

BAYIBURU Izii

Izere Bible

© 2014 Wycliffe Bible
Translators, Inc. in co-
operation with Abakali-
ki Literacy and Transla-
tion Trust

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mbulembu	4	Nahumu	1594
Awufu	65	Habakuku.....	1601
Ndu uke.....	114	Zefanaya.....	1607
Ógú.....	148	Hagayi	1611
Ditoronomi	198	Zekaraya.....	1613
Jioshuwa.....	245	Malakayi	1627
Ndu-ikpe	274	Matiyu.....	1631
Rutu	302	Mak	1683
1 Sámelu	306	Luk	1712
2 Sámelu	341	Jiõnu.....	1762
1 Ndu eze	375	Ndu-ishi-ozì.....	1798
2 Ndu eze	413	Romu	1841
1 Iphe, ndu eze meru	451	1 Kõrentu	1862
2 Iphe, ndu eze meru	489	2 Kõrentu	1881
Èzura.....	531	Galeshiya.....	1894
Nehemaya	548	Efesõsu	1901
Èsuta.....	574	Filipayi.....	1908
Jiõbu.....	583	Kõlosi	1914
Ebvu-õma	703	1 Tesalonayika	1919
Ètu.....	1013	2 Tesalonayika	1924
O-zì-iphe.....	1122	1 Timoti	1927
Ebvu Sólomõnu	1132	2 Timoti	1933
Azáya	1155	Tayitõsu	1938
Jieremaya	1291	Fayilimõnu	1941
Ebvu-aphu.....	1427	Hiburu	1943
Ezekèlu	1453	Jiemusu.....	1962
Danelu	1520	1 Pyita	1967
Hosiya.....	1540	2 Pyita	1975
Jiowèlu	1552	1 Jiõnu.....	1979
Émõsu.....	1567	2 Jiõnu.....	1984
Obedaya	1577	3 Jiõnu.....	1985
Jiona.....	1582	Jiudu.....	1986
Mayika	1586	Õphulenyà	1988

Mbulembu

Mbulembu

¹ Lẹ mbulembu bẹ Chileke meru igwe bya emee eliphe. ² Ophu eliphe enwedu ugbugba; ophu o dudu iphe, no ya nu. O buerupho mini echiphe l'ekameka; teme eli mini ono nodu agbakota ochii. Unme Chileke nodu erwuphe l'eli mini ono kwapho.

³ Oo ya bu; Chileke su: "Giphoro du." Iphoro bya adu. ⁴ Chileke bya elee enya huma l'iphoro ono du ree. O bya edokaha iphoro ono yee ochii. ⁵ Chileke bya agua iphoro ono "eswe"; bya agua ochii ono "enyashi". Nchi jihu bya abo. Ono buru mboku ke mbu.

⁶ Oo ya bu; Chileke su: "G'iphe nodu l'echilabo mini; no-buha mini ono ebo." ⁷ Tobudu iya bu; Chileke bya emee iphe dobe; o no-buha mini ophu no l'imeli yee ophu no l'alj ebo. O du g'o pfuru. ⁸ Chileke woru iphe ono gu "akpaminigwe". Nchi jihu bya abo. Ono buru mboku k'ebo.

⁹ Chileke su: "Ge mini ophu no le mkpula akpaminigwe nokobe l'ekalanu; g'eka kpohuru nku gbafta iphe." O du g'o pfuru. ¹⁰ Chileke gu eka ono, kpohuru nku ono "alj"; bya agua mini pho "eze-enyimu". Chileke bya elee ya enya bya ahuma l'o du ree.

¹¹ Chileke su: "G'alj fushia iphe, dzu ndzu: iphe, amj mebyi; yee oshi-omi g'ophu nonu fushigbaa g'o du l'ugbugba nkiya." O du g'o pfuru. ¹² Alj bya efushia iphe, dzu ndzu; epe bya amishia mebyi; ophu nonu nodu amishigbaa g'o du l'ugbugba nkiya. Chileke bya elee ya enya bya ahuma l'o du ree. ¹³ Nchi jihu bya abo. Ono buru mboku k'eto.

¹⁴ Chileke su: "G'iphe, echí echíchí du l'akpaminigwe g'o dokahaje eswe yee enyashi. Teme epe egoshije teke bu ogè iphe; waa mboku; waa teke bu apha agbaru. ¹⁵ Teme g'iphe ono, echí echíchí ono, du l'akpaminigwe ono chije le mgboko." O du g'o pfuru. ¹⁶ Chileke bya emee iphe, echí echíchí labo, paru eka apaa. Ophu ka shii be o meru g'o chije l'eswe; ophu ka alwa alj be o meru g'o chije l'enyashi. O bya emefukwapho kpokpode. ¹⁷ Chileke bya eworu phe dobe l'akpaminigwe g'ephe mee g'iphoro du le mgboko. ¹⁸ G'ephe chije l'eswe yee enyashi; teme waa g'ephe dokaha iphoro yee ochii. Chileke bya elee ya enya bya ahuma l'o du ree. ¹⁹ Nchi jihu bya abo. Ono buru mboku k'eno.

²⁰ Chileke bya asu: "Ge mini kpofuta anu, du igwerigwe g'o buru le mini; enu awata epe l'eliphe le mkpula akpaminigwe." ²¹ Oo ya bu; Chileke mee eze anu, bugba l'eze-enyimu; mekpoo iphe, dzu ndzu, awu awuwu; o buru le mini l'udu iya l'udu iya; waa enu, epe l'eli g'ephe ha; ophu nonu l'ugbugba nkiya. Chileke bya ahuma l'iphemiphe ono du ree. ²² Noo ya; Chileke bya agoru onu-oma nu phe; su: "Unu zu azuzu zu-jia mini, nogbaa l'eze-enyimu; enu azu ji mgboko ejiji." ²³ Nchi jihu bya abo. Ono buru mboku k'ise.

²⁴ Chileke bya asu: "G'eliphe kpofuta iphe, dzugbaa ndzu l'udu iya l'udu iya. G'anu, bu iphe-edobe kpofuta; waa anu ophu awu l'ephe; waa anu, bu l'egbudu. G'ophu nonu kpofutagbaa l'ugbugba nkiya." O du g'o pfuru. ²⁵ Chileke mee anu, bu l'egbudu l'udu iya l'udu iya; me anu, bu iphe-edobe l'udu nkiya; mekwapho anu ophu awu l'ephe l'udu nkiya kwapho. Chileke bya elee ya enya bya ahuma l'o du ree.

²⁶ Tobudu iya bu; Chileke su: "G'anyi bya emee nemadzu g'o yee anyi; mbu g'o du g'anyi du. G'o buru onyeshi; g'ema, no l'eze-enyimu; yee enu, epe l'eli; yee anu, bu iphe-edobe; yee eliphe l'ophu; waa iphe, bukpoo anu, akpu wuruwuru l'alj nodu iya l'eka."

²⁷ Oo ya bu; Chileke woru nemadzu mee;

o yee ya; o buru ge Chileke du bu g'o meru iya; o du.

Ọ bụru nwoke lẹ nwanyi bẹ o meru.

²⁸ Chileke bya agoru onu-oma nụ phe; sụ phe: “Unu zùà azùzù kabaa shii; unu zù-jia mgboko kapyabẹ iya ẹnya. Unu aburu ishi: ẹma, bu lẹ mini; yẹ ẹnu, ephe l'eli; yẹ iphemiphe, bụ iphe, dzụ ndzụ, akpụ wuruwuru l'alị anọdu unu l'ẹka.”

²⁹ Noo ya; Chileke sụ: “Iphe, bụ iphe, aakò akòkò lẹ mgboko; waa iphe, bụ oshi, amị amimi l'ophu bẹ mu nùkotaru unu g'unu riye; g'ọ bụru unu nri. ³⁰ Anụ, nọkota lẹ mgboko-a; waa ẹnu, ephekọta l'eli; mękpoo iphemiphe, awukota l'epho; mbụ iphemiphe, dzụ ndzụ g'ephe ha bẹ mu nùkotaru irwu ẹswa g'ọ bụru nri phe.” Iphemiphe dukota g'o pfuru.

³¹ Chileke bya elee ẹnya hụma iphemiphe, o meru. Ẹphe duebekota rengurengu shii. Nchi jihu bya abọhu. Ono bụru mbọku k'ishii.

2 Noo g'e gude mee igwe; yẹ eliphe; mę iphemiphe, nọ iya nụ.

² Tọbudu iya bụ; o betashia lẹ mbọku k'ẹsaa; Chileke jeẹbekotawaa ozi ono, o shi eje ono. Ọ bụru lẹ mbọku k'ẹsaa ono bẹ ọ tataru unme ozi, o jekotaru. ³ Chileke goru onu-oma nụ mbọku k'ẹsaa ono; bya emee ya; ọ dụ nsọ; kele ọo mbọku ono bẹ ọ tataru unme eme iphemiphe, o meshiru ono.

Ádamu yẹ Ivu

⁴ Waa g'e gude mee igwe; yẹ eliphe; teke e meru iya baa.

Teke Chipfu, bụ Chileke meru eliphe; yẹ igwe bẹ ⁵ o to nwedu iphe, aakò akòkò shiwaa dụ l'alị; ọphu ọ dudu irwu, erwuje l'egu ọphu kpọ-futawaru nụ; noo kele Chipfu, bụ Chileke te eshidu mewaa g'igwe dzeje mini l'eliphe. Teme ọphu o toko nweduru onye a-koje alị. ⁶ Ọ bụru iji bẹ o shi anọduje akwa gude agba alị l'ophu mini. ⁷ Ọo ya bụ; Chipfu, bụ Chileke bya egude ẹja, shi l'alị kpua nemadzụ; bya ekuru unme ndzụ ye iya l'imi; onye ono bya aburu onye dzụ ndzụ.

⁸ Chipfu, bụ Chileke bya eworu mgbabu gbaa l'uzo ẹnyanwu-awawa lẹ Édenu; bya eworu nemadzụ-a, o meru-a dobe l'ẹka ono. ⁹ Chipfu, bụ Chileke mee g'oshi, dulaje iche iche fushia l'alị ono. Oshi, dụ ree ele ẹnya; bya atso uto eriri. Ọ bụru l'echi mgbabu ono bẹ oshi, emeje g'a nọdu ndzụ nọ; waa oshi, emeje g'a maru iphe, dụ ree; yẹ ẹjo-iphe.

¹⁰ Ọ bụru l'alị Édenu bẹ nggele, agba mini lẹ mgbabu ono shi asoshi. Nggele ono bya agbaa ẹno lẹ mgbabu ono. ¹¹ Ẹpha nggele ke mbụ bu Pishonu; o shijaru echilabọ alị Havila l'ophu; ẹka mkpọla-ododo nọ. ¹² Mkpọla-ododo, nọ l'alị ono dụ ree. Etse, eshi mkpọ, bụ iya bụ bedelomu nọdu iya; teme mkpuma, aswa dụ, bụ ónikùsù nọdukwa iya phọ. ¹³ Ẹpha nggele k'ẹbo bụ Gihonu. O shijaru echilabọ alị Kushi l'ophu. ¹⁴ Ẹpha nggele k'eto bụ Tigrisu; yẹbedua sọru shia uzo ẹnyanwu-awawa l'ibiya ke Asiriya. Ẹpha nggele k'eno bụru Yufurétisu.

¹⁵ Chipfu, bụ Chileke bya eduta onye ono je edobe lẹ mgbabu Édenu g'o jeje iya ozi letaje iya ẹnya. ¹⁶ No iya; Chipfu, bụ Chileke bya atọaru nemadzụ ekemu sụ ya: “Rijekwa akpuru oshi, nọkota lẹ mgbabu-a m'ọ dụ ngu ree; ¹⁷ ọle nanu ọphu i tii rijedu bụ oshi ono, emeje g'a maru iphe, dụ ree yẹ ẹjo-iphe; kele mbọku, i riru iya bẹ ji-nwuhukwa.”

¹⁸ Noo ya; Chipfu, bụ Chileke sụ: “Ọ tọ dukwa ree gę nwoke ono nọdu nwẹkinyi iya. Mu e-metaru iya onye n-yemęka, gbaru iya nụ.”

¹⁹ Ọo ya bụ; Chipfu, bụ Chileke gudechaa ẹja, shi l'alị mee anụ; waa ẹnu, ephe l'eli bya achitaru iya Ádamu gę ya maru iphe ọo-gushi phe. Ọ bụru iphe, Ádamu kuru iphemiphe ono, dzụ ndzụ ono bẹ ẹphe wataru azaza.

²⁰ Ọo ya bụ; Ádamu bya eworu ẹpha gushia iphe-edobe l'ophu; mę ẹnu, ephe l'eli; mę anụ-ęgbudu g'ọ ha.

Obenu lẹ Ádamu te enwedu onye n-yemęka, gbaru iya nụ, a chọ-vuru iya. ²¹ Ọo ya bụ Chipfu, bụ Chileke bya emee oke mgbęnya tų Ádamu. Ọ nọdu eku mgbęnya ono; ọ bya ahata iya okpu-ęgara; bya egude anụ-ẹhu rwa-chita iya. ²² Tọbudu iya bụ; Chipfu, bụ Chileke bya egude ęgara ono, ọ hataru l'ẹhu nwoke ono mee nwanyi; bya edutaru iya nwoke ono.

²³ Nwoke ono sụ:

“Onye ọwa-a bụ okpu ọphu

shi l'okpu mu;
bya aburu ogwehu,
shi l'ogwehu mu.

Iphe, ee-ku iya bu 'nwanyi';
noo kele e shi l'ehu nwoke
wofuta iya."

²⁴ Noo iphe, meru g'o gude nwoke je l'ahaje nna iya; haa ne iya; ephe le nyee ya atugba; buru ogwehu lanu.

²⁵ Nwoke ono yee nyee ya ono tuko gbaru oto; ophu iphere adudu phe.

Adada nemadzu

3 Agwo bu anu, shi kakota eregede l'anu-egbudu, Chipfu, bu Chileke meshiru l'ophu. Noo ya; o su nwanyi ono: "Chileke ?o sukpooru g'o to dushi akpuru oshi, no le mgbabu-a, unu e-rije too?"

² Nwanyi ono su agwo ono: "Anyi e-riekwa-a akpuru, shi l'oshi, nogbaa le mgbabu-a. ³ O kwa akpuru oshi ophu no l'echi mgbabu be Chileke suru g'anyi te erishi; mbu g'anyi te emekwa iya aka ememe ophu; l'anyi -denyi iya aka be anyi a-nwuhukwa."

⁴ Agwo obu su nwanyi ono: "O to dukwa anwuhu, unu anwuhu. ⁵ O chja le Chileke maru le unu -ria ya; enya asahu unu; unu adu ge Chileke; maru iphe, du ree waa ejo-iphe."

⁶ Nwanyi ono bya elee enya l'akpuru oshi ono; bya ahuma l'o du ree k'eriri; bya amakwapho mma ele enya; teme o nodu agukwa iya pho egu g'o ria akpuru oshi ono maru iphe. O wota iya ria bya anukwapho ji iya, ephe l'iya tuko nodu l'eka ono; o rikwapho. ⁷ Enya tuko sahuchaa ephenebo; ephe maru l'ephe gba oto. Ephe dzukobe ekwo oshi figu nmaru.

⁸ Ephe numa ukporo Chipfu, bu Chileke le g'oojephe le mgbabu ono le ge pherephere uzenyashi ezi; ephe je eworu onwophe woharu Chipfu, bu Chileke l'azu oshi, nogbaa le mgbabu ono. ⁹ Chipfu, bu Chileke bya ekua Adamu; su iya: "?Bu awe be i no?"

¹⁰ Adamu su iya: "Mu nmakwaru ukporo ngu le mgbabu ono; mu je eworu onwomu domia l'eka ndzu agu mu; kele mu gba oto." ¹¹ O su iya: "?Bu onye suru ngu l'i gba oto? ?Ti riakwaru nu akpuru oshi-a, mu suru g'i ti rishi-a?"

¹² Adamu su iya: "O kwa nwanyi-a, i doberu mu l'iya l'eka-a be woru akpuru, shi l'oshi ono nu mu; mu ria."

¹³ Chipfu, bu Chileke bya ajja nwanyi ono su iya: "?Denu g'o nwuru i meru iphe, du nno?"

Nwanyi ono su: "O kwa agwo gbareru mu eregede; mu je erinaa ya."

¹⁴ Chipfu, bu Chileke su agwo: "Eshinu i meru iphe-a be

"Iphe, bukota iphe-edobe;

me anu-egbudu l'ophu

buepho gubedua be a turu onu.

Ii-wata awu l'ephe.

O buru eja, shi l'alj be ii-rije

gbiriri jasu g'ji-no-beru.

¹⁵ Mu e-me g'unu le nwanyi-a

buru ohogu; awa nkengu

yee ke nwanyi-a

a-bukwarupho ohogu.

Oo-zopya ngu ishi;

gubedua emeka iya iphe

l'ichirupfu okpa."

¹⁶ Nwanyi ono be o suru:

"Mu e-me g'iphe-ehuka,

duru ngu l'apa epho-ime ka shii.
 Ii-jeje iphe-ehuka teme l'i nwua nwa.
 Ji ngu a-noduje agu ngu egu;
 o buru iya be ji-nodu l'eka."

¹⁷ O su nwoke ono:

"Eshi ophu i kwetaru ngaberu nyee ngu
 nchi je eria akpuru oshi ono,
 mu suru g'i ti rikwa ono be
 I meakwaru; ali buwaru iphe,
 mu turu onu.
 Ii-jeje ozi mkponwu ehu teme
 l'i seta nri, ii-ri.

O buru g'ii-je iya bu ono gbiriri
 jasu g'ii-nod-beru.

¹⁸ Ali a-wata efushiru ngu ejo eswa;
 waa obvu;
 teme o buru akpuru-iphe,
 mitaru l'egu a-bujeru ngu nri.

¹⁹ Ii-kuta ephuru phee teme l'i ria nri;
 gbiriri jasu i laphu azu l'ali;
 eshi ophu o bu eja shi l'ali be i shi.

Oo eja shi l'ali be i bu;
 o bukwarupho l'aja shi l'ali ono be
 ii-laphu azu."

²⁰ Tobudu iya bu; nwoke ono gu nyee ya ono Ivu; noo kele o-buru ne oha l'ophu.

²¹ Chipfu bu Chileke bya eworu akpo-anu mee ekwa nmabe Adamu yee nyee ya. ²² Noo ya; Chipfu, bu Chileke bya epfua su: "Nta-a be nemadzu duwaa g'anyibedua; mbu o mawaru iphe, du ree; bya amaru iphe, bu ejo-iphe. G'o to wotafuanu akpuru oshi, emeje g'a nodu ndzu ria nodu ndzu ojejoje." ²³ Oo ya bu; Chipfu bu Chileke chifu iya le mgbabu Edenu; g'o je ejeahaa ozi l'ali, bu eka e shi wota eja kpa ya. ²⁴ O chifuchaepho nemadzu le mgbabu ono; o bya eje l'uzo enyanwu-awawa ke mgbabu Edenu ono; bya eworu ojozi-imigwe, bu Chierobu dobe iya; bya edobe iya ogu-echi, charu gbarara; teme o nodu egbu swiiswiiswi iphu l'azu g'o chee uzo, e shi eje l'oshi ndzu pho nche.

Kenu yele Ebelu

4 Adamu bya ejepfu nyee ya, bu Ivu; o tsuta ime; bya anwua Kenu. Ivu su: "Chipfu yewaru mu eka; mu nwua nwa nwoke." ² E mecha; o bya anwua nwune iya, bu Ebelu.

Ebelu buru onye nweru aturu; waa egbu; Kenu buru onye akpo opfu. ³ A nonyaa; Kenu hata mebyi iphe, shi l'ali gude je g'o nu Chipfu. ⁴ Obenu le Ebelu hataru aturu ivuzo, aturu iya nwushiru gbua; bya ebuta iya eka o tsuru eba; je anu Chipfu. Ebelu yee iphe, o nuru du Chipfu ree; o nata iya. ⁵ O jika Kenu yee iphe, o nuru iya. Ehu ghuaaha Kenu egbu; o woru iphu gbanwube.

⁶ Chipfu su Kenu: "?Bu gunu kparu iphe, ehu egbu ngu egbu? ?Bu gunu meru g'o gude i gbanwube iphu? ⁷ O -buru l'i meru iphe, du ree; ?taa natadu ngu to? Obenu; l'o -buru l'i ti meduru iphe, du ree; makwaru l'iphe-eji pfuwaru l'onu mgbo ngu; o nodu agu iya egu g'o nweru ngu. Ole o bu; kapyabekwa iya enya!"

⁸ Tobudu iya bu; Kenu su nwune iya Ebelu: "G'anyi je l'egu." Epe jeshia; epe rweupho l'egu; Kenu zuppyabe nwune iya Ebelu gbua.

⁹ Noo ya; Chipfu su Kenu: "?Denu nwune ngu Ebelu?"

Ọ sụ: “Mu ta amakwa. ?Mu echekwanụ nwune mu nche?”

¹⁰ Chipfu sụ iya: “?Bụ gụnu bẹ o gude i mee egube ẹjo-iphe ọwa-a? Gebekwa! Mee nwune ngu ono gbekwa l'alị echiku mu lẹ mkpu. ¹¹ E -shi ntanụ-a bẹ ị bụwaa onye a tūru ọnu. Alị ono, sarụ ọnu ngwa mee nwune ngu ono jikawa ngu. ¹² Ị -kọo alị bẹ ọ tọ dudu iphe, iimeta iya. Ịi-nọduepho agba ọso-ndzụ aghaphe phururugbada lẹ mgboko.”

¹³ Kénu sụ Chipfu: “Iphe-ẹhuka ono, ị sūru gẹ mu jee ono karikwaru mu ẹka. ¹⁴ Nta-a, g'ịichifuwa mu l'alị-a; k'ọphu bụ l'eedomiwa mu edomi l'iphu ngu-a; tẹme mu bụru onye agba ọso-ndzụ aghaphe phururugbada lẹ mgboko-a; bẹ onye hūmaru mu nụ e-wokwaru mu gbua.”

¹⁵ Chipfu sụ iya: “Ọ tọ dudu nno; ọ -dūru onye gburu gube Kénu; eewota iphe, e meru ngu mee onye ọbu mgbo ẹsaa.” Chipfu bya eworu iphe-ọhubama mee Kénu; k'ọphu ọ tọ dudu onye hūmaru iya nụ eje iya egbugbu.

¹⁶ Ọo ya bụ; Kénu tūgbua lūfu l'iphu Chipfu; je eburu l'alị Nodu, nọ l'ụzo ẹnyanwu-awawa Édenu.

Eri Kénu

¹⁷ Kénu bya ejepfu nyee ya; ọ tsuta ime nwua Inọku. Kénu nweru mkpukpu, ọokpu teke ono; o woru mkpukpu ono kua ẹpha nwa iya ono, bụ Inọku. ¹⁸ Inọku nwuta Iradu; Iradu bụru nna Mehujielu; Mehujielu bụru nna Metushelu; Metushelu bụru nna Lameku.

¹⁹ Lameku lya unwanyi labo; onye lanu aza Ada; onye ọphuu nọdu aza Zila. ²⁰ Ada bya anwuta Jiabalu; ọ bụru iya bụ nna ndu ebujeru l'ulo-ekwa; bya aburu ndu ese akanya iphe-edobe. ²¹ Ẹpha nwune iya bụ Jiubalu; yẹbedua bụ nna ndu akpoje ogumogu; bya aphụ ụpyi. ²² Zila bya anwutakwapho nwa nwoke; ẹpha iya bụ Tubalu-Kénu. Yẹbedua bụ onye gude ope yee ígwe kpushia ngwa, dū igwerigwe. Tubalu-Kénu bẹ nwune iya nwanyị bụ Nama.

²³ Noo ya; Lameku sụ unyomu iya:

“Ada; waa Zila;

unu gebekpodapho!

Unubẹ unyomu Lameku;

unu numa opfu mu!

Mu gburu nemadzụ;

kele o mekaru mu iphe.

Ọo nwokoroba,

gburu mu ọnyá bẹ mu gburu.

²⁴ Ọ -būru lẹ Kénu bẹ a gwataru

ugwo-ochi iya ugbo ẹsaa;

gẹ kẹ yẹbe Lameku büruro

ukporo ugbo ẹto l'ugbo ẹsaa!”

²⁵ Noo ya bụ; Ádamu byakwa bya ejepfu nyee ya ọzo; ọ bya anwua nwa nwoke; bya eworu iya gwa Setu sụ: “Chileke nwaru mu nwa nwoke ọzo, a-nọ-chi ẹnya Ebelu; eshi ọphu Kénu gburu onye k'ono.” ²⁶ Setu bya anwutakwapho nwa nwoke; bya eworu iya gwa Ẹnoshi. E shi teke ono ndiphe wata eku ẹpha Chipfu.

Eri Ádamu

5 Ọwa-a bụ g'e gude deshia ẹpha ndu bụ oshilokpa Ádamu; waa iphe, ẹphe meshiru.

Teke Chileke meru nemadzụ bẹ o meru iya ọ dū gẹ Chileke dū. ² O meru nwoke yee nwanyị. G'o mecharu phẹ bẹ ọ byaru agoru ọnu-oma nụ phẹ bya ekua phẹ “nemadzụ”.

³ Ádamu nọchaepho ukporo apha ishii l'apha iri; ọ nwuta nwa nwoke, yeru iya nū; bya adū g'ọ dū. O woru iya gwa Setu. ⁴ A nwuchaa Setu; Ádamu bya anofua unu apha labo. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsobe Setu. ⁵ Mkpako apha, Ádamu nọru bụru unu apha labo l'ukporo apha ishii l'apha iri; bya anwuhu.

⁶ Sētu bya anọo ụkporo apha ise l'apha ise; bya aburu nna Ẹnoshi. ⁷ Ọ nwụchaa Ẹnoshi; bya anọfua ụnu apha labọ l'apha ẹsaa. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Ẹnoshi. ⁸ Mkpakọ apha, Sētu nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha ise l'apha iri l'ẹbo; bya anwụhu.

⁹ Ẹnoshi bya anọo ụkporo apha ẹno l'apha iri; bya aburu nna Kénanu. ¹⁰ Ọ nwụchaa Kénanu; bya anọfua ụnu apha labọ l'apha iri l'ise. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Kénanu. ¹¹ Mkpakọ apha, Ẹnoshi nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha ise l'apha ise; bya anwụhu.

¹² Kénanu bya anọo ụkporo apha ẹto l'apha iri; bya aburu nna Mahalalẹlu. ¹³ Ọ nwụchaa Mahalalẹlu; bya anọfua ụnu apha labọ l'ụkporo apha labọ. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Mahalalẹlu. ¹⁴ Mkpakọ apha, Kénanu nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha ise l'apha iri; bya anwụhu.

¹⁵ Mahalalẹlu bya anọo ụkporo apha ẹto l'apha ise; bya aburu nna Jiaredi. ¹⁶ Ọ nwụchaa Jiaredi; mbụ Mahalalẹlu; bya anọfua ụnu apha labọ l'apha iri. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Jiaredi. ¹⁷ Mkpakọ apha, Mahalalẹlu nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha ẹno l'apha iri l'ise; bya anwụhu.

¹⁸ Jiaredi bya anọo ụkporo apha ẹsato l'apha labọ; bya aburu nna Inọku. ¹⁹ Ọ nwụchaa Inọku; bya anọfua ụnu apha labọ. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Inọku. ²⁰ Mkpakọ apha, Jiaredi nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha ẹsato l'apha labọ; bya anwụhu.

²¹ Inọku bya anọo ụkporo apha ẹto l'apha ise; bya aburu nna Metusela. ²² Ọ nwụchaa Metusela; yee Chileke bya aswija ọswi ụkporo apha iri l'ise. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Metusela. ²³ Mkpakọ apha, Inọku nọru bụru ụkporo apha iri l'ẹsato l'apha ise. ²⁴ Inọku bẹ yee Chileke swiru ọswi. A nọnyaa; a hụma-buhu iya; ọ bụru Chileke kutaru iya.

²⁵ Metusela bya anọo ụkporo apha tete l'apha ẹsaa; bya aburu nna Lamẹku. ²⁶ Ọ nwụchaa Lamẹku; bya anọfua ụnu apha l'ụkporo apha iri lẹ tete l'apha labọ. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Lamẹku. ²⁷ Mkpakọ apha, Metusela nọru bụru ụnu apha labọ l'ụkporo apha iri l'ẹsato l'apha tete; bya anwụhu.

²⁸ Lamẹku bya anọo ụkporo apha iri lẹ tete l'apha labọ; bya anwuta nwa nwoke. ²⁹ Ọ gụa ya Nuwa sụ: "Ọo-dụ anyi obu l'akanya ẹgu-a, anyi ese l'alj-a, Chipfu turu ọnu-a." ³⁰ Ọ nwụchaa Nuwa; bya anọfua ụnu apha l'ụkporo apha tete l'apha iri l'ise. Ọ nwụshikwapho unwoke yee ụnwanyi tsobe Nuwa. ³¹ Mkpakọ apha, Lamẹku nọru bụru ụnu apha l'ụkporo apha iri l'ẹsato l'apha iri l'ẹsaa; bya anwụhu.

³² Nuwa bya anọo ụnu apha l'ụkporo apha ise; bya aburu nna Shemu; waa Hamu; waa Jiafeti.

Ugbo Nuwa

6 Nemadzụ nọdu aka shii eje lẹ mgboko; a nọdu anwushiru phẹ ụnwada. ² Ụnwu Chileke hụma ụnwada nemadzụ l'ẹphe ama mma; bya atugbuja je alugbaa phẹ. ³ Chipfu sụ: "Unme mu ta anọduhedu l'ime nemadzụ jasuru; noo kele ọ buẹpho anụ-ẹhu mmanụ. E -shi nta-a bẹ iphe, nemadzụ a-nọje bụ ụkporo apha ishii."

⁴ Ndu gbarụ oke mkparawa nọ lẹ mgboko lẹ teke ono; bya anọkwaru iya rọ kwaserụ; mbụ lẹ teke ụnwu Chileke jepfuru ụnwada nemadzụ; ẹphe bya anwushiaru phẹ ụnwegirimma. Ẹphe bụ ndu e shi maru ẹpha phẹ teke ndiche l'okpehu, shi dụ phẹ nụ.

⁵ Chipfu bya elee ẹnya hụma g'ejo-ememe nemadzụ habewa shi lẹ mgboko; l'iphe, obu phẹ anọdujeepho arị bụ g'ẹphe e-shi mee ejo-iphe tekenteke. ⁶ Ọ bụru aphụ tsọru Chipfu lẹ ya meru nemadzụ lẹ mgboko; tẹme ọ nọdu eghu iya eghu l'ime ọkpoma. ⁷ Chipfu sụ: "Mu e-meepho gẹ nemadzụ, mu meru dobe l'eliphe chihu. Nemadzụ a-chihu; mę anụ; mę iphe, awụ l'ẹpho; waa ẹnu, ẹphe l'eli; kele ọ bụwaa aphụ tsọru mu lẹ mu meru phẹ dobe." ⁸ Obenu lẹ Nuwa bẹ dụ Chipfu l'obu.

⁹ Waa oshilokpa Nuwa.

Nuwa bụ onye bue ya phọ bụ onye pfulberu-ẹka-oto; ọphu ụta adudu iya l'ẹhu lẹ ndu teke ono; tẹme ẹphe lẹ Chileke swija ọswi. ¹⁰ Nuwa ono nwutaru ụnwegirimma unwoke ẹto, ẹpha phẹ bụ Shemu; yee Hamu; waa Jiafeti.

¹¹ Teke ono bẹ mgboko mebyishihuwaru l'atatiphu Chileke; bya aburu iwashj jiru iya. ¹² Chileke hụma gẹ mgboko mebyihubewaru; noo kele ndu bu lẹ mgboko mebyishibebewaru onwophe. ¹³ Ọo ya bụ; Chileke sụ Nuwa: "Mu abyawaa eme gẹ nemadzụ l'ophu chihu; noo kele iphe, jiru mgboko bụ iwashj; ọ bụru phẹ kparụ iya. Sụ-a;

mu abyawaa phe emebyishi; mebyishikwapho mgboko. ¹⁴ Oo ya bu; je egude oshi gofa kua ugbo; tubushia ya omulo omulo l'ime iya; gude unwu dachishia ya ime; yee azu. ¹⁵ Waa g'ii-gude kua ya baa: ugbo ono a-du ukporo nkwo-eka iri l'ise l'ogologo; osa iya aburu ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri; l'o bya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri l'eli. ¹⁶ L'i bya aku-chia eli ugbo ono aku-chi g'o du nkwo-eka lanu a -gbu l'igburonu iya. L'i bya eworu mgbo ye le mgbureku ugbo ono; teme l'i kua ya g'o du mkpopfu eto. ¹⁷ Mu e-gude utso bya le mgboko bya erigbushikota iphe, dzu ndzu, no igwe le mkpula; mbu iphemiphe, e meru ememe, atu unme. Iphemiphe, no l'eliphe a-buru mkpurupyata. ¹⁸ Obenu le gubedua be mu le ngu a-gba ndzu; l'ibahu l'ugbo ono; unu l'unwu ngu; waa nyee ngu; waa unyomu unwu ngu. ¹⁹ L'i bya aho iphemiphe, dzu ndzu ebo ebo; okee le nyee; dobe ndzu l'eka i no. ²⁰ Enu, ephe l'eli a-du ebo ebo du l'udu iya l'udu iya byapfuta ngu; unwu anu; yee anu, awu l'epho adukwapho ebo ebo byapfutakota ngu g'i dobe phe ndzu. ²¹ Ibya aho nri l'asa iya l'asa iya dobe g'o buru nri, unu l'ephe e-rije."

²² Nuwa bya atukoephe iphemiphe ono mekota ge Chileke suru g'o mee ya.

7 E mecha; Chipfu su Nuwa: "Bah l'ugbo ono; unu le ndibe ngu l'ophu; noo kele oo gubedua kpoloko be mu humaru bu onye pfuberu-eka-oto l'ogbo-a. ² Hota anu, a ta sodu nsu esaa esaa; okee le nyee. L'i hota anu, aaso nsu ebo ebo; okee le nyee. ³ L'i bya aho enu esaa esaa; okee le nyee; dobe phe ndzu le mgboko. ⁴ A-nopho ujiku esaa nta-a be mu e-dze mini le mgboko ukporo abali labo eswe l'enyashi; gude mebyishikota iphemiphe, dzu ndzu, mu meru dobe le mgboko."

⁵ Nuwa bya atuko iphemiphe, Chipfu suru g'o mee mekota.

⁶ Nuwa ono nowaru unu apha l'ukporo apha iri teke utso ono byaru le mgboko. ⁷ Nuwa; yee unwu iya; waa nyee ya; waa unyomu unwu iya bya abahu l'ugbo ono; g'ephe gbalaru utso ono. ⁸ Anu ebo ebo l'ophu a ta sodu nsu; me ophu aaso nsu; me enu; mekpoo iphe, awu l'epho; ⁹ okee le nyee byapfuta Nuwa bya abahu l'ugbo ono, bu iya bu ge Chileke pfuru iya. ¹⁰ A nochapho ujiku esaa ono; utso bya le mgboko.

¹¹ O be l'apha, kwe Nuwa unu apha l'ukporo apha iri; le mboku, onwa k'ebo dupeho l'abali iri l'esaa; oga mini ime ali gbafushihu; teme a ghashia enya mini k'akpaminigwe. ¹² Igwe dze mini le mgboko ukporo abali labo eswe l'enyashi.

¹³ O buru mboku ono gedegede be Nuwa; yee unwu iya, bu Shemu; waa Hamu; yee Jiafeti; yee nyee ya; waa unyomu unwu iya ephe n'eto tukoru bahu l'ugbo ono. ¹⁴ Anu-egbudu, dulaje l'udu iya l'udu iya; me anu, bu iphe-edobe, dulaje l'udu iya l'udu iya; me iphemiphe, bu iphe, awu l'epho, dulaje l'udu iya l'udu iya; me enu, dulaje l'udu iya l'udu iya; mbu iphemiphe, furu nku be ephe l'ephe tukoru bahu l'ugbo ono. ¹⁵ Iphemiphe, e meru ememe, dzu ndzu du ebo ebo byapfuta Nuwa; bya abahu l'ugbo ono. ¹⁶ Anu, wubakotaru l'ugbo ono bukotaerupho okee le nyee iphemiphe, dzu ndzu; egube ono, Chileke suru Nuwa l'oo-du ono. E mecha; Chipfu gu-chia ugbo ono gu-buru phe ye l'ime iya.

¹⁷ Ukporo abali labo be utso ono byakotaru le mgboko; mini ono nodu aka shii eje; o nodu apali ugbo ono ephekerephe le mgboko. ¹⁸ Mini ono nodu abyapho ke kulakula le mgboko; ugbo ono nodu ese eli l'eli mini. ¹⁹ Utso ono byaa shii le mgboko; bya atuko ubvu, no igwe le mkpula gbamikota. ²⁰ Mini ono byaa shii; k'ophu o gude nkwo-eka iri l'ise kakota ubvu l'eli. ²¹ Iphemiphe, eme ukporo le mgboko lakota l'iyi. Mbu enu; waa anu, bu iphe-edobe; waa anu-egbudu; iphe, kukotaru le mgboko; yee nemadzu. ²² Iphemiphe, no l'eli mgboko, dzu ndzu, atu unme l'imi nwushikota. ²³ Iphemiphe, nokota le mgboko be e mebyishikotaru. Nemadzu; me anu; me iphe, awu l'epho; me enu be e mebyishikotaru le mgboko. O buerupho Nuwa yee iphemiphe ono, ephe l'iya tukoru nodu l'ugbo ono wafuru.

²⁴ Utso ono doru le mgboko noo ukporo abali esaa l'abali iri.

Alala utso ono

8 Obenu le Chileke nyataru-a Nuwa; waa anu-egbudu; me anu, bu iphe-edobe, ephe l'iya tukoru nodu l'ugbo ono. O bya emee ge pherephere wata ezizi le mgboko; mini ono wata alala. ² A zachishia oga mini ime ali pho; bya aguchishia enya mini akpaminigwe pho. E buchia mini, shi l'igwe mee; igwe dzebuhu mini. ³ Mini

ono nọdu alakpọephe lẹ mgboko. A nọephe ụkporo abali ẹsaa l'abali iri; mini ono lawaa shii. ⁴ Ọnwa k'ẹsaa dọephe abali iri l'ẹsaa; ụgbo ono je je ebvuru l'úbvú Araratu. ⁵ Mini ono nọdu alakpọephe jasụ l'ọnwa k'iri. Ọ bụru lẹ mbọku mbụ l'ọnwa k'iri ono bẹ e beberu hụmaahaa mkpakpọnu úbvú.

⁶ A nọkwapho ụkporo abali labọ; Nuwa bya agụhaa windo, o yeru l'ụgbo ono; ⁷ bya atụfu okpoko-óhà. O je etsoru rwupheahaa l'eli; gbiriri jasụ mini tashihu lẹ mgboko. ⁸ Ọ bya atụfu ndo g'ọ maru ?mini ono tahụgbuwaru l'eli alị? ⁹ Ọphu ndo ono ahụmaduru ẹka ọo-zọbe ọkpa; noo kẹle mini nọkwadu l'eli mgboko. Ọo ya bụ; ọ lapfu Nuwa l'ụgbo ono ọzo. Nuwa machia ẹka nwuta ndo ono ye l'ime ụgbo ono ọzo. ¹⁰ Ọ bya anọkwaa ujiku ẹsaa; bya agbẹkwa l'ụgbo ono tufu ndo ono ọzo. ¹¹ Ndo ono lwatashia l'uzenyashi; ọ takpuru ẹkwo oshi olivu ọphúú gude lwa. Nuwa maru lẹ mini tahụwaru l'eliphe. ¹² Ọ nọkwaa ujiku ẹsaa ọzo; bya atufukwa ndo ono ọzo. O -rwua l'ọgiya ono; ọphu ọ lwaeduru azụ lwapfuta iya.

¹³ O be gẹ Nuwa nọrwuerupho unu apha l'ụkporo apha iri l'apha lanụ; lẹ mbọku, ọnwa mbụ dọ l'abali mbụ; mini ono tashihuwa l'ali. Nuwa bya ewofu iphe, e gude kuchia ụgbo ono; bya ahụma l'eli alị kpọhuwaru nkụ. ¹⁴ O rwua lẹ g'ọnwa k'ẹbo dọ l'ụkporo abali l'abali ẹsaa; alị kpọhukotawaa nkụ.

¹⁵ Ọo ya bụ; Chileke sụ Nuwa: ¹⁶ "Unu lufuta l'ụgbo ono; gụ lẹ nyee ngu; waa unwu ngu; waa unyomu unwu ngu. ¹⁷ L'ijichifuta iphemiphe, dzụ ndzụ, unu l'iya nọ l'ẹka ono: ẹnu; mẹ anụ; mẹwaro iphemiphe, awụ ẹpho l'ali; g'ẹphe bya azụ azụzụ zụ-jia mgboko; ẹphe anwushi unwu aka igwerigwe l'ime iya."

¹⁸ Ọo ya bụ; Nuwa bya afuta; yee unwu iya; yee nyee ya; waa unyomu unwu iya. ¹⁹ Anụ l'ophu; mẹwaro iphemiphe, awụ ẹpho l'ali; mẹ ẹnu l'ophu; mbụ iphemiphe, eme ụkporo lẹ mgboko shikọta l'ụgbo ono fútagbaa l'udu iya l'udu iya.

²⁰ Nuwa bya akpuru Chipfu ọru-ngweja; bya ahata anụ; yee ẹnu ndu k'ophu a ta sọdu nsọ; bya egude gwee ngweja-akpọ-ọku nọ Chipfu l'ẹka ono. ²¹ Chipfu numaephe ishishi iya, atsọ ntumatu; o pfua l'ime obu iya sụ: "Mu ta abyaedu egude opfu ẹhu nemadzụ tubaa alị ọnu; kẹle iphe, nemadzụ anọdujekpọephe arị l'obu iya e -shi lẹ nwata bụephe ẹjo-iphe. Ọphu mu abyaedu emebyishibaa iphemiphe, mu meru ememe, dzụ ndzụ; ẹgube-a, mu meru-a.

²² "Jasụ gẹ mgboko a-nọ-beru bẹ
teke akọbe iphe l'ali a-dụ;
teke akpata iya akpata adụ.
Teke oyi atsụ a-dụ;
teke okpomọku dọ;
adụkwapho.
Ọnanwu a-dụ;
udzumini adụkwapho.
Eswe a-dụ; ẹnyashi adụkwapho;
ọphu ọ dọ-buhubaedu."

Ọgbandzu Chileke yẹle Nuwa

9 Chileke bya agọru ọnu-ọma nọ Nuwa yee unwu iya; sụ pẹ: "Unu zụa azụzụ; kabaa igwerigwe; unu azụa zụ-jia mgboko. ² Unwu anụ, nọkota l'eliphe; waa ẹnu, epe l'eli; waa iphemiphe, awụ l'ẹpho; waa ẹma, bu lẹ mini l'ophu bẹ ndzụ unu a-nọdu agụkota; ẹphe atsụ unu ebvu. G'ẹphe ha a-nọdukota unu l'ẹka. ³ Iphemiphe, dzụ ndzụ eme ụkporo a-bụkotaru unu nri. Ọo gẹ mu nụkotaru unu oshi-ọmi l'ophu bụ gẹ mu nụkotakwarupho unu iphemiphe l'ophu.

⁴ "Ọle g'unu ta atajekwa anụ mẹ mee ndzụ nọdukwa iya l'ime ẹhu. ⁵ Mee ndzụ unu bẹ mu a-ji aji iya. Teke o shi anụ l'ẹka mu ajikwaa ya phọ aji iya. Nemadzụ -gburu nwibe iya bẹ mu a-jikwapho aji iya.

⁶ "Onye gburu nemadzụ bụkwapho
nemadzụ bẹ e-gbu yẹbedua.
Noo kẹle Chileke meru nemadzụ;

o dū g'ō dū.

⁷ A -bya l'ēhu kẹ gūbedua; unu jaa àjàjà ka l'ōtu; unu azūa azūzū zujia mgboko."

⁸ Tōbudu iya bụ; Chileke sū Nuwa; yēe ụnwu iya, ēphe l'iya tūkoru nōdu l'ēka ono: ⁹ "Nta-a bẹ mu l'unu waa oshilokpa unu ndu ophu nō l'iphu gbawaru ndzū. ¹⁰ Tēme anyi l'iphe, dzū ndzū, unu l'iya shi tūko nōdu gbakwapho ndzū; mbū ēnu; waa anū, bụ iphe-edobe; waa anū-ēgbudu; iphemiphe ono, unu l'iya tūkoru shi l'ūgbo fūta ono; mbū iphemiphe ono, bu l'eliphe ono. ¹¹ Mu l'unu gbaakwaru ndzū. E tee gudebaekwa utso erigbushia nemadzū l'ophu ozobaa. Ophu utso, e-mebyishibaa mgboko-a l'ophu abyaedu agbabaa."

¹² Chileke sū: "Waa iphe, egoshi oḡbandzu ono, mu l'unu; waa iphe, dzū ndzū, unu l'ēphe tūkoru nōdu l'ēka ono; waa oḡbo ophu nō l'iphu agba bụ owa-a. ¹³ Mu wowaru ēko-mini mu dobe l'akpaminigwe; tēme o-o-bū-jeerupho iphe, egoshi oḡbandzu mu l'ē mgboko l'ophu. ¹⁴ Teke igwe rwuru erwurwu; o gbaa ēko-mini ono; ¹⁵ mu a-nyata oḡbandzu mu l'unu; waa iphe, dzū ndzū l'ophu, dūlajē l'ūdu iya l'ūdu iya. Mbū l'ē mini ta abyabaedu abya utso bya erigbushia iphe, nō ndzū ozo. ¹⁶ Iphe, būkpo teke ēko-mini gbaru l'urwukpu; mu a-hūma iya nyata oḡbandzu ojejoje ono, Chileke yēe iphe, nō ndzū, dūlajē l'ūdu iya l'ūdu iya, nō l'ē mgboko gbaru ono."

¹⁷ O būru iya bụ Chileke sū Nuwa: "Oo iphe-a bụ iphe, egoshi oḡbandzu ono, mu l'iphemiphe, dzū ndzū, nō l'eliphe gbaru ono."

Ụnwu Nuwa

¹⁸ Ụnwu Nuwa, shi l'ūgbo ono lūfuta bụ Shemu; waa Hamu; waa Jiafēti. O būru Hamu bụ nna Kénanu. ¹⁹ O būru shita l'ụnwu Nuwa unwoke ēto-a bẹ nemadzū shiru dzuru mgboko l'ophu.

²⁰ Noo ya; Nuwa bụ onye emebe iphe l'ali; bya eworu opfu-vayīnu kọo. ²¹ O rwua ujiku lanū; o ngūa mēe, shi l'akpuru vayīnu iya ono. O wata iya atsutsu k'ophu o gba oto je azēe l'ulo-ekwa iya. ²² Hamu, bụ nna Kénanu je ahūma nna iya ēka o gba oto; bya eje epfuaru iya unwune iya ēphenebo ophu nō l'etezi. ²³ Shemu; waa Jiafēti bya achita ekwa kobegbaa onwophē l'ukuvu je l'azū l'azū je aphukpute nna phē ono, gba oto ono. Epe woru iphu ghaa l'ibe iya ozo g'ēphe ta ahūma nna phē l'ēka o gba oto.

²⁴ O be teke mēe tsubuhuru Nuwa; o tehu bya anūma iphe ono, nwa iya kẹ nwata meru iya ono; ²⁵ o sū:

"Kénanu bẹ buakwaa

onye a tūru onu.

Oo-būru ohu ndu bụ ohu

l'ēka unwune iya."

²⁶ O sūkwapho:

"G'e tua Chipfu, bụ

Chileke kẹ Shemu epha!

Gẹ Kénanu bukwaru

ohu Shemu!

²⁷ Gẹ Chileke mee gẹ

Jiafēti jaa àjàjà!

Gẹ Jiafēti buru l'ulo-ekwa

Shemu!

Gẹ Kénanu būfukwarupho

ohu iya!"

²⁸ G'utso ono byachaaru bẹ Nuwa nōfuaru ụkporo apha iri l'ēsaa l'apha iri. ²⁹ Mkpakọ iphe, Nuwa nōru būru unu apha labo l'ukporo apha esaa l'apha iri; bya anwūhu.

Àjàjà ohamoha

10 Waa oshilokpa ụnwu Nuwa, bụ Shemu; waa Hamu; waa Jiafēti baa. Mbū l'a nwūshiru phē unwegirima l'ē g'utso ono lachaaru.

Eri Jiafeti

² Ụnwu Jiafeti bụ Goma; waa Magogu; waa Madayi; waa Jiavanu; waa Tubalu; waa Mësheku; waa Tirasu.

³ Ụnwu kẹ Goma bụru Ashikenazu; waa Rifatu; waa Togarama.

⁴ Ụnwu kẹ Jiavanu bụ Elisha; waa Tashishi; waa ndu Kitimu; waa ndu Rodu. ⁵ Ọ ndu ono bụ phẹ bụ eri Jafeti. Ọ bụru phẹ bẹ iphe, bụkpoo ọha, bukube eze-enyimu gbẹ l'ẹka jakashia. Ọha ono g'ephe hakota nwegbaarụ oke alị yee opfu-alị nkephe; waa ipfu ipfu nkephe.

Eri Hamu

⁶ Ụnwu Hamu bụ Kushi; waa Ijiputu; waa Putu; waa Kėnanu.

⁷ Ụnwu kẹ Kushi bụru Seba; waa Havila; waa Sabuta; waa Rama; waa Sabuteka.

Ụnwu Rama bụ Sheba; waa Dedanu.

⁸ Kushi bụ nna Nimurodu, bụ onye mechaarụ bya aburu eze ojogu l'eliphe. ⁹ Ọ bụ onye ike dụ l'achi nta l'iphu Chipfu; noo iphe, meru g'o gude a ndu anmajẹ ẹtu sụ: "Onye-a dụ gẹ Nimurodu onye ike dụ l'achi nta l'iphu Chipfu." ¹⁰ Ẹka o gbuberu ishi aburu eze iya bụ lẹ Babelu; waa Ẹreku; waa Akadu; waa Kalune, nọ l'ime alị Shina. ¹¹ O shi l'ẹka ono wata àjàjà jarwua alị Asiriya, bụ ẹka ọ nọ meta mkpukpu Ninive. O metakwapho mkpukpu Rehobotu-Iye; waa mkpukpu Kala; ¹² waa mkpukpu Resenu. Resenu ono nọ lẹ mgbaka Ninive waa Kala. Ọ bụru iya bụ oke mkpukpu ono.

¹³ Ijiputu bụ nna ndu Ludu; waa ndu Anamu; waa ndu Lehabu; waa ndu Nafutu; ¹⁴ waa ndu Paturosu; waa ndu Kasuluhu. Ndu Kasuluhu ono bụ iya bụ ẹka ndu Filisitayinu shi. Ijiputu bụkwarupho nna ndu Kafuto.

¹⁵ Kėnanu bụ nna Sayidonu. Ọ bụru Sayidonu ono bụ ọkpara iya. Kėnanu bụkwarupho nna ndu Hetu; ¹⁶ waa ndu Jiebusu; waa ndu Amoru; waa ndu Gigashi; ¹⁷ waa ndu Hevu; waa ndu Aku; waa ndu Sini; ¹⁸ waa ndu Avadi; waa ndu Zamaru; waa ndu Hamatu.

E mecha; ọkpa-ipfu ndu Kėnanu bya ajakashia. ¹⁹ Oke alị Kėnanu gbẹ lẹ mkpukpu Sayidonu; mę a -nọdu eje mkpukpu Jira; nọo jasụ lẹ mkpukpu Gaza. Ọ gbekwapho lẹ Gaza l'ẹka ono; mę a -nọdu eje mkpukpu Sodomu yee Gómora; yee Adama; yee Zebowimu; nọo jasụ lẹ mkpukpu Lesha.

²⁰ Ọ bụru ọha ono bụkota ụnwu Hamu; g'ephe hakota nwegbaarụ ipfu ipfu nkephe; yee opfu-alị yee oke alị nkephe.

Eri Shemu

²¹ Shemu nwushikwarupho ụnwegirima unwoke. Nwune Jiafeti k'ogeranya bụ Shemu. Ọ bụru Shemu bụ ochochoroche ụnwu Eba l'ophu.

²² Ụnwu Shemu bụ Elamu; waa Ashuru; waa Afakusadu; waa Ludu; waa Arámu.

²³ Ụnwu kẹ Arámu bụru Uzu; waa Hulu; waa Geta; wafu Mashu.

²⁴ Afakusadu bụ nna Shela. Shela bya aburu nna Eba.

²⁵ Eba nwuta unwoke labo. Ẹpha onye lanụ bụ Pelegu; noo kẹle a nwuru iya teke mgboko kekashihuru. Ẹpha nwune iya bụru Jiokutanu.

²⁶ Jiokutanu bụ nna Alumodadu; waa Shilefu; waa Hazamaveti; waa Jera; ²⁷ waa Hadoramu; waa Uzal; waa Dikila; ²⁸ waa Obalu; waa Abimelu; waa Sheba; ²⁹ waa Ofi; waa Havila; wafu Jiobabu. G'ephe ha bụkota ụnwu Jiokutanu.

³⁰ Ẹka ephe bu shi lẹ Mesha phobe rwua Sefa l'uzo ọha úbvú l'uzo ẹnyanwu-awawa.

³¹ Ọ bụru ọha ono bụkota ụnwu Shemu; g'ephe hakota nwegbaarụ ipfu ipfu nkephe; yee opfu-alị yee oke alị nkephe.

³² Ọha ono g'ephe ha bụkota oshilokpa ụnwu Nuwa; g'ephe ha nwegbaarụ ipfu ipfu nkephe. Ọ bụru phẹ bẹ ohamoha shi l'ẹka dzuru eliphe l'ophu g'utso gbacharu.

Ụlo-eli Babelu

11 Ụnwu-eliphe l'ophu shi epfukọta opfu-alị lanụ, a nụ-dzuru. ² Noo ya; o be teke ndiphe kwaseru ụzo ẹnyanwu-awawa; ẹphe je ahuma nsuda lẹ Shina; ẹphe je ebukọbe l'ẹka ono.

³ Ẹphe sụ nwibe phe: "Unu bya g'anyi kpua ẹja hua ya l'ọku hụ-ghee ya ahụ-ghe." Ọ buru ẹja akpukpu bẹ nọ-chiru phe ẹnya mkpuma; ẹphe wua ya korota g'ọ buru ọtu-paa. ⁴ Ẹphe sụ: "Unu bya g'anyi metaru onwanyi mkpukpu; g'anyi kpua ụlo-eli, e-je asupfuru l'igwe. Ọo ya bụ; g'anyi aburu ndu aa-maru ẹpha phe; g'anyi te je agbakashihu dzuru mgboko."

⁵ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya enyizeta g'ọ huma mkpukpu ono; yee ụlo-eli ono, ụnwu-eliphe akpụ ono; ⁶ bya asụ: "Ndu-a bukwa nanụ; bya epfukọta opfu-alị lanụ; ẹphe wata eme iphe, dụ ẹgube-a. O to nwekwa iphe, ẹphe chjru idzu ememe g'ẹphe te emegha iya. ⁷ Unu g'anyi nyizeta je aghaa phe olu-opfu; g'iphe, nwibe phe epfu te edojehe phe ẹnya."

⁸ Ọo ya bụ; Chipfu bya achikashia phe; ẹphe dzuru mgboko; ẹphe parụ akpụ mkpukpu ono haa. ⁹ Noo iphe, meru g'ọ gude e kua ya Babelu; noo kele ọo ẹka ono bẹ Chipfu ghashi ru opfu ụnwu-eliphe l'ophu. O shi l'ẹka ono chikashia phe; ẹphe dzuru mgboko.

E shi lẹ Shemu jasụ lẹ Ebiramu

¹⁰ Waa oshilokpa Shemu.

A nọepho mgbarapha labọ g'utso byachaaru ono; Shemu nwuta Afakusadu. Teke ono bẹ Shemu nọwaru ụkporo apha ise teme ọ nwuta Afakusadu ono. ¹¹ Ọ nwuchaa Afakusadu; bya anofua unu apha l'ukporo apha ise. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Afakusadu.

¹² Afakusadu bya anọ ụkporo apha l'apha iri l'ise; bya aburu nna Shela. ¹³ Ọ nwuchaa Shela; bya anofua unu apha l'apha ẹto. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Shela.

¹⁴ Shela bya anọ ụkporo apha l'apha iri; bya aburu nna Eba. ¹⁵ Ọ nwuchaa Eba; bya anofua unu apha l'apha ẹto. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Eba.

¹⁶ Eba bya anọ ụkporo apha l'apha iri l'eno; bya aburu nna Pelegu. ¹⁷ Ọ nwuchaa Pelegu; bya anofua unu apha l'ukporo apha l'apha iri. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Pelegu.

¹⁸ Pelegu bya anọ ụkporo apha l'apha iri; bya aburu nna Rewu. ¹⁹ Ọ nwuchaa Rewu; bya anofua ụkporo apha iri l'apha tete. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Rewu.

²⁰ Rewu bya anọ ụkporo apha l'apha iri l'ẹbo; bya aburu nna Sérugu. ²¹ Ọ nwuchaa Sérugu; bya anofua ụkporo apha iri l'apha ẹsaa. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Sérugu.

²² Sérugu bya anọ ụkporo apha l'apha iri; bya aburu nna Nahọ. ²³ Ọ nwuchaa Nahọ; bya anofua ụkporo apha iri. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Nahọ.

²⁴ Nahọ bya anọ ụkporo apha l'apha tete; bya aburu nna Tera. ²⁵ Ọ nwuchaa Tera; bya anofua ụkporo apha ise l'apha iri lẹ tete. Ọ nwushikwapho unwoke yee unwanyi tsoke Tera.

²⁶ Tera bya anọ ụkporo apha ẹto l'apha iri; bya aburu nna Ebiramu; waa Nahọ; waa Haranu.

²⁷ Waa oshilokpa Tera.

Tera bụ nna Ebiramu; waa Nahọ; waa Haranu. Haranu buru nna Lotu. ²⁸ Nna iya, bụ Tera nọdukwadu ndzụ; Haranu nwuhu lẹ mkpukpu Uru l'alị Kaludiya, bụ ẹka a nwuru iya. ²⁹ Ebiramu yee Nahọ bya atuko lya nwanji. Ẹpha nyee Ebiramu bụ Serayi; ẹpha nyee ke Nahọ buru Milika. Onye nwuru Milika bụ Haranu; ọ bukwarupho Haranu ono nwuru Isuka. ³⁰ Ọphu Serayi anwutaduru nwa; noo kele ọ tọo tsudu ime.

³¹ Noo ya bụ; Tera duta nwa iya, bụ Ebiramu; waa nwanwa iya, bụ Lotu, bụ nwatibe Haranu; bya edutakwapho nyee nwa iya, bụ Serayi; bụ iya, bụ nyee Ebiramu. Ẹphe tuko swiru shi lẹ Uru, nọ l'alị Babilonu jeshia Kénanu. Obenu l'ẹphe rwuerupho Haranu; ẹphe buru l'ẹka ono.

³² Tera nọepho ụkporo apha iri l'apha ise; ọ nwuhu lẹ Haranu.

Chileke eku Ebiramu

12 Chipfu s̄uru Ebiramu: “Haa al̄i ngu; ȳe ndibe unu; m̄e ọkpoku ibe nna ngu; lash̄ia al̄i, mu e-goshi ngu.

² “Mu e-me ngu l'iji-buru ọha,

par̄u ẹka apaa;

t̄eme mu ekebekwa

ngu ph̄o l'oma.

Mu emee g'ẹpha ngu paa ẹka;

t̄eme l'jiburu onye mu

e-shi l'ẹhu iya ekebe

ndu ọzo l'oma.

³ Mu a-ḡoru ọnu-oma n̄u ndu

ḡoru ọnu-oma n̄u ngu;

ndu t̄uru ngu ọnu b̄e mu a-t̄u ọnu.

T̄eme ndu mgboko l'ophu b̄e

ee-gude iswi ẹhu ngu kebe l'oma.”

⁴ Ọo ya b̄u; Ebiramu t̄ugbuna, b̄u iphe, Chipfu pfuru iya. L̄otu tsoru iya. Ebiramu n̄owaru ụkporo apha ẹto l'apha iri l'ise teke o shi Haranu t̄ugbua. ⁵ T̄obudu iya b̄u; Ebiramu bya at̄uko ẹku, ẹphe kpatar̄u akpata rwuta; bya eduta nyee ya, b̄u Serayi; waa L̄otu, b̄u nwa nwune iya; m̄ekpoo ndu ẹphe shi l̄e Haranu gude; ẹphe w̄ufu; ọ b̄uru ph̄e ala al̄i K̄ėnanu. Ẹphe je jas̄u ẹphe jerwua ẹka ono.

⁶ Ebiramu ph̄e kwas̄eru al̄i ono gbiriri jas̄u ẹphe rwua ẹka eze oshi More n̄o l̄e mgboru mkp̄ukpu Sh̄ekemu. Ọ b̄uru ndu K̄ėnanu bu l'al̄i ono teke ono. ⁷ Ọle Chipfu byapfutaru Ebiramu bya as̄u iya: “Ọ kwa oshil̄okpa ngu b̄e mu a-n̄ukota al̄i-a.” Ebiramu bya akp̄uaru Chipfu ono, byapfutaru iya n̄u ono ọru-ngw̄eja.

⁸ Ebiramu ph̄e gb̄e l'ẹka ono kwas̄eru ụzo ẹnyanwu-awawa úbv̄u B̄etelu; je akp̄obe ụlo-ẹkwa ph̄e l'ẹka B̄etelu n̄o l'ụzo ẹnyanwu-ar̄iba. Eyayi n̄odu l'ụzo ẹnyanwu-awawa. Ebiramu rwukwaa ẹka ono bya akp̄uaru Chipfu ọru-ngw̄eja; bya an̄odu l'ẹka ono kp̄o-ku ẹpha iya. ⁹ Noo ya; Ebiramu ph̄okata ụlo-ẹkwa iya t̄ugbua kwas̄eru ụzo echīegu nd̄ohali.

Ebiramu bu l'al̄i Ijiputu

¹⁰ T̄obudu iya b̄u; eze ẹgu wata ememe l'al̄i onoya; Ebiramu ph̄e lash̄ia al̄i Ijiputu g'ẹphe je ebut̄ota l'ẹka ono; noo k̄ele ẹgu ono eme shii. ¹¹ Ẹphe bya l'abah̄u l'al̄i Ijiputu; Ebiramu s̄u nyee ya, b̄u Serayi: “Mu maru l'ị b̄u nwanyi, man̄ukaru mma. ¹² L̄e ndu Ijiputu -h̄uma ngu; b̄e ẹphe a-s̄ukwa l'ị b̄u nyee mu. Ẹphe eworu mu gbua; haa ngu g'ị n̄odu ndz̄u. ¹³ S̄ujekwa l̄e mu l̄e ngu b̄u nwune; ọo ya b̄u g'eemekwanaru mu ree l'iswi ẹhu ngu; t̄eme l'iishikwaph̄o nno mee g'ishi mu kp̄o-pfuru.”

¹⁴ Ebiramu ph̄e bya abah̄u al̄i Ijiputu. Ndu Ijiputu h̄uma l̄e Serayi b̄u nwanyi, ama nt̄umatu. ¹⁵ Ndu n̄o l'oke ọk-wa Fero h̄umae ya ph̄o; bya eje at̄ua ọnu iya l'iphu Fero. A bya eduta iya lash̄ia ibe Fero. ¹⁶ Fero meeru Ebiramu ree l'opfu ẹhu Serayi; bya akp̄ee ya at̄uru; kp̄ee ya eswi; kp̄ekwaa ya ph̄o oke l̄e nyee nkapf̄u-igara; bya eduru unwoke ȳe ụnwanyi, a-n̄odu ejeru iya ozi n̄u iya. Ọ bya akp̄ekwaa ya ph̄o ịnya-kam̄elu.

¹⁷ T̄obudu iya b̄u; Chipfu bya al̄oru ẹjo iphe-ememe t̄u Fero ȳe ndibe iya; opfu l'o dutaru nyee Ebiramu, b̄u Serayi. ¹⁸ Noo ya; Fero kua Ebiramu s̄u iya: “?D̄enu g'o gude i mee mu ẹgube iphe ọwa-a? ?B̄u ḡunu b̄e ị t̄i kaj̄e-duru mu l'ọo nyee ngu? ¹⁹ ?B̄u ḡunu meru iphe, ị s̄uru l'ọo nwune ngu nwanyi; ị haa; mu bya al̄uta iya l̄uaha? Ọle g'ọ d̄uhabe; waa nyee ngu baa; duta iya t̄ugbua!” ²⁰ Fero bya as̄u ḡe ndu-oz̄i iya ch̄ifu Ebiramu. Ẹphe ch̄ifu ȳe nyee ya; waa iphemiphe, o nweru.

Ebiramu yele Lotu ekekaha

13 Noo ya; Ebiramu; waa nyee ya; waa iphemiphe, o nweru; yee Lotu, ephe l'iya swi shi l'alì Ijiputu tugbua lashia echiègu ndòhali. ² Ebiramu nwewaru iphe-edobe; waa mkpòla-òchaa; waa mkpòla-ododo shii.

³ Ephe shi l'echiègu ndòhali jekpòephe; ephe -shi l'èka-a; ephe ejerwua l'èka-a; ephe -shi l'èka; ephe ejerwua l'èka-a; gbiriri jasù ephe jerwua l'ùzo isheli mkpùkpu Bètelu; mbù èka ono, nò lè mgbaka Bètelu yele mkpùkpu Eyayi ono, bù iya bù èka ephe kpòbejehawaru ùlo-èkwa phè-a; ⁴ tème ò bùru èka Ebiramu vuru ùzo kpua òru-ngweja. Ò nòdu l'èka ono kpò-kuahaa Chipfu.

⁵ Noo ya; Lotu-a, yele Ebiramu swi-a nwekwarupho aturu, dù igwerigwe; waa eswi, dù igwerigwe; waa ùlo-èk-wa, dùkwapho igwerigwe. ⁶ Òphu alì ono asùedu ephe-nebo ebubu; kèle iphe-edobe phè kwatakpòo paa èka apaa; k'òphu bù l'ephe ta adùedu ike anòkota l'èka lanù. ⁷ Òo ya bù; ùswo daru ndu echeru Ebiramu iphe-edobe; yee ndu echeru Lotu nkiya. Ndu Kénanu yee ndu Pérezu shikwaphò buru l'alì ono teke ono. ⁸ A nònyaa; Ebiramu sù Lotu: "G'ùswo ta adashinuru mu lè ngu; òphu ò dashinuru ndu echeru ngu iphe-edobe; yele ndu echeru mbèdua nkemu; eshinu mu lè ngu bù abùbu. ⁹ Ì tükòerupho alì òbu l'òphu hùma-gbua. G'anyi ta akwòfuhuru l'èka lanù. Hatakpòephe èkiya òphu jì-la je eburu. Ì -nòdu ala l'èka-ìcha; mbèdua ala l'èka-ùtara; teke jìla l'èka-ùtara; mbèdua ala l'èka-ìcha."

¹⁰ Lotu palia enya imeli bya ahùma lè nsùda enyimu Jìòdanu, nòru kpaa lè mkpùkpu Zowa bè nggele dù shii; ò dùephe gè mgbabu Chipfu ono; òzoo gè alì Ijiputu. Teke ono bè Chipfu teke emebyidu Sòdomu yee Gòmóra.

¹¹ Tòbudu iya bù; Lotu gude èka iya hata nsùda enyimu Jìòdanu l'òphu; bya egweta lashia ùzo enyanwu-awawa. Ò bùru iya bù l'ùmadzu labò ono ekekaha; ¹² Ebiramu buru l'alì Kénanu; Lotu je ebukube mkpùkpu, nògbaa lè nsùda ono. O woru ùlo-èkwa iya je akpòbe lè mgboru Sòdomu gèdegede. ¹³ Noo ya; ndu Sòdomu nòdu eme èjo-iphe; bya abùru ndu menùkaru Chipfu iphe-èji.

¹⁴ Tòbudu iya bù; Lotu lùfuchaephe; Chipfu sù Ebiramu: "Gbè l'èka ì nò palia enya lee l'ùzo isheli; waa l'ùzo òhali. L'iile l'ùzo enyanwu-awawa; lekwaphò l'ùzo enyanwu-arìba. ¹⁵ Alì ono, ì hùmakotaru ono mgburugburu bè mu a-nùkota gù l'awa ngu g'unu nweru jasù l'òjejeje. ¹⁶ Mu e-me awa ngu g'èphe ha g'èja, nò l'alì. K'òphu bù l'òo onye dùru ike gùta èja, nò l'alì bè a-dù ike gùta awa ngu. ¹⁷ Jephèkòta alì ono maru èka o jeberu l'ogologo; l'ìjìmaru g'ò habe òsa. Noo kèle mu a-nùkota ngu iya."

¹⁸ Òo ya bù; Ebiramu phùta ùlo-èkwa iya bya eje ebukube eze oshi ndu Mamure, dòkoberu lè Hèburonu. Ò nòdu l'èka ono kpàru Chipfu òru-ngweja.

Ebiramu adzòta Lotu

14 Ò bùru teke ono bè Amurafèlu, bù eze ndu Shìna; mè Ariyòku, bù eze ndu Elasa; mè Kedolawoma, bù eze ndu Elamu; waa Tidalu, bù eze ndu Goyimu chítaru ndibe phè tugbua jeshia ògu. ² Ò bùru Bira, bù eze ndu Sòdomu; mè Birisha, bù eze ndu Gòmóra; mè Shayinabu, bù eze ndu Adama; mè Shimiba, bù eze ndu Zebowimu; waa eze Bela, bù iya bù Zowa bè ephe jeru etso ògu òbu. ³ Ndu k'ìkpazu-a bya edzukòbe chítà ndibe phè jèpfushia phè ògu lè nsùda Sidimu, mechaaru bùru Eze-enyimu Únú. ⁴ Ò bùru iphe, kparù ògu ono bù l'èphe nòkotaru apha iri l'èbo l'èka Kedolawoma; o rwua lè k'iri l'èto; ephe kwefu ike.

⁵ O rwua l'apha k'iri l'èno; Kedolawoma yee ndu eze ono, wupfutaru iya nù ono tükò je anòdu lè Asheterotu Kaneemu lwù-kpee ndu Rafa; bya anòdu lè Hamu lwù-kpee ndu Zuzu; bya anòdukwaphe lè Shave-Kiriyatayimu lwù-kpee ndu Emu. ⁶ Ephe bya eje anòdu l'òhu úbvú ndu Siye lwù-kpee ndu Hòru; lwù phè jasù lè Èlu-Paranu, nò lè mgboru echiègu. ⁷ Ephe bya alwaphuta azù bya eje anòdu lè Ènu-Mishipati, bù iya bù Kadèshi; lwùtakota alì Amalèku l'òphu; bya alwù-kpee ndu Amòru, bu lè Hazezònu-Tama.

⁸ Tòbudu iya bù; eze ndu Sòdomu; mè eze ndu Gòmóra; mè eze ndu Adama; mè eze ndu Zebowimu; wafù eze Bela, bù iya bù Zowa; wufuta bya eje akwakaa k'ògu lè nsùda Sidimu; ⁹ kwabèru Kedolawoma, bù eze ndu Elamu; mè Tidalu, bù eze ndu Goyimu; mè Amurafèlu, bù eze ndu Shìna; waa Ariyòku, bù eze ndu Elasa. Òo ya bù; lè ndu eze èno l'etso ndu eze ise ògu. ¹⁰ Nsùda Sidimu ono bè iduma iduma, e bvutagbaru korota dù igw-

erigwe. Obe teke ndu eze Sodomu waa Gómóra ono; me ndibe phe tukoru gbalaaha agbala; o nweru ndibe phe ndu ophu haru dalahu iya nu. Ndu ophu phoduru nu gbaru laa l'ubvu ubvu. ¹¹ Ndu eze eno ono bya atuko eku Sodomu, yele Gómóra; me nri phe gweta tugbua. ¹² Ephe kputakwapho Lotu, bu nwa nwune Ebiramu yele eku iya; eshinu o bu le Sodomu.

¹³ Onye lanu l'ime ndu gbalaru nu bya epfuaru iya Ebiramu onye Hiburu. Ebiramu bu le mgboru eze oshi ndu Mamure. Mamure bukwanu onye Amoru bya aburu nwune Eshukolu waa Ana. Ndu ono be ephe le Ebiramu tugbaru buru nanu. ¹⁴ Ebiramu numaeapho l'abubu iya be a lwutaru l'ogu; o kua unwoke iya ukporo umadzu iri l'ise l'umadzu iri l'esato, a nwuru l'ibe iya, e ziru g'aalwuje ogu. Ephe chipyabe phe gbapfu phe le Danu. ¹⁵ O -rwua l'enyasi; Ebiramu bya eekashia unwoke iya gude tsoo phe ogu; lwu-kpee phe; chia phe gbiriri jasu ephe gbarwua Hoba, bu isheli Damasukosu. ¹⁶ O natakota phe ivu ono, ephe shi gweta ono; bya edulata abubu iya, bu Lotu yee eku nkiya; waa unwanyi; mewaro ndu ozo, ephe shi rwuta.

¹⁷ Ebiramu lwu-kpechaa Kedolawoma yee ndu eze, ephe l'iya swi bya alwatashia; eze ndu Sodomu gba iya ndzuta le nsuda Shave, bu iya bu nsuda, aza Nsuda Eze.

¹⁸ Noo ya bu; Melikizedeku, bu eze ndu Salemu gude buredi; waa mee byapfuta phe. Melikizedeku ono bu onye uke Chileke, bu Okalibe-kakota-shii. ¹⁹ O bya agoru onu-oma nu Ebiramu su:

"Ge Chileke, bu

Okalibe-kakota-shii

kebe gube Ebiramu l'oma!

Mbu Chileke ophu bu iya

meru igwe bya emee eliphe.

²⁰ G'e tua Chileke,

bu Okalibe-kakota-shii epha!

Mbu onye ono,

woru ndu ohogu ngu

ye ngu l'eka!"

Ebiramu nu iya oke-lanu-l'uzo-iri l'iphemiphe ono, o gwephtaruru azu ono; o nata iya.

²¹ Eze Sodomu sukwanu Ebiramu g'o haaru yebedua ndu ophu bu nemadzu; gwetawar ophu bu ivu nworu.

²² Ebiramu su eze ndu Sodomu: "Mu paliakwaru eka riaru Chipfu angu; mbu Chileke ophu bu Okalibe-kakota-shii; onye meru igwe bya emee eliphe; ²³ l'o to dudu iphe, bu iphe ngu, mu a-nata; mbu m'obeta o buru ogu; ozo eri akpokpa; g'o to du teke ji-su l'oo ngu meru Ebiramu; o baa eze. ²⁴ O to dudu iphe, mu a-nata gbahaa ophu ndu mu l'iya swi riwaru eriri; waa oke-iphe ophu rwuberu ndu tso mu jee; mbu-a; ge Ana; waa Eshukolu; waa Mamure ria oke, rwuberu phe nu."

Ogbandzu Chileke yele Ebiramu

15 E mechaa; Ebiramu numa Opfu Chipfu l'ophulenyia. O su iya:

"Ge ndzu ba agushi ngu

Ebiramu.

Oo mbedua bu onye

egbobutaje ngu nu;

bya aburu obunggo ngu,

paru eka."

² Ebiramu su: "Gube Nnajiuphu, bu Chipfu; ?bu gnu ozo be ji-nu mu ge mu ta nwutaduru nwa-a; teme onye e-mecha nwekotaru eku mu buru Eliyza-a, bu onye Damasukosu-a?" ³ Ebiramu bya asukwapho: "Nta-a, g'i ti nuduru mu nwa-a bunu ohu, a nwuru l'ibe mu e-mecha ria iphe mu."

⁴ Tɔbudu iya bɔ; Chipfu sɔ iya: "Onye ono ta abɔkwa iya e-ri iphe ngu. Ọ kwa nwa nwoke ọphu shi ngu l'ẹhu e-ri iphe ngu ọbu." ⁵ Ọ bya eduta iya lufu etezi bya asu iya: "Palia ẹnya lee l'akpaminigwe gwa kpokpode, nọ iya nọ ọgu; m'ọ bɔru l'ji-dɔ ike gɔkota iya." Sɔ iya: "Noo g'awa ngu a-ha bɔ ono."

⁶ Ebiramu kweta iphe, Chipfu pfuru. Ọ gɔaru iya ya l'apfube-ẹka-oto.

⁷ Ọ sɔkwa iya pho: "Ọo mbɛdua, bɔ Chipfu duru ngu dufuta lẹ mkpɔkpu Uru, nọ l'alɔ Kaludiya gẹ mu bya anu ngu alɔ-a g'ọ bɔru oke alɔ ngu."

⁸ Ebiramu sɔ: "Jiko Nnajiuphu, bɔ Chipfu; ?denu gẹ mu e-shi maru lẹ mu e-nweru iya?"

⁹ Chipfu sɔ iya: "Wotaru mu ada eswi; waa ada eghu; waa ebili, gbacharu apha ẹto ẹto; tẹme waa kparaka; waa ndupfu."

¹⁰ Ebiramu tɔko iphe ono wotaru iya; bya asuchaa ya ibe; bya ewocharu ibiribe iya ono dobegbaa g'ọ ghaaru nwibe iya iphu. Ọphu ọ sɔduru ndu ọphu bɔ ẹnu ibe. ¹¹ Ẹnu, erije anu phezetagbaa g'ẹphe vɔka anu ono; Ebiramu chipfu phẹ.

¹² Ẹnyanwu nyɔhujeeppo; oke mgbenya tɔ Ebiramu. Ọchii sọ-kputa iya. Ọchii ono agba ntumatu; tẹme ọ nọdu anyi ishi ẹdzu. ¹³ Chipfu bya asu iya: "G'o doo ngu ẹnya ree l'oshilokpa ngu bẹ e-mecha bɔru nlwamulwa l'alɔ, abudu nkephe; l'eemee phẹ ohu kpaa phẹ ẹhu l'ẹka ono unu apha. ¹⁴ E -mechaa ẹphe evuru ẹku, ha shii lwa. Ọle ọha ono, ẹphe shi ejeru ozi ono bẹ mu a-nɔkwanu aphu. ¹⁵ Obenu lẹ gɔbedua bẹ a-ka nka kaghekpoo ya akaghe. L'jilapfu nna ngu phẹ l'ẹhu-guu; l'eelia ngu elili. ¹⁶ O -rwua l'ogbo k'eno bẹ oshilokpa ngu a-lwaphuta azu l'ẹka-a; kele nta-a bẹ ẹjo-iphe, ndu Amoru eme teke ebuhudu."

¹⁷ Ẹnyanwu nyɔhuchaepo lẹ g'ochii byawaru; ite, a kpoberu oku, akpu tɔutuutuu; yee oroku, enwu phoophoophoo bya aghaja ibe anu ono. ¹⁸ Ọ bɔru lẹ mboku ono bẹ Chipfu yee Ebiramu gbaru ndzu. Ọ sɔ: "Oshilokpa ngu bẹ ya nuru alɔ-a; e -shi lẹ nggele Ijiputu jasɔ lẹ Yufurėtisu. ¹⁹ Alɔ ọbu bɔ alɔ ndu Kenu; mẹ kẹ ndu Kenazu; mẹ kẹ ndu Kadumonu; ²⁰ mẹ kẹ ndu Hetu; mẹ kẹ ndu Pẹrezu; mẹ kẹ ndu Rafa; ²¹ mẹ kẹ ndu Amoru; mẹ kẹ ndu Kėnanu; mẹ kẹ ndu Gigashi; mẹ kẹ ndu Jiebusu."

Hega yele Ishimelu

16 Tɔbudu iya bɔ; ọphu Serayi, nyee Ebiramu anwɔtaduru iya nwa. Ọle Serayi nweru nwamgboko, shi Ijiputu, ọ gbaru ohu, aza Hega. ² Ọo ya bɔ; Serayi sɔ Ebiramu: "Gẹ Chipfu mewaru ọphu mu anwɔtaduru nwa-a bẹ ii-jepfukwa ohu mu g'a maru ?mu e-shi iya l'ẹka nweru unwegirima?"

Ebiramu kweta bya emee iphe, Serayi pfuru. ³ Ọ bɔru gẹ Ebiramu buwaru l'alɔ Kėnanu apha iri bẹ Serayi, bɔ nyee ya kutaru nwamgboko Ijiputu ono, bɔ ohu iya ono kee ya; ọ luru. ⁴ Ebiramu yele Hega kwaa; ọ bɔru iya at-sɔta ime.

Ọ maerupho lẹ ya dɔwaa ime bya akpoo nwanyi, nwe iya nɔ ẹbo l'afu. ⁵ Serayi sɔ Ebiramu: "Ọ kwa gɔbedua bẹ iphe-ẹhuka-a, mu eje-a shi l'ẹka. Gẹ mu kuru ohu mu kee ngu; ọ maerupho l'ọ dɔ ime bya akpooaha mu ẹbo l'afu. Ọ kwa Chipfu e-kpe ikpe mu lẹ ngu."

⁶ Ebiramu sɔ Serayi: "Ohu ngu nọkwa l'ọbochi-ẹka ngu; mee ya iphe, dɔ ngu ree." Serayi kpɔnwuhana Hega mkpɔnwu; ọ gbalana gbafuru iya.

⁷ Tɔbudu iya bɔ; Ojosi Chipfu huma Hega lẹ mgboru ọgba, nọ l'echiegu. Ọgba ono bɔ ọgba, nọ l'aguga ọzo, shiru jeshia Shuru. ⁸ Ọ sɔ: "Hega; ohu Serayi; ?i shi awe eje awe?"

Hega sɔ: "Mu agbalaru onye nwe mu nɔ, bɔ Serayi."

⁹ Ọo ya bɔ; ojosi ono sɔ iya: "La azu lapfu onye nwe ngu nɔ je ewoze onwongu alɔ meje iphe, ọ sɔru g'i mee."

¹⁰ Ojosi ono sɔkwapho: "Mu e-me g'awa ngu dɔ igwerigwe; k'ọphu ẹphe a-buru aguta aguta."

¹¹ Ojosi Chipfu ono sɔkwa iya pho:

"Ime ono, i dɔ ono

bẹ ji-nwu nwa nwoke.

Iphe, ji-gu iya bɔ 'Ishimelu'.

Noo kele Chipfu nɔmawaru

ekwa jira k'iphe-ehuka, iije.

¹² Oo-buru onye agirigo.

Oo-nodu etso onyemonye opfu;

onyemonye etsokwa iya pho

opfu.

Ephe l'unwune iya eburu

l'ukukanyi."

¹³ O kua epha Chipfu, bu onye shi epfu eyeru iya nu su: "I bu Elu-rowi, bu iya bu Chileke enya iya du l'eka mu no." Noo kele Hega suru: "Nta-a be mu humawaru onye enya iya du l'eka mu no." ¹⁴ Noo iphe, e gude gu a welu ono "Bee-lahayi-rowi," bu iya bu, "o-dzu-ndzu-ele-mu-enya." Welu ono no le mgbaka Kadashi yee Beredu byasu nta-a.

¹⁵ E mecha; Hega nwuru Ebiramu nwa nwoke. Ebiramu gu nwata obu "Ishimelu". ¹⁶ Ebiramu nowaru ukporo apha eno l'apha ishii teke Hega nwutaru iya Ishimelu.

Ogbandzu, e gude ebu-ubvu gbaa

17 Ebiramu nepho ukporo apha eno l'apha iri le tete; Chipfu byapfuta iya bya asu: "O kwa mbedua bu Chileke, bu Okwoolemka. Nodunu mu ntse g'uta ta adu le ndzu ngu. ² Mu e-me g'ogbandzu mu le ngu vuru ire. Mu emee g'unu du igwerigwe shii."

³ Ebiramu daa kpube iphu l'alj. Chileke su iya: ⁴ "A bya le mbedua; waa iphe, mu e-me l'ogbandzu mu le ngu. Ii-buru nnajioha, du igwerigwe. ⁵ E te ekubaedu ngu Ebiramu. Epha ngu a-buru Ebirhamu; noo le mu mewaru ngu nnajioha, du igwerigwe. ⁶ Mu e-me ngu g'i zu azuzu shii; mu eshi l'awa ngu mee oha, du iche iche; teme ndu eze eshi l'awa ngu futa. ⁷ Mu e-me ogbandzu mu ono g'o buru ogbandzu, a-no ojejeje; mbu g'o buru ogbandzu mu le ngu; waa ndu a-buru oshilokpa ngu l'ogbo ophu no l'iphu; k'ophu mu a-buru Chileke ngu; waa Chileke oshilokpa ngu. ⁸ Alj Kenu l'ophu; mbu eka unu bu nlwamulwa nta-a be mu a-nu gu l'oshilokpa ngu; g'o buru okiphe unu jasuru asuru; teme mu aburu Chileke phe."

⁹ Chileke su Ebirhamu: "A bya le gubedua; dobekwa ogbandzu mu ono. Gubedua l'onwongu; unu le ndu a-buru oshilokpa ngu l'ogbo ophu no l'iphu. ¹⁰ Waa iphe, gubedua e-me gude dobe ogbandzu mu le ngu; waa oshilokpa ngu bu owa-a: Ge ndibe ngu ophu bu unwoke g'ephe ha bukotaje ubvu. ¹¹ Gubedua e-bu ubvu g'o buru iphe-ohubama, no l'ogbandzu mu le ngu. ¹² A -gbekpoo nta-a be iphe, bukpo nwa nwoke, a nwuru l'ibe ngu; o nowa ujiku esato be ee-buje ubvu; me le ndu bu awa ngu; me le ndu shi ohozo, bu ndu e gude okpoga zuta; mbu ndu abudu awa ngu; ¹³ me a nwuru phe l'ibe ngu-o; ozoo l'i gude okpoga ngu zu phe-o; g'e bufutaje phe ubvu. Ogbandzu mu ono, iphe-ohubama iya no ngu l'ogwehu ono a-buru ogbandzu ophu a-no jasuru l'ojejeje. ¹⁴ Nwoke, bu akpapyj; mbu onye ebuduru ubvu; ge ndibe phe bufu iya; kele o mebyiru ogbandzu mu."

¹⁵ Chileke sukwapo Ebirhamu: "Nyee ngu, bu Serayi ta azaedu Serayi. Epha iya a-buru Sera. ¹⁶ Mu e-kebe iya l'oma mee ya g'o nwutaru ngu nwa nwoke. Mu ekebe iya l'oma g'o buru ne, nwuru oha, du iche iche; teme ndu eze ndiphe e-shi iya l'eka futa."

¹⁷ Ebirhamu kpube iphu l'alj chia ochi bya asu onwiya: "?Nwoke, nowaru ukporo apha ise be aa-nwutaru nwa nwoke nta-a? To ?Sera, nowaru ukporo apha eno l'apha iri a-gbekwadu nta-a nwuta nwa nwoke?" ¹⁸ Ebirhamu su Chileke: "Jiko g'enya ngu du nu le ndzu Ishimelu!"

¹⁹ Chileke su: "Mu maru-a. Ole nyee ngu, bu Sera be a-nwutaru ngu nwa nwoke. Iphe ii-gu iya bu Ayizaku. Mu l'iya; waa oshilokpa iya, etso iya l'azu be mu l'ephe a-gba ndzu, a-no ojejeje. ²⁰ O -buru ke Ishimelu be mu nu-mawaru iphe, i pfuru. Mu kebefutaje iya l'oma mee ya g'o zushia ka l'otu. Oo-buru nna ndu-ishi iri l'ebo; teme mu emee ya g'o buru oha, paru eka. ²¹ Ole ogbandzu mu bukwanu mu le Ayizaku be a-gba iya nu; mbu onye ophu Sera a-nwutaru ngu egube nta-a apha ozo." ²² Chileke pfuebechaaru Ebirhamu iphe, o pfuru iya; o paru iya haa tugbua.

²³ Lẹ mbọku ono gẹdegede bẹ Ébirihamu dutaru nwa iya nwoke, bụ Ishimelu; mę ndu ọzo, a nwuru l'ibe iya; mę ndu ọphu o gude okpoga iya zuta bushia úbvù. Iphe, bukota unwoke, bu l'ibe iya bẹ o bukọtaru úbvù; gę Chileke suru g'o mee ya. ²⁴ Ébirihamu nọwaru ụkporo apha ẹno l'apha iri lẹ tete teke o buru úbvù; ²⁵ nwa iya, bụ Ishimelu nọwa apha iri l'ẹto. ²⁶ A tuko Ébirihamu; waa nwa iya, bụ Ishimelu bukota úbvù l'ujiku lanu ono. ²⁷ Unwoke, bukota l'ibe Ébirihamu l'ọphu; mę lẹ ndu ọphu a nwuru anwunwu l'ibe iya; mę lẹ ndu ọphu a zutaru azuta l'ẹka ndu ọhoro; bẹ ye l'iya tukokwarupho bua úbvù ọbu.

Umadzu ẹto, kpafutaru Ébirihamu

18 Noo ya; Chipfu bya abyapfuta Ébirihamu lẹ mgboru eze oshi ndu Mamure; lẹ g'ọ nọ anọ l'ọnu ọlo-ẹkwa iya l'echi eswe. ² Ébirihamu palia ẹnya bya ahuma unwoke ẹto, pfuru l'ataphu iya. Ọ hūmae phe pho bya ezilihu l'ọnu ọzo iya gbapfushia phe. Ọ gbapfu phe bya ephozetaru phe.

³ Ọ sụ: "Jiko Nnajiuphu mu; teke mu du ngu l'obu; ta aghatashinu ibe mube onye-ozu ngu. ⁴ G'e kutanu nwa mini g'unu kwọ okpa tuta unme lẹ mkpula oshi-a. ⁵ Gę mu chọru unu nri g'unu ria; g'ike adu unu; unu ejeshiwaro iphe, unu eje; eshi ọphu unu batawaru ibe mube onye-ozu unu."

Ephe sụ iya: "Ọ du ree; mee g'i pfuru."

⁶ Ébirihamu bya emee ẹgwegwa bahu l'ọlo-ẹkwa gbapfu Sera; je asu iya: "Ngwa; mee ẹgwegwa tuta ogbongu ukpokutu iphe, eegudeje eme buredi; tuta iya ogbongu ẹto gwọ-phube gude mee buredi."

⁷ Ọ bya agbaru je l'ẹka eswi iya ọdu; bya ahota nwada eswi, anu iya du belebele je akpee onye-ozu iya; onye-ozu ono kpuru iya je egbuwa boshia. ⁸ Ọ bya apata ẹra-eswi; ye manu, e gude ẹra-eswi mee; waa nweswi ono, a boshiru ono dobe phe l'ataphu. Ephe nodu eri nri ono; ọ nọ-kube phe lẹ mkpula oshi ono.

⁹ Ephe sụ iya: "Denu nyee ngu, bu Sera?"

Ọ sụ: "Ọ nokwa l'ọlo-ẹkwa anyi l'ẹka pho."

¹⁰ Chipfu sụ iya: "Egube nta-a apha ọzo bẹ mu lwafutajekwa azu; ọzo bu lẹ nyee ngu, bu Sera bẹ a-nwu nwa nwoke."

Sera nọ l'ọnu ọlo-ẹkwa, Chipfu gharu okotazu ngabe nchi. ¹¹ Ébirihamu ye Sera bẹ buwaa ogerenya bya akahukpowaa shii; teme Sera noghawa teke ogogo atsụ ime. ¹² Sera chia ọchi l'ime obu sụ: "Gę mu gbiri-hucharu egbirihu; teme nnajiuphu mu kahwa g'ọ kahuru pho bẹ mu a -gbę nta laaru iya l'ọlo?"

¹³ Chipfu sụ Ébirihamu: "Bụ gunu bẹ Sera gude chia ọchi sụ: 'Ya a-nwutakwadu-a nwa nta-a; gę ya kahwaru egube-a?' ¹⁴ Ọ nweru iphe, kporu Chipfu ẹka ememe? Mu a-byakwa teke ono, mu turu ọnu l'apha ọzo ono; ọzo bu lẹ Sera e-nweru nwa nwoke."

¹⁵ Ndzu guahaa Sera; ọ tuta ẹgo sụ: "Mu ta chikwaru ọchi."

Ọ sụ iya: "Waawaa; i chicharu-a ọchi."

Ébirihamu arwochiteru ndu Sodomu

¹⁶ Unwoke ono gbeshiepho alala; bya eshia ọzo Sodomu. Ébirihamu tsoru phe g'o duriberu phe. ¹⁷ Chipfu sụ: "Mu a-nodu awachiru Ébirihamu iphe, mu eje ememe to? ¹⁸ Eshi ọphu Ébirihamu e-mecha buru eze ọha, okpehu du; teme ohamoha, nọ lẹ mgboko bẹ ee-gude iswi ẹhu iya kebe l'oma. ¹⁹ Noo kele mu hotawaru iya g'ọ buru onye a-kpo-ziru unwu iya ọzo; ephe lẹ ndibe iya ndu ọphu a-nodu etso iya l'azu; g'ephe meje iphe, mu suru g'ephe meje, bu iya bu g'ephe meje iphe, pfuru oto; waa iphe, gbaru phe nu. Ọo ya bu gę mu emekwanaaru Ébirihamu iphe, mu kweru iya ukwe iya."

²⁰ Ọo ya bu; Chipfu sụ: "E chikuwaru iya lẹ mkpu shii l'iphe-ẹji ndu Sodomu ye Gomora bẹ panukaru ẹka."

²¹ Mu nodu eje gę mu maru iphe-ẹji phe kabę du-be ẹji g'e pfuru l'ọ du-be? Teke ọ to dudu; mu amakwarupho."

²² Unwoke ono ghachi kwaseru ọzo Sodomu; obenu lẹ Ébirihamu pfukwaduru l'iphu Chipfu l'ẹka ono. ²³ Ébirihamu bya akpitaru iya ntse bya asu iya: "Ii-mebyishi ndu ejo-iphe ye ndu pfuberu-ẹka-oto to? ²⁴ Ọ -buru lẹ ndu pfuberu-ẹka-oto rwuru ụkporo umadzu labo l'umadzu iri lẹ mkpukpu ono? Ii-mebyishikwa iya pho? Tii gudedu iswi ẹhu ụkporo umadzu labo l'umadzu iri, pfuberu-ẹka-oto, nọ iya nu pho haa ya? ²⁵ A maru-a l'i tii tu-

du ama eme iphe, dụ nno; mbụ g'i gbua ndu p̄f̄uberu-ẹka-oto yee ndu ẹjo-iphe; ọzoo mee ndu p̄f̄uberu-ẹka-oto g'i meru ndu ẹjo-iphe. A makwaru-a l'i tji tudu ama eme iphe, dụ nno; mbụ gẹ gubedua, bụ Onye-ikpe kẹ mg-boko-a l'ophu te eme iphe, p̄f̄uru nhamunha."

²⁶ Chipfu sụ: "Ọ -b̄uru lẹ mu h̄umaru ụkporo ụmadzu labo l'ụmadzu iri, bụ ndu p̄f̄uberu-ẹka-oto lẹ mkp̄kpu Sodomu bẹ mu e-gudekwa iswi ẹhu p̄hẹ hakota mkp̄kpu ono l'ophu."

²⁷ Ẹbirihamu p̄f̄ukwa ọzo sụ: "Eshinu mu gbenu kerebewanu k'epfu anu Nnajiuphu l'ẹbe adu iphe, mu bụ gba-haa urwuku yele ntu; ²⁸ ?o -b̄ukwanuru lẹ ndu ono te erwuduru ụkporo labo l'iri; mbụ o -b̄uru l'ephe phoduru ụmadzu ise; t̄eme ep̄he erwua egube ono-ee?"

Chipfu sụ: "Mu -h̄uma ụkporo ụmadzu labo l'ụmadzu ise l'ẹka ono bẹ mu te emebyikwa iya."

²⁹ Ẹbirihamu bya ep̄fua ọzo sụ: "?o -b̄ukwanuru ụkporo labo damu bẹ i h̄umaru-ee?"

Ọ sụ: "Mu egude n̄u iswi ẹhu ụkporo ụmadzu labo ono haa ya ememe."

³⁰ Ẹbirihamu sụ: "Jiko g'ẹhu te eghukwa gube Nnajiuphu eghu; gẹ mu p̄f̄ubaro: ?o -b̄ukwanuru ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri bẹ a h̄umaru l'ẹka ono-ee?"

Ọ sụ: "Mu te emebyikwa iya m̄e mu h̄uma ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri l'ẹka ono."

³¹ Ẹbirihamu sụ: "Eshinu mu gbenu kerebewanu k'epfu eyeru Nnajiuphu; ?o -b̄ukwanuru ụkporo ụmadzu kpoloko bẹ a h̄umaru l'ẹka ono-ee?"

Ọ sụ: "Mu egude iswi ẹhu ụkporo ụmadzu ono haa ya emebyi."

³² Ẹbirihamu sụ: "Jiko Nnajiuphu; g'ẹhu te eghukwa ngu eghu; gẹ mu jifua nwa aji lanu: ?o -b̄ukwanuru ụmadzu iri kpoloko bẹ a h̄umaru l'ẹka ono-ee?"

Ọ sụ: "Mu egude iswi ẹhu ụmadzu iri ono haa ya emebyi."

³³ Chipfu yele Ẹbirihamu p̄f̄ughechaep̄ho o t̄ugbua; Ẹbirihamu lashia unuphu.

Eemebyishi Sodomu yele Gómóra

19 Ojosi labo ono jerwua Sodomu l'uzenyashi. Ep̄he jeshia; Lotu ndu anoo l'onu-abata mkp̄kpu ono. Ọ h̄umae p̄hẹ pho bya agba p̄hẹ ndzuta; bya ephozetaru p̄hẹ woru iphu kpube l'al̄i. ² Ọ sụ p̄hẹ: "Nnajiuphu mu; mu arwo unu g'unu bataro l'ulo mube onye-ozu unu; bya akwoo okpa unu; unu akwaa ibe mu; o -rwua l'ut-su; unu atugbuwaro jeshia iphe, unu eje."

Ep̄he sụ waawaa; l'ep̄he a-kwa l'uzo l'enyashi ono.

³ Ọ rwo p̄hẹ rwohia p̄hẹ ike gbiriri jasụ ep̄he tsoru iya bahu ibe iya. Ọ bya akwaaru p̄hẹ eze ebyaa; mbụ gheeru p̄hẹ buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi; ep̄he taa. ⁴ Ep̄he bya ala l'ulo; unwoke, shigba l'ekameka lẹ mkp̄kpu Sodomu; egirima m̄e ogerenya; bya aso-pee ulo ono mgburugburu. ⁵ Ep̄he bya ekua Lotu sụ iya: "?Denu unwoke, bataru ibe ngu l'uzenyashi-a? Chifuta p̄hẹ chitaru anyi g'anyi l'ep̄he kwaan!"

⁶ Lotu bya alufu etezi bya eworu uzo gu-chia jepfushia p̄hẹ bya asu: ⁷ "Jiko ndu mu; unu ta akabeshinu mee ẹjo-iphe owa-a! ⁸ Unu h̄uma lẹ mu nweru unwumboko labo, ep̄he l'unwoke teke akwaswee; gẹ mu chifu-tachiaru p̄hẹ unu; g'unu mee p̄hẹ iphe, dụ unu ree; g'unu haa unwoke-a; l'ep̄he bụ ebyaa mu."

⁹ Ep̄he sụ iya g'o gbalëshikwaru p̄hẹ l'uzo; sụ: "Oo gube nlwamulwa a-bya atuharu anyi ekemu; anyi e-mek-wa ngu ophu ka nkeph̄e njo." Ep̄he nwuriberu Lotu; bya akpiritaru g'ep̄he gbajaa mgbo ono.

¹⁰ Unwoke labo ono machiepho ẹka lobata Lotu l'ulo; bya eworu uzo ono gu-chia. ¹¹ Ep̄he mee; ndu ono, p̄f̄uru l'onu mgbo ono tsuhaha ishi; egirima m̄e ogerenya; k'ophu ep̄he ta ahumaeduru onu mgbo ono.

¹² Unwoke labo ono sụ Lotu: "?O nweru onye ọzo, i nweru l'ẹka-a? ?O nweru ndu i keru nwanyi; ọzoo unwu ngu k'unwoke; ọzoo unwanyi; ọzokwanu l'o duru ndu ọzo, bu lẹ mkp̄kpu-a, bụ ndu gu l'ep̄he bụ? T̄ukokwa p̄hẹ dufuta l'ẹka-a! ¹³ Noo kele anyi abyakwa emebyi ẹka-a. E chikuwaru Chipfu lẹ mkpu shii l'ẹjo-iphe ndu ẹka-a pawaru ẹka; o zia anyi g'anyi bya emebyishia ya."

¹⁴ Ọo ya bụ; Lotu t̄ugbunaa bya eje ep̄fuchaaru iya ndu ep̄he l'iya gba l'ogo, bụ ndu abya alu unwada iya; sụ p̄hẹ: "Unu medupho egwegwa futa lẹ mkp̄kpu-a; noo lẹ Chipfu abyakwa iya emebyishi." Ọle ndu ogo iya riru l'oo mgbonu bẹ oogbaru p̄hẹ. ¹⁵ O be lẹ geregere nchi-abohu; ojosi ono lwuharu Lotu ulwu sụ iya: "Mee eg-

wegwa duta nyee ngu; waa unwumboko labo ibe ngu, bu ndu ophu no l'eka-a! Odumeka be unu a-lakwa l'iyi teke aa-nu mkpukpu-a chipfuu."

¹⁶ O jeshia abyibye; unwoke ono kpota iya l'eka; bya akpota nyee ya; yele unwumboko ibe iya ephenebo; kpufu le mkpukpu ono; noo kele Chipfu aphuru phe obu-imemini. ¹⁷ Epe kpufutachae phe pho; onye lanu su phe: "Unu gbaa oso ndzu unu! Unu ta aghakwa enya l'azu; ophu unu ejekwa apfuru apfuru le nsuda! Unu gbakwaru laa l'ubvu! Odumeka be unu a-lakwa l'iyi!"

¹⁸ Lotu su phe: "Waawakwa; jikonu nnajuphu mu phe! ¹⁹ Eshi ophu mube onye-ozu unu du unu l'obu; unu goshiwa l'unu yeru mu obu okpobe eyeye; k'ophu unu dzoru ndzu mu; ge mu te jeshinu agba ala l'ubvu! Odumeka be ejo iphe-ehuka ono a-byapfutakwa mu; mu anwuhu. ²⁰ Unu lekpodapho! O nweru mkpukpu, no-a le mgboru eka-a, du ntse k'ophu mu a-gbaru laa ya; teme o ha nwanshi. ?Unu te eledu enya le mkpukpu obu ta abadu ishi? Ge mu gbanuru laa eka ono; k'ophu mu a-nodu ndzu."

²¹ O su iya: "O dwepho ree; mu e-kwetaepho iphe, i rworu; mu te emebyishidu mkpukpu k'ono, iipfu opfu iya ono. ²² Ole o bu; gbaru laa eka ono ewegwa! Noo kele o to nwe du iphe, mu e-me gbiriri jasul' i jerwua eka ono." Noo iphe ono meru g'o gude e kua mkpukpu ono Zowa.

²³ Lotu gbarwushia Zowa; enyanwu nodu aawatakpoepho awata. ²⁴ Chipfu dzee oku nshiegebe ge mini le Sodomu yele Gomora; mbu o shi l'eka Chipfu ophu no l'imigwe. ²⁵ O bya atuko mkpukpu ono; me nsuda ono l'ophu mebyishikota; bya emebyishikwapho iphe, bu ndu bukota le mkpukpu ono; me iphe, futaru efuta, dzu ndzu l'alj ono. ²⁶ Nyee Lotu ghaa enya l'azu; o gho obvudu unu.

²⁷ Lonmewa utsu mboku ono Ebirhamu tehu; bya ejeshia l'eka o shi pfuru l'ataphu Chipfu pho. ²⁸ O gbela eka ono lee enya le Sodomu yele Gomora; bya elekota enya le nsuda ono l'ophu. O buerupho iphe, o humaru bu enwuru-oku, akpu ke tututuutu g'eka oku enwu phoophoopho.

²⁹ Oo ya bu; le ge Chileke mebyishiru mkpukpu ono, no le nsuda ono be o nyataru Ebirhamu bya edufuta Lotu le mkpukpu, o shi buru teke o meru ge mkpukpu ono buru ola l'iyi.

Lotu yele unwu-ada iya

³⁰ Lotu ye l'unwada iya nonyaa bya ahaa Zowa je eburu l'ubvu; noo kele ndzu ebu le Zowa nonyaru guhaa ya. Epe l'unwada iya ono ephenebo tugba je eburu l'ime oga. ³¹ O -rwua ujiku lanu; onye k'ogerenya su onye ke nwata: "Nta-a be nna anyi kahwaru; ophu o budu l'o duru nwoke, bu l'uswe iya-a, anyi l'iya a-kwa, bu geemeje iya le mgboko l'ophu. ³² G'anyi chee nna anyi mee; g'anyi eje g'anyi l'iya kwaa; g'anyi shi l'ehu nna anyi mee g'awa anyi phodu."

³³ Lenyashi ono be epe cheru nna phe mee; onye k'ogerenya je aze epe l'iya kwaa; ophu o madu teke o byaru aze-kube iya; teme ophu o makwapho teke o gbeshiru.

³⁴ O -rwua le nchitabohu iya; onye k'ogerenya su onye ke nwata: "Lenyashi unyaphu be mu le nna mu kwawaru. G'anyi chebakwaa ya mee ozo lenyashi-a; g'i je g'unu l'iya kwaa. Oo ya bu g'anyi eshi l'ehu nna anyi mee g'awa anyi phodu." ³⁵ Epe bya echekwapho nna phe mee ozo lenyashi ono. Onye ke nwata je; epe l'iya kwa; ophu o makwapho teke o byaru bya aze-kube iya; ozo teke o gbeshiru.

³⁶ Tobudu iya bu; Lotu yee unwu iya nwanyl' ono ephenebo ime. ³⁷ Onye k'ogerenya bya anwu nwoke; o woru iya gu Mowabu. O buru iya bu nna ndu Mowabu ntanu-a. ³⁸ Onye ke nwata nwutakwapho nwoke; o woru iya gu Benu-Ami; oo ya bu nna ndu Amonu ntanu-a.

Ebirhamu yele Abimeleku

20 Ebirhamu shi l'eka o bu tugba shia uzo echiegu, no l'ohali; bya eje eburu le mgbaka Kadashi yee Shuru; o je ebutota le Gera. ² O buru l'eka ono be Ebirhamu no su le nyee ya, bu Sera bu nwune iya ke nwanyl'. Abimeleku, bu eze ndu Gera zia; e je edutaru iya Sera.

³ Obenu le Chileke byapfutaru Abimeleku le nrwol' lenyashi ujiku lanu; bya asu iya: "I buakwaa maa. O buru iphe, kparu iya nu bu nwanyl' ono, i dutaru ono. Nwanyl' obu bukwa nyee nemadzu."

⁴ Ọle Abimeleku be epe l'iya teke akwadu. Oo ya bu o su: "Nnajiuphu; ?ii-mebyishikwapho oha, adudu iphe, epe meru? ⁵ ?To pfunuru mu-a l'onwiya su l'oo nwune iya nwanyi? To nwanyi l'onwiya; ?ta asunuru mu-a l'o kwa nwune iya ke nwoke? Obu gukwaru mu iphoro l'iphe, mu meru; teme iswi dukwa mu pho mma."

⁶ Chileke su le nrwono: "O bu eviya; mu makwaru-a l'imeru iya l'obu, guru iphoro. O buru iphe ono, meru g'o gude ophu mu ekwedu g'i meswee mu. Mbụ l'oo iphe ono meru iphe, mu ekwedu g'i denyi iya eka. ⁷ Ngwa; dulaaru nwoke ono nyee ya; kele o bukwa onye mpfuchiru. Oo-pfuru-a nu mube Chileke l'iswi ehu ngu g'i nodu ndu. Teke i ti duladuru iya; makwaru le gubedua; unu le ndibe ngu buakwaa maa."

⁸ O -rwua l'onmewa utsu Abimeleku bya ekoko ndu-ozu iya g'ephe ha; bya akokotaru phe iphemiphe, nwuru nu. Epe numae ya pho; ndu rwuta phe. ⁹ Abimeleku kua Ebirhamu; o bya; o su iya: "?Bu gunu be i meru anyi egube-a? ?Bu awe be mu mesweru ngu meru g'o gude i mee g'a taa mu uta, ha egube-a; mbu mbedua mu le ndu no l'al-eze mu? I mekwaru mu iphe, i tigi kabedu mee mu!" ¹⁰ Abimeleku bya aja Ebirhamu su: "?Bu gunu kpakporu iphe, i meru iphe ono?"

¹¹ Ebirhamu su: "Mu riru l'eshinu o to nwedu ndu atsụ Chileke ebvu, bu l'eka-a be epe e-gbu mu l'opfu ehu nyee mu. ¹² Ozo bukponu le-a; l'o kwa nwune mu gedegede; kele o bukwa-a nna mu nwuru iya; ole mu l'iya te shikwanu le ne lanu; ole mu alukwanu iya alulu. ¹³ Chileke meepho ge mu shi l'okpoku nna mu bya awata aghaphe aghaphe-a; mu su nyee mu ono: 'Waa g'ii-gude goshi l'i yeru mu obu baa: Iphe, bukpo ekameka anyi jeru; sijekwa le mu bu nwune ngu.'"

¹⁴ Abimeleku bya achita aturu; rwuta eswi; chita ohu; unwoke me unwanyi; tuko chiru nu Ebirhamu; bya edulatakwaru iya pho Sera, bu nyee ya. ¹⁵ O bya asukwa iya pho: "Wakwa ali mu baa; je eburu l'eka du ngu ree."

¹⁶ Sera be o suru: "Mu nukwaru nwune ngu eka mkpola-ochaa iri; noo iphe, mu gude mezia emeswe, e mesweru ngu l'ataphu ndu unu l'ephe swi. Iswi dukotakpo ngu mma."

¹⁷ Ebirhamu pfuru nu Chileke; Chileke bya emee Abimeleku; me unyomu iya; me unwumgboko ndu ophu bu ohu iya g'ephe nwushiaha unwu ozobaa; ¹⁸ kele Chipfu shi mechia unwanyi ibe Abimeleku eka-nwa; o buru l'iswi ehu nyee Ebirhamu, bu Sera.

Anwunwu Ayizaku

21 Chipfu bya emeeru Sera eze-iphe-oma, bu g'o pfuru. Mbụ l'o meru Sera iphe, o kweru iya ukwe iya.

² Sera tsuta ime bya anwaru Ebirhamu nwa nwoke le nka. O buerupho teke Chileke kweru iya ukwe iya gedegede be a nwuru iya. ³ Ebirhamu woru nwa nwoke ono, Sera nwutaru iya ono gu Ayizaku. ⁴ Nwa iya ono, bu Ayizaku nepho ujiku esato; Ebirhamu woru ubvu bua ya, bu iya bu ge Chileke suru g'o meje iya. ⁵ Ebirhamu bu iphe, o noru bu ukporo apha ise teke a nwuru iya Ayizaku.

⁶ Sera su: "Chileke meakwaru ge mu chia ochi; teme iphe, bukpo onye numaru iya nu be mu l'iya a-tuko chia ochi." ⁷ O bya asufkwapho: "?Bu onye gege asu Ebirhamu le mu e-mecha chee nwa era? Ole mu mechaleru-a nwutaru iya nwa nwoke le g'o kahwaru akahu-a."

Aachifu Hega ye Ishimelu

⁸ Nwata ono bya evuta; a mifu iya onu l'era. O buru mboku ono, a mifuru iya onu l'era ono be Ebirhamu shiru nri, ha shii. ⁹ Sera huma le nwa nwoke, Hega, bu nwanyi Ijiputu nwuru Ebirhamu be epfuru iya nu. ¹⁰ O su Ebirhamu: "Jekwa achifu nwanyi-a, bu ohu-a ye nwa iya; noo kele nwa nwanyi ono, bu ohu ono; ye nwa mu, bu Ayizaku ta agbakwaru mgba l'eku ngu."

¹¹ Iphe ono buru aphu tsoru Ebirhamu; kele o bu opfu ehu nwa iya be eepfu. ¹² Obenu le Chileke suru iya: "Ge ke nwata-okoro ono ye l'ohu ngu nwanyi ono ta abushiru aphu tsoru ngu. Jekwa emee iphe, Sera pfuru ngu; noo kele oo Ayizaku be awa ngu e-shi l'eka jaa. ¹³ Mu e-mekwapho nwatibe ohu ngu ono g'o buru oha eka iya; eshinu o bu iphe, shi ngu l'ehu."

¹⁴ O -rwua l'õnmewa ʊtsu nchita-abõhu iya; Ébirihamu bya ewota nri; bya ekuru mini ye l'akpõ, eeyeje mini woru nu Hega. O woru iya tukobe iya l'ukuvu bya achifu iya; ephe le nwata-okoro ono. Ephe tugbua je etsoru echiegu Biye-Sheba ghapheaha.

¹⁵ Mini, nõ l'eda-akpõ ono -bvupho; o woru nwata ono nyebe le mkpula irwu lanu l'eka ono. ¹⁶ O tugbua je anõdu iche le mgboru eka ono; l'eka bu; a -gbaa apfu l'oojerwua ya. Noo kele o riru su le ya taa nõdudu ele nwata ono enya g'o nwuhu. O nõdu le mgboru eka ono bya awata ara ekwa.

¹⁷ Chileke numa olu nwata ono l'eka ora ekwa. Ojosi Chileke shi l'imigwe kua Hega; bya asu iya: "Bũ gunu Hega? Ge ndzu ba agushi ngu; noo le Chileke numaru olu nwata ono le g'o ze l'eka ono ara ekwa. ¹⁸ Gbeshi kulia nwata ono ekuli; gudesia ya eka; kele mu e-me iya g'o buru oha, paru eka."

¹⁹ Chileke bya emee; enya sahu iya; o huma welu, mini du. O bya eje eworu mini kujia l'eda-akpõ ono; bya echebe nwata ono.

²⁰ Chileke nõ-kube nwata ono le g'oovukpõepho. O buru l'echiegu; jasõ o buru o-gba-apfu. ²¹ O buru g'o bu l'echiegu Paranu be ne iya jeru alutaru iya nwanyì l'alì Ijiputu.

Ébirihamu waa Abimeleku agba ndzu

²² Le teke ono be Abimeleku; waa Faykolu, bu onye-ishi ndu ojõgu iya suru Ébirihamu: "Chileke nõ-kubekwa ngu l'iphemiphe, iime. ²³ Rinaaru mu nte l'atatiphu Chileke l'eka-a l'ì tì byadu agbaru mu eregede; ophu jigbaduru iya unwegirima ibe mu; õzoo oshilõkpa mu. O buchia g'i goshi l'i yeru mu obu; bya eye mkpukpu-a obu; mbu mkpukpu-a, ì lwaru alwalwa-a; egube ono, mu goshiru le mu yeru ngu ono."

²⁴ Ébirihamu su: "Mu e-ri-a nte õbu."

²⁵ Ébirihamu bya epfuaru Abimeleku ke welu mini, ndu-õzi Abimeleku nataru iya. ²⁶ Abimeleku su: "Mu ta amakwa onye meru iya nu; ophu i tiki pfusweru mu iya; mu teke anuma-swekwaa ya abudu ntanu-a."

²⁷ Ébirihamu bya achita aturu; rwuta eswi bya achie Abimeleku; ephebo bya eworu ndzu gbaa. ²⁸ Ébirihamu bya ahõta ada-aturu esaa l'igwe aturu iya dobe iche. ²⁹ Abimeleku su Ébirihamu: "Bũ gunu meru g'o gude ì hõta ada-aturu esaa ono dobe iche?"

³⁰ O su: "Ngge ada-aturu esaa-a, shi l'eka mu-a g'o buru iphe, agba ekebe l'õo mu turu welu-a."

³¹ E woru eka ono gube Biye-Sheba; kele eka ono be umadzu labõ ono riru nte.

³² Ephe gbachaepho ndzu ono le Biye-Sheba; Abimeleku; waa Faykolu, bu onye-ishi ndu ojõgu iya laphushia azu l'alì ndu Filisitayinu. ³³ Ébirihamu bya eworu oshi tamarisuku dzaa le Biye-Sheba; bya anõdu l'eka ono kpõku Chiojeje, bu Chipfu. ³⁴ Ébirihamu bukporu l'alì ndu Filisitayinu nõõ õdu.

Chileke ahõ Ébirihamu ama

22 E mechaa Chileke bya ahõ Ébirihamu ama. O kua ya su: "Ébirihamu!"

O za iya enu.

² Chileke su: "Duta nwa ngu; mbu mkpakõ nwa ngu, bu Áyizaku, bu onye i yeru obu gude je l'alì Moriya. Gude iya gwee ngweja-akpõ-õku l'ubvù lanu, mu e-goshi ngu."

³ Onmewa ʊtsu nchita-abõhu iya Ébirihamu gbeshi bya edozichaa nkafu-igara iya ree. O duta ndu-õzi iya umadzu labõ; waa nwa iya, bu Áyizaku. O wataepho nkõ, suru iya egude gwee ngweja-akpõ-õku ono vuru tugbua; o buru phe eje eka ono, Chileke pfuru iya opfu iya ono. ⁴ O -rwua mbõku, kwe phe etõ; Ébirihamu jenyaa bya apalia enya huma eka ono ʊzenya. ⁵ O su ndu-õzi iya ono: "Unu nõdukwa l'eka-a; unu le nkafu-igara ono; ge mu le nwa mu jeribõbaaru eka phõ je abaarõ Chipfu eja lwaphuta azu byapfuta unu."

⁶ Ébirihamu bya apata nkõ, ee-gude gwee ngweja-akpõ-õku ono woru boo nwa iya, bu Áyizaku; yebedua gude õku; ye le mma. Ephebo swiru tugbua. ⁷ Ephe jenyaa; Áyizaku su nna iya, bu Ébirihamu: "Nnana!"

Ébirihamu su: "Owee nwa mu!"

Áyizaku su: "Nkõ ye õku duwaa; obenu ?denuhunõ aturu, ee-gude gwee ngweja-akpõ-õku ono?"

⁸ Ébirihamu sụ iya: “Nwa mu; Chileke a-nụ-a aturu, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku ono.” Ephenebo kwaseru; o buru phe atugbu.

⁹ Ephenewo eka ono, Chileke pfuru iya opfu iya ono; Ébirihamu kpua oru-ngweja l'eka ono; bya eworu nkụ doo ya. O bya ekee nwa iya, bu Áyizaku egbu bya eworu iya tu-kobe l'eli nkụ ono. ¹⁰ O machia eka bya ewo-ta mma g'o gude gbua nwa iya ono, bu Áyizaku. ¹¹ Ojosi Chipfu gbę l'imigwe kua ya oku sụ: “Ébirihamu! Ébirihamu!”

O za iya enu.

¹² O sụ: “Te ebyikwa nwata ono eka! Ta adukwa iphe, ii-me iya. Nta-a be mu maru l'ijitsu Chileke ebvu; noo kele i ti sephuduru nwa ngu azu; mbu nwa ngu lanu kpoloko.”

¹³ Ébirihamu bya apalia enya; bya ahuma ebili, mpu iya kwagaru l'iphe. O je akputa ebili ono gbua gude gwee ngweja-akpo-oku ono; paru nwa iya ono haa. ¹⁴ O ya bu; Ébirihamu woru eka ono gube: “Chipfu, bu Okwoolemka.” Gbiriri byasu me ntanu-a be aasuje: “L'eli ubvu Chipfu be aa-kwo ngu le mka.”

¹⁵ Ojosi Chipfu bya eshi l'imigwe kua Ébirihamu k'ugbo ebo bya asu iya: ¹⁶ “Mu gudeakwa onwomu ria nte. Eshi ophu i meru iphe-a; mbu eshi ophu i ti sephuduru nwa ngu azu; mbu nwa ngu lanu kpoloko; ¹⁷ be mu kebefutaje ngu l'oma; bya emee g'awa ngu du igwerigwe ge kpokpode, du l'akpaminigwe; waa g'aja, du l'aguga-enyimu. Oshilokpa ngu be l'a-nata mkpukpu ndu ohogu phe; ¹⁸ teme o buru eri ngu be ee-shi kebe ohamoha, nokota le mgboko-a l'oma; noo kele i ngaberu mu nchi.”

¹⁹ Ébirihamu bya abyapfuta ndu-ozu iya; ephenewo tuko lashia azu le Biye-Sheba. Ébirihamu buwaruro le Biye-Sheba.

Unwu Nahọ

²⁰ E mecha; a bya epfuaru Ébirihamu sụ iya: “Milika nwushikwaru nwune ngu, bu Nahọ unwegirima unwoke. ²¹ Oo Uzu, bu okpara; Buzu buru nwune iya nwoke; waa Kemelu. Kemelu ono mecha buru nna Aramu. ²² A nwua Kessedu tsoke Kemelu; waa Hazo; waa Piludashu; waa Jidulafu; waa Betuwelu.” ²³ Betuwelu ono mecha bya aburu nna Ribeka. O buru unwegirima esato ono be Milika nwushiru nwune Ébirihamu, bu Nahọ. ²⁴ Onye ophu o to ludu okpobe alulu, epha iya bu Ruma be nwutakwaru iya pho unwegirima. Epha phe bu Teba; waa Gahamu; waa Tahashu; waa Maka.

Anwuhu Sera

23 Sera noru ukporo apha ishii l'apha esaa. ² O nwuhu le Kiriyatu-Araba, bu iya bu Hiburunu, no l'alị Kénanu. Ébirihamu kwaa Sera; raa eka iya.

³ Ébirihamu bya agbeshi l'aguga nyee ya ono, nwuhuru nu ono; bya ejepfu ndu Hetu; je asu phe: ⁴ “Mu bukwa nlwamulwa; mbu onye shi ohozo lwapfuta unu. Jiko unu renaa mu alị; ge mu lia odzu nyee mu-a.”

⁵ Ndu Hetu sụ Ébirihamu: ⁶ “Nnajiuphu; anyi sụru-a: i bukwa onyibe, paru eka l'echilabo anyi. Hatakpoepho ilu ndu anyi ophu kachaa ngu ree je elia nyee ngu. O to nwedu onye ndu anyi, a-jika sụ g'i ti lishi iya l'ilu nkiya.”

⁷ Ébirihamu bya agbalihu bya ephozeru ndu alị ono, bu iya bu ndu Hetu. ⁸ O sụ phe: “O -buru l'o du unu ge mu lia odzu nyee mu be mu sụru-a: g'unu je arworu mu Efuronu, bu nwatibe Zoha; ⁹ g'o ree mu oga Maku-pela iya pho, no l'ishi alị iya ono. Unu sụ iya g'o ree mu iya okpobe aswa iya; g'o buru eka ee-lije odzu l'ibe unu.”

¹⁰ Efuronu ono, bu onye Hetu ono be ephenewo le ndu ndu phe tukokwaru-a ndukota l'eka ono l'onu-abata mkpukpu ono. O raa ya arara k'ophu ndu Hetu, byakotaru eka ono numakotaru iya; sụ Ébirihamu: ¹¹ “Nnajiuphu; waawakwa! Mu sụru-a: mu pfuru l'ataphu ndu alị mu epfu sụ g'i nwokotaru alị ono l'ophu; nworu oga, no iya nu. Je elia ya ro odzu nyee ngu!”

¹² Ébirihamu bya ephozetakwa ozo l'ataphu ndu alị ono; ¹³ bya asu Efuronu; mbu pfua ya ndu alị ono numadzuru; sụ iya: “Mu sụru-a; o -buru l'ji-nu mu alị obu be mu a-pfu ngu-a okpoga l'aswa alị obu. Natanu mu aswa iya; k'ophu mu e-je elia odzu nyee mu l'eka ono.”

¹⁴ Ẹfuronu sù Ẹbirihamu: ¹⁵ “Mu sùru-a nnajiuphu; alì ono sùkwaru ọnu mkpọla-ọchaa. Ọle ọ bụ; ?bụ ọnu bụ iphe ono bụ lẹ mgbaka mu lẹ ngu? Je elia ya rọ odzu nyee ngu.”

¹⁶ Ẹbirihamu kweta iphe, Ẹfuronu hùru iya; bya eworu aswa alì ono, ọ hùru l'iphe ndu Hetu ono pfula ya. Iphe, ọ pfula iya bụ ọnu mkpọla-ọchaa, a tũru l'ẹkpa, e gude azu aswa teke ono.

¹⁷ Ọo ya bụ; e woru alì Ẹfuronu, nọ lẹ Makupela ree Ẹbirihamu. Makupela ọbu nọ-kube Mamure. E reru iya alì ọbu; yee ọgba, nọ iya nù; mecha oshi, nọ je akpaa l'oke iya. ¹⁸ Iphe, bụ ndu Hetu l'ophu, bụ ndu dọru l'ọnu-abata mkpukpu ono nọkota hũma teke e reru Ẹbirihamu alì ono g'ọ bũru alì iya. ¹⁹ E mechaa; Ẹbirihamu lia nyee ya, bụ Sera l'ọgba ono, nọ l'alì Makupela ono; nọ-kubekwapho Mamure, bụ iya bụ Hẹburonu ono, nọ l'alì Kėnanu ono. ²⁰ Ọ bũru iya bụ lẹ ndu Hetu woru alì ọbu; yẹ l'ọgba, nọ iya nù; bvuaru Ẹbirihamu; ọ bũru alì iya bya abũru ẹka ee-lije odzu.

Áyizaku waa Ribeka

24 Ẹbirihamu kahũwaru bũru ọgerenya shii; tẹme Chipfu kebewa iya l'ọma l'uzomuzo. ² Ọ bya ekua onye ọphu bụ onye-ishi lẹ ndu-ozì iya; mbụ onye ọphu eletakọta iphemiphe, o nweru ẹnya; bya asù iya: “Dẹe mu ẹka l'ehe. ³ Gude ẹpha Chipfu, bụ Chileke ọphu bu l'imigwe; bya eburu l'eliphe; ria nte l'ì tji lùtaduru nwa mu Áyizaku nwanyì, shi l'ibe ndu Kėnanu, anyi l'ẹphe bu l'ẹka-a. ⁴ L'ii-je l'alì mu; mbụ l'ibe abũbu mu gẹdegede je alũtaru nwa mu, bụ Áyizaku nwanyì.”

⁵ Onye-ozì iya ono sù iya: “?Ọ -bũkwanuru lẹ nwanyì ọbu te ekwedu l'ootsoru mu alwa ẹka-e; ?mu duta nwa ngu gude lashia alì ono, i shi ono tọo?”

⁶ Ẹbirihamu sù iya: “Be dutakwapho nwa mu laa alì ẹka ono ọzo! ⁷ Chipfu, bụ Chileke k'imigwe, bụ onye dufutaru mu l'ọkpoku ibe nna mu; waa l'alì, a nwũru mu anwũnwu; mbụ onye pfuru yeru mu nù; bya ekwee mu ukwe-iphe ribua ya l'angù sù l'awa mu bẹ ya a-nù alì-a; Chileke ono e-zia ojozi iya g'unu l'iya swĩru; k'ọphu ìi-lũta nwanyì l'ẹka ono dulataru nwa mu. ⁸ Ọ -bũru lẹ nwanyì ọbu te ekwedu ngu etsoru; ẹvu ngu ogodogo. Ọo ẹpho g'ì ti dukwaru nwa mu laa alì ẹka ono ọzo!” ⁹ Ọo ya bụ; onye-ozì iya ono bya eye nnajiuphu iya ẹka l'ehe; bya eria angù l'opfu ono.

¹⁰ Onye-ozì iya ono bya achita anũ-ije, bụ ìnya-kamẹlu nnajiuphu iya iri gude tũgbua. Nnajiuphu iya ono hakwarũpho nù iya iphe, dũgbaa ree; o gude; ọ bũru iya eje alì Mesopotėmiya. O jerwua bya abahũ mkpukpu ẹka Nahọ bu. ¹¹ O mee g'ìnya-kamẹlu ono g'ẹphe ha gbushichaa ikpere lẹ mgboru wẹlu, nọ l'azu mkpukpu ono k'ọphu ọ-nyizeta. Teke ono bũwaa ụzenyashi; bya abũru teke ọnwanyì awũfuje lẹ mkpukpu je eseta mini.

¹² Tọbudu iya bụ; onye-ozì Ẹbirihamu ono pfuru nù Chileke sù: “Jiko Chipfu, bụ Chileke kẹ nnajiuphu mu, bụ Ẹbirihamu. Mena g'ije mu ntanũ-a nweru ishi! Goshinu l'ì yeru nnajiuphu mu, bụ Ẹbirihamu obu! ¹³ Mbũ-a; ọ kwa wẹlu bẹ mu nọ-kube-a; tẹme ọnwumgboko shi lẹ mkpukpu-a wũfuta abya eseta mini. ¹⁴ Mena g'ọ bũru; teke o nweru ọnwumgboko ono onye ọphu mu sùru: ‘Jiko phozetanu ite ngu gẹ mu ngũta mini’; o -kweta chebe mu iya; bya asù lẹ ya e-jekwa echebefua ìnya-kamẹlu mu; g'onye ono bũkwaru onye ì họtaru onye-ozì ngu, bụ Áyizaku. Noo iphe, l'e-me gẹ mu maru l'ì yeru nnajiuphu mu, bụ Ẹbirihamu obu.”

¹⁵ Ọ nọdu epfukwadu anũ Chileke ono; Ribeka nọdu abyawaa yẹ l'ite, ọ nmako l'ukuvu. Ọ bũru nwatibe Bituwẹlu. Bituwẹlu bũkwanuru nwatibe Milika, bụ nyee Nahọ. Nahọ ono bũkwanuru nwune Ẹbirihamu.

¹⁶ Nwamgbọko ono nọdu ama ntũmatu; tẹme o dobe onwiya ọrù; kẹle o to nwedu nwoke, yee ya kwajewaru. Ọ bya eje lẹ wẹlu ono je esejia ite iya mini nmakoru lũfuta.

¹⁷ Onye-ozì ono bya emee ẹgwegwa bya agbapfu iya sù iya: “Jiko chebenu mu mini l'ite ngu ono nwanshii gẹ mu ngũa.”

¹⁸ Ọ sù: “Ngũaro nnajiuphu mu!” Ọ bya ezia ite ono ẹgwegwa bya apata iya l'ẹka gude chebe iya mini ono.

¹⁹ O chebechaa ya mini ọbu ọ sù: “Mu e-setafũkwaru ìnya-kamẹlu ngu g'ẹphe ngũa jasũ ẹphe angũ-dzuru iya.” ²⁰ O mee ẹgwegwa bya awũfu mini l'ite iya ono woru ye l'iphe, eeyejeru anũ mini; bya agbapfu azu lẹ wẹlu je esetaba mini ọzo. O seẹ ya phọ gbiriri jasũ ọ sù-dzuru ìnya-kamẹlu ono angũngu. ²¹ Ọphu onye-ozì ono ep-

fukpòdaru mę akpuru opfu lanu. Ọ nọdu egekpọe ya phọ g'ọ maru ?Chipfu kabę mewaa ije iya; o nweru ishi tọo?

²² Ịnya-kamẹlu ono ngughechaepho mini ọbu; nwoke ono bya achifuta eregede-imi, e gude mkpirikpu mkpọla-ododo mee; waa mgbalęka labọ, e gude mkpọla-ododo, ẹrwa iya dọ shẹkelu iri mee woru chię ya. ²³ Ọ jja nwamgbọko ono sọ iya: “?Ị bụ nwatibe onye? Jiko mu sọru-a: ?o nweru ẹka anyi a-zę l'ibe nna ngu g'anyi je akwaa l'enyashi-a?”

²⁴ Ọ sọ iya: “Mu bụkwa nwatibe Bituwẹlu; nwa, Milika yeru Nahọ.” ²⁵ Ọ bya epfufua ya sọ: “Anyi nweru ẹswa oyii; yele k'ọkponku shii; waa ọlo, ji-kwa l'enyashi-a.”

²⁶ Nwoke ono bya ephureta bya abaarų Chipfu ẹja sọ: ²⁷ “G'ajaja bųru kę Chipfu, bų Chileke kę nnajjuphu mu, bų Ẹbirihamu. Mbų Chipfu ahadųru Ẹbirihamu; o yeę ya phọ obu g'o yeru iya ya; bya apfushikwapho ike l'iphe, oomeru iya. A bya lę mbędua bę Chipfu duwaru ije durwuta ibe abųbu nnajjuphu mu phę.”

²⁸ Nwamgbọko ono bya agbaru laa unuphu je atųko iphemiphe ono kọkotaru ndu bu l'ọlo ne iya. ²⁹ Ribeka nweru nwune nwoke, aza Lebanų. Lebanų gbagbųa jeshia nwoke ọbu ndzuta lę wẹlu l'ẹka ono; ³⁰ kẹle ọ hų-maru eregede-imi phọ; waa mgbalęka, nwune iya nwanyi gba l'ẹka; bya anųmakwapho iphe ono, Ribeka pfuru sọ l'ọo iphe, nwoke ono pfuru iya ono. Ọ tųgbua jepfushia nwoke ọbu; o jeshia ọ pfųwaru pfų-kube ịnya-kamẹlu iya lę mgboru wẹlu ono. ³¹ Tọbudu iya bų; Lebanų sọ iya: “Bata abata-o! Gube onye Chipfu gọru ọnu-ọma nų! ?Ọ nwųru ịnwu-agma bę i jeru apfųru l'ẹka ono? Mu doziakwaru ngu ọlo; bya edoziwaa ẹka ịnya-kamẹlu ngu a-dọru.”

³² Ọo ya bų; nwoke ono bahų l'ọlo ono. Lebanų bya atọshia ịnya-kamẹlu iya iphe, o shi vuru. Ọ bya achitaru ịnya-kamẹlu ono g'ẹphe ha ẹswa oyii; waa k'ọkponku; bya apataru yebedua yeę unwoke, ẹphe l'iya swi mini g'ẹphe kwọ ọkpa. ³³ A bya akwata nri doberu iya l'atatiphu. Ọ sọ lę ya te erikwa nri jasų teke ya pfuadaru iphe, ya byaru.

Lebanų sọ iya: “Ngwanų; pfunaa ya!”

³⁴ Ọo ya bų; ọ sọ: “Mu bụkwa onye-ozii Ẹbirihamu. ³⁵ Chipfu mewaru nnajjuphu mu iphe-ọma, parų ẹka. Ọ bųwaru onye nweru iphe ntųmatu. Ọ nųru iya atųru; waa eswi; waa mkpọla-ọchaa; yele mkpọla-ododo; waa ohu, dọ igwerigwe; unwoke mę unwanyi; waa ịnya-kamẹlu; waa nkapfų-igara. ³⁶ Nyee nnajjuphu mu, bų Sera nwųtaru iya nwa lę nka. Ẹbirihamu wowaru iphemiphe, o nweru nųkota nwata ọbu. ³⁷ Nnajjuphu mu ono mee; mu riaru iya nte kweta lę mu ta alųtaduru nwa iya ono nwanyi, shi l'alị ono, o bu ono, bų iya bų alị Kėnanu.

³⁸ “Lę mu e-je l'ęnya unuphu ibe nnajjuphu mu ono; mbų l'ọkpa-ipfu iya gędegede; je alųtaru nwa iya ono nwanyi.

³⁹ “Mu jja nnajjuphu mu ono sọ iya: ‘?Ọ -bųkwanuru lę nwanyi ọbu te ekwedu l'ootsoru mu alwa ẹka ono-e?’

⁴⁰ “Ọ sọ lę Chipfu ono, bų onye ono, ye l'iya l'anọ ono bę e-duru-a ojosi iya ye gę mu l'iya swi ru; k'ọphu oo-me g'ije mu nweru ishi. Ọo ya bų; k'ọphu mu a-lųta nwanyi, shi l'ọkpa-ipfu phę; waa l'ęnya unuphu phę gędegede dulataru nwa iya nwoke. ⁴¹ Lę mu -jekpọwaa l'ọkpa-ipfu phę; ọ bųru l'ẹphe jikaru bę ẹnwa iya te egudehedu mu; l'ọoburu ẹvu mu ogodogo.

⁴² “Ọ bųru iya bų; mu byarwuta lę wẹlu-a ntanų-a; mu sọ: ‘Jiko gube Chipfu, bų Chileke kę nnajjuphu mu, bų Ẹbirihamu; ọ -bųru l'ọ dọ ngu ree; jiko menaa g'ije-a, mu byaru-a nweru ishi. ⁴³ Nta-a bę mu pfųru lę mgboru wẹlu-a; ọ -bųru l'o nweru nwamgbọko, byaru eseta mini; mu sọ iya: ‘Jiko gę mu ngųtanu nwa mini, ha nwanshii l'ite ngu ono!’ ⁴⁴ Ọ -bųru l'o kwetarų chebe mu iya; bya asų lę ya e-jekwa echebefua ịnya-kamẹlu mu; g'onye ono bųkwaru onye gube Chipfu họtaru nwatibe nnajjuphu mu.’

⁴⁵ “Mu nọdu epfukwadu anų Chileke ono l'ime obu; Ribeka nọdu abyawaa ye l'ite, ọ nmako l'ukuvu. Ọ bya eje lę wẹlu ono je eseta mini. Mu sọ iya: ‘Jiko chebenu mu mini!’

⁴⁶ “O mee ẹgwegwa pazeta ite ono, ọ pa l'ukuvu ono; bya asų mu: ‘Ngge; ngua; gę mu je esetafųaru ịnya-kamẹlu ngu g'ẹphe ngua.’

⁴⁷ “Mu jja ya sọ iya: ‘?Ị bụ nwatibe onye?’

“Ọ sọ lę ya bų nwatibe Betuwẹlu, bų iya bų nwatibe Nahọ; onye ọphu Milika nwųtaru iya.

“Mu bya eworu eregedede-imi ye iya l'imi; bya agbabe iya echi-eka. ⁴⁸ Mu bya ephureta bya abaarụ Chipfu eja; bya ajaa Chipfu, bụ Chileke kẹ nnajiuphu mu, bụ Ébirihamu ajaja; mbụ Chipfu, onye duru mu; mu shia okpobe ụzo byarwuta eka mu hụmaru nwamgboko, bụ nwanwa nwune nnajiuphu mu, mu a-luta dularu nwatibe nnajiuphu mu. ⁴⁹ Ọ -bụru l'unu e-goshi l'unu yeru nnajiuphu mu obu; l'ọ gbaru g'o gude ire unu eka; unu pfunaa ya gẹ mu numa. Teke ọ dudu; unu pfukwapho; gẹ mu maru ophu mu e-shi eshishi.”

⁵⁰ Lebanu yee Betuwelu yeru iya onu sụ: “Ọ kwa Chipfu du ngu bya; ophu anyi enweekwa onu opfu k'asụ l'owa-a meru; ophu owa-a emeduru. ⁵¹ Wakwa Ribeka baa; duta iya gude laa g'o je aluru nwatibe nnajiuphu ngu; eshinu ọ bụ gẹ Chipfu suru l'ọo-dụ bụ ono.”

⁵² Onye-ozí Ébirihamu numaepho onu, ephe yeru; o phozetaru Chipfu. ⁵³ Ọ bya egwefuta ngwa, e gude mkpola-ododo; yee mkpola-ochaa mee bya achie Ribeka; bya achiekwa ya pho ekwa. Ọ nukwapho nwune iya; ephe le ne iya iphe, vu oke aswa. ⁵⁴ Ephe le ndu ephe l'iya swi gbẹ teke ono bya atuko ria nri; bya angwa iphe, angungu; bya akwaa eka ono l'enyashi ono.

Ephe tehuepho le nchita-abo hu iya onye-ozí ono sụ: “Unu dukwa mu gẹ mu lashia lapfushia nnajiuphu mu.”

⁵⁵ Nwune nwamgboko ono; ye le nene iya sụ: “Kabenu haa g'anyi le nwada anyi obu nofua nwujiku iri; teme unu alashiwaro.”

⁵⁶ Ọ sukwanu phe: “?Unu esedekwadụ mu kẹ gunu; l'eka Chipfu gbẹ mewaa ije mu; o nweru ishi? Unu hanaa gẹ mu lashia lapfu nnajiuphu mu!”

⁵⁷ Ephe sụ g'ephe kua nwamgboko ono jia ya g'o yee onu. ⁵⁸ Ephe kua Ribeka bya ajia ya sụ: “?Ii-tsoru nwoke-a?”

Ọ sụ ee; le ya e-tsoru iya-a.

⁵⁹ Ọo ya bụ; ephe duru nwune phe nwanyi, bụ Ribeka nụ iya; ephe le nwanyi, eleta iya enya. Onye-ozí Ébirihamu ono; ye le ndu ephe l'iya swi duta iya; ephe lashia. ⁶⁰ Ephe bya ala; ndu nwe Ribeka goru onu-oma nụ iya; sụ iya:

“Nwune anyi nwanyi;

jaa àjàjà ka l'otu!

Mbụ g'awa ngu bụru

aguta aguta!

G'awa ngu natajekwa

oguzo ndu ohogu phe!”

⁶¹ Ọo ya bụ; Ribeka ye le ndu-ozí iya kwakobe bya enyita inya-kamelu phe tsoru onye-ozí Ébirihamu ono; o duru phe; ọ bụru iya alala.

⁶² Teke ono be Áyizaku shiwaa le Ogba Ọ-dzu-ndzu-ele-mu-enya abya; kele eka o bu ebubu bụ l'echiegu ndohali. ⁶³ Ọ -rwua ụzenyashi ujiku lanu o tsoru oma egu aghaphe. O jeshia ele enya bya ahuma inya-kamelu, awu abya nụ. ⁶⁴ Ribeka bya apalikwapho enya huma Áyizaku; bya eshi l'eli inya-kamelu iya pfu-zeta. ⁶⁵ Ọ jia onye-ozí ono sụ iya: “?Nwoke ono, shi le mgbegu eje abya nụ ono bụ onye?”

Onye-ozí ono sụ iya: “Ọ kwa nnajiuphu mu be ọ bụ.” Ọ chita ekwa-ishi iya gude kpuchia onwiya.

⁶⁶ Onye-ozí ono bya akokotaru Áyizaku gẹ ya gude mee ya. ⁶⁷ Áyizaku bya eduta iya duba l'ulo-ekwa ne iya, bụ Sera. Ọ bụru iya bụ l'e kewaru iya Ribeka; ọ luru. O yee ya obu shii. Ọ bụru iya bụ l'obu abyahukwa bya ejizeta Áyizaku le kẹ ne iya, nwuhuru nụ-a.

Anwuhu Ébirihamu

25 Ébirihamu bya aluta nwanyi ozo, epha iya bụ Katura. ² Ọ nwutaru iya Zimuranu; waa Jiokushanu; waa Midanu; waa Midiyanu; waa Ishibaku; waa Shuwa. ³ Jiokushanu bụ nna Sheba; waa Dedanu. Ndu bụ os-hilokpa Dedanu bụ ndu Ashuru; waa ndu Letushi; waa ndu Leyumu. ⁴ Unwu Midiyanu bụ Ifa; waa Ife; waa Inoku; waa Abida; waa Eludaa. G'ephe hakota tukoru bụru unwu Katura.

⁵ Ébirihamu hakotaru Áyizaku iphemiphe, o nweru. ⁶ Olee g'ò nòkwadu ndzù bẹ ọ hatarù iphe hẹe unwu, ephe nwutaru iya; mbù unwanyì, ndu ophu abù-zidu unyomu iya; bya edufu phẹ; ephe lashia ọzo alì ẹnyanwu-awawa; k'òphu yẹe Áyizaku te ebuduru l'ẹka lanù.

⁷ Iphe, Ébirihamu kpakotaru nọo bụ ụkporo apha ẹsato l'apha iri l'ise. ⁸ Ébirihamu tụa unme ikpazù iya bya anwuhu lẹ g'ò kahuchawaru lịbaliba; k'òphu ọ bụkpoo nwoke ọgerenya, apha, ọ nọru ndzù jiru ephe; tẹme ọ lapfushia ndiche phẹ. ⁹ Unwu iya; mbù Áyizaku yẹe Ishimelu lia ya l'ogba Makupela, nọ l'alì ẹfuronu, bụ nwatibe Zoha, onye Hetu. Ogbà ono nọ-kube Mamure. ¹⁰ Alì ono bụ alì, Ébirihamu zuru ndu Hetu; ọ bụru ẹka ono bẹ e liru Ébirihamu; lia nyee ya, bụ Sera. ¹¹ Ébirihamu nwuhuchaephe Chileke bya ekebekpoo Áyizaku l'oma ẹka o bukube welu O-dzù-ndzù-ele-mu-ẹnya.

Unwu Ishimelu

¹² Waa oshilokpa Ishimelu nwa Ébirihamu; onye nwanyì, shi Ijiputu, bụ ohu Sera, ephe iya bụ Hega nwutaru Ébirihamu baa:

¹³ Owaa bụ unwu Ishimelu lẹ g'e deru ephe phẹ g'a nwuru phẹ. Nebayotu bụ okpara Ishimelu. Ndu ọzo bụru Keda; waa Adubelu; waa Mibusamu; ¹⁴ waa Mishima; waa Duma; waa Masa; ¹⁵ waa Hadadu; waa Tema; waa Jieturu; waa Nafishi; waa Kedema. ¹⁶ G'ephe ha tukoru bụru unwu Ishimelu; ọ bụru phẹ bụgbaa ndu-ishi okpa-ipfu phẹ ono ephe n'iri l'ẹbo. Tẹme ọ bụru ephe phẹ bẹ a gubegbaaru mkpukpu lẹ mkpukpu phẹ. ¹⁷ Mkpakọ iphe, Ishimelu nọru bụ ụkporo apha ishii l'apha iri l'ẹsaa; bya atụa unme ikpazù iya nwuhu; lapfu ndiche phẹ. ¹⁸ Oshilokpa iya shi lẹ Havila bua jasù Shuru, nọ-kube oke alì Ijiputu; mẹ ì nọdu eje ọzo Asiriya. Ephe l'unwunna phẹ g'ephe ha tuko duru l'opfu.

Jiékpọ yẹ Iso

¹⁹ Waa oshilokpa Áyizaku, nwa Ébirihamu.

Ébirihamu bụ nna Áyizaku; ²⁰ Áyizaku nọephe ụkporo apha labọ bya alua Ribeka, nwada Betuwelu, onye Arámu; ẹka o shi bụ Padanu-Arámu; tẹme Ribeka ono bụru nwune Lebanu, onye Arámu kwaphọ.

²¹ A nonyaa; Áyizaku bya epfuru nù Chipfu l'iswi ẹhu nyee ya; noo kele ọ tọo tsudu ime. Chipfu numa epfufu, o pfuru nù iya; bya emee nyee ya, bụ Ribeka tsuta ime. ²² Unwegirima ono nọdu akpa onwophe mkpa l'ime ephe iya. A nonyaa; ọ sù: "Bù gunu bẹ iphe-a l'anwuru mu egube-a?" O jeshia l'aji l'iphe Chipfu.

²³ Chipfu sù iya:

"O kwa mkpukpu labọ nọ

ngu l'ephe;

mbù l'oha labọ e-shi ngu

l'ẹhu kekahaa onwophe.

Onye lanù a-ka onye ophuu ike;

tẹme ọ bụru onye k'ọgerenya

bẹ a-nọdu ejeru onye kẹ nwata ozi."

²⁴ O gbabeẹ ya phọ l'ezeda; ọ nwua ejima; ọ bụchaaru nwoke. ²⁵ Onye ophu vuru ọzo futa dọ uswe-uswe; ẹhu iya l'ophu duẹpho g'uwe-adzù. Oo ya bụ; ephe woru iya gụa Iso. ²⁶ Anwunwu, aanwù iya; nwune iya nọdu etso iya; woru iya ẹka l'ichirupfu okpa. Oo ya bụ; ephe gụa ya Jiékpọ. Áyizaku nọwaru ụkporo apha ẹto teke Ribeka nwutaru iya unwegirima ono.

²⁷ Unwegirima ono bya evuta. Iso bụru onye maru ẹnya nta-a; onye anọduje aghaphe l'oma ẹgu. Jiékpọ bụkwannuru onye eme gelee; tẹme ọ nọdu anọduje anọ l'unuphu. ²⁸ Eshinu Áyizaku bụ onye anù, shi l'egbudu atsoje ntumatu; o yee Iso obu; Ribeka yekwanaa Jiékpọ obu.

²⁹ O -rwua ujiku lanù; Jiékpọ nọdu agwọ ine. Iso shi nta-a bata; mbà nọdu atụ iya atutu. ³⁰ O sù Jiékpọ g'ò kọo ya ọ-cha-pfuu iphe ono, o shiberu ono egwegwa; lẹ mbà atukwa iya atutu! (Noo iphe, meru g'ò gude a wata iya eku Edomu bụ ono.)

³¹ Jiékpó sù iya: “Ọo m'ọ búrú lẹ mu a-búrú ngu ọgerenya!”

³² Ịso sù g'ọ lenu lẹ ya anwùhukwa anwùhu. ?Ya gude abúrú ọgerenya eme gunu?

³³ Jiékpó sù iya g'ọ riadanaru iya angù. Ọ bya eria angù lẹ ya hawaru gẹ Jiékpó búrú iya ọgerenya.

³⁴ Jiékpó bya awata buredi nù iya; bya ekuta ine azamù ono, ọ gwọru ono nùkwa iya phọ; o ria. O richaa ya bya angua iphe, aangù angungu; ọ búrú iya atugbu.

Ọo ya bụ lẹ Ịso ta agùbeduru abúrú ọgerenya iya iphe.

Áyizaku yẹle Abimeleku

26 A nọnyaa; ẹgu bya l'alì ono; a -gùfukwa ọphu byajeru teke Ébirihamu nọ. Áyizaku lapfu Abimeleku, eze ndu Filisitayinu lẹ Gera. ² Chipfu byapfuta Áyizaku bya asù iya: “Te ejekwa ala alì Ijiputu. Bukwaru l'alì ono, mu a-sù ngu g'i buru ono! ³ Butọtanu l'alì-a; hùma lẹ mu a-nọdu swiru ngu eswiru; tẹme mu ekebekwa ngu phọ l'ọma. Kẹle ọo gùbedua; gù l'awa ngu bẹ mu a-nùkota alì-a l'ọphu. Ọzo bụ l'iphemiphe, mu riru Ébirihamu nte lẹ mu e-meru iya bẹ mu e-mekọtakwa. ⁴ Mu e-me awa ngu g'ẹphe ha l'ọtu gẹ kpokpode, nọ l'akpaminigwe. Mu abya anù phẹ alì-a l'ọphu. Tẹme ọ búrú oshilọkpa ngu bẹ ee-shi l'ẹka kebe ọhamoha, nọkota lẹ mgboko l'ọma. ⁵ Ọ búrú iphe, kparù iya nù bụ lẹ Ébirihamu meru olu mu; mbù l'ọ meru ọpfi mu. Ọ búrú iphe, mu sùru g'ọ mee bẹ o meru; mbù iphe, mu tọru ọkpa iya; bya edobekọta ekemu mu.” ⁶ Ọ buru iya bụ lẹ Áyizaku eburu lẹ Gera.

⁷ Unwoke ndu ẹka ono bya akpaahaa ya ishi nyee ya. Ọ sù phẹ l'ẹphe l'iya bukwa nwune. Iphe, o gude pfua nno bụ lẹ ndzù agù iya asù l'ọo nyee ya. Ọ rìru lẹ ndu ẹka ono e-gbu iya nata iya Ribeka; kẹle Ribeka manùkaru mma.

⁸ Áyizaku buẹpho ẹka ono nọo ọdu; Abimeleku, eze ndu Filisitayinu bya epyofu ẹnya lẹ windo hùma Áyizaku ẹka yẹle nyee ya, bụ Ribeka ebvu oke ebvu. ⁹ Abimeleku bya ekua Áyizaku sù iya: “?Ọ kwa lẹ nwanyi ono bẹ jìlu ọkpobe alùlu? ?Bù gunu meru g'ọ gude ì sù l'ọ bụ nwune ngu?”

Áyizaku sù iya: “?Tì madù lẹ mu arì lẹ ndzù mu e-tuphahù l'ọpfi ẹhu iya?”

¹⁰ Ọo ya bụ; Abimeleku sù iya: “?Egube iphe ọwa-a, i meru anyi-a bụ gunu? Ọme unwoke ndu anyi onye lanù jekwanùru je ejepfu nyee ngu onoya; mẹ iishi egube ono mee g'a taa anyi ọta.”

¹¹ Ọo ya bụ; Abimeleku bya atọaru ndu ẹka ono g'ẹphe ha ekemu sù: “Onye chọru nwoke-a; ọzoo nyee ya ọpfi bẹ ee-gbukwa egbugbu!”

¹² Áyizaku bya akọbe iphe l'alì ono; bya akpata iphe, ha g'iphe, ọ kọberu l'alì apha ono mgbo ọkporo ise; noo kẹle Chipfu keberu iya l'ọma. ¹³ Ọ bya enweru iphe; ẹku wata iya abyaru; jasù ọ búrú ọbaba. ¹⁴ O nweru atọru, dù igwerigwe; bya enweru eswi; bya agbashia ohu dobe. A nọnyaa; ndu Filisitayinu jaharu iya ijienya. ¹⁵ Ọo ya bụ; iphe, bukpo wẹlu iya, shirọ teke nna iya, bụ Ébirihamu nọ; bụ wẹlu, ohu nna iya phẹ tushiru doberu iya; ndu Filisitayinu bya atsichishichaa ya; mbù gude ẹja nwuchishichaa ya.

¹⁶ Ọo ya bụ; Abimeleku sù Áyizaku: “Kwata lufuru anyi; noo kẹle ì kariwaru anyi ẹka shii!”

¹⁷ Ọ búrú iya bụ lẹ Áyizaku akwafù je akpọbe ọlo-ẹkwa iya lẹ nsùda Gera; je eburu l'ẹka ono. ¹⁸ Áyizaku bya et-soru tųkwachaa wẹlu ono, a tųru teke nna iya, bụ Ébirihamu nọ ndzù ono; mbù wẹlu ono, ndu Filisitayinu nwuchishiru lẹ gẹ nna iya nwùhucharu ono. Ọ bya agùkwachaa ya ẹpha ono, nna iya shi gushia ya ono.

¹⁹ Ndu ozi Áyizaku bya ebvua wẹlu lẹ nsùda ono; bya ebvuu mini, doru risaa. ²⁰ Obenu lẹ ndu eche iphe-edobe ndu Gera; ẹphe lẹ ndu eche kẹ Áyizaku watarù adzọ wẹlu ọbu. ẹphe sù lẹ mini ono bụ mini ẹphebe ndu Gera. Áyizaku woru wẹlu ono gù Ịsẹku; kẹle a swọru iya uswo. ²¹ ẹphe bya atọ wẹlu ọzo; ndu Gera dzọpfiwaru iya phọ. Áyizaku gù ono Sitina. ²² Ọ gbẹshi l'ẹka ono je atọ wẹlu ọzo; ọphu o nweedu onye dzọbaru ono. Ọ gù ya Rehobotu sù: “Nta-a bẹ Chipfu mewaru g'anyi sùsaa onwanyi l'alì-a; nọdu iya mìa amìmi g'oshi-ọmi.”

²³ Ọ gbẹ l'ẹka ono; ọ lashia Biye-Sheba. ²⁴ O -rwua l'enyashi ono; Chipfu byapfuta iya bya asù iya: “Ọ kwa mbe-dua bụ Chileke kẹ nna ngu, bụ Ébirihamu. Gẹ ndzù ta agùshi ngu; kẹle mu nọ-kube ngu. Mu e-gude iswi ẹhu onye-ozì mu, bụ Ébirihamu kebe ngu l'ọma; mee g'awa ngu ka l'ọtu.”

²⁵ Áyizaku bya akpua ọru-ngweja l'ẹka ono; bya akpo-ku ẹpha Chipfu. O woru ọlo-ẹkwa iya kpobe. Ndu ozi iya bya eworu welu tua.

²⁶ Ọ buru teke ono be Abimeleku shi le Gera kpapfuta iya; ẹphe le Ahuzatu, onye agbaziru iya olu; waa Fayikolu, onye-ishi ndu ojogu iya. ²⁷ Áyizaku jia phe su: “?Bu gunu meru iphe, unu abya ibe mu; l'ẹka mu du unu ash; unu chia mu l'al; unu-a?”

²⁸ Ẹphe su iya: “Anyi humaru le Chipfu no-kube ngu. Noo ya; anyi su l'o gbaru g'anyi le ngu ria nte. G'anyi le ngu gbaa ndzu; ²⁹ g'o to du iphe, ii-me anyibe ndu Gera; egube ono, adudu iphe, anyi meru ngu ono; o chia l'anyi meru ngu odoo; bya edufu ngu; i lashia le nchi-odoo. Ọ buru iya bu le Chipfu abya nta-a bya ekebe ngu l'oma.”

³⁰ Áyizaku bya eshiaru phe nri, ha shii; ẹphe bya eria bya angua iphe, aangu angungu. ³¹ O -rwua le nchita-abohu iya l'onmewa utsu; unwoke ono bya eworu nte ria. Áyizaku dufu phe; ẹphe tugbua; o buru phe alala le nchi-odoo.

³² Ọ buru mboku ono be ndu-ozu Áyizaku byaru bya epfuaru iya ke welu pho, ẹphe turu pho su iya l'ẹphe humakwaru mini. ³³ Ọ gua ya Sheba. Ẹpha mkpukpu ono buru Biye-Sheba byasu ntanu-a.

³⁴ Iso nọepo ukporo apha labo; o je alua Jiuditu, nwada Beri, onye Hetu; bya alukwapho Basumatu, nwada Elonu, onye Hetu kwapho. ³⁵ Ẹphe buru aphu tsoru Áyizaku yele Ribeka.

Jiékpọpu anata ọnu-oma l'ẹka Áyizaku

27 Áyizaku buerupho ọgerenya; k'ophu ọophuwa ragaraga; o kua Iso, bu okpara iya su iya: “Nwa mu!”
Ọ za iya enu.

² Ọ su iya: “Nta-a be mu buakwaa nwoke ọgerenya; ophu mu amakwa mboku, mu a-nwuhu. ³ Ngwa; wota iphe, iigudeje achi nta-a; mbu eda-apfu waa apfu ngu; gude je l'egbudu je egbuaru mu anu! ⁴ L'ibya egude iya shiaru mu nri, atso utso, bu ophu aduje mu ree; pataru mu; ge mu ria goru onu-oma nu ngu; temanu mu anwuhu!”

⁵ Ribeka ngabekpoepo nchi ge Áyizaku epfu eyeru nwa iya, bu Iso. Iso tugbuepho jeshia l'egbudu ge ya gbua anu palata; ⁶ Ribeka su nwa iya, bu Jiékpọpu: “Mu suru-a; mu numakwaru teke nna ngu shi epfu eyeru nwune ngu, bu Iso ⁷ su iya g'o je egbu a nu-egbudu gude shiaru iya nri, atso utso ge ya ria; k'ophu ya a-nodu l'atatiphu Chipfu goru onu-oma nu iya; teme ya anwuhu. ⁸ Nta-a bu le-a; nwa mu; ngabekpoepo nchi ree; mee iphe, mu a-su g'i mee! ⁹ Ngwa; je l'ẹka aturu ye l'eghu doru; je ahota ada egbu labo, du ree; ge mu gude shiaru nna ngu nri, atso utso. Mu e-shie ya pho g'odo-du iya ree. ¹⁰ L'jikwata iya je anu nna ngu g'o ria; k'ophu ọo-goru ngu onu-oma iya; temanu l'onwuhu.”

¹¹ Jiékpọpu su Ribeka, bu ne iya: “Obenu le nwune mu, bu Iso gbaru eji; mbedia buru onye ehu akwo akwokwo. ¹² ?Ọ bukwanuru le nna mu rwaru mu ẹka-e? L'ohuma l'odo ẹregede be mu agbaru iya; l'ooworu onu tua mu; me o lashia ophu ọo-goru onu-oma nu mu.”

¹³ Ne iya su iya: “Nwa mu; ge mu vutaru onu ono m'o tua ngu iya! Oo epho g'i mee iphe, mu suru g'i mee-a; tugbua je akputaru mu iya!”

¹⁴ Oo ya bu; o tugbua je akputaru ne iya egbu obu. Ne iya bya egude iya shia nri, atso utso; shie ya pho g'ooduje nna Jiékpọpu ono ree. ¹⁵ Ribeka bya ewota uwe Iso, bu nwune Jiékpọpu k'ogeranya; mbu uwe iya ophu kakota ama mma l'uwe, Iso koberu l'ulo iya; bya eworu yee nwa iya ke nwata, bu Jiékpọpu. ¹⁶ Ọ bya eworu akpo egbu phua ya l'ẹka; bya aphua ya ya l'olu, bu ẹka akwo iya akwokwo. ¹⁷ Ọ bya eworu nri ono, atso utso ono pee Jiékpọpu; bya apẹ ya buredi, o gheru ye iya.

¹⁸ Jiékpọpu bya aparu iya jepfu nna iya bya asu iya: “Nnana!”

Ọ za iya: “Owee nwa mu! ?I bu onye?”

¹⁹ Jiékpọpu su nna iya: “Ọ kwa mbedia, bu Iso; bya aburu okpara ngu. Mu meakwaru g'i ziru mu. Gbeshikwa nodu anoo taa anu obu, mu gburu obu; g'igoru onu-oma nu mu.”

²⁰ Áyizaku bya ajia ya su: “?Denu g'i shiru gbukebewa iya egwegwa egube ono nwa mu?”

Jiékpọ sụ iya: “Ọo Chipfu, bụ Chileke ngu meru mu; o nweru ishi.”

²¹ Áyizaku sụ Jiékpọ: “Kpírítækwaru gẹ mu rwaa ngu ẹka; gẹ mu maru ?ị bụ-a nwa mu Iso tọ tị bụdu iya?”

²² Jiékpọ bya ejekube nna iya, bụ Áyizaku ntse. Ọ bya arwachaa ya ẹka bya asụ: “Olu-opfu ngu bụ olu Jiékpọ; obenu l'ẹka ngu bụ ẹka Iso.” ²³ Ọphu ọ tọ hụbeduru iya ama; noo kele ẹka iya dụ eji eji gẹ kẹ nwune iya, bụ Iso. Ọ gọru ọnu-ọma nụ iya. ²⁴ Ọ jįadaa ya sụ iya: “?Ị bụ-a nwa mu, bụ Iso tọ?”

Ọ sụ iya: “Ee. Mu bụkwa iya-a.”

²⁵ Ọo ya bụ; ọ sụ iya: “Ngwanụ nwa mu; patanuru mu anụ, i gburu shia nri ọbu gẹ mu ria; k'ọphu mu a-gọru ọnu-ọma nụ ngu!”

Jiékpọ bya apajeru iya ya; o ria; ọ bya apataru iya męe; ọ ngụa. ²⁶ Nna iya, bụ Áyizaku sụ iya: “Bya ẹka-a nwa mu; bya etsutsua mu ọnu!”

²⁷ Ọo ya bụ; o jekube iya ntse je etsutsua ya ọnu; Áyizaku numaepfo mkpọ, uwe iya eshi; ọ gọru ọnu-ọma nụ iya sụ iya:

“Mkpọ, nwa mu eshi

dụ gẹ mkpọ ẹgu,

Chipfu keberu l'ọma.

²⁸ Gẹ Chipfu shi l'imigwe

kwaaru ngu iji;

l'ọonu ngu ẹka mgboko

kakọta ree;

l'oomęe g'i nweru nri yęle

męe nweru k'etsutsu iya.

²⁹ G'ọha, dụ igwerigwe

jeru ngu ozi!

Gẹ ndiphe phozejeru ngu!

L'įburu onye a-buru onye-ishi

unwune ngu!

G'ụnwu, ne ngu nwataru

phozejeru ngu!

Gẹ ndu tųru ngu ọnu

bụkwaru ndu a tųru ọnu!

Ndu gọru ọnu-ọma nụ ngu

abụkwanuru ndu a gọru

ọnu-ọma nụ!”

³⁰ Áyizaku gọ-ghechaerupho Jiékpọ ọnu-ọma ono; o shiępho l'atatiphu nna iya tųgbua jeriberu nwanshį; nwune iya, bụ Iso shi nta-a bata. ³¹ Ọ bya eshikwaphọ nri, atsọ uto pataru nna iya bya asụ iya: “Nnana; gbęshi bya ataa anụ-a, mu gburu shiaru ngu-a g'įigoru ọnu-ọma ngu nụ mu.”

³² Nna iya, bụ Áyizaku bya ajja ya sụ: “?Ị bụ onye?”

Ọ sụ iya: “Mu bụkwa nwa ngu nwoke; mbụ ọkpara ngu, bụ Iso.”

³³ Áyizaku phųhu mebyikpọo kẹ kpaakpaakpaa bya asụ: “?Bųhunụ onye gburu anụ wotaru mu; mu righeru lẹ mgboru g'įibya-a? Mu gọakwaru ọnu-ọma nụ onye ono; mbụ l'onye ono bụakwaa onye e keberu l'ọma.”

³⁴ Iso numaepfo opfu nna iya; ọ tųkpoo ẹkwa; chiahaa mkpu sụ nna iya: “Gọfunaarụ mu ọnu-ọma; jikonu nna!”

³⁵ Áyizaku sụ iya: “Nwune ngu gudeakwa ęregede bya anata ọnu-ọma ngu ọbu.”

³⁶ Iso sụ: “Ọo ẹpho Jiékpọ, a gųru iya bẹ gbaru iya nụ. Ọwa-a kwewa mgbo labọ, ọ ghọ-gbutaru mu. Ọ natarụ mu ọkpara, mu bụ. Ọ bya nta-a bya anatafųa mu ọnu-ọma mu.” Ọ jįa nna iya sụ iya: “?To nwekpọdaa ọnu-ọma ono ọphu i doberu mu mę nanų?”

³⁷ Áyizaku sụ Iso: “Mu meakwaru Jiékọpu g'ọ buru nnajjuphu ngu; mu bya emekọtaakwaa ndu ẹphe l'iya bu g'ẹphe buru ndu-ozí iya; bya agoakwarupho ọnu-ọma nụ iya lẹ nri; waa lẹ mee. Nta-a bẹ o to nwekwa iphe, mu a-dụ ike meeru ngu nwa mu.”

³⁸ Iso nọdu epfukpọekwarupho nna iya sụ iya: “Nna; ti nwekpọdaa g'ọ ka mma l'ọo akpuru ọnu-ọma lanụ, jì-gọru mu? Gọfunaaru mu ọnu-ọma; jikonu nna!” Ọ wata ara ẹkwa.

³⁹ Nna iya, bu Áyizaku bya eyeeru iya ọnu sụ iya:

“I tii budu l'ẹka

mgboko kakọta ree;

ọphu i budu l'ẹka Chipfu

shi l'imigwe akwa iji.

⁴⁰ Ọo egbu mma bẹ ii-gude buru;

tẹme nwune ngu bẹ

ji-nọdu ejeru ozi.

Ọle a -nọnyakwanaa ọ dụ

ngu ẹnyiru;

L'iikwefuru iya ike;

unu l'iya edokaha.”

Jiékọpu agba ala ibe Lebanu

⁴¹ Iso bya akpọo Jiékọpu ashì; kele ọo ọnu-ọma, nna iya gege agọru nụ iya bẹ ọ gọru nụ Jiékọpu. Ọ rja l'ime onwiya sụ: “?Ọ kwa l'oorwuwa teke aa-kwa nnana? E -mechaa bẹ mu e-woru Jiékọpu, bu nwune mu-a gbua.”

⁴² E pfuẹrupho Ribeka iphe, nwa iya k'ọgerenya, bu Iso pfuru; o zia g'e je ekua nwa iya kẹ nwata, bu Jiékọpu. Ọ bya; ọ sụ iya: “Lekwa lẹ nwune ngu, bu Iso bukwa iphe, o gude adụ onwiya obu bu lẹ ya e-mecha gbua ngu.

⁴³ Ọo ya bu lẹ-a; nwa mu; mekwaa iphe, mu abya efpufu; gbalakwa ẹgwegwa lapfu nwune ne ngu, bu Lebanu lẹ Haranu! ⁴⁴ Je anọtota l'ẹka ono g'ẹhu ghubuhuada nwune ngu eghu! ⁴⁵ Ọ -buru l'iphe, i meru nwune ngu ghubuhuẹru iya phọ eghu; ọ zọhaa ya; mu ezia ozi sụ g'i shi l'ẹka ono l'watashia. Kele mu ta ahadụ gẹ ndzụ unu n'ẹbo tuphashihu l'eswe ujiku lanu.”

⁴⁶ Noo ya bu; Ribeka bya ejepfu Áyizaku je asụ iya: “Anọdu ndzụ dukwaa mu ẹnyiru; ọ buru ụnwanyi ndu Hetu-a kparu iya. Ọ -buru lẹ Jiékọpu lụtafuaru ụnwanyi ndu alì-a; mbụ ụnwanyi ndu Hetu, dụ gẹ ndu ọwa-a; bẹ ?mu a-nọdukwadu ndzụ eme gunu?”

28 Ọ buru iya bu lẹ Áyizaku bya ekua Jiékọpu; bya agọru ọnu-ọma nụ iya; bya atụaru iya ekemu sụ iya: “Ta alunupho nwanyi Kénanu! ² Tugbuekwapho jeshia Padanu-Arámu jepfu ndibe nna ngu oche, nwuru ne ngu, bu Betuwelu; je alutaru onwongu nwanyi l'ẹka ono; luta nwada Lebanu, bu nwune ne ngu! ³ Gẹ Chileke, bu Ọkwoolemka kebe ngu l'ọma; mee ngu g'i nwushia unwu; bya emee g'i jaa àjàjà gbiriri jasụ jiburu nna ọha, dụ igwerigwe. ⁴ Gẹ Chileke mee g'ọnu-ọma ono, ọ gọru nụ Ébirhamu ono; ree l'ẹhu ngu mẹ l'awa ngu. Ọo ya bu; k'ọphu ii-nweru alì ono, jì bu nlwamulwa ono; mbụ alì ono, Chileke nuru Ébirhamu ono.” ⁵ Ọo ya bu; Áyizaku bya edufu Jiékọpu; ọ tugbua jeshia Padanu-Arámu. Ọ buru ibe Lebanu bẹ ooje, bu iya bu nwatibe Betuwelu, onye Arámu. Lebanu ono bu nwune Ribeka, bu ne Jiékọpu yele Iso.

⁶ E mechaa; Iso bya amaru lẹ Áyizaku gọwaru ọnu-ọma nụ Jiékọpu; bya edufuwa iya g'ọ laa Padanu-Arámu; je aluta nwanyi l'ẹka ono; tẹme lẹ teke ono, ọ gọru ọnu-ọma nụ iya ono bẹ ọ turu iya ekemu sụ g'ọ tọ lukwa nwanyi Kénanu; ⁷ tẹme waa lẹ Jiékọpu mewaru iphe, ne iya yele nna iya pfuru iya bya ejeshiwa Padanu-Arámu.

⁸ Ọ gbẹ teke ono bya edoo Iso ẹnya l'ọ dụ nna iya, bu Áyizaku eji; mbụ ụnwanyi, shi l'alì Kénanu. ⁹ Ọ tugbua je l'ibe Ishimelu; bya alua Mahalatu, bu nwune Nebayotu; bya aburu nwada Ishimelu, bu nwatibe Ébirhamu; je eyekoberu ụnwanyi ọphu o shi aluhawa.

Nrwọ, Jiékọpu rwọru lẹ Bẹtelu

¹⁰ Tọbudu iya bụ; Jiékọpu shi lẹ Biye-Sheba tųgbua; ọ bụru iya eje mkpukpu Haranu. ¹¹ O jenyaa; nchi jipfu iya l'ẹka lanu. Ọ pfushi l'ẹka ono gẹ ya kwaa akwakwa. O je apata mkpuma lanu l'ẹka ono bya eswibe l'ishi zezeta; mgbenya tų iya. ¹² Ọ bya arwọo nrwọ bya ahuma obebe, a sụberu ọkpa iya l'alị; o je eberu l'imigwe. Ụnwu ojozi Chileke nọdu enyi iya godogodo; ndu enyihu enyihu; ndu enyizeta enyizeta. ¹³ Chipfu pfuru l'ononu iya pfua sụ: "Ọ kwa mu bụ Chipfu; bya aburu Chileke kẹ nna ngu, bụ Ébirihamu; yẹle Áyizaku. Alị ono, ị zẹ l'eli iya ono bẹ mu a-nu unu l'awa ngu. ¹⁴ Oshilokpa ngu a-dụ igwerigwe g'ẹja, nọ l'alị. Unu e-bucha burwua ụzo ẹnyanwu-arịba; bya eburwua ụzo ẹnyanwu-awawa; unu ebua jasụ l'ụzo isheli; bua jasụ ụzo ọhali. Mu e-shi unu l'awa ngu l'ẹka kebe ndiphe l'ophu l'oma. ¹⁵ Tẹme; hụmakpodapho; mu swikwaru ngu eswiru; mu a-nọdukpoephe eleta ngu ẹnya l'iphe, bukpo ẹkameka iije; ọzo bụ lẹ mu e-duphuta ngu azụ l'alị-a. Mu ta abyadu aha ngu jasụ mu emekota iphe, mu kweru ukwe iya."

¹⁶ Jiékọpu shiẹpho lẹ mgbenya tehu; bya asụ: "Aha! ?Bụ iya bụ lẹ Chipfu nọ l'ẹka-a; ọphu mu eshidu maru?" ¹⁷ Ndzụ nọdu agu iya. Ọ sụ: "Ẹka-a bẹ akpabiri iya duka! Ẹka-a te nwekwa iphe ọzo, ọ bụ; abudu ọlo Chileke. Ọ kwa ẹka-a bụ ẹka eeshije bahu l'imigwe!"

¹⁸ O -rwua l'onmewa utsu lẹ nchita-abọhu iya; Jiékọpu bya ewota mkpuma ono, o shi swibe l'ishi ono; bya akpobe g'itso; o woru manụ wushi iya l'eli. ¹⁹ Ọ gụa ẹka ono Bẹtelu; obenu iphe, e shi ekuje iya bụ Luzu.

²⁰ Jiékọpu bya eribua nte sụ: "Chileke -swikpwaru mu eswiru; eleta mu ẹnya l'ije-a, mu eje-a; bya anukota mu nri; yẹ l'iphe, eeye l'ẹhu; mẹ k'anma l'upfu; ²¹ k'ọphu bụ lẹ mu lwaru l'ibe nna mu l'ẹhu-guu; bẹ mu e-mekwa Chipfu g'ọ bụru Chileke mu! ²² Mkpuma-a, mu pfuberu g'itso-a bẹ a-buru ọlo Chileke; tẹme iphemiphe, gube Chipfu nukotaru mu bẹ mu a-nuje ngu oke-lanu-l'uzo-iri."

Jiékọpu ejerwu alị Padanu-Arámu

29 Jiékọpu tųgbukwa jeshia iphe, ooje; o jee gbiriri jasụ o jerwua alị ndu ụzo ẹnyanwu-awawa. ² O -rwua l'ẹka ono; ọ hụma wẹlu, nọ l'oma ẹgu; waa ikpo aturu ẹto, dọru lẹ mgboru iya; noo kẹle aturu ono anguje mini lẹ wẹlu ono. Mkpuma, e gude swichia onu wẹlu ono ha shii. ³ Ọ nọdu abujeru; aturu ono -dzukọephe l'ẹka ono; ndu eche iya nụ abya atuko swifu mkpuma ono l'onu wẹlu ono seta mini doberu aturu ono. Ẹphe -mechaa; ẹphe abya eswita mkpuma ono dobe l'ẹka o shi dụ l'onu wẹlu ono.

⁴ Jiékọpu bya ajia ndu eche aturu ono sụ: "Unwune mu; ?bụ awe bẹ unu shi?"

Ẹphe sụ iya l'ẹphe shikwa Haranu.

⁵ Ọ sụ phẹ: "?Unu maru Lebanu, nwanwa Nahọ?"

Ẹphe sụ ee; l'ẹphe makwaru iya.

⁶ Jiékọpu sụ phẹ: "?Ẹhu dụ iya-a ree?"

Ẹphe sụ iya: "Ee; ẹhu duka iya-a ree; tẹme l'ọ kwa nwada iya, bụ Rechielu chi aturu abya phọ."

⁷ Ọ sụ phẹ: "?Unu te eledu l'ẹnyanwu dukwadu shii? L'ọ toko rwudu teke aachikobeje aturu. Unu setanu mini doberu aturu ọbu g'ẹphe ngua; g'unu achiru phẹ jebaa lẹ nri!"

⁸ Ẹphe sụ iya: "Anyi ta aduka ike. Ọ kwa a -chikobechea aturu ono g'ọ ha; l'aabya eswifu mkpuma l'onu wẹlu ono; tẹmanu l'aawata eche aturu mini teke ono."

⁹ Ọ nọdukwadu epfu eyeru phẹ; Rechielu chiru aturu ibe nna iya gude bya; noo kẹle ọ bụ nwamgboko, eche aturu. ¹⁰ Jiékọpu humaephe Rechielu, bụ nwada Lebanu, onye bụ nwune ne iya; waa aturu Lebanu; ọ tųgbua je eswifu mkpuma ono l'onu wẹlu ono; bya eseta mini doberu aturu nwune ne iya ono; ọ ngua. ¹¹ Jiékọpu bya et-sutsua Rechielu onu; bya awata arashi ẹkwa ike. ¹² Ọ bya epfuaru Rechielu l'ẹphe lẹ nna iya bukwa; mbụ lẹ ya bukwa nwatibe Ribeka. Rechielu gbagbua je akọru iya nna iya.

¹³ Lebanu numaephe kẹ Jiékọpu, bụ nwa nwune iya; ọ gbapfushia ya. Ọ bya etsutsua ya onu; bya eduta iya lashia ibe iya. E rwua ibe iya; Jiékọpu woru iphemiphe kọkotaru iya. ¹⁴ Lebanu sụ iya "Mu lẹ ngu bukwa mee lanu."

Jiékpọpọ alùta Lii yẹle Rechiẹlu

Tọbudu iya bụ; ẹphe lẹ Jiékpọpọ nọephe ọnwá ophu; ¹⁵ Lebanu sụ iya: “Ọ tọ bụdu lẹ mu lẹ ngu bụ abubu bụ iphe, a-kpata g'i jejeru mu ozi kẹ mmanu. Kọoru mu iphe, mu a-pfujẹ ngu aswa ozi ngu!”

¹⁶ Noo ya; Lebanu nwutaru unwumbgoko labo. Epha onye k'ogerenya bụ Lii; epha onye kẹ nwata bụ Rechiẹlu. ¹⁷ Lii bẹ ẹnya dọ rogoro rogoro; Rechiẹlu nọdu ama mma bya adu ubvu l'ẹnya. ¹⁸ Jiékpọpọ yeru Rechiẹlu obu. Ọo ya bụ; ọ sụ Lebanu: “Gẹ mu jenaaru ngu ozi apha ẹsaa; g'i kee mu nwada ngu, bụ Rechiẹlu.”

¹⁹ Lebanu sụ iya: “Ọ kabakwanu ree lẹ mu keru ngu iya eme lẹ mu woru iya kee akataka onye ọzo. Ngwa; g'anyi lẹ ngu bunuru.” ²⁰ Ọo ya bụ; Jiékpọpọ bya ejee ozi apha ẹsaa g'e kee ya Rechiẹlu. Apha ẹsaa ono dọ ya pho gẹ nwujiku olemole; noo kẹle o yeru Rechiẹlu obu shii.

²¹ Ọo ya bụ; Jiékpọpọ bya asu Lebanu: “Ngwa; dewaa mu rọ nyee mu. Mu nọ-dzuwaru apha ẹsaa obu. Ọ nọdu agwa mu ẹgu gẹ mu l'iya kwaa.”

²² Ọo ya bụ; Lebanu bya ekukobe ndu ẹka ono bya eshiaru phẹ nri. ²³ O be l'uzenyashi; ọ bya eduta nwada iya, bụ Lii; bya eduru nu Jiékpọpọ; ẹphe lẹ Jiékpọpọ kwaa. ²⁴ Lebanu bya eye ẹka l'ohu iya duta nwamgboko lanu, epha iya bụ Zilipa duru nu nwada iya ono g'o jejeru iya ozi ọlo.

²⁵ Nchi bọhuepho; Jiékpọpọ hụma l'ọo Lii bẹ e deru iya. Jiékpọpọ sụ Lebanu: “?Bụ gunu bẹ i meru mu iphe, dọ ẹgube-a? ?Tọbudu Rechiẹlu bẹ mu jeru ngu ozi iya? ?Bụ gunu meru g'o gude i gbaaru mu ẹgube ẹregede-a?”

²⁶ Lebanu sụ iya: “?Ti madu lẹ g'omelali dọ bụ l'anyi te ekejedu onye kẹ nwata l'ẹba abụ l'ekewaru onye k'ogerenya?” ²⁷ Sụ iya: “Taa nshi meghekpọadaa ekele onye ọwa-a idzu-a. E -mechaa; mu ekefua ngu onye kẹ nwata; ọle ii-jekwanuru mu ozi iya apha ẹsaa ọzo.”

²⁸ Jiékpọpọ mee ya nno. O mee ekele Lii idzu ophu. Lebanu bya ekefua ya nwada iya, bụ Rechiẹlu; ọ lufuaru. ²⁹ Lebanu bya eye ẹka l'ohu iya duta nwamgboko lanu, epha iya bụ Biliha duru nu nwada iya ono, bụ Rechiẹlu g'o jejeru iya ozi ọlo. ³⁰ Jiékpọpọ ẹphe lẹ Rechiẹlu bya akwakwapho. Ọ ka eye Rechiẹlu obu eme lẹ Lii. Ọ bya ejeeu Lebanu ozi apha ẹsaa ọzo.

Unwu, Jiékpọpọ nwutaru

³¹ Chipfu hụmaephe lẹ Lii bẹ e te eyeduru obu; o ghebe ẹkpa-nwa iya onu; ophu Rechiẹlu atsudu ime. ³² Lii bya atsuta ime bya anwu nwa nwoke. O woru iya gwa Rubeu; kẹle ọ sụ: “Chipfu hūmawaru iphe-ẹhuka, mu eje. Nta-a bẹ mu maru lẹ nnajiuphu mu e-ye mu obu.”

³³ Ọ bya atsuta ime ọzo bya anwukwapho nwa nwoke. Ọ sụ: “Ọ kwa lẹ Chipfu nūmaru l'e te eyeduru mu obu meru g'o gude ọ nukwa mu pho onye ọwa-a.” O woru iya gwa Simiyonu.

³⁴ Ọ byakwa atsuta ime ọzo; o zedakwapho nwua nwa nwoke ọzo. Ọ sụ: “Nta-a bẹ mu maru lẹ nnajiuphu mu a-gharu mu iphu; noo kẹle mu nwutawaru iya unwoke ẹto.” Ọo ya bụ; o woru iya gwa Liviayi.

³⁵ Ọ bya atsuta ime ọzo; nwua nwa nwoke. Ọ sụ: “Ọgiya-a bẹ mu e-tu Chipfu epha.” O woru iya gwa Jiuda. Ọ nwuchaa onye k'ono; ọ pfuru apfuru.

30 Rechiẹlu hūmaephe lẹ ya ta anwutaduru Jiékpọpọ mẹ nwa lanu; o koaharu nwune iya okophoo. Ọo ya bụ; ọ sụ Jiékpọpọ: “Yekwaa mu ime; ọdumeka mu anwuhukwa!”

² Opfu iya ono ghua Jiékpọpọ eghu. Ọ sụ iya: “?Bụ mbẹdua bụ Chileke, kposhuru ngu anwuta nwa?”

³ Ọ sụ iya: “Duta ohu mu-a, bụ Biliha gẹ gụ l'iya kwajẹ g'ọ nwutaru mu unwegirima; k'ophu mu e-shi iya l'ẹka nweru awa.”

⁴ Ọo ya bụ; ọ bya ekuta ohu ono, bụ Biliha nu iya; ọ luru. Biliha yẹle Jiékpọpọ bya akwaa; ⁵ ọ bya atsuta ime nwuaru iya nwa nwoke. ⁶ Noo ya; Rechiẹlu sụ: “Nta-a bẹ Chileke hawaru mu enge. Ọ ngabewaru nchi numa iphe, mu rworu iya; bya anu mu nwa nwoke.” Eshinu ọ dọ ẹgube ono; ọ gwa ya Danu.

⁷ A nonyakwa; ohu Rechiẹlu ono, bụ Biliha bya atsuta ime ọzo; bya anwuaru Jiékpọpọ nwa nwoke k'ẹbo.

⁸ Rechiẹlu sụ: “Mu lẹ nwune mu kpaakwaru ẹnya shii; ọle nta-a bẹ mu kaakwanaa ya ẹnya.” Ọo ya bụ; o woru nwata obu gwa Nafutali.

⁹ Lii hūmaepho lẹ ya p̄furu ap̄furu; o duta ohu nkiya, b̄ Zilipa n̄ Jíékọpu g'ọ l̄ru. ¹⁰ Ohu Lii ono, b̄ Zilipa bya anw̄taru Jíékọpu nwa nwoke. ¹¹ Lii s̄: "Ọwa-a bukwa iphe-ekweru." Ọo ya b̄; ọ ḡa ya Gadu.

¹² Ohu Lii ono, b̄ Zilipa bya anw̄ta nwa nwoke k'ẹbo. ¹³ Ọo ya b̄; Lii s̄: "Ẹhu ats̄shikwa mu ọtso ike; nta-a b̄ ụnwanyi a-n̄du eku mu onye a ḡoru ẹhu-ọtso n̄." O woru nwata ọbu ḡa Asha.

¹⁴ O be teke ebuje witi; Rúbenu t̄gbua je l'ẹgu; ọ h̄ma akp̄ru mandureku; ọ w̄ta iya je an̄ ne iya, b̄ Lii. Rechīlu s̄ Lii: "Jiko h̄naa mu akp̄ru mandureku, nwa ngu w̄taru ngu."

¹⁵ Obenu l'ọ s̄ru iya: "ʔji mu ọphu ị nataru mu teke as̄duru ngu; ị n̄du emef̄a g'ị nata mu akp̄ru mandureku, nwa mu n̄ru mu?"

Rechīlu s̄ iya: "Ọ d̄ ree; g'ọ laru ngu l'ụlo l'enyashi-a l'ugwo akp̄ru mandureku nwa ngu ọbu."

¹⁶ Ọo ya b̄; Jíékọpu shīepho l'ẹgu lwa l'uzenyashi mb̄oku ono; Lii gba iya ndzuta je as̄ iya: "Lwakwaru mu l'ụlo l'enyashi-a! Mu gudeakwa akp̄ru mandureku nwa mu z̄a ngu!" Ọo ya b̄; ọ lwaru iya l'ụlo l'enyashi ono.

¹⁷ Chileke ngab̄ru Lii nch̄; ọ ts̄ta ime bya anw̄taru Jíékọpu nwa nwoke k'ise. ¹⁸ Ọo ya b̄; Lii s̄: "Chileke buakwaru mu nggo; k̄le mu kutaru ohu mu kee Jíékọpu; ọ l̄ru." O woru nwata ọbu ḡa Isaka.

¹⁹ Lii ts̄ta ime ọzo; bya anw̄taru Jíékọpu nwa nwoke k'ishii. ²⁰ Lii bya as̄: "Chileke meakwaru mu iphe-oma, par̄ ẹka. Nta-a b̄ mu mawaru l̄ ji mu a-kwabeje mu-a ụbv̄; eshinu mu nw̄taru iya ụnwu-okoro ishii." Ọo ya b̄; o woru iya ḡa Zebul̄nu.

²¹ E mechaa; ọ bya anw̄a nwamgb̄oko bya eworu iya ḡa Dayina.

²² Chileke bya anyata Rechīlu; bya angab̄ru iya nch̄ bya eworu iya ẹkpa-nwa ghebe ọnu. ²³ Ọ ts̄ta ime; bya anw̄a nwa nwoke bya as̄: "Chileke naf̄waru mu iphe-iphere ono." ²⁴ Ọ ḡa ya Jíós̄efu; k̄le ọ s̄ru: "Ḡ Chipfu yekwakwaru mu nwa nwoke ọzo l'ọwa-a."

Aturu Jíékọpu az̄shi aka igwerigwe

²⁵ Rechīlu nw̄chaepho Jíós̄efu; Jíékọpu s̄ Lebanu: "Dua mu ḡe mu laa ibe nna mu. ²⁶ L'ị haaru mu unyomu mu p̄h̄; waa ụnwegirima mu, b̄ ndu mu jeru ngu ozi l'ishi p̄h̄-a; ḡe mu gude lash̄a. L'ị mawaru ḡe mu jeberu ngu ozi."

²⁷ Lebanu s̄ iya: "Ọ -b̄ru l̄ mu d̄ ngu l'obu eviya; jiko n̄banaa! L̄ mu lewaru ẹnya g'iphe, aanwu; mu maru l'ọo iswi ẹhu ngu meru g'o gude Chipfu kebe mu l'oma ẹgube-a." ²⁸ Ọ s̄kwa iya ph̄: "P̄fua iphe, mu a-p̄fuje ngu ḡe mu ap̄fuje ngu iya."

²⁹ Jíékọpu s̄ iya: "Ị makp̄waru-a ḡe mu jeberu ngu ozi; waa g'iphe-edobe ngu gude z̄-beru ḡe mu eletaru ngu iya ẹnya. ³⁰ Nwiphe nsh̄i ono, i shi nweru t̄me mu bya ono b̄ hawa shii ẹgube-a. K̄le ọobujeru; ibiya ọphu mu shiru Chipfu ekebe ngu l'oma. Nta-a b̄ru; ʔd̄n̄hunu teke mu a-gba mkpu ẹhu mu l̄ ndibe mu?"

³¹ Lebanu s̄ iya: "ʔB̄ ḡnu b̄ mu a-p̄fujekwanu ngu?"

Jíékọpu s̄ iya: "Ta p̄f̄shi mu ụgwo; ọ ch̄a ọ -b̄ru l'ị kwetaru iphe, mu abya ep̄fup̄f̄-a; mu echebaaru ngu aturu ngu. ³² Ḡe mu jephek̄ta l'ẹka aturu ngu k̄ru ntan̄-a; je ah̄shikota aturu, t̄kashiru iphe oji; ọzoo ọphu dekash̄iru iphe; waa iphe, b̄ nwataru, jigburu uji; ȳ l'eghu, t̄kashiru ụcha; ọzoo ọphu dekash̄iru iphe. Ndu k'ono a-b̄ru aswa ozi mu. ³³ Mb̄ l'ii-mechaa maru l̄ mu b̄ onye ire-lan̄. L̄-a; teke ọ b̄ l'ẹ mecharu ị bya ele ẹnya l̄ ndu k'ono, i gude p̄f̄a mu ụgwo ono; ị -h̄ma iya eḡhu, at̄kashiduru ụcha; ọphu o dekash̄iduru iphe; ọzoo l'ọo nwataru, ata b̄du k'ojii; l'iikua mu onye-oshi."

³⁴ Lebanu kweta bya as̄ iya: "G'ọ d̄ekwapho g'ị p̄furu." ³⁵ L̄ mb̄oku ono ḡedegede b̄ ọ t̄gburu je ah̄shikota mkpi, dekash̄iru iphe; waa ndu ọphu t̄kashiru ụcha; waa ne eḡhu mman̄ ndu ọphu t̄kashiru ụcha; ȳle ndu ọphu dekash̄iru iphe; waa aturu, jik̄taru uji g'ep̄he ha. Ndu k'ono b̄ ọ ch̄ru n̄ ụnwegirima ibe iya g'ep̄he cheje. ³⁶ Ọ ch̄ta p̄h̄ je ije ujiku ẹto je edobe p̄h̄ l'ẹka ono dokaha ȳbedua, b̄ Lebanu l'onwiya ȳle Jíékọpu. Jíékọpu n̄du eche ndu ọphu ọ ch̄-phodoru.

³⁷ Jíékọpu bya egbuta ẹkali-oshi oy; ẹkali-oshi p̄pula; waa oshi alum̄ndu; waa oshi pulenu. Ọ bya aswab̄-tachaa ẹkali-oshi ono ẹgbo; mee ya; ọ d̄ g'o dekash̄iru iphe ọchaa. ³⁸ Ọ bya ewota ẹkali-oshi ono, ọ swash̄iru ẹgbo ono dobechaa l'iphe, eeyejeru iphe-edobe ono mini; ọo ya b̄ k'ọphu ẹp̄he a-n̄dujeep̄ho iphe-edobe ono

l'atatiphu nhamunha; m'ephe byatashia anguta mini. O nodu abujeru; iphe-edobe ono -nodu ana okee; ephe -bya anguta mini; ³⁹ ephe awata eshi okee l'atatiphu ekali-oshi ono. Ephe bya anwushi nwa; ephe anwushia un-wu, dekashiru iphe; waa ophu tukashiru iphe. ⁴⁰ Jiékòpu bya ahoshia unwu iphe-edobe ono bya edobe iche; bya eworu ndu ophu chiru yeru ndu ophu dekashiru iphe yele k'ojii pho, bu ke Lebanu pho. O shi egube ono nweaharu iphe-edobe k'eka iya; ophu ochikobejeedu iya le ke Lebanu. ⁴¹ Ndu ophu bu nyee ya, gbashiru ike -najephe okee; Jiékòpu eje eworu ekali-oshi ono ye l'iphe, eeyejeru iphe-edobe mini ono dobe l'atatiphu phe; k'ophu ephe e-shi okee le mgboru ekali-oshi ono. ⁴² O -rwua l'anu ophu du nyegenyege; o too dobeduru iya ekali-oshi ono. Oo ya bu; e shi egube ono iphe-edobe ono, ndu ophu du nyegenyege laaru Lebanu; ndu ophu shihuru ike laaru Jiékòpu. ⁴³ Jiékòpu shi egube ono kwatakpo nweru iphe mebyi enweru; bya enweru igwe iphe-edobe; gbashia ohu; unwanyi me unwoke; bya enweru inya-kamelu; yele nkapfu-igara.

Jiékòpu agbafu l'ibe Lebanu

31 Noo ya; a nonyaa; Jiékòpu naha l'unwu Lebanu be epfu l'ò tukowaru iphe, nna phe nweru chitachaa. L'iphemiphe ono, o nweru ono g'ò ha be bukota eku nna phe be o bu. ² Tembe Jiékòpu humakwapho l'ò to buedu ge Lebanu shi emeru iya umere bu g'oomekwadu.

³ Oo ya bu; Chipfu su Jiékòpu: "Tugbua lasha ibe nna ngu phe. Su-a; lapfu ndibe unu le mu no-a swiru ngu."

⁴ O buru iya bu; Jiékòpu bya ezia g'e je ekuaru iya Rechielu waa Lii; ephe byapfuta iya legu l'eka anu, bu iphe-edobe iya doru. ⁵ O su phe: "Mu elekwa enya l'ò to buedu ge nna unu shi emeru mu umere bu g'oomekwadu; ole Chileke ke nna mu phe nokwapho swiru mu. ⁶ Unu makotaru le mu gude ike mu g'ò ha jekotaru nna unu ozi. ⁷ Obenu le nna unu riru mu urwu; gbanwee aswa ozi mu ugbo iri. Ole Chileke te ekwekwanu g'ò meka mu iphe. ⁸ O -buru l'ò suru l'oo ndu ophu tukashiru iphe, bu aswa ozi mu; iphe-edobe ono awataepho anwushi un-wu, tukashiru iphe. Teke o bu l'ò suru l'oo ndu ophu dekashiru iphe, a-buru aswa ozi mu; iphe-edobe ono awataepho anwushi unwu, dekashiru iphe. ⁹ Oo ya bu l'ò Chileke l'onwiya chitaru iphe-edobe nna unu chiru nu mu.

¹⁰ "Le teke anu anaje okee be mu rwojeru nrwo ge mu humaru l'iphe-edobe ono ndu ophu eshi okee be ndu ophu dekashiru iphe du iya; ndu ophu tukashiru iphe dukwa iya pho. ¹¹ Ojosi Chileke bya eku mu oku le nrwo ono su: 'Jiékòpu!' Mu za iya: 'Owee!' ¹² O su: 'Palikpodapho enya apali huma l'iphe-edobe ono ndu ophu eshi okee be ndu ophu dekashiru iphe du iya; ndu ophu tukashiru iphe dukwa iya pho. Noo kele mu humakotawaru iphe, Lebanu emekotaje ngu. ¹³ O kwa mbedua bu Chileke ke Betelu. Betelu bu eka ono, i wuru manu l'eli mkpuma ono; mbu eka ono, i no kwee ukwe-iphe ono. Su-a; gbeshikwa lufu l'alj-a nta-a nta-a; lasha eka a nwuru ngu.' "

¹⁴ Tobudu iya bu; Rechielu yee Lii bya eyeeru iya onu su iya: "?O duru teke anyi e-ketakwadu oke l'iphe, shi l'ibe nna anyi? ¹⁵ ?Nna anyi te ekuada anyi ndu ohozo; mbu l'ò to buada l'o reru anyi erere; obenu l'o me-phushichawaru okpoga, a pfuru iya l'ishi anyi g'ò ha. ¹⁶ O doru enya l'eku ono l'ophu, Chileke nataru nna anyi ono bukotawa k'anyi; bya aburu k'unwu anyi. Ngwanu; menaa iphe, Chileke suru g'i mee!"

¹⁷ Oo ya bu; Jiékòpu bya eworu unwu iya; yee unyomu iya kuru ye l'eli inya-kamelu. ¹⁸ O bya achiru iphe-edobe iya g'ò ha dobe l'ivuzo; yee iphemiphe, o setakotaru le Padanu-Aramu. O gude phe lasha ibe nna iya, bu Ayizaku l'alj Kénanu.

¹⁹ Lebanu jeruro ebushi aturu iya eji. Rechielu tugbushia bya akpaswata obu-nshi ibe nna iya ono, bu Lebanu. ²⁰ Temanu; o bukwarupho ezita be Jiékòpu zitaru onwiya ala l'ebe epfuru Lebanu ono, bu onye Aramu ono le ya alawa. ²¹ O chita iphemiphe, o nweru gude gbalaa; je adaghaa enyimu Yufurétisu; kwaseru uzo, shijaru oha ubvú Giladu lasha.

Lebanu achipyabe Jiékòpu

²² O -rwua mboku k'eto; e pfuaru Lebanu le Jiékòpu phe gbalaakwaru. ²³ O chita ndibe iya; ephe chia phe ujiku esaa; bya agbapfu phe l'oha ubvú Giladu. ²⁴ Chileke byapfuta Lebanu, onye Aramu le nrwo l'enyashi bya asu iya:

"Letanupho enya! Ba adukwa iphe, ii-pfuru nu Jiékòpu! Be pfukwaru iya opfu oma; ophu i pfukwaru iya ejo opfu!"

²⁵ Oo ya bu; Lebanu bya agbapfu Jiékòpu. O buru l'oha úbvú Giladu be Jiékòpu kpòberu ulo-ekwa iya teke ono. Lebanu yee ndu ephe l'iya swi bya akpòbekwapho nkephe l'eka ono. ²⁶ Lebanu su Jiékòpu: "Bù gunu be i meru egube-a? Denu g'o gude i zita onwongu ezita tugbua ge mu ba ma; chita unwada mu ge ndu a kpuru le ndzu l'egu ogo? ²⁷ Bù gunu be o gude i nodu agbala le mpya; i zita onwongu tugbua ge mu ba ma; ophu i pfuduru mu iya; k'ophu mu e-gude ehu-utso; gude ebvu, aaku nkwa yee une eye; gude bya edua unu? ²⁸ Ophu i kwekpòdanu ge mu tsutsua unwu nwanwa mu; waa unwada mu onu; gude su phe tokwa ehu. I meru umere onye-eswe. ²⁹ Mu gege emerwukwa ngu ehu; ome o to bu le Chileke ke nna ngu byapfutaru mu le nrwo l'enyashi bya asu mu: "Letanupho enya! Ba adukwa iphe, ii-pfuru nu Jiékòpu! Be pfukwaru iya opfu oma; ophu iipfukwaru iya ejo opfu!" ³⁰ Nta-a be i tugburu ala opfu l'oghoroko ibe nna ngu du ngu. Obenu ?bu gunu kparu iphe, i zitaru iteshi mu?"

³¹ Jiékòpu su Lebanu: "O kwa ndzu shi agu mu; kele mu riru l'ji-nata mu unwu ngu k'ehuka. ³² Obenu l'o -buru l'i humaru onye gude iteshi ngu be onye ono ta anòdukwa ndzu. Ngwa; nodu l'iphu ndu anyi l'ephe bu-a; gude eka ngu choo g'i maru ?o nweru iphe ngu, mu gude? O -nweru ophu i humaru; wota iya!" Ge Jiékòpu epfu nno be o to bukpoòdanu l'o maru l'oo Rechielu be zitaru obu iteshi obu.

³³ Oo ya bu; Lebanu bya abahu l'ulo-ekwa Jiékòpu; waa ke Lii; waa le k'unwanyi ohu labo ono je achokota iya; ophu o dudu iphe, o humaru. O lufutaepho l'ulo-ekwa Lii; bya abahu l'ulo-ekwa Rechielu. ³⁴ Ama le Rechielu woru obu-nshi ono nwua l'iphe, aanòduje anoo l'eli inya-kamelu; nopyabe iya anoo. Lebanu bya atuko iphe, no l'ulo-ekwa ono chighashia; ophu o dudu iphe, o humaru.

³⁵ Rechielu su nna iya: "G'ehu te eghukwa ngu eghu; nnana; le mu ta agbalihuduru agbalihu le g'i byaru-a; l'o kwa nso nwanyi eme mu." O kwe iya hm; bya achoo obu-nshi ono nta-a; choo imo; ophu o humaduru iya.

³⁶ Ehu ghushiaha Jiékòpu eghu ike; o tsopyabe Lebanu uswo su iya: "Bùkpoo gunu bu ejo-iphe obu, mu meru obu? Bù iphe-eji gunu be mu meru kparu iphe, jichi mu kpabekpabe nno? ³⁷ Nta-a, i tukoru ivu mu voghashicha-a; ?bu gunu be i humaru, bu nkengu? Wofuta iya l'atatiphu ndibe anyi le ngu-a; g'ephe pfua onye ophu achoo opfu!"

³⁸ "Mu le ngu buwaru ukporo apha nta-a. Ophu aturu yee eghu ngu adudu ophu kwojeru nwa; ophu mu atsojeduru onu l'ebili, shi l'aturu ibe ngu; ³⁹ Ophu mu apalatajeduru ngu odzu iphe-edobe ngu, anu-egbudu gburu; o chia mbèdua be oobutajechia; i nodu asuje ge mu pfua ngu ugwo iphe ophu iphuru zitaru l'eswe; ozoo l'enyashi. ⁴⁰ Lenaa g'o shi adujeru mu. L'eswe be anwu shi egheje mu egheghe. O -rwua l'enyashi; mu anokota l'ogoyi abali; ophu mgbenya abyadu eshita mu enya. ⁴¹ Noo ge mu jekotaru iya l'ukporo apha ono, mu bukotaru l'ibe ngu ono. Mu jeru ngu ozi apha iri l'eno l'ishi unwada ngu; bya echeru ngu iphe-edobe apha ishii. I ghazia ugwo mu mgbo iri. ⁴² Ome Chileke ke nna mu; mbu Chileke ke Ebirhamu; waa onye Ayizaku atsù ebvu; ome o to no-kube mu; me imechaa gbabeghaa mu eka oto chia mu. Obenu le Chileke humaru iphe-ehuka mu; waa ge mu eseberu akanya; bya abaarù ngu mba l'enyashi-a, larù nu-a."

⁴³ Lebanu su Jiékòpu: "Unwanyi-a bukwa unwada mu; unwegirima-a buru unwegirima mu; iphe-edobe-a buru mu nwe iya. Iphemiphe-a g'o ha bukota nkemu. Ole ?bukwanu gunu be mu e-me l'ehu unwada mu obu; ozoo l'ehu unwegirima-a, ephe nwushiru-a? ⁴⁴ Ngwa; bya ge mu le ngu gbaa ndzu g'o buru iphe, a-buru ekebe mu le ngu!"

⁴⁵ Oo ya bu; Jiékòpu bya apata mkpuma kpobe; o du g'itso. ⁴⁶ O su ndu ono, ephe l'iya bu ono g'ephe pakoo mkpuma. Ephe bya apakoo mkpuma ono kukobe l'eka lanu. Ephe nodu le mgboru ikpo mkpuma ono rigba nri. ⁴⁷ Lebanu kua eka ono Jiga Sahaduta; Jiékòpu kua ya Giladu.

⁴⁸ Lebanu su: "Ikpo mkpuma-a bu ekebe mu le ngu ntanu-a." Noo iphe, kparu iphe, a guru iya Giladu. ⁴⁹ E kukwaru iya pho Mizupa; noo kele o suru: "Ge Chipfu tukokwa mu le ngu chee nche; me anyi gbakashihuchaa; tugbua. ⁵⁰ Teke o bu l'i meru unwada mu-a eji; ozoo l'i jeru alua unwanyi ozo; agufu ephebedua; a makwaru-a l'o to dudu onye anyi l'iya tuko nodu l'eka-a; ole g'i nyatakwa le Chileke bu onye-ekebe mu le ngu."

⁵¹ Lebanu sukwapo Jiékọpu: “Waa ikpo mkpuma-a; teme waa itso mkpuma-a, mu kpoberu l'echilabo mu le ngu. ⁵² Ikpo mkpuma-a bu ekebe; teme itso mkpuma-a bukwarupho ekebe le mu ta abyadu aghata iya; bya l'ibiya nkengu bya ngu emeka iphe. Ophu gubedua abyadu aghata iya abya ibiya nkemu abya mu emeka iphe. ⁵³ Ge Chileke ke Ebirihamu, bu Chileke ke Nahọ; bya aburu Chileke ke nna phe kpee ikpe mu le ngu!”

Oo ya bu; Jiékọpu bya egude epha Chileke, bu Onye nna iya, bu Ayizaku atsụ ebvu riaru iya nte. ⁵⁴ O bya eg-wee ngweja l'eli ubvú l'eka ono; bya ezia abubu iya g'ephe bya le nri. Ephe richaa nri bya akwaa l'eka ono l'enyashi ono.

⁵⁵ O -rwuepho l'onmewa utsu; Lebanu bya etsutsua unwu nwanwa iya; yee unwada iya onu; bya agoru onu-oma nu phe; bya adakobe; o buru iya ala unuphu.

Jiékọpu akwakobe g'ephe le Iso dzuda

32 Jiékọpu tugbukwapo nkiya; o buru iya alala. O jenyaa; unwu ojozi Chileke wu-pfuta iya. ² Jiékọpu humae phe pho; o su: “Ha! Ndu owa-a bukwa ndu ojogu ke Chileke!” O gwa eka ono “Mahanayimu” bu iya bu odu labo.

³ Jiékọpu zia ndu-ozu g'ephe vuru iya uzo jepfu nwune iya, bu Iso l'ali Siye, bukwapo ali ndu Edomu. ⁴ O bya ezia phe su: “Waa iphe, unu e-pfuru nnajuphu iya, bu Iso. Unu su iya l'onye-ozu iya, bu Jiékọpu sukwaru l'oo l'ibe Lebanu be ya shi teke ono butaru; o buru eka ono be ya bu byasu nta-a. ⁵ Ya nweru eswi; bya enweru nkafu-igara; nweru aturu; yee eghe; nweru ohu; unwoke me unwanyi. Ya ezi ndu-ozu iya-a g'ephe byapfuta nnajuphu iya g'a maru ?ya a-du iya l'obu?”

⁶ Ndu ozi ono jechaa bya alwaphuta azu lwapfuta Jiékọpu su iya: “Ephe jepfukwaru nwune ngu obu, bu Iso. Nta-a be o gudekwa unu umadzu gude abya ngu ndzuta.”

⁷ Ndu gahaa Jiékọpu; meji tofu iya. O bya ekee ndu ephe l'ia swi uzo labo; bya ekekwapo aturu waa eghe iya; kee eswi iya; me inya-kamelu iya uzo ebo ebo kwapho. ⁸ O rja su: “O -buru le Iso tsoru ndu ke mbu ogu; oke lanu ophuu, ghuduru nu pho agbalakponu.”

⁹ Jiékọpu bya epfuru nu Chileke su: “Gube Chileke ke nna mu oche, bu Ebirihamu; Chileke ke nna mu, bu Ayizaku; gube Chipfu; onye suru mu ge mu laphu azu l'ali, a nwuru mu; lapfu abubu mu phe; l'ii-me-a ge mu barahu. ¹⁰ Obu ono, i goshiru l'i yeru mu ono; waa ememe, i meru mu iphe, i pfuru ono be ta agbakwaru mu. Teke mu daru enyimu Jiđdanu-a bu oshi-mpaleka be mu pa kpoloko; obenu le nta-a be mu nwewaru iphe; k'ophu mu tsukaharu iya ebo. ¹¹ Mu epfu anu ngu g'i dzoo mu l'eka nwune mu, bu Iso. Kele ndu agu mu l'ootso mu ogu; tsoo unwanyi ibe mu yee unwegirima phe ogu kwapho. ¹² Obenu l'i pfuru su l'i mee mu ge mu barahu; l'iimee g'awa mu ha g'aja, no l'eze-enyimu; mbu g'ephe buru aguta aguta.”

¹³ O kwaa l'eka ono l'enyashi ono; bya eshi l'iphe, o nweru hota iphe, oo-gude meeru Iso iphe-oma. ¹⁴ Iphe, o hotaru bu ukporo ne eghe iri; yee ukporo mkpi; waa ukporo ne aturu iri; yee ukporo ebili; ¹⁵ bya ahotakwapo ne inya-kamelu yee unwu iya ukporo l'iri; waa ukporo ne-eswi labo; yee oke-eswi iri; waa ukporo ne nkafu-igara; yee okee ya iri. ¹⁶ O dokota anu ono iche iche; bya eyekota ndu-ozu iya g'ephe leta iya enya iche iche. O su ndu-ozu iya ono: “Unu vuru mu uzo! Unu edoo onwunu iche iche ge ndu eche anu ophuu ta tukobekwa onwophe le ndu eche ophuu!”

¹⁷ O su ndu ophu vu uzo: “O -buru l'unu le nwune mu, bu Iso dzuru; o jia; su: ‘?Unu bu ndibe onye? teme ?Bu awe be unu eje?’ teme ?Bu onye nwekota anu ono, awu l'ataphu unu ono?’ ¹⁸ Iphe, unu e-pfu bu: ‘O kwa onye-ozu ngu, bu Jiékọpu nwe iya. Ole o iphe, o nuru g'e wotaru nnajuphu iya, bu Iso; le yebedua, bu Jiékọpu etsokwa phe-a l'azu.’”

¹⁹ O pfuaru ndu k'ebo; waa ndu k'eto; me iphe, bukpo g'ephe hakota, etso iphe-edobe ono; su phe: “O kwapho iphe ono, mu pfuru ono be unu e-pfujeru Iso; me unu l'ia dzuda. ²⁰ Ole g'unu nyatajeka su l'onye-ozu iya, bu Jiékọpu be etsokwa unu.” Iphe, Jiékọpu gude pfua nno bu l'o riru su l'ee-gude iphe ono, ya nuru e gude vuru uzo ono mee g'obu jidata iya. Su: “?A maru; ?o-nata mu-a; me mu humae ya pho?” ²¹ Oo ya bu; e rwutanu eku ono, Jiékọpu chieru g'a chie Iso ono vuru uzo; yebedua, bu Jiékọpu kwaa l'eka ono l'enyashi ono.

Jiékpọpọ yẹlẹ Chileke agba mgba

²² L'enyashi ono bẹ Jiékpọpọ dutaru unyomu iya ẹphenebo; waa ụnwanyi labọ ono, bụ ohu iya ono; waa ụnwu iya ẹphe n'iri lẹ nanu je adaghaa nggele Jiabọku l'ụzo ẹka eerwuje iya erwurwu. ²³ O dughachae phẹ phọ lẹ nggele ono; ọ bya alaphu azu bya achifukota iphemiphe, o nweru l'azu iya ọphuu kwaphọ. ²⁴ Ọ bụwaru Jiékpọpọ nwẹkinyi iya nọ l'ẹka ono. Ẹphe lẹ nwoke lanu gbaephọ mgba gbiriri jasụ l'ụzo utsu. ²⁵ A nonyaa; nwoke ono maerupho l'o to gudedu iya; ọ rwua Jiékpọpọ ẹka l'ishi nka; nka kpọkafu iya g'ẹphe lẹ nwoke ono agba mgba ono. ²⁶ Nwoke ono sụ iya: "Haa mu gẹ mu laa; lẹ nchi abọhuwaa!"

Jiékpọpọ sụkwanu: "Mu taa hakwa ngu g'ị laa; abudu l'ị gọru ọnu-oma nụ mu."

²⁷ Nwoke ono sụ iya: "Bụ gunu bụ ẹpha ngu?"

Ọ sụ iya: "Ọo Jiékpọpọ."

²⁸ Ọo ya bụ; nwoke ono sụ iya: "Ẹpha ngu taa bueduru Jiékpọpọ; ọo Ízurelu † bẹ ọo-buru; noo kẹle unu lẹ Chileke; waa nemadzụ gharu iya; ị lwụ-kpee."

²⁹ Jiékpọpọ sụ iya: "Jiko; kọnaaru mu ẹpha ngu."

Ọ sụ iya: "Bụ gunu meru iphe, ịkpa ishi ẹpha mu?" Ọ gọru ọnu-oma nụ Jiékpọpọ l'ẹka ono.

³⁰ Ọo ya bụ; Jiékpọpọ gụa ẹka ono Peniyelu †† sụ: "Noo lẹ mu hụmaru Chileke iphu l'iphu; bya anọdukwadu ndzụ."

³¹ Jiékpọpọ bya l'aghata Peniyelu; ẹnyanwu wawaa. Ọ nọdu ete ọkpa; ọ buru nka ono, kpọkafuru iya nụ ono kparụ iya. ³² Noo iphe, kparụ iphe e -shi teke ono rwua ntanụ-a bẹ ndu Ízurelu ta atajedu anụ, nmọpfuru lẹ nka. Noo kẹle ọo l'ẹka ono bẹ a rwuru Jiékpọpọ ẹka ọbu.

Jiékpọpọ yẹlẹ Iso edzuda

33 Jiékpọpọ jeshia ele ẹnya; ọ hụma Iso ẹka ẹphe l'unu ụmadzu, ọ chị, eje abya. Ọ bya eworu ụnwegirima iya keeru Lii; yee Rechielu; yee ụnwanyi labọ ọphuu, bụ ohu iya ono. ² O duru ụnwanyi labọ ono, bụ ohu ono; yee ụnwu phẹ dobe l'ivuzọ. O dotsota phẹ Lii yee ụnwu iya; bya eworu Rechielu yee Jiósẹfu dobe l'ikpazụ. ³ Yẹbedua vuta ụzo jeru jepfushia nwune iya ono; bya ephozeru iya ishi mgbo ẹsaa lẹ g'ooje ejepfu iya ono.

⁴ Noo ya; Iso gbapfu Jiékpọpọ je anmata iya akpa. Ọ bya eworu ẹka gbakua ya l'olu bya etsutsua ya ọnu. Ẹphe tuko wa ẹkwa. ⁵ Iso jeshia apali ẹnya imeli; bya ahuma ụnwanyi ono; yee ụnwegirima ono; bya ajia ya sụ: "Bụ ndu ole bẹ unu l'ẹphe swi ono?"

Jiékpọpọ sụ iya: "Ọ kwa ụnwegirima, Chileke nuru mube onye-ozu ngu shita l'eze-iphe-oma nkiya."

⁶ Ụnwanyi ono, bụ ohu ono; yee ụnwegirima phẹ bya abyarwuta; bya ephozeru iya ishi. ⁷ Lii yee ụnwegirima ibe iya bya abyarwuta bya ephozeru iya ishi. O -rwua l'ikpazụ iya; Jiósẹfu yee Rechielu bya ephozekwaru iya pho ishi.

⁸ Iso jia sụ: "Bụ gunu bẹ ndu k'ọphuu, ẹphe l'iya dzuru l'ụzo phọ bụ?"

Ọ sụ iya: "Ọ bụ nupho iphe, mu nuru ngu gude eme gẹ mu tuba gube nnajiuphu mu l'obu."

⁹ Obenu lẹ Iso sụru iya: "Waawaa. Nworurọ iphe ngu; ọphuu mu nweru dụ-a shii."

¹⁰ Jiékpọpọ sụ: "E phokwarọ! Ọ -buru lẹ mu dụ ngu l'obu; jiko natanu iphe ono, mu nuru ngu ono! Ahuma iphu ngu dụ g'onye eje ahuma iphu Chileke; eshinu i gude obu-oma nata mu. ¹¹ Jiko natarọ iphe ono, e wotaru ngu ono; noo kẹle Chileke meru mu eze-iphe-oma; mu nwekọtaru iphe, mkpa iya duru mu." Jiékpọpọ rwonyakpoephe; Iso nata iya.

¹² Iso sụ: "Unu g'anyi je! G'anyi l'unu tuko swiru!"

¹³ Jiékpọpọ sụ iya: "Nnajiuphu; ị maru l'ụnwegirima-a bẹ ọkpu teke eshihudu ike. Teme mu emekwaphọ gẹ mu chikobe aturu waa eswi mu, nwushiru nwa k'ọphúú. Ọ -buru l'a chiru phẹ l'ehuka bụ-a ujiku ophu bẹ ẹphe a-nwushihukota. ¹⁴ Ọo ya bụ; nnajiuphu; vururọ onye-ozu ngu ụzo! Mu a-tokpoephe nwehu etso ndu ono, nọ l'ivuzọ achị iphe-edobe ono; waa ụnwegirima gbiriri jasụ mu abyapfuta ngu lẹ Siye."

† Iphe, Ízurelu bụ bẹ bụ 'Onye yee Chileke agba mgba.' †† Iphe, Peniyelu bụ bẹ bụ 'Íphú Chileke'.

¹⁵ Iso sụ: “Gę mu haphoduru ngu unwoke mu g'unu l'ęphe swiru.”

Jiékpọpọ jja sụ: “?Bụkwanu gunu bę iijerọ eme nno? Ọ bụ-a gę mu maru eviya lę mu dọ nnajjuphu mu l'obu.”

¹⁶ Ọo ya bụ; Iso gbęshi mbọku ono; ọ bụru iya ala Siye. ¹⁷ Jiékpọpọ swija ọzo Sukọtu; o jerwua Sukọtu bya akpua unuphu l'ęka ono; bya atọaru iphe-edobe iya m̀kp̀. Noo iphe, kparu iphe, a gụberu ęka ono Sukọtu. †

¹⁸ Jiékpọpọ shiępho Padanu-Arámu; Iwarwuta lę nchị-odoo lę mkpukpu Shękemu l'alị Kėnanu; bya eburu l'atati-phu mkpukpu ono. ¹⁹ O gude ọkporo mkpola-ọchaa ise zuta unwu Hamọ; mbụ nna Shękemu alị ęka ọ kpọberu ọlo-ękwa iya. ²⁰ Ọ bya eworu ọru-ngweja kpua l'ęka ono; kua ya “Chileke, bụ Chileke kę ndu Ízurelu.”

Dayina yele ndu Shękemu

34 Noo ya; Dayina, bụ nwada, Lii nwataru Jiékpọpọ; kparufushia unwanyi ndu alị ęka ono. ² Shękemu, bụ nwatibe Hamọ onye Hevu, bụ eze ndu ọnu ęgu ono hụmae ya phọ; o duta iya; ęphe l'iya kwaa; ọ pharwushia ya. ³ Dayina; mbụ nwada Jiékpọpọ la iya l'ęhu; o yee ya obu; bya emeaharu iya ęmereme. ⁴ Shękemu sụ nna iya, bụ Hamọ g'ọ lutaru iya nwamgboko ono g'ọ bụru nyee ya.

⁵ Jiékpọpọ numa lę nwada iya, bụ Dayina bę a pharwushiwaru; ọphu ọ dudu iphe, o meru jasụ ndibe iya lwa; kęle teke ọ numaru iya bę ęphe nọ l'ęgu eche iphe-edobe iya.

⁶ Ọo ya bụ; Hamọ, bụ nna Shękemu je g'ęphe lę Jiékpọpọ pfugbabe. ⁷ Unwu Jiékpọpọ numaepho iphe, nwuru nụ bya alwatashia. Aphụ yęe ęhu-ęghu ji phę obu; noo kęle Shękemu meru iphe-iphere kpua ndu Ízurelu; kęle o jepfuru nwada Jiékpọpọ, bụ iphe, agbaduru g'ọ nwua.

⁸ Hamọ sụ phę: “Nwa mu, bụ Shękemu bę obu iya dọ lę nwada unu-a. Jiko unu kenaa ya ya g'ọ luru. ⁹ G'anyi l'unu lụgbaru nwanyi. Unu keje anyi nwada unu; unu alutaje k'anyi. ¹⁰ Unu eburu l'echilabọ anyi. Alị dabyikpọerupho ìphóró nọduru unu. Unu eburu iya; anyi l'unu azugba aswa; unu anọdu iya kpata ęku.”

¹¹ Ọo ya bụ; Shękemu sụ nna Dayina; yęe unwune iya: “Unu kwenu lę mu dọ unu l'obu; iphe, unu sụkpọerupho gę mu nụ unu bę mu a-nụ unu. ¹² Unu hụa aswa nwada unu; yęe iphe-oma, mu e-meru unu jasụ g'ọo-dụ-be unu ree. Iphe, bụ iphe, unu sụru gę mu kwaa bę mu a-kwaru unu. Ọo ępho g'unu kee mu nwamgboko-a gę mu luru.”

¹³ Eshinu a pharwushiwaru Dayina apharwushi bę unwu Jiékpọpọ yeru Shękemu; yęe nna iya ọnu ęregede.

¹⁴ ęphe sụ phę: “Tụswekwa! Anyi ta abyakwa eme iphe, dọ nno. Anyi te ewokwaru nwada anyi eke nwoke, ebuduru úbvù. Ọo-bụkwaru anyi iphe-iphere. ¹⁵ Iphe, e-meepho; anyi ekweta bụ g'unu dọ g'anyi dọ; mbụ g'iphe, bụ nwoke lę ndu unu bushikọta úbvù. ¹⁶ Ọo ya bụ; anyi ekee unu nwada anyi; anyịbedua alutaaha nwada unubedua. Anyi l'unu ebua ęghirigha; bya aburu iphe lanu. ¹⁷ Obenu l'ọ -buru l'unu te ekweddu l'unu e-bushi úbvù; anyi eduta nwada anyi; tẹme anyi alakwaphọ.”

¹⁸ Iphe ono, ęphe pfuru ono dọ Hamọ yele nwa iya, bụ Shękemu ree. ¹⁹ Ọphu nwokorọbya ono, bụ iya bụ onye a kakọta akwabę úbvù l'ibe nna iya l'ophu ono akpọduru ọpfu eme iphe ono, ęphe pfuru ono. Kęle nwada Jiékpọpọ dọ iya l'obu. ²⁰ Ọo ya bụ; ęphe tųgbua; mbụ Hamọ yęe nwa iya, bụ Shękemu jeshia l'oguzo mkpukpu phę; g'ęphe je epfuaru iya unwoke, bu lę mkpukpu ono. ²¹ ęphe jerwua bya asụ phę: “Ndu-a bę umere phę dukwa ree. Aa-hakwa phę g'ęphe buru l'alị anyi; nọdu iya agba nghọ; eshinu alị, ha ọsa nọduru phę. Anyi a-nọdu alu unwada phę; ęphe alu k'anyi. ²² Ọle tẹme ndu ono ekwe buru l'echilabọ anyibe ndu Shękemu bụ m'ọ buru l'unubę unwoke kwetaru bushia úbvù; dọ g'ęphebedua dọ. ²³ ?Unu ta amadu l'iphe-edobe waa ęku phę; waa iphe, bụ anu, ęphe nweru enweru a-buru k'anyi? Ọo ya bụ; unu g'anyi kweta iphe, ęphe pfuru g'ęphe eburu l'echilabọ anyi.”

²⁴ Unwoke, lufutakotaru l'oguzo mkpukpu ono kwetakọta iphe, Hamọ yęe nwa iya pfuru. Unwoke, bu lę mkpukpu ono bya ebushikọta úbvù g'ęphe ha.

²⁵ A nọepho ujiku ęto, ęphe buru úbvù ono; g'ęphe anyakwadu ọnyá úbvù ono; unwu Jiékpọpọ ębo, ndu ọphu yele Dayina shi lę ne lanu, bụ iya bụ Simiyonu; waa Lívayi gbęshi bya amita ogu-echi phę bahu lę mkpukpu ono je atuko unwoke mkpukpu ono g'ęphe ha gbuębe l'otulupfu. ²⁶ ęphe gbua Hamọ; yęe nwa iya, bụ Shękemu;

† Iphe, Sukọtu bụ bę bụ ęka a tushiru 'm̀kp̀.

bya eduta Dayina l'ulo ibe Shékemu tųgbua; ọ bųru phẹ alala. ²⁷ Ọnwu Jiékọpu bya adajaa l'echi odzu ono; bya akwata iphe, ndu mkpųkpu ono, pharwųshiru nwune phẹ ono l'ọkwata. ²⁸ Ẹphe kpųta atųru waa eghe phẹ; waa eswi phẹ; waa nkafų-igara phẹ; bya atųko iphemiphe, bųkota kẹ ndu mkpųkpu ono gwetakọta; mbų gwe-tachaa ndu ọphu nọ l'ọma mkpųkpu; mẹ ndu ọphu nọ l'ẹgu. ²⁹ Ẹphe gwetakọta ẹku phẹ; waa ọnwanyi phẹ; yẹe ọnwegirima phẹ; bya atųko iphemiphe, nọkota l'ulo phẹ gweta.

³⁰ Tọbudu iya bų; Jiékọpu sų Simiyọnu; yẹe Lívayi: “Ẹgube iphe-ẹhuka ọphu unu wobatakwanųru mu nta-a! Nta-a bẹ unu meru gẹ mu bųru onye eshi ndu Kėnanu; yẹe ndu Pėrezu ishi; mbų ndu bu l'alį-a. Ọ kwa l'unu maru-a l'anyi parų nwanshii? Ọ -bųru l'ẹphe chigbabẹru onwophẹ byapfuta mu ọgu bẹ mu lẹ ndibe mu a-bųkwaru mkpurųpyata!”

³¹ Ẹphe sų: “Ọ gbakwanųru g'ẹphe mee nwune anyi nwanyi gẹ nwanyi-ovuọba?”

Jiékọpu alwaphuta azų lẹ Bẹtelu

35 Ọo ya bų; Chileke sų Jiékọpu: “Kwalita lashja mkpųkpu Bẹtelu je eburu. I -rwua l'į kpųaru mųbe Chileke ọru-ngweja; mbų mųbe Chileke ono, byapfutaru ngu l'ẹka ono; teke įigbalaru nwune ngu, bų Iso-a.”

² Ọ bųru iya bų; Jiékọpu sų ndibe iya; waa ndu ẹphe l'iya bu: “Unu lwųa iphe, bųkpoo agwa, unu gude; unu emee onwunu g'unu dų nsọ; unu agbanwee uwe unu. ³ Ọo ya bų; unu agbẹshi g'anyi je Bẹtelu gẹ mu je akpųaru Chileke ọru-ngweja l'ẹka ono, bų iya bų onye ono, nųmaru olu mu teke mu nọ l'aphų; bya abųru onye ono, nọ-kuberu mu l'ẹkameka ono, ya jekọtaru ono.” ⁴ Noo ya; ẹphe tųko agwa ono, ẹphe gude ono; yẹe iphenchį, ẹphe yeru lẹ nchį yeshia chįru nų Jiékọpu; o likọta lẹ mkpula akpųrata, nọ lẹ mgboru mkpųkpu Shékemu. ⁵ Ẹphe gweta tųgbua; ndzų-agųgu, shi l'ẹka Chileke rwųpyabẹ mkpųkpu ọphu nọ-phęgbaaru phẹ mgburugburu; k'ọphu bų l'ọ tọ dųdu g'ẹphe ha, jeru achį ndibe Jiékọpu ono ọso.

⁶ Jiékọpu yẹe ndu ẹphe l'iya swį bya ejerwua mkpųkpu Luzu, bų iya bų Bẹtelu, nọ l'alį Kėnanu. ⁷ Ọ bųru l'ẹka ono bẹ ọ kpųru ọru-ngweja; bya agųa ẹka ono Elu Bẹtelu. Noo l'ọo ẹka ono bẹ Chileke goshiru iya onwiya lẹ g'ọogbalaru nwune iya.

⁸ No iya; Debora, bų onye shi eleta Ribeka ẹnya nwųhu; e lia ya lẹ mkpula upfu akpųrata lẹ nsųda Bẹtelu. Ọo ya bų; a gųa ẹka ono Alọnu Bakutu. †

⁹ Jiékọpu shichaẹpho Padanu-Arámu lwa; Chileke byapfuta iya ọzo bya agọru ọnu-ọma nų iya. ¹⁰ Chileke sų iya: “Ẹpha ngu bų Jiékọpu; ọle ẹpha ngu ta abųheduru Jiékọpu; ẹpha ngu a-bųru Ízurelu.” Ọo ya bų; ọ gųa ya Ízurelu.

¹¹ Chileke sų iya: “Ọo mbẹdua bų Chileke, bų Ọkwoolemka. Unu zųa azųzų ka l'ọtu. L'iimeta ndu a-bųru ọha ẹka phẹ; bya emetakwaphọ ọhamoha ọzo yekọberu phẹ. Ndu eze eshi ngu l'ẹhu fųta. ¹² Alį ono, mu nųru Ẹbirihamu; waa Áyizaku bẹ mu nųkwaru ngu phọ; tẹme mu nųkwa iya phọ ọnwu nwanwanwanwa ngu.” ¹³ Chileke shi l'ẹka ọ nọ pfuru yeru iya ono tųgbua ẹphekerephe.

¹⁴ Jiékọpu bya apalia mkpuma pfųbe l'ẹka ono, Chipfu nọ pfuru yeru iya ono; bya ekpua ya mẹe l'eli; kpua ya manų gude gwaa Chileke. ¹⁵ Jiékọpu gųa ẹka ono, Chileke nọ pfuru yeru iya ono Bẹtelu.

Anwųhu Rechiẹlu yẹle Áyizaku

¹⁶ Ẹphe shi lẹ Bẹtelu tųgbua. Ẹphe rwųjeẹpho mgboru Ifurata; ime meahaa Rechiẹlu. Ezeda iya kwatakpọo tsųahaa ya l'ẹhu. ¹⁷ Lẹ teke ono, iphe shihųru ike g'oomo zeda ono bẹ nwanyi, eswi iya ime sųru iya: “Gẹ ndzų ba agųshi ngu. Ọ kwa nwa nwoke ọzo bẹ į nwųru.” ¹⁸ Ọ bya l'atubuhu unme k'anwųhu; ọ gųa nwa iya nwoke ono Benoni. E mechaa; nna iya gųa ya Benjiaminu.

¹⁹ Noo ya; Rechiẹlu nwųhu; e lia ya l'ųzo Ifurata, bų iya bų Bẹtulehemu. ²⁰ Jiékọpu swita mkpuma pfųbe l'eli ilu iya. Mbų byasų ntanų-a bẹ mkpuma ono nọkwapho l'ẹka ono egoshi l'ọo ilu Rechiẹlu.

† Iphe, ọ fųtaru bẹ bų 'Achį ųzu-ẹkwa'.

²¹ Ízurelu tugbukwa ozo; bya eje akpobe ulo-ekwa iya l'azu ulo-ephekerephe, bu Eda. ²² O buru le teke Ízurelu bu l'alì eka ono be Rúbenu jepfuru nyee nna iya, nna iya ta aludu okpobe alulu, bu Biliha. Nna iya, bu Ízurelu numa iya.

Jiékpou nwutaru unwoke iri l'ebo.

²³ Unwu ke Lii bu: Rúbenu, bu iya bu okpara Jiékpou; waa Simiyonu; waa Lívayi; waa Jiuda; waa Isaka; teme waa Zebulun.

²⁴ Unwu ke Rechielu buru Jiósefu waa Benjaminu.

²⁵ Unwu ke Biliha, bu ohu Rechielu buru Danu waa Nafutali.

²⁶ Unwu ke Zilipa, bu ohu Lii buru Gadu waa Asha.

O buru ndu ono g'ephe ha bu unwu, a nwushikotaru Jiékpou l'alì Padanu-Arámu.

²⁷ Jiékpou lwapfuta nna iya, bu Áyizaku le Mamure, no le mgboru Kiriyaatu-Araba, bu iya bu Hiburunu; l'eka Ébirhamu yee Áyizaku shi tuko buru. ²⁸ Áyizaku noru ukporo apha tete. ²⁹ Oo ya bu; o taa unme ikpazu iya; o buru iya anwuhu. O lapfu ndiche phe le g'o kahucharu; bya anoo apha, du igwerigwe. Unwu iya, bu Jiékpou yee Iso woru iya lia.

Oshilokpa ke Iso

36 Waa oshilokpa Iso, bu iya bu Edomu baa:

² Iso luru unwanyi ndu Kénanu. Epha phe bu Ada, bu nwada Elonu, onye Hetu; waa Oholibama, bu nwada Ana; bya aburu nwanwa Zibiyonu, onye Hevu; ³ wakwapho Basumatu, bu nwada Ishimelu; bya aburu nwune Nebayotu.

⁴ Ada nwutaru Iso Elifazu; Basumatu nwutaru iya Ruwelu; ⁵ Oholibama nwutaru iya Jiwushi; waa Jielamu; waa Kora. Ndu ono bukota unwu Iso; o buru l'alì Kénanu be a no nwushiru iya ya.

⁶ Iso bya eduta unyomu iya; waa unwu iya unwoke; yee ke nwanyi; mekpoo iphe, bukota ndibe iya g'ephe hakota; teme waa iphe-edobe iya; waa anu iya ndu ozo; mekpoo eku, o kpatakotaru le Kénanu g'o ha; gude lashja alì eka du enya; me a -gbe l'eka nwune iya Jiékpou bu. ⁷ Eku phe pawaru eka; k'ophu o daghawaru g'ephe atuko buru l'eka lanu. Kele iphe-edobe phe ono meru; ophu alì eka ono asuedu phe ebubu. ⁸ Oo ya bu; Iso, bu iya bu Edomu je eburu l'oha úbvú Siye.

⁹ Wa oshilokpa Iso, bu nna ndu Edomu l'oha úbvú Siye baa:

¹⁰ Waa epha unwu Iso baa: Elifazu, bu iya bu nwa nwoke, Ada, bu nyee Iso nwutaru iya; waa Ruwelu, bu iya bu nwa nwoke, Basumatu, bukwapho nyee Iso nwutaru iya.

¹¹ Unwu nwa nwoke ke Elifazu bu Temanu; waa Omaru; waa Zefo; waa Getamu; teme waa Kenazu.

¹² Nwa Iso; mbu Elifazu nweru nyee ya ophu o too ludu okpobe alulu, epha iya bu Timuna. Nwanyi ono nwutaru iya nwa nwoke, aza Amaleku. Ndu ono bukota unwu nwanwa Ada, bu nyee Iso.

¹³ Unwu nwa nwoke ke Ruwelu bu: Nehatu; waa Zera; waa Shama; teme waa Miza. Ndu ono bukota unwu nwanwa Basumatu, bu nyee Iso.

¹⁴ Unwu Oholibama, bu nyee Iso; mbu nwada Ana bya aburu nwanwa Zibiyonu nwutaru Iso bu: Jiwushi; waa Jielamu; teme waa Kora.

¹⁵ Waa ndu-ishi l'oshilokpa Iso baa. Okpara Iso, bu Elifazu nwuru ndu-ishi, bu: Temanu; waa Omaru; waa Zefo; waa Kenazu; ¹⁶ waa Kora; waa Getamu; teme waa Amaleku. Ndu ono bu ndu-ishi alì Edomu, shi l'eri Elifazu. Ephe bu unwu nwanwa Ada.

¹⁷ Ruwelu, bu nwa Iso, nwuru ndu-ishi, bu Nehatu; waa Zera; waa Shama; teme waa Miza. Ndu ono bu ndu-ishi alì Edomu ndu ophu shi l'eri Ruwelu. Ephe bu unwu nwanwa nyee Iso, bu Basumatu.

¹⁸ Oholibama, bu nyee Iso nwuru ndu-ishi, bu Jiwushi; Jielamu; teme waa Kora. Ndu ono bu ndu-ishi ndu ophu shi l'eri nyee Iso, bu Oholibama, bu nwatibe Ana.

¹⁹ G'ephe hakota ono bu unwu Iso, bu iya bu Edomu; bya aburu phe bu ndu-ishi phe.

²⁰ Waa ụnwu Siye, onye Họru, bụ onye nwe alị ono baa: Lotanu; waa Shobalu; waa Zibiyonu; ịme waa Ana;
²¹ waa Dishonu; waa Eza; ịme waa Dishanu. Ụnwu Siye ono, bu l'alị Edomu ono bụ ndu-ishi ndu Họru.
²² Ụnwu Lotanu bụ Hori; waa Homamu. Timuna bụ nwune Lotanu kẹ nwanyị.
²³ Ụnwu Shobalu bụ Aluvanu; waa Manahatu; waa Ebalu; waa Shefo; ịme waa Onamu.
²⁴ Ụnwu Zibiyonu bụ Aya; waa Ana. Ana k'owa-a bụ onye ophu hụmaru nggele, ekpo oku l'echiegu teke o shi eche nkapfu-igara nna iya, bụ Zibiyonu.
²⁵ Ụnwu Ana bụ Dishonu; waa Oholibama, bụ nwada iya.
²⁶ Ụnwu Dishonu bụru Hemudanu; waa Eshubanu; waa Ituranu; ịme waa Keranu.
²⁷ Ụnwu Eza bụ Bilihanu; waa Zevanu; ịme waa Ekanu.
²⁸ Ụnwu Dishanu bụ Uzu; waa Eranu.
²⁹ Ndu bụ ndu-ishi ndu Họru bụ: Lotanu; waa Shobalu; waa Zibiyonu; waa Ana; ³⁰ waa Dishonu; waa Eza; ịme waa Dishanu. Oo ephedua bụ ndu-ishi ndu Họru; e -shi lẹ g'ephe gude kekashia onwophe l'alị Siye obu.

Ndu bụ eze l'alị ndu Edomu

³¹ Owa-a bụ ndu vuadaru ụzo bụru eze ndu Edomu; ịme o nwejeru onye shi lẹ Ízurelu bya aburu eze:
³² Bela, bụ nwatibe Beyo bẹ bụ eze ndu Edomu. Mkpukpu iya aza Dinuhaba.
³³ Bela nwuhuepho; Jiobabu, bụ nwatibe Zera, bụ onye shi Bozura bya aburu eze l'onodu iya.
³⁴ Jiobabu nwuhuepho; Hushamu, bụ onye shi l'alị Temanu bya anọ-chia ịnya iya bụru eze.
³⁵ Hushamu nwuhuepho; Hadadu, bụ nwatibe Bedadu, bụ onye lwu-kperu ndu Midiyanu l'alị Mówabu; bya aburu eze l'onodu iya. Mkpukpu nkiya aza Avitu.
³⁶ Hadadu nwuhuepho; Samula, bụ onye shi Masureka bya anọ-chia ịnya iya bụru eze.
³⁷ Samula nwuhuepho; Shawulu, bụ onye shi Rehobotu, nọ l'uzo onu ịnyimu Yufurétisu; bya aburu eze nọ-chia ịnya iya.
³⁸ Shawulu nwuhuepho; Belu-hananu, bụ nwatibe Akubo bya aburu eze l'onodu iya.
³⁹ Belu-hananu, bụ nwatibe Akubo nwuhuepho; Hadadu bya aburu eze l'onodu iya. Epha mkpukpu iya bụru Pawu; epha nyee ya bụru Mehetabelu, bụ nwada Maturedi. Maturedi bụkwanuru nwada Mezahabu.
⁴⁰ Waa epha ndu-ishi l'oshilokpa Iso baa; wakwapho okpa-ipfu; yee ohamoha, epe shigbaa, l'azagbaa epha phe baa. Timuna; waa Aluva; waa Jietetu; ⁴¹ waa Oholibama; waa Ela; waa Pinonu; ⁴² waa Kenazu; waa Temanu; waa Mibiza; ⁴³ waa Magudelu; ịme waa Iramu. Ndu-a g'ephe ha bụ ndu-ishi ndu Edomu; lẹ g'ephe gude bua l'alị ono, epe lwaru ono.
 Epe bụ ndibe Iso, bụ nna ndu Edomu.

Nrwọ, Jiófẹfu rwọru

37 Oo ya bụ; Jiékọpu buru l'alị ono, nna iya shi buru, bụ iya bụ alị Kénanu.
² Waa oshilokpa Jiékọpu.
 Gẹ Jiófẹfu nọrupho apha iri l'ẹsaa bẹ o shi etsojeru ụnwunna iya eche aturu; mbụ ụnwu nyee nna iya, bụ Bil-
 iha; waa Zilipa. O dooru nna phe ejo-iphe, ụnwunna iya ndu ophu anọduje eme.
³ No iya; Ízurelu ka eye Jiófẹfu obu eme lẹ g'o yeru ụnwu iya ndu ophu. Iphe, kparu iya nụ bụru l'ọo nwa, a nwuru iya lẹ nka. O bya akwaaru Jiófẹfu eguru uwe, ama ntumatu, chikashiru mkpo. ⁴ Ụnwunna iya maerupho lẹ nna phe ka iya eye obu eme lẹ g'o yeru ephedua; epe kpoo ya ashi; ophu epe ephujeheduru opfu oma eyeru iya.
⁵ Tọbudu iya bụ; Jiófẹfu rwọ nrwọ bya ezeeru ụnwunna iya ono nrwọ ono. O mee; o kabakpoo phe rọ adu ashi. ⁶ O sọru phe: "Unu gebe gẹ mu zeeru unu nrwọ, mu rwọru. ⁷ Anyi esweshi upfu ereshi esweshi l'egu. A nonyaa; upfu ereshi nkemu gbalihu pfuru nhamunha; upfu iya k'unu bya anophee nkemu mgburugburu phozegbaaru iya."

⁸ Ụnwunna iya sụ iya: “?Ịiri l'ii-mechaa bụru eze anyi tọ? Mbụ-a; ?bụwaa ngu e-mecha bụru onye-ishi anyi?” Nrwo ono, o rwo ru ono; yee opfu ono, o pfuru ono mee; o kabakpoo phe ro adu ashị.

⁹ No iya; o byakwa arwo nrwo ozo; bya ezeeru ụnwunna iya ono ozo. Ono be o sụru phe: “Unu gebe ge mu zeeru unu nrwo ozo, mu rwo ru. Ogiya-a be mu rwo ru g'enyawu; waa onwa; waa kpokpode iri le nanu bya ephozeru mu ishi.”

¹⁰ O zeeru iya pho nna iya g'o zeru iya ụnwunna iya; nna iya baaru iya mba sụ iya: “?Iphe owa-a, iirwo owa-a bu gunu? ?Bu le ne ngu; waa mbedua, bu nna ngu; waa ụnwunna ngu be e-mecha bya ephozeru ngu tọ?”

¹¹ Ụnwunna iya jiaharu iya ijenya; obenu le nna iya kwakoberu iphe ono l'okpoma.

Ụnwunna Jiófesu ere iya

¹² Noo ya; ụnwunna iya chita aturu nna phe jeshia echeche le mgboru mkpukpu Shkemu. ¹³ Oo ya bu; Izuru sụ Jiófesu: “Eshi ophu i maru l'ụnwunna ngu eche aturu le mgboru Shkemu bukwa g'i bya ge mu zia ngu g'i je agbaphe phe.”

Jiófesu sụ nna iya l'o du ree.

¹⁴ Oo ya bu; o sụ iya: “Jiko jenu je agbaphee ụnwunna ngu phe; yee aturu phe; maru ?ehu duchaa phe-a ree? L'ilwa bya akaru mu g'o du.” O buri le nsuda Hiburunu be o no zia ya ozi obu. O tugbua jeshia; bya ejerwua Shkemu.

¹⁵ O nweru nwoke humaru iya l'eka ogha-phe l'egu eka ono; bya ajia ya sụ: “?Bu gunu be icho?”

¹⁶ O sụ iya: “Mu elekwa enya ụnwunna mu. O -buru l'i maru eka ephe no eche aturu phe; jiko tunuru mu onu iya.”

¹⁷ Nwoke ono sụ iya: “Ephe shiakwa l'eka-a tugbuwa. Mu numakwaru teke ephe shi epfu sụ g'ephe je Dotanu.”

Oo ya bu; Jiófesu choru ụnwunna iya jeshia; je ahuma phe le mgboru Dotanu. ¹⁸ Ephe levukpoo ya ro teke o nokwadu ụzenya; bya awata achị idzu g'ephe e-shi gbua ya.

¹⁹ Ephe sụ nwibe phe: “O-rwo-nrwo-a abyaje-o! ²⁰ Unu bya nta-a g'anyi gbua ya chie le nsu lanu l'eka-a. E -mechaa; anyi asu l'oo anu-egbudu gburu iya. G'anyi mawaruro ge nrwo iya ono e-me vva.”

²¹ Rúbenu numae ya pho bya emeahaa g'o gbafuta iya. O sụ phe: “Unu g'anyi te egbushi iya egbugbu.

²² G'anyi be gbushi ochi. G'anyi chiechia ya le nsu lanu l'echiegu l'eka-a; g'anyi te edenyikwa iya eka.” Iphe, Rúbenu gude pfua ya bu g'o dzoo ya duta iya duphuru nna iya azu ozo.

²³ Jiófesu byarwutaepho eka ụnwunna iya ono no; ephe gude iya yefu iya eguru uwe ono, o yeru ono, chikashiru mkpo ono; ²⁴ bya akputa iya je echie le nsu. Nsu obu ta adudu iphe, du iya nu; ophu mini adudu iya.

²⁵ Ephe no-zetaepho anoo wata eri nri; ephe jeshia ele enya bya ahuma ndu ije, shi l'eri Ishimelu; eka ephe shi l'alí Giladu; ephe l'inya-kamelu phe; vuru manu, eshi mkpo; waa unwu, eshikwapho mkpo; waa arwu, bu meru eje ala alí Ijiputu.

²⁶ Jiuda sụ ụnwunna iya: “?Bu urwu gunu be anyi e-rita iya m'o buru l'anyi gburu nwanna anyi bya eworu mee ya domia? ²⁷ Unu g'anyi ree ya oshilokpa Ishimelu. G'o to dukwa iphe, anyi e-je iya ememe; eshi ophu o bu nwanna anyi; teme anyi buru mee lanu.” Ụnwunna iya kweta.

²⁸ Ndu Midiyanu ono, agba ngho ono ghatashiepho; ụnwunna Jiófesu bya ekufuta iya le nsu ono; woru iya ree oshilokpa Ishimelu ono ukporo eka-ego mkpola-ochaa. Ephe kputa iya lashia Ijiputu.

²⁹ Rúbenu byaepho le nsu ono bya ahuma le Jiófesu ta noedu iya; o gude ehu-eghu woru uwe iya gbajaa. ³⁰ O jepfu ụnwunna iya phe je asu phe: “Nwata ono ta noekwa l'eka e chieru iya. ?Bukpoo awe be mu e-dobe iphu?”

³¹ Noo ya; ephe bya achita uwe Jiófesu bya egbu eghu; woru uwe Jiófesu ono tsee le mee ya. ³² Ephe chita uwe ono, chikashiru mkpo ono chiphuru nna phe azu; sụ iya: “Anyi humakwaru iphe-a l'uzo; lekwa ya enya g'i maru ?bu ke nwa ngu tto to budu iya?”

³³ Jiékopu bya elee enya; o buru iya. O sụ: “O kwa uwe nwa mu-o! O dukwa g'o bu anu-egbudu gburu iya. Oowaa! Nta-a be Jiófesu be anu-egbudu lajashiakwaru nanu nanu!”

³⁴ Jiékòpù woru uwe iya gbajaa; bya achita uwe aphụ yee onwiya; bya araa ekwa nwa iya ono ujiku olemole.
³⁵ Ụnwu iya k'unwoke; mē ụnwada iya bya g'ephe dūa ya obu. Ọphu o kwedu g'a dūta iya. O pfua sụ: "Mu a-gụkwa aphụ nwa mu-a jasụ mu alapfu iya lẹ maa." Ọ bụrụ egube ono bụ gẹ nna iya gude gūa aphụ iya.

³⁶ No iya; ndu Midiyanu ono woru Jiósẹfu ree Potifa l'alị Ijiputu. Potifa ono bụ onye lanụ l'ime ndu Fero nūru oke-ọkwa; kele ọ bụ ishi ndu ojogu, eche Fero nche.

Jiuda yele Tema

38 Lẹ teke ono bẹ Jiuda harụ ụnwunna iya je; ephe lẹ nwoke Adulamu, aza Hira buru. ² Ọ bụrụ l'ẹka ono bẹ Jiuda nọ hūma nwada nwoke Kėnanu, ephe iya bụ Shuwa. Ọ lūta iya; ephe l'iya kwaa. ³ Ọ tsuta ime; bya anwūa nwa nwoke a gūru Ẹru. ⁴ Ọ tsuta ime ọzo; bya anwūa nwa nwoke; bya agūa ya Ọnanu. ⁵ Ọ bya anwūfua nwa nwoke lanụ; bya agūa ya Shela. Ọ bụrụ lẹ Kezibu bẹ ọ nọ nwūa ya.

⁶ Jiuda bya alūtaru ọkpara iya bụ Ẹru, nwanyi. Ephe nwanyi ono bụ Tema. ⁷ Obenu lẹ Ẹru, bụ ọkpara Jiuda bụ onye eme ejo-iphe l'enyā Chipfu. Ọo ya bụ; Chipfu woru iya gbua.

⁸ Ọo ya bụ; Jiuda sụ Ọnanu: "Duta nyee nwune ngu g'unu l'iya kwaa. Lūru iya g'iishi nno tọgboru nwune ngu akọ lẹ mgboko." ⁹ Obenu lẹ Ọnanu maru lẹ nwa, nwanyi ono a-nwūta ta abūduru nkiya. Ọ nọdu abūjeru; yee nyee nwune iya -nọdu akwa; l'ogoboshia ụnwuda l'alị g'eeshi gẹ nwune iya ta tọgbo akọ. ¹⁰ Iphe ono, oomeje ono bụrụ ejo-iphe l'iphu Chipfu; o wokwaru iya phọ gbua.

¹¹ E mechaa; Jiuda sụ nyee nwa iya, bụ Tema g'ọ laa ibe nna iya je eburu eburu kwabẹ jasụ teke Shela, bụ nwa iya evuta. Kele ọ rīru sụ: "A maru ?onye k'ono ta anwūhudunu g'unwune iya ndu ọphuu nwūhuru." Tema kwe hm laa ibe nna iya je eburu.

¹² A nọnyakpoephe; nyee Jiuda, bụ nwada Shuwa nwūhu. Jiuda rọkotachaephe ike l'anwūhu nyee ya ono; bya ejeshia Timina; l'ẹka eebushiru iya atūru iya ẹji. Ọnyà iya, bụ Hira, onye Adulamu tsoru iya.

¹³ A bya edooru iya Tema lẹ nna ji iya ejekwa Timina je ebushi atūru iya ẹji. ¹⁴ O kweephe doo yefū uwe nwanyi, nọ l'ulo-maa, o yeru; bya eworu gerebe gerebe ekwa phūa onwiya l'iphu g'a ta hūbe iya ama; bya eje anọdu l'onu-abata, e shi abahū Enėmu, bụkwapho ụzo, e shi eje Timina. Kele ọ maru lẹ Shela vutawaru; obenu l'e te kuduru iya g'ọ bya g'ọ lūpyabe iya gẹ ya bụrụ nyee ya.

¹⁵ Jiuda hūma Tema; bya arīa l'ọo nwanyi-ovuoba; noo kele ọ phū-chiru onwiya iphu; ¹⁶ ọphu ọ madū l'ọo nyee nwa iya. O duta iya je l'agūga gbororo bya asū iya g'ọ bya g'ephe l'iya je akwaa.

Ọ jīa ya sụ: "Bū gūnu bẹ ji-nū mu g'anyi lẹ ngu kwaa ọbu?"

¹⁷ Ọ sụ iya: "Mu e-shi l'iphe-edobe mu kpēe ngu ada-eghu."

O kwe iya hm; bya asū iya: "Ti-yekwanūru mu iphe l'itumo; gẹ mu gude jasū l'jikputaru mu iya?"

¹⁸ Ọ sụ iya: "Bū gūnu bẹ mu e-yeru ngu l'itumo ọbu?"

O sụ iya: "Ọo iphe, agba l'ẹka ngu, eegudeje hūbe ngu ama; waa eri, tso iya nū; waa oshi-mpalẹka ngu ono, i gude l'ẹka ono." Ọ chiru iya nū iya; ephe l'iya je akwaa; o woru ime yee ya. ¹⁹ Ọ tūgbuepho bya eje aphūfu ekwa ono, o shi phūa l'iphu ono; bya eje eworu uwe nwanyi, nọ l'ulo-maa, o shi yee woru yephu azū.

²⁰ E mechaa; Jiuda bya akpūta ada-eghu ono kpēe ọnyà iya, onye Adulamu g'o je akpēe nwanyi ono; chītaru iya iphe, o yeru iya l'itumo ono. O jee ọphu ọ hūmaeduru nwanyi ọbu. ²¹ Ọ jīa ndu bu l'ẹka ono sụ: "Dėnu nwanyi-ovuoba, shi nọdu l'agūga ụzo Enėmu-a?"

Ephe sụ iya: "Nwanyi-ovuoba ta nojekwaru l'ẹka-a."

²² Ọo ya bụ; ọ laa je asū Jiuda lẹ ya ta ahūmakwaru iya. Tēme ọzo bụ lẹ ndu bu l'ẹka ono sūkwaru lẹ nwanyi-ovuoba ta nọjeduru l'ẹka ono.

²³ Jiuda sụ: "G'a hakwaa ya g'ọ nwowarūro iphe, o gude; a -nọnyaa; e gude iya gbaaharu anyi mgbonu. Eshi ọphu mu kpēru ngu ada-eghu, i gude je achokota iya; ọphu i hūmaduru iya."

²⁴ A nọephe iphe, rwuru ọnwa ẹto; a bya asū Jiuda: "Tema, bụ nyee nwa ngu bẹ bụakwaa nwanyi-ovuoba; mbū lẹ-a; ọ dukwaa ime. Ọ bụrụ l'ovuoba ono bẹ o vutarū iya."

Jiuda sụ: "Unu kpūfuta iya g'e kegbua ya l'ọku!"

²⁵ A kpufutashia ya; o zia ozi g'e je ezia nna ji iya ono su iya l'ọ kwa onye nwe iphe-a be yeru iya ime ono. Su iya: "Maeshikwaru ?ji-du ike maru onye nwe iphe, agba l'eka eegudeje ahube nemadzu ama-a; waa eri, tso iya nu; waa oshi-mpaleka-a?"

²⁶ Jiuda huma iphe ono bya amaru l'ọ nkiya bya asu: "Ha! Nwanyi-a kakwa mu apfubekoto; eshi ophu mu sucharu le mu e-kuru iya nu nwa mu, bu Shela g'o luru. E mecha; ophu ephe l'iya alueduru."

²⁷ O ruwe ya pho l'ezeda; a maru l'unwu ono du iya ebo l'epho. ²⁸ Le g'oozeda be onye lanu wofutaru eka. Nwanyi, eswije ime bya ewota eba oghu, du uswe-uswe libe iya le nkwo-eka; bya asu l'ọ onye owa-a bu ivuzo. ²⁹ O wobaepho eka ono; nwune iya kwofuta. Nwanyi, eswi ime ono su: "?Bu g'i shiru kpakata uzo baa?" A gu ya Perezu. ^{†30} Oo ya bu; nwune iya onye ophu, a gbaberu eba oghu, du uswe-uswe le nkwo-eka ono lufuta; a gu ya Zera. ^{††}

Jiosesu yelee Potifa

39 Tobudu iya bu; e gude Jiosesu jerwua ali Ijiputu. O buru Potifa onye Ijiputu zuru iya ndu oshilokpa Ishimelu ono, gude iya jerwua ali Ijiputu ono. Potifa ono tso le ndu no l'oke-okwa. Yebdua bu onye-ishi ndu oogu, anoduje eche Fero nche.

² Chipfu no-kube Jiosesu; o buru onye iphe ejehuru. O buru l'ulo nnajiuphu iya, bu nwoke Ijiputu ono. ³ Nnajiuphu iya ono humaepho le Chipfu no-kube iya; teme le Chipfu emeje g'iphemiphe, Jiosesu ono eme vuru ire; ⁴ Jiosesu du iya l'obu. O woru Jiosesu mee onye-ozu iya; mbu mee ya onye elekota unuphu ibe iya l'ophu enya; teme o wokwarupho iphemiphe, o nweru yekota iya l'eka g'o leta enya. ⁵ Eshi teke ono, o woru unuphu ibe iya l'ophu; ye iphemiphe, o nweru enweru yekota Jiosesu l'eka g'o leta enya ono be Chipfu bya ekebeahaa nwoke Ijiputu ono l'oma shita l'ehu Jiosesu. Chipfu kebeahaa ya l'oma l'iphemiphe, o nweru enweru; je akpa le ndu ophu no l'unuphu; me le ndu ophu no l'egu. ⁶ Oo ya bu; o hakotaru Jiosesu eku iya l'ophu g'o leta enya. Ophu o duedu iphe, o nweru, okpajekwadu ishi iya. Iphe, o maerupho kpoloko bu g'o ria nri.

Jiosesu gbaru mkparawa bya amashi mma ike. ⁷ A nepho nwanshi; Jiosesu guhaa nyee nnajiuphu iya ono; o su iya g'o bya g'ephe l'iya je akwa.

⁸ Obenu le Jiosesu jikaru bya asukwapho nyee nnajiuphu iya ono: "A -gbete teke nnajiuphu mu meru mu onye-ishi iphemiphe, o nwekotaru be o to duedu iphe, eeme l'unuphu-a, okpajekwadu ishi iya. Iphemiphe, o nweru g'o ha be o yekotawaru mu l'eka ge mu leta enya. ⁹ Ophu o to dudu onye kabaa mu shii l'ulo-a. Ophu o dukwapho iphe, oowoharu mu ewoha gbahaa gubedua; kele i bu nyee ya. ?Denu ge mu e-shi mee ejo-iphe, du egube ono; mbu mee Chileke iphe-aji onoya?" ¹⁰ O nodu anodujekpoepho epfuru iya Jiosesu mbokumboku; obenu le Jiosesu te ekwedu g'ephe l'iya kwaa; mbukponu g'ephe l'iya no-kube ntse.

¹¹ O be ujiku lanu; Jiosesu bahu l'ulo ge ya je ozi, duru iya nu. Teke ono be o to dudu ndu-ozu ulo ono l'ophu m'onye lanu, no l'ime ulo ono; ¹² o gude iya l'uwe su iya g'o bya g'ephe l'iya kwaa. Jiosesu yefu uwe iya ono haa ya l'eka gbado ulo ono gbafu etezi.

¹³ O maerupho le Jiosesu yefuru uwe iya haa ya l'eka gbafu etezi; ¹⁴ o kua ndu-ozu ulo iya ndu ophu; su phe: "Unu lenu! Nwophu shi l'ali ndu Hiburu-a be e dutaru dobe; g'o bya anyi eme iphe-iphere. O bataru l'eka-a bya g'anyi l'iya kwaa; mu chishia mkpu. ¹⁵ O numaepho le mu chiaharu mkpu; o gbadoo mu uwe iya l'eka gbala gbafu etezi."

¹⁶ O gude uwe ono gbiriri jasu nnajiuphu Jiosesu bata. ¹⁷ O bya eworu iya pfiaru iya su: "Nwohu ono, i zutaru, bu onye Hiburu ono be shi eme g'o mee mu iphe-iphere ntanu-a. ¹⁸ Mu wataepho echi mkpu; o gbadoo mu uwe iya l'eka gbala gbafu etezi."

¹⁹ Nnajiuphu Jiosesu numaepho iphe ono, nyee ya pfuru iya ono su l'onoo g'ohu iya meru iya ya bu ono; o vuru oku wua eh. ²⁰ O kputa Jiosesu jeye l'oka-mkporo, eze atu-chije ndu mkporo iya.

Ole Jiosesu no le mkporo ono; ²¹ Chipfu no-kube iya bya egoshi iya le ya yeru iya obu. O mee; Jiosesu du onye eche oka-mkporo ono nche l'obu. ²² Onye eche oka-mkporo ono woru Jiosesu mee ishi ndu nokota l'oka-

† Iphe, Perezu bu be bu 'Okwokwo'. †† Zera bu iphe, o futaru bu 'ocha-pfuu'.

mkpọro ono. Iphemiphe, eemekọta l'ẹka ono bụru yẹbe Jiósẹfu bẹ e yeru iya l'ẹka. ²³ Iphe, nọwa Jiósẹfu l'ẹka bẹ onye eche ọka-mkpọro ono ta akpajẹdu ishi g'ee-me iya; noo kẹle Chipfu nọ-kube Jiósẹfu bya emee; iphemiphe, oome nọdu evujeru ire.

Onye etsujeru Fero ọnu lẹ mọe; yẹle onye eghejeru iya buredi

40 O nweru teke a nọnyaru; onye etsujeru eze ndu Ijiputu ọnu lẹ mọe; yẹe onye eghejeru iya buredi meswee nnajjuphu phẹ, bụ eze ndu Ijiputu. ² Ụmadzu labọ ono, ejeru iya ozi ono, bụ onye-ishi ndu etsujeru iya ọnu lẹ mọe; waa onye-ishi ndu eghejeru iya buredi phọ mee; ẹhu ghuahanaa Fero ọbu eghu. ³ O ye phẹ l'ọka-mkpọro l'ibe onye-ishi ndu ojogu, anọduje eche Fero nche, bụ ẹka a tų-chikwarupho Jiósẹfu. ⁴ Onye-ishi ndu ojogu, anọduje eche Fero nche woru phẹ ye l'ẹka Jiósẹfu; ọ nọdu eleta phẹ ẹnya.

Ẹphe nọnyaepho l'ẹka ono; ⁵ unwoke labọ ono; mbụ onye etsujeru eze ndu Ijiputu ọnu lẹ mọe; yẹe onye eghejeru iya buredi, bụ ndu tųko nọdu lẹ mkpọro ono bya atųko rwọo nrwọ l'enyashi ujiku lanų. Nrwọ ono nwecharu iphe, ọ fųtaru iche iche. ⁶ Jiósẹfu bya l'ųtsu iya bya ahųma l'ẹphe adzų iphu. ⁷ Ọo ya bụ; ọ jja ndu ono, bụ ndu nọ l'oke-ọkwa Fero, a tųkoru ẹphe lẹ yẹbe Jiósẹfu tų-chia l'ibe nnajjuphu iya ono; sų phẹ: “?Bų gųnu kparų iphe, unu adzų iphu kẹ ntanų?”

⁸ Ẹphe sų l'ẹphenebo ono tųko rwọo nrwọ; ọphu ọ dųdu onye a-kọru phẹ iphe, nrwọ ono fųtaru.

Jiósẹfu sų phẹ: “?Tọbudu Chileke bu onye akọje iphe, a rwọru lẹ nrwọ? Jiko unu zeeshikwaru mu nrwọ ono, unu rwọru ono.”

⁹ Ọo ya bụ; onye-ishi ndu etsujeru Fero ọnu lẹ mọe bya ezeeru Jiósẹfu nrwọ nkiya; sų iya: “Mu rwọru nrwọ gẹ mu hųmaru vayinu l'atatiphu mu. ¹⁰ Vayinu ono nweru ẹkali ẹto. Ọ tųchaa ige; bya ajaa àjàjà; bya amishia kẹ wọgalaa; bya achashia. ¹¹ Mu gude okoro Fero l'ẹka; bya ewota akpųru vayinu ono pyiru ye l'okoro Fero; bya eworu iya nų iya.”

¹² Jiósẹfu sų iya: “Waa iphe, nrwọ ono bų baa. Ẹkali-oshi ẹto ono bų ujiku ẹto. ¹³ A -nọepho ujiku ẹto; Fero abya edufuta ngu l'ẹka-a; bya edobe ngu l'ọnodu, i shi nọdu; l'ijbya agbaaharu Fero mọe ẹgube ono, i shi emeje teke ono, i shi bụru onye etsujeru iya ọnu lẹ mọe phọ. ¹⁴ Teke iphemiphe adųeru ngu phọ lẹ ree; jiko nyatakwa mu. Iphe-ọma, ii-meru mu bų g'i pfuaru Fero opfu ẹhu mu dufuta mu l'ọka-mkpọro-a; ¹⁵ kẹle ọ kwa ezita bẹ e zitaru mu l'oshi l'alị ndu Hiburu. O rwukwaa l'ẹka-a; a bya atųa mu mkpọro l'ẹbe adų iphe, mu meru.”

¹⁶ Onye-ishi ndu ọphu eghejeru Fero buredi phọ hųmaepho lẹ Jiósẹfu kọwaru nrwọ ono ree; ọ sų Jiósẹfu: “Mbẹdua rwọkwarupho nrwọ gẹ mu vu nkata buredi ẹto. ¹⁷ Lẹ nkata k'eli iya bẹ e yeru iphe, dų iche iche, e gsheshiru Fero. Ẹnu pheru bya eberu lẹ nkata k'eli iya ono; bya awata avųka iphe, nọ lẹ nkata ono, mu vu l'ishi ono.”

¹⁸ Jiósẹfu sų iya: “Waa iphe, ọ bų baa; nkata ẹto ono bų ujiku ẹto. ¹⁹ A -nọepho ujiku ẹto; Fero abya akpųfuta ngu; je eworu ngu swigbua l'eli oshi. Ẹnu abya avųka anų ngu.”

²⁰ O beepho mbọku k'ẹto ono, gbaru l'eswe a nwųru Fero. Ọ bya eshiaru ndu-ozu iya g'ẹphe ha nri ọbo-iphe. O bya edufuta onye-ishi ndu etsujeru iya ọnu lẹ mọe; yẹe onye-ishi ndu eghejeru iya buredi dobe l'atatiphu ndu-ozu iya. ²¹ Ọ bya eworu onye-ishi ndu etsuje ọnu lẹ mọe dopu azų l'ọkwa iya ọzo. Ọ bya agbaaharu Fero mọe g'o shi agbaru iya. ²² Ọ bya eworu onye-ishi ndu eghejeru iya buredi phọ swi-gbua l'eli oshi. Ọ nwųkotaepho gẹ Jiósẹfu sųru phẹ l'ọo-nwų. ²³ Obenu l'onye-ishi ndu etsuru Fero ọnu lẹ mọe ono ta nyataẹduru Jiósẹfu; ọ zọhaa ya.

Nrwọ Fero

41 A nọepho apha labọ sųgbaa ishi; Fero rwọo nrwọ. Ọ gbẹ pfuru l'agųga ẹnyimu Nayilų. ² A bya ele ẹnya; eswi ẹsaa, dų ùbvù l'ẹnya bya adų okporokpo shi l'ẹnyimu Nayilų ono rwufutagba; bya anọdugba l'agųga ẹka ono taaha nri. ³ E mechaa; eswi ẹsaa ọzo, dų eji bya ajọ ẹhu shikwapọ l'ẹnyimu ono rwufuta bya anọ-kube ọphuu l'agųga ẹnyimu ono l'ẹka ono. ⁴ Eswi ẹsaa ọphu dų eji bya ajọ ẹhu phọ bya atųko eswi ẹsaa ọphu dų ùbvù l'ẹnya bya adų okporokpo phọ lwekọta. O mechaa nno; Fero tehu.

⁵ A nonyakwaa; mgbenya tụ iya ọzo; ọ rwọ nrwọ k'ẹbo. K'ọgiya ono bẹ ọ rwọ nrwọ g'ishi akpe ẹsaa, dọ okporokpo bya adu ree phọtaru l'oshi akpe lanu. ⁶ E mechaa; ishi akpe ẹsaa ọzo, dọ mgbapya mgbapya, pherephere ọzo ẹnyanwu-awawa mebyishiru bya aphoshia l'oshi akpe ọzo. ⁷ Ishi akpe ẹsaa ọphu dọ mgbapya mgbapya phọ bya atuko ishi akpe ẹsaa ọphu dọ okporokpo bya apho aphopho pho lwekota. Ọo ya bu; Fero tehu; bya amaru l'iphemiphe ono bu le nrwọ bẹ o shi anwukota.

⁸ A futa l'utsu; iphe ono nọdu atsụ iya l'ẹhu shii. O zia g'e je ekuaru iya ndu jibya; waa ndu mmamiphe ndu Ijiputu. Fero bya ezeeru phe nrwọ ono. Ọphu ọ dudu onye duru ike kọoru iya iphe, nrwọ ono bu.

⁹ Onye-ishi ndu etsujeru Fero ọnu le mee sụ Fero: "Ntanu-a bẹ mu nyatakwaru iphe, mu meru, adudu ree. ¹⁰ O nweru teke ẹhu ghujeru gube Fero egbu l'eka anyibe ndu-ozu ngu nọ; i tya mu l'onye-ishi ndu eghejeru ngu buredi pho mkporo l'ulo ibe onye-ishi ndu ojogu, echeje gube Fero nche. ¹¹ O -rwua ẹnyashi ujiku lanu; anyi n'ẹbo tuko rwọ nrwọ; nrwọ ono ẹphenebo nwecharu iphe, ọ bugbaa. ¹² O nweru nwokorobya Hiburu, bu onye ohu onye-ishi ndu ojogu, echeje gube Fero nche, anyi l'iya tuko nọdu l'eka ono. Anyi zeeru iya nrwọ ono; ọ kọoru anyi iphe, ọ bugbaa. Onyenonu bẹ ọ kochaaru iphe, nrwọ nkiya bu. ¹³ E mechaa; iphemiphe ono nwukotaerupho anyi g'o pfuru. Mbẹdua bẹ e kuphuru azu l'okwa mu; e woru onye ọphuu je aswi-gbua."

¹⁴ Ọo ya bu; Fero zia g'e je ekua Jiósẹfu; a bya atufuta iya l'ulo-mkporo ono. Ọ kpuchaa ishi bya agbanwee uwe iya bya ejeshia l'atatiphu Fero.

¹⁵ Fero sụ Jiósẹfu: "Mu rwọ nrwọ; ọphu ọ dudu onye duru ike kọoru mu iphe, nrwọ ọbu bu. Obenu le mu nọmaru l'obujeru; teke e zeru ngu nrwọ; l'i kọoru onye ono iphe, ọ bu."

¹⁶ Jiósẹfu sụ Fero: "Ọ tọ bukwa mbẹdua akoje iphe, nrwọ bu. Ọ kwa Chileke bẹ a-koru gube Fero iphe, nrwọ ono bu le g'oo-ji ngu ẹpho."

¹⁷ Fero sụ Jiósẹfu: "Mu rwọ nrwọ ge mu pfuru le mgboru ẹnyimu Nayilu; ¹⁸ mu huma eswi ẹsaa, dọ okporokpo bya adu ubvu l'ẹnya g'o shi le mini ono rwufuta bya anodu l'aguga mini l'eka ono taaha nri. ¹⁹ Ẹphe futachaa; eswi ẹsaa ọzo, dọ eji bya ajo ẹhu dọ garanyongu bya erwufutakwapho. Mbụ le mu teke ahuma-swee eswi, dọ-be eji egube ono l'alì Ijiputu! ²⁰ Eswi ẹsaa k'ono, dọ garanyongu ono bya ajo ẹhu ono bya atuko eswi ẹsaa ke mbu pho, dọ okporokpo pho takota lwee. ²¹ Ẹphe taẹbechaa phe; ẹphe dukwapho njo adudu g'ẹphe dọ; k'ọphu bu l'ọ tọ dudu onye e-kweta l'ọo phe taru eswi ono. Mu tehu le mgbenya ono.

²² "Mu byakwa ekuru mgbenya ọzo; mu wakwa arwọ nrwọ. O be k'ọgiya ono; mu huma ishi akpe ẹsaa, phoru aphopho bya adu ree g'ọ photakotaru l'oshi akpe lanu. ²³ E mechaa; mu humakwapho ishi akpe ẹsaa ọzo, duchaa mgbapya mgbapya; bya aduchaa ke zitazita; teme pherephere ọzo ẹnyanwu-awawa zipyashia ya; ọ nwulwashihu anwulwashihu; g'ọ photakarupho. ²⁴ Ishi akpe k'ono, dọ mgbapya mgbapya ono bya atuko ndu ọphu dọ ree pho lwekota. Mu bya ezeeru iya ndu jibya; ọphu ọ dudu onye duru ike kọoru mu iphe, nrwọ ọbu bu."

²⁵ Noo ya; Jiósẹfu sụ Fero: "Nrwọ labo ono bukwa iphe lanu bẹ ọ bu. Chileke meru g'ọ kọoru gube Fero iphe, ya abya ememe. ²⁶ Eswi ẹsaa pho, dọ ree pho bu apha ẹsaa; teme ishi akpe ẹsaa pho, dọ ree pho bukwarupho apha ẹsaa. Ọo ya bu le nrwọ ono tukoru buru nrwọ lanu. ²⁷ Eswi ẹsaa ọphu dọ eji bya ajo ẹhu, futaru nu ge ndu ọphuu futachaerupho pho bu apha ẹsaa. Teme ishi akpe ẹsaa pho, dọ mgbapya mgbapya; pherephere, shi ọzo ẹnyanwu-awawa zipyashiru; ọ nwulwashihu anwulwashihu pho buru apha ẹsaa, ẹgu e-me.

²⁸ "Ọ kwa-a iphe, mu pfuhawaru gube Fero-a bẹ ọ bu. Ọ kwa Chileke goshiru ngu iphe, yẹbe Chileke abya ememe. ²⁹ Sụ-a; l'ime apha ẹsaa bẹ nri a-kwatakporo dọ shii l'alì Ijiputu mgburugburu. ³⁰ Ọle e -mechaa; apha ẹsaa ọphu ẹgu e-meshi ike etsota iya. L'atuko apha ẹsaa pho, nri shi dọ shii l'alì Ijiputu pho zohakota. Ẹgu ono abya atuko alì ono nmaa swokoswoko. ³¹ Apha, nri shi paa ẹka l'alì ono-a te enweedu onye anyata iya nu; noo kele ẹgu ono a-buru ejo iphe-ẹhuka. ³² Iphe, meru g'o gude gube Fero rwọ nrwọ ono mgbo labo bu iphe ọbu bẹ bu le Chileke chipyawaru iya rengurengu le ya e-me iya; teme ọphu ọ dudu g'aa-nọ-beru; Chileke emee ya.

³³ "Nta-a bukwa ge gube Fero lee ẹnya hota onye iphe edoje ẹnya bya aburu onye maru iphe mee ya g'ọ buru ishi l'alì Ijiputu. ³⁴ Teme l'i hotakwapho ndu-ozu, a-nọ-tsota onye-ishi alì Ijiputu pho; g'ẹphe keje iphe, ndu Ijiputu kpataru l'opfu ọzo ise wota oke lanu. ³⁵ G'ẹphe nakobe nri ono g'ọ ha l'apha k'ono, nri dọ ono. Teke ẹphe

nakọbecharu iya; ẹphe egude ẹpha gube Fero je edobegbaa ya l'ulo ẹka eedobeje nri, nọgbaa le mkpukpu le mkpukpu. ³⁶ Le woru nri ono doberu ndu alị-a kwaburu apha ẹsaa k'egu pho, a-bya le Ijiputu-a. Oo ya bu g'egu ete egbuchidu alị-a."

³⁷ Iphe ono du Fero yee ndu-ozu iya l'ophu ree. ³⁸ Oo ya bu; Fero jia phe su: "Anyi a-du ike ahumaba onye ozo, a-du ge nwoke-a; mbu onye unme Chileke bu l'ehu egube-a?"

³⁹ Noo ya; Fero su Jiósẹfu: "Eshi ophu Chileke meru g'i makotaru iphemiphe-a be o to nweekwa onye ka ngu aburu onye iphe edoje ẹnya; ophu o nwekwa onye ka ngu amaru iphe. ⁴⁰ Oo gubedua be a-buru ishi l'ibe mu; teme o buru iphe, i pfuru be onyemonye e-meje l'alị-eze mu. Iphe, mu e-gude ka ngu shii kpoloko buepho l'oo mbedua be bu eze."

Jiósẹfu eleta alị Ijiputu l'ophu ẹnya

⁴¹ Noo ya; Fero su Jiósẹfu: "Nta-a buakwaa ngu be mu yekotaru alị Ijiputu l'ophu l'eka." ⁴² Oo ya bu; Fero gbata echi-eze iya woru gbabe Jiósẹfu le mkpushi-eka; bya eyee ya akpawuru-uwe; nyabe iya iphe-olu, e gude mkpola-ododo mee. ⁴³ O bya anu iya ugbo-inya iya k'ebo; o nodu agba. Ndu ozo vuta uzo agbo ogboo ekpu iya asuje: "Unu phozeru iya!" O buru iya bu le Fero eworu alị Ijiputu l'ophu woru yekota Jiósẹfu l'eka.

⁴⁴ Fero su Jiósẹfu: "O kwa mbedua bu Fero; mbu le-a; o -buru l'i ti pfuduru l'owa-a iphe, ee-me baa; te enwekwa onye nweru iphe, o byaru eme l'alị Ijiputu l'ophu." ⁴⁵ Fero gu Jiósẹfu Zafunatu-Paneya bya eduta Asenatu, nwada Potifera onye uke ndu Onu kee ya g'o buru nyee ya. Jiósẹfu bya ejedzuru alị Ijiputu l'ophu.

⁴⁶ Jiósẹfu nowaru ukporo apha l'apha iri teme o wata ejeru Fero, bu eze ndu Ijiputu ozi. Jiósẹfu shi l'iphu Fero tugbua; bya ejedzuru alị Ijiputu. ⁴⁷ L'apha ẹsaa ono, nri du ono be alị meshikporu ke nri ree ike. ⁴⁸ Jiósẹfu bya atuko nri, a kotaru l'alị Ijiputu l'apha ẹsaa ono, nri du ono kwakokota; dobegbaa le mkpukpu le mkpukpu l'alị Ijiputu. Obujeru; o -bya le mkpukpu k'owa-a l'o kwakoo nri, a kotaru l'egu, no-pheru iya mgburugburu doo ya. ⁴⁹ Jiósẹfu kwakopho ereshi, e metaru l'opfu jasụ o kuta l'ikpo, ha g'evene, no l'aguga eze-enyimu. Nri obu kwatakpo paa eka k'ophu a nonyaru; ophu e dejeedu iya l'ekwo. Noo kele o buwaa aguta aguta.

⁵⁰ O rwutashia apha okpa-nri ono; Asenatu, nwada Potifera, onye uke ndu Onu nwutawaru iya unwegirima unwoke labo. ⁵¹ Jiósẹfu gu onye ophu bu okpara iya Manase; noo kele o suru: "Chileke mewaru; mu zohaa aphu, tsoru mu nu; bya azohaa okpoku ibe nna mu." ⁵² Onye k'ebo be o guru Ifuremu su: "Oo Chileke bu onye meru ge ya jaa ajaja l'alị, ya shi nodu eje iphe-ehuka."

⁵³ Apha ẹsaa, nri du shii l'alị Ijiputu pho bya abvu. ⁵⁴ Apha ẹsaa k'egu pho bya awata; mbu o nwupho ge Jiósẹfu pfuru ono; okpa-nri bya le mgboko mgburugburu; o buerupho alị Ijiputu bu eka nri du. ⁵⁵ Egu meahaepho ndu Ijiputu; ẹphe je araaru Fero ke nri. Fero su ndu Ijiputu l'ophu: "Unu jepfufe Jiósẹfu. Iphe, o sukpooru g'unu mee; unu emee ya!"

⁵⁶ Okpa-nri ono jedzuerupho alị ono; Jiósẹfu tushashia ulo eka eedobeje nri reaha ndu Ijiputu nri; noo kele egu ono emeshikpo ike l'ekameka l'alị Ijiputu. ⁵⁷ Ohamoha l'ophu nodu abyaje l'alị Ijiputu bya azuta Jiósẹfu nri; noo kele egu ono emeshikpo ike le mgboko mgburugburu.

Unwunna Jiósẹfu eje alị Ijiputu je azuta nri

42 Jiékọpu numaepho le nri du l'alị Ijiputu; o su unwu iya: "Bu gunu kparu iphe, unu a-nodu elegbaa nwibe unu ẹnya?" ² O sukwapo: "Mu numakwaru le nri du l'alị Ijiputu. Unu jekwa eka ono je azutaru anyi nri ilile. Oo ya bu; g'anyi anodu ndu; g'egu te egbushi anyi."

³ Unwunna Jiósẹfu umadzu iri bya atugbunaa jeshia azuta nri l'alị Ijiputu. ⁴ Ophu Jiékọpu ekwedu ge nwune Jiósẹfu, bu Benjaminu tsoru phe. Noo kele ndu agu iya l'iphe-kpanganga e-me iya. ⁵ O buru iya bu l'unwu Izurelu yi le ndu jeru azuta nri obu; kele okpa-nri ono dukwapo l'alị Kėnanu.

⁶ Noo ya; o buru Jiósẹfu bu ochi-oha ndu Ijiputu ono; teme o buru iya anoduje ere ndu alị ono l'ophu nri. Oo ya bu; unwune Jiósẹfu byarwutaepho bya eworu iphu kpube l'alị baaru iya eja. ⁷ Ahuma, Jiósẹfu ahuma unwun-

na iya; ọ hube phe ama; bya awataro eme umere g'ọ to madu ndu epe bu; bya epfuaharu phe opfu ehuka ehuka. Sụ phe: “?Bu awe be unu shi?”

Ephe sụ l'ephe shikwa alị Kénanu bya azuta nri.

⁸ Jíósefu hubeepho unwunna iya ono ama; obenu l'ephebedua ta ahubeduru yebedua ama. ⁹ Ọ bya anyata nrwo, o rwojeru k'ehu phe pho; bya asu phe: “Unu bu ndu ngge; unu byaru g'unu huma eka alị anyi du nyegenyege!”

¹⁰ Ephe sụ iya: “Waawakwa nnajiuphu; anyibe ndu-ozí ngu bukwa nri be anyi byaru azuta. ¹¹ G'anyi haa shikwa le nna lanu. Anyibe ndu-ozí ngu epfukwa ire-lanu; anyi ta abukwa ndu ngge.”

¹² Ọ sụ phe: “Ọo uka; unu byacharu-a g'unu huma eka alị anyi du nyegenyege!”

¹³ Ephe sụ iya: “Anyibe ndu-ozí ngu dukwa iri l'ebo tuko shi le nna lanu buru l'alị Kénanu. Onye ke nwata be epe le nna anyi nokwa l'unuphu; onye lanu ta anodu ndu.”

¹⁴ Jíósefu sụ phe: “Ọo ge mu pfuru unu-a bu g'ọ du; unu bu ndu ngge! ¹⁵ Waa g'ee-shi huta unu ama baa: Ọ -buru-a le Fero no ndu g'ọ no iya-a bu g'iphe, mu epfu-a bu eviya l'unu ta abyadu ahata okpa l'eka-a tugbua; abudu le nwune unu ke nwata be e dutaru bya l'eka-a! ¹⁶ Unu zia onye lanu l'ime unu g'ọ je eduta nwune unu ono; unube ndu ophu g'unu ha be a-nodukota le mkporo. Ọo ya bu l'ee-shi nno hua unu ama; maru me ọ bu-a ire-lanu be unu epfu. Teke odumeka laamaru l'ọo g'ọ doru enya le Fero no ndu bu g'ọ bu eviya; l'ọo ndu ngge be unu bu.” ¹⁷ Ọ tuko g'ephe ha je atụ-chishikota le mkporo; epe no ujiku eto.

¹⁸ O -rwua le mboku k'eto; Jíósefu sụ phe: “Unu -mewaa iphe-a, mu abya epfufu-a; mu ahaa unu g'unu nodu ndu; kele mu bu onye atsụ Chileke ebvu. ¹⁹ Unu -sụ l'unu bu ndu ire-lanu; unu haa onye lanu le g'unu ha g'ọ nodu le mkporo; unube ndu ophu egude nri wojeru ndibe unu, no l'unuphu, egu eme. ²⁰ Ọle unu dutafutajekwaru mu nwanna unu ke nwata obu; g'e shi egube ono maru l'unu epfu ire-lanu; g'e te egbukwanu unu.” Ephe kweta l'ephe e-me iya nno.

²¹ Ephe nodu epfugbaru nwibe phe sụ: “Ọ kwa iphe, anyi meru nwune anyi be aanu anyi aphu iya. Anyi humaru egube aphu, ọ guru kpua anyi teke orwo anyi g'anyi dobe iya ndu; obenu l'anyi te eyeduru iya onu. Ọ kwa iphe ono meru g'ọ gude ejo aphu, du egube-a byapfuta anyi ntanu-a.”

²² Rúbenu sụ: “?Mu ta asuduru unu g'ọ to dushi iphe, unu e-me nwata ono; ophu unu eyeduru onu? Nta-a be ishi ochi iya tu-konuru anyi l'ishi.” ²³ Ephe dobesu l'eshi ophu a gbanweru Jíósefu opfu agbanwe be ọ to nmaduru iphe, epe epfu.

²⁴ O wofu iphu l'eka epe no kwashia enya-mini bya aghachikwaru phe iphu ozo; bya awata abo uja eyeru phe ozo. O zia; a kpufuta Simiyonu l'echilabo phe; kee ya egbu l'atatiphu phe l'eka ono.

²⁵ Jíósefu bya asu g'e yejishicharu phe nri l'eda phe; teme l'eeyephucharu phe okpoga phe azu l'eda phe; teme l'aanu phe nri, epe e-ri l'uzo. A bya emebecharu phe iphemiphe ono; ²⁶ epe bya apata eda nri ono nmakobechaa l'eli nkapfu-igara phe bya atugbua; ọ buru phe alala.

²⁷ O -rwua l'eka epe no-zetaru k'akwakwa; onye lanu bya atohashia eda iya ge ya hata nri nu nkapfu-igara iya; okpoga iya noduwaa l'onu eda ono. ²⁸ Ọ sụ unwune iya: “Iyii; okpoga mu be a gbekwa yephuru mu azu! Wakwa iya no l'eda mu-a!”

Meji tsukahụ phe; teme ehu nodu aphukwa phe pho aphuphu. Ephe sụ nwibe phe: “?Bu gunu be Chileke meru anyi egube-a?”

²⁹ Ephe lwapfuta nna phe Jiékọpu l'alị Kénanu; epe tuko iphemiphe, nwuru phe nu kọkotaru iya; sụ iya: ³⁰ “Onye bu nnajiuphu l'alị ono be pfukwaru anyi opfu ehuka ehuka; bya emee anyi ge ndu byaru ngge l'alị phe. ³¹ Obenu l'anyi suru iya l'anyi bukwa ndu e gude ire phe eka; l'anyi ta abukwa ndu ngge. ³² Anyi dukwa unwoke iri l'ebo, shi le nna lanu. Onye lanu ta nodedu; onye ke nwata be epe le nnana anyi no l'unuphu le Kénanu.

³³ “Noo ya; nnajiuphu ndu alị ono sụ anyi: ‘Waa-a ge mu e-shi maru me unu bu ndu ire-lanu baa. G'anyi haa nwanna anyi onye lanu g'ọ nodu l'eka ono; anyibe ndu ophu e-wota nri wojeru ndibe anyi, no l'unuphu, egu eme. ³⁴ Ọle g'anyi dutaru iya nwanna anyi ke nwata pho. Ọo ya bu; ya amaru l'anyi ta abudu ndu byaru ngge;

l'anyi bu ndu e gude ire phe eka eviya. Oo ya bu; ya eduru nwanna anyi ono nu-phu anyi azu; anyi ejeahawaro g'o du anyi l'alj-a."

³⁵ Epeh nodu awufu nri ono l'eda phe; epeh huma eka okpoga phe g'o nomba l'eda phe. Epeh le nna phe bya atukocha huma eka okpoga ono; ndzu rwuta phe. ³⁶ Nna phe Jiesefu su phe: "Unu eme g'unwu mu bvube? Jiesefu ta nodedu; ophu Simiyonu anodedu; teme unu nodu emefukwaapho g'unu natafa mu Benjiaminu. Mbueda bukpowa oshi ukpara-ehu."

³⁷ Rubenu su nna iya: "Gbua unwegirima ibe mu-a ephenebo; m'o buru le mu te eduphutadauru ngu Benjiaminu azu. Woru iya ye mu l'eka; mu e-duphutaru ngu iya azu."

³⁸ Jiesefu su phe: "Nwa mu te etsodu unu eje-o; kele nwune iya nwuhwaru; o buwaru iya nwekinyi iya. O -nweru ejo-ipe, meru iya l'ipe oo obu, unu eje obu; unu emee ge mu ga aphu laa maa l'ishi ewo mu-a."

Unwunna Jiesefu alaphu azu l'alj Ijiputu

43 Egu ono nodukwapho eme l'alj Kenu g'oome. ² Ndibe Jiesefu rigbuepho nri pho, epeh shi l'alj Ijiputu gude pho; nna phe su phe: "Unu jebanaa je azutabaaru anyi nri!"

³ Jiuda su iya: "Nwoke ono pfukwaru iya pfushia ya ike su l'anyi ta abyakwa ahumaba iphu iya; abudu l'anyi le nwanna anyi obu swi. ⁴ O -buru l'i kweru haaru anyi nwanna anyi ono g'o tsoru anyi be anyi e-jekwa-a je azu-taru ngu nri. ⁵ O -bukwanuru l'i ti kwedu g'o je; be anyi te ejekwa; noo kele nwoke ono suru l'anyi ta ahumabae-du iphu iya; m'o budu l'anyi le nwanna anyi ono swi."

⁶ Izuru su: "Denu g'o nwuru unu tugburu je epfuaharu nwoke obu l'unu nweru nwanna oo; shi nno mee; oke iphe-ehuka-a byapfuta mu?"

⁷ Epeh su: "Tobudu nwoke ono jikpaaharu anyi onu le k'ehu anyi; waa k'unuphu ibe anyi? O jiru su: "Nna unu nokwadu ndzu? Unu nwebaaru nwune oo?" Anyi kwenu 'Ee' bya eyeeru iya onu l'ipe, o jiru. Anyi makwanuru l'oo-su g'anyi duta nwanna anyi obu bya?"

⁸ Noo ya; Jiuda su Izuru, bu nna iya: "Dena mu nwata-a g'anyi l'ia swiru; g'anyi agbeshi jeshia; k'ophu anyibedua; waa gubedua; waa unwu anyi a-tuko nodu ndzu; g'anyi ta nwuhushi. ⁹ Oo mbueda l'a-noduru ngu iya le mkpaleka. O buru mu be ji-kpa ishi iya. Teke mu te eduphutadauru ngu iya azu; bya apfube ngu l'ataphu; g'o buru mu be aa-nodu ata uta iya jaswaruro. ¹⁰ Ome anyi te eshi teke-a noduta; me anyi ejeakwa mgbo labo lwachawa."

¹¹ Nna phe, bu Izuru su phe: "O -bukpowaru l'oo egube ono bu g'e mefutaje iya bukwa iphe, unu e-me bu g'unu wota mebyi iphe, kachaa ree, shi l'alj-a yee l'eda unu, unu a-nu nwoke ono. Unu meta nwa manu bamu; waa nwa manu-enwu; waa etse; waa manu meru; waa akpuru oshi pisutasho; waa akpuru oshi alumundu."

¹² Unu wota okpoga mkpola-ochaa, ha g'ophu unu gude ogyia ophuu ugbo labo; kele unu e-je anu-phu phe ophuu, e yeru l'onu eda unu pho azu. A maru to budu nu emeswe be epeh mesweru iya? ¹³ Ngwa; unu duta nwune unu obu gude jepfu nwoke obu! ¹⁴ Ge Chileke, bu Okwoolemka mee ge nwoke ono phuru unu obu-imemini; k'ophu oo-kwe ge nwune unu ophuu; waa Benjiaminu tuko swiru lwa. O -buru ke mbueda; o -buru l'oo aphu a-tsoru mu; g'o tsowaru mu ro."

¹⁵ Oo ya bu; unwoke ono bya egweta iphe-anu ono; bya ewota okpoga mkpola-ochaa ugbo labo; bya eduta Benjiaminu; epeh jeshia alj Ijiputu. Epeh rwua bya apfuru l'iphu Jiesefu. ¹⁶ Jiesefu humaephe l'ephe le Benjiaminu swi; o su onye-ozu ulo iya: "Duta ndu ono gude la ibe mu. Unu aphu anu terii gude shia ite; kele mu l'unwoke-a e-rigbakwa nri-eswe."

¹⁷ Nwoke ono bya emee ge Jiesefu pfuru; bya eduta phe lashia l'ulo Jiesefu. ¹⁸ Ndzu wata agu unwoke ono; kele e dutaru phe je edobe l'ulo Jiesefu. Epeh su: "Ipeh, e gude chiru anyi bya edobe l'eka-a a-bukwaru-a k'okpoga mkpola-ochaa pho, e yephuru anyi azu l'eda le mboku ke mbu pho, anyi byaru pho. O kwa iphe, ocho bu iphe, oo-su l'anyi meru kobe anyi opfu; mee anyi ohu iya; anyi le nkapfu-igara anyi."

¹⁹ Noo ya; epeh jepfu onye-ozu Jiesefu l'onu mgbo ulo ono bya asu iya: ²⁰ "Jiko nnajiuphu; g'anyi byaru ogyia ophuu bya azuta nri; ²¹ be anyi lashiaru bya ejerwua l'ulo ndu ije; anyi jeshia atoha eda anyi; bya ejeshia ele

enya; okpoga onyemonye ndugbawa l'onu e da iya. Mbụ; okpoga anyi obu hachaepho g'ọ ha. Nta-a be anyi gudekwa iya wophuta azu. ²² Anyi gudefukwapho okpoga ozo, anyi e-gude zutaba nri. Anyi ta amakwa onye woru okpoga anyi ono yephuru anyi azu l'eda."

²³ O su phe: "G'ehu dukwa unu guu! Ge ndzu ta agushi unu! Oo Chileke unu; waa ke nna unu be yeru okpoga l'eda unu. Mu natakwaru-a okpoga unu ogiya ono." O je atufuta Simiyonu duta byapfuta phe.

²⁴ Onye-ozu Jiosefu duta ndu ono je edobe l'ulo Jiosefu ono; bya ekee phe mini; epe kwoo okpa; bya anu nkapfu-igara phe nri. ²⁵ Epe bya akwakobe iphe, epe gude, epe a-nu Jiosefu-a; mbu iphe, epe a-nu iya me o lwaepho l'eswe; kele epe numaru l'oo l'eka ono be epe e-ri nri.

²⁶ Jiosefu lwaepho unuphu; epe wota iphe, epe shi l'unuphu gude, epe a-nu iya woru nu iya; epe buaru iya iphu l'alj gude phozeru iya. ²⁷ O bya ajiebekpo phe g'ephe du su phe: "?Denu ge nna unu nwoke ogerenya-a, unu pfuru mu opfu iya-a du? ?O dzukwadu-a ndzu?"

²⁸ Epe su iya: "Onye-ozu ngu, bu nna phe be nokwa-a ndzu; teme ehu dukwa iya pho ree." Epe bya ephoze ishi baaru iya eja.

²⁹ O bya apalia enya bya ahuma nwune iya, bu Benjaminu, onye ophu nene iya nwukpooru gedegede. O su: "?Bu nwune unu ke nwata, unu pfuru mu opfu iya obu baa?" O su iya: "Nwa mu; ge Chileke meeru ngu eze- iphe-oma!" ³⁰ Imemini nwune iya ono du iya. Jiosefu tugbua egwegwa; je achọ eka oo-ndu raa eka. O bahu le mkpulabo iya je anodu raa eka obu.

³¹ O swachaepho iphu; o lufuta ozo; bya egude eka l'obu su g'e wotaru phe nri-a.

³² E doberu Jiosefu nkiya iche; bya edoberu unwunna iya phe nkephe iche; bya edoberu ndu Ijiputu, epe l'iya erigba nri nkephe iche; noo kele ndu Ijiputu be epe le ndu Hiburu te erigbabejedu nri; kele o bu ebyi l'alj Ijiputu. ³³ Ndu ono be e doru; epe gharu Jiosefu iphu; doo phe g'ogerenya phe becharu. A -gbu l'okpara jasụ l'onye ophu bucha nwata. Epe ghachaa enya lee nwibe phe gude goshi g'ọ du-be phe biribiri. ³⁴ E shiepho le teburu ke Jiosefu hee phe iphe. Oke-iphe ke Benjaminu gude uzo oke ise kachaa ke ndu ophu shii. Epe tuko tsoro Jiosefu ria nri; bya angua g'ọ du phe.

Okoro mkpola-ochaa Jiosefu

44 Noo ya; Jiosefu su onye-ozu ulo iya: "Je akwajishichaaru ndu ono nri l'eda phe; oo epho g'ephe a-du ike vuru be ii-yeru phe; teme l'iye phuchaaru onyemonye okpoga iya azu l'onu e da iya. ² L'i iwota okoro mkpola-ochaa mu ono woru ye l'onu e da onye ke nwata; teme wakwapho okpoga, o gude bya azuta nri." O bya emee ge Jiosefu pfuru iya.

³ Nchi bohuepho; ndu ono tugbua lasha; yee nkapfu-igara phe. ⁴ Epe shi le mkpukpu ono tugbua; ole epe teke atugbu-mihudu le teke Jiosefu suru onye-ozu iya: "Chipyabe ndu ono nta-a; teke i gbapfueru phe pho; su phe: "?Denu g'ọ nwuru unu gude ejo-iphe pfua ugwo iphe-oma, e meru unu? ⁵ ?Tobudu okoro, nnajiuphu mu anguje mini; teme o ndu egudeje iya aphu ophulanya be unu gude nno? Iphe ono, unu meru ono bukwa ejo- iphe be unu meru!"

⁶ O gbapfu phe bya eworu iphe ono pfushikotaru phe. ⁷ Epe su iya: "?Denu g'ọ nwuru gube nnajiuphu anyi pfuru iphe, du nno? Tuswekwa! Anyibe ndu-ozu ngu ta adukwa onye turu ama eme iphe, du nno! ⁸ Teme anyi shi l'alj Kėnanu wolatakwaruro unu okpoga, anyi humaru l'onu e da anyi. ?Denu g'anyi e-shi zita mkpola-ododo; ozoo k'ocha l'ulo ibe nnajiuphu ngu? ⁹ O -buru l'ọ duru onye lanu l'ime anyibe ndu-ozu ngu, a humaru iya l'iphe iya; g'e gbua onye obu ebugbu; anyibe ndu ophu abukpooruro ohu gube nnajiuphu anyi."

¹⁰ O su phe: "O du ree; g'ọ du g'unu pfuru. Onye a humaru, gude iya nu be a-buru ohu mu; unube ndu ophu ta adukwa onye bya ata unu uta."

¹¹ Onyenonu bya ezia e da iya l'alj egwegwa; bya atohaa ya. ¹² Onye-ozu ono bya awata iya achochu; shi l'onye ophu bucha ogerenya jasụ l'onye ophu bucha nwata. A huma okoro ono l'eda Benjaminu. ¹³ Epe woru uwe phe gbajashia bya ebogbaa nkapfu-igara phe ivu phe; bya adakobe laphushia azu le mkpukpu ono.

¹⁴ Jiósèfu nòdukwa l'ulo teke Jiuda yee ùnwunna iya bataru; bya azèpho kẹ bẹe l'atatiphu iya. ¹⁵ Jiósèfu sù phẹ: “?Denu g'ò nwuru unu meru iphe, dù nno? ?Unu ta amadu l'onye gbaru gẹ mu aphuje òphulenyaa?”

¹⁶ Jiuda sù: “?Bù gunu bẹ anyi a-dù ike pfuaru gube nnajiuphu mu? ?Denu g'anyi e-shi sù l'anyi pfuberu-ẹka-òto? Chileke mewaru g'ẹjo-iphe ndu-ozì ngu gbafuta iphe. Anyi bụwaa ohu gube nnajiuphu anyi; anyi bedua; waa onye a hụmaru okoro ono l'ẹka.”

¹⁷ Obenu lẹ Jiósèfu sùru: “Tụswekwa! Mu ta abyakwa eme iphe, dù nno; ọo onye a hụmaru okoro ono l'iphe iya bẹ a-buru ohu mu. Unubẹ ndu ọphuu lashikporo lẹ chiriri werere lapfu nna unu.”

¹⁸ Noo ya; Jiuda bya ejepfu iya bya asù iya: “Gube nnajiuphu mu; kwenu gẹ mube onye-ozì ngu pfuru nwakpuru opfu lanu ye gube nnajiuphu mu lẹ nchì. Ọo eviya l'unu lẹ Fero bụwaa iphe lanu; ọle jiko nù; g'umere mube onye-ozì ngu te emeshi nù g'ẹhu ghua ngu egbu. ¹⁹ Gube nnajiuphu mu jiru anyibe ndu-ozì ngu sù: ?Unu nweru nna; waa nwune ọzo tọo? ²⁰ Anyi sù gube nnajiuphu mu lẹ nna anyi bụkwa nwoke ọgerenya; tẹme l'ọ nweru nwata okoro, a nwuru iya lẹ nka. Nwune iya nwuhuwuru; ọ bụwaru yẹbedua nwẹkinyi iya ghuduru l'ẹpho ne iya; tẹme nna iya ye iya obu shingushingu.

²¹ “Tọbodu iya bụ; ì sù anyibe ndu-ozì ngu g'anyi dutaru ngu iya g'ì hụma. ²² Anyi sù gube nnajiuphu anyi lẹ nwata ono ta atugbukwa atugbu l'ẹka nna iya nọ. Ọ -buru l'ọ tugburu bẹ nna iya a-nwuhukwa. ²³ Obenu l'ì sùru anyibe ndu-ozì ngu: ‘Ọ -buru lẹ nwune anyi kẹ nwata te etsoduru anyi bya ẹka-a bẹ anyi ta ahụmabaedu iphu ngu.’ ²⁴ Anyi laphuepho azù lapfu onye-ozì ngu, bụ nnana anyi. Anyi bya epfuaru iya iphe, gube nnajiuphu anyi pfuru.

²⁵ “Noo ya; nna anyi sù: ‘Unu tųgbua je azutaba nri!’ ²⁶ Anyi sù iya: ‘Anyi te ejekwa; abudu lẹ nwanna anyi kẹ nwata bẹ anyi ẹya swi; ọo ya bụ anyi eje; kẹle anyi ta ahụmabaedu iphu nwoke ono; abudu l'anyi lẹ nwanna anyi kẹ nwata swi.’

²⁷ “Onye-ozì ngu, bụ nna anyi sù anyi: ?Ọ kwa l'unu maru-a lẹ nyee ya bụ ùnwegirima unwoke labọ b'ọ nwutaru. ²⁸ Ọphu onye lanu anọedu; mu sù l'anu-ẹgbudu lajashiwuru iya; e -shi teke ono ọphu mu ahụmabaeduru iya. ²⁹ Ọ -buru l'unu dutafuru onye ọwa tųgbua; iphe-kpanganga -mee ya bẹ unu e-mekwa g'ishi ẹwó mu gude aphụ kpuba l'alì.’

³⁰ “Ọo ya bụ; ọ -buru lẹ nwata ono te etsodu anyi laphu azù jepfu onye-ozì ngu, bụ nna anyi; tẹme ọ -buru lẹ nna anyi, bụ onye wotawaru ndzù nkiya tųswia lẹ kẹ nwata-a ³¹ hụmaru l'anyi lẹ nwata ono ta aswìdu bẹ ọo-nwuhukwa. Anyibe ndu-ozì ngu e-shi nno mee gẹ nna anyi guru aphụ gude ishi ẹwó iya kpuba l'alì; ³² kẹle mube onye-ozì ngu nọ-dokwaru nwata ono l'itumo l'ẹka nna mu. Mbù lẹ mu sùru nna mu lẹ teke mu te edu-phutaduru iya ya azù; g'ò buru mu bẹ aa-nọdu ata ụta iya jasuwururo.

³³ “Ọo ya bụ; jiko gẹ mube onye-ozì ngu nọ-chinuru nwata ono l'ẹka-a buru ohu ngu. Haa nwata ono g'ẹphe l'unwune iya ndu ọphuu swìru lashia; ³⁴ kẹle-a; ?denu gẹ mu e-shi lapfu nna mu; m'ọ buru lẹ nwata ono bẹ anyi l'iya ta aswìdu? Jiko te ekwekwa gẹ mu je ahuma ẹgube aphụ, a-tsọru nna mu!”

Jiósèfu eme g'ùnwunna iya maru iya

45 Noo ya; ọphu Jiósèfu adụedu ike sede onwiya ọzo l'atatiphu iphe, bụ ndu-ozì iya, pfụ-kuberu iya nù. Ọ chia mkpu; sù: “Unu mee g'onymonye tųgbua lufu l'atatiphu mu!” A tųko wufu; ọphu ọ dūedu onye ẹphe l'iya nọkwadu l'ẹka ono. Tọbodu iya bụ; Jiósèfu gbẹ teke ono bya emee g'ùnwunna iya maru onye ya bụ. ² Ọ bya arashikpo ẹkwa ike k'ọphu ndu Ijiputu nūmaru iya; tẹme ndibe Fero nūmakwa iya phọ.

³ Jiósèfu sù ùnwunna iya ono: “Ọ kwa mbẹdua bụ Jiósèfu ọbu! Mbù-a; ?nna mu nọkwadu ndzù tọo?” Ọphu ùnwunna iya adūdu ike ye ọnu yeru iya; noo kẹle ndzù rwupyaberu phẹ l'atatiphu iya.

⁴ Noo ya; Jiósèfu sù ùnwunna iya: “Unu jiko kpìritaru mu ntse!” Ẹphe kwe hm bya akpìritaru iya ntse. Ọ sù phẹ: “Ọ kwa mbẹdua bụ nwanna unu, bụ Jiósèfu; onye ọphu unu reru; e gude iya lashia alì Ijiputu-a. ⁵ Ọle g'aphụ te jishi unu obu; ọphu ẹhu anọdushi egbu unu egbu l'unu reru mu; noo kẹle ọo gẹ mu dzọo unu ndzù meru g'ò gude Chileke zia mu gẹ mu vuru unu ụzo. ⁶ Ọkpa-nri mewaru apha labọ l'alì-a; tẹme l'ime apha ise, abya nù bẹ

o to dudu onye a-kobe iphe l'alij; ophu o buro k'akpata iphe, shi iya nu. ⁷ Obenu le Chileke ziru mu ge mu vuru unu uzo; k'ophu mu e-me g'awa unu phodu le mgboko; waa ge mu a-dzota ndzu unu l'uzo, du biribiri.

⁸ "Oo ya bu le-a; o to bukwa unubedua ziru mu ge mu bya l'eka-a; o kwa Chileke. Teme o buru iya meru mu onye akpo-zijeru Fero uzo; bya emee mu onye elekota ibe iya l'ophu; waa onye-ishi ndu Ijiputu l'ophu. ⁹ Nta-a bukwa g'unu tugbua egwegwa lapfu nna mu je asu iya le mube nwa iya, bu Jiosesu sukwaru le Chileke mewaru mu nnajiuphu ndu Ijiputu l'ophu. G'o lwatashikwa lwafuta mu; g'o to jekwa akpo upfu; ¹⁰ l'eka oo-buru bu l'alij Goshenu; l'eka oo-no-kube mu ntse; yebedua yee unwegirima ibe iya; waa unwu nwanwa iya; waa aturu iya; waa eswi iya; mewaro iphemiphe, o nwekpuru enweru g'o ha. ¹¹ Loo-buru l'eka ono; mu a-zu iya; noo kele apha ise, egu e-mefua nokwadu l'iphu. Odumeka be okpa-nri a-dapfukwa yebedua yee ndibe iya l'ophu; waa iphemiphe, o nwekpuru enweru g'o ha.

¹² "Unubedua humawaru l'onwunu; teme nwune mu Benjaminu humakwapho l'oo mbedua epfu opfu eyeru unu eviya. ¹³ Unu kokotaru nna mu k'egube ubvu, a kwaberu mu l'alij Ijiputu; teme waa k'iphemiphe, unu humakotaru l'onwunu. Unu je egwegwa je edutaru mu nna mu!"

¹⁴ Noo ya; o gbakua nwune iya, bu Benjaminu aka l'olu bya awaa ekwa; Benjaminu bya azukobe iya wata ara ekwa nkiya. ¹⁵ O bya etsutsua unwune iya ono onu g'ephe ha; bya araru ekwa kpua phe. E mecha; ephe l'unwune iya ono wata abo uja.

¹⁶ Noo ya; nzi ono ruwepho l'ibe Fero l'unwunna Jiosesu byaru; ehuru tsoo Fero yee ndu-ozu iya g'ephe ha utso. ¹⁷ Fero su Jiosesu: "Pfuaru unwunna ngu su phe g'ephe wota ivu phe tukobe l'eli anu phe gude lashia alij Kenu. ¹⁸ Je eduta nna phe; waa ndibe phe l'ophu gude lwafuta iya. Mu a-nu phe alij Ijiputu aka kachaa ree. Mbụ l'oo eguru iphe, shi l'alij ono be ephe a-nodu eri. ¹⁹ Teme l'isukwa phe pho g'ephe pata ugbo-inya ndu Ijiputu gude pata unwegirima phe; yee unyomu phe; waa nna phe gude bya. ²⁰ Su phe g'ephe ta ayoshi oshi k'eku phe; noo kele iphe, kachaa ree l'alij Ijiputu bu nkephe."

²¹ Unwu Izurelu bya emee nno. Jiosesu bya anu phe ugbo-inya, du ge Fero pfuru; bya anukwa phe pho nri, ephe e-ri l'ije ono. ²² O bya anuchaa phe uwe ophuu. O be le Benjaminu; o nu iya ekpa mkpola-ochaa eto; waa uzo uwe ise. ²³ Iphe, o nuru g'a nu nna iya bu: Nkapfu-igara iri, e dojiru iphe, kachaa ree le Ijiputu edoji; teme waa ne nkapfu-igara iri, e dojiru ereshi; waa buredi; mewaro iphe ozo, bu iphe, nna iya e-rije l'uzo teke oo-nodu abya. ²⁴ Oo ya bu; o zia unwunna iya ono g'ephe tugbua lashia. O su phe g'ephe ta swokwa uswo l'uzo.

²⁵ Oo ya bu; ephe shi l'alij Ijiputu tugbua lapfushia nna phe, bu Jiekopu l'alij Kenu. ²⁶ Ephe su iya: "Jiosesu nokwa ndzu! Mbụ l'oo yebedua bu onye-ishi ndu Ijiputu l'ophu." O tufu Jiekopu ehuru; ophu o kwetaduru l'oo eviya. ²⁷ Obenu l'ephe bya atukoepho iphemiphe, Jiosesu pfuru phe pfushikota; o humaepho ugbo-inya, Jiosesu nuru g'e gude bya apata iya; unme lwa nna phe azu l'oru iya. ²⁸ O su: "Nta-a be mu kwetawaru le nwa mu Jiosesu nokwadu ndzu. Mu e-je ahuma iya enya teme mu anwuhu."

Jiekopu ala Ijiputu

46 Noo ya; Izurelu bya egweta iphe, bu nkiya tugbua. O ruwepho mkpukpu Biye-Sheba bya egweeru Chileke nna iya, bu Ayizaku ngweja.

² Noo ya; Chileke bya epfuru opfu yeru Izurelu l'enyashi shita l'ophulenyia su iya: "Jiekopu! Jiekopu!"

O za iya enu. ³ O su iya: "Oo mbedua bu Chileke; mbụ Chileke ke nna ngu phe." Su: "Ge ndzu ala Ijiputu ta agushi ngu; noo kele mu e-me ngu g'i buru oha, paru aka l'eka ono. ⁴ Mu e-tsoo ngu je alij Ijiputu; teme mu eduphutakwa ngu pho azu ozo. Teme oo Jiosesu ono gedegede a-nodukpo swiru ngu teke ji-nwuhu."

⁵ Noo ya; Jiekopu paru Biye-Sheba haa tugbua. Unwu Izurelu bya apata nna phe, bu Jiekopu; waa unwu phe; waa unyomu phe l'ugbo-inya ono, Fero nuru g'e gude pata iya ono. ⁶ Ephe rwutakwapho iphe-edobe phe; waa eku, ephe setaru l'alij Kenu. Jiekopu yee oshilokpa iya l'ophu lashia Ijiputu. ⁷ O bya edutakwapho unwu iya nwoke; waa unwu nwanwa iya nwoke; waa unwu iya nwanyi; waa unwu nwanwa iya nwanyi. O tuko iphe, bukota awa iya l'ophu rwuta gude lashia Ijiputu.

⁸ Waa epha unwu Izurelu, laru alij Ijiputu baa; mbụ Jiekopu; yee oshilokpa iya:

Rúbènu, bụ ọkpara Jíékọpu.

⁹ Ụnwu kẹ Rúbènu bụ Hanọku; waa Palu; waa Hẹzuronu; waa Kami.

¹⁰ Ụnwu kẹ Simiyọnu bụ Jimèlu; waa Jiaminu; waa Ohadu; waa Jiakinu; waa Zoha; tẹme waa Shawulu; onye ọ nwuru; mbụ nwanyi, shi l'alị Kénanu.

¹¹ Ụnwu kẹ Lívayi bụ Geshonu; waa Kohatu; tẹme waa Merari.

¹² Ụnwu kẹ Jiuda bụ Ẹru; waa Ọnanu; waa Shela; waa Pérezu; waa Zera. Ẹru waa Ọnanu tuko nwụshihuwa l'alị Kénanu. Ụnwu Pérezu bụ Hẹzuronu; waa Hamulu.

¹³ Ụnwu kẹ Isaka bụ Tola; waa Puwa waa Jiobu; tẹme waa Shimuronu.

¹⁴ Ụnwu kẹ Zebulon bụ Sẹredu; waa Elonu; tẹme waa Jahulelu.

¹⁵ Ndu ono g'ẹphe ha bụ ụnwu, Lii nwutaru Jíékọpu lẹ Padanu-Arámu; a -gụfukwa Dayina, bụ nwa iya nwanyi. Ụnwu nwa nwoke iya ono yee kẹ nwanyi dụ ụmadzu ụkporo l'iri l'eto mkpakọta iya.

¹⁶ Ụnwu kẹ Gadu bụ Zefonu; waa Hagi; waa Shuni; waa Ẹzubonu; waa Eri; waa Arodi; tẹme waa Areli.

¹⁷ Ụnwu kẹ Asha bụ Imuna; waa Ishiva; waa Ishivi; tẹme waa Beraya. Nwune phẹ kẹ nwanyi bụ Sera. Ụnwu Beraya bụ Heba; waa Malukelu.

¹⁸ Ndu ono bụ ụnwu, Zilipa, nwutaru Jíékọpu; mbụ onye Lebanu kuru nụ nwa iya nwanyi, bụ Lii g'ọ buru ohu iya. Iphe, ẹphebedua tukoru dụ bụ ụmadzu iri l'ishii.

¹⁹ Ụnwu, Rechielu, nyee Jíékọpu bụ Jíósefu yee Benjiaminu. ²⁰ L'alị Ijiputu bẹ Jíósefu nọ nwuta Manáse waa Ifuremu. Ọ buru nwanyi, nwuru Jíósefu unwegirima ono bụ Asenatu, bụ nwada Potifera onye ishi-uke ndu Ọnu.

²¹ Ụnwu kẹ Benjiaminu bụ Bela; waa Beka; waa Ashibelu; waa Gera; waa Nemanu; waa Ehi; waa Roshi; waa Mupimu; waa Hupimu; tẹme waa Arudu.

²² Ndu ono bụ ụnwu, Rechielu nwutaru Jíékọpu. Ẹphe dụ ụmadzu iri l'eno lẹ mkpakọta iya.

²³ Nwa kẹ Danu bụ Hushimu.

²⁴ Ụnwu kẹ Nafutali bụ Jiahuzelu; waa Guni; waa Jieza; tẹme waa Shilemu.

²⁵ Ndu ono bụ ụnwu, Biliha, nwutaru Jíékọpu; mbụ onye Lebanu kuru nụ nwa iya nwanyi, bụ Rechielu g'ọ buru ohu iya. Ẹphe dụ ụmadzu ẹsaa lẹ mkpakọta iya.

²⁶ Ndu tso Jíékọpu laa Ijiputu; a -gụfukwa unyomu ụnwu iya; mbụ ndu ọphu bụ oshilokpa iya gẹdegede dụ ụmadzu ụkporo ẹto l'ụmadzu ishii. ²⁷ A -bya eyekobe iya ụnwu labo kẹ Jíósefu, a nwutaru Jíósefu lẹ Ijiputu; os-hilokpa Jíékọpu, laru Ijiputu dụ ụmadzu ụkporo ẹto l'iri lẹ mkpakọta iya.

²⁸ Noo ya; Jíékọpu bya ezifu Jiuda g'ọ vuru ụzo jepfu Jíósefu; je eduta iya g'ẹphe dzuda l'alị Goshenu. Ẹphe jee jasụ l'alị Goshenu obu; ²⁹ Jíósefu byanu edozichaa ugbo-inya iya; bya ejeshia alị Goshenu gẹ yele nna iya, bụ Ízurelu dzuda. Ọ bya egoshi iya onwiya bya agbakwa ya ẹka l'olu; kúkua ya l'olu l'ẹka ono wata ẹkwa; raa ya nọ ọdu.

³⁰ Ízurelu sụ Jíósefu: "Gẹ mu nwuhwaro nta-a; eshi ọphu mu gudewaa ẹnya mu ẹphenebo hụma l'i nọkwadu-a ndzụ!"

³¹ Noo ya; Jíósefu sụ ụnwunna iya; waa ndibe nna iya l'ophu: "Mu e-jepfu Fero je asụ iya l'ụnwunna mu; waa ndibe nna mu l'ophu, shi buru l'alị Kénanu bẹ lwapfutawaru mu nụ. ³² Ndu ono bụ ndu eche aturu; mbụ l'ẹphe bụ ndu azụ iphe-edobe; tẹme waa l'ẹphe tukowa iphe phẹ; męcha aturu phẹ; mę eswi phẹ; mękpoo iphe phẹ g'ọ ha rwuta. ³³ Teke Fero kuru unu bya asụ: 'Bụ gunu bụ akanya, unu maru esese?' ³⁴ Unu sụkwa iya l'unube ndu-ozu iya shikwa teke unu bụ nwata buru ndu azụ iphe-edobe; ẹgube gẹ nna unu oche phẹ shihawaa butaru iya. Ọo ya bụ l'eeke g'unu buru l'alị Goshenu; noo kele ndu eche aturu dụ ndu Ijiputu ashị."

47 Jíósefu bya ejepfu Fero je asụ iya: "Nna mu yee ụnwunna mu; waa aturu phẹ; waa eswi phẹ; yee iphe, ẹphe nweru enweru g'ọ ha bẹ shiakwa l'alị Kénanu byarwuta Goshenu." ² Ọ bya ahota ụnwunna iya ono ụmadzu ise; bya eduru phẹ jepfu Fero.

³ Fero bya ajja ụnwunna Jíósefu sụ phẹ: "Bụ gunu bụ akanya, unu maru esese?"

Ɛphe sụ Fero: “Anyịbe ndu-ozị nḡ bụkwa ndu eche aturu. Ọ kwapho ẹgube ono bụ ẹ nna anyi oche p̄he shi bụkwaru iya pho.”⁴ Ɛphe sụkwa iya pho: “Anyi byaru ebutota l'eka-a; noo kele okpa-nri parụ ẹka l'alị Kėnanu; ophu aturu anyịbe ndu-ozị nḡ enwedụ ẹka ọo-tajẹ nri. Jiko hanaa g'anyịbe ndu-ozị nḡ buru l'alị Goshenu.”

⁵ Fero sụ Jiosẹfu: “Nna nḡ; waa unwunna nḡ byapfutaakwaru nḡ. ⁶ Teme alị Ijiputu bụwaru nḡ bẹ ọ nọ l'eka. Hata ẹka kachaa ree l'alị-a woru nḡ nna nḡ; yee unwunna nḡ g'ephe buru. Mbụ-a; woru alị Goshenu nḡ p̄he g'ephe buru. Ọ -buru l'ị maru ndu ophu ejeshi ozi ike l'echilabọ p̄he l'iimee p̄he ndu a-noduje echeru mu iphe-edobe nkemu.”

⁷ Noo ya; Jiosẹfu bya eduta nna iya, bụ Jiékọpu; bya eduru jepfu Fero. Jiékọpu bya agoru onu-oma nḡ Fero;

⁸ Noo ya; Fero bya asụ Jiékọpu: “Ị nọwaru apha ole?”

⁹ Jiékọpu sụ Fero: “Apha, mu nọwaru lẹ mgboko bẹ ruwakwaru ukporo apha ishii l'apha iri. Apha, mu nọwaru hakwa nwanshiji; ọle ọo ẹpho iphe-ẹhuka bẹ mu gude ejeje; ọ nodu eme ẹ mu ta nọ-rwu ẹ ndiche mu p̄he nọ-rwuru lẹ mgboko.”¹⁰ Jiékọpu bya agoru Fero onu-oma; bya aburu iya atugbu.

¹¹ Ọo ya bụ; Jiosẹfu bya emee ẹ nna iya; waa unwunna iya buru lẹ Ijiputu. Ọ nḡ p̄he alị Ijiputu ẹka kachaa ree g'ephe buru, bụ iya bụ alị Ramesesu, bụ ẹgube Fero suru g'o mee ya. ¹² Jiosẹfu nodu azukwapho nna iya; waa unwunna iya; waa iphe, bụkota ndibe nna iya l'ophu lẹ nri. Ọo ẹpho g'unwegirima p̄he habe bụ g'onu-bejeru p̄he nri.

Jiosẹfu yele okpa-nri ono

¹³ Nri bụkotawa l'alị ono mgburugburu; noo kele ẹgu ono parụ ẹka. Alị Ijiputu m̄e alị Kėnanu tuko gbajoshihu; ọ buru shita l'okpa-nri ono. ¹⁴ Ndu Ijiputu; yee Kėnanu tuko okpoga, nọ l'alị p̄he gude p̄fu-gbua Jiosẹfu aswa nri, ẹphe zutaru. Jiosẹfu vutakota okpoga ono je akube l'ulo Fero. ¹⁵ Okpoga ndu Ijiputu yee Kėnanu -bvupho; ndu Ijiputu lwapfuta Jiosẹfu bya asụ iya: “Nḡ anyi nri! ?Denu g'ọ nwuru anyi a-nodu l'ataphu nḡ nwushihu? Okpoga anyi bẹ anyi kpagbuakwaru lẹ nri.”

¹⁶ Jiosẹfu sụ p̄he: “Eshi ophu okpoga unu bụwaru; unu kpọtajenuru mu iphe-edobe unu; ẹ mu gude ree unu nri.”¹⁷ Ọo ya bụ; ẹphe nodu akpọtajeru Jiosẹfu iphe-edobe p̄he; mbụ inya p̄he; m̄e aturu p̄he; m̄e egbu p̄he; m̄e eswi p̄he; m̄e nkapfu-igara p̄he. Ọ nodu egudeje nri gbanweta p̄he iphe-edobe p̄he; shi nno zukota p̄he apha ono l'ophu.

¹⁸ Apha k'ono -bvupho; ẹphe byapfuta iya l'apha ophu tsotaru iya nḡ bya asụ iya: “Anyi te ewohakwaru gube nnajiuphu anyi iphe l'eshi ophu okpoga anyi bụwaru; teme iphe-edobe anyi bụkotawaru nkengu; nta-a te nwehekwa iphe, anyi e-gude p̄fu gube nnajiuphu anyi; abudu ishi onwanyi; waa alị anyi kpoloko. ¹⁹ ?Denu g'ọ nwuru anyi a-nodu l'ataphu nḡ nwushihu; anyịbedua l'ishi onwanyi; waa alị anyi? Zụa alị anyi; waa ishi onwanyi; g'ị nuje anyi nri. G'alị anyi bụwaruro ke Fero. Teme anyịbedua l'ishi onwanyi abukwarupho ohu iya. Nḡ anyi akpuru iphe-akuku; g'anyi ta nwuhushi; k'ophu alị-a ta abuduru echięu.”

²⁰ Noo ya; Jiosẹfu bya azutakotaru Fero alị Ijiputu l'ophu. Ndu Ijiputu g'ephe ha rekota alị p̄he; noo kele ẹgu ono shi menuka p̄he. Alị ono bụkotaru ke Fero. ²¹ Jiosẹfu mee ndu Ijiputu; shita l'ishi iya ophuu jasụ l'ishi iya ophuu ohu. ²² Alị lanụ, ọ zuduru l'alị ono l'ophu bụ alị ndu-uke; noo kele ọo Fero anụ p̄he nri. Teme nri k'ono, Fero eketajẹ nḡ p̄he ono nodu asujeru p̄he. Noo iphe, meru g'o gude ophu ẹphe ereduru nkep̄he.

²³ Jiosẹfu sụ p̄he: “Eshinu mu zuru unu; waa alị unu ntanụ-a nḡ Fero; wakwa akpuru-iphe, unu a-kobe l'alị baa. ²⁴ Ọle unu -kpatachae ya pho; unu keje iya ụzo ise nḡ Fero oke lanụ. Ụzo ẹno k'ophuu bẹ unu e-dobe g'ọ buru ophu unu a-kọ-phu azụ l'alị. Teme ọ bụkwaru iya pho bẹ unu; waa ndu unu l'ephe bu; waa unwegirima ibe unu e-rije.”

²⁵ Ɛphe sụ iya: “Ị dzoru anyi ndzụ! Jiko g'anyi dḡ gube nnajiuphu anyi l'obu! Anyi a-bukpooruro ohu Fero.”

²⁶ Jiosẹfu bya eworu ekemu t̄a l'alị Ijiputu. Teme ekemu ono bẹ eemekwa byasụ ntanụ-a. Ọ suru l'oke lanụ l'uzo ise l'iphe, a kpatarụ l'opfu bẹ aa-nuje Fero. Ọ bupho alị ndu-uke bẹ ta abudu ke Fero kpoloko.

²⁷ Ndu Ízurelu bya eburu l'alị Ijiputu l'alị Goshenu. Ɛphe buru l'eka ono daa ẹku; bya azụa ka l'otu.

²⁸ Jiékòpù bua l'alì ndu Ijiputu mgarapha iri l'èşaa; jasù teke ọ nọ-rwuru mgarapha ụkporo ẹşaa l'apha ẹşaa. ²⁹ O rwujeepfo Ízurelù l'anwùhu; o kua nwa iya, bụ Jiósèfu bya asù iya: "Ọ -bùru l'i yeru mu obu; jiko chìnuru ẹka ye mu l'ehè riaru mu angù; l'ii-goshi mu l'i yeru mu obu bya abùru onye apfùshije ike l'iphe, i pfuru; l'i tii lidu mu l'alì Ijiputu. ³⁰ Mu -nwùhuepfo lapfu nna mu oche phẹ; patakwa mu pafù l'alì Ijiputu je elia mu l'ẹka e liru ẹphebedua!"

Jiósèfu sù iya: "Mu e-mekọta g'i pfuru."

³¹ Ọ sù iya g'o riaru iya nte l'oo-me iya. Jiósèfu bya eriaru iya nte ọbu. Jiékòpù zẹ l'iphe-azẹe ya phoze ishi gude baarù Chileke ẹja.

Ọnu-ọma, Jiékòpù agọ anù Manásẹ; waa Ifuremu

48 Noo ya; o be ujiku lanù; g'iphemiphe ono mechaarù; a bya ezia Jiósèfu lẹ nna iya bẹ iphe emekwa. O duta ụnwu iya ẹphenebo; Manásẹ; waa Ifuremu gude jeshia. ² A sùepfo Jiékòpù: "Ọ kwa Jiósèfu nwa ngu byapfutaru ngu nta-a." Ọ rọkota ike; bya agbèshi nọdu anọo l'iphe, ọo zẹje azẹe.

³ Jiékòpù sù Jiósèfu: "Chileke, bụ Ọkwoolemka byapfutakwaru mu lẹ Luzu, nọ l'alì Kénanu; bya agọru ọnu-ọma nù mu l'ẹka ono; ⁴ sù mu: 'Lekwa; mu e-me ngu g'ì zùà azùzù; bya emee g'unu dù l'otu. Mu e-me ngu g'ì bụru ọha ẹka ngu; tẹme mu anù ngu alì-a g'ọ bụru oke-iphe oshilọkpa ngu jasù lẹ tuutuutu lẹ m̀jimiimii.'" "

⁵ Jiékòpù sù iya: "Ụnwegirima labọ, ì nwùtaru l'alì Ijiputu tẹme mu bya phọ; mbụ Ifuremu waa Manásẹ bẹ mu wotaru g'ụnwu, mu nwùru l'onwomu; ẹgube Rúbenu; waa Simiyonu bụ ụnwu mu ono. ⁶ Ụnwu ọzo, aa-gbẹ nta-a nwùtaru ngu a-bùru ụnwu nkengu. Oke alì ọphu ẹphebedua a-hata bẹ e-shi l'ẹka unwune phẹ, bụ Ifuremu; waa Manásẹ. ⁷ Gẹ mu shi alì Padanu alwa bẹ aphù jiru mu obu teke Rechielù nwùhuru l'alì Kénanu g'anyi nọkwadu lẹ gbororo lẹ mgboru alì Ifurata. Mu woru iya lia l'agùga ọzo; l'alì Ifuratu, bụ iya bụ Bètulehemu."

⁸ Ízurelù hùma ụnwu Jiósèfu bya asù iya: "Bù ndu ole baa?"

⁹ Jiósèfu sù nna iya: "Ọ kwa ụnwu, Chileke nùru mu."

Ízurelù sù iya: "Dutaru mu phẹ gẹ mu gọru ọnu-ọma nù phẹ."

¹⁰ Teke ono bẹ Ízurelù aphùwaa ragaraga; kele ọ kahùwaru. Ọ tọo phù-rweedu aphù-rwe. Jiósèfu duritaru iya ụnwu iya ono ntse; nna iya bya etsutsua phẹ ọnu; bya anmata phẹ akpa.

¹¹ Ízurelù sù Jiósèfu: "Mu te eshikwa arìkwadu lẹ mu e-mecha hùmaba ngu akpùru-ẹnya ọzobaa; Chileke mechaa bya ahaa mu; mu hùmafua ụnwu ngu yekọbe iya."

¹² Jiósèfu bya eduritaru phẹ lẹ mgboru ikpere nna iya; bya ephureta kpube iphu l'alì. ¹³ Noo ya; Jiósèfu bya esekputa ẹphenebo l'ẹka. Ifuremu bẹ o sekpu l'ẹkutara; ọ nọdukwanu Ízurelù l'ẹkicha; o sekpuru Manásẹ l'ẹkicha; ọ nọdu Ízurelù l'ẹkutara. O gude phẹ ẹgube ono byakube Ízurelù ntse. ¹⁴ Obenu lẹ Ízurelù byaru l'agọru ọnu-ọma nù phẹ; ọ gbanga ẹka iya ẹphenebo; woru ẹkutara iya byabẹ Ifuremu, bụ onye kẹ nwata l'ishi; bya atụkobe Manásẹ, bụ ọkpara ẹkicha.

¹⁵ Ọ bya agọru Jiósèfu ọnu-ọma sù:

"Gẹ Chileke ono,

nna mu oche phẹ,

bù Ébirihamu;

waa Áyizaku tsoru ọzo iya ono

kebe ụnwegirima-a l'ọma.

Mbù Chileke ono,

bù Onye-nche mu

e -shi teke a nwùru mu

byasù nta-a.

¹⁶ Ọo ya bụ Ojozi-imigwe ono,

dzọtakotaru mu nù

l'ẹka iphe, bụ ẹjo-iphe,

byapfutaru mu nụ ono.
 G'e kujekwa ẹpha ụnwegirima-a
 laa l'ẹpha mu;
 waa lẹ kẹ nna mu oche pẹ,
 bụ Ébirihamu; waa Áyizaku.
 Tẹme ẹphe adụkwapho l'otu
 lẹ mgboko-a."

¹⁷ Jíósefu hụmaepfo lẹ nna iya woru ẹkutara tị-kobe Ifuremu l'ishi; ẹhu gbangahụ iya. O je azụ nna iya l'ẹka; g'ọ lọfu iya ẹka l'ishi Ifuremu l'ota tị-kobe l'ishi kẹ Manáse. ¹⁸ Jíósefu sụ nna iya: "Waawakwa nna; ọ kwa onye k'ọgerenya baa! Wokwaru ẹkutara byabẹ yẹbedua l'ishi!"

¹⁹ Nna iya jịka sụ iya: "Mu maru-a nno nwa mu; mu maru-a lẹ yẹbedua bẹ a-jaakwapho bụru ọha ophu; tẹme ọha ono apakwaapho ẹka. Obenu lẹ nwune iya kẹ nwata bẹ a-ka iya shii; tẹme oshilokpa nkiya bẹ a-buru ikpo-to ọha." ²⁰ Ọ gọru ọnu-oma nụ pẹ mbọku ono sụ:

"Ndu Ízurẹlu e-gudeje
 ẹpha ngu gọo ọnu-oma sụ:
 'Gẹ Chileke mekwaa ngu
 g'ị dụ gẹ Ifuremu yẹ Manáse.'"
 O shi ẹgube ono mee;
 Ifuremu ka Manáse shii.

²¹ Ízurẹlu sụ Jíósefu: "Mu abyaakwaa anwụhu; ọle Chileke bẹ a-nọ-kubekwa unu duphu unu azụ l'alị nna unu. ²² Ọzo bụ lẹ-a; mu nụwaru ngu oke alị lanụ g'ị gude kangoo ụnwunna ngu ndu ọphuu. Alị ono bẹ mu gude ogu-echi waa apfụ lwụta l'ẹka ndu Amọru."

Jiékpọu ago ọnu-oma anụ ụnwu iya

49 Noo ya; Jiékpọu bya ekua ụnwu iya; sụ pẹ:

"Unu dzukọbe gẹ mu kọoru

unu iphe, a-nwuru unu
 l'atatiphu!

² Unu dzukọbe bya

angabẹ nchi;
 unubẹ ụnwu Jiékpọu!

Unu ngabẹru nna unu,

bụ Ízurẹlu nchi!

³ Rúbenu; ọo gụbedua bụ

ọkpara mu;
 bya aburu ike mu;
 mbụ l'ị bụ nwa ivuzo,
 mu nwuru teke ike dụ mu.

Ọo ngu bẹ a kachaa akwabẹ

ùbvù; bya aburu ngu bẹ
 kakọta ọkpehu.

⁴ Eshinu jìnoduje atụ kpereree

g'akpara-mini l'eme iphe,
 erwubeduru ngu nụ;
 bẹ j tị kaedu ndu ọphuu shii;
 noo kẹle j zẹru l'iphe-azẹ

nna ngu;
mbụ je eworu iphe,
mu azeje aze merwua.

⁵ Simiyonu; waa Lívayi
bụ unwune.

Ephe egudeje ogu-echi
phẹ emekpa ndu ọzo ẹhu.

⁶ Mu ta abyakwa ayiru l'ìdzù,
ephe achị; ọphu mu abyakwa
anọdu l'echilabọ phẹ;
noo kele ephe gude ẹhu-eghu
gbushia nemadzụ;
bya egbubushia oke-eswi
akwara azụ ọkpa k'iwashị.

⁷ G'ẹhu-eghu phẹ vuru ọnu;
noo kele ooghughajeru
phẹ ẹka.

G'obu-ọku phẹ vuru ọnu;
noo kele ọopanukaje phẹ
ẹka l'ẹhu.

Mu a-chịkashi-dzuru phẹ
l'alị Jiékọpu;
mbụ dokashidzuru phẹ
l'alị Ízurelu l'ophu.

⁸ Jiuda; unwunna ngu
a-nọduje ekele ngu ekele.

Ẹka ngu a-zụchaa ndu
ọhogu ngu
l'ẹkpiri ke pfurii.

Unwunna ngu g'ephe ha
ephozeru ngu.

⁹ Gube Jiuda bụ nwa oduma
egbara.

Gube nwa mu;
i shiwa l'ẹka i gbushiru iphe,
i riru lwa.

Nta-a bẹ o gbushiwaru ikpere
ze aze g'oduma;
mbụ g'akahụ oduma;
?bụ onye sụru iya ekute?

¹⁰ Jiuda ta abụ-buhuduru
eze abụ-buhu; ọphu
mgboro-eze ono abyadụ
alufu iya alufu lẹ mgbaka
ọkpa; gbiriri jasụ teke onye
ọ kuru ishi l'ẹka a-bya.

Ọ -byaepho bẹ ọha l'ophu
a-ngaberu iya nchi.

¹¹ Nkapfu-igara iya bẹ
oo-libeje lẹ vayinu.

Nwa nkapfu-igara iya bẹ
oo-libeje l'ekali vayinu
ono ophu mishiru
mebyi kẹ wogalaa.

Ọo-saje uwe iya lẹ
mini akpuru vayinu.

Akpuru vayinu ono,
enwuje kẹ pfu
ge mee ono bẹ
oo-gudeje asa
akpawuru-uwe iya.

¹² Mee e-me; enya
achaa ya vaa.

Era-eswi emee;
eze acha iya phuuphuu.

¹³ Zebulun bẹ e-buru lẹ
mgboru eze-enyimu.

Aguga enyimu iya a-buru
odu ugbo-mini.

Oke alj iya e-jerwu Sayidonu.

¹⁴ Isaka bu nkapfu-igara,
okpehu du;
mbu gude eda labo,
a nmakoberu iya
l'okpurukpu ze azee.

¹⁵ Ọ humaepho g'eka
oodzu ike du-be ree;
waa g'alj iya ono du-be guu;
o phozeta nmakota ivu-erwa
iya jikoru l'ukuvu;
bya ejeahaa ozi,
e kebutaru iya g'o je.

¹⁶ Danu bẹ a-noduje ekpe
ndu nkiya ikpe,
pfuru oto;
mbu egube ono,
okpa-ipfu Izurelu ndu
ophuu ekpeje iya pho.

¹⁷ Danu a-du g'agwo,
no l'aguga uzo;
mbu g'ogiji,
no l'aguga gbororo,

abujeru:

Ọ -taa ịnya l'ichirupfu ọkpa
l'ọ tufu onye agba iya
nụ l'azụ.

¹⁸ Gụbe Chipfu;
mu ele ọnya teke
iji-dzọta mu.

¹⁹ Gadu bẹ ndu ọ-lwụa-ọlaa
a-dapfu;
ọle ọoghakobe chipyabe
phe.

²⁰ Asha bẹ a-nọdu akọ
ọkpobe nri.
Nri, ọo-nọdu akọ bụ nri,
atsọ ụtso,
gbaru ndu eze l'eriri.

²¹ Nafutali bụ ele,
agbaphe g'ọ dụ iya.
Ọonwuje nwa,
ama ntumatu.

²² Jiosẹfu bụ vayinu,
amije ntumatu;
ọ bụ vayinu,
nọ-kube mgboru ẹka
mini dụ,
amije mebyi shii.

Ẹkali iya baa ụba tuko
igbulọ sweta.

²³ Ndu ọgba-apfụ gude
ẹhu-eghu byapfuta
iya ọgu.

Ẹphe gbaru iya apfụ;
shi nno mekpaa ya ẹhu.

²⁴ Ọle apfụ iya keerupho
jịngujingu g'o keru;
tẹme e mee ọkpu ẹka iya;
o shihu ike.

Ọ bụru shita l'ike k'onye bụ
Ọkalibe kẹ Jiékọpu;
mbụ onye ono,
bụ onye-nche;
waa onye mgbobuta kẹ
Ízurelu.

²⁵ Onye ike ono shi l'ẹka bụ
Chileke kẹ nna gụbe Jiosẹfu,
bụ onye eyejeru ngu ẹka;

mbụ onye ono,
bụ Ọkwoolemka,
bụ onye emejeru ngu
iphe-oma.

Oomejeru ngu iphe-oma
ọphu shi l'imigwe;
bya emejekwaru ngu
phọ iphe-oma ọphu shi
lẹ mini ime-alị.

Teme ọ bụru iya bụ onye
egudeje nwa;
waa eche nwa ẹra meeru
ngu iphe-oma.

²⁶ Ọnu-oma ọphu nna ngu
gọru ngu kakwa k'oke-úbvú
ndiche shii;
mbụ l'ọ kakwa iphe-oma
ọphu úbvú,
shi teke ndiche nọduta
anuje shii.

G'iphe-oma ono g'ọ hakọta
bukwaru kẹ Jiósẹfu;
mbụ g'ọ bukotakwaru kẹ
yẹbe onye ono,
a hofutaru l'echilabọ
unwune iya dobe iche ono.

²⁷ Benjaminu bụ ẹjo-nkụta-ọswa,
ẹgu alabushi akurepho.
O -rwua l'ụtsu l'o gbua iphe taa.
O -rwua l'ụzenyashi l'o kee iphe,
ọ lwutaru l'ọgu."

²⁸ Ndu ono bukota ọkpa-ipfu Ízurẹlu ẹphe n'iri l'ẹbo. Teme iphe ono bukotaru iphe, nna phẹ pfuru yeru phẹ teke o gọru phẹ ọnu-oma. Ọ gọerupho onyenonu ọnu-oma, rwuberu iya nụ.

Anwụhu Jiékọpu

²⁹ Noo ya; ọ bya ekeru ekpe nụ phẹ sụ: "Mu abyawaa alapfu ndiche mu phẹ. Unu likwa mu l'ẹka e liru nna mu phẹ l'ogba, nọ l'alị Ẹfuronu, bụ onye Hetu. ³⁰ Ọgba ono yẹle alị ono nọ l'alị Makupela ono, nọ lẹ mgboru Mamure l'alị Kénanu; bẹ Ẹbirihamu zutaru l'ẹka Ẹfuronu onye Hetu dobe; g'ọ bụru ẹka ee-lije odzu. ³¹ Ọ bụru ẹka ono bẹ e liru Ẹbirihamu; yẹe nyee ya, bụ Sera; teme e likwaphọ Áyizaku; yẹe nyee ya, bụ Ribeka l'ẹka ono; teme mu bya elia Lii l'ẹka ono. ³² Alị ono yẹe ọgba, nọ iya nụ bẹ a zuru ndu Hetu."

³³ Jiékọpu keghechaephọ ekpe nụ unwu iya; bya aze-zeta aze; tya unme ikpazu; ọ bụru iya alapfu ndiche iya phẹ.

50 Jiósẹfu bya apata onwiya tya l'eli nna iya; kwaru ẹkwa kpua ya; bya etsutsukwaa ya phọ ọnu. ² Noo ya; Jiósẹfu bya ezia ndu dokinta, ejeru iya ozi g'ẹphe dozia odzu nna iya, bụ Ízurẹlu g'o to rehu. Ndu dokinta ono bya edozia odzu ono ẹgube ono. ³ Ọ bụru ụkporo abalị labọ bẹ ẹphe gude dozia odzu ono; tee ya mmanu, g'o to rehu. E mechaa; ndu Ijiputu bya akwaa ẹkwa iya ụkporo abalị ẹto l'abalị iri.

⁴ Eswe akwakwa iya -bvupho; Jiósèfu sù ndu-ozì Fero: “Ò -bùru lẹ̀ mu dù unu l'obu; unu pfiaru Fero sù iya ⁵ lẹ̀ nna mu mekwarù; mu riaru iya nte sù lẹ̀ ya abyawaa anwùhu; ọ̀lẹ̀ gẹ̀ mbèdua jekwa elia ya l'ilu, ọ̀ tǔru doberu onwiya l'alì Kénanu. Ọ̀o ya bụ̀ gẹ̀ mu jenù je elia nna mu; gẹ̀ mu alwaphuta azù.”

⁶ Fero sù iya: “Tùgbua je elia nna ngu l'ẹ̀ka o pfuru g'i riaru iya nte l'ii-je elia ya.”

⁷ Ọ̀o ya bụ̀; Jiósèfu tǔgbuna jeshia eli nna iya. Ndu ozì Fero g'ẹ̀phe ha tǔko wùfu tsoru iya. Ndu bụ̀ ọ̀gerenya l'ibe Fero; waa ndu bụ̀ ọ̀gerenya Ijiputu l'ophu; ⁸ tẹ̀me waa ndibe Jiósèfu l'ophu; waa ùnwunna iya; mẹ̀ ndu bụ̀kpoo kẹ̀ nna iya g'ẹ̀phe hakọ̀ta. Ùnwegirima ibe phẹ̀ mẹ̀ iphe-edobe phẹ̀ bẹ̀ ẹ̀phe hakọ̀taru l'alì Goshenu.

⁹ Ùgbo-ìnya; mẹ̀ ndu agba l'ìnya bẹ̀ ẹ̀phe l'ẹ̀phe swìkwapho. Ẹ̀phe dùkpoo igwerigwe tǔko swìru.

¹⁰ Ẹ̀phe rwua ẹ̀ka eechije balì lẹ̀ Atadu, nọ̀ lẹ̀ mgboru ẹ̀nyimu Jiódanu; ẹ̀phe raa ẹ̀kwa iya rashìja ya ike. Jiósèfu bya anọ̀du l'ẹ̀ka ono kwaa nna iya ono ujiku ẹ̀saa. ¹¹ Ndu Kénanu, bu l'ẹ̀ka ono nùmaepho ẹ̀kwa aphù, aara lẹ̀ mgboru ẹ̀ka eechije balì lẹ̀ Atadu; ẹ̀phe sù: “Ndu Ijiputu ataswìbejekwa ọ̀kpoma raa ẹ̀kwa aphù.” Noo iphe ono meru g'ò gude e kua ẹ̀ka ono, nọ̀-kupe ẹ̀nyimu Jiódanu ono “Abẹ̀lu-mizuremu”.

¹² Noo ya; ùnwu Jiékọ̀pu mee g'ò sùru g'ẹ̀phe mee. ¹³ Ẹ̀phe pata iya je l'alì Kénanu je elia ya l'ọ̀gba, nọ̀ l'alì Makupela lẹ̀ mgboru Mamure, bụ̀ ẹ̀ka Ébirìhamu zǔtaru Ẹ̀furonu onye Hetu g'ò bǔru ẹ̀ka ee-lije odzu; yẹ̀e alì, tso iya nù. ¹⁴ E lichaepho nna iya; Jiósèfu lwaphuta azù l'alì Ijiputu; yẹ̀e unwune iya; mẹ̀waro ndu ọ̀zo, tso iya je eli nna iya ono.

Jiósèfu epfu opfu ọ̀ma eyeru ùnwunna iya

¹⁵ Ùnwunna Jiósèfu hùmaepho lẹ̀ nna phẹ̀ nwùhuwaru; ẹ̀phe sù: “Ò -bùru lẹ̀ Jiósèfu bẹ̀ iphe, anyi meru iya-a eghukwadu egbu bẹ̀ ọ̀o-pfùkwa anyi ùgwo iya.” ¹⁶ Noo ya; ẹ̀phe zia ozì g'e je ezia Jiósèfu sù iya: “Nna ngu byakwa l'anwùhu bya atùja ekemu-a sù: ¹⁷ ‘Unu e-pfuru Jiósèfu lẹ̀ mu arwọ̀kwa iya arwọ̀rwo g'ò gùkwaaru ùnwunna iya nù l'ẹ̀ka ẹ̀phe mesweru iya; yẹ̀ l'iphe-ẹ̀ji, ẹ̀phe meru; kẹ̀lẹ̀ ọ̀ kwa ẹ̀jo-iphe bẹ̀ ẹ̀phe meru iya.’ Ọ̀ bụ̀kwanuru iphe, anyi arwọ̀ ngu nta-a bụ̀ g'ì gùnaa nù l'emeswe, anyìbe ndu-ozì Chileke nna ngu mesweru ngu.” Ẹ̀phe zichaepho Jiósèfu ozì ono; ọ̀ wata ẹ̀kwa.

¹⁸ Ùnwunna iya tǔgbukwapho wù-pfu iya je adaa kpurumu l'atatiphu iya bya asù: “Iilena l'anyi tǔkoakwaru bǔru ohu ngu.”

¹⁹ No iya; Jiósèfu sù phẹ̀: “Gẹ̀ ndzù ta agùshi unu; kẹ̀lẹ̀ ọ̀ tọ̀ bǔdu mu bụ̀ Chileke. ²⁰ Ọ̀ bụ̀ eviya l'unu chìru idzu g'unu mee mu ẹ̀jo-iphe; obenu lẹ̀ Chileke meru iya; ọ̀ bya abǔru iphe-ọ̀ma; k'ọ̀phu e shi ẹ̀gube ono dzọ̀ta ndzù ndu dù igwe, bụ̀ iya bụ̀ iphe, nwùru nù-a. ²¹ Ọ̀o ya bụ̀ gẹ̀ ndzù ta agùshi unu. Mu a-nọ̀dua anù unu nri; unu l'ùnwegirima unu.” Ọ̀ bya emee ya; o doo phẹ̀ ẹ̀nya l'ẹ̀hu te eghudu iya egbu; bya epfuru opfu-ọ̀ma yeru phẹ̀.

Anwùhu Jiósèfu

²² Jiósèfu buru l'alì Ijiputu; yẹ̀e ndibe nna iya l'ophu. Ọ̀ nọ̀ru ọ̀kporo apha ise l'apha iri; ²³ bya ahùma nwanwa ùnwu Ifuremu. Tẹ̀me Jiósèfu hetakwaphọ̀ ùnwu Makiya, bụ̀ nwatibe Manásẹ̀ l'ùtapfu iya teke a nwùru phẹ̀.

²⁴ Noo ya; Jiósèfu sù ùnwunna iya: “Mu abyaakwaa anwùhu. Ọ̀lẹ̀ mu maru lẹ̀ Chileke e-mecha bya eyeru unu ẹ̀ka dufuta unu l'alì-a; duta unu laphu azù l'alì, Chileke kweru Ébirìhamu; waa Áyìzakù; waa Jiékọ̀pu ukwe iya ono; bya eria nte yeru phẹ̀ iya ono.” ²⁵ Jiósèfu mee g'ùnwu Ízùrẹ̀lu riaru iya nte. Ọ̀ sù phẹ̀: “Mu maru lẹ̀ Chileke e-mecha bya eyeru unu ẹ̀ka. O -rwua teke ono; unu chìtakwa ọ̀kpu mu gude lùfu l'ẹ̀ka-a.”

²⁶ Ọ̀o ya bụ̀; Jiósèfu nwùhu g'ò nọ̀chaerupho ọ̀kporo apha ise l'apha iri. E dozia odzu iya g'ò to rehu; bya eye iya l'okpoko-odzu dobe l'alì Ijiputu.

Awụfu

Mkpamehu ndu Ízurelu

1 Waa epha unwu Ízurelu, tso Jiékọpu laa alí ndu Ijiputu baa. Onyemonye dutaru ndibe iya lashia eka ono.

² Rúbenu; waa Simiyonu; waa Lívayi; waa Jiuda; ³ waa Isaka; waa Zebulonu; waa Benjiaminu; ⁴ waa Danu; waa Nafutali; waa Gadu; waa Asha. ⁵ Oshilokpa Jiékọpu tukoru du ukporo umadzu eto l'umadzu iri. Jiósẹfu nọhawaa anono l'alí ndu Ijiputu.

⁶ Tọbudu iya bu; Jiósẹfu yee unwunna iya g'ẹphe ha; waa ogo k'ono tukowa nwushihukota. ⁷ Ole ndu Ízurelu azushiele-a; bya abarahụ. Ẹphe zushiru kwatakpo paa eka apaa; k'ophu epe tukoerupho alí ono sweta.

⁸ Noo ya; onye eze ophúú, bu onye ta amadu ke Jiósẹfu amama ophu bya aburu eze le Ijiputu. ⁹ Noo ya; o su ndu alí iya: "Unu lenu le ndu Ízurelu akaakwa anyi shii k'ophu epe e-mechaa ka anyi okpehu. ¹⁰ Unu byakwa g'anyi kwaberu phe enya. Odumeka be epe a-kabakwa evuvu. O -buru l'a nonyaru; ogo daa be epe e-tsokwaru ndu ohogu anyi bya etsoo anyi ogo; gbado eka-a lashia."

¹¹ Oo ya bu; ndu Ijiputu bya ahota nemadzu; mee phe udumali; su g'ẹphe kebutaje ndu Ízurelu g'ẹphe je ozi mkponwu-ehu. Ẹphe bya akpa mkpukpu Pitomu; waa mkpukpu Ramesesu g'o buru mkpukpu eka Fero e-dobeje iphe. ¹² A -ka phe akpa ehu; epe agbe ka azushi ka l'otu dzuru ekameka. Ndu Ijiputu kabakporo atsu ndu Ízurelu ebvu; ¹³ bya akabakporo eme g'ẹphe jeje ozi mkponwu-ehu. ¹⁴ Ẹphe kpabe phe ozi; gude mee ndzu phe buru phe aphu; mee g'ẹphe yoshi eja buloku. Teme epe aghakwa pho eja mini; mewaro ozi, nongbu l'egu phe. Iphe, bukota ozi, ndu Ijiputu kebutaru phe g'ẹphe je bukotaruzi mkponwu-ehu.

¹⁵ Eze ndu Ijiputu su unwanyi, eswije ndu Hiburu ime, epha phe bu Shifura; waa Puwa: ¹⁶ "Unu -nodu eswi unwanyi ndu Hiburu ime m'ẹphe nodu anwu nwa; epe -nwue ya pho; unu nyoje phe. O -buru nwoke; unu gbuje iya; teke o bu nwata nwanyị; unu hajekwa iya g'o nodu ndzu!" ¹⁷ Obenu le ndu eswije ime ono atsu Chileke ebvu; ophu epe emejedu iphe ono, eze Ijiputu ziru phe ono. Ẹphe nodu ahaje nwa-nwoke; epe anodu ndzu. ¹⁸ Noo ya; Eze ndu Ijiputu bya ekuko ndu eswije ime ono; bya asu phe: "Bu gunu be unu meru iphe, du egube-a? Bu gunu kparu iphe unu ahaje unwegirima unwoke; epe anodu ndzu?"

¹⁹ Unwanyi eswije ime ono su Fero: "Ti madu l'unwanyi Hiburu ta adudu ge ke ndu Ijiputu. Okpehu du phe. O nodu abujeru; ndu eswije ime -bya abyarwuta eka ono; epe ezedawaa."

²⁰ Oo ya bu; Chileke meeru ndu eswije ime ono iphe-oma. Ndu Ízurelu nodu evu; bya akakporo aka l'otu.

²¹ Chileke mekwapho g'unwu ndu eswije ime ono ka l'otu; kele epe atsu iya ebvu.

²² Noo ya; Fero bya ataru ndu nkiya g'ẹphe ha ekemu su: "O -buru le ndu Hiburu nwuru nwa; o -buru nwoke; g'e jeje echie ya l'enymu Nayilu! Teke o bu nwanyị l'a haa ya g'o nodu ndzu!"

Anwunwu Mosisu

2 Noo ya; nwoke, shi l'onulo Lívayi bya aluta nwanyị, shikwapho l'onulo Lívayi. ² Nwanyị ono bya atsuta ime; bya nwua nwa nwoke. O humaepo le nwata ono manukaru mma; o hee ya l'edomi onwa eto. ³ O nonyaa; ophu o duedu ike domikota iya edomi. O bya egbuta eji gude kpaaru iya nkata; bya echia ya urwa mbekee. O bya ekuru nwata ono ye l'ime nkata ono; pata je edobe l'aguga enymu Nayilu eka eji zeru. ⁴ Nwune iya nwanyị bya eje apfuru uzanya g'o maru iphe, l'e-eme nwata ono.

⁵ Noo ya; nwa Fero ke nwanyị jeshia awu ehu l'enymu Nayilu ono. Yele unwumgboko, ejeru iya ozi swiru tuko eje l'aguga enymu ono. O huma nkata ono g'o no l'ime eji ono; bya ezia ohu iya nwamgboko g'o je ewotaeduru

iya ya. ⁶ O kpuhaa ya; bya ahụma nwata ono. Nwata ono nọdu ara ẹkwa; imemini iya dị iya. O sụ: “O kwa nwa onye Hiburu bẹ o bụ!”

⁷ Nwune nwata ono kẹ nwanyị sụ nwatibe Fero ono: “?Bụ gẹ mu je ekuaru ngu nwanyị Hiburu, e-heru ngu nwata ono?”

⁸ O sụ iya ngwa; g'o jenu. Nwamgboko ono tųgbua je ekua nene nwata ono. ⁹ Nwada Fero sụ ne nwata ono g'o kuta nwata ono je ehefutaru iya; gẹ ya p'fua ya ụgwọ. Noo ya; nwanyị ono bya ekuta nwata ono je ehehaa.

¹⁰ Nwata ono vutaephō; o duta iya dulaaru nwatibe Fero ono; o bụru nwa iya. O woru iya gụa Mosisu; kẹle o sụru l'ọo nwata, ya gụtaru lẹ mini.

Mosisu agba ala Midiyanu

¹¹ Noo ya; o rwua ujiku lanụ gẹ Mosisu vutachaaru; o jeshia ahụma ndu nkiya l'ẹka ono, ẹphe eje ozi mkpọnwu-ẹhu ono. O hụma onye Ijiputu ẹka oochi onye Hiburu iphe, bụ onye lanụ l'ụnwunna iya. ¹² O bya achịka ẹnya ibe k'ẹbo ẹbo; ọphu o dudu onye o hụmaru. O chigbua onye Ijiputu ono bya egude ẹja kpamia ya. ¹³ O -rwua lẹ nchitabọhu iya; o tųgbukwa ọzo je ahụma ndu Hiburu ụmadzu labọ ẹka ẹphe alwụ ọgu. O sụ onye ọphu achọ ọp'fu: “?Denu g'ọ nwuru iichi onye Hiburu ibe ngu iphe?”

¹⁴ Onye k'ono sụ iya: “?Bụ onye meru ngu onye-ishi; waa onye-ikpe anyi? Tọo ?iimewaa g'i gbua mu g'i gburu onye Ijiputu phọ?” Noo ya; ndzụ gụahaa Mosisu; o rịa sụ: “Iphe-a, mu meru-a bẹ a -gbẹ madzuchawaru nụ.”

¹⁵ Fero nụmaephō iphe ono bya emeahaa g'o gbua Mosisu. Mosisu gbaful l'ibe Fero gbaru lashja alj ndu Midiyanu je eburu. O jerwua bya anọdu anọo l'agụga wẹlu. ¹⁶ Noo ya; onye uke ndu Midiyanu nweru ụnwumgboko ẹsaa. Ẹphe bya lẹ wẹlu ono bya ekuta mini ye l'iphe, eeyejeru anụ mini g'aturu ibe nna phẹ ngụa. ¹⁷ O nweru ndu ọzo, eche aturu, byaru bya achifu phẹ. Noo ya; Mosisu gbalihu bya eyetaru phẹ ẹka; kuta mini doberu aturu phẹ.

¹⁸ Ụnwumgboko ono lapfuephō nna phẹ, bụ Ruwẹlu; o sụ phẹ: “?Denu g'ọ nwuru unu lwaru ẹgwegwa ẹgube-a ntanu-a?”

¹⁹ Ẹphe sụ iya l'o nwekwaru nwoke Ijiputu, nafutaru phẹ l'ẹka ndu eche aturu ndu ọphuu. Teme o bya esetafukwapho mini doberu aturu phẹ; o ngụa.

²⁰ O sụ ụnwada iya: “?Denuhun nwoke ọbu? ?Bụ gunu kparu iphe, unu paru iya haa? Unu je ekua ya g'ọ bya eria nri.”

²¹ Mosisu kweta; yee nwoke ono buru. Nwoke ono bya ekuru nwa iya nwanyị, bụ Zipora kee Mosisu; o luru.

²² Zipora bya eyeru iya nwa nwoke. Mosisu gụa ya Geshomu; noo kẹle Mosisu sụru: “Mu bụ onye lwaru alwalwa l'alj ndu ọhozo.”

²³ A nọnyakpoephō; eze ndu Ijiputu nwuhu. Ndu Ízurelu nọdu atsụ pfupfupfu; echi mkpu; ara g'e yeru phẹ ẹka l'iphe-ẹhuka ono, ẹphe eje l'abubu ono, ẹphe bụ ohu ono. Ẹkwa ono, ẹphe ara ono rwua Chileke nchị.

²⁴ Chileke numa ude ono, ẹphe atsụ ono; bya anyata ọgbandzu ẹphe lẹ Ẹbirihamu; waa Áyizaku; waa Jiékọpu.

²⁵ Chileke bya aghaa ẹnya; lee ndu Ízurelu; bya arjahaa ọriri ẹhu phẹ.

Ọku, l'enwu l'irwu oshi

3 No iya; Mosisu nọdu eche aturu jieturo, bụ nna nyee ya; bya aburu onye uke ndu Midiyanu. O -rwua ujiku lanụ; o chita aturu ono gude jeshia ẹka dū ẹnya l'echiegu. O jee jasụ o jerwua l'úbvú Horẹbu, bụ iya bụ úbvú Chileke. ² O bụru l'ẹka ono bẹ Ojosi Chipfu gude ọku, enwu l'irwu oshi hee ya l'atatiphu. Mosisu hụma l'ọku ono enwu l'irwu oshi ono; obenu l'o to tsupyashidu iya. ³ Oo ya bụ; Mosisu sụ: “Gẹ mu bya ejekubeekwa iphe ọwa-a ntse; mbụ iphe ọwa-a, tųfuru ẹhu, anwụ nụ-a; gẹ mu maekwaru iphe, kparu iphe, ọku ono te etsupyashidu irwu ono.”

⁴ Chipfu hụmaephō l'ọ kpịritawaru ntse g'o lerweta ẹnya; Chileke shi l'irwu ono kua ya oku sụ: “Mosisu! Mosisu!”

Mosisu za ẹnu; sụ: “Wakwa mu nọ l'ẹka-a.”

⁵ Chileke sụ iya: “Ta kp̄iritabaekwaru ntse ọzobaa! Yefu akp̄okpa ngu; noo kele ẹka ono, i pfuru ono bu al̄i, du nsọ.” ⁶ Sụ iya: “Ọ kwa m̄bedua bu Chileke ke nna ngu; buru Chileke ke Ẹbirhamu; buru Chileke ke Ẹyizaku; bya aburu Chileke ke Jiékọpu.” Mosisu n̄umae ya ph̄o; o wohaa iphu; kele ndz̄u ele Chileke ẹn̄ya wataru iya aḡu.

⁷ To budu iya bu; Chipfu sụ: “Mu h̄umawaru iphe-ẹhuka, ndibe mu eje l'al̄i ndu Ijiputu. Mu n̄umawa mkpu, ẹphe echi sụ g'a dz̄ota ph̄e l'ẹka ndu udumali; t̄eme iphe-ẹhuka, ẹphe eje ruwuwa mu l'ehu. ⁸ Ọo ya bu l̄e mu byawaru ge mu nafuta ph̄e l'ẹka ndu Ijiputu; duru ph̄e laa l'al̄i, du ree; bya adu shii; mbu al̄i mini ẹra-eswi; waa man̄u-ẹn̄wu jiru ke pyimu pyimu; mbu l'al̄i ndu Kėnanu; waa ndu Hetu; waa ke ndu Am̄oru; waa ke ndu Pėrezu; waa ke ndu Hevu; t̄eme waa ke ndu Jiebusu. ⁹ Nta-a be mkpu, ndu Ẹzurelu echi ruwuru mu l̄e nchi; t̄eme mu h̄umawaa ge ndu Ijiputu gude akpa ph̄e ẹhu. ¹⁰ Ọo ya bu; l̄e nta-a be mu ezi ngu g'i jepfu Fero je edufuta ndibe mu, bu ndu Ẹzurelu l'al̄i Ijiputu!”

¹¹ Mosisu sụ Chileke: “?Bu onye be mu bu k'eje apfuru Fero l'iphu; je edufuta ndu Ẹzurelu l'al̄i Ijiputu?”

¹² Chileke sụ iya: “Mu e-swiru ngu eswiru. T̄eme waa iphe-ọhubama, ii-gude maru l'ọo m̄bedua ziru ngu ono baa: I -dufutaeph̄o ndu ono l̄e Ijiputu be unu a-baru m̄be Chileke ẹja l'úbvú-a.”

¹³ Mosisu sụ Chileke: “Ọ -bukwanuru l̄e mu jepfuru ndu Ẹzurelu je asu ph̄e: ‘Chileke ke nna unu ph̄e zikwaru mu ge mu byapfuta unu.’ Ẹphe -jikwanua mu sụ: ‘?Ẹpha ngu aza ḡunu?’ ?Bu ḡunu be mu e-yeru ph̄e ọnu?”

¹⁴ Chileke sụ Mosisu: “Mu bu onye mu bu. Iphe, ii-pfuru ndu Ẹzurelu bu l'ọo m̄bedua, bu Chipfu ziru ngu g'i byapfuta ph̄e.”

¹⁵ Chileke s̄ukwapho ge Mosisu sụ ndu Ẹzurelu: “Ọo Chipfu, bu Chileke ke nna unu ph̄e; mbu onye bu Chileke ke Ẹbirhamu; buru Chileke ke Ẹyizaku; bya aburu Chileke ke Jiékọpu be ziru ngu g'i byapfuta ph̄e. Noo ẹpha mu bu ono jas̄u l̄e tuutuutu l̄e m̄imiimii. Ẹpha ono be ọgbo m̄e ọgbo e-gude maru mu.”

¹⁶ “Tuḡbua je ekuk̄o ndu bu ọgerenya l̄e Ẹzurelu; sụ ph̄e l̄e Chipfu, bu Chileke ke nna unu ph̄e; byapfutaru ngu; mbu onye ono, bu Chileke ke Ẹbirhamu; buru Chileke ke Ẹyizaku; bya aburu Chileke ke Jiékọpu. Waa iphe o pfuru baa: ‘Mu lewaru unu ẹn̄ya; h̄uma ẹgube iphe, eeme unu l̄e Ijiputu. ¹⁷ Mu kwewaa ukwe l̄e mu e-dufuta unu l'iphe-ẹhuka, unu eje l̄e Ijiputu; duru unu laa al̄i ndu Kėnanu; waa ke ndu Hetu; waa ke ndu Am̄oru; waa ke ndu Pėrezu; waa ke ndu Hevu; t̄eme waa ke ndu Jiebusu; al̄i, mini ẹra-eswi; waa man̄u-ẹn̄wu aso gborogboro.’

¹⁸ “Ndu bu ọgerenya Ẹzurelu be a-ngaberu ngu-a nchi. Ọo ya bu; ḡubedua unu l̄e ndu bu ọgerenya atuko sw̄iru jepfu eze ndu Ijiputu je asu iya: ‘Chipfu, bu Chileke ndu Hiburu be byapfutakwaru anyi. Hanaa anyi g'anyi jee ije ujiku ẹto; lufu l'echīegu je agwaa Chipfu, bu Chileke anyi.’ ¹⁹ Ọle mu makwaru-a l'eze ndu Ijiputu te ekwedu g'unu je; gbahaa l'e meru iya l'okpehu. ²⁰ Ọo ya bu l̄e mu a-machi ẹka mu; gude iphe, du biribiri, mu e-me l̄e Ijiputu n̄ya ph̄e ch̄iipfu. Iphe ono -mechaeph̄o be oo-kwechaa haa unu g'unu lash̄a.

²¹ “Mu e-me ge ndu Ẹzurelu-a du ndu Ijiputu l'obu; k'ophu bu; unu -lash̄eph̄o; unu ta agbaduru ẹka. ²² Nwanyi, nonu a-su onye obutobu iya; ọzoo nwanyi, bu l'ulo iya g'ọ n̄u iya iphe, e meru l̄e mkp̄ola-ọchaa; waa ophu e meru l̄e mkp̄ola-ododo; waa uwe, unu e-ye unwegirima unu. Ọo ya bu unu eshi nno kwaa iphe ndu Ijiputu l'okwata gude lash̄a.”

Iphe-ọhumalenya, Mosisu e-me

4 Mosisu sụ: “?Ọ -bukwanuru l'ẹphe te kwetaduru iphe, mu pfuru; ọzoo l'ẹphe te ekwedu ngaberu mu nchi; sụ l'ọo ọka l̄e Chipfu ta abyapfutaduru mu-e?”

² Ọo ya bu; Chipfu jia ya; sụ: “?Bu ḡunu be i gude l'ẹka ono?”

Ọ sụ iya l'ọ kwa mgboro.

³ Chipfu sụ iya: “Toḡboedu iya l'al̄i!”

Ọ toḡbo iya. Ọ gh̄o agw̄o. O ye okpa l'oso. ⁴ Chipfu sụ iya: “Mach̄a ẹka gude iya l̄e mgb̄ozu!” Mosisu bya amach̄a ẹka; zu agw̄o ono. Ọ nodu iya l'ẹka; gh̄o-zia buru mgboro g'o shi buru. ⁵ Chipfu sụ iya: “Mee iphe-a gude mee g'ẹphe kweta l̄e Chipfu, bu Chileke ke nna ph̄e; mbu onye ono, bu Chileke ke Ẹbirhamu; buru Chileke ke Ẹyizaku; bya aburu Chileke ke Jiékọpu be byapfutaru ngu n̄u.”

⁶ Chipfu byakwa asu Mosisu ozo: "Nwua eka le mkputepho ngu!" Mosisu bya eworu eka ye le mkputepho. O wofutashia eka; ekpenta nmawa iya eka swokoswoko; eka chahuwa iya roboo.

⁷ Chileke su iya: "Ngwa; yepfu iya azu le mkputepho ngu!" Tobudu iya bu; Mosisu bya eyepfu eka iya azu le mkputepho iya ono. O wofutashia ya; ekpenta ono mishihuwa; mbu eka dukotawa iya g'ehu iya ibe iya ophuu du.

⁸ Noo ya; Chipfu su: "O -buru l'ephe te ekwetadu nkengu; ozoo l'ephe ta angabeduru ngu nchi l'iphe-ohu-malenya ke mbu pho be ephe e-kweta-a k'ebo-a. ⁹ Obenu o -buru l'ephe te ekwetaduru; ozoo l'ephe ta angabeduru ngu nchi l'iphe-ohumalenya labo-a; je ekuta mini l'enyimu Nayilu; bya awushi l'alj okponku. Mini ono, i kutaru l'enyimu ono a-gho mee l'alj eka ono."

¹⁰ Mosisu su Chipfu; "Oowaa Nnajiuphu; mu ta amakwa g'aasaje opfu. Eshikpo le mbu bya aduru nta-a, iipfu eyeru mube onye-ozu ngu-a be mu buepho onye epfu deneshii bya aburu onye epfu l'onu oku."

¹¹ Chipfu su iya: "?Bu onye meru onu nemadzu? ?Bu onye emeje nemadzu l'oda nkuchi; ozo onu kpurukudukuu? ?Bu onye emeje nemadzu l'ophu uzo; ozoo g'o tsua ishi? ?Tobudu mbedua, bu Chipfu? ¹² Ngwa je! Mu e-yetaru ngu-a eka g'i pfua opfu; bya ezikwa ngu pho iphe, ii-pfu."

¹³ Obenu le Mosisu suru: "Jiko Nnajiuphu mu; zia ya ro onye ozo g'o jee."

¹⁴ Noo ya; Mosisu mee; ehuhuaa Chipfu egu. O su Mosisu: "?Nwune ngu, bukwanu Eronu, bu oshilokpa Liviye-e? Mu maru le yebedua maru g'leepfu opfu. O nokwa l'uzo eka oobya ngu ndzuta. Ozo bu l'obu a-tso iya utso shii me o -huma ngu. ¹⁵ Ii-pfuje yeru iya; karu iya iphe, oo-pfu. Mu a-nodua eyeru unu n'ebo eka l'epfu opfu; teme o buru mbedua a-nodu ezije unu iphe, unu e-meje. ¹⁶ Oo Eronu be e-pfuchitajeru ngu opfu l'atatiphu ndu Izurelu. Mbu l'oo-duepho g'o bu yebedua bu onu ngu. Teme l'i due ya pho g'i bu Chileke. ¹⁷ Ole o g'i gude mgboro-a, i gude l'eka-a; k'ophu ii-gude iya meje iphe-ohumalenya-a."

Mosisu ala azu le Ijiputu

¹⁸ Oo ya bu; Mosisu bya ejepfu Jieturo, bu ogo iya bya asu iya g'o haa ya ge ya jepfu ndibe phe l'alj ndu Ijiputu je amaru ?ephe no-dzokwaduru-a ndzu?

Jieturo kweta bya asu iya g'o tokwa ehuh.

¹⁹ Teke ono be Chipfu nohawa l'alj ndu Midiyanu; su Mosisu: "Tugbua laphu azu l'alj ndu Ijiputu; noo kele iphe, bu ndu ono, shi achu ndzu ngu ono nwushihuchawaru." ²⁰ Oo ya bu; Mosisu bya eduta nyee ya; waa unwu iya; ephe no-koru l'eli nkapfu-igara. O bya ewota mgboro Chileke ono gude l'eka; o buru phe ala alj Ijiputu.

²¹ Chipfu su Mosisu: "I-laepho Ijiputu; tukokwa iphe, du biribiri ono, mu yeru ngu l'eka g'i mee ono mekota l'iphu Fero. Ole mu a-kpochi iya okpoma akpo-chi; k'ophu o too kwedu aha ndu ono g'ephe la. ²² Iphe, ii-pfuru Fero bu le mube Chipfu suru l'oo Izurelu bu okpara mu. ²³ Mu pfuwaru ngu su g'i haa okpara mu ono g'o tugbua; k'ophu oo-je abaru mu eja. I -jika l'i tji hadu iya g'o tugbua be mu e-gbukwa okpara nkengu."

²⁴ Noo ya; o rwua l'uzo eka ephe kwaru; Chipfu byapfuta Mosisu bya emeahaa g'o gbu ya. ²⁵ Zipora wota mkpuma, atsuh nko; bya ebuta akpapyi nwa iya bya edenyi Mosisu l'okpa su iya: "Nta-a be anyi luharu l'ehu mee." ²⁶ Oo ya bu; Chipfu haa ya. Teke ono, Zipora suru l'ephe luharu l'ehu mee be iphe, oorwu eka bu k'ebu ubvu.

²⁷ Chipfu su Eronu g'o je l'echiegu je agba Mosisu ndzuta! Oo ya bu; Eronu gbapfu Mosisu l'ubvu Chileke; je anma iya akpa. ²⁸ Mosisu bya akokotaru Eronu iphemiphe, Chipfu ziru iya g'o je epfua; wakwapho k'iphe-ohu-malenya ono, Chileke suru g'o meshia ono.

²⁹ Mosisu yee Eronu bya ekukota ndu bu ogerenya Izurelu g'ephe ha. ³⁰ Eronu bya atuko iphemiphe, Chipfu pfushiru Mosisu pfukotaru phe. O bya emee iphe-ohumalenya ono l'iphu ndu Izurelu; ³¹ ephe kweta. Oo ya bu; ephe numaeopho le Chipfu akpa ishi phe; teme waa l'ohumawaru iphe-ehuka, ephe eje; ephe phozeta baaru Chileke eja.

5 E mecha; Mosisu yee Eronu jepfu Fero bya asu iya: "Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ke Izurelu epfu baa: 'Haa ndibe mu g'ephe je aboru mu iphe l'echiegu!'"

² Fero sụ: “?Bụ onye bụ Chipfu k'ophu mu a-ngabere iya nchi; haa ndu Ízurelu g'ephe tugbua? Sụ: Mu ta amakwa Chipfu; ophu mu ahakwa ndu Ízurelu g'ephe tugbua.”

³ Ephe sụ iya: “Chileke ndu Hiburu byapfutakwaru anyi. Jiko hanaa g'anyi wuru je l'echiegu jee ije ujiku eto je egweeru Chipfu, bụ Chileke anyi ngweja. Odumeka be oo-gudekwa iphe-ememe; ozoo ogu-echi gbushia anyi.”

⁴ Obenu l'eze ndu Ijiputu kuru Mosisu yee Eronu; sụ phe: “?Bụ gunu kparu iphe unu jeru je achifuta ndu ono l'ozi, ephe eje? Ngwa; unu tugbua laphu azu l'ozi unu!” ⁵ O sukwapo: “Unu lewaro ya! Nta-a be ndu Ízurelu hawaa igwerigwe; teme unu gbę bya akposhiaha phe ozi, ephe eje!”

⁶ O buru mboku ono kwapho be Fero kuru ndu udumali; waa ndu-ishi l'ozi ndu Ízurelu; sụ phe: ⁷ “Unu ta anu-jehe ndu Ízurelu eswa, ephe e-gude yoo eja! G'ephe jeje achọ eswa chita l'onwophe! ⁸ O le g'unu mekwaa phe g'ephe yotaje iya g'o dzua ole, ephe shi waa ayotaje iya. Unu te egbubotakwa iphe l'aja ole, ephe shi ayotaje. Ephe bụ ndu enyiru; o buru iphe ono meru g'o gude; ephe nodu echi mkpu sụ g'a haa phe g'ephe je egweeru Chileke phe ngweja. ⁹ Unu kabaa phe akpabe ozi; k'ophu uzo k'eje angabe nchi l'asulasu ta adureduru phe.”

¹⁰ Todbu iya bu; ndu udumali; waa ndu-ishi l'ozi ono bya asu ndu Ízurelu: “Waa iphe, Fero pfuru baa. O suru g'a ta nujehe unu eswa. ¹¹ G'unu jeje achita iya l'onwunu l'eka unu humaru iya. O le ozi unu be e tee gbubotakwa iphe me nanu.” ¹² Oo ya bu; ndu Ízurelu gbakashihu tsoru ali ndu Ijiputu l'ophu cholahaa eswa, ephe e-vuta gude bya ayọ eja obu. ¹³ Ndu udumali chiahaa phe kpabekpabe; sụ phe: “Ngwa! Unu yota-dzua eja ole, unu shi ayotaje ujiku lanu teke pho, e shi evutajeru unu eswa pho!” ¹⁴ Ndu udumali Fero bya echiahaa ndu-ishi l'ozi ndu Ízurelu ono iphe; mbu ndu ono, ephe hotaru dobe g'ephe letaje ndu Ízurelu enya ono; sụ phe: “?Bụ gunu kparu iphe, unu ta ayọ-dzuduru eja unu unyaphu waa ntanu-a; g'unu shi ayọ-dzujehawa iya?”

¹⁵ Ndu-ishi l'ozi ndu Ízurelu ono bya awuru jepfu Fero; sụ iya: “?Bụ gunu be iime anyibe ndu-ozi ngu egube-a? ¹⁶ Ndu ozi ngu be e te vutajeduru eswa; teme a sukwapo g'anyi yoo eja. A nodu echi ndu-ozi ngu iphe; l'eka o gbę buru ndu nkengu be o shi l'eka.”

¹⁷ Fero sụ: “Oo ke mmanu ono, unu no ono meru iphe; unu pfuaharu g'a haa unu g'unu je egweeru Chipfu ngweja. ¹⁸ Ngwa! Unu tugbua nta-a je eje ozi, unu eje. E tee vutabaeduru unu eswa. O le mkpakọ bukwa g'unu yota-dzujee eja ole, unu shi ayotaje!”

¹⁹ Ndu-ishi l'ozi ndu Ízurelu gbę teke ono maru l'ephe nmaru l'agaga g'ephe numachaa l'e tee gbubotaduru iphe l'aja ole, ephe shi ayotaje ujiku ophu. ²⁰ Ephe lufutaepo l'ibe Fero; ephe huma Mosisu; waa Eronu l'eka ephe pfuru echeru phe. ²¹ Ephe sụ: “Ge Chipfu lekwa enya l'iphe-a, unu meru-a; kpee unu ikpe iya! Kele unu kpataru; anyi duchawanu Fero yee ndu-ozi iya ashi. Nta-a be unu wowaru mma ye phe l'eka g'ephe gbushia anyi.”

Chileke ekwe ukwe adzo ndu Ízurelu

²² Mosisu jepfu Chipfu bya asu iya: “Oowaa Nnajiuphu! ?Bụ gunu kparu iphe, iime ge ndu-a jee egube iphe-ehuka-a? ?Bụ iphe, i zidoru mu baa? ²³ Eshi teke mu jepfucharu Fero je egude epha ngu pfuru yeru iya be o wotaru iphe-ehuka, du egube-a nmakobe phe l'ishi. Ophu o to dudu iphe, i meru me nanu gude dzota ndu nkengu.”

6 Noo ya; Chipfu sụ Mosisu: “Nta-a be ji-humanu-a iphe, mu e-me Fero. Kele oo okpehu mu be mu e-gude mee l'ọ haa phe; mbu l'oo okpehu mu be mu e-gude mee l'ọ chifu phe l'ali iya.”

² Chileke sukwapo Mosisu: “Oo mbedua bu Chipfu. ³ Mu heru l'iphu Ebirhamu; bya ehee l'iphu Ayizaku; hekwaapho l'iphu Jiékopu; karu phe l'epha mu bu Chileke, bu Okalibe-kangokotaru-nu. Obenu l'epha mu ono, bu Chipfu be mu te emeduru g'ephe maru. ⁴ Anyi l'ephe bya agbaa ndu le mu a-nu phe ali ndu Kėnanu eka ephe shi buru ge ndu lwaru alwalwa. ⁵ Ozo bu le mu numawaru ude, ndu Ízurelu atsụ; mbu ndu ono, ndu Ijiputu meru ohu ono. Mu nyata ogbandzu mu ono.

⁶ “Oo ya bu; unu sụ ndu Ízurelu le-a: Oo mbedua bu Chipfu; oo mu a-nafuta unu l'ozi mkponwu-ehu ono, ndu Ijiputu meru; unu nodu eje ono. Mu e-me g'unu nweru onwunu; g'unu ta abureru ohu phe. Mu a-machi eka mu dzota unu; bya emeshia iphe, du biribiri gude nu phe aphu. ⁷ Mu e-me; unu aburu ndibe mu; mu aburu

Chileke unu. Ọo ya bụ g'unu amaru l'ọo mbèdua, bụ Chipfu bụ Chileke unu; bya aburu onye nafutaru unu l'ozu mkpọnwu-ẹhu ono, ndu Ijiputu meru; unu nọdu eje ono. ⁸ Mu e-duta unu je l'alị ono, mu paliru ẹka mu imeli ria nte lẹ mu a-nụ Ébirihamu; waa Áyizaku; waa Jiékpọu ono. Mu a-nụ iya unu g'ọ bụru okiphe unu. Ọo mbèdua bụ Chipfu."

⁹ Mósisu bya eje ezia ya ndu Ízurelu; obenu l'ẹphe te eyeduru iya ọnu; noo kele meji tọfuwaru pẹ; tẹme ozi mkpọnwu-ẹhu, ẹphe eje l'ẹka ono mewaru; ọ rẹfu pẹ l'ẹhu.

¹⁰ Chipfu sụ Mósisu: ¹¹ "Je epfuaru Fero, eze ndu Ijiputu g'ọ haa ndu Ízurelu g'ẹphe tųgbua lufu l'alị iya."

¹² Mósisu sụ Chipfu: "Ọ -bụru lẹ ndu Ízurelu ta angabèduru mu nchi; ?bụ ishi gunu bẹ Fero e-gude ngabèru mu nchi gẹ mu bụ onye epfu l'ọnu ọku-a?" ¹³ Noo ya; Chipfu bya epfuaru Mósisu yẹ Erọnu opfu ẹhu ndu Ízurelu; waa opfu ẹhu Fero, bụ eze ndu Ijiputu; sụ pẹ g'ẹphe dufuta ndu Ízurelu l'alị ndu Ijiputu.

Oshilọkpa Mósisu waa Erọnu

¹⁴ Waa ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna pẹ.

Ụnwu kẹ Rúbenu, bụ ọkpara Ízurelu bụ Hanọku; waa Palu; waa Hẹzuronu; waa Kami. Ndu k'ono bụkota ọkpa-ipfu Rúbenu.

¹⁵ Ụnwu kẹ Simiyonu bụ Jiemelu; waa Jiaminu; waa Ohadu; waa Jiakinu; waa Zoha; tẹme waa Shawulu, nwa, nwanyi shi Kėnanu nwutaru. G'ẹphe ha bụkota ọkpa-ipfu Simiyonu.

¹⁶ Ẹpha ụnwu Lívayi lẹ g'e deru pẹ l'ẹkwo bụ: Geshonu; waa Kohatu; tẹme waa Merari. Lívayi nọru ụkporo apha ishii l'apha iri l'ẹsaa.

¹⁷ Ụnwu Geshonu l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu pẹ bụ Libuni; waa Shimeyi.

¹⁸ Ụnwu Kohatu bụ Amuramu; waa Izuha; waa Hẹburonu; waa Uzẹlu. Kohatu nọru ụkporo apha ishii l'apha iri l'ẹto.

¹⁹ Ụnwu Merari bụ Mahuli; waa Mushi. Ono bụ ọkpa-ipfu Lívayi lẹ g'e deru iya l'ẹkwo.

²⁰ Amuramu bya alụa nwune nna iya, bụ Jiokebedu. Ọ nwutaru iya Erọnu; waa Mósisu. Amuramu nọru ụkporo apha ishii l'apha iri l'ẹsaa.

²¹ Ụnwu Izuha bụ Kora; waa Nẹfegu; tẹme waa Zikiri.

²² Ụnwu Uzẹlu bụ Mishẹlu; waa Ẹluzafanu; tẹme waa Sitiri.

²³ Erọnu bya alụa Elisheba, bụ nwatibe Amínadabu kẹ nwanyi; bụkwarupho nwune Náshonu kẹ nwanyi. Elisheba ono nwutaru iya Nadabu; waa Abihu; waa Eleyaza; tẹme waa Itama.

²⁴ Ụnwu Kora bụ Asiru; waa Ẹlukana; tẹme waa Abiyasafu. Ndu k'ono bụ oshilọkpa Kora l'ipfu l'ipfu.

²⁵ Eleyaza nwa Erọnu bya alụa onye lanụ l'ime ụnwegirima ụnwanyi ibe Putẹlu; ọ bya nwutaru iya Finehasu. Ndu ono bụkota ndu-ishi unuphu ibe Lívayi l'ipfu l'ipfu.

²⁶ Ọo bụru Erọnu; yẹ Mósisu ono bẹ Chipfu sụru g'ẹphe dufuta ndu Ízurelu g'ẹphe hakọta l'alị Ijiputu! ²⁷ Ọ bụkwaru pẹ phọ bẹ bụ ndu pfuru Fero, bụ eze ndu Ijiputu k'edufuta ndu Ízurelu l'alị ndu Ijiputu. Ọo kwaphọ Mósisu yẹ Erọnu lanụ ono bẹ ọ bụ.

Erọnu bụ ọnu, epfuchiru Mósisu

²⁸ Noo ya; teke ono, Chipfu pfuru yeru Mósisu l'alị ndu Ijiputu ono ²⁹ bẹ ọ sụru iya: "Ọo mbèdua bụ Chipfu. Zikọta Fero, bụ eze ndu Ijiputu iphemiphe, mu ziru ngu."

³⁰ Obenu lẹ Mósisu sụru Chipfu: "Eshi ọphu mu epfu l'ọnu ọku; ?denu gẹ Fero e-mekwanụ ngabèru mu nchi?"

7 Ọo ya bụ; Chipfu sụ Mósisu: "Huma lẹ mu mewaru ngu; i dụ Fero gẹ Chileke. Nwune ngu Erọnu bụ onye a-nọduje epfuchiru ngu opfu. ² Pfuọtakwa iphemiphe, mu pfuru ngu. Nwune ngu Erọnu bụ iphe, oo-pfuru Fero bụ g'ọ haa ndu Ízurelu g'ẹphe lufu l'alị iya. ³ Obenu lẹ mu a-kpọ-chi Fero ọkpoma. Mu e-mee iphe-ọhumalenya; waa iphe-ọhubama, dụ igwerigwe l'alị Ijiputu; ⁴ ọle ọ tọ byadu angarụ unu nchi. Ọ bụru teke ono bẹ mu e-byi ndu Ijiputu ẹka l'ẹhu; meshia iphe, dụ biribiri gude nwa pẹ aphụ; dufuta ndibe mu, bụ ndu Ízurelu

g'ephe hakota le Ijiputu. ⁵ Ndu Ijiputu be a-maru l'oo mbedua bu Chipfu me mu machiepho eka mu byia Ijiputu; bya edufuta ndu Izurelu l'echilabo phe."

⁶ Mosisu yee Eronu bya emee ge Chipfu ziru phe. ⁷ Mosisu nowaru ukporo apha eno; Eronu nowa ukporo apha eno l'apha eto teke ephe jeru je epfuru opfu nu Fero.

Mgboro Eronu ghoru agwo

⁸ Chipfu su Mosisu yee Eronu: ⁹ "O -buru le Fero suru unu g'unu mee iphe-ohumaleny gude goshi iphe, unu epfu; l'i su Eronu g'o woru mgboro iya togbo l'atathu Fero! O -togboe ya pho; l'o ghoo agwo."

¹⁰ Oo ya bu; Mosisu yee Eronu bya jepfu Fero je emekota ge Chipfu ziru phe. Eronu togbo mgboro iya ono l'iphu Fero; yee ndu-ozu iya; o ghoo agwo. ¹¹ Fero bya ekuko ndu mmamiphe; waa ndu emeje omamanshi. Ndu jibya ndu Ijiputu ono shi l'omamanshi ephe emeje mekwaapho nno. ¹² G'ephe ha byaru atogbochaa mgboro nkephe l'ali; o ghoshia agwo; ole ke Eronu bya atuko mgboro nkephe lwekota. ¹³ Ole obu Fero kpo-chileru-a; ophu o kwedu ngaberu phe nchi; ge Chipfu pfuru pho.

Mini ghoru mee

¹⁴ Noo ya; Chipfu su Mosisu: "Fero be okpoma kpoakwaru mkpolanu. O jkaakwaru le ya ta ahadu ndu Izurelu g'ephe tugba. ¹⁵ Jepfu Fero l'utsu m'o jeje l'enyimu. Nodu l'aguga Nayilu kwaberu iya; l'i wota mgboro ono, shi ghoo agwo pho gude l'eka. ¹⁶ L'i su iya le Chipfu, bu Chileke ke ndu Hiburu zikwaru ngu g'i bya asu iya g'o haa ndibe iya g'ephe tugba; je a-baru iya eja l'echiegu. Ophu i kwedu byasu nta-a. ¹⁷ L'i su iya: 'Wakwa iphe, Chipfu pfuru baa: "Shita l'iphe-a, be ii-shi maru l'oo yebdua bu Chipfu. Mube Mosisu e-woru mgboro ono, mu gude l'eka ono chia le mini Nayilu. Mini ono agbanwee buru mee. ¹⁸ Ema, nokota le Nayilu a-nwushihukota. Enyimu ono eshihu ke swiswi. Ndu Ijiputu ta adudu ike angu mini, shi iya nu." "

¹⁹ Chipfu su Mosisu: "Pfuaru Eronu g'o wota mgboro ono, o gude l'eka machia le mini, nokota l'ali ndu Ijiputu. G'o maa ya l'enyimu enyimu; waa le nggele nggele; waa l'okpuru okpuru; waa l'iphe, bu o-che-mini g'ephe tukochaa gbanwee buru mee. Mee a-tukoru ekameka sweta l'ali Ijiputu; mbu lufuchaa l'iphe, bu iphe, aado mini; ndu ophu a pyiru apyipyi; me ndu ophu a kpuru akpuku."

²⁰ Mosisu yee Eronu bya emee pho ge Chipfu ziru phe. O bya eworu mgboro iya malia l'atathu Fero; yee ndu-ozu iya; bya echia ya l'enyimu Nayilu. Mini, du l'enyimu ono tukoe pho gbanwee buru mee. ²¹ Ema, nokota le Nayilu nwushihukota. Mini ono shiuepho ke swiswi; k'ophu bu le ndu Ijiputu ta adudu ike ngua mini, shi iya nu. Mee ono tuko ekameka sweta l'ali ndu Ijiputu.

²² Ndu jibya ndu Ijiputu ono shi l'omamanshi ephe emeje mekwaapho nno. Oo ya bu; Fero kpo-chile-a obu iya g'o kpo-chiru iya. Ophu o to ngabeduru Mosisu yee Eronu nchi; mbu egube ono, Chipfu pfuhawaru ono. ²³ O ghakobe bya alaphushia azu l'ibe iya. Ophu iphe ono erwukpodaru iya nu l'ehu. ²⁴ Ndu Ijiputu bya agwoshia obu l'aguga Nayilu; eka ephe achu mini, ephe a-ngu. Noo kele mini enyimu ono ta adudu k'angungu.

Mbara byaru ogu

²⁵ A nepho ujiku esaa e -shi teke Chipfu byiru eka l'enyimu Nayilu;

8 Chipfu su Mosisu: "Jepfu Fero je asu iya: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Haa ndibe mu g'ephe laa; k'ophu ephe a-baru mu eja. ² O -buru l'i jikaru g'ephe ta lash; mu egude mbara bya ogu l'ali ngu l'ophu. ³ Mbara a-tuko enyimu Nayilu sweta; kposhihu bya akuru l'ibe ngu; kuru l'ime eka ikwaje; kuru l'oma iphe-azee ngu; kuru l'ulo ndu-ozu ngu; kuru l'ibe ndu ali ngu l'ophu; kuru l'onu epfu, eeshijeru ngu ite; waa l'ochi, eegudeje agwo iphe, e gude emeru ngu buredi. ⁴ Mbara ono a-noduje apfu-kogbaa ngu l'ehu; waa l'ehu ndu ali ngu; me l'ehu ndu-ozu ngu l'ophu."

⁵ Chipfu su Mosisu: "Pfuaru Eronu g'o wolia mgboro iya ono; maa l'enyimu enyimu; waa le nggele nggele; waa l'okpuru okpuru; mee ge mbara dzuru ali Ijiputu."

⁶ No iya; Erõnu bya amachia ẹka ẹ mini, nõkota l'alì ndu Ijiputu. Mbara wufuta bya edzuru alì ndu Ijiputu.
⁷ Ndu jibya ono shi l'omamanshi ẹphe emeje mekwaapho nno. Ẹphe mekwarupho; mbara wubata l'alì Ijiputu.
⁸ Fero kua Mosisu waa Erõnu bya asu: "Unu pfuru yeru Chipfu g'o wofuru mu ẹ ndu alì mu l'ophu mbara-a; ge mu ahaa ndibe unu g'ẹphe je agwaa Chipfu."
⁹ Mosisu su Fero: "Ùbvù, mu akwabẹ ngu bu g'i pfua teke mu e-pfuru nuru ngu Chileke; waa ndu-ozì ngu; waa ndu alì ngu; k'ophu mbara ta adudu ngu l'ẹhu; mẹ l'ibe ngu; a -gufu ndu ophu nõ l'enyimu Nayìlu."
¹⁰ Fero su: "Oo echele."
 Mosisu su: "G'ọ du g'i pfuru; ọo ya bu; g'i shi nno maru l'ọ tọ dudu onye du ge Chipfu, bu Chileke anyi.
¹¹ Mbara ono a-ha ngu; haa ibe ngu; haa ndu-ozì ngu; haa ndu alì ngu. Ẹka ẹphe a-phoduepho kpoloko bu l'enyimu Nayìlu."
¹² Oo ya bu; Mosisu yee Erõnu lufuepho l'iphu Fero; Mosisu bya araku Chipfu ẹ ke mbara ono, o meru; ọ bya ọgu l'alì-eze Fero ono. ¹³ Chipfu bya emeeru Mosisu iphe, ọ rworu iya. Mbara ono nwushihukota l'ulo; waa l'oma-unuphu; waa l'egu. ¹⁴ A bya akua phe l'ikpo l'ikpo. Alì ono l'ophu shihu ke swiswiwi. ¹⁵ Obenu ẹ Fero hu-maerupho ẹ mbara ono ta adudu; o woru okpoma iya kpo-chia. Ophu o to kweedu angaberu Mosisu yee Erõnu nchi ge Chipfu pfuru ono.

Mkpuruumkpu byaru ọgu

¹⁶ Oo ya bu; Chipfu su Mosisu g'o pfuaru Erõnu g'ọ machia mgboro iya chia l'urwuku, nõ l'alì; k'ophu urwuku ono a-gho mkpuruumkpu; dzuru alì Ijiputu l'ophu. ¹⁷ Ẹphe mee nno. Erõnu bya amachia mgboro ono chia l'urwuku, nõ l'alì. Mkpuruumkpu bya erikpute nemadzu ẹhu; yee anu. Urwuku, nõkota l'alì Ijiputu ono mgburugburu bukotaru mkpuruumkpu. ¹⁸ Ndu jibya bya emehaa g'ẹphe shi l'omamanshi phe mekwaapho nno. Ophu ẹphe adudu ike. Mkpuruumkpu ono tuko ẹhu nemadzu yee anu ripyabẹ aata.
¹⁹ Ndu jibya ono su Fero: "Iphe-a bẹ ẹka Chileke dukwa." Obenu ẹ Fero kpo-chilerua obu iya. Ophu o to kweedu ngabẹ nchi ge Chipfu pfuru ono.

Ijiji byaru ọgu

²⁰ Oo ya bu; Chipfu su Mosisu g'o tehu l'onmewa utsu; jepfu Fero mẹ o -jejeepho l'enyimu; su iya l'owa-a iphe, mube Chipfu pfuru baa: "Haa ndibe mu g'ẹphe laa; je abaru mu ẹja. ²¹ O -buru l'i tiji hadu ndibe mu g'ẹphe tug-bua bẹ mu e-zikwa ijiji g'o tsuru duuduudu; wu-pfuta ngu; wu-pfuta ndu-ozì ngu; wu-pfuta ndu alì ngu; mekwapho l'ulo ngu l'ophu. Ulo ndu Ijiputu bẹ ijiji e-jikota; etsu duuduudu; mbu mechaa l'alì ẹka ẹphe azoje okpa.
²² "Obenu ẹ mboku ono bẹ mu e-me g'alì Goshenu du iche. Mbu l'ẹka ndibe mu bu bẹ ọ tọ dudu ijiji, e-tsu duuduudu l'ẹka ono; k'ophu ji-maru ẹ mbedua, bu Chipfu nõ l'alì-a. ²³ Mu a-kpa oke l'ẹka ndibe mu yee ndibe ngu nõ. Iphe-ohumalenyaa e-me echele."
²⁴ Chipfu bya emee iphe ono. Ijiji tsuru duuduudu wubata l'ibe Fero; mẹ l'ulo ndu-ozì iya; mẹ l'alì Ijiputu l'ophu. Ijiji ono tukoeppo alì Ijiputu l'ophu mebyishikota.
²⁵ Fero bya ekua Mosisu yee Erõnu bya asu phe: "Unu je agwaa Chileke unu obu l'alì ẹka-a!"
²⁶ Obenu ẹ Mosisu suru: "O tọ dudu ree nno; noo kele iphe, anyi egudeje agwa Chipfu, bu Chileke anyi bu ndu Ijiputu ẹyi. O -buru l'anyi gude iphe, bu ẹyi l'anya nkephe gwee ngweja; bẹ ẹphe a-tu-gbukwa anyi ẹ mkpuma! ²⁷ Anyi e-jekwa ije ujiku ẹto jerwua l'echegu je egweeru Chipfu, bu Chileke anyi ngweja l'ẹka ono; egube ọ turu ekemu su g'anyi mee."
²⁸ Fero su: "Mu a-ha unu g'unu je egweeru Chipfu, bu Chileke unu ngweja l'echegu. Oke g'unu te ejenukawa ẹka du enya. Ngwa; unu pfuru nuru mu Chileke!"
²⁹ Mosisu su iya: "Mu -lufuepho l'ataphu ngu; mu epfuru nu Chipfu; k'ophu ijiji ono, etsu gbiigbiigbi ono a-ha gube Fero; waa ndu-ozì ngu; teme waa ndu alì ngu. Oke ge gube Fero te egudenupho ẹregede ọzo mee ge ndu Izurulu te je abaru Chipfu ẹja!"

³⁰ Mosisu shi l'atathphu Fero tugbua; je epfuru nu Chipfu. ³¹ Chipfu bya emee iphe, Mosisu rworu iya. Ijiji ono paru Fero; waa ndu-ozu iya; waa ndu ali iya haa. Ophu o to dudu me ijiji lanu, ghuduru nu. ³² Fero bya akpo-chik-wapho obu iya ozobaa. Ophu o to kwedu ge ndu Izurelu tugbua.

Qonwu iphe-edobe

9 Noo ya; Chipfu su Mosisu: "Jepfu Fero je asu iya: Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ndu Hiburu pfuru baa: 'Haa ndibe mu g'ephe tugbua; je abaru mu eja!' ² O -buru l'i jikaru g'ephe ta tugbushi; bya esede phe ³ be Chipfu e-gudekwa eka iya zia ejo iphe-ememe; l'o bya atuko iphe-edobe unu gbushia. Mbụ l'oo-gbushi inya unu; waa nkapfu-igara unu; waa inya-kamelu unu; teme waa eswi unu; waa aturu yee eghu unu. ⁴ Ole Chipfu a-kpa oke l'eka iphe-edobe ndu Izurelu; waa l'eka ke ndu Ijiputu no; k'ophu bu l'o to kwedu anu ke ndu Izurelu me nanu a-nwuhu nu."

⁵ Chipfu bya epfua teke oo-me iphe ono; su: "Echele be mube Chipfu e-me iphe ono l'ali-a." ⁶ O -rwua le nchitabohu iya; Chipfu mee ya. Iphe-edobe ndu Ijiputu tuko nwushihukota. Obenu l'o to kwedu ke ndu Izurelu me nanu, nwuhuru nu. ⁷ Fero zia ndu jeru je ahuma l'o to dudu iphe-edobe ndu Izurelu me nanu, nwuhuru nu. Obenu le Fero kpo-chileru-a okpoma; ophu o to kwedu ge ndu Izurelu tugbua.

Ejo-onwo byaru ogu

⁸ Oo ya bu; Chipfu su Mosisu waa Eronu: "Unu kpota ntụ, jiru mkpoji eka l'ovokoku; ge Mosisu phekaşia ntụ ono l'imeli l'atathphu Fero. ⁹ Oo-phekaşihu dzuru ali Ijiputu l'ophu g'urwuku; l'o mee; ejo-onwo aphokashiaha nemadzu l'ehu yee anu, bu l'ali ono l'ophu. Ejo-onwo ono efushihu; baaha phe onya."

¹⁰ Ephe bya ekpota ntụ l'ovokoku; bya apfuru l'atathphu Fero. Mosisu woru ntụ ono phekaşia l'imeli. Ejo-onwo bya atuko nemadzu; yee anu wata aphokashi; baaha phe onya. ¹¹ Ophu ndu jibya adudu ike pfuru l'atathphu Mosisu; kele ejo-onwo ono phokwaru phe pho g'o phoru ndu Ijiputu ndu ophu g'ephe ha. ¹² Obenu le Chipfu kpo-chiru Fero obu; ophu o to ngabeduru Mosisu yee Eronu nchi; ge Chipfu pfuru Mosisu ono.

Akamini byaru ogu

¹³ Oo ya bu; Chipfu su Mosisu: "Nmaa ewa l'utsu je apfuru l'atathphu Fero; su iya: Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ke ndu Hiburu pfuru baa: 'Haa ndibe mu g'ephe tugbua; je a-baru mu eja. ¹⁴ Odumeka be ogiya be mu e-me g'ejo iphe-ehuka, l'a-lo ngu eka le meji byapfuta ngu; gu le ndu-ozu ngu; yee ndu ali ngu. Oo ya bu g'i maru l'o to dudu onye du ge mbedua le mgboko l'ophu. ¹⁵ Noo kele mu gege amachihawa eka mu gude ejo iphe-ememe gbushia gu le ndu ali ngu; unu achihu le mgboko-a. ¹⁶ Obenu l'iphe, kparu iphe, mu gude haa ngu bu k'ophu mu e-goshi ngu g'okpehu mu habe shii. Oo ya bu g'eepfukashi-dzuru epha mu le mgboko l'ophu. ¹⁷ Obenu l'iigude opfu ehu ndibe mu eku onwongu; jika l'i ti hadu phe g'ephe la. ¹⁸ Egube nta-a echele be mu atụ ejo akamini egube teke atụ-swee l'ali Ijiputu e -shi teke o beberu du byasu ntanu-a. ¹⁹ Zikwaa ozi nta-a g'e je achibata iphe-edobe ngu l'eka iphe e-gbobuta iya; noo kele akamini ono a-tu-gbushikota nemadzu; yee iphe-edobe, no l'egu, a chibataduru unuphu; ephe anwushihukota.'"

²⁰ Ndu-ozu Fero ndu ophu atsụ Opfu Chipfu ebvu bya emee egwegwa chibata ohu phe; waa iphe-edobe phe l'ime ulo. ²¹ Obenu le ndu agubeduru Opfu Chipfu iphe be haru ohu phe; waa iphe-edobe phe l'egu.

²² Oo ya bu; Chipfu su Mosisu g'o machia eka l'akpaminigwe g'akamini awata adashi l'ali ndu Ijiputu tugbushia nemadzu me iphe-edobe; waa irwu, dukotakpo l'ali Ijiputu. ²³ Mosisu machiepho mgboro iya l'akpaminigwe; Chipfu zia egbigwe; yee akamini; o wata adada. Ebemu nodu alo l'akpaminigwe. Chipfu dzee akamini l'ali Ijiputu. ²⁴ Akamini yee oku-egbigwe tuko ghaa eghirigha nodu atụ gbaagbaa. Ejo oke pherephere, ha shii; nodu ezi. Mbụ l'oo pherephere ono kakota shii le pherephere, zijekporu l'ali ndu Ijiputu e -shi teke e beberu ali ndu Ijiputu du. ²⁵ L'ali ndu Ijiputu mgburugburu be akamini ono tu-gbushikotaru iphemiphe, nokota l'egu; nemadzu me iphe-edobe. O tupyashia iphemiphe, futaru l'egu; bya ezijashicha iphe, bu oshi, du l'egu ezi-jashi. ²⁶ Eka o tuduru akamini ono kpoloko bu l'ali Goshenu, bu eka ndu Izurelu bu.

²⁷ Noo ya; Fero zia g'e je ekua Mosisu yee Eronu; bya asu phe: "Mu mewaru iphe-eji. Oo Chipfu be iswi du maa; mbedua, bu Fero; waa ndibe mu achọ opfu. ²⁸ Pfuru nu Chipfu; noo kele egbigwe ono; yee akamini ono tuta-shiwaru. Mu je a-ha unu g'unu laa; o to gbaeduru g'unu nodukwadu."

²⁹ Mosisu su: "Mu -lufuepho le mkpukpu-a; mu achi-lia eka imeli; pfuru nu Chipfu. Egbigwe adabuhu; igwe atụ-buhu akamini. Oo ya bu g'i maru le mgboko-a bu ke Chipfu. ³⁰ Obenu le mu maru-a le gubedua waa ndu-ozu ta atsuadaa Chipfu, bu Chileke ebvu."

³¹ Owu fulakusu; waa balị be akamini ono mebyishichaaru; noo kele balị eyeshiwa mebyi; owu fulakusu buk-waduru ige be otu. ³² Obenu le witi; waa supelutu be o to mebyishiduru; noo lo to budu teke ono be omije.

³³ Mosisu paru Fero haa; shi le mkpukpu ono tugbua. O bya apaliaru Chipfu eka imeli. Egbigwe; waa akamini tukoru buru ke nyoo; igwe dzebuhu mini l'ali ono. ³⁴ Fero humaeapho le mini; waa akamini; waa egbigwe ono buwaa ke nyonyoronyo; o mekwaa iphe-eji ozo. Yebedua yee ndu-ozu iya kpo-chikwa obu phe ozo. ³⁵ Okpoma Fero bya akpo-chikwa; ophu o kwedu aha ndu Izurelu g'ephe tugbua, bu iya bu ge Chipfu shihawaa l'onu Mosisu pfua ya.

Igube byaru ogu

10 Noo ya; Chipfu su Mosisu: "Jepfu Fero; noo kele mu kpo-chiru iya obu; kpo-chia ke ndu-ozu iya; k'ophu mu e-meshigbaa oke iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri l'echilabo phe; ² k'ophu unu a-koru unwu unu; me unwu nwanwa unu ge mu gude kpa ndu Ijiputu ehu; teme waa ge mu gude mee oke iphe-ohubama nu phe. Oo ya bu g'unu amaru loo mbedua bu Chipfu."

³ Oo ya bu; Mosisu yee Eronu bya ejepfu Fero su iya: "Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ndu Hiburu pfuru baa: 'Bu teke ole be ijika-beru ewoze onwongu ali l'ataphu mu? Haa ndibe mu g'ephe la; k'ophu ephe e-je abaarụ mu eja! ⁴ O -buru l'i jikaru g'ephe ta tugbushi be mu e-gude igube bata l'ali ngu echele. ⁵ Oo-bya atuko ali unu nyinwua; k'ophu bu lo to dudu eka aahuma uzo l'ali ono. Lo tuko iphe, akamini mebyishiphodoru tapyashikota; mechaa iphe, bu oshi, pfuru l'egu unu. ⁶ Ephe abya atuko ulo ngu; me ulo ndu-ozu ngu; mekpoo ali Ijiputu l'ophu sweta. Iphe ono bu iphe, nna ngu; me nna ngu oche phe teke ahuma-swee l'ali-a; e -shi teke ephe lwaru eka-a byasu nta-a.'" Mosisu dakobe; paru Fero haa; o buru iya atugbu.

⁷ Ndu ozi Fero su Fero: "Bu teke ole be nwoke-a a-chi-beru anyi okpu akpohu? Haa ndu-a g'ephe tugbua je abaarụ Chipfu, bu Chileke phe eja. Ti madu l'ali ndu Ijiputu buwaa mkpurupyata?"

⁸ Noo ya; a bya eduphuta Mosisu yee Eronu azu l'iphu Fero. O su: "Unu je abaarụ Chileke unu eja! Oe o bu; ?bulaje ndu ole e-je?"

⁹ Mosisu su: "Anyi l'unwegirima anyi; waa ndu bu ogerenya anyi; waa unwu anyi ke nwoke; waa ke nwanyi atukokwa swiru; anyi atuko aturu anyi; waa eswi anyi rwuta. Noo kele anyi a-boru Chipfu anyi obo-iphe."

¹⁰ Fero su phe: "Ge Chipfu swikwaru unu eswiru ome oo ke ge mu haa unu g'unu l'unwegirima unu swiru tugbua! Nta-a be mu makporu l'oo ejo-iphe be unu arị k'ememe. ¹¹ Waawakwa-o; g'o buru ndu k'unwoke kpoloko be unu e-rwuta gude je abaru Chipfu eja; eshi ophu o bu iphe ono be unu shi teke-a rwota!" Noo ya; a chifu Mosisu yee Eronu l'iphu Fero.

¹² Chipfu su Mosisu: "Machia eka maa l'ali Ijiputu; g'igube wubata l'ali ono bya atuko iphe, futaru l'egu l'ali ono tapyashikota; mbu iphe, akamini mebyishiphodoru."

¹³ Oo ya bu; Mosisu bya eworu mgboro iya maa l'ali ndu Ijiputu. Chipfu bya emee; pherephere shi l'uzo enyanwu-awawa wata ezizi. Pherephere ono zikota l'ali ono eswe l'enyashi. A futashia l'utsu; pherephere ono vubatawa igube l'ali ono. ¹⁴ Igube tuko Ijiputu sweta; bya anopho l'ekameka l'ali ono ke nyimunyimu. Igube teke ekpofutaswe egube ono; teme ophu o byadu awubataba l'otu egube ono ozo. ¹⁵ Ephe nyinwuepho ali ono l'ophu; k'ophu bu l'ekameka jihukotaru ke kpakpalu. Ephe bya atuko iphe, phoduru nu g'akamini byachaa tapyashikota; mbu iphe, rwutakporu irwu l'egu; mechaa akporu oshi. Ekwo oshi; me k'iphe, a koru l'egu te nwedu me nanu, phoduru nu l'ali Ijiputu l'ophu.

¹⁶ Fero bya ekua Mósísu yèe Erõnu ẹgwegwa; sù phẹ: “Mu meswewaru Chipfu, bụ Chileke; bya emeswee unu. ¹⁷ Jiko gụfuaru mu nvụ ugbo lanụ ọwa-a; je epfuru nụ Chipfu, bụ Chileke unu g'ọ wofuru mu ẹjọ iphe-ẹhuka-a!”
¹⁸ Mósísu parụ Fero haa; lụfu je epfuru nụ Chipfu. ¹⁹ Ọo ya bụ; Chipfu bya agbanwee pherephere ono; mee ya; ọ bụru eze pherephere, ha shii, shi l'ụzo ẹnyanwu-arịba bya ezikotachaa igube ono g'ọ ha je achiru ye lẹ Eze-enyimu Uswe-uswe. Ọphu ọ tọ dudu mę igube lanụ, ghuduru l'alị ndu Ijiputu. ²⁰ Ọle Chipfu kpọ-chilerua obu Fero; ọphu o kwedu haa ndu Ízurẹlu g'ẹphe tųgbua.

Ọchii byaru ọgu

²¹ Noo ya; Chipfu sù Mósísu g'ọ machia ẹka maa l'akpaminigwe; g'ọchii bya asọ-kpute ẹkameka l'alị ndu Ijiputu. Ọchii, e-me g'ẹkameka gbahụ kẹ tsụkiribaa. ²² Ọo ya bụ; Mósísu bya amachia ẹka maa l'akpaminigwe. Alị ndu Ijiputu l'ophu gbahụkota tsurikitiki; nọ abalị ẹto. ²³ Ọphu ọ dudu onye humaru nwibe iya; tẹme ọphu ọ dudu onye humaru ụzo kẹ g'ọ shi l'ẹka o bu kpuriberu; jasụ abalị ẹto ono. Obenu lẹ ndu Ízurẹlu bẹ ìphóró dụ l'ẹka ẹphe bu.

²⁴ Noo ya; Fero kua Mósísu bya asụ: “Unu je abaarụ Chipfu ẹja! Unu dutachaa ụnwanyi mę ụnwegirima unu g'unu swịru! Iphe, unu a-ha kpoloko bụ aturu; waa eswi unu.”

²⁵ Obenu lẹ Mósísu sụru iya: “Ìi-hafụkwapho anyi g'anyi gude iphe, anyi e-gude nụ Chipfu, bụ Chileke anyi ngweja-akpọ-ọku; waa ngweja mmanụ ọzo. ²⁶ Ọo ya bụ l'anyi e-rwuta iphe-edobe anyi. A taa hakwa g'ọ ka mma l'ọo ichiripfu ọkpa eswi; k'ọphu anyi a-harụ iphe-edobe ono hata gude baarụ Chipfu, bụ Chileke anyi ẹja. Anyi ẹjerwuduru ẹka ono bẹ anyi ta amadụ ndu ọphu anyi e-gude baarụ Chileke ẹja.”

²⁷ Ọle Chipfu kpọ-chilerua obu Fero; ọphu o kwedu haa ndu Ízurẹlu g'ẹphe tųgbua. ²⁸ Fero sù Mósísu: “Makwarụ onwongu! Gbeshi mu l'iphu! Gẹ mu ta ahụmabaekwa ngu ọzo l'atathiphu mu. Mbọchi, ì byabaaru apfuru mu l'iphu bẹ ìi-nwụhukwa!”

²⁹ Mósísu sù iya: “G'ọ dụ nụ g'i pfuru. Mu ta abyabaedu ngu apfuru l'iphu ọzobaa.”

Mgbu-ọnwu a-bya ọgu

11 Noo ya; Chipfu sù Mósísu: “Mu e-gudefua oke iphe-ẹhuka lanụ byapfuta Fero; yele ndu Ijiputu. E -mechaephọ bẹ oo-kwechaa g'unu wufu l'ẹka-a. Teme o -kweephọ ono bẹ ọo-chifukota unu g'unu ha. ² Pfuaru ndu Ízurẹlu; g'unwoke phẹ; waa ụnwanyi phẹ; jepfu ndu obutobu phẹ je asụ phẹ g'ẹphe nụ phẹ iphe, e meru lẹ mkpọla-ọchaa; waa ọphu e meru lẹ mkpọla-ododo!” ³ Chipfu bya emee; ndu Ízurẹlu tųba ndu Ijiputu l'obu; mekwaaphọ gẹ ndu-ozí Fero; waa ndu Ijiputu l'ophu kwabẹ Mósísu l'onwiya eze ùbvù, ha shii.

⁴ Ọo ya bụ; Mósísu sù: “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa. Ọ sụru lẹ ya e-gude ụzo echi abalị jedzuru alị Ijiputu l'ophu. ⁵ Iphe, bụkota ndu bụ ọkpara lẹ nwoke l'alị Ijiputu bẹ a-nwushihukota nụ; a -gbẹ l'ọkpara Fero, bụ onye nọ l'aba-eze; je akpaa l'ọkpara nwanyi, bụ ohu, bụ onye egwejeru iya iphe; mękwapho iphe-edobe, e vuru ụzo nwua l'ephọ ne iya. ⁶ Oke ụzu-ẹkwa, parụ ẹka a-tụ l'alị Ijiputu l'ophu. Mbụ ụzu-ẹkwa, ẹtu iya adujeduru; ọphu ọ byadu l'a-dụbaa. ⁷ Obenu l'ẹka ndu Ízurẹlu bu bẹ ọ tọ dudu g'ọ ka mma l'ọo nkuta bya agbọ ire kpua nemadụ; ọzo anụ. Ọo ya bụ g'unu amaru lẹ Chipfu kparụ oke; dokaha Ijiputu yee Ízurẹlu. ⁸ No teke ndu-ozí ngu-a a-wụpfuta mu bya ephozeru mu bya asụ mu: ‘Unu tųgbuwaro-o! Tųkokpoo ndu ndu-unu l'ophu rwuta tųgbua-o!’ Ọ -nwuchaephọ nno; mu atųgbua.” No iya; Mósísu gude ẹhu-eghu lụfu-shia l'iphu Fero.

⁹ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya asụ Mósísu: “Fero te ekwekwa angaberu ngu nchị; gẹ mu eshi nno meshia igwerigwe iphe-ọhumalenya l'alị Ijiputu.” ¹⁰ Noo ya; Mósísu yee Erõnu bya emeshikọta iphe-ọhumalenya ono l'iphu Fero. Obenu lẹ Chipfu kpọ-chileru-a Fero obu; ọphu o to kwedu haa ndu Ízurẹlu g'ẹphe shi l'alị iya wufu lashia.

Ọbo Ojeghata

12 Chipfu sù Mósísu yee Erõnu l'alị ndu Ijiputu: ² “Ọnwa-a, a nọ-a; a-bụjeru unu ọnwa mbụ l'apha. ³ Pfuaru ndu Ízurẹlu g'ẹphe ha l'ọ -rwua mbọku, ọnwa-a a-dụ l'abalị iri gẹ nwoke, nọnu kputa nwaturu lanụ dobe kẹ yee ndibe iya. ⁴ Ọ -bụru lẹ ndibe onye ọbu hanụkaru nwanshii; k'ọphu bụ lẹ nwaturu ophu parụ phẹ ẹka;

ephe ejepfu ndu kachaa phe ebukube ntse; g'ephe gbaru mgbala le nwaruru lanu; m'ephe guchaa onwophe maru ole, ephe du. Unu lee enya le g'onnyemonye a-taberu. ⁵ Anu, unu a-hota l'a-buru anu, gbaru apha; buru okee ya; bya aburu ophu adudu aka iphe mebyiru iya. Unu -eshidu l'aturu hota iya; unu ahota iya l'eghu mmanu. ⁶ Unu leta iya enya gbiriri jasu mboku, onwa-a l'a-du l'abali iri l'eno. Noo mboku, ndu Izurelu l'ophu e-gbushikota iya g'o ha l'uzenyashi iya. ⁷ Ephe ahara mee ya nata techaa l'aguga mgbala; waa l'eli oshi-mgbala, nokota l'ulo, ephe no ata anu nwaruru ono. ⁸ Enyashi ono be ephe a-ta anu nwaruru, a huru ahuru l'oku; yee ekwo oshi, atso ilu; waa buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi. ⁹ Unu te eshikwa anu ono eshishi; ebe unu atakwa iya l'oyii. Oo ephe g'unu hushia ya l'oku; mbu ishi iya; me okpa iya; mechaa iphe-ephe iya. ¹⁰ G'o to nwekwa ophu unu a-ha g'o bo nchi. O -buru l'o nweru ophu a haru; o noo futa utsu; unu akpo ya oku. ¹¹ Waa g'unu e-gude taa ya baa: Unu gude akpo tubuta uwe unu; unu eye akpokpa unu l'okpa; bya ewota mgboro unu paru l'eka. Unu ataa ya wobuwobu; kele oo obo Ojehata ke Chipfu.

¹² "Enyashi ono kwapho be mu e-jedzuru ali Ijiputu; gbushigbua iphe, bu okpara nemadzu me iphe-edobe. Iphe, bukpo agwa ndu Ijiputu l'ophu be mu a-nukota chipfu. O kwa mbedua bu Chipfu. ¹³ Mee ono a-buru iphe-ophubama, e-goshije ulo ophu unu no. Oo ya bu; mu -humaephe mee ono; mu aghata unu. O to nwe du ejo iphe-ememe, e-byi unu aka teke mu a-nodu egbushi ndu Ijiputu ono.

¹⁴ "Mboku ono l'a-buru unu mboku obo-iphe, unu e-gudeje nyata iphe-a. E shi l'ogbo sweru ogbo be unu a-boje iya g'o buru obo-iphe ke Chipfu. Ekemu ono a-du jasu le tuutuutu le mijimii. ¹⁵ Ujiku esaa be unu a-ta buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi. Mboku mbu be unu e-wofukota iphe, ekoje buredi l'ulo unu. Noo kele iphe, bukpo onye taru iphe, e yeru iphe, ekoje buredi; a -gbe le mboku mbu ono jasu le mboku k'esaa ono be eebufu le Izurelu. ¹⁶ Mboku ke mbu be unu e-nweru nduko, du nsu; bya enwekwarupho oo mboku k'esaa. G'o to dukwa iphe, unu e-je l'ujiku labo ono; gbahaephe nri, unu e-ri be unu e-shije. Noo iphe, unu e-meje bu ono kpoloko.

¹⁷ "Unu bo obo-iphe buredi, ekoduru ekoko; noo kele oo mboku ono gedegede be mu dufutaru unu g'unu hakota l'ali Ijiputu. Unu boje mboku ono obo-iphe; g'o buru ekemu, a-no jasu l'ojeje; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ¹⁸ L'onwa mbu pho be unu a-taje buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi; a -gbe l'uzenyashi mboku, onwa ono du l'abali iri l'eno jasu l'uzenyashi mboku, o du l'ukporo abali l'abali lanu. ¹⁹ Ujiku esaa be a ta abyadu ahuma iphe, ekoje buredi l'ulo unu. Onye rikporo iphe, e yeru iphe ekoje buredi be eebufu le ndu Izurelu; m'onye ono bu nlwamulwa; ozoo onye a nwuru anwunwu l'ali ono. ²⁰ G'o to dukwa iphe, e yeru iphe, ekoje buredi, unu e-de onu. Aka unu e-buhabe; unu taa buredi, ekoduru ekoko!"

²¹ Tobudu iya bu; Mosisu bya ekuko ndu bu ogerenya Izurelu g'ephe ha; bya asu phe: "Unu tugbua nta-a nta-a; je ahota anu ophu unu le ndibe unu e-gbu gude bo obo Ojehata k'unu. ²² Unu ewota ekwo isopu, du jipfu-jipfu tsee le mee anu pho, a nakoberu le gbamugbamu pho tee l'eli oshi-mgbala ono; waa l'aguga iya ibe k'ebobo. G'o to nwekwa g'unu ha onye a-lufu etezi jasu l'utsu. ²³ Oo ya bu; Chipfu -jeshiepho egbushi ndu Ijiputu; l'o huma mee, e teru l'eli oshi-mgbala waa l'aguga iya ono; l'o ghata onu mgbala k'ono. O too kwedu ge mgbugbu-madzu ono bata l'ulo unu bya egbushia unu.

²⁴ "Unu mejekwa iphe-a g'o buru nsu, a-duru unu l'oshilokpa unu jasu l'ojeje. ²⁵ Unu -bahuepho l'ali ono, Chipfu a-nu unu ono, bu iya bu iphe, o kweru ukwe iya ono; unu mejekwa omelali ono. ²⁶ O -buru l'unwu unu jiru unu su: 'Bu g'unu be unu emedojeru omelali ono?' ²⁷ unu asu phe: 'Oo ngweja egbu anu obo Ojehata, eegweru Chipfu, bu onye ghataru ulo ndu Izurelu l'ali ndu Ijiputu je egbushia ndu Ijiputu; mbu onye haru unu phu ibe anyi; ophu o gbuduru ndibe anyi.'" Ndu Izurelu -numaephe iphe ono; ephe phozeta; baaru Chipfu eja. ²⁸ Ndu Izurelu bya emee iphe ono; ge Chipfu toru Mosisu yele Eronu okpa iya; o buru egube ono bu g'ephe meru iya.

²⁹ O -rwua l'echi-abali; Chipfu bya egbushia okpara ndu Ijiputu l'ophu; a -gbe l'okpara Fero, bu onye no l'abaze; jasu l'okpara onye mkporo, a tu-chiru l'oka-mkporo; wakwapho nwa ivuzo iphe-edobe. ³⁰ Fero; yee ndu-ozii iya g'ephe ha; waa ndu Ijiputu l'ophu tehu l'enyashi. Uzu-ekwa nodu atuwaa l'ali Ijiputu; noo kele o to nwe du ulo, no l'ali ono l'ophu, nemadzu ata nwuhuduru.

Awufu unwu Ízurelu le Ijiputu

³¹ Fero bya ekua Mosisu yee Eronu l'enyashi ono; su phe: "Unu gbeshi; unu le ndu Ízurelu; jewarọ. Unu paru ndu alì mu haa; tugbuwaro je abaarų Chipfu eja, bu iya bu iphe, unu epfukpọ. ³² Unu rwuta aturu unu; waa eswi unu gude tugbua, bu iphe, unu epfu. Ọle unu gokwaaru mu onu-oma."

³³ Ndu Ijiputu nodu alwuru ndu Ízurelu ulwu g'ephe mee egwegwa lufu l'alì eka ono; kele ephe suru l'odume-ka be ephebe ndu Ijiputu a-nwushihukotakwa. ³⁴ Ephe kpota iphe, eegudeje eghe buredi kpojia ochi buredi; gude uwe phe kechia ya; nmakobe iya l'ukuvu; ophu ephe eyeduru iya iphe, ekoje buredi. ³⁵ Ndu Ízurelu mee ge Mosisu ziru phe; bya arwokoo ndu Ijiputu iphe, e meru le mkpola-ochaa; waa mkpola-ododo; waa uwe. ³⁶ Chipfu mee; ndu Ízurelu tuba ndu Ijiputu l'obu; k'ophu ephe nuru phe iphemiphe, ephe rworu phe. Ephe shi nno kwaa iphe ndu Ijiputu l'okwata gude tugbua.

³⁷ Ndu Ízurelu shi le mkpukpu Ramesesu jeshia mkpukpu Sukotu. Unwoke ndu ophu gude okpa eje rwuru ukporo unu mgbo ukporo eto; l'ukporo unu ugbo iri l'ise; a -gufukwa unwanyi waa unwegirima. ³⁸ Ndu ozo, dukwapho igwerigwe tsokwaru phe pho; wakwapho ikpoto iphe-edobe; mbu aturu me eswi. ³⁹ Iphe, eegheje buredi, ephe shi l'alì Ijiputu gude be ephe gude ghee akara, e yeduru iphe, ekoje buredi. Iphe meru g'o gude ophu iphe, ekoje buredi adudu iya bu l'a chifuru phe achifu l'alì Ijiputu; ophu uzo k'akwakobe ke nri, ephe e-ri aduduru phe.

⁴⁰ Iphe, ndu Ízurelu noru l'alì Ijiputu bu unu apha l'apha ukporo l'iri. ⁴¹ O -rwuepho le mboku, unu apha l'apha ukporo l'iri ono bvuru gedegede; ndibe Chipfu g'ephe ha, bu iya bu ndu Ízurelu; wufukota l'alì ndu Ijiputu. ⁴² Eshi ophu Chipfu nwuru enya l'enyashi ono g'oo-me dufuta phe le Ijiputu be ephebe ndu Ízurelu g'ephe ha a-nwujekwarupho Chipfu enya l'enyashi ono gude kwabe iya ubvu; e shi l'ogbo sweru ogbo.

K'eme k'obo Ojaghata

⁴³ Chipfu su Mosisu waa Eronu: "Waa g'unu e-meje k'obo Ojaghata baa:

"G'o to nwekwa nlwamulwa, l'a-taje anu obo-iphe ono. ⁴⁴ Ohu, unu gbataru agbata be unu e-bujeada ubvu; teme l'o taa ya. ⁴⁵ Ọle g'onye, byaru abyabya; ozoo onye e beru ozi ba atajekwa iya.

⁴⁶ "Aa-noduje l'ime ulo lanu taa ya. G'o to nwekwa anu obu; ophu ee-gude lufuta etezi. Ophu o dukwa okpu iya me nanu, unu a-nyakwo anyakwo. ⁴⁷ Ndu Ízurelu g'ephe ha be a-tukoje bo obo-iphe ono.

⁴⁸ "O -buru l'onye lwaru alwalwa, bu le ndunu be o du ge ya yiru l'obo Ojaghata ke Chipfu ono; g'o bushikota ndibe iya ndu k'unwoke ubvu g'ephe ha. Oo ya bu l'o yiwaruro boaha ya g'onye a nwuru l'alì ono. G'o to nwekwa nwoke, ebuduru ubvu, a-ta iya nu. ⁴⁹ Oo ekemu lanu-a duru onye a nwuru anwunwu l'alì-a; bya aduru onye lwaru alwalwa; unu eya tuko buru."

⁵⁰ Ndu Ízurelu g'ephe ha bya emekota iphe, Chipfu pfuru Mosisu yee Eronu. ⁵¹ O buru le mboku ono gedegede be Chipfu dufutaru ndu Ízurelu g'ephe hakota l'alì Ijiputu.

Eye ndu bu okpara l'eka Chileke

13 Chipfu su Mosisu: ² "Doberu mu okpara unu iche. Iphe-mbu, vu-kporu uzo waa ekpa-nwa l'epho ne iya le Ízurelu: me nemadzụ me iphe-edobe; bu nkemu."

³ Noo ya; Mosisu su ndu Ízurelu: "Unu nyata ntanu-a; mbu mboku, unu wufutaru le Ijiputu, bu eka unu shi buru ohu. Ntanu-a bu mboku, Chipfu gude okpehu iya dufuta unu. G'o to dukwa onye a-ta iphe, e yeru iphe, ekoje buredi. ⁴ Oo ntanu-a l'ime onwa Abibu-a be unu atugbu. ⁵ Teke Chipfu durwuerupho unu l'alì ndu Ké-nanu; waa ke ndu Hetu; waa ke ndu Amoru; waa ke ndu Hevu; teme waa ke ndu Jiebusu; alì ono, o riburu nna unu oche phe angu le ya a-nu unu; alì, mini era-eswi waa manu-enwu jiru ke pyimu pyimu; unu dobejekwa omelalì-a l'onwa-a. ⁶ Ujiku esaa be unu a-takota buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi. O -rwua le mboku k'esaa; unu aboru Chipfu obo-iphe. ⁷ Unu takotaje buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi l'ime ujiku esaa ono. G'o to nwekwa iphe, e yeru iphe, ekoje buredi, aa-huma l'echilabo unu. Teme g'o to dukwa iphe, ekoje buredi, aa-hu-

ma l'alị unu. ⁸ Mbọku ono bẹ unu a-sụ ụnwu unu l'iphe, kparụ iphe, unu gude eme iya bụ iphe, Chipfu meru unu mbọku, unu lụfutaru l'alị Ijiputu. ⁹ G'omelalị ono bụkwaru iphe-ọhubama, e byiru unu gẹ mbo l'ẹka; dee ya unu g'uri l'iphu; g'e gude nyatajeru unu l'ekemu Chipfu bụ iphe, unu a-kpụjeru l'ọnu; kele ọo Chipfu ono gude ọkphehu iya dzọta unu l'alị Ijiputu. ¹⁰ Unu meje ekemu-a mę o -rwuępho teke emeje iya; apha g'apha.

¹¹ "Chipfu -durwuchaępho unu alị Kėnanu ono; bya anụ ęya phọ unu g'o riburu iya unu lę nna unu oche phę lę nte; ¹² bụkwa g'unu nųje Chipfu iphe-mbụ, vukpọoru ụzo waa ękpa-nwa l'ępho ne iya. Anụ mbụ, bụ okee ya, vuru ụzo waa ękpa-nwa l'ępho ne iya l'iphe-edobe unu a-bụru kę Chipfu. ¹³ Iphe, bụ nkapfụ-igara, vuru ụzo waa ękpa nwa l'ępho ne iya bę unu e-gudeje nwaturu gbata. Ọ -bụru l'unu ta agbatadu iya agbata; unu aswịkwo ya olu aswịkwo. Iphe, bụ ọkpara unu lę nwoke bę unu a-gbatajękwapho agbata.

¹⁴ "O -be l'atatiphu; ụnwu unu -jia unu sụ: 'Bụ gunu bę eemedojeru iphe-a?' Unu sụ phę: 'Chipfu gude ọkphehu iya dufuta anyi l'alị ndu Ijiputu; mbụ dufuta anyi l'ẹka ono, anyi shi bụru ohu ono. ¹⁵ Lę teke Fero kpọ-chiru obu jika lę ya ta ahadụ anyi g'anyi tųgbua bę Chipfu gbushiru ọkpara l'alị ndu Ijiputu; nemadzụ mę iphe-edobe. Noo iphe, meru g'o gude anyi nọdu akpọtaje anụ, bụ okee ya, vuru ụzo waa ękpa-nwa l'ępho ne iya; gbuaru Chipfu; bya egude iphe gbata ndu bụ ọkpara l'ępho ne phę lę nemadzụ.' ¹⁶ G'omelalị ono bụkwaru iphe-ọhubama, e byiru unu gẹ mbo l'ẹka; dee ya unu g'uri l'iphu; gude goshi lę Chipfu gude ọkphehu iya dufuta unu l'alị Ijiputu."

Ndu Ízureļu l'awụgha Eze-ęnyimu Uswe-uswe

¹⁷ Fero haępho ndu Ízureļu; ęphe tųgbua; ọphu Chipfu eduduru phę shia ụzo alị ndu Filisitayinu; a makwaru-a l'ono bę ka ntse. Noo kele Chipfu sụru: "A maru ęphe -vubaa ọgu bę ęphe ta agbanwedu nų egomunggo; lashia azụ l'alị Ijiputu?" ¹⁸ Ọo ya bụ; Chipfu duru ndu Ízureļu gbaa mgburugburu; shia ụzo echięgu l'ibe iya k'ụzo Eze-ęnyimu Uswe-uswe. Ndu Ízureļu ono shi l'alị Ijiputu wuru tųgbua; kwakọbe onwophę k'ọgu.

¹⁹ Mósisu bya achita ọkpu Jíóşęfu gude; noo kele Jíóşęfu meru ụnwu Ízureļu; ęphe riaru iya nte l'ęphe e-me nno. Ọ sụru: "Mu maru lę Chileke be e-mechaa bya eyeru unu ẹka. Ọle g'unu chitakwa ọkpu mu l'ẹka-a mę unu tųgbushia."

²⁰ Ęphe wufuta lę Sukotu; je akpọbe ụlo-ękwa phę lę Etamu l'aguga echięgu. ²¹ O -rwua l'eswe; Chipfu egude urwukpu, kpuru oronmono edu phę ụzo. O -rwua l'ęnyashi l'ọ nwụberu phę ọku, kpuru oronmono g'ęphe gude hụma iphóró; k'ọphu ęphe a-nọduje eje ije: eswe l'ęnyashi. ²² Urwukpu ono, kpuru oronmono ono, oogudeje edu phę l'eswe; waa ọku ono, kpuru oronmono ono, oogudeje edu phę l'ęnyashi ta alufujedu alufu l'atatiphu ndu Ízureļu.

14 Ọo ya bụ; Chipfu sụ Mósisu: ² "Pfuaru ndu Ízureļu g'ęphe laphu azụ je akpọbe ụlo-ękwa phę lę mgboru mkpukpu Pi-Hahirotu, nọ lę mgbaka mkpukpu Mígudolu yęe eze-ęnyimu. Ęphe akpọbe ụlo-ękwa phę ono l'aguga eze-ęnyimu; g'ọ gha iphu lę mkpukpu Belu-Zefonu nhamunha. ³ Ọo ya bụ lę Fero a-sụ l'unubę ndu Ízureļu nmawaru l'agaga; l'unu kwawaru l'echięgu. ⁴ Mu a-kpọ-chia Fero obu; l'ọ chipfuru phę. Obenu l'ee-shi l'iphe, a-nwụ l'ęhu Fero; yęe ndu ojogu iya; kwabę mu ụbvù. Ọo ya bụ; ndu Ijiputu amaru l'ọo mbędua bụ Chipfu." Noo ya; ndu Ízureļu mee nno.

⁵ A bya epfuaru eze ndu Ijiputu lę ndu Ízureļu gbalaakwaru; Fero yęe ndu-ozu iya gbanwee obu phę l'ẹka ęphe nọ; sụ: "Bụ gunu bę anyi meru ęgube-a? Anyi gbę haa ndu Ízureļu g'ęphe tųgbua parụ ozi, ęphe eje haa?"

⁶ Ọo ya bụ; a bya edoziaru Fero ụgbo-inya iya ree; o duta ndu ojogu yeru onwiya. ⁷ Ọ chita ụgbo-inya, kachaa ree ụnu l'ụkporo iri; męwaro ụgbo-inya Ijiputu g'ọ hakota. Ọ byakwaphọ eworu ndu-ishi ojogu yegbachaa l'ụgbo-inya ono. ⁸ Chipfu kpọ-chia obu Fero, bụ eze ndu Ijiputu; ọ chipyabe ndu Ízureļu g'ęphe azọ garamu garamu; awụfu. ⁹ Inya Fero l'ophu; waa ụgbo-inya iya; waa ndu agba l'inya; waa ikpoto ndu ojogu iya; mbụ ndu Ijiputu l'ophu chipyabe ndu Ízureļu bya agbapfu phę l'ẹka ęphe kpọberu ụlo-ękwa phę l'agugu eze-ęnyimu; lę mgboru Pi-Hahirotu, gharu iphu lę Belu-Zefonu nhamunha.

¹⁰ Fero nọdu akpịritaru ntse; ndu Ízureļu palia ęnya imeli; ọ bụwaru ndu Ijiputu bę etso phę nų. Ndzụ rwuta phę; ęphe bya araku Chipfu. ¹¹ Ęphe sụ Mósisu: "Bụ l'ilu ta adudu l'alị Ijiputu meru g'o gude i dufuta anyi g'anyi bya anwushihu l'echięgu? Búnua gunu meru; g'o gude i dufuta anyi l'alị Ijiputu? ¹² Anyi ta asuduru ngu l'alị

Ijiputu g'i parụ anyi haa; g'anyi jeruro ndu Ijiputu ozi? ?Togọ kaduru anyi mma l'anyi ejeru ndu Ijiputu ozi; eme l'anyi nwụshihuru l'echiegu?"

¹³ Mosisu sụ phẹ: "Gẹ ndzụ ba agushi unu! Unu pfulu pfulu ike; g'unu ahuma iphe, Chipfu e-me gude dzota unu ntan-a. Ndu Ijiputu ono, unu ele enya ntan-a be unu ta ahumabaekwa ozo. ¹⁴ Unu nodu nggujunguji; Le Chipfu a-lwu-chiru-a unu ogu!"

¹⁵ Oo ya bu; Chipfu sụ Mosisu: "?Bu gunu be iraku mu? Karu ndu Izuru g'ephe tugbua jeshia iphe, ephe eje. ¹⁶ Wolia mgboro ngu; maa l'eze-enyimu ono g'o kekaha mini ono ebo; k'ophu ndu Izuru e-gude okpa phe jee ije l'ali okponku l'oma enyimu ono; wughaa. ¹⁷ Mu akpo-chia obu ndu Ijiputu; k'ophu ephe e-tsopyabe phe. Oo ya bu; l'e shi l'iphe, a-nwuru Fero; yee ndu ojogu iya; waa ugbo-inya iya; me ndu agba l'inya; kwabe mube Chipfu ubvu. ¹⁸ Oo ya bu ge ndu Ijiputu eshi nno maru le mu bu Chipfu; mbu teke ee-shi l'iphe, a-nwuru Fero; yee ndu ojogu iya; waa ugbo-inya iya; me ndu agba l'inya; kwabe mu ubvu."

¹⁹ Noo ya; Ojosi Chileke, shi vuru uzo edu ndu Izuru pho bya atsula azu bya etsoaha phe etsotso. Urwukpu pho, kpuru oronmono pho bya eshikwapho l'ataphu laa l'azu; je anodu phe l'okotazu; ²⁰ je anokaha ndu ojogu ndu Ijiputu; waa ndu Izuru. L'enyashi ono mgburugburu be urwukpu ono gbakotaru ochi l'eka lanu bya acha oku l'eka lanu. Iphe ono mee; ophu o dudu ndu ophu jekuberu nwibe phe ntse l'enyashi ono l'ophu.

²¹ Tobudu iya bu; Mosisu bya amachia eka iya l'eli eze-enyimu ono. Enyashi ono l'ophu be Chipfu gude oke pherephere, shi l'uzo enyanwu-awawa ziphu eze-enyimu ono azu; o bya agho ali okponku. Mini ono kekaha ebo. ²² Ndu Izuru bya azo okpa l'ali okponku gude wughaa eze-enyimu ono. Mini eze-enyimu ono kpua g'igbulu; nodu phe l'ekutara; waa l'ekicha teke ephe awugha.

²³ Ndu Ijiputu chipyabe phe. Inya Fero; waa ugbo-inya iya; waa ndu agba l'inya tuko tsoru phe wuba l'ime eze-enyimu ono. ²⁴ O -rwua l'uzo nchi-abo; Chipfu shi l'oku; waa l'urwukpu ono, kpuru oronmono ono lee ndu ojogu ndu Ijiputu enya; bya atu phe eberebete. ²⁵ O mee; okpa ugbo-inya phe wata agbaphe mgburugburu; k'ophu agbagba iya tsuhhaar pho l'ehu. Ndu Ijiputu su: "G'anyi halekwaa ndu-a; laphu azu; kele o kwa Chipfu l'etso anyi ogu l'iswi ehu phe."

²⁶ Oo ya bu; Chipfu sụ Mosisu g'o machia eka maa l'eze-enyimu ono ge mini ono bya aso-kpute ndu Ijiputu; waa ugbo-inya phe; waa ndu agba l'inya phe. ²⁷ Mosisu bya amachia eka; maa l'eze-enyimu ono. O -rwua l'utsu; mini ono sohaa g'o shi aso. Ndu Ijiputu nodu agba g'ephe nahu mini ono; Chipfu zaru phe ye l'eze-enyimu ono. ²⁸ Mini ono bya asogbabe; rikota ugbo-inya ono; yee ndu agba l'inya. Mbu le ndu ojogu Fero, chipyaberu ndu Izuru chia phe jasụ l'eze-enyimu ono ta adudu g'o ka mma l'oo onye lanu, lwaru nu.

²⁹ Obenu le ndu Izuru jeru ije l'ali okponku ghaa eze-enyimu ono. Mini eze-enyimu ono kpua g'igbulu; nodu phe l'ekutara; me l'ekicha. ³⁰ Mboku ono be Chipfu dzotaru ndu Izuru l'eka ndu Ijiputu. Ndu Izuru huma ndu Ijiputu g'ephe nwushihuru dabyichaar l'aguga mini. ³¹ Ndu Izuru huma ike-okpu, Chipfu gude lwu-kpee ndu Ijiputu; ephe tsuhhaa Chipfu ebvu; bya ekweta nkiya; waa k'onye-ozu iya, bu Mosisu.

Ebvụ Mosisu

15 Noo ya; Mosisu; waa ndu Izuru gya ebvu-a nu Chipfu su:

Mu a-gu ebvu nu Chipfu;

kele o goshiwaru l'o parụ eka.

Inya me ndu agba iya nu

be o nwuru ye l'eze-enyimu.

² Chipfu bu okpehu mu

bya aburu onye mu agu-ku l'ebvu.

O buru yebedua bu onye dzotaru mu nu.

Oo ya bu Chileke mu; mu a-nodu aja iya ajaja.

O buru iya bu Chileke nna mu;

mu a-nodu ekutse epha iya.

³ Chipfu bụ ojogu.

Ọo Chipfu bụ ẹpha iya.

⁴ Ụgbo-inya Fero yee ndu ojogu iya
bẹ o nwuru ye l'eze-enyimu.

Ndu kachaa ree ịe ndu-ishi ụgbo-inya Fero
bẹ mini riru ịe Eze-enyimu Uswe-uswe

⁵ Ogbumini riru phẹ;
ẹphe bụru túbukungu
l'ọhu-mini gẹ mkpuma.

⁶ Ẹkutara gụbe Chipfu
bẹ ọkpehu,
dụ iya nụ dụ biribiri.

Ẹkutara gụbe Chipfu
bẹ gwerụ ndu ọhogu ngu uji.

⁷ I gude ọdu-biribiri ngu,
parụ ẹka kwatsushia ndu
wụ-lihuru etso ngu opfu.

Ị haa oke ẹhu-eghu ngu,
enwu g'ọku;
ọ bya etsua phẹ g'ọku,
etsu ẹswa ọkponku.

⁸ Ọo unme bẹ i ziru l'imi;
eze-enyimu kọo obvudu.

Utso ono pfulu rọo g'igbulọ.
Ogbumini hụkoo l'ọhu eze-enyimu.

⁹ Ndu ọhogu sụru:

“Anyi a-chị phẹ ọso gude.
Anyi a-kwa iphe phẹ l'ọkwata; kee;
gude phẹ mee iphe,
agụ anyi ẹgu ememe.

Anyi a-mịta ogu-echi anyi;
tụko phẹ gbushia.”

¹⁰ Obenu l'ị tųru unme;
eze-enyimu tųko phẹ rigbushikọta.

Ẹphe bụru túbukungu
l'eze-enyimu g'ọta-njele.

¹¹ ?Denu agwa,
atųru gụbe Chipfu?

?Bụ onye dụ gẹ ngu?

G'ị dụ-be nsọ bẹ dụ biribiri.

G'ị dụ-be akpabiri dųkwapho ebvu.

Iimeje iphe, dųgbaa biribiri.

¹² Ẹkutara ngu bẹ ị machịru;
mgboko bya atųko ndu ọhogu
anyi lwee.

¹³ Ndu ị gbafutaru

bẹ ii-gude n-yemobu ngu; dua.

Ọ bụru ẹka ono, i bu, dụ nsọ ono

bẹ ii-gude ọkpehu ngu durwua phẹ.

¹⁴ Ọhamoha, nūmaru iya nū

bẹ ndzụ e-rwuta.

Ndzụ e-rwuta ndu Filisitayinu.

¹⁵ Ndu-ishi ndu Edọmu

bẹ meji a-tọfu.

Ẹhu anmaa ndu-ishi Mówabu

anmanma.

Ndu Kénanu erwushihu.

¹⁶ Ndzụ-agụgu; waa ẹhu-anmanma

e-gude phẹ.

Ọ bụru ọkpehu, dụ ngu l'ẹkutara

bẹ ii-gude mee

g'ẹphe dabyichaaru gẹ mkpuma;

gbiriri jasụ ndibe gube Chipfu wughata;

mbụ ndu ono, ị gbafutaru l'ohu,

ẹphe shi bụru ono.

¹⁷ Ii-dubata phẹ;

bya eye phẹ l'eli úbvú nkengu;

mbụ ẹka gube Chipfu họtaru

g'ọ bụru ibe ngu;

mbụ ọlo, dụ nsọ ọphu i

gude ẹka ngu kpua.

¹⁸ Ọo gube Chipfu a-bụru eze

jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mịimiimii.

¹⁹ Teke ịnya Fero; waa ụgbo-ịnya iya; waa ndu agba l'inya bahuru l'eze-enyimu ono bẹ Chipfu vuturu mini ono sọ-kpute phẹ. Obenu lẹ ndu Ízurelu jeru ije l'alị ọkponku ghaa eze-enyimu ono. ²⁰ Noo ya; Miriyamu, nwanyi, epfuchiru Chileke, bụ nwune Erọnu bya ewota nkwa; ụnwanyi l'ophu wụ-tSORU iya; akụ nkwa bya ete iya etete.

²¹ Miriyamu nọdu aguru phẹ ebvu ono; asuje:

Unu gụa ebvu nụ Chipfu;

noo kẹle o goshiwaru l'ọ parụ ẹka.

Ịnya yẹe ndu agba iya nū

bẹ o nwuru ye l'echi eze-enyimu.

Mini Mara; waa Elimu.

²² Tọbudu iya bụ; Mósisu dua ndu Ízurelu gbẹ lẹ Eze-enyimu Uswe-uswe duru phẹ bahụ l'echięgu Shuru. Ẹphe jee ije ujiku ẹto l'echięgu; ọphu ẹphe ahụmaduru mini. ²³ Ẹphe rwua Mara; ọphu ẹphe adudu ike ngua mini iya; noo kẹle mini ono atso ilu. Noo iphe ono, kparụ iphe, a guru ẹka ono Mara. ²⁴ Ẹphe gụaharu Mósisu aphụ; sụ: "Bụ gūnu bẹ anyi a-ngụ?"

²⁵ Noo ya; Mósisu raku Chipfu. Chipfu bya egoshi iya mkpirikpu oshi. O wota iya chie lẹ mini ono. Mini ono tsọhaa ụtso mini.

Ọ kwa l'ẹka ono bẹ Chipfu tųru ekemu nụ phẹ; bya atọoru phẹ ọkpa iya. Ọ bụkwarupho l'ẹka ono bẹ ọ nọ hụa phẹ ama. ²⁶ Chipfu sụ phẹ: "Ọ -bụru l'unu ngaberu nchị l'opfu mube Chipfu, bụ Chileke unu; bya eme iphe, pfuru ọto l'ęnya mu; ọ -bụru l'unu anga nchị l'iphe, mu sųru g'unu meje; bya etsoępho iphe, mu tųru ọkpa sų

g'unu tsoje; be o to dudu ejo iphe-ememe ono, mu gude byapfuta ndu Ijiputu ono, mu bya egude byapfuta unu. Noo kele o mbɛdua bu Chipfu onye emeje unu g'unu ka mma l'iphe-ememe."

²⁷ E mechaa; ephe bya ejerwua Elimu; aka ogba-mini iri l'eboro no; waa upfu mpfu ukporo eto l'iri. Ephe bya akpobe ulo-ekwa phe le mgboru mini ono.

Mana waa okwa

16 Ndu Izurelu g'ephe ha wufu le Elimu; bya erwua echiogu Sinu, no le mgbaka Elimu yee ubvu Sayinayi le mboku, onwa k'eboro du l'abalij iri l'ise g'ephe shichaepho l'alij ndu Ijiputu futa. ² G'ephe ha guru aphu kpua Mosisu yee Eronu l'echiogu ono; ³ su phe: "Ome Chipfu gude aka iya gbushia anyi l'alij Ijiputu; m'ehu akakwa anyi guu! Eka ono, anyi shi anopheje ite-anu mgburugburu; eriji ephe. Obenu l'unu chifutaru anyi bya edobe l'echiogu l'eka-a g'unu kpogbushia anyibe igwe oha-a l'egu."

⁴ Chipfu su Mosisu: "Mu e-shi l'imigwe dzeeru unu nri ge mini. Ge ndu Izurelu lufutaje mbokumboku bya ekpota ophu a-suru phe eriri ke mboku ono. Ge mu eshi egube ono hua phe ama; maru; ?ephe e-kweta-a meje iphe, mu turu phe ekemu iya. ⁵ O -rwua le mboku k'ishii; ephe eshia nri ophu ephe kpotaru. Mboku ono be ephe e-kpota iya g'o ha g'ophu ephe ekpotajehawa mboku ozo ugbo labo."

⁶ Oo ya bu; Mosisu yee Eronu su ndu Izurelu g'ephe ha: "Uzenyashi-a be unu a-huma l'oo Chipfu bu onye dufutaru unu l'alij Ijiputu. ⁷ O -rwua l'utsu be unu a-huma odu-biribiri Chipfu; noo kele o numawaru aphu, unu agu ekpu iya. ?Bu onye be anyibedua bu; ophu unu a-nodu aguru anyi aphu?" ⁸ Mosisu sukwaphe: "Unu a-maru l'oo bu Chipfu eviya. Oo-nu unu anu, unu a-ta l'uzenyashi-a; waa nri, a-suru unu eriri l'utsu; noo kele o numawaru aphu, unu guru kpua ya. ?Bu onye be anyi bu? Unu ta agukwaru anyi aphu; o kwa Chipfu be unu aguru iya!"

⁹ Mosisu su Eronu: "Su ndu Izurelu g'ephe ha; g'ephe tuko bya l'ataphu Chipfu. Kele o numawaru aphu, ephe agu."

¹⁰ Eronu nodukwadu epfu eyeru ndu Izurelu g'ephe ha; ephe ghaa enya l'echiogu; bya ahuma odu-biribiri Chipfu g'o nwuru ke phoo l'urwukpu ono, kpuru oronmono ono.

¹¹ Chipfu su Mosisu: ¹² "Mu numawaru aphu, ndu Izurelu agu. Pfuaru phe l'ephe a-ta anu le nchi-ejiu. O -rwua l'utsu l'e gude nri zu-jia phe ephe. Oo ya bu g'ephe amaru l'oo mbɛdua bu Chipfu, bu Chileke phe."

¹³ O -rwua l'uzenyashi ono; okwa bya atuko aka ephe kporo ulo-ekwa phe dzuru. A futashia l'utsu; iji kwashiwaa ike; kwaphee aka ono, ephe kporo ulo-ekwa phe ono mgburugburu. ¹⁴ Iji ono phosahuapho; o nweru nwa iphe, wushiru l'alij l'echiogu ono, dugbaa yegeyege; bya adu g'iji, oyi meru; o huko ahuko. ¹⁵ Ndu Izurelu hūmae ya pho; ephe su nwibe phe: "?Bu gūnu baa?" Noo kele ephe te eshidu maru iphe obu.

Mosisu su phe: "Oo nri, Chipfu nuru unu g'unu ria. ¹⁶ Waa ekemu, Chipfu turu baa: 'G'onyenonu kpotaje ophu a-suru iya eriri. Ndu bu l'ulo-ekwa unu be unu e-kpotajeru ogbongu lanu ogbongu lanu.' "

¹⁷ Ndu Izurelu mee g'e pfuru phe. O nweru ndu ophu kpotaru shii; o nweru ndu ophu kpotaru nwanshii. ¹⁸ E mechaa; ephe gude ogbongu gbaa ya; ophu ndu kpotaru shii; ekpotanukaduru; ophu ndu kpotaru nwanshii; ekpopeteduru. Onyenonu kpotaerupho ophu suru iya nu.

¹⁹ Mosisu su phe: "G'o to nwekwa onye e-dobe nkiya g'o futa l'utsu."

²⁰ Ole o nweluru-a ndu ophu angabeduru Mosisu nchi, haphodoru nkephe dobe; o nodu futa l'utsu. A futashia l'utsu; aka jiwa iya ejiji; teme o nodu eshiakwapho ishi. Ehu-eghu iphe ono, ephe meru ono ghuaaha Mosisu.

²¹ Utsu mbokumboku; onyenonu ekpota ophu a-suru yee ndibe iya eriri. Teke anwu chishijeeru pho ike; ophu phoduru l'alij azashihu. ²² O -rwua mboku k'ishii; ephe kpota ophu ha g'ophu ephe ekpotaje mgbo labo. Ogbongu labo be ephe kpotaru onye lanu. Ndu-ishi ndu Izurelu bya epfuaru iya Mosisu. ²³ O su phe: "Waa ekemu, Chipfu turu baa: 'Echele bu eswe Sabatu; mbu eswe-atuta-unme, du nsok ke Chipfu. Oo ya bu; unu ghee iphe, du unu k'egheghe; shia, iphe du unu k'eshishi ntanu-a. Unu edobe ophu ghuduru nu jasū l'utsu.' "

²⁴ Ephe haa ya; o boro nchi, bu iphe, Mosisu pfuru; ophu o shiduru ishi; ophu aka aladuru iya. ²⁵ Mosisu su phe: "Unu ria ono ntanu-a! Noo kele ntanu-a bu eswe-atuta-unme ke Chipfu; ophu o to dudu nri, unu a-huma

l'etezi ntanụ-a. ²⁶ Unu e-kpotaję nri ono ujiku ishii; ọle o -rwua mbọku k'ęsaa, bụ eswe-atụta-unme bę ọ tọo dudu."

²⁷ Ọle o nwelęru-a ndu tųgburu lę mbọchi k'ęsaa jeshia ekpota nri; obenu l'o to nwedu ọphu ęphe humaru. ²⁸ Chipfu sụ Mosisu: "Bụ teke ole bę unu a-jikaberu eme ekemu mu; waa ọpfi mu? ²⁹ Nyatakwa l'ọo Chipfu bę nųru unu eswe-atụta-unme. Noo iphe, meru g'o gude ọ nọdu abujeru: o -rwua mbọku k'ishii; l'ọ nų unu nri, a-sųru unu ujiku ębo. O -rwua mbọku k'ęsaa; g'onymonye nọdujeepfo l'ęka ọ nọ. G'o to nweshiru onye a-lufuje alufu." ³⁰ Ọo ya bụ; ndu ono dzua ike lę mbọku k'ęsaa.

³¹ Ndu Ízurelu kua nri ono mana. Ọocha ụcha g'akpuru koriyanda; tęme ọ nọdu atsoje g'ęcha mbekee, e gude manụ-ęnwu mee. ³² Mosisu sụ: "Wakwa iphe, Chipfu epfi baa: 'Unu kpota ogbongu mana lanụ doberu ọgbo ọphu nọ l'iphu. Ọo ya bụ g'ęphe ahuma nri, mu nųru unu; unu ria l'echięgu; teke mu dufutaru unu l'alị Ijiputu.'"

³³ Ọo ya bụ; Mosisu sụ Erọnu: "Wota ite; kporu ogbongu mana lanụ ye iya. Dobe iya l'atatiphu Chipfu; g'e doberu iya ọgbo ọphu nọ l'iphu."

³⁴ Erọnu woru iya dobe l'atatiphu okpoko ono, e yeru ękwo ekemu Chipfu ono; k'ọphu ee-dobe iya; gę Chipfu pfuru Mosisu. ³⁵ Ndu Ízurelu ria mana ụkporo apha labọ; gbiriri jasụ ęphe jerwua alị ęka e bu ebubu. Mbụ l'ęphe riru mana gbiriri jasụ ęphe rwua l'oke alị Kėnanu.

³⁶ Ogbongu lanụ bụ oke-lanụ-l'uzo-iri l'iphe, jiru nkweka.

Mini, shi lę mkpuma

17 Ndu Ízurelu g'ęphe ha bya wulihu l'echięgu Sinu tųgbua; ęphe -gbę l'ibe iya ọphuu; ęphe abahụ l'ibe iya ọphuu; ọ bųerupho gę Chipfu ziru phę bụ gę ęphe eje iya. ęphe je akpọbe ọlo-ękwa phę lę Refidimu. Obenu lę mini, ęphe a-ngụ ta adụdu l'ęka ono. ² Ọo ya bụ; ęphe baaharụ Mosisu mba sụ: "Nų anyi mini g'anyi ngụ!"

Mosisu sụ: "Bụ gụnu bę unu abarụ mu mba? Bụ gụnu kparụ iphe unu ahụ Chipfu ama?"

³ Obenu lę ndu Ízurelu bę ęgu mini agụshi ike; ęphe nọdu aguru Mosisu aphụ; sụ: "Bunua gụnu kparụ iphe i dufutaru anyi; waa ụnwu anyi; waa iphe-edobe anyi l'alị Ijiputu bya edobe g'ęgu mini gbushia?"

⁴ Ọo ya bụ; Mosisu raku Chipfu sụ: "Dęnu gę mu e-me ndu-a? ęphe a-byaakwa mu atụ-gbu lę mkpuma."

⁵ Chipfu sụ Mosisu: "Vuta ụzo gę ndu Ízurelu tso ngu l'azụ. L'ị harụ ndu bụ ọgerenya Ízurelu duta; l'i wota mgboro ono, i chiru l'enyimu Nayilu ono gude jeshia. ⁶ Mu a-pfuru ngu l'atatiphu lę mkpuma Horebu. I -rwua ęka ono; chia mgboro ngu lę mkpuma ono. Mini, ndu Ízurelu a-ngụ e-shi iya lwashihu." Mosisu bya emee nno l'atatiphu ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu ono. ⁷ Ọ bya agụ ęka ono "Masa"; gụkwaa ya phọ "Meriba"; noo kęle ndu Ízurelu barụ mba; bya ahụ Chipfu ama; sụ: "Chipfu nọ l'echilabọ anyi tọo tọo nọdu iya?"

Aalwụ-kpee ndu Amaleku

⁸ Ndu Amaleku bya etso ndu Ízurelu ọgu lę Refidimu. ⁹ Mosisu sụ Jioshuwa: "Harụ unwoke anyi họtta g'unu je awọta ndu Amaleku ọgu. Echele bę mu e-gude mgboro Chipfu l'ęka je apfuru l'eli úbvú."

¹⁰ Ọo ya bụ; Jioshuwa bya awọta ndu Amaleku ọgu, dų gę Mosisu ziru iya. Mosisu; waa Erọnu; waa Huru bya enyihu eli úbvú; je anọdu lę mkpakponu iya. ¹¹ Ọ nọdu abujeru; Mosisu -chiliępho ęka imeli; ndu Ízurelu alwụ-kpeahaa. Teke ọ chizetaru ęka; ndu Amaleku alwụ-kpeahaa. ¹² A nọnyaa; ęka tsuhu Mosisu mee; ęphe pata mkpuma; bya edoberu iya; ọ nọdu anọo. Erọnu; waa Huru bya apalia ya ęka imeli; onye lanụ l'ękutara; onye ọphuu l'ękicha. Ọo ya bụ; ęka nọdue ya phọ l'imeli ęgube ono gbiriri jasụ nchi jihu. ¹³ Ọo ya bụ; Jioshuwa phę lwụ-kpee ndu Amaleku.

¹⁴ Noo ya; Chipfu sụ Mosisu: "Dee iphe-a l'ękwo g'o bųru iphe, ee-gudeje nyata iya. Tęme l'i mekwaaphọ gę Jioshuwa numa lę mu e-me gę ndu Amaleku chihu lę mgboko; g'a ta nyatabahe phę."

¹⁵ Mosisu bya akpua ọru-ngweja; bya agụ ya "Ọ kwa Chipfu bụ onye emeje g'ęka mu kangoo l'ọgu". ¹⁶ Ọ sụ: "Iphe, meru iphe, mu guru iya nno bụ l'a chị-liru ęka pfuru nų Chipfu l'aba-eze iya. Chipfu a-nọduepho etso ndu Amaleku ọgu; e-shi l'ogbo sweru ọgbo."

Jieturo akpafuta Mósísu

18 Noo ya; Jieturo, onye uke ndu Midiyanu, bukwapho nna nyee Mósísu; bya anụmakota iphemiphe, Chileke mekọtaru Mósísu waa ndu nkiya, bu Ízuru; tẹme waa gẹ Chipfu gude dufuta ndu Ízuru l'alí ndu Ijiputu.

² Teke Mósísu dutaru nyee ya, bu Zipora dulaa ibe Jieturo, bu nna nyee ya ono; be Jieturo ono nabataru nyee Mósísu obu; ³ waa unwu iya unwoke labo. Onye lanu be epha iya bu Geshomu; noo kele Mósísu suru: "Mu bu onye Iwaru alwalwa l'alí ndu ohozo." ⁴ Epha onye ophuu buru Eliyẹza; noo kele o suru: "Oo Chileke nna mu bu onye yeru mu eka. O dzotar mu gẹ Fero te egbu mu."

⁵ Jieturo, bu nna nyee Mósísu duru unwu Mósísu; waa nyee Mósísu obu byapfuta iya l'echiegu l'eka o kọberu ulo-ekwa le mgboru ubvu Chileke. ⁶ Jieturo zihawaru g'e je asu iya: "Mube Jieturo, bu nna nyee ngu be dukwa nyee ngu; waa unwegirima ibe ngu abya."

⁷ Oo ya bu; Mósísu gba iya ndzuta bya ephozuru iya ishi; bya anma iya akpa. Epe kelechaa; bya bahu l'ulo-ekwa Mósísu. ⁸ Mósísu kọkotaru nna nyee ya ono iphemiphe, Chipfu meru Fero waa ndu Ijiputu l'iswi ehu ndu Ízuru; tẹme waa iphe-ehuka, epe jekotar l'uzo; waa gẹ Chipfu gude dzota phe.

⁹ Ehu tsoo Jieturo utso g'o numar k'iphe, du ree, Chipfu mekọtaru Ízuru; dzota phe l'eka ndu Ijiputu. ¹⁰ O su: "G'ajaja buru ke Chipfu, bu onye nafutaru ngu l'eka ndu Ijiputu; yele eka Fero; mbu onye nafutaru ndu Ízuru l'eka ndu Ijiputu. ¹¹ Nta-a be mu maru le Chipfu be kakota agwa l'ophu shii. Noo kele oo ndu nmaru ndu Ízuru phulaphula be o meru iphe-a." ¹² Noo ya; Jieturo, bu nna nyee Mósísu bya egweeru Chipfu ngweja-akpo-oku; gwekwaar uya pho ngweja ozowaro. Eronu duta ndu bu ogerenya Ízuru bya g'ephe le Jieturo ria nri l'ataphu Chileke.

Aahota ndu l'e-doshijeru ndu Ízuru opfu

¹³ O -rwua nchitabohu iya; Mósísu bya eje anodu l'eka onoduje; kpeaharu ndu Ízuru ikpe. Epe shi l'utsu no-pee ya mgburugburu jas u l'uzenyashi. ¹⁴ Nna nyee Mósísu bya ahuma iphe, Mósísu emeru ndu Ízuru; o su: "?Bu gunu be iimeru ndu Ízuru egube ono? ?Bu gunu kparu iphe, o bu gubedua nwekinyi ngu a-noduje ekperu ndu ono ikpe; ke g'ephe shije l'utsu no-pee ngu mgburugburu jas u l'uzenyashi?"

¹⁵ Mósísu su iya: "O kwa phe abyaj mu akpata ishi iphe, bu uche Chipfu. ¹⁶ Teke o bu l'oo opfu adaru phe; epe ewotaru mu iya; mu edoshiaru phe iya; bya akaru phe iphe, Chipfu toru okpa su g'e tsoje; waa ekemu iya."

¹⁷ Nna nyee Mósísu su iya: "Iphe, iime ta adudu ree. ¹⁸ Oo egbugbu be gubedua; waa ndu ono, awu-pfutaje ngu nu ono egbu onwunu. Ozi ono kariru ngu eka; i tii jekotadu iya nwekinyi ngu. ¹⁹ Ngabe nchi ge mu kpo-ziaru ngu uzo g'ii-meje iya. Ge Chipfu swikwaru ngu. Oo gubedua a-nochi enya ndu-a l'ataphu Chileke. Ii-wotaje iphe, adaru phe nu dooru iya. ²⁰ Zia phe iphe, Chipfu toru okpa su g'e tsoje; waa ekemu iya; bya egoshi phe uzo, epe e-toru; waa iphe, gbaru phe l'ememe. ²¹ L'i bya eshi l'ime ndu Ízuru g'ephe ha hota ndu ike du; mbu ndu ats u Chileke ebvu, bu ndu e gude ire phe eka; bya aburu ndu te eridu uphalazu. Hota phe g'ephe buru ndu-ishi unu umadzu labo l'ukporo iri iri; waa ndu-ishi umadzu ukporo ise ise; waa ndu-ishi umadzu ukporo ebo l'iri iri; tẹme waa ndu-ishi umadzu iri iri. ²² Hota phe g'ephe doshikotajeru ndu Ízuru opfu tekenteke. Ole g'ephe wotajeru ngu opfu ophu shihuru ike. Epe edoshije opfu ophu du nphe nweka phe. Ono e-me g'ivu ngu ka nphe; noo kele unu l'ephe tukoru evu iya. ²³ I -mee ya nno; o -buru uche Chileke; be i-dukwa ike vua ivu-erwa ono; tẹme ndu ono -nodu ala unuphu; epe egude ehu-utso ala."

²⁴ Mósísu ngaberu nna nyee ya ono nchi; bya emekota iphemiphe, o pfuru. ²⁵ O bya ahota ndu okpehu du l'echilabo Ízuru l'ophu; bya emee phe ndu-ishi ndu du unu labo l'ukporo iri iri; waa ndu-ishi ndu du ukporo ise ise; waa ndu-ishi ndu du ukporo ebo l'iri iri; tẹme waa ndu-ishi ndu du iri iri. ²⁶ Epe nodu anoduje edoshikotaru ndu Ízuru opfu. Opfu ophu shihuru ike be epe ewotajeru Mósísu. Opfu ophu du nphe be epe edoshije nweka phe.

²⁷ Noo ya; Mósísu haa nna nyee ya ono; ọ lashja alí iya.

Úbvú Sayínayi

19 O be mbọku, kwe ndu Ízurẹlu ọnwa ẹto gẹdegede, ẹphe wụfuru l'alí Ijiputu; ẹphe byarwuta echiẹgu Sayínayi. ² Ẹphe shi lẹ Refidimu bya erwua echiẹgu Sayínayi, bya akpọbe ọlo-ẹkwa phẹ l'ẹka ono l'ọkpa úbvú ono.

³ Mósísu nyihu eli úbvú ono nyipfu Chileke. Chipfu bya agbẹ l'úbvú ono kua ya sụ: "Waa iphe, ii-zi ndu ọnu-ọlo Jíékọpu baa; mbụ iphe, ii-pfuru ndu Ízurẹlu: ⁴ 'Unubẹdua l'onwunu hụmaru iphe, mu meru ndu Ijiputu; waa gẹ mu gude hee unu g'ugo, he nwa iya; hepfuta onwomu. ⁵ Ọ -bụru l'unu ngabẹru mu nchi; bya edobe ọgbandzu mu bẹ unu a-bụru okiphe, duru mu iche l'echilabọ ọhamoha. A makwaru-a lẹ mgboko l'ophu bụ nkemu; ⁶ ọle unu a-bụru mu alí-eze ndu-uke; waa ọha, dụ nsọ.' Noo iphe, ii-pfuru ndu Ízurẹlu bụ ono."

⁷ Ọo ya bụ: Mósísu bya alaphu azụ; bya ekukọo ndu bụ ọgerenya ndu Ízurẹlu; bya atụko iphemiphe ono, Chipfu ziru iya g'o pfua ono; pfukọtaru phẹ. ⁸ Ndu Ízurẹlu tuko zụa mgbede sụ: "Iphemiphe, Chipfu pfuru bẹ anyi e-mekọta." Ọo ya bụ; Mósísu bya egude ọnu, ẹphe yeru jepfu Chipfu ọzo.

⁹ Chipfu sụ Mósísu: "Mu a-nọdu l'urwukpu, jihuru kpakpalu byapfuta ngu; k'ọphu ndu Ízurẹlu a-nọdu anụ ẹka mu epfu eyeru ngu; g'ẹphe a-chịru ụpfu kwẹwaro l'ẹka í nọ." Ọo ya bụ; Mósísu bya epfuaru Chipfu ọnu, ẹphe yeru.

Edobe ndu Ízurẹlu nsọ

¹⁰ Chipfu sụ Mósísu: "Jepfu ndu Ízurẹlu je edoo phẹ nsọ ntanu-a; waa echele. G'í pfuaru phẹ g'ẹphe saa uwe phẹ asasa. ¹¹ O -rwutashja mbọku k'ẹto; g'ẹphe kwakọbe-ghewa; noo kẹle mbọku ono bẹ Chipfu e-nyizeta bya anọdu l'úbvú Sayínayi; ndu Ízurẹlu ahụmakota iya g'ẹphe ha. ¹² Kpaaru phẹ oke l'úbvú ono mgburugburu. Pfuaru phẹ g'ẹphe letakwa ẹnya g'ọkpa phẹ te jekubekwa mgboru úbvú ono ejekube; ọphu ọ bụro k'enyihu iya enyihu. Onye ẹhu iya rwutaru l'úbvú ono bẹ ee-gbu egbugbu. ¹³ G'a tųgbua ya lẹ mkpuma; ọzo gbagbua ya l'apfụ; g'e te denyikwa iya ẹka. Ọ -bụ nemadzy; ọzoo anụ; g'e te kwekwa g'ọ nọdu ndzụ. Ọ bụepho teke a non-yaru; e gbu opu bẹ ẹphe e-bebe jekube úbvú ọbu."

¹⁴ Mósísu shichaepho l'eli úbvú ono nyizeta byapfuta ndu Ízurẹlu. Ọ bya edoo phẹ nsọ g'ẹphe duru Chileke iche; ẹphe bya asashja uwe phẹ. ¹⁵ Ọ sụ phẹ: "O -rwutashja mbọku k'ẹto; unu kwakọbechaakwa onwunu! Unu hakwaa ejepfu nwanyi!"

Mósísu enyipfu Chileke l'úbvú Sayínayi

¹⁶ O belephọ l'utsu mbọku k'ẹto ono; ebemu-igwe wata akụ kẹ phoophoophoo; egbigwe nọdu ada; tẹme ur-wukpu, jihuru kpakpalu sọ-kputa eli úbvú ono. Opu, adashi ọda ike shi l'úbvú ono ada. Onyemonye, nọ l'ọlo-ẹkwa iya phuhu kẹ kpaakpaakpaa. ¹⁷ Mósísu bya edufuta phẹ l'ẹka ẹphe kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ g'o duru phẹ byapfuta Chileke. Ẹphe bya tuko pfuru l'ọkpa úbvú ono. ¹⁸ Ẹnwuru-ọku tuko úbvú Sayínayi sweta; noo kẹle Chipfu gude ọku nyizeta l'úbvú Sayínayi ono. Ẹnwuru-ọku ono nọdu akpụ kẹ tųtuutuu zelihu g'ẹnwuru shi l'ọku, enwu phoophoophoo. Úbvú ono l'ophu nọdu anmakọta jiiijiii ẹhuka ẹhuka. ¹⁹ Ọda opu ono nọdu aka shii eje. Mósísu nọdu epfu opfu; a nọdu anụkwapho olu Chileke ẹka oopfụ eyeru Mósísu.

²⁰ Ọ bụru iya bụ lẹ Chipfu enyizeta l'eli úbvú Sayínayi; bya ekua Mósísu g'o nyipfuta iya lẹ mkpakponu úbvú ono. Mósísu nyihu eli úbvú ono. ²¹ Chipfu sụ iya: "Nyizeta l'alí je anmaaru ndu Ízurẹlu ọkwa g'ẹphe ta akpahẹ ụzo g'ẹphe hụma Chipfu; ọdumeka bẹ ẹphe a-dụkwa igwerigwe laa l'iyi. ²² Mbụkponu ndu-uke, eme g'ẹphe byakube mụbe Chipfu ntse bẹ e-do onwophẹ nsọ g'ẹphe duru mu iche; ọdumeka mu anụa phẹ aphụ."

²³ Mósísu sụ Chipfu: "Ndu Ízurẹlu te enyitakwa úbvú Sayínayi; noo kẹle í tųru anyi ekemu sụ g'anyi dobe úbvú ono nsọ; tẹme anyi akpaa ya oke gbaphee mgburugburu."

²⁴ Chipfu sụ: "Nyizeta l'alí je eduta Eronu g'unu l'iya swiru. Ọle gẹ ndu-uke; waa ndu Ízurẹlu ọphu ta akpaghatakwa oke ono byapfuta mụbe Chipfu; ọdumeka bẹ mu a-nụkwa phẹ aphụ."

²⁵ Mosisu nyizeta bya epfuaru ndu Ízurelu iphe, Chipfu pfuru.

Ekemu iri, shi l'eka Chileke

20 Chipfu bya epfukọta iphemiphe-a; sụ:

² “Ọo mbẹdua bụ Chipfu, bụ Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu; mbụ alị ẹka ono, unu shi bụru ohu ono.

³ “Unu ta adụkwa iphe, unu a-bajeru ẹja; gbahaa mụbe Chileke kpurumu.

⁴ “Unu te emetakwaru onwunu ntẹkpe, e meru; o yee iphe, nọ l'imigwe; ọzoo iphe, nọ lẹ mgboko-a; mę iphe, bu lẹ mini-ime-alị. ⁵ Unu ta abajękwaru phę ẹja; ọphu unu ejejekwaru phę ozi. Noo kele mụbe Chipfu, bụ Chileke unu eko okophoo. Mu nọdu anųje ndu mu dų ashị aphų k'iphe, dų ẹji, ẹphe meru mu; gude iya nų ụnwu phę aphų; mę ụnwu nwanwa phę; mę ụnwu nwanwanwanwanwa phę. ⁶ Obenu l'iphe, bụkpoo ndu yeru mu obu bya emeje iphe, mu pfuru bę mu emejekwanų gę n-yemobu mu bųru o-je-lẹ-nwanwa l'ẹhu phę.

⁷ “Unu te ekujekwa ẹpha mụbe Chipfu, bụ Chileke unu l'uzo, apfuduru-oto. Noo kele mụbe Chipfu ta ahakwa ndu eme nno; gę mu ta nų phę aphų.

⁸ “Unu nyataję mee mbọku Sabatų, bụ eswe-atųta-unme g'ọ dų nsọ. ⁹ Ọo ujiku ishii bę unu e-seje akanya; jekọta ozi unu; ¹⁰ Obenu lẹ mbọku k'ęsaa bụ eswe atųta-unme kę Chipfu, bụ Chileke unu. G'ọ tọ dųkwa ozi, unu e-jeje mbọku onoya. Ọphu unu ekwekwa gę nwa unu; m'onye unu gbaru ohu; mę iphe-edobe unu; m'onye lwarų alwalwa, bu l'ibe unu; jee ozi mbọku ono. ¹¹ Noo kele ọo ujiku ishii bę mụbe Chipfu meru igwe; bya emee eliphe; yęe eze-ęnyimu; mę iphemiphe, dųkota iya nų. O be lẹ mbọku k'ęsaa; mu tųta unme. Ọ bųru iphe ono kparų iphe, mụbe Chipfu gọru ọnu-ọma nų eswe-atųta-unme; bya emee ya; ọ dų nsọ.

¹² “Unu kwabejekwa ne unu mę nna unu ụbvù. Ọo ya bụ g'unu enweru ndzų ogologo; buru l'alị ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anųnu ono.

¹³ “Unu te egbujekwa ọchi.

¹⁴ “Unu te erijekwa ogori.

¹⁵ “Unu te ezijekwa iphuru.

¹⁶ “Unu ta adzųjekwa ụka kpua nemadzų ibe unu.

¹⁷ “G'ulo nwibe unu; mę nyee ya; mę ohu, ọ gbatarų agbata; mę iphe-edobe iya; mękpoo iphe, o nweru enweru g'ọ ha ta adųjekwa unu g'a sų l'ọo unu nwe iya.”

¹⁸ Ndu Ízurelu hụmaepho egbigwe; waa ebemu; bya anųma opu; bya ahųma g'úbvù ono akpųshi ẹnwuru-ọku; ẹphe nmahų kę rwuurwu lẹ ndzų-agųgu. ẹphe pfuru ụzenya; ¹⁹ sų Mosisu: “Pfuljeru yeru anyi gubedua; anyi a-ngabę-a nchị. Gę Chileke te epfuhękwa opfu yeru anyi l'onwiya; ọdumeka bę anyi a-nwųshihukwa.”

²⁰ Mosisu sų ndu Ízurelu: “Gę ndzų ba agųshi unu. Chileke byaru g'ọ hųa unu ama; k'ọphu unu a-nọdu atsųje iya ebvu; haa eme iphe-ẹji.”

²¹ Ndu Ízurelu pfuru ụzenya; Mosisu bya ejekube ọchii ono ntse, bụ ẹka Chileke nọ.

Aakpų ọru-ngweja Chipfu

²² Chipfu sų Mosisu: “Sų ndu Ízurelu lę-a: Unu hųmawaru l'onwunu lę mu shi l'imigwe pfuru yeru unu. ²³ G'ọ tọ dųkwa agwa, unu e-meta swikube mu. Unu te egudekwa mkpọla-ọchaa; ọzoo mkpọla-ododo meta agwa doberu onwunu.

²⁴ “Ọ bųru ẹja, shi l'alị bę ee-gudeje kpųaru mu ọru-ngweja, bụ ẹka ee-gbuje atųru; waa eghu; waa eswi; gude gweeru mu ngweja-akpọ-ọku; waa ngweja-ẹhu-guu. ẹkameka mu meru g'a nọduje; nyata ẹpha mu bę mu a-byapfutaję unu bya ekebe unu l'ọma. ²⁵ Ọ -bųru l'unu gude mkpuma akpųru mu ọru-ngweja; unu te egudekwa mkpuma, a rwaru arwarwa. Noo kele unu -kųa ya ọngu bę unu tųrwuwaru iya. ²⁶ Ọphu unu akpųkwa ọru-ngweja ono g'ọ dų l'eli; tųa ya ocho k'ọphu ee-nyihuje iya enyihu; a nọnyaa; unu jịa onwunu uwele l'ọru-ngweja ono.”

Ndu Hiburu, a gbaru ohu

21 “Waa ekemu, ii-zi phez baa:

² “Ọ -bụru l’i gbaru onye Hiburu ohu bẹ iphe, oo-jeru ngu ozi bụ apha ishii. O -be l’apha k’ẹsaa l’o nweru onwiya; a taa pfulu ugwo l’ishi iya. ³ Teke ọ bụ l’ọ swi nwẹkinyi iya teke ọ byaru; l’ọ laa nwẹkinyi iya. Ọ -bụkwa-nuru lẹ yee nyee ya swi teke ọobya; nyee ya ono etsoru iya mę ọ lashia. ⁴ Teke ọ bụ lẹ nnajiuphu iya lutaru iya nwanyi; ọ nwutaru iya unwegirima; nyee ya ono mę unwegirima iya ono a-tuko buri kę nnajiuphu iya. Ọ burerupho nwoke a-la nwẹkinyi iya.

⁵ “Obenu ọ -buri l’ohu ono suru lẹ ya yeru nnajiuphu iya obu; bya eye nwanyi ono, ọolu ono; waa unwegirima iya; ọphu ya alufudu eje enweru onwiya; ⁶ g’onye nwe iya nụ duru iya je l’iphu ndu-ikpe. L’o duru iya je l’onu-mgbo; ọzo l’okpa mgbo; je egude oji kpọ-fua ya nchi. L’ọ buri ohu iya jasụ g’ọo-nọ-beru.”

⁷ “Ọ -buri lẹ nwoke reru nwa iya nwanyi g’ọ buri ohu; a ta abyadu aha iya g’ọ laa g’aahaję unwoke pho.

⁸ Teke e reru iya onye arị kę g’ọ luru iya; a nonyaa; ọphu ọ dudu iya ree; g’ọ hakwaa g’a gbata iya. Ọ tọ gbakwaru gę nnajiuphu iya ono ree ya ndu ọhoro; noo kẹle o to meeduru ohu iya obu iphe, o kweru ukwe iya. ⁹ Ọ -buri l’ọo nwa iya nwoke bẹ ọ zụ-doru iya g’ọ luru; g’o mejekwa nwamgboko obu gę nwa, ọ nwuru anwunwu.

¹⁰ Ọ -buri lẹ nwoke lutaru nwanyi ọzo; g’ọ nujekwa nyee ya kę mbụ nri; nmajeru iya ekwa; emeru iya

iphemiphe, eemejeru nwanyi, aalu alulu. ¹¹ O -buri l’o too meduru iya ọzo iphe ęto ono; gę nwanyi ono lufu; ọle g’ọ tọ dukwa mę afu, aa-pfu nwoke ono.”

Emeka onye ọzo iphe

¹² “Onye chiru nemadzụ iphe chigbua ya; g’ọ lakwaa l’ochi iya. ¹³ Ọle ọ -buri l’o to lekebeduru ęnya chigbua ya; ọ -buri l’ọo Chileke haru iya g’ọ nwua nno; bẹ o nweru ęka mu e-goshi unu g’onye dụ nno gbajeru laa.

¹⁴ Obenu; ọ -buri lẹ nemadzụ lekeberu ęnya; gude ęregede gbua nemadzụ ibiya; unu kpata onye obu kpuru lụ-lu l’oru-ngweja mu; je egbua l’eka ọzo.”

¹⁵ “Onye tsoru ne iya; ọzo nna iya ọgu bẹ ee-gbu egbugbu.”

¹⁶ “Onye paru nwibe iya je eree; ọzo l’ọ nokwadu iya l’eka teke e guderu iya; g’e gbua onye obu egbugbu.”

¹⁷ “Onye phuru ne iya iphu; ọzo nna iya; g’e gbukwaa onye ono egbugbu.”

¹⁸ “Ọ -buri l’unwoke labo bẹ opfu adaru; onye lanu tya onye ọphuu mkpuma; ọzo l’ọ pfupfuberu ęka tsua ya; ọphu onye ono anwuhuduru anwuhu; ọ buri iphe bẹ o mekaru iya; ọ zęeru iya azęe; g’ọ tọ dukwa iphe, ee-me onye ono, mekaru iya iphe ono; ¹⁹ m’ọ buri l’onye ono mechaaru-a; ọ nọdu aduje ike gude mgboro ejephe l’etezi. Ọle onye ọphu mekaru iya iphe, a-pfukwanu iya ugwo azęe ono, o shi zęe kę mmanu ono; bya aghakwaa ya pho jasụ l’ọ kaębe mma ree.”

²⁰ “Ọ -buri l’o nweru onye chiru ohu iya iphe; m’ọ buri ohu iya kę nwoke; ọzo kę nwanyi; ohu ono shi l’iphe ono, e chiru iya ono nwuhu; g’a nukwaa onye ono, chigburu iya nụ ono aphu. ²¹ Obenu l’ọ -buri l’ohu ono nọru ujiku ębo; ọzo ęto bya ewekorohu; g’ọ tọ dukwa iphe, ee-me onye chiru iya iphe; eshinu ohu ono bụ ęku iya bẹ ọ bụ.”

²² “Ọ -buri l’o nweru unwoke, alwu ọgu; ęphe meka nwanyi, dụ ime iphe; mee k’ọphu ępho lufuru iya; ọphu ọ dudu ęka a kwataru meka iya iphe ọzo; g’e retakwaa onye ọphu mekaru iya iphe obu nre lẹ g’ọodu ji nwanyi ono ree; waa gę ndu-ikpe kpeburu. ²³ Obenu; ọ -buri l’e mekaru iya iphe shii; gę ndzu laaru ndzu; ²⁴ g’ęnya laaru ęnya; eze alaaru eze; ęka alaaru ęka; okpa alaaru okpa. ²⁵ Ọ -buri oku bẹ ọ huru iya; l’a hulata iya. Teke o mefuru iya ọnyá l’ęhu; l’e melata iya. Teke o tsuru mkpukpu-mee ye iya l’ęhu; l’e tsukwarupho mkpukpu-mee ye yębedua l’ęhu.”

²⁶ “Ọ -buri l’o nweru onye chiru ohu iya iphe l’ęnya; k’ọphu o chipyaru iya ęnya lanu; g’onye ono hakwaa ohu ono g’ọ laa; je enweru onwiya; g’ọ buri ugwo ęnya ono, o chipyaru iya ono. ²⁷ Ọ -buri l’o chikwofuru iya eze lanu; g’ọ hakwaa ohu ono g’ọ laa je enweru onwiya; g’ọ buri ugwo eze iya ono.”

²⁸ “Ọ -bụru l'oke-eswi gude mpu dū-gbua nemadzū; g'a tugbua eswi ono lẹ mkpuma; tẹme g'a ta takwa anụ iya atata; ọle g'ọ tọ dukwa iphe, ee-me onye nwe iya nū. ²⁹ Obenu; ọ -bụru l'oke-eswi ọbu eme ẹnà; e pfuhawaru iya onye nwe iya nū; ọphu ọ tọ kpọ-chiduru iya l'ọka; ọo ya bụ; ọ -bụru l'ọ dū-gburu nemadzū; l'a tugbua eswi ono lẹ mkpuma; onye nwe iya nū alaa l'ọchi onye ọ dū-gburu. ³⁰ Ọle ọ -bụru l'ọ dū ndu ono g'ẹphe gbuaru onye nwe eswi ono nre; g'ọ pfukotakwa iphemiphe, e gbuburu iya; shi nno gbata onwiya. ³¹ Ekemu ono bụkwapho iphe lanụ m'ọ -bụru l'oke eswi dū-gburu nwokoro; ọzoo nwamgboko. ³² Ọ -bụru l'oke-eswi ono bẹ dū-gburu ohu; g'onye nwe eswi ono pfua onye nwe ohu ono okpoga mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya rwuru ụkporo shẹkelu lẹ shẹkelu iri; tẹme l'a tū-gbukwaapho eswi ono lẹ mkpuma.”

³³ “Ọ -bụru lẹ nemadzū kpufuru iphe lẹ nsū; ọzoo l'onye ono tūru nsū; ghebe ọnu; oke-eswi; ọzoo nkafū-igara je adalahu iya; nwūhu; ³⁴ g'onye nwe nsū ono pfukwaa ụgwo anụ ono. Mbụ-a; g'onye ono pfukwaa onye nwe anụ pho dalahuru lẹ nsū pho ụgwo iya; patawaro ono, nwūhuru nū ono.

³⁵ “Ọ -bụru lẹ nemadzū bẹ oke-eswi iya dū-gburu oke-eswi onye ọzo; g'umadzu labo ono gbarū mgba ree oke-eswi ọphu dzū ndzū; kee aswa iya ẹnā-nhamunha. Ẹphe ekekwaapho anụ iya ọphu nwūhuru anwūhu ẹnā-nhamunha. ³⁶ Ọle ọ -bụru l'onye nwe oke-eswi ono maru l'oke-eswi iya eme ẹnà; ọphu ọ tọ kpọ-chiduru iya l'ọka; g'onye nwe oke-eswi ono kpẹe onye ọphuu oke-eswi ọzo; pata ọphu nwūhuru nū pho.”

Akwabẹru ẹku ẹnā

22 “Teke o nweru onye kpuru eswi; ọzoo aturu onye ọzo l'oshi; gbua; ọzoo l'o reru iya erere; g'o gude eswi ise pfua ụgwo eswi ono. Ọ -bụru aturu; l'ọ bụru aturu ẹno.

² “Ọ -bụru l'a hūmaru iphuru l'ẹka ootsukpo ọlo onye ọzo gẹ ya bahū; e meka iya iphe; o shi nno nwūhu; bẹ onye ono, gburu iya nū ono te egbuduru ọchi. ³ Obenu; ọ -bụru l'iphe ono nwuru g'ẹnyanwu wachaaru bẹ onye chigburu iya nū gbukwaru ọchi.

“Onye oshi pfufutaje ụgwo iphe, o zitaru. Teke ọ bụ l'o to nwe du iphe, o nweru; l'e ree yẹbedua l'onwiya; gude aswa iya pfua ụgwo iphe, o zitaru.

⁴ “Ọ -bụru l'iphe ono, o zitaru ono bẹ a hūmaru iya l'ẹka; iphe ọbu nọdukwada ndzū; ọ bụ oke-eswi-o; ọzoo nkafū-igara; mẹ aturu; g'onye ono pfua ụgwo iya mpfukwase.

⁵ “Ọ -bụru lẹ nemadzū chīru iphe-edobe iya ye; o je ataa iphe e meberu l'opfu onye ọzo; ọzoo opfu-vayinu onye ọzo; ọzoo l'ọ haru iya ẹka; o je ataa iphe e meberu l'opfu onye ọzo; g'onye nwe iphe-edobe ono gude iphe, kachaa ree, shi l'opfu iya; ọzoo opfu-vayinu iya; gude pfua onye ọphuu ụgwo iphe iya.

⁶ “Ọ -bụru l'ọku nahuru laa l'egbudu; k'ọphu o tsuru ereshi, e gburu egbugbu; ọzoo ọphu pfuru apfuru; ọzoo l'o tsugburu opfu ono l'ọphu; g'onye tūru ọku ono pfua ụgwo iya.

⁷ “Ọ -bụru l'o nweru onye nuru onye ọzo okpoga; ọzoo iphe ọzo g'o doberu iya; a bya ezita iya l'ulo ibe onye ono; ọ -bụru l'e guderu onye-oshi ono; l'ọ pfua ụgwo iya mpfukwase. ⁸ Teke ọ bụkwanu l'e te egudeduru iphuru ọbu; g'onye nwe ọlo ono futa l'atatiphu ndu-ikpe; bya egude ẹpha Chipfu gya ẹnwa g'a maru l'ọ tọ bụdu iya kpamiru iya. ⁹ Ọ -bụru l'ọ dūru iphe, tūphahuru etūphahū; a hūma iya onye ọzo l'ẹka; mbū iphe, dū g'eswi; ọzoo nkafū-igara; ọzoo aturu; ọzoo iphe eye l'ẹhu; mbū iphe, bụkpoo iphe, eenwejeru enweru; l'e duta ụmadzu labo, adzo iphe ono bya l'atatiphu ndu-ikpe. Onye ọphu ikpe nmarū l'ọ pfua onye ọphuu mpfukwase.

¹⁰ “Ọ -bụru l'o nweru onye kpuru onye ọzo nkafū-igara; ọzoo oke-eswi; ọzoo aturu; mewardo anụ ọzo g'o doberu iya; ọ nwūhu; ọzoo l'e mekarū iya iphe; ọzoo l'o tūphahuru; ọphu ọ dūdu onye maru iphe, meru iya nū; ¹¹ g'ee-shi doshia opfu ono bụ g'onye ono bya l'atatiphu Chipfu je agya ẹnwa l'ọ tọ makwa iphe, meru ẹku onye ọphuu. G'onye nwe iya nū kwetakwa nno; g'a ta pfukwa iya ụgwo iya. ¹² Ọle ọ -bụkwannuru l'a kpuru iya k'iphuru l'ibe onye ono, e doberu iya ono; g'onye ono pfukwaa onye nwe iya nū ụgwo iya. ¹³ Ọ -bụru l'ọo anụ-egbudu gburu iya; l'o wota anụ iya ọphu ọ taphodoru je egoshi; g'a maru l'ọo anụ-egbudu gburu iya. G'a ta asukwa g'ọ pfua ụgwo iya.

¹⁴ “Ọ -bụru l'o nweru onye rwotaru iphe-edobe onye ọzo; iphe-ẹhuka meka iya; ọzoo l'ọ nwūhuru teke onye nwe iya nū ta nọdu l'ẹka ono; g'onye rwotaru iya nū pfukwaa ụgwo iya. ¹⁵ Obenu; ọ -bụru l'onye nwe iya nū nọ

I'ẹka ono teke ono; g'onye jeru arwọta iya nū ta p'fūshi ụgwọ iya. Teke ọ bụ l'ọ p'furu ụgwọ; ngụta eswi ono; g'okpoga ono, a p'furu ono nọ-chiwarọ uburu ọbu."

Iphe, gbaru l'ememe

¹⁶ "Ọ -buru l'ọ nweru onye kparụ nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee; ọp'hu ọ dudu onye ejewa iya alulu; ẹphe l'iya kwaa; g'ọ kwarụ aswa nū ndibe p'he; duta iya je aluru. ¹⁷ Ọ -buru l'ẹ nna nwamgboko ono jikaru sū l'ẹ ya te ekedu iya ya; g'ọ kwaakwaphọ aswa, aakwajẹ l'ishi nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee; nū nna iya.

¹⁸ "Unu ta ahajekwa nwanyi, eme ọmamanshi g'ọ nọdu ndzụ.

¹⁹ "Onye jepfuru anụ; ẹphe l'iya kwaa bẹ ee-gbuje egbugbu.

²⁰ "Onye gwerụ ngweja nū iphe ọzo, abudu mbedua, bụ Chipfu nwekinyi mu bẹ ee-gbu egbugbu.

²¹ "Unu ta akpajekwa ndu lwarụ alwalwa ẹhu; ọp'hu unu emekwa p'he ewere; noo kele unu shi buru ndu lwarụ alwalwa l'alị Ijiputu.

²² "Unu te emekwa unwanyi, ji p'he anọedu; waa unwu-ogbee ewere. ²³ Teke unu meru p'he ewere; ẹphe -wo-lia olu; raku mube Chipfu bẹ mu a-numakwa olu p'he. ²⁴ Ẹhu a-watakwa mu eghushi eghu ike; mu egude ọgu bya atuko unu gbuẹbe. Unyomu unu aburu unwanyi, ji p'he anọedu; unwegirima unu aburu ndu enweedu nna.

²⁵ "Ọ -buru l'unu jieru ndu ke mube Chipfu, mkpa byaru ụgwọ l'echilabọ unu; unu te emekwa g'ẹ ndu ejijeje ụgw-wo-ntukwase. Unu ta asukwa g'ẹphe tukwase iya iphe. ²⁶ Ọ -buru l'ẹ nwibe unu yeru unu uwe l'itumo; unu wolaaru iya ya tẹmanu ẹnyanwu arija. ²⁷ Noo kele ọo uwe ono bụ iphe, oogudeje gbobuta ẹhu iya. ?Buhunu gunu bẹ oo-gude kuru mgbenya? Ọ -raku mube Chipfu bẹ mu a-numakwa olu iya. Noo kele mu aphuje obu-imemini.

²⁸ "Unu ta anmakwa Chileke phulaphula; ọp'hu unu ephukwa ndu bụ ndu-ishi alị unu iphu.

²⁹ "Unu ta ahakwa egweru mube Chipfu ngweja, shi l'akpuru iphe, unu kpatarụ l'opfu; waa ọp'hu shi l'ẹ m'ẹ, unu pyitaru apyita.

"Unu kujeru ọkpara unu nwoke nū mu. ³⁰ Unu mekwaaphọ eswi unu; waa aturu unu nno. Unu hajẹ p'he g'ẹphe nọ l'ẹhu ne p'he ujiku ẹsaa. O -rwua mboku k'ẹsato; unu akpata iya wotaru mu.

³¹ "Unu a-buru ndu duru mu nsọ. Unu ta atajekwa iphe, anụ-egbudu gburu. Unu togbojeru iya nkuta."

Ekemu, a turu swibe ikpe, p'furu ọto; waa k'obu-imemini

23 "Ta asujekwa asulasu. Ta agbajekwa ẹjo ekebe gude eyeru ẹjo nemadzụ ẹka.

² "Te etsojekwaru igwe-ọha ye ẹka l'eme iphe, adudu ree. Teke i p'furu l'ip'hu ndu-ikpe; te egudekwa l'iime g'i p'fua iphe l'a-dụ ọha ree; woru ikpe nma onye iswi dū mma. ³ Te egudekwa l'ẹ nemadzụ bụ onye ukpa; gbaaru iya ọdzori l'ip'hu ndu-ikpe.

⁴ "Ọ -buru l'ị hūmaru oke-eswi; ọzoo nkafu-igara onye ọhogu ngu ẹka ootuphahụwa etuphahụ; kpata iya kpū-jeru iya. ⁵ Ọ -buru l'ị hūmaru nkafu-igara onye i dū ashị ẹka ivu, o vu nyi-tsutaru iya; ta ahakwa iya. Tug-bukwaa je eyeru iya ẹka.

⁶ "Ta jikakwa ekperu onye ukpa ikpe, p'furu ọto l'ulo-ikpe. ⁷ G'a ta anmajekwa onye e boru ibo ikpe; tẹme ọp'hu eemegbukwa onye p'fuberekoto, adudu iphe, o meru. Noo kele onye meru ẹjo-iphe, dū nno bẹ mu ta ahadụ g'ẹ mu ta anma iya ikpe.

⁸ "Ta anatajekwa iphe-uphalazu; kele iphe-uphalazu emekwa g'a tūa ẹnya mkpu l'iphe, e gege ahuma; tẹme ọ nọdu emeje g'a nmaa onye p'fuberekoto ikpe.

⁹ "Unu ta akpajekwa ndu lwarụ alwalwa ẹhu; kele unu maru g'ọ duje onye lwarụ alwalwa; noo kele unu shi-waa buru ndu lwarụ alwalwa l'alị Ijiputu."

Ekemu eswe-atụta-unme

¹⁰“Apha ishii bẹ unu a-koje alị unu; kpata iya iphe, e meberu iya. ¹¹O -be l'apha k'ẹsaa; unu ahaa alị ono g'ọ tọ dukwa iphe, unu a-kọ iya; k'ọphu ndu Ízurelu ndu ọphu akpa nri e-je akpa l'ẹka ono; ẹme anụ-ẹgbudu erifu-fuwarọ ughudu iya. Unu mekwaphọ opfu-vayinu; waa ẹgu olivu unu nno.

¹²“Ujiku ishii bẹ unu e-jeje ozi; o -be lẹ mbọku k'ẹsaa; unu te ejekwa ozi. Ọo ya bụ g'oke-eswi unu; waa nkapfụ-igara unu edzutajẹ ike; ẹme waa g'ohu, a nwuru l'ibe unu; m'onye lwaru ibe unu alwalwa a-tụtakwapho unme.

¹³“Unu kwabekwa ẹnya mekọta iphemiphe-a, mu pfushiru unu-a. Unu ta adukwa iphe, bụ iphe, aagwa agwagwa, unu a-kpọ-kuje. Unu te ephotajekwa ẹpha iya ephota ophu.”

Ụzo ọbo-iphe ẹto

¹⁴“Ugbo ẹto l'apha bẹ unu a-bọjeru mu ọbo-iphe.

¹⁵“Unu bọo ọbo-iphe buredi, ekoduru ekoko. Ujiku ẹsaa bẹ unu a-tajẹ buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi, bụ iphe, mu turu unu l'ekemu. Unu meje iya teke ono, aabọje ọbo-iphe ono l'ọnwa Abibu; noo kẹle ọo l'ọnwa ono bẹ unu lufutaru l'alị Ijiputu.

“G'o to nwekwa onye a-gbajeru ẹka bya l'atatiphu mu.

¹⁶“Unu gudeje mebyi-iphe-mbụ, iphe unu meberu l'alị mịtaru; gude bọo Ọbo Mebyi-iphe-mbụ.

“Unu bọo Ọbo-Mkpù l'ishi apha; mẹ unu metajẹpho iphe, unu meberu l'alị.

¹⁷“Ugbo ẹto l'apha bẹ unwoke unu g'ẹphe ha a-tụkoje bya l'atatiphu Nnajjuphu, bụ Chipfu.

¹⁸“Unu ta adukwa iphe, e yekoberu iphe, ekoje buredi, unu e-yekobe lẹ mee anụ, unu gude egweru mu ngweja. Ọphu ọ dukwa ẹba-anụ ono, e gude abọ ọbo-iphe ono, aa-ha g'ọ bọo nchi.

¹⁹“Iphe-mbụ, vuru ụzo kaa l'opfu unu bẹ unu e-gudeje bya l'ulo Chipfu, bụ Chileke unu.

“Unu te egudejekwa mini-ẹra ne egwu shia nwa iya.”

Ojosi Chileke bẹ a-boru ndu Ízurelu ụzo

²⁰“Unu hụma lẹ mu e-zi ojosi-imigwe g'o vutaru unu ụzo; eche unu nche; waa g'o dua unu durwua ẹka ono, mu kwakobewaru akwakobe ono. ²¹Unu ngabejeru ojosi-imigwe ono nchi; mee iphemiphe, ọ sụru g'unu mee. Unu te kwefukwaru iya ike; kẹle ọ tọo gụkwaru unu nvụ; eshinu ọ bụ ẹpha mu bẹ o gude eje. ²²Ọ -buru l'unu jikpọerupho obu oyi; ngabẹ nchi l'iphemiphe, o pfuru; bya emekọta iphe, mu sụru g'unu meje; mu aburu ọhogu ndu ọhogu unu; ẹphe adụ mu ashị; mbụ ndu unu dụ ashị. ²³Ojosi mu e-vuta ụzo duru unu bahụ l'alị ndu Amọru; waa kẹ ndu Hetu; waa kẹ ndu Pérezu; waa kẹ ndu Kénanu; waa kẹ ndu Hevu; waa kẹ ndu Jiebusu; ẹme mu atụkoepho ndu ono mee g'ẹphe chihu l'alị ono. ²⁴Unu te ephozejekwaru iphe, bụ iphe, aagwa agwagwa; ọphu unu abajekwaru iya ẹja; ophu unu etsojekwaru phẹ mee omelalị phẹ. Unu mebyishia agwa phẹ; unu et-sukpọshia mkpuma, ẹphe doberu l'ọru-ngweja phẹ. ²⁵Unu bajeru mụbe Chipfu, bụ Chileke unu ẹja. Mu e-meru unu iphe-oma lẹ nri waa lẹ mini; bya ewofu iphe-ememe l'echilabọ unu. ²⁶L'alị unu te enwedu nwanyi, ẹpho bya alufu; ọzoo onye ata atsudu ime. Mu e-me g'unu kajẹ nka ọkpobe akaka.

²⁷“Mu e-me g'a tsuje unu ebvu. Iphe, bụ ọhamoha, unu l'ẹphe alwu ọgu bẹ mu e-meje g'ẹphe mehu botorii. Mu emee ndu ọhogu unu g'ẹphe ghakobeje; gbaaru unu ọso. ²⁸Mu e-ye evu g'o vuru ụzo je je agbaa ndu Hevu; yee ndu Kénanu; yee ndu Hetu gbakashia phẹ g'ẹphe gbeshiru unu. ²⁹Ọle mu ta achifu-gbudu phẹ l'apha lanu; noo kẹle alị ono a-bya buru okorobo-ẹgu; ẹme anụ-ẹgbudu apanukaru iya unu ẹka. ³⁰Mu a-tọkpoepho nwẹhu achishi phẹ; gbiriri jasụ unu aka igwerigwe; dụ ike nwekọtaru alị ono.

³¹“Mu emee g'oke alị unu gbẹ lẹ Eze-ẹnyimu Uswe-uswe je akpaa l'eze-ẹnyimu ndu Filisitayinu; l'ọ bya agbẹ l'echiẹgu nọo jasụ l'ẹnyimu Yufurétisu. Mu eworu ndu bu l'alị ono ye unu l'ẹka; g'unu chifu phẹ l'atatiphu unu.

³²G'unu l'ẹphe; ọzoo agwa phẹ ta agbakwa ndzụ. ³³Unu te ekwekwa g'ẹphe buru l'alị unu; ọdumeka bẹ ẹphe a-

kpatakwa; unu emee iphe-ẹji meswee mube Chipfu. Noo kele unu -baaru agwa phe eja be unu nmalahwakwaru l'onyà."

Eme g'ogbandzu nguru anguru

24 Oo ya bu; Chipfu su Mosisu: "Ge gubedua; waa Eronu; waa Nadabu; waa Abihu; waa ndu bu ogerenya Izurelu ukporo umadzu eto l'umadzu iri nyipfuta mube Chipfu; bya anodu uzanya; baaru mu eja. ²Oo Mosisu nwekinyi iya bu onye a-byapfuta mube Chipfu; ge ndu ophuu be ejekwa mu akpiritaru ntse; ophu ndu Izurelu etsokwa Mosisu nyikota imeli."

³Mosisu bya eje epfukotaru ndu Izurelu iphe, Chipfu pfushiru; waa ekemu iya. Epe tuko gude olu lanu zu; su: "Iphemiphe, Chipfu pfuru be anyi e-mekota." ⁴Mosisu bya atuko iphemiphe, Chipfu pfuru dekota lekwo.

O gbeshi l'onmewa utsu; bya akpa oru-ngweja lokpa ubvu; bya apfube mkpuma iri lebo, no-chiru enya okpa-ipfu iri lebo ndu Izurelu. ⁵Oo ya bu; o bya ezia unwokoroby ndu Izurelu; epe je egwee ngweja-akpo-okun Chipfu; bya egbushikwaapho unwu oke-eswi gude gwee ngweja-ehu-guu nu Chipfu. ⁶Mosisu bya ekee mee anu ono ebo woru nanu wuru ye le gbamugbamu; bya ewota ophuu phee l'oru-ngweja. ⁷O bya ewota Ekwo Ogbandzu ono guaru ndu Izurelu. Epe zu mgbede su: "Iphemiphe, Chipfu pfuru be anyi e-mekota; mbu l'anyi e-mekotajekpoephe iphemiphe, o pfuru." ⁸Mosisu bya ewota mee ono phee ndu Izurelu lehu bya asu: "Waa mee, egoshi ogbandzu, Chipfu meru; unu l'iya gbaa le k'opfu, o pfuru-a."

⁹Mosisu; yee Eronu; waa Nadabu; yee Abihu; waa ndu bu ogerenya Izurelu ukporo umadzu eto l'umadzu iri bya enyihu eli ubvu ono; ¹⁰bya ahuma Chileke ndu Izurelu. Iphe, o pfuru l'eli iya buru iphe, e meru le mkpuma, aswa du, bu safaya; o doephe rjsaa g'akpaminigwe. ¹¹Ophu o dudu iphe, Chileke meru ndu bu ogerenya Izurelu; epe huma Chileke; bya eria nri; ngua iphe, aangu angungu.

¹²Chipfu su Mosisu: "Nyipfuta mu l'ubvu-a bya anodu leka-a ge mu nu ngu mkpuma, du bachibachi, mu deru ekemu; waa iphe, mu suru g'ephe meje, a-noduje akpo-ziru phe zuo."

¹³Noo ya; Mosisu; yee Jioshuwa, bu onye eyejeru iya eka gbalihu swiru; je enyihu ubvu Chileke. ¹⁴Mosisu su ndu bu ogerenya ono: "Unu nodu leka-a ngaberu anyi gbiriri jasu teke anyi a-byapfuta unu ozo. Eronu yee Huru be unu l'ephe no leka-a; onye opfu dapfutaru; g'o jepfufe phe."

¹⁵Mosisu nyihuapho ubvu ono; urwukpu so-kpute iya. ¹⁶Ogbunwijnwii Chipfu bya atuko ubvu Sayinayi ono sweta. Urwukpu ono nokota l'ubvu ono ujiku ishii. O be le mboku kesaa; Chipfu gbete l'urwukpu ono kua Mosisu oku. ¹⁷Ogbunwijnwii Chipfu ono dupeho ndu Izurelu g'oku, enwu enwunwu l'eli ubvu ono. ¹⁸Mosisu nodu enyiribebaaru l'ubvu ono; o nodu abahuba l'ime urwukpu ono. O no l'eli ubvu ono ukporo abali labo eswe l'enyashi.

Iphe, ee-gude mee ulo-ekwa

(Awu 35:4-9)

25 Chipfu su Mosisu: ²"Pfuaru ndu Izurelu g'ephe shi l'iphe, epe nweru enweru hata iphe bya anu mu. Iphe, ji-nataje bu iphe, onye gude obu iya wota bya anu. ³Iphe, epe a-nu bu mkpola-ododo; waa mkpola-ochaa; waa onyirubvu; ⁴waa owu urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa ophu du uswe-uswe; waa okpobe owu ochaa; waa eji egu; ⁵waa akpo ebili, a tseru l'uswe; waa akpo umoro-enyimu; waa os-hi akesha; ⁶waa manu olivu, ee-gudeje anu oku; waa iphe, eeyeje le manu k'awu l'ishi g'o shia mkpo; me ophu eeyeje l'unwu-isensu g'o shia kwekweekwee; ⁷waa mkpuma onikusu; mewaro mkpuma ozo, aswa dug-baa. Mkpuma ono be ee-mechaa gbapyabe l'uwe-ukuvu onye-ishi ndu-uke; yele uwe-okpoma iya.

⁸"Pfuaru phe g'ephe kparu mube Chipfu ulo, du nsu; ge mu eburu l'echilabo phe. ⁹Unu mekwa ulo-ekwa ono; yee iphemiphe, a-nodukota l'ime iya g'o dupeho ge mu e-goshi unu g'e mee ya."

Okpoko Ọgbandzu

(Awụ 37:1-9)

¹⁰ “G’ephe gudekwa oshi akesha kya okpoko. G’ogologo iya dụ nkwo-ẹka labọ ọkpoko mkpirikpu iya. Ọsa iya adu nkwo-ẹka lanu ọkpoko mkpirikpu iya. Eli iya adukwapho nkwo-ẹka lanu ọkpoko mkpirikpu iya. ¹¹ L’i wua okpobe mkpola-ododo l’ime iya; waa l’azu iya. L’i gudekwapho mkpola-ododo wu-pee mgbureku iya mgburugburu. ¹² L’i kputa echi mkpola-ododo eno depfubegbaa l’okpa iya ephen’eno; mbu g’i wota ebo depfube l’ibe lanu; wota ebo k’ophuu depfube l’ibe iya ophuu. ¹³ L’i gude oshi akesha pyita mgboro labo; wua ya mkpola-ododo. ¹⁴ L’i woru mgboro ono ephenebo pyochaa l’echi ono, e depfubegbaaru ọkpoko ono g’o buru iphe, ee-gudeje apa iya. ¹⁵ Mgboro ono a-noduwaro l’echi okpoko ono. G’e te wofubaekwa iya ewofu. ¹⁶ L’i woru iphe, e deru ekemu mube Chipfu, bu iphe, mu e-mechaa nu unu dobe l’ime okpoko ono.

¹⁷ “L’i gude okpobe mkpola-ododo meta opfu okpoko; aka aapfuje ugwo iphe-aji, nemadzu meru. G’ogologo iya dụ nkwo-ẹka labo ọkpoko mkpirikpu iya. Ọsa iya adu nkwo-ẹka lanu ọkpoko mkpirikpu iya. ¹⁸ L’i gude mkpola-ododo mee chierobu labo, a-noduchaa l’ishi opfu okpoko ono. G’o buru mkpola-ododo, e tsusaru etsusa be ii-gude mee ya. ¹⁹ L’i woru chierobu lanu dobe l’ishi ibe lanu; woru ophuu dobe l’ishi iya ophuu. L’i mee ge chierobu labo ono, nogbaa l’ishishi okpoko ono ephenebo yele okpoko ono buru iphe lanu. ²⁰ Chierobu ono be ee-me g’o jashia nkú l’uzo imeli; k’ophu nkú iya ono e-kpuchite opfu okpoko ono. G’ephe ghagbabe iphu tuko lee enya l’eli okpoko ono kwapho. ²¹ L’i wota opfu okpoko ono kpuchia ya; woru iphe ono, e deru ekemu mu ono, bu iphe, mu e-mechaa nu unu ono; yekwapho l’ime okpoko ono. ²² O buru l’eli opfu okpoko ono; mbu le mgbaka chierobu labo ono, no l’eli okpoko ono, bu iya bu aka ono, e doberu iphe, e deru ekemu mu ono be mu a-byapfuta ngu bya akaru ngu iphemiphe, ndu Izurelu e-meje.”

Teburu ono

(Awụ 37:10-16)

²³ “Gude oshi akesha meta teburu. G’ogologo iya dụ nkwo-ẹka labo. Ọsa iya adu nkwo-ẹka lanu. Eli iya adu nkwo-ẹka lanu ọkpoko mkpirikpu iya. ²⁴ L’i wua ya okpobe mkpola-ododo; bya egudekwapho mkpola-ododo wu-pee le mgbureku iya mgburugburu. ²⁵ L’i wota werere oshi, ọsa iya ha g’obochi-ẹka wu-pee mgbureku iya mgburugburu; bya egudekwapho mkpola-ododo kp-pee oshi ono. ²⁶ Kputa echi mkpola-ododo eno depfubegbaa le mgbureku okpa teburu ono. ²⁷ Echi ono a-nokubechakwaa werere oshi pho; k’ophu o-dukwanu ike gudeshia mgboro, ee-gudeje apa teburu ono. ²⁸ L’i gude oshi akesha pyishia mgboro ono; wua ya mkpola-ododo g’o buru mgboro, ee-gudeje apa teburu ono. ²⁹ L’i gude okpobe mkpola-ododo meshia gbamugbamu; waa ite; waa okoro; me nkweka ee-gudeje gweeru mu ngweja-mee. Iphemiphe ono bu iphe, aa-tu-kobeje l’eli teburu ono. ³⁰ G’e dobeje buredi l’iphu mu. O buru l’eli teburu ono be aa-tu-kobeje iya; k’ophu o-duje l’iphu mu tekenteke.”

Iphe, aapfubeje oroku

(Awụ 37:17-24)

³¹ “Gude okpobe mkpola-ododo, e tsusaru etsusa mee iphe, aapfubeje oroku. Mee ya g’o nweru oshi; waa ekali. L’o nweru ochi; nweru nkwo iya; nweru iphe, du ge nwopu okoko; waa iphe, du g’okoko, jawaru ajaja. Tukokwa iphemiphe ono mee ge yele iphe ono, aapfubeje oroku ono dzepfua buru nanu. ³² Oshi iya ono e-nweru ekali ishii. G’ekali eto nodu le mgbureku iya lanu; eto k’ophuu anodu le mgbureku iya ophuu. ³³ G’ekali iya lanu nwejeru okoro eto. Okoro ono be ee-mechaa g’o dugbaa g’okoko oshi alumundu. L’e mekwaapho nwopu okoko ye iya; ye okoko ophu jawaru ajaja. Noo g’o-dukota l’ekali iya ono ephe n’ishii, dzepfugbaaru l’oshi iya ono. ³⁴ G’oshi iya ono nwekwaru okoro eno, e meru; o du g’okoko oshi alumundu. L’o nwekwarupho iphe, e meru; o du ge nwopu okoko; ye iphe, du g’okoko ophu jawaru ajaja. ³⁵ Nwopu okoko lanu be ee-me g’o nodu le mkpula ekali iya labo ono, no l’uzo ali iya. K’ebo anodu le mkpula ekali iya labo k’echi. K’eto anodu le mkpula ekali iya labo k’uzo eli. Mbu l’o-noduchaa le mkpula ekali iya ono ephe n’ishii. ³⁶ Nwopu okoko iya ono;

yee ẹkali iya ẹkali iya ono be ee-me ge yele oshi iya tuko dzepfuru. O buru okpobe mkpola-ododo, e tsusaru et-susa be ee-gude mee ya.

³⁷“L’i bya emeta oroku esaa pfubegbaa l’eli iphe ono, aapfubeje oroku ono. G’e dobekwa iya k’ophu iphoro iya a-ngakotaje iphu eka o no. ³⁸ Akpaa ya; waa iphe, aagujeru oku iya ye bukwa okpobe mkpola-ododo be ee-gude mekwaa ya pho. ³⁹ Iphe, aapfubeje oroku ono; yee ngwa iya g’o hakota bu okpobe mkpola-ododo, erwa iya du talentu lanu be ee-gude mee ya. ⁴⁰ Letakwa enya g’e mee iphemiphe ono g’o du g’e goshiru ngu iya l’eli ubvu ono.”

Mkpù-ékwa

(Awụ 36:8-38)

26 “Ozoo bu le-a; ii-meta ulo-ekwa. Gude owu ochaa, a swiru udo; waa ophu du urwukpu-urwukpu; waa ophu du uswe-uswe; yee ophu eke mee-mee; kwee ekwa kweta iya upfu ekwa iri. G’onye maru eme ona gude owu ono kwee chierobu ye l’upfu ekwa ono. ² G’upfu ekwa ono tukokwa haru enya nhamunha. G’ogologo iya du nkwo-eka ukporo lesato. Osa iya adu nkwo-eka eno. ³ L’i wota upfu ekwa ono ise gbagbabe g’o buru nlochiru lanu; l’i wotakwapho uzo ise ophuu gbagbabe nanu. ⁴ Nlochiru iya ono ke mbu be ii-gude owu, du urwukpu-urwukpu yeshia ya nkoloba l’igburonu upfu ekwa iya ono k’ikpazu. L’i bya emekwapho nno l’upfu ekwa k’ikpazu le nlochiru iya k’ebo. ⁵ Nkoloba ukporo labo l’iri be ii-ye l’ishishi nlochiru lanu; l’i yekwapho nkoloba ukporo labo l’iri l’ishishi nlochiru lanu ophuu. Nkoloba ono a-tuko ghagbabe iphu. ⁶ Gude mkpola-ododo meta iphe, kweru nko ishi labo uzo ukporo labo l’iri. L’i gude iya dzegbabe nlochiru ekwa ono ephenebo g’o tuko buru nanu.

⁷“L’i bya egude eji eghe kwee ekwa; kweta iya upfu ekwa iri le nanu, ee-gude phuchite eli ulo-ekwa ono. ⁸ G’upfu ekwa ono epehe n’iri le nanu tukokwa haru enya nhamunha. G’ogologo iya du nkwo-eka ukporo l’iri. Osa iya adu nkwo-eka eno. ⁹ L’i bya achita upfu ekwa ono ise gbagbabe g’o buru nlochiru lanu; chita uzo upfu ekwa ishii ophuu gbagbabwekwaphe nanu. Upfu ekwa lanu ophu meru nlochiru lanu; o du upfu ishii pho be iipyaji ebo dobe g’o gboru l’atatiphe ulo-ekwa ono. ¹⁰ Nkoloba ukporo labo l’iri be ii-ye l’ishishi nlochiru lanu; l’i yekwapho nkoloba ukporo labo l’iri l’ishishi nlochiru lanu ophuu. ¹¹ L’i gude onyirubvu meta iphe, kweru nko ishi labo uzo ukporo labo l’iri. L’i gude iya kotagbaa nkoloba nlochiru ekwa ono ephenebo; gude iya dzegbabe ulo-ekwa ono g’o buru nanu. ¹² A bya l’upfu ekwa, tsufuru l’ulo-ekwa ono; mbu nkeru-ebo upfu ekwa ono be ee-me g’o wu-zeta l’azu ulo-ekwa ono. ¹³ Nlochiru upfu ekwa ono, e gude phuchite nlochiru k’ime iya pho be egudekota nkwo-eka lanu ka k’ime iya pho osa le mgbureku iya ibekwebo. Ndu k’ono be aa-ha g’o wu-zeta l’uzo ali iya g’e gude iya kwechia mgbureku iya. ¹⁴ L’i wota akpo ebili, a tseru l’uswe mee iphe, ee-gude phuchia eli ulo-ekwa ono ozo. L’i bya egudekwapho akpo umoro-enyimu mee iphe, ee-gude kwechite eli akpo k’ebili ono.

¹⁵“Gude oshi akesha metachaa oshi, ee-gudeje kpo be ulo-ekwa ono. ¹⁶ Oshi ono be aa-ruchaa g’o dugbaa nkwo-eka iri l’eli. Osa iya adu nkwo-eka le mkpirikpu iya. ¹⁷ Oshi ono be aa-pyitachaa okpa labo ye l’ibekwebo. O buru egube ono be ii-mekota oshi ulo-ekwa ono g’o ha. ¹⁸ A bya l’ulo-ekwa ono ibiya ophu gharu iphu l’uzo ohali; bu ukporo oshi be ii-ruta yegbaa ya. ¹⁹ L’i gude mkpola-ochaa meshia enya eka aa-kpogbaaru okpa oshi ono ye. L’i meta iya uzo ukporo labo. Iphe, bu oshi ono g’o ha e-nweru enya eka labo, aa-kpojeru okpa iya ye. ²⁰ A bya l’ibiya ophuu; mbu ibiya ophu gharu iphu l’uzo isheli; bukwapho ukporo oshi be ii-ruta; yeshia ya. ²¹ Gude mkpola-ochaa meshia enya eka aa-kpogbaaru okpa oshi ono ye. L’i meta iya uzo ukporo labo. Iphe, bu oshi ono g’o ha e-nweru enya eka labo, aa-kpojeru okpa iya ye. ²² A bya l’okotazu ulo-ekwa ono; mbu ibiya ophu gharu iphu l’uzo enyanwu-ariba bu oshi ishii be ii-ruta; yeshia ya. ²³ L’i metachaa oshi ebo ebo; yechaa le mgbureku mgbureku ulo-ekwa ono l’uzo okotazu iya ono. ²⁴ Oshi labo ono, ee-yechaa le mgbureku iya ono be adugbaa nkwegba ebo ebo. Oo-shi l’uzo ali du nkwegba ebo jashe l’imeli. Teme o buru echi lanu be aa-kube iya. Ephenebo a-tuko dukota nno. ²⁵ Oo ya bu l’o-du oshi esato l’uzo okotazu ulo-ekwa ono. L’e gude mkpola-

ochara meshia ɛnya ɛka aa-kpogbaaru okpa oshi ono ye ɔzo iri l'ishii. Iphe, bu oshi ono g'ɔ ha e-nwegbaaru ɛnya ɛka labo, aa-kpojeru okpa iya ye.

²⁶ "Gude oshi akesha rwashia oshi, dugbaa gberere, ee-gude swebushia l'oshi ono. ɔzo ise be ii-swebe l'oshi mgbureku ɔlo-ekwa ono ibe lanu; ²⁷ l'i swebekwapho ɔzo ise ozo le mgbureku ibe iya ophuu. ɔzo ise ozo aburu k'okotazu ɔlo-ekwa ono; ibiya ophu gharu iphu l'uzo ɛnyanwu-ariba. ²⁸ Oshi ophu ee-swebe l'echi iya be aa-rwa g'ɔ gbɛ l'ishi lanu lufu l'ishi iya ophuu. ²⁹ L'i wukota mkpola-ododo l'oshi ono, eegudeje kpoɛ ɔlo-ekwa ono. L'i gudekwapho mkpola-ododo meshia echi, e-gudeshigbaa oshi ono, dugbaa gberere ono. Teme l'i wukwapho mkpola-ododo le gberere oshi ono.

³⁰ "Rukwaa ɔlo-ekwa ono g'a tɔru ngu onu iya l'eli ubvu Sayinayi.

³¹ "L'i gude owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu du uswe-uswe; waa ophu eke mee-mee; yee owu ochara, a swiru ɔdo; kwee ekwa. G'onye maru eme ona gudekwa owu ono kweshia chierobu ye l'ekwa ono. ³² L'i gude oshi akesha rwa itso eno; waa ya mkpola-ododo. L'i woru itso ono kpoɛbecha l'ɛnya ɛka e meshiru le mkpola-ochara. L'i gude iphe, kweru nko, e gude mkpola-ododo mee kobe ekwa ono l'itso ono ³³ le mkpula iphe pho, kweru nko ishi labo pho, e gude dzegbabɛ nlochiru ekwa pho, e gude pho-chite eli ɔlo-ekwa ono. L'i woru okpoko-ekemu ono sɔbe l'eka ono, e kobutaru ekwa ono. Ekwa ono be ee-gude kekahaa ɛka-du-nsɔ; yee ɛka-kakota-adu-nsɔ. ³⁴ L'e woru opfu okpoko ono, bu ɛka aapfuje ugwo iphe-eji, nemadzu meru ono; kpuɛ l'eli okpoko-ekemu ono, a sɔberu l'eka-kakota-adu-nsɔ ono. ³⁵ L'i pata teburu pho sɔbe l'iphu ekwa ono, e gude kobuta ɛka-kakota-adu-nsɔ ono. ɛka aa-sɔbe iya bu l'ime ɔlo-ekwa ono l'ibiya ophu gharu iphu l'uzo isheli. L'i woru iphe pho, aapfubeje oroku pho sɔbe l'ibiya ophu gharu iphu l'uzo ndohali; g'ephe le teburu pho ghagbabɛ iphu.

³⁶ "G'onye gude ngga ekwe ekwa gude owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa ophu du uswe-uswe; yee owu ochara, a swiru ɔdo; kwee ekwa, ee-gudeje kochite onu-abata ɔlo-ekwa ono. ³⁷ L'i gude mkpola-ododo meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso. L'i gude oshi akesha rwata itso ise; wukwaa ya pho mkpola-ododo; gude onyirubvu kpushia ɛnya ɛka aa-kpobegba itso ono ephe n'ise.

Oru-ngweja-akpo-oku

(Awu 38:1-8)

27 "Gude oshi akesha ruta oru-ngweja. G'eli iya du nkwo-eka eto. G'ogologo iya waa osa iya tukokwa haru ɛnya nhamunha. Iphe, o-duchaa bu nkwo-eka ise ise. ² L'i rutachaa mpu mobechea l'ishi ishi mgbureku iya ephen'eno. Ge mpu ono; yee oru-ngweja ono rwagbakwaa buru nanu. I -mecha ya nno; l'i woru onyirubvu waa ya. ³ L'i gude onyirubvu meshia iphemiphe, ee-gudeje eje ozi l'oru-ngweja ono, bu iya bu ite ekpo ntɔ; waa iphe, eegudeje ekpo ntɔ eye l'ite ono; waa gbamugbamu; waa oji; me iphe, aaguje oku. ⁴ L'i gude onyirubvu meta iphe, du nggafu-nggafu g'ugbu; bya enweru mgbureku eno. L'i gudekwapho onyirubvu meta echi eno hebechea le mgbureku iphe ono. ⁵ L'i wota iphe ono kwechia ɔzo ali mgbureku oru-ngweja ono. G'a gbɛ l'uzo ali iya kwechia ya jasɔ l'echilabo iya. ⁶ L'i gude oshi akesha pyita mgboro labo, ee-gudeje apa iya. L'i wukwapho mgboro ono onyirubvu. ⁷ L'e wocharu mgboro ono nwua l'ɛnya echi pho ibekboebo. Mgboro ono ephenebo a-nodujecha le mgbureku iya ephenebo me a -nodu apa iya. ⁸ Gudekwa ibiribe oshi mee oru-ngweja ono g'uzo du iya l'echi. Mee ya g'ɔ du ge mu goshiru ngu iya l'eli ubvu ono."

Oma-unuphu ono

(Awu 38:9-20)

⁹ "Meeru ɔlo-ekwa ono oma-unuphu. Gude owu ochara, a swiru ɔdo; kwee ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo; g'e gude gebuta ibiya ophu oma-unuphu ono gharu iphu l'uzo ndohali. ¹⁰ L'i gude onyirubvu meta ukporo itso, aa-kpoɛ iya; yee ɛnya ɛka aa-kpoɛbecha itso ono. L'i gude mkpola-ochara meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; yee iphe, ee-swebe l'itso ono. ¹¹ ɔzo isheli iya bukwapo ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo be ee-kwe; gude gebuta iya. Itso, aa-kpoɛ l'uzo isheli ono; yee ɛnya ɛka aa-kpoɛ itso

ono a-duchaa ukporo ukporo. O bukwarupho onyirubvu be ee-gude metachaa ya. O bukwanuru mkpola-ochaa be ee-gude meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; yee iphe, ee-swebe l'itso ono.

¹² "A -bya l'osa oma-unuphu ono l'uzo enyanwu-ariba iya; bukwa ekwa, du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri l'ogologo be ee-kwe; gude gebuta iya. G'e meta itso iri, aa-kpobe l'uzo enyanwu-ariba ono; metakwapho enya eka aa-kpobechaa itso ono uzo iri. ¹³ Osa oma-unuphu ono l'uzo enyanwu-awawa iya a-dukwapho ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri l'ogologo. ¹⁴ L'e kwee ekwa, du nkwo-eka iri l'ise l'ogologo; gude gebuta aguga onu-abata oma-unuphu ono ibe lanu. Itso, aa-kpobe iya; yee enya eka aa-kpobechaa itso ono a-duchaa eto eto. ¹⁵ A -bya l'eka aguga onu-abata oma-unuphu ono ibe iya ophuu; bukwapo ekwa, du nkwo-eka iri l'ise l'ogologo be ee-kwe; gude gebuta iya. Itso, aa-kpobe iya; yee enya eka aa-kpobechaa itso ono a-duchakwapho eto eto.

¹⁶ "L'e gude owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; yee owu ochaa, a swiru udo; gude kwee ekwa, du nkwo-eka ukporo l'ogologo; gude gebuta onu-abata oma-unuphu ono. G'o bukwaru onye maru egude ngga kwee ekwa be e-me iya nu. Onu-abata iya ono be ee-metaru itso eno; waa enya eka aa-kpobechaa itso eno ono. ¹⁷ Iphe, ee-swebegbaa l'itso, ee-gude kpobuta oma-unuphu ono mgburugburu; yee iphe, kweru nko, ee-gudechaa kobe ekwa ono l'itso ono bukota mkpola-ochaa be ee-gude meta iya. Teme enya eka aa-kpobechaa itso ono be ee-gude onyirubvu mekota. ¹⁸ Oma-unuphu ono a-du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo; du ukporo nkwo-eka labo l'iri l'osa. Ee-gude ekwa, e kweru l'owu ochaa, a swiru udo; gebuta iya. Eli ekwa ono a-du nkwo-eka ise. Teme l'a wukota onyirubvu l'enya eka aa-kpobechaa itso iya. ¹⁹ Iphemiphe ozo, ee-gudejekpo eje ozi l'ulo-ekwa ono; m'obeta o buru gunu be e gude iya eme; je akpaa le nggu, ee-libegbaa eri ulo-ekwa ono; mekwapho k'oma-unuphu ono; be ee-gude onyirubvu mekota."

Manu oroku ono

(Uke 24:1-4)

²⁰ "Pfuaru ndu Izurelu g'ephe wotaru ngu okpobe manu olivu, a tsuru l'ikwe, ee-yeje l'oroku; g'oku oroku ono nwuje mkpurumkpuru. ²¹ Ge Eronu; yele unwu iya yeje oku l'oroku ono l'ataphu Chipfu l'ime ulo-ekwa-ndzuko ono; mbu l'okotazu ekwa pho, e gude kobuta okpoko-ekemu pho. G'ephe mejekwa oroku ono g'o shije l'uzenyashi nwuje jasu l'utsu. Ge ndu Izurelu dobekwa ekemu-a; a -gbu l'ogbo sweru ogbo."

Uwe ndu-uke

(Awu 39:1-7)

28 "G'e shi l'echilabo ndu Izurelu dufutaru ngu nwune ngu, bu Eronu; yele unwu iya, bu Nadabu; yee Abihu; waa Eleyaza; yee Itama; g'ephe buru ndu-uke; jejeru mu ozi. ² L'a kwaaruu nwune ngu, bu Eronu uwe, du nsu; g'e shi nno mee ya g'o du akpabiri l'enya; k'ophu aa-kwabeje iya ubvu. ³ Pfuaru ndu maru eme ona; mbu ndu mu meru g'ephe nweru mmamiphe g'ephe maru eme iphe, du nno; g'ephe kwaaruu Eronu uwe, ee-gude doo ya nsu; k'ophu o-buru onye uke; jejeru mu ozi. ⁴ Wakwa egube uwe, ephe a-kwagbaaru iya bu owa-a: uwe-okpoma; yee uwe-ukuvu; waa uwe-mgbalanu; yee uwe ime-ehu; waa okpu-ekwa; yee ekwa-atu-buta-l'upfu. G'ephe kwaaruu nwune ngu, bu Eronu; waa unwu iya; uwe ono, du nsu; k'ophu ephe a-buru ndu-uke; jejeru mu ozi. ⁵ Iphe, ephe e-gude kwee ekwa uwe ono bu owu, e meru le mkpola-ododo; yee owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; yee owu ochaa, a swiru udo.

Uwe Ukuvu

(Awu 39:2-7)

⁶ "G'onye maru eme ona gude ekwa, e kweru l'owu mkpola-ododo; waa owu, eke urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; waa k'ochaa, a swiru udo; kpaa uwe-ukuvu. ⁷ G'a kwaa uwe ukuvu ono; woru werere ekwa labo yechaa ya l'ishi ukuvu iya ibe eka ebo. L'e gudeje werere ekwa ono ephenebo lita k'ataphu yee k'azu. ⁸ L'e kwekwapho werere ekwa, ee-gudeje tu-buta iya l'upfu ye iya. Werere ekwa ono be yee uwe-ukuvu ono a-tuko buru iphe lanu. Iphe, ee-gude kwaa ya bu owu, e meru le mkpola-ododo; yee owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; yee k'uswe-uswe; yee owu ochaa, a swiru udo.

⁹“Wota mkpuma ónikùsù labọ; deshia ẹpha ụnwu Ízurẹlu l'eli iya. ¹⁰ Deshia ẹpha ono ẹ g'e gude nwụshia phẹ. Ẹpha ishii bẹ ii-de ẹ mkpuma lanụ. L'i dee ẹpha ishii ọphuu ẹ mkpuma k'ọphuu. ¹¹ Ọo g'onye apyiye mkpuma, vu oke aswa akashije iya ẹpha; gude mee ya iphe-ọhubama-a bụ g'ji-kakọta ẹpha ụnwu Ízurẹlu l'ophu l'eli mkpuma labọ ono. L'i wụa mkpọla-ododo l'igburonu mkpuma ono mgburugburu. ¹² L'i dzụpyabe mkpuma labọ ono l'eli uwe-ukuvu phọ ẹphenebo; k'ọphu mụbe Chipfu e-gudeje iya nyata ụnwu Ízurẹlu. Ẹpha ụnwu Ízurẹlu ono a-dụ l'ukuvu Eronu ẹphenebo g'ọ bụru iphe, mu e-gudeje nyata phẹ. ¹³ L'i wụa mkpọla-ododo l'igburonu mkpuma ono. ¹⁴ L'i gude owu ọkpobe mkpọla-ododo swịta ụdo gwọgiriwo labọ. L'i woru gwọgiriwo ono ẹphenebo lipfubechaa ẹ mkpọla-ododo ono, a wuru l'igburonu mkpuma ono.”

Uwe-Ọkpoma

¹⁵“G'onye maru eme ọna kwee uwe-ọkpoma, ee-gudeje achọ iphe, bụ uche mụbe Chipfu. G'e gude iphe ono, e gude kwee uwe-ukuvu ono kwee ya, bụ iya bụ owu, e meru ẹ mkpọla-ododo; yee owu, dụ urwukpu-urwukpu; yee ọphu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; waa owu ọchaa, a swịru ụdo. ¹⁶ G'e kwekwaa ya g'o nweru mgburẹku ẹno; dụ nkwegba labọ. Gẹ mgburẹku iya ono ẹphen'ẹno tụtokwa haru ẹnya nhamunha. G'ogologo iya dụ nkwo-ẹka lanụ; ọsa iya adụkwapho nkwo-ẹka lanụ.

¹⁷“Dzụpyabe mkpuma, vu oke aswa g'ọ kpọo giriri ụzo ẹno l'ẹkwa ono. Mkpuma, a-nọdu l'ogiri kẹ mbụ bụ rubi; yee tọpazù; waa bérilù. ¹⁸ O -be l'ogiri k'ẹbo; bụ tọkwásù; yee sáfàya; waa émèràlùdú bẹ ee-do iya. ¹⁹ O -bekwa l'ogiri k'ẹto; l'e doo ya jíásintù; yee ágètù; waa ámitisùtù. ²⁰ Teke o beru l'ogiri k'ẹno; l'e doo ya kirisòlàyitù; yee ónikùsù; waa jíásùpà; l'a wụa mkpọla-ododo l'igburonu mkpuma ono. ²¹ Iphe, ọo-dụ bụ mkpuma iri l'ẹbo. G'ẹphe ha nanụ nanụ nọ-chichaa ẹnya ụnwu Ízurẹlu. G'e dechaa ẹpha ụnwu Ízurẹlu ono ẹ mkpuma ono g'ọ dụ g'iphe-ọhubama nọchia ẹnya ọkpa-ipfu iri l'ẹbo ndu Ízurẹlu.

²²“L'i gude ọkpobe mkpọla-ododo swishia ụdo gwọgiriwo, ee-lipfubegbaa l'uwe-ọkpoma ọbu. ²³ L'i gude mkpọla-ododo meta echi labọ; yechaa l'ishi uwe-ọkpoma ono. ²⁴ L'i woru gwọgiriwo phọ libechaa l'echi ono, e yegbaaru l'ishi uwe-ọkpoma ono. ²⁵ L'e wota ishi gwọgiriwo ono ishi iya ọphuu lipfubekwaphọ ẹ mkpọla-ododo phọ, a wuru l'igburonu mkpuma labọ phọ, e lipfuberu l'eli uwe-ukuvu phọ. ²⁶ L'i gude mkpọla-ododo meta echi labọ ọzo; lipfube l'ishi uwe-ọkpoma phọ l'ụzo alị iya. Lipfubekwa iya l'ime uwe-ọkpoma ọbu; ibi ya ọphu tukoru l'eli uwe-ukuvu ono. ²⁷ L'i gude mkpọla-ododo metafua echi labọ ọzo; libechaa l'ishishi wẹre ẹkwa labọ phọ l'ụzo alị iya; mbụ wẹre ẹkwa ono, e liberu l'eli uwe-ukuvu ono. Libekwa iya l'eli ẹka ono, a nmaru wẹre ẹkwa, a tų-butaru l'upfu uwe-ukuvu ono. ²⁸ Echi k'uwe-ọkpoma phọ bẹ ee-gude eri, e gude owu, dụ urwukpu-urwukpu swịa; libechaa l'echi uwe-ukuvu ọbu; k'ọphu ọo-nọdu ẹ mgboru wẹre ẹkwa, atų-butu l'upfu phọ; g'uwe-ọkpoma phọ ta nọdujeshi akụ pẹpee l'eli uwe-ukuvu ono.

²⁹“Ọo ya bụ; g'ọ bụru teke Eronu abahụ l'ẹka-dụ-nso; ẹpha ụnwu Ízurẹlu anọdu iya l'obu; mbụ l'ẹpha ono a-nọdu l'uwe-ọkpoma, eegudeje achọ iphe, bụ uche Chileke; shi nno mee gẹ Chipfu gudeje iya nyata phẹ teken-teke. ³⁰ L'i yekọbefukwapho ido, Urimu waa Tumimu l'uwe-ọkpoma ọbu; g'ọ tų-kojeru Eronu l'obu l'iphe, bụkpoo teke ọobya l'ataphu Chipfu. Noo gẹ Eronu e-gudeje parụ iphe, eegudeje achọ iphe, bụ uche Chileke l'ẹhu ndu Ízurẹlu bya l'ataphu Chipfu tekenteke bụ ono.”

Uwe ọzo, ndu-uke e-yeje

³¹“Gude ẹkwa, dụ urwukpu-urwukpu kwee uwe mgbalanụ, ee-yeje uwe-ukuvu ono l'eli iya. ³² Kwekwaa ya g'ẹka, eepyoje iya ishi nọdu iya l'echilabọ. L'i swia igburonu iya ọnu g'eeswije olu uwe-a; g'ọ tọ lakahu. ³³ Gude owu, dụ urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; yee ọphu dụ uswe-uswe; kpachaa akpuru itorokuma; dophee ọnu uwe ono mgburugburu. L'i gudekwaphọ mkpọla-ododo meshia ọkunmengu dokahajẹ iya l'echilabọ. ³⁴ G'ọkunmengu mkpọla-ododo ono; waa itorokuma ono; nọ-phekwaa igburonu uwe ono mgburugburu. L'e dongakọta phẹ edonga l'ọnu uwe ono. ³⁵ Gẹ Eronu yeje iya m'ọ nọdu eje ozi l'ataphu Chipfu; g'ọ tọ nwuhu. Ọda ọkunmengu ono bẹ aa-nọduje anụ m'ọ nọdu abahụ l'ẹka-dụ-nso ono; waa m'ọ lufutashia.

³⁶ “Gude ọkpobe mkpọla-ododo meta iphe, dụ g'okwekpu; dee ya iphe g'eedeje gude mee iphe-ọhubama-a. Iphe, ee-de iya bụ: Onye-a ọduru Chipfu nsọ. ³⁷ L'i wota eri, e gude owu, dụ urwukpu-urwukpu swja; libe l'iphe ono, dụ g'okwekpu ono; woru iya lipyabẹ l'atatiphu okpu-ẹkwa phọ. ³⁸ Erọnu -kpuru okpu-ẹkwa ono; g'ọ nọdu iya l'egedegee ọnu-iphu; g'ọ bụru yẹbedua bẹ ọo-tụ-koru l'ishi; mbụ aturwu, a aturwuru iphe, ndu Ízurelu doberu Chipfu nsọ; m'obeta ọ bụru iphe, dụ ọdu-agma bẹ ẹphe doberu mu nsọ ọbu. Iphe ono, dụ g'okwekpu ono a-nọdujeepho Erọnu l'egedegee ọnu-iphu; g'iphe ono, e doberu nsọ ono adụkwanu mụbe Chipfu ree k'anata.

³⁹ “L'i gude owu ọchaa kwee uwe ime-ẹhu phọ; yee okpu-ẹkwa phọ. G'ọ bụkwaru onye maru egude ngga kwee ẹkwa bẹ e-me ẹkwa-atụ-butal'upfu phọ. ⁴⁰ A -bya l'ẹhu ụnwu Erọnu; kweeru phẹ uwe-ime-ẹhu; yee ẹkwa-atụ-butal'upfu; waa okpu ndu-uke; g'e shi nno mee phẹ g'ẹphe dụ akpabiri l'ẹnya; k'ọphu aa-kwabeje phẹ ùb-vù. ⁴¹ I -yechaephọ nwune ngu Erọnu; waa ụnwu iya uwe ono; l'ị wụa phẹ manụ l'ishi; gude mee g'ẹphe bụru ndu-uke. L'i dobe phẹ iche g'ẹphe bụru ndu-uke; jejeru mu ozi.

⁴² “L'i gude ẹkwa ọchaa metaru phẹ nwịba, ẹphe e-yeje. G'ẹphe yeje iya g'ọ gbẹ ẹphe l'upfu rwua phẹ l'utapfu. ⁴³ Gẹ Erọnu; yee ụnwu iya yejekwa nwịba ono m'ẹphe nọdu abahụ l'ulo-ẹkwa-ndzukọ ono; ọzoo l'ẹphe eje ejeru mụbe Chipfu ozi l'ọru-ngweja, nọ l'ẹka-dụ-nsọ; k'ọphu ẹphe tee metadu iphe-uta kpua onwophe; shi nno nwushihu.

“G'ekemu ono ọkwaru Erọnu; yee awa iya jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mịmimii.”

Edobe ndu-uke nsọ

29 “Waa iphe, ii-me gude dobe phẹ nsọ; k'ọphu ẹphe a-bụru ndu-uke; jejeru mu ozi bụ ọwa-a: Kpụta nwa oke-eswi lanụ; waa ebili labọ, enwedu ẹka ntucha dụ iya l'ẹhu; ² l'i gude ukpokutu iphe, e yeduru iphe, ekoje buredi; gude ghee buredi. Hatakwa iya phọ gwọo lẹ manụ; gude ghee akara. L'i gudekwa iya phọ ghee ẹcha-mbekee, a gbashiru manụ. ³ L'ị tuko iya gweru ye lẹ nkata pataru mu; ẹphe l'oke-eswi phọ; yee ebili labọ phọ. ⁴ E -mechaa nno; l'i duta Erọnu; yee ụnwu iya bya l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ; gude mini wụa phẹ ẹhu. ⁵ L'ị chita uwe ndu-uke phọ yee Erọnu. Vuru ọzo yee ya uwe ime-ẹhu phọ; teme l'i yee ya uwe mgbalanụ phọ, ee-ye uwe-ukuvu l'eli iya phọ. L'ị gbẹ teke ono yee ya uwe-ukuvu ono l'onwiya; mēfua uwe-ọkpoma phọ. L'i gude wẹrere ẹkwa phọ, e kweru g'e gudeje tū-butal'upfu uwe-ukuvu ono; gude tū-butal'upfu iya. ⁶ L'i wota okpulishi-ẹkwa phọ kpube iya; wota iphe, dụ g'okwekpu phọ, e doberu nsọ phọ libe l'okpulishi ono. ⁷ L'i wota manụ, aawuje l'ishi wụa ya l'ishi gude mee ya onye uke. ⁸ L'i duta ụnwu iya yeshia phẹ uwe mgbalanụ; ⁹ bya ewochaaru okpu ndu-uke kpubegbaa phẹ l'ishi. L'i wotakwaphọ ẹkwa-atụ-butal'upfu phọ; webegbaa Erọnu; yee ụnwu iya l'upfu. Ekemu, mụbe Chipfu tūru phẹ bụkwa g'ẹphe bụru ndu-uke jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mịmimii. Nokwa g'ii-gude mee Erọnu; yee ụnwu iya g'ẹphe bụru ndu-uke bụ ono.

¹⁰ “E -meębechaa nno; l'ị kpụta oke-eswi phọ gude bya l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ ono. Gẹ Erọnu; yee ụnwu iya byabẹ iya ẹka l'ishi; ¹¹ l'ị nọdu l'iphu Chipfu gbua ya l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ ono. ¹² L'i meta mee oke-eswi ono gude mkpūshi-ẹka ngu tee ya lẹ mpu, nọgbaa l'ọru-ngweja ono. L'i woru ọphu ghuduru nū wūshia l'okpali ọru-ngweja ono. ¹³ Tuko ẹba, nọkota l'iphe-ẹpho iya g'ọ ha heta. L'ị bọtakwapho anya iya; waa àkpurù iya ẹphenebo; yee ẹba, nọkota iya nū; kpọo ọku l'ọru-ngweja ono. ¹⁴ Anụ oke-eswi ono; waa akpọ iya; yee nshị iya bẹ ii-gude je akpọo ọku l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ.

¹⁵ “L'ị kpụta ebili phọ nanụ gude bya gẹ Erọnu yee ụnwu iya byabẹ iya ẹka l'ishi; ¹⁶ l'i gbua ya; nakọbe mee ya; pata mee ya ono phedzuru lẹ mgburẹku ọru-ngweja ono mgburugburu. ¹⁷ L'i bushia anụ ebili ono iphiriba iphiriba; chita iphe-ẹpho iya; yee ọkpa iya; saa asasa. L'i woru iphe-ẹpho iya ono; yee ọkpa iya ono; chikobe l'ishi iya; yee iphiriba iphiriba iya phọ. ¹⁸ L'ị tuko anụ ebili ono g'ọ ha kpọo ọku l'ọru-ngweja ono. G'ọ bụru ngweja, a kpọru ọku nū Chipfu; mkpọ iya dụ iya ree.

¹⁹ “L'ị kpụta ebili ọphuu gude bya gẹ Erọnu yee ụnwu iya byabẹkwa iya phọ ẹka l'ishi; ²⁰ l'i gbua ya; haru mee ya meta; tee Erọnu; yee ụnwu iya l'atakpa-nchị ẹkutara; waa lẹ mkpūshi-ẹka ezeke-ẹka ẹkutara; waa lẹ mkpūshi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹkutara. L'i woru mee ono phedzuru lẹ mgburẹku ọru-ngweja ono mgburugburu.

²¹ L'i meta mee ono, sɔru l'oru-ngweja ono; metakwapho manɔ awu l'ishi pho phedzuru Erɔnu l'ehu; phəkota iya l'uwe iya; phedzukwaru iya pho unwu Erɔnu; me l'uwe phe. Noo g'ee-shi mee ge Erɔnu; yee unwu iya; waa uwe phe; du nsɔ bu ono.

²² "Ebili ono be ii-heshikota eba; hetachaa eba, du l'upfumɔdzu iya; waa eba, nokota l'iphe-ephe iya g'o ha; botakwapho anya iya; waa akpuru iya ephenebo; yee eba, nokota iya nu. L'i wota utapfu okpa ekutara iya tukwase iya. Ebili ono bukwa ophu e gude eme Erɔnu yee unwu iya g'ephe buru ndu-uke. ²³ L'i je le nkata ono, e yeru buredi, e gudedu iphe, ekoje buredi ghee ono, nowaa l'iphu Chipfu ono; hata iya ishi buredi lanu; hatakwapho ishi akara lanu l'akara ono, a gworu le manɔ ghee ono; waa echa-mbekee lanu. ²⁴ L'i tuko iphemiphe ono g'o ha de Erɔnu; yee unwu iya l'eka g'ephe woru iya maa l'ataphu Chipfu g'o buru ngweja-amama. ²⁵ E -mechaa nno; l'i nata phe iphemiphe ono; l'i tuko yele ngweja-akpo-oku pho kpo oku l'oru-ngweja ono; g'o buru ngweja, a kporu oku; nu Chipfu; mkpo iya du iya ree. ²⁶ E -mechaa; l'i wota ndu ebili ono, e gude mee Erɔnu g'o buru onye uke ono; woru maa l'iphu Chipfu g'o buru ngweja-amama. Ono a-buru oke iya nkengu.

²⁷ "Anu ebili ono, e gude mee Erɔnu g'o buru onye uke ono be ii-do nsɔ; mbu eka ono, rwuberu Erɔnu; yee unwu iya ono, bu iya bu ndu iya pho, a maru amama pho; waa utapfu iya pho, e doberu mube Chipfu pho. ²⁸ Ndu Izurelu -gude iphe ngweja bya; ge ndu iya; waa utapfu iya bujekwaru oke, aa-heje Erɔnu yee unwu iya. Ono bu okiphe ophu ndu Izurelu e-dobejeru mube Chipfu iche m'ephe bya egwe ngweja-ehu-guu.

²⁹ "Uwe, du nsɔ ke Erɔnu ono be a-bukwarupho k'awa iya. O buru uwe ono be ephe e-yeje teke aawu phe manɔ gude eme phe g'ephe buru ndu-uke. ³⁰ Ge nwa Erɔnu onye ophu eeme g'o nochia enya iya l'okwa uke; je-je l'ulo-ekwa-ndzukɔ; je ejee ozi l'eka-du-nsɔ; yejekwa uwe ono ujiku esaa.

³¹ "Wota anu ebili ono, e gude mee Erɔnu; o buru onye uke ono; je eshia l'eka du nsɔ. ³² Ge Erɔnu yee unwu iya nodu l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukɔ taa anu ebili ono; waa buredi pho, e yeru le nkata pho. ³³ O kwa epheddua a-ta anu ngweja ono, e gude pfua ugwo iphe-eji phe; teke aawu phe manɔ l'ishi; e shi nno dobe phe nsɔ g'ephe buru ndu-uke. G'o to dukwa onye ozo, a-ta iya nu; noo kele o du nsɔ. ³⁴ O -buru l'o duru anu ebili ono, e gude mee Erɔnu; o buru onye uke ono; ozoo buredi pho; ophu a taphodoru; o kwaa akwakwa futa l'utsu; g'e jekwa akpo ya oku. G'o to dukwa onye a-ta iya nu; kele o du nsɔ.

³⁵ "Su-a; mekwaaru Erɔnu yee unwu iya iphe, mu turu ngu ekemu su g'i meeru phe-a. Gude ujiku esaa mee phe g'ephe buru ndu-uke. ³⁶ Gbujekwa oke-eswi mbokumboku l'ime ujiku esaa ono g'o buru ngweja-iphe-eji, e gude apfu ugwo iphe-eji. Nokwapho g'ii-gwe ngweja-iphe-eji gude pfua ugwo iphe-eji; shi nno safu emeswe, du l'oru-ngweja ono. Temme l'i wukwaa ya pho manɔ gude mee ya g'o du nsɔ. ³⁷ Gude ujiku esaa gwee ngweja, e gude apfu ugwo iphe-eji; shi nno safu nturu, du l'oru-ngweja ono; k'opu o-du nsɔ. Oo ya bu g'o du nsɔ shii; k'opu iphemiphe, rwuru iya nu a-du nsɔ.

³⁸ "Mbokumboku bu iphe, ii-gudeje gwee ngweja ono l'oru-ngweja ono bu nwaru labo, nogbaaru mgbarapha. ³⁹ Gbua nanu l'utsu; l'i gbua nanu ophu l'uzenyashi. ⁴⁰ Aturu ke mbu pho be ii-yekobeje ukpokutu iphe je egwee; mbu uzo lanu l'ime nkweka ukpokutu iphe, e keru uzo iri; gworo le manɔ, a tsuru l'ikwe; manɔ, e-ji eze ekpemu eno. L'i wotakwapho nkeru-eno otu-lupfu otumu mee; ye iya g'o buru ngweja-mee. ⁴¹ O -be l'uzenyashi; l'i kputa aturu ophu gbua. L'i yekobekwa iya pho ngweja-nri; waa ngweja-mee g'e yeru le k'utsu pho; g'o buru ngweja, a kporu oku nu Chipfu; mkpo iya du iya ree.

⁴² "G'e gwejekwa ngweja-akpo-oku-a tekenteke l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukɔ, bu iya bu l'ataphu mube Chipfu; e -shi l'ogbo sweru ogbo. Oo l'eka ono be mu a-byapfuta ngu bya epfuru yeru ngu. ⁴³ O bukwarupho eka ono be mu a-byapfuta ndu Izurelu; ogbunwiiinwii mu emee eka ono l'o du nsɔ.

⁴⁴ "Noo ge mu e-shi mee g'ulo-ekwa-ndzukɔ ono; yee oru-ngweja ono; du nsɔ; mekwapho ge Erɔnu; yee unwu iya; du nsɔ; buru ndu-uke; jejeru mu ozi. ⁴⁵ Teke ono; mu eburu l'echilabo ndu Izurelu buru Chileke phe. ⁴⁶ Oo ya bu g'ephe amaru l'oo mbedua bu Chipfu, bu Chileke phe; onye dufutaru phe l'alijiputu ge mu eburu l'echilabo phe. Oo mbedua bu Chipfu, bu Chileke phe."

Ọru-ngweja ụnwù-isensu

(Awụ 37:25-28)

30 “Gude oshi akesha kua ọru-ngweja, bu ẹka aa-kpoje ụnwù-isensu ọku. ² G'ogologo iya waa ọsa iya tükok-wa haru ẹnya nhamunha. Iphe, ọo-duchaa bu nkwo-ẹka lanu. Eli iya adu nkwo-ẹka labo. Ge mpu iya; yee ọru-ngweja ono rwagbakwaa buru nanu. ³ Wukotakwa eli iya; yee mgbureku iya; waa mpu iya okpobe mkpola-ododo. L'i gudekwapho mkpola-ododo kpu-pee mgbureku iya mgburugburu. ⁴ L'i meta echi mkpola-ododo ẹbo ẹbo yegbaa le mgbureku iya ibekęboebo. Yekwa iya g'ọ nọduchaa le mkpula iphe ono, a kpu-pheru iya mgburugburu ono. O buru l'echi ono be ee-yeje mgboro, ee-gudeje apa iya. ⁵ Gude oshi akesha pyita mgboro ono; wua ya mkpola-ododo. ⁶ L'i dobe ọru-ngweja ono l'iphe ẹkwa pho, e gude kochite okpoko-ekemu; mbu opfu okpoko pho, aa-noduje apfu ugwo iphe-iji pho, e gude kpuchia okpoko-ekemu. Oo ẹka ono bu ẹka mu a-byapfutaje ngu.

⁷ “Ge Eronu kpojekwa ụnwù-isensu, eshi mkpo ọku l'ọru-ngweja ono l'utsu me o -jeshia emezi oroku pho. ⁸ G'ọ kpojekwapho ụnwù-isensu ọku l'ọru-ngweja ono l'uzenyashi me o -jeshia eye ọku l'oroku ono; k'ophu ọku ụnwù-isensu a-noduje enwu l'ataphu Chipfu; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ⁹ G'ọ to dukwa ụnwù-isensu ozo, gbaru iche, ee-gudeje bya akpo ọku l'ọru-ngweja ono. Ophu e gudejekwa ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja-nri; ozoo ngweja-mee bya l'ọru-ngweja ono. ¹⁰ Ugbo lanu l'apha be Eronu e-teje mee le mpu ọru-ngweja ono gude pfa ugwo iphe-iji. O buru mee anu ngweja-iphe-iji, e gude apfu ugwo iphe-iji; be ee-teje le mpu ono aphagapha. G'e mejekwa iya nno; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ẹka ono bukwa ẹka kachaa aduru mube Chipfu nsọ.”

Utu ulo-ekwa-ndzuko

¹¹ Noo ya; Chipfu su Mosisu: ¹² “Teke ji-gu ndu Izurelu ogu g'i maru g'ephe ha; g'onyenonu pfujekwa mube Chipfu aswa ishi onwiya gude gbata onwiya; me a gue ya pho. Oo ya bu g'ọ to du ejo iphe-ehuka, a-byapfuta phe nu teke aa-gu phe ogu obu. ¹³ G'onye a guru pfujekwa okpoga mkpola-ochaa, erwa iya rwuru nkeru-ẹbo shẹkelu; teme l'o jepfu ndu ophu a guwaru. G'erwa shẹkelu ono, onye ono a-nu ono bukwaru iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo mube Chileke be ee-gude tu ya. Erwa shẹkelu lanu bu ukporo gera. O buru nkeru-ẹbo erwa shẹkelu ono be a-buru iphe, ee-doberu mube Chipfu iche. ¹⁴ Iphe, bu onye a guru ogu; a -gbę l'onye noru ukporo apha kwaseru be a-nu mube Chipfu iphe. ¹⁵ Ge ndu nweru iphe ta nughatakwa nkeru-ẹbo erwa shẹkelu ono; ophu ndu ukpa anu-petekwanu iya; me unu -nodu anu mube Chipfu iphe unu gude pfa ugwo iphe-iji, unu meru. ¹⁶ Nata okpoga ndu Izurelu ono, e gude apfu ugwo iphe-iji phe ono; gude jee ozi l'ulo-ekwa-ndzuko ono. Ono bu iphe, mube Chipfu e-gude anyata ndu Izurelu; bya aburu iphe, ee-gude pfa ugwo iphe-iji, e phe meru.”

Eze gbamugbamu ono

(Awụ 38:8)

¹⁷ Noo ya; Chipfu su Mosisu: ¹⁸ “Gude onyirubvu mee eze gbamugbamu, ee-gudeje wua ehu. Gudekwa iya pho mee okpa iya. L'i sibe iya le mgbaka ulo-ekwa-ndzuko ono; yee ọru-ngweja ono; kuru mini ye iya. ¹⁹ Ge Eronu; yee unwu iya kwoje ẹka yee okpa le mini ono. ²⁰ Epe -nodu abahu l'ulo-ekwa-ndzuko ono; ozoo l'ephe ejekube ọru-ngweja ono eje anu mube Chipfu ngweja, aakpo ọku; g'ephe kwoshijekwa onwophe mini; k'ophu epe ta anwushihudu. ²¹ Mbu-a; g'ephe kwojekwaa ẹka yee okpa; k'ophu epe ta anwushihudu. Ono bu ekemu, a-duru Eronu; yee awa iya; e -shi l'ogbo sweru ogbo.”

Manu awu l'ishi

(Awụ 37:29)

²² Noo ya; Chipfu su Mosisu: ²³ “Wota okpobe iphe, eshi mkpo gude bya. Iphe, ii-wota bu: Meru mini ophu erwa iya du unu shẹkelu l'ukporo shẹkelu ise; waa sịnamonu, eshi mkpo ophu erwa iya du ukporo shẹkelu iri l'ẹbo le shẹkelu iri, bu iya bu nkeru-ẹbo meru pho; waa oshi omanko, eshi mkpo ophu erwa iya du ukporo

shẹkelu iri l'ẹbo lẹ shẹkelu iri; ²⁴ waa kashiya ọphi ẹrwa iya dọ unu shẹkelu l'ukporo shẹkelu iri. G'ọ ha bukwaru iphe, eegudeje atọ ẹrwa iphe l'eze-ulo mube Chileke be ee-gude tya ya. L'i wotakwapho manọ olivu, jiru eze ekpemu ẹno. ²⁵ G'onye maru eme manọ-mbeleke tuko iphemiphe ono gwakobe g'ọ buru manọ, dọ nsọ bya eshi mkpọ, aawuje l'ishi. Ọo-buru manọ, dọ nsọ, aa-wuje l'ishi. ²⁶ L'i gude manọ ono wu-dzuru ulo-ekwa-ndzukọ; waa okpoko-ekemu; ²⁷ waa teburu; yee iphemiphe, nọkota iya nọ; waa iphe, aapfubeje orọku; yee ngwa iya g'ọ ha; waa ọru-ngweja unwù-isensu; ²⁸ waa ọru-ngweja, bu ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku; yee ngwa iya g'ọ ha; waa eze gbamugbamu; yee okpa iya. ²⁹ Tuko iphemiphe ono doo nsọ; g'ọ buru iphe, kakota nsọ; g'ọ buru iphe, rwutakporu iya nọ; l'ọ dukwapho nsọ.

³⁰ "Wu ẹronu; yee unwu iya manọ l'ishi; doo phe nsọ; k'ọphi ẹphe a-aburu ndu-uke jeahaaru mube Chipfu ozi. ³¹ Pfuaru ndu Ízurelu l'owa-a bu manọ mu, dọ nsọ, aa-wuje l'ishi; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ³² G'a ta wujekwa iya nemadzọ mmanọ; teme ọphi agwajekwa manọ ọzo g'ọ dọ g'owa-a. Ọ kwa manọ, dọ nsọ. Ọo ya bu g'e dobeje iya nsọ. ³³ Ọ -duru onye gwaru manọ ọzo; ọ dọ ge manọ ọwa-a; ọzo l'ọ wuru iya nemadzọ mmanọ l'ishi, abudu onye uke; g'e bufukwa iya lẹ ndu nkiya."

Unwù-isensu

³⁴ Noo ya; Chipfu sọ Mosisu: "Wota iphe, eshi mkpọ gude bya. Iphe ii-wota bu: etse; yee onika; waa galubanu-mu; yee okpobe furankisensu. Tya ya l'iphe, eegudeje atọ ẹrwa iphe g'ọ tuko haru ẹnya nhamunha. ³⁵ G'onye maru eme manọ-mbeleke tuko iphemiphe ono gwakobe g'ọ buru unwù-isensu, eshi mkpọ. G'a pyashi iya unu. G'ọ bukwaru iphe ono, a gushiru ono kpoloko be ee-gude mee unwù-isensu ọbu. Ọo-buru unwù-isensu, dọ nsọ. ³⁶ Haru iya gwee egwegwe dobe l'atatiphu okpoko-ekemu, nọ l'ulo-ekwa-ndzukọ, bu iya bu ẹka ono, mu a-byapfuta unu ono. G'ọ bukwaru unu unwù-isensu, kakota adu nsọ. ³⁷ Unu te emekwa unwù-isensu k'unu g'ọ dọ g'owa-a. Unu doberu iya mube Chipfu nsọ. ³⁸ Ọ -duru onye meru unwù-isensu ọzo, dọ g'owa-a; doberu onwiya ge manọ-mbeleke; g'e bufukwa iya lẹ ndu nkiya."

Bezalelu; waa Oholiyabu

31 Noo ya; Chipfu sọ Mosisu: ² "Lenu; mu hotawaru Bezalelu nwa Uri, bu nwanwa Huru; onye okpa-ipfu Jiu-da; ³ bya emewaa; unme mube Chileke ji iya ẹhu; g'ọ nweru mmamiphe; yee nkwanenya; g'iphe edoje iya ẹnya ree; k'ọphi ọo-makotaru g'eemema iphemiphe emema; ⁴ g'ọ maru g'eemeje iphe-erengete lẹ mkpọla-ododo; yee mkpọla-ochaa; waa onyirubvu; ⁵ makwarupho g'aawa mkpuma, aswa dọ; waa g'aawuje mkpọla-ododo l'igburonu iya; bya amakwarupho g'aapyije iphe apyipyi; mewaro g'eeshije eme ọna ọzo, dugbaa iche iche. ⁶ Teme mu hotafuakwaru Oholiyabu nwa Ahisamaku; onye okpa-ipfu Danu; g'ọ yeru iya ẹka; bya anko-takwapho ndu maru eme ọna g'ẹphe ha ike g'ẹphe mekota iphemiphe, mu sọru g'unu mee. ⁷ Iphe, ẹphe e-me bu: ulo-ekwa-ndzukọ; waa okpoko-ekemu; yee opfu okpoko ono, aanoduje apfu ugwo iphe-ẹji ono; mewaro iphemiphe ọzo, eegudeje eje ozi l'ime ulo-ekwa ono; ⁸ dunaa ge teburu; yee iphemiphe, nọkota iya nọ; waa iphe, aapfubeje orọku, e meru l'okpobe mkpọla-ododo; yee ngwa iya g'ọ ha; waa ọru-ngweja unwù-isensu; ⁹ waa ọru-ngweja-akpọ-ọku; yee ngwa iya g'ọ ha; waa eze gbamugbamu; yee okpa iya; ¹⁰ wafu uwe, e kweru ekwekwe; mbu uwe, dọ nsọ, ẹronu, bu onye uke e-yeje; waa uwe, unwu iya e-yeje gude eje ozi ndu-uke; ¹¹ waa manọ awu l'ishi; waa unwù-isensu, eshi mkpọ k'ẹka-dunso. Ọ buẹpho g'ẹphe mee ya g'ọ dọ ge mu sọru ngu g'e mee ya."

Eswe-atuta-unme

¹² Noo ya; Chipfu sọ Mosisu: ¹³ "Waa iphe ii-pfuru ndu Ízurelu baa: Unu ba adukwa iphe unu e-jeje l'eswe-atuta-unme ke mube Chipfu. Ọwaa a-buru iphe-ohubama, a-nodu l'echilabo mu l'unu; e -shi l'ogbo sweru ogbo. Ọo ya bu g'unu amaru l'ọo mbedua bu Chipfu, bu onye eme unu g'unu dọ nsọ.

¹⁴ "Unu nyataje eswe-atuta-unme; noo kele mboku ono duru unu nsọ. Ọ -duru onye dakaru iya nọ; g'e gbukwaa onye ọbu egbugbu. Iphe, bu onye jeru ozi mboku ono be ee-bufu ebufu lẹ ndu nkiya. ¹⁵ Ọo ujiku ishii be

unu e-gudeje jee ozi unu. Mboku k'èsaà bụ eswe Sabatụ, bụ iya bụ eswe-atụta-unme; bya aburu mboku, dūru mube Chipfu nsọ. 16 Ọ -duru onye jeru ozi l'eswe-atụta-unme; g'e gbukwaa onye obu egbugbu. 16 Gẹ ndu Ízurelu dobeje eswe-atụta-unme; mee ekemu iya; e -shi l'ogbo sweru ogbo; g'ọ bụru iphe, a-nọdu egoshi ogbandzu mu l'unu jasụ l'ojejoje. 17 Ọo-buru iphe-ohubama, a-nọdu lẹ mgbaka mu lẹ ndu Ízurelu jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii; noo kele ọo ujiku ishi bẹ mube Chipfu gude mee igwe; yee alị. O -rwua lẹ mboku k'èsaà; mu haa ozi; tuta unme."

18 Noo ya; Chipfu pfughechaepho opfu nū Mósísu l'eli úbvú Sayinayi; bya anụ iya bachibachi mkpuma labo, e deru Ekemu. Mkpuma ono bụ Chileke gude mkpushi-eka iya dee ya iphe nwẹkiya.

Nweswi, a kpuru lẹ mkpola-ododo

32 Ndu Ízurelu nonyaa bya asụ lẹ Mósísu anonukawa ọdu l'eli úbvú ono; ephe bya edzukobe gbaphee Eronu mgburugburu bya asụ iya: "Ngwa; metaru anyi Chileke, a-nọdu edu anyi! Ọ -buru Mósísu-a, dufutaru anyi l'alị ndu Ijiputu-a bẹ anyi ta amakwa iphe, meru iya nụ."

2 Eronu sụ phẹ: "Unu yeshia iphe-nchị mkpola-ododo, unyomu unu; waa unwu unu unwoke; mę k'unwanyi unu yeru lẹ nchị; chitaru mu!" 3 Noo ya; ndu ono g'ephe ha bya eyeshia iphe-nchị phẹ bya achijeru Eronu. 4 Ọ bya achita iphe ono, ephe nuru iya ono gude meta agwa; bya akpua ya; ọ dū gẹ nweswi; bya egude ngwa ọru mee ya ọna. Noo ya; ephe sụ: "Unubẹ ndu Ízurelu; waa Chileke unu baa; mbụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu!"

5 Noo ya; Eronu hụmaepho iphe ono bya akpua ọru-ngweja l'ataphu nweswi ono bya araa sụ: "Echele bẹ abo Chipfu!" 6 Ọo ya bụ; o rwua nchitabohu iya; ndu Ízurelu tehu l'onma-ewa-utsu; bya egwee ngweja-akpo-oku; bya egweeru iya ngweja-ehu-guu. E -mechaa; ephe bya anoshia ria nri; bya angwa mę; bya awu-lihu meahaa emereme.

7 Noo ya; Chipfu sụ Mósísu: "Nyize l'alị; noo kele ndu nkengu ono; mbụ ndu i dufutaru l'alị ndu Ijiputu ono bẹ merwushiwaru onwophẹ. 8 Ephe meru egwegwa gbado ekemu ono, mu turu phẹ ono; bya emetawaru onwophẹ agwa, ephe kpuru; ọ dū gẹ nweswi. Ephe phozewaru ishi baaru iya eja; bya agwawaa ya agwagwa sụ: 'Unubẹ ndu Ízurelu; waa Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu baa!'"

9 Chipfu sụ Mósísu: "Mu hụmawaru lẹ ndu-a bunukaru ndu ejo-okpoma. 10 Nta-a bukwa g'i haa mu gẹ mu gude oke ehu-eghu mu dapfu phẹ bya emebyishia phẹ. Mu eworu gube Mósísu mee ọha, paru eka."

11 Mósísu rwọhaa Chipfu, bụ Chileke iya sụ: "Jiko Chipfu; g'ehu te eghunukashi nū ngu eghu nno l'opfu ehu ndu nkengu ono, i gude okpehu ngu dufuta l'alị Ijiputu ono nọ! 12 Gẹ ndu Ijiputu ta asụ l'iphe, kparu iphe, i gude dufuta ndu nkengu bụ g'i bya egbushia phẹ l'úbvú úbvú-a g'ephe chihu lẹ mgboko. Jiko gbanaa mini l'obu; paru haa; te emebyishishi nū ndu nkengu. 13 Nyatanu ndu-ozu ngu, bụ Ébirhamu; waa Áyizaku; waa Ízurelu, bụ ndu i gude epha ngu riaru nte sụ l'ii-me awa phẹ g'ephe ha gẹ kpokpode, nọ l'igwe; teme l'i nū awa phẹ alị-a, i kwekotaru phẹ ukwe iya-a; l'ọ bụwa okiphe phẹ jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii." 14 Noo ya; egomungo lwa Chipfu azu; o woru ejo iphe-ehuka ono, o shi epfu l'oo-gude byapfuta phẹ ono paru haa.

15 Mósísu bya aghachi nyizetashia l'eli úbvú ono; yee mkpuma labo ono, dū bachibachi, e deru ekemu ono, o gude l'eka ono. Mkpuma ono bẹ e deru iphe l'iphu; dee ya l'azu. 16 Mkpuma ono bụ Chileke gude eka iya mee ya. Iphe ono, e deru iya ono, buri Chileke gude eka iya dee ya l'eli mkpuma ono.

17 Noo ya; Jioshuwa nūmaepho uzu, ndu Ízurelu atụ; ọ sụ Mósísu: "Aatukwa uzu ọgu l'eka anyi kpoberu ulo-ekwa anyi."

18 Mósísu sụ iya:

"Ọ tọo dakwa g'uzu ndu lwu-kperu l'ogu;

ophu ọ tọo dakwanu g'uzu ndu a lwu-kperu.

Iphe, mu anu bukwa uzu ebvu."

19 Mósísu bya erwua lẹ mgboru eka a kpoberu ulo-ekwa ono; bya ahuma nweswi ono; waa ndu ete ebvu ono. Ehu kwatakpo ghushia ya eghe ike; o woru mkpuma ono, ọ gude l'eka ono tukposhia l'okpa úbvú ono. 20 Ọ

bya ewota nweswi ono, ephe kpuru ono tsua oku bya egwee ya; o du ge ntụ; bya awuru iya ye le mini; mee ndu Izurelu; ephe ngwa ya.

²¹ O su Eronu: “?Bu gunu be ndu-a kabekpo mee ngu; meru g'o gude i duru phe ye l'eme iphe-eji, habe egube-a?”

²² Eronu su iya: “Jiko g'ehu te eghukwa ngu eghu; nnajjuphu mu. I mahawaru ge ndu-a bu-be ndu gharu iphu l'eme ejo-iphe. ²³ Ephe suru ge mu metaru phe Chileke, a-nodu edu phe nu! Kele Mosisu, bu onye dufutaru phe l'alj Ijiputu be ephe ta amakwa iphe, meru iya nu. ²⁴ Oo ya bu; mu su phe: 'G'onye nwekpooru iphe, e meru le mkpola-ododo; yefuta iya.' Noo ya; ephe chitaru mu mkpola-ododo ono; mu chiru iya ye l'oku; iphe, shi iya nu futa buru nweswi-a.”

²⁵ Mosisu bya ahuma le ndu Izurelu zuwaru onwophe l'eka nafu; le Eronu mewaru phe; ophu ephe ekweedu g'a chikobe phe; ephe nodu emewaa phukuphuku l'iphu ndu ohogu phe; ²⁶ o bya apfuru l'onu-abata aka a kpoberu ulo-ekwa ono bya asu: “Onye bu ke Chipfu byapfuta mu!” Ndu Liviya g'ephe ha wu-pfuta iya.

²⁷ Noo ya; o su phe: “Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu pfuru baa: 'G'onyenonu kebe onwiya oguechi iya l'upfu; jee l'okotazu; waa l'ataphu; mekpoo l'ekameka l'eka a kpoberu ulo-ekwa ono. G'onyenonu gbushia nwanna iya; waa onya iya; me obutobu iya.’” ²⁸ Oshilokpa Liviya bya emee ge Mosisu ziru phe. Ndu nwushihuru nu mboku ono be rwuru iphe, du gunu umadzu esaa l'ukporo iri. ²⁹ Noo ya; Mosisu su: “A hotawaru unu doberu Chipfu iche ntanu-a; noo kele unu tsoru unu; me unwune unu ugu. Teme o gowaru onu-oma nu unu ntanu-a.”

³⁰ O -rwua nchitabohu iya; Mosisu su ndu Izurelu: “Unu mekwaru eze iphe-eji, paru aka. Nta-a be mu ejepfuwa Chipfu. ?A maru; mu a-du ike rwobuta iya g'o gwaru unu nu l'iphe-eji ono, unu meru ono?”

³¹ Oo ya bu; Mosisu bya ejepfu Chipfu bya asu: “Oowaa! Iphe-eji, ndu-a meru kwatakwa paa aka! Ephe gudewaa mkpola-ododo metaru onwophe agwa. ³² Ole jiko gwaru phe ro nu l'iphe-eji ono; teke o dudu hufukwa epha mu l'ekwo, i deru epha ndu nkengu.”

³³ Chipfu su Mosisu: “Oo onye mesweru mu nu be mu e-hufu epha iya l'ekwo mu. ³⁴ Ngwa; tugbua nta-a je edurwua ndu Izurelu aka mu pfuru opfu iya ono; le Ojosi mu a-nodu edu unu. Ole o -rwuepho teke mu a-nu phe aphu; mu anu phe iya k'iphe-eji phe.”

³⁵ Chipfu bya egude ejo iphe-ememe byapfuta ndu Izurelu; k'iphe ono, ephe gude nweswi ono, Eronu kpuru ono mee.

33 Oo ya bu; Chipfu su Mosisu: “Unu tugbua l'eka-a; unu le ndu ono, i dufutaru l'alj ndu Ijiputu ono! Tugbua jeshia l'alj ono, mu kweru ukwe bya eriru nte yeru Ebirihamu; waa Ayizaku; waa Jiekopu su: 'Mu a-nu iya awa unu.' ² Mu e-zi ojosi g'o duru unu je; je achishiaru unu ndu Kenu; waa ndu Amoru; waa ndu Hetu; waa ndu Perezu; waa ndu Hevu; waa ndu Jiebusu. ³ Unu tugbua jeshia l'alj ono, bu alj, mini era-eswi; waa manu-enu aso gborogboro. Ole mu te etsoduru unu; noo kele unu bunukaru ndu ejo-okpoma; kele o -buru ge mu tsoru unu be o nwekwaru g'oo-du; mu emebyishia unu l'uzo.”

⁴ Ndu Izurelu numaepho njo-nzi ono; ephe waa ekwa; ophu o dudu onye kwaru onwiya akwa. ⁵ Noo kele Chipfu suru Mosisu: “Pfuaru ndu Izurelu l'ephe bunukaru ndu ejo-okpoma. Mbụ l'ọ -buru ge mu tsoru unu hata me ntụ-okpa lanu be o nwekwaru g'oo-du; mu emebyishia unu. Ngwa; unu kwashia onwunu akwa, unu kwaru ge mu chia idzu iphe, mu e-me unu.” ⁶ Noo ya; ndu Izurelu woru akwa phe kwashia l'ubvu Horebu.

Mkpù-ékwa Ndzuko

⁷ Mosisu shi aphutaje ulo-ekwa je akpobe ụzenya l'azu aka ndu Izurelu kpobecharu ulo-ekwa nkephe; kua ya “ulo-ekwa-ndzukọ.” Iphe, bu onye eje akpata ishi l'iphu Chipfu nodu ejeje l'ulo-ekwa-ndzukọ ono, no l'azu aka ndu Izurelu no ono. ⁸ O nodu abujeru; Mosisu -gbalihu jeshia l'ulo-ekwa-ndzukọ ono; ndu Izurelu g'ephe ha awulihu je apfugbaaru l'onu-abata ulo-ekwa nkephe elekpoepho Mosisu enya; gbiriri jasụ l'obahu l'ulo-ekwa-ndzukọ ono. ⁹ O nodu abujeru; Mosisu -bahuchaepho l'ulo-ekwa ono; urwukpu ono, kpuru oronmono ono alwazeta bya anochia onu-abata teke Chipfu epfu anu Mosisu. ¹⁰ Ndu Izurelu humaepho urwukpu ono, kpuru

oronmono ono g'ò nò l'ònu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; ẹ̀phe atyko gbeshi baaru Chipfu ẹ̀ja. Onyenonu nòdu anọduje l'ònu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa nkiya baaru Chipfu ẹ̀ja ono. ¹¹ Chipfu nòdu epfuje eyeru Mòsisu l'iphu l'iphu gẹ̀ nemadzù yẹ̀ ọ̀nyà iya anọduje abọ̀ ọ̀ja-a. Teke e mechaaru; Mòsisu alwaphuta azù l'ẹ̀ka ndu Ízurelù nọ; ọ̀phu nwoko-rọ̀bya ono, bụ̀ onye n-yemẹ̀ka iya ono, bụ̀ Jioshuwa nwa Nunu alufujedu alufu l'ọ̀lo-ẹ̀kwa ono.

Mòsisu yẹ̀ ogbunwijnwii Chipfu

¹² Mòsisu sù Chipfu: "I shiẹ̀pho teke-a pfutaru mu gẹ̀ mu dua ndu-a; ọ̀le i tiki mekpọ̀daa gẹ̀ mu maru onye ii-yeru mu gẹ̀ mu l'iya swìru. I sùru l'ì maru ẹ̀pha mu; tẹ̀me mu dù ngu l'obu. ¹³ Ọ̀ -bùru phọ̀ lẹ̀ mu dù ngu l'obu k'eviya; goshinu mu ọ̀zo ngu; k'ọ̀phu mu a-maru ngu; tẹ̀me mu adù ngu l'obu kwasẹ̀ru. Nyatakwa l'ọ̀ha-a bụ̀ ndu nkengu."

¹⁴ Chipfu sù iya: "Mu e-tsoru-a unu l'onwomu; tẹ̀me mu emee gẹ̀ meji nmapfuru ngu."

¹⁵ No iya; Mòsisu sù iya: "Ọ̀ -bùru l'ì tii tsoduru anyi l'onwongu; te emekwa g'anyi hata ọ̀kpa ahata tųgbua l'ẹ̀ka-a! ¹⁶ ?Dẹ̀nu g'ee-shi maru lẹ̀ mbẹ̀dua; waa ndu nkengu dù ngu l'obu; abùdu l'ì tso anyi? ?Bù gùnu ọ̀zo e-goshi lẹ̀ mbẹ̀dua waa ndu nkengu dù iche l'ẹ̀ka ndu mgboko l'ọ̀phu nọ?"

¹⁷ Ọ̀o ya bụ̀; Chipfu sù Mòsisu: "Mu e-meẹ̀pho iphe ono, ì sùru gẹ̀ mu meeru ngu ono. Noo kẹ̀le ì dù mu l'obu; tẹ̀me mu maru ẹ̀pha ngu."

¹⁸ Mòsisu sù iya: "Jiko goshinu mu ogbunwijnwii ngu."

¹⁹ Tọ̀budu iya bụ̀; Chipfu sù iya: "Mu e-me g'ì hùma gẹ̀ mu dù-be ree; tẹ̀me mu anọdu l'atatiphu ngu kua onwomu iphe, mu aza. Onye ọ̀ dù mu gẹ̀ mu meeru eze-iphe-ọ̀ma; mu emeeru iya ya; onye ọ̀ dù mu gẹ̀ mu phọ̀aru obu-imemini; mu aphọ̀aru iya ya. ²⁰ Ọ̀le ì tii hùmadu iphu mu; noo kẹ̀le o to nwedu onye gude ẹ̀nya iya hùma mu, a-nọdu ndzù."

²¹ Chipfu sù: "O nweru ẹ̀ka nọ-kube mu nù, ìi-pfuru lẹ̀ mkpuma. ²² Teke ogbunwijnwii mu ghatajẹ̀rupho; mu eworu ngu dobe lẹ̀ mgbaka agbara-mkpuma; bya egude ẹ̀ka mu gbobuta ngu; gbiriri jasù mu aghata-gbua. ²³ Mu agbẹ̀ teke ono wofu ẹ̀ka; l'ì hùma mu okpurukpu. Ọ̀ -bùru iphu mu bẹ̀ a taa hùmajekwa ahùma."

Bachibachi mkpuma k'ẹ̀bo

34 Chipfu sù Mòsisu: "Je awata bachibachi mkpuma labọ̀ ọ̀zo, a-dù gẹ̀ kẹ̀ mbù phọ̀. Gẹ̀ mu dekwaa ya iphe, shi nòdu lẹ̀ kẹ̀ mbù phọ̀, ì tųkporu phọ̀. ² Kwakọ̀be l'ùtsu echele; nyikota úbvú Sayinayi; bya egoshi mu onwongu l'eli úbvú ono. ³ G'ò to nwekwa onye e-tsoru ngu nù; ọ̀zo onye aa-hùma l'úbvú ono l'ọ̀phu l'ọ̀phu; g'ò to nwekwa aturu; ọ̀zo eswi, a-nọdu ata nri l'atatiphu úbvú ono."

⁴ Noo ya; Mòsisu mee gẹ̀ Chipfu ziru iya; bya awata bachibachi mkpuma labọ̀ ọ̀zo, dųkwa phọ̀ gẹ̀ kẹ̀ mbù phọ̀; bya egude nyihu úbvú Sayinayi l'onmewa ọ̀tsu. Ọ̀ parù bachibachi mkpuma labọ̀ ono l'ẹ̀ka. ⁵ Noo ya; Chipfu bya anọdu l'urwukpu nyizeta; bya araa ya arara l'ẹ̀pha iya bụ̀ Chipfu. ⁶ Ọ̀ bya aghata l'atatiphu Mòsisu etushi onwiya ẹ̀pha sù: "Ọ̀o mu bụ̀ Chipfu; ọ̀o mu bụ̀ Chipfu; bya abùru Chileke k'obu-imemini; bya abųkwarupho Chileke k'eze-iphe-ọ̀ma. Onye ẹ̀hu ete eghujedu eghu ẹ̀gwegwa; onye n-yemobu iya; waa apfųshi ike iya parù ẹ̀ka. ⁷ Ọ̀nubuku ọ̀nwu-eliphe bẹ̀ mu anọduje egoshi lẹ̀ mu yeru obu. Mu agųjeru phẹ̀ nvù l'ẹ̀jo-iphe, ẹ̀phe meru; mẹ̀ l'atųpya, ẹ̀phe tųpyaru mu; waa l'iphe-ẹ̀ji, ẹ̀phe meru mu. Ọ̀le mu ta ahajẹ̀kwanu onye-ikpe nmarù gẹ̀ mu ta ahù iya ahùhù. Ndu ẹ̀jo-iphe bẹ̀ mu ahùje ahùhù k'ẹ̀jo-iphe, ẹ̀phe meru mu; hù-rwua ya l'ẹ̀ka ọ̀nwu nwanwa phẹ̀ nọ; waa l'ẹ̀ka nwanwanwaranwa phẹ̀ nọ; hù-rwua phẹ̀ l'ọ̀gbo k'ẹ̀no."

⁸ Mòsisu bya ephoze iphu l'alì teke ono teke ono bya abaaru Chipfu ẹ̀ja. ⁹ Ọ̀ sù: "Gùbe Chipfu; ọ̀ -bùru lẹ̀ mu dù ngu l'obu eviya; jiko gẹ̀ gùbe Chipfu tsonuru anyi. A makwarù-a lẹ̀ ndu-a bųnukaru ndu ẹ̀jo-ọ̀kpoma; ọ̀le jiko gųnaru anyi nvù l'ẹ̀jo-iphe; waa iphe-ẹ̀ji anyi; wotarọ̀ anyi g'anyi bųru okiphe ngu."

¹⁰ Tọ̀budu iya bụ̀; Chipfu sù: "Anyi lẹ̀ ngu a-gba ndzù. L'atatiphu ndu nkengu l'ọ̀phu bẹ̀ mu e-me oke iphe, dù biribiri, mu teke emeswe l'ọ̀hamoha, nọ lẹ̀ mgboko l'ọ̀phu. Ndu ono, unu bu l'echilabọ̀ phẹ̀ ono a-hųmakota g'iphe, mųbe Chipfu e-mekọ̀ta dù-be ebvu. ¹¹ Unu ngabẹ̀ nchì mee ekemu-a, mu aturu unu ntanù-a. Mu a-chifuru unu ndu Amọ̀ru; waa ndu Kė̀nanu; waa ndu Hetu; waa ndu Pė̀rezu; waa ndu Hevu; tẹ̀me waa ndu Jiebusu.

¹² Ọle g'unu kwabẹ ẹnya g'unu lẹ ndu bu l'alị ono, unu ala ono ta agba ndzụ; ọdumeka bẹ ẹphe e-mechakwaa bụru ọnyà nmata unu. ¹³ Unu gbukpọshia ọru-ngweja pẹ; tẹme unu etsukpọshia mkpuma, ẹphe doberu nsọ. Tẹme unu aphokashikwapho itso, e doberu agwa pẹ, bụ Ashera. ¹⁴ Unu ta adukwa iphe ọzo, unu a-bajeru ẹja gbahaa mụbe Chipfu kpurumu. Noo kẹle mụbe Chipfu, ẹpha iya bụ Okophoo bẹ bụkwa Chileke, ekoje okophoo.

¹⁵ “Unu kwabekwa ẹnya g'ọ tọ dushi ndu bu l'alị ono, unu l'ẹphe a-gba ndzụ. Noo kẹle ẹphe -nọdu agwa agwa pẹ ono; bẹ ẹphe e-zi unu lẹ nri; unu eje eria iphe, ẹphe gude gwaa iphe ono. ¹⁶ Ọ -bụru l'unu haru ụnwada pẹ lutaru ụnwu unu g'ẹphe bụru unyomu pẹ; ndu ono nọdu agwa agwa pẹ ono bẹ ẹphe e-dukwarupho ụnwu unu; ẹphe eje emee nno.

¹⁷ “Unu ta akpukwa ntẹkpe!

¹⁸ “Unu bọje ọbo-iphe buredi, ekoduru ekoko. Ujiku ẹsaa bẹ unu a-taje buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi ẹgube ono, mu suru g'unu meje iya. Unu bọje ọbo-iphe ono teke ono, e doberu iya ono l'ọnwa Abibu; noo kẹle ọo l'ọnwa ono bẹ unu shi l'alị ndu Ijiputu wufuta.

¹⁹ “Iphe-mbụ, vuru ụzo waa ẹkpa ne iya bụ kẹ mụbe Chipfu. Iphe, bụ nwa mbụ iphe-edobe unu nwuru, bụ oke ya yichakwaa ya; m'ọ bụ eswi; ọzoo aturu; ọzoo egwu. ²⁰ Unu gudeje nwaturu gbata nkafu-igara, bụ kẹ mbụ l'ẹpho ne iya. Obenu l'ọ -bụru l'unu ta agbataduru iya agbata; unu aswikwoo ya olu.

“G'ọ to nwekwaru onye a-gbajeru ẹka bya l'ataphu mu.

²¹ “Ujiku ishii bẹ unu e-jeje ozi unu; o -rwua mboku k'ẹsaa; unu edzua ike. Unu te ejejekwa ozi lẹ mboku k'ẹsaa; m'obeta ọ bụru aakọ ọkoro; ọzoo teke aakpata iphe, e meberu l'ẹgu.

²² “Witi-mbụ, unu vuru ụzo kpata bẹ unu e-gudeje bọo Ọbo-Idzu. Unu abọo ọbo-iphe, a kpataru l'opfu lẹ mbvucha apha.

²³ “Ugbo ẹto l'apha bẹ unwoke unu g'ẹphe ha a-kpakoje bya l'ataphu Nnajiuphu, bụ Chipfu. ²⁴ Mu a-chishiru unu ọhamoha; bya emee g'alị unu kabaa shii. Ọphu ọ dudu onye bya eme g'ọ nata unu alị unu ono; mẹ unu jeje l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu; mbụ ọphu unu ejeje ugbo ẹto l'apha.

²⁵ “Unu ta adukwa iphe e yekoberu iphe ekoje buredi, unu e-yekobe lẹ mee anu, unu gude egweru mu ngweja.

“Tẹme ọphu ọ dukwa anu ngweja ono, e gude abọ ọbo Ojaghata, aa-ha g'ọ bọo nchi.

²⁶ “Iphe-mbụ, vuru ụzo kaa l'opfu unu bẹ unu e-gudeje bya l'ulo Chipfu, bụ Chileke unu.

“Unu te egudejekwa mini-ẹra ne egwu shia nwa iya.”

²⁷ Noo ya; Chipfu sụ Mosisu: “Dekota opfu ono g'ọ ha l'ekwo. Noo kẹle ọo opfu ono bẹ mu lẹ gubedua; mẹ ndu Ízurelu gude gbaa ndzụ.” ²⁸ Mosisu bẹ yẹ Chipfu nọru l'ẹka ono ukporo abalị labọ; eswe l'enyashi; ọphu o riduru nri; ẹbe ọ ngutaduru mẹ mini. Ọ bya edee opfu ọgbandzu ono, bụ iya bụ ekemu iri ono, shi l'ẹka Chileke ono l'eli bachibachi mkpuma ono.

Iphu Mosisu egbu nwijnwii

²⁹ Mosisu shiẹpho l'úbvú Sayınayi nyizeta; yẹe bachibachi mkpuma labọ ono, e deru ekemu Chipfu ono, o gude l'ẹka; ọphu ọ madu l'iphu egbu iya nwijnwii; noo kẹle ẹphe lẹ Chipfu bogbaberu ọja. ³⁰ Eronu; yẹe ndu Ízurelu g'ẹphe ha hụma Mosisu g'iphu egbu iya nwijnwii; ndzụ ejekube iya ntse guahaa pẹ. ³¹ Mosisu bya ekua pẹ; ọo ya bụ; Eronu; yẹe ndu-ishi ọha ono g'ẹphe ha gbẹ teke ono bya ejekube iya ntse; ọ bya epfuru yeru pẹ. ³² E mecha; ndu Ízurelu g'ẹphe ha byakube iya ntse; ọ bya atushikotaru pẹ ekemu, Chipfu nuru iya l'úbvú Sayınayi.

³³ Mosisu pfughechaaru pẹ opfu bya aphụ-chia ẹkwa l'ataphu. ³⁴ Ọ nọdu abujeru; teke Mosisu bahuru l'ulo-ẹkwa l'ataphu Chipfu gẹ yẹle iya bogba; l'ọ phufu ẹkwa ono l'ataphu iya gbiriri jasụ l'ọ futa. Ọ -futaepho l'ọboby epfukotaru ndu Ízurelu iphe, e ziru iya; ³⁵ ẹphe ahuma l'iphu egbu iya kẹ nwijnwii. Ọo ya bụ; Mosisu abya ewota ẹkwa phụ-chia iphu ọzo gbiriri jasụ o jeshia gẹ yẹle Chipfu bogbabe.

Eswe-atuta-unme

35 Mosisu bya ekukobe ndu Ízurelu g'ephe ha; sù phẹ: "Wakwa iphe, Chipfu sùru g'unu mee bú ọwa-a: ²Ọ sùru l'ọo ujiku ishii bẹ unu e-jeje ozi unu; o -be lẹ mbọku k'ẹsaa; unu edobe iya nsọ; g'ọ búru eswe-atuta-unme kẹ Chipfu. Ọ dọru onye jeru ozi mbọku ono; g'e gbukwaa onye ọbu egbugbu. ³G'ọ tọ dukwa onye a-phụ-nwu ọku l'ibe iya l'eswe-atuta-unme."

Iphe, ee-gude mee ọlo-ẹkwa

(Awu 25:1-7; 35:10-19)

⁴ Mosisu sù ndu Ízurelu g'ephe ha: "Wakwa iphe, Chipfu sùru g'e mee bú ọwa-a: ⁵Unu shi l'iphe, unu nweru hata iphe bya anụ yẹbe Chipfu. Onye oohe ihee g'ọ nù yẹbe Chipfu iphe bẹ iphe, oo-gude bya anụ iya bú mkpọla-ododo; waa mkpọla-ọchaa; waa onyirubvu; ⁶waa owu urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; waa ọphu dọ uswe-uswe; waa owu ọchaa; waa ẹji eghu; ⁷waa akpọ ebili, a tsẹru l'uswe; waa akpọ umoro-enyimu; waa oshi akeshaa; ⁸waa manụ olivu, ee-gudeje anwụ ọku; waa iphe, eeyeje lẹ manụ k'awu l'ishi g'ọ shia mkpọ; mẹ ọphu eeyeje l'ụnwù-isensu g'ọ shia kwẹekweekwee; ⁹waa mkpuma ónikùsù; mẹwaro mkpuma ọzo, aswa dọgbaa. Mkpuma ono bẹ ee-mechaa gbapyabẹ l'uwe-ukuvu onye-ishi ndu-uke; yẹle uwe-ọkpoma iya.

¹⁰"G'iphe, búkpoo ndu maru eme ọna l'echilabọ unu futa bya emekọta iphemiphe, Chipfu tọru ọnu g'e mee-a; ¹¹mbụ ọlo-ẹkwa ono; waa ẹkwa, aa-phụshi l'eli ọlo-ẹkwa ono; waa iphe iya ono, nweru nkoloba ishi labọ ono; waa mgbo ono, ee-gude kụ-chite ọlo-ẹkwa ono; waa oshi ono, ee-gudegbaa swebushia lẹ mgbo ono; waa itso iya ono; waa ẹnya ẹka aa-kpọgbaaru iya ye; mbụ itso ono; yẹ ọkpa mgbo ono; ¹²waa okpoko ono; yẹ mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; waa opfu okpoko ono, aa-nọduje apfụ ụgwo iphe-ẹji ono; waa ẹkwa ono, ee-gude kochite iya; ¹³waa teburu ono; yẹ mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; yẹ ngwa iya; yẹ buredi ono, ee-dobeje l'iphu Chipfu ono; ¹⁴waa iphe ono, aapfubeje orọku ono, e-meje g'iphóró dọ; yẹ ngwa iya; waa orọku iya ono; mẹ manụ ono, ee-gudeje anwụ ọku ono; ¹⁵waa ọru-ngweja-ụnwù-isensu ono; yẹ mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; waa manụ ono, aa-wụ l'ishi ono; yẹ ụnwù-isensu ono, eshi mkpọ ono; waa ẹkwa ono, ee-kochite ọnu-abata ọlo-ẹkwa ono; ¹⁶waa ọru-ngweja ono, bú ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono; yẹ iphe iya ono, dọ g'ụgbu, ee-gude onyirubvu mee ono; waa mgboro ono, ee-gudeje apa ọru-ngweja ono; yẹ ngwa iya g'ọ ha; yẹkwapho eze gbamugbamu ono, ee-gude onyirubvu mee ono; yẹ ọkpa iya; ¹⁷waa ẹkwa ono, ee-gude gebuta ọma-unuphu ọlo-ẹkwa ono; waa itso ọma-unuphu ono; yẹ ẹnya ẹka aa-kpọbegba itso ono; waa ẹkwa ono, ee-gude gechite ọnu-abata ọma-unuphu ono; ¹⁸waa nggu ọlo-ẹkwa ono; yẹ k'ọma-unuphu iya; mẹ eri iya; ¹⁹waa uwe ono, e kweru ekwekwe, ee-yeje gude eje ozi l'ọlo-nsọ ono; mbụ uwe, e doberu nsọ kẹ Erọnu, bú onye uke; yẹ k'ụnwu iya, ẹphe e-yeje gude eje ozi gẹ ndu-uke."

²⁰Ndu Ízurelu wụkahu l'atatiphu Mosisu. ²¹Iphe, búkpoo onye oohe ihee; waa onye o rwuru l'ẹhu g'ọ nù Chipfu iphe; gudegbaa iphe bya anụ iya; mbụ iphe, ee-gude mee ọlo-ẹkwa-ndzukọ; mẹwaro iphe, ee-gude eje ozi l'ime iya; mẹkwapho ọphu ee-gude kwee uwe, dọ nsọ. ²²Iphe, búkpoo onye oohe ihee; unwoke mẹ ụnwanyi; gudegbaa iphe, e gude mkpọla-ododo mee bya anụ; mbụ iphe, dọgbaa gẹ ngga agbabẹ; mẹ eregede-nchị; mẹ iphe-ẹka; mẹwaro iphe ọzo, dọgbaa ẹgube ono. Ẹphe gudegbaa mkpọla-ododo phẹ ono bya anụ Chipfu g'ọ búru ngweja-amama. ²³Ndu nweru owu wotagbaakwaru iya phọ; mbụ owu, dọ urwukpu-urwukpu; ọzoo ọphu eke mee-mee; ọzoo ọphu dọ uswe-uswe; ọzoo owu ọchaa; ọzoo ẹji eghu; ọzoo akpọ ebili, a tsẹru l'uswe; ọzoo k'umoro-enyimu.

²⁴Ndu dọ ike nù mkpọla-ọchaa; ọzoo onyirubvu; nụkwaru iya phọ Chipfu. Ndu nweru oshi akeshaa, nweru ẹka ee-gude iya jee ozi ono nụkwa iya phọ. ²⁵Iphe, búkpoo nwanyi, maru eme ọna gbaa owu bya anụ. Ọ dọru ndu bú owu urwukpu-urwukpu bẹ ẹphe gbaru; ndu bú owu, eke mee-mee; dọru ndu bú owu uswe-uswe; ndu aburu owu ọchaa bẹ ẹphe gbaru gude bya. ²⁶Ụnwanyi, oohe ihee; tẹme ẹphe je adụ ike mekọta iya; bú ẹji eghu bẹ ẹphe gude gbaa owu nkephẹ. ²⁷Ndu-ishi wotagbaaru mkpuma ónikùsù; mẹwaro mkpuma ọzo, aswa dọgbaa; g'a gbapyabẹ l'uwe-ukuvu onye-ishi-uke; yẹle uwe-ọkpoma iya. ²⁸Ẹphe nufukwapho iphe, eshi mkpọ;

waa manụ olivu, ee-gudeje anwụ ọku; waa k'ọphu ee-yeje lẹ manụ awụ l'ishi; waa k'ùnwù-isensu, eshi mkpọ. ²⁹ Ndu Ízurẹlu l'ọphu; unwoke mę unwanyi; mbụ ndu oohe ihee wotaru Chipfu iphe, ẹphe t̄uru obu phẹ onyo nụ g'e gude meeru Chipfu iphe ono, o shi l'ọnu Mósisu pfua sụ g'e meeru iya ono.

³⁰ Noo ya; Mósisu sụ ndu Ízurẹlu: "Unu maru lẹ Chipfu họtawaru Bezalẹlu nwa Uri, bụ nwanwa Huru, onye ọkpa-ipfu Jiuda; ³¹ bya emewaa; unme yebe Chileke ji iya ẹhu; g'o nweru mmamiphe; yee nkwa menya; g'iphe doje iya ẹnya ree; k'ọphu ọo-makọtaru g'eemema iphemiphe emema; ³² g'ọ maru g'eemeje iphe-erengete lẹ mkpọla-ododo; yee mkpọla-ọchaa; waa onyirubvu; ³³ makwarupho g'aawa mkpuma, aswa d̄u; waa g'aawuje mkpọla-ododo l'igburonu iya; bya amakwarupho g'aapyije iphe apyipyi; męwaro g'eeshije eme ọna ọzo, d̄ug-baa iche iche. ³⁴ Teme ọ nukwapho yee Oholiyabu nwa Ahisamaku, onye ọkpa-ipfu Danu mmamiphe g'ẹphe zia ndu ọzo g'eeme ọna ọbu. ³⁵ O mekwaru gę mmamiphe k'eme iphe-erengete ji phẹ ẹhu; mbụ g'ẹphe maru eme ọna; waa g'ẹphe maru g'eegudeje owu urwukpu-urwukpu; yee ọphu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; waa owu ọchaa dengashia iphe edengashij. Ẹphenebo bụ ndu t̄ukoru makọtaru g'eemeje iphe ọna g'ọ maa mma.

36 "Ọo ya bụ; Bezalẹlu; yee Oholiyabu; waa iphe, b̄ukpoo ndu maru iphe, Chipfu n̄uru mmamiphe; yee iphe edo ẹnya g'ẹphe maru g'eeme iphemiphe, larụ lẹ k'akpụ ụlo-nsọ ono b̄ekwapho g'ẹphe mee ya gę Chipfu pfuru sụ g'e meeru iya ya."

² T̄obudu iya bụ; Mósisu kua Bezalẹlu; yee Oholiyabu; waa iphe, b̄ukpoo onye maru iphe, Chipfu n̄uru mmamiphe; ọ n̄odu ehakwa iya phọ ihee g'o jee ozi ono. ³ Mósisu ch̄iru iphe, ndu Ízurẹlu t̄utaru g'e gude kpua ụlo-nsọ ono n̄u phẹ. Ndu Ízurẹlu n̄odu at̄ukokpoephe iphe ono l'utsu mb̄oku anw̄uta anw̄uta g'ẹphe at̄u iya. ⁴ Ndu maru eme ọna, akpụ ụlo-nsọ ono t̄uko g'ẹphe ha parụ iphe, ẹphe eme haa; ⁵ t̄ugbua je asụ Mósisu: "Ndu a t̄utaakwaru iphe, s̄uru egude mee iphe, Chipfu s̄uru g'e mee; at̄uwa k'etsutsu iya eye iya."

⁶ Mósisu t̄ua ekemu sụ: "G'ọ t̄o d̄ukwa nwoke; ọzoo nwanyi, a-kpataba iphe akpakpa bya an̄u sụ l'ọo iphe, o gude eyeta ẹka k'ụlo-nsọ ono." E woru iphe ono, Mósisu pfuru ono pfudzuru l'ụlo-ekwa ndu Ízurẹlu l'ọphu. E shi nno kp̄oshia ndu Ízurẹlu g'ọ t̄o d̄uhe iphe, ẹphe e-wotaba; ⁷ noo k̄ele iphe, a t̄utawaru g'e gude jee ozi ụlo ono s̄uwaru g'ee-gude iya jee ozi ono; l'o tsufu etsufu.

Mkpù-ekwà ono

(Awụ 26:1-14)

⁸ Iphe, bụ ndu ọphu maru iphe lẹ ndu-ozì ono gude owu ọchaa, a sw̄iru ụdo; waa ọphu d̄u urwukpu-urwukpu; waa ọphu d̄u uswe-uswe; yee ọphu eke mee-mee; kwee ẹkwa kweta iya upfu ẹkwa iri. Onye maru eme ọna gude owu ono kwee chierobu ye l'upfu ẹkwa ono. ⁹ Upfu ẹkwa ono t̄ukokwa haru ẹnya nhamunha. Ogologo iya d̄u nkwo-ẹka ụkporo l'ẹsato; ọsa iya d̄u nkwo-ẹka ẹno. ¹⁰ Ẹphe wotaru upfu ẹkwa ono ise gbagbabe; ọ b̄uru n̄l̄ochiru lanu; bya ewotakwapho ụzo ise ọphuu gbagbabe nanu. ¹¹ Ishimishi-ophoko-ekwa ono k̄e mb̄u b̄e ẹphe gude owu, d̄u urwukpu-urwukpu yeshia ya nkoloba l'igburonu iya. Ẹphe bya emekwapho nno l'ishimishi-ophoko-ekwo ono k'ẹbo. ¹² Nkoloba ụkporo labo l'iri b̄e ẹphe yeru l'ishishi n̄l̄ochiru lanu; ẹphe yekwapho nkoloba ụkporo labo l'iri l'ishishi n̄l̄ochiru lanu ọphuu. Nkoloba ono t̄uko ghagbabe iphu. ¹³ Ẹphe gude mkpọla-ododo meta iphe, kweru nko ishi labo ụzo ụkporo labo l'iri; gude iya dzegbabe n̄l̄ochiru ẹkwa ono ẹphenebo; ọ t̄uko b̄uru nanu.

¹⁴ Ẹphe bya egude ẹji eḡhu kwee ẹkwa; kweta iya upfu ẹkwa iri lẹ nanu, ee-gude ph̄u-chite eli ụlo-ekwa ono. ¹⁵ Upfu ẹkwa ono ẹphe n'iri lẹ nanu t̄uko haru ẹnya nhamunha. Ogologo iya d̄u nkwo-ẹka ụkporo l'iri. Ọsa iya d̄u nkwo-ẹka ẹno. ¹⁶ Ẹphe bya ach̄ita upfu ẹkwa ono ise gbagbabe; ọ b̄uru n̄l̄ochiru lanu; ch̄ita ụzo upfu ẹkwa ishii ọphuu gbagbabe kwapho nanu. ¹⁷ Nkoloba ụkporo labo l'iri b̄e ẹphe yeru l'ishishi n̄l̄ochiru lanu; yekwapho nkoloba ụkporo labo l'iri l'ishishi n̄l̄ochiru lanu ọphuu. ¹⁸ Ẹphe gude onyirubvu meta iphe, kweru nko ishi labo ụzo ụkporo labo l'iri; gude iya kotagbaa nkoloba n̄l̄ochiru ẹkwa ono ẹphenebo; gude iya dzegbabe ụlo-ekwa ono; ọ b̄uru nanu. ¹⁹ E mechaa; ẹphe gude akp̄o ebili, a t̄seru l'uswe; mee iphe, ee-gude ph̄u-chia eli ụlo-ekwa ono ọzo; bya egudekwapho akp̄o umoro-ẹnyimu mee iphe, ee-gude kwechite eli akp̄o k'ebili ono.

²⁰ Ẹphe gude oshi akesha meta oshi, ee-gudeje kpọbe ụlo-ẹkwa ono. ²¹ Oshi ono bẹ e mekotaru; ọ dughbaa nkwo-ẹka iri iri l'eli. Ọsa iya dughbaa nkwo-ẹka lẹ mkpirikpu iya. ²² Oshi ono bẹ ẹphe pyitachaa ọkpa labọ ye l'ibekeboebo. Ọ bụru ẹgube ono bẹ ẹphe mekotaru oshi ụlo-ẹkwa ono g'ọ ha. ²³ A bya l'ụlo-ẹkwa ono ibiya ọphu gharu iphu l'uzo ndohali; bụ ụkporo oshi bẹ ẹphe rutaru yegbaa ya. ²⁴ Ẹphe gude mkpọla-ọchaa meshia ẹnya ẹka aa-kpogbaaru ọkpa oshi ono ye; meta iya ụzo ụkporo labọ. Iphe, bụ oshi ono g'ọ ha nweru ẹnya ẹka labọ, aa-kpọjeru ọkpa iya ye. ²⁵ A bya l'ibe iya ọphuu; mbụ ibiya ọphu gharu iphu l'uzo isheli; bụkwapho ụkporo oshi bẹ ẹphe rutaru; yeshia ya. ²⁶ Ẹphe gude mkpọla-ọchaa meshia ẹnya ẹka aa-kpogbaaru ọkpa oshi ono ye; meta iya ụzo ụkporo labọ. Iphe, bụ oshi ono g'ọ ha nweru ẹnya ẹka labọ, aa-kpọjeru ọkpa iya ye. ²⁷ A bya l'okotazu ụlo-ẹkwa ono; mbụ ibiya ọphu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu-arịba bụ oshi ishii bẹ ẹphe rutaru; yeshia ya; ²⁸ bya emetacha oshi ẹbo ẹbo; yechaa lẹ mgburẹku mgburẹku ụlo-ẹkwa ono l'uzo okotazu iya ono. ²⁹ Oshi labọ ono, ee-yechaa lẹ mgburẹku iya ono bẹ dughbaa nkwegba ẹbo ẹbo. O shi l'uzo alị dū nkwegba ẹbo jasụ l'imeli. Teme ọ bụru echi lanụ bẹ a kuberu iya. Ẹphenebo tuko dukota nno. ³⁰ Ọo ya bụ l'ọ dū oshi ẹsato l'azu ụlo-ẹkwa ono. E gude mkpọla-ọchaa meshia ẹnya ẹka aa-kpogbaaru ọkpa oshi ono ye ụzo iri l'ishii. Iphe, bụ oshi ono g'ọ ha nwegbaaru ẹnya ẹka labọ, aa-kpọjeru ọkpa iya ye.

³¹ Ẹphe gude oshi akesha rwashia oshi, dughbaa gberere, ee-gude swebushia l'oshi ono. Ụzo ise bẹ ẹphe sweberu l'oshi mgburẹku ụlo-ẹkwa ono ibe lanụ; ³² swebekwapho ụzo ise ọzo lẹ mgburẹku ibe iya ọphuu. Ụzo ise ọzo bụru k'okotazu ụlo-ẹkwa ono; ibiya ọphu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu-arịba. ³³ Oshi ọphu ee-swebe l'echi iya bẹ ẹphe rwaru g'ọ gbẹ l'ishi lanụ lufu l'ishi iya ọphuu. ³⁴ Ẹphe wukota mkpọla-ododo l'oshi ono, eegudeje kpọbe ụlo-ẹkwa ono; bya egudekwapho mkpọla-ododo meshia echi, e-gudeshigbaa oshi ono, dughbaa gberere ono. Ẹphe bya awukwapho mkpọla-ododo lẹ gberere oshi ono.

³⁵ Ẹphe gude owu, dū urwukpu-urwukpu; waa ọphu dū uswe-uswe; waa ọphu eke mee-mee; yee owu ọchaa, a swiru ụdo; kwee ẹkwa. Onye maru eme ọna bya egude owu ono kweshia chierobu ye l'ẹkwa ono. ³⁶ Ẹphe gude oshi akesha rwa itso ẹno; bya awu ya mkpọla-ododo; bya egudekwapho mkpọla-ododo meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono. Ẹphe bya egude mkpọla-ọchaa kpushia ẹnya ẹka aa-kpọbe itso ono ụzo ẹno. ³⁷ Ẹphe gude owu, dū urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; waa ọphu dū uswe-uswe; yee owu ọchaa, a swiru ụdo; kwee ẹkwa, ee-gudeje kochite ọnu-abata ụlo-ẹkwa ono. Ọ bụru ndu gude ngga ekwe ẹkwa meru iya. ³⁸ Ẹphe gude oshi akesha rwata itso ise; bya emekwapho iphe, kweru nko, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono. Ẹphe bya awu ishi itso ono; waa iphe, ee-swebe l'itso ono mkpọla-ododo; bya egude onyirubvu kpushia ẹnya ẹka aa-kpọbegba itso ono ẹphe n'ise.

Okpoko ono

(Awụ 25:10-22)

37 Bezalelu gude oshi akesha kua okpoko. Ogologo iya dū nkwo-ẹka labọ lẹ mkpirikpu iya. Ọsa iya dū nkwo-ẹka lanụ lẹ mkpirikpu iya. Eli iya dukwapho nkwo-ẹka lanụ lẹ mkpirikpu iya. ² Ọ wu ọkpobe mkpọla-ododo l'ime iya; waa l'azu iya. O gudekwapho mkpọla-ododo wu-pee mgburẹku iya mgburugburu. ³ Ọ kputa echi mkpọla-ododo ẹno depfubegbaa l'okpa iya ẹphen'ẹno; mbụ wota ẹbo depfube l'ibe lanụ; wota ẹbo k'ophuu depfube l'ibe iya ọphuu. ⁴ O gude oshi akesha pyita mgboro labọ; wu ya mkpọla-ododo. ⁵ O woru mgboro ono ẹphenebo pyochaa l'echi ono, e depfubegbaaru lẹ mgburẹku okpoko ono g'ọ bụru iphe, ee-gudeje apa iya.

⁶ O gude ọkpobe mkpọla-ododo meta opfu okpoko; ẹka aapfuje ugwo iphe-ẹji, nemadzū meru. Ogologo iya dū nkwo-ẹka labọ lẹ mkpirikpu iya. Ọsa iya dū nkwo-ẹka lanụ lẹ mkpirikpu iya. ⁷ O gude mkpọla-ododo mee chierobu labọ, a-noduchaa l'ishi opfu okpoko ono. Ọ bụru mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa bẹ o gude mee ya. ⁸ O woru chierobu lanụ dobe l'ishi ibe lanụ; woru ọphuu dobe l'ishi iya ọphuu; bya emee; chierobu labọ ono, nọgbaa l'ishishi okpoko ono ẹphenebo yele okpoko ono bụru iphe lanụ. ⁹ Cherubimu ono bẹ o meru; ọ jashia nkù l'uzo imeli; nkù iya ono kpuchite opfu okpoko ono. Ẹphe ghagbabe iphu; tuko ele ẹnya l'eli okpoko ono kwapho.

Teburu ono

(Awụ 25:23-30)

¹⁰ Ẹphe gude oshi akesha meta teburu. Ogologo iya dụ nkwo-ẹka labọ. Ọsa iya dụ nkwo-ẹka lanu. Eli iya dụ nkwo-ẹka lanu lẹ mkpirikpu iya. ¹¹ Ẹphe wua ya ọkpobe mkpọla-ododo; bya egudekwaphọ mkpọla-ododo wu-
phee eli iya mgburugburu. ¹² Ẹphe wota wẹrere oshi, ọsa iya ha g'ọbochi-ẹka wu-phee mgbureku iya mgburug-
buru; bya egudekwaphọ mkpọla-ododo kpụ-phee wẹrere oshi ono. ¹³ Ẹphe kputa echi mkpọla-ododo ẹno dep-
fubegbaa lẹ mgbureku ọkpa teburu ono. ¹⁴ Echi ono nọ-kubechaa wẹrere oshi phọ; k'ophu ọo-dụkwanu ike
gudeshia mgboro, ee-gudeje apa teburu ono. ¹⁵ Mgboro, ee-gudeje apa teburu ono bu oshi akesha be ẹphe
gude pyishia ya; bya awua ya mkpọla-ododo. ¹⁶ Ẹphe gude ọkpobe mkpọla-ododo meshia ngwa, aa-tu-kobeje
l'eli teburu ono; mbu gbamugbamu; waa ite; waa okoro; me nkweka ee-gudeje gweeru Chipfu ngweja-mee.

Iphe, aapfubeje oroku

(Awụ 25:31-40)

¹⁷ Ẹphe gude ọkpobe mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa mee iphe, aapfubeje oroku. Ẹphe meru iya; o nweru os-
hi; waa ekali. Ọ bya enweru ochi; nweru nkwo iya; nweru iphe, dụ ge nwopu okoko; waa iphe, dụ g'okoko,
jawaru ajaja. Ẹphe tuko iphemiphe ono mee ge yele iphe ono, aapfubeje oroku ono dzepfua buru nanu. ¹⁸ Oshi
iya ono nweru ekali ishii. Ekali eto nodu lẹ mgbureku iya lanu; eto k'ophuu nodu lẹ mgbureku iya ophuu.
¹⁹ Ekali iya lanu nweru okoro eto. Okoro ono be e mechaaru; ọ dugbaa g'okoko oshi alumundu. E mekwaapho
nwopu okoko ye iya; yee okoko ophu jawaru ajaja. Noo g'ọ dukota l'ekali iya ono ẹphe n'ishii, dzepfugbaaru
l'oshi iya ono. ²⁰ Oshi iya ono nweru okoro ẹno, e meru; ọ dụ g'okoko oshi alumundu. O nwekwarupho iphe, e
meru; ọ dụ ge nwopu okoko; yee iphe, dụ g'okoko ophu jawaru ajaja. ²¹ Nwopu okoko lanu be e meru; ọ nodu
lẹ mkpula ekali iya labo ono, nọ l'uzo ali iya. K'ẹbo nodu lẹ mkpula ekali iya labo k'echi. K'eto nodu lẹ mkpula
ekali iya labo k'uzo eli. Mbu l'ọ nọchaa lẹ mkpula ekali iya ono ẹphe n'ishii. ²² Nwopu okoko iya ono; yee ekali
iya ekali iya ono be e meru; yele oshi iya tuko dzepfuru. Ọ buru ọkpobe mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa be e
gude mee ya.

²³ Ẹphe gudekwaphọ ọkpobe mkpọla-ododo meta oroku esaa, aa-pfubegbaa l'eli iphe ono, aapfubeje oroku
ono; bya emetakwaphọ akpa iya; waa iphe, aaguje oku iya. ²⁴ Iphe, aapfubeje oroku ono; yee ngwa iya g'ọ
hakota bu ọkpobe mkpọla-ododo, erwa iya dụ talentu lanu be e gude mee ya.

Oru-ngweja unwu-isensu

(Awụ 30:1-5)

²⁵ Ẹphe gude oshi akesha kua oru-ngweja, bu ẹka aa-kpoje unwu-isensu oku. Ogologo iya waa ọsa iya tuko
haru enya nhamunha. Iphe, ọ duchaa bu nkwo-ẹka lanu. Eli iya dụ nkwo-ẹka labo. Mpu iya; yee oru-ngweja ono
tuko rwagbabe buru nanu. ²⁶ Ẹphe wukota eli iya; yee mgbureku iya; waa mpu iya ọkpobe mkpọla-ododo. Ẹphe
gudekwaphọ mkpọla-ododo kpụ-phee mgbureku iya mgburugburu. ²⁷ Ẹphe meta echi mkpọla-ododo ẹbo ẹbo
depfubegbaa lẹ mgbureku iya ibekęboebo. Ẹphe depfuberu iya; ọ noduchaa lẹ mkpula iphe ono, a kpụ-pheru
iya mgburugburu ono. Ọ buru l'echi ono be ee-yeje mgboro, ee-gudeje apa iya. ²⁸ Ẹphe gude oshi akesha pyita
mgboro ono; wua ya mkpọla-ododo.

²⁹ Ẹphe mekwaaphọ manụ ono, dụ nsọ bya eshi mkpo, aawuje l'ishi ono; waa ọkpobe unwu-isensu ono, eshi
mkpo ono. Ọ buru ndu maru eme manụ-mbeleke meru iya.

Oru-ngweja ẹka ee-gweje ngweja-akpo-oku

(Awụ 27:1-8)

38 Ẹphe gude oshi akesha kuta oru-ngweja. Eli iya dụ nkwo-ẹka eto. Ogologo iya waa ọsa iya tuko haru
enya nhamunha. Iphe, ọ duchaa bu nkwo-ẹka ise ise. ² Ẹphe rutachaa mpu mobecheha l'ishi ishi mg-
bureku iya ẹphen'eno. Mpu ono; yee oru-ngweja ono rwagbaa buru nanu. Ẹphe mecha ya nno; bya eworu

onyirubvu wua ya. ³ Ephe gude onyirubvu meshia iphemiphe, ee-gudeje eje ozi l'oru-ngweja ono, bu iya bu ite; waa iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamu; waa oji; me iphe, aaguje oku. ⁴ Ephe gude onyirubvu meta iphe, du nggafu-nggafu g'ugbu; bya enweru mgbureku eno. Ephe woru iya kwechia uto ali mgbureku oru-ngweja ono. A -gbę l'uzo ali iya kwechia ya jasụ l'echilabọ iya. ⁵ Ephe gudekwapho onyirubvu meta echi eno hebechaa le mgbureku iphe ono, du nggafu-nggafu g'ugbu ono, e meru l'onyirubvu ono; g'o buru enya aka eepyocha mgboro, ee-gudeje apa oru-ngweja ono. ⁶ Ephe gude oshi akesha pyita mgboro labo; wua ya onyirubvu; ⁷ wochaarụ mgboro ono nwua l'enya echi pho ibekęboebo. Mgboro ono ephenebo a-nodujechaa le mgbureku iya ephenebo me a -nodu apa iya. Ephe gude iberibe oshi mee oru-ngweja ono; uto du iya l'echi.

Eze gbamugbamu ono

(Awu 30:17-21)

⁸ Ephe gude onyirubvu mee eze gbamugbamu; ye okpa iya. Onyirubvu ono, ephe gude mee ya ono shi l'onyo unwanyi, anoduje eje ozi l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukọ.

Qma-unuphu

(Awu 27:9-19)

⁹ Ephe bya emee qma-unuphu. Ephe gude owu ocha, a swiru udo; kwee ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo; g'e gude gebuta ibiya ophu qma-unuphu ono gharu iphu l'uzo ndohali. ¹⁰ Ephe gude onyirubvu meta ukporo itso, aa-kpobe iya; ye enya aka aa-kpobechaa itso ono; bya egude mkpola-ochaa meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; ye iphe, ee-swebe l'itso ono. ¹¹ Uzo isheli iya bukwapo ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo be e kweru gude gebuta iya. Itso, aa-kpobe l'uzo isheli ono; ye enya aka aa-kpobe itso ono duchaa ukporo ukporo. O bukwarupho onyirubvu be e gude metachaa ya. O bukwanuru mkpola-ochaa be e gude meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; ye iphe, ee-swebe l'itso ono.

¹² A bya l'osa qma-unuphu ono l'uzo enyanwu-ariba iya; bukwa ekwa, du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri l'ogologo be e kweru; gude gebuta iya. Ephe bya emeta itso iri, aa-kpobe l'uzo enyanwu-ariba ono; metakwapho enya aka aa-kpobechaa itso ono uto iri. Ephe bya egude mkpola-ochaa meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; ye iphe, ee-swebe l'itso ono. ¹³ Osa qma-unuphu ono l'uzo enyanwu-awawa iya dukwapho ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri l'ogologo. ¹⁴ Ephe bya ekwee ekwa, du nkwo-eka iri l'ise l'ogologo g'e gude gebuta aguga onu-abata qma-unuphu ono ibe lanu. Itso, aa-kpobe iya; ye enya aka aa-kpobechaa itso ono duchaa eto eto. ¹⁵ A bya l'eka aguga onu-abata qma-unuphu ono ibe iya ophuu; bukwapo ekwa, du nkwo-eka iri l'ise l'ogologo be e kweru g'e gude gebuta iya. Itso, aa-kpobe iya; ye enya aka aa-kpobechaa itso ono duchakwapho eto eto.

¹⁶ Iphe, bu ekwa, ee-gude gebuta qma-unuphu ono mgburugburu bukota owu ocha, a swiru udo be ephe gude kwee ya. ¹⁷ Enya aka aa-kpobechaa itso, ee-gude kpobuta qma-unuphu ono mgburugburu bu onyirubvu be ephe gude meshia ya. Iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; ye iphe, ee-swebegbaa l'itso ono bukwanuru mkpola-ochaa be ephe gude meshia ya. Ishi itso ono be ephe wuru mkpola-ochaa. Iphe, ee-swebechaa l'itso ono, ee-gude kpobuta qma-unuphu ono mgburugburu ono bu mkpola-ochaa be ephe gude meshia ya. ¹⁸ Ephe gude owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; ye owu ocha, a swiru udo; gude kwee ekwa, du nkwo-eka ukporo l'ogologo; g'e gude gechite onu-abata qma-unuphu ono. O buru ndu gude ngga ekwe ekwa meru iya. ¹⁹ Ephe gude onyirubvu metaru onu-abata iya ono itso eno; waa enya aka aa-kpobechaa itso eno ono. Iphe, kweru nko, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono; waa iphe, ee-swebechaa l'itso ono be ephe mekotaru le mkpola-ochaa. Ephe wukotakwapho mkpola-ochaa l'eli itso ono. ²⁰ Iphe, bu nggu, ee-libegbaa eri ulo-ekwa ono; mekwapho k'qma-unuphu ono be ephe gude onyirubvu mekota.

Iphe, e gude jee ozi ọbu.

²¹ Ọwaa bụ mkpakọ iphe, e gude mee ọlo-ẹkwa ọbu; mbụ ọlo-ẹkwa Ekemu ono. Ọo Mósísu sụru gę ndu oshilọkpa Lívayi dekotá iphemiphe ono l'ẹkwo. Onye-ishi phę bụ Itama nwa Erọnu, bụ onye uke. ²² Bezałelu nwa Uri, bụ nwanwa Huru, bụ oshilọkpa Jiuda mekotá iphemiphe gę Chipfu tųru Mósísu ọnu g'e mee ya. ²³ Onye ẹphe l'iya tųko mee ya bụ Oholiyabu nwa Ahisamaku; oshilọkpa Danu; bụ onye maru eme ọna; yę ẹrengete; bya abụru onye maru g'eegudeje owu, dų urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; waa ọphu dų uswe-uswe; waa owu ọchaa dengashia iphe edengashi. ²⁴ Ẹrwa mkpọla-ododo, a tųtaru lę ngweja-amama, a nųru g'e gude mee ọlo ono, dų nsọ ono dų ọkporo talęntu lę talęntu tete; waa ọnu shękelu; l'ọkporo shękelu iri l'ishii; lę shękelu tete. G'ọ ha bųkwa iphe, eegudeje atų ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bę e gude tųa ya. ²⁵ Ẹrwa mkpọla-ọchaa, ndu Ízurelu tųtaru teke ono, a gųru phę ọgu ono dų ọkporo talęntu ise; waa ọnu shękelu ẹnọ; l'ọkporo shękelu ẹsato; lę shękelu iri l'ise. G'ọ ha bųkwa iphe, eegudeje atų ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bę e gude tųa ya.

²⁶ Iphe, mkpọla-ọchaa ọbu gbaru phę l'ẹhu l'ẹhu bụ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya bụ nkeru-ẹbo shękelu. G'ọ ha bųkwa iphe, eegudeje atų ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bę e gude tųa ya. Ndu a gųru teke ono, a gųru ndu Ízurelu ọgu ono bų; a -gbę lę ndu nọru ọkporo apha kwasęru. Iphe, ẹphe dų bụ ọkporo ọnu nemadzų ugbo ọkporo ẹto l'iri l'ise; l'ọnu nemadzų ẹsato; l'ọkporo ọmadzu iri l'ẹsaa; l'ọmadzu iri. ²⁷ Mkpọla-ọchaa ono, ẹrwa iya dų ọkporo talęntu ise ono bę e gude kpųshigbaa ẹnya ẹka aa-kpọbegba ọkpa mgbo ono, ee-gude kų-chite ọlo-ẹkwa ono ọzo ọkporo ise. Mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dų talęntu lanų bę eegudeje kpųa ẹnya iya lanų. ²⁸ Ẹphe gude ọnu shękelu mkpọla-ọchaa ẹnọ; l'ọkporo shękelu ẹsato; lę shękelu iri l'ise kpųshia iphe, nweru nkoloba, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono; bya egudekwa iya phọ wųkota l'ishi itso ono; bya egude iya mekwaphọ iphe, ee-swebegbaa l'itso ono. ²⁹ Ẹphe tųtakwarupho onyirubvu, ẹrwa iya dų ọkporo talęntu ẹto lę talęntu iri; waa ọnu shękelu ishii lę ngweja-amama ono. ³⁰ Ẹphe gude iya kpųa ẹnya ẹka aa-kpọbegba itso k'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ ono; bya egudekwa iya phọ kpųa ọru-ngweja ono, bų ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono; yę iphe ono, dų g'ųgbu ono; waa ngwa ọru-ngweja ono g'ọ ha. ³¹ Ẹphe gudekwa iya phọ kpųa ẹnya ẹka aa-kpọbegba itso, ee-gude kpọ-butá ọma-unuphu ono; wakwaphọ k'ọnu-abata iya; waa nggu, ee-libegbaa eri ọlo-ẹkwa ono; mekwaphọ k'ọma-unuphu iya.

Uwe ndu-uke

(Awụ 28:1-14)

39 Ẹphe gude owu, dų urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; yę ọphu dų uswe-uswe; kweeru ndu-uke uwe, ẹphe e-yeje gude eje ozi l'ọlo-ẹkwa ono. Ẹphe kwekwarupho Erọnu uwe, dų nsọ, bụ iya bụ gę Chipfu sụru Mósísu g'e mee ya.

Uwe ifọdu

² Ẹphe gude owu mkpọla-ododo; yę owu, dų urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; waa ọphu dų uswe-uswe; waa owu ọchaa, a swịru ọdo; kwee uwe-ukuvu. ³ Ẹphe woru mkpọla-ododo tsusaa etsusa; mee ya; ọ dų phęripheri; woru iya washia agwara; gude agwara ono tsokọta lę mgbaka owu urwukpu-urwukpu phọ; yę ọphu eke mee-mee; yę ọphu dų uswe-uswe; waa owu ọchaa, a swịru ọdo phọ. Ọ bųru onye maru eme ọna meru iya. ⁴ Ẹphe woru wẹrere ẹkwa labọ libechaa l'uwe-ukuvu ono ibekęboebo; g'a nyaję iya l'ukuvu; g'e gudeje wẹrere ẹkwa ono ẹphenebo lita k'atatiphu yę k'azų. ⁵ Ẹphe bya ekwekwaphọ wẹrere ẹkwa, ee-gudeje tų-butá iya l'upfu ye iya. Wẹrere ẹkwa ono bę yę ifọdu ono tųko bųru iphe lanų. Iphe, e gude kwee ya bụ owu mkpọla-ododo; yę owu, dų urwukpu-urwukpu; waa ọphu eke mee-mee; yę k'uswe-uswe; yę owu ọchaa, a swịru ọdo, bụ iya bụ gę Chipfu tųru Mósísu ọnu g'e mee ya. ⁶ Mkpuma ọnikųsų phọ bę ẹphe wųru mkpọla-ododo l'igburọnu iya. Ọ bųru ẹgube ono, onye apyije mkpuma, vu oke aswa akashije ẹpha lę mkpuma; gude mee ya iphe-ọhubama ono bų g'ẹphe kakọtaru ẹpha ọnuwụ Ízurelu lę mkpuma ono. ⁷ Ẹphe bya adzųpyabe

mkpuma labo ono l'eli uwe-ukuvu pho ephenebo; k'ophu Chipfu e-gudeje iya nyata unwu Izurelu, bu iya bu ge Chipfu turu Mosisu onu g'e mee ya.

Uwe-Okpoma

⁸ Ephe bya ekwee uwe-okpoma pho, ee-gudeje achọ iphe, bu uche Chipfu pho. Ephe kweru iya; o du g'uwe-ukuvu pho, e kweru l'owu mkpola-ododo; yee owu, du urwukpu-urwukpu; yee ophu eke mee-mee; waa k'uswe-uswe; waa owu ocha, a swiru udo. O buru onye maru eme ona meru iya. ⁹ O nweru mgburuku eno; du nkweg-ba labo. Mgburuku iya ono ephen'eno tukokwa haru enya nhamunha. Ogologo iya du nkwo-eka lanu; osa iya dukwapho nkwo-eka lanu. ¹⁰ Ephe bya adzupyabe mkpuma, vu oke aswa l'ogiri l'ogiri uzo eno l'ekwa ono. Mkpuma, no l'ogiri iya ke mbu bu rubi; yee topazu; waa berilu. ¹¹ Ogiri iya k'ebo; bu tokwasu; yee safaya; waa emeraludu be ephe doru iya. ¹² O be l'ogiri iya k'eto; o buru jiasintu; yee agetu; waa amitisutu be ephe doru iya. ¹³ Teke o beru l'ogiri k'eno; bu kirisolayitu; yee onikusu; waa jiasupa be ephe doru iya. Ephe bya awa mkpola-ododo l'igburonu mkpuma ono.

¹⁴ Iphe, o du bu mkpuma iri l'ebo. G'ephe ha nanu nanu no-chicharu enya epha unwu Izurelu. Ephe bya edechaa epha unwu Izurelu ono le mkpuma ono; o du g'iphe-ohubama nochia enya okpa-ipfu iri l'ebo ndu Izurelu. ¹⁵ Ephe gude owu okpobe mkpola-ododo swishia gwogirigwo, ee-lipfubegbaa l'uwe-okpoma obu; mbu swishia ya; o du g'onye swiru udo. ¹⁶ Ephe gude mkpola-ododo meta echi labo; yechaa l'ishi uwe-okpoma ono; ¹⁷ bya eworu gwogirigwo pho libechaa l'echi ono, e yegbaaru l'ishi uwe-okpoma obu. ¹⁸ Ephe bya ewota ishi gwogirigwo ono ishi iya ophu lipfubekwapho le mkpola-ododo pho, a wuru l'igburonu mkpuma labo pho, e lipfuberu l'eli uwe-ukuvu pho. ¹⁹ Ephe bya egude mkpola-ododo meta echi labo ozo; lipfube l'ishi uwe-okpoma obu l'uzo ali. Ephe lipfuberu iya l'ime uwe-okpoma obu; ibiya ophu tukoru l'eli uwe-ukuvu pho. ²⁰ Ephe bya egude mkpola-ododo metafua echi labo ozo; libechaa l'ishishi werere ekwa labo pho l'uzo ali iya; mbu werere ekwa ono, e liberu l'eli uwe-ukuvu ono. Ephe liberu iya tmanu l'e rwua eka ono, a nmaru werere ekwa, a tu-butaru l'upfu uwe-ukuvu ono. ²¹ Echi k'uwe-okpoma pho be ephe gude eri, e gude owu, du urwukpu-urwukpu swia; litachaa l'echi uwe-ukuvu obu; k'ophu oo-nodu le mgboru werere ekwa, atubuta l'upfu pho; g'uwe-okpoma pho ta nodujeshi aku peepee l'eli uwe-ukuvu obu, bu iya bu ge Chipfu turu Mosisu onu g'e mee ya.

Uwe uke ozo

²² Ephe gude ekwa, du urwukpu-urwukpu mee uwe mgbalanu, ee-yeje uwe-ukuvu ono l'eli iya. O buru onye maru ekwe ekwa ree kweru iya. ²³ Ephe kweru iya; eka eepyoje iya ishi nodu iya l'echilabo; bya eswia igburonu iya onu g'eeswije olu uwe-a; g'o to lakahu. ²⁴ Ephe gude owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; yee ophu du uswe-uswe; waa owu ocha, a swiru udo; metachaa iphe, dugbaa g'akpuru itorokuma; dophee onu uwe ono mgburugburu. ²⁵ Ephe bya egude okpobe mkpola-ododo meshia okunmengu dophee igburonu uwe ono mgburugburu le mgbaka iphe ono, dugbaa g'akpuru itorokuma ono. ²⁶ Okunmengu ono; waa iphe ono, e meru; o du g'akpuru itorokuma ono; no-pee igburonu uwe ono mgburugburu. E dongakotaru phe edonga l'onu uwe ono, ee-yeje ejeru Chipfu ozi ono, bu iya bu ge Chipfu turu Mosisu onu g'e mee ya. ²⁷ Ephe gude owu ocha kweeru Enonu; yee unwu iya uwe mgbalanu. O buru onye maru ekwe ekwa ree kweru iya. ²⁸ Ephe gudekwapho owu ocha kwee okpulishi-ekwa ono; waa okpu ndu-uke ono; gude owu ocha, a swiru udo kwee nwiba ono. ²⁹ Ephe gude owu ocha, a swiru udo; waa owu, du urwukpu-urwukpu; waa ophu eke mee-mee; yee ophu du uswe-uswe kwee ekwa-atu-butal'upfu ono. O buru onye maru ekwe ekwa kweru iya; bya aburu ge Chipfu turu Mosisu onu g'e mee ya. ³⁰ Ephe gude okpobe mkpola-ododo meta iphe, du g'okwekpu; dee ya iphe g'eedeje l'iphe-ohubama-a. Iphe, ephe deru iya bu: IPHE, DURU CHIPFU NSQ. ³¹ Ephe bya ewota eri, e gude owu, du urwukpu-urwukpu swia; libe l'iphe ono, du g'okwekpu ono; woru iya lipyabe l'atati-phu okpulishi-ekwa, bu iya bu ge Chipfu turu Mosisu onu g'e mee ya.

Mósisu eje agbaphe ọ̀lo-ẹ̀kwa ono.

³² Nta-a bẹ ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mbụ ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ ono bẹ e meghewaru. Ndu Ízurèlu tųkoeru iya phọ mekọta gẹ Chipfu sųru Mósisu g'e mee ya. ³³ Noo ya; ẹphe chįta iphe ọ̀lo-ẹ̀kwa ono g'ọ ha chįtaru Mósisu; mbụ ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mẹ ngwa iya, dų g'iphe iya ono, nweru nkoloba ono; waa mgbo ono, ee-gude kų-chite ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; waa oshi ono, ee-gudegbaa swebushia lẹ mgbo ono; waa itso iya ono; yẹ ẹnya ẹka aa-kpọbechaa itso ono; waa ọkpa mgbo ono.

³⁴ Ẹphe chįtakwarupho akpọ ebili ono, a tsẹru l'uswe, ee-gude kpua ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; waa akpọ umoro-ẹnyimu ono; waa ẹkwa ono, ee-gude kobuta ẹka-kakọta-adų-nsọ ono; ³⁵ waa okpoko-ekemu ono; yẹ mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; waa opfu okpoko ono, aa-nọduje apfų ųgwo iphe-ẹji ono; ³⁶ waa teburu ono; yẹ ngwa iya; waa buredi ono, ee-dobeje l'iphu Chipfu ono; ³⁷ waa iphe ono, aapfųbeje orọku ono, e meru l'ọkpobe mkpọla-ododo ono; waa orọku iya ono; yẹ ngwa iya; waa manų ono, ee-gudeje anwų ọku ono; ³⁸ waa ọru-ngweja ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono; waa manų ono, aa-wų l'ishi ono; waa ụnwù-isensu ono, eshi mkpọ ono; waa ẹkwa ono, ee-kochite ọnu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; ³⁹ waa ọru-ngweja ono, bų ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono, e gude onyirubvu mee ono; waa iphe iya ono, dų g'ųgbu ono; waa mgboro iya; yẹ ngwa iya g'ọ ha; waa eze gbamųgbamu ono; yẹ iphe ono, aa-sųbeje iya ono; ⁴⁰ waa ẹkwa ono, ee-gude gebuta ọma-unuphu ono; yẹ itso iya; waa ẹnya ẹka aa-kpọbechaa itso ono g'ọ ha; waa ẹkwa, ee-gude gechite ọnu-abata ọma-unuphu ono; waa eri iya; yẹ nggu iya; yẹ iphemiphe, ee-gude eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mbụ ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ ono; ⁴¹ waa uwe ono, e kweru ekwekwe, ee-yeje gude eje ozi l'ọ̀lo-nsọ ono; mbụ uwe, dų nsọ kẹ Erọnu, bų onye uke; yẹ k'ųnwu iya, ẹphe e-yeje m'ẹphe nọdu eje ozi uke phẹ. ⁴² Ndu Ízurèlu tųkoepo iphemiphe ono mekọta gẹ Chipfu tųru Mósisu ọnu iya. ⁴³ Mósisu bya elee ẹnya l'ozu ono; hųma l'ẹphe jekọtaeru iya phọ gẹ Chipfu sųru g'e mee ya. Ọo ya bų; ọ bya agọru ọnu-ọma nų phẹ; gude keke phẹ ekele ozi ono, ẹphe jeru ono.

Akpọbe ọ̀lo-ẹ̀kwa ono

40 Noo ya; Chipfu sų Mósisu: ² "Kpọbe ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mbụ ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ; lẹ mbọku, ọnwa mbụ fųerupho. ³ Parų okpoko-ekemu ono sųbe iya l'ime; l'i wota ẹkwa ono gude kobuta iya. ⁴ L'i pabata teburu ono; yẹ ngwa iya. L'i pabatakwapho iphe ono, aapfųbeje orọku ono; dozichaa orọku, dų iya nų. ⁵ L'i patak-waphọ ọru-ngweja-ụnwù-isensu ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono; sųbe l'atatiphu okpoko-ekemu ono; gude ẹkwa ono kobuta ọnu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa ono.

⁶ "L'i sųbe ọru-ngweja ono, bų ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono l'atatiphu ọnu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mbụ ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ ono. ⁷ L'i pata eze gbamųgbamu ono sųbe lẹ mgbaka ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ ono; yẹ ọru-ngweja ono, bų ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono; kuru mini ye iya. ⁸ L'i chįta ẹkwa ọma-unuphu ono gude kobuta ọma-unuphu mgburugburu; wotakwaphọ ẹkwa ọnu-abata ọma-unuphu ono kochite ọnu-abata iya. ⁹ L'i wota manų ono, aa-wų l'ishi ono; wų l'ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; yẹ iphemiphe, nọkota iya nų; shi nno doo yẹ iphemiphe, nọ iya nų nsọ; g'ọ dų nsọ. ¹⁰ L'i wųkwapho ọru-ngweja ono, bų ẹka ee-gweje ngweja-akpọ-ọku ono manų; yẹ ngwa iya g'ọ ha; shikwaphọ nno doo ya nsọ; g'ọ bųru iphe, dų nsọ shii. ¹¹ L'i wųkwapho eze gbamųgbamu ono; yẹ ọkpa iya manų; shi nno doo ya nsọ.

¹² "L'i duta Erọnu; yẹ ụnwu iya bya l'ọnu-abata ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ ono; wų phẹ ẹhu. ¹³ L'i chįta uwe ono, dų nsọ ono yee Erọnu; wų ya manų l'ishi gude doo ya nsọ; k'ọphu ọo-bųru onye uke; jeeru mu ozi. ¹⁴ L'i dutak-waphọ ụnwu iya yeshia phẹ uwe mgbalanų phẹ. ¹⁵ L'i wų phẹ manų l'ishi g'į wųru nna phẹ; g'ẹphe bųru ndu-uke jeeru mu ozi. Manų ono, ị-wų phẹ l'ishi ono e-me phẹ; g'ẹphe bųru ndu-uke; e -shi l'ogbo sweru ogbo." ¹⁶ Mósisu tųko iphemiphe mekọta gẹ Chipfu tųru iya ọnu g'ọ mee ya.

¹⁷ O be l'apha k'ẹbo lẹ mbọku, ọnwa mbụ fųru; e woru ọ̀lo-ẹ̀kwa ono kpọbe. ¹⁸ Mósisu woru ẹnya ẹka aa-kpọbechaa mgbo ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; waa itso iya; pfųbegbaa; bya akpọbe iya mgbo ono; bya eye iya iphe ono, ee-gude swebushia lẹ mgbo ono; bya kpọbekwa iya phọ itso ono; shi nno kpọbe ọ̀lo-ẹ̀kwa ono teke ono. ¹⁹ O wota ẹkwa ono phųshi l'eli ọ̀lo-ẹ̀kwa ọbu; bya achįta iphe phų-chite ọ̀lo-ẹ̀kwa ono, bų iya bų gẹ Chipfu sųru g'e mee

ya. ²⁰ Ọ pata ekemu ono ye l'ime okpoko ono; woru mgboro iya ono pyochaa l'okpoko ono; bya apata opfu okpoko ono, aa-nodu apfu ugwo iphe-ẹji ono; sụbe iya l'eli. ²¹ Ọ gbẹ teke ono pata okpoko ono pabata l'ulo-ekwa ono; bya eworu ekwa ono kobuta okpoko-ekemu ono, bu iya bu gẹ Chipfu turu iya onu g'o mee ya. ²² Mosisu bya apata teburu ono sụbe l'ulo-ekwa-ndzukọ ono l'uzo isheli; l'okotazu ekwa, e gude kobuta ẹka-kakota-adu-nsọ ono. ²³ O woru buredi ono dobe l'ataphu Chipfu, bu iya bu gẹ Chipfu turu iya onu g'o mee ya. ²⁴ Ọ pata iphe ono, aapfubeje oroku ono sụbe l'ulo-ekwa-ndzukọ ono l'uzo ndohali; ye teburu ono ghagbabe iphu; ²⁵ bya anodu l'iphu Chipfu l'eka ono mezichaa oroku, du iya nu, bu iya bu gẹ Chipfu turu iya onu g'o mee ya. ²⁶ Ọ patakwapfo oru-ngweja ono, e meru le mkpola-ododo ono sụbe l'ataphu ekwa ono, e gude kobuta ẹka-kakota-adu-nsọ ono; ²⁷ bya akpo unwu-isensu oku l'oru-ngweja ono, bu iya bu gẹ Chipfu ziru iya g'o mee ya. ²⁸ O wota ekwa ono gude kochite onu-abata ulo-ekwa ono; ²⁹ bya eworu oru-ngweja ono, bu ẹka ee-gweje ngweja-akpo-oku ono sụbe le mgboru onu-abata ulo-ekwa-ndzukọ ono; bya egweeru Chipfu ngweja-akpo-oku; ye ngweja-nri l'oru-ngweja ono, bu iya bu gẹ Chipfu turu iya ekemu g'o mee ya. ³⁰ Ọ bya apata eze gbamugbamu ono sụbe le mgbaka ulo-ekwa-ndzukọ ono; ye oru-ngweja ono, bu ẹka ee-gweje ngweja-akpo-oku ono. ³¹ Ọ buru eze gbamugbamu ono be Eronu ye unwu iya; waa Mosisu gude kwọ ẹka; ye okpa. ³² Ọ nodu abujeru; ephe -mee g'ephe bahu l'ulo-ekwa-ndzukọ ono; ozoo g'ephe kpitaru ntse l'oru-ngweja ono, bu ẹka eegweje ngweja-akpo-oku ono; ephe akwadaa ẹka ye okpa, bu iya bu gẹ Chipfu turu phe ekemu g'ephe meje iya. ³³ Mosisu bya achitakwapfo ekwa oma-unuphu ono gude kobuta oma-unuphu ulo-ekwa ono ye oru-ngweja ono mgburugburu; wotakwapfo ekwa onu-abata oma-unuphu ono kochite onu-abata iya. Ọ buru iya bu le Mosisu ejeghee ozi obu.

Akpabiri Chipfu

³⁴ Noo ya; urwukpu ono bya aso-kpute ulo-ekwa-ndzukọ ono; akpabiri Chipfu bya eji ulo-ekwa ono ejiji. ³⁵ Ophu Mosisu adukpodanu ike ye ishi l'ulo-ekwa-ndzukọ ono; noo kele urwukpu so-kputeru iya; teme akpabiri Chipfu ji ulo-ekwa-ndzukọ ono ejiji. ³⁶ Ndu Izurelu nodu abujeru; teke urwukpu ono wukahuru l'eli ulo-ekwa ono; ephe akwalia. ³⁷ Teke urwukpu ono atugbuduru; ephe anodu l'eka ephe no gbiriri jasụ mboku, urwukpu ono a-tugbu. ³⁸ Oo ya bu; urwukpu Chipfu, no aso-kputaje ulo-ekwa ono l'eswe; teke o beru l'enyashi l'o nwua-haa g'oku l'ataphu ndu Izurelu. Ọ buru g'o mekotaru bu ono jasụ ndu Izurelu jeghee ije phe ono.

Ndu uke

Ngweja-akpo-oku

1 Chipfu gbẹ l'ulo-ekwa-ndzukọ kua Mosisu oku bya epfuru yeru iya; sụ iya: ²“Waa opfu, ii-pfuru nụ ụnwu Ízurẹlu baa: Ọ -duru g'unu ha onye gude ngweja abya anụ Chipfu; g'onye ono jejekwa l'ẹka eswi; ọzoo aturu mę egbu iya dọru je akpụta nanụ gude bya anụ iya.

³“Ọ -buru onye bụ eswi bę o gude abya egweru mu ngweja-akpo-oku; g'onye ono kpụtakwa oke-eswi, adudu ẹka iphe mebyiru iya; bya anụ l'ọnu-abata ulo-ekwa-ndzukọ; k'ọphu Chipfu a-natakwanụ iya. ⁴G'onye ono byabę anụ ono, ọ nuru g'ọ buru ngweja-akpo-oku ono ẹka l'ishi. Aa-nata iya g'ọ nọchia ęnya onye ono; buru iphe, ee-gude pfua ụgwo iphe-ęji, onye ono meshiru. ⁵G'onye ono nọdu l'iphu Chipfu gbua oke-eswi ono. Ụnwu Erọnu, bụ ndu-uke egude mee oke-eswi ono phephee ọru-ngweja mgburugburu; mbụ l'ọnu-abata ulo-ekwa-ndzukọ ono. ⁶G'ọ swakwaa anụ ono akpo; bushia anụ iya iphiriba iphiriba. ⁷Ụnwu Erọnu ono, bụ onye uke ono abya akpobe ọku l'ọru-ngweja ono; bya eworu nkụ doo byemubyemu l'ọku ono. ⁸Ndu uke ono, bụ iya bụ ụnwu Erọnu ono abya eworu iphiriba iphiriba anụ ono; mękpoo ishi iya; yęe ẹbà iya doo lę nkụ ono, e doru l'ọku ono, a kpọberu l'ọru-ngweja ono. ⁹Iphe-ẹpho iya; waa ẹka iya; mę ọkpa iya bę onye ono e-gude mini saa asasa. E -mechaa; onye uke atuko iphemiphe ono kpọo ọku l'ọru-ngweja ono; g'ọ buru ngweja-akpo-oku; mbụ ngweja, aakpo ọku anụ Chipfu, mkpo iya dụ Chipfu ree.

¹⁰“Ọ -buru l'onye ọbu bụ egbu; ọzoo aturu bę o gude bya egwe ngweja-akpo-oku; g'ọ bukwaru iphe, oo-wota bụ okee ya, adudu ẹka iphe mebyiru iya. ¹¹G'onye ono gha iphu l'uzo isheli woru iphe-ngweja ono gbua lę mgburęku ọru-ngweja ono l'atatiphu Chipfu. Ụnwu Erọnu, bụ ọgbo-uke eworu mee anụ ono phephee mgburugburu ọru-ngweja ono. ¹²Onye ono eworu anụ ngweja ono bushia iphiriba iphiriba. Onye uke abya achiru yele ishi iya; yęe ẹbà iya doo byemubyemu l'eli nkụ ono, nọ l'ọku ono, a kpọberu l'ọru-ngweja ono. ¹³Iphe-ẹpho iya; waa ẹka iya; yęe ọkpa iya bę onye ono e-gude mini saa asasa. Onye uke atuko iphemiphe ono kpọo ọku l'ọru-ngweja ono; g'ọ buru ngweja-akpo-oku; mbụ ngweja, aakpo ọku anụ Chipfu, mkpo iya dụ Chipfu ree.

¹⁴“Ọ -buru l'ọo iphe furu nkù bę onye ọbu gude bya egweru Chipfu ngweja-akpo-oku ọbu; g'ọ bukwaru ndo; ọzoo kparaka bę oo-gude bya. ¹⁵Onye uke anwuta iya bya l'ọru-ngweja ono; bya aswi-bufu iya ishi woru iya kpọo ọku l'ọru-ngweja onoya. L'ọ haa mee ya g'ọ lashia l'aguga ọru-ngweja ono. ¹⁶L'ọ bya achifuta iya ọkpa-nri; bya anmashia ya ẹba bya eworu iya wushi l'ibiya k'uzo ęnyanwu-awawa ọru-ngweja ono; mbụ l'uzo ẹka ono, aawushije ntụ ono. ¹⁷L'ọ gbę lę nkù ęnu ono lajaa ya ẹbo g'ọ gheru ọnu; ọle g'ọ tọ lajashia iya ẹbo g'ọ nọdu iche iche. Onye uke abya eworu iya kpọo ọku l'ọru-ngweja; mbụ l'eli nkụ ono, e doru l'eli iya ono; g'ọ buru ngweja-akpo-oku; mbụ ngweja, aakpo ọku anụ Chipfu, mkpo iya dụ Chipfu ree.”

Ngweja-nri

2 “Ọ -buru onye gude ngweja-nri abya agwa Chipfu; g'onye ono gude ukpokutu iphe gude bya. L'ọ gbashi iya manụ; yekwa iya phọ ụnwù-isęnsu. ²Ọ -mechaa ya nno l'ọ woru iya nụ ụnwu Erọnu, bụ ndu-uke. G'onye uke woru ukpokutu iphe ọphu jiru mkpoji-ẹka a gbashiru manụ; bya eworu iphe, bụ ụnwù-isęnsu, e yeru iya kpọo ọku l'ọru-ngweja ono; g'ọ nọchia ęnya ngweja-nri ono; g'ọ buru iphe, aakpo ọku anụ Chipfu, mkpo iya dụ Chipfu ree. ³Ngweja-nri ono ọphu ghuduru nụ a-bwaro kę Erọnu yęe ụnwu iya. Ọ dụ nsọ shii kęle o shi lę ngweja, aakpo ọku anụ Chipfu.

⁴“Teke ọ bụ ngweja-nri, e gheru lẹ ntụ-ọku bẹ i wotaru; g'ọ bụkwaru akara, e yeduru iphe, ekoje buredi, e meru l'ukpokutu witi, a gwọru lẹ manụ; ọdumeka l'ọ bụru ẹcha-mbekee, e yeduru iphe, ekoje buredi, a gwọru lẹ manụ. ⁵Teke ọ bụ lẹ ngweja ngu bụ ngweja-nri ọphu e gheru lẹ mbeji; g'ọ bụkwaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; mbụ ereshi, e yeduru iphe, ekoje buredi. ⁶Gwepyaşia ya egwepyaşia; l'i bya agbaşia iya manụ l'eli; kele ọ bụkwa ngweja-nri. ⁷Teke ọ bụ lẹ ngweja ngu bụ ngweja-nri, e shiru l'ite; g'ọ bụkwaru ukpokutu ereshi, e yeru manụ bẹ ii-gude mee ya. ⁸Ọ bụru ngweja-nri, dūgbaa ẹgube ono bẹ unu e-gudeje byapfuta Chipfu. Teke e gwetarū iya bya anụ onye uke; l'ọ gude iya bya l'ọru-ngweja ono. ⁹Onye uke ono e-wota ọphu a-nọ-chi ẹnya ngweja ono je akpọo ọku l'ọru-ngweja; g'ọ bụru ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu, mkpọ iya dū Chipfu ree. ¹⁰Ngweja-nri ono ọphu phoduru nū bụwaa kẹ Eronu yee unwu iya. Ọ dū nsọ shii kele o shi lẹ ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu.

¹¹“G'ọ tọ dūkwa ngweja-nri, unu gude abya agwa Chipfu, unu e-yeje iphe, ekoje buredi. Mbụ-a; g'ọ tọ dūkwa iphe, e yeru iphe, ekoje buredi; ọzoo manụ-ẹnwu, unu e-ye lẹ ngweja, unu akpọ ọku anụ Chipfu. ¹²Unu e-yekọbeje iya lẹ ngweja akpuru mbụ, iphe, unu kọru l'opfu unu mītaru abya anụ Chipfu. Obenu lẹ-a; g'a ta kpọkwa iya ọku l'ọru-ngweja g'ọ bụru ngweja, mkpọ iya dū Chipfu ree. ¹³G'onye gude ngweja-nri abya agwa Chipfu yejekwa iya únú. Ọphu i kwejekwa g'únú ọgbandzu Chileke ngu ono ta adū lẹ ngweja-nri ngu. Mbụ-a; yejekwa únú l'iphe, bụkpoo ngweja, iigwekpọo egwegwe.

¹⁴“Ọ -būru l'unu gude akpuru mbụ, iphe, unu kọru l'opfu unu mītaru gude abya egweru Chipfu ngweja-nri; unu gbutakwa ishi ereshi, dūkwadu oyii; hūa ahūhū gude gwee ngweja-nri ọbu; unu tsukwaa ya etsutsu. ¹⁵Unu gbashikwa iya manụ; yekwa iya phọ unwū-isensu; kele ọ bụkwa ngweja-nri. ¹⁶G'onye uke hata nwọphu a-nọ-chi ẹnya ngweja ono kpọo ọku; mbụ iphe, shi l'ereshi ono, e tsuru etsutsu gbashia iya manụ ono; mēkpoo iphe, bụ unwū-isensu, e yeru iya. Ọ bụakwaa ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu.”

Ngweja-ẹhu-guu

3 “Ọ -būru onye gude ngweja-ẹhu-guu abya agwa Chipfu; ọ -būru oke-eswi; ọzoo ne iya bẹ o gude abya agwa Chipfu ọbu; g'onye ono gudekwa ọphu adūdu ẹka iphe mebyiru iya. ²G'onye ono woru ẹka byabẹ iphe ngweja ono l'ishi. O -mechaa nno l'ọ woru iya gbua l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ. E -gbuchaa ya; unwu Eronu, bụ ndu-uke egude mee-iphe ono je ephephee ọru-ngweja mgburugburu. ³L'ọ gbẹ l'iphe ngweja-ẹhu-guu ono bọta anụ, aa-kpọ ọku nū Chipfu. Iphe, aa-bọta bụ ẹba, kwechiru iphe-ẹpho iya; waa ọphu nọkota l'iphe-ẹpho iya l'opfu. ⁴L'ọ bọtakwapho àkpùrù iya ẹphenebo yekọbe iya; waa ẹba, dū iya nū, bụ ọphu nọ l'uzo ose iya. G'ọ tūko anya iya ẹphe l'àkpùrù iya ono bọfuchaa. ⁵G'unwu Eronu woru iya kpọo ọku l'ọru-ngweja l'eli ngweja-akpọ-ọku ono, nọ l'eli nkụ, e doru l'ọku ono; g'ọ bụru ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu, mkpọ iya dū Chipfu ree.

⁶“Ọ -būru onye bụ aturu; ọzoo eghe bẹ o gude abya anụ Chipfu ngweja-ẹhu-guu; ọ -bū okee ya-o; ọzoo nyee ya-o; g'ọ nūkwa ọphu adūdu ẹka iphe mebyiru iya. ⁷Ọ -būru nwaturu bẹ onye ono kpụ bya anụ kẹ ngweja ọbu; g'ọ kpukwaru iya bya l'iphe Chipfu. ⁸G'onye ono woru ẹka byabẹ iphe ngweja ono l'ishi; woru iya gbua l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ. E -mechaa; unwu Eronu egude mee anụ ono je ephephee ọru-ngweja mgburugburu. ⁹Onye ono abya agbẹ l'anụ ngweja-ẹhu-guu ono buta anụ, ee-gude gweeru Chipfu ngweja, aa-kpọ ọku nū iya. Ẹba iya g'ọ ha bẹ ee-hetagbu; tēme l'a gbẹ lẹ mgboru ọkpụ okpurukpu iya gbujita upfumọdzu iya l'opfu, bụ ẹka ẹba aduje ono. Ẹba, kwechiru iphe-ẹpho iya; waa ọphu nọkota l'iphe-ẹpho iya bẹ ee-hetafua. ¹⁰L'ọ bọtakwapho àkpùrù iya ẹphenebo yekọbe iya; waa ẹba, dū iya nū, bụ ọphu nọ l'uzo ose iya. G'ọ tūko anya iya; ẹphe lẹ àkpùrù iya ono bọfuchaa. ¹¹Onye uke ewota iya je akpọoru Chipfu ọku l'ọru-ngweja; kele ọ bụ nri; mbụ ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu.

¹²“Ọ -būru onye bụ eghe bẹ ọ kpụ bya egwe ngweja ọbu; g'onye ono kpụtakwa iya phọ bya l'iphe Chipfu. ¹³G'onye ono wokwarupho ẹka byabẹ eghe ono l'ishi; woru iya gbua l'atatiphe ọlo-ẹkwa-ndzukọ. Unwu Eronu eworu mee ya je ephephee l'ọru-ngweja mgburugburu. ¹⁴Iphe, oo-wofuta l'anụ ono gude gweeru Chipfu ngweja, aakpọ ọku bụ ẹba, kwechiru iphe-ẹpho iya; mē ọphu nọkota l'iphe-ẹpho iya. ¹⁵L'ọ bọtakwapho àkpùrù iya ẹphenebo yekọbe iya; waa ẹba, dū iya nū, bụ ọphu nọ l'uzo ose iya. G'ọ tūko anya iya ẹphe l'àkpùrù iya ono bọ-

fuchaa. ¹⁶ Onye uke ewota iya je akpọo ọku l'ọru-ngweja; g'ọ bụru nri, e gweru ngweja, aakpọ ọku, mkpọ iya du Chipfu ree. Ẹba anụ l'ophu bụkota kẹ Chipfu. ¹⁷ Ekemu-a bụ ekemu, a-nọ; e -shi l'ogbo sweru ogbo l'ẹka bụkpoo ẹka unu bu: Unu ta atajekwa ẹba-iphe; ọzoo mee ya."

Ngweja-iphe-ẹji

4 Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ Mosisu: ² "Waa iphe, ii-pfuru ndu Ízurelu baa: Teke ọ duru onye meru iphe-ẹji l'amagama; mee iphe, Chipfu turu ekemu sụ g'e te emeshi.

³ "Ọ -buru onye uke, a wuru manụ l'ishi meru iphe-ẹji ọbu; shi nno meta ikpe-anmanma kpua ọha l'ophu; g'onye ono kpụtakwa oke-eswi, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude bya ewotaru Chipfu g'ọ bụru ngweja-iphe-ẹji k'iphe-ẹji ono, o meru ono. ⁴ G'onye ono kputa oke-eswi ono gude bya l'iphu Chipfu l'onu-abata ọlo-ekwa-ndzukọ. L'ọ woru ẹka byabẹ oke-eswi ono l'ishi; gbua ya l'iphu Chipfu l'ẹka ono. ⁵ G'onye uke ono, a wuru manụ l'ishi ono haru meta mee oke-eswi ono gude bahu l'ime ọlo-ekwa-ndzukọ. ⁶ L'ọ tsee mkpushi-ẹka lẹ mee ono phee mgbo ẹsaa l'ataphu Chipfu; mbụ l'ataphu ẹkwa ono, du nsọ ono. ⁷ Onye uke ono abya emetakwaphọ mee anụ ono wuru ye lẹ mpu phọ, e mobegbaaru l'ọru-ngweja ụnwù-isensu; mbụ ọru-ngweja ono, nọ l'ataphu Chipfu l'ọlo-ekwa-ndzukọ. L'ọ pata mee ọphu phoduru nụ je awuru ye l'okpali ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku, nọ l'onu-abata ọlo-ekwa-ndzukọ.

⁸ "L'ọ bya eheshikọta iphe, bụ ẹba, du l'oke-eswi ono, e gude egwe ngweja-iphe-ẹji ono; mbụ ẹba, kwechiru iphe-ẹpho iya; mēkpoo ẹba, kweru iphe-ẹpho iya ono l'ophu. ⁹ L'ọ bya abọfu iya àkpùrù iya ẹphenebo; bya eheshikọta iya ẹba, du iya nụ, bụ ọphu nọ l'uzo ose iya. G'ọ tuko anya iya; ẹphe l'àkpùrù iya ono bọfuchaa. ¹⁰ Ọo ẹgube ono, eeheshije ẹba l'oke-eswi, e gude egwe ngweja-ẹhu-guu ono bụ g'ee-heshikwaphọ ọwa. E -mechaa ya nno; onye uke ono ewota iya je akpọo ọku l'ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku. ¹¹ Akpọ oke-eswi ono; mē anụ iya l'ophu; je akpaa l'ishi iya; mē ẹka iya; mē ọkpa iya; waa iphe-ẹpho iya; mē nshị iya; ¹² mbụ anụ eswi ono g'ọ hakọta bẹ oo-gude lufu l'ẹka ndu Ízurelu kpobegbaaru ọlo-ekwa phẹ. G'ọ gude iya je l'ẹka e te merwushiduru emerwushi; mbụ l'ẹka aawushije ntụ ono; je akpọo ya ọku l'eli ntụ ono.

¹³ "Teke ọ bụ l'ọo ndu Ízurelu l'ophu meru iphe-ẹji l'amagama; shi nno mee iphe, Chipfu turu ekemu sụ g'e te emeshi; obeta ọ bụru l'ẹphe ta amadu iphe, meru nụ; bẹ ikpe nmakwaru phẹ. ¹⁴ Teke ọ bụkwanu l'iphe, ẹphe meru bẹ ẹphe byaru amaru; gẹ ndu Ízurelu kpụtakwa nwa oke-eswi gude bya l'iphu ọlo-ekwa-ndzukọ bya egweeru Chileke ngweja-iphe-ẹji ono. ¹⁵ Gẹ ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu byabẹ oke-eswi ono ẹka l'ishi l'ataphu Chipfu; l'e woru nwa oke-eswi ono gbua l'ẹka ono. ¹⁶ G'onye uke, a wuru manụ l'ishi meta mee oke-eswi ono gude bahu l'ọlo-ekwa-ndzukọ; ¹⁷ tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anụ ono; phee mgbo ẹsaa l'ataphu Chipfu; mbụ l'iphu ẹkwa ono.

¹⁸ "L'ọ metakwaphọ mee ono wuru ye lẹ mpu, e moberu l'ọru-ngweja; mbụ ọru-ngweja ono, nọ l'ataphu Chipfu l'ọlo-ekwa-ndzukọ ono. L'ọ pata mee ono ọphu phoduru nụ je awuru ye l'okpali ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku, bụ ọphu nọ l'onu-abata ọlo-ekwa-ndzukọ. ¹⁹ Ẹba anụ ono l'ophu bẹ oo-heshikọta kpọo ọku l'ọru-ngweja ono. ²⁰ Ọo ẹpho g'ọ meru oke-eswi ono, e gude gwee ngweja-iphe-ẹji ono bụ g'oo-mekọta oke-eswi ọwa-a. Ọo ẹgube ono bụ g'onye uke ono e-shi pfuru phẹ ụgwọ iphe-ẹji ọbu, ẹphe meru ọbu; k'ọphu aagukwanuru phẹ nvu. ²¹ L'ọ pata anụ oke-eswi ono gude lufu l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpobegbaaru ọlo-ekwa phẹ je akpọo ọku g'a kpọru oke-eswi k'ivuzọ phọ. Ono aburu ngweja-iphe-ẹji ọha l'ophu.

²² "Ọ -buru onye-ishi meru iphe-ẹji l'amagama; mbụ mee iphe, Chipfu, bụ Chileke iya turu ekemu sụ g'e te emeshi; bẹ ikpe nmaakwaru onye ọbu. ²³ Ọ -buru l'iphe-ẹji ono, o meru bẹ e meru; ọ maru; iphe, oo-wota bụ mkpi, adudu ẹka iphe mebyiru iya g'ọ bụru ngweja iya. ²⁴ L'ọ byabẹ mkpi ono ẹka l'ishi woru iya gbua l'ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku l'ataphu Chipfu. Ọ kwa ngweja-iphe-ẹji bẹ ọ bụ. ²⁵ G'onye uke tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anụ ono tee lẹ mpu, e mobegbaaru l'ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku. L'ọ bya eworu mee ono, phoduru nụ ono wuru ye l'okpali ọru-ngweja ọbu. ²⁶ Ẹba anụ ono l'ophu bẹ oo-heshikọta kpọo ọku l'ọru-ngweja; g'a kpọru kẹ ngweja-ẹhu-guu phọ. Onye uke eshi nno pfuru ụgwọ iphe-ẹji ọbu, onye ono meru ọbu; g'eeshi nno gukwanaaru onye ono nvu l'iphe-ẹji iya ọbu.

²⁷“Ọ -bùru l'ọ dọru onye Ízurelu mmanụ ọzo, meru iphe-ẹji l'amagama; mbụ mee iphe, Chipfu tọru ekemu sụ g'e te emeshi; bẹ ikpe nmaakwaru onye ọbu. ²⁸Ọ -bùru l'iphe-ẹji ono, o meru ono bẹ e meru; ọ maru; iphe, oo-wota bụ nyee egbu, adụdu ẹka iphe mebyiru iya; g'ọ bụru ngweja k'iphe-ẹji ono, o meru ono. ²⁹G'ọ byabẹ ẹka l'ishi anụ ono; woru iya gbua l'ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku. ³⁰G'onye uke tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anụ ono tee lẹ mpu, e mobegbaaru l'ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku. L'ọ bya eworu mee ono, phoduru nụ ono wụru ye l'ọkpali ọru-ngweja ọbu. ³¹L'ọ bya eheshikọta ẹba, nọ l'anụ ono; mbụ egube ono, eemeje kẹ ngweja-ẹhu-guu ono. Onye uke akpọo ya ọku l'ọru-ngweja; g'ọ bụru ngweja, mkpọ iya dọ Chipfu ree; g'ọ shi nno pfa ụgwo iphe-ẹji, onye ọbu meru; k'ọphu aa-gụkwanuru iya nvụ.

³²“Teke ọ bụ aturu bẹ onye ono gude bya anụnu kẹ ngweja-iphe-ẹji ọbu; g'onye ono gudekwa ada aturu, adu-du ẹka iphe mebyiru iya. ³³G'ọ wokwarupho ẹka byabẹ l'ishi anụ ono; woru iya gbua; g'ọ bụru ngweja-iphe-ẹji. Ẹka ọo-nọdu gbua ya bụ ẹka eegbuje anụ, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku. ³⁴G'onye uke tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anụ ono tee lẹ mpu ono, e mobegbaaru l'ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku. L'ọ bya eworu mee ono, phoduru nụ ono wụru ye l'ọkpali ọru-ngweja ọbu. ³⁵L'ọ bya eheshikọta ẹba, nọ l'anụ ono; mbụ egube ono, eemeje kẹ ngweja-ẹhu-guu ono. Onye uke akpọo ya ọku l'ọru-ngweja; g'ọ bụru ngweja, mkpọ iya dọ Chipfu ree; g'ọ shi nno pfa ụgwo iphe-ẹji, onye ọbu meru; k'ọphu aa-gụkwanuru iya nvụ.”

Iphe, bụ nemadụ -mee ya; l'ọ gwee ngweja-iphe-ẹji

5 “Ọ -bùru lẹ nemadụ meru iphe-ẹji; kẹle ọ hụmaru iphe, nwuru nụ; ọzoo l'e meru ọ maru iphe, nwuru nụ; a raarụ iya ọha arara g'onye hụmaru nụ bya agbaa ekebe; ọphu o jeduru agba ekebe ọbu; bẹ ẹjo-iphe ono, o meru ono tukowaru onye ono l'ishi.

²“Ọzoo l'ọ dọru onye denyiru ẹka l'iphe, aasọ nsọ; mbụ l'iphe, dọ g'odzu anụ-egbudu, aasọ nsọ; ọzoo l'ọo odzu iphe-edobe, aasọ nsọ; ọzoo l'odzu iphe, akpụ wuruwuru l'alj, aasọ nsọ; bẹ onye ọbu buakwaa onye aasọ nsọ; m'obeta ọphu ọ tọ madụ l'ọ denyiru iya ẹka; bẹ ọ buakwaa onye ikpe nmaru.

³“Ọzoo l'ọ denyiru ẹka l'iphe, aasọ nsọ, shi nemadụ l'ẹhu; g'iphe, aasọ nsọ ọbu aduhabe, bụ iphe, emeje gẹ nemadụ bụru onye aasọ nsọ; m'obeta ọphu ọ madụ l'ọ denyiru iya ẹka; bẹ ọo-bukwaru onye ikpe nmaru mẹ ọ maerupho.

⁴“Onye ariduru iphe ọriri; ọ pfa-bilhuẹpho rja angụ sụ lẹ ya e-me iphe; m'ọ bụ iphe, dọ ree; m'ọ bụ ẹjo iya; ọ tọ dukpodaa m'obeta ọ bụru egube gunu bẹ onye ọbu riru angụ ememe; l'ẹbe o vuadaru ọzo rja ya ọriri; bẹ ikpe nmaakwaru iya; m'ọ maerupho.

⁵“Ọ -bùru l'ọ dọru onye meru iphe-a, a gushiru-a; shi nno mee; ikpe nma iya; g'onye ono pfukwaa iphe, o meru. ⁶G'onye ono, mesweru nụ ono shi l'ẹka egbu iya mẹ aturu iya dọru; kpata ada aturu; ọzoo ada egbu bya anụ Chipfu g'ọ bụru ngweja-iphe-ẹji. Onye uke eshi nno pfa ụgwo iphe-ẹji ọbu, onye ono meru ọbu.

⁷“Ọ -bùru l'ẹka onye ọbu te erwuduru lẹ nwaturu; l'ọ wotaru Chipfu ndo labọ; ọzoo kparaka labọ k'iphe-ẹji ono, o meru ono. Gẹ nanụ bụru kẹ ngweja-iphe-ẹji; ọphu aburu kẹ ngweja-akpọ-ọku. ⁸G'onye ono chiru un-wu-enu ono je achie onye uke. Onye uke ono evuru ọzo gwee ọphu bụ ngweja-iphe-ẹji. Ọo-swikwo iya olu; ọle g'ọ to bufukwa iya ishi. ⁹L'ọ meta mee ngweja-iphe-ẹji ono phee lẹ mgbureku ọru-ngweja ono; haa mee ya ọphu phoduru nụ g'ọ lwashia l'ọkpali ọru-ngweja ono. Ọ kwa ngweja-iphe-ẹji bẹ ọ bụ. ¹⁰L'ọ bya eworu ẹnu k'ẹbo gwee ngweja-akpọ-ọku; mee ya g'eemeje iya; shi nno gude iya pfa ụgwo iphe-ẹji, onye ọbu meru; l'a gvaru iya nvụ.

¹¹“Ọle ọ -bukwanuru l'onye ono bẹ ta adudu ike gbata ndo labọ; ọzoo kparaka labọ; g'onye ono wota nkeru-iri nkweka ukpokutu ereshi; g'ọ bụru ngweja-iphe-ẹji k'iphe-ẹji ono, o meru. G'ọ to yekwa iya manụ; ọphu o yekwa iya un-wu-isensu; kẹle ọo ngweja-iphe-ẹji bẹ ọ bụ. ¹²G'onye ono gude iya wojeru onye uke. G'onye uke hata iya ọphu jiru mkpoji-ẹka g'ọ nochia ẹnya ngweja ono; l'ọ kpọo ya ọku l'eli ọru-ngweja; l'eli ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu; kẹle ọo ngweja-iphe-ẹji. ¹³Ọ bụru; e -mee ya nno; l'ọ bụru iya bụ l'onye uke apfa ụgwo iphe-ẹji, onye ọbu meshiru; l'a gvaru iya nvụ. Iphe-ngweja ono ọphu phoduru nụ aburu k'onye uke ono; egube eemeje kẹ ngweja-nri ono.”

Ngweja-apfu-ugwo

¹⁴ Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ¹⁵ “Ọ -duru onye mesweru iphe; mbụ l'o meru iphe-ẹji l'amagama; ọphu ọ nūduru Chipfu iphe, gbaru iya nụ; g'onye ono shi l'ẹka egbu iya mę aturu iya dọru; kpụta ebili, adudu ẹka iphe mebyiru iya; bya anụ Chipfu g'ọ buru ngweja-apfu-ugwo. G'e gudekwa ẹrwa shẹkelu k'eze-ulo Chileke maru aswa ebili ono. Ọo ngweja-apfu-ugwo bę ọ bụ. ¹⁶ G'onye ono mezia iphe ono, o mesweru ono; kele ọ tọ nūduru Chipfu iphe, gbaru iya nụ; l'o yekwakwa iya phọ oke lanụ l'uzo ise l'iphe ono; tuko iya chiru nụ onye uke. Onye uke ono egude ebili phọ gwee ngweja-apfu-ugwo; shi nno pfua ugwo iphe-ẹji, onye ono meru; l'a gvaru iya nvu.

¹⁷ “Ọ -duru onye meru iphe-ẹji; mbụ l'o meru iphe, Chipfu turu ekemu sụ g'e te mejeshi; m'obeta ọphu ọ madu; bę ikpe nmaakwaru iya; teme ẹjo-iphe ono tukuru onye ono l'ishi. ¹⁸ G'onye ono shi l'ẹka egbu iya mę aturu iya dọru; kpụtakwa ebili, adudu ẹka iphe mebyiru ya; g'ọ buru ngweja-apfu-ugwo. G'e gudekwa mkpola-ochaa k'eze-ulo Chileke maru aswa ebili ono. G'ọ nụ iya onye uke g'ọ gude iya pfua ugwo amagama ono, bụ iphe ono, o meru; ọphu ọ madu ono; l'a gvaru iya nvu. ¹⁹ Ọ kwa ngweja-ikpe-anmanma bę ọ bụ; kele ikpe nmaru onye ono l'iphu Chipfu.”

6 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ² “Ọ -duru onye meru iphe-ẹji; shi nno meswee Chipfu; mbụ l'ọ dzuru nemadzụ ibiya ụka l'iphe, a nuru iya sụ g'ọ dobe; ọzoo g'ọ leta ẹnya; ọzoo l'ọ naru nwibe iya nfu; ọzoo l'ọ riru nwibe iya urwu; ³ ọzoo l'ọ tūrutaru iphe, tūphahuru etūphahu; ọphu o kwedu lę ya hūmaru iya; ọzoo l'onye ono kpapyabęru iphe, o meru gva ẹnwa; ọzoo l'onye ono meru iphe, dūgbaa ẹgube ono; shi nno mee iphe-ẹji; ⁴ onye ono, meru iphe-ẹji ono; shi nno meta iphe, ikpe nmaru iya; bụ iphe, oo-me bụ g'ọ wolata iphe, ọ nataru lę nfu; m'ọ bụ ọphu o ritaru l'urwu; m'ọ bụ ọphu a nuru iya g'ọ leta ẹnya; o ria ya; m'ọ bụ iphe onye ọzo, tūphahuru nū; ọ tūruta iya; ⁵ m'ọ bụ iphe, dūgbaa ẹgube ono, o meru; ọ kpapyabę iya gva ẹnwa. G'onye ono pfukwaa ugwo iphe ono g'ọ ha; teme l'o wotafua ọphu ha g'e kee iphe ono uto ise; tukobe iya woru nū onye nwe iphe ono. Mbọku, ọo-tuko iphemiphe ono nū bụ mbọku ono, oo-gude ngweja-apfu-ugwo gude bya anu ono. ⁶ Ngweja-apfu-ugwo, oo-gweru Chipfu bę oo-wotaru onye uke. G'ọ shi l'ẹka egbu iya mę aturu iya dọru kpụta ebili, adudu ẹka iphe mebyiru iya. G'e gudekwa mkpola-ochaa k'eze-ulo Chileke maru aswa ebili ono. ⁷ Onye uke ono eshi ẹgube ono nọdu l'atatiphu Chipfu pfua ugwo iphe-ẹji, onye ono meru; l'a gukotaru iya nvu l'iphemiphe ono, o meru; ikpe iya nmaru iya ono.”

Ngweja-akpo-oku

⁸ Noo ya; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ⁹ “Waa ekemu ịi-turu Eronu yę ụnwu iya bụ ọwa: Ekemu ọwa-a bụ ke ngweja-akpo-oku bę a tų-doru iya sụ: Gę ngweja-akpo-oku nọkotajekwa l'oku, dų l'oru-ngweja ẹnyashi ọphu; jasụ gę nchi bọhu. Oku, nọ l'oru-ngweja ono enwue ya phọ l'eli. ¹⁰ Teke o rwuru l'utsu; g'onye uke ono chita uwe iya ono yee; mbụ uwe ono, e meru l'oghu ọchaa ono. L'ọ chitakwapho nwiba phọ yeada l'ime ẹhu. L'ọ bya ekpota ntụ, shi lę ngweja-akpo-oku ono, bụ ọphu oku kepyashiru l'oru-ngweja ono; je asube lę mgburęku ọru-ngweja ono. ¹¹ L'ọ bya eyefu uwe iya ono; bya achita uwe ọzo yee; pata ntụ ono lufu l'azu ẹka ndu Izurelu kpobegbaaru ulo-ekwa phę; je asube l'ẹka e merwuduru emerwu. ¹² G'oku ono, nọ l'oru-ngweja ono nwuekwapho g'oonwu l'eli iya; g'e te menyikwa iya emenyi. G'onye uke yejekwa iya nkụ l'utsu mbokumboku. L'ọ bya eworu anu ngweja-akpo-oku doo giriri l'eli iya; l'ọ kpokwapho ẹba, shi l'anu ngweja-ẹhu-guu oku l'eli iya. ¹³ G'oku ono nwuejephọ l'eli ọru-ngweja ono mkpulumkpuru; g'ọ tọ nyihujekwa anyihu.”

Ngweja-nri

¹⁴ “Waa ekemu lę g'ee-gudeje egwe ngweja-nri baa: Ọo ụnwu Eronu a-nọduje l'iphu Chipfu gwee ngweja ono; l'iphu ọru-ngweja ono. ¹⁵ G'onye uke hata ukpokutu ereshi ono, a gworu lę manu ono ọphu jiru mkpoji-eka; wotakwapho iphe, bụ ụnwu-isensu, e yeru lę ngweja-nri ono; je akpo oku l'oru-ngweja ono g'ọ nọchia ẹnya ngweja ono; buru ngweja, mkpo iya dų Chipfu ree. ¹⁶ E -mechaa; gę Eronu yę ụnwu iya ria ọphu ghuduru nū;

ọle g'ẹphe te eyekwa iya iphe, ekoje buredi; ẹme g'ẹka ẹphe a-nọdu ria ya bukwaru ẹka dụ nsọ. G'ẹphe nọdukwa l'oma-unuphu ọlo-ẹkwa-ndzukọ ria ya. ¹⁷ G'e te eyekọbejekwa iya iphe, ekoje buredi; me a -nọdu eghe iya. Ono be mu nuru phe g'o buru oke iya nkephe le ngweja, aakpo oku ono. O kakota nsọ ge ke ngweja-iphe-ẹji; waa ke ngweja-apfu-ugwo. ¹⁸ Onyemonye, bu nwoke l'oshilokpa Eronu be e-rije iya nu. O buru g'ee-meje iya bu ono jasọ l'ojejoje l'ogbo unu; mbu g'ee-meje iphe, bukpo ngweja, aakpo oku anu Chipfu. Onyemonye, denyiru ẹka le ngweja ono a-dukwa nsọ."

¹⁹ Tọbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ²⁰ "Owa-a bu ngweja, oshilokpa Eronu e-gudeje gweeru Chipfu mboku, a wuru iya manu l'ishi: Iphe, ẹphe e-gudeje bu nkeru-iri nkweka ukpokutu ereshi; g'o buru ngweja-nri ono, eegweje mkpulumkpuru ono. Nkerabo iya be ee-gwe l'utsu; nkeru-ẹbo iya ophuu buru l'uzenyashi. ²¹ G'e ye iya le mbeji; gwọo ya le manu ree; woru iya ghee egheghe pabata. L'i bya eworu iya gwepyashia egwepyashi; gude bya egweeru Chipfu; g'o buru ngweja-nri, mkpo iya du Chipfu ree. ²² O buru onye ono, bu oshilokpa Eronu ono, a wuru manu g'o nochia ẹnya iya buru onye uke ono be e-gwe ngweja ono l'onwiya. Iphe ono bu iphe, a toru okpa iya g'e meje iya jasọ l'ojejoje. G'a kpokotajekwa iya oku g'o ha. ²³ Mbu l'iphe, bukpo ngweja-nri, onye uke gweru be aa-kpo oku l'ophu; g'e te rikwa iya eriri."

Ngweja-iphe-ẹji

²⁴ Tọbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ²⁵ "Waa iphe, ii-pfuru yeru Eronu yee unwu iya baa: Owaa bu ekemu ke ngweja-iphe-ẹji. Oo l'eka ono, eegbuje anu e gude egwe ngweja-akpo-oku ono bukwapo ẹka ee-gbuje anu, e gude egwe ngweja-iphe-ẹji; mbu l'aa-noduje l'ataphu Chipfu gbua anu obu. O kwa ngweja, du nsọ shii be o bu. ²⁶ G'onye uke, bu iya gweru ngweja-iphe-ẹji ono rikwaa ya. Oo l'eka du nsọ be oo-nodu ria ya. Eka oo-nodu ria ya bu l'oma-unuphu ọlo-ẹkwa-ndzukọ. ²⁷ Onyemonye, denyiru ẹka l'anu ono a-dukwa nsọ. O -buru le mee anu ono daru l'uwe; g'a nọdukwa l'eka du nsọ saa uwe obu. ²⁸ O -buru ite, a kpuru l'urwa be e gude shia anu ono; g'a tukpokwaa ite ono; teke o bu ite-igwe; g'e huchakwaa ya ehucha; ẹme l'a saa ya asasa. ²⁹ Ndu bu nwoke le ndibe onye uke g'ẹphe ha l'e-rikota iya. O kwa ngweja, du nsọ shii be o bu. ³⁰ O le-a; g'e te rikwa anu ngweja-iphe-ẹji, bu ophu e gude mee ya woba l'ulo-ẹkwa-ndzukọ g'e gude pfua ugwo iphe-ẹji l'eka-du-nsọ. G'a kpokotakwa iya oku."

Ngweja-apfu-ugwo

⁷ "Owaa bu ekemu ke ngweja-apfu-ugwo. O kwa iya bu ngweja, du nsọ shii. ² Oo l'eka eegbuje anu, e gude egwe ngweja-akpo-oku be ee-gbuje anu, e gude egwe ngweja-apfu-ugwo. L'e pheaphee mee ya l'oru-ngweja mgburugburu. ³ Eba anu ono l'ophu be ee-gude gwekotaru Chileke; mbu eba, shi l'upfumodu iya; me ophu kwechiru iphe-ẹpho iya; ⁴ waa akpuru iya ephenebo; yee ebà, no l'uzo ose iya; waa anya iya be aa-tuko yee akpuru iya pho wota. ⁵ G'onye uke tukokwa iya kpo oku l'oru-ngweja; g'o buru ngweja, aakpo oku anu Chipfu. O kwa ngweja-apfu-ugwo be o bu. ⁶ Iphe, bukpo onye bu nwoke le ndu bu uke l'e-rije iya. O buru l'eka du nsọ be aa-noduje ria ya; noo kele o bu ngweja, du nsọ shii.

⁷ "G'o bukwarupho egube ono, a turu onu g'e meje iphe ngweja-iphe-ẹji ono bu g'ee-meje ke ngweja-onye-ikpe-nmaru. O buru onye uke, gude iya apfu ugwo iphe-ẹji ono be e-nweru iya nu. ⁸ O buru onye uke, gweru nemadzu ngweja-akpo-oku be e-nworu akpo iya. ⁹ Iphe, bu ngweja-nri, e gheru le ntọ-oku; ozoo ophu e shiru l'ite; ozoo ophu e gheru le mbeji bukwa onye uke, gweru iya nu nwe iya. ¹⁰ Ẽme iphe, bukpo ngweja-nri ophu a gworu le manu; me k'okponku; tukokwarupho bukotaru k'unwu Eronu g'ẹphe ha. G'ẹphe kejekwa iya ẹnya nhamunha."

Ngweja-ẹhu-guu

¹¹ "Owaa bu ekemu ke ngweja-ẹhu-guu, nemadzu gude bya anu Chipfu. ¹² O -buru l'onye obu anu iya g'o gude iya kele Chipfu ekele; be iphe, onye ono e-gude tsoru iphe ngweja ono bu akara, a gworu le manu; ophu e yeduru iya iphe, ekoje buredi; waa ẹcha-mbekee, e meru manu; ophu e yeduru iya iphe, ekoje buredi; waa

akara, e meru l'ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ rengurengu. ¹³ Iphe oo-gweru yekọbe lẹ ngweja-ẹhu-guu ono, o gude ekele Chipfu ono bu akara, e yekoberu iphe ekoje buredi. ¹⁴ L'ooshije lẹ ngweja ono wota ngguru akara lanu l'iphe ngweja ono iche iche woru gwee g'ọ buru ngweja, e gweru nu Chipfu. Ọ buru onye e-ri iya nu bu onye uke ono, pheru mee ngweja-ẹhu-guu pho. ¹⁵ Anu ngweja-ẹhu-guu ono, o gude bya ekele Chipfu ekele ono be aa-takota lẹ mboku, a nuru iya Chipfu. G'ọ to dukwa ophu aa-ha g'ọ kwaa akwakwa futu utsu.

¹⁶ "Ọle ọ -bukwanuru lẹ ngweja onye obu bu ngweja, o gude eme iphe, o riburu angu ememe; ozoo ngweja, o turu obu iya onyo abya egwegwe; l'a taa anu ono mboku, a nuru iya. Ọ -buru l'a ta tagbuduru iya; g'a tafufua ya lẹ nchitabohu iya. ¹⁷ Teke ọ bu l'ọ phodukwarupho lẹ mboku k'eto; g'a kpoo ya oku. ¹⁸ Ọ -buru l'ọ duru anu ngweja-ẹhu-guu ono ophu a taru lẹ mboku k'eto be aa-jikakwa ngweja obu; ophu aaguduru iya eyeru onye gweru iya nu. Ọo-buru ebyi be o meru; teme onye rikwanuru iya nu be ejo-iphe, o meru a-tu-koru l'ishi.

¹⁹ "Anu ono ophu rwuru l'iphe, aaso nsọ; g'a ta takwa iya atata; g'e wokwaru iya kpoo oku. Ọle ọ -bukwanuru l'ọo anu ozo; g'onye a ta sodu nsọ taa ya. ²⁰ Ọ -duru onye aaso nsọ, taru anu ngweja-ẹhu-guu ke Chipfu; g'e bufukwa iya lẹ ndu nkiya. ²¹ Ọ -bukwarupho l'ọ duru onye denyiru eka l'iphe, aaso nsọ; du g'iphe, aaso nsọ, shi nemadzu l'ehu; ozoo anu, aaso nsọ; ozoo iphe ozo, bugbaa iphe, aaso nsọ; o -mechaa bya ataa anu ono, e gude gweeru Chipfu ngweja-ẹhu-guu ono; g'e bufukwa onye obu lẹ ndu nkiya."

²² Todbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ²³ "Pfuaru ndu Izurelu su phe-a: Unu ta adukwa eba iphe, unu a-taje, du g'eba eswi; ozoo eba aturu; ozoo eba eghe. ²⁴ Teke ọ bu eba-anu, nwuhuru l'onwiya; ozoo ophu anu-egbudu gburu be ọ -du unu ree; unu gudejekwa iya mee iphe; ole g'unu ba tsokwa iya onu. ²⁵ Iphe, bu onye taru eba-anu, e gude gwee ngweja, aakpo oku anu Chipfu; g'e bufukwa iya lẹ ndu nkiya. ²⁶ Obetakpoo unu laa awe je eburu; unu te erijekwa mee-iphe; mbu mee enu; ozoo mee anu. ²⁷ Onye riru mee-iphe; unu bufukwa onye ono lẹ ndu nkiya."

²⁸ Todbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ²⁹ "Pfuaru ndu Izurelu su phe-a: Onye gude ngweja-ẹhu-guu abya egweru nu Chipfu; g'o wotakwa eka iya ophu rwuberu Chipfu gweeru iya; ³⁰ mbu g'o gude eka iya wota ngweja, aa-kpo oku nu Chipfu. L'o wota eba iya; waa ndu iya bya anu Chipfu; woru ndu iya ono maa amama l'iphe Chipfu g'ọ buru ngweja-amama. ³¹ Onye uke ewota eba iya ono kpoo oku l'oru-ngweja. Ọle ndu iya bu ke Eronu yee unwu iya. ³² G'unu kwata utapfu okpa ekutara anu ngweja-ẹhu-guu unu ono woru nu onye uke ono g'ọ buru utu, a turu iya. ³³ Unwu Eronu onye ophu gude mee anu ono; yee eba iya je egwee ngweja-ẹhu-guu obu be aa-nu utapfu okpa ekutara iya ono g'ọ buru oke iya nkiya; ³⁴ kele mu shiwaa lẹ ngweja-ẹhu-guu ono, ndu Izurelu egwejeru nu mu ono wota ndu iya ono, aamaje amama ono; yee utapfu iya ono, a turu l'utu ono; woru nu Eronu yee unwu iya; g'ọ buru okiphe, ephe e-ketaje l'eka ndu Izurelu jasụ l'ojejeje. ³⁵ Qwaa bu okiphe, shi lẹ ngweja, aakpoje oku anu Chipfu, bu ophu e doberu g'a nuje Eronu yee unwu iya; eshi mboku, a hofutaru phe iche; g'ephe buru ndu-uke jejeru Chipfu ozi. ³⁶ Mboku ono, a wuru phe manụ l'ishi ono be Chipfu turu ekemu su ge ndu Izurelu nuje phe eka ono g'ọ buru okiphe phe; teme ọ bukwarupho g'aa-nuje iya unwu phe bu ono; e -shi l'ogbo sweru ogbo jasụ l'ojejeje."

³⁷ Ọo ekemu-a be ee-tsoje me a -nodu egwe ngweja-akpo-oku; waa ngweja-nri; waa ngweja-iphe-eji; waa ngweja-apfu-ugwo; waa ngweja, e gude eme nemadzu g'ọ buru onye uke; waa ngweja-ẹhu-guu; ³⁸ bu iya bu ekemu ono, Chipfu turu nu Mosisu l'ubvu Sayinayi lẹ mboku ono, ọ suru ge ndu Izurelu wotaru yebe Chipfu ngweja l'echiegu Sayinayi ono.

Edobe ndu-uke nsọ

(Awu 29:1-37)

8 Todbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu; su iya: ² "Duta Eronu yee unwu iya; l'i chita uwe ndu-uke ono; bya ewota manụ awu l'ishi ono; l'i kputa oke-eswi ono, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji ono; waa ebili labo ono; bya apata nkata buredi ono, e yeduru iphe, ekoje buredi ono. ³ L'i bya ekuko ndu Izurelu g'ephe ha g'ephe dzukobe l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukọ."

⁴ Tɔbudu iya bụ; Mósísu bya emekọta gę Chipfu ziru iya g'o mee; ndu Ízurelu bya edzukọbe l'ọnu-abata ụlo-ẹkwa-ndzukọ. ⁵ Mósísu bya asụ ndu Ízurelu ono: "Wakwa iphe, Chipfu sụru g'e mee baa."

⁶ Mósísu bya eduta Erọnu; yęe ụnwu iya lufuta; bya egude mini wụa phę ẹhu. ⁷ O wota uwe ime-ẹhu ono yee Erọnu; bya egude ẹkwa-atụ-butá-l'upfu ono kebuta iya. Ọ bya ewota uwe mgbalanụ ono yepyabę iya; bya ewota uwe-ukuvu ono yechite l'uwe mgbalanụ ono; gude wẹrere ẹkwa ono, ee-gude tų-butá uwe-ukuvu ono l'upfu ono; gude tų-butá iya. ⁸ O wota uwe-ọkpoma ono yekwaa ya phọ; bya ewota ido Urimu; waa Tumimu ye l'uwe-ọkpoma ono. ⁹ Ọ bya eworu okpulishi-ẹkwa ono kpube iya; bya eworu iphe ono, dų g'okwekpu, e meru lę mkpọla-ododo ono; mbụ okpu ono, dų nsọ ono; libe l'okpulishi-ẹkwa ono l'ụzo atatiphu, bụ iya bụ gę Chipfu tųru Mósísu ekemu sụ g'o mee ya.

¹⁰ Noo ya; Mósísu bya ewota manụ awụ l'ishi ọbu; bya awụkota l'ụlo-ẹkwa ono; mę iphemiphe, nọkota iya nụ; shi nno mee ya; ọ dųkota nsọ. ¹¹ O meta manụ ono phee mgbo ęsaa l'ọru-ngweja ono; mękpoo ngwa iya g'ọ ha; mękpoo eze gbamụgbamu ono; yęe ọkpa iya; shi nno mee ya; ọ dųkota nsọ. ¹² Ọ bya ewota manụ awụ l'ishi ono wụa Erọnu l'ishi gude mee ya; ọ dų nsọ. ¹³ No iya; Mósísu byakwaphọ bya eduta ụnwu Erọnu futa; bya eworu uwe mgbalanụ yee phę; bya egude ẹkwa-atụ-butá-l'upfu webegbaa phę; bya ewota okpu ndu-uke kpubegbaa phę l'ishi, bụ iya bụ gę Chipfu tųru Mósísu ọnu g'o mee ya.

¹⁴ Ọ bya akpụta oke-eswi ono, ee-gude gwee ngweja-iphe-ęji ono bya; Erọnu yęe ụnwu iya woru ẹka byabę oke-eswi ono l'ishi. ¹⁵ Mósísu woru oke-eswi ono gbua; bya emeta mee ya gude mkpụshi-ẹka iya tee ya lę mpu, nọgbaa l'ọru-ngweja ono; shi nno swafụ nturwu, dų iya nụ. O woru ọphu ghuduru nụ wụa l'ọkpali ọru-ngweja ono; gude mee ya; ọ dų nsọ; pfula ụgwo iphe-ęji; shi nno swafụ nturwu, dų iya nụ. ¹⁶ Mósísu bya eheshikọta ẹba, nọ l'iphe-ẹpho iya g'ọ ha; bọtakwapho anya iya; waa àkpùrù iya ẹphenebo; yęe ẹba, nọkota iya nụ; woru kpọo ọku l'ọru-ngweja ono. ¹⁷ Ọ bụru anụ oke-eswi ono; waa akpọ iya; yęe nshị iya bę o gude je akpọo ọku l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ụlo-ẹkwa phę, bụ iya bụ gę Chipfu sụru Mósísu g'o mee ya.

¹⁸ Ọ bya akpụta ebili ono, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku ono; Erọnu yęe ụnwu iya bya eworu ẹka byabę ebili ono l'ishi. ¹⁹ Mósísu gbua ebili ono; nakọbe mee ya; pata mee ya ono phedzuru lę mgburęku ọru-ngweja ono mgburugburu. ²⁰ O gbubushia anụ ebili ono mkpirikpu mkpirikpu; mbụ Mósísu; bya eworu ishi iya yęe mkpirikpu mkpirikpu iya ono; mę ẹba iya kpọkota ọku. ²¹ O gude mini saa iphe-ẹpho iya; waa ẹka iya; yęe ọkpa iya asasa; bya atụko anụ ebili ono kpọo ọku l'ọru-ngweja ono; ọ bụru ngweja-akpọ-ọku, a nuru Chipfu; mbụ ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu, mkpọ iya dų iya ree, bụ iya bụ gę Chipfu tųru Mósísu ekemu g'o mee ya.

²² Ọ bya akpụta ebili ọphuu. Ebili k'ono bụ ọphu ee-gude mee Erọnu; yęe ụnwu iya g'ẹphe bụru ndu-uke. Erọnu yęe ụnwu iya je eworu ẹka byabę iya l'ishi. ²³ Mósísu gbua ebili k'ono; harụ mee ya meta; tee Erọnu l'atakpa-nchị ẹkutara; mę lę mkpụshi-ẹka ezeke-ẹka ẹkutara; waa lę mkpụshi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹkutara. ²⁴ Mósísu dufutakwaphọ ụnwu Erọnu; bya etekwa phę phọ mee ono l'atakpa-nchị ẹkutara; waa lę mkpụshi-ẹka ezeke-ẹka ẹkutara; waa lę mkpụshi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹkutara. Mósísu bya eworu mee ono phedzuru lę mgburęku ọru-ngweja ono mgburugburu. ²⁵ Ọ bya eheta ẹba iya; hetachaa ẹba, dų l'upfumọdzu iya; waa ọphu nọkota l'iphe-ẹpho iya g'ọ ha; bọtakwapho anya iya; waa àkpùrù iya ẹphenebo; yęe ẹba, nọkota iya nụ; wota ụtapfu ọkpa ẹkutara iya tųkwase iya. ²⁶ O je lę nkata ono, e yeru buredi ono, e gudedu iphe, ekoje buredi ghee ono, nọ l'atatiphu Chipfu ono; bya ahata ishi buredi lanụ; hatakwaphọ ishi akara lanụ l'akara ono, a gwọru lę manụ ghee ono; waa ẹcha-mbekee lanụ. O wota iya yekọbe l'ẹba iya phọ; yęe ụtapfu ọkpa ẹkutara iya phọ. ²⁷ Ọ tųko iphemiphe ono g'ọ ha dę Erọnu yęe ụnwu iya l'ẹka; ẹphe bya eworu iya maa amama l'iphu Chipfu g'ọ bụru ngweja-amama. ²⁸ Mósísu bya anata phę iphemiphe ono; tųko yęle ngweja-akpọ-ọku phọ kpọo ọku l'ọru-ngweja ono; ọ bụru ngweja, e gude mee nemadzụ g'ọ bụru onye uke; mbụ ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu, mkpọ iya dų iya ree. ²⁹ O wotakwaphọ ñdụ iya, bụ iya bụ oke, a hęru Mósísu l'ebili ono, e gude mee Erọnu phę g'ẹphe bụru ndu-uke ono; makwaphọ amama l'iphu Chipfu; g'ọ bụru ngweja-amama, bụ iya bụ gę Chipfu tųru Mósísu l'ekemu g'o mee ya.

³⁰ Noo ya; Mósisu bya emeta manụ awụ l'ishi ono; bya emetakwaphọ mee ono, nọ l'ọru-ngweja ono; bya eworu phee Erọnu yee ụnwu iya l'ẹhu; waa l'uwe phẹ. Ọo ya bụ; o mee Erọnu yele uwe iya; waa ụnwu iya yele uwe nkephe; ephe tuko dukota nsọ.

³¹ Mósisu sụ Erọnu yee ụnwu iya: "Unu je eshia anụ ono l'ọnu-abata ụlo-ekwa-ndzukọ. Unu anọdu l'eka ono taa ya; yele buredi ono, nọ lẹ nkata ono, e yeru ngweja, e gude mee unu g'unu bụru ndu-uke ono, bụ iya bụ iphe, mu tūru ekemu sụ gẹ Erọnu yee ụnwu iya riye. ³² Anụ ono yee buredi ono ọphu phoduru nụ bẹ unu eworu je akpọo ọku. ³³ Unu ta tūgbukwa l'ọnu-abata ụlo-ekwa-ndzukọ ono jasụ unu anọ-rwua ya ujiku ẹsaa; mbụ jasụ l'e meghee k'eme unu g'unu bụru ndu-uke ono; noo kele ọo ujiku ẹsaa ono bẹ ee-gude mekọta k'eme unu g'unu bụru ndu-uke ono. ³⁴ Iphe, e meru ntanụ-a bụ iphe, Chipfu tūru ekemu sụ g'e mee; gude pfula ụgwo iphe-ẹji, unu meru. ³⁵ Noo g'o gude unu je l'anọdu l'ọnu-abata ụlo-ekwa-ndzukọ eswe l'enyashi nọo ya ujiku ẹsaa; shi nno mee iphe, Chipfu sūru g'e meje; g'ọnwu te egbu unu; kele ọ kwa g'a tūru mu ekemu iya bụ ono."

³⁶ Noo ya; Erọnu yee ụnwu iya mekọta iphe, Chipfu shi l'ọnu Mósisu sụ g'ephe mee.

Ndu uke awata eje ozi phẹ

9 O be lẹ mbọku k'esato; Mósisu kua Erọnu; yee ụnwu iya; waa ndu bụ ọgerenya Ízurelu. ² Ọ sụ Erọnu-a: "Kpụta nwa oke-eswi, ii-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; yee ebili, ii-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; mbụ ọphu adudu ẹka iphe mebyiru iya; kpuru iya bya l'iphu Chipfu. ³ Pfula ụnwu Ízurelu sụ phẹ: Unu kpụta mkpi g'e gude gwee ngweja-iphe-ẹji; unu akpụta nweswi yee nwaturu; ephebebo a-bucharu ọphu nọwaru mgbarapha; ọphu ọ dudu ẹka iphe mebyiru iya; gude je g'e gwee ngweja-akpọ-ọku. ⁴ Unu akpụtakwapho oke-eswi; waa ebili, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu; g'e gude gwee ngweja l'iphu Chipfu; mekwapho ngweja-nri, a gwọru lẹ manụ; kele ntanụ-a bẹ Chipfu e-goshikwa unu onwiya."

⁵ Ephe gweta iphe ono, Mósisu gushiru ono; bya l'iphu ụlo-ekwa-ndzukọ. Iphe, bụkpoo ndu Ízurelu l'ophu wuritaru bya akuru l'iphu Chipfu. ⁶ Noo ya; Mósisu sụ: "Wakwa iphe, Chipfu sūru g'unu mee baa; gẹ ya egoshikwanụ unu ọdu-biribiri iya." ⁷ Tọbudu iya bụ; Mósisu sụ Erọnu: "Tūgbua je l'ọru-ngweja je egwee ngweja-iphe-ẹji ngu ọbu; yee ngweja-akpọ-ọku ngu ọbu; gude pfula onwongu ụgwo iphe-ẹji; yee ụgwo iphe-ẹji ndu Ízurelu. Gwee ngweja ono gude pfula ụgwo iphe-ẹji phẹ, bụ iya bụ gẹ Chipfu pfuru sụ g'e mee ya."

⁸ Noo ya bụ; Erọnu bya eje l'ọru-ngweja ono; je egbua nwa oke-eswi ono, oo-gude gwee ngweja-iphe-ẹji nkiya ono. ⁹ Ụnwu iya bya apataru iya mee nwa oke-eswi ono. O gude mkpushi-eka meta mee ono tee lẹ mpu, e mobegbaaru l'ọru-ngweja ono; bya eworu mee ono ọphu phoduru nụ; wuru ye l'okpali ọru-ngweja ono. ¹⁰ Ọ bya eworu ẹba-anụ ono, o gude gwee ngweja-iphe-ẹji ono; waa akpūrù iya ephebebo; waa anya iya; kpọo ọku l'ọru-ngweja ono, bụ iya bụ gẹ Chipfu tūru Mósisu ọnu g'e mee ya ono. ¹¹ Anụ iya; waa akpọ iya bẹ ọ kpọru ọku l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ụlo-ekwà phẹ ono.

¹² Erọnu bya akpụta anụ ono, oo-gude gwee ngweja-akpọ-ọku ono gbua. Ụnwu iya bya apataru iya mee anụ ono; ọ bya ephephee ya l'ọru-ngweja ono mgburugburu. ¹³ Ephe haa anụ ngweja-akpọ-ọku ono nanụ nanụ nụ iya; ephe nuchaa ya; nụ iya mę ishi iya; ọ tuko iya g'ọ ha kpọo ọku l'ọru-ngweja ono. ¹⁴ O gude mini saa iphe-epho iya; waa ẹka iya; waa ọkpa iya asasa; bya akpọkwaa ya phọ ọku l'eli ngweja-akpọ-ọku ono, nọhawa l'ọru-ngweja ono.

¹⁵ Erọnu gwefuta iphe ngweja ndu Ízurelu; kpụta egbu ono, oo-gude gwee ngweja-iphe-ẹji nkephe ono gbua; gude iya gwee ngweja-iphe-ẹji; egube ono, o gweru ke mbulembu phọ. ¹⁶ Ọ bya akpụta anụ ono, oo-gude gwee ngweja-akpọ-ọku ono; bya egude iya gwee ngweja ọbu g'a tūru ọnu sụ g'e meje iya. ¹⁷ O wotakwaphọ ngweja-nri ono; bya ahata iya ọphu jiru mkpoji-eka; kpọo ya ọku l'ọru-ngweja; a -gufukwaro ngweja-akpọ-ọku, eegweje l'utsu. ¹⁸ Ọ bya egbua oke-eswi phọ; yee ebili phọ; gude gweeru ndu Ízurelu ngweja-ẹhu-guu. Ụnwu iya pataru iya mee anụ ono; ọ nata iya phephee ọru-ngweja ono mgburugburu. ¹⁹ Ephe wotakwaru iya phọ ẹba oke-eswi ono; yee k'ebili ono; mbụ ẹba, shi l'upfumọdu iya; waa ẹba, kwechiru iphe-epho iya; waa akpūrù iya ephebebo; waa anya iya. ²⁰ Ephe woru ẹba-anụ ono tukobe lẹ ndụ iya. Erọnu bya eworu ẹba ono kpọo ọku

l'oru-ngweja ono; ²¹ ọle ñdú iya ono; waa ụtapfu ọkpa ẹkutara iya; bẹ o woru maa amama l'iphu Chipfu g'ọ bụru ngweja-amama, bụ iya bụ gẹ Mósísu sụru g'e mee ya.

²² Tọbudu iya bụ; Erọnu chilia ẹka imeli l'uzo ẹka ndu Ízurelu nọ; bya agọru ọnu-oma nụ phẹ; bya eshi l'ẹka o shi egwe ngweja-iphe-ẹji phọ; yee ngweja-akpọ-ọku phọ; mẹ ngweja-ẹhu-guu phọ; nyizeta. ²³ Mósísu yee Erọnu tuko bahụ l'ime ọlo-ẹkwa-ndzukọ ono. Ẹphe futaepfo; ẹphe gọru ọnu-oma nụ ndu Ízurelu; Chipfu goshi ndu ono l'ophu ogbunwijnii ya. ²⁴ Ọku shi l'iphu Chipfu daa bya ekee ngweja-akpọ-ọku ono; yee ẹba ono, nọ l'eli ọru-ngweja ono. Ndu Ízurelu hụmaepfo iphe ono, nwuru nụ ono; ẹphe tushia ụzu ẹhu-utso; bya adakọta kpurumu woru iphu bubechaa l'alj.

Anwuhu Nadabu yee Abihu

10 Ụnwu Erọnu, bụ Nadabu; yee Abihu wotachaa iphe, aaguje ọku phẹ l'ẹhu l'ẹhu; bya anwuru ọku ye iya; bya eye iya ụnwù-isensu. Ọ bụru ọku adudu nsọ bẹ ẹphe gude bya l'iphu Chipfu; bụ iphe ọ sụru g'ẹphe te emejeshi. ² Tọbudu iya bụ; ọku shi l'iphu Chipfu bya eworu phẹ tsua; ẹphe nọdu l'iphu Chipfu l'ẹka ono nwushihu. ³ Mósísu sụ Erọnu: “Ọ kwa iphe-a bẹ Chipfu pfuru teke ono sụ: ‘Ndu abya mu ntse bẹ mu e-goshije onwomu g'ẹphe maru lẹ mu dụ nsọ; mu emee gẹ ndu Ízurelu l'ophu hụma ọdu-biribiri mu.’” Erọnu nọduepho nggujinguji.

⁴ Mósísu kua Mishẹlu; waa Ẹluzafanu, bụ ụnwu Uzẹlu. Uzẹlu ono bụ nwune nna Erọnu. Ọ sụ phẹ: “Unu kpiri-taru ntse bya apata ụnwunna unu pafụ l'ọlo-ẹkwa Chileke; parụ je l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ.” ⁵ No iya; ẹphe jekube iya; je apata phẹ; ẹphe l'uwe mgbalanụ phẹ ono pafụ l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ ono, bụ iya bụ gẹ Mósísu sụru g'ẹphe mee ya.

⁶ Noo ya; Mósísu sụ Erọnu; yee ụnwu iya, bụ Eleyaza; waa Itama: “Unu te emekwa ishi unu nọ ememe; ọphu ọ dukwa onye a-laka uwe iya; kele ọ -bụru l'unu meru nno bẹ unu a-nwuhukwa; mbụ Chipfu atukoshi ndu Ízurelu l'ophu oke ẹhu-eghu iya. Ọo ụnwunna unu, bụ ndu Ízurelu l'ophu a-ra ẹkwa ndu Chipfu gude ọku keg-bushia. ⁷ Unu ta lufukwa alufu l'ọnu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ; anonyakwa unu nwushihu; noo kele Chipfu wuru unu manụ l'ishi.” Ẹphe mekọtaepfo iphemiphe, Mósísu sụru g'ẹphe mee.

Ekemu kẹ ndu-uke

⁸ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Erọnu sụ iya: ⁹ “Ta ngujekwa mее; ọphu i ngujekwa iphemiphe, atsu atsutsu; gubedua l'onwongu; mekpoo ụnwu ngu; teke unu abahụ l'ọlo-ẹkwa-ndzukọ; ọdumeka bẹ unu a-nwushihukwa. Ọ bụru g'ọo-dụ bụ ono ojejeje l'ogbo unu; eshi l'ogbo swewaruro ogbo. ¹⁰ Ọo ya bụ; g'unu edokahajẹ iphe, dụ nsọ; yee iphe, adudu nsọ; dokaha iphe, aasọ nsọ; yee iphe, a ta sọdu nsọ. ¹¹ Unu ezije ụnwu Ízurelu iphe, bụ ekemu ono g'ọ ha, bụ ọphu Chipfu shi l'ẹka Mósísu tọru phẹ.”

¹² Tọbudu iya bụ; Mósísu bya epfuru yeru Erọnu; yee ụnwu iya ndu ọphu phoduru nụ, bụ iya bụ Eleyaza yee Itama; sụ phẹ: “Unu wota ngweja-nri ọphu phoduru nụ lẹ ngweja ono, a kpọru ọku nụ Chipfu. Unu woru iya ria lẹ mgboru ọru-ngweja ono. Ọle g'unu te eyekwa iya iphe, ekoje buredi. Noo kele ọ bụ ngweja, dụ nsọ shii.

¹³ Unu nọdukwa l'ẹka dụ nsọ ria ya; noo kele ọo iphe, rwuberu ngu nụ; bya aburu iphe, rwuberu ụnwu ngu; mbụ ngweja ono, aakpọ ọku anụ Chipfu ono; kele ọo g'a turu mu ekemu iya bụ ono. ¹⁴ Obenu lẹ-a; gubedua gu l'ụnwu ngu unwoke; yee ụnwu ngu ụnwanyi bẹ a-tajẹ ñdú anụ ono, e gude gwee ngweja-amama ono; yee ụtapfu iya ono, a nuru ono. Unu nọdujekwa l'ẹka dụ nsọ taa ya; kele ọo iphe, rwuberu ngu nụ; bya aburu iphe, rwuberu ụnwu ngu, shi l'iphe, ụnwu Ízurelu gude bya egwe ngweja-ẹhu-guu. ¹⁵ Ụtapfu iya ono, a nuru ono; waa ñdú iya ono, a maru amama ono bẹ ẹphe e-yekọbeje ẹba-anụ ngweja ono, aakpọ ọku ono wota; g'a maa amama l'iphu Chipfu g'ọ bụru ngweja-amama. Ono aburu nkengu; yee k'ụnwu ngu; l'ọ bụru iphe, rwuberu unu jasụ l'ojejeje, bụ iya bụ gẹ Chipfu turu ekemu sụ g'e meje iya ono.”

¹⁶ Mósísu kpaa ishi g'e meru eggu phọ, e gude gwee ngweja-iphe-ẹji phọ; bya amaru l'a kpọru iya ọku. Ẹhu ghuahaa ya eggu l'iphe, ụnwu Erọnu ndu ọphu nọkwadu ndzụ ono meru, bụ iya bụ Eleyaza; yee Itama. Ọ bya asụ phẹ: ¹⁷ “Bụ gunu kparụ iphe, unu ta nọdu l'ime ọlo-ẹkwa Chileke taa anụ ono, e gude gwee ngweja-iphe-

ěji ono; eshinu ọ bụ iphe, dị nsọ shii; bya abụru iphe, a nuru unu g'unu gude safu ẹjo-iphe, ọha l'ophu meru; unu apfua ugwo iphe-ěji phe l'iphe Chipfu? ¹⁸ Eshinu e te egudedu mee anụ ono bahu l'eka-dụ-nsọ bẹ unu gege anọdu l'ulo-ekwa Chileke taa anụ ono, bụ iya bụ gẹ mu sụru g'e meje iya."

¹⁹ Erọnu sụ Mósísu: "Ọ kwa ntanụ-a bẹ ẹphe nọ l'iphe Chipfu gwee ngweja-iphe-ěji phe; yee ngweja-akpo-ọku phe; teme iphe, dị egube-a bya anwujehawaru mu! Ome mu jeru je ataa anụ ngweja-iphe-ěji ono ntanụ-a; Chipfu ?o gogo nata iya-a?" ²⁰ Mósísu numaepho iphe ono, o pfuru ono; o jiẹ ya phọ ẹpho.

Nri, aasọ nsọ; yee nri, a ta sọdu nsọ

(Dit 14:3-21)

11 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósísu yee Erọnu; sụ phe: ² "Unu pfuru yeru ndu Ízurelu; sụ phe-a: Wakwa ụduru anụ, unu a-tajẹ l'iphe, bụ anụ, nọkota lẹ mgboko-a baa: ³ Unu tajẹ iphe, bụ anụ, nweru ụjarabvu-ọkpa; teme ọ nọdu anwafutaje nri taphu azụ l'iphe, bụkpoo unu anụ. ⁴ Ọ dukwaru ndu ọphu anwafutaje nri taphu azụ; ọphu ẹphe enwedu ụjarabvu-ọkpa; bya enwekwarupho ndu ọphu nweru ụjarabvu-ọkpa; ọphu ẹphe anwafutajedu nri taphu azụ. Unu ta tajekwa ndu k'ono. Inya-kamelu bẹ anwafutaje nri taphu azụ; obenu l'o to nwedu ụjarabvu-ọkpa. Oo ya bụ l'ẹhu unu bẹ ọ bụ anụ, aasọ nsọ. ⁵ Unu ta tajekwa nchi-ògbà; kele ọonwafutaje nri taphu azụ; obenu l'o to nwedu ụjarabvu-ọkpa. Ọ dukwaru unu anụ, aasọ nsọ. ⁶ Ngga-machi bụkwarupho unu anụ, aasọ nsọ; kele ọonwafutaje nri taphu azụ; obenu l'o to nwedu ụjarabvu-ọkpa. ⁷ Teme g'ezi bụkwarupho unu anụ, aasọ nsọ; noo kele o nweru ụjarabvu-ọkpa; obenu l'ọ tọo nwafutaje nri taphu azụ. ⁸ Unu ta tajekwa egube anụ ono; ọphu unu edenyijekwa odzu phe ẹka; noo kele ẹphe bụkota unu anụ, aasọ nsọ.

⁹ "Wakwanụ ọphu unu a-tajẹ baa l'anụ, bụ ndu ọphu bu lẹ mini; anụ nweru m̀kpó; yee ọphu nweru ẹkiri; buru l'eze-enyimu; mę lẹ nggele; unu tajẹ ndu k'ono. ¹⁰ O -be lẹ ndu ọphu g'ẹphe ha; mbụ ndu ọphu bu l'eze-enyimu; mę lẹ nggele; ọphu o to nwedu m̀kpó; ọphu o to nwedu ẹkiri; mękpoo iphemiphe, bụ iphe, bu lẹ mini; mękpoo iphe, bụ iphe, dzụ ndzụ; buru lẹ mini g'ọ ha bụkotakwa unu ẹbyi. ¹¹ Eshinu ọ bụ unu ẹbyi; unu ta tajekwa anụ iya; g'odzu iya bụkwarupho unu ẹbyi. ¹² Mbụ l'iphemiphe, bu lẹ mini, enwedu m̀kpó; ọphu o nwedu ẹkiri a-bụkotajekwaru unu ẹbyi.

¹³ "Waa ẹnu ndu ọphu a-buru unu ẹbyi baa; ndu k'ono bẹ unu ta atajedu anụ iya; kele ọ bụ ẹbyi. Ndu k'ono bụ ugo; waa udele; waa udele-ojii; ¹⁴ waa ẹgbé; waa ivu l'udu iya l'udu iya; ¹⁵ mękpoo okpoko-òhà l'udu iya l'udu iya; ¹⁶⁻¹⁸ waa mgbashi-ujiku l'udu iya l'udu iya; waa ẹnu golu; waa okpo-ngwere l'udu iya l'udu iya; waa ọgu-ikporo; waa ugo-mini; ¹⁹ wakwaphọ eze-ọku-eswi-uda; waa apyari-nhoko l'udu iya l'udu iya; waa ovu; waa utsu-nwankuta.

²⁰ "Iphe, bụkpoo ogu, furu ẹba, bụ iphe, gude ọkpa ẹno eje ije a-bụkotajeru unu ẹbyi. ²¹ Ọle ọ dukwaru-a ogu, furu ẹba, egudeje ọkpa ẹno eje ije, unu a-tajẹ. Ọphu unu a-tajẹ bụ ọphu nweru ọgba-kpii, oogudeje apfu mpfu. ²² Ọphu unu a-tajẹ bụ igube l'udu iya l'udu iya; waa okaka l'udu iya l'udu iya; waa atsụ-egu l'udu iya l'udu iya; waa mgbagbaramatsụ l'udu iya l'udu iya. ²³ O be l'iphe, bụkpoo ogu ozo, furu ẹba bya egude ọkpa ẹno eje ije l'a-tuko buru unu ẹbyi.

²⁴ "Unwu iphe ono g'ẹphe ha l'e-me; unu aburu ndu aasọ nsọ. Onye denyikwanuru odzu iya ẹka bẹ aa-nọdu asọ nsọ jasụ nchi ejihu. ²⁵ Iphe, bụ onye pataru odzu iya l'a-sa uwe iya asasa; teme l'ọ buru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. ²⁶ Iphe, bụkpoo anụ, nweru ụpyi-ọkpa; ọphu o nwedu ụjarabvu-ọkpa; waa ọphu ta anwafutajedu nri taphu azụ; bụkwaru unu anụ, aasọ nsọ. Iphe, bụkpoo onye denyiru odzu iya ẹka l'a-bụkwarupho onye aasọ nsọ. ²⁷ G'iphe, bụkpoo anụ, nweru ọkpa ẹno, bụ ndu ọphu akọbeje nvọ eje ije bụkwaru unu anụ, aasọ nsọ. Onye denyiru odzu iya ẹka a-bụkwaru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. ²⁸ Onye pataru odzu iya a-sa uwe iya asasa; teme l'ọ buru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. Unwu anụ ono bụkotaru unu anụ, aasọ nsọ.

²⁹ "A -bya l'anụ, awụ l'ẹpho; ndu ọwa-a bụ ndu ọphu unu a-nọdu asọ nsọ: uphẹga; waa okerepfu; waa ngwere l'udu iya l'udu iya; ³⁰ waa agulo; waa awala; waa okporoko; waa orinvuru; waa oguba. ³¹ Ono bụkota anụ, unu a-soje nsọ l'anụ, awụ l'ẹpho. Onye duru ọphu o denyiru ẹka l'eka ọ nwuhuru anwuhu l'a-buru onye aasọ nsọ jasụ

nchi ejihu. ³² Iphe, bu iphe, odzu iya ophu nwuhuru anwuhu dapyaberu buakwaa iphe, aaso nsọ; m'ọ bu iphe, e gude oshi pyia; ozoo uwe; ozoo akpo-anu; me uwe-aphu; mbukpoo iphe, bu ngwa, e gude emekpoo iphemiphe; g'e dekwaa ya le mini; l'ọ nọ buru iphe, aaso nsọ jasụ nchi ejihu; l'a turwua ya. ³³ Teke ọ duru g'ephe ha ophu daru l'ite urwa; iphe, bukpo iphe, du l'ite ono bukotaakwa iphe, aaso nsọ; unu tukpokwaa ite obu atukpo. ³⁴ Nri, e gude ite, du nno kuta mini shibe buakwaa nri, aaso nsọ; teme iphe, aangụ angungu shi l'ite, du nno buakwaa iphe-angungu, aasokwapho nsọ. ³⁵ Iphe, odzu anu ono, a gushiru ono daru buakwaa iphe, aaso nsọ. Ọ -buru l'ọ daru l'ite-oku; ozoo l'epfu, eeshi ite g'a photakwa iya je atukposhia. Ephe buwaa iphe, aaso nsọ; ọo ya bu; unu mekwaa ya pho iphe, aaso nsọ. ³⁶ Ọ -buru l'ọ daru l'anya aka mini eshije anwushi; ozoo l'obvu, mini du shii be duebekwa ree; ole onye denyiru odzu iya ono aka be buakwaa onye aaso nsọ. ³⁷ Ọ -buru l'ọ duru odzu anu ono ophu daru le mebyi iphe, eemebe l'alị be mebyi iphe ono ta abukwa iphe, aaso nsọ. ³⁸ Obenu; ọ -buru l'e yewaru mini le mebyi iphe obu; odzu anu ono dalahu iya be ọ buakwaa unu iphe, aaso nsọ.

³⁹ "Ọ -buru l'ọo anu ophu a haru g'unu taje anu iya nwuhuru be onye denyiru iya aka a-bukwaru onye aaso nsọ jasụ nchi ejihu. ⁴⁰ Onye takwanuru odzu iya l'a-sa uwe iya asasa; buru onye aaso nsọ jasụ nchi ejihu. Onye patakporunu odzu iya apata l'a-sakwapho uwe iya; buru onye aaso nsọ jasụ nchi ejihu.

⁴¹ "Iphe, bukpo iphe, awu awuwu, bu ophu akpu wuruwuru l'alị l'a-bukotakwaru ebyi; ophu e rijekwa iya eriri. ⁴² Unu ta tajakwa iphemiphe, awu awuwu le mgboko-a; m'ọ bu ophu gude epho awu; ozoo ophu gude okpa eno eje; ozoo ophu gude igwe okpa eje; kele ephe tukoru buru ebyi. ⁴³ G'ọ to dukwa iphe, awu l'epho, unu e-gude mee onwunu ebyi. Ophu unu egudekwa phe mee onwunu ndu aaso nsọ; g'unu te shi l'ephe buru ndu e merwuru emerwu; ⁴⁴ kele ọ kwa mbedua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu. Ọo ya bu; unu sachaa onwunu; unu adu nsọ; kele mbedua du nsọ; ophu unu aturwukwa onwunu l'iphe, awu awuwu, bu ophu akpu wuruwuru l'alị g'ọ duhabe; ⁴⁵ kele ọ kwa mbedua bu Chipfu, onye shi l'alị Ijiputu dufuta unu ge mu buru Chileke unu. Ọo ya bu le-a; unu dukwa nsọ; kele mbedua dukwa nsọ."

⁴⁶ "Ono bu ekemu, a turu swibe anu; waa enu; waa iphe, bu iphe, dzu ndzu, bu l'ime mini; mekpoo iphe ozo, bu iphe, awu awuwu, bu ophu akpu wuruwuru l'eliphe; ⁴⁷ g'e gude dokaha iphe, aaso nsọ; yee iphe, a ta sodu nsọ; dokaha anu, bu ophu ee-rije eriri; yee ophu e te ridu eriri."

Aswafu nturuw nwanji me o -zedacha

12 Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ² "Pfururu yeru unwu Izurelu; su phe-a: Nwanji -tsuta ime bya anwua nwa nwoke; g'ọ bukwaru onye aaso nsọ nọ abalı esaa; mbu l'ọo epho g'aaso-bejeru iya nsọ me ọ -nọdu anọ nsọ nwanji-a bu g'aa-so-beru iya nsọ. ³ O -be le mboku k'esato l'e bua nwata obu ubvu. ⁴ E -mechaa; nwanji ono anọ ukporo abalı l'abalı iri l'eto g'e gude swafu iya nturuw mee, laru iya nu. G'ọ to dukwa iphe, e doberu nsọ, oo-denyi aka; teme ophu ọ bahukwa le Ulo-du-nsọ jasụ mboku, nsọ aswafu nturuw iya a-bvu.

⁵ "Ọ -buru l'ọo nwa nwanji be ọ nwuru be nwanji obu a-buru onye aaso nsọ ujiku iri l'eno; egube ono, aanoduje aso iya nsọ me ọ -nọdu anọ nsọ nwanji ono. Iphe, ọo-nọ g'e gude swafu iya nturuw mee alala bu ujiku ukporo eto l'ishii.

⁶ "Teke eswe mboku aswafu nturuw iya ono buverupho; l'onye nwuru nwoke ozoo nwanji; ge nwanji ono kputa nwaturu mgbapha g'e gude gwee ngweja-akpo-oku. L'ọ nwekwapho nwa ndo; ozoo kparaka; g'e gude gwee ngweja-iphe-eji. G'ọ gude iya bya l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukọ bya anu onye uke. ⁷ Onye uke ono egude iphe ono je egwee ngweja nu Chipfu gude pfua ugwo iphe-eji iya; l'ọ bya adubebe ree le mee, laru iya nu. Noo ekemu, duru nwanji, nwuru nwa nwoke; ozoo nwa nwanji.

⁸ "Teke ọ bu l'onye obu ta adudu ike agbata nwaturu; g'ọ nwutaru iya kparaka labo; ozoo nwa ndo labo. L'a nwuta nanu gude gwee ngweja-akpo-oku; gude ophuu gwee ngweja-iphe-eji. Onye uke egude iya pfua ugwo iphe-eji iya; l'ọ bya adubebe ree."

Onye ekpenta eme

13 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósísu yẹ Erọnu; sụ phẹ: ²“Ọ -bụru l'ọ nweru ọnyá, nọ nemadzu l'ẹhu; ọzoo l'ọ iphe, dụ g'ẹkpá; ọzoo l'iphe, tükashiru iya poopoo l'ẹhu, bụgbaa iphe, nweru g'ọo-dụ; l'ọ ghọo ekpenta; nọdu onye ono l'akpọ-ẹhu; g'e dutakwa onye ọbu duru jepfu Erọnu, bụ onye uke; ọzoo l'e duru iya jepfu onye bụ nwa iya, bụkwapho uke. ³ G'onye uke ono lee ẹnya l'ọnyá ono, nọ onye ọbu l'akpọ-ẹhu ono. Teke ọ bụ l'ẹji, futaru l'ẹka ono ghọhuru aghọhu acha ụcha; ẹme ẹka ono dalahụ adalahụ; bẹ ẹka-iphe-nọ ọbu bụakwaa ekpenta; nọdu onye ono l'akpọ-ẹhu. G'onye uke lee ya ẹnya gụa ya l'onye aasọ nsọ. ⁴ Teke ọ bụ l'ẹka ọbu acha iya ụcha l'akpọ-ẹhu; e lee ya ẹnya ọphu ọ dalahụduru adalahụ; ọphu ẹji, nọ iya nụ aghọhuduru aghọhu acha ụcha; g'onye uke gụ-chia onye ono l'ụlo nọ ujiku ẹsaa. ⁵ O -be lẹ mbọku k'ẹsaa; g'onye uke je elebaa onye ọbu ẹnya l'ẹhu; teke ekpenta ono dụ g'ọ dụ; ọphu ọ kadụ asa ọsa; g'onye uke ono gụ-chifua ya l'ụlo ujiku ẹsaa ọzo. ⁶ O -bekwa lẹ mbọku k'ẹsaa; g'onye uke jekwaphọ elebaa onye ọbu ẹnya l'ẹhu. Ọ -bụru l'ẹka-iphe-nọ iya ọbu dūwaa inchi inchi; ọphu ọ kadụ asa ọsa; g'onye uke gụa ya onye a ta sọdu nsọ. Iphe, ọ bụ bẹ bụ ẹkpá mmanụ. G'ọ saa uwe iya asasa; bụru onye a ta sọdu nsọ. ⁷ Obenu lẹ-a; teke iphe ono bakahuru ka iya ọsa l'ẹhu; g'onye uke humachaa iya sụ l'a taa sọdu iya nsọ phọ; g'ọ jekwa egoshibaa onwiya onye uke ono ọzo. ⁸ Teke onye uke ono leri iya ẹnya bya ahuma l'ọosa iya ọsa l'ẹhu; mbụ iphe ono; g'onye uke ono gụkwaa ya l'onye aasọ nsọ; ọ kwa ekpenta eme onye ono.

⁹ “Ọ -bụru lẹ nemadzu bẹ iphe eme l'akpọ-ẹhu, bụ iphe, eswe nswe; g'e dukwaru onye ọbu jepfu onye uke. ¹⁰ G'onye uke ono lee ya ẹnya; teke o nweru ọnyá, nọ onye ono l'ẹhu, acha nmalanmala; o mewaa; ẹji, nọ iya nụ ghọhuwaa aghọhu; ẹme o nweru iphe, dụ g'ájí, dụ iya nụ; ¹¹ bẹ ọ kwa alagala ekpenta nọ onye ono l'akpọ-ẹhu. G'onye uke gụkwaa ya l'onye aasọ nsọ. G'ọ to jekwa iya agụ-chi l'ụlo; kele ọ bụakwaa onye aasọ nsọ. ¹² Teke ọ bụ l'ekpenta ono vọshiru nemadzu l'akpọ-ẹhu; ọ tuko onye ọbu ẹhu sweta; mbụ shi iya l'ishi vua ya kpatakpata jasụ l'ọkpa; mbụ iphe, bụkpoo ẹka onye uke ono lekpọru iya ẹnya bụkotaru iya; ¹³ g'onye uke ono lebakwaa ya ẹnya. Ọ -bụru l'ekpenta ono mewaru iya; kpọhu; ẹka ono nọdu achawa ụcha; g'ọ gụkwaa onye ono l'onye a ta sọdu nsọ; kele ọ bụwaa ichii-iphe; ọ tọ bụedu ekpenta. ¹⁴ Ọle ọ -nonyakwanaa; ájì futa l'ẹka-iphe-nọ iya ono; l'ọ bụru onye aasọ nsọ. ¹⁵ Onye uke ono -humaephe ájì ono; g'ọ gụa onye ono l'onye aasọ nsọ; kele ájì bụ iphe, aasọ nsọ. Ọ kwa ekpenta eme onye ono. ¹⁶ Ọ -bụru l'ájì ono nọnyaarụ gbanwee; bya aghọhu chaahaa ụcha; g'onye ọbu jepfukwa onye uke ọzobaa. ¹⁷ G'onye uke ono lee ya ẹnya; ọ -bụru l'ẹka ono iphe shi eme iya ono kpọhuwaru; achawa ụcha; g'onye uke ono pfukwaa l'onye ono, iphe shi eme ono bẹ a taa sọdu nsọ. Teke ono; onye ono abya aburu onye a ta sọdu nsọ.

¹⁸ “A bya l'ẹhu onye bụ ẹjo-onwo shi phọ ya; ọ kawaa mma; ¹⁹ a bya l'ẹka ono, ẹjo-onwo shi phọ ya ono; ọ -bụru l'ọ byaru ahụta ahụta acha ụcha; ọzoo l'ọ nweru ẹka acha ụcha bya adụ nwa uswe-uswe; g'e jekwa egoshi iya onye uke. ²⁰ G'onye uke ono lekwa ya ẹnya; ọ -bụru l'ẹka ono dalahuru adalahụ; ẹme ẹji, futaru l'ẹka ono ghọhuwaa aghọhu acha ụcha; g'onye uke ono gụa ya l'onye aasọ nsọ; kele ọ kwa ekpenta larụ onye ono l'ẹka ono, ẹjo-onwo shi phọ ya ono. ²¹ Ọle ọ -bụru l'onye uke ono leri ẹka ọbu ẹnya; ọphu ẹji, furu l'ẹka ono aghọhuduru aghọhu; ọphu ọ dalahụduru adalahụ; ọ rwakputewa arwakpute; g'onye uke ono gụ-chia onye ono l'ụlo g'ọ nọ ujiku ẹsaa. ²² Teke ọ bụ l'ẹka-iphe-nọ iya ọbu kabaa asa ọsa eviya; g'onye uke ono pfukwaa l'ọ bụ onye aasọ nsọ; kele ọ bụ ekpenta eme iya. ²³ Teke ọ bụ l'ẹka-iphe-nọ iya ono dūephe g'ọ dụ; ọphu ọ sadụ ọsa; l'a maru l'ọo ichii ẹjo-onwo phọ bẹ ọ bụ; g'onye uke ono gụa ya l'onye a ta sọdu nsọ.

²⁴ “Teke ọ bụ l'ọku huru nemadzu l'ẹhu; ẹka ono, ọku huru iya ono chaahaa ụcha; bya adụkwapho nwa uswe-uswe; ọzoo l'ọocha ụcha; ²⁵ g'onye uke ono lekwa ya ẹnya; ọ -bụru l'ẹji, futaru l'ẹka ono ghọhuwaru aghọhu acha ụcha; ẹme ẹka ono dalahụ adalahụ; bẹ ọ bụkwa ekpenta larụ onye ọbu l'ẹka ono, ọku huru iya ono. Ọo ya bụ g'onye uke gụkwaa ya l'onye aasọ nsọ; kele ọ kwa ekpenta eme onye ono. ²⁶ Obenu lẹ-a; ọ -bụru l'onye uke ono leri iya ẹnya; ọphu ẹji, nọ iya l'ẹka ono aghọhuduru aghọhu acha ụcha; ẹme ọphu ẹka ono adalahụduru adalahụ; ẹme ẹka ono rwakputewa arwakpute; g'onye uke ono gụ-chia ya l'ụlo g'ọ nọ ujiku ẹsaa. ²⁷ O -be lẹ mbọku k'ẹsaa g'onye uke ono lebaa ya ẹnya l'ẹhu. Teke ọ kabaa ya asa ọsa l'ẹhu eviya; g'onye uke ono

pfukwaa l'ò bụ onye aasọ nsọ; kele ọ kwa ekpenta eme iya. ²⁸ Ọle ọ -bụkwanuru l'ẹka-iphem-nọ iya ono dūephō g'ò dū; ọphu ọ kadu iya asa ọsa l'ẹhu; ọ gbẹchianu arwakpute arwakpute bẹ ọ bụkwa ọku ono, huru iya nū ono switaru iya eswita; g'onye uke ono gụkwaa ya l'onye a ta sọdu nsọ; kele ọo ichii ọku phọ bẹ ọ bụ.

²⁹ "Ọ -būru lẹ nwoke; ọzoo nwanjị bẹ ọnyá dū l'ishi; ọzoo l'agba; ³⁰ g'onye uke lekwa ẹnya l'onyá ọbu. Ọ -būru l'ò dalahuru adalahu; mbụ ọnyá ọbu; teme ẹjí, furu iya nū dū manụ-manụ; bya adu kẹ zítazita; g'onye uke ono gụkwaa ya l'onye aasọ nsọ; kele ọo ẹjo akuruba; mbụ l'ọo ekpenta tūru onye ono l'ishi; ọzoo l'agba. ³¹ Ọle ọ -būru l'onye uke ono lechaaru ẹnya l'ẹjo akuruba ọbu; ọphu ọ dudu l'ẹnya g'ò dalahuru adalahu; teme ọphu ẹjí, dū iya nū ejidu uji; g'onye uke ono gụ-chia onye ono l'ulo g'ò nọo ujiku ẹsaa. ³² Ọ -be lẹ mbọku k'ẹsaa g'onye uke ono lebaa ẹnya l'iphe-ememe ono; ọ -būru l'ẹjo akuruba ono ta abakahuduru abakahu; ọphu ẹjí, dū iya nū adudu manụ-manụ; ọphu akuruba ono adudu l'ẹnya g'ò dalahuru adalahu; ³³ g'a kpushia onye ono ishi; kpū-buru ẹka akuruba ono dū haa; g'onye uke ono gụ-chifua ya l'ulo g'ò nọo ujiku ẹsaa ọzo. ³⁴ Teke o rwuru mbọku k'ẹsaa; g'onye uke ono lee ẹnya l'akuruba ono; ọ -būru l'ò tọ bakahuduru abakahu; e lee ya ẹnya; ọphu ọ dalahuduru adalahu; g'onye uke ono gụa ya l'onye a ta sọdu nsọ. G'onye ono saa uwe iya; būru onye a ta sọdu nsọ. ³⁵ Obenu lẹ-a; ọ -būru l'akuruba ono bakahuru iya l'akpọ-ẹhu eviya g'a gūwaru iya l'onye a ta sọdu nsọ-a; ³⁶ g'onye uke ono lebaa ya ẹnya. Ọ -būru l'akuruba ono bakahuru iya l'ẹhu; g'onye uke te jeekwa ele ẹnya g'a maru ẹjí iya; ?ọ dū manụ-manụ. Onye ono bụkwaa onye aasọ nsọ. ³⁷ Ọ -būru l'akuruba ọbu bẹ dūephō g'ò dū l'ẹnya; teme ẹjí ojii rwutawaa l'ẹka ono bẹ akuruba ọbu kpọhuakwaru; ọ bụakwaru onye a ta sọdu nsọ; g'onye uke gụa ya l'onye a ta sọdu nsọ.

³⁸ "Ọ -būru lẹ nwoke; ọzoo nwanjị bẹ iphe-ọchaa tūkashiru poopoo l'ẹhu; achagbaa ụcha; ³⁹ g'onye uke lekwa onye ọbu ẹnya l'ẹhu. Ọ -būru l'ẹka ọbu ta achadu ọkpobe ụcha; l'a maru l'ọo ụgwò bẹ tūkashiru onye ọbu l'ẹhu; l'onye ọbu bẹ a ta sọdu nsọ.

⁴⁰ "Egbushi -rishihu onye nwoke l'ishi; bụkwa ishi-ọnmo bẹ ọ bụ; obenu l'a taa sọdu iya nsọ. ⁴¹ Teke ọ bụ l'ọo l'onu-iphu bẹ ẹgbushi rishihuru iya; bẹ onye ọbu bụkwa ishi ọnmo ọnu-iphu; obenu l'a taa sọdu iya nsọ. ⁴² Ọle ọ -būru l'ò dūru ọnyá, acha ụcha; bya adukwapho nwa uswe-uswe, nọ iya l'ishi-ọnmo ọbu; ọzoo l'ishi-ọnmo ọnu-iphu ọbu; bẹ ọ bụkwaa ekpenta bẹ tūru iya l'ishi-ọnmo ọbu; ọzoo l'ishi-ọnmo ọnu-iphu ọbu. ⁴³ Ọo ya bụ; g'onye uke lee ya ẹnya. Teke ọ bụ l'onyá, dū onye ono l'ishi; ọzoo l'onu-iphu acha ụcha; bya adukwapho nwa uswe-uswe; mbụ dū g'ekpenta ono, eswe nswe, emeje nemadzū l'akpọ-ẹhu ono; ⁴⁴ ọo ya bụ l'onye ọbu bụ onye ekpenta; ọ būru onye aasọ nsọ eviya. G'onye uke ono gụa ya l'onye aasọ nsọ; kele ekpenta nkiya tūru iya l'ishi.

⁴⁵ "G'onye ekpenta ono lakwaa uwe iya; haa ẹgbushi iya g'ò yagashihu ayagashihu; woru ẹkwa gbobuta ụg-bo-ọnu; chia mkpu sụ lẹ ya bụkwa onye aasọ nsọ; ya bụkwa onye aasọ nsọ. ⁴⁶ Ọo-būru onye aasọ nsọ jasụ teke ọo-ka mma. G'ò būru onye aasọ nsọ je eburu nkinyi iya l'azụ ẹka ndu Ízurelu kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ.

Ekemu k'iphe, tsuru evu

⁴⁷ "Ọ -būru l'ò nweru uwe, tsuru evu; ọzoo uwe ẹji anụ; ọzoo uwe ọchaa; ⁴⁸ ọzoo ẹkwa, e kweru l'oghu ọchaa; ọzoo ọphu e gude ẹji anụ kwee; ọzoo l'akpọ; ọzoo l'iphe, e meru l'akpọ; ⁴⁹ teke ọ bụ l'ẹka ono, tsuru evu ono dū oyingo-oyingo; ọzoo l'ò dū uswe-uswe; bẹ ọ bụkwa ekpenta. G'e jekwa egoshi iya onye uke. ⁵⁰ G'onye uke ono lekwa ẹnya l'ẹka ono, tsuru evu ono; woru iphe ọbu, tsuru evu ọbu gụ-chia l'ulo g'ò nọo ujiku ẹsaa. ⁵¹ Ọ -be lẹ mbọku k'ẹsaa; g'onye uke ono je elebaa ya ẹnya ọzo. Ọ -būru l'evu ọbu kabaa asakahu l'uwe ọbu; g'a makwaru l'ò bụ ekpenta. Iphe ono, tsuru evu ono bụkwaa iphe, aasọ nsọ. ⁵² G'onye ono kpọkwaa uwe ono ọku; m'ò bụ uwe ẹji anụ; ọzoo uwe ọchaa; m'ò bụ ẹkwa, e kweru l'oghu ọchaa; ọzoo ọphu e gude ẹji anụ kwee; ọzoo l'iphe, e meru l'akpọ, bụ ọphu evu ono dū; g'a kpọkwaa ya ọku; kele ọ bụ ekpenta.

⁵³ "Ọle ọ -būru l'onye uke ono leri iya ẹnya; ọphu evu ọbu asakahuduru asakahu l'iphe ono; ⁵⁴ g'onye uke ono zia g'a saa iphe ono, tsuru evu ono asasa; l'ò bya agụ-chia ya l'ulo g'ò nọo ujiku ẹsaa ọzo. ⁵⁵ G'onye uke ono lee ẹnya l'iphe ono; mẹ a sachaa ya ono; ọ -būru l'iphe ọbu ta agbanweduru ụdudu iya; obetakpọru ọphu ọ sakahuduru asakahu; bẹ ọ bụkwa iphe, aasọ nsọ; g'a kpọkwaa ya ọku; mẹ evu ọbu; ?ọ nọ iya l'iphu; m'ò nọ iya l'azụ. ⁵⁶ Ọ -būru l'onye uke ono jeshiaru iya ele ẹnya; ẹka ono, tsuru evu ono rwakputewa arwakpute g'a

sachaa ru iya ono; g'ò lakafukwa ẹka ono, tsuru evu ono; mbu l'uwe ono; ozoo l'akpo ono; ozoo l'ekwa ono, e kweru ekwekwe ono; ozoo l'ophu a kparu akpakpa. ⁵⁷ O le o -buru l'o watawaru atsù evu ono ozo l'uwe ono; ozoo l'iphe ono, e kweru ekwekwe; ozoo l'ophu a kparu akpakpa; m'o bu l'iphe ono, e meru l'akpo-anu ono; l'a maru l'o bu iphe, asakahu asakahu. G'a kpokwaa iphe, bu iphe, tsuru evu ono oku. ⁵⁸ Iphe, bu iphe, tsuru evu, a sawaru asasa; ophu evu ono adudedu iya; g'a saa ya k'ugbo ebo g'o buru iphe, a taa sòhedu nsò."

⁵⁹ Ono bu ekemu, duru iphe, bu evu, tsuru l'uwe eji anu; ozoo l'uwe ocha; ozoo l'ekwa, e kweru ekwekwe; ozoo l'ophu a kparu akpakpa; ozoo l'ophu e gude akpo-anu mee; g'a gya ya iphe, a ta sòdu nsò; ozoo l'a guru iya l'iphe, aasò nsò.

Egoshi l'onye iphe eme l'akpo-ehu duwaa iche

14 Tòbudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mòsisu sù iya: ² "Owaa bu ekemu, ee-tsoje mboku, ee-me onye ekpenta shi eme g'a ta sòhe iya nsò: G'e duru iya dutaru onye uke. ³ G'onye uke ono shikwa l'eka ndu Ízurèlu kpòberu ọlò-ẹkwa phẹ lufu je elerwee ya enya ree. O -buru l'onye ono wekòrohuwaru l'ekpenta ono, shi eme iya l'akpo-ehu ono; ⁴ g'onye uke ono zia ozi g'e wotaru onye obu, eeme g'a ta sòhe nsò obu enu labo, no ndzu, a ta sòdu nsò; waa oshi sida; waa ekwa uswe-uswe; waa eswa isopu. ⁵ Onye uke ono asu g'e gbua enu ono nanu l'eli ite, a kpuru l'urwa, e yeru mini, doru risaa. ⁶ Enu ophu no ndzu pho be oo-nwuta; wota oshi sida pho; waa ekwa uswe-uswe pho; waa eswa isopu pho; tuko tsee le mee enu ono, e gburu l'eli mini ono, du ree ono. ⁷ L'o bya epee ya onye ono ugbo esaa; mbu onye ono, eeme g'a ta sòhe nsò l'ekpenta ono, shi eme iya nu ono. L'o bya agya ya l'onye a ta sòdu nsò; woru enu k'ono, dzu ndzu ono haa g'o pheba l'egu. ⁸ Onye ono, byaru g'e mee ya g'a ta sòhe iya nsò ono eje eworu uwe iya saa; kpushikota eji, du iya l'ehu g'o ha; me egbushi iya; woru ehù wu le mini; shi nno buru onye a ta sòdu nsò. E -mechaa nno; l'o batawaro l'ime eka ndu Ízurèlu kpòberu ọlò-ẹkwa phẹ; o le g'o nokwaa l'azu ọlò-ẹkwa iya ujiku esaa. ⁹ O -nochaa ujiku esaa g'o kpushikwaa eji, du iya l'ehu g'o ha ozo. G'o kpushia ishi; yee eji-agba; waa njibu-enya; mewaro eji ozo, dugbaa ya l'ehu. L'o saa uwe iya; woru ehù wu le mini; oo ya bu; l'o buru onye a ta sòdu nsò.

¹⁰ "Teke o rwuru le mboku k'esato; g'onye obu kputa unwu ebili labo, adudu eka iphe mebyiru iya; waa ada aturu, gbaru apha, adudu eka iphe mebyiru iya. Temè l'o gude uzo eto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru uzo eto; gwoo le manu; g'e gude iya gwee ngweja-nri. L'o wotakwapho manù, jiru konggo ejiji tukobe iya.

¹¹ Onye uke ono, eme iya g'a ta sòhe iya nsò ono; abya eduta onye obu, eeme g'a ta sòhe nsò obu; yee iphemiphe ono, o gude bya ono; bya eworu dobe l'iphu Chipfu l'onu-abata ọlò-ẹkwa-ndzukò. ¹² L'o bya akputa nwa ebili ono nanu; yee konggo, manù jiru ejiji pho; gude gwee ngweja-apfu-ugwo. G'o maa ngweja ono l'iphu Chipfu g'o buru ngweja-amama.

¹³ "L'o bya eworu nwa ebili ono gbua l'ulo-du-nsò; mbu l'eka ono, eegbuje anu, e gude egwe ngweja-iphe-eji; yee ngweja-akpo-oku. Oo egube ono, ngweja-iphe-eji bu k'onye uke bukwapho ge ngweja-apfu-ugwo bukwapho nkiya; teme o buru ngweja, du nsò shii. ¹⁴ Onye uke ono emeta mee anu ono, e gude gwee ngweja-apfu-ugwo ono; ye onye ono, eeme g'a ta sòhe nsò ono l'atakpa-nchi ekutara; waa le mkpushi-eka ezeke-eka ekutara; yee mkpushi-okpa ezeke-okpa ekutara iya. ¹⁵ Onye uke ono abya emeta konggo manù ono; bya emeru iya ye onwiya l'obochi-eka ekicha; ¹⁶ l'o bya eworu mkpushi-eka ekutara tsee le manù ono; meta iya phee ugbo esaa l'iphu Chipfu. ¹⁷ Manù ophu ghuduru iya l'obochi-eka be oo-tada onye ono, eeme g'a ta sòhe nsò ono l'atakpa-nchi ekutara; waa le mkpushi-eka ezeke-eka ekutara; waa mkpushi-okpa ezeke-okpa ekutara; waa l'eli mee anu ono, e gude gwee ngweja-apfu-ugwo ono. ¹⁸ Manù ophu ghuduru nu be oo-hu onye ono, byaru g'e mee ya g'a ta sòhe iya nsò ono l'ishi; gude pfua ugwo iphe-eji onye ono l'iphu Chipfu.

¹⁹ "Onye uke ono abya egwee ngweja-iphe-eji ono; gude pfua ugwo iphe-eji, onye ono meru; mbu onye ono byaru g'e mee ya g'a ta sòhe iya nsò ono. E -mechaa; l'o woru anu ono, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku ono gbua; ²⁰ woru ngweja-akpo-oku ono; yee ngweja-nri, tso iya nu l'oru-ngweja; gude pfua ugwo iphe-eji onye ono l'o bya aburu onye a ta sòdu nsò.

²¹ “Ole ọ -bụru l'onye ọbu akpa nri; ọphu ọ dudu ike anụ iphemiphe ono, a gushiru ono; g'onye ọbu kputa nwa ebili lanụ nụ g'ọ bụru kẹ ngweja-apfụ-ugwo; l'e woru iya maa g'ọ bụru ngweja-amama, e gude apfụ ugwo iphe-eji. Teme l'o wota nkeru-iri nkweka ukpokutu ereshi, a gworu lẹ manụ; g'ọ bụru ngweja-nri; waa manụ, jiru konggo; ²² mę ndo labo; ọzoo kparaka labo; ọphu rwukpọeru iya pho ẹka. Nanụ bę ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; l'e gude ọphuu gwee ngweja-akpo-ọku. ²³ O -be lẹ mbọku k'ẹsato l'ọ chiru iphemiphe ono byapfuta onye uke g'e gude mee ya g'a ta sọhe iya nsọ; gude iya bya l'onu-abata ọlo-ẹkwa-ndzukọ l'iphu Chipfu. ²⁴ G'onye uke ono kputa nwaturu ono; yee konggo, manụ jiru ejiji ono je amaa l'iphu Chipfu g'ọ bụru ngweja-amama. ²⁵ L'o woru nwaturu ono gbu; meta mee ya tada onye ọbu, eeme g'a ta sọhe nsọ ọbu l'atakpa-nchị ẹkutara; waa lẹ mkpushi-ẹka ezeke-ẹka ẹkutara; wakwapho lẹ mkpushi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹkutara. ²⁶ Onye uke ono abya emeta manụ ono bya emeru ye onwiya l'ọbochi-ẹka ẹkicha; ²⁷ l'o woru mkpushi-ẹka ẹkutara iya phee manụ ono ugbo ẹsaa l'iphu Chipfu. ²⁸ Onye uke ono abya emeta manụ ono, dụ iya l'ọbochi-ẹka ono tada l'ẹka ono, ọ tadaru mee anụ ono, e gude gwee ngweja-apfụ-ugwo ono, bụ iya bụ l'atakpa-nchị ẹkutara onye ono, eeme g'a ta sọhe iya nsọ ono; waa lẹ mkpushi-ẹka ezeke-ẹka ẹkutara; waa lẹ mkpushi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹkutara iya. ²⁹ Manụ ọphu ghuduru iya l'ọbochi-ẹka bę oo-hu onye ono, byaru g'e mee ya g'a ta sọhe iya nsọ ono l'ishi; gude pfua ugwo iphe-eji iya l'iphu Chipfu. ³⁰ L'ọ nwuta ndo ono; ọzoo kparaka ono, bụ ọphu onye ono duru ike gbata; gude gwee ngweja. ³¹ Nanụ bę oo-gude gwee ngweja-iphe-eji; l'o gude ọphuu gwee ngweja-akpo-ọku; yee ngweja-nri. Ọo ẹgube ono bụ g'onye uke a-nodu l'iphu Chipfu pfua ugwo iphe-eji onye ono, eeme g'a ta sọhe nsọ ono. ³² Ono bụ ekemu, duru onye oome; mbụ ekpenta ono; ọphu ọ dudu ike gbata iphe, ee-gude mee g'a ta sọhe iya nsọ.”

Ẹka igbulọ tsuru evu

³³ Tọbodu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu yee Eronu; sụ phe: ³⁴ “Unu -laephọ alị Kėnanu ono, bụ ẹka mu abya anụ unu g'ọ bụru okiphe unu ono; ọ -bụru l'ọ duru ọlo, nọ l'alị ono, mu meru; o nweru ẹka tsuru evu; ³⁵ g'onye nwe ọlo ono jekwa akọoru onye uke l'ọlo iya gbekwa dụ iya g'ọ tsuru evu. ³⁶ Onye uke ono a-sụ g'e gweshigbu iphe l'ọlo ono; teme l'ọ bahụ jeshia ahuma ẹka tsuru evu ọbu; ọo ya bụ g'ọ tọ tuko ọlo ono; yee iphe, nọ iya nụ gụ l'iphe, aasọ nsọ. E -gweshikotachaa iphe l'ọlo ono; g'onye uke ono bahụ l'ọlo ọbu je elee ya ẹnya. ³⁷ G'o lee ẹnya l'igbulọ ẹka tsuru evu ọbu; teke ọ bụ l'ọ dụ oyingo-oyingo; ọzoo l'ọ dụ uswe-uswe; teme ẹka ọbu dalahụ adalahụ; ³⁸ g'onye uke ono lufuta l'ọlo ono; woru ọnu iya gụ-chia g'ọ nọ ujiku ẹsaa. ³⁹ O -be lẹ mbọku k'ẹsaa; g'onye uke laphu azụ je elee ẹnya l'ọlo ọbu ọzo. Ọ -bụru l'evu ọbu sakahuru l'oma igbulọ ono; ⁴⁰ l'ọ sụ g'e bvufu mkpuma ono, tsuru evu ono je etuphaa l'ẹka aasọ nsọ l'azụ mkpukpu. ⁴¹ L'e kwoshia igbulọ ime ọlo ono ekwoshi mgburugburu; kpota iphe, e kwoshiru iya je awushia l'azụ mkpukpu l'ẹka aasọ nsọ. ⁴² L'e wota mkpuma ọzo gude tų-chishia ẹnya iya ọphu e bvukpofugbaaru pho; teme l'a kųtakwapho ẹpuchi ọzo gude rwaa ọlo ọbu ọzo.

⁴³ “Teke ọ bụ l'evu ọbu chafutaru l'ọlo ọbu ọzo g'e bvukpofuchaaru mkpuma mkpuma pho; e kwoshichaa ya; bya arwaphu iya azụ ọbu; ⁴⁴ g'onye uke laphu azụ jee elee ya ẹnya ọzo; teke ọ bụ l'evu ọbu bakahuru l'ọlo ọbu bę ọ bukwa evu, asakahụ asakahụ dụ l'ọlo ono; ọo ya bụ; l'a maru l'ọlo ọbu bųwaa ọlo, aasọ nsọ. ⁴⁵ G'e woru ọlo ọbu gbukaa; vuta mkpuma ọlo ọbu; mę oshi iya; waa ẹja, e gude rwaa ya je awushia l'azụ mkpukpu l'ẹka aasọ nsọ. ⁴⁶ Onye bahuru l'ọlo ono teke ono, a gụ-chikwaduru iya agụ-chi ono; bę a-buru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. ⁴⁷ Onye zeru l'ọlo ono kua mgbenya; ọzoo ria nri; g'onye ono sakwaa uwe iya asasa.

⁴⁸ “Ole ọ -bụru l'onye uke byaru g'o lee ọlo ono ẹnya; ọ huma l'evu ono ta aduedu ẹka ọ nọba l'ọlo ono g'a rwaphuchaaru iya azụ; g'ọ gụ ọlo ono l'ọlo, a ta sọdu nsọ; noo kele evu ọbu ta aduedu. ⁴⁹ Iphe, oo-gude mee ọlo ono g'ọ tọ bųhe ọlo, aasọ nsọ; bukwa g'ọ nwuta ẹnu labo; wotakwapho oshi sida; waa ẹkwa uswe-uswe; waa ẹsua isopu. ⁵⁰ L'o woru ẹnu lanụ gbu l'eli ite, a kpuru l'urwa, e yeru mini, doru risaa. ⁵¹ L'o wota oshi sida pho; waa ẹsua isopu pho; waa ẹkwa uswe-uswe pho; yee ẹnu pho, dzụ ndzụ pho; tuko tsee lẹ mee ẹnu ọphu e gburu egbugbu pho; yele mini pho, dų ree pho; woru iya phee l'ọlo ono akpo ẹsaa. ⁵² Oo-gude mee ẹnu pho; waa mini pho, dų ree pho; waa ẹnu ọphu nọ ndzụ pho; waa oshi sida pho; waa ẹsua isopu pho; waa ẹkwa

uswe-uswe pho mee ọlo ono g'a ta sọhe iya nsọ. ⁵³ L'ọ gude ẹnu k'ọphu nọ ndzụ pho lufu azụ mkpukpu je ahaa ya g'ọ pheba l'oma ẹgu. Ọ kwa ẹgube ono bẹ oo-shi pfa ụgwo iphe-ẹji; shi nno safu nturwu, du l'ulo ono. Ọo ya bu l'ulo obu aburu ọlo, a ta sọdu nsọ."

⁵⁴ Ono bu ekemu, g'ee-meje k'ekpenta, dukpoo l'udu iya l'udu iya; yee ẹjo akuruba; ⁵⁵ waa k'evu, turu l'uwe; yee ọphu turu l'ulo; ⁵⁶ waa k'onye ọnyá du l'ẹhu; ọzoo iphe du g'ẹkpá; ọzoo onye iphe tukashiru poopoo l'ẹhu; ⁵⁷ g'e shi ẹgube ono goshi teke iphe, bu iphe, aasọ nsọ; waa teke ọ bu iphe, a ta sọdu nsọ. Ono bu ekemu, g'ee-meje k'ekpenta; waa k'iphe, tsuru evu.

Onye iphe asoshi l'ẹhu

15 Tọbudu iya bu; Chipfu bya efulu yeri Mosisu yee Eronu: ² "Unu pfuru yeri ndu Izurelu; su phe-a: Ọ -duru onye nweru iphe, asoshi iya asoshi l'ẹhu; bẹ iphe ono, asoshi iya l'ẹhu ono bukwa iphe, aasọ nsọ. ³ Iphe ono meakwaru onye obu; ọ buru onye aasọ nsọ; me iphe obu ndu asoshi g'ososhi; ọzoo l'ọ duru iphe, e gude gbobuta iya bẹ ọ bukwapo iphe, meru; a ndu asọ iya nsọ. ⁴ Iphe, bukpo iphe-azee, onye ono, iphe asoshi l'ẹhu ono zeru azee bẹ buakwaa iphe, aasọ nsọ; teme iphemiphe, bu iphe, ọ noru anọ l'a-bukwarupho iphe, aasọ nsọ. ⁵ G'onye denyiru ẹka l'iphe-azee onye obu; sakwaa uwe iya asasa; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ⁶ Onye noru anọ l'iphe, onye iphe shi l'ẹhu asoshi shi ndu anọ; g'onye ono sakwaa uwe iya; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ⁷ G'onye denyiru onye iphe shi l'ẹhu asoshi ẹka sakwaa uwe iya; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ⁸ Onye ono, iphe asoshi l'ẹhu ono -gbua onye a ta sọdu nsọ onu-mini; g'onye obu sakwaa uwe iya; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ⁹ Teme iphe, aagbajeko agbagba, onye ono, iphe asoshi ono noru gbaa bẹ buakwaa iphe, aasọ nsọ; ¹⁰ teme onye denyiru ẹka l'iphe, onye obu shi ndu anọ; g'a sokwaa onye obu nsọ jasụ nchi ejihu. Onye wotaru iphe obu bẹ a-sakwa uwe iya wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ¹¹ Onye iphe shi l'ẹhu asoshi -denyi onye ọzo ẹka; ọphu ọ kwoduru ẹka; g'onye ono sakwaa uwe iya asasa; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ¹² Ọ -buru ite, a kpuru l'urwa bẹ onye obu denyiru ẹka; g'a tukpokwaa ya; teke ọ bu iphe, e gude oshi mee; g'e gudekwa mini saa iphe obu asasa. ¹³ "Onye ono, iphe asoshi l'ẹhu ono -kaepho mma; g'ọ gutaru onwija ujiku esaa nọ g'e gude mee ya g'a ta sọhe iya nsọ; l'ọ saa uwe iya; gude mini, doru risaa wua ẹhu; l'ọ bya aburu onye a ta sọdu nsọ. ¹⁴ Ọ -be lẹ mboko k'esato l'ọ nwuta kparaka labo; ọzoo unwu ndo labo gude bya l'ataphu Chipfu l'onu-abata ọlo-ekwandzukọ; bya anụ iya onye uke. ¹⁵ Onye uke anwuta iya gude gwee ngweja. Nanu bẹ oo-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; l'ọ gude ọphuu gwee ngweja-akpo-ọku. Noo g'ee-shi bu ono l'ọ pfa ụgwo iphe-ẹji onye ono, iphe asoshi l'ẹhu ono l'iphu Chipfu. ¹⁶ "Teke nwoke gboshiru unwuda; g'ọ wukotakwa ẹhu iya l'ophu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ¹⁷ Ẹkwa; ọzoo akpo, a gbọru unwuda kpua bẹ ee-gude mini saa asasa. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ¹⁸ Nwoke yee nyee ya -kwaa akwakwa; ọ -buru lẹ nwoke ono gbọru iphe; g'ephenebo jekwa awua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu phe nsọ."

Nwanyị, anọ nsọ

¹⁹ "Ọ -buru lẹ nwanyị bẹ nsọ-nwanyị eme bẹ ọo-buru onye mmerwu du l'ẹhu abali esaa; teme onye denyiru iya ẹka a-buru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. ²⁰ Iphe, bu iphe, ọ zekpooru azee teke ono, ọono nsọ ono; ọzoo iphe, ọ noru anọ bẹ tukoakwaru buru iphe, aasọ nsọ. ²¹ Onye denyiru iphe-azee ya ẹka; a-sa uwe iya asasa; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ²² Onye denyiru iphe, ọ noru anọ ẹka; a-sa uwe iya asasa; wua ẹhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bẹ a taa sọhedu iya nsọ. ²³ Onye denyiru iphe-azee ya ẹka; ọzoo oshi, ọonoje anọ ẹka bẹ buakwaa onye aa-sọ nsọ jasụ nchi ejihu. ²⁴ Ọ -buru lẹ nwoke jepfuru nwanyị, anọ nsọ; mee ono, ala nwanyị ono -rwua ya l'ẹhu; g'a sokwaa ya nsọ nọ abali esaa. Teme iphe, nwoke ono zeru azee g'ọ ha abukotaru iphe, aasọ nsọ.

²⁵ “Ọ -bụru lẹ nwanyi bẹ mee larụ ujiku olemole lẹ teke ọ tọo nọdu nsọ; ọzoo lẹ mee ọbu laghataru onye ọbu ujiku ole, ọonoje nsọ; g'a sọkwaa onye ọbu nsọ g'aasoje iya mę ọ -nọdu anọ nsọ phọ. ²⁶ Iphe, bụkpoo iphe-azęe, ọ zęru azęe l'iphe, bụkpoo mbọku lẹ mbọku ono, mee ono ala iya ono; bę aa-sọkwapho nsọ g'a sọru iphe-azęe, ọozeje mę ọ -nọdu anọ nsọ phọ. Iphe, bụ iphe, ọ nọru anọ; g'a sọkwaa ya phọ ęgube ono, aasoje iya mę ọ -nọdu anọ nsọ ono. ²⁷ Iphe, bụ onye denyiru ęka l'iphe ono bụakwaa onye aasọ nsọ. G'onye ono sakwaa uwe iya; wụa ęhu. A -nọwaa jasụ nchi jihu bę a taa sọhedu iya nsọ. ²⁸ Obenu lẹ-a; mee ọbu -labuhę ya phọ; g'ọ gụ-taru onwiya ujiku ęsaa nọ. E -mechaa l'ọ bya abụru onye a ta sọdu nsọ ²⁹ O -be lẹ mbọku k'ęsato g'onye ọbu nwuta kparaka labọ; ọzoo ụnwu ndo labọ; nwutaru onye uke l'ọnu-abata ọlo-ękwa-ndzukọ. ³⁰ G'onye uke ono nwuta ęnu lanụ gude gwee ngweja-iphe-ęji; l'ọ gude ọphuu gwee ngweja-akpọ-ọku. Onye uke ono e-shi nno pfula ụgwọ iphe-ęji nwanyi ono l'iphu Chipfu lẹ kę mee ono, larụ iya nụ ono, shi mee ya; ọ bụru onye aasọ nsọ ono.

³¹ “Noo g'unu e-shije dobe ụnwu Ízuręlu iche l'iphe, e-me g'ęphe bụru ndu aasọ nsọ; g'ęphe ta abụru ndu aasọ nsọ; nwụhu; m'ęphe tųrwua ọlo-ękwa mu ono, nọ l'echilabọ phę ono.”

³² Ono bụ ekemu, a tųru doberu nwoke, iphe asọshi asọshi l'ęhu; yęe nwoke, gbọru ụnwuda; shi nno bụru onye aasọ nsọ; ³³ bya abụkwarupho kę nwanyi, nsọ-nwanyi eme. Ọ bụ k'onye iphe asọshi l'ęhu; m'ọ bụ nwoke-o; m'ọ bụ nwanyi-o; yęe k'onye jepfuru nwanyi, aasọ nsọ.

Eswe apfu ụgwọ iphe-ęji

(Uke 23:26-32; Ọgụ 29:7-11)

16 O be lẹ g'ụnwu Erọnu dųchaa ębo nwụhu; g'ęphe jekubeerupho l'atatiphu Chipfu phọ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu; ² sụ iya: “Pfururu yeru nwune ngu, bụ Erọnu sụ iya g'ọ tọ bụjekwarupho teke dų iya ree bę ọo-byaję l'ęka-kakọta-adų-nsọ ono; mbụ l'ęka ono, e gude ękwa kobuta ono, bụ iya bụ l'iphu ęka aapfuję ụgwọ iphe-ęji, bụ ọphu nọ l'eli okpoko Chileke ono; ọdumeka bę ọo-nwụhukwa. Noo kęle mu anọduje l'urwukpu bya l'eli ęka aapfuję ụgwọ iphe-ęji ono. ³ Waa gę Erọnu e-gudeje bahụ l'ęka-kakọta-adų-nsọ ono baa: Oo-gude nwa oke-eswi, oo-gude gwee ngweja-iphe-ęji; bya egude ebili, oo-gude gwee ngweja-akpọ-ọku.

⁴ “L'ọ chįta uwe-ime-ęhu ọchaa, e doberu nsọ phọ yęe; bya eyekwaaphọ nwįba ọchaa, eeyęe l'ime ęhu; l'ọ wota ękwa-ọchaa atų-butal'upfu gude tubuta onwiya; bya ewota okpu-ękwa ọchaa kpuru. Uwe ono g'ọ ha dųkota nsọ; noo g'ọ gude o je l'a-wųada ęhu tęme l'ọ gude uwe ono kwaa onwiya akwa ono.

⁵ “Gę ndu Ízuręlu kpęe Erọnu mkpi labọ g'ọ gude gwee ngweja-iphe-ęji; waa ebili lanụ, oo-gude gwee ngweja-akpọ-ọku. ⁶ Gę Erọnu kpųta oke-eswi phọ gude gwee ngweja-iphe-ęji kę nkiya; shi nno pfula ụgwọ iphe-ęji, o meru; yęe kę ndibe iya l'atatiphu Chipfu. ⁷ L'ọ bya akpųta mkpi labọ phọ bya l'atatiphu Chipfu l'ọnu-abata ọlo-ękwa-ndzukọ. ⁸ Erọnu abya eworu ido tųaru mkpi labọ ono. Ido lanụ a-bųru kę Chipfu; ọphuu abųru kę Azazęlu. ⁹ Erọnu abya akpųta mkpi ọphu ido Chipfu daru gude gwee ngweja-iphe-ęji; ¹⁰ obenu lẹ mkpi ọphu ido kę Azazęlu daru bę aa-kpųta lẹ ndzų bya l'atatiphu Chipfu g'e gude iya pfula ụgwọ iphe-ęji; tęme l'a kpųtawa iya rọ je ahaa l'echięgu g'ọ lapfu Azazęlu.

¹¹ “Erọnu abya akpųta oke-eswi phọ, oo-gude gwee ngweja-iphe-ęji; gude pfula ụgwọ iphe-ęji onwiya yęe kę ndibe iya phọ. L'ọ woru oke-eswi ono gbua g'ọ bųru ngweja-iphe-ęji k'onwiya ono. ¹² L'ọ wota iphe, aaguję ọku; vọta ọku l'ọru-ngweja, nọ l'atatiphu Chipfu; vọ-jia ya avọ-ji; bya ahata ụnwù-isęnsu ọphu e-ji mkpoji ęka labọ, e gwerų rwukuru rwukuru; gude bahụ l'ęka ono, e kobutaru ękwa ono. ¹³ L'ọ bya eworu ụnwù-isęnsu ono tukobe l'eli ọku ono, nọ l'atatiphu Chipfu ono; k'ọphu ęnwuru-ọku ụnwù-isęnsu ono a-kpų tųuu kpų-chia ęka ono, aanọduje apfu ụgwọ iphe-ęji ono, nọ l'eli okpoko ono, e doberu ekemu ono. Ọo ya bụ k'ọphu ọ tọo nwụhudu. ¹⁴ L'ọ meta mee oke-eswi ono; gude mkpųshi-ęka phee ya l'eli ęka ono, aapfuję ụgwọ iphe-ęji ono; l'ọ gudek-waphọ mkpųshi-ęka phee mee-iphe ono mgbo ęsaa l'iphu ęka ono, aapfuję ụgwọ iphe-ęji ono.

¹⁵ “L'ọ woru mkpi phọ, e gude gwee ngweja-iphe-ęji ndu Ízuręlu phọ; woru gbua egbugbu; gude mee ya bahụ l'ime ęka ono, e kobutaru ękwa ono; woru mee ya ono mee g'ọ meru mee oke-eswi phọ; mbụ phee ya l'eli ęka ono, aapfuję ụgwọ iphe-ęji ono; yęle iphu ęka ono, aapfuję ụgwọ iphe-ęji ono. ¹⁶ Ọ bụru ęgube ono bę oo-shi

pfua ugwo iphe-eji k'eka-kakota-adu-nsọ ono; kele ndu Ízurelu be buwaa ndu aasọ nsọ; waa kele ephe meswe-waru iphe l'iphe-eji, ephe mekotaru g'ọ ha. Ọ bukwarupho nno bu g'oo-me iya le k'ulo-ekwa-ndzukọ, bu ophu no l'echilabọ phe teke ono, ephe bu ndu aasọ nsọ ono. ¹⁷ G'ọ tọ dukwa onye a-nọdu l'ime ọlo-ekwa-ndzukọ ono; me Eronu bahupho l'eka-kakota-adu-nsọ ono je anọdu apfu ugwo iphe-eji; jasụ l'ọ pfu-ghee ugwo iphe-eji k'onwiya; yee ke ndibe iya; yee ke ndu Ízurelu l'ophu; lufuta. ¹⁸ E -mechaa l'ọ jeshia l'oru-ngweja ono, no l'atatiphu Chipfu ono; je apfu ugwo iphe-eji k'eka ono. L'ọ meta mee oke-eswi phọ; yee mee mkpi phọ; wuru ye le mpu, e mobegbaaru l'oru-ngweja ono. ¹⁹ L'ọ meta mee ono gude mkpushi-eka iya phee ya l'oru-ngweja ono mgbo esaa; shi nno swafu iya asọ nsọ ke ndu Ízurelu; dobe iya nsọ ọzo."

Mkpi, vu iphe-eji, ndu Ízurelu meru

²⁰ "Eronu -pfuchaa ugwo iphe-eji, e meru l'eka-kakota-adu-nsọ ono; yee k'ulo-ekwa-ndzukọ ono; yee k'oru-ngweja ono; l'ọ bya akpufuta mkpi phọ, no ndzu phọ. ²¹ L'ọ bya eworu eka labọ byabe mkpi k'ono, no ndzu ono l'ishi; mbu Eronu; bya atuko ejo-iphe, ndu Ízurelu mekotaru; mekpoo emeswe, ephe meswekotaru; yee iphe-eji, ephe mekotaru g'ọ ha; pfushikota kpua ya; l'ọ tuko iya byabe mkpi ono l'ishi; kpuru iya kpee onye a turu eka g'ọ je ahaa ya l'echiegu. ²² Ọ buru mkpi ono e-vutakota ejo-iphe phe g'ọ ha laa l'oma-egu; eka e budu ebubu; je anọdu. Ọ buru eka oo-je ahaa mkpi ono bu l'echiegu.

²³ "Eronu abahu l'ulo-ekwa-ndzukọ je eyefu uwe ochaa ono, o yeru teme o bahushia l'eka-kakota-adu-nsọ ono. O -yefuchaa ya l'ọ haa ya l'eka ono. ²⁴ L'ọ nọdu l'eka du nsọ wua ehụ; woru uwe iya ye; lufuta bya egwee ngweja-akpo-oku ke nkiya; yee ke ndu Ízurelu; shi nno pfua ugwo iphe-eji k'onwiya yee ke ndu Ízurelu. ²⁵ L'ọ woru eba-anu, e gude gwee ngweja-iphe-eji phọ kpoo oku l'oru-ngweja. ²⁶ Onye phọ, jeru je ahaa mkpi phọ; g'ọ lapfu Azazelu phọ; l'a-sakwaphọ uwe iya; wua ehụ; teme l'ọ batawaro l'ime eka ndu Ízurelu kpoberu ọlo-ekwa phe. ²⁷ Oke-eswi phọ; yee mkpi phọ, e gude gwee ngweja-iphe-eji phọ, bu ophu e wobataru mee ya l'eka-kakota-adu-nsọ g'e gude pfua ugwo iphe-eji phọ; be aa-paru lufu l'azu eka ndu Ízurelu kpoberu ọlo-ekwa phe; l'e woru akpo iya; waa anu iya; mekpoo nshi iya kpoo oku. ²⁸ G'onye ono, jeru akpoo ya oku ono sakwaa uwe iya asasa; wua ehụ; teme l'ọ bata l'ime eka ndu Ízurelu kpoberu ọlo-ekwa phe."

Ekemu eswe apfu ugwo iphe-eji

²⁹ "No iya; g'iphe-a bukwaru iphe, Chileke toru okpa iya su g'e tsoje, unu e-meje jasụ l'ojejoje. Mbua; o -rwuje l'onwa esaa; le mboku, onwa ono du l'abalị iri; unu aswije egu. Unu te ejekwa ozi ejeje ophu; mbu unube ndu a nwuru le Ízurelu; me ndu lwaru alwalwa, bu l'echilabọ unu; ³⁰ kele ọo mboku ono be aa-pfu ugwo iphe-eji, unu meru; g'e gude sachafu unu iphe-eji, unu meru g'ọ ha; unu aburu ndu a ta sọdu nsọ l'iphu Chipfu. ³¹ Mboku ono a-buru unu eswe Sabatu, bu eswe-atuta-unme; unu aswija egu. Iphe ono bu iphe, Chileke toru okpa iya su g'e tsoje, unu e-meje jasụ l'ojejoje. ³² Ọ buru onye uke, a wuru manụ l'ishi dobe nsọ g'ọ buru onye uke l'ozori nna iya bu onye a-pfu ugwo iphe-eji obu. Oo-yeje uwe ochaa ono, du nsọ ono. ³³ L'ọ pfua ugwo iphe-eji, e meru l'eka-kakota-adu-nsọ; me k'ulo-ekwa-ndzukọ; me k'oru-ngweja; l'ọ bya apfu ugwo iphe-eji, ndu-uke meru; me ke ndu Ízurelu l'ophu. ³⁴ Ono a-buwaruro iphe, Chileke toru okpa iya su g'e tsoje, unu a-nọdu emewaro jasụ l'ojejoje; mbu l'aa-pfuje ugwo iphe-eji, unu Ízurelu l'ophu mekotaru. Ọ buru mgbo lanu l'apha be ee-meje iya."

E mekotapho iphemiphe ge Chipfu suru Mosisu g'e mee ya.

Ekemu g'a ta tajeshi mee-iphe

17 Tọbodu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ² "Waa iphe, ii-pfuru yeru Eronu yee unu iya; yee unu Ízurelu l'ophu baa; su phe-a: Wakwa iphe, Chipfu turu ekemu iya baa: ³ Ọ -duru onye Ízurelu gburu eswi; ozoo nwaturu; ozoo egu l'ime eka ephe kpobegbaaru ọlo-ekwa phe; ozoo l'azu eka ono; ⁴ ophu onye ono egudedu iya bya l'onu-abata ọlo-ekwa-ndzukọ g'e gude gwee ngweja nu Chipfu l'iphu ọlo-ekwa Chipfu ono; onye ono be ikpe ochi nmaakwaru; o buakwaa ochi be o gburu. G'e bufukwa iya le ndu nkiya. ⁵ Iphe, meru iphe, a turu ekemu-a bu g'ọ mee ge ndu Ízurelu wotaje ngweja ono, ephe anọduje egwe l'oma egu ono; bya eg-

weru nụ Chipfu; mbụ g'èphe woru iya nụ onye uke l'ònu-abata ụlo-èkwa-ndzukò; g'ò gbua ya g'ò bụru ngweja-èhu-guu, e gwerụ Chipfu. ⁶ Onye uke ono epee mee anụ ono l'òru-ngweja l'ònu-abata ụlo-èkwa-ndzukò; bya akpò ẹba iya ọku g'ò bụru ngweja, mkpò iya dụ Chipfu ree. ⁷ Èphe te egweèduru ngweja phẹ anụ agwa, a kpuru; ọ dụ g'èghu; mbụ agwa ono, meru èphe dụ ghèleghelehele ono. Ono bụ iphe, Chipfu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje, èphe a-nòdu eme jasụ l'òjejeje; èphe eme iya; e -shi l'ògbo sweru ọgbo.

⁸ "Sụ phẹ lẹ-a: Onye bụ onye Ízurelu; ọzoo onye lwarụ alwalwa, èphe l'èphe bu, bụ onye gwerụ ngweja-akpò-ọku; ọzoo l'ò dūru ngweja ọzo, ọ nūru; ⁹ ọphu o gudedu iya bya l'ònu-abata ụlo-èkwa-ndzukò bya egweru nụ Chipfu; g'e bufukwa onye ọbu lẹ ndu nkiya.

¹⁰ "Iphe, bụkpoo onye Ízurelu; ọzoo onye lwarụ alwalwa l'alì Ízurelu, tarụ mee-iphe bẹ mu a-nòduepho achì lẹ njo; mbụ l'onye ono, tarụ mee-iphe ono; bẹ mu e-bufu lẹ ndu nkemu. ¹¹ Noo kẹle ndzụ iphemiphe, e meru ememe dobe bụ lẹ mee bẹ ọ dū. Ọ kwa mee ono bẹ mu nūru unu g'unu gudeje iya bya apfua ụgwo iphe-èjì unu l'òru-ngweja. Ọ bụru mee bẹ eegudeje apfụ ụgwo ndzụ nemadzụ. ¹² Ọo ya kparụ iphe, mu sūru unubẹ ndu Ízurelu: G'ò tọ dukwa g'unu ha onye a-tajẹ mee-iphe; ọphu ọ dukwa onye lwarụ alwalwa, unu l'èphe bu ebubu, a-tajẹ mee-iphe.

¹³ "Ọ -dūru onye Ízurelu; ọzoo onye lwarụ alwalwa, unu l'èphe bu, akpa l'ègbudu; ọ -gbua anụ; ọzoo ẹnu, a ta sọdu nsọ; g'onye ono phushikwaa mee ya l'alì kpochia ya ẹja. ¹⁴ Noo kẹle iphemiphe, nọ ndzụ, e meru ememe bụ lẹ mee bẹ ndzụ iya nọ. Ọ bụru iya kparụ, iphe, mu sūru ndu Ízurelu: 'Unu ta adukwa mee iphe, unu a-tajẹ; kẹle ndzụ iphemiphe, e meru ememe bụkota lẹ mee bẹ ọ nọ; l'onyemonye tarụ iya nụ bẹ ee-bufukwa ebufu.'

¹⁵ "Onyemonye kpò; m'ò bụ onye a nwuru lẹ Ízurelu; m'ò bụ onye lwarụ alwalwa, bụ onye tarụ iphemiphe, bụ iphe, nwuhuru anwuhu; ọzoo iphe, anụ dzugburu; bẹ a-sa uwe iya asasa; wua ẹhu; l'ò bụru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu; tẹme l'ò bụru onye a ta sọdu nsọ. ¹⁶ Ọle ọ -būru l'onye ọbu ta saduru uwe iya; ọphu ọ wuduru ẹhu; bẹ èjo-iphe ọbu, o meru tukokwaru iya l'ishi."

Akwakwa nwoke yẹe nwanyị ọphu adudu ree

18 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósisu sụ iya: ² "Waa iphe, ii-pfuru yeru unwu Ízurelu baa; sụ phẹ-a: Ọ kwa mbèdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu. ³ Unu te emekwa g'eemeje lẹ Ijiputu, bụ iya bụ ẹka ono, unu shi buru ono; tẹme ọphu unu emekwa g'eemeje l'alì Kénanu, bụ alì ẹka ono, mu edu unu ala ono. Unu te etsokwa ẹka phẹ. ⁴ Unu mejekwa iphe, mu tūru l'ekemu; waa iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; kẹle ọ kwa mbèdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu. ⁵ Unu tsojekwa iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; unu emekwaphọ iphe, mu tūru l'ekemu, bụ iphe, onye meru iya nụ e-gude nọdu ndzụ. Ọ kwa mbèdua bụ Chipfu.

⁶ "G'ò tọ dukwa onye e-jepfu onye èphe l'iya bụ ọkpobe abubu g'èphe l'iya kwaa; kẹle ọ kwa mbèdua bụ Chipfu. ⁷ Te ejekwa g'unu lẹ ne ngu kwaa; shi nno mee nna ngu iphe-iphere; noo kẹle onye ọbu bụ ne ngu. G'unu lẹ ne ngu ta akwakwaa akwakwa nwoke yẹe nwanyị. ⁸ Te jepfukwa nyee nna ngu; kẹle ọ kwa eme nna ngu iphe-iphere. ⁹ Te jepfukwa onye unu l'iya bụ nwune ọzoo nwanna; m'ò bụ l'unuphu lanụ bẹ e yeru unu; ọzoo l'e yeru iya l'ibe onye ọzo. ¹⁰ Te jepfukwa nwanwa ngu; m'ò bụ nwa ngu nwoke nwuru iya; ọzoo nwa ngu nwanyị nwuru iya; kẹle ono bụkwa eme onwongu iphe-iphere. ¹¹ Te jepfukwa nwada nyee nna ngu; mbụ onye e yeru nna ngu; noo kẹle ọ bụ nwanna ngu nwanyị. ¹² Te jepfukwa nwune nna ngu; noo kẹle èphe lẹ nna ngu bụ mee lanụ. ¹³ Te jepfukwa nwune ne ngu; noo kẹle èphe lẹ ne ngu bụ mee lanụ. ¹⁴ Te jepfukwa nyee nwune nna ngu; shi nno mee nwune nna ngu ọbu iphe-iphere, noo kẹle ọo nyee nwune nna ngu. ¹⁵ Te jepfukwa nyee nwa ngu; kẹle ọo nyee nwa ngu bẹ ọ bụ. Be jepfukwa iya. ¹⁶ Te jepfukwa nyee nwune ngu; kẹle ọ kwa eme nwune ngu iphe-iphere. ¹⁷ Te jepfukwa nwanyị; yẹe nwa iya; ọphu i jepfukwa nwanwa nwanyị ono; ọzoo onye ọphu nwa iya nwoke nwuru; ọzoo onye nwa iya nwanyị nwuru; noo kẹle èphe l'iya bẹ bụ mee lanụ. Onye eme nno eme èjo-ememe. ¹⁸ Te ejekwa aluta nwune nyee ngu g'èphe lẹ nwune iya bya anọdu kpaaha ẹnya l'ibe ngu. Tẹme unu l'iya akwaa akwakwa nwoke yẹe nwanyị l'ẹka nyee ngu nọkwadu ndzụ.

¹⁹ "Te jepfukwa nwanyị teke ọnono nsọ; mbụ teke aasokwadu iya nsọ kẹ nsọ-nwanyị ono, eme iya nụ ono. ²⁰ Te jepfukwa nyee nwoke obutobu ngu; shi nno merwua onwongu. ²¹ Ta adukwa unwu ngu ọphu ii-kwe g'e gude

kpoo oku gude gwaa agwa ono, bu Moleku; mbu-a; te shikwa egube ono merwua epha Chileke ngu. O kwa mbedua bu Chipfu. ²² Te jepfukwa nwoke ibe ngu g'unu l'iya kwaa akwakwa nwoke yee nwanyi; kele ono bukwa ebyi. ²³ Te jepfukwa anu; shi nno merwua onwongu. G'o to dukwa nwanyi, a-togbo onwiya g'anu jepfu iya; kele ono bukwa ejo ahuma be o bu.

²⁴ "G'o to dukwa iphe ono me nanu, unu e-gude merwua onwunu; noo kele o iphemiphe-a be ohamoha gude merwushia onwophe; mbu ndu-a, mu abya achifu l'iphu unu-a. ²⁵ Umere phe ono woru ali eka ono merwushia; mu nua ndu eka ono aphu; ali ono gboshia ndu bu iya nu g'onye gboru egbo. ²⁶ Ole-a; unu tsojekwa iphe, mu toru okpa iya su g'e tsoje; waa iphe, mu toru l'ekemu. Ophu o dukwa onye e-je eme iphe ono, bu ahuma ma ono me nanu. G'onye a nwuru le Izurelu te emekwa iya; ophu onye Iwaru alwalwa emekwa iya; ²⁷ kele o ahuma ahuma ono g'o ha be ndu ali-a meru; mbu ndu ono, vuru unu uzo bua l'eka-a; ephe merwushia ali-a. ²⁸ O kwa k'opu ali ono ata agboshidu unu g'onye gboru egbo; me unu merwushie ya pho; egube ono, o gboshiru oha ono, vu unu uzo ono. ²⁹ Kele o -duru onye meru ahuma ahuma ono; be ee-bufukwa onye ono le ndu nkiya.

³⁰ "Noo g'o gude unu je l'emeje iphe, mu suru g'e meje; g'o to du ejo omelali ono ophu unu e-meje, bu ophu e shi emeje teme unu lwa ono; ophu unu egude iya merwushia onwunu; kele o kwa mbedua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu."

Ekemu, ekemu ozo dugbaa nu

19 Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeri Mosisu su iya: ² "Waa iphe, ii-pfuru yeri unu Izurelu l'opu baa; su phe le-a: Unu dukwa nsu; kele mbedua, bu Chipfu bya aburu Chileke unu dukwa nsu. ³ G'onyenonu l'ime unu kwabejekwa ne iya ephe le nna iya ubvu. Unu edobeje ekemu eswe-atuta-unme mu; kele o kwa mu bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

⁴ "Unu te jejekwa l'agwa; ophu unu akpukwa agwa akpukpu doberu onwunu; kele o kwa mbedua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

⁵ "Unu -nodu egweru Chipfu ngweja-ehu-guu; unu gwejekwa iya l'uzo, oo-nata iya unu. ⁶ G'a tajakwa iphe ngweja obu le mboku, unu gweru iya; ozo le nchitabohu iya. O -buru l'o duru ophu phoduru jasu le mboku k'eto; g'a kpoo ya oku. ⁷ O -bukwanuru l'a taru iya ilile le mboku k'eto ono be o buakwaa ahuma be e meru; ophu a taa nataekwa iya. ⁸ Oo ya bu l'onymonye, bu onye taru iya nu be ejo-iphe, o meru a-tukoru l'ishi; kele o merwuru iphe, duru Chipfu iche. Onye ono be ee-bufukwa le ndu nkiya.

⁹ "Unu -nodu akpata iphe, unu meberu l'egu; unu ta akparwujekwa okoke; ophu unu aturutajekwa ophu nashihuru ndu akparu iya unu daa l'ali. ¹⁰ Unu te jejekwa mkpakwa akparu vayinu l'opfu-vayinu unu; ophu unu aturutajekwa ophu dashihuru l'ali. Unu pajeru ndu k'ono haaru ndu ukpa; waa ndu Iwaru alwalwa; noo kele o kwa mbedua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

¹¹ "Unu te ezijekwa iphuru; ophu unu adzujekwa uka; ophu unu aghojekwaru nwibe unu ugho. ¹² Unu ta akpapyabekwa iphe, unu meru gude epha mu ga enwa; shi nno merwua epha Chileke unu. O kwa mbedua bu Chipfu.

¹³ "Te erijekwa nemadzū ibe ngu urwu; ophu i najekwa iya nfu. G'aswa ozi onye i butaru k'ozi ta akwajekwa ngu akwakwa l'eka futa utsu. ¹⁴ Te ephujekwa onye ada nkuchi iphu; ophu i dochijekwa onye ata aphudu uzo iphe l'uzo. Tsuje Chileke ngu ebvu; noo kele o kwa mbedua bu Chipfu.

¹⁵ "Unu te ekpejekwa ikpe, apfuduru-oto. Unu te elejekwa onye ukpa enya l'iphu haaru iya enge; kele o bu onye ukpa; ophu unu akwabejekwa onye ha shii ubvu haaru iya enge; kele o bu onye ha shii. G'ikpe, unu e-kpe-je nemadzū ibe unu buru ikpe, pfuru oto. ¹⁶ Te etsokwaru aghaphe asuphe asulasu; ophu i nodujekwa le mpfube g'e gbua nwibe ngu. O kwa mbedua bu Chipfu.

¹⁷ "Ge nwune ngu ta adujekwa ngu ashī l'ime okpoma. Gudeje obu ngu baaru iya mba g'i ti tsoru keta oke l'ejo-iphe, onye obu meru. ¹⁸ Te emelatajekwa iphe, unu ndibe unu meru ngu; ophu o dukwa onye ophu ii-vu-geru aphu l'obu. O chia g'i yee nemadzū ibe ngu obu g'i yeri onwongu. O kwa mbedua bu Chipfu.

¹⁹“Unu mejekwa iphe, mu t̄oru ọkpa iya s̄u g'e tsoje. G'a ta hajekwa an̄u-ulo g'o shia ọphu yee ya abudu udu an̄u lan̄u. Ọphu ì kujekwa uzi iphe labo l'opfu ngu; ọphu i yejekwa uwe, abudu udu ekwa lan̄u be e gude kwaa ya.

²⁰“Ọ -duru onye jepfuru nwamgboko, a gbaru ohu, e kwetawaru l'ee-ke nwoke ozo; teme ọphu ọ budu l'a gbafutawaru iya g'o nweru onwiya; g'e kpekwa ya ekpekpe nukwa ndu ọbu ọphu, rwuberu phe nu. Ọle g'e te egbukwa phe egbugbu; noo kele nwamgboko ono bukwa du ohu. ²¹ G'onye ke nwoke kp̄takwa ebili gude bya an̄u l'onu-abata ulo-ekwa-ndzuk; g'e gude gweeru iya ngweja-apfu-ugwo l'iphu Chipfu. ²² Onye uke egude ebili ono, e gude gwee ngweja-apfu-ugwo ono pfua ugwo iphe-aji onye ono l'iphu Chipfu; l'a ḡaru iya nvu l'iphe-aji ono, o meru ono.

²³“Unu -bahupho l'al̄i ono; unu bya eyeshia ya oshi-omi, dugbaa iche iche, eeri mebyi iya eriri; unu sojekwa mebyi iya ns̄o. G'a sokwaa ya ns̄o ono apha eto; g'e te erikwa iya eriri. ²⁴ Teke o beerupho l'apha k'eno g'e doo akpuru, oshi ono m̄itaru ns̄o; woru gweeru Chipfu ngweja-ekete. ²⁵ O -be l'apha k'ise; unu awatawaro eri akpuru oshi ọbu. Ọ buru nno bu g'ee-shi; iphe, unu meberu l'al̄i emehuaha; eevu aka shii eje. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

²⁶“Unu ta atajekwa an̄u, mee dukwadu. Unu te emejekwa omamanshi; ọphu unu emejekwa mgbashi. ²⁷ Unu ta akpufubebekwa egbushi, no unu l'ishi; ọphu unu akpu-byishijekwa ej̄i-agba unu akpubyishi. ²⁸ Unu te eye-batajekwa onwunu ọnyá l'ehu opfu le nemadz̄u nwuhuru; ọphu unu ebyikashijekwa onwunu mbo. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu ọbu.

²⁹“Te emekwa nwada ngu g'ọ buru nwanyi-ovuoba; shi nno merwua nwa ngu ọbu; a -nonyakwa; ọ buru ndu agba ukpara e-sweta ndu unu; ejo-ememe eji al̄i ono bushihu. ³⁰ Unu dobeje ekemu eswe-atuta-unme mu; unu akwabaje ulo mu ono, du ns̄o ono ubvu; kele ọ kwa mb̄dua bu Chipfu.

³¹“Unu te ejejekwa aji maa l'ibe ndu ọphu ọphulanya; ozoo ndu jibya; noo kele ephe e-merwu unu. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

³²“Gbeshijekwaru ndu-ishi-ewó l'oshi. Kwabeje ndu bu ọgeranya ubvu; l'ì tsuje Chileke ebvu. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu.

³³“Ọ -duru onye lwaru alwalwa l'al̄i unu; unu te emekpakwa iya ehu. ³⁴ G'e mejekwa onye lwaru alwalwa, bu l'al̄i unu g'eemeje onye a nwuru le Izurelu. Unu yekwaa onye ono obu g'unu yeru onwunu; noo kele unub̄dua shikwapho buru ndu lwaru alwalwa l'al̄i Ijiputu. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu bya aburu Chileke unu.

³⁵“Unu -n̄odu at̄u ogologo iphe; ozoo erwa iphe; ozoo g'iphe habe l'igwerigwe; unu te emejekwa iya l'uzo, apfuduru-oto. ³⁶ Unu gudejekwa iphe, darwuru nu gude mee ya; mbu iphe, e gude at̄u erwa iphe ọphu bu ọkpobe iya; yee ọkpobe nkweka; yee ọkpobe ekpemu be bugbaa iphe, unu e-gudeje t̄u iphe. Ọ kwa mb̄dua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu; onye dufutaru unu l'al̄i Ijiputu. ³⁷ Ọo ya bu le-a; unu tsokotaje iphe, bukpo iphe, mu t̄oru ọkpa iya s̄u g'e tsoje; waa iphe, mu t̄uru l'ekemu g'ọ ha. Unu meje iya nno; noo kele ọ kwa mb̄dua bu Chipfu.”

Ah̄u onye meru iphe-aji

20 T̄obudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu s̄u iya: ²“Waa iphe, ii-pfuru yeru unwu Izurelu baa: Iphe, bukpo onye Izurelu; ozoo onye lwaru alwalwa bya eburu le Izurelu, kp̄taru nwa iya je an̄u Moleku; g'e gbukwa onye ono egbugbu. Ge mkp̄kpu ono l'opfu wufutakwa je atugba ya le mkpuma. ³ Mb̄dua l'onwomu a-gbanwuberu onye ono iphu mu; bufu iya le ndu nkiya; kele o gude nwa iya gwaa Moleku; shi nno merwua ulo mu ono, du ns̄o ono; bya arwutoshia epha mu ono, du ns̄o ono. ⁴ Ọ -buru le ndu mkp̄kpu ono humaru onye kp̄taru nwa iya je an̄u Moleku; ephe nyia nchi man̄u; ọphu ephe egbuduru onye ọbu; ⁵ be mu a-gbanwubekwaru onye ọbu iphu mu; yee ndibe iya; bufu phe le ndu nkephe; mekpoo iphe, bu ndu ono, yee ya eshiswe uzo; jeru; ephe le Moleku n̄odu eri ogori ono.

⁶“Onye ejeje aji maa l'ibe ndu jibya; shi nno du gheleghelehele; be mu a-gbanwubekwa iphu; bufu iya le ndu nkephe. ⁷ Unu dobekwa onwunu iche; unu adu ns̄o; noo kele ọo mb̄dua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.

⁸ Unu dobe iphe, mu t̄oru ọkpa iya s̄u g'e tsoje; meje iya ememe; kele ọo mb̄edua b̄u Chipfu, emeje unu g'unu d̄u ns̄o.

⁹ "Onye phuru nna iya; ọzoo ne iya iphu; g'e gbukwaa onye ọbu egbugbu; kele ọo nna iya; ọzoo ne iya b̄e o phuru iphu; ḡe mee ya t̄u-kokwaru iya l'ishi.

¹⁰ "Ọ -b̄uru l̄e nwoke jepfuru nyee nwoke ibe iya; ẹphe shi nno ria ogori; g'e gbukwaa nwoke ọbu ȳe nwanyị ọbu egbugbu. ¹¹ Ọzo b̄u l'onye jepfuru nyee nna iya b̄ukwa nna iya b̄e o meru iphe-iphere. G'e gbukwaa ẹphenebo egbugbu; ishi ọchi ph̄e at̄u-koru ph̄e l'ishi; mb̄u ndu ono, e gburu ono. ¹² Onye -jepfuru nyee nwa iya; g'a t̄uko ẹphenebo gbua; noo kele iphe, ẹphe meru b̄u akpamara. Ishi ọchi ph̄e b̄ukwa onwoph̄e b̄e ọ t̄u-koru l'ishi. ¹³ Ọ -b̄uru l̄e nwoke jepfuru nwoke ibe iya; ẹphe l'iya kwaa akwakwa nwoke ȳe nwanyị; b̄e ẹphenebo mekwaru ẹbyi. G'e gbukwaa ẹphenebo egbugbu. Ishi ọchi onwoph̄e b̄ukwa ẹphebedua b̄e ọ t̄u-koru l'ishi. ¹⁴ Onye jeru al̄uta nwanyị; bya emechaa je al̄utafua ne nyee ya ono mekwaru ẹjo-ememe. G'a kp̄utakwaa nwoke ono; ȳe ụnwanyị lab̄o ph̄o je akp̄oo ọku. Ọo ya b̄u; g'ẹjo-ememe, d̄u ẹgube ono ta ad̄u l'echilab̄o unu. ¹⁵ Teke ọ b̄u l̄e nwoke jepfuru an̄u; g'e gbukwaa ya egbugbu; gbukwaph̄o an̄u ọbu. ¹⁶ Ọ -b̄uru l̄e nwanyị t̄ogboru onwiya g'an̄u jepfu iya; g'e gbukwaa nwanyị ọbu ȳe an̄u ọbu. Ishi ọchi onwoph̄e at̄u-koru ph̄e l'ishi.

¹⁷ "Teke ọ b̄u l̄e nwoke l̄utaru nwune iya; ọzoo nwanna iya; o -jepfu iya; b̄e ọ b̄ukwa iphe-iphere. G'a n̄odukwa l'edzudzu-ọha ndu nkeph̄e bufu ph̄e ebufu. Ọ kwa nwune iya b̄e o meru iphe-iphere. Iphe, o meru t̄u-koru iya l'ishi. ¹⁸ Onye jepfuru nwanyị teke ọono ns̄o b̄e bv̄uakwaru ẹnu-mee nwanyị ono; mb̄u l̄e ȳebe nwanyị kp̄uhawaru ẹnu-mee ya ghebe ọnu. Ọo ya b̄u; g'a t̄ukokwa ẹphenebo bufu ebufu l̄e ndu nkeph̄e.

¹⁹ "Te jepfukwa nwune ne ngu; ọzoo nwune nna ngu; kele onye meru nno b̄u onye ȳe iya b̄u mee lan̄u b̄e o meru iphe-iphere. Iphe, unu meru a-t̄u-kokwaru unu l'ishi. ²⁰ Onye jepfuru nyee nwune nna iya; ọzoo nyee nwune ne iya; b̄e b̄ukwa nwune nna iya ono; ọzoo nwune ne iya ono b̄e o meru iphe-iphere. G'iphe, ẹphe meru t̄u-kokwaru ph̄e l'ishi. Ẹphenebo ta abyad̄u at̄ogbo ak̄o l̄e mgboko. ²¹ Onye t̄ugburu je al̄uta nyee nwune iya b̄e mekwaru iphe, aas̄o ns̄o; bya emee nwune iya ọbu iphe-iphere. Ẹphe ta abyad̄u at̄ogbo ak̄o l̄e mgboko.

²² "Ọo ya b̄u l̄e-a; unu tsoje iphe, mu t̄oru ọkpa iya s̄u g'e tsoje g'ọ ha; waa iphe, mu t̄uru l'ekemu. Unu meje iya ememe; k'ọphu al̄i ono, mu edu unu ala ono ata agb̄odu unu g'onye gb̄oru ẹgbo. ²³ Unu te emejekwa iphe, ẹphe emeje; mb̄u ọha ono, mu abya ach̄ifu l'iphu unu ono; noo kele ọ kwa iphemiphe ono, ẹphe meru ono meru g'o gude mu s̄o ph̄e oyi. ²⁴ Mb̄u l̄e mu s̄uru unu-a: Ọ kwa unu e-nworu al̄i ph̄e; mb̄u l̄e mu a-n̄u iya unu g'ọ b̄uru okiphe unu; mb̄u al̄i ono, mini ẹra-eswi waa man̄u-ẹnwu as̄o gborogboro ono. Ọ kwa mb̄edua b̄u Chipfu; bya ab̄uru Chileke unu, b̄u onye h̄ofutaru unu l'echilab̄o ndiphe. ²⁵ Ọo ya b̄u; unu mejekwa iya g'o doo ẹnya; mb̄u ọdu-iche, d̄u l'an̄u, aas̄o ns̄o; ȳe an̄u, a ta s̄odu ns̄o; ȳe ọdu-iche, d̄u l'ẹnu, a ta s̄odu ns̄o; ȳe ẹnu, aas̄o ns̄o. Unu te egudekwa an̄u; ọzoo ẹnu; m̄ewaro iphe, aw̄u l'ẹpho merwua onwunu; mb̄u an̄u ono; waa ẹnu; m̄ewaro iphe ọzo ono, mu ḡushiru unu s̄u g'unu s̄oje ns̄o ono. ²⁶ Unu d̄ukwaru mu ns̄o; noo kele mb̄edua, b̄u Chipfu d̄u ns̄o; t̄eme mu h̄ofutawa unu l'echilab̄o ndiphe g'unu b̄uru nkemu.

²⁷ "Nwoke; ọzoo nwanyị, aji maa; ọzoo onye jibya g'e gbukwaa onye ọbu. G'e gude mkpuma tugbua onye ọ b̄u. Ishi ọchi onwiya at̄u-koru iya l'ishi."

Ekemu, a t̄uru ndu-uke

21 T̄obudu iya b̄u; Chipfu bya as̄u M̄osisu: "Waa iphe, ii-pfuru ndu-uke baa; mb̄u ụnwu Er̄onu. S̄u ph̄e g'ọ t̄o d̄ukwa onye ọphu e-gudeje k'onye nw̄uhuru anw̄uhu l'ibe ph̄e mee onwiya onye aas̄o ns̄o; ² gbahaeph̄o l'onye ọbu nw̄uhuru n̄u ọbu b̄e ẹphe l'onye uke ọbu b̄u mee lan̄u; mb̄u l'ọo ne iya; ọzoo nna iya; ọzoo nwa iya nwoke; ọzoo nwa iya nwanyị; ọzoo nwune iya nwoke; ³ ọzoo nwune iya nwanyị, eteke al̄udu ji; ọ b̄uru iya b̄e ọ n̄o l'ẹka opfu l'ọ t̄o l̄udu ji; odzu ẹgube onye ono gbakwaru g'o gude iya mee onwiya onye aas̄o ns̄o. ⁴ G'o to mekwa onwiya onye aas̄o ns̄o l'ẹka ọ b̄u onye-ishi l'echilab̄o ndibe ph̄e; mb̄u shi nno merwua onwiya.

⁵ "G'ẹphe ta akp̄ushijekwa ishi; ọphu ẹphe akp̄u-byishijekwa aḡuga aḡuga ẹj̄i-agba ph̄e; ọphu ẹphe ebyijekwa mbo l'ẹhu ebyibi ọphu. ⁶ G'ẹphe d̄ukwaru Chileke ph̄e ns̄o; g'ẹphe ta t̄urwu ẹpha Chileke ph̄e ono; kele ngweja ono, aakpoje ọku n̄u Chipfu ono; mb̄u nri ono, aan̄uje Chileke ph̄e ono b̄e b̄u ph̄e agwaj̄e iya. Ọo ya b̄u l̄e-a;

g'èphe bụkwaru ndu dū nsọ. ⁷ G'èphe ta lujekwa nwanyi, gude agba ụkpara merwushiwa onwiya; ọphu ẹphe alujekwa nwanyi, ji iya chifuru; noo kele onye uke dūru Chileke iya nsọ. ⁸ Unu meje onye uke g'ọ bụru onye dū nsọ; kele ọo yèbedua l'agwaru unu Chileke. G'ọ bụkwaru onye dūru unu nsọ; kele mbedua, bụ Chipfu, bụ onye meru g'unu dū nsọ bụkwa onye dū nsọ. ⁹ Ọ -būru lẹ nwada onye uke wataru agba ụkpara shi nno merwua onwiya bụakwaa nna iya bẹ o merwuru. G'a kpokwaa nwamgboko ono ọku.

¹⁰ "G'onye bụ onye-ishi uke l'echilabọ unwune iya; mbụ onye ono, a wūru manụ l'ishi; bya aburu onye e meru g'o yeje uwe ndu-uke; g'onye ono ta ahajekwa ẹgbushi iya g'ọ dū yagalayagalayagala; ọphu ọ lakajekwa uwe iya alaka. ¹¹ G'onye ono ta abahujekwa l'ẹka odzu zẹ. G'ọ tọ dūkwa m'obataru ọ bụru nna iya ọzoo ne iya nwuhuru; l'ọ bahụ ẹka ono je eme onwiya onye aasọ nsọ. ¹² G'ọ tọ lufujekwa alufu l'ulo, dū nsọ kẹ Chileke; ọphu o merwukwa ulo ọbu; noo kele ọo manụ Chileke iya bẹ a wūru iya l'ishi. Ọ kwa mbedua bụ Chipfu. ¹³ Gẹ nwanyi, ọo-lụ bụru nwanyi, adudu nwoke jefujeru iya nū. ¹⁴ G'ọ tọ lujekwa nwanyi, ji iya ta anọdu; ọphu ọ lujekwa nwanyi, a chifuru achifu; ọzoo nwanyi, agba ụkpara; shi nno merwua onwiya. Gẹ nwanyi, ọo-lụ bụkwaru onye adudu nwoke, jefujeru iya nū; tẹme ọ bụkwarupho onye Ízurelu. ¹⁵ Ọo ya bụ; g'o to shi nno mee oshilokpa iya g'èphe bụru ndu ndibe phẹ asọ nsọ. Ọ kwa mbedua, bụ Chipfu bụ onye meru iya; ọ dū nsọ."

¹⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ¹⁷ "Waa iphe, ii-pfuru Eronu baa; sụ iya: Iphe, bụkpoo onye bụ oshilokpa ngu; e -shi l'ogbo sweru ogbo, bụ onye nweru ẹka iphe mebyiru iya; g'ọ tọ byajekwa g'ọ nū Chileke iya nri. ¹⁸ G'iphe, bụ onye nweru ẹka iphe mebyiru iya ta abyakubejekwa Chileke ntse; mbụ onye atsụ ishi; ọzoo onye bụ ẹniyeni; ọzoo onye iphe mebyiru ẹka ọzo; ¹⁹ ọzoo onye iphe lonwuru okpa lanu; ọzoo ẹka lanu; ²⁰ ọzoo onye okwebe kweberu; ọzoo onye chikpirihuru achikpirihu; ọzoo onye iphe eme l'enyia; ọzoo onye iphe eme l'akpo-ẹhu; ọzoo onye a hárụ aháhá. ²¹ G'ọ tọ dūkwa oshilokpa Eronu, bụ onye uke, dūru ẹka iphe mebyiru iya, a-byajẹ ntse k'abya egweru Chipfu ngweja, aakpo ọku. Eshinu ọ dūru ẹka iphe mebyiru iya g'ọ tọ kpirikwaru ntse k'anụ Chileke iya nri. ²² G'ọ rijekwaro nri, a nuru Chileke iya; mbụ ọphu dū nsọ; mẹ ọphu dū nsọ shii. ²³ Ọle eshinu ọ dūru ẹka iphe mebyiru iya g'ọ to jekubejekwa mgboru ẹkwa, e gude kobuta ẹka-kakota-adu-nsọ; ọphu oojekubejekwa ọru-ngweja; g'ọ to shi nno merwua ulo mu ono, dū nsọ ono; kele ọ kwa mbedua bụ Chipfu, bụ onye meru phẹ; ẹphe dū nsọ."

²⁴ Tọbudu iya bụ; Mosisu bya eworu iphemiphe ono kọkotaru Eronu; waa unwu iya; yee ndu Ízurelu g'èphe hakota.

Ndu uke yee iphe, dū nsọ kẹ Chileke

22 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ² "Pfuaru Eronu yee unwu iya g'èphe kwabejekwaru iya enya; mbụ iphe ono, ndu Ízurelu doberu mu nsọ; g'èphe te egude iphe ono merwua ẹpha mu ono, dū nsọ; kele ọ kwa mbedua bụ Chipfu." ³ L'ị sụ phẹ-a: "Iphe, bụ onye bụ oshilokpa unu; e -shi l'ogbo sweru ogbo, bụ onye aasọ nsọ, byakuberu iphe, ndu Ízurelu doberu mube Chipfu nsọ; g'e bufukwa onye ono l'atati-phu mu. Ọ kwa mbedua bụ Chipfu.

⁴ "Ọ -būru l'ọ nweru oshilokpa Eronu, iphe, eswe nswe eme l'akpo-ẹhu; ọzoo l'iphe alwashị iya l'ẹhu; g'onye ono te erikwa iphe, dū nsọ; jasụ teke ọo-dū iche l'iphe ọbu, eme iya nū ọbu; bụru onye a taa sọhedu nsọ. Teke ọ bụkwanu l'ọ nweru onye denyiru iphe, aasọ nsọ ẹka; dū gẹ l'ọ meru odzu ẹka; ọzoo nwoke, gbọru unwuda; ⁵ ọzoo l'onye ono denyiru iphe, awụ l'ẹpho ẹka bụ iphe, ee-me iya g'ọ bụru onye aasọ nsọ; ọzoo l'ọ denyiru onye aasọ nsọ ẹka; ọzoo l'ọ dūru iphe ọzo, meru iya; ọ bụru onye aasọ nsọ; bẹ ọ bụakwaa onye aasọ nsọ.

⁶ Onye denyiru iphe, dū nno ẹka a-būru onye aasọ nsọ jasụ nchi ejihu. G'ọ tọ dūkwa iphe, e doberu nsọ, oo-ri; gbahaa l'ọ gude mini wua onwiya ẹhu. ⁷ Ẹnyanwu -nyihuepho; bẹ a taa sọhedu onye ọbu nsọ. A -gbẹ teke ono bẹ onye ono a-wataro eri iphe, e doberu nsọ; noo kele ọo nri iya bụ ono. ⁸ G'ọ to rijekwa iphe, nwuhuru anwuhu; ọzoo iphe, an-ẹgbudu dzugburu; g'ọ to shi nno merwua onwiya. Ọ kwa mbedua bụ Chipfu.

⁹ "Gẹ ndu-uke mejekwa iphe, mu sūru g'èphe meje. Ọ -būru l'ẹphe te emedu iya; ẹphe emeta iphe-ẹji kpua onwophe; tẹme l'ọ gbukwaa phẹ phọ. Ọ kwa mbedua bụ Chipfu, bụ onye meru phẹ; ẹphe dū nsọ.

¹⁰ “G’o tọ dukwa onye abudu eri ndu-uke, e-rije iphe, e doberu nsọ. G’onye byaru onye uke ẹbyaa; ọzoo onye o butaru ebuta ozi te erijekwa iphe, dụ nsọ. ¹¹ Ọle ọ -buru l’onye uke gude okpoga iya gbata ohu; ọzoo l’a nwuru iya ohu l’unuphu; gẹ ndu k’ono rijekwa nri ono. ¹² Nwada onye uke -je aluru onye abudu onye uke; g’onye ọbu te erijeekwa iphe ono, dụ nsọ ono, aanuje ndu-uke ono. ¹³ Obenu teke ọ bụ lẹ nwada onye uke bẹ teke anwutadu nwa; ji iya nwuhu; ọzoo l’a chifuru iya achifu; ọ laa ibe nna iya; g’o rijekwa nri ono, bụ nri nna iya ono; g’o shi erije iya teke ọ bụ nwata. Ọle ọ bụ; g’onye abudu onye oshilokpa ndu-uke te erikwa iya.

¹⁴ “Onye riru iphe, e doberu nsọ l’amagama; g’onye ono pfulkwa onye uke ugwo iya. Ọ -pfulchaa ugwo iya l’o wota iphe ono ọzo, ha nno; kee ọzo ise woru oke lanu tukobe l’ono, o gude apfu ugwo iya ono. ¹⁵ Gẹ ndu-uke te emerwukwa iphe ono, dụ nsọ ono, shi l’eka ndu Ízurelu ono, bụ ọphu ẹphe nuru Chipfu; ¹⁶ shi ẹgube ono mee g’ẹphe buru ndu ẹjo-iphe tukoru l’ishi; teme ẹphe aburu ndu-ikpe nmaru; kele ẹphe riru iphe ono, ẹphe doberu nsọ ono; kele ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu, bụ onye meru phe; ẹphe dụ nsọ.”

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ¹⁸ “Waa iphe, ii-pfuru Eronu; yee unwu iya; yee ndu Ízurelu l’ọphu baa; sụ phe-a: Ọ -duru onye bụ onye Ízurelu gẹdegede; ọzoo onye lwaru alwalwa, bu lẹ Ízurelu, gude iphe abya g’e gude iya gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku k’iphe, o kweru ukwe lẹ ya e-me; ọzoo iphe, ọ turu obu iya onyo anu; ¹⁹ g’onye ono kpatakwa anu, bụ okee ya, adudu ẹka iphe mebyiru iya bya. Iphe, oo-gude bya bụ oke-eswi; ọzoo ebili; ọzoo mkpi; k’ọphu aa-nafukwanu iya unu l’eka. ²⁰ Unu te wotakwa iphe, nweru ẹka iphe mebyiru iya gude bya egwee ngweja ọbu; kele a taa natakwa iya unu l’eka. ²¹ Onye kpataru eswi; ọzoo aturu; ọzoo egwu gude abya egweru Chipfu ngweja-ẹhu-guu; shi nno emekota iphe, o kweru ukwe iya; ọzoo g’o buru iphe, ọ turu obu iya onyo anu; g’onye ono wotakwa anu, adudu ẹka iphe mebyiru iya; k’ọphu aa-natakwanu iya ya l’eka.

²² “Unu ba anujekwa Chipfu anu, atsụ ishi; ọzoo ọphu e mekaru iphe; ọzoo ọphu iphe mebyiru ibe lanu; ọzoo ọphu iphe alwashị l’ẹhu; ọzoo ọphu iphe eme l’akpo-ẹhu. Unu te egudekwa anu, dụ ẹgube ono je akporu Chipfu oku l’eli ọru-ngweja. ²³ Ọ -buru ngweja, a turu obu onyo anu; g’onye egwe iya nu nujekwaro eswi; ọzoo aturu, nweru ẹka iphe mebyiru iya; aa-nafu iya ya-a l’eka. Ọle ọ -buru ọphu onye ono gude emekota iphe, o kweru ukwe iya bẹ a taa nafukwa iya ya l’eka. ²⁴ Unu ta nujekwa Chipfu anu, e mekaru iphe l’akporu-anwu; ọzoo ọphu e tsupyaruru nkiya etsupya; ọzoo ọphu iphe lajaru nkiya; m’o bụ ọphu e bufuru nkiya ebufu. Unu te emejekwa iphe, dụ ẹgube ono l’alị unu-a. ²⁵ Unu ta nujekwa anu, shi l’eka onye ọhoro; g’o buru nri, unu anu Chileke unu. Eshinu ẹgube anu ono dụ g’anu, nweru ẹka iphe mebyiru iya bẹ a taa nafukwa iya unu l’eka.”

²⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu sụ iya: ²⁷ “Nwa eswi, a nwuru k’ophúú; ọzoo aturu; ọzoo egwu bẹ aa-hajekwa gẹ yele ne iya nọadaa ujiku esaa. A -gbẹ lẹ mboku, kwe anu ono ujiku esato tugbu; bẹ a -kpata iya bya anu g’e gude gweeru Chipfu ngweja, aakpo oku bẹ aa-natakwa iya-a. ²⁸ Unu ta tukojekwa ne-eswi yee nwa iya; m’o bụ aturu yee nwa iya gbua ujiku lanu. ²⁹ Unu -nọdu egweru Chipfu ngweja-ekere; unu mejekwa iya l’uzo, dụ ree; k’ọphu aa-nata iya unu l’eka. ³⁰ G’a tukokwa anu, e gude gwee ngweja ọbu takota mboku ono; g’o tọ dukwa ọphu aa-ha g’o nọ futa utsu. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu.

³¹ “Ọo ya bụ lẹ-a; unu dobekwa ekemu mu; unu emeje iya ememe. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu. ³² Ọphu unu emerwukwa ẹpha mu ono, dụ nsọ ono; ọ chikwa gẹ ndu Ízurelu dobe ẹpha mu iche l’echilabo phe; kele ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu, bụ onye meru; unu dụ nsọ; ³³ bya aburu onye dufuturu unu l’alị Ijiputu gẹ mu buru Chileke unu. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu.”

Ọbo-iphe kẹ Chipfu

23 Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ Mosisu: ² “Wakwa iphe, ii-pfuru ndu Ízurelu baa; sụ phe-a: Wakwa ọbo-iphe, mube Chipfu doberu baa; mbu ọbo-iphe, unu a-ra arara l’o ya bẹ a-buru ndzukọ ọphu dụ nsọ. ³ Ọo ujiku ishii bẹ unu e-jeje ozi; mboku k’esaa a-buru eswe Sabatu, bụ eswe-atuta-unme. Mboku ono a-buru eswe ndzukọ ọphu dụ nsọ. Unu te jejekwa ozi mboku ono; kele ọ bụ eswe-atuta-unme kẹ Chipfu l’ekameka unu bukpo. ⁴ Ọwaa bụ ọbo-iphe, Chipfu doberu; mbu ndzukọ, dụ nsọ, unu e-dzukọbeje m’o -rwua teke e doberu iya.”

Ọbo Ojeghata

(Ọgú 28:16-25)

⁵“Ọbo Ojeghata Chipfu bụ mbọku, aa-boje iya bụ mbọku, ọnwá mbụ dụ l'abalị iri l'ẹno l'ụzenyashi. ⁶O -be lẹ mbọku k'iri l'ise l'ọnwá ono kwaphọ; bẹ unu a-bojeru Chipfu Ọbo-Buredi, ekoduru ekoko. Ujiku ẹsaa bẹ unu a-ta buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi. ⁷Mbọku mbụ k'ọbo-iphe ono bẹ unu e-nweru ndzukọ, dụ nsọ; g'ọ tọ dukwa ozi, unu e-je mbọku ono. ⁸Ujiku ẹsaa bẹ unu a-nọduepho egweru Chipfu ngweja, aakpọ ọku. Teke o ruwẹrupho lẹ mbọku k'ẹsaa; unu enweru ndzukọ, dụ nsọ; g'ọ tọ dukwa ozi, unu e-je mbọku ono.”

⁹Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósí sụ iya: ¹⁰“Wakwa iphe, ii-pfuru ndu Ízurelú baa; sụ phẹ-a: Unu -bahụepho l'alí ono, mu abya anụ unu ono; teke unu kpatarụ iphe, e meberu l'alí ono; unu ewota upfu lanụ l'iphe mbụ, unu e-vuru ụzo kpata je anụ onye uke. ¹¹G'onye uke ono wota upfu iphe ono maa l'iphu Chipfu. Ọo ya bụ gẹ Chileke anata iya unu l'ẹka. Ọ bụru lẹ nchitabọhu iya; mẹ eswe-atụta-unme -bvụepho bẹ ọo-ma iya ọbu. ¹²Mbọku ono, unu a-ma upfu iphe ono l'iphu Chipfu ono bẹ unu e-gudekwaphọ nwa ebili, nọwaru apha lanụ, adudu ẹka iphe mebyiru iya; bya egwee ngweja-akpọ-ọku nụ Chipfu. ¹³Ngweja-nri, a-yikwaru iya phọ a-bụru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ, jiru nkweka e keru ụzo iri wota uzi labọ, ee-gude gweeru Chipfu ngweja, aakpọ ọku, mkpọ iya dụ ree; ẹme l'e yekọbekwa iya phọ mẹ, jiru nkeru-ẹno ọtu-lupfu otumu g'ọ bụru ngweja-mẹ. ¹⁴Ọphu unu adukwa buredi, unu a-ta; ọphu unu atakwa ereshi, a hụru ahụhu; ọphu unu atakwa ọphu dụ oyii; gbiriri jasụ mbọku ono, unu e-wotarụ Chileke unu ngweja ono. Ono a-bụru iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje jasụ l'ojeje; mbụ l'oo-shije l'ogbo sweru ogbo l'ekameka unu bụ.”

Ọbo-Idzu

(Ọgú 28:26-31)

¹⁵“O -be lẹ nchitabọhu mbọku ono, unu byaru egude upfu iphe gwee ngweja-amama ono; mẹ eswe-atụta-unme bvụchaepho; unu agbẹ mbọku ono nọ-dzua idzu ẹsaa. ¹⁶Teke a nọ-dzuerupho ụkporo abalí labọ l'abalí iri; o -rwua lẹ nchitabọhu eswe-atụta-unme k'ẹsaa; unu abakwa egweeru Chipfu ngweja-nri, unu e-gude ereshi ọphúú gwee. ¹⁷Unu gbẹ l'ẹka unu bu wota ishi buredi ẹbo, e gheru l'ukpokutu ereshi, jiru nkweka e keru ụzo iri wota uzi labọ, e yeru iphe, ekoje buredi; bya anụ g'e gude gwee ngweja-amama g'ọ bụru akpuru-iphe-mbụ, a nuru Chipfu. ¹⁸Iphe, unu e-wotafụ yekoberu ishi buredi ono bụ unu ebili ẹsaa, nọkotarụ mgbarapha; ẹme ọ bụru ọphu adudu ẹka iphe mebyiru iya; waa nwa oke-eswi lanụ; waa ebili labọ. G'e gude anụ ono g'ọ ha; waa ngweja-nri, etso iya nụ; yẹ ngweja-mẹ, etso iya nụ; gwee ngweja-akpọ-ọku nụ Chipfu; mbụ ngweja, aakpọ ọku, mkpọ iya dụ Chipfu ree. ¹⁹Ọo ya bụ; unu abya akpata mkpi lanụ gude gwee ngweja-iphe-ẹji; bya akpata unu ebili labọ, nọgbaaru mgbarapha gude gwee ngweja-ẹhu-guu. ²⁰G'onye uke ono woru unu ebili labọ ono; waa buredi ono, e meru l'akpuru-iphe-mbụ, a kpatarụ l'opfu ono maa l'iphu Chipfu g'ọ bụru ngweja-amama. Iphe ngweja ono bukota ngweja, dụ nsọ kẹ Chipfu; ọ bụru onye uke bụ onye e-ri iya nụ. ²¹Mbọku ono kwaphọ bẹ unu e-nweru ndzukọ, dụ nsọ. Unu ta adukwa ozi, unu e-je mbọku ono l'ophu. Ono a-bụru iphe, a tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje jasụ l'ojeje; mbụ l'oo-shije l'ogbo sweru ogbo; unu emeje iya l'ekameka unu bukọ.

²²“Unu -nọdu akpata iphe, unu meberu l'ẹgu; unu ta akparwujekwa okoke; ọphu unu aturutajekwa ọphu nashihuru ndu akparu iya unu daa l'alí. Unu hajeru ndu ụkpa; yẹ ndu lwaru alwalwa ọphu daru l'alí. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu.”

Ọbo Apha-ọphúú

(Ọgú 29:1-9)

²³Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósí sụ iya: ²⁴Wakwa iphe, ii-pfuru yeru unu Ízurelú baa; sụ phẹ-a: “Iphe, bukọ mbọku mbụ l'ọnwá k'ẹsaa bukwa unu eswe-atụta-unme; mbụ mbọku, unu a-noje ndzukọ, dụ nsọ. O -be mbọku ono g'e gbua opu gude karu onyemonye. ²⁵Unu ta adukwa ozi, unu e-je mbọku ono l'ophu; iphe, unu e-mejechia bụ l'unu a-nuje Chipfu ngweja, aakpọ ọku.”

Eswe apfụ ụgwọ iphe-ẹjị

(Uke 16:1-34; Ọgú 29:7-11)

²⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósísisu sụ iya: ²⁷ “Mbọku, ọnwá ẹsaa ono dụ l'abalị iri l'a-bụjeru unu eswe apfụ ụgwọ iphe-ẹjị. Mbọku ono bẹ unu a-nojẹ ndzukọ, dụ nsọ; unu a-swị ẹgu; gwee ngweja, aakpọ ọku anụ Chipfu. ²⁸ Unu ta adụkwa ozi, unu e-je mbọku ono; noo kele mbọku ono bụ eswe apfụ ụgwọ iphe-ẹjị; mbụ mbọku, aa-nọdu l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu pfiya ụgwọ iphe-ẹjị, unu meru. ²⁹ Kele onyemonye, ta aswịdu ẹgu mbọku ono bẹ ee-bufukwa ebufu lẹ ndu nkephẹ. ³⁰ Teke ọ dọru onye jeru ozi mbọku ono; mu e-me onye ono g'ọ chihu l'echilabọ ndu nkephẹ. ³¹ G'ọ tọ dükwa ozi g'ọ dụhabe, unu e-je. Ono a-buru iphe, a tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje jasụ l'ojejeje; mbụ l'oo-shije l'ogbo sweru ogbo. Unu emeje iya l'ekameka unu bu. ³² Mbọku ono a-buru unu eswe-atụta-unme. Unu aswịa ẹgu mbọku ono. Unu e-shije l'ụzenyashi mbọku, ọnwá dụ l'abalị tete tuta unme jasụ l'ụzenyashi ke mbọku, ọnwá a-dụ l'abalị iri.”

Ọbo-Ìkpù

(Ọgú 29:12-40; Dit 16:13-17)

³³ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósísisu sụ iya: ³⁴ “Wakwa iphe, ii-pfuru yeru ụnwu Ízurelu baa; sụ pñe-a: Teke ọnwá ẹsaa ono dọepho l'abalị iri l'ise g'a bọo Ọbo-Ìkpù ke Chipfu. Iphe, aa-bọru iya Chipfu bụ ujiku ẹsaa. ³⁵ Mbọku mbụ bẹ unu e-nweru ndzukọ, dụ nsọ; g'ọ tọ dükwa ozi, unu e-je mbọku ono l'ophu. ³⁶ Ujiku ẹsaa ono bẹ unu a-nuje Chipfu ngweja, aakpọ ọku. O -be lẹ mbọku k'ẹsato; unu anojẹ ndzukọ, dụ nsọ; bya anụkwapho Chipfu ngweja, aakpọ ọku. Ndzukọ ono bükwa ndzukọ, dụ nsọ; ọo ya bụ g'ọ tọ dükwa ozi, unu e-je mbọku ono l'ophu.”

³⁷ “Ono bụ ọbo-iphe, Chipfu doberu; mbụ ọphu unu a-ra arara g'ọ bọru ndzukọ, dụ nsọ. G'a nụ Chipfu ngweja, aakpọ ọku, bụ iya bụ ngweja-akpọ-ọku; yee ngweja-nri; waa ngweja-mẹe; mewaro ngweja ọzo. Iphe, bụ ngweja ono bẹ aa-nọdujeepho egwe lẹ mbọku, gbaru iya nụ. ³⁸ A gụfukpokwaru ngweja k'eswe-atụta-unme; bya agụfu iphe, unu anuje Chipfu anunu; gụfu l'onye-a apfụ iphe, o kweru ukwe iya; gụfu iphe-anunu ọphu unu tọru obu unu onyo anụ, bụ ọphu unu anụ Chipfu.

³⁹ “O -rwua mbọku, ọnwá ẹsaa dọepho l'abalị iri l'ise; m'unu kpatachaepho iphe, unu meberu l'alị; unu abọoru Chipfu ọbo-iphe ujiku ẹsaa. Mbọku abahụ iya bẹ unu a-tuta unme ozi; unu atutakwapho unme lẹ mbọku k'ẹsato. ⁴⁰ Mbọku mbụ l'ọbo-iphe ono bẹ unu a-hata akpuru oshi, kachaa ree l'akpuru oshi, unu wotaru; unu egbuta igu; mę ẹkali-oshi, ẹkwo dụ shii; waa ẹkali-oshi wilo. Unu gweta iphe ono gude je anọdu l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu tee ẹswa ujiku ẹsaa. ⁴¹ Unu bojekwaru Chipfu ọbo-iphe ono ujiku ẹsaa ono aphagapha. Ono bụ iphe, a tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje jasụ l'ojejeje; mbụ l'oo-shije l'ogbo sweru ogbo. Ọnwá, aa-bọje iya bụ l'ọnwá ẹsaa. ⁴² Ọ bọru lẹ ìkpù bẹ unu e-buru abalị ẹsaa ono; mbụ l'iphe, bükpoo ndu a nwuru lẹ Ízurelu e-bukotaru lẹ ìkpù teke ono. ⁴³ Ọo ya bụ; g'ogbo l'ogbo a-maru lẹ mu meru g'ụnwu Ízurelu bua lẹ ìkpù teke ono, mu shi lẹ Ijiputu dufuta pñe ono. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu.”

⁴⁴ Ọo ya bụ; Mósísisu bya atụko ọbo-iphe, Chipfu doberu kakotaru ndu Ízurelu.

Eleta orọku ẹnya

(Awụ 27:20-21)

24 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru yeru Mósísisu sụ iya: ² “Pfiaru ndu Ízurelu g'ẹpñe wotaru ngu ọkpobe manụ olivu, a tsuru l'ikwe, ee-yeje l'orọku g'ọku orọku ono nwuje mkpụrumkpuru. ³ Gẹ Eronu; yele ụnwu iya yeje ọku l'orọku ono l'atatiphu Chipfu l'ime ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono; mbụ l'okotazụ ẹkwa phọ, e gude kobuta okpoko-ekemu phọ. G'ẹpñe mejekwa orọku ono g'o nwuje shita l'ụzenyashi jasụ l'utsu. Gẹ ndu Ízurelu dobekwa ekemu-a; a -gbẹ l'ogbo sweru ogbo. ⁴ Gẹ Eronu dozije ọku l'orọku ono l'eli iphe, aapfubeje orọku ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono; g'o nwuje enwunwu l'atatiphu Chipfu mkpụrumkpuru.”

Buredi, e doberu Chileke nsọ

⁵“Gude ukpokutu ereshi gheta ishi buredi iri l'ẹbo. L'ishi buredi lanu bẹ ii-yeje ukpokutu ereshi, jiru nkweka e keru uto iri wota uzi labo. ⁶L'i woru buredi obu doo l'ogiri labo l'eli teburu ono, e gude okpobe mkpola-ododo mee dobe l'atatiphu Chipfu ono. Ishi buredi ishii l'eka lanu; ishi buredi ishii ophuu l'eka iya ophuu. ⁷L'i bya eworu okpobe unwu-isensu dokubegbaa ogiri iya ogiri iya ono; g'o buru iphe, no-chiru enya buredi ono; teme g'e gude iya gweeru Chipfu ngweja, aakpo oku. ⁸Iphe, bukpo eswe-atuta-unme, a-nwuta anwuta bẹ Eronu edozije iya l'iphu Chipfu. O buru ndu Izuru lu bẹ oo-nodu emejeru iya; g'o buru ogbandzu, a-no jasụ l'ojeje. ⁹Buredi ono bu Eronu yee oshilokpa iya nwe iya. G'ephe nodujekwa l'eka du nsọ taa ya; kele o du nsọ shii; kele o bu oke iya nkephe le ngweja, aakpo oku anu Chipfu jasụ l'ojeje.”

Onye pfubyiru epha Chileke

¹⁰O nweru nwoke, ne iya bu onye Izuru lu; nna iya buru onye Ijiputu; ephe le ndu Izuru lu swiru. A nonyaa; ogu daru ephe l'onye Izuru lu l'eka ephe koberu ulo-ekwa phe. ¹¹Onye ono, ne iya bu onye Izuru lu ono wata epfubyishi epha Chipfu. A kputa iya kpuleru Mosisu. Epha ne nwata ono bu Shelomotu; nwada Dibiri onye bu oshilokpa Danu. ¹²A kputa iya je atu-chia kwaberu Chipfu g'o karu phe iphe, bu uche iya.

¹³Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: ¹⁴“Kputa onye ono, pfubyiru epha mu ono kpufu l'azu eka unu koberu ulo-ekwa unu. G'iphe, bukpo ndu numaru teke oopfubyi epha mu ono byabe iya eka l'ishi; g'oha wulihu woru iya tugba le mkpuma. ¹⁵Su ndu Izuru lu: Onye pfubyiru epha Chileke iya bukwa onye obu bẹ iphe-eji iya obu tu-koru l'ishi. ¹⁶Onye pfubyiru epha Chipfu bẹ ee-gbu egbugbu. G'oha zefutakwa je atugba onye obu le mkpuma. Onye obu -buru onye lwaru alwalwa; ozoo l'o bu onye a nwuru le Izuru lu; o pfubyia epha Chipfu ono; g'e gba onye obu egbugbu.

¹⁷“Onye gburu nemadzu ibiya; g'e gbukwaa yebdua. ¹⁸G'onye gburu iphe-edobe onye ozo pfukwaa ugwo iya. Ophu dzu ndzu bẹ oo-gude dochia ophu nwuhuru nu.

¹⁹“Onye mebyiru nwibe iya ibe ehu lanu; bukwapo g'ee-mebyi yebdua ibe ehu lanu. ²⁰Onye gbajiru nwibe iya okpu g'a gbajilatakwa iya pho. Teke o bu enya bẹ o meru; o pyahu onye obu; g'e mekwapho ge nkiya pyahulata. Teke o bu eze bẹ o chikwofuru onye ono; g'e chikwofulatakwa iya pho eze. Oo g'o mekaberu onye ozo iphe, bu g'ee-mekaberu iya. ²¹Onye gburu anu nemadzu ibiya; g'o pfukwaa ugwo iya; teke o bu l'oo nemadzu bẹ o gburu g'e gbukwaa yebdua. ²²Ekemu-a du swiru ndu a nwuru anwunwu le Izuru lu; yee ndu lwaru iya alwalwa. O kwa mbdua bu Chipfu; bya aburu Chileke unu.”

²³Mosisu pfuchaaru iya ndu Izuru lu; ephe kputa onye ono, pfubyiru epha Chipfu ono; kpufu l'azu eka ephe koberu ulo-ekwa phe je eworu iya tugba le mkpuma. Ndu Izuru lu shi nno mee iphe, Chipfu turu Mosisu eke mu g'ephe mee.

Apha-atuta-unme

(Dit 15:1-11)

25 Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu l'eli ubvu Sayinayi su iya: ²“Wakwa iphe, ii-pfuru yeru un-wu Izuru lu baa; su phe-a: Teke unu baherupho l'alị ono, mu abya anu unu ono; unu hajekwa alị ono g'o noru Chipfu apha-atuta-unme. ³Unu mebeje iphe l'alị unu apha ishii; unu akochaje opfu-vayinu unu akocha apha ishii; wo akpuru iya. ⁴O -be l'apha k'esaa l'a haa alị ono g'o tuta unme. Ono bu apha-atuta-unme ke Chipfu. Unu be mebekwa iphe l'alị unu apha ono; ophu unu akochakwa opfu-vayinu unu. ⁵Unu te ejekwa akpata iphe, daru eda. Teke vayinu, e mechaduru emecha miru amimi; unu ta awotakwa iya; noo kele apha ono bẹ alị ono atuta unme. ⁶Iphe, alị mitaru l'apha k'ono, alị atuta unme ono; a-buru nri unu; waa k'ohu unu; waa ndu-ozu, unu butaru ebuta; me ndu lwaru alwalwa, bu l'echilabo unu. ⁷O kwapho iphe, daru eda l'alị ono a-buru nri iphe-edobe unu; waa anu-egbudu, bu l'alị unu.”

Apha-ẹhu-utso

⁸“Unu g̃a apha-at̃ta-unme g̃ta apha ẹsaa; mb̃u apha ẹsaa ẹsaa mgbo ẹsaa. Apha-at̃ta-unme ẹsaa ono bu iphe, ọo-d̃u bu apha ụkporo lab̃o l'apha tete. ⁹ Ọnwa k'ẹsaa -d̃uepho l'abal̃i iri, bu iya bu eswe-apf̃u-ugwo-iphe-ẹji; l'i zia g'e gbua opu gude jedzuru l'al̃i unu ono. ¹⁰ Unu edoo apha k'ụkporo ẹbo l'iri ns̃o; unu epfua g'onye-monye l'al̃i ono mgburugburu nweru onwiya. Apha ono a-b̃uru unu apha-ẹhu-utso; noo teke onyeñonu a-la al̃i iya; mb̃u l'onyeñonu a-lapfu ndibe iya. ¹¹ G'apha k'ụkporo ẹbo l'iri ono b̃ukwaru unu apha-ẹhu-utso. Unu ta ak̃obekwa iphe l'al̃i; ọphu unu ejejekwa akpata ọphu daru ẹda l'apha ono; ọzoo ọphu m̃itaru l̃e vaỹinu, a k̃ochaduru ak̃ocha. ¹² Eshinu apha ono b̃uru unu apha-ẹhu-utso b̃e unu e-dobe iya ns̃o. Ọo iphe, daru ẹda l'al̃i ono b̃e unu e-ri l'apha ono.

¹³“O -rwua l'apha-ẹhu-utso ono; g'onyeñonu lakwaa al̃i iya. ¹⁴ Ọ -b̃uru l'ọ d̃uru iphe, i reru nwibe ngu; ọzoo l'ọ d̃uru iphe, i z̃utaru l'ẹka nwibe ngu; unu mekwaa ya g'ọ t̃o d̃u onye e-ri nwibe iya urwu. ¹⁵ G'ii-gudeje z̃ua nwibe ngu iphe, bu: a -gb̃e l̃e g'a b̃ocharu ọbo-iphe apha-ẹhu-utso. Mb̃u l'ọo g'ọo-ño-beru l'aakpata iphe, e meberu l'al̃i bu g'oo-gude ree ngu iphe, iizu iya. ¹⁶ Teke ọ bu l'apha a-d̃u igwerigwe nw̃ua t̃eme l'o rwua apha-ẹhu-utso; aswa al̃i ọbu aha shii. Teke ọ bu l'apha habe nwahabe l'i gbuzeta aswa iya; noo kele iphe, iizu ele ẹnya iya g̃ubedua l'az̃u az̃uzu bu iphe i-meta l'al̃i ọbu. ¹⁷ G'ọ t̃o d̃ukwa onye ọphu e-ri nwibe iya urwu; ọ chia iphe, unu e-meje bu g'unu tsuje Chileke unu ebvu. Ọ kwa mb̃edua bu Chipfu; bya ab̃uru Chileke unu.”

Iphe, ats̃u l'ẹhu l̃e k'apha k'ẹsaa ono

¹⁸“Ọo ya bu l̃e-a; unu tsojekwa iphe, mu t̃oru ọkpa iya s̃u g'e tsoje; unu emeje iphe, mu t̃uru l'ekemu; k'ọphu unu e-buru l'al̃i ono; ọ t̃o d̃udu iphe, eme unu. ¹⁹ Ọo ya bu; g'al̃i emehuaha iphe, a k̃oberu iya; unu erijiaha ẹpho; buru iya; ọ t̃o d̃udu iphe, eme unu.

²⁰“Unu a-jikwanu s̃u: ‘?B̃u g̃unu b̃e anyi e-ri l'apha k'ẹsaa ọbu; m'anyi ad̃udu iphe, anyi k̃oru; ọphu ọ d̃uk-wapho iphe, anyi kpatar̃u?’ ²¹ Ọle mu e-kebe unu l'oma l'apha k'ishii; k'ọphu apha ono e-mehu iphe; unu enweru akp̃uru-iphe, a-s̃uru unu apha ẹto. ²² O -be l'apha k'ẹsato; unu awata ak̃obe iphe l'al̃i. Ọ b̃uru akah̃u iphe, unu metaru b̃e unu a-ñodu eri jas̃u l'apha k̃e tete; teke unu a-kpata iphe, unu meberu l'al̃i.”

Agbaf̃uta iphe, e reru erere

²³“G'ọ t̃o d̃ukwa onye e-rebuje al̃i iya erebu; noo kele al̃i b̃ukwa mb̃edua nwe iya. Unub̃edua bu abyabya b̃e unu byaru; ọ b̃uru añunu b̃e mu ñuru iya unu g'unu buru.

²⁴“Unu s̃ubeje iphe, ee-gude agbata al̃i ono, bu oke al̃i unu ono l'ọphu. ²⁵ Ọ -b̃uru l̃e nwune ngu b̃e ụkpa byaru; k'ọphu ọ har̃u al̃i iya ree; g'onye a-bya agbata al̃i ono, o reru ono; b̃ukwaru onye yele iya bu ọkpobe ab̃ubu. ²⁶ Ọle ọ -b̃ukwanuru l'onye ọbu te nwedu onye e-je agbaf̃uta iya ñu; obenu l̃e yebedua nwewaru iphe k'ọphu ọo-d̃u ike gbata iya; ²⁷ g'ọ gbak̃oo apha, nw̃waru ñu e -shi teke o reru iya; l'ọ pf̃ua onye o reru al̃i ono ugwo apha ọphu o tok̃o k̃odu al̃i ọbu; laphu az̃u l'al̃i iya. ²⁸ Ọle ọ -b̃ukwanuru l'onye ọbu ta amad̃u ọzo, oo-shi gbaf̃uta iya; g'al̃i ono, o reru ono ñodukwa l'ẹka onye z̃uru iya ñu jas̃u l'apha-ẹhu-utso. O -be l'apha-ẹhu-utso g'onye z̃uru iphe ọbu haa ya; g'onye ono, nwe iya ñu ono laphu az̃u l'al̃i ono.

²⁹“Ọ -d̃uru onye reru ọlo-ebubu l̃e mkp̃ukpu, e gude igbul̃o kp̃u-pee mgburugburu; g'ọ gbatakwa iya l'ime mgbatapha, o reru iya ono. Ọo l'ime teke ono b̃e ọo-gbata iya. ³⁰ Ọle ọ -b̃uru l'ọ t̃o gbataduru iya jas̃u apha gbaru; ọo ya bu l'ọlo ono, d̃u l̃e mkp̃ukpu, a kp̃u-pheru mgburugburu ono b̃e ee-me g'ọ b̃uwaruro k'onye z̃uru iya ñu; e -shi l'ogbo sweru ọgbo. Ọ t̃o k̃ufukpokwaa ya ñu l'ẹka l'apha-ẹhu-utso. ³¹ Obenu l'ọlo, ñogbaa l'oma mkp̃ukpu, a kp̃u-pheduru igbul̃o mgburugburu bu g'eemeje ọma ẹgu b̃e ee-meje iya. Ẹphebedua d̃u k'agbata; t̃eme o jee l'ak̃ufu onye z̃uru iya ñu l'ẹka m̃e o -rwua l'apha-ẹhu-utso. ³² O bekwañu l̃e-a; a bya l̃e mkp̃ukpu l̃e mkp̃ukpu k̃e ndu Lívayi; ọlo, ñogbaa l'oma mkp̃ukpu, bu nkeph̃e b̃e ndu Lívayi ono a-gbataj̃e teke d̃u ph̃e ree. ³³ Teke ọ d̃uru onye z̃uru onye Lívayi ọlo; ọphu onye Lívayi ono ad̃udu ike gbaf̃uta iya; g'ọlo ono, e reru ono, ño l̃e mkp̃ukpu ono, bu ph̃e nwe iya ono; laphukwa iya az̃u l'ẹka; noo kele ọlo ndu Lívayi l̃e mkp̃ukpu ono, a ñuru

phẹ ono bụ iphe phẹ l'echilabọ ndu Ízurelu. ³⁴ G'ọ tọ dukwa iphe, e-me g'ẹphe ree alị ẹka ẹphe echeje aturu phẹ; mbụ ọphu nọ lẹ mkpukpu phẹ; noo kẹle ono bụ okiphe phẹ jasụ l'ojejeje."

Ejie ndu ụkpa ụgwo

³⁵ "Ọ -bụru l'onye Ízurelu ibe ngu bẹ ụkpa byaru; ọphu ọ duedu ike azụ onwiya l'obutobu ngu; yejeru iya ẹka ẹgube ono, eeyejeru onye lwarụ alwalwa; ọzoo onye byaru abyabya ono; k'ọphu oo-bukube ngu g'o bukube ngu. ³⁶ Ta natakwaa iya ntụkwase; ọ chikwa g'ị tsụ Chileke ngu ebvu; k'ọphu nwune ngu ono e-bukube ngu g'o bukube ngu. ³⁷ Te jiekwa iya okpoga sụ iya g'ọ tụkwaseru ngu iya iphe; ọphu i lekwa ẹnya urwu lẹ nri, ị nuru iya. ³⁸ Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu gẹ mu nụ unu alị Ké-nanu; tẹme mu aburu Chileke unu."

Aha ohu g'o nweru onwiya

³⁹ "Ọ -bụru l'onye Ízurelu ibe ngu, gụ l'iya bu obutobu bẹ ụkpa byaru; k'ọphu o woru onwiya ree ngu; be mekwa iya g'o jejeru ngu ozi g'ohu. ⁴⁰ Ọo g'iimeje onye i beru ozi; ọzoo onye byaru abyabya bụ g'ii-me iya; l'o jeeru ngu ozi nno jasụ l'apha-ẹhu-utso. ⁴¹ O -rwua teke ono l'ị haa ya; mekpoo unwu iya; l'ọ laa lapfu ndibe phẹ; lapfu okiphe nna iya. ⁴² Kẹle eshinu ndu Ízurelu bụ ohu nkemu, mu shi l'alị Ijiputu dufuta bẹ e tee redu phẹ g'ẹphe bụru ohu. ⁴³ Ta dukwaru onye Ízurelu ibe ngu ẹhuka; l'ị tsụjekwa Chileke ngu ebvu. ⁴⁴ Gẹ ndu unu a-gbajẹ ohu; unwoke mẹ unwanyi; bụkwaru ndu shi l'ọhozo, nọ-pheru unu mgburugburu. Nokwa ndu unu a-gbajẹ ohu bụ ono. ⁴⁵ Ndu ọzo, unu a-gbajẹfua ohu bụ ndu byaru abyabya, unu l'ẹphe tuko buru; ọzoo ndibe ndu ono, unu l'ẹphe tūkokwapho buru ono, bụ ndu ẹphe nọ l'alị unu nwushia. Unu -gbaa phẹ ohu; unu enwowa phẹ rọ. ⁴⁶ Ndu k'ono bẹ unu e-me g'ẹphe buru okiphe, unu ketarụ unwu unu, l'etso unu l'azụ; g'ẹphe keta phẹ g'ẹphe bụru ohu phẹ jasuwaruro. O -be l'unwune unu, bụ unwu Ízurelu; unu ta adukwaru phẹ ẹhuka.

⁴⁷ "Ọ -bụru l'onye lwarụ alwalwa; ọzoo onye byaru abyabya, unu l'iya tuko buru nonyaru bya enweru iphe; onye Ízurelu ibe ngu, yee ya bukube -daa ụkpa bya eworu onwiya ree onye lwarụ alwalwa ono, bukube ngu nụ ono; ọzoo l'o woru onwiya ree abubu onye ono, lwarụ alwalwa ono; ⁴⁸ e -rechakpoo ya nụ bẹ aa-gbafutale iya-a; onye lanụ l'ime unwune iya a-gbafutakpoo ya. ⁴⁹ Gẹ nwune nna onye ọbu; ọzoo nwa nwune nna iya; ọzoo onye ọzo, ẹphe l'iya bụ abubu jekwaa agbafuta iya. Ọ -bụru l'onye ọbu nonyaru bya enweru iphe k'ọphu ọo-dụ ike gbafuta onwiya; g'onye ọbu gbafutakwa onwiya. ⁵⁰ G'onye reru onwiya; yee onye zuru iya nụ; nọdukwa gbakoo maru apha ole, dụ nụ; a -gbẹ l'apha onye ọbu reru onwiya jasụ l'apha-ẹhu-utso. G'a gbẹ l'iphe, onye o-gburu-mita ejetajẹ ujiku lanụ; gbakoo okpoga apha, ghuduru nụ; karụ iya iphe, ọo-pfụ gude gbata onwiya. ⁵¹ Ọ -bụru l'apha, ghuduru nụ hakwadụ shii; g'onye ono keta okpoga ono, o shi gude ree onwiya ono ọphu kwata ka shii pfụ gude gbata onwiya. ⁵² Teke ọ -bụkwanu l'apha, ghuduru nụ habewa nwahabe g'o rwua l'apha-ẹhu-utso; g'ẹphe l'iya gbakoo ya; g'ọ pfụ g'apha ole, ghuduru nụ ha gbata onwiya. ⁵³ G'e mejekwa onye ono g'eemeje onye-ozu, e butaru ebuta aphagapha. G'e leta ẹnya g'onye ono, ọ nọ l'ẹka ono ta adukwaru iya ẹhuka. ⁵⁴ Ọ -bụru l'a taa gbafutadu iya l'uzo, dụ ẹgube ono; g'a hakwaa yee unwegirima ibe iya mẹ o -rwuepho l'apha-ẹhu-utso. ⁵⁵ Noo kẹle ndu Ízurelu bụ ohu mu. Ẹphe bụ ohu mu, mu dufutaru l'alị Ijiputu. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu."

Obunggo, ee-bu onye emeje iphe,

a sụru g'o mee

(Dit 7:12-24; 28:1-14)

26 "G'ọ tọ dukwa agwa; ọzoo ntẹkpe, a pyiru apyipyi; ọzoo mkpuma, a kpoberu g'itso, unu e-dobe l'alị unu. Ọphu ọ dukwa mkpuma, a pyiru apyipyi, unu ee-dobe l'alị unu wata abarụ ẹja. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu. ² Unu dobeje eswe nkemu, bụ eswe-atuta-unme iche; unu akwabeje ọlo mu, dụ nsọ ụb-vù. Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu.

³“Unu -nọdu atụkojewa iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje etso; bya emekọta iphe, mu sụru g'unu mee; ⁴ bẹ mu a-nọduepho edzeru unu mini l'orwuberu iya; iphe, e meberu l'alị emehu emehu; tẹme oshi, nọ l'egu amishigbaa mebyi iya. ⁵ Iphe a-nọdu emehuru unu shii; k'ọphu bụ l'unu a-nọdu echi ereshi jasụ ògè awọ akpuru vayinu erwua. Unu egude awọ akpuru vayinu jasụ ògè emebe iphe l'alị erwua ọzo. Unu a-nọdu eri nri eriji ẹpho; unu eburu l'alị ono; ọ tọ dudu iphe, eme unu.

⁶“Mu e-me g'unu buru l'ẹhu-guu l'alị ono; k'ọphu bụ l'unu a-zẹ pyakoo; ọ tọ dudu onye eye unu ebvu. Mu emee g'ẹjo anụ-ẹgbudu chihu l'alị ono; ọphu a byadu alwụ ọgu l'alị unu ono. ⁷ Unu a-chị ndu ọhogu unu gbushia phẹ. ⁸ Unu -dụ ise; unu achia ụmadzu ụkporo ise; teke unu dụ ụkporo ise; unu achia unu ụkporo l'ise. Unu e-gude ọgu-echi unu gbushia ndu ọhogu unu. ⁹ Mu a-nọdu eleta unu ẹnya; mee unu g'unu zụa azụzù kabaa l'otu. Ọgbandzu mu l'unu bẹ mu e-me g'ọ nguru anguru. ¹⁰ Ọzo bụ l'unu e-rije akahụ iphe, unu kpatarụ jasụ unu akpata k'òphúú; mbụ a -nonyaa unu achishiaha akahụ iya k'ọphu ee-wobata k'òphúú. ¹¹ Tẹme mu eworu ụlo-ẹkwa mu kpọbe l'echilabọ unu; ọphu unu adubaedu mu ideyideyi. ¹² Mu a-nọdu ejephe l'echilabọ unu; mu aburu Chileke unu; unu aburu ndibe mu. ¹³ Ọ kwa mbèdua bụ Chipfu; bya aburu Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu; g'unu ta abụheru ohu ndu Ijiputu. Mu mebyiwaa ike ono, ẹphe shi gude mee g'unu bụru ohu phẹ ono; shi nno mee unu g'unu phafuta ishi.”

Aphụ, aa-nụ onye te emejedu iphe,

a sụru g'ọ mee

(Dit 28:15-68)

¹⁴“Ole ọ -bụru l'unu ta ngabeduru mu nchị; ọphu unu emedu iphe, mu sụru g'unu meje g'ọ ha; ¹⁵ mbụ ọ -bụru l'unu ta agubeduru iya iphe; mbụ iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; ọzoo l'obu unu woru iphe, mu turu l'ekemu mee; ọ dụ ideyideyi; k'ọphu bụ l'unu te emejedu iphe, mu sụru g'unu meje g'ọ ha; unu eshi nno woru ọgbandzu, mu l'unu gbaru mebyia; ¹⁶ bụkwa iphe, mu e-me unu bụ ọwa: Mu e-me gẹ ndzụ-agugu rwuta unu; tẹme ụkwaranta eseaa unu; yee ẹjo ẹhu-ọku, e-woru unu ẹnya mebyia; ndzụ unu ala kẹ mmanụ. Unu -kọbe iphe l'alị l'ọ bụru iphe-mmanụ; noo kẹle ọo ndu ọhogu unu e-mechaa ria ya. ¹⁷ Mu a-gharu unu iphu lẹ kẹ njọ; ndu ọhogu unu alwụ-kpee unu l'ọgu. Ndu unu dụ ashị a-bụru ndu-ishi unu; unu agbaaha ọso teke adudu onye achị unu.

¹⁸“Ọ -bụru lẹ mu mechaarụ unu nno; ọphu unu angabeduru nchị; mu anubaa unu aphụ iphe-ẹji unu ono ọphu ha g'owa mgbo ẹsaa. ¹⁹ Mu e-me g'unu kubuhu onwunu; mbụ mee akpaminigwe, unu vu l'ishi g'ọ dụ gbọrojii gẹ mkpukpu-ígwè; bya emee alị, unu zọberu ọkpa g'ọ ha ngerengere g'onwirubvu. ²⁰ Ọkpehu, unu gude kọo alị a-bụru unu kẹ mmanụ; noo kẹle alị ta adudu iphe, oo-meta; tẹme oshi-ọmi, pfulu l'alị ono amibuhu mebyi.

²¹“Teke ọ bụ l'unu emekwaphọ iphe, mu sụru g'unu te emejeshi; k'ọphu bụ l'unu ta angakwaru mu phọ nchị bẹ mu e-gude iphe-ẹhuka, ka iphe-ẹji, unu meru mgbo ẹsaa; nua unu aphụ. ²² Mu a-chịru anụ-ẹgbudu ye g'ẹphe bya adakaa unu; bya atụko ụnwegirima unu nakọta unu l'ọkpehu; tuko iphe-edobe unu mebyishichaa; mee; unu ta abaedu ishi; eze gbororo unu adabyiru iphoro.

²³“Teke mu mechakporo unu iphemiphe ono; ọphu unu agbanwekwarupho; unu nọdu emekwaphọ iphe, mu sụru g'unu te emejeshi ²⁴ bẹ mu e-mekwaphọ unu iphe, mu tege emedu unu; mbụ lẹ mu a-nụ unu aphụ iphe-ẹji ono, unu eme ono mgbo ẹsaa. ²⁵ Mu a-ha g'ọgu dapfu unu; gude iya gwata unu ụgwọ ọgbandzu ono, unu mebyiru ono. Unu -dzukọbeepho l'oma mkpukpu unu; mu emee g'ẹjo iphe-ememe dapfu unu; shi nno woru unu yee ndu ọhogu unu l'ẹka. ²⁶ Teke mu gbuchiru unu ụzo, eeshije akọta nri ono; bẹ ụnwanyi iri a-duje ike ghekọta buredi g'unu ha l'ovokoku lanụ. Ẹphe -ghechaa ya; ẹphe egude iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe keeru iya unu. Unu -richaa ya; ẹgu aguroo unu l'ẹka ọogu unu.

²⁷“Ole ọ -bụru lẹ mu mechaarụ unu iphemiphe ono; unu nọdu emekwaphọ iphe, mu sụru g'unu te emeshi ²⁸ bẹ mu e-gude ẹhu-eghu mee unu iphe, mu tege emedu unu; mbụ l'ọ mbèdua l'onwomu e-chi unu iphe mgbo ẹsaa k'iphe-ẹji, unu eme. ²⁹ Noo teke unu a-wata eri anụ ụnwu unu unwoke; mbụ richaa ria anụ ụnwu unu

unwanyi. ³⁰ Mu e-mebyishi ẹka unu agwajẹ iphe; bya enwutsushia ọru-ngweja ẹka unu akpoje ùnwù-isensu ọku. Mu eworu odzu unu tũkaa l'eli nshi unu ono, bũhukwapho odzu l'onwiya ono. Unu aduje mu pho ideyideyi l'obu. ³¹ Mu emee mkpũkpu lẹ mkpũkpu unu g'ọ bũru iphe, dabyigbaaru iphoro. Mu emee ọlo unu, dũ nsọ g'ọ bũru okorobo ọlo. Teke ono bẹ mkpọ ngweja, unu gweru ta abyaedu adu mu ree. ³² Alì ono bẹ mu e-me g'ọ bũru ochobu; k'ọphu bũ lẹ ndu ọhogu unu, bũ ndu e-mechaa buchia ya nũ bẹ ọo-dũ biribiri. ³³ Ọzo bũ lẹ mu a-tũka unu nanunanu l'alì ndu ọhozo. Ọ bũru ogu-echi bẹ mu a-mìta gude tsoru unu. Alì unu adabyiru iphoro. Mkpũkpu lẹ mkpũkpu unu abũkotaru ochobu. ³⁴ Noo teke ẹhu a-wata atsọ alì ono lẹ ya atũta unme; mbũ teke ono, ọ dabyikpọoru iphoro; unubẹdua nọdu l'alì ndu ọhogu unu ono. Teke ono bẹ alì ono a-nọdukpoeppo ete ẹswa lẹ ya atũta unme. ³⁵ Teke ono, alì ono dabyiru iphoro ono bũ unme bẹ ọotuta; kẹle o to shidu atũtajek-wadu unme l'apha-atũta-unme unu teke unu shi buru iya.

³⁶ "A bya lẹ ndu ọphu ghuduru nũ l'echilabo unu; ndu k'ono bẹ mu e-me g'ẹphe dũ ogozi l'ime obu phẹ l'alì ndu ọhogu phẹ; k'ọphu bũ l'ẹkwo, a nmaru yigayiga l'e-me g'ẹphe ye ọkpa l'oso; gbalaa gẹ ndu e gude ogu-echi achì. Ẹphe adaa l'ẹbe adu onye achì phẹ ọso. ³⁷ Ẹphe e-vukotajẹ nwibe phẹ daa dapyabẹ phẹ gẹ ndu e gude ogu-echi achì l'ẹbe abũ l'ọ dũru onye achì phẹ nũ. Ọphu unu adũbaedu ike apfũru l'iphu ọhogu unu. ³⁸ Unu a-nwũshihu l'alì ndu ọhozo. Ọ bũru alì ndu ọhogu unu e-ri ishi unu. ³⁹ Tẹme nwa ndu ọphu phoduru nũ l'echilabo unu bẹ a-nọdu eyifu eyifu l'alì ndu ọhogu unu. Ọ bũru ẹjo-iphe, ẹphe meshiru; waa ọphu nna phẹ oche phẹ meshiru bẹ ẹphe e-gude yifu ono.

⁴⁰ "Ọle ọ -bũru l'ẹphe pfushiru ẹjo-iphe, ẹphe eme; yẹe ẹjo-iphe, nna phẹ oche meshiru; mękpoo emeswe, ẹphe mesweru mu; yẹe ememe, ẹphe emeje iphe, mu sũru g'ẹphe te emeshi, ⁴¹ bũ iphe, meru; mu mee phẹ iphe, mu tege emedu phẹ; chũru phẹ jeye l'alì ndu ọhogu phẹ. Ọ -bũru l'ọkpoma phẹ ono, ẹjo-iphe jiru ejiji ono bẹ ẹphe e-woze alì; bya apfũa ụgwo ẹjo-iphe, ẹphe mekotaru; ⁴² bẹ mu a-nyatakwa-a ọgbandzu mu lẹ Jiékọpu; yẹe ọgbandzu mu lẹ Áyizaku; mu anyatakwapọ ọgbandzu mu lẹ Ébirihamu; nyatakwapọ alì ono. ⁴³ Obenu l'alì ono bẹ ẹphe a-ha g'ọ dabyiru iphoro; gude ẹhu-utso nyaa ọku. Noo teke ẹphe a-pfũ ụgwo ẹjo-iphe, ẹphe meru; noo kẹle ẹphe ta adudu iphe, ẹphe gũberu iphe, mu tũru l'ekemu; wafũa l'ẹphe woru iphe, mu tọru ọkpa iya sũ g'e tsoje mee; ọ dũ ideyideyi. ⁴⁴ Ọle g'ọ dũhabe bẹ teke ono, ẹphe a-nọdu l'alì ndu ọhogu phẹ ono bẹ mu ta ajiakwa phẹ; ọphu mu edobekwa phẹ gẹ ndu dũ ideyideyi; kẹ gẹ mu mebyishikọta phẹ kpamu; mebyia ọgbandzu mu l'ẹphe; kẹle ọ kwa mbẹdua bũ Chipfu; bya abũru Chileke phẹ. ⁴⁵ Ọle mu e-gude iswi ẹhu phẹ nyata ọgbandzu mu lẹ ndu ndiche phẹ, bũ ndu mu shi l'alì Ijiputu dufuta l'atatiphu ọhamoha; k'ọphu mu a-bũru Chileke phẹ. Ọ kwa mbẹdua bũ Chipfu."

⁴⁶ Ono bũ iphe, Chipfu tọru ọkpa iya sũ g'e tsoje; waa iphe, ọ tũru l'ekemu; waa ekemu, Chipfu tũru dobe l'echilabo ẹphe lẹ ndu Ízurelu l'eli úbvú Sayinayi. Ọ bũru Mósisu bẹ ọ nũru iya g'ọ nũ phẹ.

Ekwe ukwe emeru Chipfu iphe

27 Tọbudu iya bũ; Chipfu bya epfuru yeru Mósisu sũ iya: ² "Pfuaru unwu Ízurelu; sũ phẹ-a: Ọ -bũru lẹ nemadzu rifuru angu lẹ ya e-woru nemadzu nũ Chipfu; g'ọ pfũkwaa ụgwo l'ishi onye obu:

³ "Ọ -bũru nwoke, nọwaru a -gbẹ l'ụkporo apha rwua ụkporo apha ẹto; bẹ iphe, aa-pfũ l'ishi iya bũ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ ụkporo shẹkelu labọ lẹ shẹkelu iri. G'ọ bũkwaru iphe, eegudeje atũ ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bẹ ee-gude tũa ya.

⁴ "Ọ -bũru nwanyi; bẹ iphe, aa-pfũ l'ishi iya bũ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ ụkporo shẹkelu lẹ shẹkelu iri.

⁵ "Ọ -bũru nwokoro, nọru a -gbẹ l'apha ise jasũ l'ụkporo apha; bẹ iphe, aa-pfũ l'ishi iya bũ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ ụkporo shẹkelu; ọ -bũru nwanyi; iphe, aa-pfũ l'ishi iya abũru mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ shẹkelu iri.

⁶ "Ọ -bũru nwata kẹ nwoke, nọru a -gbẹ l'ọnwa lanũ jasũ l'apha ise; bẹ iphe, aa-pfũ l'ishi iya bũ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ shẹkelu ise. Ọ -bũru nwata kẹ nwanyi; iphe, aa-pfũ l'ishi iya abũru mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ shẹkelu ẹto.

⁷ "Nwoke, nọ-ghataru ụkporo apha ẹto bũ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ shẹkelu iri l'ise bẹ aa-pfũ l'ishi iya; teke ọ bũ nwanyi l'a pfũa mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dũ shẹkelu iri.

⁸“Ọ -bụru l'onye ono, riburu angụ ono bẹ akpa nri; k'ọp̄hu bụ l'ọ tọ dudu ike apf̄u iphe, a s̄uru g'ọ pf̄ua; g'ọ duru onye ọbu, o riru angụ iya ọbu; dujeru onye uke. Onye uke ono elee ya ẹnya k̄oru iya iphe, ọo-pf̄u. Ọ b̄uru g'ike onye ono, riburu angụ ono habe b̄u g'ee-gbuberu iya iphe, ọo-pf̄u.

⁹“Teke ọ b̄ukwanu l'ọo an̄u bẹ nemadz̄u gude bya an̄u Chipfu iphe ngweja; mb̄u an̄u ọp̄hu gbaru g'an̄u iya Chipfu; iphe, b̄ukpoo an̄u, a n̄uru Chipfu ẹgube ono d̄ukotakwa ns̄o. ¹⁰ G'ọ to wotakwa an̄u ọzo dochia ẹnya iya; g'ọ to wotakwa an̄u ọzo ka ẹji; ọzoo ọp̄hu ka ree gude gbanweta an̄u k'ono, o riburu angụ l'ọo-n̄u ono. Ọ -b̄uru l'ọ gude an̄u ọzo je agbanweta iya bẹ an̄u ọp̄hu o gude je iya agbanweta; yee an̄u, o jeru agbanweta t̄ukoakwa b̄uru an̄u, d̄uru Chileke ns̄o. ¹¹ Obenu; ọ -b̄uru l'iphe, o riburu angụ l'ọo-n̄u b̄u an̄u, aas̄o ns̄o; mb̄u an̄u ọp̄hu e tee gudejedu egweru Chipfu ngweja; g'a kp̄utakwa an̄u ọbu kp̄ujeru onye uke. ¹² G'onye uke ono lee ya ẹnya maru m'ọ d̄u ree t̄o ọ d̄u ẹji; ọ b̄uru iphe, onye uke ono s̄ukpoerupho g'ọ pf̄ua b̄u iphe, ọo-pf̄u. ¹³ Ọ -b̄uru l'onye nwe iya n̄u bẹ ọ d̄u g'ọ gbata iya; g'onye ono kee aswa iya ọzo ise wota oke lan̄u t̄ukwase l'aswa iya pf̄ua gude gbata iya.

¹⁴“Ọ -b̄uru l'ọ d̄uru onye woru ọlo iya n̄u g'ọ d̄uru Chipfu ns̄o; b̄ukwa onye uke bẹ ọ d̄uru epfu l'ọlo ono d̄u ree; ọzoo l'ọ d̄u ẹji. Ọ b̄uru iphe, onye uke s̄ukpoerupho l'ọo aswa iya b̄u aswa iya. ¹⁵ Ọ -b̄uru l'onye woru ọlo ono doberu Chipfu ns̄o bẹ ọ d̄u g'ọ gbata iya; g'onye ọbu kee aswa iya ọzo ise wota yek̄obe l'aswa iya pf̄ua; t̄eme ọlo ọbu ab̄ubaruru nkiya.

¹⁶“Ọ -b̄uru l̄e nemadz̄u butaru al̄i-ih̄e iya n̄u g'ọ b̄uru k̄e Chipfu; g'ee-gude maru iphe, b̄u aswa iya b̄u ḡe mebyi iphe, aa-k̄obe l'al̄i ono habe shii. Al̄i, aa-k̄u-gbu bal̄i, jiru nkweka iri bẹ aswa iya b̄u mkp̄ola-ọchaa, ẹrwa iya d̄u ọkporo sh̄ekelu lab̄o l̄e sh̄ekelu iri. ¹⁷ Ọ -b̄uru l'ọo apha-ẹhu-utso bẹ ọ n̄uru al̄i iya g'ọ b̄uru k̄e Chipfu ọbu; b̄upho iphe, a s̄uru g'a pf̄ua bẹ aa-pf̄u. ¹⁸ Ọle ọ -b̄uru l'apha-ẹhu-utso ghatawaru; t̄eme o ribua angụ l'oo-woru al̄i ono doberu Chileke ns̄o; g'onye uke ḡua apha ole, ph̄oduru n̄u; t̄eme l'ọ rwua l'apha-ẹhu-utso ọzo; shi nno kar̄u onye ono iphe, aswa iya b̄u. Ọo ya b̄u l'ee-gbub̄ota iphe l'iphe, a s̄uru g'a pf̄ua. ¹⁹ Ọ -b̄uru l'onye woru al̄i ono doberu Chileke ns̄o bẹ ọ d̄u g'ọ gbata iya; g'ọ kekwaaswa iya ọzo ise woru oke lan̄u yek̄obe l'aswa iya pf̄ua gude gbata iya. O -mechaa nno; al̄i ono ab̄uwaruru nkiya g'ọ shi b̄uru iya. ²⁰ Ọle ọ -b̄uru l'onye ono ta agbataduru al̄i ono; o woru iya ree onye ọzo; bẹ al̄i ọbu kwawaru; ọp̄hu ọ d̄uedu ike gbata iya. ²¹ O -rwuepho l'apha-ẹhu-utso; bẹ al̄i ono a-d̄uru Chipfu ns̄o; ọ b̄uru ndu-uke bẹ ọo-d̄u l'eka; eshinu ọ b̄u al̄i, e dobehawaru Chipfu ns̄o.

²²“Ọ -d̄uru onye riburu angụ an̄u Chipfu al̄i, ọ z̄uru az̄uzu, ab̄udu al̄i iya, shi l'ẹnya unuphu ibe p̄h̄e; ²³ g'onye uke ḡua apha ole, ph̄oduru n̄u; t̄eme l'ọ rwua l'apha-ẹhu-utso; shi nno kar̄u onye ono iphe, aswa iya b̄u. Ọ b̄uru mb̄oku ono bẹ onye ono a-pf̄u aswa iya ọbu g'ọ b̄uru iphe, d̄uru Chipfu ns̄o. ²⁴ O -rwua l'apha-ẹhu-utso; g'al̄i ono laphu az̄u l'eka onye a z̄uru iya l'eka iya; mb̄u onye al̄i ono b̄u nkiya ḡedegede.

²⁵“G'iphe, b̄ukpoo aswa iphe, aapf̄ukpoo apf̄upf̄u b̄ukwaru iphe, eegudeje at̄u ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bẹ ee-gudeje t̄ua ya; g'a maru sh̄ekelu ole, ọ d̄u. Ẹrwa sh̄ekelu lan̄u b̄u ọkporo gera.

²⁶“G'ọ t̄o d̄ukwa onye a-kp̄utaje an̄u mb̄u, vuru ọzo waa ẹkpa ne iya; bya an̄u g'e doberu Chileke ns̄o; k̄ele an̄u, vuru ọzo waa ẹkpa ne iya b̄ukwa k̄e Chipfu; m'ọ b̄u eswi; ọzoo at̄uru; g'ọ ha t̄ukoru b̄uru k̄e Chipfu. ²⁷ Ọ -b̄uru an̄u, aas̄o ns̄o; g'onye ono pf̄ua iphe, a s̄uru g'ọ pf̄ua gude gbata iya; g'ọ kekwap̄ho aswa iya ọzo ise; wota oke lan̄u yek̄obe l'aswa iya ono pf̄ua. Teke ọ b̄u l'ọ t̄o dudu ike gbata iya g'e ree ya onye ọzo iphe, a s̄uru l'ọ b̄u aswa iya.

²⁸“Ọle g'ọ d̄uhabe; g'ọ t̄o d̄ukwa iphe, nemadz̄u ḡoru n̄u Chipfu, ee-re erere; ọzoo gbata iya agbata. Mb̄u iphe, shi l'iphe, nemadz̄u nweru enweru; m'ọ b̄u nemadz̄u; ọzoo an̄u; ọzoo al̄i, b̄u iya nwe iya; iphemiphe, a ḡoru n̄u Chipfu d̄ukwaru Chipfu ns̄o shii. ²⁹ G'ọ t̄o d̄ukwa onye e doberu k'egbugbu, aa-gbataj̄e agbata; g'e gbukwaaswa onye ọbu egbugbu.

³⁰“Oke-lan̄u-l'uzo-iri l'iphe, e metaru l'al̄i; m'obeta ọ b̄uru mebyi iphe, a kpatar̄u l'iphe, a k̄oru l'al̄i; ọzoo akp̄uru, oshi m̄itaru; b̄ukotakwa k̄e Chipfu; ọ d̄uru Chipfu ns̄o. ³¹ Ọ -d̄uru onye eme g'ọ gbata oke-lan̄u-l'uzo-iri nkiya; g'onye ono kekwaaswa iphe, b̄u aswa iya ọzo ise; wota oke lan̄u yek̄obe l'aswa iya ono gude gbata iya. ³² A bya l'oke-lan̄u-l'uzo-iri, shi l'eswi; ọzoo ọp̄hu shi l'eghu m̄e at̄uru; m̄ekpoo ọp̄hu shi l'iphe, b̄u an̄u, eye ishi l'oka;

g'oke-lanụ-l'ụzo-iri, shi iya nụ dọkotajeru Chipfu nsọ. ³³ G'o to jejekwa iya enyocha kẹ ?a maru ọ dọ ree tọo ọ dọ eji; ọphụ ọ gbakwa iya inwe. A -gbakwanaa ya inwe agbagba ọphụ; g'ono yẹ ọphụ e gude agbanweta iya tọkọwa bụru iphe, dọ nsọ; ọphụ a byadu agbata iya agbata.”

³⁴ Ono bụ ekemu, Chipfu tushiru nụ Mosisu l'úbvú Sayinayi g'o je anụ ndu Ízurẹlu.

Ógú

Agụ ndu Ízurèlu ọgu

1 Chipfu pfuru opfu yeru Mósísu l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ ndu Ízurèlu lẹ g'ẹphe nọ l'echiẹgu Sayinayi l'abalị mbụ l'ọnwa k'ẹbo l'apha, kwe ndu Ízurèlu apha labọ, ẹphe shi l'alị Ijiputu wụfuta. Ọ sụru iya: ²“Unu gụa ndu Ízurèlu g'ẹphe hakọta ọgu. Gụa phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. Unwoke bẹ ii-deshikọta ẹpha phẹ nanụ nanụ. ³Gę gụ lẹ Erọnu tųko iphe, bụ unwoke lẹ Ízurèlu gụkota ọgu; mbụ ndu nọwaru ụkporo apha kwasẹru; bya abụru ndu sụwaru eje ọgu. ⁴Unu họtachaa nwoke lanụ l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu g'o yetarụ unu ẹka. Ndu unu a-họta bụ ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe phẹ. ⁵Waa ẹpha ndu ono, unu a-họta g'ẹphe yeru unu ẹka ọbu baa:

“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Rúbẹnu bụ Elizuru nwa Shediyo.

⁶“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Simiyonu bụru Shelumẹlu nwa Zurishadayi.

⁷“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Jiuda bụru Náshonu nwa Amínadabu.

⁸“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Isaka bụru Netanẹlu nwa Zuwa.

⁹“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Zebulon bụru Eliyabu nwa Helonu.

¹⁰“A -bya l'ọkpa-ipfu k'ụnwu Jíósefu; onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Ifuremu bụ Elishama nwa Amihudu. Unu ahọta Gamalelu nwa Pedazọ l'ọkpa-ipfu kẹ Manáse.

¹¹“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Benjaminu bụru Abidanu nwa Gidiyoni.

¹²“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Danu bụru Ahiyeza nwa Amishadayi.

¹³“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Asha bụru Pagẹlu nwa Ọkuranu.

¹⁴“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Gadu bụru Ẹliyasafu nwa Diyuwẹlu.

¹⁵“Onye unu a-họta l'ọkpa-ipfu Nafutali bụru Ahira nwa Enanu.”

¹⁶Ndu ono bẹ bụ unwoke, a họtaru lẹ Ízurèlu l'ophu. Ẹphe bụkota ndu-ishi l'ọkpa-ipfu, shi lẹ ndiche phẹ; bya abụchaaru ishi l'ẹnya-unuphu, dụ lẹ Ízurèlu.

¹⁷Mósísu yele Erọnu bya achita ndu ono, a gushiru ẹpha phẹ ono; ¹⁸ẹphe kukọbe ndu Ízurèlu g'ẹphe ha; deshia ẹpha phẹ l'ẹkwo l'abalị mbụ l'ọnwa k'ẹbo ono. Ẹphe deshiru ẹpha onyemonye l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. Iphe, bụkpoo unwoke, nọwaru ụkporo apha kwasẹru bẹ e dekọtaru ẹpha phẹ nanụ nanụ; ¹⁹ẹgube ono, Chipfu sụru Mósísu g'o mee ya ono. Ọo ya bụ; Mósísu gụa ndu Ízurèlu ọgu l'echiẹgu Sayinayi.

Ụmadzu ole, a gútaru l'ipfu l'ipfu

²⁰A -bya l'oshilọkpa Rúbẹnu, bụ ọkpara Ízurèlu; iphe, bụkota unwoke, nọwaru ụkporo apha kwasẹru; mbụ ndu sụwaru eje ọgu bẹ a gụkotaru; deshikọta ẹpha phẹ nanụ nanụ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ²¹Iphe, a gútaru l'ipfu Rúbẹnu bẹ bụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ise l'ụnu iri l'ishii l'ụkporo ụmadzu ise.

²²Oshilọkpa Simiyonu bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwasẹru, bụ ndu sụwaru eje ọgu; bya edeshia ẹpha phẹ nanụ nanụ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ²³Iphe, a gútaru l'ipfu Simiyonu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ẹsaa l'ụnu ẹsato l'ụmadzu ụkporo ise.

²⁴ Oshilokpa Gadu bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ nanụ nanụ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu.

²⁵ Iphe, a gụtaru l'ipfu Gadu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ise l'ụnu iri l'ẹno l'ụmadzu ụkporo labọ l'iri.

²⁶ Oshilokpa Jiuda bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ nanụ nanụ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu.

²⁷ Iphe, a gụtaru l'ipfu Jiuda bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo tete l'ụnu ishii l'ụmadzu ụkporo iri.

²⁸ Oshilokpa Isaka bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ²⁹ Iphe, a gụtaru l'ipfu Isaka bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ishii l'ụnu iri l'ishii.

³⁰ Oshilokpa Zebulun bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ³¹ Iphe, a gụtaru l'ipfu Zebulun bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ẹsaa l'ụnu ẹto l'ụmadzu ụkporo iri.

³² A -bya l'oshilokpa Jiósẹfu; mbụ awa Ifuremu bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ³³ Iphe, a gụtaru l'ipfu Ifuremu bẹ dụ ụnu nemadzụ ụkporo ise l'ụnu lanụ l'ụmadzu ụkporo ise.

³⁴ Awa Manásẹ bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ³⁵ Iphe, a gụtaru l'ipfu Manásẹ bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ẹno l'ụmadzu ụkporo iri.

³⁶ A -bya l'oshilokpa Benjaminu bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ³⁷ Iphe, a gụtaru l'ipfu Benjaminu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ẹno l'ụnu ẹsato l'ụmadzu ụkporo iri.

³⁸ Oshilokpa Danu bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ³⁹ Iphe, a gụtaru l'ipfu Danu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ẹsaa l'ụnu iri l'ishii l'ụmadzu ụkporo iri l'ise.

⁴⁰ Oshilokpa Asha bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ⁴¹ Iphe, a gụtaru l'ipfu Asha bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ise l'ụnu ẹto l'ụmadzu ụkporo iri l'ise.

⁴² Oshilokpa Nafutali bẹ a gụkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru eje ogu; bya edeshia ẹpha phẹ l'ẹkwo. E deshiru ẹpha phẹ l'ọnulo l'ọnulo; mę l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ⁴³ Iphe, a gụtaru l'ipfu Nafutali bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ishii l'ụnu iri l'ẹto l'ụmadzu ụkporo iri.

⁴⁴ Ndu ono bẹ bụ ndu Mósisu yele Erọnu gụru ogu. Ndu yetarụ phẹ ẹka gụa ogu ono bụ ndu-ishi ndu Ízurelu ụmadzu iri l'ẹbo ono, nọ-chigbaaru ẹnya-unuphu unuphu phẹ ono. ⁴⁵ Iphe, bụ unwoke Ízurelu l'ophu, nọwaru ụkporo apha kwaseru, bụ ndu sụwaru ejeru ndu Ízurelu ogu bẹ a gụkotaru l'ẹnya-unuphu phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ. ⁴⁶ Mkpakọ iphe, ẹphe dụ g'ẹphe ha bẹ bụ ụkporo ụnu nemadzụ mgbo ụkporo ẹto l'ụmadzu ụkporo iri l'ise; l'ụnu ụmadzu ẹsato; l'ụmadzu ụkporo iri l'ẹsaa; l'ụmadzu iri.

A gụfuru ipfu Lívayi

⁴⁷ Ọle ipfu Lívayi bẹ a ta gụduru teke a gụru ndu Ízurelu ophuna. ⁴⁸ O noo kele Chipfu bẹ sụru Mósisu lẹ-a: ⁴⁹ "Ndu ị tịi gụdu kpoloko bụ ipfu Lívayi. Ta gụkobekwa phẹ mę ị gụje ndu Ízurelu ophuna. ⁵⁰ Iphe, l'ii-mechia bụ g'ị họtta ndu Lívayi ono g'ẹphe letajẹ ẹnya l'ụlo-ẹkwa, eedobeje ẹkwo-ekemu Chileke; ẹphe eletajẹ ẹnya l'ivu, dụ iya nụ; mę iphemiphe, bụ iphe, aduje l'ụlo-ẹkwa ono. Ọo ẹphebedua bẹ a-nọduje apa ụlo-ẹkwa ono; mę iphe, bụ ivu, dụkota iya nụ. Ọ bụru phẹ a-nwụberu iya ẹnya; ẹphe egudeje ụlo-ẹkwa nkephẹ kpọ-pee ụlo-ẹkwa ono mgburugburu. ⁵¹ Iphe, bụ teke ụlo-ẹkwa ono abya atụgbu; g'ọ bụru ndu Lívayi bẹ a-phọ-tsutajẹ iya. Iphe, bụ teke aakpọbe ụlo-ẹkwa ono; g'ọ bụkwarupho ndu Lívayi bẹ a-kpọbeje iya nụ. Onye ozo mmanụ, jekuberu iya ntse bẹ ee-gbu egbugbu. ⁵² Ndu Ízurelu a-kpọbeje ụlo-ẹkwa phẹ l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo. Iphe, bụ nwoke nọnu a-kpọbeje ụlo-ẹkwa iya l'ọnu-ogo nkephẹ l'ẹka ẹphe kpọberu ẹkwa-ọhubama ipfu phẹ. ⁵³ Obenu lẹ ndu Lívayi bẹ

e-gude ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́ kpọ́-pheta ọ́lo-ẹ́kwa ono, eedobeje ẹ́kwo-ekemu Chileke mgburugburu; k'ọ́phu Chileke ẹ́ta atụ́-koshidu edzudzu-ọ́ha Ízuruẹ́lu oke ẹ́hu-eghu iya. Ọ́o ndu Lívayi bẹ́ a-nọ́du eleta ọ́lo-ẹ́kwa ẹ́ka eedobeje ẹ́kwo-ekemu Chileke ono ẹ́nya."

⁵⁴Tọ́budu iya bụ́; ndu Ízuruẹ́lu mekọ́taephe iphemiphe ono ẹ́gube ono, Chipfu sọ́ru Mósísu g'ọ́ mee ya.

Ekeshi ẹ́ka ndu ipfu nọ́nu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́

2 Chipfu bya epfuaru Mósísu waa Erọ́nu; sọ́ phẹ́: ²"Gẹ́ ndu Ízuruẹ́lu kpọ́beje ọ́lo-ẹ́kwa phẹ́ g'ọ́ gha iphu l'ọ́lo-ẹ́kwa-ndzukọ́. Ẹ́phe ebuphee ọ́lo-ẹ́kwa-ndzukọ́ ono mgburugburu. G'onyenọ́nu kpọ́bejekwa ọ́lo-ẹ́kwa nkiya l'ọ́nu-ogo nkephẹ́ l'ẹ́ka ndu ẹ́nya-unuphu phẹ́ kpọ́beru ẹ́kwa-ọ́hubama phẹ́."

Ipfu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa ebubu phẹ́ laaru ọ́zo ẹ́nyanwu-awawa

³"Ndu Jiuda bụ́ ẹ́phebedua a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́ l'ọ́zo ẹ́nyanwu-awawa; l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo; l'ẹ́ka ipfu ono kpọ́beru ẹ́kwa-ọ́hubama phẹ́. Onye a-bụ́ru ishi ndu Jiuda bụ́ Náshọ́nu nwa Amínadabu. ⁴Iphe, a gútaru l'ipfu Jiuda ono bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo tete l'ọ́nu ishii l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro iri.

⁵"Ndu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́ tsota phẹ́ bẹ́ bụ́ ndu ipfu kẹ́ Isaka. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Isaka bụ́ Netanẹ́lu nwa Zuwa. ⁶Iphe, a gútaru l'ipfu Isaka bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ishii l'ọ́nu iri l'ishii.

⁷"Ndu ọ́zo, a-kpọ́be nkephẹ́ tsota phẹ́ bẹ́ bụ́ ndu ipfu kẹ́ Zebulọ́nu. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Zebulọ́nu bụ́ Eliyabu nwa Helọ́nu. ⁸Iphe, a gútaru l'ipfu Zebulọ́nu bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ẹ́saa l'ọ́nu ẹ́to l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro iri.

⁹"Ipfu ono, a họtaru g'ẹ́phe l'ipfu Jiuda kpọ́-kube ọ́lo-ẹ́kwa phẹ́ l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo ono bẹ́ tọ́koru dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ọ́kpọ́ro l'ọ́nu ishii. Ọ́ bụ́ru ẹ́phebedua e-vutajẹ́ ọ́zo; ndu ọ́zo etso phẹ́."

Ipfu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa ebubu nkephẹ́ laaru ọ́zo ndọ́hali

¹⁰"Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa ebubu nkephẹ́ l'ọ́zo ndọ́hali bẹ́ bụ́ ipfu Rúbẹ́nu bẹ́ a-kpọ́be iya l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Rúbẹ́nu bụ́ Elizuru nwa Shediyo. ¹¹Iphe, a gútaru l'ipfu Rúbẹ́nu bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ise l'ọ́nu iri l'ishii l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro ise.

¹²"Ndu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́ tsota ipfu Rúbẹ́nu bẹ́ bụ́ ipfu kẹ́ Simiyọ́nu. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Simiyọ́nu bụ́ Shelumẹ́lu nwa Zurishadayi. ¹³Iphe, a gútaru l'ipfu Simiyọ́nu bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ẹ́saa l'ọ́nu ẹ́sato l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro ise.

¹⁴"Ndu ọ́phu a-kpọ́be nkephẹ́ tsota phẹ́ bẹ́ bụ́ ipfu Gadu. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Gadu bụ́ Ẹ́liyasafu nwa Diyuwẹ́lu. ¹⁵Iphe, a gútaru l'ipfu Gadu bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ise l'ọ́nu iri l'ẹ́no l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro labọ́ l'iri.

¹⁶"Ipfu ono, a họtaru g'ẹ́phe l'ipfu Rúbẹ́nu kpọ́-kube ọ́lo-ẹ́kwa phẹ́ l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo ono bẹ́ tọ́koru dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo iri l'ẹ́sato l'ọ́nu iri l'ẹ́sato; l'ọ́kpọ́ro ọ́madzọ́ iri l'ẹ́bo l'ọ́madzọ́ iri. Ọ́ bụ́ru ẹ́phebedua bụ́ ndu k'ẹ́bo, a-palihuje mẹ́ a -gbẹ́shi ije.

¹⁷"Ọ́o ya bụ́; ndu Lívayi evuta ọ́lo-ẹ́kwa-ndzukọ́ nọ́du l'echilabọ́ ndu ipfu ono tųgbushia. Ọ́o ẹ́pho g'ẹ́phe gude kpọ́o ọ́lo-ẹ́kwa phẹ́ l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo ono bụ́ g'ẹ́phe e-gudeje gbẹ́shi ije phẹ́. Ndu nọ́nu ẹ́phe apagbaaru ẹ́kwa-ọ́hubama phẹ́."

Ipfu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa ebubu nkephẹ́ l'ọ́zo ẹ́nyanwu-arịba

¹⁸"Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa ebubu nkephẹ́ l'ọ́zo ẹ́nyanwu-arịba bẹ́ bụ́ ipfu kẹ́ Ifuremu; l'ọ́nu-ogo l'ọ́nu-ogo. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Ifuremu bụ́ Elishama nwa Amihudu. ¹⁹Iphe, a gútaru l'ipfu Ifuremu bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ise; l'ọ́nu nemadzọ́; l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro ise.

²⁰"Ndu a-kpọ́be ọ́lo-ẹ́kwa nkephẹ́ tsota ipfu Ifuremu bẹ́ bụ́ ipfu Manáse. Onye a-bụ́ru ishi l'oshilọ́kpa Manáse bụ́ Gamalẹ́lu nwa Pedazọ́. ²¹Iphe, a gútaru l'ipfu Manáse bẹ́ dọ́ ọ́kpọ́ro ọ́nu nemadzọ́ mgbo ẹ́no; l'ọ́madzọ́ ọ́kpọ́ro iri.

²² "Ndu ọp̄hu a-kp̄obe ọlo-ẹkwa nkeph̄e tsota ph̄e b̄e b̄u ndu ip̄fu k̄e Benjaminu. Onye a-b̄uru ishi l'oshilọkpa Benjaminu b̄u Abidanu nwa Gidiyoni. ²³ Ip̄he, a ḡutaru l'ip̄fu Benjaminu b̄e d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo ẹno; l'ọnu ọmadz̄u ẹsato; l'ọmadz̄u ọkporo iri.

²⁴ "Ip̄fu ono, a h̄otaru g'ẹph̄e l'ip̄fu Ifuremu kp̄o-kube ọlo-ẹkwa ph̄e l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo ono b̄e t̄ukoru d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo iri l'ẹto; l'ọnu ọmadz̄u iri; l'ọmadz̄u ọkporo ise. Ọ b̄uru ẹphebedua b̄u ndu k'ẹto, a-palihuje m̄e a -gb̄eshi ije."

Ip̄fu ọp̄hu a-kp̄obe ọlo-ẹkwa ebubu nkeph̄e l'ọzo isheli

²⁵ "Ndu ọp̄hu a-kp̄obe ọlo-ẹkwa ebubu nkeph̄e l'ọzo isheli b̄e b̄u ip̄fu Danu; l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo. Onye a-b̄uru ishi l'oshilọkpa Danu b̄u Ahiyeza nwa Amishadayi. ²⁶ Ip̄he, a ḡutaru l'ip̄fu Danu b̄e d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo ẹsaa; l'ọnu ọmadz̄u iri l'ishii; l'ọmadz̄u ọkporo iri l'ise.

²⁷ "Ndu l'a-kp̄obe ọlo-ẹkwa nkeph̄e tsota ip̄fu Danu b̄e b̄u ip̄fu Asha. Onye a-b̄uru ishi l'oshilọkpa Asha b̄u Paḡelu nwa Ọkuranu. ²⁸ Ip̄he, a ḡutaru l'ip̄fu Asha b̄e d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo ise; l'ọnu ọmadz̄u ẹto; l'ọmadz̄u ọkporo iri l'ise.

²⁹ "Ndu ọp̄hu a-kp̄obe ọlo-ẹkwa nkeph̄e tsota ph̄e b̄e b̄u ndu ip̄fu Naf̄utali. Onye a-b̄uru ishi l'oshilọkpa Naf̄utali b̄u Ahira nwa Enanu. ³⁰ Ip̄he, a ḡutaru l'ip̄fu Naf̄utali b̄e d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo ishii; l'ọnu ọmadz̄u iri l'ẹto; l'ọmadz̄u ọkporo iri.

³¹ "Ip̄fu ono, a h̄otaru g'ẹph̄e l'ip̄fu Danu kp̄o-kube ọlo-ẹkwa ph̄e l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo ono b̄e t̄ukoru d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo iri l̄e tete; l'ọnu ọmadz̄u iri l'ẹno. Ọ b̄uru ẹphebedua b̄e e-kpejeru az̄u l'ije ph̄e ono; pag-baar̄u ẹkwa-ọhubama ph̄e."

³² Ndu ono b̄e b̄u ndu Ízur̄elu; g'e gude ḡu ph̄e ọgu l'ẹnya-unuphu ph̄e l'ẹnya-unuphu ph̄e. Mkpak̄o ndu nọkota l'ẹka a kp̄oberu ọlo-ẹkwa, b̄u ndu a ḡuru ọgu l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo b̄e d̄u ọkporo ọnu nemadz̄u mgbo ẹto; l'ọkporo ọmadz̄u iri l'ise; l'ọnu ọmadz̄u ẹsato; l'ọmadz̄u ọkporo iri l'ẹsaa; l'ọmadz̄u iri. ³³ Ọle ndu Lívayi b̄e a ta ḡukobeduru l̄e ndu Ízur̄elu ọp̄huu; ọ b̄uru ẹgube ono b̄e Chipfu s̄uru Mósisu g'o mee ya.

³⁴ Ọo ya b̄u; ndu Ízur̄elu mek̄otaep̄ho ip̄hemip̄he, Chipfu t̄uru Mósisu ekemu iya. Ọ b̄uru ẹgube ono b̄e ẹphe kp̄obecharu ọlo-ẹkwa ph̄e l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo; p̄f̄ubecharu ya ẹkwa-ọhubama ph̄e. Nokwaph̄o g'ẹph̄e eshije gb̄eshi t̄uḡbua; ndu ọp̄hu n̄onu ẹphe l̄e ndu ọnu-ọlo nkeph̄e; m̄e ndu ẹnya-unuphu nkeph̄e.

Ndu Lívayi

3 Ọwaa b̄u oshilọkpa Er̄onu yele Mósisu l̄e teke ono, Chipfu pfuru yeru Mósisu l'úbvú Saȳinayi ph̄o: ² Ẹpha un̄wu Er̄onu b̄e b̄u Nadabu, b̄u iya b̄u ọkpara iya; waa Abihu; m̄e Eleyaza; waa Itama. ³ Noo ẹpha un̄wu Er̄onu, b̄u ndu a w̄uru man̄u l'ishi; mb̄u ndu ono, a h̄otaru dobe g'ẹph̄e b̄uru ndu-uke Chileke. ⁴ Ọle Nadabu yele Abihu b̄e daru l'atatīphu Chipfu nw̄ushihu; kele ẹphe gude ọku, ta ad̄udu ns̄o kp̄ooru Chipfu ngw̄eja ọku l'echīegu Saȳinayi. Ọp̄hu ẹphe emetad̄uru un̄wegirima; ọ b̄uru Eleyaza yele Itama b̄e jehaar̄u ozi ndu-uke Chileke l̄e teke ono, nna ph̄e, b̄u Er̄onu n̄okwaduro ndz̄u.

⁵ Ọo ya b̄u Chipfu bya as̄u Mósisu: ⁶ "Ch̄ita ip̄fu Lívayi jeye l'ẹka Er̄onu, b̄u onye uke Chileke; k'ọp̄hu ẹphe a-n̄o-du ejobude iya ozi. ⁷ Ẹphe a-n̄odu ejeru Er̄onu ozi; bya ejeru ndu Ízur̄elu l'ophu ozi l'ọlo-ẹkwa-ndzuk̄o; mb̄u l'ẹphe a-n̄odu eje ozi, rwuberu ph̄e n̄u l'ọlo Chileke. ⁸ Ẹphe a-n̄oduje eleta ivu, d̄u l'ọlo-ẹkwa-ndzuk̄o ono ẹnya; shi nno ejeru ndu Ízur̄elu ozi, rwuberu ph̄e n̄u l'ọlo Chileke. ⁹ T̄uko ndu Lívayi l'ophu ye Er̄onu yele un̄wu iya l'ẹka; mb̄u l'a h̄ofutawaru ph̄e g'ẹph̄e hak̄ota l'echilab̄o ndu Ízur̄elu l'ophu woru ye iya l'ẹka. ¹⁰ L'ị t̄u Er̄onu m̄e un̄wu iya ẹka g'ẹph̄e b̄uru ndu-uke Chileke. Ip̄he, b̄u onye ọzo mman̄u, jekuberu mgboru ọlo-ns̄o ono b̄e ee-gbu egbugbu."

¹¹ Chipfu byakwa ep̄fuaru Mósisu ọzo s̄u iya: ¹² "Lenu; mu shiwaa l'echilab̄o ndu Ízur̄elu h̄ota ndu Lívayi g'ẹph̄e n̄ochia ẹnya ip̄he, b̄u ọkpara; mb̄u ip̄he, b̄u nwoke, vu ọzo waa ne iya ẹkpa-nwa l̄e Ízur̄elu. Ọo ya b̄u l̄e ndu Lívayi b̄e b̄u nkemu; ¹³ noo kele ndu b̄ukota ọkpara b̄u nkemu. Mb̄oku ono, mu gbushiru ndu b̄u ọkpara l'ali

Ijiputu ono bẹ mu wotaru iphe, bụ ọkpara ndu Ízurelu; doberu onwomu; mbụ e shikpoo lẹ nemadzu je akpaa l'anụ. Ẹphe a-buru nkemu. Ọo mbèdua bẹ bụ Chipfu."

Agụ ndu Lívayi ọgu.

¹⁴ No iya; Chipfu bya epfuru yeru Mósísu l'echiegu Sayínayi sụ iya: ¹⁵ "Gua ndu Lívayi ọgu; gua phẹ l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu; mẹ l'ọnulo l'ọnulo. Ndu ịi-gụ bẹ bụ unwoke, nọwaru a -gbẹ l'ọnwa lanụ kwasẹru." ¹⁶ Tọbudu iya bụ; Mósísu gua phẹ ẹgube ono, Chipfu pfuru iya ya ono.

¹⁷ Waa ẹpha unwu Lívayi baa: Geshonu; mẹ Kohatu; waa Merari. ¹⁸ Ọwaa bụ ẹpha unwu Geshonu l'ẹnya-unuphu phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ: Libuni waa Shimeyi. ¹⁹ Unwu kẹ Kohatu l'ẹnya-unuphu phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ bẹ bụ Amuramu; mẹ Izuha; mẹ Hẹburonu; waa Uzẹlu. ²⁰ Unwu kẹ Merari l'ẹnya-unuphu phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ bẹ bụ Mahuli waa Mushi. Ndu ono tukuru buru ipfu Lívayi; ẹgube ẹphe dụ l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu phẹ.

²¹ Unwu Geshonu bụ ndu ọnu-ulo Libuni waa ndu ọnu-ulo Shimeyi. Ọ buru phẹ bụ ndu ọnu-ulo Geshonu.

²² Unwoke, nọwaru ọnwa lanụ kwasẹru l'ọnulo Geshonu bẹ dụ unu nemadzu iri l'ẹsato; l'umadzu ụkporo iri l'ise. ²³ Ndu ọnu-ulo Geshonu bẹ akpọbeje ụlo-ẹkwa ebubu phẹ l'uzo ẹnyanwu-arịba; l'azu ụlo-ẹkwa Chileke.

²⁴ Onye bụ ishi l'ọnulo Geshonu bụ Ẹlíasafu nwa Layẹlu. ²⁵ Ozi, e yeru unwu Geshonu ono l'ẹka g'ẹphe jeje l'ulo-ẹkwa-ndzukọ ono bụ eleta ụlo-ẹkwa Chileke ẹnya; waa ẹkwa, e gude kpua ya; mẹ eleta ẹkwa, e gude gbobuta ọnu-abata ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono ẹnya; ²⁶ mẹ eleta ẹkwa, e gude gbobuta ọma-unuphu; waa ẹkwa, e gude gbobuta ọnu-abata ọma-unuphu ono, nọ-pheru ụlo-ẹkwa Chileke ono; waa ọru-ngweja mgburugburu; mẹ eleta ụdo ẹnya; waa iphe, bụkpoo ozi, gbaru phẹ nụ.

²⁷ Unwu Kohatu bụ ndu ọnu-ulo Amuramu; mẹ ndu ọnu-ulo Izuha; mẹ ndu ọnu-ulo Hẹburonu; mẹ ndu ọnu-ulo Uzẹlu. Ọ buru phẹ bụ ndu ọnu-ulo Kohatu. ²⁸ Unwoke, nọwaru ọnwa lanụ kwasẹru lẹ ndu ọnu-ulo Kohatu bẹ dụ ụkporo unu nemadzu; l'unu umadzu lanụ; l'umadzu ụkporo iri. Ọ buru phẹ bẹ ọ duru; mbụ ozi, eeje l'ulo dụ nsọ. ²⁹ Ndu ọnu-ulo Kohatu bẹ akpọbeje ụlo-ẹkwa ebubu phẹ l'uzo ndohali ụlo-ẹkwa Chileke. ³⁰ Onye bụ ishi l'ọnulo Kohatu bụ Elizafanu nwa Uzẹlu. ³¹ Ozi, duru phẹ nụ bụ eleta okpoko Chileke ẹnya; mẹ teburu; mẹ iphe, aapfubeje orọku; mẹ ọru-ngweja; mẹ ivu, dụ l'ulo-nsọ, ndu-uke egudeje eje ozi; mẹ ẹkwa, e gude gbobuta ẹka-kakọta-adu-nsọ; waa iphe, bụkpoo ozi ọzo, gbaru phẹ nụ. ³² Onye-ishi ndu-ishi ndu Lívayi l'ophu bụ Eleyaza nwa Erọnu, bụ onye uke Chileke. Ọo yẹbedua bẹ a họtaru g'ọ buru onye-ishi ndu eleta ẹnya l'ulo-nsọ ono.

³³ Unwu kẹ Merari bẹ bụ phẹ bụ ndu ọnu-ulo Mahuli waa ndu ọnu-ulo Mushi. Ọ buru ndu ono bụ ọnu-ulo Merari. ³⁴ Unwoke, nọwaru ọnwa lanụ kwasẹru lẹ ndu ọnu-ulo Merari dụ unu nemadzu iri l'ise l'umadzu ụkporo iri. ³⁵ Onye bụ ishi l'ọnulo Merari ono bụ Zuriyẹlu nwa Abihelu. Ndu ọnu-ulo Merari akpọbeje ụlo-ẹkwa ebubu phẹ l'uzo isheli ụlo-ẹkwa Chileke. ³⁶ Ozi, e yeru unwu Merari l'ẹka k'ẹjeje bụ: eleta mgbo ụlo-ẹkwa Chileke ono ẹnya; mẹ oshi, e swebushiru lẹ mgbo ono; mẹ itso iya; mẹ ẹnya ẹka aakpọbeje ọkpa mgbo ono; waa itso ono; mẹ iphe, bụ ngwa, dukota iya nụ; waa ozi ọzo, gbaru phẹ nụ. ³⁷ Ozi ọzo, e yeru phẹ l'ẹka g'ẹphe jeje bụ: eleta ẹnya l'itso, e gude kpọ-pheta ọma-unuphu ono mgburugburu; mẹ ọkpa iya; mẹ nggu, a kpọru l'ulo-ẹkwa Chileke ono; mẹ eri, e kegbaaru iya.

³⁸ Ndu bụ phẹ a-kpọbeje ụlo-ẹkwa ebubu nkephẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa ụlo-ẹkwa Chileke; mbụ l'atatiphu ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono; bẹ bụ Mósísu; yẹle Erọnu; mẹ unwu Erọnu. Ọo phẹ e-jekọtaje iphe, bụ ozi, eeje ejeje l'ulo Chipfu. Onye ọzo mmanụ, jekuberu mgboru ulo Chipfu bẹ ee-gbu egbugbu. ³⁹ Iphe, bụ ndu a guru ọgu l'ipfu Lívayi; mbụ ndu Mósísu yẹle Erọnu guru ọgu l'ọnulo l'ọnulo, bụ gẹ Chipfu sụru g'ẹphe mee ya; mbụ unwoke, nọwaru ọnwa lanụ kwasẹru bẹ dụ ụkporo unu nemadzu mgbo labọ l'unu iri l'ise.

⁴⁰ Chipfu bya asụ Mósísu: "Gụkota unwoke, bụ ọkpara l'alí Ízurelu l'ophu ọgu; mbụ unwoke, nọwaru a -gbẹ l'ọnwa lanụ kwasẹru; woru ẹpha phẹ deshia. ⁴¹ L'i woru ndu Lívayi doberu mụbe Chipfu iche; g'ẹphe nọdu l'ugwo ndu bụ ọkpara l'ulo l'ulo lẹ Ízurelu. L'i woru anụ, bụ iphe-edobe ndu Lívayi ono doberu mu; g'ẹphe nọdu l'ugwo anụ, vuru ụzo waa ẹkpa-nwa l'iphe-edobe ndu Ízurelu l'ophu." ⁴² Ọo ya bụ; Mósísu gua iphe, bụ ọkpara l'alí Ízurelu l'ophu ọgu; ẹgube ono, Chipfu sụru g'o mee ya. ⁴³ Mkpakọ ndu bụ ọkpara l'iphe, bụ unwoke l'alí

Ízurelu l'ophu; mbụ unwoke, nọwaru a -gbẹ l'ọnwala lanụ kwaseru bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzu mgbo labo; l'unu iri l'ise; l'umadzu ụkporo iri l'eto; l'umadzu iri l'eto. A guru phẹ ogu; deshia epha phẹ l'ekwo.

⁴⁴ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya asụ Mosisu: ⁴⁵ "Woru ndu Lívayi doberu mu iche; g'ephẹ nọdu l'ugwo ndu bụ okpara l'ulo l'ulo lẹ Ízurelu. L'i woru anụ, bụ iphe-edobe ndu Lívayi ono doberu mu; g'ephẹ nọdu l'ugwo anụ, vuru ụzo waa eka-nwa l'iphe-edobe ndu Ízurelu l'ophu. O kwa mbẹdua bẹ bụ Chipfu. ⁴⁶ A -bya abya l'ukporo umadzu iri l'eto l'umadzu l'iri l'eto ono, bụ iphe, okpara ndu Ízurelu gude ka oshilokpa Lívayi shii ono; iphe, aapfu gude gbata phẹ bẹ bụ ⁴⁷ mkpọla-ochaa, ẹrwa iya dụ shẹkelu ise, bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke bẹ e gude tya ya. Ẹrwa shẹkelu lanụ bụ ụkporo gera. Ugwo ono bẹ aapfu l'ishi onye l'onye. ⁴⁸ L'i woru okpoga ono, ee-gude gbata umadzu ole ono, epha gude ka ndu Lívayi shi ono nụ Eronu yele unwu iya." ⁴⁹ Oo ya bụ; Mosisu nakọ okpoga ono, ee-gude gbata ndu ono; l'eka ndu ono, a guru ogu; epha ka ndu Lívayi shii ono. ⁵⁰ Iphe, Mosisu natakọtara l'eka ndu bụ okpara l'alị Ízurelu bẹ bụ mkpọla-ochaa, ẹrwa iya dụ unu shẹkelu eto; l'ukporo shẹkelu esato lẹ shẹkelu ise, bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke bẹ e gude tya ya. ⁵¹ Mosisu wota okpoga-agbafuta ono nụ Eronu yele unwu iya; egube ono, Chipfu turu iya ya l'ekemu.

Awa Kohatu

4 Chipfu bya efulu yeru Mosisu yele Eronu; sụ phẹ: ² "Unu gụa unwu Kohatu, bụ ndu shi l'eri Lívayi ogu.

Unu gụa phẹ l'onulo l'onulo; mę l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu. ³ Ndu unu a-gụ bẹ bụ iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo apha l'apha iri je akpaa l'ukporo apha labo l'apha iri; mbụ ndu sụwaru eje ozi l'ulo-ekwandzukọ.

⁴ "Ozi, unwu Kohatu a-nọdu eje l'ulo-ekwandzukọ ono bụ: eleta iphe, kakọta adụ nsọ ęnya. ⁵ Ndu Ízurelu -nọdu abya aphota ulo-ekwa phẹ tugba; gę Eronu yele unwu iya bahụ l'ime ulo-ekwandzukọ je atofuta eka, eegudeje gbobuta eka-kakọta-adụ-nsọ; gude iya phụ-chia okpoko-ekemu. ⁶ Oo ya bụ; epha ewota akpọ umoro ęnyimu phụ-kputa iya; gude eka, dukota urwukpu-urwukpu phya ya l'eli; bya eworu mgboro, eegudeje eka apa iya ye iya.

⁷ "L'eli teburu pho, eedobeje buredi ono, aduje l'iphe Chipfu ono bẹ ee-kwebeje eka, dụ urwukpu-urwukpu; l'e wota gbamugbamụ tų-kobe iya l'eli; mę ite; mę nkweka; waa okoro, ngweja-mę aduje. Aatų-kobekwa iya pho buredi ono, aduje l'atati pho Chileke mkpųrumkpuru ono. ⁸ Epha abya eworu eka uswe-uswe tųsaa l'eli iphemiphe ono; kwechita iya akpọ umoro-ęnyimu; wota mgboro, eegudeje eka apa iya ye iya.

⁹ "Epha abya egude eka, dụ urwukpu-urwukpu kwechia iphe, aatukobeje oroku, e gude anwụ oku; gude iya kwechia oroku l'onwiya; mę iphe, apaję oghu iya; mę iphe, aaguję oku; mę iphemiphe, eeyeje manụ, e gude anwụ oku. ¹⁰ Oo ya bụ; epha egude akpọ umoro ęnyimu phụ-kputa iphemiphe ono; mę ivu, dukota iya nụ; woru dọbe l'eli iphe, aa-dọbeje iya gude apa iya.

¹¹ "Epha a-phushi eka, dụ urwukpu-urwukpu l'eli oru-ngweja ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono; gude akpọ umoro ęnyimu kwechia ya; woru mgboro, eegudeje apa iya ye iya.

¹² "Epha ewotakọta iphe, bụ ivu, eegudeje eje ozi l'ulo Chipfu; gude eka, dụ urwukpu-urwukpu kekọbe iya; bya egude akpọ umoro ęnyimu kwechita iya; woru iya tukobe l'eli iphe, eegudeje apa iya.

¹³ "Epha e-kpofu ntų, nọ l'oru-ngweja ono; woru eka oruswe oruswe tųsaa l'eli iya. ¹⁴ Noo ya; epha ewota iphe, bụ ivu, eegudeje eje ozi l'oru-ngweja ono; tukobe l'eli eka oruswe oruswe ono. Mbụ l'ephe a-tukobe iya iphe, aaguję oku; mę oji; mę iphe, eegudeje ekpo ntų; mę gbamugbamụ. Iphemiphe ono bẹ ee-kwechita akpọ umoro ęnyimu; woru mgboro, eegudeje apa iya ye iya.

¹⁵ "Eronu yele unwu iya -kwechishigbuchaepho ulo Chipfu; mę ivu, dụ iya nụ; ndu Ízurelu -byaepho aphota ulo-ekwa phẹ tugba; g'ọ bụru unwu Kohatu e-vuta iphe ono. Olee ọo g'ephẹ te edenyikwa eka l'iphe, dụ nsọ; odumeka bẹ epha a-nwuhukwa. Oo unwu Kohatu bẹ e-vutaję iphe ono, dụ l'ulo-ekwandzukọ ono.

¹⁶ "Eleyaza nwa Eronu, bụ onye uke Chileke bẹ kę manụ, eegudeje anwụ oku dụ l'eka; mę unwụ-isensu, anoduje eshi mkpọ; mę ngweja-nri, eegweje mbokumboku; mę manụ, aawuję l'ishi. Oo yębedua bẹ a-nọdu eleta ulo-ekwa Chileke l'ophu ęnya; mę iphemiphe, dụ iya nụ; mbụ ulo Chipfu; mę ivu, dukota iya nụ."

¹⁷ Chipfu sù Mósísu yẹlẹ Erọnu: ¹⁸ “Unu te ekwekwa g'ọ̀nulo Kohatu chíhu l'ipfu ndu Lívayi. ¹⁹ Waa iphe, unu e-meru phẹ; k'ọ̀phu ẹ̀phe a-nọ̀du ndzù; ẹ̀phe taa nwùhudu m'ẹ̀phe jekube iphe, kakọ̀ta-adù-nsọ ntse baa: G'ọ̀ bọ̀ru Erọnu yẹlẹ ọ̀nwu iya a-bahùje l'ime ọ̀lo Chipfu je akaru onyenọ̀nu ozi ọ̀phu oo-je; mẹ ivu, oo-vuta. ²⁰ Ọ̀le g'oshilọ̀kpa Kohatu ta abahùkwa je ele ẹ̀nya l'iphe, dù nsọ̀ ono; m'obeta ọ̀ bọ̀ru g'ọ̀ chaa ya ẹ̀nya achacha mgbo lanù; ọ̀dumeka bẹ ẹ̀phe a-nwùshihukwa.”

Ọ̀nwu Geshọnu

²¹ Chipfu bya asù Mósísu: ²² “Gùkwaapho ọ̀nwu Geshọnu ọ̀gu. Gùa phẹ l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu. ²³ Ndu ọ̀-ì-gù bọ̀ iphe, bọ̀ unwoke, nọ̀waru ọ̀kporo apha l'apha iri jeye l'ọ̀kporo apha labọ̀ l'apha iri; mbù ndu sùwaru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀.

²⁴ “Iphe, a-bọ̀ru ozi ndu ọ̀nu-ọ̀lo Geshọnu l'ozi, eeje ejeje l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀; mẹ iphe, eevu evuvu bẹ bọ̀: ²⁵ Ẹ̀phe e-vutajẹ ẹ̀kwa, e gude mee ọ̀lo-ẹ̀kwa Chileke; mbù vuta ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ ono, mẹ ẹ̀kwa, e gude kpua ya; mẹ akpọ̀ umoro-ẹ̀nyimu, e gude kwechia ya; mẹ ẹ̀kwa, eegudeje gbobuta ọ̀nu-ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀; ²⁶ mẹ ẹ̀kwa, eekobutajẹ mgburugburu l'ọ̀ma-unuphu ono, nọ̀-pheru ọ̀lo-ẹ̀kwa Chileke ono; mẹ ọ̀ru-ngweja ono; waa ẹ̀kwa, eekobutajẹ l'ọ̀nuzo; mẹ eri, e gude gebe iya; mẹ iphe, bọ̀kota ngwa, eegudeje eje ozi, dù iya nù. Ọ̀o ndu Geshọnu ono bẹ e-gude iphe ono g'ọ̀ ha mee iphe, ọ̀ gbaru g'e gude iya mee. ²⁷ Iphe, bọ̀kpoo ozi, ọ̀nwu Geshọnu ejekpọ̀ ejeje; obeta ọ̀ bọ̀ru evu ivu; ọ̀zoo eje ozi ọ̀zo; bẹ bọ̀ Erọnu yẹlẹ ọ̀nwu iya bẹ e-goshije g'ẹ̀phe e-je iya. Ọ̀o unubẹ̀dua bẹ e-goshije phẹ ivu, gbaru phẹ l'evuvu. ²⁸ Noo ozi, ndu ọ̀nu-ọ̀lo Geshọnu a-nọ̀duje eje l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ bọ̀ ono. Iphe, bọ̀ ozi phẹ bẹ bọ̀ Itama nwa Erọnu, bọ̀ onye uke Chileke bẹ a-nọ̀du egoshije phẹ g'ẹ̀phe e-je iya.”

Ọ̀nwu Merari

²⁹ “A -bya abya l'ọ̀nwu Merari; gùa phẹ ọ̀gu l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu. ³⁰ Ndu ọ̀-ì-gù bọ̀ iphe, bọ̀ unwoke, nọ̀waru ọ̀kporo apha l'apha iri jeye l'ọ̀kporo apha labọ̀ l'apha iri; mbù ndu sùwaru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀. ³¹ Waa iphe, gbaru ọ̀nwu Merari l'ememe teke ẹ̀phe eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ baa: Ẹ̀phe e-vutajẹ mgbo ọ̀lo-ẹ̀kwa Chileke; mẹ oshi, e swebushiru lẹ mgbo ono; mẹ itso iya; mẹ ọ̀kpa mgbo. ³² Ẹ̀phe e-vutajẹk-wapho itso, nọ̀-pheru ọ̀ma-unuphu mgburugburu; mẹ ọ̀kpa itso ono; mẹ nggu, a kpọ̀ru l'ọ̀lo-ẹ̀kwa ono; mẹ ọ̀do iya; mẹwaro ivu, etsoje iya nù g'ọ̀ ha; waa iphemiphe, e gude eje ẹ̀gube ozi ono. Unu ketarù onyenọ̀nu iphe, gbaru iya l'evuvu.

³³ “Noo ozi, ndu ọ̀nu-ọ̀lo Merari a-nọ̀duje eje l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ bọ̀ ono. Ọ̀ bọ̀ru Itama nwa Erọnu, bọ̀ onye uke Chileke bẹ a-nọ̀duje egoshi phẹ g'ẹ̀phe e-je ozi ono.”

Iphe, ndu Lívayi kpakọ̀ru dù

³⁴ No iya; Mósísu yẹlẹ Erọnu; mẹ ndu-ishi ndu Ízurẹ̀lu bya atùko ndu Kohatu gùkọ̀ta ọ̀gu; gùa phẹ l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu. ³⁵ Ndu bọ̀ unwoke, nọ̀waru shita l'ọ̀kporo apha l'apha iri jeye l'ọ̀kporo apha labọ̀ l'apha iri; mbù ndu sùwaru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀; ³⁶ mbù ndu a gùru l'ọ̀nulo Kohatu bẹ dù ọ̀nu nemadzù ishii; l'ọ̀madzù ọ̀kporo iri l'ẹ̀saa l'ọ̀madzù iri. ³⁷ Noo mkpakọ̀ unwoke, a gùru ọ̀gu l'ipfu Kohatu bọ̀ ono; mbù ndu jeru ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀. Mósísu yẹlẹ Erọnu gùru ọ̀gu ono ẹ̀gube Chipfu tọ̀ru Mósísu ekemu g'ọ̀ gùa ya.

³⁸ Ọ̀nwu Geshọnu bẹ a gùkwarupho ọ̀gu l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu. ³⁹ Iphe, bọ̀ unwoke, nọ̀waru shita l'ọ̀kporo apha l'apha iri jeye l'ọ̀kporo apha labọ̀ l'apha iri, bọ̀ ndu sùwaru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ ⁴⁰ bẹ a gùru ọ̀gu l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu phẹ. Iphe, a gùtaru bẹ dù ọ̀nu nemadzù ishii l'ọ̀kporo iri lẹ nanù l'ọ̀madzù iri. ⁴¹ Noo mkpakọ̀ unwoke, a gùru ọ̀gu l'ọ̀nulo Geshọnu; mbù ndu sùru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀ teke Mósísu yẹlẹ Erọnu gùru phẹ ọ̀gu gẹ Chipfu tọ̀ru phẹ iya l'ekemu.

⁴² Ọ̀nwu Merari bẹ a gùkwarupho ọ̀gu l'ọ̀nulo l'ọ̀nulo; mẹ l'ẹ̀nya-unuphu l'ẹ̀nya-unuphu. ⁴³ Iphe, bọ̀ unwoke, nọ̀waru shita l'ọ̀kporo apha l'apha iri jeye l'ọ̀kporo apha labọ̀ l'apha iri, bọ̀ ndu sùwaru eje ozi l'ọ̀lo-ẹ̀kwa-ndzukọ̀

⁴⁴ bẹ a gūru oḡu l'òṅulo l'òṅulo; gūta ọnu ọmadzu ẹsato damu. ⁴⁵ Noo mkpakọ unwoke, a gūtaru l'òṅulo Merari bu ono. Ọ buerupho gẹ Chipfu pfuru iya Mósísu bu gẹ Mósísu yẹle Eronu gūru phẹ oḡu ono.

⁴⁶ Ọo ya bu; Mósísu yẹle Eronu; me ndu-ishi ndu Ízurelu gukota ndu Lívayi l'ophu oḡu; l'òṅulo l'òṅulo; me l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu. ⁴⁷ Ndu ẹphe gūru bẹ bu iphe, bu unwoke, nọwaru shita l'úkporo apha l'apha iri jeye l'úkporo apha labọ l'apha iri, bu ndu sūwaru eje ozi l'ulo-ẹkwa-ndzukọ; me evu ivu. ⁴⁸ Iphe, ẹphe tukuru du buru ukporo ọnu nemadzu; l'unu ọmadzu lanu; l'umadzu ukporo tete. ⁴⁹ E goshichaa ndu nonu l'ẹhu l'ẹhu ozi, ẹphe a-nọduje eje; me ivu, ẹphe a-nọduje evu. Ọ buerupho gẹ Chipfu sūru Mósísu g'o mee ya bu g'o meru iya.

Edobe ẹka ndu Ízurelu kọberu ọlo-ẹkwa phẹ nsọ

5 Chipfu bya asu Mósísu: ² "Pfuaru ndu Ízurelu g'ẹphe chishia iphe, bu ndu ekpenta eme l'ẹka ono, ẹphe kọberu ọlo-ẹkwa ebubu phẹ ono; ẹphe achishia ndu iphe alwashì alwashì l'ẹhu. Ẹphe achishikwaapho ndu denyiru ẹka l'odzu; shi nno merwua onwophe. ³ Unu chifukota phẹ; unwoke; me unwanyi. Unu chishia phẹ l'ẹka ono, unu kọberu ọlo-ẹkwa unu g'ẹphe be merwu iya; mbu l'ẹka ono, mu bu l'echilabọ unu ono." ⁴ Ndu Ízurelu mee ya ẹgube ono; bya achishikota ndu ono l'ẹka ono, ẹphe kọberu ọlo-ẹkwa phẹ ono. Ọ buru gẹ Chipfu pfuru iya Mósísu bu g'ẹphe meru iya.

K'apfu ọgwo iphe, e mebyiru

⁵ Chipfu su Mósísu: ⁶ "Pfuaru ndu Ízurelu lẹ-a: Teke nemadzu; mbu nwoke; ọzoo nwanji mesweru nwibe iya ẹgube ono, ndiphe emeje; mbu shi nno meswee Chipfu; bẹ ikpe nmaakwaru onye obu. ⁷ Onye obu bẹ e-pfu iphe-ẹji ono, o meru ono. L'ọ pfu-dzukọta ọgwo ejo-iphe obu, o meru obu g'ọ ha; wota ọzo lanu l'ọzo ise l'iphe iya yekobe iya nu onye ono, o mesweru ono. ⁸ Ọ -buru l'onye ono, e mesweru ono te nwe du abubu, bu onye aapfu ọgwo iphe ono; ọo ya bu; ọgwo ono aburu ke Chipfu. Onye aa-nu iya bẹ bu onye uke Chileke. Aakpuru ebili, e gude apfu ọgwo iphe-ẹji yekobe iya. ⁹ Iphe, bu iphe, ndu Ízurelu doberu nsọ g'ẹphe nu Chipfu, bu iphe, ẹphe wotaru bya anu onye uke Chileke bukota k'onye uke ono. ¹⁰ Iphe, onye doberu nsọ gẹ ya nu Chileke bẹ bu onye uke Chileke bẹ nwe iya nu. Iphe, bukpo iphe, a nuru onye uke Chileke buru onye uke Chileke ono nwe iya."

Kẹ nwanji, ji iya ele ẹnya l'oori ogori

¹¹ Tọbodu iya bu; Chipfu bya asu Mósísu: ¹² "Pfuaru ndu Ízurelu; su phẹ: Ọ -buru lẹ nwoke bẹ nyee ya akpa njo uri; shi nno emeswe ji iya; ¹³ mbu; ọ -buru lẹ yẹle nwoke ọzo kwaru; o shi nno merwua onwiya; ophu ji iya ta amadu; teme ophu egechiduru iya teke oome iya; ophu ọ dudu onye gbaru ekebe l'ọo iphe, o meru bu ono; ¹⁴ mbu; ọ -buru lẹ nwoke ono bẹ nonyaaru; o koaharu nyee ya ono okophoo; leahaa ya ẹnya l'o merwuwaru onwiya; lẹ teke nwanji ono merwuru onwiya; ọzoo l'a nonyaaru; o koaharu nyee ya ono okophoo; leahaa ya ẹnya l'o merwuru onwiya l'ẹbe abu l'o merwuru onwiya; ¹⁵ gẹ nwoke ono duta nyee ya ono jepfu onye uke Chileke. L'o gude ọzo lanu l'ime nkweka ukpokutu balì, e keru ọzo iri, ee-gude gwee ẹja ẹhu nyee ya ono. G'o to yekwa manu l'ukpokutu balì ono; ophu o yekwa iya unwu-isensu; noo kẹle ọo ngweja-nri, e gweru lẹ k'okophoo; mbu ngweja, e gude anyata ejo-iphe.

¹⁶ "G'onye uke Chileke duritaru nwanji ono ntse g'ọ pfuru l'atatiphu Chipfu. ¹⁷ Ọo ya bu; onye uke Chileke ono ekuta mini, e doberu nsọ l'ite, a kpuru l'urwa; kpota udzu ẹja, shi l'oma-ulo ọlo-ẹkwa Chileke wuru ye l'ime mini ono. ¹⁸ Onye uke Chileke -pfubechaepho nwanji ono l'atatiphu Chipfu; l'ootofu iya iphe, o keberu l'ishi; pata ngweja-nri ono, e gude anyata ejo-iphe ono nu iya g'ọ paru l'ẹka; mbu ngweja-nri ono, e gweru lẹ k'okophoo ono. Onye uke Chileke ono l'onwiya aparu mini, atso ilu ono, emeje gẹ nemadzu buru onye a turu onu ono. ¹⁹ Ọ buru teke ono bẹ onye uke Chileke a-nu nwanji ono nte g'o ria su: 'Ọ -buru l'ọ tọ dudu nwoke ọzo, gu l'iya kwajeru; ophu i ti kpaduru njo uri; shiwaa nno merwua onwongu l'ẹhu-nwoke ọzo, gbahakwa ji ngu-a; gẹ mini, atso ilu-a, emeje gẹ nemadzu buru onye a turu onu-a ta adukwa iphe, oo-me ngu. ²⁰ Ọloburu l'i no l'ẹka ji ngu-a; bya akpaa njo uri; gu lẹ nwoke ọzo kwaa gbahakwa ji ngu-a; i shi nno merwua onwongu; ²¹ gẹ Chipfu mekwaa g'ẹk-

pa-nwa chihu ngu; mbụ g'i tị tị nwa l'ụtapfu; g'i bụru onye aa-nọduje ephu l'iphu; bya anma l'ẹjo ẹtu l'ibe unu.' Noo nte, onye uke Chileke ono a-sụ nwanyị ono g'ọ ria; tịa onwiya ọnu bụ ono. ²² 'Mbụ; gẹ mini, atso ilu-a, emeje gẹ nemadzụ bụru onye a tịru ọnu-a kpobakwa ngu l'ẹpho; k'ọphu ẹkpa-nwa e-chihu ngu; g'i tị tị nwa l'ụtapfu.'

"Ọo ya bụ; nwanyị ono asụ: 'G'ọ dụ nụ g'i pfuru. G'ọ dụ nụ g'i pfuru.'

²³ "Onye uke Chileke ono abya atụko ẹjo ẹnwa ono, ọ gụru ono deshikọta l'ẹkwo; l'ọ bya asaru iphe ono, o deru ono ye lẹ mini, atso ilu ono. ²⁴ L'ọ bya eworu mini, atso ilu ono, emeje nemadzụ g'ọ bụru onye a tịru ọnu ono nụ nwanyị ono g'ọ ngụa. Ọ -ngụe ya phọ; mini ono anọdu iya l'ẹpho; mee g'ẹjo iphe-ẹhuka, tsọhuru ilu dapfuta iya. ²⁵ Lẹ teke ono bẹ onye uke Chileke ono a-nata nwanyị ono ngweja-nri ono, e gweru lẹ k'okophoo ono, nwanyị ono pa l'ẹka ono; l'ọobya amaa ya amama l'atatiphu Chipfu; woru iya je edobe l'ọru-ngweja.

²⁶ Onye uke Chileke ono abya ahajia ngweja-nri ono mkpoji-ẹka; woru kpoo ọku l'ọru-ngweja ono. Ngweja ono a-buru ngweja, e gude anyata ẹjo-iphe ono. O -mechaepho nno; l'ọ bya anụ nwanyị ono mini ono g'ọ ngụa. ²⁷ Ọ -buru l'ọ merwurwu onwiya; mbụ l'ọ mesweru ji iya; bẹ bụ teke a nueru iya phọ mini ono; ọ ngụa; ọ bahu iya l'ẹpho bẹ oo-me g'ẹjo iphe-ẹhuka, atso ilu dapfuta iya. Oo-me g'ẹkpa-nwa chihu iya; g'ọ tọ tị nwa l'ụtapfu; te-manu ọ bụru onye vu ọnu l'ibe phẹ. ²⁸ Teke ọ bụ lẹ nwanyị ono bẹ te emerwuduru onwiya; mbụ-a; ọ -buru lẹ nwanyị ono dụ ree; bẹ ọ tọ dudu iphe, bya l'e-me iya nụ; ọo-nọdu anwushi unwegirima.

²⁹ "Noo ekemu, a tịru swiberu nwanyị, ji iya ekoru okophoo; mbụ nwanyị, nọ l'ẹka ji iya; ọ nọdu akpajẹ njo uri; emerwushi onwiya; ³⁰ ọzoo l'a nọnyaaru nwoke koaharu nyee ya okophoo; leahaa ya njo ẹnya. G'onye uke Chileke pfube nwanyị ọbu l'iphu Chipfu mekọta iya iphemiphe ono, a tịru l'ekemu ono. ³¹ Nwoke ono l'onwiya bẹ ta adukwa ẹjo-iphe, a-tukoru iya l'ishi. Ọo nwanyị ono e-vuru ẹjo-iphe, o metaru kpua onwiya."

Onye woru onwiya doberu Chipfu iche

6 Chipfu sụ Mosisu: ² "Pfururu yeru ndu Ízurelu sụ phẹ-a: O -nweru nwoke; ọzoo nwanyị, kweru ukwe, gbaru iche sụ lẹ ya a-duru Chipfu iche; mbụ lẹ ya e-dobe onwiya gẹ ya bụru onye gbaru iche l'ẹnya Chipfu; ³ g'onye ọbu ta ngujekwa mee; ọzoo iphe, aangụ angungu, atsụ atsutsu. Ọphu ọ ngujekwa mee-veniga; ọzoo ọphu e meru l'iphe, aangụ angungu ọzo, atsụ atsutsu. G'ọ tọ ngujekwa mini akpuru vayinu; ọphu o rijekwa akpuru vayinu oyii; ọzoo ọphu e gheru egheghe. ⁴ G'ọ to rijekwa iphe, shi l'oshi vayinu; m'ọ bụ akpuru vayinu ọbu l'onwiya; ọzoo ẹgbo vayinu jeye teke ọo-bụ-beru onye duru Chipfu iche.

⁵ "Akwo ta abyadu e-rwu iya l'ishi jeye g'ọo-bụ-beru onye doberu onwiya iche ono. Ọo-duepho iche g'ọ dụ iya jasụ; teke ono, o doberu onwiya Chipfu iche ono edzua. Egbushi, nọ iya l'ishi bẹ ọo-ha g'ọ rwuchia erwuchi.

⁶ L'ògè teke ono, ọ duru Chipfu iche ono bẹ ọ tọ byadu e-je lẹ mgboru ẹka odzu nọ. ⁷ Mbụ; obeta ọ bụru l'ọo nna iya nwuhuru; ọzoo l'ọo ne iya nwuhuru; ọzoo l'ọo nwune iya kẹ nwoke; ọzoo nwune iya kẹ nwanyị bẹ ọ tọ bụdu iya e-me g'ọ tịrwua onwiya; kẹle abubu, ọ bụ onye duru Chileke iche; tukoru iya l'ishi. ⁸ Lẹ teke ono ọo-nokotakpo bụru onye doberu onwiya iche ono bẹ ọ bụ onye duru Chipfu nsọ.

⁹ "Teke o nweru onye gbahuru nwuhu lẹ mgboru ẹka ọ nọ; o shi nno tịrwua onwiya l'abubu ono, ọ bụ onye duru Chileke iche ono, bụ ọphu tukoru iya l'ishi ono; g'ọ nọ abali ẹsaa; o -rwuepho lẹ mboku k'ẹsaa; l'ọ kpushia ishi; shi nno rọo onwiya ẹhu ọzo. ¹⁰ O -be lẹ mboku k'ẹsato; l'ọ wota ndo labo; ọzoo unwu kparaka labo wojeru onye uke Chileke l'ọnu ọlo-ẹkwa-ndzukọ. ¹¹ Ọo ya bụ; onye uke Chileke ono abya ewota nanu gwee ngweja-iphe-ẹji; l'ọ wota nanu ọphuu gwee ngweja-akpo-ọku gude pfua ugwo iphe-ẹji ono, o meru ono; mbụ l'ọ nọru lẹ mgboru ẹka nemadzụ nwuhuru. Ọ bụru mboku onokwapho bẹ oo-me g'ishi iya dụ-phu nsọ azụ. ¹² L'ọ byakwa aburu onye duru Chipfu iche g'ọ shi bụru iya. Ọ -nọ-dzua ya; l'ọ kputa ebili, gbaru apha je anụ g'e gude gweeru iya ngweja-apfu-ugwo. Ọphu, ọ nọhawaru pho bẹ a taa gụkwa eye iya; kẹle ọ nọ iya tịrwua onwiya.

¹³ "Qwaa bụ ekemu, duru onye woru onwiya doberu Chipfu iche; nọo ya nọ-dzua. Ee-duru onye ọbu bya l'ọnu ọlo-ẹkwa-ndzukọ. ¹⁴ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ọo-nọdu woru iphe, ọonu Chipfu nụ iya. Ọo-nụ iya ebili, gbaru apha, te nweddu ẹka iphe mebyiru iya g'e gude gwee ngweja-akpo-ọku; l'ọ bya anụ nwada aturu, gbawaru apha, te enweddu ẹka iphe mebyiru iya g'e gude gwee ngweja-iphe-ẹji; l'ọ nụ ebili, te enweddu ẹka iphe mebyiru iya g'e gude

gwee ngweja-ẹhu-guu. ¹⁵ Iphe ọzo, oo-yekọbe iya bụ nkata buredi, e te yeduru iphe ekoje buredi; waa akara, e meru l'ukpokutu witi, gwọo lẹ manụ; mę ẹcha-mbekee, a wuru manụ l'eli; waa ngweja-nri; yele ngweja-męe, ayijeru iya nụ.

¹⁶ "Iphe ono g'ọ ha bę onye uke Chileke e-gweru nụ Chipfu. L'o gwee ngweja-iphe-ẹji ono; waa ngweja-akpọ-ọku ono. ¹⁷ Onye uke Chileke ono bę e-woru nkata buredi ono, ekoduru ekoko ono nụ Chipfu; bya egbua ebili phọ gude gwee ngweja-ẹhu-guu nụ Chipfu; bya eyekọbekwa iya phọ ngweja-nri; yęe ngweja-męe, etsoje iya nụ tuko gwee. ¹⁸ Ọ buru l'onu ọlo-ẹkwa-ndzukọ bę onye ono, woru onwiya doberu Chipfu iche ono a-nọdu kpushia ishi ono, o shi doberu Chileke iche ono. L'o kpota ẹgbushi iya ono ye l'ọku, nọ lẹ mkpula ẹka iphe, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu nọ.

¹⁹ "Onye ono, duru Chipfu iche ono -kpushichaepho ishi ono, o doberu iche ono; g'onye uke Chileke wota ẹka ebili ono ọphu e shiru eshishi dęe ya l'ẹka; l'ọ bya ewotafua akara lanu, te koduru ekoko lẹ nkata ono; waa ẹcha-mbekee lanu, te koduru ekoko nụ iya. ²⁰ Ọo ya bụ; onye uke Chileke ono abya amaa ya amama l'iphu Chipfu g'ọ buru ngweja amama. Iphe ono bę dọ nsọ; ọ buru onye uke Chileke bę nwe iya nụ; yele ndu ebili ono, a maru amama; mę ọtapfu iya ono, a nuru Chipfu ono. E -mechaa nno; onye ono, duru Chipfu iche ono angwaro męe.

²¹ "Ono bụ ekemu duru onye woru onwiya doberu Chipfu iche; mbu onye kwetaru ukwe lẹ ya e-woru onwiya doberu Chipfu iche; wakwaphọ iphe, ọo-nuje Chipfu mę ọ nọ-dzuę ya phọ; a -gufukwa iphe ọzo, ọo-du ike gbatafua. Ọle o medzufutaje iphe, o kweru ukwe iya; lẹ g'ekemu onye duru Chipfu iche gude dọ."

Onu-oma ndu-uke Chileke l'ẹhu ndu Ízurẹlu

²² Chipfu bya asu Mosisu: ²³ "Pfuaru Eronu yele unwu iya su phe g'ephę gojeru ndu Ízurẹlu onu-oma. Waa g'ephę epfuje iya baa:

²⁴ " 'Gę Chipfu goru onu-oma nụ unu; chee unu.

²⁵ Gę Chipfu mee g'atatiphu iya gbuaru unu nwjinwii;

l'o meeru unu eze-iphe-oma.

²⁶ Gę Chipfu ghaaru unu iphu;

mee g'ẹhu dọ unu guu.'

²⁷ "Ọo ya bụ; ẹphe -gude ẹpha mu goru onu-oma nụ ndu Ízurẹlu; mu agoru onu-oma nụ phe."

Ngweja, e gude edobe ọlo-ẹkwa Chipfu iche

7 Tọbudu iya bụ; Mosisu bvubechaepho ọlo-ẹkwa Chipfu ono; ọ wu ya manụ; bya edobe iya iche; bya edobekwaphọ iphe, bụ ivu nọ iya nụ g'ọ ha iche. Nokwaphọ g'ọ wuru manụ l'oru-ngweja; dobe iya iche; bya edobekwaphọ iphe, bụ ivu ọru-ngweja ono g'ọ ha iche. ² Ọo ya bụ; ndu-ishi ndu Ízurẹlu, bụ ndu-ishi l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu; mbu ndu-ishi l'ipfu l'ipfu, bụ iya bụ ndu ono, bụ ishi ndu ọphu a guru ọgu ono bya eworu iphe nụ. ³ Iphe, ẹphe nuru Chipfu bę bụ ọgba-kperekpere ishii, e kpuchiru iphe; mę oke-eswi iri l'ẹbo. Ndu-ishi ono bę nuchaaru oke-eswi lanu oke-eswi lanu l'ẹhu l'ẹhu. ẹphe dọ ẹbo ẹbo nucha ọgba-kperekpere lanu. Noo iphe, ẹphe wotaru bya anu l'iphu ọlo-ẹkwa Chipfu bụ ono.

⁴ Chipfu su Mosisu: ⁵ "Natakota phe iphe ono, ẹphe nuru; k'ọphu ee-gude iya eje ozi l'ọlo-ẹkwa-ndzukọ. L'i woru iya nụ ndu Lívayi. Onyenonu bę ọi-nucha ya lẹ g'ozu iya gbaru."

⁶ Ọo ya bụ; Mosisu bya ewota ọgba-kperekpere ono; mę oke-eswi ono nụ ndu Lívayi. ⁷ Unwu Geshonu bę ọ nuru ọgba-kperekpere labọ; waa oke-eswi ẹno g'ephę gude jeje ozi, gbaru phe nụ. ⁸ Ọ nụ unwu Merari ọgba-kperekpere ẹno; waa oke-eswi ẹsato g'ephę gude jeje ozi, gbaru phe nụ. G'ephę ha bę nọkota l'ẹka Itama nwa Eronu, bụ onye uke Chileke eje ozi phe. ⁹ Obenu l'ọ tọ dudu ọphu ọ nuru unwu Kohatu; kele ọo ẹphebedua bę evu iphe, dọ nsọ ono l'ukuvu duru.

¹⁰ Mbọku, a wuru manụ l'ọru-ngweja Chileke g'e gude woru iya ye Chileke l'ẹka bẹ ndu-ishi ono wotagbaaru iphe bya anụ Chileke l'iphe ọru-ngweja ono. ¹¹ Chipfu bya asụ Mósisu: "Gẹ ndu-ishi ono byaję nanụ nanụ lẹ mbọku lẹ mbọku bya anụ iphe ngweja phẹ g'e gwee l'ọru-ngweja ono; shi nno woru iya ye Chileke l'ẹka."

¹² Onye wotaru iphe nkiya bya anụ lẹ mbọku kẹ mbụ bẹ bụ Náshonu nwa Amínadabu, bụ onye-ishi ndu Jiuda.

¹³ Iphe, ọ nuru bụ gbamugbamụ mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ishii lẹ shẹkelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ẹto lẹ shẹkelu iri. G'ọ ha bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ụlo Chileke bẹ e gude tụa ya. Ọphu nọnu bẹ e yejishikọtaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ¹⁴ Iphe ọzo, ọ nuru bẹ bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ shẹkelu iri; iphe, jiru iya nụ bụ ụnwù-isensu; ¹⁵ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; ¹⁶ waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ¹⁷ mę oke-eswi labọ; waa ebili ise; mę mkpi ise; mę ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Náshonu nwa Amínadabu wotaru bya anụ bụ ono.

¹⁸ O be lẹ mbọku k'ẹbo; Netanelu nwa Zuwa, bụ onye-ishi l'ipfu Isaka wota iphe nkiya bya anụ. ¹⁹ Iphe, ọ nuru bụ gbamugbamụ mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ishii lẹ shẹkelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ẹto lẹ shẹkelu iri. G'ọ ha bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ụlo Chileke bẹ e gude tụa ya. Ọphu nọnu bẹ e yejishikọtaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ²⁰ Iphe ọzo, ọ nuru bẹ bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ shẹkelu iri; iphe, jiru iya nụ bụ ụnwù-isensu; ²¹ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; ²² waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ²³ mę oke-eswi labọ; waa ebili ise; waa mkpi ise; mę ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Netanelu nwa Zuwa wotaru bya anụ bụ ono.

²⁴ O be lẹ mbọku k'ẹto; Eliyabu nwa Helonu, bụ onye-ishi ndu kẹ Zebulun wota iphe nkiya bya anụ. ²⁵ Iphe, ọ nuru bụ gbamugbamụ mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ishii lẹ shẹkelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ẹto lẹ shẹkelu iri. G'ọ ha bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ụlo Chileke bẹ e gude tụa ya. Ọphu nọnu bẹ e yejishikọtaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ²⁶ Iphe ọzo, ọ nuru bẹ bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ shẹkelu iri; iphe, jiru iya nụ bụ ụnwù-isensu; ²⁷ Ọ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; ²⁸ waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ²⁹ waa oke-eswi labọ; mę ebili ise; waa mkpi ise; mę ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Eliyabu nwa Helonu wotaru bya anụ bụ ono.

³⁰ O be lẹ mbọku k'ẹno; Elizuru nwa Shediyo, bụ onye-ishi, ụnwu Rúbenu wota iphe nkiya bya anụ. ³¹ Iphe, ọ nuru bụ gbamugbamụ mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ishii lẹ shẹkelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ẹto lẹ shẹkelu iri. G'ọ ha bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ụlo Chileke bẹ e gude tụa ya. Ọphu nọnu bẹ e yejishikọtaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ³² Iphe ọzo, ọ nuru bẹ bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ shẹkelu iri; iphe, jiru iya nụ bụ ụnwù-isensu; ³³ Ọ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; ³⁴ waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ³⁵ waa oke-eswi labọ; mę ebili ise; waa mkpi ise; waa ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Elizuru nwa Shediyo wotaru bya anụ bụ ono.

³⁶ O be lẹ mbọku k'ise; Shelumelu nwa Zurishadayi, bụ onye-ishi ụnwu Simiyonu wota iphe nkiya bya anụ. ³⁷ Iphe, ọ nuru bụ gbamugbamụ mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ishii lẹ shẹkelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo shẹkelu ẹto lẹ shẹkelu iri. G'ọ ha bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ụlo Chileke bẹ e gude tụa ya. Ọphu nọnu bẹ e yejishikọtaru ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ³⁸ Iphe ọzo, ọ nuru bẹ bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ shẹkelu iri; iphe, jiru iya nụ bụ ụnwù-isensu; ³⁹ Ọ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; mę nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpọ-ọku; ⁴⁰ waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ⁴¹ waa

oke-eswi labo; me ebili ise; waa mkpi ise; waa unwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ehu-guu. Noo iphe, Shelumelu nwa Zurishadayi wotaru bya anu bu ono.

⁴² O be le mboku k'ishii; Eliyasafu nwa Diyuwelu, bu onye-ishi unwu Gadu wota iphe nkiya bya anu. ⁴³ Iphe, o nuru bu gbamugbamu mkpola-ochaa lanu, erwa iya du ukporo shekelu ishii le shekelu iri; bya anukwapho ochi lanu, e meru le mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu eto le shekelu iri. G'o ha bu iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tua ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu le manu; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁴⁴ Iphe ozo, o nuru be bu ago lanu, e meru le mkpola-ododo, erwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nu bu unwu-isensu; ⁴⁵ O bya anu nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; me nwa ebili lanu, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁴⁶ waa mkpi lanu, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; ⁴⁷ waa oke-eswi labo; me ebili ise; waa mkpi ise; waa unwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ehu-guu. Noo iphe, Eliyasafu nwa Diyuwelu wotaru bya anu bu ono.

⁴⁸ O be le mboku k'esaa; Elishama nwa Amihudu, bu onye-ishi ndu Ifuremu wota iphe nkiya bya anu. ⁴⁹ Iphe, o nuru bu gbamugbamu mkpola-ochaa lanu, erwa iya du ukporo shekelu ishii le shekelu iri; bya anukwapho ochi lanu, e meru le mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu eto le shekelu iri. G'o ha bu iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tua ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu le manu; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁵⁰ Iphe ozo, o nuru be bu ago lanu, e meru le mkpola-ododo, erwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nu bu unwu-isensu; ⁵¹ O bya anu nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; waa nwa ebili lanu, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁵² waa mkpi lanu, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; ⁵³ waa oke-eswi labo; me ebili ise; waa mkpi ise; waa unwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ehu-guu. Noo iphe, Elishama nwa Amihudu wotaru bya anu bu ono.

⁵⁴ O be le mboku k'esato; Gamalelu nwa Pedazo, bu onye-ishi ndu ipfu Manase wota iphe nkiya bya anu. ⁵⁵ Iphe, o nuru bu gbamugbamu mkpola-ochaa lanu, erwa iya du ukporo shekelu ishii le shekelu iri; bya anukwapho ochi lanu, e meru le mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu eto le shekelu iri. G'o ha bu iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tua ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu le manu; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁵⁶ Iphe ozo, o nuru be bu ago lanu, e meru le mkpola-ododo, erwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nu bu unwu-isensu; ⁵⁷ O bya anu nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; waa nwa ebili lanu, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁵⁸ waa mkpi lanu, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; ⁵⁹ waa oke-eswi labo; me ebili ise, waa mkpi ise; waa unwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ehu-guu. Noo iphe, Gamalelu nwa Pedazo wotaru bya anu bu ono.

⁶⁰ O be le mboku ke tete; Abidanu nwa Gidiyoni, bu onye-ishi ndu Benjiaminu wota iphe nkiya bya anu. ⁶¹ Iphe, o nuru bu gbamugbamu mkpola-ochaa lanu, erwa iya du ukporo shekelu ishii le shekelu iri; bya anukwapho ochi lanu, e meru le mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu eto le shekelu iri. G'o ha bu iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tua ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu le manu; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁶² Iphe ozo, o nuru be bu ago lanu, e meru le mkpola-ododo, erwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nu bu unwu-isensu; ⁶³ O bya anu nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; waa nwa ebili lanu, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁶⁴ waa mkpi lanu, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; ⁶⁵ waa oke-eswi labo; me ebili ise; waa mkpi ise; waa unwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ehu-guu. Noo iphe, Abidanu nwa Gidiyoni wotaru bya anu bu ono.

⁶⁶ O be le mboku k'iri; Ahieze nwa Amishadayi, bu onye-ishi ndu ipfu Danu wota iphe nkiya bya anu. ⁶⁷ Iphe, o nuru bu gbamugbamu mkpola-ochaa lanu, erwa iya du ukporo shekelu ishii le shekelu iri; bya anukwapho ochi lanu, e meru le mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu eto le shekelu iri. G'o ha bu iphe, eegudeje atu erwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tua ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu le manu; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁶⁸ Iphe ozo, o nuru be bu ago lanu, e meru le mkpola-ododo, erwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nu bu unwu-isensu; ⁶⁹ O bya anu nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; waa nwa ebili lanu, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁷⁰ waa mkpi lanu, ee-gude gwee ngweja-iphe-eji; ⁷¹ waa oke-eswi labo;

mẹ ebili ise; waa mkpi ise; waa ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Ahiyeza nwa Amishadayi wotaru bya anụ bu ono.

⁷² O be lẹ mbọku k'iri lẹ nanụ; Pagelu nwa Okurano, bu onye-ishi ndu ipfu Asha wota iphe nkiya bya anụ.

⁷³ Iphe, ọ nuru bu gbamugbamumu mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya du ụkporo shekelu ishii lẹ shekelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya du ụkporo shekelu ẹto lẹ shekelu iri. G'ọ ha bu iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tya ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁷⁴ Iphe ozo, ọ nuru be bu ago lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nụ bu ụnwu-isensu; ⁷⁵ O bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁷⁶ waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ⁷⁷ waa oke-eswi labo; mẹ ebili ise; waa mkpi ise; waa ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Pagelu nwa Okurano wotaru bya anụ bu ono.

⁷⁸ O be lẹ mbọku k'iri l'ẹbo; Ahira nwa Enanu, bu onye-ishi ụnwu Nafutali wota iphe nkiya bya anụ. ⁷⁹ Iphe, ọ nuru bu gbamugbamumu mkpọla-ọchaa lanụ, ẹrwa iya du ụkporo shekelu ishii lẹ shekelu iri; bya anụkwapho ochi lanụ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya du ụkporo shekelu ẹto lẹ shekelu iri. G'ọ ha bu iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tya ya. Ophu nonu be e yejishikotaru ukpokutu ereshi, a gworu lẹ manụ; g'e gude gwee ngweja-nri. ⁸⁰ Iphe ozo, ọ nuru be bu ago lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo, ẹrwa iya du shekelu iri; iphe, jiru iya nụ bu ụnwu-isensu; ⁸¹ O bya anụ nwa oke-eswi lanụ; waa ebili lanụ; waa nwa ebili lanụ, gbaru apha, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku; ⁸² waa mkpi lanụ, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji; ⁸³ waa oke-eswi labo; mẹ ebili ise; waa mkpi ise; waa ụnwu ebili ise, gbachaaru apha, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo iphe, Ahira nwa Enanu wotaru bya anụ bu ono.

⁸⁴ Iphe ono be bu iphe, ndu-ishi ndu Izurelu wotaru bya anụ g'e gude woru oru-ngweja ono ye Chileke l'eka; mbu teke ono, a wuru iya manụ ono. Iphe, ẹphe nuru be bu: gbamugbamumu mkpọla-ọchaa iri l'ẹbo; waa ochi mkpọla-ọchaa iri l'ẹbo; waa ago mkpọla-ododo iri l'ẹbo. ⁸⁵ Gbamugbamumu lanụ be ẹrwa iya aduje ụkporo shekelu mkpọla-ọchaa ishii lẹ shekelu iri. Ẹrwa ochi lanụ ndu aduje ụkporo shekelu mkpọla-ọchaa ẹto lẹ shekelu iri. G'ọ ha bu iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tya ya. ⁸⁶ Ago mkpọla-ododo ono du iri l'ẹbo; teme e yejishichaa ya ụnwu-isensu. Ẹrwa iya ndu abujeru shekelu mkpọla-ododo iri iri. G'ọ ha bu iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ulo Chileke be e gude tya ya. Mkpọla-ododo, e gude mee ago ono be ẹrwa iya tuko du ụkporo shekelu mkpọla-ododo ishii. ⁸⁷ Iphe mkpakọ anụ, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku ono dukota be bu; ụnwu oke-eswi iri l'ẹbo; waa ebili iri l'ẹbo; waa ụnwu ebili iri l'ẹbo, gbachaaru apha; yele ngweja-nri tso iya nụ; waa mkpi iri l'ẹbo, ee-gude gwee ngweja iphe-ẹji. ⁸⁸ Anụ, ee-gude gwee ngweja-ẹhu-guu be tuko-ru du oke-eswi ụkporo l'eno; waa ebili ụkporo ẹto; mẹ mkpi ụkporo ẹto; waa ụnwu ebili ụkporo ẹto, gbachaaru apha. Noo iphe, a nuru g'e gude woru oru-ngweja ono ye Chileke l'eka; mbu teke ono, a wuru iya manụ ono.

⁸⁹ O be teke Mosisu bahuru ge yele Chipfu bogba l'ime ulo-ekwa-ndzukọ ono; ọ numa olu-opfu, a no l'eli opfu okpoko ono; ẹka aapfuje ugwo iphe-ẹji ono epfu, bu iya bu ẹka ono, e doberu ekemu Chipfu ono. Opfu ono be a no lẹ mgbaka chierobu labo pho epfu eyeru Mosisu.

Edobe oroku

8 Chipfu bya asu Mosisu: ² "Pfuaru Eronu su iya l'ọ -bya adobe oroku; g'ọ dọbe oroku ẹsaa ono k'ophu iphoro iya a-nga ataphu iphe ono, a tukoberu iya ono." ³ Eronu mee ya egube ono, a suru g'o mee ya ono; mbu dọbe oroku ono; k'ophu iphoro iya ngakotaru ataphu iphe ono, a tu-koberu iya ono, bu iya bu ge Chipfu karu Mosisu g'e mee ya. ⁴ Waa g'e gude mee iphe ono, aatukobeje oroku ono baa: Oo mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa be e gude mekota iya shita l'ike iya jeye lẹ nchi iya. Iphe ono, aatukobeje oroku ono be e meerupho egube Chipfu goshiru iya Mosisu.

Edobe ndu Lívayi iche

⁵ Chipfu byakwa asụ Mósísu: ⁶ “Họta ndu Lívayi l'echilabọ ndu Ízurẹlu; mee phẹ g'ẹphe dọbe ree. ⁷ Waa g'ii-shi mee phẹ g'ẹphe dọbe ree baa: Wota mini nturwu phee phẹ l'ẹhu; ẹphe akpụshikota iphe, bụ ẹji, dọ phẹ l'ẹhu; bya asashikota uwe phẹ shi nno sachaa onwophẹ ree. ⁸ Ẹphe ewota nwa oke-eswi; yẹle ngweja-nri, ayịru iya nụ, bụ iya bụ ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ. L'i wota nwa oke-eswi ọzo, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji. ⁹ L'i duru ndu Lívayi ọbu je l'iphu ụlo-ẹkwa-ndzukọ; kukọbe iphe, bụ ndu Ízurẹlu l'ophu g'ẹphe dzukọta l'ẹka ono. ¹⁰ L'i duru ndu Lívayi ono bya l'atatiphu Chipfu. Ndu Ízurẹlu ebyibe phẹ ẹka l'ishi. ¹¹ Ọ bụru Erọnu e-woru ndu Lívayi ono ye Chipfu l'ẹka; ẹphe aburu ngweja-amama, shi l'ẹka ndu Ízurẹlu; k'ophu ẹphe a-nọdu ejeru Chipfu ozi. ¹² Ọo ya bụ; ndu Lívayi ono abya ebyibegbaa oke-eswi ono ẹka l'ishi. L'i gude nanụ gwee ngweja-iphe-ẹji; gude nanụ gwee ngweja-akpọ-ọku nụ Chipfu; shi nno pfula ụgwo iphe-ẹji ndu Lívayi.

¹³ “L'i mee; ndu Lívayi ono abya atụko pfulu l'iphu Erọnu yẹle unwu iya. L'i woru phẹ ye l'ẹka Chipfu g'ẹphe aburu iya ngweja-amama. ¹⁴ Noo g'ii-shi dobe ndu Lívayi iche l'ẹka ndu Ízurẹlu ọphuna nọ bụ ono; mee ndu Lívayi ono g'ẹphe bụru nkemu. ¹⁵ I -sachaepho ndu Lívayi ono; bya eworu phẹ dobe g'ẹphe dọ gẹ ngweja-amama; ẹphe ejeahaa ozi l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ. ¹⁶ Ọo ẹphebedua g'ẹphe hakọta bẹ e shi lẹ ndu Ízurẹlu họta ye mu l'ẹka. Mu nata phẹ; mee phẹ; ẹphe bụru nkemu; nọchia ẹnya ndu bụ ọkpara l'alị Ízurẹlu; mbụ iphe, bụkota unwoke mbụ, vu ụzo waa ẹkpa-nwa l'alị Ízurẹlu. ¹⁷ Iphe, bụ ọkpara l'ophu l'alị Ízurẹlu; nemadzụ-o; mẹ anụ bẹ bụkota nkemu. Lẹ teke ono, mu gbushikotaru iphe, bụ ọkpara l'alị Ijiputu bẹ mu doberu phẹ iche g'ẹphe bụru nkemu. ¹⁸ Nta-a bẹ mu wowaru ndu Lívayi mee; ẹphe nọchia ẹnya ndu bụ ọkpara l'alị Ízurẹlu l'ophu. ¹⁹ Mbụ lẹ mu shiwaa l'echilabọ ndu Ízurẹlu l'ophu họta ndu Lívayi woru ye Erọnu yẹle unwu iya l'ẹka; g'ẹphe jejeru ndu Ízurẹlu ozi l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ; ẹphe apfụje ụgwo iphe-ẹji unwu Ízurẹlu; k'ophu mgbu-ọnwu ete egbudu phẹ m'ẹphe jekube ụlo Chipfu ono ntse.”

²⁰ Mósísu; waa Erọnu; mẹ iphe, bụ ndu Ízurẹlu l'ophu bya emeeru ndu Lívayi ẹgube ono, Chipfu turu iya Mósísu l'ekemu sụ g'e mee ndu Lívayi. Ọ bụru gẹ ndu Ízurẹlu meru phẹ iya bụ ono. ²¹ Ndu Lívayi bẹ safuru onwophẹ nturwu; bya asaa uwe phẹ asasa. Ọo ya bụ; Erọnu woru phẹ nụ Chipfu g'ẹphe dọ gẹ ngweja amama; bya apfula ụgwo iphe-ẹji phẹ shi nno safu phẹ nturwu. ²² E mechaa; ndu Lívayi nọdu Erọnu yẹle unwu iya l'ẹka wata eje ozi l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ. Ọ bụru gẹ Chipfu gude tọaru iya Mósísu l'ekemu bụ g'ẹphe meru ndu Lívayi ono.

²³ Chipfu bya asụ Mósísu: ²⁴ “Iphe-a bẹ bụ ndu Lívayi bẹ ọ dọru: Unwoke nọwaru a -gbẹ l'ụkporo apha l'apha ise kwaseru bẹ a-watajẹ eje ozi l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ. ²⁵ Ẹphe -nọwa ụkporo apha labọ l'apha iri; ẹphe ahaa eje ozi l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono; ẹphe te ejebaedu iya. ²⁶ Ọle ọ -bụru l'ọ dọ phẹ g'ẹphe yejeru unwunna phẹ ẹka l'ọzi ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono; g'ẹphe yekpọoro ẹka. Obenu l'ẹphebedua l'onwophẹ bẹ l'e-jebuhu ozi. Noo g'ii-shi nụ ndu Lívayi ozi, ẹphe a-nọduje eje bụ ono.”

Ọbo Ojaghata

9 L'ọnwa mbụ l'apha, kwe ndu Ízurẹlu apha labọ, ẹphe shi l'alị Ijiputu lufuta bẹ Chipfu pfuru yeru Mósísu l'echiegu Sayinayi sụ iya: ² “Gẹ ndu Ízurẹlu bọkwaa ọbo Ojaghata teke a boje iya. ³ Ọnwa-a -dọepho l'abalị iri l'ẹno; unu bọo ọbo Ojaghata ono teke a boje iya. Teke unu a-wata iya abobo bẹ bụ mẹ ẹnyanwu ribajeeepho. Unu bọo iphe ono g'ekemu iya gude dọ waa gẹ nsọ iya gude dọ.” ⁴ Ọo ya bụ; Mósísu bya epfuaru ndu Ízurẹlu g'ẹphe bọo ọbo Ojaghata ono. ⁵ Ẹphe woru ọbo Ojaghata ono bọo l'echiegu Sayinayi g'ọnwa mbụ ono dọ l'abalị iri l'ẹno; g'ẹnyanwu abyawaa arịba. Ẹphe tuko iphemiphe mekọta gẹ Chipfu sọru Mósísu g'emeje iya.

⁶ Ọle o nwekwanuru ndu ọphu ayịdu lẹ ndu bọru ọbo Ojaghata ono mbọku ono. Ishi iya bụ l'ẹphe turwuru onwophẹ kẹle ẹphe denyiru onye nwuhuru anwuhu ẹka. Ndu ono byapfuta Mósísu yẹle Erọnu lẹ mbọku ono; ⁷ bya asụ Mósísu: “Nta-a bẹ nturwu dọ anyi l'ẹhu kẹle anyi denyiru onye nwuhuru anwuhu ẹka. Ọle-a; ?denu g'ọ gude ọphu e te ekwedu g'anyi tsoru ndu Ízurẹlu ọphuna nụ Chipfu ngweja teke a nuje iya?”

⁸ Mósísu sụ phẹ: “Unu ngabẹ; gẹ mu maru iphe, Chipfu l'e-pfu l'opfu ẹhu unu.”

⁹ Tòbudu iya bụ; Chipfu sụ Mósísi: ¹⁰ “Pfuaru ndu Ízurelu sụ phẹ; O -nweru onye shi l'ime unu; ọzoo l'onye ọbu bụ oshilokpa unu, denyiru ẹka l'odzu; shi nno tɔrwua onwiya; ọzoo l'onye ọbu jeru ẹka dụ ẹnya ẹnya; g'onye ono ọlekwa-a ọbo Ojegahata kẹ Chipfu ono. ¹¹ Teke ẹphe a-bọ iya bẹ bụ l'abalị iri l'ẹno l'ọnwa k'ẹbo iya; mẹ ẹnyanwu ribajeepho. Iphe, ẹphe e-gude bọo ya bụ: buredi, ekoduru ekoko; waa mkpẹekwo, atsogbaa ilu. ¹² G'ọ tọ dukwa iphe ono ọphu ẹphe a-ha g'ọ bọo nchi; ọphu ọ dukwa ọkpu iya, ẹphe a-nyakwo anyakwo. Ọo g'ekemu ọbo Ojegahata ono dukota bụ g'ẹphe e-gude bọo ya. ¹³ Ọle onye ntɔrwu adudu l'ẹhu; ọphu o jeduru iphe; ọphu onye ọbu abọduru ọbo Ojegahata ono bẹ ee-bufu l'echilabọ ndibe phẹ; noo kẹle ọ tọ nɔduru Chipfu ngweja iya teke a tɔru ọnu iya. Onye ono bẹ iphe-ẹji, o meru a-tukoru l'ishi.

¹⁴ “Onye lwaru alwalwa; unu l'iya buru; ọ -dụ iya g'ọ tso ru unu bọo ọbo Ojegahata kẹ Chipfu ono; g'onye ọbu mekwaa ya g'ekemu iya; waa nsọ iya gude dụ. Ọo nsọ lanu bẹ duru onye a nwuru anwunwu l'alị-a waa onye lwaru alwalwa.”

Urwukpu asọ-kputa ulo-ekwa Chileke

(Awu 40:34-38)

¹⁵ Mbọku ono, a kpọberu ulo-ekwa Chipfu, bụ iya bụ ulo-ekwa, ẹka eedobeje ekwo ekemu Chipfu ono; bẹ urwukpu sọ-kputeru iya. L'uzenyashi bẹ urwukpu ono dọepho g'ọku l'eli ulo-ekwa ono; dọepho nno jasụ l'utsu. ¹⁶ Ọ bọerupho g'ọ dụ kwaseru bụ ono. L'eswe bẹ urwukpu ono asọ-kputajẹ ulo-ekwa Chipfu ono; o -be l'enyashi; l'ọ nwua kẹ phoo g'ọku. ¹⁷ Ọ nọdu abọjeru teke urwukpu ono shi l'eli ulo-ekwa ono palihu imeli imeli; ndu Ízurelu awu-lihu tųgbua ije phẹ. Ẹka ẹphe jeberu; urwukpu ono keshiru; ẹphe akpọbe ulo-ekwa phẹ l'ẹka ono; nọshia. ¹⁸ Ọ nọdu abọjeru Chipfu -sụ ndu Ízurelu g'ẹphe wu-lihu tųgbua; ẹphe awufu tųgbua. Teke ọ bụ l'ọ sọru phẹ g'ẹphe nọdu; ẹphe akpọbe ulo-ekwa phẹ nọshia. Ọ bọru g'urwukpu ono nọ-beru l'eli ulo-ekwa Chipfu ono bụ g'ẹphe anọ-bejeru l'ẹka ẹphe kpọberu ulo-ekwa phẹ ono. ¹⁹ Teke urwukpu ono nọru ọdu l'eli ulo-ekwa Chileke ono; ndu Ízurelu emeepho gẹ Chipfu pfuru phẹ; nọpyabe; ẹphe ta atųgbudu. ²⁰ Teke ọ bụ l'urwukpu ono nọru l'eli ulo-ekwa Chipfu ono; nọo ya nwujiku olemole; bẹ bụ Chipfu -sụ g'ẹphe nọdu; ẹphe akpọbe ulo-ekwa phẹ nọshia. Teke ọ sọru phẹ g'ẹphe wu-lihu tųgbua; ẹphe awufu tųgbua. ²¹ Teke ọ bụ l'urwukpu ono nọru shita l'uzenyashi jasụ l'utsu; o -rwua l'utsu ọ palihu imeli imeli; ẹphe awufu tųgbua. Obetakpọo ọ bọru l'eswe bẹ urwukpu ono palihuru imeli; ọzoo l'enyashi; bẹ bọepho teke ọ palihuru bẹ ndu Ízurelu awufuje tųgbua. ²² Obetakpọo urwukpu ono nọdu l'eli ulo-ekwa Chipfu ono nọo ya abalị labọ; ọzoo nọo ya ọnwa ọphu; ọzoo l'ọo apha ọphu; bẹ ndu Ízurelu a-nọdujeepho l'ẹka ẹphe kpọberu ulo-ekwa phẹ g'ẹphe nọ iya; ọphu ẹphe ta abyadu atųgbu atųgbu. Obenu lẹ teke a nọnyaaru urwukpu ono palihu imeli; ẹphe awufu tųgbua. ²³ Ọ nọdu abọjeru; Chipfu -sụ phẹ g'ẹphe nọdu; ẹphe akpọbe ulo-ekwa phẹ nọshia. Teke ọ sọru phẹ g'ẹphe tųgbua; ẹphe awufu tųgbua. Iphemiphe, Chipfu pfuru phẹ bẹ ẹphe mekọtaru ẹgube ọ turu iya Mósísi l'ekemu.

Opu labọ, e meru lẹ mkpọla-ọchaa

10 Chipfu sụ Mósísi: ² “Gude mkpọla-ọchaa, e tsusaru etsusa meta opu labọ; k'ọphu ii-gudeje iya eku ndu Ízurelu g'ẹphe dzukọbe; gudejekwa iya phọ karu phẹ teke ẹphe a-phutajẹ ulo-ekwa phẹ tųgbua. ³ Teke a tųkoru opu labọ ono gbua bẹ bụ iphe, oopfụ bụ g'iphe, bụ ndu Ízurelu l'ọphu dzukọbe l'iphu ngu l'ọnu ulo-ekwa-ndzukọ. ⁴ Ọ -bọru l'ọo opu lanu kpoloko bẹ e gburu; iphe, oopfụ bụ g'iphe, bụ ndu-ishi dzukọbekota l'atati-phu ngu; mbụ ndu bųgbaa ishi ipfu ipfu ndu Ízurelu. ⁵ Teke opu ono daru ugbo lanu; iphe, oopfụ bụ g'iphe, bụ ipfu, kpọberu ulo-ekwa phẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa wulihu tųgbua. ⁶ Teke i gburu opu ono k'ugbo ẹbo; gẹ ndu ọphu kpọberu ulo-ekwa nkephẹ l'uzo ndọhali wulihu tųgbua. Ee-gbuje opu ono g'ọ gbajẹ ama teke ẹphe a-wufu tųgbua. ⁷ Unu -byaepho eku edzudzu-ọha g'ẹphe dzukọbe; unu egbua opu ono; ọle ọo g'ọ tọ dashi g'ọphu e gude agba ama. ⁸ Ọo unu Eronu, bụ iya bụ ndu-uke Chileke bẹ e-gbuje opu ono. Ọo-buru omelalị, a-duru unu jasuru asuru; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ⁹ Teke ọ bụ l'unu eje etso ndu ọhogu unu ọgu l'alị unu; mbụ ndu akpa unu ẹhu; unu gbua opu ono g'ọ dashia ọda ike; k'ọphu Chipfu, bụ Chileke unu a-nyata unu; bya adzọta unu

l'ẹka ndu ọhogu unu ono. ¹⁰ Nokwaphọ g'unu e-gbuje opu me ẹhu nọdu atsọ unu; me teke unu abọ ọbo-iphe, unu abojegbaa; me teke unu abọ iphe k'ọnwa ọphúú † unu; unu -gwechaẹpho ngweja-akpọ-ọku; me ngweja-ẹhu-guu ono, unu egweje ono; unu egburu opu ye iya; k'ọphu Chileke e-gude iya nyata unu. Ọo mbedua bu Chipfu, bu Chileke unu."

Ndu Ízurelu awufu l'echiegu Sayinayi

¹¹ O be le g'onwa k'ẹbo du l'ukporo abali; l'apha k'ẹbo iya; urwukpu ono shi l'eli ọlo-ẹkwa Chipfu ono, bu ẹka ẹkwo ekemu aduje ono palia imeli imeli. ¹² Tọbodu iya bu; ndu Ízurelu bya eshi l'echiegu Sayinayi ono; ọ buru phe atugbu. Ẹphe jee jasul'echiegu Paranu, bu ẹka urwukpu ono jeberu keshiru.

¹³ Onoya bu ke mbu, ẹphe tugburu ije phe ono; egube ono, Chipfu turu iya Mosisu l'ekemu. ¹⁴ Ọ buru ipfu Jiuda be vutaru ọzo ije ono. Ẹphe dzebe l'okpa l'okpa; paru ẹkwa-ọhubama ipfu phe wuru tugbu. Ọ buru Nášonu nwa Amínadabu be bu onye-ishi ipfu Jiuda ono. ¹⁵ Netanelu nwa Zuwa buru onye-ishi ipfu Isaka; ¹⁶ Eliyabu nwa Helonu buru onye-ishi ipfu Zebulonu.

¹⁷ Ọo ya bu; a pho-tsuta ọlo-ẹkwa Chipfu ono; oshilokpa Geshonu; me oshilokpa Merari pata iya; ọ buru phe atugbu.

¹⁸ Ipfu ọzo, l'etsota l'atugbu ono be bu ndu ipfu ke Rúbenu. Ẹphe dzebekwapho l'okpa l'okpa; gude ẹkwa-ọhubama ipfu phe wuru tugbu. Ọ buru Elizuru nwa Shediyo bu onye-ishi ipfu Rúbenu ono. ¹⁹ Shelumelu nwa Zurishadayi buru onye-ishi ndu ipfu Simiyonu; ²⁰ Ẹliyasafu nwa Diyuwelu buru onye-ishi ipfu Gadu.

²¹ Tọbodu iya bu; ndu Kohatu vuta iphe, du nsọ ono gude tugbushia. Ẹphe jerwushia; a kpobewa nu ọlo-ẹkwa Chipfu.

²² Ipfu ọzo, l'etsota phe nu buru ndu Ifuremu. Ipfu ọzo, l'etsota l'atugbu ono be bu ndu ipfu ke Rúbenu. Ẹphe dzebekwapho l'okpa l'okpa; gude ẹkwa-ọhubama ipfu phe wuru tugbu. Ọ buru Elishama nwa Amihudu bu onye-ishi ndu ipfu Ifuremu ono. ²³ Gamalelu nwa Pedazo buru onye-ishi ndu ipfu Manase; ²⁴ Abidanu nwa Gidiyoni buru onye-ishi ndu ipfu Benjiaminu.

²⁵ Ipfu ọzo, l'etsota nu; bya aburu ipfu ophu ekpejeru azu l'ije ono buru ndu Danu. Ipfu ọzo, l'etsota l'atugbu ono be bu ndu ipfu ke Rúbenu. Ẹphebedua dzebekwapho l'okpa l'okpa; gude ẹkwa-ọhubama ipfu phe wuru tugbu. Ọ buru Ahiyeza nwa Amishadayi bu onye-ishi ipfu Danu ono. ²⁶ Pagelu nwa Okuranu buru onye-ishi ipfu Asha. ²⁷ Ahira nwa Enanu buru onye-ishi ipfu Nafutali. ²⁸ Noo ge ndu Ízurelu edzebeje l'okpa l'okpa wufu m'ẹphe gbeshi ije phe bu ono.

²⁹ Mosisu bya epfuaru Hobabu nwa Ruwelu, bu onye Midiyanu; bya aburu ọgo iya su iya: "Nta-a be anyi atugbuwa ala alí ẹka ono, Chipfu pfuru anyi l'ọo-nu anyi ono. Tsonuru anyi g'anyi je. Anyi e-mekwaru ngu ree; kele Chipfu kweshikwaru ndu Ízurelu ukwe-iphe, dugbaa ree."

³⁰ Hobabu su iya waawaa; le ya te etsoduru phe; le ya alaphuwa azu l'alí iya; lapfu ndu ẹphe l'iya bu.

³¹ Obenu le Mosisu suru iya: "Jiko ta ahashinu anyi. Eshinu obu ngu maru ẹka anyi a-kpobeje ọlo-ẹkwa anyi l'echiegu-a; nọdunu g'i buru ẹnya, anyi gude aphu ọzo. ³² I-tsoru anyi be anyi le ngu a-gbaru mgba l'iphe, bukpo iphe-oma, Chipfu e-mekotaru anyi."

Okpoko Chileke waa urwukpu

³³ Noo ya; ẹphe shi l'úbvú Chipfu ono tugbu; jee ije abali ẹto. Okpoko ogbandzu Chipfu vuta ọzo l'ime abali ẹto ono; g'ọ chotaru phe ẹka ẹphe a-nodu tuta unme. ³⁴ Ọ nodu abujeru; o -beephọ l'eswe; urwukpu, shi l'ẹka Chipfu nọ abya atukoru phe l'ishi; mbu teke ono, ẹphe shi l'ẹka ẹphe kpoberu ọlo-ẹkwa phe tugbu ono.

³⁵ Teke e vutaerupho okpoko ono tugbu; Mosisu asu: "Zilihunu gube Chipfu. Ge ndu ohogu ngu gbakashihukwa nanu nanu. Ge ndu ono, i du ashí shikwa ngu l'iphu gbalachaa." ³⁶ Teke a pazetaru okpoko ono; Mosisu asu: "Lwaphuta azu gube Chipfu; lwapfuta unu-kuru-unu ndu Ízurelu-a."

† Ọbo-iphe-a be ndu Ízurelu aboje ujiku ophu teke onwa ọphúú furu. Huma g'ẹphe emeje iya le Ógú 28:18

Ọku, shi l'ẹka Chipfu

11 Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu wata akụ photophoto epfu l'ẹphe eje iphe-ẹhuka. Photophoto ono, ẹphe akụ ono bya erwua Chipfu lẹ nchị; ẹhu ghuahaa ya egbu. Ọku shinu l'ẹka Chipfu bya ekegbushikọta ndu Ízurelu ndu ọphu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ l'uzo ishi ishi. ² Ndu Ízurelu bya araku Mosisu; o pfuru nụ Chipfu; ọku ono nyishihu. ³ Ọo ya bụ; e kuahaa ẹpha ẹka ono Tabera, bụ iya bụ "ọku-ekeke"; kele ọku, shi l'ẹka Chipfu bya ekegbushia phẹ.

Nri, bụ Mana

⁴ Ikpoto ndu ono, ẹphe lẹ ndu Ízurelu gwaru ọgwaramogwa, bụ ndu tsoru phẹ nụ g'ẹphe gbeshiru ije ono; wata eze nzeri nri. Ndu Ízurelu watanu ara ẹkwa ọzo sụ: "Bụ onye a-nụkpo anyi anụ g'anyi taa? ⁵ Anyi nyataru teke anyi shi anọduje ata anụ ẹma l'alị Ijiputu; anyi ta apfudu ugwo; teke ono bẹ anyi shi anọduje eri ata kukumba; bya eri ashị; eri liku; mẹ alibasa; waa galiku. ⁶ Ọle nta-a bẹ ọ tọ dudu iphe, agụkwadu anyi ẹgu; ọphu ọ dudu iphe, anyi ahumaje ria; gbahaa mana-a!"

⁷ Nri ono, bụ mana bẹ ugbugba iya dụ g'akpuru koriyanda. I-lee ya ẹnya; l'ọ nyakụ anyakụ; eshi mkpọ g'etse bedelomu. ⁸ Ndu Ízurelu nọdu ejeje ekpokọo ya; gwee ya egwegwe; ọzoo tsua ya etsutsu l'ikwe. Ẹphe ahajeru shia ya eshishi; haru ghee ya egheghe. Ọnọduje atso g'iphe, e gude manụ olivu ghee. ⁹ Teke mana ono adajeru phẹ bụ teke iji daahaerupho l'ẹka ẹphe kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ l'enyashi.

Mosisu edoru Chipfu edo

¹⁰ Mosisu bya anuma gẹ ndu Ízurelu wushigbaaru l'onu ọlo-ẹkwa phẹ aragbaa ẹkwa; onyenonu tuko nọdugbaa l'onulo l'onulo akwa ntumatu; ẹhu nọdu egbu Chipfu egbu eghushikpọo ya ya ike. Ọ tsuahaa Mosisu l'ẹhu. ¹¹ Noo ya; Mosisu jjahaa Chipfu sụ iya: "Denu g'o gude ọ buri mube onye-ozu ngu bẹ i meru g'egube iphe-ẹhuka ọwa-a dapfuta? Bụ lẹ mu ta adudu ngu l'obu meru g'o gude i parụ ivu ẹhu ndu-a l'ophu bo mu? ¹² Bụ mbedua bẹ yeru ime ndu-a g'ẹphe ha; tọo mu nwushiru phẹ; meru g'o gude i sụ gẹ mu heru phẹ l'utapfu gẹ nna he nwa iya, angụkwadu ẹra. Gẹ mu heru phẹ nno jasụ l'alị ono, i riburu nna phẹ oche nte l'iji-nụ phẹ ono. ¹³ Bụ awe bẹ mu a-huma anụ, mu a-nugbabe ndu-a; g'ẹphe echiru mu mkpu ọwa-a, ẹphe echi-a; sụ g'a nụ phẹ anụ g'ẹphe taa! ¹⁴ Mu taa dukwa ike ehokota ndu-a nwekinyi mu; ivu ẹhu phẹ anyi-gbukwa mu anyi-gbu. ¹⁵ Ọ -buru l'ọo egube-a bẹ ii-mee mu iya; gbuchikwa mu egbugbu nta; m'ọ -buru lẹ mu dụ ngu-a l'obu; gẹ mu ta anodukwanu ndzụ gude ẹnya huma ẹjo onodu mu."

¹⁶ Chipfu bya eyeeru Mosisu onu sụ iya: "Chita ndu bụ ọgerenya Ízurelu umadzu ukporo ẹto l'iri g'ẹphe byapfuta mu; mbụ ndu i huberu ama l'ẹphe bupho ndu bụ ọgerenya; buru ndu-ishi phẹ. Chita phẹ gẹ gụ l'ẹphe tuko bya apfuru l'ulo-ẹkwa-ndzukọ. ¹⁷ Mu e-nyizeta byapfuta ngu l'ẹka ono; mu lẹ ngu epfugba opfu; mu aharu unme, dụ ngu l'ẹhu habota woru ye ndu ono l'ẹhu nkephẹ; k'ọphu ẹphe e-yeta ẹka vubude ngu ivu ono; g'i ti vuhẹ iya nwekinyi ngu. ¹⁸ Pfuaru ndu Ízurelu g'ẹphe dobe onwophe iche kwaburu echele; l'ọ -rwua echele bẹ ẹphe a-ta anụ; kele mube Chipfu nımawaru ẹkwa ono, ẹphe ara sụ: "Bụ onye a-nụ anyi anụ g'anyi taa? Teke anyi shi nọdu lẹ Ijiputu bẹ shikwa karu anyi lẹ ree." Nta-a bẹ Chipfu a-nụ unu anụ g'unu taa. ¹⁹ Anụ ono bẹ unu ta atagbudu l'ujiku lanu; ọphu unu atagbudu iya l'ujiku labo; ọzoo l'ime ujiku ise; ọzoo l'ime ujiku iri; ọzoo l'ime ujiku ukporo. ²⁰ Unu a-ta anụ ono onwa ophu; taa ya jasụ l'ọ bushihu unu l'imi; mbụ jasụ ọo-tushihu unu ayi; noo kele unu jikaru Chipfu, bụ onye swiru unu; mbụ rarụ ẹkwa kpua ya sụ: "Bụ gunu meru g'o gude anyi shi l'alị Ijiputu futa?" "

²¹ Tọbudu iya bụ; Mosisu sụ Chipfu: "I humanaru-a l'ọo ukporo unu nemadzu mgbo ukporo ẹto; l'ukporo unu nemadzu iri l'ise bẹ mu l'ẹphe gude ọkpa eje egube-a. Ọ buru phẹ bẹ i suru l'iji-nụ anụ, ẹphe a-ta onwa ophu.

²² E -gbushigbua aturu mẹ eswi; bụ g'o dzuru phẹ? Mbụ-a; bụ g'o dzuru phẹ obetakpọo e gbushikotaru phẹ ẹma, nokota l'eze-enyimu?"

²³ Chipfu sù Mósísu: “?Bù l'èka mu ta asùdu iya ememe tọo? Nta-a bẹ ịi-hụma; iphe, mu sùru l'oo-meru ngu; ?oo-me tọo too medu?”

Ndu bù ọgerenya Ízurèlu epfuchiru Chileke

²⁴ Noo ya; Mósísu bya alúfu je akaru ndu Ízurèlu iphe, Chipfu pfuru. Ọ chíta ndu bù ọgerenya ụkporo ẹto l'iri ono; ẹphe bya apfụ-phae ụlo-ẹkwa Chileke mgburugburu. ²⁵ Ọo ya bù; Chipfu gude urwukpu nyizeta bya epfuru yeru Mósísu; haru unme, dù Mósísu l'ẹhu habọta woru ye ndu bù ọgerenya ụkporo ẹto l'iri ono l'ẹhu. Unme ono bya ẹphẹ phọ l'ẹhu; ẹphe wata epfuchiru Chileke teke ono; obenu l'ẹphe te epfuchiba ẹduru iya ọzobaa.

²⁶ Ọle o nweru ụmadzu labọ ọzo, nọpyaberu l'ụlo-ẹkwa phẹ. Ẹpha onye lanu bù Ẹludadu; ẹpha onye ọphuu buru Medadu. Ẹphe yi lẹ ndu bù ọgerenya ono, e deru ẹpha phẹ ono; ọle ẹphe te ejeduru l'ụlo-ẹkwa Chileke ono. Obenu lẹ Unme Chileke byaleru-a bya eji ẹphebedua ẹhu; ẹphe nọdu l'ụlo-ẹkwa phẹ ono; pfuchiahaaru Chileke. ²⁷ Nwata nwokoro lanu gbagbua je asu Mósísu: “Ẹludadu yele Medadu nọkwa l'èka a kpọberu ụlo-ẹkwa epfuchiru Chileke.”

²⁸ Jioshuwa nwa Nunu, bù onye shi teke ọ bù nwata jetaru Mósísu ozi tufuekwapho onu sù: “Nnajiuphu mu, bù Mósísu; pfunuru phẹ g'ẹphe dobe onu doo.”

²⁹ Mósísu sù iya: “?Bù ọdzori bẹ ịigbaru mu ẹgube ono tọo? Ọ gege adu mu ree; ọ -bù l'ọo gẹ ndu kẹ Chipfu g'ẹphe ha gbẹ bukataru ndu mpfuchiru; mbụ gẹ Chipfu gbẹ yekọta phẹ Unme nkiya l'ẹhu.” ³⁰ E mechaa; Mósísu mẹ ndu bù ọgerenya Ízurèlu ono laphu azu l'èka ẹphe kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ.

Chipfu woru ọkwà mee anụ atata

³¹ Noo ya; pherephere bya eshi l'èka Chipfu nọ ziahaa; o shi l'eze-enyimu chikashia ọkwà; ẹphe bya adabyigbaaru lẹ mgboru ẹka ẹphe kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ ono. Ẹphe tuko ẹka ono g'ọ ha dzuru rwua iphe, ha g'ẹka nemadzu a-dụ ike jee l'okpa ujiku ophu. G'ẹphe epheberu l'eli bẹ bù iphe, rwuru ntụ-okpa ẹto mẹ a -gbẹ l'omali.

³² Mbọku ono l'ophu; mẹ ẹnyashi ono l'ophu; mękwapho nchitabọhu iya bẹ ẹphe tsoru je anwuko ọkwà ono. Onye nwutanukaru nwanshiji bẹ nwụ-jiru gbamugbamunkwẹka ụkporo ise. Ẹphe woru iya kpasaa onwophẹ; ọ tuko ẹka ono, ẹphe kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ ono dzuru mgburugburu. ³³ Ẹphe kpukwaduru-a anụ ọkwà ono l'onu ata; mbụ l'ẹphe teke atagbudu iya; Chipfu watawaa phẹ atụ-koshi oke ẹhu-eghu iya. Ọ loru ejo mgbu-onwu tų phẹ. ³⁴ Ọo ya bù; e kuahaa ẹka ono Kiburotu-Hatava, bù iya bù “ọchieja ndu ẹkpiri”; kele ọo l'èka ono bẹ e liru iphe, bù ndu ono, meru ẹkpiri ono.

³⁵ Ẹphe shi lẹ Kiburotu-Hatava l'èka ono wufu; je adọru lẹ Hazerotu.

Miriyamu yele Erọnu etso Mósísu opfu

12 Tọbodu iya bù; Miriyamu yele Erọnu wata epfubyishi Mósísu lẹ kẹ nwanyị Kushi, ọ luru. Noo kele Mósísu lütakwanuru onye Kushi. ² Ẹphe sù: “?Bù Mósísu kpọlọko bẹ Chipfu eshije l'onu iya pfua opfu? ?To shijedu l'onu k'anyịbedua pfukwaphọ opfu?” Chipfu numanu iphe ono, ẹphe pfuru ono. ³ Sù-a; nwoke ono, bù Mósísu bẹ bunukaru onye eme odoo. Ọo ya kachakpọo eme odoo l'iphe, bù ndu mgboko l'ophu.

⁴ G'e jia epfu; Chipfu pfuaru Mósísu; waa Erọnu; mẹ Miriyamu sù phẹ: “Unu n'ẹto tuko futa byakọta l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ.” Ẹphe n'ẹto ono bya afuta tugbua jeshia. ⁵ Ọo ya bù; Chipfu nọdu l'urwukpu, kpuru oronmono nyizeta bya apfuru l'onu ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono; bya ekua Erọnu yele Miriyamu oku; ẹphe kpịritaru. ⁶ Chipfu sù phẹ: “Unu ngabẹ nchị numa iphe, mu epfuru unu: Ọobujeru; onye mpfuchiru Chipfu -nọdu l'echilabọ unu; mube Chipfu egoshi iya onwomu l'ophulenya; bya epfuru yeru iya lẹ nrwọ. ⁷ Obenu l'ọ tọ dudu nno l'ẹhu onye-ozu mu, bù Mósísu. Yebedua bẹ mu yekotaru ndibe mu l'ophu l'èka. ⁸ Teme mu l'iya nọdu abogbaje ọja l'iphu l'iphu; mbụ l'anyi l'epfufe opfu doru ẹnya yeru onwanyi; ọ tọ bụdu ẹtu-opfu. Ọohumaje gẹ mube Chipfu gbaru ụgbugba. Ọo ya bù; ?bù gunu meru g'ọ gude ọphu unu atsudu ebvu; unu nọdu epfutọshi onye-ozu mu ono, bù Mósísu?”

⁹ Chipfu tukoshi pẹ ẹhu-eghu iya; bya aburu iya atugbu. ¹⁰ Urwukpu ono shiepho l'eli ọlo-ekwa ono palia imeli imeli; a bya l'amaru; ekpenta nmawaa Miriyamu swokoswoko. Ẹhu chahẹ ya pho kẹ roboo. Eronu bya elee Miriyamu ẹnya bya ahuma g'ekpenta tukoru iya ẹhu sweta. ¹¹ Eronu sọ Mosisu: "Oowaa nnajjuphu mu; ba nushinu anyi aphu l'oo l'anyi gude eme eswe mee iphe-ẹji. ¹² Te ekweshinu gẹ nwanyi-a chahu roboo gẹ nwata, byaru l'afuta l'epho ne iya; o nwuhuwaa anwuhu; ibe ẹhu iya rekashihuwa erekashi."

¹³ Tọbudu iya bu; Mosisu bya araku Chipfu sọ: "Jiko gube Chileke; menaa ya g'o wekorohu!"

¹⁴ Chipfu sọ Mosisu: "Ọ -bu lẹ nna nwanyi-a vuru onu-mini kpua ya l'iphu; ?iphere iya tege adudu abali ẹsaa tọo? Nwuru iya ye l'azu ẹka ono, a kpọru ọlo-ekwa gu-buru iya ye g'o nọo ujiku ẹsaa; o -nọ-chaepho ujiku ẹsaa ono; l'e duphuta iya azu." ¹⁵ Tọbudu iya bu; a bya enwufu Miriyamu gu-buru iya ye l'azu ẹka ono, ẹphe kpọberu ọlo-ekwa pẹ ono; o nọo ujiku ẹsaa. Ọphu ndu Ízurelu agbeshiduru ije jeye teke e duphutaru iya azu. ¹⁶ E mechaa; ẹphe shi lẹ Hazerotu l'ẹka ono lufu je akpọbe ọlo-ekwa pẹ l'echiegu Paranu.

Anwu ngge l'alì Kénanu

(Dit 1:19-33)

13 Chipfu sọ Mosisu: ² "Yefu ndu e-je alì Kénanu je anwua ya ngge; mbu alì ono, mu eme gẹ mu nẹ ndu Ízurelu ono. Shi l'ipfu l'ipfu, bu ipfu ndiche pẹ hotachaa onye lanu, e-je nu. Ndu ji-hota bẹ bu unwoke, bugbaa ishi l'ipfu, nonu." ³ Mosisu bya ahọ pẹ ẹgube ono, Chipfu pfuru ono; bya ezia pẹ sọ g'ẹphe shi l'echiegu Paranu tugbua jeshia. Ndu ono, o ziru ozi ono bukotaerupho ndu-ishi ndu Ízurelu.

⁴ Ọwaa bẹ bu ẹpha pẹ:

Onye shi l'ipfu Rúbenu bu Shamuwa nwa Zaku;

⁵ onye shi l'ipfu Simiyonu buru Shafatu nwa Horu;

⁶ onye shi l'ipfu Jiuda buru Kalẹbu nwa Jiefune;

⁷ onye shi l'ipfu Isaka buru Igalu nwa Jiósẹfu;

⁸ onye shi l'ipfu Ifuremu buru Hosiya nwa Nunu;

⁹ onye shi l'ipfu Benjiaminu buru Paliti nwa Rafu;

¹⁰ onye shi l'ipfu Zebulun buru Gadiyẹlu nwa Sodi;

¹¹ onye shi l'ipfu Manase, bu iya bu ipfu Jiósẹfu bẹ bu Gadi nwa Susi;

¹² onye shi l'ipfu Danu buru Amiyẹlu nwa Gemali;

¹³ onye shi l'ipfu Asha buru Seturu nwa Mayikelu;

¹⁴ onye shi l'ipfu Nafutali buru Nahubi nwa Vofusi;

¹⁵ onye shi l'ipfu Gadu buru Geyuwẹlu nwa Maki.

¹⁶ Noo ẹpha unwoke ono, Mosisu yeru g'ẹphe je anwua ngge l'alì Kénanu bu ono. Mosisu woru Hosiya nwa Nunu gube Jioshuwa.

¹⁷ Mosisu bya ezia pẹ g'ẹphe jeshia ngge l'alì Kénanu sọ pẹ: "Unu tsoru echiegu ndohali bahu l'alì úbvú úbvú ẹka ono. ¹⁸ Unu je ahuma g'alì ono gbaru; mẹ gẹ ndu bu iya nu du. Unu maru ?okpẹhu du pẹ; tọo ?ẹphe rwuhuru arwuhu? ?ẹphe ha l'otu; tọo ?ẹphe habe ahabe? ¹⁹ Unu maru ?bu alì, du ree; tọo alì, du ẹji? Unu maru mkpukpu, ẹphe bugbaa: ?bu mkpukpu, a ta kpọ-pheduru igbulọ mgburugburu; tọo mkpukpu, a kpushiru ike? ²⁰ Unu amaru g'alì pẹ du. Unu maru ?bu alì emehuje iphe, e meberu iya; tọo ẹjo alì? Unu amaru ?oshi du iya; tọo ?oshi ta adudu iya? G'obu shihukwa unu ike. Unu egude akpuru oshi, shi l'alì ono lwa." Teke ono bẹ bu teke akpuru vayinu mbu anoduje achashigbaa.

²¹ Noo ya; ẹphe tugbua jeshia je anwukota alì ono ngge; shita l'echiegu Zinu je akpaa lẹ Rehobu; mẹ a -nọdu eje Hamatu. ²² Ẹphe tsoru echiegu ndohali ono jeye ẹphe rwua mkpukpu Hẹburonu, bu ẹka Ahimanu; mẹ She-shayi; mẹ Talumayi, bu ndu shi l'eri Anaku bu ebubu. (A kpuru mkpukpu Hẹburonu; o nọo apha ẹsaa; tẹmanu a kpua mkpukpu Zowanu ọphu du l'alì Ijiputu.) ²³ Ẹphe jerwuepho lẹ nsuda Ẹshukolu; ẹphe gbukwota ẹkali vayinu lanu, akpuru wopfuru awopfuru. Umadzu labọ l'ime pẹ pyokafu iya l'oshi, du ogologo paru; onye lanu paru iya l'ishi lanu; onye ọphuu paru iya l'ishi lanu. Ẹphe wokokwaapho akpuru itorokuma; mẹ akpuru oshi figu

wolata. ²⁴ A gùbe ẹka ono nsùda Ẹshukolu, bụ iya bụ “wọpfulaa”; kele ọo l'ẹka ono bẹ ndu Ízurelu gbukwotaru ẹkali vayinu, akpuru wọpuru awọpuru vulata.

²⁵ Ẹphe nọru ụkporo abali ugbo labo g'ẹphe jeru anwu ngge l'alì ono; tẹmanu ẹphe lwa. ²⁶ Ẹphe bya alwapfuta Mósìsù mẹ Erọnu; waa ndu Ízurelu l'ophu l'echiegu Paranu, dụ lẹ mkpukpu Kadeshi. Ẹphe bya edooru Mósìsù; mẹ Erọnu; waa ndu Ízurelu l'ophu g'ẹphe jeru; bya egoshi phẹ akpuru oshi, shi l'alì ono. ²⁷ Waa iphe, ẹphe pfuru Mósìsù baa: “Anyi jewaru je ahuma alì ono, ì sùru g'anyi je ahuma. Alì ono bụ alì, mini ẹra-eswi yẹe manụ-ẹnwu asọ gborogboro. Waa akpuru oshi, shi l'alì ono baa. ²⁸ Ọle ndu bu l'alì ono bẹ ọkpehu dụ; mkpukpu, dụ iya nù hagbaa shii; bya aburu mkpukpu, e gude igbulọ kpụ-phẹe mgburugburu. Anyi hụmacharuro ndu shi l'eri Anaku l'ẹka ono. ²⁹ Ndu Amalẹku bẹ bu l'echiegu ndohali. Ndu Hetu; mẹ ndu Jiebusu; mẹ ndu Amọru buru l'alì úbvú úbvú ẹka ono; ndu kẹ Kénanu bua kùbe ẹhu l'eze-ẹnyimu; bukwarupho l'aguga ẹnyimu Jíọdanu.”

³⁰ Tọbudu iya bụ; Kalẹbu bya emee ndu Ízurelu daa jii l'iphu Mósìsù; bya asụ phẹ: “Unu g'anyi je alwuta alì ono g'ọ bụru nkanyi; noo kele anyi a-dụ ike lwuta iya.”

³¹ Obenu lẹ ndu ono, ẹphe lẹ Kalẹbu swì je ije ono bẹ sùru: “Anyi ta adukwa ike eje adatso ndu ono ọgu; noo kele ẹphe kakwa anyịbedua ọkpehu.” ³² Ọ bụru ẹjo nzi bẹ ẹphe byaru ezia ndu Ízurelu lẹ k'alì ono, ẹphe jeru anwu ngge ono sụ: “Alì ono, anyi jeru anwu ngge ono bẹ egbukwa ndu bu iya nù mgbu-ọnwu. Tẹme ndu anyi hụmakotaru l'ẹka ono bụkotaru ndu hagbaa kẹ phengara phengara. ³³ Anyi hụmaru ndu gbaru oke mkparawa l'ẹka ono. (Oshilọkpa Anaku ono bụ l'ẹhu ndu ono, gbaru oke mkparawa ono bẹ ẹphe shi futa.) Anyi dehucharu onwanyị edehu l'ẹnya dughbaa g'unwu ọgu; ọ bụru g'anyi dụ ẹphebedua bụ ono.”

Jioshuwa yẹle Kalẹbu bẹ epfu l'alì Kénanu dụ ree

14 Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu l'ophu rakọta ẹkwa l'enyashi ono rashia ya ike. ² Ẹphe tuko g'ẹphe ha guru aphụ kpua Mósìsù yẹle Erọnu. Ẹphe nọdu epfugbaa sụ: “O gege akakwaru anyi ree l'anyi nwushihuru l'alì Ijiputu; ọzoo l'echiegu-a! ³ ?Bụ gunu meru g'o gude Chipfu nọdu eme g'o duru anyi je edobe l'alì ono g'ẹphe gbushia anyi? Unyomu anyi phẹ; mẹ unwegirima anyi phẹ bẹ a-bya aburu ndu a kpọtacharu lẹ ndzụ. ?To gege akaduru anyi ree g'anyi laphu azụ l'alì Ijiputu?” ⁴ Ẹphe pfuaharu nwibe phẹ asuje: “G'anyi họtá onye lanụ; mee ya ishi g'o duru anyi laphu azụ l'alì Ijiputu.”

⁵ Mósìsù yẹle Erọnu daa kpurumu l'atatiphu igwe-ọha ndu Ízurelu ono l'ophu. ⁶ Jioshuwa nwa Nunu; yẹe Kalẹbu nwa Jiefune, bụ ndu yi lẹ ndu jeru ngge l'alì Kénanu ono gude ẹhu-eghu lajashia uwe, ẹphe yeru l'ẹhu; ⁷ akụ opfu ekpu edzudzu-ọha Ízurelu ono sụ phẹ: “Alì ono, anyi jeru aghaphee bya anwu ya ngge ono bẹ bụkwa alì, dushikpoo ree ike. ⁸ Ọ -bụru l'anyi dụ Chipfu ree bẹ oo-duru anyi bahụ l'alì ono; nù iya anyi; kele alì ono bụ alì, mini ẹra-eswi waa manụ-ẹnwu asọ gborogboro. ⁹ Iphe, dụ iya nù kpoloko bụepho g'unu te kwefuru Chipfu ike. Iphe ọzo bụru g'unu ba tsushi ndu alì ono ebvu. Noo kele anyi e-ri phẹ gẹ nri. Ẹphe te nwedu onye egbobuta phẹ nù; obenu l'anyịbedua bẹ Chipfu swiru eswiru. G'anyi ba tsushinu phẹ ebvu.” ¹⁰ Obenu l'iphe, bụ ndu Ízurelu ono g'ẹphe ha bẹ sùru g'a tų-gbushia phẹ lẹ mkpuma. Tọbudu iya bụ; ọdu-biribiri kẹ Chipfu bya enwuaru ndu Ízurelu g'ẹphe ha kẹ phoo l'ulo-ẹkwa-ndzukọ ono.

Mósìsù arwọ Chipfu l'iswi ẹhu ndu Ízurelu

¹¹ Chipfu bya asụ Mósìsù: “?Bụ teke ole bẹ ndu-a a-kpọ-beru mu ẹbo l'afu-a? ?Bụkpoo teke ole bẹ ẹphe a-jika-beru ekweta nkemu; yekwaru iphe-ohumalenya ono, mu meshigbabẹru l'ẹka ẹphe nọ ono? ¹² Mu e-gude ẹjo iphe-ememe gbushia phẹ; mee phẹ; ẹphe aburu mkpurupyata. Mu eworu gùbedua mee l'ì bụru ọha l'ophu; ọha, parụ ẹka apaa; bya aka ọkpehu eme l'ẹphebedua.”

¹³ Mósìsù sụ Chipfu: “Oowaa! Ndu Ijiputu bẹ a-nụmakwa iya mẹ ì -mee ya nno. Nyatakwa l'ì gude ọkpehu ngu dufuta ndu-a l'ẹka ndu Ijiputu ono. ¹⁴ Ẹphe e-pfukwaru iya ndu bu l'alì-a; kele ẹphe nụmakotawaru lẹ gùbe Chipfu swiru phẹ eswiru; nụmawa l'ẹphe egudeje ẹnya phẹ hụma gùbe Chipfu; tẹme l'urwukpu nkengu bẹ anọduje phẹ l'eli; tẹme l'ọobujeru; o -rwua l'eswe; l'ì gude urwukpu, kpuru oronmono edu phẹ; o -rwua l'enyashi l'ì gude ọku, kpuru oronmono edukwa phẹ phọ. ¹⁵ Ọ -bụru l'ì gbushiru ndu-a l'ugbo lanụ nta-a bẹ ọha ono, nụma-

jewaru údù ngu ono bẹ a-súkwa: ¹⁶ 'Lẹ gùbe Chipfu ta adùedu ike durwua phẹ l'alì ono, i kweru phẹ ukwe iya; ribua lẹ nte l'ì-nù phẹ ono; i woru phẹ gbushia l'echiègu.' ¹⁷ Ọo ya bụ; gùbe Nnajiuphu; mu arwọ ngu g'i gosh-inu l'ì bụ onye ike parụ ẹka apaa; mbụ ẹgube ono, i pfujehawaru sù: ¹⁸ 'Chipfu bụ onye ẹhu te eghujedu egwu ẹgwegwa; bya aburu onye n-yemobu iya nyìberu anyìbe; bya aburu onye agùje nvù l'ìphe-ẹji; mẹ l'emeswe, e mesweru iya. Obenu l'ọ bụkwapho onye ta ahajèdu onye-ikpe nmarụ kẹ mmanụ. Ọogwaje ụnwegirima ọchi iphe-ẹji, ndu nwuru phẹ nù meru jasù l'ogbo k'èto rwua lẹ k'èno.' ¹⁹ Iphe, mu arwọ ngu bụ g'i gudenụ obu-imemini ngu ono, nyìberu anyìbe ono gvaru ndu-a nvù l'ẹjo-iphe, ẹphe meru ngu; mbụ ẹgube ono, i shirọ l'alì Ijiputu gùtaru phẹ nvù byasù nta-a ono."

²⁰ Chipfu bya asù Mósìsù: "Mu gùwaru phẹ nvù ẹgube ono, ì rwọru. ²¹ Ọle; eshinu mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya-a; ọdu-biribiri nkemu sweta mgboko g'ọ swetaru iya-a; ²² bẹ ndu-a, gudewaa ẹnya phẹ hùma ọdu-biribiri mu-a; mẹ iphe-ọhumalenya ono, mu meshiru l'alì Ijiputu ono; mẹ ọphu mu meshiru l'echiègu; mbụ ndu ono, mecharu dale mu adale mgbo iri ono; ọphu ẹphe angaduru mu nchì ono; ²³ bẹ ọ tọ dudu onye ọphu byaru egude ẹnya hùma alì ono, mu riburu lẹ nte kwe nna phẹ ukwe iya ono. Ọphu ọ tọ dudu iphe, bụ ndu ono, kpọru mu ẹbo ẹbo l'afù ono, byaru ahùma iya nù. ²⁴ Ọle a -bya l'ẹhu k'onye-ozì mu ono, bụ Kalẹbu; eshi ọphu ọ bụ onye obu iya gbaru iche; tẹme ọ bụru onye gude obu iya g'ọ ha etso ụzo nkemu bẹ mu e-duru iya bahù l'alì ono, ọ bahuru je anwụa ngge ono; ọ bụru oshilọkpa iya bẹ e-nweru alì ono. ²⁵ Ọo ya bụ; eshinu ndu Amalẹku; mẹ ndu Kénanu bu lẹ nsùda nsùda; o -rwuẹpho echele; unu dakọbe shia ụzo echiègu ono, dù l'ụzo, e shi eje Eze-ẹnyimu Uswe-uswe."

Chipfu anụ ndu Ízurẹlu aphụ

(Dit 1:34-40)

²⁶ Chipfu bya asù Mósìsù yẹle Eronu: ²⁷ "Bụ teke ole bẹ ndu ẹjo-ememe-a a-gùnyaaru mu aphụ gù-buhu? Mu nùmakotawaru aphụ, ndu Ízurẹlu nọ gùshia kpua mu. ²⁸ Unu karụ phẹ lẹ mụbe Chipfu sùru-a: 'Eshinu mu nọ-a ndzụ gẹ mu nọ iya-a; bẹ mu a-tùkokpoo iphemiphe ono, mu nùmaru, unu pfushiru ono; mee unu. ²⁹ Ọo l'echiègu-a bẹ odzu unu a-wùshiru; mbụ iphe, bụ ndu ono, nọwaru a -gbẹ l'ùkporo apha kwasẹru ono; mbụ ndu a gùru ọgu teke aagù ọgu, bụ ndu ono, yì lẹ ndu ono, gùru ẹjo aphụ kpua mu ono. ³⁰ Ọ tọ dudu m'onye lanù l'ime unu bya a-bahù l'alì ono, mu woliru ẹka mu imeli kweta lẹ mu a-nù unu g'unu buru ono; gbahaẹpho Kalẹbu nwa Jiefune; waa Jioshuwa nwa Nunu. ³¹ Ọ bụru ụnwegirima unu ono, unu sùru l'aa-kpù lẹ ndzụ ono bẹ mu e-duru bahù l'alì ono; g'ẹphe je amaru alì ono, unu jìkaru ono. ³² A -bya l'unubèdua; ọo l'ọma echiègu-a bẹ odzu unu a-wùshiru. ³³ Ụnwegirima unu bẹ a-nọdu awù-phe l'ọma echiègu-a gẹ ndu eche aturu; ghaphee nno nọo ụkporo apha labọ sùgba ishi; jee iphe-ẹhuka k'ekwegekwe unu ono; gbiriri jasù odzu unu akwashia l'ọma echiègu ono. ³⁴ Iphe, unu nọru teke unu jeru anwù ngge l'alì ono bụ ụkporo abalì labọ. Ọ bụru ụkporo apha labọ bẹ unu e-je iphe-ẹhuka ẹjo-ememe, unu meru ye iya. Ujiku lanù anwùtaru unu apha ọphu. Ọo ya bụ g'unu a-makwanuru iphe, bụ lẹ mu bụ onye opfu unu. ³⁵ Mụbe Chipfu bẹ pfuakwaru nkemu; mu mefùtajekwa iphemiphe ono l'ẹhu ndu ẹjo-ememe ono; mbụ ndu ono, dọkoberu etso mu opfu ono. Ẹphe a-tùko bụru mkpuryata l'echiègu-a; mbụ l'ọo l'ẹka-a bẹ ẹphe a-tùko nwùshihukota.'"

³⁶ Noo ya; iphe, bụ ndu ono, Mósìsù yeru; ẹphe je anwụa ngge l'alì ono, lwarù nù bya atụa ọnu alì ono lẹ njo ono; mbụ shi nno mee ndu Ízurẹlu gùru aphụ kpua Mósìsù ono; ³⁷ ndu ono, bụ phẹ tọru ọnu alì ẹji ẹji ono bẹ ẹjo iphe-ememe gbushikọtaru l'ìphu Chipfu. ³⁸ Ọ bụru Jioshuwa nwa Nunu yẹle Kalẹbu nwa Jiefune bẹ bụ ndu phọduru nù l'ìphe, bụ ndu ono, jeru anwụa ngge l'alì ono.

Aalwụ-gbu ndu Ízurẹlu lẹ Homa

(Dit 1:41-46)

³⁹ Mósìsù bya eworu iphe ono pfuaru ndu Ízurẹlu l'ophu; o rwua phẹ l'ẹhu; ẹphe kwatakpọo raa ẹkwa on-wophẹ. ⁴⁰ O -rwua l'ọnmewa ụtsu ọphu etsota mbọku ono; ẹphe tųgbua jeshia l'alì úbvù úbvù Kénanu je anọdu asuje: "Anyi mewaru iphe-ẹji. Unu g'anyi wùfukwa jeshia ẹka ono, Chipfu kweru anyi ukwe iya ono."

⁴¹ Mósísu sù: “Bù gùnu meru iphe unu e-me g'unu mebyia iphe, ekemu Chipfu pfuru? Ọ tọo òkwaru unu lẹ ree! ⁴² Unu te ejekwa; ọkẹ Chipfu ta òkwa swiru unu. Unu -jee bẹ ndu ọhogu unu e-chigbushikwa unu; ⁴³ noo ọkẹ ndu Amalẹku mẹ ndu Kénanu bẹ ò unu l'ùzo atatiphu l'ẹka ono. Ẹphe e-gudekwa ogu-echi gbushikọta unu. Chipfu te eswikwaru unu; ọkẹ unu gbakọtawaru iya azu.”

⁴⁴ Obenu l'ẹphe ta akpadururo ishi; ẹphe tųgbua jeshia l'alì úbvú úbvú ono; ọle Mósísu waa okpoko ọgbandzu Chipfu te tsodu pẹ lufu l'ẹka ono, ẹphe kọberu ọlo-ẹkwa pẹ. ⁴⁵ Tọbudu iya bụ; ndu Amalẹku mẹ ndu Kénanu, bu l'alì úbvú úbvú ono datso pẹ ọgu; lwụ-kpee; chíja pẹ jeye lẹ mkpụkpu Homa.

Ekemu, dù lẹ ngweja, dù iche iche

15 Chipfu bya asù Mósísu: ² “Waa iphe, ii-pfuru ndu Ízurẹlu baa: Unu -laẹpho alì ono, unu eje eburu ono, bụ alì ono, mu a-nụ unu ono; ³ unu -gwejeepho ngweja nụ Chipfu; unu shi l'ikpoto ẹku unu họtá anụ gbua kọọ ọku gude gwee ngweja ọbu g'ọ bụru ngweja, mkpọ iya dù Chipfu ree. Unu e-meje iya nno lẹ ngweja-akpọ-ọku; mẹ ngweja, e gude apfụ ukwe-iphe e kweru; mẹ teke unu anụ iphe, shi unu l'obu; ọzoo teke unu egwe ngweja ọbo-iphe. ⁴ Onye wotaru ngweja ono e-yekọbeje iya ngweja-nri bya anụ Chipfu; mbụ wota uzi lanụ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọ lẹ manụ, jiru eze ekpemu.

⁵ “Iphe, bụ nwaturu, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku; ọzoo ngweja mmanụ bẹ unu e-yekọbeje ngweja-mẹ; mbụ mẹ, jiru nkeru-ẹno ọtu-lupfu otumu.

⁶ “A bya l'iphe, bụ ebili, e gude egwe ngweja; unu yekọbeje iya ngweja-nri; mbụ ọzo labọ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọ lẹ manụ, jiru eze ekpemu lanụ l'úbvù iya. ⁷ Ngweja-mẹe ono bẹ unu e-gude mẹ, jiru nkereto ọtu-lupfu otumu gwee. Unu meje iya g'ọ bụru ngweja, mkpọ iya dù Chipfu ree.

⁸ “Teke ọ bụ l'ọo nwa oke-eswi bẹ unu gude abya egweru Chipfu ngweja-akpọ-ọku; ọzoo ngweja, e gude apfụ ukwe-iphe; ọzoo ọphu e gude egwe ngweja-ẹhu-guu; ⁹ g'onye egwe ngweja ono yekọbekwa iya ngweja-nri; mbụ ọzo ẹto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọ lẹ manụ, jiru eze ekpemu labọ. ¹⁰ Nokwaphọ g'unu e-wota mẹ, jiru nkeru-ẹbo ọtu-lupfu otumu gude gwee ngweja-mẹe. Ngweja ono bẹ a-bụru ngweja, a kọru ọku, mkpọ iya dù Chipfu ree.

¹¹ “Ọ bụru ẹgube ono bụ g'unu e-medzujeru iya l'iphe, bụ oke-eswi; ọzoo ebili; ọzoo nwaturu; m'ọ bụ nweghu, unu gude egwe ngweja. ¹² Noo g'unu e-medzujeru iya bụ ono l'iphe, bụ ngweja, unu egwekpọ egwegwe; g'ọ hahabẹ igwerigwe. ¹³ Iphe, bụ onye a nwuru anwunwu lẹ Ízurẹlu bẹ bụ ẹgube ono bẹ oo-meje ngweja, oogwe anụ Chipfu; mbụ ngweja, a kọru ọku shi nno mee gẹ mkpọ iya dù Chipfu ree. ¹⁴ Shita l'ogbo k'unu-a je akpaa l'ogbo ọphu abya l'atatiphu; onye bụ onye lwaru alwalwa, bu ebubu l'echilabọ unu -wota ngweja bya gẹ ya gweru nụ Chipfu; mbụ ngweja, a kọru ọku; shi nno mee gẹ mkpọ iya dù Chipfu ree; g'ọ bukwaru ẹgube unu emeje bẹ oo-me. ¹⁵ Ọo omelalì lanụ ono duru unubẹ ndu Ízurẹlu l'ophu; mẹ iphe, bụ ndu lwaru alwalwa, bu l'echilabọ unu. Omelalì ono a-nọepho shita l'ogbo unu sweru ọgbo ọphu abya nụ jasuru asuru. Ọo g'unu dù l'atatiphu Chipfu bụ gẹ ndu lwaru alwalwa dukwapho. ¹⁶ Ọ bụru ekemu lanụ; waa omelalì lanụ bẹ duru unu lẹ ndu lwaru alwalwa; unu l'ẹphe buru.”

Anụ Chipfu iphe-mbụ

¹⁷ Chipfu bya asù Mósísu: ¹⁸ “Waa iphe, ii-pfuru ndu Ízurẹlu baa: Unu -rwuepho alì ono, mu edu unu eje ono; ¹⁹ unu -rijeepho nri, shi l'alì ono; unu ketakwa oke iya bya anụ Chipfu. ²⁰ Unu gude ukpokutu-iphe, shi l'akpuru-iphe-mbụ, unu metaru l'alì ono gheba buredi nụ Chipfu g'ọ bụru ngweja, shi l'ẹka eechije balì. ²¹ Ngweja ukpokutu iphe-mbụ, unu metaru l'alì ono bẹ unu a-nuje Chipfu jasuru asuru; mbụ e -shi l'ogbo sweru ọgbo.”

Ngweja k'iphe-ẹji, e lekebeduru ẹnya mee

²² “Sụ-a; ọ -bụru l'o nweru onye elekebuduru ẹnya darwua ekemu-a, Chipfu tųshiru ye Mósísu l'ẹka-a; ²³ mbụ ekemu ono, Chipfu shi l'ẹka Mósísu nụkota unu ono; g'ọ ha; mbụ e -shi lẹ mbọku, Chipfu tųru iya nụ unu jaswaruroya; e -shi l'ogbo sweru ọgbo; ²⁴ bẹ ọ -bụru lẹ ndu Ízurẹlu te elekebeduru ẹnya darwua ekemu ono;

mbụ l'ọha Ízurẹlu l'ophu ta amadụ teke ẹphe meru iphe-ẹji ono; gẹ ndu Ízurẹlu l'ophu kpụta nwa oke-eswi gude gwee ngweja-akpọ-ọku; mbụ ngweja, e meru; mkpọ iya dụ Chipfu ree. L'e yekọbekwa iya phọ ngweja-nri; mę ngweja-męe, ayikwaru iya phọ; waa mkpi, ee-gude gwee ngweja-iphe-ẹji. ²⁵ G'onye uke Chileke gwee ngweja ono gude pfula ụgwo iphe-ẹji ndu Ízurẹlu ono l'ophu; g'aa-guaru phẹ nvụ l'iphe-ẹji ono, ẹphe meru ono; kele ẹphe te elekebeduru ẹnya mee ya; tẹme ẹphe bya egwewaru ngweja nụ Chipfu lẹ k'emeswe ono, ẹphe mesweru ono; mbụ ngweja, a kpọru ọku; mę ngweja-iphe-ẹji. ²⁶ Ndu Ízurẹlu l'ophu; mę ndu lwarụ alwalwa, bu l'echilabọ phẹ bẹ aa-gụkotaru nvụ; noo kele ẹphe tukuru mee iphe-ẹji ono; ọle ẹphe te elekebeduru ẹnya mee ya.

²⁷ “Ọle-a; ọ -bụru l'ọo onye lanụ bẹ meru iphe-ẹji ono; ọphu o lekebeduru ẹnya mee ya; g'onye ọbu wota nwa-da eghu, gbaru apha g'e gude gwee ngweja-iphe-ẹji ono, o meru ono. ²⁸ Onye uke Chileke bẹ a-nọdu l'iphu Chipfu pfula ụgwo iphe-ẹji ono, onye ono elekebeduru ẹnya mee ono. A -pfula ụgwo iphe-ẹji ono, onye ono meru ono; bẹ a gụwaru iya nvụ. ²⁹ Ọo ekemu lanụ ono bẹ duru iphe, bụ onye meru iphe-ẹji, o lekebeduru ẹnya mee; m'ọ bụ onye a nwuru anwunwu lẹ Ízurẹlu; m'ọ bụ onye lwarụ alwalwa.”

Ngweja k'iphe-ẹji, e lekeberu ẹnya mee

³⁰ “O bekwanụ l'onye lekeberu ẹnya mee iphe-ẹji; mę a nwuru onye ọbu anwunwu lẹ Ízurẹlu; ọzo l'ọ bụ onye lwarụ alwalwa; bẹ onye ọbu pfubiyakwaru ẹpha Chipfu. Onye dụ nno bẹ ee-bufu ebufu l'echilabọ ndibe phẹ. ³¹ Eshi ọphu onye ono ta adudu iphe, ọ gụberu Opfu Chipfu; bya emebyiwaa ekemu Chipfu; bẹ ee-bufuje onye ọbu ebufu; iphe-ẹji, o meru atụ-koru iya l'ishi.”

Nwoke, darwuru nsọ eswe-atụta-unme

³² Lẹ teke ndu Ízurẹlu nọkwadu l'echięgu bẹ o nweru nwoke lanụ, e guderu g'ọokpa nkụ l'eswe-atụta-unme. ³³ Ndu hụmaru iya l'ẹka ọokpa nkụ ono kpụta iya kpụ-pfushiaru Mosisu yele Erọnu; mę ndu Ízurẹlu l'ophu. ³⁴ Ẹphe kpụta iya tų-chia atų-chi; kele e teke pfukahadu iphe, ee-me iya. ³⁵ Ọo ya bụ; Chipfu sụ Mosisu: “Nwoke ono bẹ ee-gbukwa egbugbu. Gẹ ndu Ízurẹlu l'ophu kpufukwa iya azụ ẹka ẹphe kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ je atug-bua ya lẹ mkpuma.” ³⁶ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurẹlu bya akpụta iya kpufu azụ ẹka ono, ẹphe kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ ono; je eworu iya tugbua lẹ mkpuma, bụ gẹ Chipfu sụru Mosisu g'e mee ya.

Iphe, a kparụ akpakpa gude mengashia ọnu uwe

³⁷ Chipfu bya asụ Mosisu: ³⁸ “Waa iphe, ii-pfuru ndu Ízurẹlu baa: Unu kpajeru iyanguyangu ye lẹ mgburẹku uwe mgbalanụ unu ishi ẹno. Iphe, unu e-gudeje kpa a iyanguyangu ono aburu oghu, dụ urwukpu-urwukpu. Noo g'unu e-meje iya bụ ono; e -shi l'ogbo sweru ogbo. ³⁹ Iyanguyangu ono bẹ unu e-leje ẹnya gude nyatakọta ekemu mụbe Chipfu; k'ọphu unu a-nọduje eme iya ememe; haa ẹgu ẹjo-iphe ono, anọduje agugbaa obu unu; mę ọphu ẹnya unu ahumagbabe ono; mbụ ẹjo-iphe ono, unu shi anọduje emegbaa ono. ⁴⁰ Ọo ya bụ; k'ọphu unu a-nyatajẹ ekemu; bya eme iya ememe; shi nno duru Chileke unu nsọ. ⁴¹ Ọo mbẹdua bụ Chipfu; bụru Chileke unu; mbụ onye ono, dufutaru unu l'alị Ijiputu; gẹ mu bụru Chileke unu ono. Ọo mu bụ Chipfu, bụ Chileke unu.”

Kora; Detanu; waa Abiramu

16 O be teke ono; Kora nwa Izuha, bụ nwanwa Kohatu; onye eri Lívayi; waa Detanu; mę Abiramu, bụ unwu Eliyabu; mę Ọnu nwa Pẹleti, bụ ndu ipfu Rúbenu bya achita nemadzu yeru onwophe; ² ẹphe wulihu tsoa-haa Mosisu opfu. Ndu ono, tso phẹ nụ ono bụgbaa ndu a họtaru g'ẹphe bụru ndu-ishi ndu Ízurẹlu; bya aburu ndu a maru ẹpha phẹ lẹ Ízurẹlu l'ophu. Iphe, ẹphe dụ bụ ụkporo ụmadzu iri l'ẹbo l'ụmadzu iri. ³ Ẹphe kpakọ onwophe byapfutashia Mosisu yele Erọnu bya asụ phẹ: “Unu metawaru iphe ọbu; o tsobe paa! Ndu Ízurẹlu l'ophu bẹ unu maru l'ẹphe dụ nsọ l'ẹhu l'ẹhu; tẹme Chipfu swiru phẹ eswiru. ?Bụ gunu meru g'o gude unu palia onwunu eli eli dobe doghata ndu kẹ Chipfu l'ophu?”

⁴ Mósísu nũamaepfo iphe ono, ephe pfuru ono; o daa kpupyabẹ iphu l'alì.

⁵ O sụ Kora yẹle ndu ephe l'iya swì: "O -rwua l'ùtsu echele bẹ Chipfu e-goshiwaro onye ophu bụ nkiya; waa onye dụ nsọ; onye o hotaru bẹ oo-me g'ọ byakube iya ntse. ⁶ Waa iphe, unu l'e-me baa: Gẹ gụbedua, bụ Kora; gụ lẹ ndu etso ngu nụ; wota iphe, aaguje oku; ⁷ o -be echele; unu aguru oku ye iya; bya eye iya ùnwù-isensu l'ataphu Chipfu. Onye bụ onye Chipfu hotaru bẹ a-buru onye dụ nsọ. Unubẹ eri Lívayi metawaru iphe obu; o tsobe paa!"

⁸ Mósísu bya asụkwapho Kora: "Unu ngabẹ nchì; unubẹ eri Lívayi! ⁹ Chileke kẹ Ízurelu hotaru unu dobe iche lẹ Ízurelu l'ophu; mee g'unu nọdu iya ntse; eje ozi, dụ l'ulo-ekwa kẹ Chipfu; mẹ g'unu pfujeru l'ataphu ndu Ízurelu l'ophu jeru phẹ ozi; ophu ono asudu unu. ¹⁰ O meru gẹ gụbedua; mẹ ndu Lívayi ibe ngu phẹ nọdu iya ntse; nta-a bẹ unu achofua ụzo, unu e-shi buru ndu-uke Chileke. ¹¹ O kwa Chipfu bẹ gụ lẹ ndu etso ngu nụ g'ephe ha tukuroru etso opfu. ?Bụ onye bẹ Eronu bụ kẹ g'unu tanyiru iya ntanyi?"

¹² Oo ya bụ; Mósísu bya ezia g'e je ekua Detanu; mẹ Abiramu, bụ unwu Eliyabu. Ephe sụ l'ephe ta abyadu. ¹³ Sụ: "?I rwutaru anyi rwufuta l'alì ono, era-eswi waa manụ-ẹnwu aso gborogboro ono; ophu ono asudu ngu. I nọdu emefua g'i woru anyi gbushia l'echiegu l'eka-a; bya emefukwapho g'i mee onwongu onye-ishi anyi. ¹⁴ Ophu ka njo bụ l'i ti dubaduru anyi l'alì, era-eswi waa manụ-ẹnwu aso gborogboro; mbụ alì ẹka anyi a-kobeje iphe; waa ẹka anyi e-me opfu-vayinu. ?Iime g'i mee ndu-a mkpurukpuru-nya to? Waawaa! Anyi ta abyadu!"

¹⁵ Oo ya bụ; ẹhu ghushiahaa Mósísu eghe ike; o sụ Chipfu: "G'ọ to dukwa ngweja, ndu-a gweru nụ ngu, ji-nata. Mu ta natajekwaru phẹ g'ọ ka mma l'ọo nkafu-igara phẹ mẹ nanu; ophu mu emekajeduru phẹ iphe mẹ onye lanu."

¹⁶ Mósísu sụ Kora: "Gẹ gụbedua yee ndu etso ngu nụ g'ephe ha tuko bya l'iphu Chipfu echele. Gẹ gụbedua; waa ephebedua; waa Eronu tuko byakota. ¹⁷ G'onyenonu gudekwa iphe, aaguje oku; ye iya ùnwù-isensu gude bya l'ataphu Chipfu. Iphe, oo-du; mbụ iphe ono, aaguje oku ono bụ ukporo iri l'ẹbo l'iri. Gụbedua, bụ Kora l'onwongu e-gudekwapho nkengu; Eronu egude nkiya bya." ¹⁸ Todbudu iya bụ; onyenonu wota iphe ono, aaguje oku ono; bya aguru oku ye iya; ye iya ùnwù-isensu je apfugbaaru l'onu ulo-ekwa-ndzukọ ono. Ephe lẹ Mósísu mẹ Eronu tuko pfuru l'eka ono. ¹⁹ Kora bya achikobe oha Ízurelu ono l'ophu; l'onu ulo-ekwa-ndzukọ ono g'ephe tso Mósísu yele Eronu opfu. No iya; odu-biribiri kẹ Chipfu sopyabe oha Ízurelu ono l'ophu. ²⁰ Chipfu sụ Mósísu yele Eronu: ²¹ "Unu shi l'echilabo igwe oha ono futa gẹ mu bya atuko phẹ mebyishikota lẹ ntabu nya lanu."

²² Mósísu yele Eronu daa; kpube iphu l'alì chishia sụ: "Oowaa! Gube Chileke; mbụ Chileke bụ ishi ndzu iphe, bụ nemadzu l'ophu; ?ii-gude k'iphe-iji, onye lanu metaru tu-koshi oha l'ophu oke ẹhu-eghe ngu to?"

²³ Chipfu bya asụ Mósísu: ²⁴ "Pfuaru oha Ízurelu ono l'ophu g'ephe kpuriberu l'ibiya ophu ulo-ekwa Kora; mẹ Detanu; waa Abiramu no."

²⁵ Mósísu gbalihu; yele ndu bụ ogerenya Ízurelu swiru jepfushia Detanu waa Abiramu. ²⁶ O sụ igwe oha ono: "Unu lufutakwa l'ulo-ekwa ndu ejo-ememe ono! Unu te edenyikwa ẹka l'iphe, bụ nkephe; odumeka bẹ Chipfu e-gudekwa k'iphe-iji, ephe meru woru unu megbushia." ²⁷ Oo ya bụ; onyemonye buru ubara yeru ulo-ekwa Kora; mẹ kẹ Detanu; waa kẹ Abiramu.

Detanu yele Abiramu bya afuta pfuru l'onu ulo-ekwa phẹ; ephe l'unyomu phẹ; mẹ unwu phẹ unwoke; waa unwegirima phẹ. ²⁸ Mósísu sụ: "Oo iphe-a bẹ unu e-gude maru l'ọo Chipfu ziru mu gẹ mu mee iphemiphe ono; l'ọ to budu iphe, gbataru mu l'uche bẹ mu emeje. ²⁹ O -buru lẹ ndu-a bẹ nwuhuru gẹ nemadzu mmanu anwuhuje; mbụ-a; o -buru l'ọo g'oonwujeru nemadzu l'ophu bẹ o nwuru phẹ; oo ya bụ l'ọ to budu Chipfu ziru mu iphe ono, mu eme ono. ³⁰ Ole o -buru lẹ Chipfu meru g'iphe te emejeduru nụ mee; mbụ; alì -saa onu lwegbushia phẹ; mẹ iphemiphe, ephe nweru enweru; mbụ; ephe buru ndu wubaru l'alì-maa lẹ ndzu; oo ya bụ; unu amaru l'ọ to dudu iphe, ephe guberu Chipfu."

³¹ Epfughe, Mósísu epfughe opfu ono; alì ono, Detanu phẹ pfuru ono kejaha ẹbo; ³² alì ono saa onu lwekota phẹ; mẹ ndibe phẹ; mẹ ndu kẹ Kora; mẹ ivu phẹ. ³³ Ephe wubakota l'alì-maa lẹ ndzu; mẹ iphemiphe, ephe nweru enweru; alì kpupyabẹ phẹ; ephe tuko g'ephe ha lakota l'iyi l'echilabo ndu Ízurelu. ³⁴ O buru mkpu, ephe

chishiru bẹ meru; ndu Ízurelu, nọ-pheru ẹka ono mgburugburu ye ọkpa l'oso; arajẹ sù: "Alì abyakwa anyi elwel-we-o!"

³⁵ Noo ya; ọku, shi l'ẹka Chipfu bya ekegbushikọta ụmadzu ụkporo iri l'ẹbo l'ụmadzu iri phọ, shi akpọ ụnwù-isensu ọku phọ.

Gbamụgbamu, dụ nsọ, aagụjeru ọku ye

³⁶ Chipfu sù Mosisu: ³⁷ "Pfuru Eleyaza, bụ nwa Erọnu; bya aburu onye uke Chileke g'ọ l'oshia iphe ono, aagụje ọku l'ime ọku ono; v'oshia icheku-ọku, dụ iya nụ tũkaa nanụ nanụ; noo kẹle iphe ono dụ nsọ; ³⁸ mbụ iphe ono, aagụje ọku ono, bụ kẹ ndu ono, meru iphe-ẹjì shi nno tuphaa ndzụ phẹ ono. Ọ -l'oshichaa ya; g'a kũsaa ya akũsa g'ọ chisaa echisa g'e kpubeje iya l'eli ọru-ngweja Chipfu. Noo kẹle a nũwaru iya Chipfu; ọ bũru iya bũ l'ọ dũwaa nsọ. Iphe ono bẹ a-bũru iphe-ọhubama l'ẹka ndu Ízurelu nọ." ³⁹ Ọo ya bũ; Eleyaza, bụ onye uke Chileke bya achikoo iphe ono, aagụje ọku ono, bụ onyirubvu bẹ e gude mee ya ono; mbụ iphe ono, ndu ono, ọku keg-bushiru gude bya akpọ ụnwù-isensu ọku ono. A kũsaa ya ọsa k'ọphu ee-kpubeje iya l'eli ọru-ngweja Chipfu; ⁴⁰ g'ọ bũru iphe, ndu Ízurelu e-gudeje nyata l'ọ tọ dudu onye ọzo, bụ onye ta abudu oshilokpa Erọnu, a-kpũrita-jeru bya g'ọ kpọ ụnwù-isensu ọku l'ataphu Chipfu; ọdumeka bẹ ọo-dũkwaru onye ono ẹgube ono, ọ dũru Kora yẹle ndu tsoru iya nũ; mbụ ẹgube ono, Chipfu shi l'ẹka Mosisu pfua ya ono.

Ọnwu egbushi ndu Ízurelu

⁴¹ O -rwuẹpho nchitabọhu iya; ndu Ízurelu l'ophu wata aguru Mosisu yẹle Erọnu aphụ asuje: "Ọ kwa ụnwu Chipfu bẹ unu gbushiru ẹgube ono." ⁴² Tọbudu iya bũ; ọha Ízurelu ono l'ophu bya akpakọbe onwophẹ g'ẹphe wata etso Mosisu yẹle Erọnu opfu. Ẹphe jeshia ele ẹnya l'ulo-ẹkwa-ndzukọ; urwukpu sọ-kputewa iya; ọdu-biribiri kẹ Chipfu bya enwua kẹ phoo. ⁴³ Mosisu yẹle Erọnu bya ejeshia l'ataphu ulo-ẹkwa-ndzukọ ono; ⁴⁴ Chipfu sù Mosisu: ⁴⁵ "Unu shi l'echilabọ igwe ọha ono lufuta gẹ mu bya atũko phẹ mebyishikọta lẹ ntabu ẹnya lanụ." Ẹphe daẹpho kpurumu l'iphu Chipfu.

⁴⁶ Tọbudu iya bũ; Mosisu sù Erọnu: "Wota iphe, jiguje ọku; shi l'ọru-ngweja Chipfu gũta ọku ye iya. L'i woru ụnwù-isensu ye iya mee ẹgwegwa gude jepfu igwe ọha ono g'i pfua ụgwo iphe-ẹjì phẹ. Noo kẹle oke ẹhu-eghu, shi l'ẹka Chipfu bẹ talihuru nũ; ẹjọ iphe-ememe dapfutawa phẹ." ⁴⁷ Ọo ya bũ; Erọnu wota iphe ono ẹgube Mosisu pfuru iya ono; bya agbagbua bahụ l'echilabọ igwe ọha ono. O jerwushia; ẹjọ iphe-ememe ono nọdu egbushiwaa ndu ono. Ọ bya akpọoru Chipfu ụnwù-isensu ono ọku; bya apfua ụgwo iphe-ẹjì ndu ono. ⁴⁸ Ọ pfuru l'echilabọ ndu ọphu nwũhuwaru anwũhu; waa ndu ọphu nọ ndzụ; ẹjọ iphe-ememe ono bũru bugemu. ⁴⁹ Ndu ẹjọ iphe-ememe ono gbushiru bẹ dũ ụkporo ụnu ụmadzu; l'unu ụmadzu iri l'ishii; l'ụkporo ụmadzu iri l'ise; a -gũfukwa ndu ọphu nwũhuru l'opfu ẹhu Kora. ⁵⁰ Erọnu mechaa bya ejepfushia Mosisu l'ọnu ulo-ẹkwa-ndzukọ; noo kẹle ẹjọ iphe-ememe ono mebuhwaru.

Mgboro Erọnu bẹ rwutaru irwu

17 Chipfu sù Mosisu: ² "Pfuaru ndu Ízurelu g'ẹphe chie ngu mgboro iri l'ẹbo. Gẹ ndu-ishi l'ipfu, nọnu nũchaa ngu mgboro nanụ nanụ. L'i deshia ẹpha onyemonye lẹ mgboro nkiya. ³ Onye ii-de ẹpha iya lẹ mgboro k'ipfu Lívayi bũ Erọnu. Kẹle onyenọnu lẹ ndu-ishi l'ipfu l'ipfu e-nweru mgboro lanụ. ⁴ L'i chĩa mgboro ono je awũshi l'ulo-ẹkwa-ndzukọ l'iphu okpoko-ekemu, bũ ẹka ono, mu abyapfutajẹ unu ono. ⁵ Mgboro k'onye ọphu mu họtaru bẹ a-kpofuta ome. Ọo ya bũ gẹ mu e-shi nno mee gẹ ndu Ízurelu wofu mube Chipfu ọnu l'ẹhu l'aphụ ono, ẹphe anọduje agũshi ekpu unu tekenteke ono." ⁶ Tọbudu iya bũ; Mosisu bya epfuaru iya ndu Ízurelu. Ndu-ishi l'ipfu nọnu bya anũgbaa ya mgboro nanụ nanụ; ọ tũko dũ mgboro iri l'ẹbo. Mgboro kẹ Erọnu yikwaru iya phọ. ⁷ Mosisu chĩa iya je edobe l'ataphu Chipfu l'ulo-ẹkwa l'ẹka ono, okpoko-ekemu Chileke nọ ono. ⁸ O -rwua nchitabọhu iya; Mosisu bahụ l'ulo-ẹkwa ẹka ono, okpoko-ekemu Chileke nọ ono; bya ahuma gẹ mgboro kẹ Erọnu, bũkwanu onye nọ-chiru ẹnya ipfu kẹ Lívayi kpofushiru ome; rwushia irwu; tũshikwapho ige;

bya amìshia akpuru alùmondu. ⁹ Ọo ya bụ; Mósìsù bya achífuta mgboro ono g'ọ ha l'atatiphu Chipfu chijeru ndu Ízurèlù. Èphe lee ya ẹnà; onyenonu wotachaa mgboro ọphu bụ nkiya.

¹⁰ Chipfu sù Mósìsù: “Woru mgboro kẹ Erọnu dobephu azụ l'iphe okpokok-ekemu ono; g'ọ dọ l'ẹka ono bụru iphe-ọhubama nọduru ndu ono, ekwefuje ike ono; g'ọ bụru iphe, a-nọduje alọ phẹ ẹka lẹ nchị g'ẹphe haa agụphe aphụ ekpu mụbe Chipfu; a -nonyaa ẹphe nwụshihu.” ¹¹ Ọ bụerupho gẹ Chipfu sùru gẹ Mósìsù mee ya bụ g'ọ meru iya.

¹² Ndu Ízurèlù sù Mósìsù: “Anyi a-nwụshihuchaakwa! Anyi laakwaru maa! Anyi lakọtaakwaru maa g'anyi ha! ¹³ Onyemonye, jekubekpọoru ọlo-ẹkwa Chipfu ntse bẹ a-nwụhukwa nọ. ?Anwụhu a-tụko anyi gbuẹbe tọ?”

Ozi, dọru ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi

18 Chipfu sù Erọnu: “Gụbedua l'onwongu; waa ụnwu ngu; mẹ iphe, bụ ọnu-ọlo nna ngu l'ọphu bẹ ọ tų-korwarupho l'ishi; mbụ ẹjo-iphe, e meru l'ọlo mu; ọ bụru gụbedua l'onwongu kwaphọ; mẹ ụnwu ngu bẹ ọ tų-kokwarupho l'ishi; mbụ ẹjo-iphe, e meru meswee k'abụ uke. ² Duta ụnwunna ngu phẹ, bụ iya bụ eri Lívayi, bụ ipfu nna ngu g'ẹphe yejeru ngu ẹka; gụbedua waa ụnwu ngu phẹ bẹ a-nọdu l'atatiphu ọlo-ẹkwa ẹka okpokok-ekemu Chileke nọ eje ozi. ³ Èphe a-nọdu eje ozi, i ziru phẹ; mẹ ozi, dọkota l'ọlo-ẹkwa. Ọle ọo ẹpho g'ẹphe te jekubekwa mgboru ọlo Chipfu; waa mgboru ọru-ngweja Chileke; ọ -dọdu bẹ gụ l'ẹphe a-tųkokwa nwụshihu. ⁴ Gụ l'ẹphe a-tųgba nanụ; ẹphe eje ozi, dọ l'ọlo-ẹkwa-ndzukọ; mbụ iphe, bụkota ozi, dọ l'ọlo-ẹkwa ono. G'onye abụdu onye Lívayi ta abyakubejekwa unu ntse. ⁵ Ọo unubẹdua a-nọdu eje ozi, dọ l'ọlo Chipfu; mẹ ozi k'ọru-ngweja Chileke; k'ọphu Chileke ata atụ-koshiẹdu ndu Ízurèlù oke ẹhu-eghu iya ọzo. ⁶ Sụ-a; mu họtawaru ndu Lívayi, bụ ụnwunna unu l'echilabọ ndu Ízurèlù. Èphe bụ ndu e woru nụ unu; bụru ndu e doberu mụbe Chipfu iche g'ẹphe jeje ozi, dọ l'ọlo-ẹkwa-ndzukọ. ⁷ Gụbedua waa ụnwu ngu bẹ a-nọdu eje ozi k'egweru Chileke ẹja; mbụ l'unu a-nọdu ejekọta ozi k'ọru-ngweja Chileke; waa ozi, dọ l'ime ẹka ẹkwa-mgbochi nọ. Noo ozi, unu a-nọdu eje bụ ono. Mu yeru unu k'egwe ngweja ono l'ẹka g'ọ bụru iphe-ọma, mu meru unu. Onye ọzo, abụdu oshilokpa Lívayi -byaru lẹ mgboru ọlo Chipfu bẹ a-nwụhukwanu.”

Oke, rwuberu ndu-uke Chileke

⁸ No iya; Chipfu sù Erọnu: “Nta-a bẹ mu woakwaru iphemiphe, bụ iphe, aanuje mu anụnu ye ngu l'ẹka. Iphemiphe, bụ iphe, ndu Ízurèlù doberu mu nsọ; bụwaa ngu bẹ mu nųkotaru iya g'ọ bụru okiphe ngu; bụru okiphe ụnwu ngu jasuru asuru. ⁹ Ọwaa bẹ a-bụfuaru okiphe unu l'iphe, kakọta adụ nsọ ono, bụ ọphu a ta kpọduru ọku: Iphe, ẹphe gudekọta bya egwe ngweja nụ mu; mbụ iphe, shi lẹ ngweja-nri; mẹ iphe, shi lẹ ngweja-iphe-ẹji; mẹ ọphu shi lẹ ngweja-apfụ-ugwo; mbụ iphemiphe ono, ẹphe nuru mu g'ọ bụru ngweja, kakọta adụ nsọ ono. Ndu k'ono bẹ bụkota okiphe, rwuberu gube Erọnu; waa ụnwu ngu phẹ. ¹⁰ Unu nọduje l'ẹka kakọta adụ nsọ ria ya. Ọ bụru unwoke kpoloko bẹ e-rije iya nụ. G'ọ bụkwaru unu iphe, dọ nsọ.

¹¹ “Iphe, bụ iphe, ndu Ízurèlù doberu mu iche; mbụ iphe, shikọta lẹ ngweja-amama bẹ bụ nkengu. Mu wowaru iya nụ gụ l'ụnwu ngu unwoke; mẹ ụnwada ngu jasuru asuru. Iphe, bụ ndibe ngu, nturwu adudu l'ẹhu bẹ e-tsojeru ria ya. ¹² Iphe, ndu Ízurèlù nuru Chipfu l'ọo iphe-mbụ, shi l'iphe, ẹphe metaru l'alị bẹ bụ ngu nwe iya; mbụ iphe, bụ manụ olivu, kakọta ree; mẹ iphe, bụ mẹe ọphúú, kakọta ree; waa iphe, bụ ereshi, kakọta ree. ¹³ Iphe, bụkota iphe, ẹphe wotaru Chipfu l'ọo akpuru-iphe-mbụ, ẹphe metaru l'alị phẹ bụ nkengu. Iphe, bụ ndibe ngu, nturwu adudu l'ẹhu bẹ l'e-tsojeru ria ya.

¹⁴ “Iphe, bụ iphe, e yeru Chipfu l'ẹka l'alị Ízurèlù bẹ bụkota nkengu.

¹⁵ “Iphe, bụ iphe, vuchakpọo ọzo waa ẹkpa-nwa ne iya; anụ mẹ nemadzụ; mbụ ọphu e woru nụ mụbe Chipfu a-bụkotajeru nkengu. Obenu l'aa-pfufe ugwo gude gbata iphe, bụ ọkpara, shi l'ẹhu nemadzụ; nokwaphọ g'aa-pfufe ugwo gude gbata iphe, bụ anụ mbụ, shi l'ẹhu anụ, aasọ nsọ futa. ¹⁶ Èphe -nọwaa ọnwa ọphu bẹ aa-pfufe mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dọ shẹkelu ise gude gbata phẹ; mbụ mkpọla-ọchaa, bụ iphe, eegudeje atụ ẹrwa iphe l'eze-ọlo Chileke bẹ e gude tųa ya. ¹⁷ Obenu lẹ nweswi, ne iya vuru ọzo nwụa; mẹ nwaturu, ne iya vuru ọzo nwụa; mẹ nweghu, ne iya vuru ọzo nwụa bẹ aa-hajẹ agbata. Ndu k'ono bẹ dọ nsọ. Unu gbuje iya; phee mee ya

I'eli ọru-ngweja ono; unu akpoje ẹba iya ọku gude gwee ngweja-akpo-ọku; mbụ ngweja, mkpọ iya dụ Chipfu ree. ¹⁸ Anụ iya a-buru nkengu; ẹgube ono, ńdụ-ìphe, e gude gwee ngweja-amama; mę ụtapfu ọkpa ẹkutara anụ bụ nkengu ono.

¹⁹ "Iphemiphe, Ízurẹlu doberu nsọ g'ẹphe nụ Chipfu bę mu nụwaru gụ l'unwu ngu unwoke; mę ụnwada ngu phę g'ọ bụru nkunu jeye lę gbururu. Ono bụ nrakunraku ọgbandzu mu lę ngu; mę awa ngu l'ophu. Ọgbandzu ono a-nọ jasuru asuru. O to nweđu echihu."

²⁰ Chipfu bya asụ Erọnu: "Gę ndu Ízurẹlu te emejekwa alị gbaa unu; ọphu ẹphe ahejekwa unu okiphe. Ọ kwa mbędua bụ okiphe, unu hatarụ. Ọo mu bụ okiphe, unu ketarụ l'ẹka ndu Ízurẹlu."

Oke-lanụ-l'uzo-iri bụ oke, duru ndu Lívayi

²¹ "A bya abya l'ẹhu ndu Lívayi; eshinu ẹphe eje ozi, dụ l'ulo-ẹkwa-ndzukọ bę mu nụkotawaru phę iphe, shi l'oke-lanụ-l'uzo-iri, ndu Ízurẹlu anụje mu. Ono bụwaa okiphe phę. ²² Shita nta-a kwaseru bę ọ tọ dudu onye Ízurẹlu ọzo, e-jekube mgboru ulo-ẹkwa-ndzukọ; ọdumeka bę iphe-ẹji onye ọbu a-tukokwaru iya l'ishi; onye ono a-nwụhukwa. ²³ Ọo ndu Lívayi bę eje ozi, dụ l'ulo-ẹkwa-ndzukọ dụ l'ẹka; ọ bụru phę bę ẹjo-iphe, e meru l'ẹka ono tukoru l'ishi. Iphe ono, a-buru nsọ, a-dụ jasuru asuru; mbụ jasụ l'ogbo sweru ọgbo. Ọ tọ dudu iphe, ẹphe eketa l'ẹka ndu Ízurẹlu. ²⁴ Oke-lanụ-l'uzo-iri, ndu Ízurẹlu anụje mu; bę mu nụwaru ndu Lívayi g'ọ bụru okiphe phę. Ọo ya meru g'ọ gude mu pfua opfu ẹhu phę sụ: 'Ephę ta ahatadu okiphe l'ẹka ndu Ízurẹlu.' "

Oke-lanụ-l'uzo-iri kę ndu Lívayi

²⁵ Chipfu sụ Mosisu: ²⁶ "Pfuaru ndu Lívayi sụ phę lę-a: Ọ -buru l'unu nataru ndu Ízurẹlu oke-lanụ-l'uzo-iri ono, mu nuru unu g'ọ bụru okiphe unu ono; unu shije l'ime iya woru oke-lanụ-l'uzo-iri nụkwapho Chipfu. ²⁷ Iphe, unu nuru bę aa-nọduje aguru unu g'ọ bụ ereshi, shi l'ẹka l'eechije ereshi; a gụkwaa ya phọ gę męe, shi l'ẹka aakuję męe. ²⁸ Ọo ya bụ l'unu e-shije l'oke-lanụ-l'uzo-iri ono, unu anataję l'ẹka ndu Ízurẹlu ono woru oke-lanụ-l'uzo-iri iya nụkwapho Chipfu. Ọ bụru l'oke-lanụ-l'uzo-iri ono bę unu e-shi woru kę Chipfu nụ Erọnu, bụ onye uke Chileke. ²⁹ Unu wojeru iphe, gbaru Chipfu nụ iya l'iphemiphe, a nuru unu; unu shije l'ophu bụ iya kakọta ree nụ iya ya; mę l'ophu kakọta adu nsọ. ³⁰ Ọo ya bụ; pfuaru ndu Lívayi sụ phę lę teke ẹphe woru iphe, kakọta ree nụ Chipfu ono bę aa-guru phę iya g'iphe, shi l'ẹka eechije balị; a gụkwaa ya phọ gę męe, shi l'ẹka aakuję męe. ³¹ Unu lę ndibe unu a-nọduje l'ẹka dụ unu ree ria ndu ọphuu; kęle ọo obunggo ozi, unu eje l'ulo-ẹkwa-ndzukọ. ³² Ọ tọ dudu iphe-ẹji, bya a-tukoru unu l'ishi m'ọ bụru l'unu wotaru iphe ono ọphu kachaa ree nụ mu. Tęme ọphu unu e-merwudu iphe, ndu Ízurẹlu doberu nsọ g'ẹphe nụ mu; k'ọphu unu ta anwụshihudu."

Mini, e gude asafu nturwu

19 Chipfu bya asụ Mosisu yele Erọnu: ² "Waa ekemu, Chipfu turu sụ: Pfuaru ndu Ízurẹlu g'ẹphe kpọtaru ngu nwada eswi, eke uswe-uswe; ọphu ọ dudu ẹka iphe mebyiru iya; ọphu ọ dudu ntụji, dụ iya nụ; tęme ọphu e gudejeada ya jee ozi. ³ Unu kpọtara nwada eswi ono kpęe Eleyaza, bụ onye uke Chileke; g'a kpọfu iya l'azụ ẹka a kpọberu ulo-ẹkwa je egbua l'ẹka Eleyaza nọ. ⁴ Gę Eleyaza, bụ onye uke Chileke tsee mkpushi-ẹka lę mee ya phęe l'uzo ataphu ulo-ẹkwa-ndzukọ ugbo ẹsaa. ⁵ Nwada eswi ono bę aa-kpọ ọku l'iphu Eleyaza; kpọo akpọ iya ọku; mę anụ iya; waa mee ya; mę nshị iya. ⁶ Onye uke Chileke ono bę e-wota oshi sida; mę ẹswa isopu; mę oghu uswe-uswe chiru ye l'echilabọ ọku ono, e gude akpọ nwada eswi ono ọku ono. ⁷ Teke ono bę onye uke Chileke ono e-gude mini saa uwe iya; gude mini wụa ẹhu. O -megheę ya phọ nno; l'ọ batawarọ l'ime ẹka ono, a kpọberu ulo-ẹkwa ono. Ọle ọo-buru onye aasọ nsọ nọo jasụ l'uzenyashi mbọku ono. ⁸ Onye bụ iya kpọru nwada eswi ono ọku bę e-gudekwaphọ mini saa uwe iya; gude mini wụa ẹhu; l'ọ bukwarupho onye aasọ nsọ nọo jasụ l'uzenyashi mbọku ono. ⁹ Onye a ta sọdu nsọ bę e-kpota ntụ, shi l'ọku ono, e gude kpọo nwada eswi ono ọku. Oo-kpota iya je awushi l'ẹka nturwu ta adudu; l'azụ ẹka a kpọberu ulo-ẹkwa. Ọ bụru l'ẹka ono bę aa-wushiru iya ndu Ízurẹlu g'ẹphe gude meje kę mini, eegudeje asafu nemadzụ nturwu; gude iya eme k'asafu iphe-ẹji. ¹⁰ Onye bụ iya kpọtaru ntụ ono bę a-sa uwe iya asasa. L'ọ bụru onye aasọ nsọ nọo jasụ l'uzenyashi

mbòku ono. Omelali ono bẹ a-dụ gbururu jeye lẹ gbururu. Ọo-dụru ndu Ízurelu; dụru ndu Iwaru alwalwa; ẹphe l'ẹphe buru."

Edenyi odzu ẹka

¹¹ "Onye denyiru odzu onye nwuhuru anwuhu ẹka bẹ a-buru onye aasọ nsọ nọ ujiku ẹsaa. ¹² Onye ọbu bẹ e-gude mini ono, eegudeje asafu nturuwaa saa onwiya lẹ mbòku k'eto iya; waa lẹ mbòku k'ẹsaa ya; tẹme l'ọo-dụ ree. Ọle ọ -buru l'ọ tọ sachaduru onwiya lẹ mbòku k'eto iya ono; mẹ lẹ mbòku k'ẹsaa ya ono bẹ ọ tọo dudu ree. ¹³ Iphe, bụ onye meru odzu onye nwuhuru anwuhu ẹka; ọphu onye ọbu ta sachaduru onwiya bẹ bukwa ọlo-ẹkwa Chipfu bẹ ooturuwaa. Onye ọbu bẹ ee-bufu l'ẹka ndu Ízurelu nọ. Ọo-buru onye aasọ nsọ; noo kele e te pheduru iya mini, eegudeje asafu nturuwaa; emeswe ono bẹ dukwadu iya l'ẹhu g'ọ dụ iya.

¹⁴ "Qwaa bụ ekemu, dụ lẹ k'onye nọ l'ime ọlo nwuhu. Iphe, bụ onye bahuru l'ime ọlo ono teke ono; mẹ iphe, bụ onye nọ iya l'ime teke ono bẹ a-buru onye aasọ nsọ abali ẹsaa. ¹⁵ Iphe, bụ ivu, dụ l'ọlo ono, e gheberu ọnu; ọphu e kpureduru iya iphe bẹ aa-sọkwapho nsọ. ¹⁶ Iphe, bụ onye nọ l'oma ẹgu denyi ẹka l'odzu onye e gburu lẹ mma; ọzoo odzu onye nwuhuru anwuhu mmanu; ọzoo l'ọ denyiru ẹka l'okpu onye nwuhuru anwuhu; m'ọ bụ l'ilu; bẹ a-buru onye aasọ nsọ nọ abali ẹsaa.

¹⁷ "A -bya lẹ ke ndu aasọ nsọ; g'ẹphe kpota ntụ ono, shi l'ọku, e gude kpọo ngweja-iphe-ẹji ọku ono ye l'iphe; ẹphe eje l'ẹka mini, doru risaa dụ; kuta mini ye iya. ¹⁸ Ọo ya bụ; onye a ta sọdu nsọ ewota ẹsaa isopu tsee l'ime mini ono; phee ya l'eli ọlo-ẹkwa ono; mẹ l'eli ivu, dụ l'ọlo-ẹkwa ono; mẹ l'ẹhu ndu nọ l'ime ọlo-ẹkwa ono. Nokwapho g'oo-phe iya iphe, bukpo onye denyiru ẹka l'okpu onye nwuhuru anwuhu; mẹ onye denyiru ẹka l'odzu onye e gburu lẹ mma; ọzoo onye denyiru onye nwuhuru anwuhu mmanu ẹka; mẹ onye denyiru ẹka l'ilu.

¹⁹ Onye ọbu, a ta sọdu nsọ ọbu bẹ e-phe onye ono, aasọ nsọ ono mini ono lẹ mbòku k'eto; waa lẹ mbòku k'ẹsaa. O -rwua lẹ mbòku k'ẹsaa ono; l'ọ safu iya nturuwaa ono. Onye ono, a saru ono asaa uwe iya asaa; gude mini wua ẹhu; l'ọ bya adu ree l'uzenyashi mbòku ono.

²⁰ "Obenu l'onye aasọ nsọ; ọphu ọ sachaduru onwiya asacha bẹ ee-bufu l'echilabo ndu Ízurelu; kele o meruwuaru ọlo Chipfu. Eshinu e te pheduru iya mini, eegudeje asafu nemadzu nturuwaa bẹ ọ bụ onye aasọ nsọ. ²¹ Ono bụ ekemu, a-duru phe nu jasuru asuru. Onye ono, bụ iya epheje mini ono, eegudeje asafu nemadzu nturuwaa ono bẹ a-sakwapho uwe iya asaa. Onye meru ẹka lẹ mini ono, eegudeje asafu nturuwaa ono bẹ a-buru onye aasọ nsọ jeye l'uzenyashi mbòku ono. ²² Iphe, onye aasọ nsọ denyiru ẹka bẹ a turuwuaru aturuwaa; onye denyiru ẹka l'iphe ọbu bẹ aa-nodu asọ nsọ jasuru l'uzenyashi mbòku ono."

Anwuhu Miriyamu

20 Tọbudu iya bụ; o rwua l'onwa mbu l'apha; ndu Ízurelu l'ophu jerwua echiegu Zinu. ẹphe noshia lẹ Kadeshi. Miriyamu nọdu l'ẹka ono nwuhu; e lia ya l'ẹka onokwapho.

Mini, shi lẹ mkpuma

² Teke ono bẹ mini ta adudu k'ọphu ndu Ízurelu a-ngu; ẹphe kpakọ onwophe tsoahaa Mosisu yele Eronu opfu. ³ ẹphe wata abaru Mosisu mba su: "O gege akaru anyi ree; ọ bụ l'anyi nwushihuru teke pho ndibe anyi phe nwushihuru l'iphu Chipfu pho. ⁴ ?Bụ gunu meru g'ọ gude i chita anyibe ndu ke Chipfu bya awushi l'echiegu l'ẹka-a g'anyi l'iphe-edobe anyi nwushihu? ⁵ ?Bụ gunu meru g'ọ gude i dufuta anyi l'ali Ijiputu bya eduru dobe lẹ mkpokoro ẹka-a, ta adudu ereshi, dụ iya nu; ọphu oshi figu adudu iya; ọphu vayinu adudu iya; ọphu oshi itorokuma adudu iya; ọphu ọ dudu mini, anyi a-ngu, dụ iya nu?" ⁶ Tọbudu iya bụ; Mosisu yele Eronu lufu l'ẹka ono, ndu Ízurelu dọru ono tugbua jeshia l'onu ọlo-ẹkwa-ndzukọ je adaa; kpupyabechaa iphu l'ali. O-gbu-nwijn-wii ke Chipfu nuwaru phe ke phoo.

⁷ Chipfu su Mosisu: ⁸ "Wota mgboro pho ge gu lẹ nwune ngu Eronu chikobe ndu Ízurelu. Pfulu yeru mkpuma ono l'ẹka ẹphe ele ngu enya ge mini shi iya sọfuta. Noo ọzo, ii-shi mee ge mkpuma ono sọfutaru phe mini bụ

ono; k'òphu ndu Ízurelu mę iphe-edobe phę a-ngu mini." ⁹ Tòbudu iya bụ; Mósisi bya ewota mgboro ono l'atatiphu Chipfu l'ęka ono gude tųgbua; gę Chipfu sųru iya g'o mee ya.

¹⁰ Mósisi yele Erọnu bya achikobe ndu Ízurelu l'iphu mkpuma ono. Mósisi sų phę: "Unu ngabę nchị nta-a un-ubę ndu okwefurike ono. ?Bụ g'anyi kuta mini lę mkpuma-a nų unu tọ?" ¹¹ Ọo ya bụ; Mósisi halia ęka iya imeli byia mgboro ono ugbo labọ l'eli mkpuma ono. Mini shi lę mkpuma ono nwųshihu; ndu Ízurelu; mę iphe-edobe phę ngua ya.

¹² Tòbudu iya bụ; Chipfu sų Mósisi yele Erọnu: "Eshi ọphu unu te kwetadųru nkemu; ọphu unu emeduru mu gę mu dų nsọ l'ęnya ndu Ízurelu bę unu te edurwuękwa ndu-a alị ono, mu nųru phę ono."

¹³ Ọwana bụ mini Meriba, bụ iya bụ "ųswo"; kele ọo l'ęka ono bę ndu Ízurelu nọ tsoo Chipfu ųswo; Chipfu goshi phę lę ya dų nsọ.

Ndu Edọmu ajika gę ndu Ízurelu ta aghatashị l'alị phę

¹⁴ Mósisi bya eshi lę Kadęshi zia ozi g'e je zia eze ndu Edọmu sų: "Ọwaa bụ iphe, Ízurelu, bụ nwune ngu pfuru: Unu mawaru ęgube iphe-ęhuka, byapfutaru anyi g'ọ ha. ¹⁵ Unu mawaru gę nna anyi oche phę gude chiru anyi laa alị Ijiputu; je ebua ęka ono nọo ọdu. Ndu Ijiputu kpa a nna anyi phę ono ęhu shii; bya akpakwaaphọ anyịbedua. ¹⁶ Obenu lę teke anyi rakuru Chipfu bę ọ nųmaru olu anyi; bya ezia ojozi; ọ bya edufuta anyi lę Ijiputu. Nta-a bę anyi nọwa lę Kadęshi, bụ mkpųkpų, unu l'ęphe maru oke alị. ¹⁷ Jiko unu hanaa g'anyi shia alị unu ghata. Anyi te eshidu ęgu unu aghata; ọzoo ęka unu gbaru opfu-vayịnu; ọphu ọ dųdu węlu unu, anyi bya l'e-kuta mini ngua. Anyi e-tsoęrupho ọma oji unu ogologo ghata. Anyi ta abyadų a-swịba aswịba l'ųzo ękutara; ọzoo l'ųzo ękicha jasų anyi aghatakọta l'alị unu."

¹⁸ Ọle eze ndu Edọmu yeru iya ọnu sų: "Unu ta aghatakwa l'alị anyi; ọ dųdu bę mu e-gudekwa ogu-echi byapfuta unu ọgu."

¹⁹ Ndu Ízurelu sų iya: "Anyi e-tsoęrupho ọma oji ghata. Ọ -bųru l'anyi ngųru mini unu; ọzoo l'ọo iphe-edobe anyi ngųru mini unu; anyi apfųa unu ųgwo iya. Unu haarọ g'anyi gude ọkpa ghata; ọ tọ dųkwa iphe ọzo."

²⁰ Ọle eze ndu Edọmu bę sųru g'ęphe ta aghatashị. Ọo ya bụ; ndu Edọmu chịta ikpoto unwoke phę, bụ ndu ọkpehu dų jepfushia ndu Ízurelu ọgu. ²¹ Ọ bųru iya bụ lę ndu Edọmu ajika gę ndu Ízurelu ta aghatashị. Ęphe dakọbe shia ibiya ọzo.

Anwųhu Erọnu

²² Ndu Ízurelu l'ophu wų-lihu lę Kadęshi dzebe; jasų ęphe jerwua l'ųbvų Họru. ²³ Ọ bųru l'ųbvų Họru ono, nọkuba oke alị Edọmu ono bę Chipfu nọ sų Mósisi yele Erọnu: ²⁴ "Erọnu bę abya anwųhu lapfu ndiche ya phę. O too jerwudu alị ono, mu nųru ndu Ízurelu ono; kele unu kwefuru ike l'ekemu, mu tųru lę kę mini Meriba. ²⁵ Duta Erọnu yele Eleyaza, bụ nwa iya g'unu nyihu eli ųbvų Họru; ²⁶ l'i yeshia Erọnu uwe iya woru yee Eleyaza, bụ nwa iya; noo kele Erọnu a-nọdu l'ęka ono nwųhu lapfu ndiche ya phę." ²⁷ Mósisi mee iphe, Chipfu sųru g'o mee. Ndu Ízurelu nọdu ele phę ęnya; ęphe nyihu eli ųbvų Họru ono. ²⁸ Mósisi yeshia Erọnu uwe iya woru yee Eleyaza, bụ nwa iya. Erọnu nwųhu l'eli ųbvų l'ęka ono. Mósisi yele Eleyaza shi l'eli ųbvų ono nyizeta. ²⁹ Ndu Ízurelu l'ophu hųmaepho lę Erọnu bę nwųhuwaru nų; iphe, bụ ndu Ízurelu l'ophu rakọta ękwa iya ųkporo abalị l'abalị iri.

Ndu Ízurelu alwų-kpe ndu Aradu

21 O be teke onye Kėnanu, bụ eze ndu Aradu; mbụ onye ono, bu l'echięgu ndọhali ono nųmaru lę ndu Ízurelu bę shi l'ųzo Atarimu abya; o je etsoo ndu Ízurelu ọgu; kpųta ndu ọphu ọ kpųtaru lę ndų. ² Ndu Ízurelu ribuaru Chipfu nte sų: "Ọ -bųru l'ii-woru ndu-a yee anyi l'ęka bę anyi e-woru mkpųkpų phę g'ọ ha meby-ishikọta." ³ Chipfu ngabęru ndu Ízurelu nchị l'olu; bya eworu ndu Kėnanu ye phę l'ęka. Ęphe mee ndu ono; mę mkpųkpų phę omeliwe; mbụ ęphe bųkotaru mkpurupyata. Ọo ya bụ; e kuahaa ęka ono Họma, bụ iya bụ "mkpurupyata".

Agwọ, e meru l'ope

⁴ Ndu Ízurelu bya eshi l'úbvú Họru tųgbua; ęphe tsoru ọzo, larų Eze-ęnyimu Uswe-uswe; k'ọphu ęphe e-shi nno jee alį Edọmu mgburugburu. ęphe jenyaa l'ọzo ono; ọphu ęphe adųhedu ike takọta nshi. ⁵ ęphe wata ep-futọshi Chileke yele Mọsisu sų: "Bų gųnu kparų iphe, unu dufutaru anyi le Ijiputu bya awųshi l'echięgu-a g'anyi nwųshihu? ęka nri ta adųdu! Ọphu mini adųdu iya! Njọ nri-a, anyi tsoru eriphe-a be tųhuakwaru anyi ayi!" ⁶ Tọbudu iya bų; Chipfu bya achįru ejo agwọ yeru ndu Ízurelu ono. Agwọ ono wata phę atagbushi. Ọ tagbua ndu dųkpoo igwerigwe. ⁷ Ndu Ízurelu byapfuta Mọsisu bya asų iya: "Anyi mewaru iphe-ęji; kele anyi pfutọshi-waru Chipfu; waa gųbedua. Pfunuru nų Chipfu; k'ọphu oo-wofuru anyi agwọ ono." Ọo ya bų; Mọsisu bya eworu opfu ęhu ndu Ízurelu ono pfuru nų Chipfu. ⁸ Chipfu sų Mọsisu: "Meta ejo agwọ dobe l'eli itso lanų; k'ọphu bų onye agwọ phọ -tarų ęru; l'o lee ya ęnya; dzųru ndzų." ⁹ Ọo ya bų; Mọsisu gude onyirubvu meta agwọ bya atukobe iya l'eli itso lanų. Ọ nọdu abųjeru; onye agwọ tarų; o -lewa ęnya l'agwọ ono, e meru l'ope ono; l'ọo-dzųru ndzų.

Ndu Ízurelu eje ala Mówabu

¹⁰ Ndu Ízurelu bya atųgbua; rwua Obotu; ęphe kpọbe ọlo-ękwa phę. ¹¹ ęphe gbę le Obotu tųgbua; je akpọbe ọlo-ękwa phę le Iye-Abarimu l'echięgu ono, nọ chebe iphu le Mówabu l'ọzo ęnyanwu-awawa ono. ¹² ęphe shi l'ęka ono tųgbua bya erwua nsųda Zeredu; bya akpọbe ọlo-ękwa phę l'ęka ono. ¹³ ęphe shikwaphọ l'ęka ono tųgbua je akpọbe ọlo-ękwa phę l'azų ęnyimu Anọnu azų iya ọphuu; ęka ono, nọ l'echięgu, nọ kpaal'oke alį ndu Amọru; noo kele ọo ęnyimu Anọnu bų oke alį ndu Mówabu; mbų nọkaharu ndu Mówabu ęphe le ndu Amọru. ¹⁴ Ọo ya meru g'ọ gude e pfua l'ękwo, e deru k'ọgų, Chipfu lwųru sų: "Mkpųkpu Wahebu ono, dų le Sufa; yele nsųda nsųda ęnyimu Anọnu; ¹⁵ mę le mkpọ-ze mkpọ-ze ono, dų le nsųda nsųda, nọ je akpaa le mkpųkpu Aru; bya anọdu nno jasų l'oke alį ndu Mówabu."

¹⁶ ęphe gbalihu l'ęka ono kwasęru jerwua Biye, bų iya bų wẹlu ono, Chipfu sųru Mọsisu: "Chįkobe ndu Ízurelu l'ęka lanų ge mu nų phę mini g'ęphe ngųa." ¹⁷ Tọbudu iya bų; ndu Ízurelu gwa ebvu-a sų:

"Nwųfuta mini; gųbe wẹlu!

G'a gųru ebvu nų iya.

¹⁸ Ọo ndu-ishi bvuru wẹlu ono;

mbų l'ọo ndu a maru ępha phę le Ízurelu be tųru iya nų.

Ọ bųru mgbọro ndu eze; mę mgbọro ndu a maru ępha phę

be ęphe gude bvua ya."

Tọbudu iya bų; ęphe shi l'echięgu jeshia Matana; ¹⁹ shi le Matana lųfu le Nahalẹlu; shi le Nahalẹlu lųfu le Bamọtu; ²⁰ shi le Bamọtu lųfu le nsųda, nọ l'alį Mówabu le mgboru úbvú Pisiga, bų ęka aagbeje ele alį, dabyiru mgbegere.

Ízurelu alwų-kpe Sihọnu, bų eze ndu Amọru

(Dit 2:26-37)

²¹ Tọbudu iya bų; ndu Ízurelu zia ozi g'e je zia Sihọnu, bų eze ndu Amọru sų: ²² "G'anyi ghatanų l'alį unu. Anyi ta aswįbakwa l'ęgu unu; ọphu anyi ta aswįbadu l'opfu-vayįnu unu. Ọphu ọ dųdu wẹlu unu, anyi bya l'e-kuta mini ngųa; ọo ępho ọma oji be anyi e-tsoru jasų anyi aghatagbua l'alį unu." ²³ Obenu le Sihọnu te ekwedu ge ndu Ízurelu ghata l'alį iya. Ọ chįkobe ndu nkiya g'ęphe ha; ęphe jepfushia ndu Ízurelu ọgu l'echięgu. ęphe rwuępho mkpųkpu Jiahazu; ęphe datso ndu Ízurelu ọgu l'ęka ono. ²⁴ Ndu Ízurelu gude ọgu-echi sųa phę pyaapya; nata phę alį phę ono; shita l'ęnyimu Anọnu je akpaa l'ęnyimu Jiabọku; jeyewarųro l'alį ndu Amọnu; oke alį ndu Amọnu be a kpųru igbulọ mgburugburu; o shihu ike. ²⁵ Ndu Ízurelu lwųtakota mkpųkpu ndu Amọru g'ọ ha; buchikọta iya; lwųtachaa mkpųkpu Hęshibonu; mę mkpųkpu, nọ-pheru iya mgburugburu. ²⁶ Hęshibonu be bų

mkpukpu Sihonu, eze ndu Amoru. Yele onye shi buru eze ndu Mowabu lwujeru ogu; Sihonu lwutakota alì iya je akpaa l'enyimu Anonu. ²⁷ Oo ya meru g'o gude ndu akàkà ebvu nòdu aguje sù:

“Bya mkpukpu Heshibonu; g'a kpù-phu iya azu;

mbù g'a kpù-phu mkpukpu Sihonu azu;

kpà ya g'o shihu ike.

²⁸ Noo kele oku shi lè Heshibonu kpufu;

mbù l'ire-oku shi lè mkpukpu Sihonu kpufu.

O tsuwaru mkpukpu Aru kè ndu Mowabu;

mbù ndu nwe úbvú, dughbaa lè mgboru enyimu Anonu.

²⁹ Nshio unubè ndu Mowabu!

E mebyishiwaru unu; unubè ndu anòduje agwa agwa Kemoshi!

Unwegirima unu unwoke bè o mewaru;

èphe gbalakòta lashia alì ozo.

Unwegirima unu unwanyi bè o mewaru;

èphe buwaru ndu a kpuru lè ndzù

nù Sihonu, bù eze ndu Amoru.

³⁰ Anyi kwatsuaru phè.

Mkpukpu Heshibonu buwaa mkpurupyata je akpaa lè mkpukpu Dibonu.

Anyi gwewaru phè arakabya jasù lè mkpukpu Nofa;

mbù je akpaa lè mkpukpu Medeba.”

Ízurèlu alwù-kpe Ogu,

bù eze Beshanu

(Dit 3:1-11)

³¹ Tòbudu iya bù; ndu Ízurèlu buru l'alì ndu Amoru. ³² Mòsisu bya ezia ndu e-je anwua ngge lè mkpukpu Jiaza; èphe jechaèpho; ndu Ízurèlu je alwua mkpukpu, dù iya nù; chikashia ndu Amoru, shi buru l'èka ono.

³³ Oo ya bù; ndu Ízurèlu ghakòbe shia ọzọ ọphu shiru jeshia alì Beshanu. Ogu, bù eze ndu Beshanu chita ndu nkiya g'èphe ha jepfushia phè ogu lè mkpukpu Ederayi.

³⁴ Chipfu sù Mòsisu: “Ta tsukwa iya ebvu; noo kele mu wowaru iya ye ngu l'èka; mè ndu nkiya; waa alì iya. Mekwaa ya iphe, i meru Sihonu, bu eze, bu lè Heshibonu buru onye-ishi ndu Amoru.” ³⁵ No iya; ndu Ízurèlu gbua Ogu; gbushia unwegirima iya; mè ndu nkiya g'èphe ha; k'ophu bù l'ọ tọ dudu onye phoduru nù l'ime phè. Ndu Ízurèlu nata alì iya nworu.

Belaku ezi g'e je ekua Belamu

22 Ndu Ízurèlu bya atughua jerwua phorokoto alì ndu Mowabu; èphe kpòbe ọlò-èkwa phè l'aguga enyimu Jiòdanu, nò chebe iphu lè mkpukpu Jieriko.

² Belaku nwa Zipo hùma iphemiphe, ndu Ízurèlu meru ndu Amoru. ³ Ndzù-agugu rwuta ndu Mowabu kele ndu Ízurèlu dù igwerigwe. Ndzù ndu Ízurèlu gushiahaa ndu Mowabu ike. ⁴ Ndu Mowabu jepfu ndu bù ọgerenya ndu Midiyanu je asù phè: “Nta bè ikpoto ndu Ízurèlu-a a-tùko iphe, bù ndu gbaru anyi mgburugburu lwukota g'eswi, atùkoje eswa, nò l'ègu lwukota-a.” Teke ono bè bù Belaku nwa Zipo bè bù eze ndu Mowabu. ⁵ O bya ezia g'e je ekua Belamu nwa Beyò, bù onye nò lè mkpukpu Petò l'alì Amawu, dù lè mgboru enyimu Yufurétisu. Iphe, Belaku ziru iya bù: “O nweru ndu shi l'alì Ijiputu futa; bya atùko mgboko l'ophu dzuru. Nta-a bè èphe nòakwa mu lè mgboru. ⁶ Iphe, mu arwo ngu nta-a bukwa g'i bya atàru mu ndu ono onu; noo kele èphe ka mu okpèhu. ?A maru; mu alwù-kpe phè; chia phè l'alì-a? Noo kele mu maru l'onye ì gòru onu-oma nù bè buwaa onye a gòru onu-oma nù; onye ì tùru onu buwaru onye a tùru onu.”

⁷ Ọo ya bụ; ndu bụ ọgerenya ndu Mówabu; mę ndu bụ ọgerenya ndu Midiyanu gude ụgwo, aapfuję g'a gbaa eja tųgbua jepfushia Belamu; je ezia ya ozi, Belaku ziru iya ono. ⁸ Belamu sų phę: "Unu kwaa l'ęka-a l'ęnyashi-a k'ọphu mu a-karų unu iphe, Chipfu e-pfuru yeru mu." Ọo ya bụ; Belamu yele ndu-ishi Mówabu ono tųko nọdu.

⁹ Chileke bya abyapfuta Belamu bya ajia ya sų: "Bụ ndu ole bę gų l'ęphe nọ ono?"

¹⁰ Belamu sų Chileke: "ọ kwa Belaku nwa Zipo, bụ eze ndu Mówabu bę ziru phę ozi g'ęphe bya asų mu ¹¹ l'ọ nweru ndu shi l'alị Ijiputu futa bya atųko mgboko l'ophu dzuru. L'ọo gę mu bya atųaru iya ndu ono ọnu; g'a maru ?Ya a-lwų-kpee phę? chishia phę l'alị phę."

¹² Chileke sų Belamu: "Te etsokwa phę je; ta tųkwa ndu ono ọnu; kele ęphe bųkwa ndu a gọru ọnu-ọma nų."

¹³ O -rwua l'ųtsu iya; Belamu futa bya epfuaru ndu-ishi ono, ejeru Belaku ozi; sų phę: "Unu lashia alị unu lę Chipfu te ekwedu gę mu tsoru unu je." ¹⁴ Ọo ya bụ; ndu-ishi Mówabu ono tųgbua lashia je asų Belaku lę Belamu jikakwaru lę ya te etsoduru phę.

¹⁵ Belaku bya ezikwaa ndu-ishi ọzo, kaba igwerigwe; mbų ndu a ka akwabę ụbvù eme lę ndu kę mbų phọ.

¹⁶ Ęphe byapfuta Belamu bya asų iya: "Waa iphe, Belaku nwa Zipo pfuru baa: 'Jiko g'ọ tọ dukwa iphe, ii-kwe g'ọ kpọshia ngu abya ibe mu. ¹⁷ Noo kele mu a-kwabę ngu ụbvù, parų ęka; bya emeeru ngu iphe, i sųru gę mu meeru ngu. Jiko byanų atųaru mu ndu-a ọnu.' "

¹⁸ Belamu sų ndu-ozu Belaku ono: "O -betakpọ Belaku je a-nų mu ọlo iya ono, mkpọla-ododo waa mkpọla-ọchaa jiru ejiji ono; bę mu te emeghatadu iphe, Chipfu, bụ Chileke mu pfuru. Mu te ewofudu iya iphe; ọphu mu te eyekwadu iya iphe. ¹⁹ Jiko unu kwakwaaphọ akwakwa l'ęka-a l'ęnyashi-a gę mu maru mę o -nweru iphe, Chipfu e-pfubaa yeru mu."

²⁰ Chileke bya abyapfuta Belamu l'ęnyashi bya asų iya: "Ọ -bųru l'ọo oku bę ndu-a byaru ngu ekuku; gbalihu tsoru phę; ọle ọo iphe, mu sųru g'i mee bę ii-me kpoloko."

Nkapfų-igara Belamu epfu opfu

²¹ Belamu bya agbalihu l'ųtsu dozia nkapfų-igara iya tsoru ndu-ishi Mówabu ono; ęphe tųgbua. ²² Ọle ęhu ghuru Chileke egbu shii g'ọ tųgburu jeshia ono. Ojosi Chipfu je apfuru kwachia ya ọzo. Teke ono bę Belamu nọ l'eli nkapfų-igara iya agba eje; yele ndu-ozu iya ųmadzu labọ swịru. ²³ Nkapfų-igara ono hųmaepho ojosi Chipfu ono g'ọ pfuru l'ųzo; mifuta ogu-echi iya gude l'ęka; ọ haa ọzo swịba l'ęgbudu. Belamu chiahaa nkapfų-igara ono iphe g'ọ gọ-zia ya g'ọ laphu azų l'ųzo. ²⁴ Ojosi Chipfu ono je apfuru l'owere ọzo, nọ lę mgbaka opfu-vayinu labọ, igbulọ nọchaa ibekęboebo. ²⁵ Tọbudu iya bụ; nkapfų-igara ono hųmaepho ojosi Chipfu ono; o je akwaa onwiya l'igbulọ ono; woru Belamu ọkpa hua l'igbulọ ono. Belamu chikwaa ya iphe ọzo. ²⁶ Ojosi Chipfu ono bya atųgbukwa je apfuru l'ęka dų kparagų. Ęka ono te nwedu ọzo, ee-shi swịa ękutara; ọzo swịa ękicha. ²⁷ Nkapfų-igara ono hųmaepho ojosi Chipfu ono; ọ nmakpuru lę mkpula Belamu; ęhu ghuaaha Belamu egbu; o chiahaa ya mgbọro iya. ²⁸ Chipfu kųhaa nkapfų-igara ono ọnu; o pfuru opfu yeru Belamu sų: "Bų gųnu bę mu meru ngu; meru g'ọ gude i nọdu echi mu ęgube ono? Ọwaa kweakwa ugbo ęto, i chiru mu iphe-a?"

²⁹ Belamu sų nkapfų-igara ono: "Iphe, mu gude echi ngu ęgube ono bų l'iime mu sukusuku. Ọ -bų lę mu gude ogu-echi l'ęka bę mu eworu ngu gbua nta-a."

³⁰ Nkapfų-igara ono sų Belamu: "Mu ta abųdu nkapfų-igara, i nwe enwenwe tọo? I shihawaa gbata mu byasų ntanų-a. ?Mu mejewaru ngu ęgube-a?"

Belamu sų iya: "Waawaa."

³¹ Noo ya; Chipfu bya emee g'ęnya sahu Belamu; ọ hųma ojosi Chipfu ono g'ọ pfuru l'ųzo; mifuta ogu-echi iya parų l'ęka. Belamu phozeta ishi ephozeta; bya adaa kpube iphu l'alị. ³² Ojosi Chipfu ono jia ya sų: "Bų gųnu meru iphe, i chiru nkapfų-igara ngu iphe ugbo ęto-a? Mu byaru gę mu kwachia ngu ọzo; noo kele ọzo, i phoberu bę dų gbajọgbajogbajo l'ęnya nkemu. ³³ Ugbo ęto bę nkapfų-igara-a hųmaru mu; bya agbangochaa mu. Ọ -bų l'ọ tọ gbango mu; mę mu asųwaa ngu pyaapyaa; haa yebedua g'ọ nọdu ndzų."

³⁴ Belamu sų ojosi Chipfu ono: "Mu mewaru iphe-ęji; kele mu ta amadų l'i pfuru kwachia mu ọzo. Ọo ya bụ; ọ -bųru l'ọ tọ dudu ngu ree gę mu je; mu a-laphu azų."

³⁵ Ojosi Chipfu ono sù Belamu: "Tsuruṛo ndu ono jeshia; ọle ọo g'ọ bụkwaru iphe, mu sùru g'i pfua bẹ ii-pfu kpurumu." Ọo ya bụ; Belamu yẹle ndu-ishi ono, ejeru Belaku ozi ono tųgbua; ọ bụru phẹ ejeje.

Belamu nọ l'ibe Belaku

³⁶ Belaku nųmaepho lẹ Belamu abyawaa; ọ lụfu jeshia ya ndzuta lẹ mkpụkpu, nọ l'alị Mówabu l'oke ẹnyimu Anọnu; mbụ l'ime ime ẹka oke alị ono beru. ³⁷ Belaku sù Belamu: "Mu ziru ozi, dų ọku-ọku g'a bya ekua ngu g'i bya. ?Bųhunu gunu meru iphe, i tị byakebeduru? ?Bų lẹ mu ta adųdu ike akwabẹ ngu ùbvù tọo?"

³⁸ Belamu sù Belaku: "Ọ dų ree; mu byawaru. Ọle ọ bụ; ?ọ dųhunuru iphe, mu adų ike epfu; abųedupho opfu, Chileke yeru mu l'ọnu gẹ mu pfua." ³⁹ Ọo ya bụ; Belamu tsoru Belaku; ẹphe jeshia Kiriya-tu-Huzotu. ⁴⁰ Belaku gbushia eswi mẹ atųru gude gwee ngweja; bya aharu nų Belamu yẹle ndu-ishi ono, yẹe ya tųko swịru ono.

Opfu mbụ, Belamu natarų l'ẹka Chipfu

⁴¹ O bẹ l'utsu echele iya; Belaku duta Belamu; ẹphe tųgbua jeshia Bamọtu-Belu; Belamu gbẹ l'ẹka ono harų hųma ndu Ízurelu.

23 Belamu sù Belaku: "Kpųaru mu ọru-ngweja ọzo ẹsaa. L'i kpųaru mu oke-eswi ẹsaa; waa ebili ẹsaa."

² Belaku bya emee gẹ Belamu pfuru. Belaku yẹle Belamu gbua oke-eswi; mẹ ebili ono nanų nanų l'ọru-ngweja ono. ³ Belamu sù Belaku: "Pfuru lẹ mgboru ngweja-akpọ-ọku ono gẹ mu kpịribeeshikwaru. G'a maru; ?Chipfu abyapfuta mu? Iphe, bųkpoo iphe, o goshiru mu bẹ mu a-kọru ngu-a." Ọ tųgbua jeshia l'eli nwubvu, adųdu iphe, dų iya nų. ⁴ Chileke byapfuta Belamu. Belamu sù Chileke: "Mu doziwaru ọru-ngweja ọzo ẹsaa; mu gbuwa oke-eswi yẹle ebili nanų nanų l'ọru-ngweja ono ẹphe n'ẹsaa."

⁵ Tọbudu iya bụ; Chipfu ye Belamu opfu l'ọnu sù iya: "Laphu azų jepfu Belaku je ezia ya ozi-a." ⁶ O jepfushia Belaku; bya ahųma iya g'ọ pfuru lẹ mgboru ngweja-akpọ-ọku ono; yẹle ndu-ishi Mówabu g'ẹphe ha.

⁷ Belamu pfuahaa sù:

"Belaku bẹ byaru eduta mu l'alị Arámu.

Eze ndu Mówabu bya eduta mu l'úbvú úbvú ọzo ẹnyanwu-awawa.

Ọ sùru gẹ mu bya atųaru iya ụnwu Jiékọpu ọnu;

gẹ mu bya epfubyia ụnwu Ízurelu.

⁸ ?Denu gẹ mu e-shi bya eworu ọnu tųa ndu Chileke atųduru ọnu?

?Denu gẹ mu e-shi pfubyia ndu Chipfu te epfubyiduru?

⁹ Ọ l'eli eze mkpuma bẹ mu anọduje hųma phẹ.

Ọ bųru l'eli úbvú bẹ mu anọduje ele phẹ ẹnya;

mbų ndu ono, bu iche ono, adųdu ndu ẹphe l'ẹphe buru ẹghirigha ono.

Ẹphe ta agųjeduru onwophẹ yeru ọhozo.

¹⁰ ?Bų onye bẹ a-dų ike gųta ụnwu Jiékọpu l'ọgu;

mbų ndu ha g'urwuku, nọ l'alị.

Mbų-a; ?bų onye a-dų ike gųta nkeru-ẹno ụnwu Ízurelu l'ọgu?

Gẹ mu nwųhukwa anwųhu onye pfuberekoto!

Gẹ mu lakwaa gẹ ndu pfuberekoto larų!"

¹¹ Belaku sù Belamu: "?Bų gunu bẹ i meru mu ẹgube ono? Mu sùru ngu g'i bya atųa ndu ọhogu mu ọnu; ọ gbẹ bųru ọnu-ọma bẹ i gọru nų phẹ!"

¹² Belamu sù: "?Bų gẹ mu te epfushi iphe, Chipfu yeru mu l'ọnu gẹ mu pfua?"

Opfu k'ẹbo, Belamu natarų l'ẹka Chipfu

¹³ Belaku sù Belamu: "Tsuru mu g'anyi je l'ẹka ọzo, ii-nọdu hųma phẹ. Ọo aharu bẹ ii-harų phẹ hųma; i tị hųma-gbudu phẹ g'ẹphe ha. Gbẹ l'ẹka ono tųaru mu phẹ ọnu." ¹⁴ Belaku duta Belamu; ẹphe jeshia l'ẹgu mkpụkpu

Zofimu, nọ l'eli úbvú Pisiga; ọ kpua ọru-ngweja ọzo ẹsaa. Ẹphe gbushia oke-eswi yele ebili nanu nanu l'ọru-ngweja ono.

¹⁵ Belamu sọ Belaku: “Pfikwaru le mgboru ngweja-akpo-oku ono ge mu jepfu Chipfu l'eka pho.”

¹⁶ Chipfu byapfuta Belamu; bya eye iya opfu l'onu sọ iya: “Jepfu Belaku ozo je ezia ya ozi-a.” ¹⁷ Belamu bya jepfu Belaku; huma iya g'o pfuru le mgboru ngweja-akpo-oku ono; yele ndu-ishi Mówabu, yee ya tuko nodu. Belaku sọ Belamu: “?Bụ gunu be Chipfu pfuru?” ¹⁸ Belamu pfushiahaa sọ:

“Gube Belaku; gbalihu agbalihu ngabe nchi!

Numa iphe, mu epfu; gube nwa Zipo.

¹⁹ Chileke ta abukwa nemadzụ; k'ophu ọo-bya adzaha ọka.

Ọphu ọ bụdu nwa ndiphe; ke g'ọ gbanwee uche iya.

?O pfujewaru opfu; ọphu o meduru g'o pfuru?

?O kwejeru ukwe-iphe; g'o to medzu ukwe-iphe ọbu?

²⁰ Sọ-a; ekemu, mu nataru bukwa ge mu goru ndu ono onu-oma.

Chileke gowaru onu-oma nu phe.

Ọphu mu ta a-dukwa ike agbanwe iya.

²¹ Ọ to dudu ejo-iphe, e levuru l'ehu unwu Jiékọpu.

Ọphu ọ dudu iphe, ta adudu ree, ọ humaru l'ehu unwu Ízurelu.

Chipfu, bụ Chileke phe swiru phe ọkpobe eswiru.

Ẹphe anọduje atụ ọzu l'ọ bụ eze phe.

²² Chileke be dufutaru phe l'alí Ijiputu;

bya emee phe; ẹphe nweru ọkpehu g'atsụ.

²³ A ta abyadu egude oswe keta unwu Jiékọpu.

Ọphu a byadu e-shi l'omamanshi mekata unwu Ízurelu.

Nta-a be ee-pfu opfu ẹhu unwu Jiékọpu;

pfua opfu ẹhu unwu Ízurelu sọ:

'Lewarọ iphe, Chileke megbaberu!'

²⁴ Sọ-a; ndu Ízurelu angu-lihuje ge ne oduma.

Ẹphe anọduje ebu nggada g'oduma;

mbu oduma, ta azejedu azee jasụ l'ọ labushia anu eriri iya;

mbu jasụ l'ọ ngua mee-iphe, o guderu.”

²⁵ Ọo ya bụ; Belaku sọ Belamu: “Ta atukwa phe onu ilile; ọphu i gọekwaru phe onu-oma ililekpọo!”

²⁶ Belamu sọ Belaku: “?Mu te epfuduru ngu l'ọo iphe, Chipfu pfuru be mu e-me?”

Opfu k'eto, Belamu nataru l'eka Chipfu

²⁷ Tọbudu iya bụ; Belaku sọ Belamu: “Bya ge mu duru ngu je eka ozo. ?G'a maru ọ-du Chileke ree g'i gbẹ l'eka ono tọaru mu phe onu?” ²⁸ Belaku duta Belamu; ẹphe nyihu ononu úbvú Peyọ; mbu úbvú ono, nọ chebe iphu l'alí, dabyiru mgbegere. ²⁹ Belamu sọ Belaku: “Kpọaru mu ọru-ngweja ọzo ẹsaa l'eka-a; l'i kpọtaru mu oke-eswi ẹsaa waa ebili ẹsaa.” ³⁰ Belaku mee ya ge Belamu sọru g'o mee ya. Ẹphe gbua oke-eswi ono yele ebili ono nanu nanu l'ọru-ngweja ono.

24 Belamu bya ahumaepho l'iphe, du Chipfu ree bụ g'a goru onu-oma nu ndu Ízurelu; ọphu o to jeeduru l'aji egube oojegehawa. Iphe, o meru bụ l'o woru iphu ghaa l'uzo echięgu. ² Belamu bya apalia ęnya imeli huma ndu Ízurelu g'ẹphe kpobegbaaru ọlo-ekwa phe l'ipfu l'ipfu. Unme Chileke bya iya l'ehu; ³ o pfushiahaa sọ: “Waa iphe, Belamu nwa Beyọ epfu.

Ọ kwa opfu, onye ono, e meru; ęnya sahu ono epfu.

⁴ Opfu, onye anumaje opfu, shi l'onu Chileke epfu;

mbu onye ono, ahumaje iphe, Ọkalibe-kangokotaru-nu egoshi; daa kpurumu kpupyabe iphu;

onye ono, e meru; ęnya dụ sarịmu ono.

⁵ Ęgube g'ulo-ekwa ngu amabe mma; gube Jiékọpu;
mbụ ẹka gube Ízurelu bukpo ebubu!

⁶ Ọo ge nsuda nsuda aduje-a bụ g'ọ sụsaru asusa.

Ọ dụ ge mgbabu, a gbaru l'aguga ęnyimu.

Ọ dụ g'oshi alowe, Chipfu yeru l'onwiya;

bya adụ g'oshi sida, bvuru l'aguga ęnyimu.

⁷ Mini e-shije l'ite-mini Ízurelu asoshihu asoshihu.

Oshilokpa phẹ bẹ e-nweru mini nweru k'etsutsu iya.

Eze phẹ bẹ a-ka eze Agagu shii.

Alị-eze phẹ bẹ aa-pali eli.

⁸ Chileke dufutaru phẹ l'alị Ijiputu;

bya emee phẹ; ẹphe nweru okpehu g'atsụ.

Ẹphe a-lwucha ohamoha, ẹphe dụ ashi;

mbụ kupyashia okpu phẹ yogiri yogiri.

Ẹphe e-gude arwa phẹ nmafushia phẹ ẹpho.

⁹ Ízurelu bẹ nmakpuru anmakpuru; bya azee l'alị g'oduma.

Ẹphe dụ ge ne oduma; ?bụ onye a-dụ ike kpatsu phẹ?

G'iphe, bụ ndu goru unwu Ízurelu onu-oma bukwaru ndu a goru onu-oma nụ.

G'iphe, bụ ndu turu unu onu bukwaru ndu a turu onu."

¹⁰ Tọbudu iya bụ; Belamu mee; ẹhu ghushiaha Belaku eghu ike. Ọ kua ẹka kpa; bya asụ Belamu: "Nta-a bẹ mu kuru ngu g'ị bya atụaru mu ndu ohogu onu; ọ bụ-chiaru onu-oma bẹ ị gocharu nụ phẹ ugbo ẹto-a. ¹¹ Ngwa; keta ọso tųgbua lashia ibe ngu ẹgwegwa! Mu shi rịa kẹ ge mu kwabẹ ngu ùbvù, parụ ẹka; obenu lẹ Chipfu bẹ nafuwaru ngu ùbvù ọbu."

¹² Belamu sụ Belaku: "?Mu te epfuduru iya ndu i ziru g'ẹphe bya ekua mu sụ: ¹³ 'Obetakpoo Belaku nụ mu ọlo iya ono, mkpọla-ododo mę mkpọla-ochaa jiru pyimu ono bẹ mu te emeghatakwa iphe, Chipfu sụru ge mu mee; ọphu mu egudekwa uche k'onwomu eme iphe, dụ ree; ọzoo iphe, dụ ẹji. Ọo ẹpho iphe, Chipfu pfuru bẹ mu epfu.' ¹⁴ Nta-a bẹ mu alawa; alapfu ndibe mu. Ọle-a; byakwa ge mu nmaaru ngu okwa; ge mu pfuaru ngu iphe, ndu-a e-mechaa mee ndibe unu lẹ teke dụ l'iphu."

Opfu k'eno, Belamu nataru l'eka Chipfu

¹⁵ Ọo ya bụ; Belamu pfuahaa sụ:

"Waa iphe, Belamu nwa Beyo epfu.

Ọ kwa opfu, onye ono, e meru; ęnya sahu ono epfu.

¹⁶ Opfu, onye anumaje opfu, shi l'onu Chileke epfu;

mbụ onye ono, maru iphe, shi Okalibe-kakota-shii l'eka;

onye ono, anumaje iphe, Okalibe-kangokotaru-nu egoshi; daa kpurumu kpupyabẹ iphu;

onye ono, e meru; ęnya dụ sarịmu ono.

¹⁷ Mu humaru onye ono; ọle ọ tọ bụdu nta-a.

Mu ele onye ọbu ęnya; ọle ọ tọ nọdu ntse.

Kpokpode bẹ e-shi l'onulo Jiékọpu futa.

Mgboro-eze bẹ a-futa lẹ Ízurelu.

Mówabu bẹ ọo-tuko egedege ọnu-iphu gwee arakabya.

L'ọo-tuko unwu Sheti l'ophu mebyishikota.

¹⁸ Ndu Edomu bẹ aa-lwuta l'ogu.

Nokwapho g'aa-lwuta ndu Siye, bụ ndu ohogu Ízurelu.

Obenu lẹ ndu Ízurelu bẹ a-nọdu aka ike eje.

¹⁹ Onye-ishi bẹ e-shi l'ọnulo Jiékọpu futa;
bya emebyishia ndu ọpọhu phọduru nọ lẹ mkpukpu ono."

²⁰ Belamu bya elee ndu Amaleku ẹnya bya asu:
"Ndu Amaleku bẹ bụ ivuzọ l'echilabọ ohamoha;
obenu l'ẹphe a-buru mkpurupyata l'ikpazu."

²¹ Ọ bya elee ndu Kenu ẹnya bya asu:
"Eka unubẹ ndu Kenu bu ebubu bẹ e meru; o shihu kẹ dụnğudungu.
Nwamkpu, unu turu bẹ unu turu l'eli mkpuma.
²² Ọle unubẹ ndu Kenu bẹ aa-lwukwa alwulwu.
Ndu Asiriya bẹ a-kpuko unu lẹ ndzu."

²³ Tọbudu iya bụ; o pfua sụ:
"Oowaal ?Bụ onye a-nọdu ndzu lẹ teke Chileke a-nọdu eme iphe ono?"

²⁴ Ụgbo-mini e-shi aguga ẹnyimu l'alị Kitimu bya;
bya emekpaa ndu Asiriya yele ndu Eba ẹhu;
obenu l'ẹphebedua bẹ a-bukwarupho mkpurupyata."

²⁵ Tọbudu iya bụ; Belamu pfuchaa nno bya agbalihu; ọ buru iya ala ibe iya; Belaku tųgbukwapho lashia.

Ndu Mówabu eduswe ndu Ízurelu ụzo

25 A nọnyaepo lẹ teke ono, ndu Ízurelu bu lẹ nsụda Shitimu ono; ẹphe l'ụnwada ndu Mówabu wata apha-
wushi onwophẹ. ² Ụnwanyi Mówabu ono wata eku ndu Ízurelu ono g'ẹphe tsoru phẹ je agwa agwa phẹ.
Ndu Ízurelu nọdu erije iphe, e shiru l'agwa ono; bya abaarų agwa ndu Mówabu ono eja. ³ No iya; ndu Ízurelu
woru onwophẹ tųgbabe l'agwa Balų-Peyọ. Eshi nno; ndu Ízurelu kpatsu Chipfu ẹhu-eghu. ⁴ Chipfu bya asu Mó-
sisu: "Chitakota ndu-ishi ndu Ízurelu l'ophu megbushia l'atatiphu mu; gbaa phẹ l'anwų; k'ọpọhu mu e-wofu ẹhu-
eghu mu, ata pfupfupfu l'ẹhu ndu Ízurelu." ⁵ Ọo ya bụ; Mosisu sụ ndu ọgbo-ikpe ndu Ízurelu: "G'onyenọnu lẹ
g'unu ha l'ẹhu l'ẹhu gbushia ndu nkiya, bụ ndu woru onwophẹ tųgbabe l'agwa Balų-Peyọ."

⁶ Ndu Ízurelu dọkwaduru-a l'ọnu ụlo-ẹkwa-ndzukọ aragbaa ẹkwa. A bya ele ẹnya; onye lanų l'ụnwu Ízurelu
duwaru nwanyi Midiyanu bahų ibe iya l'ẹka Mosisu phẹ tųkoru ele iya ẹnya; mę ndu Ízurelu l'ophu. ⁷ Finehasu
nwa Eleyaza; mbų nwanwa Erọnu, bụ onye uke Chileke hụmaepo iphe ono; o kwolihu l'ẹka ono, igwe-ọha ono
kuru ono; je aduchata arwa iya. ⁸ O tsopyabẹ nwoke Ízurelu ono bahų l'ime ụlo iya; je eworu arwa ono nmaa ya
l'eli nwanyi ono; o shi l'ẹka a nmarų iya nwoke foo kẹ nwanyi ono l'ẹpho; nkephẹ bvụ. Ọo ya bụ; ejo iphe-
ememe ono haa ndu Ízurelu. ⁹ Ọle ndu ejo iphe-ememe ono gburu egbugbu bẹ dų ụkporo unu nemadzu ugbo
ẹto.

¹⁰ Chipfu sụ Mosisu: ¹¹ "Finehasu nwa Eleyaza; mbų nwanwa Erọnu, bụ onye uke Chileke bẹ mewaru ọpọhu
ẹhu-eghu ndu Ízurelu adudeduru mu. Noo kẹle o wotaru okophoo, mu gege ekoru ndu Ízurelu kooru phẹ; shi
nno mee ọpọhu mu egudeedu okophoo mu ono mee gẹ ndu Ízurelu laa l'iyi. ¹² Ọo ya bụ lẹ-a; sụ iya lẹ mu l'iya
nọwaa l'ogbandzu ẹhu-guu. ¹³ Ọgbandzu ono a-buru nkiya waa k'awa iya phẹ, bụ ndu ọpọhu etso iya etsotso.
Ọgbandzu ono bẹ bụ l'ẹphe a-buru uke jaswaruroya; kẹle o gude iswi ẹhu Chileke iya koo okophoo; mbų shi
nno pfua ugwo iphe-ẹji, ndu Ízurelu meru."

¹⁴ Ẹpha nwoke Ízurelu ono, e gburu yele nwanyi Midiyanu ono bẹ bụ Zimiri nwa Salu. Nna iya, bụ Salu bẹ bụ
onye-ishi l'ẹnya-unuphu, nọ l'ipfu Simiyonu. ¹⁵ Ẹpha kẹ nwanyi Midiyanu ono, e gbukwarupho ono bụ Kozubi
nwada Zuru. Nna iya, bụ Zuru bẹ bụ onye-ishi l'ẹnya-unuphu ndu Midiyanu.

¹⁶ Chipfu bya asu Mosisu: ¹⁷ "Buru ọhogu ndu Midiyanu; woru phẹ gbushia. ¹⁸ Noo kẹle ẹphe gude ẹregede
buru ọhogu unu; deru unu ye l'agwa agwa Balų-Peyọ ono; waa lẹ kẹ Kozubi, bụ nwada onye-ishi ndu Midiyanu;
mbų nwune ndu Midiyanu kẹ nwanyi, bụ onye ono, e gburu teke ono, kẹ Peyọ meru; ejo iphe-ememe bya ono."

Agú ndu Ízurelu oḡu k'ugbo labo

26 O be g'ejọ iphe-ememe ono lachaaru; Chipfu bya epfuru Mósisu yele Eleyaza nwa Erọnu, bụ onye uke Chileke sụ: ²“Unu gụa ndu Ízurelu l'ophu oḡu l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu; e -shi lẹ ndu nọwaru ụkporo apha kwaseru; mbụ ndu sụwaru eje oḡu lẹ Ízurelu.” ³Ọ bụru lẹ baswaa alị Mówabu, nọ l'agụga ęnyimu Jíọdanu lẹ mgboru mkpụkpu Jieriko bẹ Mósisu yele Eleyaza, bụ onye uke Chileke nọ pfiaru ndu Ízurelu sụ: ⁴“Unu gụa ndu Ízurelu l'ophu oḡu; e -shi lẹ ndu nọwaru ụkporo apha kwaseru; mbụ ęgube ono, Chipfu turu iya Mósisu l'ekemu.”

Waa ndu Ízurelu, shi l'alị Ijiputu futa baa:

⁵ Ndu bụ oshilọkpa Rúbenu, bụ ọkpara Ízurelu bụ: Hanọku, onye metaru ipfu Hanọku; mę Palu, onye metaru ipfu Palu; ⁶ mę Hęzuronu, onye metaru ipfu Hęzuronu; mę Kami, onye metaru ipfu Kami. ⁷ Ipfu ono g'ęphe ha tųkoru bụru oshilọkpa Rúbenu. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ise l'ụnu tete l'ụkporo ụmadzu ishii l'ụmadzu iri. ⁸ Nwa Palu kẹ nwoke bụ Eliyabu. ⁹ Ụnwu kẹ Eliyabu unwoke bụru: Nemelu; mę Detanu; waa Abiramu. Ọo Detanu waa Abiramu-a bẹ a họtajeru g'ęphe bụru ishi lẹ Ízurelu; ęphe tsoru ndu kẹ Kora kwefuru Mósisu yele Erọnu ike; mbụ teke ono, ęphe kwefujeru Chipfu ike pho. ¹⁰ Alị saa ọnu tųko ęphe lẹ Kora lwekọta; ndu shi etso iya nụ bẹ nwụshihuru nụ; mbụ lẹ teke ono ọku kegbushijeru ụkporo ụmadzu iri l'ẹbo l'ụmadzu iri pho. Iphe ono bụru iphe alo ẹka lẹ nchi. ¹¹ Ọle ụnwu Kora ta anwụshihuduru.

¹² Ndu bụ oshilọkpa Simiyonu l'ipfu l'ipfu phę bụ: Nemelu, onye metaru ipfu Nemelu; mę Jiaminu, onye metaru ipfu Jiaminu; mę Jiakinu, onye metaru ipfu Jiakinu; ¹³ mę Zera, onye metaru ipfu Zera; mę Shawulu, onye metaru ipfu Shawulu. ¹⁴ Ipfu ono bẹ tųkoru bụru oshilọkpa Simiyonu. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo labo l'ụnu iri l'ise l'ụkporo ụmadzu iri.

¹⁵ Ndu ọphu bụ oshilọkpa Gadu l'ipfu l'ipfu phę bụ: Zefonu, onye metaru ipfu Zefonu; mę Hagi, onye metaru ipfu Hagi; mę Shuni, onye metaru ipfu Shuni; ¹⁶ mę Ozuni, onye metaru ipfu Ozuni; mę Eri, onye metaru ipfu Eri; ¹⁷ mę Arodi, onye metaru ipfu Arodi; waa Areli, onye metaru ipfu Areli. ¹⁸ Ipfu ono bẹ tųkoru bụru oshilọkpa Gadu. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ise l'ụnu nemadzụ; l'ụmadzu ụkporo ise.

¹⁹ Jiuda bẹ nwutaru unwoke labo, ępha phę bụ Ęru; waa Ọnanu. Ọle ęphenebo nwụshihuru l'alị Kėnanu. ²⁰ Ndu bụ oshilọkpa Jiuda l'ipfu l'ipfu phę bụ: Shela, onye metaru ipfu Shela; mę Pėrezu, onye metaru ipfu Pėrezu; mę Zera, onye metaru ipfu Zera. ²¹ Ụnwu kẹ Pėrezu bụ: Hęzuronu, onye metaru ipfu Hęzuronu; waa Hamulu, onye metaru ipfu Hamulu. ²² Ipfu ono bẹ tųkoru bụru oshilọkpa Jiuda. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo tete l'ụnu iri lẹ nanụ l'ụkporo ụmadzu ise.

²³ Ndu bụ oshilọkpa Isaka l'ipfu l'ipfu phę bụ: Tola, onye metaru ipfu Tola; mę Puwa, onye metaru ipfu Puwa; ²⁴ mę Jiashubu, onye metaru ipfu Jiashubu; waa Shimurọnu, onye metaru ipfu Shimurọnu. ²⁵ Ipfu ono bẹ tųkoru bụru oshilọkpa Isaka. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ęsato l'ụkporo ụmadzu iri l'ise.

²⁶ Ndu bụ oshilọkpa Zebulonu l'ipfu l'ipfu phę bụ: Sęredu, onye metaru ipfu Sęredu; mę Elonu, onye metaru ipfu Elonu; waa Jiahulelu, onye metaru ipfu Jiahulelu. ²⁷ Ipfu ono bẹ tųkoru bụru oshilọkpa Zebulonu. Ndu ọphu a guru oḡu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ęsaa l'ụnu iri lẹ nanụ l'ụkporo ụmadzu ise.

²⁸ Ndu bụ oshilọkpa Jíósefu l'ipfu l'ipfu phę bụ: Manáse; waa Ifuremu.

²⁹ Ụnwu kẹ Manáse bụ: Makiya, onye metaru ipfu Makiya. Makiya bụ nna Giladu. Giladu meta ipfu Giladu. ³⁰ Ụnwu Giladu bụ: Iyeza, onye metaru ipfu Iyeza; mę Heleku, onye metaru ipfu Heleku; ³¹ mę Asurelu, onye metaru ipfu Asurelu; mę Shekemu, onye metaru ipfu Shekemu; ³² mę Shemida, onye metaru ipfu Shemida; waa Hefa, onye metaru ipfu Hefa. ³³ Zelofehadu, bụ nwa Hefa bẹ ta nwutaduru unwoke. Ọo ụnwanyi bẹ ọ nwushiru. Ępha ụnwanyi ono, ọ nwushiru ono bụ Mahula; mę Nuwa; mę Họgula; mę Milika; waa Tịza. ³⁴ Ipfu ono tųkoru bụru oshilọkpa Manáse. Ndu ọphu a guru oḡu dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ishii l'ụnu iri lẹ nanụ l'ụkporo ụmadzu iri l'ise.

³⁵ Ụnwu kẹ Ifuremu l'ipfu l'ipfu phę bụ: Shutela, onye metaru ipfu Shutela; mę Beka, onye metaru ipfu Beka; waa Tahanu, onye metaru ipfu Tahanu. ³⁶ Ụnwu Shutela bụ Eranu, onye metaru ipfu Eranu. ³⁷ Ipfu ono bẹ tųko-

ru bụru oshilọkpa Ifuremu. Ndu ọpflu a gụru ọgu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzu ugbo ẹno l'ụnu nemadzu l'ụkporo ụmadzu ise.

Ndu ono bẹ tukuror bụru oshilọkpa Jiosẹfu l'ipfu l'ipfu phẹ.

³⁸ Ndu bụ oshilọkpa Benjiaminu bụ: Bela, onye metaru ipfu Bela; mẹ Ashibelu, onye metaru ipfu Ashibelu; mẹ Ahiramu, onye metaru ipfu Ahiramu; ³⁹ mẹ Shefufamu, onye metaru ipfu Shefufamu; waa Hufama, onye metaru ipfu Hufamu. ⁴⁰ Ụnwu Bela bụ: Arudu; mẹ Nemanu. Arudu, bụ iya metaru ipfu Arudu; Nemanu bụru iya metaru ipfu Nemanu. ⁴¹ Ndu ono bẹ tukuror bụru oshilọkpa Benjiaminu l'ipfu l'ipfu phẹ. Ndu ọpflu a gụru ọgu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzu ugbo ise l'ụnu ụmadzu iri l'ẹno.

⁴² Ndu bụ oshilọkpa Danu l'ipfu l'ipfu phẹ bụ: Shuhamu, onye metaru ipfu Shuhamu. Ndu ono bẹ tukuror bụru oshilọkpa Danu l'ipfu l'ipfu phẹ. ⁴³ Ẹphe tukuror bụru ipfu Shuhamu. Ndu ọpflu a gụru ọgu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzu ẹsato l'ụnu nemadzu lanụ.

⁴⁴ Ndu bụ oshilọkpa Asha bụ: Imuna, onye metaru ipfu Imuna; mẹ Ishivi, onye metaru ipfu Ishivi; waa Beraya, onye metaru ipfu Beraya. ⁴⁵ Ụnwu Beraya bụ: Heba, onye metaru ipfu Heba; waa Malukelu, onye metaru ipfu Malukelu. ⁴⁶ Ọ bụru nwa nwanyị lanụ bẹ Asha nwutaru; ẹpha iya bụ Sera. ⁴⁷ Ndu ono bẹ tukuror bụru oshilọkpa Asha. Ndu ọpflu a gụru ọgu bẹ dụ ụnu ụkporo ugbo ishii l'ụnu iri l'ẹto l'ụkporo ụmadzu iri.

⁴⁸ Ndu bụ oshilọkpa Nafutali l'ipfu l'ipfu phẹ bụ: Jiahuzelu, onye metaru ipfu Jiahuzelu; mẹ Guni, onye metaru ipfu Guni; ⁴⁹ mẹ Jieza, onye metaru ipfu Jieza; waa Shilemu, onye metaru ipfu Shilemu. ⁵⁰ Ndu ono bẹ tukuror bụru oshilọkpa Nafutali l'ipfu l'ipfu phẹ. Ndu ọpflu a gụru ọgu bẹ dụ ụkporo ụnu nemadzu ugbo ise l'ụnu iri l'ẹto l'ụkporo ụmadzu iri.

⁵¹ Noo ya; iphe, ndu Ízurelu tukuror dụ bụru ụkporo ụnu nemadzu ugbo ụkporo ẹto l'ụkporo ụnu ugbo iri l'ise l'ụnu nemadzu ẹno l'ụkporo ụmadzu ishii l'ụmadzu iri.

Ndu Ízurelu awa alị ono, ẹphe eje eburu ono

⁵² Chipfu sụ Mosisu: ⁵³ "Ọo ndu-a bẹ aa-washiru alị ono g'ọ bụru okiphe, ẹphe ketaru. Ndu nonu e-keta oke lẹ g'ẹphe ha teke a gụru phẹ ọgu. ⁵⁴ Ndu ha shii bẹ ịi-wẹ alị, ha shii; ndu ọpflu ha nwanshii; wẹe phẹ alị, ha nwanshii. Ndu ọpflu nonu e-keta oke lẹ g'ẹphe ha teke a gụru phẹ ọgu. ⁵⁵ Alị ono bẹ bụ ido bẹ aa-tụ gude washia ya. Aa-wa iya l'ipfu l'ipfu; ipfu nonu l'o keta oke iya nkephẹ. ⁵⁶ Ọ bụru ido bẹ aa-tụ gude washiaru ndu ọpflu ha shii; mẹ ndu ọpflu ha nwanshii alị ono."

Agụ eri Lívayi ọgu

⁵⁷ Waa oshilọkpa Lívayi baa; waa g'e gude gụa phẹ ọgu l'ipfu l'ipfu: Geshonu, onye metaru ipfu Geshonu; mẹ Kohatu, onye metaru ipfu Kohatu; waa Merari, onye metaru ipfu Merari. ⁵⁸ Ipfu-a bẹ bukwapfo oshilọkpa Lívayi: Ipfu Libuni; mẹ ipfu Hẹburonu; mẹ ipfu Mahuli; mẹ ipfu Mushi; mẹ ipfu Kora. Kohatu bụ nna Amuramu. ⁵⁹ Ẹpha nyee Amaramu bẹ bụ Jiekobedu, bụ nwada Lívayi. Jiokebedu bụ nwa nwanyị, a nwuru Lívayi l'alị Ijiputu. Ndu ọ nwutaru Amuramu bụ Eronu; waa Mosisu; mẹ Miriyamu. Miriyamu bụru nwune phẹ kẹ nwanyị. ⁶⁰ Eronu bụ nna Nadabu; mẹ Abihu; mẹ Eleyaza; waa Itama. ⁶¹ Nadabu yẹle Abihu bẹ nwuhuru lẹ teke ẹphe gude ọku, adudu nsọ kporu Chipfu ngweja ọku. ⁶² Ndu a gụru ọgu l'eri Lívayi; mbụ unwoke phẹ, nọwaru shita l'onwa lanụ kwaseru bẹ tukuror dụ ụkporo ụnu nemadzu ugbo labo; l'ụnu ụmadzu iri l'ẹsaa; l'ụkporo ụmadzu iri. Ọpflu a guduru phẹ teke a gụru ndu Ízurelu ọphuna; kẹle ẹphe te ketaduru oke l'echilabo ndu Ízurelu.

⁶³ Ndu ono bẹ bụ ndu Mosisu yẹle Eleyaza, bụ onye uke Chileke gụru ọgu; mbụ ndu ono, gụru ndu Ízurelu ọgu lẹ baswaa alị Mówabu l'aguga ẹnyimu Jiodanu lẹ mgboru Jieriko. ⁶⁴ Ndu ono ta adudu g'ẹphe ha, yị lẹ ndu ọpflu Mosisu yẹle Eronu, bụ onye uke Chileke gujeru ọgu teke pho, ẹphe gụru ndu Ízurelu ọgu l'echiegu Sayinayi pho. ⁶⁵ Noo kẹle Chipfu sụru ndu Ízurelu ono l'ẹphe nwuhufutaje l'echiegu ono. Ọ tọ dudu g'ọ ka mma l'oo onye lanụ, aphodu nụ l'ime ndu ono; a -gufuepho Kalẹbu nwa Jiefune; yẹle Jioshuwa nwa Nunu.

Oke alì ùnwada Zelofehadu

(Ógú 36:1-12)

27 Tòbudu iya bụ; ùnwada Zelofehadu bya atùko je apfuru l'ònu ùlo-èkwa-ndzuko. Zelofehadu l'onwiya bụ nwa Hefa; Hefa bụru nwa kẹ Giladu; Giladu bụru nwa kẹ Makiya; Makiya bụru nwa kẹ Manáse. G'èphe ha bụkota oshilòkpa Manáse. Manáse bụru nwa kẹ Jíósefu. Èpha ùnwada Zelofehadu ono bụ: Mahula; mẹ Nuwa; mẹ Hògula; mẹ Milika; waa Tìza. ² Ùnwada Zelofehadu ono bya apfuru l'ataphu Mósìsù; waa l'ataphu Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mẹ l'ataphu ndu-ishi; mẹ l'ataphu ndu Ízurèlu l'ophu l'ònu ùlo-èkwa-ndzuko pfuaaha sù: ³ "Nna anyi bẹ nwùhuru l'echiègu. Òlè ò tò yìkwa lẹ ndu ono, chikoberu onwophẹ tsoo Chipfu opfu ono; mbụ ndu ono, tsoru Kora ono. Nna anyi bẹ bụkpoephe iphe-èji, o metaru l'onwiya gburu iya; ophu ò nwùtaduru nwa nwoke. ⁴ Èe-gude kẹle nna anyi ta nwùtaduru nwa-nwoke; èpha iya echihu l'ipfu iya? G'a hẹkwa anyi oke l'echilabọ ndibe nna anyi."

⁵ Òo ya bụ; Mósìsù wota opfu ùnwada Zelofehadu ono papfu Chipfu. ⁶ Chipfu sù Mósìsù: ⁷ "Ùnwada Zelofehadu pfuru iphe, gbaru nù. Unu shi l'oke alì ndu nna phẹ wẹe phẹ alì; k'òphu èphe e-keta okiphe nna phẹ. ⁸ Pfuaru ndu Ízurèlu; sù phẹ-a: Ò -bùru lẹ nwoke bẹ nwùhuru nù; ophu ò nwùtaduru nwa-nwoke; g'e wotajẹ okiphe, rwuberu iya nù woru nù nwada iya. ⁹ Ò -bùru l'onye òbu ta nwùtafudaru nwa-nwanyì; g'e wotajẹ okiphe, rwuberu iya nù òbu woru nù unwune iya kẹ nwoke g'ò bụru iphe phẹ. ¹⁰ Teke òbu l'o to nwefuda unwune nwoke; g'e woru okiphe ono, rwuberu iya nù woru nù unwune nna iya phẹ kẹ nwoke g'ò bụru iphe phẹ. ¹¹ Ò -bùru lẹ nna, nwùru onye òbu te nwedu unwune nwoke; g'e woru okiphe, rwuberu iya nù òbu nù ndu èphe l'iya bụ òkpobe abùbu g'ò bụru iphe phẹ. Iphe ono bụ omelalì, a tọru òkpa iya doberu ndu Ízurèlu; ègube Chipfu tọru iya Mósìsù l'ekemu."

Jioshuwa anọ-chi ẹnya Mósìsù

(Dit 31:1-8)

¹² Tòbudu iya bụ; Chipfu sù Mósìsù: "Nyihu eli úbúvú Abarimu-a je anọdu hụmakota alì ono, mu nùru ndu Ízurèlu ono. ¹³ Ì -hùmachae ya phọ bẹ ìi-nwùhu lapfushia ndibe unu; ègube ono nwune ngu nwoke, bụ Erọnu nwùhuru. ¹⁴ Iphe, kparù iya nù bụ l'unu kwefuru ike l'opfu mu lẹ teke ono, ndu Ízurèlu gujeru aphụ lẹ mgboru mini ono, dù l'echiègu Zinu ono. Ophu unu adùdu ike dobe mu nsọ l'ipfu phẹ." (Mini ono bụ mini Meriba, dù lẹ Kadèshi lẹ mgbègu Zinu.)

¹⁵ Mósìsù sù Chipfu: ¹⁶ "Gẹ Chipfu; mbụ Chileke ophu gude ndzụ onyemonye họtà nù onye a-nọdu edu ndu Ízurèlu. ¹⁷ Onye e-vutajèru phẹ ụzo l'èjeje mẹ l'alwalwa; mbụ onye a-nọdu edu phẹ eje ejeje alwa alwalwa; gẹ ndibe gùbe Chipfu ta adùshi g'atùru, te enwedu onye eche iya nù."

¹⁸ Òo ya bụ; Chipfu sù Mósìsù: "Duta Jioshuwa nwa Nunu, bụ onye Unme kẹ mụbe Chipfu bu l'èhu; byabẹ iya èka l'ishi. ¹⁹ Duru iya g'o je apfuru l'ataphu Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mẹ l'ataphu ndu Ízurèlu l'ophu; g'ì nọdu l'ataphu ndu ono woru ozi ono ye iya l'èka. ²⁰ Harù ike nkengu ye iya l'èka; k'òphu iphe, bụ Ízurèlu l'ophu a-nọduje eme iphe, ò sùru g'èphe mee. ²¹ Gẹ Jioshuwa pfuru l'ataphu Eleyaza, bụ onye uke Chileke. Eleyaza egude ido, urimu jee l'ipfu Chipfu je ajja Chipfu g'ò maru g'ò pfuru opfu èhu iya. Ò bụru iphe, Jioshuwa sùru gẹ ndu Ízurèlu mee bẹ èphe a-tùkoje mee. Ò -sù gẹ ndu Ízurèlu tųgbua; èphe atųgbua; ò -sù g'èphe bata; yele èphe a-tùko bata."

²² Mósìsù mee gẹ Chipfu pfuru iya. O duta Jioshuwa pfube l'ataphu Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mẹ l'ataphu edzudzu-òha Ízurèlu. ²³ Òo ya bụ; o byibe Jioshuwa èka l'ishi woru ozi ono ye iya l'èka bụ iphe, Chipfu shi l'ònu Mósìsù pfua.

Ngwèja, eegweje mbòkumboku

(Awụ 29:38-46)

28 Chipfu sù Mósìsù: ² "Tùru ekemu nù ndu Ízurèlu; sù phẹ: Unu leta ẹnya nùje mu ngwèja, rwuberu mu nù; mbụ nri, e gude egweru mu ngwèja; mbụ ngwèja ono, a kpọru òku, mkpọ iya dù mu ree. Unu nùje mu

iya lẹ teke bụ orwuberu iya. ³ Sụ phẹ lẹ-a: 'Waa ngweja, a kpọru ọku, unu e-gweje nụ Chipfu baa: ụnwu ebili labọ, gbachaaru apha; ọphu 'adudu ẹka iphe mebyiru iya. Unu gweje iya mbokumboku; g'ọ bụru ngweja-akpọ-ọku, unu e-gweje tekenteke. ⁴ Unu gbuje ebili lanu l'utsu; unu egbua ebili lanu l'uzenyashi. ⁵ Unu yeje iya ngweja-nri gwee; mbụ ụzo lanu l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ, a tsuru l'ikwe; manụ e-ji eze ekpemu. ⁶ Ọo ya bụ ngweja-akpọ-ọku, eegweje mbokumboku, bụ iya bụ g'e meru iya dobe l'úbvú Sayinayi; mbụ ngweja ono, a kpọru ọku, mkpọ iya dū Chipfu ree. ⁷ Unu -gbua ebili lanu; unu yekọbe iya ngweja-mee gwee; mbụ mee, jiru nkeru-eno ọtu-lupfu otumu. Ọ bụru l'eka-dụ-nsọ bẹ unu a-gbashijeru Chipfu ngweja-mee ono; mbụ mee, shihuru ike. ⁸ Unu egbufua ebili lanu l'uzenyashi; yekobekwa iya phọ ngweja-nri; waa ngweja-mee egube ono, ọ dū lẹ k'utsu phọ. Unu gwee ngweja ono; g'ọ bụru ngweja, a kpọru ọku, mkpọ iya dū Chipfu ree.' "

Ngweja, eegweje l'eswe-atuta-unme

⁹ "A-bya l'eswe-atuta-unme; unu gbuje ebili labọ, gbachaaru apha, 'adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja. Unu egude ụzo labọ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ; gude gwee ngweja-nri. Unu yekọbe iya ngweja-mee, ayijeru iya nū. ¹⁰ Ono bụ ngweja-akpọ-ọku, unu e-gweje l'eswe-atuta-unme; yekwaru ngweja-akpọ-ọku, eegweje mbokumboku phọ; yele ngweja-mee, ayijeru iya nū."

Ngweja, eegweje l'onwa ọphúú

¹¹ "Mboku mbụ, onwa furu gededede bẹ unu e-gwejeru Chipfu ngweja-akpọ-ọku. Unu gudeje ụnwu oke-eswi labọ; waa ebili lanu; me ụnwu ebili esaa, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ¹² Unu -gbua oke-eswi ono nanu bẹ unu e-yekọbeje iya ngweja-nri gwee; mbụ ụzo ẹto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ. Unu -gbua ebili ono; unu yekọbe iya ngweja-nri gwee; mbụ ụzo labọ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ. ¹³ Unu -gbua nwa ebili lanu; unu eyekọbe iya ngweja-nri gwee; mbụ ụzo lanu l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ. Ono bụ ngweja-akpọ-ọku, mkpọ iya dū Chipfu ree; mbụ ngweja, a kpọru ọku gweeru Chipfu. ¹⁴ Ngweja-mee, a-yijeru iya nū bụ: unu -gbua oke-eswi; unu eyekọbe iya mee, jiru nkeru-eno ọtu-lupfu otumu. Ọ -bụru l'ọo ebili; unu eyekọbe iya mee, jiru nkereto ọtu-lupfu otumu gwee. Unu -gbua nwa ebili; unu eyekọbe iya mee, jiru nkeru-eno ọtu-lupfu otumu gwee. Noo kẹ ngweja-akpọ-ọku, unu e-gweje l'onwa l'onwa; mbụ l'onwa, dukota l'ime apha. ¹⁵ Unu gbuje mkpi lanu gude gwee ngweja-iphe-iji nū Chipfu; a -gufukwa ngweja-akpọ-ọku, eegweje mbokumboku; yele ngweja-mee, ayijeru iya nū."

Ọbo Ojaghata

(Uke 23:5-14)

¹⁶ Mboku k'iri l'eno l'onwa mbụ bẹ bụ ọbo Ojaghata kẹ Chipfu. ¹⁷ Mboku k'iri l'ise l'onwa mbụ ono bẹ bụ ọbo-iphe. Ujiku esaa l'ophu bẹ unu a-takọtaje buredi, te koduru ekoko. ¹⁸ Mboku mbụ, unu wataru ọbo-iphe ono bẹ unu a-noje ndzuko, dū nsọ. G'ọ tọ dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono l'ophu. ¹⁹ Sụ-a; unu gweje ngweja-akpọ-ọku nū Chipfu. Unu gbua ụnwu oke-eswi labọ; waa ebili lanu; me ụnwu ebili esaa, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ya. ²⁰ Ngweja-nri bẹ unu e-gudeje ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manụ gwee. Oke-eswi lanu bụ nkweka ukpokutu ereshi, e keru uzi iri bẹ unu e-yeje iya uzi lanu gude gwee ya. Teke ọ bụ ebili ono; unu eworu ụzo labọ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ụzo iri; gwọo lẹ manụ. ²¹ Ọ bụru ụzo lanu l'ime ụzo iri bẹ unu e-gweje l'ishi nwa ebili ono nanu nanu ephe n'esaa. ²² Unu e-gbukwaphọ mkpi lanu gude gwee ngweja-iphe-iji; shi nno pfua ugwo iphe-iji, unu meru.

²³ Unu a-tukoje ngweja ono gwekota; yekọbe lẹ ngweja-akpọ-ọku ono, eegweje l'utsu, bụ iya bụ ngweja ono, eegweje mbokumboku. ²⁴ Ọ bụru egube ono bẹ unu a-noduje egwe ngweja ono mbokumboku abali esaa ono; g'ọ bụru ngweja-nri, a kpọru ọku; mkpọ iya dū Chipfu ree. Unu gweje ngweja ono; yekobefua lẹ ngweja-akpọ-

ọku ono, unu egweje mbokumboku; me ngweja-mee, ayijeru iya nu. ²⁵ O -rwua mboku k'eesaa; unu anoo ndzukọ, du nsọ. G'ọ to dukwa ozi, unu e-jeje le mboku ono l'ophu.

Ọbo-Idzu

²⁶ Ọzo bu; o -be mboku, unu abo obo-iphe k'akpuru-iphe-mbu unu; unu nojee ndzukọ, du nsọ. G'ọ to dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono l'ophu. Mboku ono be unu a-gbaje l'upfu-oha k'obo Idzu. O buru mboku ono be unu a-nuje Chipfu akpuru-iphe ophuu, unu metaru. ²⁷ Unu gwee ngweja-akpo-oku; mbu ngweja, mkpo iya du Chipfu ree. Unu gbuje unwu oke-eswi labo; waa ebili lanu; me unwu-ebili esaa, gbachaaaru apha; gude gwee ngweja ono. ²⁸ Ngweja-nri, ee-yekobeje l'oke-eswi lanu be bu ọzo eto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwoo le manu. Teke o bu ebili; unu yekobe iya ọzo labo l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwoo le manu. ²⁹ O buru ọzo lanu l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwoo le manu be unu e-yekobeje le nwa ebili nanu nanu gwee ephe n'eesaa. ³⁰ Unu egbuje mkpi lanu gude pfua ugwo iphe-eji, unu meru. ³¹ Unu tukoje ngweja ono g'ọ ha gwekotaje; yekoberu ngweja-akpo-oku, unu egweje; me ngweja-nri, ayijeru iya nu; me ngweja-mee, ayijekwaru iya pho nu. O le oo g'unu nwube enya g'ọ to dukwa anu ono, a-duru ophu nweru eka iphe mebyiru iya.

Ọbo Apha-ophuu

(Uke 23:23-25)

29 "Le mboku mbu lonwa esaa be unu a-noje ndzukọ, du nsọ. G'ọ to dukwa ozi, unu e-jeje le mboku ono. Mboku ono bu mboku, unu e-gbuje opu. ² Unu egwee ngweja-akpo-oku; mbu ngweja, mkpo iya du Chipfu ree. Unu egbua nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; me unwu-ebili esaa, gbachaaaru apha, adudu eka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ³ Ngweja-nri, ayijeru iya nu be bu ukpokutu ereshi, a gworu le manu. Oke-eswi ono be unu e-yekobeje ọzo eto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri gwoo le manu. Ebili ono be unu e-yekobeje ọzo labo l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri gwoo le manu. ⁴ A -bya l'unwu-ebili esaa pho; nanu be unu e-yekobeje uzi lanu l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri gwoo le manu. ⁵ Unu egbua mkpi lanu gude gwee ngweja-iphe-eji; shi nno pfua ugwo iphe-eji, unu meshiru. ⁶ Unu a-tukoje ngweja ono g'ọ ha gwekota; yekoberu ngweja-akpo-oku pho, eegweje lonwa lonwa; me mbokumboku; ye ngweja-nri, ayijeru iya nu; me ngweja-mee, ayijekwaru iya pho ya; mbu g'a suru g'e meje iya; mbu ngweja ono, mkpo iya du ree, bu iya bu ngweja, a kpuru oku nu Chipfu."

Eswe apfu ugwo iphe-eji

(Uke 16:1-34; 23:26-32)

⁷ "Su-a; le mboku k'iri lonwa esaa ono be unu a-noje ndzukọ, du nsọ. Mboku ono be unu a-swị egu; g'ọ to dukwa ozi, unu e-je mboku ono. ⁸ Unu egwee ngweja-akpo-oku nu Chipfu; mbu ngweja, mkpo iya du ree. Unu gbua nwa oke-eswi lanu; waa ebili lanu; me unwu-ebili esaa, gbachaaaru apha, adudu eka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ⁹ Ngweja-nri, a-yiru iya nu bu ukpokutu ereshi, a gworu le manu be unu e-gudeje gwee ya. Oke-eswi ono be unu e-yekobeje ọzo eto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru uzi iri. Ebili ono be unu e-yekobeje ọzo labo l'ime nkweka utu-ereshi, e keru ọzo iri. ¹⁰ A -bya l'unwu-ebili esaa pho; nanu be unu e-keje nkweka ukpokutu ereshi ọzo iri; wota ọzo lanu gude gwee ya. ¹¹ Unu egbua mkpi lanu gude gwee ngweja-iphe-eji; a -gufukwa ngweja-iphe-eji, eegweje gude pfua ugwo iphe-eji; me ngweja-akpo-oku ono, eegweje mbokumboku ono; ye ngweja-nri, ayijeru iya nu; me ngweja-mee, ayijekwaru iya pho nu."

Ọbo-Mkpù

(Uke 23:33-43; Dit 16:13-17)

¹² "Le mboku k'iri l'ise lonwa esaa be unu a-noje ndzukọ, du nsọ. G'ọ to dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono. Unu boru Chipfu obo-iphe abali esaa. ¹³ Unu e-gwe ngweja-akpo-oku; mbu ngweja, a kpuru oku, mkpo iya du Chipfu ree. Unu egbua unwu oke-eswi iri l'eto; me ebili labo; waa unwu ebili iri l'eno, gbachaaaru apha, adudu

ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ¹⁴ Ngweja-nri, a-yijeru iya nù bụ ukpokutu ereshi, a gwọru lẹ manù bẹ unu e-gudeje gwee ya. Ụnwu oke-eswi ono nanù nanù ẹphe n'iri l'ẹto bẹ unu e-yekọbeje ọzo ẹto l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọo lẹ manù. Ebili labọ phọ; nanù iya bẹ unu e-yekọbeje ọzo labọ l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọo lẹ manù. ¹⁵ Ụnwu ebili iri l'ẹno phọ; nanù nanù bẹ unu e-yekọbeje ọzo lanù l'ime nkweka ukpokutu ereshi, e keru ọzo iri; gwọo lẹ manù. ¹⁶ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

¹⁷ "Sụ-a; lẹ mbọku k'ẹbo bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi iri l'ẹbo; mẹ ebili labọ; waa ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ¹⁸ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu yekọbeje iya ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù; bụ g'a sụru g'e meje iya. ¹⁹ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

²⁰ "Sụ-a; lẹ mbọku k'ẹto bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi iri lẹ nanù; mẹ ebili labọ; mẹ ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ²¹ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu e-yekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ nù; bụ g'a sụru g'e meje iya. ²² Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

²³ "Sụ-a; lẹ mbọku k'ẹno bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi iri; mẹ ebili labọ; mẹ ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ²⁴ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu yekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ ya; bụ g'a sụru g'e meje iya. ²⁵ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

²⁶ "Sụ-a; lẹ mbọku k'ise bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi tete; mẹ ebili labọ; mẹ ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ²⁷ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu yekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ ya, bụ g'a sụru g'e meje iya. ²⁸ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ ya.

²⁹ "Sụ-a; lẹ mbọku k'ishii bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi ẹsato; mẹ ebili labọ; mẹ ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ³⁰ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu yekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ ya; bụ g'a sụru g'e meje iya. ³¹ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

³² "Sụ-a; lẹ mbọku k'ẹsaa bẹ unu e-gbu ụnwu oke-eswi ẹsaa; mẹ ebili labọ; mẹ ụnwu ebili iri l'ẹno, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ³³ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu yekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ ya, bụ g'a sụru g'e meje iya. ³⁴ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ ya.

³⁵ "Lẹ mbọku k'ẹsato bẹ unu a-noje ndzukọ, dọ nsọ. G'ọ tọ dukwa ozi, unu e-jeje lẹ mbọku ono. ³⁶ Unu egwee ngweja-akpọ-ọku; mbụ ngweja, a kpọru ọku, mkpọ iya dọ Chipfu ree. Unu egbua oke-eswi lanù; mẹ ebili lanù; mẹ ụnwu ebili ẹsaa, gbachaaru apha, adudu ẹka iphe mebyiru iya; gude gwee ngweja ono. ³⁷ A bya l'ụnwu oke-eswi ono; yele ebili ono; mẹ ụnwu ebili ono g'ọ ha; unu eyekọbeje iya ngweja-nri, ayijegbaaru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijegbakwaaru iya phọ nù; bụ g'a sụru g'e meje iya. ³⁸ Unu egbua mkpi lanù gude gwee ngweja-iphe-ẹji; a -gụfukwa ngweja-akpọ-ọku ono, unu egweje mbokumboku; yele ngweja-nri, ayijeru iya nù; mẹ ngweja-mẹe, ayijekwaru iya phọ nù.

³⁹ “Ngweja ono g’ò ha bẹ unu e-gweje nụ Chipfu lẹ teke unu abọ ọbo-iphe unu, gechaaru egeru; a -gufukwa iphe, unu kweru Chipfu ukwe iya; mę iphe, unu tųru obu unu onyo l’unu l’a-nụ Chipfu; mę ngweja-akpọ-ọku; mę ngweja-nri; mę ngweja-mee; męfua ngweja-ẹhu-guu.” ⁴⁰ Mósisu bya atụko ekemu ono, Chipfu tųshiru ye iya l’ẹka ono pfukọtaru ndu Ízurelu.

Ekwe Chipfu ukwe-iphe

30 Mósisu bya epfuaru ndu-ishi l’ipfu l’ipfu ndu Ízurelu; sụ phẹ: “Waa iphe, Chipfu tųru l’ekemu baa: ² Nwoke -kweta Chipfu ukwe-iphe; ọzoo l’o nweru iphe, o riburu nte iya lẹ ya te emedu; gẹ nwoke ọbu te emebyikwa opfu, o pfuru. G’o mekọtakwa iphemiphe, shi iya l’ọnu futa.

³ “Teke nwamgbọko, bukwadu l’ibe nna iya kweru Chipfu ukwe-iphe; ọzoo l’o nweru iphe, o riburu nte iya lẹ ya te emedu; ⁴ nna iya -nụma k’ukwe-iphe ono, o kweru ono; mę k’iphe ono, o riburu nte iya lẹ ya te emedu ono; ọphu ọ dudu iphe, nna iya ono pfuru yeru iya; ọo ya bụ l’ukwe-iphe ono, o kweru ono e-keru; iphe ono, o riburu nte iya lẹ ya te emedu ono ekekwarupho. ⁵ Teke ọ bụ lẹ nna iya nụmachaaru l’o kweru ukwe-iphe; bya anọdu lẹ mbọku ono, ọ nụmaru iya ono jika lẹ ya te ekwetaduru; ọo ya bụ l’ọ tọ dudu ukwe-iphe ono, o kweru ono; mę iphe ono, o riburu nte lẹ ya te emedu ono, duru ọphu e-keru nụ. Sụ-a; Chipfu bẹ a-guru nwamgbọko ono nvụ; noo kele ọo nna iya bẹ te kwetaduru g’o mee ya.

⁶ “Teke ọ bụ lẹ nwamgbọko ono bẹ kweadaru ukwe-iphe ono; teme ọ lụa ji; mbụ l’o nweru iphe, o gudewaa ọnu iya ribua nte lẹ ya te emedu; ⁷ ji iya ono -nụma iya; ọphu ọ dudu iphe, o pfuru yeru iya lẹ mbọku ono, ọ nụmaru iya ono; ọo ya bụ l’ukwe-iphe ono, o kweru ono e-keru; iphe ono, o riburu nte lẹ ya te emedu ekekwarupho. ⁸ Ọle ọ -buru lẹ ji iya ono bẹ nụmachaaru l’o kweru ukwe-iphe; bya anọdu lẹ mbọku ono, ọ nụmaru iya ono jika lẹ ya te kwetaduru; ọo ya bụ l’ukwe-iphe ono, o kweru ono; mę iphe ono, o gudewa ọnu iya ribua nte lẹ ya te emedu ono te eveeduru ire; Chipfu aguru nwamgbọko ono nvụ.

⁹ “Nwanyị, ji iya anọedu ndzụ; ọzoo nwanyị, ji iya chifuru achifu -kwee Chipfu ukwe-iphe; bẹ o mefutajekwa iphe ono, o kweru ukwe iya ono.

¹⁰ “Ọ -buru l’ọo nwanyị, nọ l’ibe ji iya bẹ kweru Chipfu ukwe-iphe; ọzoo l’o nweru iphe, o riburu nte lẹ ya te emedu; ¹¹ ji iya bya anụma iya; ọphu ọ dudu iphe, o pfuru yeru iya; mbụ ọphu ọ jikaduru; ọo ya bụ l’ukwe-iphe ono, nwanyị ono kweru ono e-keru; iphemiphe, o riru nte lẹ ya te emedu ekekwarupho. ¹² Ọle ọ -bukwanuru lẹ ji iya ono bẹ nụmaru iya nụ; bya anọdu lẹ mbọku ono, ọ nụmaru iya ono jika; sụ g’o to vushiru ire; bẹ iphemiphe, shi nwanyị ono l’ọnu futa l’ukwe-iphe ono, o kweru ono; mękpoo iphe ono, o riru nte lẹ ya te emedu ono te ekeeduru. Chipfu aguru nwanyị ono nvụ; kele ọo ji iya bẹ suru g’o to vushiru ire. ¹³ Iphe, bukpo ukwe-iphe, nwanyị ono kweru; mę iphemiphe, o riburu nte lẹ ya te emedu bụ ji iya bẹ ọ dọ l’ẹka. Ji iya -sụ g’o keru; l’o keru; ọ -sụ g’o to vushiru ire; o too vuduru ire. ¹⁴ Ọ -buru lẹ ji iya bẹ nụmachaaru iya; ọphu ọ dudu iphe, oopfujeru yeru iya mbokumboku; bẹ ukwe, o kweru g’ò ha e-keru; iphemiphe, o riru nte lẹ ya te emedu ekekwarupho. Ji nwanyị ono bẹ suru g’o keru; noo kele ọ tọ dudu iphe, o pfuru mbọku, ọ nụmaru iya. ¹⁵ Ọle ọ -nụmachaa ya; bya emecha mee g’o to vushiru ire; bẹ oo-vuru ẹjo-iphe, nwanyị ono gege evuru.”

¹⁶ Noo iphe, Chipfu tọru Mósisu ọkpa iya sụ g’e tsoje g’ò duru nwoke yẹ nyee ya; duru nna yẹ nwa iya nwanyị; mbụ nwamgbọko, bukwadu l’ibe nna iya.

Aagwata ndu Midiyanu ụgwo iphe, ẹphe mejeru ndu Ízurelu

31 Chipfu bya epfuaru Mósisu sụ: ² “Gwata ndu Midiyanu ụgwo iphe ono, ẹphe mejeru ndu Ízurelu-a. I -gwatachaẹ phẹ iya phọ bẹ ji-nwụhu lapfu ndibe unu phẹ.”

³ Ọo ya bụ; Mósisu sụ ndu Ízurelu: “Unu haru kwaa onwunu ngwogu jepfu ndu Midiyanu ọgu je agwataru Chipfu ụgwo iphe ono, ẹphe mejeru ndu Ízurelu ono. ⁴ Ipfu, nọnu lẹ Ízurelu bẹ unu a-họta unu ụmadzu labọ l’ụmadzu ụkporo iri g’ẹphe je ọgu ono.”

⁵ Noo ya; e shi l’ipfu, nọnu lẹ Ízurelu hotachaa unu nemadzu ugbo labọ l’ụmadzu ụkporo iri. Ọ buru ụkporo unu nemadzu l’unu nemadzu iri bẹ bụ ndu a hotakotaru; kwaa phẹ ngwogu. ⁶ Mósisu zia phẹ g’ẹphe jeshia ọgu

ono. Ipfu, ñonu bẹ họtaru ọnu nemadzu ugbo labọ l'umadzu ọkporo iri k'ogu ono. Ẹphe lẹ Finehasu nwa Eleyaza, bụ onye uke Chileke swiru. Finehasu gude ivu, shi l'ulo Chipfu; mę opu-ogu, eegudeje echi mkpu ogu. ⁷ Ẹphe jepfushia ndu Midiyanu ogu egube Chipfu turu iya Mosisu l'ekemu; tuko iphe, bụ unwoke ndu Midiyanu gbushikota. ⁸ Ẹphe gbukwaapho ndu eze ise, bụ ndu-ishi ndu Midiyanu; mbu Evi; mę Rẹkemu; mę Zuru; mę Huru; mę Reba; yekwaru ndu ozo, e gbukwarupho egbugbu. Ẹphe gudekwapho ogu-echi gbua Belamu nwa Beyo.

⁹ Ndu Izurelu kpukota unwanyi ndu Midiyanu lę ndzu; mę unwegirima phe. Ẹphe rwuta eswi phe; mę eku phe; bya atuko iphe, ẹphe nweru enwuru kwaa l'okwata; ¹⁰ bya atushia oku lę mkpukpu aka ndu Midiyanu bukota; mę aka ẹphe kporeru ulo-ekwa phe g'o ha. ¹¹ Ẹphe rwutakota iphe, ẹphe kwataru l'okwata; mę iphe, ẹphe lwutaru l'ogu; mbu nemadzu; mękpoo iphe-edobe. ¹² Ẹphe chita ndu ono, ẹphe lwutaru l'ogu ono; mę ivu ono, ẹphe vutaru; mę iphe, ẹphe kwataru l'okwata wolataru Mosisu yele Eleyaza, bụ onye uke Chileke; męwaro ndu Izurelu l'ophu l'eka ẹphe kporeru ulo-ekwa phe lę baswaa ali Mowabu l'aguga enyimu Jiodanu lę mgboru mkpukpu Jjeriko.

Ekemu, Mosisu turu teke ndu Izurelu shi ogu Midiyanu lwa

¹³ Tobudu iya bu; Mosisu; mę Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mę ndu-ishi ndu Izurelu l'ophu wuru jeshia phe ndzuta l'azu aka ono, ẹphe kporeru ulo-ekwa phe ono. ¹⁴ Ndu-ishi ndu ojogu ono, shi l'ogu lwa ono; mbu ndu-ishi unu ndu ojogu labo l'ukporo iri; yee ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise; mee; ehu ghuaaha Mosisu egbu. ¹⁵ Mosisu su phe: "O kwa l'unu hakotaru unwanyi-a g'ẹphe nodu ndzu? ¹⁶ Tobudu unwanyi-a bę Belamu ziru; ẹphe mee ge ndu Izurelu meswee Chipfu l'opfu ehu agwa, du lę Peyo; eshi nno; ejo iphe-ememe bya adaa l'echilabo ndu ke Chipfu ono. ¹⁷ Ngwa; unu tuko unwegirima phe unwoke gbushikota g'ẹphe ha; unu egbushikota iphe, bụ nwanyi, yele nwoke kwajewaru l'ime phe. ¹⁸ Ndu ophu unu a-haru onwunu buepho unwumgboko, ẹphe lę nwoke ta akwajeduru. ¹⁹ A -bya lę g'unu ha buru ndu gburu nemadzu ono; mę ndu denyiru onye e gburu egbugbu aka; ge ndu ono jekwa l'azu aka ono, a kporeru ulo-ekwa je anoo abali esaa. O -rwuepho lę mboku k'eto iya waa mboku k'esaa ya; g'ẹphe safu onwophe nturuwu; safukwapho ndu ono, unu kputaru lę ndzu ono nturuwu. ²⁰ Unu mecha uwe unu emecha; unu emecha iphe, e meru l'akpo; mę iphe, e meru l'aji egbu; mę iphe, a pyiru l'oshi."

²¹ Eleyaza, bụ onye uke Chileke su ndu ojogu ono, jeru ogu ono: "Waa omelali, du l'ekemu ono, Chipfu turu nu Mosisu baa: ²² Oo mkpola-ododo kpoloko; mę mkpola-ochaa; mę onyirubvu; mę igwe; mę gbamugbamu; mę ota-njele; ²³ mbu l'iphe, oku te ekepyashiduru bę unu a-hu l'oku g'o du ree. O le e gudefutaje mini ono, eegudeje asafu nturuwu mecha ya emecha. Obenu l'iphe, oku e-ke mę a -hua ya l'oku bę unu e-ye lę mini ono gude mee ya g'o du ree. ²⁴ Lę mboku k'esaa bę unu safutaje uwe unu asasa; unu abya adu ree. Unu -mecha nno; unu abatawaro l'eka ono, a kporeru ulo-ekwa ono teke ono."

Eekeshi iphe, a lwutaru l'ogu Midiyanu

²⁵ Chipfu su Mosisu: ²⁶ "Ge gubedua; mę Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mę ndu-ishi lę ndu-unuphu ndu-unuphu ndu Izurelu tuko iphemiphe ono, ẹphe lwutaru l'ogu ono gukota ogu; mbu nemadzu; mękpoo iphe-edobe ono. ²⁷ Unu ekekaha iphe ono, a lwutaru l'ogu ono uzi labo. Unu kekharu iya ndu ono, jeru ogu ono waa igweoha Izurelu. ²⁸ Unu shi l'ime ndu k'ono, unu keru nu ndu ono, jeru ogu ono tularu Chipfu utu. Onye lanu bę unu e-wofuta l'ime unu nemadzu l'ukporo ise; unu ewofuta iphe-edobe lanu l'ime unu iphe-edobe l'ukporo ise; mbu eswi; mę nkafu-igara; mę aturu; mę egbu. ²⁹ Unu shi l'oke iya nkephe ono wota iya nu Eleyaza, bụ onye uke Chileke g'o buru iphe, aa-nu Chipfu. ³⁰ Unu eshikwapho l'iphe ono, unu keru nu ndu Izurelu wofutachaa nanu nanu l'ime ukporo labo l'iri; mbu lę nemadzu; mę l'eswi; mę lę nkafu-igara; mę l'aturu; mę l'egbu; mę l'anu ozo. Unu eworu iya nu eri Livayi, bụ ndu eleta ulo-ekwa Chipfu enya." ³¹ Oo ya bu; Mosisu yele Eleyaza, bụ onye uke Chileke mee ge Chipfu turu iya Mosisu l'ekemu.

³² Waa iphe, phoduru nu l'iphe ono, ndu ono, jeru ogu lwutaru l'ogu baa: Aturu, phoduru nu bu ukporo unu aturu ugbo ukporo eno l'ukporo unu eno l'unu esaa l'ukporo iri. ³³ Eswi, phoduru nu buru ukporo unu eswi ug-

bo tete. ³⁴ Nkapfụ-igara, phọduru nụ bụru ụkporo ụnu nkapfụ-igara ugbo ẹsaa l'unu iri l'ẹbo l'ụkporo iri. ³⁵ A -bya lẹ nemadzụ; ụnwanyi, ẹphe lẹ nwoke ta akwajeduru bẹ dụ ụkporo ụnu ụnwanyi ugbo ẹno. ³⁶ Waa g'iphe, e keru nụ ndu ono, jeru oḡu ono ha baa: Aturu dụ ụkporo ụnu aturu ugbo ụkporo labọ l'ụkporo ụnu ugbo labọ l'unu ẹto l'ụkporo iri l'ise. ³⁷ L'ime aturu ono; ophu bụ iya utu, aatụ anụ Chipfu bụ ụnu aturu l'ụkporo iri l'ẹto l'aturu iri l'ise. ³⁸ Eswi dụ ụkporo ụnu eswi ugbo ẹno l'unu iri. L'ime eswi ono; ophu bụ iya utu, aatụ anụ Chipfu bụ ụkporo eswi ẹto l'eswi iri l'ẹbo. ³⁹ Nkapfụ-igara dụ ụkporo ụnu nkapfụ-igara ugbo ẹto l'unu iri l'ishii l'ụkporo ise. L'ime nkapfụ-igara ono; ophu bụ iya utu, aatụ anụ Chipfu dụ ụkporo nkapfụ-igara ẹto lẹ nkapfụ-igara lanụ. ⁴⁰ A bya lẹ nemadzụ; iphe, ẹphe dụ bụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo labọ. Iphe, bụ ndu e gude atụ utu anụ Chipfu l'ime phẹ bụ ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri l'ẹbo. ⁴¹ Tọbudu iya bụ; Mósisi bya eworu utu ono, a turu nụ Chipfu ono nụ Eleyaza, bụ onye uke Chileke g'ọ bụru iphe, aanụ Chipfu. Ono bụru gẹ Chipfu turu iya Mósisi l'ekemu.

⁴² Waa g'iphe ono, e keru nụ ndu Ízurelu ono ha baa; mbụ iphe ono, Mósisi wofuru l'ophu e keru nụ ndu ono, jeru oḡu Midiyanu ono. ⁴³ Iphe, e keru nụ igwe-ọha Ízurelu ono bẹ aturu dụ ụkporo ụnu aturu ụkporo ugbo labọ l'ụkporo ụnu ugbo labọ l'unu ẹto l'ụkporo iri l'ise. ⁴⁴ Eswi dụ iya ụkporo ụnu eswi ugbo ẹno l'unu iri.

⁴⁵ Nkapfụ-igara dụ iya ụkporo ụnu nkapfụ-igara ugbo ẹto l'unu iri l'ishii l'ụkporo ise. ⁴⁶ Ndu nemadzụ, e ketarụ nụ phẹ dụ ụkporo ụnu nemadzụ ugbo labọ. ⁴⁷ Mósisi bya eshi l'iphe ono, e keru nụ ndu Ízurelu ono wotachaa iphe nanụ nanụ l'ime ụkporo labọ l'iri iri; mbụ lẹ nemadzụ; mẹ l'iphe-edobe; o woru iya nụ eri Lívayi, bụ ndu eleta ụlo-ẹkwa Chipfu ẹnya; bụ gẹ Chipfu turu iya Mósisi l'ekemu.

⁴⁸ Noo ya; ndu-ishi, achị ndu ojogu ono; mbụ ndu-ishi, ụnu ndu ojogu ugbo labọ l'ụkporo iri; mẹ ndu-ishi ndu ojogu ụkporo ise ise wụru byapfutashia Mósisi. ⁴⁹ Ẹphe sụ Mósisi: "Anyịbe ndu-ozì ngu bẹ gụakwaru ndu ojogu ono, anyi chị jee oḡu ono oḡu; ophu ọ dudu m'onye lanụ, aachọ achọcho l'ime phẹ. ⁵⁰ Ọwaa bụ iphe, anyi ewota g'a nụ Chipfu. Onyenonu gude iphe, ọ lwutaru l'ogụ ono; mbụ iphe, e meru lẹ mkpọla-ododo, bụ iya bụ iyagba-upfu; mẹ echi mgbalẹka; mẹ echi mkpūshi-ẹka; mẹ iphe-nchị; mẹ iyagba-olu. Anyi wotaru iya g'e gude pfua ụgwo iphe-ẹji l'iphu Chipfu."

⁵¹ Mósisi yele Eleyaza, bụ onye uke Chileke nata phẹ iphe ono, e meshiru lẹ mkpọla-ododo ono; mbụ iphemiphe, e mekotaru ọna. ⁵² Iphe ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono, ndu-ishi ụnu ndu ojogu ugbo labọ l'ụkporo iri; mẹ ndu-ishi ndu ojogu ụkporo ise ise nuru Chipfu ono bẹ bụ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ ụkporo ụnu shẹkelu labọ l'unu lanụ l'ụkporo shẹkelu iri l'ẹsaa lẹ shẹkelu iri. ⁵³ Ndu ojogu ono l'ẹhu l'ẹhu gudechaa iphe, ẹphe kwataru l'okwata lwa. ⁵⁴ Mósisi yele Eleyaza, bụ onye uke Chileke nata iphe ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono l'ẹka ndu-ishi ụnu ndu ojogu labọ l'ụkporo iri; mẹ l'ẹka ndu-ishi ndu ojogu ụkporo ise ise. Ẹphe nata phẹ iya je edobe l'ụlo-ẹkwa-ndzukọ l'ẹka ọo-nodu l'atatiphu Chipfu; gẹ ndu Ízurelu e-gudeje iya nyata oḡu ono.

Alì, a nuru ọkpa-ipfu Rúbenu;

waa ọkpa-ipfu Gadu

(Dit 3:12-22)

32 Ụnwu Rúbenu waa ụnwu Gadu bẹ nweru iphe-edobe shingushingu. Ẹphe bya ahuma l'alì Jiaza; mẹ alì Giladu bẹ dụ ree g'e dobe iya iphe-edobe. ² Ọo ya bụ; ụnwu Gadu; mẹ ụnwu Rúbenu ono bya ejepfu Mósisi; waa Eleyaza, bụ onye uke Chileke; mẹ ndu-ishi ndu Ízurelu je asụ: ³ "Mkpukpu Atarotu; mẹ mkpukpu Dibonu; mẹ mkpukpu Jiaza; mẹ mkpukpu Nimura; mẹ mkpukpu Heshibonu; mẹ mkpukpu Eleyale; mẹ mkpukpu Sebamu; mẹ mkpukpu Nebo; mẹ mkpukpu Beyonu; ⁴ mbụ alì ono, Chipfu meru gẹ ndu Ízurelu lwuta bẹ bukwa alì, dụ ree k'edobe iphe-edobe; tẹmanu anyịbe ndu-ozì ngu bụru ndu nweru iphe-edobe. ⁵ Sụ-a; ọ -bụru l'anyi dụ ngu l'obu; nunu anyịbe ndu-ozì nkengu alì ono g'ọ bụwaruro oke alì nkanyi. Unu te edutashinu anyi dafu azu ẹnyimu Jìọdanu azu iya ophuu."

⁶ Mósisi sụ ụnwu Gadu; mẹ ụnwu Rúbenu: "Ụnwunna unu a-nodu eje oḡu; unubedua anọ-kirishia l'ẹka-a tọo? ⁷ Bụ gunu meru iphe, unu eme g'obu te shihushi ndu Ízurelu ike g'ẹphe la l'alì ono, Chipfu nuru phẹ ono?

⁸ Ọo ẹgube ono bụ gẹ nna unu phẹ meru teke mu ziru phẹ g'ẹphe gbẹ lẹ Kadeshi-Baneya je ahuma alì ono;

⁹ kele ephe jerwuru nsuda Eshukolu; je ahumabebe alì ono; bya eteyia ndu Ízurelu obu; mee g'ephe ta abahu l'alì ono, Chipfu nuru phẹ ono. ¹⁰ Ephe shi nno kpatsu Chipfu ehu-eghu lẹ mbọku ono. O ribua angu sụ: ¹¹ 'O tọ dudu onye nwoke Ízurelu, shi lẹ Ijiputu futa; shita l'onye nwaru ukporo apha kwaseru, bya l'e-gude enya iya huma alì ono; mbu alì ono, mu riburu lẹ nte lẹ mu l'a-nu Ébirhamu; mẹ Áyizaku; mẹ Jiékọpu; noo kele ephe te egudedu obu phẹ g'ọ ha etso mu; ¹² Gbahaepho Kalebu nwa Jiefune k'eri Kenazu; mẹ Jioshuwa nwa Nunu; kele ephe gude obu phẹ g'ọ ha tsoru Chipfu.' ¹³ Chipfu swibenuru ndu Ízurelu ehu-eghu iya; o mee phẹ; ephe tsoru echięgu ghaphee ukporo apha labọ; jeye teke oğbo ono, meru ejo-iphe l'enya Chipfu ono bvukotaru. ¹⁴ O rwukwaa nta; unube unwu-a, ndu eme iphe-ęji nwushiru-a byakwa apfuru l'ozori nna unu phẹ; g'unu mee g'ehu-eghu Chipfu kaba atangirihu l'ehu ndu Ízurelu. ¹⁵ Kele-a; unu -gbakuta iya azu sụ l'unu te etsohedu iya nta; bẹ ọo-pakwaru phẹ haa l'echięgu; ọo-buru l'ọo unu bẹ kpataru gẹ ndu Ízurelu laa l'iyi."

¹⁶ Tọbudu iya bu; unwu Gadu ono; mẹ unwu Rúbenu ono byapfuta Mosisu bya asu iya: "Oo-du anyi ree g'anyi meta ẹka iphe-edobe anyi a-nodu; mẹ g'anyi kpushia mkpukpu ẹka unwegirima anyi phẹ a-nodu. ¹⁷ Ole anyi jikobewaru k'achita ngwogu vutaru ndu Ízurelu ọzo jeshia; jeye teke anyi e-durwu phẹ ẹka ono, ephe e-buru ono. Unwu anyi phẹ bẹ e-buru lẹ mkpukpu-a, a kpuchaa; o shihu ike-a; gẹ ndu alì-a te sweta iya. ¹⁸ Anyi ta abyadi alwa ibe anyi jeye teke ndu Ízurelu e-ketadzuru oke, rwuberu phẹ nọ g'ephe ha. ¹⁹ Ole anyibedua te et-soduru phẹ eketa oke l'azu enyimu Jiđdanu azu iya ophuu; iphe, kparu iya nọ bu l'oke k'anyi bẹ nọ l'azu iya ọwa l'azu enyanwu-awawa enyimu Jiđdanu."

²⁰ Oo ya bu; Mosisu sụ phẹ: "O -buru l'unu e-me iya egube ono; o -buru l'unu a-kwa onwunu ngwogu unu l'ataphu Chipfu vuta ọzo k'ogu ono; ²¹ o -buru lẹ g'unu ha bẹ a-chiru ngwogu unu daa enyimu Jiđdanu l'ataphu Chipfu; lwua ogo ono jasụ teke Chipfu chifuru ndu ohogu iya ono l'ataphu iya. ²² A -lwua alì ono lwutaru Chipfu; unu alwatashiwaro teke ono; ikpe ta anmaedu unu l'iphu Chipfu; mẹ l'iphu ndu Ízurelu l'ophu. Alì ọwa abubaruro k'unu l'ataphu Chipfu. ²³ Ole o -buru l'unu te emeduru iphe, unu pfuru; ọo ya bu l'unu meru Chipfu iphe-ęji; g'ọ dokwaa unu enya l'iphe-ęji, unu meru bẹ unu e-je iphe-ehuka iya. ²⁴ Unu kpushia mkpukpu, unwegirima unu phẹ a-nodu; unu emeta ẹka iphe-edobe unu a-nodu; unu emeębekpoe ya pho g'unu pfuru iya."

²⁵ Unwu Gadu ono; mẹ unwu kẹ Rúbenu sụ Mosisu: "Anyibe ndu-ozì ngu phẹ l'e-me gẹ gube nnajuphu pfuru anyi. ²⁶ Unwegirima anyi phẹ; mẹ unyomu anyi phẹ; mẹ iphe-edobe anyi bẹ a-nodu lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, du l'alì Giladu. ²⁷ Ole anyibedua, bu ndu-ozì ngu phẹ bẹ a-da enyimu; anyi a-chigbaaru ngwogu l'ehu l'ehu k'ogu ono l'ataphu Chipfu egube ono, gube nnajuphu anyi pfuru anyi."

²⁸ Noo ya; Mosisu bya atua ekemu nọ Eleyaza, bu onye uke Chileke; mẹ Jioshuwa nwa Nunu; mẹ ndu-ishi, achigba enya-unuphu nonu l'ipfu Ízurelu lẹ k'opfu ehu unwu Gadu ono; mẹ k'opfu ehu unwu Rúbenu. ²⁹ O sụ phẹ: "O -buru l'unwu Gadu; mẹ unwu Rúbenu bẹ chitaru ngwogu phẹ; tsoru unu daa enyimu Jiđdanu; bya et-soru unu nodu l'iphu Chipfu lwua ogo ono lwuta; unu l'ephe -lwutachaepho alì ono; unu nukwaa phẹ alì Giladu g'ọ buru oke alì phẹ. ³⁰ Ole o -buru l'ephe ta achitaduru ngwogu tsoru unu daa enyimu; ephe etsoru unu keta oke l'alì Kėnanu."

³¹ Unwu Gadu; mẹ unwu Rúbenu ono sụ: "Oo gẹ Chipfu pfuru anyibe ndu-ozì ngu phẹ bu g'anyi e-me iya.

³² Anyi a-chiru ngwogu daa enyimu Jiđdanu bahu l'alì Kėnanu l'ataphu Chipfu; ole oke alì anyi bẹ a-dukota l'azu enyimu Jiđdanu azu iya ọwa."

³³ Tọbudu iya bu; Mosisu bya eworu alì-eze Sihonu, bu eze ndu Amoru; mẹ alì-eze Ogu, bu eze ndu Beshanu woru nọ unwu Gadu; mẹ unwu kẹ Rúbenu; mẹ nkeru-ębo ipfu Manase, bu nwa Jiósefu. O nuru phẹ alì ono l'ophu; mẹ mkpukpu, dukota iya nọ g'ọ ha; mbukpoo mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ-pheru alì ono mgburugburu.

³⁴ Unwu Gadu kpua mkpukpu Dibonu; mẹ Atarotu; mẹ Arowa; ³⁵ mẹ Atarotu-Shofanu; mẹ Jiaza; mẹ Jiogbeha;

³⁶ mẹ Betu-Nimura; mẹ Betu-Haranu. Ephe kpukotaru mkpukpu ono; o shihuchaa ike; bya emetagbaa ẹka iphe-edobe phẹ a-noduje. ³⁷ Unwu kẹ Rúbenu kpua mkpukpu Heshibonu; mẹ Eleyale; mẹ Kiriayatayimu; ³⁸ mękwapho Nebo; mę Belu-Meyonu. Ephe kpukwapho mkpukpu Sibuma. Ephe gbanweshikota epha mkpukpu ono g'ọ ha; bya eworu epha ọzo gushia mkpukpu lẹ mkpukpu ono, ephe kpushiru ono.

³⁹ Ụnwu Makiya, bụ nwa Manáse jee ọgu l'alị Giladu; je alwuta iya; chishia ndu Amọru, bu l'eka ono. ⁴⁰ Ọo ya bụ; Mosisu woru alị Giladu nụ Makiya, bụ nwa Manáse; o buru l'eka ono. ⁴¹ Jiayi, bụkwapho oshilokpa Manáse lwuta ụnwu mkpukpu lẹ mkpukpu, dụ iya nụ; ọ gụa ẹpha mkpukpu ono Havotu-Jiayi. ⁴² Noba lwuta mkpukpu Kenatu; mę nwa mkpukpu, nọ-pheru iya mgburugburu. Ọ gube mkpukpu ono Noba, bụ ẹpha, yębedua aza.

Ije ndu Ízurelu e shi lẹ Ijiputu jasụ lẹ Mówabu

33 Ọwaa bụ gę ndu Ízurelu gude jee ije phę teke ẹphe futaru l'alị Ijiputu. Ẹphe dzeberu lẹ mkpa lẹ mkpa; ọ bụru Mosisu yele Eronu bę edu phę nụ. ² Ọ bụru Mosisu bę deru g'ẹphe gude jee ije ono l'ekwo gę Chipfu pfuru iya ya. Waa g'ẹphe gude jee ije phę ono baa e shi lẹ Ijiputu:

³ Ndu Ízurelu gbalihuru ije l'onwa mbụ; l'abalị iri l'ise l'onwa mbụ ono. Lẹ mbọku, tsotaru mbọku ọbo Ojeghata kę Chipfu bę ẹphe wataru ije phę. Ẹphe shi lẹ mkpukpu Ramesesu wuru gọromii wufuta k'ẹhuka tųgbua. Ndu Ijiputu dọru chikafuchaepho ęnya ele phę; ẹphe nọdu awu atųgbu. ⁴ Lẹ teke ono bę ndu Ijiputu eligbaa odzu ndu bụ ọkpara phę ono, Chipfu chigbushiru l'echilabọ phę ono. Chipfu bya ekpekwa phọ agwa phę ikpe.

⁵ Noo ya; ndu Ízurelu shi lẹ Ramesesu wuru tųgbua. Ẹphe rwua Sukotu; bya akpọbe ọlo-ekwa phę. ⁶ Ẹphe gbęshi lẹ Sukotu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Etamu, nọ l'aguga echięgu. ⁷ Ẹphe gbęshi lẹ Etamu; bya adakọbe la-phu azu lẹ Pi-Hahirotu, nọ l'uzo ęnyanwu-awawa Belu-Zefonu; ẹphe kpọbe ọlo-ekwa phę lẹ mgboru Mịgudolu. ⁸ Ẹphe gbęshi lẹ Pi-Hahirotu; bya adaa eze-ęnyimu bahu l'echięgu. Ẹphe jee ije abalı ęto lẹ mgbęgu Etamu; bya erwua Mara; ẹphe kpọbe ọlo-ekwa phę. ⁹ Ẹphe gbęshi lẹ Mara; bya ejerwua Elimu. Elimu bę nweru ęnya-obvu mini iri l'ębo, nọ iya nụ; mpfu ųkporo ęto l'iri nọdu iya; ẹphe kpọbe ọlo-ekwa phę l'eka ono.

¹⁰ Ẹphe gbęshi lẹ Elimu bya erwua aguga Eze-ęnyimu Uswe-uswe; ẹphe kpọbe ọlo-ekwa phę. ¹¹ Ẹphe gbęshi lẹ Eze-ęnyimu Uswe-uswe bya eje akpọbe ọlo-ekwa phę l'echięgu Sinu. ¹² Ẹphe gbęshi l'echięgu Sinu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Dofuka. ¹³ Ẹphe gbęshi lẹ Dofuka je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Alushi. ¹⁴ Ẹphe gbęshi lẹ Alushi je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Refidimu. Ẹka ono bę mini ta adudu gę ndu Ízurelu ngua.

¹⁵ Ẹphe gbęshi lẹ Refidimu je akpọbe ọlo-ekwa phę l'echięgu Sayinayi. ¹⁶ Ẹphe gbęshi l'echięgu Sayinayi je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Kiburotu-Hatava. ¹⁷ Ẹphe gbęshi lẹ Kiburotu-Hatava je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Hazerotu. ¹⁸ Ẹphe gbęshi lẹ Hazerotu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Ritima. ¹⁹ Ẹphe gbęshi lẹ Ritima je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Rimonu-Pęrezu. ²⁰ Ẹphe gbęshi lẹ Rimonu-Pęrezu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Libuna. ²¹ Ẹphe gbęshi lẹ Libuna je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Risa. ²² Ẹphe gbęshi lẹ Risa je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Kehelata. ²³ Ẹphe gbęshi lẹ Kehelata je akpọbe ọlo-ekwa phę l'úbvú Shefa. ²⁴ Ẹphe gbęshi l'úbvú Shefa je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Harada. ²⁵ Ẹphe gbęshi lẹ Harada je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Makelotu.

²⁶ Ẹphe gbęshi lẹ Makelotu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Tahatu. ²⁷ Ẹphe gbęshi lẹ Tahatu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Tera. ²⁸ Ẹphe gbęshi lẹ Tera je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Mitika. ²⁹ Ẹphe gbęshi lẹ Mitika je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Hashimona. ³⁰ Ẹphe gbęshi lẹ Hashimona je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Moserotu. ³¹ Ẹphe gbęshi lẹ Moserotu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Bene-Jiakanu. ³² Ẹphe gbęshi lẹ Bene-Jiakanu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Họru-Hagidigadu. ³³ Ẹphe gbęshi lẹ Họru-Hagidigadu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Jiọtubata. ³⁴ Ẹphe gbęshi lẹ Jiọtubata je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Aburona. ³⁵ Ẹphe gbęshi lẹ Aburona je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Eziyonu-Geba. ³⁶ Ẹphe gbęshi lẹ Eziyonu-Geba je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Kadęshi, nọ l'echięgu Zinu. ³⁷ Ẹphe gbęshi lẹ Kadęshi je akpọbe ọlo-ekwa phę l'úbvú Họru, nọ l'oke alị ndu Edomu.

³⁸ Ọ bụru l'eka ono bę ẹphe nọ; Chipfu sụ Eronu, bụ onye uke Chileke g'o nyihu eli úbvú Họru ono. Eronu nyihu úbvú ono nọdu iya nwuhu; lẹ mbọku mbụ l'onwa ise l'apha, kwe ndu Ízurelu ųkporo apha labọ, ẹphe shi l'alị Ijiputu lųfuta. ³⁹ Eronu bę nọwaru ųkporo apha ishii l'apha ęto lẹ teke ọ nwuhuru l'úbvú Họru.

⁴⁰ Onye Kėnanu, bụ eze ndu Aradu; bu l'echięgu ndọhali l'alị Kėnanu ono; numa lẹ ndu Ízurelu l'awu abya.

⁴¹ Ndu Ízurelu gbęshi l'úbvú Họru je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Zalumona. ⁴² Ẹphe gbęshi lẹ Zalumona je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Punonu. ⁴³ Ẹphe gbęshi lẹ Punonu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Obotu. ⁴⁴ Ẹphe gbęshi lẹ Obotu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Iye-Abarimu, nọ l'oke alị Mówabu. ⁴⁵ Ẹphe gbęshi lẹ Iye-Abarimu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Dibonu-Gadu. ⁴⁶ Ẹphe gbęshi lẹ Dibonu-Gadu je akpọbe ọlo-ekwa phę lẹ Alųmonu-Dibulatayimu. ⁴⁷ Ẹphe

gbeshi lẹ Alūmonu-Dibulatayimu je akpọbe ọlo-ẹkwa phẹ l'úbvú úbvú Abarimu; l'atatiphu úbvú Nebo. ⁴⁸ Ẹphe gbeshi l'úbvú úbvú Abarimu je akpọbe ọlo-ẹkwa phẹ lẹ baswaa alì ndu Mówabu; l'aguga ẹnyimu Jiódanu lẹ mgboru mkpukpu Jieriko. ⁴⁹ Ẹphe kpọbe ọlo-ẹkwa phẹ l'agugu ẹnyimu Jiódanu; e -shi lẹ Bẹtu-Jieshimotu je akpaa lẹ Abẹlu-Shitimu lẹ baswaa alì ndu Mówabu ono.

⁵⁰ Ọ bọru lẹ baswaa alì ndu Mówabu ono, nọ l'aguga ẹnyimu Jiódanu lẹ mgboru Jieriko ono bẹ Chipfu pfuru yeru Mósísu sọ: ⁵¹ "Pfuaru ndu Ízurelu sọ phẹ-a: Unu -daẹpho ẹnyimu Jiódanu bahu l'alì Kénanu; ⁵² unu tuko ndu bu l'alì ono g'ẹphe ha chífukota. Unu emebyishikọta mkpuma, ẹphe pyiru apyipyi; mebyishia iphe, bu ntẹkpe, ẹphe kpushiru doberu onwophẹ. Unu atuko iphe, bukpoọ ẹka ẹphe agwajẹ iphe nwukpọshia. ⁵³ Unu anata phẹ alì ono buru; kẹle mu nọwaru iya unu g'ọ bọru k'unu. ⁵⁴ Unu a-tu ido washia alì ono l'ipfu l'ipfu. Ipfu ọphu ha shii; unu awẹe phẹ alì, ha shii; ipfu ọphu ha nwanshii; unu awẹe phẹ alì, ha nwanshii. Ẹka a turu ido; ọ dabaru ndu ọphu ọ dabaru; ẹphe enworu ẹka ọbu. Onyenonu a-wata oke alì nkiya l'ipfu nna iya. ⁵⁵ Ọle ọ -bọru l'unu ta achífuduru ndu bu l'alì ono l'atatiphu unu bẹ ndu ono, unu haru ono e-mechakwaa bọru mkpọ kpọ-haa unu l'ẹnya; bọru obvu dzuahaa unu lẹ mgburẹku. Ẹphe a-nọduepho akpa unu ẹhu l'alì ono, unu e-buru ono. ⁵⁶ Teke ono; mu emee unu iphe, mu kwakọberu gẹ mu mee phẹ."

Oke alì Kénanu

34 Chipfu sọ Mósísu: ² "Pfuaru ndu Ízurelu sọ phẹ-a: Teke unu bahuru l'alì Kénanu, bu alì ono, unu eje eketa g'ọ bọru oke alì unu ono; bu g'oke alì ono a-dụ bu ọwana: ³ Ọzo ndọhali unu bẹ e-shi l'echiẹgu Zinu; nọ-ttoru oke ndu Edomu ogologo. L'uzo ẹnyanwu-awawa bẹ oke alì ọzo ndọhali unu a-wata l'ishi ẹka Eze-ẹnyimu Únú jeberu. ⁴ Oke alì unu ono e-shi l'uzo ndọhali gojia futa l'elikoro Akurabimu; shi l'ẹka ono jee je afuta lẹ mgbẹgu Zinu. L'ọ bya ejee nno futa l'uzo ndọhali Kadeshi-Baneya; shikwapho nno lufuta lẹ Hazarada; ghabua ẹka ono rwua Azumonu. ⁵ Oke alì ọzo ndọhali unu ono e-shi lẹ Azumonu gojia futa lẹ nggele Ijiputu. Ẹka oo-jeberu; mbu oke alì ono bu l'eze-ẹnyimu.

⁶ "A bya l'oke alì ọzo ẹnyanwu-ariba; oke iya a-buru l'oke-ẹnyimu. Noo ẹka a-buru oke alì ọzo ẹnyanwu-ariba unu bu ono.

⁷ "A bya l'oke alì ọzo isheli unu; unu shi l'oke-ẹnyimu kpaa oke alì ono jeye l'úbvú Họru. ⁸ Unu eshi l'úbvú Họru kpaa oke alì ono jeye l'ẹka eeshije abahu Hamatu. Ẹka oke alì ono e-beru bu lẹ Zedadu. ⁹ L'ọ shi l'ẹka ono nọ jeye lẹ Zifuronu. Ẹka oke alì ọzo isheli unu ono e-beru aburu lẹ Haza-Enanu. Noo ẹka a-buru oke alì ọzo isheli unu bu ono.

¹⁰ "A bya l'oke alì ọzo ẹnyanwu-awawa unu; unu shi lẹ Haza-Enanu kpaa oke alì ono jeye lẹ Shefamu. ¹¹ Oke alì ono e-shikwapho lẹ ndọhali Shefamu lufuta lẹ Ribula; l'uzo ẹnyanwu-awawa Ayinu. O -rwua ẹka ono l'ọ tsoerupho ọzo ndọhali ono futa l'úbvú úbvú, dọ l'uzo ẹnyanwu-awawa eze-ẹnyimu Kineretu. ¹² L'ọ kwaseru; mbu oke alì ọbu jasọ l'ẹnyimu Jiódanu. Ẹka oo-beru aburu lẹ Eze-ẹnyimu Únú.

"Noo ẹka a-buru alì unu bu ono; mọ oke iya mgburugburu."

¹³ Mósísu bya epfuaru ndu Ízurelu sọ phẹ: "Noo alì, unu a-tu ido gude washia g'ọ bọru oke alì unu ọbu bu ono. Ọo ya bu alì ono, Chipfu sọru g'a nọ ipfu tete lẹ nkeru-ẹbo ipfu. ¹⁴ Noo kẹle ipfu unu Rúbenu; mọ ipfu k'unwu Gadu bẹ natawaru oke alì nkepẹ l'ẹnya-unuphu phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ; wakwapho nkeru-ẹbo ipfu Manáse. ¹⁵ Ipfu labo ono; mọ nkeru-ẹbo ipfu Manáse ono bẹ nataru oke alì nkepẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa l'azọ ẹnyimu Jiódanu azọ iya ọphuu lẹ mgboru mkpukpu Jieriko l'uzo ẹka ẹnyanwu eshije awata."

Unwoke, a họtaru g'ẹphe washia alì ono

¹⁶ Chipfu sọ Mósísu: ¹⁷ "Waa ẹpha unwoke, a-washj alì ono nọ unu g'ọ bọru oke alì unu baa: Eleyaza, bu onye uke Chileke; waa Jioshuwa nwa Nunu. ¹⁸ Unu họtachaa onye-ishi lanu l'ipfu l'ipfu g'ẹphe yeta ẹka g'a washia alì ono. ¹⁹ Ẹpha unwoke ono bu: Kalẹbu nwa Jiefune, bu onye shi l'ipfu Jiuda; ²⁰ mọ Sámẹlu nwa Amihudu, bu onye shi l'ipfu Simiyonu; ²¹ mọ Elidadu nwa Kisulonu, bu onye shi l'ipfu Benjaminu; ²² mọ Buki nwa Jioguli; onye-ishi ndu ipfu Danu; ²³ mọ Hanẹlu nwa Efodu; onye-ishi l'ipfu Manáse, bu nwa Jiósẹfu; ²⁴ mọ Kemẹlu nwa Shifutanu;

onye-ishi l'ipfu Ifuremu, bukwapho nwa Jiósèfu; ²⁵ mę Elizafanu nwa Panaku; onye-ishi l'ipfu Zebulon; ²⁶ mę Palutelu nwa Azanu; onye-ishi l'ipfu Isaka; ²⁷ mę Ahihudu nwa Shelomi; onye-ishi l'ipfu Asha; ²⁸ mę Pedahelu nwa Amihudu; onye-ishi l'ipfu Nafutali."

²⁹ Noo epha unwoke obu Chipfu suru g'ephe washia ali ono g'ọ buru oke ali ndu Izurelu l'ali Kėnanu.

Mkpukpu, ipfu Lıvayi e-buru

35 Tɔbudu iya bu; Chipfu pfuru yeru Mosisu le baswaa ali Mowabu l'aguga Jiodanu l'eka ono, no le mgboru Jieriko su iya: ² "Pfuaru ndu Izurelu g'ephe shi l'oke ali, ephe ketaru nugbaa eri Lıvayi mkpukpu le mkpukpu, ephe e-buru. Unu anukwapho ndu Lıvayi ono ali eka iphe-edobe phe a-kpaje nri le mgburugburu mkpukpu le mkpukpu ono, aa-nu phe ono. ³ Mkpukpu ono g'ọ ha be a-buru eka ipfu Lıvayi e-buru eburu; ali ono aburu eka eswi phe; me eku phe; mekpoo iphe-edobe phe l'ophu a-noduje ata nri. ⁴ Ali eka ono, unu a-nu ipfu Lıvayi g'iphe-edobe phe kpaje nri ono be a-du unu ntụ-okpa eto le ntụ-okpa ukporo iri l'ise. Oo-shi l'azu igbulo mkpukpu ono nodu gbaa mgburugburu.

⁵ "Uzo enyanwu-awawa azu mkpukpu ono be unu a-tuta unu ntụ-okpa esaa le ntụ-okpa ukporo iri; unu atuta unu ntụ-okpa ise l'uzo ndohali azu mkpukpu ono. Unu atuta unu ntụ-okpa ise l'uzo enyanwu-ariba azu mkpukpu ono; tuta unu ntụ-okpa ise l'uzo isheli mkpukpu ono. Mkpukpu phe ono anodu l'echilabo. Azu mkpukpu ono aburu eka iphe-edobe phe a-taje nri. ⁶ Mkpukpu ishii l'ime mkpukpu ono, unu a-nu ipfu Lıvayi ono be a-buru mkpukpu eka aa-noduje ezeru ndzu. Onye gburu ochi; l'ọ gbaru laa le mkpukpu ono je anodu zeeru ndzu. Unu anufua phe ukporo mkpukpu labo le mkpukpu labo ozo yekoberu phe le mkpukpu ono. ⁷ Mkpukpu, unu a-nu ipfu Lıvayi be a-kpakota du ukporo mkpukpu labo le mkpukpu esato; yele ali eka iphe-edobe phe a-noduje akpa nri. ⁸ A bya le mkpukpu, unu e-shi l'ali unu Izurelu nu ipfu Lıvayi ono; unu shikwa l'ipfu ophu ali phe ha shii nu phe mkpukpu, du igwerigwe. Unu eshi l'ipfu ophu ali phe pehuru nu-pete phe mkpukpu. Oo epho g'oke ali ndu nonu habe bu g'aa-nu-beru ipfu Lıvayi ono mkpukpu obu."

Mkpukpu, onye gburu nemadzu a-noduje ezeru ndzu

(Dit 4:41-43; 19:1-13; Jios 20:1-9)

⁹ Chipfu su Mosisu: ¹⁰ "Pfuaru ndu Izurelu su phe: Unu -daepho enyimu Jiodanu bahu l'ali Kėnanu; ¹¹ unu hota mkpukpu, unu a-noduje ezeru ndzu; mbu eka bu: onye -gbua nemadzu; ebe o lekebeduru enya; l'ọ gbaru laa eka ono. ¹² Mkpukpu ono a-buru unu eka unu a-noduje zeeru ndzu; gbalaaru onye agwata ugwo ochi; g'onye ono, gburu nemadzu ono ta nwuhu jeye teke oo-futa bya apfuru l'iphu edzudzu-oha g'e kpee ya ikpe. ¹³ O buru mkpukpu ishii ono, unu a-nu ipfu Lıvayi ono a-buru mkpukpu ezeru ndzu obu. ¹⁴ Unu a-nu mkpukpu, ee-zejeru ndzu ono eto l'azu enyimu Jiodanu azu iya owa-a; unu anu eto ozo l'ali Kėnanu. ¹⁵ Mkpukpu ishii ono be a-buru mkpukpu eka ndu Izurelu; me ndu abudu ndu Izurelu; me ndu lwaru alwalwa, bu l'echilabo phe a-gbabaje je anodu zeeru ndzu. O buru onye gburu nemadzu; ebe o lekebeduru enya; be a-gbajeru laa l'eka ono.

¹⁶ "Obenu le-a; o -buru le nemadzu bu iphe-igwe be o gude chigbua nemadzu ibiya; be onye obu buakwaa onye gburu ochi. Onye ono, gburu ochi ono lafutajekwa l'ochi, o gburu. ¹⁷ Ozoo o -buru l'o nweru onye turu nemadzu mkpuma tugbua ya; be onye obu buakwaa onye gburu ochi. Onye ono, gburu ochi ono lafutajekwa l'ochi, o gburu. ¹⁸ Ozoo l'o nweru onye wotaru oshi chia nemadzu; woru iya chigbua; be onye obu buakwaa ochi be o gburu. Onye ono, gburu ochi ono lafutajekwa l'ochi, o gburu. ¹⁹ Onye bu iya agwata ugwo ochi ono be ee-gbu onye ono, gburu ochi ono. Mbu-a; g'onye ono, bu iya agwata ugwo ochi ono gbu ya l'eka o jepfukporo iya.

²⁰ "Onye gude kele nemadzu be du iya ashij; o nwutsua ya; o nwuhu; ozoo l'ọ kwaberu enya tua ya iphe shi nno tugbua ya; ²¹ ozoo gude kele yele onye obu du l'opfu; o je echia ya eka chigbua ya; be onye ono, chigburu nemadzu ono be e gbufutajekwa; noo kele o gburu ochi. Onye agwata ugwo ochi ono e-gbu onye ono, gburu ochi ono teke o jepfuru iya.

²² “Òle ọ -bùru l'ọ nweru onye nwutsuru nemadzụ l'òtulupfu; ọ nwùhu; ọphu ọ bụdu lẹ yẹle onye ọbu dụ l'opfu; ọzoo l'ọ to lekebeduru ẹnya tua ya iphe; ²³ ọzoo l'ọo mkpuma, a-dụ ike tugbua nemadzụ bẹ ọ tọ humaduru onye ono; ọ tụa ya woru onye ono tugbua; bẹ eshi ọphu onye ono, ọ tų-gburu ono bẹ yẹle iya ta adụdu l'opfu; ọphu ọ gbaduru ẹnya gẹ ya meka ya iphe; ²⁴ g'edzudzu-ọha kpeshiaru iya onye ono, gburu nemadzụ ono yẹle onye ono, agwata ụgwọ ọchi onye ono, o gburu ono. Waa g'ee-gude doshiaru phẹ iya baa: ²⁵ G'edzudzu-ọha nafuta onye ono, gburu nemadzụ ono l'ẹka onye ono, bụ iya agwata ụgwọ ọchi onye ono, o gburu ono; ẹphe eduru iya je edobephu azụ lẹ mkpụkpu ono, aa-nọduje ezeru ndzụ ono, bụ ẹka ọ gbaru laa. Ọ nọdu lẹ mkpụkpu, aa-nọduje ezeru ndzụ ono jeye teke onye-ishi ndu-uke Chileke, bụ onye ono, a wụru manụ, dụ nsọ l'ishi a-nwùhu. ²⁶ Ọle ọ -bùru l'onye ono, gburu ọchi ono bẹ nweru teke ọ nọnyaru; ọ kpọghata oke mkpụkpu, ọ nọ ezeru ndzụ ono; mbụ mkpụkpu ono, ọ gbaru je anọdu ono; ²⁷ onye ono, bụ iya agwata ụgwọ ọchi ono -huma iya l'oke azụ mkpụkpu, ọ nọ ezeru ndzụ ono; ọ -bùru l'onye ono, bụ iya agwata ụgwọ ọchi ono bẹ gburu iya nụ; bẹ ikpe ọchi ta anmakwaru iya. ²⁸ Noo kele onye ono, gburu ọchi ono nọdufutaje lẹ mkpụkpu, ọ nọ ezeru ndzụ ono jeye teke onye-ishi ndu-uke Chileke a-nwùhu. Ọo ẹpho; onye-ishi uke Chileke -nwùhuada tẹme l'ọ lawarọ alị iya. ²⁹ Iphe ono a-bụkotaru omelalị, a tọru ọkpa iya, a-duru ọgbomogbo l'ẹka unu bukọtakpoo.

³⁰ “Ọo ya bụ l'iphe, bụ onye gburu nemadzụ; bẹ onye ono gburu nemadzụ ono bẹ e gbufutajẹ egbugbu; m'ọ -bùru l'ọ duru ndu agba iya ekebe ọchi, o gburu. Ọle g'ọ tọ bụkwa ekebe, onye lanụ agba bẹ ee-gude gbua nemadzụ. ³¹ G'ọ tọ dụkwa iphe, unu a-natajẹ g'e gude gbata ndzụ onye gburu ọchi, bụ onye ọ gbaru g'ọ nwùhu anwùhu. E gbufutajẹ iya egbugbu. ³² Onye gbaru laa lẹ mkpụkpu, ezejeru ndzụ; bya eworu iphe nụ l'ụgwọ g'a haa ya g'ọ laa alị phẹ tẹme onye-ishi ndu-uke Chileke anwùhu; unu ta natakwa iya iphe ọbu. ³³ Unu te emerwushikwa alị ono, unu eje eburu ono emerwushi; noo kele mee ọchi aturwujekwa alị. Ọ tọ dudu g'ee-shi pfa ụgwọ ẹjo-iphe alị ẹka e gburu ọchi; gbahaẹpho l'e gburu onye ono gburu ọchi ono. ³⁴ Unu ta turwukwa alị ono, unu eje eburu ono; noo kele mbẹdua, bụ Chipfu bẹ bu l'echilabọ unubẹ ndu Ízurelu.”

Òkè alị unwada Zelofehadu

(Dit 27:1-11)

36 Ndu-ishi l'ẹnya-unuphu l'unuphu, nọgbaa l'ipfu Giladu bya abyapfuta Mósisu; mẹ ndu-ishi l'ẹnya-unuphu l'unuphu ndu Ízurelu. Giladu bụ nwa Makiya; Makiya bụru nwa Manáse. Manáse l'onwiya bẹ shi l'ọnulo Jiósẹfu. ² Ẹphe byapfuta phẹ bya asụ: “Chipfu bẹ sụru gẹ gụbe nnajjuphu anyi, bụ Mósisu tụa ido gude washia alị ono keeru ndu Ízurelu g'ọ bụru oke alị phẹ. Chipfu sụkwapho gẹ gụbe nnajjuphu anyi woru oke alị ọphu rwuberu Zelofehadu, bụ nwune anyi woru nụ unwada iya. ³ Ọle-a; ọ -bùru l'ọ nweru onye shi l'ipfu ọzo, nọ lẹ Ízurelu; bya aluta phẹ; ọniya bụ l'aa-gufu okiphe phẹ l'ime okiphe, shi lẹ ndiche anyi phẹ; je eworu yekọbe lẹ k'ipfu ono, ẹphe larụ ji ono. Ọo ya bụ; eeshi nno wofu iphe l'okiphe, anyi ketarụ. ⁴ O -rwuẹpho l'apha-ẹhu-utso kẹ ndu Ízurelu; ee-wota okiphe phẹ yekọberu ipfu ono, ẹphe larụ ji ono. Okiphe phẹ bẹ aa-gufu l'okiphe ipfu nna anyi phẹ.”

⁵ Tọbudu iya bụ; Mósisu bya epfuaru ndu Ízurelu iphe, Chipfu pfuru iya sụ: “Iphe, ipfu unwu Jiósẹfu epfu bẹ pfụkwaru nhamunha. ⁶ Wakwa iphe, Chipfu pfuru l'opfu ẹhu unwada Zelofehadu ba. Ọ sụru: G'ẹphe luru onye dụkpoo phẹ ree. Ọle ẹka ẹphe a-lụ ji bụ l'ẹnya-unuphu ipfu nna phẹ. ⁷ G'okiphe ndu Ízurelu te shikwa l'ipfu dasweru ipfu. Iphe, bụ ndu Ízurelu bẹ e-gudeshichaa okiphe, ẹphe ketarụ l'ipfu nna phẹ. ⁸ Iphe, bụ nwa nwanyị, ketarụ oke l'ipfu Ízurelu bẹ lufutaje ji l'ipfu nna iya; k'ọphu ee-shi nno g'iphe, bụ ndu Ízurelu nwekọtaru okiphe nna phẹ. ⁹ Ọo ya bụ l'òkè-iphe te eshidu l'ipfu adasweru ipfu ọzo; noo kele ipfu nọnu lẹ Ízurelu bẹ e-gudeshi òkè-iphe nkephẹ.”

¹⁰ Ọ bụru iphe ono, Chipfu pfuru Mósisu ono bẹ unwada Zelofehadu meru. ¹¹ Noo kele unwada Zelofehadu ono, ẹpha phẹ bụ Mahula; mẹ Tịza; mẹ Họgula; mẹ Milika; waa Nuwa bẹ bụ unwu nwune nna phẹ luru phẹ. ¹² A luru phẹ lụbata l'ipfu unwu Manáse, bụ nwa Jiósẹfu; okiphe phẹ nọdu g'ọ nọ l'ipfu nna phẹ.

¹³ Noo ekemu, Chipfu turu; mẹ omelalị, ọ gbẹ Mósisu l'ẹka nụ unwu Ízurelu lẹ baswaa alị Mówabu; l'aguga ẹnyimụ Jíódanu lẹ mgboru Jieriko bụ ono.

Ditoronomi

Ekemu k'alufu l'úbvú Horẹbu

¹ Ọwaa bụ iphe, Mósísu pfuru nụ ndu Ízurelu g'ẹphe ha l'echiegu ụzo ẹnyanwu-awawa Jíọdanu, bụ iya bụ nsụda Araba, nọ gha iphu l'ụzo Sufu. Ọ nọ lẹ mgbaka Paranu l'azụ lanụ; waa Tofẹlu; waa Lebanụ; waa Hazerotu; yee Dizahabu l'azụ iya ọphuu. ² E -shi l'úbvú Horẹbu eje Kadẹshi-Baneya bẹ ee-jegbuje ije ujiku iri lẹ nanụ tẹme l'e rwua ya mẹ e tsoru ụzo úbvú Siye. ³ O be l'apha, kwe phẹ mgbarapha ụkporo labọ; lẹ mbọku, ọnwá k'iri lẹ nanụ fụru gẹdegede; Mósísu raarụ iya ndu Ízurelu g'ẹphe ha arara; mbụ iphe, Chipfu tųru iya l'ekemu lẹ k'opfu ẹhu phẹ. ⁴ Ono bụ g'ọ l'wụ-kpechaeruphọ Sihonu, bụ eze ndu Amọru; bụ onye shi buru lẹ Hẹshibonu. Tẹme o jekwaphọ Edereyi je alwụ-kpee Ọgu, bụ eze ndu Beshanu; bụ onye shi buru lẹ Ashitoretu. ⁵ Ọ bụru l'ụzo ẹnyanwu-awawa Jíọdanu l'ẹka ono l'alị ndu Mówabu bẹ Mósísu nọ wata phẹ atọkashiru ekemu ono; sụ:

⁶ "Chipfu, bụ Chileke anyi nọ l'úbvú Horẹbu pfuru nụ anyi sụ: 'Unu nọnukakwaru ọdu l'úbvú-a. ⁷ Unu phọkashia ụlo-ẹkwa unu tųgbua jeshia alị úbvú úbvú ndu Amọru; waa alị ndu nọ-kube phẹ nụ lẹ nsụda Araba; mẹ l'alị úbvú úbvú; mẹ l'alị ọkpa-úbvú, nọ l'ụzo ẹnyanwu-arịba; waa ndu bu l'ụzo echiegu ndọhali; waa ndu bu l'ụzo agụga eze-enyimu; mbụ kwasẹru ụzo alị ndu Kėnanu; yee úbvú úbvú Lébanonu; mbụ kwasẹru rwuchaa ẹnyimu ono, bụ ẹnyimu Yufurėtisu. ⁸ Lekwaa; mu woakwaru alị ono dobe l'iphu unu. Unu wụbakwa je alwụta alị ọbu nworu; mbụ alị ono, Chipfu riru angụ lẹ ya a-nụ nna unu oche phẹ ono, bụ Ébirihamu; waa Áyizaku; waa Jíékọpu; yee oshilọkpa phẹ g'ẹphe ha.' "

Mósísu ahọta ndu-ikpe

(Awụ 18:13-27)

⁹ Ọ bụru teke ono bẹ mu sụru unu: 'Mu ta adụkwa ike evukọta ivu-ẹrwa unu nwẹkinyi mu. ¹⁰ Sụ-a; nta-a bẹ Chipfu, bụ Chileke unu mewaru; unu ka l'ọtu k'opfu bụ lẹ nta-a bẹ unu hawa gẹ kpokpode, nọ l'igwe. ¹¹ Mu nọdu epfukwaphọ gẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ nna unu phẹ mekwarọ g'unu kabaa l'ọtu eme lẹ g'unu ha nta-a ugbo ụkporo l'unu; tẹme l'ookebekwaphọ unu l'oma, bụ iphe, o kweru unu ukwe iya. ¹² ?Denu gẹ mbẹdua nwẹka mu a-dụ ike vukọta ivu-ẹrwa unu; mẹ iphe, atsụ unu l'ẹhu; edoshikọtaru unu opfu? ¹³ Sụ-a; unu shigbaa l'ọkpa-ipfu unu l'ọkpa-ipfu unu họtakota ndu maru iphe; mbụ ndu bụ ndu iphe edoje ẹnya; bya abụru ndu a maru ẹpha phẹ; gẹ mu mee phẹ g'ẹphe bụru ndu-ishi unu.'

¹⁴ "Unu yeeru mu ọnu sụ l'iphe, mu pfuru bụ iphe, ọ gbaru g'unu mee. ¹⁵ Ọo ya bụ; mu bya ahọtagbaa ndu bụ ndu nweru ẹnya l'ọkpa-ipfu unu iche iche bụru ndu maru iphe; bụkwarupho ndu a maru ẹpha phẹ; mee phẹ g'ẹphe bụru ndu-ishi unu. Ọ dųru ndu ọphu mu meru; ẹphe bụru ishi unu ụmadzu labọ l'ụkporo ụmadzu iri iri; ọ dųru ndu ọphu bụ ishi ụmadzu ụkporo ise. Ọ dųkporuro ndu ọphu bụ ishi ụmadzu ụkporo ẹbo l'iri; dųru ndu ọphu bụ ishi ụmadzu iri; tųko g'ẹphe ha mee ndu-ishi l'ipfu l'ipfu.

¹⁶ "Mu tųaru ndu-ikpe unu ekemu teke ono; sụ phẹ: 'Unu ngabejekwaru unwune unu, opfu adaru nchi; g'ẹphe dooru unu iphe, adaru phẹ nụ. Ẹphe -dochaa ya; unu edoshiaru phẹ opfu ọbu l'ụzo pfuru ọto; m'ọ bụ ndu Ízurelu lẹ ndu Ízurelu bẹ ọodaru; m'ọ bụ onye Ízurelu yele onye lwarụ alwalwa. ¹⁷ Unu te elejekwa nemadzu ẹnya l'iphu ekpe ikpe. Unu ngabejekwaru ụmadzu labọ, opfu adaru nchi; g'ẹphe doo iphe, adaru phẹ nụ; m'ẹphe bụ ndu ha nwanshiji; m'ẹphe bụ ndu ha shii. Unu ta atsụjekwa nemadzu ebvu; kẹle onye-ikpe dų l'ẹka

bukwa Chileke. Teke o bu opfu, kariru unu eka; unu egude iya byapfuta mbedua ge mu numa.'¹⁸ Mbụ le teke ono be mu tukerupho iphe, gbaru unu l'ememe kakotar unu g'unu mee."

Anwụ ngge l'alị Kénanu

(Ógú 13:1-33)

¹⁹ "Noo ya; ge Chipfu, bu Chileke anyi sụru g'anyi wufu l'úbvú Horẹbu; be anyi wufuru kwaseru ụzo, e shi eje alị úbvú úbvú ndu Amọru; jekota ije l'echiegu ono, parụ eka bya adu ebvu ono, unu humakotaru ono; jasụ anyi rwua Kadeshi-Baney. ²⁰ Tọbudu iya bu; mu sụ unu: 'Nta be unu rwuakwaru alị úbvú úbvú ndu Amọru, bu iya bu alị, Chipfu, bu Chileke anyi abya anyi anunu. ²¹ Unu lenu; le Chipfu, bu Chileke unu nwakwaru unu alị obu. Unu tugbukwa je anata alị obu, bu iya bu iphe, Chipfu, bu Chileke ke nna anyi oche phe pfuru. Ge ndzu ba agukwa unu; ophu ehu anmakwa unu anmanma!'

²² "Obenu l'unu byapfutaru mu bya asụ l'ọ kakwa ree g'anyi hota ndu nemadzụ zia g'ephe je anwụaru anyi ngge l'alị ono; g'ephe bya akaru anyi ụzo, anyi ee-shi bahụ iya; teme waa mkpukpu, anyi e-shi bahụ.

²³ "Iphe ono, unu pfuru ono du mu ree shii; ọo ya bu; mu bya ahota umadzu iri l'ẹbo; okpa-ipfu, nonu onye lanu. ²⁴ Ndu ono tugbua kwaseru ụzo alị úbvú úbvú ono; lufuta le nsuda Eshukolu; nwukota alị obu ngge.

²⁵ Epe hacharu akpuru oshi, no l'alị ono wota gude lwapfuta anyi; bya asụ anyi: 'Alị obu, Chipfu, bu Chileke anyi abya anyi anunu obu dukwa ree.' "

Ndu Ízurẹlu ekwefuru Chipfu ike

²⁶ "Obenu l'unu numacharu iya; bya ekwefu ike ejeje; jika eme iphe, Chipfu, bu Chileke anyi sụru g'unu mee. ²⁷ Unu nodu l'ulo-ekwa unu agushi aphụ sụ: 'Chipfu be anyi dukwa ashị; o kwa iphe ono meru iphe, o dufutaru anyi l'alị ndu Ijiputu; woru anyi ye ndu Amọru l'eka g'ephe megbushia anyi.' ²⁸ Unu sụ: '?Bu ole be anyi e-shi abahụ nta; g'unwunna anyi-a mewaru; meji tsukahụ anyi-a? kele epe sụru le ndu bu l'alị ono ka anyi l'otu; bya akagbaa anyi ogologo; teme mkpukpu phe pagbaa eka; yee phengara phengara igbulọ mkpukpu ono, aakpu-jegbaa l'oorwua akpaminigwe. Ozo, ka njo bu l'anyi humacharu unu ndu Anaku l'alị eka ono.'

²⁹ "Mu sụ unu: 'Ge meji te tsukahushi unu! Mbụ-a; ge ndzu phe ba agushi unu! ³⁰ Le Chipfu, bu Chileke unu, bu onye vutaru unu ụzo be a-lwụ-chiteru-a unu ogu; egube ono, o lwụ-chiteru iya unu l'alị ndu Ijiputu ono; bu ophu unu gude enya unu huma-a. ³¹ Teme wakwapho g'ọ lwụ-chiteru iya unu l'echiegu; eka unu humaru ge Chipfu, bu Chileke unu hetaru unu ge nna ehetaje nwatibe iya-a; hekpoephe unu gbiriri jasụ unu rwua eka-a.' ³² Unu lephukota opfu mu ono; mbụ bya ajika achiru upfu kwẹ l'eka Chipfu, bu Chileke unu no, ³³ bu onye vutaru unu ụzo l'ije unu obu. Teme o buru yebedua be anoduje eleru unu enya eka unu a-kpobe ulo-ekwa ono. Onye abujeru; o -be l'enyashi l'ọ nwuberu unu oku; teke o beru l'eswe l'o doberu unu urwukpu; shi nno egoshi unu ụzo unu a-nodu eshi; teme o buru yebedua anoduje eleru unu enya eka unu a-kpobe ulo-ekwa unu."

Chipfu anụ ndu Ízurẹlu aphụ

(Ógú 14:20-45)

³⁴ "Chipfu numa iphe, unu pfuru; ehu ghuahaa ya egu; o buta angu ria sụ: ³⁵ 'O to dukwa me onye lanu l'ogbo ndu ejo-okpoma-a, byaru ahuma eguru alị ono enya; mbụ alị ono, mu riru angu sụ le mu a-nu nna unu oche phe ono; ³⁶ gbahaa Kalẹbu nwa Jiefune. Yebedua a-huma iya; mbụ le yebedua be mu a-nu eka o zokporu okpa l'alị ono; teme mu anukwa iya pho unu iya. Iphe, kparụ iya nu buru l'o gude obu iya g'ọ ha tsoo Chipfu.' ³⁷ O bukwarupho opfu ehu unu meru g'ọ gude; ehu ghuahaa Chipfu egu l'eka mu no. O pfua sụ: 'Gubedua ta abahukwa iya pho. ³⁸ L'ọo onye eyejeru mu eka bu Jioshuwa nwa Nunu be a-bahụ iya nu.' Sụ: 'Gbakwaa ya unme g'obu shihu iya ike; noo kele ọo yebedua e-du ndu Ízurẹlu g'ephe je alwuta alị ono nworu. ³⁹ A -bya l'unwegirima ke nshii, bu ndu ophu unu sụru l'aa-kpu le ndzu ono; mbụ unwegirima unu ndu ophu teke amaduru iphe, du ree; me iphe, du eji le teke ono; ndu k'ono bu ndu a-bahụ l'alị ono. O buru epebedua be mu a-nu alị obu; epe enworu iya g'ọ buru okiphe phe. ⁴⁰ A -bya l'unubedua; unu laphukwa azu; unu wukwaru shia ụzo echiegu lashia l'uzo Eze-enyimu Uswe-uswe.'

Aalwụ-gbu ndu Ízurelu

(Ọgú 14:39-45)

⁴¹ “Tọbudu iya bụ; unu yeeru mu ọnu sụ: ‘Anyi mesweakwaru Chipfu. Anyi e-jewarọ alwụa ọgu ọbu; mekọta iphemiphe, Chipfu, bụ Chileke anyi sụru g’anyi mee.’ Ọo ya bụ; unu tuko g’unu ha kwakọbe k’ije ọgu. Unu dobesụ l’abahụ l’alị úbvú úbvú ono dụ nphe.

⁴² “Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ mu: ‘Kakwaru phẹ g’ẹphe te ejekwa abahụ; ọphu ẹphe ejekwa alwụ ọgu; noo kele mu ta nọ-kubekwa unu. Unu -jee bẹ ndu ọhogu unu a-lwụkwa unu.’ ⁴³ Mu pfiaru iya unu; ọphu unu angaduru nchị; unu jịka eme iphe, Chipfu sụru g’unu mee; gude eku onwunu wụfu jeshia l’alị úbvú úbvú. ⁴⁴ Ndu Amọnu, bu l’alị úbvú úbvú ono wụfuta tsopfuru unu ọgu. Ẹphe vụpyabe unu g’ẹnwu; gbushia unu. Ẹphe chipfuru unu egbushi unu eshi lẹ Siye jasụ lẹ Homa. ⁴⁵ Unu lwaphuta azụ bya egude olu ẹkwa raku Chipfu; ọphu o yeduru ọnu yeru unu; ọ gbagbua ya lẹ nkuchi. ⁴⁶ Ọ bụru iya bụ l’unu adọru lẹ Kadeshi nọo ujiku, dụ igwerigwe.”

Aghaphe botorii l’echiegu

2 “Anyi dakọbe wụ-phu azụ l’echiegu; wuru shia ụzo Eze-enyimu Uswe-uswe, bụ iya bụ gẹ Chipfu sụru mu g’e mee ya. Anyi wụ-phekpọo nọo ọdu l’alị úbvú úbvú Siye l’ẹka ono.

² “A nọnyaa Chipfu sụ mu: ³ ‘Unu wụ-pheshitaakwaru l’alị úbvú úbvú-a. Iphe, unu e-me nta-a bẹ bụ g’unu shia ụzo isheli. ⁴ Waa iphe, ii-pfuru ndu Ízurelu baa: Nta-a bẹ unu abyakwa awughata ẹka ụnwunna unu, bụ oshilọkpa Iso bu; mbụ ndu bu l’alị Siye. Ẹphe a-nọdukwa atsụ unu ebvu; ọle-a; unu kwabekwaru onwunu ẹnya! ⁵ Unu ta akpakokwaru phẹ k’ọgu; noo kele ọ tọ dudu alị phẹ mẹ ẹka lanụ, mu a-nụ unu; m’o beta ọ bụru ntọkpa lanụ. Mu nọakwaru Iso alị úbvú úbvú Siye g’ọ bụru nkiya. ⁶ Unu gudekwa okpoga zuta phẹ nri, unu e-ri; unu egudek-waphọ okpoga zuta phẹ mini, unu a-ngụ.’

⁷ “Chipfu, bụ Chileke unu kebekwaru unu l’oma l’iphe, bụ ozi, unu gude ẹka unu jee. Ọ bụru yẹbedua letakotaru unu ẹnya l’ije, unu jekotaru l’echiegu-a, parụ ẹka apa-a. L’ime ụkporo apha labọ-a bẹ Chipfu, bụ Chileke nọ-kubekotakwaru unu; ọphu ọ dudu iphe, ụko iya dūjeru unu mẹ nanụ.

⁸ “Tọbudu iya bụ; anyi bya aghata ẹka ụnwunna anyi ono, bụ oshilọkpa Iso bu l’alị Siye. Anyi bya aji-chi ụzo nsuda Araba, bụ ụzo, shi mkpukpu Elatu; bya eshikwaphọ mkpukpu Ezinyonu-Geba. Anyi kwaseru ụzo echiegu Mówabu tųgbua. ⁹ Noo ya; Chipfu sụ mu: ‘Unu ta chọkwa ndu Mówabu opfu; ọphu unu akpakokwaru phẹ k’ọgu; kele ọ tọ dukwa alị phẹ mẹ ẹka lanụ, mu a-nụ unu; eshinu mu wowaru alị Aru nụ oshilọkpa Lotu g’ọ bụru nkephe.’”

¹⁰ Ndu shi buru l’ẹka ono bụ ndu Emu. Ẹphe bụ ndu ọkpehu dū; tẹme ẹphe dū igwerigwe. Ẹphe hachaephọ kpaphere kpaphere gẹ ndu Anaku. ¹¹ Ọ kwaphọ ẹgube ono, aasuje lẹ ndu Anaku bụ oshilọkpa Rafa; bụkwapho g’aasuje l’ẹphebedua bụ. Ndu Mówabu ekuje phẹ ndu Emu. ¹² Ọ bụru ndu Họru shi buru l’alị Siye; ọle oshilọkpa Iso chipfuru phẹ gbushia phẹ l’ẹka ono bya ebuchia ẹka ẹphe shi buru; ẹgube ono, ndu Ízurelu meru l’alị ono, Chipfu nuru phẹ g’ọ bụru nkephe ono.

¹³ “Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ: ‘Unu wụ-lihu je adaghaa nggele Zeredu ono.’ Anyi wụ-lihu je adaghaa nggele Zeredu ọbu. ¹⁴ A -gbẹ lẹ teke anyi gbeshiru lẹ Kadeshi-Baneya gbiriri jasụ teke anyi jeru je adaghaa nggele Zeredu ọbu bẹ bụ ụkporo apha l’apha iri l’esato. O rwutashia teke ono; ọgbo, shi sụru eje ọgu lẹ Ízurelu laẹbe-wa mpfulome, bụ iya bụ iphe, Chipfu riburu angụ lẹ ya e-me. ¹⁵ Kele Chipfu dabẹru phẹ ẹka; gbushikọta jasụ ẹphe chihu l’ọdu ụnwu Ízurelu.

¹⁶ “Tọbudu iya bụ; o be teke ndu sụru eje ọgu l’echilabọ ndu Ízurelu nwuhubebechaerupho; ¹⁷ Chipfu sụ mu: ¹⁸ ‘Ntanụ-a bẹ unu a-ghabu alị ndu Mówabu, bụ iya bụ Aru. ¹⁹ Ọle teke unu rwuru l’alị ndu Amọnu; unu ta chọkwa phẹ opfu; ọphu unu akpakokwaru phẹ k’ọgu; noo kele ọ tọ dudu alị, bụ kẹ ndu Amọnu, mu byaru anụ unu. Alị ọbu bẹ mu nwaru oshilọkpa Lotu g’ọ bụru nkephe.’

²⁰ “ ‘Ndu shi buru l’alị ono bụkwapho ndu aasuje l’ẹphe bụ oshilọkpa Rafa. Mbụ l’ọo ndu Rafa shi buru iya teke ndiche. Ndu Amọnu bụ ndu Zamuzumimu bẹ ẹphe ekuje phẹ. ²¹ Ẹphe bụ ndu ọkpehu shi dū shii; tẹme ẹphe shi

dụ l'ọtu; bụkwarupho ndu shi hagbaa kpaphere-kpaphere gę ndu Anaku. Obenu lę Chipfu mebyishiru phę l'iphu ndu Amọnu. Ndu Amọnu chifu phę buru l'ẹka ẹphe shi buru. ²² Ọ bụkwapho nno bụ gę Chipfu meru iya oshilọkpa Iso, shi buru l'alị Siye. O mebyishiru phę ndu Họru, shi buru l'ẹka ono. Oshilọkpa Iso chifu phę buru l'ẹka ẹphe shi buru gbiriri jasụ ntanụ-a. ²³ Ndu Ava, shi bugbaaru l'ụnwu mkpụkpu, nọru jasụ lę mkpụkpu Gaza bę ndu Kafuto, shikwapho l'alị Kafuto wufuta byaru bya emebyishia; chifu phę; buchia ẹka ẹphe shi buru.

**Ízurelu alwụ-kpe Sihonu,
bụ eze ndu Amọru**
(Ọgú 21:21-30)

²⁴ “Unu gbęshi je aghabua nsụda Anọnu. Unu lenu; mu woakwaru Sihonu onye Amọru, bụ eze Hęshibonu; yęe alị iya ye unu l'ẹka. Unu je awata phę achifu. Unu je akpakoru iya k'ọgu. ²⁵ Mu agbę ntanụ-a wata eme gę ndzụ unu wata agụ onyemonye, nọ lę mkpula akpaminigwe-a l'ophu; mbụ g'ẹphe tuko g'ẹphe ha wata aphụ kpaakpaakpa l'opfu ẹhu unu. Ẹphe a-nụma iphe, unu eme; meji etsukahụ phę; ẹphe awata ete kparikpari l'ẹka ndzụ unu agụ phę.”

²⁶ “Mu gbę l'echięgu Kedemotu zia ndu-ozu g'ẹphe je ezia Sihonu, bụ eze Hęshibonu ozi nchị-odoo; sụ iya: ²⁷ ‘Jiko g'anyi ghatanụ l'alị unu. Ọo ẹpho l'oma eze gbororo bę anyi e-tsoru. Anyi ta ahakwa gbororo ono; swia ụzo ọzo. ²⁸ Nri, anyi a-nọdu eri; waa mini, anyi a-nọdu angụ bę anyi a-zuje unu l'okpoga. Iphe, anyi arwọ unu kpoloko bụ g'anyi zọo ọkpa anyi l'alị unu ghata. ²⁹ Mbụ ẹgube ono, oshilọkpa Iso, bu l'alị Siye shi ereje iya anyi-a; ndu Mówabu, bu l'alị Aru shi erejekwa iya phọ anyi nno. Unu reje iya anyi nno gbiriri jasụ anyi aghaa ẹnyimu Jiọdanu bahụ l'alị, Chipfu, bụ Chileke anyi anyi anyi.’

³⁰ “Obenu lę Sihonu, bụ eze Hęshibonu jikaru g'anyi ta aghatashi. Noo kęle Chipfu, bụ Chileke unu meru g'ọ bụru onye ẹjo-ọkpoma waa g'ọ kpọ-chia obu; g'ee-shi g'ọ woru iya ye unu l'ẹka; bünü iya bụ iphe, o mewaru-a.

³¹ “Chipfu sụkwaru mu: ‘Lenu; mu wataakwaru eworu Sihonu; yęe alị iya ye unu l'ẹka. Unu watakwa iya alwụ-ta; k'ophu alị iya e-mechaa bụru okiphe unu.’ ³² Tọbudu iya bụ; Sihonu yęe ndu nkiya g'ẹphe ha wufuta byapfuta anyi ọgu lę Jiahazu. ³³ Chipfu, bụ Chileke anyi woru iya ye anyi l'ẹka; anyi lwụ-kpee ya; waa ụnwu iya; yęe ndu nkiya iya g'ẹphe ha. ³⁴ Anyi nata mkpụkpu lę mkpụkpu iya g'ọ ha teke ono; bya emebyishikọta iya l'ophu; un-woke; mę ụnwanyi; mę ụnwegirima. Ọphu ọ dudu mę onye lanụ, anyi haru g'ọ phodu. ³⁵ Iphe-edobe; mę iphe ọzo, anyi kwataru l'okwata lę mkpụkpu ono, anyi lwụ-kperu ono bę anyi gwetaru; ọ bụru k'anyi. ³⁶ A -gbę lę mkpụkpu Arowa, nọ l'oke nsụda Anọnu; mę lę mkpụkpu ono, nọ l'ime nsụda Anọnu ono je akpaa l'alị Giladu ta adudu mę mkpụkpu lanụ, ọkpehu nkephę nyiberu k'anyi; kęle Chipfu, bụ Chileke anyi tukuru iya g'ọ ha nükota anyi. ³⁷ Obenu l'alị ndu Amọnu; mę alị, nọ l'agụga nggele Jiaboku; mę lę mkpụkpu, nọgbaa l'úbvú úbvú bę unu gbangoru, bụ iphe, Chipfu, bụ Chileke anyi sụru g'anyi mee.”

**Ízurelu alwụ-kpe Ọgu,
bụ eze ndu Beshanu**
(Ọgú 21:31-35)

3 “Tọbudu iya bụ; anyi gbę teke ono gha iphu l'ụzo Beshanu. Ọgu, bụ eze ndu Beshanu; yęe ndu alị iya wufuta; byapfuta anyi ọgu lę mkpụkpu Edereyi. ² Chipfu sụ mu: ‘Unu ta atsukwa iya ebvu; kęle mu woakwaru iya; yęe ndu alị iya; waa alị iya l'ophu ye unu l'ẹka. Unu mekwaa phę iphe, unu meru Sihonu, bụ eze ndu Amọru, bu lę Hęshibonu.’

³ “Noo ya; Chipfu, bụ Chileke anyi woru Ọgu, bụ eze ndu Beshanu; yęe ndu alị iya l'ophu ye anyi l'ẹka. Anyi gbushiaha phę; lwụa phę gbiriri jasụ ọphu ọ duedu onye phodukwaduru nụ. ⁴ Anyi nata mkpụkpu iya g'ọ ha teke ono; ọphu ọ dudu mę mkpụkpu lanụ, l'ime ụkporo mkpụkpu ẹto, o nweru, anyi nataphodoru; mbụ alị Agọbu l'ophu, bụ iya bụ alị-eze Ọgu, nọ l'alị Beshanu. ⁵ Mkpụkpu ono g'ọ ha b'e gude igbulọ kpụ-phękọta mgburugburu; tẹme a kpụkotakwapho igbulọ ọbu; ọ hakọta ephekerephe ephekerephe; bya eyekọta mgbo-ígwẹ l'ọnu-abata iya; tuchikọta iya atuchi. Tẹme ọ dukwarupho mkpụkpu lę mkpụkpu ọzo, dụ igwerigwe, a kpuduru igbulọ, anyi lwutacharu ye iya. ⁶ Anyi tuko mkpụkpu ono g'ẹphe ha mebyishikọta; ẹgube anyi meru kę Sihonu,

bụ eze ndu Hēshibonu; mbụ tūko unwoke; mē ụnwanyi; mē ụnwegirima mkpụkpu ono mebyishikōta. ⁷ Iphe-edobe phē; mē iphe, ēphe nweru enweru bē anyi kwatarū l'ōkwata; g'ọ bụru k'anyi.

⁸ “Ọ bụru teke ono bē anyi natarū ndu eze ndu Amọru ono ēphenebo alị, nọ l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jíódanu; a -gbē lē nsụda Anọnu jasū l'úbvú Hamọnu. ⁹ Úbvú Hamọnu bē ndu Sayídonu ekuje Siriyọnu; ndu Amọru nọdu ekuje iya Seniru. ¹⁰ Anyi natakotaru mkpụkpu lē mkpụkpu, nọkota lē baswaa uswe iya ono l'ophu; waa alị Giladu l'ophu; mēkwapho alị Beshanu g'ọ ha; jasū lē mkpụkpu Saleka; yēe Edereyi, tūkokwapho yíru l'alị Beshanu; ẹka Ọgu bụ ishi.

¹¹ “Ọo Ọgu, bụ eze ndu Beshanu bē shi phọdu nū l'oshilọkpa Rafa. Mbụ l'iphe, ọozeje azēe bụ l'ígwè bē e meru iya. Ogologo iphe-azēe ọbu dū nkwo-ẹka tete. Uswekete iya dū nkwo-ẹka ẹno; mbụ nkwo-ẹka mmanụ. Iphe-azēe ya ọbu dūkwá lē mkpụkpu Raba, dū l'alị ndu Amọnu byasū ntanụ-a.”

Aawēshi alị ono

(Ógú 32:1-42)

¹² “Anyi lwytachaepfo alị ono; mu woru ụzo isheli mkpụkpu Arowa, bụ ọphu dū l'aguga nsụda Anọnu; waa nkeru-ẹbo alị úbvú úbvú Giladu mē mkpụkpu, dūkota iya nū; nū oshilọkpa Rúbenu; waa oshilọkpa Gadu. ¹³ Mu bya ekee ọkpa-ipfu Manásē ẹbo bya eworu alị Giladu ibiya ọphu ghuduru nū phọ; waa alị Beshanu l'ophu; ẹka shikōta bụru alị-eze Ọgu; woru nū oke lanū l'ụzo labọ ndu Manásē ono.”

Alị Agọbu l'ophu, nọ l'alị Beshanu bē aza alị oshilọkpa Rafa. ¹⁴ Ọ bụru Jiayi, bụ oshilọkpa Manásē wotakotaru alị Agọbu ono l'ophu; jasūchaa l'oke ēphe lē ndu Geshu; waa ndu Maka. E woru ẹpha iya gụa alị ono; k'ọphu bụ l'a -gbē teke ono byasū ntanụ-a bē a watarū eku uswe ẹka ono Havọtu-Jiayi.

¹⁵ “Mu woru alị Giladu nū Makiya. ¹⁶ A bya abya l'ụnwu Rúbenu; yēe ụnwu Gadu; ọ bụru ẹka mu nūru phē bụ a -gbē l'alị Giladu tūgbua jee jasū lē nsụda nggele Anọnu. Ọ bụru echilabọ nsụda ono bē oke iya kparū. Tēme mu nūkwá phē phọ alị ọphu shi l'ẹka ono nọo jasū lē nggele Jiabọku, bụ iya bụ ẹka alị ndu Amọnu kparū. ¹⁷ Mu nūkwá phē phọ nsụda Jíódanu, gbē l'eze-ẹnyimu Gálili nọo jasū l'eze-ẹnyimu nsụda Araba, bụ iya bụ Eze-ẹnyimu Únú, nọ l'ụzo ẹnyanwu-awawa úbvú úbvú Pisiga. Ọ bụru l'enyimu Jíódanu bē oke iya kparū.

¹⁸ “Mu tūaru iya unu l'ekemu teke ono sụ: ‘Chipfu, bụ Chileke unu nūakwaru unu alị-a g'ọ bụru k'unu. G'unwoke unu ndu ike dū l'ọgu kwakwaa onwophē k'ọgu; vuru unwune unu ndu Ízurelu ụzo daa ẹnyimu Jíódanu. ¹⁹ Ọle g'unyomu unu; yēe ụnwegirima unu; mēkpoo iphe-edobe unu nọdukwa lē mkpụkpu ono, mu nūru unu ono. Lē mu makwarū-a l'unu nwenūkaru iphe-edobe. ²⁰ Unu tsokwaru phē je ọgu gbiriri jasū teke Chipfu e-mefūa g'unwune unu ono nọpyabe g'o meru g'unubēdua nọpyabe-a; mbụ m'ẹphe nata alị nkephē, bụ alị ono, Chipfu abya phē anūnu l'azū ẹnyimu Jíódanu azū iya ọphuu. Ọ -nwūchaepfo nno; ndu nọnu alaphushiwarọ azū l'oke alị ọphu mu nūru phē ono.’

²¹ “Mu bya akaru Jioshuwa teke ono sụ iya: ‘Nta bē i gudewaa ẹnya ngu ẹbo ẹbo hūma iphe, Chipfu, bụ Chileke unu meru ndu eze labọ-a. Ọ kwaphọ ẹgube ono bụ gē Chipfu e-me alị-eze ọphu nọkota l'azū-ẹnyimu azū iya ọphu unu eje phọ. ²² Unu ta tsukwa phē ebvu; kēle ọ kwa Chipfu, bụ Chileke unu l'onwiya a-lwū-chiru unu ọgu ọbu.’”

Aadabuta Mósisu g'ọ tọ ghatashị ẹnyimu Jíódanu

²³ “Ọ bụru teke ono bē mu rwọru Chipfu sụ: ²⁴ ‘Gùbe Nnajiuphu, bụ Chipfu; nta-a bē i watararū egoshi mūbe onye-ozí ngu g'i habe shii; yēe ọkpukpu-ike ngu. ?Bụ agwa, dū ịdu-agma, nọ l'eliphe-a; ọzoo l'imigwe sūru eme iphe, parū ẹka iimegbabē-a? ²⁵ Hanaa mu jiko gē mu daghaa ẹnyimu-a je ahūma ẹguru alị ono, nọ l'azū ẹnyimu Jíódanu azū iya ọphuu ono; mbụ ẹguru alị úbvú úbvú ono; waa úbvú úbvú Lébanọnu ono!’

²⁶ “Obenu l'ọo opfu ẹhu unu bē Chipfu gude tukoshi mu oke ẹhu-eghu iya; ọphu o kwedu ngabēru mu nchị. Chipfu gbenu sụ mu: ‘Be pfuēkwa iya ọzo! Ta rwọkwa mu iphe ono, ịirwo mu ono! ²⁷ Nyihukwa úbvú Pisiga; lee ẹnya l'ụzo ẹnyanwu-arịba; lee l'ụzo isheli; lee l'ụzo ndọhali; waa l'ụzo ẹnyanwu-awawa. Nọdu l'ẹka ono lee ẹnya l'alị ono; kēle ị tịi dakwa ẹnyimu Jíódanu-a alufu azū iya ọphuu. ²⁸ Ọo g'i zia Jioshuwa iphe, oo-me; l'i mee g'obu

shihu iya ike; g'o to te etete; kele ọo yẹbedua bụ onye e-du ndu-a g'ẹphe lufu azu iya ọphuu je enworu alị ono, ji-huma ono.'

²⁹ "Ọ bụru iya bụ; anyi dọshia lẹ nsuda ono, nọ-kube mkpukpu Betu-Peyo."

Mosisu epfu gę ndu Ízurelu meje iphe, a tųru l'ekemu

4 "Unubę unwu Ízurelu; unu ngabękwa nchị gę mu zia unu iphe, Chipfu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; yęe iphe, ọ sųru g'e meje. Unu mekwaa ekemu-a g'unu anọdu ndzų; je alwųta alị ono nworu; mbų alị ono, Chipfu, bų Chileke nna unu phę abya unu anųnu ono. ² Unu te eyekwakwa iphe, l'opfu-a, mu epfuru unu-a; ọphu unu ahabọtakwa iya iphe; k'ọphu unu a-nọdu eme ekemu Chipfu, bų Chileke unu, bų ekemu ono, mu atųru unu ono. ³ Unu gudewaa ęnya unu hųma iphe, Chipfu meru l'opfu ęhu agwa Balų-Peyo. Chipfu, bų Chileke unu meru iphe, bų ndu shi l'ime unu tsoru agwa, bų Balų-Peyo; ęphe bųkotaru mkpurupyata. ⁴ Obenu lę g'unu ha, bų ndu nọshiru ike l'ime Chipfu, bų Chileke unu bę nọ ndzų rwua ntanų-a.

⁵ "Unu lekwa; mu ziakwaru unu iphe, Chipfu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; bya ezia unu iphe, ọ sųru g'e meje, bų iphe, Chipfu, bų Chileke mu sųru gę mu zia unu; k'ọphu unu a-wata iya ememe mę unu laępho l'alị ono, unu eje alwųta ono. ⁶ Unu dobekwa ekemu ono; meje iya ememe; kele ọo ya bų mmamiphe unu; bya abųru iya bų l'iphe edoje unu ęnya l'iphu ndiphe, bų ndu e-mechaa nųma iphemiphe ono, Chipfu tọru ọkpa iya ono; pfuahaa sų: 'Ọkpobe-opfu bų l'ọha-a, parų ęka-a bųkwa ọha, maru iphe; bya abųru ọha, iphe edoje ęnya!'

⁷ "Mbų-a; ?dęnu ọhozo, ha shii, agwa phę nọ-kube ntse ọkpobe anọ-kube gę Chipfu, bų Chileke anyi anọ-kubeje anyi mę anyi raku iya-a? ⁸ Tọo; ?dęnu ọhozo, habaa shii, nweru ekemu, pfųru ọto gę ndu ọwa-a, mu atųshiru unu ntanų-a? ⁹ Ọo ępho g'unu kwabęru onwunu ęnya; unu anwųberu ndzų unu ọkpobe ęnya; a -nọnya unu zọha iphe, unu gude ęnya unu hųma; mbų g'ọ tọ lufu unu alufu l'ọkpoma jeye g'unu a-nọ-beru ndzų. Ọ chĩa g'unu zia ya unwu unu; unu ezia ya unwu nwanwa unu phę. ¹⁰ Unu nyatakwa mbọku ono, unu pfųru l'atatiphu Chipfu, bų Chileke unu l'úbvú Horebu ono; mbų mbọku ono, ọ sųru mu: 'Kukọbe ndu Ízurelu g'ẹphe dzukọbe l'atatiphu mu; g'ẹphe nųma olu mu; k'ọphu ęphe a-nwųta g'ẹphe e-shije akwabę mu ùbvù; jasų g'ẹphe a-nọ-beru l'alị ono; tęme ęphe ezikwaa ya phọ unwu phę.'

¹¹ "Ọ bụru iya bụ; unu kpịritaru ntse bya apfuru lę mgboru ọkpa úbvú ono; ọku, enwu phoophoophoo l'eli úbvú ono nọdu ebulihuje erwu echilabọ imigwe. Ękameka gbakọta ọchii; urwukpu nọdu akpų kę tųtuutuu; ękameka gbahųkota kę tsųkiribaa. ¹² Chipfu gbę l'ọku ono epfu anų unu. Unu nọdu anų olu-opfu; obenu l'unu ta ahųmaduru onye epfu iya nų. Ọ bųepho olu-opfu kpoloko bę unu nųmaru. ¹³ O mee g'unu maru ọgbandzu iya, ọ sųru g'unu dobe, bų iya bų ekemu iri ono. O wokwaru iya phọ deeru unu lę mkpuma labọ, dų bachịbachi. ¹⁴ Chipfu bya akaru mu teke ono sų mu gę mu zia unu iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; yęe iphe, ọ sųru g'e meje; k'ọphu unu a-nọdu eme iya l'alị ono, unu adagha eje enweru ono."

Eebuchi abarų agwa ęja

¹⁵ "Ọo ya bų lę-a; eshinu ọ dųdu ųbugba iphe, unu hųmaru mbọku ono, Chipfu gbę l'ọku pfuru yeru unu l'úbvú Horebu ono; unu kwabękwaru onwunu ęnya ọkpobe akwabę; ¹⁶ a nọnya; unu pyja ntękpe; gude merwua onwunu; pyja ya; o yee iphe, oo-ye; ọphu l'o yeru nwoke; ọzoo nwanyị. ¹⁷ Ọzoo l'o yeru ųdu anų ọphu oo-ye l'eliphe-a; ọzoo l'o yeru ęnu, ephe lę phęrephere; ¹⁸ ọzoo l'o yeru iphe, akpų wuruwuru l'alị; ọzoo ęma, bu lę mi-ni. ¹⁹ Mbų-a; unu kwabękwa ęnya; a -nọnya; unu jeshia apali ęnya imeli bya ahųma ęnyanwu; ọzoo ọnwa; ọzoo kpokpode; mbųkpoo iphemiphe, nọkota l'akpaminigwe; ọ gųahaa unu ęgu k'abarų ęja; unu wata phę ejeru ozi; mbų iphemiphe ono, Chipfu, bų Chileke unu meru; keshigbaaru ndiphe, nọkota lę mkpula akpaminigwe-a l'ophu. ²⁰ Obenu l'unubędua bę Chipfu lọfutaru l'ọ-ta-pfųpfupfu ọku, ekeje mkpųrukpu-ígwè; mbų l'o dufutaru unu l'alị Ijiputu g'unu bųru iya ndu o ketarų l'oke; g'unu bųnu iya-a ntanų-a. ²¹ Tęmanukwapho; mbędua bę Chipfu tukoshiakwaru ęhu-ęghu iya l'opfu ęhu unu; bya eribua ya l'angų lę mu ta adaghatadu ęnyimu Jịọdanu; ọphu mu abahųdu l'ęguru alị ono, Chipfu, bų Chileke unu nųru unu g'ọ bųru okiphe unu ono; ²² lę mu nwųhufutaje l'alị ęka-a; l'ọ tọ dųdu iphe, e-me gę mu daghata ęnyimu Jịọdanu. L'ọo unubędua a-daghata iya je

enworu ẹguru alì ono. ²³ Unu kwabẹkwa ẹnya g'unu ta azọha ọgbandzu Chipfu, bụ Chileke unu meru; unu l'iya gbaa. G'ọ tọ dọkwa iphe ono, Chipfu, bụ Chileke unu sọru g'unu ta abashịru ẹja ono, unu a-kpụ; ọzoo pyia ntẹkpe, yeru iya nụ. ²⁴ Noo kẹle Chipfu, bụ Chileke unu bụkwa ọku, ekepyashije iphe, ọ hụmaru; bya aburu Chileke, te ekwedu g'e koo ya ọkpa l'ishi.

²⁵ “Ọ -buru l'unu buchaaru l'alì ono; nọo ọdu; k'ọphu unu nwụshichawaru ụnwegirima; bya enwechawaru ụnwu nwanwa; bya agbẹ teke ono mebyishiaha onwunu; mbụ je emeta ntẹkpe g'unu emehabe iya; ọ dụ; shi nno mee ẹjo-iphe l'iphe Chipfu, bụ Chileke unu bya akpatsu iya ẹhu-eghu; ²⁶ mbụ lẹ mu ekukwa igwe l'alì oku; g'ẹphe bya agbaa unu ekebe ntanụ-a l'unu ta adọkwa g'unu a-nọ-beru; unu alakọta l'iyi l'alì ono, unu abya ada ẹnyimu Jìọdanu ẹje enworu ono. Unu te ebukwaru iya nọo ọdu; l'e mewaa unu; unu echihu. ²⁷ Ọzo bụ lẹ Chipfu a-chikashi unu g'unu dzuru ọhamoha; l'ọ bụru nwa ndu habe nwahabe l'a-wafu l'ọhamoha ono, Chipfu a-chiru unu laa ono. ²⁸ Ẹka ono bẹ unu a-baru agwa, nemadzụ gude ẹka mee ẹja; mbụ iphe, bụ mkpuma; yẹ mkpukuruku oshi bẹ ọ bụ. Iphe, ta aphudu ụzo; ọphu ọonudu iphe lẹ nchi; ọphu oorijedu nri; tẹme ọphu ọonudu ishishi iphe. ²⁹ Ọle unu -nọdu l'ẹka ono chọo Chipfu, bụ Chileke unu bẹ unu a-chotakwa iya-a; m'ọ bụru l'unu gude obu unu g'ọ ha; mẹ ndzụ unu g'ọ ha gude chọo ya. ³⁰ Teke unu jeahaaru iphe-ẹhuka ono; mbụ teke iphemiphe-a nwukotaru kpua unu bẹ o -be l'ikpazụ iya bẹ unu a-dakọbe woru iphu ghaaru Chipfu, bụ Chileke unu; bya emeahaa opfu iya. ³¹ Eshinu Chipfu, bụ Chileke unu bụ Chileke, aphuje obu-imemini; bẹ ọ tọo jikakwa unu; ọphu oomebyishikwa unu; ọphu ọzohakwa ọgbandzu ono, yẹle nna unu oche phẹ gbaru ono, bụ ọphu o riru angụ yeru phẹ.”

Abubu, Chipfu bụ Chileke

³² “Mbụ-a; unu gbẹeshikwa nta-a kpaa ishi iphe, meru lẹ teke k'azụ; tẹme a nwua unu; mbụ e -shi teke Chileke meru nemadzụ lẹ mgboko. Unu kpaeshikwa ishi jeye l'ẹka imigwe beru; alì beru; g'unu maeshikwaru mẹ iphe, paberu ẹka ẹgube-a mejewaru; ọzoo l'a nūmajewaru ẹtu iya. ³³ ?Ọ duru ndu ọzo, nūmajewaru ẹka Chileke gbẹ l'ọku epfu opfu; g'unu nūmaru-a; mechaa nọdu ndzụ? ³⁴ Tọo ?ọ duru agwa, tujeru ama anafutaru onwiya ọha, nọ l'ẹka ndu ọhozo? Mbụ-a gude ọhutama; waa iphe-ọhumalenya; waa iphe, dụ biribiri; waa ọgu; gude ike mẹ agburẹhu iya; yẹ oke n-yemebvu; ẹgube ono, Chipfu, bụ Chileke unu meru unu l'alì ndu Ijiputu; unu gude ẹnya unu hụma ono? ³⁵ E goshiru unu iphe ono; k'ọphu unu a-maru l'ọo Chipfu bụ Chileke; l'ọ tọ duedu Chileke ọzo, dụ nụ. ³⁶ Ọ gbẹ l'imigwe mee g'unu nūma olu iya; shi nno lọo unu ẹka lẹ nchi. O goshi unu ọ-ta-pfupfupu ọku iya l'eliphe; unu nūma olu-opfu, ọ gbẹ l'ime ọku ono epfu. ³⁷ Ọo kẹle o yeru nna unu oche phẹ obu; họt a oshilokpa phẹ; meru g'ọ gude yẹbedua l'onwiya gude ọkpukpu-ike iya dufuta unu l'alì Ijiputu; ³⁸ bya achifuru unu ọhozo, kagbaa unu shii; ka unu ọkpehu; bya edubata unu l'alì phẹ ono; woru iya nụ unu g'ọ bụru okiphe unu, bụnu iya bụ g'ọ dụ ntanụ-a. ³⁹ Ọo ya bụ l'iphe, unu a-maru ntanụ-a; l'ọ dọkwapho unu l'ọkpoma bụ l'ọo Chipfu bụ Chileke l'imigwe ọphu nọ ephekerephe; bya aburu iya l'eli alì ọphu nọ iya lẹ mkpula; l'ọ tọ duedu Chileke ọzo. ⁴⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; unu tsojekwa iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; unu emejekwapho ekemu ya ono, bụ ekemu, mu aturu unu ntanụ-a. Ọo ya bụ g'iphe aduru unu lẹ ree; duru ụnwu unu m'unu nọchaa laa; waa k'ọphu ndzụ unu a-dụ ogologo l'alì ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anunu g'ọ bụru k'unu jasụ l'ọjejeje ono.”

Mkpukpu, onye gburu nemadzụ

a-nọduje ezeru ndzụ

(Ọgú 35:9-34; Dit 19:1-13; Jios 20:1-9)

⁴¹ Ọo ya bụ; Mosisu kpafu mkpukpu ẹto dobe iche l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jìọdanu; ⁴² ẹka onye gburu nemadzụ ibiya; ẹbe o lekebeduru ẹnya; a-gbajeru laa; m'ọ bụdu l'onye ono dọjehawaru onye obu ashị. G'onye dụ nno gbaru laa lẹ mkpukpu lanu l'ime mkpukpu ẹto ono je anọdu; zeeru ndzụ iya. ⁴³ Ẹpha mkpukpu ono bụ; Beza, nọ l'echiegu, dabyiru baswaa. Ono bụ ẹka oshilokpa Rúbenu a-gbajeru laa. Mkpukpu ọzo bụru Ramatu,

nọ l'alì Giladu; bụ ẹka oshilọkpa Gadu a-gbajẹru laa. Ọzo bụru Golanu; nọ l'alì Beshanu, bụ iya bụ ẹka oshilọkpa Manáse a-gbajẹru laa.

Mósisu eme g'ekemu doo ẹnya

⁴⁴ Ọwaa bụ ekemu, Mósisu tọru doberu ndu Ízurelu. ⁴⁵ Ọwaa bụru iphe, Chipfu tọru l'ekemu; bya aburu iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; waa iphe, ọ sọru g'e meje; mbụ iphe Mósisu pfushikọtaru nụ ụnwu Ízurelu g'ẹphe shichaa l'alì Ijiputu wụfuta; ⁴⁶ mbụ teke ẹphe nọ lẹ nsụda, nọ lẹ mgboru mkpụkpu Bẹtu-Peyọ, l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jiọdanu; l'alì Sihonu, eze ndu Amọru, bụ onye shi buru lẹ mkpụkpu Hẹshibonu, bụ onye ono, Mósisu ye lẹ ndu Ízurelu lwu-gburu g'ẹphe shi l'alì Ijiputu wụfuta ono. ⁴⁷ Ẹphe nworu alì Sihonu ono; yee alì Ogu, bụ eze ndu Beshanu. Ndu eze labọ ono bụ ndu eze ndu Amọru, shi buru l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jiọdanu. ⁴⁸ Alì ono gbẹ lẹ mkpụkpu Arowa, nọ l'agụga nsụda nggele Anonu; rwua úbvú Siriyonu, bụ iya bụ úbvú Hamonu. ⁴⁹ Nsụda Araba l'ophu l'ụzo ẹnyanwu-awawa Jiọdanu; gbiriri jasụ l'eze-ẹnyimu nsụda Araba; mbụ gbazeta l'úbvú Pisiga tọko yikotaru iya.

Ekemu iri

(Awụ 20:1-17)

5 Tọbodu iya bụ; Mósisu bya ekukọbe ndu Ízurelu g'ẹphe ha bya asụ phẹ-a: "Unubẹ ndu Ízurelu; unu nụ-makwa iphe, Chipfu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; yee iphe, ọ sọru g'e meje, mu epfu eye unu lẹ nchị ntanụ-a. Unu nwua ya ọnwu-ẹkwo; unu edobe iya edobe; eme iya ememe. ² Chipfu, bụ Chileke anyi bẹ mekwaru; anyi l'iya gbaa ndzụ l'úbvú Horebu. ³ Ọ tọ bụkwa nna anyi oche phẹ bẹ ẹphe lẹ Chipfu gbaru ndzụ ọbu; ọ kwa anyịbedua; mbụ g'anyi hakọta, bụ ndu nọ ndzụ l'ẹka-a ntanụ-a. ⁴ Chipfu gbẹkwa l'ime ọku pfuru opfu nụ unu l'iphu l'iphu l'eli úbvú. ⁵ Teke ono bẹ mu pfuru lẹ mgbaka unu lẹ Chipfu; epfuru unu iphe, Chipfu pfuru; noo kele ndzụ ọku ono agụ unu; ọphu unu enyihuduru úbvú ono. Iphe, o pfuru bụ:

⁶ "Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu, bụ Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alì Ijiputu; mbụ l'alì ẹka ono, unu shi bụru ohu ono.

⁷ "Ta adụkwa iphe ọzo, ii-bajẹru ẹja; gbahaa mbẹdua.

⁸ "G'ọ tọ dụkwa ntẹkpe, ii-metajẹ dobe; mbụ iphe, dụkpoo g'iphe, dụ l'imigwe l'ephekerephe; ọzoo iphe, nọ l'eli alì lẹ mkpula igwe; ọzoo iphe, bu lẹ mini-ime alì. ⁹ Ta abajekwaru phẹ ẹja; ọphu i jekwaru phẹ ozi; kele mbẹdua, bụ Chipfu; bya aburu Chileke ngu bụkwa Chileke, l'ekoje okophoo. Mu ahụjekwa ndu kporu mu ashì ahùhù k'ẹjo-iphe, ẹphe meru mu; hùchaa mẹ ụnwu phẹ; hùrwuchaa ya ọgbo k'ẹto mẹ k'eno. ¹⁰ Mu nọdu aphụ-jekwanu obu-imemini l'ẹhu ụnu-kuru-unu ndu yeru mu obu bya edobe ekemu mu.

¹¹ "Te ekujekwa ẹpha Chipfu, bụ Chileke ngu kẹ mmanụ; kele onye eku ẹpha Chipfu kẹ mmanụ bẹ ọ tọo hakwa g'ọ tọ nma iya ikpe.

¹² "Dobekwa eswe-atụta-unme nsọ, bụ iya bụ iphe, Chipfu, bụ Chileke ngu sọru g'i meje. ¹³ Ọo ujiku ishii bẹ ii-seje akanya; jekọta ozi ngu g'ọ ha. ¹⁴ Obenu l'abalì k'ẹsaa bụ eswe-atụta-unme kẹ Chipfu, bụ Chileke ngu. G'ọ tọ dụkwa ozi, ii-je mbọku ono. Te ejekwa ozi; ọphu nwa ngu nwoke ejekwa; ọphu nwa ngu nwanyị ejekwa; ọphu onye nwoke, i gbaru ohu ejekwa; ọphu onye nwanyị, i gbaru ohu ejekwa; ọphu oke-eswi ngu ejekwa; ọphu nkapfụ-igara ngu ejekwa; ọphu ọ dụkwa iphe-edobe ngu ọphu e-je nụ; ọphu onye byaru abyabya, nọ l'ibe ngu ejekwa; g'onye nwoke, i gbaru ohu; yee onye nwanyị, i gbaru ohu tụtakwa unme g'ituta. ¹⁵ Teme; nyatakwa l'i shi bụru ohu l'alì Ijiputu; l'ọo Chipfu, bụ Chileke ngu gude ike; mẹ agburehu iya dufuta ngu l'ẹka ono. Noo g'ọ gude Chipfu, bụ Chileke ngu nọdu aturu ngu iya l'ekemu sụ g'i tụtajekwa unme l'eswe-atụta-unme.

¹⁶ "Kwabekwa nna ngu yee ne ngu úbvù, bụ iya bụ iphe ono, Chipfu, bụ Chileke ngu sọru g'i meje ono-a; k'ọphu ii-nọriberu ndzụ; mẹ k'ọphu iphe a-duru ngu lẹ ree l'alì ono, Chipfu, bụ Chileke ngu abya ngu anunu ono.

¹⁷ "Te egbukwa ọchi.

¹⁸ "Ọphu i rijekwa ogori.

¹⁹ “Ọphu i zijekwa iphuru.

²⁰ “Ọphu i gbajekwa nwibe ngu ekebe ntuphu-ire.

²¹ “Ọphu nyee nwibe ngu agujekwa ngu. Ọphu ọlo nwibe ngu; ọzoo alì iya; ọzoo ndu ọ gbaru ohu; ọzoo oke-eswi iya; ọzoo nkafu-igara iya; ọzoo iphe, bukpuo iphe, nwibe ngu nweru enweru adujekwa ngu g'a sù l'ọo ngu nwe iya.’

²² “Ono bu opfu, Chipfu gbẹ l'ime ọku raa arara ye unu lẹ nchì l'eli úbvú l'ẹka unu dzuru edzudzu. Mbù l'úbvú ono, urwukpu yẹ ọchii sọyaberu ono. Ọ tọ dudu iphe ọzo, o yekọberu iya. O woru iya dee l'eli mkpuma labọ, dù bachibachi nù mu ono.”

Ndzụ agụ ndu Ízurelu

I'úbvú Sayinayi

(Awụ 20:18-21)

²³ “Tọbudu iya bu; o be g'unu nùmaru olu ono, gbẹ l'ime ọchii epfu anụ unu ono; kẹle ọku ono bu l'eli úbvú ono bẹ ootsu; iphe, bukpuo ndu-ishi l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu unu; yẹ ndu bu ọgerenya unu wụ-pfuta mu. ²⁴ Unu bya asụ mu: ‘Nta bẹ Chipfu, bu Chileke anyi goshiwaru anyi akpabiri iya; waa g'ọ habe shii. Teme anyi nùmak-wapho olu-opfu iya, ọ gbẹ l'ime ọku ono epfu. Ntanu-a bẹ anyi hùmawaru lẹ Chileke pfuru opfu yeru nemadzụ; ọ nọduele-a ndzụ. ²⁵ Ọle nta-a; ?bu g'anyi nwushihu tọ? Kẹle ejo ọku-a l'e-kegbushikwa anyi; mbù l'anyi -nùmabaa olu Chipfu, bu Chileke anyi ọzobaa bẹ anyi a-nwuhukwa. ²⁶ Noo kẹle ọ tọ dudu nemadzụ mmanụ nù-majewaru ẹka Chileke, dzụ ndzụ; gbẹ l'ọku epfu opfu; g'anyi nùmaru iya-a; mechaa dzuru ndzụ-a.’ ²⁷ Unu sù mu gẹ mu jekubechia Chipfu, bu Chileke anyi ntse; je anụmakota iphemiphe, oopfu. E -mechaa; mu abyawarọ bya akọoru unu iphe, Chipfu, bu Chileke anyi pfuru. L'unu angabẹ-a nchì; mee iphe, o pfuru.

²⁸ “Tọbudu iya bu; Chipfu bya anuma iphe, unu epfu teke ono, unu epfu eyeru mu ono; bya asụ mu: ‘Mu nù-makotaru iphe, ndu ono pfuru ngu. Iphemiphe, ephe pfuru dukwa ree. ²⁹ Ọme l'ọo kẹ g'obu phẹ dọwaro g'ọ dọ-a je asuru; mbù g'ephe tsuje mu ebvu; dobe iphemiphe, mu turu l'ekemu; mẹ iphe adukwaru phẹ lẹ ree; yẹ ụnwu phẹ jasụ l'ojejoje! ³⁰ Tugbua; je asụ phẹ g'ephe laphuchawarọ azụ l'ulo-ekwa phẹ. ³¹ Ọle gẹ gubedua nọ-kubekwa mu l'ẹka-a; k'ọphu mu a-kọru ngu iphemiphe, mu turu l'ekemu; yẹ iphe, mu tọru ọkpa iya sù g'e tsoje; yẹ iphe, mu sùru g'e meje; bu iphe, ii-zi phẹ g'ephe meje l'alì ono, mu abya phẹ anụ g'ephe nworu ono.’

³² “Ọo ya bu; unu kwabekwa ẹnya; meje iphe, Chipfu, bu Chileke unu sùru g'unu meje. Unu ta ahakwa iya; meahaa iphe ọzo. ³³ Unu tọkojekwa ọzo ono shije; mbù ọzo ono, Chipfu, bu Chileke unu sùru g'unu shije ono; k'ọphu unu a-nọdu ndzụ; waa k'ọphu iphe aduru unu lẹ ree; wafu k'ọphu unu a-karọ nka l'alì ono, unu e-nworu ono.”

Iphe, a tų-doru ekemu ọbu

6 “Ọwaa bugbaa iphe, Chipfu tųru l'ekemu; waa iphe, ọ tọru ọkpa iya sù g'e tsoje; waa iphe, ọ sùru g'e meje, bu ọphu Chipfu, bu Chileke unu sùru gẹ mu zia unu g'unu meje l'alì ono, unu adagha ẹnyimu Jìọdanu eje enworu ono; ² mbù k'ọphu unubedua; mẹ ụnwu unu; mẹ ụnwu nwanwa unu a-nọ atụ Chipfu, bu Chileke unu ebvu; emeje iphe, ọ tọru ọkpa iya sù g'e tsoje; waa iphe, ọ tųru l'ekemu, bu iphe, mu epfuru unu g'unu meje jasụ g'unu a-nọ-beru; k'ọphu unu a-ka nka. ³ Unubẹ ndu Ízurelu; unu ngabẹ nchì. Unu letakwa ẹnya mee iphemiphe ono; k'ọphu iphe a-duru unu lẹ ree; teme unu ajaa àjàjà ka l'ọtu l'alì ono, bu alì, mini ẹra-eswi yẹ manụ-ẹnwu asọ gẹ mini ono, bu iya bu iphe, Chipfu, bu Chileke nna unu phẹ kweru unu ukwe iya.

⁴ “Unubẹ ndu Ízurelu; unu nùmakwa iya: Chipfu, bu Chileke anyi bukwa Chileke lanu bẹ ọ bu. ⁵ Ọo ya bu g'unu gude obu unu g'ọ ha; yẹ ndzụ unu g'ọ ha; waa ike unu g'ọ ha ye Chipfu, bu Chileke unu obu. ⁶ G'ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a bukwaru unu eburu l'ọkpoma. ⁷ Unu zijekwa iya ụnwegirima unu ọkpobe ezizi. Unu egude iya abọ l'uja mẹ unu nọdu anọ l'oma ọlo unu; mẹ teke unu eje ije lẹ gbororo; mẹ teke unu zẹ azẹ; mękpoo teke unu pfuru apfuru. ⁸ Unu gbajeru iya l'ẹka g'ọ buri iphe-ọhubama; unu epfubeje iya l'onu-iphu; k'ọphu unu a-nyatajẹ iya. ⁹ Unu dee ya edede l'ọkpa mgbo ọlo unu; wafu l'oguzo ibe unu.

¹⁰ “K’ophu bu lẹ-a; teke Chipfu, bu Chileke unu dubataerupho unu l’alì ono, o riru angu lẹ ya a-nu nna unu oche phe, bu Ébirihamu; waa Áyizaku; waa Jiékòpu ono; mbu eze mkpukpu lẹ mkpukpu ono, dugbaa ree, abudu unu kpuru iya l’onwunu ono; ¹¹ nukwapho unu ulo, dugbaa iphe, du ree jiru iya; iphe, abudu unu kwaru iya ye l’ulo obu; nu unu omi-mini ono, abudu unu turu iya ono; nu unu opfu-vayinu; yee oshi olivu, abudu unu yegbaaru iya ono; teke ono, unu a-nodu eri nri eriji epho ono; ¹² unu kwabekwa enya; g’unu ta azoha Chipfu, bu iya dufutaru unu l’alì Ijiputu ono, bu eka ono, unu shi buru ohu ono. ¹³ Unu tsuje Chipfu, bu Chileke unu ebvu. Unu jejeru iya ozi. Unu egudeje epha iya eri angu. ¹⁴ Unu te etsokwaru agwa ozogba; mbu agwa ndu ono, bupheru unu mgburugburu ono. ¹⁵ Odumeka be ehu-eghu Chipfu, bu Chileke unu a-dapfutakwa unu; mebyia unu; mee unu; unu achihu l’eliphe-a; kele Chipfu, bu Chileke unu bukwa Chileke, l’eko okophoo.

¹⁶ “Unu ta ahukwa Chipfu, bu Chileke unu ama; egube ono, unu huru iya ya lẹ Masa. ¹⁷ Unu tubekwa nu; huma l’unu emeje iphemiphe, Chipfu, bu Chileke unu suru g’unu meje; me iphe, o turu l’ekemu; yee iphe, o toru okpa iya su g’e tsoje. ¹⁸ G’iphe, unu e-meje bukwaru iphe, pfuru nhamunha bya aburu iphe, du ree l’anya Chipfu; k’ophu iphe a-duru unu lẹ ree; waa k’ophu unu a-du ike bahu je enworu eguru alì ono, bu ophu Chipfu rifuru nna unu oche phe angu iya; ¹⁹ su lẹ ya a-chifukotarun unu ndu ohogu unu phe g’ephe lufu unu l’iphu, bu iya bu ge Chipfu pfuru iya.

²⁰ “Teke o beru l’iphu; unwu unu -jia unu su: ‘?Bu gunu be o bu; mbu iphe, Chipfu, bu Chileke anyi turu l’ekemu-a; yee iphe, o toru okpa iya su g’e tsoje-a; waa iphe, o suru g’e meje-a?’ ²¹ Iphe, unu e-pfuru unwu unu ono bu l’unu shi buru ohu Fero l’alì Ijiputu; Chipfu gude okpehu, du iya l’eka dufuta unu. ²² Temu unu gude enya unu huma iphe-ohumalenya; waa oke iphe, daru kpaakpa, Chipfu meru kpua alì Ijiputu; yee Fero; waa ndu alì iya l’ophu. ²³ L’o dufutaru unu l’eka ono; bya anu unu alì ono, o kweru nna unu oche phe ukwe iya; bya eriru angu yeru phe iya ono; ²⁴ bya asu unu g’unu tsokotaje iphe-a, o toru okpa iya su g’e tsoje-a; teme unu atsujekwapho Chipfu, bu Chileke unu ebvu; g’iphe aduru unu lẹ ree; wafua g’unu akaa nka; bunu iya bu g’o du ntanu-a. ²⁵ L’o -buru l’unu kwaberu enya; dobekota iphe, bukpo ekemu-a l’ataphu Chipfu, bu Chileke unu, bu iya bu iphe, o suru g’unu meje-a; be unu buakwaa ndu pfuberekoto l’iphu iya.”

Ndibe Chipfu

(Awu 34:11-16)

7 “Teke Chipfu, bu Chileke unu durwutaerupho unu alì ono, unu eje enworu ono; bya achishierupho unu ikpoto oha ono; mbu ndu Hetu; waa ndu Gigashi; waa ndu Amoru; waa ndu Kenu; waa ndu Perezu; waa ndu Hevu; wakwapho ndu Jiebusu; ohamoha esaa, kachaa unu shii; bya akachaa unu okpehu ono; ² mbu-a; teke Chipfu, bu Chileke unu -woeru phe pho ye unu l’eka; unu gbushikotakwa phe; unu tukokwaphe mebyishibebe. G’unu l’ephe ta agbakwa ndzu; ophu unu aphukwaru phe obu-imemini. ³ G’unu l’ephe te kegbakwaru nwanyi. Unu te ekukwaru unwada unu kee unwu phe; ophu unu alutajekwa unwada phe. ⁴ Noo kele ephe emekwa unwu unu ono; ephe ahaa ya etsotso; je awata ejeru agwa ozogba ozi. Noo teke unu e-me; ehu eghua-haa Chileke eghu; l’oomee unu; unu achihu nchihu lanu. ⁵ Waa iphe, unu e-me phe bu owa-a: Unu tuko oru-ngweja phe mebyishikotachaa; unu etsukposhichaa mkpuma, ephe doberu nsu; unu atuko itso Ashera phe gbut-sushia; woru nteke phe l’ophu kpokota oku. ⁶ Noo kele unu bu oha, duru Chipfu, bu Chileke unu nsu. Mbu lẹ Chipfu, bu Chileke unu hotawaru unu g’unu buru oha, o doberu iche g’o buru nkiya. O doberu unu; unu ngoo iphe, bu ndu nokota l’eliphe l’ophu.

⁷ “Iphe, kparu iphe, unu du Chipfu l’obu; o hota unu ta abukwa l’unu ka ndu ozo igwerigwe; g’o gbẹ buru unu be kachaa nwanshii lẹ ndiphe l’ophu-a. ⁸ Ochia l’o lẹ Chipfu yeru unu obu; waa kele iphe ono, o rifuru angu iya l’iphu nna oche unu phe lẹ ya e-meru unu ono be o mefutaje; meru g’o gude Chipfu gude okpehu, du iya l’eka dufuta unu; bya agbafuta unu l’eka ono, unu shi buru ohu ono; mbu l’eka Fero, bu eze ndu Ijiputu. ⁹ Oo ya bu lẹ-a; makwaru lẹ Chipfu, bu Chileke ngu bukwa Chileke; mbu Chileke, apfushije ike l’iphe, o kweru ukwe iya; buru Chileke, edobeje oqbandzu, yee ndu yeru iya obu gbaru; teme o nodu egoshije phe l’o yeru phe obu; mbu ndu ono, yeru iya obu bya emeje iphe, o suru phe g’e meje. Iphe ono be oomeje unu-kuru-unu oqbo. ¹⁰ O nodu

apfuje ndu kpọru iya ashị ụgwọ l'iphe phẹ; mbụ l'oomeje; ẹphe abụru mkpurupyata. Mbụ-a; ndu kpọru iya ashị bẹ ọ tọo kpọkwa ụpfu emelata. ¹¹ Oo ya bụ lẹ-a; unu kwabekwa ẹnya mejekwa iphe, Chipfu tūru l'ekemu; unu etsoje iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; waa iphe, ọ sūru g'e meje; gẹ mu aturu iya unu ntanụ-a."

**Obunggo, ee-bu onye emeje iphe,
a sūru g'o mee**

(Uke 26:1-13; Dit 28:1-14)

¹² "Sụ-a; ọ -būru l'unu ngaburu nchị l'ekemu-a; unu dobe iya; eme iya ememe; bẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-dobekwa ọgbandzu iya ono; yee n-yemobu iya ono, bụ ọphu o riburu nna oche unu phẹ angụ l'oo-me. ¹³ Oo-ye unu obu; kebe unu l'oma; l'o mee unu; unu adụ igwerigwe. L'ọ gọkwarupho ọnu-oma nū ụnwu unu; waa iphe, unu meberu l'alị; mbụ ereshi unu; mę męe unu; mę manụ unu; mee g'eswi unu; yee aturu unu; waa egbu unu nọdu azụ azụzu l'alị ono, o riburu nna unu oche phẹ angụ lẹ ya a-nū unu ono. ¹⁴ G'oo-shi kebe unu l'oma a-kachaa kẹ ndu ọzo shii. Ọ tọ dudu nwoke, te eyedu ime; ọzoo nwanyi, ta atsudu ime, byaru adụ l'echilabọ unu; ọphu ọ dudu l'iphe-edobe unu. ¹⁵ Ọzo bụ lẹ Chipfu a-tuko iphe-ememe wofu l'ẹhu unu; ọphu ọ dudu ẹjo o-me-l'ẹhu ndu Ijiputu ono, unu maru ono mę nanụ, ọ byaru ekwe g'o mee unu. Ọo ndu unu dū ashị bẹ oo-gude iya dapfu. ¹⁶ Unu tūkokwa ndu ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu eye l'eka ono gbushia. Unu ta aphujekwaru phẹ obu-imemini; ọphu unu ejejekwaru agwa phẹ ozi; kele ono a-bukwaru ọnyà bẹ a gbaburu unu.

¹⁷ "Unu a-gbekwaro sụ: 'Ọhamoha-a kagbakwa anyi ọkpehu. ?Denu g'anyi e-shi l'wua phẹ?' ¹⁸ Obenu lẹ-a; unu ta atsukwa phẹ ebvu. Unu nyatakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke unu meru Fero; yee ndu Ijiputu l'ophu. ¹⁹ Unu gude ẹnya unu ẹbo ẹbo hūma oke ọhutama; waa iphe-ọhumalenya; waa iphe, dūgbaa biribiri, Chipfu, bụ Chileke unu gude ike; mę agburẹhu iya dufuta unu. Noo gẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-me iphe, bukpo ndu ono, unu atsū ebvu ono bụ ono. ²⁰ Ọzo bụ lẹ Chipfu, bụ Chileke unu l'e-ye evù g'o je adatsu phẹ; gbagbushiaha phẹ gbiriri jasū teke ọo-gbagbushibẹbe męcha ndu ọphu nahuru unu je edomia onwophẹ. ²¹ G'ẹphe be yekwa unu ebvu; kele Chipfu, bụ Chileke unu nọkwa l'echilabọ unu; mbụ Chileke ono, parụ ẹka bya aburu onye aatsū ebvu ono. ²² Chipfu, bụ Chileke unu a-tọ nwehu chishiaru unu ọhamoha ono, nọ-chiru unu ụzo ono. Unu ta adukwa ike erwushikota phẹ mgbo lanụ; ọdumeka bẹ ẹjo anụ-egbudu a-pakwa ẹka l'echilabọ unu. ²³ Obenu lẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-wokwanuru phẹ ye unu l'eka. Oo-meje g'ùtsú daa l'echilabọ phẹ jasū unu atuko phẹ gbushichaa. ²⁴ Ọo-tuko ndu eze phẹ g'ẹphe ha yekota unu l'eka; unu emee g'ẹpha phẹ chihu lẹ mkpula ak-paminigwe-a. Ọ tọ dudu onye adụ ike apfuru g'unu l'iya mee jasū teke unu e-mebyishibẹbe phẹ g'ẹphe ha. ²⁵ Ntekpe agwa phẹ bẹ unu a-kpọ ọku. Gẹ mkpola-ochaa; ọzoo mkpola-ododo, a wuru lẹ ntekpe ono ta agujekwa unu agugu ophu. Ọphu unu ewotajekwa iya nworu enworu; ọdumeka bẹ ọo-bukwaru ọnyà nmata unu; kele ọ bukwa eme ahuma l'ẹhu Chipfu, bụ Chileke unu. ²⁶ Ọphu unu ewobatajekwa ẹjo ahuma ono l'ulo unu; a nonyakwa unu buru ndu a turu ọnu g'ẹphe bụ-a. Ọchia iphe, unu e-me bụ g'unu kpokotaje iya ashị; unu asokota iya oyi; noo kele ọ bụ iphe, a turu ọnu."

Ta azohakwa Chipfu

8 "Unu kwabekwa ẹnya tsoru ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a; k'ọphu unu a-nọdu ndzū jaa àjàjà ka l'otu; jekwaphọ enworu alị ono, Chipfu kweru nna unu oche phẹ ukwe iya; bya eriru angụ yeru phẹ iya ono. ² Unu nyatakwa gẹ Chipfu, bụ Chileke unu gude dua unu ụkporo apha labọ l'echiẹgu; gude nno gọ-zeta unu; hukwaapho unu ama; gẹ ya maru iphe, dū unu l'obu; mbụ gẹ ya maru; ?mę unu e-meje-a ekemu iya; tọo unu te emedu? ³ Ọ gọ-zetaru unu mee g'ẹgu gụa unu; bya anụ-a unu mana, bụ nri unu amahadaa; ọphu nna unu oche phẹ amadụ iya; k'ọphu unu a-maru l'ọ tọ bụdu nri kpurumu bẹ amadụ e-gudeje nọdu ndzū. Iphe, amadụ e-gude nọdu ndzū bụ iphe, bukpo opfu, shi Chipfu l'ọnu. ⁴ L'ime ụkporo apha labọ ono bẹ uwe unu akahuduru; ọphu ọkpa abyaduru unu ẹrwa. ⁵ Ọo ya bụ g'o dokwaa unu ẹnya ree; l'ọo g'amadụ ahụje nwa iya ahụhù-a bụ gẹ Chipfu, bụ Chileke unu ahụje unu. ⁶ Noo g'o gude unu jee edobe ekemu Chipfu, bụ Chileke unu; tsoje ụzo iya; tsuje iya ebvu; ⁷ kele Chipfu, bụ Chileke unu edu unu ala l'alị, dū ree; alị, mini, shi l'ime alị anwụ shokoshoko;

tème nggele nọdu asọ iya gborogboro. ⁸ Mbụ ali, witi; mę balı; mę vayınu; mę oshi figu; mę oshi itorokuma jiru ejiji; mbụ ali, oshi olivu; mę manụ-ẹnwu jiru ejiji. ⁹ Ọ bụ ali, ụko nri ta abyadụ aduru unu; ọphu ọ dudu mę iphe lanụ, ụko iya, bya aduru unu l'ali ono. Mkpuma, nọ iya nụ bụkota mkpụrukpu-ígwè; tème úbvú úbvú, nọgbaa ya nụ bę unu a-nọdu ebvutaję onyirubvu. ¹⁰ Teke unu richaaruru nri; ẹpho ji unu; unu tujekwa Chipfu, bụ Chileke unu ẹpha k'ẹguru ali ono, ọ nuru unu ono.

¹¹ "Unu kwabekwa ẹnya g'unu ta azọha Chipfu, bụ Chileke unu; mbụ g'unu ta aha emeje ekemu iya; yęe iphe, ọ sụru g'e meje; yęe iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje, bụ iya bụ ekemu ono, mu aturu unu ntanụ ono. ¹² Unu kwabekwa ẹnya g'ọ tọ bụ; unu -rijeepho nri rijiaha ẹpho; bya awata akpushi ụlo, dųgbaa ree buru l'ime iya; ¹³ eswi unu yęe aturu unu; mę egbu unu -wataepho azushi; mkpọla-ọchaa unu; mę mkpọla-ododo; męwaro iphemiphe, unu nweru enweru bya aduepho shii; ¹⁴ unu eworu ọkpoma kpọ-vube; zọhaa Chipfu, bụ Chileke unu, bụ iya dufutaru unu l'ali Ijiputu ono; mbụ l'eka ono, unu shi buru ohu ono. ¹⁵ Mbụ onye ono, duru unu ghakọta echiegu ono, parụ ẹka bya eye ebvu ono; ẹka ẹjo-agwo dųgbaa; akpı dų iya; tème ọ kpọhu nkụ; ọphu mini adudu iya; ọ buru lę mkpuma, kpọru jegengu bę o shi ekufutajęru unu mini. ¹⁶ Mbụ onye bụ iya nuru unu mana l'echiegu, bụ nri, nna unu oche phę amadụ. Ọ buru iphe, kparụ iya nụ bụ l'oome g'ọ gọ-zeta unu; hụa unu ama; meeru unu ree l'ikpazụ iya. ¹⁷ Unu ta asunupho l'ime obu unu: 'Ọ kwa ike unu; waa ike ẹka unu bę unu gude kpatakọta ẹku-a.' ¹⁸ Obenu lę-a; unu nyatajekwa Chipfu, bụ Chileke unu; kele ọo yębedua nuru unu ike, unu gude akpa ẹku ọbu; k'ọphu oo-me g'ogbandzu ono keru, bụ ọphu o riru nna unu oche phę angụ iya ono; ẹgube ọ dų ntanụ-a. ¹⁹ Ọ -bụkwanuru l'unu zọharu Chipfu, bụ Chileke unu ililekpọo; bya awata etso agwa; jeahaarụ phę ozi; baaharụ phę ẹja bę mu agbakwarụ unu ama ntanụ-a sụ: L'ọ tọ dųkwa iphe, e-me g'unu ta laębe l'iyi. ²⁰ Ọ kwa g'ọhamoha ono, Chipfu nọ l'iphu unu mebyishia ono lakọtaru l'iyi bụ g'unu a-lakọta l'iyi; m'ọ -buru l'unu te emeduru olu Chipfu, bụ Chileke unu."

Ekwefu ike ndu Ízurelu

9 "Unubę ndu Ízurelu; unu gebekwaphọ. Ọ kwa ntanụ-a bę unu abya adaghata ẹnyimu Jíọdanu; g'unu je enworu ọhamoha, kakọta unu shii; bya akakọta unu ọkpehu; mkpụkpu lę mkpụkpu, kagbaa unu shii; tème e gudegbaa igbulọ, sụ-pfuru l'imigwe kpụ-phae ya mgburugburu. ² Mbụ ndu parụ ẹka bya ahagbaa kę phengara phengara; mbụ ndu Anaku, bụ ndu unu maru amaru; tème unu nọdu anụmajewaa ẹtu, aanmaję sụ: '?Bụ onye sụru akpafụ unwu Anaku l'iphu?' ³ Ọle ọ bụ; g'ọ dokwaa unu ẹnya ntanụ-a l'ọo Chipfu, bụ Chileke unu bụ onye e-vutaru unu ụzo g'ọku, enwu enwunwu. Oo-mebyishi phę; bya akapyabę phę l'iphu unu; k'ọphu unu a-chifụ phę ẹgwegwa; mee; ẹphe aburu mkpurupyata; bụ iphe, Chipfu kweru unu ukwe iya.

⁴ "Teke Chipfu, bụ Chileke unu chifuchaeru phę phọ l'iphu unu; unu ta awatakwa arı l'ime ọkpoma unu sụ: 'Ọ kwa l'ọo l'unu pfuberekoto meru g'ọ gude Chipfu dubata unu g'unu bya enworu ali-a.' Waawakwa; iphe, Chipfu gude achifụ phę l'iphu unu bụkwa l'ọhamoha ono menụkaru ẹjo-iphe. ⁵ Ọ tọ bụkwa kę l'unu pfuberekoto; ọzoo l'obu unu guru iphóró meru g'ọ gude unu nọdu eje enworu ali phę. Ọ bụchia l'ọha ono wenụkaru iwashı meru g'ọ gude Chipfu, bụ Chileke unu nọdu achifụ phę l'iphu unu; wafụa k'ọphu oo-me iphe ono, o riru nna unu oche phę angụ iya ono; mbụ Ébirihamu; waa Áyizaku; mę Jíékọpu. ⁶ Ọo ya bụ; g'ọ dokwaa unu ẹnya l'ọ tọ bụdu l'ọo l'unu pfuberekoto meru g'ọ gude Chipfu, bụ Chileke unu nụ unu ẹguru ali-a g'unu nworu; kele unubędua bụkwa ndu ẹjo-ọkpoma."

Nweswi, a kpuru akpukpu

⁷ "Unu nyatakwa iphe-a; mbụ-a; unu ba azọhakwa g'unu gude kpatsua Chipfu, bụ Chileke unu oke ẹhu-eghu l'echiegu. A -gbę lę mbọku ono, unu gbęshiru l'ali Ijiputu ono; jasụ unu byarwuta ẹka-a bę unu shiepho kwefutaru Chipfu ike. ⁸ L'úbvú Horebu bę unu kpatsukwarupho Chipfu oke ẹhu-eghu iya. Ẹhu ghutabe Chipfu egbu; k'ọphu o gogo mebyishi unu. ⁹ Teke mu nyihuru úbvú je anata mkpuma, dų bachıbachi ono; mbụ mkpuma ọgbandzu, unu lę Chipfu gbaru ono; bę mu nọru l'eli úbvú ono ụkporo abalı labọ; eswe l'enyashi; ọphu mu eriduru nri; ọphu mu anguduru mini. ¹⁰ Chipfu nụ mu mkpuma labọ, dų bachıbachi; mbụ mkpuma, bụ Chileke l'on-

wiya gude ẹka iya dee ya iphe. Ọ bọru lẹ mkpuma labọ ono bẹ e dekotaru ekemu ono; mbụ ekemu ono, Chipfu nọ l'ọku, enwu enwunwu l'eli úbvú tọaru unu g'unu dzukọberu ono. ¹¹ Ụkporo abali labọ; eswe l'enyashi ono bvụchaephe; Chipfu nụ mu mkpuma labọ ono; mbụ mkpuma oğbandzu ono.

¹² "Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ mu: 'Gbeshikpodapho; shikwa l'eka-a nyizeta ẹgwegwa; noo kẹle ndibe ngu-a, i dufutaru l'alị Ijiputu-a merwuakwaru onwophẹ. Ọ tọ dọkwa g'ẹphe nọ-bekwaduru; ẹphe gbakutawa azụ l'uzo ono, mu tọru phẹ ekemu g'ẹphe shije ono; bya akputawaru onwophẹ iphe a kpuru akpukpu.'

¹³ "Chipfu bya asukwa mu phọ: 'Mu humawaru lẹ ndu-a bunukaru ndu ejo-okpoma eviya! ¹⁴ Hakwaa mu gẹ mu mebyishia phẹ; hufu ẹpha phẹ l'eliphe. Mu -mechaa; mu emee ngu g'i bọru ọha, ka phẹ okpehu; tẹme l'i ka phẹ l'otu.'

¹⁵ "Tọbudu iya bụ; mu dachi shi l'eli úbvú ono, ọku enwu phoophoophoo ono nyizetashia; parụ mkpuma oğbandzu labọ phọ, dọ bachibachi phọ l'eka. ¹⁶ Mu bya elee ẹnya; bya huma eviya l'unu meswewaru Chipfu, bụ Chileke unu; mbụ l'unu kputawaru iphe, a kpuru akpukpu, dọ gẹ nweswi doberu onwunu. L'unu gbakutawaru ọzo, Chipfu tọru unu ekemu g'unu shia ono azụ; ẹbe eteke adọ g'a nọ-beru. ¹⁷ Mu woru mkpuma labọ phọ, mu pa l'eka phọ tukposhia l'atatiphu unu. ¹⁸ Mu byakwa adaa kpurumu l'iphu Chipfu ọzo; nọo ụkporo abali labọ; eswe l'enyashi; ọphu mu eriduru nri; ọphu mu angutaduru mini. Ọ bọru iphe, kparụ iya nụ bụ iphe-ẹji, unu meru l'iphu Chipfu; shi nno kpatsua ya ẹhu-eghu. ¹⁹ Ndzụ oke ẹhu-eghu Chipfu shiwaa rwuta mu; noo kẹle ẹhu ghutabewaru iya eggu k'ọphu o shiwaa abya unu emebyishi. Obenu lẹ Chipfu mechaarụ ngaberu mu nchị teke ono kwaphọ. ²⁰ Erọnu shikwaphọ kpatsi Chipfu ẹhu-eghu; k'ọphu o shikwaphọ abya iya emebyishi. Mu pfukwarupho nụ Chipfu l'iswi ẹhu iya. ²¹ Mu bya eworu iphe ono, unu gude mee iphe-ẹji, bụ iya bụ nweswi ono, unu kpuru ono woru kpọo ọku; bya eworu iya tsukposhia; bya egwee ya; ọ dọ rwukuru rwukuru g'urwuku. Mu woru urwuku iya ono wọru ye lẹ nggele ono, shi l'úbvú asọshi ono.

²² "Unu kpatsukwarupho Chipfu ẹhu-eghu lẹ Tabera; mẹ lẹ Masa; mękwapho lẹ Kiburotu-Hatava. ²³ O be teke Chipfu gbẹ lẹ Kadeshi-Baneya zia unu; sụ g'unu tųgbua je alwuta alị ono, ya nuru unu ono; unu kwefu ike jịka eme iphe, Chipfu, bụ Chileke unu suru g'unu mee. Unu jịka akpuru obu ye l'eka ọ nọ; jịka eme opfu iya. ²⁴ Es-hikpọo teke mu beberu maru unu bẹ unu gudeephe ekwefuru Chipfu ike byasụ nta-a.

²⁵ "Iphe, mu gude daa kpurumu nọdu l'iphu Chipfu ụkporo abali labọ; eswe l'enyashi phọ; bukwa l'ọo lẹ Chipfu suru lẹ ya e-mebyishi unu. ²⁶ Mu pfuru nụ Chipfu sụ: 'Gube Nnajiuphu, bụ Chipfu; jiko te emebyishishinu ndu bụ nkengu; bya aburu okiphe ngu, i gbafutaru l'ike-okpu ngu; bya egude okpehu ngu dufuta l'alị Ijiputu. ²⁷ Jiko nyatanu ndu-ozu ngu; mbụ ẹbirihamu; waa Áyizaku; waa Jíékọpu! Te eleshinu g'ejo-okpoma ndu-a; waa ejo-iphe phẹ; mẹ g'iphe-ẹji phẹ habe shii! ²⁸ Odumeka bẹ ndu ono, i dufutaru anyi l'alị phẹ ono a-sukwa l'ọ kwa lẹ Chipfu ta adudu ike edurwu phẹ alị ono, o kweru phẹ ukwe iya ono; tẹme ndu ono dọ iya ashị; meru iphe, o dutaru phẹ bya egbushia l'echięgu. ²⁹ Obenu l'ẹphe ta adudu ngu ashị; ẹphe gbęchia bọru ndu nkengu; bọru okiphe ngu, i gude eze ike ngu; mę agburęhu ngu dufuta.' "

Bachibachi mkpuma k'ẹbo

(Awụ 34:1-10)

10 "Ọ bọru teke ono bẹ Chipfu suru mu: 'Je awata mkpuma labọ, dọ bachibachi gẹ kẹ mbụ phọ gude nyipfuta mu l'eli úbvú. Tẹme l'i gudekwaphọ oshi kuta okpoko. ² Mu e-wota iphe, e shi dee lẹ mkpuma kẹ mbụ phọ, i tukporu phọ dee ya. L'i chita iya ẹphenebo yee l'ime okpoko ono.'

³ "Noo ya; mu gude oshi akesha ruta okpoko ono; bya awata mkpuma labọ, dọ gẹ kẹ mbụ phọ. Mu gude mkpuma labọ ono l'eka nyihu eli úbvú ono. ⁴ Chipfu bya eworu iphe, o shi dee lẹ mbụ phọ; woru dephe azụ lẹ mkpuma ono, bụ iya bụ ekemu iri ono, ọ gbẹ l'ime ọku l'eli úbvú mee g'unu madzuru lẹ mbọku ono, unu dzukọberu ono; bya eworu iya nụ mu. ⁵ Mu bya eshi l'eli úbvú ono nyizeta; woru mkpuma ono ye l'ime okpoko ono, mu rutaru ono, bụ iya bụ gẹ Chipfu tọru mu ekemu gẹ mu mee ya. Mkpuma ono nọkwa l'ime okpoko ono nta-a."

⁶ Ndu Ízurelu shi lẹ wẹlu ndu Jiakanu jerwua Moserotu. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ Eronu nwuhuru; e lia ya. Eleyaza, bụ nwa iya nwoke bụru onye uke nọchia ẹnya iya. ⁷ Ẹphe gbẹ l'ẹka ono jeshia Gudugoda. Ẹphe shi Gudugoda; ọ bụru phẹ eje Jiọtubata. Alị k'ono bụ ẹka nggele dughbaa. ⁸ Ọ bụru teke ono bẹ Chipfu hotaru okpa-ipfu Lívayi dobe iche; g'ẹphe pajẹ okpoko ogbandzu yẹbe Chipfu; waa g'ẹphe pfujeru l'iphu yẹbe Chipfu ejeru iya ozi; waa g'ẹphe gudeje ẹpha iya gọo ọnu-oma. Ẹphe emekwa iya byasụ ntanụ-a. ⁹ Ọ bụru iphe ono kparụ iphe, oshilokpa Lívayi te nweđu okiphe l'ẹka unwunna phẹ ndu ọphuu nọ. Ọ bụru Chipfu bụ okiphe phẹ, bụ iya bụ iphe, Chipfu, bụ Chileke ngu kweru iya ukwe iya.

¹⁰ "Noo ya; mu byakwa anọo l'eli úbvú ono ụkporo abalị labọ; eswe l'enyashi; gẹ mu nọru kẹ mbụ phọ. Chipfu ngabekwaru mu phọ nchị g'o ngaberu mu ọgiya ọphuu. Ọphu o mebyishieduru unu. ¹¹ Chipfu sụ mu: 'Tughua je edua ndu Ízurelu g'ẹphe je enworu alị ono, mu riburu angụ lẹ mu a-nụ nna phẹ oche ono.'"

Tsujẹ Chipfu ebvu

¹² "Ọo ya bụ lẹ-a; unubẹ ndu Ízurelu; ?bubaa gụnu bẹ Chipfu, bụ Chileke unu ele ẹnya g'unu mee, abụdu g'unu tsujẹ Chipfu, bụ Chileke unu ebvu; unu etsokota ụzo iya g'ọ ha; unu eyee ya obu; gude obu unu g'ọ ha; yee ndzụ unu l'ophu ejeru Chipfu ono, bụ Chileke unu ozi. ¹³ Ọzo bụ g'unu meje iphemiphe, Chipfu sụru g'e meje; waa iphe, ọ tọru okpa iya sụ g'e tsoje; mbụ ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a; g'ọ duru unu lẹ ree. ¹⁴ Unu lewarọ ẹnya; eligwe; yee imigwe, nọghataru eligwe bukwa Chipfu, bụ Chileke unu nwe iya. Eliphe bukwarupho nkiya; mekpoo iphemiphe, nọ iya nụ. ¹⁵ Ọ buẹpho lẹ Chipfu bẹ nna unu oche phẹ dūepho l'obu; k'ọphu o yeru phẹ obu; bya ahota oshilokpa phẹ; ọphu ọ hotaduru ọhozo, nọgbaa nụ; g'ọ dūnaa ntanụ-a. ¹⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; unu bunaa onwunu úbvù; bufu akpapyi ọphu nọ unu l'ime obu; ba apfubehe olu kanganaa; ¹⁷ kele Chipfu, bụ Chileke unu bukwa Chileke, ka agwa, nọkota nụ; bya aburu Nnajiuphu, kakota iphe, bukpo ndu bụ nnajiuphu. Ọ bụ Chileke, parụ ẹka bya adu akpabiri; dū ebvu l'ẹnya; ọphu ọ dūdu onye ooleje ẹnya l'iphu; tẹme ọphu o ridu ọphalazu. ¹⁸ Ọo yẹbedua ahajeru ndu enweđu nna; yee unwanyi, ji phẹ anọedu enge. Ndu lwaru alwalwa bẹ ooyeje obu; azụ phẹ lẹ nri; yee iphe, anma l'upfu. ¹⁹ Ọo ya bụ lẹ-a; unu yejekwa ndu lwaru alwalwa obu; noo kele unubedua shikwapho bụru ndu lwaru alwalwa l'alị ndu Ijiputu. ²⁰ Unu tsujẹ Chipfu, bụ Chileke unu ebvu; ọ bụru iya bẹ unu a-nọdu ejeru ozi kpoloko; bụru iya bẹ unu a-kukuru; bụru ẹpha iya bẹ unu e-gudeje eri angụ. ²¹ Ọo yẹbedua bẹ unu a-nọduje aja ajaja; ọ bụru iya bụ Chileke unu, bụ onye meru unu eze iphe-a, dū ebvu l'ẹnya-a, bụ ọphu unu gude ẹnya unu hụma-a. ²² Nna unu oche phẹ bẹ teke ẹphe laru alị ndu Ijiputu bụ ụmadzu ụkporo ẹto l'iri bẹ ẹphe dū; obenu lẹ nta-a bẹ Chipfu, bụ Chileke unu mewaru; unu dū gẹ kpokpode, nọ l'igwe; ọ bụru g'unu habe igwe."

Eye Chipfu obu; anuru iya opfu

11 "Ọo ya bụ lẹ-a; yee Chipfu, bụ Chileke ngu obu; meje iphe, ọ karu ngu g'i meje; l'i meje iphe, ọ tọru okpa iya sụ g'e tsoje; mẹ iphe, ọ sụru g'i meje; meje ekemu iya tekenteke. ² Ọphu unu a-maru ntanụ-a bụ ọwa-a. Ndu mu epfuru iphe-a ta abukwa unwu unu; ndu ata amadu; ọphu ẹphe ahumajeduru ahuhù ono, Chipfu, bụ Chileke unu huru unu ono; ọzo akpabiri iya; ọzo ike mẹ okpehu iya; ³ waa iphe-ohubama iya ono; waa iphe ono, o meru l'alị ndu Ijiputu l'ophu ono; mbụ iphe, o meru Fero, bụ eze ndu Ijiputu; yee alị iya l'ophu; ⁴ waa iphe ono, o meru ndu ojogu ndu Ijiputu; mẹ inya phẹ; mẹ ugbo-inya phẹ; waa g'ọ gude mee gẹ Eze-enyimu Uswe-uswe bya utso byapyabẹ phẹ teke ono, ẹphe achị unu ọso ono; tẹme waa gẹ Chipfu mecharu gude mee; ẹphe bukotaruru mkpurupyata byasụ ntanụ-a; ⁵ mekpoo iphemiphe ono, o meru unu l'echiegu gbiriri jasụ unu byarwuta ẹka-a ono; ⁶ waa iphe ono, o meru Detanu; yee Abiramu; unwu Eliyabu, bụ nwa Rúbenu; teke ono, alị saru ọnu l'echilabọ ndu Ízurelu lwekọta; ẹphe lẹ ndibe phẹ g'ẹphe ha; mẹ ọlo-ekwa phẹ; mekpoo iphe, dzụ ndzụ ọphu bụ nkephẹ. ⁷ Ọo unubedua gude ẹnya unu hụmakota eze iphe ono, Chipfu mekotaru ono.

⁸ "Ọo ya bụ; unu tuko ekemu, mu aturu unu ntanụ-a dobekota. Ọo ya bụ g'ike adukwanu unu; g'unu je alwuta alị ono, unu abya ada ẹnyimu Jiódanu eje enworu ono. ⁹ Tẹme g'unu enwekwarupho ndzụ ogologo l'alị ono, Chipfu riburu nna unu phẹ angụ lẹ ya a-nụ phẹ; yele awa phẹ ono; mbụ alị ono, mini era-eswi; yee manụ-ẹnwu

asọ gborogboro ono; ¹⁰ kele alì ono, unu eje anata ono ta adukwa g'alì Ijiputu, bụ ẹka unu shi lufuta, bụ ẹka unu shi akoje iphe l'alì l'onwunu; unu ejee l'okpa unu je agbaa ya mini g'aagbajẹ l'ẹka a kọru ẹkwo-ophe-a. ¹¹ Obenu l'alì ono, unu eje enworu ono bụ alì, dọ úbvú úbvú; bya enweru nsụda nsụda; ọ bụru igwe edezeje mini agba iya l'ọnwu shokoshoko. ¹² Ọo alì, Chipfu, bụ Chileke unu nwuberu ẹnya. Mbụ l'ẹnya Chipfu, bụ Chileke unu adujeephe l'alì ono mkpụrumkpuru; mbụ e -shi lẹ mgbube ishi apha jasụ l'abvubvu iya.

¹³ "K'ophu bụ lẹ; ọ -bụru l'unu kwetarụ mee ekemu, mu aturu unu ntanụ-a, bụ iya bụ g'unu yee Chipfu, bụ Chileke unu obu; unu egude obu unu g'ọ ha; mę ndzụ unu l'ophu jeeru iya ozi ¹⁴ bẹ Chipfu e-me g'igwe dzejeru mini l'orwuberu iya wushiru unu l'alì unu; o -dzeeru unu mini ishi-apha; l'o dzekwaphọ mini ụla-apha; k'ophu onyenonu a-kpata iphe, o meberu l'alì; mbụ g'i gbuta ereshi ngu; kya męe ngu; mee manụ ngu. ¹⁵ Oo-me g'ęswa dọ l'ęgu ngu; g'eswi ngu tajẹ; k'ophu ị-nọdu eri nri eriji ępho. ¹⁶ Unu kwabekwaru onwunu ẹnya; g'e te dephu unu g'unu dakọbe wata ejeru agwa ozi baaharụ phẹ ẹja. ¹⁷ Unu -mee ya nno bẹ Chipfu a-tukoshikwa unu oke ẹhu-eghu iya; l'o woru imigwe guchia g'igwe te edzehẹ mini. Ophu o nweedu iphe, a kọberu l'alì, emehuba emehu. Ọ tọ duedu g'a nọ-beru; unu aburu mkpurupyata l'ęguru alì ono, Chipfu abya unu anunu ono.

¹⁸ "Ọo ya bụ lẹ-a; unu woru opfu-a, mu epfuru unu ntanụ-a kwachia l'ime obu unu; yefua lẹ ndzụ unu. Unu gbaru iya l'ẹka g'ọ bụru iphe-ohubama; l'o kejekwarupho unu l'egedegee iphu g'ọ bụru unu iphe-ohubama. ¹⁹ Unu zije iya unwegirima unu. Ị -nọdu l'ibe ngu l'ì bọ iya l'uja; teke iije l'uzo l'ìibo iya. Ị -zẹe azẹe l'iipfu iya; teke ị gbalihuru l'ì pfukwa iya phọ. ²⁰ L'ì dekwaa ya phọ l'oshi mgbo ọlo ngu; waa l'oshi mgbo ọguzo ngu. ²¹ Ọo ya bụ k'ophu gụ l'unwegirima ngu a-ka nka l'alì ono, Chipfu riburu angụ lẹ ya a-nụ nna ngu oche phẹ ono; g'ęphe bu ru jasụ teke mgboko a-nọ-beru.

²² "Kele-a; ọ -bụru l'unu tukuru ekemu-a, mu aturu unu g'unu dobe-a tsokota; mbụ g'unu ye Chipfu, bụ Chileke unu obu-a; tsoo ụzo iya; chiru ụpfu kwęe ya; ²³ bẹ Chipfu a-chifukwaru unu ohamoha, nọ unu l'iphu ono. Unu a-chifu oha, kagbaa unu shii; bya aka unu okpehu; buru l'alì phẹ. ²⁴ Ẹka unu wotawaru okpa unu zọbe a-buru k'unu; mbụ a -gbẹ l'echięgu rwua úbvú úbvú Lébanonu; yee a -gbẹ l'enyimu Yufurétisu rwua eze-enyimu ụzo ẹnyanwu-arịba. ²⁵ Ọ tọ dudu onye byaru adụ ike akpafu unu l'iphu; kele Chipfu, bụ Chileke unu e-me g'a tsuje unu ebvu l'alì ono l'ophu. Mbụ l'iphe, bukpo ẹka unu zọru okpa bẹ ndzụ-agugu e-rwutajẹ phẹ, bụ iya bụ iphe, o kweru unu ukwe iya.

²⁶ "Unu lenu! Ntanụ-a bẹ mu edoberu unu onu-oma; yee mburonu. ²⁷ Ọo-buru onu-oma duru unu; mę ọ -bụru l'unu ngaberu nchị mee ekemu Chipfu, bụ Chileke unu, bụ iya bụ ekemu, mu aturu unu ntanụ-a. ²⁸ Ọo-buru mburonu duru unu; mę ọ -bụru l'unu jikaru eme ekemu Chipfu, bụ Chileke unu-a; unu bya agbakuta azụ l'uzo-a, mu aturu unu ekemu iya ntanụ-a; sụ g'unu shije-a; je etsoaha agwa ozo, bụ ophu unu amahaada. ²⁹ Sụ-a; teke Chipfu, bụ Chileke ngu dubaeru ngu phọ l'alì ono, unu eje enworu ono; teke ono bẹ unu e-pfufuta k'onu-oma phọ l'úbvú Gerizimu; waa k'atụ onu phọ l'úbvú Ebalu. ³⁰ Úbvú ono ẹphenebo nọephe mę a dafuta ẹnyimu Jíodanu. Ọ nọ l'ẹka ụzo gbororo ono ibe iya ophu ẹnyanwu arịbaje; lẹ mgboru ibe iya ophu oshi More pfug-baar; mbụ l'alì ndu Kėnanu, bu lẹ nsụda Araba; lẹ mgboru mkpukpu Gilugalu. ³¹ Nta-a bẹ unu abyawaa ada ẹnyimu Jíodanu je g'unu nworu alì ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anunu ono. Unu -nataę ya phọ nworu; ³² unu kwabekwa ẹnya mekọtaje iphe, Chipfu toru okpa iya sụ g'e tsoje; waa iphe, ọ sụru g'e meje, bụ ophu mu egoshi unu ntanụ-a."

Oru-ngweja ke Chipfu

12 "Ọwaa bụ iphe, Chipfu toru okpa iya sụ g'e tsoje; waa iphe, ọ sụru g'e emeje, bụ iphe, unu e-leta ẹnya; meje okpobe ememe l'alì ono, Chipfu, bụ Chileke nna unu phẹ anụ unu g'ọ bụru k'unu jasụ g'unu a-nọberu l'eliphe-a. ² Unu tukokpoo ẹka ohamoha ono agwajẹ agwagwa mebyishicha; mbụ oha ono, unu eje enworu alì phẹ ono. Unu mebyishicha agwa, ẹphe agwajẹ l'eli úbvú, ha shii; mę l'eli úbvú, ha nwanshii; mę lẹ mkpula oshi, jaru àjàjà. ³ Unu tuko oru-ngweja phẹ nwukposhia; unu atuko mkpuma, ẹphe doberu nsọ tsukposhia; tsua itso Ashera phẹ oku. Unu tukokwapho ntẹkpe agwa phẹ gbujishia; g'ępha iya chihuchaa; g'ọ tọ dọhekpo adudu ophu l'ẹka ono.

⁴“O tọ bụkwa g'ephemeje k'agwa phẹ bụ g'unu e-meje kẹ Chipfu, bụ Chileke unu. ⁵ Iphe, unu e-mechia bụ g'unu chọ ẹka Chipfu, bụ Chileke unu a-họta l'ọkpa-ipfu unu g'ọ bụru ẹka ee-dobe ẹpha iya; l'ọ buru iya eburu. O bụru ẹka ono bẹ unu e-jeje. ⁶ Ngweja-akpo-ọku; mẹ ngweja mmanụ ọzo; mẹ oke-lanụ-l'uzo-iri; mẹ iphe ọzo, unu nuru iya; mẹ iphe, unu riburu angụ anụnu; waa ngweja onye turu obu iya onyo; mẹ nwa eswi yee aturu, bụ ọkpara l'epho ne iya; bụkota l'ẹka ono bẹ unu a-tukoje iya wota bya anụ. ⁷ O bụru l'atatiphu Chipfu, bụ Chileke unu l'ẹka ono bẹ unu lẹ ndibe unu a-tukoje nọdu ria nri. Ehu atsojekwapho unu l'iphemiphe, unu kuberu ẹka k'ememe; noo kẹle Chipfu, bụ Chileke unu kebwaru unu l'oma.

⁸“G'ọ tọ bụkwaru g'anyi eme l'ẹka-a ntanụ-a bụ g'unu e-meje l'ẹka ono. L'ẹka-a bẹ onyenonu anọduje eme iphe, dọ iya ree l'anya nkiya. ⁹ Noo kẹle nta-a bẹ unu teke erwudu ẹka unu a-tuta unme, bụ ẹka Chipfu, bụ Chileke abya unu anụnu g'ọ bụru okiphe unu. ¹⁰ O le unu -daepho enyimu Jiordanu je eburu l'alị ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anụnu ono; mbụ o -meepho; unu nweru onwunu l'ẹka iphe, bụ ndu ọhogu unu, bupheru unu mgburugburu; k'ophu unu bu lẹ nchị-odoo; ¹¹ ọ bụru teke ono bẹ unu e-wotajẹ iphemiphe-a, mu tushiru unu l'ekemu-a gude bya l'ẹka ono, Chipfu, bụ Chileke unu a-họta g'e dobe ẹpha iya; l'ọ buru iya eburu. Iphemiphe ono bụ iya bụ ngweja-akpo-ọku; waa ngweja mmanụ ọzo; mẹ oke-lanụ-l'uzo-iri; mẹ iphe ọzo, unu anụ iya anụnu; məkpo iphe, kachaa ree l'iphe, unu nweru enweru, bụ iphe, unu riburu angụ l'unu a-nụ Chipfu. ¹² O bụru l'atatiphu Chipfu, bụ Chileke unu ono bẹ unu a-nọduje; tee ẹswa. Unubedua l'onwunu; waa unwu unu unwoke; mẹ unwu unu unwanyi; waa ohu unu unwoke; mẹ ohu unu unwanyi; waa ndu Lívayi, bu lẹ ndu-unu, bụ ndu ọphu adudu alị ẹka a nuru phẹ; ọphu ọ dudu iphe, ẹphe ketarụ g'ọ bụru okiphe phẹ. ¹³ Unu kwabekwa ẹnya g'ọ tọ buepho ẹka dọ unu ree bẹ unu e-jeje anodu gwee ngweja-akpo-ọku. ¹⁴ G'ẹka unu e-gweje ngweja-akpo-ọku ono buekwarupho l'ẹka Chipfu a-họta l'ọkpa-ipfu unu nanu. O bụru ẹka ono bẹ unu a-tukoje iphemiphe-a, mu turu unu ekemu iya-a emekota.

¹⁵“O le ọ bụ; unu gbujukwaa anụ, dọ unu ree; taa lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu unu g'ọ ha; mbụ iphe, bụkpoo anụ, guru unu ẹgu atata. Oo gẹ Chipfu, bụ Chileke kebeberu nemadzụ l'oma bụ g'ọo-tabejeru. G'onye dubebe ree; ọzoo onye aasọ nsọ tajakwa iya rọ. G'a taje iya g'ọ bụ mgbada; ọzoo umoro bẹ aata. ¹⁶ O buepho g'unu ta tajakwa mee ya; unu wushijekwa iya l'alị g'onye wushiru mini. ¹⁷ Ophu unu anodujekwa l'oma mkpukpu unu ria iphe, a turu oke-lanụ-l'uzo-iri l'ereshi unu; ọzoo mee unu; ọzoo manụ unu; ọzoo nwa mbụ, ọ nwuru mbụ eswi unu; ọzoo iphe-edobe unu ọzo; ọzoo iphe, onye kweru ukwe iya; ọzoo iphe ngweja, nemadzụ turu obu iya onyo anụ; ọzoo iphemiphe ọzo, dọ iche, a nuru anụnu. ¹⁸ Ochia g'unu nọduje l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu riye iya; mbụ l'ẹka ono, Chipfu, bụ Chileke unu a-họta ono. Unubedua l'onwunu e-riye iya; waa unwu unu unwoke; waa unwu unu unwanyi; waa ohu unu kẹ nwoke; waa ohu unu kẹ nwanyị; waa ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu unu. Unu nọduje l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu tee ẹswa iphemiphe, unu kuberu ẹka k'ememe. ¹⁹ Unu kwabekwa ẹnya g'unu ta akwasweru ndu Lívayi ẹnya jasukpoo g'unu a-nọ-beru l'alị unu ono.

²⁰“Chipfu, bụ Chileke unu -meepho g'oke alị unu ka shii, bụ iya bụ iphe, o kweru unu ukwe iya; onye ẹgu anụ agụ; ọ -nonyaa bya asụ: 'Anụ agukwa mu!' G'onye ono takwaa ya g'ogugu iya. ²¹ O -buru l'ẹka Chipfu, bụ Chileke unu a-họta g'ọ bụru ẹka oo-dobe ẹpha iya bẹ parụ ẹnya; ọo ya bụ g'onye ọbu gbua eswi iya ọbu; ọzoo iphe-edobe iya ọbu, bụ ọphu Chipfu nuru iya, bụ iya bụ gẹ mu turu iya unu l'ekemu ono; onye ọbu anodu l'oma mkpukpu unu taa ya g'ọ guru iya. ²² O buepho g'aatajẹ mgbada; ọzoo umoro bụ g'unu a-taje iya. Gẹ ndu aasọ nsọ; waa ndu a ta sọdu nsọ tukoje kwa taa ya. ²³ O buepho g'unu kwabẹ ẹnya g'unu te erije mee ya; kẹle ọo mee bụ ndzụ. Oo ya bụ; unu te erijekwa ndzụ iphe; taa anụ iya. ²⁴ Unu be rijekwa mee-iphe. Unu wushijekwa iya g'onye wushiru mini. ²⁵ Unu be erijekwa iya; k'ophu ọo-duru unu lẹ ree; duru unwu unu lẹ ree, bụ ndu a-nodu etso unu l'azụ; kẹle unu eme iphe, pfuru ọto l'iphu Chipfu. ²⁶ Obenu l'iphe ono, unu doberu Chipfu nsọ ono; yee iphe ono, unu kweru ukwe iya ono bẹ unu e-gudeje je l'ẹka Chipfu a-họta. ²⁷ Ẹka unu e-gweje ngweja-akpo-ọku; mbụ anụ ọbu məkpo mee ya; l'a-buru l'eli ọru-ngweja kẹ Chipfu, bụ Chileke unu. L'a gbashị mee-iphe ono l'eli ọru-ngweja Chipfu, bụ Chileke unu ono; unu eworu anụ iya taa. ²⁸ Unu kwabekwa ẹnya; mekotaje iphe, bụ opfu-a, mu epfu anụ unu; aturu iya unu l'ekemu-a; k'ophu ọo-duru unu lẹ ree; duru unwu unu, etso unu l'azụ ree jasụ l'ojeje; kẹle unu eme iphe, pfuru ọto l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu.

²⁹“Teke ono, Chipfu, bu Chileke unu e-me g'ephe chiḥu l'atatiphu unu; mbu ohamoha ono, unu eje enworu ali phe ono; unu bya anochia enya phe; bya ebuchia ali phe; ³⁰ unu kwabekwaru onwunu enya me a lwuepho ndu ono l'iphu unu: g'a ta kwaru unu ye g'unu wata anwu eka phe; mbu g'unu wata akpa ishi agwa phe; jiahaa su: 'Denu g'ohamoha-a egudeje abaru agwa phe eja; g'anyiḥbedua awata eme g'ephe emeje.' ³¹ Unu ba abajekwaru Chipfu, bu Chileke unu eja g'ephe abajeru agwa phe; kele o bukwapho ahuma ahuma, Chipfu kporu ashu be ephe emejeru agwa phe; mbu l'unwu phe unwoke; yee unwu phe unwanyi be ephe akpojechaa oku; nu agwa phe.

³²“Su-a; iphemiphe-a, mu aturu unu ekemu iya-a; unu letakwa enya mee ya. Unu te eyekwa iya iphe; ophu unu ahabotakwa iya iphe!”

Abaru agwa ohozo eja

13 “O -buru l'o nonyaaru; onye shi l'echilabo unu bya aburu onye mpfuchiru; ozoo o-rwo-nrwo; o bya emeaharu unu iphe-ohubama; ozoo iphe-ohumalenya; ² e mecha; iphe-ohubama ono; waa iphe-ohumalenya ono vaa g'o pfuru iya; o bya epfuahaaru unu su: 'Unu g'anyi tsopyabe agwa ozo, unu amahaada je awata phe ejeru ozi'; ³ unu ta angakwa nchi l'opfu egube onye mpfuchiru ono; ozoo opfu o-rwo-nrwo, du nno; kele o kwa Chipfu, bu Chileke unu ahu unu ama ge ya maru: ?unu gude-a obu unu g'o ha; me ndzu unu g'o ha yee Chipfu, bu Chileke unu obu? ⁴ O kwa Chipfu, bu Chileke unu bu onye unu e-tsojeru; o buru iya kpoloko kpekpu bu onye unu a-tsuje ebvu. Unu dobeje ekemu iya; ngabejeru iya nchi; jeeru iya ozi; chijeru upfu kwee ya. ⁵ G'e gbukwaa onye mpfuchiru ono; ozoo o-rwo-nrwo ono egbugbu; noo kele o ziru unu g'unu kwefu ike; haa etso Chipfu, bu Chileke unu, bu onye dufutaru unu l'ali Ijiputu; bya agbafuta unu l'ali eka unu shi buru ohu ono. Onye ono bu iphe, oome bu g'o kposhia unu g'unu te tsoshi uzo ono, Chipfu turu unu ekemu g'unu tsoo ono. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'echilabo unu.

⁶“O -buru nwune ngu; mbu onye gu l'ia shi le ne lanu; ozoo nwa ngu nwoke; ozoo nwa ngu nwanyi; ozoo nyee ngu, du ngu l'obu; ozo eguru onya ngu, gu l'ia no le ndzu; byapfutaru ngu le mpya bya emeaha g'o rata ngu g'unu je awata ejeru agwa ozogba ozi; mbu agwa, gubedua l'onwongu amahaada; ophu nna ngu phe amahadaa ya; ⁷ mbu agwa ndu bupheru unu mgburugburu; ndu ophu no unu ntse; me ndu ophu no unu enya; jasukpoo l'eka igwe beru; ali beru. ⁸ Unu te kwetakwa iphe onye ono pfuru; ophu unu angabekwaru iya nchi. Unu ta aphukwaru onye ono obu-imemini. Unu te edobekwa iya ndzu; ophu unu ewohakwa onye obu ewoha. ⁹ Unu gbukwaa onye obu egbugbu. Ge gubedua vuru uzo dabu iya eka onwu l'ehu; temanu ndu ophu l'ophu awupyabewa iya ro. ¹⁰ Unu gude mkpuma tugba ya; kele o meru g'o dufu unu l'eka Chipfu, bu Chileke unu, bu onye dufutaru unu l'ali Ijiputu, bu eka unu shi buru ohu. ¹¹ Oo ya bu ge ndu Izuru l'ophu anuma iya tsuhu ebvu; o to dudu onye byaru emebaa ejo-iphe, du g'ono l'echilabo unu.

¹²“O -buru l'unu shi le mkpukpu lanu l'ime mkpukpu le mkpukpu ono, Chipfu, bu Chileke unu a-nu unu g'unu buru ono numa; ¹³ l'o duru ndu bu ogalemkpa, no iya nu; o buru l'echilabo unu be ephe shi; bya erwutawaa ndu bu le mkpukpu ono; su phe: 'Unu g'anyi je awata ejeru agwa ozo ozi'; mbu agwa, unu amahaada; ¹⁴ unu kpakwaa ishi; bua eka iya okpobe ebubu; jia aji mkponwu mkponwu. Teke e mechaaru o buru eviya; iphe obu mee ememe eviya; mbu l'ejo ahuma, du nno meru l'echilabo unu; ¹⁵ unu egude ogu-echi gbushikota ndu bu le mkpukpu ono; mebyishikota iya g'o ha; mekpoo iphemiphe, no l'ime iya; mekpoo iphe-edobe no iya nu; unu gude ogu-echi gbushichaa ya. ¹⁶ Unu abya atuko iphemiphe, no le mkpukpu lwa; bya akube l'oma edupfu mkpukpu ono. Unu eworu mkpukpu ono; yee iphemiphe, no iya nu kpo oku; g'o buru ngweja-akpo-oku l'ophu, a nuru Chipfu, bu Chileke unu. Ge mkpukpu ono bukwaru ikpozu jasu l'ojejeje; ophu a kpu-phukwa iya azu ozo. ¹⁷ G'o to dukwa iphe ono, e doberu k'emebyishi ono me nanu, aa-huma nemadzu l'eka; k'ophu Chipfu e-woru onwu-phuruphuru oke ehu-eghu iya ono sephu azu; imemini unu adu iya; l'o phuru unu obu-imemini; l'o mee unu aka igwerigwe, bu iphe, o rifuru nna unu oche phe angu iya; ¹⁸ m'o -buru l'unu ngaberu Chipfu, bu Chileke unu nchi; dobekota ekemu iya-a, mu aturu unu ntanu-a g'o ha; bya emekwapho iphe, pfuru oto l'enya Chipfu, bu Chileke unu.”

**Nri, aasọ nsọ; yee nri,
a ta sọdu nsọ**
(Uke 11:1-47)

14 “Ọ kwa unu bụ ụnwu Chipfu, bụ Chileke unu. Unu te eyebatajẹkwa onwunu ọnyá l'ẹhu; ọphu unu akpụshijekwa onwunu ẹgbushi ọnu-iphu mę unu -nọdu akwa nemadzụ. ² Noo kele unu bụ ọha, dọru Chipfu, bụ Chileke unu nsọ; teme lẹ Chipfu shiwaa l'echilabọ ọha, nọ l'eliphe mgburugburu họtta unu dobe g'unu buru ọha, bụ yẹbedua kpoloko nwe unu.

³ “Unu te erijekwa iphe, bụ ẹbyi. ⁴ Waa anụ, unu a-taję bụ ọwa-a: eswi; waa aturu; waa eghu; ⁵ waa ele; waa anigo; waa eghu-ọswa; waa atsụ; waa aturu-ọswa. ⁶ Unu taję iphe, bụ anụ, nweru ụjarabvu-ọkpa; bya anwafutaję nri taphu azụ. ⁷ Ọle ọ bụ; anụ ọphu anwafutaję nri taphu azụ; ọzoo ọphu nweru ụjarabvu-ọkpa, unu ata tajędu bụ: ịnya-kamelu; waa nggamachi; waa nchi-ọgbà. Ndu k'ono bụ anụ, unu a-nọdu asọ nsọ; noo kele ọnwafutaję nri taphu azụ; obenu l'ọ to nwedu ụjarabvu-ọkpa. ⁸ Ezi bụkwapho anụ, unu a-nọdu asọ nsọ; a makwarụ-a l'ọ nweru ụjarabvu-ọkpa; obenu l'ọ tọ nwafutajędu nri taphu azụ. Unu ta tajękwa anụ iya; ọphu unu edenyijekwa odzu iya ẹka.

⁹ “Iphe, bu lẹ mini bę ọphu unu a-taję bụ ọphu nweru m̀kpó yee ẹkiri. ¹⁰ Ndu ọphu enwedu m̀kpó yee ẹkiri bụkwa anụ, unu a-nọdu asọ nsọ; unu ta atajękwa iya.

¹¹ “Iphe, bụkpoo ẹnu, a ta sọdu nsọ; unu taję iya. ¹² Ọle ndu ọphu unu ta atajędu bụ: ugo; waa udele; waa udele-oji; ¹³ waa ẹgbé l'ụdu iya l'ụdu iya; waa ivu; ¹⁴ mękpoo okpoko-ọhà l'ụdu iya l'ụdu iya; ¹⁵⁻¹⁷ waa mgbashi-ujiku l'ụdu iya l'ụdu iya; waa ẹnu gọlu; waa ọkpo-ngwere l'ụdu iya l'ụdu iya; waa ugo-mini; waa ọgu-ikporo; ¹⁸ waa eze ọku-eswi-uda; waa apyari-nhoko l'ụdu iya l'ụdu iya; waa ovu; waa utsu-nwankuta.

¹⁹ “Iphe, bụkpoo ogu, furu ẹba bụkotakwa anụ, unu a-nọdu asọ nsọ; unu ta atajękwa iya. ²⁰ Obenu l'iphe, bụkpoo iphe, furu ẹba g'ọ ha, a ta sọdu nsọ bę unu a-takọtaję.

²¹ “Unu ta atajękwa iphe, nwuhuru anwuhu. Unu nųje iya ndu lwarụ alwalwa, bu lẹ ndu unu g'ẹphe taa. Ọzoo unu eje eree ya ndu ọhozo. Kele unubędua bụ ndu dọru Chipfu, bụ Chileke unu nsọ.

“Unu te egudejekwa mini-ẹra ne eghu shia nwa iya.”

Oke-lanụ-l'ụzo-iri

²² “Unu nųjekwa oke-lanụ-l'ụzo-iri l'iphemiphe, unu kpatarụ l'opfu unu aphagapha. ²³ Ọ kwa l'atatiphu Chipfu, bụ Chileke unu l'ẹka ono, ọo-họtta; dobe ẹpha iya; buru iya eburu ono bę unu a-nọduje ria oke-lanụ-l'ụzo-iri ono, bụ iya bụ iphe, shi l'ereshi unu; waa lẹ męe unu; waa lẹ manụ unu; waa l'iphe mbụ, shi l'eswi unu; yee eghu unu mę aturu unu; k'ọphu unu e-shi nno nwuta atsụ Chipfu, bụ Chileke unu ebvu tekenteke. ²⁴ Ọ -buru l'ẹka ono bę parụ unu ẹnya; k'ọphu bụ lẹ teke Chipfu, bụ Chileke unu keberu unu l'oma shii; bę unu ta adudu ike evukota iya eje ẹka ono, Chipfu a-họtta g'ọ buru ẹnya ẹka ẹpha iya a-dụ ono; kele ọ parụ unu ẹnya; ²⁵ unu eree ya erere; reta iya okpoga; gudepyabę l'ẹka gude je ẹka ono, Chipfu, bụ Chileke unu a-họtta ono.

²⁶ “Unu -rwua; unu egude okpoga ono mee iphe, dụ unu ree; unu egude iya zuta eswi; ọzoo gude iya zuta aturu; ọzoo gude iya gaa męe; ọzoo gude iya gaa iphe-angungu ọzo, atsụ atsutsu; ọzoo zukupoe ya pho iphe, dụ unu ree. Unu anọdu l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu l'ẹka ono ria ya; tee ẹswa; unu lẹ ndibe unu l'ophu. ²⁷ A bya lẹ ndu Lívayi, bu lẹ ndu-unu; unu ta akwaswekwaru phę ẹnya; noo kele ọ tọ dudu alị ẹka a nuru phę; ọphu ọ dudu iphe, ẹphe ketarụ g'ọ buru okiphe phę. ²⁸ Iphe, bụkpoo apha ẹto a-nwuta anwuta; mę apha k'ẹto ono bvuje abvubvu bę unu a-chitakotaję oke-lanụ-l'ụzo-iri l'iphe, bụ iphe, unu meberu l'alị l'apha ono; bya akubegbaa l'ẹka aa-kwakobechaa ya lẹ ndu-unu; ²⁹ k'ọphu ẹphe a-byaję bya eria rijia ẹpho; mbụ ndu Lívayi, bụ ndu ọphu adudu alị ẹka a nuru phę; ọphu ọ dudu iphe, ẹphe ketarụ g'ọ buru okiphe phę; waa ndu lwarụ alwalwa; mę ndu enweędu nna; waa ụnwanyi, ji phę anọedu, bugbaa lẹ ndu-unu. Ọo ya bụ gę Chipfu, bụ Chileke unu ekebe unu l'oma l'iphemiphe, bụ akanya, unu gude ẹka unu ese.”

Apha, onyemonye e-nweru onwiya

(Uke 25:1-7)

15 "Iphe, bukpo apha esaa; me apha k'esaa ono buje abvubvu be unu a-haje ugwo, e ji ejiji g'o laa nno. ² Waa g'ee-gudeje mee k'aha ugwo ono baa: G'onye jieru nwibe iya ugwo hajekwaaru iya ya. G'o to jeek-wa anata onye Izurelu ibe iya ono; ozoo nwune iya ugwo ono; kele iphe, e kuru apha ono bu apha, Chipfu suru ge k'ugwo laa. ³ O -buru ophu onye ohozo ji ngu; jero je anata ono; obenu ophu dagbaru gu le nwune ngu; hakwaa aka l'ono. ⁴ "O to dukwa onye ukpa, byaru l'adu l'echilabo unu; kele Chipfu, bu Chileke unu a-kwatakwa kebe unu l'oma l'alj ono, oome ge ya nu unu g'o buru okiphe unu ono; ⁵ m'o -buru l'unu ngaberu Chipfu, bu Chileke unu nchi; leta enya; mekota ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a. ⁶ Noo kele Chipfu, bu Chileke unu e-kebekwa unu l'oma, bu iya bu iphe, o kweru ukwe iya. Unu e-jieje ohamoha, du igwerigwe ugwo; ole unu ta abyadu ejita; teme unu aburu ishi ikpoto oha; ole o to dudu ndu byaru a-buru ishi unubedua. ⁷ "O -buru l'o nweru nwune unu, bu onye ukpa, unu l'ia tuko buru le mkpukpu; l'alj-a, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu-a; unu te edobekwaru iya okpoma mgbashi; ophu unu ekekwaru nwune unu ono, bu onye ukpa ono aka mbvu. ⁸ O chia aka be unu a-nodu asajeru iya okpobe asaru. Unu ejieje iya ugwo, a-suru iya eme iphe, bu mkpa iya; ge mkpa obu ahahabe. ⁹ Unu letakwa enya g'ejo oriri ta abatajeka unu l'obu ke g'unu su l'apha k'esaa, bu iya bu apha aa-ha g'ugwo-a laa dukwaa ntse; woru iphu gbanwuberu nwune unu ono, mkpa byaru ono; o to dudu iphe, unu anu iya. Onye ono a-kpokwaru Chipfu yeru unu; l'o buru unu iphe-eji. ¹⁰ Unu gudejekwa obu unu; nu iya iphe, o suru g'unu nu iya; ophu unu anodukwa agu aphu anu iya ya; kele Chipfu, bu Chileke unu e-gudekwa k'iphe ono, unu nuru iya ono kebe unu l'oma l'iphemiphe, unu turu ama ememe; mekpoo l'iphemiphe, unu yeru aka wata ememe. ¹¹ Kele ndu ukpa ta abyadu abvu abvubvu l'alj-a. Noo g'o gude mu nodu aturu iya unu l'ekemu epfu su: Unu sajekwaaru unwune unu aka okpobe asasa; yee ndu ukpa; me ndibe unu, no le mkpa l'alj unu ono."

Aha ndu bu ohu g'ephe nweru onwophe

(Awu 21:1-11)

¹² "O -buru l'o nweru onye Hiburu ibe ngu, i gbataru l'ohu; m'o -bu nwoke; ozo nwanyi; o jewaru ngu ozi apha ishii; o -be l'apha k'esaa; hakwaa ya g'o laa; je enweru onwiya l'eka ngu. ¹³ Teke ono, i haru iya g'o shi ngu l'eka lashja ono; ta agbabekwa iya aka oto. ¹⁴ Sakwaa aka asasa; nu iya iphe, shi l'eku ngu; me ophu shi l'ulo balj ngu; me ophu shi l'eka ikuje mee. Oo iphemiphe ono, Chipfu, bu Chileke ngu gude kebe ngu l'oma ono; bu iphe, ii-nu iya. ¹⁵ Unu nyatakwa l'unu shi buru ohu l'alj Ijiputu; Chipfu, bu Chileke unu bya agbafuta unu. O buru iphe ono meru iphe, mu aturu unu ekemu-a ntanu-a. ¹⁶ "Ole o bu; teke o bukwanu l'ohu ngu ono suru ngu le ya ta alufudu ngu l'eka; kele o yeru ngu obu; bya eyee ndibe ngu obu; teme gu l'ia du le ree; ¹⁷ l'i wota oji; dobe iya nchi le mgbo; kpofua; onye ono abuwaruro ohu ngu jasuwaruroya. O bukwapho egube ono be ii-mekwapho ohu ngu ke nwanyi. ¹⁸ G'aha ohu ngu g'o nweru onwiya te ejekwa ngu atsui l'ehu; kele ozi, yebedua nwekiya jeru ngu apha ishii ono kakwa shii ugbo labo; eme l'ozi, onye e butaru ebuta gege jeru ngu. I -mee ya nno; Chipfu, bu Chileke ngu ekebe ngu l'oma l'iphemiphe, iime."

Anu, vuru uzo waa ekpa-nwa ne iya

¹⁹ "Iphe, bu eswi unu; waa aturu yee egu unu; be nwa mbu, o vuru uzo nwua, bu okee ya be unu e-dobekotajeru Chipfu, bu Chileke unu iche. Unu te egudejekwa oke-eswi, bu iya vuru uzo waa ekpa-nwa ne iya eje ozi egu; ophu unu ebushijekwa aturu, bu iya vuru uzo waa ekpa-nwa ne iya eji. ²⁰ Apha g'apha be unu le ndibe unu a-noduje l'ataphu, Chipfu, bu Chileke unu taa ya; l'eka Chipfu a-hota. ²¹ Ole o -bukwanuru l'anu ono nweru aka iphe mebyiru iya; mbu l'o bu eniyeni; ozoo l'otsu ishi; ozoo l'o duru aka ozo, iphe mebyiru iya shii; unu te

egudekwa iya gweeru Chipfu, bu Chileke unu ngweja. ²² Unu nɔdujekwa le ndu-unu taa ya. Unu taa ya g'aataje mgbada; ɔzoo umoro-a. Onye aaso nso a-ta iya; onye dubebe ree ataa ya. ²³ O buepho g'unu ta taje mee ya. Unu wushije iya l'alij g'onye wushiru mini."

Ọbo Ojaghata

(Awu 12:1-20)

16 "Unu boje ọbo Ojaghata ke Chipfu, bu Chileke unu l'onwa Abibu; noo kele ọo l'onwa Abibu ono be Chipfu, bu Chileke unu duru unu l'enyashi dufuta l'alij Ijiputu. ² Unu gwejeru Chipfu, bu Chileke unu ngweja Ojaghata ono. O buru aturu; ɔzoo egwu; ɔzoo eswi be unu e-gudeje egwe ngweja ono l'eka Chipfu a-hota; dobe epha iya; buru iya eburu. ³ Unu te egudejekwa buredi, e yeru iphe, ekoje buredi taa ya. Ujiku esaa be unu a-taje buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi, bu iya bu buredi iphe-ehuka. Noo kele ọo ephuru-oku be unu gude wufuta l'alij Ijiputu. Unu meje iya jasukpoo g'unu a-no-beru gudeje nyata teke unu shi le Ijiputu wufuta. ⁴ G'ọ to dukwa onye aa-huma iphe, ekoje buredi l'ibe iya l'alij ono mgburugburu gbiriri jasụ ujiku esaa ono abvu. Ophu e kwejekwa g'anụ ono, e gburu l'uzenyashi mbụ pho ọo futa l'utsu.

⁵ "Unu ta nɔdujekwa le mkpukpu le mkpukpu ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu ono bo ọbo Ojaghata. ⁶ Eka ee-gweje iya bu l'eka ono, Chipfu, bu Chileke unu a-hota; dobe epha iya; buru iya eburu ono. Noo eka aa-nɔduje gwee ngweja Ojaghata obu l'uzenyashi; me enyanwu ribaahaepho; l'egube teke ono, unu shi l'alij Ijiputu wufuta ono. ⁷ O buru ahuhu be aa-huje anu iya taa l'eka ono, Chipfu, bu Chileke unu a-hota ono. O -be l'utsu; onyenonu adakobe lashia ibe iya. ⁸ Ujiku ishii be aa-taje buredi, e yeduru iphe, ekoje buredi; o -be le mboku k'esaa; unu edzukoo l'iphu Chipfu, bu Chileke unu. G'ọ to dukwa onye e-je ozi mboku ono."

Ọbo-Idzu

(Awu 34:22; Uke 23:15-21)

⁹ "Idzu esaa be unu a-gutaje dobe. Teke aa-wataje agu idzu ono bu me a wataepho egbuta ereshi. ¹⁰ Noo teke unu a-bojeru Chipfu, bu Chileke unu Ọbo-Idzu. A -nɔdu abo iya; g'onyenonu wotajekpoepho iphe, o turu obu iya onyo je anu Chipfu; g'onyenonu nujeekwapho ge Chipfu, bu Chileke unu kebeberu iya l'oma. ¹¹ Unu aduru l'iphu Chipfu, bu Chileke unu; mee emereme; onyemonye yee unwegirima iya unwoke me unwanyi; me ohu iya unwoke me unwanyi; mekpoo ndu Livayi, no le mkpukpu unu; me ndu lwaru alwalwa; me ndu enweddu nna; me unwanyi, ji phe nwuhwaru, bu ndu unu l'ephe tukoru nodu. Eka aa-nɔdu mee ya bu l'eka ono, Chipfu, bu Chileke unu a-hota; dobe epha; buru iya eburu ono. ¹² Unu nyatajekwa l'unu shi buru ohu l'alij Ijiputu; k'ophu oo-me g'unu kwabe enya mekotaje iphe-a, mu toru okpa iya; su g'e meje-a."

Ọbo-Mkpù

(Uke 23:33-43; Ọgú 29:12-38)

¹³ "Unu bo Ọbo-Mkpù ujiku esaa; me unu gbutachaepho balij unu; kutachaa mee unu. ¹⁴ Unu -nɔdu abo iphe obu; unu eme emereme; unubedua l'onwunu; mekpoo unu unwoke me unwanyi; me ohu unu unwoke me unwanyi; me ndu Livayi; me ndu lwaru alwalwa; me ndu enweddu nna; me unwanyi, ji phe nwuhwaru, bu ndu unu l'ephe tukoru nodu. ¹⁵ O buru l'eka Chipfu, bu Chileke unu a-hota be unu a-nɔdu booru iya ọbo-iphe ono ujiku esaa. Noo kele Chipfu, bu Chileke unu be e-kebe unu l'oma l'iphe, unu kpataru l'egu; waa l'iphemiphe, unu byibekporu eka k'ememe; k'ophu ehu a-tso unu utso tsosu l'ishi.

¹⁶ "Ugbo eto l'apha g'apha be unwoke unu g'ephe ha a-byakotaje l'atatihipu Chipfu, bu Chileke unu l'eka ọo-hota. Epe a-bya le Ọbo-Buredi, e yeduru iphe ekoje buredi; waa le Ọbo-Idzu; waa le Ọbo-Mkpù. Epe -nɔdu abya ono; g'ephe ta agbajekwaru eka bya l'iphu Chipfu. ¹⁷ G'onyenonu nujeeepho iphe, ọo-du ike nu. G'ọ bu jeerupho ge Chipfu, bu Chileke unu kebekpoperupho onyemonye l'oma beru bu g'oo-nu-beru."

Ahota ndu-ikpe

¹⁸ “Unu hotakwa ndu-ikpe; me ndu-ishi l'okpa-ipfu, nonu le mkpukpu, nokota nu, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu ono. O buru ndu ono, aa-hota ono a-noduje ekpe ndu Izurelu ikpe, pfuru oto. ¹⁹ Unu ta nmajekwa ikpe inmaphu; ophu unu elejekwa enya l'iphu kpee ikpe. Unu te erijekwa uphalazu; noo kele uphalazu apyi-chi-jekwa onye maru iphe aka l'enya; teme o nodu emeje g'opfu onye pfuberekoto du gheleghele. ²⁰ O buk-wapho ikpe, pfuru oto kpoloko kpekpu be unu a-noduje ekpe; k'ophu unu a-nodu ndzu; ali ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu ono aburu k'unu.”

Abaru agwa eja

²¹ “Unu ta akpobejekwa itso Ashera le mgboru oru-ngweja, unu doberu Chipfu, bu Chileke unu. ²² Ophu o dukwa mkpuma, unu e-dobeje onu wata agwagwa; mbu iphe ono, Chipfu, bu Chileke unu kpuru ashị ono.”

17 “Unu te egudekwa oke-eswi; ozoo aturu, ntucha du l'ehu; ozoo ophu nweru aka iphe mebyiru iya; bya egweeru Chipfu, bu Chileke unu ngweja; kele ono bukwa akpamara l'iphu Chipfu, bu Chileke unu.

² “O -duru nwoke; ozoo nwanyi, unu l'iya bu le mkpukpu lanu l'ime mkpukpu ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu ono, a humaru l'eka oome iphe, du eji l'enya Chileke; shi nno emebyi ogbandzu Chileke; ³ mbu; o -buru l'onye ono wataru agwa agwa ozogbaa; mbu wata abaru phe eja; phozeaharu enyanwu; ozoo onwa; ozo kpokpode, bu iphe, mu suru g'e be emejeshi-a; ⁴ e pfuaru iya unu; unu numa; unu kparwetakwa ishi iya rengurengu; o -buru eviya; l'iphe obu meru ememe; mbu l'egube ahuma ono be e meru l'ali Izurelu; ⁵ g'a kputa onye obu, meru ejo iphe obu; m'o bu nwoke; ozoo nwanyi kpufu l'onu-abata mkpukpu unu ono; gude mkpuma tugba ya. ⁶ Onye ee-kpe mpfugbu be aa-dudada ebo; ozoo eto; gbaa ekebe teme l'e gbuje onye obu. G'o to dukwa onye e-gbu me o -buru onye lanu agba iya ekebe. ⁷ G'o bukwaru ndu ekebe ono, e-vuru uzo dabu iya aka onwu l'ehu; teme ndu ophu g'ephe ha awupyabewa iya ro. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'echilabo unu.”

Ulo-ikpe

⁸ “O -buru l'o duru opfu, daru nu, dunukaru unu ehuka ekpekpe; opfu ke l'e gburu ochi te egbu; ozoo l'e tsuru nemadzu iphe te tsu; o buru opfu dahaa le mkpukpu unu; unu gude opfu ono je l'eka ono, Chipfu, bu Chileke unu a-hota ono; ⁹ gude iya jepfu ndu-uke, bu oshilokpa Liviya; waa onye-ikpe, no l'okwa le teke ono; pafuru phe ikpe obu g'ephe kpee; pfua g'o gbaru g'e mee ya. ¹⁰ G'onye e kperu ikpe iya mekwaa iphe ono, ephe kperu ono; mbu ikpe ono, ephe no l'enya aka ono, Chipfu a-hota ono kpee ono. Unu kwabekwa enya g'o buerupho iphe, ephe suru g'e mee be ee-me. ¹¹ Unu tukokwa ekemu, ephe turu unu g'o ha; waa ikpe, ephe kperu unu g'o ha mekotaje. Unu ta ahakwa iphe, ephe pfuru unu; meahaa iphe ozo. ¹² Onye jikaru eme iphe onye-ikpe kperu; ozoo iphe, o kperu mbu onye uke, no l'eka ono ejeru Chipfu, bu Chileke unu ozi be ee-gbu egbugbu. O buru egube ono be unu l'e-shi wofu ejo-iphe l'ali ndu Izurelu. ¹³ Onyemonye a-numa iya; ndzu aguhu iya. O to duedu onye byaru emebaa iphe, du egube ono ozobaa.

Ahota Eze

¹⁴ “Teke unu baherupho l'ali ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu ono; o -laepho unu l'eka; unu buru iya eburu; unu wata epfu su: ‘Unu g'anyi hota eze, a-buru onye-ishi anyi g'ohozo, no-phegbaaru anyi mgburug-buru hotagbaaru nkephe-a.’ ¹⁵ G'o dokwaa unu enya l'onye unu a-tu aka bu onye Chipfu, bu Chileke unu hotaru. Mbu-a; g'o bukwaru onye Izurelu ibe unu be unu a-hota. Unu ta ahotakwa onye ohozo g'o buru onye-ishi unu; mbu onye abudu onye Izurelu. ¹⁶ G'onye obu ta abukwaru onye a-nodu achiko inya akuberu onwiya; ophu o mekwa ge ndu Izurelu laphu azu le Ijiputu; o buru g'ee-shi ge ya nmakobaa inya doberu onwiya. Noo kele Chipfu pfuwaru iya unu su: ‘Unu ta alaphubaekwa azu l'eka ono ozobaa.’ ¹⁷ Ophu onye obu abukwa onye a-nodu aluko nwanyi akuberu onwiya; odumeka be uzo a-kpo-swehukwa iya. G'o to chitakwa mkpola-ododo; waa

mkpọla-ọchaa kuberu onwiya. ¹⁸ Onye ono -bahụepho l'ọkwa eze ono g'o wota ẹkwo, a phuru aphụphu detakotaru onwiya iphe, nọkota l'ẹkwo ekemu-a, bụ ẹkwo, nọ l'ẹka ndu-uke, bụ oshilọkpa Lívayi. ¹⁹ G'o gudeje ẹkwo ono tekenteke; l'ogoguje iya mbokumboku jasụ gẹ ndzụ iya a-nọ-beru. Ọo ya bụ g'o shi nno nwụta g'oo-shije at-sụ Chipfu, bụ Chileke iya ebvu; shi nno kwabẹ ẹnya mekotaje iphe, bụkpoo ekemu Chipfu; yee iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje. ²⁰ G'onye ono ta arikwa lẹ ya ka ụnwunna iya ndu ọphuu shii; shi nno parụ ekemu ono haa; meahaa iphe ọzo. Mbụ l'ọ kwa g'onye ọbu anọriberu ndzụ l'aba-eze iya ọbu; yẹbedua yee ụnwegirima iya l'echilabọ ndu Ízurẹlu."

Oke, rwuberu ndu-uke

18 "Ndu uke, bụ iya bụ oshilọkpa Lívayi; mbụ ndu ọkpa-ipfu Lívayi g'ẹphe ha bẹ a taa hẹdu oke alị; ọphu ọ dudu okiphe ọzo, e-rwube phẹ nụ l'alị Ízurẹlu. Iphe, ẹphe e-gude buru bụ iphe ngweja, a kpọ-phodoru ọku l'iphu Chipfu; kele ono bụ okiphe phẹ. ² Ẹphe te enwedu okiphe g'ụnwunna phẹ; ọo Chipfu bụ okiphe nkephẹ, bụ iya bụ iphe, o kweru phẹ ukwe iya.

³ "Waa iphe, rwuberu ndu-uke baa mę ndu Ízurẹlu gude oke-eswi; ọzoo aturu bya egweru Chipfu ngweja; iphe, aa-nụ onye uke bụ ẹka iya; waa agba iya; waa opfuru iya. ⁴ Iphe ọzo, unu a-nujekwa phẹ phọ bụ ereshi, unu vuru ụzo gbuta; waa męe òphúú; yee manụ; waa éjí mbụ, unu bushiru l'aturu unu; ⁵ noo kele Chipfu, bụ Chileke unu shiwaa l'ọkpa-ipfu unu l'ophu họtta phẹ; ẹphe l'oshilọkpa phẹ; g'ẹphe gude ẹpha Chipfu pfujeru l'iphu iya; ejeru iya ozi tekenteke.

⁶ "Ọ -bụru l'onye shi l'ọkpa-ipfu Lívayi shi lẹ mkpukpu ẹka o bu l'alị Ízurẹlu; gude obu iya l'ophu byatashia ẹka Chipfu, bụ Chileke a-họtta; ⁷ g'a hakwaa ya g'o gude ẹpha Chipfu, bụ Chileke iya jejeru iya ozi gẹ ndu oshilọkpa Lívayi ibe iya; bụ ndu nọ l'atatiphu Chipfu ẹka ono ejeru iya ozi. ⁸ G'ẹphe kejekwaa iphe, gbaru phẹ nụ ẹnya nhamunha; g'a -gufukwaro ọphu onye k'ono ketaru l'iphe, e retaru l'iphe ndu unuphu ibe phẹ."

Etso ẹka ndu amadụ Chileke

⁹ "Teke unu bahụerupho l'alị ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anụnu ono; unu te ejekwa anwụ eme ahụma ahụma ono, ndu ọhamoha ono anọduje eme ono. ¹⁰ G'ọ tọ dukwa g'unu ha onye a-kpọ nwa iya nwoke; ọzoo kẹ nwanyị ọku. Ọphu ọ dukwa onye a-nọdu agba ẹja; ọzoo eme ọmamanshi; ọphu ọ dukwa onye e-jeje l'ẹja. ¹¹ Ọphu ọ dukwa onye e-keje oswe; ọphu ọ dukwapho onye e-jeje l'ajj maa; ¹² kele iphe, bụkpoo onye eme iphemiphe ono bụkwa ahụma bẹ oome l'iphu Chipfu; ọ bụru ahụma ahụma ono, ọhamoha ono eme ono meru g'o gude Chipfu, bụ Chileke unu je achifu phẹ l'iphu unu. ¹³ Unu bụkwaru ndu ụta adudu l'ẹhu l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu."

Onye mpfuchiru ono

¹⁴ "Ọhamoha ono, unu a-chifu ono anọduje angaru ndu eme ọmamanshi mę ndu agba ẹja nchị. Ọle unubedua bẹ Chipfu, bụ Chileke unu te ekwekwa g'unu mee nno. ¹⁵ Chipfu, bụ Chileke unu e-shi l'echilabọ unu hofutaru unu onye mpfuchiru; onye ono a-buru onye shi l'ụnwunna unu gẹdegede; bụru onye dụ gẹ mu dụ. Noo onye unu a-ngabejeru nchị bụ ono.

¹⁶ "Kele mbọku ono, unu dzukoberu l'úbvú Horẹbu ono bụkwa iphe ono bẹ unu rwọru Chipfu, bụ Chileke unu sụ: 'jiko g'anyi ta anụhenu olu Chipfu, bụ Chileke anyi; ọphu anyi ahụmahe ọku-a, parụ ẹka-a; ọdumeka bẹ anyi a-nwuhukwa.' ¹⁷ Chipfu sụ mu: 'Iphemiphe ono, ẹphe pfuru ono bẹ ẹphe pfukwaru ree. ¹⁸ Mu e-shikwa l'echilabọ ụnwunna phẹ wofutaru phẹ onye mpfuchiru, dụ gẹ gubedua. Mu eworu opfu mu ye onye ọbu l'onu; l'otuko iphe, mu pfuru iya kọkotajeru phẹ. ¹⁹ Onye ta ngabeduru nchị l'opfu, onye ono a-nọdu epfu epfuchiteru mu ono; bụ mbedua bẹ a-ji aji iya. ²⁰ Ọle onye mpfuchiru, nọnyaaru wata eku onwiya bya epfuahaa iphe, mu epfuduru; ọzoo onye ọphu e-gude ẹpha agwa ọzo epfu; g'e gbukwaa onye mpfuchiru ono egbugbu.'

²¹ "Unu a-jikwaro onwunu; sụ: '?Denu g'anyi e-shi maru ozi ọphu abudu Chipfu ziru iya?' ²² Ọ -buru l'onye mpfuchiru gude ẹpha Chipfu ezi ozi; teke ọ bụ l'ozi, o ziru te egeduru egeru; ọzoo l'o to meduru g'o pfuru iya; nok-

wa iphe, Chipfu epfuduru bu ono. O kwa onye mpfuchiru ono gude eku-onwonye pfua opfu obu. G'a ba tsujekwa egube onye ono ebvu."

Mkpukpu, onye gburu nemadzụ

a-noduje ezeru ndzụ

(Ọgú 35:9-28; Dit 4:41-43; Jios 20:1-9)

19 "Teke Chipfu, bu Chileke unu meerupho g'ohamoha ono chihu; mbu ndu ono, Chipfu, bu Chileke unu abya eworu ali phe nu unu; g'unu nochia enya phe; buchia mkpukpu le mkpukpu phe; yee unuphu l'unu-phu phe ono; ² unu hofutakwa mkpukpu eto dobe iche l'echilabo ali ono, bu ali ophu Chipfu, bu Chileke a-nu unu g'o buru k'unu ono. ³ Unu e-gude aka unu kpa a oke; gude kee ali ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu g'o buru nkunu ono uzo eto. Oke ali ono ephe n'eto e-nwekotaru mkpukpu, agbabe ezeru ndzụ nanu nanu l'ime iya. L'a bya tya oji g'o rwua aka ono; k'ophu onye gburu nemadzụ a-gbajeru laa aka ono.

⁴ "Waa g'oo-dujeru onye gburu ochi gbalaa laa aka ono baa; k'ophu oo-nodu ndzụ; mbu onye elekebeduru enya gbua nwibe iya; ophu o budu l'opfu duhawaru yee onye obu; ⁵ du ge le nemadzụ be yee nwibe iya swi je l'oswa je awata nkụ; o halia aka gbua ke swi ge ya gbutsua oshi ono; ishi ogbunku ono mifu je atya nwibe iya ono woru iya tugbua; g'onye ono gbalaa laa mkpukpu lanu l'ime mkpukpu eto ono je adzuru ndzụ. ⁶ Odumeka be onye eme g'o gwata ugwo ochi onye ono, e gburu ono e-gudekwa ehue-eghu chipfuru onye ono, gburu nwibe iya ono; gbapfu iya; kele uzo du enya; je eworu iya gbua; l'ebe abu l'onye obu gbaru g'o nwuhu; eshinu abudu le yee nwibe iya ono shi duhawaa l'opfu. ⁷ Noo g'o gude mu nodu aturu iya unu l'ekemu su g'unu hota mkpukpu eto doberu onwunu.

⁸ "Teke o bu le Chipfu, bu Chileke unu kparu oke ali unu; o kabaa osa, bu iphe, o riburu ndiche unu phe angu le ya e-me; e mecha; o nukota unu iphe, bukpo ali ono, o kweru ukwe le ya a-nu ndiche unu phe ono; ⁹ o -buru l'unu doberu-a ekemu-a g'o ha eme iya ememe, bu ophu mu aturu unu ntanu-a; mbu g'unu yee Chipfu, bu Chileke unu obu; g'o buru uzo iya be unu a-nodujekpoepo etso; unu eyekwabaa mkpukpu eto ozo le mkpukpu eto ophu; ¹⁰ k'ophu e tee gbujedu onye iswi du mma l'ali unu ono, bu ophu Chipfu, bu Chileke unu nuru unu g'o buru okiphe unu ono; shi nno mee g'ikpe ochi tukoru unu l'ishi.

¹¹ "Obenu; teke o bu le nemadzụ be opfu duru yee nwibe iya; o je akwaberu iya l'uzo; tsoo ya ogu; megbua ya; bya agbaru laa le mkpukpu-a nanu; ¹² ge ndu bu ogerenya mkpukpu ono zia g'e je akputa iya l'aka ono; kpee onye agwataje ugwo ochi onye e gburu; g'o gbua. ¹³ G'a ta aphukwaru iya obu-imemini. Onye gburu onye adudu iphe, o meru; be ee-wofujekwa ndzụ iya l'ali Izuru; g'oo-duru unu le ree."

Iphe, e gude kpa a oke ali

¹⁴ "G'o to dukwa onye e-wofuje mkpuma, e gude kpaaru ye le nwibe iya oke ali; mbu iphe, ndiche meru l'ali ono, bu okiphe, unu e-keta l'ali ono, Chipfu, bu Chileke unu abya unu anunu g'unu nworu ono."

Agba ekebe

¹⁵ "G'e te egudejekwa ekebe onye lanu gbaru; nma nemadzụ ikpe ejo-iphe; ozo iphe-eji, a suru l'o meru. Nemadzụ -mee iphe-eji; g'a du ebo; ozo eto gbaa ya ekebe; teme l'e kpeba ikpe onye obu. ¹⁶ Teke o bu l'onye-ekebe eregede wataru agba nemadzụ ekebe; gbaahaa ya ekebe, abudu eviya; ¹⁷ g'uzi umadzu labo obu, opfu adaru obu bya apfuru l'iphu Chipfu: l'iphu ndu-uke me ndu-ikpe, bu ndu no okwa teke ono. ¹⁸ Ge ndu-ikpe ono jia phe aji njinwuru-njinwuru. Teke o bu l'onye-ekebe ono be epfu iphe, abudu eviya; k'ophu bu l'o wataru epfu iphe, nwibe iya emeduru; ¹⁹ unu eworu iphe ono, o shi arj l'ee-me nwibe iya ono woru mee ya. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'echilabo unu. ²⁰ Oo ya bu; k'ophu ndu ozo a-numa iya; tsuhu ebvu; o to duhedu onye emebaa egube ejo-iphe ono ozo l'echilabo unu. ²¹ Unu ta aphujekwa obu-imemini. O kwa ge ndzụ laaru ndzụ; enya alaarụ enya; eze alaarụ eze; aka alaarụ aka; okpa alaarụ okpa."

Ekemu, d̄uru ọgu ndu Ízurelu

20 "Unu -huma ìnya ndu ọhogu unu; waa ụgbo-ìnya phẹ; waa ndu ojọgu phẹ; l'ẹka unu ejepfu phẹ ọgu; ẹphe ka k'unu shii; gẹ ndzụ phẹ ta agujekwa unu. Noo kẹle Chipfu, bụ Chileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alì Ijiputu bẹ nọkwa swiru unu eswiru. ² Unu -bya awata ọgu ono; g'onye uke f̄utakwa bya epfuru opfu yeru ndu ojọgu unu. ³ G'ọ sụ phẹ: 'Unubẹ ndu Ízurelu; unu ngabekwa nchì; ntanụ-a bẹ unu ejepfu ndu ọhogu unu ọgu. Gẹ meji ta atọfukwa unu; ọphu ndzụ agukwa unu. G'ẹhu te etekwa unu etete; ọphu ẹphe eyekwa unu ebvu; ⁴ kẹle ọo Chipfu, bụ Chileke unu bẹ unu l'ìya swì; g'ọ lwụ-chiteru unu ọgu l'ìphu ndu ọhogu unu; shi nno mee g'unu lwụ-kpee phẹ.'

⁵ "Gẹ ndu-ishi unu byakwaphọ bya epfuru n̄ ndu ono; sụ phẹ: '?Ọ d̄uru g'unu ha, onye kpuru ụlo ọphúú; ọphu o toko yedu iya Chileke l'ẹka? G'onye ono lakwa unuphu; a n̄nyakwa ọ nwụhu l'ọgu; onye ọzo je eworu ụlo ọbu ye Chileke l'ẹka. ⁶ ?Ọ d̄uru onye gbaru opfu-vayinu ọphu o toko ridu iphe, shi iya n̄? G'onye ono lakwa unuphu; a n̄nyaa; ọ nwụhu l'ọgu; onye ọzo ria ya. ⁷ ?Ọ d̄uru onye kweru nwanyị ukwe l'ọo-lụ iya; ọphu o tokọ l̄du iya? G'onye ono lakwa unuphu; a n̄nyakwa onye ono nwụhu l'ọgu; onye ọzo je al̄a onye ọbu.'

⁸ "Gẹ ndu-ishi ono pfukwarupho yebaaru ndu ojọgu ono; sụ phẹ: '?Ọ -d̄uru onye ndzụ agụ; ọzoo onye meji atọfu atọfu? G'onye ono lakwa unuphu; a n̄nyakwa o mee; meji t̄ofuahaa ndu ọphuu g'ọtofu iya.' ⁹ Teke ndu-ishi ono pfughechaerupho iphemiphe ono n̄ ndu ojọgu ono; ẹphe abya ahọttagbaa ndu-ishi ojọgu dobe, bụ ndu a-n̄du edu phẹ eje.

¹⁰ "Teke unu wufuru ejepfu mkp̄ukpu ọgu; unu vukwaru ụzo kua phẹ; g'unu l'ẹphe doshia; gẹ nchì d̄u doo. ¹¹ Ọo ya b̄; teke ọ b̄ l'ẹphe zar̄ unu oku nchì-ad̄u-doo ono; bya agụhaaru unu ụzo phẹ; ọo ya b̄; iphe, b̄kpoo ndu bu l̄ mkp̄ukpu ono ab̄kotaru ndu unu a-n̄duje ezi ozi mkp̄onwu-ẹhu. ¹² Teke ẹphe te ekwedu g'unu l'ẹphe n̄du l̄ nchì-odoo; ẹphe gb̄nu wata unu etso ọgu; unu ekee ọgu kephee mkp̄ukpu ono mgburugburu. ¹³ Teke Chipfu, bụ Chileke unu woerupho mkp̄ukpu ono ye unu l'ẹka; unu gude ogu-echi t̄uko un-woke, n̄kota iya n̄ gbushigbua. ¹⁴ Obenu l'ụnwanyi phẹ; m̄ ụnwegirima; m̄ iphe-edobe phẹ; m̄waro iphemiphe ọzo, n̄ l'ime mkp̄ukpu ono; m̄kpoo iphe akwa l'okwata g'ọ hak̄ta; b̄ unu e-gwetak̄ta g'ọ buru k'unu. Mb̄-a; unu e-ripya iphe, unu gwetar̄ l'ẹka ndu ọhogu unu, b̄ ọphu Chipfu, b̄ Chileke unu n̄ru unu. ¹⁵ Noo g'unu e-mek̄taje iphe, b̄ mkp̄ukpu l̄ mkp̄ukpu ono l'ọphu, b̄ ndu ọphu n̄chaa unu ụzenya, b̄ ndu ọphu aȳidu l'ọhamoha ọwa-a, bugbaa l'ẹka-a.

¹⁶ "Ọle ọ -b̄uru mkp̄ukpu ndu ọwa-a, n̄ l'alì, Chipfu, b̄ Chileke unu abya unu an̄nu g'ọ buru okiphe unu-a; g'ọ t̄ dukwa iphe, at̄ unme m̄ nan̄, unu a-ha g'ọ n̄du ndzụ. ¹⁷ Unu t̄kokwa phẹ g'ẹphe ha gbushik̄ta; mb̄ ndu Hetu; m̄ ndu Am̄oru; m̄ ndu K̄nanu; m̄ ndu P̄rezu; m̄ ndu Hevu; m̄ ndu Jiebusu, b̄ iya b̄ ḡ Chipfu, b̄ Chileke unu t̄ru ekemu; s̄ g'unu mee; ¹⁸ g'ẹphe te ezi unu ah̄ma ah̄ma, ẹphe an̄duje eme, b̄ ọphu ẹphe an̄duje eme eyeru agwa phẹ; unu eshi nno meswee Chipfu, b̄ Chileke unu.

¹⁹ "Teke unu keru ọgu kephee mkp̄ukpu mgburugburu n̄o ọdu; l'ẹka unu etso iya ọgu g'unu lw̄a ya lw̄ta; unu te emebyishikwa oshi, pf̄gbaaru l̄ mkp̄ukpu ono; k̄ g'unu gude ogbunk̄ wata iya egbutsushi. Unu hak-waa ya; w̄taje mebyi iya ria eriri; unu te egbutsushikwa iya egbutsushi. ?Unu eke ọgu ekep̄ef̄a oshi, bvuru l'ẹgu mgburugburu? Oshi; ?ọ b̄ nemadz̄? ²⁰ Ọ b̄ep̄ho oshi ndu ọphu unu maru l'ọ t̄ b̄du oshi, eeri mebyi iya eriri; noo ndu ọphu unu e-mebyishi. Unu gbutsushia ndu k'ono. Unu akp̄a ose-ọgu kp̄u-pee mkp̄ukpu ono, etso unu ọgu ono mgburugburu jas̄ teke unu emekpe phẹ."

Onye e gburu; ọphu a mad̄u onye gburu iya n̄

21 Ọ -b̄uru l'a h̄maru odzu onye e gburu egbugbu; ọphu a mad̄u onye gburu iya n̄ l'ẹka ọ dabyiru l'ẹgu; l'alì ono, Chipfu, b̄ Chileke unu abya an̄ unu g'ọ buru okiphe unu ono; ² gẹ ndu b̄ ọgerenya unu phẹ; m̄ ndu-ikpe unu phẹ w̄futakwa; bya agb̄ l'ẹka onye ono, e gburu ono z̄; t̄a iphe at̄t̄u jas̄chaa l̄ mkp̄ukpu l̄ mkp̄ukpu, n̄-pheru iya mgburugburu. ³ Gẹ ndu b̄ ọgerenya, shi l̄ mkp̄ukpu ọphu ka an̄-kube onye ono, e gburu ono ntse kp̄ta ada eswi, e teke gudeswee jee ozi; ọphu a t̄gbabejeduru iya l̄ nwibe iya;

⁴ gude bahụ lẹ nsụda, mini asọ asoso; mbụ nsụda, e teke akọ-swe akọko; ọpụ e teke akụ-swee ya iphe, aakụ akụku. Gẹ ẹphe nọdu lẹ nsụda ono; swị-kwoo ada eswi ono olu. ⁵ Gẹ ndu-uke, bụ ụnwu Lívayi lụfuta l'atatiphu bya apfuru. Noo kele Chipfu, bụ Chileke unu hotaru phẹ g'ẹphe jejeru iya ozi; wafua g'ẹphe gudeje ẹpha Chipfu gọoru nemadzu ọnu-oma. Teke opfu adaru nemadzu yee nwibe iya; ọzoo lẹ nemadzu mekaru nwibe iya iphe; l'ọ bụru ẹphe e-kpe iya. ⁶ Ndu bụ ọgerenya, shi lẹ mkpụkpu ọpụ ka anọ-kube ntse l'ẹka onye e gburu pho zee g'ẹphe hakota akwọọ ẹka l'eli ada eswi ono, a swị-kworu olu lẹ nsụda ono. ⁷ Ẹphe epfua sụ: "Ẹka anyi ta adukwa l'ochi onye-a; ọpụ anyi ahụmakwaru teke eegbu iya. ⁸ Jiko Chipfu; natanu ụgwọ-a, aapfu k'iphe-ẹji, ndu nken-gu, bụ ndu Ízurelu meru-a; mbụ ndu ono, i gbaftaru. G'ochi onye adudu iphe o meru ta atukokwaru ndu nkengu, bụ ndu Ízurelu l'ishi. Ọo ya bụ; e shi egube ono pfua ụgwọ ochi onye ono, e gburu ono. ⁹ Ọ bụru egube ono bụ g'unu e-shi nwefu onwunu ochi onye adudu iphe, o meru ono l'echilabọ unu; kele unu mewaru, iphe, pfuru oto l'iphu Chipfu.

K'alụ nwanyi, a lwutaru l'ogu

¹⁰ "Ọ -bụru l'unu jepfuru ndu ohogu unu ogu; Chipfu, bụ Chileke unu woru phẹ ye unu l'ẹka; unu kpua phẹ lẹ ndzu; ¹¹ ọ -bụru lẹ ndu ono, unu kpuru lẹ ndzu ono bẹ ọ duru nwanyi, ama mma, nweru g'unu ha onye ọ duru ree; teme ọ nọdu agụ onye ono egu g'onye ono duta iya g'ọ bụru nyee ya; ¹² g'onye ono duta iya laa ibe iya je akpụshia ya ishi; bee ya nvọ ebebe. ¹³ L'ọ yefu uwe, o shi ye teke a kpuru iya pho. L'ọ buru l'ibe onye obu; kwaa ẹkwa ne iya yee nna iya onwa ophu. E -mecha; yee onye obu awatawaro akwakwa; onye obu aburu ji iya; l'ọ bụru nyee ya. ¹⁴ Ọ -bụru l'e mechaaru; ọpụ nwanyi obu adudu onye obu ree; g'ọ pakwaru iya haa g'ọ je ẹka du iya ree. Ọ buepho g'i ti re iya erere k'ereta okpoga; ọpụ i mekwa iya g'eemeje ohu; noo kele i mewaru iya iphe-iphere."

Iphe, rwuberu okpara

¹⁵ "Ọ -bụru lẹ nwoke alu unwanyi labo; o yee onye lanu obu; onye ọpụ du iya ashi; ẹphe tuko nwutawaru iya unwegirima; me onye ọpụ e yeru obu yee onye ọpụ a kpuru ashi; teke ọ bụ l'ọo onye ọpụ a kpuru ashi yeru okpara lẹ nwoke; ¹⁶ mboku, oo-ke ekpe gude keeru unwu iya ẹku iya; g'ọ to wotakwa nwa onye ọpụ o yeru obu pho dobe l'onodu okpara; hachia nwa nke onye ono, ọ kpuru ashi pho, gbetchia bụru iya bụ okpara. ¹⁷ G'onye ono mekwaaru okpara iya ono, bụ nwa nwanyi ono, ọ kpuru ashi ono iphe, rwuberu iya nu. Mbụ-a; g'ọ hee ya oke labo; l'iphemiphe, o nweru enweru; kele ọo nwata ono bụ nwa mbụ, goshiru l'ọ duje ike yee ime. Iphe, rwuberu okpara bukwa iya nwe iya."

Nwa, kariru ndu nwuru iya nu ẹka

¹⁸ "Ọ -bụru lẹ nemadzu nwutaru nwa, kariru iya ẹka; k'ọpụ bụ l'ọ to ngadu nchi l'opfu ndu nwuru iya nu; mbụ l'ọ too mejedu iphe, nna iya pfuru; ọpụ o medu iphe, ne iya pfuru; temanu; teke ẹphe chiru iya iphe; o too yeduru phẹ onu; ¹⁹ gẹ nna iya; yee ne iya kpatakwa iya kpureru ndu bụ ọgerenya l'onu-abata mkpukpu phẹ. ²⁰ Ẹphe asu ndu bụ ọgerenya mkpukpu ono: 'Nwatibe anyi-a kariru anyi ẹka; k'ọpụ bụ l'ọ to ngajedu nchi l'opfu anyi; ọpụ oomejedu iphe, anyi suru g'ọ mee. Ọ bụ oke-ekpiri; teme ọ ngunuka mee.' ²¹ G'unwoke mkpukpu ono g'ẹphe ha wufuta; woru iya tugbua lẹ mkpuma. Ọ kwa egube ono bẹ unu e-shije wofu ẹjo-iphe l'echilabọ unu; k'ọpụ ndu Ízurelu l'opfu a-numa iya; tsuhu ebvu."

Ekemu, du iche iche

²² "Ọ -bụru lẹ nemadzu meru iphe, ọ gbaru g'ọ nwuhu; e woru iya gbua; unu kobe odzu onye ono l'eli oshi; ²³ g'odzu iya te kokwaru l'eli oshi l'ẹka ono jasụ nchi abo. Unu likwaa ya mboku ono gededede; kele onye koru l'eli oshi bẹ bụ onye Chileke turu onu. Unu te emerwushikwa alu ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anunu; g'ọ bụru okiphe unu ono."

²² “Ọ -bụru l'i hụmaru eswi; ọzoo aturu nemadzu ibe ngu l'eka okpaphuhu akpaphuhu; te emekwa enya g'i ti hụmaduru iya; kukebekwa ẹhu kpata iya kpuphuru nwibe ngu ono azu. ² Teke o bu l'onye ono te ebukubedu ngu ntse; ọzoo l'i ti madu onye obu; kpata iya laa ibe ngu je edobe jasụ teke onye ono a-choru iya bya; l'i kpuru iya nu iya. ³ Nokwapho g'ii-meje nkafu-igara iya; o bukwarupho nno bu g'ii-meje uwe iya; mekpoo iphemiphe, bu ke nwibe ngu, tuphahuru etuphahu; mbu ophu tuphahuru nu; i huma iya. Te emekwa enya g'i ti hụmaduru iya.

⁴ “Ọ -bụru l'i hụmaru nkafu-igara nemadzu ibe ngu; ọzoo eswi iya l'eka o daru l'aguga gbororo; te emekwa enya g'i ti hụmaduru iya. Kukebekwa ẹhu je eyeru onye obu eka g'o palia ya.

⁵ “Ge nwanyi ta akwajekwa ngwa nwoke; ophu nwoke akwajekwa ngwa nwanyi; kele onye eme iphe, du nno bukwa ebyi be oome l'iphu Chipfu, bu Chileke unu.

⁶ “I -nodu aghata le gbororo; i huma efunu enu, kparu l'eli oshi; ọzoo l'ali; o bu ru unwu enu no iya; ọzoo l'o bukwa du eka iya; ne iya kpuru l'eli unwu iya ono; ọzoo l'eli eka iya ono; ba anwupyaabekwa ne enu ono; yee unwu iya. ⁷ Kukebekwa ẹhu kpatsu ne iya g'o pefu; l'i nwutawaro unwu iya; k'ophu o-duru ngu le ree; waa k'ophu ji-kariberu nka.

⁸ “I -nodu akpu ulo ophuu; kpusakwaa uko iya osa; swia ya onu mgburugburu; g'o to du onye e-shi l'eka ono wefu bya adaa; g'ochi ta akwa l'ulo ngu ono.

⁹ “I -gbaa opfu-vayinu; ta akukwa iya iphe eghirigha. I -mee ya nno be aa-natakwa ngu mebyi iphe ono, i koru ono; natakwa ngu pho akpuru, vayinu ngu mitaru je edobe l'ulo, du nsọ.

¹⁰ “Te eligbabejekwa eswi yee nkafu-igara gude atupya ali mgbo lanu.

¹¹ “Te eyejekwa uwe, a kwaru eghirigha; du ge l'e wotaru eka baragidi je akwagbabe le gerebe-gerebe eka mmanu.

¹² “Kpajekwaru iyanguyangu ye le mgbureku uwe mgbalanu ngu ishi eno.”

Emebyi k'alulu

¹³ “Ọ -buru le nwoke lutaru nwanyi; ephe le nwanyi obu kwachaepho; o kpo ya ashi; ¹⁴ boaha ya ibo gude epfubyishi iya su: ‘Mu lutaru nwanyi-a; mu jepfu iya; ophu o dudu iphe, egoshi l'o shi buru nwamgboko, yele nwoke teke akwaswee.’ ¹⁵ Ge nna nwamgboko ono yee ne iya gude iphe, egoshi le nwamgboko ono shi buru onye yele nwoke teke akwaswee je egoshi ndu bu ogerenya l'onu-abata mkpukpu. ¹⁶ Nna nwamgboko ono asu ndu bu ogerenya ono: ‘Nwa mu nwanyi-a be mu keru nwoke-a; ole nta-a be nwamgboko ono duwaa iya ashi. ¹⁷ Ole-a; unu lewaro le nta-a be o wataru iya ebo ibo asuje le nwatibe mu obu ta adukwa iphe, egoshi le yele nwoke teke akwaswee! Ole o bu; wakwa iphe, egoshi le nwatibe mu obu be yee nwoke teke akwaswee baa.’ Ephe abya eworu eka ono phushi l'iphu ndu bu ogerenya mkpukpu ono. ¹⁸ Ndu bu ogerenya mkpukpu ono akpata nwoke ono chia ya echachi; ¹⁹ reta iya nre ukporo mkpola-ochaa ise; woru nu nna nwamgboko ono; noo kele nwoke ono boru nwamgboko Izurelu ibo. Nwamgboko ono aburu nyee ya eka o bu iya; ophu o byadu achifubaa nwanyi ono jasụ g'oo-no-beru.

²⁰ “Ole o bukwanuru l'ibo ono, e boru iya ono bu eviya; k'ophu bu l'o to dudu iphe, e gude goshi le nwamgboko ono be yele nwoke teke akwaswee; ²¹ o ya bu; g'ephe kpufutakwa nwamgboko ono l'onu eswulo l'ibe nna iya; unwoke mkpukpu iya atua ya mkpuma; woru iya tugba; kele o meru ejo ememe l'ali Izurelu. O shi no-du l'ibe nna iya agba ukpara. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'echilabo unu.

²² “Ọ -buru l'e ge-chiru nwoke l'eka ephe le nyee onye ozo akwa; g'e gbukwaa nwoke ono, jepfuru nwanyi obu; yee nwanyi, o jepfuru ebugbu. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'ali Izurelu.

²³ “Ọ -buru le nwamgboko, yele nwoke teke akwaswee; mbu nwamgboko, e jebuaru k'alulu; be yele nwoke ozo kwaru l'ime mkpukpu; ²⁴ unu tukokwa ephenebo kpata kpufu l'onu-abata mkpukpu ono; tuko ephenebo tu-gbukota le mkpuma. Nwamgboko ono be aa-tu-gbu; noo kele o no l'oma mkpukpu ophu o chiduru mkpu. Nwoke be aa-tu-gbukwapho; kele o merwuru nyee onye ozo. O kwa egube ono be unu e-shije wofu ejo-iphe l'echilabo unu.

²⁵ “Obenu; ọ -bụru l'ọo l'azụ ẹgu bẹ nwoke guderu nwamgbọko, onye ọzo jebuwaru k'alululu; ẹphe l'iya kwaa; bụkwa nwoke kpoloko bẹ ee-gbu. ²⁶ G'ọ tọ dūkwa iphe, unu e-me nwamgbọko ono; ọ tọ dūkwa iphe-ẹji, o metaru, ee-gude gbu ya. Noo kele ọwa-a dūkwapho g'onye je afūaru nemadzū ibiya l'uzo; gbu. ²⁷ Mbụ lẹ nwoke ono guderu nwamgbọko ono, onye ọzo jebuwaru k'alululu ono l'azụ ẹgu; o chia mkpu; ọphu ọ dudu onye nafutaru iya nū.

²⁸ “Ọle ọ -bụkwanuru lẹ nwoke zuguderu nwamgbọko, adudu onye eje iya nū; ẹphe l'iya kwaa; a hūma phẹ; ²⁹ gẹ nwoke ono pfulkwaa nna nwamgbọko ono ụkporo shẹkelu mkpọla-ọchaa labọ lẹ shẹkelu mkpọla-ọchaa iri. G'onye ọbu lūkwaru nwamgbọko ono; noo kele o mebyishiwaru iya. Ọphu ọ byadu achifu nwamgbọko ono gbiriri jasū g'ọo-nọ-beru.

³⁰ “Gẹ nwoke ba lūkwa nyee nna iya; shi nno mee nna iya iphe-iphere.”

Ebufu nemadzū lẹ ndzukọ

23 “G'onye e tsupyarū akpūru-anwū; ọzoo onye e bufuru útsù ta abatajẹkwa l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu. ² “G'ọ tọ dūkwa onye a gbatarū l'ụkpara; abatajẹ l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu. Ọphu oshilọkpa iya; mbụ je eyee l'ogbo k'iri abatajẹkwa l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu.

³ “G'ọ tọ dūkwa onye Amonu; ọzoo onye Mówabu, abatajẹ l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu; ọphu oshilọkpa phẹ jeye l'ogbo k'iri abatajẹkwa; mbụ g'ẹphe ta abatajẹkpo l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu jeye l'ojeje. ⁴ Noo kele ẹphe te egudedu nri; yẹ mini gbaa unu ndzuta teke unu shi l'alị Ijiputu. Iphe, ẹphe meru bụ l'ẹphe gbẹchia je ebuta Belamu nwa Beyọ, shi mkpukpu Petọ l'alị Mesopotémiya g'ọ bya atụa unu onu. ⁵ Obenu lẹ Chipfu, bụ Chileke unu ta ngabeduru Belamu nchi; ọ gbẹ-chia ghazia onu ono; ọ bụru onu-oma; kele Chipfu, bụ Chileke unu yeru unu obu. ⁶ Unu ta achokwa ụzo, ee-shi g'ẹhu dū phẹ guu; ọzoo g'ọ duru phẹ lẹ ree jasū g'unu a-nọ-beru.

⁷ “Gẹ ndu Edomu ta adukwa unu ashị; noo kele ẹphe bụ unwune unu. Ọphu ndu Ijiputu adukwa unu ashị; noo kele unu shi bụru ndu Iwaru alwalwa l'alị phẹ. ⁸ G'a hajekwa oshilọkpa phẹ ogbo k'eto g'ẹphe bata l'ẹka ndu kẹ Chipfu dzukọberu.”

Eme ọdu-ọgu g'ọ tọ dū ideyideyi

⁹ “Ọ -bụru l'unu jepfuru ndu ọhogu unu ọgu; unu dọkwaduru l'ọdu-ọgu unu; unu kwabekwa ẹnya g'unu te eye ẹka l'eme ẹjo-iphe. ¹⁰ Ọ -bụru l'o nweru onye lanu l'echilabọ unu, byaru bya aburu onye aasọ nsọ; kele ọ gbọru unwuda kpua onwiya l'enyashi; g'onye ono lufukwa je anodu l'azụ ọdu-ọgu; g'ọ tọ ndukwa l'ime iya. ¹¹ O -be l'uzenyashi l'o gude mini wua ẹhu. Ẹnyanwu -nyihuchaepo; l'ọ batawarọ l'ọdu-ọgu ono.

¹² “Unu eje l'azụ ọdu-ọgu ono je emeta ẹka unu e-jeje ejelukpo. ¹³ Unu yekobeje ikworo lẹ ngwogu unu; ọo ya bụ g'ọ bụru; onye eje anyi nshị; l'o gude ikworo ono tūa nsu; nyiru iya yee; ghakobe woru iya kpochia. ¹⁴ Noo kele Chipfu, bụ Chileke unu etsojeru oma ọdu-ọgu ejephe; adzọ unu ndzū; waa g'ọ woru ndu ọhogu unu ye unu l'ẹka. Noo g'ọ gude; ọdu-ọgu unu je l'adu nsọ; g'ọ tọ hūma iphe, aasọ nsọ l'ẹka unu nọ; dakobe paru unu haa.”

Unwu ekemu ọzo

¹⁵ “Ohu -shi l'ẹka nnajiuphu iya gbapfuta ngu; ta akputakwa iya kpuphuru nnajiuphu iya ono azu. ¹⁶ Hakwaa ya g'unu l'iya buru; l'o buru l'ẹka dū iya ree lẹ mkpukpu, dukpoe ya phọ ree. Ọphu a kpakwa iya ẹhu.

¹⁷ “G'ọ tọ dūkwa unwada Ízurelu onye a-nodu agbaru agwa ụkpara; ọphu ọ dūkwa onye nwoke Ízurelu a-nodu agbaru agwa ụkpara. ¹⁸ Mbụ-a; g'e be wotajekwa ụgwọ, a pfuluru nwanyi-ovuoba; ọzoo ụgwọ, a pfuluru nkuta-ur-wuali ono; gude bya l'ulo Chipfu, bụ Chileke unu bya apfu ụgwọ iphe, unu riburu l'angu k'ememe; kele ẹphenebo bụ ẹbyi l'ẹnya Chipfu, bụ Chileke unu.

¹⁹ “Be jiekwa onye Ízurelu ibe ngu ụgwọ ntukwase; ntukwase l'okpoga; ọzoo ntukwase lẹ nri; ọzoo l'iphemiphe, bupoo iphe, eejieje ụgwọ ntukwase. ²⁰ Onye ii-jie ụgwọ ntukwase bụ onye ọhozo; obenu l'onye

bụ nwune ngu bẹ i tii jịedu ntụkwase; ọo ya bụ gẹ Chipfu, bụ Chileke ngu ekebe ngu l'oma l'iphemiphe, i by-ibekporu ẹka ememe l'alị ono, iije alwuta ono.

²¹ “Ọ bụru l'i riburu angụ emeru Chipfu, bụ Chileke ngu iphe; ta akpọkwa upfu ememe iya; kele Chipfu, bụ Chileke ngu a-wata ele ngu ẹnya g'i mee ya; teme l'i bụru onye-ikpe nmaru l'i meru iphe-ẹji. ²² Ọle ọ -bụkwanu-ru l'i selaru onwongu azụ l'eribu angụ eme iphe; bẹ ikpe ta nmakwaru ngu. ²³ Iphe, shikpowa ngu l'ogbog-boromonu futa; letakwa ẹnya g'i meebekota iya. Noo kele ọo gụbedua tūru obu ngu onyo gudekpoo onu ngu gēdegede ribuaru Chipfu, bụ Chileke ngu angụ.

²⁴ “Ọ bụru l'i bahuru l'opfu-vayinu nemadzụ ibe ngu; ritakpọepho akpuru vayinu g'ọ dukpoe ngu pho ree; ọle g'ọ tọ dukwa ophu ii-ye le nkata ngu. ²⁵ Teke i -bahuru l'egu nemadzụ ibe ngu; ọ -du ngu g'i wota iphe, ọ kuru akuku ria; wotakwa iya; ọle g'ọ tọ dukwa upfu iphe ono ophu ii-gude mma gbutsua.

24 “Ọ -bụru le nwoke lūchaaru nwanyi; ophu nwanyi ono adūedu iya ree; kele ọ humaru iphe, adūdu ree l'ehu nwanyi obu; ọ bya ederu ekwo achifu nwanyi nu iya; bya achifu iya; ² ọ -bụru l'ọ lufuru g'o jerọ je aluru nwoke ọzo; ³ teke ọ bụkwanu l'onye k'ono byakwarupho bya akpoo ya ashị; bya edekwapho ekwo achifu ozokwa bya eyekwa iya pho l'eka; bya achifukwa iya pho l'ibe iya; ozoo l'onye k'ono bụ anwuhu bẹ ọ nwuhuru; mbụ onye k'ono, shi duta iya alu alulu ono; ⁴ gẹ ji iya ke mbụ pho, chifuru iya nu pho ta laphukwa azu jeshia ya alulu g'e merwushichawaru iya ono; kele ọ bụkwa ẹbyi l'iphu Chipfu. Unu te emetakwa ẹbyi kpube alị ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anunu g'ọ bụru okiphe unu ono.”

Ekemu, dū iche iche

⁵ “Ọ -bụru le nemadzụ luru nwanyi k'ophu; g'e te zikwa iya g'o je ọgu; ophu ọ dukwa ozi ọzo, ee-zi iya. G'onye ono nọ-gbukwaa mgbarapha l'unuphu; mee nyee ya ono, ọ lutaru ono g'ehu tsoo ya utso.

⁶ “Gẹ nemadzụ ta patakwa mkpuma, egweje nri; ozoo nggu-mkpuma; g'ọ bụru iphe, e yeru iya l'itumo; kele ono dukwaa g'onye woru ishi nemadzụ ophu sūbe l'itumo.

⁷ “Ọ -bụru le nemadzụ bẹ e guderu l'eka ọ pataru onye Ízurelu ibe iya l'oshi eme iya g'ohu; ozoo l'oore onye obu erere; g'e gbukwa onye ọpaleda ono egbugbu. Ọ kwa egube ono bẹ unu e-shije wofu ẹjo-iphe l'echilabo unu.

⁸ “Ọ -bụru onye ẹhu-ọcha byaru; unu letakwa ẹnya mee iphemiphe, ndu-uke, bụ oshilokpa Lívayi sūru g'unu mee. Unu tūkokpoeppo iphemiphe, mu tūru phẹ ekemu sū g'ephe meje mekota. ⁹ Unu nyatakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke unu meru Miriyamu teke unu nọ l'uzo; g'unu wufutachaa l'alị Ijiputu.

¹⁰ “Teke i jieru nemadzụ ibe ngu ugwo; m'obeta ọ bụru ugwo, dū idu-agma; ta abahukwa l'ulo iya je ewota iphe, ọ sūberu ngu l'itumo. ¹¹ Nodukwa l'etezi g'onye obu, i jieru ugwo obu wofutaru ngu iphe, ọ sūberu ngu l'itumo obu. ¹² Ọ -bụru l'onye obu akpa nri; te egudekwa iphe ono, o yeru ngu l'itumo ono lashia unuphu je akwaa gẹ nchị bōhu. ¹³ Nchi -jihushia; wophutakwaru iya ukpo ono, o yeru ngu l'itumo ono azu; k'ophu ọo-zẹ iya; kua mgbenya; goru onu-oma nu ngu. Ọo ya bụ g'a guaru ngu iya l'apfubekoto l'iphu Chipfu, bụ Chileke ngu.

¹⁴ “Onye adūdu g'ọ dū iya; ọ nọdu akpa nri -byaru ngu ozi; te emekwa iya omeliwe; m'obeta onye obu bụru onye Ízurelu ibe ngu; ozoo onye lwaru alwalwa, bu l'alị unu l'ime mkpukpu unu. ¹⁵ Pfujekwa iya aswa ogburumita iya; teme ẹnyanwu anyihu mbokumboku; kele onye obu akpa nri; ọ gbawaru aswa ozi iya ono ye le mkpa. Teke ọdumeka bẹ oo-chikukwa ngu l'ejo mkpu l'iphu Chipfu; iphe obu aburu ngu iphe-ẹji, iimeta iya.

¹⁶ “Gẹ ndu bụ nna ta lajekwa l'iphe, nwa phẹ metaru; ophu unwu alajekwa l'iphe, nna phẹ metaru. G'onye metaru iphe onwu lajekwa l'iphe, o meru.

¹⁷ “Unu ta anafujekwa nemadzụ iswi-odumma iya opfu l'ọ bụ onye lwaru alwalwa; ozoo onye enwedu nna; ophu unu anatajekwa ekwa nwanyi, ji iya anọedu l'itumo. ¹⁸ Unu nyatajekwa l'unubedua shi buri ohu l'alị Ijiputu; Chipfu, bụ Chileke unu gbata unu l'eka ono; noo iphe, meru g'o gude mu nọdu aturu unu ekemu epfu g'unu meje iphemiphe ono.

¹⁹ “Unu -nọdu akpata iphe, unu meberu l'opfu unu; unu zōhaa tiyotiyoo iya ophu l'egu; unu ba laphuhukwa azu je iya achita. Unu hajekwa iya g'ọ dūru ndu lwaru alwalwa; yee ndu nna phẹ anọedu; yee unwanyi, ji phẹ

anọedu; k'ọphu Chipfu, bụ Chileke unu e-kebe unu l'oma l'iphemiphe, unu byiberu ẹka unu k'ememe. ²⁰ Unu -nọdu aji-koshi akpuru, mīru l'oshi olivu unu; unu ta ajjekwa iya nji labo. Unu hakwa ọphu phoduru nū g'ọ dūru ndu lwaru alwalwa; yee ndu nna phe anọedu; yee unwanyi, ji phe anọedu. ²¹ Teke o bụ l'unu awo akpuru vayinu l'opfu-vayinu unu; unu te ejekwa mkpakwa iya m'e mecha. Unu hajekwa ọphu phoduru nū g'ọ dūru ndu lwaru alwalwa; yee ndu nna phe anọedu; me unwanyi, ji phe anọedu. ²² Unu nyatajekwa l'unubedua shi buru ohu l'alijiputu; noo iphe, meru g'o gude mu nọdu aturu unu ekemu epfu g'unu meje iphemiphe ono."

Ekemu k'echi nemadzū ẹchachi

25 "O -buru l'unmadzu labo be opfu adaru; g'ephe gude iya je l'ulo-ikpe ge ndu-ikpe kpeeru phe iya; haaru onye ọphu iswi du mma enge; nma onye ọphu achọ opfu ikpe. ² Teke o bụ l'onye ọphu ikpe nmaru be o gbaru g'e chia iphe; g'onye-ikpe mekwaa ya g'o zee aze; g'e chia ya iphe obu l'iphu iya; chia ya onu echachi ole yele iphe o meru ha. ³ Iphe, ee-chi iya bu onu echachi ukporo labo. G'e te chighatakwa iya egube ono. E -chighata iya egube ono be o bukwaa eme nwune ngu ono g'o to dudu iphe, o bu l'iphu ngu.

⁴ "Te ekechijekwa eswi onu me o -nọdu azoshiru ngu ereshi."

Onye nwune iya nwuhuru; gbado nyee ya

⁵ "O -buru l'unwune labo bu; onye lanu nonyaa bya anwuhu; ebe o nwuta nwa; ge nyee ya ta lukwa ndu unuphu ozo. Ge nwune ji iya dutakwa iya luru; lajeru iya l'ulo. Nwune ji iya ono eshi nno medzukota iphe, gbaru iya nu l'ehu nwanyi ono. ⁶ Nwa nwoke mbu, o nwutaru; mbu nwanyi ono be a-zaru epha la l'epha nwune iya ono, nwuhuru nu ono g'epha iya te echihu l'alijizuru. ⁷ Ole o -buru l'o to dudu onye ono g'o luru nyee nwune iya ono; ge nwanyi ono jepfu ndu bu ogerenya mkpukpu ono l'onu-abata mkpukpu ono je asu phe: 'Nwune ji mu jikawaru eme g'epha nwune iya te echihu le izuru. O jikawaru le ya te emeduru mu iphe, nemadzū emejeru nyee nwune iya.' ⁸ Oo ya bu; ndu bu ogerenya mkpukpu ono ekua nwoke ono; pfuaru iya opfu. O -buru l'iphe, oopfu be oopfu epfushi iya ike; su le ya ta abyakpoda aluru nwanyi ono m'obeta gunu mee; ⁹ ge nyee nwune iya ono gbeshi l'atatiphu ndu bu ogerenya ono je eyeta akpokpa nwoke ono nanu; gbuta onu-mini tua ya l'iphu su: 'Noo iphe, eemeje onye ta choduru eme g'unuphu ibe nwune iya keru bu ono.' ¹⁰ Iphe, ee-ku ibe nwoke ono le izuru bu 'ibe onye e yetaru akpokpa.'

¹¹ "O -buru l'unwoke labo alwu ogo; nyee onye lanu byatashia odzori ji iya; bya azu nwoke ọphu l'ehu-nwoke; ¹² g'e gbubufukwa nwanyi ono eka; g'a ta aphukwaru iya obu-imemini.

¹³ "Unu te eyejekwa iphe, eegudeje atu erwa iphe uzo labo l'eda unu; ọphu bu okpobe iya; me ọphu abudu okpobe iya. ¹⁴ Ọphu unu enwekwaru iphe, eegudeje akpo iphe uzo labo l'ibe unu; ọphu bu okpobe iya; me ọphu abudu okpobe iya. ¹⁵ Unu gudeje okpobe iphe, ugho adudu tua erwa iphe. Unu egudejekwapho okpobe iphe, ugho adudu; kpo iphe; k'ọphu unu a-noriberu ndzu l'alijono, Chipfu bu Chileke unu abya unu anunu ono; ¹⁶ kele iphe, bukpoo onyemonye, eme egube iphe ono; mbukpoo onyemonye, eme iphe l'ugho emekotakwa ebyi l'iphu Chipfu, bu Chileke unu."

A turu ekemu g'e gbushia ndu Amaleku

¹⁷ "Unu nyatakwa iphe, ndu Amaleku meru unu teke unu no l'uzo; g'unu lufutacharu le Ijiputu. ¹⁸ O bu teke ike ije bvwaru unu; ọphu ike aduziedu unu be ephe shiru unu azu byapfuta unu ogo l'uzo; gbushia ndu ọphu kpe azu; ọphu ephe atsuduru Chileke ebvu. ¹⁹ Oo ya bu; Chipfu, bu Chileke unu -meepho; unu nweru onwunu l'eka iphe, bu ndu ohogu unu, bupheru unu mgburugburu l'alijono, oobyu unu anunu ono; g'o buru okiphe unu ono; unu mekwaa g'a ta nyatabahę ndu Amaleku le mkpula akpaminigwe. Unu ta azohakwa iya ememe!"

Akpuru-iphe-mbu; waa oke-lanu-l'uzo-iri

26 "I -bahupho l'alijono, Chipfu, bu Chileke abya unu anunu g'o buru okiphe unu ono; mbu unu -natae ya pho buru; ² hatajekwa akpuru-iphe-mbu l'iphe, i kotakpooru l'alijono, Chipfu abya ngu anunu ono; chiru

ye lẹ nkata; vuru je l'ẹka Chipfu, bụ Chileke ngu a-họta; dobe ẹpha iya; buru iya eburu. ³ L'i vuru iya jepfu onye bụ onye uke teke ono je asụ iya: 'Ntanụ-a bẹ mu p̄f̄waru ep̄furu Chipfu, bụ Chileke ngu lẹ mu lwarwutaru l'alị ono, Chipfu riru nna anyi oche p̄hẹ angụ lẹ ya a-nụ anyi ono.'

⁴ "Onye uke ono anata ngu nkata ono; s̄b̄be l'at̄at̄iphu ọru-ngw̄eja Chipfu, bụ Chileke ngu. ⁵ L'i n̄od̄ukwapho l'at̄at̄iphu Chipfu, bụ Chileke ngu p̄f̄ua s̄: 'Nnana mu shi b̄uru onye Arámu, aghap̄he aghap̄he. O gude ndu ha nwan̄sh̄ji laa Ijiputu je ab̄uru onye lwar̄u alwalwa l'ẹka ono. Ọ b̄uru l'ẹka ono bẹ o je eburu; b̄uru oke mba, ọkp̄ehu d̄; t̄eme ẹp̄he d̄ igwerigwe. ⁶ Obenu lẹ ndu Ijiputu n̄uru anyi ap̄h̄; bya emee g'anyi jee ip̄he-ẹhuka; mee g'anyi jee ozi mk̄p̄onwu-ẹhu. ⁷ T̄obudu iya b̄; anyi chia mk̄pu raku Chipfu, bụ Chileke k̄ nna anyi oche p̄hẹ. Chipfu n̄uma olu anyi; bya ah̄uma ip̄he-ẹhuka, anyi eje; waa ozi mk̄p̄onwu-ẹhu, anyi eje; m̄e g'e gude emebe anyi ewere. ⁸ No iya; Chipfu bya egude ike m̄e agburēhu iya; ȳe ebvu, ooye; ȳe ip̄he-ọhubama; m̄ek̄poo ip̄he, d̄ biribiri; gude dufuta anyi lẹ Ijiputu. ⁹ Ọ bya edubatawa anyi l'ẹka-a; bya eworu al̄-a n̄ anyi; mb̄u al̄, b̄ mini ẹra-eswi ȳe man̄-ẹnwu as̄o iya gborogboro-a. ¹⁰ Nta-a bẹ mu wotawaru ngu ak̄p̄uru-ip̄he-mb̄u, shi l'ip̄he, mu meberu l'al̄-a, ḡube Chipfu n̄uru mu-a.' L'i bya eworu iya dobe l'ip̄hu Chipfu, bụ Chileke ngu; bya abaar̄u Chipfu, bụ Chileke ngu ono ẹja. ¹¹ L'i bya etee ẹswa ip̄hemip̄he ono, d̄ ree ono, Chipfu, bụ Chileke ngu n̄uru ḡ lẹ ndibe ngu ono. Ndu Lívayi; m̄e ndu lwar̄u alwalwa, unu l'ẹp̄he bu etekwapho ẹswa."

Ụzo-lanụ-l'ụzo-iri k'apha k'eto

¹² "I -p̄f̄uchaa oke-lan̄u-l'ụzo-iri l'ip̄hemip̄he, i setar̄u l'apha k'eto, b̄ apha, aap̄f̄uje oke-lan̄u-l'ụzo-iri; mb̄u; i -wochaaru iya n̄ ndu Lívayi; ȳe ndu lwar̄u alwalwa; ȳe ndu nna p̄hẹ an̄oedu; m̄e ụnwanyi, ji p̄hẹ an̄oedu; k'ọp̄hu ẹp̄he a-n̄odu lẹ ndunu eriji ẹpho; ¹³ L'i n̄odu l'ip̄hu Chipfu, bụ Chileke ngu p̄f̄ua s̄: 'Mu wofuakwaru ip̄he ono, d̄ ns̄o ono l'ulo mu; t̄eme mu wowaru iya n̄ ndu Lívayi; waa ndu lwar̄u alwalwa; m̄e ndu nna p̄hẹ an̄oedu; m̄e ụnwanyi, ji p̄hẹ an̄oedu, b̄ ekemu, i t̄uru n̄ mu. Ọ t̄o d̄ukwa ekemu ono, i t̄uru n̄ mu ono, d̄uru ọp̄hu mu etsotaduru; ọp̄hu ọ d̄ukwa ọp̄hu mu zoharu. ¹⁴ Ọ t̄o d̄ukwa oke-lan̄u-l'ụzo-iri ono ọp̄hu mu riru teke mu n̄o l'aph̄; ọp̄hu ọ d̄ukwa ọp̄hu mu wofuru teke mu b̄ onye aas̄o ns̄o; ọp̄hu ọ d̄udu ọp̄hu mu n̄jeru ndu maa. Mu mēerupho olu Chipfu, bụ Chileke mu; mb̄u l'ọo ip̄hemip̄he, i s̄uru ḡe mu mee b̄e mu meru. ¹⁵ Shinu l'ibe ngu ono, d̄ ns̄o ono lezeta ẹnya; mb̄u-a; shinu l'imigwe lezeta ẹnya; ḡoru ọnu-oma n̄ ndibe ngu ono, b̄ ndu Ízurēlu; l'i ḡoru ọnu-oma n̄ al̄i ono, i n̄uru anyi ono, b̄ al̄i, mini ẹra-eswi ȳe man̄-ẹnwu as̄o gborogboro ono; eshinu ono b̄ ip̄he, i riru nna anyi oche p̄hẹ angụ iya.'

¹⁶ "Ntanụ-a bẹ Chipfu, bụ Chileke ngu t̄waru ngu ekemu s̄ g'i meje ip̄he-a, ya t̄oru ọkpa iya s̄ g'e tsoje-a; waa ip̄he-a, ya s̄uru g'e meje-a. Zikwaa obu l'al̄i; gude ndz̄u ngu g'ọ ha ȳe obu ngu g'ọ ha meje ip̄hemip̄he ono. ¹⁷ Ntanụ-a b̄ i p̄f̄waru k̄ Chipfu hoo haa; s̄ l'ọo ya b̄ Chileke ngu; l'ọo ụzo, ọ t̄oru b̄e ji-n̄odu etso; eme ip̄he, ọ t̄oru ọkpa iya s̄ g'e meje; emekwapho ip̄he, ọ t̄uru l'ekemu; m̄ek̄poo ip̄he, ọ s̄uru g'e meje; t̄eme l'i mekwapho olu iya. ¹⁸ T̄eme Chipfu bya ep̄fuakwaa ya hoo haa ntan̄u-a; s̄ l'unu b̄waa ndibe iya, ya nwe k'iche, b̄ ip̄he, o kwehawaru unu ukwe iya; bya as̄u g'unu mek̄otaje ip̄he, ọ s̄uru g'unu meje l'ophu. ¹⁹ Ọzo b̄ lẹ ya e-me g'unu ha shii; kak̄ota ọhamoha ọzo, ya meru ememe shii. Unu aka p̄hẹ enweru ẹpha; ọha m'ọha ono aka unu etu ẹpha; ka unu akwab̄e ùbv̄ù. Unu ab̄uru ọha, d̄uru Chipfu, bụ Chileke unu ns̄o, b̄ ip̄he, o p̄f̄uhawaru."

Ọru-ngw̄eja, n̄o l'úbv̄ú Ebalu

27 Noo ya; Mós̄isu ȳe ndu b̄ ọgerenya ndu Ízurēlu bya at̄aru ndu Ízurēlu ono ekemu-a; s̄ p̄h̄: "Unu t̄ukokwa ekemu-a, mu at̄uru unu ntan̄u-a dobek̄ota. ² Teke unu gharu ẹnyimu J̄īod̄anu bah̄u l'al̄i ono, Chipfu, b̄ Chileke unu abya unu an̄unu ono; unu patachaa mk̄puma, ha shii kp̄okobe; unu emeta ụrwa gude rwaa ya arwarwa. ³ Unu woru ekemu-a g'ọ ha dek̄ota iya m̄e unu ghachaep̄ho ẹnyimu ono bah̄u l'al̄i ono, Chipfu, b̄ Chileke unu abya unu an̄unu ono; mb̄u al̄i ono, ẹra-eswi ȳe man̄ as̄o gborogboro ono. Ono b̄ ip̄he, Chipfu, b̄ Chileke nna unu oche p̄h̄ kweru unu ukwe iya. ⁴ Ọo ya b̄; teke unu dachaerupho ẹnyimu J̄īod̄anu; unu ak̄p̄okobe mk̄puma ono, mu at̄uru unu ekemu iya ntan̄u ono. Ọ b̄uru l'eli úbv̄ú Ebalu b̄e unu a-kp̄okobe iya. Unu egude ụrwa rwaa ya arwarwa. ⁵ Ọ b̄uru l'ẹka ono b̄e unu a-kp̄uru Chipfu, b̄ Chileke unu ọru-ngw̄eja.

Ọ bụru mkpuma bẹ ee-gude kpua ya; mbụ mkpuma, adudu iphe, e meru l'igwè, a kujeru iya. ⁶ Ọ bụru mkpuma, furu ophu bẹ unu e-gude kpuru Chipfu, bụ Chileke unu ọru-ngweja obu. Teme ọ bụru l'eli iya bẹ unu egweje ngweja-akpo-oku; nụ Chipfu, bụ Chileke unu. ⁷ Unu gwejekwapho ngweja-ehu-guu l'eka ono. Unu atuko nodu l'eka ono ria ya; tee eswa l'iphu Chipfu, bụ Chileke unu. ⁸ Unu tukokwa ekemu-a g'ọ ha dekota g'ọ shia ekiri lẹ mkpuma ono, unu kpobegbaaru ono."

Mburonu, a no l'ubvu Ebalu togbo

⁹ Mosisu waa ndu-uke, bụ oshilokpa Lívayi bya epfuru yeru ndu Ízurelu l'ophu; sụ pẹ: "Unu gebekwa-o; unubẹ ndu Ízurelu; unu ngabekwa nchị. Ntanu-a bẹ unu bukwaa ndibe Chipfu, bụ Chileke unu. ¹⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; unu mejekwa olu Chipfu, bụ Chileke unu. Unu dobekwa ekemu iya; meje iphe, ọ toru okpa iya sụ g'e tsoje, bụ iphe, mu aturu unu ekemu iya ntanu-a."

¹¹ Ọ bukwarupho mboku ono bẹ Mosisu turu ndu Ízurelu ekemu sụ: ¹² "Teke unu dachaerupho enyimu Jió-danu; waa okpa-ipfu, a-pfuru l'eli ubvu Gerizimu goru onu-oma nụ ndu Ízurelu baa: Okpa-ipfu Simiyonu; waa ipfu Lívayi; waa ipfu Jiuda; waa ipfu Isaka; waa ipfu Jiófesu; waa kẹ Benjaminu. ¹³ Okpa-ipfu ọwa-a a-buru ndu ophu a-pfuru l'eli ubvu Ebalu togbo mburonu: Okpa-ipfu Rúbenu; waa ipfu Gadu; waa ipfu Asha; waa ipfu Zebulun; waa ipfu Danu; waa kẹ Nafutali. ¹⁴ Ndu Lívayi ewolia olu; raaru iya unwoke ndu Ízurelu l'ophu arara sụ:

¹⁵ "Mburonu duru onye edobe ntẹkpe, a pyiru apyipyi; ọzoo ophu a kpuru akpukpu. Iphe ono bukwa eme ebyi l'iphu Chipfu; mbụ iphe ono, bụ ndu eme ọna bẹ meru iya nụ; bya eworu iya dobe; agwa lẹ mpya!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

¹⁶ "Mburonu duru onye nmaru nna iya; ọzoo ne iya phulaphula!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

¹⁷ "Mburonu duru onye wofuru mkpuma oke alị nemadzụ ibiya!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

¹⁸ "Mburonu duru onye dusweru onye atsụ ishi ụzo!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

¹⁹ "Mburonu duru onye anafuje nemadzụ iswi-oduma; opfu l'ọ bụ onye lwaru alwalwa; ọzoo onye nna iya anọedu; ọzoo nwanyi, ji iya anọedu!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²⁰ "Mburonu duru onye jepfuru nyee nna iya; noo kẹle ọo nna iya bẹ o meru iphe-iphere.'

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²¹ "Mburonu duru onye jepfuru anu; udu anu, ọ bụhabe!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²² "Mburonu duru onye jepfuru nwune iya nwanyi; m'obeta ọ bụru ada nna iya; ọzoo ada ne iya!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²³ "Mburonu duru onye jepfuru ne nyee ya!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²⁴ "Mburonu duru onye gburu nemadzụ ibiya lẹ mpya!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²⁵ "Mburonu duru onye nataru uphalazu je egbua onye adudu iphe, o meru!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o!'

²⁶ "Mburonu duru onye atukoduru iphemiphe, a turu l'ekemu-a emekota!"

"Ndu Ízurelu atuko g'ephe ha sụ: 'G'ọ dọ egube ono-o! "

**Obunggo, ee-bu onye emeje iphe,
a sụru g'ò mee**

(Uke 26:1-13; Dit 7:12-24)

28 “Teke ọ bụkwanu l'unu ngabẹru nchị ọkpobe angabẹ l'olu Chipfu, bụ Chileke unu; kwabẹru ekemu iya g'ọ ha ẹn्या; eme iya ememe; mbụ ekemu ono, mu aturu unu ntanụ-a ono; bẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-me g'unu kakọta ọhamoha, nọgbaa lẹ mgboko-a shii. ² Ọnu-ọma-a g'ọ ha a-sọru sọ-pfuta unu etso unu pụrururu; m'ọ bụru l'unu a-nọdu anuru Chipfu, bụ Chileke unu olu.

³ “Ọnu-ọma a-nọdu etso unu l'ọma mkpụkpu; etso unu l'ọma ẹgu.

⁴ “Ọnu-ọma a-nọdu etso ụnwu, unu nwutaru anwuta; etsokwaphọ ụnwu iphe, unu meberu l'alij; etsokwaphọ ụnwu iphe-edobe unu nwushiru. Mbụ l'eswi unu; waa egbu yee aturu unu a-nọdu azụ azuzu; azushi iya ike.

⁵ “Ọnu-ọma a-nọdu etso nkata, unu evuje eje l'ẹgu; waa ikwe, unu atsujje nri.

⁶ “Ọnu-ọma a-nọdu etso unu mę unu -nọdu abata abata; l'o tsokwaphọ unu mę unu -nọdu alufu alufu.

⁷ “Chipfu e-me g'unu lwu-kpee ndu ọhogu unu, wu-lihuru etso unu ọgu. Ẹphe e-dzebe edzebe byapfuta unu ọgu; ọle ẹphe e-mechaa gbaa nanu nanu; gbakashihu.

⁸ “Chipfu e-me g'onu-ọma iya tsoru ọba unu; mękpoo l'iphemiphe, unu byiberu ẹka k'ememe; mbụ l'oo-goru onu-ọma nu unu l'alij ono, Chipfu, bụ Chileke unu abya unu anunu ono.

⁹ “Chipfu e-me g'unu nguru anguru; mee unu g'unu buri ndu duru iya nsọ, bụ iphe, o rifuhawaru unu angu iya; ọle ọ kwa mę ọ -buru l'unu e-dobe ekemu Chipfu, bụ Chileke unu; bya etsokwaphọ ụzo, ọ toru. ¹⁰ Ụnwu-eliphe l'ophu ahuma l'unu zaru ẹpha laaru Chipfu; ẹphe atsahaa unu ebvu. ¹¹ Teme Chipfu emee g'unu nweru iphe ọkpobe enweru; nwushia unu ọkpobe anwushi; unu iphe-edobe unu anwushi nwa ọkpobe anwushi; unu iphe, unu meberu l'alij emehu ọkpobe emehu l'alij ono, Chipfu riburu nna unu phe angu lẹ ya a-nu unu ono. ¹² Chipfu a-guharu unu ọlo ẹka oodobeje ẹku iya l'imigwe; g'igwe dzeje mini gbaa l'alij unu; l'orwuberu iya; l'ọ goru onu-ọma nu iphe, bụkpoo ozi, unu gude ẹka unu jee. Unu ejiye ikpoto ọha ugwo; unu ta adudu ndu unu eje ejita. ¹³ Chipfu e-meje unu g'unu buri ishi; unu ta anodu ndu ozo l'eka. L'o mee; unu akaepo shingushu eje; unu ta abyadu alwa alij alij; ọle ọ kwa mę unu -nọdu angabẹ nchị l'ekemu Chipfu, bụ Chileke unu, bụ ọphu mu aturu unu ntanụ-a sụ g'unu leta ẹn्या; meje iya ememe. ¹⁴ Unu ta agbakutakwaru ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a azu mę nanu. Unu ta ahakwa iya; meahaa iphe ozo; tsolahaa agwa ozo, unu a-nodu abaru eja.

**Aphụ, aa-nu onye te emejedu iphe,
a sụru g'ò mee**

(Uke 26:14-46)

¹⁵ “Ọle o -bụkwanurua l'unu ta angadu nchị l'olu Chipfu, bụ Chileke unu; ọphu unu eletaduru ẹn्या eme ekemu iya g'ọha; ọphu unu etsoduru iphe, ọ toru ọkpa iya sụ g'e tsoje, bụgba iphe, mu aturu unu l'ekemu ntanụ-a; bẹ mburonu-a g'ọ ha a-byapfutakwa unu; etso unu pụrururu.

¹⁶ “Mburonu a-nodu etso unu l'ọma mkpụkpu; etso unu l'ẹgu.

¹⁷ “Mburonu a-nodu etso nkata, unu evuje eje l'ẹgu; waa ikwe, unu atsujje nri.

¹⁸ “Mburonu a-nodu etso ụnwu, unu nwutaru anwuta; etso ụnwu iphe, unu meberu l'alij; etso ụnwu, eswi unu nwushiru; mękpoo ikpoto egbu mę aturu unu.

¹⁹ “Mburonu a-nodu etso unu mę unu -nọdu abata abata; l'o tsokwaphọ unu mę unu -nọdu alufu alufu.

²⁰ “Chipfu a-tu unu onu; tu unu eberebete; meru ghajoghajoghajo nu unu l'iphemiphe, unu byiberu ẹka ememe. Oo-me iya unu egube ono gbiriri jasụ unu aburu mkpurupyata; mbụ ọla-l'iswi atụ unu l'uzorehu; l'ejo-ememe, unu wataru ememe; gwobe Chileke. ²¹ Chipfu e-gudeepo ejo iphe-ememe swiru unu gbiriri jasụ unu abvubebe l'alij ono, unu abahu eje alwuta g'ọ buri k'unu ono. ²² Chipfu a-tu unu ẹhu, amị mini; yee ehoku; yee ẹhu-ekoko; yee oke okpomoku; l'o mee; anwu akpobe; iphe unu meberu l'alij achashja manu; l'e gude ogu-echi gbushia unu. Iphemiphe ono emekpaa unu ẹhu jasụ unu aburu mkpurupyata. ²³ Akpaminigwe-a, unu vu l'ishi-a

a-buru onyirubvu; alì, unu zọberu ọkpa aburu mgboro-ígwè. ²⁴ Chipfu e-me gẹ mini, gege edze l'alì unu buru urwuku; yẹe udzu. Ọ buru igwe a-nọdu edze urwuku yẹe udzu ono ekpu unu gbiriri jasụ unu abvụebe.

²⁵ "Chipfu a-ha gẹ ndu ọhogu unu lwụ-kpee unu. Unu e-dzebe edzebe byapfuta ndu ọhogu unu ọgu; ọle unu a-gba nanụ nanụ; gbakashihu. Unu aburu ndu alì-eze ndu mgboko l'ophu a-nọdu asọ oyi. ²⁶ Odzu unu a-buru nri ẹnu, ephe l'eli; yẹe anụ, bu l'eliphe; ọphu ọ dudu onye bya eye phẹ ebvu; chifu phẹ. ²⁷ Chipfu a-tụ unu ẹjo-onwo ndu Ijiputu; waa oke-ẹjo-onwo; waa onwo, aba yoyoyo; waa ẹkpa-ebyi; ọphu unu abyadụ aka mma l'iphe-ememe ọbu. ²⁸ Chipfu e-me g'ọbvụ bya unu; unu atsụahaa ishi; egomunggo eswehu unu. ²⁹ Echilabọ eswe bẹ unu a-wata ebyiphe ẹka ebyiphe g'ẹka onye atsụ ishi ebyiphe ẹka l'ọchii. Ọphu ọ dụkpodaa iphe, unu byiberu ẹka k'ememe, byaru ekeru ekeru. Aa-nọduepho akpa unu ẹhu; ana unu nfụ mbọkumboku; ọphu unu abyadụ enweru onye a-gbaru unu mkpu.

³⁰ "Ii-je lẹ nwanyị jebua; ọo-buru onye ọzo e-mechaa jepfuaha ya. L'ì kpụa ụlo kpụ-ghe; ọle i ti buduru iya. L'ì kọo opfu-vayjnu; ì tị ghọtadu mebyi iya. ³¹ Oke-eswi ngu bẹ aa-nọdu l'ataphu ngu gbua; ọle ì tị tadụ anụ iya. Nkapfụ-igara ngu bẹ aa-nata ngu l'ọkpehu; ọphu a byadu akpụ-phutaru ngu iya azụ. Aturu ngu bẹ ee-rwuta chiru nụ ndu ọhogu ngu; ọphu ọ dudu onye agbaru ngu mkpu. ³² Ụnwu unu unwoke; yẹe kẹ nwanyị bẹ aa-chiru nụ ndu ọhozo. Ẹnya adụepho unu l'ụzo mbọkumboku gbiriri jasụ ẹnya agbahụ unu tsụkiribaa. Ẹka unu bẹ e-rishihu erine; ọle ọ tọ dudu iphe unu adụ ike ememe. ³³ Ndu unu amadụ bẹ e-ri iphe, unu kọru l'opfu; mbụ iphe, unu setarụ l'akanya. Iphe, a-nọduepho etso unu kpoloko bụ mkpamehu; yẹe mkpawere mbọkumboku; ³⁴ k'ọphu bụ l'iphe, unu e-gude ẹnya unu hụma a-gbaghaa unu iphu. ³⁵ Chipfu a-tụ unu ẹjo-onwo, eme ẹjo ẹhuka l'ikpere; mẹ l'ọkpa l'ophu; mbụ ẹjo-onwo, ata byadụ akpọhu akpọhu. Ẹjo-onwo ono e-shiẹpho unu l'ọbochi-ọkpa phọkota jasụ l'ishi.

³⁶ "Chipfu a-chịta unu; yẹe onye unu họtaru g'ọ buru eze unu; laa ọha, unu ta amadụ; ọphu nna unu oche phẹ amajeduru ọha ọbu. Ọ buru l'ẹka ono bẹ unu a-nọdu baaru agwa aja; mbụ agwa, e gude oshi; yẹe mkpuma mee. ³⁷ Unu a-buru ndu ẹka ono, Chipfu a-chiru unu laa ono iphe, anyị ishi ẹdzu; iphe, e gude anma l'ẹjo ẹtu; waa iphe, e gude agba mgbonu.

³⁸ "Unu e-mebekwa iphe, ha shii l'alì; ọle iphe, unu a-kpata iya ta abadu ishi; noo kẹle igube e-mebyishi iya. ³⁹ Unu a-gba opfu-vayjnu kọo ya opfu; ọle unu ta angudu mée, shi iya nụ; ọphu unu awọtadu akpuru, shi iya nụ; noo kẹle ụnwedu a-tafu iya. ⁴⁰ Oshi olivu a-tụko alì unu sweta; ọle unu ta abyadụ ete onwunu manụ, shi iya nụ; noo kẹle akpuru iya e-rishihu; dashia. ⁴¹ Unu a-nwushi unwoke; yẹe ụnwanyi; ọle ephe ta abaduru unu urwu; kẹle aa-kpụ phẹ lẹ ndzụ laa ọhozo. ⁴² Iphe, bụ oshi, pfuru l'alì unu; waa iphe, unu meberu emebe bẹ igube a-tapyashibebe.

⁴³ "Ndu lwarụ alwalwa, bu l'echilabọ unu bẹ ẹka phẹ l'a-kangoje k'unu ọkpobe akango; unubedua akaepho alwa alì alì eje. ⁴⁴ Ephe e-jieje unu ụgwo; ọle unu tee nwedụ ọphu unu e-jie phẹ. Ọ buru ephebedua a-bujeru ishi; unubedua anọdu phẹ l'ẹka.

⁴⁵ "Mburonu ono g'ọ hakota l'a-dapfuta unu; chija unu kpabẹ kpabẹ; jasụ l'o gude unu; mee; unu aburu mkpurupyata. Noo kẹle unu ta ngabeduru Chipfu, bụ Chileke unu nchị mee ekemu iya; mẹ iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje. ⁴⁶ Mburonu ono a-dụ unu l'ẹhu; buru unu iphe-ọhubama; yẹe iphe, dụ biribiri; dụkwapho oshilokpa unu l'ẹhu jasụ l'ojejoje. ⁴⁷ Eshinu unu te egudedu ẹhu-utso; tee ẹswa; jeeru Chipfu, bụ Chileke unu ozi teke iphe shi ejehuru unu lẹ ree; ⁴⁸ bẹ unu a-swị ẹgu nri; waa ẹgu mini; gbaru ọto; tẹme ụko iphemiphe aduru unu; unu ejeeru ndu ọhogu unu ozi; mbụ ndu ono, Chipfu e-ye g'ephe bya etsoo unu ọgu ono. L'o woru odogoro-ígwè nyabẹ unu l'olu; jasụ unu aburu mkpurupyata. ⁴⁹ Chipfu e-duta ọha, shi ụzenya; mbụ l'ẹka igwe beru alì beru; g'ephe zia phaa g'ugo bya ezikota unu. Ọha ono a-buru ndu unu ta anudu olu phẹ. ⁵⁰ Ọha ono bẹ iphu a-gba igirigiri; k'ọphu bụ l'ephe ta agubedu ndu bụ ọgerenya iphe; ọphu ephe aphuduru ụnwegirima obu-imemini. ⁵¹ Ephe e-ripya ụnwu iphe-edobe unu; waa ụnwu iphe, unu meberu l'alì; jasụ e mebyishibebe unu. Ọ tọ dudu ereshi unu; mẹ mẹ ọphúú unu; mẹ manụ unu; ọzoo eswi unu; mẹ ụnwu aturu unu, ephe byaru aharu unu gbiriri jasụ unu alakota l'iyi. ⁵² Ephe a-nọ-phokota mkpukpu, nọgbaa l'alì unu mgburugburu gbiriri jasụ igbulọ,

ha l'eli ono, a kp̄shiru ike ono, unu ch̄iru Ƴpfu kw̄ee ono aph̄ofu daa. Ƴphe a-n̄o-phek̄ota mkp̄ukpu unu l'ophu, n̄ogbaa l'al̄i unu l'ophu mgburugburu; mb̄u al̄i ono, Chipfu, b̄u Chileke unu n̄uru unu ono.

⁵³ "Shita l'iphe-ehuka, ndu ohogu unu e-me g'unu je teke Ƴphe a-n̄o-phe mkp̄ukpu unu ono mgburugburu b̄e e-me; unu awata ata iphe, shi unu l'eh̄u; mb̄u wata ata un̄wu unu unwoke; m̄e un̄wanyi, b̄u un̄wu, Chipfu, b̄u Chileke unu n̄uru unu. ⁵⁴ Ƴo-d̄u-tabe eji; k'ophu b̄u l̄e nwoke, kachakp̄oo enweru obu-imemini; bya ab̄uru onye iphe kachaa erwu l'eh̄u b̄e imemini nwune iya nwoke; Ƴzoo nyee ya, o yeru obu; Ƴzoo un̄wu iya, ghuduru n̄u ta ad̄uedu. ⁵⁵ Ƴphu Ƴ byadu ebuta an̄u nwa iya ono, Ƴota ono; bee onye lan̄u l̄e ndu ono. Iphe, a-kpata iya n̄u ab̄uru l'Ƴ t̄o d̄uedu iphe Ƴzo, ph̄odubaaru iya l'eka; kele ndu ohogu unu n̄o-pheru unu mgburugburu; unu n̄odu eje iphe-ehuka. ⁵⁶ Nwanyi, kachakp̄oo enweru obu-imemini; bya ab̄uru onye iphe kachaa erwu l'eh̄u l'echilab̄o unu; mb̄u onye an̄oduje arw̄o al̄i ḡe ya z̄obe okpa l̄e g'o nweberu obu-imemini; ȳe g'iphe erwube iya l'eh̄u; b̄e imemini ji iya, o yeru obu; m̄e nwa iya nwoke ȳe k̄e nwanyi ta ad̄ukwa. ⁵⁷ Un̄wu, Ƴo-n̄odu an̄w̄ushi; m̄ekpoo eze, l'etsoje nwa b̄e oo-meje l̄e mpya ḡe ya at̄uko iya taa nk̄inyi iya. Ƴ b̄uru iphe, a-kpa iya n̄u b̄u okpa-nri, a-d̄u n̄u; ȳe iphe-ehuka, ndu ohogu unu e-me g'unu jee teke ono, Ƴphe a-n̄o-phe mkp̄ukpu unu mgburugburu ono.

⁵⁸ "Ƴ -b̄uru l'unu te eletaduru Ƴnya meje iphemiphe, e pfuru l'ekemu-a, e deru l'ekwo-a; k'ophu unu a-n̄odu akwabe Ƴpha-a ùbv̄ù; mb̄u Ƴpha ono, d̄u akpabiri bya ad̄u ebvu ono, b̄u iya b̄u Chipfu, b̄u Chileke unu; ⁵⁹ b̄e Chipfu e-mekwa g'ej̄o iphe-ehuka, Ƴtu iya ad̄ujeduru dap̄fu unu l'awa unu; mb̄u ej̄o iphe-ehuka, a-pa eka; t̄eme l'ophonoo Ƴdu alala; waf̄u ej̄o iphe-ememe, a-d̄u iberezi; t̄eme l'oom̄ee Ƴriri ngḡeringge. ⁶⁰ L'o wofutakwarupho unu iphe, b̄u ej̄o iphe-ememe ono, l'emeje ndu Ijiputu ono, b̄u Ƴphu unu shi atsuj̄e ebvu ono g'Ƴ bya arak̄waruro unu arak̄uru l'eh̄u. ⁶¹ Ƴ bukwarupho iphe, b̄u iphe-ememe; m̄e iphe, b̄u iphe-ehuka, e deduru l'ekwo ekemu-a b̄e Chipfu e-vuru byabe unu l'ishi gbiriri jas̄u unu ab̄uru mkpurupyata. ⁶² Unu abya ab̄uru ndu a-ph̄odu nwansh̄ii nwansh̄ii; l'unub̄e ndu shi d̄utabe igwerigwe ḡe kpokpode, n̄o l'igwe. Ƴ b̄uru iphe, a-kpa iya n̄u b̄u l'unu te emeduru Opfu Chipfu, b̄u Chileke unu. ⁶³ Ƴ b̄uru Ƴgube ono, Chipfu gude eh̄u-ut̄so mee g'iphe d̄uru unu l̄e ree; bya emee g'unu ka l'ot̄u ono; nokwaph̄o ḡe Chipfu e-gude eh̄u-ut̄so; mee; unu ab̄uru mkpurupyata; mekwaaph̄o; Ƴ t̄o d̄uhedu iphe, unu a-b̄u; l'e p̄hefu unu l'al̄i ono, unu eje alw̄uta ono.

⁶⁴ "Chipfu a-ch̄ika unu; mee unu edzuru mgboko l'ophu; e -shi l'ishi mgboko ishi iya-a jas̄u l'ishi iya Ƴphuu. Eka ono b̄e unu a-n̄odu baaru agwa eja; mb̄u agwa, e meru l'oshi; ȳe mkpuma. Iphe ono b̄uru iphe, unu ta mahaa-da; t̄eme Ƴphu nna unu oche p̄h̄e amaj̄eduru iya. ⁶⁵ Ƴle iphe ta abyad̄u ad̄u unu l̄e nphe l'echilab̄o oha m'oha ono; Ƴphu okpa abyad̄u ad̄u unu doo. Ƴ ch̄ia iphe, Chipfu e-me b̄u l'oo-me g'obu te unu etete l'eka ono; Ƴnya agbah̄ukota unu Ƴch̄ii; aph̄u eji unu obu. ⁶⁶ Nd̄z̄u unu a-n̄odu awa awawa; mb̄u l'eswe l'enyashi b̄e unu a-n̄oduje l̄e nd̄z̄u-aḡugu. O to nwedu onye a-maru; ?ya a-d̄z̄uru-a nd̄z̄u; t̄o ya ta ad̄z̄udu. ⁶⁷ Teke o beru l'ut̄su b̄e unu a-s̄u: 'Ƴme Ƴ bukponu l'uzenyashi!' Teke Ƴ b̄u l'uzenyashi; unu as̄u: 'Ƴme Ƴ bukponu l'ut̄su!' Iphe, a-kpata iya n̄u ab̄uru oke nd̄z̄u-aḡugu, a-n̄odu l'ime okpoma unu; ȳe ej̄o-iphe, unu e-gude Ƴnya unu ah̄umagbabe. ⁶⁸ Chipfu e-ye unu l'ugbo-mini; mee unu alaphu az̄u l'al̄i Ijiputu, b̄u eka ono, ya s̄uru l'unu te ejebāedu Ƴzo ono. Eka ono b̄e unu a-kp̄obe onwunu k'erere; ḡe ndu ohogu unu z̄u unu g'unu b̄uru ohu p̄h̄e unwoke; m̄e k'unwanyi; Ƴle Ƴ t̄o d̄udu unye e-kwe az̄u unu."

Ƴgbandzu, Chileke ȳele ndu Ízurelu gbaru l̄e Mówabu

29 Ƴwaa b̄u iphe, e pfuru l'ogbandzu ono, Chipfu t̄uru Mosisu ekemu s̄u g'o mee ḡe ȳele ndu Ízurelu gbaa l'al̄i ndu Mówabu ono; a -gufukwa Ƴgbandzu Ƴphu ȳele Ƴphe gbaru l'ùbv̄ù Hor̄ebu.

² Mosisu bya ekuk̄obe ndu Ízurelu g'Ƴphe ha; s̄u p̄h̄e: "Unu gudewaa Ƴnya unu h̄uma iphemiphe, Chipfu meru Fero; waa ndu-oz̄i iya l'ophu; waa al̄i iya l'ophu l'al̄i ndu Ijiputu. ³ Ƴnya unu Ƴbo Ƴbo b̄e unu gude h̄uma iphe-Ƴhutama, par̄u eka ono; ȳe iphe-Ƴhumalenya ono; m̄e iphe, d̄ugbaa oke biribiri, nw̄uru n̄u ono. ⁴ Ƴle Chipfu ta n̄uduru unu uche, emeje g'iphe doo Ƴnya; waa Ƴnya, unu e-gude h̄uma Ƴzo; waa nchi, unu e-gude an̄u iphe jas̄u ntan̄u-a. ⁵ Mu duru unu ukporo apha lab̄o l'echīegu; Ƴphu uwe unu akah̄uduru unu l'eh̄u; Ƴphu akp̄o-okpa unu akah̄uduru unu l'okpa. ⁶ Unu ta tad̄uru buredi; Ƴphu unu anḡuduru m̄e; Ƴzoo iphe Ƴzo, ats̄u ats̄utsu; k'ophu unu a-maru l'oo mu b̄u Chipfu bya ab̄uru Chileke unu. ⁷ O be teke anyi rwuru al̄i eka ono; Sih̄onu, b̄u eze

ndu Heshibonu; waa Ogu, bu eze ndu Beshanu lufuta bya adatsa anyi ugu; anyi lwu-kpee phe. ⁸ Anyi lwu-ta ali phe bya eworu iya nu okpa-ipfu Rubenu; waa Gadu; waa okpa-ipfu Manase, e keru ebo; woru iya nu phe go buru okiphe phe. ⁹ Oo ya bu le-a; unu dobekwa opfu, e pfuru l'ogbandzu-a; unu emeje iya ememe; g'iphe, unu kuberu eka ememe abujeru unu upete.

¹⁰ "G'unu ha ntanu-a pfukotaru l'iphu Chipfu, bu Chileke unu; mbu ndu-ishi unu; okpa-ipfu unu; waa ndu bu ogerenya unu; waa ndu nweru enya, nogbaa l'echilabo unu; mekwapho ndu bu nwoke le ndu Izurelu l'ophu; ¹¹ yee unwegirima unu; me unwanyi, unu alu alulu; waa ndu lwaru alwalwa, bu l'eka unu kporeru ulo-ekwa unu, bu ndu awaru unu nku; ekuru unu mini; ¹² k'ophu unu le Chipfu, bu Chileke unu a-gba ndzu; unu ayiru l'angu ono, Chipfu, bu Chileke unu eriru unu ntanu onoya. ¹³ G'ee-shi g'o mee unu ntanu-a g'unu buru ndibe iya; g'o buru Chileke unu, bu iya bu iphe, o pfuru; bya aburu iphe, o riburu nna unu oche phe, bu Ebirhamu; waa Ayizaku; waa Jiekopu l'angu. ¹⁴ Ogbandzu-a, mu no l'eka-a eme g'unu gbaa ntanu-a; me angu-a, mu eri eye iya-ta abukwa unubedua be yi ya nu kpoloko. ¹⁵ O yi ya; mbu onye anyi l'iya tuko pfuru l'ataphu Chipfu, bu Chileke anyi l'eka-a; o yiru iya; mbu onye anyi l'iya ta nodu l'eka-a ntanu-a.

¹⁶ "Unubedua l'onwunu be o doru enya ree g'anyi shi buru l'ali ndu Ijiputu; waa g'anyi shi ghakota ali ndu ohozo; jee gbiriri; jasu anyi rwua eka-a. ¹⁷ Temu unu humawaa ahuma ahuma, ephe emeshi; me agwa phe, bu iphe, ephe pyiru l'oshi; me ophu ephe wataru le mkpuma; waa ophu a kpuru le mkpola-ochaa; waa mkpola-ododo. ¹⁸ Unu letakwa enya g'o to du nwoke; ozoo nwanyi; ozoo ipfu; ozoo okpa-ipfu obu iya a-lufu l'eka Chipfu, bu Chileke anyi no; tugbaa je abaaharu agwa ndu ohozo ono eja. Unu te ekwekwa g'ejo-iphe, egbu egbugbu bya atso ilu egube ono kpofuta l'echilabo unu. ¹⁹ G'o to dukwa onye a-numacha ejo onu, aatu-a l'owata agoru onu-oma anu onwiya su l'ehu a-du iya-a guu; m'obeta ya tsoru okpoma-mgbashi, shi iya l'obu. Kele egube iphe ono -du be ali, mini du yee k'okponku a-tuko buru mkpurupyata. ²⁰ Chipfu ta abakwa aguru onye obu nvu. Ehu-eghu Chileke; yee okophoo ya a-noduwaro swiru onye obu. Temu mburunu ono, e deshuru l'ekwo-a a-dapfuta iya; teme Chipfu e-hufu ephe onye ono le mkpula akpaminigwe-a. ²¹ Chipfu a-hota onye ono l'okpa-ipfu Izurelu l'ophu dobe g'ejo-iphe nwuru iya; mbu ejo onu ono, e pfuru opfu iya l'ekwo ekemu-a, e deru ogbandzu-a.

²² "Unwu unu, bu ogbo ophu e-tsota k'unu; me ndu bu nlwamulwa, shi l'eka du enya a-huma ejo-iphe, a-nwu l'ali ono; waa iphe-ememe, Chipfu e-gude kpaaka ali ono. ²³ Ali ono g'o ha be iphe, e-jiru iya nu bu oku nshiegebe; waa unu; yee onwu-phuruphuru; k'ophu bu l'a taa kodu iphe l'ali ono; ophu o dudu iphe, emehu iya nu; ophu eswa efukpoda ya nu. Mbu l'ee-me iya iphe, e meru Sodomu; yee Gomora; mee ya iphe, e meru Adama; yee Zebowimu; bu ndu Chipfu gude oke ehu-eghu iya mebyishia ono. ²⁴ Ohamoha l'ophu atuko jahaa su: 'Bu gunu kparu iphe, Chipfu meru ali-a egube-a; mbu iphe, kparu iphe, o tu-koshuru ali-a ejo oke ehu-eghu iya egube-a?'

²⁵ "Noo teke ndiphe e-yeru phe onu su: 'Iphe, kparu iya nu bukwa le ndu ono gbakutaru azu l'ogbandzu Chipfu, bu Chileke nna phe oche, bu ophu ephe l'iya gbaru teke ono, o dufutaru phe l'ali Ijiputu ono. ²⁶ Ephe gbafuru je abaaharu agwa eja; bya ephozeaharu iya; mbu agwa ephe amadu; teme ophu o budu yebedua nuru phe iya. ²⁷ Oo iphe ono kparu iphe, oke ehu-eghu Chipfu gbanwuhuru oku l'eka ali-a no; k'ophu o tukururu ejo onu, a turu dee l'ekwo ekemu-a kpukposhi phe l'ehu. ²⁸ Tobudu iya bu; Chipfu pefu phe l'ali ono g'onye pefuru ogbarabvu-oshi; o buru oke ehu-eghu iya; yee enya, ata iya kpitikipiti be o gude nwuru phe ye l'ali ndu ozo g'o dynaa nta.'

²⁹ "Iphe, e domiru edomi bu ke Chipfu, bu Chileke anyi; obenu l'iphe, e meru g'a maru bu k'anyibedua; waa unwu anyi jasu l'ojejeje; k'ophu anyi e-meje iphemiphe, e pfuru dee l'ekwo ekemu-a."

Iphe e-jehuru onye izimanu lwaru azu

30 "Oo ya bu; teke iphemiphe-a mejeerupho unu; mbu ago onu-oma yee atu onu ono, mu togboru unu ono; unu nodu l'echilabo ohamoha ono, Chipfu, bu Chileke unu chikashuru unu; unu laa je anodu ono; nyata iya; k'ophu o rwuru unu l'uche; ² k'ophu unu lwaphutaru azu lwapfuta Chipfu, bu Chileke unu; bya emeahaa olu iya, bu iphemiphe ono, mu aturu unu ekemu iya ntanu ono; mbu unubedua unu l'unwegirima ibe unu;

unu gude obu unu g'ò ha; yẹe ndzụ unu l'ophu lwa ³ bẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-dophu unu azụ l'ònodu unu; mbụ l'òo-phuru unu obu-imemini; bya edufutakòta unu l'òhamoha ono, bụ ẹka Chipfu, bụ Chileke unu chiru unu ye onoya. ⁴ O -nwekpòru ndibe unu ono òphu a chiru jeye l'ẹka igwe beru alì beru; Chipfu, bụ Chileke unu ejelẹ-a ẹka ono je eduphuta phẹ azụ; mbụ l'oo-jekpòepho l'ẹka ono je ekua unu. ⁵ Mbụ lẹ Chipfu, bụ Chileke unu e-duphuta unu azụ l'alì ono, bụ kẹ nna unu oche phẹ ono; l'ò bụru k'unu. L'ò meeru g'iphe duru unu lẹ ree; mee g'unu barahụ jaa àjàjà ka nna unu oche phẹ shii. ⁶ Chipfu, bụ Chileke unu e-bu unu úbvù l'ime obu; buk-waphò awa unu úbvù l'ime obu; k'òphu bụ l'unu e-ye Chipfu, bụ Chileke unu obu unu g'ò ha; gude ndzụ unu l'ophu yee ya obu; k'òphu unu a-nòdu ndzụ. ⁷ Ọo ya bụ; Chipfu, bụ Chileke unu atụko ọtu-ònu-a byabẹ l'ishi ndu ọhogu unu; waa l'ishi ndu kpòru unu ashì eme unu ewere. ⁸ Noo teke unu a-lwaphuta azụ bya emeahaa opfu, o pfuru; mbụ Chipfu, bụ Chileke unu; bya awata emekòta iphe, bukpoò ekemu iya, bụ òphu mu aturu unu ntanụ-a. ⁹ Chipfu, bụ Chileke unu e-me g'iphe, unu kùberu ẹka ememe jehuru unu; mekwaphò g'unu nwùshia unu; waa g'iphe-edobe zùshiaru unu; tẹme iphe, unu meberu l'alì emehukwaphò; kẹle Chipfu e-mechaa gude ẹhu-ùtso ọzobaa mee g'iphe jehuru unu; ẹgube ono, o gude ẹhu-ùtso meeru iya nna unu oche phẹ ono; ¹⁰ mẹ ọ -bụru l'unu ngabèru nchì l'opfu Chipfu, bụ Chileke unu; meje ekemu iya; waa iphe, ọ tọru ọkpa iya sù g'e tsoje, bụchaa iphe, e deru l'ẹkwo ekemu-a; yẹfua m'ò bụru-a l'unu e-gude obu unu g'ò ha; waa ndzụ unu l'ophu dakòbe lwaphuta azụ lwapfuta Chipfu, bụ Chileke unu."

Opfu mkpòchi-ishi

¹¹ "Noo kẹle ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a ta atsùnukakwa unu l'ẹhu ememe; òphu ọ karikwaru unu ẹka. ¹² Opfu ono ta nòdu l'imigwe k'òphu unu a-ji sù: 'Bụ onye e-nyihu imigwe je ewota iya bya araaru anyi arara; k'òphu anyi a-ngabẹ iya nchì mee ya?' ¹³ Tẹme òphu ọ nòdu l'azụ eze-ẹnyimu azụ iya òphuu; k'òphu unu a-ji sù: 'Bụ onye a-da eze-ẹnyimu je ewota iya raaru anyi arara k'òphu anyi a-nụma iya meahaa ya?' ¹⁴ Obenu l'opfu ọbu nòkpoo unu ntse ọkpobe anòno; mbụ l'unu kpụ iya akpukpu l'ònu; tẹme ọ nòdu unu l'obu; k'òphu unu e-mekwanụ iya ememe.

¹⁵ "Unu lenu; ntanụ-a bẹ mu dobekwaru unu ndzụ; waa ẹka-atùtu; bya edoberu unu anwùhu; yẹe ọla-l'iswi. ¹⁶ Ọ -bụru l'unu yeru Chipfu, bụ Chileke unu obu; bya etsokòta ụzo iya; mbụ edobe iphe, ọ turu l'ekemu; waa iphe, ọ tọru ọkpa iya sù g'e tsoje; waa iphe, ọ sùru g'e meje, bụ iya bụ iphe, mu ezi unu ntanụ-a; bẹ unu a-nòdukwa ndzụ; jaa ka l'òtu; tẹme Chipfu, bụ Chileke unu ekebe unu l'òma l'alì ono, unu abahụ eje alwùta nworu ono. ¹⁷ Ọle ọ -bụru l'unu wofuru ọkpoma unu l'ẹka Chipfu nọ; òphu unu ekwedu angabẹ nchì; unu haa; e deta unu; unu je ephozeaharu agwa; baaharu iya ẹja; ¹⁸ bẹ mu arajakwaru iya unu araja ntanụ-a sù l'unu a-lakwa l'iyi. Ọphu unu ebukwa nọo ọdu l'alì ono, unu abya ada ẹnyimu Jìòdanu eje alwùta nworu ono. ¹⁹ Ntanụ-a bẹ mu ekukwa igwe yẹe alì g'ò bya agbaa unu ekebe lẹ mu dobeakwaru unu ndzụ; bya edoberu unu anwùhu; doberu unu ọnu-òma; yẹe mburònu. Ọo ya bụ lẹ-a; unu hatalẹkwaa ndzụ; k'òphu unu lẹ ndu a-buru oshilòkpa unu a-tụko nòdu ndzụ; ²⁰ k'òphu unu e-ye Chipfu, bụ Chileke unu obu; waa k'òphu unu e-meje opfu iya; waa k'òphu unu l'iya arakuru; noo kẹle ọo yẹbedua bụ ndzụ unu. Ọ bụru iya bụ l'unu nọ ndzụ ogologo; k'òphu unu e-buru l'alì ono, Chipfu rifuru nna unu oche phẹ l'angù lẹ ya anụ phẹ ono; mbụ ndiche unu phẹ, bụ Ébirihamu; waa Áyizaku; yẹe Jìékpòu."

Jioshuwa anọ-chi ẹnya Mòsisu

31 Tòbudu iya bụ; Mòsisu nòdu epfukpòekwapho opfu-a anụ ndu Ízurelù g'ẹphe ha; ² sù phẹ: "Nta-a bẹ mu kawaru nka nọwa ụkporo apha ishii; òphu mu adùedu ike edu unu eje ejeje alwa alwalwa. Tẹme Chipfu sùakwa mu phò gẹ mu ta adafukwa azụ ẹnyimu Jìòdanu azụ iya òphuu. ³ Ọ bụru Chipfu, bụ Chileke unu e-vuta ụzo; unu etso iya je adaa ẹnyimu ono. Ọ bụru iya a-tụko ọhamoha-a mebyishiaru unu; mee; unu alwùta alì phẹ nworu. Ọ bụru Jioshuwa e-vutaru unu ụzo; unu etso iya je adaa ẹnyimu ono, bụ iya bụ gẹ Chipfu pfuru iya. ⁴ Chipfu emee phẹ ẹgube ono, o meru ndu eze ndu Amòru, bụ Sihònu yẹe Ọgu; bụ ndu o mebyishiru; yẹe alì phẹ. ⁵ Mbụ lẹ Chipfu e-woru phẹ ye unu l'ẹka; ọle g'unu mekòtakwa phẹ gẹ mu sùru g'unu mee phẹ. ⁶ G'òkpehu

dukwa unu; unu eshihu obu ike. Ge ndzu ba agukwa unu; ophu unu atsukwa phe ebvu. Noo kele o Chipfu, bu Chileke unu l'onwiya bu onye du unu eje. O to byadu aha unu; ophu o leswedu unu enya."

⁷ Mosisu bya ekua Jioshuwa; bya anodu l'atatiphu ndu Izurelu g'ephe ha su iya: "G'okpehu dukwa ngu; l'i shihu obu ike; kele o kwa ngu e-tsoru ndu-a bahu l'alij ono, Chipfu riburu angu l'oo-nu nna phe oche ono. O buru gubedua l'e-me g'ephe l'wuta iya nworu. ⁸ O buru Chipfu l'onwiya e-vutakwanuru ngu uzo; teme l'o nodukwapho swiru ngu eswiru. O to byadu aha ngu; ophu o leswedu ngu enya. Ge ndzu ba agukwa ngu; ophu obu etekwa ngu etete!"

Agu ekemu ono

⁹ Noo ya; Mosisu bya edee ekemu ono edede woru nu ndu-uke, bu phe bu oshilokpa Lívayi, bya aburu phe apaje okpoko oqbandzu Chipfu; nukwa iya pho ndu bu ogerenya le Izurelu g'ephe ha. ¹⁰ Mosisu bya atukwaru phe pho ekemu su phe: "A -nojechaephe apha esaa; o bvujeephe, bu iya bu l'apha akagbu ugwo; mbu teke ono, aabojje Qbo-Mkpù ono; ¹¹ teke ndu Izurelu wufutakotaerupho l'iphu Chipfu, bu Chileke phe l'eka oo-hota dobe g'unu dzukoje; teke ephe dzukorerupho; unu agua ekemu-a ge Izurelu l'ophu numakota g'ephe ha. ¹² Unu dzukobe phe l'eka lanu; unwoke me unwanyi; yee unwegirima; me ndu lwaru alwalwa, bu le mkpukpu le mkpukpu unu; k'ophu ephe a-tuko ngabe nchi; nwuta atsü Chipfu, bu Chileke unu ebvu; teme ephe eleta enya emekota iphe, e pfuru l'ekemu ono g'o ha. ¹³ Unwu phe ndu ophu teke amadu ekemu-a be aa-numakwa iya pho nwuta atsü Chipfu, bu Chileke unu ebvu jasü g'unu e-buberu l'alij ono, unu ada enyimu Jiödanu eje enworu ono."

Aanma okwa le ndu Izurelu e-mechaa kwefuru Chileke ike

¹⁴ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu su iya: "Mboku, ji-nwuhu erwuakwa ntse. Kua Jioshuwa; g'unu l'iya tuko swiru bya apfuru l'ulo-ekwa-ndzukö ge mu karu iya iphe, oo-me." Mosisu yee Jioshuwa bya ejerwua je apfuru l'ulo-ekwa-ndzukö obu. ¹⁵ Chipfu gude urwukpu, kpuru oronmono bya l'ulo-ekwa-ndzukö ono. Urwukpu ono kpua oronmono l'onu-abata ulo-ekwa-ndzukö ono.

¹⁶ Chipfu su Mosisu: "Nta be jibyakwa alapfu nna ngu oche phe. O le ndu-a ta adukwa g'ephe a-no-beru; ephe awata apharwushi onwophe g'unwanyi ukpara l'abarü agwa ndu alij ono, ephe abahu ono eja. Ephe a-gwöbe mu; mebyia oqbandzu ono, anyi l'ephe gbaru ono. ¹⁷ O buru teke ono be ehueghu mu e-nwuahaa phuruphuru. Mu agwöbe phe; woru iphu wohaarü phe. L'e woru phe mebyishia. Ikpoto ejo-iphe; me iphe-ehuka a-dapfu phe; k'ophu ephe a-wata epfu l'eswe mboku ono su: 'Iphe, meru g'o gude ejo-iphe-a byapfuta anyi bukwa l'oo le Chileke anyi ta anöedu l'echilabö anyi.' ¹⁸ Mboku ono be mu wohafutajeru phe atatiphu mu. O buru iphe, a-kpa iya nu bu iphe, bukota ejo-iphe, ephe e-mekota; merwua k'ophu bu l'ephe a-gharu agwa ozo iphu.

¹⁹ "Nta-a bu g'i woru ebvu-a dee l'ekwo dobe; gujeru onwongu; l'i zikwaa ya pho ndu Izurelu g'ephe maru iya agugu; g'o buru iphe, mu e-gude agba phe ekebe. ²⁰ Mu -durwutaje phe pho l'alij ono, manü-enwu yee mini era-eswi aso gborogboro ono; mbu l'alij, mu kweru nna phe oche phe ukwe iya; bya eriru angu yeru phe iya ono; ephe -rijiaha ephe bya adu okporokpo; be ephe a-gharu agwa ozo iphu; jeahaaru phe ozi; nmaahaa mu phulaphula; bya emebyia oqbandzu mu. ²¹ Ikpoto ejo-iphe; me iphe-ehuka -dapfue phe pho; ebvu ono agbaa phe ejo ekebe; kele oshilokpa phe ta abyadu agu-buhu iya agu-buhu. Noo kele mu mahawaru idzu iphe, ephe achi k'ememe; temanu mu durwutaje phe alij, mu riburu angu anunu-a."

²² Oo ya bu; Mosisu dee ebvu ono mboku ono; bya eworu iya zia ndu Izurelu.

²³ Chipfu pfuaru Jioshuwa nwa Nunu iphe, oo-me; su iya: "G'okpehu dukwa ngu; l'i shihu obu ike; kele o gubedua e-du ndu Izurelu laa l'alij ono, mu riburu angu le mu a-nu phe ono. Mbödua e-swieru ngu pho eswiru."

²⁴ Mosisu dekötachaephe ekemu-a l'ekwo; e -shi l'ishi jeye l'eka o bvuru; ²⁵ o pfuaru oshilokpa Lívayi, bu ndu apaje okpoko oqbandzu Chipfu; su phe: ²⁶ "Unu nata ekwo ekemu-a dobe le mgbureku okpoko oqbandzu Chipfu, bu Chileke unu ono; g'o nodu l'eka ono agba unu ejo ekebe. ²⁷ Kele mu maru g'unu bu-be ndu ekwefuje ike; waa g'unu bu-be ndu ejo-okpoma. O -buru l'unu shiwaa nta-a, mu nokwadu swiru unu-a buru ndu kwefuru

Chipfu ike; lewaro g'oro-du me mu nwuhuepho! ²⁸ Unu kukoberu mu ndu bu ogerenya l'okpa-ipfu l'okpa-ipfu nonu g'ephe ha; yee ndu-ishi unu; ge mu pfua opfu-a ye phe le nchi; mu ekua igwe yee ali g'o bya agbaa phe ekebe. ²⁹ Kele o dokporu mu enya rengurengu le mu -nwuhuchaa be unu a-wata eme ejo umere, rehuru erehu; mbu unu ahaa uzo-a, mu turu unu l'ekemu su g'unu tsoje-a. L'iphe be ejo-iphe a-dapfukwa unu; noo kele unu a-nodu eme iphe, du eji l'iphe Chipfu; shi nno gude iphe, unu gude aka unu meta kpatsu iya ehu-eghu."

Ebv, Mosisu guru

³⁰ Tobudu iya bu; Mosisu shiepho l'ishi gushiaru phe iphe, e deru l'ebvu ono gbiriri jasu o bv. Ndu Izurelu, dzukoberu nu g'ephe ha numakota iya.

32 Gube igwe; ngaberu mu nchi
ge mu pfua opfu!

Gube ali; numakwa opfu,
shi mu l'onu!

² G'iphe, mu ezi dzekwaa
ge mini.

G'opfu, shi mu l'onu
kwakwaa g'iji.

G'o dzekwaa ge mini,
alwa yegeyege l'irwu eswa;
mbu g'o dzekwaa g'oke mini,
alwa wowoowoo l'eli
irwu oshi.

³ Mu a-rakwa epha Chipfu arara.
Unu janaa epha Chileke anyi ono ajaja;
kele o paru aka!

⁴ O bu iya bu oke mkpuma ono!
Iphemiphe, oome nodu adubebeje ree;
teme uzo iya pfukotaru nhamunha.

O bu Chileke, apfushije ike l'iphe,
o pfuru;
ophu o dudu iphe,
apfuduru-oto, oomeje.

O pfuberekoto; teme obu gu
ya iphoró.

⁵ Epe wataru eme ejo umere,
rehuru erehu l'aka o no.

Mbu le ntucha, du phe l'ehu
meakwaru; ophu epe
abudu unwu iya.

Epe buru ogo,
menukaru ejo-iphe;
mbu ogo, uzo phe gberu nggo.

⁶ Bu egube iphe-a be unu gude
apfu Chipfu ugwo;
unube ndu-a, bu ndu eswe;
bya aburu ndu amadu iphe-a?

?Tọbudu iya bụ nna unu;
 bya abụru onye meru unu?
 Mbụ-a; ?tọ bụdu iya meru unu
 g'unu a-dụ; bya emee;
 unu ngụru angụru?

⁷ Unu nyatakwa teke k'ichee!

Unu arịa ọriri nyata ọgbo,
 ghatawaru nụ!

Unu jia nna unu g'ẹphe
 kọoru iya unu!

Unu ajikwaa ya phọ ndu bụ
 ọgerenya unu;
 g'ẹphe kọkwaaru iya phọ unu!

⁸ Teke Ọkalibe-kakọta-shii
 hẹru ọhamoha okiphe phẹ;
 mbụ teke o kekashiru ụnwu-eliphe;
 bẹ ọ tų-bugbaaru ụnwu-eliphe oke
 ẹka ẹphe e-jeberu l'ẹhu l'ẹhu;
 g'ụnwu Ízurelu habe l'otu;

⁹ kẹle okiphe Chipfu bụ ndibe iya;
 mbụ l'ọo ndu Jiékọpu bụ okiphe
 ọphu ọ họtaru.

¹⁰ Ọo l'echiegu bẹ ọ chọru phẹ
 chọta; mbụ l'ọo l'alj,
 dabýiru mgbegere ẹka
 aanụgbaa njọ ọrà;
 bẹ ọ nọ-pheru phẹ mgburugburu;
 eleta phẹ ẹnya.

Ọ nwụberu phẹ ẹnya
 g'aanwụbejeru akpuru
 ẹnya ojii-a.

¹¹ Ọo ẹgube ono, ugo anọduje
 ephephe ẹpfune iya;
 erwuphe l'eli ụnwu iya-a;
 mbụ ẹgube ono,
 ọosashije ñkù iya pakọo ụnwu iya;
 mbụ parụ phẹ l'igburonu ñkù iya;

¹² bụ gẹ Chipfu nwẹkinyi iya
 duru phẹ;
 ọphu ọ dudu agwa ndu ọhozo,
 yeru iya ẹka.

¹³ O doberu phẹ l'ẹka ha l'eli
 lẹ mgboko;
 g'ẹphe bụru ishi.

Ọ bụru akpuru-iphe,
 mịru l'egu bẹ ẹphe riru.

O mekwaapho; ephe ria manụ-ẹnwu,
 shi lẹ mkpuma;
 yẹe manụ, shi l'alị,
 dụ epfu epfu.

¹⁴ Manụ ẹra-eswi;
 yẹe mini-ẹra aturu;
 waa nwaturu, tsuru ẹba; yẹe ebili;
 waa iphe-edobe,
 shi l'alị Beshanu; yẹe egbu;
 waa okpobe witi
 bẹ o gudekwapho zụ-jia phẹ ẹpho.

Teme ephe ngụkwaapho
 mẹe uswe-uswe,
 shi l'akpuru vayinu.

¹⁵ Olee Jieshurunu † datachaerupho okporokpo; o kwefu ike.

O daru okporokpo;
 bya aduwa bogili-bogili.

O tsuwaru onwiya ẹba;
 teme o gbẹ teke ono
 bya ajika Chileke,
 meru iya nụ.

O buru oke mkpuma ono,
 dzotarua iya nụ ono
 bẹ o gude weaha
 gbẹgele-gbẹgele.

¹⁶ Ephe shi nno kpata;
 o koaharu phẹ okophoo
 k'agwa ndu ohozo
 ephe jetaru dobegba.

O buru ahuma ahuma ono,
 ephe eme ono bẹ ephe gude mee;
 ẹhu ghuahaa ya egbu.

¹⁷ Ephe wataru egwe ngweja
 nụ obvu, abudu Chileke;
 mbu agwa, ephe amajeduru;
 agwa ophuu, bua mgboru nta-a
 bẹ o futaru; agwa, nna unu oche
 phẹ atsujeduru ebvu.

¹⁸ O kwa oke mkpuma ono,
 zufutaru unu ono bẹ unu
 gbakutaru azu;
 mbu l'oo Chileke ono,
 bu onye nwuru unu ono bẹ
 unu zoharu.

¹⁹ Tobudu iya bu;

† *Iphe Jieshurunu bu bẹ bu 'onye pfuberekoto' bu iya bu l'oo ndu Izurelu bẹ eepfu ama ẹka.*

Chipfu bya ahuma iphe ono,
 ephe eme ono;
 bya asoaha phe oyi;
 noo kele unwu iya nwoke;
 me ke nwanji be kpatsuru iya
 ehu-eghu.

²⁰ O sụ: "Mu e-wofu phe enya;
 ge mu humaeshikwa iphe,
 ephe e-mechaa buru.

Noo kele ephe bu ogbo,
 uzo phe gberu nggo;
 mbu unwegirima,
 ta apfushijedu ike l'iphe,
 ephe pfuru.

²¹ Ephe gude iphe, abudu Chileke
 eme ge mu wata eko okophoo;
 gude unwu agwa,
 buchaa iphe-mmanu akpatsu
 mu ehu-eghu.

Mu e-gudekwanu oha,
 abudu okpobe oha
 meru okophoo ye phe l'ehu;
 gude oha, eme eswe kpatsu
 phe ehu-eghu;

²² kele oke ehu-eghu mu be gbanwuhuwaru oku;
 oku obu jee eke gbiriri jasụ
 l'o kerwua ime ime ali-maa.

Oo-kekota mgboko; yee iphe,
 a kpataru dobe iya;
 l'o woru oku tua l'eka ubvu futaru.

²³ Mu a-tupyabe phe iphe-ehuka.
 O buru phe be mu a-odu
 awu apfu mu l'ehu.

²⁴ Mu e-me g'ejo okpa-nri
 byapfuta phe;
 l'o mee g'ephe korofu enya.

Mu emee; okpomoku
 erebushi phe anu;
 ejo iphe-ememe,
 atuko phe gbushia.

Mu e-me g'ejo anu-egbudu
 gude epyii-eze bya atajashia phe;
 ejo agwo, awu l'ali,
 atagbushia phe l'eru.

²⁵ Ogu-echi be ee-gude egbu phe pyaapya l'etezi.
 Ndzu-agugu anma phe ehu

godagoda l'ime ọlo.

Ọnwokorobyá;

mẹ ọnwumgboko;

mẹ ọnwegirima nshji;

mẹ ndu ẹwó befuru l'ishi

atọko bọru mkpurupyata.

²⁶ Mu shi sọ lẹ mu achikashi phẹ;

ẹphe edzuru ẹkameka;

bya emee g'a ta nyatabahe

phẹ l'eliphe.

²⁷ Obenu l'ọo ẹjo opfu ndu ọhogu

phẹ bẹ mu ezeru;

mbụ; a -nonyakwa;

ndu ọhogu phẹ pfua iphe,

abụdu ire-lanụ.

G'ẹphe ta anọnya wata epfu sọ:

'L'ọ kwa ẹphebedua gude

ẹka phẹ lwu-kpe phẹ;

l'ọ tọ bụebekwa Chipfu

meeberu iphemiphe ono! "

²⁸ Sọ-a; ndu Ízurẹlu bụkwa ọha, egomunggo swehuru.

Ọ tọ dukpoda iphe,

edoje phẹ ẹnya mẹ nanụ.

²⁹ Ọme l'ọ dọru mmamiphe,

dụ phẹ l'ẹhu;

mẹ iphe-a edokwa phẹ ẹnya.

Mbụ m'ẹphe amakwaru-a

g'o mechaa nwọaru phẹ

teke ikpazụ.

³⁰ ?Dẹnu g'onye lanụ e-shi

chịa ọnu ọmadzu labọ

l'ọmadzu ọkporo iri ọso?

Mbụ-a; ?dẹnu g'ọmadzu labọ

e-shi chịa ọnu ọmadzu ise ọso

g'ẹphe gbala; gbahaa l'onye ono,

bụ Agbara-mkpuma phẹ ono

bẹ gbahawaru phẹ ẹka;

mbụ lẹ Chipfu miwaru phẹ ẹnya?

³¹ Kẹle mkpuma nkepẹ ta adọdu gẹ Agbara-mkpuma k'anyi.

Ndu ọhogu anyi makwaru-a l'ọo

g'ọ dọ bụ ono.

³² Vayinu nkepẹ shi lẹ vayinu

kẹ ndu Sodomu.

Ọ bọru l'ẹgu ndu Gómóra

bẹ akpuru vayinu phẹ shi.

Akpuru vayinu phẹ nọdu

egbu egbugbu.

Itoto iya nọdu atsokota ilu.

³³ Mee phe bukwa obire ejo agwo;
teme o buru ejo onu-mini,
shi oghu l'onu.

³⁴ "Mu woru iphemiphe ono
kwakobe ree;
mbu le mu kwachiwaru iya l'eka
mu doberu eku,
mu nweru enweru.

³⁵ O kwa mbedua nwe emelata.

Oo mbedua a-pfu
phe ugwo phe.

O -beepho teke ono be okpa
e-chifu phe.

Mbu le mboku, ephe a-buru
mkpurupyata noakwa ntse.

Ola-l'iswi gudeakwa oso achi
phe kpabe kpabe."

³⁶ O kwa Chipfu a-haru
ndibe iya enge.

O buru iya a-phuru
ndu-ozu iya obu-imemini;
me o -humaephe l'ike
ta aduedu phe me nanu;
mbu l'o to duedu onye
ghuduru nu: ohu me amadu.

³⁷ Oo-su phe:

"?Denu agwa phe obu;
mbu mkpuma phe ono,
ephe agbabaje je
anodu eze ndzu?

³⁸ Mbu agwa,
ataje ebà anu ngweja phe;
bya angwa mee ngweja phe ono.

G'o gbeshinu bya eyeru
unu eka!

G'o gbobutanu unu!

³⁹ Unu humakwa;
o kwa mbedua kpoloko
bu Chileke!

O to dukwa Chileke ozo, du nu;
gbahaa mbedua.

O kwa mbedua emeje g'a nwuhu;
teme mu nodu emeje
g'a nodu ndzu.

Ọo mbẹdua emekajẹ iphe;
 ọ bụru mu emeje g'e wekọrohu;
 ọphu ọ dudu onye adu ike
 anafu mu onye mu guderu.

⁴⁰ Mu paliru ẹka mu mabe
 l'imigwe ria angu su:

Ọo ge mu bu onye a-no ndzu
 jasu l'ojeje-a bu ge mu
 epfu su:

⁴¹ Mu -baepho ogu-echi mu ono,
 egbu nwjinwii ono ababa;
 bya aparu iya l'eka;
 gude kpeahaa ikpe;
 be mu e-melata ndu ohogu mu;
 mbu pfua ndu kpuru mu ashj ugwo.

⁴² Mu e-me ge mee nemadzu
 nguguchaa apfu mu angugu;
 mbu mee ndu e gburu egbugbu;
 waa ndu a kpuru le ndzu.

Teme ogu-echi mu asua
 nemadzu pyaapya;
 gbushia ishi ndu bu
 ndu-ishi ndu ohogu mu ono."

⁴³ Unu tee eswa;
 unube ohamoha!

G'unu le ndibe Chileke tee eswa!

Noo kele oo-gwata ugwo
 ishi ochi unwu iya.

Ndu ohogu iya be oo-melata
 ugwo iphe, ephe eme iya.

L'o pfua ugwo iphe-aji,
 ndu nkiya meru l'alj iya.

⁴⁴ Mosisu ephe le Jioshuwa nwa Nunu swiru bata; bya agukota ebvu ono; ndu Izurelu l'ophu numakota.

⁴⁵ Todbudu iya bu; Mosisu pfuchaerupho ndu Izurelu iphemiphe ono; ⁴⁶ bya asukwa phe pho: "Unu vukwaru opfu-a, mu rarun unu arara ntanun-a l'obu. Oo ya bu; g'unu ezia unwu unu g'ephe kwabe enya mekotaje iphemiphe, e deru l'ekemu-a. ⁴⁷ G'opfu-a ta abukwaru unu opfu, enwedu ishi; kele o kwa aka ono be ndzu unu no. O buru iphemiphe ono e-me g'unu kariberu nka l'alj ono, unu adagha enyimu Jiodanu eje alwuta nworu ono."

Eepfu le Mosisu a-nwuhu l'eli ubvu Nebo

⁴⁸ Noo ya bu; Chipfu bya epfuru yeru Mosisu l'eswe mboku ono gedegede su: ⁴⁹ "Nyihu ubvu-a, bu ubvu ubvu Abarimu-a; mbu ubvu Nebo, no l'alj Mowabu; bya anodukwapho l'okotazu mkpukpu Jieriko; je ahuma alj Kénanu, bu alj, mu abya anu ndu Izurelu g'ephe nworu. ⁵⁰ Oo l'eli ubvu ono, ii-nyihu ono be ji-nodu nwuhu lapfu ndiche ngu phe; egube ono, nwune ngu, bu Eronu nwuhuru l'ubvu Huru; lapfu ndiche iya phe ono. ⁵¹ Iphe, akpa iya nu buru l'unu no l'echilabo ndu Izurelu le mini Meriba ke Kadeshi, no l'echiegu Zinu kwefuru mu ike;

mbụ l'ọo l'unu te emeduru g'a maru gę mu dų-be nsọ l'echilabọ ndu Ízurelu. ⁵² Ọo ya meru iphe, bụ ụzenya bę ji-gbę hụma alị ono; ọle ị tji bahụdu l'alị ọbu, mu a-nụ ndibe mu, bụ ndu Ízurelu ono."

Mósisu ago ọnu-ọma anụ ọkpa-ipfu Ízurelu

33 Ọwaa bụ ọnu-ọma, onye kę Chileke, bụ Mósisu gọru nụ ụnwu Ízurelu tẹme ọ nwụhu. ² Ọ sụru:
"Chipfu shi l'úbvú úbvú Sayinayi bya.

Mbụ-a; ọ gbę l'ụzo alị Siye nwuaru phę kę phoo gę nchi-abọhu.

Ọ gbę l'úbvú Paranu echiru phę kę swachaswacha;

chiru ụnubuku ndu dų nsọ abya;

bya aparu ọku, enwu enwunwu l'ẹkutara.

³ Sụ-a; ndiphe bę o yeru obu;

mbụ l'iphe, bụ ndu dų nsọ nọkota iya l'ẹka.

Ẹphe nọdu adaję kpurumu lę mgboru ọkpa iya; phozeta baarụ iya eja.

Ọ bụru iphe, o pfuru bę ẹphe emeje.

⁴ Mósisu tųru ekemu doberu anyi;

ọ bụru okiphe k'oshilọkpa Jiékọpu l'ophu.

⁵ Chipfu bụru eze ndu Jieshurunu

teke ono, ndu-ishi lę Ízurelu;

ẹphe l'ọkpa-ipfu ndu Ízurelu l'ẹhu l'ẹhu dzukoru ono.

⁶ Gę ndzụ bụkwaru k'ọkpa-ipfu Rúbenu!

G'ọ tọ chihukwa; ọphu awa iya epehukwa!"

⁷ Ọwaa bụ iphe, o pfuru l'ẹhu ọkpa-ipfu Jiuda:

"Jiko Chipfu; nụmajekwa olu ndu Jiuda!

Dutakwa phę dupfuta ndu nkephę;

l'i mee g'ẹka shihuje phę ike l'ọgu!

Jiko yejenuru phę ẹka g'ẹphe lwụ-kpee ndu ọhogu phę!"

⁸ Ọkpa-ipfu Lívayi bę o pfuru nkephę; sụ:

"Gube Chipfu; menaa g'ọkpa-ipfu Lívayi tųjeru ngu ido,

bụ iya bụ tumimu yęe urimu ngu; gudeje maru iphe, bụ obu ngu;

mbụ ndu ị hụru ama lę Masa;

tẹme gụ l'ẹphe see opfu l'aguga mini Meriba.

⁹ Ọo phę pfuru kę nna phę; yęe kę ne phę;

sụ l'ẹphe ta akpadu phę ishi.

Ẹphe mja ụnwu, ẹphe nwuru anwunwu ẹnya;

mịkwaapho unwune phę ẹnya.

Obenu l'ẹphe letaru ẹnya mee opfu ngu;

bya eletakwaphọ ọgbandzu ngu ẹnya.

¹⁰ Ọ bụ phę e-zije ndibe Jiékọpu iphe, ị sụru g'e meje.

Ẹphe ezia ndu Ízurelu iphe, ị tųru l'ekemu.

Ọ bụru phę e-dobejeru ngu ụnwù-isensu;

bụru phę e-dobeje ngweja-akpọ-ọku l'ọru-ngweja ngu.

¹¹ Jiko Chipfu; gọru ọnu-ọma ye l'akanya, oose!

Jiko g'ozì, o gude ẹka iya jee dųjekwa ngu ree!

Ndu ono, wụ-lihuru etso iya opfu ono;

mę ndu ono, kpọru iya ashì ono; nyakashinaa phę ọkpu-nka;

k'ọphu ẹphe ta adubaedu ike egbeli ishi ọzo!"

¹² Ọkpa-ipfu Benjaminu bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“Onye Chipfu yeru obu l'a-nọdu nọ-kube iya; tūsarū ẹhu.

Ọ bụru Chipfu anọduje egbobuta iya eswe l'enyashi.

Ọ bụru l'echi ọkpoma Chipfu bẹ ọo-nmakojeru.”

¹³ Ọkpa-ipfu Jiósẹfu bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“G'alị iya bụkwaru alị, Chipfu ọoru ọnu-ọma nū.

G'ọ kwajẹru phẹ ẹguru iji, shi l'imigwe;

l'ọ nwuru phẹ mini ime alị shọkoshoko.

¹⁴ G'ẹnyanwu mekwaa g'ẹguru akpuru-iphe, ọ kọberu l'alị mehuru iya!

G'iphe, e meberu l'alị byaru iya gbukugbuku l'ọnwa l'ọnwa!

¹⁵ G'a nūkwa iya iphe, kachakpọo ree, shi l'úbvú úbvú ndiche ono;

yẹ ẹguru iphe, shigbaa lẹ nwa-obvù ojejoje onoya!

¹⁶ G'e gudekwa iphe, kachaa ree, jiru eliphe kebe iya l'ọma!

Gẹ Jiósẹfu túbakwa onye ono l'ẹnya;

mbụ onye ono, nọ l'irwu nwoshi ono, enwu ọku ono!

G'iphemiphe-a bụkotakwaru kẹ Jiósẹfu;

onye bụ onye-ishi l'echilabọ unwune iya.

¹⁷ Ọ dū akpabiri g'oke-eswi, vu ọzo l'ẹpho ne iya.

Mpu iya dū gẹ k'atsụ.

Ọ bụru mpu iya ono bẹ oo-gude adu-tsushi ọhamoha l'ophu;

mbụ je akpaa lẹ ndu bu l'ẹka igwe beru alị beru.

Nokwaphọ g'unubuku oshilọkpa Ifuremu dū;

bya abukwarupho nno bụ g'aguta aguta oshilọkpa Manáse dū.”

¹⁸ Ọkpa-ipfu Zebulun bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“G'ẹhu tsoje ngu ọtso; Zebulun; teke jilufu alufu.

G'ẹhu tsokwa ngu phọ; Isaka; mẹ j nọdu l'ibe ngu.

¹⁹ Ẹphe e-ku ndiphe g'ẹphe dzukọo l'úbvú.

Ẹphe anọdu l'úbvú ono gwee ngweja l'uzo, pfuru ọto.

Ọ bụru iphe-ọma, kuru l'eze-ẹnyimu;

waa ẹku, domigbaaru onwiya l'alị-evevee

bẹ ẹphe e-gude buru.”

²⁰ Ọkpa-ipfu Gadu bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“G'ajaja bụru k'onye meru g'alị Gadu jaa àjàjà.

Ipfu Gadu ọtkpoephe nwehu zẹ; kupyabe ishi g'oduma.

Iphemiphe, ọ hūmaru bẹ oozijashije ẹka; zijashia ya ishi.

²¹ Ọ họtaru alị, kakọta ree doberu onwiya;

kẹle ọ bụ ẹka oke alị kẹ ndu-ishi ndu ojogu nọ

bẹ ndu-ishi ndu Ízurẹlu edzukobeje;

mee iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu;

bya edobe iphe, ọ sūru g'e meje.”

²² Ọkpa-ipfu Danu bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“Danu bụkwa nwa oduma, shi lẹ Beshanu apfụ shọshoo eje abya.”

²³ Ọkpa-ipfu Nafutali bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“Nafutali bẹ túbakwaru Chipfu l'ẹnya.

Tẹme ọnu-ọma Chipfu bụkwarupho nkiya.

Oke alị iya bẹ shi l'uzo eze-ẹnyimu Gálili; je akpaa l'uzo ndohali.”

²⁴ Ọkpa-ipfu Asha bẹ o pfuru nkiya; sụ:

“G’onu-oma unwu kẹ Asha kakọta k’unwegirima ọzo shii.

G’ọ túbakwa unwune iya l’ẹnya.

G’ọkpa iya dekwaru ederu lẹ manụ.

²⁵ G’iphe, ii-gudeje gụ-chia ọguzo ngu bụkwaru ígwè; yẹe onyirubvu.

Ike ngu; yẹe ujiku ole, ịi-nọ a-haerupho ẹnya nhamunha.

²⁶ Ọ tọ dụkwa onye dụ gẹ Chileke kẹ Jieshurunu;

onye aghajajẹ akpaminigwe ẹbo bya eyeru unu ẹka;

tẹme ọ nọdu aduje akpabiri l’ẹka ọogha l’urwukpu.

²⁷ Ọ kwa Chiojeje bụ onye ịi-nọduje l’ime iya eze ndzụ.

Ọ bụru oshi-ẹka ojejeje iya ono bẹ ọodeje ngu lẹ mkpula; kuta; heru eheru.

Ọ nọdu achifuje ndu ọhogu ngu l’atatiphu ngu; sụ ngu:

‘Ngwa; tuko phẹ gbushia!’

²⁸ Ọo ya bụ lẹ ndu Ízurelu e-buru; túsaru ẹhu;

ọ tọ dudu iphe, byaru eme phẹ nụ.

Mbụ l’eri Jiékọpu e-buru mbvulehu phẹ l’ali, ereshi yẹe mẹe dụ.

Tẹme igwe akwaaru phẹ iya iji.

²⁹ Ẹhutso bẹ a gọru nụ unubẹ ndu Ízurelu.

?Bụ onye dụ g’unu; unubẹ ndu Chipfu dzọtaru?

Ọo yẹbedua bụ onye egbobutaje unu; bya aburu onye eyejeru unu ẹka.

Ọ bụkwarupho yẹbedua bụ ogu-echi, unu gude eku onwunu.

Ndu ọhogu unu e-gude ndzụ-agugu byapfuta unu;

unu azọpyashia ẹka ẹphe agwajẹ iphe azọpyashi.”

Anwuhu Mosisu

34 Noo ya; Mosisu gbẹ lẹ nsụda Mówabu nyihu úbvú Nebo, bụ iya bụ úbvú, kachaa l’eli l’ime úbvú úbvú Pisiga, nọ ghaaru mkpukpu Jieriko iphu. Chipfu bya egoshikọta iya alị ono g’ọ ha; a -gbẹ l’alị Giladu jasụ l’alị ndu Danu; ² goshigbua ya alị ndu Nafutali l’ophu; yẹe alị ndu Ifuremu; waa alị ndu Manáse; mękpoo alị ndu Jiuda l’ophu je akpaa l’eze-ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-arịba; ³ goshigbua ya echięgu ndọhali; mękpoo uswe iya ono l’ophu; eshikpoo lẹ nsụda kẹ mkpukpu Jieriko, bụ iya bụ ndu Ọha-mpfu; je akpaa lẹ mkpukpu Zowa.

⁴ Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ iya: “Ọwaa bụ alị ono, mu riburu Ébirihamu; waa Áyizaku; waa Jiékọpu angụ lẹ mu a-nụ oshilokpa phẹ ono. Mu hawaru ngu g’i gude ẹnya ngu hụma iya; ọle ị tị bahudu iya abahụ.” ⁵ Ọo ya bụ; onye-ozí Chipfu ono, bụ Mosisu nwuhu l’ẹka ono l’alị ndu Mówabu; ẹgube Chipfu pfuru iya. ⁶ O woru iya lia lẹ nsụda l’alị ndu Mówabu l’ẹka nọ ghaaru mkpukpu Bẹtu-Peyọ iphu; ọle ọ tọ dudu onye maru nhamunha ẹka e liru iya jasụ ntanụ-a. ⁷ Mosisu nọru ụkporo apha ishii; tẹme ọ nwuhu; ọle ọ tọ phujeduru ragaraga; ọphu ọkpehu iya alwajeduru alị. ⁸ Ndu Ízurelu nọdu lẹ nsụda Mówabu ono kwaa ẹkwa Mosisu ụkporo abalị l’abalị iri. Ẹphe nọchaa nno; eswe mbọku, eegude akwa Mosisu bvụ.

⁹ Unme mmamiphe bya eji Jioshuwa nwa Nunu ẹhu; noo kẹle Mosisu byiberu iya ẹka l’ishi. Ndu Ízurelu nọdu emeje iphe, o pfuru; ẹphe shi nno mekọtaepho iphe ono, Chipfu tọru Mosisu ekemu iya ono. ¹⁰ Eshi teke ono ta adukwa onye mpfuchiru, fọtajeru l’alị Ízurelu, dụ gẹ Mosisu; mbụ onye Chipfu maru iphu l’iphu. ¹¹ Ọ tọ dudu onye dụ g’ọo ya l’eme iphe-ọhumalenya; yẹe iphe, dụ biribiri, bụ ọphu Chipfu ziru iya; o je emeshia l’alị Ijiputu; mbụ meeru Fero; yẹe ndu-ozí iya; mę ndu alị iya l’ophu. ¹² Ọphu ọ dudu onye dụ gẹ Mosisu l’enweru oke agburehu; yẹe eme iphe, parụ ẹka bya adụ ebvu l’ẹnya, bụ ọphu ọ nọ l’iphu ndu Ízurelu l’ophu meshia.

Jioshuwa

Chipfu ezi Jioshuwa ozi

1 Tɔbudu iya bụ; onye-ozì Chipfu, bụ Mósìsù nwùhuchaepfo; Chipfu sù Jioshuwa nwa Nunu, bụ onye shì anọduje eyeru Mósìsù ẹka: ²“Onye-ozì mu, bụ Mósìsù bẹ nwùhuwaru nù. Nta-a bụkwa g'ì gbeshì; g'unu lẹ ndu Ízurelù l'ophu je adaa ẹnyimu Jìdànu-a bahu l'alì ono, mu abya phẹ anunu ono. ³Iphe, bụkpoo ẹka unu zọru ọkpa bẹ mu a-nụkota unu, bụ iya bụ gẹ mu pfuru iya Mósìsù. ⁴Alì unu a-gbẹ l'echiẹgu nọdu jasù l'úbvú úbvú Lébanonu l'ẹka ono. L'ọ gbẹkwapho l'oke-ẹnyimu Yufurétìsù nọdu je akpaa l'oke eze-ẹnyimu, nọ l'uzo ẹnyanwu-arìba. Alì ndu Hetu l'ophu ayìkwaru iya phọ. ⁵Ọ tọ dụkpodaa onye byaru adù ike pfuchia ngu ụzo gbiriri jasù teke ìi-nọ-beru. Ọo ẹgube ono, mu shì swiru Mósìsù ono bụ gẹ mu e-swikwaru ngu phọ; ọphu mu abyadù aha ngu nwẹkinyi ngu; tẹme ọphu mu agwọbekwa ngu.

⁶“G'obu shihu ngu ike; gẹ ndzù ba agụkwa ngu; noo kẹle ọo gụbedua bẹ e-duru ndu-a je g'ẹphe je anata alì ono, mu riru nna phẹ oche angù lẹ mu a-nù phẹ ono. ⁷Ọo ẹpho g'obu shihukwa ngu ike; gẹ ndzù ba agụkwa ngu agụgu ophu. Ọo g'ì kwabẹ ẹnya dobekọta ekemu ono, onye-ozì mu, bụ Mósìsù nuru ngu ono. Ta agbakù-takwaru iya azù; ọphu i yekwarù iya ẹka lanù. Ọo ya bụ g'ụpete agbajẹru ngu l'ẹkameka i jekpọru. ⁸Ta ahakwa ẹkwo ekemu ono g'ọ gbatehu ngu l'onu. Rije iya l'ọriri eswe l'ẹnyashi; ọo ya bụ l'i-leta ẹnya mekọtaje iphemiphe, e deru l'ime iya. Ọo ya bụ; g'ẹso etsoje ngu l'iphemiphe, iimekpọo ememe; ụpete agbakwaaru ngu phọ. ⁹?Tọ bụnaa mbẹdua sùru g'obu shihu ngu ike? Gẹ ndzù ba agụshi ngu; ọphu meji atọfukwa ngu. G'ọ tọ dụkwa teke ìi-la azù azù. Noo kẹle Chipfu, bụ Chileke ngu bẹ e-swiru ngu nù l'ẹkameka iijekpọ.”

¹⁰Jioshuwa bya ezia ndu-ishi ndu Ízurelù sù: ¹¹“Unu jedzuru ẹka ndu Ízurelù kpọberu ụlo-ẹkwa phẹ je epfuaru phẹ g'ẹphe kwakọbe nri eriri phẹ ree; kẹle o ghuduru ujiku ẹto; unu adaa ẹnyimu Jìdànu je anata alì ono, Chipfu bụ Chileke unu a-nù unu; g'ọ bụru k'unu ono.”

¹²O be l'ọkpa-ipfu Rúbenu; waa ọkpa-ipfu Gadu; waa ụnwunna ọkpa-ipfu Manáse, e keru ẹbo; Jioshuwa sù phẹ: ¹³“Unu nyatakwa ekemu, onye-ozì Chipfu, bụ Mósìsù turu nù unu g'unu meje! Chipfu, bụ Chileke unu abya eme g'unu tuta unme; woru alì-a nù unu g'ọ bụru k'unu. ¹⁴Ọo ya bụ l'unyomu unu; waa ụnwegirima unu; me iphe-edobe unu bẹ a-nọdu l'alì phọ, Mósìsù nuru unu l'uzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jìdànu phọ. Obenu lẹ ndu alwuru unu ọgu bẹ e-vuru ụnwunna unu-a ụzo dafù azù iya ọphuu; je eyeru ụnwunna unu ẹka; ¹⁵gbiriri jasù teke Chipfu e-me g'ẹphe tuta unme; g'ọ meru unubẹdua; bya emee; ẹphe anata alì ono, Chipfu, bụ Chileke unu a-nù phẹ g'ọ bụru nkephẹ ono. Teke e mecharu; unu alaphuwarọ azù je eburu l'alì k'ono, onye-ozì Chipfu, bụ Mósìsù nuru g'ọ bụru k'unu l'azù ẹnyimu Jìdànu azù iya ọphuu; l'uzo ẹnyanwu-awawa.”

¹⁶Ẹphe sù Jioshuwa: “Iphemiphe, ì sùru g'anyi mee bẹ anyi e-mekọtaje. Ẹka ì sùru g'anyi je be anyi e-je. ¹⁷Ọo ẹgube ono, anyi ngabekotaru Mósìsù nchì l'iphemiphe ono bụ g'anyi a-ngabejeru ngu iya. Ọle ọo ẹpho gẹ Chipfu, bụ Chileke ngu nọ-kube ngu; g'ọ shì nọ-kube Mósìsù. ¹⁸Onye jìkakporu l'ọ too medu opfu ngu; m'obeta ọ bụru gunu bẹ ì ziru iya bẹ ee-gbuje egbugbu. Ọle ọ bụkwapho g'obu shihu ngu ike; ọphu ndzù agụkwa ngu!”

Réhabu; yẹe ndu ngge

2 Noo ya; Jioshuwa nwa Nunu bya agbẹ lẹ Shitimu zia ndu ngge labọ lẹ mpya. Sù phẹ: “Unu je agbaphee alì ono; kelekelekpọ kẹ mkpukpu Jieriko.” Tɔbudu iya bụ; ẹphe tųgbua bya eje abahu l'ụlo ibe nwanyì ovuọba, aza Réhabu je anọdu.

² Ama bya agbaarụ eze ndu Jieriko sụ l'ò nwekwarụ ndu Ízurelu batarụ lẹ mkpụkpụ-a l'ụzenyashi-a; bya anwụ ngge l'alị-a. ³ Eze ndu Jieriko bya ezia ozi sụ g'e je asụ Réhabu g'ò je achífuta unwoke ono, bataru ibe iya ono; noo kẹle ẹphe byaru anwụ ngge l'alị-a l'ophu.

⁴ Obenu l'e jeshiaru; nwanyị ono dutawa unwoke labọ ono je ewoha. Ọ sụ phẹ: "Unwoke ono byakwaru-a; ọle mu ta amakwa ẹka ẹphe shi bya. ⁵ O be l'ụzenyashi; g'ò rwuwaru mgboru teke aabya agụ-chi ọguzo mkpụkpụ; ẹphe tųgbua. Ọphu mu amaekwa ibe iya ọphu ẹphe shiru. Ọ -bụru l'unu tųgburu nta-a gbakwasẹru ụzo bẹ unu a-gbapfukwa phẹ-a l'ụzo." ⁶ (Ama l'ò dutaru phẹ je ewohaa lẹ mkpula oghu ọchaa, a sụsagbaaru l'eli ụlo ono.)

⁷ Unwoke ono gbakwasẹru ụzo, eeshije je adaa ẹnyimu Jíódanu; jeshia achọ ndu ngge ono. Ẹphe lụfuepho azụ mkpụkpụ; e woru ọguzo mkpụkpụ ono gụ-chia.

⁸ Ndu ngge ono bya l'ala l'ụlo; nwanyị ono byapfuta phẹ l'eli ụlo ono; ⁹ bya asụ phẹ: "Mu mawaru lẹ Chipfu nụwaru unu alị-a. Akpabiri unu gudewaru anyi g'anyi hakọta. Ndu bukọta l'alị-a bẹ anmakọta rwuurwu l'ẹka ẹphe atsụ unu ebvu. ¹⁰ Anyi nụmawaru gẹ Chipfu gude meeru unu gbororo l'echi Eze-ẹnyimu Uswe-uswe lẹ teke unu shi l'alị ndu Ijiputu wụfuta; wafụa g'unu woru eze ndu Amọru ụmadzu labọ ono, bụ Sihonu; waa Ọgu mee umerekete l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jíódanu. ¹¹ Anyi nụmachaa nno; meji tọfu anyi; ike bvụkwapho anyi l'opfu ẹhu unu; noo kẹle anyi maru lẹ Chipfu, bụ Chileke unu bụ Chileke k'imigwe; waa k'eliphe. ¹² Nta-a bukwa g'unu gude ẹpha Chipfu riaru mu nte l'unu e-meru mu lẹ ndibe mu iphe-oma; eshinu mbẹdua mekwarupho unu iphe-oma. Unu anụ mu iphe-ọhubama iya; ¹³ l'unu a-dzọ nna mu ndzụ; waa ne mu; waa unwune mu nwoke; waa unwune mu kẹ nwanyị; mekpoo ndibe anyi l'ophu; mbụ l'unu a-dzọta anyi g'anyi ta anwụhu."

¹⁴ Ẹphe sụ iya: "Anyi e-gude kẹle ị dzọru anyi ndzụ; dzọo ndzụ nkengu. Ọ -bụru l'ò to nwedu onye i pfuru iphe, anyi byaru ememe-a; bẹ Chipfu -nụepho anyi alị ono bẹ anyi e-doberu ngu ire-lanụ meeru gụ lẹ ndibe ngu iphe-oma."

¹⁵ Ọ bya epyofu eri lẹ windo; ẹphe gude iya ẹka lụfu azụ iya ọphuu; noo kẹle o bu l'ụlo, a kpuru l'eli igbulọ, e gude kpụ-pee mkpụkpụ ono mgburugburu. ¹⁶ Ọ sụ phẹ: "Unu tųgbukwaa je ewohaa onwunu l'úbvú gẹ ndu ono, achọ unu ono ta ahụma unu. Unu wohaa onwunu l'ẹka ono ujiku ẹto gẹ ndu ono lwaphutaada azụ; tẹme unu atųgbuwaro jeshia iphe, unu eje."

¹⁷ Unwoke ono sụ iya; "Nte-a, i meru anyi ria tee gudekwa anyi; ¹⁸ gbahaa l'anyi byatashiaru; i lipfube eri-a, dụ uswe-uswe-a, i gude yeru anyi ẹka; anyi nyifu-a lẹ windo, anyi pyoru ono. Tẹme i duta nna ngu; yee ne ngu; waa unwune ngu; mekpoo ndibe ngu l'ophu dobe l'ụlo ngu. ¹⁹ Onye tųgburu lụfu gbororo; iphe me iya; bẹ bukwa iya paa ishi ọchi onwiya; ọ to bukwa anyịbedua. Ọo ndu ọphu nọ l'ime ụlo ngu gẹdegede bẹ anyịbedua paa ishi ọchi phẹ m'ọ duru onye denyiru phẹ ẹka. ²⁰ Ọle ọ -bukwanuru l'ị tųgburu je epfukashia iphe, anyi byaru ememe-a; bẹ nte ono, ị sụru g'anyi riaru ngu ono tee gudekwa anyi."

²¹ Ọ sụ: "Ee! Mu kwetarụ!" G'ọ dụ g'unu pfuru; o dufu phẹ; ẹphe tųgbua. O wota eri uswe-uswe ono lipfube lẹ windo ono.

²² Ẹphe tųgbua je ewohaa onwophe l'úbvú ujiku ẹto; gbiriri jasụ ndu achị phẹ nụ chọkota phẹ l'ụzo ono; ọphu ẹphe ahụmaduru phẹ; ẹphe laphu azụ. ²³ Noo ya; unwoke labọ ono bya afuta; ọ bụru phẹ alala. Ẹphe bya akpọ-zeta l'ọkpa úbvú ono; bya adaa ẹnyimu lapfushia Jioshuwa nwa Nunu. Ẹphe je akọkotaru iya iphe, nwụkotaru phẹ nụ. ²⁴ Ẹphe sụ Jioshuwa: "Alị ono g'ọ ha bẹ Chipfu woakwaru ye anyi l'ẹka. G'ẹphe ha tųkoe-pho aphụ kẹ kpaakpaakpaa l'ẹka ndzụ anyi agụ phẹ."

Ndu Ízurelu awụgha ẹnyimu Jíódanu

3 O be l'ọnmewa-utsu; Jioshuwa; yele ndu Ízurelu g'ẹphe ha wụfu lẹ Shitimu; jeshia ẹnyimu Jíódanu. Ẹphe woru ụlo-ekwa phẹ kpọbegba l'ẹka ono g'ẹphe nọduadaa; tẹme ẹphe aghaa ẹnyimu ono. ² A nọepho ujiku ẹto; ndu-ishi ndu ojogu bya ejedzükọtaru ẹka ẹphe dọru ono; ³ bya asụ ndu Ízurelu: "Unu -hụmaepho okpoko ọgbandzu kẹ Chipfu, bụ Chileke unu; waa ndu-uke, bụ phẹ bụ oshilọkpa Lívayi l'ẹka ẹphe pa iya; unu wụ-lihukwa l'ẹka unu nọ tsoru iya. ⁴ Ọo ya bụ g'unu amaru ụzo, unu e-shi; eshi ọphu unu teke eshiswee ụzo ọwa-a. Ọle g'unu te etsokubekwa iya ntse ntse. Unu a-kparụ unu nkwo-ẹka ise yeru okpoko ono."

⁵ Noo ya; Jioshuwa sù ndu ono: “Unu doo onwunu nsò; noo kẹle echele bẹ Chipfu e-me iphe, dù biribiri l'echilabọ unu!”

⁶ Jioshuwa sù ndu-uke: “Ngwa; unu pata okpoko ọgbandzu ono ghata ndu Ízurelu vuru ọzo!” Ẹphe bya apata iya ghata vuru ọzo.

⁷ Chipfu sù Jioshuwa: “Ntanu-a bẹ mu e-kutse ngu l'atatiphu ndu Ízurelu g'ẹphe ha; k'ọphu ẹphe a-maru lẹ mu nọ-kube ngu ẹgube ono, mu shi nọ-kube Mosisu ono. ⁸ Pfiaru ndu-uke, pa okpoko ọgbandzu sù phẹ: ‘Teke unu rwuru ẹnyimu Jiódanu; unu rwuba l'ime ẹnyimu ono je apfuru!’ ”

⁹ Jioshuwa sù ndu Ízurelu: “Unu dzua l'ẹka-a bya angabẹ nchì l'opfu Chipfu, bụ Chileke unu. ¹⁰ Waa g'unu e-shi maru lẹ Chileke ọphu dzụ ndzụ bu l'echilabọ unu baa; tẹme l'ọo-chifuru unu ndu Kénanu; waa ndu Hetu; waa ndu Hevu; waa ndu Pérezu; waa ndu Gigashi; waa ndu Amọru; waa ndu Jiebusu. ¹¹ Unu hụma l'okpoko ọgbandzu kẹ Chipfu ọphu nwe mgboko l'ọphu bẹ e-vuru unu ọzo rwuba l'ẹnyimu Jiódanu. ¹² Nta-a bukwa g'unu họo unwoke nanu nanu l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu; họtá ọmadzu iri l'ẹbo dobe. ¹³ Ndu uke, pa okpoko ọgbandzu Chipfu; Chipfu ọphu nwe mgboko l'ọphu; -yeẹpho ọkpa lẹ Jiódanu; bẹ mini ono, asọ ala l'ọzo ndọhali ono e-bukahụ ẹbo kpọa oronmono.”

¹⁴ Ọo ya bụ; ẹphe bya aphokashia ọlo-ẹkwa phẹ g'ẹphe daa ẹnyimu Jiódanu; ndu-uke bya apata okpoko ọgbandzu ghata vuru ọzo. ¹⁵ Teke ono bẹ ẹnyimu Jiódanu byakpọoru utso shingushingu; kẹle ọ bụ teke eemeta iphe, e meberu l'alj. Ọle ndu-uke Chileke, pa okpoko ono rwubaerupho l'ẹnyimu Jiódanu; mbụ l'ọo ẹpho erwurwu, ọkpa phẹ erwu lẹ mini ono; ¹⁶ mini, shi l'ishi nggele sọ-buhu asoso. Mini ono bya akọcha obvudu ọzenya ọzenya lẹ mkpukpu Ádamu, nọ lẹ mgboru Zaretanu; mini ono, asọ ala lẹ Eze-ẹnyimu nsuda Araba, bụ iya bụ Eze-ẹnyimu Únú tabuha ẹbo. Ọo ya bụ; ndu Ízurelu bya awughaa dafu azu iya ọphuu gha iphu lẹ mkpukpu Jieriko. ¹⁷ Ndu uke, pa okpoko ọgbandzu Chipfu ono; parụ iya pfuru pfushia ike l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu, bụwaa alj ọkponku ono; ndu Ízurelu nọdu awughaa. Ẹphe pfuru gbiriri jasụ ọha ono l'ọphu jekọta ije ghata l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu ono, bụwaa alj ọkponku ono.

Mkpuma, e gude anyata iphe, Chipfu meru

4 Ndu Ízurelu ghatagbuchaepho ẹnyimu Jiódanu; Chipfu bya epfuru yeru Jioshuwa sù iya: ² “Họo unwoke nanu nanu l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu; họtá ọmadzu iri l'ẹbo l'echilabọ ndu Ízurelu; ³ zia phẹ g'ẹphe pata mkpuma iri l'ẹbo l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu l'ẹka ndu-uke Chileke pfuru. G'ẹphe pata mkpuma ono pafuta l'ẹnyimu ono; parụ jeshia ẹka unu a-kwa. Ẹphe -rwua; ẹphe atuko zia mkpuma ono l'ẹka ono.”

⁴ Ọo ya bụ; Jioshuwa bya ekukọbe unwoke iri l'ẹbo ono, ọ họtá nanu nanu l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu ndu Ízurelu ono; ⁵ bya asụ phẹ: “Unu tųgbua je l'ẹka ono, a pa okpoko ọgbandzu Chipfu, bụ Chileke unu pfuru l'echilabọ Jiódanu ono. Unu je apatachaa mkpuma lanu mkpuma lanu nmakobechaa l'ukuvu; gbiriri jasụ unu apatadzua ya ọkpa-ipfu iri l'ẹbo, ndu Ízurelu dù. ⁶ Ono a-buru iphe-ọhubama, unu doberu l'echilabọ unu; k'ọphu bụ teke unwu unu, eje l'iphu jiru nna phẹ sù: ‘?Bụ gunu bẹ unu dobedoru mkpuma ọwa-a?’ ⁷ Unu asụ phẹ lẹ teke e gude okpoko ọgbandzu Chipfu rwubata l'ẹnyimu Jiódanu bẹ ẹnyimu ono tabuharu ẹbo. Mbụ l'okpoko ono daerupho ẹnyimu Jiódanu; mini ono tabuha ẹbo. Mkpuma ono bụ iphe, ndu Ízurelu e-gudeje nyata iphe ono, nwuru nu ono jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii.”

⁸ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu bya emee gẹ Jioshuwa ziru phẹ; je apata mkpuma iri l'ẹbo l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu, bụ iya bụ g'ọkpa-ipfu Ízurelu ha; bya aburu gẹ Chipfu pfuru iya Jioshuwa. Ẹphe parụ mkpuma ono ghaa ẹnyimu Jiódanu; je edobe l'ẹka ẹphe kwaru. ⁹ Jioshuwa bya apakọbe mkpuma iri l'ẹbo l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu l'ẹnyoru phọ, ndu-uke Chileke, shi parụ okpoko ọgbandzu Chileke pfuru phọ. Ọ nọkwapho l'ẹka ono byasụ ntanu-a.

¹⁰ Ndu uke, pa okpoko ono pfukpoerupho l'echilabọ ẹnyimu Jiódanu ono gbiriri jasụ ndu Ízurelu mekọta iphe, Chipfu sùru Jioshuwa g'e mee. E meẹbekota iya gẹ Mosisu tųru Jioshuwa ọnu sù g'e mee ya. Nokwaphọ gẹ ndu Ízurelu wuru ẹgwegwa wughaa. ¹¹ Ẹphe wughataepho je akuru l'azu iya ọphuu; ele ẹnya; ndu-uke parụ okpoko ọgbandzu Chipfu lufuta nkephẹ. ¹² Ndu ọkpa-ipfu Rúbenu; waa kẹ Gadu; waa ndu ọkpa-ipfu Manásẹ, e keru

ẹbo; bya akwaa onwophe ngwogu gẹ Mósísu sùru g'ẹphe mee; wufuta bya awughaa l'ataphu unwu Ízurelu. ¹³ Ndu kwaru onwophe ngwogu wughata l'ataphu Chipfu, bu ndu kwakoberu k'ogu; wuru jeshia le baswaa ali, no le mgboru mkpukpu Jieriko; du ukporo unu unwoke ise.

¹⁴ Mboku ono be Chipfu tuliru Jioshuwa eka l'eli l'ataphu ndu Ízurelu. Epe wata akwabe Jioshuwa ubvu. O buerupho g'e shi akwabe Mósísu ubvu bu g'a kwaberu iya ya jasu o nwuhu.

¹⁵ Noo ya; Chipfu bya epfuru nu Jioshuwa su iya: ¹⁶ "Ngwa; kawaruro ndu-uke, pa okpoko-ekemu ono g'ẹphe lufutawaro l'enyimu Jiordanu l'eka ono, epe pfuru ono." ¹⁷ Tobudu iya bu; Jioshuwa bya akaru ndu-uke ono su phe: "Ngwa; unu shiwaro l'enyimu Jiordanu ono futa!"

¹⁸ Tobudu iya bu; ndu-uke Chileke paru okpoko ono lufuta. O buerupho azobe okpa phe l'eli mgboko; mini enyimu Jiordanu ono sogbabe; bya abyaa utso; bya adu g'o shihawaa du.

¹⁹ O -rwua le mboku, onwa mbu du l'abali iri; epe gbẹ l'enyimu Jiordanu jeshia mkpukpu Gilugalu le mgboru oke ali mkpukpu Jieriko l'uzo enyanwu-awawa. ²⁰ Jioshuwa woru mkpuma iri l'ẹbo, a pataru l'enyimu Jiordanu ono; woru kpokobe le Gilugalu. ²¹ O su ndu Ízurelu: "O -rwuepho l'ataphu; teke unwu unu a-ji unu su: 'Bu gunu be e dobedoru mkpuma owa-a?' ²² Unu asu phe l'unwu Ízurelu gharu enyimu Jiordanu l'ali okponku. ²³ Kele Chipfu, bu Chileke unu meru oma enyimu o kpohu nku l'iphe unu gbiriri jasu unu wughakota. Oo epe iphe ono, Chipfu, bu Chileke unu meru le Eze-enyimu Uswe-uswe ono be o meru l'enyimu Jiordanu ono. Mbu teke ono, o meru Eze-enyimu Uswe-uswe o tabuha; oma ali iya kpohu jegiri-jegiri noo jasu anyi tuko wughakota ono. ²⁴ Iphe, kparu iphe, o meru iya bu g'unwu-eliphe amaru le Chipfu nweru okpehu; oo ya bu g'unu atsuje Chipfu, bu Chileke unu ebvu."

5 Tobudu iya bu; eze ndu Amoru, bu l'uzo enyanwu-ariba enyimu Jiordanu; waa eze ke ndu Kėnanu, bu le mgboru eze-enyimu; numaepho le Chipfu meru oma enyimu Jiordanu kpohu nku; unwu Ízurelu bya awugha g'ẹphe hakota; ndu rwuta phe. Akpabiri unwu Ízurelu ono mee; ophu uvohu adukpoedu phe ililekpo.

Ndu Ízurelu ebushi ubvu le Gilugalu

² O buru teke ono be Chipfu sùru Jioshuwa: "Gude mma, atsù nkọ bushia unwu Ízurelu ubvu! Ono bu k'ugbo ẹbo, e buru udu ubvu ono le Ízurelu." ³ Oo ya bu; Jioshuwa bya egude mkpuma mee mma gude bushia unwu Ízurelu ubvu le Úbvú Akpapyi ono.

⁴ Waa iphe, meru g'o gude Jioshuwa bushia phe ubvu baa: Unwoke, shi l'ali Ijiputu futa; mbu ndu sùru eje ogo be nwushihukotarunu l'echiegu, g'ẹphe shichaepho l'ali Ijiputu lufuta. ⁵ Iphe, bukota ndu ono g'ẹphe ha be bushikotaru ubvu. Obenu l'unwegirima, a nwuru l'echiegu teke epe shiwaa l'ali Ijiputu lufuta be e te buduru ubvu. ⁶ Kele unwu Ízurelu noru ukporo apha labo l'echiegu. Unwu Ízurelu, bu ndu sùru eje ogo; mbu ndu ono, shi le Ijiputu futa ono nodu l'eka ono nwushihu-gbua; kele epe te ekwedu mee iphe, Chipfu sùru g'ẹphe mee. Oo ya bu; Chipfu ria nte su l'ẹphe ta abyadu ahuma ali ono, ya kweru nna phe oche ukwe le ya a-nu phe; mbu ali, manu-enwu yele era-eswi aso gborogboro. ⁷ Noo ya; o mee unwu phe bya evutachaa nochia enya nna phe. O buru ndu ono be Jioshuwa bushiru ubvu-a; kele epe shi buru akpapyi; l'e te buduru phe ubvu teke epe eje l'echiegu. ⁸ E bushichaa epebe oha ophu ono ubvu g'ẹphe ha; epe nodu l'ulo-ekwa phe nyaa ya gbiriri jasu epe ka mma.

⁹ No iya; Chipfu su Jioshuwa: "Ntanu-a be mu swafuwaru unu iphere ono, shi unu le teke unu gbeshiru l'ali Ijiputu ono!" Oo ya bu; e woru eka ono gua Gilugalu, bu iya bu "eswifu."

¹⁰ O buru teke ndu Ízurelu no le Gilugalu be epe boru obo Ojeghata; l'uzenyashi mboku, onwa ono dupepho abali iri l'eno; le baswaa ali, no le mgboru mkpukpu Jieriko. ¹¹ O be le nchitabohu mboku obo Ojeghata; epe ria iphe, shi l'ali ono. Epe taru buredi, ekoduru ekoko; bya ataa akpe, a huru ahuhu. ¹² A -gbẹ le mboku, epe beberu wata eri iphe, shi l'ali ono be mana dabuhuru. Ophu mana adabaeduru ndu Ízurelu; epe gbẹ l'apha ono rikwaseru nri, a kotaru l'ali ndu Kėnanu.

Jioshuwa yee onye pa ogu-echi

¹³ Jioshuwa nɔduepho lẹ mgboru mkpukpu Jieriko l'eka ono; ọ palia ɛnya huma nwoke, mitawaru ogu-echi iya parụ l'eka pfuru iya l'ataphu. Jioshuwa bya ejepfu iya sụ: “?Ị bụ anyi? Tọo ?! bụ kẹ ndu ọhogu anyi?”

¹⁴ Ọ sụ iya: “Waawakwa; mu bukwa onye-ishi ndu ojogu kẹ Chipfu. Ọ bụru iphe ono bẹ mu byaru.”

Jioshuwa bya adaa kpurumu; woru iphu kpube l'alị baarụ iya ẹja bya asụ iya: “?Bụ gunu bẹ Nnajjuphu ziru mube onye-ozii iya?”

¹⁵ Onye-ishi ndu ojogu Chipfu ono sụ Jioshuwa: “Yefu akpokpa ngu; kele ẹka ono, ị pfuru ono bukwa ẹka du nsọ!” Jioshuwa kwe doo bya emee g'o pfuru.

Adada Jieriko

6 Tɔbudu iya bụ; ndu mkpukpu Jieriko woerupho ɔnuzo ẹka eeshije abahụ l'ime mkpukpu phẹ tų-chia.

Ọphu ọ duedu onye abata abata; ọphu ọ duedu onye alufu alufu; l'eka ẹphe atsụ ndu Ízurelu ebvu.

² No iya; Chipfu sụ Jioshuwa: “Hụmakwa; mu woakwaru mkpukpu Jieriko yee onye eze phẹ; yee ndu ojogu phẹ; ye ngu l'eka. ³ Chita ndu ojogu ngu g'unu je azo-pee mkpukpu ono mgburugburu ugbo lanụ lẹ mboku. Unu emee ya nno abalị ishii. ⁴ Ndu uke Chileke ụmadzu ẹsaa apagbaaru opu mpu ebili l'ehu l'ehu; vuru ụzo; aa-paru okpoko ogbandzu etso phẹ. O -be lẹ mboku k'ẹsaa; unu ejephee mkpukpu ono mgburugburu ugbo ẹsaa. Ndu uke atuko wata egbu opu ono. ⁵ Teke ẹphe gbuerupho opu ono mkpeelanu; ndu Ízurelu numa opu ono; gẹ ndu Ízurelu l'ophu wata agbo ogboo ẹhuka ẹhuka. Noo teke igbulọ mkpukpu ono e-zekposhihu; onye-monye echebeepho iphu nhamunha.”

⁶ Noo ya; Jioshuwa nwa Nunu bya ekua ndu-uke Chileke bya asụ phẹ: “Unu je apata okpoko ogbandzu Chipfu parụ. Gẹ ndu-uke Chileke ụmadzu ẹsaa gudegbaa opu mpu ebili l'ehu l'ehu; vuru ụzo; unu aparu okpoko-ogbandzu Chipfu ono etso phẹ.” ⁷ Ọ bya edzukobe ndu Ízurelu sụ phẹ: “Unu wụ-lihu jephee mkpukpu ono mgburugburu. Gẹ ndu gude ngwogu vuru ụzo; gẹ ndu pa okpoko ogbandzu Chipfu nọdu etso phẹ!”

⁸ Jioshuwa ziebechaa phẹ iya ẹgube ono; ndu-uke ẹsaa, pa opu mpu ebili l'ehu l'ehu; bya evuta ụzo; egbu opu ono l'ataphu Chipfu. Okpoko ogbandzu Chipfu nọdu etso phẹ. ⁹ Ndu kwaru ngwogu bya awughata ndu-uke, egbu opu ono awughata je evuta ụzo. Ndu ojogu ozo nọdu etso okpoko ogbandzu. Ndu uke Chileke ono nọdu egbuẹpho opu ono eje l'iphu l'iphu. ¹⁰ Jioshuwa pfuhawaru phẹ sụ phẹ g'ọ tọ dukwa onye a-gbo ogboo; ọphu e chikwa mkpu; gbiriri jasụ mboku, ya a-sụ g'ẹphe gbọwaro ogboo; teme ẹphe agbọwaro ogboo. ¹¹ Ọo ya bụ; ẹphe byanụ apata okpoko ogbandzu Chipfu ono bya egude iya wụ-pee mkpukpu ono. Ẹphe wụ-pee mkpukpu ono mgbo lanụ; bya awụ-phu azụ l'eka ẹphe dọru je azeshia.

¹² O -rwua l'ɔnmewa-utsu echele iya; Jioshuwa gbeshi; ndu-uke gbeshi; pata okpoko ogbandzu Chipfu. ¹³ Ndu uke ẹsaa, gudegbaa opu mpu ebili l'ehu l'ehu nọdu egbu opu ono eje l'ataphu okpoko ogbandzu Chipfu ono. Ndu chi ngwogu vuru ụzo; ndu ojogu ozo nọdu awụ etso phẹ l'azụ. ¹⁴ Lẹ mboku k'ẹbo ono; bẹ ẹphe wufutaru; bya awụ-pee mkpukpu ono mgburugburu mgbo lanụ; bya awụ-phu azụ l'eka ẹphe dọru. Ẹphe wụ-pee nno abalị ishii.

¹⁵ O be lẹ mboku k'ẹsaa; ẹphe gbeshi l'ɔnmewa-utsu; je awụ-pee mkpukpu ono mgburugburu g'ẹphe awụ-pee hawa iya. Ọle mboku ono bẹ ẹphe wụ-pheru iya ugbo ẹsaa. ¹⁶ Ẹphe nɔduepho lẹ k'ugbo ẹsaa ono; ndu-uke woru opu phẹ gbaa; Jioshuwa sụ unwu Ízurelu: “Unu tịa okoo; kele Chipfu wowaru mkpukpu-a yee unu l'eka! ¹⁷ Lẹ mkpukpu ono; mẹ iphemiphe, nọ iya nụ; bẹ a nmaru mkpurophu dobe g'e mebiaru Chileke g'ọ bụru iya iphe ngweja. Ọo ẹpho nwanyị ovuoba ono, bụ Réhabu bẹ aa-ha; yee onyemonye, nọkpoo l'ulo iya; noo kele o woharu ndu ngge, anyi zijeru pho. ¹⁸ Ọle unu kwabekwa ɛnya g'ọ tọ dukwa iphemiphe ono, e doberu k'emebyishi ono, unu e-wota k'enworu; ọdumeka bẹ unu e-mekwa onwunu g'unu bụru ndu e doberu k'emebyishi; kele unu wotaru iphe, e doberu k'emebyishi; unu emee; ndu Ízurelu l'ophu aburu iphe, e doberu k'emebyishi; shi nno kpatarụ phẹ opfu. ¹⁹ Obenu l'iphe, bụ mkpola-ochaa; waa mkpola-ododo; waa iphe, e meru l'oniyirubvu; ozoo l'igwè; dychaarụ Chipfu nsọ. Ndu k'ono bẹ ee-gweta dobe l'ulo-ẹku kẹ Chipfu.”

²⁰ Ndu Ízurelu bya agbọo ọgbo. Mbụ l'opu ono wataerupho adada; ẹphe tuko g'ẹphe ha wata agbọ ọgbo; igbulọ, e gude kpụ-pee mkpụkpụ ono mgburugburu zekpọshihu bụru l'alị gwoo. Ụnwu Ízurelu wụba l'ime mkpụkpụ ono; onyemonye chebeepho iphu nhamunha; ẹphe lwụa mkpụkpụ ono lwuta. ²¹ Tọbudu iya bụ; ẹphe tuko iphemiphe, dū lẹ mkpụkpụ ono mebyishikọta; ụnwanyi mę unwoke; nwata mę ọgerenya; mę eswi; waa aturu; waa nkafu-igara. Iphemiphe ono bę ẹphe gude ogu-echi sụa pyaapya.

²² No iya; Jioshuwa bya asụ unwoke labọ phọ, nwuru ngge phọ: “Unu bahụ je l'ulo nwanyi ovuoba ono je edufuta iya; yee ndibe iya g'ẹphe ha. Unu je emeeru iya iphe ono, unu riru angụ l'unu e-meru iya ono.” ²³ Ọo ya bụ; unwoke labọ ono, jeru anwua ngge ono bya abahụ l'ulo Réhabu je edufuta iya; dufuta nna iya yee ne iya; mę unwune iya; mękpoo iphe, bụ ndu ẹphe l'iya nọ; mękpoo abubu iya l'ophu; chita phę je edobe l'azụ ẹka ndu Ízurelu dọru.

²⁴ Ẹphe tufu ọku lẹ mkpụkpụ ono; ọ tuko iphe, nọkota iya nụ tsufu. O be lẹ mkpọla-ọchaa; waa mkpọla-ododo; waa iphe, e meru l'onwirubvu; ọzoo l'igwè; ẹphe vuta ndu k'ono je edobe l'ulo-ẹku kẹ Chipfu. ²⁵ Ọle nwanyi ovuoba ono, bụ Réhabu; yee ndibe iya; waa abubu iya l'ophu bę Jioshuwa doberu ndzụ; noo kẹle o woharu ndu Jioshuwa yeru g'ẹphe je anwua ngge lẹ Jieriko. A haa; o buru l'echilabọ ndu Ízurelu gbiriri jasụ ntanụ-a.

²⁶ Tọbudu iya bụ; Jioshuwa bya epfua ya pfushia ya ike sụ l'iphe, bukpo onye nonyaru bya ejeshia akpukwa mkpukpu Jieriko-a buakwaa onye a turu onu l'iphu Chipfu. Sụ:

“G'onye ono bukwaru ọkpara iya

bę oo-gude tya ọkpa igbulọ ono.

Teme iphe, onye ono e-gude chia ya mgbo

aburu mbuhu ime iya.”

²⁷ Ọo ya bụ; Chipfu swikpọerupho Jioshuwa; teme údù Jioshuwa ono tuko alị ẹka ono vọo pfurufuru.

Iphe-ẹji Ekanu

7 Obenu l'iphe ono, Chipfu sụru g'e mebyishiaru iya ono; bę ụnwu Ízurelu emeębeeduru gę Chipfu sụru g'e mee ya. Ekanu nwa Kami, bụ nwanwa Zabudi; bya aburu nwanwanwanwanwa Zera; bụru onye shi l'ọkpa-ipfu Jiuda; bę haru iphe ono, a sụru g'e mebyishia ono gweta k'enworu. Chipfu vuharu ndu Ízurelu ovuma.

² Noo ya; Jioshuwa gbę lẹ mkpụkpụ Jieriko zia unwoke g'ẹphe je mkpụkpụ Eyayi, nọ-kube mkpụkpụ Betu-Avenu; l'uzo ẹnyanwu-awawa mkpụkpụ Bételu; sụ phę g'ẹphe je anwua ngge l'onu-egu ibe iya ono. Ọo ya bụ; unwoke ono je anwua mkpụkpụ Eyayi ngge.

³ Ẹphe lwa bya asụ Jioshuwa-a: “Gę ndu Ízurelu l'ophu ta awukwaru je k'ogiya-a. Ọ kwa unu unwoke ise; ọzoo unu ẹsaa l'umadzu ukporo iri bę ee-ye g'ẹphe je alwuta ndu Eyayi obu. G'a ta chitakwa ndu Ízurelu l'ophu g'ẹphe je ese nsegbu akanya; kẹle ndu ono bụ-a nwọchileka mkpukpu.” ⁴ Ọo ya bụ; a byanụ ezia unu umadzu ẹsaa l'umadzu ukporo iri; ẹphe jeshia alwu Eyayi. Ẹphe jerwua; ndu Eyayi chia phę ikpabaka. ⁵ Ẹphe gbua ndu Ízurelu iphe, rwuru umadzu ukporo l'iri l'ishii. Ẹphe shiepho l'ẹka eeshije abahụ lẹ mkpukpu Eyayi chia ndu Ízurelu ọso jasụ l'ẹka aakwoje mkpuma; bya egbushia ndu dū igwerigwe g'ẹphe agbazeta lẹ nsuda ono; k'ophu bụ lẹ meji tofuru ndu Ízurelu; ẹphe rwushihu.

⁶ Tọbudu iya bụ; Jioshuwa yeepho ẹka l'uwe iya laa tarara; bya adaa kpurumu; woru iphu bube l'alị l'ataphu okpoko Chipfu gbiriri jasụ nchi jihu. Ọ bụru ẹphe lẹ ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu tukuru wushiru l'ẹka ono; vọtachaa urwuku kpuwe onwophę l'ishi. ⁷ Jioshuwa bya asụ: “Gube Nnajiuphu, bụ Chipfu; ?Bụ iphe, i dughataru anyi ẹnyimu Jiordanu bụ g'i bya eworu anyi ye ndu Amoru l'ẹka g'ẹphe gbushia? Anyi gege anodukwaro l'azụ ẹnyimu Jiordanu azụ iya ophuu! ⁸ Gube Nnajiuphu; ?bụ gunu bę mu e-pfujekpoo nta-a; gę ndu ohogu ndu Ízurelu achị anyi kpabekpabe egube-a? ⁹ Noo kẹle ọ -buru lẹ ndu Kėnanu; waa ndu ọzo, bukọta l'alị-a numaru iya bę ẹphe a-byakwa atuko anyi lwube; mbụ mee; anyi achihu lẹ mgboko-a. Ọ -bukwanuru l'ọ dū nno; ?bụ gunu bę ii-me g'ẹpha ngu ono, parụ ẹka ono pfuru?”

¹⁰ Oo ya bu; Chipfu su Jioshuwa: "Gbeshi agbeshi! Bu gunu kparu iphe, i ze woru iphu kpube l'ali? ¹¹ O kwa ndu Izurelu meru iphe-eji. Epe wowaru ogbandzu ono, mu suru g'ephe dobe ono gbukaa. Kele epe hataru iphe ono, mu suru g'e mebyishia ono woru je achikobe l'iphe, epe nweru. Epe zikwaru iphuru; bya adzua uka. ¹² Noo iphe, kparu iphe, ndu Izurelu adudu ike pfushia ike l'iphu ndu ohogu phe. Epe dakobe ye okpa l'oso; kele epe bu ndu e doberu k'emebyishi. Unu -atukoduru iphemiphe ono, mu suru g'e mebyishia ono chifuta mebyishikota be mu ta ano-kubebaekwa unu ozobaa.

¹³ "Gbalihu je emee ndu Izurelu g'ephe du nsu. Iphe, ii-pfuru phe bu: Unu dobe onwunu nsu kwaberu echele. Le-a; wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu epfu baa: O nwekwaru iphe, e doberu k'emebyishi, du l'echilabo unube ndu Izurelu. Ophu unu adukwa ike apfushibaa ike l'iphu ndu ohogu unu; abudu l'unu wofuru iphe ono, e doberu k'emebyishi ono l'echilabo unu.

¹⁴ "O -rwua l'utsu be aa-chiru unu bya l'eka-a l'ipfu l'ipfu. Ipfu ophu Chipfu turu eka afuta bya l'anya-unuphu l'anya-unuphu. Anya-unuphu ophu Chipfu turu eka abyaa l'onulo l'onulo. Onu-ulo ophu Chipfu turu eka abyaa l'onye l'onye. ¹⁵ Iphe, bukpo onye a humaru iphe ono, e doberu k'emebyishi ono l'eka; unu kpoo ya oku; yee ndibe iya; mekpoo iphemiphe, o nweru enweru g'o ha. Onye obu gbukaru ogbandzu Chipfu; bya emewaa akpamara l'ali ndu Izurelu."

¹⁶ O -rwua l'onmewa-utsu; Jioshuwa bya ekua ndu Izurelu g'ephe wufuta bya anoo l'ipfu l'ipfu. A hota ipfu Jiuda. ¹⁷ Okpa-ipfu Jiuda bya anoo l'onulo l'onulo; o nmaa onu-ulo Zera. A bya edoo ndu onu-ulo Zera l'anya-unuphu l'anya-unuphu; o nmaa anya-unuphu Zabudi. ¹⁸ O bya achifuta anya-unuphu Zabudi bya edoo phe l'onye l'onye; o nmaa Ekanu nwa Kami; mbu nwanwa Zabudi; bya aburu nwanwanwanwanwa Zera; buru onye shi lokpa-ipfu Jiuda.

¹⁹ Noo ya; Jioshuwa bya asu Ekanu: "Nwa mu; jiko kwabekwa Chipfu, bu Chileke ndu Izurelu ubvu. Pfuaru mu iphe, i meru; mbu-a; pfukporu mu pho iphe, i meru. Pfuaru mu iya nta-a; b'emekwaru mu iya le mpya!"

²⁰ Ekanu bya eyeeru Jioshuwa onu su iya: "O kwa eviya; mu mesweakwaru Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu. Wakwa iphe, mu meru baa. ²¹ Mu humaru uwe mgbalanu, ama mma; uwe ndu Babilonu, yi l'iphe ono, aakwa l'okwata ono; bya ahuma mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo shekelu iri; waa mkpirikpu mkpola-ododo, erwa iya du ukporo shekelu labo le shekelu iri. O guhaa mu egu enworu; mu jenu achita iya nworu. Mu bya eje ebvua nsu l'ime ulo-ekwa mu woru iya libe; mu woru mkpola-ochaa pho dobe l'ohu nsu ono."

²² Oo ya bu; Jioshuwa bya eye nemadzu; a gbaru jeshia ibe Ekanu. E jeshia; o domiwaa ya l'ulo ibe iya eviya; mkpola-ochaa pho nduepho l'ohu nsu l'eka o domiru iya. ²³ Epe bya avota iphe ono l'ulo ibe iya l'eka ono gbaru bya achie Jioshuwa yee unwu Izurelu g'ephe ha. E woru iya tosaa l'ali l'ataphu Chipfu l'eka ono.

²⁴ Noo ya; Jioshuwa yee ndu Izurelu g'ephe ha bya akputa Ekanu, bu onye onu-ulo Zera; waa unwu iya nwoke; me ke nwanyi; bya achita mkpola-ochaa ono; yee uwe mgbalanu ono; waa mkpirikpu mkpola-ododo ono; waa ulo-ekwa iya; bya akputa eswi iya; waa nkapfu-igara iya; waa aturu iya; mekpoo iphe, o nweru enweru g'o ha gude je adoru le nsuda Akoru. ²⁵ No iya; Jioshuwa su iya: "?Denu g'o gude i kpataru anyi opfu? Ntanu be Chipfu e-mekwanu g'opfu rikpute ngu ishi."

Noo ya; ndu Izurelu wupyabe yee ndibe iya woru phe tugbushia le mkpuma; bya eworu phe kpoo oku.

²⁶ Epe tutua mkpuma, du igwerigwe kube Ekanu l'eli. Mkpuma ono no l'eka ono gbiriri jasun tanu-a. O buru iya bu le Chipfu avu-buhuru ndu Izurelu ovuma. Oo ya bu; a wata eku eka ono nsuda Akoru, bu iya bu "iphe-ehuka". E kumaru eka ono epha ono byasu tanu-a.

Aalwu-kpe ndu Eyayi

8 Tobudu iya bu; Chipfu su Jioshuwa: "Ge ndzu ba agushi ngu; ophu meji atofukwa ngu. Rwuta ndu oogu g'ephe ha gude jepfu ndu Eyayi ugu. Kele-a; mu woakwaru onye eze ndu Eyayi; yee ndibe iya; mekpoo mkpukpu iya; waa ali iya woru ye ngu l'eka. ² Oo epho iphe, unu meru ndu Jieriko; waa onye eze phe; be unu e-me ndu Eyayi; yee onye eze phe. Ole iphe phe, a lwutaru l'ogu; waa iphe-edobe phe be unu te emebyishidu emebyishi. Unu a-tuko iya gweta g'o buru nkunu. Unu je edomia onwunu l'azu mkpukpu ono."

³ Oo ya bu; Jioshuwa yee ndu ojogu ndu Izurelu l'ophu tsulihu jeshia ogu le Eyayi. Jioshuwa bya ahota ndu ojogu, ike du l'ogu; unu ukporo eto l'iri l'ise; dufu phe l'enyashi. ⁴ Iphe, o pfuru phe bu: "Unu lekwa; unu je edomia onwunu l'azu mkpukpu ono kwaberu phe. Unu ta anodukwa mkpukpu ono enya; oo epho g'unu kwakobe akwakobe. ⁵ Mbèdua le ndu mu l'ephe swi e-je emeeru ndu mkpukpu ono bugagangu. Teke epho wufutaru byatashia anyi etso ogu; g'ephe tsoru iya anyi ogiya ophuu; anyi eye okpa l'oso gbalaaaha. ⁶ Ephe achia anyi gbiriri jasu anyi edefutagbua phe; k'ophu epho nowa mkpukpu ono uzanya; noo kele epho a-su l'anyi a-gbakwaru phe oso g'anyi gbaru le mbu pho. Oo ya bu; teke anyi yeerupho okpa l'oso gbalashiaru phe; ⁷ unu eshi l'eka unu woharu onwunu wubata le mkpukpu ono; kele Chipfu, bu Chileke unu wowaru iya yee unu l'eka. ⁸ Unu -wubaepho le mkpukpu ono; unu tufu iya oku. Unu mekwa ya ge Chipfu suru g'e mee ya. Unu tukokwa iphemiphe-a, mu suru g'unu mee-a; mekota!"

⁹ Tobudu iya bu; Jioshuwa su g'ephe je; epho tugbua je ewohaa onwophe le mgbaka Betelu yee Eyayi; l'uzo enyanwu-awawa Eyayi. Jioshuwa yee ndu Izurelu nodu l'unuphu l'enyashi ono.

¹⁰ O -rwua l'onmewa-utsu; Jioshuwa dzua ndu nkiya. Ephe le ndu bu ogerenya ndu Izurelu vuta uzo duru phe jeshia mkpukpu Eyayi. ¹¹ Ndu ojogu, epho l'iya swi g'ephe ha wu-tsoru iya; jasu epho jerwua ataphu mkpukpu ono. Ephe kpobe ulo-ekwa phe l'uzo isheli mkpukpu Eyayi. Nsuda nokaha epho le mkpukpu Eyayi l'echilabo. ¹² Jioshuwa bya eduta unwoke, rwuru unu iri l'ebo l'ukporo iri je edomia le mgbaka mkpukpu Betelu yee mkpukpu Eyayi; l'uzo enyanwu-ariba mkpukpu ono. ¹³ O bya edoo ndu ojogu ono g'ephe a-nodu k'ogu. O woru ndu bukpo ndu alwu ogu gedegede dobe l'uzo isheli mkpukpu ono; bya achiru ndu ophu phoduru nu dobe l'uzo enyanwu-ariba. Jioshuwa l'onwiya nodu le nsuda ono.

¹⁴ Eze ndu Eyayi humaeopho iphe ono; ye le ndu mkpukpu iya ono gude oso wufuta le mkpukpu ono l'onmewa-utsu; chebe iphu l'uzo nsuda Araba jepfushia ndu Izurelu ogu. Ophu o to madu l'o nweru ndu woharu onwophe l'azu mkpukpu ono kwaberu phe. ¹⁵ Jioshuwa yee ndu Izurelu g'ephe ha meahaa g'o bu l'eemekpe phe emekpe. Ephe chipyabe phe; chia phe gbaa uzo echiogu. ¹⁶ E kukota unwoke, bu le mkpukpu Eyayi l'ophu; epho zefuta toko chipyabe phe. Ephe gude achu Jioshuwa phe oso gbiriri jasu ndu Eyayi ono wufu-gbua l'oma mkpukpu phe. ¹⁷ Ophu o to dudu g'o ka mma l'oo nwoke lanu, bu le mkpukpu Eyayi; ozoo mkpukpu Betelu, alufuduru chiru ndu Izurelu kwaseru. Ephe gbadokota mkpukpu phe; ghebe iya onu; chiru ndu Izurelu tugbua.

¹⁸ Noo ya; Chipfu su Jioshuwa: "Ngwa; wolia arwa ngu maa amama l'uzo mkpukpu Eyayi; ge mu bya bya eworu mkpukpu ono ye ngu l'eka!" Tobudu iya bu; Jioshuwa bya ewolia arwa iya bya eworu maa l'uzo mkpukpu Eyayi. ¹⁹ Ewoli, Jioshuwa ewoli arwa ono; ndu pho, woharu onwophe k'ogu pho shi l'eka epho no wufutagbaa wuba le mkpukpu ono je alwu ya l'wuta teke ono teke ono woru oku tufu iya.

²⁰ Unwoke Eyayi jeshia agha enya l'azu; enwuru-oku shiwa le mkpukpu phe kpuwaa oronmono tsoru akpaminigwe l'okotazu phe; ophu epho amaedu uzo, epho e-shi gbalaa; kele ndu Izurelu ono, shi tsoru uzo echiogu agbaru phe oso ono kporawaru etsowa phe ogu. ²¹ O be ge Jioshuwa; yee ndu Izurelu l'ophu humaeupho le ndu ono, geparu egeparu ono wubawaru le mkpukpu ono; l'enwuru-oku, shi le mkpukpu ono kpuwaru; epho ghakobe wata egbushi ndu Eyayi. ²² Ndu ophuu shi l'ime mkpukpu ono alwu phe eje abya; mbu le ndu ophuu no phe l'iphu; ndu ophuu nodu phe l'azu; epho kwaa iphe l'echi nodu le mgbaka ndu Izurelu. Ndu Izurelu gbua phe pyaapya gbiriri jasu ophu o dudu g'o ka mma l'oo onye lanu nahuru gbala. ²³ Ephe kpu onye eze ndu Eyayi le ndzu; kputa iya kpujeru Jioshuwa.

²⁴ O be ge ndu Izurelu gbuoberu ndu Eyayi ono; mbu l'ephe gude ogu-echi su phe pyaapya; jasu epho bvube le mgbegu ono; mbu l'echi-egu l'eka ono, epho chi-beru phe ono; ndu Izurelu g'ephe ha gbeteke ono bya awuba le mkpukpu Eyayi je egude ogu-echi gbushikota ndu no iya nu. ²⁵ Ndu Eyayi, e gburu mboku ono rwuru unu nemadzu ukporo l'unu iri; unwoke me unwanyi. Mbu le ndu Eyayi be e gbuoberupho mboku ono. ²⁶ Kele Jioshuwa te wophuduru aka arwa iya azu. O maberu iya pho g'o maberu iya gbiriri jasu e gbueteke ndu bu le mkpukpu Eyayi l'ophu. ²⁷ Ndu Izurelu je akpukoo iphe-edobe ndu aka ono; bya atuko iphe ndu mkpukpu ono kwaa l'okwata je enworu, bu iya bu ge Chipfu suru Jioshuwa g'e mee ya.

²⁸ Oo ya bu; Jioshuwa woru oku tufu le mkpukpu Eyayi; mee aka ono; o buru ikpozu ojejoje. Eka ono buru ochobu byasu ntanu-a. ²⁹ O kpota eze ndu Eyayi je akpopyabe l'eli oshi. O kporu l'eka ono gbiriri jasu l'uzenyashi. Enyanwu gbuzeeppo; Jioshuwa tua ekemu; e je je apazeta odzu iya l'eli oshi ono; je atogbo l'onu-abata mkpukpu ono. Epe kwakoo mkpuma kua ya l'eli jasu o kuta l'ikpo l'ikpo. Epe haa ya; o nodu nno gbiriri byasu ntanu-a.

Ogbandzu, a gbaziru l'ubvu Ebalu

³⁰ Noo ya; Jioshuwa bya akparu Chipfu, bu Chileke ndu Izuru oru-ngweja l'eli ubvu Ebalu; ³¹ meebekota iya g'onye-ozu Chipfu, bu Mosisu turu ekemu su ge ndu Izuru meje iya l'ekwo ekemu Mosisu. Mbua-a; e gude mkpuma, furu ophu kua ya; mbu mkpuma, adudu onye kujeru iya iphe-igwe gbengu. O buru l'eli iya be epe gweru Chipfu ngweja-akpo-oku; waa ngweja-ehu-guu. ³² Jioshuwa nodu l'iphu ndu Izuru l'eka ono deru ekemu Mosisu ono ye le mkpuma; mbu ekemu ono, o shihawaa dee ono. ³³ Ndu Izuru l'ophu; ndu bu nlwamulwa me ndu bu okpobe Izuru; waa ndu bu ogerenya phe; me ndu-ishi phe; me ndu-ikpe phe; pfugbaru okpoko ogbandzu Chipfu ono le mgburuku labo; ghagbaru ndu-uke, bu oshilokpa Liviya, pa iya nu iphu. Ndu ono uzo lanu pfuru gha iphu l'ubvu Gerizimu; ndu ophuu pfuru gha iphu l'ubvu Ebalu. Mbua pfurupho egube onye-ozu Chipfu, bu Mosisu suru g'ephe pfuru teke ono, o turu ekemu g'a goru onu-oma nu phe ono.

³⁴ E mecha; Jioshuwa bya atuko ekemu ono go ha gushikotaru phe; onu-oma me atu onu; mbu gueru phe iya pho g'e deru iya l'ekwo ekemu. ³⁵ O to dudu me akparu opfu lanu, Mosisu pfuru, Jioshuwa agufutaduru; ndu Izuru l'ophu numakota; je akpaa l'unwanyi; waa unwegirima; me ndu lwaru alwalwa, epe l'ephe buru eghirigha.

Eregede, ndu Gibiyonu gbaru ndu Izuru

9 Tobudu iya bu; ndu eze, bukota l'uzo enyanwu-ariba enyimu Jidanu; ndu bu l'ali ubvu ubvu; mekpoo ndu ophu bu l'ali okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba; me ndu ophu buru dee ike l'oke-enyimu ono; je akpaa l'ubvu ubvu Lebanonu; mbu ndu Hetu; waa ndu Amoru; waa ndu Kenu; waa ndu Perezu; waa ndu Hevu; waa ndu Jiebusu numaepho iphe, nwuru nu ono; ² epe dzukobe tugba nanu jeshia etso Jioshuwa yee ndu Izuru ogo.

³ Obenu le ndu mkpukpu Gibiyonu namaru iphe, Jioshuwa meru ndu Jieriko waa ndu Eyayi; ⁴ epe je eworu eregede gbaa wata eme umere ge ndu duru ndu epe no-chiru enya phe; je eworu nkirika eda-ukpo; waa akahu eda, eeyeje mee, lakashihucharu alakashihu; teme a dzukwachakwaa ya pho adzuka; woru dojicha nkapfu-igara phe edoji. ⁵ Epe wota nkirika akpokpa, a dzukwanyaru ike bv; woru yee. Epe bya eworu nkirika uwe yekwapho; bya ewota buredi, kphuru nk; bya atsua evu gude. ⁶ Noo ya; epe bya ejepfu Jioshuwa phe l'eka epe koberu ulo-ekwa phe le Gilugal; je epfuru nu Jioshuwa yee ndu Izuru su phe: "Anyi bukwa ndu shi aka du enya bya g'anyi l'unu gbaa ndu."

⁷ Ndu Izuru su ndu Hevu ono: "A maru to bukwanu le mboru anyi l'eka-a be unu bu? Denu g'anyi l'unu e-shi agba ndu?"

⁸ Epe su Jioshuwa: "Anyi bukwa ndu-ozu ngu."

Jioshuwa su phe: "Bu onye be unu bu? Teme bu awe be unu shi?"

⁹ Epe su iya: "Anyibe ndu-ozu ngu shikwa oha, du enya. Iphe, kparu anyi abyabya bukwa l'anyi namaru iphe, du biribiri, Chipfu, bu Chileke unu meru. Anyi numakotaru k'iphe, o meru; mbu k'iphe, o mekotaru l'ali ndu Ijiputu; ¹⁰ waa iphe, o meru ndu eze ndu Amoru ono ephenebo, bu l'uzo enyanwu-awawa enyimu Jidanu; mbu Sihonu, bu eze Heshibonu; waa Ogu, bu eze ndu Beshanu, bu le mkpukpu Ashitoretu. ¹¹ Oo ya bu; ndu bu ogerenya anyi; waa onyemonye, bu l'ali anyi su anyi g'anyi kwakobe iphe, anyi e-ri l'uzo; gbeshi byatashia unu ndzuta; bya asu unu l'anyi bukwa ndu ejeru unu ozi. G'unu kwenu g'onye l'unu gbaa ndu. ¹² Su-a; buredi anyi-a shikwa evugbaa oku teke anyi chitaru iya gude gbeshi ije mboku, anyi gbeshiru abyapfuta unu; ole lewaro enya huma le nta-a be o kposhiwaru nk; tsuchaa evu. ¹³ Eda-a, eeyeje mee-a be shikwa buru

k'òphúú teke anyi yeru iya mēe. Ọle lewa iya rọ ẹn̄ya g'ọ lakashìhuchaaru. Uwe anyi; mē akpọkpa anyi bụ g'anyi nọ l'ụzo bẹ ọ tọkocharu kashìhu; noo kẹle ẹka anyi shi dụ ẹn̄ya."

¹⁴ Ndu Ízurelu nata iphe, ẹphe gude bya eworu ria; ọphu ẹphe ejeeduru akpata Chipfu ishi g'a maru g'ẹphe e-me iya. ¹⁵ No iya; Jioshuwa bya ekweta l'ẹphe l'ẹphe te enwedu opfu; ẹphe l'ẹphe bya agbaa ndzụ ye iya; kweta l'ẹphe a-ha phẹ g'ẹphe nọdu ndzụ. Ndu-ishi Ízurelu bya eworu ẹgo riaru phẹ.

¹⁶ A nọepho ujiku ẹto, ẹphe lẹ ndu Gibiyonu riru nte ndzụ ono; ndu Ízurelu numa l'ẹphe bụ ndu ẹphe l'ẹphe bụ obutobu mkpukpu. ¹⁷ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu bya awufu nụ; jeepho ije ujiku ẹto; ẹphe rwua ndu ẹka ono. Mkpukpu, nọgbaa l'ẹka ono bụ Gibiyonu; waa Kefira; waa Berotu; waa Kiriya-tu-Jiarimu. ¹⁸ Obenu lẹ ndu Ízurelu te etsoduru phẹ ọgu; noo kẹle ndu-ishi phẹ gudewaa ẹpha Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurelu riaru phẹ angụ l'ẹphe ta abyadụ etso phẹ ọgu.

Ndu Ízurelu wata ata ndu-ishi phẹ ụta l'ẹphe meru iphe, dụ nno. ¹⁹ Tọbudu iya bụ; ndu-ishi ono g'ẹphe hakọta bya asụ ikpoto ọha ono l'ọphu: "Anyi gudeakwa ẹpha Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu riaru ndu-a nte. Nta-a ta adụekwa iphe, anyi emekwadu phẹ. ²⁰ Iphe, anyi e-me bụ l'anyi a-ha phẹ g'ẹphe nọdu ndzụ; k'ọphu ẹjo-iphe ata abyapfutadu anyi lẹ nte ono, anyi riru phẹ ono." ²¹ Ndu-ishi ono nọdu epfukwaru phẹ phọ sụ phẹ: "Unu g'anyi haa phẹ g'ẹphe nọdu ndzụ; wajeru anyi nkụ; kujeru anyi mini." E shi ẹgube ono; ndu-ishi mee iphe ono, ẹphe kweru ukwe l'ẹphe e-me ono; mbụ ẹphe parụ ndu ono haa; ẹphe nọdu dzụ.

²² Tọbudu iya bụ; Jioshuwa bya ekukọbe ndu mkpukpu Gibiyonu; bya asụ phẹ: "Denu g'o gude unu gbaburu anyi ẹregede sụ anyi l'unu shi ọha, dụ ẹn̄ya; l'unubẹ ndu anyi l'unu tukururu buru l'ẹka-a? ²³ Nta-a bẹ unu bụak-waa ndu a tūru ọnu. Ọ bụakwaa ohu anyi bẹ unu bya l'aburu je adūwaruroya. Ọo unu a-nọdu awa nkụ; eku mini edo l'eze-ulo Chileke mu."

²⁴ Ẹphe sụ Jioshuwa: "Anyibe ohu ngu bẹ a kọchakwaru gẹ Chipfu, bụ Chileke unu gude tūa ekemu nū onye-ozì iya, bụ Mosisu sụ g'ọ nū unu alì-a l'ọphu; wafua g'ọ tuko ndu bu l'alì-a gbushikotaru unu. Tọbudu iya bụ; ndzụ unu rwutanu anyi. Ọ buri iphe ono, meru g'o gude anyi mee iphe ono, anyi meru ono. ²⁵ Nta-a bẹ anyi nọakwa ngu l'ọbochi-ẹka. Ọ kpọepho g'i mee anyi iphe, dūkpoe ngu phọ ree."

²⁶ Ọo ya bụ; Jioshuwa nafuta phẹ l'ẹka ndu Ízurelu; ọphu ẹphe e gbuduru phẹ. ²⁷ Jioshuwa woru ndu Gibiyonu mee ndu awa nkụ; mē ndu ekuru ndu Ízurelu l'ọphu mini. Ẹphe nọdu awakwaphọ nkụ bya eku mini, eegudeje eme iphe l'ẹka Chipfu hotaru g'ọ buru ẹka aa-kpuru iya ọru-ngweja. Ọ buri iphe ono bẹ ẹphe bụ gbiriri jasụ ntanụ-a.

Ẹnyanwu ekeshiru l'ẹka lanu

10 Tọbudu iya bụ; eze ndu Jierúsalem, bụ Adoni-Zedeku bya anuma lẹ Jioshuwa lwu-kpewaru ndu Eyayi; mee mkpukpu phẹ; ọ buri mkpurupyata. Mbụ l'o meru ndu Eyayi; yee onye eze phẹ g'o meru ndu Jieriko; yee onye eze phẹ. Teme ọ bya anuma lẹ ndu mkpukpu Gibiyonu tūgburu jepfu ndu Ízurelu; ẹphe l'ẹphe ria nte nchì-adu-doo; ẹphe l'ẹphe tükowa buru. ² Iphe ono kwatakpo ruwa ẹphe lẹ ndu alì iya l'ẹhu; noo kẹle mkpukpu Gibiyonu kwatakpooru nweru ọkphehu ọkpobe enweru; bya aburu mkpukpu, duta-be mkpa g'ọha ndu eze. Teme ọ buri mkpukpu, ka kẹ ndu Eyayi shii; teme unwoke mkpukpu Gibiyonu buri ndu ike dū l'ọgu. ³ Ọo ya bụ; Adoni-Zedeku, bụ eze ndu Jierúsalem; zia ozi g'e je ezia Hohamu, bụ eze ndu Hẹburonu; yee Piramu, bụ eze ndu Jiarumutu; yee Jiafiya, bụ eze ndu Lakishi; yee Debi, bụ eze ndu Ẹgulonu; sụ phẹ: ⁴ "Unu byanụ bya eyetaru mu ẹka g'anyi je etsoo ndu mkpukpu Gibiyonu ọgu; kẹle ẹphe tūgburu jepfu Jioshuwa yee ndu Ízurelu; ẹphe ria nte nchì-adu-doo."

⁵ Noo ya; ndu eze ise ono, bụ eze ndu Amoru ono bya edzukọbe, bụ iya bụ eze ndu Jierúsalem; waa kẹ ndu Hẹburonu; waa kẹ ndu Jiarumutu; waa kẹ ndu Lakishi; wafua eze ndu Ẹgulonu. Ẹphe chitanu ndu ojogu phẹ je akpọbe ọlo-ẹkwa phẹ l'iphu mkpukpu Gibiyonu; bya awata etso ndu Gibiyonu ọgu.

⁶ Ndu Gibiyonu zia ozi g'e je zia Jioshuwa l'ẹka ndu Ízurelu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ lẹ Gilugal. Sụ iya: "Jiko ta agbadoshinu anyibe ohu ngu phẹ! Kukeberọ ẹhu bya ẹgwegwa bya adzọ anyi; lẹ ndu eze ndu Amoru, bu l'úbvú úbvú dzukọbeakwaru; abya anyi alwulwu."

⁷ Tɔ̀budu iya bụ; Jioshuwa rwutanụ ndu ojoḡu iya l'ophu; mękpoo iphe, bụ ndu ike dụ l'ogụ; ęphe shi lę Gilu-galu wufuta; ọ bụru phę eje mkpukpu Gibiyonu. ⁸ Chipfu sụ Jioshuwa: “Ba atsukwa phę ebvu; kele mu woakwaru phę ye ngu l'ęka. Ọ tọ dukwa g'ęphe ha bya l'ekeru ọkpa l'atatiphu unu.”

⁹ Noo ya; Jioshuwa phę gude ęnyashi ono shi lę Gilugalu tųgbua jekota ije l'ęnyashi ono je atų phę l'uzorehu. ¹⁰ Chipfu mee phę; ęphe mehu butsu-butsu-butsu l'iphu ndu Ịzuręlu. Ndu Ịzuręlu gbua phę pyaapyaalę mkpukpu Gibiyonu gbushikpoo phę ike; chįa phę kpara-kpara-kpara chipyabe phę kwasęru ụzo, shiru jeshia mkpukpu Bętu-Horonu; saa phę ọsa-mpfụ l'uzo, shiru jeshia mkpukpu Azeka; waa mkpukpu Makeda (bụ iya bụ a -ghachaa mkpukpu Bętu-Horonu). ¹¹ Ęphe nọdu agba agbalarụ ndu Ịzuręlu ono; kwasęru ụzo Bętu-Horonu; eje ala mkpukpu Azeka ono; Chipfu gbę l'imigwe wata phę atų akamini-mkpuma, parų ęka; gude tų-gbushia-haa phę. Ndu akamini-mkpuma ono tų-gburu ka igwerigwe eme lę ndu ọphu ndu Ịzuręlu gude ogu-echi sụ pyaapyaalę.

¹² Lę mbọku ono, Chipfu woru ndu Amọru yee ndu Ịzuręlu l'ęka ono bę Jioshuwa pfuru l'iphu ndu Ịzuręlu sụ Chipfu:

“Gube ęnyanwu; keshiru lę mkpukpu Gibiyonu!

Gube ọnwa; kwakwaa lę nsụda Ajjalonu!”

¹³ Ọo ya bụ; ęnyanwu keshiru l'ęka-lanụ; ọnwa keshiru l'ęka o jeberu nọkirishia gbiriri jasụ ndu Ịzuręlu mee ndu ọhogu phę g'o ghuru phę. Iphe-a bę e dekwaru l'ękwo Jiasha; l'ęnyanwu keshiru l'echi akpaminigwe; nọo ujiku ophu; ọphu ọ rįbaduru arįba. ¹⁴ Eshinu ta adudu mbọku dųjehewaru gę mbọku ono; e -mecha ọphu ọ dųbaekwapho mbọku ọzo nwụbaaru gę mbọku ono; mbụ mbọku, Chipfu ngabejebaaru amadų nchį gę mbọku ono. Gę mu gbukwaa ya tororo; ọ kwa Chipfu lwụ-chiru ndu Ịzuręlu ọgu mbọku ono.

¹⁵ E mechaa; Jioshuwa yęe ndu Ịzuręlu wufu lasha l'ęka ęphe kpọberu ụlo-ękwa phę lę Gilugalu.

Egbushi ndu eze ndu Amọru; ęphe n'ise

¹⁶ Tɔ̀budu iya bụ; ndu eze ise ono gbagbua je ewohaa onwophę l'ogba, nọ lę Makeda. ¹⁷ A bya epfuaru Jioshuwa lę ndu eze ise ono bę a humakwaru l'ęka ęphe woharu onwophę l'ogba, nọ lę mgboru mkpukpu Makeda. ¹⁸ Jioshuwa sụ: “Unu je eswita eze mkpuma gude swichia ọnu ọgba ono. Unu aharu nemadų hota ye g'e che iya nche. ¹⁹ Unu alwuro ọgu, unu alwụ. Unu chįru ndu ọhogu unu ono ọso tųgbua; unu eje atųko ndu ọphu nọ l'uzo okotazų phę gbushia. Unu te ekwekwa g'ęphe gbarwua mkpukpu phę; noo kele Chipfu wowaru phę ye unu l'ęka.”

²⁰ Jioshuwa yęe ndu Ịzuręlu tųko phę mebyishikota. Ọ phoduru nwanshii mę a sụ l'o to nwedu mę onye lanų warų nų. Ọle nwa ụmadzu olemole, warų nų bę larų lę mkpukpu phę ono, bụ mkpukpu, a kpųshiru ike. ²¹ E mechaa; ndu Ịzuręlu g'ęphe ha wufu lę chiriri lę werere lapfushia Jioshuwa l'ęka ęphe kpọberu ụlo-ękwa phę lę mgboru mkpukpu Makeda; ọphu ọ dudu onye halibaru ọnu k'epfuru ndu Ịzuręlu.

²² Jioshuwa sụ: “Unu swifu mkpuma ono l'ogba ono; kpųfutaru mu ndu eze ise-a!” ²³ Ọo ya bụ; ęphe bya akpųfuta ndu eze ise ono. Mbụ eze ndu mkpukpu Jierusalemu; waa kę ndu Hęburonu; waa kę ndu Jiarumutu; waa kę ndu Lakishi; waa kę ndu Ęgulonu. ²⁴ Ęphe kpųtacharu Jioshuwa ndu eze ono; ọ bya ekukọ unwoke Ịzuręlu; bya ekua ndu-ishi ndu ojoḡu, bụ ndu ęphe l'iya swi; sụ phę: “Ngwa; unu bya l'ęka-a bya azọbecha phę ọkpa l'olu!” Ọo ya bụ; ęphe wufuta bya eworu ọkpa zọbechaa phę l'olu.

²⁵ Jioshuwa sụ phę: “Unu ta atsukwa ebvu; ọphu meji atofukwa unu. G'obu shihukwa unu ike; ọphu ndzų agukwa unu; kele ọo ęgube-a bę Chipfu e-mekota iphe, bukpuo ndu ọhogu unu, unu eje etso ọgu.” ²⁶ E mechaa; Jioshuwa woru ndu eze ono gbushia; woru odzų phę kobegbaa l'eli oshi iche iche uzi ise. A parų phę haa l'eli oshi l'ęka ono, e kobegbaru phę ono jasų l'ųzenyashi.

²⁷ O be l'ųzenyashi; Jioshuwa zia; e je ekofuta phę l'eli oshi ęka ono; je eworu nwua l'ogba ęka ęphe shi wohaa onwophę pho. Ęphe pata oke mkpuma, hagbaa shii swichia ọnu ọgba ono. Mkpuma ono dų l'ęka ono gbiriri byasų ntanų-a.

²⁸ Ọ bụru mbọku ono bẹ Jioshuwa lwutaru mkpukpu Makeda. Ọ tuko ndu bu le mkpukpu ono; waa onye eze phe gbushikota. Ophu o to dudu g'o ka mma l'oo onye lanu, no le mkpukpu ono, waru nu. Oo epho g'o meru eze ndu Jieriko bu g'o meru ke ndu Makeda.

Aalwụ-kpe ndu ndohali

²⁹ Noo ya; Jioshuwa yee ndu Izurelu g'ephe ha gbẹ le mkpukpu Makeda jeshia ogu le mkpukpu Libuna. ³⁰ Chipfu wokwarupho ndu mkpukpu ono; yee eze phe ye ndu Izurelu l'eka. Jioshuwa yee ndu Izurelu tuko ndu bu le mkpukpu ono gbuẹbe. Ophu o dudu g'o ka mma l'oo onye lanu, waru nu. O bukwarupho g'o meru eze ndu Jieriko bu g'o meru eze ndu Libuna.

³¹ Tọbudu iya bu; Jioshuwa yee ndu Izurelu l'ophu gbẹ le mkpukpu Libuna jeshia mkpukpu Lakishi; je eworu ulo-ekwa phe kpobe l'eka ono; bya awata phe etso ogu. ³² Chipfu bya eworu mkpukpu Lakishi ye ndu Izurelu l'eka. O be le mboku k'ebo; Jioshuwa lwuta iya. O tukoepho ndu bu iya nu gbushigbua; g'o gbushiru ndu mkpukpu Libuna. ³³ Horamu, bu eze ndu Geza bya g'o yeru eze ndu Lakishi eka; Jioshuwa phe lwu-kpekwa ya pho yele ndu ojogu iya; ophu o dudu g'o ka mma l'oo onye lanu, waru nu.

³⁴ Noo ya; Jioshuwa yee ndu Izurelu l'ophu gbẹ le mkpukpu Lakishi jeshia mkpukpu Egulonu; je eworu ulo-ekwa phe kpobe l'eka ono; bya awata phe etso ogu. ³⁵ Ephe lwu-kpee ya le mboku ono kwapho; bya egude ogu-echi gbuẹbekota onyemonye, bu iya nu; mbu l'iphe, bukpoo nemadzu, bu le mkpukpu ono be e gbukotaru pyaapya mboku ono; bu nwune iphe, o meru ndu Lakishi.

³⁶ Jioshuwa yee ndu Izurelu l'ophu bya agbẹ le mkpukpu Egulonu jeshia mkpukpu Hẹburonu; je etsoo ndu eka ono ogu. ³⁷ Ephe lwuta mkpukpu ono; bya egude ogu-echi gbushia ndu bu iya nu; ephe le ndu eze phe; waa ndu bu le mkpukpu, nogbaa ya mgburugburu g'ephe hakota. Ophu o dudu m'onye lanu, waru nu. E mee phe iphe, e meru ndu Egulonu. Mbu l'o tukoeupho mkpukpu le mkpukpu ono g'ephe hakota; mekpoo iphe, bu nemadzu, bukota iya nu; sụa pyaapya.

³⁸ Jioshuwa yee ndu Izurelu l'ophu bya alwatashia; bya abahu le mkpukpu Debi je etsoo phe ogu. ³⁹ Ephe lwuta mkpukpu ono; waa onye eze phe; waa mkpukpu le mkpukpu, nogbaa ya mgburugburu; bya egude ogu-echi tuko phe gbushia; mbu l'ephe tuku nemadzu, bukota l'eka ono sụebe pyaapya; ophu o dudu m'onye lanu, wafuru nu; bu nwune iphe, o meru ndu Hẹburonu. Noo iphe, o meru ndu Debi; yee onye eze phe bu ono; teme o bukwarupho nwune iphe, o meru ndu Libuna; yee onye eze phe be o meru phe ono.

⁴⁰ Oo ya bu; Jioshuwa phe tuko ndu ali eka ono lwu-kpee; mbu ndu bu l'ali ubvu ubvu; yee ndu ophu bu l'echiegu ndohali; waa ndu bu l'ali okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba; waa ndu ophu bu le mgbaka ubvu; ephe le ndu eze phe l'ophu. Ophu o dudu me onye lanu, waru nu. Ephe tuko iphe, bukpoo iphe, atu unme l'eka ono gbushikota. O mee ya pho ge Chipfu, bu Chileke ndu Izurelu turu ekemu su g'o mee ya. ⁴¹ Jioshuwa phe shiepho le mkpukpu Kadeshi-Baneya lwa phe gbiriri jasụ le mkpukpu Gaza; bya atuko mkpukpu, nokota le Goshenu lwukota; je akpaa le mkpukpu Gibiyonu. ⁴² Ndu eze ono; me ali phe be Jioshuwa lwutakotaru l'akpo ephopho lanu; noo kele Chipfu, bu Chileke ndu Izurelu bu iya alwu-chiru phe ogu.

⁴³ Tọbudu iya bu; Jioshuwa yee ndu Izurelu mecha bya awufu lashia l'eka ephe kpoberu ulo-ekwa phe le Gilu-galu.

Aalwụ-kpe ndu eze ndu isheli

11 Tọbudu iya bu; Jiabinu, bu eze ndu Hazo numaeopho iphemiphe ono, eme nu ono; o zia su g'e je ekuu Jiobabu, bu eze ndu Madonu; kukwapho eze ndu Shimuronu; waa eze ndu Akushafu; ² waa ndu eze, bu l'ali ubvu ubvu l'uzo isheli; waa ndu ophu bu le nsuda Araba, no l'uzo ndohali eze-enyimu Kineretu; waa ndu ophu bu l'ali okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba; teme wakwapho ndu bu le mgboru mkpukpu Nafatu-Doru, no l'uzo enyanwu-ariba. ³ O byakwapho ezia g'e je ekuu ndu Kėnanu ndu ophu bu l'uzo enyanwu-awawa; ephe le ndu ophu bu l'uzo enyanwu-ariba; wakwapho ndu Amoru; waa ndu Hetu; waa ndu Pėrezu; waa ndu Jiebusu, bugbaa l'ali ubvu ubvu; waa ndu Hevu, bu l'okpa ubvu Hamonu l'ali Mizupa. ⁴ Ephe tuko rwuta ndu ojogu phe

gude bya. Ndu ojogu phe haepho l'otu g'ēja, no l'aguga eze-enyimu. Ephe chikwarupho inya; waa ugbo-inya, du igwerigwe. ⁵ Ndu eze ono g'ephe ha bya achigbabe ndu ojogu phe ono; bya eworu ulo-ekwa phe kpobe l'aguga nggele Meromu g'ephe tsoo ndu Izurelu ogu.

⁶ Chipfu su Jioshuwa: "Ba atsukwa phe ebvu; kele o -rwutashia egube nta-a echele be mu woakwaru phe ye unube ndu Izurelu l'eka g'unu gbushibebe. Unu ebushikota inya phe akwara azu okpa; unu eworu ugbo-inya phe kpokota oku."

⁷ Jioshuwa yee ndu ojogu ndu Izurelu wufuta; bya atu phe l'uzorehu le nggele Meromu; daru ivoyi kpua phe. ⁸ Chipfu woru phe ye ndu Izurelu l'eka; epe lwu-kpee phe; chipyabe phe kwaseru uzo eze mkpukpu Sayidonu; me uzo mkpukpu Misurefotu-Mayimu. Ephe chikwaa phe pho shia uzo enyanwu-awawa; mbu chia phe gbiriri jasu le nsuda Mizupa. Ephe gbua phe gbiriri jasu teke aduedu me onye lanu, ghuduru nu. ⁹ Jioshuwa mee phe ge Chipfu suru g'ephe mee phe. Ephe tuko inya phe bushikota akwara azu okpa; bya achikobe ugbo-inya phe tu oku.

¹⁰ Teke ono kwapho be Jioshuwa phe wu-phuru azu je alwu mkpukpu Hazo; bya eworu onye eze phe gbua. Hazo shi buru ishi mkpukpu ono g'o hakota. ¹¹ Ephe gude ogu-echi tuko nemadzu, bu le mkpukpu ono sua pyaapya; tuko phe gbuabekota; ophu o dudu g'o ka mma l'oo onye atu unme me nanu, phoduru nu. E woru oku lokpua le mkpukpu Hazo; o tsufu iya.

¹² Jioshuwa tuko mkpukpu ndu eze ono g'o hakota; epe le ndu eze phe, lwutakota; bya egude ogu-echi sukota phe pyaapya; tuko phe gbushibebe; g'onye-ozu Chipfu, bu Mosisu turu iya ekemu su g'o mee ya. ¹³ Obenu l'iphe, bukpuo mkpukpu ono, a kpuru l'eli ubvu ono be Jioshuwa phe ta akpoduru oku me nanu; gbahaa Hazo kpoloko be Jioshuwa phe kpuru oku. ¹⁴ Ndu Izurelu tuko eku ndu mkpukpu ono gweta; bya akpukoo iphe-edobe phe le ndzu je edoberu onwophe. Obenu le nemadzu be epe gude ogu-echi sua pyaapya; jasu teke epe tukoru g'ephe ha gbushibebe. ¹⁵ O buerupho ge Chipfu turu iya onye-ozu iya, bu Mosisu l'ekemu bu ge Mosisu turu iya Jioshuwa; teme o bukwarupho ge Jioshuwa mekotaru iya. Ophu o dukpoda me iphe lanu, o meduru l'iphemiphe ono, Chipfu turu Mosisu l'ekemu ono.

¹⁶ Oo ya bu; Jioshuwa phe lwutakota ali eka ono l'ophu: ndu bu l'ali ubvu ubvu; yee ndu ophu bu l'echiegu ndohali; waa ndu bu l'ali Goshenu l'ophu; waa ndu ophu bu l'ali okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba; waa ndu bu le nsuda Araba; mbu ndu bu l'ubvu ubvu Izurelu; yee ndu bu l'okpa ubvu iya. ¹⁷ Epe gbé l'ubvu Halaku, no l'uzo Siye; lwuta ali ono jasu le mkpukpu Belu-Gadu, no le nsuda Lebanonu l'uzo ndohali ubvu Hamonu. O kpuchachaa ndu eze phe le ndzu gbushia. ¹⁸ Jioshuwa tsokpo ndu eze ono ogu no odu. ¹⁹ A -gufu ndu Hevu, bu le mkpukpu Gibiyonu be o to dudu ndu epe le ndu Izurelu gbabaaru ndu. Ndu Izurelu lwutacharu ndu k'ophu g'ephe ha. ²⁰ Kele oo Chipfu l'onwiya kpo-chiru phe okpoma g'ephe tsoje ndu Izurelu ogu; k'ophu oo-shi nno gbuabe phe rengurengu; mee g'ephe chihu; g'a ta phuru phe obu-imemini, bu iya bu iphe, Chipfu turu Mosisu ekemu su g'o mee.

²¹ O bukwarupho teke ono be Jioshuwa phe byaru bya emee ge ndu Anaku chihu l'ali ubvu ubvu; me ndu ophu bu le mkpukpu Hiburunu; me ndu ophu bu le mkpukpu Debi; waa mkpukpu Anabu; waa ndu ophu bu l'ali ubvu ubvu ndu Jiuda l'ophu; wakwapho ndu bu l'ali ubvu ubvu Izurelu l'ophu. Jioshuwa tuko phe mebyishikota; epe le mkpukpu phe. ²² Ophu o to dudu ndu Anaku, phoduru l'ali unwu Izurelu ono me onye lanu. Eka nemadzu phoduru bu le mkpukpu Gaza; waa le mkpukpu Gatu; waa le mkpukpu Ashidodu. ²³ Oo ya bu le Jioshuwa atuko ali ono l'ophu lwutakota; mbu egube ono, Chipfu suru Mosisu g'o mee ya. O lwutachaa ya; bya eworu iya keeru unwu Izurelu l'okpa-ipfu l'okpa-ipfu; o buru okiphe phe.

E mechaa; ali ono kabé daa jii; haa alwu ogu.

Ndu eze, Mosisu lwutaru

12 Owaa bu epha ndu eze ndu ali ono, unwu Izurelu suru pyaapya natachaa ali phe nworu l'azu enyimu Jiordanu azu iya ophu l'uzo enyanwu-awawa; a -gbé le ndu bu le nsuda nggele Anonu; jasu le ndu bu l'ubvu Hamonu; mekpoo ndu bu l'uzo enyanwu-awawa nsuda Araba.

² Eze kẹ mbụ bụ Sihonu, bụ eze ndu Amoru. Yẹbedua shi buru lẹ mkpukpu Heshibonu. Alì-eze iya kee alì Giladu ẹbo; ọ buru eze l'uzo lanu. Alì-eze iya ono gbẹ lẹ mkpukpu Arowa, nọ l'aguga aguga nsuda nggele Anonu; bya agbẹ lẹ mkpukpu ono, nọ l'echilabọ nsuda nggele Anonu ono je akpaa lẹ nggele Jiaboku, bụ oke alì ndu Amonu. ³ O shikwaphọ buru eze ndu ophu bu lẹ nsuda Araba; a -gbẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa eze-enyimu Gálili je akpaa lẹ mkpukpu Betu-Jieshimotu, dọ l'uzo ẹnyanwu-awawa Eze-enyimu Únú; bya ago-jia shia ọzo ndohali lufuta lẹ mgbaze mgbaze úbvú Pisiga.

⁴ Onye eze ọzo bụ Ogu, bụ eze ndu Beshanu. Alì ẹka o shi buru eze phẹ bẹ a lwutakwarupho. Yẹbedua shi buru lẹ mkpukpu Ashitoretu; yẹ mkpukpu Edereyi. Ogu ono bụ onye ikpazu l'eri Rafa. ⁵ Alì-eze iya rwuchaaru úbvú Hamonu; waa mkpukpu Saleka; waa alì Beshanu l'ophu; je akpaa l'oke alì ndu Geshu; mẹ kẹ ndu Maka; mẹ nkeru-ẹbo alì Giladu; nọ jasụ ẹphe l'onye eze, bụ Sihonu je amaa oke lẹ mkpukpu Heshibonu.

⁶ Ndu eze labọ ono bụ onye-ozì Chipfu, bụ Mosisu; yẹ ndu Ízurelu lwu-kperu phẹ. Mosisu bya eworu alì ono nọ ọkpa-ipfu Rúbenu; waa kẹ Gadu; waa kẹ nkeru-ẹbo ọkpa-ipfu Manáse g'ọ buru okiphe phẹ.

Ndu eze ophu Jioshuwa lwu-kperu l'onwiya

⁷ Owa-a bụ ndu eze ophu bu l'uzo ẹnyanwu-ariba ẹnyimu Jiordanu, bụ ndu Jioshuwa yẹ ndu Ízurelu lwu-kpekotaru. Alì ndu eze ono gbẹ lẹ mkpukpu Belu-Gadu, nọ lẹ nsuda Lébanonu; je akpaa l'úbvú Halaku, nọ l'uzo, e shi eje Siye. Jioshuwa bya eworu alì ono keeru ndu Ízurelu l'ọkpa-ipfu l'ọkpa-ipfu g'ọ buru okiphe phẹ. ⁸ Alì, shi tuko yikotaru iya nụ bụ: alì úbvú úbvú; waa alì ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba; waa nsuda Araba; waa alì, nọ lẹ mgbaka mgbaka úbvú; waa oma echiegu; waa echiegu ndohali. Alì ono shi tukurọ bukotaru alì ndu Hetu; waa kẹ ndu Amoru; waa kẹ ndu Kėnanu; waa kẹ ndu Pérezu; waa kẹ ndu Hevu; mẹ kẹ ndu Jiebusu.

⁹ Ndu Ízurelu lwu-kperu onye eze ndu Jieriko;

waa onye eze ndu Eyayi, nọ-kube mkpukpu Bėtelu;

¹⁰ waa onye eze ndu Jierúsalem;

mẹ onye eze ndu Hėburonu;

¹¹ waa onye eze ndu Jiarumutu;

mẹ onye eze ndu Lakishi;

¹² waa onye eze ndu Ɛgulonu;

mẹ onye eze ndu Geza;

¹³ waa onye eze ndu Debi;

mẹ onye eze ndu Geda;

¹⁴ waa onye eze ndu Homa;

mẹ onye eze ndu Aradu;

¹⁵ waa onye eze ndu Libuna;

mẹ onye eze ndu Adulamu;

¹⁶ waa onye eze ndu Makeda;

mẹ onye eze ndu Bėtelu;

¹⁷ waa onye eze ndu Tapuwa;

mẹ onye eze ndu Hefa;

¹⁸ waa onye eze ndu Afėku;

mẹ onye eze ndu Lasharonu;

¹⁹ waa onye eze ndu Madonu;

mẹ onye eze ndu Hazo;

²⁰ waa onye eze ndu Shimuronu-Meronu;

mẹ onye eze ndu Akushafu;

²¹ waa onye eze ndu Tanaku;

mẹ onye eze ndu Megido;

²² waa onye eze ndu Kadēshi;
mę onye eze ndu Jiokuneyamu, nọ l'úbvú Kamęlu;

²³ waa onye eze ndu Dọru, nọ lę Nafatu-Dọru;
mę onye eze ndu Goyimu, nọ l'alı Gálili;

²⁴ wafuą onye eze ndu Tıza.

Iphe, ndu eze ono tųkoru dų bų ndu eze ųkporo l'iri lę nanų.

Alı ọphu ee-mechakwaphọ je alwųta

13 Tọbudu iya bų; Jioshuwa bųerupho ọgerenya; bya akapfųhuchawa akapfųhu; Chipfu sų iya: “Nta bę i bųwaa ọgerenya bya akapfųhuchawa akapfųhu; tęme alı, aa-lwųta kpọkwaduro kę barara-a. ² Alı ndu ọphu ghuduru nų, ee-je alwųtafua bų ọnu-ęgu ndu Filisitayinu; waa kę ndu Geshu; ³ mbų alı, gbę lę nggele Shi-họ, nọ l'ųzo ęnyanwu-awawa alı ndu Ijiputu; je akpaa lę mkpųkpu Ękuronu l'ųzo isheli. Alı ono, ndu-ishi ndu Filisitayinu ise shi bųru eze phę ono bę agųchaaru yeru alı ndu Kėnanu, bų iya bų: mkpųkpu Gaza; waa mkpųkpu Ashıdodu; waa mkpųkpu Ashikelọnu; waa mkpųkpu Gatu; wafuą mkpųkpu Ękuronu. Ọzo bų alı ndu Ava, ⁴ nọ l'ųzo ndọhali; waa alı ndu Kėnanu l'ọphu; mę ndu mkpųkpu Meyara, bų alı ndu Sayıdonu; je akpaa lę mkpųkpu Afęku, bų oke alı ndu Amọru; ⁵ wafuą alı ndu Gebalu; waa alı úbvú úbvú Lébanọnu l'ọphu l'ųzo ęnyanwu-awawa; a -gbę lę mkpųkpu Belu-Gadu, bų ndọhali úbvú Hamọnu; je akpaa lę mkpųkpu Lebo-Hamatu; ⁶ wafuą alı ndu Sayıdonu ndu ọphu bu l'alı úbvú úbvú, nọ lę mgbaka úbvú úbvú Lébanọnu; yele mkpųkpu Misurefotu-Mayimu. Iphe, bų ndu ono, mu gųshiru ono bę mu a-chıfukotaruru ndu Ízurelu. Ọle g'ı tųa ido gude keshiaru ndu Ízurelu alı ono g'ọ bųru okiphe phę; mbų gę mu sųru g'ı keeru phę iya ono. ⁷ Ọo ya bų; gbęshi nta-a woru alı ono keeru ọkpa-ipfu tete phọ; waa nkeru-ębo ọkpa-ipfu Manásę ndu ọphu ghuduru nų phọ; g'ọ bųru okiphe phę.”

Eeke alı, nọ l'ųzo ęnyanwu-awawa ęnyimu Jiọdanu

⁸ Ọkpa-ipfu Rúbenu; waa kę Gadu; waa nkeru-ębo ọkpa-ipfu Manásę bę natawaru alı, onye-ozı Chipfu, bų Mósısu nųru phę; l'ųzo ęnyanwu-awawa ęnyimu Jiọdanu; ⁹ natakwaphọ alı, nọru jasų lę mkpųkpu Arowa. Ndu Arowa bu lę nsųda ono, nọ l'agųga nggele Anọnu; tęme ọ bųru iya bų mkpųkpu ono, pharu l'echi nggele ono; mękpoo baswaa alı ono, nọ l'ųzo mkpųkpu Medeba; je akpaa lę mkpųkpu Dibọnu. ¹⁰ Ęphe natakwarųpho alı, nọru je akpaa l'oke alı ndu Amọnu l'ųzo ęnyanwu-awawa, bų iya bų mkpųkpu Sihọnu, bų eze ndu Amọru, shi buru lę mkpųkpu Hęshıbonu; ¹¹ natakwaphọ alı Giladu; waa alı ndu Geshu; waa kę ndu Maka; waa úbvú Hamọnu l'ọphu; wafuą alı Beshanu l'ọphu je akpaa lę mkpųkpu Saleka; ¹² mbų alı Beshanu ono, shi bųru alı-eze Ọgu, bų onye phọduru nų l'oshılọkpa Rafa, bų onye shi bua lę mkpųkpu Ashıtoretu; yele mkpųkpu Edereyi. Ọle Mósısu lwųchawaru ndu ono; chıfu phę l'alı ono. ¹³ Obenu lę ndu Ízurelu ta achıfuduru ndu Geshu; waa ndu Maka. Ęphe parų phę haa; ęphe lę ndu Ízurelu tųko buru byasų ntanų.

¹⁴ A bya l'ọkpa-ipfu Lıvayi; ọphu a hęduru phę alı; kęle Chipfu kwewaru phę ukwe sų l'okiphe, ęphe e-keta bų iphe-ngweja, a kpọru ọku nų Chipfu, bų Chileke kę ndu Ízurelu.

Alı ọkpa-ipfu Rúbenu

¹⁵ Ọkpa-ipfu Rúbenu bę Mósısu mekwarųpho alı ono hęe l'ipfu l'ipfu. ¹⁶ Alı nkephe shıępho lę mkpųkpu Arowa nọduta. Ndu Arowa bu lę nsųda ono, nọ l'agųga nggele Anọnu; tęme ọ bųru iya bų mkpųkpu ono, pharu l'echi nggele ono; mękpoo baswaa alı ono, nọ l'ųzo mkpųkpu Medeba; ¹⁷ waa mkpųkpu Hęshıbonu; waa mkpųkpu lę mkpųkpu, nọkota lę baswaa alı, bų iya bų: Dibọnu; waa Bamọtu-Belu; waa Bętu-Belu-Meyọnu; ¹⁸ waa Jiahazu; waa Kedemotu; waa Mefahatu; ¹⁹ waa Kiriayatayimu; waa Sibuma; waa Zęretu-Shaha, bų iya bų mkpųkpu ọphu nọ l'eli úbvú, nọ l'ime nsųda; ²⁰ wafuą mkpųkpu Bętu-Peyọ; waa mkpoze úbvú Pisiga; wafuą mkpųkpu Bętu-Jıeshımọtu; ²¹ waa iphe, bųkpoo mkpųkpu lę mkpųkpu, nọkota lę baswaa alı; mękpoo iphe, bų ọhamoha ono, onye eze ndu Amọru ono, bų Sihọnu shi buru lę mkpųkpu Hęshıbonu bųru onye-ishi phę ono. E mechaa; Mósı-

sisu l'wụ-kpee ya; l'wụ-kpekwapfo ndu-ishi ndu Midiyanu, bu iya bu Evi; waa Reķemu; waa Zuru; waa Huru; waa Reba. G'ephe hakota shi nochia enya Sihonu bugbaaru ishi ndu ali ono. ²² Belamu nwa Beyo, bu onye jibya yi le ndu ophu ndu Izurelu gburu l'ogu. ²³ Eka oke ali ndu okpa-ipfu Rubenu kparu l'uzo enyanwu-ariba bu l'enyimu Jiordanu. Noo oke ali, ndu okpa-ipfu Rubenu ketaru bu ono. E woru mkpukpu le mkpukpu, nogbaa ya nu; mekpoo unwu mkpukpu, no-pheru iya mgburugburu keeru phe l'ipfu l'ipfu.

Ali okpa-ipfu Gadu

²⁴ Okpa-ipfu Gadu be Mosisu nukwarupho oke ali ono; ephe haa l'ipfu l'ipfu. ²⁵ Ali nkephe l'ophu be mkpukpu Jiaza yikotakpo; me iphe, bukota mkpukpu, no l'ali Giladu l'ophu; waa ali ndu Amonu jasule mkpukpu Arowa, bu iya bu uzo enyanwu-awawa mkpukpu Raba. ²⁶ Ali ono bya agbe le mkpukpu Heshibonu; je akpaa le mkpukpu Ramatu-Mizupa; waa mkpukpu Betonimu. O gbekwapfo le Mahanayimu no jasule l'oke ali Lodeba. ²⁷ Mkpukpu, nogbaa le nsuda, bu iya bu Betu-Haramu; waa Betu-Nimura; waa Sukotu; waa Zafonu yicharu iya; mekpoo iphe, bu ohamoha ono, onye eze ono, bu Sihonu shi buru le Heshibonu buru eze phe ono. Mkpukpu ono bukota oke ali okpa-ipfu Gadu l'uzo enyanwu-ariba enyimu Jiordanu je akpaa l'eze-enyimu Galili l'uzo isheli iya. ²⁸ Ono bukpoepho ali, e woru keeru okpa-ipfu Gadu. E keru phe iya l'enya-unuphu l'enya-unuphu; mbu mkpukpu le mkpukpu, nogbaa ya nu; mekpoo nwa mkpukpu, no-pheru iya mgburugburu.

Ali nkeru-ebo okpa-ipfu Manase

²⁹ Nkerubo okpa-ipfu Manase be Mosisu nukwarupho oke ali ono; ephe haa l'ipfu l'ipfu. ³⁰ Ali nkephe bu eka o swetaru bu a -gbule le mkpukpu Mahanayimu; je atuko ali Beshanu l'ophu sweta; mekpoo ohamoha, onye eze ono, bu Ogu, shi buru eze ndu Beshanu waa ukporo mkpukpu eto, bu mkpukpu ndu Jiayi; Jiayi ono nokwapfo le Beshanu. ³¹ Nkerubo ali Giladu yikwa iya pho; waa mkpukpu Ashitoretu; waa mkpukpu Edereyi. Mkpukpu le mkpukpu ono shi bucharu ohamoha, onye eze, bu Ogu shi buru onye-ishi phe a -gbule le Beshanu eka o shi buru. Ono, a gushiru ono bu ophu a nuru oke lanu l'oshilokpa Makiya nwa Manase. Ephe keshia ya l'ipfu l'ipfu.

Iphe, e doberu oshilokpa Livayi

³² Ali ono bu le baswaa ali ndu Mowabu, no l'azu enyimu Jiordanu azu iya ophuu; l'uzo enyanwu-awawa mkpukpu Jieriko; be Mosisu no keshia ya. ³³ Obenu l'okpa-ipfu Livayi be Mosisu ta aheduru oke ali; kele o suru phe l'oo Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu bu okiphe nkephe.

Eeke ali uzo enyanwu-ariba enyimu Jiordanu

14 Owaa bukota ali ndu Kenu; ibe iya ophu ndu Izurelu natagbaaru; o buru okiphe phe, bu iya bu ge Eleyaza, bu onye uke Chileke; waa Jioshuwa nwa Nunu; waa ndu-ishi okpa-ipfu ndu Izurelu gude keeru phe iya. ² Oke ali phe ono bu ido be a turu gude keeru iya okpa-ipfu tete le nkeru-ebo iya pho, bu iya bu ge Chipfu suru Mosisu g'e mee ya. ³ Mosisu nwaru okpa-ipfu labo le nkeru-ebo iya ophuu oke ali nkephe l'uzo enyanwu-awawa enyimu Jiordanu. Obenu l'okpa-ipfu ke ndu Livayi ta adudu ophu a nuru phe g'a nuru ndu ophuu; ⁴ mbu l'okpa-ipfu Jiosefu duwaa okpa-ipfu labo, bu iya bu okpa-ipfu Manase; waa ke Ifuremu. Ndu Livayi be a ta nuduru ali. Nwaka a nuru phe buepho mkpukpu eka ephe e-buru; yee eka ephe e-cheje iphe-edobe phe. ⁵ Ndu Izurelu woru ali ono kee ge Chipfu suru Mosisu g'e kee ya.

Aanu Kalebu mkpukpu Heburunu

⁶ Noo ya; ndu shi l'okpa-ipfu Jiuda wu-pfuta Jioshuwa le Gilugalu. Tobudu iya bu; Kalebu nwa Jiefune, shi l'ipfu ndu Kenazu su iya: "O kwa l'i makwaduru-a iphe, Chipfu pfuru onye-ozu iya, bu Mosisu l'opfu ehuru mu le ngu le Kadeshi-Baneya?" ⁷ Iphe, mu nwaru eshinu a nwuru mu bu ukporo apha labo teke onye-ozu Chipfu, bu Mosisu no le mkpukpu Kadeshi-Baneya zia mu su ge mu je anwua ngge l'ali-a. Mu jechaa bya ewota iphe, mu humaru kokotaru iya; koreru iya pho go du mu l'obu. ⁸ Obenu le ndu ophu anyi l'ephe swi jeru je emee; ndzu rwuta ndu

Ízurelu. Ọle mbẹdua gudeẹpho obu mu g'ọ ha tsoru Chipfu, bụ Chileke mu. ⁹ Ọo ya bụ; ọ bụru lẹ mbọku ono gẹdegede bẹ Mósísu rifuru angụ sụ l'alí ono, mu zọru ọkpa ono a-bụru okiphe mu l'unwu mu jasụ lẹ tuutuutu lẹ mịmimii; kele mu gude obu mu l'ophu etso Chipfu, bụ Chileke kẹ yẹbe Mósísu.

¹⁰ "Chipfu mechaa mee iphe ono, o kweru mu ukwe iya ono; dobe mu ndzụ; k'ophu bụ lẹ nta-a bẹ mu nọwaru ụkporo apha labọ l'apha ise; e -shi teke ono, o pfuru Mósísu iphe ono, bụ iya bụ teke ono, ndu Ízurelu shi aghaphe l'echiegu ono. Waa mu baa ntanụ-a; mụbe onye nọwaru ụkporo apha ẹno l'apha ise eshinu a nwuru mu! ¹¹ Teme mu bụkwaduru ọbya gẹ mu bụ iya eshi teke Mósísu ziru mu ozi ono. Ọo g'ike dụ mu teke ono bụ g'ọ dụ mu nta-a k'ẹje ọgu jee lwa. ¹² Ọ bụru iphe, mu ẹpfu bụ g'i phenaaru mu ẹka l'oboto-egu ndu-a, bu l'alí úbvú úbvú-a, bụ alí ẹka Chipfu kweru mu ukwe iya mbọku ono. Ọ dọnaa g'i numanuru-a teke ono lẹ ndu bu l'ẹka ono bụ oshilọkpa Anaku; lẹ mkpụkpu phẹ parụ ẹka; wafua l'ẹphe gude igbulọ kpụ-pher mkpụkpu phẹ ono mgburugburu; obenu lẹ Chipfu e-yetarụ mu-a ẹka; mu achifu phẹ nata alí phẹ; bụ iphe, o pfuru mu."

¹³ Noo ya; Jioshuwa bya agọru ọnu-oma nụ Kalẹbu nwa Jiefune; bya eworu Hẹburonu nụ iya g'ọ bụru okiphe iya. ¹⁴ Ọo ya bụ; mkpụkpu Hẹburonu bụru kẹ Kalẹbu nwa Jiefune, shi l'ipfu ndu Kenazu e -shi teke ono; noo kele o gude obu iya g'ọ ha tsoru ụzo Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurelu. ¹⁵ Hẹburonu bẹ e shi ekuje Kiriya-Araba. Aba ono bụ nwoke, bụ iya shi kachaa shii l'oshilọkpa Anaku.

Ọo ya bụ; e mechaa; ẹphe tuta unme k'alwụ ọgu.

Alí ọkpa-ipfu Jiuda

15 Alí, a turu ido; ọ dabarụ ọkpa-ipfu Jiuda; ẹphe haa ya l'ipfu l'ipfu nọru gbiriri jasụ l'oke ẹphe lẹ ndu Edọmu; l'uzo echiegu Zinu; l'ẹka alí ono jeberu l'uzo ndọhali iya.

² Oke alí phẹ l'uzo ndọhali gbẹ l'agụga Eze-enyimu Únú l'ibiya k'uzo ndọhali; ³ kwasẹru ụzo ndọhali úbvú "akpi"; bya agbewaro l'ẹka ono pfụkwaseru nọ jasụ l'echiegu Zinu. Teme ọ gbekwapho l'ẹka ono lufu lẹ ndọhali mkpụkpu Kadeshi-Baneya. O shijaa mkpụkpu Hẹzuronu bahụ lẹ mkpụkpu Adaru; gbajia uswe bahụ lẹ mkpụkpu Karaka. ⁴ O shikwapho l'ẹka ono kwasẹru jasụ lẹ mkpụkpu Azumonu; bya anọwaro lufuta l'ọnu nggele ndu Ijiputu. Alí phẹ ono l'ophu bụru lẹ nggele ono bẹ ọ kparụ. Ọ bụru ẹka alí phẹ jeberu l'uzo ndọhali bụ ono.

⁵ Oke iya l'uzo ẹnyanwu-awawa shi lẹ Eze-enyimu Únú kwasẹru jasụ l'ẹka ẹnyimu Jiódanu asọba lẹ Eze-enyimu Únú ono.

Oke iya l'uzo isheli gbẹ l'ẹka ono ⁶ nọ jasụ lẹ mkpụkpu Bẹtu-Hogula; nọwaro gbiriri jasụ l'uzo isheli mkpụkpu Bẹtu-Araba; jasụ lẹ Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bụ nwa Rúbenu. ⁷ Oke-alí ono bya agbẹ lẹ nsụda Akọru kwasẹru ụzo mkpụkpu Debi; bya agbẹ l'ẹka ono kwasẹru ụzo ndegu jasụ lẹ mkpụkpu Gilugalu, nọ gha iphu l'úbvú Adumimu, nọ l'uzo ndọhali nsụda nggele, nọ l'ẹka ono. Ọ gbẹ l'ẹka ono pfụkwaseru Enu-Shemeshi; kwasẹru lufuta lẹ Enu-Rogelu. ⁸ Noo ya; oke alí phẹ ono gbẹ lẹ nsụda Hınomu, nọ l'uzo ndọhali mkpụkpu Jiebusu, bụ iya bụ Jierúsalem; nyikota úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba nsụda Hınomu; mbụ l'uzo isheli nsụda Refayimu. ⁹ Oke-alí ono bya agbẹ l'eli úbvú ono nọ jasụ l'ẹnya-mini Nefutowa; bya agbẹ l'ẹka ono lufuta lẹ mgboru mkpụkpu, nọgbaa lẹ mgboru úbvú Ẹfuronu; bya aswí-jia futa lẹ mkpụkpu Bala, bụ iya bụ Kiriya-Jiarimu. ¹⁰ Ọ gbẹ lẹ mkpụkpu Bala gbajia ụzo ẹnyanwu-arịba jasụ l'úbvú Siye; shiwaro l'ẹka ono kwasẹru ụzo isheli úbvú Jiarimu, bụ iya bụ úbvú Kesalonu; bya eshi l'ẹka ono gbazeta mkpụkpu Bẹtu-Shemeshi; bya aghabua mkpụkpu Timuna. ¹¹ Ọ gbẹ l'ẹka ono pfụkwaseru úbvú, nọ l'uzo ndegu mkpụkpu Ẹkuronu; bya agbajia shita mkpụkpu Shikeronu; je aghabua úbvú Bala; bya erwua Jiabunelu. Oke iya jeephọ je asube l'eze-enyimu.

¹² Oke iya l'uzo ẹnyanwu-arịba bụ Eze Ẹnyimu.

Noo g'e gude meeru ọkpa-ipfu Jiuda alí bụ ono; ẹphe haa ya l'ipfu l'ipfu.

Ọtuniyelu alwuta mkpukpu Debi

(Ikpe 1:10-15)

¹³ No iya; ọ bụru l'ẹka oke alị ọkpa-ipfu Jiuda dū bẹ Jioshuwa meru alị nū Kalẹbu nwa Jiefune. Ọ bụru ẹgube ono bẹ Chipfu tūru iya ya l'ekemu sū g'o mee ya. Alị ẹka ọ nūru iya bụ mkpukpu Kiriyatu-Araba, bụ iya bụ Hẹburonu. Aba ono bụ nna Anaku. ¹⁴ Kalẹbu bya agbẹ lẹ Hẹburonu chifu ipfu ndu Anaku ephe n'eto, bụ iya bụ ndu Sheshayi; waa ndu Ahimanu; waa ndu Talumayi. G'ephe ha tukuru bụru oshilokpa Anaku. ¹⁵ Ọ gbẹ l'ẹka ono jeshia ndu mkpukpu Debi ọgu. Iphe, e shi ekuje Debi bụ Kiriyatu-Sefa. ¹⁶ No iya; Kalẹbu sū: "Onye -gbeshikpowaru je alwua ndu Kiriyatu-Sefa lwuta; mu ekee onye ọbu nwatibe mu, bụ Akusa g'ọ luru." ¹⁷ Ọ bụru Ọtuniyelu nwa Kenazu, bụ nwune Kalẹbu bẹ jeru alwuta mkpukpu ono. Ọo ya bụ; Kalẹbu kee ya nwada iya ono, bụ Akusa; ọ luru.

¹⁸ Ọ lwaepho ibe Ọtuniyelu; ọ sū iya g'o je epfuaru nna iya, bụ Kalẹbu g'ọ wẹe ya alị.

Akusa bya enyizeta l'eli nkafu-igara iya; Kalẹbu jia ya sū: "Bụ gunu bẹ mu e-meru ngu?"

¹⁹ Ọ sū iya: "Menaarū mu iphe-oma. Eshinu i sūru gẹ mu laa echiegu ndohali; nufunaa mu alị l'ẹka mini, anwū shokoshoko." Ọo ya bụ; Kalẹbu bya eworu ẹka mini anwū shokoshoko l'ẹka dū dagere-dagere mẹ l'ẹka bụ ọhu iya woru nū iya.

²⁰ Waa oke alị, e meru nū ọkpa-ipfu Jiuda l'ipfu l'ipfu g'ọ bụru okiphe phe baa: ²¹ Mkpukpu, a nūbaru ọkpa-ipfu Jiuda l'alị ndu ndohali lẹ mgboru oke alị ndu Edomu bụ: Kabuzelu; waa Eda; waa Jiagu; ²² waa Kina; waa Dimona; waa Adada; ²³ waa Kadeshi; waa Hazo; waa Itunanu; ²⁴ waa Zifu; waa Telemu; waa Beyalotu; ²⁵ waa Hazo Hadata; waa Keriyotu-Hezuronu, bụ iya bụ Hazo; ²⁶ waa Amamu; waa Shema; waa Molada; ²⁷ waa Haza-Gada; waa Heshimonu; waa Betu-Peletu; ²⁸ waa Haza-Shuwalu; waa Biye-Sheba; waa Biziyotiya; ²⁹ waa Bala; waa Imu; waa Ezemu; ³⁰ waa Elutoladu; waa Kesilu; waa Homa; ³¹ waa Zikulagu; waa Madumana; waa Sansana; ³² waa Lebawotu; waa Shilihimu; waa Ayinu; wafua Rimonu. Iphe, ọ tukuru dū bụ ukporo mkpukpu lẹ mkpukpu tete; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

³³ Ẹka a nūru ọkpa-ipfu Jiuda l'alị ọkpa ubvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba bụ Eshutolu; waa Zora; waa Ashuna; ³⁴ waa Zanowa; waa Enu-Ganimu; waa Tapuwa; waa Enamu; ³⁵ waa Jiarumutu; waa Adulamu; waa Soko; waa Azeka; ³⁶ waa Sharayimu; waa Aditemu; waa Gederu; wafua Gederotayimu. Iphe, ọ dū bụ mkpukpu iri l'eno; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

³⁷ Wafua Zenanu; waa Hadasha; waa Migudalu-Gadu; ³⁸ waa Dilanu; waa Mizupa; waa Jiokutelu; ³⁹ waa Lakishi; waa Bozukatu; waa Egulonu; ⁴⁰ waa Kabonu; waa Lahumamu; waa Kitulishi; ⁴¹ waa Gederotu; waa Betu-Dagonu; waa Nama; wafua Makeda. Iphe, ọ dū bụ mkpukpu iri l'ishii; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

⁴² Wafua Libuna; waa Eta; waa Ashanu; ⁴³ waa Ifuta; waa Ashuna; waa Nezibu; ⁴⁴ waa Keyila; waa Akuzibu; wafua Maresha. Iphe, ọ dū bụ mkpukpu tete; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

⁴⁵ Ọzo bụ mkpukpu Euronu; yee mkpukpu ozo, nōgbaa lẹ mgboru ẹka ono; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu. ⁴⁶ Ọzo bụ iphe, bụ mkpukpu, nọ lẹ mgboru Ashidodu; lẹ mgbaka ọzo ẹnyanwu-ariba mkpukpu Euronu; yee eze-enyimu. ⁴⁷ Ọzo bụ mkpukpu Ashidodu l'onwiya; waa mkpukpu Gaza; waa mkpukpu ozo, nōgbaa lẹ mgboru ẹka ono; waa nwa mkpukpu, nōgbaa iphe, bụ mkpukpu ono mgburugburu; gbiriri je akpaa lẹ nggele, bụ oke alị ndu Ijiputu; waa l'oke-enyimu.

⁴⁸ Ọwaa bụ mkpukpu, nọ l'alị ubvú ubvú, a nūru ọkpa-ipfu Jiuda baa: Shamiru; waa Jiatiru; waa Soko; ⁴⁹ waa Dana; waa Kiriyatu-Sana, bụ iya bụ Debi; ⁵⁰ waa Anabu; waa Eshutemowa; waa Animu; ⁵¹ waa Goshenu; waa Holonu; wafua Gilo. Iphe, ọ dū bụ mkpukpu iri lẹ nanu; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

⁵² Wafua Arabu; waa Duma; waa Eshanu; ⁵³ waa Jianimu waa Betu-Tapuwa; waa Afeka; ⁵⁴ waa Humuta; waa Kiriyatu-Araba, bụ iya bụ Hẹburonu; waa Ziyọ. Iphe, ọ dū bụ mkpukpu tete; yee unwu mkpukpu, nōgbaa phe mgburugburu.

⁵⁵ Wafya Mawonu; waa Kamelu; waa Zifu; waa Jiuta; ⁵⁶ waa Jiezerelu; waa Jiokudeyamu; waa Zanova; ⁵⁷ waa Kenu; waa Gibiya; wafya Timina. Iphe, o du bu mkpukpu iri; yee unwu mkpukpu, nogbaa phe mgburugburu.

⁵⁸ Wafya Haluhulu; yee Betu-Zuru; waa Gedo; ⁵⁹ waa Maratu; waa Betu-Anotu; wafya Elitekonu. Iphe, o du bu mkpukpu ishii; yee unwu mkpukpu, nogbaa phe mgburugburu.

⁶⁰ Wafya Kiriyatu-Belu, bu iya bu Kiriyatu-Jiarimu; waa Raba. Iphe, o du bu mkpukpu labo; yee nwa mkpukpu, nogbaa ya mgburugburu.

⁶¹ Qwaa bugbaa mkpukpu, no l'echiegu, a nuru okpa-ipfu Jiuda: Betu-Araba; waa Midinu; waa Sekaka; ⁶² waa Nibushanu; waa Unu; waa Enu-Gedi. Iphe, o du bu mkpukpu ishii; yee unwu mkpukpu, nogbaa phe mgburugburu.

⁶³ Ophu ndu Jiuda adudu ike chifu ndu Jiebusu, bu le Jierusalemu. Ndu Jiuda ephe le ndu Jiebusu ono bua eghirigha e -shi teke ono byasu ntanu-a.

Alị okpa-ipfu Ifuremu waa Manase

16 Oke alị ophu a turu ido gude hee oshilokpa Jiosesu; gbę l'uzo enyanwu-awawa obvu mini ke mkpukpu Jieriko, no le mgboru enyimu Jiodanu; ghata mkpukpu Jieriko; kwaseru echiegu lufu l'alị ubvu ubvu je akpaa le mkpukpu Betelu. ² O shi le mkpukpu Betelu kwaseru mkpukpu Luzu; bya eshi l'eka ono rwua mkpukpu Atarotu, no l'alị ndu Aku. ³ O gbę l'eka ono kwaseru uzo enyanwu-ariba lufu l'oke ephe le ndu Jiafuleti; no-duwaro egube ono kwaseru alị ndu Betu-Horonu; shiwaro l'eka ono no jasụ le mkpukpu Geza; o kwaseru je asube leze-enyimu. ⁴ Noo oke alị, okpa-ipfu Manase; yee ke Ifuremu, oshilokpa Jiosesu nataru go buru okiphe phe.

⁵ Waa goke alị oshilokpa Ifuremu l'ipfu l'ipfu jeru baa: O gbę le mkpukpu Atarotu-Ada, no l'uzo enyanwu-awawa kwaseru mkpukpu Betu-Horonu ophu no l'uzo eli iya; ⁶ shikwapho l'eka ono no jasụ leze-enyimu; l'uzo ndohali mkpukpu Mikumetatu. O gbę l'eka ono gbajia uzo enyanwu-awawa no jasụ le mkpukpu Tanatu-Shilo; bya agbe l'eka ono pfukwaseru uzo enyanwu-awawa no jasụ le mkpukpu Jianowa. ⁷ O gbęwaro l'eka ono gbazeta jasụ le mkpukpu Atarotu; waa mkpukpu Nara; bya ehuru ehu le mkpukpu Jieriko; gbę l'eka ono lufuta l'enyimu Jiodanu. ⁸ L'ibiya ophuu be oke alị ndu Ifuremu gbę le mkpukpu Tapuwa kwaseru lufu le nggele Kana; nowaro nno kpoda leze-enyimu. Ono bukota oke alị ndu Ifuremu l'ipfu l'ipfu; ⁹ yee mkpukpu olemole ozo, e bu-furu ndu Ifuremu l'alị ophu a nuru ndu Manase.

¹⁰ O le ephe ta achifuduru ndu Kenu, bu le mkpukpu Geza. Ephe le ndu Ifuremu buru eghirigha byasu ntanu-a; ephe nodu ekebutaje ndu Kenu ono g'ephe jeru phe ozi.

17 Qwaa bu oku alị ophu a turu ido gude keeru oshilokpa Manase; kele oo ya bu okpara Jiosesu. Okpara Manase, bu Makiya, bu nna Giladu be a nwaru alị Giladu; waa alị Beshanu, no l'uzo enyanwu-awawa enyimu Jiodanu. Noo kele o goshiru lo bu onye ike du l'ogu. ² A tukwapho ido gude mee alị nu okpa-ipfu Manase ophu ghuduru nu; ephe haa l'ipfu l'ipfu, bu iya bu unwu Abiyeza; waa unwu Heloku; waa unwu Asurelu; waa unwu Shekemu; waa unwu Hefa; waa unwu Shemida. G'ephe ha tukoru bukataru unwu Manase; Manase bukwanuru nwatibe Jiosesu. O buru g'ephe haru alị ono l'ipfu l'ipfu bu ono.

³ A bya le Zelofehadu; yebdua ta nwutaduru nwa nwoke. Oo unwu nwa nwanyi be o nwushiru. Zelofehadu ono bu nwa Hefa; Hefa buru nwa Giladu; Giladu buru nwa Makiya; Makiya bukwanuru nwa Manase. Epha unwanyi ono, Zelofehadu nwushiru ono bu Mahula; yee Nuwa; yee Hogula; yee Milika; yee Tiza. ⁴ Unwu iya unwanyi ono wuru bya ejepfu onye uke Chileke, bu Eleyaza; waa Jioshuwa nwa Nunu; yee ndu bu ndu-ishi je asu phe: "Chipfu tukwaru ekemu nu Mosisu su iya go hee anyi oke alị g'a heru unwunna anyi phe." Oo ya bu; Jioshuwa bya emeepho ge Chipfu pfuru; mee alị nu phe g'a nuru unwunna phe. ⁵ Okpa-ipfu Manase be a nuru uzo alị iri; a -gufukwa alị Giladu; waa alị Beshanu, bu ophu no l'uzo enyanwu-awawa enyimu Jiodanu azu iya ophuu; ⁶ kele unwuada Manase be a nuru alị g'a nuru unwu iya unwoke. Unwu Manase ndu ophuu buru alị Giladu bu oke alị phe.

⁷ Alì ndu Manásè shi l'oke ephe l'okpa-ipfu Asha nọ je akpaa lẹ mkpukpu Mikumetatu, bu ọzo ẹnyanwu-awawa mkpukpu Shẹkemu. Oke alì ono gbẹ l'ẹka ono kwasẹru ọzo ndọhali; kpabuta ndu bu lẹ Enu Tapuwa yekọbe iya. ⁸ Alì ndu Tapuwa l'ophu bukota kẹ ndu Manásè; obenu lẹ mkpukpu Tapuwa ọbu gẹdegede laaru ndu Ifuremu; kẹle ọ nọ lẹ mgbaka ndu Manásè ephe lẹ ndu Ifuremu. ⁹ Oke alì ono gbẹ l'ẹka ono kwasẹru ọzo ndọhali lufu lẹ nsuda nggele Kana. O nweru mkpukpu olemole, nọ l'uzo ndọhali nggele ono, bu kẹ ndu Ifuremu. Ọle alì ono bu ndu Manásè nwe iya. Oke alì ndu Manásè gbẹ l'ẹka ono laphu azu l'uzo ndegu nggele ono bya akwasẹru nno jasụ l'eze-enyimu. ¹⁰ Alì ono l'uzo ndọhali nggele ono bẹ bu kẹ ndu Ifuremu; ọzo isheli buru kẹ ndu Manásè. Nkepẹ nọru je akpaa l'eze-enyimu; ephe lẹ ndu Asha je amaa oke l'uzo isheli; ephe lẹ ndu Isaka je amaa oke l'uzo ẹnyanwu-awawa.

¹¹ L'ime alì ndu Isaka; waa kẹ ndu Asha bẹ o nweru mkpukpu olemole, bu kẹ ndu Manásè, bu iya bu Bẹtu-Shanu; waa Ibulamu; mękwapho mkpukpu kẹ ndu Dọru; waa Enu-Dọru; mę Tanaku; mękwapho Megido; tẹme wakwapho ndu bupheru iya mgburugburu. Mkpukpu ophu kwe k'eto lẹ mkpukpu ono, a gushiru ono bu Nafatu.

¹² Ọle oshilokpa Manásè ta adudu ike chifu ndu Kėnanu, bu lẹ mkpukpu ono; ndu Kėnanu buerupho l'alì ono g'ephe bu iya. ¹³ O be gẹ ndu Ízurelu nonyaru bya evuta kapyabẹ ndu Kėnanu; ephe kebuta ndu Kėnanu; ephe jeaaharu phẹ ozi; ophu ephe achifuduru phẹ achifu.

¹⁴ O -rwua ujiku lanu; oshilokpa Jiósẹfu jepfu Jioshuwa je asu iya: "Denu g'ọ nwuru ọ bu uzi alì lanu kpoloko bẹ a turu ido nu anyi su g'ọ buru oke alì anyi; l'anyibe ndu Chileke keberu l'oma mee; anyi buru ndu du igwerigwe egube-a?"

¹⁵ Jioshuwa su phẹ: "Ọ -buru l'unu ha l'igwe k'ophu bu l'alì úbvú úbvú ndu Ifuremu paru unu nwanshii; unu je asuta oswa l'alì ndu Pérezu; waa k'oshilokpa Rafa yebaa ya!"

¹⁶ Oshilokpa Jiósẹfu ono su iya: "Alì úbvú úbvú ono ta asukwa anyi; tẹme ndu Kėnanu, bu lẹ nsuda nsuda, nọ lẹ mgboru ẹka ono buru ndu nwechaaru ugbo-inya, e meru l'igwè; mbu ndu bu lẹ Bẹtu-Shanu; mę ndu bupheru iya mgburugburu; waa ndu bu lẹ nsuda Jiezerelu."

¹⁷ Jioshuwa su oshilokpa Jiósẹfu, bu iya bu ndu Ifuremu; waa ndu Manásè: "Unu du igwe shii; tẹme okpehu du unu; ọ to budu uzi alì lanu kpoloko bẹ ido iya a-dabarụ unu. ¹⁸ Alì úbvú úbvú l'ophu a-buru k'unu. Ọ bu eviya l'oswa du iya. Unu sụ ya; g'oke iya g'ọ hakota bukotarú k'unu. A makwaru-a lẹ ndu Kėnanu bẹ nweru ugbo-inya, e meru l'igwè; tẹme okpehu du phẹ; ọle unu a-du-a ike chishichaa phẹ l'ẹka ono!"

Eeme alì ophu ghuduru nu

18 Ndu Ízurelu g'ephe ha bya edzukọbe lẹ mkpukpu Shilo; woru ọlo-ekwa-ndzukọ kọbe. Ephe sepyabewaa alì ono; ọ nọdukota phẹ l'ẹka. ² Ọle okpa-ipfu Ízurelu ẹsaa teke anatadu oke alì nkepẹ.

³ Ọo ya bu; Jioshuwa su ndu Ízurelu: "Bukpoo teke ole bẹ unu a-nọ-beru; tẹme unu atugbua je anata alì ono, Chipfu, bu Chileke kẹ nna unu oche phẹ nuru unu ono? ⁴ Ngwa; g'okpa-ipfu nonu hota unwoke eto eto g'ephe bya gẹ mu zia phẹ g'ephe je agbaphe alì ono; bya edee ya l'ekwo kọo g'ee-gude kee ya. Ephe -meẹbe nno; ephe ewotarú mu iya. ⁵ Alì ono bẹ ephe e-ke uzi ẹsaa. Ndu Jiuda a-nọdu l'alì ophu a nuru phẹ l'uzo ndọhali; ndu Jiósẹfu anọdu l'ophu a nuru phẹ l'uzo isheli. ⁶ Unu pfua g'ee-me alì ono ọzo ẹsaa; dee ya l'ekwo; unu abya epfuaru mu g'unu meru iya; mu atua ido l'iphu Chipfu, bu Chileke anyi g'unu gude haa ya. ⁷ Unu te emekwa alì gbaa ndu Lívayi; kẹle okiphe nkepẹ bu abubu ono, ephe bu ndu-uke Chileke ono. Tẹme ophu ndu Gadu; waa ndu Rúbenu; waa ndu Manásè ẹka lanu ahatakwapho alì ono; kẹle ephebedua bẹ a nwaru oke alì nkepẹ l'uzo ẹnyanwu-awawa enyimu Jiódanu. Ọ buru onye-ozì Chipfu, bu Mósìsu bẹ nuru phẹ alì nkepẹ."

⁸ Tọbudu iya bu; unwoke ono wu-lihuepho g'ephe je emee alì ono dee ya l'ekwo; Jioshuwa nmaaru phẹ okwa su phẹ: "Unu tugbua je ejedzuru alì ono mgburugburu; unu edee g'ọ gbaru l'ekwo wotarú mu; gẹ mu nọdu l'ẹka-a tuta ido l'iphu Chipfu lẹ Shilo l'ẹka-a g'unu gude haa ya." ⁹ Ọo ya bu; unwoke ono tugbua je ejedzuru alì ono. Ephe bahu lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ọzo je emee alì ono ọzo ẹsaa; dekota g'alì ono gbaru l'ekwo; wolataru

Jioshuwa l'ẹka ndu Ízurelu kpọberu ọlo-ẹkwa phẹ lẹ Shilo. ¹⁰Jioshuwa bya atọaru phẹ ido l'ipfu Chipfu lẹ Shilo; shi nno doziaru ndu Ízurelu alì ono; ẹphe haa lẹ g'e keru iya.

Alì ndu Benjaminu

¹¹ Ido ono daaru ọkpa-ipfu Benjaminu l'ipfu l'ipfu. Alì ọphu a nuru phẹ nọdu lẹ mgbaka alì ndu Jiuda yee ke ndu Jiósẹfu.

¹² L'uzo isheli bẹ oke alì phẹ gbẹ l'enyimu Jiódanu nọo jasụ l'uzo ibiya k'isheli mkpukpu Jieriko; bya adasweru alì úbvú úbvú l'uzo ẹnyanwu-arịba; gbẹ l'ẹka ono lufuta l'echiegu, nọ lẹ mkpukpu Bẹtu-Avenu. ¹³ Oke alì phẹ ono gbẹ l'ẹka ono dasweru ọzo mkpukpu Luzu; mbụ l'o jeerupho je adakoru Luzu, bụ iya bụ Bẹtelu; l'uzo ndọhali; bya agbẹ l'ẹka ono gbazeta lẹ mkpukpu Atarotu-Ada l'eli úbvú, nọ l'uzo ndọhali mkpukpu Bẹtu-Horonu.

¹⁴ Oke alì ndu Benjaminu gbẹ l'úbvú, gharu iphu lẹ mkpukpu Bẹtu-Horonu l'uzo ndọhali; gbajia ọzo ndọhali; kwaseru ọzo ẹnyanwu-arịba úbvú ono; bya alufuta lẹ Kiriyatu-Belu, bụ iya bụ Kiriyatu-Jiarimu, bụ mkpukpu, nọ l'alì ndu Jiuda. Noo oke alì ndu Benjaminu k'uzo ẹnyanwu-arịba bụ ono.

¹⁵ L'uzo ndọhali bẹ ọ gbẹ l'oke Kiriyatu-Jiarimu; pfukwaseru lufu lẹ mgboru ẹnya-mini Nefutowa. ¹⁶ Oke alì ono bya agbẹ l'ẹka ono dasweru ọkpa úbvú, nọ gha iphu lẹ nsuda Hịnomu; mbụ l'uzo isheli nsuda Refayimu. Ọ gbẹ l'ẹka ono gbazeta lẹ nsuda Hịnomu, nọ l'uzo ndọhali mkpukpu Jiebusu; jee jasụ ọ lufu lẹ Enu-Rogelu. ¹⁷ Ọ gbẹ l'ẹka ono gbajia ọzo isheli lufu l'uzo mkpukpu Enu-Shemeshi; nọwaro jasụ lẹ mkpukpu Gelilotu, nọ gha iphu l'úbvú Adumimu; gbẹ l'ẹka ono gbafu lẹ Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bụ nwa Rúbenu. ¹⁸ Ọ gbẹkwapho l'ẹka ono nọo jasụ l'uzo isheli mkpukpu Bẹtu-Araba; gbẹ l'ẹka ono lufu lẹ nsuda Araba. ¹⁹ Ọ kwaseru ọzo isheli mkpukpu Bẹtu-Hogula; bya ebufuta l'uzo isheli Eze-ẹnyimu Únú l'ẹka ẹnyimu Jiódanu asọba l'eze-ẹnyimu ono l'uzo ndọhali. Noo oke alì ndu Benjaminu k'uzo ndọhali bụ ono.

²⁰ L'uzo ẹnyanwu-awawa bẹ oke iya bụ l'enyimu Jiódanu. Ono bụ oke alì ndu Benjaminu. Ọ bụ alì nkepẹ bụ ono gbaa mgburugburu; ọ buru g'ẹphe haru alì phẹ bụ ono l'ipfu l'ipfu.

²¹ Waa mkpukpu, bụ k'ọkpa-ipfu Benjaminu l'ipfu l'ipfu baa: Jieriko; waa Bẹtu-Hogula; waa Emeku-Kezizu; ²² waa Bẹtu-Araba; waa Zemarayimu; waa Bẹtelu; ²³ waa Ava; waa Para; waa Ọfura; ²⁴ waa Kefa-Amoni; waa Ofuni; wafua Geba. Iphe, ọ dọ bụ mkpukpu iri l'ẹbo; yee unwu mkpukpu, nọgbaa phẹ mgburugburu.

²⁵ Mkpukpu ọzo bụ ke ndu Benjaminu bụ Gibiyonu; waa Rama; waa Berotu; ²⁶ waa Mizupa; waa Kefira; waa Moza; ²⁷ waa Rẹkemu; waa Ipelu; waa Tarala; ²⁸ waa Zela; waa Helefu; waa mkpukpu ndu Jiebusu, bụ iya bụ Jierúsalemu; waa Gibiya; waa Kiriyatu-Jiarimu. Iphe, ọ dọ bụ mkpukpu iri l'ẹno; yee unwu mkpukpu, nọgbaa phẹ mgburugburu.

Ono bụ g'ọ hakọta; mbụ okiphe unwu Benjaminu; g'e keru iya l'ipfu l'ipfu.

Alì ndu Simiyonu

19 A bya atọa ido k'ẹbo; ọ daaru ọkpa-ipfu Simiyonu l'ipfu l'ipfu. Oke alì, a nuru phẹ nọ l'ime alì ndu Jiuda.

² Mkpukpu, yi l'ọphu a nuru phẹ bụ: Biye-Sheba, bụ iya bụ Sheba; waa Molada; ³ waa Haza-Shuwalu; waa Bala; waa Ezemu; ⁴ waa Ẹlutoladu; waa Betulu; waa Homa; ⁵ waa Zikulagu; waa Bẹtu-Makabotu; waa Haza-Susa; ⁶ waa Bẹtu-Lebawotu; wafukwaapho Sharuhenu. Iphe, ọ dọ bụ mkpukpu iri l'ẹto; yee unwu mkpukpu, nọgbaa phẹ mgburugburu.

⁷ Mkpukpu ọzo, yikwapho l'alì ndu Simiyonu bụ Ayinu; waa Rimonu; waa Eta; wafua Ashanu. Iphe, ọ dọ bụ mkpukpu ẹno; yee unwu mkpukpu, nọgbaa phẹ mgburugburu; ⁸ męwaro iphe, bụ unwu mkpukpu ọzo, nọphegbaaru mkpukpu ono, a gushiru ono mgburugburu; je akpaa lẹ Balatu-Biye, bụ iya bụ Rama, dọ l'echiegu ndọhali.

Noo oke alì, a nuru ọkpa-ipfu Simiyonu l'ipfu l'ipfu bụ ono. ⁹ Alì ke ndu Simiyonu bụ alì, a wataru l'alì ọphu a nuru ndu Jiuda; noo kele ọphu a nuru oshilokpa Jiuda paru ẹka k'ọphu bụ l'ẹphe ta adudu ike buchia ya. Noo iphe, meru g'o gude a wata alì ndu Jiuda nọ phẹ.

Alì ndu Zebulun

¹⁰ A bya atụa ido k'èto; ọ daaru Zebulun l'ipfu l'ipfu. Oke alì nkepẹ kparụ lẹ Saridi. ¹¹ Ọ gbẹ l'ẹka ono kwasẹru ụzo ẹnyanwu-arịba mkpụkpu Marala; bya eshita mkpụkpu Dabeshetu; bya anọdu nno gbiriri jasụ lẹ nggele, nọ gha iphu lẹ mkpụkpu Jiokuneyamu. ¹² L'ibiya kẹ mkpụkpu Saridi bẹ ọ kwasẹru ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'oke alì ndu mkpụkpu Kisulotu-Tabọ; shiwarọ l'ẹka ono nọo jasụ lẹ mkpụkpu Daberatu; bya ejerwucha mkpụkpu Jiifiya. ¹³ Ọo ya bụ; ọ kwasekpoeurpho ụzo ẹnyanwu-awawa lufu lẹ mkpụkpu Gatu-Hefa; waa mkpụkpu Ẹtu-Kazinu; o bufuta lẹ mkpụkpu Rimonu; bya ekwojia okotazụ Mkpụkpu Neya. ¹⁴ O -rwua ẹka ono; ọ kwasẹru ụzo ndegu lufu lẹ mkpụkpu Hanatonu; je akpaa lẹ nsụda Ifutahelu. ¹⁵ Mkpụkpu, nọ l'oke ibe iya ono bụ Katatu; waa Nahalolu; waa Shimuronu; waa Idala; wafua Bětulehemu. Iphe, ọ tukuru dụ bụ mkpụkpu iri l'ẹbo; yee ụnwu mkpụkpu, nọgbaa phẹ mgburugburu.

¹⁶ Mkpụkpu ono; yee ụnwu mkpụkpu ono, nọ-pheru phẹ mgburugburu ono tukuru bụru okiphe ndu Zebulun l'ipfu l'ipfu.

Alì ndu Isaka

¹⁷ O -rwua l'ido k'eno; ọ daaru ndu Isaka l'ipfu l'ipfu. ¹⁸ Mkpụkpu, nọ l'alì ọphu a nuru phẹ bụ: Jiezerelu; waa Kesulotu; waa Shunemu; ¹⁹ waa Hafarayimu; waa Shiyonu; waa Anaharatu; ²⁰ waa Rabiti; waa Kishonu; waa Ẹbezu; ²¹ waa Rẹmetu; waa Enu-Ganimu; waa Enu-Hadahu; wafua Bētu-Pazezu. ²² Oke alì phẹ rwuchaaru úbvú Tabọ; waa Shahazuma; waa Bētu-Shemeshi; shi l'ẹka ono lufu l'enyimu Jiódanu. Iphe, ọ tukuru dụ bụ mkpụkpu iri l'ishii; yele ụnwu mkpụkpu, nọgbaa phẹ mgburugburu.

²³ Mkpụkpu ono; yee ụnwu mkpụkpu ono, nọgbaa ya mgburugburu ono g'ọ ha tukuru bụru k'ọkpa-ipfu Isaka. Ẹphe kee ya l'anya-unuphu l'anya-unuphu mẹ lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu waa l'ọnu-egu l'ọnu-egu.

Alì ndu Asha

²⁴ A bya atụa ido k'ise; ọ daaru ọkpa-ipfu Asha l'ipfu l'ipfu. ²⁵ Mkpụkpu, nọ l'alì ọphu a nuru phẹ bụ: Helukatu; waa Hali; waa Betenu; waa Akushafu; ²⁶ waa Alameleku; waa Amadu; wafua Mishalu. Ẹka a kparụ oke alì ọbu l'uzo ẹnyanwu-arịba bụ úbvú Kamelu; waa mkpụkpu Shihọ-Libinatu. ²⁷ Ọ bya agbajia ụzo ẹnyanwu-awawa shita Bētu-Dagonu; bya erwua alì ndu Zebulun; waa nsụda Ifutahelu; bya agbẹ l'ẹka ono kwasẹru ụzo ndegu jasụ lẹ mkpụkpu Bētu-Emeku; waa mkpụkpu Niyelu; bya aghabua mkpụkpu Kabulu l'uzo ẹkicha. ²⁸ Ọ kwasẹru egube ono shita mkpụkpu Ẹburonu; waa Rehobu; waa Hamonu; wafua Kana; jasụ o rwua eze mkpụkpu ono, bụ Sayidonu. ²⁹ Oke alì ono bya agbẹ l'ẹka ono laphu azụ kwasẹru ụzo mkpụkpu Rama; bya erwua mkpụkpu Taya, bụ mkpụkpu, a kpụ-pheru igbulọ mgburugburu. Ọ bya agbẹ l'ẹka ono gbajia uswe lufu lẹ mkpụkpu Hosa; bya ebufuta l'eze-enyimu. Mkpụkpu, nọgbaa l'ime alì ono bụ Mahalabu; waa Akuzibu; ³⁰ waa Uma; waa Afeku; wafua Rehobu. Iphe, ọ tukuru dụ bụ ụkporo mkpụkpu lẹ mkpụkpu labọ; yee ụnwu mkpụkpu, nọgbaa ya mgburugburu.

³¹ Mkpụkpu lẹ mkpụkpu ono; yele ụnwu mkpụkpu, nọ-pheru iya mgburugburu ono g'ọ ha tukuru bụru okiphe ọkpa-ipfu Asha. Ẹphe haa ya l'anya-unuphu l'anya-unuphu; mẹ l'ọnu-egu l'ọnu-egu.

Alì ndu Nafutali

³² A byakwa atụa ido k'ishii; ọ daaru Nafutali. Ẹphe haa ya l'anya-unuphu l'anya-unuphu.

³³ Oke alì ono gbẹ lẹ mkpụkpu Hẹlefu; waa lẹ mgboru eze oshi Zanimu; ghata mkpụkpu Adaminekebu; waa mkpụkpu Jiabunelu; gbẹ l'ẹka ono lufu lẹ mkpụkpu Lakumu; kwasẹru nno jasụ l'enyimu Jiódanu. ³⁴ Oke alì ono bya agbajia ụzo ẹnyanwu-arịba ghabua mkpụkpu Azunotu-Tabọ; bya eshia futa lẹ mkpụkpu Hukoku. Ọ bya erwua alì ndu Zebulun l'uzo ndohali; waa kẹ ndu Asha l'uzo ẹnyanwu-arịba; waa kẹ ndu Jiuda l'uzo ẹnyanwu-awawa lẹ mgboru enyimu Jiódanu. ³⁵ Mkpụkpu, nọ l'alì ẹka ono, a kpụ-pheru igbulọ mgburugburu bụ Zidimu; waa Zeru; waa Hamatu; waa Rakatu; waa Kineretu; ³⁶ waa Adama; waa Rama; waa Hazo; ³⁷ waa Kadeshi; waa

Edereyi; waa Enu-Hazo; ³⁸ waa Yirõnu; waa Migudalu-Ëlu; waa Horëmu; waa Bëtu-Anatu; waa Bëtu-Shëmeshi. Iphe, o kpakotaru du bu mkpukpu iri le tete; yee unwu mkpukpu, nogbaa phe mgburugburu.

³⁹ Mkpukpu ono; yee unwu mkpukpu ono, no-pheru iya mgburugburu ono g'o ha tukoru bukotaru okiphe okpa-ipfu Nafutali l'enya-unuphu l'enya-unuphu; le mkpukpu le mkpukpu me l'onu-egu l'onu-egu.

Ali ndu Danu

⁴⁰ Tobudu iya bu; a bya atua ido k'esaa; o daaru okpa-ipfu Danu. ⁴¹ Mkpukpu, no l'ali ophu a nuru phe bu: Zora; waa Eshutolu; waa Iru-Shëmeshi; ⁴² waa Shalubimu; waa Ajialonu; waa Itula; ⁴³ waa Elõnu; waa Timuna; waa Ekuronu; ⁴⁴ waa Eluteke; waa Gibetõnu; waa Balatu; ⁴⁵ waa Jiehudu; waa Bene-Baraku; waa Gatu-Rimonu; ⁴⁶ waa Mejakõnu; wafua Rakõnu; wakwapho ali ophu no gha iphu le Jiõpa.

⁴⁷ Obenu le ndu Danu be alwuta ali nkephe tsuru l'ehu. Oo ya bu; ephe gbeshi je adatso ndu mkpukpu Leshemu ogo; lwu-kpee phe bya atuko phe gbushia; nata ali phe buru. Ephe je eburu le mkpukpu Leshemu; bya eworu mkpukpu ono gua epha nna phe oche, bu Danu.

⁴⁸ Mkpukpu ono; yee unwu mkpukpu, no-pheru phe mgburugburu tukoru bukotaru okiphe okpa-ipfu Danu l'ipfu l'ipfu.

Ali Jioshuwa

⁴⁹⁻⁵⁰ A tyebe ido gude washjaru ndu Izurelu ali ono g'ephe nworu ndu Izurelu bya eworu ali nu Jioshuwa nwa Nunu no l'echilabo phe. O buerupho iphe, Chipfu suru g'ephe mee be ephe meru; mbu l'ephe neru iya pho eka o turu eka su g'a nu iya. Ali, ephe nuru iya bu Timunatu-Sera, bu mkpukpu, no l'ali ubvu ubvu Ifuremu. O kpukwaa mkpukpu ono buru.

⁵¹ Ali ono g'o ha be Eleyaza, onye uke Chileke; waa Jioshuwa nwa Nunu; waa ndu-ishi ndu Izurelu l'okpa-ipfu l'okpa-ipfu no l'atatiphu Chileke le mkpukpu Shilo; l'onu-abata ulo-ekwa-ndzuko tua ido gude washjaru iya ndu Izurelu. O buru egube ono bu g'ephe gude kee ali ono g'o ha keghee.

Mkpukpu, onye gburu nemadzụ

a-nõduje ezeru ndzụ

(Ogú 35:9-34; Dit 4:41-43; 19:1-13)

20 Tobudu iya bu; Chipfu su Jioshuwa: ² "Pfuaru ndu Izurelu g'ephe hota mkpukpu ono, aa-nõduje ezeru ndzụ ono, mu shi l'onu Mõsisu pfuaru unu ono; ³ k'õphu bu: o -duru onye gburu nemadzụ; ebe o lekebeduru enya; l'o gbaru laa eka ono je ezeeru ndzụ; ge ndu nwe onye ono, e gburu ono te egude enya-mee gbua ya gwata ugwo ochi onye k'ono, e gburu ono.

⁴ "Onye ono -nõdu agba ala le mkpukpu lanu le mkpukpu ono bu a -gbabe aadzuru ono; teke onye ono gbarwuerupho l'onu-abata mkpukpu ono; g'onye ono pfukwaru l'eka ono dooru ndu bu ogerenya mkpukpu ono iphe, daru nu. E -mecha; ephe edubata onye obu le mkpukpu ono, nu iya ali; eka oo-buru. ⁵ O -buru l'o nweru onye achì onye obu g'o melata iya; ge ndu bu ogerenya mkpukpu ono ta ahakwa iya g'onye abya emelata obu melata iya; noo kele o to lekebeduru enya gbua onye obu; teme ophu o budu l'opfu, shiwaa duru ephe l'onye obu. ⁶ Onye ono ebua l'eka ono, o gbaru laa ono gbiriri jasụ teke oo-bya apfuru l'iphu ndiphe; ephe ekpee ya ikpe. E -kpechaa ya ikpe; l'o bukwarupho l'eka ono; jasụ onye-ishi-uke Chileke, ejeru Chileke ozi teke ono anwuhu. Ono -mechaepho; onye ono alashiwaro l'eka o shi buru le mkpukpu ono, o gbẹ gbala gbaru lasha mkpukpu a -gbabe aadzuru ono."

⁷ Oo ya bu; ephe hota mkpukpu Kadeshi, no l'ali ubvu ubvu ke ndu Nafutali l'ali Galili; waa mkpukpu Shekemu, no l'ali ubvu ubvu ke ndu Ifuremu; waa mkpukpu Kiriyaatu-Araba, bu iya bu Hëburonu, no l'ali ubvu ubvu ke ndu Jiuda. ⁸ O -rwua l'uzo enyanwu-awawa enyimu Jiõdanu; mbu baswaa ali, tu-koru l'eli ubvu, no l'echiegu l'uzo enyanwu-awawa mkpukpu Jieriko; ephe hota mkpukpu Beza, no l'ali okpa-ipfu Rubeu; waa mkpukpu Ramatu, no l'ali Giladu l'ali k'okpa-ipfu Gadu; waa mkpukpu Golanu, no l'ali Beshanu l'ali okpa-ipfu ke Manase.

⁹ Mkpukpu ono g'ò hakòta bẹ a hòtaru doberu ndu Ízurelu; waa ndu bụ nlwamụlwa; g'onnye gburu nemadụ; òphu o lekebeduru ẹnya gbajeru laa; g'ò tọ dụ iphe, onye eme g'ò gwata ugwo òchi onye ọzo e-me iya; gbiriri jasụ teke onye ono a-pfuru l'iphu ndiphe g'e kpee ya ikpe.

Mkpukpu òphu a nuru ndu Lívayi

21 Noo ya; ndu-ishi ndu unuphu ndu Lívayi bya edzukòbe; wuru jepfu Eleyaza onye uke Chileke; waa Jioshuwa nwa Nunu; waa ndu-ishi ndu unuphu ndu Ízurelu òphuu ² lẹ mkpukpu Shilo l'alì Kénanu bya asụ phẹ: "Chipfu shikwa l'ònu Mòsisu tya ekemu sụ g'a nụ anyi mkpukpu olemole g'anyi buru; wafu a lị, iphe-edobe anyi a-nòduje ata nri." ³ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu bya emee gẹ Chileke turu ekemu sụ g'èphe mee; bya eshi l'oke iya nkephẹ buta mkpukpu; waa ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri woru nụ oshilòkpa Lívayi.

⁴ Ido kẹ mbụ, e vuru ụzo tya daaru oshilòkpa Kohatu l'ipfu l'ipfu. A nụ ndu Lívayi ndu òphu bụ oshilòkpa Erònu, bụ onye uke Chileke mkpukpu iri l'èto, shi l'alì òkpa-ipfu Jiuda; waa kẹ Simiyonu; waa kẹ Benjiaminu.

⁵ Oshilòkpa Kohatu ndu òphu ghuduru nụ bẹ a nuru mkpukpu iri, shi l'alì òkpa-ipfu Ifuremu; waa kẹ Danu; wafu kẹ nkeru-ẹbo òkpa-ipfu Manáse.

⁶ Oshilòkpa Geshonu bẹ a nuru mkpukpu iri l'èto, shi l'alì òkpa-ipfu Isaka; waa kẹ Asha; waa kẹ Nafutali; waa nkeru-ẹbo òkpa-ipfu Manáse, bu l'alì Beshanu.

⁷ Oshilòkpa Merari l'ipfu l'ipfu bẹ a nuru mkpukpu iri l'èbo, shi l'alì òkpa-ipfu Rúbenu; waa kẹ Gadu; wafu kẹ Zebulun.

⁸ Tòbudu iya bụ; ndu Ízurelu bya atya ido gude nụ ndu Lívayi mkpukpu lẹ mkpukpu nkephẹ; waa ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, bụ iya bụ gẹ Chipfu turu Mòsisu ekemu sụ g'e mee ya.

⁹⁻¹⁰ A -gbẹ l'alì k'òkpa-ipfu Jiuda; waa kẹ Simiyonu woru mkpukpu-a, aabya agushia nụ g'ò bụru alì nkephẹ. Ndu a nuru iya bụ oshilòkpa Erònu, shi l'ipfu unwu Kohatu bụ òkpa-ipfu Lívayi; kele òophe bẹ ido mbụ vuru ụzo daaru.

¹¹ Èphe nuru phẹ alì kẹ mkpukpu Kiriyatu-Araba, bụ iya bụ Hẹburonu; yele ẹka iphe-edobe a-tajẹ nri, nọ mkpukpu ono mgburugburu. Hẹburonu ono nọ l'alì úbvú úbvú ndu Jiuda. Aba bụ nna oche Anaku. ¹² O be l'alì ẹgu; waa nwa mkpukpu, nọ-pheru mkpukpu ono mgburugburu; ẹphe woru iya nụ Kalẹbu nwa Jiefune g'ò bụru okiphe iya.

¹³ Oshilòkpa Erònu, bụ onye uke Chileke bẹ a nuru mkpukpu Hẹburonu g'ò bụru mkpukpu ẹka onye gburu òchi a-gbajeru laa je anòdu; bya anụ iya mkpukpu Libuna; ¹⁴ waa Jiatiru; waa Eshutemowa; ¹⁵ waa Holonu; waa Debi; ¹⁶ waa Ayinu; waa Jiuta; wafu Bẹtu-Shemeshi; yele ẹka iphe-edobe atajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Mkpukpu tete bẹ a wataru l'alì k'òkpa-ipfu labọ k'ono.

¹⁷ A bya l'alì k'òkpa-ipfu Benjiaminu; a wẹe phẹ mkpukpu Gibiyonu; waa Geba; ¹⁸ waa Anatotu; waa Alumonu; tẹme wakwaphọ ẹka iphe-edobe atajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpukpu ẹno.

¹⁹ Mkpukpu, a nuru ndu-uke, bụ oshilòkpa Erònu dụ iri l'èto; yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri.

²⁰ Oshilòkpa Kohatu, bụ òkpa-ipfu Lívayi ndu òphu ghuduru nụ bẹ e butaru mkpukpu olemole l'alì kẹ Ifuremu nụ.

²¹ Alì úbvú úbvú Ifuremu bẹ e butaru mkpukpu Shẹkemu; nụ phẹ g'ò bụru ẹka onye gburu òchi a-gbajeru laa je anòdu; waa Geza; ²² waa Kibuzayimu; waa Bẹtu-Horonu; tẹme yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpukpu ẹno.

²³ Òkpa-ipfu Danu nụ phẹ Eluteke; waa Gibetonu; ²⁴ waa Ajjalonu; wafu Gatu-Rimonu; yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dukwapho bụ mkpukpu ẹno.

²⁵ E shi lẹ nkeru-ẹbo òkpa-ipfu Manáse, woru Tanaku nụ phẹ; bya anụ phẹ Gatu-Rimonu; yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dụ bụ mkpukpu labọ.

²⁶ Mkpukpu iri ono; yele ẹka iphe-edobe atajẹ nri ono bẹ a nukotaru oshilòkpa Kohatu ndu òphu ghuduru nụ.

²⁷ Waa mkpukpu, a nuru oshilòkpa Lívayi, bụ ipfu unwu Geshonu baa:

Ọkpa-ipfu Manáse, be e keru ẹbo nù phẹ Golanu, nọ l'alì Beshanu g'ọ bọru ẹka onye gburu ọchi a-gbajẹru laa je anọdu; waa Beshitera; yee ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu labọ.

²⁸ Ọkpa-ipfu Isaka nù phẹ Kishonu; waa Daberatu; ²⁹ waa Jiarumutu; wafu Enu-Ganimu; yee ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu ẹno.

³⁰ Ọkpa-ipfu Asha nù phẹ Mishalu; waa Abudonu; ³¹ waa Helukatu; waa Rehobu; teme wakwaphọ ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu ẹno.

³² Ọkpa-ipfu Nafutali nù phẹ Kadeshi, nọ l'alì Gálili g'ọ bọru ẹka onye gburu ọchi a-gbajẹru laa je anọdu; waa Hamotu-Doru; wafu Katanu; yee ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu ẹto.

³³ Mkpụkpu ọphu a nuru ipfu unwu Geshonu ẹphe kee l'anya-unuphu l'anya-unuphu dọ iri l'eto; yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu.

³⁴ Waa mkpụkpu, a nuru oshilokpa Lívayi ndu ọphu ghuduru nù, bọ ipfu unwu Merari baa.

Ọkpa-ipfu Zebulun nuru phẹ Jiokuneyamu; waa Kata; ³⁵ waa Dimuna; wafu Nahalolu; yee ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu ẹno.

³⁶ Ọkpa-ipfu Rúbenu nù phẹ Beza; waa Jiahazu; ³⁷ waa Kedemotu; wafu Mefahatu; yee ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ dọ bọ mkpụkpu ẹno.

³⁸ Ọkpa-ipfu Gadu nù phẹ Ramatu, nọ l'alì Giladu g'ọ bọru ẹka onye gburu ọchi a-gbajẹru laa je anọdu; bya anukwa phẹ phọ Mahanayimu; ³⁹ waa Heshibonu; teme waa Jiaza; yele ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri, nọ-pheru iya mgburugburu. Iphe, ọ tukuru dọ bọ mkpụkpu ẹno.

⁴⁰ Mkpụkpu ọphu a nuru ipfu unwu Merari, bọ phẹ bọ oshilokpa Lívayi ndu ọphu phoduru nù; dọ iri l'ẹbo.

⁴¹ Mkpakota mkpụkpu, a nuru oshilokpa Lívayi l'ime alì ndu Ízurelu dọ ukporo mkpụkpu labọ lẹ mkpụkpu ẹsato; yele alì ẹka iphe-edobe phẹ a-tajẹ nri. ⁴² Mkpụkpu ono g'ọ hakota iche iche bẹ nwekotachaa ẹka iphe-edobe a-tajẹ nri nọ-phechaaru iya mgburugburu.

⁴³ Ọo ya bọ; Chipfu nukota ndu Ízurelu alì ono, o riburu ndiche phẹ angu l'oo-nù phẹ ono; ẹphe je alwuta alì ono buru. ⁴⁴ Chipfu mee; ọphu ọ dọdu ndu emekpakwadu phẹ ẹhu, bọ iphe, o kweru ndiche phẹ ukwe sọ lẹ ya e-meru phẹ. Ọphu ọ dọdu ndu ohogu phẹ, dọru ndu ọphu adujekwadu ike gbelia ishi l'ẹka ẹphe nọ. Chipfu wokotaru ndu ohogu phẹ ono g'ẹphe ha yekota phẹ l'ẹka. ⁴⁵ Ọphu ọ dọdu iphemiphe, dọ ree ono, Chipfu kweru ndu Ízurelu ukwe iya ono, dọru ọphu o meduru phẹ. Ọ tukuru iya g'ọ ha mekotaru phẹ.

22 Noo ya; Jioshuwa bya ekukobe ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu; ² bya asu phẹ:

"Nta bẹ unu mekotawaru iphe, Mosisu, bọ onye-ozì Chipfu tọru unu ekemu sọ g'unu mee; teme unu ngabekotaru yẹbe Jioshuwa nchì mekota iphe, ya ziru unu g'ọ ha. ³ E -shi teke ama byasu ntanu-a bẹ unu ta ahaduru unwunna unu; unu letakpọephe ẹnya je ozì, Chipfu yeru unu l'ẹka. ⁴ Nta-a, Chipfu mewaru iphe, o kweru ukwe iya-a; bya emee; ọphu ọ dọdu ndu akpakwadu unwunna unu ẹhu-a; bukwa g'unu lashwaro ibe unu l'alì ono, Mosisu onye-ozì Chipfu nuru unu l'azu ẹnyimu Jìdanu azu iya ọphuu. ⁵ Ọle g'unu letakwa ẹnya meje iphemiphe ono, Chipfu sọru g'emeje; yele ekemu iya ono, Mosisu tọru nù unu ono, bọ iya bọ g'unu yee Chipfu, bọ Chileke unu obu; shije iphe, bukpo ọzo, ọ sọru g'unu shije; tukota ekemu iya g'ọ ha mekota. Teme unu achiru upfu kwẹ l'ẹka ọ nọ gude obu unu g'ọ ha ejeru iya ozì."

⁶ Jioshuwa bya agochaaru onu-oma nù phẹ; bya edufu phẹ; ẹphe wufu; ọ bọru phẹ ala ibe phẹ. ⁷ Ọkpa-ipfu Manáse ibe lanu bẹ Mosisu nuru alì lẹ Beshanu; Jioshuwa bya anu ibe lanu k'ophuu alì l'ẹka ọ nuru unwunna phẹ alì l'azu ẹnyimu Jìdanu azu iya ọphuu l'uzo ẹnyanwu-ariba. Jioshuwa bya akarụ phẹ g'ẹphe lashia bya agoru onu-oma nù phẹ ⁸ sọ: "Unu tukochaa gude ẹku unu, parụ ẹka lashichaa ibe unu; mbu mẹ igwe iphe-edobe unu; mẹ mkpọla-ochaa unu; mẹ mkpọla-ododo unu; mẹ onyirubvu unu; mẹ igwè unu; mekpoo ẹkwa unu, parụ ẹka. G'unu l'unwunna unu kekwa iphe ono, unu kwataru l'okwata l'alì ndu ohogu unu ono."

⁹ Ọo ya bọ; ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu haa ndu Ízurelu lẹ Shilo, nọ l'alì Kėnanu lashia alì Giladu, bọ alì nkephẹ, bọ iya bọ alì ono, Chipfu tọru ekemu sọ gẹ Mosisu nù phẹ ono.

¹⁰ Noo ya; ẹphe jerwuẹpho mkpukpu Gelilotu ẹ mgboru ẹnyimu Jiódanu l'alí Kénanu; ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu bya eworu ọru-ngweja, ha shii kpua ẹ mgboru ẹnyimu Jiódanu l'ẹka ono.

¹¹ Tọbodu iya bu; ndu Ízurelu numaepho l'ẹphe kpuru ọru-ngweja ẹ mkpukpu Gelilotu, bu oke alí Kénanu ẹ mgboru ẹnyimu Jiódanu l'azu iya ke ndu Ízurelu azu iya-a; ¹² ndu Ízurelu l'ophu bya edzukọbe ẹ mkpukpu Shilo g'ẹphe je etso phe ọgu.

¹³ Ọo ya bu; ndu Ízurelu bya ezia Finehasu, bu nwa Eleyaza, bu onye uke g'o je l'alí Giladu; jepfu ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu. ¹⁴ Ẹphe bya eyeru iya ndu-ishi ọmadzu iri; ọmadzu iri ono shicha l'ọkpa-ipfu ndu Ízurelu nanunanu. G'ẹphe ha buchaaru ishi l'ẹnya-unuphu, ndu Ízurelu l'ẹhu l'ẹhu.

¹⁵ Ẹphe jerwuẹpho Giladu jepfu ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu bya asu phe: ¹⁶ "Ndibe Chipfu l'ophu sukwaru: 'Denu g'o nwuru unu mebyiru ekemu, Chileke turu? Mbú; ?denu g'o nwuru unu gbakutaru Chipfu azu je akpuru onwunu ọru-ngweja; shi nno kwefuru iya ike? ¹⁷ ?Iphe-ẹji, anyibe ndu Ízurelu meru ẹ mkpukpu Peyo teke ahudu anyi ahuhu? O kwa l'unu maru l'eshi teke ono byasu nta-a be anyi teke aduebedu ree ẹ k'iphe-ẹji ono; mbukponu je akpa ẹ g'ejo ahuma-a dapfutachakporu anyi ono. ¹⁸ ?Unu towa nwehu akpo gegeegee akpo l'ẹka Chipfu to?"

"Unu makwaru l'ọ -buru l'unu kwefuru Chipfu ike ntanu-a be o -rwutashia echele be Chipfu tukoshiakwaru anyibe ndu Ízurelu l'ophu oke ẹhu-ẹghu iya. ¹⁹ O -buru l'ọ du unu g'alí nkunu be e merwushiwaru; unu lwakwa l'alí ke Chipfu l'azu iya-a; l'ẹka ọlo-ẹkwa ke Chipfu no g'anyi l'unu tuko buru. Unu ta akpushiru onwunu ọru-ngweja, abudu ọru-ngweja Chipfu, bu Chileke anyi; shi nno kwefuru Chipfu; waa anyibedua ike. ²⁰ Teke ono, Ekanu nwa Zera mebyiru ekemu, Chipfu turu ẹ k'iphe, duru iya nsọ ono; ?Chipfu ta atọ-koshiduru ndu Ízurelu l'ophu oke ẹhu-ẹghu iya to? O to bukwapo yebedua nwekinyi iya be nwuhuru nu."

²¹ Noo ya; ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse ibe lanu su ndu-ishi ndu Ízurelu: ²² "Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike makwaru! Mbú ẹ Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike tukokwaru iphemiphe maeberu. G'unube ndu Ízurelu makwaru iya pho! L'ọ to budo iphe, anyi gude kpua ya bu l'anyi eme g'anyi kwefuru iya ike. Ọo ya bu ẹ teke unube ndu Ízurelu mecharu bya amaru l'iphe, anyi gude kpua ya bu g'anyi kwefuru Chileke ike; unu tukoeppo anyi gbushigbua ntanu-a. ²³ Ozoo; o -buru l'iphe, anyi gude kpua ọru-ngweja k'ẹka anyi; bu g'anyi gwaje iya agwagwa; g'anyi shi nno gbakutaru Chipfu azu; wata iya anu ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja-nri; ozoo ngweja-ẹhu-guu; ge Chipfu gwatakwa anyi ugwo iya l'onwiya!"

²⁴ Su: "Waawakwa! L'iphe, anyi gude mee ya bukwa ndzu-agugu. ?A maru to budunu; a -nonyaa; awa unu asu l'ẹphe e-bufu anyi su l'ọ to dudu iphe, anyi ẹ Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurelu jigba? ²⁵ Mbú; ẹphe asu ẹ Chipfu mewaru; oke anyi l'unu buru ẹnyimu Jiódanu; l'anyibe ndu Rúbenu; waa ndu Gadu be ta agbadu ẹ Chipfu. Ọo ya bu; eshi nno; awa unu emee awa nkanyi ababuhuru Chipfu aja."

²⁶ Su: "O kwa iphe, meru g'o gude anyi kpua ọru-ngweja bu ono. O to bukwa iphe, anyi kpudoru iya bu g'anyi egweahaa ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja ozo l'eli iya. ²⁷ Iphe, anyi kpudoru iya bukwa g'o buru iphe, a-nodu agba anyi l'unu ekebe; waa ogbo ophu no l'iphe; l'anyi e-gudeje ngweja-akpo-oku; waa ngweja-ẹhu-guu; wafu ngweja ozo bya abaru Chipfu aja l'ulo iya, du nsọ. G'o to dukwanu teke bu: a -nonyaa; awa unu asu k'anyibedua l'anyi l'unu ta agbadu ẹ Chipfu.

²⁸ "A -ta asu; o -buru l'a nonyaru awa unu pfuaru anyi; ozoo unwu anyi nno; ọo ya bu g'anyibedua asukwanu phe: 'Unu humakwa ọru-ngweja ophu ẹphe ẹ ke Chipfu gba nanu; mbu ophu nna anyi oche phe kpuru l'onwophe. Oke anyi ta akpukwaru iya g'anyi egwejeru Chipfu ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja ozo l'eli iya; obenu l'anyi kpuru iya g'o buru iphe, a-nodu agba anyi l'unu ekebe.'

²⁹ "Tuswekwa! Anyi ta abyadu ekwefuru Chipfu ike; ophu anyi abyakwa aha etso ọzo iya; je akpua ọru-ngweja ozo, ee-gweje ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja-nri; ozoo ngweja ozo; abudu ọru-ngweja Chipfu, bu Chileke anyi ono, no l'ataphu ọlo-ẹkwa iya ono."

³⁰ Tọbodu iya bu; Finehasu, bu onye uke; waa ndu-ishi ndu Ízurelu, bu phe bu ndu-ishi, shigbachaa ẹ ndu unuphu ndu Ízurelu numaepho iphe, ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse pfuru; ẹhu tsqahaa phe utso.

³¹ Noo ya; Finehasu, bu nwa Eleyaza, bu onye uke bya eyeru ndu Rúbenu; waa ndu Gadu; waa ndu Manáse onu

sù phẹ: “Nta-a bẹ anyi mawaru lẹ Chipfu nọ swiru anyi; noo kẹle unu te emebyiduru ekemu Chipfu. Nta-a bẹ unu nafutawaru anyibe ndu Ízurelu l'ẹka Chipfu.”

³² Ọo ya bụ; Finehasu, bụ nwa Eleyaza, bụ onye uke; waa ndu-ishi gbẹ l'alị Giladu ẹka ẹphe lẹ ndu Rúbenu; waa kẹ Gadu shi nọdu ndzukọ ono lashiya alị Kénanu je akọoru ndu Ízurelu g'ẹphe jeru. ³³ Ẹphe nımachaa g'ẹphe jeru iya; ẹhu tsọo phẹ ntumatu; tẹme ẹphe bya ekele Chileke ekele. Ẹphe gbẹ teke ono gbütoshia ẹka k'ẹje etso ndu Rúbenu; waa kẹ Gadu ọgu; mbụ ọgu, ẹphe shi akwakọbe g'ẹphe je etso phẹ; mebyishia alị phẹ.

³⁴ Ndu Rúbenu waa ndu Gadu bya eworu ẹpha gwa ọru-ngweja ono. Iphe, ẹphe guru iya bụ: “Iphe, agba anyi ekebe lẹ Chipfu bụ Chileke.”

Ekpe, Jioshuwa eke anụ ndu Ízurelu

23 A nonyakpowaro gẹ Chipfu mechaaru; ẹhu dụ ndu Ízurelu guu; ọphu ọ duedu ndu ọhogu phẹ akpakwadu phẹ ẹhu; gẹ Jioshuwa kahụkpowaru kẹ lịbaliba. ² O -rwua ujiku lanụ; o kukọbe ndu Ízurelu g'ẹphe ha. O kuru ndu bụ ọgerenya phẹ; waa ndu-ishi; waa ndu-ikpe; waa ndu ọzo, dughbaa mkpa bya asụ phẹ: “Nta be mu bụwaa ọgerenya; tẹme mu kapfuhuchawa akapfuhu. ³ Unubedua gudewaa ẹnya unu hụma iphemiphe, Chipfu, bụ Chileke unu meru ọhamoha-a l'ọpfi ẹhu unu. Ọo Chipfu ono, bụ Chileke unu ono bụ onye lwuchiteru unu ọgu. ⁴ Unu nyatakwa gẹ mu gude washịaru unu alị ndu k'ono, e teke alwutadu; waa alị ndu k'ono, mu lwutawaru ono; mbụ alị ono, nọ lẹ mgbaka ẹnyimu Jiodanu yee Eze Ẹnyimu, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba ono. ⁵ Ọo Chipfu, bụ Chileke unu l'onwiya bẹ a-chifuru phẹ unu; chia phẹ g'ẹphe b'anoduhe l'ataphu unu. Unu ana-ta iya; l'ọ bụru alị unu, bụ iphe, Chipfu, bụ Chileke unu kweru unu ukwe iya.

⁶ “Unu dekwa ẹnya lẹ mini tuko iphemiphe, e deru l'ekwo ekemu Mosisu mekọta; ẹbe unu agbakutakwaru iya azụ shia ụzo ẹka-icha; ọzoo ẹkutara. ⁷ G'ọ tọ dukwa iphe, unu l'ọha, ghuduru nụ, bukube unu e-megbajẹ mẹ ililekpọo. Unu te epfujekwa mabeeru agwa phẹ; ọphu unu egudejekwa phẹ ria angụ. Unu te ephozejekwaru agwa phẹ ono; ọphu unu abajekwaru phẹ aja. ⁸ Ọ buchia g'unu chiru ọpfi kwẹ lẹ Chipfu, bụ Chileke unu; ẹgube ono, unu shi teke ama meta byasụ nta-a ono.

⁹ “Chipfu chishiru unu ọha, hagbaa shii, ọkpehu pagbaaru ẹka. Eshi teke ono byasụ ntanu-a ta adukpodaa ọha ọphu dọjeru ike pfuru wota unu ọgu. ¹⁰ Onye lanụ l'ime unu bẹ a-dụ ike chishia aguta aguta nemadzu; noo kẹle Chipfu, bụ Chileke unu anoduje alwuchiru unu ọgu, bụ iphe, o kweru unu ukwe iya. ¹¹ Ọo ya bụ; g'unu pfushikpoepfo ike l'eye Chipfu, bụ Chileke unu obu g'unu yeru iya.

¹² “Obenu l'ọ -buru l'unu nonyaaru gbakuta iya azụ; bya eje; unu l'ọha ọwa, a lwuchodoru-a tughba buru nanu; ọzoo l'unu l'ẹphe wataru alughba nwanyị; wata emegbaa l'iphemiphe; ¹³ unu makwaru lẹ Chipfu, bụ Chileke unu bẹ taa achifuekwaru unu ọha ono. Ọ chia iphe, e-me nụ bụ l'ẹphe a-buru ọnyà nmata unu. Ẹphe aburu ẹchachi, ee-mechaa gude ahụ unu ahụhụ; bukwarupho obvu, a-nodu adzukashi unu l'ẹhu; gbiriri jasụ teke unu a-tuko buru mkpurupyata l'ẹguru alị ono, Chipfu, bụ Chileke unu nuru unu ono.

¹⁴ “Ọ gbabewaru mu l'alala, bụ iphe, duru ndiphe l'ọphu. Unu gudewaa obu; waa uche unu maru l'ọ tọ dudu iphe, Chipfu, bụ Chileke unu kweru ukwe iya, duru ọphu o mephodoru unu mẹ nanu. Ọ tukuru ukwe-iphe ono g'ọ ha mekọta. Ọphu ọ dudu g'ọ ka mma l'ọo nanu, ọ haru; ọ laa kẹ mmanu. ¹⁵ Ọle ọ kwa ẹgube ono, iphe, dụ ree, Chipfu, bụ Chileke unu kwekotaru ukwe iya vukotaru ono; bukwapfo g'ejo-iphe, Chipfu pfuru unu opfi iya ono a-vukota; bya atuko unu mebyishikota l'ẹguru alị-a, ọ nuru unu-a; ¹⁶ m'ọ buru l'unu mebyiru ekemu, dụ l'ogbandzu ono, unu lẹ Chipfu gbaru ono. Ọ -buru l'unu jeru ephozeaharu agwa ishi bya abaaharu phẹ aja bẹ Chipfu a-tụ-koshikwa unu oke ẹhu-eghu iya; ọphu ọ dukwa g'unu a-nọ-beru; unu aburu mkpurupyata l'ẹguru alị ono, Chipfu nuru unu g'unu buru ono.”

Ozi ikpazụ, Jioshuwa ziru ndu Ízurelu

24 Noo ya; Jioshuwa bya ekukọbe ọkpa-ipfu ndu Ízurelu l'ọphu; ẹphe dzugbua lẹ mkpukpu Shẹkemu. Ọ bya ekugbua ndu bụ ọgerenya; waa ndu-ishi; waa ndu-ikpe; waa ndu ọzo, dughbaa mkpa, shi lẹ ndu Ízurelu; ẹphe dzugbua l'iphe Chileke.

²Jioshuwa sù ndu ono g'èphe ha: "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu epfu baa: 'Teke ndiche bẹ nna unu oche phẹ; shi abarụ agwa eja; je akpachaa lẹ Tera, bụ nna Ébirihamu; waa Nahọ; shi buru l'azụ ẹnyimu Yufurétisu azụ iya ọphuu. ³Obenu lẹ mu dufutaru nna unu, bụ Ébirihamu l'alị ono, nọ l'azụ ẹnyimu azụ iya ọphuu ono; bya edua ya; o jedzukọtaru alị Kénanu l'ophu; tẹme mu mee ya; o nweru awa, dọ igwerigwe. Mu nọru iya Áyizaku; ⁴bya emee; Áyizaku nwụta Jiékọpu; yẹe Iso. Mu woru alị úbvú úbvú Siye nọ Iso; obenu lẹ Jiékọpu yẹe unwu iya larụ alị Ijiputu.

⁵" 'Mu zia Mósisu yẹe Erọnu ozi; bya egude phẹ mee ndu Ijiputu; ẹphe jee iphe-ẹhuka; shi nno dufuta unu l'ẹka ono. ⁶Teke mu dufutaru nna unu phẹ l'alị Ijiputu bẹ ẹphe rwuru eze-ẹnyimu. Ẹphe bya ele ẹnya; ndu Ijiputu gudewaa ụgbo-inya; waa ndu agba l'inya achị phẹ; ẹphe chĩa phẹ jasụ lẹ Eze-ẹnyimu Uswe-uswe. ⁷Obenu l'ẹphe rakuru Chipfu sù g'ọ dzọo phẹ. O woru ọchii dobe lẹ mgbaka nna unu phẹ lẹ ndu Ijiputu. Ọ chịru phẹ ye l'oma eze-ẹnyimu; o woru phẹ ria. Unu gude ẹnya unu hụma iphe, mu meru ndu Ijiputu. E mechaa; unu buru l'echiẹgu nọo ọdu.

⁸" 'Mu dua unu; jasụ l'alị ndu Amọru, bụ ndu shi buru l'ụzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jiódanu. Ẹphe bya etsoo unu ọgu; obenu lẹ mu wotaeru phẹ phọ ye unu l'ẹka; mbụ woerupho nkephẹ meghee l'atatiphu unu; unu nata alị phẹ; ọ bụru nkunu. ⁹Teke ono, Belaku nwa Zipo, bụ eze ndu Mówabu kwakọberu g'ọ bya etsoo ndu Ízurelu ọgu; bẹ o ziru g'e je ekuaru iya Belamu nwa Beyọ g'ọ bya atụa unu ọnu. ¹⁰Obenu lẹ mu ta ngabeduru Belamu nchị; ọ bụru iphe ono kparụ iphe, ọ watarụ agọru unu ọnu-oma; ọ -gọchaa l'ọ gọbaa; mu shi nno nafuta unu l'ẹka iya.

¹¹" 'Noo ya; unu dachaa ẹnyimu Jiódanu; bya abyarwuta mkpukpu Jieriko. Ndu bu lẹ Jieriko tsoo unu ọgu. Ndu Amọru; waa ndu Pérezu; waa ndu Kénanu; waa ndu Hetu; waa ndu Gigashi; waa ndu Hevu; wafụa ndu Jiebusu bya etsokwaphọ unu ọgu. Obenu lẹ mu tukuru phẹ g'èphe ha yekọta unu l'ọbochi-ẹka; unu lwụ-kpee phẹ. ¹²Mu ziru kịrikiti-mgbọ g'ọ vutaru unu ụzo ọgu; ọ bụru iya chifuru phẹ unu; tẹme unu byarwuta; mbụ je akpachaa ndu-eze labọ, shi bụru ndu-eze ndu Amọru phọ. Noo kele ọ tọ bụdu ogu-echi; ọzoo apfụ unu bẹ unu gude mee ya. ¹³Mu nọru unu alị, unu te seduru akanya iya; mbụ mkpukpu, abụdu unu gude ẹka unu kpua ya. Unu bya eburu l'ime iya eri iphe, shi l'akpuru vayinu, unu ta akuduru; bya eri iphe, shi l'oshi olivu, unu eyeduru l'onwunu.'

¹⁴"Nta bụkwa g'unu tsuje Chipfu ebvu bajeru iya eja. Unu tuphashikọta nshi, nna unu oche phẹ shi abarụ eja l'azụ ẹnyimu Yufurétisu azụ iya ọphuu; wafụa l'alị ndu Ijiputu; wata ejeru Chipfu ozi. ¹⁵Obenu ọ -bụru l'ejeru Chipfu ozi dọ unu ẹji; ọo ya bụ; unu ahatawarọ onye ọphu unu a-nọdu ejeru ozi ntanụ-a: l'agwa ọphu nna unu oche phẹ shi abarụ eja l'azụ ẹnyimu; l'agwa kẹ ndu Amọru, bụ ndu ọphu shi buru l'ẹka unu bu-a. Obenu lẹ mbẹdua; waa ndibe mu l'ophu; bụkwa Chipfu bẹ anyi a-nọdu ejeru ozi!"

¹⁶Ndu Ízurelu tuko pfua sụ: Tụswekwa! "Anyi ta abyakwa aha Chipfu je ejeahaaru agwa ozi. ¹⁷Ọo Chipfu, bụ Chileke l'onwiya bẹ dufutaru anyi; waa nna anyi oche phẹ l'alị ndu Ijiputu; ẹka anyi shi bụru ohu. Ọ bya emeshigbaa iphe, dọ biribiri anyi hụma. Ọ bụru yẹbedua bụ onye gbochiteru anyi l'ẹka ọhamoha, anyi ghakọtaru teke anyi nọ l'ije ono. ¹⁸Tẹme Chipfu bya achifuru anyi ọhamoha; waa ọha kẹ ndu Amọru-a, shi buru l'alị-a. Anyibedua a-tukokwapho jeeru Chipfu ozi; noo kele ọo ya bụ Chileke anyi."

¹⁹Jioshuwa sù phẹ: "Unu taa adukwa ike ejekọtaru Chipfu ozi; noo kele ọo Chileke, dọ nsọ; tẹme ọphu ọ dukwa onye ookweje g'ọ koo ya ọkpa l'ishi. Ọ tọo hakwa unu kẹ mmanụ mẹ unu kwefuru iya ike mee iphe-ẹji. ²⁰Ọ -bụru l'a nọnyaaru; unu gbakuta Chipfu azụ; bya awata ejeru agwa ndu ọhozo ozi; bẹ Chipfu a-ghakọbekwa meka unu iphe; mekwaaphọ unu achihu lẹ g'ooomebechaerupho unu ree ono."

²¹Obenu lẹ ndu Ízurelu sụru Jioshuwa: Waawaa-o! Anyi a-nọdu-a abarụ Chipfu eja-o!

²²Noo ya; Jioshuwa sù phẹ: "Unu bụakwaa ekebe onwunu l'unu họtaru l'unu a-nọdu abarụ Chipfu eja." Ẹphe tuko sụ: "Ee; anyi bụwaa ekebe onwanyi."

²³Jioshuwa sù phẹ: "Nta bụkwa g'unu tuko agwa unu g'ọha lwụa; unu eworu obu unu nọ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu."

²⁴ Ndu Ízurelu tũko sũ Jioshuwa: "Anyi a-bajeru-a Chipfu ęja bya angabejeru iya nchi mee iphe, ọ sũru g'anyi mee."

²⁵ Ọ bũru mbọku ono bę Jioshuwa yęę ndu Ízurelu nọ lę Shękemu gbaa ndzũ; tęme ọ tũaru phę ekemu; karũ phę iphe, ęphe e-meje. ²⁶ Ọ bya atũko iphemiphe ono dekọta l'ękwo ekemu Chileke; tęme ọ pata mkpuma, ha shii pfũbe l'upfu achi, nọ-kube ọlo, dũ nsọ kę Chipfu.

²⁷ Ọ sũbechaa ya; bya asũ ndu Ízurelu g'ęphe ha: "Mkpuma-a a-nọdu agba anyi ekebe. Ọ tũkwaru iphemiphe, Chipfu pfuru anyi nũmakota. Teke e mecharu; ọphu unu emeęduru iphe, unu kweru Chipfu ukwe iya; mkpuma ono agbaa unu ęjo ekebe!"

Anwũhu Jioshuwa

²⁸ Noo ya; Jioshuwa parũ phę haa; ęphe lashĩa. Onyenọnu lashĩa ibe iya ọphu a węru phę.

²⁹ E meębechaephe iphemiphe ono; Jioshuwa nwa Nunu; onye ejeru Chipfu ozi; nwũhu g'ọ nọchaaru ọkporo apha ise l'apha iri. ³⁰ E lia ya l'ęka a nũru iya alĩ; mbũ lę mkpũkpu Timunatu-Sera l'alĩ ńbvũ ńbvũ ndu Ifuremu l'ũzo ndęgu ńbvũ Gashĩ.

³¹ Ndu Ízurelu bakọtakpoerupho Chipfu ęja lę teke Jioshuwa; waa ndu bũ ọgerenya, gude ęnya phę hũma iphemiphe, Chipfu mekọtaru ndu Ízurelu; nọkwadu ndzũ.

³² Ọkpu Jiósefu, ndu Ízurelu shi lę Ijiputu chĩru bę ęphe liru lę mkpũkpu Shękemu l'alĩ, Jiékọpu zũru ńnwu Hamọ, bũ nna Shękemu l'ọkporo mkpọla-ọchaa ise. Ęka ono mechawarọ bũru alĩ k'oshilọkpa Jiósefu.

³³ Tęme Eleyaza, bũ nwa Erọnu nwũhu; e lia ya lę mkpũkpu Gibiya, bũ ęka a węru nwa iya, bũ Finehasu l'alĩ ńbvũ ńbvũ ndu Ifuremu.

Ndu-ikpe

Ndu Ízureġu etso ndu Kénanu ọphu phọduru nụ ọgu

- ¹ Jioshuwa nwuhuchaepfo; ndu Ízureġu bya akpata Chipfu ishi sụ iya: “?Bụ onye e-vuru ụzo je etsooru anyi ndu Kénanu ọgu?”
- ² Chipfu sụ phẹ: “Ọo ndu Jiuda bẹ e-je nụ; mu wowaru alị ono ye phẹ l'ẹka.”
- ³ Tọbudu iya bụ; ndu Jiuda bya asụ ndu kẹ Simiyonu, bụ unwune phẹ: “Unu bya g'anyi tuko je l'alị ono, a nuru anyi ono je etsoo ndu Kénanu ọgu. E -mechaa anyi ee-tsoru unu jee ọgu k'unu.” Ọo ya bụ; ndu Simiyonu tsoru phẹ jeshia. ⁴ No iya; ndu Jiuda jenụ etsoo phẹ ọgu ono. Chipfu woru ndu Kénanu waa ndu Pérezu ye phẹ l'ẹka; ẹphe gbua ụkporo ụnu nemadzu l'ụnu ise lẹ mkpụkpu Bẹzeku. ⁵ Ọ bụru lẹ mkpụkpu Bẹzeku ono bẹ ẹphe hụmaru Adoni-Bẹzeku; bya etsokwaa ya phọ ọgu. Ọ bụru iya bụ l'ẹphe alwụ-kpee ndu Kénanu waa ndu Pérezu. ⁶ Adoni-Bẹzeku ye ọkpa l'ọso. Ẹphe chịa ya gude; bushia ya mkpụshi-ẹka ezekẹka waa mkpụshi-ọkpa ezekọkpa. ⁷ No iya; Adoni-Bẹzeku sụ: “Ụkporo ndu eze ẹto lẹ ndu eze iri, e bushiru ezekẹka mę ezekọkpa shi atutuje ẹkputara lẹ mkpula teburu mu. Nta-a bẹ Chileke pfulwaru mu ụgwo iphe, mu meru phẹ.” Ẹphe kpuru iya jeshia Jierúsalem; ọ bụru l'ẹka ono bẹ o mechaaru nọdu nwuhu.
- ⁸ Ndu Jiuda tsokwaaphọ mkpụkpu Jierúsalem ọgu; lwuta iya. Ẹphe gude ọgu-echi gbufu mkpụkpu ono; tufu iya ọku. ⁹ E mechaa; ndu Jiuda jepfushia ndu Kénanu ọgu; mbụ ndu Kénanu ọphu bu l'alị úbvú úbvú; mę l'echięgu ndohali; mę l'alị ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba.

Ọtuniyelu alwuta mkpụkpu Debi

(Jios 15:13-19)

- ¹⁰ Ndu kẹ Jiuda ono bya ejekwaphọ je etsoo ndu Kénanu ọphu bu lẹ mkpụkpu Hẹburonu ọgu; lwuta ndu She-shayi; mę ndu Ahimanu; waa ndu Talumayi. Iphe, e shi ekuje Hẹburonu lẹ mbụ bụ Kiriya-Araba. ¹¹ Ẹphe gbẹ l'ẹka ono wuru jeshia ndu mkpụkpu Debi ọgu. Iphe, e shi ekuje Debi bụ Kiriya-Sefa. ¹² No iya; Kalẹbu sụ: “Onye gbeshikpowaru je etsoo ndu Kiriya-Sefa ọgu; lwuta phẹ lwuta; mu e-ke onye ọbu nwatibe mu, bụ Akusa g'ọ luru.” ¹³ Ọtuniyelu nwa Kenazu, nwune Kalẹbu kẹ nwata tugbua je alwuta mkpụkpu ono. Ọo ya bụ; Kalẹbu kee ya nwada iya ono, bụ Akusa; ọ luru.
- ¹⁴ Ọ lwaepfo ibe Ọtuniyelu; ọ sụ iya g'o je epfuaru nna iya, bụ Kalẹbu g'ọ wẹ ya alị. Akusa bya enyizeta l'eli nkapfu-igara iya; Kalẹbu jia ya sụ: “?Bụ gunu bẹ mu e-meru ngu?”
- ¹⁵ Ọ sụ iya: “Menaarụ mu iphe-oma. Eshinu i suru gę mu laa echięgu ndohali; nufunaa mu alị l'ẹka mini, anwụ shokoshoko.” Ọo ya bụ; Kalẹbu bya eworu ẹka mini anwụ shokoshoko l'ẹka dụ dagere-dagere mę l'ẹka bụ ọhu alị woru nụ iya.
- ¹⁶ Oshilọkpa ọgo Mosisu, bụ iya bụ ndu Kénu bẹ yee ndu Jiuda shi lẹ mkpụkpu Jieriko, bụ iya bụ ndu Ọhampfu tuko wufu jeshia echięgu ndu Jiuda, bụ iya bụ ẹka ono, nọ l'echięgu ndohali lẹ mgboru mkpụkpu Aradu. Ọo ya bụ; ẹphe tuko buru l'ẹka ono. ¹⁷ Tọbudu iya bụ; ndu Jiuda mę ndu Simiyonu, bụ unwunna phẹ tugbabe nanu je etsoo ndu Kénanu ọphu bu lẹ mkpụkpu Zefatu ọgu; mekota mkpụkpu ono l'ophu; ọ chihu. Ọo ya bụ e kuahaa mkpụkpu ono Homa, bụ iya bụ “mkpurupyata”. ¹⁸ Ndu Jiuda lwutakwarupho alị Gaza; mę alị Ashikelonu; mę alị Ẹkuronu; lwutakota mkpụkpu, nọkota iya nụ. ¹⁹ Chipfu nọ swiru ndu Jiuda; ẹphe lwuta ndu bu l'ẹka dụ úbvú úbvú. Ndu ọphu bu lẹ nsuda bẹ kpobaru phẹ achishi kele ndu k'ono bẹ nweru ụgbo-inya ọgu, e gude ígwè mee. ²⁰ Mkpụkpu Hẹburonu bẹ a nuru Kalẹbu; kele Mosisu kwehawaru iya ukwe iya. Kalẹbu bya achishia

unwu Anaku ẹto, bu l'ẹka ono. ²¹ Ndu Benjiaminu bẹ ta achifuduru ndu Jiebusu, bu lẹ Jierúsalemu. Ndu Benjiaminu yẹe ndu Jiebusu tuko buru ẹghirigha lẹ Jierúsalemu byasụ ntanụ-a.

²² Ndu ọnu-ulo kẹ Jíósefu bẹ jekwarupho etsoo mkpukpu Bẹtelu ọgu; Chipfu swikporu pẹ eswiru. ²³ Ẹphe bya ezia ndu e-je anwua ngge lẹ Bẹtelu ono, bu iphe, o shi aza bu Luzu. ²⁴ Ndu ono hụma nwoke, shi lẹ mkpukpu ono alufuta. Ẹphe sụ iya: "Jiko goshinu anyi ọnu-abata mkpukpu-a. Anyi e-mekwaru ngu-a iphe-oma." ²⁵ Ọo ya bu; o goshi pẹ ọnu-abata mkpukpu ono. Ẹphe tsoo ndu mkpukpu ono ọgu; gude ọgu-echi gbushikota pẹ. Ọle ẹphe haru nwoke ono; waa ndibe iya l'ophu. ²⁶ Tọbudu iya bu; nwoke ono kwafu lashia alị ndu Hetu, bu ẹka o buwaro jaa buru mkpukpu ẹka iya. Ọ gube mkpukpu ono Luzu, bu iya bu iphe, ọza byasụ ntanụ-a.

Ọha, ndu Ízurelu ta achifuduru

²⁷ Ndu Manáse bẹ ta achifuduru ndu alị Bẹtu-Shanu waa mkpukpu iya; mẹ ndu alị Tanaku; mẹ ndu alị Dọru; mẹ ndu alị Ibulamu; mẹ ndu alị Megido; mẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, ọgbaa pẹ nụ; kẹle ndu Kénanu ono bẹ kporu ishi pẹ ye l'alị ono. ²⁸ A nọnyaa; ndu Ízurelu bya enweru agburehu; ẹphe kebuta ndu Kénanu; ẹphe jeahaaru pẹ ozi; kẹle ẹphe ta achifu-gbuduru ndu Kénanu ono.

²⁹ Ndu Ifuremu bẹ ta achifukwarupho ndu Kénanu ndu ophu bu lẹ mkpukpu Geza; ẹphe l'ẹphe tuko bua ẹghirigha l'ẹka ono.

³⁰ Ndu kẹ Zebulun bẹ ta achifuduru ndu ophu bu lẹ mkpukpu Kituronu; mẹ ndu ophu bu lẹ mkpukpu Nahalolu. Ndu Kénanu ono, bu l'echilabo pẹ ono; jeahaaru pẹ ozi.

³¹ Ndu kẹ Asha bẹ ta achifuduru ndu bu lẹ mkpukpu Akọ; mẹ ndu ophu bu lẹ mkpukpu Sayidonu; mẹ ndu mkpukpu Ahulabu; mẹ ndu mkpukpu Akuzibu; mẹ ndu mkpukpu Hẹluba; mẹ ndu mkpukpu Afeku; mẹ ndu mkpukpu Rehobu. ³² Ọo ya bu; ndu Asha buru l'echilabo ndu Kénanu, bu ndu vuhawaa ọzo buru l'alị ono; kẹle ndu Asha bẹ ta achifuduru pẹ.

³³ Ndu Nafutali bẹ ta achifuduru ndu bu lẹ mkpukpu Bẹtu-Shemeshi; waa ndu bu lẹ mkpukpu Bẹtu-Anatu. Ẹphe buru l'echilabo ndu Kénanu, bu ndu vuhawa ọzo buru l'alị ono. Ẹphe mee ndu Bẹtu-Shemeshi; waa ndu Bẹtu-Anatu; ẹphe jeahaaru pẹ ozi.

³⁴ Ndu Amoru bẹ nwularu ndu Danu azu; chiru pẹ ye l'alị úbvú úbvú. Ophu ẹphe te ekwedu g'ẹphe wu-pfuta pẹ lẹ nsuda. ³⁵ Ọo ya bu; ndu Amoru kebe l'ẹphe bufutajẹ l'úbvú Hẹresu; mẹ lẹ mkpukpu Ajialonu; mẹ lẹ mkpukpu Shalubimu. A nọnya ndu ọnu-ulo Jíósefu bya aja àjàjà ka l'otu; bya aka enweru okpehu; ẹphe kebuta ndu Amoru ẹphe jeahaaru pẹ ozi mkponwu-ẹhu.

³⁶ Oke-alị ndu Amoru bẹ shi l'uzo isheli úbvú "Akpi" nọo jasụ lẹ mkpukpu Sela; bya akwasewaruro ya.

Aabarụ ndu Ízurelu mba

2 Ojosi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu bya agbẹ lẹ mkpukpu Gilugalu jeshia lẹ mkpukpu Bokimu je asu: "Mu dufutaru unubẹ ndu Ízurelu l'alị Ijiputu; duru unu ye l'alị ono, mu riburu nte lẹ mu a-nu nna unu ono. Mu sụ lẹ mu ta abyadu emebiyi ọgbandzu, mu lẹ unu gbaru. ² L'unubedua bẹ bu iphe, duru unu bu g'unu lẹ ndu bu l'alị-a ta gbashi ndzu; unu e-chikposhikota ọru-ngweja pẹ. Obenu l'unu jikaru eme iphe ono, mu pfuru unu g'unu mee ono. ?Bu gunu kparu iphe, unu meru egube ono? ³ Eshinu ọ du nno bẹ iphe, mu pfuru unu nta-a bu lẹ mu taa chifuekwaru unu ndu ono. Ẹphe a-buru unu aghamehu; teme agwa pẹ, a-buru ọnyà, unu a-nmalahuje." ⁴ Ojosi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu ono pfuchaerupho ndu Ízurelu iphe ono; ẹphe tushia uzu-ekwa. ⁵ Ọo ya bu; ẹphe gube ẹka ono "Bokimu, uzu-ekwa." Ẹphe nọdu l'ẹka ono gwaa Chipfu.

Anwuhu Jioshuwa

⁶ Tọbudu iya bu Jioshuwa sūchaa gẹ ndu Ízurelu lashia; onyenonu laa je enwechaaru oke alị nkiya. ⁷ Ẹphe bakotaru Chipfu eja lẹ teke Jioshuwa nọ ndzu; mękwapho lẹ teke ndu bu ọgerenya ophu ka Jioshuwa aka nka nọ ndzu, bu iya bu ndu ono, hụmakotaru iphe, du biribiri, Chipfu meshiru ndu Ízurelu ono. ⁸ Onye-ozu Chipfu, bu Jioshuwa; nwa Nunu bẹ nọru ukporo apha ise l'apha iri; ọ nwuhu. ⁹ Ẹphe lia ya l'ẹka o nweru alị lẹ mkpukpu

Timunatu-Heresu, nọ l'alí úbvú úbvú Ifuremu l'uzo isheli úbvú Gashj. ¹⁰ Ọgbo k'ono nwushihu-gbuchaepo lap-fuchaa nna phẹ; ọgbo ọzo bya alufuta, bu ndu ta amadu Chipfu; ọphu epfuro k'iphe, du biribiri ono, o meshiru ndu Ízurelu ono.

Ndu Ízurelu abaru Balu eja

¹¹ Tọbodu iya bu; ndu Ízurelu meahaa ejo-ememe l'enya Chipfu; bya awata abaru Balu eja; ¹² mbu; paru Chipfu, bu Chileke ke nna phẹ haa, bu onye ono, dufutaru phẹ l'alí Ijiputu ono. Epe tsoru iphe, bu agwa ndu bupheru phẹ mgburugburu baaharu eja. Epe kpatsunu Chipfu ehu-eghu; ¹³ kele epe paru Chipfu haa; baaharu agwa Balu; waa Ashitoretu eja. ¹⁴ Tọbodu iya bu; oke ehu-eghu Chipfu dapfuta ndu Ízurelu; o woru phẹ ye l'eka ndu o-lwua-olaa; epe lwua phẹ alwulwu. O nwuru phẹ nu ndu ohogu phẹ, bupheru phẹ mgburugburu, bu ndu epe ta aduedu ike wotaba ogu ozoba. ¹⁵ Ekameka, epe jekporu be Chipfu ahaje phẹ pho; g'e emekpee phẹ; mbu egube ono, o pfuhawaru phẹ l'oro-nodu anwuru phẹ ono. O bunuru iya bu l'ephe anodunu l'oke iphe-ehuka.

¹⁶ A nonya Chipfu bya emee epe nweru ndu-ikpe, bu ndu adzoje phẹ l'eka ndu lwutaru phẹ nu. ¹⁷ Obenu l'ephe ta angabekwarupho ndu-ikpe phẹ ono nchi; kele epe toleru-a apharwushi onwophe l'abaru agwa eja. Epe dakoberu gbakuta azu l'etso uto ono, nna phẹ tsoru ono, bu iya bu; eme ekemu Chipfu. Epe te emeduru ge nna phẹ. ¹⁸ O nodu abujeru teke Chipfu meru g'ephe nweru Onye-ikpe; o swiru onye-ikpe ono eswiru; gude onye-ikpe ono dzotakota phẹ l'eka ndu ohogu phẹ jasụ g'onye-ikpe ono a-no-beru ndzu. Iphe, kparu iya nu buru l'ude, epe atsuje le k'ishi, ndu ono akpaya phẹ; me k'ehu, epe anoduje emekpa phẹ; be l'emeje imemi ni phẹ adu Chipfu. ¹⁹ Teke onye-ikpe ono nwuhuerupho; epe adakobe; kabaa apharwushi onwophe eme le ge nna phẹ meru; mbu ephozeru agwa abaru iya eja. Epe te ekwedu haa ejo-ememe phẹ; ọphu epe ta ahaduru ekwefuru Chipfu ike. ²⁰ No iya; oke ehu-eghu Chipfu dapfuta ndu Ízurelu; o su: "Eshinu oha-a mebyiwaru og-bandzu ono, mu meru doberu nna phẹ ono; ọphu epe ta angajeedu nchi l'iphe, mu pfuru; ²¹ be mu ta abyadu achifukwaduru phẹ oha ono, Jioshuwa ta chishiduru; teme o nwuhu ono. ²² Mu e-gude phẹ huta ndu Ízurelu ama; maeduru ?ephe a-wata etso mube Chipfu egube nna phẹ oche tsoru mu?" ²³ Oo ya bu; Chipfu paru oha ono haa; ọphu o woduru phẹ ye Jioshuwa l'eka; mbu shi nno chishi-kebe phẹ egwegwa.

Ọha, Chipfu ta achishiduru ndu Ízurelu

3 Waa oha ono, Chipfu paru haa g'o gude hua ndu Ízurelu ama; mbu ndu Ízurelu, ndu ọphu ta amadu k'ogu ono, alwuru l'alí Kėnanu ono. ² Iphe, kparu iphe o meru iphe-a bu g'o gude iya zia unwu Ízurelu ndu ọphu te eshidu maru g'aalwuje ogu egube aalwuje iya. ³ Oha ono bu umadzu ise, bu ndu-ishi ndu Filisitayinu; me ndu Kėnanu l'ophu; me ndu Sayidonu; me ndu Hevu, bukota l'ubvu ubvu Lėbanonu; e-shikpo l'ubvu Belu-Hamonu je akpa le mkpukpu Lebo-Hamatu. ⁴ Chipfu ta achishiduru phẹ g'o gude phẹ hutaje ndu Ízurelu ama g'o maru; ?ephe e-meje-a ekemu Chipfu; mbu ekemu ono, o shi l'eka Mosisu turu nu nna phẹ ono. ⁵ Ndu Ízurelu buru l'echilabo ndu Kėnanu; me ndu Hetu; me ndu Amoru; me ndu Pėrezu; me ndu Hevu; waa ndu Jiebusu. ⁶ Ndu Ízurelu wata alu unwada ndu ono; bya ewojekwarupho unwada nkephe kee unwoke ndu ohozo ono; bya abaahakwarupho agwa phẹ eja.

Ọtuniyelu adzo ndu Ízurelu

⁷ Ndu Ízurelu bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu. Epe zoharu Chipfu, bu Chileke phẹ; baaharu Balu me Ashera eja. ⁸ Tọbodu iya bu; Chipfu swibenuru ndu Ízurelu ehu-eghu; k'ọphu o nwuru phẹ ye l'eka Kushanu-Rishatayimu, bu iya bu eze ndu Mesopotemiya. Ndu Ízurelu nodu Kushanu-Rishatayimu l'eka apha esato. ⁹ A nonyaa; ndu Ízurelu raku Chipfu; o nu phẹ onye ndzota, bu Otuniyelu nwa Kenazu; mbu Kenazu, bu nwune Kalėbu ke nwata; o dzota phẹ. ¹⁰ Unme Chipfu bya eji iya ehu; o bya aburu onye-ikpe ndu Ízurelu. O tugbua jeshia ogu; Chipfu woru Kushanu-Rishatayimu, bu eze ndu Mesopotemiya ye iya l'eka; o lwu-kpee Kushanu-

Rishatayimu. ¹¹ Tòbudu iya bụ; alị ono buru lẹ nchị-odoo ụkporo apha labọ. Ọo ya bụ Ọtuniyelu, bụ nwa Kenazu bya anwụhu.

Ehudu adzọ ndu Ízurelu l'ẹka ndu Mówabu

¹² No iya; ndu Ízurelu bya emekwaa ẹjo-ememe ọzobaa l'ẹnya Chipfu. Ọo ya bụ; Chipfu gude nụ k'ẹjo-ememe ono ẹphe meru ono mee Ẹgulonu, bụ eze ndu Mówabu ọ kapyabẹ phẹ. ¹³ Ọo ya bụ; Ẹgulonu je akpakọ ndu Amọnu; waa ndu Amaleku; ẹphe je alwụ-kpee ndu Ízurelu. Ẹphe nata phẹ mkpụkpu Ọha-mpfụ ono. ¹⁴ Ndu Ízurelu nọ l'ẹka Ẹgulonu, bụ eze ndu Mówabu ono apha iri l'ẹsato.

¹⁵ Ọle ndu Ízurelu rakuẹrụpho Chipfu; ọ nụ phẹ onye ndzọta, bụ Ehudu; nwa Gera; bya aburu onye shi l'ọkpa-ipfu Benjaminu. Ọ bụ onye eme ẹkicha. O be teke ndu Ízurelu byaru aturu utu nụ iya g'o je anụ Ẹgulonu, bụ iya bụ eze ndu Mówabu; ¹⁶ Ehudu bya emeta ogu-echi, atsụ nkọ akpata iphu labọ, ogologo iya habe gẹ nkwo-ẹka lanụ; woru nwua l'ime uwe iya l'utapfu ọkpa ẹkutara. ¹⁷ O je eworu utu ono nụ Ẹgulonu, bụ eze ndu Mówabu. Ẹgulonu bẹ bụ onye dụ okporokpo. ¹⁸ Ọ nọbechaa ya iphe ono; ọ bya edufu ndu ono, shi vuru iphe ono, ẹphe tụturu ono. ¹⁹ E rwuẹpho l'agwa, nọ-kube mkpụkpu Gilugalu; ọ ghakọbe lashia azụ je asụ: "Jiko eze; ọ duru ozi, mu e-zi ngu lẹ mpya."

Eze ono sụ ndu-ozu iya: "Unu gebeeshikwa-o!" Ọo ya bụ; ẹphe tuko gbado iya tųgbua.

²⁰ Noo ya; Ehudu bya ejekube iya ntse l'ẹka ọ nọ nkinyi iya l'ime mkpuru ụlo-eli ono, bụ ẹka ka ejidata ejidata; je asụ iya: "Ọ duru ozi, shi Chileke l'ẹka mu eme gẹ mu zia ngu." Eze gbalihuẹpho l'oshi, ọ nọ anọ; ²¹ Ehudu gudeẹpho ẹkicha mifuta ogu-echi ono l'utapfu ọkpa ẹkutara iya ono; woru iya nmaa eze ono l'ẹpho. ²² Ogu-echi ono bahụgbua ya l'ẹpho jeye l'ishi iya; ẹba rimia ogu-echi ono; k'ọphu bụ lẹ Ehudu bẹ harụ iya amifuta. Akurepho kposihu iya. ²³ Tòbudu iya bụ; Ehudu bya abahụ l'ọma ụlo ono; woru mgbo k'ụlo-eli ono gụ-chishikọta; guburu iya ye; woru iya tų-chishia. ²⁴ Ọ tųgbuchaephọ; ndu ejeru eze ono ozi bya eje ahuma lẹ mgbo ụlo-eli ono bẹ a tų-chishikọturu atų-chishi; ẹphe sụ: "Ọo-bụkwaru unme bẹ ọotuta l'ime mkpuru ụlo-eli ono." ²⁵ Ẹphe nọdu kwabẹ gbiriri jasụ ọdu tsuru phẹ; ẹphe ghadashiaha; ọphu ọ tọ gụhaduru phẹ ụzo. Ẹphe bya ewo-ta ire-igodo tųhashia ụzo ono. Ẹphe bya ahuma nnajiuphu phẹ ono g'ọ dabyiru l'ọma-ụlo ono; nwụhuwaa anwụhu.

²⁶ Ehudu bụ teke ono, ẹphe nọ kwabẹ phọ bẹ o pyofuru gbalaa; shia ụzo ẹka ono, agwa nọ ono; gbaru lashia mkpụkpu Seyira. ²⁷ Ọ gbarwuẹpho l'ẹka ono; ọ nọdu l'alị úbvú úbvú Ifuremu woru opu gbua; ndu Ízurelu wuru tsoru iya; a -gbẹ l'úbvú ono; yẹbedua vuta ụzo. ²⁸ Ọ sụ phẹ: "Unu tso mu! Chipfu yeakwaru unu ndu ọhogu unu, bụ ndu Mówabu l'ẹka." Ọo ya bụ; ẹphe wuru tsoru iya; je anọ-chishikọta ẹnyimu Jiódanu l'ẹka dụkota chara chara, bụ ẹka eeshije gude ọkpa dafụ mkpụkpu Mówabu; ọphu ẹphe ekwedu g'o nweru m'onye lanụ a-dafụ azụ iya ọphuu. ²⁹ Ẹphe gbua ndu Mówabu ono iphe, rwuru ụkporo unu nemadzụ l'unu ise lẹ teke ono; mbụ ndu bụkota mkparawa ọkpehu dụkota; ọphu ọ dudu m'onye lanụ, nahuru nụ. ³⁰ Ndu Ízurelu lwuta ndu Mówabu lẹ mbọku ono; ẹphe nọdu phẹ lẹ mkpula. Tòbudu iya bụ; alị ono nọdu lẹ nchị-odoo ụkporo apha ẹno.

Shamuga l'adzọta ndu Ízurelu

³¹ Ehudu bụghechaephọ ishi; Shamuga, bụ nwa Anatu bya aburu ishi. Ọ bụru yẹbedua gude mgboro chig-bushia ndu Filisitayinu unu nemadzụ l'ụkporo ụmadzu iri. Yẹbedua bụkwapho onye dzọru ndu Ízurelu.

Debora mę Baraku adzọta ndu Ízurelu l'ẹka ndu Kėnanu

4 Tòbudu iya bụ; Ehudu nwụhuchaa; ndu Ízurelu meahaa ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu ọzo. ² Chipfu woru phẹ ye Jiabinu, bụ eze ndu Kėnanu l'ẹka. Ẹka ọ nọ bụru eze bẹ bụ lẹ mkpụkpu Hazọ. Onye-ishi ndu ọhogu iya bụru Sizera, onye bu lẹ mkpụkpu Haroshetu-Hagoyimu. ³ Ọ gude kẹle o nweru ụgbo-inya, e meru l'ígwè; unu labọ l'ụkporo ise kpaa ndu Ízurelu owechọrochoro apha ụkporo. Tòbudu iya bụ; ndu Ízurelu raku nụ Chipfu g'ọ gbaaru phẹ mkpu.

⁴ Debora, bụ nwanyị epfuchiru Chileke; mbụ nyee Lapidotu bụ onye-ikpe ndu Ízurelu teke ono. ⁵ Eka o shi anọduje bụ lẹ mkpula mpfu Debora, nọ lẹ mgbaka mkpukpu Rama yele mkpukpu Bételu l'alí úbvú úbvú Ifuremu; ndu Ízurelu awụ ejepfu iya g'o kpeeru phẹ ikpe. ⁶ Oo ya bụ; o bya ezia e je ekua Baraku nwa Abinowamu, shi lẹ mkpukpu Kadeshi, nọ l'alí ndu Nafutali. O sụ iya: "Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurelu bẹ ziru ngu sụ g'i tųgbua je achita unwoke ndu Nafutali; mę unwoke ndu Zebulun ukporo unu nemadzụ l'unu ise yeru onwongu; duru phẹ g'unu shia ụzo úbvú Tabo. ⁷ Mu e-me Sizera, bụ onye-ishi ndu ojogu Jiabinu; g'ọ chiru ụgbo-inya iya; yele ndu ojogu iya; bya l'enyimu Kishonu; mu eworu Sizera ye ngu l'eka."

⁸ Baraku sụ iya: "O -buru l'ii-tsoru mu je; bę mu e-jekwa-a; teke i tii tsodu mu je bę mu tee jekwa."

⁹ Debora sụ iya: "O dųephro ree; mu lẹ ngu a-swiru-a je; o lẹ úbvù, nọ l'iphe-a, iibya ejeje-a bę taa bųekwanuru nkengu. Ishi iya bụ l'oo nwanyị bę Chipfu e-me; l'o gude Sizera." No iya; Debora gbalihu tsoru Baraku; ephe jeshia Kadeshi. ¹⁰ O buru lẹ Kadeshi bę Baraku rwukoberu ndu Zebulun waa ndu Nafutali ephe doru. Ndu o gude jee bụ ukporo unu nemadzụ l'unu ise. Debora tsokwaru phẹ pho.

¹¹ No iya; Heba, bụ onye Kenu, bụ iya bụ oshilokpa Hobabu, bụ nwune nyee Mosisu; bufu onwiya l'eka ndu Kenu nọ. O tųgbua je eworu ụlo-ekwa iya kpobe l'upfu achi, nọ lẹ mkpukpu Zanimu, nọ lẹ mgboru alí Kadeshi. ¹² Tọbudu iya bụ; epfuaru Sizera lẹ Baraku nwa Abinowamu bę jeshiakwaru l'úbvú Tabo; ¹³ Sizera chitakota ukporo unu ụgbo-inya ígwè iya labo l'ukporo ụgbo-inya ígwè ise; mę unwoke, ephe l'iya nọ l'ophu; shi lẹ mkpukpu Haroshetu-Hagoyimu jeshia l'enyimu Kishonu.

¹⁴ Noo ya; Debora sụ Baraku: "Ngwa! Oo ntanụ-a bę Chipfu woru Sizera ye ngu l'eka." Sụ iya: "Chipfu vuta haakwaru ụzo." Oo ya bụ; Baraku chiru ukporo unu ojogu labo l'ukporo iri nyizetakota l'úbvú Tabo. ¹⁵ Chipfu gude ogu-echi Baraku meru eberebete tų Sizera; mę ụgbo-inya iya l'ophu; waa ndu ojogu iya g'ephe ha. Sizera pfufuta l'ụgbo-inya iya chie okpa l'oso. ¹⁶ Baraku chipyabe ndu ojogu Sizera; mę ụgbo-inya phẹ jasụ ephe rwua Haroshetu-Hagoyimu. O buru ogu-echi bę e gude gbushikota ndu ojogu Sizera. Ophu o dudu m'onye lanu, phoduru nụ.

Jiayelu egbu Sizera

¹⁷ No iya; Sizera gude okpa gbaru lashia l'ulo-ekwa Jiayelu, bụ nyee Heba; onye Kenu. O buru iphe, kparu iya nụ bụ lẹ Jiabinu, bụ eze ndu Hazo bę yele ndibe Heba, bụ iya bụ onye Kenu ono dų lẹ ree. ¹⁸ Jiayelu gbagbua je agba Sizera ndzuta; bya asụ iya: "Nnajiuphu mu tokwa ehu! Gbata! Ta atsushi ebvu!" O gbapfu nụ iya l'ulo-ekwa ono; o bya eworu ekwa kpube iya. ¹⁹ O sụ iya: "Jiko kenaa mu mini gę mu ngua; kele egu mini agukwa mu." O kpuhaa iphe, ooyeje mini-era-eswi; gbata iya nụ iya; o ngua. O bya ewokwaru ekwa ono kpuchia ya. ²⁰ O sụ nwanyị ono: "Pfuokwaru l'onu-abata ulo-ekwa ono; k'ophu bụ; o -duru onye byaru bya ajia ngu sụ: 'O nweru onye nọ l'eka-a?' l'ji-sukwanu iya: 'Waawaa!' "

²¹ Obenu lẹ Jiayelu, bụ nyee Heba gbę wota nggu, eegudeje kpobe ụlo-ekwa; bya ewota ongu; pyaa mpya jepfu iya; je egude ongu ono kpobe iya nggu ono l'ishi nchị. O foo ya bahụ l'alí; kele mgbenya tų-rwewaru iya aturwe; teme ike bvushikwa iya pho. O buru iya anwuhu. ²² A bya l'amaru; Baraku nodu agbaghawaa l'eka ochikwanu Sizera; Jiayelu lufuta gbapfuta iya; bya asụ iya: "Bya; gę mu goshi ngu nwoke ono, ijicho ono." Tọbudu iya bụ; o bya etsoru nwanyị ono bahụ; bya ahuma Sizera g'ọ dabyiru nwuhuwaa anwuhu; nggu kporu iya l'ishinchi.

²³ O buru lẹ mboku ono bę Chileke meru Jiabinu, eze ndu Kenu; o laa ndu Ízurelu l'eka. ²⁴ Ike ndu Ízurelu bya akapyabę kę Jiabinu, bụ eze ndu Kenu okpobe akapyabę gbiriri jasụ ephe lwu-kpee ya.

Ebv, Debora yę Baraku guru

5 Lẹ mboku ono bę Debora yę Baraku nwa Abinowamu guru ebvu-a sụ:

² "Ndu-ishi ndu Ízurelu vutaru ụzo ogu;

ndu Ízurelu l'ophu gude obu phę tsoru phę;

unu jaa Chipfu ajaja!

³ Unu numa iphe-a; unube ndu eze!
 Unu ngabe nchi; unube ndu-ishi!
 Mu a-gu ebvu nu Chipfu; mu a-gu ebvu gu-ku iya;
 mbu le mu e-gude ebvu jaa Chipfu, bu Chileke ndu Izurelu ajaja.

⁴ Gube Chipfu; teke i lufuru l'ali Siye;
 mbu teke i zoru garamugaramu lufu l'ali ndu Edomu
 be mgboko nmahuru jijijiji;
 igwe rwua erwurwu; wa mini.

⁵ Ubvú be nmaqotarú jijijiji l'iphu gube Chipfu;
 mbu jeyekpo l'ubvú Sayinayi be nmacharu jijijiji
 l'iphu gube Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu.

⁶ Le teke ke Shamuga nwa Anatu; waa Jiayelu
 be a gwoberu eshi eze gbororo;
 ndu ije pyoaha ntubo.

⁷ Iphe, bu mkpukpu, no le Izurelu dabyikotarú iphoró;
 gbiriri jasuru Debora futa;
 bya aburu ne ndu Izurelu.

⁸ G'ephe hataru agwa ophúú; be ogo wataru ada l'ali Izurelu gbaa mgburugburu;
 ophu o dudu me iphe, eegudeje egbobuta onwonye; ozo arwa, a humaru l'echilabo ukporo unu nemadzu
 ise, no l'ali Izurelu.

⁹ Ndu-ishi ndu Izurelu du mu l'obu;
 mbu ndu turu obu phe onyo wofuta onwophe onoya.
 Unu jaa Chipfu ajaja!

¹⁰ Unube ndu ono agba l'eli nkapfu-igara ochaa;
 mbu unube ndu ono, no l'eli ukpo, a wukoberu l'eli nkapfu-igara;
 me unube ndu eje l'okpa;
¹¹ unu geedukwa olu-ebvu ndu ono, agu ebvu l'eka eekutaje mini ono.

Oo l'eka ono be ephe a-nodu gua ebvu k'iphe, pfuru oto, Chipfu mekotaru;
 mbu iphe, pfuru oto, o mekotaru ndibe iya le Izurelu.

Tobudu iya bu; ndibe Chipfu wufu jeshia l'onu-abata mkpukpu.

¹² 'Gbalihukpodapho! Debora gbalihu!
 Gbalihu! Gbalihu! Chiswee ebvu!
 Baraku; gbalihu!
 Gube nwa Abinowamu; duta ndu i kpuru le ndzu.'

¹³ Tobudu iya bu; unwoke ophu phoduru nu wu-pfushia ndu-ishi.
 Ndibe Chipfu wuru byapfuta mu g'anyi tsoo ndu okpehu du ogo.

¹⁴ Ndu Ifuremu, bu ndu ophu gbaru ogharabvu l'ubvú ubvú Amaleku
 wufuta tsoru gube Benjaminu; gu le ndibe ngu.
 Ndu-ishi-ojogu, shi l'ali ndu Makiya wufutakwapho;
 ndu shi l'ali Zebulun bu ndu gude mgboro onye-ishi-ojogu.

¹⁵ Ndu-ishi ndu Isaka; ephe le Debora tuko swiru.
 Nokwapho ge ndu Isaka l'onwophe wukwarupho tsoru Baraku; gbazeta le nsuda ono.
 Ophu obu anodu ndu Rubenu l'eka lanu.

¹⁶ ?Bu gunu be unu doru l'odu aturu eme?
 ?Bu g'unu numa okwe onye eche aturu akpo gude ekukobe aturu iya to?
 Ndu Rubenu be agba egomunggo shii.

¹⁷ Ndu Giladu bẹ kwaru l'azu enyimu Jiḡdanu.

?Bụ gunu bẹ ndu Danu gugaru kwaa l'ugbo-mini?

Ndu Asha kwaa l'aguga enyimu;

mbu l'odu ugbo-mini.

¹⁸ Ndu Zebulun mja enya le ndzu kweta onwu.

Nokwapho ge ndu Nafutali mikwarupho enya le ndzu bu ono;

mbu l'egu ogo ono.

¹⁹ Ndu eze byaru; ephe lwua ogo ono.

Ndu eze ndu Kėnanu bẹ lwuru ogo le mkpukpu Tanaku;

le mgboru mini mkpukpu Megido;

ophu ephe alwutaduru me mkpola-ochaa.

²⁰ Kpokpode bẹ gbėchaa l'akpaminigwe alwu ogo;

mbu l'ephe shichaa l'eka ephe eshije; etso Sizera ogo.

²¹ Enyimu Kishonu tuko phe kpota;

mbu enyimu shi l'ichee ono, bu iya bu enyimu Kishonu.

Gube obu mu; gude ike zoru je l'iphu!

²² No iya; igiji okpa inya nodu ada g'egbigwe.

Mbu inya, okpehu du nodu agbagbaa ke kwaakwa.

²³ Ojosi-imigwe, shi l'eka Chipfu suru: 'Unu tua mkpukpu Merozu onu;

mbu; unu tua phe ejo onu;

kele ephe ta abyaduru eyetaru Chipfu eka l'ogu;

mbu yetaru Chipfu eka lwua ndu ike du l'ogu.'

²⁴ Ge Jiayelu; mbu nyee Heba, bu onye Kėnu bukwaru onye aa-kachaa agoru onu-oma nu l'iphe, bu unwanyi;

g'o buru iya be aa-kachaa agoru onu-oma nu l'iphe, bu unwanyi, bu l'ulo-ekwa.

²⁵ O raru ora mini; o nu iya mini-era-eswi.

Mbu l'oo l'iphe, gbaru ndu eze be o yeru iya mini era-eswi.

²⁶ O dzu-liru nggu ulo-ekwa;

bya egude ekutara palia ongu ndu-ozu;

kpobe iya Sizera l'ishi-nchi;

tsupyabe iya ishi l'alj; kpofua uzo.

²⁷ O buru le mgboru okpa iya be o phozeru; dabyiru.

Mbu l'oo le mgboru okpa iya be o phozeru dabyiru nwuhu.

O buru l'eka o phozeru ono be o daru; nwuhu.

²⁸ Le windo be ne Sizera gbepyofo enya.

O nodu l'onu-uzo ulo-eli ara ekwa su:

'?Bụ gunu kparu iphe, ugbo-inya anọ odu alwalwa?

?Bụ gunu meru iphe, a ta nuda ukporo okpa ugbo-inya iya?'

²⁹ Unwumboko ibe eze ndu ophu kachaa amaru iphe nodu azu eyeru iya l'iphe, oopfu;

teme yebedua nodu azukwa iya pho ekwe l'onwiya.

³⁰ Ephe nodu asuje iya: '?Tobudu iphe, ephe a-kwata l'okwata be ephe achọ; bya eekwa iya pho ekeke?

Nwoke nonu e-keta nwamgboko lanu; ozoo ebo.

Sizera eketachaa uwe, ama ntumatu;

mbu l'oo-ketachaa uwe, ama ntumatu, akwaru k'erengete;

waa ekwa, du eguru, mu a-tu-phuje l'olu;

mbu ?o bukotaruru iphe, a kwataru l'okwata?'

³¹ Ge ndu ohogu gube Chipfu lakota l'iyi egube ono.

Ọle gẹ ndu yeru ngu obu gbukwa kẹ nwjinnwii g'ẹnyanwu, agbakota agbakota.”
Tọbudu iya bụ; alị ono nweru nchị-odoo nọ ụkporo apha labọ.

Ndu Midiyanu akpa ndu Ízurelu ẹhu

6 Ndu Ízurelu mekwa ẹjo-ememe l'iphu Chipfu ozo. Chipfu woru phẹ yee ndu Midiyanu l'ẹka; ẹphe nọo phẹ l'ẹka apha ẹsaa. ² Ndu Midiyanu kpaa phẹ ẹhu k'ọphu ẹphe larụ l'úbvú je emeshia ụlo waa mkpù lẹ mgbaka mgbaka mkpuma; mẹ l'ogba; mẹ l'ẹka a kpushigbaaru ike je ebugbaaru. ³ No iya; ọ nọdu abujeru teke ndu Ízurelu kọru opfu; ndu Midiyanu; mẹ ndu Amaleku; meward ndu buchaa l'uzo ẹnyanwu-awawa awuru bya et-soo phẹ ọgu naa phẹ iya. ⁴ Ẹphe nọdu ejeje anmaa anmanma ọgu l'alị ono; tuko iphe, ẹphe meberu l'alị mebyishikọta; mbụ mebyishikọta iya nno je akpaa lẹ mkpukpu Gaza. Ọphu ọ dudu mẹ iphe, dzụ ndzụ, ẹphe ahajẹ lẹ Ízurelu; je akpachaa l'aturu; waa eswi; mẹ nkafụ-igara. ⁵ Ẹphe achijeru ẹku phẹ; waa ụlo-ẹkwa phẹ zeru gbiig-biigbi g'igube; mbụ k'ọphu a ta majeduru g'e-shi aguta phẹ l'ọgu ẹphe l'inya-kamelu phẹ; ẹphe abya aphunwua alị ono gbaa ya ophorokpo. ⁶ Ndu Midiyanu ono mee ndu Ízurelu; ẹphe kwata daa ụkpa ọkpobe adada. No iya; ẹphe bya araku Chipfu g'ọ gbaaru phẹ mkpu.

⁷ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu rakuẹpho Chipfu lẹ k'iphe ndu Midiyanu eme phẹ ono; ⁸ o zitaru phẹ onye mpfuchiru Chileke, bụ onye pfuru ndu Ízurelu sụ: “Waa iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurelu epfu baa: Ọo mu bụ onye ono, dufutaru unu l'alị Ijiputu; mbụ l'alị ono, unu shi bụru ohu ono. ⁹ Mu nafutaru unu l'ẹka ndu Ijiputu mẹ l'ẹka ndu shi akpa unu ẹhu; mu chishikotaru unu ndu ono l'alị phẹ; woru iya nụ unu. ¹⁰ Mu pfuaru unu sụ l'ọo mbedua, bụ Chipfu, bụ Chileke unu. G'unu ta abakwaru agwa ndu Amọru eja l'alị ono, unu bu ono. Ọle unu te eyeduru mu ọnu.”

¹¹ Noo ya; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu bya bya anọdu l'upfu achị, nọ lẹ mkpukpu Ọfura. Onye nwe achị ono bụ Jiowashi, bụ onye shi l'ipfu ndu Abiyeza. Nwatibe iya, bụ Gidiyọnu nọdu l'ẹka aazoshije mee l'akpuru vayinu; echishi witi g'o wohaa ya gẹ ndu Midiyanu ta ahuma iya. ¹² Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu ono bya achaa Gidiyọnu l'iphu bya asụ iya: “Chipfu nọkwa swiru ngu; gube ojogu, ike dụ.”

¹³ Gidiyọnu sụ iya: “Oowaa; nnajuphu mu; ọ -buru lẹ Chipfu nọ swiru anyi; ?bụ gunu meru g'o gude iphe-a nọdu anwukotaru anyi? ?Denuhunu iphe-ohumalenya iya ono, nna anyi phẹ kọru anyi ono; mbụ l'ẹphe sụru: ‘L'ọo Chipfu dufutaru anyi l'alị Ijiputu.’ Ọle nta-a bẹ Chipfu ọbu gbẹ gwobewaa anyi; woru anyi ye l'ẹka ndu Midiyanu.”

¹⁴ No iya; Chipfu bya adakọbe sụ iya: “Gude ike, i nweru je anafuta ndu Ízurelu l'ẹka ndu Midiyanu. Ọ kpokwaa mbedua gededede bẹ ezi ngu sụ ngu g'i je.”

¹⁵ Gidiyọnu sụ iya: “Oowaa; nnajuphu mu; ?mu e-me ime-agma dzọo ndu Ízurelu? Hụmanu l'ọ kwa unuphu k'anyi bẹ ẹnya kachakpọo alwalwa l'ipfu Manásẹ; ẹme ọ buru mu bẹ kachaa alwa alị l'ọnulo ibe nna mu.”

¹⁶ Chipfu sụ iya: “Mu e-swiru ngu-a; mbụ l'ị-tuko ndu Midiyanu lwụ-kpekọta g'ẹphe bụ onye lanụ.”

¹⁷ Gidiyọnu yeeru iya ọnu sụ: “Ọ -buru lẹ mu dūwaa ngu l'obu; goshinu mu iphe, e-me gẹ mu maru l'ọ bụ-a gubedua bẹ epfu eyeru mu nụ. ¹⁸ Jiko ta atugbukwa l'ẹka-a jasụ gẹ mu byapfuta ngu; gẹ mu je ewota iphe, mu a-nụ ngu bya edoberu ngu l'atatiphu.”

Tọbudu iya bụ; Chipfu sụ iya: “Mu a-nọdu-a jeye ilwa azụ.”

¹⁹ Tọbudu iya bụ; Gidiyọnu bya abahụ l'ulo je eworu mkpi gbua shia; bya ewota utu iphe, egudeje eme buredi, jiru nkweka gmeta buredi, e te yeduru iphe, ekoje buredi. Ọ bya agushia anụ ono ye lẹ nkata; wuru urwukurwuku iya ye l'itoshi. O gweta iya wojeru iya l'upfu achị ono. ²⁰ Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chileke ono bya asụ iya: “Gweta anụ ono; mẹ buredi ono dobe l'eli mkpuma-a; iiwufutakwapho urwukurwuku iya ono.” Gidiyọnu bya emekọta iya nno. ²¹ Tọbudu iya bụ; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu ono bya eworu ọnonu mgboro, ọ gude l'ẹka denyi l'anụ yele buredi ono. Ọku shi lẹ mkpuma ono gbanwuhu; kepyashikota anụ; mẹ buredi ono. Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu ono phuhu.

²² Gidiyọnu maerupho l'ọo Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu; ọ rashia: “Nnajiuphu, bụ Chileke mu-e! Alashikwa mu-o! Kẹle ọ kwa Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Chipfu bẹ mu gude ẹnya mu huma ono-o!”

²³ Chipfu sụ iya: "G'èhu dṽkwa ngu guu! Ta atsṽshi ebvu. I tji nwṽhuduro." ²⁴ Tṽbudu iya bṽ; Gidiyṽnu kpṽaru Chipfu ṽru-ngweja l'èka ono; gṽbe iya: "Chipfu bṽ èhu-guu." ṽru-ngweja ono bṽ nṽepho lṽ mkpṽkpu ṽfura, nṽ l'alj ndu Abiyeza byasṽ ntanṽ-a.

²⁵ L'enyashi mbṽku onokwaphṽ bṽ Chipfu sṽru iya: "Kpṽta oke-eswi k'èbo l'eswi nna ngu; mbṽ ṽphu gbawaru apha ṽsaa. Je enwukpṽshia ṽnya èka nna ngu agwajṽ Balṽ; gbutsushia itso Ashera, nṽ iya l'agṽga. ²⁶ I -mechaa g'i kpṽaru Chipfu, bṽ Chileke ngu ṽru-ngweja, dṽkpoo rengurengu l'èka-a, ha l'eli-a. Ii gṽbe teke ono kpṽta oke-eswi k'èbo ono; chṽta itso Ashera ono, i gbutsushiru ono gude nkṽ iya gwee ngweja-akpṽ-ṽku." ²⁷ Tṽbudu iya bṽ; Gidiyṽnu bya achṽta ndu-ozii iya unwoke iri; bya emee gṽ Chipfu pfuru iya ono. ṽ bṽru l'enyashi bṽ o mekṽ-taru iphemiphe ono. ṽphu o medṽru iya l'eswe; kṽle ṽtsu ndibe phṽ waa unwoke mkpṽkpu ono ebvu.

²⁸ Ndu mkpṽkpu ono lṽfutashia l'ṽnmewa ṽtsu; bya ahṽma l'a gṽbe mebyishikṽtawaa nṽ èka ṽphe agwajṽ Balṽ; gbutsushiwa itso Ashera, nṽ l'agṽga iya; bya eworu oke-eswi k'èbo ono kpṽo ṽku l'eli ṽru-ngweja ono, a gṽbe kpṽwaanu l'èka ono. ²⁹ Ndu mkpṽkpu ono bya ajjahaa: "Bṽ onye meru iphe ṽwa?" ṽphe kpṽnyaa ishi; jikashinyaa; a sṽ phṽ l'ṽ kwa Gidiyṽnu nwa Jiowashi bṽ meru iya nṽ. ³⁰ No iya; ndu mkpṽkpu ono bya epfuaru Jiowashi sṽ iya: "Je edufuta nwa ngu. ṽo-nwṽhu; kṽle o tsukpṽshiru ṽnya èka aagwajṽ Balṽ; bya egbutsushia itso Ashera, nṽ l'agṽga iya."

³¹ Iphe, Jiowashi pfuru ndu ono, nṽ-pheru iya mgburugburu ṽhuka ṽhuka ono bṽ bṽ: "Unu agbaru Balṽ ṽdzori? Tṽo g'unu dzṽo ya bṽ unu eme? Onye agbatarṽ Balṽ bṽ ee-gbukwa l'ṽtsu. ṽ -bṽru-a lṽ Balṽ bṽ bṽ ṽkpobe agwa bṽ teke nemadzṽ mebyishiru ṽru-ngweja iya be ṽo-dṽ nṽ ike gbaarṽ onwiya ṽdzori." ³² ṽ bṽru lṽ mbṽku ono bṽ a gṽberu Gidiyṽnu "Jieru-Balṽ;" bṽ iya bṽ: "Gṽ Balṽ gbaa mkpu onwiya"; kṽle Gidiyṽnu bṽ tsukpṽshiru ṽnya èka aagwajṽ Balṽ.

³³ Tṽbudu iya bṽ; ndu Midiyanu l'ṽphu; mṽ ndu Amalṽku; waa ndu bugbaa l'ṽzo ṽnyanwu-awawa bya atṽko ndu ṽṽṽ phṽ dzukṽbe; bya awṽfu azṽ ṽnyimu Jiṽdanu azṽ iya ṽphuu; je anmaa lṽ nsṽda Jiezerṽlu. ³⁴ ṽo ya bṽ; Unme Chipfu bya eji Gidiyṽnu ṽhu; o woru opu gbua gude kukṽta ṽnwu Abiyeza g'ṽphe tsoru iya. ³⁵ ṽ byak-waphṽ eye ndu-ozii ṽphe zikṽta ozi l'alj ndu Manásṽ l'ṽphu g'ṽphe kwaa ngwṽṽ; bya ekukṽkwapho ndu Asha; mṽ ndu Zebulṽnu; waa ndu Nafṽtali; ṽphe wṽru byapfuta phṽ.

³⁶ Gidiyṽnu bya asṽ Chileke: "ṽ -bṽru l'ii-shi l'èka mu dzṽo ndu Ízureṽlu ṽgube ono, i kweru mu ukwe iya; ³⁷ lenu; mu a-kṽbe eji atṽru l'èka eechishije witi-a. ṽ -bṽru l'ṽo l'èji atṽru-a bṽ iji dashṽru kpoloko; ṽphu ṽ tṽ dashṽduru l'ṽma alj l'ṽphu; mu amaru l'ii-shi-a l'èka mu dzṽo ndu Ízureṽlu ṽgube ono, i pfuru iya ono." ³⁸ No iya; o meṽpho ṽgube ono, Gidiyṽnu pfuru ono. ṽ bya agbalihu lṽ nchitabṽhu iya je apyṽ eji atṽru ono mini; pyṽta iya mini, jiru gbamṽgbamu, eku mini. ³⁹ Tṽbudu iya bṽ; Gidiyṽnu sṽ Chileke: "Jiko g'èhu-eghu ngu te ejekwa abṽru ṽku dapfuta mu; gṽ mu rwṽfuna ngu iphe lanṽ. Gṽ mu gudeṽshi eji atṽru ono hṽtafua ama ugbo lanṽ. K'ṽgiya-a; mee g'èji atṽru ono kpṽhukota nkṽ; l'i mee g'iji dashṽkota l'ṽma alj l'èka ono." ⁴⁰ L'enyashi mbṽku ono bṽ Chileke meṽru iya phṽ ṽgube ono. Eji atṽru ono kpoloko bṽ iji ta adashṽduru; ṽ dashṽkota l'ṽma alj l'ṽphu.

Gidiyṽnu alwṽ ndu Midiyanu

7 ṽ -rwua l'ṽnmewa ṽtsu; Jieru-Balṽ, bṽ iya bṽ Gidiyṽnu yṽ ndu ṽṽṽ iya l'ṽphu wṽ-lihu je anmaa anmanma ṽṽ lṽ mgboru obvu-mini Harṽdu. Ndu Midiyanu dṽru lṽ nsṽda, nṽ l'ṽzo isheli ibiya ṽphu ṽphebedua nṽ; lṽ mgboru úbvṽ More.

² Chipfu bya asṽ Gidiyṽnu: "Ndu ṽṽṽ ngu bṽ hanṽkakwaru mu igwerigwe gṽ mu e-woru ndu Midiyanu ye phṽ l'èka. Iphe, ii-me nta-a gṽ ndu Ízureṽlu ta anṽdushi epfuru mu l'ṽo ike phṽ bṽ ṽphe gude dzṽo onwophṽ ³ bṽ g'i je araaru iya ṽphe arara nta-a sṽ phṽ: 'Teke ṽ dṽkwaru onye èhu anmaa anmanma lṽ ndzṽ-agṽṽ; g'onye ṽbu shikwa l'úbvṽ Giladu-a lashṽ.' " No iya; ṽkporo ṽnu nemadzṽ ugbo labṽ l'ṽnu iri l'ise zehu lashṽ; ṽ bṽwaru ṽkporo ṽnu nemadzṽ l'ṽnu ise bṽ phṽduru nṽ.

⁴ Obenu lṽ Chipfu pfulṽru-a Gidiyṽnu sṽ: "Ndu ono bṽ panṽkakwarupho igwerigwe. Chṽta phṽ je lṽ mini gṽ mu hṽchaaru ngu ṽphe ama l'èka ono. Onye mu sṽru l'oo-tsoru ngu je; bṽ e-je nṽ. Onye ṽphu mu sṽkwanuru l'ṽ too tsoduru ngu eje bṽ te ejekwa." ⁵ ṽo ya bṽ; Gidiyṽnu duta ndu ono jeshia lṽ mini. Chipfu sṽ iya: "Dobe

ndu ophu gude ire angu mini ge nkuta anguje-a iche; l'i dobekwapho ndu ophu gbushiru ikpere angu iya iche." ⁶ O buru umadzu ukporo iri l'ise be gude eka kwota mini ono ye l'onu. Ndu ophuu l'ophu be tukoru gbushikota ikpere g'ephe nguta iya. ⁷ No iya; Chipfu su Gidiyonu: "Oo umadzu ukporo iri l'ise ono, gude eka kwota mini ye l'onu ono be mu e-gude dzoo unu; mbu woru ndu Midiyanu ye unu l'eka. Ge ndu ophuu toko lashichaa ibe phe." ⁸ Oo ya bu; ndu k'ophuu vulia nri; bya achita opu-ogu ndu k'ophuu. Gidiyonu su phe g'ephe lashichaa un-uphu. O buru umadzu ukporo iri l'ise pho be o haru. Eka ndu Midiyanu doru buru l'uzo ali le nsuda eka ono, Gidiyonu phe doru ono.

⁹ O -rwua l'enyashi mboku ono; Chipfu su Gidiyonu: "Gbalihu; je adatso ndu Midiyanu ogu; kele mu wowaru phe ye ngu l'eka. ¹⁰ O -buru l'itsi ebvu eje phe etso ogu; ge gu le Pura, bu onye-ozu ngu swiru je l'odu-ogu phe ono. ¹¹ Ii-numawaro iphe, ephe epfu. I -numachaa ya be oo-me-a g'obu shihu ngu ike g'i je ogu l'odu ono." Tobudu iya bu; ye le Pura, bu iya bu onye-ozu iya ono swiru jerwua azu eka ndu ojogu ono doru. ¹² Ndu Midiyanu ono; me ndu Amaleku; me ndu shikota l'uzo enyanwu-awawa toko nmaa erupfu g'igube le nsuda ono. Inya-kamelu phe buru aguta aguta; mbu byierupho g'ēja, no l'aguga eze-enyimu.

¹³ Gidiyonu jerwua; bya ahuma ge nwoke lanu ezeru onya iya nrwo, o rworu asuje iya: "Mu rworu nrwo g'ishi buredi, du mgburugburu, e meru le balu ewe kperekpere ewebata l'eka ndu Midiyanu nmaru anmanma ogu. Ishi buredi balu ono weru bya asua l'ulo-ekwa; suta iya tuta; o daa gwoo; kpo mkpomishaku."

¹⁴ Oo ya bu; onya iya ono su iya: "Iphe-a ta adukwa iphe ozo, o bu; abudu ogu-echi Gidiyonu nwa Jiowashi, bu onye Izurelu; kele Chileke woakwaru ndu Midiyanu waa ndu ojogu phe l'ophu ye iya l'eka."

¹⁵ Tobudu iya bu; Gidiyonu numa nrwo ono, e zeru ono; waa iphe, o bu; o bya abaru Chileke eja. O buru iya ala azu l'odu-ogu ndu Izurelu; je asu phe: "Unu wu-lihu-o! Chipfu woakwaru ndu ojogu Midiyanu ye unu l'eka."

¹⁶ O bya eworu umadzu ukporo iri l'ise ono kee uzi eto; bya eworu opu-ogu nuchaa phe; wakwapho ite nshji, duchaa iphoru, owa nochaa l'ime. ¹⁷ O su phe: "Unu lee mu enya! Unu meje ge mu meru. Teke mu ruerupho l'onu eka ono, ephe doru ono; unu tsokwaru mu mejekpoepho ge mu meru. ¹⁸ Teke mu le ndu ophu mu l'ephe swi gburu opu-ogu; g'unubedua nodukwapho l'eka unu no gbaa odu phe ono mgburugburu gbua nkunu; chia mkpu su: 'A kwa ogu-echi ke Chipfu waa Gidiyonu-o!'"

¹⁹ Tobudu iya bu; Gidiyonu ye le umadzu ukporo ise ono, ephe l'iya toko swiru ono jerwua l'onu eka ono, ndu Midiyanu ono doru ono le teke a wataru eche nche k'echi abali. O buerupho teke ono be ndu ophu no le nche lufuru; ndu ozo bahuwaa le nche. Gidiyonu phe woru opu-ogu phe ono gbua; bya eworu ite nshji ono, ephe gudechaa l'eka pho tukposhia. ²⁰ G'ephe hakota uzi eto ono woru opu-ogu nkephe gbua; bya atuk-poshichaa ite ono. Ephe pagbaaru owa pho l'ekicha; gudegbaa opu-ogu, ephe e-gbu l'ekutara; bya echishia su: "A kwa ogu-echi ke Chipfu waa Gidiyonu-o!" ²¹ Onyenonu pfugbaaru l'ekiya nkiya; ephe gbaphee eka ndu Midiyanu doru ono mgburugburu. Ndu Midiyanu ono l'ophu ye okpa l'oso; echi mkpu agba agbala. ²² Oo ya bu; ephe gbuopho opu-ogu ukporo iri l'ise ono; Chipfu mee onyemonye, no l'odu ndu Midiyanu ono wata egbu nwibe iya ogu-echi. Ndu ojogu ono gbaru lashia mkpukpu Betu-Shita; l'uzo mkpukpu Zerera; mbu gbaa gbarwua oke mkpukpu Abelu-Mehola, no-kube mkpukpu Tabatu.

²³ Ndu Izurelu, shi l'okpa-ipfu Nafutali; me ipfu Asha; waa ipfu Manase be e kukotar; ephe chipyabe ndu Midiyanu. ²⁴ Gidiyonu ye ndu-ozu; ephe je ezidzuru iphe, bu ndu bukota l'ali ubvu ubvu ndu Ifuremu g'ephe wufuta je agbabua ndu Midiyanu iphu l'enyimu Jiordanu; je akpakpo le mkpukpu Betu-Bara. Tobudu iya bu; e kukoo ndu Ifuremu l'ophu; ephe wufuta je anochia enyimu Jiordanu; je akpaa le Betu-Bara. ²⁵ Oo ya bu; ephe gude ndu-ishi ndu Midiyanu umadzu ebo. Epha ndu-ishi labo ono bu Orebu waa Zeyebu. Orebu b'ephe gburu le mkpuma Orebu; gbua Zeyebu l'eka aakuje mee le mkpuma Zeyebu. Ephe nodu achikpoepho ndu Midiyanu ono; bya apata ishi Orebu waa Zeyebu palataru Gidiyonu l'eka o no l'azu enyimu Jiordanu.

Gidiyọnu alwụ ndu Midiyanu ọphu phọduru nụ

8 Tọbudu iya bụ; ndu Ifuremu sụ Gidiyọnu: “?Denu g'o gude i mee ya anyi egube-a? Mbụ; ?denukpoo g'o gude ọphu i ti kuduru anyi teke i jeru etso ndu Midiyanu ọgu?” Epe gbachaẹ ya phọ opfu agbagba ehuka ehuka.

² Gidiyọnu sụ phẹ: “?Denu iphe, mu gbẹ mee, ka ọphu unu meru shii? ?Ọ dụ g'akpa mkpakwa akpuru vayinu ke ndu Ifuremu ta akadu ree; eme l'akpuru vayinu ke Abiyeza l'ophu? ³ Chileke be woru Orebụ waa Zeyebu, bụ ndu-ishi ndu Midiyanu ye unu l'eka. ?Denu iphe, mu gbẹ mekpọ, ka ọphu unu meru shii?” O pfuchaepho iphe ono; obu jizeta phẹ.

⁴ Gidiyọnu yee umadzu ukporo iri l'ise phọ bya erwua enyimu Jiọdanu; bya aghabua ya aghabu. Teke ono be ike bvushichakpowaru phẹ ree; ọle epe achiepho ndu ohogu phẹ ono kpabe kpabe. ⁵ Epe rwua mkpukpu Sukotu; ọ sụ ndu mkpukpu ono: “Jiko unu nunu ndu ojogu mu nri le mbà atukwa phẹ atutu. Ọ kwa Zeba waa Zalumuna, bụ ndu eze ndu Midiyanu be anyi achị oso.”

⁶ No iya; ndu-ishi Sukotu ono sụ iya: “?Unu gudeakwanaru Zeba yee Zalumuna obu meru g'o gude anyi je anụ ndu ojogu ngu nri?”

⁷ Tọbudu iya bụ; Gidiyọnu sụ phẹ: “Ọ dya ree; teke Chipfu woerupho Zeba yee Zalumuna ye mu l'eka be bụ ọgara-mbo, shi l'echiegu; waa obyambvu be mu e-gude lakashia anụ unu alakashị.” ⁸ Ọ bya agbe l'eka ono jeshia mkpukpu Peniyelu; bya eje arwokwa phẹ phọ nno; epe pfukwaphọ ge ndu Sukotu pfuru phọ. ⁹ Ọo ya bụ; ọ sụ ndu Peniyelu: “Mu -lwụ-kpee l'ogu ono lwajepho alwalwa; be mu e-tsukposhi ulo-eli unu-a.”

¹⁰ Zeba waa Zalumuna be nọ le mkpukpu Kakọ epe le ndu ojogu phẹ, dụ ukporo unu nemadzu l'unu iri l'esa l'ukporo nemadzu iri, bukota ndu ojogu, e gbuphodoru le ndu ojogu, shi l'uzo enyanwu-awawa. Ndu ojogu ono be e gbuwaru ukporo unu nemadzu ugbo iri l'ise, bukota ndu pagbaa ogu-echi. ¹¹ Gidiyọnu bya eje eshia uzo ndu ije eshije; l'uzo enyanwu-awawa mkpukpu Noba waa mkpukpu Jiogbeha; je etsoo ndu ojogu ono ogu le teke epe tuzohuru ehụ. ¹² Eze ndu Midiyanu ono ephenebo, bụ iya bụ Zeba yee Zalumuna ye okpa l'oso; a chia phẹ je egude; bya edukaa ndu ojogu phẹ.

¹³ Gidiyọnu, bụ nwa Jiowashi lwajepho ogu ono o shia uzo ubvu Heresu. ¹⁴ Ọo ya bụ; o gude nwokoro lanu, shi le mkpukpu Sukotu bya ajjahaa ya aji. Nwokoro ono deshianu iya epha ndu-ishi waa ndu bụ ogerenya mkpukpu Sukotu; deta umadzu ukporo eto l'iri l'esa. ¹⁵ Tọbudu iya bụ; Gidiyọnu bya ejepfu ndu mkpukpu Sukotu ono je asu phẹ: “Wakwa Zeba yee Zalumuna ba; mbụ ndu ono, unu shi epfuru mu kwaphukwaphu sụ: ?Mu gudeakwanaru Zeba waa Zalumuna; meru g'o gude unu je anụ ndu ojogu mu, ike bvushiru nri g'ephe ria-a?” ¹⁶ No iya; ọ bya akpukoo ndu bụ ogerenya mkpukpu Sukotu; gude ọgara-mbo, shi l'echiegu; waa obyambvu gude nua phẹ aphụ. ¹⁷ Ọ bya etsukposhia ulo-eli ndu mkpukpu Peniyelu; bya egbushikwaapho ndu mkpukpu ono.

¹⁸ Tọbudu iya bụ; Gidiyọnu bya ajia Zeba waa Zalumuna sụ phẹ: “?Bụ egube ndu gunu be unu gbushiru l'ubvu Tabo?”

Epe sụ iya: “?Ọ kwa unwoke, dukotaepho g'unubedua; mbụ l'onye ọphu nonu duchaeapho ge nwa onye eze.”

¹⁹ Gidiyọnu sụ phẹ: “Ndu ono be bukotakwa unwune mu; mbụ l'ephe bukota unwoke, ne mu nwushiru. Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; be mu tege egbukwa unu ome unu doberu phẹ ndzụ.” ²⁰ Ọo ya bụ; ọ sụ okpara iya, bụ Jieta g'ọ gbushia phẹ. Ọphu ọ dudu ike milia ogu-echi iya gbua; kele ọ bunukaru nwatanshii; ndzụ nọdu agu iya.

²¹ Tọbudu iya bụ; Zeba waa Zalumuna sụ iya: “Gbalihu; bya egbua anyi l'onwongu. Ọo ge nwoke ha bụ g'ike iya ahaje.” Ọo ya bụ; Gidiyọnu zilihu; woru phẹ gbushia; bya anyafuchaa inya-kamelu phẹ iphe, e gude mee phẹ ọna, bụ iphe, e shi nyabechaa phẹ l'olu.

²² E mechaa; ndu Izurelu sụ Gidiyọnu: “Buru Onye-ishi anyi; gu le nwa ngu; me nwanwa ngu; eshinu ọ bụ ngu dzotaru anyi l'eka ndu Midiyanu.”

²³ Gidiyọnu sụ phẹ: “Mu taa bụkwaru onye-ishi unu; ọphu nwa mu abụkwaru onye-ishi unu. Ọ kwa Chipfu a-buru Onye-ishi unu.” ²⁴ Ọ sụ phẹ: “Iphe lanụ, mu arwọ unu bụ g'onyenọnu nuchaa mu iphe-nchi, yi l'iphe, ọ kwataru l'okwata.” Ndu Midiyanu eyeje iphe-nchi; noo kele ephe bụ ndu ke Ishimelu.

²⁵ Ephe yee ọnu sụ: “Anyi e-gudekpoo ẹhu-utso nụ ngu iya.” Ephe bya eworu ẹkwa phushi l'ali; onyenọnu wotachaa iphe-nchi, yi l'iphe, ọ kwataru l'okwata chie l'ekwa ono. ²⁶ Iphe-nchi mkpọla-ododo ono, ọ sụru g'ephe nụ iya ono bẹ ẹrwa iya ha g'unu ẹkpa mkpọla-ododo ẹno l'ukporo ẹkpa mkpọla-ododo ise; a -gufukwa iphe, e gude eme ome mma; mę iyagba-olu; mę uwe uswe, ndu eze ndu Midiyanu eyeje; waa gwogirigwo, ndu eze ono nyabęchaaru inya-kamelu phẹ l'olu. ²⁷ Gidiyọnu gude iphe-nchi mkpọla-ododo ono kputa uwe-ukuvu; dobe iya ọnu lẹ mkpukpu iya ono, bụ Ọfura. Ndu Ízurelu bya agwaahaa ya; gude pharwushiahaa onwophe. Ọ bya aburu ọnyà; nmata Gidiyọnu yee ndibe iya.

²⁸ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu bya akapyabę ndu Midiyanu; ọphu ndu Midiyanu egbelibaeduru ishi ọzobaa. Lẹ teke Gidiyọnu nọ ndzụ bẹ alí ono bukotaru lẹ nchi-odoo ukporo apha labọ.

Anwuhu Gidiyọnu

²⁹ Jieru-Balụ, nwa Jiowashi bya alaa ibe iya je eburu. ³⁰ Ọ nwutaru unwoke ukporo ẹto l'iri; kele ọ luru unwanyi igwerigwe. ³¹ O nwekwarupho nwanyi, ọ tọ ludu okpobe alulu, bu lẹ mkpukpu Shekemu. Yębedua nwutaru iya nwa nwoke lanụ. Iphe, ọ guru nwata ono bụ Abimeleku. ³² Gidiyọnu, nwa Jiowashi nwuhu teke ọ kahwaru okpobe akahụ. E lia ya l'ilu nna iya, bụ Jiowashi lẹ Ọfura, bụ iya bụ mkpukpu ndu Abiyeza.

³³ Anwuhu, Gidiyọnu anwuhu; ndu Ízurelu dakobe wata apharwushi onwophe; mbụ wata abaru Balụ, nọgbaa l'ali ono ẹja. Ephe woru Belu-Beritu dobe; ọ buru agwa phẹ. ³⁴ Ọphu ephe anyataeduru Chipfu, bụ Chileke phẹ ono, bụ iya dzotakotaru phẹ l'eka ndu ohogu phẹ mgburugburu egede ono. ³⁵ Ọphu ephe emejeduru ndibe Jieru-Balụ, bụ iya bụ Gidiyọnu ree lẹ ke ree ono, o mekotaru ephebe ndu Ízurelu ono.

Ẹjo-idzu, Abimeleku chiru

9 Tọbudu iya bụ; Abimeleku nwa Jieru-Balụ gbęshi bya ejeshia lẹ mkpukpu Shekemu l'ibe nwune ne iya phẹ; jekota l'iphe, bụ ipfu ke ndu ne iya je asụ phẹ: ² “Unu jikotakpoo iphe, bụ ndu Shekemu sụ phẹ: ‘?Bụ ole karu unu ree? ?Bụ g'unwu Jieru-Balụ umadzu ukporo ẹto l'iri ono buru onye-ishi unu; tọo ?g'onye lanu buru onye-ishi unu?’ Ọzo bụ g'unu nyatakwapfo lẹ mu bụ okpu, shi unu l'ẹhu waa mee unu.” ³ Ndu ne iya ono je eworu iphe ono pfukotaru iphe, bụ unwoke ndu Shekemu; ọ buru iphe, okpoma phẹ nataru bụ g'ephe tsoru Abimeleku; kele ephe pfuru sụ: “Ọo nwune anyi bẹ obu.” ⁴ Ephe bya anu iya ukporo mkpọla-ochaa ẹto lẹ mkpọla-ochaa iri, shikota l'ulo agwa phẹ ono, bụ Belu-Beritu. Abimeleku bya egude mkpọla-ochaa ono bukoo ndu ogalemkpa waa ndu eme gaphu-gaphu-gaphu; ephe wuru tsoahaa ya. ⁵ Ọ bya ejeshia l'ibe nna iya lẹ mkpukpu Ọfura; je egbushikota unwunna iya ono, bụ iya bụ unwu Jieru-Balụ ono, dọ umadzu ukporo ẹto l'iri ono l'eli mkpuma lanu. Ọo epfo Jiótamu, bụ iya kachakpoo aburu nwata l'unwu Jieru-Balụ ono bẹ bụ onye phoduru nụ; kele o jeru edomia onwiya. ⁶ No iya; ndu Shekemu mekpoo ndu mkpukpu Betu-milo je atuko dzukobe l'upfu achi, nọ lẹ mgboru itso, dọ nsọ, bvuru lẹ Shekemu; woru eze mee Abimeleku.

⁷ G'e pferupho Jiótamu iphe ono, ephe meru ono; o je enyihu mkpakponu ubvú Gerizimu; raaru phẹ iya arara sụ: “Unubę ndu Shekemu; unu ngabekpodaru mu pho nchi-o; k'ophu Chileke a-ngabekwarupho unu nchi!

⁸ Sụ-a; ọ nweru teke oshi gbęshikotaru jeshia ahota oshi, a-buru eze phẹ. Ephe pfuaru oshi olivu g'ọ buru eze phẹ. ⁹ Oshi olivu sụ phẹ: ‘?Mu a-paru manụ mu haa, bụ iphe, eegudeje akwabę Chileke mę nemadzụ ubvú bya eletaha oshi l'ophu ęnya?’ ¹⁰ Ephe bya epfukwaarupho oshi figu g'ọ buru eze phẹ. ¹¹ Oshi figu sụ phẹ: ‘?Mu a-paru ęguru akpuru ono, mu amije ono, atsoje ntumatu ono haa bya eletaha oshi l'ophu ęnya?’ ¹² Tọbudu iya bụ; ephebe oshi ono bya asụ vayinu g'ọ buru eze phẹ. ¹³ Vayinu sụ phẹ: ‘?Bụ gę mu paru mę mu, emeje g'obu tsọ Chileke waa nemadzụ utso ono haa bya eletaha oshi l'ophu ęnya?’ ¹⁴ E mechaa; oshi ono g'ephe ha sụ gę ogara-mbo bya aburu eze phẹ. ¹⁵ Ogara-mbo sụ phẹ: ‘Teke ọ dọ unu gę mu buru eze unu; unu wubata nụ lẹ

mkpula mu bya ezee ndzụ; ọ -dụdu; g'ọku shikwa lẹ mụbe ọgara-mbo bya ekepyashikota iphe, bụ oshi sida, nọkota l'úbvú Lébanonu!" "

¹⁶ Noo ya; Jíótamu sụ phe: "Ọ -bụru l'ọo iphe, gbaru unu bẹ unu meru ono; mbụ ọ -bụru l'ọo ree bẹ unu meru ono; woru Abimeleku mee eze; mbụ-a; ọ -bụkpooru l'ọo iphe, dūta adūta bẹ unu meru Jieru-Balụ yee ndibe iya ono; mbụ ọ -bụkpooru l'ọo ẹgube, ọ gbaru g'unu mee ya ya bẹ unu meru iya ya ono; ¹⁷ mbụ nna mu ono, lwuru unu ọgu; tūa ishi ndzụ iya; dzọta unu l'ẹka ndu Midiyanu ono; ¹⁸ bẹ ọ gbẹchia rwua ntanụ ọwa; unu gbẹ tsopy-abẹ ndu unuphu ibe nna mu ono; woru unwu iya ụkporo ụmadzu ẹto l'iri gbushia l'eli mkpuma lanụ. Unu bya eworu Abimeleku, bụ nwatibe ohu, nna mu gbatarụ agbata mee eze ndu Shẹkemu; kele ọ bụ nwune unu. ¹⁹ Ọ -bụru l'ọo iphe, gbaru unu bẹ unu meru ono; mbụ ọ -bụru l'ọo ree bẹ unu meru Jieru-Balụ yee ndibe iya lẹ ntanụ-a; gẹ Abimeleku bụkwaru unu ẹhu-utso; unubedua abụkwarupho yebedua! ²⁰ Teke ọ tọ dudu; g'ọku shikwa l'ẹhu Abimeleku bya ekepyashia unubẹ ndu Shẹkemu waa ndu Bẹtu-milo; g'ọku shikwapho l'ẹhu unubẹ ndu Shẹkemu; waa ndu Bẹtu-milo bya ekepyashia Abimeleku!" ²¹ Noo ya; Jíótamu pfuchaa nno; bya agbalaa lashia mkpukpu Biye je ebuwaruro l'ẹka ono; kele ọotsu nwanna iya ono, bụ Abimeleku ebvu.

²² Abimeleku bụru onye-ishi ndu Ízurelu nọo apha ẹto; ²³ Chileke zia ejo maa; o je anodu l'echilabọ Abimeleku yele ndu Shẹkemu; ẹphe meahaaru Abimeleku gheleghele. ²⁴ Ọ bụru Chileke meru gẹ ndu Shẹkemu meje nno; g'ee-shi g'a pfa Abimeleku ụgwọ ejo-iphe ono, o meru unwunna iya ono; mbụ g'a gwata iya ụgwọ ọchi unwu Jieru-Balụ, dū ụmadzu ụkporo ẹto l'iri; mbụ unwunna iya ono, o gbushiru ono. Aagwatakwapo ndu Shẹkemu, bụ ndu yetarụ Abimeleku njo ẹka g'o gbushia unwunna iya ono ụgwọ ọchi phe. ²⁵ Tọbudu iya bụ; ndu Shẹkemu bya eye ndu jeru akwakaaru iya l'eli úbvú, nọgbaa l'ẹka ono g'ẹphe mekata iya. Ọ nọdu abujeru onye ghatakporo l'uzo ibe iya ono; ẹphe anaa ya nfu. E je agbaaru Abimeleku ama.

²⁶ Noo ya; Galu, bụ nwa ẹbedu gbeshi duta unwunna iya; ẹphe wuru jeshia Shẹkemu. O jerwua; ndu Shẹkemu woru onwophe ye iya l'ẹka ọkpobe eyeye. ²⁷ Ẹphe bya awufu jeshia l'egu je awokoo akpuru vayinu l'opfu-vayinu phe. Ẹphe wokobechaa ya; bya azoshia mee l'akpuru vayinu ono wata abo obo-iphe l'ulo agwa phe. Ẹphe nọdu eri; bya angụ; teme ẹphe nọdu epfubyishikwapho Abimeleku. ²⁸ Tọbudu iya bụ; Galu nwa ẹbedu sụ: "Bụ onye bẹ Abimeleku bunu-a? Bụkpoo gunu aa-kpata g'anyiibe ndu Shẹkemu nọdu iya l'ẹka? Ọ kwa l'ọo nwatibe Jieru-Balụ bẹ ọ bụ? Mbụ tọ bụdu Zebulu bẹ etsota iya nū l'aburu ishi? Unu jechiaru ndu Hamo, bụ iya bụ nna ndu Shẹkemu ozi! Bụ gunu aa-kpata g'anyi bya ejeahaaru Abimeleku ozi? ²⁹ Ọ dū g'a sukwanu lẹ ndu-a bẹ nọ mu l'ẹka! Mu gege emegheana ke Abimeleku. Mu gege asu Abimeleku g'ọ kwakobe ndu ojogu iya gude lufuta!"

³⁰ No iya; Zebulu, bụ onye-ishi mkpukpu ono numaepho iphe ono, Galu nwa ẹbedu pfuru ono; ọ voru ọku wua ẹhu. ³¹ Ọ bya ezia ndu-ozii iya lẹ mpya; ẹphe je ezia Abimeleku ozi sụ iya: "Lenu; Galu nwa ẹbedu bẹ yele ndu unuphu ibe phe byaakwaru Shẹkemu. Ẹphe tukoakwa iphe, bụ ndu mkpukpu-a kpalia g'ẹphe tso ngu opfu. ³² Ọo ya bụ; iphe, ii-me nta-a bụ g'i gbeshi l'enyashi; waa ndu ọphu gū l'ẹphe nọ; je akwakachaa l'ime ẹgbudu. ³³ O -beepho l'utsu; mbụ mē ẹnyanwu -waepho; unu gbeshi je etsoo mkpukpu ono ọgu. Galu yee ndu ono -byatashia g'ẹphe tso ngu ọgu; mee phe g'ẹka ha ngu."

³⁴ Ọo ya bụ; o be l'enyashi; Abimeleku yele ndu ojogu iya l'ophu kee onwophe uzi ẹno; je akwakachaa l'aguga mkpukpu Shẹkemu. ³⁵ No iya; Galu nwa ẹbedu gbeshi je apfuru l'onu ẹka eeshije abahụ lẹ mkpukpu ono. Abimeleku yele ndu ojogu iya shichaa l'ẹka ono, ẹphe domishiru onwophe ono wufuta. ³⁶ Galu humae phe pho; ọ rashjaru Zebulu sụ: "Lenu-o! Ndu nemadzụ shikwa l'eli úbvú awu abya!"

Zebulu sụ iya: "Ọo onyonyo úbvú ono bẹ i humaru; ọ gbẹ dūchaa ngu nū g'ọ bụ nemadzụ."

³⁷ Galu bya epfukwaa ya pho ọzo sụ: "Ọphu lekpodapho; ndu nemadzụ shikwa l'echilabọ mkpukpu eje abya; teme ọ dukwarupho ndu ọphu shi l'uzo upfu achị ndu jibya eje abya."

³⁸ Zebulu sụ iya: "Denuhununu onu ono, i shi apashi-a; mbụ onu, i gude sụ: "Bụ onye bẹ Abimeleku bụ ke g'anyi bya ejeahaaru iya ozi-a? Tọbunaa ndu-a bẹ i shi eputoshi-a? Jenụ je adatso phe ọgu!" ³⁹ No iya; Galu bya eduta ndu Shẹkemu; ẹphe je etsoo Abimeleku ọgu. ⁴⁰ Abimeleku chia phe ọso; ẹphe ye ọkpa l'oso. Igwerigwe ndu ojogu ke Galu dachaa iko; mekachaa iphe-ẹhuka. Ẹphe daepho pọpoo jasụ l'onu ẹka eeshije abahụ lẹ mkpukpu ono. ⁴¹ E mechaa; Abimeleku lashia mkpukpu Aruma je anodu. Ọ bụru Zebulu bẹ chifuru Galu yele

unwunna iya ono lẹ Shẹkemu. ⁴² Tọbudu iya bụ; ọ bya ebekwa lẹ nchitabọhu iya; ndu Shẹkemu bya ejeshikwaa l'ẹgu; e je epfuaru iya Abimeleku. ⁴³ Ọo ya bụ; ọ chita ndu ojogu iya; woru phẹ kèé uzi ẹto; ẹphe je akwakachaa l'ẹgbudu l'ẹgbudu. O leepho ẹnya; hụma gẹ ndu Shẹkemu shi lẹ mkpukpu ono awụ abya; ọ gbeshi datso phẹ ọgu; woru phẹ gbushia. ⁴⁴ Tọbudu iya bụ; Abimeleku waa ndu ọphu yee ya swi bya awufu-kebe jeshia l'ibiya k'onu ẹka eeshije abahụ lẹ mkpukpu ono. Uzi labọ k'ophuu wufu je adatso ndu Shẹkemu ndu ọphu nọ l'ẹgu phọ ọgu; woru phẹ gbushia. ⁴⁵ Lẹ mbọku ono l'ophu bẹ Abimeleku lwukotaru ọgu lẹ mkpukpu ono. Ọ lwuta iya; gbushia ndu bu iya nụ; mebyishikọta mkpukpu ono; bya eworu únú ghakọta iya.

⁴⁶ Ndu bu l'ulo-eli ono, nọ lẹ Shẹkemu ono nımapho iphe ono; ẹphe wubakota l'ime ẹka a kpushiru ike l'eze ulo agwa, bụ Ẹlu-Beritu. ⁴⁷ No iya; ama bya agbaaru Abimeleku lẹ ndu bu l'ulo-eli Shẹkemu bẹ kükobekwaru l'ẹka lanụ. ⁴⁸ Ọo ya bụ; Abimeleku waa ndu ọphu yee ya swi bya ejeshia úbvú Zalumonu. Ẹphe rwua l'ẹka ono; Abimeleku bya egude ogbunkụ gbukwoshia nkụ; chita tụa l'ukuvu. Ọ bya asụ ndu ono, yee ya swi ono: "Ngwa! Iphe, unu humaru, mu meru; unu mee ẹgube ono!" ⁴⁹ Noo ya; onyenonu bya ebukoo nkụ; vuta tsoru Abimeleku. Ẹphe je eworu iya doo l'ime ẹka ono, a kpushiru ike ono; mbụ l'eli ndu nọ l'ime iya ono; woru ọku tua ya. Ọku tsua ulo-eli ono; kegbushikọta ndu nọ iya nụ, rwuru unu ụmadzu labọ l'ukporo ụmadzu iri; unwoke mẹ unwanyi. Ẹphe nwushihukota.

Anwuhu Abimeleku

⁵⁰ E mechaa Abimeleku bya ejeshia mkpukpu Tebezu; je ekephee mkpukpu ono; lwuta iya. ⁵¹ Ọle o nwekwanuru ulo-eli, a kpushiru ike nọ lẹ mkpukpu ono. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ unwoke mẹ unwanyi; mbụ ndu bukọta lẹ mkpukpu ono gbaru la je anọdu. Ẹphe gụ-chishikọta onwophẹ l'ime iya; bya awuru lashia l'ime mkpotsu ulo-eli ono. ⁵² Abimeleku bya ejeshia l'ulo-eli ono g'o tsoo ndu nọ ya nụ ọgu. O rwutashia onu-abata ulo-eli ono ntse g'ọ tufu iya ọku; ⁵³ nwanị lanụ l'ime ndu ono, nọ l'ulo-eli ono pataepho nggu-mkpuma uswe woru tụa Abimeleku l'ishi; woru iya ọkpu ishi tųpyashia atųpyashị. ⁵⁴ Ọ bya ekukebe nwokorọbya, achijeru iya ngwogu iya sụ iya: "Mita-kebe ogu-echi ngu gbugbua mu; k'ophu ẹphe taa anodudu epfu sụ: 'Ọ kwa nwanị bẹ gburu iya nụ.'" Ọo ya bụ; onye-ozii iya ono wota ogu-echi sụ ya; ọ nwuhu. ⁵⁵ Ndu Ízurelu hụmaepho lẹ Abimeleku bẹ nwuhuaru nụ; onyenonu tųgbuchaa lashia unuphu.

⁵⁶ Ọ bụru ẹgube ono bẹ Chileke shiru gwata Abimeleku ụgwo ejo-iphe ono, o meru nna iya ono; mbụ k'unwunna iya, dụ ụkporo ẹto l'iri, o gbushiru ono. ⁵⁷ Chileke bẹ mekwarupho g'ejo-iphe, ndu Shẹkemu meru ono tukoru phẹ l'ishi. Onu ono, Jiótamu nwa Jieru-Balụ tųru bẹ mechaa nwua l'ẹhu phẹ.

Tola; onye-ikpe ndu Ízurelu

10 No iya; gẹ Abimeleku bụchaaru onye-ikpe ndu Ízurelu; bẹ onye ọzo shi l'okpa-ipfu Isaka byaru afuta g'ọ dzọta ndu Ízurelu. Ẹpha nwoke ono bụ Tola; nwa Puwa; mbụ nwanwa Dodo. Ẹka o bu bụ lẹ mkpukpu Shamiru, nọ l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu. ² Ọ bụru onye-ikpe ndu Ízurelu ụkporo apha l'apha ẹto; bya anwuhu; e lia ya lẹ mkpukpu Shamiru.

Jiayi; onye-ikpe ndu Ízurelu

³ Jiayi, bụ onye Giladu bya etsota iya; bya ekpeeru ndu Ízurelu ikpe ụkporo apha l'apha labọ. ⁴ Ọ nwuta unwoke ụkporo l'iri. Unwu iya ono nọdu agbakọta nkafụ-igara l'ẹhu l'ẹhu. Onye ọphu nonu; nwechaaru mkpukpu nkiya l'alị Giladu. Mkpukpu ono g'ọ hakọta bẹ aza Havotu-Jiayi byasụ lẹ ntanụ. ⁵ E mechaa; Jiayi nwuhu; e lia ya lẹ mkpukpu Kamonu.

Jiẹfuta; onye-ikpe ndu Ízurelu

⁶ Ndu Ízurelu bya emee ejo-ememe l'ẹnya Chipfu ọzobaa; mbụ baaharu agwa Balụ ẹja; mẹ Ashitoretu; mẹ agwa ndu Aramu; mẹ agwa ndu Sayidonu; mẹ agwa ndu Mówabu; mẹ agwa ndu Amonu; waa agwa ndu Filisitayinu. Ẹphe parụ Chipfu haa; ọphu ẹphe ta abajeeduru iya ẹja. ⁷ Oke ẹhu-eghu Chipfu dapfuta nụ ndu Ízurelu.

Chipfu nwuru phẹ ye ndu Filisitayinu waa ndu Amọnu l'ẹka. ⁸ Ẹphe mekpaa phẹ ẹhu; gwee phẹ arakabya l'apha ono. Apha iri l'ẹsato bẹ ẹphe mekpakọtaru ndu Ízurelu, bukọta l'uzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jiódanu ẹhu; mbụ l'alị Giladu, nọ l'alị ndu Amọru. ⁹ Ndu Amọnu bya adafu azụ ẹnyimu Jiódanu azụ iya ọphuu g'ẹphe je adaso ndu Jiuda; mę ndu Benjiaminu; waa unwu Ifuremu ọgu. Ọo ya bụ; ndu Ízurelu nọdunu l'oke iphe-ẹhuka.

¹⁰ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu bya araku Chipfu; sụ iya: "Anyi mesweakwaru ngu; kele anyi parụ gube Chileke anyi haa; je abapheahaaru agwa, bụ Balụ ẹja." ¹¹ No iya; Chipfu sụ phẹ: "?Tọ bunu mu-a bẹ dzọtaru unu l'ẹka ndu Ijiputu; mę ndu Amọru; mę ndu Amọnu; mękpoo ndu Filisitayinu? ¹² Mękpoo teke ndu Sayidonu; mę ndu Amalẹku; waa ndu Mawonu shi akpaya unu ishi ono bẹ unu rakuru mu gę mu gbaaru unu mkpu; mu dzọta unu l'ẹka phẹ. ¹³ Unu gbẹ parụ mu haa je abapheahaaru agwa ẹja. Eshinu ọ dụ nno bẹ mu ta abyakwa adzọtabaa unu ọzo. ¹⁴ Unu tųgbua jenu araku agwa, bụ ọphu unu hataru g'ẹphe bya adzọta unu teke unu nọ l'iphe-ẹhuka!" ¹⁵ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu sụ Chipfu: "Anyi meakwaru iphe-ẹji. Mee anyi iphe, dukpoe ngu pho ree. Ọle-a; jiko dzọnaa anyi ntau-a." ¹⁶ Tọbudu iya bụ; ẹphe wofukọta agwa ndu ọhoro ono, ẹphe dobechaaru ono; bya abaaharu Chipfu ẹja. Aphụ, ndu Ízurelu nọ ono rwutabe iya l'ẹhu k'ọphu ọ tọ duedu ike taa nshi.

¹⁷ No iya; a bya ekukọo ndu Amọnu k'ọgu; ẹphe je anmaa anmanma ọgu l'alị Giladu. Ndu Ízurelu bya edzukọbekwapho; je anmaa anmanma ọgu lę mkpukpu Mizupa. ¹⁸ No iya; ndu-ishi Giladu sụ nwibe phẹ: "Onye vukpọru ọzo je etsoo ndu Amọnu ọgu bẹ bụ onye ono a-buru onye-ishi ndu Giladu l'ọphu."

11 Jiẹfuta, bụ onye Giladu bẹ bụ onye ojogu ike dų; ọle ọ bụ nwatibe nwanyị ukpara. Nna Jiẹfuta bẹ bụ Giladu. ² Unyomu Giladu bẹ nwushiru iya unwu. O be teke unwegirima unyomu iya ono byaru evushichaa; ẹphe chifu Jiẹfuta sụ iya: "I tii ketakwa oke l'unuphu ibe anyi; kele ọo nwanyị ọzo bẹ nwuru ngu nų." ³ Tọbudu iya bụ; Jiẹfuta gbafuru unwune iya ono gbaru lashia alị Tobu je eburu. O buru l'ẹka ono; ndu ọgalemkpa wupfuta iya bya etsoahaa ya.

⁴ A nọnyaa; ndu Amọnu bya etsoo ndu Ízurelu ọgu. ⁵ Ọ buru teke ono, ndu Amọnu tsoaharu ndu Ízurelu ọgu ono bẹ ndu bụ ọgerenya ndu Giladu tųgburu je ekua Jiẹfuta l'alị Tobu; ⁶ sụ iya: "Bya bya aburu onye-ishi anyi; k'ọphu anyi a-dų ike datsoo ndu Amọnu ọgu."

⁷ Jiẹfuta sụ phẹ: "?Unu ta akponuru mu-a ashị; chifu mu l'unuphu ibe nna mu? ?Bụ gunu kparu iphe, ọ bụ nta-a, unu nọ l'iphe-ẹhuka-a bẹ unu chọaharu mu bya?"

⁸ Ndu bụ ọgerenya Giladu sụ: "Ọo ya meru g'o gude anyi byapfutashia ngu-a; k'ọphu ii-tsoo anyi je etsoo ndu Amọnu ọgu; l'ị buru onye-ishi ndu bukọta l'alị Giladu."

⁹ Ọo ya bụ; Jiẹfuta sụ phẹ: "Unu -duta mu lashia azụ gę mu je etsoo ndu Amọnu ọgu; ?mu a-buru-a onye-ishi unu k'eviya mę Chipfu mee mu lwu-kpee phẹ?"

¹⁰ Ndu bụ ọgerenya Giladu ono sụ iya: "Ọ buẹpho Chipfu bẹ bụ onye-ekebe anyi lę ngu. Anyi ee-mejeepho iphe, i pfuru." ¹¹ Tọbudu iya bụ; Jiẹfuta bya etsoru ndu bụ ọgerenya ndu Giladu ono. Ndu ono mee ya onye-ishi waa onye-ishi ojogu phẹ. Jiẹfuta nọdu lę Mizupa pfushikọta iphe ono, o pfuhawaru ono l'iphu Chipfu.

¹² No iya; Jiẹfuta bya ezia ndu-ozu g'ẹphe je ajia eze ndu Amọnu sụ iya: "?Bụ gunu bẹ anyi meru ngu, meru g'o gude ị byatashia anyi etso ọgu l'alị anyi?" ¹³ Eze ndu Amọnu bya ezia ndu ono, Jiẹfuta ziru ozi ono; sụ phẹ: "Iphe, kparu iya nų bụ lę teke ndu Ízurelu shi l'alị Ijiputu wufuta bẹ ẹphe natakọtaru mu alị mu shita l'ẹnyimu Anonu jeye l'ẹnyimu Jiaboku; mbụ jasụ l'ẹnyimu Jiódanu. Unu nų-phuchaa mu alị ọbu azụ nta-a lę nchi-odoo."

¹⁴ Jiẹfuta bya ezikwaa ndu-ozu iya ọzo g'ẹphe je eziphu eze ndu Amọnu ono azụ; ¹⁵ sụ iya: "Waa iphe, Jiẹfuta pfuru baa: Ndu Ízurelu ta natakwaru alị ndu Mówabu; ọphu ẹphe anataduru ndu Amọnu alị phẹ. ¹⁶ Teke ndu Ízurelu shi l'alị Ijiputu lufuta bẹ ẹphe shiru ọzo echięgu lufu lę Eze-ẹnyimu Uswe-uswe; gbẹ l'ẹka ono bahu lę mkpukpu Kadęshi; ¹⁷ Ọ buru lę Kadęshi ono bẹ ndu Ízurelu nọ zia ndu-ozu g'ẹphe je epfuaru eze ndu Edomu sụ: 'jiko g'anyi shijana-a alị ngu ghata.' Ọphu eze ndu Edomu ta angaduru phẹ nchi. Ẹphe byakwapho eje ezia eze ndu Mówabu ẹgube ono; yebedua jikakwapho. Ọo ya bụ; ndu Ízurelu kwaa lę Kadęshi. ¹⁸ Tọbudu iya bụ; ẹphe wulihu kwaseru echięgu; tsoo alị ndu Edomu waa kę ndu Mówabu gbaa mgburugburu; bya alufuta l'uzo ẹnyanwu-awawa alị ndu Mówabu ono. Ẹphe je adoru l'azụ ẹnyimu Anonu azụ iya ọphuu; ọle ẹphe ta abahudu-ru l'alị ndu Mówabu; kele ọo ẹnyimu Anonu bụ oke alị ndu Mówabu ono. ¹⁹ Ndu Ízurelu byakwa ezia ndu-ozu

g'èphe je ezia Sihonu, bu eze ndu Amoru, mbu onye bu le mkpukpu Heshibonu su iya: 'G'anyi shijana-a ali ngu ghata lashia ali nkanyi.'

²⁰ "Ophu Sihonu ekwekwapho ge ndu Izurelu ghata l'ali iya. O bya ekukobekota ndu nkiya l'ophu; ephe wufu je adoru le mkpukpu Jiahazu; ephe le ndu Izurelu lwugbabe ogu. ²¹ Todbudu iya bu; Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu woru Sihonu; me ndu nkiya l'ophu ye ndu Izurelu l'eka. Ephe lwu-kpee phe. Ndu Izurelu nakota ali ndu Amoru, bu ndu bu l'eka ono. ²² Ephe lwutakota ali ndu Amoru; e shi le Anonu jasu le Jiaboku; mekwapho; a -gbe l'echiegu jasu l'enyimu Jiordanu. ²³ Oo ya bu; eshi ophu Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu chishichawaru ndu Amoru; bya eworu ali phe nu ndu nkiya, bu ndu Izurelu; ?o gbaru g'a nu-phu ngu iya azu ozo to? ²⁴ ?Todbudu iphe, agwa ngu, bu Kemoshi nuru ngu bu ophu ii-kwe eka? Nokwapho g'anyibedua e-nweru iphe, Chipfu, bu Chileke anyi nuru anyi g'anyi nweru bu ono. ²⁵ ?I ka eze ndu Mowabu, bu Belaku nwa Zipo ree? ?O tsoru ndu Izurelu opfu? To; ?ephe l'iya lwuru ogu? ²⁶ Ndu Izurelu bukotaru le Heshibonu; me Arowa; me nwa mkpukpu, no-pheru phe mgburugburu; mekwapho le mkpukpu, nochaa l'aguga enyimu Anonu ukporo apha iri l'ise ophu. ?Bu gunu meru iphe, i ti natachadaru ali obu le teke ono? ²⁷ Mbèdua te emeswekwaru ngu. Oo gubedua, byaru etsoaha mu ogu be gbe achu mu opfu. Ole-a; ge Chipfu, bu onye-ikpe, bukafukwa opfu ono, duru ndu Izurelu yee ndu Amonu le ntanu." ²⁸ Ole eze ndu Amonu be ta ngakpodaru nu nchi l'ozi ono, Jiefuta ziru g'e zia ya ono.

Jiefuta alwu ndu Amonu

²⁹ Todbudu iya bu; Unme Chipfu bya eji Jiefuta ehu. O bya eshijaa ali Giladu; waa ali ndu Manase; bya eshijaa mkpukpu Mizupa, no l'ali Giladu. O buru le mkpukpu Mizupa ono be o gbe jeshia etso ndu Amonu ogu. ³⁰ Jiefuta bya ekwee Chipfu ukwe; su: "O -buru l'i woru Amonu ye mu l'eka; ³¹ be iphe, vukpo uzo gbafuta l'ulo mu bya agba mu ndzuta me mu -lwu-kpee ndu Amonu lwaje; be a-buru ke Chipfu. Mu e-gudeele iya pho gwee ngweja-akpo-oku."

³² Todbudu iya bu; Jiefuta bya atugbua jeshia etso ndu Amonu ogu. Chipfu woru phe ye iya l'eka. ³³ E -shi le mkpukpu Arowa jasu l'uzo, eeshije abahu le mkpukpu Minitu be o mekotaru mkpukpu ukporo umerekete; mbu gbua phe pyaapya jasu le mkpukpu Abelu-Keramimu. Todbudu iya bu; ndu Izurelu bya akapyabe ndu Amonu.

Jiefuta eworu nwatibe iya ke mgboko anu Chipfu

³⁴ No iya; Jiefuta lwarutaepho unuphu ibe iya le mkpukpu Mizupa; a bya ele enya; nwatibe iya ke mgboko ndu akwa nkwa; ete ebvu; agba iya ndzuta. Nwamgboko ibe iya ono bu nwa lanu, o nwutaru kpeeku. Mbu l'a -gufu iya be o to nweedu nwa nwoke; ozo nwa nwanyi ozo o nwutabaaru. ³⁵ Jiefuta humae ya pho; o woru uwe iya lajashia; bya arashia: "Oowa-e! Nwada mu-e! I mewaru aphu tsoru mu; mbu mu bya aburu onye gba eka nwa; kele ukwe-iphe, mu kweru Chipfu be mu ta adukwa ike ge mu te emeru iya ya." ³⁶ Nwa iya nwanyi ono su iya: "Nnana mu! Iphe, i pfuru Chipfu be i pfuwaru iya. Mee mu egube ono, i kwetawaru ukwe iya; eshinu Chipfu mewaru g'i gwata ndu ohogu ngu bu ndu Amonu ugwo iphe, ephe meru." ³⁷ Su iya: "Ole-a; iphe, ii-mekporu mu pho kpoloko bu g'i haaru mu onwa labo ge mu le ndu onya mu swiru je l'ubvu; je araa ekwa; kele mu ta abyadu aluru ji." ³⁸ Todbudu iya bu; o su iya: "Jenu." O dufu iya; o je l'ubvu je anoo onwa labo yele unwumgboko, bu onya iya. Ephe raa ekwa kele o to byadu aluru ji. ³⁹ Onwa labo ono -bvuepho; o lapfushia nna iya. O woru iya mee egube ono, o kweru ukwe iya ono; ophu yee nwoke akwajeduru jasuru o nwuhu. Oo ya bu; o bya aburu omelali, du l'ali ndu Izurelu; ⁴⁰ k'ophu bu l'aphagapha be akatikpo unwumgboko ndu Izurelu awufuje je anoo ujiku eno gude nyata nwada Jiefuta ono; mbu Jiefuta, onye Giladu ono.

Jiefuta yele ndu Ifuremu

12 Todbudu iya bu; ndu Ifuremu bya edzukobe k'ogu; bya adafu azu enyimu Jiordanu azu iya ophu jeshia le mkpukpu Zafonu je ajia Jiefuta; su iya: "?Bu gunu meru iphe, i jeru alwu ndu Amonu; ophu i kuduru anyi? Anyi ejeakwa atu ulo ngu oku g'o tsupyabe gubedua."

² Jiēfuta sụ phẹ: “?Ọ kwa lẹ mu lẹ ndibe mu bẹ yẹle ndu Amọnu shi nọdu l'ụkukanyi; mu kua unu; ọphu unu ekwedu bya adzọo mu l'ẹka phẹ. ³ Mu hụmaepho l'unu ta agbaduru mu mkpu; mu woru ishi ndzụ mu tụa; dafu azụ ẹnyimu Jiódanu je adatso ndu Amọnu ọgu. Chipfu mee kwapho; mu lwụ-kpee phẹ. ?Buhunu ole bẹ unu gbẹ nta-a byatashia mu etso ọgu?” ⁴ Tọbudu iya bụ; Jiēfuta bya ekukọbe ndu Giladu; ẹphe je etsoo ndu Ifuremu ono ọgu. Ndu Giladu lwụ-kpee ndu Ifuremu; kele ndu Ifuremu sụru phẹ: “Unubẹ ndu Giladu; unu bụ nlwamụlwa, bya eburu l'echilabọ ndu Ifuremu waa ndu Manáse.” ⁵ Ndu Giladu je akwachishichaa ẹka eerwuje erwurwu l'ẹnyimu Jiódanu lufu lẹ mkpụkpu Ifuremu. Ọ nọdu abụjeru teke onye Ifuremu, nahuru nụ gbarwutaru l'ẹka ono; ọosu phẹ: “Gẹ mu ghataeshikwa.” Ndu Giladu ono ajia ya sụ iya ?I bụ onye Ifuremu? Teke onye ọbu sụru: “Waawaa.” ⁶ Ẹphe asụ iya: “Ọ dụ ree; pfuẹdukwa: ‘Shiboletu.’ ” Ọ nọdu abụjeru; onye jeru iya ekuku; o -kuswee ya kua ya “Siboletu”; ẹphe egude iya woru gbua l'ẹka ono, eerwuje ẹnyimu Jiódanu erwurwu ono. Lẹ teke ono bẹ e gburu ndu Ifuremu, dụ ụkporo unu nemadzụ ise l'unu ise.

⁷ Noo ya; Jiēfuta ono, bụ onye Giladu ono; bụru onye-ikpe ndu Ízurelu apha ishii. Ọ nwụhu; e lia ya lẹ mkpụkpu lanụ, nọ l'alị Giladu ọbu.

Ibuzanu; onye-ikpe ndu Ízurelu

⁸ Onye ọzo, byaru aburu Onye-ishi, ndu Ízurelu gẹ Jiēfuta nwụhuchaaru ono bẹ bụ Ibuzanu, onye mkpụkpu Bětulehemu. ⁹ Ọ nwutaru ụkporo unwoke l'unwoke iri; waa ụkporo unwanyi l'unwanyi iri. Unwumgboko ibe iya ono bẹ o keshichaaru ji l'ipfu ọzo. Unwu iya unwoke ono bẹ o jekwarupho alutachaaaru unwumgboko l'ipfu ọzo. Ibuzanu bụru ishi ndu Ízurelu apha ẹsaa; ¹⁰ nwụhu; e lia ya lẹ mkpụkpu Bětulehemu.

Elonu; onye-ikpe ndu Ízurelu

¹¹ Ibuzanu bụchaaru ishi; Elonu, bụ onye Zebulun bya aburu ishi ndu Ízurelu apha iri. ¹² Tọbudu iya bụ; Elonu, bụ onye Zebulun bya anwụhu; e lia ya lẹ mkpụkpu Ajialonu l'alị ndu Zebulun.

Abudonu; onye-ikpe ndu Ízurelu

¹³ Noo ya; Elonu nwụhuchaa; Abudonu; nwa Hilẹlu onye shi lẹ mkpụkpu Piratonu bya aburu onye-ikpe ndu Ízurelu. ¹⁴ Ọ nwutaru ụkporo unwoke labọ; bya enweru unwu nwanwa, dụ ụkporo unwoke l'unwoke iri. Ẹphe nweru ụkporo nkafu-igara ẹto lẹ nkafu-igara iri. Abudonu bụru onye-ikpe ndu Ízurelu apha ẹsato. ¹⁵ Abudonu; nwa Hilẹlu, bụ onye Piratonu nwụhu; e lia ya lẹ Piratonu, nọ l'alị ndu Ifuremu l'alị úbvú úbvú ndu Amalẹku.

Anwunwu Samusunu

13 Ndu Ízurelu bya emee iphe-ẹji l'ẹnya Chipfu ọzobaa. Ọo ya bụ; o nwuru phẹ ye; ẹphe nọ ndu Filisitayinu l'ẹka ụkporo apha labọ.

² O nweru nwoke lanụ, bụ onye mkpụkpu Zora, ẹpha iya bụ Manowa. Ọ bụ onye shi l'ipfu kẹ Danu. Ọ luru nwanyị; ọphu nyee ya ono ta atsudu ime; ọ nọdu ọphu ọ tọ nwutaduru nwa. ³ Tọbudu iya bụ; ojozi-imigwe, kẹ Chipfu bya ehee nwanị ono l'ipfu; sụ iya: “Lenu; nta-a bẹ i tị tsudu ime; ọphu ọ dudu nwa, i nwutaru; ọle ji-tsuta ime; nwụa nwa nwoke. ⁴ Nta-a bụ g'i kwabekwapho ẹnya g'i tị ngu mee; ọphu i ngukwa iphe, atsụ atsutsu; ọphu i rikwa iphe, aasọ nsọ; ⁵ kele ji-tsuta ime nwụa nwa nwoke. G'a ta kpukwa iya ishi; noo kele ọo-buru onye duru Chileke iche e -shi l'ẹpho. Ọo-wata adzọ ndu Ízurelu l'ẹka ndu Filisitayinu.”

⁶ Tọbudu iya bụ; nwanị ono tųgbua je epfuaru ji iya sụ iya: “Onye kẹ Chileke byapfutakwaru mu. Ọ dųepho akpabiri g'ojozi-imigwe kẹ Chileke. Ọle mu ta jikwanuru iya ẹka o shi; ọphu ọ kọkwanuru mu ẹpha iya. ⁷ Ọle ọ sụru mu lẹ mu a-tsuta ime; nwụa nwa nwoke. Lẹ nta-a bẹ bukwa gẹ mu ba angushi mee; ọphu mu angukwa iphe, atsụ atsutsu; ọphu mu erikwa iphe, aasọ nsọ; kele nwata ono a-buru onye duru Chileke iche e -shi teke ọ nọ l'ẹpho jeye mbọku, ọo-nwụhu.”

⁸ Tọbudu iya bụ; Manowa bya epfuru nụ Chipfu sụ: “Nnajiuphu; jiko menaa g'onye kẹ Chileke ono, i ziru; ọ byapfuta anyi ono lwaphuta azụ ọzo bya egoshi anyi g'anyi e-shi hee nwata ono, aa-nwụ onoya.” ⁹ Chileke nụma iphe ono, Manowa pfuru ono. Ojozi-imigwe kẹ Chileke ono byapfuta nwanyị ono ọzo lẹ teke ọ nọ l'egu; ọle Manowa, bụ ji iya bẹ yele iya ta atụkoduru nọdu l'ẹka ono. ¹⁰ Nwanyị ono gbaepho egwegwa je epfuaru iya ji iya sụ: “Lenu-o! Nwoke ono, byapfutajeru mu mbọku phọ-a bẹ ruwakwaru ọzo!”

¹¹ Manowa gbalihu tsoru nyee ya ono jeshia. Ọ bya abyapfuta nwoke ono; ọ jia ya sụ: “?Bụ ngu bẹ pfujeru opfu nụ nyee mu-a?”

Ọ sụ iya: “Ọo mu.”

¹² Ọo ya bụ; Manowa sụ iya: “Teke iphe ono, i pfuru ono vukotaerupho; ?denu egube anyi ee-gude hee nwata ono? Teme; ?bụ gụnu a-buru ozi iya?”

¹³ Ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono sụ iya: “Gẹ nyee ngu mekọtaepho iphe, mu pfuru iya ono. ¹⁴ G'o to rikwa iphe, shikpọ l'akpuru vayinu; ọphu ọ ngụkwa mee; ọphu ọ ngụkwa mee, atsụ atsutsu; ọphu o rikwa iphe, aasọ nsọ. Iphemiphe ono, mu tushiru iya ekemu iya ono bẹ oo-mekota.”

¹⁵ Manowa sụ ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono: “Jiko g'anyi sede nụ ngu g'i nọdu g'anyi gude nwa mkpi meeru ngu nri.”

¹⁶ Ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono sụ: “Unu e-sedekpokwa mu; ọle mu tee erikwa nri unu. Ọle ọ -buru l'ọo ngweja-akpọ-ọku bẹ unu eme g'unu gwee; unu gweru iya nụ Chipfu.” Ọphu Manowa amakwanu l'ọo ojozi-imigwe kẹ Chipfu bẹ ọ bụ.

¹⁷ Tọbudu iya bụ; ọ bya ajia ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono; sụ iya: “?Iza gụnu; k'ọphu anyi a-kwabekwanu ngu úbvù mę iphe ono, i pfuru ono vukotaepho?”

¹⁸ Ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono sụ iya: “?Bụ gụnu kparu iphe, iiji mu iphe, mu aza? Epha mu dakikwaru uche amadu.”

¹⁹ Tọbudu iya bụ; Manowa bya akpata nweghu yekobe iya ngweja-nri; bya egweshiru iya Chipfu l'eli mkpuma. Manowa yee nyee ya nọdukpoepho ele enya; Chipfu mee iphe, dụ biribiri; ²⁰ noo kele ọku gbanwuhurupho l'eli ẹka ono, eegweje eja ono; kpumia ala l'igwe; ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono bahu l'iroku ono. Manowa yee nyee ya humaeppho iphe ono; ephe dachaa woru iphu kpube l'alj. ²¹ Ojozi-imigwe kẹ Chipfu ono mechaa; ọphu ọ chafutabaeduru l'iphu Manowa yee nyee ya. Manowa gbẹ teke ono maru l'ọo ojozi-imigwe kẹ Chipfu bẹ ọ bụ.

²² Ọ sụ nyee ya ono: “Anyi a-nwuhukwa; noo kele ọo Chileke bẹ anyi humaru ono!”

²³ Nyee ya ono sụ iya: “Ome ọ dụ Chipfu g'o gbua anyi egbugbu mę o togo natadunu ngweja-akpọ-ọku waa ngweja-nri ono, anyi nuru iya ono; ọphu o togo goshidunu anyi iphemiphe-a; ọphu o togo pfukwarupho anyi iphemiphe-a, o goshiru anyi-a.”

²⁴ Nwanyị ono mechaa bya atsuta ime; nwua nwa nwoke; bya agua ya Samusunu. Nwata ono bya evuta; Chipfu kebe iya l'oma. ²⁵ No iya; Unme Chipfu bya emeahaa ya ire l'ehu lẹ teke ọ nọ lẹ mkpukpu Mahane-Danu, nọ lẹ mgbaka mkpukpu Zora waa mkpukpu Eshutolu.

Samusunu alu nwamgboko Filisitayinu

14 O be ujiku lanu; Samusunu jeshia mkpukpu Timuna. Ọ buru l'eka ono bẹ ọ humaru nwamgboko Filisitayinu lanu. ² Ọ bya alarwua unuphu; je asu ne iya yee nna iya lẹ ya jekwaru mkpukpu Timuna; ya humana nwamgboko ndu Filisitayinu lanu. Sụ g'e jekwa alutaru iya ya g'ọ buru nyee ya.

³ Nna iya waa ne iya ono sụ iya: “?Tọ dukpoda nwanyị, dụ ngu ree l'ime unwada abubu ngu phe; ọzoo lẹ ndibe anyi? Gubedua; ?bụ l'ibe ndu Filisitayinu, bụ ndu te ebuduru úbvù ono bẹ ii-jeshia alu nwanyị?”

Ọle Samusunu suleru-a nnana iya g'o je alutaru iya ya; l'ọo ya bụ nwamgboko ama iya mma shii.

⁴ Ọphu nna iya yee ne iya ta amadu l'ọo Chipfu bẹ iphe ono shi l'eka; mbụ lẹ Chipfu achọ g'oo-shi mekata ndu Filisitayinu; kele teke ono bẹ ndu Izurelu nọ l'eka ndu Filisitayinu.

⁵ Tọbudu iya bụ; Samusunu yee nna iya waa ne iya tuko swiru jeshia Timuna. Ephe ruwepho l'opfu-vayinu, nọgbaa lẹ Timuna ono; a bya l'amaru; nwa oduma lufutawa; aba hanyihanyi azo-kube Samusunu. ⁶ Unme Chip-

fu bya abya iya l'èhu k'ike. Ọ zùephò oduma ono gburumu; gude ẹka labushia ya g'onye labushiru nweghu nshiji. Ọphu o pfuduru nna iya; waa ne iya iphe ono, o meru ono.

⁷ Ọo ya bụ; ọ bya atùgbua jepfushia nwanyị ono, oopfu k'alùlu ono; yee ya bọgbabechaa; nwanyị ono nọdu ama iya mma shii. ⁸ E mechaa g'a nọnyaaru; ọ laphushia azụ je iya alùta; ọ swìba gẹ ya hụma odzu oduma phọ. Ọ hụma l'ẹnwu gbawaru iya ite; manụ-ẹnwu dụwa iya. ⁹ O gude ẹka kùkuta iya ritsoru ụzo. O jepfuẹpho nna iya waa ne iya; ọ nụ phẹ; ẹphe ria. Ọphu o pfukwanụru phẹ l'ọo l'odzu oduma phọ bẹ ọ kùkutaru manụ-ẹnwu ọbu.

Ílú, Samụsinu tųru

¹⁰ Tọbudu iya bụ; nna iya bya ejeshia g'ọ hụma nwanyị ono. Samụsinu bya eshia nri ekele-nwanyị l'ẹka ono; kele ọo g'unwoke, alù nwanyị l'ẹka ono emejekpọo bụ ono. ¹¹ No iya; ẹphe hụmaepho Samụsinu; ẹphe duru ụmadzu ụkporo l'iri yeru iya g'ẹphe l'iya tųko nọdu. ¹² Samụsinu bya asụ phẹ: "Gẹ mu tųkpodarupho unu ílú lanụ. Ọ -bųru l'unu kọru mu iphe, ọ bụ l'ime abalì ẹsaa, a nọ lẹ nri-a bẹ mu a-nụ unu uwe mgbalanụ ụkporo l'iri waa uwe, dụ iche iche ụkporo l'iri. ¹³ Teke ọ bụ l'unu ta akọtaduru iya; unu anụ mbẹdua uwe mgbalanụ ụkporo l'iri waa uwe, dụ iche iche ụkporo l'iri."

Ẹphe sụ iya: "Tųeshiduru anyi ílú ngu ọbu; g'anyi nụma."

¹⁴ Ọ bya atųaru phẹ iya sụ:

"Iphe, erije iphe bẹ iphe, eeri eriri shi lųfuta.

Iphe, nweru ọkpehu bẹ iphe, atsọ ụtso shii lųfuta."

A nọo abalì ẹto; ọphu ẹphe adụdu ike kọo iphe, ílú ono bụ.

¹⁵ O be lẹ mbọku k'eno; ndu ono sụ nyee Samụsinu ono: "Dee ji ngu edede g'ọ karụ anyi iphe, ílú ono bụ; ọdumeka bẹ anyi e-tsukwa ngu ọku; gụ lẹ ndibe nna ngu. ?Bụ iphe, i yeru anyi g'anyi bya bụ g'ị nata anyi iphe, anyi nweru tọo?"

¹⁶ Tọbudu iya bụ; nyee Samụsinu ono bya anọdu iya l'iphu raahaa ẹkwa; sụ iya: "Mu dụ ngu ashì! I ti yeduru mu obu ilile! I tųru ndibe anyi ílú; ọphu i tị kaduru mu iphe, ílú ọbu bụ!"

Ọ sụ iya: "Mu ta akọduru iya nna mu; ọzoo ne mu; ?denu gẹ mu e-shi bya akọ-chiaru iya gụbedua?" ¹⁷ Nwanyị ono rakọta ẹkwa ujiku ẹsaa, ẹphe nọ lẹ nri ono. Ọo ya bụ; o be lẹ mbọku k'ẹsaa ono; o woru iya kọoru iya; kele oopfukpọeru iya phọ g'ọ kọoru iya ya. Yẹbedua je eworu iphe, ílú ono bụ kọoru ndibe phẹ ono. ¹⁸ Ẹnyanwu bya arjiba lẹ mbọku k'ẹsaa ono; ndu mkpụkpu ono sụ Samụsinu:

"?Bụ gụnu bẹ ka manụ-ẹnwu ụtso?

?Bụ gụnu bẹ ka oduma ọkpehu?"

Samụsinu sụ phẹ:

"Ọ tọ bụ l'unu kųlaru l'ẹka ada-eswi mu nọ;

bẹ unu tege adụkwa ike kọo iphe, ilu mu ono bụ."

¹⁹ Tọbudu iya bụ; Unme Chipfu bya iya l'èhu k'ike; ọ bųru iya eje mkpụkpu Ashikelọnu je echigbushia ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri; natakọta phẹ iphe, ẹphe nweru. Ọ chịru uwe phẹ, dụ iche iche chịru nụ ndu ono, kọtaru ílú ono, ọ tųru ono. O gude ẹhu-eghu, enwu iya phuruphuru l'èhu lashia ibe nna iya. ²⁰ Ẹphe woru nyee Samụsinu ono kee ọnyà Samụsinu, yeru iya ẹka lẹ teke ọolu nwanyị ono.

Samụsinu atụ ọku l'iphe, ndu Filisitayinu meberu l'alì

15 O rwuẹrupho teke eebu je witi; Samụsinu kpụta nwada egbu; kpapfushia nyee ya ono. Ọ rwua ọ sụ ọgo iya ono: "Mu e-jepfuakwa nyee mu lẹ mkpuru nkiya."

Ọphu nna nyee ya ono te ekwedu g'ọ bahụ l'ime ụlo; ² sụ iya: "Mu maru lẹ nyee ngu ono bẹ dụ ngu ashì ọkpobe adụdu. Ọo ya meru g'ọ gude mu kee ya ọnyà ngu." Sụ iya: "?Nwune iya kẹ nwata ta akadụ iya ama mma tọo? Dutachinaa yẹbedua."

³ Samụsinu sụ phẹ: "Nta bẹ mu nweru ẹka mu a-gbabẹ ọkpa meshia ndu Filisitayinu iphe ike; ọphu ụta taa dụdu mu iya." ⁴ Ọo ya bụ; ọ tųgbua je akpụkoo uphẹga lẹ ndzụ; kpụta phẹ ụkporo iri l'ise; gude phẹ l'ite-odzu

ligbabechaa phe ẹbo ẹbo. Ọ bya eworu ọwá lipyabechaa phe le mgbaka ite-odzu ono. ⁵ Ọ bya anwuru oku yekota l'ọwá ono; paru uphega ono hashichaa ẹka l'ẹka witi ndu Filisitayinu nọ. Ọ tụtota oku le witi, e gbushwaru egbushi; me ndu ophu e teke egbushidu egbushi; je akpaa l'opfu-vayinu mekpoo oshi olivu phe.

⁶ Tọbudu iya bu; ndu Filisitayinu sọ: “?Bụ onye meru iphe ọwa?”

A sọ phe: “L'ọo Samusinu, bu ọgo nwoke Timuna be meru iya nu; kele e dutaru nyee ya kee ọnyà iya.” Ọo ya bu ndu Filisitayinu tųgbuepho je egude nyee Samusinu ono; waa nna iya kpoo oku.

⁷ Samusinu sọ phe: “Eshinu unu gbẹ mee egube-a be mu ta abyadu aha unu; jasụ mu emelataada unu!” ⁸ O tsoo phe ọgu ẹhuka ẹhuka; gbushia ndu du igwerigwe l'ime phe. O mechaa bya atųgbua je anodu l'ogba, nọ l'oke mkpuma le mkpukpu Etamu.

⁹ Tọbudu iya bu; ndu Filisitayinu wufu je adoru l'alj Jiuda k'ogu; nọchaa jasụ le mkpukpu Lehi. ¹⁰ Ndu Jiuda jja sọ: “?Bụkwa ole be unu byaru anyi etso ọgu?”

Ephe sọ: “Anyi byaru g'anyi gude Samusinu melata iya ụgwo iphe, o meru anyi.” ¹¹ Ọo ya bu; unu nemadzu ẹsaa l'ukporo iri, shi l'alj Jiuda zafu jepfushia Samusinu l'ogba, nọ l'oke mkpuma le mkpukpu Etamu ono je asu iya: “?Bụ egube gunu be i meru anyi ọwana? ?Ti madu l'anyi nọ l'ẹka ndu Filisitayinu?”

Ọ sọ phe: “Ọo iphe, ephe meru mu be mu melataru phe.”

¹² Ephe sọ iya: “Anyi byakwaru g'anyi kee ngu egbu; kputa je anu ndu Filisitayinu.”

Samusinu sọ phe: “Unu riaru mu angu l'unu te egbudu mu l'onwunu.”

¹³ Ephe sọ iya: “Waawaa; anyi te egbukwa ngu. A kwa egbu be anyi e-ke ngu kpoloko; kputa ngu je anu phe.” Ephe bya egude okpukpu ọphúú labo kee ya egbu; bya akpufuta iya l'oke mkpuma ono.

¹⁴ O rwutashia le mkpukpu Lehi; ndu Filisitayinu turu oko kpua ya; gbapfushia ya. Unme Chipfu bya iya l'ehu k'ike. Okpukpu ono, e kekotaru iya l'ẹka ono ribushihuephoo g'eba-oghu, e gude oku dabua; egbu ono, e kekotaru iya ono gbabushihukota iya l'ẹka dashihu. ¹⁵ Ọ humae kwapho okpu-agba nkapfu-igara, du ọphúú ọphúú; ọ dzukotae l'iya pho; gude iya chigbushia unu umadzu labo l'umadzu ukporo iri. ¹⁶ Tọbudu iya bu; Samusinu sọ: “Okpu-agba nkapfu-igara be mu gude mee;

ephe kuta l'ikpo l'ikpo;

mbu; l'ọo okpu-agba nkapfu-igara

be mu gude gbushia unu umadzu labo l'umadzu ukporo iri.”

¹⁷ O pfuebechaa nno; o tuphaa okpu-agba nkapfu-igara ono; woru ẹka ono gube “Ramatu-Lehi”, bu iya bu “obvudu okpu-agba”.

¹⁸ Tọbudu iya bu; egu-mini bya agushiaha ya ike; ọ raku Chipfu; sọ iya: “Ọo ngu be meru g'onye-ozu ngu lwukpe k'ophu paru ẹka egube-a. Nta; ?bu-chia egu-mini be a-gbe gbua mu; mu adaba ndu ono, bugba akpapyi ono l'ẹka?” ¹⁹ Chileke woru ẹka du nsuda le mkpukpu Lehi gbawaa; mini soshiaha ya. Samusinu bya anguchaa mini ono; ike bya adu iya; obu guzeta iya. O woru ẹka ono gube Enu-Hakore, bu iya bu “obvu-mini onye rakuru nu”. Obvu-mini ono nọephe le mkpukpu Lehi byasu ntanu. ²⁰ Samusinu buru Onye Ikpe ndu Izurelu ukporo apha le teke ke ndu Filisitayinu ono.

Samusinu aphokata oguzo, eeshije abahu le mkpukpu Gaza

16 Samusinu bya ejee mkpukpu Gaza; je ahuma nwanji ukpara; o jee yee ya kwaa. ² Tọbudu iya bu; a bya epfuaru ndu Gaza sọ: “Samusinu be byakwaru l'ẹka-a!” Ọo ya bu; ndu mkpukpu ono je aso-pee ẹka ono nodu kwabekotaru iya l'enyashi ono l'ophu; nodukota nggujungguji l'onu ẹka eeshije abahu le mkpukpu ono kwabekotaru iya l'enyashi ono l'ophu asuje: “L'iphoro nchi-abo hu be anyi e-woru iya gbua.” ³ Samusinu ze l'ẹka ono jeye l'echilabo abali. Ọ gbẹ teke ono gbalihu je aphokata mgbo-oguzo, e yeru l'onu-abata mkpukpu ono; phokatachaa yee itso labo, e gude yee oguzo ono; mbu phota me mgbo-igwe g'ohakota dee l'ukuvu. O vutakota iya je enyihu mkpakponu ubvu ono, nọ gha iphu le mkpukpu Hẹburonu ono.

Samụsinu yee Delayila

⁴ Tọbudu iya bụ; a nọnyaepfo; ọ bya eje eyee nwanyi, bu lẹ nsụda Soreku obu. Epha nwanyi ono bụ Delayila.

⁵ Ndu-ishi ndu Filisitayinu bya ejepfu nwanyi ono je asụ iya: "Dejibekpoe ya pho g'o goshi ngu eka okpehu iya ono, parụ eka ono nokpoo; dekwaa ya pho g'ọ karu ngu g'anyi e-shi gude iya kee ya egbu; bya akapyabẹ iya." Epehe sụ nwanyi ono l'ephe a-nuchaa ya ekpa mkpola-ochaa iri lẹ nanu l'ehu l'ehu.

⁶ Ọo ya bụ; Delayila jepfu Samụsinu je asụ iya: "Jiko kanuru mu iphe, meru g'o gude ejo okpehu du ngu egube-a; iikafuaru mu egube ee-me gudekpoo ngu kee ngu egbu; mee ngu ewere."

⁷ Samụsinu sụ iya: "Ọ -buru l'e gude okpukpu esaa, a swiru k'òphúú, ta akpohuduru nkụ kee mu egbu; bẹ mu a-byaepfo adu arwuhu; mu abya adu g'onye ozo du."

⁸ Tọbudu iya bụ; ndu-ishi ndu Filisitayinu bya achije Delayila okpukpu esaa, a swiru k'òphúú, ta akpohuduru nkụ; o gude iya kee ya egbu. ⁹ A chiru nemadzụ domishia l'ime mkpuru; ephe nodu kwagebe akwagebe. O keebechaa ya ya; ọ sụ iya: "Samụsinu! Ndu Filisitayinu abyakwa ngu egude!" Ọ gbabushia okpukpu ono g'ọ bụ eba-oghu bẹ e gude oku dabua. Ọo ya bụ l'a ta cho-vuduru eka okpehu iya nọ.

¹⁰ No iya; Delayila sụ Samụsinu: "Iichi mu eswe; bya adzụ-pheru mu uka. Jiko kanuru mu g'ee-shikpo kee ngu egbu."

¹¹ Ọ sụ iya: "Ọo e -gude eri òphúú, ta adudu iphe, e mejewaru iya kee mu pyataa; mu abya adu arwuhu; du g'onye ozo du."

¹² Ọo ya bụ; Delayila bya achita okpukpu òphúú gude kee ya egbu. O nweru unwoke, domiru onwophe l'ime mkpuru; kwaberu iya. Ọ sụ iya: "Samụsinu! Ndu Filisitayinu abyakwa ngu egude!" Ọ lwubilihu; woru okpukpu ono, o keru iya l'eka ono gbabushia g'ọ bụ eba-oghu. ¹³ Delayila bya asụ Samụsinu: "Ime teke i shikwanu chita mu eswe; bya adzụ-pheru mu uka. Kanuru mu egube ee-shikpo kee ngu egbu obu."

Ọ sụ iya: "Ọ -buru l'i hakaharu egbushi mu-a ụzo esaa; bya eworu iya ganga l'iphe, eegudeje ekwe ekwa; mbu kwepyabechaa egbushi mu ono l'iphe iigudeje ekwe ekwa ono; bya egude ngga, i gudeje ekwe ekwa kppyabeshia ya ike l'iphe iikweje ekwa ono bẹ mu a-bya adu arwuhu; mbu bya adu g'onye ozo du."

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Samụsinu kuerupho mgbenya; Delayila bya alota egbushi ono, a hakaharu uzi esaa ono kwepyabẹ l'oghu, e gudeje ekwe ekwa; bya egude ngga, e gude ekwe ekwa kppyabeshia ya ikike. Ọ bya asụ iya: "Samụsinu! Ndu Filisitayinu abyakwa ngu egude!" O zilihu lẹ mgbenya, ooku; mi-lita ngga ono; waa iphe, e gudeje ekwe ekwa; mę ogbu, e gudeje ekwe ekwa ono. ¹⁵ Ọ sụ iya: "Denu g'ii-shi sụ l'i yeru mu obu l'ebe abụ l'obu ngu nọ l'eka mu nọ? Ọwaa kwewa ugbo eto, i chikotacharu mu eswe; ophu i kwedu kporu mu eka okpehu ngu ono, parụ eka ono nokpoo." ¹⁶ Tọbudu iya bụ; ọ tu-chinyaa ya nchi; epfupheru iya iphe ono mbokum-boku; mbu pfutabe iya k'ophu bụ l'ike bvucharu Samụsinu bvụ esha iya. ¹⁷ Ọo ya bụ; ọ bya eworu obu iya pfukotaruru iya; sụ iya: "A ta adajeduru mu akwo l'ishi; kele mu shi l'ephe ne mu buru onye duru Chileke iche." Sụ iya: "Ọ -buru l'a kpushiru mu ishi; ike mu alufu mu l'ehu; mu abya adu arwuhu; mbu du g'onye ozo mmanu."

¹⁸ Delayila maerupho l'o pfuwaru iya obu iya; o zia ozi g'e je ezia ndu-ishi ndu Filisitayinu ono; sụ phe-a: "Unu lwafua azu ogiya-a l'o pfugbuwaru mu iphemiphe." Ọo ya bụ; ndu-ishi ndu Filisitayinu gude okpoga ono, ephe kweru iya ukwe iya ono byatashia. ¹⁹ Ọ bya emee Samụsinu ọ nodu iya l'utapfu kuru mgbenya. O kua nwoke lanu; ọ bya akpushia ya egbushi iya ono, a swingashiru uzi esaa ono. Ọ kpushichaa ya ya; Delayila kapyabẹ iya; okpehu iya ono pefuwa iya l'ehu. ²⁰ Tọbudu iya bụ; ọ sụ iya: "Samụsinu! Ndu Filisitayinu abyakwa ngu egude!" Ọ bya etehu lẹ mgbenya ono gbẹ rja sụ: "Ge mu bya emee ge mu emejehawaa; mu a-nyikofu nweru onwomu." Ọphu ọ to madu lẹ Chipfu bẹ pawaru iya haa. ²¹ No iya; ndu Filisitayinu bya egude iya; woru iya enya swoshia; kpuru iya jeshia mkpukpu Gaza. Epehe bya ekee ya egbu; woru egbirigba onyirubvu tua ya; kputa iya ye lẹ mkporo o je egweaha ereshi l'ulo mkporo. ²² A nonyaa egbushi, nọ iya l'ishi ono bya erwutaaha ozo g'a kpushicharu iya ya ono.

Anwūhu Samūsinu

²³ Ndu-ishi ndu Filisitayinu bya edzukōbe g'ēphe gwee ngwēja, parū ēka nū agwa phē, bụ iya bụ Dagōnu; tek-waaphō ēswa; kēle ēphe epfu sū: "Agwa anyi bē wowaru onye ọhogu anyi, bụ Samūsinu ye anyi l'ēka." ²⁴ Ndu ono hūmaerupho Samūsinu; ēphe wata etu agwa phē ēpha; asuje: "Agwa anyi bē wowaru onye ọhogu anyi ye anyi l'ēka; mbū onye ono meru; alī anyi buru mkpurupyata ono; mbū onye bụ iya gbushiru igwerigwe l'ime anyi ono." ²⁵ Ēmereme jīē phē phō ēhu; ēphe tūshia ụzu; sū: "G'e dufutaēdurunu anyi Samūsinu g'o meeru anyi iphe, ezi ọnochi." Ọo ya bụ; a bya edufuta iya l'ulo-mkpōro; ọ bya emeahaaru phē iya. O be teke ēphe meru iya ọ pfuru lē mgbaka itso, gudegbaa ụlo ono; ²⁶ Samūsinu pfuaru nwokoro, sekpu iya l'ēka sū: "Meēkwa mu gē mu mevuchaa itso ono, gudechaa ụlo ono k'ophu bụ lē mu a-daphube iya." ²⁷ Ụlo ono bē unwoke mē ụnwanyi jiru ejiji tsūa ẹrupfu. Iphe, bụ ndu-ishi ndu Filisitayinu g'ēphe ha bē nōkota l'ēka ono. L'eli ụlo ono bē unwoke l'ụnwanyi, nō iya nū rwuru ụnu ẹsaa l'ụkporo iri, bụ ndu nōkota ele Samūsinu l'ēka oomeru phē iphe, ezi ọnochi ono.

²⁸ Tōbudu iya bụ; Samūsinu bya epfuru nū Chipfu sū iya: "Gūbe Nnajiuphu, bụ Chipfu; nyatanū mu! Gūbe Chileke; jiko menaa g'ike dūfua mu ugbo lanū-a; k'ophu mu e-gude ugbo lanū-a gwata ndu Filisitayinu ụgwō ẹnya mu ẹphenebo-a." ²⁹ No iya; Samūsinu bya awōru ēka l'itso labō, bụ iya gude ụlo ono. Ọ bya azū-bēshichaa ya ēka ike; mbū zū-be ọphu nō iya l'ēkutara; bya azūbe ọphu nō iya l'ēkicha. ³⁰ Samūsinu bya asū: "Gē mu lē ndu Filisitayinu tūkowaro nwūshihukota!" Ọ bya atsū-rweta; gude ike iya l'ophu nwubekōta l'itso labō ono; ụlo ono daa; tūpyabekota ndu-ishi ono; mē ndu ọzo nōkota l'ime ụlo ono. Ọo ya bụ lē ndu Samūsinu gburu lē teke ọ nwūhuru bē ka igwerigwe eme lē ndu ọphu o gbushiru teke ọ nō ndzū.

³¹ Tōbudu iya bụ; ụnwunna iya waa ndibe phē tūgbua je apata iya. Ẹphe je eworu iya lia lē mgbaka mkpūkpū Zora waa mkpūkpū Ẹshutolu l'ilu Manowa, bụ nna iya. Samūsinu bē kperu ikpe lē Ízurēlu ụkporo apha.

Mayīka agwō ọbvu

17 Ọ dūru nwoke lanū, ēpha iya bụ Mayīka, shi l'alī úbvú úbvú ndu Ifuremu. ² Ọ nōnyaephe ọ sū ne iya: "Ẹk-pa mkpōla-ọchaa iri lē nanū ngu ono, e wotajērupho; mbū mu nūmajeru ēka jitu onye wotaru iya nū ọnu ono bē bụkwa mu gude iya; mbū l'ọo mbēdua bē wotaru iya nū."

Ne iya ono sū iya: "Gē Chipfu kebekwa ngu l'oma; nwa mu!" ³ Ọ bya eworu ụnu mkpōla-ọchaa labō l'ụkporo mkpōla-ọchaa iri l'ise ono nū-phu ne iya azū. Ne iya ono sū: "Mkpōla-ọchaa, shikōta mu l'ēka bē mu tūkowaru doberu Chipfu iche gē nwa mu gude iya meta ntēkpe, a pyīru apyīpyi; waa ọbvu, a kpūru akpūkpū. Ọo ya bụ lē nta-a bē mu a-nū-phu ngu iya azū." ⁴ Ọo ya bụ; ọ bya eworu mkpōla-ọchaa ono nū-phukōta ne iya ono azū; ne iya ono ye ēka lē mkpōla-ọchaa ono wota iya ụkporo mkpōla-ọchaa iri je achīe onye akpūje mkpōla-ọchaa. O gude iya kpūta ntēkpe; waa ọbvu. E je eworu iya dobekōta l'ulo Mayīka. ⁵ Mayīka nweru ụlo-nshi; bya enwek-warupho uwe-ukuvu; mēkwapho ọbvu ọzobaa. O woru onye lanū l'ụnwu iya unwoke mee onye agwajē iphe. ⁶ Teke ono bē ndu Ízurēlu eshidu nweru ndu eze; onyemonye nōdu anōduje eme g'ọ dū iya. ⁷ Tōbudu iya bụ; o dūru nwokorōbya lanū, bụ onye Lívayi, shi lē mkpūkpū Bētulehemu, nō l'alī Jiuda. O shi buru l'echilabō ndu ipfu Jiuda. ⁸ Nwoke ono lūfu lē mkpūkpū ono tūgbua jeshia achō ēka ọzo, oo-buru. O jenyaa bya abahū ibe Mayīka l'alī úbvú úbvú ndu Ifuremu ono. ⁹ Mayīka jja ya sū: "ʔBū awe bē i shi?"

Ọ sū iya: "Mu bụkwa onye Lívayi. Mu shi lē Bētulehemu, nō l'alī Jiuda; mu nōdu achō ēka mu e-buru."

¹⁰ Tōbudu iya bụ; Mayīka sū iya: "Gē mu lē ngu bunuru; g'ī buru nna mu waa onye a-nōduje agwarū mu iphe. Mu a-nūje ngu mkpōla-ọchaa iri l'apha; akpōru ngu uwe; bya azūkwa ngu phō lē nri." ¹¹ No iya; onye Lívayi ono kweta gē yēe nwoke ono buru. Nwokorōbya-a bya adū Mayīka g'ọ bụ onye lanū l'ụnwu iya. ¹² Tōbudu iya bụ; Mayīka bya emee onye Lívayi ono onye agwajēru iya iphe; ọ bya abūru onye gwaaharū iya iphe; buwarūroo ya l'ibe Mayīka. ¹³ Ọo ya bụ Mayīka pfua sū: "Nta-a bē mu makpōro lē Chipfu ee-me g'iphe dūru mu lē ree; eshi ọphu onye Lívayi būwa iya agwajēru mu iphe."

Ndu Danu achọ alị, ẹphe e-buru

18 Teke ono bẹ ndu Ízurẹlu te nwedu onye eze. Ọ bụru teke ono bẹ ipfu Danu shi achọ ẹka ẹphe e-buru; kele ọ tọ dudu alị, a heru pẹ, g'ọ bụru oke alị pẹ l'echilabọ ọkpa-ipfu ndu Ízurẹlu. ² Ọo ya bụ; ndu Danu ono bya ezia ndu ojogu ụmadzu ise, shi lẹ mkpukpu Zora waa mkpukpu Ẹshutolu g'ẹphe je anwua ngge l'alị ono; maru g'ọ gbaru. Ndu ono bẹ nọ-chikotaru ẹnya unuphu pẹ g'ọ ha. Ẹphe sụ pẹ g'ẹphe tųgbua je anwua ngge l'alị ono. Ndu ono jerwua l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu; bya abahụ l'ibe Mayịka je akwaa akwakwa l'enyashi ono. ³ Ẹphe nọ-kubeephọ ibe Mayịka ntse; ẹphe numa olu-opfu nwokorọbya, bụ onye Lívayi phọ; bya amamobeerupho l'ọo ya bẹ epfu opfu. Ọo ya bụ; ẹphe bahụ l'ẹka ono; je ajia ya sụ: “?Bụ onye du ngu bya l'ẹka-a? ?Bụ gụnu bẹ iime l'ẹka-a? ?Bụ gụnu meru iphe, i nọ l'ẹka-a?”

⁴ Ọ bya edoshikotaru pẹ iphe, Mayịka meshikotaru iya; sụ pẹ: “Mayịka bẹ butaru mu ebuta gẹ mu bụru onye agwajẹru iya iphe.”

⁵ Tọbudu iya bụ; ẹphe sụ iya: “Jiko jitaeduru anyi Chileke g'anyi maru ije anyi-a; ?oo-nweru-a ishi?”

⁶ Onye uke ono sụ pẹ: “Unu jee lẹ chiriiri werere. Chipfu bẹ towaru unu ụzo l'ije unu ono.”

⁷ Tọbudu iya bụ; ụmadzu ise ono tųgbua bya ejerwua mkpukpu Layishi. Ẹphe rwua l'ẹka ono bya ahuma gẹ ndu bu iya nụ tųsaru ẹhu. Ẹphe bukpọephọ nwajii; nweru onwopẹ gẹ ndu Sayidonu bu; kele ọ tọ dudu onye-ishi, emekpa pẹ ẹhu l'alị ono m'ilile. Ẹphe bukwaphọ ndu Sayidonu ụzenya; ọphu ọ dudu ndu ọzo, ẹphe l'ẹphe emegbaa. ⁸ Ẹphe bya alaphu azụ lẹ Zora; mẹ lẹ Ẹshutolu. Ụnwunna pẹ jia pẹ sụ: “?Denu g'unu jeru iya?”

⁹ Ẹphe sụ: “Unu wulihu g'anyi je etsoo pẹ ọgu; kele anyi humawaru l'alị ọbu bẹ dụ rengurengu. Mbụ; ?unu nọkwadua gbụligbuli? Unu te ejekwa anmarwube k'ẹje alwuta alị ono. ¹⁰ Teke unu ruwerupho ẹka ono bẹ unu a-huma gẹ ndu bu iya nụ tųzoshihukotaru ẹhu; humakwapho g'alị ono ha kẹ phorokotokongu. Chileke woakwaru alị ono ye unu l'ẹka; mbụ alị, ta adudu iphe, dụ lẹ mgboko-a duru ọphu dụ iya ụko.”

¹¹ Tọbudu iya bụ; unu unwoke lẹ unwoke ụkporo iri, bụ ndu ipfu Danu ono bya akwaa ngwogu shi lẹ Zora mẹ Ẹshutolu wufu jeshia. ¹² Ẹphe jenyaa; ẹphe je adọru lẹ mgboru mkpukpu Kiriyatu-Jiarimu, nọ l'alị Jiuda. Ọo ya meru iphe, ụzo ẹnyanwu-arịba Kiriyatu-Jiarimu aza Mahane-Danu, bụ iya bụ “ọdu Danu” byasụ ntanụ-a. ¹³ Ọ bụru ẹka ono bẹ ẹphe shi jeshia l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu; bya awuba ibe Mayịka.

Ndu Danu apata ọbvụ Mayịka

¹⁴ Tọbudu iya bụ; ụmadzu ise ono, jeru anwua ngge l'alị ndu Layishi ono pfiaru ụnwunna pẹ ono sụ: “?Unu maru l'ulo-a, nọkota ẹgube-a bẹ o nweru uwe-ukuvu; waa ọbvụ unuphu; mękwapho ntẹkpe, a pyiru apyipyi; waa ọphu a kpuru akpukpu nọgbaa ya nụ? Nta-a buakwaaro g'unu; maru iphe, unu ee-me.” ¹⁵ Ọo ya bụ; ẹphe swịba l'ẹka ono; bahụ l'ulo ọphu nwokorọbya bụ onye Lívayi ono bu l'ibe Mayịka. Ẹphe bya ekele iya ekele.

¹⁶ Ndu Danu ono, dụ unu nemadzụ l'ụkporo iri ono, bukota ndu kwaru onwopẹ ngwogu phọ tųko pfukotaru l'onu ọguzo. ¹⁷ Ụmadzu ise phọ, jejeru anwua ngge l'alị ono phọ bahụ l'ulo nshi ono je apata ntẹkpe, a pyiru apyipyi ono; waa uwe-ukuvu ono; waa ọbvụ unuphu ono; mẹ ntẹkpe, a kpuru akpukpu ono. Onye agwajẹ iya nụ pfuru l'onu ọguzo yele unu ụmadzu ụkporo iri ono, kwaru onwopẹ ngwogu phọ.

¹⁸ O be teke ndu ono bahuru l'ulo Mayịka je achikoo ntẹkpe ono, a pyiru apyipyi ono; waa uwe-ukuvu ono; mę ọbvụ unuphu ono; mękpoo ntẹkpe, a kpuru akpukpu ono; onye ono, agwajẹ iphe ono jia pẹ; sụ: “?Bụ gụnu bẹ unu eme ẹgube ono?”

¹⁹ Ẹphe sụ iya: “Dobekwa onu doo. Te epfukwa mę akpuru opfu lanụ. Bya etsoru anyi g'i bụru nna anyi waa onye a-nodu agwajẹru anyi iphe.” Sụ iya: “?Ọ ka ngu ree g'ọ bụru unuphu onye lanụ bẹ ii-nodu agwajẹru iphe; eme lẹ g'i gwajẹru ipfu waa ndu unuphu ndu Ízurẹlu iphe?” ²⁰ Tọbudu iya bụ; ẹhu tsọahaa onye agwajẹ iphe ono ntumatu. Ọ bya ewota uwe-ukuvu ono; waa ọbvụ unuphu; mę ntẹkpe, a pyiru apyipyi ono tsoru ndu ono.

²¹ Ẹphe bya adakọbe ọ bụru pẹ atųgbu. Ẹphe kparu ụnwegirima vuru ụzo; mę iphe-edobe pẹ; mękpoo iphemiphe, ẹphe nweru enweru. ²² Ẹphe jeribeerupho ụzenya; mę a -gbẹ l'ibe Mayịka; a bya ekukọo ndu bun-

yabẹ Mayịka; ẹphe zefu je agbabua ndu Danu iphu. ²³ Ẹphe wata echi mkpu eekpu ndu Danu. Ndu Danu ghakọbe sụ Mayịka: “?Bụ gụnu eme ngu meru g'o gude ì chịta nemadzụ byatashia anyi etso ọgu?”

²⁴ Ọ sụ phe: “Unu gwetarụ ọbvu mu; bya eduta onye agwajeru mu iya nụ tųgbua.” Sụ phe: “?Bụ gụnu bẹ bụ iphe, mu nwebakwadaaru ọzobaa? ?Denuhunu g'unu gbẹ jiahaa mu sụ: ?Bụ gụnu bẹ e me ngu nụ?”

²⁵ Ndu Danu ono sụ iya: “Ta byakwa apfuru g'anyi lẹ ngu saka iya; ọdumeka bẹ ndu obu ọku a-byakwa ngu l'ẹhu; gụ lẹ ndibe ngu e-tuphaa ishi ndzụ unu.” ²⁶ Ọo ya bụ; ndu Danu wuru tųgbua jeshia iphe, ẹphe eje. Mayịka bya ahuma l'ẹphe ka iya ọkpehu; o kwe doo ghakọbe; ọ bụru iya ala unuphu.

²⁷ Tọbudu iya bụ; ẹphe gweta iphe ono, Mayịka meshiru ono; duta onye ono, agwajeru iya iphe ono tųgbua. Ẹphe jeshia Layishi je etsoo ndu ono, bukọpẹho lẹ nchi odo; tųsaru ẹhu ono ọgu. Ẹphe gude ọgu-echi gba phe pyaapya; woru ọku tųfu lẹ mkpukpu ono. ²⁸ Ọphu ọ tọ dudu onye byaru adzọta phe nụ; kele ẹphe bu ndu Sayidonu ụzenya; teme ọphu ọ dudu iphe, ẹphe lẹ ndu ọzo emegbajẹ. Ẹka mkpukpu ono, bụ Layishi nọ bẹ bụ lẹ nsuda úbvú, nọ-kube mkpukpu Bẹtu-Rehobu. Ndu Danu woru mkpukpu ono kpukwaa; buru. ²⁹ Ẹphe gube mkpukpu ono Danu, bụ iya bụ ẹpha nna phe oche, bụ onye ono a nwuru Ízurẹlu. Ọle iphe, mkpukpu ono shi aza bẹ bụ Layishi. ³⁰ Ọo l'ẹka ono bẹ ndu Danu doberu ntẹkpe ono, a kpuru akpukpu ono. Ọ bụru Jionatanu nwa Geshomu; mbụ nwanwa Manáse waa unwu iya bẹ bụ ndu gwaaharu ndu ipfu Danu iphe gbiriri jasụ teke a byaru akpua ndu alì ono lẹ ndzụ. ³¹ G'ulo Chileke nọ-bekporu lẹ Shilo bẹ ẹphe gwakọtaerupho ntẹkpe Mayịka ono; mbụ ntẹkpe ono a pyiru apyipyi ono.

Onye Lívayi yẹe nwanyi, ọ tọ lụdu ọkpobe alulu

19 Teke ndu Ízurẹlu te enwedu onye eze bẹ ọ duru nwoke lanụ, bụ onye Lívayi, bu l'imime alì úbvú úbvú ndu Ifuremu. O duta nwanyi, ọ tọ lụdu ọkpobe alulu lẹ mkpukpu Bẹtulehemu, nọ l'alì Jiuda. ² Ọle nwamgbọko ono wataru agba ukpara; bya alufu lashia ibe nna iya lẹ Bẹtulehemu, nọ l'alì Jiuda. Ọ nọchaepho onwa ẹno l'ibe nna iya ono; ³ ji iya gbeshi jeshia ya arworwo g'ọ lwa azụ. Ọ gbeshi kputa nkafu-igara labo; duta nwozi iya ẹphe swiru jeshia. Ẹphe rwua; nwamgbọko ono duta iya; ẹphe bahụ l'ulo nna iya ono. Nna nwamgbọko ono huma ẹ ya pho; bya egude ẹhu-utso gba iya ndzuta. ⁴ Ọgo iya ono, bụ iya bụ nna nwamgbọko ono sede iya; yee ya nọ ujiku ẹto. Ọ nọdu l'ẹka ono eri; angụ bya ekujekwapho mgbenya l'ẹka ono. ⁵ Tọbudu iya bụ; o be lẹ mbọku k'eno; ẹphe tehu l'onmewa utsu; ọ kwakọbe g'ọ lashia; nna nwamgbọko ono sụ ọgo iya ono: “Ria nri g'ẹhu shihu ngu ike teme l'ijilashijewaro.”

⁶ Ọo ya bụ; ẹphenebo tuko nọdukota ria; ngua. E mechaa; nna nwamgbọko ono sụ iya: “Jiko nọdufunaa l'enyashi-a; mee g'ẹhu tsọfua ngu utso.”

⁷ Nwoke ono bya agbeshi gẹ ya lashia; ọgo iya ono rwopyabe iya; k'ọphu bụ l'ọ kwafuru akwakwa l'enyashi mbọku ono. ⁸ Ọ bya erwua l'utsu mbọku, kwe iya ujiku ise; ọ gbeshi lẹ ya alawa; nna nwamgbọko ono sụkwa iya: “Ria iphe g'ẹhu dụ ngu gbukuu; g'jinodu teke o beru l'eswe l'ijilashiwaro.” Ọo ya bụ; ẹphenebo bya atuko nọdu; rigba nri.

⁹ Tọbudu iya bụ; o be teke nwoke ono; yee nyee ya ono; mẹ nwozi iya pho gbeshiru g'ẹphe lashia; ọgo iya ono, bụ iya bụ nna nwamgbọko ono sụ iya: “Lenu; nta-a bẹ ọ buakwaa ụzenyashi; jiko kwafura akwakwa l'enyashi-a. Mbụ-a; lenu lẹ nchi ejihuakwa. Nọdukwa; kwaa akwakwa l'enyashi-a g'ẹhu tsọo ngu utso. Teke o beru l'onmewa utsu echele; ijgbeshi lashia unuphu ibe ngu.”

¹⁰ Obenu lẹ nwoke ono bẹ ọ tọ duedu g'ọ kwabaa akwakwa ọzo. Ọ gbeshi tųgbua; ọ bụru iya alala. O duta nyee ya ono; kputa nkafu-igara labo ono, o bochaaru ivu; ọ bụru phe atųgbu kwaseru ụzo mkpukpu Jiebusu, bụ iya bụ Jierúsalem. ¹¹ Ẹphe nọduepho Jiebusu ntse; nchi nọdu ejihugbuwa. Nwozi ono pfuaru nnajiuphu iya ono sụ iya: “Jiko bya g'anyi bahụ lẹ mkpukpu ndu Jiebusu je akwaa l'enyashi-a.”

¹² Nnajiuphu iya ono sụ iya: “Waawaa; anyi taa bahudu mkpukpu ndu ọhozo, ta abudu ndu Ízurẹlu. Anyi e-jechia jerwua mkpukpu Gibiya.” ¹³ Sụ iya: “Bya g'anyi kukebe ẹhu jerwua mkpukpu Gibiya; ọzoo mkpukpu Rama g'anyi akwaa l'ẹka lanụ l'ẹka ono.” ¹⁴ Ọo ya bụ; ẹphe tųgbukwa; nchi jipfu phe lẹ g'ẹphe erwuwaa mkpukpu

Gibiya, nọ l'alị Benjiaminu. ¹⁵ Ẹphe rwua; bya aswịba; bahụ lẹ mkpụkpu Gibiya g'ẹphe kwaa l'ẹka ono. Ẹphe je anọdu l'edupfu mkpụkpu ono; kele ọ tọ dudu onye dutaru phẹ nụ g'ẹphe bahụ ibe iya je akwaa.

¹⁶ No iya; a bya ele ọnya; nwoke ọgerenya shiwaa l'ozị ẹgu eje alwa l'ụzenyashi ono. Nwoke ono bẹ bụ onye shi l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu. O bu ebubu lẹ Gibiya. Ndu bu l'ẹka ono bẹ bụ ndu Benjiaminu bẹ ẹphe bụ.

¹⁷ Nwoke ọgerenya ono bya apalia ọnya hụma onye ije, nọ l'edupfu ono; ọ jia ya; sụ: "Bụ awe bẹ iije? Teme ?bụ aweya bẹ i shi?"

¹⁸ Ọ sụ iya: "Anyi shikwa Bẹtulehemu, nọ l'alị Jiuda eje ala l'imime alị úbvú úbvú ndu Ifuremu. Ọo l'ẹka ono bẹ mu bu. Mu shi je Bẹtulehemu; mu nọdu alawa l'ụlo Chipfu; ọphu ọ dudu onye dutaru mu duba l'ibe iya. ¹⁹ Anyi gudekwaru nkafụ-igara anyi ẹswa ọkponku, ẹphe a-zẹ azẹ; waa nri, ẹphe e-ri; bya egudekwaphọ nri waa mee k'anyịbe ndu-ozị ngu; mbụ kẹ mbẹdua; waa kẹ nwozi ngu kẹ nwanyị; mẹ kẹ nwokoro-a, anyi l'iya tuko swịru-a. Ọ tọ dukwa iphe, ụko iya duru anyi."

²⁰ Ọo ya bụ; nwoke ọgerenya ono; sụ phẹ: "G'ẹhu dukwa unu guu. Unu hakpọoro ẹka; mu e-meeru unu iphe, mkpa iya duru unu. Unu be jekwa k'azẹ l'edupfu." ²¹ No iya; o duta phẹ; lashia ibe iya. Ọ bya anụkota nkafụ-igara nwoke ono nri. Ẹphe bya akwọbechaa ọkpa; bya eria; ngụa.

²² Ẹphe nọdukwadu-a eme ẹmereme; ndu iwashị shi lẹ mkpụkpu ono bya agbaa ụlo ono, ẹphe nọ ono mgburugburu. Ẹphe bya etsuaha ẹka lẹ mgbo; epfuru nwoke ọgerenya, nwe ụlo ono asuje: "Dufutaru anyi nwoke ono, bataru l'ụlo ngu ono g'anyi jepfu!"

²³ Onye ono, nwe ụlo ono bya ekpufu etezi je asụ phẹ: "Ndu mu; waawakwa! Unu te eweshinụ iwashị. Unu te emeshinụ ẹgube iphe-iphere ọwana; eshinu nwoke-a bụ ibe mu bẹ ọ byaru. ²⁴ Waa nwa mu nwanyị, nwoke teke ejepfuswee baa; wakwaphọ nwanyị, nwoke ono ta alụdu ọkpobe alụlu. Mu e-dufuta phẹ nta-a g'unu gude phẹ jepfu; mee phẹ ẹgube dukpoeppo unu ree. Ọle-a; unu te ejekwa eme nwoke-a ẹgube iphe-iphere dū nno."

²⁵ Ọle ndu ono ta ngaduru iya nchị. Ọo ya bụ; nwoke ono, byaru ẹbyaa ono bya edufuta nwanyị ono, ọ tọ lụdu ọkpobe alụlu ono l'etezi; nụ phẹ. Ẹphe gude iya phakọta iya l'enyashi ono mgburugburu. Nchi bọhujeeppo; ẹphe parụ iya haa; g'ọ tųgbua.

²⁶ Nchi bọhushia; nwanyị ono kpọta onwiya je adaa gburugudugungu l'ọnu mgbo ụlo nwoke ono, nnajiuphu iya nọ ono. Ọ dabyiru l'ẹka ono gbiriri jeye nchi bọhu. ²⁷ Nnajiuphu nwanyị ono bya etehu l'ụtsu; gụhaa ụzo gẹ ya lufu lashia; nwanyị ono ọ tọ lụdu ọkpobe alụlu ono dabyiwaru l'ọnulo ono; wushi ẹka l'ọnu-abata. ²⁸ Ọ sụ iya: "Gbeshi g'anyi la!" Ọ bụru rigbidii. O kwe bya apata iya tų-kobe l'eli nkafụ-igara iya; ọ bụru iya ala unuphu. ²⁹ O larwua unuphu bya ewota mma gbubushia nwanyị ono, ọ tọ lụdu ọkpobe alụlu ono lẹ nkwo lẹ nkwo. Kwakashia ụzo iri l'ẹbo; chita je ekeeru ndu Ízurẹlu l'ipfu l'ipfu. ³⁰ Onyemonye hụmaru iya nụ; nọdu asuje: "Ẹgube iya ọwa bẹ ọnya ta ahụmajekwaru l'alị Ízurẹlu; ọphu e te mejekwaru ẹgube iya ọwa e shikpọo teke ndu Ízurẹlu shi l'alị Ijiputu lufuta gbiriri byasụ ntanụ-a. Unu rịkwaa ya ọriri; unu achịaru iya idzu; pfua iphe, anyi e-me."

Ndu Ízurẹlu akwakọbe etso ndu Benjiaminu ọgu

20 Tọbudu iya bụ; ndu Ízurẹlu l'ophu bya azafutakota e shi lẹ mkpụkpu Danu jeye lẹ mkpụkpu Biye-Sheba; mbụ jeye l'alị Giladu. Ikpoto ọha ono bya edzukọbe g'onye lanụ l'iphu Chipfu lẹ mkpụkpu Mizupa. ² Ndu-ishi Ízurẹlu l'ipfu l'ipfu l'alị Ízurẹlu l'ophu bya edzukọta l'iphu ndu kẹ Chileke, dzukọberu nụ ono. Iphe, ndu ojogu phẹ, gude ọkpa; bya apagbaaru ogu-echi dū bẹ bụ unu ugbo unu labọ l'unu ụkporo iri. ³ Ndu Benjiaminu bya anuma lẹ ndu Ízurẹlu bẹ jerwuwaru mkpụkpu Mizupa. Tọbudu iya bụ; ndu Ízurẹlu bya asụ: "Unu kọkpeeduru anyi g'ejo-iphe ọwana shikpọo nwụa." ⁴ No iya; onye Lívayi ono, bụ iya bẹ alụ nwanyị ono, e gburu ono bya akọhaa ya sụ: "Mu lẹ nyee mu bẹ bahuru lẹ mkpụkpu Gibiya, nọ l'alị Benjiaminu g'anyi je akwaa akwakwa. ⁵ O be l'enyashi; unwoke ndu Gibiya byapfutashia mu; bya agbaa ụlo, mu nọ mgburugburu. Ẹphe nọdu eme g'ẹphe gbua mu. Ọ bụru nyee mu bẹ ẹphe guderu k'ẹhuka jepfu jasụ ọ nwụhu. ⁶ Tọbudu iya bụ; mu pata nyee mu ono gbubushia; chita iya wojechaa l'alị Ízurẹlu mgburugburu; kele ẹphe rwuru alị; bya emee ẹbyi l'alị Ízurẹlu. ⁷ Nta-a; unubẹ ndu Ízurẹlu l'ophu; unu pfua g'ee-me iya."

⁸ No iya; ndu Ízurelu wulihukọta g'onye lanu; sụ: “Ọ tọ dukwa m'onye lanu l'ime anyi byaru a-la unuphu. Mbụ l'ọ tọ dudu m'onye byaru a-la ibe iya. ⁹ Ọle nta-a bẹ iphe, anyi e-me ndu Gibiya ta adukwa abudu g'anyi taa ido; egube ido ono meru bẹ bụ g'anyi e-me pẹ. ¹⁰ L'okpa-ipfu Ízurelu l'ophu bẹ e-wofuta umadzu iri l'ime ndu ophu dọ ukporo ise; a họtta umadzu ukporo ise l'ime ndu ophu dọ unu labọ l'ukporo iri; a bya ahọtta unu umadzu labọ l'ukporo iri l'ime unu ukporo l'ise g'ephe buru ndu a-nodu evujeru ndu ojogu nri. Oo ya bukwanu ephe -jerwua mkpukpu Gibiya, nọ l'alị Benjiaminu; ephe emee pẹ iphe, gbaru pẹ nọ lẹ k'ẹbyi ono, ephe meru l'alị Ízurelu ono.” ¹¹ Oo ya bụ; ndu Ízurelu l'ophu bya edzukobekota g'onye lanu g'ephe tsoo mkpukpu ono ogu.

¹² No iya; okpa-ipfu ndu Ízurelu bya ezia unwoke; ephe jegbabe ipfu Benjiaminu sụ pẹ: “?Ebyi owana, e meru l'echilabọ unu-a bukpoogunu? ¹³ Unu dufutaru anyi ndu iwashi ono nta-a; mbụ ndu Gibiya ono g'anyi gbushia; g'anyi shi nno wofu ẹjo-iphe ono l'alị Ízurelu.” Ọle ndu Benjiaminu ta ngaduru nchị l'iphe ono, unwunna pẹ, bụ ndu Ízurelu pfuru pẹ ono. ¹⁴ Ọ buru iphe, ndu Benjiaminu meru bụ l'ephe jeru edzukobe lẹ mkpukpu Gibiya g'ephe tsoo ndu Ízurelu ogu. ¹⁵ Ephe bya edzukobe ukporo unu nemadzu ẹto l'unu ise, bukota ndu pagbaa ogu-echi, bụ ndu shikota lẹ mkpukpu kẹ ndu Benjiaminu; teme waa unu nemadzu l'umadzu ukporo iri l'ise, bụ ndu e shi lẹ mkpukpu Gibiya họtta. ¹⁶ L'ime ndu ojogu ono g'ephe ha bẹ unu l'ukporo iri l'ise bụ ndu a họtaru, emegbaa ekicha. Ephe bụ ndu maru g'agba mgbeka l'ehu l'ehu; k'ophu bụ l'ephe a-dụ ike gude mkpuma gbata akpuru egbushi lanu; ophu ephe agbaswedu iya agbaswe. ¹⁷ Ndu Ízurelu; a -gufukwa ndu Benjiaminu; bya edzukobe unu unwoke ugbo unu labọ l'unu ukporo iri, bụ ndu pagbaa ogu-echi. G'ephe ha bukota ndu alwuje ogu.

Ndu Ízurelu etso ndu Benjiaminu ogu

¹⁸ Oo ya bụ; ndu Ízurelu bya awu-lihu jeshia mkpukpu Betelu; je ajitaada Chileke; sụ: “?Bụ ndu ole l'ime anyi bẹ e-vuru ọzo je etsoo ndu Benjiaminu ogu?”

Chipfu sụ pẹ: “Oo ndu Jiuda bẹ e-vuru ọzo je.”

¹⁹ Tọbudu iya bụ; o be l'utsu iya; ndu Ízurelu wu-lihu je adọru kwabẹru mkpukpu Gibiya. ²⁰ Ndu Ízurelu bya awufu jeshia etso ndu Benjiaminu ogu. Ephe woru onwophe dozichaa g'ephe a-nodu tsoo pẹ ogu ono lẹ mkpukpu Gibiya. ²¹ Ndu Benjiaminu bya eshi lẹ mkpukpu Gibiya wufuta bya egbua ndu Ízurelu ukporo unu umadzu labọ l'unu iri l'ise lẹ mbọku ono. ²² Ọle ndu Ízurelu bẹ byaru eyeeru nwibe pẹ njima; bya edozichaa onwophe k'ogu l'eka ono, ephe shi nodugbaa lẹ mbọku k'ivuzọ ono. ²³ No iya; ndu Ízurelu bya awufu je araa ekwa l'iphu Chipfu gbiriri jasụ l'uzenyashi. Ephe jikwaapho Chipfu sụ iya: “?Bụ g'anyi je etsobaa unwunna anyi, bụ ndu Benjiaminu ogu ọzo tọ?”

Chipfu sụ pẹ: “Unu jenụ.”

²⁴ Tọbudu iya bụ; o be lẹ mbọku k'ẹbo; ndu Ízurelu wufutakwa bya g'ephe tsoo ndu Benjiaminu ogu. ²⁵ Lẹ mbọku k'ẹbo iya ono bẹ ndu Benjiaminu byaru eshikwaphọ lẹ Gibiya wufuta je etsoo ndu Ízurelu ogu. Ephe gbua ndu Ízurelu ukporo unu umadzu labọ l'unu ise, bukota ndu pagbaa ogu-echi. ²⁶ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu l'ophu wufu jeshia Betelu je anodu kwaa ekwa l'iphu Chipfu. Ephe swikota egu mbọku ono jasụ l'uzenyashi. Ephe bya egweeru Chipfu ngweja-akpo-oku waa ngweja-ehu-guu. ²⁷ Oo ya bụ; ndu Ízurelu bya ajita Chipfu; kele teke ono bẹ bụ l'eka ono bẹ okpoko ogbandzu Chileke shi nodu. ²⁸ Ọ buru Finehasu nwa Eleyaza; mbụ nwanwa Eronu bẹ bụ onye eleta iya enya. Ephe jia Chipfu sụ iya: “?Bụ g'anyi je je etsoo ndu Benjiaminu, bụ unwunna anyi ogu ọzo; tọ g'anyi te ejeshi?”

Chipfu sụ pẹ: “Unu je; kele echele bẹ mu e-woru pẹ ye unu l'eka.”

Ndu Ízurelu alwu ndu Benjiaminu

²⁹ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu bya eye ndu nemadzu; ephe kpukotaru ekpuru gbua mkpukpu Gibiya mgburugburu. ³⁰ Ndu Ízurelu bya awufu jepfushia ndu Benjiaminu ogu lẹ mbọku k'eto ono. Ephe je edozichaa onwophe egube ono, ephe emejehawa iya ono nodu kwabẹru ndu Gibiya. ³¹ No iya; ndu Benjiaminu wufuta g'ephe bapfu ndu Ízurelu. Ndu Ízurelu defuta pẹ edefuta. Ephe shi lẹ mkpukpu pẹ ono wufuta. Ephe bya awata egbushi

ndu Ízurelu egube ono, ephe egbujehawaa phe ono; k'ophu bu le ndu Ízurelu, ephe gbushiru l'egu; me le gbororo uzo, e shi eje Betelu; me ophu e shi eje Gibiya be du ukporo umadzu l'umadzu iri. ³² Tobudu iya bu; ndu Benjiaminu nodu epfu su: "Anyi egbushiakwaa phe egube anyi gbushiru phe le k'ivuzo pho!"

Ndu Ízurelu nodu epfu su: "Unu g'anyi kpola azu g'ephe wufuta-gbua le mkpukpu; bya anodukota le gbororo." ³³ No iya; ndu Ízurelu l'ophu lufukota l'eka ephe no; je akwakachaa k'ogu le mkpukpu Belu-Tama. Ndu Ízurelu, bu ndu ophu kpugbaaru ekpuru l'egbudu shichaa l'eka ephe no zefuta l'uzo enyanwu-ariba mkpukpu Gibiya. ³⁴ Tobudu iya bu; ukporo unu nemadzu l'unu umadzu ise, a hotaru l'ime ndu Ízurelu l'ophu bya awufu jeshia etso ndu Gibiya ugu. Ugu ono kpohu oku; k'ophu bu le ndu Benjiaminu ta amadu le teke ephe a-buru mkpurupyata be rwuwaru nu. ³⁵ Chipfu gude ndu Ízurelu lwua ndu Benjiaminu mboku ono. Ndu Ízurelu gbua ndu Benjiaminu ono ukporo unu nemadzu eto l'unu labo l'ukporo umadzu iri l'ise, bu ndu pagbaa ugu-echi. ³⁶ Oo ya bu; ndu Benjiaminu huma l'a lwu-kpewaru phe.

Ndu Ízurelu paru ndu Benjiaminu haa laphushia azu; kele ephe kporu obu ye le ndu k'ono, ephe yeru ephe kwakaa l'egbudu le mgboru mkpukpu Gibiya ono. ³⁷ No iya; ndu ono, domishiru onwophe l'egbudu ono gbaepho egwegwa bapfu ndu Gibiya; bya agbakashihu gude ugu-echi gbushikota ndu bu le mkpukpu ono l'ophu. ³⁸ Ndu Ízurelu be ephe le ndu ono, domishiru onwophe l'egbudu ono chihawaru iya achichi l'ephe e-me ghenwuru-oku kpu fu le mkpukpu ono. ³⁹ Oo ya bu; teke ono ndu Ízurelu ghakoberu tsu-phuahaa azu l'ogu ono; ndu Benjiaminu wata egbushi ndu Ízurelu; gbua phe ukporo umadzu l'umadzu iri pho; be ndu Benjiaminu wataru epfufu asuje: "Anyi alwakwaa phe egube anyi lwuru phe le mboku k'ivuzo pho!" ⁴⁰ Enwuru oku kpu-fuepho le mkpukpu ono; ndu Benjiaminu bya aghaa enya huma le mkpukpu phe ono l'ophu be enwuru-oku, shi iya nu akpu ke tututuutu ala l'akpaminigwe.

⁴¹ Tobudu iya bu; ndu Ízurelu ghakobe wupyabe phe. Ndu-agugu rwuta ndu Benjiaminu; kele ephe mawaru le teke ephe a-buru mkpurupyata be rwuwaru nu. ⁴² Oo ya bu; ephe chie okpa l'oso gbaaaharu ndu Ízurelu; agba ala l'uzo echiegu. Ole ephe ta awaduru l'ogu ono. Ndu Ízurelu ndu ophu shi le mkpukpu ono awufuta be kwabutaru phe woru phe gbushia l'eka ono. ⁴³ Ephe gbaa ndu Benjiaminu mgburugburu; chia phe je agbabua phe iphu; zoo phe pyakapyaka gbiriri jasul'uzo enyanwu-awawa mkpukpu Gibiya. ⁴⁴ Ndu Benjiaminu, e gburu egbugbu be du ukporo unu nemadzu labo l'unu ise, bukota ndu ojogu, ike du l'ogu. ⁴⁵ Ephe ghakobe gbaru lashia l'echiegu l'oke mkpuma Rimonu. Ndu Ízurelu gbutsukwaapho unu umadzu iri l'ebo l'ukporo umadzu iri le gbororo. Ephe chia ndu Benjiaminu kpabekpabe jasul'ephe le mkpukpu Gidomu; bya egbutsushifua unu umadzu ise ozo. ⁴⁶ Mboku ono be ndu Benjiaminu, e gburu egbugbu, bu iya bu ndu pagbaa ugu-echi be du ukporo unu nemadzu eto l'unu umadzu labo l'ukporo umadzu iri. G'ephe hakota be bugbaa ndu ike du l'ogu.

⁴⁷ Ole unu nemadzu l'ukporo umadzu iri be duru ike nahu gbarwua echiegu oke mkpuma, Rimonu. Ephe nokota l'eka ono onwa eno mgburugburu. ⁴⁸ No iya; ndu Ízurelu bya alaphu azu; bapfu ndu Benjiaminu; je egude ugu-echi tukondu bu le mkpukpu ono gbushikota; mbu gbukota iphe-edobe; mekpoo iphemiphe, ephe humaru. Iphe, bukpo mkpukpu, ephe jepfuru be ephe tushichaaru oku.

Unwanyi, ndu Benjiaminu a-luru

21 Ndu Ízurelu be ribuhawaru angu le mkpukpu Mizupa su l'o to dudu m'onye lanu l'ime phe byaru ekuta nwada iya kee onye Benjiaminu. ² Oo ya bu; ndu Ízurelu ono zafu je akuru le Betelu; nodu l'iphu Chileke kwaa ekwa kwashia ya ike; gbiriri jasul'uzenyashi. ³ Ephe nodu ara su: "Oowaa! Gube Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurelu; ?bu gunu kparu iphe, egube iphe owana dapfutaru ndu Ízurelu? ?Bu gunu kparu iphe, ipfu lanu a-nodu achihu achihu le Ízurelu ntanu?"

⁴ O beepho l'onmewa utsu le nchitabohu iya; ephe woru oru-ngweja kpu l'eka ono; bya egwee ngweja-akpo-oku; waa ngweja-ehu-guu l'eli iya. ⁵ No iya; ndu Ízurelu bya ajia su: "?Bu ndu ole l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu be te etsodu bya g'anyi dzukoo l'iphu Chipfu l'eka-a?" Noo kele ephe ribuhawaru oke nte su l'onye ta abyaduru g'ephe dzukobe l'iphu Chipfu le mkpukpu Mizupa be e-gbu egbugbu. ⁶ Tobudu iya bu; aphu rwua ndu Ízurelu l'ehu l'opfu unwanna phe ono, bu ndu Benjiaminu. Ephe su: "Nta-a be ipfu lanu chihuru le Ízurelu." ⁷ Su:

"?Dɛnukpoo g'anyi e-me lɔshiaru ndu ɔphu phɔduru nɔ nwanyị; eshinu anyi gudewaa ɛpha Chipfu ribua nte l'ɔ tɔ dɔdu nwada anyi, anyi byaru eke phɛ-a."

⁸ Ọo ya bɔ ɛphe bya ajia sɔ: "?Bɔnu-a ndu ole l'ipfu ndu Ízurelu bɛ ta abyaduru g'anyi dzukɔbe l'iphu Chipfu lɛ mkpɔkpɔ Mizupa?" No iya; ɛphe bya amaru lɛ ndu mkpɔkpɔ Jiabɛshi-Giladu bɛ ta adudu m'onye lanɔ, byaru nɔ; ⁹ noo kɛle ɛphe byaru edzua onwophɛ maru l'ɔ tɔ dɔdu ndu Jiabɛshi-Giladu m'onye lanɔ nɔ l'ɛka ono.

¹⁰ Tɔbudu iya bɔ; ndu ono, dzukɔberu l'ɛka ono bya eye ɔkporo ɔnu ndu ojogu l'ɔnu ndu ojogu iri g'ɛphe je egude ogu-echi gbushikɔta ndu bu lɛ Jiabɛshi-Giladu; je akpachaa l'ɔnwanyi; mɛ ɔnwegirima. ¹¹ ɛphe sɔ phɛ: "Iphe, unu ee-me baa: Unu gbushia iphe, bɔkpoo unwoke; mɛ ɔnwanyi, nwoke jepfujewaru." ¹² L'ime ndu ono, bu lɛ Jiabɛshi-Giladu ono bɛ bɔ ɔnu ɔnwumboko bɛ ɛphe hɔmaru, bɔ ndu nwoke teke ejepfuswee. ɛphe data phɛ jeshia l'ɔdu phɛ lɛ mkpɔkpɔ Shilo l'alɔ Kɛnanu.

¹³ Tɔbudu iya bɔ; ndu ono, dzukɔberu nɔ ono l'ɔphu bya ezia ozi g'e je ezia ndu Benjaminu ono, nɔ l'oke mkpuma Rimonu l'ɛphe l'ɛphe bɛ dɔwaa lɛ ree. ¹⁴ Ọo ya bɔ; ndu Benjaminu lwatashia lɛ teke ono; a bya eduru ɔnwumboko ono, a haru ɛphe nɔdu ndɔ, bɔ ndu shi Jiabɛshi-Giladu phɔ nɔ phɛ g'ɛphe luru; obenu l'ɔnwumboko ono ta asudu phɛ.

¹⁵ No iya; aphɔ ndu Benjaminu bya erwua phɛ l'ɛhu; kɛle Chipfu yewaru ɔwara l'ipfu ndu Ízurelu.

¹⁶ Tɔbudu iya bɔ; ndu bɔ ɔgerenya lɛ ndu ono, dzukɔberu nɔ ono bya asɔ: "?Dɛnu g'anyi e-me k'ɔnwanyi, ndu ɔphu phɔduru nɔ a-luru; g'a tɔkwaru ɔnwanyi, nɔ l'alɔ ndu Benjaminu gbushigbua?" ¹⁷ ɛphe sɔ: "Ọ tɔ dukwa g'ee-me gɛ ndu Benjaminu, phɔduru nɔ te enweru okiphe; k'ɔphu bɔkwanu l'ipfu lanɔ ta a-chihudu lɛ Ízurelu."

¹⁸ Sɔ: "Ọle anyi te e-kekwanɔ phɛ ɔnwada anyi; eshinu anyibɛ ndu Ízurelu ribuwaru nte sɔ: 'Onye keru ndu Benjaminu nwada iya; g'onye ɔbu bɔkwaru onye a tɔru ɔnu!'"

¹⁹ ɛphe sɔ: "Lenu! Anyi nwekwaru ɔbo-iphe, anyi abojeru Chipfu l'aphagapha lɛ Shilo, nɔ l'ɔzo isheli mkpɔkpɔ Bɛtelu; mbɔ l'ɔzo ɛnyanwu-awawa ɔzo, shiru Bɛtelu jeshia mkpɔkpɔ Shɛkemu; waa l'ɔzo ndɔhali mkpɔkpɔ Lebona." ²⁰ Ọo ya bɔ; ɛphe pɔfuaru ndu Benjaminu sɔ phɛ: "Unu tɔgbua je edomishia onwunu l'opfu-vayinu; ²¹ kwagebekpɔephe. Teke ɔnwumboko Shilo wɔfutaerupho bya ete ebvu; g'onyenɔnu gbafɔtachaa l'opfu-vayinu ono je egude nwamgboko lanɔ, ɔo-luru; gude gbaru lashia alɔ ndu Benjaminu. ²² Teke ndu nna ɔnwumboko ono; ɔzoo unwune phɛ unwoke jeru epfupfu bɛ anyi a-sɔ phɛ g'ɛphe meeruɔ anyi ree; yetaru unu ɛka; kɛle ɔ tɔ dɔdu nwoke, anyi gbuphoduru nwanyị, ɔo-luru lɛ teke anyi lwuru ɔgu ono. L'iswi dukwa phɛ mma; eshinu ɔ tɔ bɔdu ɛphebedua kutaru ɔnwada phɛ kee unu."

²³ Ọo ya bɔ; ndu Benjaminu mee nno. O be teke ɔnwumboko ono ete ebvu; nwoke nɔnu gbafɔtachaa je azɔ-gude nwamgboko lanɔ; pata iya gbalaa g'o je a bɔru nyee ya. No iya; ɛphe lashia l'oke alɔ phɛ; je eworu mkpɔkpɔ ono kpɔkwa-zia; buru. ²⁴ Tɔbudu iya bɔ; ndu Ízurelu wɔkahu l'ɛka ono teke ono; onyenɔnu lashia unuphu l'ipfu nkiya; mbɔ onyenɔnu shi l'ɛka ono lashia l'oke alɔ nkiya.

²⁵ Teke ono bɛ ndu Ízurelu eshidu nweru onye bɔ eze phɛ; onyemonye shi anɔduje eme g'ɔ dɔ iya.

Rutu

Nawomi yee Rutu

¹ Teke ndu-ikpe shi abujekwaduru ndu-ishi ndu Ízurelu be okpa-nri byaru l'alì ono. O duru nwoke lanu, shi le mkpukpu Betulehemu, no l'alì Jiuda; yee nyee ya; me unwu iya unwoke ephenebo gbeshi lashia alì Mówabu. ² Epha nwoke ono bu Elimeloku; epha nyee ya buru Nawomi. Epha unwoke labo, o nwutaru buru Mahlonu waa Kiliyonu. Ephe bu ndu mkpukpu Betulehemu, no le Ifurata, l'alì Jiuda. Ephe gweta lashia alì Mówabu je eburu.

³ Ephe bunyaa l'eka ono; Elimeloku, bu iya bu ji Nawomi nwuhu; gbado nwanyi ono yee unwu iya unwoke labo pho. ⁴ Ephe bya aluchaa unwanyi Mówabu. Unyomu phe ono be onye lanu aza Opa; onye ophuu buru Rutu. Ephe buepho l'eka ono iphe, rwuru apha iri; ⁵ Mahlonu yee Kiliyonu bya anwushihukotakwapho. Oo ya bu; ephenebo gbado Nawomi egube ono, ji iya gbadokwaru iya pho ono.

⁶ A nonyaa o numa le Chipfu byawaru agbaaru ndibe iya mkpu; mee g'ephe nweru nri eriri; Nawomi; yee unyomu unwu iya ephenebo jikobe shi l'eka ono lashia ibe phe. ⁷ Noo ya; yee unyomu unwu iya ono ephenebo tukko shi l'alì ono, ephe shi buru ono gbeshi; kwaseru uzo, shiru lashia alì Jiuda.

⁸ Nawomi bya epfuaru unyomu unwu iya ono ephenebo su: "Unu tugbukwaa la azu lapfuchaa ne unu l'ulo phe. Ge Chipfu mekwaaru unu ree g'unu meru iya ndu ophu nwuhwaru nu-a; waa mbedua. ⁹ Mbụ; ge Chipfu mekwa ge meji nmapfuru unu l'ibe onye unu a-lucharu l'ehu l'ehu."

O pfuẹbe nno o tsutsuchaa phe onu; ephe tukko bungee ekwa; raa ntumatu; ¹⁰ su iya: "Waawaa-o! Anyi a-tuko swiru lapfu ndibe unu."

¹¹ O le Nawomi suru phe: "Unwada mu; ophu g'unu laphu azu. ?Bu k'ishi gunu be unu e-gude tsoru mu? ?Bu ge mu a-nwutakwadu unwu; k'ophu aa-su l'oo g'ephe aluru unu? ¹² Unu laphu azu unwada mu; kele mu kahunukaakwaru k'alù ji ozo; ole o -bukpoorunu l'oo ge mu su le mu elekwadu enya k'alù ji; mbụ; mu -luru ji l'enyashi-a; bya anwushia unwegirima unwoke; ¹³ ?unu a-nodukpoepho kwaberu phe g'ephe vutaada too? Mbụ-a; unu a-ha eje aluru ji; nodukpoepho kwaberu phe too? Waawaa; unwada mu; kele mbedua be o kakwa aburu aphu eme l'unubedua; noo kele Chipfu be tufuwaru eka byia mu l'ehu."

¹⁴ O pfuchaa nno; ephe tukko waa ekwa ozo. No iya; Opa kwe bya etsutsua ne ji iya ono onu; o buru iya ala azu. Obenu l'onye ophu bu Rutu turu Nawomi swiswi-a.

¹⁵ Nawomi su iya: "Lenu; nyee nwune ji ngu alapfuakwa ndibe phe; waa agwa phe. Tsokwaru iya la azu."

¹⁶ Rutu su iya: "Ta asuhe mu ge mu haa ngu; ozoo ge mu laphu azu; l'o kwa eka iije be mu e-je. O buru eka i kwaru be mu a-kwakwapho. Ndibe unu a-buru ndibe nkemu; Chileke ngu abukwarupho Chileke nkemu. ¹⁷ Eka i nwuhuru be mu a-nwuhu. O bukwarupho eka e liru ngu be ee-li mu. Ge Chileke mekwa mu ophu, ka njo m'o budu anwuhu bu iphe, e-kekaha mu le ngu." ¹⁸ Nawomi maerupho le Rutu pfuwaru iya obu iya; o paru iya haa.

¹⁹ Tobudu iya bu; unwanyi labo ono kpochibe iya; jee gbiriri jasụ ephe rwua Betulehemu. Ephe bahupho Betulehemu; mkpukpu ono l'ophu swongahu l'opfu ehu phe. Unwanyi nodu ebu mkpu asuje: "?Mbụ; bu Nawomi du egube-a too?"

²⁰ O su phe: "Ndu mu; unu te ekuhekwa mu Nawomi. Unu kujechia mu 'Mara'; kele Okalibe-kangokotaru-nu mewaru; ndzu mu buru nwa-otso-ilu. ²¹ Teke mu eje ejeje be mu vu l'ishi paru l'eka. O le Chipfu mewaru ge mu gbaru eka lwatashia. ?Bu k'ishi gunu be unu a-nodu eku mu Nawomi l'eka Chipfu nwaru mu chijipfuu? Mbụ le Okalibe-kangokotaru-nu meakwaru iphe-ehuka dapfuta mu."

²² Ọọ ya bụ; Nawomi yee nyee nwa iya, bụ Rutu, bụ onye Mówabu tuko swịru Iwarwuta Bẹtulehemu lẹ g'aabahụ lẹ teke akpatajẹ balị.

Rutu eje ákpá l'opfu Bówazu

2 O nweru nwoke lanụ, yee ji Nawomi bụ abụbu. Nwoke ono bụ onye unuphu Elimẹleku phẹ. Ọ bụ onye nweru iphe shii. Ẹpha iya bụ Bówazu.

² O be ujiku lanụ; Rutu, bụ iya bụ nwanyi, shi Mówabu ono sụ Nawomi: "Jiko gẹ mu jenụ l'okabyi ndiphe je amaru; ?ọ duru onye mu a-tụba l'ẹnya, e-kwe gẹ mu je ákpá l'okabyi iya."

Nawomi sụ iya: "Jenụ nwada mu." ³ Ọọ ya bụ; ọ tųgbua je akpaahaa ákpá; etsokpọephe ndu akpata iphe l'okabyi azụ l'azụ akpa mkpakwa iya. Iphe emeje iphe; ọ bụerupho l'opfu Bówazu, bụ onye shi l'ẹnya unuphu Elimẹleku phẹ bẹ ọ bahuru ọbu.

⁴ A bya ele ẹnya; Bówazu shiwaa lẹ Bẹtulehemu bya. Ọ bya ekele phẹ sụ: "Gẹ Chipfu swikwaru unu-o!"

Ẹphe sụ iya: "Gẹ Chipfu kebekwa ngu l'ọma."

⁵ Tọbudu iya bụ; Bówazu bya ajja onye-ishi ndu akparu iya iphe l'ẹgu ono sụ iya: "?Bụ nwamgbọko ibe onye bụ ọwa-a?"

⁶ Onye-ishi ndu akpata iphe l'ẹgu ono sụ iya: "Ọ kwa nwamgbọko, shi Mówabu, tso Nawomi lwa. ⁷ Ọ sụkwaru: Jiko g'a hanaa ya g'o tso ru ndu ebu balị l'azụ; kpa mkpakwa iya ọphu nashihuru l'upfu iya ọphu, e keshiru ekeshi. O shiepho l'utsu jeta ozi byasụ nta; gbahaepho ugbo lanụ bẹ o je atụta unme nwanshiji l'ime Mkpù."

⁸ No iya; Bówazu sụ Rutu: "Ngabẹru mu nchi jiko nwada mu. Ba adụkwa teke ii-je ákpá l'ẹgu k'onye ọzo. Ta atųgbubaekwa l'ẹka-a. Gẹ gụ l'unwumgboko, ejeru mu ozi tųkokwa nọdu l'ẹka-a. ⁹ Leta ẹnya l'ẹka-a, ẹphe akpata iphe l'okabyi-a. Tsojekpọe phẹ phọ l'azụ. Mu pfuakwaru unwokorobya ono sụ g'ọ bọ dukwa onye a-chọ ngu opfu. Teke mini gutaru ngu; jeje anguta mini, unwoke ono kutaru ye l'itemini phọ."

¹⁰ Bówazu pfuchaa nno; Rutu gbushi ikpere; bya ephozeta ishi l'alị kele iya ekele sụ: "?Bụ gunu meru iphe, mu gude dụ-beru ngu l'obu ẹgube-a; mbụ kẹ g'i nyata mube onye ọhozo?" ¹¹ Bówazu sụ iya: "A kọkotaakwaru mu iphemiphe, i mekotaru ne ji ngu ono; k'eshi teke ono, ji ngu nwuhuru; mękwapho g'i gude haa nna ngu; waa ne ngu; mę alị ẹka a nwuru ngu anwunwu ono bya gẹ gụ lẹ ndu i ti mahaada buru. ¹² Gẹ Chipfu pfukwaa ngu ugwo iphe, i meru ono. Gẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu, bụ iya bụ onye ono, i gbatataru l'ime iya bya ezeru ndzụ ono; pfukwaa ngu ugwo iya mpfụ-ngo lẹ k'ọma."

¹³ Ọ sụ iya: "Nnajiuphu mu; jiko gẹ mu dųjenu ngu l'obu tekenteke gẹ mu dụ ngu iya-a; kele i gudewaa opfu ọma ngu dọ onye-ozu ngu nwanyi obu; l'ẹbe abụ lẹ mu dukpoo nụ g'onye lanụ l'unwumgboko, ejeru ngu ozi."

¹⁴ Ọ gbabeepho l'eri nri; Bówazu sụ iya: "Bya anọdu l'ẹka-a taa buredi; g'i tsutajẹ iya lẹ męe-veniga; taa." Ọọ ya bụ; ọ bya anọ-kubeepho ndu ono, egbu balị ono; Bówazu woru balị, a huru ahuhu nụ iya. Ọ taa ya tajia ẹpho; taphodo ataphodo. ¹⁵ Ọ gbeshiepho akpa ukpa balị ọzo; Bówazu sụ ndu-ozu iya g'ẹphe hakwaa ya g'ọ kpajechaa ukpa iya kpa l'ọphu, e swekọberu eswekọbe; g'ọ tọ dukwa onye e-je iya abarụ mba. ¹⁶ Iphe, unu a-gbẹ mejechia bụ g'unu lekebeje ẹnya hata ọphu unu sweru esweswe wushi k'ọphu ọo-tųtuje iya. Unu ta abakwaru iya mba.

¹⁷ No iya; Rutu kpaepho ukpa balị l'opfu ono jasụ l'uzenyashi. Ọ bya echishia ọphu, ọ kpatarụ ono; ọ buru iphe, dụ gẹ nkweka labọ bẹ balị ono jiru. ¹⁸ O vuta iya lashia unuphu. Ne ji iya ono huma g'ọphu ọ kpatarụ ha. Rutu bya ewofutafua nri, o riphodoru eriphodo l'ẹka ono; woru nụ iya.

¹⁹ Ne ji iya ono jja ya sụ: "?Bụ awe bẹ i jeru akpa kẹ ntanụ? ?Bụ awe bẹ i jeru iya? G'onye ono, nyataru ngu nụ ono bukwaru onye a goru onu-ọma nụ!"

Ọọ ya bụ; Rutu bya epfuaru ne ji iya ono onye o jeru akpa l'ẹgu iya. Ọ sụ iya: "Ẹpha onye mu jeru l'ẹgu iya ntanụ bukwa Bówazu."

²⁰ Nawomi sụ nyee nwa iya ono: "Gẹ Chipfu kebekwa iya l'ọma; mbụ onye taa ahajedu egoshi ndu nọ ndzụ mę ndu nwuhuru anwuhu lẹ ya yeru phẹ obu." Ọ sụkwa iya phọ: "Nwoke ono bẹ anyi l'iya bukwa ọkpobe abụbu; mbụ l'ọo onye lanụ lẹ ndu ọ gbaru g'ẹphe leta anyi ẹnya."

²¹ No iya; Rutu, bụ nwanyi Mówabu ono sụ iya: “L’ophu kachakpọo nụ bụkwa l’ọ sụru gẹ mu byajękpoeppo bya etsoru ndu-ozii iya jasụ teke ee-gbuębe balị nkiya.”

²² Nawomi sụ Rutu; mbụ nyee nwa iya ono: “Ọ dukwa ree nwada mu; g’i tsojeru ụnwumboko, ejeru iya ozi; kele i -jee ęka ọzo bę aa-chọkwa ngu opfu.”

²³ Ọo ya bụ; Rutu tsoahaa ụnwumboko, ejeru Bówazu ozi; akpajękpoeppo ụkpa witi; waa balị jeye teke e buęberu iya. No iya; Rutu yęe ne ji iya ono tųkokpoeppo buru g’ęphe bu.

Rutu yęle Bówazu l’ęka eechije balị

3 O be ujiku lanụ; Nawomi, bụ ne ji Rutu sụ iya: “Ada mu; ?tọ dudu ree gẹ mu chọtaru ngu unuphu ęka aa-nọdu eleta ngu ęnya ree; mbụ ęka ęhu a-dụ ngu guu? ² Bówazu; mbụ onye ono, gụ l’ụnwumboko, ejeru iya ozi shi atųkoje nọdu ono bę bụkwa ọkpobe abụbu anyi. L’ęnyashi ntanụ-a bę ọo-nọdukwa aphucha balị l’ęka eechije balị ono. ³ Wųchachaa ęhu ree; nyia manụ, eshi mkpọ; chita uwe ngu ophu kachaa ree yee. I mechaa nno; tųgbua jeshia l’ęka ono, eechije balị ono; ọle ọo g’i tii mekwa g’ọ maru l’i nọ l’ęka ono jasuru oo-righee nri; ngụ iphe, angungu. ⁴ Teke ọ zę-zetaerupho azę; tųnwube ęnya maru ęka ọ zę; tųgbua je aphụ-lia ya iphe, ọ phukputeru onwiya l’ọkpa; zę-kube iya. Ọo-karụ ngu-a iphe, ii-me.”

⁵ Rutu sụ iya: “Iphemiphe, i sụru gẹ mu mee bę mu e-mekọta.” ⁶ Ọo ya bụ; ọ tųgbua jeshia l’ęka ono, eechije balị ono je emekọta iphemiphe ono, ne ji iya sụru iya g’o mee ono.

⁷ No iya; Bówazu richaa nri; ngụ iphe angungu; ęhu tsọahaa ya ụtsu; o je azę l’ishi ęka a kųberu balị ono. Rutu pyakpọepho mpya je aphufu iya iphe l’ọkpa bya azę-zeta azę. ⁸ O beępho l’echi-abalị; ọ lwụ-bilihu; chizia nchizi; bya amaru l’ọ duru nwanyi, zę l’ụzo ọkpa iya.

⁹ Ọ sụ: “?Bụ onye bę i bụ?”

Rutu sụ: “Ọ kwa mbędua Rutu; onye-ozii ngu. Hepyabęnu mu; kele ọo ngu bụ abụbu anyi, gbaru g’o leta anyi ęnya.”

¹⁰ Bówazu sụ iya: “Gę Chipfu kebekwa ngu l’ọma; nwada mu. Ree ophu i meru l’ikpazụ-a kakwa ophu i mehawaru lę mbụ phọ shii; kele i tị kpaduru ishi g’i gbaru tsoru unwokoro; m’ęphe nweru iphe-o; m’ọ bụ l’ęphe daru ụkpa-o. ¹¹ Sụ-a nwada mu; ba tsųshi ebvu; mu e-mekọtaru ngu iphemiphe, i rwọru; kele onyemonye, nọ lę mkpųkpu-a bę makọtaru l’i bụ nwanyi, umere iya dųshi ree ike. ¹² Ọ bụ eviya l’abụbu mu l’unu dų ntse shii; ọle o nweru onye ọzo, abụbu unu l’iya kabaa nkemu ntse. ¹³ Nọdu l’ęka-a l’ęnyashi-a. Teke o beru l’ụtsu; ọ -buru l’oo-meru ngu iphe, gbaru g’abụbu nemadzų meeru iya bę ọ dukwa ree g’o mee ya. Teke ọ bụ l’o to meduru ngu iphe, gbaru g’abụbu nemadzų meeru iya bę eshinu Chipfu nọ ndų g’ọ nọ iya-a; bę mu e-meru ngu-a iphe, g’onye bụ abụbu nemadzų emejeru iya. Zęro l’ęka jasụ gẹ nchi bọhu.”

¹⁴ Ọo ya bụ; Rutu zę l’ụzo ọkpa iya jasụ l’ụtsu. Ọ gbalihu l’ọnma-ęwa-ųtsu l’ahuma onye ama ępha iya tųgbushia. Bówazu sụ iya: “Be mekwa g’a maru lę nwanyi byaru l’ękikiya-a, eechishije balị-a.”

¹⁵ Ọ sųkwa iya phọ: “Tọfuta ukpo, i gude phukpute onwongu ono; tọsaa ya atọsa.” Ọ bya eworu iya tọsaa; Bówazu bya egude iphe gbata balị ono ugbo ishii yeru iya l’ękwa ono; woru iya bo iya; o vuru lashia.

¹⁶ Tọbudu iya bụ; Rutu lwapfutaępho ne ji iya, bụ Nawomi; ọ jia ya sụ: “?Ọ nwuru inwa; nwada mu?” Ọ tųko iphe-ọma, nwoke ono meru iya dokọtaru iya; ¹⁷ sụ iya: “O gude iphe gbata balị ono ugbo ishii nụ mu; bya asụ gẹ mu ta agbashiru ęka lapfu ne ji mu.”

¹⁸ Nawomi sụ iya: “Nọdukpoeppo doo nwada mu; jasuru teke i-maru iphe, e-me nụ; kele nwoke ono ta abyakwa atųta unme ntanụ-a jasụ teke ọ humaru iya ishi.”

Bówazu alụ Rutu

4 Noo ya; Bówazu tųgbua je anọdu l’ọnu-abata mkpųkpu. A bya ele ęnya; onye k’ono, ęphe l’iya ka abụbu ono, Bówazu pfuru opfu iya phọ nọdu aghatawa. O kua ya oku sụ iya g’ọ byakpọdapho bya anọdu anọ. Ọ lapfu azụ je anọ-zeta anọ.

² Bówazu bya ekua ndu bụ ọgerenya iri lẹ mkpụkpu ono sụ phẹ: “Unu byakwa bya anọdu anọ l'ẹka-a.” Ẹphe kwe bya anọ-zeta. ³ Ọ bya asụ abụbu phẹ: “Nawomi, bụ onye ono shi l'alị Mówabu lwa ono bẹ abyaakwa ere alị nwanne anyi, bụ Elimeleku. ⁴ Ọo ya bụ; mu rịa sụ lẹ mu e-pfuru ngu g'i nọdu l'atiphu ndu-a, nọ l'ẹka-a zù a ya; waa l'iphu ndu bụ ọgerenya anyi-a. Ọ -bụru l'ii-gbata iya; gbatakwaa iya. Teke ọ bụ l'i tji gbatadu iya; karu mu gẹ mu maru. Kẹle o to nwedu onye ọzo, o rwuberu l'agbata iya; agufu gụbedua. A -kpoghata gụbedua; bụ mu bẹ o rwuberu.”

Nwoke ono sụ: “Mu a-gbata iya-a.”

⁵ Bówazu sụ iya: “I -zụwa Nawomi yee Rutu, bụ nwanyi Mówabu alị ono bẹ ii-lụpyabekwapho nyee nwoke ono, nwụhuwaru nụ ono; k'ọphu ọo-togbo akọ mee g'ẹpha onye ono, nwụhuwarunu ono te echihu l'alị iya ono.”

⁶ Onye abụbu phẹ ono sụ: “Ọ -dụkwa nno bẹ mu taa gbatakwaa iya; kẹle mu e-shi nno woru okiphe mu tsebe l'ọnu ẹta. Gbatachiwaru mu iya rọ; kẹle mu ta agbatatọadu iya.”

⁷ Lẹ teke k'ichee lẹ Ízurelu bẹ ọobujeru; ọ -bụru l'aagbata iphe agbata; ọzo l'aagbanweta iya agbanweta bẹ onye lanu eyetaję akpọkpa iya nụ onye ọphuu. Ọ bụru ẹgube ono bẹ eeshije goshi l'iphe bẹ e mewaru; o keru ekeru lẹ Ízurelu.

⁸ Ọo ya bụ; abụbu phẹ ono sụ Bówazu: “Zunaa ya gụbedua.” Ọ bya eyefuta akpọkpa iya.

⁹ Bówazu bya asụ ndu bụ ọgerenya; mę ndu ono l'ọphu: “Unu bụakwaa ndu ekebe lẹ ntanụ-a bẹ Nawomi rekọtawaru mu iphemiphe, bụ kẹ Elimeleku; mę kẹ Kiliyọnu; waa kẹ Mahulun. ¹⁰ Teme mu lụpyabeakwapho Rutu, bụ nwanyi Mówabu; g'ọ bụru nyee mu; mbụ onye ono, ji iya, bụ Mahulun nwụhuwaru ono; k'ọphu ọo-togbo akọ mee g'ẹpha onye ono, nwụhuwarunu ono te echihu l'alị iya. Mbụ g'ẹpha iya ta achihu l'ọkpoku ibe phẹ; ọphu ọ chihu lẹ mkpụkpu phẹ. Ntanụ-a bẹ unu tükowaru bụru ndu ekebe mu.”

¹¹ Tọbudu iya bụ; ndu bụ ọgerenya ono; mę iphe, bụ ndu nọkota l'ọnu-abata ono zù a mgbede sụ: “Anyi bụkota ndu ekebe. Gẹ Chipfu mekwaa nwanyi ono, alwa ibe ngu ono g'ọ dụ gẹ Rechielu waa Lii; bụ phẹ bụ ndu nwụshiru ipfu ndu Ízurelu. Gẹ gụbedua nwekwaru iphe l'alị Ifurata; bükwaru onye a maru amaru lẹ Bětulehemu. ¹² Gẹ Chipfu shikwa l'unwu, oo-me gẹ nwata nwanyi ono nwụshiaru ngu mee g'ọnulo ngu dụ gẹ kẹ Pérezu, bụ onye ono Tema yeru Jiuda.”

Eri Dévidi

¹³ Ọo ya bụ; Bówazu duta Rutu luru. Ọ bya ejepfu iya; Chipfu mee ya; ọ tsuta ime; nwụa nwa nwoke. ¹⁴ Ụnwanyi tükọ epfuru Nawomi sụ: “G'ajaja bükwaru kẹ Chipfu; mbụ onye ono meru g'i nweru abụbu, l'e-leta ngu ẹnya ntanụ-a. G'ẹpha iya tükokwa Ízurelu ngakọta. ¹⁵ Ọ bụ iya e-me g'i tsefu ẹpa; bya aburu iya e-le ngu nka. Noo kẹle ọo nyee nwa ngu ono, yeru ngu obu ono; mbụ onye ono, ka ngu ree eme l'unwu-nwa-nwoke ẹsaa ono bẹ nwuru nwata ọbu.”

¹⁶ Tọbudu iya bụ; Nawomi bya ekuta nwata ono heru l'utapfu. Ọ bụwaru iya rọ ehe iya. ¹⁷ Ụnwanyi obutobu iya pfua sụ: “Nawomi bẹ a nwütawaru nwa nwoke!” Ẹphe gụa ya Óbedu. Óbedu bụ nna Jiesi; Jiesi bụru nna Dévidi.

¹⁸ Waa oshilokpa Pérezu baa:

Pérezu bụ nna Hẹzuronu.

¹⁹ Hẹzuronu bụru nna Ramu.

Ramu bụru nna Amínadabu.

²⁰ Amínadabu bụru nna Náshonu.

Náshonu bụru nna Sálumonu.

²¹ Sálumonu bụru nna Bówazu.

Bówazu bụru nna Óbedu.

²² Óbedu bụru nna Jiesi.

Jiesi bụru nna Dévidi.

1 Sámẹ̀lu

Hana yẹe Penina

1 Ọ dọru nwoke lanu, shi le mkpukpu Ramatayimu-Zofimu; mbu l'alị ubvú ubvú ndu Ifuremu. Epha nwoke ono bu Elukana; nwa Jierohamu; mbu nwanwa Elihu. Elihu ono bu nwa ke Tohu; Tohu buru nwa ke Zufu, bu onye Ifuremu. 2 Elukana ono be luru unwanyi labo; onye lanu aza Hana; onye ophuu nodu aza Penina. Penina be nwushiru unwegirima; obenu le Hana ta adudu nwa, o nwutaru.

3 Aphagapha be nwoke ono eshije le mkpukpu iya jeshia mkpukpu Shilo je abaru Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eja; gweru ngweja nu iya. O buru unwu Elayi, epha phe bu Hofini waa Finehasu be bu ndu-uke ke Chipfu l'eka ono. 4 O nodu abujeru teke Elukana gweru ngweja ono; o woru oke anu hee nyee ya, bu Penina; bya ahechaa unwu iya unwoke; me unwu iya unwanyi. 5 Ole Hana be onmeje anu anmee; kele o yeru iya obu; egudekporo le Chipfu mechiru iya ekpa nwa; ophu ootsudu ime. 6 O buru kele Chipfu mechiru iya ekpa nwa; ophu o tsudu ime ono kpataru iphe, nyeji iya anoduje aduka iya l'onya ono gude akpatsushi iya aphu. 7 O buru nno bu gonoduje anwu aphagapha. O nodu abujeru ge Hana jekporo l'eze-ulo Chipfu; nyee ji iya ono akpat-su iya aphu; k'ophu bu l'okwaje ekwa; jika eri nri. 8 Elukana, bu ji iya abya asu iya: "Hana; bu gunu be jikwaru ekwa ke te eri nri? Bu gunu be aphu jiru ngu obu? Mu ta akadụ ngu unwu iri aburu iphe to?"

9 Tobudu iya bu; Hana kwolihu g'ephe righechaaru nri; bya angwa iphe-angungu le Shilo. Teke onoya be Elayi, bu onye uke Chileke no anoo l'oshi, du l'onu eze-ulo Chipfu. 10 Hana gude obu aphu raa ekwa; pfuru nu Chipfu. 11 O ribua nte su: "Gube Chipfu, bu Okalibe-kakota-ike; o -buru l'ii-le enya l'aphu, byaru mube nwozi ngu; mbu nyata mu; ophu i ti zohaduru mube nwozi ngu; i -mewaa mu nwuta nwa nwoke be mu e-woekwaru iya pho nu gube Chipfu g'o buru nkengu jasụ g'oo-no-bekporu ndzu. Ophu rizo abyadu erwu iya l'ishi."

12 Tobudu iya bu: o nodu epfu anu Chipfu ono; Elayi nodu elekpoe ya pho enya l'onu. 13 Hana gudekpoe pho obu iya epfu anu Chileke; o buru ogbogboromonu be eme iya ukporo; ole a ta numakwanuru iphe, oopfu. Elayi nodu arị l'oo mee atsụ iya. 14 O bya asu iya "Bu teke ole be ii-ngubekporu mee? Panuru mee haa!"

15 Hana su iya: "O to dukwa nno; nnajjuphu mu. Mu bukwa nwanyi, aphu jiru obu. Mu ta angukwaru mee; ozoo iphe ozo, atsụ atsutsu. O kwa g'o haru mu l'obu be mu shi akoshiru Chipfu. 16 Ta arikwa le nwozi ngu nwanyi bu onye iphere bvuru l'iphu. O kwa g'aphu ono habe mu shii; waa g'ootsu-be mu l'ehu be mu shi teke ono pfushitaru Chileke."

17 Oo ya bu Elayi su iya: "Laa l'ehu-guu! Ge Chileke ke Izurelu mekwaaru ngu iphe, i rworu iya."

18 Hana su iya: "Ge nwozi ngu nwanyi dukwa ngu l'obu." Oo ya bu; Hana tugbua je eria nri; iphu bya atusahua iya.

19 O -rwua l'onmewa utsu echele iya; ephe gbeshi bya abaru Chipfu eja tugbua laphushia azu l'ibe phe le mkpukpu Rama. Elukana bya ejepfu nyee ya ono, bu Hana; Chipfu nyata nwanyi ono. 20 Tobudu iya bu; o tsuta ime. O rwue ya pho l'ezeda; o nwua nwa nwoke. O gwa ya Sámẹ̀lu su: "Iphe, kparu iya nu bu l'oo Chipfu be mu rwutaru iya."

Hana eye Sámẹ̀lu l'eka Chileke

21 O be teke nwoke ono, bu Elukana yee ndibe iya tugburu jeshia anu Chileke ngweja; mekwapho g'o mee iphe, o kweru Chileke ukwe iya, bu goomeje aphagapha; 22 ophu Hana ejeduru; kele o suru ji iya: "Mu tee jekwa

jasuru teke a nafuadaru nwata-a era; ge mu ekutakwa nu iya je edobe l'ulo Chipfu. O buwaruro l'eka ono be ooburu jasuru asuru."

²³ Ji iya, bu Elukana su iya: "Mee egube dukpoe ngu pho ree. Nodunu jasuru teke ji-nafu iya era. Oo ge Chipfu mee g'opfu iya vua." Oo ya bu; nwanyi ono nodu l'unuphu; hee nwa iya ono gbiriri jasuru o nafu iya era.

²⁴ O nafuchaepho nwata ono era; o kuta iya; yee ya swiru; bya akputa oke-eswi, gbaru apha eto; wota ukpokutu-nri, jiru, nkweka labo; bya egude otumu mee; duru iya jeshia l'ulo Chipfu le mkpukpu Shilo; e-gudekpoooro le nwata ono hakwadu nwanshiji. ²⁵ Epe gbuchaa oke-eswi ono; epe duta nwata ono dujeru Elayi. ²⁶ Hana bya asu Elayi: "Eshinu i no ndzu g'i no iya-a; nnajiuphu mu; be o kwa mu bu nwanyi ono, pfu-kubejeru ngu nu l'eka-a; epfu anu Chipfu ono. ²⁷ Mu woru g'o nu mu nwata-a; Chipfu mewaaru mu iphe ono, mu woru iya ono. ²⁸ Oo ya bu le nta-a be mu ekuwaru iya anu Chipfu. Oo-buru ke Chipfu jasukpooru g'oo-noberu." Epe baaru Chipfu eja l'eka ono.

Hana epfu anu Chileke

2 Tobudu iya bu; Hana pfuru nu Chipfu su:

"Obu mu ete eswa l'ime Chipfu; o buru l'ime Chipfu ono be a paliru mpu mu imeli.

Mu nodu asawaa kpaakpaa l'iphu ndu ohogu mu; kele mu ete eswa l'i dzotaru mu.

² O to dukwa onye dubaa nsu ge Chipfu; ophu o dukwa onye ozo, l'aturu ngu nu.

O to nwedu oke mkpuma, du ge Chileke anyi.

³ Ophu g'unu haa egude etsetse aba l'abaa;

g'opfu etsetse te eshihekwa unu l'onu afushi; noo kele Chipfu bu Chileke, bu iya nwe mmamiphe.

O buru iya bu onye enyochaje umere, nemadzu emekota ememe.

⁴ Apfu ndu okpehu be anyakwoshiakwaru; ole ndu ike bvuru be a kwawaru okpehu g'onye kwaru ngwogu.

⁵ Ndu rijiru epho be wowaru onwophe nu l'opfu nri; obenu le ndu ophu mbà shi atu be egu ta abyadu agubaa. Nwanyi ono, te eshidu atsui ime be nwutawaru unwu esaa; ole onye ophu nwushiru unwu igwerigwe be anwupyashihu waa anwupyashihu.

⁶ Oo Chipfu aduje ike gbua egbugbu;

o bukwaru iya pho emeje g'a dzuru ndzu.

Oo ya be enwubaje nemadzu l'ali-maa;

o bukwaru iya pho emeje g'e teta nodu ndzu.

⁷ Oo Chipfu be emeje g'a daa ukpa; o bukwaru iya pho be emeje g'e nweru iphe.

Oo ya ewozetaje nemadzu ali; o bukwaru iya pho bu onye ewolije nemadzu eli.

⁸ Ookulije ndu ukpa, gworu l'urwuku;

ndu adudu g'o du phe be ookufutaje l'ikpozu.

Owojeru phe dobe l'echilabo ndu-ishi;

mbu dobe phe l'eka epe anoduje eri ubvu.

Eka a turu okpali mgboko bukota ke Chipfu; o buru l'eli iya be o bvgaberu mgboko.

⁹ Oo-noduje aboru ndu duru iya nsu uzu; ole ndu ejo-ememe be oomeje g'ephe tabuhu onu l'ochii.

O to bukwa okpehu be nemadzu egudeje phafuta ishi;

¹⁰ ndu achu Chipfu opfu be aa-nyakwoshi yegiriyegiri.

Oo-shi l'imigwe gude egbigwe bapfuta phe; oo Chipfu e-kpe mgboko l'ophu ikpe jasuru l'eka o jeberu.

Oo-nu Onye eze iya ike; mbu woru mpu onye nkiya, a wuru manu l'ishi palia eli."

¹¹ Tobudu iya bu; Elukana phe tugbua lashia ibe phe le mkpukpu Rama. Nwata ono, bu Sámèlu nodu l'eka Elayi, bu onye uke ke Chileke jeahaaru Chipfu ozi.

Iwashì ụnwegirima ibe Elayi

¹² Ụnwegirima ibe Elayi bya abụkotaru ndu iwashì; ọ́phu ẹ́phe ta agụbeduru Chipfu iphe. ¹³ Iphe, ndu-uke Chileke emejkpọo bụ l'ọobujeru teke o nweru onye gweru ngweja; bẹ nwozi onye uke Chileke egudeje ójì, nweru ọ́nu ẹ́to bya mẹ́ anụ́ ono shikwaduru l'epfu. ¹⁴ Ọ́ -bya l'oo-bvua ya l'ite-ọ́ku ono; ọ́zoo nwtoshi ono; ọ́zoo l'eze ite ono; ọ́zoo l'ite ono, e gude eshi anụ́ ono. Iphe, ójì ono rwutaru bẹ́ onye uke kẹ́ Chileke ewotajẹ́ l'ọ́-buru nkiya. Noo g'ẹ́phe emegbabeje iya iphe, bụkpoo ndu Ízurẹ́lu l'ọ́phu, gude iphe-ngweja bya lẹ́ Shilo bụ́ ono. ¹⁵ Tẹ́me ọ́ nọ́du abujeru; a -bya l'akpọ́ ẹ́ba-iphe ono, e gude egwe ngweja ono ọ́ku; nwozi onye uke Chileke ono abyapfuta onye ọ́bu, egwe ngweja ọ́bu; bya asụ́ iya: "Nụ́kwa mu anụ́, onye uke Chileke a-hụ́ ahùhù; l'ọ́ tọ́o natakwa ọ́phu e shiru eshishi; gbahaa k'oyii."

¹⁶ Ọ́ -bụ́ru l'onye ono, byaru egwe ẹ́ja ono sụ́ru: "G'e vuadaru ụ́zo kpọ́o ẹ́ba-anụ́ ono ọ́ku; tẹ́me l'ii-wotawarọ́ ẹ́gube dụ́kpoe ngu phọ́ ree." Nwozi ono asụ́: "Waawaa! Ye mu iya l'ẹ́ka nta-a; ọ́ dudu mu ewota iya k'ẹ́huka." ¹⁷ Iphe-ẹ́jì, ụ́nwokorobyá ono eme kwata paa ẹ́ka apaa l'ẹ́nya Chipfu; noo kẹ́le iphe, a nuru Chipfu bẹ́ ẹ́phe anọ́-duje emebyishi emebyishi.

Sámèlu ẹ́jeru Chipfu ozi

¹⁸ Sámèlu bụ́ nwata nwokoro nshìjì, ẹ́jeru Chipfu ozi, eyeje akpawuru uwe ọ́chaa, ndu-uke Chileke eyeje. ¹⁹ Aphagapha bẹ́ ne iya akwajẹ́ nwa uwe kpowula-kpowula; chítaru iya mẹ́ yẹ́ jì iya je egwe ẹ́ja, ẹ́phe egweje aphagapha. ²⁰ Elayi nọ́du agojeru ọ́nu-ọ́ma nụ́ Ẹ́lukana yẹ́ nyee ya ono sụ́: "Gẹ́ Chipfu mee gẹ́ nwanyi-a nwutaru ngu ụ́nwegirima, l'a-nọ́-chi ẹ́nya Sámèlu, onye ono, nwanyi-a rwojeru Chipfu; o mechaa kuru iya nụ́-phu Chipfu azụ́-a." E -mechaa ẹ́phe atụ́gbua lashìja ibe phẹ́.

²¹ Chipfu bya emeeru Hana iphe-ọ́ma; ọ́ tsụ́ta ime bya anwutafua ụ́nwegirima unwoke ẹ́to; waa ụ́nwanyi labọ́. Nwata ono, bụ́ Sámèlu nọ́du l'iphu Chipfu vuta.

Elayi abarụ́ ụ́nwegirima ibe iya mba

²² Nta-a bẹ́ Elayi kahụ́waru ọ́kpobe akahụ́. Ọ́ nọ́du anụ́makotaje iphemiphe, ụ́nwegirima ibe iya eme ndu Ízurẹ́lu l'ọ́phu; waa l'ẹ́phe ejepfufe ụ́nwanyi, eje ozi l'ọ́nu-abata ụ́lo-ẹ́kwa-ndzukọ́. ²³ Ọ́o ya bụ́; ọ́ sụ́ phẹ́: "ʔBụ́ gụ́nu meru g'o gude unu nọ́du eme ẹ́gube iphe, dụ́ nno? Onyemonye bẹ́ epfukọ́taeru mu phọ́ k'iwashì, unu ewegbabe. ²⁴ Waawakwa ụ́nwu mu. Iphe ono, mu anụ́ l'ẹ́ka epfu iya l'echilabọ́ ndu kẹ́ Chileke ono ta abụ́kwa iphe, dụ́ ree bẹ́ ọ́ bụ́; kẹ́ g'unu nọ́duje eme ndibe Chipfu g'ẹ́phe shiswee ụ́zo. ²⁵ Ọ́ -bụ́ru lẹ́ nemadzụ́ mesweru nemadzụ́ ibiya bẹ́ bụ́kwa Chileke e-doshiru phẹ́ iya; ọ́le ọ́ -bụ́kwanuru l'ọ́o Chipfu bẹ́ nemadzụ́ mesweru; ʔbụ́ onye a-gbaru nemadzụ́ ono ọ́dzori?" Ụ́nwegirima ibe iya ono nyìjele-a nchì manụ́ l'opfu nna phẹ́ ono; noo kẹ́le Chipfu tụ́-buwaru lẹ́ ya e-gbushi phẹ́.

²⁶ Nwokoro nshìjì ono, bụ́ Sámèlu nọ́du evukpọ́epho evuvu eje. Ọ́ bụ́ru onye dụ́ Chipfu mẹ́ ndiphe l'obu.

Ẹ́jo-iphe, a-dapfuta ọ́nu-ụ́lo Elayi

²⁷ Onye kẹ́ Chileke bya abyapfuta Elayi bya asụ́ iya: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'ʔMu te ewonuru-a onwomu goshi ọ́nu-ụ́lo nna ngu rengurengu lẹ́ teke ono, ẹ́phe nọ́ Fero l'ẹ́ka l'alì Ijiputu ono tọ́o? ²⁸ ʔTọ́ bụ́naa mbẹ́dua họtaru nna ngu l'ime ipfu ndu Ízurẹ́lu l'ọ́phu g'ọ́ bụ́ru onye uke nkemu; g'ọ́ bụ́ru iya e-jeje l'ọ́ru-ngweja mu; g'ọ́ kpọ́je ụ́nwù-isensu ọ́ku; yeje uwe-ukuvu nọ́du mu l'iphu? ʔMu ta atụ́koduru iphe ngweja, ndu Ízurẹ́lu nuru, ee-gude kpọ́o ọ́ku nụ́kotakwapho ọ́nu-ụ́lo nna ngu? ²⁹ ʔBụ́ gụ́nu meru iphe, unu ta agụ́beduru ngweja mu iphe; mẹ́ iphe, aanụ́je mu anụ́nu ono, mu turu ekemu sụ́ g'a nujẹ́ mu l'eze-ụ́lo ẹ́ka mu bu ebubu ono? ʔBụ́ gụ́nu meru g'o gude ì ka akwabẹ́ ụ́nwegirima ngu ụ́bvu eme lẹ́ mbẹ́dua; mbụ́ unu nọ́du agbavụ́ iphe, kakọ́ta ree l'iphe, ndibe mu, bụ́ ndu Ízurẹ́lu nuru mu anụ́nu; eri iya ada rẹ́pfurepfu?'"

³⁰ "Ọ́o ya bụ́ lẹ́ Chipfu, bụ́ Chileke kẹ́ ndu Ízurẹ́lu epfu sụ́-a: 'Ọ́o eviya lẹ́ mu pfuru sụ́ l'ọ́o ọ́nu-ụ́lo ngu; waa ọ́nu-ụ́lo nna ngu bụ́ phẹ́ a-nọ́duje eje ozi l'iphu mu jasụ́ lẹ́ tuutuutu lẹ́ mị́mimii'; ọ́le nta-a bẹ́ mụ́be Chipfu ep-

fu sù-a: 'G'ò tọ bụkwaru mu! L'ò kwa ndu akwabẹ mu ùbvù bẹ mu akwabẹje ùbvù. Ndu ọp̄hu akp̄o mu ẹbo l'afu bẹ a taa gubedu iphe ilile. ³¹ Tụbekwa nvo l'ọo-gbabeakwa teke mu e-gbushi ndibe ngu; mẹ ndu ọnu-ulo nna ngu; k'ọp̄hu bụ l'ọ too nweduru m'onye lanu, bụ ọgerenya, a-dụbaa nù l'ẹnya unuphu ibe unu. ³² Ii-gude ẹnya ngu hụma g'ẹka ono, mu bu ono nọ l'iphe-ẹhuka. Iphe, dụ ree bẹ mu e-mekp̄okwaru ndu Ízurelu; ọle-a; l'ẹnya unuphu ibe unu bẹ ta adudu onye bụ ọgerenya, byaru l'adụbaa ya nù. ³³ Onyemonye l'ime unu, bụ onye mu te ebufuduru l'ọru-ngweja mu ono bẹ a-nọdukwa-a ndzụ; ọle ọo-buru unu iphe-aphu; mbụ iphe, unu a-kwa ẹkwa ẹnya adu unu ragaraga. Iphe, bụ ndu-shi l'ọnulo ngu bẹ a-gbabuhuje nwuhu l'oyii.

³⁴ "Iphe, a-nwụ l'ẹhu ụnwegirima unwoke ngu ono ẹphenebo, bụ Hofini yee Finehasu bẹ a-buru ngu iphe-ọhubama. Ẹp̄he a-tụko nwushihukota l'ujiku lanu. ³⁵ Mu e-gude ẹka mu họt̄a onye a-buru uke mube Chileke; mbụ onye e gude ire iya ẹka; bya aburu onye anọduje eme uche mu; waa obu mube Chileke. Mu e-me g'ọnulo onye ọbu p̄fushia ike. Ọo-nọdu l'ip̄hu onye nkemu ono, mu wuru manụ l'ishi ono eje ozi jasuru asuru. ³⁶ Ọ buru g'ọo-nwụ bụ l'iphe, bụ onye phoduru nù l'ẹnya unuphu ibe unu l'a-byajẹ bya ephozeru iya; arwọ iya okpoga; waa nri; arwokwa iya pho g'e ye iya gẹ ya buru onye-ozi l'ẹka ndu-uke Chileke anọduje eje ozi; k'ọp̄hu ya a-turu-tajekponu ẹkpu nri ria."

Chipfu eku Sámèlu oku

3 Nwata nwokoro ono, bụ Sámèlu nọdukpoep̄ho l'ẹka Elayi ejeru Chipfu ozi. Teke ono bẹ Chipfu te eshidu akwatajẹkwadu ep̄fu eyeru nemadzụ; ọp̄hu e shidu akwatajẹkwadu aphu ọphulanya.

² O rwua l'ẹnyashi ujiku lanu; Elayi zẹ l'ẹka ọozeje. Teke ono bẹ nka lawarụ iya l'ẹnya k'ọp̄hu bụ l'ọ tọ kwatadu aphu-rwekwadu aphu-rwe. ³ Ọp̄hu oroku, dụ l'eze-ulo Chileke teke anyihudu teke ono. Sámèlu zẹ azẹ l'ime eze-ulo Chipfu ono l'ẹka okpoko ọgbandzu Chileke nọ. ⁴ Chipfu bya ekua Sámèlu oku. Sámèlu za iya: "Waa mu baa!" ⁵ O gude ọso gbapfushia Elayi je asu iya: "Waa mu baa; ?I kuru mu oku?" Elayi sù iya: "Mu te ekukwaru ngu; jekwa azẹ azẹ!" Ọo ya bụ; ọ tųgbua je azẹ-zetakwa azẹ ọzo. ⁶ Chipfu byakwa ekua ya oku ọzo sù: "Sámèlu!" Sámèlu gbalihukwa bya ejepfushia Elayi je asu iya: "Waa mu baa; ?I kuru mu oku?" Elayi sù iya: "Nwa mu; mu te ekukwaru ngu oku; jekwa je azẹ azẹ." ⁷ Teke ono bẹ Sámèlu teke amaduru Chipfu; ọp̄hu Chipfu teke emedu g'ọ maru op̄fu nkiya. ⁸ Chipfu byakwa ekua Sámèlu oku k'ugbo ẹto; Sámèlu zilihukwa jepfushia Elayi je asu iya: "Waa mu baa; ?I kuru mu oku?" Ọ bya erwua Elayi l'ẹhu l'ọo Chipfu bẹ eku nwata ono oku. ⁹ Ọo ya bụ; Elayi sù Sámèlu: "Tųgbua je azẹ azẹ. O -kuẹ ngu pho ọzo; sù iya: 'P̄fua iphe, ọ bụ Chipfu; kele nwozi ngu ngaberu-a nchị.'" Sámèlu bya atųgbua je azẹ-zetakwa azẹ l'ẹka ọ zẹhawaa.

¹⁰ Chipfu bya bya ap̄furu l'ẹka ono; bya ekuahaa ya g'ò shihawaa eku iya teke ọp̄hu sù: "Sámèlu! Sámèlu!" Sámèlu bya asu: "P̄fua iphe, ọ bụ; kele nwozi ngu ngaberu-a nchị." ¹¹ Chipfu bya ep̄fuaru Sámèlu sù iya: "Lenu; iphe, mu a-bya ememe l'alì Ízurelu bẹ a-buru onye numaru iya nù; ọo-gbaa ya anwirinwa lẹ nchị. ¹² Lẹ mboku ono bẹ mu e-me g'iphe, mu pfuru l'ẹhu ọnu-ulo Elayi nwukota; e -shi l'ishi jeye l'ẹka ọ bvuru. ¹³ Mu pfuwaru Elayi lẹ mu abyawaa anu ọnu-ulo iya aphu shita nta-a jasuru asuru lẹ k'ẹjo-iphe ono, ọ machacharu l'unwu iya eme ono; mbụ l'ẹp̄he bụ ndu anọduje ep̄fubyi ẹpha Chipfu; ọp̄hu o selajeduru phẹ azu g'ẹp̄he te eme nno. ¹⁴ Ọo ya meru g'ò gude mu riaru ọnu-ulo Elayi angu sù l'ẹjo-iphe, ọnu-ulo Elayi metaru kpua onwophẹ bẹ ngwẹja; ọzo iphe-anunu ta asukwa asafu jaswaroya."

¹⁵ Sámèlu zẹwaro jasù l'utsu; bya agbeshi je aguhaa ụzo ụlo Chipfu ono. Ọle Sámèlu bẹ ndzụ agu g'oo-shi pfuaru Elayi iphe, e pfuru iya l'ọphulanya ono. ¹⁶ Tọbudu iya bụ; Elayi bya ekua ya oku sù iya: "Nwa mu, Sámèlu." Sámèlu za iya: "Waa mu baa!" ¹⁷ Ọ jia Sámèlu sù: "?Bụ gunu bẹ Chipfu pfuru ngu-a? Be ewohakwaru mu iya ewoha. Teke o nweru iphe ono, o pfuru ngu ono duru ọp̄hu i woharu mu ewoha ọp̄hu iipfuduru mu iya; gẹ Chipfu mekwaa ngu iphe ono; mbụ-a; g'ò mekwaa ngu ọp̄hu kabaarọ shii." ¹⁸ Ọo ya bụ; Sámèlu tųko iphe ono pfushikotaru iya; ọp̄hu ọ dudu ọp̄hu ọ wachiru iya awachi. Elayi bya asu: "Ọ bụ iya bụ Chipfu; g'ò mekwaa iphe, dųkpoe ya pho ree."

¹⁹ Sámèlu nọdu evukpoep̄ho eje; Chipfu swieru iya pho eswiru; ọp̄hu ọ dudu op̄fu, o pfuru, adajẹ l'alì gbaru ẹka. ²⁰ Iphe, bụkota ndu Ízurelu; e -shikpoo lẹ mkpukpu Danu jasù lẹ mkpukpu Biye-Sheba makotaerupho lẹ

Sámèlu bụ ọkpobe onye mpfuchiru kẹ Chipfu. ²¹ Chipfu bya achafuta lẹ Shilo; kẹle ooshije l'opfu iya egoshi Sámèlu onwiya.

Ndu Filisitayinu alwuta okpoko ọgbandzu Chipfu

4 Tọbudu iya bụ; iphe, Sámèlu pfuru nwukotaru ndu Ízurelu l'opfu. Lẹ teke ono bẹ ndu Ízurelu wufuru g'ẹphe je etsoo ndu Filisitayinu ọgu. Ndu Ízurelu je akwabẹ k'ọgu lẹ Ebeneza; ndu kẹ Filisitayinu nọdu kwabẹ lẹ mkpukpu Afeku. ² Ndu Filisitayinu bya edzuchaa onwophẹ k'ọgu bya abapfushia ndu Ízurelu. Ọgu ono shihuẹpho ike; ndu Filisitayinu lwụ-kpee ndu Ízurelu; gbua iphe, rwuru ụnu ụmadzu iri † l'iphu ọgu ono. ³ Ndu ojogu ndu Ízurelu laphuẹpho azụ l'ọdu phẹ; ndu bụ ọgerenya phẹ jia phẹ sụ: “?Bụ gunu meru iphe, Chipfu kweru gẹ ndu Filisitayinu lwụ-kpee anyi l'ọgu ntanụ-a? G'anyi je apata okpoko ọgbandzu Chipfu lẹ Shilo k'ọphu oo-tsoru anyi je adzọta anyi l'ẹka ndu ọhogu anyi.” ⁴ Ọo ya bụ; ndu ono bya ezia ndu tųgburu jeshia Shilo je apata okpoko ọgbandzu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike ono; mbụ onye ono, bvugaru l'eli chierobu ono. Hofini yẹ Finehasu, bụ ụnwegirima Elayi nọkwapho l'ẹka ono; waa okpoko ọgbandzu Chileke ono.

⁵ A pabataẹpho okpoko ọgbandzu Chipfu ono l'ọdu ndu Ízurelu; ụzu tų kẹ wọ; k'ọphu bụ l'alị nmahuchaaru jijijijii. ⁶ Ndu Filisitayinu nụmaepho gẹ ndu Ízurelu atụ ụzu ono; ẹphe jiahaa sụ: “?Bụkpoo gunu bẹ aatụ oke ụzu ọwana l'ọdu ndu Hiburu?” Tọbudu iya bụ; ẹphe bya amaru l'ọo okpoko ọgbandzu Chipfu bẹ a pabataru l'ọdu ono. ⁷ Ndzụ gụhu ndu Filisitayinu ono. ẹphe pfuahaa sụ: “Oke-agwa bẹ bataakwaru l'ọdu ndu Ízurelu!” “Anyi lashjakwaru mma! Ẹgube iphe, ọwa-a teke anwụ-swekwaa! ⁸ Nshịo anyi! ?Bụ onye a-dzọta anyi l'ẹka oke-agwa ọwa? Ọ kwa phẹ bụ agwa ono, gudegbaa ẹjo iphe-ememe, dųgbaa l'ụdu iya l'ụdu iya gbushia ndu Ijiputu l'echięgu ono-a. ⁹ Unu shihukwa ike; unubẹ ndu Filisitayinu! Unu mekwaa gẹ nwoke; g'unu ta abụru ohu ndu Hiburu ẹgube ono ẹphe shihawaa bụru ohu unu ono-a. Ọo ya bụ; unu rụkota onwunu tsoo phẹ ọgu gẹ nwoke!”

¹⁰ Ọo ya bụ; ndu Filisitayinu lwụa ọgu ono; lwụ-kpee ndu Ízurelu k'ọphu onyenonu gbalachaareshia ibe iya. Ndu e gburu egbugbu kwata paa ẹka apaa; kẹle ụnu nemadzụ ugbo ụkporo ẹto l'iri l'ise, †† bụ ndu ojogu eje l'ọkpa lẹ ndu Ízurelu bẹ larụ l'ọgu ono. ¹¹ ẹphe lwuta okpoko Chileke ono. E gbua ụnwegirima ibe Elayi ẹphenebo, bụ Hofini waa Finehasu l'ọgu ono.

Anwuhu Elayi

¹² L'ujiku lanụ onokwaphọ bẹ onye Benjaminu gude ọso shi l'iphu ọgu ono jeshia Shilo; yẹ uwe iya, ọ gbajashiru agbajashi; waa ẹja, o kporu kpua onwiya l'ishi. ¹³ Teke ọ bataru bẹ Elayi nọepho anọo lẹ nggada iya ele ẹnya l'ụzo; noo kẹle obu ete iya ophe lẹ k'okpoko Chileke ono. Nwoke ono bata l'ime mkpukpu; bya epfua iphe, nwuru nụ. Ụzu-ẹkwa bụru wọ lẹ mkpukpu ono l'opfu. ¹⁴ Elayi bya anụmaepho ụzu-ẹkwa ono; ọ jiahaa sụ: “?Bụ gunu bẹ aatụkpooru wọwoowoo ọphuna?” Nwoke ono meepho ẹgwegwa bya ejepfu Elayi. ¹⁵ Elayi bẹ dų ụkporo apha ẹno l'apha iri l'ẹsato. Ọphu ọ kwataeduru aphụ ụzo ree; mbụ l'ọphuwaa ragaraga. ¹⁶ Nwoke ono sụ Elayi: “Mu bụkwa onye shi l'iphu ọgu. Ọ kwa ọso bẹ mu gude shi l'iphu ọgu ono gbalaa ntanụ-a.” Elayi bya ajia sụ: “Nwa mu; ?Denu g'ọ nwuru?” ¹⁷ Nwoke ono, byaru ezi ozi ono sụ iya: “Ndu Ízurelu bẹ gbakwaru ọso l'iphu ndu Filisitayinu. Ndu Ízurelu bẹ e gburu k'ọphu parụ ẹka apaa. Tẹme l'ụnwegirima ibe ngu ẹphenebo; mbụ Hofini waa Finehasu bẹ nwuhucharu nụ; a bya anatakwapọ okpoko Chileke.” ¹⁸ No iya; teke o kuẹrupho okpoko Chileke ono; Elayi shi lẹ nggada ono dafu dalaa azụ l'aguga ọnu-abata ẹka ono. Ọ daa sụru olu ye l'ekwe; ọ bụru iya anwuhu; kẹle ọ bụwaa nwoke ọgerenya; bya anyikwapọ ẹrwa. Ọ bụru ụkporo apha labọ bẹ ọ bụru onye-ishi ndu Ízurelu.

¹⁹ Nyee nwa iya, bụ Finehasu, bẹ dų ime; ọ gbabewa iya l'ezeda. Nwanyị ono nụmaepho l'okpoko Chileke bẹ a nataru; tẹme lẹ nna, nwuru ji iya waa ji iya bẹ nwuhuharu nụ; ime wata iya ememe; ọ bụru iya ezeda. Ọle ime ono megharu iya ẹka. ²⁰ Ọ jiphuhaepho ajiphu k'anwuhu; ụnwanyi, eswi iya ime sụ iya: “Gude ẹka l'obu; ọo nwa nwoke bẹ i nwuru.” Ọphu o pfuduru opfu yeru phẹ; ọphu ọ ngaduru phẹ nchị. ²¹ Ọ bya agụa nwata ono Ikabodu sụ: “Ọdu-biribiri Chileke bẹ lufuwaru l'alị Ízurelu.” Ishi iya bụ l'a nataru okpoko Chileke; tẹme waa lẹ nna,

† Bụ iya bụ 4,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 30,000, lẹ mbekee.

nwuru ji iya; waa ji iya nwuhuru. ²² O bya asu: "Odu-biribiri Chileke be lufuwaru l'alì Ízurelu; kele okpoko Chileke be a natawaru."

Ndu Filisitayinu ephe l'okpoko ogbandzu Chileke

5 Ndu Filisitayinu natachaa okpoko Chileke ono; bya apafu iya le Ebeneza je edobe le mkpukpu Ashidodu. ² Ephe paru iya je edobe l'ime ulo agwa phe, bu Dagonu; woru iya dokube Dagonu l'onwiya. ³ O bya ebe ge ndu Ashidodu tehuru l'onmewa utsu le nchitabohu iya; Dagonu dawaa; kpube iphu l'alì l'ataphu okpoko Chileke ono. Ephe bya apalia Dagonu woru iya dophu azu l'eka o shi du. ⁴ Ephe bya etehukwa l'onmewa utsu ophu tsotaru mboku k'ono; bya ejeshia ele enya; Dagonu dawaa; kpube iphu l'alì l'ataphu okpoko Chipfu ono. Ishi iya me eka iya tuko chikwoshihu dabyiru l'oma ulo; o buru ogwehu kpoloko be phoduru nu. ⁵ Oo ya kparu iphe ndu agwaje Dagonu le mkpukpu Ashidodu; mekpoo ndu abahuje l'ulo Dagonu taa zojedu okpa l'onu-eswa ulo ono byasu ntau-a.

⁶ Chipfu gude ke njo ada ndu Ashidodu eka l'ehu; mewaro ndu obutobu phe. O mee phe umerekete; mbu loru oke-ejo-onwo tu phe; gude iya mekpaaha phe eh. ⁷ Unwoke Ashidodu bya ahuma g'onwuru phe; ephe su: "Okpoko Chileke ke ndu Ízurelu be taa nodulekwa eswiru anyi l'eka-a; noo kele o gudewaa ke njo adawaa anyi l'agwa anyi, bu Dagonu eka l'ehu." ⁸ Oo ya bu; ephe zia ozi; kukoo ndu-ishi ndu Filisitayinu l'ophu; bya ajjahaa phe su: "?Bukpoo imeagha be anyi e-me okpoko Chileke ke ndu Ízurelu-a?" Ephe su: "G'a pafukwa okpoko Chileke ke ndu Ízurelu je edobe le mkpukpu Gatu." Oo ya bu; ephe pafu okpoko Chileke ke ndu Ízurelu ono. ⁹ Tobudu iya bu; ephe pafuchae ya pho paba le Gatu; Chipfu ghaziaru iya ndu mkpukpu k'ono; gude ke njo daahakwa phe pho eka l'ehu; mbu k'ophu ndzu-agugu rwutaru phe. O mee oke-ejo-onwo phokashiahaa ndu mkpukpu ono; mbu egirima me ogerenya. ¹⁰ Oo ya bu; ephe gulia okpoko Chileke ono je edobe le mkpukpu Ekuronu. Okpoko Chileke ono nodu abahu le mkpukpu Ekuronu; ndu Ekuronu chishia su: "Ephe pataakwaru okpoko Chileke ndu Ízurelu bya edobe l'eka-a g'o gbushia anyi le ndibe anyi-o!" ¹¹ Oo ya bu; ephe bya ezia ozi; kukoo ndu-ishi ndu Filisitayinu l'ophu; bya asu phe: "Unu pafu okpoko Chileke ke ndu Ízurelu g'o laphu azu l'eka o shi; o -dudu be oo-gbushibebekwa anyi le ndibe anyi." Mgbu-onwu dzuerupho mkpukpu ono l'ophu; mee ndzu-agugu rwuta phe. Noo kele Chileke gude ke njo ada phe eka l'ehu. ¹² Ndu ophu nwuhu-phoduru nu be oke-ejo-onwo phokashiru; eka, ndu mkpukpu ono ara rwua imigwe.

Okpoko ogbandzu Chileke alaphu azu l'alì Ízurelu

6 Okpoko Chipfu ono noo onwa esaa l'alì ndu Filisitayinu. ² Ndu Filisitayinu bya ekukoo ndu l'agbaje eja me ndu jibya bya ajja phe su: "?Bu imeagha be anyi e-me k'okpoko Chipfu ono? Unu pfulu anyi g'anyi e-gude paphu iya azu l'eka o shi." ³ Ndu agbaje eja me ndu jibya ono, e kukoru ono su: "Teke obu l'unu ewola okpoko Chileke ke ndu Ízurelu; unu ta agbabekwa iya eka oto wolaa. Unu gwekwaru ngweja-apfu-ugwo nu iya. Oo ya bu unu agbe teke ono du iche l'iphe-ememe, eme unu; teme unu abyakwapho amaru iphe, meru g'o gude ophu o toko hadu egude ke njo ada unu eka l'ehu." ⁴ Ndu Filisitayinu ono bya ajja su: "?Bu gunu gbaru ke g'anyi nu iya le ke ngweja-apfu-ugwo obu?" Ephe su phe: "Oo Oke-ejo-onwo ise, e gude mkpola-ododo kpua; waa okerepfu ise, e gude mkpola-ododo kpua, bu iya bu ge ndu-ishi ndu Filisitayinu hatabe l'igwe. Noo kele oo nchika-ehu lanu be shi tuko eme unu le ndu-ishi unu. ⁵ Unu kpua iphe, du g'oke-ejo-onwo ono, apho unu ono; waa okerepfu ono, eyi ali unu iyi ono; unu abya akwabekwa Chileke ke ndu Ízurelu ubvu; g'a maru; ?o-tuwo eka l'egude ke njo ada unu l'agwa unu; me ali unu eka l'ehu?"

⁶ "Denuhununu g'o gude unu kpochia obu ge ndu Ijiputu waa Fero kpochiru nkephe? Teke ono Chileke meshiaharu phe iphe-ohumalenya ono; ?ephe te emechaeduru paleru-a ndu Ízurelu haa? ⁷ Oo ya bu; unu mee ogbakperekpere ophuu. Unu akputa ne-eswi labo, he unwu; mbu ophu e teke gudeswee odogoro tugbabe ebo. Unu woru ne-eswi labo ono tugbabe l'ogba-kperekpere ono. Unu apata unwu eswi ono paphuchaa azu l'unuphu; pahaaru phe iya ne phe ono. ⁸ Unu aparu okpoko Chipfu ono tukobe l'ogba-kperekpere ono bya eworu iphe ono, unu gude mkpola-ododo kpushia ono; mbu ngweja-apfu-ugwo ono ye l'ime okpoko, du l'aguga okpoko

Chipfu ono. Unu mechaa nno; unu ewehaa ya; g'ò lashia ẹka o shi. ⁹ Ọle ọo g'unu lekpọe ya phọ ẹnya. Ọ -bùru l'ọ tųgburu; chebe ọzo ẹka o shi; l'ọzo mkpųkpų Bẹtu-Shẹmeshi; unu amaru l'ọo Chipfu bẹ meru g'oke ejo-iphe ono dapfuta anyi. Teke ọ tọ dọdu; anyi amaru l'ọ tọ bọdu iya gbushiru anyi ono; l'a nọnyakpoerupho iphe ono melahaa anyi."

¹⁰ Ọo ya bọ; ẹphe mee ya nno. Ẹphe woru ne-eswi labọ ono libe l'ọgba-kperekpere ono; bya achita unwu iya je akpọ-chishia l'ọka-eswi l'unuphu. ¹¹ Ẹphe parų okpoko Chipfu ono tukobe l'ọgba-kperekpere ono; parų okpoko, a chiru okerepfu mkpọla-ododo ono; waa iphe ono, dųgbaa g'oke-ejo-onwo phẹ ono, e gudekwaphọ mkpọla-ododo kpųshia ono ye iya. ¹² Ọo ya bọ; ne-eswi labọ ono kwasẹerupho ọzo Bẹtu-Shẹmeshi nhamunha. Ẹphe kwasekpọepho gbororo ono; egbukpọepho ọrà eje; ọphu ọ tọ dọdu ẹka ẹphe swijiru aswiji. Ndu-ishi ndu Filisitayinu nọdu etso phẹ azọ azọ jasų l'oke ẹphe lẹ mkpųkpų Bẹtu-Shẹmeshi. ¹³ Teke ono bẹ ndu Bẹtu-Shẹmeshi akpata witi lẹ nsọda nsọda alị phẹ. Ẹphe bya apalia ẹnya; hụma okpoko Chileke ono; ẹhu tsoo phẹ ntųmatu l'ẹphe hụmaru iya. ¹⁴ Ọgba-kperekpere ono rwua l'ẹgu Jioshuwa kẹ Bẹtu-Shẹmeshi; bya apfuru l'aguga eze mkpuma, nọ l'ẹka ono. Ndu ono gbujashia oshi, e gude kọa ọgba-kperekpere ono egbujashi; bya eworu ne-eswi labọ ono gude gwee ngweja-akpọ-ọku nų Chipfu. ¹⁵ Ndu Lívayi bya apazeta okpoko Chipfu ono waa okpoko ono, e yeru iphe ono, a kpųshiru lẹ mkpọla-ododo phọ; bya eworu iya tukobekọta l'eli eze mkpuma ono. Ndu Bẹtu-Shẹmeshi bya egweeru Chipfu ngweja-akpọ-ọku; waa ngweja ọzo lẹ mbọku ono gẹdegede. ¹⁶ Ndu-ishi ndu Filisitayinu ẹphe n'ise nọduchaa hụma iphe ono g'ọonwu; ẹphe dakọbe laphushia azọ lẹ mkpųkpų Ẹkuronu lẹ mbọku ono kwaphọ.

¹⁷ Ọwana bẹ bọ mkpọla-ododo ono, a kpųshiru ọ dọ g'oke-ejo-onwo ono; mbọ ono, ndu Filisitayinu nuru Chipfu g'ọ bọru ngweja-apfų-ųgwo ono. Mkpųkpų Ashidodu nuru nanų; nanų bọru kẹ ndu Gaza; nanų bọru kẹ mkpųkpų Ashikelonu; nanų bọru kẹ ndu Gatu; nanų bọru kẹ ndu Ẹkuronu. ¹⁸ Okerepfu ono, e gude mkpọla-ododo kpųa phọ bẹ hatabeepho igwerigwe gẹ mkpųkpų, ndu Filisitayinu, ndu-ishi ise phọ bọ eze phẹ phọ; mbọ mkpųkpų ono, a kpų-phegbaaru mgburugburu; mẹ mkpųkpų mkpųkpų, dųgbaa ya nų. Eze mkpuma ono, atų-koberu okpoko Chileke ono; nọepho bọru iphe, ọhubama l'ẹgu Jioshuwa kẹ Bẹtu-Shẹmeshi byasų ntanų-a.

¹⁹ Chileke bya awata echigbushi unwoke ndu Bẹtu-Shẹmeshi; kele ẹphe nyoru okpoko ọgbandzu Chipfu enyonyo. O chigbua ųkporo ųmadzu ẹto l'ųmadzu iri. Ndu Ízurelu gọa aphų kele ndu Chileke chigbushiru bẹ kwatarų paa ẹka apaa. ²⁰ Ndu Bẹtu-Shẹmeshi sų: "Bọ onye a-dų ike pfuru Chipfu, bọ Chileke, dų nsọ l'iphu? Bųkpoo onye bẹ anyi a-pajeru iya?" ²¹ Tọbudu iya bọ; ẹphe bya ezia ndu-ozí g'ẹphe jepfu ndu mkpųkpų Kiriyatu-Jiarimu je ezia phẹ sų: "Ndu Filisitayinu bẹ palataakwaru okpoko Chipfu. Unu byakwa apata iya je edobe l'ibiya k'unu!"

7 Ọo ya bọ; unwoke mkpųkpų Kiriyatu-Jiarimu bya eje apata okpoko Chipfu ono. Ẹphe parų iya je edobe l'ọlo Abinadabu l'eli úbvú; bya edobe nwa iya, bọ Eleyaza nsọ g'ọ letajẹ okpoko Chipfu ono ẹnya.

Aadzọta ndu Ízurelu l'ẹka ndu Filisitayinu

² Tọbudu iya bọ; okpoko ọgbandzu ono nọkpoo ọdu lẹ mkpųkpų Kiriyatu-Jiarimu. Ọ nọru iya ųkporo apha ophu. Ndu Ízurelu tųko akwakọta ẹkwa; achọ Chipfu.

³ Tọbudu iya bọ; Sámèlu bya epfuaru ndu Ízurelu l'ophu sų: "Ọ -bọru l'unu gudewaa obu unu g'ọ ha alwapfuta Chipfu; unu wofuchaa agwa ndu ọhozo ono; waa agwa Ashitoretu. Unu kpọru obu unu ye l'ẹka Chipfu nọ; g'ọ bọru iya kpoloko bẹ unu a-nọdu abarų ẹja; ọo ya bọ l'ọ nafutakwanu unu l'ẹka ndu Filisitayinu." ⁴ Ọo ya bọ; ndu Ízurelu wofukọta agwa Balų waa kẹ Ashitoretu, ẹphe dobegbaarų; bya abaaharų Chipfu ẹja nwẹkinyi ya.

⁵ Sámèlu bya asų: "Unu tųko dzukọbe lẹ mkpųkpų Mizupa unubẹ ndu Ízurelu l'ophu; gẹ mu pfuru nų Chipfu l'iswi ẹhu unu." ⁶ No iya ẹphe dzukọbeepho lẹ mkpųkpų Mizupa ono; ẹphe kuta mini gbashị l'alị l'iphu Chipfu. Ẹphe swia ẹgu; nọdu l'ẹka ono pfushikọta iphe-ẹji phẹ sų: "Anyi mesweakwaru Chipfu." Ọ bọru Sámèlu bọ onye-ikpe ndu Ízurelu lẹ Mizupa.

⁷ Ndu Filisitayinu byaepho anųma lẹ ndu Ízurelu bẹ dzukọberu nų lẹ mkpųkpų Mizupa; ndu-ishi ndu Filisitayinu jeshia g'ẹphe tsoo ndu Ízurelu ọgu. Ndu Ízurelu nųmae ya phọ; ndzų ndu Filisitayinu wata phẹ agugu. ⁸ Ọo

ya bụ; ndu Ízurelu pfiaru Sámèlu sụ: “Ta ahakwa araku Chipfu, bụ Chileke anyi l'iswi ẹhu anyi; k'ophu ọo-gbafu-ta anyi l'ẹka ndu Filisitayinu!”⁹ Sámèlu kwe; bya ewota nwaturu, angukwadu ẹra gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku. Ọ bya araku Chipfu l'iswi ẹhu ndu Ízurelu. Chipfu numa olu iya.¹⁰ Sámèlu gudekwadua ngweja-akpo-oku ono l'ẹka egwe; ndu Filisitayinu zakubewaa ndu Ízurelu ntse k'ogu. Chipfu bya egude egbigwe raaru ndu Filisitayinu oke ọrà lẹ mbọku ono; mbụ tų phẹ ẹberebete.¹¹ Ndu Ízurelu wufuta lẹ Mizupa; bya achipfuru ndu Filisitayinu ono; egbutsushi phẹ l'uzo jeye lẹ mkpoda mkpukpu Betu-Karu.

¹² Ọo ya bụ; Sámèlu woru mkpuma dobe l'echilabo mkpukpu Mizupa waa Shenu; bya eworu iya gube Ebeneza; bya epfua sụ: “Chipfu bẹ yetakotaru anyi ẹka byasu nta-a.”¹³ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu kapyabe ndu Filisitayinu; ophu ẹphe te eyebaeduru okpa l'alị ndu Ízurelu ọzo. Chipfu gude kẹ njo adaepho ndu Filisitayinu ẹka l'ẹhu jasụ gẹ Sámèlu no-beru ndzụ.¹⁴ Mkpukpu, ndu Filisitayinu shi natakota ndu Ízurelu bẹ ndu Ízurelu byaru anataphukota azụ; mbụ e shikpo lẹ mkpukpu Ekuronu jasụ lẹ mkpukpu Gatu. Ndu Ízurelu nafutachaa ndu ẹphe l'ẹphe bukube l'ẹka ndu Filisitayinu. Nchị bya adu doo l'echilabo ndu Ízurelu ẹphe lẹ ndu Amoru.

¹⁵ Sámèlu bụru iya bukotaru ishi ndu Ízurelu jasụ g'ọ no-beru ndzụ.¹⁶ Aphagapha bẹ o shijeepho lẹ mkpukpu Betelu bahu lẹ mkpukpu Gilugalu; lufu lẹ mkpukpu Mizupa; eekperu ndu Ízurelu ikpe l'ẹka ono g'ọ hakota.¹⁷ Ọ nọdu abujeru; o -jehaa g'ọ jeru; l'ọ laphu azụ lẹ mkpukpu Rama, bụ ẹka ibe iya no. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ọon-oduje edoshiru ndu Ízurelu opfu. Ọ kpuru Chipfu ọru-ngweja l'ẹka ono.

Ndu Ízurelu achọ onye a-buru eze phẹ

8 Tọbudu iya bụ; Sámèlu kahupho; ọ chiru unwegirima iya unwoke ye g'ẹphe kpejeru ndu Ízurelu ikpe.
² Ẹpha okpara iya bẹ bụ Jiowelu; ẹpha otsota iya bụru Abáyijia. Ẹka ẹphe tukuru bụru ndu-ikpe bụ lẹ mkpukpu Biye-Sheba.³ Obenu l'unwu iya ono te etsodu ọzo, o tsoru. Iphe, ẹphe gharu iphu bụ eri urwu l'uzo, apfuduru-oto; bya eriphe uphalazu; ekpephe ikpe, apfuduru nhamunha.
⁴ Ọo ya bụ; ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu bya edzukobe; jepfu Sámèlu lẹ mkpukpu Rama.⁵ Ẹphe sụ iya: “Lenu; nta-a bẹ i kahwaru akahu; teme ophu unwu ngu te eshidu ọzo ono, i shiru ono. Nta-a bukwa g'i hotaru anyi onye a-buru eze anyi egube ono ndu ọzo nwegbaaru ono.”⁶ Iphe ono, ẹphe pfuru sụ g'a nụ phẹ onye a-buru eze phẹ ono dụ Sámèlu ẹji. O woru iya pfiaru Chipfu.⁷ Chipfu pfiaru Sámèlu sụ iya: “Ngabekwaru ndu ono nchị l'iphe, bukpo iphe, ẹphe pfuru ngu opfu iya. Ọ tọ bukwa ngu bẹ ẹphe jikaru; ọ gbẹ-chikwaa bụru mube Chipfu bẹ ẹphe jikaru gẹ mu ta abujeru eze phẹ.⁸ Ọo egube ono, bẹ ẹphe shi e -shi kẹ mbọku, mu dufutaru phẹ l'alị Ijiputu meta byasu ntanu-a; mbụ k'ophu bụ l'ẹphe gwoberu mu; je abaaharu agwa ndu ọzo ẹja. Nokwapho g'ẹphe gwoberu gubedua bụ ono.⁹ Ngabekpooru phẹ roo nchị l'iphe, ẹphe epfu. Ọle ọo g'i nmashiaru phẹ okwa ike; mee g'ẹphe maru g'onye obu, a-buru eze phẹ obu a-nodu eme.”

¹⁰ Ọo ya bụ; Sámèlu bya atuko iphe, Chipfu pfuru iya ono dooru ndu ono, epfu g'ọ goshi phẹ onye a-buru eze phẹ ono.¹¹ Ọ sụ phẹ: “Waa iphe, onye a-buru eze unu a-nodu e-me baa: Ọo-chiko unwu unu unwoke dobe g'ẹphe gbajeru iya ugbo-inya; mę inya l'onwiya gude ejeru iya ozi; mbụ l'ẹphe e-vutajeru ugbo-inya iya ono ọzo.¹² O nweru ndu ophu ọo-haru zia g'ẹphe bụru ishi ndu ojogu, dụ unu labo l'ukporo iri iri; ndu ophu aburu ndu ishi ukporo ndu ojogu labo lẹ ndu ojogu iri iri; nweru ndu ophu a-nodu akoru iya okoro l'egu; mę ndu ophu a-nodu akpataru iya iphe, o meberu l'alị; mę ndu ophu a-nodu emeru iya ngwogu waa ngwa, l'etsoje ugbo-inya iya.¹³ Ọo-chiru unwada unu ye g'ẹphe meje manụ, eshi mkpo. Hakwaru phẹ pho mee ndu eshije nri; mę ndu egheje iphe egheghe.¹⁴ Ọo-nashichaa unu alị unu; waa opfu-vayinu unu; mę mgbabu oshi olivu unu, ophu kachakpo ree; woru iya nukota ndu-ozu iya.¹⁵ Oo-vuko ereshi unu; waa akpuru vayinu unu oke lanu iya l'ime ọzo iri woru nụ ndu-ishi mę ndu-ozu iya.¹⁶ Ohu unu unwoke mę unwanyi; mękpoo unwokorobyu unu ndu ophu ike ozi kachakpo; mę nkafu-igara unu bẹ ọo-tuko chitakota g'ẹphe jejeru iya ozi.¹⁷ Aturu unu mę egbu unu bẹ oo-rwuta uzi lanu l'ime ọzo iri. Unubedua l'onwunu atuko ejekotaru iya ozi.¹⁸ O -rwepho teke ono bẹ unu a-raswerehukwa g'a nafuta unu l'ẹka onye ono, unu gude ẹka unu hota g'ọ bụru eze unu ono; ọle Chipfu bẹ ta abyadu angaru unu nchị lẹ teke ono.”

¹⁹ Obenu lẹ ndu ono jikaru angaberu Sámèlu nchi. Epe sù iya: “Waawaa-o! G'a họtaru anyi eze-o; ²⁰ k'ophu anyi a-dù gẹ ndu alì ọzo dughaa; nweru onye a-buru eze anyi; vutajeru anyi ọzo; alwuru anyi ọgu, anyi alwukpo alwulwu.” ²¹ Sámèlu bya anụmakotachaa iphemiphe ono, ndu ono pfuru ono; ọ tuko iya kọkotaru Chipfu.

²² Chipfu pfiaru Sámèlu sù: “Nụma iphe, epe pfuru ngu; woru onye eze nù phẹ.” Tọbudu iya bụ Sámèlu pfiaru unwoke Ízurèlu sù: “G'onyenonu lashichaa mkpukpu iya.”

Sámèlu awụ Sọlu manụ l'ishi

9 O nweru nwoke, bụ onye Benjiaminu, epha iya bụ Kishi; nwa Abiyelu; Abiyelu bụ nwa Zerọ; Zerọ buru nwa Bekoratu; Bekoratu buru nwa Afaya onye Benjiaminu. Kishi ono bụ onye ọkpèhu parụ ẹka. ² Ọ nwataru nwata nwoke, epha iya bụ Sọlu; mbụ nwokoro, amaghe mma amaghe; k'ophu bụ l'ọ tọ dudu onye aturu iya nù lẹ ndu Ízurèlu. Shitakpoo l'ukuvu kwaseru ọzo imeli bẹ ọ kakọta onyemonye l'eli.

³ O be teke nkapfụ-igara Kishi, bụ nna Sọlu tuphashihuru; Kishi pfiaru nwa iya ono, bụ Sọlu sù: “Duta nwozi lanụ gẹ gụ l'iya je achogbaa nkapfụ-igara ono.” ⁴ Ọo ya bụ; epe tughua ghajaa alì úbvú úbvú ndu Ifuremu; bya aghajaa alì Shalisha; ọphu epe ta ahụmaduru iya. Epe bya atughua; shia ọzo alì ndu Shalimu; ọphu ọ tọ dudu nkapfụ-igara ono, ọphu nọ l'ẹka ono. Epe tuko ẹka iya kẹ ndu Benjiaminu jekọta; ọphu epe ta ahụmaduru iya. ⁵ Epe bya erwuepho l'alì Zufu; Sọlu pfiaru nwozi ono, yee ya swi ono sù: “Bya g'anyi laphu azụ; ọdumeka bẹ nna mu a-gbẹkwa haa arì kẹ nkapfụ-igara; wata akụ photophoto k'ẹhu anyi.”

⁶ Nwozi ono sù iya: “Lenu; o nwekwaru onye kẹ Chileke bu lẹ mkpukpu-a. Ọ bụ onye aakwabẹ úbvú shii; tẹme iphemiphe, o pfuru nọdu erekọtaje g'ọ pfuru iya. G'anyi jeedukwa ẹka ono; je amaru; ọo-karu anyi ẹka anyi ahuma iya?”

⁷ Sọlu bya asù iya: “?Ọle-a; lekpodanu; ọ -buru l'anyi jeru; ?bụ gunu bẹ anyi a-nụ nwoke ọbu? Nri, dọ lẹ nweda anyi bẹ bvụwaru nù; ọphu ọ dudu iphe, anyi a-nyako onye kẹ Chileke ono. ?Bukpoo gunu bẹ ẹka anyi tųpheru?”

⁸ Nwozi ono bya eyeeru Sọlu onu ọzo sù iya: “Lenu; iphe, dọ mu l'ẹka bẹ bukwa mkpola-ochaa, ẹrwa iya dọ nkeru-eno shẹkelu. Mu e-woru iya nù onye kẹ Chileke ono k'ophu ọo-karu anyi ọzo ọphu anyi e-shi iya.” ⁹ Teke mbụ l'alì Ízurèlu bẹ shi abujeru -nemadzu nọdu eje ajita Chileke iphe; l'ọo-sù: “Unu bya g'anyi jepfu onye aphụ ọphulenyà.” Noo kẹle ndu ono, eekuje ndu mpfuchiru Chileke nta-a ono bẹ e shi ekuje ndu aphụ ọphulenyà lẹ teke ono.

¹⁰ Sọlu sù nwozi iya ono: “I pfuru ree! Ngwa bya g'anyi je.” Ọo ya bụ; ọ buru phẹ eje mkpukpu ono, onye kẹ Chileke bu ono.

¹¹ Epe nọdu enyikpọepho òbvù abahụ lẹ mkpukpu ono, epe l'unwumboko, eje ekuta mini dzuda. Epe jia phẹ sù: “?Bụ ẹka-a bẹ onye aphụje ọphulenyà-a bụ?” ¹² Unwumboko ono sù phẹ: “Ee! Ọ nọ-a unu l'ọzo atati-phu l'ẹka ono. Unu mekebe egwegwa nta-a; kẹle ọ bụ-a ntanụ bẹ ọ byaru mkpukpu-a; noo kẹle ndu ọha bẹ egwe ngweja l'ẹka aagwajẹ iphe. ¹³ Unu -bahuepho l'ime mkpukpu ono bẹ unu a-huma iya; tẹme l'oo-jeshia l'ẹka aagwajẹ iphe jeshia eri nri. Noo kẹle ndu ono tee ridu nri jasuru l'ọo-bya; kẹle ọo-gofutajeadaru onu-oma ye l'ẹja, e gweru ono; e -mechaa; ndu e yeru lẹ nri ono eriaro nri. Unu tughua je nta-a; unu a-huma iya-a!” ¹⁴ Epe tughua je abahụ lẹ mkpukpu ono. Epe nọdu abahụ lẹ mkpukpu ono; a bya ele ẹnya Sámèlu nọdu ejewa abyapfuta phẹ; eje ala l'ẹka aagwajẹ iphe.

¹⁵ Ọle Chipfu goshihawaru Sámèlu iphe ono l'unyaphu iya tẹme Sọlu bya ono sù: ¹⁶ “Egube nta echele bẹ mu e-zi nwoke, shi l'alì ndu Benjiaminu g'ọ byapfuta ngu. Ọ -byarwutaepho; wụa ya manụ l'ishi g'ọ buru iya a-buru onye-ishi, ndibe mu ono, bụ Ízurèlu; je anafuta phẹ l'ẹka ndu Filisitayinu. Lẹ mu lewaru ndibe mu ẹnya; ẹkwa, epe ara ruwaa mu lẹ nchi.”

¹⁷ Ahuma, Sámèlu ahuma Sọlu; Chipfu sù iya: “Lekwa nwoke ono, mu pfuru ngu opfu iya ono; ọo ya bẹ a-buru eze ndibe mu.” ¹⁸ Ọo ya bụ; Sọlu bya ejepfu Sámèlu l'onu-abata mkpukpu ono bya ajia ya sù: “Jiko kanuru mu ọlo, ẹka onye ono, aphụje ọphulenyà ono bu.”

¹⁹ Sámelu sù iya: “Ọo mbẹdua bụ onye aphiye ọphulenyanya ọbu. Vuru mu ụzo nyihu eli ẹka ono, aagwajẹ iphe ono; noo l'enyashia bẹ mu lẹ ngu a-tụko rigba nri. Teke e rwuerupho l'utsu; mu ahaa unu g'unu lashiwaro; mu akakotakwaru ngu pho iphe, dụ ngu l'obu. ²⁰ A bya lẹ kẹ nkafụ-igara unu ono, tuphashihuru e -shi k'abalị ẹto, larụ alala ono; unu ta arife ọriri iya; noo kẹle a humakotawaru iya. Sù: “Tọ bunu ngu-a bẹ iphe ono, ndu Ízurelu tukuror achoshi ike ono kwarụ l'ẹka? Mbụ; ?tọ bunnua gubedua; waa ọnu-ulo nna ngu bẹ ọbu?”

²¹ Sọlu sù iya: “Ọle-a; ?ọ kwa lẹ mu bụ onye Benjaminu; mbụ l'ọo ipfu, kakota alwa alị l'ipfu ndu Ízurelu bẹ mu shinu-a; teme ọ bụru unuphu ibe anyi bẹ kakota nwanshiji l'ipfu Benjaminu? ?Bụ gunu kparụ iphe iipfuru mu egube iphe-a?”

²² Ọo ya bụ; Sámelu bya eduta Sọlu yee nwozi iya bahụ l'ime phorokoto ụlo, dụ l'ẹka ono, aagwajẹ iphe ono; bya eworu phẹ dobe g'ẹphe nọdu l'ishi ndu ono, e yeru g'ẹphe bya, bụ ndu rwuru ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri ono. ²³ Sámelu bya epfuaru onye eshi nri sù: “Wota nụ anụ ono, mu nuru ngu ono; mbụ onoya, mu sùru g'i dobe iche pho.” ²⁴ Ọo ya bụ; onye ono, eshi nri ono bya ewolia ụtapfu anụ ono yee iphe, tukuror iya nù; bya edoberu iya Sọlu l'iphu. Sámelu sù: “Nokwa iphe, e doberu ngu. Ria ya; noo kẹle ọo gubedua be e doberu iya kwabẹru e -shi teke ono, mu pfuru sù lẹ mu eshiru ndu nemadzụ ite ẹbyaa ono.”

No iya; Sọlu yee Sámelu tuko rigba nri lẹ mbọku ono. ²⁵ E mechaa; ẹphe tuko shi l'eli ẹka ono, aagwajẹ iphe ono lufuta bahushia l'ime mkpukpu. Sámelu yee Sọlu nọdu l'eli ụlo iya bọo ụja.

²⁶ Ẹphe bya etehu l'onmewa lẹ teke nchi abohuwaa; Sámelu kua Sọlu l'eli ụlo ono; bya asụ iya: “Gbeshi gẹ mu dukwa ngu.” Ọo ya bụ Sọlu bya agbeshi; yee Sámelu tuko lufushia etezi. ²⁷ Ẹphe nọdu ejeruwaa ishishi mkpukpu ono; Sámelu sù Sọlu: “Pfuaru nwozi ono g'ọ tughua vuru anyi ụzo.” “Gubedua angabẹ nwanshiji k'ọphu mu e-zi ngu ozi, Chileke ziru.” Nwozi ono bya evuru ụzo tughua.

10 Ọo ya bụ; Sámelu wota mgbere, manụ dụ; woru manụ ono wụa Sọlu l'ishi bya etsutsua ya ọnu sù: “Chipfu bẹ wụwaru ngu manụ l'ishi g'i bụru onye-ishi, a-nọdu edu ndibe iya, bụ ndu Ízurelu. ² I -haẹ mu pho tughua ntanụ-a bẹ o nweru unwoke labo, gụ l'ẹphe e-dzuda lẹ mgboru ilu Rechielu lẹ mkpukpu Zeluza l'oke alị ndu Benjaminu. Ẹphe a-sù ngu lẹ nkafụ-igara ono, i jeru achochoro ono bẹ a humakotaakwaru; teme lẹ nna ngu ta arjekwa kẹ nkafụ-igara; l'ọ gbekwanu ayọ oshi ngu; epfu sù: “?Bụ imeagha bẹ mu e-me kẹ nwa mu-a?”

³ “Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ii-shiwaro lufu l'upfu eze oshi, dụ lẹ Tabo. Ọo l'ẹka ono bẹ gụ l'unwoke ẹto, eje mkpukpu Bẹtelu je abarụ Chileke ẹja e-dzuda. Onye lanụ bẹ a-kpuru unwu-eghu ẹto; onye ọphuu achiru ishi buredi ẹto; onye ọphuu aparu otumu mee. ⁴ Ẹphe e-kele ngu ekele; bya achiru ishi buredi labo nù ngu; l'i nata phẹ iya.

⁵ “E -mechaa bẹ ii-jerwu l'úbvú Chileke, dụ lẹ mkpukpu Gibiya; mbụ ẹka ono, ndu Filisitayinu kwakachaaru ono. I -rwujeepho mkpukpu ono bẹ ii-huma ndu mpfuchiru Chileke l'ẹka ẹphe dzeberu shi l'eli ẹka aagwajẹ iphe chiru ogumogu; mẹ nkwa; mẹ opu; waa une akụ eje l'ụzo. Ẹphe a-nọdu epfuchiru Chileke. ⁶ Noo teke Unme Chipfu a-bya ngu l'ẹhu ẹhuka ẹhuka; l'i tsoru phẹ pfuchiaharu Chileke bya agbanwee teke ono bụru onye dụ iche. ⁷ Iphe-ọhubama-a -mekotaepho; mee iphemiphe, ii-dụ ike mee; noo kẹle Chileke nọwaa swiru ngu.

⁸ “Ọo ya bụ l'ii-vuru mu ụzo jeshia Gilugal. E -mechaa bẹ mu a-byapfuta ngu l'ẹka ono; bya egwee ngweja-akpo-ọku; wkwapho ngweja-ẹhu-guu. Ọle ọo g'i kwabẹ nọo ujiku ẹsaa jasuru mu abyapfuta ngu bya egoshi ngu iphe, ii-me.”

⁹ Sọlu ghakobepho gẹ ya haa Sámelu tughua; Chileke gbanwee obu iya; iphe-ọhubama ono mekotaepho mbọku ono. ¹⁰ Ẹphe bya erwua mkpukpu Gibiya ono; ẹphe lẹ ndu mpfuchiru Chileke, dzeberu nù bya edzuda. Unme Chileke bya iya l'ẹhu ẹhuka ẹhuka; yee ẹphe tuko pfuchiaharu Chileke. ¹¹ Tọbudu iya bụ; ndu mahawaru iya nù bya ahuma iya gẹ yee ndu mpfuchiru Chileke tukuror epfuchiru Chileke; ẹphe jiahaa onwophe sù: “?Bukwa ole bẹ byapfutaru nwatibe Kishi? Sọlu; ?ọ yifua lẹ ndu mpfuchiru Chileke tọo?” ¹² Nwoke, bu l'ẹka ono sù: “?Bụ onye bẹ bụ nna phẹ?” Ọo ya bụ; a nmalahaa ya l'etu sù: “Sọlu; ?ọ yifua lẹ ndu mpfuchiru Chileke tọo?”

¹³ Sọlu pfuchibuhuerupho Chileke ono; ọ tughua jeshia l'ẹka eegweje ngweja.

¹⁴ Tọbudu iya bụ; nwune nna Sọlu bya ajia yee nwozi iya ono sù: “?Bụ aweya bẹ unu shi jee?”

Sọlu sù: "Anyi shikwa je achọ nkapfụ-ìgara-a. Anyi chọnyaa ya; bya amaru l'anyi taa hụmadu iya; anyi chọru Sámèlu jeshia."

¹⁵ Nwune nna Sọlu ono sù iya: "Jiko pfunaaru mu iphe, Sámèlu pfuru unu."

¹⁶ Sọlu sù iya: "O pfuru iya anyi hoo haa l'a hụmachawaru nkapfụ-ìgara ọbu." Ọle o to pfukwanuru iya iphe ono, Sámèlu pfuru iya lẹ k'aburu eze phọ.

Eeme Sọlu eze ndu Ízurèlu

¹⁷ Sámèlu bya ekukọbe ndu Ízurèlu l'iphu Chipfu lẹ mkpụkpu Mizupa. ¹⁸ Ọ bya epfuaru ndu Ízurèlu sù: "Wak-wa iphe, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurèlu epfu baa: 'Mu dufutaru unubẹ ndu Ízurèlu l'alì ndu Ijiputu; nafuta unu l'ẹka ndu Ijiputu; mękpoo l'ẹka ndu alì ndu ọzo, shi akpa unu ẹhu.' ¹⁹ Obenu lẹ nta-a bẹ unu jikawaru Chileke unu ono, adzọtaje unu l'oke iphe-ẹhuka mę l'oke aphụ ono. Unu sù: 'Waawaa; l'ọo g'e doberu unu onye a-buru eze unu.' Ọo ya bụ lẹ-a; unu bya edoo onwunu l'iphu Chipfu; unu edoo onwunu l'ipfu l'ipfu; mę l'unuphu l'unuphu unu."

²⁰ Sámèlu bya achikobechaa ipfu ndu Ízurèlu l'ẹka lanụ; ọ buru ipfu Benjiaminu bẹ a họtaru. ²¹ Ọ bya achikobe ipfu Benjiaminu ono l'unuphu l'unuphu l'iphu Chileke; ọ buru unuphu kẹ Matiri bẹ a họtaru. E mechaa; ọ buru Sọlu; nwa Kishi bẹ a họtaru. A chọahaa ya; ọphu a hụmaduru iya. ²² Ọo ya bụ; ẹphe bya eje ajitabaa l'iphu Chipfu sù: "Ọnye ọbu; ọ nọwa-a l'ẹka-a tọo?"

Chipfu sù: "Ee; o domiru onwiya l'ẹka a kuberu ivu."

²³ Ẹphe gude ọso je akpufuta iya l'ẹka ono. Ọ pfuru apfuru. Ọ gbẹ l'ukuvu kakọta onyemonye l'eli. ²⁴ Sámèlu bya asù ndu nọkota l'ẹka ono: "Ọnu hụmawaru onye Chipfu họtaru? Ọ tọ dukwa onye dọ g'ọ dọ lẹ ndu Ízurèlu l'ophu."

Ndu Ízurèlu ono tọ ọzọ sù: "Nọdukwa ndzụ ogologo gube eze!"

²⁵ Sámèlu bya epfuaru ndu Ízurèlu ekemu, dọ nụ lẹ k'onye eze ono. Ọ tọko iya dekọta edede l'ẹkwo; bya eworu iya dobe l'iphu Chipfu. Ọo ya bụ; Sámèlu haa phẹ; onyenonu lashia ibe iya. ²⁶ Sọlu lashikwaapho ibe iya lẹ mkpụkpu Gibiya. Ndu ọkphehu dọ, bụ ndu Chileke yeru iya l'obu tsoru iya. ²⁷ Obenu l'ọ nweru ndu mkpaka sùru "Ọdenu g'onye ọwana e-shi dzọo anyi?" Ẹphe kpọo ya ẹbo l'afụ; ọphu ọ dọdu iphe, ẹphe nuru iya. Ọle Sọlu te eyeduru phẹ ọnu.

Sọlu Adzọ mkpụkpu Jiabeshi

11 Ọo ya bụ; Nahashi, bụ eze ndu Amọnu tųgbua je ekephee mkpụkpu Jiabeshi-Giladu k'ọgu. Ndu Jiabeshi l'ophu sù iya: "G'anyi lẹ ngu gbanaa ndzụ g'anyi jeahaaru ngu ozi."

² Eze ndu Amọnu ono, bụ Nahashi sù phẹ: "Tẹme anyi l'unu agbaa ndzụ buepho mę mu tųkoru unu l'ẹhu l'ẹhu swoshichaa ẹnya ẹkutara; shi nno meru iphe-iphere kpua ndu Ízurèlu l'ophu."

³ Ndu bụ ọgerenya ndu Jiabeshi sù iya: "Nụ anyi abalì ẹsaa g'anyi ye ndu-ozì g'ẹphe zidzuru ozi l'alì Ízurèlu. Ọ -buru l'ọ tọ dọdu onye a-dzọta anyi; anyi atųkonu wuru byapfutashia ngu."

⁴ Tọbudu iya bụ; ndu ezi ozi ono bya erwua mkpụkpu Gibiya, bụ iya bụ ẹka Sọlu bu; bya epfuaru ndu ono iphe ono. Ẹphe tųko tųshia ọzọ-ẹkwa. ⁵ Ọ buerupho teke ono bẹ Sọlu shi l'ẹgu chiru oke-eswi alwa. Ọ jia sù: "Bụ gunu bẹ eme ndu-a meru g'ọ gude ẹphe nọdu ara ẹkwa?" Ọo ya bụ; ẹphe bya epfuaru iya iphe ono, ndu Jiabeshi pfuru ono. ⁶ Tọbudu iya bụ; Sọlu nụmachaa iphe ono, ẹphe pfuru ono; Unme Chileke bya iya l'ẹhu ẹhuka ẹhuka; ẹhu wata iya eghushi eghu ike. ⁷ Ọ kpọta oke-eswi labọ gbua; bya ebushia anụ iya ebushi chiru nụ ndu-ozì g'ẹphe goshidzuru iya l'alì Ízurèlu l'ophu. Ẹphe nọdu ara iya arara asuje: "Ọo ẹgube-a bẹ bụ g'ee-me oke-eswi onye ono, te ekwedu etso Sọlu yẹ Sámèlu."

Tọbudu iya bụ; ndzụ-agugu Chipfu rwupyabẹ ndu ono; ẹphe tųko meepho kẹ kpukumu byakọta-gbua. ⁸ Sọlu bya agụkota phẹ ọgu lẹ mkpụkpu Bẹzeku. Unwoke ndu Ízurèlu dọ unu ọmadzu ugbo unu; l'unu ọkpọro iri l'ẹsaa l'unu iri. † Ndu kẹ Jiuda bẹ dọ unu ọkpọro ẹto l'iri l'ise. †† Ẹphe bya ezia ndu-ozì ono, byaru nụ ono sù:

† Bụ iya bụ 300,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 30,000 lẹ mbekee.

“Unu zia unwoke mkpukpu Jiabeshi-Giladu l'aa-dzota phe echele le teke anwu eswe shihuwerupho ike.” O -rwua ge ndu-ozu ono jeerupho ezia ndu Jiabeshi ozi ono; ehu tsoo phe utso. ¹⁰ Ndu Jiabeshi bya epfuaru ndu Amonu su: “O -rwua echele be anyi a-wu-pfuta unu; g'unu mee anyi g'o du unu ree.”

¹¹ O bya erwua echele iya ono; Solu woru ndu nkiya kee uzi eto. A bya erwua teke eecheje nche ikpazu l'enyashi; epe wuba l'ime odu ndu Amonu je egbua phe pyaapya jasuru anwu eswe shihu ike. Ndu ophu pho-duru nu gbaa nanu nanu; k'ophu bu l'o to dudu onye yee ibe iya gbaru uzo lanu.

¹² Tobudu iya bu; ndu Izurelu ono bya asu Samelu: “?Denu onye ono, suru: ‘Solu ?oo-du-a ike buru onye eze anyi-a?’ Dufutaru anyi ndu ono g'anyi gbushia.”

¹³ Solu su: “O to dukwa onye eegbu egbugbu ntanu; kele oo ntanu-a be Chipfu dzoru ndu Izurelu.” ¹⁴ Samelu bya asu ndu ono: “Unu bya g'anyi je mkpukpu Gilugalu; je emee ge k'aburu eze iya ono kabaa evuru ire l'eka ono.” ¹⁵ Oo ya bu; epe tuko g'ephe ha jeshia mkpukpu Gilugalu je anodu l'iphu Chipfu mee Solu onye eze. Epe bya egweeru Chipfu ngweja-ehu-guu l'eka ono. Solu me ndu Izurelu l'ophu tuko teshia eswa ike l'eka ono.

Opfu, Samelu pfuru nu ndu Izurelu

12 Tobudu iya bu; Samelu bya epfuaru ndu Izurelu l'ophu su: “Mu numakotaru iphemiphe, unu pfuru mu; bya ewowaru eze, a-buru onye-ishi unu doberu unu. ² Nta-a be unu nwewaa eze, a-nodu edu unu. Mbedu l'onwomu be kahwaru akahu; ishi bukotawaru mu ewo. Unwu mu unwoke be unu l'ephe tukokwaru nodu. Mu shi le nwata duta unu byasu ntanu-a. ³ Unu eleanaa; waekwa mu pho baa. Unu gbaeshidu mu ekebe l'iphu Chipfu waa l'iphu onye ono, o wuru manu l'ishi ono l'oo waa iphe, du eji, mu yejeru eka. ?Bu eswi onye be mu kpatajeru? ?Too nkapfu-igara onye be mu kpatajeru? ?Bu onye be mu mekputajeru? ?Bu onye be mu kpajekporu ehu? Too ?mu rijeru onye iphe uphalazu shi nno mee enya g'o to nwedu iphe, mu humaru? O -buru l'o nweru iphe ono ophu mu mejeru be mu a-pfuepho ugwo iya.”

⁴ Epe su iya: “I ti mekputajekwaru anyi; ophu i ti kpajekwaru anyi ehu; ophu o nwekwa onye i natajeru iphe.”

⁵ Samelu su phe: “O kwa Chipfu be bu onye-ekebe; onye-a, e meru eze-a bukwarupho onye-ekebe ntanu-a l'o to dudu iphe, unu a-gbabe okpa ebo mu ibo.”

Epe zuu su: “Oo ya be bu onye-ekebe.”

⁶ Samelu bya asu phe: “Oo Chipfu be hotaru Mosisu yee Eronu; bya edufutakwapho nna unu phe l'ali Ijiputu. ⁷ Oo ya bu; unu pfukwaru g'unu pfuru; ge mu nyataru unu l'iphu Chipfu iphe ono, bukota iphe, du ree, Chipfu meshiru unu waa nna unu phe ono. ⁸ Teke Jiekopu lacharu l'ali Ijiputu; nna unu phe bya araku Chipfu g'o gbaaru phe mkpu; be Chipfu yeru Mosisu yee Eronu, bu ndu dufutaru nna unu phe l'ali Ijiputu; bya emee epe buru l'eka-a. ⁹ Obenu l'ephe zoharu Chipfu, bu Chileke phe; o nwuru phe ye l'eka Sizera, bu onye-ishi ojogu ndu Hazo; woru phe yekwapho l'eka ndu Filisitayinu; me l'eka eze ndu Mowabu, bu ndu tsochaaru phe ogu. ¹⁰ Epe bya araku Chipfu su: ‘Anyi meakwaru iphe-eji; kele anyi paru Chipfu haa bya abaaharu Balu me Ashitoretu eja. Ole-a; dzonaaro anyi l'eka ndu ohogu anyi l'anyi a-baru ngu-a eja.’ ¹¹ Oo ya bu; Chipfu bya ezia Jieru-Balu; me Baraku; me Jiefuta; waa Samelu; gude phe nafuta unu l'eka ndu ohogu unu, no-pheru unu ano-phe ono. Unu bya eburu l'ehu-guu. ¹² O be teke unu byaru ahuma le Nahashi, bu eze ndu Amonu be abyawaa unu etso ogu; unu su mu: Waawaa; g'a nu unu onye a-buru eze unu; l'eka Chipfu, bu Chileke unu gbekwa buru onye eze unu.

¹³ “Nta bu g'unu huma onye eze obu, unu hataru obu; mbu onye ono, unu suru g'a nu unu-a. Unu huma iya le Chipfu nuwaru unu onye eze obu. ¹⁴ O -buru l'unu a-nodu atsuh Chipfu ebvu; ejeru iya ozi; anuru iya opfu; ophu unu ekwefujedu ike l'eme ekemu Chipfu ono; mbu-a; unu l'onye ono, bu onye eze unu ono tuko etso Chipfu, bu Chileke unu; be o dukwa-a ree. ¹⁵ Obenu l'o -buru l'unu ta anuduru Chipfu opfu; mbu unu nodu ekwefuje ike l'ekemu, o turu be oo-gudekwa ke njoo byia unu eka l'ehu; egube o byiru iya nna unu phe ono. ¹⁶ Nta-a bu g'unu gebekpøkewapho g'unu ahuma eze iphe, Chipfu e-me l'enya unu. ¹⁷ ?Too bunaa onanwu teke aakpataje witi baa? Mu a-kpoku Chipfu g'o tua egbigwe; dzee mini. Oo ya bu g'unu eshikwanu nno maru g'ejo-iphe, unu metaru l'iphu Chipfu habe shii; mbu le k'onye eze ono, unu suru g'a nu unu ono.”

¹⁸ Ọọ ya bụ; Sámèlu bya araku Chipfu. Chipfu tya egbigwe; bya edzee mini lẹ mbọku ono. Ndu ono g'ẹphe ha wata atsushi Chipfu yee Sámèlu ebvu ike. ¹⁹ Ndu Ízurèlu ono tuko sọ Sámèlu: "Pfunuru nọ Chipfu, bụ Chileke ngu l'opfu ẹhu ndu-ozì ngu g'anyi ta anwushihu; kele anyi byaru eyekobe ẹjo-ememe l'iphe-ẹji ono, anyi meru ono; g'anyi byaru epfuahaa g'a nọ anyi onye eze."

²⁰ Sámèlu sọ phẹ: "Unu ba atsushi ebvu. Ọ bụ eviya l'unu mekotaru ẹjo-iphe ono; ọle ọọ g'unu ba agwobekwa etso Chipfu; unu gbèchikwaa gude obu unu g'ọ ha jeeru Chipfu ozi. ²¹ Unu ta adakobekwa tsoahaa agwa, bụ iphe-mmanụ; iphe, taa badu urwu; ọphu ọ nafutadu unu; noo kele ẹphe bụkota iphe-mmanụ. ²² Chipfu e-gudekwa l'ẹpha iya parụ ẹka apaa; ọ tọọ mịdu ndibe iya ẹnya; kele ọọ l'ọ dọ iya ree bẹ o gude mee unu g'unu bụru ndibe iya. ²³ A -bya lẹ mbèdua; tųswekwa! G'iphe ọphu e-me gẹ mu ta anọdu epfu anụ Chipfu l'iswi ẹhu unu; mbụ shi nno meswee Chipfu ta abyakwaru mu. Mu e-zi unu ọzo, dọ ree; bya aburu ọzo, p̄furu ọto. ²⁴ Ọọ ẹpho g'unu tsuje Chipfu ebvu; unu egude ire-lanụ; wofuta obu unu abarụ iya ẹja. Unu nyatakwa eze iphe, o megbaberu unu. ²⁵ Ọle ọ -buru l'unu kwaseru l'eme ẹjo-ememe bẹ unu l'eze unu ọbu a-tukokwa buru ọla-l'iswi."

Ndu ojogu Sọlu waa kẹ ndu Filisitayinu alwu ọgu

13 Sọlu bẹ dọ ọkporo apha l'apha iri teke ọ wataru aburu eze. Ọ buru eze ono nọchaepho apha labọ; ² ọ họtta ndu Ízurèlu unu unwoke ẹsaa l'ọkporo unwoke iri † dobe. Unu ọmadzu ise †† bẹ ẹphe lẹ Sọlu ono tukurọ nọdu lẹ mkpukpu Mikumashi; waa l'alị úbvú úbvú mkpukpu Bètelu. Ndu ọphu dọ unu labọ l'ọkporo iri bẹ ẹphe lẹ Jionatanu tukurọ nọdu lẹ mkpukpu Gibiya, nọ l'alị ndu Benjiaminu. Ndu ọphunapho bẹ ọ sọru g'ẹphe tuko lashichaa ibe phẹ.

³ Jionatanu lwu-kpee ndu Filisitayinu, nọ l'ọdu-ọgu phẹ lẹ mkpukpu Geba. Ndu Filisitayinu ono numa-dzuru iya. Sọlu gbua opu l'alị ono l'ọphu sọ: "Gẹ ndu Hiburu numakwa iya-o!" ⁴ Ọọ ya bụ; ndu Ízurèlu numa-dzuru lẹ Sọlu bẹ tsowaru ndu Filisitayinu ọgu l'ọdu-ọgu phẹ; tẹme lẹ ndu Ízurèlu bẹ dọ-tabewa ndu Filisitayinu ashi; k'ọphu ẹphe eshichiwaa phẹ imi. A bya ekukobe ndu Ízurèlu sọ g'ẹphe jepfu Sọlu lẹ mkpukpu Gilugalu.

⁵ Ndu Filisitayinu bya atugba nanu jeshia etso ndu Ízurèlu ọgu. Ẹphe chilia ugbo-inya phẹ, dọ unu ugbo ọkporo ẹto l'unu ọkporo iri l'ise; waa ndu ugbo-inya, dọ unu ọmadzu iri l'ise gude eje. Ndu ojogu mmanụ ghashierupho g'ẹja, nọ l'aguga eze-ẹnyimu. Ẹphe wulihu je akwakaa k'ọgu lẹ mkpukpu Mikumashi l'uzo ẹnyanwu-awawa mkpukpu Bètu-Avènu. ⁶ Ndu Ízurèlu bya ahuma l'alị arwuhuwaa arwuhu; lẹ ndu nkephẹ bẹ udele atuwaa onu lẹ meji; ẹphe domishiahaa onwophẹ l'ime ọgba; mẹ l'ime ẹpfukala; mẹ lẹ mkpula oke mkpuma; mẹ l'ime iduma; mękpoo l'ime obvu mini. ⁷ O nwechaaru ndu Hiburu ono haru dafuchaa azu ẹnyimu Jíọdanu azu iya ọphuu bahu l'alị Gadu; mẹ l'alị Giladu.

Sọlu nọ-kirishia lẹ mkpukpu Gilugalu. Ndu ojogu ọphu yee ya swi tuko anmagbaa pyaapyaapya l'ẹka ndzu agu phẹ. ⁸ Sọlu nọkota l'ẹka ono ujiku ẹsaa, bụ iya bụ teke Sámèlu turu onu abyabya; obenu lẹ Sámèlu ta abyaduru mkpukpu Gilugalu. Ndu ẹphe lẹ Sọlu nọ gbakashihuaha agbakashihu. ⁹ Ọọ ya bụ; Sọlu sọ: "Wotaru mu nọ iphe ngweja-akpọ-ọku ono; waa iphe ngweja-ẹhu-guu ono." Sọlu bya eworu ngweja-akpọ-ọku ono gwee. ¹⁰ Ọ kwadua g'oome gweghee ngweja-akpọ-ọku ono; a bya ele ẹnya Sámèlu rwuwaa. Sọlu gbeshi gba iya ndzuta g'ọ kele iya ekele. ¹¹ Sámèlu jja ya sọ: "Bụ gunu bẹ i meru ono?"

Sọlu sọ iya: "Ọ kwa lẹ mu byaru elee ẹnya lẹ ndu mu l'ẹphe swi bẹ agbakashihuaha agbakashihu; ọphu i tị byaedururu teke i turu onu; tẹme ndu Filisitayinu nọdu edzuwaa lẹ mkpukpu Mikumashi. ¹² Mu rja sọ: 'Nta bẹ ndu Filisitayinu a-byapfutaakwa mu ọgu lẹ Gilugalu l'ẹka-a l'ẹbe abụ lẹ mu rwowaru Chipfu g'ọ doberu mu obu-omaa ya.' Sọ iphe ono tsutabe mu l'ẹhu k'ọphu mu woru ngweja-akpọ-ọku ono gwee."

¹³ Sámèlu sọ iya: "Ọọ iphe onye-eswe bẹ i meru ono. I ti dobeduru ekemu, Chipfu, bụ Chileke ngu turu nọ ngu. Ọ -bụ l'i doberu iya mę Chipfu gege emekwa-a g'abubu i bụ eze ndu Ízurèlu shihu ike jasuwaruroya. ¹⁴ Obenu lẹ nta-a bẹ i tị bureduru eze kwaseru; kele Chipfu humawaru nwoke lanu, dọ iya ree l'obu; bya atūwa iya ẹka g'ọ buru iya a-buru onye-ishi ndibe iya; noo l'i ti dobeduru ekemu Chipfu turu nọ ngu."

† Bụ iya bụ 3,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 2,000 lẹ mbekee.

¹⁵ Oo ya bụ; Sámèlu shi lẹ Gilugalu tųgbua; ọ bụru iya eje mkpụkpu Gibiya, nọ l'alị Benjiaminu. Sọlu bya agụa unwoke, ẹphe l'iya tųkoru nọdu l'ẹka ono ọgu. Ẹphe dų unu l'ụkporo iri. ¹⁶ Sọlu yee nwa iya, bụ Jionatanu; mę ndu ẹphe l'iya swị tųko nọdu lẹ mkpụkpu Gibiya, dų l'alị Benjiaminu. Ndu Filisitayinu nmaa anmanma ọgu lẹ mkpụkpu Mikumashi. ¹⁷ Ndu ọ-lwụa-ọlaa bya edzebe ụzo ẹto shi l'ọdu ndu Filisitayinu wụfuta. Ụzo lanụ bę wụru shia ụzo mkpụkpu Ọfura, nọ l'alị Shuwalu. ¹⁸ Ụzo lanụ ọzo wụru kwaseru ụzo mkpụkpu Bẹtu-Horonu; ndu ọphuu phobe ibiya k'oke-alị ono, nọ laaru nsụda mkpụkpu Zebowimu ono; mbụ nọ chebe iphu l'echięgu ono.

¹⁹ Ọphu ọ dųdu mę onye-ụzú lanụ, dų l'alị Ízurelu mgburugburu; kẹle ndu Filisitayinu te ekwedu. "Ẹphe sųru l'a -hawaa phę bę ndu Hiburu ono a-wata akpųshi ogu-echi ọzoo arwa!" ²⁰ Ọ bụru l'alị ndu Filisitayinu bę ndu Ízurelu ejeje je abaa iphe, ẹphe egudeje atųpya alị; mę ọgu; mę ogbunkų; waa mma phę. ²¹ Ẹphe nọdu apfuje ųgwwo, ha shii gude baa iphe, eegudeje atųpya alị; waa ikworo; mę ayọ; mę ogbunkų; mękpoo gude iya mee g'iphe, eegudeje achị eswi tųpyia ọnu. ²² Oo ya bụ; o be mbọku, aa-lwụ ọgu ono; ọphu ọ dųdu ndu ojọgu Sọlu waa Jionatanu dųru m'onye lanụ, gude ogu-echi; ọzoo arwa l'ẹka. Ọ bųerupho Sọlu yee nwa iya, bụ Jionatanu bę gude iya nų.

²³ Ndu Filisitayinu bya ahakata ndu ojọgu phę; ẹphe wụfu je anọchia ụzo lẹ mkpụkpu Mikumashi.

Jionatanu etso ndu Filisitayinu ọgu

14 O be ujiku lanụ; Jionatanu; nwa Sọlu sų nwokorọbya, achijeru iya ngwọgu: "Bya g'anyi je azụ iya ọphuu l'ẹka ndu Filisitayinu dọru." Ọle o to pfukwanųru iya nna iya. ² Sọlu nọdu l'ime ime mkpụkpu Gibiya l'upfu itorokuma, nọ lẹ mkpụkpu Mịguronu. Ndu ẹphe l'iya tųkoru nọdu bę rwuru unu nemadzụ l'ụkporo iri; ³ teme waa Ahayijia, bụ onye yeru uwe-ukuvu, ndu-uke Chileke eyeje. Ahayijia ono bę bụ nwa Ahitubu, bụ nwanna Ik-abọdu. Onye nwųru Ahitubu bųru Finehasu, bụ nwatibe Elayi, bụ onye uke Chipfu lẹ mkpụkpu Shilo. Ọphu ọ dųdu onye maru lẹ Jionatanu bę tųgbuwaru nų.

⁴ Lẹ mgbaka úbvú ono, Jionatanu eme g'o shia ghata je l'ẹka ndu Filisitayinu dọru ono bę mkpuma kpụkotaru oronmono nọchikota ibekęboebo. Ẹka lanụ bę eekuje Bozẹzu; ẹka ibe iya ọphuu bųru Sene. ⁵ Mkpuma ono bę nanų bvugaru l'ụzo isheli laaru mkpụkpu Mikumashi. Ọphuu bvugaru l'ụzo ndọhali laaru ụzo mkpụkpu Geba.

⁶ Jionatanu bya asų nwokorọbya ono, achịru iya ngwọgu ono: "Bya g'anyi daghata je l'ẹka ndu ono, ebuduru úbvù onoya dọru ono. ?A maru; Chipfu alwų-chiru anyi ọgu? Kẹle ọ tọ dųdu ẹgube iphe, kpọbaru Chipfu egude dzọo nemadzụ; mę a dų igwerigwe; mę a ha nwanshii."

⁷ Onye ono, achịru iya ngwọgu ono sų: "Mekpọepho iphe, dų ngu l'obu. Mu pfuru ngu l'azụ; ọ bųru uche ngu bụ uche mu."

⁸ Jionatanu sų: "Ngwa g'anyi jenų. Anyi e-nyighataepho jepfu ndu ono; mee k'ọphu ẹphe a-hųma anyi. ⁹ Ọ -bųru l'ẹphe sųru anyi: 'Unu ngabę g'anyi byapfuta unu'; anyi apfuru nọ-kirishia l'ẹka anyi nọ; anyi tee jeędu phę ejepfu. ¹⁰ Teke ẹphe sųru: 'Unu nyipfutanu anyi'; anyi amaru lẹ Chipfu wowaru phę ye anyi l'ẹka."

¹¹ Oo ya bụ; ẹphenebo bya ephuphee onwophę l'iphu ndu Filisitayinu. Ndu Filisitayinu ono sų: "Lekpọdapho!" "Ndu Hiburu bę ekpufutaakwa l'ime ẹnu, l'ẹka ẹphe shi domishia onwophę." ¹² Unwoke ono, dọru kwakachaa k'ọgu ono raarų Jionatanu yee onye ono, achịru iya ngwọgu ono ọrà sų: "Unu byapfutanų anyi g'anyi bya egoshi unu ụzo!"

Oo ya bụ; Jionatanu sų onye ono, achịru iya ngwọgu: "Nyikota tso mu l'azụ lẹ Chipfu wowaru phę ye ndu Ízurelu l'ẹka." ¹³ Jionatanu gude ọkpa yee ẹka enyikokpọepho ẹka ono. Onye ono, achịru iya ngwọgu ono nọdu etso iya l'azụ. Ndu Filisitayinu nọdu adashị pọopoo l'iphu Jionatanu; onye ono, achịru iya ngwọgu ono tsoru iya egbushikwa phę phọ. ¹⁴ L'ọgu kę mbụ ono, bę Jionatanu yee onye ono achịru iya ngwọgu ono gburwuru ųmadzu ụkporo. Ogologo alị ẹka e tsopyaberu ndu ono gbushia bę hakwa gę nkeru-ẹbo ẹka e gude eswi labọ tųpyaa atųpya. ¹⁵ Akparajiji iya tųko ndu ojọgu ono l'ophu gudeshichaa; mbụ ndu ọphu nọ l'ẹka ẹphe dọru; mę l'ęgu; mbụ je akpaa lẹ ndu ọphu nọ kwakachaa k'ọgu; waa ndu k'ọ-lwụa-ọlaa. Alị nmahų jiiijiii. Akparajiji ọbu paa ẹka apaa.

Ndu Ízurelu achjka ndu Filisitayinu

¹⁶ Ndu ojogu Sọlu ndu ophu nọ lẹ nche lẹ mkpukpu Gibiya, dọ l'alị Benjaminu bya ahuma g'ikpoto ndu ono anmagbaa rwuurwu; ebu ishi kpurukpuru. ¹⁷ Sọlu bya asu ndu epe l'ia nọ: "Unu dzuędukwa ndu ojogu ono g'a maru onye ophu lufuru nọ l'ime anyi." A bya edzua phe; o buru Jionatanu yee onye ono, achiru iya ngwogu ono be ta anọdu iya. ¹⁸ Sọlu sọ Ahayijia: "Pataękwaru mu okpoko Chileke ono." Ishi iya bu l'okpoko Chileke ono nọkwadu swiru ndu Ízurelu lẹ teke ono. ¹⁹ Sọlu nọdu epfu eyeru onye uke Chileke ono; ọzu ono nọdu ada adashi ike l'odu-ogu ndu Filisitayinu; mbu kabaa aswo-lihu eje. Oo ya bu; Sọlu sọ onye uke Chileke ono: "Hawa iya rọ!" ²⁰ Sọlu yee ndu ojogu iya bya edzukoo; o buru phe eje ugu. Epe bya ahuma lẹ ndu Filisitayinu ta amaędu iphe, epe eme; noo l'epe gudegbaa ugu-echi phe egbushi nwibe phe. ²¹ Ndu Hiburu ono, bu ndu ophu shi turu ikẹ yeru ndu Filisitayinu lẹ mbu; tsoru phe laa l'eka epe nmaru anmanma ugu pho; bya atya ike ituphu wu-pfushia ndu Ízurelu ophu nọ l'eka iya ke Sọlu yele Jionatanu. ²² O be teke ndu Ízurelu ono, domishiru onwophe l'alị ubvu ubvu, ndu Ifuremu numaru lẹ ndu Filisitayinu be l'agbawaa oso; epe wufuta; chipyabeshia phe ikike l'ogu ono. ²³ Epe lwua ugu ono gbiriri jasụ epe ghata mkpukpu Betu-Avenu. Oo ya bu; Chipfu nafu-ta ndu Ízurelu lẹ mboku ono.

Jionatanu eri manụ-ęnwu

²⁴ Mboku ono be ndu Ízurelu jeru iphe-ęhuka; kele Sọlu guderu phe; nua phe nte sụ: "Onye wotaru nri ria teme e rwua l'uzenyashi be buakwaa onye a turu onu; mbu onye ta anodu kwabe jasụ teke mu gwatadaaru ndu ohogu mu ugu iphe, epe meru mu ono." Oo ya bu; ophu o dudu onye ophu riru nri. ²⁵ Ndu Ízurelu ono l'ophu tuko zehu wuba l'oswa. Alị ono buru eka manụ-ęnwu dọ. ²⁶ Epe wubachaa l'ime oswa ono; epe huma ge manụ-ęnwu ono alwashihu; ophu o to dudu onye meru iya eka dee l'onu; kele epe atsụ ebvu nte pho, epe riru pho. ²⁷ Ole Jionatanu te eshidu numa lẹ nna iya nuru ndu Ízurelu nte; o je eworu ishishi mgboro, o gude l'eka rwua l'ebakala ęnwu ono; bya akpaa ya eka dee l'onu; o bya arokota ike. ²⁸ Onye lanu lẹ ndu ono sụ iya: "Nna ngu gudekwaru anyi; anyi ribua nte sụ: 'Onye wotaru nri ria ntanu-a be buakwaa onye a turu onu!' Oo ya meru iphe mba atushi onyemone-a."

²⁹ Jionatanu sụ: "Nnana mu be meakwaru g'iphe-ęhuka dapfuta ndu alị-a. Lewarọ g'ęnya byaru ekosahu mu nta-a lẹ nwa manụ-ęnwu, ha nwanshi-a, mu deru l'onu-a. ³⁰ Mbua-a; ?Iphe tege akabadaa ree; ome a haru ndu Ízurelu; epe haru ria iphe, epe kwataru l'okwata l'eka ndu ohogu phe ntanu-a? ?Epe tege akadụ egbushi ndu Filisitayinu obu igwerigwe to?"

³¹ Mboku ono be epe gbushikporu ndu Filisitayinu e -shi lẹ mkpukpu Mikumashi jasụ lẹ mkpukpu Ajialonu. A nonyaa; mba tushiahaa ndu Ízurelu ono. ³² Epe bya avuopyabe iphe, a kwataru l'okwata ono; kpukaa egbu; me aturu; waa eswi; yee unwu iya; woru phe gbushia l'alị ono; taa l'oyii. ³³ Tobudu iya bu; e pfuaru Sọlu sụ iya: "Lekwa-a; lẹ ndu Ízurelu egbukwa anu; ata l'oyii; gude nno emeswe Chipfu."

Sọlu sụ: "Unu ta apfushiekwaru ike l'iphe, unu pfuru; unu swiritaru mu eze mkpuma ntanta! ³⁴ Sụ: Unu tug-bua jechaa l'echilabo ndu ono je asu phe g'onyenonu wotachaa mu eswi waa aturu l'ehu l'ehu; bya eworu iya gbushia l'eka-a taa. G'epe ha ata anu, mee nọ gude nno emeswe Chipfu." Oo ya bu; onyenonu kpıtachaa eswi nkiya l'enyashi ono bya egbu l'eka ono. ³⁵ Sọlu bya akpuru Chipfu oru-ngweja. Onoya buru ke mbu, Sọlu kpuru Chipfu oru-ngweja.

³⁶ Sọlu sụ: "Unu g'anyi bapfu ndu Filisitayinu l'enyashi; je akwaa iphe phe l'okwata jasụ lẹ nchiabohu. G'o to dukwa m'onye lanu, anyi e-dobe ndu l'ime phe."

Epe sụ: "Iphe, dukpoe ngu pho ree mee ya."

Onye uke Chileke sụ: "G'anyi kpaadakwaa Chileke ishi l'eka-a."

³⁷ Oo ya bu; Sọlu bya ajia Chileke sụ: "?Bu ge mu bapfuwaro ndu Filisitayinu to? ?Ii-woru phe-a ye ndu Ízurelu l'eka to?" Ophu Chileke eyeduru iya onu mboku onoya. ³⁸ Sọlu kwe bya asu: "Unu byakota l'eka-a unube ndu ono, bukota ndu-ishi-ojogu ono; g'anyi chọeshikwa g'anyi gude meswee lẹ ntanu-a. ³⁹ Eshinu Chipfu, bu onye

ono, adzọje ndu Ízurelu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; bẹ ọ betakpọoru ọ buru ọkpara mu, bụ Jionatanu bẹ ọ nmarụ; bẹ ọ nwuhufutajekwa." Ọphu ọ dudu m'onye lanụ l'ime ndu ono yeru iya ọnu. ⁴⁰ Sọlu bya epfuaru ndu Ízurelu l'ophu sụ: "Unu pfuru l'ẹka phọ; g'anyi l'ọkpara mu, bụ Jionatanu pfuru l'ẹka-a."

Ndu ono pfua sụ iya: "Iphe, dukpoe ngu phọ ree; mee ya." ⁴¹ Sọlu bya epfuru nụ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu sụ: "Yenaaru mu ọkpobe ọnu." A bya atụa ido; ọ bụru Jionatanu waa Sọlu bẹ ọ nmarụ. Ọphu ẹka ndu ọphuu adudu iya. ⁴² Sọlu sụ: "Unu tueduru mu lẹ nwa mu, bụ Jionatanu ido ọbu." A bya atụa ya; ọ bụru Jionatanu bẹ ọ nmarụ. ⁴³ Tọbudu iya bụ; Sọlu bya asụ Jionatanu: "Pfuẹdukwaru mu iphe, i meru."

Ọo ya bụ; Jionatanu sụ iya: "Ọo nwa manụ-ẹnwu, mu gude mgboro, mu gude l'ẹka rwukata bẹ mu kparụ l'ọnu. Wakwa mu baa; mu nwuhufutajenu!"

⁴⁴ Sọlu sụ iya: "Gẹ Chileke mekwaa mu nno; mbụ g'o mekwaa mu ọphu ka-njọ; m'ọ -bụru l'ị tji nwuhuduru; gube Jionatanu."

⁴⁵ Ndu ono bya asụ Sọlu: "Ọ gbaru gẹ Jionatanu nwuhu; mbụ onye ono, dzọru ndu Ízurelu ndzụ k'ọphu parụ ẹka apaa? Tụswekwa! Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; bẹ ọ tọ dukwa mę ẹgbushi lanụ, shi iya l'ishi, byaru a-darwu alị; noo kele ọo Chileke bẹ yetarụ iya ẹka; o mee iphe ono lẹ ntanụ." Ndu Ízurelu shi nno nafuta Jionatanu; ọphu e gbuẹduru iya.

⁴⁶ Sọlu parụ achị ndu Filisitayinu ọso haa; ndu Filisitayinu wuphu azụ lashia alị phẹ.

Ndu Sọlu tsogbaaru ọgu

⁴⁷ Lẹ teke ono, Sọlu byaru aburu eze ndu Ízurelu ono; bẹ ọ tukuru ndu ọhogu phẹ, nọgbaa mgburugburu tsokota ọgu, bụ iya bụ ndu Mówabu; mę ndu Amọnu; mę ndu Edọmu; mę ndu eze ndu Zoba; mę ndu Filisitayinu. Ndu ọphu ọ ghachiru jepfu ọgu; bẹ ọonujeepo aphụ. ⁴⁸ Ọ lwuru ọgu mkparawa lwu-gbua ndu Amalẹku; shi nno nafuta ndu Ízurelu l'ẹka ndu shi kwagbaa iphe phẹ l'ọkwata.

⁴⁹ Unwoke, Sọlu nwushiru bụ: Jionatanu; waa Ishivi; waa Malukishuwa. Ẹpha nwa iya nwanyị k'ọgerenya bụ Merabu; ẹpha kẹ nwata bụru Mikalu. ⁵⁰ Ẹpha nyee ya bụ Ahinowamu, bụ nwada Ahimaazu. Ẹpha onye-ishi ndu ojogu Sọlu bu Ábuna; nwa Nẹru. Nẹru bukwanuru nwune nna Sọlu. ⁵¹ Nna Sọlu bụru Kishi; yee nna Ábuna, bụ Nẹru bẹ tukuru bụru unwu Abiyelu.

⁵² Teke Sọlu shi bụru eze bẹ buẹpho ọgu ọgu bẹ ẹphe lẹ ndu Filisitayinu shi anọduje alwu-phe. Ọ nọdu abụjeru Sọlu -huma onye bụ mkparawa; ọzoo l'ọo onye ike dụ l'ọgu; l'ooduta iya yeru onwiya.

Aalwu-kpee ndu Amalẹku

15 Tọbudu iya bụ; Sámèlu bya asụ Sọlu: "Ọo mbẹdua bẹ bụ onye ono, Chipfu ziru gẹ mu bya awụa ngu manụ l'ishi g'ị bụru eze ndibe iya, bụ ndu Ízurelu. Sụ-a; ngabẹ nchị l'ozì, Chipfu ziru g'e zia ngu. ² Waa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu baa: 'Mu a-nụ ndu Amalẹku aphụ iphe ono, ẹphe meru ndu Ízurelu lẹ teke ono, ẹphe jeru akwaaru phẹ l'uzo g'ẹphe shi l'alị Ijiputu alufuta ono. ³ Tugbua nta-a je etsoo ndu Amalẹku ono ọgu. Tụkokpoo iphe, bụ iphe, ẹphe nweru enweru mebyishikota. Ta aphukwaru phẹ obu-imemini. Gbushikota unwoke mę unwanyi; unwegirima mę ndu e he l'ẹka; mę eswi; mę aturu; mę inya-kamelu; mękpoo nkapfụ-igara.' "

⁴ Ọo ya bụ; Sọlu bya akpakọ-dzua ndu Ízurelu lẹ mkpukpu Telayimu. Ọ gụa phẹ ọgu. Ndu ojogu, eje l'okpa dụ ukporo unu nemadzụ ugbo ukporo l'ise; † ndu ọphu shi l'alị Jiuda dụ unu nemadzụ ugbo ukporo l'ise. ^{††5} Sọlu phẹ tugbua jeshia mkpukpu ndu Amalẹku; je edomishia onwophe kwabegbaaru phẹ lẹ nsuda. ⁶ Ọ bya asụ ndu Kénu: "Unu tugbukwaa lufu l'echilabọ ndu Amalẹku; k'ọphu anyi ta atukodu unu l'ẹphe gbushia; noo kele unu meru ndu Ízurelu l'ophu ree teke ono, ẹphe shi l'alị Ijiputu lufuta ono." Ọo ya bụ; ndu Kénu shi l'echilabọ ndu Amalẹku wufu.

⁷ No iya; Sọlu bya eshi lẹ Havila tsua ndu Amalẹku ẹpfu jasụ l'echiegu Shuru, nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa alị Ijiputu. ⁸ Ọ kpata Agagu, bụ eze ndu Amalẹku lẹ ndzụ. O gude ogu-echi tuko ndu kẹ Agagu ono gbushikota.

† Bụ iya bụ 200,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 10,000 lẹ mbekee.

⁹ Obenu lẹ Sọlu yẹe ndu ojoḡu iya doberu Agagu ndzụ; mę iphe, bukota aturu, kachaa ree; mę eswi; mę unwu eswi, tsugbaaru eba; mę unwu aturu. Mbụ l'ẹphe hakotaru iphemiphe, du ree; ophu ẹphe te emebyishikotaduru iya. O buri unwu jogojogojogo iphe; mę iphe, ta abadu urwu be ẹphe mebyishiru.

Chipfu anafu Sọlu okwa-eze iya

¹⁰ Tọbodu iya bu; Chipfu bya epfuaru Sámèlu sụ iya: ¹¹ "Mu taru onwomu uta lẹ mu meru Sọlu g'ọ buri eze; kele o gbakutawaru mu azu; haa etso mbedua; ophu o to mejedu iphe, mu turu ekemu iya." Iphe ono tsua Sámèlu l'ẹhu shii. O rakota eke l'enyashi ono l'ophu raku Chipfu. ¹² O be l'onmewa utsu; Sámèlu bya agbalihu jepfushia Sọlu. E pfuaru Sámèlu sụ iya lẹ Sọlu be jeshiakwaru ubvu Kamelu. L'ọ kpukwaru iphe, ee-gudeje nyata iya; bya adachi jeshia mkpukpu Gilugalu. ¹³ Sámèlu jepfuepho Sọlu; Sọlu sụ iya: "Ge Chipfu gokwaru onuoma nu ngu. Mu meakwaru iphe, Chipfu suru g'e mee."

¹⁴ Sámèlu sụ iya: "Ọrà aturu pho, mu anu-a bu gunu? Eswi, egbugbaa ora pho buri gunu be o bu?"

¹⁵ Sọlu sụ iya: "Ono bukwa ophu ẹphe shi lẹ Amaleku gude lwa. Ndu ophu kakota ree l'aturu phe mę l'eswi phe be e dobekotaru ndzụ, ee-gude gweeru Chipfu, bu Chileke ngu ngweja. Ndu ophu be anyi tuku mebyishikota kpakparakpa."

¹⁶ Sámèlu sụ Sọlu: "Ngabekpodapho ge mu karu ngu iphe, Chipfu pfuru mu l'enyashi."

Sọlu sụ iya: "Ngwa; pfunaaru mu iya."

¹⁷ Sámèlu sụ: "Teke ono, i shi ha onwongu nwanshii l'enyashi; to buri ngu-a be e woru mee onye-ishi l'okpa-ipfu ndu Izurelu to? Chipfu bya awukwa ngu pho manu l'ishi g'i buri eze ndu Izurelu. ¹⁸ Chipfu ziru ngu ozi sụ g'i je atuko ndu ejo-ememe ono, bu ndu Amaleku gbushikota; g'i je etsoo phe oḡu jeye teke ẹphe a-bukotaru mkpurupyata. ¹⁹ Bu gunu kparu iphe, i ti meduru iphe, Chipfu pfuru? Denu g'ọ gude unu gbaa egwegwa je avupyaabe iphe-okwata; mbu shi nno mee ejo-ememe l'enyashi Chipfu?"

²⁰ Sọlu bya asu Sámèlu: "Mu mekaru-a iphe, Chipfu pfuru; bya ejee ozi ono, Chipfu ziru mu ono. Mu tuku ndu Amaleku gbushikota; bya akuta Agagu, bu eze phe kpulata. ²¹ Ole ndua kwakwanuru okwata. Epe kpukuru aturu; mę eswi ndu ophu kakota ree l'iphe ono, e doberu k'emebyishi ono; g'ee-gude iya gweeru Chipfu, bu Chileke ngu ngweja lẹ mkpukpu Gilugalu."

²² Sámèlu sụ:

"?I dobesu lẹ ngweja akpokotaru oku mę

ngweja mmanu ozowaro be ka adu

Chipfu ree;

karia eme opfu iya g'ọ suru

g'e mee ya to?

Lekwa-a! Eme iphe, a suru g'e mee kakwa

ree karia egwe ngweja;

mbu; anuma iphe lẹ nchi kakwa ree

karia egude anu tsuru eba gwee ngweja.

²³ Ekwefu-ike be duta-bekwa eji g'agwo obvu;

eku onwonye duta-bekwapho eji g'agwo nshi.

Eshi ophu i jikaru opfu, Chipfu pfuru; be o

jikaakwaru ngu pho g'i ti buheru eze."

²⁴ Oo ya bu; Sọlu bya asu Sámèlu: "Mu mewaru iphe-eji. Mu mebyiakwaru ekemu Chipfu waa opfu i pfuru. O kwa kele ndzụ ndua l'agu mu meru g'ọ gude mu kweta mee iphe, ẹphe pfuru. ²⁵ Nta-a jiko; gunaaruru mu nvu l'iphe-eji, mu meru. Tsonuru mu laphu azu ge mu je abaru Chipfu eja."

²⁶ Sámèlu sụ iya: "Mu te etsokwaru ngu alaphu azu. Noo kele i jikaru Opfu Chipfu. Chipfu jikaakwa ngu pho g'i ti buheru eze ndu Izurelu!"

²⁷ Sámèlu bya aghakòbe gè ya tǔgbua; Sòlu wòru ẹka l'ònu uwe-mgbalanu iya; ọ lakahù. ²⁸ Sámèlu sù iya: "Ntanu-a bẹ Chileke lakafutaakwaru alì-eze ndu Ízùrèlu l'ẹka ngu; mbù woakwaru iya nù onye lanù lẹ ndu obutu ngu phẹ; mbù onye ọphu ka ngu abùru ọkpobe nemadzù. ²⁹ Chipfu, bù iya bù ọkpehu kẹ ndu Ízùrèlu bẹ ta abyakwa adzù ọka; ọphu ọogba-nwedù iphe, dù iya l'uche; noo kẹle ọ tọ bùdu nemadzù mmanù; k'ọphu bù l'ọo-gbanwe iphe, dù iya l'uche."

³⁰ Tọbùdu iya bù; Sòlu sù iya: "Mu meswewaru. Ọle-a; jiko kwabenu mu ùbvù l'iphu ndu bù ọgerenya ndibe mu; mẹkwapho l'iphu ndu Ízùrèlu; mbù g'i tsoru mu rọ laphu azù k'ọphu bù lẹ mu a-barù Chipfu, bù Chileke ngu ẹja." ³¹ Sámèlu kwe bya etsoru Sòlu laphushia azù; Sòlu baarù Chipfu ẹja.

³² Sámèlu bya asù: "Kpùtaru mu Agagu, bù eze ndu Amalẹku ono l'ẹka-a!" Agagu bya egude ẹhu-ùtso jep-fushia ya; bya asù: "O doru mu ẹnya lẹ teke anwùhu shi erwuphe mu bẹ ghatawaru nu." ³³ Obenu lẹ Sámèlu sùru: "Ọo ẹgube ono, i gude ogu-echi mee unwanyi; ẹphe gbaru ẹka nwa ono; bụkwapho gè ne ngu a-bùru onye gba ẹka nwa l'echilabọ unwanyi." Sámèlu woru Agagu gbua pyaapya l'iphu Chipfu lẹ mkpùkpu Gilugalu.

³⁴ Ọo ya bù; Sámèlu tǔgbua lashia mkpùkpu Rama. Sòlu tǔgbua lashia mkpùkpu Gibiya, bù ibe iya. ³⁵ Ọphu Sámèlu te ejebaeduru gè ya hùma Sòlu jasùru mbọku, yẹbe Sámèlu nwùhuru. Iphe ono, Sòlu meru ono bùru aphù tsòru Sámèlu. Chipfu sù lẹ ya tege emedu Sòlu eze ndu Ízùrèlu.

Sámèlu awù Dévidi manù l'ishi g'ọ bùru eze

16 Tọbùdu iya bù; Chipfu bya asù Sámèlu; "Bù teke ole bẹ ì-gù-bekpòru aphù Sòlu; l'ẹka mu gbẹ jikawa iya g'ọ tọ bùhe eze ndu Ízùrèlu. Gbajia manù l'ùpyi ngu tǔgbushia gè mu zia ngu ibe Jiesi, bù onye Bètulehemu; noo lẹ mu họtawaru onye lanù l'unwu iya unwoke g'ọ bùru eze."

² Sámèlu sù: "Mu e-me imeagha jee? Sòlu -nùma iya bẹ oo-gbukwa mu."

Chipfu sù: "Kpùta nwada eswi; sù l'ọo Chipfu bẹ ì byaru egweru ngweja. ³ Zia Jiesi g'ọ bya l'ẹka ono, eegwe ngweja ono. Mu e-goshi ngu-a iphe, ii-me. Ọo onye ọphu mu pfuru ngu bẹ ì-wùru mu manù l'ishi g'ọ bùru eze ọbu."

⁴ Sámèlu bya emee iphe, Chipfu pfuru. O -rwuẹpho mkpùkpu Bètulehemu; ndu bù ọgerenya mkpùkpu ono tǔko anma rwuurwu lẹ k'abyabya, ọ byaru ono. ẹphe nọdu ajigbaa: "Bù-a k'oma bẹ ì byaru?"

⁵ Sámèlu sù phẹ: "Ee; ọ kwa-a k'oma. Ọo Chipfu bẹ mu byaru egweru ngweja. Unu je eme onwunu g'unu dù nsọ; g'unu abya etsoru mu je kẹ ngweja ọbu." Ọo ya bù; ọ bya emee Jiesi yẹ unwu iya unwoke; ẹphe dù nsọ k'ẹje kẹ ngweja ono. Ọ bya ekua phẹ g'ẹphe bya ngweja ono.

⁶ ẹphe tǔko jerwuẹpho; Sámèlu hùma Eliyabu; bya aria sù: "O doru ẹnya l'ọo onye ono, Chipfu họtaru g'a wù manù l'ishi ono bẹ pfuru Chipfu l'iphu-a." ⁷ Obenu lẹ Chipfu sùru Sámèlu: "Te eleshirọ ẹnya l'ugbugba iya; ọzoo g'ọ habe l'eli; noo lẹ mu jikaru iya ajika. Noo kẹle ọ tọ bùdu gè nemadzù eleje ẹnya l'iphe, bù gè Chipfu eleje iya. Nemadzù anọduje ele ugbugba eli ẹhu; obenu lẹ Chipfu anọduje ele ẹnya l'ime obu."

⁸ Ọo ya bù; Jiesi bya ekua Abinadabu; bya emee g'ọ ghabua l'iphu Sámèlu. Sámèlu sù: "Onye ọwana bẹ Chipfu ta ahọtakwarupho." ⁹ Jiesi bya emee gè Shama ghabua. Sámèlu sù: "Onye ọwana bẹ ta abụkwapho onye ọphu Chipfu họtaru." ¹⁰ Jiesi mee g'unwu iya unwoke ẹsaa ghagbua l'iphu Sámèlu. Sámèlu sùkota l'ọ tọ dudu onye ọphu Chipfu họtaru l'ime phẹ. ¹¹ Sámèlu bya ajia Jiesi sù: "Bù mkpakọ unwegirima ngu unwoke baa?"

Jiesi sù iya: "Ọ phọdukwaduru onye ọphu kachakpọ abùru nwata; ọle oochekwanu aturu."

Sámèlu sù: "Ye nemadzù g'e je ekua ya; kẹle anyi taa nọdukwa anọ jasù l'ọo-bya." ¹² Ọo ya bù; o zia e je ekua ya ọ bya. Nwata ono dù kẹ nwa putuputu. Ẹnya nọdu egbu iya kẹ nwa shiishii; ọ dù ùbvù l'ẹnnya. No iya; Chipfu sù Sámèlu: "Gbalihu wù ya manù l'ishi; kẹle ọo ya bẹ bù onye ọphu ọbu." ¹³ Sámèlu bya ewota ọpyi ono, o yeru manù ono bya egude wù ya manù ono l'ishi l'iphu unwune iya. E -shi mbọku ono; Unme Chipfu bya Dévidi l'ẹhu k'ike. Sámèlu tǔgbuwaro lashia mkpùkpu Rama.

Dévidi akporu Sọlu une

¹⁴ Nta-a bẹ Unme Chipfu lufuwaru Sọlu l'ẹhu; Chipfu bya ezia ẹjo maa; ọ kpangashiahaa ya ẹhu. ¹⁵ Ndu ozi Sọlu sọ iya: "Lewarọ; nta-a bẹ ẹjo maa, Chileke ziru akpangashị ngu ẹhu? ¹⁶ Gẹ gube nnajjuphu anyi zinaa anyibe ndu-ozu ngu g'anyi je achọo onye maru g'aakpoje une; k'ọphu bụ ẹjo maa ono, Chileke ziru ozi ono -kparwutaẹ ngu phọ l'ẹhu; onye ono akpooru ngu iya; l'iji-ka nwa mma."

¹⁷ Ọo ya bụ; Sọlu sọ ndu-ozu iya: "Unu chọo onye akpoje une rengurengu dutaru mu."

¹⁸ Onye lanu lẹ ndu-ozu ono sọ iya: "O nweru nwata mu humaru lẹ mkpukpu Bẹtulehemu; nwatibe Jiesi. Nwata ọ bụ bẹ akpo une doru ẹnya ree. Ọ bụ onye ọkpehu dụ-ghe adụ-ghe; bụru onye ike dụ l'ọgu; bya amaru g'epfuje opfu ree; bya amakwaphọ mma; bụru onye Chipfu swiru eswiru."

¹⁹ Sọlu bya ezia ndu oozije ozi g'ẹphe je ibe Jiesi je asu iya: "Dena mu nwa ngu nwoke ono, bụ Dévidi, bụ iya bụ onye ọphu eche aturu ono." ²⁰ Ọo ya bụ; Jiesi bya akputa nkafu-igara; chiru buredi doo ya l'eli; pata otumu mee bya akputa nweghu ye iya; bya eduru nwatibe iya ono, bụ Dévidi nọ phẹ g'ẹphe dujeru Sọlu. ²¹ No iya; Dévidi lapfu Sọlu je ejeaahaaru iya ozi. Sọlu kwatakpoọ ye Dévidi obu ọkpobe eyeye. Dévidi bya abụwaruro onye achijeru iya ngwogu. ²² Tọbudu iya bụ; Sọlu bya ezia ozi g'e ziaru iya Jiesi sọ: "Jiko hanaa gẹ Dévidi buwaruro jeru mu ozi; kele ọ dụ mu l'obu." ²³ Ọ nọdu abujeru teke ẹjo maa ono, Chileke ziru ono kparwutaerupho Sọlu l'ẹhu; Dévidi ewota une iya kpọhaa. Sọlu agbẹ teke ono bya enweru onwiya; l'ọ bya aka mma; ẹjo maa ono aparu iya haa.

Dévidi yẹe Golayatu

17 Ndu Filisitayinu bya atuko ndu ojogu phẹ kpakọo k'ọgu. Ẹphe dzukọbe lẹ mkpukpu Soko, dụ l'alj Jiuda. Ọ bụru lẹ mkpukpu Efesu-Damimu, nọ lẹ mgbaka Soko yẹe mkpukpu Azeka bẹ ẹphe nmaru anmanma ọgu. ² Sọlu yẹe ndu Ízurẹlu dzukọbe bya anmaa anmanma ọgu lẹ nsụda Ela bya akpoọ giriri g'ẹphe tsoo ndu Filisitayinu ọgu. ³ Ndu Filisitayinu nọdu l'eli úbvú lanu; ndu Ízurẹlu nọdu l'eli úbvú lanu l'ibiya ọphuu. Ọ bụru nsụda úbvú labọ ono bẹ nọ-buharu phẹ l'echi.

⁴ Tọbudu iya bụ; onye bụ ọ-lwua-odoru, shi lẹ mkpukpu Gatu, ẹpha iya bụ Golayatu bya eshi l'odu ndu Filisitayinu lufuta. Ogologo iya bẹ dụ nkwo-ẹka tete. ⁵ Okpu-igwe, o kpuchiru ishi bẹ bụ onyirubvu bẹ e gude mee ya. Teme uwe-ọgu, o yeru l'ẹhu bẹ bụkwapho onyirubvu bẹ e gude mee ya; teme e mee ya ọ dụ ẹkiri ẹkiri. Uwe-ọgu ono bẹ ẹrwa iya dụ unu shẹkelu iri l'ẹbo l'ukporo iri. ⁶ O woru iphe, e gude onyirubvu mee kechia ogboro; bya ewofuaru arwa, e gude onyirubvu mee nyakoru l'azu. ⁷ Oshi arwa iya ọphu o gude l'ẹka dụepho g'ígwè, shihuru ike, onye ekweje ẹkwa egudeje ekwe ẹkwa. Pyipyipyi igwe, e moberu l'ishishi arwa iya ono bẹ ẹrwa iya dụ unu shẹkelu l'ukporo shẹkelu iri. Onye apajeru iya iphe, l'oogbobeje ezeru onwiya bya evutaru iya ọzo. ⁸ Golayatu bya ebvuru; raaru ndu ojogu ndu Ízurẹlu ọrà sọ phẹ: "Denu g'ọ gude unu futa bya akpoọ giriri k'ọgu? Mbẹdua bụ onye Filisitayinu; unubẹdua bụru ndu-ozu Sọlu. Unu họtá onye lanu l'ime unu g'ọ byapfuta mu ọgu! ⁹ Ọ bụru l'ọ-dụ ike tsoo mu ọgu; gbua mu; anyi anọdu unu l'ẹka; ọle ọ -bụkwanuru lẹ mbẹdua kapyaberu iya; woru iya gbua; unu aburu ndu a-nọdu anyi l'ẹka; jeaahaaru anyi ozi!" ¹⁰ Onye Filisitayinu ono bya asu: "Ntanu-a bẹ mu tınwaaru ndu ojogu ndu Ízurẹlu! Unu họtá onye lanu yeru mu gẹ mu l'iya zụgbabe iya!" ¹¹ Sọlu yẹe ndu Ízurẹlu numaepho iphe, onye Filisitayinu ono pfuru; ẹhu rwushihu phẹ; oke ndzu-agugu rwuta phẹ.

Dévidi abya agbaphe ndu Ízurẹlu

¹² Dévidi bẹ bụ nwatibe onye Ifurata ono, ẹpha iya bụ Jiesi, shi lẹ mkpukpu Bẹtulehemu, nọ l'alj Jiuda. Jiesi bẹ nwataru unwoke ẹsato. Ọ bụwaa ọgerenya shii; bụru onye yi lẹ ndu kawaru nka nọo ọdu teke Sọlu bụ eze. ¹³ Unwu Jiesi ọmadzu ẹto ọphu kachaa aburu ọgerenya bẹ tso Sọlu jee ọgu. Ẹpha ọkpara iya bụ Eliyabu. Otsota bụru Abinadabu. Onye k'ẹto bụru Shama. ¹⁴ Ọ bụru Dévidi bẹ kakọta aburu nwata l'ime phẹ. Ọmadzu ẹto ọphu kachaa aburu ọgerenya bẹ tso Sọlu. ¹⁵ Dévidi nọdu eshije l'ibe Sọlu eje eche aturu nna iya lẹ Bẹtulehemu. O -jechaa; l'ọ laphushia azu l'ibe Sọlu.

¹⁶ Ụkporo abali labo be onye Filisitayinu ono afutakotaje l'utsu me l'uzenyashi bya ebvugabe onwiya.

¹⁷ Tɔbodu iya bu; Jiesi su nwa iya, bu Dévidi: "Wota nkweka ereshi, a huru ahuhu waa ishi buredi iri-a mee egwegwa wojeru iya unwune ngu l'eka epe doru k'ogu ono. ¹⁸ Gudekwapho chiizu-a epe n'iri; woru nu onye-ishi ndu ojogu phe. L'i maru me ?ehu du unwune ngu ono ree? L'ibyawaro edooru mu g'onodu phe du. ¹⁹ Epe le Solu; me ndu Izurelu l'ophu be tukoru nodu le nsuda Ela etso ndu Filisitayinu ogu."

²⁰ Oo ya bu; o be l'onmewa utsu; Dévidi gbeshi paru aturu iya haaru onye eletaru iya ya enya; bya akwakobe ivu tugbua jeshia ge nna iya, bu Jiesi ziru iya ono. O buru teke o rwuru l'odu ono bu teke ndu ojogu ono azu ebvu ogu; awufu ejewaa l'iphu ogu. ²¹ Ndu Izurelu waa ndu Filisitayinu bya akpo giriri chebegbaaru onwophe iphu. ²² Dévidi tukuru ivu ono, o gude bya; haaru onye l'eche ivu ndu ojogu nche; gude oso gbapfu unwune iya l'eka a kporu giriri k'ogu je ekele phe. ²³ Epe kpukwadurua opfu l'onu; o-lwua-odoru ndu Filisitayinu, bu Gokayatu, bu onye shi le mkpukpu Gatu; shiepho l'eka epe kporu giriri k'ogu hefuta; bya awata atunwa ndu ojogu ndu Izurelu g'ootunwajehawa phe pho. Dévidi numa iya. ²⁴ Ndu Izurelu l'ophu bya elevu nwoke ono; ndzu-agugu rwutanu phe; epe tukuru tsu oso. ²⁵ Ndu Izurelu tukuru epfu su: "?Unu humaru-a ge nwoke-a l'anodu jeepho afuta-phe tekenteke? Iphe, ofutajeepho bu g'o tunwaa ndu Izurelu. Onye duru ike gbua ya be eze evukwaru eku, paru eka apaa nu. Oo-kekwaphe onye obu nwada iya; bya agufu ndu unuphu ibe nna onye obu latu akiriko l'ali Izurelu."

²⁶ Dévidi bya ajia ndu pfu-kube iya nu su: "?Bu gunu be ee-meru onye gburu nwoke Filisitayinu ono; wofu ndu Izurelu iphe-iphere owana l'iphu? ?Bu gunu be onye Filisitayinu-a, te ebuduru ubvu-a bu ke g'o tunwaa ndu ojogu ke Chileke ophu no ndzu?" ²⁷ Epe bya eyeeru iya onu; su iya: "Oo iphe ono, anyi shi pfuhawaa ono be ee-meru onye gburu iya nu."

²⁸ Eliyabu, bu nwune Dévidi k'ogerenya bya anuma ge yee ndu ono epfu; o voru oku wua ehu l'iphe ono, Dévidi pfuru ono su: "?I byaru eme gunu l'eka-a? Mbụ ?bu onye be i gbadoru aturu olemole pho l'echiegu? Mu maru-a g'i kube onwongu; bya amakwarupho g'ejo okpoma du-be ngu. Iphe, i byanuru bu g'i bya ahuma g'e gude alwu ogu."

²⁹ Dévidi su iya: "?Bu gunu be mu meru nta-a? ?Bu ge mu te epfushi opfu?" ³⁰ O ghakobe ghaaru onye ozo iphu wata aji iphe, ooji. A bya epfukwaaru iya iphe ono, e pfuhawaru iya pho.

³¹ Ndu ozo numa onu, Dévidi yeru; bya atugbua je edooru iya Solu. Solu zia g'e je ekua ya. ³² Dévidi bya asu Solu: "G'o to dukwa onye obu e-te ophe l'opfu ehu onye Filisitayinu-a. Nwozi ngu be e-je-a etsoo ya ogu."

³³ Solu su iya: "I ti hakwa k'eye etso onye Filisitayinu ono ogu; i bukwadu nwata nwokoro nshiji; obenu le yebdua buwaa onye bu ogerenya, shi teke o bu okorobya lwuta ogu."

³⁴ Dévidi sukwanu Solu: "Nwozi ngu be bu aturu nna iya be o shihawaa uzanya cheta. Teke oduma; ozo ejo anu, bu biye byaru apata nwaru mu lanu l'eka epe doru; ³⁵ be mu etsopyabeje iya; chia ya iphe; nafu iya nwaru ono l'onu. Teke o ghakoberu tsopfuru mu; mu aworu iya; kwaa ya agba; woru iya gbua. ³⁶ Nwozi ngu be gbuwaru oduma yee ejo anu, bu biye. Onye Filisitayinu-a, te ebuduru ubvu-a je l'adu egube ono; noo kele o tunwaru ndu ojogu ke Chileke ophu no ndzu. ³⁷ Chipfu ono, bu onye dzotaruru mu l'enya-nvo oduma waa l'enya-nvo ejo anu, bu biye ono be bu iya a-dzota mu l'eka onye Filisitayinu ono."

Solu su Dévidi: "Jeshia. Ge Chipfu swikwaru ngu eswiru-o!" ³⁸ Solu bya achita akpawuru uwe iya kpua Dévidi; bya eworu okpu-ogu, e meru l'ope kpuke iya l'ishi; bya achita uwe-ogu iya yefu ya. ³⁹ Dévidi bya eworu oguechi iya kepyabe l'uwe-ogu ono; bya ejeshia g'o gude iya jephee ejephe; ophu o dudu ike; kele o toko kwoduru iya ehu; mbu egube ngwa ono. O su Solu: "Mu ta adukwa ike eye egube iphe owa-a eje; kele o toko kwoduru mu ehu." Oo ya bu; o woru iya yeshikota. ⁴⁰ O bya ewota oshi-mpaleka iya kpapfuru; bya ahota mkpuma, a gba enu uzo ise, akwogbachaa akwokwo le ngele l'eka ono; chiru ye le nwekpa, no l'eda, ndu eche aturu o gude. O gude robo iya l'eka; bya ejepfushia onye Filisitayinu ono ogu.

⁴¹ No iya; onye Filisitayinu ono kparu onye apajeru iya iphe, eegudeje gbobuta onwonye vuru uzo; ejekpopho abyapfuta Dévidi. ⁴² O bya elevu Dévidi; bya ahuma l'o bu nwata nwokoro nshiji, du nwa putuputu; bya acha nwa rweerwe; o gbephe ya enya. ⁴³ O su Dévidi: "?Mu bu nkuta meru iphe i chi oshi abyapfuta

mu?" Onye Filisitayinu ono gude agwa ibe phẹ ephu Dévidi iphu; ⁴⁴ bya asụ iya: "Bya l'ẹka-a gẹ mu eworu anụ ngu keeru anụ-egbudu yee ẹnu, ephe l'eli!"

⁴⁵ Dévidi sụ onye Filisitayinu ono: "Ọ bụ eviya l'i gude ogu-echi; mę arwa, dụ iche iche abyapfuta mu ọgu; obe-nu lẹ mbẹdua gude ẹpha Chipfu, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nụ; mbụ Chileke kẹ ndu ojogu ndu Ízurelu, bụ iya bụ onye ono, ị tụnwaru ono. ⁴⁶ Ntanụ-a bẹ Chipfu l'e-me g'ị daba mu l'ẹka; mu echitsua ngu l'alị; gbuta ngu ishi. Ntanụ-a bẹ mu l'e-me g'anụ-egbudu yee ẹnu, ephe l'eli ria odzu ndu ojogu ndu Filisitayinu. Ọo ya bụ gẹ mg-boko l'ophu amakwanụru lẹ Chileke dọ lẹ Ízurelu. ⁴⁷ Teme ndu-a, dọru l'ẹka-a bẹ a-makwarupho l'ọ tọ bụdu ogu-echi yee arwa bẹ Chipfu egudeje adzọ nemadzụ; kẹle ọgu-a bẹ bụ kẹ Chipfu. Ọo-chikotaru unu ye anyi l'ẹka."

⁴⁸ O be g'onye Filisitayinu ono jepfushiaru iya ntse k'ogu; Dévidi gude ọso agba eje l'iphu ọgu ono g'ephe l'iya zųgbabe iya. ⁴⁹ Dévidi bya eye ẹka l'ẹkpa iya; wofutaepho mkpuma lanụ; bya eye lẹ rọbo iya ono; bya esetae ya phọ gbaa; o je adaepho onye Filisitayinu ono l'egedegee ọnu-iphu. Mkpuma ono bụru iya kẹ tsurumu l'egedegee ọnu-iphu ono. O behuepho ebehu daa kẹ gworogodogo woru iphu bua l'alị. ⁵⁰ Ọo ya bụ; Dévidi gude mkpuma waa rọbo lwụ-kpee onye Filisitayinu ono; mbụ gbatsua ya; woru iya gbua; ọphu ọ dudu mę ogu-echi, o gude l'ẹka. ⁵¹ Dévidi gude ọso je apfukota iya l'eli. Ọ wọru ẹka l'ogughi onye Filisitayinu ono; mifuta iya l'ọbo iya; gude ogu-echi ono gbua ya; bya egbuta iya ishi.

Ndu Filisitayinu hụmaepho l'ọ-lwụa-ọodoru phẹ ono bẹ nwuhuwaru nụ; ephe dakọbe ye ọkpa l'ọso. ⁵² Un-woke Ízurelu waa ndu kẹ Jiuda wulihu atụ oko; achị ndu Filisitayinu; chĩa phẹ chị-rwua mkpukpu Gatu; mę l'ẹka eeshije abahụ lẹ mkpukpu Ẹkuronu. Ndu Filisitayinu, e gbushiru dakachaa l'uzo, e shi eje mkpukpu Sharayimu; mbụ jasụ lẹ mkpukpu Gatu mę Ẹkuronu. ⁵³ Ndu Ízurelu chị-gheepho ndu Filisitayinu ono lwaphuta azụ; bya eje akwaa ọkwata l'odu ndu Filisitayinu ono. ⁵⁴ E mechaa; Dévidi pata ishi onye Filisitayinu ono je edobe lẹ Jierúsalem. Ọ bya achikoo ngwọgu onye Filisitayinu ono dobe l'ulo-ekwa yebe Dévidi gẹgedede.

Eedu Dévidi edupfu Sọlu

⁵⁵ No iya; Sọlu bya ahuma Dévidi g'oojepfu onye Filisitayinu ono ogu; ọ jiahaa onye-ishi ndu ojogu iya, bụ Ábuna; sụ: "Nwata ono bụnaa nwatibe onye?"

Ábuna sụ iya: "Gube eze; gẹ ndzụ dukwa ngu. Mu ta amakwa nwata ọbu."

⁵⁶ Eze sụ iya: "Kpataedukwa ishi nwatibe onye nwokorọbya ono bụ."

⁵⁷ Dévidi lwaepho egbu onye Filisitayinu ono; Ábuna duta iya dupfutashia Sọlu lẹ gẹ Dévidi pakwadụ ishi onye Filisitayinu ono l'ẹka. ⁵⁸ Sọlu bya ajia ya sụ: "Nwokorọbya; ị bụnaa nwatibe onye?"

Dévidi sụ iya: "Mu bukwa nwatibe nwozi ngu, bụ Jiesi kẹ mkpukpu Bětulehemu."

Ọnyà Dévidi yee Jionatanu

18 Dévidi yee Sọlu bọ-ghecheaphe ọja ono; obu Jionatanu yee kẹ Dévidi je atugba; Jionatanu yee Dévidi obu g'o yeru onwiya. ² E shi mbọku ono, bẹ Sọlu kutaphuru Dévidi azụ swibe onwiya; ọphu o to kwebaedu g'ọ laphu azụ l'ibe nna iya. ³ Dévidi yee Jionatanu woru ndzụ gbaa kẹle o yeru Dévidi obu g'o yeru onwiya. ⁴ Jionatanu yefu uwe-mgbalanu, o yeru l'ẹhu chie Dévidi; yee uwe-ogu iya; mę ogu-echi iya; mę apfu iya; waa akpọ, ookebeje l'uwe. ⁵ Iphe, Sọlu zikotaru Dévidi g'o mee bẹ oomekotajephe rengurengu. Sọlu woru iya mee onye-ishi ndu ojogu iya. Ọ tuko atsokota ndu Ízurelu uto; jeakpaa lẹ ndu-ozu Sọlu.

Dévidi aduwaa Sọlu ashị

⁶ Ndu ojogu wataephe alwa ọgu ono gẹ Dévidi gbuchaaru onye Filisitayinu phọ; unwanyi shi lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, dụ lẹ Ízurelu l'ophu wufuta chiru nkwa; mę une; azụ ebvu ẹhu-uto; bya ete iya etete gude agba eze phẹ, bụ Sọlu ndzuta. ⁷ Ephe nọdu agụ ebvu ono; ete asuje: "Sọlu gbuwaru unubuku ndu ojogu; Dévidi gbukwanaa unubuku ugbo iri." ⁸ Tọbudu iya bụ; ẹhu ghuahaa Sọlu egbu shii; kẹle iphe ono, ephe epfu ono bẹ dụ iya

ěji. Ọ bya arja sụ: “Dévidi bẹ eepfu l'ọ gburu ụnubuku ugbo iri; mbẹdua bụru ụnubuku lanụ kpoloko. ?Bụ gụnu bẹ ọo-natabaa ọzo; ta abụadaa alị-eze ndu Ízurelu?”⁹ E shi kẹ mbọku ono bẹ Sọlu jiahaaru Dévidi ijienya.

¹⁰ O rwua nchitabọhu iya; ẹjọ maa, shi l'ẹka Chileke; bya ẹji Sọlu l'ẹhu k'ike. Ọ nọdu anọduje epfushi ọbvụ ọbvụ l'ime ụlo iya. Dévidi nọdu anọduje akpọru iya une ẹgube ọokpojuhawa iya ono. Sọlu nọdu egudejekwanụ arwa l'ẹka. ¹¹ Sọlu bya arja sụ: “Gẹ mu bya egude arwa-a tųpyabe Dévidi l'igbulọ.” Ọ tųya ya ugbo labọ; Dévidi zekọta iya.

¹² Sọlu tsųahaa Dévidi ebvu; kẹle Chipfu pawaru iya haa; je eswiwaru Dévidi eswiru. ¹³ Ọo ya bụ; Sọlu bya edu-fu Dévidi l'ẹka yẹbe Sọlu nọ; woru iya mee onye-ishi unu ndu ojọgu labọ l'ụkporo iri. Dévidi nọdu edujeru ndu ono eje ọgu. ¹⁴ Iphemiphe, o yeru ẹka nọdu abụjeeru iya phọ ụpete; kẹle Chipfu nọ swiru iya eswiru. ¹⁵ Sọlu hụmaepho g'iphe gude ekweberu Dévidi; ọ tsųahaa ya ebvu. ¹⁶ Obenu l'iphe, bụ ndu Ízurelu; mẹ ndu Jiuda l'ophu tųkoru ye Dévidi obu; kẹle ọo ya anọduje edu phẹ eje ọgu.

Dévidi alụ nwada Sọlu

¹⁷ Sọlu bya asụ Dévidi: “Waa Merabu, bụ nwada mu k'ọgerenya baa. Ọoepho g'i gude ike ngu g'ọ ha jeru mu ozi; l'ị lwụ-chiru Chipfu ọgu ẹhu mu.” Noo lẹ Sọlu rjiru l'ime onwiya sụ; “Mu te ebyikpọdaa Dévidi ẹka. G'ọ bųruru ndu Filisitayinu bẹ oo-bugbaru ẹphe l'iya!”

¹⁸ Noo ya; Dévidi sụ Sọlu: “?Bụ onye bẹ mu bụkwanu? ?Bụ gụnu bẹ ndu unuphu anyi; ọzoo ipfu nna mu bụkwanu l'alị Ízurelu kẹ gẹ mu bya abụru ọgo eze?” ¹⁹ Tọbudu iya bụ; ọ gbabe teke ọ gbaru g'e kee Dévidi nwada Sọlu ono, bụ Merabu; a gbẹ woru iya kee Adųrelu, bụ onye mkpųkpu Mehola.

²⁰ Mikalu, bụkwapho nwada Sọlu bya eyee Dévidi obu. E je edooru iya Sọlu; ẹhu tsọo ya ntųmatu. ²¹ Sọlu rja sụ: “Mu e-woru iya kee ya g'ọ bųru ọnyà nmata iya; k'ophu ndu Filisitayinu a-daaha ya ẹka njọ l'ẹhu.” Ọo ya bụ; Sọlu bya asụ Dévidi: “Nta bẹ bųwaa k'ugbo ẹbo, ụzo dųru ngu g'ị bųru ọgo mu.” ²² Ọo ya bụ; Sọlu zia ndu-ozii iya sụ: “Unu kuchi Dévidi ekuchi sụ iya: 'Lenu; ị dųkwa eze ree; tẹme ndu-ozii iya yekọta ngu obu. Bųnuru ọgo eze ọbu nta-a.'”

²³ Ndu ozi ono je eworu iphe ono pfiaru Dévidi. Dévidi sụ: “?Unu dobesu l'ọ dų nphe abụru ọgo eze? Lẹ mųbe onye adųdu g'ọ dų mu; ọphu a ta kwatadu maru mu amaru.”

²⁴ Ndu ozi Sọlu je epfiaru iya iphe, Dévidi pfuru; ²⁵ Sọlu sụ: “Unu sụ Dévidi lẹ-a: 'Eze te eledu ẹnya g'a kwaaruu iya aswa l'ishi nwanyị ono; iphe oole ẹnya bụ g'e butaru iya akpapyị ndu Filisitayinu ụkporo ise; kẹle oomee g'ọ shi nno melata ndu ọhogu iya ono.'” Iphe, Sọlu gude eme iphe ono bųru g'ọ mee gẹ Dévidi daba ndu Filisitayinu l'ẹka. ²⁶ Ndu ozi eze bya epfuchaa Dévidi iphe, eze pfuru ono; ọ bya adų iya ree g'ọ bųru ọgo eze. Ọo ya bụ; ọphu o toko rwukpọdanu teke a tuburu; ²⁷ Dévidi gbalihu yẹe ndu etsoje iya nų je egbua ndu Filisitayinu ụkporo ụmadzu iri. Ọ chilata akpapyị phẹ; bya agų-dzua ya agų-dzu nų eze; k'ophu ọo-bųkwanuru ọgo eze. Sọlu bya ekuru nwada iya ono, bụ Mikalu kee ya; ọ lųru.

²⁸ Tọbudu iya bụ; Sọlu bya amaru lẹ Chipfu nọ swiru Dévidi eswiru; bya ahųma lẹ nwatibe iya kẹ mgbọko, bụ Mikalu yekwaru iya phọ obu; ²⁹ Sọlu bya akabaa ya atsų ebvu. Dévidi bųwaruro ọhogu Sọlu jasųwaruro ya.

³⁰ Ndu ojọgu ndu Filisitayinu nọdu anọduje ejepfu ndu Ízurelu ọgu njepyabẹ. Ẹphe -byaa ọgu ono; Dévidi akaepho emekpe ndu ọhogu phẹ; e me lẹ ndu-ishi ndu ojọgu Sọlu l'ophu. E shiwarọ nno; ẹpha Dévidi deahaa edede.

Sọlu eme g'ọ gbua Dévidi

19 Sọlu bya ezia nwa iya, bụ Jionatanu mẹ ndu-ozii iya l'ophu g'ẹphe gbua Dévidi. Obenu lẹ Jionatanu bẹ yeru Dévidi obu shii. ² Jionatanu je je edooru Dévidi sụ iya: “Nna mu, bụ Sọlu bẹ achọkwa ụzo, oo-shi gbua ngu. Ọo ya bụ; kwabẹkwaru onwongu ẹnya l'ųtsu echele. Jekwa anọdu l'ẹka dų l'ịcha domia onwongu.

³ Mu e-tsoru nnana mu je anọdu l'ẹgu l'ẹka ono, ị nọ ono; mu a-chị-koshiędu iya idzu ẹhu ngu. Iphe, mu nųmaru iya l'ọnu k'idzu ẹhu ngu ono; mu abya edooru ngu iya.”

⁴Jionatanu pfushiaru Sọlu, bụ nna iya kẹ Dévidi l'oma sụ iya: “Gùbe eze; te emekwa nwozi ngu Dévidi ẹji. Ọ tọ dukwa ẹka o mewaru ngu ẹji. Iphe, o megbaberu bẹ i ritakporu urwu, ha shii. ⁵ Kẹle-a; ọ tọru ishi ndzụ iya teke ono, o jeru egbua onye Filisitayinu phọ. Chipfu dzọo ndu Ízurelù l'ophu; k'ophu parụ ẹka apaa. Ị hụmakwaru iya; bya etee ẹswa. ?Denuhunú g'o gude i je emeswe onye adudu iphe, o meru; mbụ g'i woru Dévidi gbua l'ẹbe adu iphe, ịi-guru nù iya?”

⁶ Sọlu numa iphe, Jionatanu pfuru bya eribua nte sụ: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ a ta abyadu egbu Dévidi.” ⁷ Ọo ya bụ; Jionatanu bya ekua Dévidi tuko iphe ono dokotaru iya. O mechaa duta Dévidi dujeru Sọlu; ẹphe tuko nọdu g'ẹphe shihawaa nọdu lẹ mbụ.

⁸ Ọgu bya adakwaa ọzo; Dévidi gbalihukwa je etsoo ndu Filisitayinu ọgu. Ọ tsua phẹ ọtsu-ẹpfu; ẹphe gbachaa ikpabaka.

⁹ Chipfu bya ezia ẹjo maa; ọ bya Sọlu l'ẹhu lẹ g'ọ nọ l'ime ọlo iya ujiku lanu parụ arwa l'ẹka. Dévidi gudekwadu une iya l'ẹka akpo; ¹⁰ Sọlu meahaa gẹ ya gude arwa ono tųpyabe Dévidi l'igbulọ; Dévidi zee ya; arwa ono je eguru l'igbulọ. Dévidi pyofu gbalaa l'enyashi ono.

¹¹ Sọlu bya ezia ndu-ozí g'ẹphe je l'ọlo Dévidi je eche iya nche; g'ẹphe egbua ya l'utsu. Mikalu, bụ nyee Dévidi pfuaru iya ya sụ: “Ọ -buru l'ị tị dzoduru ishi ndzụ ngu l'enyashi-a bẹ ee-gbukwa ngu echele.” ¹² Ọo ya bụ; Mikalu shi lẹ windo kuzeta iya; ọ gbafu gbalaa. ¹³ Mikalu bya ewota ntẹkpe nyebe l'iphe-azẹ; bya achiru ẹkwa phukpute iya; bya eworu pyilo, e meru l'ẹji egbu dobe iya l'uzo ishi. ¹⁴ O beephọ teke Sọlu ziru g'e je egude Dévidi; Mikalu sụ phẹ: “Iphe emekwa iya.” ¹⁵ Sọlu bya eziphu ndu ono azu ọzo g'ẹphe je ahuma Dévidi; bya asu phẹ: “Unu pata iya l'iphe-azẹ obu bya k'ophu mu e-gbuwa iya ro.” ¹⁶ Obenu lẹ ndu ono byaru abata; ọ buru ntẹkpe bẹ zẹ l'iphe-azẹ ono; waa pyilo, e meru l'ẹji egbu, nọ iya l'uzo ishi. ¹⁷ Sọlu sụ Mikalu: “?Denu g'o gude ị ghoru mu ọgho ẹgube-a; mbụ woru ọhogu mu dufu g'ọ gbalaa?”

Mikalú sù Sọlu: “Ọ kwa l'ọ l'ọ sùru mu gẹ mu haa ya gẹ ya gbalaa! Ọ -dudu bẹ ya e-gbukwa mu!”

¹⁸ Dévidi nahuphọ gbalaa ono; o jepfushia Sámèlù lẹ mkpukpu Rama je atuko iphe, Sọlu mekotaru iya dooru iya. Ọo ya bụ; yee Sámèlù swiru jeshia mkpukpu Nayotu je anodu. ¹⁹ Ozi bya erwua Sọlu nchị lẹ Dévidi bẹ nọ lẹ mkpukpu Nayotu, dọ lẹ mkpukpu Rama. ²⁰ O zia g'e je egude Dévidi. E jerwua bya ahuma ọgbo ndu mpfuchiru Chileke l'ẹka ẹphe epfuchiru Chileke. Ọ buru Sámèlù bẹ pfuru l'ẹka ono; buru onye-ishi phẹ. Unme Chileke bya ndu ono, Sọlu ziru ozi ono l'ẹhu; ẹphe pfuchiahaaru Chileke. ²¹ A bya epfuaru iya Sọlu; o zia ndu ọzo; ẹphe jerwua bya epfuchikwaruphọ Chileke. Sọlu bya ezia ndu k'eto; ẹphe pfuchikwaruphọ Chileke. ²² Tọbudu iya bụ; ọ bya atugbua jeshia Rama l'onwiya bya erwua l'eze welu ono, dọ lẹ Seku; ọ jia sụ: “?Bụ awe bẹ Sámèlù yee Dévidi nọ?” ẹphe sụ iya: “ẹphe nọkwa lẹ Nayotu, dọ lẹ mkpukpu Rama.” ²³ Ọo ya bụ; Sọlu tųgbua jeshia Nayotu, dọ lẹ Rama ono; Unme Chileke byakwa iya phọ l'ẹhu; o tsoru ọzo epfuchiru Chileke jasuru o rwua Nayotu, dọ lẹ Rama. ²⁴ Ọ lafuchaa uwe iya gbaru ọto pfuchiaharu Chileke l'iphu Sámèlù. Ọ gbaru ọto dabyiru l'ẹka ono eswe mẹ l'enyashi ono l'ophu. Ọo ya meru iphe, ndiphe asuje: “Sọlu ?ọ yifua lẹ ndu mpfuchiru Chileke tọ?”

Jionatanu yele Dévidi

20 Dévidi bya eshi lẹ Nayotu, dọ lẹ mkpukpu Rama gbalaa jepfushia Jionatanu je asu iya: “?Bukpoo gunu bẹ mu meru? ?Bụ gunu bụ ẹjo-iphe, mu mekpọru? ?Bụ iphe-ẹji gunu bẹ mu meru nna ngu, meru g'o gude ọ nọdu achọ ishi ndzụ mu?”

²Jionatanu sụ iya: “Tuswekwa! Ishi ngu tee tuphahukwa. Lekpodapho; nna mu ta adukwa iphe, ọ byaru eme; ophu o vuru ọzo pfuadaru mu iya; m'obeta ọ buru iphe, ha shii ọzoo ophu ha nwanshii. ?Denu g'o gude o je l'emere mu ọwana lẹ mpya? Ọ tọo dukwa nno!”

³ Dévidi bya eria angụ sụ: “Nna ngu bẹ o doru ẹnya ree lẹ mu lẹ ngu dọ lẹ ree. O pfuwa iya hoojaa l'ime onwiya sụ: 'Jionatanu ta abyadu amaru iphe ya eme. Ọ -maru bẹ oo-ghu iya egbu.' Ọle-a; eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; gubedua nọdu ndzụ g'ị nọ iya-a; bẹ bukwapho g'ọ bụ ire-lanu lẹ ndzụ mu tsọ-geewaru atsọ-geru.”

⁴Jionatanu sụ Dévidi: “Iphe, ị sukporu gẹ mu meeru ngu bẹ mu l'e-meru ngu.”

⁵ Ọo ya bụ; Dévidi sụ iya: “Lenu; echele bụkwa ọnwá òphúú; ọ gbaru gẹ mu l'eze tųko rigba nri. Ọle-a; haa mu gẹ mu je edomia onwomu l'ẹgu jasụ l'ụzenyashi nwarechi. ⁶ Ọ -bụru lẹ nna ngu kpajeru ishi mu; sụ iya lẹ mụbe Dévidi bẹ rwọshikwaru ngu ike g'i haa mu gẹ mu gbaru je Bẹtulehemu, bụ ibe anyi; kele eegwe ngweja, ndu ipfu anyi l'ophu eegweje aphagapha l'ẹka ono. ⁷ Ọ -bụru l'ọ sụru l'ọ dụ ree; l'i maru lẹ mụbe nwozi ngu bẹ a-dzụ-a. Ọ -bụkwanu l'ẹhu ghuru iya eghu; l'i maru l'ọoriru mu ẹjo ọriri. ⁸ A -bya lẹ kẹ gụbedua; mejekwaru mụbe nwozi ngu iphe-oma; noo kele mu lẹ ngu tųkokwaru nọdu l'iphu Chipfu gbaa ndzụ. O -nweru ẹjo-iphe, mu meru; gbukwaa mu l'onwongu. Kele-a ?bụ kẹ gụnu bẹ ii-gude kpuru mu je anụ nna ngu?”

⁹ Jionatanu sụ: “Tụswekwa! Ọ -bụru lẹ mu maru lẹ nna mu arịru ngu ẹjo ọriri; ?mu te epfuduru ngu iya tọo?”

¹⁰ Dévidi jja ya sụ: “?Bụ onye e-pfukwanuru mu iya; m'ọ -bụru lẹ nna ngu yeru ngu iya ọnu karabaa?”

¹¹ Jionatanu sụ: “Bya g'anyi je l'ẹgu ọbu.” Ọo ya bụ; ẹphe bya atųko jeshia l'ẹgu ono. ¹² Jionatanu bya asụ Dévidi: “Gẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu bụkwaru onye-ekebe anyi; lẹ mu a-jita nnana mu iphe ono ẹgube nta-a echele; ọzoo nwarechi. Ọ -bụru l'ọochiru ngu idzu ọma bẹ mu e-pfuru ngu iya-a g'i maru. ¹³ Ọ -bụkwanuru lẹ nna mu bẹ l'achọ g'o meka ngu iphe; gẹ Chipfu mekwaa mụbe Jionatanu ọphu ka njo; m'ọ -bụru lẹ mu te emeduru g'i maru; mbụ dufu ngu g'i gbalaa l'ẹhu-guu. Teme gẹ Chipfu swikwaru ngu eswiru g'o shi swiru nna mu ono. ¹⁴ Ọle-a; jasųkpooru gẹ mu a-nọ-bekpọru ndzụ; goshijeekwa mu phọ n-yemobu, shi l'ẹka Chipfu; mbụ g'e shi ẹgube ono g'e te egbu mu. ¹⁵ Mbụ-a; gẹ n-yemobu ngu ono te ebuhukwa ebuhu l'ẹhu ndibe mu; m'o be-takpọru Chipfu wofukọtachaa ndu ọhogu gube Dévidi l'eli mgboko-a.” ¹⁶ Ọo ya bụ; Jionatanu yẹe ọnu-ulo Dévidi gbaa ndzụ. Ọ sụ: “Gẹ Chipfu jikwaa ndu ọhogu Dévidi 'ọka-lẹ-aji.”

¹⁷ Jionatanu bya emee gẹ Dévidi ribuaru iya nte; gude goshi iya l'o yeru yẹbe Jionatanu obu; noo kele Jionatanu yeru Dévidi obu g'o yeru onwiya. ¹⁸ Jionatanu bya asụ Dévidi: “Echele bẹ bụ ọbo-iphe k'ọnwá òphúú. A taa hụmadu ngu; oshi, jinoduje egheru ọnu. ¹⁹ Teke o beru nwarechi; je anọdu l'ẹka phọ, i domijeru onwongu lẹ teke ono, iphe-a wataru adada lẹ mbụ phọ. Nọdu kwabẹ l'aguga mkpuma ono, bụ Ezelu. ²⁰ Mu -bya bẹ mu a-gba ọnu apfu ẹto l'uzo ibiya ono; mbụ gbaa ya g'ọ bụ l'o nweru iphe, mu tųberu agbagba. ²¹ Teke ono bẹ mu ezi nwata nwokoro sụ iya: 'Tųgbua je achọ apfu ono.' Teke mu sụru iya g'ọ chita apfu ọbu; l'ọ kwa iya nọ iya l'uzo ẹka ibiya ọphuu; fųtawaro teke ono; ono goshiru l'eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ ọ tọ dudu iphe, bya l'eme ngu nụ. ²² Teke bụkwanu lẹ mu sụru nwata nwokoro ono: 'Lenu; apfu ọbu bẹ dųkwadu ngu l'uzo atatiphu!' Ọo ya bụ; l'i tųgbua; kele Chipfu bẹ dufuwaru ngu g'i tųgbua. ²³ A -bya abya l'iphe ọphu anyi shi pfua; nyatakwa l'ọo Chipfu bụ onye-ekebe mu lẹ ngu jasụ l'ọjejeje.”

²⁴ Ọo ya bụ; Dévidi domia onwiya l'ẹgu. Ọ bya erwua g'ọbo ọnwá òphúú ono rwuru; eze bya anọdu gẹ ya ria nri ọbo-iphe ono. ²⁵ Eze nọdu l'ẹka ọonoduje lẹ mgboru igbulọ. Jionatanu nọdu anọ ghaaru iya iphu. Ábuna nọkuba Sọlu lẹ mgbureku. Obenu l'ẹka Dévidi anọduje dabyiru iphoro. ²⁶ Ọphu Sọlu te nwedu iphe, o pfuru mbọku ono; kele ọ rịkwanuru sụ: “O nweruphọ g'ọ nwuru Dévidi ọphu ọ tọ dudu nsọ. Sụ l'ọo-bụru phọ eviya l'ọo nsọ bẹ Dévidi ta adudu.” ²⁷ O be lẹ nchitabọhu iya, bụ iya bụ mbọku k'ẹbo l'ọnwá òphúú ono; ẹka Dévidi anọduje dabyikwaru iphoro ọzo. Ọo ya bụ; Sọlu sụ nwatibe iya, bụ Jionatanu: “?Bụ gụnu meru iphe, nwatibe Jiesi ta abyaduru eri nri ụnyaphu ọzoo ntanu?”

²⁸ Jionatanu sụ iya: “Dévidi rwọshikwaru mu ike gẹ mu haa ya gẹ ya je Bẹtulehemu. ²⁹ Ọ sụru l'ọo gẹ ya je; kele ndu ipfu phẹ bẹ eegwe ngweja lẹ mkpųkpu phẹ; nwune iya sųkwanu gẹ ya bya. L'ọ -bụru lẹ ya dų mu l'obu; gẹ ya jenụ gẹ yẹe unwune iya hụmagbabe. Noo iphe, meru g'o gude ọphu ọ tọ byaduru eri nri eze bụ ono.”

³⁰ Teke ono Sọlu tukoshi Jionatanu ẹhu-eghu sụ iya: “Gube nwa, ẹjo nwanyi; mbụ nwa, nwanyi, ekwefuje ike nwuru-a! ?Ọ dų ngu gẹ mu ta amadụ l'i tųru íkẹ yeru nwatibe Jiesi; eme iphe-iphere ekpu unu lẹ ne, nwuru ngu nụ? ³¹ Lẹ gẹ nwatibe Jiesi a-nọ-bekpọru ndzụ lẹ mgboko-a bẹ ẹhu ngu mẹ alị-eze ngu ta abyakwa l'ekeru ekeru. Ngwa; zia g'e je ekuaru mu iya nta-a; kele ọ nwųhufutaje!”

³² Jionatanu bya ajja nna iya sụ: “?Bụ k'ishi gụnu bẹ ee-gude gbua ya? ?Bụ gụnu bẹ o meru?”

³³ Sọlu woerupho arwa iya tųa ya gẹ ya nmagbua ya. Ọ tųswee ya. Jionatanu maekwarupho lẹ nna iya chibuaru l'oo-gbu Dévidi. ³⁴ Jionatanu gude ẹhu-eghu, enwu iya phuruphuru g'ọku l'ẹhu shi l'ẹka a nọ eri nri ono kwolihu lufu. O gude apfu k'iphe-iphere ono, nna iya eme ekpu Dévidi ono; ọphu o to riduru nri lẹ mbọku

k'ẹbo l'ọnwá ọphúú ono. ³⁵ O be l'ụtsu iya; Jionatanu gbeshi jepfushia Dévidi l'ẹgu g'ẹphe l'iya dzuda. O duta nwata nwokoro nshii; ẹphe l'iya swịru. ³⁶ Ọ sụ nwata ono: "Gbagbua je achọo apfụ-a, mu abya agbagba-a." Nwata ono nọdu agbagbukwadu; ọ gbaa apfụ ono l'ụzo atatiphu nwata ono. ³⁷ Nwata bya erwu l'ẹka apfụ ono, Jionatanu gbaru phọ daru; o kua nwata oku sụ: "?Tọbudu l'ụzo atatiphu ngu bẹ apfụ ono daru?" ³⁸ Ọ rashịaru nwata ono ọrà ike sụ iya: "Mee ẹgwegwa! Lọbaru ije! Ta apfukwaru apfuru!" Nwata ono tūruta apfụ ono; gbapfutashia nnajjuphu iya. ³⁹ Ọphu nwata ono amakpọdanu iphe, akọ nụ; gbahaẹpho Jionatanu yee Dévidi maru iphe, anwụ nụ. ⁴⁰ Ọo ya bụ; Jionatanu chịru ngwọgu iya chiẹ nwata sụ iya: "Jewarọ; chịru iya chịlaa unuphu."

⁴¹ Nwata ono tųgbuchaepho; Dévidi shi l'agụga mkpuma ono l'ụzo ndọhali bya bya ebuaru Jionatanu iphu l'alị ugbo ẹto. Ẹphe bya etsutsua onwophẹ ọnu; bya atụko chiswee ẹkwa; ọle Dévidi ka ara ẹkwa ọbu. ⁴² Jionatanu sụ Dévidi: "Laa l'ẹhu-guu; kele anyi gudewaa ẹpha Chipfu ribua nte lẹ mu lẹ ngu bẹ a-buru ọnyà. 'Ọ kwa Chipfu bẹ bụ onye-ekebe mu lẹ ngu; mbụ mẹ oshilọkpa ngu waa oshilọkpa nkemu jasụ l'ojejoje.'" Ọo ya bụ; Dévidi tųgbushia; Jionatanu laphushia azụ l'unuphu.

21 Dévidi tųgbua jepfushia Ahimeleku, bụ onye uke Chileke lẹ mkpukpu Nobu. Ẹhu nmaa Ahimeleku anmanma g'ọ hụmaru Dévidi. Ọ sụ Dévidi: "?Bụ gụnu meru iphe, ị swị nwẹkinyi ngu? ?Bụ gụnu meru iphe o to nwedu onye unu l'iya swị?"

² Dévidi sụ Ahimeleku, bụ onye uke Chileke: "Eze bẹ nweru iphe, o ziru mu gẹ mu mee. Ọ sụru mu g'ọ tọ dukwa onye mu e-me g'ọ maru iphe ono, o ziru mu ono; mbụ iphe ono, ọ tūru mu ekemu iya ono. Ndu ozi mu bẹ ọ nwewaru ẹka mu sụru g'anyi l'ẹphe dzuda. ³ Sụ-a; ?o nweru g'ọ dụ ngu l'ẹka tọ? Nunu mu ishi buredi ise; ọzokpoeppo iphe ọzo, dụ ngu nụ."

⁴ Onye uke Chileke ono sụ Dévidi: "Buredi mmanụ ta adukwa mu; gbahaẹpho buredi, dụ nsọ. Lẹ mu anụ ngu iya bukwa m'ọ buru l'unwokoro ono bẹ ẹphe l'unwanyị ta akwaduru."

⁵ Dévidi yeeru onye uke Chileke ono ọnu sụ: "Iphe, bụ ire-lanụ bụ l'anyi l'unwanyị te emegbakwaru e -shi k'ujiku ẹto, anyi gbeshiru ije. Ono buru g'ọdujekpoo mẹ anyi -gbeshi ije. Mbụ l'ẹhu-nwoke agbejenu dụ nsọ mẹ anyi -nọdu eje iphe mmanụ ọzo; ọphu ọ buru kẹ ntanụ-a!"

⁶ Ọo ya bụ; onye uke Chileke ono woru buredi ono, dụ nsọ ono woru nụ iya; eshi ọphu ọ tọ dụedu buredi ọzo, dụ l'ẹka ono; gbahaẹpho buredi k'ono e shi dobe l'iphu Chipfu ono. Mbụ buredi k'ono, a chifuru bya egude ọphu evu ọku dochia ẹnya iya lẹ mbọku ono, e wofuru iya ono.

⁷ Noo ya onye lanụ lẹ ndu ejeru Sọlu ozi nọdu l'ẹka ono mbọku ono. Kele iphe sederu iya nụ bụ g'oo-shi meebe nsọ nsọ abarụ Chileke ẹja. Ẹpha iya bụ Dowẹgu; ọ bụ onye Edọmu; buru onye-ishi ndu eche-atūru Sọlu.

⁸ Dévidi jja Ahimeleku sụ: "?Unu nweru arwa; ọzoo ogu-echi l'ẹka-a? Kele mu te egudedu ogu-echi mu; ọzoo ngwọgu ọzo; noo kele ozi ono, eze ziru ono bẹ dụ ọku ọku."

⁹ Onye uke Chileke ono sụ: "Ọo ogu-echi Golayatu, bụ onye Filisitayinu ono, i gburu lẹ nsuda Ela bẹ dụ l'ẹka-a. A phụ-chiru iya l'ẹkwa dobe l'azụ uwe-ukuvu, onye uke, eyeje. Ọ -buru l'ii-wota ono; l'i wota iya; eshinu ọ tọ dụedu ogu-echi ọzo, dụ l'ẹka-a; gbahaa onoya."

Dévidi sụ: "Ọ tọ dụdu ọphu dūbaa g'ono; nụ mu iya rọ."

¹⁰ Lẹ mbọku ono bẹ Dévidi gbafuru lapfushia Akishi, bụ eze mkpukpu Gatu l'ẹka ọo gbalarụ Sọlu. ¹¹ Ndu ozi Akishi sụ iya: "?Tọ bụnaa Dévidi ọwa bẹ bụ eze ndu alị ono-a? ?Tọ bụnaa yẹbedua bẹ ẹphe agụ-kuje l'ebvu l'ẹka ẹphe ete ebvu sụ: 'Sọlu gbuwaru unubuku ndu ojọgu; Dévidi gbukwanaa unubuku ndu ojọgu ugbo iri?' " ¹² Opfu ono rwua Dévidi l'ẹhu; ọ tsushiahaa Akishi, bụ eze ndu Gatu ebvu ike. ¹³ Ọ bya elekebe ẹnya ghaa umere; meahaa ọbvu ọbvu l'atatiphu phẹ l'ẹka ono; mbụ nọdu phẹ l'ẹka meahaa g'onye ọbvu eme. Ọ nọdu akakashị mgbo, e yeru l'ọnu-oguzo; alwashị ọnu-mini ekpu onwiya l'ẹji-agba. ¹⁴ Akishi sụ ndu-ozi iya: "Unu lenu; ọbvu emekwa nwoke-e! ?Bụ gụnu bẹ unu dutashịaru mu iya? ¹⁵ ?Ndu ọbvu eme bẹ akọru mu ụko meru g'ọ gude unu duta onye-a g'ọ bya emeahaa ọbvu ọbvu l'iphu mu. ?Ọ bụ ekemu l'onye-a batafutajeru mu l'ụlo tọ?"

Sõlu egbushi ndu-uke Chileke

22 No iya; Dévidi shi lẹ mkpukpu Gatu gbaru je anõdu l'õgba, dũ lẹ mkpukpu Adulamu. Unwune iya waa ndibe nna iya l'õphu nũma ẹ ya phõ; ẹphe wũru jepfushia ya l'ẹka ono. ² Ndu bukpoõ ndu iphe atsũ l'ẹhu; mẹ ndu ji ụgwõ; waa ndu iphe, eemegbabẹ l'alĩ ono ta adũdu ree tũko wũ-pfuta iya bya adõ-pheri ya mgburugburu. Ọ bya abũru onye-ishi phẹ. Unwoke, yẹe ya tũkoru nõdu bẹ dũ unu nemadzũ.

³ Ọ bũru l'ẹka ono bẹ Dévidi shi jeshia mkpukpu Mizupa, dũ l'alĩ Mówabu. O rwua je asũ eze ndu Mówabu: “?Jiko kwenu gẹ ne mu waa nna mu lwapfuta ngu gẹ gũ l'ẹphe nõdu jeye teke mu a-maru iphe, Chileke l'e-meru mu?” ⁴ Ọo ya bũ; ọ parũ phẹ haarũ eze ndu Mówabu; yẹle ẹphe bukõtaru mkpũrumkpuru teke ono Dévidi bukõtaru l'õgba ẹka ọ gbaru laa je anõdu ezeru ndzũ ono.

⁵ Onye mpfuchiru Chileke, bũ Gadu bya asũ Dévidi: “Ba nõduhekwa l'õgba ezeru ndzũ. Tũgbukwa lashĩa alĩ ndu Jiuda.” Ọo ya bũ; Dévidi shi l'ẹka ono lũfu laa l'õswa Hẹretu.

⁶ Sõlu bya anũma l'a hũmawaru Dévidi waa ndu etsoje iya nũ. Teke ono bẹ Sõlu nõ lẹ mkpula oshi tamarisuku, nõ l'eli ńbvũ, dũ lẹ mkpukpu Gibiya. Sõlu gude arwa l'ẹka; ndu-õzi iya l'õphu tũko pfũ-pheri ya mgburugburu.

⁷ Sõlu sũ phẹ: “Unu ngabẹkpõdaphõ; unubẹ ndu Benjiaminu! Nwatibe Jiesi; ?l'õo-nũkota unu okabyi; waa opfuvayĩnu tõõ? ?Oo-mekõtã unu ndu-ishi unu ndu ojõgu labõ l'ũkporo iri iri; mẹ ndu-ishi ụkporo ndu ojõgu ise ise tõõ? ⁸ Mbũ meru iphe g'unu hakõtã agbaru mu ẹjo idzũ; ọphu ọ tõ dũdu onye ọphu meru gẹ mu maru teke ọkpara mu waa nwatibe Jiesi gbaru ndzũ. Ọphu ọ tõ dũdu g'unu ha onye ọphu kparũ mu ishi; ọzoo pfuaru mu l'ọkpara mu bẹ yewaru nwozi mu, bũ Dévidi dũbe dũbe g'õ je edomia onwiya kwabẹru mu; mbũ ẹgube ọ kwagebenuru mu-a ntanũ-a.”

⁹ Tõbudu iya bũ; Dowẹgu, onye Edõmu, yẹle ndu-ishi õzi Sõlu tũkoru pfũru l'ẹka ono sũ: “Mu hũmakwaru nwatibe Jiesi g'õ byapfutaru Ahimẹleku nwa Ahitubu lẹ mkpukpu Nobu. ¹⁰ Ahimẹleku jee akpataru iya ishi l'ẹka Chipfu. O gwekwarũphõ iphe, eri eriri gwerũ nũ iya; woru ogu-echi Golayatu, onye Filisitayĩnu phõ woru nũfua ya.”

¹¹ Noo ya; eze bya ezia g'e je ekuaru iya onye uke Chileke, bũ Ahimẹleku nwa Ahitubu; mẹ ndibe nna iya l'õphu, bũ ndu ono, bũ ndu-uke Chileke lẹ mkpukpu Nobu. Ẹphe tũko wũ-pfuta eze. ¹² Sõlu bya asũ: “Ngabẹ nchĩ nta-a gũbe nwa Ahitubu!”

Ahimẹleku sũ iya: “Hm; nnajũphũ mu.”

¹³ Sõlu sũ iya: “?Bũ gũnu meru g'õ gude unu lẹ nwatibe Jiesi gbaaru mu ẹjo idzũ. Mbũ ì nũ iya buredi yẹe ogu-echi; bya akpataru iya ishi l'ẹka Chileke; k'õphu ọ byaru ekwefũru mu ike; je akwageberu mu g'õ kwagebenuru mu-a ntanũ-a?”

¹⁴ Ahimẹleku yeeru eze õnu sũ: “?Dẹnũkpõõ onye ọzõ, egudebakpõõ ire iya ẹka lẹ ndu-õzi ngu l'õphu g'õgõ eze, bũ Dévidi; mbũ onye-ishi lẹ ndu eche ngu nche; bya abũru onye a kakõtã akwabẹ ńbvũ lẹ ndibe ngu l'õphu? ¹⁵ ?Bũ mbõku ono bũ mbõku mbũ, mu kpatarũ ishi opfũ ẹhu iya l'ẹka Chileke? Tũswekwa! Gẹ gũbe eze te ejekwa atukobe nwozi ngu opfũ; ọzoo m'onye lanũ lẹ ndibe nna mu; noo kẹle nwozi ngu ta amadũ iphe, ada nũ.”

¹⁶ Eze sũ iya: “Ì bũakwaa maa Ahimẹleku; mbũ gũbedua l'ishi onwõngu waa ndibe nna ngu l'õphu.” ¹⁷ Eze sũ ndu eche iya nche, nõ-kube iya nũ: “Unu ghakõbe gbushia ndu-uke Chipfu; noo kẹle ẹphebedua tũkwarũphõ ikẹ yeru Dévidi. Ẹphe machacharu teke ọõgbala; ọphu ẹphe abyadũru epfuaru mu iya.” Ọle ndu-õzi eze ta adũdu onye ọphu ọ dũ nphe gẹ ya halia ẹka gbua ndu-uke Chipfu. ¹⁸ Eze bya asũ Dowẹgu: “Ngwa; ghakõbe gbushia ndu-uke Chileke ono!” Ọo ya bũ; Dowẹgu, onye Edõmu bya aghakõbe gbushiahaa phẹ. Lẹ mbõku ono bẹ ọ gburu ụkporo ụmadzũ ẹno l'ụmadzũ ise, bũ ndu yeru uwe-ukuvu. ¹⁹ O gudekwaphõ ogu-echi tũko ndu Nobu, bũ mkpukpu ndu-uke Chileke gbushikõtã; mbũ gbushikõtã unwoke, bu iya nũ; mẹ ụnwanyi; mẹ ụnwegirima; je akpaa lẹ ndu ọphu angũkwadu ẹra; mẹkpõõ eswi; mẹ nkafũ-igara; mẹ atũru.

²⁰ Ọle nwoke lanũ, ẹpha iya bũ Abyiyata, bũ onye lanũ l'ime ụnwegirima unwoke, Ahimẹleku nwa Ahitubu nwũtaru nahũru gbalaa; gbapfushia Dévidi. ²¹ Abyiyata dooru Dévidi lẹ Sõlu bẹ tũkokwaru ndu-uke Chipfu

gbushikọta. ²² Dévidi bya asụ Abyiyata: “Mu maleru-a mbọku ono lẹ Dowegu, bụ onye Edomu bẹ pfufutajeru iya Sọlu; eshi ọpụ ọ nọ l'ẹka ono. Egbugbu ono, e gbushikọtaru ndu unuphu ibe nna ngu ono bẹ bụ mbẹdua bẹ o shi l'ẹka. ²³ Ta atsushi ebvu; nọdu l'ẹka-a; kele onye ono l'achọ ishi ndzụ ngu ono bẹ l'achọkwapho kẹ mbẹdua, bụ Dévidi. O to nwedu iphe, e-me ngu nụ mę mu lẹ ngu -nọdu.”

Dévidi adzọ ndu mkpụkpu Keyila

23 Tọbudu iya bụ; a bya edooru Dévidi sụ iya: “Lenu; ndu Filisitayinu bẹ etsoakwa ndu mkpụkpu Keyila ọgu; bya anawa phẹ nfu l'ẹka ẹphe echije balị phẹ.” ² Dévidi bya akpata Chipfu ishi sụ: “?Bụ gę mu je etsoo ndu Filisitayinu ono ọgu tọ?”

Chipfu sụ iya: “Jenụ je etsoo ndu Filisitayinu ọbu ọgu; dzọta ndu Keyila.”

³ Ndu ẹphe lẹ Dévidi aswiye sụ iya: “Lewarọ; l'alị ndu Jiuda l'ẹka-a bẹ anyi atsukpooda ebvu. ?Denukwanu g'ọdụwaro mę ọ -buru l'anyi jeshiaru etso ndu Filisitayinu ọgu lẹ mkpụkpu Keyila!” ⁴ Dévidi byakwa akpata Chipfu ishi ọzo. Chipfu sụ iya: “Gbalihu jeshia Keyila; noo kele mu e-woru ndu Filisitayinu ye ngu l'ẹka.” ⁵ Ọo ya bụ; Dévidi yęe ndu etsoje iya nụ tųgbua jeshia mkpụkpu Keyila je etsoo ndu Filisitayinu ọgu; gbua phẹ pyaapya; rwukọo ẹku phẹ; shi nno dzọta ndu mkpụkpu Keyila. ⁶ Teke ono, Abyiyata nwa Ahimeleku gbalaru gbapfuta Dévidi lẹ mkpụkpu Keyila ono bẹ ọ chị uwe-ukuvu ono.

⁷ E je edooru Sọlu lẹ Dévidi bẹ nọkwa lẹ Keyila. Sọlu sụ: “Chileke mewaru gę Dévidi daba mu l'ẹka; kele ọ kwawaru; eshinu o jeru abahụ lẹ mkpụkpu, e gude igbulọ kpụ-pheta mgburugburu; yee ya mgbo waa mkpụrukpu-igwè, eegudeje atuchi iya atuchi.” ⁸ Sọlu bya atụko ndu ojogu iya kukọbe k'ogu; mbụ g'ẹphe jeshia mkpụkpu Keyila je ekepee Dévidi yęe ndu ẹphe l'iya swi.

⁹ O be gę Dévidi byaru amaru lẹ Sọlu bẹ achịwaru iya ẹjo idzu; ọ sụ Abyiyata, bụ onye uke Chileke: “Chitaru mu nụ uwe-ukuvu ono.” ¹⁰ Dévidi bya asụ: “Gube Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu; mube nwozi ngu bẹ o tsuwaru etsutsu lẹ nchị lẹ Sọlu bẹ eme g'oo-shi bya Keyila bya egude opfu ẹhu mu mebyishia mkpụkpu-a. ¹¹ ?Ndu Keyila a-kpụta mu nụ iya tọ? Gube Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu; pfuaruro mube nwozi ngu gę mu maru: ?Sọlu a-bya l'ẹka-a dų gę mu numaru iya ono?”

Chipfu sụ iya: “Ọo-byakwa.”

¹² Dévidi bya ajikwaa ya ọzo: “?Ndu Keyila a-kpụta mu lẹ ndu-a, l'etsoje mu nụ-a nụ Sọlu tọ?”

Chipfu sụ: “Ee; ẹphe a-kpụkwaru unu nụ iya.”

¹³ Ọo ya bụ; Dévidi yęe ndu ẹphe l'iya swi, bụ ndu rwuru unu nemadzụ l'umadzu ukporo iri gbęshi lufushia lẹ mkpụkpu Keyila; tsoru je aghapheahaa l'ẹka ẹphe jebekpọerupho. A bya edooru Sọlu lẹ Dévidi gbafuwaru lẹ mkpụkpu Keyila; ọpụ o to jeeduru ẹka ono.

Dévidi nọ l'echięgu

¹⁴ Dévidi nọ-kirishiarọ l'ime ọgba mgbęgu-evevee; mbụ nọduwaro l'alị úbvú úbvú l'echięgu, nọ lẹ mkpụkpu Zifu. Sọlu nọdu etsojeru achọ-phe iya mbọkumboku; obenu lẹ Chileke te ekwedu gę Dévidi daba iya l'ẹka.

¹⁵ Ọ buru gę Dévidi nọ l'alị Horęshi l'echięgu, nọ lẹ mkpụkpu Zifu bẹ o numaru lẹ Sọlu l'abya g'o gbua ya.

¹⁶ Jionatanu, bụ nwa Sọlu gbęshi jepfushia Dévidi lẹ Horęshi. Ọ bya eyetaru iya ẹka mee g'okpoma shihu iya ike l'ime Chileke. ¹⁷ Ọ sụ Dévidi: “Ta atsukwa ebvu; kele ẹka nna mu, bụ Sọlu ta abyakwa erwu ngu l'ẹhu. Ọo ngu l'aburu eze ndu Ízurelu; mbẹdua e-kwe ngu ẹbo. Nna mu, bụ Sọlu bẹ makaharu onoya.” ¹⁸ Ẹphenebo bya atụko gbaa ndzụ l'iphu Chipfu. E mechaa; Dévidi nọ-kirishiarọya l'alị Horęshi ono; Jionatanu lashia ibe iya.

¹⁹ No iya; ndu Zifu wupfu Sọlu lẹ mkpụkpu Gibiya je asụ iya: “Dévidi domikwaru onwiya l'echilabọ anyi. Ọ nọkwa l'ọgba, nọ l'alị Horęshi; mbụ l'eli úbvú Hakila, nọ lẹ ndọhali Jieshimonu. ²⁰ Ọle-a gube eze; nta-a bụ g'i bya teke dukpoe ngu phọ ree k'abyabya; ọo anyịbedua bẹ ọ dųwaruro g'anyi kpụta iya ye gube eze l'ẹka.”

²¹ Sọlu sụ phẹ: “Gę Chipfu gọkwaru ọnu-ọma nụ unu; kele unu phutaru mu. ²² Unu je akwakọbebaa; unu eje achọ ẹka Dévidi ọbu anọduje; hụmakwanu ẹka ọbu; makwarupho onye ọpụ hụmawaru iya nụ; kele mu numaru l'ọ gbanụkaru ẹregede. ²³ Ọo ya bụ; g'unu je elerweta ęnya getachaa ẹka oodomije onwiya; unu alwa-

phutakwanu azu bya epfuaru mu okpobe-opfu. Unu -byakwanu; mu l'unu aswiwaruro: o -buru l'o no l'alj eka ono be mu l'a-chokota iya l'enya-unuphu, dukota l'ipfu Jiuda mgburugburu."

²⁴ No iya; ephe tugbua vuru Solu uzo jeshia mkpukpu Zifu. Dévidi yee ndu ephe l'iya swi be gbé noduwaa l'echiegu mkpukpu Mawonu; mbu le nsuda Araba, no l'uzo ndohali jieshimonu. ²⁵ Solu me ndu yee ya tukoru swiru bya awata achokashi Dévidi. A bya edooru iya Dévidi; o tugbua lashia eze mkpuma ono, no l'echiegu Mawonu je anodu. Solu bya anuma iya; bya achiru Dévidi jeshia l'eka ono. ²⁶ Solu nodu eje l'azu ubvu ono eka iya ophuu; Dévidi yee ndu nkiya nodu eje l'azu ibiya ophuu; agba g'ephe gbalaaru Solu. O be ge Solu yee ndu ojogu iya eme g'ephe gbaa Dévidi phe mgburugburu g'ephe gude phe; ²⁷ onye ezije ozi rwua bya asu Solu: "Bya egwegwa-o! Ndu Filisitayinu be byaakwaru etso ndu alj anyi ogu." ²⁸ Solu ghakobeekwapho paru achí Dévidi haa; o buru iya ejepfu ndu Filisitayinu. Oo ya kparu iphe, ephe ekuje eka ono Sela-Hamalekotu. ²⁹ Dévidi bya eshi l'eka ono tugbua je eburu l'ogba, no le mkpukpu Enu-Gedi.

Dévidi edobe Solu ndzu

24 Tobudu iya bu; Solu chifuchaepho ndu Filisitayinu ono bya alwa; a bya edooru iya le Dévidi nokwa l'echiegu, no le mkpukpu Enu-Gedi. ² Oo ya bu; Solu bya achita unu umadzu esaa l'ukporo iri, bu ndu a hotaru ahota l'ime ndu Izurelu l'ophu ephe wufu choru Dévidi yee ndu l'etsoje iya nu jeshia l'ibiya ke "Mkpuma Eghu Qswa". ³ Solu bya erwua l'eka a kpuru nwulo aturu l'aguga gbororo; o nweru ogba, no l'eka ono; Solu bahu l'ime ogba ono ge ya je atuta unme. A ma le Dévidi waa ndu yee ya swi; no l'ime ime ogba ono.

⁴ Ndu ono, etso Dévidi ono su iya: "Lewaro ya! O kwa ntanu-a bu mboku ono, Chipfu pfuru ngu opfu iya su g'i huma le ya e-woru ndu ohogu ngu ye ngu l'eka; g'i woru phe mee g'o du ngu ree." Oo ya bu; Dévidi bya epyofuta toepho nwehu pyaa mpya je ebyibuta onu uwe-mgbalanu Solu. ⁵ E mechaepho; obu wata anma Dévidi ikpe kele o byibutaru onu uwe-mgbalanu Solu ono. ⁶ O su ndu ono, l'etsoje iya nu ono: "Ge Chipfu te ekwekwa ge mu mee nnajiuphu mu egube iphe ono; mbu onye ono, Chipfu wuru manu l'ishi ono; ozoo ke ge mu halia eka denyi iya; kele o bu onye Chipfu wuru manu l'ishi." ⁷ O buru opfu ono be Dévidi gude gbooru ndu etsoje iya nu uja; ophu o to haduru phe g'ephe tsoo Solu ogu. No iya; Solu shi l'ogba ono lufu jeshia mkpa iya. ⁸ Dévidi mechaa bya eshi l'ime ogba ono lufuta kuahaa Solu oku su: "Nnajiuphu mu, bu eze!" Solu bya aghaa enya l'azu. Dévidi bya adaa kpurumu phozeta; bya eworu iphu kpube l'alj; ⁹ su Solu: "Bu gunu kparu iphe, iinoduje angaru ndiphe nchi; mbu ndu anoduje edoru ngu le Dévidi l'achọ g'o meka ngu iphe? ¹⁰ Humanu! Ntanu-a be i gude-waa enya ngu huma ge Chipfu meru; i daba mu l'eka l'ime ogba pho. O nweru ndu suru ge mu gbua ngu; obenu le mu dobeleru ngu-a ndzu. Mu su le mu ta abyakwa ahali eka mu byia nnajiuphu mu; noo kele o bu onye Chipfu wuru manu l'ishi g'o buru eze. ¹¹ Nna mu; lekpodapho enya; humawaro onu uwe-mgbalanu ngu ge mu gude iya l'eka! Mu byibutaru onu uwe ngu ono; ophu mu te egbuduru ngu. G'o dokwaa ngu enya nta-a teme l'iji-makwarupho le mu te emesweduru ngu; ophu mu te ekwefuduru ngu ike. O to dudu ejo-iphe, mu meru ngu; ole ijichie mu pho kpabekpabe g'i gbua mu. ¹² Ge Chipfu kpekwa ikpe ehu mu le ngu; mbu ge Chipfu gwatakwa ngu ugwo ejo-iphe ono, iime mu ono; ole ?mu byahunuru edenyi ngu eka. ¹³ O dua g'etu ndiche, nmaru su: 'Ejo-ememe bu l'eka ndu iwashi be ooshije'; obenu le mbedua ta abyadu l'edenyi ngu eka. ¹⁴ ?Bunua onye be eze ndu Izurelu pafutaru onwiya g'o gbua? ?Bu onye be ijichi oso? ?To bunaa odzu nwankuta-a? ?To bunaa nwogu, agbaduru ebà-a? ¹⁵ Oo Chipfu be e-kperu mu le ngu ikpe; pfua onye ophu iswi adudu mma. G'o lee ya enya; haaru mu enge nafuta mu l'eka ngu."

¹⁶ Dévidi pfughechaepho nno; Solu jia ya su: "Bu gubedua epfu iphe ono; nwa mu, Dévidi?" Solu bya echishia mkpu ekwa. ¹⁷ O bya asu: "Oowa-e! I kakwa mu apfubekoto; noo kele iimeru mu ree; obenu le mbedua eme ngu ejo-iphe. ¹⁸ Le ntanu-a be i goshiwaru l'iimeru mu ree; mbu le Chipfu meru mu daba ngu l'eka; ophu i ti gbuduru mu. ¹⁹ Teke nemadzu humaru ohogu iya; ?ohaje iya g'o laa ke mmanu? Oo ya bu ge Chipfu pfukwaa ngu ugwo iphe-oma ono, i meru mu ntanu-a ono! ²⁰ Ole nta-a be o dowaru mu enya l'i bufutaje eze; temanu o buru ngu be alj-eze ndu Izurelu l'ophu a-du l'eka. ²¹ Gude epha Chipfu ribuaru mu angu nta-a su l'i ti byadu l'ak-

† Iphe, Sela-Hamalekotu bu be bu Mkpuma Ogbode-ogu.

pabufu awa mu akpabufu; ọzoo mee g'ẹpha mu chíhu achíhu l'unuphu ibe nna mu!" ²² Ọo ya bụ; Dévidi bya eribuaru Sọlu angụ ẹgube ono. Sọlu lashia ibe iya.

Dévidi yee ndu etsoje iya nụ wufu laphushia azụ l'ogba.

Nebalụ aswarụ Dévidi ụswara

25 Ọo ya bụ; Sámelu bya anwụhu; ndu Ízurẹlu bya edzukọbe raa ẹkwa iya. Ẹphe bya elia ya l'ibe iya ịe mkpụkpu Rama.

Dévidi bya atụgbua lashia echięgu Paranu. ² Ọ dọru nwoke lanụ bụ ịe mkpụkpu Mawonu. Ọ bụ onye nweru ẹku ịe mkpụkpu Kamẹlu; bya aburu onye nweru iphe shii. Aturu, o nweru enweru dọ ọnu ẹsaa l'ụkporo iri. Eghu iya dọ ọnu labo l'ụkporo iri. Ọ nọdu ịe Kamẹlu eseshi aturu iya ono ẹji l'ẹhu. ³ Ẹpha nwoke ono bụ Nebalụ; ẹpha nyee ya buru Abigelu. Nyee ya ono buru onye maru iphe ọkpobe amaru; bya amakwapho mma. Ọle ji iya be dọ ẹhuka bya aburu onye ẹjo-ọbu l'iphe, oomekpoo ememe. Ọ bụ onye shi l'eri Kalẹbu.

⁴ Dévidi nọdu l'echięgu numa ịe Nebalụ be eseshi aturu iya ẹji l'ẹhu. ⁵ Ọ bya ezia ọmadzu iri l'ime ọnwokoro-robaya, ẹphe l'iya swi sụ phẹ: "Unu jepfu Nebalụ ịe mkpụkpu Kamẹlu; unu ekeleru mu iya. ⁶ Unu sụ iya: 'Gẹ ndzụ ngu tsekwa ogologo. G'ẹhu dukwa ngu guu ịe ndibe ngu; mekpoo iphemiphe, i nweru enweru! ⁷ Mu nọmaru l'i bushi aturu ngu ẹji. Teke anyi ịe ndu nche-aturu ngu shi tuko nọdu l'ẹka lanụ be anyi te emekpajekwaru phẹ ẹhu; ọphu ọ tọ dudu iphe phẹ, phuhujeru nụ l'iphe, bụ teke anyi l'ẹphe nọkotaru ịe Kamẹlu. ⁸ I -jia ya ndu-ozu ngu be ẹphe a-koru ngu iya-a. Ọo ya bụ; g'obu ngu dọnu l'ẹka ọnwokoro-robaya mu-a nọ eshi ọphu anyi byaru l'ọbo-iphe-a. Jiko nọnu ndu-ozu ngu; me nwa ngu, bụ Dévidi iphe, ẹka ngu rwukpọerupho.' "

⁹ Ndu ozi Dévidi ono rwuepho; ẹphe bya eworu ozi ono, Dévidi ziru ono bya ezia Nebalụ; bya adaa ngaberu iya. ¹⁰ Nebalụ bya asụ ndu-ozu Dévidi ono "Bụ onye bụ Dévidi? Mu sọru: nwa Jiesi ?ọ bụ onye? Ndu nta-a be dukwaa igwerigwe anashihu nnajjuphu phẹ agbakashihu. ¹¹ Bụ k'ishi gunu be mu e-wota nri mu waa mini; me anụ, mu gburu ndu ebushiru mu aturu mu ẹji woru nụ ndu mu ta amadu ẹka ẹphe shi?"

¹² Ọnwokoro-robaya ono dakọbe laphushia azụ je edokotaru Dévidi iphe ono, o pfuru ono. ¹³ Dévidi sụ phẹ: "Ng-wa; onyenonu wota ogu-echi iya turu!" Ọo ya bụ; onyenonu bya ewotachaa ogu-echi iya turu. Dévidi bya etukwarupho nkiya. Ndu ọphu tso Dévidi be rwuru ọnu nemadzu. Ọmadzu ọkporo iri nọdu swiru ivu phẹ.

¹⁴ Nwokoro-robaya lanụ l'ime ndu-ozu Nebalụ je edooru nyee Nebalụ, bụ Abigelu sụ: "Lekpọdapho ịe Dévidi be nọ l'echięgu zia ndu-ozu iya g'ẹphe bya ekeleru iya nnajjuphu; ọ gbẹ meru iphe-iphere kpua phẹ. ¹⁵ Ọle ndu ono mekwanuru anyi ree shii; ọphu ẹphe emekpajeduru anyi ẹhu; ọphu iphe anyi te ephuhujeduru ịe teke ono, anyi l'ẹphe tukuru nọkotakpo ịe mgbegu ono. ¹⁶ Eswe l'enyashi mbokumboku be ẹphe shi abujeru igbo-ulo gbobuta anyi ịe teke ono, anyi shi anọ-kubeje phẹ eche aturu anyi ono. ¹⁷ Nta bukwa g'i riedu iya ọriri maru iphe, ii-me; noo kele ẹjo-iphe abyakwa adapfuta nnajjuphu anyi yee ndibe iya l'ọphu; kele ọ kwataru buru onye iwashi k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu onye ejiru iya ọnu dee."

¹⁸ Abigelu bya emekebe ẹgwegwa je achita ishi buredi ọkporo iri; waa otumu mee labo; waa aturu ise, e gburu huchaa ya ahuhù; bya ajaa ya àjàjà dobe; waa akpe, a huru yejia ogbongu ise; waa ẹcha-mbekee ọkporo ise, e gude akpuru vayinu ghee; waa ẹcha-mbekee ọphu dọ ọkporo iri, e gude akpuru figu ghee. O gwekọo ya tukobegbaa l'eli nkafu-igara. ¹⁹ Ọ bya asụ ndu-ozu iya: "Unu tųgbua vuta ọzo; mu a-nọdu-a etso unu l'azụ." Ọle o to pfukwanuru iya ji iya, bụ Nebalụ.

²⁰ Ọ nọdu l'eli nkafu-igara iya agba agbazeta l'uwuru, nọ l'úbvú ono; ọ bya l'amaru Dévidi yele ndu ẹphe l'iya swi nọdu agbazetawaa abyapfuta iya. Ọ bya agba phẹ ndzuta. ²¹ Ọ buru teke ono be Dévidi pfukwaduru-a sụ: "Ọ tọ dudu urwu, ọ baru mu mbụ echeche, mu shi echeru nwoke-a ẹku iya l'echięgu; mbụ chekọta iya k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu iphe, o nweru enweru dọru ọphu tuphahuru nụ. Ọ buru ẹjo-iphe be o gude pfua mu ọgwọ ree, mu meru iya. ²² Gẹ Chileke mekwaa mu iphe, o meru ndu ọhogu Dévidi; m'ọ buru l'e rwuru l'utsu mu dobe m'onye lanụ, bụ nwoke ndzụ ịe ndu o nwekotaru."

²³ Abigelu bya ahumaepho Dévidi; o nyizetakebe l'eli nkafu-igara iya ono; bya ephozeta l'iphu Dévidi bya eworu iphu kpube l'alị. ²⁴ Nwanyi ono daa gbushi ikpere l'iphu Dévidi sụ iya: "Nnajjuphu mu; g'ọ buru mu ọ be

aa-ta uto iya nwəkinyi mu. Jiko gę mube nwozi ngu nwanyi pfunuru opfu yeru ngu. Ngabenuru mube nwozi ngu nwanyi nchi. ²⁵ O -buru ke nnajjuphu mu; ba ngakwaru mkpoko nwoke ono, bu Nebalu nchi; kele o o epho g'epha iya du bu g'o du. Ozoa onye-eswe l'epha; teme o nodu emehukwapho eswe. Obenu le mube nwozi ngu nwanyi gbephu mu ta ahumaduru ndu-ozu ono, gube nnajjuphu mu yeru ono. ²⁶ Ole-a nnajjuphu mu; be eshinu Chipfu sephuwuru ngu azu gi ti je egbu ochi waa gi ti gwata ugwo iphe, e meru ngu l'eka onwongu; be Chipfu -nodu-a ndzu g'o no iya-a; gubedua nodu; be bukwa ge Nebalu du bu ge ndu ohogu ngu waa iphe, bukota ndu l'ach o g'ephe e-shi mekata gube nnajjuphu mu a-du. ²⁷ G'e wonuru iphe-a, mube nwozi ngu nwanyi guderu gube nnajjuphu mu-a nu unwokorobya ono, unu l'ephe swi ono. ²⁸ Jiko garuru nwozi ngu nwanyi nvu l'eka mu mesweru; noo kele a makahawaru le Chipfu e-me g'abu eze ke gube nnajjuphu mu no odu; kele o odu Chipfu be ilwu. G'o to dukwa ejo-iphe, aa-huma ngu l'ehu jas teke ji-no-beru. ²⁹ O betakporu nemadzu nodu achi ngu k'egbugbu be Chipfu, bu Chileke ngu e-woerupho ndzu gube nnajjuphu mu kwachia renguren-gu l'ite ndzu. Ole ndzu ndu ohogu ngu phe be aa-gbaphu egube aagbaphu mkpuma robo-a. ³⁰ Tobudu iya bu; teke Chipfu meerupho gube nnajjuphu mu iphe, du ree ono, o kweshigbaaru ngu ukwe iya ono; bya eworu ngu mee onye-ishi l'alj Izurelu; ³¹ o to bueduru nnajjuphu mu aphu; ozoo g'obu waaha ngu mini l'i gburu ochi enwedu ishi; ozoo l'i gwataru ugwo iphe, e meru ngu. Le teke ono, Chipfu e-meshiru gube nnajjuphu mu iphe, du ree ono; nyatakwa mube nwozi ngu nwanyi."

³² Dévidi su Abigelu: "G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Izurelu; mbu onye ziru ngu gi gba mu ndzuta ntanu-a. ³³ Ge mmamiphe ngu bukwaru iphe, a goru onu-oma nu; teme g'a gokwarupho onu-oma nu gubedua gbobutaru mu ge mu te egbu ochi le ntanu-a; waa ge mu te egude eka onwomu gwata ugwo iphe, e meru mu. ³⁴ Ome o to bu l'i gbaru egwegwa bya mu ndzuta-a; be mu shiakwa ribua nte su: 'Leshinu Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu no ndzu g'o no iya-a; mbu onye ono, gbobutaru ophu mu te emekaeduru ngu iphe ono; be o to dukwa onye nwoke l'ibe Nebalu m'onye lanu mu gege egbuphodo me o -rwutashja l'utsu echele.'" ³⁵ Oo ya bu; Dévidi bya anata iya iphe ono, o gwataru iya ono; su iya: "Tokwa eh. Mu numawaru iphe, i pfuru bya ekwetawaa iphe, i rworu."

³⁶ Abigelu bya alapfu Nebalu je ahuma l'o noroo abo-iphe l'ibe iya; egube ono, onye eze emeje ono. Ehu nodu atso Nebalu utso; kele mee atsushi iya ike. Ophu o to dudu iphe, Abigelu pfuru iya jas nchi bahu. ³⁷ O -rwua l'utsu iya le teke mee ono sahuwaru Nebalu; nyee ya bya atuko iphemiphe ono dokotaru iya; meji tofu iya; o kpo-kerehu ge mkpuma. ³⁸ A bya anochaa iphe, du g'abalj iri; Chipfu chitsua Nebalu; o buru iya anwuhu.

Dévidi aluta Abigelu

³⁹ O be teke Dévidi byaru anuma le Nebalu nwuhuwuru o su: "G'ajaja buru ke Chipfu; mbu onye ono, gwataru ugwo iphe-iphere ono, mu nataru l'eka Nebalu. O bya egbobutakwapho mube nwozi iya ge mu te eye eka l'ejo-iphe. Chipfu be wowaru ejo-ememe, Nebalu meru kpukposhi iya l'ishi nkiya."

Oo ya bu; Dévidi zia g'e je ezia Abigelu g'o bya ge ya luru iya. ⁴⁰ Ndu ozi Dévidi jeshia mkpukpu Kamelu je ezia Abigelu su iya: "Dévidi be zikwaru anyi g'anyi bya eduta ngu gi buru nyee ya."

⁴¹ Abigelu gbalihu bya ephozeta iphu iya l'alj su: "Waa mube nwozi unu nwanyi baa; mbu onye a-nodu asaje ndu-ozu nnajjuphu mu okpa." ⁴² Abigelu jikobe egwegwa bya eduta unwumboko ise, l'ejeru iya ozi yeru onwiyi; o nyikota eli nkapfu-igara tsoru ndu ono, Dévidi ziru ozi ono; o je aluru Dévidi.

⁴³ Dévidi be aluhawaa Ahinowamu, bu onye shi le mkpukpu Jiezerelu; yee Abigelu bya atuko buru unyomu Dévidi. ⁴⁴ Teke ono be Solu kutawaru nwada iya, bu Mikalu; mbu nyee Dévidi woru kee Paliti nwa Layishi; mbu onye shi le mkpukpu Galimu.

Dévidi aha Solu ndzu ozobaa

26 Ndu mkpukpu Zifu bya atugbu je edooru Solu le mkpukpu Gibiya su: "Dévidi be domikwaru onwiyi l'ubvu Hakila, no gha iphu le Jieshimonu." ² Solu bya atugbu jeshia l'echiegu mkpukpu Zifu; yee unu unwoke esaa l'ukporo iri, a hotaru l'alj Izurelu toko swiru jeshia ach o Dévidi. ³ Solu phe bya adoru l'aguga gbororo

l'úbvú Hakila ono, nọ gha iphu lẹ Jieshimonu. Dévidi nọduro ya l'echiegu. Ọ hụmaepho lẹ Sọlu chọwaru iya by-
atashia ẹka ono; ⁴ o zia ndu anwu ngge ẹphe jee; bya eme ọ marweta l'ọo eviya lẹ Sọlu byawaru. ⁵ Ọo ya bụ; Dé-
vidi gbeshi bya ejeshia l'ẹka ono, Sọlu phẹ dọru ono. O -rwua je ahuma ẹka Sọlu yee Ábuna nwa Nẹru, bụ onye-
ishi ndu ojogu zẹ. Sọlu zee l'ime ọdu ono; ndu ojogu iya dọ-pee ya mgburugburu.

⁶ Dévidi bya ajia Ahimeleku, bụ onye Hetu waa Abishayi nwa Zeruya; mbụ nwune Jiowabu sụ phẹ: “?Bụ onye
ole bẹ e-tsoru mu g'anyi jepfu Sọlu l'ẹka ẹphe dọru ono?”

Abishayi sụ: “Ọo mbẹdua l'e-tsoru ngu je.”

⁷ Ọo ya bụ; Dévidi yee Abishayi tųgbua jepfu ndu ojogu ono l'enyashi. Ẹphe jerwua bya ahuma Sọlu l'ẹka ọ zẹ
eku mgbenya l'ime ime ọdu ono; yee arwa iya, o woru bvube l'alị l'uzo ishi iya. Ábuna yee ndu ojogu ono zẹ-
phee ya mgburugburu. ⁸ Abishayi sụ Dévidi: “Ntanu-a bẹ Chileke mewaru g'ohogu ngu daba ngu l'ẹka. Jiko
hanaa nta-a gẹ mu gude arwa-a sųpyabe iya l'alị ugbo lanu; mu ta a-sųkwa iya ya ugbo ẹbo.”

⁹ Obenu lẹ Dévidi sųru Abishayi: “Te emeghekwa nkiya! Mbụ-a; ?Bụ onye a-hali ẹka byia onye ono, Chipfu
wuru manụ l'ishi g'ọ bụru eze; g'e -mecha g'onye ono laa kẹ mmanu?” ¹⁰ “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ
bųkwa Chipfu l'onwiya bẹ l'e-gude ẹka iya chigbua ya. Ọphuu l'anwuhu iya rwuru; ọ nwuhu; ọzoo l'o jeru ọgu; je
alaa l'ọgu. ¹¹ Gẹ Chipfu te ekwekwa gẹ mu halia ẹka byia onye ono, Chipfu wuru manụ l'ishi ono. Iphe, e-me nụ
bụ g'i wota arwa ono waa iphe, aangụ mini ono, nọ iya l'uzo ishi ono g'anyi tųgbua.” ¹² Ọo ya bụ; Dévidi tuta ar-
wa ono; bya ewota iphe, aangụ mini ono, nọ Sọlu l'uzo ishi ono ọ bụru phẹ atųgbu. Ọphu ọ tọ dudu onye hụ-
maru iya nụ; ọphu ọ dudu onye maru nụ; ọphu ọ dudu onye ọphu tehuru etehu. Ẹphe tųkoepho ekugbaa mg-
benya; kẹle Chipfu meru g'oke mgbenya tų phẹ.

¹³ No iya; Dévidi bya adafu azụ iya ọphuu; je enyikota eli úbvú; nọdu nwuzenya ụzenya. Ẹka nọ-buharu phẹ
l'echilabọ kwatakpọo dọ ọsa shii. ¹⁴ Dévidi bya ekua ndu ojogu ono oku; kua mẹ Ábuna nwa Nẹru sụ phẹ: “Ábun-
na; t'ji zadu ẹnu; Ábuna?”

Ábuna za ẹnu bya asụ: “?Ị bụ onye; gube nwọphu eku eze oku?” ¹⁵ Dévidi sụ Ábuna: “?Tị bunaa nwoke, dọ ike
l'ọgu? ?Bụ onye bẹ atųkpooru ngu nụ l'alị Ízurelu? ?Denu g'ọ nwuru i ti letaduru nnajjuphu ngu, bụ eze ẹnya;
k'ọphu bụ l'o nweru onye byaru gẹ ya gbua nnajjuphu ngu, bụ eze? ¹⁶ Iphe ono, i meru ono ta adųkwa ree. Esh-
inu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; bẹ iphe, gbaru unu g'unu ha bųkwa anwuhu. Noo kẹle unu te eletaduru nnajju-
phu unu ẹnya; mbụ onye ono, Chipfu wuru manụ l'ishi ono. Chikaedu ẹnya achika. ?Denu arwa eze yee iphe,
ọonguje mini, o shi dobe lẹ mgboru ishi iya ono?”

¹⁷ Sọlu maẹkwarupho l'ọo olu-opfu Dévidi bya asụ: “?Bụ olu-opfu ngu bụ ono nwa mu, bụ Dévidi?”

Dévidi sụ iya: “Ee! Ọ kwa iya-a nnajjuphu mu, bụ eze.” ¹⁸ Ọ sųkwapho: “?Bụ kẹ gunu bẹ gube nnajjuphu mu
achihunuru nwozi ngu? ?Buhunu gunu bẹ mu meru? ?Bụ ẹjo-iphe gunu bẹ ẹka mu dųkpoo? ¹⁹ Jiko gẹ gube
nnajjuphu mu, bụ eze ngabenuru nwozi ngu nchị nta. Ọ -buru l'ọo Chipfu bẹ kpaliru ngu g'ị chjahaa mu nno;
g'ọ natakwa ngweja. Teke ọbu l'ọo ndiphe bẹ eme iya nụ; g'ẹphe bųkwaru ndu vu ọnu l'atatiphu Chipfu. Nta-a
bẹ ẹphe chifwaru mu l'echilabọ ndibe Chipfu. Ẹphe sụ gẹ mu je ejeahaaru agwa ọzo ozi! ²⁰ Ọle-a; gẹ mee mu
te egedakwa l'alị l'ẹka dọ ẹnya l'iphu Chipfu; kẹle eze ndu Ízurelu bẹ lufutawaru bya achjahaa nwogu, teke ag-
badu ẹbà g'onye achị nta ọkwà l'úbvú.”

²¹ Tọbudu iya bụ Sọlu sụ: “Mu meakwaru iphe-ẹji. Lwanu azu; nwa mu, Dévidi. Mu taa tųbaedu ama emeka
ngu iphe ọzo; noo kẹle ị guberu ndzụ mube Sọlu iphe ntanu-a. Ọo eswe bẹ mu meru; mbụ lẹ mu
meswekpọwaru k'ọphu parụ ẹka apaa.”

²² Dévidi sụ: “Wakwa arwa gube eze baa. G'unwokoro ngu onye lanu tųghata bya ewota iya. ²³ Ọo Chipfu a-pfu
onyenonu ugwo apfubekoto iya waa k'apfushi ike l'iphe, onye pfuru. Ntanu-a bẹ Chipfu meru; ị daba mu l'ẹka;
ọle mu taa halikwanu ẹka ebyi onye ono, Chipfu wuru manụ l'ishi ono. ²⁴ G'ọ bunuru gẹ mu guberu ndzụ ngu
iphe ntanu-a; bųkwapho gẹ Chipfu a-gube ndzụ nkemu iphe; mbụ g'ọ nafutakota mu l'iphe-ẹhuka, byaru mu
nụ.”

²⁵ Ọo ya bụ; Sọlu bya asụ Dévidi: “G'e kebekwa ngu l'oma nwa mu, bụ Dévidi. Ii-me iphe, nyiberu anyibe; mbụ
mee ya mekota!”

Oo ya bụ; Dévidi tughushia; Sọlu laphushia azụ l'ibe iya.

Dévidi alapfu ndu Filisitayinu

27 Dévidi bya arịa l'ime onwiya sụ: “Nta bẹ ujiku lanụ bẹ mu e-mechakwaa shi l'ẹka Sọlu laa l'iyi. O to nweedu iphe ọzo, kabakpọo ree; ta abụdu gẹ mu gbaru lashia alị ndu Filisitayinu. Oo ya bụ Sọlu akabẹ haa mu achoro-phe l'alị Ízurẹlu; mbụ mu e-shi nno ya nahụ iya.” ² Oo ya bụ; Dévidi yee unwoke ono, dụ unu nemadzụ l'ukporo iri ono, bụ ndu yee ya aswije ono gbeshi lapfushia Akishi, bụ onye eze mkpukpu Gatu; mbụ nwatibe Mawọku. ³ Dévidi phẹ lapfu Akishi je eburu lẹ mkpukpu Gatu. Onyenonu bẹ yele ndibe iya tukochaaru buru. Dévidi bẹ yele unyomu iya labọ tukoru buru; mbụ Ahinowamu kẹ mkpukpu Jiezerẹlu waa Abigelu kẹ Kamẹlu, bụ iya bụ nwanị ono, ji iya, bụ Nebalụ ta anọedu-a. ⁴ O be teke e doerupho Sọlu lẹ Dévidi gbalawaru lashia Gatu; ophu ọ tọ chọbaeduru iya.

⁵ Oo ya bụ Dévidi bya asụ Akishi: “O -bụru lẹ mu dụ ngu l'obu; wofutanu mkpukpu lanụ l'alị-a; nụ mu gẹ mu buru. ?Denu g'ọ bụ mube nwozi ngu bẹ unu l'iya atuko buru lẹ mkpukpu lanụ l'ẹka eze bu?” ⁶ Oo ya bụ; Akishi woru mkpukpu Zikulagu woru nụ iya mbọku ono. O bụru iya meru iphe Zikulagu bụ mkpukpu ndu eze ndu Jiu-da byasụ ntanụ-a. ⁷ Dévidi bẹ bugbaru apha ophu l'onwa ẹno l'alị ndu Filisitayinu ono.

⁸ Dévidi yee ndu etsoje iya nụ bya atughua je alwua ndu Geshu; mẹ ndu Gizi; mẹ ndu Amaleku. Ndu-a bẹ shi-hawaa teke dụ ẹnya butaru l'alị ono; mbụ shitakpọo mẹ a -nọdu eje Shuru jasụ l'alị ndu Ijiputu. ⁹ O nọdu abụ-jeru ndu ophu Dévidi bapfuwaru l'ogu ono; l'oogbushikọta phẹ. O tọ dudu nwoke ọzoo nwanị, oodobeje ndzụ. O bya akpuko aturu; mẹ egbu; mẹ eswi; mẹ nkafụ-igara; mẹ inya-kamẹlu; bya achikochaa uwe. O -mechaa; ọolapfushia Akishi. ¹⁰ Teke Akishi jiru iya: “?Bụ ibiya ole bẹ i jeru alwua ntanụ-a?” Dévidi asụ iya: “O kwa echięgu ndohali mkpukpu Jiuda.” Ọzoo l'ọosu iya l'ọo echięgu ndohali kẹ mkpukpu ndu Jierahumelu; ọzoo l'ọo echięgu ndohali Kenu. ¹¹ O tọ dudu nwoke ọzoo nwanị, oodobeje ndzụ kẹ kpuru bya Gatu; kele ọonoduje arị sụ: “Epe e-jekwa agba anyi ama sụ l'owakwa iphe, Dévidi meru baa.” O bụru gẹ Dévidi shi emeje iya bụ ono lẹ teke o bukọtaru l'alị ndu Filisitayinu. ¹² Akishi daru Dévidi ye l'ẹhu; asuje onwiya: “Dévidi bẹ a-buwaruro nwozi mu jasuru asuru; noo kele ndibe phẹ, bụ ndu Ízurẹlu bẹ kpọwaru iya ashị mebyi akpokpo.”

28 O bya erwua teke ono; ndu Filisitayinu bya akpakọo ndu ojogu phẹ g'ẹphe tsoo ndu Ízurẹlu ogu. Akishi je asụ Dévidi: “G'ọ dokwaa ngu ẹnya ree l'unu l'unwoke ngu bẹ e-dujekwa mu ogu.”

² Dévidi sụ iya: “O n'iya bụ l'iji-humawaro iphe, onye-ozu ngu e-me.”

Akishi sụ Dévidi: “O duẹpho ree; mu e-mewaa ngu rọ g'i bụru onye a-nọdu eche mu nche jeye ndzụ mu abvụ.”

Sọlu yee nwanị, aphuje ophuleny, bu lẹ Ẹnudo

³ Nta-a bẹ Sámèlu nwuhuwaru; ndu Ízurẹlu l'ophu tuko raa ẹkwa iya; bya elia ya lẹ mkpukpu iya lẹ Rama. Sọlu bẹ tukowaru ndu emeje omamanshi; mẹ ndu aphuje ophuleny rwushikọta l'alị ono.

⁴ Ndu Filisitayinu bya edzukọbe bya adọru k'ogu lẹ mkpukpu Shunemu. Sọlu bya akpakọo ndu Ízurẹlu l'ophu ẹphebedua dọru nkephe l'úbvú Gilubowa. ⁵ O be gẹ Sọlu humauerupho ndu ojogu ndu Filisitayinu; ndzụ gụhu iya; tẹme obu nọdu etekwa iya phọ ophe. ⁶ O mee g'ọ kpata Chipfu ishi; ophu Chipfu ta adudu iphe, ọ gbẹ lẹ nr-wọ; ọzoo l'ido urimu pfuaru iya; ọzokpoonu l'onu ndu mpfuchiru iya. ⁷ Sọlu bya asụ ndu ejeru iya ozi: “Unu leeru mu ẹnya nwanị, aphuje ophuleny k'ophu mu e-je akpata iya ishi.”

Ẹphe sụ iya l'o nweru onye lanụ, bu lẹ mkpukpu Enu-Dọru.

⁸ Sọlu bya eworu onwiya gbugabẹ; chita uwe mmanụ yee. O be l'enyashi yee unwoke labọ swiru jepfushia nwanị ono. Sọlu rwua bya asụ iya: “Kpataeduru mu maa ishi. Onye ophu mu kukpọerupho ẹpha iya bẹ ji-kpokuta.”

⁹ Nwanị ono sụ iya: “Lenu; i manurua iphe, Sọlu meru. Mbụ lẹ ndu ajije iphe; mẹ ndu aphuje ophuleny bẹ ọ tukoru rwushikọta l'alị-a. ?Denu g'ọ gude i bya ekweberu mu ẹregede; gẹ mu eshi nno nwuhu?”

¹⁰ Sọlu bya egude ẹpha Chipfu ribuaru iya angụ sụ: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ ọ tọ dukwa aphụ, a bya l'anụ ngu l'opfu iphe-a.”

¹¹ Nwanyị ono bya ajja ya sụ: “?Bụ onye bẹ mu a-kpokuru ngu?”

Ọ sụ iya: “Ọo Sámèlu bẹ jì-kpoku.”

¹² Nwanyị ono bya ahụmaepho Sámèlu bya echishia mkpu sụ Sọlu: “?Dènu g'o gude ì gbaaru mu ẹregede? Ọ kwa ngu bụ Sọlu!”

¹³ Eze, bụ Sọlu bya asụ nwanyị ono: “Ta atsushi ebvu. ?Bụ gunu bẹ ì hụmaru?”

Nwanyị ono sụ iya: “Mu hụmaru maa g'o shi l'alì afuta.”

¹⁴ Ọ jja ya sụ: “?Ọ dụkwana ìdagha?”

Nwanyị ono sụ: “Ọo akahụ nwoke ọgerenya, yeru uwe-mgbalanụ bẹ alufutanu ọbu.”

Sọlu maekwarupho l'ọo Sámèlu. O phozeta woru iphu kpupyabẹ l'alì.

¹⁵ Sámèlu bya epfua opfu sụ Sọlu: “?Bụ gunu bẹ iikuru mu; ì gude akposhi mu atuta unme, mu atuta-a?”

Sọlu sụ iya: “Mu nọ l'oke iphe-ehuka; kele ndu Filisitayinu bẹ etso mu ọgu; teme Chileke pawaru mu buhaa; ọphu ooyejeedu onu yeru mu e -shi lẹ ndu mpfuchiru iya; ọzoo lẹ nrwọ. Ọo ya kpatarụ iphe, mu eku ngu g'ì karụ mu ọzo, mu e-shi iya.”

¹⁶ Sámèlu sụ iya: “?Ì chọru mu gunu nta-a, Chipfu pawaru ngu buhaa; ọ bụwaru onye opfu ngu-a? ¹⁷ Ọo iphe ono, Chipfu shi mu l'onu gbaaru ngu ama iya ono bẹ avukota nno. Chipfu bẹ nafuwaru ngu aba eze ono woru iya nụ onye ọzo, bụ Dévidi. ¹⁸ Kele ì ti meduru Opfu Chipfu; mbụ l'ì ti tukoshiduru ndu Amaleku oke-ehu-eghu Chipfu. Ọ bụru iya meru g'o gude; o mee ngu iphe ono, o meru ngu ntanụ-a ono. ¹⁹ Ọphu kachakpoo nụ bụ lẹ Chipfu a-chiru unu lẹ ndu Ízurelu ye ndu Filisitayinu l'ẹka; mbụ l'echele ọwa-a bẹ unu l'unwu ngu unwoke a-lwapfuta mu lẹ maa. Nokwaphọ gẹ Chipfu a-chiru ndu ojogu ndu Ízurelu chiru ye ndu Filisitayinu l'ẹka.”

²⁰ Ndzụ-agugu iphe ono, Sámèlu pfuru ono gude Sọlu; ọ ngabufu daa l'alì teke ono teke ono. Ike bvụ iya; kele o to riduru nri eswe mę kẹ ẹnyashi mbọku ono l'ophu. ²¹ Nwanyị ono bya bya ahuma g'ehu anmashiberu Sọlu anmanma ike bya asụ iya: “Lenu; mube nwozi ngu nwanyị bẹ nukwaru ngu opfu; mee iphe, ì ziru mu ememe. Mu turu ishi ndzụ mu mekọta iphemiphe, ì sụru gẹ mu mee. ²² Ọo ya bụ jikonu; ngabenu nwozi ngu nwanyị nchị; mbụ gẹ mu nunu ngu nri g'ì ria; k'ophu ike a-dụ ngu g'ì gude lashja.”

²³ Sọlu jja sụ lẹ ya te eridu nri. Ọle ndu-ozì iya waa nwanyị ono tukurorwọhaa ya; ọ gbẹ teke ono kweta. Ọ bya agbeshi l'ẹka ọ zẹ l'alì bya anọ-zeta l'iphe-azẹ.

²⁴ Nwanyị ono bẹ nweru nweswi, tsuru ẹba, nọ l'ulo iya. O woru iya gbua teke ono teke ono. Ọ bya ewota ukpokutu-nri gwọ-phube gude ghee buredi, eeyeduru iphe, ekoje buredi. ²⁵ Nwanyị ono bya akwashiaru Sọlu phẹ iphe ono; ẹphe ria. E mechaa; ẹphe tughua l'enyashi ono lashja.

Ndu-ishi ndu Filisitayinu achifu Dévidi l'iphu ọgu

29 Ndu Filisitayinu bya edzukobe-gbua ndu ojogu phẹ lẹ mkpukpu Afeku. Ndu Ízurelu je anmaa anmanma ọgu lẹ mgboru ẹka mini anọduje anwushi lẹ mkpukpu Jiezerelu. ² O be gẹ ndu-ishi ndu Filisitayinu keshiru ndu ojogu phẹ; ẹphe dzebegbaa ukporo ise ise; ndu ọphu adụ unu labọ l'ukporo iri iri; Dévidi yee ndu etsoje iya nụ nọdu awụ etso phẹ azụ azụ ẹphe lẹ Akishi. ³ Ndu-ishi ndu Filisitayinu bya ajja sụ: “?Bụ gunu bẹ ndu Hiburu ọwana eme l'ẹka-a?”

Akishi sụ phẹ: “Ọ kwa Dévidi ono, shi bụru nwozi Sọlu, bụ eze ndu Ízurelu-a. Mu l'iya bughataakwaru apha ophu. Ọle eshinu ọ gbafutaru l'ibe Sọlu lwapfuta mu bẹ ta adukwa ntucha, mu hụmajeru iya l'ehu.”

⁴ Ehu ghuaaha ndu-ishi ndu Filisitayinu ono egbu; ẹphe sụ iya: “Duphukwa phẹ azụ g'ẹphe je anọduro l'ẹka ono, ì nuru phẹ g'ẹphe buru ono. G'o to tsokwaru anyi je ọgu; a -nonyanu; e rwua lẹ teke aalwụ ọgu; ọ gbẹ ghakobe tsoahaa anyi ọgu. Kele-a; ?tọo kabadaa nphe g'ee-shi gẹ yee nnajiuphu iya bya adụ lẹ ree ọzo mę o -gbushia anyi ishi? ⁵ ?Tọ bụnaa Dévidi ọwana bẹ ẹphe aguje l'ebvu ete sụ: ‘Sọlu gbuwaru unubuku ndu ojogu; Dévidi gbukwanaa unubuku ndu ojogu ugbo iri?’ ”

⁶ Ọo ya bụ; Akishi bya ekua Dévidi sụ iya: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ ì buepho onye pfuru ọto; teme ọ dühukwa mu phọ ree kẹ g'ì tsoru anyi g'anyi tuko swiru jee ọgu-a; noo kele e -shi mbọku ono, ì lwapfu-

taru mu ono byasụ ntanụ-a bẹ ọ tọ dudu ntụcha, mu hụmajeru ngu l'ẹhu. Ọle ọo ndu-ishi ono bẹ i tị dudu ree l'ẹnya. ⁷ Ghakọbe lashia lẹ nchị-odoo; be ejekwa eme iphe, ta adudu ndu-ishi ndu Filisitayinu ree."

⁸ Dévidi jja ya sụ: "Bụkwanu gụnu bẹ mu mehunuru? Bụkpoo gụnu bẹ i hụmaru l'ẹhu mụbe nwozi ngu shi-takpoo lẹ mbọku, mu lwapfutaru ngu byasụ nta-a? Denu iphe, bụ lẹ mu tee jedu etsoo ọhogu gube nnajjuphu mu, bụ eze ọgu?"

⁹ Akishi sụ iya: "Mu maru-a l'i dū mu ree l'ẹnya; mbụ l'i dū-tabee mu pho g'ojosi-imigwe Chileke; ọle ndu-ishi ndu Filisitayinu pfuwaru sụ l'i tị byadu etso anyi je ọgu ono. ¹⁰ Nta-a bụkwa g'i tehu l'ọnma ẹwa ụtsu unu lẹ ndu-ozu nnajjuphu ngu ono; mbụ ndu ono, unu l'ẹphe tukuror swiru ono; g'unu tughua lẹ geregere nchi-abọhu."

¹¹ Ọo ya bụ; Dévidi yele ndu etsoje iya nụ gbeshi l'ọnmewa ụtsu laphushia azụ l'alị ndu Filisitayinu; ndu Filisitayinu tughua; ọ bụru phẹ eje Jiezerelu.

Dévidi etso ndu Amaleku ọgu

30 Ọ bya ebe gẹ Dévidi yee unwoke iya rweurupho mkpukpu Zikulagu lẹ mbọku ọphu kwe iya ẹto, ẹphe gbeshiru; ẹphe hụma lẹ ndu Amaleku byawaru alwua ndu bu l'echiegu ndohali waa ndu mkpukpu Zikulagu alwulwu. Ẹphe lwuru Zikulagu woru ọku tufu iya. ² Ndu Amaleku ono kpukotachaa unwanyi, nọ iya nụ lẹ ndzụ; kpukotachaa ẹgirima mę ọgerenya. Ọphu ọ tọ dudu mę onye lanụ ẹphe gburu egbugbu; gbahaephọ akpuko bẹ ẹphe kpukoru phẹ lashia. ³ Noo ya; Dévidi yee unwoke iya ono bya abyarwuta Zikulagu; bya ahuma g'ọku mebyishiru iya; teme a kpukoo unyomu phẹ; mę unwegirima phẹ lẹ ndzụ. ⁴ Tọbudu iya bụ; Dévidi yee ndu ono, yee ya tukuror swiru ono chishia mkpu ẹkwa; raẹ ya pho jasụ ike ẹkwa bụshikota phẹ. ⁵ Unyomu Dévidi ẹphe n'ẹbo, bụ iya bụ Ahinowamu, onye Jiezerelu; mę Abigelu, ọphu ji iya, bụ Nebalụ nwuhwaru; mbụ onye Kamelu bẹ a kpukotachaa.

⁶ Iphe ono tsushia Dévidi l'ẹhu ike; kele ndu ono bẹ epfu g'ẹphe tughua ya lẹ mkpuma. Onyenonu l'ime phẹ bẹ ẹhu gbangahuchaaru lẹ k'unwu phẹ unwoke mę unwada phẹ, a kpukotaru. Ọle Dévidi bẹ gbatarụ onwiya ike l'ime Chipfu, bụ Chileke iya. ⁷ Tọbudu iya bụ; Dévidi bya epfuaru Abyiyata, onye uke Chileke; mbụ nwa Ahimeleku sụ iya: "Wotarụ mu nụ uwe-ukuvu ono!" Abyiyata chita iya chijeru iya. ⁸ Dévidi bya ajja Chipfu sụ: "Bụ gẹ mu chipfuru ikpoto ndu ọ-lwua-ọla-a? Mu a-gbapfu phẹ-a tọ?"

Ọ sụ iya: "Chipyabe phẹ; ji-gbapfu phẹ-a; mbụ nashichaa phẹ iphe ono g'ọ ha."

⁹ Dévidi yee unwoke, yee ya swi, dū unu l'ukporo iri bya agbarwua nggele Beso. O rwua l'eka ono o nweru ndu ọphu haru noshia; ¹⁰ kele umadzu ukporo iri l'ime phẹ bẹ ike bụeberu k'ọphu ẹphe ta adudu ike daa nggele ono. Ọ bụru Dévidi waa unu nemadzu k'ophu bẹ chikwaseru ndu ono. ¹¹ Ẹphe gbata je ahuma onye Ijiputu lẹ mgbe. Ẹphe duta iya dupfu Dévidi. Ẹphe bya eworu nri nụ iya o ria; bya echebe iya mini ọ ngua. ¹² Ẹphe woru ibiribe ẹcha-mbekee, e gude akpuru oshi figu mee nụ iya; wafua ọphu e gude akpuru vayinu ghee. Ọ bya eria ya rokota ike; kele o to riduru nri; ọphu ọ tọ nguduru mini e -shi k'abalị ẹto; eswe l'enyashi. ¹³ Dévidi jja ya sụ: "Bụ onye kẹ ndu ole bẹ i bụ? Teme bụ awe bẹ i shi bya?"

Nwkorobyia ono sụ iya: "Mu bụkwa onye Ijiputu; bụkwarupho nwohu onye Amaleku. Nnajjuphu mu gbadoru mu e -shi k'abalị ẹto, larụ alala; kele iphe-ememe zupyaiberu mu. ¹⁴ Anyi jeru alwua ndu Kereti, bu l'uzo ndohali; mę ndu bu l'eka iya kẹ ndu Jiuda; mę ndu Kalẹbu, bu l'echiegu ndohali. Anyi tūa ọku lẹ mkpukpu Zikulagu."

¹⁵ Dévidi jja ya sụ: "Ii-dū ike duru mu je egoshi mu ikpoto ndu ọ-lwua-ọlaa ono?"

Ọ sụ: "I -gude ẹpha Chileke ribuaru mu nte l'i tị byadu l'e-gbu mu; ọphu i kpuduru mu anụ nnajjuphu mu; mu e-duru ngu je egoshi ngu ẹka ẹphe nọ." ¹⁶ O duru Dévidi phẹ rwua. Ndu Amaleku ono dọru l'alị ono; eri angu; bya eme ẹmereme k'ikpoto iphe ono, ẹphe gwekoru l'alị ndu Filisitayinu; mę kẹ ndu Jiuda ono. ¹⁷ Dévidi phẹ datso phẹ ọgu; shi l'uzenyashi mbọku ono lwua phẹ jasụ l'uzenyashi echele iya. Ọphu ọ tọ dudu m'ọ onye lanụ, gbalarụ nụ; a -gufuepho unu unwokorobyia, nyihuru eli jnya-kamelu gbala. ¹⁸ Dévidi phẹ tükokpoo iphemiphe ono, ndu Amaleku gwekoru pho nafutachaa; lufuchaa l'unyomu iya pho ẹphe n'ẹbo. ¹⁹ Ọphu ọ dudu iphe phẹ ọphu tuphahuru etuphahụ; onye upfu mę onye nta; unwokoro mę unwumgboko; iphe, a kwataru l'okwata; mękpoo iphe mmanu ọzo, ẹphe gwekoru egweko. Dévidi phẹ tuko iya naphutachaa azụ. ²⁰ Dévidi phẹ bya

akpukochaa aturu ndu Amaleku; me eghu phe; me eswi phe. Ndu ojoḡu Dévidi kparu eku ono vuru uzo asuje: "Owa-a bu iphe, Dévidi kwataru l'okwata."

²¹ Oo ya bu; Dévidi bya abyapfuta umadzu ukporo iri pho bu ndu ono, ike bvushiru k'ophu epe ta adudu ike tsoru iya pho; mbu ndu ono, a haru l'azu nggele Beso azu iya ophu-a. Epe wufuta g'ephe gba Dévidi yee ndu ophu yee ya swi ndzuta. Dévidi jerwua bya ekele phe ekele. ²² Ndu ejo nemadzu me ndu mkpaka l'ime ndu ono, tso Dévidi ono bya asu: "Eshi ophu anyi l'ephe ta aswidu jee oḡu be anyi tee kekwa iphe ono, anyi kwataru l'okwata ono agba phe. Iphe, e-mechia nu bu l'onyenonu l'e-duta nyee ya waa unwu iya lashia."

²³ Dévidi su phe: "Waawakwa; unwunna mu; unu be jekwa egude iphe, Chipfu nuru anyi mee nno. Oo Chipfu bu onye gbobutaru anyi; bya eworu ndu byaru anyi etso oḡu ye anyi l'eka. ²⁴ ?O du unu g'onye angaru unu nchi l'iphe ono, unu epfu ono? Iphe, onye no swiru ivu ketaru be bu iphe, onye tso je oḡu e-keta. Epe e-ketagbaa iphe lanu." ²⁵ Dévidi tua ya; o buru ekemu bya aburu omelali ndu Izurelu e -shi mboku ono byasuru ntanu-a.

²⁶ Dévidi bya alarwuepho mkpuku Zikulagu; o haru iphe ono, epe kwataru l'okwata ono nu g'e je anu ndu epe l'iya eshi onya, bu ndu bu ogerenya ndu Jiuda. O su g'a su phe: "Owaa bu iphe, mu anu unu l'iphe, anyi nataru ndu ohogu Chipfu l'ogu." ²⁷ O nuru iphe ono g'a nu ndu ophu bu le mkpuku Betelu; me ndu ophu bu le mkpuku Ramotu, du l'echieḡu ndohali; me ndu ke mkpuku Jiatiru; ²⁸ me ndu ke mkpuku Arowa; me ndu ke mkpuku Sifumotu; me ndu ke mkpuku Eshutemowa; ²⁹ me ndu ke mkpuku Rakalu; me ndu ke mkpuku ndu Jierahumelu; me ndu ke mkpuku ndu Kenu; ³⁰ me ndu ke mkpuku Homa; me ndu ke mkpuku Borashanu; me ndu ke mkpuku Ataku; ³¹ me ndu ke mkpuku Hiburunu; mewaro ndu eka Dévidi me ndu nkiya shi anoduje aghaphegbaa.

Anwuhu Solu yee unwu iya

(1Ipe 10:1-12)

31 Tobudu iya bu; ndu Filisitayinu wata etso ndu Izurelu oḡu; ndu Izurelu yeru phe okpa l'oso. E gbushia ndu Izurelu ndu ophu du igwerigwe l'ubvu Gilubowa. ² Ndu Filisitayinu chipfuru Solu waa unwu iya ehuka ehuka. Epe gbua unwu iya, bu Jionatanu; me Abinadabu; waa Malukishuwa. ³ Oḡu ono kpohu oku mebyi ekpohu l'ibe iya ophu Solu no. Ndu chi apfu chipyabe Solu woru apfu gbaa ya; meka iya iphe okpobe emeka. ⁴ Solu su onye achijeru iya ngwogu: "Mifuta ogu-echi ngu nmagbua mu; a -nonyaa nu ndu ono, ebuduru ubvu ono rwua bya eworu mu nmagbua; meru iphere kpua mu." Ole onye ono, achijeru iya ngwogu ono be ndzu agu; ophu o kwedu gbua ya. Oo ya bu; Solu woru ogu-echi iya gha igharaphu; woru epho chie ya. ⁵ Onye achijeru Solu ngwogu ono humaephe le Solu nwuhwaru; o dafua l'eli ogu-echi nkiya; epe l'iya tuko nwushihu. ⁶ Oo ya bu; Solu yee unwu iya unwoke epe n'eto; me onye achijeru iya ngwogu; me ndu ojoḡu iya g'ephe ha tuko nwushihukota l'ujiku lanu ono.

⁷ O be teke ndu Izurelu ophu bu l'azu nsuda azu iya ophu; me ndu ophu bu l'aguga enyimu Jiordanu hu-maerupho le ndu ojoḡu Izurelu be yewaru okpa l'oso; bya ahumakwapho le Solu yee unwu iya unwoke tukowaru nwushihu; epe tuko haa mkpuku phe gbalachaa; ndu Filisitayinu bya bya eburu iya. ⁸ O beephe le nchitabohu iya; ge ndu Filisitayinu byaru g'ephe yeshia ndu ono, e gburu l'ogu ono iphe, epe yeru l'ehu; epe huma odzu Solu yee unwu iya unwoke epe n'eto g'ephe dabyigbaaru l'ubvu Gilubowa. ⁹ Epe bya egbuta Solu ishi; yeshikota iya ngwogu, o kwaru onwiya; bya eye ndu-ozu g'ephe jedzuru ali Filisitayinu mgburugburu je arakashia ya k'ophu agwa phe; me ndiphe a-numa-dzuru iya. ¹⁰ Epe woru ngwogu iya ono dobe l'ulo agwa, bu Ashitoretu; bya eworu ogwehu iya kopyyabe l'igbulu mkpuku Betu-Shanu.

¹¹ O be teke ndu bu le mkpuku Jiabeshi-Giladu numaerupho iphe ono, ndu Filisitayinu meru Solu ono; ¹² unwoke l'ophu, bu ndu okpehu du le mkpuku ono tuko wufu l'enyashi jeshia Betu-Shanu. Epe je apazeta odzu Solu yee k'unwu iya l'eli igbulu Betu-Shanu; pata jeshia Jiabeshi je akpochaa phe oku. ¹³ Epe bya atutukobe okpu phe lia l'upfu oshi tamarisuku, du le Jiabeshi; bya aswia egu abali esaa.

2 Sámèlu

Anwùhu Sọlu erwu Dévidi lẹ nchị

1 Tọbudu iya bụ; Sọlu nwùhuchaepo; Dévidi shi l'ọgu ono, o gbushiru ndu Amalẹku ono lwa; bya anọ abalị labọ lẹ mkpụkpu Zikulagu. ² O -rwua mbọku ọphu kwe iya ẹto; a bya ele ẹnya; nwoke lanụ, shiwaa l'ọdu-ọgu Sọlu phẹ rwua; yee uwe iya, a gbajashịchaaru agbajashi; kporu urwuku kpua onwiya l'ishi. Ọ byapfu-taepo Dévidi; bya adaa kpurumu l'alị gude kwabẹ iya ùbvù. ³ Dévidi jia ya sụ iya: “?Bụ aweya bẹ i shi?”

Ọ sụ Dévidi: “Mu shikwa l'ọdu-ọgu ndu Ízurelu gbalaa.”

⁴ Dévidi sụ iya: “?Denu g'ọ nwuru? Jiko kọeshiduru mu iya.”

Ọ sụ Dévidi: “Ndu Ízurelu gbakashịhukwaru l'iphe ọgu ono. Ndu ọphu dụ igwerigwe bẹ daru nwùshihu; k'ọphu bụ lẹ Sọlu yee nwa iya, bụ Jionatanu bẹ tukurọ nwùshihukota.”

⁵ Tọbudu iya bụ; Dévidi bya ajia nwokorọbya ono, byaru bya akọoru iya iphe ono sụ iya: “?Denu g'i shi maru lẹ Sọlu yele nwa iya, bụ Jionatanu bẹ tukurọ nwùhuchaa?”

⁶ Nwokorọbya ono, byaru akọoru Dévidi iphe ono sụ: “O nweerupho g'o meru; mu nọdu l'úbvú Gilubowa; Sọlu l'onwiya nọdu l'ẹka ono nmakpuru l'eli arwa iya. Ugbọ-inya ndu ọhogu iya; yele ndu agba l'inya ono nọdu achịwa iya kpabẹ kpabẹ. ⁷ No iya; Sọlu bya aghaa ẹnya l'azụ hụma mu; bya araku mu. Mu jia ya sụ: ‘?Bụ gẹ mu mee gunu?’ ⁸ Ọ jia mu: ‘?Bụ onye bẹ i bụ?’ Mu sụ iya lẹ mu bụ onye Amalẹku. ⁹ Ọ sụ mu jiko gẹ mu bya apfukube iya gbua ya; noo kele ya nọ ndzụ, ọnwu ka mma! ¹⁰ Mu jenu apfukube iya; woru iya gbua; noo kele o doru mu ẹnya l'ọ -darwuwa alị bẹ ọ bụwaa iya ọnwu. Mu bya ekputa iya okpu-eze, o kpu l'ishi; bya agbata iya echi, ọ gba l'ẹka; ọ bụru iya bẹ mu gude wotaru gube nnajiuphu mu l'ẹka-a.”

¹¹ Noo ya; Dévidi yele ndu ẹphe l'iya swi ye ẹka l'uwe phẹ gbajashịchaa. ¹² Ẹphe tuko raa ẹkwa; gụa aphụ; swia ẹgu jeye l'ụzenyashi l'opfu ẹhu Sọlu; mę nwa iya nwoke, bụ Jionatanu; mę kę ndu ojọgu Chipfu, bụ ọnu-ulo Ízurelu ono, e gude ogu-echi gbushia ono.

¹³ Dévidi bya ajia nwokorọbya ono, byaru iya edoru iphe ono sụ iya: “?I bụ onye awe?”

Ọ sụ: “Mu bụkwa nwatibe onye Amalẹku, bụ mbyambya.”

¹⁴ Dévidi jia ya sụ: “?Bụ gunu bẹ i tị tsuduru ebvu k'ahali ẹka gbua onye Chipfu wuru manụ l'ishi?” ¹⁵ Dévidi bya ekua onye lanụ l'ụnwokorọbya iya sụ: “Je egbuta nwoke ono tụa!” O je egbuta iya tụa; ọ nwùhu. ¹⁶ Dévidi sụ iya: “G'ọchi ngu tukokwaru ngu l'ishi; noo kele i gudewaa ọnu ngu gbaa onwongu ama sụ l'ọo ngu gburu onye Chipfu wuru manụ l'ishi.”

Dévidi agụ aphụ Sọlu yele Jionatanu

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Dévidi bya agụa ebvu-aphụ ẹhu Sọlu yee nwa iya, bụ Jionatanu; ¹⁸ bya asụ g'e zia ndu Jiuda g'aagụje ebvu-aphụ ono. Ẹpha ebvu ono bụ “apfụ.” Ẹka e deru ebvu ọbu bụ l'ẹkwo Jiasha.

¹⁹ “Ùbvù, i dụ gube Ízurelu bẹ

e gbuwaru tọgbo l'eli úbvù!

Gẹ ndu ọkpehu dụ

tuko dabiyigbaaru!

²⁰ G'e te pfukwa iya lẹ

mkpụkpu Gatu;

ọphu a rakwa iya arara tsoru

gbororo oma mkpukpu
 Ashikelonu; a -nonyaa;
 ehu je atsoahaa unwada
 Filisitayinu utso;
 mbu a -nonyaa;
 unwada ndu ono,
 e buduru ubvu ono
 tayahaa okoo.

²¹ Unube ubvu ubvu Gilubowa;
 g'iji ta akwabaekwa kpua unu;
 ophu mini edzebaekwaru unu;
 ophu unu enweekwaru ali,
 emehuje iphe.

Noo kele o l'eli unu be a no
 merwua iphe, ndu okpehu du
 egudeje egbobuta
 onwophe l'ogu.

Mbu l'iphe, Solu egudeje
 egbobuta onwiya l'ogu
 be a taa nyibaedu manu.

²² Apfu Jionatanu be ta
 akpolajeduru azu g'o to
 nmopfuta eba ndu okpehu du;
 ophu ogu-echi Solu
 ta alwajeduru l'ebe abu
 l'o gburu nemadzu jasuru
 o ji iya.

²³ Solu waa Jionatanu;
 teke unu no ndzu be unu
 shi ama ntumatu;
 teme unu buru ndu
 e yeru obu.

Ophu unu ekekahaduru
 ekekahaa jasuru l'onwu.

Unu shi ka ugo eme barabara;
 teme unu shikwapho ka
 oduma okpehu.

²⁴ Unube unwada Izurelu;
 unu kwaa ekwa Solu;
 mbu onye ono,
 yeru unu uwe uswe-uswe,
 ama mma ono;
 onye ono, gude
 mkpola-ododo
 memashia uwe,
 unu yeru l'ehu ememashi ono.

²⁵ Lewarọ gẹ ndu ọkpehu dọ
 dabiyigbaaru l'ẹka ẹphe
 larọ l'ọgu!
 L'eli úbvú bẹ e gburu
 Jionatanu tọgbo.
²⁶ Mu agọ aphọ ẹhu ngu;
 nwune mu Jionatanu.
 I shi bụnukaru mu onye vu
 oke aswa.
 N-yemobu, i shi yee mu bẹ
 dọkwa biribiri.
 Ọ ka n-yemobu k'ụnwanyi
 adọ biribiri.
²⁷ Lewarọ gẹ ndu ọkpehu
 dabiyigbaaru!
 Ngwọgu, eegudeje alwọ ọgu
 bọkotawa ọla-l'iswi!"

Eechi Dévidi eze ndu Jiuda

2 Tọbudu iya bọ; e mechaa; Dévidi je akpata Chipfu ishi; sọ: "Bọ gẹ mu tųgbua lashia mkpọkpu lanọ lẹ Jiu-da?"

Chipfu sọ iya: "Ngwanu!"

Dévidi jia ya sọ: "Bọ aweya bẹ mu a-la?"

Chipfu sọ iya: "Lashinaa Hẹburonu!" ² Ọo ya bọ; Dévidi lashia ẹka ono; yẹle unyomu iya ẹphenebo; mbọ Ahi-nowamu kẹ Jiezerẹlu; waa Abigelu kẹ Kamẹlu, bọ nwanyi ono, ji ya, bọ Nebalọ anọedu ono. ³ Dévidi bya achitakwapho unwoke yẹe ya swi; onyenonu duta ndibe iya; ẹphe je eburu lẹ mkpọkpu Hẹburonu waa mkpọkpu lẹ mkpọkpu, nọgbaa ya nọ. ⁴ Ọo ya bọ; ndu Jiuda byatashia Hẹburonu. Ọ bọru l'ẹka ono bẹ ẹphe nọ wọ Dévidi manọ l'ishi g'ọ bọru eze ndu ọnu-ọlo Jiuda.

A bya epfuaru Dévidi l'ọo ndu Jiabeshi-Giladu bẹ liru Sọlu. ⁵ Dévidi bya ezia ndu oozije ozi g'ẹphe je ezia unwoke mkpọkpu Jiabeshi-Giladu sọ pẹ: "Gẹ Chipfu gọru ọnu-ọma nọ unu k'úbvù ono, unu kwabẹru Sọlu, bọ nnajjuphu unu; woru iya lia ono. ⁶ Gẹ Chipfu goshikwa unu n-yemobu ọmaa ya; goshikwaphọ unu lẹ ya gbaru g'e gude ire iya ẹka l'opfu ẹhu unu! Mbẹdua, bọ Dévidi l'onwomu e-mekwarupho unu iphe-ọma eshi ọphu unu meru ẹgube iphe-a. ⁷ Ọo ya bọ; g'ẹka shihukwa unu ike; unu abọru ndu ike dọ; noo kẹle nnajjuphu unu, bọ Sọlu bẹ nwọhuwaru nọ; ndu ọnu-ọlo Jiuda wọwa mu manọ l'ishi gẹ mu bọru eze pẹ."

Eechi Ishibosheti eze ndu Ízurelu

⁸ Ábuna nwa Nẹru, bọ onye-ishi ndu ojọgu Sọlu bya edufuta nwatibe Sọlu, bọ Ishibosheti duru bya lẹ mkpọkpu Mahanayimu. ⁹ Ọ bya emee ya eze ndu Giladu; mẹ ndu Ashuru; mẹ ndu Jiezerẹlu; mẹcha ndu Ifuremu; mẹ ndu Benjiaminu; mẹwaro ndu Ízurelu l'ophu. ¹⁰ Nwatibe Sọlu ono, bọ Ishibosheti bẹ nọwaru ọkporo apha labọ teke e meru iya eze ndu Ízurelu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze ono bọ apha labọ.

Ọle ndu ọnu-ọlo Jiuda bọ Dévidi bẹ ẹphebedua awọ etso. ¹¹ Dévidi buru lẹ mkpọkpu Hẹburonu bọru eze ndu ọnu-ọlo Jiuda. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bọ apha ẹsaa l'ọnwa ishii.

Ọgu adaru ndu kẹ Dévidi; ẹphe lẹ ndu kẹ Ishibosheti

¹² No iya; Ábuna nwa Nẹru yẹle ndu ejeru Ishibosheti, bọ nwa Sọlu ozi shi lẹ Mahanayimu tųgbua jeshia mkpọkpu Gibiyonu. ¹³ Jiowabu; nwa Zeruya yẹle ndu ejeru Dévidi ozi tųgbua jepfushia pẹ l'okpuru, nọ lẹ

Gibiyonu. Ndu ophuu dọru l'azụ okpuru ono ibe lanụ; ndu ophuu dọru l'ibiya ophuu. ¹⁴ Ábuna bya asụ Jiowabu: "G'ụnwokoroby-a haeduru gbalihu l'iphu anyi je g'ephe lẹ nwibe phẹ lwupfuru."

Jiowabu sụ: "Ngwanụ; g'ephe gbalihunu je."

¹⁵ Oo ya bụ; ephe bya awụ-lihu; a bya aguta phẹ ụmadzu iri l'ẹbo l'ẹka iya kẹ ndu Benjiaminu yele Ishibosheti, bụ nwa Sọlu; bya guta ụmadzu iri l'ẹbo l'ẹka iya kẹ Dévidi. ¹⁶ Oo ya bụ; onyenonu bya awọcharu nwibe iya l'ishi; woru ogu-echi nmachaa ibe phẹ lẹ mgbureku; ephe tuko daa nwushihu l'ugbo lanụ. Noo iphe, meru g'o gude e kuahaa ẹka ono "Egu Ogu-echi". Ẹka ono bẹ nọ lẹ mkpukpu Gibiyonu.

¹⁷ Ogu mbọku ono kpohu oku. Ndu kẹ Dévidi lwụ-kpee Ábuna yele unwoke Ízurelu. ¹⁸ No iya; unwegirima unwoke Zeruya ephe n'eto nọdukota l'ẹka ono; mbụ Jiowabu; mẹ Abishayi; yele Asahelu. Asahelu bẹ bụ onye emebe barabara gẹ mgbada. ¹⁹ Asahelu chipyabe Ábuna kparakpara; l'ẹbe ele ẹnya l'ekutara; ọzo ẹkicha; kẹ gẹ ya dakobe; haa ya achị ọso. ²⁰ Ábuna bya aghaa ẹnya hụma iya. O jja ya sụ: "Asahelu; bụ gubedua?"

O sụ iya: "Oo mbedua bẹ o bụ."

²¹ Oo ya bụ; Ábuna bya asụ iya: "Laphu azụ. Shia ekutara ngu; ọzoo ẹkicha; gude onye lanụ l'ụnwokoroby-a ono; nashichaa ya ngwogu iya!" Ophu Asahelu te ekwedu haa ya achị ọso. ²² Ábuna bya anmaaru Asahelu okwa ọzo; sụ iya: "Laphu azụ; ba achịhe mu! Mu -gbutsukpoo ngu nta-a; ?mu e-shi ishiagha palia iphu l'ẹka nwune ngu, bụ Jiowabu nọ?" ²³ Ophu Asahelu ekwedu lẹ ya a-ha iya achị ọso. Oo ya bụ; Ábuna bya eworu onuonu arwa iya sụ Asahelu l'ephe; o foo ya l'okpurukpu. O daa nwuhu l'ẹka ono. O nọdu abujeru; onye jetaru bya ebụ ishi l'ẹka ono, Asahelu dabyiru ono; l'opofuru.

²⁴ Jiowabu yele Abishayi chipyabe Ábuna. O bụru g'enyawu aribawa bẹ ephe chirwuru iya l'úbvú Ama, nọ chebe iphu lẹ mkpukpu Giya l'uzo ibiya ophu eeshije eje l'echiegu mkpukpu Gibiyonu. ²⁵ Unwoke Benjiaminu dzukobe tuko pfuru Ábuna l'azụ. Ephe tugba onwophe nanụ; bụru ogbogu lanụ; je atuko pfuru l'eli úbvú lanụ. ²⁶ Ábuna bya ekua Jiowabu sụ iya: "Bụwaro ya mma bẹ anyi e-gude egbushi onwanyi jasuru? ?Tị madu l'ikpetemazu bẹ iphe-a e-mechaa bụru anyi aphụ? ?Bụ teke ole bụ a -nọ-beadaru teme l'i pfuaru ndu nkengu g'ephe haa achị unwunna phẹ?"

²⁷ Jiowabu yee onu sụ: "Eshinu Chileke nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; bẹ o tọ bụ l'i pfuru opfu; mẹ ndu-a anoduek-wapho achị unwunna phẹ-a g'ephe achị phẹ jasụ l'utsu." ²⁸ Oo ya bụ; Jiowabu bya eworu opu gbua; ndu ojogu ono paru achị ndu Ízurelu ọso haa; ophu ephe alwubaeduru ogu ọzo.

²⁹ Ábuna yele unwoke, ephe l'iya swi; shia nsuda Araba jekota ije l'enyashi mbọku onoya. Ephe daa ẹnimu Jiordanu. Ephe jekota ije l'utsu iya futa lẹ mkpukpu Mahanayimu.

³⁰ Oo ya bụ Jiowabu bya eshi lẹ k'achị Ábuna ono lwa; bya akpakoo ndu nkiya. Ụmadzu iri lẹ tete bụru ndu achọ achọcho lẹ ndu kẹ Dévidi; a -gufukwa Asahelu. ³¹ Ole ndu kẹ Dévidi ono gbukwanuru ukporo ụmadzu iri l'eshato, bụ ndu ipfu Benjiaminu mẹ ndu ephe lẹ Ábuna aswiye. ³² Ephe pata Asahelu je elia l'ilu nna iya lẹ Bettle-hemu. Oo ya bụ; Jiowabu yele ndu nkiya tugbua l'enyashi ono; o bụru lẹ nchi-abọhu bẹ ephe jerwuru Hẹburonu.

3 Onu-ulo kẹ Sọlu waa kẹ Dévidi bẹ ogu, daru phẹ nụ bẹ ephe lwukporu nọ ọdu. Okpehu kẹ Dévidi nọdu aka shii eje; ike ka abvụ onu-ulo kẹ Sọlu abvubvu eje.

Unwegirima, a nwushiru Dévidi lẹ Hẹburonu

(1Iphe 3:1-4)

² A nwushiru Dévidi unwoke teke o bu lẹ Hẹburonu. Okpara iya bụ Amunonu. Onye nwuru iya nụ bụ Ahinowamu kẹ Jiezerelu. ³ Nwa iya k'ẹbo bụ Kilabu. Onye nwuru iya nụ bụ Abigelu, bụ onye shi bụru nyee Nebalu kẹ Kamelu. Nwa iya k'eto bụ Abusalomu. Onye nwuru iya nụ bụ Maka nwada Talumayi, bụ eze ndu Geshu. ⁴ Nwa iya k'eno bụ Adonijia. Onye nwuru iya nụ bụ Hagitu. Nwa iya k'ise bụru Shefataya. Onye nwuru iya nụ bụ Abitalu. ⁵ Nwa iya k'ishii bụru Ituramu. Onye nwuru iya nụ bụ nyee ya, bụ Egula. Ndu-a bẹ a nwushikotaru Dévidi teke o bu lẹ Hẹburonu.

Ábuna etsoru Dévidi

⁶ No iya; ọ bọru teke ono, ọgu adaru ndu ọnu-ọlọ Sọlu waa ndu ọnu-ọlọ Dévidi ono bẹ Ábuna nọ l'ẹka ọlọ kẹ Sọlu; alwúshì ọgu ike. ⁷ Sọlu bẹ nweru nwanyi, o to shidu alọ ọkpobe alọlu. Ẹpha iya bụ Rizupa, nwada Aya. O be ujiku lanu; Ishibosheti bya ekua Ábuna sọ iya: “?Dẹnu iphe, meru g'o gude unu lẹ nwanyi, nna mu ta lọdu ọkpobe alọlu nọdu akwajẹ?” ⁸ Tọbudu iya bụ; ẹhu ghushiahaa Ábuna egbu ike lẹ k'opfu ono, Ishibosheti pfuru ono. Ọ sọ Ishibosheti: “?Iiri lẹ mu bụ oke nkuta ndu Jiuda; k'opfu mu e-shi eshi teke ono bya eye ntanụ-a; gude obu mu g'ọ ha tọru ikẹ yeru nna ngu Sọlu; mẹ ndibe iya; mẹ ndu yẹe ya eshi ọnyà. Mu nọdu alwukpoeppo ọgu ẹhu unu gẹ ndu kẹ Dévidi ta alwuta unu; i gbẹ nta-a bya ekobe mu opfu ẹhu nwanyi-a. ⁹ Gẹ Chileke gwakwa mu ọchi; mbụ g'ọ mekwa mu ọphu ka nọ m'ọ bọru lẹ mu te emeduru Dévidi iphe ono, Chipfu riburu lẹ nte; kwee ya ukwe iya ono; ¹⁰ mbụ lẹ mu a-nafu ọnu-ọlọ Sọlu aba-eze ono; woru Dévidi mee g'ọ bọru eze ndu Ízurẹlu mẹ Jiuda; e -shi lẹ Danu jasụ lẹ Biye-Sheba.” ¹¹ Ọphu Ishibosheti ahalibaeduru ọnu k'epfu opfu yeru Ábuna ọzo; kẹle ọtsu iya ebvu.

¹² Ọo ya bụ; Ábuna bya ezia ndu oozije ozi g'ẹphe jeru iya ibe Dévidi lẹ Hẹburonu je asụ iya: “?Bunaa onye bẹ alị-a dọ l'ẹka? Gẹ mu lẹ ngu gbanaa ndzụ; gẹ mu eyeta ẹka mee gẹ ndu Ízurẹlu l'ophu lwakọta ngu l'ẹka.”

¹³ Noo ya; Dévidi sọ: “Ọ dọ ree! Mu lẹ ngu a-gba ndzụ ọbu. Ọle mu elekwanụ ẹnya iphe lanu l'ẹka ngu, bụ iya bụ g'i ti shitakwa ẹka mu nọ gbahaa l'i du Mikalu, bụ nwada Sọlu dutaru mu m'i byajephe gẹ mu lẹ ngu hụma!” ¹⁴ Dévidi bya eye ndu-ozì g'ẹphe jepfu Ishibosheti, bụ nwa Sọlu je asụ iya: “Dee mu nyee mu Mikalu, bụ onye ono mu butaru akpapyi ndu Filisitayinu ọkporo ise gude kwaa aswa iya ono.” ¹⁵ Ọo ya bụ; Ishibosheti zia; e je anata Mikalu l'ẹka ji iya, bụ Palutelu nwa Layishi. ¹⁶ Ji nwanyi ono nọdu ara ẹkwa etso iya l'azụ jeye ẹphe jer-wua mkpukpu Bahurimu. Ábuna sọ iya: “Tugbule-a lashia ibe ngu!” Ọ laphushia azụ.

¹⁷ Ábuna bya ekua ndu bụ ọgerenya ndu Ízurẹlu l'idzù sọ phẹ: “Unu shi waa teke dọ ẹnya seta g'unu e-shi mee Dévidi eze unu. ¹⁸ Ngwa; unu mee ya ya nta! Noo kẹle Chipfu kwewaru Dévidi ukwe sọ: ‘Ọo l'ẹka nwozi mu, bụ Dévidi bẹ mu e-shi nafuta ndibe mu, bụ ndu Ízurẹlu l'ẹka ndu Filisitayinu; mẹ l'ẹka ndu ọhogo phẹ l'ophu.’ ”

¹⁹ Ábuna l'onwiya bya epfukwarupho yeru ndu Benjiaminu. Ọ bya atugbua jeshia Hẹburonu je edooru Dévidi iphemiphe, ndu Ízurẹlu; mẹ ndu ipfu Benjiaminu l'ophu abya ememe.

²⁰ O beephe teke Ábuna yẹle unwoke ọkporo, yẹe ya swi jeru ibe Dévidi lẹ mkpukpu Hẹburonu; Dévidi shiaru iya nri; yẹe ndu yẹe ya swi. ²¹ Ábuna bya asụ Dévidi: “Gẹ mu bya eje nta-a je ekukọru gube eze, bụ nnajiphu mu ndu Ízurẹlu l'ophu gẹ gụ l'ẹphe gbaa ndzụ; k'opfu ji-bukotar eze ndu ono, ọgu obu ngu ẹgu g'i bọru ono.” Ọo ya bụ; Dévidi dukwa Ábuna; ọ tugbua lashia l'ẹhu-guu.

Jiowabu egbu Ábuna

²² Ọ bukpoerupho teke ono bẹ ndu-ozì Dévidi waa Jiowabu shi ọgu ndu ọ-lwụa-ọlaa, ẹphe jeru bata; vuru iphe, parụ ẹka ẹphe kwataru l'ọkwata lwa. Ọle Ábuna ta anọkwanu l'ibe Dévidi lẹ Hẹburonu; kẹle Dévidi dukwawaru iya; ọ tugbua lashia l'ẹhu-guu. ²³ Jiowabu yẹle ndu ojogu, yẹe ya swi bataephe; e pfuaru iya lẹ Ábuna nwa Nẹru bẹ shikwa byapfuta eze; o dukwawa iya ọ lashia l'ẹhu-guu. ²⁴ Ọo ya bụ; Jiowabu jepfushia eze je asụ iya: “?Bụ gunu bẹ i meru ẹgube ono? ?Bụ gunu meru g'o gude Ábuna byapfuta ngu; i haa ya; ọ lashia? Nta-a bẹ ọ lashighawaru! ²⁵ Mbụ-a; i maru-a onye Ábuna nwa Nẹru bụ. Ọ kwa ọgho bẹ ọ byaru ngu aghoru; bya g'ọ makotacharu g'iije iya ala; gẹ ya makotaru iphemiphe, imekpọ ememe.”

²⁶ Jiowabu bya atugbua lufu l'iphu Dévidi. Ọ bya ezia ndu-ozì iya g'ẹphe gbapfu Ábuna. Ẹphe gbapfu Ábuna lẹ wẹlu Sira kuphuta iya azụ; ọphu Dévidi ta amadu. ²⁷ Ábuna lwaphutaephe azụ lẹ Hẹburonu; Jiowabu kuchi iya ekuchi l'ọnu-oguzo g'ọ bụ l'ọ nweru iphe, oome g'ọ pfuaru iya lẹ mpya. Ọ bọru l'ẹka ono bẹ Jiowabu nọ nmafua ya ẹpho; ọ nwuhu. O shi nno gwata ọgwọ ọchi nwune iya phọ bụ Asahelu. ²⁸ E mechaa; Dévidi bya anuma iya. Ọ sọ: “Mu lẹ ndu alị-eze mu bẹ ikpe ta anmakwaru l'iphu Chipfu jasuru asuru lẹ k'egbugbu, e gburu Ábuna nwa Nẹru. ²⁹ G'ọ bukwaru Jiowabu; mẹ ọnu-ọlọ nna iya l'ophu bẹ ọchi Ábuna a-tu-koru l'ishi! G'onye vu atashị ta abvukwa abvubvu l'ọnulo Jiowabu; ọzoo onye ekpenta eme; ọzoo onye gude mgboro ete ọkpa; mẹ onye e gburu

l'ike; mę onye akpa nri." ³⁰ Ọ bụru Jiowabu yele nwune iya nwoke, bụ Abishayi bę gburu Ábuna kele ọo ya gburu Asahelu, bụ nwune phę l'ogu lę mkpukpu Gibiyonu.

Eeli Ábuna

³¹ Dévidi bya asụ Jiowabu mę ndu ephe l'iya nọ: "Unu gbajashia uwe unu; unu achita uwe-aphu yee; tuko raa ekwa Ábuna." Eze, bụ Dévidi nọdu etso igbe-odzu ono l'azu. ³² Ephe lia Ábuna lę Hęburonu; eze kwaa idemini l'ilu Ábuna. Ndu nọkota l'eka ono rakota ekwa. ³³ Eze, bụ Dévidi bya agua ebvu-aphu ehu Ábuna sụ:

"?Ọ gbaru g'ọ bụru Ábuna bę a-nwuhu anwuhu onye-eswe-a?"

³⁴ E te keduru ngu egbu l'eka; ophu a tuduru ngu mkporo l'okpa.

Ị laru l'ike g'onye dabaru ndu ejo-iphe l'eka."

Ndu nọkota l'eka ono tuko tu uzu-ekwa iya ozo.

³⁵ Ndu ono g'ephe ha bya atuko rwoahaa Dévidi g'o ria nri lę teke ọ bukwa l'eswe. Obenu lę Dévidi riburu nte sụ: "Gę Chileke gwakwa mu ochi; mbu g'o mekwa mu ophu ka njo mę mu wotawaa nri dee l'onu; ozo wota iphe ozo, ria teme enyanwu ariba!" ³⁶ Ndu ono l'ophu tibe iphe ono nvo; teme ọ tsoo phę utso; mbu-a; iphemiphe, eze Dévidi meru dukota phę ree. ³⁷ Ọo ya bu; ndu ono g'ephe ha; je akpa lę ndu Izurelu l'ophu tuko maru l'eze, bụ Dévidi bę eka iya ta adudu l'egbugbu ono, e gburu Ábuna nwa Neru. ³⁸ E mecha; eze je asu ndu-ozu iya: "?Unu ta amadu l'onye-ishi; mbu oke amadu bę nwuhuru nu l'alj Izurelu ntanu-a?" ³⁹ Ọ bụ eviya l'a wuru mu manu l'ishi gę mu buru eze; obenu l'ike ta adudu mu ntanu-a; noo kele unwegirima Zeruya bę nabaru mu eka. Gę Chipfu pfukwa ndu eme eji ugwo g'ejo-ememe, ephe meru habe!"

Egbu Ishibosheti

4 Todbudu iya bu; Ishibosheti; nwa Solu numaepho lę Ábuna bę nwuhwaru nu lę Hęburonu; ike bvụ iya; ndzu ghu ndu Izurelu l'ophu. ² Nwa Solu ono bę nweru unwoke labo, bụ ndu-ishi ọ-lwua-qlaa. Epha onye lanu bu Bana; epha onye ophuu buru Rekabu. Ephe tukoru buru unwu Rimonu, bụ onye ipfu Benjiaminu bya aburu onye mkpukpu Berotu. Berotu ono bę a gukoberu l'ekiya kę Benjiaminu; ³ kele ndu Berotu gbaru oso laa mkpukpu Gitayimu je ebuwaru l'eka ono buru ndu lwaru alwalwa byasu ntanu-a.

⁴ No iya; Jionatanu, bụ nwa Solu bę nweru nwa iya nwoke, iphe lonwuru okpa labo. Ọ buru teke nwata ono nowaru apha ise bę e shi lę Jiezerelu bya edoo k'anwuhu Solu yele Jionatanu. Nwanyi, ehe nwata ono nu-maepho iphe ono; o kwoo gburumu jeshia gę ya kuta nwata ono gbalaa; nwata nyifu iya daa; mecha buru eniyeni. Epha nwata ono bu Mefibosheti.

⁵ Noo ya; Rekabu waa Bana, bụ unwu Rimonu, bụ onye Berotu ono bya atugbua mboku ono; ọ buru phę eje ibe Ishibosheti. Ọ buru l'echilabo eswe bę ephe jerwuru ibe Ishibosheti lę teke ọ nọ atuta unme eswe. ⁶ Ephe bya abahu l'ime ulo iya g'ọ bụ l'ephe eje ahata witi. Ephe nmafua ya epho l'ime eka ono; bya epyofu; gbalaa. ⁷ Ọ buru teke Ishibosheti zę aze l'iphe-azę ya bę ephe bapfuru iya l'ime mkpuru l'eka ozeje l'ime ulo iya. Ephe nmaa ya mma; nmagbua ya; bya egbuta iya ishi. Ephe pata ishi iya ono tugbua jekota ije l'uzo nsuda Araba l'enyashi mboku ono l'ophu. ⁸ Ephe pata ishi iya ono pataru Dévidi lę Hęburonu; bya asu iya: "Waa ishi nwa Solu ono, bụ Ishibosheti ba; mbu ohogu ngu ono, shi achọ ishi ndzu ngu ono. Ntanu-a bę Chipfu gwatawaru Solu yele eri iya ugwo iphe, ephe meru gube nnajiuphu anyi, bụ eze."

⁹ No iya; Dévidi bya eyeeru Rekabu yele nwune iya nwoke, bụ Bana onu; mbu unwu Rimonu, bụ onye Berotu ono; sụ phę: "Eshinu Chipfu nọ ndzu g'ọ nọ iya-a; mbu onye ono, nafutaru mu l'iphe-ehuka; ¹⁰ bę ọo-nwuru unu g'ọ nwuru onye ono teke ọ byaru asu mu lę Solu bę nwuhwaru nu ono. Ọ gbenu arj lę ya byaru mu ezi ozi, du ree; obenu lę mu zuguderu iya gbua lę mkpukpu Zikulagu. Ono buru obunggo, mu buru iya l'ozu, ọ byaru ezizi. ¹¹ ?Tọ kabadarọ njo l'eka ọ bụ ndu ejo-iphe jeru egbua nwoke, adudu iphe, o meru l'ime ulo iya; mbu l'iphe, ozeje azę? ?Tọ buedupho gę mu gwata unu ugwo mee ochi iya l'ishi unu nta; mbu wofu unu lę mgboko-a?"

¹² Ọo ya bu; Dévidi bya ezia unwokoroba iya; ephe gbushia phę. Ephe kwashia phę eka yę okpa; pakoo og-

wèhu phẹ je ekobe lẹ mgboru okpuru, nọ lẹ Hẹburonu. Ẹphe pata ishi Ishibosheti je elia l'ilu Ábuna lẹ Hẹburonu.

Eeme Dévidi eze ndu Ízurẹlu l'ophu

(1Iphe 11:1-9)

5 Tọbodu iya bụ; ipfu ndu Ízurẹlu l'ophu tuko byapfuta Dévidi lẹ Hẹburonu bya sụ iya: “Anyi lẹ ngu tukuru bụru mee lanụ waa ogwèhu lanụ. ² Tẹme; teke Sọlu shi bụru eze anyi; bẹ bụkwa gụbedua shi edujuer ndu Ízurẹlu eje ejeje alwa alwalwa l'ọgu. Ọ bụru ngu bẹ Chipfu sụru l'ọo ngu a-nọdu eche ndu nkiya, bụ ndu Ízurẹlu g'onye eche aturu; mbụ l'ọo ngu a-buru onye-ishi phẹ.” ³ Ọo ya bụ; iphe, bụ ndu bụ ọgerenya Ízurẹlu bya awụpfu eze, bụ Dévidi lẹ Hẹburonu; ẹphe l'iya gbaa ndzụ l'iphu Chipfu; ẹphe wụa Dévidi manụ g'ọ bụru eze ndu Ízurẹlu. ⁴ Dévidi nọwaru ụkporo apha l'apha iri teke e meru iya eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ ụkporo apha labọ. ⁵ Teke o bu lẹ Hẹburonu bẹ ọ nọru l'aba-eze ndu Jiuda apha ẹsaa l'ọnwa ishii. Ọ bya anọdu lẹ Jierúsalemụ bụru eze ndu Ízurẹlu l'ophu yẹle ndu Jiuda ụkporo apha l'apha iri l'eto.

⁶ Eze, bụ Dévidi yẹle ndu nkiya wụru jeshia ọgu lẹ Jierúsalemụ, bụ iya bụ Jiebusu. Ọ bụru ndu Jiebusu bẹ bụ l'alị ono teke ono. Ndu Jiebusu ono bya asụ Dévidi: “?A sụru ngu l'ì dū ike abata l'ẹka-a; mbụ l'ọ kwa ndu atsụ ishi; mẹ ndu ẹniyeni bẹ a-chipfu ngu azụ; mẹ ì -byatashia.” No kẹle ẹphe rịru lẹ Dévidi ta abyadụ adụ ike bata l'alị phẹ. ⁷ Ọle Dévidi mechalẹru-a lwụta ẹka a kpụshiru ike, nọ l'eli úbvú Zayonu, mecharu bụru mkpụkpu Dévidi.

⁸ Mbọku ono bẹ Dévidi sụru: “Onye a-dụ ike lwụa ndu Jiebusu bẹ e-tsoru ọswà-mini bapfu ndu atsụ ishi mẹ ndu ẹniyeni ono, dū Dévidi ashị ono.” Ọo ya bụ iphe ono, eepfujẹ sụ: “Ndu atsụ ishi mẹ ndu ẹniyeni ta abyadụ a-bahụ l'ulo.”

⁹ Dévidi bya akwata unuphu l'ẹka ono, a kpụshiru ike ono. O woru iya gụa mkpụkpu Dévidi. Ọ kpụa igbulọ mkpụkpu ono mgburugburu. O shi l'agbarike igbulọ mkpụkpu ono kpụa ya bahụ l'ime. ¹⁰ Dévidi nọdu aka ike ejekpọephe; kẹle Chipfu; mbụ Chileke, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike swiru iya eswiru.

¹¹ Tọbodu iya bụ; Hiramụ, bụ eze ndu Taya bya eye ndu-ozì iya g'ẹphe vutaru Dévidi oshi sida; bya eyekwaphọ ndu kapyinta; mẹ ndu edoje ẹja ụlo; ẹphe tuko swiru je akpụaru Dévidi ụlo. ¹² Dévidi bya amaru lẹ Chipfu bẹ mewaru gẹ ya nguru anguru l'abụ eze ndu Ízurẹlu; tẹme lẹ Chipfu bẹ gudewaa iswi ẹhu ndibe iya ono, bụ ndu Ízurẹlu palia alị-eze iya imeli.

¹³ Dévidi bya alufutachaephe lẹ Hẹburonu; ọ lụtabaa ụnwanyi, ndu ọphu abụ-zidu unyomu iya lẹ Jierúsalemụ; bya alushia igwerigwe ụnwanyi. A bya nwụshibakwaru iya phọ ụnwegirima; unwoke mẹ ụnwanyi. ¹⁴ Waa ẹpha ụnwegirima, a nwụshiru iya lẹ Jierúsalemụ baa: Shamuwa; mẹ Shobabu; mẹ Nétanu; mẹ Sólomonu; ¹⁵ mẹ Ibuha; mẹ Elishuwa; mẹ Nẹfegu; mẹ Jiafiya; ¹⁶ mẹ Elishama; mẹ Ẹliyada; mẹ Elifẹletu.

Dévidi alwụ-kpee ndu Filisitayinu

(1Iphe 14:8-17)

¹⁷ Ndu Filisitayinu bya anụmaephe l'a wụwaru Dévidi manụ l'ishi g'ọ bụru eze ndu Ízurẹlu; ẹphe tuko zelihu; chọru Dévidi jeshia. Dévidi numa iya; bya abahụ l'ẹka ono, a kpụshiru ike ono. ¹⁸ Ndu Filisitayinu bya bya ejerwua je edokaa onwophe; ẹphe dzuru nsụda Refayimu. ¹⁹ Ọo ya bụ; Dévidi bya eje ajita Chipfu sụ: “?Bụ gẹ mu jepfu ndu Filisitayinu ọgu tọo? ?Ii-woru phẹ-a ye mu l'ẹka?”

Chipfu yeeru iya ọnu sụ iya: “Jerọ ya; lẹ mu e-woru-a ndu Filisitayinu ọbu ye ngu l'ẹka.”

²⁰ Ọo ya bụ; Dévidi jeshia mkpụkpu Belu-Perazimu; je alwụ-kpee phẹ l'ẹka ono. Ọ sụ: “Ọo g'ukporo-mini ekpoje-a bụ gẹ Chipfu kpotaru ndu ọhogu mu l'ataphu mu.” Ọo ya meru g'ọ gude a gụa ẹka ono Belu-Perazimu.

²¹ Ndu Filisitayinu gbadochaa agwa phẹ l'ẹka ono; Dévidi yẹle ndu nkiya chitakota iya tųgbua.

²² E mechaa; ndu Filisitayinu byakwa bya edokaa onwophe dzuru nsụda Refayimu. ²³ Dévidi byakwa eje ajita Chipfu ọzo; Chipfu sụ iya: “Unu te eshikwa phẹ ataphu nhamunha; unu shichikwaa phẹ okotazu; nọ-pee phẹ mgburugburu l'iphu ẹka ono, oshi balusamu pfugbaaru ono tsoo phẹ ọgu. ²⁴ Teke unu bebeeruphe numa iphe, ada g'igiji ọkpa l'eli oshi balusamu ono; unu emekebe ẹgwegwa; noo kẹle ọo teke ono bẹ Chipfu vutawaru unu

uzo g'unu je egbushia ndu ojoḡu ndu Filisitayinu.”²⁵ Noo ya; Dévidi mee ya ẹgube ono, Chipfu ziru iya ono. O shiẹpho lẹ mkpukpu Geba gbushia ndu Filisitayinu jasụ lẹ mkpukpu Geza.

Eedobe Okpoko Ọgbandzu Chileke l'ibe Óbèdu-Edọmu

(1Iphe 13:1-14; 15:1—16:3,43)

6 Dévidi byakwa akpakọ-dzua ndu a họtaru lẹ ndu Ízuruẹlu. Iphe, ẹphe dụ bụ ụkporo ụnu ụmadzu ugbo ẹto l'unu iri l'ise.¹² Dévidi yẹle ndu nkiya l'ophu tųgbua jeshia mkpukpu Belu, nọ l'alị Jiuda g'ẹphe je apalata okpoko Chileke; mbụ okpoko ono, a gụru ẹpha Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; mbụ onye ono, aba-eze iya nọ lẹ mgbaka cherubimu ono.³ Ẹphe bya apafuta okpoko Chileke ono l'ulo Abinadabu parụ tukobe l'eli ọgba-kperekpere ọphúú. Ụlo Abinadabu ono tukoru l'eli úbvú. Ọ bụru Uza waa Ahiyo, bụ ụnwu Abinadabu kẹ nwoke bẹ anga ọgba-kperekpere ọphúú ono.⁴ Ẹphe ngarụ ọgba-kperekpere ono, a tukoberu okpoko Chileke ono lufuta l'ibe Abinadabu. Ahiyo vuru okpoko ono ụzo.⁵ Dévidi yẹle ndu Ízuruẹlu l'ophu tųko gude ike phẹ g'ọ ha ete ẹswa l'iphu Chipfu. Ẹphe nọdu agụ ebvu; akpọ ogumogu; mẹ une; bya akụ nkwa; egbu opu; akụ ogelenda.

⁶ Ẹphe rwuẹpho ẹka eechishije ẹswa lẹ balị lẹ Nakonu; Uza tufu ẹka gẹ ya wọta okpoko Chileke ono; kẹle eswi, alọkpọ ọgba-kperekpere, a tukoberu iya ono bẹ vukotaru iphe.⁷ Chipfu tukoshi Uza ẹhu-eghu iya; kẹle ọ tọ sọduru okpoko Chileke ono nsọ. Chileke woru iya chigbua; ọ nwụhu lẹ mgboru okpoko Chileke l'ẹka ono.⁸ Ẹhu daa Dévidi kẹ dzụ; kẹle oke-ẹhu-eghu Chipfu dapfutaru Uza. A nọdu ekuje ẹka ono Pẹrezu-Uza byasụ ntanụ.

⁹ Ọo ya bụ; ndzụ Chipfu gụhu Dévidi lẹ mbọku ono; ọ sụ: “?Dẹnukpoo g'e-me palata okpoko Chipfu-a?”¹⁰ Ọphu o to vuẹdu Dévidi evuvu g'ọ palata okpoko Chipfu ono lẹ mkpukpu Dévidi. Ọ patawa iya rọ je edobe l'ibe Óbèdu-Edọmu, bụ onye Gatu.¹¹ Okpoko Chipfu ono nọo ọnwá ẹto l'ibe Óbèdu-Edọmu onye Gatu. Chipfu kebe Óbèdu-Edọmu waa ndibe iya l'ophu l'oma.

Eevulata okpoko Chileke lẹ Jierúsalemụ

(1Iphe 15:25-29)

¹² Noo ya; a bya edooru eze, bụ Dévidi sụ: “Chipfu gudekwa k'okpoko Chileke-a kebewaa ndibe Óbèdu-Edọmu l'oma; mękpoo iphemiphe, o nweru enweru.” Ọo ya bụ; Dévidi teru ẹswa je apafuta okpoko Chileke ono l'ibe Óbèdu-Edọmu; palaa lẹ mkpukpu Dévidi.¹³ Ọ nọdu abụjeru; ndu pa okpoko Chipfu ono -tụa ntọkpa ishii; Dévidi egbua oke-eswi waa nweswi, ẹba dụ gude gweeru Chileke ngweja.¹⁴ Dévidi nmarụ ẹkwa ọchaa l'upfu; bya egude ike iya g'ọ ha ete ebvu l'iphu Chipfu.¹⁵ Noo ya; Dévidi yẹle ndu Ízuruẹlu l'ophu nọdu apalata okpoko Chipfu ono; akpọ okwe etso iya; bya egbu opu.

¹⁶ A nọdu apabata okpoko Chipfu ono lẹ mkpukpu Dévidi; nwada Sọlu, ẹpha iya bụ Mikalu pyofu ẹnya lẹ win-do; hụma eze, bụ Dévidi g'ọonma-lihuje anmalihu bya ete ebvu l'iphu Chipfu; ọ nmaa ya phulaphula l'ime obu iya.

¹⁷ Ọo ya bụ; ẹphe bya apabata okpoko Chipfu ono; woru iya dobe l'ẹka rwuberu iya nụ l'ime ụlo-ẹkwa ono, Dévidi kpọberu g'e dobe iya ono. Dévidi bya egweshia ngweja-akpọ-ọku; mẹ ngweja-ẹhu-guu l'iphu Chipfu.

¹⁸ Dévidi gweghechaephọ ngweja-akpọ-ọku ono; waa ngweja-ẹhu-guu ono; o gude ẹpha Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike gọru ọnu-oma nụ ndu Ízuruẹlu.¹⁹ Ọ bya ekeeru ndu ono ishi buredi nanụ nanụ l'ẹhu l'ẹhu; mẹ akara, e meru l'akpuru oshi detu; mẹ akara, e meru l'akpuru vayinu; kedzuru iya ndu Ízuruẹlu ono l'ophu; unwoke; mẹ ụnwanyi. E mechaa; ndu ono l'ophu wụkashihu lashichaa ibe phẹ l'ẹhu l'ẹhu.

²⁰ O be teke Dévidi larwuru; g'ọ gọru ọnu-oma nụ ndibe iya; nwada Sọlu, bụ Mikalu gbafuta gba Dévidi ndzuta bya asụ iya: “Eze ndu Ízuruẹlu bvubenụkakwaru onwiya ebvube ntanụ-a. Ọ gbabẹchakwaru onwiya ọto l'iphu ụnwumgboko, bụ ohu ndu e jeru iya ozi; mbụ ẹgube ono, iphere abvuje mkpọkoro nemadzụ l'iphu; l'ogbabe onwiya ọto-a.”

²¹ Dévidi sụ Mikalu: “Ọo l'iphu Chipfu bẹ ọ bụ; mbụ onye ono, harụ nna ngu mẹ onye ọzo, shi l'ọnulo nna ngu họtachia mbèdua gẹ mu bụru onye-ishi ndu kẹ Chipfu ono, bụ ndu Ízuruẹlu; mbụ-a; mu a-nọdu ete ẹswa l'iphu

† Bụ iya bụ 30,000 lẹ mbekee.

Chipfu. ²² Mu a-kabakpòkwana eme g'o to nwedu iphe, mu bụ; eme l'òwana, mu meru-a. L'ènya nkemu bẹ mu a-buru onye e wozetaru alị; obenu l'ụnwumgboko ono, bụ ohu, iipfuru ono bẹ a-gbènu akwabẹ mu ùbvù."

²³ Ọo ya bụ; ọpụ nwada Sọlu ono, bụ Mikalu anwụ́taduru nwa jasụ mbọku, ọ nwụhuru.

Ozi, Nétanu ezi Dévidi

(1Iphe 17:1-15)

7 Tọ́budu iya bụ; ọ́ bya ebe teke eze bukpòwaa ebubu l'ibe iya; Chipfu mewa; obu rwua ya alị; ọpụ ọ́ tsuhe-du ebvu ndu ọ́hogu iya, nọ́-pheru iya mgburugburu; ² eze pfuluru onye mpfuchiru Chileke, bụ Nétanu sụ iya: "Lenu; mbèdua bu l'ùlo, e gude oshi sida kpụ; okpoko Chileke buru l'ùlo-èkwa bẹ ọ́ nọ́."

³ Nétanu sụ iya: "Iphe, bukpoo iphe, dụ́ ngu l'obu; tųgbua je emee ya; lẹ́ Chipfu bẹ́ swiru ngu eswiru."

⁴ O be l'ènyashi mbọku ono; Chipfu pfuluru yeru Nétanu; sụ iya: ⁵ "Je ezia nwozi mu, bụ Dévidi lẹ́ mụbe Chipfu sụru-a: ?Bụ́ gụbedua bẹ́ bụ́ onye a-kpuru mu ụlo, mu e-buru? ⁶ Eshi mbọku, mu dufutaru ndu Ízurèlu l'alị Ijiputu byasụ́ ntanụ́-a bẹ́ mu te ebujekwaru l'ùlo. Mu shihawaa jepheta ejephe; bukpòerupho l'ùlo-èkwa.

⁷ L'èkameka ono, mu lẹ́ ndu Ízurèlu jekọtaru ono; ?o nweru teke mu jjeru ndu-ishi ipfu Ízurèlu; mbụ́ ndu ono, mu sụru g'èphe cheje ndibe mu, bụ́ Ízurèlu g'onye eche aturu ono iphe, meru g'o gude ọpụ́ ephe akpuduru mu ụlo sida?

⁸ "Sụ́ nwozi mu Dévidi lẹ́-a: 'Mụbe Ọkalibe-Kakọta-Ike, bụ́ Chipfu sụru-a: Mu dufutaru ngu l'ègu; ẹka ẹku atajẹ nri; g'i ti tsophehẹ́ aturu; g'i byachia bya aburu onye-ishi ndibe mu, bụ́ Ízurèlu. ⁹ Mu shi eswijekpọ́eru ngu phọ́ l'èkameka, iije; mu tuko ndu ọ́hogu ngu g'èphe ha gbufu l'iphu ngu. Nta-a bẹ́ mu e-me ẹpha ngu g'ọ́ paa ẹka g'ẹpha ndu oke amadụ́, e nwegbaarụ́ lẹ́ mgboko. ¹⁰ Mu a-nụ́ ndibe mu, bụ́ Ízurèlu alị́ ẹka phẹ́. Mu a-dzabẹ́ phẹ́ g'oshi l'alị́ ono; k'ọpụ́ ephe e-buru l'alị́ ẹka phẹ́. Ẹka ono ta adudu onye byaru l'a-chọ́baa phẹ́ opfu ọ́zo. Ọpụ́ ndu ẹjo-iphe ta abyadụ́ emekpabaa phẹ́ ẹhu g'e shi emekpa phẹ́ iya lẹ́ mbụ́ phọ́; ¹¹ mbụ́ g'e shi emekpa phẹ́ iya; a -gbẹ́ teke ono, mu họtaru ndu-ikpe g'èphe dua ndibe mu, bụ́ Ízurèlu ono. Mu e-mekwaphọ́ g'ọ́gu dabuhuru gụ́ lẹ́ ndu ọ́hogu ngu; obu erwua ngu alị́. Mụbe Chipfu bẹ́ epfukwaru ngu phọ́ lẹ́ mu e-me g'ónulo ngu nguru anguru. ¹² Teke ndzụ́ ngu bvụ́erupho; mbụ́ ì -lapfuepho nna ngu phẹ́; bẹ́ mu e-shi l'ụ́nwu ngu wofuta onye a-nọ́-chi ẹnya ngu; mbụ́ onye e-shi l'ẹhu ngu gèdegede. Mu emee g'alị́-eze iya nguru anguru. ¹³ Ọ́ buru onye ono bẹ́ a-kpuru mụbe Chileke ụlo. Mu emee g'aba-eze iya nguru anguru jasụ́ lẹ́ tuutuutuu lẹ́ mị́mimii. ¹⁴ Mu a-buru nna iya; yẹbedua aburu nwa mu. O -mee ẹjo-iphe; mu egude ẹchachi ndiphe hù́á ya àhùhù; mbụ́ chia ya ẹchachi ụ́nwu-eliphe. ¹⁵ Mu ta abyadụ́ e-wofu n-yemobu mu l'ẹhu phẹ́; ẹgube ono, mu wofuru iya l'ẹhu Sọlu; mbụ́ onye ono, mu wofuru l'iphu ngu ono. ¹⁶ Ọ́nu-ùlo ngu waa alị́-eze ngu bẹ́ e-keru ekeru l'iphu mu jasụ́ lẹ́ tuutuutuu lẹ́ mị́mimii. Mbụ́-a; aba-eze ngu bẹ́ ee-me g'ọ́ nguru anguru jasụ́ lẹ́ tuutuutuu lẹ́ mị́mimii.' "

¹⁷ Noo ya; Nétanu kọ́kotaru Dévidi iphe ono ẹgube e pfuluru iya ya; mẹ́ g'ọ́ hụ́maru iya l'ọ́phulenyá.

Dévidi epfu anụ́ Chileke

(1Iphe 17:16-27)

¹⁸ Ọo ya bụ; eze, bụ́ Dévidi gbeshi bahụ́ l'ime ụlo-èkwa Chileke je anọ́du l'iphu Chipfu bya asụ́: "Gụbe Nnajiuphu, bụ́ Chipfu; ?bụ́ onye bẹ́ mu bụ́? tẹ́me ọ́nu-ùlo mu ?bukwanu gụnu; kẹ́ g'i wolía mu je apfube l'ẹka ha l'eli ẹgube-a? ¹⁹ Ọpụ́ ono atsudu iya gube Nnajiuphu, bụ́ Chipfu l'ènya; ì bya atufua ọ́nu g'ónulo onye-ozí ngu a-dụ́ l'iphu yekobefua ya. ?Bụ́ ẹgube ono bụ́ g'iigudeje ehe nemadzụ́; gube Nnajiuphu, bụ́ Chipfu? ²⁰ ?Bụ́ gụnu ọ́zo bẹ́ mụbe Dévidi e-pfubaaru ngu? Ì makọtaru gẹ́ mụbe onye-ozí ngu gbaru; gube Nnajiuphu, bụ́ Chipfu. ²¹ I gude k'iphe, i pfuluru; waa g'ọ́ dụ́ ngu l'obu; mee eze iphe, ha ẹgube-a; bya emee gẹ́ mụbe onye-ozí ngu maru iya.

²² "Ẹgube g'ì habekwanụ́ shii gube Nnajiuphu, bụ́ Chipfu! Ọ́ tọ́ dudu onye dụ́ gẹ́ ngu; ọpụ́ ọ́ dudu Chileke ọ́zo, dụ́ nụ́; gbahaa gụbedua; mbụ́ ẹgube ono, anyi gude nchị́ anyi nụ́mawa iya ono. ²³ ?Denukpoo ndu ọ́zo, dū́baa gẹ́ ndu nkengu, bụ́ ndu Ízurèlu; mbụ́ ọ́ha lanụ́ lẹ́ mgboko-a, gube Chileke jeru je agbafuta g'èphe buru ndu nkengu; bya egude phẹ́ mee g'a maru ẹpha ngu amaru; bya emee iphe, pagbaarụ́ ẹka; bya adụ́ biribiri l'alị́ phẹ́; l'iphu ndibe ngu ono, bụ́ ndu ono, ì gbafutaru l'ẹka ndu Ijiputu; tẹ́me ì chikashikwaapho ọ́hamoha ọ́zo

yèlè agwa, èphè agwagbaa l'iphu ndibe ngu ono? ²⁴I mewaru gè ndu nkengu, bụ ndu Ízurèlù nguru anguru; bụru ndu nkengu gèdegede jeyewarọya; tème gùbe Chipfu bya abụwaru Chileke phè.

²⁵"Gùbe Chipfu, bụ Chileke; mekwa g'o keru; mbụ ukwe-iphe ono, i kweru l'èhu mụbe onye-ozì ngu; mè l'èhu ọnu-ùlo mu ono. G'o rekwa g'i pfuru jasụ lè tuutuutu lè miiimii. Mekwa g'i pfuru; ²⁶k'ọphu èpha ngu a-pa èka apaa jasụ lè tuutuutu lè miiimii. Ọ bụru teke ono bè ndiphe a-sụ l'ọo gùbe Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bè bụ Chileke kè ndu Ízurèlù! Tème ọnu-ùlo mụbe onye-ozì ngu, bụ Dévidi angụkwarupho anguru l'iphu ngu.

²⁷"Eshi ọphu ọ bụ gùbe Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; bya abụru Chileke kè ndu Ízurèlù bè goshiru mụbe onye-ozì ngu iphe-a sụ l'ii-me g'ónulo mu nguru anguru; bè bụ iya meru g'o gude ọnu dụ mụbe onye-ozì ngu k'anọdu epfu anụ ngu. ²⁸Gùbe Nnajiuphu, bụ Chipfu; ọo ngu bụ Chileke! Opfu ngu bè bụkota ọkpobe-opfu. I bya ekweshia mụbe onye-ozì ngu ukwe iphe-oma, dughbaa ègube-a. ²⁹G'ọ dūnu ngu l'obu; mbụ g'i gọru ọnu-oma ọbu nūwaro ọnu-ùlo onye-ozì ngu; k'ọphu èphè a-nọdu eje kwasèru l'iphu ngu; noo kèlè ọo gùbe Nnajiuphu, bụ Chipfu bè pfuru iya nụ. G'ọnu-oma ngu ono dūkwaru ọnu-ùlo onye-ozì ngu jasụ l'ojejeje."

Ọgu, Dévidi l'wụgbaberu

(1Iphe 18:1-17)

8 E mechaa; Dévidi bya alwụ-kpèe ndu Filisitayinu; mee èphè nọdu iya l'èka. Ọ nafụ ndu Filisitayinu ono mkpụkpu Metegama. ²Dévidi bya alwụ-kpekwaaphọ ndu Mówabu; mee èphè zèshikota azèe; kpọo onwophè giriri l'alì. Ọ bya ewota eri, dū ogologo tūa phè g'èphè zè giriri ono. Ọobujeru; ọ -tūta eri ono ugbo labọ l'ọ woru ndu k'ono gbushikọta. Ọ bya atūta k'èto l'ọ dobe ndu k'ono ndzū. Ọo ya bụ; ndu Mówabu nọdu Dévidi l'èka; bya atụkwapho utu anụ iya.

³Dévidi bya alwụ-kpekwaaphọ Hadadeza nwa Rehobu, bụ eze ndu Zoba lè teke o jeru gè ya mee g'alì, nọru je akpaa l'enyimu Yufurétisu lwakọta iya l'èka. ⁴Dévidi nata iya ugbo-ìnya, dū ọnu labọ l'ụkporo iri; bya anatakwa iya phọ ndu ojọgu o-je-l'ọkpa, dū ụkporo ọnu ugbo labọ l'ọnu iri.

⁵Ndu Arámu, bu lè Damasukosu byaèpho g'èphè yetarụ eze ndu Zoba, bụ Hadadeza èka; Dévidi gbua phè ụkporo ọnu ugbo labọ l'ọnu iri l'ise. ¹⁶Dévidi bya emeta ọdu ndu ojọgu l'alì ndu Arámu kè Damasukosu; harụ ndu ojọgu iya chita dobe iya. Ndu Arámu ono nọdu Dévidi l'èka; atụ utu anụ iya. Chipfu nọdu emejeèpho gè Dévidi l'wụ-kpèe l'èkameka, o jekporo ọgu. ⁷Dévidi chikoo iphe, ndu-ozì Hadadeza egbobeje gude ezeru onwophè ọphu e gude mkpọla-ododo meshia chilata lè Jierúsalem. ⁸Dévidi shikwaphọ lè mkpụkpu Beta; mè lè mkpụkpu Berotayi, bụkota mkpụkpu, nọ l'èka Hadadeza; vukọo onyirubvu, hakpọo shii.

⁹Tọbudu iya bụ; Toyi, bụ eze ndu Hamatu nūmaepho lè Dévidi bè l'wụ-kpekotawaru ndu ojọgu Hadadeza; ¹⁰o ye nwa iya nwoke, èpha iya bụ Jíóramu g'o je ekele eze, bụ Dévidi ekele; jaa ya ajaja; kèlè ọ l'wụ-kperu Hadadeza. Ọ bụru iphe, kparụ iya nū bụ lè Hadadeza bè yèlè Toyi shi anọduje alwụ ọgu. Ọ bụru iphe, Jíóramu gude bya bụ ivu, e megbaaru lè mkpọla-ọchaa; mè mkpọla-ododo; mè l'onyirubvu. ¹¹Eze, bụ Dévidi woru ivu ono dobechaaru Chipfu iche; ègube ono, o dobehawaru mkpọla-ọchaa; yèe mkpọla-ododo, shikọta l'ọhamoha, ọ l'wụ-kpekotaru phọ; ¹²mbụ ọphu shi lè Edomu; mè Mówabu; mè kè ndu Amọnu; mè ndu Filisitayinu; waa ndu Amalèku. Nokwaphọ g'o woru iphe, ọ natarụ eze ndu Zoba, bụ Hadadeza nwa Rehobu l'ọgu doberu Chipfu iche bụ ono.

¹³Dévidi bya abụru onye a maru amaru g'o shichaèpho Nsụda Únú lwa; mbụ èka ono, ọ nọ gbua ndu Edomu ụkporo ọnu nemadzū ugbo labọ l'ọnu ise. ¹⁴Ọ bya emeshia ọdu ndu ojọgu l'alì ndu Edomu l'ophu; chita ndu ojọgu yekọta iya. Ndu Edomu l'ophu nọdukota Dévidi l'èka. Chipfu nọdu emeje gè Dévidi l'wụ-kpèe l'èkameka, o jekporo ọgu.

¹⁵Ọo ya bụ; Dévidi bụru eze ndu Ízurèlù l'ophu; ekperu ndu nkiya ono l'ophu ikpe l'uzo, dū ree; mè l'uzo, pfuru ọto. ¹⁶Ọ bụru Jiowabu nwa Zeruya bè bụ onye-ishi ndu ojọgu. Jiehoshafatu nwa Ahiludu bụru onye akwọbeje iphe, meru ememe. ¹⁷Zadọku nwa Ahitubu; yèlè Ahimèleku nwa Abyiyata bụru ndu-uke Chileke; Ser-

† Bụ iya bụ 22,000 lè mbekee. †† Bụ iya bụ 18,000, lè mbekee.

aya b́uru onye edeje ẹkwo. ¹⁸ Benaya nwa Jiehoyada b́uru onye-ishi ndu Kereti waa ndu Pẹleti, b́u ndu anọduje eche eze nche. Ụnwu Dévidi unwoke b́uru ndu mgbazi eze.

Iphe-oma, Dévidi meru Mefibosheti

9 Tọbudu iya b́u; Dévidi bya ajia sụ: “?O nwekpọru onye shi l'ọnulo Sọlu, phọduru nụ gẹ mu gude iswi ẹhu Jionatanu meeru onye ọbu iphe-oma?”

² O nweru nwozi ndu ọnu-ulo Sọlu, ẹpha iya b́u Ziba. Ẹphe kua ya; ọ bya l'iphu Dévidi. Eze, b́u Dévidi jia ya sụ: “?B́u ǵbedua bẹ b́u Ziba?”

Ziba sụ iya: “?O kwa-a ḿbe nwozi ngu bẹ b́u iya ńu.”

³ Eze jia ya sụ: “?O nwekpọru onye phọduru nụ l'ọnulo Sọlu gẹ mu meeru iya iphe-oma, shi l'ẹka Chileke?”

Ziba bya asụ eze: “O nweru nwa Jionatanu lanụ, nọkwadu nụ, b́u onye ọkpa labọ nwụhuru anwụhu.”

⁴ Eze jia ya sụ: “?B́u l'awe bẹ ọ nọ?”

Ziba sụ l'ọ nọkwa l'ibe Makiya nwa Amiyelu lẹ mkpụkpu Lodeba. ⁵ No iya; eze, b́u Dévidi zia g'e je Lodeba l'ibe Makiya nwa Amiyelu je eduta iya.

⁶ Nwanwa Sọlu ono, b́u Mefibosheti; nwa Jionatanu ono rwuẹpho l'iphu Dévidi; ọ daa l'alị phozeru Dévidi gude kwabẹ iya ùbvù. Dévidi bya ekua ya sụ: “Mefibosheti!” Ọ za iya ẹnu sụ: “?O nwozi ngu bẹ mu b́u.”

⁷ Dévidi sụ iya: “Ta atsukwa ebvu; noo kele mu e-gude iswi ẹhu nna ngu, b́u Jionatanu meeru ngu iphe-oma. Alị nna ngu oche, b́u Sọlu bẹ mu a-nuphukọta ngu azụ; tẹme ọ b́uru lẹ teburu mu bẹ ịi-nọduje eri nri mbọkum-boku.”

⁸ Mefibosheti phozeta l'alị sụ: “?B́u ǵnu bẹ ḿbe nwozi ngu b́ukwanu kẹ g'ị nyata odzu nkuta, d́u gẹ mbedua?”

⁹ Ọo ya b́u; eze bya ekua Ziba, b́u nwozi Sọlu bya asụ iya: “Mu wowaru iphe, b́u iphe kẹ Sọlu je akpaa lẹ kẹ ndu ọnu-ulo iya gẹdegede woru nụ nwanwa nnajiuphu ngu. ¹⁰ Ǵbedua waa ụnwu ngu; mẹ ndu-ozu ngu bẹ a-kọjeru iya alị iya ono; kọtaje nri k'ọphu nri a-d́uru nwanwa nnajiuphu ngu. Ọzo b́u lẹ nwanwa nnajiuphu ngu ono, b́u Mefibosheti bẹ a-nọduje eri nri lẹ teburu mbedua, b́u Dévidi.” Teke ono bẹ Ziba nwutaru unwoke iri l'ise; bya enweru ndu-ozu ụkporo.

¹¹ Tọbudu iya b́u; Ziba sụ eze: “Ḿbe nwozi ngu bẹ e-mekọtaepho iphe, ǵbe nnajiuphu mu, b́u eze ziru mu gẹ mu mee.”

No iya; Mefibosheti riahaa nri lẹ teburu Dévidi g'ọ b́u nwatibe eze. ¹² Mefibosheti bẹ nwutaru nwata nwoke nshii, ẹpha iya b́u Mayika. Ndibe Ziba l'ophu t́koru b́ukotaru ndu-ozu Mefibosheti. ¹³ Ọo ya b́u; Mefibosheti buru lẹ Jierúsalem; kele ọo-nọduje eri nri lẹ teburu eze; tẹme ọ b́uru ẹniyenu, ọkpa labọ nwushihuchaaru anwushihu.

Ọgu, Dévidi yele ndu Amonu alwu

(1Iphe 19:1-19)

10 A nọnyaa; eze ndu Amonu bya anwụhu. Nwa iya nwoke, b́u Hanunu bya aburu eze nọchia ẹnya iya. ² Dévidi bya epfua sụ: “Mu e-meru Hanunu nwa Nahashi ree; ẹgube nna iya meru mbedua.” Ọo ya b́u; Dévidi zia ndu-ozu g'ẹphe je akpọru Hanunu iphu nna iya ono.

O be gẹ ndu-ozu Dévidi ono rwuru alị ndu Amonu; ³ ndu-ishi ndu Amonu sụ Hanunu, b́u nnajiuphu phẹ: “?Ịiri l'ọo ùbvù bẹ Dévidi akwabẹ nna ngu ẹgube ono meru g'o gude o zia g'a bya akpọru ngu iphu nna ngu? ?Tọbudu ezizi bẹ Dévidi ziru g'ẹphe nwua mkpụkpu-a ngge; genwushia ya ẹhu; woru iya lwua?”

⁴ Ọo ya b́u; Hanunu gudeshia ndu ono, Dévidi ziru ozi ono kpushichaa phẹ ẹjí-agba ibe lanụ ibe lanụ; bya eshi lẹ nhamunha ike bukashia uwe-mgbalanụ phẹ; nwufu phẹ; ẹphe lashia. ⁵ O be teke e pfuru iya Dévidi; o zia g'a gba phẹ ndzuta; kele e meru phẹ iphe-iphere parụ ẹka. Eze zia ozi sụ phẹ: “Unu nọdu lẹ Jieriko jeye teke ẹjí-agba unu erwudzu; tẹme unu alwatashiwaro.”

⁶ Ndu Amõnu bya amaerupho l'èphe eshiwaa tukurubaa l'imi Dévidi; èphe je ebuta ndu ojõgu ndu Arámu, bu lè Bètu-Rehobu; mē ndu kē Zoba. Èphe tukuru buru ndu ojõgu, eje l'òkpa. Iphe, èphe tukuru dù bu ùkporo unu unwoke ugbo labõ l'unu unwoke iri. Èphe butafua eze ndu Maka; yele ndu ojõgu, dù unu labõ l'ùkporo iri; bya ebutafua ndu Tobu unu unwoke ùkporo l'iri yeru onwophē. ⁷ Anuma, Dévidi anuma iya; o yefu Jiowabu yee ndu ojõgu iya g'èphe ha. ⁸ Ndu Amõnu wufuta bya akpõo giriri k'õgu l'iphu èka eeshije abahù lè mkpukpu ono. Ndu kē Arámu phõ, shi lè Zoba; mē Rehobu; mē ndu shi l'alì Tobu; waa ndu kē Maka nõdu l'õma egu.

⁹ Jiowabu hũmaepho l'e gburu iya giriri iphu l'azù k'õgu ono; õ hõkoo ndu Ízurelu ndu õphu kachaa amaru k'õgu chiru phē ye g'èphe kwabèru ndu kē Arámu. ¹⁰ O chiru ndu õphuu dobe g'èphe nõdu nwune iya, bu Abishayi l'èka kwabèru ndu kē Amõnu. ¹¹ Jiowabu sù: "O -buru lè ndu Arámu-a lwùkpeaharu mu; unu abya eyetaru mu èka; teke õ bukwanu l'õo ndu kē Amõnu lwùkpeaharu unu; anyi abya eyetaru unu èka. ¹² G'õbu shihu unu ike; g'anyi lwua õgu èhu ndibe anyi gē ndu bù mkparawa; mbù g'anyi lwua õgu l'iswi èhu mkpukpu kē Chileke. Chipfu e-me-a iphe, dù iya ree l'ènya nkiya."

¹³ Oo ya bù; Jiowabu yele ndu nkiya tũko wu-pfuaaha ndu Arámu k'õgu ono; èphe ye òkpa l'õso gbalaaharu iya agbala. ¹⁴ Ndu kē Amõnu hũmaepho lè ndu Arámu gbalaru; èphebedua yefua òkpa l'õso nkephē gbalaa-haru Abishayi; gbaru gbaba l'ime mkpukpu phē. Oo ya bù; Jiowabu shi l'õgu èphe lè ndu Amõnu ono l'watashia Jierúsalem.

¹⁵ Ndu Arámu hũmaepho lè ndu Ízurelu lwù-kpewaru phē; èphe je edzukõbe. ¹⁶ Hadadeza zia ndu Arámu, nõ l'azù ènyimu Yufurétisu; èphe bya. Shobaku, bù onye-ishi ndu ojõgu Hadadeza duta phē; èphe wuru laa mkpukpu Helamu. ¹⁷ E pfuèru iya phõ Dévidi; õ kpakõo ndu Ízurelu l'ophu; èphe daa azù ènyimu Jiõdanu jeshia Helamu. Ndu Arámu ono kpõo giriri; tsoo Dévidi phē õgu. ¹⁸ Ndu Arámu ono mechaa gbaaru ndu Ízurelu õso. Dévidi gbua ndu ugbo-inya, dù unu l'ùkporo iri l'ise; bya egbua ndu ojõgu o-je-l'òkpa, dù ùkporo unu ise; † bya egbutsua Shobaku, bù onye-ishi ndu ojõgu phē; õ nwuhu l'èka ono. ¹⁹ Oo ya bù; ndu eze ono, èphe lè Hadadeza shi tũko nmagba buru nanù ono hũmaepho lè ndu Ízurelu lwù-kpewaru phē; èphe je; èphe lè ndu Ízurelu doshia; èphe nõdu ndu Ízurelu l'èka. Ndu Arámu tsuahaaha ebvu jika eyetaru ndu Amõnu èka õzo.

Dévidi anata Uráya nyee ya

11 O be lè mini-õduu; mbù teke ndu eze ejeje õgu; Dévidi bya ezia Jiowabu yele ndu-õzi iya; mē ndu Ízurelu l'ophu; èphe je emebyishia ndu Amõnu; kephee mkpukpu Raba. Dévidi l'onwiya nõdukwanu lè Jierúsalem.

² O be l'uzenyashi ujiku lanù; Dévidi gbèshi l'iphe-azèe ya gē ya kpaphe akpaphe l'eli ùlo ibe-eze iya. O nõdu l'eli èka ono tũfu ènya hũma nwanyì, awù èhu. Nwanyì ono nõdu amashìkpoo mma ike. ³ Oo ya bù; Dévidi zia nemadzù g'b je akpaaru iya ishi onye nwanyì ono bù. Onye o ziru sù iya: "O kwa Batusheba, bù nwada Eliyamu. O bù nyee Uráya, bù onye Hetu." ⁴ Dévidi bya eye ndu-õzi iya g'èphe je edutaru iya ya. Batusheba byaepho; Dévidi duta iya; yee ya kwaa. O buru teke ono bē Batusheba fũtaerupho l'eme nsõ aswafu nturwu, eemeje mē nwanyì nõ-ghechaa nsõ nwanyì. E mechaa nwanyì ono tũgbua lashia. ⁵ Nwanyì ono bya atsuta ime; bya ezia Dévidi sù iya lè ya dũkwa ime.

⁶ Oo ya bù; Dévidi bya ezia Jiowabu sù iya g'o ziaru iya Uráya, bù onye Hetu g'õ lwa. Jiowabu bya ezia Uráya g'o je aza Dévidi ènu. ⁷ Uráya bya abyapfuta iya; Dévidi jia ya aji Jiowabu; mē ndu ojõgu iya; mē g'õgu eje ala. ⁸ Oo ya bù; Dévidi bya asù Uráya: "Lashiwaro ibe ngu je atũta unme." Oo ya bù; Uráya bya agbèshi l'ibe eze tũg-bushia. Eze gwerù iphe nù g'e wolaaru iya unuphu. ⁹ Obenu lè Uráya bē mechaaru kwaa l'õnu-abata ibe eze. Èphe lè ndu ejeru nnajìuphu iya õzi tũko zèe l'èka ono. Ophu õ larwuèduru unuphu ibe iya. ¹⁰ A bya epfuaru Dévidi lè Uráya ta laèkwaru unuphu. O bya ajja ya sù: "Tõ bũnaa èka dù ènya bē i shi lwa nta? Bù gũnu meru iphe ì tì larwuduru unuphu?"

† Bù iya bù 40,000, lè mbekee, mbù ndu õphu eje l'òkpa.

¹¹ Uráya sụ Dévidi: “Okpoko Chipfu; mę ndu Ízureļu; mę ndu Jiuda; mę nnajiuphu mu, bu Jiowabu; mę ndu-ozí iya phę bę tukuru wushi l'ęgu ọgu. ?Dęnu g'ee-shi gę mbędua lashja unuphu je eria; ngua; mu lę nyee mu ak-waa? Eshinu i nọ ndzụ g'i nọ iya-a bę mu ta abyakwa e-me nno!”

¹² Tọbudu iya bu; Dévidi sụ iya: “Nọ-gbufuwaro ntanụ-a; o -rwua echele mu aha ngu g'i laphushia azụ.” Ọo ya bu; Uráya nọ lę Jierúsalemu mbọku ono; waa echele iya. ¹³ Dévidi bya ekua ya; ọ bya; yele iya tuko ria ngua. Dévidi kwatakpọo cheshia ya męe ike. E mechaęla; o rwua l'ęnyashi; Uráya gbęshikwa je azęe l'ęka ọ zę ụnya-phu iya; ęphe lę ndu ejeru nnajiuphu iya ozi; ọphu ọ tọ laduru ibe iya.

¹⁴ O be l'utsu; Dévidi deeru Jiowabu ękwo-ozí; woru nụ Uráya g'ọ nụ iya. ¹⁵ O deru l'ękwo-ozí ono sụ: “Duru Uráya ye l'atatiphu ęka ọgu kachaa ekpohu ọku. I -ducharu iya ye; unu alaphu azụ g'e meka ya iphe; g'ọ nwụhu.” ¹⁶ E mecha; ọ bụru teke Jiowabu chiru ndu ojọgu iya gbaa mkpukpu ono mgburugburu bę o duru Uráya ye l'ęka ọ maru l'ọo ęka ono bę ndu ọhogu iya phę, ike kachaa adudu nọ. ¹⁷ Ndu mkpukpu ono wufu-taepfo jepfu Jiowabu phę ọgu; a haru ndu ojọgu Dévidi gbushia. Uráya, bu onye Hetu yiru lę ndu nwuhuru nụ.

¹⁸ Jiowabu bya ezia ozi kọoru Dévidi g'ọgu ono gude jee. ¹⁹ Jiowabu pfiaru onye ono, o ziru sụ iya: “I -doghechaerupho eze g'ọgu ọbu jeru la; ²⁰ bę ọ -buru l'ęhu-ęghu byaru iya l'ęhu; ọ -jiahaa ngu sụ: ?Dęnu g'o gude unu je anọdunuka mkpukpu ọbu ntse alwu ọgu? ?Unu ta amahaada l'ęphe a-gbę l'eli igbulọ agba apfu? ²¹ ?Bunaa onye bę gburu Abimeleku nwa Jierubęshetu? ?Tọ bunaa nwanyi, nọ l'eli igbulọ mkpukpu Tebęzu gude mkpuma, eegudeje egwe nri tugbu ya; ọ nwụhu? ?Dęnu g'o gude unu je anọdunuka igbulọ ọbu ntse? Sụ-a; ọ -buru l'ọ jiru ngu ęgube ono; sụ iya lę nwozi iya, bu Uráya onye Hetu bę nwuhufukwarupho ya.”

²² Nwozi ono tugbu jeshia. O jerwua je atuko iphe, Jiowabu ziru iya zikọta Dévidi. ²³ Nwozi ono sụ iya: “Ndu ono bę nabaru anyi ęka; wuru wu-pfuta anyi ọgu l'oma ęgu. Ọle anyi chi-phuru phę azụ jeye anyi rwua l'onu ęka eeshije abahu lę mkpukpu phę. ²⁴ Ọo ya bu; ndu chi arwa nọdu l'eli igbulọ atụ ndu-ozí ngu arwa. ęphe haru tų-gbushia ndu-ozí gube eze. Ọzo bu lę nwozi ngu, bu Uráya onye Hetu yikwapho lę ndu nwuhuru nụ.”

²⁵ Dévidi bya ezia nwozi ono; sụ iya: “Iphe, ii-pfuru nụ Jiowabu bu lę mu suru g'ęhu be jekwa unu arwushihu; noo kęle ọo gę nkogo taru ishi onye lanu bu g'ọo-ta k'onye ọzo. Unu kukebekwa ęhu tsoo mkpukpu ono ọgu; lwua phę lwuta. Je epfiaru Jiowabu ęgube ono gude mee g'obu shihu iya ike.”

²⁶ Nyee Uráya numaepfo lę ji iya nwuhwaru; o raa ękwa iya. ²⁷ Batusheba raghechaepfo ękwa ono ęgube araję iya; Dévidi je eduta iya luhaa. Ọ nwuru iya nwa nwoke. Ọle iphe ono, Dévidi meru ono du Chipfu ęji.

Nétanu abaru Dévidi mba k'ęjo-iphe, o meru

12 Tọbudu iya bu; Chipfu bya ezia Nétanu g'o je ibe Dévidi. Nétanu jerwua bya asụ iya: “O nweru unwoke labo, bu lę mkpukpu lanu. Onye lanu bę nweru iphe; onye ọphuu buru onye ukpa. ² Onye k'ono nweru iphe ono bę kwatakpọoru nweru aturu waa eswi, paru ęka apaa. ³ Obenu l'onye ukpa pho te enwedu iphe, o nweru; gbahaa nwada aturu, ọ zutaru azuta; chee ya jasụ ọ nọdu yele unwegirima ibe iya l'ęka vuta. Nwoke ono yele aturu iya ono nọdu anọduje erigba nri; tuko angu mini l'okoro lanu; mbu je akpachaa k'ọphu bu l'oohejeru nwaturu ono eheru l'o ku mgbenya. Aturu ono nọdu onodu nwada iya. ⁴ Tọbudu iya bu; ębyaa byaru nwoke ono, nweru iphe ono; ọ haa akputa aturu iya ono nanu; ọzoo eswi iya pho nanu gbu gude shiaru onye byaru ibe iya nri; ọ gbę-chia je akputa nwada aturu k'onye ukpa pho gbu gude shiaru onye byaru nụ ono nri.”

⁵ Dévidi voru ọku wua ęhu l'opfu ęhu onye ono; bya asụ Nétanu: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bę iphe, gbaru onye meru ęgube iphe ono bę bukwa anwuhu! ⁶ Ọ pfufutaje ugwo aturu ono ugbo ęno; eshinu o meru ęgube iphe ono; ọphu imemini onye ukpa ono adudu iya.”

⁷ Tọbudu iya bu; Nétanu sunu Dévidi: “Ọo gubedua bu onye ọbu! Chipfu, bu Chileke kę Ízureļu pfuru sụ: ‘Mu wuru ngu manu l'ishi g'i buru eze, ndu Ízureļu. Mu byakwapho anafuta ngu l'ęka Solu. ⁸ Mu woru ulo Solu, bu nnajiuphu ngu ye ngu l'ęka; wocharu unyomu iya ye ngu l'ęka. Mu woru ali-eze ndu Ízureļu; mę kę Jiuda woru ye ngu l'ęka. Mbu; ọ -buru l'iphemiphe ono bę pehuru nụ; bę mu gege eyekwabakpọru ngu iya iphe. ⁹ ?Dęnu g'o gude; ọ buru Opfu Chipfu bę i kporu ębo l'afu; shi nno mee iphe, du iya ęji l'ęnya? I gude ogu-echi gbu Uráya onye Hetu; duta nyee ya luhaa. Ọ buru ogu-echi ndu Amonu bę i gude gbu ya. ¹⁰ Iphe, ii-maru bu l'ęg-

bu ọchi ta abyadụ abvụ abvụbvụ l'ibe ngu jasuru asuru; noo kele o to nwedu iphe, i guberu mu; teme i nata Uráya, bụ onye Hetu nyee ya lụahaa.'

¹¹ "Chipfu sụru-a: 'Mu e-shi l'ibe ngu vofuta ejọ-ipe kpube ngu l'ẹhu. Ịi-nọdu rakafu ẹnya; mu anashia ngu unyomu ngu phẹ woru nụ onye ọzo; mbụ l'oo-jepfu unyomu ngu phẹ ono l'echilabọ eswe ọchaa. ¹² I meru nkengu lẹ mpya; ọle mu e-mekwanụ ngu nkengu l'ataphu ndu Ízurẹlu l'ophu; l'echilabọ eswe ọchaa.' "

¹³ Dévidi sụ Nétanu: "Mu meswekwaru Chipfu."

Nétanu sụ iya: "Chipfu gụwaru ngu nvụ l'ipe-ẹji, i meru ono. Ị tịi nwụhudu. ¹⁴ Obenu l'eshinu ndu ọhogu Chipfu gudewaa iphe-a, i meru-a epfubyishi iya; bẹ nwata ono, a nwuru ngu ono ta adzụkwaru ndzụ." ¹⁵ E mechaa; Nétanu tųgbua; ọ bụru iya ala unuphu.

Anwụhu nwatibe Dévidi ono

Tọbodu iya bụ; Chipfu danaa nwata ono ẹka kẹ njọ; mbụ nwata ono, nyee Uráya nwataru ono. Ipe-ememe zųpyabe nwata ono. ¹⁶ Dévidi rwọhaa Chileke l'iswi ẹhu nwata ono. Ọ swia ẹgu; bahụ l'ime ụlo iya je azẹkota l'alị l'enyashi ono l'ophu. ¹⁷ Ndu bụ ọgerenya l'ibe iya bya apfụ-kube iya g'ẹphe kpụ-lia ya l'oma alị ono, ọ zẹ ono; ọphu o to kwedu; teme ọphu o kwekwaphọ tsoru phẹ ria nri. ¹⁸ O be lẹ mbọku k'ẹsaa; nwata ono nwụhu. Ndu ozi Dévidi nọdu atsụ ebvu g'ẹphe e-me pfiaru iya lẹ nwata ono nwụhuwaru; kele ẹphe sụru: "Teke nwata ono nọkwadu ndzụ bẹ anyi pfuru yeru Dévidi; ọphu ọ tọ ngaduru anyi nchị. ?Denu g'anyi e-shi pfiaru iya lẹ nwata ọbu nwụhuwaru? Oo-mekakwa onwiya iphe."

¹⁹ Dévidi bya ahụma gẹ ndu-ozu iya achi-phe nwirinwiri l'ime onwophe; o rwua ya l'ẹhu lẹ nwata ono bẹ nwụhuwaru nụ. Ọ jia phẹ sụ: "?Nwata ọbu nwụhuwaru tọo?"

Ẹphe sụ iya: "Ee; ọ nwụhuakwaru."

²⁰ Ọo ya bụ; Dévidi bya agbeshi l'omali ẹka ọ zẹ ono je awụa ẹhu; nyia manụ. Ọ bya agbanwee uwe iya bahụ l'ime ụlo Chipfu je abaarụ iya ẹja. O mechaa nno bya alashia ibe iya. Ọ larwua bya asụ g'a nụ iya nri gẹ ya ria. A nụ iya ya; o ria. ²¹ Ndu ozi iya bya ajia ya; sụ: "?Denu g'o gude i nọdu emee ẹgube umere ọwa-a? Teke nwata ono nọkwadu ndzụ bẹ i shi akwa ẹkwa; aswị ẹgu. Ọ bụ-chiaru nta-a, ọ nwụhuwaru-a bẹ i gbeshiru ria nri!"

²² Dévidi sụ phẹ: "Mu shi akwa ẹkwa; aswị ẹgu teke nwata ono shi nọdukwadu ndzụ; kele mu rjiru sụ: '?Bụ onye maru mę Chipfu e-meru mu eze-ipe-oma dobe nwata ono ndzụ?' ²³ Ọle nta-a g'ọ nwụhuwaru-a; ?bụ gunu bẹ mu a-nọdu aswị-doru ẹgu? ?Mu a-dụ ike wophuta iya azụ ọzo tọo? Mu e-mechaa jepfu iya; ọle yẹbed-ua ta alwaedu azụ alwapfuta mu ọzo."

Anwụnwu Sólomonu

²⁴ Ọo ya bụ; Dévidi bya adụa nyee ya, bụ Batusheba obu. Ọ bya alapfu iya; yee ya kwaa. Ọ nwuru iya nwa nwoke. Dévidi gụa nwata ono Sólomonu. Chipfu yee nwata ono obu. ²⁵ Chipfu gude kẹ n-yemobu ono, o yeru iya ono zia onye mpfuchiru iya, bụ Nétanu g'o je agụa ya Jiedidaya, bụ iya bụ "onye Chipfu yeru obu."

Jiowabu alwuta mkpukpu Raba

(1Ipe 20:1-3)

²⁶ No iya; Jiowabu je etsoo mkpukpu Raba ọgu. Mkpukpu ono dụ l'alị ndu Amonu. Ọ lwua ya lwuta ẹka onye eze phẹ bu. ²⁷ Jiowabu bya ezia ndu-ozu iya g'e je ezia Dévidi ozi; sụ iya-a: "Mu tsoakwaru mkpukpu Raba ọgu; natachawa phẹ ẹka ẹphe shi angụ mini. ²⁸ Ọo ya bụ; kpakọo ndu ojogu ọphu phoduru nụ bya ekepheta mkpukpu ono; nata iya; teke mu a-gbẹ nata iya; e woru ẹpha mu gụa mkpukpu ono." ²⁹ Ọo ya bụ; Dévidi bya akpakọo ndu ojogu ono g'ẹphe ha; bya achiru phẹ jeshia mkpukpu Raba. O -rwua; bya abapfu phẹ ọgu; lwuta mkpukpu ono. ³⁰ O kputa eze phẹ okpu-eze, o kpu l'ishi. Ẹrwa mkpọla-ododo, e gude mee okpu-eze ono bẹ dụ talentu lanụ. Ọ bụru mkpuma, vu oke aswa bẹ nọ iya nụ. E woru okpu-eze ono kpube Dévidi l'ishi. Dévidi kwatakwapọ ọkwata, parụ ẹka lẹ mkpukpu ono. ³¹ O rwukọo ndu mkpukpu ono dobe g'ẹphe gudeje soya; yele ikworo-ígwè; waa ogbunkụ jeaha ozi; bya eye phẹ g'ẹphe yọje ẹja ụlo. Ọ bụru ẹgube ono bẹ o mekotaru

mkpukpu, nòkòta l'alì ndu Amọnu l'ophu. E mecha; Dévidi yẹle ndu ojoḡu iya l'ophu laphushia azu lẹ Jierúsalem.

Amụnonu emerwụ nwanna iya, bu Tama

13 Abusalomu; nwa Dévidi nweru nwune nwanyi, ama mma, epha iya bu Tama. A nonyaa; nwa nwoke Dévidi ozo, aza Amụnonu bya eyee Tama obu. ² Ehu gbangahụ Amụnonu k'ophu o buwaro iphe-ememe zupyaabe iya lẹ k'opfu ehu nwanna iya ono, bu Tama. O buru iphe, nyiberu Amụnonu g'oo-shi ge ya kpbata iya; kele Tama bu nwamgboko, yee nwoke ta akwajeduru. ³ Noo ya; Amụnonu ono be nweru onyà, epha iya bu Jionadabu nwa Shimeya; mbu nwa nwune Dévidi. Jionadabu ono bu onye eregede. ⁴ O bya ajia Amụnonu su: "Bu gunu kparu iphe, o bu nnata gube nwatibe eze abujeru utsu g'utsu; l'i nwuppyashihu egube-a? ?Tii kaduru mu iphe obu?"

Amụnonu su iya: "Mu yeru Tama obu; mbu nwune Abusalomu, bu nwanna mu ono."

⁵ Jionadabu su iya: "Je aze aze l'iphe-aze ngu; mekiritaru g'iphe-ememe eme ngu. Nna ngu -byae ngu pho ajiji; su iya l'irwo iya g'o haa Tama, bu nwanna ngu nwanyi g'o bya anu ngu nri g'i ria. G'o nodukwanu ngu l'iphe mee nri obu gude aka iya nu ngu iya g'i ria." ⁶ Oo ya bu; Amụnonu kwe je aze g'onye iphe-ememe eme.

Eze byae ya pho ajiji; Amụnonu su iya: "Jiko ge nwanna mu nwanyi, bu Tama byanu bya anodu mu l'iphe ghee akara nu mu ge mu taa."

⁷ Tobudu iya bu; Dévidi zia g'e zia Tama l'eka o no l'unuphu; su iya g'o tugbua je l'ulo nwanna iya, bu Amụnonu je emeeru iya nri. ⁸ Tama bya atugbua jeshia l'ulo nwanna iya Amụnonu; o rwua; Amụnonu ze aze. Tama bya ekpota ukpokutu iphe, eegudeje eme akara bya agwokobe iya gude mee akara l'iphe iya; bya eworu iya ghee eghege. ⁹ O bya achiru akara ono ye le gbamugbamuru woru nu iya. O jika iya eriri. Amụnonu su: "Karụ onyenonu g'o lufukota l'eka-a!" Onyenonu bya atuko lufuchaa. ¹⁰ Oo ya bu; Amụnonu bya asu Tama: "Wobata nri obu l'ime mkpuru gude aka ngu nuje mu iya ge mu ria." Oo ya bu; Tama pata akara ono, o gheru ono wojeshiaru nwanna iya, bu Amụnonu l'ime mkpuru iya. ¹¹ Tama bya ewoerupho nri ono nu iya g'o ria; Amụnonu zukobe iya su iya: "Bya ge mu le ngu kwaa; nwanna mu."

¹² Tama su iya: "Waawakwa; nwanna mu! Te egudekwa mu k'ike! E te emekwa egube iphe ono l'alì Ízurèlù! Ophu te emekwa ebyi owana. ¹³ A -bya l'ehu nkemu; ?bu aweya be mu a-paru egube iphe-iphere owa je? Tem gubedua l'onwongu be a-yikwaru le ndu emeshi eswe ike l'alì Ízurèlù. Jiko pfunuru yeru eze; o too jikadu g'i ti lu mu." ¹⁴ O pfua nta; pfua imo; ophu Amụnonu angaduru iya nchi; o gude iya jepfu k'ike; kele o ka iya okpehu.

¹⁵ E mecha; Tama bya adu Amụnonu ashì k'ophu paru aka apaa. Ashì, o du iya bya aka shii; e me le g'o shi yeberu iya obu. Amụnonu bya asu iya: "Gbeshi tugbua lashia!"

¹⁶ Tama jika; su iya: "Waawaa! Achichi owa-a, jichi mu ge mu lufu-a kabakwa eji; eme l'ophu i mewaru mu." Ophu Amụnonu angaduru iya ro nchi. ¹⁷ O kua onye-ozì iya, eyetajeru iya aka su iya: "Kpufuru mu nwanyi-a l'iphe; guburu iya ye l'etezi; swo-chia iphe le mgbo!" ¹⁸ Oo ya bu; nwozi iya ono nwufu iya; guburu iya ye l'etezi swobe iphe le mgbo ono. Tama be yeru eguru uwe mgbalanu, nweru aka ogologo; kele o egube uwe ono be unwada eze ndu ophu bukwa du unwumgboko, nwoke teke ejepfuswee eyeje. ¹⁹ Tama kpota ntụ kpube onwiya l'ishi; woru eguru uwe mgbalanu ono, o ye ono gbajashia. O chiru aka kwee l'ishi; rarụ ekwa lashia.

²⁰ Nwune iya, bu Abusalomu huma iya bya ajia ya su: "O du ge nwanna ngu, bu Amụnonu mebyiwaru ngu? Noduro nwadoo nwune mu. Oo nwanna ngu be o bu; te ejekwa evuru iphe ono l'obu." Oo ya bu; Tama je eburu l'ibe nwune iya Abusalomu ndu buru nwanyi, e bufuru ebufu.

²¹ Eze Dévidi numaepho iphe nwuru nu; ehu ghushiahaa ya eghe ike. ²² Abusalomu gbaa nkuchi; ophu o pfu-jeduru opfu oma; ozoo ejo opfu yeru Amụnonu. Amụnonu du iya ashì; kele o guderu nwune iya nwanyi, bu Tama jepfu k'ike.

Abusalomu egbu Amunonu

²³ A bya anochaa apha labo le teke ndu ebushijeru Abusalomu aturu iya eji no le mkpukpu Belu-Hazo, no-kube oke alj ndu Ifuremu; Abusalomu zia iphe, bu unwoke, eze nwuru nzi g'ephe byakotaru iya le nri. ²⁴ Abusalomu jepfu eze l'onwiya je asu iya: "Mube nwozi ngu be ndu ebushije aturu eji byakwaru ozi. Mu nodu arwo gube eze ge gu le ndu-ozu ngu tsonuru mu je aka ono."

²⁵ Eze su iya: "Waawaa; nwa mu. Anyi ta atukodu abya; kele anyi a-bya aburu ivu-erwa duru ngu." O rwo ya nta-a rwo imo; ophu o to kwedu le ya e-je. O buru onu-oma be o goru nu iya.

²⁶ Abusalomu bya asu iya: "O -buru l'i tji byadu; jiko ge nwanna mu Amunonu tsonuru anyi je!"

Eze jia ya; su: "Bu ke gunu be oo-gude tsoru unu je?" ²⁷ Abusalomu rwoshiahaa ya ike; o kweta ge Amunonu ye le unwu eze Dévidi ndu k'ophuu tsokotaru iya je.

²⁸ Noo ya; Abusalomu bya akaru ndu-ozu iya; su phe: "Unu tonwube enya maru teke Amunonu ngwaru mee; o nodu atsui iya atsutsu. Mu -su unu g'unu chitsua Amunonu; unu woru iya chigbua. Unu ta atsukwa ebvu. O mbédua ziru iya unu. Unu shihu obu ike; mee okpehu!" ²⁹ Ndu ozi Abusalomu mee Amunonu iphe, o ziru g'ephe mee ya. Oo ya bu; unwoke, eze nwushiru ono wu-lihu; onyenonu pfukotachaa inya-mulu iya; gbalaa.

³⁰ Epehe nodukwadro l'uzo; ozi gbé ruwanu Dévidi nchi le Abusalomu gbushikotawaru unwoke, eze nwuru; l'o to nwedu onye ophu phoduru nu. ³¹ Eze zilihu; ye aka l'uwe iya gbajashia. O gwodoshihu l'alj. Ndu ozi iya pfu-kube iya l'aka ono tuko uwe phe gbajashikwaapho. ³² Jionadabu; nwa Shimeya; mbu nwa nwune Dévidi bya asu: "Nnajiuphu mu; ba arishi l'unwu-eze be e gbushikotawaru. Oo Amunonu kpoloko be nwuhuru nu. Oo iphe Abusalomu shihawaa rita k'ememe e -shi mboku ono, Amunonu guderu nwune iya nwanyi, bu Tama k'ehuka jepfu pho. ³³ Su-a; ge nnajiuphu mu, bu eze ba chishiru uche ye l'a suru l'unwu-eze nwushihukotawaru. Oo Amunonu kpoloko be nwuhuru nu."

³⁴ E mecha; Abusalomu ye okpa l'oso gbala.

Oo ya bu; nwoke, echeje nche palia enya huma ikpoto ndu no le gbororo l'uzo azu iya; g'ephe shi l'aguga ubvu eje abya. ³⁵ Jionadabu bya asu eze: "Lenu; unwu gube eze alwaakwa. Oo epho ge mube nwozi ngu pfuru bu g'o nwuru." ³⁶ Oo ya bu; epfughe, oopfughe nno; unwu-eze ono wubata; chiahaa mkpu ekwa. Eze ye le ndu-ozu iya g'ephe ha tuko chiswee ekwa; rashikpo ya ike.

³⁷ Abusalomu gbalaa lapfushia Talumayi; nwa Amihudu; mbu eze ndu Geshu. Dévidi nodu anoduje ara ekwa nwa iya ono mbokumboku. ³⁸ Abusalomu gbaru laa Geshu ono je anoo apha eto l'aka ono. ³⁹ A nonyaa; oghoroko Abusalomu bya adushia eze, bu Dévidi ike; kele a dutawaru iya le k'anwuhu Amunonu.

Abusalomu alwaphuta azu le Jierusalemu

14 Noo ya; Jiowabu; nwa Zeruya bya amaru l'oghoroko Abusalomu be dushi eze ike. ² Oo ya bu; o bya eye nemadzu g'o je mkpukpu Tekowa je ekuaru iya nwanyi, maru iphe l'aka ono; su iya: "Mekiritaru g'i bu onye no l'aphu. Yee uwe onye no l'aphu. Ta anyikwa manu mbeleke. Mekpopho g'i bu nwanyi, shi teke du enya noduta l'aphu onye nwuhuru anwuhu. ³ L'i jepfu eze je epfuaru iya egube ono." Oo ya bu; Jiowabu bya ezikota iya iphe oo-pfu.

⁴ Nwanyi Tekowa ono bya ejepfu eze ge ya pfuru yeru iya; bya adaa kpurumu l'iphu iya; woru iphu kpupe l'alj gude kwabe iya ubvu. O bya asu eze: "Gube eze; jiko yenuru mu aka!"

⁵ Eze jia ya su: "Bu gunu be atsui ngu l'ehu?"

O su iya: "Mu bu nwanyi, ji iya anodedu; mbu le ji mu nwuhwaru. ⁶ Mube nwozi ngu nwanyi buru unwoke labo be mu nwutaru. Su-a; ephenebo wata alwu ugu l'egbudu; ophu o dudu onye no l'aka ono; k'ophu e gbokaharu phe. Onye lanu chita ibe iya tua; woru iya chigbua. ⁷ Noo ya; ndibe anyi l'ophu wu-lihu ripyabe mube nwozi ngu nwanyi su mu ge mu kpufutafuaru phe onye ophu chigburu nwune iya nwoke pho g'ephe gbu gude gwata ugwo ochi nwune iya nwoke ono, o gburu ono; mbu l'ephe e-wofufua ndzu onye ophu e-ri iphe nna phe. Su-a;

èphe eshi nno menyia nwa akpuru icheku-òku lanu ono, mu togboru ono; mbu mee g'èpha ji mu me awa iya chihu l'eliphe-a."

⁸ Eze bya asu nwanji ono: "Tugbua lashia ibe ngu; ge mu bya aturu ekemu nu phe l'opfu ehuru ngu."

⁹ Nwanji Tekowa ono bya asu iya: "Gube nnajiuphu mu, bu eze; g'uta, e gege ata ngu tukokwaru mu l'ishi; me l'ishi onu-ulo nna mu. G'o to dukwaro onye eje ata eze; yee aba-eze iya uta."

¹⁰ Eze su iya: "O -nwekpwaru onye jeru ngu epfuru; duta iya byapfuta mu; g'onye obu aha ngu epfuchi nchi."

¹¹ Oo ya bu; nwanji ono su: "Jiko gube eze kpò-kunu Chipfu, bu Chileke ngu; k'ophu onye o du l'eka; mbu agwata ugwo ochi ono a-ha egbu nwa mu nwoke ono."

Eze su iya: "Eshinu Chipfu no ndzu g'o no iya-a be egbushi, no nwa ngu l'ishi ta abyakwa erifu me nanu daa l'ali."

¹² Noo ya; nwanji ono su: "Ge mube nwozi ngu nwanji pfufunaaru akpuru opfu lanu yeru gube nnajiuphu mu, bu eze."

O su iya: "Pfuokporoo ya."

¹³ Nwanji ono su iya: "?Denu g'o gude gube eze mee ndibe Chileke egube ejo-ipe owa-a? ?T'o budu ikpe be gube eze anma onwongu l'ipe ono, iipfu nta-a ono; kele nwa ngu pho, a chifuru achifu pho be gube eze teke eduphuta azu. ¹⁴ G'anyi ha nwuhufutaje anwuhu. Anyi du ge mini, wushihuru l'ali, te nweedu g'ee-shi kukobe iya l'ipe ozobaa. O to nwedu onye Chileke gufuru anwuhu l'ehu iya. O chia iphe, oomeje bu l'oochoje uzu, ee-shi g'onye a chifuru achifu lwaphuta azu lwapfuta iya. ¹⁵ Su-a; mu byaru ge mu pfuaru iya gube nnajiuphu mu, bu eze; kele ndiphe mewaru ndzu nodu agu mu. Mube nwozi ngu nwanji rja su le mu e-pfuru yeru gube eze; ?a maru; ?l'i-meru nwozi ngu iphe, oo rwò ngu. ¹⁶ Mbu; ?a maru gube eze a-numa opfu mu nafuta mube nwozi ngu l'eka nwoke ono, achu uzu, oo-shi gbua mu le nwa mu; nafu anyi okiphe, Chileke nuru anyi ono? ¹⁷ Oo ya bu; mube nwozi ngu nwanji pfua su: 'Jiko g'opfu gube nnajiuphu mu, bu eze mekwa ge meji nmapfuru mu'; noo kele nnajiuphu mu, bu eze du g'ojosi Chileke, amajeru iphe, du ree waa iphe, du eji. Ge Chipfu, bu Chileke ngu swikwaru ngu eswiru."

¹⁸ Oo ya bu; eze bya ajia nwanji ono su: "Ta awachikwaru mu iphe-a, mu eme ge mu jia ngu-a awachi."

Nwanji ono su iya: "Jinaa mu iphe obu; gube nnajiuphu mu, bu eze."

¹⁹ Eze bya ajia ya su: "?Eka Jiowabu du l'iphemiphe-a, iipfu-a to?"

Nwanji ono su iya: "Gube nnajiuphu mu, bu eze; eshinu i no ndzu g'i no iya-a ?bu onye be a-lokata iphe, gube nnajiuphu mu, bu eze pfuru shia ekutara; ozoo loru laa l'ekicha? Ee; oo nwozi ngu Jiowabu be bu onye ziru ge mu mee iphe-a; o bukwaru iya pho be suru ge mu pfua ge mu epfua. ²⁰ Oo nwozi ngu, bu Jiowabu be meru iphemiphe ono; k'ophu onodu-a, a no nta-a l'a-gbanwe. Gube nnajiuphu be maru mmamiphe g'ojosi Chileke; k'ophu bu l'i makotaru iphemiphe, eme le mgboko-a."

²¹ No iya; eze bya asu Jiowabu: "O du ree; mu e-me iphe ono. Tugbua je edulata nwokorobyanya ono, bu Abusalomu."

²² Jiowabu daa kpurumu woru iphu kpube l'ali gude kwabe iya ubvu; bya etua eze epha. O pfua su: "Ntanu-a be mube nwozi ngu marwataru le mu du gube nnajiuphu mu, bu eze l'obu; noo kele i meru mu iphe, mu pfuru g'i meeru mu." ²³ Oo ya bu; Jiowabu tugbua jeshia mkpukpu Geshu je eduphuta Abusalomu azu le Jierusalemu.

²⁴ Ole eze sukwanuru g'o jeekwapho eburu l'ulo eka iya; g'o to humakwa iya enya. Noo ya; Abusalomu je eburu l'ulo nkiya; ophu o to humajeduru eze atatiphu.

Jiowabu edoshiru Abusalomu yee Dévidi opfu

²⁵ L'ali Izurelu mgburugburu be o to dudu nwoke ozo, a jaberu ajaja ke mma, ooma g'a ja Abusalomu. E -shi l'ishi jasu l'obochi-okpa be o to dudu eka iphe, takuru iya l'ehu. ²⁶ O nodu abujeru; o -kpushia egbushi, du iya l'ishi; kele okpuje iya aphagapha m'o nyijee ya pho erwa; l'o wota iya tu atutu maru g'onoyita-be erwa. Erwa egbushi iya buru shekelu ukporo iri be obujeru; me e -gude iphe, ndu eze egudeje atu erwa iphe tu ya. ²⁷ Un-

wegirima unwoke ẹto; waa nwata nwanyi lanu be Abusalomu nwutaru. Epha nwa iya nwanyi ono bu Tama; o buru nwanyi, ama mma.

²⁸ Abusalomu bua apha labo le Jierusalemu; ophu o to humajeduru eze iphu. ²⁹ Oo ya bu; Abusalomu zia g'e ziaru iya Jiowabu g'o bya ge ya zia ya ibe eze. Ophu Jiowabu ekwedu bya iya aza enu. O bya ezia ya k'ugbo ebo; o jikakwapho abyabya. ³⁰ Tobudu iya bu; o bya ezia ndu-ozu iya; su phe: "Unu lenu; egu, Jiowabu koru balu be no-kube nkemu. Unu je atua ya oku." Ndu ozi iya ono tugbua je eworu oku tua ya.

³¹ Oo ya bu; Jiowabu tugbua jepfu Abusalomu l'ibe iya je asu iya: "?Bu gunu meru g'o gude ndu-ozu ngu je atua oku legu mu?"

³² Abusalomu su Jiowabu: "Mu ziru ozi g'e zia ngu g'i bya ge mu zia ngu g'i jepfu eze je ajia ya: '?Buhunu gunu meru iphe, mu shi mkpukpu Geshu Iwatashia? O gege akaru mu ree le mu nokwadu l'eka ono.' Oo ya bu le-a; mee ge mu huma eze iphu. O -buru l'o nweru ejo-iphe, mu meru; g'o gbua mu ro egbugbu."

³³ Oo ya bu; Jiowabu tugbua je epfuaru eze iphe ono. Eze bya eku Abusalomu. O byarwuta l'ataphu iya; bya adaa kpurumu woru iphu kpube l'ali. Eze bya etsutsua Abusalomu onu.

Ejo idzu, Abusalomu achiru Dévidi

15 Tobudu iya bu; Abusalomu bya enweru ugbo-inya; waa inya k'ekiya; waa unwoke ukporo labo l'iri, bu ndu evutajeru iya uzo. ² O nodu abujeru o -rwua l'onmewa utsu; Abusalomu agbeshi je apfuru l'aguga gbororo eeshije bahu l'ime mkpukpu ono. Teke o bu l'o nweru onye eje echiru eze ichi g'eze kpee opfu ono; Abusalomu eku ya jia ya su: "?Bu mkpukpu awe be i shi?" Onye ono asu iya: "Nwozi ngu shikwa l'ipfu lanu l'ime ipfu ndu Izurelu." ³ Onye obu -pfuchaa iphe o byaru; Abusalomu asu iya: "Iphe, i pfuru dukwa ree; bya aburu iphe, pfuru oto; obenu l'o to nwedu onye a-no-chi enya eze numa iphe, adaru unu." ⁴ Iphe ozo, Abusalomu epfufua bu: "Ome o bu l'oo g'a hotaekwadu mu pho ge mu buru onye-ikpe l'ali-a; m'o bujekwaru iphe, bu onye wotaru mu opfu; ozo onye byaru echia mu ichi; mu ekpejephoo ikpe ono; kperu iswi-odu-mma nu iya." ⁵ Nokwapho g'o bujeru; o -duru onye byapfutaru iya nu ge ya phozeta l'ipfu iya; kele iya ekele; l'o machia eka; nmatachia onye obu akpa; tsutsua ya onu. ⁶ Noo ge Abusalomu shi emeje iphe, bu ndu Izurelu, gude ikpe abya ibe eze bu ono. O shi nno mee; o buru yebedua be ndu Izurelu yeru obu.

⁷ Apha eno lachaepho; Abusalomu su eze: "Jiko; hana mu ge mu je mkpukpu Hiburunu je emeeru Chipfu iphe, mu kweru iya ukwe iya. ⁸ Noo kele teke ono, mube nwozi ngu nokwadu le mkpukpu Geshu l'ali Aramu be mu kweru ukwe su: 'Chipfu -mewaa mu lwaphuta azu le Jierusalemu be mu a-baru iya eja.' "

⁹ Eze su iya: "Jekwaa l'ehu-guu!" Oo ya bu; o tugbua jeshia Hiburunu. ¹⁰ Abusalomu bya ezia ndu-ozu epe je ejekota le mpya l'ipfu ndu Izurelu l'ophu su phe: "Unu -numaepho oda opu; unu tua uzo su: 'Abusalomu buakwa eze le Hiburunu.' " ¹¹ Ndu epe le Abusalomu shi le Jierusalemu swiru be du unwoke ukporo iri. Ndu ono be bu ndu e ziru nzi g'ephe bya ebyaa. Epe gude obu iphoro jeshia; ophu epe amadu iphe, anwu nu. ¹² Abusalomu gudekwadu ngweja ono l'eka egwe; bya ezia g'e je ekuaru iya Ahitofelu, bu onye mkpukpu Gilo le mkpukpu iya bu Gilo g'o bya. Ahitofelu ono be bu onye mgbazi Dévidi. Noo ya; ejo idzu ono, aachiru Dévidi kabaa eshihu ike; ndu awu etso Abusalomu nodu aka shii eje.

Dévidi agbafu le Jierusalemu

¹³ Tobudu iya bu; nwozi lanu gbaru bya asu Dévidi: "?I maru-a l'obu ndu Izurelu l'ophu buwaa l'eka Abusalomu no be o dukota?"

¹⁴ Dévidi bya epfuru yeru ndu-ozu iya g'ephe ha, bu ndu yee ya tukoru nodu le Jierusalemu su phe: "Unu wu-li-hukwa g'anyi gbalachaa; odumeka be o to dukwa onye byaru l'annah Abusalomu. Unu mekebe egwegwa g'anyi tugbua; a nonyanu o mee egwegwa gbabuta anyi bya emeru ejo-iphe kpua anyi; mbu gude ogu-echi gbugbushia ndu mkpukpu-a."

¹⁵ Ndu ozi eze tũko sũ iya: “Oo iphe, gũbe nnajjuphu anyi, bũ eze tũru ẹka l'oo iphe, ee-me bẹ anyĩbe ndu-ozì ngu e-mekọtaepho.” ¹⁶ Oo ya bũ; eze tũgbua; ndibe iya l'ophu tsoru iya. Eze bya ahaa ọmadzu iri, bũ ọnwanyi, ndu ọphu abũ-zidu unyomu iya g'ẹphe letaru iya ẹnya l'unuphu.

¹⁷ Oo ya bũ; eze tũgbua; waa ndu yẹe ya swĩkota; ẹphe jekpọepho jerwua ẹka dũ ẹnya; tẹme ẹphe bebe dọshia. ¹⁸ Ndu ozi iya bya awughakota iya; mbũ ndu Kereti; mẹ ndu Pẹleti; mẹ unu nemadzũ l'ụkporo iri ono, shi lẹ mkpũkpũ Gatu tsoru iya phọ. Ẹphe ghata eze; vuta ọzo. ¹⁹ Tọbudu iya bũ; eze bya asũ Itayi, bũ onye Gatu: “?Bũ gũnu meru g'ọ gude i tsoru anyi? Laphukwa azũ lapfu eze, bũ Abũsalomu; kẹle ị bũ onye ọhozo; tẹme ị bũru onye akpũru lẹ ndzũ l'ibe unu. ²⁰ ?Dẹnu g'ee-shi l'ọo-bũru gũbe onye byaru ọnyaphu bẹ bũwaa ntań-a mu abya emee g'i tsoru anyi ghpheaha aghaphe l'ẹbe abũ lẹ mu maru ẹka mu eje ala. Chĩta ndibe unu laphu azũ. Gẹ Chipfu phũkwaarũ ngu obu-imemini; goshi ngu l'ọ bũ onye apfũshije ike l'iphe, o pfuru.”

²¹ Noo ya; Itayi yeeru eze ọnu; sũ iya: “Eshinu Chipfu nọ ndzũ g'ọ nọ iya-a; tẹme gũbe nnajjuphu mu, bũ eze nọdu ndzũ g'ị nọ iya-a; bẹ bũkwa ẹka gũbe nnajjuphu mu, bũ eze nọ bẹ mũbe nwozi ngu a-nọdu; mẹ lẹ ndzũ; mẹ l'ọnwu.”

²² Dévidi sũ Itayi: “Ngwa; ghata vuru ọzo g'anyi jel!” Oo ya bũ; Itayi, bũ onye Gatu bya aghata; mẹ ndu yẹe ya swi; waa ọnwegirima, tso iya nũ. ²³ Noo ya; ọzu-ẹkwa nọdu atũ wọwoowoo l'alì ono l'ophu gẹ ndu ono tũkoru awughagbaa. Eze waa ndu ono, yẹe ya swi ono je adaghaa nggele Kidirọnu; kwasẹru chebe ọzo echiẹgu.

²⁴ Abyiyata bya aghata; Zadọku ghatakwapọ; mẹ ndu Lívayi l'ophu, bũ ndu pa okpoko ọgbandzu Chileke. Ẹphe bya apazeta okpoko Chileke ono dobe l'alì jeye teke ndu ono tũkoru wufutakota lẹ mkpũkpũ ono. ²⁵ Eze sũ Zadọku: “Paphu okpoko Chileke ono azũ l'ime mkpũkpũ ono. Ọ -bũru lẹ mu dũ Chipfu l'obu bẹ oo-duphuta mu-a azũ; mee gẹ mu hũmabaa okpoko Chileke ono ọzo; waa ẹka ono, ọnonoduje ono. ²⁶ Teke ọ bũ l'ẹhu ta tsọdu Chileke ọtso l'opfu ẹhu mu; wanaa mu-a baa; g'ọ mekwaa mu g'ọ dũ iya ree.” ²⁷ Eze pfukwaarũpho Zadọku, bũ onye uke Chileke ono sũ iya: “?Tiji bũnaa onye aphũje ọphulenyà? Laphushia azũ l'ime mkpũkpũ ono l'ẹhuguu; unu lẹ nwa ngu, bũ Ahimaazu; waa Jionatanu, bũ nwa Abyiyata. ²⁸ Mu a-nọdu kwabẹ l'ọkpa ẹnyimu Jiọdanu l'ibe iya ọphu eerwuje iya erwurwu l'ọzo echiẹgu jasũ unu ezia ozi g'e zia mu.” ²⁹ Oo ya bũ; Zadọku yẹe Abyiyata pata okpoko Chileke ono laphushia azũ lẹ Jierúsalemũ je anọ-kirishia l'ẹka ono.

³⁰ Dévidi tũgbua kwasẹru ara ẹkwa enyikota eli úbvú olivu. O kpuchia iphe l'ishi gbaru ọkpa ọto eje. Ndu ẹphe l'iya swi g'ẹphe ha tũko kpuchishikọta iphe l'ishi awũ etso iya; bya ara ẹkwa g'ẹphe ejekpọepho ono. ³¹ A bya epfuaru Dévidi sũ iya: “Ahitofẹlu bẹ tsokwa Abũsalomu achì ẹjo idzu ono.” Oo ya bũ; Dévidi pfuru nũ Chileke sũ: “Jiko Chipfu; menaa gẹ mgbazi ono, Ahitofẹlu agbazi ono bũru iphe-mmanũ.”

³² Dévidi nyirwuẹpho mkpakponu úbvú ono, bũ ẹka aanọduje abarũ Chileke ẹja; ọ bya amaru Hushayi, bũ onye Akũ gbawa iya ndzuta. Uwe Hushayi gbajashìhucha agbajashìhu; tẹme o kporu ntũ kpua l'ishi. ³³ Dévidi sũ iya: “I -tsowaru mu bẹ ịi-bũkwaru ivu-ẹrwa dũru mu. ³⁴ Ọ -bũru l'ị laphuru azũ lẹ Jierúsalemũ je asũ Abũsalomu: ‘Mu a-bũru nwozi ngu gũbe eze; mbũ ẹgube ono, mu shi bũru nwozi nna ngu Dévidi phọ. Nta-a bẹ mu a-bũru nwozi ngu.’ I -mee nno; bẹ ii-yetarũ mu ẹka gbanwe ẹjo idzu ono, Ahitofẹlu achì ono. ³⁵ Zadọku yẹle Abyiyata, bũ ndu-uke Chileke bẹ unu l'ẹphe a-tũkona-a nọdu l'ẹka ono. Iphemiphe, ị nũmakporu l'ibe eze; pfujeru phẹ iya. ³⁶ Ọnwu phẹ ẹphenebo; mbũ Ahimaazu nwa Zadọku; waa Jionatanu nwa Abyiyata bẹ ẹphe l'ẹphe tũkoru nọdu l'ẹka ono. Iphe, bũkpoo iphe, Ị nũmaru zia phẹ g'ẹphe bya epfuaru mu iya.”

³⁷ Oo ya bũ; erwurwu, ọnyà Dévidi, bu Hushayi erwu Jierúsalemũ; Abũsalomu nọdu abatakpọepho abata l'ime mkpũkpũ ono.

Dévidi yẹle Ziba

16 Tọbudu iya bũ; Dévidi jeribeẹrupho nwanshiji lẹ mkpakponu úbvú ono; ọ bya l'amarũ; ọ hũma nwozi Mefiboshẹti, bũ Ziba g'ọ nọwa kwabẹru iya g'ọ gba iya ndzuta. Ọ chĩru nkafũ-igara olemole, e dozichaaru ree bya ebo iya ishi buredi ọkporo iri; waa ẹcha-mbekee ọkporo ise, e gude akpũru vayĩnu ghee; waa akpũru oshi-ọmi ọkporo ise; waa otumu mẹe lanũ. ² Eze bya ajia Ziba sũ iya: “?Bũ kẹ gũnu bẹ i vutaru iphe ọwa-a?”

Ziba sù iya: “Nkapfù-igara ono bụ iphe, ndibe eze a-nọ-kojeru agbaphe. Ọphu bụ buredi; yẹ akpuru oshi-ọmì phọ bẹ bụ iphe, unwoke, tso ngu nù a-nọduje ata. Mee phọ bụ ndu ike bvruru l'echiẹgu bẹ a-ngụtaje iya gude rọkota ike.”

³ Eze jia ya sù: “?Denu nwanwa nnajiuphu ngu?”

Ziba sù iya: “Ọ nọkwa lẹ Jierúsalem; epfuje sù lẹ ntanụ-a bẹ ndu Ízurelù e-woru alì-eze nna iya oche nù-phu iya azụ.”

⁴ Ọo ya bụ; eze sù Ziba: “Iphemiphe, shi bụru iphe Mefibosheti bẹ bụwaa nkengu nta.”

Ziba sù iya: “Mu wozeru onwomu alì ephozeru ngu; jiko gẹ mu túbajekwa ngu l'ẹnya gùbe nnajiuphu mu, bụ eze.”

Shimeyi ephu Dévidi iphu

⁵ O be teke eze, bụ Dévidi erwu mkpukpu Bahurimu; a bya l'amaru nwoke lanu, yẹ Sọlu shi l'ẹnya-unuphu lanu shiwaa l'ẹka ono futa. Epha iya bụ Shimeyi; nwa Gera. Ọ nọdu ephushi iphu eje abya. ⁶ Ọ tūahaa Dévidi; yẹle ndu-ozì iya g'ẹphe ha mkpuma; l'ẹka ndu yẹ ya swì mẹ ndu ojogu iya nọkwaru iya rọ l'ẹkutara mẹ l'ẹkicha. ⁷ Shimeyi nọdu ephu iphu ono asuje: “Tugbua! Tugbua; gùbe ogbu-ochi ono; gùbe onye ẹjo-iphe ono!” ⁸ Chipfu gwatawaru ngu ugwo ọchi ndu i gbushiru l'ọnulo Sọlu; mbụ onye ono, ì nọ l'aba-eze, o shi nọdu ono. Chipfu nafuwaru ngu alì-eze ono woru nù nwa ngu, bụ Abusalomu. Hụmanu l'ẹjo-ememe, iime gudeshiwaru ngu; kẹle ì bụ o-gbu-ochi!”

⁹ Ọo ya bụ; Abishayi; nwa Zeruya sù eze: “?Denu g'o gude odzu nkuta-a nọdu ephu gùbe nnajiuphu mu, bụ eze iphu? Jiko hanaa mu gẹ mu je egbubufu iya ishi.”

¹⁰ Eze sù iya: “?Bụ gunu bẹ mu l'unu jigba; unubẹ unwu Zeruya? Ọ -buru l'ọo Chipfu ziru iya g'ọ phu mu iphu ọbu; ?bụ onye a-dụ ike jia ya sù: “?Bụ gunu kparu iphe, iime nno?” ¹¹ No iya; Dévidi bya epfuaru Abishayi yẹle ndu-ozì iya g'ẹphe ha sù: “Unu lewaro l'ọo nwa mu, shi mu l'ẹpho bẹ achọ ishi ndzụ mu. ?Bụ-chia onye ọwana, bụ onye Benjaminu-a bẹ ta a-kadaro njo? Unu parụ iya haa g'o phu mu iphu ọbu; kẹle ọo Chipfu ziru iya ya. ¹² O nweru-a g'ọo-dụ; Chipfu elee ẹnya hụma ẹgube ẹjo-iphe, dapfutaru mu nù; l'oo-meeru mu iphe-oma gude pfua mu ugwo iphu-a, eepushi mu ntanụ-a.” ¹³ Noo ya; Dévidi yẹle ndu nkiya ono kwasẹkpoerupho gbororo ụzo ono; Shimeyi kwaseru aguga úbvú, nọ chebe iphu l'ibiya ọphu Dévidi nọ. Ọ nọdu eje bya ephushi iya iphu; atụ iya mkpuma; bya aphuru iya ntụ. ¹⁴ Eze yẹle ndu ono, yẹ ya tuko swiru ono bya e-jerwu ẹka ẹphe eje; ike bvrushikotawa phẹ; ẹphe jerwua bya anọdu l'ẹka ono rọkota ike.

Ahitofelu ezi Abusalomu ẹjo-nzi

¹⁵ Tọbudu iya bụ; Abusalomu yẹle ndu ono l'ọphu; mbụ unwoke Ízurelù wuru zebata lẹ Jierúsalem. Ahitofelu tsokwaru phẹ phọ. ¹⁶ Ọo ya bụ; Hushayi, bụ onye Akụ, bụ ọnyà Dévidi jepfu Abusalomu je asụ iya: “Nọdukwa ndzụ ogologo; gùbe eze! Gùbe eze! Nọdukwa ndzụ ogologo!”

¹⁷ Abusalomu bya asụ Hushayi: “?Bụ n-yemobu, i yeru ọnyà ngu ọbu-a baa? ?Bụ gunu meru g'o gude ọphu unu l'ọnyà ngu ta aswìdu?”

¹⁸ Hushayi sù Abusalomu: “Waawaa; kẹle ọo onye ọphu Chipfu; mẹ ndu-a; waa ndu Ízurelù l'ọphu ọtaru bẹ mu a-buru nkiya. Ọ bụru iya bẹ mu l'iya a-nọduwara ya. ¹⁹ Tẹmanu; ?bụ onye bẹ ọ gbaru gẹ mu jeru ozi; bụ nna tọ nwa? Ọo nwa bẹ mu e-jeru ozi. Ọo ẹgube mu shi ẹjeru nna ngu ozi bụ gẹ mu e-jekwarupho gùbedua ozi.”

²⁰ Abusalomu bya asụ Ahitofelu: “Chì-koshikwa mu idzu iphe, anyi e-me.”

²¹ Ahitofelu pfunaaru Abusalomu sù iya: “Je ejepfukọta unwanyi ono, ndu ọphu abụ-zidu unyomu nna ngu ono; mbụ g'unu l'ẹphe kwa akwakwa nwoke yẹle nwanyi; mbụ unwanyi ono, ọ haru g'ẹphe leta ibe eze ẹnya ono. Ọo teke ono bẹ ndu Ízurelù l'ọphu a-nụma l'i mewaru onwongu ì nọdu eshiwaa nna ngu tukuruba; tẹme obu akabakwaphọ eshihu ndu ono, etso ngu nù ono ike.” ²² Ọo ya bụ; a bya akpọberu Abusalomu ọlo-ẹkwa l'eli mkpotsu-ọlo ibe eze; Abusalomu jepfu unwanyi ono, abụ-zidu unyomu nna iya ono l'ẹka ndu Ízurelù l'ọphu ele iya ẹnya.

²³ Teke ono bẹ mgbazi Ahitofèlu shi adujeepfo g'ègube, eeejeje l'aji l'èka Chipfu-a. Ọ bụru ẹgube ono bẹ Dévidi yèlè Abùsalomu shi ewotaje mgbazi Ahitofèlu.

Hushayi ezi Abùsalomu ẹjo-nzi

17 Ahitofèlu bya ekua Abùsalomu sù iya: “Haa gẹ mu họtà unu unwoke ụkporo l'iri g'anyi tųgbua je achia Dévidi ọso l'enyashi-a. ² Mu a-bapfu iya teke ike bvųshiwari iya; ọ dųwaa gologolo. Mu emee gẹ ndzų-agųgu rwuta iya gẹ ndu ono, yẹe ya swị l'ophu ono gbakashihu. Mu agbẹ teke ono woru eze gbugbua nwẹkinyi iya. ³ Mu e-duphutakọtaru ngu ndu ono azų. Onye ono, ijicho -nwųhuwaa bẹ ndu ọphuu g'ẹphe ha lwakọtawaru azų. Ndu ono g'ẹphe ha bẹ ta adųdu mẹ onye lanų, a byaru e-merwu ẹhu.” ⁴ Iphe ono tųko dų Abùsalomu yẹe ndu bų ọgerenya ndu Ízurẹlu l'ophu ree.

⁵ Abùsalomu bya asų: “Unu kufua Hushayi, bų onye Akų g'anyi nųmafua iphe, oo-pfu.” ⁶ Hushayi byapfuta ẹ ya phọ; Abùsalomu sù iya: “Wakwa iphe Ahitofèlu pfuru baa. ?Bų g'anyi mee iphe, o pfuru? Teke ọdumeka yekwaa ọnu nkengu.”

⁷ Ọo ya bų; Hushayi bya asų Abùsalomu: “Idzu, Ahitofèlu chị-koshiru ngu k'ọgiya-a ta adųkwa ree. ⁸ I ma-hawarų gẹ nna ngu gbaru; mẹ ndu nkiya. Ẹphe bųkota ndu ike dų l'ọgu; emebe ẹhuka g'agų, a chịtaru unwu iya. A -gųfukpooro ono bẹ nna ngu bų onye k'ọgu doru ẹnya; yẹlè ndu ọphuu ta abyadų azẹ l'èka lanų l'enyashi-a. ⁹ Lenu; nta-a bẹ o domiwaru onwiya l'ime ọgba ọzoo l'èka ọzo. Ọ -bųru l'ọ fųtaru bya etsoo unu ọgu nta-a; ndu ojọgu ngu harų nwųhu; bẹ onye nųmakporu iya nų a-sųkwa: ‘E gbushiakwaru nemadzų shii l'echilabọ ndu etso Abùsalomu.’ ¹⁰ Je akpachaa lẹ ndu ike dų l'ọgu; mbų ndu ono, obu shihuچارu ike g'oduma ono bẹ ndzų-agųgu e-rwutachakwaa; noo kẹlè ndu Ízurẹlu l'ophu bẹ maru lẹ nna ngu bẹ bų onye ike dų l'ọgu; tẹme ndu yẹe ya swị bų-چارu ndu ọkpẹhu dų. ¹¹ Sų-a; iphe, bų idzu nkemu bų gẹ ndu Ízurẹlu l'ophu dzukọbe byapfuta ngu; e shikpọọ lẹ Danu jasų lẹ Biye-Sheba; mbų g'ẹphe zahų g'ẹja, nọ l'agųga eze-ẹnnyimu; gųbedua l'onwongu e-duru phẹ jeshia ọgu ọbu. ¹² Ọo ya bų; anyi etsoo ya ọgu l'èka anyi chọ-vukpoeru iya phọ. Anyi adapyabẹ iya ẹgube ono, iji ۇtsu anọduje adashị l'alị-a. Yẹbedua l'onwiya waa ndu yẹe ya swị l'ophu bẹ ta adųdu onye ọphuu e-dobe ndzų m'onye lanų. ¹³ Ọ -bųru l'ọ nweru mkpųkpu, o pyobaru; ndu Ízurẹlu l'ophu e-gude eri bya lẹ mkpųkpu ono; bya eworu iya lọ-tsua; lọo ya wuruwuru nwuru ye lẹ nsụda; k'ọphuu bų l'a ta abyadų a-hųma m'ibiribe ẹja lanų l'èka ono.”

¹⁴ Abùsalomu mẹ ndu Ízurẹlu l'ophu tųko zųa sų: “Idzu kẹ Hushayi, onye Akų bẹ kakwa kẹ Ahitofèlu ree.” Iphe, kparų iya nų bų lẹ Chipfu chị-buwaru gẹ ya shi nno kpakashia ọkpobe idzu ono, Ahitofèlu chị-koshiru ono; k'ọphuu Chipfu e-shi nno mee g'ẹjo-iphe dapfuta Abùsalomu.

Ama gbaru Dévidi; ọ gbalaa

¹⁵ Tọbudu iya bų; Hushayi bya akaru Zadọku yẹe Abyiyata, bų ndu-uke Chileke idzu ono, Ahitofèlu chị-koshiru Abùsalomu yẹlè ndu bų ọgerenya ndu Ízurẹlu ono; waa ọphuu yẹbedua l'onwiya chị-koshiru phẹ. ¹⁶ Sų: “Unu mee ẹgwegwa zia ozi g'e zia Dévidi sų iya g'ọ tọ kwakwa akwakwa l'èka eerwuje ẹnnyimu Jiọdanu erwurwu l'echięgu ono. G'ọ tọ dųkwa iphe, e-me g'ọ tọ dafų azų iya ọphuu; ọ -dųdu bẹ aa-tųkokwa yẹbedua bų eze waa ndu yẹe ya swị kpo g'eeekpoje ntų-a.”

¹⁷ Teke ono bẹ Jionatanu yẹlè Ahimaazu anọduje lẹ Enu-Rogelu; kẹlè ẹphe ta tųdu ama abahų lẹ mkpųkpu Jierúsalemu. Ọ bųru nwata nwamgbọko, ẹje ozi bẹ eezije g'ọ je ezia phẹ ozi; ẹphe ẹje ezia ya eze, bų Dévidi. ¹⁸ Ọlè o nweru nwokorọbya lanų hųmaru phẹ nų; o je edooru iya Abùsalomu. Ẹphenebo meeepfo ẹgwegwa lųfu l'èka ono tųgbua jeshia ibe nwoke, bu lẹ mkpųkpu Bahurimu. Nwoke ono nweru wẹlu l'ọma-unuphu ibe iya. Ẹphe nyiba l'ime wẹlu ono. ¹⁹ Nyee nwoke ono chịta iphe kpuchite ọnu wẹlu ono; bya eworu akpųru mebyi iphe sųsaa l'eli iya. Ọphuu ọ tọ dųdu onye maru nų. ²⁰ Ndu ozi Abùsalomu byapfutaẹpho nwanyị ono l'ọlọ; ẹphe jia ya sų: “?Bų aweya bẹ Ahimaazu yẹe Jionatanu nọ?”

Nwanyị ono sų phẹ l'ẹphe daakwaru azų nggele phọ tųgbua.

Èphe chọọ pphẹ; ọphu ẹphe ahụmaduru pphẹ; ẹphe laphushia azụ lẹ Jierúsalemú. ²¹ Ndu ono lashichaepho; Ahimaazu yẹe Jionatanu shi lẹ wẹlu ono nyifuta tųgbua jeshia ezi eze, bụ Dévidi ozi ono. Ẹphe rwua bya akọoru iya ẹgube idzu, Ahitofelụ chíru; bya asụ iya g'ọ tųgbuekwapho nta-a dafụ azụ ẹnyimu azụ iya ọphuu. ²² Noo ya; Dévidi yẹe ndu yẹe ya swị tųgbua je adaa ẹnyimu Jiódanu. Nchi bọhushia; ọphu o nweedu onye ọphu phoduru nụ; ẹphe dafukotawa azụ ẹnyimu Jiódanu.

²³ Ahitofelụ hụmaepho l'ọ tọ bụdu idzu nkiya bẹ e tsoru; o nyikota eli nkafụ-igara iya gbagbua; ọ bụru iya ala ibe iya lẹ mkpukpu, o shi. Ọ larwua bya edozichaa ibe iya g'ọ-du; o je aswị-gbua onwiya. Ọo ya bụ; ọ nwụhu; e lia ya l'ilu nna iya.

²⁴ Dévidi tųgbua jeshia mkpukpu Mahanayimu; Abusalomu yẹe unwoke ndu Ízurelu l'ophu, ẹphe l'iya swị, daa ẹnyimu Jiódanu kwaseru. ²⁵ Abusalomu woru Amasa mee onye-ishi ndu ojogu iya l'ozo Jiowabu. Amasa bẹ bụ nwatibe onye Ízurelu, ẹpha iya bụ Itura. Itura ono bẹ luru Abigelu, nwada Nahashi bya aburu nwune Zeruya, bụ ne Jiowabu. ²⁶ Abusalomu yẹe ndu Ízurelu je adọru l'alị Giladu.

²⁷ Dévidi byarwutaepho Mahanayimu; Shobi nwa Nahashi kẹ mkpukpu Raba, dụ l'alị ndu Amonu; mẹ Makiya nwa Amiyelụ kẹ mkpukpu Lodeba; mẹ Bazilayi, bụ onye Giladu, shi lẹ mkpukpu Rogelimu; ²⁸ vukọo iphe vutaru Dévidi yẹe ndu yẹe ya swị g'ẹphe riye. Iphe, ọ bụ bụru iphe-azẹe; mẹ eze gbamugbamụ; mẹ iphe, a kpushiru l'ẹja; mẹ witi; mẹ bali; mẹ ereshi, e gweru egwegwe; mẹ ọphu a huru ahuhu; mẹ azamụ; mẹ ọkpa; ²⁹ mẹ manụ-ẹnwu; mẹ mini ẹra-eswi, tọru atoto; mẹ aturu; mẹ mini ẹra-eswi, hụkoru ahuko. Noo kẹle ẹphe sụru lẹ Dévidi pphẹ bẹ ẹgu agụwa; ike bvushiwa pphẹ; tẹme ẹgu mini nọdu agukwa pphẹ phọ l'echiẹgu.

Anwụhu Abusalomu

18 Tọbudu iya bụ; Dévidi bya akpakọo ndu yẹe ya swị; bya ahọta ndu-ishi ojogu kẹ ndu ọphu dụ ọnu labọ l'ụkporo iri iri; bya ahọta ndu-ishi ojogu kẹ ndu ọphu dụ ụkporo ise ise. ² Dévidi bya eye ndu ojogu ono g'ẹphe tųgbua. Nkereto lẹ ndu ojogu ono bẹ bụ Jiowabu bụ onye-ishi pphẹ; nkereto ọzo bụru Abishayi; nwa Zeruya; mbụ nwune Jiowabu, bụ onye-ishi pphẹ; nkereto ọzo bụru Itayi onye Gatu bẹ bụ onye-ishi pphẹ. Eze sụ ndu ono: "Mbẹdua l'onwomu a-futakwapho bya etsoru unu jeshia."

³ Obenu lẹ ndu ono sụru iya: "Ọ tọ dukwa iphe bya eme g'i tsoru anyi je; kẹle ọ -bụru l'anyi yeru ọkpa l'oso bẹ ẹphe ta akpadu anyi ishi. Ọ -bụru lẹ nkeru-ẹbo l'ime anyi nwụshihuru bẹ ẹphe ta abyadu akpa anyi ishi. Gubedua l'onwongu ha g'anyibedua ụkporo ọnu nemadzu l'ọnu ise. Sụ-a; iphe, kachia ree bụ g'i nọduchia lẹ mkpukpu; gbẹ l'ẹka ono bụchiaru agbarike anyi."

⁴ Eze sụ pphẹ: "Ọo iphe, unu rịkpoerupho l'ọ kaa ree bẹ mu e-me." Ọo ya bụ; eze bya apfucha l'agụga ọnu-abata mkpukpu ono; ndu ono nọdu awughatagbaa; ndu ọphu adụ ụkporo ise ise; ndu ọphu adụ ọnu labọ l'ụkporo iri iri. ⁵ Eze nmaru ọkwa nụ Jiowabu; mẹ Abishayi; mẹ Itayi sụ: "Unu gudekwaro iswi ẹhu mbẹdua haa eme nwokorọbya ono, bụ Abusalomu iphe kpanganga-a." Ndu ono l'ophu nụmakota g'eze nmaru ọkwa ẹhu Abusalomu yechaa ndu-ishi ndu ojogu ono l'ẹka.

⁶ Ọo ya bụ; ndu ono wuru jeshia l'oma ẹgu je etsoo ndu Ízurelu ọgu. Ọ bụru l'oswa Ifuremu bẹ ẹphe nọ lwụa ọgu ono. ⁷ Ndu kẹ Dévidi nọdu l'ẹka ono lwụ-kpee ndu ojogu ndu Ízurelu. Ndu e gburu egbugbu mbọku ono paa ẹka apaa. Ẹphe dụ ụkporo ọnu nemadzu ugbo labọ l'ọnu iri. ¹⁸ Ọgu ono swokobe dzuru alị ono l'ophu. Ndu nwụhuru nụ l'ime ọswa mbọku ono ka ndu ọphu e gude ogu-echi gbushia.

⁹ A nọdu alwu ọgu ono; Abusalomu yele ndu ojogu Dévidi dzugbabe. Teke ono bẹ Abusalomu agba ịnya-mulu iya; ịnya-mulu ono gbaba lẹ mkpula eze achị. Ẹkali achị ono kota Abusalomu l'ishi; ọ kwaa ìphè l'echi; kụahaa eregede l'ẹkali achị. Ịnya-mulu ono, o shi agba ono gbakwaseru tųgbua. ¹⁰ Nwoke lanu hụma iya; je edooru iya Jiowabu sụ: "Lenu; mu hụmakwaru Abusalomu g'ọ kwakoru akụ eregede l'achị."

¹¹ Jiowabu jia nwoke ono, pfuru iya iphe ono sụ: "?! sụru l'ọo gunu? ?! hụmaru iya l'ẹnya tọo? ?Bụ gunu meru g'ọ gude ọphu i ti chitaduru iya tụa l'alị l'ẹka ono. Mu gege anụe ngu phọ shẹkelu mkpola-ọchaa iri; waa akpọ, eekebutajẹ l'upfu."

† Bụ iya bụ 20,000, lẹ mbekee.

¹² Nwoke ono sụ Jiowabu: “Obetakpọo e jee aparu shẹkelu mkpọla-ọchaa, dụ ụnu labọ l'ụkporo iri dẹe mu l'ẹka; mu tege ahalikwa ẹka k'egbutsu nwatibe eze; l'ẹka anyi nụmakwaru-a ọkwa, eze nmarụ ye unu lẹ Abishayi; mę Itayi l'ẹka sụ: 'G'unu gudekwa kẹ yẹbe eze gbobuta nwokorọbya ono, bụ Abụsalomu.' ¹³ Sụ-a; ọ -bụ lẹ mu jeru etsebe ndzụ mu l'ọnu ẹta; woru Abụsalomu gbua; g'o to nwedu iphe, eedomiru eze edomi-a; mę unu apfụribecharu je apfuru parụ mu buhaa.”

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Jiowabu sụ: “Mu taa kwabekotaduru ngu ẹgube ono.” Ọ chịta arwa ẹto je anmaa Abụsalomu l'obu; lẹ gę Abụsalomu nọkwadu ndzụ l'eli achị ono. ¹⁵ Ụnwokorobyia iri, bụ ndu achijeru Jiowabu ngwọgu nọphee Abụsalomu mgburugburu woru iya gbugbua; ọ nwụhu.

¹⁶ Noo ya; Jiowabu bya egbua opu gude sephuta ndu ojọgu ono azụ. Ọo ya bụ; ẹphe haa achị ndu Ízurelụ ọso. ¹⁷ Ẹphe bya apata odzu Abụsalomu chie l'eze iduma, nọ l'ọswa l'ẹka ono; kwaa ikpo mkpuma kùbe iya l'eli. Ndu Ízurelụ gbẹ teke ono tũko tsukahụ; onyenonu lashia ibe iya.

¹⁸ Teke Abụsalomu nọ ndzụ bę ọ pataru òbvúrú je ebvube lẹ Nsụda Eze g'ọ bụru iphe, ee-gudeje nyata iya; kẹle ọ rịru sụ: “Mu te enwedu nwa nwoke, ee-gudeje nyata ẹpha mu.” O woru ẹpha nkiya gùbe òbvúrú ono. A nọdu anọduje eku iya iphe, e gude anyata Abụsalomu byasụ ntanụ-a.

Eepfuru Dévidi k'anwụhu Abụsalomu

¹⁹ No iya; Ahimaazu nwa Zadọku sụ: “Gę mu bya agbagbụa je ezia eze lẹ Chipfu bę nafutawaru iya l'ẹka ndu ọhogu iya.”

²⁰ Jiowabu sụ iya: “Ọ tọ bụdu gụbedua bę ọ gbaru g'i jeshia ezi ozi ntanụ-a. O -rwua mbọku ọzo; l'i jewarọ ezia ya ozi. Ọ -bụru kẹ ntanụ-a bę ọ tọ gbaduru g'i je ezia ya ozi; noo kẹle nwatibe eze bę nwụhuru nụ.” ²¹ Ọo ya bụ; Jiowabu pfularu nwoke, shi l'alị Kushi sụ iya: “Tugbua je akọoru eze iphe, i humaru.” Onye Kushi ono phozeru Jiowabu iphu l'alị; bya agbagbụa; ọ bụru iya ejeje.

²² Ahimaazu nwa Zadọku bya epfukwaaru Jiowabu ọzo; sụ iya: “Haarọ gę mu gbatsoru onye Kushi ono azụ l'azụ; obetakpọo gụnu je e-me.”

Jiowabu sụ iya: “Nwa mu; ?bụ gụnu meru g'o gude ọ dụ ngu g'i je? O to nwedu obunggo, ee-bu ngu l'ozu ono.”

²³ Ọ sụ iya: “Obetakpọo gụnu je e-mee bę mu jefutaje.”

Ọo ya bụ; Jiowabu sụ iya: “Gbagbụnaa!” Ọo ya bụ; Ahimaazu gbagbụa shia ụzo nsụda ẹnyimu Jíódanu shi nno gbaghata onye Kushi phọ.

²⁴ Teke ono bę Dévidi nọ lẹ mgbaka echilabọ ọnu-abata ime mkpukpu ono; waa ọphu nọ mę a -nọdu alufu alufu. Onye-nche nyihu eli igbulọ ono, e gude kpua ọnu-abata ono je apfuru l'eli iya. Onye-nche ono jeshia ele ẹnya; ọ hụma nwoke, agbakpọepho ọso nwẹkinyi iya. ²⁵ Onye-nche ono kua eze oku; pfularu iya ya. Eze sụ: “Ọ -bụru l'ọ swi nkinyi iya; bę bụ ozi, dụ ree bę ọobyia ezizi.” Nwoke ono nọdu agbakpọepho abya ntse ntse.

²⁶ Ọo ya bụ; onye-nche ono tufu ẹnya hụma nwoke ọzo, agbakwaphọ ọso abya. O kua onye-nche ọnu-abata mkpukpu sụ: “Lenu; onye ọzo agbakwa ọso nwẹkinyi iya abya!”

Eze sụ: “Ọo ozi, dụ ree bę ọobyakwapho ezizi.”

²⁷ Onye-nche ono sụ: “Onye kẹ mbụ phọ bę ọso iya gbẹ dụ mu g'ọ bụ kẹ Ahimaazu nwa Zadọku.”

Eze sụ: “Ọo ọkpobe nemadzụ bę ọbu; ọ bụru ozi, dụ ree bę ọobyaje ezizi.”

²⁸ Noo ya; Ahimaazu gbarwuta bya ekua eze sụ iya: “Iphemiphe dükotaekwapho ree-o!” O phozeta buaru eze iphu l'alị sụ: “G'ajaja bụru kẹ Chipfu, bụ Chileke ngu! O wofuwarụ ndu ono, haliru ẹka g'ẹphe gbua gùbe nnajjuphu mu, bụ eze.”

²⁹ Eze jia ya sụ: “?To nwedunu iphe, meru nwokorọbya ono, bụ Abụsalomu?”

Ahimaazu sụ iya: “Mu humaru g'aatụ ẹjo ụzu lẹ teke ono, Jiowabu eme g'o zia mube nwozi gùbe eze ozi-a. Ọle mu ta amakwanụ ishi ụzu ono, aatụ ono.”

³⁰ Eze sụ iya: “Ghakọbe pfuluru l'ẹka-a.” Ọo ya bụ; ọ bya aghachi pfuluru l'ẹka ono.

³¹ Ọo ya bụ; onye Kushi ono byarwuta bya asụ: “Gùbe nnajjuphu mu, bụ eze; nụmakwa ozi ẹhu-utso! Lẹ ntanụ-a bę Chipfu nafutakotawaru ngu l'ẹka ndu wulihuru etso ngu opfu.”

³² Ọo ya bụ; eze jĩa onye Kushi ono sụ iya: “?To nwedunu iphe, meru nwokorọbya ono, bụ Abụsalomu?”

Onye Kushi ono sụ iya: “G’iphe, bụkpoo ndu ọhogu nnajiuphu mu, bụ eze; mękpoo iphe, bụ ndu wulihuru et-so ngu opfu dükotaekwapfo gę nwokorọbya ono.”

³³ Iphe ono rwua eze l’ẹhu shii; ọ nyigobe jeshia l’ulo ọphu a kpuru l’eli ọnu-abata mkpukpu je anọdu raahaa ẹkwa. Ọ nọdu eje bya araję sụ: “Gụbe nwa mu Abụsalomu; nwa mu-ee; nwa mu Abụsalomu! Ọ -bụ l’ọo mbędua nwuhuru; gụbedua nọduroya. Gụbe nwa mu Abụsalomu; nwa mu-ee; nwa mu-ee!”

Jiowabu abarụ Dévidi mba

19 Tọbudu iya bụ; e je edooru Jiowabu sụ iya: “Eze bę agụkwa aphụ; bya ara ẹkwa Abụsalomu.” ² Alwụ-kpe ono, ndu ojogu lwụ-kperu mbọku ono bya aghaa igharaphu bụru ndu ojogu ono g’ẹphe haa iphe aphụ; noo kęle ẹphe numaru g’aasuje l’eze bę akwakwa ẹkwa nwa iya ono nwuhuru nụ ono. ³ Ẹphe tọ nwęhu zitachaa onwophę ezita pyoba l’ime mkpukpu mbọku ono; g’ęgube ono, ndu iphere dų l’ẹphe gbaru ọso l’ogu ezitaję onwophę ezita pyobata ono-a. ⁴ Eze kpuchia onwiya iphe l’iphu chia mkpu ẹkwa sụ: “Gụbe nwa mu Abụsalomu! Oowa-e Abụsalomu nwa mu; nwa mu-ee!”

⁵ Noo ya; Jiowabu bya ejepfu eze l’ime ulo je asụ iya: “Nta-a bụ ndu nkengu, dzọru ngu ndzụ; dzọo unwu ngu; mę unyomu ngu; mę unwanyi, abụ-zidu unyomu ngu-a bę i tukuru meru iphe-iphere kpua ntanụ-a; ⁶ Ọ bụru ndu i dų ashị bę i yeru obu; kpọ-chia ndu yeru ngu obu ashị. Umere ngu ntanụ-a mewaru o doo ęnya l’ọ tọ dų-du iphe, i gụberu ndu-ishi ndu ojogu ngu; waa ndu-ozu ngu phę. Mu hụmawaru l’ẹhu gege agbę atso ngu ọtso ọme ọ -bụ lę Abụsalomu nọ ndzụ ntanụ-a; anyibedua tuko g’anyi ha nwushihukota. ⁷ Ngwa; tųgbukwaa jepfu ndu-ozu ngu je eyeru phę njima. Mu gudekwa ẹpha Chipfu eriburu ngu angụ; l’ọ -bụru l’i tị gbęshiduru je; bę anyi a-wufu-gbukwa gbado ngu; o to nwedu mę onye lanụ ihumakwadu lę mgboru ngu l’enyashi-a. Ọ bụru ono a-bya akakọta ngu atsụ l’ẹhu eme l’ejo-iphe, shikpọ teke i bụ nwokorọbya nwutaru ngu byasụ ntanụ-a.” ⁸ Ọo ya bụ; eze bya agbęshi pata oshi iya je anọdu l’onu ẹka eeshije abahụ lę mkpukpu ono. A bya akọru ndu ono sụ phę: “Unu lenu; eze nọkwa l’onu ẹka eeshije abata lę mkpukpu-a.” Ndu ono tuko g’ẹphe ha wụ-pfuta iya.

Dévidi alaphu azụ lę Jierúsalemụ

Teke ono bę ndu Ízurelu gbakashihuaru; onyenonu lashichawa ibe iya. ⁹ Ndu Ízurelu g’ẹphe ha swọaha uswo l’ipfu nonu; ndu nonu ẹphe epfugbaa; asuje: “Ọo eze bę nafutaru anyi l’ẹka ndu ọhogu anyi; bya adzọta anyi l’ẹka ndu Filisitayinu. Obenu lę nta-a bę ọ gbafuru l’alị-a; ọ bụru opfu ẹhu Abụsalomu bę o gude gbafu ọbu. ¹⁰ Abụsalomu-a, bụ onye ono, anyi wuru manụ l’ishi g’ọ bụru eze anyi ono-a byawanu anwuhu l’ogu. Sụ-a; ?bụ gunu meru g’o gude ọphu e te yedu onu g’ee-shi g’e duphuta eze azụ?”

¹¹ Eze, bụ Dévidi bya ezia ozi g’e zia Zadọku yęle Abyiyata, bụ ndu-uke Chileke sụ: “Unu jiedu ndu bụ ọgerenya ndu Jiuda sụ phę: ?Bụ gunu meru g’o gude ọ bụru unubędua eme g’unu kperu azụ l’eme g’eze lwaphuta azụ l’ibe iya; l’ẹka iphemiphe, ndu Ízurelu l’ophu epfu rwuchawaru l’ẹka mube eze nọ l’ibe mu? ¹² Unubędua bę bụ unwunna mu; mbụ lę mu l’unu tukuru bụru anụ-ẹhu waa mee lanụ. Sụ-a; ?denuhununu g’o gude; ọ bụru unubędua bụ ikpazụ lę g’ee-shi mee g’eze lwaphuta azụ? ¹³ Unu asụ Amasa lę mu sụru-a: ?Mu lę ngu ta abudu anụ-ẹhu lanụ waa mee lanụ tọo? Ọo gụbedua bę mu e-gude dochia ęnya Jiowabu g’i bụru ishi ndu ojogu mu shita ntanụ-a kwasęru; ọ -dudu nno; gę Chileke gwakwa mu ọchi; mbụ g’o mekwa mu ọphu ka njo!” ¹⁴ Ọo ya bụ; o pfubuta ndu Jiuda; obu bya aburu phę nanụ. Ẹphe bya ezia sụ g’e zia eze sụ iya g’ẹphe lę ndu nkiya tuko lwatashia.

¹⁵ Eze bya alwatashia; lwaberu ęnyimu Jiọdanu. Teke ono bę ndu Jiuda jewaru anọdu lę mkpukpu Gilugalu g’ẹphe gba iya ndzuta; g’ẹphe edughatawa iya rọ l’enyimu Jiọdanu. ¹⁶ Tọbudu iya bụ; Shimeyi; nwa Gera, bụ onye Benjaminu kę mkpukpu Bahurimu mekebeępho ęwegwa tsoru ndu Jiuda; ẹphe jeshia agba eze, bụ Dévidi ndzuta. ¹⁷ Ndu ipfu Benjaminu, ẹphe l’iya swi bę dų unu labọ l’ukporo iri; waa onye-ozu ọnu-ulo Sọlu, bụ Ziba; yęle unwu iya unwoke, dų iri l’ise; waa ndu-ozu iya umadzu ukporo. Ẹphe mee ęwegwa je agba eze ndzuta

l'onyimimu Jiódanu l'eka o no. ¹⁸ Epe rwughata ɛnyimu Jiódanu g'ephe kughata ndibe eze; teme waa g'ephe meeru eze iphe, o du iya g'e meeru iya.

Dévidi aguru Shimeyi nvu

O be ge Shimeyi; nwa Gera daerupho ɛnyimu Jiódanu; o daa kpurumu l'atatiphu eze; ¹⁹ su iya: "Pakwaru haa; jiko nnajjuphu mu l'eka mu mesweru ngu. Te ejekwa anyata iphe, du eji, mube nwozi ngu meru gube nnajjuphu mu, bu eze le mboku ono, i shi Jierúsalemu tugbua ono. Eze; jiko wofukwa iya l'obu ngu. ²⁰ Noo kele mube nwozi ngu maru-a le mu meru iphe-eji; ole o kwanu mbedua bu onye ivuzo l'onulo Jióséfu l'ophu, byaru ntanu-a bya agba gube nnajjuphu mu, bu eze ndzuta."

²¹ Oo ya bu; Abishayi; nwa Zeruya su: "O gbaru g'e gude k'iphe-a gbua Shimeyi; noo kele oo iphu be o phuru onye Chipfu wuru manu g'o buru eze."

²² Dévidi su: "Bu gunu be mu l'unu jigba; unube unwu Zeruya; meru g'o gude unu je a-buru ndu etso mu opfu le ntanu-a? O gbaru g'o nweru onye ee-gbu egbugbu l'alí Ízuru lu ntanu-a? To le mu ta amadu l'oo mbedua bu eze ndu Ízuru lu ntanu-a?" ²³ Oo ya bu; o su Shimeyi: "E tee gbudu ngu ro ya." Eze kwee ya ukwe ribuaru iya nte.

Dévidi emeru Mefibosheti iphe-oma

²⁴ Nwanwa Solu, bu Mefibosheti tugbukwapho jeshia eze ndzuta. O to nwubejeduru okpa iya enya; ophu o to kpobotajeduru eji-agba iya akpobota; ophu o sajeduru uwe iya asasa e -shi mboku ono, eze lufuru tugbua; jasu mboku, o lwaphutaru azu l'ehu-guu. ²⁵ O shiepho Jierúsalemu bya ge ya gba eze ndzuta; eze jia ya su: "Mefibosheti; bu gunu meru g'o gude ophu i ti tsoduru mu tugbua?"

²⁶ O su: "Gube nnajjuphu mu, bu eze; eshinu mube nwozi ngu bu eniyeni be mu sukwaru nwozi mu g'o doziaru mu nkafu-igara mu ge mu nodu iya gbaru tsoru gube eze; obenu le nwozi mu ono, bu Ziba ghoru mu ugho. ²⁷ Teme o byawa bya epfutoshia mube nwozi ngu l'eka gube nnajjuphu mu, bu eze no. Ole gube nnajjuphu mu, bu eze be du-a g'ozoi Chileke. Iphe, dukpoe ngu pho ree; mee ya. ²⁸ Iphe, shi rwube ndu onu-ulo nna mu l'ophu bu g'ephe nwushihu l'iphu nnajjuphu mu, bu eze; ole e mecharu i woru mube Mefibosheti, bu nwozi ngu dobe ge mu yiru le ndu a-noduje eri nri le teburu nkengu gedegede. O to rwubeekwaru mu me ililekpoo ge mu rajebaaru kpua gube eze."

²⁹ Eze su iya: "Bu opfu ehuru ngu be ii-gudewaro epfufu? Mu suwaru ge gu le Ziba kekaha ali ono!"

³⁰ Mefibosheti su eze: "Haa ge Ziba wotakotaro iphemiphe; eshinu e mecharu gube nnajjuphu mu, bu eze lwarwuta ibe ngu l'ehu-guu."

Dévidi emeru Bazilayi iphe-oma

³¹ Bazilayi ke Giladu be shi le mkpukpu Rogelimu bya ge ya tsoru eze daa ɛnyimu Jiódanu; mbu ge ya dughata iya ɛnyimu Jiódanu. ³² Bazilayi be buwaa ogerenya shii. O nowaru ukporo apha eno. O bu nwoke nweru iphe shii k'ophu bu l'oo ya shi anuje eze nri teke o no le Mahanayimu. ³³ Eze su Bazilayi: "Tsuru mu daa ɛnyimu-a; g'anyi je anodu le Jierúsalemu k'ophu mu a-nodu eleta ngu enya ree."

³⁴ Bazilayi su eze: "Mu a-nofua apha ole nta-a ke ge mu tsoru gube eze lashia Jierúsalemu? ³⁵ Iphe, mu nowaru nta-a bukwa ukporo apha eno. Mu makwaduru iphe, du ree waa iphe, du eji? To mu adu ike amakwaduru utso iphe, mu eri eriri; ozoo ophu mu angu angungu? To mu adu ike anumakwadu olu-ebvu unwoke; ozoo k'unwanyii? Bu ke gunu be mube nwozi ngu a-bya aburu ivu-erwa duru gube nnajjuphu mu, bu eze?"

³⁶ Mube nwozi ngu bua ge mu duriberu ngu nwanshii l'azu ɛnyimu Jiódanu azu iya ophuu. Bu ke gunu be gube eze e-gude bua mu obunggo ophu ha egube ono? ³⁷ Haar o ge mube nwozi ngu lashia k'ophu mu a-nodu le mkpukpu eka mu shi nwuhu; mbu l'eka no-kube ilu nna mu waa ke ne mu ntse. Su-a; waa nwozi ngu, bu Kimuhamu baa; g'o tsoru gube nnajjuphu mu, bu eze dafu azu iya ophuu; l'iimeeru iya iphe, dukpoe ngu pho ree."

³⁸ Eze sù iya: “Kimuhamu bẹ e-tSORU mu-a dafu azu iya ophuu; o buru iphe, du ngu ree bẹ mu e-meru iya. Ozo buru l'oo iphe, i sukpoerupho ge mu meeru ngu bẹ mu e-meru ngu.” ³⁹ Oo ya bu; ndu ono l'ophu dafukota azu enyimu Jiordanu azu iya ophuu; eze bya adafukwapho. Eze bya eworu onu tsutsua Bazilayi; goru onu-oma nu iya. Bazilayi lashia ibe iya.

Ndu Izurelu ekoru ndu Jiuda okophoo

⁴⁰ Eze bya adaa enyimu ono jeshia mkpukpu Gilugalu; Kimuhamu tsokwaru iya pho. Ndu Jiuda l'ophu me nkeru-ebo ndu Izurelu tuko tsoru edu eze. ⁴¹ Noo ya; iphe, bu ndu Izurelu l'ophu zahu byapfuta eze bya asu iya: “?Denu g'o gude unwunna anyi phe, bu ndu Jiuda bya eduta gube eze le mpya; mbu duta gu le ndibe ngu; me ndu gu l'ephe swi l'ophu dafuta azu enyimu Jiordanu?”

⁴² Ndu Jiuda l'ophu tuko g'ephe ha yeeru ndu Izurelu onu su phe: “Iphe, kparu iya nu be bu l'anyi l'eze be ka abubu. Su-a; ?bu gunu meru iphe, ehu egu unu egu le k'iphe ono? ?O nweru iphe, shi eze l'eka anyi riru? To; ?o nweru iphe, anyi nataru g'o buru nkanyi?”

⁴³ Oo ya bu; ndu ke Izurelu yeeru ndu Jiuda onu; su phe: “Eka anyi dukwa l'ehu eze ugbo iri. Ozo bukpooru nu l'anyi kakwa iya unu enweru. ?Dahunu g'o gude; ophu unu agubeduru anyi iphe? ?To bua anyibedua vu uzo wata epfu g'ee-shi g'e duphuta eze azu?”

Ole ndu ke Jiuda gbẹ kabaanu eyeru ndu Izurelu onu ehuka ehuka.

20 Tobudu iya bu; o nweru ogalemkpa nemadzu, no l'eka ono, epha iya bu Sheba nwa Bikiri. O bu onye ipfu Benjaminu. O woru opu gbua chishia mkpu su:

“O to dukwa okè, anyi nweru l'ehu Dévidi.

O to dukwa okiphe, anyi nweru l'ehu nwa Jiesi!

Unube Izurelu; g'onyenonu lashia ibe iya-o!”

² Oo ya bu; ndu Izurelu l'ophu gbadochaa Dévidi je awu-tSORU Sheba nwa Bikiri. Ole ndu ke Jiuda noepho nonyabe eze shitakpo l'enyimu Jiordanu jasu le Jierusalemu.

³ Dévidi bya alarwua ibe iya le Jierusalemu; bya achita unwanyi iri ono, abu-zidu unyomu iya ono, o haru g'ephe nodu leta ibe eze enya ono. O chiru phe ye l'ulo eka a no eche phe nche. O nodu azu phe le nri; ole o to jepfujeduru phe. E wuchia phe l'ime ulo; ephe nodu onodu unwanyi, ji phe anodedu jasuru ephe nwushihu. ⁴ No iya; eze bya bya ezia Amasa su iya: “Gude ujiku eto kukooru mu ndu Jiuda g'unu l'ephe tuko wu-pfuta mu l'eka-a.” ⁵ O be teke Amasa jeru ge ya kukoo ndu Jiuda obu; o je anoghata teke eze tu-buru iya. ⁶ Dévidi bya asu Abishayi: “Ejo-iphe, Sheba nwa Bikiri e-me anyi be kakwa ophu Abusalomu meru. Chita ndu-ozu mube nnajjuphu ngu chipyabe iya; odumeka be oo-bahukwa le mkpukpu, a kpu-pheru igbulu mgburugburu; nahu anyi gbalaa.” ⁷ Oo ya bu; Abishayi chitanu ndu ojogu Jiowabu; me ndu Kereti; me ndu Peleti; me ndu bukpo ndu ike du l'ogu; ephe shi le Jierusalemu tugbua jeshia ach Sheba nwa Bikiri.

⁸ O be teke ephe nokwadu l'oke mkpuma, no le mkpukpu Gibiyonu; Amasa byapfutashia phe. Teke ono be Jiowabu yeru uwe ojogu iya; gude akpo, o we l'upfu gude kebuta ogu-echi, a tsuru obo. O jeshia ahata okpa; ogu-echi ono shi l'obo iya mifu daa. ⁹ Jiowabu bya ajia Amasa su iya: “?Ehu du ngu-a ree; nwanna mu?” Jiowabu bya eworu ekutara dee Amasa l'aji-agba ge ya tsutsua ya onu. ¹⁰ Ophu Amasa te elerwetaduru enya huma ogu-echi, Jiowabu kpapyaberu l'eka. Oo ya bu; Jiowabu woru iya nmaa ya l'epho; akurepho iya kposhihu l'alj. Ophu o nmaeduru iya ogu-echi ono ozo; o buwaru iya nu anwuhu.

Oo ya bu; Jiowabu yele nwune iya, bu Abishayi chipyabe Sheba nwa Bikiri. ¹¹ Onye lanu le ndu ojogu Jiowabu je apfuru le mgboru Amasa asuje: “Onye suru le Jiowabu du iya l'obu; mbu onye suru le ya bu ke Dévidi; g'onye obu tsonuru Jiowabu!” ¹² Noo ya; Amasa dabyiru l'echilabo gbororo l'eka ono arwaswi onwiya le mee ya. O nodu abujeru; onye jetaru rwua eka ono; l'o kpo beru. Nwoke ono humaepho l'obujeru; onye jetaru rwua eka ono; l'o kpo beru; o locha Amasa l'egbudu; chita kpowula-kpowula uwe phukputa iya. ¹³ O buru g'a pafuru iya pho l'uzo ono be ndu ojogu ono l'ophu tukuru wuru tsoru Jiowabu chihaa Sheba nwa Bikiri.

¹⁴ Sheba ghajakọta iphe, bụ ipfu, dū l'alị ndu Ízurèlu je akpaa lẹ mkpụkpu Abèlu-Bètu-Maka. Ndu shi l'ipfu Bikiri g'èphè ha kpakodzua wụ-tsorụ iya. ¹⁵ Jiowabu mē ndu ojogu iya phè bya bya ekephee mkpụkpu Abèlu-Bètu-Maka mgburugburu; kebuta Sheba l'èka ono. Èphe bya akùbe èja gude kpụ-butu mkpụkpu ono; èja ono nọdu rwua l'igbulọ mkpụkpu ono. Èphe nọdu etsukpọshi igbulọ mkpụkpu ono; g'òophofukwanu daa. ¹⁶ O nweru nwanyị maru mmamiphe, bu lẹ mkpụkpu ono, ara òrà sụ: "Unu ngabèkpodapho-o! Unu ngabèkpodapho-o! Jiko ziaru mu Jiowabu g'ò bya gè mu pfuru yeru iya." ¹⁷ Jiowabu bya ejekubeshia ya; nwanyị ono jja ya sụ: "Bụ gụbedua bẹ bụ Jiowabu?"

O sụ iya: "Ee."

Nwanyị ono sụ iya: "Ngabèkwa nchị l'iphe, mube nwozi ngu nwanyị abya epfufu."

Jiowabu sụ iya: "Mu ngabèru-a nchị."

¹⁸ Nwanyị ono sụ: "Teke ndiche bẹ e shi asuje: 'G'e jekwa akpata ishi lẹ mkpụkpu Abèlu!' A -kpatawa ishi ono; eeshi nno doshia opfu, ada nụ. ¹⁹ Sụ-a; anyi bụ ndu dū àgù; tēme anyi bụru ndu e gude ire anyi èka l'alị Ízurèlu. Nta-a bẹ iime g'i mebyishia mkpụkpu, nọ ònodu ne l'alị Ízurèlu. ?Dènu g'ò gude ì nọdu eme g'ì lwụa ndu bụ okiphe Chipfu?"

²⁰ Jiowabu sụ: "Tụswekwa! Tụswekwa! G'ò tọ bụkwaru mu a-lwụ mkpụkpu unu; ọzoo mebyishia ya. ²¹ Ọ tọ bụkwa g'ò dū bụ ono. Ọle o nwekwanuru nwoke lanu, èpha iya bụ Sheba nwa Bikiri, shi l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu, bụ onye kwefuru eze, bụ Dévidi ike. Unu -kpụtawa nwoke ono ye mu l'èka; mu alufu lẹ mkpụkpu-a."

Nwanyị ono sụ Jiowabu: "Ee-shi l'eli igbulọ tufuru ngu ishi nwoke ọbu." ²² Tọbudu iya bụ; nwanyị ono gude mmamiphe iya ono jepfu ndu mkpụkpu ono; èphe gbuta ishi Sheba nwa Bikiri woru tufuru Jiowabu. O woru opu gbua; ndu ojogu ono wufu lẹ mkpụkpu ono; onyenonu lashichaa ibe iya. Jiowabu laphu azụ jepfushia eze lẹ Jierúsalem.

Ndu-ishi Dévidi

²³ Ọo Jiowabu bẹ bụ onye-ishi iphe, bụkpoo ndu ojogu l'alị ndu Ízurèlu. Benaya nwa Jiehoada bụru onye-ishi ndu Kereti mē ndu Pèleti. ²⁴ Adoniramu bụru onye-ishi ọgbo ozi. Jiehoshafatu nwa Ahiludu bụru onye akwakọbeje iphe, meru ememe. ²⁵ Sheva bụru onye edeje èkwò. Ọ bụru Zadoku yèe Abyiyata bụ ndu-uke Chileke. ²⁶ Ira kẹ mkpụkpu Jayi bụkwarupho onye uke Chileke kẹ Dévidi.

Ègu-ememe waa g'e gude gbushia ụnwu Sọlu

21 O nweru teke ègu mejeru l'alị Ízurèlu mkpụrumpkuru apha èto lẹ teke Dévidi bụ eze. Dévidi bya akpaa Chipfu ishi iphe ono. Chipfu sụ: "Iphe, kparụ iya nụ bụ l'ikpe ọchi tukurọ Sọlu yèe onu-ulo iya l'ishi; kẹle o gbushiru ndu Gibiyonu." ² Ndu Gibiyonu ono bẹ ta abudu ndu Ízurèlu gèdegede. Èphe bụ ndu phoduru nụ lẹ ndu Amoru. Ndu Ízurèlu riburu phè nte l'èphe e-dobe phè ndzụ. Sọlu gudekwanu 'amènya kẹ ndu Ízurèlu waa ndu Jiuda bya egbushigbua phè. Ọo ya bụ; eze, bụ Dévidi bya akpakọ ndu Gibiyonu pfuru yeru phè. ³ Ọ jja phè sụ: "Bụ gunu bẹ mu e-meru unu? ?Dènu gè mu e-me mezita unu; k'òphu unu a-goru onu-oma nụ ndu ono, bụ okiphe Chipfu?"

⁴ Ndu Gibiyonu ono sụ iya: "Anyi ta akpadu ishi mkpọla-ọchaa ọzoo mkpọla-ododo, shi Sọlu l'èka; ọzoo ọphu shi l'èka ndibe iya. Ọphu ọ tọ dukpodanu anyi l'èka g'anyi gbua nemadzụ l'alị Ízurèlu."

Ọ sụ phè: "Ọo iphe, unu sụkpouerupho gè mu meeru unu bẹ mu e-meru unu."

⁵ Ọo ya bụ; èphe sụ eze: "Ọo nwoke ono, bụ iya gbushiru anyi ono; bya achipyaa g'ee-shi g'e gbushigbua anyi; g'anyi ta aphoduhe l'alị Ízurèlu l'ophu ono; ⁶ bẹ ee-duta ụnwegirima iya unwoke èsaa dufutaru anyi g'anyi je megbushia l'iphe Chipfu lẹ Gibiya, bụ mkpụkpu Sọlu, bụ onye ono, Chipfu họtaru ono."

Ọo ya bụ; eze bya asụ phè: "Mu e-duta phè nụ unu."

⁷ Obenu l'eze, bụ Dévidi gude k'ogbandzu yèle Jionatanu, bụ nwa Sọlu nọ l'iphe Chipfu gbaa dobe Mefibosheti ndzụ. Mefibosheti bụ nwa Jionatanu; bya aburu nwanwa Sọlu. ⁸ Ọ bụru Amoni waa Mefibosheti, bụ unwoke labọ, Rizupa, bụ nwada Aya nwutaru Sọlu bẹ ọ kpuru nụ phè. Ọ kpụtakwapho unwoke ise, nwada Sọlu, bụ Mer-

abu nwútaru nù phẹ. Èpha ji nwanyị onò bẹ bụ Adùrelu nwa Bazìlayi, bụ onye shi mkpụkpụ Mehola. ⁹ Dévidi kpuru phẹ nù ndu Gibiyonu onò; ephe je megbushia phẹ l'eli úbvú l'iphu Chipfu. Ephe n'èsaá onò lakòta l'ugbo lanù. Ọ bụru mbọku mbụ lẹ teke aawatajẹ akpata iphe, e meberu l'ali; mbụkpoepho lẹ teke aabya awata egbu balị bẹ e gbushiru phẹ.

¹⁰ Noo ya; Rizupa, bụ nwada Aya je achịta uwe-aphụ phụshi l'eli oke mkpuma; zẹe. Nwanyị onò shi lẹ teke aawatajẹ akpata iphe, e meberu l'ali; nọdu l'ẹka onò swiru odzu ụnwu iya onò jeye mini, shi l'igwe dzeru kpua phẹ. Ọphu o to kwejeduru g'ọ duru ẹnu, ephe l'eli, a-bya ebvua odzu phẹ ọnu l'eswe; ọzoo anụ-ẹgbudu a-byapfuta phẹ l'enyashi.

¹¹ E pfuẹrupo Dévidi iphe, nwada Aya onò, bụ Rizupa meru; mbụ nwanyị onò, Sọlu ta lụdu ọkpobe alulu onò; ¹² ọ tųgbua je achịta ọkpụ Sọlu yee kẹ nwa iya, bụ Jionatanu l'ẹka ndu mkpụkpụ Jiabeshi-Giladu wụshiru iya. Ndu Jiabeshi jeru lẹ mpya je achịta iya l'eze edupfu, nọ lẹ mkpụkpụ Bẹtu-Shanu l'ẹka ndu Filisitayinu gburu phẹ woru kobe l'eli úbvú Gilubowa. ¹³ Dévidi tųko ọkpụ Sọlu mẹ kẹ nwa iya, bụ Jionatanu g'ọ ha chịlata e -shi l'ẹka onò; mękpoo kẹ ndu ọphu e megbushiru emegbushi. ¹⁴ E mechaa; ephe woru ọkpụ Sọlu ye kẹ nwa iya, bụ Jionatanu je elia lẹ mkpụkpụ Zela, nọ l'ali ndu Benjiaminu l'ilu Kishi, bụ nna Sọlu. Ephe tųko iphe, eze karụ phẹ g'ephe mee; mekọta. E mechaa; Chileke meeru phẹ iphe, ephe rwọru iya l'opfu ẹhu alị onò.

Ọgu ọzo, ndu Ízurelù waa ndu Filisitayinu nọ lwụgbabe

(1Iphe 20:4-8)

¹⁵ A nọnyakwaa ọzo; ọgu daru ndu Filisitayinu waa ndu Ízurelù. Dévidi tųgbua yee ndu ojọgu iya jeshia etso ndu Filisitayinu ọgu. A nọnyaa; ọphu ike adụedu Dévidi. ¹⁶ Ishibibenobu, bụ onye lanù l'eri Rafa rịa l'ọowa gẹ ya gbua Dévidi. Nwoke onò bẹ ẹrwa arwa iya dọ shẹkelu onyirubvu ụkporo iri l'ise. Tẹme o turu ogu-echi ọphúú.

¹⁷ Ọle Abishayi nwa Zeruya bẹ byaru agbataru Dévidi; bya echitsua onye Filisitayinu onò; woru iya gbua. Ọo ya bụ; ndu ojọgu Dévidi ribuaru iya angụ sụ l'ọ tọ byadu etsobaa phẹ je ọgu ọzo k'ọphu a taa tsọnyidu orọku ndu Ízurelù.

¹⁸ Tọbudu iya bụ; e mechaa; ọgu ọzo daaru ephe lẹ ndu Filisitayinu lẹ mkpụkpụ Gobu. Ọ bụru teke onò bẹ Sibekayi, bụ onye mkpụkpụ Husha gburu Safu, bụ onye lanù l'eri Rafa.

¹⁹ Ọgu ọzo bya adaaru ephe lẹ ndu Filisitayinu lẹ mkpụkpụ Gobu. Ẹluhananu nwa Jiayi, bụ onye mkpụkpụ Bẹ-tulehemu gbua Lahumi, bụ nwune Golayatu, bụ onye Gatu; mbụ onye onò, igbidigbi arwa, o gude dọ gẹ k'oshi, onye ekweje ẹkwa egudeje ekwe ẹkwa.

²⁰ Ọgu ọzo bya adaa lẹ mkpụkpụ Gatu. L'ẹka onò bẹ o nweru nwoke lanù, haepho kẹ kpikpirikpii. O fuchaaru mkpụshi-ẹka ishii ishii l'ẹka iya ephebebo; waa mkpụshi-ọkpa ishii ishii l'ọkpa iya ephebebo. Mkpụshi-ẹka iya; mẹ k'ọkpa iya tųkoru dọ ụkporo l'ẹno. Nwoke onò bụkwapho eri Rafa. ²¹ Nwoke onò bya awataepho akọ ndu Ízurelù ọnu; nwa nwune Dévidi, bụ Jionatanu nwa Shimeya woru iya gbua.

²² Ndu onò ephebebo shikọta l'eri Rafa, bụ onye mkpụkpụ Gatu. Ọ bụru l'ẹka Dévidi ye ndu-ozì iya bẹ ephe shikọta nwụshihu.

Ebvù ajaja, Dévidi gụru

(Ebvù 18:1-50)

22 Dévidi gụru ebvù-a nù Chipfu lẹ mbọku, Chipfu nafutakotaru iya l'ẹka ndu ọhogu iya l'ophu; kelekele kẹ Sọlu.

² Ọ gụru sụ:

Ọo Chipfu bụ agbara-mkpuma nkemu;

bya aburu ọlo-ezeru-ndzụ mu; bụru onye agbafutaje mu nù.

³ Ọo Chileke mu bụ agbara-mkpuma, mu agbabajẹ je edomia onwomu.

Ọo ya egbobutaje mu g'ọ tọ dọ iphe, e-me mu nù.

Ọ bụru iya bụ onye eegudeje ọkpehu iya dzọo mu.

Ọo l'ime iya bẹ mu agbabajẹ je anọdu zeeru ndzụ.

Tẹme ọ bọru iya bụ onye ndzọta mu;

ọo yẹbedua adzoje mu l'ẹka ndu eme mu mkpawere.

⁴ Ọo Chipfu ono, bụ onye gbaru g'a jaję iya ajaja ono bę mu arakuje;

l'ọ dzọta mu l'ẹka ndu ọhogu mu.

⁵ Anwụhu shiwaa chie mu ęgbirigba l'olu.

Ọla-l'iswi nọdu asọ gborogboro gę mini asọ-pfuta mu.

⁶ Ẹkpa oyi alį-maa nwụa mu kpalaa.

Anwụhu shiwaa woru ọnyà gbaberu mu.

⁷ Ọle teke mu eje iphe-ẹhuka bę mu rakuru Chipfu.

Mu rakuru Chileke mu.

Ọ gbę l'eze-ọlo iya nụma olu mu;

mkpu, mu chiru chiku iya rwua ya nchi.

⁸ Noo ya bụ; eliphe l'ophu tehu kparįkpari; nmakọta jįįįįį.

Ẹka a tųru ọkpa imigwe l'ophu nmaghukọta anmaghu;

kęle Chileke bę ẹhu eghu eghu.

⁹ Ẹnwuru ọku, shi iya l'imi akpų kę tųtuutuu.

Ọku, shi iya l'ọnu afųshi tųkoepho iphemiphe ekepyashi.

Icheku-ọku iphe, o kepyashįru tųko ẹkameka ata pfųpfųfu.

¹⁰ Ọ dojaha akpaminigwe kę tararara; ọ bọru iya alųfuta.

Ọchii, gbahųru kę tsųkiribaa nọdu iya lę mkpula ọkpa.

¹¹ Ọ nọdu l'eli chierobu phezeta.

Ọ bọru lę ñkų pherephere bę o degeru ezi phuphuphu.

¹² O woru ọchii kpuchia onwiya;

mbų l'urwukpu, mini jiru ejiji bę nọ-pheru iya mgburugburu.

¹³ Icheku-ọku, ata pfųpfųfu

shi l'ogbunwįinwii ya agųshihugba.

¹⁴ No iya; Chipfu gbę l'akpaminigwe tųa egbigwe.

A nụma olu onye ono, bụ Ọkalibe-kakọta-shii ono.

¹⁵ Ọ gbaa apfų gude chįkaa ndu ọhogu iya.

Ebemu-igwe bę ọ kųru kę phoo;

ẹphe zẹkota l'ọso gbalachaa.

¹⁶ Chipfu ziru unme fuu gbọoru ndu ọhogu iya ųja.

Eze Ẹnyimu sọkahu ẹbo; k'ọphu a hųmachaaru ọhu-ẹnyimu l'ęnya;

kpuhachaa ẹka a tųru ọkpa-alį mgboko; a hųma.

¹⁷ Chipfu gbę l'imigwe tųfu ẹka;

zų mu gburumu; gųfuta mu l'ogbu-mini.

¹⁸ Ọ nafųtakwaru mu phọ l'ẹka ndu ọhogu mu, ọkpehu dų;

mę l'ẹka iphe, bųkpoo ndu mu dų ashį;

noo kęle ẹphe kariru mu ẹka.

¹⁹ Mbọku ono, mu eje iphe-ẹhuka ono bę ẹphe tsoru mu ọgu;

obenu l'ọo Chipfu gbatarų mu ike.

²⁰ Ọo yẹbedua kutaru mu dobe l'ẹka mu nọ tųsaru ẹhu.

O yeru mu ẹka nafųta mu l'ọgu; kęle mu dų iya l'obu.

²¹ Chipfu buru mu nggo; kęle mu bų onye pfųberekoto;

mbų kęle mu bų onye iswi dų mma.

²² Noo kęle ọ bųepho ųzo, Chipfu tọru bę mu anọduje etso.

Ọphu mu egudejedu eme ẹjo-iphe gbaṣta Chileke azu.
 23 Ekemu Chipfu bẹ mu nwubekotaru ẹnya g'ọ ha.
 Tẹme ọphu mu aghajeduru iphe, ọ sọru g'e meje okotazu.
 24 Ọ tọ dukpoda ẹka uta du mu l'ẹhu l'atatiphu iya.
 Mu sedekpọerupho onwomu; ọphu ọ dudu ẹjo-iphe, mu yejeru ẹka.
 25 Chipfu buru mu nggo; kele mu bu onye pfberekoto;
 mbu l'o buru mu nggo; kele mu bu onye iswi du mma l'iphu iya.
 26 Ndu yeru ngu obu bẹ iigoshije l'i yeru obu.
 Ndu dubebe ree bẹ iidubejeru ree.
 27 Ndu obu phe guru iphoro bẹ iidobejeru obu iphoro.
 I nodu emejeru ndu doberu ọzo phe nggodogo nggodogo g'umere phe gbaru.
 28 Ndu wozeru onwophe alẹ bẹ idzotaje;
 obenu l'ẹnya ngu aduje l'eka ndu eku onwophe no g'i wozeta phe alẹ.
 29 Ọo gubedua, bu Chipfu bu oroku mu.
 Ọo gube Chipfu emeje g'iphoro duru mu l'eka ochii agba.
 30 Eshinu iyeru mu ẹka bẹ mu e-tso ikpoto ndu ojogu ọgu.
 Igbulo mkpukpu phe bẹ mu e-nyi; eshinu mu lẹ Chileke swi.
 31 Ọzo Chileke bẹ ntucha adudu m'ilile;
 opfu Chipfu bukota okpobe opfu.
 Oogbobutaje ndu gbabarẹ l'ime iya je anodu ezeru ndzu.
 32 ?Bu onye buba Ọkalibe, du nu, abudu Chipfu kpoloko?
 ?Bu onye buba agbara-mkpuma, abudu Chileke anyi?
 33 Ọo Chileke emeje g'ike du mu.
 Ọ buru iya meru ọzo mu; ọphu ntucha adudu iya.
 34 Oomeje ge mu pfu shoshoo ge mgbada;
 mbu l'oomeje ge mu pfuru pfushia ike l'eli ubvu.
 35 Ọ ziru mu; mu maru g'aalwuje ọgu;
 k'ọphu bu l'o tọ dudu m'obeta ọ buru apfu, e kweru l'igwe; mu aduele-a ike gbaa ya.
 36 Ọo gube Chipfu egbobutaje mu; shi egube ono dzoo mu ndzu.
 Eka iyeru mu ekutseje mu.
 37 I mesataru ọzo mu ọsa; g'okpa te echiswafu mu.
 38 Mu gude ọso chia ndu ohogu mu; gwee phe arakabya;
 ọphu mu anmaduru nggu; jasụ mu mee phe; ẹphe buru mkpurupyata.
 39 Mu chiru phe pyakapyaka; k'ọphu ẹphe ta adudu ike gbelibaa ishi ọzo.
 ẹphe zegbaepho ke manyoo lẹ mgboru okpa mu.
 40 Ọo ike nkengu bẹ mu gude eje ọgu.
 Ndu etso mu opfu bẹ i meru; ẹphe gbushiru mu ikpere.
 41 Ndu ohogu mu bẹ i meru; ẹphe chie okpa l'oso.
 I mee; mu tuko ndu mu du ashi gbushikota.
 42 ẹphe chia mkpu; ọphu ọ dudu onye gbaru phe mkpu.
 ẹphe raku Chipfu; ọphu o yeduru phe onu.
 43 Mu gweru phe uji mee phe; ẹphe du g'urwuku, du l'alẹ.
 Mu tsua phe ọsuepfu; zoo phe tolitoli g'epuchi, no lẹ gbororo.
 44 I nafutaru mu l'eka ndu etso mu opfu;
 bya emee mu; mu buru ishi ohamoha;
 k'ọphu ndu mu eshidu maru byaru alwakota mu l'eka.

⁴⁵ Ndu ọhozo ephozekọtaru mu.

Ẹphe -nụma l'owa-a iphe, mu sụru g'e mee baa; ẹphe emee ya ẹgwegwa.

⁴⁶ Meji tọfukota iphe, bụ ndu ọhozo ono;

tẹme ẹphe nọdu eshijegbaa l'ẹka ẹphe shi wohaa onwophẹ pphuru yeyeye byapfuta mu.

⁴⁷ Chipfu nọkwa ndzụ; unu tua agbara-mkpuma nkemu ono ẹpha!

Unu kutsee Chileke; l'ọo ya bụ onye adzoje mu nụ!

⁴⁸ Ọo Chileke ejeje agwata ụgwọ iphe, ndu ọhogu mu meru mu.

O meru; ụnwu-eliphe nọdu mu lẹ mkpula.

⁴⁹ Ọonafutaje mu l'ẹka ndu ọhogu mu;

oowolije mu eli woru mu doghaa ndu etso mu opfu.

Ọogbafutaje mu l'ẹka ndu emeje nemadzụ iphe-kpangangaa.

⁵⁰ Noo g'o gude mu je a-pfuru l'iphe ọhamoha kele gụbe Chipfu ekele.

Mu a-gụ ebvu gude tua ngu ẹpha.

⁵¹ Onye eze, ọ họtaru bẹ oomeje g'o mekpee l'ọgu.

N-yemobu iya bẹ ọonoduje egoshi onye ọ wụru manụ l'ishi,

bụ Dévidi yee oshilọkpa iya jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mјimiimii.

Opfu ikpazụ, Dévidi pfuru

23 Ọwaa bụ opfu ikpazụ Dévidi:

“Ọwaa bụ iphe, Dévidi; nwa Jiesi pfuru;

mbụ opfu nwoke ono, Chileke woliru eli;

mbụ nwoke ono, Chileke kẹ Jiékpọ wụru manụ l'ishi g'ọ bụru eze ono;

mbụ onye ono, agụjeru ndu Ízurelu ebvu, atsọ ụtso ono.

² Unme Chipfu bẹ shi l'ọnu mu epfu opfu.

Opfu iya degeru mu edegeru l'ire.

³ Chileke kẹ Ízurelu bẹ pfuwaru opfu.

Oke mkpuma kẹ ndu Ízurelu bẹ sụru mu lẹ-a:

'Teke eze eme iphe, pfuru ọto;

mbụ teke oome atsụ Chileke ebvu

⁴ bẹ ọoduje g'iphóró nchi-abọhu lẹ teke ẹnyanwu awa awawa;

mbụ lẹ mbọku igwe dụ kọroko.

Ọoduje g'anwụ, emeje g'ẹswa, akpọ-futa akpọ-futa l'alị sha kẹ biribiri
mẹ mini dzeghepho.'

⁵ Ọo ẹgube ono bẹ ndibe mu ẹphe lẹ Chileke dụ lẹ ree.

Noo kẹle o meru; mu l'iya gbaa ndzụ, a-nọ jasụ l'ojejeje.

O meru iya ọ ngụru angụru l'iphemiphe;

bya emee ya g'ọ tọ dụ iphe, e-mebyi iya nụ.

Chileke e-me gẹ ndzọta mu dzua oke;

tẹme iphemiphe, agụ mu nụ bẹ oo-meru mu.

⁶ Obenu lẹ ndu bụ ọgalemkpa bẹ ee-tuphachaa etupha g'onye tupharu obvu;

kẹle e te egudejedu ẹka achịta phẹ.

⁷ Onye edenyi ẹka l'obvu ono gudefutaje iphe-ígwè ọzoo oshi arwa;

ọ bụru ọku bẹ aakpọkotaje iya l'ẹka ọ wushiru.”

Ndu a maru amaru lẹ ndu ojogu Dévidi

(1Iphe 11:10-19)

⁸Waa ẹpha ndu ojogu, ike kakọta lẹ ndu ojogu Dévidi baa: Ishubelu onye Hakumonu. Oo ya shi bụru onye-ishi ụmadzu ẹto, kachakpọo mkparawa. O gudeje arwa jepfu ụnu ụmadzu labọ ogo; gbushikọta phẹ l'ugbo lanụ.

⁹Onye ophu etsota iya nụ bụ Eleyaza nwa Dodo; onye shi l'eri Ahowa. Yẹbedua yikwapho l'ụmadzu ẹto ono, kachakpọo mkparawa ono. O tso Dévidi pfubyishia ndu Filisitayinu lẹ teke ẹphe dzukoberu k'ogu lẹ Pasu-Damimu. Ndu Ízurelu tsulaaharu azụ; ¹⁰yẹbedua pfushiepho ike gbua ndu Filisitayinu jasuru ẹka tsushihu iya mee; mbụ ẹka kwekọbechaa ya ekwekọbe nyakuru l'ogu-echi, o pa. Chipfu mee; o lwụ-kpee k'ophu parụ ẹka apaa lẹ mbọku ono. E mechaa; ndu ophu wụ-phu azụ. O bụwaru iphe, ẹphe wụ-phudoru azụ bụ g'ẹphe gwee ivu ndu e gbushiru egbushi.

¹¹Onye k'ẹto, etsota iya nụ bẹ bu Shama nwa Agee; onye Hararu. Ujiku lanụ bẹ ndu Filisitayinu kpakọ-dzujeru onwophẹ k'ogu lẹ Lehi; mbụ l'ẹgu, azamụ jiru ejiji ono. Ndu ojogu ndu Ízurelu yekọta okpa l'oso gbalachaa.

¹²Obenu lẹ Shama pfushierupho ike l'echilabọ ẹgu ono; tsoo ndu Filisitayinu ogo; gbushia phẹ. Chipfu mee; o lwụ-kpee k'ophu parụ ẹka apaa.

¹³O be lẹ teke akpata iphe l'alj; ụmadzu ẹto l'ime ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri, bụgbaa ndu-ishi ogo wuru jepfu Dévidi l'ogba Adulamu. Teke ono bẹ ikpoto ndu Filisitayinu wufutaru bya adọru lẹ nsuda Refayimu. ¹⁴Teke ono bẹ Dévidi nọ l'ime ẹka o kpuru; o shihu ike. Ndu ojogu ndu Filisitayinu dọru lẹ mkpukpu Bẹtulehemu.

¹⁵Ẹgu-mini wata agushi Dévidi ike; o sụ: "Oowa-e; o dụ mu g'a sụ l'o nweru onye gbẹ je ekutaru mu mini lẹ wẹlu, nọ-kube ẹka eeshije abahụ lẹ Bẹtulehemu gẹ mu ngụ!" ¹⁶Oo ya bụ; unwoke ẹto ono, kachakpọo mkparawa ono kpata ụzo ghata ndu ojogu ndu Filisitayinu l'ẹka ẹphe dọru ono; je ekuta mini lẹ wẹlu ono, nọ-kube l'ẹka ono, eeshije abahụ lẹ Bẹtulehemu ono; wotaru Dévidi. O lẹ Dévidi te ekwedu ngụ mini ono; o woru iya wushiaru Chipfu; ¹⁷bya asụ: "Tuswekwa! Jiko Chipfu; te ekwekwa gẹ mu mee ẹgube iphe owa-a. ?Mini-a ta aduada ụdudu gẹ mee ndu-a, woru ndzụ phẹ tsebe l'onu ẹta g'ee-shi g'e kuta iya-a tọo?" Oo ya bụ; ophu o ngụduru mini ono. Nochaa eze iphe, unwoke ẹto ono, kachakpọo mkparawa ono megbaberu bụ ono.

¹⁸Abishayi, bụ nwune Jiowabu nwa Zeruya bụ onye-ishi ụmadzu ẹto ono. Abishayi bẹ gudeje arwa iya jepfu ụmadzu ụkporo iri l'ise ogo; gbushikọta phẹ; e shiwaro nno; a maru ẹpha iya gẹ k'ụmadzu ẹto ono. ¹⁹Oo yẹbedua bẹ a kachaa akwabẹ ụbvù l'ime ụmadzu ẹto ono. O bụru yẹbedua bụ onye-ishi phẹ; o lẹ a ta gụkwanuru iya ye l'ụmadzu ẹto ono.

²⁰Benaya nwa Jiehojada bụ onye okpehu dụ shii. Ẹka o shi bụ Kabuzelu. Yẹbedua mekwarupho eze iphe, parụ ẹka apaa. Oo yẹbedua gburu unwoke Mówabu labọ ono, okpehu dụ-be g'oduma ono. O bụkwaru iya phọ jejeru egbuga oduma l'ime nsụ lẹ mbọku, akamini, kpukoru akpuko dashiru. ²¹Benaya gbujekwarupho oke mkparawa onye Ijiputu, pa arwa. Iphe, yẹbedua gude bapfu iya bụ mgboro; bya anata nwoke Ijiputu ono arwa, o gude l'ẹka; gude nmagbua ya. ²²Noo gẹ Benaya nwa Jiehojada meberu ike bụ ono. E shiwaro nno; a maru ẹpha iya gẹ k'ụmadzu ẹto phọ, kachakpọo mkparawa phọ. ²³O bụ onye a kwatakpọo akwabẹ ụbvù l'ime ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri phọ. O lẹ a ta gụkobeduru iya l'ime ụmadzu ẹto phọ. Dévidi meru iya onye-ishi lẹ ndu ojogu, eche iya nche.

²⁴Asahelu, bụ nwune Jiowabu yi l'ime ụkporo ụmadzu l'ụmadzu iri ono. Ndu ozo bụ Ẹluhananu nwa Dodo kẹ Bẹtulehemu; ²⁵waa Shama kẹ Harodu; waa Erika kẹ Harodu; ²⁶waa Helezu kẹ Peleti; waa Ira nwa Ikeshi kẹ Tekowa; ²⁷waa Abiyeza kẹ Anatotu; waa Mebunayi kẹ Husha; ²⁸waa Zalumonu, bụ onye shi l'eri Ahowa; waa Maharayi kẹ Netofa; ²⁹waa Helebu nwa Bana kẹ Netofa; waa Itayi nwa Ribayi kẹ Gibiya, dụ l'alj ndu Benjaminu; ³⁰waa Benaya kẹ Piratonu; waa Hidayi, shi l'uzo nggele Gashi; ³¹waa Abiyalubonu kẹ nsuda Jiordanu; waa Azumavetu kẹ Bahurimu; ³²waa Ẹliyahuba kẹ Shalubonu; waa unwu Jiashenu; waa Jionatanu; ³³waa Shama kẹ Hararu; waa Ahayamu nwa Shararu kẹ Hararu; ³⁴waa Elifeletu nwa Ahasubayi kẹ Maka; waa Eliyamu nwa Ahitofelu kẹ Gilo; ³⁵waa Hezuro kẹ Kamelu; waa Parayi kẹ Arabu; ³⁶waa Igalu; nwa Nétanu kẹ Zoba; waa Bani;

onye ipfu Gadu; ³⁷ waa Zeleku, bu onye Amonu; waa Naharayi ke Berotu, bu onye achijeru Jiowabu nwa Zeruya ngwogu; ³⁸ waa Ira ke Itiru; waa Garebu ke Itiru kwapho; ³⁹ mofua Uraya, bu onye Hetu. Epe tukoru du ukporo umadzu l'umadzu iri l'esaa.

Dévidi agu ndu Ízurelu ogu

(1Iphe 21:1-6)

24 Tòbodu iya bu; Chipfu voru oku wua ehu l'opfu ehu ndu Ízurelu. O kpalia Dévidi g'o mee g'iphe-ehuka dapfuta phe; bya asu iya: "Tugbua je agua ndu Ízurelu waa ndu Jiuda ogu." ² Oo ya bu; eze, bu Dévidi zia Jiowabu; me ndu-ishi ndu ojogu, epe l'iya no su: "Unu jegbabekota ipfu, dukota le Ízurelu; e -shi le mkpukpu Danu je akpaa le mkpukpu Biye-Sheba gukota phe ogu k'ophu mu a-maru g'ephe ha."

³ Jiowabu su: "Ge Chipfu, bu Chileke ngu mekwaa ge ndu ono kabaa igwerigwe ugbo ukporo ise eme le g'ephe ha nta-a; teme ge gube nnajiuphu mu, bu eze gudekwapho enya ngu huma iya. Oe ?bukwanu ke gunu meru g'o gude gube nnajiuphu mu, bu eze nodu eme g'i mee egube iphe ono?" ⁴ E mecha; opfu eze dagbunaa ke Jiowabu; yeke ke ndu-ishi ndu ojogu iya ono. Oo ya bu; Jiowabu waa ndu-ishi ndu ojogu ono shi l'iphe eze tugbua jeshia agu ndu Ízurelu ogu ono. ⁵ Epe bya adaepho enyimu Jiordanu; epe doshia le mgboru mkpukpu Arowa; mbu l'uzo ndohali mkpukpu, no l'echilabos nuda; bya agbe l'eka ono jeshia l'alj ndu Gadu jerwuchaa mkpukpu Jiaza. ⁶ Epe bya abahu l'alj Giladu; me mkpukpu Tatimu-Hodushi. Epe gbe l'eka ono bahu le mkpukpu Danu-Jianu; bya agbajia lufu jeshia mkpukpu Sayidonu. ⁷ Epe bya eshi nno chebwaro mkpukpu ndu Taya, a kpushiru ike; jekota mkpukpu, dukota l'alj ndu Hevu yeke ndu Kenu. Epe mecha kpochia ya ishi le mkpukpu Biye-Sheba, no l'echiegu ndohali l'alj ndu Jiuda. ⁸ Epe jeru iya onwa tete l'ujiku ukporo teme epe lwaphuta azu le Jierusalemu. ⁹ Jiowabu bya akporu eze, bu Dévidi ge ndu ono, o guru ogu ono hakotakpoo. Ndu Ízurelu du ukporo unu unwoke ugbo ukporo ise, † bu ndu ike du l'ogu; bya aburu ndu aduje ike paa oguechi. Ndu Jiuda du ukporo unu unwoke ugbo ukporo eto l'unu unwoke ugbo ukporo labo l'iri. ††

¹⁰ Dévidi guchaepho ndu ono ogu ono; meji tsukaha iya. Oo ya bu; o su Chipfu: "Mu meakwaru iphe-eji, paru eka le k'iphe-a, mu meru-a. Oe-a; jiko Chipfu; wofunu ejo-iphe ono, mube onye-ozu ngu meru ono; keke oo eswe be mu meru ono."

¹¹ Dévidi bya etehushia le nchitabohu iya; Chipfu pfuwaru Gadu, bu onye mpfuchiru Chileke; mbu onye aphu-jeru Dévidi ophulanya su iya: ¹² "Je asu Dévidi le Chipfu suru-a: Uzi iphe eto be mu doberu ngu; g'i hata nanu, mu e-me ngu."

¹³ Oo ya bu; Gadu jepfu Dévidi je asu iya: "Bu g'ejo okpa-nri byapfuta ngu noo apha eto l'alj-a? Too ?bu g'i gbaa oso onwa eto l'eka ndu ohogu ngu achu ngu? Too ?bu g'ejo iphe-ememe bya emee noo ujiku eto l'alj ngu? Nta-a bukwa g'i rja ya ariri karu mu; ge mu maru iphe, mu e-je epfuaru onye ono, ziru mu nu ono."

¹⁴ Dévidi bya asu Gadu: "Mu noakwa l'oke iphe-ehuka. Oe o kakwa ree g'anyi daba l'eka Chipfu; eme l'anyi dabaru nemadzu l'eka; noo keke obu-imemini Chipfu paru eka apaa."

¹⁵ Oo ya bu; Chipfu loru ejo iphe-ememe tu ndu Ízurelu shita l'utsu mboku ono jeye mboku, o tu-buru phe. E -shi le Danu jasu le Biye-Sheba be epe du ukporo unu nemadzu ugbo esato l'unu iri l'ise nwushihu. ¹⁶ Ojozi-imigwe ono machiepho eka ge ya mebyishia mkpukpu Jierusalemu; o rwua Chipfu l'ehu; mbu ejo-iphe ono, dapfuru phe nu ono. O pfuaru ojozi-imigwe ono, egbushi ndu ono su iya: "O duwaa ree! Sephu eka ngu azu paru phe haa!" Teke ono be ojozi Chipfu ono nowaa l'oma eka Arawuna, bu onye Jiebusu anoduje echishi eswa le balj iya.

¹⁷ Dévidi humaeepho g'ojozi-imigwe ono gude echitsushi ndu ono; o su Chipfu: "Oowa-e; o kwa mbedua meru iphe-eji; mbu l'oo mbedua be meru iphe, adudu ree. ?Unwu aturu-a mehunuru ole? G'o bu-chiaru mbedua waa ndibe nna mu be ji-da ejo eka l'ehu!"

¹⁸ O buru mboku ono be Gadu byaru abyapfuta Dévidi bya asu iya: "Tugbua je akparu Chipfu oru-ngweja l'oma eka ono, Arawuna, bu onye Jiebusu anoduje echishi eswa le balj ono." ¹⁹ Oo ya bu; Dévidi tugbua jeshia eme egube ono, Chipfu shi l'onu Gadu zia ya ono. ²⁰ Arawuna tufuepho enya huma eze, bu Dévidi yeke ndu-ozu

† Bu iya bu 800,000, le mbekee. †† Bu iya bu 500,000, le mbekee.

iya g'èphe eje abyapfuta iya; o je je adaa kpurumu l'atatiphu eze phozeta kwabè iya ùbvù. ²¹ Arawuna sù: “?Bùk-wa ole bè nnajìuphu mu, bù eze byapfutashìaru onye-ozì iya?”

Dévidi sù iya: “Mu byaru gè mu zùà ngu èka iichishije balì gè mu kpàaru Chipfu òru-ngwèja; k'òphu èjo iphe-ememe-a, emenua e-buhu.”

²² Arawuna sù Dévidi: “Gè gùbe nnajìuphu mu, bù eze wotakpòephe iphe, dù ngu ree gude gwee ngwèja òbu. Waa eswi, ee-gude gwee ngwèja-akpò-òku nù Chipfu; waa iphe, eegudeje echishi èswa l'ereshi; mè odogoro, eegudeje tùgbabe eswi g'ò bùru nkù. ²³ Gùbe eze; iphemiphe ono g'ò ha bù mùbe Arawuna nùru ngu iya.” Arawuna bya asùkwa iya phò: “Gè Chipfu, bù Chileke ngu natakwarò ngwèja ngu.”

²⁴ Eze, bù Dévidi sù Arawuna: “Waawakwa; mu a-pfù ngu ùgwò iya. Mu te egudedu iphe, adùdu iphe, o phuru mu egweru Chipfu, bù Chileke mu ngwèja-akpò-òku.” Òo ya bù; Dévidi zùà òma èka aanòduje echishi èswa lè balì ono azùzu; mè eswi ono. Ò bùru mkpòla-òchaa, èrwa iya dù ùkporo shèkelu labò lè shèkelu iri bè o gude zùà ya. ²⁵ Dévidi bya akpàaru Chipfu òru-ngwèja l'èka ono; bya egwee ngwèja-akpò-òku; mè ngwèja-èhu-guu l'eli iya. Chipfu nùma arwòrwo, ò rwòru iya l'opfu èhu alì Ízurèlu ono; èjo iphe-ememe ono, eme nù ono mebuhu.

1 Ndu eze

Teke Dévidi bụwaa ọgerenya

¹ Teke ono bẹ eze, bụ Dévidi kahụwaru; nọwaa apha, dị igwerigwe. Oyi nọdu anọduje atsụ iya m'obeta a phukputechaa ya ukpo. ² Ọo ya bụ; ndu-ozí iya bya asụ iya: "G'anyi lenaarú gùbe nnajíuphu anyi, bụ eze ọnya nwamgbọko, nwoke teke ejepfuswee; g'ọ bya eswiru gùbe eze; letajẹ ngu ọnya. Tẹme ọoze-kubeje ngu; k'ọphu bụ l'oo-meje g'ẹhu vu gùbe nnajíuphu anyi, bụ eze ọku."

³ Ọo ya bụ; ẹphe tuko alí Ízurẹlu l'ophu tükota jii; l'ẹka ẹphe achọ nwamgbọko, ama mma. Ẹphe bya ahuma nwamgbọko, ẹpha iya bụ Abishagu; onye mkpukpu Shunemu. Ẹphe dutaru iya eze. ⁴ Nwamgbọko ono bẹ ama ntumatu. Ọ nọdu eletajẹ eze ọnya; bya ejeru iya ozi. Ọle eze te ejepfujeduru iya.

Adonijia eme g'o mee onwiya eze ndu Ízurẹlu

⁵ Noo ya; Adonijia, bụ nwatibe nwanyí ono, bụ Hagitu wata ekuli onwiya eli asụje: "Mu a-buru eze." Ọ bya akwakọberu onwiya ụgbo-inya; mę ndu agbajẹ l'inya; bya edobe ụkporo ụmadzu labọ l'ụmadzu iri g'ẹphe vutajẹru iya ụzo. ⁶ Ọphu nna iya abajẹduru iya mba lẹ k'iphe ono kẹ g'ọ jia ya sụ: "Bụ gunu meru g'ọ gude í nọdu eme iphe, dị nno?" Adonijia ono bẹ amashí mma ike. Ọ buru iya bẹ a nwuru tsoke Abusalomu.

⁷ Adonijia je achí-koshi Jiowabu, bụ nwatibe nwanyí aza Zeruya; waa Abyiyata, bụ onye uke idzu iya; ẹphe tsoru iya; turu íkè yeru iya. ⁸ Obenu lẹ Zadọku, bụ onye uke Chileke; mę Benaya; nwa Jiehoada; mę Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; waa Shimeyi; mę Reyi; mę ndu ojogu, eche Dévidi nche ta adudu g'ẹphe ha, turu íkè yeru Adonijia.

⁹ Adonijia je anọdu lẹ "mkpuma agwo" lẹ mgboru Enu-Rogelu gbushia aturu; mę oke-eswi; mę eswi, tsugbaaru ẹba gude shia nri. O kua ụnwunna iya l'ophu, bụ iya bụ ụnwu eze; bya ekukwaphọ unwoke ndu Jiuda, bụ ndu eje ozi l'ibe eze lẹ nri ono. ¹⁰ Ọle o to kuduru Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; ọphu o kuduru Benaya; mę ndu ojogu, eche eze nche; waa Sólomonu, bụ nwanna iya.

Batusheba ejepfu Dévidi l'opfu ẹhu Adonijia

¹¹ Tọbudu iya bụ; Nétanu bya epfuaru Batusheba, bụ ne Sólomonu; sụ iya: "Tji nọmaduru lẹ Adonijia, bụ nwa kẹ Hagitu bẹ bụwaa eze; ọphu nnajíuphu anyi amadu?" ¹² Byakwaphọ nta-a gẹ mu karu ngu g'ii-me dzọta ishi ndzu ngu; waa kẹ nwa ngu, bụ Sólomonu. ¹³ Tugbuekwapho nta-a bapfu eze, bụ Dévidi je asụ iya: "Nnajíuphu mu, bụ eze; ?ti ribunuru-a mube nwozi ngu nte l'ọo nwa ngu, bụ Sólomonu bẹ a-buru eze nọ-tsota ngu l'aba-eze ngu? Ọ nwuhunuru inwuagha bẹ ọ gbẹ bụwarunu Adonijia bụ eze ọbu?" ¹⁴ Sụ: teke ono, í nọ l'ẹka ono; unu l'eze kpuru opfu ono l'onu epfu ono; bẹ mu a-bata bya agbaru ido yeru ngu l'opfu ono.

¹⁵ Ọo ya bụ; Batusheba bya atugbua bapfu eze l'ulo iya. Eze l'onwiya bụwaa ọkpobekpo nwoke ọgerenya. Abishagu, bụ onye Shunemu ono buru iya eleta iya ọnya. ¹⁶ Batusheba bya adaa kpurumu byishi ikpere l'iphu eze.

Eze jia ya sụ: "Bụ gunu bẹ mu e-meru ngu?"

¹⁷ Batusheba sụ iya: "Nnajíuphu mu; í gude ẹpha Chipfu, bụ Chileke ngu ribuaru mube nwozi ngu nwanyí nte sụ lẹ nwa ngu, bụ Sólomonu bẹ a-buru eze nọ-tsota ngu l'aba-eze ngu. ¹⁸ Ọle-a; humawaro lẹ Adonijia gbẹ

bụwaru nụ eze ọbu nta-a; ọphu gube nnajiuphu mu, bụ eze ta amadu. ¹⁹ O gbushiwaru ikpoto oke-eswi; me eswi, tsuchaaru eba; me aturu; bya ekuwa unwu eze l'ophu; kua Abyiyata, bụ onye uke Chileke; me Jiowabu, bụ onye-ishi ndu ojogu; ọphu o to kuduru nwa ngu, bụ Sólomonu. ²⁰ Gube nnajiuphu mu, bụ eze; nta-a be ndu Ízurẹlu l'ophu nọakwa ele ngu enya; g'ephe maru onye ii-mechaa sụ g'ọ nọdu l'aba-eze gube nnajiuphu mu, bụ eze nọ-tsota ngu. ²¹ Teke ọ dudu be ọo-bukwaru a -nonyae pho mgbenya tū ngu; i lapfushia nna ngu phe; aawata eme mu le nwa mu, bụ Sólomonu ge ndu meru ejo-ipe."

²² Noo ya; Batusheba yee eze kpukwaduru-a ọpfi ono l'onu epfu; Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke bata. ²³ A bya ezia eze le Nétanu, onye mpfuchiru Chileke be byakwaru nū. Ọ bata; bya adaa kpurumu l'atatiphu eze phozeru iya.

²⁴ Nétanu bya asu: "Gube nnajiuphu mu, bụ eze; ?ọ dū g'i sūwaru l'ọo Adonijia a-buru eze nọchia enya ngu; mbu l'ọo ya a-nodu l'aba-eze ngu? ²⁵ Ntanu-a be o jewaru egbushia oke-eswi; me eswi, tsuchaaru eba; me ikpoto aturu; teme o kuwa unwu eze l'ophu; bya ekua ndu-ishi ndu ojogu, bụ Jiowabu; me Abyiyata, bụ onye uke Chileke; mbu le nta-a be ephe nọkwa eri; angu epfuje sū: 'Nodukwa ndu ogologo; eze, bụ Adonijia!' ²⁶ Ọle mbedua, bụ onye-ozu ngu; me Zadoku, bụ onye uke Chileke; me Benaya; nwa Jiehojada be o to kuduru; ọphu o kuduru nwozi ngu, bụ Sólomonu. ²⁷ ?Bū gube nnajiuphu mu, bụ eze be meru iphe, dū nno; ọphu i ti kabedu mee g'anyibe ndu-ozu ngu maru l'ophu onye ọphu a-nodu l'aba-eze ngu nọ-tsota ngu?"

Dévidi eme Sólomonu eze

²⁸ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Dévidi sū: "Kuaru mu nū Batusheba." Ọo ya bụ; ọ bata bya apfuru l'iphu eze.

²⁹ Eze ribua nte sū: "Eshinu Chipfu nọ ndu g'ọ nọ iya-a; mbu onye ono, nafutaru ndu mu l'ipe-ehuka l'ophu ono; ³⁰ be nte ono, mu gude epha Chipfu, bụ Chileke ke Ízurẹlu ribuaru ngu ono be mu e-mekotakwa ntanu-a; mbu nte ono, mu riburu sū l'ọo nwa ngu, bụ Sólomonu be a-buru eze l'ozori mu; ọ buru iya a-nochi enya mu l'aba-eze mu ono."

³¹ Tọbudu iya bụ; Batusheba daa kpurumu; phozeta kwabe eze ubvu; bya asu: "Ge nnajiuphu mu, bụ eze Dévidi nodukwa ndu ojeje!"

³² Eze, bụ Dévidi sū: "Kuaru mu nū Zadoku, bụ onye uke Chileke; me Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; me Benaya; nwa Jiehojada." Ọo ya bụ; ephe byarwuta l'iphu eze. ³³ Eze sū phe: "Unu le ndu-ozu mube nnajiuphu unu swiru. Ge Sólomonu, bụ nwa mu nwoke nodu l'eli inya-mulu ke mbedua g'unu duru iya jeshia le nggele Gihonu. ³⁴ Unu -rwuepho eka ono; ge Zadoku, bụ onye uke Chileke; waa Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke wua ya manū l'ishi g'ọ buru eze ndu Ízurẹlu. Teke ono; unu egbua opu; raa ya sū: 'Nodukwa ndu ogologo; eze, bụ Sólomonu!' ³⁵ E -mechaa; unu awuru tsoru iya g'ọ bya anodu l'aba-eze mu buru eze l'ozori mu; noo kele mu tuwaru iya eka g'ọ buru iya a-buru eze ndu Ízurẹlu; buru eze ndu Jiuda."

³⁶ Benaya nwa Jiehojada zua mgbede sū: "Nokwa g'ọ dū! Ge Chipfu, bụ Chileke ke gube nnajiuphu mu, bụ eze pfufukwaa g'i pfuru ono. ³⁷ G'ọ bukwaru ge Chipfu swiru gube nnajiuphu mu, bụ eze bụ g'oo-swiru Sólomonu; bya emee g'abubu ọ bụ eze kangoo ke nnajiuphu mu, bụ eze Dévidi."

³⁸ Ọo ya bụ; Zadoku, bụ onye uke Chileke; me Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; me Benaya nwa Jiehojada; mewaro ndu Kereti me ndu Pleti doziaru Sólomonu inya-mulu eze, bụ Dévidi; ọ nodu iya l'eli agba; ephe jeshia Gihonu.

³⁹ Ephe jerwuepho eka ono; Zadoku, bụ onye uke Chileke shi l'ulo-ekwa wota upyi, manū nọ; wua Sólomonu l'ishi. Tọbudu iya bụ; ephe gbua opu; onyenonu tuko tūa uzu sū: "Nodukwa ndu ogologo; eze, bụ Sólomonu!"

⁴⁰ Ndu ono g'ephe ha nodu awu etso iya l'azu. Ephe nodu egbu opu; atū uzu ehu-utso; k'ophu alī anmachaa jiiijii l'uzu, ephe atū.

Ndu Sólomonu agu Adonijia

⁴¹ Adonijia yee ndu o kuru le nri ono buru g'ephe erighewa nri ono be ephe nūmaru uzu, aatū. Jiowabu bya anuma ọda opu, eegbu; ọ jia sū: "?Bū uzu gūnu ada l'ime mkpuku ephe pho?"

⁴² Ọ kpukwaduru iya l'ọnu epfu; Jionatanu nwa Abyiyata, bụ onye uke Chileke bụru phereketeke. Adonijia sụ iya: "Gude ozi-oma bata; kele i bụ ọkpobe nemadzụ."

⁴³ Jionatanu sụ iya: "Tụswekwa! Nnajjuphu anyi, bụ eze, bụ Dévidi bẹ meakwaru Sólomọnu eze. ⁴⁴ Eze bẹ yeru iya Zadọku, bụ onye uke Chileke; mę Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; mę Benaya; nwa Jiehojada; mę ndu Kereti; mę ndu Peleti. Ẹphe mee Sólomọnu ọ nọdu l'eli inya-mulu eze agba. ⁴⁵ Ọ bụru lę Gihonu ono bę Zadọku, bụ onye uke Chileke; waa Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke wụru iya manụ l'ishi g'ọ bụru eze. Ẹphe shiwaal'ẹka ono gude ẹhu-utso wufuta; k'ọphu bụ lę mkpukpu bę phuhuru ẹphu. Ọ kwa iya bụ ụzu ono, unu anụ ono. ⁴⁶ Mbụ lę Sólomọnu gbekwa nọduwanu l'aba-eze ọbu. ⁴⁷ Ndu ozi eze nọdukwapo etu nnajjuphu anyi, bụ eze Dévidi ẹpha asuje: 'Gę Chileke ngu mekwa ẹpha Sólomọnu g'ọ ka nkengu edede; bya emekwaaphọ g'aba-eze iya ka nkengu shii!' Eze l'onwiya nọduwaa l'iphe-azę ya phozeta baarụ Chileke ẹja; ⁴⁸ bya asụ: 'G'ajaja bụru kę Chipfu, bụ Chileke kę Ízurẹlu, bụ onye ono, doberu mu ndzụ; gę mu gude ẹnya mu labọ hụma onye bụ eze nọchia ẹnya mu ntanụ-a! "

⁴⁹ Ndzụ-agụgu rwuta ndu ono, Adonijia kuru lę nri ono. Onyenonu gbalihu; ẹphe gbakashihu. ⁵⁰ Ndzụ Sólomọnu nọdu agụ Adonijia; ọ gbagbua je akwę ẹka lę mpu, e moberu l'ọru-ngweja Chipfu. ⁵¹ Ama bya agbaarụ Sólomọnu sụ iya lę Adonijia gudekwa ndzụ gube Sólomọnu, agụ iya nụ je akwę ẹka lę mpu, e moberu l'ọru-ngweja Chipfu; epfuję sụ: "G'eze, bụ Sólomọnu ribuaru mu nte ntanụ-a l'ọ tọ byadu egude ogu-echi gbua mụbe onye-ozi iya!"

⁵² Sólomọnu sụ: "Ọ -bụru l'ọo-nọdu egoshi lę ya bụ ọkpobe nemadzụ; bę ẹgbushi ta abyadụ eshi iya l'ishi darwua alị mę nanụ. Ọle ọ -bụru l'a hụmaru ẹjo-iphe lę ndzụ iya bę ọ lajekwa maa." ⁵³ Ọo ya bụ; eze, bụ Sólomọnu bya eye ndu jeru je edufuta iya l'ọru-ngweja ono. Adonijia bya ephozeru eze, bụ Sólomọnu. Sólomọnu sụ iya: "Tụgbua lashia ibe ngu."

Dévidi eke ekpe anụ Sólomọnu

2 Ọ gbabeępho teke Dévidi abya anwụhu; o keru ekpe nụ nwa iya, bụ Sólomọnu sụ: ² "Ọ gbabewaru mu l'alala, bụ iphe, duru ndiphe l'ophu. Shihukwa ike; goshije l'i bụ nwoke. ³ Mejekwa iphe, Chipfu, bụ Chileke ngu ele ẹnya iya; mbụ g'i tsoru ụzo iya; l'iimeje iphe, ọ toru ọkpa iya; mę ekemu iya; mę omelalị iya; mę iphe, o pfuru; ẹgube ono, e deru iya l'ẹkwo ekemu Mósisu; k'ọphu bụ l'ẹkameka; mę iphemiphe, iime a-bujeeru ngu phọ ụpete; ⁴ wafua k'ọphu Chipfu e-meębe iphe ono, o kweru mu ukwe iya sụ: 'Ọ -bụru l'unwu ngu kwabęru onwophę ẹnya; gude obu phę g'ọ ha; mę ndzụ phę g'ọ ha pfushia ike l'etsotso, ẹphe etso mu; bę nwa ngu nwoke ta abyadụ a-nọdu-buhuje l'aba-eze ndu Ízurẹlu anọ-dubuhu.'

⁵ "Ọzo bụ; l'i manuru-a iphe, Jiowabu nwa Zeruya meru mu. Mbụ iphe ono, o meru ụmadzu labọ, bụ ndu-ishi ndu ojọgu Ízurẹlu ono, bụ Ábuna nwa Nęru; yę Amasa nwa Jieta. O gbushiru phę lę teke nchị dọ doo; woru phę gbushia g'ọ bụ l'ọo teke aalwụ ọgu. Ọ gbę bụru mbędua bę byaru evuru ishi ọchi phę; ana mburonu iya. ⁶ Gude mmamiphe ngu maru iphe, ii-me iya; ọle ọo g'i ti kwekwa g'ọ kaa nka nwụhu anwụhu mgboshi.

⁷ "A -bya l'unwu Bazilayi kę mkpukpu Giladu; mejeru phę ree. G'ẹphe yikwaru lę ndu a-nọduje eri nri lę teburu ngu; noo kele ọo g'ẹphebedua mekwaru mu phọ ree bụ ono lę teke ono, mu shi agbalaru nwanna ngu, bụ Abusalomu.

⁸ "Onye ọzo bụ Shimeyi nwa Gera; onye mkpukpu Bahurimu, dọ l'alị Benjiaminu. Ọo yębedua phuru mu ẹjo iphu mbọku ono, mu jeru Mahanayimu. Ọle teke ọ byapfutaru mu lę Jiđdanu bę mu gude ẹpha Chipfu ribuaru iya angụ lę mu ta abyadụ egude ogu-echi gbugbua ya. ⁹ Ọle ọ bụ; nta-a ba ahakwa iya kę mmanụ. I bụ onye maru iphe. Ii-maru-a iphe, ii-me iya. Mee ya g'ọ gude ishi-ẹwó iya ono lọkaru mee kpuba l'ilu."

Anwụhu Dévidi

(1Iphe 29:26-28)

¹⁰ Tọbudu iya bụ; Dévidi bya anwụhu lapfushia nna iya phę; e lia ya lę mkpukpu Dévidi. ¹¹ Iphe, ọ nọru l'aba-eze ndu Ízurẹlu bụ ụkporo apha labọ. Ọ bụru eze apha ẹsaa lę Hęburonu; bya anọo l'aba-eze lę Jierúsalemụ ụk-

poro apha l'apha iri l'eto. ¹² Oo ya bu; Sólomõnu bya anõdu l'aba-eze nna iya, bu Dévidi. Alì-eze iya bya anguru anguru k'õphu parù eka apaa.

Eegbu Adonijia

¹³ Noo ya; Adonijia, bu nwa Hagitu bya ejepfu Batusheba, bu ne Sólomõnu. Batusheba jia ya sù: “?Bù-a k'õma bẹ ì byaru?”

Adonijia sù: “Ee; ọ kwa-a k'õma;” ¹⁴ bya asù: “O nweru iphe, mu byaru ngu epfuru.”

Batusheba sù iya: “Pfunaa iphe ọbu.”

¹⁵ Adonijia bya awata epfufu sù: “Ì maru l'õo mbedua bẹ ọ gbaru gẹ mu bũru eze. Teme ndu Ízurelu l'õphu bũru mu bẹ ephe shi ele enya l'õo mbedua a-bũru eze. Ọle e mecharu ọ nwua inwu-phu; ọ bũru nwanna mu bẹ ọ larù l'eka; noo kele ọo Chipfu bẹ meru g'ọ bũru nkiya. ¹⁶ Ọle nta-a bẹ o nweru iphe lanù, mu eme gẹ mu rwõta ngu. Ta ajikakwa.”

Batusheba sù iya: “Pfunaa iphe ọbu.”

¹⁷ Oo ya bu; Adonijia sù iya: “Jiko pfunaaru eze, bu Sólomõnu g'o dee mu Abishagu, bu nwamgboko ono, shi Shunemu g'ọ bũru nyee mu. Ọ tọ jikadu m'i pfuaru iya ya.”

¹⁸ Batusheba sù: “Ọ dũ ree.” “Mu e-pfuru-a yeru eze l'iswi ẹhu ngu.”

¹⁹ Oo ya bu; Batusheba tũgbua jepfu Sólomõnu g'o pfuaru iya opfu ẹhu Adonijia. Eze gbalihu gba iya ndzuta; bya ephozeta l'iphu iya; bya anõ-zeta anõ l'aba-eze iya; bya eye; e je apata aba-eze doberu ne iya ono; ọ nõdu anõ l'uzo ẹkutara iya.

²⁰ Batusheba bya asù: “O nweru iphe, ha nwanshiji, mu eme gẹ mu rwõ ngu.” “Jiko ba ajikakwa.”

Eze sù iya: “Rwõ iphe ọbu ne mu; mu taa jikadu iya ememe.”

²¹ Batusheba sù iya: “G'e dunuru Abishagu, onye Shunemu kee nwanna ngu, bu Adonijia g'ọ bũru nyee ya.”

²² Eze, bu Sólomõnu yeeru ne iya õnu sù: “?Bù k'ishi gũnu bẹ i gude sù g'e duru Abishagu, onye Shunemu kee Adonijia? I gege asufuna g'a haarù iya alì-eze-a; eshi õphu ọ bu nwanna mu k'õgerenya; mbù g'a haarù iya yẹ Abyiyata, bu onye uke Chileke waa Jiowabu nwa Zeruya!”

²³ Noo ya; eze, bu Sólomõnu gude ẹpha Chipfu ribua angù sù: “Gẹ Chileke gwakwa mu ọchi; mbù mee mu õphu ka njo m'õ -bũru l'ishi Adonijia ta aladuru l'iphe ono, o pfuru ono!” ²⁴ Eshinu Chipfu nõ ndzù g'ọ nõ iya-a; mbù onye ono, meru mu kpõ abara l'aba-eze nna mu, bu Dévidi ono; bya emewaa gẹ mu nweru õnu-ulo, ndu eze e-shije futa bya abũru eze; ẹgube ono, o kweru mu ukwe iya; bẹ ee-gbukwa Adonijia ntanù-a. ²⁵ Oo ya bu; eze, bu Sólomõnu zia Benaya; nwa Jiehojada; o je egbugbua Adonijia.

Iphe meru Abyiyata; yẹ Jiowabu

²⁶ A bya lẹ kẹ Abyiyata, bu onye uke Chileke; eze sù iya: “Tũgbua lashia eka i shi; lẹ mkpukpu Anatotu. Ì gbaru k'anwũhu; ọle mu tee gbudu ngu nta; noo kele ọo ngu shi apajeru okpoko Nnajiuphu, bu Chileke lẹ teke nna mu, bu Dévidi bu eze; teme i tsoru nna mu jekõta iphe-ẹhuka, byapfutakõtaru iya nù.” ²⁷ No iya; Sólomõnu wo-fu Abyiyata g'ọ tọ bũhe onye-uke kẹ Chipfu. Eshi nno; opfu, Chipfu pfujeru lẹ mkpukpu Shilo l'opfu ẹhu õnu-ulo Elayi vù.

²⁸ Jiowabu bya anũmaepho iphe, nwũru nù; ọ gbaba l'ulo-ekwa Chipfu je akwẹ eka lẹ mpu, e mobegbaaru l'õru-ngwẹja Chipfu; kele Jiowabu bẹ shi etso Adonijia; ọle o to tsojeduru Abusalomu.

²⁹ A bya epfuaru eze, bu Sólomõnu lẹ Jiowabu bẹ gbakwarù laa l'ulo-ekwa Chipfu; mbù l'õ pfukubekwa õru-ngwẹja. Oo ya bu; Sólomõnu zia Benaya; nwa Jiehojada sù: “Je egbua ya.”

³⁰ Oo ya bu; Benaya jeshia l'ulo-ekwa Chipfu ono je asù Jiowabu: “Eze sũkwaru g'ì lufuta l'eka ono!”

Jiowabu sù: “Waawaa. Ọ l'eka-a bẹ mu a-nwũhu.”

Benaya laphushia azù je akaru eze iphe, Jiowabu yeru õnu.

³¹ Eze sù iya: “Mee ya g'õ pfuru. Gbugbua ya; woru lia; k'õphu bu lẹ mbedua waa õnu-ulo nna mu te evuẽduru ọchi ndu ono, o gbushiru l'ẹbe adù iphe, ephe meru ono. ³² Chipfu e-me g'ugwo ọchi, o gburu tukoru iya l'ishi.

Mbụ ọchi ụmadzu labọ ono, o tsoru ọgu gbugbushia ọphu nna mu, bụ Dévidi amadụ ono; mbụ egbugbu ono, o gburu Ábuna nwa Neri, bụ onye-ishi ndu ojogu Ízurelu; waa Amasa nwa Jieta, bụ onye-ishi ndu ojogu Jiuda. Ndu ono bẹ kakọta iya apfubekoto; bya aka iya ree. ³³ G'ochi phẹ tukokwaru Jiowabu waa oshilokpa iya l'ishi jeye lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii. Obenu lẹ Dévidi; mę oshilokpa iya; mę onu-ulo iya; mę aba-eze iya bẹ Chipfu a-nụ ẹhu-guu jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii."

³⁴ Tọbudu iya bụ; Benaya nwa Jiehoyada tųgbua je egbua Jiowabu. E je elia ya l'ibe iya l'echiegu. ³⁵ Eze bya ewota Benaya nwa Jiehoyada dochia ęnya Jiowabu g'ọ bụru onye-ishi ndu ojogu; bya eworu Zadoku, bụ onye uke Chileke dochia ęnya Abyiyata.

³⁶ Tọbudu iya bụ; eze bya ezia ozi; e je ekua Shimeyi. Ọ sụ iya: "Kpua ụlo lẹ Jierúsalemu buru. Ba adukwa teke ji-lufu alufu l'eka ono jee ẹka ọzo. ³⁷ Mbọku, i lufuru daa nggele Kidironu bẹ bukwa g'o doo ngu ęnya l'ii-nwuhu; ọchi ngu a-tukoru ngu l'ishi."

³⁸ Shimeyi sụ eze: "Iphe, i pfuru dų ree. Ọo gę gube nnajiuphu mu, bụ eze pfuru bụ gę mube onye-ozu ngu e-me." Ọo ya bụ; Shimeyi buru lẹ Jierúsalemu; bukpo ya ọo ọdu.

³⁹ A bya anọ apha ęto; ohu Shimeyi dų ụmadzu labọ gbafu gbapfushia Akishi nwa Maka, bụ eze ndu Gatu. A bya epfuaru iya Shimeyi sụ iya: "Ohu ngu phẹ nokwa lẹ Gatu." ⁴⁰ Shimeyi gbalihu bya edozia nkafu-igara iya gbagbua; ọ bụru iya eje Gatu l'ibe Akishi je ele ęnya ohu iya phẹ ono. O je eduta ohu iya phẹ ono lẹ Gatu.

⁴¹ E je edooru Sólomonu lẹ Shimeyi shi lufu lẹ Jierúsalemu jee Gatu; bya alwaphutawa azu. ⁴² Eze bya ezia nzi; e je ekua Shimeyi. Ọ sụ iya: "?Mu te emenuru ngu-a g'i gude ępha Chipfu ria nte; teme mu bya anmashiaru ngu okwa iya ike sụ ngu; g'o dokwaa ngu ęnya lẹ mbọku, i lufuru alufu jee ẹka ọzo bẹ ji-nwuhu? ?Tị sụduru l'ọ dukwa ngu-a ree; mbụ l'ii-mekwaa nno? ⁴³ ?Buhunu gunu meru g'o gude ọphu i ti meeduru iphe, i riburu Chipfu angu l'ii-meru iya ono; waa ekemu ono, mu tųru nų ngu ono?"

⁴⁴ Eze bya asukwapho Shimeyi: "L'ime obu ngu bẹ i makotaru ęjo-iphe, i meru nna mu, bụ Dévidi. Nta-a bẹ Chipfu a-tukobe ngu ęjo-iphe ono, i meru l'ishi. ⁴⁵ Ọle eze, bụ Sólomonu bẹ aa-goru onu oma nų; teme aba-eze Dévidi bẹ a-nguru anguru l'iphu Chipfu jasụ lẹ tuutuutuu-mijiimii."

⁴⁶ Ọo ya bụ; eze bya akaru Benaya nwa Jiehoyada; o je egbugbua Shimeyi.

Ọ bụru teke ono bẹ al-eze ono byaru anguru anguru l'eka Sólomonu.

Sólomonu epfu gę Chipfu nų iya mmamiphe

(2Iphe 1:1-13)

3 Sólomonu bya aluta nwada Fero, bụ eze ndu Ijiputu; ęphe shi nno gbaa ndzụ. O duta nwada Fero ono bya edobe lẹ mkpukpu Dévidi; ọ nọdu l'eka ono jasụ ọ kpụ-ghee ụlo-ibe-eze iya; mę ụlo Chipfu; mę igbulọ, nọpheru Jierúsalemu mgburugburu. ² Ọ bụru l'eka aagwaję iphe bẹ ndu Ízurelu shi agwaję Chileke; kele e teke akpudu ụlo Chipfu teke ono. ³ Sólomonu yee Chipfu obu; bya etsokota iphe, Dévidi, bụ nna iya tọru okpa iya. A gufuepho l'o shi egweje ngweja; bya akpoje unwu-isensu oku l'eka aagwaję iphe.

⁴ Eze, bụ Sólomonu bya ejeshia egwe ngweja lẹ Gibiyonu, bụ ishi ẹka aagwaję iphe; bya eworu ngweja-akpo oku unu labọ l'ukporo iri gwee l'oru-ngweja, nọ l'eka ono. ⁵ O -rwua l'enyashi; Chipfu byapfuta Sólomonu lẹ nrwọ lẹ Gibiyonu l'eka ono bya asụ iya: "Pfa iphe, bukpo iphe, ọ dų ngu gę mu nų ngu."

⁶ Sólomonu sụ: "I goshiwaru l'i yeru nwozi ngu Dévidi, bụ nna mu obu shii; kele ọ bụ onye ire-lanų; bya aburu onye pfuberekoto; bukwarupho onye obu guru iphóró l'iphu ngu. Ọ bụru n-yemobu ono bẹ i yekpoeru iya phọ; k'ophu i nuru iya nwa, a-nọdu l'aba-eze iya ntanų-a.

⁷ "Gube Chipfu, bụ Chileke mu; nta-a bẹ i mewaru mube onye-ozu ngu gę mu bụru eze nochia ęnya nna mu, bụ Dévidi; lẹ mube nwatanshii, ta amadụ gę mu e-shije mee iphe, gbaru mu l'ememe. ⁸ Mube nwozi ngu bẹ nọwaa l'echilabọ ndu ono, i hotaru; mbụ ndu ono, parụ ẹka apaa; bya aburu aguta aguta ono. ⁹ Ọo ya bụ; nunu mube nwozi ngu egomunggo mu e-gude bụru eze ndibe ngu obu; waa gę mu majeru iphe, dų ree; l'iphe, dų eji. Noo kele ọ tọ dudu onye suru aburu eze ndibe ngu-a l'ophu."

¹⁰ Iphe ono, Sólomõnu rwõru ono dũ Nnajiuphu ree. ¹¹ Oo ya bũ; Chileke sũ Sólomõnu: "Eshi õphu õ bũ iphe ono bẽ ì sũru g'e meeru ngu; õphu ì pfuduru kẹ ndzũ ogologo; õphu ì sũduru g'a nũ ngu ẹku; õphu ì pfuduru kẹ gẹ ndu õhogu ngu nwũshihu; õ bũ-chiaru egomunggo, ii-gude bũru eze l'ũzo, pfũru õto bẽ ì sũru g'a nũ ngu; ¹² bẽ mu e-meẽru ngu phõ iphe ono, ì pfuru sũ g'e meeru ngu ono. Mbũ lẹ mu a-nũ ngu mmamiphe bya anũ ngu egomunggo; k'õphu bũ l'õ tõ dũdu onye eze õzo byaru atũru ngu nũ, dũjeru nũ; õphu õ dũdu onye eze õzo byaru atũru ngu nũ, byaru a-dũ nũ. ¹³ Mu a-nũkwa ngu phõ iphe, ì tĩ rwõduru gẹ mu nũ ngu; mbũ lẹ mu e-me g'ì nweru iphe; bya emee g'a kwabeje ngu ùbvù; k'õphu bũ l'õ tõ dũdu eze õzo, bya a-tũru ngu nũ lẹ ndzũ ngu. ¹⁴ O -bũru l'ì tsoru ũzo mu; bya eme iphe, mu tõru ọkpa iya; waa ekemu mu ẹgube ono nna ngu, bũ Dévidi meru ono; bẽ mu e-me g'ì kaa nka." ¹⁵ Teke ono; Sólomõnu tehu lẹ mgbenya ono; bya amaru l'õ nrwõ bẽ ya shi arwõ.

Tõbudu iya bũ; õ lwatashĩa Jierúsalemũ; o je apfũru l'iphu okpoko õgbandzu Chipfu gwee ngweja-akpõ-õku; waa ngweja-ẹhu-guu; bya abõoru ndu-ozi iya g'ẹphe ha õbo-iphe.

Sólomõnu ekpe ikpe, atsũ l'ẹhu

¹⁶ O nweru ụnwanyi ụkpara labõ, byapfutaru eze bya apfũru iya l'iphu. ¹⁷ Onye lanũ sũ: "Nnajiuphu mu; mu lẹ nwanyi-a bẽ gba mgba buru l'ũlo lanũ; mu bya ezeda. Mu l'iya tũko buru l'ũlo ono teke mu zedaru. ¹⁸ Lẹ mbõku, kwe iya ẹto gẹ mu zedacharu ono bẽ yẹbedua byaru ezedakwaphõ nkiya. Ophu õ tõ dũdu onye õzo, nõ l'ũlo ghaha anyi n'ẹbo bẽ nõ iya nũ.

¹⁹ "O -rwua l'enyashi; o gude njõ azẹe dagbua nwa nkiya. ²⁰ O beephõ l'echi-abalĩ lẹ teke mũbe nwozi ngu ekuwaa mgbenya; õ gbalihu pata odzu nwa iya ono bya enyekube mu; bya ekuta nwa kẹ mbẽdua nyekube on-wiya. ²¹ A fũta l'ũtsu iya; mu bya agbalihu gẹ mu chebe nwa mu ẹra; õ bũwaru nũ odzu. Nchi bõhuephõ ree; mu bya atõ nwẹhu lerwee nwata ono ẹnya; bya ahũma l'õ tõ bũdu nwa nkemu."

²² Nwanyi õphuna swõ-lihu sũ: "Waawaa! Nwata õphu nõ ndzũ bẽ bũ nwa mu; nwata õphu nwũhuru anwũhu bũru nwa nkengu."

Nwanyi k'ivuzõ phõ sũ: "Waawaa; nwata õphu nwũhuru anwũhu bũ nwa nkengu; nwata õphu nõ ndzũ bũru nwa nkemu." Ẹphe nõdu adzõkashi iya nno l'iphu eze.

²³ Tõbudu iya bũ; eze bya asũ: "Onye ọwa-a sũru: 'Lẹ nwa, nõ ndzũ bũ nkiya; onye õphu nwũhuru anwũhu bũru nwa k'onye õphuu.' Onye õphuu sũ: 'Waawaa; l'õ nwa nkengu nwũhuru; õ bũru nwa nkemu nõ ndzũ.' "

²⁴ Eze bya asũ: "Unu wotaeshikwaru mu nũ ogu-echi." A bya ewotaru eze ogu-echi ono. ²⁵ O sũ: "Ngwa; sũkaha nwata õphu nõ ndzũ ẹbo; woru ibe lanũ nũ onye lanũ; l'ì woru ibe lanũ nũ onye õphuu."

²⁶ Tõbudu iya bũ; imemini nwata ono bya adũshia nwanyi õphu nwa iya nõ ndzũ ike. O chishia sũ eze: "Jiko nnajiuphu mu; kururõ nwata ono, dzũ ndzũ ono kee ya; g'e te egbukwa iya egbugbu!"

Nwanyi õphuna sũ: "Mu lẹ ngu ta adũdu onye õphu e-nweru nwa ono. G'a sũkaha iya ẹbo!"

²⁷ Tõbudu iya bũ; eze bya ebua ikpe ono; sũ: "Kuru nwata ono nũ nwanyi ivuzõ phõ. Te egbuhekwa iya egbugbu. Oo nwanyi ono bũ ne, nwũru iya nũ."

²⁸ Ndu Ízurẹlu l'õphu nũmaephõ g'eze gude kpee ikpe ono; ẹphe tsũahaa ya ebvu; kẹle ẹphe maru l'õ Chileke bẽ nũru iya mmamiphe, o gude kpee ikpe, pfũru õto nno.

Ndu gude ọkwa l'aba-eze Sólomõnu

4 Noo ya; eze, bũ Sólomõnu bũru eze ndu Ízurẹlu l'õphu. ² Waa ndu gude ọkwa l'aba-eze iya baa: Azarĩya nwa Zadõku bẽ bũ onye uke Chileke.

³ Elihorefu yẹe Ahayjia, bũ ụnwu Shisha bẽ bũ ndu ederu eze ẹkwo.

Jiehoshafatu; nwa Ahiludu bũru onye akwakõbeje iphe, meru ememe.

⁴ Benaya; nwa Jiehoyada bũ onye-ishi ndu ojõgu.

Zadõku waa Abyiyata bũru ndu-uke Chileke.

⁵ Azarĩya nwa Nétanu bũ onye-ishi ndu ọchi-ọha.

Zabudu nwa Nétanu bụru onye uke Chileke; wakwaphọ onye agbazijeru eze idzu.

⁶ Ahisha bụ onye-ishi l'ibe-eze.

Adoniramu; nwa Abụda bụru onye-ishi ọgbo ozi.

**Ndu Sólomọnu meru ndu-ishi;
mẹ ẹkali ibiya ọphu ẹphe bụgbaa ishi**

⁷ Sólomọnu bẹ nweru ndu-ishi iri l'ẹbo, bụ ndu-ishi Ízurelu l'ọphu. Ọ bụru phẹ anọduje ewotaru eze yẹ ndibe iya nri, ẹphe erije. Onye lanụ ewotajeru iya nri l'ọnwa lanụ l'ime apha. ⁸ Waa ẹpha ndu ono baa:

Nwa Họru bụ ishi l'alị úbvú úbvú Ifuremu.

⁹ Nwa Deka bụru ishi lẹ Makazu; mẹ Shalubimu; mẹ Bẹtu-Shẹmeshi; waa Elọnu-Bẹtu-hananu.

¹⁰ Nwa Hesedu bụru ishi lẹ Arụbotu. Soko; mẹ alị Hefa l'ọphu bụkotaru nkiya.

¹¹ Nwa Abinadabu, bụ ishi ndu Nafatu-Dọru, bụ iya bẹ alụ nwada Sólomọnu, bụ Tafatu.

¹² Bana, bụ nwa Ahiludu bụru ishi lẹ Tanaku; mẹ Megido; mẹ Bẹtu-Shanu l'ọphu; mbụ ẹka ono, nọ-kube Zare-tanu; nọ lẹ nsụda Jiezerelu; mbụ e -shi lẹ Bẹtu-Shanu je akpaa lẹ Abẹlu-Mehola; je aghaa Jiokumeyamu.

¹³ Nwa Geba bụ ishi lẹ Ramotu, nọ l'alị Giladu. Mkpụkpu Jiayi, bụ iya bụ ẹka nwa Manáse shi buru lẹ Giladu l'ọphu bụkotaru nkiya; mẹ ẹkali mkpụkpu Agọbu l'alị Beshanu; mbụ eze mkpụkpu ụkporo ẹto ono, e gude ig-bulọ kpụ-phetabaa ono; bya egudeje mgboro onyirubvu kpọ-chia ọnu-ọguzo iya ono.

¹⁴ Ahinadabu nwa Ido bụru ishi lẹ Mahanayimu.

¹⁵ Ahimaazu ọphu alụkwapho nwada Sólomọnu ono, bụ Basumatu nọdu bụru ishi lẹ Nafutali.

¹⁶ Bana nwa Hushayi bụ ishi lẹ Asha mẹ Beyalotu.

¹⁷ Jiehoshafatu nwa Paruwa bụru ishi lẹ Isaka.

¹⁸ Shimeyi nwa Ela bụ ishi lẹ Benjiaminu.

¹⁹ Geba nwa Uri bụru ishi lẹ Giladu, bụ iya bụ alị, ẹka Sihonu shi; onye shi bụru eze ndu Amọru; bụkwarupho alị, ẹka Ọgu shi; onye shi bụru eze ndu Beshanu. Ọ bụru yẹbedua kpoloko shi bụru ọchi-ọha l'alị ono.

Iphe, eewotajeru Sólomọnu l'ujiku lanụ

²⁰ Ndu Jiuda mẹ ndu Ízurelu bẹ ha igwerigwe g'ẹja, nọ l'agụga eze-enyimu. Ẹphe nọdu anọduje eri; bya angụ; ẹhu nọdu anọduje atsọ phẹ ụtso. ²¹ Sólomọnu bụru eze ndu alị ono l'ọphu; e -shi l'enyimu Yufurétisu jasụ l'alị ndu Filisitayinu; je akpaa l'oke ẹphe lẹ ndu Ijiputu. Iphe, bụ alị-eze, nọkota l'uswe iya ono g'ẹphe ha nọdu atụkota akirikọ anụ Sólomọnu; tẹme ẹphe nọdukota iya l'ẹka jasụ g'ọ nọ-beru.

²² Iphe, eewotajeru Sólomọnu mbọkumboku bẹ bụ ẹkpa ukpokutu ereshi, e tsuru etsutsu ụkporo ẹkpa l'ẹkpa iri; waa ẹkpa ereshi, a kwọru akwọkwo, dụ ẹkpa ụkporo ẹto; ²³ mẹ eswi iri, tsụchaaru ẹbà; mẹ ụkporo eswi, akpa l'onwiya; mẹ ụkporo aturu ise; mękwapho ele; mẹ mgbada; mẹ anigo; mẹ ọku, phuru l'ẹnya. ²⁴ Sólomọnu bụru eze alị ono, dụkota l'ụzo ẹnyanwu-arịba ẹnyimu Yufurétisu ono l'ọphu; mękpoo ndu eze, bukọta l'ụzo ẹnyanwu-arịba ẹnyimu ono; mbụ e -shi lẹ Tifusa je akpaa lẹ Gaza. Tẹme nchị dụkota iya doo mgburugburu egede.

²⁵ Teke Sólomọnu nọ ndzụ bẹ ndu Jiuda mẹ ndu Ízurelu tukururu buru lẹ ntụsarehu; e -shi lẹ Danu je akpaa lẹ Biye-Sheba. Onyenọnu nwegbaarụ opfu-vayinu; mẹ oshi figu nkiya.

²⁶ Sólomọnu bẹ nweru ụlo, dụ unu ụkporo ise, bụ ẹka oodobeje inya, anọduje akpụ ụgbo-inya iya; bya enweru ụkporo unu nemadzụ iri, bụ ndu agbajẹ inya.

²⁷ Ndu ọchi-ọha ono bẹ ewotajeru eze, bụ Sólomọnu nri; mękwapho kẹ ndu ọnu nri. Onyenọnu bẹ ewotajẹ nkiya l'ọnwa ọphu rwuberu iya nụ. Ọ tọ dudu iphe, ẹphe ekweje g'ụko iya duru iya. ²⁸ Nokwaphọ g'ẹphe ewotajẹ balị; mẹ ẹsua ereshi, inya-ọgu; waa inya ọzo mmanụ atajẹ bya edobe l'ẹka gbaru nụ. Onyenọnu ewotajẹ iphe, gbaru iya l'ewota.

Mmamiphe Sólomõnu

²⁹ Chileke bẹ nuru Sólomõnu mmamiphe; bya emee g'iphe doje iya ẹnya k'ophu parụ ẹka apaa; bya eye iya egomunggo, ha g'ẹja, dụ l'agụga eze-ẹnymu l'ẹhu. ³⁰ Sólomõnu bẹ mmamiphe iya kangokọtaru mmamiphe kẹ ndu ụzo ẹnyanwu-awawa l'ophu; bya akangokwaphọ mmamiphe kẹ ndu Ijiputu l'ophu. ³¹ Mmamiphe nkiya kakọta kẹ nemadzụ ọzo l'ophu shii. Mmamiphe iya kakwaphọ kẹ Etanu, bụ onye shi l'eri Ẹzura; bya aka kẹ Hemanu; mẹ kẹ Kalụkolu; mẹ kẹ Dada, bụ ụnwu Maholu. Ụdù Sólomõnu ono ngakọta ọhamoha, nọ-pheru iya mgburugburu.

³² Ẹtu ẹtu, ọ nmashịru dụ ụnu ẹsaa l'ụkporo iri †; bya agụa ụnu ebvu labọ l'ụkporo iri l'ebvu ise. ³³ Ọotuje ọnu ụgbugba oshi; mbụ e shikpọ l'ụgbugba oshi sida, dụ lẹ Lébanõnu je akpaa l'ẹswa isopu, efushije l'igbulọ. Nokwaphọ g'ọtuje ọnu ụgbugba anụ; mẹ ẹnu; mẹ ụgbugba anụ, l'awụ l'ẹpho; mẹ kẹ ẹma.

³⁴ Ndu eze ọhamoha, nọkota lẹ mgboko-a bẹ nụmakotaru kẹ mmamiphe Sólomõnu ono; ẹphe nọdu eyeje ndu e-je anụma opfu mmamiphe, oopfu ọbu.

Sólomõnu akwakọbe akpụ eze-ulo Chipfu

(2Iphe 2:1-16)

5 Hiram, bụ eze ndu Taya bẹ yẹ Dévidi shi eshi ọnyà. Ọ nụmaepho lẹ Sólomõnu bẹ a wụwaru manụ l'ishi g'ọ bụru eze, a-nọchi ẹnya nna iya, bụ Dévidi; o zia ndu-ozu iya g'ẹphe byapfuta Sólomõnu. ² Sólomõnu l'on-wiya bya ezia Hiram ozu sụ: ³ “Ị mawaru lẹ Dévidi, bụ nna mu ta akpụduru Chipfu, bụ Chileke iya ụlo; mkpata iya bụru ọgu ono, ndu ọhogu iya shi eshije l'ẹkameka etso iya ono; jasuru Chipfu mee ndu ọhogu iya ono nọ-dukota iya lẹ mkpula ọkpa. ⁴ Obenu lẹ nta-a bẹ Chipfu, bụ Chileke mu mewaru; nchị dụ mu doo l'ẹkameka; o to nwedu onye opfu duru mu l'iya; ọphu ọ dudu ẹjo-iphe, dapfutawaru mu nụ. ⁵ Ọo ya bụ; mu nọdu arị k'akpuru Chipfu, bụ Chileke mu ụlo; ẹgube ono o pfuru iya nna mu, bụ Dévidi sụ: ‘Ọo nwa ono, mu e-dobe g'ọ nọchia ẹnya ngu l'aba-eze ngu bẹ a-kpuru mu ụlo.’

⁶ “Nta bụkwa g'i zia ndu e-je egbuaru mu oshi sida, dụ lẹ Lébanõnu. Ndu ozu mu bẹ ẹphe lẹ ndu-ozu nkengu a-tụko yekọta ẹka l'ozu, dụ iya nụ. Mu a-pfụ ngu ụgwọ ozu ndu nkengu ono; iphe, ị sụkpoerupho gẹ mu pfua; kele ị manuru-a l'ọ tọ dudu onye maberu ẹnya g'eebuje oshi l'ime anyi gẹ ndu Sayidonu.”

⁷ Tọbudu iya bụ; Hiram nụmaepho ozu ono, Sólomõnu ziru ono; ẹhu tsọshia ya ụtso ike. Ọ sụ: “G'ajaja bụru kẹ Chipfu ntanu-a; mbụ onye ono, nuru Dévidi nwa, maru iphe ẹgube-a g'ọ bụru ishi ọha, parụ ẹka ono!”

⁸ Hiram bya ezia Sólomõnu sụ iya: “Mu nụmawaru ozu, ị ziru mu. Mu e-mekọtacha iphe, ị suru gẹ mu mee lẹ k'oshi sida mẹ oshi payinu ono. ⁹ Ndu ozu mu e-shi lẹ Lébanõnu vua oshi ono vufutakọta l'ọnu eze-ẹnymu. Mu esweshi iya esweshi gude iya kpọghata l'eze-ẹnymu; je edobe l'ẹka ị turu ẹka g'e dobe iya. Ọo l'ẹka ono bẹ ee-dokashị iya; unu abya evutawa iya rọ. Iphe, dụ mu ree g'i meeru mu iya bụ g'i nuje ndibe mu nri.”

¹⁰ No iya; Hiram nụkota Sólomõnu oshi sida mẹ oshi payinu, mkpa iya duru iya g'ọha. ¹¹ Sólomõnu nọdu anuje Hiram ụnu ẹkpa witi mgbo ụkporo labọ l'ụnu iri g'ọ bụru nri, ndibe iya; bya eye iya ụnu ite-mkpa manụ olivu, a tsuru l'ikwe ụnu ụkporo labọ l'iri. Ọ bụru gẹ Sólomõnu anuje iya Hiram bụ ono l'aphagapha. ¹² Chipfu nuerupho Sólomõnu mmamiphe g'o kweru iya ukwe iya. Sólomõnu yẹ Hiram tuko nọdu lẹ nchị-odoo; ẹphenebo woru ndzụ gbaa.

Ndu ọgbo-ozu Sólomõnu

(2Iphe 2:17-18)

¹³ Eze, bụ Sólomõnu bya ahọta ndu ọgbo-ozu l'alị Ízuru l'ophu. Ndu ọgbo-ozu ono bẹ tukurọ dụ ụkporo ụnu unwoke ẹto l'ụnu iri l'ise. ¹⁴ Ọ nọdu ezije pẹ ụkporo ụnu l'ụnu ise ise g'ẹphe je Lébanõnu; ẹphe nọdu ejeje je anọo ọnwa ophu l'ẹka ono; ẹphe alwa bya anọo ọnwa labọ l'unuphu. Ọ bụru Adoniram bẹ bụ onye-ishi ndu ọgbo-ozu ono. ¹⁵ Sólomõnu bẹ nwekwarupho ụkporo ụnu ụmadzu ugbo ẹsato l'ụnu iri l'ise, bụ ndu evuje iphe; bya enweru ụkporo ụnu ụmadzu ugbo iri, bụ ndu anọduje awa mkpuma l'úbvú úbvú alí ono. ¹⁶ Tẹme wafuk-

† Bụ iya bụ 3,000 lẹ mbekee.

wapho ụnu ụmadzu ẹsato l'ụmadzu ụkporo ise, bụ ndu-ishi, eleta ọnya l'ozì onó. ¹⁷ Eze bya atụa ekemu sụ g'ẹphe gbakpọshia oke mkpuma, vu aswa kwachashia ya g'e gude tūa ọkpa ụlo onó. ¹⁸ Ọo ya bụ; ndu emeru Sólomọnu ọna; waa ndu emeru Hiram ọna; mę ndu Gebalu bya egbushia oshi woru kwakọbe; bya agbakpọshia mkpuma, ee-gude kpua ụlo onó.

Sólomọnu akpụ eze-ulo Chipfu

(2Iphe 3:1-14)

6 Tọbudu iya bụ; Sólomọnu wata akpụ eze-ulo Chipfu onó l'apha, kwe ndu Ízurẹlu ụnu apha l'ụkporo apha ẹno g'ẹphe shichaa l'alì ndu Ijiputu futa; mbụ apha, kwe Sólomọnu apha ẹno, e -shi teke ọ wataru aburu eze ndu Ízurẹlu; mbụ l'ọnwa, ọnwa Zivu, bụ iya bụ ọnwa k'ẹbo l'apha.

² Eze-ulo onó, eze, bụ Sólomọnu kpuru Chipfu onó bę ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka ẹto; uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka; eli iya dụ ụkporo nkwo-ẹka lę nkwo-ẹka iri. ³ Nwulo, a kpuru; dupfube l'ataphu eze-ulo onó bę ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ogologo iya bę yele uswekete eze-ulo onó l'onwiya ha ọnya nhamunha. Uswekete kę nwulo onó dụ nkwo-ẹka iri.

⁴ Eze-ulo onó bę windo, o yeru iya dųgbaa wẹrere wẹrere. ⁵ Ọ kpụ-phetaru igbulọ eze-ulo onó; waa ime ẹka-kakọta-adụ-nsọ mgburugburu. Ọ kpua ya nno; bya eyekọta iya mkpuru; ọ nọ-pee ụlo onó mgburugburu. ⁶ Ụlo k'alì iya bę ọsa iya dụ nkwo-ẹka ise; ọsa iya k'echilabọ buru nkwo-ẹka ishii; ọsa iya k'ẹto buru nkwo-ẹka ẹsaa. A kpụshiru ọbvúrú doo mgburugburu l'azụ eze-ulo onó. Ọ buru l'eli ọbvúrú onó bę a tukobegbaaru oswebe; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu iphe, asupfukwaduru l'ime igbulọ eze-ulo onó.

⁷ Teke aakpụ eze-ulo onó bę mkpuma, e gude kpua ya bụ l'ẹka aanọduje agbakpọshi mkpuma bę a nọ kwachakọta mkpuma ọbu. Ọphu ọ tọ dudu teke a nọmajeru ọda ọngu; ọzoo ọda ogbunkụ; ọphu a nọmajeduru ọda iphe-ígwe, e gudeje eme k'ulo teke aakpụ iya.

⁸ Ọnu ẹka eeshije abahụ l'ọma ụlo onó k'alì bę nọ laaru ụzo ndọhali eze-ulo onó. O nweru ẹka eenyije enyinyi nyiba lę mkpopfu ụlo onó k'echilabọ; bya agbewaro lę k'echilabọ onó nyihu mkpopfu k'ẹto.

⁹ Nno ya; Sólomọnu kpua eze-ulo onó kpụ-tsee. O gude oswebe oshi sida; mę oshi sida, a washiru awashị gude kụ-chia eli iya. ¹⁰ A kpụshikwarupho nwulo, dụ mkpopfu mkpopfu; ọ dụ-pfuchaaru l'eze-ulo onó mgburugburu. Iphe, ẹphe dųgbaa l'eli bụ nkwo-ẹka ise ise. Ọ buru oshi sida bę e gude gbapfube iya l'eze-ulo onó.

¹¹ Chipfu bya epfuru yeru Sólomọnu sụ: ¹² "A -bya lę k'eze-ulo-a, iikpu-a; ọ -buru l'iitsoje iphe, mu tọru ọkpa iya g'e tsoje; bya edobe nsọ mu; bya edobekọta ekemu mu g'ọ ha; bya emeje iya ememe; bę mu e-shi l'ẹka ngu mee g'opfu onó, mu pfuru nna ngu, bụ Dévidi onó vukota. ¹³ Mbụ lę mu e-buru l'echilabọ ndu Ízurẹlu; ọphu mu ta abyadu aha ndibe mu onó, bụ ndu Ízurẹlu."

G'e mengashiru ime eze-ulo onó; ọ dụ

(2Iphe 3:8-14)

¹⁴ Ọo ya bụ; Sólomọnu bya akpua eze-ulo onó kpụ-tsee. ¹⁵ O gude oshi sida, a washiru awashị kwechishia igbulọ ime eze-ulo onó; shita l'ọkpa-alì jeye l'eli iya ẹka a kụ-chiru akụ-chi. Ọma-ulo iya buru oshi payinu bę o gude kwechishia ya. ¹⁶ O gude oshi sida, a washiru awashị kụ-buta ẹka dụ ụkporo nkwo-ẹka l'ime ime eze-ulo onó gude meta mkpuru, bụ iya bụ ẹka-kakọta-adụ-nsọ. E shi l'ọma iya kua ya oshi sida onó jeye l'eli iya. ¹⁷ Nwulo ọphu dụ l'iphe ẹka-kakọta-adụ-nsọ onó bę ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka labọ. ¹⁸ Ime eze-ulo onó bę bụ oshi sida bę e gude kwechishikọta iya l'ọphu; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu mkpuma, e gude kpua ụlo onó duru ọphu a humaru l'ẹnya. A pyishigbaa iphe, dụ g'otumu; mę okoko, jawaru àjàjà l'oshi sida onó.

¹⁹ Ọ kpuru ẹka-kakọta-adụ-nsọ dobe l'ime ime eze-ulo onó g'ọ buru ẹka aasubeje okpoko ogbandzu Chipfu. ²⁰ Ẹka-kakọta-adụ-nsọ l'ime ime ụlo onó bę dụ ụkporo nkwo-ẹka l'ogologo iya. Uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka; eli iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ọ wukota iya mkpọla-ododo, guru egugu. O gudekwaphọ oshi sida kuta ọrun-ngweja.

²¹ Sólomọnu gude ọkpobe mkpọla-ododo kwechishikọta ime eze-ulo onó l'ọphu; bya eswebushia gwogirigwo, e gude mkpọla-ododo mee l'ọnu ime mkpuru ẹka-kakọta-adụ-nsọ onó; bya awua ya mkpọla-ododo gude

kwechia ya. ²² Eze-ulo ono l'ophu be o wukotaru mkpola-ododo l'ime iya. Nokwapho g'o wukotaru mkpola-ododo l'oru-ngweja ono, du l'eka-kakota-adu-nsọ ono.

²³ O gude oshi olivu meta chierobu labo, eli iya dugbaa nkwo-eka iri iri woru pfube l'eka ono, kakota-adu-nsọ ono. ²⁴ Nku chierobu ono nanu be du nkwo-eka ise; nanu ophu du nkwo-eka ise. E -shi l'ishishi nku ophuu jasụ l'ophuu be du nkwo-eka iri. ²⁵ Chierobu k'ebọ be dukwapho nkwo-eka iri l'eli. Chierobu ono ephenebo be hakota enya nhamunha; gbakota ugbugba lanu. ²⁶ Chierobu ono nanu be du nkwo-eka iri l'eli; o buru nno bu g'ophuu du. ²⁷ O pfubekota chierobu ono l'ime eka ono, kakota nsọ l'eze-ulo ono. Nku phe tuko jashichaa ajashj. Nku ke chierobu lanu be no je asu-pfuru l'igbulọ ibe lanu; nku k'ophuu nodu je asu-pfuru l'igbulọ ibe iya ophuu. Nku phe ono bya asu-pfuchaaru le ke nwibe phe l'echilabo ulo ono. ²⁸ O buru mkpola-ododo be o wuru l'eli chierobu ono.

²⁹ O pyishia chierobimu; pyishia mpfu; me okoko l'eli igbulọ ime ulo, du nsọ ono; mekota azu iya mgburugburu. ³⁰ Oma eze-ulo ono be o wukotaru mkpola-ododo l'ime iya me azu iya. ³¹ L'onu-abata eka-kakota-adu-nsọ be o yeru mgbo, du nkwegba labo, e gude oshi olivu pyia. Okpa mgbo ono k'imeli yee ke mgbureku be tukoru nweru mgbureku ise. ³² O pyishia chierobimu; me mpfu; waa okoko, jawaru ajaja l'eli mgbo labo ono, e gude oshi olivu pyia ono; bya ekwekota phe mkpola-ododo l'eli. O woru mkpola-ododo wua l'eli chierobu waa mpfu ono. ³³ Nokwapho g'o meru okpa mgbo, nweru mgbureku eno, e gude oshi olivu mee; woru ye l'onu eze-ulo ono gedegede. ³⁴ O bya egude oshi payinu pyia mgbo labo. Mgbo ono be aagujeru tukobe l'ibe iya. ³⁵ O pyishikwaapho chierobu; me mpfu; waa okoko, jawaru ajaja l'eli mgbo ono; bya egude mkpola-ododo kwee l'eli iphe ono, o pyishiru le mgbo ono; mbu chibechaa ya echibe.

³⁶ O kpụ-butaru oma-unuphu ye l'ime eze-ulo ono. Igbulọ, e gude kpụ-butu iya be aatu-kobeje oshi sida lanu l'eli mkpuma, a kwacharu akwacha, e doru mkpopfu eto.

³⁷ Solomonu turu okpa eze-ulo Chipfu ono l'apha, kwe iya apha eno, o wataru aburu eze; mbu l'onwa Zivu. ³⁸ O buru l'apha, kwe iya apha iri le nanu, o shi butaru eze; l'onwa Bulu, bu iya bu onwa k'esato be a kpụ-tsekotaru ulo ono l'ophu; kpukota iya egube, a riru k'akpukpu iya. O buru apha esaa be Solomonu gude kpua ulo ono.

Sólomonu akpụ ụlo ibe-eze iya

7 Sólomonu gude apha iri l'eto kpua ulo ibe-eze iya kpụ-tse. ² Ulo ibe-eze ono be o gude oshi sida, shi l'oswa ubvu ubvu Lebanonu kpua. Ogologo ulo ono du ukporo nkwo-eka ise; uswekete iya du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri; eli iya du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri. Ulo ibe-eze ono be a kporu itso akpaa sida giriri uzi eno; bya eworu oswebe oshi sida swee l'eli itso ono. ³ O buru oshi sida be e gude kpuchia ya l'eli oswebe ono, e swebegbaaru l'eli itso ono. Itso ono be du ukporo labo l'ise. Iphe, o du l'ogiri l'ogiri buru iri l'ise ise.

⁴ Windo, e yeru iya be a kporu giriri uzi eto; o nodu chegbabegbaa windo ibe iya iphu. ⁵ Mgbo, e yekotaru l'ulo ono; me windo, e yeru iya be e meru okpa iya o nweru mgbureku eno eno. Windo ono be a kporu giriri uzi eto; ephe ghagbabegbaa windo ibe phe iphu.

⁶ O bya emeta oma-ulo ophu bu Ulo-Itso. Ogologo iya du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri; uswekete iya du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri. O nweru nwulo ophu a kpuru du-pfube l'onu eka eeshije abahu iya; bya ekpua ya iphe l'eli; o buru itso ono gudesi iya.

⁷ O bya akputa Oma-ulo Aba-Eze, bu iya bu Oma Ulo-Ikpe; mbu eka oo-noduje ekpe ikpe. O buru oshi sida be e kweru iya; e -shi l'oma iya jasụ l'eli iya.

⁸ Ophu bukpuo ulo-ebubu Solomonu be no le nkulahu oma-unuphu ono, du l'uzo ulo-ikpe ono. Ulo ono be e meru; o gbaa ugbugba lanu. O bukwarupho egube ulo lanu ono be o kpuru nyee ya; mbu nwada Fero, bu eze ndu Ijiputu pho, o lutaru pho.

⁹ Ulo ono g'o hakota shita l'eka a turu okpa iya jasụ l'eli iya; mekwapho gbẹ l'etezi jasụ l'eze oma-unuphu ono be bu mkpuma, vu oke aswa be e gude kpukota iya. Mkpuma ono be a gbakposhiru g'o ha; o nweru mgbureku; bya egude soya kwachashia ya iphu l'azu iya.

¹⁰ Mkpuma, e gude t̄a ọkpa ụlo ono b̄e vugbaa oke aswa bya ahagbaa shingushingu. O nweru ndu ọphu d̄u nkwo-ẹka ẹsato; bya enweru ndu ọphu d̄u nkwo-ẹka iri. ¹¹ E gude mkpuma, a washiru awashi, vugbaa oke aswa; waa oswebe oshi sida doo l'eli iya.

¹² A kp̄u-pheru igbulọ mgburugburu gude meta eze ọma-unuphu. Igbulọ ono abujeru; a -kp̄u mkpopfu mkpuma ẹto; a t̄u-kobe iya oswebe oshi sida lan̄u l'eli ẹgube ono, e meru iya l'igbulọ, e gude kp̄u-pheta ọma-unuphu eze-ụlo Chipfu pho; waa nw̄ulo ono, eeshije abah̄u l'eze-ụlo Chipfu ono.

Iphe, e meru dobe l'eze-ụlo Chipfu

(2Iphe 3:15-17; 4:1-10)

¹³ Eze, b̄u Sólom̄onu bya ezia g'e je ekuaru iya Hiram̄u l̄e mkp̄ukpu Taya. ¹⁴ Hiram̄u ono b̄e b̄u nwatibe nwan̄yi, ji iya an̄odedu, shi l'ipfu Naf̄utali. Nna iya b̄e b̄u onye Taya; bya aburu onye maru g'e gudeje onyirubvu eme ọna. Hiram̄u b̄e b̄u onye nweru mmamiphe; iphe n̄odu edoje iya ẹnya; ọ mak̄otaru g'e gudeje onyirubvu eme ọna. Ọ bya ibe Sólom̄onu bya emek̄ota iphemiphe, a s̄uru g'o mee.

Itso, e meru l'oniyirubvu

(2Iphe 3:15-17)

¹⁵ Ọ bya egude onyirubvu kp̄u itso labo, d̄uchaa nkwo-ẹka iri l'ẹsato l'eli; waa nkwo-ẹka iri l'ẹbo l̄e mgburugburu iya. ¹⁶ O gudekwapho onyirubvu, a dazeru adaze kp̄uta nch̄i-itso labo, aa-t̄u-kobe l'eli itso ono. Nch̄i-itso ono l'ẹhu l'ẹhu b̄e b̄u iphe, ọ d̄uchaa l'eli b̄e b̄u nkwo-ẹka ise ise. ¹⁷ Ọ bya akpata iphe, d̄u g'ugbu; waa iphe, d̄u ḡe gwogirigwo yechaa l̄e nch̄i-itso ono, d̄u l'eli itso ono. Iphe, ọ d̄uchaa b̄u ẹsaa ẹsaa l̄e nch̄i-itso lan̄u. ¹⁸ T̄eme ọ bya emeshia iphe, d̄u g'akpuru itorokuma doo giriri uzi labo l'eli nch̄i-itso ono gude dophechaa iphe ono, a kparu akpakpa pho mgburugburu; gude memashia ya ememashi. ¹⁹ Nch̄i-itso ono, a t̄u-koberu l'eli itso ono, a kp̄oberu l'onu nw̄ulo ono, eeshije abah̄u l'eze-ụlo Chipfu ono b̄e ọ kpuru; ọ d̄u g'ojimbvu. Ọ buru nkwo-ẹka ẹno b̄e ọ d̄uchaa l'eli. ²⁰ Ọ buru l'eli nch̄i-itso ono g'ephe ha; mbu l'eka e meru; ọ gwọo kokoroko ono, n̄o-kube iphe, a kparu akpakpa ono b̄e e doru iphe ono, d̄u g'akpuru itorokuma ono giriri uzi labo. Ishi itso ono l'ẹhu l'ẹhu b̄e e dok̄otaru ụkporo akpuru itorokuma iri iri gbaa mgburugburu. ²¹ Ọ bya akpobe itso ono ẹphenebo l'iphu nw̄ulo ono, eeshije abah̄u l'eze-ụlo Chipfu ono. Itso ọphu ọ kp̄oberu l'uzo ndohali b̄e ọ guberu Jiakinu. Ọphu ọ kp̄oberu l'uzo isheli b̄e ọ guberu Bówazu. ²² Nch̄i-itso ono g'ọ hak̄ota b̄e e mek̄otaru ọ d̄u g'ojimbvu. Ọo ya b̄u; ozi k'itso bv̄u.

Iphe, e meru l'oniyirubvu dobe g'e yeje mini

(2Iphe 4:2-5)

²³ T̄obudu iya b̄u; Hiram̄u bya adazee onyirubvu gude kp̄uta iphe, d̄u mgburugburu, ee-yeje mini g'ọ doru chi ririri. Igbur̄onu iya mgburugburu b̄e d̄u nkwo-ẹka iri. G'ọ habe l'eli b̄u nkwo-ẹka ise. Mgburugburu iya d̄u ụkporo nkwo-ẹka l̄e nkwo-ẹka iri. ²⁴ L̄e mkpula igbur̄onu iya b̄e a kp̄upyaberu iphe, d̄u g'otumu uzi iri iri l'ẹnya nkwo-ẹka nanu nanu; woru iya kp̄oo giriri uzi labo. E mee ya; yeje mini ono, echi ririri ono rwagbabe. ²⁵ Iphe ono, ee-yeje mini ono b̄e a d̄oberu l'eli oke-eswi iri l'ẹbo, a kpuru l'oniyirubvu. Oke-eswi ono ẹto b̄e a gharu iphu l'uzo isheli; ghaa ẹto iphu l'uzo ẹnyanwu-ar̄iba; ghaa ẹto iphu l'uzo ndohali; ghaa ẹto iphu l'uzo ẹnyanwu-awawa; ghak̄ota ph̄e ike ye l'uzo ime iya. ²⁶ Iphe ono, ee-yeje mini ono b̄e igbidigbi iya ha g'mpfupfumeke. Igbur̄onu iya b̄e o meru; ọ d̄u g'igbur̄onu okoro; mbu ọ d̄uepho g'okoko ojimbvu. Mini, alaje iya nu b̄e e-rwu iphe, d̄u g'unu galonu ụkporo labo l'iri.

²⁷ O gudekwapho onyirubvu meta ọgba-kperekpere iri. Ọgba-kperekpere ono l'ẹhu l'ẹhu d̄uchaa nkwo-ẹka ẹno ẹno l'ogologo; waa nkwo-ẹka ẹno l'uswekete iya; eli iya d̄u nkwo-ẹka ẹto. ²⁸ Waa g'e gude mee ọgba-kperekpere ono b̄u ọwa: O nweru iphe, e gude degbabe iya, e swebuhacharu iya l'echilabo. ²⁹ L'eli iphe ono, o swebuhacharu l'echilabo iya ono b̄e ọ kpuru oduma; waa oke-eswi; m̄e chierobu dobegbaa. Ọ bya egude ọngu tsua onyirubvu jeye ọ d̄u g'iphe, a kparu akpakpa; woru iya hebe l'eli oduma ono; m̄e oke-eswi ono; hebekwa iya pho l̄e mkpula iya. ³⁰ Ọgba-kperekpere ono nwechaaru ọkpa ẹno l'ẹhu l'ẹhu, e meru l'ope; bya enweru iphe,

emeje g'okpa iya ono wephe ewephe, bukwapfo onyirubvu be e gude mee ya. O gude onyirubvu meta iphe, aasubeje eze gbamugbamu le mgbureku iya eno; bya akpaa iphe akpakpa; gude memashia ya ememashj. ³¹ Eli ogba-kperekpere ono be a kprofuru uzo; bya eyephee ya iphe mgburugburu l'uzo ono. Eka ono, a kprofuru iya uzo ono be omilomi iya du nkwo-eka lanu. Uzo ono be gbaru mgburugburu du g'iphe, a doberu iya adobe le mkpula. Onu iya yee iphe ono, e yeru iya le mkpula ono tuko du nkwo-eka le mkpirikpu iya. A pyishia iphe, du iche iche gude gbakota eka ono, a kprofuru iya uzo ono mgburugburu. A kuru ogba-kperekpere ono; o nweru mgbureku eno; a ta kuduru iya mgburugburu. ³² E meru okpa iya ephen'eno ye le mkpula iphe ono, e gude kua ogba-kperekpere ono. Iphe ono, emeje okpa iya ewephe ono be e meru; o lipfuchaaru elipfuru l'ogba-kperekpere ono. Okpa iya nanu be du nkwo-eka le mkpirikpu iya l'eli. ³³ Okpa iya ono be e meru; o du g'okpa ugbo-inya. O buru onyirubvu be a dazeru adaze gude meta iphe ono, emeje g'okpa iya wephe ewephe ono; me igburonu okpa iya; me nggara supoku iya; waa iphe, aagajeru nggara supoku ye.

³⁴ Ogba-kperekpere ono nwekotaru iphe, adobeje iphe uzo eno eno. Iphe ono be nochaa nanu nanu le mgbureku iya. Iphe ono be e meru; yee ogba-kperekpere ono tuko lipfuru. ³⁵ L'eli ogba-kperekpere ono be e yeru iphe, du mgburugburu, du uzi eto l'ime nkeru-ebo nkwo-eka lanu l'eli. Iphe ono, aadobeje iphe ono; waa iphe, e gude kua ogba-kperekpere ono be e meru; o tuko lipfuru l'eli iya ono. ³⁶ O bya apyishia chierobu; me oduma; me mpfu l'eli iphe ono, aadobeje iphe ono; pyishikwaa ya pho l'eli iphe ono, e gude kua ogba-kperekpere ono; mbu l'eka ta adudu iphe no-chiru iya nu; bya akpaa iphe-akpakpa l'eli iya gude mee ya ona. ³⁷ Noo g'o gude mee ogba-kperekpere iri bu ono. O meru iya; o buru iphe lanu; ephe hakotaru enya nhamunha; gbakota ugbugba lanu.

³⁸ O bya egude onyirubvu mee eze gbamugbamu iri. Ophu nonu be anataje ukporo galonu mini ugbo iri le nanu le galonu iri. Gbamugbamu ono l'ehu l'ehu be duchaa nkwo-eka eno eno l'osa. Gbamugbamu ono be aadobechea nanu nanu l'ogba-kperekpere ono ephe n'iri. ³⁹ O bya apfube ogba-kperekpere ono ise l'uzo ndohali eze-ulo Chipfu; bya apfube ise l'uzo isheli eze-ulo ono. Eka o doberu eze iphe pho, ee-yeje mini pho bu l'ekutara l'eze-ulo ono; laaru uzo enyanwu-awawa l'ibiya k'uzo ndohali.

⁴⁰ Iphe ozo, Hiramu mefuaru bu ite; me iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamu.

Mkpakọ iphe, Hiramu kpushiru dobe l'eze-ulo Chipfu

(2Iphe 4:11-22)

Tobudu iya bu; Hiramu tuko ozi ono, o jeru eze, bu Solomonu l'eze-ulo Chipfu ono jeebekota.

Owaa bu iphe, o kpushiru l'eze-ulo Chipfu ono: ⁴¹ Itso labo; waa nchi-itso labo, gwocharu ke kokoroko, o tukobecharu l'eli itso labo ono; me iphe-akpakpa labo, o kparu gude memashia nchi-itso labo ono, gbaru yororo ono; ⁴² me akpuru itorokuma, dukota unu lanu, o dopheru iphe, a kparu akpakpa labo ono. O doru iya giriri uzi labo le nchi-itso ono, gbaru yororo ono; mbu l'eli itso ono; ⁴³ me ogba-kperekpere iri; waa eze gbamugbamu iri, a dobechaaru iya l'eli; ⁴⁴ me iphe, eeyeje mini, echi ririri; me oke-eswi iri l'ebo, a doberu iphe ono l'eli; ⁴⁵ me ite; me iphe, eegudeje ekpo ntụ; waa gbamugbamu.

Iphemiphe, Hiramu meshikotaru eze, bu Solomonu le k'eze-ulo Chipfu ono be bu onyirubvu, aphugbaa ke ngerengere be o gude mekota iya.

⁴⁶ Eze be ziru g'a dazee onyirubvu ono gude kpushia iphe ono le phorokoto alj Jiodanu; mbu alj urwa, du le mgbaka Sukotu waa Zaretanu. ⁴⁷ Solomonu ta tuduru erwa iphe ono atutu; kele o panukaru igwerigwe. Erwa onyirubvu, laru iya nu be a ta makahadu g'o habe.

⁴⁸ Solomonu meshikotaru ivu, du l'eze-ulo Chipfu ono, bu iya bu: Oru-ngweja, e gude mkpola-ododo mee; me teburu, e gude mkpola-ododo mee, eedobeje buredi, du nsọ l'iphu Chipfu; ⁴⁹ me iphe, aapfubeje oroku, e meru l'okpobe mkpola-ododo. Ise be o doberu l'ekutara; dobe ise ophu l'ekicha l'iphu mkpuru eka-kakota-adu-nsọ ono; me iphe, du g'okoko; me oroku; me iphe, eegudeje akpapyata iphe. Iphemiphe ono be e mekotaru le mkpola-ododo; ⁵⁰ me gbamugbamu; me iphe, apaje oghu oroku; me ago; me iphe, aaguje oku. E gudekota

ọkpobe mkpọla-ododo mekọta iya; me ęnya ọkpa-mgbo ime mkpuru, bu iya bu mkpuru ęka-kakọta-adu-nsọ; yee ęnya ọkpa-mgbo eze-ulo ono l'onwiya, e gude mkpọla-ododo mee.

⁵¹ Noo ya; ozi, eze, bu Sólomọnu ejekọta l'eze-ulo Chipfu ono bya abvukota. O bya ewobatakọta iphemiphe, Dévidi, bu nna iya shi dobe nsọ bya eworu dobe l'ęka eedobeje ęku l'eze-ulo Chipfu ono; mbu mkpọla-ọcha; me mkpọla-ododo; me ivu, du iche iche.

Aapabata okpoko Chipfu l'eze-ulo Chipfu

(2Iphe 5:2—6:2)

8 Tọbudu iya bu; Sólomọnu bya ekukọo ndu bu ọgerenya ndu Ízurelu; mbu ndu-ishi l'ipfu l'ipfu; me ndu-ishi l'ęnya-unuphu ndu Ízurelu; g'ęphe byapfuta iya le Jierúsalem; k'ọphu ęphe a-pafuta okpoko ọgbandzu Chipfu l'úbvú Zayonu, bu iya bu mkpukpu Dévidi. ² O -rwuepho teke ęphe aboje iphe l'onwa Eanimu, bu iya bu onwa k'ęsaa; unwoke Ízurelu l'ọphu tuko g'ęphe ha dzukọo l'iphu Sólomọnu.

³ Ndu bu ọgerenya ndu Ízurelu l'ọphu dzukọo; ndu-uke Chileke pata okpoko ono. ⁴ ęphe pata okpoko Chipfu; bya aphota ulo-ękwa-ndzukọ; gwetakọta iphe, bu ivu, du nsọ, du iya nu. O buru ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi be vutaru iya nu. ⁵ Eze, bu Sólomọnu me ikpoto ndu Ízurelu, ęphe l'iya dzukọberu l'ęka ono tuko ọdu l'iphu okpoko ono; egbushi aturu me eswi. ęphe gbushiru ikpoto anu, a ta tukotadu onu iya; teme ọphu a ta gutadu iya l'ogu.

⁶ Noo ya; ndu-uke Chileke ono pata okpoko ọgbandzu Chipfu ono je edobe l'ęka du nsọ, e metaru doberu iya l'ime mkpuru eze-ulo ono, bu iya bu ęka-kakọta-adu-nsọ; woru iya dobe le mkpula nkú chierobu. ⁷ Chierobu ono be sashigbaaru nkú l'eli ęka ono, okpoko ono no ono; shi nno gbobuta okpoko ono; waa oshi, eegudeje apa iya. ⁸ Oshi ono be du ogologo k'ọphu bu l'aagbeje l'ęka-du-nsọ ono, du l'iphu ęka-kakọta-adu-nsọ ono ele ishishi iya g'o tsefutaru. O le a ta gbejekwanu l'ęka ọzo huma iya. ęphe dukwa-a l'ęka ono byasu le ntanu. ⁹ O to dudu iphe, du l'okpoko ono; gbahaa mkpuma labo, du bachibachi, Mosisu yeru iya l'úbvú Horebu l'ęka ono, Chipfu yee ndu Ízurelu no gbaa ndu g'ęphe futaru l'alí Ijiputu ono-a.

Ọdu-biribiri Chipfu

(2Iphe 5:11-14)

¹⁰ Ndu uke Chileke ono shiepho l'ęka-du-nsọ lufuta; urwukpu bya eji eze-ulo Chipfu ono ejiji. ¹¹ Urwukpu ono mee k'ọphu ndu-uke Chileke ono ta aduedu ike jee ozi, ęphe eje; noo kele ọdu-biribiri Chipfu be jiru eze ulo Chipfu ono.

Opfu, Sólomọnu pfuru

(2Iphe 6:3-11)

¹² Tọbudu iya bu; Sólomọnu su: "Chipfu suru l'oo l'urwukpu, gbahuru ke tsukiribaa be ya e-buru. ¹³ Nta-a be mu kpwaru ngu eze-ulo, paru ęka apaa, bu ęka ii-buru jasú le tuutuutu le mijimiimii."

¹⁴ Ndu Ízurelu ono, dzukoberu nu ono pfuru l'ęka ono; Sólomọnu bya aghachiru phe iphu; goru onu-oma nu phe; ¹⁵ su phe: "G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu; mbu onye ono, gude onu iya kwee Dévidi, bu nna mu ukwe; bya egudewaa ęka iya meebekota iya g'o pfuru. Kele o pfuru su: ¹⁶ 'Eshi mboku, mu dufutaru ndibe mu, bu ndu Ízurelu l'alí Ijiputu be o to dudu mkpukpu, mu hofutaru l'ipfu Ízurelu l'ọphu g'o buru ęka aa-kpuru mu ulo; g'ępha mu reje ire l'ęka ono. O le mu hotaru Dévidi g'o buru onye-ishi ndibe mu, bu ndu Ízurelu.'

¹⁷ "Nna mu, bu Dévidi be o shikpoo du g'a su l'o kpuru Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurelu eze-ulo. ¹⁸ Obenu le Chipfu suru nna mu, bu Dévidi: 'Eshi ọphu i vu iya l'obu g'i kpuru mu eze-ulo be o dukwa-a ree l'o du ngu l'obu. ¹⁹ O le-a; o to buda gubedua be a-kpu ulo obu. Onye a-kpu iya nu bu nwa ngu, i nwuru anwunwu. Oo yebedua be a-kpuru mu eze-ulo obu.'

²⁰ "Nta be Chipfu meebewaru ukwe ono, o kweru; kele mu futawaru bya anọ-chia ęnya nna mu, bu Dévidi; mu ọduwaa l'aba-eze ndu Ízurelu ęgube ono, Chipfu kweru ukwe iya; teme mu bya akpuwa eze-ulo Chipfu, bu

Chileke kẹ́ Ízùrẹ̀lu ono. ²¹ Ọ́ búru l'ẹ̀ka ono bẹ́ mu metawaru ẹ̀ka okpokọ Chipfu nọ; mbụ́ okpokọ ono, e yeru ẹ̀kwo ọ̀gbandzu ono, Chipfu yẹ́e nna anyi phẹ́ gbaru lẹ́ teke ono, o dufutaru phẹ́ l'alì Ijiputu ono."

Sólomọnu epfu anụ́ Chileke

(2Iphe 6:12-42)

²² Tọ́budu iya bụ́; Sólomọnu p̄furu l'ip̄hu ọ́ru-ngweja Chipfu; l'ip̄hu edzudzu-ọ́ha ndu Ízùrẹ̀lu ono; chilia ẹ̀ka iya labọ́ imeli; ²³ p̄fuahaa sụ́: "Gùbe Chipfu, bụ́ Chileke kẹ́ Ízùrẹ̀lu; ọ́ tọ́ dudu Chileke ọ́zo, dúbbaa gẹ́ gùbedua l'imigwe waa l'eliphe; mbụ́ gùbe onye edobeje ọ̀gbandzu, unu lẹ́ ndibe ngu gbaru; bya egoshije l'i yeru ndu-ozì ngu obu; mbụ́ ndu gude obu phẹ́ g'ọ́ ha etso ọ́zo ngu. ²⁴ Gùbe onye ono, mekọ́taru ukwe-iphe, i kweru onye-ozì ngu ono, bụ́ nna mu Dévidi. I gude ọ́nu ngu kwee ya ukwe-iphe; bya egude ẹ̀ka ngu mee iphe, i kweru iya ukwe iya; g'i meru iya ntanụ́-a.

²⁵ "Gùbe Chipfu, bụ́ Chileke kẹ́ Ízùrẹ̀lu; nta-a bụ́ g'i mefuna ukwe-iphe ono, i kweru onye-ozì ngu ono, bụ́ nna mu Dévidi; mbụ́ ono, i kweru iya sụ́: 'Ọ́ tọ́ dudu iphe, bya l'e-me g'ụ́nwu ngu nọ́-buhu l'aba-eze ndu Ízùrẹ̀lu; m'ọ́ búru-a l'ụ́nwu ngu ọ́bu bẹ́ a-kwabẹ́ru onwophẹ́ ẹ́nya; etso ọ́zo mu; egube ono, gùbedua tsoru iya ono.' ²⁶ Jiko Chileke kẹ́ Ízùrẹ̀lu; g'opfu ono, i p̄furu yeru onye-ozì ngu, bụ́ nna mu Dévidi ono vùkotakwa.

²⁷ "Obenu; ?Chileke e-buru l'eliphe k'eviya tọ́? Sụ́-a; igwe; mbụ́ igwe ọ́phu kakọ́ta l'eli ta asụ́du ngu anọ́du; ?bụ́-chia eze-ọ́lo ọ́wa-a, mu kp̄ru-a l'asuru ngu? ²⁸ Ọ́le-a; numanu ep̄fup̄fu, onye-ozì ngu epfu anụ́ ngu; mẹ́ arwọ́rwo, ọ́orwo ngu. Gùbe Chipfu, bụ́ Chileke mu; ngabẹ́nu nchì lẹ́ mkpu, onye-ozì ngu echiku ngu; waa ep̄fup̄fu, ọ́ nọ́ l'ip̄hu ngu epfu anụ́ ngu ntanụ́-a. ²⁹ Mbụ́; g'ẹ́nya ngu d̄jenu l'eze-ọ́lo-a eswe l'ẹ́nyashi. Mbụ́ ẹ̀ka-a ì s̄ru l'ii-buru-a; k'ọ́phu bụ́ teke m̄be onye-ozì ngu gharu ip̄hu l'eze-ọ́lo-a p̄furu n̄u ngu; l'ì ngabẹ́ru mu nchì.

³⁰ Ngabẹ́jenu nchì l'arwọ́rwo, onye-ozì ngu; mẹ́ ndibe ngu, bụ́ ndu Ízùrẹ̀lu arwọ́ ngu; lẹ́ teke ẹ́phe gharu ip̄hu l'ẹ̀ka-a epfu anụ́ ngu. Shikwa l'imigwe, bụ́ ẹ̀ka i bu ebubu n̄ma iya. Teke ì n̄maru iya; gùkwaaru phẹ́ nv̄u l'iphe-ẹ́ji phẹ́.

³¹ "Ọ́ -b̄ru l'o nweru onye mesweru ibe iya; a nọ́du ele ẹ́nya g'onye ọ́bu ria nte; onye ono -bya l'ọ́ru-ngweja ngu, nọ́ l'eze-ọ́lo-a; bya eria nte ọ́bu; ³² shikwa l'imigwe n̄ma iya; l'iimee iphe, gbaru ngu n̄u. Kpee ndu-ozì ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ọ́phu ikpe nmaru; nmaa ya ikpe; t̄y-kobe iya iphe, o metaru l'ishi. Onye ọ́phu iswi d̄u mma; haaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya n̄u lẹ́ k'ap̄f̄bekoto iya.

³³ "Ọ́ -b̄ru l'ọ́hogu lw̄u-kperu ndibe ngu, bụ́ ndu Ízùrẹ̀lu; kẹ́le ẹ́phe mesweru ngu; ẹ́phe -bya aghaa umere lwap̄futa ngu; bya ekuahaa ẹ́pha ngu; nọ́du l'eze-ọ́lo-a p̄furu n̄u ngu; rwọ́o ngu; ³⁴ shikwa l'imigwe n̄ma iya; l'ì ḡaru ndibe ngu ono, bụ́ ndu Ízùrẹ̀lu nv̄u l'iphe-ẹ́ji phẹ́ ono. L'ì bya eduphuta phẹ́ az̄u l'alì ono, i n̄ru nna phẹ́ ono.

³⁵ "Teke ọ́ b̄ru l'igwe buru mini; mini dzebuhu; kẹ́le ọ́o l'ẹ́phe meru iphe-ẹ́ji; ẹ́phe byakwanu aghaa ip̄hu l'ọ́zo ẹ̀ka-a p̄furu n̄u ngu; kuahaa ẹ́pha ngu; bya agbak̄ta iphe-ẹ́ji phẹ́ ono az̄u; kẹ́le i mewaru ẹ́phe jee iphe-ẹ́huka; ³⁶ shikwa l'imigwe n̄ma iya; ḡaru ndu-ozì ngu ono, bụ́ ndu Ízùrẹ̀lu nv̄u l'iphe-ẹ́ji ono. L'ì zia phẹ́ ọ́zo, p̄furu ọ́to, ẹ́phe a-nọ́du etso. L'ì mee gẹ́ mini dze l'alì ono, ì n̄ru ndibe ngu g'ọ́ búru okiphe phẹ́ ono.

³⁷ "Ọ́ -b̄ru l'ọ́o ẹ́gu-ememe byaru l'alì-a; ọ́zoo ẹ́jo iphe-ememe; m'ọ́bu iphe, emebyishije nri, a kọ́ru l'op̄fu; ọ́zoo ọ́phu emeje g'ọ́ ts̄ua evu; ọ́zoo igube; m'ọ́bu ntaka, atakashije iphe; ọ́zoo l'ọ́o ọ́hogu phẹ́ byaru bya ekepheta phẹ́ lẹ́ mkp̄kp̄u, d̄u l'alì phẹ́; mbụ́; o betakp̄oru ọ́ búru ẹ́jo iphe-ememe ḡnu; ọ́zoo iphe-ememe, d̄u ìdu-agma bẹ́ byaru n̄u; ³⁸ o -nwep̄oru onye mach̄ru ẹ̀ka iya l'ọ́zo ọ́lo-a p̄furu n̄u ngu; ọ́zoo l'ọ́o ndibe ngu, bụ́ ndu Ízùrẹ̀lu l'ophu bẹ́ p̄furu n̄u ngu; bya arwọ́o ngu; kẹ́le ọ́o onyenonu maru g'iphe-ẹ́huka ono ats̄u-beru iya l'ẹ́hu l'obu iya; ³⁹ shikwa l'imigwe, bụ́ ẹ̀ka ono, i bu ebubu ono n̄ma iya. Gùkwaaru phẹ́ nv̄u; mee iphe, gbaru ngu n̄u; l'ì meeru onyenonu g'iphe, oome gbaru; eshi ọ́phu ì maru obu onyemonye. Noo kẹ́le ọ́o gùbedua kpoloko bẹ́ maru obu ụ́nwu-eliphe l'ophu; ⁴⁰ k'ọ́phu ẹ́phe a-nọ́du ats̄u ngu ebvu mbokumboku; jeye g'ẹ́phe a-nọ́-bekp̄oru l'alì-a, ì n̄ru nna anyi phẹ́-a.

⁴¹ "A bya l'onye b̄ru onye ọ́hozo; mbụ́ onye ta ab̄du onye Ízùrẹ̀lu, bụ́ ndibe ngu; mbụ́ onye ono, gude k'ẹ́pha ngu shi l'ẹ̀ka d̄u ẹ́nya bya; ⁴² kẹ́le ndiphe a-n̄ma k'ẹ́pha ngu ono, par̄u ẹ̀ka apaa ono; mẹ́ k'ọ́kpehu ngu; waa

k'iphe, dū biribiri, iinoduje emegbabe. Teke onye ọbu byaru bya aghaa iphu l'eze-ulo-a; pfuru nū ngu; ⁴³ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu; nūma iya; meeru onye ọhogo ono iphemiphe, o gude araku ngu; k'ophu ndu mg-boko l'ophu a-madzuru ẹpha ngu; shi nno atsū ngu ebvu gẹ ndibe ngu, bụ ndu Ízurelu atsū ngu. Teme ẹphe amakwarupho l'eze-ulo-a, mu kpuru-a bẹ bụ ẹpha ngu bẹ e gude kpua ya.

⁴⁴ "Ọ -buru lẹ ndu nkengu jeru etso ndu ọhogu phẹ ọgu l'ẹka bụkpoo ẹka i ziru phẹ; ẹphe -chebewa iphu lẹ mkpukpu-a, i họtaru-a; mẹ l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a pfuru nū gube Chipfu; ⁴⁵ nọdukwa l'imigwe nūma epfufu ono, ẹphe pfuru nū ngu ono; mẹ arworo, ẹphe rworu ngu; bya agbaaru phẹ mkpu.

⁴⁶ "Teke ọ bụ l'ọ iphe-ẹji bẹ ẹphe meru ngu; kele ọ tọ dudu onye te emejedu iphe-ẹji; ẹhu ghuahaa ngu eghu; i woru phẹ ye ndu ọhogu l'ẹka; k'ophu bụ l'ọhogu kpuru phẹ lẹ ndzū lashia alị phẹ l'ẹka dū ẹnya; ọzoo ẹka dū ntse; ⁴⁷ ẹphe -nọdu l'alị ono, a kpuru phẹ lẹ ndzū laa ono; egomunggo lwa phẹ azụ; izimanu lwa phẹ azụ; ẹphe nọdu l'alị ndu ono, kpuru phẹ lẹ ndzū ono rworo ngu sū l'ẹphe mewaru iphe-ẹji; bya emewaa iphe, ta apfuduru-oto; mewaa ẹjo-ememe; ⁴⁸ mbụ; ọ -buru l'ẹphe nọ l'alị ndu ọhogu phẹ ono, kpuru phẹ lẹ ndzū ono gude obu phẹ g'ọ ha; mẹ ndzū phẹ g'ọ ha lwapfuta ngu ọzo; ẹphe gha iphu l'alị-a, bụ alị, i nuru nna phẹ-a; mbụ lẹ mkpukpu-a, i họtaru-a; mẹ l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a; pfuru nū ngu; ⁴⁹ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu nūma epfufu ono, ẹphe pfuru nū ngu ono; mẹ arworo ono, ẹphe rworu ngu ono; gbaaru phẹ mkpu. ⁵⁰ Gūaru ndibe ngu ono, meru ngu iphe-ẹji ono nvu. Gūaru phẹ nvu l'emeswe, ẹphe mesweru ngu. L'i mee gẹ ndu ono, lwutaru phẹ nū ono phujeru phẹ obu-imemini. ⁵¹ Noo kele ẹphe bụ ndibe ngu; bya aburu okiphe nkengu ono, i dufutaru lẹ Ijiputu; mbụ l'ẹjo ọ-ta-ririri ọku ono, adazeje iphe-igwè ono. ⁵² G'ẹnya dūnu ngu l'iphe, nwozi ngu arwo ngu; waa iphe, ndibe ngu ono, bụ ndu Ízurelu arwo ngu; ngabejenuru phẹ nchị teke bụkpoo teke ẹphe rakuru ngu. ⁵³ Noo kele; ẹphe bụ ndu i wofutaru dobe iche l'echilabo ọhamoha, dukota lẹ mgboko-a; g'ẹphe buru okiphe ngu; mbụ ẹgube ono, i shi l'onu onye-ozu ngu, bụ Mosisu pfua ya lẹ teke ono, gube Okalibe-Kakota-Ike, bụ Chipfu dufutaru nna anyi phẹ lẹ Ijiputu phọ."

⁵⁴ No iya; Sólomonu bya epfughechaepho nū Chipfu; arwokota iya iphemiphe ono; ọ gbalihu l'oru-ngweja Chipfu ono, o byishiru ikpere ono woru ẹka labo chī-lia imeli. ⁵⁵ Ọ bya apfuru apfuru; wolia olu ewoli; goro edzudzu-ọha Ízurelu ono l'ophu onu-oma sū:

⁵⁶ "G'ajaja buru kẹ Chipfu, bụ onye ono, meru gẹ ndu Ízurelu tuta unme; ẹgube, o kweru ukwe iya. Ukwe-iphe, dū ree ono, o shi l'ẹka onye-ozu iya, bụ Mosisu kwee ono bẹ ta adudu mẹ nanu, laru kẹ mmanu. ⁵⁷ Gẹ Chipfu, bụ Chileke anyi swiru anyi eswiru; ẹgube ono, o swiru nna anyi phẹ ono. G'ọ tọ pakwaru anyi haa; ọphu ọ gwobekwa anyi. ⁵⁸ G'ọ mekwaa g'anyi kporu obu anyi yeru iya; tsoje ọzo iya l'ophu; meje ekemu iya; mẹ iphe, ọ tọru ọkpa iya g'e tsoje; mẹ omelalị iya, bụ iya bụ iphe, o pfuru nna anyi phẹ. ⁵⁹ G'epfufu ọwa-a, mu nọ l'iphu Chipfu pfuru nū iya-a nọdukwa yẹbe Chipfu, bụ Chileke anyi ntse eswe l'enyashi; k'ophu ọo-gbajeru nwozi iya; mẹ ndibe iya, bụ ndu Ízurelu mkpu lẹ mkpa, duru phẹ nū mbokumboku. ⁶⁰ K'ophu bụ lẹ ndu mgboko l'ophu a-maru l'ọ Chipfu bẹ bụ Chileke obu; l'ọ tọ dudu Chileke ọzo, dū nū. ⁶¹ Sū-a; unu wotakota obu unu g'ọ ha ye l'ẹka Chipfu, bụ Chileke nọ; unu etsoje iphe, ọ tọru ọkpa iya; meje iphe, ekemu iya pfuru; mbụ g'ọ dū ntanu-a."

Eeye eze-ulo Chipfu l'ẹka Chileke

(2Iphe 7:4-10)

⁶² Tọbudu iya bụ; eze yele ndu Ízurelu l'ophu, bụ ndu yele iya nọ l'ẹka ono woru ngweja gwee l'iphu Chipfu.

⁶³ Anu, Sólomonu gburu gude gweeru Chipfu ngweja-ẹhu-guu bẹ dū ukporo unu eswi ugbo labo l'unu iri l'ise †; mẹ ukporo unu aturu ugbo iri l'ise ††. Ọo ya bụ; eze yele ndu Ízurelu ono g'ẹphe ha tugba woru eze-ulo ono ye Chipfu l'ẹka.

⁶⁴ Ọ bụkwarupho mboku ono bẹ eze doberu echilabo ọma-unuphu ono, nọ l'ataphu eze-ulo Chipfu ono nsọ. Ọ buru l'ẹka ono bẹ ọ nọ gwee ngweja-akpo-oku; mẹ ngweja-nri; mẹ ẹba-anu, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo kele ọru-ngweja ono, e gude onyirubvu mee ono, nọ l'iphu Chipfu ono bẹ ha nwanshii; k'ophu bụ lẹ ngweja-akpo-oku ono; mẹ ngweja-nri ono; mẹ ẹba-anu, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu ono taa lakotadu iya.

† Bụ iya bụ 22,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 120,000 lẹ mbekee.

⁶⁵ Oo ya bu; Sólomõnu me ndu Ízurelu g'èphe ha ono, èphe l'iya nõ l'èka ono; mbu ikpoto oha, shi le mkpukpu Lebo-Hamatu; je akpaa le nggele Ijiputu tuko nõdu teke ono boõ obo-ìphe l'ìphu Chipfu, bu Chileke anyi; mbu boõ ya abali esaa; bya abokwase iya abali esaa ozo; mbu boõ ya ujiku iri l'eno. ⁶⁶ O be le mboku k'esato; o su phe g'èphe lashia. Èphe goru onu-oma nu eze; bya awukashihi lashia; eje ete eswa le k'ìphe-oma, Chipfu mekotaru onye-ozì iya bu Dévidi; me ndibe iya, bu ndu Ízurelu.

Chipfu epfu eyeru Sólomõnu

(2Ìphe 7:11-22)

9 Noo ya; Sólomõnu kpõ-tsechaa eze-ulo Chipfu; me ulo nkiya; bya emekõta iphemiphe, o tũberu k'ememe; ² Chipfu byapfuta iya k'ugbo èbo egube ono, o byapfutihawaru iya le Gibiyõnu phõ. ³ Chipfu bya asu iya: "Mu numawaru epfufu, i pfuru nu mu; waa iphe, i rwõru mu. Mu dobewaru eze-ulo-a, i kpõru-a nsõ; bya eme-waa iya g'õ buru èka èpha mu a-nõdu ere ire jasõ l'ojejoje. Enya mu; waa obu mu be a-duje l'èka ono tekenteke. ⁴ "A bya le gũbedua; o -buru l'ii-gude obu, guru iphõró etso mu egube ono Dévidi, bu nna ngu meru; bya eme iphemiphe, mu tũru ngu l'ekemu; ⁵ be mu e-me g'aba-eze ngu le Ízurelu ngũru angũru jasũru asũru; egube ono, mu kweru iya nna ngu, bu Dévidi ukwe iya le teke ono, mu sũru iya l'o to nwedu iphe, bya l'eme ge gu l'un-wu ngu nõ-buhu l'aba-eze ndu Ízurelu. ⁶ "Ole-a; o -buru le gũbedua; õzoo unwegirima ngu nõnyaaru õphu unu te etsoedu mu; teme õphu unu eme-jeedu ekemu ono, mu tũru unu ono; mbu unu je agwaahaa agwa; baaharu phe aja; ⁷ be mu e-wofukwa Ízurelu l'alì ono, mu nõru phe ono; mu amia enya l'eze-ulo-a, mu doberu nsõ g'èpha mu reje ire-a. Ízurelu abũru ndu ndu õzo a-nõdu anma l'èjo etu; buru ndu aa-nõdu eme iphe õchi. ⁸ Eze-ulo-a, ha imelimeli egube-a be a-buru onye aghata iya nu; ishi anyia ya edzu; l'õ kpõ-yia ukuvu su: "Bũ gũnu meru g'õ gude Chipfu mee alì-a; waa eze-ulo-a egube-a?" ⁹ Ndiphe epfua su: "Oo kele èphe haru Chipfu, bu Chileke phe; mbu onye dufutaru nna phe l'alì Ijiputu; gbẽ woru obu phe kpõru yeru agwa; gwaahaa ya; abaru iya aja. Noo iphe, meru g'õ gude Chipfu wopfuta phe egube èjo iphe-èhuka-a."

Iphe õzo, Sólomõnu megbabõru

(2Ìphe 8:1-18)

¹⁰ Noo ya; ukporo apha ono bvũchaephe, bu iya bu teke Sólomõnu gude kpõ ulo labõ phõ; mbu eze-ulo Chipfu yee ulo nkiya; ¹¹ eze, bu Sólomõnu woru mkpukpu ukporo, du le Gálili nu Hiramũ, bu eze ndu Taya. Noo kele õõ Hiramũ be nukõtaru iya oshi sida; me oshi payĩnu; me mkpõla-ododo g'õ guru iya. ¹² Hiramũ bya eshi le Taya bya ge ya hũma mkpukpu õbu, Sólomõnu nõru iya õbu. O hũmachaa ya; õphu o to dudu iya ree. ¹³ Tõbudu iya bu; o jia su: "Bũ egube mkpukpu gũnu be i nõru mu egube-a?" O woru mkpukpu ono gũbe alì Kabulu, bu iya bu alì, nwahũru anwahũ. E kumaru iya èpha ono byasũ ntanũ-a. ¹⁴ Iphe, Hiramũ nõru eze bu mkpõla-ododo, erwa iya du ukporo talentu ishii. ¹⁵ Owaa bu iphe, ndu õgbo-ozì ono, eze Sólomõnu hõtaru ono megbabõru; mbu ndu o hõtaru g'èphe kpõ eze-ulo Chipfu; me ulo nkiya; waa igbulõ Jierúsalemũ; me agbarike iya; me mkpukpu Hazõ; me mkpukpu Megido; waa mkpukpu Geza. ¹⁶ Fero, bu eze ndu Ijiputu be jeru õgu le mkpukpu Geza je alwũta iya; tũfu iya õku; bya egbushia ndu Kõnanu, bu phe bu le mkpukpu ono; bya eworu iya nu nwa iya nwanyì ono, Sólomõnu lũru ono; g'õ buru iphe, o gude laa ji. ¹⁷ Oo ya bu; Sólomõnu bya akpukwaa mkpukpu Geza ono. O kpõ mkpukpu Bõtu-Horonu õphu nõ l'ũzo ndõhali; ¹⁸ me mkpukpu Balatu. O bya akpõ mkpukpu Tama † ono, nõ l'echiẽgu alì Jiuda; ¹⁹ kpukwapho mkpukpu, õokwakobeje iphe; me mkpukpu, ee-dobeje ugbo-ĩnya iya; me õphu ndu agbaru iya jnya a-nõduje. Sólomõnu tũkoru iphemiphe, du iya g'õ kpõ ya le Jierúsalemũ kpukõta; me l'ũbvũ ùbvũ Lébanõnu; mekpõo l'alì-eze iya l'õphu.

²⁰ A bya le ndu õphu phõduru nu le ndu Amõru; me ndu Hetu; me ndu Põrezu; me ndu Hevu; me ndu Jiebusu; mbu ndu ono, ta abũdu ndu Ízurelu ono; ²¹ be awa ndu ono, phõduru nu l'alì ono; mbu ndu õphu ndu Ízurelu ta adũdu ike gbushikõta; be Sólomõnu meru g'èphe buru õhu, eje ozì mkpõnwu-ẽhu byasũ ntanũ-a. ²² A bya le

† O kwa iya phõ bu mkpukpu Tadũmo.

ndu Ízurelu bẹ ọ tọ dudu onye ọphu Sólomonu meru ohu. Ẹphebedua bẹ o meru ndu ojogu iya; mę ndu-ishi ozi iya; mę ndu-ishi ndu ojogu iya; mę ndu-ishi ugbo-inya iya; mę ndu agbaru iya inya. ²³ Ọo ẹphe bụ ndu-ishi l'iphe, Sólomonu gude l'ẹka eme; ẹphe dụ ọnu nemadzu l'umadzu ọkporo ẹsaa l'iri bụ ndu eleta ndu-ozi ono ẹnya.

²⁴ Ọo ẹpho gę nwada Fero pho shi lę mkpukpu Dévidi lwa bya eburu l'ulo ono, Sólomonu kpuru iya ono; bę Sólomonu kpuru agbarike igbulo mkpukpu ono.

²⁵ Ugbo ẹto l'apha bę Sólomonu egweje ngweja-akpo-oku; mę ngweja-ẹhu-guu l'eli ọru-ngweja ono, ọ kpuru Chipfu ono. Ọ nọdu akpojekwapho ọnwu-isensu ọku l'iphu Chipfu; shi nno meebekota iphemiphe, eemeje l'eze-ulo Chipfu.

²⁶ Eze, bụ Sólomonu bya akushia ugbo-mini dobe lę Eziyonu-Geba ono, nọ-kube mkpukpu Elatu ọphu dụ l'alị ndu Edomu l'aguga Eze-enyimu Uswe-uswe. ²⁷ Noo ya; Hiram ye ndu nkiya, maru g'aakpoje ugbo-mini, bụ ndu mahawaru eze-enyimu ono; g'ẹphe tsoru ndu kę Sólomonu meje k'ugbo ono. ²⁸ Ẹphe jeshia alị Ofi; bya eshi l'ẹka ono wolata mkpola-ododo, ẹrwa iya dụ ọnu talentu lę talentu ọkporo bya akuberu eze, bụ Sólomonu.

Eze-nwanyị ndu Sheba akpafuta Sólomonu

(2Iphe 9:1-12)

10 Tọbudu iya bụ; eze-nwanyị ndu Sheba bya anuma ọdù Sólomonu; waa gę yęe Chipfu gude nọdu; ọ bya g'o gude aji, shihuru ike dalee ya. ² Ọ chiru ikpoto nemadzu bya Jierúsalemu; chiru inya-kamelu, vugbaa manụ, eshi kwękweekwee; waa igwerigwe mkpola-ododo; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. Ọ byapfuta Sólomonu; bya atuko iphemiphe, dụ iya l'obu pfukotaru iya. ³ Sólomonu yekotaru iya ọnu l'aji, ọ jikotaru iya. Ọphu ọ dudu aji, ọ jiru eze, kpuru iya ẹka l'ẹnya kę g'ọ tọ saru iya ya. ⁴ Eze-nwanyị ndu Sheba ono bya ahụ-maepho ẹgube mmamiphe, Sólomonu nweru; waa ẹgube ọlo, ọ kpuru; ⁵ mę ẹgube nri, oorije; mę ọdu oshi, ndu-ozi iya anọduje anọ; mę gę ndu-ozi iya gude eje ozi; waa ẹgube uwe, ẹphe eye l'ẹhu; mę ndu etsujeru iya ọnu lę męe; mękpoo ngweja-akpo-oku, oogweje l'ulo Chipfu; ọ tufu iya ẹhu.

⁶ Ọ bya asu eze: "Akọ, mu nọ l'alị anyi numa k'opfu iphe, i meshiru; mę kę mmamiphe ngu bę bukota eviya. ⁷ Mu te eshidu kweta l'akọ ono bụ eviya; jasụ gę mu byaru bya egude ẹnya mu humakota iya-a. Lenu; a ta koja-haduru mu iya ẹbo. Mmamiphe ngu; waa iphe, i nweru bę ka g'a turu ọnu iya. ⁸ Ọo ẹpho lę ndibe ngu bę iphe kweru! Iphe kweru ndu-ozi ngu phę, bụ ndu anọduje l'iphu ngu mkpulumkpuru anuma opfu mmamiphe, iipfu! ⁹ G'ajaja buru kę Chipfu, bụ Chileke ngu, bụ onye ono, i dụ ree; o woru ngu dobe l'aba-eze ndu Ízurelu. Ọo kęle Chipfu yeru ndu Ízurelu obu ojejoje meru g'o gude; o mee ngu eze phę; k'ọphu ii-nọdu ekpe ikpe, pfuru nhamunha; meje iphe, pfuru oto."

¹⁰ Tọbudu iya bụ; eze-nwanyị ono bya eworu mkpola-ododo, ẹrwa iya dụ ọkporo talentu ishii nụ eze; bya anu iya manụ, parụ ẹka apaa, eshi kwękweekwee; waa mkpuma, vugbaa oke aswa. Manụ ono, eze-nwanyị ndu Sheba nuru eze, bụ Sólomonu ono bę parụ ẹka shii; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu manụ, a nujebaaru iya habe g'onoya.

¹¹ Ugbo-mini Hiram nọdu eshije l'alị Ofi vulata mkpola-ododo. Nokwapho g'ooshije l'ẹka ono evulata oshi alugumu, ha igwerigwe; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. ¹² Ọ buru oshi alugumu ono bę eze gude meshia itso ye l'ulo Chipfu; mę l'ulo ibe eze; bya egudekwa iya pho mee une; waa ogumogu, ndu ebvu egudeje agu ebvu. Oshi alugumu, ha ẹgube ono bę e te vulatabaeduru; ọphu a ta humajeduru ọdu iya ono byasụ ntanu-a.

¹³ Eze, bụ Sólomonu bya anukota eze-nwanyị ndu Sheba ono iphemiphe, dụ iya ree, ọ suru g'ọ nụ iya; a -gu-fukwa ẹbyaa, ọ sahawaru obu iya kwaarụ iya. Ọo ya bụ; eze-nwanyị ono dakọbe lashia alị phę; yele ndu-ozi iya.

Ẹku Sólomonu

(2Iphe 1:13-17; 9:13-28)

¹⁴ Mkpola-ododo, eevulatajeru Sólomonu aphagapha bę ẹrwa iya aduje ọnu talentu; l'ọkporo talentu iri l'eto lę talentu ishii; ¹⁵ a -gufukwa iphe, l'eshije l'ẹka ndu ngho; mę l'ẹka ndu agba eze ngho; waa ọphu eshije l'ẹka ndu eze ndu Arabu; mę ọphu eshije l'ẹka ndu ọchi-ọha alị ono.

¹⁶ Eze, bụ Sólomõnu gude mkpõla-ododo, e tsusaru ọsa meta iphe, eegudeje egbobuta onwonye, hagbaa galagala; ụzo ụkporo iri. Mkpõla-ododo, larụ lẹ nanụ bẹ dũchaa ụnu shẹkel; lẹ shẹkelu ụkporo iri. ¹⁷ O gudekwaphõ mkpõla-ododo, e tsusaru ọsa meta iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ono kẹ nshii; ụzo ụkporo iri l'ise. Mkpõla-ododo, larụ lẹ nanụ bụ shẹkelu ụkporo ẹsaa; lẹ shẹkelu iri. Ẹka eze doberu iya bụ l'ụlo ono, e gude oshi, shi l'ọswa, nọ l'úbvú úbvú Lébanõnu kpua ono.

¹⁸ Nokwaphõ g'eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha shii; bya awụkota iya ọkpobe mkpõla-ododo l'eli. ¹⁹ Ẹka eshije enyikota aba-eze ono, bẹ dũ ntọkpa ishii; ẹka aadaphubeje iya bẹ eli iya dũ kẹ kokoroko. E metaru iya ẹka aatukobeje ẹka ibekẹboebo; kpua oduma labõ pfu-kubechaa iphe ono, aatukobeje ẹka ono ẹphenebo. ²⁰ A kpua oduma iri l'ẹbo pfubechaa ibekẹboebo l'eli ntọkpa ishi ono, e shije enyikota aba-eze ono. Ọ tọ dũdu aba-eze ọzo, e mejewaru; ọ dũ ẹgube ono. ²¹ Iphe, eze egudeje angụ iphe-angungu bụ mkpõla-ododo bẹ e gude mekõta iya. Ivu, dũkota l'ụlo ono, e gude oshi, shi l'ọswa úbvú úbvú Lébanõnu kpua ono be bụ ọkpobe mkpõla-ododo bẹ e gude mee ya. Ọ tọ dũdu iphe ono, dũru ọphu e meru lẹ mkpõla-ọchaa; noo kẹle ọ tọ dũdu iphe, a gũberu mkpõla-ọchaa lẹ teke Sólomõnu bụ eze. ²² Eze nwegbaarụ ụgbo-mini, e gude agbaru iya nghõ. Ụgbo-mini ono bẹ ẹphe l'ụgbo-mini kẹ Hiramụ atụkoje swirụ. Ọ bũru ụgbo lanụ l'ime apha ẹto bẹ ụgbo-mini ono alwaje; vulata mkpõla-ododo; mẹ mkpõla-ọchaa; mẹ eze-enyi; mẹ adaka; mẹ enwe.

²³ Ọ bũru eze, bụ Sólomõnu bẹ kakõta enweru ẹku; bũru iya kakõta enweru mmamiphe l'iphe, bụ ndu eze ndu mgboko l'ọphu. ²⁴ Eliphe l'ọphu nõdu abyajẹ l'iphe Sólomõnu g'ẹphe anuma opfu mmamiphe, Chileke nũru iya. ²⁵ Aphagapha abũjeru: onye -byatashia; l'ọ gude iphe bya anụ iya; mbụ iphe, e meru lẹ mkpõla-ọchaa; mẹ ọphu e meru lẹ mkpõla-ododo; mẹ uwe mgbalanụ; mẹ ngwõgu; mẹ manụ, eshi kwẹekweekwee; mẹ inya; mẹkpoo inya-mulu. Iphe, aanuje iya bẹ apajẹ ẹka apaa.

²⁶ Sólomõnu bya akũberu onwiya ụgbo-inya; mẹ ndu agba l'inya. O nweru ụnu ụgbo-inya ẹto l'ụkporo iri; bya enweru ndu agba l'inya, dũ ụkporo ụnu l'ụnu iri. O nweru ndu ọphu yẹbe eze doberu lẹ mkpũkpũ, eedobeje ụgbo-inya; dobe ndu ọphuu lẹ Jierúsalemụ swibe onwiya. ²⁷ Eze bẹ meru; mkpõla-ọchaa kũru g'ẹja lẹ Jierúsalemụ; bya emee g'oshi sida dzuru ẹkameka g'oshi sịkamo, tũkoru alị ọkpa úbvú, nọ l'ụzo ẹnyanwu-arịba sweta-a. ²⁸ Ọo l'alị Ijiputu yẹle alị Kuwe bẹ e shi anmatajẹru Sólomõnu inya. Ọ bũru ndu agbaru eze nghõ shi anmatajẹru iya inya ọbu. ²⁹ Iphe, ẹphe shi egudeje azụ ụgbo-inya lẹ Ijiputu bụ ụnu shẹkelu mkpõla-ọchaa lẹ shẹkelu mkpõla-ọchaa iri; bya egudeje ụkporo shẹkelu mkpõla-ọchaa ẹsaa l'iri nmata inya. Ndu ono, agbaru eze nghõ ono; shikwaphõ evujejeru ndu eze ndu Hetu; mẹ ndu eze ndu Arámu iphe, shi l'alị nkephẹ.

Sólomõnu alũshi igwe nwanyị

11 Noo ya; Sólomõnu bya eyee igwerigwe ụnwanyị ndu ọhoro obu. O je alũshia ụnwanyị, shi Mówabu; mẹ Amõnu; mẹ Edõmu; mẹ Sayidõnu; waa Hetu; yekõberu nwada Fero phõ, ọoluhawaa phõ. ² Ndu ono shikõta l'ọha ono, Chipfu nmarụ ụnwu Ízurelụ ọkwa iya sụ: "Unu l'ẹphe te kegbakwaru nwanyị; noo kẹle ẹphe e-mekwa g'unu kporu obu unu yeru agwa phẹ." Ọle Sólomõnu gbẹ yeshia phẹ obu ike. ³ Unyomu iya bẹ dũ ụnu ụnwanyị l'ụnwanyị ụkporo mgbo iri l'ise. Ẹphe tũkoru bũkotaru ada-eze ada-eze. Ọ bya enweru ụnwanyị, ndu ọphu abụ-zidu unyomu iya, dũ ụnwanyị ụkporo mgbo iri l'ise. Unyomu iya ono mee; obu iya lufu l'ẹka Chipfu nõ. ⁴ Ọ bũru gẹ Sólomõnu kahũwaru bẹ unyomu iya meru ọ kporu obu ye l'agwa; ọphu obu iya l'ọphu adũedu l'ẹka Chipfu, bụ Chileke iya nõ; ẹgube ono, obu nna iya, bụ Dévidi shi dũ iya ono. ⁵ Sólomõnu bya etsoaha Ashitoretu, bụ agwa ndu Sayidõnu; mẹ Molẹku, bụ ẹjo agwa ndu Amõnu. ⁶ Ọo ya bụ; Sólomõnu mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu; ọphu o to gudeedu obu iya g'ọ ha tsoo Chipfu; ẹgube nna iya, bụ Dévidi tsoru iya.

⁷ L'úbvú ụzo ẹnyanwu-awawa Jierúsalemụ bẹ Sólomõnu kpũru ẹka aagwajẹ agwa Kemõshi, bụ ẹjo agwa ndu Mówabu; mẹ Molẹku, bụ ẹjo agwa ndu Amõnu. ⁸ Nokwaphõ g'ọ kpũshirụ unyomu iya ono, shigbaa ọhoro ono ẹka ẹphe anõduje akpõ ụnwù-isensu ọku; agwa agwa phẹ.

⁹ Chipfu bya edoberu Sólomõnu ẹhu-eghu; noo kẹle obu iya lufuwaru l'ẹka yẹbe Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelụ nõ; mbụ onye ono, byapfutacharu iya mgbo labõ ono. ¹⁰ Chipfu tũhawaru Sólomõnu ekemu; sụ iya g'o to tsokwa agwa. Obenu l'ọ jikaru edobe iphe ono, Chipfu tũru iya ekemu iya ono. ¹¹ Ọo ya bụ; Chipfu sụ Sólomõnu:

“Eshi ọp̄hu i meru ip̄he, d̄u ẹgube-a; mb̄u ọp̄hu i ti dobeduru ọgbandzu mu; waa ip̄he, mu t̄oru ọkpa iya; mb̄u ip̄he ono, mu t̄uru ngu ekemu iya-a; b̄e mu a-naf̄u ngu al̄i-eze ono; woru iya ye onye-oz̄i ngu l'ẹka. ¹² Ọle mu e-gude k̄e nna ngu, b̄u Dévidi; haa ya anaf̄u nta-a, ị n̄o ndz̄u-a. Mu a-naf̄u ngu iya l'ẹnya k̄e nwa ngu nwoke. ¹³ Ọle-a; mu ta anaf̄u-gbudu iya al̄i-eze ono g'ọ ha. Mu e-gude k'onye-oz̄i mu, b̄u Dévidi; m̄e k̄e Jierúsalem̄u, b̄u ẹka mu h̄otar̄u ono; woru ip̄fu lan̄u n̄u nwa ngu nwoke.”

Ndu ọhogu Sólom̄onu

¹⁴ T̄obudu iya b̄u; Chipfu bya emee ḡe Hadadu, b̄u onye Ed̄omu b̄uru onye a-n̄odu etso Sólom̄onu op̄fu. Ọ b̄u onye shi l'eri ndu eze ndu Ed̄omu. ¹⁵ Ọ b̄uru teke Dévidi ȳe ndu Ed̄omu lw̄uj̄eru ọgu; b̄e Jiowabu, b̄u onye-ishi ndu oj̄ogu jeru eli odzu ndu e gbushiru l'ọgu ono; o jerwua je at̄uko unwoke Ed̄omu ono gbushia. ¹⁶ Jiowabu ȳe ndu Ízurel̄u n̄o ọnwa ishii l'ẹka ono; jas̄u ẹphe gbushik̄ota unwoke ndu Ed̄omu g'ẹphe ha. ¹⁷ Ọle Hadadu tsoru ndu Ed̄omu, shi ejeru nna iya ozi gbalaa lash̄ia al̄i ndu Ijiputu. Teke ono b̄e ọ b̄ukwadu nwatansh̄ii. ¹⁸ Ẹphe shi l̄e Midiyanu gb̄eshi; bya al̄ufuta l̄e Paranu. Ẹphe shi l̄e Paranu ch̄ita unwoke; ẹphe l'ẹphe sw̄iru jeshia Ijiputu; ẹphe bya ejep̄fu Fero, b̄u iya b̄u eze ndu Ijiputu. Ọ n̄u Hadadu ọlo; n̄u iya al̄i; bya an̄u iya nri.

¹⁹ Hadadu bya at̄uba Fero l'ẹnya shii; k'ọp̄hu b̄u l̄e Fero keru iya nwune nyee ya g'ọ l̄uru; mb̄u nwune eze-nwanȳi ono, b̄u Tahupenesu. ²⁰ Nwune Tahupenesu ono bya anw̄utar̄u iya nwa nwoke, ẹpha iya b̄u Genubatu. Tahupenesu, b̄u eze-nwanȳi hee nwata ono hetsee l'ibe-eze. Genubatu ȳe ọnwu Fero t̄uko buru vuta.

²¹ Hadadu bya an̄odu l̄e Ijiputu n̄uma l̄e Dévidi nw̄uh̄uwaru lapfushia nna iya ph̄e; t̄eme l̄e Jiowabu, b̄u onye-ishi ndu oj̄ogu b̄e nw̄uh̄uwaru n̄u; o s̄u Fero: “Haa ḡe mu t̄uḡbua lash̄ia al̄i mu.”

²² Fero s̄u iya: “?B̄u ḡunu b̄e ọko iya d̄uru ngu l'ẹka mu n̄o; meru g'o gude ị n̄odu ach̄o g'ị lash̄ia al̄i unu?”
Hadadu s̄u iya: “Haa mu r̄o ḡe mu lash̄ia.”

²³ Chileke bya akpalia onye ọzo, ẹpha iya b̄u Rez̄onu nwa Ẹliyada; ọ b̄uru onye tsoaharu Sólom̄onu op̄fu. Rez̄onu b̄e gbaf̄uj̄eru l'ibe nnaj̄iup̄hu iya, b̄u Hadadeza, b̄u eze ndu Zoba. ²⁴ L̄e ḡe Dévidi gbushichaaru ndu oj̄ogu ndu Zoba; b̄e Rez̄onu ch̄itar̄u ndu nemadz̄u swikaa onwiya; woru onwiya mee onye-ishi ph̄e; bya emee ph̄e g'ẹphe kwefuje ike. Ẹphe t̄uḡbua jeshia Damas̄ukosu. Ẹphe je eburu l'ẹka ono b̄uru ndu-ishi. ²⁵ Rez̄onu b̄e tsok̄otaerup̄ho ndu Ízurel̄u op̄fu jeye ḡe Sólom̄onu n̄o-beru; yek̄obewaro emekpa ẹhu, Hadadu shi emekpa ph̄e. Rez̄onu ọbu b̄uru eze ndu Arámu; bya emekpa ndu Ízurel̄u ẹhu.

Jierobowamu ekwef̄uru Sólom̄onu ike

²⁶ Jierobowamu nwa Nebatu bya awatak̄waph̄o ekwef̄uru Sólom̄onu ike. O shi b̄uru onye lan̄u l'ime ndu-oz̄i Sólom̄onu. Ọ b̄u onye ip̄fu ifuremu; ẹka o shi b̄uru mkp̄uk̄pu Zereda. Ne iya b̄e b̄u nwanȳi, ji iya an̄odu, ẹpha iya b̄u Zeruwa. ²⁷ Waa g'o shi kwefuru Sólom̄onu ike ọbu baa: Sólom̄onu b̄e kp̄uru agbarike igbul̄o, e gude kp̄u-pheta mkp̄uk̄pu Dévidi, b̄u nna iya mgburugburu; bya akp̄u-chishia ẹka gbaru ọru l'igbul̄o ono. ²⁸ Jierobowamu b̄ukwanuru nwoke d̄u ike. T̄obudu iya b̄u; Sólom̄onu bya ah̄uma l̄e nwokor̄oɓya ono b̄e b̄u onye ejeshi ozi ike; o mee ya onye-ishi ndu ọgbo ozi ọnu-ọlo Jiós̄efu l'ọp̄hu.

²⁹ O -rwua teke ono; Jierobowamu shi l̄e Jierúsalem̄u jeshia ip̄he; Ahayijia, b̄u onye mp̄fuchiru Chileke, shi mkp̄uk̄pu Shilo h̄uma iya l̄e gbororo. Ahayijia yeru uwe ọph̄úú. Ọ b̄uru ẹphenebo ono n̄o nw̄eka ph̄e l̄e mḡb̄egu ono. ³⁰ Ọo ya b̄u; Ahayijia ye ẹka l'uwe ọph̄úú ono, o yeru ono; zijaha uzi iri l'ẹbo; ³¹ bya as̄u Jierobowamu: “Hata mpekala uwe-a iri, ọp̄hu ii-nworu. Noo k̄ele Chipfu, b̄u Chileke k̄e Ízurel̄u s̄uru-a: ‘Mu abyawaa a-naf̄u al̄i-eze ono l'ẹka Sólom̄onu; n̄u ngu ip̄fu iri. ³² Ọle mu e-gude k'onye-oz̄i mu, b̄u Dévidi; m̄e k̄e Jierúsalem̄u, b̄u mkp̄uk̄pu, mu h̄otar̄u l'ip̄fu ndu Ízurel̄u l'ọp̄hu; haar̄u iya ip̄fu lan̄u kpoloko. ³³ Ip̄he, mu e-gude mee ya nno b̄e b̄u l'ẹphe har̄u mb̄edua; baahar̄u Ash̄itoretu, b̄u agwa ndu Saȳidonu eja; m̄e Kem̄oshi, b̄u agwa ndu Mówabu; waa Mol̄eku, b̄u agwa ndu Am̄onu. Ọp̄hu o to tsoduru ọzo mu; meje ip̄he, p̄furu nham̄unha l'ẹnya mu; mee ip̄he, mu t̄oru ọkpa iya; m̄e omelal̄i mu; ẹgube ono, nna iya, b̄u Dévidi tsoru iya.

³⁴ “ Ọle-a; mu taa naf̄u-gbukwa iya al̄i-eze ono l'ọp̄hu l'ẹka. Mu e-gude k'onye-oz̄i mu, b̄u Dévidi, b̄u onye mu h̄otar̄u; bya ab̄uru onye doberu ip̄he, ekemu mu p̄furu; m̄e ip̄he, mu t̄oru ọkpa iya; haa ya g'ọ b̄uru onye-ishi

jeye g'ọo-nọ-beru. ³⁵ Ọo l'ẹka nwa iya nwoke bẹ mu a-nafu alì-eze ono; woru ipfu iri l'ime iya nù ngu. ³⁶ Nwa iya bẹ mu a-nù ipfu lanù; k'ọphu onye-ozì mu, bụ Dévidi e-nweru onye a-buru ishi lẹ Jierúsalemù, bụ mkpukpu, mu họtaru dobe g'ọo bụru ẹka ẹpha mu a-nọdu ere ire. ³⁷ Gụbedua l'onwongu bẹ mu e-me g'ì bụru ishi l'ẹka ono, ọogu ngu g'ì bụru ishi ono; mbụ l'ìi-buru ishi lẹ Ízurelu. ³⁸ Ọo ya bụ; ọ -buru l'ì ngabẹru mu nchì l'iphemiphe, mu tọru ngu ekemu iya; etso ọzo nkemu; bya eme iphe, pfulu nhamunha l'ẹnya mu; mbụ etso iphe, mu tọru ọkpa iya; mẹ ekemu mu; ẹgube onye-ozì mu, bụ Dévidi tsoru iya; bẹ mu e-swiru ngu eswiru; mee g'alì-eze ngu nọduwaro jasuru gẹ kẹ Dévidi. Mu eworu Ízurelu nukota ngu. ³⁹ Mu e-gude k'iphe ono, meru nù ono hụa unwu Dévidi ahùhù. Ọle ahùhù ono bẹ taa buduru jasuru asuru."

⁴⁰ Tọbudu iya bụ; Sólomonu chọkashiahaa ọzo ya e-shi gbua Jierobowamu. Jierobowamu gbalaa lashia Ijiputu; lapfushia Shishaku, bụ eze ndu Ijiputu. Ọ nọduwaro lẹ Ijiputu jasuru Sólomonu nwùhu.

Anwùhu Sólomonu

(2Iphe 9:29-31)

⁴¹ Iphe ọzo, Sólomonu megbabẹru; mẹ kẹ mmamiphe iya; bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, Sólomonu meru. ⁴² Sólomonu bẹ nọ lẹ Jierúsalemù bụru eze ndu Ízurelu ukporo apha labọ. ⁴³ Tọbudu iya bụ; ọ nwùhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya lẹ mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Nwa iya nwoke, bụ Rehobowamu bụru eze nọchia ẹnya iya.

Ndu Ízurelu ekwefuru Rehobowamu ike

(2Iphe 10:1-19)

12 Tọbudu iya bụ; Rehobowamu tųgbua jeshia Shẹkemu; kẹle ndu Ízurelu l'ọphu wųwaru jeshia l'ẹka ono g'ẹphe mee ya eze. ² Teke ono bẹ Jierobowamu nwa Nebatu nọkwadu lẹ Ijiputu, bụ ẹka ono, ọ gbaru laa teke ọogbaru eze, bụ Sólomonu ọso. Ọ numa kẹ Rehobowamu ono; o shi lẹ Ijiputu l'watashia. ³ Ọo ya bụ; e zia g'e je ekua ya; yẹle ndu Ízurelu g'ẹphe ha bya awu-pfu Rehobowamu je asu iya: ⁴ "Nna ngu boru anyi ivu, anyi ẹrwa. Ọ -buru l'ii-me g'ozì aphu ono, nna ngu shi kpabẹ anyi ono; mẹ ivu ono, o boru anyi ono ka alwa alì; bẹ anyi a-nọdukwa-a ejeru ngu ozì."

⁵ Rehobowamu sụ phẹ: "Unu lashia je anọ ujiku ẹto; g'unu alwaphutawaro azu." Ọo ya bụ; ẹphe wụkashihu.

⁶ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Rehobowamu jeshia akpata ishi l'ẹka ndu bụ ọgerenya ono, shi ejeru nna iya, bụ Sólomonu ozì teke ọ nọ ndu ono. Ọ jia phẹ sụ: "Denu g'unu suru gẹ mu yeeru ndu-a onu?"

⁷ Ẹphe sụ iya: "Ọ -buru l'ìi-buru onye-ozì ndu-a ntanụ-a; mbụ wųaru phẹ ẹpho l'alì; bya epfuaru phẹ opfu ọma; bẹ ẹphe a-bukwaru ndu-ozì ngu jasuru asuru."

⁸ Obenu lẹ Rehobowamu jikaru idzu ono, ndu bụ ọgerenya chítaru iya ono. O jepfushia unwokorobyia, bụ ndu yẹ ya tųkoru bụru ọgbo; tẹme ẹphe nọdu ejeru iya ozì; gẹ ya kpata phẹ ishi. ⁹ Ọ jia phẹ sụ: "Denu g'unubedua suru gẹ mu yeeru phẹ onu? Bụ gunu bẹ anyi e-pfuru ndu-a, suru gẹ mu mee g'ivu, nna mu boru phẹ ka alwa alì-a?"

¹⁰ Unwokorobyia ono, bụ unwu ọgbo iya ono sụ iya: "Iphe, ii-pfuru ndu ono, suru ngu lẹ nna ngu boru phẹ ivu, anyi ẹrwa ono; l'ọo g'ì mee ya g'ọ ka alwa alì ono bụ lẹ-a: mkpushi-ẹka-nwotsutso ngu bẹ ka upfu nna ngu igbi.

¹¹ L'eshi ọphu nna ngu boru phẹ ivu, anyi ẹrwa bẹ ii-me g'ọ kaba anyi ẹrwa. Eshi ọphu ọ bụ ẹchachi bẹ nna ngu shi echije phẹ bẹ ịi-gbaahaa phẹ akpì."

¹² Ọo ya bụ; o -rwuepho lẹ mbọku k'ẹto ono; Jierobowamu yẹle ndu Ízurelu l'ọphu byapfuta eze, bụ Rehobowamu ọzo; ẹgube ono, o pfuru phẹ g'ẹphe bya lẹ mbọku k'ẹto ono. ¹³ Eze jika idzu phọ, ndu bụ ọgerenya chikoshiru iya phọ; yeeru ndu ono onu ẹhuka ẹhuka. ¹⁴ O je etsoru idzu ono, unwokorobyia chikoshiru iya ono sụ phẹ: "Nna mu boru unu ivu, anyi ẹrwa; ọle mbedua e-me g'ọ kaba anyi ẹrwa. Nna mu bụ ẹchachi bẹ o shi echije unu; ọle mbedua bẹ a-gbaahaa unu akpì." ¹⁵ Ọo ya bụ; ọphu eze angaduru ndu Ízurelu ono nchì; noo kẹle ọo Chipfu bẹ meru g'ọ du nno; k'ọphu iphe ono, Chipfu shije l'onu Ahayijia kẹ mkpukpu Shilo pfuaru Jierobowamu nwa Nebatu ono a-vukota.

¹⁶ Ndu Ízurelu ono l'ọphu bya ahumaepho l'eze ta angaduru phẹ nchì; ẹphe sụ iya:

“?Bụ gụnu bẹ anyi lẹ
 Dévidi jigba?
 Ọ tọ dukwa okiphe,
 anyi nweru l'ẹhu nwa Jiesi.
 Unubẹ Ízurelu;
 g'onyenonu lashia
 unuphu ibe iya-o!
 Gẹ Dévidi letawarọ ọnu-ulo
 nkiya ẹnya!”

Ọo ya bụ; ndu Ízurelu wụkashihu lashia unuphu ibe phẹ. ¹⁷ Ọ bụwaruro ndu Ízurelu ọphu bu lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu, dū l'alị Jiuda bẹ Rehobówamu bụ eze phẹ.

¹⁸ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Rehobówamu zia Adoniramụ, bụ onye-ishi ọgbo ozi; g'o jepfu ndu Ízurelu. O -rwua; ẹphe tuko g'ẹphe ha gude mkpuma tugbua ya. Eze, bụ Rehobówamu mekebe ẹgwegwa nyita ụgbo-inya iya gbalaa; ọ bụru iya ala Jierúsalemụ. ¹⁹ E shi teke ono; ndu Ízurelu wata ekwefuru ọnu-ulo Dévidi ike byasụ ntanụ-a.

²⁰ Noo ya; ndu Ízurelu l'ophu numa lẹ Jierobowamu bẹ lwawaru nụ; ẹphe zia g'e je ekua ya. Ọ bya lẹ ndzuko phẹ; ẹphe mee ya eze ndu Ízurelu l'ophu. Ọphu ọ duedu ndu ọzo, ẹphe l'ọnulo kẹ Dévidi tųgbaru; gbahaa ipfu Jiuda kpoloko.

Ozi, Shemaya ezi Rehobówamu

(2Iphe 11:1-4)

²¹ Rehobówamu larwuẹpho Jierúsalemụ; ọ chikobe iphe, bụ ndu ojọgu ndu Jiuda; mę ndu ipfu Benjiaminu; ụkporo unu unwoke ugbo ụkporo l'iri l'ẹbo, bụ ndu a họtaru ahọtá; g'ẹphe je etsoo ndu Ízurelu ọgu; k'ọphu ẹphe a-nataphu alị-eze ono azụ woru nụ Rehobówamu, bụ nwa Sólomonu.

²² Obenu lẹ Chileke byaru epfuru yeru Shemaya, bụ onye kẹ Chileke; sụ: ²³ “Je akaru Rehobówamu nwa Sólomonu; mbụ eze ndu Jiuda; l'ị karụ ndu Jiuda; mę ndu Benjiaminu l'ophu; męwaroya ndu ọphuu g'ẹphe ha ²⁴ lẹ Chipfu sụru-a: ‘Unu te ejekwa etso unwunna unu, bụ ndu Ízurelu ọgu. G'onyenonu lashikwaa ibe iya; noo kẹle ọo mu bẹ iphe ono shi l'ẹka.’ ” Ọo ya bụ; ẹphe numa iphe, Chipfu pfuru; laphu azụ ẹgube ono, Chipfu pfuru ono.

Nwa eswi labọ, e gude mkpọla-ododo kpua

²⁵ Tọbudu iya bụ; Jierobowamu bya akpua mkpụkpu Shẹkemu l'alị úbvú úbvú Ifuremu kpụshia ya ike; buru l'ẹka ono. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ o shi je akpua mkpụkpu Peniyelu.

²⁶ Jierobowamu bya epfua l'ime obu iya sụ: “Alị-eze-a bẹ e-mechakwaa laphu ọnu-ulo Dévidi azụ l'ẹka. ²⁷ Ọ -bụru lẹ ndu-a ejeje egwe ngweja l'eze-ulo Chipfu; lẹ Jierúsalemụ bẹ obu phẹ a-laphukwa azụ l'ẹka nnajịuphu phẹ nọ; mbụ Rehobówamu, bụ eze ndu Jiuda. Ẹphe eworu mu gbua; lapfushia Rehobówamu, bụ eze ndu Jiuda.”

²⁸ Ọo ya bụ; eze bya ejecha akpata ishi; o gude mkpọla-ododo kpua unwu-eswi labọ; bya asụ phẹ: “Eje Jierúsalemụ bẹ dụnukaru unu ẹnya. Unubẹ ndu Ízurelu; unu waa Chileke unu baa; mbụ onye dufutaru unu l'alị Ijiputu!” ²⁹ O woru nanụ dobe lẹ mkpụkpu Bẹtelu; dobe nanụ ọphuu lẹ mkpụkpu Danu. ³⁰ Iphe ono bụru iphe-ẹji; noo kẹle ẹphe baaharụ unwu-eswi ono ẹja; je akpaa l'ophu nọ lẹ Danu.

³¹ Jierobowamu kpụshikwapho ụlo-agwa l'ẹka aagwajẹ iphe; bya eshi l'ime ndu Ízurelu ono l'ophu họtá ndu abudu ndu Lívayi ẹphe nọdu anọduje egwe ẹja l'ẹka ono. ³² Ọ bya edobe ọbo-iphe l'ónwa ẹsato lẹ mbọku, ọ dū l'abalị iri l'ise, bụkwapho ẹgube ọbo-iphe ọphu aaboje l'alị Jiuda. Tẹme ọ nọdu egwejewarọ ngweja l'ọru-ngweja. Nokwaphọ g'o meru iya lẹ Bẹtelu bụ ono; mbụ ọ wata agwa unwu-eswi ono, ọ kpụshiru ono. Ọ bya edobek-

wapho ndu a-noduje egwe ngweja le Betelu l'eka ono, aagwaje iphe ono. ³³ O -rwuepho g'onwa esato du l'abali iri l'ise, bu iya bu mboku ono, o hofutaru l'obu iya doberu ndu Izurelu g'ephe boje obo-iphe ono; o bya eje l'oru-ngweja ono, o kpuru le mkpukpu Betelu ono; je anodu iya kpo unwu-isensu oku.

Onye ke Chileke, shi l'ali Jiuda

13 Noo ya; o buerupho ge Jierobowamu pfuru l'iphu oru-ngweja ono akpo unwu-isensu oku ono be onye ke Chileke shi l'ali Jiuda gude opfu, shi Chipfu l'onu byarwuta Betelu. ² Onye ono raa opfu ono, Chipfu pfuru ono arara kpua oru-ngweja ono su: "Gube oru-ngweja-a! Chipfu suru-a: 'Ee-mechaa nwua nwa nwoke l'onulo Dévidi. Epha iya a-buru Jiosaya. Nwata ono be e-gude ndu-uke ono, egweje eja l'eli eka ono, aagwaje iphe ono gwee eja; mbu ndu ono, anoduje ngu l'eli akpo unwu-isensu oku ono. Okpu nemadzu be aakpo oku l'eli ngu! "

³ Onye ke Chileke ono bya emee iphe-ohubama su: "Owaa bu iphe-ohubama, Chipfu pfuru opfu iya su: 'Oru-ngweja-a be a-dakposhihu; ntụ, du iya nu awushihu! "

⁴ Eze, bu Jierobowamu numaepho iphe ono, onye ke Chileke ara ekpu oru-ngweja ono, no le mkpukpu Betelu ono; o gbe l'oru-ngweja ono machia eka su: "Unu gude iya!" Eka ono, o maberu iya ono nwua ya lwa; kpohu iya nku k'ophu bu l'o to duedu ike sephu iya azu. ⁵ Oru-ngweja ono dakposhihu; ntụ iya wushihu, bu iya bu iphe-ohubama ono, onye ke Chileke pfuhawaru le Chipfu suru l'oo-me ono.

⁶ Eze su onye ke Chileke ono: "Rwona Chipfu, bu Chileke ngu; mbu pfunuru nu iya l'iswi ehu mu; k'ophu eka mu a-du g'o shi du." Onye ke Chileke ono bya arwo Chipfu; o mee; eka eze du g'o shihawaa du le mbu.

⁷ Eze su onye ke Chileke ono: "Tsuru mu g'anyi je l'unuphu g'iiria nri; ge mu anyakokwa ngu pho iphe."

⁸ Onye ke Chileke ono su eze: "O betakporu i jee e-ke iphe, du l'ulo ngu ebo; nu mu uzi lanu; be mu tee tsodu ngu abahu. Teme ophu mu ta abyadu e-ri nri; ozoo ngu-a mini l'eka-a. ⁹ Noo kele Chipfu nmaru mu okwa iya anmanma su: 'Be rikwa nri; ophu i ngukwa mini; g'o to bukwaru uzo, i shiru bya be ii-shi laa.' " ¹⁰ Oo ya bu; o tsuru uzo ozo; ophu o buedu uzo ophu o shiru g'obyu Betelu be o shiru lasha.

Onye mpfuchiru Chileke, shi Betelu

¹¹ O nweru nwoke ogerenya, bu onye mpfuchiru Chileke, bu le Betelu. Unwu nwoke ono je edokotaru iya iphemiphe, onye ke Chileke pho byaru emee le Betelu mboku ono. Opfu, o pfukotaru eze be epe pfukotaru nna phe ono. ¹² Nna phe jia phe su: "?Bu uzo ole be o shiru?" Oo ya bu; unwegirima iya ono bya egoshi iya uzo ophu onye ke Chileke ono, shi Jiuda ono shiru. ¹³ O su unwegirima iya ono: "Ngwa; unu doziaru mu nkapfu-igara!" Oo ya bu; epe doziaru iya nkapfu-igara ono; o nyikota iya; ¹⁴ gbagbu chipyabe onye ke Chileke ono. O je ahuma iya l'eka o no ano l'upfu achu. O jia ya su: "?Bu gubedua bu onye ke Chileke ono, shi Jiuda?"

O su iya: "Ee; oo mbedua."

¹⁵ O su iya: "Tsuru mu g'anyi je l'unuphu g'ii-ria nri."

¹⁶ Onye ke Chileke ono su iya: "Mu tee tsokwaru ngu alaphu azu; ophu mu etsokwaru ngu abahu ibe ngu; ophu mu erikwa nri; ophu mu angukwa mini l'eka-a. ¹⁷ Noo kele Chipfu turu mu ekemu su ge mu te erikwa nri; ophu mu angukwa mini l'eka-a; teme g'o to bukwaru uzo ophu mu shiru bya be mu e-shi laa."

¹⁸ O su iya: "Mbedua l'onwomu bukwapo onye mpfuchiru g'i bu. Ojosi, shi l'eka Chipfu be pfuru yeru mu su ge mu bya eduphuta ngu azu g'anyi je ibe mu; g'i ria nri; ngua mini." Obenu l'oo uka be o dzuru iya egube ono.

¹⁹ Oo ya bu; onye ke Chileke ono tsuru iya; epe je eria; ngua l'ibe iya.

Oduma adzu-gbu onye ke Chileke, shi Jiuda

²⁰ Noo ya; epe gudekwadu nri l'eka eri; Chipfu pfuru yeru onye mpfuchiru, ophu ka aburu ogerenya ono, duphutaru iya azu pho. ²¹ O rasweru su onye ke Chileke ono, shi Jiuda ono: "Chipfu suru-a: 'Leshinu i ti meduru iphe, Chipfu pfuru ngu; ophu i ti dobeduru ekemu ono, Chipfu, bu Chileke ngu turu ngu ono; ²² i lwaputa azu; bya eria nri; ngua mini l'eka ono, o suru ngu g'i ti rikwa nri; ophu i ngukwa mini ono; be e tee likwa odzu ngu l'ilu nna ngu phe! "

²³ Onye kẹ Chileke ono richaephō nri; ngua mini; onye mpfuchiru ono, duphutaru iya azu ono je edoziaru iya nkapfu-igara iya. ²⁴ O lashia; yee oduma dzuda l'uzo. Oduma ono dzu-gbua ya; paru odzu iya togbo le gbororo; nkapfu-igara iya; me oduma ono pfuru iya le mgboru. ²⁵ Ndu nemadzu ghatashia; bya ahuma odzu iya g'o dabyiru l'uzo; waa oduma, pfuru iya le mgboru; ephe bahu le mkpukpu, nwoke ogerenya, bu onye mpfuchiru pho bu; je edoo ya.

²⁶ Teke onye mpfuchiru ono, bu iya dubataru iya l'ibe iya ono numaru iphe, meru nu; o su: "O kwa onye kẹ Chileke ono, te emeduru iphe, Chipfu pfuru ono. Chipfu wowaru iya nu oduma; o dzu ya; dzu-gbua; egube ono, Chipfu pfuru iya ya ono."

²⁷ O su unwegirima iya: "Unu doziaru mu nkapfu-igara." Ephe bya edozia ya. ²⁸ O je je ahuma odzu ono g'o dabyiru l'uzo. Nkapfu-igara; waa oduma pfuru iya le mgboru. Ophu oduma ono ta ataduru odzu iya ono; ophu o dzu-gbuduru nkapfu-igara ono. ²⁹ Tobudu iya bu; onye mpfuchiru ono pata odzu onye kẹ Chileke ono tukobe l'eli nkapfu-igara; vulaa mkpukpu iya; je araa ekwa iya; woru iya lia. ³⁰ O buru l'ilu nkiya be o liru iya. Ephe raa ekwa iya su: "Oowa-e; nwune mu-e!"

³¹ O licha ya pho; o su unwegirima iya: "Mu -nwuhuepho; unu lia odzu mu l'ilu ono, e liru onye kẹ Chileke ono; unu chiru okpu mu dokube okpu nkiya. ³² Noo kele ozi ono, Chipfu ziru iya; o bya araru kpua oru-ngweja ono, du le mkpukpu Betelu ono; me ulo-agwa ono, dugbaa l'eka aagwaje iphe le mkpukpu, dukota l'ali Sameriya ono be a-vukotakwa."

³³ Iphe ono mechakpo; ophu Jierobowamu ta aghaduru umere; haa eme ejo-iphe, oome. Iphe, o mechiaru bu l'o gbẹ bya ahotagbaa ndu a-nodu egwe eja l'eka aagwaje iphe ono. Iphe, bu onye o du g'o buru uke gweje ngweja l'eka ono, aagwaje iphe ono be onabataje; doo ya nsọ; mee ya onye egweje ngweja l'eka aagwaje iphe ono. ³⁴ Iphe ono bya aburu iphe-eji, du l'onulo Jierobowamu. O buru iya kpataru iphe, e meru ephe chihu le mg-boko; woru phe mee ephe buru mkpurupyata.

Ozi, Chipfu ziru Ahayijia g'o zia Jierobowamu

14 Le teke ono be iphe-ememe guderu Abayijia, bu nwa Jierobowamu. ² Jierobowamu su nyee ya: "Gbeshi; mee onwongu g'i gbaa iche; g'o to du onye a-hube ngu ama l'i bu nyee mube Jierobowamu. Tugbaa jeshia mkpukpu Shilo. Ii-huma onye mpfuchiru Chileke, bu Ahayijia l'eka ono; mbu onye ono, suru le mu a-buru eze ndu Izurelu ono. ³ Guderu iya ishi buredi iri; waa akara; me ite manu-enu; g'o karu ngu iphe, e-mechaa nwua l'ehu nwata-a." ⁴ Nyee Jierobowamu bya emee ya nno; bya agbeshi tugbaa; o buru iya eje mkpukpu Shilo l'ibe Ahayijia.

Ahayijia be ta aphu-rweedu aphu-rwe; kele nka lawaru iya l'enya. ⁵ O le Chipfu be pfuhawaru Ahayijia su: "Nyee Jierobowamu be abyakwa ngu akpata ishi ehū nwa iya, iphe eme. O buru iphe, ii-pfuru iya bu egube-a; waa egube-a. Noo kele teke o byarwutaru; be oo-meahaa g'o bu onye ozo du iche."

⁶ No iya; Ahayijia bya anumaepho igiji okpa iya g'ooje abya l'onu ulo; o su: "Bata-o; nyee Jierobowamu! ?Bu gunu meru g'o gude i nodu eme g'a su l'i bu onye ozo? E zikwaru mu ozi, du eji ge mu zia ngu. ⁷ Lashia; je ezia Jierobowamu su iya le Chipfu, bu Chileke kẹ Izurelu suru-a: 'Mu kutseru ngu l'echilabo ndu Izurelu; mee ngu; i buru onye-ishi ndibe mu, bu Izurelu. ⁸ Mu bukafu ali-eze ono l'onulo kẹ Dévidi woru iya nu ngu; ophu i ti dudu ge nwozi mu, bu Dévidi, bu onye ono, mekotaru ekemu mu; bya egude obu iya g'o ha tsoo mu; bya aburupho iphe, pfuru nhamunha kpekpu be o shi emeje l'iphe mu. ⁹ Ejo-iphe, i meru be kakota kẹ ndu ophu vu ngu uzo. I meshiru onwongu agwa; gude igwe kpushia unwu ntẹkpe; shi nno kpatsua mu ehū-eghu; teme i wowaru mu docha edocha l'azu ngu.

¹⁰ "Su-a; iphe ono, i meru ono; be e-mekwa ge mu wobata ejo-iphe l'ibe Jierobowamu. Iphe, bu nwa nwoke shi l'ibe iya; m'o bu ohu; m'o bu amadu le Izurelu be mu e-me g'ephe chihu. Oo g'eekepoje ntu-a bu ge mu e-kpofu ndibe Jierobowamu; jasū ibe iya l'ophu abvukota. ¹¹ Onye shi l'onulo Jierobowamu -nwuhu le mkpukpu be bu nkuta a-ta anu iya; onye ophu nwuhuru l'azu egu bu udele be a-vuka anu iya. Nokwa ge Chipfu pfuru bu ono.'

¹²“A bya lẹ gụbedua; tughua lashia ibe ngu. I -bebeepho tya okpa lẹ mkpukpu unu be nwata ono a-nwuhu. ¹³Ndu Ízurelu l'ophu be a-kwa ekwa nwata ono; woru iya lia. Oo ya kpoloko l'iphe, bu unwu Jierobowamu bu onye ee-li elili; noo kele oo ya kpoloko bu onye Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu humaru iphe, du ree l'ehu l'ibe Jierobowamu l'ophu.

¹⁴“Ozo bu l'oo Chipfu l'onwiya a-pfube onye a-buru eze ndu Ízurelu. O buru onye ono e-kpo ndibe Jierobowamu g'eekepoje ntu-a. Mbụ; o buakwaa iphe nta; e tee dobeekwa iya edobe. ¹⁵Chipfu be a-da ndu Ízurelu eka ke njọ l'ehu; k'ophu ephe a-du g'ekperema, enwunga enwunga lẹ mini. Oo-pheshi phe epheshi l'alị oma ono, o nuru nna phe ono; woru phe tukashia nanu nanu l'azu enyimu Yufurétisu. Noo kele ephe gudewaa itso Ashera ono, ephe kpobegbaaru ono kpatsu Chipfu ehu-eghu. ¹⁶Oo-gude k'iphe-eji ono, Jierobowamu meru ono; me k'iphe-eji ono, o meru ndu Ízurelu ye eka ono; mia ndu Ízurelu enya.”

¹⁷Tobudu iya bu; nyee Jierobowamu gbalihu; o buru iya ala Tiza. Atutu, ootu okpa l'onulo; nwata ono nwuhu. ¹⁸Ízurelu l'ophu lia ya; kwaa ekwa iya egube ono, Chipfu shi l'onu onye-ozí iya, bu Ahayjia, onye mpfuchiru Chileke pfuhawa iya ono.

Anwuhu Jierobowamu

¹⁹Iphe ozo, nwugbaberu nu teke Jierobowamu bu eze; me ogu, o lwuru; me g'o gude buru eze be e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ²⁰Jierobowamu be buru eze ukporo apha l'apha labo. O nwuhu lapfushia nna iya phe. Nadabu, bu nwa iya buru eze nochia enya iya.

Teke Rehobowamu bu eze ndu Jiuda

²¹Rehobowamu; nwa Sólomonu buru eze lẹ Jiuda. O nowaru ukporo apha labo l'apha lanu; teke o bya aburu eze obu. Iphe, o noru l'aba-eze bu apha iri l'esaa lẹ Jierusalemu, bu iya bu mkpukpu ono, Chipfu hofutaru l'ipfu Ízurelu l'ophu g'o buru eka epha iya e-reje ire ono. Epha ne iya bu Nama onye Amonu.

²²Ndu Jiuda bya emee ejo-ememe l'enya Chipfu. Iphe-eji, ephe meru kpatsu Chipfu okophoo; kele ephe meru iphe-eji, ka ophu nna phe meru. ²³Ephe kpatakwarupho eka aagwaje iphe doberu onwophe; dobegbaa mkpuma, du nsọ; me itso Ashera l'ubvu; me lẹ mkpula mkpula oshi, kpugbaaru ke gayii. ²⁴L'alị ono l'ophu be ephe nwekwarupho unwoke, agba ukpara l'ulo agwa phe. Urwuali ono, ohamoha shi arwu ono; mbu ohamoha ono, Chipfu chifuru l'alị phe woru iya nu ndu Ízurelu ono; be ephe arwukota g'o ha.

Ndu Ijiputu ezebata lẹ Jierusalemu

(2Iphe 12:1-11)

²⁵O be l'apha, kwe Rehobowamu apha ise, o wataru aburu eze; Shishaku, bu eze ndu Ijiputu byatashia ogu lẹ Jierusalemu. ²⁶O bya evukochaa eku, du l'ulo Chipfu; me eku, du l'ulo eze. O vutakota iphemiphe; mbu chitachaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono g'o ha, Sólomonu gude mkpola-ododo kpushia pho. ²⁷Tobudu iya bu; eze, bu Rehobowamu bya egude onyirubvu kpu-phukota iphe ono azu; gude dochia enya iya ophu; bya eworu iya ye l'eka ndu-ishi ndu eche onu eka eeshije abahu l'ibe eze nche; g'ephe leta iya enya. ²⁸O nodu abujeru teke eze eje l'ulo Chipfu; ndu nche ono aparu iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono. E -mechaa; ephe ewophuta iya azu bya edobe l'ulo-nche.

Anwuhu Rehobowamu

(2Iphe 12:15-16)

²⁹Iphe ozo, Rehobowamu megbaberu; me iphemiphe, o mekotaru be e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ³⁰Rehobowamu yee Jierobowamu ta alwu-buhjeduru ogu alwu-buhu. ³¹Rehobowamu bya anwuhu lapfushia nna iya phe. E lia ya l'eka e liru nna iya phe lẹ mkpukpu Dévidi. Epha ne iya bu Nama onye Amonu. Abyjiam, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Abyíjiam bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 13:1—14:1)

15 O be l'apha, kwe Jierobowamu nwa Nebatu apha iri l'əsato, ọ wataru abụ eze ndu Ízurelu; Abyíjiam bahụ l'aba-eze ndu Jiuda. ² Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemụ bụ apha ẹto. Ẹpha ne iya bụ Maka nwada Abishalomu.

³ Abyíjiam bẹ mekọtaru iphe-ẹji, nna iya mehawaru. Obu iya l'opfu bẹ ọ tọ kpọduru ye l'ẹka Chipfu, bụ Chileke iya nọ; ẹgube ono obu Dévidi, bụ nna iya oche shi dụ phọ. ⁴ Ọle ọo opfu ẹhu Dévidi bẹ Chipfu, bụ Chileke iya gude nụ iya nwa, a-nọchia ẹnya iya lẹ Jierúsalemụ; bya emee gẹ Jierúsalemụ pfushia ike. ⁵ Iphe, kparụ iya nụ bụru lẹ Dévidi bẹ meru iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu. Ọ tọ hajeduru eme iphe, Chipfu turu iya eke-mu iya jasụ g'ọ nọ-beru; a -gụfuepho k'opfu ẹhu Uráya, bụ onye Hetu.

⁶ Ọgu gudeepfo adaperu Rehobówamu yẹe Jierobowamu jeye gẹ Abyíjiam nọ-beru.

⁷ Iphe ọzo, Abyíjiam megbaberu; mę iphemiphe, o mekọtaru bẹ e dekọtaru l'ẹkwo akọ, e deshuru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ⁸ Ọo ya bụ; Abyíjiam nwụhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya lẹ mkpụkpu Dévidi. Asa, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Asa bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 15:16—16:6)

⁹ L'apha, kwe Jierobowamu ụkporo apha, e -shi teke o beberu bụru eze ndu Ízurelu bẹ Asa byaru aburu eze ndu Jiuda. ¹⁰ Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ ụkporo apha labọ l'apha lanụ lẹ Jierúsalemụ. Ẹpha ne iya oche bụ Maka nwada Abishalomu.

¹¹ Asa bẹ meru iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu; ẹgube Dévidi, bụ nna iya meru. ¹² Ọ chishikotaru iphe, bụ unwoke, agba ụkpara l'ulo agwa l'alị ono l'opfu; bya alwukota nshi, nna phẹ gwotaru dobe. ¹³ Ọ nafucharu Maka, bụ ne iya oche ọkwa eze-nwanyị, ọ bụ; kele o doberu ẹjo itso agwa Ashera. Asa bẹ gbukwoshuru itso Ashera ono je akpọo ya ọku lẹ nsuda nggele Kidironu. ¹⁴ A -gụfukpooro lẹ Asa ta aphoshiduru ẹka ono, aagwajẹ iphe ono; obu iya g'ọ ha bẹ ọ kpokotaru ye l'ẹka Chipfu nọ jeye g'ọ nọ-beru. ¹⁵ O wotaru iphe, nna iya doberu nsọ; mę iphe, yẹbedua doberu nsọ bya edobe l'eze-ulo Chipfu; mbụ mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo; męwaro ivu ọzo.

Asa etso Basha ọgu

(2Iphe 16:1-6)

¹⁶ Ọgu gudeepfo adaru Asa yẹe Basha, bụ eze ndu Ízurelu teke ẹphenebo bụ ishi. ¹⁷ Basha, bụ eze ndu Ízurelu bapfu ndu Jiuda ọgu; bya akpụaha mkpụkpu Rama g'o shihu ike; g'ee-shi g'ọ tọ dụ onye e-shi lẹ kẹ Asa, bụ eze ndu Jiuda lufu; ọzoo bahụ iya abahụ.

¹⁸ Tọbudu iya bụ; Asa wotakọta mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo, phoduru nụ l'ẹku, dụ l'eze-ulo Chipfu; mę l'ẹku, dụ l'ibe eze; woru ye ndu-ozu iya l'ẹka; bya ezia phẹ g'ẹphe je ibe Benu-Hadadu nwa Taburimonu; mbụ nwanwa Heziyonu, bụ eze ndu Arámu. Ẹka o bu bụ lẹ Damasukosu. G'ẹphe je ezia ya sụ: ¹⁹ "Gẹ mu lẹ ngu tųgbanu bụru nanụ; ẹgube nna mu yele nna ngu shi tųgba ono. Ọwaa bụ mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo, mu achie ngu. Jiko tųgbunaa je emebyia atųgba ono, unu lẹ Basha, bụ eze ndu Ízurelu tųgbaru ono; k'opfu ọo-paru mu haa."

²⁰ Ọo ya bụ; Benu-Hadadu kweta iphe ono, eze, bụ Asa pfuru ono. O yefu ndu-ishi ndu ojogu iya; ẹphe jeshia ọgu lẹ mkpụkpu, dụgbaa l'alị Ízurelu. Ẹphe lwuta mkpụkpu Ijionu; mę mkpụkpu Danu; mę mkpụkpu Abelu-Betu-Maka; mę mkpụkpu Kineretu l'opfu; mękpoo alị ndu Nafutali l'opfu. ²¹ Basha numaepho iphe, meru nụ; ọ haa akpụ mkpụkpu Rama g'o shihu ike; ọ bụru iya ala Tiza. ²² Tọbudu iya bụ; eze, bụ Asa bya aturu ndu Jiuda l'opfu ekemu; ọphu ọ dudu onye ọ gụfuru. Ọ sụ g'ẹphe je evutakọta mkpuma ono; yẹe oshi ono, Basha shi gude akpụ mkpụkpu Rama g'o shihu ike ono. Ọ bụru iya bẹ eze, bụ Asa gude kpua mkpụkpu Geba, dụ l'alị Benjiaminu; o shihu ike; waa mkpụkpu Mizupa.

Anwụhu Asa

(2Iphe 16:11-14)

²³ Iphe ọzo, Asa megbabere; me ẹhuka ẹhuka, o mekotaru; waa iphemiphe, o meru; mekpoo mkpukpu, o kpushiru be e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. O buru g'ọ kahwaru buru ogerenya be iphe-ememe meaharu iya l'okpa. ²⁴ Oo ya bu; Asa bya anwụhu lapfushia nna iya phe; e lia ya l'eka e liru nna iya phe le mkpukpu Dévidi, bu nna iya. Jiehoshafatu, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Nadabu bu eze ndu Ízurelu

²⁵ Nadabu, bu nwa Jierobowamu bya aburu eze ndu Ízurelu l'apha, kwe Asa, bu eze ndu Jiuda apha labo. Iphe, Nadabu noru l'aba-eze ndu Ízurelu bu apha labo. ²⁶ O mee ejo-ememe l'enya Chipfu; tsokota uzo nna iya tsoru; mbu mee iphe-eji ono, o kpataru ndu Ízurelu ye eka ono.

²⁷ Basha nwa Ahayjia k'onulo Isaka bya agbaaru Nadabu ejo-idzu; woru iya gbua le mkpukpu Gibetonu, du l'ali Filisitayinu; le teke ono, Nadabu yee ndu Ízurelu l'ophu kephetaru mkpukpu ono. ²⁸ O buru l'apha, kwe Asa apha eto, o bu eze ndu Jiuda be Basha gburu Nadabu; bya aburu eze nochia enya iya.

²⁹ Basha bebeerupho buru eze; o gbushikota ndibe Jierobowamu g'ephe ha. Ophu o dudu onye o haru g'ọ ndu ndu l'ibe Jierobowamu. O tuko phe g'ephe ha gbushikota egube ono, Chipfu shi l'onu onye-ozu iya, bu Ahayjia ke Shilo pfua l'odo-du ono. ³⁰ O buru iphe, kparu iya nu bu k'iphe-eji ono, Jierobowamu meru; me ophu o kpataru ndu Ízurelu ye eka ono; me k'ehu-eghu ono, o kpatsuru Chipfu, bu Chileke Ízurelu.

Anwụhu Nadabu

³¹ Iphe ọzo, nwugbaberu nu teke Nadabu bu eze; me iphemiphe, o meru be e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ³² Ogu gudeepho adaru Asa yee Basha, bu eze ndu Ízurelu teke ephenebo bu ishi.

Teke Basha bu eze ndu Ízurelu

³³ O buru l'apha, kwe Asa apha eto, o bu eze ndu Jiuda; be Basha nwa Ahayjia byaru aburu eze ke ndu Ízurelu le mkpukpu Tiza. Iphe, o noru l'aba-eze ono bu ukporo apha l'apha eno. ³⁴ O mee ejo-ememe l'enya Chipfu; tsoepho uzo ke Jierobowamu; mekota iphe-eji ono, o kpataru ndu Ízurelu mee ono.

16 Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuaru Jiehu; nwa Hanani iphe laru le k'ehu Basha su: ² "Eshi ophu mu kuli-taru ngu l'ime urwuku; bya emee ngu g'i buru onye edu ndibe mu, bu ndu Ízurelu; i gbẹ ghaa ophu tsochiaru uzo ke Jierobowamu; bya emewaa ge ndibe mu, bu ndu Ízurelu mee iphe-eji; mbu g'ephe gude iphe-eji phe ono kpatsu mu ehueghu; ³ be mu e-me ge Basha; me ndibe iya chihu. Mu e-me ndibe ngu egube ono, mu meru ndibe Jierobowamu; nwa Nebatu. ⁴ Ndibe Basha phe onye ophu, nwuhuru le mkpukpu bu nkuta a-ta iya. Onye ophu, nwuhuru le mgbegu aburu enu, ephe l'eli a-vuka anu iya."

Anwụhu Basha

⁵ Iphe ọzo, nwugbaberu nu teke Basha bu eze; me iphe, o meru; me ẹhuka ẹhuka, o mekotaru be e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ⁶ Basha bya anwụhu lapfushia nna iya phe; e lia ya le mkpukpu Tiza. Ela, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

⁷ Opfu, Chipfu ono, onye mpfuchiru Chileke, bu Jiehu; nwa Hanani pfuru l'opfu ehue Basha yele ndibe iya pho vukotaepho. O buru iphe, kparu iya nu bu k'ejo-iphe, o megbabere l'enya Chipfu; shi nno kpatsu iya ehueghu; mbu bya emeahaa ge ndibe Jierobowamu; ole o gbekwa buru yebedua gbushiru phe.

Teke Ela bụ eze ndu Ízurèlu

⁸ Ọ bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ishii, o shi bụtaru eze ndu Jiuda; bẹ Ela nwa Basha byaru abụru eze ndu Ízurèlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze ono bụ apha labọ lẹ Tịza.

⁹ Onye-ozí iya, bụ Zimiri, bụ onye-ishi nkeru-ẹbo ụgbo-inya iya bya agbaarụ iya ẹjo-idzu. Teke ono bẹ Ela nọro l'ụlo Aza, bụ onye-ishi l'ibe-eze lẹ mkpụkpu Tịza angụ mee angụ-sweshi iphu. ¹⁰ Zimiri bapfu iya je echitsua ya l'alí; woru iya gbua. Ọ bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ẹsaa, o shi bụtaru eze ndu Jiuda bẹ Zimiri gburu Ela ọbu; bya abụru eze nọchia ẹnya iya.

¹¹ Zimiri bụerupho eze; ọ bụru anọzeta, ọ nọzeta l'aba-eze ono; ọ tuko ndibe Basha gbushikọta. Ọphu ọ dudu nwa nwoke, o gbuphodoru mę nanụ. O gbukọtaru abubu iya phez; mę ndu ẹphe l'iya eshi ọnyà. ¹² Ọo ya bụ; Zimiri bya emee; ndibe Basha l'ophu bụkotaru mkpurupyata. E shi nno; ọ vọ mbụ opfu ono, Chipfu shi l'onu Jiehu, bụ onye mpfuchiru iya pfua lẹ k'ẹhu Basha ono. ¹³ Iphe, kpatarụ iya nụ bụru iphe-ẹjí ono, Basha yee nwa iya, bụ Ela meshiru; teme ẹphe kpata gę ndu Ízurèlu mekwaa ya pho ono; mbụ gude ọgalemkpa agwa ono, ẹphe agwa ono; shi nno kpatsụ Chipfu, bụ Chileke kę Ízurèlu ẹhu-eghu.

¹⁴ Iphe ọzo, nwụgbaberu nụ teke Ela bụ eze; mę iphe, o meshiru bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurèlu meru.

Teke Zimiri bụ eze ndu Ízurèlu

¹⁵ Ọ bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha ẹsaa, o shi bụtaru eze ndu Jiuda; bẹ Zimiri nọru abalí ẹsaa l'aba-eze lẹ mkpụkpu Tịza. Teke ono bẹ ndu ojogu ndu Ízurèlu dọru lẹ mkpụkpu Gibetonu ono, dụ l'alí Filisitayinu.

¹⁶ Ndu ono, dọru nụ ono bya anuma lẹ Zimiri bẹ gbaru eze ẹjo-idzu; gbua ya; ẹphe nọdu mbọku ono l'ẹka ono, ẹphe dọru ono mee Omuri, bụ onye-ishi ndu ojogu ono g'ọ bụru eze ndu Ízurèlu. ¹⁷ Ọo ya bụ; Omuri yee ndu Ízurèlu ono, yee ya nọkota lẹ Gibetonu; shi l'ẹka ono wufu tųgbua je ekephee mkpụkpu Tịza. ¹⁸ Zimiri hụmaepho l'aanatawa mkpụkpu ono; ọ bahụ l'ime ụlo, dụ l'ibe-eze, bụ ẹka aanọduje zeeru onwonye; nọdu iya l'ime nwuru oku ye l'ụlo-eze ono; o tsugbua ya. ¹⁹ Mkpata iya bụru iphe-ẹjí, o megbaberu. O meru ẹjo-iphe l'ẹnya Chipfu; bya etsoo ụzo Jierobowamu; mee iphe-ẹjí ono, ọ kpatarụ gę ndu Ízurèlu ye ẹka ono.

²⁰ Iphe ọzo, nwụgbaberu nụ teke Zimiri bụ eze; mę ẹjo-idzu, ọ gbaru bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurèlu meru.

Teke Omuri bụ eze ndu Ízurèlu

²¹ Tọbudu iya bụ; ndu Ízurèlu bya ekekaha onwophę ẹbo. Ndu lanụ tųru íkẹ yeru Tibuni; nwa Ginatu g'ẹphe mee ya eze; ndu ọphuu tųru íkẹ yeru Omuri. ²² Ọle ndu ọphu tsoru Omuri bẹ ka ndu ọphu tsoru Tibuni; nwa Ginatu ọkpehu. E mechaa; Tibuni nwụhu; Omuri bụru eze.

²³ Ọ bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha iri lẹ nanụ, o shi bụtaru eze ndu Jiuda; bẹ Omuri byaru abụru eze ndu Ízurèlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha iri l'ẹbo. Apha ishii bẹ ọ bụru eze lẹ mkpụkpu Tịza. ²⁴ Ọ bya azụta úbvú Samériya l'ẹka Shemeru. Ọ bụru mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ talentu labọ bẹ ọ zuru iya. Ọ bya akpua mkpụkpu l'eli úbvú ono; woru iya gụa Samériya, bụkwapho ẹpha Shemeru ono, bụ onye shihawaa nweru úbvú ono.

²⁵ Omuri bẹ meru ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. Ẹjo-iphe, o meru bẹ kakọta kę ndu vuhawa iya ụzo. ²⁶ Noo kẹle o tsoru ụzo Jierobowamu; nwa Nebatu; bya emee iphe-ẹjí ono, o meru gę ndu Ízurèlu ye ẹka ono; mbụ gude agwaphe ọgalemkpa agwa shi nno kpatsua Chipfu, bụ Chileke kę Ízurèlu ẹhu-eghu.

Anwụhu Omuri

²⁷ Iphe ọzo, nwụgbaberu nụ teke Omuri bụ eze; mę iphe, o meru; mę ẹhuka ẹhuka, o mekọtaru bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurèlu meru. ²⁸ Omuri nwụhu lapfushia nna iya phez. E lia ya lẹ Samériya. Éhabu, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Éhabu bụ eze ndu Ízurelu

²⁹ Ọ bụru l'apha, kwe Asa ụkporo apha l'apha iri l'eshato, e -shi g'ọ byaru aburu eze ndu Jiuda; bẹ Éhabu nwa Omuri byaru aburu eze ndu Ízurelu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ ụkporo apha l'apha labo lẹ Samériya. ³⁰ Éhabu nwa Omuri bya emee ejo-ememe l'anya Chipfu kangokotachaa ndu ọphu vuhawa iya ụzo bụru eze. ³¹ Ọ to bụlekwa l'ọ meru iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru kpoloko; obenu l'ọ lụkwarupho Jiezebelu nwa-da Ẹtu-Belu, bụ eze ndu Sayidonu. Ọ gwaru agwa ono bụ Balu; bya abaarụ iya ẹja. ³² Ọ kpuru Balu ọru-ngweja l'ulo Balu, ọ kpuru lẹ mkpukpu Samériya. ³³ Éhabu dobekwarupho ntekpe Ashera; bya emebaa iphe ọzo gude kpatsu Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu ẹhu-eghu; mbụ kangokota ndu ọphu vuhawa iya ụzo.

³⁴ Ọo teke Éhabu bụ eze bẹ Hiyelu kẹ Bételu kpuru mkpukpu Jieriko. Teke ọ turu ọkpa igbulọ mkpukpu ono bẹ o phuru iya ishi ọkpara iya nwoke, bụ Abiramu; o phua ya ishi mbuhu ime iya nwoke, bụ Segubu teke ooye ọnu ẹka ee-shije abahu lẹ mkpukpu ono. Ọ dūepho ẹgube ono, Chipfu pfuhawaru iya e -shi l'ọnu Jioshuwa nwa Nunu.

Okpoko-óhà aanụ Elayijia nri

17 Noo ya; Elayijia, bụ onye mkpukpu Tishibe, dū l'alị Giladu bya asụ Éhabu: “Eshinu Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, mu ejeru ozi; bẹ iji ta abyadụ l'a-da; ọphu mini ta abyadụ e-dze l'ime apha olemole; gbahaepho lẹ mu sụru g'ọ dzee.”

² Chipfu bya epfuaru Elayijia sụ: ³ “Tugbua lufu l'ẹka-a; swịa ụzo ẹnyanwu-awawa je edomia onwongu lẹ mgboru nggele Keritu, dū l'uzo ẹnyanwu-awawa Jiódanu. ⁴ Ọo lẹ nggele ono bẹ ji-nguje mini; tẹme mu pfuaru okpoko-óhà g'ọ patajeru ngu nri l'ẹka ono.”

⁵ Ọo ya bụ; Elayijia tugbua je emee gẹ Chipfu sụru iya g'ọ mee. Ọ tugbua je anọdu lẹ mgboru nggele Keritu ono, dū l'uzo ẹnyanwu-awawa Jiódanu. ⁶ Okpoko-óhà nọdu apatajeru iya nri waa anụ l'utsu; pataru iya nri waa anụ l'uzenyashi. Ọ bụru lẹ nggele ono bẹ ọonguje mini.

⁷ A nọnyaa; nggele ono tahụ; kele igwe te edzeduru mini l'alị ono.

Elayijia yee nwanyị Zarefatu, ji iya anọdu

⁸ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuaru Elayijia sụ: ⁹ “Gbalihuekwapho jeshia mkpukpu Zarefatu ono, dū lẹ Sayidonu je anọdu l'ẹka ono. O nweru nwanyị, ji iya anọdu bu l'ẹka ono, mu pfuaru g'ọ nuje ngu nri.” ¹⁰ Ọo ya bụ; Elayijia tugbua; ọ bụru iya eje mkpukpu Zarefatu. O -rwuepfo ọnu-abata mkpukpu ono; o nweru nwanyị, ji iya anọdu, nọ l'ẹka ono akpata nkụ. Elayijia kua ya sụ: “Jiko kutaeshikwa nwamini ye l'iphe wotaru mu gẹ mu ngụ” ¹¹ Nwanyị ono tugbua gẹ ya je ekutaru iya mini ọbu; Elayijia kua ya sụ: “Jiko wotafukwaaru mu rọ nwibiribe buredi.”

¹² Nwanyị ono sụ: “Ọo gẹ Chipfu, bụ Chileke ngu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; bụ g'ọ bụ ire-lanụ lẹ mu te enwedụ buredi. Iphe, mu nweru kpoloko bụkwa nwamkpoji-ẹka nwa ukpokutu-nri, dū l'ite; waa nwa manụ, dū l'ite-mkpa. Ọo ya bẹ mu akpata nkụ-a gẹ mu ala je emee ya gẹ mu lẹ nwa mu ria. Anyi -richaa ya; anyi anọduwaro ẹgu jasụ anyi anwụhu.”

¹³ Elayijia sụ iya: “Ta atsushi ebvu. Laa je emee ya ẹgube ono, i pfuru ono. Ọle ọo g'i vuadaru ụzo gude nwukpokutu iphe ono ghetta akara, ha nwanshiji wotaru mu. E -mechaa; l'i ghetawarọ kẹ gụ lẹ nwa ngu. ¹⁴ Noo kele Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu sụru-a: ‘Nwa ukpokutu-nri ono taa byadu a-bvụ abvubvu l'ite ono; ọphu ite-mkpa manụ ono ta abyadụ a-dụ iphoro gbiriri jasụ mbọku, Chipfu e-me g'igwe dzee mini lẹ mgboko.’”

¹⁵ Ọ tugbuekwapho je emee gẹ Elayijia pfuru iya. Noo ya; nwanyị ono waa ndibe iya; mẹ Elayijia bya enweru nri ẹphe erije mbokumboku. ¹⁶ Ọphu nwa ukpokutu-nri ono abvujeduru abvubvu l'ite ono; tẹme ọphu ite-mkpa ono ta adujeduru iphoro; ẹgube ono, Chipfu shi l'ọnu Elayijia pfua ya ono.

¹⁷ A nonyaa iphe-ememe gude nwa nwanyị ono, bụ iya nwe ụlo ono. Iphe-ememe ọbu nọdu aka iya njo eje; jasụ o woru iya gbua. ¹⁸ Nwanyị ono sụ Elayijia: “Gube onye ke Chileke; ?bụ gụnu be ịi-sụ le mu mekataru ngu? ?I byaru g'i nyataru mu iphe-ẹji, mu meru; shi nno gbua nwa mu-a?”

¹⁹ Elayijia sụ iya: “Kee mu nwa ngu ọbu!” Elayijia bya ekuta iya l'utapfu nwanyị ono; bya ekuba l'ulo eli, l'eka ọonoduje; je enyebe iya l'oshi-azee ya. ²⁰ Ọ bya araku Chipfu; sụ: “Gube Chipfu, bụ Chileke mu; ?i mefuaru g'ejo akpamara ọwa-a dapfuta nwanyị-a, ji iya anọedu-a, mu nọ l'ibe iya-a; mbụ ke g'i mee ge nwa iya nwuhu?”

²¹ Tọbudu iya bụ; Elayijia dakoru nwata ono l'eli ugbo ẹto machia onwiya; bya araku Chipfu sụ: “Jiko Chipfu, bụ Chileke mu; menaa ge ndzụ nwata-a lwaphutaru iya azụ!”

²² Chipfu numa olu Elayijia. Ndzụ nwata ono bya alwaphutaru iya azụ; ọ gbakerehu. ²³ Elayijia kulita nwata ono shi l'ulo-eli ono nyizeta le k'alị. O kuru iya nụ ne iya sụ: “Wa nwa ngu baa; ọ nọwa ndzụ.”

²⁴ Nwanyị ono sụ Elayijia: “Ọo nta-a be mu maru l'i bụ onye ke Chileke; teme l'opfu, Chipfu shi l'onu ngu pfua be bụ ọkpobe-opfu.”

Elayijia yee Obedaya

18 A nonyakpowaro-o; nọ-rwua apha k'eto; Chipfu sụ Elayijia: “Je egoshi Éhabu onwongu; ge mu bya e-me g'igwe dzee mini le mgboko.” ² Ọo ya bụ; Elayijia jeshia egoshi Éhabu onwiya.

Teke ono be ẹgu kabaa emeshi ike le Samériya. ³ Éhabu bya ekua Obedaya, bụ onye-ishi l'ibe iya. Obedaya bụ onye Chipfu duru le nsọ shii. ⁴ Nno kele teke Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu be bụ Obedaya chitaru ndu mpfuchiru Chipfu ono ụkporo ụmadzu ise je edomishia l'ogba. O dobecharu phe ụkporo labo l'umadzu iri iri l'ogba lanu; azụ phe le nri; bya ekeje phe mini. ⁵ Éhabu sụ Obedaya: “G'anyi jegbabekota alị-a l'eka obvu-mini dū; me nsuda nsuda dukota nū; g'a maru; ?anyi a-huma irwu-eswa; shi nno dzoo inya anyi; me inya-mulu anyi ndzụ. G'o to nweru ọphu anyi e-gbu l'opfu l'egu emeshiwa iya ike.” ⁶ Ọo ya bụ; ẹphe bya ekee alị ono ekeke g'ẹphe e-shi jegbabekota iya. Éhabu tsoru ẹka lanu; Obedaya tsoru ẹka iya ọphuu.

⁷ Obedaya jenyakpọepho; yee Elayijia bya edzuda. Obedaya hubeekwa iya pho ama; bya ephozeru iya iphu l'alị sụ: “Nnajiuphu mu, bụ Elayijia! ?Bụ ngu baa?”

⁸ Elayijia sụ iya: “Ọo mbedua be ọ bụ. Tugbua je akuru nnajiuphu ngu le Elayijia nọ l'eka-a.”

⁹ Obedaya sụ: “?Bụ ẹjo-iphe gūnu be mu meru; meru g'o gude i nōdu eme g'i nwuru mube nwozi ngu ye l'eka Éhabu; g'o woru mu gbua? ¹⁰ Ọo ge Chipfu, bụ Chileke ngu, nọ ndzụ; g'ọ nọ iya-a; be bukwapfo g'ọ bụ ire-lanu l'ọ tọ dudu ọha; me alị-eze, nnajiuphu mu teke ezidu g'e je achoo ngu. Ọha; ọzoo alị-eze ọphu sūru l'i tị nōdu le ndu phe; l'ọ nua phe nte g'ẹphe ria l'ẹphe ta ahumaduru ngu. ¹¹ Ọ buri iya be i byaru nta-a bya asu ge mu tugbua je akuru nnajiuphu mu le gube Elayijia nọ l'eka-a. ¹² ?Mu maru ẹka Unme Chipfu e-duta ngu je edobe me mu ha ẹ ngu pho tugbua. Mu -jeepho je epfuaru iya Éhabu; ọ bya; ọphu ọ tọ humaduru ngu; l'o woru mu gbua. Ọle mube onye-ozu ngu be Chipfu shikwa teke mu bụ nwokoro dutaru le nsọ. ¹³ Nnajiuphu mu; ?tị numajeduru iphe, mu meru teke ono, Jiezebelu shi egbushi ndu mpfuchiru Chipfu; mbụ ge mu gude wohaa ndu mpfuchiru Chipfu ono ụkporo ise l'ogba? Mu wohachaaru phe ụkporo labo l'umadzu iri iri l'ogba lanu; azụ phe le nri; bya eku mini anu phe. ¹⁴ Ọ buri nta-a be i byaru asu ge mu tugbua je akuru nnajiuphu mu le Elayijia nọ l'eka-a. Oo-gbukwa mu!”

¹⁵ Elayijia sụ iya: “Eshinu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, mu ejeru ozi; be mu goshifutajekwa Éhabu onwomu ntanụ-a.”

Éhabu yele Elayijia edzuda

¹⁶ Ọo ya bụ; Obedaya tugbua jepfushia Éhabu je ezia ya ya. Éhabu jepfushia Elayijia. ¹⁷ Éhabu humaphe Elayijia bya asu iya: “?Bụ ngu baa; gube onye ono, l'akpa ndu Izurelu ẹhu-a?”

¹⁸ Elayijia sụ: “Ọ tọ bukwa mbedua akpa ndu Izurelu ẹhu. Ọ kwa gubedua; gu le ndibe nna ngu be ọ bụ; kele unu haru eme ekemu Chipfu; tsoahaa Balu.” ¹⁹ “Ngwa; zia g'e je ekua ndu Izurelu l'ophu g'ẹphe byapfuta mu

I'úbvú Kamelu. Chíta unu umadzu l'úkporo labọ l'iri ono, bu ndu epfuchiru Balu; waa unu nemadzu ono, bu ndu epfuchiru Ashera; mbu ndu ono, Jiezebẹlu anu nri ono g'ẹphe bya."

Elayijia yẹe ndu epfuchiru Balu

²⁰ Oo ya bu; Éhabu bya ezia nzi ekukọta ndu Ízurelu l'ophu; waa ndu epfuchiru Balu; ẹphe dzukọta l'úbvú Kamelu. ²¹ Elayijia bya apfuru ndu Ízurelu ono l'iphu g'ẹphe ha su: "Bụ jasu teke ole be unu a-nọ-bekporu ọgazi-ẹnya-labọ ono unu nọ ono? O -buru l'ọo Chipfu be bu Chileke; unu tsoru iya. Teke ọbu l'ọo Balu be bu Chileke; unu tsonuru iya."

O pfuchaa nno; ophu ẹphe epfuduru opfu yeru iya.

²² Tọbodu iya bu; Elayijia su ndu ono: "Oo mbedua kpoloko be phoduru nu le ndu epfuchiru Chipfu. Obenu le ndu epfuchiru Balu be du unu nemadzu l'úkporo labọ l'iri. ²³ G'a kputaru anyi oke-eswi labọ. G'ẹphe hata oke-eswi lanu; gbua; bokashia; doo l'eli nkụ; ọle ọo g'ẹphe ta nwukwaru ọku ye iya. Mbedua be e-gbu oke-eswi lanu ophu; bokashia; doo l'eli nkụ; mu taa nwuduru ọku eye iya. ²⁴ Unu araku ẹpha agwa unu; ge mbedua arakuk-waphọ ẹpha Chipfu. Onye ophu gude ọku za enu; aamaru l'ọo ya bu Chileke."

Ndu ono g'ẹphe ha zukota mgbede su: "Iphe, i pfuru du ree."

²⁵ Elayijia su ndu epfuchiru Balu: "Unu vuru ọzo hata oke-eswi lanu gbua; eshi ophu unu du igwerigwe. Unu araku ẹpha agwa unu; ọle ọo g'unu ta anwukwaru ọku ye l'anu ono." ²⁶ ẹphe bya akputa oke-eswi lanu l'ime oke-eswi, a nuru phe; gbua.

ẹphe kpọ-kua ẹpha Balu shita l'utsu jasu l'eswe asuje: "Gube Balu; zanu anyi oku!" Ophu o dudu ophu, meru nu; mbu ophu e yeduru phe onu. ẹphe tsoru ọru-ngweja ono, ẹphe meru ono etephe ebvu mgburugburu.

²⁷ O be l'eswe; Elayijia chihaha phe ochi; su phe: "Unu kushibaa ya oku ike; kele ọo agwa be o bu. ?A maru; ?o no l'oke oriri; ?tọo oome iphe; ?tọo o jeru iphe; ?tọo bu mgbenya be ooku; g'unu ekutee ya." ²⁸ Oo ya bu; ẹphe rashia ya ike; gude mma; me arwa ebvujashi onwophe l'uzo omelali phe; jasu mee, shi phe l'ehu alwashij.

²⁹ Echi-eswe bya aghata g'ẹphe chiphenyaru okorobo mkpu ono, ẹphe echi ono. A bya erwua teke eegweje ngweja ụzenyashi; ophu o dukwapho ophu meru nu; ophu e yeduru phe onu; mbu ophu o dudu iphe nwuru nu.

Chipfu gude ọku eke ngweja Elayijia

³⁰ Tọbodu iya bu; Elayijia su ndu ono g'ẹphe ha: "Unu wuritaru mu ntse." ẹphe bya awupfu iya ntse. Elayijia bya edozia ọru-ngweja Chipfu ono, e nwutsushiwaru enwutsushi ono. ³¹ O bya apata mkpuma iri l'ẹbo, nọ-chiru ẹnya ipfu iri l'ẹbo, bu unwu Jiékọpu; mbu onye ono, Chipfu pfujeru su: "ẹpha ngu a-buru Ízurelu-a." ³² O gude mkpuma ono kpọkoberu Chipfu ọru-ngweja. O bya ebvua nsu, ha ọsa bvuphee ọru-ngweja ono mgburugburu. ³³ O bya edoo nkụ g'ọo-du; bya egbua oke-eswi ono bokashia; doo l'eli nkụ ono. O su: "Unu je ekujishia mini l'ite-mini eno; bya awua l'eli ngweja-akpo-ọku-a; waa le nkụ-a."

³⁴ O su phe: "Unu je ekutafua ya ke mgbo ẹbo" ẹphe je ekutafua ke mgbo labọ.

O su phe: "Unu je ekutafua ke mgbo ẹto." ẹphe je ekuta iya ke mgbo ẹto. ³⁵ Mini ono nodu asoshihu l'eli ọru-ngweja ono; bya eji nsu ono, e bvupheru mgburugburu ono ejiji.

³⁶ O be teke eegweje ngweja ụzenyashi; Elayijia, bu onye mpfuchiru Chipfu bya akpuritaru ntse su: "Gube Chipfu, bu Chileke ke Ébirihamu; me ke Áyizaku; me ke Ízurelu; menaa g'a maru ntanu-a l'ọo ngu be bu Chileke le Ízurelu; teme waa g'a maru le mu bu onye-ozu ngu; waa l'iphe-a, mu meru-a be bu iphe, i suru ge mu mee.

³⁷ Zanu mu oku gube Chipfu; zanu mu oku; k'ophu ndu-a a-maru l'ọo gube Chipfu bu Chileke; teme o buru ngu bu onye e-me g'obu phe lwaphuta azu l'eka i no."

³⁸ Tọbodu iya bu; ọku shi l'eka Chipfu buru phaa; bya ekekọta ngweja-akpo-ọku ono; me nkụ ono; me mkpuma ono; me urwuku, no l'ali; bya erichachaa mini ono, doru le nsu ono ericha.

³⁹ Ndu ono l'ophu huma iphe ono; bya adashihu kpurumu; rashia su: "Oo Chipfu be bu Chileke! Oo Chipfu be bu Chileke!"

⁴⁰ Elayijia sụ p̄h̄e: “Unu gudechaa ndu mpfuchiru Balụ. Unu te ekwekwa g'ò d̄uru onye ọp̄hu e-pyofu l'ime p̄h̄e!” Ẹp̄he gude p̄h̄e; Elayijia ch̄ita p̄h̄e je l̄e ns̄uda Kish̄onu je eworu p̄h̄e gbushik̄ota l'ẹka ono.

Igwe abya mini

⁴¹ No iya; Elayijia sụ Ẹhabu: “T̄uḡbua je eria; nḡua; k̄ele ẹp̄hu oke mini aph̄uwaa.” ⁴² Ẹhabu t̄uḡbua ḡe ya je eria; nḡua. Elayijia nyihu mkpak̄onu úbv̄ú Kam̄elu ono; phozeta kp̄upyab̄e ip̄hu l̄e mgbaka ikp̄ere iya.

⁴³ Ọ sụ nwozi iya: “T̄uḡbua nta-a je elēdu ẹnya l'ụzo eze-ẹnyimu.”

Nwozi iya ono t̄uḡbua je elee ẹnya; bya asụ iya: “Ọ t̄o d̄ukwa ip̄he, n̄o l'ẹka ono.”

O zia ya nno mgbo ẹsaa.

⁴⁴ O be l̄e k'ẹsaa; nwozi iya ono sụ: “Lenu; urwukpu, habēp̄ho nwansh̄i ḡe mp̄fup̄fumeke nemadz̄u b̄e shi l'eze-ẹnyimu erwu eje abya.”

Elayijia sụ iya: “T̄uḡbua je akaru Ẹhabu sụ iya: ‘Dozia ụḡbo-inya ngu gbagb̄ua lash̄ia; a -n̄onyaa oke mini nmaburu ngu ye.’ ”

⁴⁵ A n̄otaep̄ho nwansh̄i; igwe rwua erwurwu; jihu kpak̄palu; p̄h̄ereph̄ere ziahaa; oke mini wata edzedze. Ẹhabu gbaru lash̄ia mkp̄uk̄pu Jiezer̄elu. ⁴⁶ Ike Chipfu bya Elayijia l'ẹhu; ọ r̄ukota ip̄he, o yeru l'ẹhu; gbagb̄ua je agbaghata Ẹhabu; vuru iya ụzo gbarwua mkp̄uk̄pu Jiezer̄elu.

Elayijia agbaru Jiezeb̄elu ọso

19 Ẹhabu bya ak̄okotar̄u Jiezeb̄elu ip̄hemip̄he, Elayijia meru; waa g'o gude ogu-echi gbushik̄ota ndu mpfuchiru Balụ. ² Ọo ya b̄u; Jiezeb̄elu zia nzi g'e je ezia Elayijia sụ: “G'agwa gwakwa mu ọchi; mb̄u g'o mekwaa mu ọp̄hu ka n̄j̄o m'o -betash̄ia ẹgube nta-a echele ọp̄hu mu emeduru ndz̄u ngu g'ò d̄u g'i meru k̄e ndu mpfuchiru Balụ ono.”

³ Elayijia ts̄uhu ebvu; bya agbaahaa ọso ndz̄u iya. O -rwuep̄ho mkp̄uk̄pu Biye-Sheba, d̄u l'al̄i Jiuda; ọ haa nwozi iya l'ẹka ono. ⁴ Ȳebedua l'onwiya jee ije ujiku ophu bah̄u l'echīegu. O -rwua l'up̄fu oshi junipa; ọ n̄o-zeta an̄o; bya ep̄fuahaar̄u Chileke g'o mee ḡe ya nw̄uhu. Ọ sụ Chileke: “O jiwaru mu ẹp̄ho; jiko Chipfu; wotan̄u ndz̄u mu; k̄ele mu ta akad̄u ndiche mu p̄h̄e ree.” ⁵ O pfuchaa nno; bya az̄e-zeta l'up̄fu oshi ono; mgben̄ya t̄u iya.

A bya l'amar̄u; ojozi-imigwe lan̄u bya akpaa ya ẹka sụ: “Gb̄eshi; ria nri.” ⁶ Elayijia bya ach̄ikaa ẹnya h̄uma ishi buredi, e gheru l'ovok̄oku waa ite, mini n̄o, a s̄uberu iya l'ụzo ishi. Ọ bya eria; nḡua; bya az̄e-zeta ọzo.

⁷ Ojozi Chipfu ono bya alwaphuta az̄u k̄e mgbo lab̄o; bya akpaa ya ẹka sụ: “Gb̄eshi; ria nri; ọdumeka b̄e ije ọbu a-pan̄ukakwa ngu ẹka.” ⁸ Ọ bya agbalihu ria; nḡua. O gude ike nri ono, o riru ono jee ije ụkporo abal̄i lab̄o; eswe l'enyashi jas̄u o jerwua úbv̄ú Hor̄ebu, b̄u iya b̄u úbv̄ú Chileke.

⁹ Ọ b̄uru l'ẹka ono b̄e ọ bah̄uru l'oḡba je akwaa l'enyashi iya. Chipfu bya ep̄fuaru iya op̄fu sụ: “?B̄u ḡunu b̄e iime l'ẹka-a Elayijia?”

¹⁰ Elayijia sụ: “Ip̄he k̄e ḡube Chipfu; mb̄u Chileke, b̄u Ọkalibe-Kak̄ota-Ike b̄e aph̄u mu l'obu aph̄ushi mu iya ike. Noo k̄ele ndu Ízur̄elu b̄e gw̄obewaru ọgbandzu ngu; bya enwutsushiwa ọru-ngweja ngu; gude ogu-echi t̄uko ndu mpfuchiru ngu gbushia; ọ b̄uwaru mb̄edua nk̄inyi mu b̄e ph̄oduru n̄u. Nta-a b̄e ẹp̄he ach̄ofuwaa ishi ndz̄u mu.”

¹¹ Chipfu sụ: “Ngwa; l̄ufu je ap̄furu l'ip̄hu Chipfu l'eli úbv̄ú; k̄ele Chipfu abya aghata.”

T̄obudu iya b̄u; oke p̄h̄ereph̄ere, par̄u ẹka bya eziahaa; agbawash̄i úbv̄ú ono; bya agbak̄p̄oshi eze mkpuma, d̄uḡbaa l'úbv̄ú ono k̄e ȳoḡiri ȳoḡiri l'ip̄hu Chipfu. Ọle Chipfu ta an̄odu l̄e p̄h̄ereph̄ere ono. P̄h̄ereph̄ere ono zibuhuep̄ho; al̄i wata anma jijijijii. Ọp̄hu Chipfu ta n̄odu l'al̄i-ọnma-jijijijii ono. ¹² Al̄i ono, nmabuhuep̄ho jijijijii; ọku bya nkiya; ọp̄hu Chipfu ta n̄odu l'ọku ono. Ọku ono nȳihuep̄ho; e pfua nwa nwirinwiri op̄fu. ¹³ Elayijia n̄uma iya; bya egude uwe iya kwechia onwiya ip̄hu; l̄ufuta bya ap̄furu l'onu ọḡba ono.

Ọ d̄uru olu-op̄fu s̄uru iya: “?B̄u ḡunu b̄e iime l'ẹka-a Elayijia?”

¹⁴ Elayijia sụ: “Ip̄he k̄e ḡube Chipfu; mb̄u Chileke, b̄u Ọkalibe-Kak̄ota-Ike b̄e aph̄u mu l'obu aph̄ushi mu iya ike; noo k̄ele ndu Ízur̄elu b̄e gw̄obewaru ọgbandzu ngu; t̄eme ẹp̄he nwutsushiwa ọru-ngweja ngu; gude ogu-echi

tuko ndu mpfuchiru ngu gbushia; o buwaru mbedua nkinyi mu be phoduru nu. Nta-a be ephe achofuwaa ishi ndzu nkemu.”¹⁵ Chipfu su iya: “Laphu azu shia uzo ophu i shiru jeshia echiogu Damasukosu. Teke i jer-wuerupho; wua Hazelu manu l'ishi g'og' buzu eze ndu Aramu.”¹⁶ L'i wua Jiehu; nwa Nimushi manu l'ishi g'og' buzu eze ndu Izurelu; l'i wua Elayisha nwa Shafatu ke mkpukpu Abel-Mehola manu l'ishi g'og' nochia enya ngu buzu onye mpfuchiru Chileke.¹⁷ Onye ophu gbalaru nu ophu Hazelu e gudedu ogu-echi gbua ya; Jiehu egbua ya. Onye gbalaru nu ophu Jiehu e gudedu ogu-echi gbua ya; Elayisha egbua ya.¹⁸ G'og' duhabekponu be mu dobeeleru-a unu umadzu iri l'esa l'ukporo umadzu iri l'ali Izurelu, bu ndu te wotajeduru ikpere phe gbushiru Balu; baaru iya aja; ophu ephe te tsutsujeduru iya onu.”

Elayijia yee Elayisha

¹⁹ Oo ya bu; Elayijia shi l'eka ono lufu; je ahuma Elayisha nwa Shafatu l'eka o gude oke-eswi ukporo l'eno, a jig-baaru ebo ebo arwaze ali. Elayijia jeru jepfushia ya; bya ewota ukpo iya gbaphua ya l'ehu.²⁰ Elayisha gbadog-bua oke-eswi ono; gbatoru Elayijia. Elayisha su: “Ge mu tsutsufua ne mu waa nna mu onu ge mu abyawaro et-soru ngu.” Elayijia su iya: “Laphu azu. ?Ii-toru mu ke gunu?”

²¹ Elayisha paru iya haa laphushia azu; je egbushikota oke-eswi iya pho. O gude oshi ono, e gude gakoo phe ono shia anu phe; woru iya kekasharu ndiphe; ephe taa. O gbete teke ono gbalihu tsoru Elayijia; jeahaaru iya ozi.

Benu-Hadadu etso ndu Sameriya ogu

20 Benu-Hadadu, bu eze ndu Aramu bya achikobe ndu ojogu iya l'ophu. Yele ndu eze ukporo l'iri l'ebo tuko swiru; waa inya; me ugbo-inya. Ephe je ekepheta mkpukpu Sameriya; tsoo phe ogu.² O zia ndu-ozu g'e je l'ime mkpukpu je ezia Ehabu, bu eze ndu Izurelu su iya le Benu-Hadadu suru-a:³ “Mkpola-ochaa ngu waa mkpola-ododo ngu bukotawa nkemu; unyomu ngu waa unwegirima ngu ndu ophu kakota ama mma buk-warupho nkemu.”

⁴ Eze ndu Izurelu su: “Gube eze, bu nnajjuphu mu; oo g'i pfuru buepho g'og' du; mbedua me iphemiphe, mu nweru be bukota nkengu.”

⁵ Ndu ozi ono bya alaphu azu ozo je asu: “Benu-Hadadu be suru le-a: ‘Mu zihawaru g'i chita mkpola-ochaa ngu; me mkpola-ododo ngu; me unyomu ngu phe; waa unwegirima ngu nu mu.’⁶ Ole-a; egube nta-a echele be mu e-ye ndu-ozu mu g'ephe bya etsoru ulo ngu; me ulo ndu-ozu ngu vochachaa pfurupfuru. Iphe, bukpo iphe, du ngu ubvu l'enya be ephe e-gwetakota.”

⁷ Tobudu iya bu; eze ndu Izurelu bya ekukobe ndu bu ogerenya ali ono l'ophu su phe: “?Unu humadupho ge nwoke-a achu mu opfu? O ziru ozi ge mu nu iya unyomu mu; me unwegirima mu; me mkpola-ochaa mu; waa mkpola-ododo mu; ophu mu ta jikakwaru.”

⁸ Ndu bu ogerenya ono g'ephe ha; me ndu Izurelu l'ophu su: “Ta ngashiru iya nchi; ophu i kwetakwa iphe, o pfuru.”

⁹ Oo ya bu; Ehabu ziphu ndu ono, Benu-Hadadu ziru ozi ono azu su: “Unu karu nnajjuphu mu, bu eze su iya le-a: ‘Iphe ono, i vu uzo su ge mube onye-ozu ngu mee ono be mu e-mekota. Ole k'ikpazu-a be mu ta adudu ike eme-o!’ ” Ndu ono, byaru ozi ono lufu; je ezia Benu-Hadadu iphe, e ziru phe.

¹⁰ Benu-Hadadu bya ezia Ehabu ozi ozo; su: “G'agwa gwakwa mu ochi; mbu g'o mekwaa mu ophu ka njo m'ur-wuku, no le mkpukpu Sameriya phodukpowaa ophu suru ge ndu tso mu nu e-kpotachaa ya mkpoji-eka.”

¹¹ Eze ndu Izurelu su: “Unu karu iya l'onye kwaru onwiya ngwogu ta abajedu aba; gbahaephe teke o lwu-kpecharu l'ogu.”

¹² O buzu ge Benu-Hadadu no le mkpu angu mee yee ndu eze, yee ya no be a byaru ezia ya ozi ono. O su ndu nkiya: “Unu kwakobe k'ogu.” Oo ya bu; ephe kwakobe onwophe k'etso mkpukpu Sameriya ogu.

Éhabu alwụ-kpee Benu-Hadadu

¹³ No iya; o nweru onye mpfuchiru Chileke, byapfutaru Éhabu, bụ eze ndu Ízurèlu bya asụ iya: “Chipfu sụru-a: ‘?Ị hụmaru ikpoto ndu-a? Mu e-woru phẹ ye ngu l'ẹka ntanụ-a; g'ji-makwanụru l'ọo mu bụ Chipfu.’”

¹⁴ Éhabu sụ: “?Bụ onye bẹ e-me iya nụ?”

Onye mpfuchiru Chileke ono sụ: “Chipfu sụru: ‘Ọo ụnwokorobya ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono bẹ e-me iya nụ.’”

Tọbudu iya bụ: Éhabu sụ: “?Bụ ndu ole a-wata ogo obu?”

Onye mpfuchiru Chileke ono sụ: “Ọo unubedua.”

¹⁵ Tọbudu iya bụ; ọ bya achikobe ụnwokorobya, bụ ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono. Iphe, ephe dị buru ụkporo ụmadzu iri lẹ nanụ l'ụmadzu iri l'ẹbo. E mecha; ọ bya achikobe ndu Ízurèlu ndu ophu tukuru dị ụnu nemadzu iri l'ẹsaa l'ụkporo ụmadzu iri. ¹⁶ Ọ buru l'eswe bẹ ephe tugburu jeshia; mbụ teke Benu-Hadadu nọ lẹ mkpụ nguwaa mee k'ophu ọ tsụ iya atsutsu; yele ndu eze ụkporo l'iri l'ẹbo phọ, eeyetaru iya ẹka phọ. ¹⁷ Ụnwokorobya ndu ojogu ndu-ishi ohamoha ono vuru ụzo tugbua.

Ndu Benu-Hadadu yefuhawaru g'ephe kwabẹ; bya agbaarụ iya ama; sụ: “Unwoke shikwa lẹ Samériya eje abya.”

¹⁸ Benu-Hadadu sụ: “Teke ephe byaru kẹ nchị-odu-doo; unu kpukoo phẹ lẹ ndzụ; teke ọ bụ k'ogu bẹ ephe abya; unu kpukokwa phẹ phọ lẹ ndzụ.”

¹⁹ Ụnwokorobya ndu ojogu ono vuru ụzo wufuta lẹ mkpukpu; ndu ojogu ozo nọdu etso phẹ etsotso.

²⁰ Onyenonu gbukọtaepho onye ophu ye ya wogbaberu ogo. Ọ nwuepho nno; ndu Arámu yee okpa l'oso; ndu Ízurèlu chipyabe phẹ. Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu nọdu l'eli inya iya gbalaa. Yee ndu agbaru iya l'inya tuko gbalaa. ²¹ Eze ndu Ízurèlu chipyabe phẹ je egudegbaa inya phẹ; mę ugbo-inya phẹ; bya egbua ndu Arámu k'ophu parụ ẹka apaa.

²² E mechaepho; onye mpfuchiru Chileke ono byapfuta eze ndu Ízurèlu ono bya asụ iya: “Unu jekwa emee onwunu g'unu kaba eshihu ike; maru iphe, unu e-me. Noo kẹle apha gbaerupho bẹ eze ndu Arámu a-byakwa etsoo ngu ogo ozo.”

²³ No iya; ndu-ishi ozi eze ndu Arámu bya epfuaru iya sụ: “Iphe, meru g'o gude ndu Ízurèlu ka anyi okpehu bụ l'agwa phẹ bụ agwa eli úbvú. Ọ -buru l'anyi l'ephe lwuru ogo ono l'ẹka dị baswaa; bẹ anyi a-kakwa phẹ okpehu.

²⁴ Iphe, ii-me bụ g'i wofuchaa ndu eze phọ l'onodu phẹ; wotachia ndu-ishi ndu ojogu dochia enya phẹ. ²⁵ L'ị chita ndu ojogu, ha gę ndu e gburu egbugbu yekwaa lẹ ndu ojogu; mę inya, ha g'ophu tuphashihuru nụ; mę ugbo-inya, ha g'ophu tuphashihuru nụ kwapho; g'anyi jepfu phẹ ogo l'ẹka dị baswaa. Anyi kafutaje phẹ okpehu.” Ọo ya bụ; Benu-Hadadu kweta; bya emee iphe, ephe pfuru iya.

²⁶ Apha sugbaepho ishi; Benu-Hadadu chikobe ndu Arámu; ephe jeshia mkpukpu Afeku; g'ephe je etsoo ndu Ízurèlu ogo. ²⁷ A bya akpakọo ndu Ízurèlu; ephe kwakobekwapho; bya awụ-pfushia phẹ. Ndu Ízurèlu dọru uzi labo g'unwu ndokobe egbu; ghaaru ndu Arámu iphu; obenu lẹ ndu Arámu tukuru obotegu sweta.

²⁸ Onye kẹ Chileke bya eje asụ eze ndu Ízurèlu: “Chipfu sụru-a: ‘Eshi ophu ndu Arámu gude onu phẹ sụ lẹ Chipfu bẹ bụ agwa, ereje ire l'eli úbvú; l'ọ tọ bụdu agwa ereje ire lẹ nsuda nsuda; bẹ mu a-chita ikpoto ndu-a g'ephe ha ye ngu l'ẹka; g'j makwanụru l'ọo mu bụ Chipfu.’”

²⁹ Ephe dọru chebegbachaa ibe phẹ iphu egube ono abali esaa. O be lẹ mboku k'esaa; ephe wogbabe ogo ono. Ndu Ízurèlu gbua ndu Arámu ụkporo ụnu unwoke iri l'ẹbo; l'unu iri †, bụ ndu ojogu o-je-l'okpa l'ujiku lanụ.

³⁰ Ndu ophu e gbuphodoru gbaba lẹ mkpukpu Afeku; igbulọ mkpukpu ono zeshihu tugbua ụkporo ụnu nemadzu ugbo eto; l'unu esaa; l'ụkporo ụmadzu iri ††. Benu-Hadadu gbalaa je edomia onwiya l'ime ime ụlo, dị lẹ mkpukpu ono.

† Bụ iya bụ 100,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 27,000 lẹ mbekee.

Éhabu edobe Benu-Hadadu ndzụ

³¹ Ndu ozi Benu-Hadadu bya asụ iya: “Lenu; anyi nūmaru lẹ ndu eze ndu Ízurẹlu bẹ aphuje obu-imemini. G'anyi gbaphua uwe-aphụ l'upfu; rịkua onwanyi eri l'ishi; jepfushia eze ndu Ízurẹlu. ?A maru; o-dobe ngu ndzụ.”

³² Ọo ya bụ; ẹphe bya agbaphua uwe-aphụ l'upfu; rịkua eri l'ishi jepfushia eze ndu Ízurẹlu je asụ iya: “Onye-ozí ngu Benu-Hadadu sụru jiko g'i dobe nụ iya ndzụ.”

Eze jia sụ: “?Ọ nọkwadu-a ndzụ? Ọo nwune mu bẹ ọ bụ.”

³³ Ndu ozi Benu-Hadadu ono nọdu egekpọepho iphe, e-shi iya l'ọnu futa. Ẹphe nalitakebe iya opfu ono l'ọnu; sụ: “Ee; mbụ nwune ngu Benu-Hadadu.”

Ọ sụ phẹ: “Unu je eduta iya g'ọ bya.” Benu-Hadadu byaepho; Éhabu mee g'o nyikota ụgbo-inya iya.

³⁴ Benu-Hadadu sụ iya: “Mkpụkpu ono, nna mu natarụ nna ngu ono bẹ mu a-nụ-phukọta ngu azụ; l'i meta ẹka aa-nọduje azụru ngu aswa lẹ Damasukosu ẹgube ono, nna mu meru lẹ Samériya.”

Éhabu sụ: “Mu e-gude k'ọgbandzu-a haa ngu g'i lashia.” Ọo ya bụ; yẹe ya gbaa ndzụ; Éhabu parụ iya haa; ọ lashia.

Aanma Éhabu ikpe ẹhu Benu-Hadadu

³⁵ O nweru onye lanụ l'ime ọgbo ndu mpfuchiru Chileke, Chipfu byaru epfuaru g'ọ sụ onye ọphuu: “Jiko chia mu iphe.” Onye ono jika iya echi iphe ono. ³⁶ Tọbudu iya bụ; onye mpfuchiru Chileke ono sụ iya: “Lenu; eshi ọphu i jikaru eme iphe, Chipfu pfuru; bẹ i -bebeepho haa mu l'ẹka-a lufu; oduma adzugbua ngu.” Alufu, nwoke ono harụ iya lufu; oduma hụma iya woru iya dzugbua.

³⁷ Onye mpfuchiru Chileke ono bya ahụma onye ọzo bya asụ iya: “Jiko chia mu iphe.” Onye ono wagọchaa ya awagọ; chibashia ya ẹhu ọnyá. ³⁸ Onye mpfuchiru Chileke ono lufu; je apfuru l'aguga ụzo; nọdu kwabẹru eze. O gude iphe kechia onwiya iphu; g'a ta maru iya. ³⁹ O be teke eze ghatajeerupho; onye mpfuchiru Chileke ono kua ya oku sụ: “Mube onye-ozí ngu bẹ bahuru l'echilabọ ọgu; o nweru nwoke lanụ ghakọberu duta onye ọ kpụtaru lẹ ndzụ bya asụ mu: ‘Chee onye-a nche; ọ -buru l'ọ gbalary; bẹ ii-gude ishi ndzụ nkengu pfua ụgwo iya; teke ọdumeka l'i pfua mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ talentu lanụ.’” ⁴⁰ Tọbudu iya bụ; mube onye-ozí ngu gbẹ phube iphu eme iphe ọzo; nwoke ono gbalaa.”

Eze ndu Ízurẹlu sụ iya: “Ọo iphe, gbaru ngu nụ bụ ono. Ọ bụru ngu bẹ o shiẹkwapho l'ọnu.”

⁴¹ Ọo ya bụ; onye mpfuchiru Chileke ono; bya aphufu-kebe iphe ono, o gude kechia onwiya iphu ono; eze ndu Ízurẹlu bya amaru l'ọo onye lanụ lẹ ndu mpfuchiru Chileke bẹ ọ bụ.

⁴² Ọ sụ eze: “Chipfu sụru-a: ‘Eshinu i harụ onye mu sụru g'e mee omeliwe; ọ laa kẹ mmanụ; bẹ ishi ndzụ ngu a-laa l'ụgwo ishi ndzụ nkiya; ndu nkengu alaa l'ụgwo ndu nkiya.’”

⁴³ Eze ndu Ízurẹlu gude iwe; mẹ ẹhu-eghu tųgbua lashia ibe iya lẹ Samériya.

Mgbabu vayinu Nabotu

21 O nweru opfu-vayinu, nọ lẹ mkpụkpu Jiezerẹlu lẹ mgboru ibe Éhabu, bụ eze lẹ Samériya. Onye nwe iya nụ bụ Nabotu, onye mkpụkpu Jiezerẹlu. ² A nọnyaa; Éhabu sụ Nabotu: “Nunu mu opfu-vayinu ngu-a gẹ mu mee mgbabu, mu a-kọbeje ẹba; eshi ọphu ọ nọ-kube ibe mu. Mu e-gude opfu-vayinu ọphu kakpọroo ya ree gbanweta ngu iya; ọzoo lẹ mu gude okpoga pfua ngu aswa iya; mẹ obeta aswa iya bụru gụnu.”

³ Nabotu sụ Éhabu: “Gẹ Chipfu te ekwekwa gẹ mu woru oke alị nna mu phẹ nụ ngu.”

⁴ Éhabu gude ẹhu-eghu; vua ọvuma lashia ibe iya; kẹle Nabotu, bụ onye Jiezerẹlu bẹ sụru lẹ ya taa nudu iya oke alị nna iya phẹ. O je azẹe l'iphe-azẹe ya; gbanwube iphu; jika eri nri. ⁵ Jiezebelu, bụ nyee ya bya abyapfuta iya; bya asụ iya: “?Bụ gụnu kpatarụ iphe, ẹhu egu ngu egu kẹ g'i ti ri nri?”

⁶ Éhabu sụ iya: “Iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ mu pfuru Nabotu onye Jiezerẹlu g'ọ nụ mu opfu-vayinu iya gẹ mu pfua ya aswa iya l'okpoga; ọdumeka gẹ mu gbẹchia nụ iya opfu-vayinu ọzo l'ụgwo iya; m'ọ -buru l'ọ dụ iya ree. Obenu l'ọ sụru lẹ ya ta anudu mu opfu-vayinu iya anunu ophu.”

⁷ Nyee ya ono, bụ Jiezebelu sụ iya: “?Bụkwadu ngu-a bụ eze ndu Ízurelu tọ? Gbalihu ria nri; g'ẹhu tsọo ngu ụtso. Mu a-nataru ngu-a opfu-vayinu Nabotu, bụ onye Jiezerelu ono.”

⁸ No iya; Jiezebelu bya egude ẹpha Éhabu deshia ẹkwo-ozí; gude iphe-ọhubama, Éhabu egudeje anyachishi ẹkwo ozi nyachishia ya; woru iya keshiaru ndu bụ ọgerenya; mę ndu nweru ẹnya, bụ ndu ẹphe lẹ Nabotu tuko-ru buru lẹ mkpukpu.

⁹ Iphe, o deru l'ẹkwo-ozí ono bụ:

“Unu tya ọnu mbọku unu a-swi ẹgu. O -be mbọku ono; unu dobe Nabotu l'ọnodu, ha shii l'echilabọ ọha.

¹⁰ Unu eyeru iya ndu bụ ọgalemkpa nemadzụ labọ g'ẹphe nọdu iya l'iphu; boo ya ibo; sụ l'o pfubyiru Chileke; bya epfubyia eze. Teke ono; unu akpufu iya je atugbua lẹ mkpuma.”

¹¹ Tọbudu iya bụ; ndu mkpukpu ono; mbụ ndu bụ ọgerenya; mę ndu nweru ẹnya, bu lẹ mkpukpu Nabotu phę mee gę Jiezebelu pfuru phę l'ẹkwo-ozí ono, o deru keshiaru phę ono. ¹² Ẹphe bya atya ọnu mbọku aswi ẹgu; woru Nabotu dobe l'ọnodu, ha shii l'echilabọ phę. ¹³ Ndu ọgalemkpa labọ bata bya anọdu iya l'iphu; boahaa ya ibo sụ: “Nabotu pfubyishiru Chileke; bya epfubyishikwaphọ eze.” Noo ya bụ; ẹphe kpufu iya l'azu mkpukpu; je atugbua ya lẹ mkpuma. ¹⁴ Tọbudu iya bụ; ẹphe zia Jiezebelu; sụ: “A tugbuakwaru Nabotu lẹ mkpuma; ọ nwuhuwaa ọbu.”

¹⁵ Anuma, Jiezebelu anuma l'a tų-gbuwaru Nabotu lẹ mkpuma; ọ sụ Éhabu: “Tugbua je anata opfu-vayinu Nabotu onye Jiezerelu phọ; mbụ ono, ọ jikaru lẹ ya taa nudu ngu g'i pfua ya okpoga ono. Noo kele Nabotu ta anọhedu ndzụ; ọ nwuhuwaru.” ¹⁶ Tọbudu iya bụ; Éhabu numaepho lẹ Nabotu bę nwuhuwaru nų; ọ gbalihu jeshia l'opfu-vayinu Nabotu, bụ onye Jiezerelu ono; gę ya nata iya nworu.

Elayjia epfu iphe, e-me Éhabu

¹⁷ Noo ya; Chipfu bya epfuaru Elayjia, bụ onye Tishibe sụ: ¹⁸ “Gbalihu; je Samériya; jepfu Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu ono. Ẹka ọ nọ nta-a bụ l'opfu-vayinu Nabotu; l'ẹka-a, oome g'ọ nata iya nworu. ¹⁹ Karu iya lẹ Chipfu sụru-a: ‘?I gbuchaaru nemadzụ; bya anafua ya iphe iya?’ Sụ iya lẹ Chipfu sụru-a: ‘Ọo ẹka ono, nkuta nọ richaa mee Nabotu ono bę nkuta a-nọdu richaa mee nkengu!’ ”

²⁰ Éhabu sụ Elayjia: “?I chọwaru mu bya; gube onye ọhogu mu?”

Elayjia sụ iya: “Ee; mu chọwaru ngu bya; kele i wowaru onwongu haaru eme ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. ²¹ Hụma ahuma lẹ mu e-me g'ẹjo-iphe dapfuta ngu. Awa ngu bę mu a-za l'ẹza; tẹme iphe, bụkpoo onye bụ nwoke l'ibe gube Éhabu bę mu e-kpo g'e kpoje ntụ-a l'alí Ízurelu: ohu; mę amadu. ²² Mu e-me ọnu-ulo ngu gę kę Jier-obowamu nwa Nebatu; mę kę Basha nwa Ahayjia; noo kele i kpatsuru mu ẹhu-eghu; tẹme i mee gę ndu Ízurelu mee iphe-ẹji.

²³ “A bya l'ẹhu Jiezebelu bę Chipfu pfukwarupho sụ: ‘Ọo nkuta a-ta Jiezebelu l'ime mkpukpu Jiezerelu.’

²⁴ “Ndibe Éhabu phę onye ọphu nwuhuru lẹ mkpukpu bę bụ nkuta a-ta onye ọbu. Onye ọphu nwuhuru l'oma ẹgu bę bụ ẹnu, ephe l'eli a-vuka anu iya.”

²⁵ Ọ tọ dudu onye ẹjo-iphe nkiya duta-bejeru gę kę Éhabu. O woru onwiya ree eme ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. Ọ bụru nyee ya, bụ Jiezebelu bę kwaru iya ye. ²⁶ O meru akpamara; kele ọ gwaru agwa gę ndu Amọru ono, Chipfu chifuru l'iphu ndu Ízurelu ono.

Iphe, Ehabu meru erwu iya l'ẹhu

²⁷ Noo ya; Éhabu nımachaepho opfu ono; ọ gbajashia uwe iya; yee uwe-aphu; swjahaa ẹgu; azejeepho l'uwe-aphu ono; bya anọduje ejephe kę gologolo.

²⁸ Chipfu bya epfuaru Elayjia, bụ onye Tishibe sụ: ²⁹ “?I humaru gę Éhabu gbę bya ewozeta onwiya alí l'iphu mu? Eshinu o wozetaru onwiya alí l'iphu mu bę mu tee meedu g'ẹjo-iphe ono bya teke ọ nọ ndzụ. Mu e-doberu iya ọnu-ulo iya yele unwu iya.”

Mayikaya aphu ophulanya ehu Éhabu

(2Iphe 18:2-27)

22 A nọ apha eto; ophu ndu Arámu waa ndu Ízurelu ta alwuduru ogu. ² O buru l'ime apha k'eto ono be Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda kpapfuru Éhabu, bu eze ndu Ízurelu.

³ Eze ndu Ízurelu be pfuhawaru ndu-ozu iya su: "Unu maru-a l'ọo anyibedua nwe mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu; ophu o dudu iphe, anyi eme g'ee-shi g'anyi je anata iya eze ndu Arámu?"

⁴ Oo ya bu; o jiahaa Jiehoshafatu; su: "Ii-tsoru mu jee ogu le mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu to?"

Jiehoshafatu su eze ndu Ízurelu ono: "Mu le ngu tukokwaru buru nanu. Ndibe mu; waa ndu nkengu buru nanu; inya mu; me inya nkengu buru nanu." ⁵ Jiehoshafatu su iya: "Vuadaru uzo maru iphe, Chipfu e-pfu."

⁶ Tobudu iya bu; eze ndu Ízurelu bya achikobe ndu mpfuchiru, rwuru l'unu nemadzu bya ajia phe; su: "Bu ge mu je etsoo ndu mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu ogu; to ge mu te ejeshi?"

Ephe su iya: "Jeshia; le Nnajiuphu e-woru-a mkpukpu ono ye gube eze l'eka."

⁷ Jiehoshafatu su: "To duedu onye mpfuchiru ke Chipfu, no l'eka-a g'anyi kpata iya ishi?"

⁸ Eze ndu Ízurelu su Jiehoshafatu: "O nwefukwaru onye lanu, anyi e-shi l'eka iya kpata Chipfu ishi obu. O le o du mu ash; noo kele o to pfujeduru opfu oma l'ehu mu; gbahaepho ejo iya. Onye o bu be bu Mayikaya nwa Imula."

Jiehoshafatu su: "Eze; te epfubaekwa egube ono."

⁹ Tobudu iya bu; eze ndu Ízurelu bya ekua onye-ozu iya lanu su iya: "Je ekua Mayikaya nwa Imula g'o bya nanta-a."

¹⁰ No iya; eze ndu Ízurelu yee Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda yegbachaa uwe eze phe; sugachaaru l'aba-eze phe l'eka eechije bali, no l'onu-abata mkpukpu Sameriya; ndu mpfuchiru ono g'ephe ha nodu phe l'iphe epfugbaa iphe, ephe epfu. ¹¹ Zedekaya, bu nwa Kenana bya egude iphe-igwe meshia upyi; bya asuje: "Chipfu suru-a: 'Oo upyi-a be ii-du ndu Arámu jasú ephe alakota l'iyi.'"

¹² Ndu mpfuchiru ono g'ephe ha nodu epfukota iphe lanu; asuje: "Jeshia ogu le mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu; je alwu-kpee; kele Chipfu e-woru-a mkpukpu ono ye gube eze l'eka."

¹³ Tobudu iya bu; onye-ozu ono, jeru eku Mayikaya ono bya asu iya: "Lenu; ndu mpfuchiru ophu be tukokwaru wu onu nanu; toko epfu le k'oma a-duru eze. Jiko g'opfu unu l'ephe bukwaru nanu; g'i pfua opfu, du ree."

¹⁴ Mayikaya su: "Eshinu Chipfu no ndu g'o no iya-a be buepho iphe, Chipfu pfuru mu be mu e-pfu."

¹⁵ Mayikaya bya ejerwua ibe eze; eze su iya: "Mayikaya; bu g'anyi jee ogu le mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu; to g'anyi te ejeshi?"

Mayikaya su iya: "Ngwanu! Unu jenu je alwu-kpee phe. Chipfu e-woru-a mkpukpu ono ye gube eze l'eka."

¹⁶ Eze bya asu iya: "Bu ugbo ole be mu a-rwo ngu g'i gude epha Chipfu ribuaru mu angu l'o to dudu iphe ozo, ii-pfuru mu; gbahaepho okpobe-opfu?"

¹⁷ Oo ya bu; Mayikaya su: "Mu humaru ge ndu Ízurelu l'ophu gbakashihuru nanu nanu aghaphe l'oma ubvu g'aturu, enwedu onye-nche. Chipfu su: 'Ndu-a be te enwedu nnajiuphu; g'onyenonu lashia ibe iya l'ehu-guu.'"

¹⁸ Eze ndu Ízurelu su Jiehoshafatu: "Mu ta asuduru ngu l'o to byadu epfu iphe, du ree l'ishi mu; gbahaepho ejo iya?"

¹⁹ Mayikaya nodu epfu iphe, oopfu su: "Ngwa; ngabe nchi numa iphe, Chipfu pfuru: Mu humaru Chipfu g'o no l'aba-eze iya; ndu ojozi-imigwe pfu-pee ya mgburugburu; pfuru iya l'uzo ekutara; me l'uzo ekicha. ²⁰ Chipfu su phe: 'Bu onye e-je epfubuta Éhabu g'o jeshia ogu le mkpukpu Ramotu, du l'alí Giladu; k'ophu oo-je anwuhu l'eka ono?'

"Onye lanu -futa; l'o su l'oo g'ee-me iya baa; onye ozo -bya; l'o su l'oo g'ee-me iya bu ophu. ²¹ E mecha; ojozi lanu futa bya apfuru l'iphe Chipfu su: 'Oo mbedua e-pfubuta iya.'

²² "Chipfu su iya: 'Denu g'ii-shi pfubuta iya obu?'

"O su: 'Mu e-je je aburu nwamaa ntuphu-ire je anodu l'onu ndu mpfuchiru Éhabu.'

"Chipfu sụ iya: 'Je; l'ii-pfubuta iya-a; je emee ya nno.'

²³ "Oo ya bụ g'ị maru lẹ Chipfu yewaru nwamaa ntuphu-ire; ọ nọdukota ndu mpfuchiru ngu-a l'onu; ọteme Chipfu pfuwaa lẹ ya e-merwu ngu ẹhu."

²⁴ Tọbudu iya bụ; Zedekaya nwa Kenana je erepyaa Mayikaya ẹka l'upfuru nchi; sụ: "Denu gẹ Unme Chipfu shi lufu mu l'ẹhu; bya epfuru yeru ngu?"

²⁵ Mayikaya sụ: "Mbọku, ịi-maru bụ mbọku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpuru ono."

²⁶ Eze ndu Ízurelu bya asụ: "Unu kpụta Mayikaya kpụ-pfu Amonu, bụ ọchi-ọha mkpukpu; waa Jiowashi, bụ nwa eze. ²⁷ Unu asụ phẹ l'eze sụru-a: 'Unu tị-chia onye-a l'ọka-mkpọro; nùje iya nri, ha nwanshiji; waa mini jasụ mu ejee lwa l'ẹhu-guu.' "

²⁸ Mayikaya sụ: "Ì-lwawaa l'ẹhu-guu; l'ị maru l'ọ tọ bụdu Chipfu bẹ gbẹ mu l'onu pfua opfu." Ọ bya asụ ndu nọ l'ẹka ono g'ẹphe tịbe nvọ l'opfu iya ono.

Eegbu Éhabu l'ọgu

(2Iphe 18:28-34)

²⁹ Tọbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu waa Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda chita ndu ojogu phẹ tịgbua jeshia mkpukpu Ramotu ono, dọ l'alị Giladu. ³⁰ Eze ndu Ízurelu bya asụ Jiehoshafatu: "Mu e-me onwomu g'a ta maru onye mu bụ; bahụ l'ọgu ono. Gụbedua eyee akpawuru-uwe ngu." Eze ndu Ízurelu bya emee onwiya g'a ta maru iya bahụ l'ọgu ono.

³¹ Eze ndu Arámu bẹ pfuhawaru ndu-ishi ụgbo-inya iya, dọ ụmadzu ụkporo l'iri l'ẹbo; sụ phẹ: "Unu te etsokwa onye upfu m'ọ bụ onye nta ọgu. Onye unu a-nọdu etso ọgu kpoloko bụ eze ndu Ízurelu." ³² Ndu-ishi ụgbo-inya ono hụmaepho Jiehoshafatu; ẹphe sụ: "Wakwa eze ndu Ízurelu ọbu-o!" Ọo ya bụ; ẹphe ghaaru iya iphu g'ẹphe tsoo ya ọgu. Jiehoshafatu chishia mkpu. ³³ Ndu-ishi ụgbo-inya ono bya amaru l'ọ tọ bụdu eze ndu Ízurelu; ẹphe dakọbe haa ya achichi.

³⁴ O nweru onye ọpụ agbaepho apfụ iya l'ẹka ọ hụmaru; woru iya gbaa eze ndu Ízurelu l'ẹhu lẹ mgbaka ẹka ngwogu, ọ kwaru onwiya dze pfuru edze pfuru. Eze rashiaru onye angaru iya ụgbo-inya sụ: "Kpọlaa azụ; pafu mu l'ọgu-a; kele e mekaru mu iphe ọkpobe emeka." ³⁵ Ọgu ono kpohu ọku lẹ mbọku ono; e kepyabẹ eze ekepyabẹ l'ụgbo-inya ono; ẹphe lẹ ndu Arámu nọdu alwu ọgu ono. Mee, shi l'ẹka ono, e mekaru iya iphe ono nọdu asoshihu l'oma ụgbo-inya ono. O be l'uzenyashi iya; ọ nwuhu. ³⁶ Ẹnyanwu ribajeepho; e chishia mkpu l'ẹka ndu ojogu ono nọ sụ: "G'onyenonu lashia mkpukpu iya-o; g'onnyemonye lashia alị iya!"

³⁷ Tọbudu iya bụ; eze nwuhu; a palata odzu iya lẹ mkpukpu Samériya bya elia. ³⁸ Ẹphe je asaa ụgbo-inya ono asasa l'okpuru, dọ lẹ mkpukpu Samériya, bụ ẹka ndu agba ụkpara awuje ẹhu. Nkuta richaa mee ya ẹgube ono, Chipfu pfuhawaru iya ono.

³⁹ A bya l'iphe ọzo, nwugbaberu nọ teke Éhabu bụ eze; mę iphemiphe, o mekotaru; mę k'ulo-eze, ọ kpuru gude eze-enyi memaa ya; mę kę mkpukpu, ọ kpushigbaaru ike bẹ e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshuru iphe, ndu eze ndu Ízurelu meru. ⁴⁰ No iya; Éhabu kua mgbenya ikpazụ; bya alapfushia nna iya phẹ. Éhazaya, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Jiehoshafatu bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 20:31—21:1)

⁴¹ Jiehoshafatu nwa Asa bya aburu eze ndu Jiuda l'apha, kwe Éhabu apha ẹno, e -shi teke ọ wataru aburu eze ndu Ízurelu. ⁴² Jiehoshafatu nwaru ụkporo apha l'apha iri l'ise teke ọ wataru aburu eze. Ọ nọ l'aba-eze iya ụkporo apha l'apha ise lẹ Jierúsalem. Ẹpha ne iya bụ Azuba nwada Shilili. ⁴³ Jiehoshafatu bya etsokotae phọ ụzo, nna iya, bụ Asa tsoru. Ọpụ ọ dudu ọpụ ọ haru mę nanu. O meru iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu. Ọle ọ tọ lwuduru ẹka aagwajẹ iphe. Ndu Ízurelu nọdu ejee egwe ngweja; bya akpọ ụnwù-isensu ọku l'ẹka ono.

⁴⁴ Jiehoshafatu mekarupho; yele eze ndu Ízurelu nọdu lẹ nchị-odoo.

⁴⁵ Iphe ọzo, Jiehoshafatu megbaberu; mę ẹhuka ẹhuka, o mekotaru; waa g'ọ gude lwua ọgu bẹ e dekotaru l'ekwo-akọ, e deshuru iphe, ndu eze ndu Jiuda meru. ⁴⁶ Unwoke, anọduje agba ụkpara l'ulo agwa, bụ ndu ọpụ

phoduru nụ ị teke nna iya bụ eze; bę ọ chishikotaru l'alị ono. ⁴⁷ Teke ono bę ndu Edomu te enwedu onye eze; ọ bụru onye nọ-tsotaru eze bę bụ onye-ishi.

⁴⁸ Jiehoshafatu bya achiru ụgbo-mini, ee-gude agbaru iya ngho ye g'e gude je alị Ofi je evuta mkpọla-ododo. Ọle ụgbo-mini ono tsukpọshihuru ị Ezionu-Geba; ọphu o to jeeduru. ⁴⁹ Ọ bụru teke onoya bę Éhazaya nwa Éhabu sụru Jiehoshafatu: "Gę ndu-ozu mu waa ndu-ozu ngu swijenuru l'ụgbo-mini ono." Jiehoshafatu jika.

⁵⁰ Noo ya; Jiehoshafatu kuru mgbęnya ikpazụ; bya alapfushia nna iya phę. E lia ya l'ęka e liru nna iya phę ị mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Jiehoramu, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ęnya iya.

Teke Éhazaya bụ eze ndu Ízurelu

⁵¹ Éhazaya nwa Éhabu bya abụru eze ndu Ízurelu l'apha, kwe Jiehoshafatu apha iri l'ęsaa, ọ bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; ọ bụru eze ndu Ízurelu apha labo ị Samériya. ⁵² O mee ęjo-ememe l'ęnya Chipfu; bya etsoo ụzo nna iya; mę kę ne iya; bya etsoo ụzo Jierobowamu nwa Nebatu; mbụ onye ono, kpatarụ; ndu Ízurelu mee iphe-ęji ono. ⁵³ Ọ barụ Balụ ęja; bya ephozeru iya; shi nno kpatsu Chipfu, bụ Chileke kę Ízurelu ęhu-ęghu, bụ iphe, nna iya meru.

2 Ndu eze

Éhazaya ezi g'e jeru iya l'agwa Balu-Zebubu

1 Tɔbudu iya bu; Éhabu nwuhuepho; ndu Mówabu wata ekwefuru ndu Ízurelu ike.

² Ọ bụru teke ono bẹ Éhazaya shi l'ọnuzo ọlo-eli iya lẹ Samériya kabafu bya adaa meka iphe. Ọ bya ezia ndu-ozí; sụ phẹ: "Unu jeeshikwa l'aji lẹ Balu-Zebubu, bu agwa ndu Ẹkuronu g'a maru ?mu l'a-kaa mma l'iphe-a, mu mekaru-a?"

³ Ọle ojozi Chipfu jeru asu Elayijia, onye mkpukpu Tishibe: "Gbalihu jepfu ndu-ozí eze ndu Samériya pho je asu phẹ: ?Bu lẹ Chileke ta ndu l'alí ndu Ízurelu meru g'o gude; unu ndu eje l'aji lẹ Balu-Zebubu, bu agwa ndu Ẹkuronu?" ⁴ Ọo ya bu lẹ-a; Chipfu sụru-a: "I ti byadu agbeshi agbeshi l'iphe-azee, eka i dabyiru ono. I nwuhufutajekwa." " Ọo ya bu; Elayijia jeshia.

⁵ Ndu ozi ono lwaphuta azu; bya abyapfuta eze; o sụ phẹ: "?Denu g'ọ nwuru; unu lwatasharu azu?"

⁶ Ẹphe sụ iya: "O nweru nwoke, byapfutaru anyi bya asu anyi: 'Unu jepfu eze ono, ziru unu ozi ono je asu iya lẹ Chipfu sụru-a: ?Bu lẹ Chileke ta anodu l'alí Ízurelu meru g'o gude i zia g'e jeru ngu l'aji lẹ Balu-Zebubu, bu agwa ndu Ẹkuronu? Sụ-a; i ti byadu agbeshi agbeshi l'iphe-azee eka i dabyiru ono. I nwuhufutajekwa.'" "

⁷ Eze bya asu phẹ: "?Ọ dọ ọdu-agma; mbu nwoke ono, byapfutaru unu bya epfuaru unu iphe ono?"

⁸ Ẹphe sụ iya: "O yeru uwe, e meru l'ejí anu; iphe, o keru l'upfu buri akpo-anu."

Éhazaya sụ: "Ọ kwa Elayijia kẹ Tishibe bẹ o bu."

Éhazaya ezi g'e je egude Elayijia

⁹ Tɔbudu iya bu; eze bya ezia onye-ishi ndu ojogu ukporo labo l'iri; bya eyeru iya ndu ojogu iya ono g'ephe je egude Elayijia. Ẹphe rwua; onye-ishi ndu ojogu ono bya ejepfu Elayijia lẹ mkpakponu ubvu l'eka o no; je asu iya: "Gube onye kẹ Chileke; eze suru g'i nyizeta!"

¹⁰ Elayijia sụ onye-ishi ndu ojogu ukporo labo l'iri ono: "Ọ -buri lẹ mu bu onye kẹ Chileke; g'oku shikwa l'imigwe bya ekegbushia unu lẹ ndu ojogu ukporo labo l'iri ono, unu l'ephe swi ono." Tɔbudu iya bu; oku shinu l'imigwe bya ekegbushia yele ndu ojogu ukporo labo l'iri ono.

¹¹ Eze byakwa ezia onye-ishi ndu ojogu ukporo labo l'iri ozo; bya eyeru iya ndu ojogu ukporo labo l'iri g'ephe je egude Elayijia. Ẹphe rwua; onye-ishi ndu ojogu ono sụ iya: "Gube onye kẹ Chileke; eze suru g'i nyizeta egweg-wa!"

¹² Elayijia sụ: "Ọ -buri lẹ mu bu onye kẹ Chileke; g'oku shikwa l'imigwe bya ekegbushia unu lẹ ndu ojogu ukporo labo l'iri ono, unu l'ephe swi ono." Tɔbudu iya bu; oku kẹ Chileke shi l'imigwe bya ekegbushikota yele ndu ojogu ukporo labo l'iri ono.

¹³ Ọo ya bu; eze byakwa ezia onye-ishi ndu ojogu ukporo labo l'iri k'eto iya; bya eyeru iya ndu ojogu ukporo labo l'iri ono. Ẹphe rwua; onye-ishi ndu ojogu ukporo labo l'iri k'eto iya ono nyikota; bya ejepfu Elayijia; je adaa gbushi ikpere l'iphu iya; rwoahaa ya; sụ: "Gube onye kẹ Chileke; jiko gbenu ndu mu iphe; me ndu umadzu ukporo labo l'iri-a, bu ndu-ozí ngu-a. Gbenu phẹ iphe l'anya nkengu. ¹⁴ Lewarọ g'oku shi l'imigwe bya ekegbushia ndu-ishi ndu ojogu labo pho, vuhawa ọzo bya; me ndu ojogu ukporo labo l'iri iri pho, ephe l'ephe swig-baa pho. Jiko gubero ndu mu iphe l'anya nkengu."

¹⁵ Tɔbudu iya bu; ojozi Chipfu sụ Elayijia: "Tsuru iya nyize. Ba atsushi iya ebvu!" Ọo ya bu; Elayijia gbalihu tsuru iya nyizeta; ephe jepfu eze.

¹⁶ Elayijia sụ eze: “Chipfu sụru-a: ‘?Bụ lẹ Chileke ta anọdu l'alị ndu Ízurẹlu bẹ meru g'o gude i zia ndu-ozì g'ẹphe jeshiaru ngu l'ajj lẹ Balụ-Zebọbu, bụ agwa ndu Ẹkuronu. Eshi ọp̄hu i meru iya nno bẹ ì tị byadu agbeshi agbeshi l'iphe-azẹe ono, ì dabyiru ono. Ì nwụhufutajekwa.’” ¹⁷ No iya; Ẹhazaya nwụhu ẹgube ono, Chipfu shi l'ọnu Elayijia pfua ya ono.

Jióramu bya aburu eze nọchia ẹnya iya; kẹle Ẹhazaya ta anwụ́taduru nwa nwoke. Ọ bụru l'apha, kwe Jiehora-mu, bụ nwa Jiehoshafatu apha labọ, o shi bụtaru eze ndu Jiuda bẹ Jióramu, bụ iya bụ nwune iya byaru aburu eze ndu Ízurẹlu.

¹⁸ Iphe ọzo, nwuru nụ teke Ẹhazaya bụ eze; mę iphe, o meru bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, ndu eze ndu Ízurẹlu megbabẹru.

Chipfu ekuba Elayijia l'imigwe

2 Teke Chipfu abya egude oke phẹrephere, l'aswore aswore kuba Elayijia l'imigwe bẹ Elayijia yẹle Elayisha nọ l'ije a -gbẹ lẹ mkpụkpu Gilugalu. ² Elayijia sụ Elayisha: “Nọdukwa l'ẹka-a; kẹle Chipfu zikwaru mu gę mu je mkpụkpu Bẹtelu.”

Elayijia sụ iya: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; tẹme gụbedua nọdu ndzụ g'ì nọ iya-a; bụ g'ọ bụ ire-lanụ lẹ mu ta byadu aha ngu.” Ọo ya bụ ẹphe swịru jeshia Bẹtelu.

³ Ọ bụru lẹ Bẹtelu bẹ ọgbo ndu mpfuchiru Chileke, bu iya nụ wụ-pfutaru Elayisha bya asụ iya: “?Ì maru-a lẹ Chipfu abya ekuta nnajjuphu ngu ntanụ-a?”

Elayisha sụ: “Ee; mu makwarụ-a; ọlobu; unu haarọ ono.”

⁴ Elayijia sụ Elayisha: “Nọdukwa l'ẹka-a Elayisha; kẹle Chipfu zikwaru mu gę mu je mkpụkpu Jieriko.”

Elayisha sụ iya: “Ọo gę Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; tẹme gụbedua nọdu ndzụ g'ì nọ iya-a; bụ g'ọ bụ ire-lanụ lẹ mu ta abyadu aha ngu.” Ọo ya bụ; ẹphe swịru jeshia Jieriko.

⁵ Ndu ọgbo mpfuchiru Chileke, bu lẹ Jieriko bya awụ-pfu Elayisha; bya asụ iya: “?Ì maru-a lẹ Chipfu abya ekuta nnajjuphu ngu ntanụ-a?”

Elayisha sụ: “Ee; mu makwarụ-a; ọlobu; unu haarọ ono.”

⁶ Tọbudu iya bụ; Elayijia sụ Elayisha: “Nọdukwa l'ẹka-a; lẹ Chipfu zikwaru mu gę mu je ẹnymu Jiódanu.”

Elayisha sụ: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; tẹme gụbedua nọdu ndzụ g'ì nọ iya-a; bụ g'ọ bụ ire-lanụ lẹ mu ta abyadu aha ngu.” Ọo ya bụ; ẹphenebo kpọchibe iya.

⁷ Umadzu ụkporo labọ l'umadzu iri lẹ ndu ọgbo ndu mpfuchiru Chileke tsoru phẹ; je apfuru ụzenya ele phẹ g'ẹphenebo pfuru l'aguga ẹnymu Jiódanu ono. ⁸ Elayijia yefuta uwe-mgbalanụ iya; bya aphukoo ya aphuko; chia lẹ mini ono; mini ono kekaha ẹbo; ọp̄huu wuru laa l'ibe iya ọp̄huu; ọp̄huu wuru laa l'ibe iya ọp̄huu; k'ọp̄hu bụ l'ẹphenebo ghaburu l'alị ọkponku.

⁹ Ẹphe ghabuchaep̄ho; Elayijia sụ Elayisha: “Pfuaru mu iphe, mu e-meru ngu tẹmanu l'e kuta mu kufu l'ẹka ì nọ.”

Elayisha sụ: “Jiko g'unme, ha gę nkengu ugbo labọ dunu mu l'ẹhu.”

¹⁰ Elayijia sụ: “Iphe ì pfuru g'e mee atsukwa l'ẹhu ememe. Ọle-a; ọ -bụru l'ì hụmaru mu mę Chileke kutajẹe mu phọ bẹ ọo-bụkwaru-a nkengu; ọ -dudu bẹ ọ tọo dukwa nno.”

¹¹ Noo ya; ẹphe nọdu abọshikpoep̄ho ụja eje; a bya l'amarụ; ụgbo-inya, enwu ọku; mę inya, enwugbakwaphọ ọku chaa phẹ l'echilabọ; bya ekekaha phẹ. Elayijia tsoru oke phẹrephere ono, aswore aswore ono bahu l'imigwe. ¹² Elayisha hụma iya; o chishia sụ: “Nna mu-e! Nna mu-e! Gube onye ono, bụ ụgbo-inya; bya aburu ọ-gba-l'inya-ọgu ndu Ízurẹlu!” Ọ hụma-beru iya. Elayisha ye ẹka l'uwe, o yeru l'ẹhu zijaha ẹbo.

Elayisha awata eje ozi iya

¹³ No iya; Elayisha chita uwe Elayijia, dafuru nụ; ghakọbe laphu azụ je apfuru l'ọnu ẹnymu Jiódanu. ¹⁴ O woru uwe Elayijia ono, dafuru nụ ono chia lẹ mini; sụ: “?Denu Chipfu; mbụ Chileke kẹ Elayijia?” O chie ya phọ lẹ mini ono; o bukaha ẹbo; ọp̄huu wuru laa ibiya ọp̄huu; ọp̄huu wuru laa ibiya ọp̄huu. Elayisha ghata.

¹⁵ Ndu oḡbo mpfuchiru Chileke pho, shi Jieriko pho; mbu ndu pho, shi pfuru urenya ele phe enya pho; hu-maepho Elayisha; epe su: "Unme Chileke ono, shi du Elayija l'ehu ono dukwaa Elayisha l'ehu-o!" Epe zefu je agba iya ndzuta; bya ephozeta l'ali l'iphu iya. ¹⁶ Epe su iya: "Lenu; anyibe ndu-ozu ngu be nweru ukporo umadzu labo l'umadzu iri, okpehu dukota. Jiko g'ephe jenu achoo nnajiuphu ngu; g'a maru; ?Unme Chipfu pataru iya je edobe l'ubvu; ozoo le nsuda."

Elayisha su phe: "Waawakwa; unu te ezikwa phe."

¹⁷ Epe pfunyaaru iya ya; iphere iya du iya; o su phe: "Ngwa; unu zinaa phe iya." Oo ya bu; epe zia ukporo umadzu labo l'umadzu iri ono. Epe choo ya abali eto ophu epe ta ahumaduru iya. ¹⁸ Epe lwaphutaepho azu byapfuta Elayisha l'eka o no le mkpukpu Jieriko; o su phe: "?Mu ta asunuru-a unu g'unu te ejeshi?"

Iphe ohumalenya, Elayisha meshigbaberu

¹⁹ No iya; unwoke mkpukpu ono bya epfuaru Elayisha su: "Nnajiuphu anyi; lekpodapho le mkpukpu-a be nokpoo l'eka du ree; ole mini, no iya nu be du eji; teme ophu ali-a te emehujedu iphe."

²⁰ Elayisha su phe: "Unu jeye unu le gbamugbamu ophuu wotaru mu." Oo ya bu; epe bya ewotaru iya ya.

²¹ O bya atugbua jeshia l'enya-mini ono je agharu unu ono ye iya su: "Chipfu suru-a: 'Mu mewaru mini-a g'o du ree. O to byadu e-gbubaa egbugbu ozo; ophu o byadu e-mebaa g'ali-a te emehujehi iphe ozobaa.'" ²² Mini ono bya adu ree; bya asu ntanu-a, bu iya bu egube ono, Elayisha pfuru iya.

²³ Elayisha shi l'eka ono jeshia Betelu. O nodu eje l'uzo; unwokoro shi l'ime mkpukpu ono wufuta; bya achia-haa ya ochi; asuje iya: "Tugbua je iphe iije; gube ishi-onmo ono! Tugbua; gube ishi-onmo ono!" ²⁴ Elayisha bya aghakobe huma phe; o gude epha Chipfu tua phe onu. Ejo anu-egbudu labo, bu biye, bugbaa nyee ya shi l'oswa futa bya alabushia anu unwokoro ukporo umadzu labo l'umadzu labo ono alabushi.

²⁵ Elayisha shi l'eka ono o buru iya eje l'ubvu Kamelu; o buru l'eka ono be o shi lashia Sameriya.

Ogu, ndu Izurelu; waa ndu Mowabu

3 Jiehoramu nwa Ehabu be byaru aburu eze ndu Izurelu l'apha, kwe Jiehoshafatu apha iri l'esato, o shi butaru eze ndu Jiuda. Eka Jiehoramu no buru eze bu le Sameriya. Iphe o noru l'aba-eze bu apha iri l'ebo. ² O mee ejo-ememe l'enya Chipfu; ole o to mebeduru iya ge nna iya; me ge ne iya meru. O phofuru itso, duru Balu nsu ono, nna iya koberu ono. ³ Obenu l'o yeluru-a eka l'iphe-eji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru; mbu iphe-eji ono, o meru ndu Izurelu mee ono. O to dudu ophu o haru ememe.

⁴ No iya; Meshu, bu eze ndu Mowabu be azu aturu. Aphagapha be okpugeru ukporo unu unwu aturu iri l'ebo l'unu iri kpee eze ndu Izurelu; nukwa iya pho eji, shi l'ebili ukporo unu iri l'ebo l'unu ebili iri. ⁵ Ole Ehabu nwuhuerupho; eze ndu Mowabu wata ekwefuru eze ndu Izurelu ike. ⁶ Oo ya bu; eze, bu Jiehoramu lufu le Sameriya je akpakoo ndu Izurelu l'ophu. ⁷ O bya ezia Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda su: "Eze ndu Mowabu be kwefukwaru mu ike. ?Ii-tsuru mu g'anyi je etsoo ndu Mowabu ogo to?"

Jiehoshafatu su iya: "Mu e-tsuru ngu-a je. Mbueda be duwaa ge gubueda; ndibe mu duwaa g'ephe bu ndu nkengu; inya mu dukwapho g'o bu inya nkengu."

⁸ O jia su: "?Bu uzo ole be anyi e-shi jeshia ogo obu?"

Jiehoramu su: "Anyi e-shi echiogu ndu Edomu."

⁹ Oo ya bu; eze ndu Izurelu; waa eze ndu Jiuda; me eze ndu Edomu tuko swiru jeshia. Epe jeepho ngbango uzo abali esaa mgburugburu; mini phe bu; ophu o duedu ophu ndu ojogu ono; me eku, epe chi a-ngu.

¹⁰ Eze ndu Izurelu chishia su: "Hae! Chipfu kuakwaru anyibe ndu eze eto-a g'o chiru anyi ye ndu Mowabu l'eka." ¹¹ Jiehoshafatu jia su: "?To dudu onye mpfuchiru Chipfu, no l'eka-a; k'ophu anyi e-shi iya l'eka jita Chipfu g'ije anyi gbaru?"

Onye lanu l'ime ndu-ozu eze ndu Izurelu su: "Elayisha nwa Shafatu bukwa l'eka-a. Oo ya shi agbashije Elayija mini l'eka."

¹² Jiehoshafatu sụ: “Ọ kwa onye Opfu Chipfu bu l'èhu bẹ ọ bụ.” Ọo ya bụ; eze ndu Ízurelu waa Jiehoshafatu; mę eze ndu Edomu jepfushia ya.

¹³ Elayisha sụ eze ndu Ízurelu: “?O nweru iphe, mu lę ngu jigba tọo? Jepfu ndu mpfuchiru ono, nna ngu; mę ne ngu shi ejepfuje ono.”

Eze ndu Ízurelu sụ iya: “Waawakwa. Ọ kwa Chipfu kukọbewaru anyibe ndu eze ęto-a g'ọ chiru anyi ye ndu Mówabu l'ęka.”

¹⁴ Elayisha sụ: “Ọo gę Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye mu ejeru ozi; bę bụ g'ọ bụ ire-lanụ; lę mu tege eledu ngu ęnya; ọphu ọ bụ kę gę mu hụma ngu; ọme ọ tọ bụ Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda, nọnu-a bę mu akwabę ùbvù. ¹⁵ Ngwa-a; unu je ekuaru mu onye akpọje ogumogu.” Onye ogumogu ono byaępho bya awata iya akpọkpo; ike Chipfu bya akparwuta Elayisha l'ęhu.

¹⁶ Ọ sụ: “Waa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Unu tųshia nsụ g'ọ tųko nsụda nsụda-a sweta.’ ¹⁷ Kęle Chipfu sụru-a: ‘Unu ta abyadụ a-hụma ęka phęrephere ezi; ọphu ọ bụro kęle ọo mini eedze; ọle mini e-jikọta nsụda ono pyjmu. Ọo ya bụ g'unubędua; mę eswi unu; mę anụ unu angụa mini. ¹⁸ Ọ bụ iphe, dụ nphe l'ęnya Chipfu. Oo-wokwarųpho ndu Mówabu ye unu l'ęka. ¹⁹ Iphe, bụkota mkpųkpu, a kpųshiru ike bę unu a-lwųkota; mę mkpųkpu, nweg-baarų ęnya. Unu egbutsushikọta iphe, bụ oshi, dụ ree; tųko ęnya-obvu mini nwuchishia; kwakọo mkpuma kųbechaa l'ọkpobe alį phę; gude mebyishia ya.’ ”

²⁰ O be l'ųtsu echele iya; lę teke egweje ngweja ųtsu; mini shi l'ųzo ibe iya kę Edomu asọ gborogboro; bya ejikọta alį ono ejiji.

²¹ Ndu Mówabu nųmaepho lę ndu eze ono byaru phę etso ọgu; ęphe bya ekukọbe unwoke, a-dụ ike kwaa ngwọgu; e -shi lę ndu ha nwanshii je akpaa lę ndu ha shii; ęphe je apfųkachaa l'oke alį phę. ²² ęphe tehushia l'ọnmewa ųtsu; anwų ųtsu nọdu echi lę mini ono. Ndu Mówabu hụma mini ono l'azụ iya ọphuu; ọ dụ phę uswe-uswe l'ęnya gę mee. ²³ ęphe sụ: “Ọ kwa mee dụ ęgube phọ! Ndu eze ono lwųakwaru ọgu gbushia onwophę. Unubę ndu Mówabu; ngwa; g'anyi je akwaa iphe phę l'ọkwata.”

²⁴ Ndu Mówabu wųba nų l'ọdu ndu Ízurelu. Ndu Ízurelu wų-lihu tsoahaa phę ọgu; jeye ęphe ye ọkpa l'ọso. Ndu Ízurelu zehu tsoru phę; zeba l'alį phę; je awata phę egbushi. ²⁵ ęphe mebyishikọta mkpųkpu lę mkpųkpu phę l'ophu. Onyenọnu kwaa mkpuma kųbechaa l'ọkpobe alį phę; gude mebyishia ya; jeye ęphe kų-jikọta mkpuma l'alį ndu ęka ono. ęphe nwuchishichaa ęnya-obvu mini phę; gbutsushichaa oshi, dụ ree lę mkpųkpu ono. ęka ęphe harų mkpuma, nọ iya nų ọ nọdu l'ęka ọ nọ bę bụ mkpųkpu Kiru-Haręsetu kpoloko. Ọle ndu agbaję mgbęka nọ-phękwanųru iya mgburugburu; lwųa ya lwųta.

²⁶ Eze ndu Mówabu hųmaepho l'ọgu ono nabawaru iya ęka; ọ chįta unu ųmadzu ųkporo l'ųmadzu iri l'ise, bụ ndu chįgbaa ọgu-echi; g'ęphe kpata ųzo jepfushia eze ndu Edomu. Ọle ęphe ta akpatadųru ųzo. ²⁷ Tọbudu iya bụ; ọ kpųta ọkpara iya nwoke, bụ onye gege abųru eze nọchia ęnya iya gude gwee ngweja-akpọ-ọku l'eli igbulọ mkpųkpu ono. Ndzụ rwuta ndu Ízurelu; ęphe tsuphu azụ; lashįa alį phę.

Manų, nwanyi, ji iya anọedu

4 O nweru nwanyi, bụ onye lanų l'ọgbo ndu mpfuchiru shi alų iya. Ọ byapfuta Elayisha bya araku iya sụ: “Onye-ozu ngu, bụ iya bụ ji mu bę nwųhuakwaru nų. O doru ngu ęnya l'onye-ozu ngu ono shi atsų Chipfu ebvu. Ọle nta-a bę onye o ji ųgwo bę byaru g'ọ nata mu ųnwu mu: unwokoro mu labọ l'opfu ųgwo ono; g'ęphe bųru ohu iya.”

² Elayisha sụ nwanyi ono: “?Bų gųnu bę mu e-meru ngu? ?Bų gųnu bụ iphe, i nweru l'ųlo ngu? Karų mu iya.”

Nwanyi ono sụ: “Nwozi ngu nwanyi ta adųkwa iphe, o nweru l'ųlo; gbahaępho nwite-mkpa manų lanų.”

³ Tọbudu iya bụ; ọ sụ: “Je arwọkokpo ndu obutobu unu phę ite iphoro. Rwọtakpoo ya igwerigwe. ⁴ Teke i mechaarų nno; g'unu l'ųnwu ngu bahų l'ųlo; swọ-chia onwunu l'ųzo. Unu wų-jishikọta ite ono g'ọ hakọta lę manų; ọphu jięrupho; unu edocha iya.”

⁵ Oo ya bu; nwanyi ono haa ya lufu; je aswo-chite onwiya; me unwegirima iya l'ulo. Epehe nodu apatagbaaru iya ite ono; o nodu awu manu eye iya. ⁶ O be g'ite ono jikotachaaru g'o ha; o su nwa iya: "Patabanaaru mu ite ozo!" O su iya: "O to dukwa ite ozo, dukwadu nu." Tobudu iya bu; manu ono soshi-buhu.

⁷ Nwanyi ono tugbua je epfuaru iya onye ke Chileke ono.

O su iya: "Je ereshia manu ono gude pfua ugwo obu. Unu l'unwu ngu egude ophu phoduru nu buru."

Eme nwatibe nwanyi Shunemu g'o teta nodu ndzu

⁸ O -rwua ujiku lanu; Elayisha jeshia mkpukpu Shunemu. O nweru nwanyi, nweru iphe, bu l'eka ono, shiru iya ite ebyaa. O nodu abujewaruro; o -nodu aghata l'eka ono; l'o bahu je eria nri.

⁹ Tobudu iya bu; nwanyi ono su ji iya: "Lenu; nta-a be mu humawaru le nwoke-a, anoduje abya eka-a teken-teke-a be bu onye ke Chileke, du nsu. ¹⁰ G'anyi meta nwulo nshiji kpofube l'eli iya nkanyi; doberu iya ya iphe-azee; me teburu; me oshi-anoo; me iphe, aapfubeje oroku; k'ophu bu o -byaepho; l'o noduje iya."

¹¹ O be ujiku lanu ge Elayisha byaru l'eka ono; o bahu le nwulo ono je azee. ¹² O su nwozi iya, bu Gehazi: "Je ekuaru mu nu nwanyi Shunemu ono." O kua ya; o bya bya apfuru iya l'iphu.

¹³ Elayisha su nwozi iya g'o su nwanyi ono: "?Bu gunu be ee-meru ngu le k'onwongu, jilashi le k'iswi ehu anyia? ?Bu g'anyi pfuru opfu ehu ngu yeru eze; to g'anyi pfua ya yeru onye-ishi ndu ojogu?"

Nwanyi ono su: "O to dukwa iphe mkpa iya duru mu. Mu bukwa tusaru ehu l'echilabo ndu nwe mu nu."

¹⁴ Elayisha jia su: "?Bu gunu be ee-meru nwanyi ono?"

Gehazi su: "Okpobe opfu bu l'o to nwutaduru nwa; teme ji iya kahuwaa akahu."

¹⁵ Elayisha su: "Kueshidukwa iya." O bya ekua ya; nwanyi ono jeta bya apfuru l'onu mgbo.

¹⁶ Elayisha su: "Egube nta-a apha ozo be l'ii-hewaru nwa nwoke l'eka."

Nwanyi ono su: "Waawaa; nnajjuphu mu; ba kabeshinu dzuaru mu uka gube onye ke Chileke."

¹⁷ E mecha; nwanyi ono tsuta ime; nwua nwa nwoke l'egube teke ono, Elayisha pfuru iya opfu iya ono le mgbatapha iya.

¹⁸ O be ujiku lanu ge nwata ono vutawaru; o tugbua jepfushia nna iya l'egu l'eka yee ndu akpata iphe, o koru l'opfu tukoru nodu. ¹⁹ A nonyaa; o rashiaru nna iya su: "Ishi mu-o! Ishi mu-o!"

Nna iya su onye-ozu iya: "Kuta iya kulaaru ne iya." ²⁰ Onye-ozu iya ono bya ekuta nwata ono kulaaru ne iya; ne iya heru iya l'utapfu jeye o rwua l'eswe; nwata ono nwuhu. ²¹ O je eworu iya nyebe l'iphe-azee onye ke Chileke ono; gu-buru iya ye l'ime ulo ono; tugbushia.

²² Tobudu iya bu; o bya ekua ji iya su: "Jiko yenuru mu onye-ozu lanu; waa nkapfu-igara lanu ge mu gbaru egwegwa je ibe onye ke Chileke; ge mu alwa."

²³ Ji iya su: "?Bukwa gunu be iije ibe iya ntanu-a; g'o to budu l'oo onwa ophuu; ozo eswe-atuta-unme-a?"

Nwanyi ono su: "O bukwa k'oma be o bu."

²⁴ Oo ya bu; o dozia nkapfu-igara ono; su nwozi ono: "Gbaru iya g'anyi je; te ejekwa iya ato nwehu; gbahaa le mu suru g'i to nwehu." ²⁵ Nwanyi ono gbagbua; bya ejepfu onye ke Chileke l'ubvu Kamelu.

Teke o nokwaduro uzanya be onye ke Chileke ono humaru iya; o su Gehazi, bu onye-ozu iya: "Lenu; o kwa nwanyi Shunemu pho bu ophu. ²⁶ Gbagbua je agba iya ndzuta; g'i jia ya su: ?Bua k'oma? ?Ehu dua ji iya ree? ?Nwatibe iya be ehu dua ree?"

Nwanyi ono su iya: "O bukwa oma ayi ayi."

²⁷ Nwanyi ono byapfutaepho onye ke Chileke ono, l'ubvu ono; o woru iya eka l'okpa. Gehazi byatashia ya enwufu; onye ke Chileke ono su: "Paru iya haa; kele aphu jiru iya obu. Ophu Chipfu ta abudu l'o meru ge mu maru; teme ophu o pfuduru mu iya."

²⁸ Tobudu iya bu; nwanyi ono su: "Nnajjuphu mu! ?Mu pfunaru ngu-a opfu nwa? ?Mu ta asunuru ngu-a g'i ti kobeshi mu obu l'eli?"

²⁹ Elayisha sụ Gehazi: “Rụkota onwongu; wota oshi-mpaleka mu phọ gude jeshia. Teke unu lẹ nemadzụ dzu-daru; te kelekwa iya ekele; ophu ọ dukwa onye ii-kwe ekele mę o -kele ngu. Je atụ-kobe nwata ono oshi-mpaleka mu ono l'atatiphu!”

³⁰ Ne nwata ono sụ: “Ọo gę Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; tẹme gụbedua nọdua ndzụ g'i nọ iya-a; bụ g'ọ bụ irelanụ lẹ mu ta abyadụ aha ngu!” Ọo ya bụ; Elayisha gbalihu tsoru iya jeshia. ³¹ Gehazi vuru ụzo tųgbua je atụ-kobe nwata ono oshi-mpaleka ono l'atatiphu. Ophu nwata ono ta tsụkpodaru nụ mę pfuu; ọzoo mee ụkporo. Ọo ya bụ; ọ laphu azụ jepfu Elayisha je asụ iya: “Nwata ọbu te etetakwaru.”

³² Elayisha bya abahụ l'ụlo; bya ahuma gę nwata ono nwuhuru; nyeru l'iphe, ọozeje azęe. ³³ Ọo ya bụ; ọ bahu l'ime ụlo; bya aswo-chia ụzo; ọ buru yęe nwata ono bę nọ l'ụlo ono; ọ nọdu epfu anụ Chipfu. ³⁴ Ọ bya agbalihu je azę-koru nwata ono l'eli; woru onu nkiya tsupfube iya l'onu nkiya; pfube iya ęnya iya l'ęnya nkiya; woru ęka iya dobe l'ęka nkiya. Ọ machinyaepho onwiya l'eli nwata ono; ęhu bya evuahaa nwata ono ọku. ³⁵ Elayisha bya agbalihu; jephee l'ụlo ono; bya alaphu azụ je azęe machja onwiya l'eli nwata ono. Nwata zee uze ugbo ęsaa; bya eworu ęnya saa.

³⁶ Tọbudu iya bụ; Elayisha kua Gehazi sụ: “Kuęshidu nwanyị Shunemu-a!” Ọo ya bụ; o kua ya. Nwanyị ono bya abya; Elayisha sụ iya: “Kutawarọ nwa ngu.” ³⁷ Nwanyị ono bata bya adaa kpurumu l'iphu Elayisha; phozeru iya; bya eduta nwa iya ọ buru iya atųgbu.

Ine, egbu egbugbu, nọ l'ite

³⁸ O be teke Elayisha lashjaru mkpukpu Gilugalu; ęgu nọdu eme l'alị ono. Ọgbo ndu mpfuchiru bya adọru iya l'iphu; ọ sụ nwozi iya: “Wota eze ite phọ gwọoru ndu ọgbo mpfuchiru ine g'ęphe ria.”

³⁹ No iya; onye lanụ tųgbua bahu l'ęgbudu gę ya kpata ęba, ee-ye l'ine ono. O je ahuma vayinu ọswa. Ọ wokoo mebyi iya; phukobe uwe-mgbalanụ iya chiru iya yejia ya eyeji. Ọ lwaepho; o byia ya ebyibyi chiru ye l'ite ono, e shiberu ine ono; ophu ọ dudu onye maru iphe ọ bụ. ⁴⁰ A gwọ-gheę ya phọ; a wufuta iya yeru ndu ono g'ęphe ria. ęphe rięepho ine ono; ęphe chishia mkpu; sụ: “Gube onye kę Chileke; iphe, nọ l'ite-a egbukwa egbugbu!” Ophu ęphe aduhedu ike ria ya.

⁴¹ Elayisha sụ: “Kpotaęduru mu ukpokutu iphe.” E kpotaru iya ya. O kpota iya ye l'ite ono; bya asu: “Wufutawa iya rọ; nụ ndu ono g'ęphe ria.” A wufuta iya; ophu ọ duedu iphe, egbu egbugbu nọkwadu lẹ nri ono.

Elayisha anụ ụmadzu ụkporo ise nri

⁴² No iya; nwoke lanụ, shi lẹ mkpukpu Belu-Shalisha wotaru onye kę Chileke ishi buredi ụkporo, e gude ukpokutu balị, bụ akpuru-iphe-mbụ ghee; mę ishi akpe olemole, o gbutaru k'ọphúú ye l'ęda iya. Elayisha sụ nwozi iya: “Woru iya nụ ndu ono g'ęphe ria.”

⁴³ Nwozi iya ono sụ: “?Dęnu gę mu e-shi doberu ụmadzu ụkporo ise iphe-a l'iphu?”

Elayisha sụ: “Woru iya nụ phę rọo g'ęphe ria; kęle Chipfu sụru-a: ‘ęphe e-ri iya riphodo eriphodo.’ ” ⁴⁴ Ọo ya bụ; ọ bya edoberu phę iya l'iphu; ęphe ria ya riphodo eriphodo; bụ iphe ono, Chipfu pfuru ono.

Nemanu; onye ekpenta

5 Nemanu bụ onye-ishi ndu ojogu eze ndu Arámu. Ọ bụ oke amadụ l'ęnya nnajiuphu iya; tẹme ọ buru onye aakwabę oke ụbvù; kęle ọo l'ęka iya bę Chipfu shi mee ndu Arámu nọdu alwu-kpeje l'ogu. Ọ buebekpo onye ojogu, ike dụ l'ogu ęgube ono; ọle ekpenta emekwanụ iya.

² O nweru teke ndu ojogu ọ-lwụa-ọlaa, shi l'alị Arámu jeru ọgu l'alị Ízurelu; ęphe kputa nwamgboko lanụ lẹ ndzụ bya edobe; ọ nọdu ejeru nyee Nemanu ozi. ³ O -rwua ujiku lanụ; nwamgboko ono sụ nyee nnajiuphu iya ono: “Ọ dụ mu g'a sụ lẹ nnajiuphu mu jeru ahuma onye mpfuchiru Chileke, nọ lẹ Samériya. O gege eme iya l'ọ ka mma l'ekpenta ono, eme iya nụ ono.”

⁴ Ọo ya bụ; Nemanu je epfuaru nnajiuphu iya ono sụ: “Nwamgboko ono, shi l'alị ndu Ízurelu ono bę pfukwaru ęgube-a; bya epfua ęgube-a.” ⁵ Eze ndu Arámu sụ: “Jewarọ. Mu e-deru-a ękwo-ozu nụ g'e je anụ eze ndu

Ízurelu." Oo ya bu; Nemanu tugbuna jeshia. Iphe, o gude bu mkpola-ochaa, erwa iya du talentu iri; waa mkpola-ododo, erwa iya du unu shekelu iri l'ise; waa akpawuru-uwe iri. ⁶ O je eworu ekwo-ozu ono nu eze ndu Ízurelu. Ekwo-ozu ono be suru: "Mu gude ekwo-ozu-a ezi onye-ozu mu, bu Nemanu g'o byapfuta ngu; g'i mee ya g'o ka mma l'ekpenta, eme iya nu."

⁷ Eze ndu Ízurelu bya agwa ekwo-ozu ono; bya eworu uwe iya zijashia; bya echishia; su: "Bu mu bu Chileke? Mu a-du ike gbua egbugbu bya anu-phu ndu azu ozo to; mbu meru g'o gude nwoke-a zia onye-a g'o bya ge mu mee ya g'o ka mma l'ekpenta, eme iya nu? Unu lewa iya ro enya; to budu g'o daru mu l'iya be ocho ono."

⁸ Elayisha onye ke Chileke bya anuma l'eze ndu Ízurelu be zijashiru uwe iya; o zia eze nzi su: "Bu gunu meru iphe, i zijashiru uwe ngu? Ge nwoke ono byapfuta mu; g'oo-maru l'onye mpfuchiru Chileke no le Ízurelu." ⁹ Oo ya bu Nemanu chiru inya iya; me ugbo-inya iya byarwuta onu-ulo Elayisha; bya apfuru. ¹⁰ Elayisha zia onye-ozu g'o je asu iya: "Je je awa ehu ugbo esaa l'enyimu Jidanu! Oo ya bu; ehu ngu abya adu g'o shi du; l'ibya adu iche."

¹¹ Obenu le Nemanu gude ehu-eghu tugbua asuje: "Mu gbekwa rja l'o gege afuta byapfuta mu; bya apfuru kpoku epha Chipfu, bu Chileke iya; mbu phuphechakponu aka iya l'eka ono, ekpenta l'eme mu ono; bya emee mu ge mu du iche. ¹² Enyimu Abana; me enyimu Farupa, dugbaa le Damasukosu; ta akakotadu mini, dukota le Ízurelu ree? Mu e-jenu je awa ehu obu l'eka ono duwaro iche obu." Oo ya bu; o ghakobe gude ehu-eghu tugbua lashia.

¹³ Ndu ozi Nemanu jepfu iya je asu iya: "Nna; o -bu l'onye mpfuchiru Chileke ono suru g'i mee iphe ozo, kabaa shii; ti g'i medu iya to? Denwaro g'o du l'eka o suru ngu g'i je awa ehu; du iche?" ¹⁴ Oo ya bu; Nemanu tugbua je atsua otisiri l'enyimu Jidanu ugbo esaa egube ono, onye ke Chileke pfuru ono; akpehu iya bya alwa azu du ge ke nwatanshi; o bya ewekorohu.

¹⁵ Teke ono; Nemanu yee ndu-ozu iya swiru laphu azu jepfu onye ke Chileke ono. O rwua bya apfuru iya l'iphu su: "Nta-a be mu kabewa maru l'o to dudu aka Chileke nobaa le mgboko-a l'ophu; gbahaa le Ízurelu. Jiko natanu iphe, mube nwozi ngu anu ngu."

¹⁶ Elayisha su: "Eshinu Chipfu no ndu g'o no iya-a; mbu onye ono, mu ejeru ozi; be o bu ire-lanu l'o to dudu iphe, mu anata." Nemanu rwokota iya nta rwo imo g'o nata iya; o jika.

¹⁷ Nemanu su: "O -buru l'i ti natadu iya; jiko kponaa mube onye-ozu ngu eja, inya-mulu labo a-du ike vua. Noo kele mube onye-ozu ngu ta abyadu egwebaa ngweja-akpo-oku; m'o bu ngweja ozo nu agwa ozo; gbahaepho Chipfu. ¹⁸ Ole-a; ge Chipfu guaru mube onye-ozu ngu nu l'iphe lanu kpoloko. Iphe ono bu o -buru le nnajjuphu mu jeshiaru l'ulo agwa Rimonu eje iya abaru eja; mu duru iya o nodu eje; mu -jerwua je etsoru iya phozetakwapho l'ulo agwa Rimonu ono; jiko ge Chipfu gunaaru iya mube onye-ozu ngu nu."

¹⁹ Elayisha su iya: "Tokwa ehu-o."

Nemanu bya atugbua jeriberu uzanya nwanshi; ²⁰ Gehazi, bu onye-ozu onye ke Chileke, bu Elayisha pfuaha l'ime onwiya; su: "Nta-a be nnajjuphu mu haru Nemanu, onye Aramu-a ke mmanu; ophu o dudu iphe, o gude bya, o nataru iya. Eshinu Chipfu no ndu g'o no iya-a; be obu g'o bu ire-lanu le mu a-gbapfu iya je anata iya iphe."

²¹ Oo ya bu; Gehazi gbapfushia Nemanu. Nemanu humaepho onye agba agbapfuta iya nu; o shi l'ugbo-inya iya nyizeta jeshia ya ndzuta; bya asu iya: "Bu-a koma to?"

²² Gehazi su "Ee; o bukwa-a koma. Oo nnajjuphu mu be ziru mu ge mu bya asu ngu l'oo nta-a be unwokoro labo, bu ndu shi l'ogbo ndu mpfuchiru gbeshi l'alí ubvu ubvu ndu Ifuremu bya ibe iya. Su-a; jiko g'i nunu phe mkpola-ochaa, erwa iya du talentu lanu; waa upfu ekwa labo."

²³ Nemanu su: "Wotaroo ya mkpola-ochaa, erwa iya du talentu labo." O rwohaa Gehazi g'o nata iya ro. O kekobe mkpola-ochaa, erwa iya du talentu labo l'ime eda labo; ye iya akpawuru-uwe labo ono woru bo ndu-ozu iya umadzu labo; ephe vuta iya vuru Gehazi uzo. ²⁴ Gehazi rweupho l'ubvu ono; o nata ndu-ozu ono iphe ono woru pahaa l'ulo. O bya edufu ndu ono; ephe lashia. ²⁵ Tobudu iya bu; o bya abahu l'ulo je apfuru l'iphu nnajjuphu iya. Elayisha jiahaa ya su:

"Gehazi; ?Bụ awe bẹ i shi jee?"

Gehazi sụ: "Ọ tọ dukwa ẹka onye-ozu ngu shi jee."

²⁶ Elayisha sụ iya: "?Unme mu te eshinu-a etso ngu teke ono, nwoke ono shi l'ugbo-inya iya nyizeta byapfutashia ngu pho? ?Bụ nta-a bẹ ọ gbaru g'a nata okpoga; mę ẹkwa; mę mgbabu olivu; mę opfu-vayinu; mę igwe aturu; mę eswi; mę ndu-ozu unwoke mę unwanyi? ²⁷ Ekpenta ono, shi eme Nemanu l'e-sweru unu l'awa ngu jasụ l'ojeje." Ọo ya bụ; Gehazi shi l'iphu Elayisha lufu; ekpenta dzuru iya ẹhu. Ọ chanwehu; chaaha g'aka-mini-suno.

Ire ogbunku, ese eli

6 O rwuru ujiku lanu; ogbo ndu mpfuchiru sụ Elayisha: "Lenu; ẹka-a, anyi lẹ ngu tukoru buru-a ta asukwa anyi eburu. ² G'anyi jenu Jiordanu, bụ ẹka onyenonu e-gbuta oswebe, anyi e-gude meta ẹka anyi l'a-noduje l'ẹka ono."

Elayisha sụ: "Unu jenu."

³ Todbudu iya bụ; onye lanu l'ime phe sụ: "Jiko tsonuru anyibe ndu-ozu ngu jee."

Elayisha sụ: "Mu e-je-a." ⁴ Ọo ya bụ; o tsoru phe jeshia.

Ephe rwuepho Jiordanu; ephe wata egbutsushi oshi. ⁵ Onye lanu nodu egbuta oswebe nkiya; ire ogbunku, o gude kpofu dalahu lẹ mini. O chishia mkpu; sụ: "Nnajiuphu mu-e; nshio mu-e! Ọ kwa anguta bẹ mu ngutaru iya-o."

⁶ Ọo ya bụ; Elayisha, bụ onye kẹ Chileke ono sụ: "?Bụ l'awe bẹ ọ dalahuru?" O goshi iya ẹka ọ dalahuru. Elayisha gbuta oshi chiee l'ẹka ono. Ire ogbunku ono see eli. ⁷ Ọ sụ: "Ngwa-a; gutawa iya ro." Nwoke ono machia ẹka guta iya.

Ndu ojogu ndu Aramu atsụ ishi

⁸ A nonyaa; eze ndu Aramu tsoahaa ndu Izurelu ogu. Yee ndu-ishi ojogu iya bya achia idzu sụ: "Eka pho; mę ẹka du egube pho bẹ mu e-dobe odu-ogu." ⁹ Onye kẹ Chileke bya ezia eze ndu Izurelu; sụ: "Kwabekwaru onwongu enya g'i ti ghata ẹka ono aghata; kele ndu Aramu ejekwa ala l'ẹka ono." ¹⁰ Ọo ya bụ; eze ndu Izurelu zia g'e jeshia l'ẹka ono, onye kẹ Chileke pfuru iya opfu iya ono. Elayisha nodu anoduje agbaru eze ama tekenteke; k'ophu ọ kwabekwanuru onwiya enya l'egube ẹka du nno.

¹¹ Iphe ono ghushiaha eze ndu Aramu egbu ike. Ọ bya eku ndu-ishi ojogu iya sụ phe: "Unu karu mu onye ophu turu ikè yeru eze ndu Izurelu l'ime anyi."

¹² Onye lanu l'ime ndu-ishi ono sụ: "Nnajiuphu mu, bụ eze; ọ tọ dukwa. Ọo Elayisha, bụ onye mpfuchiru Chileke, bu l'alj Izurelu bẹ epfukotajeru iya iphemiphe, i no l'ime mkpuru-azee ngu pfua."

¹³ Eze ndu Aramu sụ: "Unu je achoo ẹka Elayisha obu no; k'ophu mu e-ye ndu e-je egude iya nu." A bya epfuaru iya l'ọ no lẹ mkpukpu Dotanu. ¹⁴ Ọ bya eyefu ikpoto ndu ojogu; ephe chigbaaru inya; mę ugbo-inya. Ephe gude enyashi je je aso-pee mkpukpu ono mgburugburu.

¹⁵ O be teke nwozi onye kẹ Chileke ono tehuru l'onmewa utsu; bya alufu etezi. O jeshia ele enya; ikpoto ndu ojogu; mę inya phe; waa ugbo-inya phe so-phewaa mkpukpu ono mgburugburu. Nwozi iya ono chishia sụ: "Owa-e! Nnajiuphu mu; ?Bụ gunu bẹ anyi e-me?"

¹⁶ Onye mpfuchiru Chileke ono sụ: "Ba tsushi ebvu; noo kele ndu ophu no swiru anyi bẹ ka ndu ophu no swiru ephebedua shii."

¹⁷ Elayisha bya epfuru nu Chileke sụ: "Jiko Chipfu; menaa g'enya sahu nwozi mu-a; k'ophu oo-huma uzo." Ọo ya bụ; Chipfu bya eme enya sahu nwokoro ono; ọ huma l'iphe, jiru ubvu ono gwaphe Elayisha mgburugburu bu inya; mę ugbo-inya, l'enwugbaa oku.

¹⁸ Ge ndu ojogu Aramu ono abyapfuta Elayisha ogu bẹ o pfuru nu Chipfu sụ: "Menaa ge ndu-a tsukotaaha ishi." Chipfu meru ishi tu phe; egube ono, Elayisha pfuru nu iya ono.

¹⁹ Tọbudu iya bụ; Elayisha sụ phẹ: “Èka-a ta abụkwa ụzo; ọphu ọ tọ bụkwa mkpụkpu ono baa. Unu tsoru mu gẹ mu duta unu jepfu onye unu achọ.” O duru phẹ jeshia Samériya.

²⁰ Èphe bahụepho lẹ Samériya; Elayisha pfuru nụ Chipfu sụ: “Gùbe Chipfu; menaa gẹ ndu-a saa ẹnaya; phụa-haa ụzo.” Ọo ya bụ; Chipfu bya emee ẹnaya sahụ phẹ. Èphe bya elee ẹnaya hụma l'ọo l'echilabọ Samériya bẹ èphe nọ.

²¹ Tọbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu hụmae phẹ phọ; ọ sụ Elayisha: “Nnana mu; ?Bụ gẹ mu gbushia phẹ tọo? ?Mu gbushiwa phẹ rọ?”

²² Elayisha sụ iya: “Te gbushikwa phẹ. ?Ndu i gude ogu-echi ngu waa apfụ ngu kpụta lẹ ndzụ bẹ iigbushije tọo? Nụ-chia phẹ nri; l'i doberu phẹ mini; k'ọphu èphe e-ri; ngua; lapfushia nnajjuphu phẹ.” ²³ Ọo ya bụ; eze ndu Ízurelu bya eshiaru phẹ ọkpobe ite ẹbyaa. Èphe rijishia ẹpho; ngu-jishia ẹpho; o dufu phẹ; èphe lapfushia nna-jjuphu phẹ. Ọo ya bụ; ndu ojọgu ọ-lwụa-ọlaa, shi l'alị ndu Arámu byaberu ọgu l'alị ndu Ízurelu.

Ọkpa-nri, dụ lẹ Samériya

²⁴ E mechaa; Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu bya akpakọo ndu ojọgu iya l'ophu; chita phẹ; èphe jeshia je ekephee mkpụkpu Samériya. ²⁵ Ọkpa-nri bya apaa ẹka lẹ mkpụkpu Samériya ono. Èphe kepheru iya nọo ọdu k'ọphu bụ l'e reaharu ishi nkafụ-igara lanụ ụkporo mkpọla-ọchaa ugbo ẹnọ; bya ereaha nshị ndo, habe nwa-habe mkpọla-ọchaa ise.

²⁶ O be teke eze ndu Ízurelu eje aghata l'eli igbulọ, e gude kpụ-pheta mkpụkpu ono mgburugburu; nwanyị lanụ rashịaru iya sụ: “Nnajjuphu mu, bụ eze; gbanaaru mu mkpu!”

²⁷ Eze sụ: “Ọ -bụru lẹ Chipfu ta agbaduru ngu mkpu; ?bụ awe bẹ mu e-shi gbaaru ngu mkpu? ?Mu e-shi l'ẹka eechije balị; tọ l'ẹka aazọshije mée?” ²⁸ Eze bya ajia ya sụ: “?Bụ gụnu eme ngu?”

Nwanyị ono sụ iya: “Ọo nwanyị-a bẹ sụru gẹ mu wota nwa mu g'anyi taa anụ iya ntanụ; o -rwua echele; o wota nwa nkiya g'anyi taa anụ iya. ²⁹ Ọo ya bụ; anyi woru nwa nkemu shia taa anụ iya. O be lẹ nchitabọhu iya; mu sụ iya g'o wota nwa nkiya g'anyi taa anụ iya; o wowaru iya wohaa.”

³⁰ Eze nụmachaepho iphe ono, nwanyị ono kọru ono; bya alajashia uwe iya. Teke ọoghata l'eli igbulọ ono; ndu nọ l'ẹka ono lee ẹnaya hụma g'o yeru uwe-aphụ l'ime ẹhu.

³¹ O pfua sụ: “Gẹ Chileke gwakwaa mu ọchi; mbụ g'o mekwaa mu ọphu ka njọ m'ọ bụru l'ishi Elayisha nwa Shafatu bẹ kpopfuru iya nụ ntanụ-a!”

³² Teke ono bẹ Elayisha yẹe ndu bụ ọgerenya mkpụkpu tükokporuro nọdu l'ibe iya. Eze bya ezia onye-ozí; o vuru iya ụzo jeshia ibe Elayisha. Onye ọbu, e ziru ozí ọbu bya ejerwu; Elayisha vuwaru ụzo pfuaru ndu bụ ọgerenya ono sụ: “?Unu hụmawaro onye mgbugbụmadzu-a g'o yeru onye a-bya egbuta mu ishi? Onye ono, o ziru ozí ono -byaepho; unu gụ-chia ụzo; swọ-chia ya iphe g'ọ tọ bata. ?Tọbudu igiji-ọkpa nnajjuphu iya bẹ mu anụ g'ootso iya l'azụ phọ?”

³³ Elayisha kpụkwaduru-a iphe ono l'ọnu epfu; onye ono, e ziru ozí ono byapfutawa iya. Eze sụ: “Iphe-ẹhuka-a bụ l'ẹka Chipfu bẹ o shi. ?Bụ kẹ gụnu bẹ mu a-da ngabẹbaaru Chipfu ọzobaa?”

7 Tọbudu iya bụ; Elayisha sụ: “Unu nụmadupho iphe, Chipfu pfuru. Chipfu sụru-a: ‘Ègube nta-a echele bẹ aa-nọdu ere ogbongu utu-iphe, eegudeje eme buredi mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ shẹkelu lanụ; l'e ree ogbongu balị labọ mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dukwapho shẹkelu lanụ l'ọnu-abata Samériya.’ ”

² Onye-ishi, anọduje eyeru eze ẹka sụ onye kẹ Chileke ono: “Ọoyapho! O-betakpọo Chipfu gụhashia ụzo ẹku k'imigwe bẹ ọ tọ byadu adụ nno.”

Elayisha sụ iya: “Ti-gude ẹnaya ngu hụma iya; ọle i tị byadu atsọ iya ọnu.”

Ndu ojọgu Arámu agba ọso

³ O nweru ụmadzu ẹnọ, ekpenta emegbaa, anọduje l'ọnu ẹka eeshije abahụ lẹ mkpụkpu Samériya. Èphe sụ nwibe phẹ: “?Bụ gụnu meru iphe anyi a-nọdu l'ẹka-a jasụ anyi anwụshihu? ⁴ Anyi -sụ g'anyi bahụ l'ime mkpụkpu bẹ anyi a-nwụshihu; kẹle ẹgu eme l'ẹka ono. Teke anyi nọ l'ẹka-a; anyi anwụhukwapho. G'anyi jechia l'ọdu-ọgu

ndu Arámu je eworu onwanyi nù phẹ. Ẹphe -haa anyi; ọo ya bụ anyi anọdu ndzụ; teke ẹphe gburu anyi; anyi anwụshihu nù.”

⁵ O be lẹ nchi-atụ-chite; ẹphe gbalihu jeshia l'ọdu-ọgu ndu Arámu ono. Ẹphe rwuẹpho l'aguga ọdu-ọgu ono; ọphu ọ tọ dudu m'onye nọkwadu l'ẹka ono; ⁶ kẹle Chipfu meru gẹ ndu ojọgu ndu Arámu numa igiji ikpoto ụgbo-inya; mẹ k'inya; mẹ igiji ikpoto ndu ojọgu; k'ọphu ẹphe sụru nwibe phẹ: “Unu lekpodapho! Eze ndu Ízurelu bẹ butaakwaru eze ndu Hetu; mẹ eze ndu Ijiputu g'ẹphe bya etsoo anyi ọgu.” ⁷ Ọo ya bụ; o be lẹ nchi-atụ-chite; ẹphe wulihu; gbalachaa; gbadochaa ụlo-ẹkwa phẹ; mẹ inya phẹ; mẹ nkafụ-igara phẹ. Ẹphe gbado ọdu-ọgu phẹ ono g'ọ dụ; gbakashihu; gbaahaa ọso ndzụ phẹ.

⁸ Ndu ekpenta ono rwuẹpho l'aguga ọdu-ọgu ono; ẹphe bahụ l'ụlo-ẹkwa lanụ; ria; bya angua; vuta mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo; mẹ ẹkwa je eworu domia. Ẹphe bya alaphuta azụ; bya abahụ l'ime ụlo-ẹkwa ọzo; vukọo iphe, dụ iya nù; je edomikwapho.

⁹ Tọbudu iya bụ; ẹphe sụ nwibe phẹ: “Anyi te emekwa ree. Ntanụ-a bẹ bụ eswe ozi-ọma; ọle anyi gbẹ nọkirishia. Ọ -bụru l'anyi kwabẹru jeye l'ụtsu bẹ aa-nụkwa anyi aphụ. Unu g'anyi jeekwapho nta-a je epfuaru iya ndibe eze.”

¹⁰ Ọo ya bụ; ẹphe tųgbua je ekua ndu echeje nche l'ọnu-abata mkpụkpu ono pfuaru phẹ iya sụ: “Anyi jeru l'ọdu-ọgu ndu Arámu; ọphu ọ dudu m'onye lanụ, nọ l'ẹka ono; ọphu anyi ta nụmaduru ụkporo nemadzụ. Ọ bụru inya; mẹ nkafụ-igara bẹ likachaaru l'ẹka ono; ụlo-ẹkwa phẹ dụepho g'ọ dụ.” ¹¹ Ndu nche ono raa ozi ono arara; e je epfua ya l'ibe eze.

¹² Eze gbalihu l'enyashi ono; bya asụ ndu-ozi iya: “Mu a-karụ unu iphe, ndu Arámu meru anyi nta. Ẹphe maru l'ẹgu eme anyi. Ọo ya meru g'ọ gude ẹphe lufu l'ọdu-ọgu phẹ ono je edomishia onwophẹ l'ẹgu. Ọriri phẹ bụ l'anyi fọtajenu pho afuta; g'ẹphe akpụko anyi lẹ ndzụ; zebata l'ime mkpụkpu-a.”

¹³ Onye lanụ lẹ ndu-ozi eze ono sụ: “G'anyi haru zia unwoke g'ẹphe gude inya ise, phoduru lẹ mkpụkpu-a jeshia. E -gudeshia phẹ bẹ ọnodu phẹ a-dụhukwapho gẹ kẹ ndu Ízurelu ono, a haru l'ẹka-a. Mbụ l'ẹphe a-dụepho g'ikpoto ndu Ízurelu ono, lawaru l'iyi ono. Ọo ya bụ g'anyi ziekwaphẹ g'ẹphe je amaru iphe, meru nù.”

¹⁴ Ọo ya bụ; ẹphe bya achita ụgbo-inya labo; megbaa inya. Eze bya ezia g'a chọru ndu ojọgu ndu Arámu jeshia; bya asụ phẹ: “Unu je amaru iphe, nwuru nù.” ¹⁵ Ẹphe chọo phẹ jasụ l'enyimu Jíodanu; ẹphe hụma g'uwe mẹ ivu, ndu Arámu tuphashiru l'ẹka ẹphe agba egwegwa agbala jiru lẹ gbororo. Ọo ya bụ; ndu ono, jeru ozi ono laphushia azụ je epfuaru iya eze. ¹⁶ Tọbudu iya bụ; ẹphe tųgbua je egwekọo iphe l'ọdu-ọgu ndu Arámu ono. Noo ya; e mechaa ree ogbongu utu-iphe, eegudeje eme buredi mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ shẹkelu lanụ; bya eree ogbongu balị labo mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụkwapho shẹkelu lanụ; egube ono Chipfu pfuru l'ọo-dụ ono.

Aazọ onye-ishi ozi eze pyakapyaka

¹⁷ Eze ndu Ízurelu yeru onye-ishi ozi, eyejeru iya ẹka g'ọ leta ẹnya l'ọnu-abata mkpụkpu ono. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ e gude ọkpa zọo ya pyakapyaka; ọ nwụhu; egube ono, onye kẹ Chileke pfuhawaru iya teke ono, eze jeru ibe iya-a. ¹⁸ Kẹle teke ono, onye kẹ Chileke pfuru eze sụ: “Egube nta-a echele bẹ ee-re ogbongu utu-iphe, eegudeje eme buredi mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ shẹkelu lanụ; bya eree ogbongu balị labo mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụkwapho shẹkelu lanụ l'ọnu-abata Samériya;” ¹⁹ bẹ onye-ishi ozi ono, eyejeru eze ẹka ono sụ: “Ọoyapho! Ọ tọ byakwa l'eme nno; o betakpọoru Chipfu gụhashia ụzo ẹku k'imigwe.” Elayisha sụkwanu iya: “Ti-gude ẹnya ngu hụma iya; ọle ị tị byadu eri iya.” ²⁰ Ọ bụru g'ọ nwuru iya bụ ono; mbụ lẹ ndiphe zọru iya pyakapyaka; ọ nwụhu l'ọnu-abata mkpụkpu ono.

Aanụ-phu nwanyị Shunemu alị iya azụ

8 O nweru teke Elayisha pfujeru nwanyị ono, o mejeru nwa iya, nwụhuru anwụhu; o teta nọdu ndzụ pho sụ: “Gbeshi; duta ndibe ngu g'unu lufu je anọdu l'ẹka unu e-jekpọepho anọdu; kẹle Chipfu bẹ kuwaru ọkpa-nri

oku g'ọ bya l'alì-a. Ọkpa-nri ono bẹ a-nọ apha ẹsaa." ² Ọo ya bụ; nwanyị ono gbeshi bya emee iphe, onye kẹ Chileke ono pfuru; duta ndibe iya; ẹphe lufu; je anọ apha ẹsaa l'alì ndu Filisitayinu.

³ A nọchaepho apha ẹsaa ono; nwanyị ono shi l'alì ndu Filisitayinu lwa. Ọ bya ejepfu eze je arwọahaa ya g'a nù-phu iya ọlo iya mẹ alì iya azụ. ⁴ Teke ono bẹ eze epfuru Gehazi, bụ onye-ozì onye kẹ Chileke asuje: "Kakọta-nuru mu iphe-ọhumalenya, Elayisha meshikọtaru?" ⁵ Gehazi nọdu akọru eze gẹ Elayisha gude mee g'onye nwuhuru anwuhu teta nọdu ndzọ ọzo; a bya l'amaru; nwanyị ono, Elayisha meru nwa iya o teta nọdu ndzọ ono bata bya arwọahaa eze g'a nù-phu iya ọlo iya azụ; yẹe alì iya.

Tọbudu iya bụ; Gehazi sụ: "Gube nnajjuphu mu, bụ eze; ọo nwanyị ọbu ba; yẹe nwa iya ono, Elayisha mejeru; o teta nọdu ndzọ ono." ⁶ Eze bya ajia nwanyị ono k'iphe ono; ọ kọkotaru iya ya.

Ọo ya bụ; eze bya eduru onye-ozì lanu yeru iya sụ: "woru iphe, bụ kẹ nwanyị ono g'ọ ha nù-phukọta iya azụ. Nukota iya iphe, shikọta l'alì iya futa; e -shi mbọku, ọ lufuru l'alì-a byasụ nta."

Hazelu egbu Benu-Hadadu

⁷ Tọbudu iya bụ; Elayisha bya ejee Damasukosu. Teke ono bẹ iphe-ememe guderu Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu. A bya epfuaru iya l'onye kẹ Chileke bẹ byaru nù. ⁸ Eze sù Hazelu: "Wota iphe, ịi-nù onye kẹ Chileke ono gude; g'i shi iya l'ẹka kpataedu Chipfu ishi sù: '?Mu a-ka-a mma l'iphe, eme mu nù-a tọo?'"

⁹ Ọo ya bụ; Hazelu bya ewota iphe, dughbaa iche iche, kakọta ree, shi lẹ Damasukosu dojia l'eli inya-kamelu ukporo labọ gude jepfushia Elayisha. O rwua bya apfuru iya l'iphe sù: "Nwa ngu, bụ Benu-Hadadu, bụ eze ndu Arámu bẹ ziru mu gẹ mu bya ajia ngu mẹ ya ?a-ka-a mma l'iphe, eme iya nù?"

¹⁰ Elayisha sù iya: "Je asụ iya l'ọo-ka-a mma; ọle Chipfu bẹ goshikwanuru mu l'ọ nwuhufutaje." ¹¹ O woru ẹnya dazibe Hazelu jeye iphere gude iya. Onye kẹ Chileke ono, raahaa ẹkwa.

¹² Hazelu sù: "Nnajjuphu mu; ?bụ gunu bẹ ịiraru?"

Elayisha sù: "Ishi ẹkwa mu bụ lẹ mu mawaru ẹjo-iphe, ii-me ndu Ízurelu. Ịi-tushikota ọku l'ẹkameka, ẹphe kpuru; o shihu ike; tẹme unwokoro phẹ bẹ ii-gude ogu-echi gbushia; gwee unwegirima phẹ arakabya; kpa-fushia unyomu phẹ, dọ ime ẹpho."

¹³ Hazelu sù: "?Denu gẹ mube onye-ozì ngu, buepho nkuta bẹ ọbu e-shi mee iphe, parụ ẹka nno?"

Elayisha sù: "Chipfu bẹ goshiwaru mu l'ii-mechaa buru eze ndu Arámu."

¹⁴ Ọo ya bụ; Hazelu haa Elayisha lapfushia nnajjuphu iya, bụ Benu-Hadadu. Benu-Hadadu jia ya sù: "?Bụ gunu bẹ Elayisha pfuru ngu?" Hazelu sù: "Ọ sụkwaru mu l'ii-ka-a mma." ¹⁵ O rwua lẹ nchitabọhu iya; Hazelu wota ukpo tsee lẹ mini; ọ ngugua ya angugu; o wota iya kwechia Benu-Hadadu iphu; ọ nwuhu. Hazelu buru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Jióramu bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 21:1-20)

¹⁶ L'apha, kwe Jióramu nwa Éhabu apha ise, ọ wataru aburu eze ndu Ízurelu, bụ iya bụ teke Jiehoshafatu shi buru eze kẹ ndu Jiuda; bẹ Jióramu nwa Jiehoshafatu byaru aburu eze ndu Jiuda. ¹⁷ Jióramu bẹ nọwaru ukporo apha l'apha iri l'ẹbo teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze buru apha ẹsato lẹ Jierúsalemu. ¹⁸ O tsoo ẹka ndu eze ndu Ízurelu; mee gẹ ndibe Éhabu meru; kele ọ luru nwada Éhabu. O meru ẹjo-iphe l'ẹnya Chipfu. ¹⁹ Ọle Chipfu gude k'onye-ozì iya, bụ Dévidi; ọphu o too vudu iya evuvu g'ọ mebyishia ndu Jiuda; kele o kwehwaru Dévidi ukwe l'unwu iya; mẹ awa iya ta abyadu abubuhuru eze jasuru asuru.

²⁰ Teke Jióramu bụ eze; bẹ ndu Edomu kwefuru ndu Jiuda ike; bya ahọtaru onwophe onye a-buru eze phẹ.

²¹ Noo ya bụ; Jióramu chita ugbo-inya iya g'ọ ha jeshia mkpukpu Zayi. Ndu Edomu bya ekephee yẹe ndu-ishi ugbo-inya ono mgburugburu. O be l'enyashi; ọ gbeshi bapfu ndu Edomu ono ọgu. Ọle ndu ojogu iya gbaru nanu nanu lashia ibe phẹ. ²² Ọ buru gẹ ndu Edomu kwefuru ndu Jiuda ike bụ ono byasụ ntanu Ọ bukwarupho teke ono bẹ ndu Libuna kwefuru ike nkephẹ.

²³ Iphemiphe ọzo, Jióramu megbabẹru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ kẹ ndu eze ndu Jiuda. ²⁴ Ọo ya bụ; Jióramu nwùhu lapfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹka e liru nna iya phẹ lẹ mkpụkpu Dévidi. Nwa iya nwoke, bụ Éhazaya bụru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Éhazaya bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 22:1-6)

²⁵ L'apha, kwe Jióramu nwa Éhabu apha iri l'ẹbo, ọ bụ eze ndu Ízurelu bẹ Éhazaya nwa Jióramu byaru abụru eze ndu Jiuda. ²⁶ Éhazaya nọwaru ụkporo apha l'apha labọ teke ọ wataru abụru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha lanu lẹ Jierúsalem. Ẹpha ne iya bụ Atalaya, bụ nwanwa Omuri, bụ onye ono, bụ eze ndu Ízurelu ono. ²⁷ O tsoo ẹka ndibe Éhabu; mee ẹjo-iphe l'ẹnya Chipfu ẹgube ndibe Éhabu meru; kele ọ bụ ọgo ndu unuphu ibe Éhabu.

²⁸ O tsoru Jióramu nwa Éhabu; ẹphe jepfu Hazelu, bụ eze ndu Arámu ọgu lẹ mkpụkpu Ramotu, dụ l'alí Giladu. Ndu Arámu ono meka Jióramu iphe. ²⁹ Ọo ya bụ; eze, bụ Jióramu lashja mkpụkpu Jiezerelu g'o je anodu nyaa iphe-ẹhuka ono, ndu Arámu mekaru iya lẹ mkpụkpu Ramotu teke ono, o tsoru Hazelu, bụ eze ndu Arámu ọgu ono.

No iya; Éhazaya nwa Jióramu, bụ eze ndu Jiuda jeshia aji Jióramu nwa Éhabu lẹ mkpụkpu Jiezerelu l'iphe-ẹhuka ono, e mekaru iya ono.

Aawu Jiehu manụ l'ishi g'ọ bụru eze ndu Ízurelu

9 Onye mpfuchiru Chileke, bụ Elayisha bya ekua onye lanu l'ogbo ndu mpfuchiru sụ iya: "Jikobe; wota mgbere manụ-a jeshia mkpụkpu Ramotu, dụ l'alí Giladu. ² Teke i rwuru ẹka ono; lee ẹnya Jiehu nwa Jiehosafatu; mbụ nwanwa Nimushi. Kuchi iya ekuchi l'ẹka unwanwa iya nọ; duru iya g'unu bahụ l'ime ọlo.

³ Teke ono bẹ ii-wota mgbere manụ ono; woru manụ ono wụa ya l'ishi sụ: 'Chipfu sụru-a: Mu wuru ngu manụ l'ishi g'ị bụru eze ndu Ízurelu.' I -mechaa nno; gụhaa ọzo gbagbua; ba kpọkwa ọpfu!"

⁴ Ọo ya bụ; nwokorọbya ono, bụ onye mpfuchiru ono tųgbua jeshia mkpụkpu Ramotu, dụ l'alí Giladu. ⁵ O -rwuẹpho; ọ hụma ndu-ishi ndu ojogu g'ẹphe nọ ndzukọ; ọ sụ: "Onye-ishi ojogu; mu nwekwaru ozi, mu e-ziẹkwa ngu."

Jiehu jia ya sụ: "Bụ onye ole l'ime anyi bẹ iipfuru?"

Ọ sụ iya: "Ọo gụbedua; onye-ishi ojogu."

⁶ Ọo ya bụ; Jiehu gbalihu ẹphe bahụ l'ime ọlo. Onye mpfuchiru ono woru manụ ono wụa ya l'ishi sụ: "Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu sụru-a: 'Mu wụwaru ngu manụ l'ishi g'ị bụru eze ndibe kẹ Chipfu; mbụ ndu Ízurelu. ⁷ Ii-tųko ndu ọnu-ọlo ibe Éhabu, bụ nnajịuphu ngu gwee arakabya; k'ọphu mu e-shi nno gwata ọgwo ọchi ndu-ozu mu ono, bụ ndu mpfuchiru; waa k'iphe, bụkpoo ndu-ozu Chipfu, bụ ndu Jiezebelu gbushikotaru. ⁸ Ndibe Éhabu l'ọphu a-buru mkpurupyata. Mu e-gbufu iphe, bụkpoo nwa nwoke l'ọnulo ibe Éhabu l'alí ndu Ízurelu; m'ọ bụ ohu m'ọ bụ amadu. ⁹ Mu e-me ibe Éhabu g'ọ dụ g'ibe Jierobowamu nwa Nebatu; mękwapho g'ọ dụ g'ibe Basha nwa Ahayijia. ¹⁰ Jiezebelu bẹ bụ nkuta a-ta iya l'egu, dụ lẹ Jiezerelu. Ọ tọ dudu onye e-li iya elili.'" O pfuchaa nno; bya agụhaa ọzo gbafu.

¹¹ E mechaa; Jiehu bya ejepfushia ndu-ishi ndu ojogu ọphuna; onye lanu jia ya sụ: "Bụ-a k'oma? Bụ gunu bẹ onye ọbvụ ono achọ-doru ngu?"

Jiehu sụ: "G'unu mahawaru onye ọbu bya amaru g'oopfuje opfu-a."

¹² Ẹphe sụ: "Ọo ọka bẹ ọbu! Pfuaru anyi iphe ọbu."

Jiehu sụ: "Iphe, o pfuru mu bụ lẹ Chipfu sụru lẹ ya wụwaru mu manụ l'ishi gẹ mu bụru eze ndu Ízurelu."

¹³ Ẹphe mekebe ẹgwegwa je achikoo uwe phẹ bya atọru iya l'alí g'ọ zọ ọkpa. Ẹphe nọdu egbu opu asuje: "Jiehu bụakwaa eze!"

Jiehu egbu Jióramu

¹⁴ Noo ya; Jiehu nwa Jiehoshafatu; mbụ nwanwa Nimushi bya agbaarụ Jióramu ẹjọ idzu. Teke ono bẹ Jióramu yẹe ndu Ízurẹlu l'ophu shi etso Hazẹlu, bụ eze ndu Arámu ọgu g'ẹphe e-shi gbobuta mkpụkpu Ramotu, dụ l'alí Giladu. ¹⁵ Ọle eze, bụ Jióramu bẹ larụ mkpụkpu Jiezerẹlu je anyaa iphe-ẹhuka ono, ndu Arámu mekarụ iya ono; teke ẹphe lẹ Hazẹlu, bụ eze ndu Arámu lwuru ọgu ono. Ọo ya bụ Jiehu sụ: "Ọ -bụru l'ọo uche unu bụ ono; g'ọ tọ dukwa onye e-shi lẹ mkpụkpu-a pyofu jeshia mkpụkpu Jiezerẹlu je edoo iphe-a." ¹⁶ Tọbudu iya bụ; Jiehu nyihu ụgbo-inya iya gbaru jeshia mkpụkpu Jiezerẹlu; kele ọo ẹka ono bẹ Jióramu zẹ. Éhazaya, bụ eze ndu Jiuda bẹ jeru iya ajiji.

¹⁷ O be teke onye-nche, pfulu l'ulo eli, dụ lẹ mkpụkpu Jiezerẹlu ono humaru Jiehu; mę ndu awụ etso iya nụ g'ẹphe dzeberu abya; o chishia mkpu sụ: "O nwekwarụ ndu mu humaru, awụ abyanụ-o!"

Jiόramu sụ: "G'a chọta onye agba l'inya zia g'ọ gba phez ndzuta je ajia phez sụ: 'Bụ-a k'oma tọo?'"

¹⁸ Onye agbajẹ inya gbagbụa je agba Jiehu ndzuta sụ iya: "Eze sụru: 'Bụ-a k'oma tọo?'"

Jiehu sụ iya: "Unu gude k'oma eme gunu? Ghakọbe; tso mu l'azụ!"

Onye-nche ono sụ eze: "Onye e ziru jepfuakwaru phez; ọle ọ gbẹ ọphu ọ tọ lwaẹdu azụ."

¹⁹ Ọo ya bụ; eze; bya ezia onye agbajẹ inya lẹ k'ugbo ẹbo. Ọ bya ejepfu phez bya asụ: "Eze sụru-a: 'Bụ-a k'oma tọo?'"

Jiehu sụ iya: "Unu gude k'oma eme gunu? Ghakọbe; tso mu l'azụ!"

²⁰ Onye-nche ono sụ eze: "O jepfuakwaru phez; ọle ọ tọ lwakwaphọ azụ. G'onye ọbu gude agba bẹ ọ dukwa gẹ Jiehu nwa Nimushi; kele ọgba ẹhuka ẹhuka."

²¹ Jiόramu sụ: "Doziaru mu ụgbo-inya mu." E doziaru iya ya. Jiόramu, bụ eze ndu Ízurẹlu; yẹe Éhazaya, bụ eze ndu Jiuda gbagbụa jepfushia Jiehu. Onyenonu nọduchaa l'ụgbo-inya nkiya. Ẹka ẹphe gbapfuru iya bụ l'alí Nabotu, bụ onye Jiezerẹlu. ²² Jiόramu humaeopho Jiehu bya ajia ya sụ: "Jiehu; ?bụ-a k'oma tọo?"

Jiehu sụ: "Denu gẹ k'oma e-shi dụ; l'ẹka ụrwuali; mę agwo nshi ono, shi ne ngu, bụ Jiezebẹlu l'ẹka; kutaru l'ikpo l'ikpo ẹgube-a?"

²³ Ọo ya bụ; Jiόramu ghakọbe; gbagbụa arajeru Éhazaya sụ: "Éhazaya; ọ bụ ọgu-o!"

²⁴ Jiehu gudeepho ike iya g'ọ ha seta apfu iya gbaa Jiόramu lẹ mgbaka ukuvu; o foo ya l'obu; ọ daa dakoru l'eli ụgbo-inya iya. ²⁵ Ọo ya bụ; Jiehu pfulu onye-ishi ụgbo-inya iya, ẹpha iya bụ Bidika sụ: "Pata iya je etuphaa l'alí Nabotu, onye Jiezerẹlu phọ. Nyatakwa lẹ teke phọ, mu lẹ ngu tukojeru gude ụgbo-inya agbatso nna iya, bụ Éhabu l'azụ phọ bẹ Chipfu pfuru opfu ẹhu iya sụ: ²⁶ 'Unyaphu bẹ mu humaru mee Nabotu; mę mee k'unwu iya, e gburu egbugbu. Nnajiuphu pfua sụ; mu a-gwata ngu ụgwo iya l'alí-a. Noo iphe, Chipfu epfu bụ ono.' Ọo ya bụ; pata iya je etuphaa l'alí ono; ẹgube Chipfu pfuru iya ono."

Eegbu Éhazaya

²⁷ Éhazaya, bụ eze ndu Jiuda humaeopho iphe, e me nụ; o ye ọkpa l'oso tsoru ụzo, shiru bahụ lẹ mkpụkpu Bẹtu-Haganu gbalaa. Jiehu chipyabe iya; asuje: "Gbagbufua ya l'eli ụgbo-inya ono!" Ẹphe gbaa ya apfu l'ẹka ọ nọ l'ụzo, jeru lashia mkpụkpu Guru, dụ lẹ mgboru mkpụkpu Ibulamu. Ọ gbaru laa mkpụkpu Megido; je anwuhu l'ẹka ono. ²⁸ Ndu ozi iya gude ụgbo-inya pata iya jeshia Jierúsalemụ je elia l'ilu iya l'ẹka e liru nna iya phez lẹ mkpụkpu Dévidi. ²⁹ Ọ bụru l'apha, kwe Jiόramu; nwa Éhabu apha iri lẹ nanụ, o shi bataru eze ndu Ízurẹlu bẹ Éhazaya byaru aburu eze ndu Jiuda.

Eegbu Jiezebẹlu

³⁰ Noo ya; Jiehu tųgbua jeshia mkpụkpu Jiezerẹlu. Jiezebẹlu numaepho l'ọ byaru; o tee pensuru ẹnya; memaa ẹgbushi iya emema; je eworu ẹnya pyofu lẹ windo. ³¹ Jiehu bya abyarwuta l'onu-abata; Jiezebẹlu sụ: "Bụ-a k'oma Zimiri; mbụ gube onye ono, gburu nnajiuphu ngu?"

³² Jiehu palia ɛnya l'uzo windo ono sụ: “?Bụ onye bẹ t̄uru ikè yeru mu n̄u? ?Bụ onye?” T̄obudu iya b̄u; iphe, d̄u g'umadzu lab̄o; ọzoo umadzu ɛto, b̄u ndu eleta ibe eze ɛnya shi l̄e windo lee ya ɛnya. ³³ Jiehu s̄u ph̄e: “Unu gb̄e l'ɛka ono pata Jiezeb̄elu zee ogbu g'ọ bya ada!” Ọo ya b̄u; ɛphe t̄ufu iya ọ bya adaa. Mee ya pf̄ukashihu kpua l'igbul̄o; m̄e ɛnya, n̄ogbaa l'ɛka ono. Jiehu gude ɛnya gbaa ya eli; z̄oo ya t̄olitoli.

³⁴ Jiehu bah̄u l'ime ọlo je eria; nḡua s̄u: “Unu pata nwanyi ono, vu ọnu ono je elia; kele ọ b̄u ph̄o nwada eze!” ³⁵ ɛphe l̄ufushia g'ɛphe je elia ya; ọ b̄uwaru iphe, ɛphe h̄umaru kpoloko b̄u okpokoroko ishi iya; m̄e ọkp̄u ogboro iya; waa ọkp̄u oshi-ɛka iya. ³⁶ ɛphe laphu az̄u je epfuaru iya Jiehu; ọ s̄u: “Ọo ya b̄u iphe ono, Chipfu shi l'ọnu onye-oz̄i iya, b̄u Elayijia ke Tishibe pfua s̄u: ‘Ọo l'ali, d̄u l̄e mkp̄ukpu Jiezer̄elu b̄e nk̄uta a-ta an̄u Jiezeb̄elu.’” ³⁷ Jiezeb̄elu b̄e odzu iya a-d̄u ḡe nsh̄i, a nyiru t̄ukaa nan̄u nan̄u l'ali, d̄u l̄e Jiezer̄elu; k'ophu b̄u l'ọ t̄o d̄udu onye byaru a-h̄ube iya ama ke g'ọ s̄u: ‘Ọo Jiezeb̄elu baa.’”

Eegbushi ndibe Éhabu

10 Éhabu b̄e ọnwu iya d̄u ọkporo ɛto l'umadzu iri l̄e Samériya. Ọo ya b̄u; Jiehu bya edeshia ɛkwo-oz̄i keshiaru ndu-ishi l̄e mkp̄ukpu ono; m̄e ndu b̄u ọgerenya; m̄e ndu b̄u ph̄e mef̄utaru ọnwu Éhabu ono. ɛkwo-oz̄i ono b̄e o deru s̄u: ² “Eshi ọphu unu l'unwegirima nnajiuphu unu t̄ukoru n̄odu; t̄eme unu nweru ọgbo-ɛnya; nweru ɛnya bya enweru ngw̄ogu; nweru mkp̄ukpu, a kp̄ushiru ike; b̄e b̄u ɛkwo-oz̄i-a -bebeep̄ho rwu unu ɛka; ³ unu h̄ota onye kachaa ree; mb̄u onye ọ gbaru g'unu h̄ota l'ọnwu nnajiuphu unu; mee ya eze; g'unu lw̄ua ọgu see iswi ọnu-ọlo nnajiuphu unu.”

⁴ Ọle ndz̄u-aḡugu rwutaru ph̄e; ɛphe s̄u: “Iewar̄o; ndu eze lab̄o ph̄o ta ad̄udu ike pf̄uru w̄ota iya ọgu. ?D̄enu g'anyībedua e-shi d̄u ike pf̄uru w̄ota iya ọgu?”

⁵ T̄obudu iya b̄u; onye b̄u ishi l'ibe eze; m̄e onye b̄u ishi mkp̄ukpu; m̄e ndu b̄u ọgerenya; waa ndu b̄u ph̄e mef̄utaru ọnwu Éhabu zia Jiehu oz̄i s̄u: “Anyi b̄u ndu-oz̄i ngu; ọo iphe, ị s̄uru g'anyi mee b̄e anyi e-me. O to nwe-du onye anyi eme eze; mekp̄ep̄ho iphe, ị r̄iru l'ọ pf̄uru ọto.”

⁶ Jiehu bya edeeru ph̄e ɛkwo-oz̄i k'ugbo ɛbo s̄u: “Ọ -b̄uru l'unu t̄uru ikè yeru mu; unu je a-n̄odu eme iphe, mu s̄uru g'unu mee; unu gbuk̄oo ishi ọnwu nnajiuphu unu ono g'ɛphe ha vutaru mu l̄e mkp̄ukpu Jiezer̄elu ɛgube nta-a echele.”

Ọnwu ibe Éhabu ono, b̄u iya b̄u umadzu ọkporo ɛto l'iri ono b̄e b̄u ɛphe l̄e ndu oke amad̄u l̄e mkp̄ukpu ono shi n̄odu; ọ b̄uru ndu ono metseshiru ph̄e.

⁷ ɛkwo-oz̄i ono rwuep̄ho ndu ono ɛka; ɛphe kp̄uta ọnwu ibe eze ono; gbushik̄ota ɛphene ọkporo ɛto l'iri ono. ɛphe par̄u ishi ph̄e yechaa l̄e nkata; vulaaru Jiehu l̄e mkp̄ukpu Jiezer̄elu. ⁸ Onye-oz̄i bya ezia Jiehu s̄u: “E vulaakwaru ishi ọnwu Éhabu ọbu.”

Jiehu s̄u: “K̄ube ph̄e l'ikpo lab̄o l'ọnu-abata mkp̄ukpu g'ɛphe n̄odu l'ɛka ono jeye l'utsu.”

⁹ O be l'utsu; Jiehu l̄ufu je apf̄uru pfuaru ndu ono g'ɛphe ha s̄u: “Ụta ta ad̄ukwa unu l'ɛhu. Ọo mb̄edua b̄e gbaru nnajiuphu mu ɛjo-idzu; woru iya gbua. Ọle ọ b̄u; ?b̄ukwanu onye b̄e gbushiru ndu ọwana? ¹⁰ Ọo ya b̄u g'unu maru l'ọ t̄o d̄udu opfu, Chipfu pfuru l̄e k'ɛhu ndibe Éhabu d̄uru ọphu tee mek̄otadu n̄u. Chipfu b̄e mewaru iphe, o shi l'ọnu onye-oz̄i iya, b̄u Elayijia pfua.” ¹¹ Ọo ya b̄u Jiehu gbushik̄ota iphe, b̄u ndibe Éhabu, ph̄o-duru l̄e mkp̄ukpu Jiezer̄elu. O gbuk̄otaru ndu oke amad̄u, o nweru; m̄e ndu ɛguru ọnyà iya; mekp̄oo ndu-uke, o nweru; ọphu ọ t̄o d̄udu m'onye lan̄u, ọ har̄u; ọ n̄odu ndz̄u l'ime ph̄e.

Jiehu egbushi ndu ab̄ubu eze Éhazaya

¹² Noo ya; Jiehu bya agb̄eshi jeshia mkp̄ukpu Samériya; o jetabeep̄ho rwua ɛka ndu nche at̄uru an̄oduje ebushi at̄uru ɛji; ¹³ ȳee ndu b̄u ab̄ubu Éhazaya ono, shi b̄uru eze ndu Jiuda ph̄o dzuda. Ọ jia ph̄e s̄u: “?Unu b̄u ndu ole?”

ɛphe s̄u iya: “Anyi b̄ukwa ab̄ubu Éhazaya. Iphe, anyi abya b̄u g'anyi kele ọnwu ibe eze; m̄e ọnwu ibe eze-nwanyi.”

¹⁴Jiehu sụ: “Unu kpukoo phẹ lẹ ndzụ.” Ẹphe bya akpukoo phẹ lẹ ndzụ je egbushia; chiru ye l'iduma, dọ l'ẹka ono, ndu nche aturu anọduje ebushi aturu ẹji ono. Ẹphe dọ ụmadzu ụkporo labọ l'ẹbo. E gbushia phẹ; ọphu ọ tọ dudu onye ọphu a haru; ọ nọdu ndzụ m'onye lanu.

Egbufufua ndibe Éhabu, phoduru nu

¹⁵Jiehu bya alufu l'ẹka ono; ọ hụma Jiehonadabu nwa Rekabu g'ọobyapfuta iya. Jiehu kele iya ekele bya asu: “?Obu ngu guru-a ìphóró l'ẹka mu nọ; g'obu nkemu guru l'ẹka i nọ-a?”

Jiehonadabu sụ iya: “Ee; obu mu gukwaru-a ìphóró.”

Jiehu sụ iya: “Ọ -buru l'ọ dọ nno; machiaru mu ẹka ngu.” Ọ bya amachiaru iya ẹka; Jiehu selita iya lọbata l'ugbo-inya. ¹⁶Jiehu sụ iya: “Tsuru mu g'i hụma gẹ kẹ Chipfu aphụ-beru mu l'ẹhu.” Ọo ya bụ; ọ pata iya l'ugbo-inya. ¹⁷Jiehu phẹ rwepho Samériya; ọ tuko iphe, bụ ndibe Éhabu, phoduru nu l'ẹka ono gbushikọta. O gwekọta phẹ arakabya g'ẹphe ha; ẹgube ono, Chipfu shi l'ọnu Elayijia pfua ya ono.

Egbushi ndu abaru Balu ẹja

¹⁸Jiehu bya akpakọo ndu Ízurelu l'ọphu sụ phẹ: “Éhabu bẹ bapeteru Balu ẹja; mbẹdua a-baru iya ẹja; barweru iya ya abarwe. ¹⁹Ngwa; unu kukọta ndu mpfuchiru Balu g'ẹphe ha; mẹ ndu abaru iya ẹja; mẹ ndu buggbaa uke iya. G'ọ tọ dukwa onye a-gbala nu; noo kele mu abya egweru Balu ngweja, paru ẹka. Onye gbalaru nu bẹ ta adzukwaru ndzụ.” Obenu lẹ Jiehu gude ẹregede eme gẹ ya mee gẹ ndu abaru Balu ẹja bukotaruru mkpurupyata.

²⁰Jiehu sụ: “Unu tọ ndzukọ; g'e dzukọo gude kwabẹ Balu ùbvù.” Ẹphe bya araa kẹ ndzukọ ọbu arara. ²¹Jiehu bya atuko alí Ízurelu l'ọphu zidzuru ozi; ndu bukọo ndu abaru Balu ẹja g'ẹphe ha byakọta; ọphu ọ tọ dudu m'onye lanu, ta abyaduru nu. Ẹphe wubakota l'ime eze ọlo Balu ono; jikọta iya pyimu; shita l'ishi iya ọphuu je akpaa l'ishi iya ọphuu. ²²Jiehu bya epfuaru onye eleta ẹnya l'ọlo, eedobeje uwe sụ iya: “Chitaru ndu abakotakporu Balu ẹja awurukpata uwe g'ẹphe yee!” Ọ bya achitaru phẹ iya.

²³Tọbudu iya bụ; Jiehu yẹ Jiehonadabu; nwa Rekabu bahu l'ime ọlo Balu ono. Jiehu sụ ndu ono, abaru Balu ẹja ono: “Unu lerwee ẹnya maru; ?tọ dukwanu onye kẹ Chipfu tso unu nọdu l'ẹka-a; abuedupho ndu abaru Balu ẹja kpoloko.”

²⁴Ọo ya bụ; ẹphe bya abahu jeshia egwe ẹja; mẹ ngweja-akpo-ọku.

Jiehu bẹ wowaru ụmadzu ụkporo ẹno ye g'ẹphe kwakaa l'etezi; bya asu phẹ: “O -nwewaru onye haru m'onye lanu lẹ ndu-a, mu eye unu l'ẹka-a; ọ gbalaa bẹ e-gude ishi ndzụ nkiya pfua ugwo iya.”

²⁵Egweghe, Jiehu egweghe ngweja-akpo-ọku ono; ọ sụ ndu nche; mẹ ndu-ishi: “Unu wubawaro je egbushikọta phẹ! G'ọ bọ dukwa onye ọphu a-gbala nu!” Ọo ya bụ; ẹphe gude ogu-echi gbugbushikọta phẹ. Ndu nche ono; waa ndu-ishi ono tufuchaa odzu phẹ l'etezi. Ndu nche ono bya abamihuchaa l'ime ime ọlo Balu ono.

²⁶Ẹphe pafutagbaa ntekpe, dọ l'ọlo Balu ono; kpoọ ya ọku. ²⁷Ẹphe bya etsukposhia ntekpe Balu; nwukposhia ọlo Balu ono. Ọ buru nshị bẹ aanọduje anyi iya byasụ ntanụ-a.

²⁸Noo ya bụ; Jiehu mebyia k'abaru Balu ẹja l'alí Ízurelu. ²⁹Ọle Jiehu te wofuduru ẹka l'eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu kpataru gẹ ndu Ízurelu mee ono. Mbụ ẹja ono, ẹphe baru ụnwu-eswi phọ, e gude mkpọla-ododo kpua dobe lẹ mkpukpu Bẹtelu; mẹ lẹ mkpukpu Danu phọ.

³⁰Chipfu sụ Jiehu: “Eshinu i meru iphe, dọ ree; mee iphe, pfuru nhamunha l'ẹnya nkemu; bya emee ndibe Éhabu iphe, dọ mu l'obu g'e mee phẹ iya; bẹ awa ngu a-nọdu l'aba-eze ndu Ízurelu jasụ l'ogbo k'ẹno.” ³¹Ọle Jiehu te egudegbudu obu iya g'ọ ha dobe iphe, ekemu Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu pfuru. Ọ tọ haduru eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu meru; mbụ ono, ọ kpataru gẹ ndu Ízurelu mee ono.

Anwuhu Jiehu

³²Teke ono bẹ Chipfu wataru akpa ndu Ízurelu mkpa-ẹka. Hazelu lwu-kpekọta mkpukpu lẹ mkpukpu ndu Ízurelu l'ọphu; ³³shita l'uzo ẹnyanwu-awawa ẹnyimu Jiọdanu; mbụ alí Giladu l'ọphu; mẹ alí ndu Gadu; mẹ kẹ

ndu Rúbenu; mę kę ndu Manásę e -shi lę mkpukpu Arowa, dų lę mgboru nsuda Anonu je akpaa lę Giladu; waa Beshanu.

³⁴ Iphe ozo, nwugbaberu nų teke Jiehu bų eze; waa iphemiphe, o meru; mę ęhuka ęhuka, o mekotaru bę e dekotaru l'ękwo-akọ ndu eze ndu Ízurelu.

³⁵ Tọbudu iya bų; Jiehu nwuhu lapfushia nna iya phę; e lia ya lę mkpukpu Samériya. Jiehowahazu, bų nwa iya nwoke bųru eze nọchia ęnya iya. ³⁶ Iphe, Jiehu nọru l'aba-eze ndu Ízurelu lę Samériya bų ukporo apha l'apha ęsato.

Atalaya yę Jiwashi

(2Iphe 22:10—23:15)

11 Tọbudu iya bų; Atalaya, bų ne Éhazaya hųmaepho lę nwa iya nwuhuwaru; ọ gbęshi je atuko ndibe eze g'ęphe ha saa ọsa-mpfų. ² Ọle Jiehosheba, bų nwada eze, bų Jióramu; bya abųru nwune Éhazaya kę nwanų bę dutaru Jiwashi, bų nwa Éhazaya dufu l'echilabọ unwu eze ono, eeme g'e gbushia ono. O duta Jiwashi yele onye ehe iya nų je edomia lę mkpuru-azęę; shi nno wohaarų iya Atalaya; k'ọphu bų l'o to gbuduru iya. ³ E domiru Jiwashi; yele onye ehe iya nų l'eze-ulo Chipfu apha ishii gę Atalaya bukpoepho ishi l'alį ono.

E kwefuru Atalaya ike

(2Iphe 23:1-15)

⁴ O be l'apha k'ęsaa; Jiehojada bya ezia g'e je ekua ndu bųgbaa ishi ndu ojọgu ukporo ise ise, bų ndu anọduje eche eze; mę ndu anọduje eche ibe iya; g'e duru phę byapfuta iya l'eze-ulo Chipfu. ęphe l'ęphe woru ndzų gbaa; o mee; ęphe ribuarų iya nte l'ulo Chipfu l'ęka ono. Ọ bya egoshi phę Jiwashi, bų nwatibe eze ono. ⁵ Ọ bya atųaru phę ekemu sų: “Waa iphe, unu e-me baa; unubę ndu ono, anọduje lę nche l'eswe-atųta-unme; unu kee onwunu uzi ęto. G'uzi lanų je anọdu chee nche l'ibe eze; ⁶ uzi lanų eje anọdu eche lę Ọnu-abata Suru; uzi lanų ọphuu a-nọdu l'azų ndu nche ono; mbų l'azų ọguzo ono azų iya ọphuu. Noo g'unu e-shi bų ono chee ọlo ono nche. ⁷ Uzi labọ l'ime unubę ndu anọduje lę nche l'eswe-atųta-unme bę a-nọdukwapho eche eze-ulo Chipfu nche; gude gbobuta eze; g'ọ tọ dų iphe e-me iya nų. ⁸ Unu pagbaarų ngwọgu unu l'ęka nọ-pee eze, bų Jiwashi mgburugburu. Iphe, bukpo onye shitarų ęka unu nọ; unu gbua onye ọbu. ękameka, eze ejekpo; unu swiru iya eswiru.”

⁹ Ndu-ishi ndu ojọgu ukporo ise ise ono mee gę Jiehojada, bų onye uke Chileke pfuru phę ono. Onyenonu chįta ndu nkiya, bų ndu echeje nche l'eswe-atųta-unme; mę ndu ọphu afųta lę nche l'eswe-atųta-unme ono; ęphe byapfutashia Jiehojada, bų onye uke Chileke ono. ¹⁰ Onye uke Chileke ono bya achįta arwa; mę iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono, shi bųru kę Dévidi ono; mbų ono, e doberu l'eze-ulo Chipfu ono; woru keshiarų ndu bųgbaa ishi ndu ojọgu ukporo ise ise ono. ¹¹ Ndu nche ono pagbaarų ngwọgu phę l'ęhu l'ęhu pfuru gbaphee eze mgburugburu lę mgboru ọru-ngwęja Chipfu; waa eze-ulo ono gędegede; shita l'ųzo ękutarą jeye l'ųzo ękicha.

¹² Jiehojada bya edufuta nwatibe eze ono, bų Jiwashi; bya eworu okpu-eze kpube iya; woru ękwo, e deru ekemu Chileke dęę ya l'ęka sų l'ọo ya bų eze. ęphe bya awųya ya manų l'ishi; bya atuko akų ęka; atų ųzu sų: “Nọdukwa ndzų ogologo; gųbe eze!”

¹³ Atalaya nųmaepho wọwoowoo, ndu nche; mę ndu ọha atų; ọ tųgbua jepfushia phę l'eze-ulo Chipfu. ¹⁴ Ọ bya eje elee ęnya; bya ahųma eze g'ọ pfuru lę mgboru itso, bų iya bų g'ęphe emeje iya l'omelalį phę; bya ahųmakwapho ndu-ishi ndu ojọgu; mę ndu egbuje opu g'ęphe pfų-kubegbaarų iya; mę gę ndu alį ono l'ọphu tųko-ru etegbaa ęswa; egbu opu; ọ gbajashįa uwe iya chishia sų: “Ębyi anwųya-o! Ębyi anwųya-o!”

¹⁵ Tọbudu iya bų; Jiehojada, bų onye uke Chileke bya atųaru ndu-ishi ndu ojọgu ukporo ise ise ono ekemu sų: “Unu kpųfuta nwanų ono l'echilabọ ndu nche ono. Iphe, bų onye ęphe l'iya swį; unu gude ogu-echi gbua ya.” Noo kęle onye uke Chileke ono bę sųru g'e tee gbukwa iya l'eze-ulo Chipfu. ¹⁶ Ọo ya bų; ęphe gude iya; kpųrwua ọnu ęka įnya eshije abahų l'ibe eze; ęphe woru iya gbua l'ęka ono.

Jiehoyada edozi alì Jiuda

(2Iphe 23:16-21)

¹⁷ No iya; Jiehoyada bya emee eze ephe lẹ Chipfu gbaa ndzụ; bya emekwaphọ ndu ono ephe lẹ Chipfu gbakwaphọ ndzụ. Ogbandzu obu bụ l'ephe a-buru ndibe Chipfu. O mekwaphọ eze; ephe lẹ ndu ono gbaa ndzụ nkephe. ¹⁸ Ndu Jiuda l'ophu jeshia l'eze-ulo Balu je enwutsushia ya. Ephe tuko iphe, bụ oru-ngweja Balu; me ntekepe iya tsukposhichaa yogiri yogiri. Ephe gbua Mátanu, bụ onye uke Balu l'iphe oru-ngweja Balu.

Oo ya bụ; Jiehoyada, bụ onye uke Chileke bya eye ndu nche; ephe cheahaa eze-ulo Chipfu nche. ¹⁹ O chita ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise ono, bụ ndu anọduje eche eze; waa ndu anọduje eche ibe iya; me ndu alì ono l'ophu; ephe dufuta onye eze ono l'eze-ulo Chipfu. Ephe shia eka ndu nche eshije abahụ duba iya l'ibe eze. Oo ya bụ; eze je anọdu l'aba-eze. ²⁰ Noo ya; ehu kwatakpo tsọ ndu alì ono l'ophu okpobe atsotso. Nchị bya adu doo lẹ mkpukpu ono; kele e gbuwaru Atalaya l'ibe eze.

²¹ Jiwashi nwaru apha esaa teke o wataru aburu eze.

Teke Jiwashi bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 24:1-16)

12 L'apha, kwe Jiehu apha esaa, e -shi teke o beberu buru eze ndu Ízurelu; bẹ Jiwashi bataru l'aba-eze ndu Jiuda. Iphe, o nọru l'aba-eze ono lẹ Jierúsalemụ bụ ukporo apha labo. Epha ne iya bụ Zibaya. Eka ne iya obu shi bụ lẹ mkpukpu Biye-Sheba. ² Jiwashi bẹ mekotaru iphe, pfuru oto l'enyia Chipfu l'apha ono g'ọ ha, Jiehoyada, bụ onye uke Chileke kpọ-zikotaru iya ụzo. ³ Obenu l'eka aagwajẹ iphe ono bẹ a ta alwuduru; ndu alì ono nọdu egweje eja bya akpo ụnwù-isensu oku l'eli eka ono.

⁴ Tọbudu iya bụ; Jiwashi bya epfuaru ndu-uke Chileke sụ phe: "Unu nakọbe iphe, bụ okpoga, dụ nsọ, ee-wobatajẹ l'eze-ulo Chipfu; mbụ okpoga, atụtajẹ l'utu; me okpoga, e ketarụ onyenonu g'ọ pfuje; me okpoga, nemadụ gude obu iya bya anụ l'eze-ulo Chipfu. ⁵ Gẹ ndu-uke Chileke l'ehu l'ehu nakota okpoga ono l'eka ndu edobeje okpoga g'e gude iya mekwakota iphe, mebyihuru emebyihu l'ulo Chipfu; l'eka bukpo eka a humaru mebyihuru emebyihu."

⁶ Olee a nọru jeye l'apha, kwe Jiwashi ukporo apha l'apha eto; ophu ndu-uke Chileke ono te emekwaduru iphe, mebyishihuru l'eze-ulo Chipfu ono. ⁷ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Jiwashi bya ekua onye uke Chileke, bụ Jiehoyada; me ndu-uke Chileke ozo jia phe sụ: "Bụ gunu meru iphe, unu te emekwaeduru iphe, mebyishihuru l'eze-ulo Chipfu obu? Ngwa; g'ọ bọ dukwa okpoga ozo, unu a-natabaa l'eka ndu edobeje okpoga. Iphe, unu e-mechia bụ g'unu tuko iphe, bụ okpoga unu natawaru nụ g'e gude mekwaa eze-ulo obu." ⁸ Oo ya bụ; ndu-uke Chileke ono kweta l'ephe taa nakọedu ndu ono okpoga; ophu ephe emekwaedu eze-ulo Chipfu ono l'onwophe.

⁹ Noo ya bụ; onye uke Chileke, bụ Jiehoyada bya apata okpoko; swofua ụzo l'opfu iya; dokube iya oru-ngweja Chipfu l'ekutara; me a -nọdu abahụ l'eze-ulo Chipfu ono. Ndu uke Chileke, eche onu-abata nche tuko okpoga, e wobataru l'eze-ulo ono yekota l'okpoko ono. ¹⁰ O nọdu abujeru; okpoga ono -haepho shii l'okpoko ono; onye ederu eze ekwo; me onye-ishi ndu-uke Chileke abya agwa okpoga ono ogu; chiru ye l'ekpa kechia. ¹¹ Ephe pyachaa okpoga ono g'ọo-dụ; ephe eworu iya nụ ndu-ishi ozi obu, eeje l'eze-ulo ono. Ephe nọdu eshije l'okpoga ono pfua ndu eje ozi l'eze-ulo Chipfu ono ugwo; mbụ ndu kapyinta; me ndu akpu ulo obu akpukpu; ¹² me ndu edo eja edodo; me ndu akwacha mkpuma. O buru l'okpoga ono bẹ ephe eshije zuta oshi; me mkpuma, a gbakposhiru agbakposhi, e gude emekwa eze-ulo Chipfu ono. O buru iya bẹ ephe eshije emephu okpoga l'iphe, l'ala, l'iphe, eemekwa emekwa l'eze-ulo ono. ¹³ Olee o tọ bụdu okpoga ono, e wobataru l'eze-ulo Chipfu ono bẹ e gude mee gbamugbamu mkpola-ochaa; me iphe, apajẹ oghu oroku; me gbamugbamu ozo; me opu; mewaro iphe ozo, e gude mkpola-ododo; me mkpola-ochaa mee dobe l'eze-ulo Chipfu ono. ¹⁴ O buepho ndu eje ozi l'eze-ulo ono bẹ a nuru iya g'ephe gude mekwaa eze-ulo ono. ¹⁵ A ta sụjeduru ndu a nuru okpoga ono g'ephe bya edoo g'ephe gude mepushia okpoga ono; kele ephe bụ ndu gude ire-lanụ eje ozi obu.

¹⁶ Okpoga, shi lẹ ngweja-apfu-ugwo; me ke ngweja-iphe-eji; bẹ e te ewobatajedu l'eze-ulo Chipfu; ndu nwe iya nụ bụ ndu-uke Chileke.

¹⁷ Ọ bụru teke ono bẹ Hazẹlu, bụ eze ndu Arámu jeru etsoo mkpụkpu Gatu ọgu; Iwụa ya Iwụta. Ọ bya adakọbe jeshifua ọgu lẹ Jierúsalemụ. ¹⁸ Jiwashi, bụ eze ndu Jiuda wota iphemiphe, nna iya phẹ, bụ Jiehoshafatu; mę Jiehoramu; mę Éhazaya, bụ ndu shi bụru eze ndu Jiuda doberu Chipfu iche; mę ọphu yẹbedua doberu Chipfu iche; mękota mkpọla-ododo, a hụmaru l'ẹka eedobeje ẹku l'eze-ulo Chipfu; mę l'ulo ibe eze; wolaaru Hazẹlu, bụ eze ndu Arámu. Ọ bụru teke ono bẹ Hazẹlu bebe parụ Jierúsalemụ haa tųgbua.

¹⁹ Iphe ọzo, nwụgbaberu nụ teke Jiwashi bụ eze; mę iphemiphe, o meru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Jiuda.

²⁰ Ndu ozi Jiwashi bya agbaarụ iya ẹjo-idzu; woru iya gbua l'ulo Bẹtu-milo l'uzo, shiru jeshia Sila. ²¹ Ndu ozi iya, gburu iya nụ ọbu bụ Jiozaka nwa Shimeyatu; mę Jiehozabadu; nwa Shoma. Tọbudu iya bụ Jiwashi nwụhu; e lia ya l'ẹka e liru nna iya phẹ lẹ mkpụkpu Dévidi. Amazaya, bụ nwa iya bụru eze nọchia ẹnya iya.

Jiehowahazu bụ eze ndu Ízurẹlu

13 L'apha, kwe Jiwashi; nwa Éhazaya ụkporo apha l'apha ẹto; e -shi teke o beberu bụru eze ndu Jiuda bẹ Jiehowahazu nwa Jiehu byaru abụru eze kẹ ndu Ízurẹlu lẹ mkpụkpu Samériya. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha iri l'ẹsaa. ² O mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. O tsokotaru ẹjo-iphe ono, Jierobowamu; nwa Nebatu meru ono; mbụ ono, o meru ndu Ízurẹlu mee ono. Ọ tọ gbakọtaduru ẹjo-ememe ono azụ. ³ Ọo ya bụ; Chipfu woru oke-ẹhu-eghu iya swibe ndu Ízurẹlu. Ọ parụ phẹ harụ Hazẹlu bụ eze ndu Arámu; waa nwa iya bụ Benu-Hadadu ẹphe ka phẹ ọkpehu nọ ọdu.

⁴ Jiehowahazu bya epfuru nụ Chipfu; Chipfu ngaberu iya nchi; kẹle ọ hụmaru g'eze ndu Arámu gude akpaberu ndu Ízurẹlu ẹhu. ⁵ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya anụ ndu Ízurẹlu onye dzọru phẹ nụ; ọ bụru iya bụ l'ẹphe anahụ ndu Arámu. Ndu Ízurẹlu bya eburu l'ibe nkephẹ g'ẹphe shihawaa buru iya. ⁶ Obenu l'ẹphe ta tų-woduru ẹka l'eme iphe-ẹji ono, ndibe Jierobowamu meru; mbụ ono, o meru ndu Ízurẹlu g'ẹphe mee ono. Ọ tųkoru iya mekọta. Nokwaphọ g'itso Ashera dụ lẹ Samériya g'ọ dụ iya.

⁷ Ọphu ọ dudu ndu ojọgu Jiehowahazu phọduru nụ; a -gụfuepho ndu ojọgu ụkporo labọ l'iri, bụ ndu agbajẹ l'inya; mę ụgbo-inya iri; waa unu ndu ojọgu ugbo ụkporo l'ise, bụ ndu ojọgu oje-l'ọkpa; kẹle eze ndu Arámu bẹ sakotaru phẹ ọsampfu; bya egude ọkpa gwee phẹ uji l'ali.

Anwụhu Jiehowahazu

⁸ Iphemiphe, nwụgbaberu nụ teke Jiehowahazu bụ eze; waa iphe, o meẹberu; mę ẹhuka ẹhuka, o mekotaru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurẹlu. ⁹ Jiehowahazu bya anwụhu; lapfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ mkpụkpu Samériya. Jiwashi, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

Jiwashi bụ eze ndu Ízurẹlu

¹⁰ Ọ bụru l'apha, kwe Jiwashi ụkporo apha l'apha iri l'ẹsaa, e -shi teke o beberu bụru eze ndu Jiuda; bẹ Jiehowashi nwa Jiehowahazu byaru abụru eze ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha iri l'ishii lẹ Samériya. ¹¹ O mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. Ọ tọ haduru eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru; mbụ ono, o meru ndu Ízurẹlu ẹphe mee ono. Iphe-ẹji ono bẹ o yeru ẹka l'ememe.

Anwụhu Jiwashi

¹² Iphe ọzo, nwụgbaaru nụ lẹ teke Jiwashi bụ eze; mę iphemiphe, o meru; mę ọkpehu iya, o gude tsoo Amazaya, bụ eze ndu Jiuda ọgu; bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurẹlu. ¹³ Ọo ya bụ; Jiwashi nwụhu lapfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹka e liru ndu eze ndu Ízurẹlu lẹ Samériya. Jierobowamu, bụ nwa iya bya anọdu l'aba-eze nọchia ẹnya iya.

Anwụhu Elayisha

¹⁴ Lẹ teke iphe-ememe, bụ iya mechaarụ gbua Elayisha gudeshiru iya ike bẹ Jiowashi, bụ eze ndu Ízurelu jeru iya ajiji. O rwua bya araaha ẹkwa l'iphu iya sụ: "Nna mu-e! Nna mu-e! Gùbe onye bụ ụgbo-inya; bya aburu ọ-gba-l'inya-ọgu ndu Ízurelu!"

¹⁵ Elayisha sụ iya: "Wota ụta yee apfụ." Jiowashi bya ewota iya. ¹⁶ Elayisha bya asụ eze ndu Ízurelu ono: "Seta apfụ ono!" Ọ bya eseta iya. Elayisha bya atụ-kobe eze ono ẹka l'ẹka nkiya.

¹⁷ Elayisha sụ iya: "gụhaa windo ọphu nọ laaru ụzo ẹnyanwu-awawa!" Ọ gụhaa ya. Elayisha sụ iya: "Gbaa apfụ ono!" Ọ gbaa ya. Elayisha pfua sụ: "Ọwa-a bụ apfụ Chipfu, e-gude lwụ-kpee! Ọo apfụ, ee-gude lwụ-kpee ndu Arámu; kele ịi-lwụ ndu Arámu lẹ mkpụkpu Afẹku; mbụ woru phẹ saa ọsampfu."

¹⁸ Ọ sụkwa iya phọ: "wota apfụ ono!" O wota iya. Ọ sụ eze ndu Ízurelu ono: "Wata iya asụ l'alị!" Ọ sụ ya ụgbo ẹto; bya ahaa ya. ¹⁹ O mee; ẹhu ghuahaa onye kẹ Chileke ono eghu; ọ sụ: "I gege asụ iya ugbo ise m'ọbu ugbo ishii; k'ọphu i gege alwụ-kpekwanụ ndu Arámu jasụ ii-mebyishikọta phẹ. Ọle nta-a bụ ugbo ẹto kpoloko bẹ ịi-lwụ-kpe phẹ."

²⁰ Tọbudu iya bụ; Elayisha nwụhu; e lia ya.

Ndu ojogu ọ-lwụ-ọlaa, shi l'alị ndu Mówabu bẹ ezebatajẹ l'alị Ízurelu; mę a bahụepho l'apha ọphúú. ²¹ O be teke o nweru ndu eli odzu; ẹphe bya amaru; ndu ojogu ọ-lwụ-ọlaa ono bụwaru phẹreketেকে; ẹphe parụ odzu nwoke ono tịa l'ilu Elayisha. Odzu nwoke ono je edenyi l'ọkpu Elayisha; o teta bya anọdu ndzụ ọzo; gbeshi pfuru apfuru.

Ọgu ndu Ízurelu waa ndu Arámu

²² Hazelu, bụ eze ndu Arámu bẹ kpakọtaru ndu Ízurelu ẹhu teke Jiehowahazu bụ eze. ²³ Ọle Chipfu l'anọduje emeru ndu Ízurelu eze-iphe-oma; aphuru phẹ obu-imemini; tẹme ọ ghakwaaru phẹ phọ iphu. Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ ọgbandzu ono, yee Ébirihamu; mę Áyizaku; waa Jiékọpu gbaru ono. Byasụ ntanụ-a bẹ ọ tọ bụdu uche iya g'o mebyishia phẹ; ọzoo g'ọ chifu phẹ l'atatiphu iya.

²⁴ Teke Hazelu, bụ eze ndu Arámu nwụhuru; bẹ nwa iya, bụ Benu-Hadadu byaru aburu eze nọchia ẹnya iya. ²⁵ Ọ bụru teke ono bẹ Jiowashi, bụ nwa Jiehowahazu tükoru mkpụkpu lẹ mkpụkpu ono, Hazelu shi natakọta nna iya, bụ Jiehowahazu l'ọgu ono naphutakọta azụ. Jiowashi lwụ-kpekọtaru iya ugbo ẹto; shi nno naphutakọta mkpụkpu ndu Ízurelu ono azụ.

Teke Amazaya bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 25:1-24)

14 O be l'apha, kwe Jiowashi nwa Jiehowahazu apha labọ, e -shi teke ọ watarụ aburu eze ndu Ízurelu; Amazaya nwa Jiowashi bya aburu eze kẹ ndu Jiuda. ² Ọ nọwaru ụkporo apha l'apha ise teke ọ watarụ aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụru ụkporo apha l'apha tete lẹ Jierúsalemu. Ẹpha ne iya bụ Jiehowadinu. Ẹka ne iya ọbu shi bụ Jierúsalemu. ³ Amazaya bẹ meru iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu. Ọle o to mebeduru iya g'ochooroke iya, bụ Dévidi meru. O mekọtaerupho gę nna iya, bụ Jiowashi meru. ⁴ Obenu l'ọ tọ lwuduru ẹka aagwajẹ iphe ono; ndu Jiuda nọdu anọduje egwe ẹja; bya akpọ ụnwù-isensu ọku l'eli ẹka ono.

⁵ Alị-eze ono laẹpho Amazaya l'ẹka ọkpobe alala; o gbushia ndu-ozí iya ono, bụ phẹ gburu nna iya teke ọ bụ eze phọ. ⁶ Ọle o to gbuduru ụnwegirima ndu mgbugbụmadzu ono; kele o tsoru iphe ono, e deru l'ẹkwo ekemu Mósísu l'ẹka ono, Chipfu tịru ekemu sụ: "Ndu nwuru nwa bẹ e tee gbudu l'ugwo iphe, ụnwu phẹ metaru; ọphu eegbukwaphọ ụnwegirima l'ugwo iphe, nna, nwuru phẹ nụ metaru; onyenonu bẹ aa-lajẹ l'iphe-ẹji, o metaru."

⁷ Ọo yẹbedua bẹ gburu ndu Edomu ụnu ugbo ụkporo l'ise † lẹ nsụda alị Únú; bya alwụta mkpụkpu Sela l'ọgu; woru iya gùbe Jiokutelú. Ọ bụru ẹpha ono bẹ ọzoa byasụ ntanụ-a.

† Bụ iya bụ 10,000 lẹ mbekee.

⁸ Tòbudu iya bụ; Amazaya bya ezia ozi g'e je ezia eze ndu Ízurèlu, bụ Jiowashi nwa Jiehowahazu mbụ nwanwa Jiehu; sụ iya: "Bya g'anyi lẹ ngu zùgbabe oḡu."

⁹ Jiowashi, bụ eze ndu Ízurèlu ziphu Amazaya, bụ eze Jiuda ozi azụ sụ: "Oshi uke, dụ l'úbvú úbvú Lébanonu bẹ ziru oshi sida, dükwapo l'úbvú úbvú Lébanonu sụ iya: 'Kena nwatibe mu kẹ nwoke nwada ngu g'ò luru.' Tòbudu iya bụ; anụ-egbudu, bu l'úbvú úbvú Lébanonu ono ghatajẹepo; ọ zọ oshi úkèè ono pyaapya. ¹⁰ Ì lwụ-kpearu ndu Edomu; ì nọdu ekuaana onwongu. Nọdule-a l'ibe ngu ku onwongu; k'alwụ-kpe, ì lwụ-kperu. ?Bụ gūnu bẹ iime g'ì kpatarū onwongu opfu, e-me g'unu lẹ ndu Jiuda daa?"

¹¹ Ọle Amazaya ta ngaduru iya nchị. Ọo ya bụ; Jiowashi, bụ eze ndu Ízurèlu chĩa ndu ojọgu iya jeshia; ephe l'eze ndu Jiuda, bụ Amazaya je aghaa ya lẹ mkpukpu Betu-Shemeshi, nọ l'alijuda. ¹² Ndu Ízurèlu lwụ-kpee ndu Jiuda; mee phẹ; ephe gbaa nanụ nanụ lashichaa ibe phẹ. ¹³ Jiowashi, bụ eze ndu Ízurèlu bya egude Amazaya nwa Jiowashi; mbụ nwanwa Éhazaya; mbụ eze ndu Jiuda lẹ mkpukpu Betu-Shemeshi. O jekwapo Jierúsalemụ je enwutsushia igbulọ Jierúsalemụ; a -gbẹ lẹ Ọnu-abata Ifuremu; je erwua l'ọnu-abata Mgburẹku. Ẹka o nwut-suru bẹ ogologo iya rwuru unu nkwo-ẹka. ¹⁴ Ọ chitakota mkpọla-ododo; mẹ mkpọla-ọchaa; mēwaro ivu, ọ hụ-maru l'eze-ulo Chipfu; mẹ ọphu dụ l'ẹka eedobeje ẹku l'ulo eze. Ọ chitakwapo ndu a tų-chiru atų-chi lashia Samériya.

¹⁵ Iphe, nwụgbaberu nụ teke Jiehowashi bụ eze; mbụ iphe, o meberu; mẹ ẹhuka ẹhuka, o mekotaru; waa gẹ yee Amazaya, bụ eze ndu Jiuda gude lwụ ọḡu; bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurèlu. ¹⁶ Tò budu iya bụ; Jiehowashi nwuhu lapfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹka eelije ndu eze lẹ mkpukpu Samériya. Ọo ya bụ; Jier-obowamu, bụ nwa iya bụru eze nọchia ẹnya iya.

¹⁷ Amazaya, bụ nwa Jiowashi; mbụ eze ndu Jiuda bya anofua apha iri l'ise; gẹ Jiowashi nwa Jiehowahazu, bụ eze ndu Ízurèlu nwuhuchaaru. ¹⁸ Iphe ọzo, Amazaya megbaberu bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ, ndu eze ndu Jiuda.

¹⁹ Lẹ Jierúsalemụ bẹ a nọ gbaaru Amazaya ẹjo-idzu; ọ gbalaa lashia mkpukpu Lakishi. Ephe ye ndu jepfuru iya lẹ Lakishi l'ẹka ono je egbu ya. ²⁰ Ephe gude inya palata iya bya elia lẹ Jierúsalemụ l'ẹka e liru nna iya phẹ lẹ mkpukpu Dévidi.

²¹ Ndu Jiuda l'ọphu wofuta Azaríya, bụ onye nọwaru apha iri l'ishii mee ya eze l'ọzo nna iya, bụ Amazaya. ²² Ọ bụru Azaríya ono mechaarū; kpukwaa mkpukpu Elatu woru iya nų-phu ndu Jiuda azụ gẹ Amazaya nwuhuchaaru lapfushia nna iya phẹ.

Jierobowamu k'ẹbo bụ eze ndu Ízurèlu

²³ Ọ be l'apha, kwe Amazaya nwa Jiowashi apha iri l'ise, o shi butaru eze ndu Jiuda; Jierobowamu nwa Jiehowashi bya aburu eze kẹ ndu Ízurèlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze iya bụ ukporo apha labọ l'apha lanu lẹ Samériya. ²⁴ O mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. Ọ tọ haduru eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru; mbụ ono, o meru ndu Ízurèlu mee ono. ²⁵ Ọo ya bẹ e shi l'ẹka; a nataphukọta oke alì ndu Ízurèlu azụ; e -shi lẹ mkpukpu Lebo-Hamatu jeye l'eze-ẹnyimu nsuda Araba †. O shi nno vua; mbụ iphe ono, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurèlu shihawaa l'ọnu onye-ozì iya, bụ Jiona nwa Amítayi pfua; mbụ onye mpfuchiru Chileke ono, shi lẹ mkpukpu Gatu-Hefa.

²⁶ Chipfu bẹ hūmawaru g'iphe-ẹhuka, ndu Ízurèlu eje habe shii; mbụ lẹ g'ephe ha bẹ o rwubekotaru ẹka; mbụ iphe ẹhuka ono; shita l'ohu je akpaa l'amadụ; ọphu ọ dudu onye a-gbaru phẹ mkpu. ²⁷ Ọle eshinu Chipfu ta asuduru lẹ ya e-me g'ẹpha ndu Ízurèlu chihu lẹ mgboko-a bẹ o shi l'ẹka Jierobowamu, bụ nwa Jiowashi dzọta phẹ.

²⁸ Iphe, nwụgbaberu nụ teke Jierobowamu bụ eze; mẹ iphe, o meberu; mẹ ẹhuka ẹhuka, o mekotaru; waa k'ogụ, ọ lwụgbaberu; mēwaro g'o shi nataphu mkpukpu Damasukosu; mẹ mkpukpu Hamatu azụ l'ẹka ndu Jiuda woru nų ndu Ízurèlu bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurèlu. ²⁹ Tòbudu iya bụ; Jierobowamu nwuhu lapfushia nna iya phẹ, bụ ndu eze ndu Ízurèlu. Zekaraya, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

† Ọo mini ono bukwapo 'Eze-ẹnyimu Únú'.

Teke Azaríya bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 26:1-5)

15 O be l'apha, kwe Jierobowamu ụkporo apha l'apha ẹsaa, e -shi teke ọ watarụ abụru eze ndu Ízurẹlu; Azaríya nwa Amazaya bata l'aba-eze ndu Jiuda. ² Ọ nọwaru apha iri l'ishi teke ọ watarụ abụru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụru ụkporo apha labọ l'apha iri l'ẹbo lẹ Jierúsalemụ. Ẹpha ne iya bụ Jiekolaya. Ẹka ne iya ọbu shi bụ Jierúsalemụ. ³ Azaríya bẹ meru iphe, p̄furu ọto l'ẹnya Chipfu; ẹgube ono, nna iya, bụ Amazaya meru. ⁴ Obe-nu l'ọ tọ lwuduru ẹka aagwajẹ iphe; ẹphe nọdu egweje ẹja l'ẹka ono; bya akpọ ụnwù-isensu ọku.

Ekpenta eme Azaríya

(2Iphe 26:16-23)

⁵ Chipfu bya alọru ekpenta tị eze ono; ekpenta ono mee ya jasụ mbọku, ọ nwuhuru. O buru l'ulo iche. Ọ bụru Jiótamu, bụ nwa iya nwoke bẹ bụ onye-ishi l'ibe eze; bụru iya bụ onye bụ ishi ndu alị ono.

⁶ Iphe ọzo Azaríya megbabẹru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Jiuda. ⁷ No iya; Azaríya nwuhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya l'ẹka e liru nna iya phẹ lẹ mkpụkpu Dévidi. Jiótamu, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya.

Zekaraya bụ eze ndu Ízurẹlu

⁸ Ọ bụru l'apha, kwe Azaríya ụkporo apha l'apha iri l'ẹsato, e -shi teke o beberu bya abụru eze ndu Jiuda; bẹ Zekaraya nwa Jierobowamu; byaru abụru eze ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ ọnwa ishii lẹ Samériya.

⁹ Zekaraya mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu gẹ nna iya phẹ. Ọ tọ haduru eme iphe-ẹji, Jierobowamu nwa Nebatu meru; mbụ iphe-ẹji ono, o meru ndu Ízurẹlu mee ono.

¹⁰ Ọo ya bụ; Shalumu nwa Jiabẹshi gbaaru iya ẹjo-idzu; nọdu l'iphe ndu Ízurẹlu gbuaya; bya abụru eze nọchia ẹnya iya. ¹¹ Iphe, nwugbaberu nụ teke Zekaraya nọ bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurẹlu. ¹² Ọo ya bụ; iphe ono, Chipfu p̄furu Jiehu v̄a; mbụ iphe ono, o p̄furu iya sụ: “Oshilọkpa ngu bụ phẹ a-nọdu l'aba-eze ndu Ízurẹlu; bụru eze jeye l'ogbo k'eno.”

Shalumu bụ eze ndu Ízurẹlu

¹³ Shalumu nwa Jiabẹshi bya abụru eze l'apha, kwe Uzáyá ụkporo apha l'apha iri lẹ tete, e -shi teke o beberu bya abụru eze ndu Jiuda. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ ọnwa lanụ lẹ Samériya. ¹⁴ Menahemu nwa Gadi bya eshi lẹ mkpụkpu Tiza jeshia Samériya. Ọ nọdu lẹ Samériya l'ẹka ono tsoo Shalumu nwa Jiabẹshi ọgu; gbuaya; bụru eze nọchia ẹnya iya.

¹⁵ Iphe, nwugbaberu nụ teke Shalumu bụ eze; mẹ ẹjo-idzu, ọ gbaru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Ízurẹlu.

¹⁶ Teke onoya bẹ Menahemu gbẹ lẹ mkpụkpu Tiza tsoo ndu mkpụkpu Tifusa ọgu; woru phẹ lwua; mẹ ndu bukube phẹ nụ; kele ẹphe jikaru iya. Ọ kpafushicha ụnwanyi, dụ ime ẹpho.

Menahemu bụ eze ndu Ízurẹlu

¹⁷ O be l'apha, kwe Azaríya ụkporo apha l'apha iri lẹ tete, e -shi teke ọ byaru abụru eze ndu Jiuda; Menahemu nwa Gadi bahụ l'aba-eze ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha iri lẹ Samériya. ¹⁸ Menahemu mee ẹjo-ememe l'ẹnya Chipfu. Teke ọ bụ eze bẹ ọ tọ haduru eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru ono; mbụ ono, o meru ndu Ízurẹlu mee ono.

¹⁹ Eze ndu Asiriya, bụ Pulu bya achita ndu ọgu zebata l'alị ndu Ízurẹlu. Menahemu nụ iya mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụnu talentu labọ l'ụkporo talentu iri; g'o mee g'ọ nọshia ike l'aba-eze iya. ²⁰ Ọ bụru l'alị Ízurẹlu bẹ Menahemu shi wofuta okpoga ono. Ndu nweru iphe bẹ o keshiru utu ono; onyenonu bẹ o keru mkpọla-ọchaa,

erwa iya dū ụkpōrō shēkelu labō lē shēkelu iri nū; g'a chīkobe nū eze ndu Asiriya. Ọo ya bụ; eze ndu Asiriya ono tūgbua laphushia azụ; ọp̄hu ọ tō n̄dubaeduru l'alī ono.

²¹ Ip̄he ọzo, nw̄uḡbaberu nū teke Menahēmu n̄; mē ip̄he, o mek̄otarū bē e dek̄otarū l'ek̄wo-ak̄o ndu eze ndu Ízurēlu. ²² Menahēmu kuru mgb̄nya ikpazū; ọ b̄rū iya alap̄fu nna iya phē. Pekahaya, b̄ nwa iya b̄rū eze n̄chia ęnya iya.

Pekahaya b̄ eze ndu Ízurēlu

²³ O be l'apha, kwe Azarīya ụkpōrō apha labō l'apha iri, e -shi teke o beberu b̄rū eze ndu Jiuda; Pekahaya nwa Menahēmu bahū l'aba-eze ndu Ízurēlu. Ip̄he, ọ n̄rū l'aba-eze b̄ apha labō lē Samériya. ²⁴ Pekahaya bē meru ejo-ememe l'ęnya Chip̄fu. Ọ tō had̄rū eme ip̄he-ęji ono, Jierobowamu nwa Nebatu meru ono; mb̄u ono, o meru ndu Ízurēlu ęphe mee ono. ²⁵ Onye-ishi ndu oj̄ogu Pekahaya, ępha iya b̄ Peka nwa Remalaya gbaaru iya ejo-idzu; gbata ụkpōrō ụmadzu labō l'iri lē Giladu; ęphe tsoru iya je etsoo Pekahaya ọgu l'eka a kp̄rū o shihu ike l'ulo-eze lē Samériya; ęphe gbua ya; gbukwapho Aḡobu; mē Ariye yeru iya. Ọo ya b̄; Peka gbua Pekahaya; b̄rū eze n̄chia ęnya iya.

²⁶ Ip̄he ọzo, nw̄uḡbaberu nū teke Pekahaya b̄ eze; mē ip̄he, o mek̄otarū bē e dek̄otarū l'ek̄wo-ak̄o ndu eze ndu Ízurēlu.

Peka b̄ eze ndu Ízurēlu

²⁷ O be l'apha, kwe Azarīya ụkpōrō apha labō l'apha iri l'ēbo, ọ byaru ab̄rū eze ndu Jiuda; Peka nwa Remalaya bahū l'aba-eze ndu Ízurēlu. Ip̄he, ọ n̄rū l'aba-eze ono b̄ ụkpōrō apha lē Samériya. ²⁸ Peka meru ejo-ememe l'ęnya Chip̄fu. Ọ tō had̄rū eme ip̄he-ęji ono, Jierobowamu; nwa Nebatu meru; mb̄u ono, o meru ndu Ízurēlu mee ono.

²⁹ Teke Peka b̄ eze ndu Ízurēlu bē Tigulatu-Pilesa, b̄ eze ndu Asiriya natarū mkp̄kp̄u Ijionu; mē mkp̄kp̄u Ab̄lu-B̄tu-Maka; waa mkp̄kp̄u Jianowa; mē mkp̄kp̄u Kad̄shi; mē mkp̄kp̄u Hazo. Ọ natakwarūpho alī Giladu; mē alī Gálili, b̄ iya b̄ alī ndu Naf̄tali l'ophu; kp̄koo ndu ęka ono lē ndz̄u lash̄ja Asiriya. ³⁰ O be l'apha, kwe Jiótamu nwa Uz̄aya ụkpōrō apha, e -shi teke o beberu bya ab̄rū eze ndu Jiuda; Hosiya nwa Ela gbaaru Peka nwa Remalaya ejo-idzu; woru iya gbua; b̄rū eze n̄chia ęnya iya.

³¹ Ip̄he ọzo, nw̄uḡbaberu nū teke Peka b̄ eze; mē ip̄he, o mek̄otarū bē e dek̄otarū l'ek̄wo-ak̄o ndu eze ndu Ízurēlu.

Teke Jiótamu b̄ eze ndu Jiuda

(2Ip̄he 27:1-9)

³² O be l'apha, kwe Peka nwa Remalaya apha labō, e -shi teke ọ watarū ab̄rū eze ndu Ízurēlu; Jiótamu nwa Uz̄aya bahū l'aba-eze ndu Jiuda. ³³ Ip̄he, ọ n̄rū b̄ ụkpōrō apha l'apha ise teke ọ watarū ab̄rū eze. Ip̄he, ọ n̄rū l'aba-eze lē Jierúsalem̄u b̄ apha iri l'ishii. Ępha ne iya b̄ Jierusha nwada Zad̄oku. ³⁴ Jiótamu meru ip̄he, p̄f̄rū ọto l'ęnya Chip̄fu ęgube ono, nna iya, b̄ Uz̄aya meru. ³⁵ Obenu l'ọ tō lw̄duru ęka aagwajē ip̄he. Ndu Jiuda n̄du egweje ęja; bya akp̄o ụnw̄u-is̄nsu ọku l'eka ono. Jiótamu b̄ iya kp̄kwaru ọnu-abata ono, eeshije abahū l'eze-ulo Chip̄fu ono, b̄ iya b̄ Ọnu-abata Imeli.

³⁶ Ip̄he ọzo, Jiótamu megbaberu bē e dek̄otarū l'ek̄wo-ak̄o ndu eze ndu Jiuda. ³⁷ Ọo teke ono bē Chip̄fu byaru awata ezi Rezinu, b̄ eze ndu Arámu; mē Peka nwa Remalaya g'ęphe je etsoo ndu Jiuda ọgu. ³⁸ No iya; Jiótamu nw̄uhu lap̄fushia nna iya phē; e lia ya l'eka e liru nna iya phē lē mkp̄kp̄u Dévidi, b̄ ochooroke iya. Nwa iya, b̄ Éhazu bya ab̄rū eze n̄chia ęnya iya.

Teke Éhazu bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 28:1-4)

16 O be l'apha, kwe Peka nwa Remalaya apha iri l'èsa, e -shi teke ọ wataru aburu eze; Éhazu nwa Jiótamu bya aburu eze ke ndu Jiuda. ² Éhazu be nwaru ukporo apha teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ noru l'aba-eze le Jierúsalemụ bu apha iri l'ishii. O to meduru iphe, pfulu oto l'enya Chipfu, bu Chileke iya egube ochooroke iya, bu Dévidi meru. ³ O tsoru eka ndu eze ndu Ízurelu. O kporu nwa iya nwoke oku gude gwee eja, bu iya bu ebyi ono, oha ono, Chipfu chifuru l'iphu ndu Ízurelu shi anoduje eme ono. ⁴ O gweru eja; kporo unwu-isensu oku l'eka aagwaje iphe; me l'ubvu ubvu; mekpoo le mkpula mkpula oshi, jakashiru ajakashu.

⁵ Todbudu iya bu; Rezinu, eze ndu Aramu; me Peka nwa Remalaya, eze ndu Ízurelu bya eje ogu le Jierúsalemụ; ephe kepheta Éhazu; ole ephe ta alwu-kpeduru iya. ⁶ O buru teke ono be eze ndu Edomu lwuta-phuru mkpukpu Ilatu azu nu ndu Edomu. O chishikotaru ndu Jiuda le mkpukpu Elatu ono; ndu Edomu bya ebuchishia ya byasu ntanu-a.

Éhazu arwo n-yemeka l'eka ndu Asiriya

(2Iphe 28:16-21)

⁷ Oo ya bu; Éhazu bya ezia ndu-ozu g'e je ezia Tigulatu-Pilesa, bu eze ndu Asiriya su: "Mu bu onye-ozu ngu; teme mu buru nwa ngu; byanu bya anafuta mu l'eka eze ndu Aramu; me l'eka eze ndu Ízurelu, bu ndu etso mu ogu." ⁸ Éhazu bya achikoo mkpola-ochaa; me mkpola-ododo, du l'eze-ulo Chipfu; me ophu du l'ulo eku l'ibe eze nu g'a nu eze ndu Asiriya onoya. ⁹ Eze ndu Asiriya bya ekweta iphe, Éhazu rworu iya; chita ndu ojogu iya ephe wuru jeshia Damasukosu je alwu iya; kpukoo ndu bu l'eka ono le ndzu lashia ali Kiru; bya eworu Rezinu gbua.

¹⁰ Noo ya; eze, bu Éhazu tugbua jeshia Damasukosu ge ya je ahuma Tigulatu-Pilesa, bu eze ndu Asiriya. O jerwua; bya ahuma oru-ngweja le Damasukosu; o woru ophu du egube ono see esese nu g'e wolaaru Uraya, bu onye uke; dekota ugbugba iya; me egube, ee-gude kpu ya woru nu iya. ¹¹ Oo ya bu; Uraya, bu onye uke ono kpu oru-ngweja; mbu ophu du epho g'ono, Éhazu shi Damasukosu nu iya ono. O kpu-gheru iya teme eze, bu Éhazu shi Damasukosu lwa. ¹² Eze bya eshi Damasukosu lwa; bya ahuma oru-ngweja ono. O bya ejerwua ya; bya egwee ngweja l'eli iya. ¹³ O gweru ngweja, a kpokotaru oku; me ngweja-nri; me ngweja-mee; bya ephee mee anu, o gburu ke ngweja-ehu-guu l'eli oru-ngweja ono. ¹⁴ Oru-ngweja ono, e gude onyirubvu mee, shi nodu l'iphu Chipfu ono be o pafutaru l'ataphu ulu ono; mbu ono, du le mgbaka oru-ngweja ono, a kpu k'ophuu; ye eze-ulo Chipfu; woru iya dobe l'uzo isheli oru-ngweja ono, o kpu ono.

¹⁵ No iya; eze, bu Éhazu bya ataru Uraya, bu onye uke ekemu su: "Oo l'eli oru-ngweja-a, a kpu k'ophuu-a be ii-gweje ngweja-akpo-oku, eegweje l'utsu; gwee ya ngweja-nri, eegweje l'uzenyashi; me ngweja-akpo-oku; waa ngweja-nri, shi eze l'eka; me ngweja-akpo-oku, shi ndu ali-a l'eka; me ngweja-nri phe; me ngweja-mee phe. Nokwapho g'ii-pheje iya mee anu, ngweja-akpo-oku; me mee anu, e gude gwee ngweja ozo. Oru-ngweja ono, e meru l'onyirubvu ono be mu e-jeje akpata ishi iphe." ¹⁶ Uraya, bu onye uke ono mekota iphe, eze, bu Éhazu kakotaru iya g'o mee.

¹⁷ Eze, bu Éhazu bya akpokashia iphe ono, e swebegbaru le mgbureku mgbureku ogba-kperekpere pho; pashikwaapho eze gbamugbamu, shi nodugbaa ya l'eli. O pafukwarupho eze durongu mini pho, e doberu l'eli oke-eswi, a kpu l'onyirubvu pho; mbu ono, shi nodu iya le mkpula ono; woru iya tu-kobe l'eli mkpuma. ¹⁸ O gude ge ya mee iphe, a-du eze ndu Asiriya ree l'obu pafu eka oshi-eze atu-kojeru; bya agu-chia eka eze eshije abahu l'eze-ulo Chipfu.

Anwuhu Éhazu

(2Iphe 28:26-27)

¹⁹ Iphe ozo, Éhazu megbaberu be e dekotaru l'ekwo-akpo ndu eze ndu Jiuda. ²⁰ No iya; Éhazu nwuhu lapfushia nna iya phe; e lia ya l'eka e liru nna iya phe le mkpukpu Dévidi. Hezekaya, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Hosiya bụ eze ndu Ízurelu

17 O be l'apha, kwe Éhazu apha iri l'ẹbo, e -shi teke ọ byaru aburu eze ndu Jiuda; Hosiya nwa Ela bahụ l'aba-eze ndu Ízurelu. Iphe, ọ nọru l'aba-eze ono buru apha tete lẹ Samériya. ² Hosiya bẹ meru ẹjo-ememe l'anya Chipfu. Iphe ọ bụepho kpoloko bụ l'ẹjo-iphe, o meru te erwuduru gẹ kẹ ndu vuhawa iya ụzo buru eze l'alí Ízurelu.

³ Shalumanesa, bụ eze ndu Asiriya bya ejepfu Hosiya ọgu; je alwu-kpee ya. Hosiya bya awata iya ejeru ozi; bya atụaha akirikọ nụahaa ya. ⁴ Eze ndu Asiriya bya amaru lẹ Hosiya achiru iya ẹjo-idzu; kẹle Hosiya ziru ndu-ozí g'ẹphe je ezia So, bụ eze ndu Ijiputu g'o yetaru iya ẹka; ọphu ọ tuedu akirikọ anụ eze ndu Asiriya ẹgube ono, o shi atuje iya aphagapha ono. Ọo ya bụ; eze ndu Asiriya gude Hosiya tų-chia lẹ mkpọro. ⁵ No iya; eze ndu Asiriya chita ndu ojogu iya ẹphe zebata l'alí Ízurelu l'ophu; ẹphe wụba lẹ Samériya kepee ya apha ẹto. ⁶ Ọ buru l'apha, kwe Hosiya apha tete, e -shi teke ọ bataru l'aba-eze; bẹ eze ndu Asiriya lwutaru Samériya; kpukoo ndu Ízurelu lẹ ndzụ chita lashia Asiriya; je edobe pẹ ẹphe buru lẹ mkpukpu Hala; waa l'uzo ẹnyimu Habo lẹ mkpukpu Gozanu; bya achita ndu ọphu ọ chitaru dobe; ẹphe buru lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, dụ l'alí Midiya.

Iphe-ẹji, ndu Ízurelu waa ndu Jiuda megbaberu

⁷ Iphe, meru g'o gude ọ nwụaru ndu Ízurelu nno bụ l'ọo l'ẹphe mesweru Chipfu, bụ Chileke pẹ; mbụ onye ono, dufutaru pẹ l'alí Ijiputu l'ẹka Fero, bụ eze ndu Ijiputu ono. Ẹphe baaharu agwa ẹja; ⁸ tẹme ẹphe tsoru meahaa g'ọha ono, Chipfu chishiru l'iphu ẹphebe ndu Ízurelu ono shi eme; mbụ meahaa iphe ono, ndu eze ndu Ízurelu wobataru l'alí ono. ⁹ Ndu Ízurelu ono nọdu anọduje l'edomi eme Chipfu, bụ Chileke pẹ iphe, apfuduru-oto. Lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu pẹ bẹ ẹphe kpushiru ẹka aagwaje iphe dobegbaaru onwophe. Ẹphe kpushiru iya lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, hagbaa nwanshii je akpaa lẹ mkpukpu, a kpuru; o shihu ike. ¹⁰ L'úbvú úbvú, nọgbaa l'alí ono; mẹ lẹ mkpula mkpula oshi, jakashiru ajakashi bẹ ẹphe dobekotaru agwa; kpobegba itso Ashera. ¹¹ Ẹphe nọdu anọduje akpọ ụnwù-isensu oku l'ẹka ono, aagwaje iphe ono; ẹgube ono, ndu ọha ono, Chipfu chifuru ẹphe shi akpoje iya ono. Ẹphe meru ẹjo-ememe gude kpatsua Chipfu ẹhu-eghu. ¹² Ẹphe baaru agwa ẹja; mbụ iphe ono, Chipfu sụru pẹ: "Unu be emekwa iphe, dụ nno-a!" ¹³ Chipfu shi l'ọnu ndu mpfuchiru iya l'ophu; mẹ ndu aphụ ọphulenyà lọo ndu Ízurelu mẹ ndu Jiuda ẹka lẹ nchị sụ: "Unu haa eme ẹjo-ememe, unu eme. Unu meje ekemu mu; mẹ iphe, mu tọru okpa iya; mbụ ekemu ono, mu turu nụ nna unu pẹ ono; mbụ ono, mu shi l'ẹka ndu-ozí mu pẹ, bụ ndu mpfuchiru nụ unu ono."

¹⁴ Obenu l'ẹphe ta angaduru nchị; ẹphe kwefuru ike; gẹ nna pẹ ono, te ekwetaduru kẹ Chipfu, bụ Chileke pẹ ono. ¹⁵ Ẹphe jikaru eme iphe, ọ tọru okpa iya; mẹ ọgbandzu ono, yele nna pẹ gbaru ono; ẹphe kwefuru ike l'iphe, ọ nmaru pẹ okwa iya. Ẹphe tsoru abapheru agwa, adudu iphe, ọ yi ẹja; ẹphebedua l'onwophe bya abufuaru ndu ta adudu iphe, ẹphe yi. Ẹphe tsoru ẹka ndu ọha ono, bupheru pẹ mgburugburu, bụ iya bụ ndu ono, Chipfu sụru g'ẹphe te emekwa gẹ ndu ono eme ono.

¹⁶ Ekemu, Chipfu, bụ Chileke pẹ tųkotaru pẹ l'ophu bẹ ẹphe jikakotaru. Ẹphe kpuru agwa labo, dụ g'ụnwu oke-eswi doberu onwophe; bya edobekwapho itso Ashera; bya abaahaaru kpokpode; mẹ Balu ẹja. ¹⁷ Ẹphe kpọru ụnwu pẹ unwoke; mẹ ụnwada pẹ oku; gude gwee ẹja. Ẹphe nọdu anọduje ejekwapho l'ẹja; bya eme ọmamanshi. Ẹphe woru onwophe togboru eme ẹjo-ememe l'anya Chipfu; gude nno akpatsu iya ẹhu-eghu.

¹⁸ Ọo ya bụ; ndu Ízurelu mee; ẹhu ghushiaha Chipfu egu ike; ọ chifu pẹ l'iphu iya. Ndu ọphu ọ haru kpoloko buru ndu okpa-ipfu Jiuda. ¹⁹ Ọphu ndu Jiuda edobekwarupho ekemu Chipfu, bụ Chileke pẹ. Ẹphe jekwapho eye ẹka l'eme iphe ono, ndu Ízurelu wobataru ono. ²⁰ Chipfu jikakota iphe, bụ oshilokpa Ízurelu; nua pẹ aphụ bya enwuru pẹ nụ ndu kwaru pẹ l'okwata; jeye ọ chifukota pẹ l'ataphu iya.

²¹ Teke Chipfu bufuerupho Ízurelu l'ọnulo Dévidi bẹ ẹphe meru Jierobowamu nwa Nebatu eze pẹ. Jierobowamu mee ndu Ízurelu ẹphe haa etso Chipfu; bya akpata ẹphe mee iphe-ẹji, paru ẹka apaa. ²² Ndu Ízurelu bẹ yekotaru ẹka l'eme iphe-ẹji ono, Jierobowamu meru ono. Ẹphe ta ahaduru iya ememe; ²³ jeye teke Chipfu chifu-

ru ndu Ízurelu ono l'iphu iya egube ono, o shihawaa l'onu ndu-ozí iya, bú ndu mpfuchiru pfua l'òo-dú ono. Noo ya; a kpukoo ndu Ízurelu l'alí phẹ chíru lashia Asiriya byasú ntanú-a.

Ndu ọhoozo byaru ebuchishia Samériya

²⁴ Eze ndu Asiriya je achíta nemadzu l'alí Bábilonu; mẹ lẹ Kuta; mẹ lẹ Ava; mẹ lẹ Hamatu; mẹ lẹ Sefavayimu je edobe phẹ g'ẹphe buru lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, dú l'alí Samériya l'ozo ndu Ízurelu. Ọo ya bú; ẹphe nweru alí Samériya; tuko mkpukpu, dú iya nù buchishikota. ²⁵ Lẹ mbú teke ẹphe bya eburu l'ẹka ono bẹ ẹphe te eshidu abajeru Chipfu ẹja. Ọo ya bú Chipfu yenu oduma; ọ nọdu l'echilabo phẹ; haru phẹ gbushiaha. ²⁶ E pfuaru iya eze ndu Asiriya sù: "Ndu-a ì chítaru dobe g'ẹphe buru lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, dú l'alí Samériya-a bẹ ta amakwa nsọ Chileke alí ono. O ye oduma; ọ nọdu l'echilabo phẹ egbushi phẹ; kẹle ẹphe ta amadu nsọ Chileke alí ono."

²⁷ Tọbodu iya bú; eze ndu Asiriya tọa ekemu sù: "Unu duta onye lanu lẹ ndu-uke Chileke ono, unu kpọtaru l'ẹka ono; g'o je eburu eburu l'ẹka ono; g'o zia phẹ nsọ Chileke alí ono." ²⁸ No iya; onye lanu lẹ ndu-uke Chileke ono, ẹphe shi lẹ Samériya kpọta jenu je eburu lẹ mkpukpu Bẹtelu; ziahaa phẹ g'ẹphe e-shi abajeru Chipfu ẹja.

²⁹ Ọle ọha, nọnu bẹ metacharu agwa alí phẹ swibe onwophe lẹ mkpukpu, ẹphe bugbaa; woru iya dobechaa lẹ nwulo-agwa, ndu Samériya kpọshiru l'ẹka ẹphe agwajẹ iphe. ³⁰ Ndu ọphu shi l'alí Bábilonu metaru agwa Sukotu-Benotu; ndu ọphu shi l'alí Kutu; meta agwa ọphu bú Nẹgalu; ndu ọphu shi l'alí Hamatu meta agwa, bú Ashima; ³¹ ndu ọphu shi lẹ Ava meta agwa, bú Nibuhazu yẹ Tatau. Ndu ọphu shi l'alí Sefavayimu meta agwa, bú Adurameleku; yẹ Anameleku. Ndu Sefavayimu ono bẹ akpoje unwu phẹ ọku gude gweeru agwa phẹ ẹja.

³² Ẹphe abajekwarupho Chipfu ẹja. Ọle iphe, ẹphe meru bú l'òo ndu nkephẹ bẹ ẹphe hotaru g'ẹphe gwajeru phẹ iphe lẹ nwulo-agwa, dughaa l'ẹka aagwajẹ iphe ono. ³³ Ẹphe nọdu abajeru Chipfu ẹja; obenu l'ẹphe abajekwarupho agwa phẹ ẹja l'uzo ndu alí ẹka ẹphe shi emeje.

³⁴ Ẹphe emeephọ g'ẹphe shi emejehawaa ono byasú ntanú-a. Ẹphe ta abaduru Chipfu ẹja; ọphu ẹphe emedu iphe, ọ tọru ọkpa iya; mẹ omelalí iya; ọphu ẹphe emedu ekemu iya; waa ekemu ono, ọ tọru nù oshilokpa Jiékọpu, bú onye ono, ọ guberu Ízurelu. ³⁵ Teke Chipfu yẹ ndu Ízurelu gbarú ndzú bẹ ọ sọru phẹ: "G'ọ tọ dukwa agwa ọzo, unu a-baru ẹja; ọzoo phozeru iya; ọzoo jeeru iya ozi; ọzo gwaa ya agwagwa. ³⁶ Ọo Chipfu, bú onye gude ike iya, paru ẹka; mẹ ọkpehu iya dufuta unu l'alí Ijiputu bẹ unu a-bajeru ẹja. Ọo yẹbedua bẹ unu e-phozeru; ọ buru iya bẹ unu e-gwejeru ẹja nù. ³⁷ Unu kwabekwa ẹnya meje iphe, mu tọru ọkpa iya; mẹ omelalí mu; mẹ iphe, mu sọru g'e meje; waa ekemu ono, mu deru doberu unu ono jasuru asuru. Unu ta abajekwaru agwa ẹja. ³⁸ Unu ta azohakwa ọgbandzu ono, mu l'unu gbaru ono; ọphu unu abajekwaru agwa ẹja. ³⁹ Ọo Chipfu, bú Chileke unu bẹ unu a-bajechiaru ẹja. Ọo ya bú onye a-nafuta unu l'ẹka ndu ọhogu unu l'ọphu."

⁴⁰ Ọle ẹphe ta angaduru nchi; ẹphe kwaa l'eme g'ẹphe shi emejehawaa phọ. ⁴¹ Noo ya; ọha ono nọdu abaru Chipfu ẹja; bya abakwarupho agwa nkephẹ ẹja. Unwu phẹ je akpaa lẹ nwanwa phẹ buru gẹ nna phẹ meru bú g'ẹphebedua eme byasú ntanú.

Teke Hezekáya bú eze ndu Jiuda

(2Iphe 29:1-2)

18 O be l'apha, kwe Hosiya nwa Ela apha ẹto, e -shi teke ọ wataru aburu eze ndu Ízurelu; Hezekáya, bú nwa Éhazu bahu l'aba-eze ndu Jiuda. ² Ọ nọwaru ọkpọro apha l'apha ise teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemu buru ọkpọro apha l'apha tete. Ẹpha ne iya bú Abi nwada Zekaraya. ³ Hezekáya bẹ meru iphe, pfuru ọto l'ẹnya Chipfu egube ochooroke iya, bú Dévidi meru. ⁴ Ọ lwuru ẹka aagwajẹ iphe; bya akupyashia mkpuma, e doberu nsọ; bya egbutsushichaa itso Ashera. O tsupyashikwarupho agwo ono, Mósísu gudeje onyirubvu mee phọ; kẹle jasú lẹ teke ono bẹ ndu Ízurelu shi akpojekwadu unwu-isensu ọku anu iya. E shi ekuje agwo ono Nehushutanu.

⁵ Hezekáya bẹ dakoberu Chipfu, bú Chileke kẹ Ízurelu. Ọ tọ dudu onye eze ọzo, dughaa g'ọo ya lẹ ndu eze ndu Jiuda g'ẹphe ha; mbú je akpaa lẹ ndu ọphu vu iya ọzo buru eze; mẹ ndu ọphu tsotaru iya nù. ⁶ Noo kẹle ọ tọru

Chipfu swiswia. O to tsonyadaru Chipfu o tsoyuhu iya. O dohekotaru ekemu ono, Chipfu turu nu Mosisu ono. ⁷ Chipfu swiru iya okpobe eswiru; k'ophu bu l'iphemiphe, o yeru aka l'abujeru iya pho upete. O kwefuru eze ndu Asiriya ike; ophu o to jeduru iya ozi. ⁸ O lwu-kperu ndu Filisitayinu; e -shi le mkpukpu, ha nwanshiji je akpaa le mkpukpu phe, a kpuru; o shihu ike; mbu je akpaa le mkpukpu Gaza; yee mkpukpu, gbapheru iya mgburugburu.

⁹ O be l'apha, kwe Hezekaya apha eno, e -shi teke o byaru aburu eze ndu Jiuda, bu iya bu apha, kwe Hosiya nwa Ela apha esaa, e -shi teke o bahuru l'aba-eze ndu Izurelu; Shalumanesa, bu eze ndu Asiriya jee ogo le Sameriya; je ekepee ya mgburugburu. ¹⁰ A nepho apha eto; ephe naa mkpukpu ono. O buru l'apha, kwe Hezekaya apha ishii be a nataru Sameriya, bu iya bu apha, kwe Hosiya apha tete, e -shi teke o bahuru l'aba-eze ndu Izurelu. ¹¹ Eze ndu Asiriya chita ndu Izurelu lashia Asiriya; je edobe phe le mkpukpu Hala; me l'uzo enyimu Habo le mkpukpu Gozanu; me le mkpukpu le mkpukpu, du l'ali Midiya. ¹² Iphe, kparu iphe o du nno bu le ndu Izurelu jikaru eme iphe, Chipfu, bu Chileke phe suru g'ephe mee; ephe mebyiru ogbandzu Chileke ono. Iphe, Mosisu, bu onye-ozu Chipfu pfukotaru phe be ephe ta angaduru nchi; ophu ephe emeduru iya.

Senakeribu eye ndu Jierusalemu ebvu

(2Iphe 32:1-19; Azá 36:1-22)

¹³ Tobudu iya bu; o rwua l'apha, kwe eze, bu Hezekaya apha iri l'eno, o wataru aburu eze; Senakeribu, bu eze ndu Asiriya bya ogo l'ali ndu Jiuda; bya atuko mkpukpu phe g'o ha, bu mkpukpu, a kpushiru ike lwu lwu. ¹⁴ No iya; Hezekaya, bu eze ndu Jiuda bya ezia ozi g'e je ezia eze ndu Asiriya l'eka o no le mkpukpu Lakishi su: "Mu chowaru ngu opfu. Jiko laphuro azu. Iphe, i sukpoerupho ge mu pfua be mu a-pfu." Eze ndu Asiriya ono su Hezekaya, bu eze ndu Jiuda g'o nu iya mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo talentu iri l'ise; yee mkpola-ododo, erwa iya du ukporo talentu le talentu iri. ¹⁵ Oo ya bu; Hezekaya chitakota mkpola-ochaa, nokota l'eze-ulo Chipfu; me l'ulo eku ibe eze woru nu eze ndu Asiriya ono.

¹⁶ Teke ono be Hezekaya kweshiru mkpola-ododo, o kweru le mgbo; me ophu o kweru l'okpa mgbo eze-ulo Chipfu woru nu eze ndu Asiriya ono.

¹⁷ No iya; eze ndu Asiriya ono bya agbe le mkpukpu Lakishi zia umadzu eto, bu ndu-ishi ojogu iya; yeru phe ndu ojogu, du igwerigwe g'ephe jepfu eze, bu Hezekaya le Jierusalemu. Ephe jerwua Jierusalemu; bya je apfuru l'ishi mgba-mini okpuru uzo eli, du l'uzo ono, eeshije eje aka aasaje uwe. ¹⁸ Ephe zia g'e je ekuaru phe eze; o buru Eliyakimu nwa Hilikaya, bu onye-ishi l'ibe eze; waa Shebuna, onye edeje ekwo; waa Jiowa nwa Asafu, bu onye nkwakobe be lufutaru byapfutashia phe.

¹⁹ Onye-ishi ndu ojogu ono bya asu phe: "Unu je akaru Hezekaya le-a: Wakwa iphe, o pfuru; mbu Okalibe eze, bu eze ndu Asiriya. O suru-a: ?Bu le gunu be i chiru nwupfu ophu i nweru kwee? ²⁰ I suru l'i machawaru eregede ogo bya enweru ike, e gude alwu ogo. Obenu l'opfu ngu bu okorobo opfu. ?Bu onye be i dakoberu kwefuru yee eze ndu Asiriya ike? ²¹ Lenu nta-a; o kwa ndu Ijiputu be i dakoberu; mbu Ijiputu ono, bu mgbawa-echara, abujeru: onye dakoberu iya nu; l'o yejashia ya aka meka iya iphe onoya. O kwa egube ono be Fero du; mbu eze ndu Ijiputu. O kwa nno bu g'o duru iphe, bukpo ndu dakoberu iya nu. ²² Teke i sukwanuru mu l'oo Chipfu, bu Chileke unu be unu dakoberu; ?to budu Chipfu obu bu ophu Hezekaya lwuru aka aagwaje iya; bya emebyishia oru-ngweja iya; bya asu ndu Jiuda ephe le ndu Jierusalemu g'ephe byaje abaru oru-ngweja ono, du le Jierusalemu ono eja-a?

²³ "Byalakwa-a g'idzu buru unu le nnajjuphu mu, bu eze ndu Asiriya nanu. Mu a-kpuru unu inya ise kpee ngu; me o -buru l'ji-du ike yechaa ya ndu a-nodu agba iya nu. ²⁴ Odumeka; ?denu g'i riru l'ji-du ike kpafu l'iphu onye-ishi ndu ojogu nnajjuphu mu; m'obeta o buru onye enya kachaa alwalwa le ndu-ishi ndu ojogu iya; l'eka o bu ndu Ijiputu be i dakoberu g'ephe chie ngu ugbo-inya; chie ngu ndu agbaje inya-ogu? ²⁵ Ozo bu le-a; ?i dobesu l'oto to budu Chipfu be mu no l'eka bya ogo l'eka-a ge mu mebyishia ya? O kwa Chipfu l'onwiya ziru mu ge mu bya ogo l'ali-a mebyishia ya."

²⁶ Tòbodu iya bụ; Òliyakimu nwa Hilikaya; yèe Shebuna; waa Jiowa bya asụ onye-ishi ndu ojogu ono-a: "Jiko gude opfu-alì ndu Arámu † pfuru yeru anyibe ndu-ozì ngu; eshinu anyi anụ iya ree. Te egudeshi opfu-alì ndu Jiuda †† pfuru yeru anyi; kẹle ndu nọ l'eli igbulọ anụkwa iya."

²⁷ Onye-ishi ndu ojogu ono sụ phẹ: "Bụ unu lẹ nnajìuphu unu kpoloko bẹ ọ dū unu gẹ nnajìuphu mu ziru mu gẹ mu bya ezia ozi-a? Waawakwa. Ọ kwa unu lẹ ndu ono, nọ l'eli igbulọ ono; mbụ ndu ono, unu l'ephè e-mechaa ria nshì unu l'onu; ngụa mamini, unu gbọru bẹ mu epfuru iya."

²⁸ Onye-ishi ndu ojogu ono bya apfuru bya egude opfu ndu Jiuda bya arashia ya ike sụ: "Unu nụmakwa iphe, o pfuru; mbụ Ọkalibe eze ono, bụ eze ndu Asiriya! ²⁹ Wakwa iphe, eze ndu Asiriya pfuru: Unu te ekwekwa gẹ Hezekáya dephua unu. Ọ tọ dukwa ike adzọta unu l'ẹka mu! ³⁰ Ọphu unu ekwekwa gẹ Hezekáya deta unu g'unu dakobe Chipfu; l'ẹka oopfuru unu asuje lẹ Chipfu ta adukwa iphe, e-me g'ọ tọ dzọta unu. Lẹ mkpukpu-a taa lakwa l'ẹka eze ndu Asiriya. ³¹ Unu ta angakwaru Hezekáya nchì; kẹle eze ndu Asiriya sụkwaru g'unu wufutakwa wụ-pfuta iya gẹ yẹle unu doshia. Ọo ya bụ g'on'yemonye lẹ g'unu ha eria akpuru shi lẹ vayinu iya; ria akpuru, shi l'oshi figu iya; bya angụa mini, dū lẹ wẹlu iya; ³² jasụ teke ya a-bya eduta unu; lashia alì, dū gẹ k'unu; mbụ alì, ereshi dū; mēe ọphúú dū iya; alì, nri dū; tēme opfu-vayinu dū iya; oshi olivu dū iya; bya aburu alì, manụ-ẹnwu dū; k'ọphu unu a-nodu ndzụ; haa anwuhu.

"Unu ta angakwaru Hezekáya nchì l'ẹka oodephu unu edephu asuje unu lẹ Chipfu l'a-dzọta-a unu. ³³ Ọ dukporu ọha ọphu agwa alì phẹ nafutajewaru l'ẹka eze ndu Asiriya? ³⁴ Bụ awe bẹ agwa ndu Hamatu yee kẹ ndu Apadu nọ? Agwa ndu Sefavayimu; mē kẹ ndu Hena; mē kẹ ndu Iva; ?ephè nọ l'awe? ?Ephè duru-a ike dzọ ndu Samériya l'ẹka yēbe eze ndu Asiriya tọ? ³⁵ Bụ agwa ole l'ime agwa ndu alì ono bẹ duru ike nafuta ndu alì iya l'ẹka iya? ?Denu gẹ Chipfu e-shi dū ike nafuta ndu Jierúsalemú l'ẹka iya?"

³⁶ Ndu Jiuda ono, oopfuru eyeru ono nọduepho ngguingguji; ọphu ọ dudu onye ọphu pfuru opfu yeru iya; kẹle eze, bụ Hezekáya turu ekemu sụ g'ọ tọ dukwa onye e-yeru iya onu.

³⁷ Tòbodu iya bụ; Òliyakimu nwa Hilikaya, bụ onye-ishi l'ibe eze; yèe Shebuna, bụ onye edeje ẹkwo; waa Jiowa nwa Asafu, bụ onye nkwakọbe tųgbua; ọ buru phẹ ejepfu Hezekáya. Ephè gbajachaa uwe phẹ agbaja. Ephè jerwua bya eje akọru iya iphe, onye-ishi ndu ojogu ono pfuru.

Eepfu lẹ Chileke a-dzọta Jierúsalemú

(Azá 37:1-37)

19 Eze, bụ Hezekáya nūmaepho iphe ono; o ye ẹka l'uwe yēbe eze; gbajaa kẹ tarara; bya achita uwe-aphu yee; ọ buru iya eje l'eze-ulo Chipfu. ² Ọ bya ezia Òliyakimu, bụ onye-ishi l'ibe eze; yèe Shebuna, bụ onye edeje ẹkwo; waa ndu-ishi lẹ ndu-uke Chileke; g'ephè jepfu onye mpfuchiru Chileke ono, bụ Azáya nwa Emọzu. Ephè tuko yee uwe-aphu jeshia. ³ Ephè je je asụ iya: "Hezekáya sụru-a: 'Ntanu-a bukwa mboku, oke iphe-ehuka dapfutaru anyi; bya aburu mboku, aanu anyi aphu; bya aburu mboku, iphe-iphè jiru anyi iphu. Ọ dukwa g'egube ime anoduje eme nwanyi; ọ tọ dudu ike nyia onyi nwua nwata obu-a. ⁴ Bụ onye maru; Chipfu, bụ Chileke ngu nūmaru iphe ono, onye-ishi ndu ojogu ono pfuru ono; mbụ onye ono, nnajìuphu iya, bụ eze ndu Asiriya yeru g'ọ bya epfutoshia Chileke, nọ ndzụ ono; k'ọphu bụ lẹ Chipfu a-baru iya mba l'opfu ono, yēbe Chipfu, bụ Chileke ngu nūmaru ono. Ọo ya bụ; pfuru nū Chileke l'opfu ẹhu ndu ọphu phoduru nū.' "

⁵ Ọo ya bụ; ndu ono, eze, bụ Hezekáya ziru ono bya abyapfuta Azáya; ⁶ Azáya sụ phẹ: "Unu je asụ nnajìuphu unu lẹ Chipfu sụru-a: 'Ba atsukwa ebvu lẹ k'iphe ono, ì nūmaru ono; mbụ opfu ono, ndu-ozì eze ndu Asiriya gude bya mu epfutoshi ono. ⁷ Huma lẹ mu e-woru unme lanu ye iya l'ehu; k'ọphu bụ l'ọo-nūma asulasu; lashia alì phẹ; mu emee g'e gude ogu-echi gbua ya l'alì phẹ gēdegede.' "

⁸ Onye-ishi ndu ojogu ndu Asiriya bya anuma l'eze ndu Asiriya lufuwaru lẹ mkpukpu Lakishi; ọ lwatashia; je ahuma l'eze ndu Asiriya ono bẹ etsowa ndu Libuna ọgu.

⁹ Noo ya; a bya ezia Senakeribu ozi lẹ Tirihaka, bụ eze ndu Kushi bẹ abyapfutawa iya ọgu; o zia ndu-ozì g'ephè je ezia Hezekáya sụ: ¹⁰ "Iphe, unu e-pfuru Hezekáya baa; mbụ eze ndu Jiuda: 'B'ekwekwa gẹ Chileke ngu, bụ onye ì dakoberu duphua ngu; l'ẹka oopfufu lẹ Jierúsalemú ta alwadu l'ẹka mube eze ndu Asiriya. ¹¹ Ọphu doru

† Bụ iya bụ 'Aramaic' lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 'Hebrew' lẹ mbekee.

enya bu l'i numahawaru iphe, ndu eze ndu Asiriya meru ndu ali ozo; mbu l'o mebyishikotaru phe. ?Aa-nafutachia gubedua to? ¹² Mbu-a; ohamoha ono, nna mu oche phe mebyishiru ono; ?agwa phe nafutaru phe-a to? Mbu agwa ndu Gozanu; yee ke ndu Haranu; waa ke ndu Rezufu; me ke ndu Edenu, bu ndu shi nodu le Telasa. ¹³ ?Bu awe be eze ndu Hamatu no nta-a; me eze ndu Apadu; me eze ndu mkpukpu Sefavayimu; ozo eze ndu Hena; ozo eze ndu Iva? "

¹⁴ Tobudu iya bu; Hezekaya nata ekwo-ozu ono l'eka ndu e ziru iya; bya eworu iya gua. O bya abahu l'eze-ulo Chipfu bya eje eworu iya tosa l'iphu Chipfu. ¹⁵ Hezekaya bya epfuru nu Chipfu su: "Gube Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu; onye sugu l'aba-eze iya l'echilabo chierobu. Oo ngu kpoloko bu Chileke, nwekota ali-eze, du le mgboko mgburugburu. Oo ngu meru igwe bya emee eliphe. ¹⁶ Ngabenu nchi gube Chipfu; numa iphe, mu epfu. Sanaa enya humakpodapho. Ngabekpodapho nchi; numa opfu ono, Senakeribu ziru g'e gude bya epfutoshia gube Chileke, no ndzu ono.

¹⁷ "Gube Chipfu; o kwa eviya le ndu eze ndu Asiriya mebyishiwari ohamoha; waa ali phe. ¹⁸ Epe chiwaru agwa ndu ono ye l'oku; o kepyashia; kele agwa phe obu ta adudu iphe, ozo o bu; gbahaa nku; yee mkpuma, bu iphe, nemadzu gude eka mee. ¹⁹ Oo ya bu le-a; gube Chipfu, bu Chileke anyi; jiko dzonaa anyi l'eka eze ndu Asiriya; k'ophu ali-eze, dukota le mgboko l'ophu a-maru l'oo gubedua kpoloko; mbu gube Chipfu be bu Chileke."

Azaya aphu ophulanya ge Senakeribu e-gude daa

²⁰ Tobudu iya bu; Azaya nwa Emozu bya ezia Hezekaya ozi su: "Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu sugu-a: 'Iphe, i pfuru nu mu l'opfu eh Senakeribu, bu eze ndu Asiriya be mu numawaru. ²¹ Waa iphe, Chipfu pfuru l'opfu eh Senakeribu baa:

“ “Nwada Zayonu, nwoke teke ejepfuswee;

ta adukwa iphe,

o guberu ngu;

teme o nodu aja ngu ewenu.

Nwada Jierusalemu ekwe

l'ishi l'eka jigba oso ndzu.

²² ?Bu onye bu onye ono,

i shi ephu iphu;

bya epfutoshi iya ono?

?Bu onye be i shi atu uzu ekpu-a;

mbu onye ono,

i gude eku-onwonye

voru enya ono?

O kwa Onye du Nso ke Izurelu!

²³ I ziru ndu-ozu ngu;

ephe bya eburu iphu

nyabe Nnajiuphu.

I sugu l'i gudewaa ikpoto

ugbo-inya-ogu ngu

nyirwuchaa mkpakponu

ubvu ubvu.

Mbu l'i nyirwuwaru mkpakponu,

eka ubvu ubvu Lebanonu jeberu;

bya egbutsushiwa oshi sida,

du iya nu, bu ndu ophu

kachaa etse ogologo;
 mę oshi payĩnu iya ọphu
 kachaa adu ùbvù l'ęnya;
 bya ejerwuwaa ẹka ọ kachaa
 aburu ẹpfukala;
 mę ẹka ọ kachaa aburu ọswa,
 du ree.

²⁴ Mbụ l'ị tųwaru wẹlu l'alị
 ndu ọhozo;
 bya angụ ya mini;
 bya egudewaa ọbochi-ọkpa
 ngu zọo iphe, bụ nggele,
 dukota l'alị Ijiputu ọtilitoli;
 jasụ ọ tashihukota.

²⁵ Sụ-a; ?ọ du g'ị tị nụmajeduru iya?

Ọo mu tųbehawaru g'ọ du nno
 teke duhawaa ęnya.

Mbụ l'ọo teke ndiche bę mu
 chihawaru iya ọo dobe.

Ọ bụru nta-a bę mu meru iya
 g'ọ vọ; mbụ mee;
 i woru mkpukpu, a kpugbaaru
 o shihu ike mebyishia;
 ọ bụru ikpo mkpuma.

²⁶ Ọ bụru iya bụ;
 ike bvụ ndu bu iya nụ;
 ẹphe bụru ndu a tųru ẹberebete;
 e meru iphe-iphere kpua phę.

Ẹphe bya adu g'iphe, a kuru l'opfu;
 g'iphe, rwuru irwu k'òphúú;
 mbụ du g'ęswa,
 furu lę mkpotsu ọlo,
 anwụ chigbushiru l'ẹbe adu
 g'o vutaberu l'eli.

²⁷ Obenu lę gụbedua bę mụbe
 Chileke maru ẹka ị nọ.

Mu maru teke ịibata abata;
 maru teke ịitugbu atugbu;
 bya amaru g'ịiba-taberu
 hanyihanyi ekpu mu.

²⁸ Eshi ọphu ọ bụ mụbe Chileke
 bę ịibaru hanyihanyi;
 tẹme bẹbeebēe, iipfuru
 mu rwuwa mu nchi;
 bę mu e-woru ịkokoro mu
 dzube ngu l'imi;

woru mkpụrụkpu-ígwè mu
ye ngu l'ònu g'inya.

Mu emee ngu g'i shia ọphu
i shiru laphu azụ l'ẹka i shi."

²⁹ "A -bya lẹ gụbedua, bụ Hezekáya; waa iphe, a-bụru ngu iphe-ọhubama baa: apha-a bẹ ii-ri iphe, daru ẹda. O -be apha ọzo l'i ria ọphu shi l'ono futa. O -rwua l'apha k'eto iya; kọo opfu kpata iphe, i kọru iya. Gbaa opfu-vayinu; ria akpuru, e-shi iya nụ. ³⁰ Sụ-a; nwa ndu ono, a-phọdu nụ l'ònulo Jiuda bẹ a-gba ọgbarabvu l'ime alj; mĩa mebyi l'eli mgboko; ³¹ noo kẹle o nweru nwa ndu a-waa nụ lẹ Jierúsalem. Ikpoto ndu phọduru nụ e-shi l'úbvú Zayonu. Ọ bụru Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike e-gude g'ọ phụ-beru iya l'ẹhu mee g'ọ dụ nno.

³² "Ọo ya bụ; waa iphe, Chipfu pfuru l'ẹhu eze ndu Asiriya baa: "Ọ tọ byadu a-bata lẹ mkpụkpu-a; ọphu ọ byadu agba g'ọ ka mma l'ọ apfụ l'ẹka-a. O too gudekpọdanu iphe, eegbobutajẹ onwonye abyakube iya ntse; ọphu ọ byadu ebvuphe iya ose-ọgu. ³³ Ọo ọzo, o shiru bya bẹ oo-shi laa. Ọ tọ byadu abata lẹ mkpụkpu ọwa abata ọphu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³⁴ Sụ-a; mu e-gude k'ẹpha mu; mẹ kẹ Dévidi, bụ onye-ozí mu gbobuta mkpụkpu-a; dzọo ya." "

³⁵ Tọbudu iya bụ; o rwua l'enyashi mbọku ono; ojozi Chipfu tųgbuepho bya eje l'ẹka ndu ojoju Asiriya dọru; bya eje egbua ụkporo ụnu ụmadzu ugbo ụkporo l'eto l'ụnu ụmadzu labọ l'ụkporo ụmadzu iri † l'ime ndu ojoju ono. E tehushia l'utsu; odzu zeshiwaa kẹ baarji. ³⁶ Noo ya; Senakeribu, bụ eze ndu Asiriya tųgbua; ọ bụru iya alaphu azụ. Ọ laphushia azụ lẹ Ninive je anọdu. ³⁷ O be ujiku lanụ; ọ nọdu agwa agwa iya, bụ Nisuroku; ụnwu iya, bụ Adurameleku; mẹ Shareza je egude ogu-echi gbugbua ya; gbaru lashia alj Araratu. Ọo ya bụ; Esa-hadonu, bụ nwa iya bụru eze nọchia ẹnya iya.

Iphe-ememe guderu Hezekáya

(Azá 38:1-8,21-22; 2Iphe 32:24-26)

20 A nọnya iphe-ememe gude Hezekáya; k'ọphu bụ l'ọ byawa anwụhu. Onye mpfuchiru Chileke, bụ Azáya nwa Emọzu bya ejepfu iya je asụ iya: Chipfu sụru-a: "Dozia ibe ngu ree; kẹle jibyawa anwụhu; i tji kadu mma."

² Noo ya; Hezekáya bya aghaa iphu l'ụzo igbulọ pfuru nụ Chipfu sụ: ³ Gube Chipfu; nyatanụ gẹ mu bụ-be onye gude ire-lanụ; mẹ obu mu g'ọ ha tsoo ọzo nkengu; mẹ gẹ mu gude meberu iphe, dụ ree l'ẹnya ngu. Hezekáya raa ẹkwa kpọo pfula pfula.

⁴ Tọbudu iya bụ; tẹmanu Azáya ghata ọma-unuphu k'echilabọ; bẹ Opfu Chipfu kparwutaru iya l'ẹhu bya asụ: ⁵ "Laphu azụ je akaru Hezekáya, bụ onye-ishi ndibe mu lẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ nna ngu, bụ Dévidi sụru-a: 'Mu nụmawaru epfupfu, i pfuru nụ mu; bya ahụmawaa ẹnya-mini, shi ngu l'ẹnya. Mu e-me ngu g'i wekọrohu. Lẹ mbọku k'eto bẹ ii-je l'eze-ulo Chipfu. ⁶ Mu e-yekwafua apha iri l'ise lẹ ndzụ ngu. Ọzo bụ lẹ mu a-nafuta ngu; nafuta mkpụkpu-a l'ẹka eze ndu Asiriya. Mu e-gude k'ẹpha mu; waa k'ẹpha Dévidi ono, bụ onye-ozí nkemu ono; gbaaru mkpụkpu-a ọdzori.' "

⁷ No iya; Azáya sụ: "Unu meta iphe oshi figu." Ẹphe meta iya tųpfube Hezekáya l'ẹjo-onwo ono, phọkashiru iya l'ẹhu ono; o wekọrohu.

⁸ Hezekáya bya ajja Azáya sụ: "Bụ gunu bụ iphe-ọhubama, e-goshi lẹ Chipfu e-me-a gẹ mu wekọrohu; tẹme lẹ mu e-je l'eze-ulo Chipfu lẹ mbọku k'eto?"

⁹ Azáya sụ: "Waa iphe-ọhubama, Chipfu e-goshi ngu baa; g'i gude maru lẹ Chipfu e-me-a iphe ono, o pfuru ono. Mbụ-a; ?bụ g'ononyo jeru laa l'iphu jeberu ntọkpa iri? Tọo ?bụ g'o jeru laa azụ jerwua ntọkpa iri?"

¹⁰ Hezekáya sụ: Ọ dukwa nphe g'ononyo jeru laa l'iphu jeberu ntọkpa iri; g'o jechiarọ laa azụ jeberu ntọkpa iri.

¹¹ Ọo ya bụ; onye mpfuchiru Chileke, bụ Azáya bya araku Chipfu; Chipfu mee g'ononyo ono, shi jerwuwa ntọkpa iri l'ulo-eli Éhazu; tsụ-phu azụ jeberu ntọkpa iri.

† Bụ iya bụ 185,000 lẹ mbekee.

Ndu ozi, shi Bábilonu

¹² Ọ bụru teke ono bẹ Merodaku-Baladanu; mbụ nwa Baladanu, bụ eze ndu Bábilonu deshiru ẹkwo-ozí nù g'e je anụ Hezekáya; bya eyekwaru iya ya phọ iphe-oma g'e gude bya iya ajiji; kele ọ nọmaru l'iphe shi eme iya; ọ kawaa mma. ¹³ Hezekáya nabata ndu ono, e ziru ozi ono; bya egoshi phẹ iphe, nọkota l'ulo-ẹku iya; mbụ goshi phẹ mkpọla-ọchaa; yẹ mkpọla-ododo; mẹ manụ, eshi mkpọ; mẹ ngwogu iya; mẹ iphe, bụkota ẹku iya. Ọ tọ dudu iphe, dụ l'ibe iya; ọzoo iphe, dụ l'alị-eze iya l'ophu, o to goshiduru ndu ono; mbụ Hezekáya.

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Azáya, onye mpfuchiru Chileke bya ejepfu eze, bụ Hezekáya je ajiya ya sụ: "Bụ awe bẹ ndu ọwa-a shi bya? Bụ gụnu bẹ ephe pfuru?"

Hezekáya sụ iya: "Ephe shikwa ẹka dụ ọnya bya. Ephe shi Bábilonu."

¹⁵ Azáya bya ajiya ya sụ: "Bụ gụnu bẹ ephe hụmaru l'ibe ngu?"

Hezekáya sụ iya: "Ephe tọkokwaru iphemiphe, dụ l'ibe mu hụma-gbua. Ọ tọ dukwa iphe, dụ g'ẹku, mu nweru enweru, mu te egoshiduru phẹ."

¹⁶ Noo ya; Azáya bya asụ Hezekáya: "Nụma opfu, shi Chipfu l'ọnu. ¹⁷ Ọ sụru-a: Lẹ mbọku abyawaa teke iphemiphe, dụ l'ulo eze ngu; mẹ iphe ono, nna ngu phẹ setarụ dobe; ọ nọ byasụ nta-a a-buru iphe, ee-vuta lashja Bábilonu. Ọ tọ dudu m'ophu ee-wophodo. Noo iphe, Chipfu epfu. ¹⁸ Teme unwu ngu unwoke, bụ ndu a nwutaru ngu bẹ aa-harụ kpukaa; ephe eje aburu ndu anọduje eleta ibe eze ndu Bábilonu ọnya."

¹⁹ Hezekáya sụ iya: "Opfu, ị sụru lẹ Chipfu pfuru dukwaa ree." Iphe, Hezekáya gude pfua nno bụ l'ọ rịru sụ: Ọ kwere lẹ nchị a-dụ-a doo nta-a; mbụ l'ọ tọ byadu ememe nta-a, mu nọkwadu ndzụ-a.

Anwuhu Hezekáya

(2Iphe 32:32-33)

²⁰ Iphe ọzo, Hezekáya megbabẹru; mẹ ẹhuka ẹhuka, o mekọtaru; mekpoo g'o gude tọ okpuru; bya ebvua ọswa-mini, bụ ẹka mini e-shije asọbata l'ime mkpukpu ono bẹ e dekọtaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Jiuda. ²¹ Ọo ya bụ; Hezekáya nwuhu lapfushia nna iya phẹ. Manáse, bụ nwa iya bya aburu eze nọchia ọnya iya.

Teke Manáse bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 33:1-20)

21 Manáse bẹ nọwaru apha iri l'ẹbo teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemụ bụru ụkporo apha labọ l'apha iri l'ise. Ẹpha ne iya bụ Hefuziba. ² O mee iphe, dụ ẹji l'ọnya Chipfu; ẹbyi, ọha ono, Chipfu chifuru l'ataphu ndu Ízurelu ono shi eme; bẹ yẹbedua mekọtakarupho. ³ Ẹka ono, aagwajẹ iphe ono, nna iya, bụ Hezekáya mebyishiru ono bẹ o woru kpukwaa; bya edobegbaa ọnya ẹka aagwajẹ Balu; kpọbe itso Ashera ẹgube ono, Éhabu, shi bụru eze ndu Ízurelu meru. O phozekwarupho kpokpode, nọgbaa l'igwe; bya abakwaaru iya phọ ẹja. ⁴ Ọ kpushia ọnya ẹka aagwajẹ iphe l'eze-ulo Chipfu, bụ iya bụ ẹka ono, Chipfu pfuru sụ: Ọo Jierúsalemụ bẹ mu e-me g'ẹpha mu reje ire. ⁵ L'oma-unuphu labọ, dụ l'eze-ulo Chipfu ono bẹ ọ kpushiru ọnya ẹka aagwajẹ kpokpode, nọgbaa l'igwe. ⁶ Ọ kpọru nwa iya kẹ nwoke ọku gude gwee ẹja. O meru mgbashi; gwọo ọbvụ; bya ejeje l'aji l'ẹka ndu maa; mẹ l'ẹka ndu aphụ ọphulenyà. O meru ẹjo-iphe, parụ ẹka l'ọnya Chipfu; shi nno kpatsua ya ẹhu-eghu.

⁷ Ọ pyiru ntẹkpe Ashera woru iya je edobe l'eze-ulo Chipfu, bụ ẹka ono, Chipfu sụru Dévidi waa nwa iya, bụ Sólomonu: "Ọo l'eze-ulo-a; mẹ lẹ Jierúsalemụ, bụ mkpukpu, mu họtaru l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu bẹ mu e-me g'ẹpha mu reje ire jasụ l'ọjejoje. ⁸ Ọphu mu ta abyadu eme gẹ ndu Ízurelu shi l'alị ono, mu nuru nna phẹ ono hata ọkpa lufu alufu ọzo; m'ọ -buru-a l'ephe letaru ọnya emekota iphe, mu sụru g'ephe meje; bya emekota eke mu ono, Mósisu, bụ onye-ozí mu turu nù phẹ ono." ⁹ Ọle ndu Ízurelu ta angaduru nchị. Manáse bẹ dusweru phẹ ọzo; k'ọphu bụ l'ephe meru ẹjo-iphe, ka ọphu ndu ọha ono, Chipfu mebyishiru l'iphu ndu Ízurelu megbabẹru.

¹⁰ Noo ya; Chipfu bya e-shi l'ọnu ndu-ozí iya, bụ ndu mpfuchiru pfua sụ: ¹¹ "Eshi ọphu Manáse, bụ eze ndu Jiuda mewaru akpamara; bya emewaa ẹjo-ememe, ka ọphu ndu Amọru, bụ ndu vu iya ọzo meru; bya emekwaphọ

ge ndu Jiuda ye eka l'agwa nshi; shi nno mee iphe, du eji; ¹² be Chipfu, bu Chileke ke Izurelu suru-a: mu e-wota ejo-iphe bya edoberu ndu Jierusalemu me ndu Jiuda; mbu udu iya ophu bu onye numaru iya nu; nchi agbachaa ya anwirinwa. ¹³ Mu e-wota iphe, mu meru ndu Sameriya; me iphe, mu meru ndibe Ehabu mee ndu Jierusalemu. Mu e-hucha ndu Jierusalemu egube ono, onye asa gbamugbamu ehuchaje iya kpube iya iphu ono. ¹⁴ Ndu ophu phoduru nu l'okiphe mu ono be mu a-gwobe; woru phe ye l'eka ndu ohogu phe; g'a l'wua phe alwulwu; kwaa iphe phe l'okwata. ¹⁵ Iphe, kparu iya nu buru l'ephe meru ejo-iphe l'enya nkemu; kpatsua mu ehu-eghu; e-shi mboku, nna phe shi l'alijijiputu lufuta bya asu ntanu-a."

¹⁶ Ophu ka njo buru le Manase be gbushiru ndu adudu iphe, ephe metaru; k'ophu bu le mee ochi ono tukoru Jierusalemu l'ophu jikota shita l'ishi iya ophuu rwua l'ishi iya ophuu. Ono je adakpuaru iphe-eji ono, o kpataru ndu Jiuda mee; shi nno mee ejo-iphe l'enya Chipfu ono.

Anwuhu Manase

(2Iphe 33:18-20)

¹⁷ Iphe ozo, Manase megbaberu; me iphe-eji, o meshiru; be e dekotaru l'ekwo-ako ndu eze ndu Jiuda. ¹⁸ Oo ya bu; Manase nwuhu lapfushia nna iya phe; e lia ya le mgbabu ibe iya; mbu le mgbabu Uza. Amonu, bu nwa iya buru eze nochia enya iya.

Teke Amonu bu eze ndu Jiuda

(2Iphe 33:21-25)

¹⁹ Amonu be nowaru ukporo apha l'apha labo teke o wataru aburu eze. Iphe, o noru l'aba-eze le Jierusalemu bu apha labo. Epha ne iya bu Meshulemetu nwada Haruzu. Eka ne iya shi bu mkpukpu Jiotuba. ²⁰ Amonu meru iphe, du eji l'enya Chipfu ge nna iya, bu Manase. ²¹ O tsokotaru uzo, nna iya tsoru; mbu l'agwa, nna iya baru eja be o bakwarupho eja bya ephozejegbaaru phe. ²² O paru Chipfu, bu Chileke ke nna iya phe haa; jika etso uzo ke Chipfu.

²³ Ndu ozi Amonu gbaaru iya ejo-idzu; woru iya gbua l'ibe iya. ²⁴ Ndu Jiuda bya eworu ndu ono, gbaru eze, bu Amonu ejo-idzu ono gbushikota. Ephe bya eworu Jiosaya, bu nwa iya mee eze nochia enya iya.

²⁵ Iphe ozo, Amonu megbaberu be e dekotaru l'ekwo-ako ndu eze ndu Jiuda. ²⁶ Eka e liru iya bu le mgbabu Uza. Oo ya bu Jiosaya, bu nwa iya buru eze nochia enya iya.

Teke Jiosaya bu eze ndu Jiuda

(2Iphe 34:1-2)

22 Jiosaya be nowaru apha esato teke o wataru aburu eze. Iphe, o noru l'aba-eze le Jierusalemu buru ukporo apha l'apha iri le nanu. Epha ne iya bu Jiedida nwada Adaya. Eka ne iya shi bu le mkpukpu Bozukatu. ² Jiosaya meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu. O tsokotaru uzo ochooroke iya, bu Devidi tsoru. O to du ophu o mephodoru; me nanu.

A humaru ekwo ekemu

(2Iphe 34:8-28)

³ O be l'apha, kwe eze, bu Jiosaya apha iri l'esato, o wataru aburu eze; o zia onye edeje ekwo, bu Shafanu, bu nwa Azalaya; mbu nwanwa Meshulamu g'o jee l'eze-ulo Chipfu. O ziru iya su: ⁴ "Jepfu Hilikaya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke; g'o gukota okpoga, e wobataru l'eze-ulo Chipfu; mbu okpoga, ndu ono, eche nche l'onu eze-ulo Chipfu nataru ndu nemadzu. ⁵ G'e woru okpoga ono ye l'eka ndu eleta enya l'ozi ono, eeje l'eze-ulo Chipfu; mbu g'ephe woru iya nu ndu ono, eje ozi l'eze-ulo Chipfu g'ephe gude kpukwaa ya; ⁶ mbu ndu kapyinta; me ndu akpu ulo; me ndu edo eja ulo. Ephe egudekwa iya pho zua oshi; me mkpuma, a gbakposhiru agbakposhi, ee-gude kpukwaa eze-ulo ono. ⁷ O to gbaduru g'a kpaah phe ishi g'ephe gude mephua okpoga ono; noo kele ephe bu ndu e gude ire phe eka."

⁸ Hilikaya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke pfiaru Shafanu, bu onye edeje ekwo; su: "Mu humakwaru ekwo ekemu l'eze-ulo Chipfu." O bya eworu ekwo ekemu ono nu Shafanu; o gu. ⁹ Oo ya bu; Shafanu, bu onye edeje ekwo laphu azu je akaru eze; su: "Ndu ozi ngu be wotaakwaru okpoga obu, du l'eze-ulo Chipfu ye l'eka ndu eleta enya l'ozu ono, e je l'ulo Chipfu ono." ¹⁰ Shafanu, bu onye edeje ekwo bya agbe teke ono pfiaru eze su: "O nweru ekwo onye uke Chileke, bu Hilikaya nuru mu." Shafanu bya eworu iya gu l'iphe eze.

¹¹ Eze numaeopho iphe, o gutaru l'ekwo ekemu ono; o gbajashia uwe yebe eze. ¹² O bya ekua Hilikaya, bu onye uke Chileke; me Ahikamu nwa Shafanu; me Akubo nwa Mayikaya; me Shafanu, bu onye edeje ekwo; me Asaya, bu onye-ozu eze su phe: ¹³ "Unu je akpataru mu Chipfu ishi l'iswi ehu mu; me l'iswi ehu ndu-a; waa l'iswi ehu ndu Jiuda l'ophu l'opfu iphe-a, a gufutaru l'ekwo ono, a humaru ono. Noo kele oke ehu-eghu Chipfu be paakwaru eka; nodu swiru anyi; kele nna anyi phe ta angaduru nchi l'iphe, du l'ekwo-a; ophu ephe emeduru iphe, e deru anyi l'ekwo ekemu ono."

¹⁴ Oo ya bu; Hilikaya, bu onye uke Chileke; me Ahikamu; me Akubo; me Shafanu; me Asaya jeshia ibe nwanyi, bu onye mpfuchiru Chileke, epha iya bu Huluda. Huluda be bu nyee Shalumu, nwa Tikuva; mbu nwanwa Hahasu. Shalumu bu onye eletaje uwe ndu-uke Chileke enya. Eka o bu bu le mkpukpu k'ebolu Jierusalemu.

¹⁵ Nwanyi ono su phe: "Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ke Izurelu pfuru baa: Unu je ezia onye ziru unu g'unu byapfuta mu le-a; ¹⁶ le Chipfu suru-a: Mu a-byaakwa ewotaru mkpukpu Jierusalemu; waa ndu bu iya nu ejo iphe-ehuka; mbu egube ono, o du l'ekwo ekemu ono, eze ndu Jiuda guru ono. ¹⁷ Eshi ophu ephe gwoberu mu; kpohaa unwu-isensu oku anu agwa; o buru iphe, ephe gude eka mee be ephe gude akpatsu mu ehu-eghu; be oke ehu-eghu mu a-noduepho ata pfpupfu g'oku l'ehu ndu eka-a; ophu e tee gbobotadu iya egbobuta. ¹⁸ A bya l'ehu eze ndu Jiuda l'onwiya, bu onye ziru unu g'unu bya akpata ishi l'eka Chipfu; unu karu iya le Chipfu, bu Chileke ke Izurelu be suru-a: Le k'opfu ono, i numaru ono; ¹⁹ be eshi ophu iphe ono rwuru ngu l'obu; i bya ewozeta onwongu ali l'iphe Chipfu teke ono, i numaru iphe, mu pfuru le k'eka-a; me ndu bu iya nu; mbu ke l'ephe a-buru mkpurupyata; buru ndu a turu onu; mbu i gude k'iphe ono gbajashia uwe ngu; raa ekwa l'iphe mu; be mu numawaru iphe, i pfuru. Noo iphe, Chipfu pfuru bu ono. ²⁰ Su-a; mu e-me g'i lapfu nna ngu phe; elia ngu jii. Enya ngu ta abyadu ahuma ejo iphe-ehuka ono, mu e-wopfuta mkpukpu eka-a ono."

Oo ya bu; ephe lwa bya akporu eze ge nwanyi ono pfuru.

Jiosaya agbaphu ogbandzu Chipfu azu

(2Iphe 34:3-7,29-33)

23 Tobudu iya bu; eze bya ezia; e je ekuko ndu bu ogerenya ndu Jiuda; me ke ndu bu le Jierusalemu. ² Eze yeke unwoke ndu Jiuda ono g'ephe ha; me ndu bu le Jierusalemu; me ndu-uke Chileke; me ndu mpfuchiru Chileke; mekpoo ndu Jiuda l'ophu; ndu upfu me ndu nta; bya atuko swiru jeshia l'eze-ulo Chipfu. O woru ekwo ogbandzu ono, a humaru l'eze-ulo Chipfu ono guru ye phe le nchi. ³ O bya apfuru le mgboru itso eze-ulo ono; ephe le Chipfu gbaa ndzu; o kwee ukwe le ya a-nodu etso Chipfu; gude obu iya g'o ha; me ndzu iya g'o ha eme ekemu iya; me iphe, o suru g'e meje; me iphe, o toru okpa iya; shi nno eme iphe, ogbandzu ono pfuru, bukwa iya pho bu iphe, e deru l'ekwo ogbandzu ono. Ndu ono tuko zu mgbede le k'ogbandzu ono.

⁴ Noo ya; eze bya ezia Hilikaya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke; me ndu-uke Chileke ophu no-totaru Hilikaya; me ndu eche onu eze-ulo Chipfu nche g'ephe je achishikota ivu, eegudeje abaru Balu eja; me ke Ashera; me ke kpokpode l'eze-ulo ono. Oo ya bu; eze je akpo ivu ono oku l'oma egu Kidironu l'azu Jierusalemu; kpota ntụ iya lashia Betelu. ⁵ O chishikota ndu ono, ndu eze Jiuda yeru g'ephe kpoje unwu-isensu oku l'eka ono, aagwaje iphe, dugbaa le mkpukpu Jiuda ono; me ophu no-pheru Jierusalemu mgburugburu; mbu ndu ono, akpoje unwu-isensu oku nu Balu; me enyanwu; me onwa; me iphe, bu kpokpode, nonu ono. ⁶ O phofu itso Ashera, a kpoberu l'eze-ulo Chipfu; je akpo oku le nsuda Kidironu l'azu Jierusalemu; gwee ya nukuru nukuru jeye o buru ntụ; kpota ntụ iya wushia l'eka eelije unwu-eliphe. ⁷ O nwutsushia ulo-ebubu unwoke, agba ukpara, du l'eze-ulo Chipfu, bukwa iya pho bu eka unwanyi, anoduje akpa uwe, eewebeje Ashera.

⁸ Ọ bya achitakota ndu-uke, bu ndu shi le mkpukpu, dugbaa l'alijuda; bya aturwua eka aagwaje iphe; mbu eka ono, ndu ono shi akpoje unwu-isensu oku ono; e -shi le mkpukpu Geba jeye le mkpukpu Biye-Sheba. O mebyishia eka aagwaje iphe ono, du l'onu-oguzo Jioshuwa, bu onye-ishi mkpukpu ono, bu ophu du lekicha m'i -nodu l'onu-abata mkpukpu ono. ⁹ Ndu uke ono, shi egweje ngweja l'eka aagwaje iphe ono te etsojekwa egwe ngweja l'oru-ngweja Chipfu, bu ophu du le Jierusalemu; ole ephe etsojeru unwunna phe taa buredi, ekoduru ekoko.

¹⁰ Ọ turwua Tofetu, bu eka aagwaje iphe, du le nsuda unwu Hinomu; k'ophu o too duedu onye a-kpojekwadu nwa iya nwoke; ozoo nwa iya nwanyi oku gude gwee eja nu Moleku. ¹¹ O wofukota inya, ndu eze Jiuda nuru enyanwu, bu ophu no l'onu eka ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu; bya anwuru oku ye l'ugbo-inya, e shi dobekwarupho enyanwu iche; oku kepyashia ya. Eka ephe shi nodu bu l'oma eka ono, du le mgboru ulo ono, onye eleta ibe eze enya, bu Netanu-Meleku bu.

¹² O nwutsushia oru-ngweja ono, ndu eze ndu Jiuda kpuru l'ulo-eli Ehazi; nwutsushia oru-ngweja, Manase kpuru l'oma-unuphu labo, du l'eze-ulo Chipfu. O kupyashiru phe l'eka ono; kua ya pyaapya; chita iphiriba iya je enwuru ye le nsuda Kidironu. ¹³ Eze turwukota eka aagwaje iphe, du l'uzo enyanwu-awawa Jierusalemu; l'ekutara ubvu ejo-ememe; mbu eka aagwaje iphe, Solomonu kpuru doberu Ashitoretu, bu ejo agwa ndu Sayidonu; me Kemoshi, bu ejo agwa ndu Mowabu; me Moleku, bu ejo agwa ndu Amonu. ¹⁴ Jiosaya bya aku-kwoshikota nteke, du l'eka ono; gbukwoshia itso Ashera; woru okpu ndu nwuhuru anwuhu kube l'eka ono.

¹⁵ O mebyishichaa oru-ngweja, du le mkpukpu Betelu; mbu eka aagwaje iphe, Jierobowamu nwa Nebatu kpuru; mbu onye ono, kpataru ndu Izurelu mee iphe-eji ono. Oru-ngweja; me eka aagwaje iphe be o nwut-sushikotaru. O bya atua oku l'eka aagwaje iphe; tsupyashikota iya; o buru ntui; bya anwuru oku ye l'itso Ashera.

¹⁶ No iya; Jiosaya bya achikaa enya huma ilu, dugbaa l'ubvu ono; o zia; e je avoshiaru iya okpu, du l'ilu ono; o kpoo ya oku l'eli oru-ngweja ono; shi nno turwua ya. Oo ya bu; o vua; mbu iphe ono, Chipfu shi l'onu onye mp-fuchiru iya pfua ono.

¹⁷ Noo ya bu; Jiosaya bya ajia su: "Bu gunu be a kpuru egube pho, mu ele enya pho?"

Ndu shi mkpukpu ono su iya: O kwa ilu onye ke Chileke pho, shije alijuda; bya epfua k'iphe-a, i meru oru-ngweja Betelu-a.

¹⁸ O su phe: "Unu hakwaa ya; g'o to dukwa onye e-me eka l'okpu." Oo ya bu; ephe paru okpu onye ke Chileke ono haa; me k'onye mpfuchiru Chileke ophu shi mkpukpu Sameriya.

¹⁹ O buru ge Jiosaya mebyishiru eka aagwaje iphe, dukota le mkpukpu Betelu bu g'o mebyishikwarupho eka aagwaje iphe, nogbaa le mkpukpu Sameriya; mbu ophu ndu eze ndu Izurelu kpushiru; shi nno kpatsu Chipfu ehu-eghu ono. ²⁰ O tuku iphe, bu ndu agwaje iphe l'eka ono, aagwaje iphe ono gbushikota l'eli oru-ngweja ono; bya akpoo okpu ndiphe oku l'eli oru-ngweja ono. E mecha; o tugbua laphushia azu le Jierusalemu.

A bahaaru obo Ojehata ozo

(2Iphe 35:1-19)

²¹ Tobudu iya bu; eze bya epfuaru ndu Jiuda l'ophu su: "Unu booru Chipfu, bu Chileke unu obo Ojehata egube e deru iya l'ekwo ogbandzu." ²² O to dudu obo Ojehata ophu a bojewaru g'a boru ono. A ta abojeduru iya nno teke ndu-ikpe shi buru ishi l'alijuda; ophu abojeduru iya nno teke ndu eze no l'alijuda; me teke ndu eze no l'alijuda. ²³ O buru l'apha, kwe Jiosaya apha iri lesato, e -shi teke o wataru aburu eze be a boru Chipfu obo Ojehata ono le Jierusalemu.

²⁴ Iphe ozo, Jiosaya meru bu l'o chishikotaru ndu ejeje akpata ishi l'eka maa; me ndu mgbashi; tuku iphe, bu agwa; me ejo akpamara, dukota le Jierusalemu; me l'alijuda ndu Jiuda l'ophu wofukota. Iphemiphe ono o mekotaru ono mee o vukota mbu iphe, e deru l'ekwo ekemu ono, Hilikaya, bu onye uke Chileke humaru l'eze-ulo Chipfu ono. ²⁵ O to dudu eze ozo, du ge Jiosaya le ndu vu iya uzo buru eze; me ndu ophu, etso iya lazui, bu onye gude je obu iya g'o ha; me ndui iya g'o ha; me ike iya g'o ha ghaaru Chipfu iphu, bu iya bu g'o du l'ekwo ekemu Mosisu.

²⁶ Obenu l'oke ẹhu-eghu Chipfu, ata pfupfupfu, o kpukposhiru ndu Jiuda ono; bẹ ta tų-zetaduru atų-zeta. Ọ bųru iphe, kparų iya nų bų iphemiphe ono, Manásẹ megbabẹru gude kpatsu iya ẹhu-eghu ono. ²⁷ Ọo ya meru iphe, Chipfu pfuru sų: “Mu e-wofufua ndu Jiuda l'atatiphu mu ẹgube ono, mu wofuru ndu Ízurẹlu; mu ajjika Jierúsalemu, bų mkpųkpų ono, mu hotaru; mẹ eze-ulo ono, mu sųru l'ọ ẹka ẹpha mu a-nọdu ere ire ono.”

Anwųhu Jiosáya

(2Iphe 35:20—36:1)

²⁸ Iphe ọzo, Jiosáya megbabẹru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze ndu Jiuda.

²⁹ Ọ bųru teke Jiosáya bų eze ono bẹ onye eze ndu Ijiputu, bų Neko, chí ndu ojọgu iya jeshia ẹnyimu Yufurétisu gẹ ya yetarų eze ndu Asiriya ẹka l'ọgu. Eze, bų Jiosáya chíta ndu ojọgu nkiya tųgbua jepfushia ya ọgu. Eze ndu Ijiputu ono bų Neko hųmae ya phọ bya eworu iya gbua lẹ mkpųkpų Megido. ³⁰ Ndu ozi iya shi lẹ Megido gude ųgbo-inya palata odzu iya lẹ Jierúsalemu; bya elia ya l'ilu nkiya. Ndu Jiuda wofuta nwa Jiosáya kẹ nwoke, ẹpha iya bų Jiehowahazu; wųa ya manų l'ishi; ọ bųru eze nọchia ẹnya nna iya.

Teke Jiehowahazu bų eze ndu Jiuda

(2Iphe 36:2-4)

³¹ Jiehowahazu bẹ nọwaru ųkporo apha l'apha ẹto teke ọ watarų abųru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemu bų ọnwa ẹto. ẹpha ne iya bų Hamutalu nwada Jieremaya kẹ mkpųkpų Libuna. ³² Jiehowahazu bẹ meru iphe, dų ẹji l'ẹnya Chipfu gẹ nna iya oche phẹ meru. ³³ Eze ndu Ijiputu bų Neko tų-chiru iya lẹ mkpọro lẹ mkpųkpų Ribula l'alị Hamatu; k'ọphu bų l'ọ tọ nọhedu lẹ Jierúsalemu bųru eze. Ọ bya atų-buaru ndu Jiuda g'ẹphe pfua mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dų ųkporo talẹntu ise; waa mkpọla-ododo, ẹrwa iya dų talẹntu lanų. ³⁴ Ọ bya eworu Ẹliyakimu, bų nwa Jiosáya mee eze l'ọzo nna iya, bų Jiosáya. Ọ gbanwee ẹpha iya gube iya Jiehowakimu. Ọo ya bų; o dufu Jiehowahazu je edobe l'alị Ijiputu; ọ nọdu l'ẹka ono nwųhu. ³⁵ Jiehowakimu pfua Eze ndu Ijiputu bų Neko mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo ono, ọ tų-buru ndu Jiuda ono. O keru utu nųchaa ndu Jiuda g'ike beru onyemonye; shi nno gbata mkpọla-ọchaa; waa mkpọla-ododo ono.

Teke Jiehowakimu bų eze ndu Jiuda

(2Iphe 36:5-8)

³⁶ Jiehowakimu nọwaru ųkporo apha l'apha ise teke ọ watarų abųru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemu bųru apha iri lẹ nanų. ẹpha ne iya bų Zebida nwada Pedaya kẹ mkpųkpų Ruma. ³⁷ Jiehowakimu meru iphe, dų ẹji l'ẹnya Chipfu gẹ nna iya oche phẹ g'ẹphe ha meru.

24 Ọ bųru teke ono, Jiehowakimu bų eze bẹ Nebukadineza, bų iya bų eze ndu Bábilọnu jeru ọgu l'alị ono.

Jiehowakimu nọdu iya l'ẹka apha ẹto. A nọnyaa; ọ ghachi kwefuahaaru iya ike. ² Chipfu bya zia ndu ojọgu ọ-lwųa-ọla, shi alị Bábilọnu; mẹ kẹ ndu Arámu; mẹ kẹ ndu Mówabu; mẹ kẹ ndu Amọnu; ẹphe byapfutashia Jiehowakimu ọgu; mbų g'ẹphe bya emebyishia Jiuda ẹgube ono, Chipfu shi l'ọnu ndu-ozí iya, bų ndu mpfuchiru iya pfua l'ọo-dų ono. ³ Iphe, doru ẹnya bų l'iphe ono, nwųkotaru l'ẹhu ndu Jiuda ono; bẹ bų Chipfu sųru g'ọ nwųa; g'ọ shi nno wofu phẹ l'atatiphu iya l'opfu iphe-ẹji, Manásẹ megbabẹru; mẹwaro iphemiphe, o meshiru; ⁴ mẹkwapho kẹ ndu ono, adųdu iphe, ẹphe meru, o gbukọtaru; ọ tųkoru Jierúsalemu l'ọphu gbujia ndu te nwe-dų iphe, ẹphe meru egbuji. Ọphu ọ dųdu Chipfu ree; g'ọ gųa nvų l'ono.

⁵ Iphe ọzo, Jiehowakimu megbabẹru bẹ e dekotaru l'ẹkwo-akọ ndu eze Jiuda. ⁶ Ọo ya bų; Jiehowakimu nwųhu lapfushia nna iya phẹ. Jiehowakinu, bų nwa iya bųru eze nọchia ẹnya iya.

⁷ Ọphu Eze ndu Ijiputu eshibaẹdu l'alị iya fųtabaa; kẹle eze ndu Bábilọnu bẹ natakọtaru alị, bų k'eze ndu Ijiputu; e -shi lẹ nggele Ijiputu je akpaa l'ẹnyimu Yufurétisu.

Teke Jiehoyakinu bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 36:9-10)

⁸ Jiehoyakinu bę nọwaru apha iri l'ęsato teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lę Jierusalemu buru ọnwa ęto. ępha ne iya bụ Nehushita; nwada ęlunatanu kę Jierusalemu. ⁹ Jiehoyakinu meru iphe, dę ęji l'ęnya Chipfu gę nna iya meru.

¹⁰ Ọ bya erwua teke ono; ndu-ozị Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu wuru byatashia Jierusalemu bya ekepheta mkpukpu ono. ¹¹ Nebukadineza l'onwiya bya abyapfuta ndu-ozị iya ono lę Jierusalemu l'ęka ęphe kephetaru iya ono. ¹² Tọbudu iya bụ; Jiehoyakinu, bụ eze ndu Jiuda; mę ne iya; mę ndu-ozị iya; mę ndu-ishi iya; mę ndu eleta ibe iya ęnya tuko woru onwophę nų eze ndu Babilonu.

Ọ buru l'apha, kwe eze ndu Babilonu apha ęsato, ọ byaru aburu eze bę ọ kpọtaru Jiehoyakinu lę ndzụ. ¹³ O woshikọta ęku, dę l'eze-ulo Chipfu; mę k'ulo-eze; bya evutakọta ivu ono, Sólomonu gude mkpọla-ododo mekọta, dobe l'eze-ulo Chipfu; teke ono, ọ bụ eze ndu ızuręlu ono. O vutakọtaru iya ęgube ono, Chipfu pfujehawaru opfu iya ono. ¹⁴ Ọ kpukota ndu Jierusalemu l'ophu lę ndzụ lashia alı Babilonu; kpọta ndu-ishi; mę ndu ojogu; mę ndu eme ọna; mę ndu akpu ọzu. Iphe, ęphe dę bụ unu ọmadzu ugbo ọkporo l'ise †; ọ kpua phe. Ọphu ọ dudu onye phoduru nų; gbahaa ndu kachaa aburu ndu ọkpa l'alı ono.

¹⁵ Nebukadineza bya eshi lę Jierusalemu kpua Jiehoyakinu lę ndzụ laa alı Babilonu; kpọta ne Jiehoyakinu; mę unyomu iya; mę ndu eleta ibe iya ęnya; mę ndu ike dę l'alı ono. ¹⁶ Eze ndu Babilonu ono kpọtaru ndu ojogu, dę unu iri l'ęsaa l'ọkporo ndu ojogu iri, bụ ndu ọkpehu dę; bya aburu ndu maru ęnya ọgu; bya akpọta unu ọmadzu labọ l'ọmadzu ọkporo iri, bụ ndu eme ọna; mę ndu l'akpu ọzu. ¹⁷ Ọo ya bụ; o wota Matanaya, bụ nwune nna Jiehoyakinu mee eze l'ozo Jiehoyakinu. Ọ gbanwee ępha iya gube iya Zedekaya.

Teke Zedekaya bụ eze ndu Jiuda

(2Iphe 36:11-12; Jier 52:1-3)

¹⁸ Zedekaya bę nọwaru ọkporo apha l'apha lanu teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lę Jierusalemu buru apha iri lę nanu. ępha ne iya bụ Hamutalu nwada Jieremaya kę Libuna. ¹⁹ O meru iphe, dę ęji l'ęnya Chipfu gę Jiehoyakimu meru. ²⁰ Ọ buru ęhu-ęghu, ęghu Chipfu bę iphe ono gude nwua l'ęhu ndu Jierusalemu; mę l'ęhu ndu Jiuda; jeye teke ọ chifuru phe l'atatiphu iya.

Zedekaya nonyaa; bya ekwefuaharu eze ndu Babilonu ike.

Adada Jierusalemu

(2Iphe 36:13-21; Jier 39:1-10; 52:3-11)

25 Tọbudu iya bụ; o be l'apha, kwe Zedekaya apha tete, ọ wataru aburu eze; l'abalı k'iri l'ọnwa iri; eze ndu Babilonu, bụ Nebukadineza chita ikpoto ndu ojogu iya; ęphe byatashia Jierusalemu. ęphe nọ-pee ya mgburugburu. ęphe kepheta mkpukpu ono; bvuphee ya ose-ogu mgburugburu. ² ęphe kepheta mkpukpu ono jeye l'apha, kwe eze, bụ Zedekaya apha iri lę nanu; e -shi teke ọ wataru aburu eze. ³ O rwua abalı kę tete l'ọnwa ęno; ęgu-ememe, dę lę mkpukpu ono kabaa njọ; k'ọphu ndu bu iya nų te nwehedu nri, ęphe e-ri. ⁴ O rwua mbọku ono; e tsukpọo igbulọ mkpukpu ono. O be l'ęnyashi iya; onye eze, bụ Zedekaya yele ndu ojogu l'ophu tsukahụ gbala. ęka ęphe shiru gbalaa bụ l'onu ọguzo ono, dę lę mgbaka igbulọ labọ ono, dę lę mgboru mgbabu eze. Teke ono bę ndu ojogu ndu Babilonu kepheru mkpukpu ono mgburugburu. Ọ buru ęka ęphe shiru bụ ọzo nsuda Araba. ⁵ Ọle ndu ojogu ndu Babilonu chipyaberu eze, bụ Zedekaya je egude iya lę baswaa alı, dę lę Jieriko. Ndu ojogu iya buhaa ya tsukashihu. ⁶ ęphe kpua eze, bụ Zedekaya lę ndzụ; kpuru iya kpupfu eze ndu Babilonu lę mkpukpu Ribula, bụ ęka ọ nọ nmaa ya ikpe. ⁷ ęphe gbushia unwu Zedekaya; ọ nọdu ele phe ęnya; a nọdu egbushi phe. E mechaa bya aswoshia yebedua akpuru-ęnya; gude ęgbirigba, e meru l'onwirubvu tų iya mkpọro kpọta lashia Babilonu.

† Bụ iya bụ 10,000 lę mbekee.

Eemebyishi Jierúsalemu; mę eze-ulo Chipfu

(Jier 52:12-23)

⁸ Ọ bya erwua g'ónwa ise dọ l'abalị ẹsaa; l'apha, kwe Nebukadineza apha iri lẹ tete, e -shi teke ọ wataru aburu eze ndu Babilonu; Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, eche Nebukadineza nche; mbu onye-ozu eze ndu Babilonu ono jeshia Jierúsalemu. ⁹ O je atua oku l'eze-ulo Chipfu; mę l'ulo-eze; me l'ulo, dukota lẹ Jierúsalemu; mbu l'ulo ndu oke amadu be ọ tukotaru oku. ¹⁰ Ndu ojogu, onye-ishi ojogu ono, echeje eze nche chitaru je l'eka ono; be tsukpashiru igbulọ, e gude kpụ-pheta Jierúsalemu mgburugburu. ¹¹ Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, echeje eze nche ono bya atuko iphe, bu ndu ophu phoduru lẹ mkpukpu ono rwuko lashia Babilonu; ephe lẹ ndu lapfuru eze ndu Babilonu alapfu; mękpoo ndu phoduru nu g'ephe ha. ¹² Onye-ishi ndu ojogu ono be ndu ophu o haru haa bu ndu ophu kachakpo aburu ndu ukpa l'alị ono; g'ephe jeje ozi l'opfu-vayinu; mę l'opfu.

¹³ Itso onyirubvu, dọ l'eze-ulo Chipfu; mę ogba-kperekpere; mę iphe ono, e shi eyeje mini ono, e gude onyirubvu kpua, dọ iya nu; be ndu Babilonu kupyashichaaru akupyashi; vuta onyirubvu ono lashia alị Babilonu. ¹⁴ Ephe vutakwarupho ite; mę iphe, eegudeje ekpo ntụ; mę iphe, apaje oghu oroku; mę gbamugbamu; waa iphe, bukpo iphe, a kpuru l'onyirubvu, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Chipfu; ¹⁵ mę iphe, aaguje oku; mę gbamugbamu; waa iphemiphe, e mekotaru lẹ mkpola-ododo; mę lẹ mkpola-ochaa be onye-ishi ndu ojogu ono vutakotaru.

¹⁶ Onyirubvu, lakotaru l'itso labo ono; mę l'iphe ono, e shi eyeje mini ono; mę l'ogba-kperekpere ono, buchaa iphe, Solomonu meshiru dobe l'eze-ulo Chipfu; be erwa, dọ iya nu dakiri atụ onu iya. ¹⁷ Itso ono be eli iya dugbaa nkwo-eka iri l'esato l'ehu l'ehu. O buru onyirubvu be e gude kpua nchi-itso tu-kobe l'eli itso ono ephenebo. Nchi-itso ono dọ nkwo-eka eto eto l'eli; bya enwegbaaru iphe, dọ g'ugbu; waa iphe, dọ g'itorokuma, a kpuchaa l'onyirubvu, no-pheru iya mgburugburu. Itso k'ebo; yee iphe ono, dọ g'ugbu, dọ iya nu ono be bu iphe lanu yee ophuu.

A kpuru ndu-ishi ndu Jiuda lẹ ndzu

(Jier 52:24-27)

¹⁸ Noo ya; onye-ishi ndu ojogu ono, bu ndu anoduje eche eze nche ono bya akputa Seraya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke lẹ ndzu; kputa Zefanaya, bu onye-uke, etsota Sereya; mę umadzu eto, echeje nche l'onu-abata eze-ulo Chipfu. ¹⁹ A bya abya lẹ ndu ophu nokwadu lẹ mkpukpu; o bya akputa onye-ishi ndu ojogu; mę umadzu ise, shi agbazijeru eze idzu; kputa onye edejeru onye-ishi ndu ojogu ekwo, bu iya bu onye-ishi ndu akputaje ndu eka ono mee phe ephe aburu ndu ojogu; mę ukporo umadzu eto, bu unwoke alị ono, a humaru lẹ mkpukpu ono. ²⁰ Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze nche ono tuko g'ephe ha kputa kpụ-pfuta eze ndu Babilonu lẹ mkpukpu Ribula. ²¹ O buru lẹ Ribula l'eka ono, dọ l'alị Hamatu be eze ndu Babilonu no gbushia phe. Noo g'e shi kpua ndu Jiuda lẹ ndzu l'alị phe laa alị ozo bu ono.

Teke Gedalaya bu ochi-oha ndu Izurelu

(Jier 40:1—41:15)

²² Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu bya ahotu Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu g'o buru ochi-oha; buru onye-ishi ndu ophu phoduru nu l'alị Jiuda. ²³ O be ge ndu-ishi ndu ojogu ndu Jiuda g'ephe ha; ephe lẹ ndu nkephe numaru l'eze ndu Babilonu hofutawaru Gedalaya g'o buru ochi-oha; ephe wu-pfuta Gedalaya lẹ mkpukpu Mizupa. Ndu byaru nu bu Ishimelu nwa Netanaya; yee Jiohananu nwa Kareya; waa Seraya nwa Tanuhumetu, bu onye Netofa; mę Jiazanaya, bu nwa onye Maka; ephe lẹ ndu nkephe. ²⁴ Gedalaya bya eribuaru ephe lẹ ndu nkephe ono nte su: "Unu ta tsushi ndu-ishi ndu Babilonu ebvu. Unu nodukpoephe l'alị ono jeeru eze ndu Babilonu ozi g'o duru unu lẹ ree."

²⁵ No iya; o be l'onwa k'esa l'apha ono; Ishimelu, bu nwa Netanaya, bu nwa Elishama; mbu onye shi l'unuphu ndu eze; chita umadzu iri jeshia mkpukpu Mizupa je egbua Gedalaya; mę ndu Jiu; mę ndu Babilonu ono, ephe

I'ia nọkọta lẹ mkpụkpu Mizupa ono. ²⁶ Iphe ono mee; ndu Jiuda l'ophu; ndu upfu mę ndu nta; je akpaa lẹ ndu-ishi ndu ojọgu phẹ; ẹphe gude ntsụ-mebvu ndu Bábílọnu gbaru lashịa alị ndu Ijiputu.

A tufutaru Jiehoakinu l'ụlo-mkpọro

(Jier 52:31-34)

²⁷ O rwua l'apha, kwe Jiehoakinu, bụ eze ndu Jiuda ụkporo apha l'apha iri l'ẹsaa, e -shi teke a kpuru iya lẹ ndzụ; Evilu-Merodaku, bata l'aba-eze ndu Bábílọnu. Ọ bụru g'ọnwaa iri l'ẹbo dọ l'ụkporo abalị l'abalị ẹsaa; bẹ ọ tufutaru Jiehoakinu, bụ eze ndu Jiuda ono l'ụlo-mkpọro. ²⁸ O pfuru opfu ọma yeru Jiehoakinu; bya edobe iya l'ọnodu, kakọta kẹ ndu eze ọzo shi, a tukurọ yẹle ẹphe kpua lẹ ndzụ laa alị Bábílọnu. ²⁹ Ọ bụru iya bụ lẹ Jiehoakinu eyefu uwe mkpọro iya; bya awata eri nri lẹ teburu eze gbiriri jasụ g'ọ nọ-beru. ³⁰ Mbọkumboku bẹ eze anuje iya okpoga, oo-gudeje eme mkpa iya jeye g'ọ nọ-beru.

1 Iphe, ndu eze meru

Ndu a nwuru e -shi l'ogbo Ádamu jasu l'ogbo ke Ébirhamu (Mbụ 5:1-32; 10:1-32; 11:10-26)

¹ Ádamu bụ nna Sētu; Sētu bụru nna Ẹnoshi; ² Ẹnoshi bụru nna Kénanu; Kénanu bụru nna Mahalalẹlu; Mahalalẹlu bụru nna Jiaredi; ³ Jieredi bụru nna Inọku; Inọku bụru nna Metusela; Metusela bụru nna Lamẹku; ⁴ Lamẹku bụru nna Nuwa. Ụnwu Nuwa bụ Shemu; Hamu; waa Jiafẹti.

⁵ Ụnwu Jiafẹti bụ Goma; mę Magogu; mę Madayi; mę Jiavanu; mę Tubalu; mę Męsheku; mę Tirasu. ⁶ Ụnwu Goma bụ Ashikenazu; mę Difatu; mę Togarama. ⁷ Ụnwu Jiavanu bụ Elisha; mę Tashishi; mę Kitimu; mę Rodaniyimu.

⁸ Ụnwu Hamu bụ Kushi; mę Ijiputu; mę Putu; mę Kénanu. ⁹ Ụnwu Kushi bụ Seba; mę Havila; mę Sabuta; mę Rama; mę Sabuteka. Ụnwu Rama bụru Sheba waa Dedanu. ¹⁰ Kushi bụ nna Nimurọdu. Nimurọdu ono mechaaru bụru onye ojogu, okpehu dụ l'eliphe. ¹¹ Ijiputu bụ nna ndu Ludu; mę ndu Anamu; mę ndu Lehabu; mę ndu Nafutuhu; ¹² mę ndu Paturọsu; mę ndu Kasuluhu. Kasuluhu bụ ẹka ndu Filisitayinu shi futa. Mizuremu bukwarupho nna ndu Kafuto. ¹³ Kénanu bụ nna Sayidonu. Sayidonu bụ okpara iya. Kénanu bukwarupho nna Hetu; ¹⁴ mę ndu Jiebusu; mę ndu Amoru; mę ndu Gigashi; ¹⁵ mę ndu Hevu; mę ndu Aku; mę ndu Sini; ¹⁶ mę ndu Avadu; mę ndu Zamaru; mę ndu Hamatu. ¹⁷ Ụnwu Shemu bụ Elamu; mę Ashuru; mę Afakusadu; mę Ludu; mę Aramu; mę Uzu; mę Hulu; mę Geta; mę Męsheku. ¹⁸ Afakusadu bụ nna Shela; Shela bụru nna Eba. ¹⁹ Eba nwutaru unwoke labo. Ẹpha onye lanu bụ Pẹlegu. Noo kele a nwuru iya teke ndiphe kekashiru onwophe ekekashu. Ẹpha nwune iya nwoke bụru Jiokutanu. ²⁰ Jiokutanu bụ nna Alumodadu; mę Shelefu; mę Hazamaveti; mę Jiera; ²¹ mękwapho Hadoramu; mę Uzal; mę Dikila; ²² mę Ebalu; mę Abimelu; mę Sheba; ²³ mę Ofi; mę Havila; męfua Jiobabu. Ẹphe tukoru bukotaru unwu Jiokutanu.

²⁴ Shemu bụ nna Afakusadu; Afakusadu bụru nna Shela; ²⁵ Shela bụru nna Eba; Eba bụru nna Pẹlegu; Pẹlegu bụru nna Rewu. ²⁶ Rewu bụru nna Sérugu; Sérugu bụru nna Nahọ; Nahọ bụru nna Tera. ²⁷ Tera bụru nna Ebiramu, bụ iya bụ Ébirhamu.

Eri Ishimelu (Mbụ 25:12-16)

²⁸ Ụnwu Ébirhamu bụ Áyizaku waa Ishimelu. ²⁹ Waa eri phe baa: Nebayotu bụ okpara Ishimelu. Ndu ozo bu Keda; mę Adubelu; mę Mibusamu; ³⁰ mę Mishima; mę Duma; mę Masa; mę Hadadu; mę Tema; ³¹ mę Jieturu; mę Nafishi; mę Kedema. Ẹphe bukota unwu Ishimelu g'ephe ha.

³² Nwanyị, Ébirhamu ta ludu okpobe alulu, epha iya bụ Ketura be nwutaru iya Zimuranu; mę Jiokushanu; mę Medanu; mę Midiyanu; mę Ishibaku; mę Shuwa. Ụnwu Jiokushanu bụ Sheba; mę Dedanu. ³³ Ụnwu Midiyanu bụru Ifa; mę Ife; mę Hanoku; mę Abida; mę Ẹludaa. Ndu ono g'ephe ha bukota unwu Ketura.

Eri Iso

(Mbụ 36:1-19)

³⁴ Ébirihamu bụ nna Áyizaku. Ụnwu Áyizaku bụ Iso waa Ízurelu. ³⁵ Ụnwu Iso bụ Elifazu; mę Ruwelu; mę Jieyushi; mę Jielamu; mę Kora. ³⁶ Ụnwu Elifazu bụ Temanu; mę Omaru; mę Zefi; mę Getamu; mę Kenazu; mę Timuna; waa Amaleku. ³⁷ Ụnwu Ruwelu bụ Nehatu; mę Zera; mę Shama; mę Miza.

Ndu ivuzo, buru l'alij Edomu

(Mbụ 36:1-19)

³⁸ Ụnwu Siye bụ Lotanu; mę Shobalu; mę Zibiyonu; mę Ana; mę Dishonu; mę Eza; mę Dishanu.

³⁹ Ụnwu Lotanu bụ Hori; mę Homamu. Timuna bụ nwune Lotanu kę nwanyị.

⁴⁰ Ụnwu Shobalu bụ Alayanu; mę Manahatu; mę Ebalu; mę Shefi; mę Onamu.

Ụnwu Zibiyonu bụ Aya; mę Ana. ⁴¹ Nwa, Ana nwutaru bụ Dishonu.

Ụnwu kę Dishonu bụ Hamuranu; mę Eshubanu; mę Ituranu; mę Keranu.

⁴² Ụnwu Eza bụ Bilihanu; mę Zevanu; mę Jiakanu.

Ụnwu Dishanu bụ Uzu; mę Aranu.

Ndu eze ndu Edomu

(Mbụ 36:31-43)

⁴³ Waa ndu eze, nọadaru l'aba-eze l'alij Edomu; temekpooro ndu Ízurelu bebe nweru eze baa:

Bela; nwa Beyo. Epha mkpukpu iya bụ Dinuhaba.

⁴⁴ Bela nwuhuepho; Jiobabu nwa Zera kę mkpukpu Bozura buru eze nọchia ęnya iya.

⁴⁵ Jiobabu nwuhuepho; Hushamu, bụ onye alij Temanu buru eze nọchia ęnya iya.

⁴⁶ Hushamu bya anwuhu; Hadadu nwa Bedadu buru eze nọchia ęnya iya. Oo yębedua bę lwu-kperu ndu Midyanu l'alij ndu Mowabu. Epha mkpukpu iya bụ Avitu.

⁴⁷ Hadadu nwuhuepho; Samula, bụ onye mkpukpu Masureka buru eze nọchia ęnya iya.

⁴⁸ Samula nwuhuepho; Shawulu, bụ onye mkpukpu Rehobotu, nọ lę mgboru ęnyimu Yufurętu buru eze nọchia ęnya iya.

⁴⁹ Shawulu nwuhuepho; Belu-Hananu nwa Akubo buru eze nọchia ęnya iya.

⁵⁰ Belu-Hananu nwuhuepho; Hadadu buru eze nọchia ęnya iya. Epha mkpukpu iya bụ Payi. Epha nyee ya buru Mehetabelu; nwada Maturedi. Maturedi bụ nwada Mezahabu.

⁵¹ Hadadu bya anwuhu.

Ndu owa-a buru ndu-ishi ndu Edomu: Timuna; mę Aluva; mę Jietętu; ⁵² mę Oholibama; mę Ela; mę Pinonu; ⁵³ mę Kenazu; mę Temanu; mę Mibuza; ⁵⁴ mę Magudęlu; mę Iramu. Ndu ono shi bukotaru ndu-ishi ndu Edomu.

Ụnwu Ízurelu

2 Owaa bụ ụnwu Ízurelu: Rúbenu; mę Simiyonu; mę Lívayi; mę Jiuda; mę Isaka; mę Zebulonu; ² mę Danu; mę Jiósefu; mę Benjiaminu; mę Nafutali; mę Gadu waa Asha.

³ Ụnwu Jiuda bụ: Eru; mę Onanu; mę Shela. Onye nwutaru iya ụmadzu ęto ono bụ Batushuwa, bụ nwanyị Kėnanu. Ole Eru, bụ iya bụ okpara Jiuda bę meru ęjo-iphe l'ęnya Chipfu. Chipfu woru iya gbua. ⁴ Tema, bụ nyee nwa Jiuda bya anwutakwaru iya pho Pérezu waa Zera. Iphe, ụnwu Jiuda tukuru dọ bụ ise.

⁵ Ụnwu Pérezu bụ Hęzuronu waa Hamulu. ⁶ Ụnwu Zera bụ Zimiri; mę Etanu; mę Hemanu; mę Kalukolu; mę Dara. Iphe, ęphe tukuru dọ bụ ise. ⁷ Nwa Kami bụ Ekanu. Oo ya bę meru iphe-ęhuka dapfuta ndu Ízurelu; kęle o mebyiru iphe ono, e pfuru sụ g'ọ tọ dukwa onye e-wota iphe, e doberu Chileke iche ono. †

⁸ Nwa Etanu bụ Azaríya.

⁹ Ụnwu, a nwutaru Hęzuronu bụ Jierahumelu; mę Ramu; waa Kelubayi.

† *Gunaa Jios 7:1-26*

¹⁰ Ramu bụ nna Amínadabu; Amínadabu bụru nna Náshonu, onye bụ iya bụ onye-ishi ndu Jiuda. ¹¹ Náshonu bụ nna Saluma; Saluma bụru nna Bówazu; ¹² Bówazu bụru nna Óbedu; Óbedu bụru nna Jiesi.

¹³ Jiesi bę nwutaru okpara iya nwoke, bụ Eliyabu; Abinadabu bụru otsota; Shimeya bụru k'eto; ¹⁴ Netanelu bụru k'eno; Radayi bụru k'ise; ¹⁵ Ozemu bụru k'ishii; Dévidi bụru k'esaa. ¹⁶ Unwune phę unwanyi bụ: Zeruya waa Abigelu.

Unwoke eto, Zeruya nwutaru bụ: Abishayi; mę Jiowabu; waa Asahelu. ¹⁷ Abigelu bụ ne Amasa. Nna Amasa bụru Jieta, bụ oshilokpa Ishimelu.

Eri Hęzuronu

¹⁸ Kalębu nwa Hęzuronu bę shi l'ęka nyee ya, bụ Azuba nwuta Jieriyotu. Unwu nwanyị ono ozo bụ Jiesha; mę Shobabu; mę Adonu. ¹⁹ Azuba bya anwuhuepho; Kalębu je aluta Ifuratu; o nwutaru iya Huru. ²⁰ Huru bụ nna Uri; Uri bụru nna Bezalelu.

²¹ E mechaa; Hęzuronu jepfu nwada Makiya, bụ nna Giladu. O luru iya teke yebe Hęzuronu nwaru ukporo apha eto; o nwutaru iya Segubu. ²² Segubu bụ nna Jiayi; onye ukporo mkpukpu le mkpukpu eto l'alı Giladu shi du l'ęka. ²³ Ole ndu Geshu waa ndu Aramu bę nataru phę mkpukpu Havotu-Jiayi; waa Kenatu; mę unwu mkpukpu le mkpukpu, nopheru iya mgburugburu. Mkpukpu obu tukoru du mkpukpu ukporo eto. Ndu ono, bukota oshilokpa Makiya, bụ nna Giladu. ²⁴ Hęzuronu, bụ nna Kalębu nwuhuchaepho; o lupyabe Ifurata, bụ nyee nna iya; o nwutaru iya Ashuru. Ashuru nwuta Tekowa.

Eri Jieramelu; nwa Hęzuronu

²⁵ Unwu Jierahumu, bụ okpara Hęzuronu bụ: Ramu, bụ okpara iya; mę Buna; mę Oręnu; mę Ozemu; mę Hayijia. ²⁶ Jierahumu bę lukwarupho nwanyị ozo, epha iya bụ Atara. Yebedua bụ ne Onamu. ²⁷ Unwu Ramu, bụ okpara Jierahumu bụ: Mazu; mę Jiaminu; mę Eka. ²⁸ Unwu Onamu bụ: Shamayi waa Jiada. Unwu Shamayi bụru Nadabu waa Abishuru.

²⁹ Epha nyee Abishuru bụ Abihelu. O nwutaru iya Ahubanu waa Molidu. ³⁰ Unwu Nadabu bụ: Seledu waa Ape-mu. Seledu nwuhuru; ophu o to togboduru akọ. ³¹ Nwa Apemu bụ Ishi. Ishi bụru nna Sheshanu; Sheshanu bụru nna Ahulayi.

³² Unwu Jiada; mbu nwune Shamayi ke nwoke bụ: Jieta waa Jionatanu. Jieta nwuhuru; ophu o to togboduru akọ. ³³ Unwu Jionatanu bụ: Peleti waa Zaza. Ndu ono bukota oshilokpa Jierahumu.

³⁴ Sheshanu ta anwutaduru unwoke. Oo unwanyi bę o nwushiru kpoloko. O shi nweru onye Ijiputu, shi ejeru iya ozi, epha iya bụ Jiaruha. ³⁵ Sheshanu woru nwa iya nwanyị kee Jiaruha, bụ onye-ozu iya g'ọ luru. O nwutaru iya Atayi. ³⁶ Atayi bụ nna Nétanu; Nétanu bụru nna Zabadu; ³⁷ Zabadu bụru nna Efulalu; Efulalu bụru nna Óbedu; ³⁸ Óbedu bụru nna Jiehu; Jiehu bụru nna Azariya; ³⁹ Azariya bụru nna Hęlezu; Hęlezu bụru nna Eleyasa; ⁴⁰ Eleyasa bụru nna Sisumayi; Sisumayi bụru nna Shalumu; ⁴¹ Shalumu bụru nna Jiekamaya; Jiekamaya bụru nna Elishama.

Eri Kalębu

⁴² Unwu Kalębu, bụ nwune Jierahumu ke nwoke bụ: Misha, bụ okpara iya. Misha ono bụ nna Zifu. Nwa Kalębu ozo bụ Maresha, bụ iya bụ nna Hęburonu. ⁴³ Unwu Hęburonu bụ: Kora; mę Tapuwa; mę Rękemu; mę Shema. ⁴⁴ Shema bụ nna Rahamu. Rahamu bụru nna Jiokamu. Rękemu bụ nna Shamayi. ⁴⁵ Nwa Shamayi bụru Mawonu. Mawonu bụru nna Bętu-Zuru.

⁴⁶ Nwanyi, Kalębu ta aludu okpobe alulu, epha iya bụ Efa bę nwutaru Haranu; mę Moza waa Gazezu. Haranu bụ nna Gazezu.

⁴⁷ Unwu ke Jiahudayi bụ Ręgemu; mę Jiótamu; mę Geshanu; mę Peleti; mę Efa; mę Shafu.

⁴⁸ Nwanyi, Kalębu ta aludu okpobe alulu, epha iya bụ Maaka bę nwuru Sheberu waa Tirihana. ⁴⁹ O bukwaru iya pho nwuru Shafu, bụ onye bụ nna Madumana; bya anwuta Sheva, bụ onye bụ nna Makubena waa Gibiya.

Nwada Kalẹbu bẹ bụ Akụsa.

⁵⁰ Ndu ono bụkota oshilọkpa Kalẹbu.

Ụnwu Huru, bụ ọkpara Ifuratu bụ: Shobalu, bụ onye bụ nna Kiriya-tu-Jiarimu; ⁵¹ mę Saluma, bụ onye bụ nna Bẹtulehemu; mę Harefu, bụ onye bụ nna Bẹtu-Gaderu.

⁵² Ụnwu Shobalu, bụ nna Kiriya-tu-Jiarimu bụ: Harowe; waa nkeru-ẹbo ndu Menuhotu. ⁵³ Ẹnya-unuphu Kiriya-tu-Jiarimu bụ: ndu Itiru; mę ndu Putu; mę ndu Shumatu; mę ndu Mishira. Ọ bụru l'eri ndu ono bę ndu Zora; mę ndu Ẹshutolu shi futa.

⁵⁴ Ụnwu Saluma bụ: ndu mkpụkpu Bẹtulehemu; mę ndu mkpụkpu Netofa; mę ndu mkpụkpu Atarotu-Bẹtu-Jiowabu; mę nkeru-ẹbo ndu mkpụkpu Manahatu; mę ndu mkpụkpu Zora.

⁵⁵ Ndu bụ ẹnya-unuphu ndu edeje ẹkwo, bụ ndu bu lẹ mkpụkpu Jiabezu bụ: ndu Tiratu; mę ndu Shimeya; mę ndu Suka. Ndu ono bụ ndu Kenu; mbụ ndu shi l'eri Hamatu, bụ nna ndu ọnu-ulo Rekabu.

Ụnwu, Dévidi nwụshiru

lẹ Hẹburonu

(2Sám 3:2-5)

3 Waa ụnwu Dévidi baa; mbụ ndu a nwụshiru iya teke o bu lẹ Hẹburonu. Ọkpara iya bụ Amunonu. Onye nwuru iya nụ bụ Ahinowamu kę Jiezerelu. Nwa iya k'ẹbo bụ Danelu. Onye nwuru iya nụ bụ Abigelu kę Kamelu. ² Nwa iya k'eto bụ Abusalomu. Onye nwuru iya nụ bụ Maka nwada Talumayi, bụ eze ndu Geshu. Nwa iya k'eno bụ Adonijia. Onye nwuru iya nụ bụ Hagitu. ³ Nwa iya k'ise bụru Shefataya. Onye nwuru iya nụ bụ Abitalu. Nwa iya k'ishii bụru Ituramu. Onye nwuru iya nụ bụ nyee ya, bụ Ẹgula. ⁴ Ụmadzu ishii bę Dévidi nwutaru teke o bu lẹ Hẹburonu, bụ ẹka ọ nọru bụru eze apha ẹsaa l'ọnwá ishii.

Ọ nọkwarupho l'aba-eze ụkporo apha l'apha iri l'eto lẹ Jierúsalem. ⁵ Ndu a nọ lẹ Jierúsalem nwushiaru iya bụ: Shimeya; mę Shobabu; mę Nétanu; mę Sólomonu. Onye nwutaru iya ụmadzu ẹno ono bụ Batusheba nwa-da Amiyelu.

⁶ Ụnwu iya ọzo bụ Ibuha; mę Elishama; mę Elifeletu; ⁷ mę Noga; mę Nefegu; mę Jiafiya; ⁸ mę Elishama; mę Ẹliyada; mę Elifeletu; ụmadzu tete ono. ⁹ Ndu ono l'ophu bụkota unwoke, Dévidi nwushiru a -gufukwa unwoke ophu ụnwanyi, abụ-zidu unyomu iya nwushiru. Tama bę bụ nwune phę kę nwanyi.

Ndu-eze Jiuda

¹⁰ Nwa Sólomonu bụ Rehobowamu; Abayijia bụru nwa Rehobowamu; Asa bụru nwa Abayijia; Jiehoshafatu bụru nwa Asa. ¹¹ Jióramu bụru nwa Jiehoshafatu; Éhazaya bụru nwa Jióramu; Jiowashi bụru nwa Éhazaya; ¹² Amazaya bụru nwa Jiowashi; Azariya bụru nwa Amazaya; Jiótamu bụru nwa Azariya; ¹³ Éhazu bụru nwa Jiótamu; Hezekaya bụru nwa Éhazu; Manase bụru nwa Hezekaya; ¹⁴ Amonu bụru nwa Manase; Jiosaya bụru nwa Amonu; ¹⁵ Ụnwu Jiosaya bụ: Jiohananu bụ ọkpara iya; Jiehoyakimu bụru otsota; Zedekaya bụru k'eto; Shalumu bụru k'eno. ¹⁶ Ụnwu Jiehoyakimu bụ: Jiękonaya bụ nwa Jiehoyakimu; Zedekaya bụru nwa Jiękonaya.

Ụnwu Jiękonaya

¹⁷ Ụnwu Jiękonaya, bụ nwoke ono, a kpuru lẹ ndzụ ono, bụ: Sheyalutiyelu; ¹⁸ mę Malukiramu; mę Pedaya; mę Shenaza; mę Jiekamaya; mę Hoshama; mę Nedabaya. ¹⁹ Ụnwu Pedaya bụ Zerúbabelu waa Shimeyi. Ụnwu Zerúbabelu bụru Meshulamu waa Hananaya. Shelomotu bę bụ nwune phę kę nwanyi. ²⁰ Ọ nwutakwarupho ụmadzu ise ọzo, ẹpha phę bụ Hashuba; mę Ohelu; mę Berekaya; mę Hasadaya; mę Jiushabu-Hesedu.

²¹ Ụnwu kę Hananaya bụ: Pelataya; mę Jieshaya; mę ụnwu Refaya; mę ụnwu Ananu; mę ụnwu Obedaya; mę ụnwu Shekanaya.

²² Ụnwu Shekanaya bụru: Shemaya mę ụnwu iya, bụ Hatushi; mę Igalu; mę Baraya; mę Neyaraya; mę Shafatu. Ẹphe tukuru dụ ishii.

²³ Ụnwu Neyaraya bụ Eliyowenayi; mę Hezekaya; mę Azurikamu. Ẹphe tukuru dụ eto.

²⁴ Ụnwu Eliyowenayi bụ Hodavaya; mę Ẹliyashibu; mę Pelaya; mę Akubu; mę Jiohananu; mę Delaya; mę Anani. Ẹphe tukuru dụ ẹsaa.

Oshilọkpa Jiuda

- ⁴ Ụnwu Jiuda bụ: Pérezu; mę Hezuronu; mę Kami; mę Huru; mę Shobalu. ² Shobalu bụ nna Reyaya. Reyaya bụru nna Jiahatu. Jiahatu bụru nna Ahụmayi; mę Lahadu. Ndu ono bụkota ẹnya-unuphu ndu Zora.
- ³ Waa ụnwu Etamu baa: Jiezerelu; mę Ishima; mę Idubashi. Ẹpha nwune phę kę nwanyi bụ Hazeleponi.
- ⁴ Penuwelu bụ nna ndu Gedo. Eza bụru nna Husha. Ndu ono bụ ụnwu Huru, bụ iya bụ ọkpara Efuratu; bya aburu iya bụ nna ndu Bẹtulehemu.
- ⁵ Ashuru, bụ nna ndu Tekowa. Ọ luru ụnwanyi labo; ẹpha phę bụ Hela; mę Nara. ⁶ Nara bę nwutaru iya Ahụzamu; mę Hefa; mę Temeni; waa Hahashutari. Ndu ono bụ ụnwu Nara. ⁷ Ụnwu kę Hela bụ Zeretu; mę Zoha; mę Ẹtunanu;
- ⁸ Kozu bụ nna Anubu; mę Zobeba; bya abukwarupho nnaji ndu ẹnya-unuphu Ahahelu, bụ nwa Harumu.
- ⁹ Jiabęzu bę a ka akwabę ụbvù eme l'ụnwunna iya. Ne iya bę guberu iya Jiabęzu sụ: "Mu jeru iphe-ẹhuka tẹme mu nwụa ya." ¹⁰ Jiabęzu raku Chileke kę Ẫzurelu sụ iya: "Jiko kebenu mu l'oma. Mena g'oke alị mu ka ọsa. Gudenę ẹka ngu heru mu jiko Chileke. Wofujenuru mu ẹjo-iphe; g'o to mekaję mu iphe!" Ọo ya bụ; Chileke meeru iya iphe, ọ sụru g'o meeru iya.
- ¹¹ Kelubu, bụ nwune Shuha bę bụ nna Mehuru. Mehuru bya aburu nna Ẹshutonu. ¹² Ẹshutonu bụru nna Bętu-Rafa; mę Paseya; mę Tehina; onye bụ nna ndu Iru-Nahashi. Ndu ono bụ phę bụ unwoke mkpukpu Reka.
- ¹³ Ụnwu Kenazu bụ Ọtuniyelu; mę Seraya. Ụnwu kę Ọtuniyelu bụru Hatatu mę Meyonotayi. ¹⁴ Meyonotayi ono bụru nna Ọfura. Seraya bụ nna Jiowabu, onye bụ nna ndu Ge-harashimu. Ge-harashimu ono bụ nsuda ndu emeje ọna; kele ndu bu iya nụ bụ ndu emeje ọna.
- ¹⁵ Ụnwu Kalębu, bụ nwa Jiefune bụ Iru; mę Ela; mę Namu. Nwa kę Ela bụ Kenazu.
- ¹⁶ Ụnwu Jiehalelelu bụ: Zifu; mę Zifa; mę Tiraya; waa Asarelu.
- ¹⁷ Ụnwu Ẹzura bụ Jieta; mę Męredu; mę Ife; mę Jialonu. Nyee Męredu bę nwuru Miriyamu; mę Shamayi; mę Ishiba, bụ nna ndu Eshutemowa. ¹⁸ Nwanyi ọzo, Męredu lutaru l'ipfu Jiuda bę nwutaru iya Jięredu, bụ nna ndu Gedo; bya anwuta Heba, bụ nna ndu Soko; tẹme ọ nwutakwapho Jiekutiyelu, bụ nna ndu Zanowa. Ndu ono bụkota ụnwu Bitiya, bụ nwada Fero, Męredu luru.
- ¹⁹ Ụnwu nyee Hodaya, bụ nwune Nahumu kę nwanyi bę bụ phę bụ nna Keyila, bụ onye Gami; mę nna Eshutemowa, bụ onye Maka.
- ²⁰ Ụnwu Shimonu bụ Amunonu; mę Rina; mę Benu-Hanana waa Tilonu.
- Ụnwegirima ibe Ishi bụ: Zohetu waa Benu-Zohetu.
- ²¹ Ụnwu Shela, bụ nwa Jiuda bụ: Ẹru, bụ nna Leka; mę Lada, bụ nna Maresha; bya abukwaru iya pho bụ nna ndu ẹnya-unuphu ono, anọduje ekwe ẹkwa-ọchaa lę mkpukpu Bętu-Ashubeya; ²² mę Jiokimu; mę unwoke Kozeba; mę Jiowashi; mę Sarafu, bụ onye ono, shi bụru ishi l'alị Mówabu; mbụ onye ono, mechaaru laa mkpukpu Bẹtulehemu. Iphe ono bę shi l'ichee. ²³ Ọo phę bụ ndu akpuje ite, bu lę mkpukpu Netayimu; mę lę mkpukpu Gedera. Ẹphe bu l'ẹka ono ejeru eze phę ozi.

Oshilọkpa Simiyonu

- ²⁴ Ụnwu Simiyonu bụ: Nemelu; mę Jiaminu; mę Jiaribu; mę Zera; mę Shawulu. ²⁵ Shalumu bụ nwa kę Shawulu; Mibusamu bụru nwa Shalumu; Mishima bụru nwa kę Mibusamu. ²⁶ Nwa kę Mishima bụ Hamelu; Zaku bụru nwa Hamelu; Shimeyi bụru nwa Zaku. ²⁷ Shimeyi nwutaru unwoke iri l'ishii; bya anwuta ụnwanyi ishii. Ọle un-wune iya kę nwoke ta anwushiduru ụnwu igwerigwe. Ọ bụru iya meru ọphu ẹnya-unuphu phę akwatadu jaa àjàjà ẹgube ndu Jiuda jaru.
- ²⁸ Ẹka ẹphe bugbabę bụ lę mkpukpu Biye-Sheba; mę lę mkpukpu Molada; mę lę mkpukpu Haza-Shuwalu; ²⁹ mę lę mkpukpu Biliha; mę lę mkpukpu Ezemu; mę lę mkpukpu Toladu; ³⁰ mę lę mkpukpu Betuwelu; mę lę

mkpukpu Homa; me le mkpukpu Zikulagu; ³¹ me le mkpukpu Betu-Makabotu; me le Haza-Susimu; me le Betu-Biri; me le mkpukpu Sharayimu. Oo le mkpukpu ono g'o ha be ephe shi buru jasụ teke Dévidi bu eze. ³² Unwu mkpukpu phe bu: Etamu; me Ajinu; me Rimonu; me Tokenu waa Ashanu. Mkpukpu ise be o tukoru du; ³³ yekoberu unwu mkpukpu le mkpukpu, no-pheru mkpukpu ono mgburugburu je akpaa le mkpukpu Belu. Noo eka ephe bugbabe bu ono. Ephe nwekwarupho ekwo, akọ g'e gude nwushia phe.

³⁴ Meshobabu; me Jiamuleku; me Jiosha; nwa Amazaya; ³⁵ me Jiowelu; me Jiehu; nwa Jioshibaya. Jioshibaya buru nwa Seraya; Seraya buru nwa Asiyelu; ³⁶ Eliyowenayi; me Jiakoba; me Jieshohaya; me Asaya; me Adiyelu; me Jiesimelu; me Benaya; ³⁷ me Ziza; nwa Shifi. Shifi bu nwa Alonu; Alonu buru nwa Jiedaya; Jiedaya buru nwa Shimiri; Shimiri buru nwa Shemaya. ³⁸ Ndu ono, a gushiru epha phe ono bugbaa ndu-ishi l'enya-unuphu phe. Onu-ulo nna phe be zuru azuzu k'ophu paru eka apaa. ³⁹ Ephe buru je akpaa l'onu eka eeshije abahu le mkpukpu Gedo; mbu jeye l'uzo enyanwu-awawa nsuda ono l'eka ephe achọ nri, eku phe a-noduje ata. ⁴⁰ O buru eka ono be ephe cho-vuru okpobe nri; me nri, du ree, eku phe a-taje. Ali obu be ha osa shii; bya ejia oyi; teme nchi du doo l'eka ono. Ndu shi buru l'eka ono bu ndu shi l'eri Hamu.

⁴¹ Ndu ono, e deshiru epha phe ono be byaru mkpukpu Gedo le teke Hezekaya shi buru eze ndu Jiuda. Ephe tsoo oshilokpa Hamu ono ogo l'eka ephe bu; mekwapho ndu Meyuni, ephe humaru l'eka ono. Ephe woru phe mee ephe buru mkpurupyata, bu iya bu g'ephe du byasu ntanu-a. Ephe bya ebuchishia eka ephe shi buru; kele nri duru eku phe l'eka ono. ⁴² Unwu Simiyonu ono haru tugbua jeshia l'ubvu Siye. Iphe, ephe du bu unu un-woke l'unwoke ukporo ise. Ndu du phe nu bu: Pelataya; me Neyaraya; me Refaya waa Uzelu. Ephe bu unwegiri ma ibe Ishi. ⁴³ Ephe gbushikota ndu phoduru nu le ndu Amaleku ono, gbalajeru nu pho. Ephe buru l'eka ono byasu ntanu-a.

Oshilokpa Rúbenu

5 Unwu Rúbenu, bu iya bu okpara Izurelu; (Oo yebedua bu okpara; ole o jepfuru nyee nna iya; e shi nno nafu iya onodu okpara ono, o bu; woru iya nu unwu Jiósefu, bukwapho nwa Izurelu. O buru iphe ono meru g'o gude ophu e deduru l'oo ya bu okpara l'ekwo, e deshiru g'e shiru nwua phe. ² E -gudekpoo l'oo Jiuda kachakpoo ike l'unwunna iya; teme o buru l'eri iya be onye-ishi shi futa; obenu l'onodu okpara bule-a Jiósefu be o laru.) ³ Unwu Rúbenu, bu okpara Izurelu bu: Hanoku; me Palu; me Hezuronu waa Kami.

⁴ Eri Jiowelu bu: Jiowelu bu nna Shemaya; Shemaya buru nna Gogu; Gogu buru nna Shimeyi. ⁵ Shimeyi buru nna Mayika; Mayika buru nna Reyaya; Reyaya buru nna Belu; ⁶ Belu buru nna Bera. Bera be Tigulatu-Pilesa, bu eze ndu Asiriya kpuru le ndzu. O bukwaru iya pho shi buru ishi l'ipfu Rúbenu.

⁷ Waa ndu bu abubu phe l'enya-unuphu l'enya-unuphu phe; me le g'e shi dee epha phe l'ekwo, e deshiru g'e shiru nwua phe baa: Onye-ishi phe bu Jiyelelu; me Zekaraya; ⁸ me Bela; nwa Azazu. Azazu bu nwa Shema; Shema buru nwa Jiowelu. Eka o bu bu le mkpukpu Arowa. O bua nno je akpaa le mkpukpu Nebo; me le mkpukpu Belu-Meyonu. ⁹ O bukwapho je akpaa l'uzo enyanwu-awawa; bua jasụ l'eka eeshije abahu l'echiegu, noru jasụ l'enyimu Yufurétisu; kele eku phe zushiru kabaa igwerigwe l'ali Giladu.

¹⁰ Le teke Solu shi buru eze be ipfu Rúbenu tsoru ndu Hega ogo; lwu-kpee phe; buchishia ulo-ekwa eri Hega ono l'ali, dukota l'uzo enyanwu-awawa ali Giladu l'ophu.

Oshilokpa Gadu

¹¹ Unwu Gadu be bu ghaaru unwu Rúbenu iphu l'ali Beshanu; bua je akpaa le mkpukpu Saleka. ¹² Jiowelu bu onye-ishi phe. Shafamu buru onye etsota iya nu. Ndu ozo bu Jianayi; me Shafatu le ndu bu l'ali Beshanu. ¹³ Ndu bu abubu phe l'enya-unuphu l'enya-unuphu phe bu: Mayikelu; me Meshulamu; me Sheba; me Jiorayi; me Jikananu; me Ziya; me Eba. Ephe tukoru du esaa. ¹⁴ Waa unwu Abihelu nwa Huri baa: Huri bu nwa Jiarowa; Jiarowa buru nwa Giladu; Giladu buru nwa Mayikelu; Mayikelu buru nwa Jieshishayi; Jieshishayi buru nwa Jiahudo; Jiahudo buru nwa Buzu. ¹⁵ Ahi, bu nwa Abudiyelu; bu aburu nwanwa Guni be shi buru ishi l'enya-unuphu ibe nna iya. ¹⁶ O buru l'ali Giladu be ephe bu; me l'ali Beshanu; me le mkpukpu le mkpukpu, no iya nu; bua enweko-

taru alì ẹka ẹku phẹ atajẹ nri l'alì Sharọnu je akpaa l'ẹka o jeberu. ¹⁷ Ndu ono g'ẹphe ha bẹ e dekotaru ẹpha phẹ l'ẹkwọ, e deshiru g'e shiru nwụa phẹ. Teke e deru iya bụ lẹ teke Jiótamu shi bụru eze ndu Jiuda; Jierobowamu bụru eze ndu Ízurẹlu.

¹⁸ Ndu ipfu Rúbẹnu; mẹ ndu ipfu Gadu; mẹ nkeru-ẹbo ipfu Manásẹ bẹ nweru ndu mkparawa ojọgu; mbụ ndu aduje ike gude iphe, eegudeje egbobuta onwonye; mẹ ogu-echi; mbụ ndu agbajẹ apfụ; bya abụru ndu k'ọgu doru ẹnya ree. Ẹphe dụ ụkporo ụnu ndu ojọgu ugbo ise l'ụnu iri lẹ nanụ; l'ụkporo iri l'ẹsato; bụkotaru ndu ejeje ọgu. ¹⁹ Ẹphe tsoru ndu Hega ọgu; mẹ ndu Jieturu; mẹ ndu Nafishi; mẹkpoo ndu Nodabu. ²⁰ Chileke yetarụ phẹ ẹka mee gẹ ndu Hega; mẹ ndu ẹphe l'ẹphe tųgbaru la phẹ l'ẹka; kẹle ẹphe rakuru Chileke l'ọgu ono; bya akpọru obu yeru iya; o meeru phẹ iphe, ẹphe sụru g'o meeru phẹ. ²¹ Ẹphe rwukọo ẹku ndu Hega. Inya-kamẹlu, ẹphe kpọtaru bẹ dụ ụkporo ụnu ishii l'ụnu ise. Aturu, ẹphe kpọtaru dụ ụkporo ụnu ugbo ụkporo l'iri lẹ nanụ l'ụnu ise. Nkapfụ-igara, ẹphe kpọtaru dụ ụnu ise. Nemadzụ, ẹphe kpuru lẹ ndzụ dụ ụkporo ụnu ugbo iri l'ẹbo l'ụnu iri. ²² Ndu dụ igwerigwe bẹ e gburu egbugbu; kẹle ọo Chileke bẹ alwụ ọgu ono. Ndu Rúbẹnu buchishia ẹka ono jeye teke a kpuru phẹ lashja alì ọzo.

Nkerẹbo ipfu Manásẹ

²³ Nkerẹbo ipfu Manásẹ bẹ dụ igwerigwe shi; ọ bụru phẹ bu l'alì ono. Ẹphe shi l'alì Beshanu bua jeye lẹ mkpukpu Belu-Hamọnu; mẹ l'úbvú Seniru; bya ebua jasụ l'úbvú Hamọnu. ²⁴ Waa ndu bųgbaa ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ baa: Eferu; mẹ Ishi; mẹ Eliyẹlu; mẹ Azuriyẹlu; mẹ Jieremaya; mẹ Hodavaya; mẹ Jiahudiyẹlu. Ẹphe bụkota ndu ojọgu, ike dụ; bụru ndu a maru amaru; bya abụru ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ.

²⁵ Ọle ẹphe te egoshiduru l'ọ gbaru gẹ Chileke kẹ nna phẹ gude ire phẹ ẹka; ẹphe bya awata abarụ agwa ndu alì ọzo ẹja; mbụ ndu alì ono, Chileke meru ẹphe bụru mkpurupyata l'atati phẹ ono. ²⁶ Ọo ya bụ; Chileke kẹ Ízurẹlu kpalia obu Pulu, bụ eze ndu Asiriya, bụ iya bụ Tigulatu-Pilesa, ọ kpua ipfu Rúbẹnu; mẹ ipfu Gadu; mẹ nkeru-ẹbo ipfu Manásẹ lẹ ndzụ; kpuru lashja mkpukpu Hala; mẹ Habọ; mẹ Hara; mẹ ẹnimu mkpukpu Gozanu. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ẹphe nọ byasụ ntanụ-a.

Ipfu Lívayi

6 Ụnwu Lívayi, bụ unwoke bụ: Geshọnu; mẹ Kohatu; mẹ Merari.

² Ụnwu Kohatu, bụ unwoke bụ: Amuramu; mẹ Izuha; mẹ Hẹburonu; mẹ Uzẹlu.

³ Ụnwu Amuramu, bụ Erọnu; mẹ Mosisu waa Miriyamu.

Ụnwu Erọnu, bụ unwoke bụ Nadabu; mẹ Abihu; mẹ Eleyaza; mẹ Itama.

⁴ Eleyaza bụ nna Finehasu; Finehasu bụru nna Abishuwa; ⁵ Abishuwa bụru nna Buki; Buki bụru nna Uzi; ⁶ Uzi bụru nna Zerahaya; Zerahaya bụru nna Merayotu; ⁷ Merayotu bụru nna Amaraya; Amaraya bụru nna Ahitubu; ⁸ Ahitubu bụru nna Zadọku; Zadọku bụru nna Ahimaazu; ⁹ Ahimaazu bụru nna Azaríya; Azaríya bụru nna Jiohananu; ¹⁰ Jiohananu bụru nna Azaríya. Ọo ya shi bụru onye uke Chileke l'eze-ọlo Chileke ono, Sólomọnu kpuru lẹ Jierúsalemụ ono. ¹¹ Azaríya bụru nna Amaraya; Amaraya bụru nna Ahitubu; ¹² Ahitubu bụru nna Zadọku; Zadọku bụru nna Shalumu; ¹³ Shalumu bụru nna Hilikaya; Hilikaya bụru nna Azaríya; ¹⁴ Azaríya bụru nna Seraya; Seraya bụru nna Jiehozadaku. ¹⁵ Jiehozadaku bẹ a kpọtaru lẹ ndzụ lashja alì ọzo lẹ teke ono, Chipfu shi l'ẹka Nebukadineza kpukoo ndu Jiuda waa ndu Jierúsalemụ lẹ ndzụ lashja alì ọzo ono. ¹⁶ Ụnwu Lívayi, bụ unwoke bụ Geshọnu; mẹ Kohatu; mẹ Merari. ¹⁷ Waa ẹpha ụnwu Geshọnu baa: Libuni; mẹ Shimeyi. ¹⁸ Ụnwu Kohatu bụ Amuramu; mẹ Izuha; mẹ Hẹburonu; mẹ Uzẹlu. ¹⁹ Ụnwu Merari bụ Mahuli waa Mushi.

Waa ndibe Lívayi l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu phẹ:

²⁰ Eri Geshọnu bụ: Libuni bụ nwa Geshọnu. Jiahatu bụru nwa Libuni. Zima bụru nwa kẹ Jiahatu; ²¹ Jiowa bụru nwa Zima; Ido bụru nwa Jiowa; Zera bụru nwa Ido; Jieyaterayi bụru nwa Zera.

²² Eri Kohatu bụ: Amínadabu bụ nwa Kohatu; Kora bụru nwa Amínadabu; Asiru bụru nwa kẹ Kora; ²³ Ẹlukana bụru nwa Asiru; Ẹbyasafu bụru nwa Ẹlukana; Asiru bụru nwa Ẹbyasafu; ²⁴ Tahatu bụru nwa Asiru; Uriyẹlu bụru nwa Tahatu; Uzáyá bụru nwa Uriyẹlu; Shawulu bụru nwa Uzáyá.

²⁵ Ụnwu Ẹlukana bụ Amasayi waa Ahimotu. ²⁶ Ẹlukana bụ nwa Ahimotu; Zofayi bụru nwa Ẹlukana; Nahatu bụru nwa Zofayi; ²⁷ Eliyabu bụru nwa Nahatu; Jierohamu bụru nwa Eliyabu; Ẹlukana bụru nwa Jierohamu; Sámẹlu bụru nwa Ẹlukana.

²⁸ Waa ụnwu Sámẹlu baa: Jiowẹlu bụ ọkpara iya. Abáyijia bụru nwa iya k'ẹbo.

²⁹ Waa eri Merari baa: Mahuli bụ nwa Merari; Libuni bụru nwa Mahuli; Shimeyi bụru nwa Libuni; Uza bụru nwa Shimeyi; ³⁰ Shimeya bụru nwa Uza; Hagaya bụru nwa Shimeya; Asaya bụru nwa Hagaya.

Ndu agụje ebvu l'eze-ụlo Chileke

³¹ Waa unwoke, Dévidi yeru g'ẹphe bụru ndu-ishi ebvu l'ụlo Chipfu lẹ g'e dobechaaru okpoko Chileke l'ẹka ono bụ ọwana. ³² Ozi phẹ bụ g'ẹphe guje ebvu l'atatiphu ụlo-ẹkwa Chileke, bụ iya bụ ụlo-ẹkwa-ndzukọ ono. Ẹphe nọdu anọduje iya nno jasụ Sólomọnu kpua eze-ụlo Chipfu lẹ Jierúsalem. Ẹphe nọdu ejeje ozi phẹ ẹgube ọ gbaru g'ẹphe jeje iya.

³³ Waa unwoke ono, shi bụru ọgbo-ebvu ono waa ụnwu phẹ nwoke baa:

Ndu ọphu shi l'eri Kohatu bụ: Hemanu; onye agụje ebvu agụgu. Hemanu bụ nwa Jiowẹlu; Jiowẹlu bụru nwa Sámẹlu; ³⁴ Sámẹlu bụru nwa Ẹlukana; Ẹlukana bụru nwa Jierohamu; Jierohamu bụru nwa Eliyẹlu; Eliyẹlu bụru nwa Towa; ³⁵ Towa bụru nwa Zufu; Zufu bụru nwa Ẹlukana; Ẹlukana bụru nwa Mahatu; Mahatu bụru nwa Amasayi; ³⁶ Amasayi bụru nwa Ẹlukana; Ẹlukana bụru nwa Jiowẹlu; Jiowẹlu bụru nwa Azariya; Azariya bụru nwa Zefanaya; ³⁷ Zefanaya bụru nwa Tahatu; Tahatu bụru nwa Asiru; Asiru bụru nwa Ẹbyasafu; Ẹbyasafu bụru nwa Kora; ³⁸ Kora bụru nwa Izuha; Izuha bụru nwa Kohatu; Kohatu bụru nwa Lívayi; Lívayi bụru nwa Ízurẹlu.

³⁹ Onye notsotaru Hemanu bụ Asafu. Ọ bụru yẹbedua anọduje Hemanu l'ẹkutara. Asafu bụ nwa Berekaya; Berekaya bụru nwa Shimeya; ⁴⁰ Shimeya bụru nwa Mayikelu; Mayikelu bụru nwa Baseya; Baseya bụru nwa Malukayijia; ⁴¹ Malukayijia bụru nwa Etuni; Etuni bụru nwa Zera; Zera bụru nwa Adaya; ⁴² Adaya bụru nwa Etanu; Etanu bụru nwa Zima; Zima bụru nwa Shimeyi; ⁴³ Shimeyi bụru nwa Jiahatu; Jiahatu bụru nwa Geshonu; Geshonu bụru nwa Lívayi.

⁴⁴ Onye ọzo, etsoje Hemanu bụ Etanu, bụ onye shi l'eri Merari. Yẹbedua anọduje Hemanu l'ẹkicha. Etanu bụ nwa Kishi; Kishi bụru nwa Abudi; Abudi bụru nwa Maluku; ⁴⁵ Maluku bụru nwa Hashabaya; Hashabaya bụru nwa Amazaya; Amazaya bụru nwa Hilikiya; ⁴⁶ Hilikiya bụru nwa Amuzi; Amuzi bụru nwa Bani; Bani bụru nwa Shemeru; ⁴⁷ Shemeru bụru nwa Mahuli; Mahuli bụru nwa Mushi; Mushi bụru nwa Merari; Merari bụru nwa Lívayi.

⁴⁸ Ụnwunna phẹ, bụ ndu Lívayi bẹ e yeru g'ẹphe jeje ozi ọzo, dughbaa lẹ mkpu eze-ụlo Chileke.

Ụnwu Erọnu

⁴⁹ Ọo Erọnu yele ụnwu iya bẹ egweje ngweja l'ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpọ-ọku; mę l'ọru-ngweja ẹka aakpoje ụnwù-isensu ọku. Ọ bụru phẹ bẹ k'ẹka-kakọta-adụ-nsọ dụ l'ẹka; mękpoo ngweja k'apfụ ụgwọ iphe-ẹji, ndu Ízurẹlu meshiru; ẹgube ono, Mósisu, bụ onye-ozí Chileke tųru iya l'ekemu.

⁵⁰ Waa eri Erọnu baa: Eleyaza bụ nwa Erọnu; Finehasu bụru nwa Eleyaza; Abishuwa bụru nwa Finehasu; ⁵¹ Buki bụru nwa Abishuwa; Uzi bụru nwa Buki; Zerahaya bụru nwa Uzi; ⁵² Merayotu bụru nwa Zerahaya; Amaraya bụru nwa Merayotu; Ahitubu bụru nwa Amaraya; ⁵³ Zadọku bụru nwa Ahitubu; Ahimaazu bụru nwa Zadọku.

⁵⁴ Ọwaa bụ ẹka ẹphe bu ebubu; mbụ oke alí, a nųru phẹ g'ẹphe buru. Ẹka ono bụ oshilọkpa Erọnu; mbụ eri Kohatu bẹ a nųru iya ẹphe buru; noo kele ọo phẹ bẹ ido mbụ daru. ⁵⁵ A nųru phẹ mkpụkpu Hẹburonu, nọ l'alí Jí-uda; mę alí ẹka ẹku ataję nri, nọ-pheru iya mgburugburu. ⁵⁶ Ọle ẹgu, dų lẹ mkpụkpu ono; mę ụnwu mkpụkpu ọzo, nọkota iya nų bẹ a nųru Kalẹbu; nwa Jiefune. ⁵⁷ Ọ bụru oshilọkpa Erọnu bẹ a nųru mkpụkpu, eezeje ndzu, bụ Hẹburonu; mę Libuna; mę Jiatiru; mę Eshutemowa; yele alí ẹka ẹku ataję nri, nọkotagbaa lẹ mkpụkpu ono. ⁵⁸ Ẹka ọzo bụ mkpụkpu Hilenu; yele alí ẹka ẹku ataję nri, nọkota iya nų; mę mkpụkpu Debi; yele alí ẹka ẹku ataję nri, nọkota iya nų; ⁵⁹ mę mkpụkpu Ashanu; yele alí ẹka ẹku ataję nri, nọkota iya nų; mę mkpụkpu Bẹtu-

Shemeshi; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù. ⁶⁰ Mkpukpu, e shi l'ipfu kẹ Benjiaminu nù phẹ bụ; mkpukpu Geba; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Alemetu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ Anatotu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù. Mkpukpu, a nuru eri Kohatu l'anya-unuphu l'anya-unuphu bẹ tukuroru dọ iri l'eto. ⁶¹ A bya atọa ido shi lẹ mkpukpu k'anya-unuphu nkeru-ẹbo ipfu Manáse keta mkpukpu iri nù ndu phoduru nù l'eri Kohatu.

⁶² E shi lẹ mkpukpu ipfu Isaka; mẹ k'ipfu Asha; mẹ k'ipfu Nafutali; mẹ k'ipfu Manáse, bụ ndu ophu bu l'alì Beshanu keta mkpukpu iri l'eto nù eri Geshonu; l'anya-unuphu l'anya-unuphu.

⁶³ E shi lẹ mkpukpu k'ipfu Rúbenu; mẹ l'ipfu Gadu; mẹ ipfu Zebulun tọa ido keta mkpukpu iri l'ẹbo nù eri Merari; l'anya-unuphu l'anya-unuphu.

⁶⁴ Oo ya bụ; ndu Ízurelu woru mkpukpu lẹ mkpukpu ono nù eri Lívayi; nuchaa phẹ alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù. ⁶⁵ Ndu Ízurelu tukurwapho ido shi lẹ mkpukpu ipfu ndu Jiuda; mẹ ipfu Simiyonu; mẹ ipfu Benjiaminu woru mkpukpu ono nù phẹ, bụ iya bụ mkpukpu lẹ mkpukpu ono, a gushiru ẹpha phẹ ono.

⁶⁶ O nweru ndu ophu shi l'anya-unuphu eri Kohatu, e shi l'ipfu Ifuremu nù mkpukpu, ẹphe bugbaa. ⁶⁷ L'alì úb-vú úbvú Ifuremu, bẹ a nuru phẹ mkpukpu Shékemu, bụ iya bụ mkpukpu, ezeje ndzụ; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Geza; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁶⁸ mẹ mkpukpu Jiokumeyamu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Betu-Horonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁶⁹ mẹ mkpukpu Ajialonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Gatu-Rimonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷⁰ Ẹnya-unuphu, phoduru nù l'eri Kohatu bẹ e shi l'alì nkeru-ẹbo ipfu Manáse nù mkpukpu Ana; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Bilamu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷¹ Ẹnwu Geshonu bẹ e shikwapho l'alì nkeru-ẹbo ipfu Manáse nù mkpukpu Golanu, dọ l'alì Beshanu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Ashitoretu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷² E shi l'alì ipfu Isaka nù phẹ mkpukpu Kadeshi; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Dabertatu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁷³ mẹ mkpukpu Ramatu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Anemu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷⁴ E shi l'alì ipfu Asha nù phẹ mkpukpu Mashalu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Abudonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁷⁵ mẹ mkpukpu Hukoku; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Rehobu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷⁶ E shi l'alì ipfu Nafutali nù phẹ mkpukpu Kadeshi, nọ lẹ Gálili; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Hamonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Kiriayatayimu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁷⁷ Ndu phoduru nù l'eri Merari bẹ e shi l'alì ipfu Zebulun keta mkpukpu Rimonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Tabo; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù woru nù.

⁷⁸ E shi l'alì ipfu Rúbenu, nọ l'azọ ẹnyimu Jiódanu azọ iya ophu l'uzo ẹnyanwu-awawa mkpukpu Jieriko nù phẹ mkpukpu Beza, nọ l'echiegu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Jiahazu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁷⁹ mẹ mkpukpu Kedemotu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Mefahatu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

⁸⁰ E shi l'alì ipfu Gadu nù phẹ mkpukpu Ramatu, nọ l'alì Giladu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Mahanayimu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; ⁸¹ mẹ mkpukpu Heshibonu; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù; mẹ mkpukpu Jiaza; yele alì ẹka ẹku atajẹ nri, nọkota iya nù.

Oshilokpa Isaka

7 Ẹnwu Isaka bụ Tola; mẹ Puwa; mẹ Jiashubu; mẹ Shimuronu. Ẹphe tukuroru dọ ọmadzọ ẹno.

² Ẹnwu kẹ Tola bụ Uzi; mẹ Refaya; mẹ Jieriyelu; mẹ Jiahumayi; mẹ Ibusamu; mẹ Sámelu. Ẹphe bukota ndu-ishi l'anya-unuphu nna phẹ, bụ Tola. Ẹphe bukota ndu ojogu, ike dọ l'ogbo nkepẹ. Teke Dévidi shi bọru eze bẹ ẹphe dọ ukporo unu ugbo labọ l'unu nemadzọ ugbo iri l'ishii l'ukporo iri.

³ Nwa kẹ Uzi bụ Izurahiya. Ụnwu nwoke Izurahaya bụ Mayịkelu; mę Obedaya; mę Jiowelu; mę Ishaya. G'ęphe hakọta ęphe n'ise tųkoru bųkotaru ndu-ishi l'ęhu l'ęhu. ⁴ Ęphe lųshiru ųnwanyi igwerigwe; nwųshia ųnwu igwerigwe. L'eri nkephę l'ęnya unuphu nna phę bę e nweru ųkporo ųnu ugbo ęno l'ųnu ųmadzu iri, bųchaa ndu sųwaru eje ọgu.

⁵ Ipfu Isaka l'ophu; mbų ęnya unuphu phę mę abųbu phę bę ndu bų ojọgu dų ųkporo ųnu ugbo iri; l'ųnu nepadzų ugbo iri l'ęsaa l'ųkporo iri; mbų ęgube e deru iya l'ękwo, e deshiru g'e shiru nwųa phę.

Oshilọkpa Benjaminu

⁶ Ụnwu Benjaminu bų Bela; mę Beka; mę Jiediyelu. Ęphe dų ųmadzu ęto.

⁷ Ụnwu kẹ Bela bų Ęzubonu; mę Uzi; mę Uzelu; mę Jierimotu; mę Iri. Ęphe tųkoru dų ųmadzu ise; bųchaaru ndu-ishi l'ęnya unuphu ibe nna phę; bya abųkotaru ndu ike dų l'ọgu. L'ękwo, e deshiru g'e shiru nwųa phę bę ęphe dų ųkporo ųnu ugbo labọ; l'ųnu ugbo iri l'ise; l'ųkporo l'iri l'ęno.

⁸ Ụnwu kẹ Beka bų Zemira; mę Jiowashi; mę Eliyéza; mę Eliyowenayi; mę Omuri; mę Jieremotu; mę Abáyijia; mę Anatotu; mę Alemetu. G'ęphe ha tųkoru bųkotaru ųnwu Beka. ⁹ L'ękwo, e deru g'e shi nwųa phę bę ęphe dų ųkporo ųnu ugbo labọ; l'ųnu iri l'ųkporo iri. Ęphe bųkota ndu-ishi l'ęnya unuphu ibe nna phę; bya abųkotaru ndu ojọgu.

¹⁰ Nwa Jiediyelu bų Bilihanu. Ụnwu kẹ Bilihanu bų Jieyushi; mę Benjaminu; mę Ehudu; mę Kenana; mę Zetanu; mę Tashishi; mę Ahishaha. ¹¹ Ụnwu Jiediyelu ono g'ęphe ha bųkota ndu-ishi l'ęnya unuphu ibe nna phę; bya abųru ndu ojọgu. Ndu sųwaru eje ọgu bę dų ųkporo ųnu ugbo labọ l'ųnu ęto. ¹² Shupimu mę Hupimu bę bų ųnwu Iri; Hushimu bųru nwa Aha.

Oshilọkpa Nafųtali

¹³ Ụnwu Nafųtali bų Jiahazelu; mę Guni; mę Jieza; mę Shalumu. Ęphe bų eri Biliha.

Oshilọkpa Manáse

¹⁴ Ụnwu Manáse bų: Asųrelu, onye ọphu nwanyi Arámu, ọ tọ lųdu ọkpobe alųlu nwųtaru iya; mę Makiya, bų nna Giladu. ¹⁵ Makiya bya alųaru Hupimu yele Shupimu nwanyi. Ępha nwune Makiya kẹ nwanyi bų Maka. Ępha onye k'ębo bųru Zelofehadu. Zelofehadu bę bų ųnwanyi bę ọ nwųshiru kpoloko.

¹⁶ Nyee Makiya ono, ępha iya bų Maka bę nwųtaru nwa nwoke; bya agųbe iya Pęreshi. Ępha nwune Pęreshi bųru Shęreshi. Ụnwu Pęreshi bųru Ulamu waa Rękemu. ¹⁷ Nwa kẹ Ulamu bų Bedanu. Ndu ono bų eri Giladu. Giladu bų nwa Makiya; Makiya bųru nwa Manáse.

¹⁸ Nwune iya nwanyi, bų Hamoleketu bę nwųtaru Ishodu; mę Abiyeza; mę Mahula.

¹⁹ Ụnwu kẹ Shemida bų Ahayanu; mę Shękemu; mę Likih; mę Anayamu.

Oshilọkpa Ifuremu

²⁰ Ifuremu bų nna Shutela; Shutela bųru nna Bęredu; Bęredu bųru nna Tahatu; Tahatu bųru nna Eleyada; Eleyada bųru nna Tahatu; ²¹ Tahatu bųru nna Zabadu; Zabadu bųru nna Shutela. Eza waa Eleyadu bę jeru ezita oshi ęku lę mkpųkpu Gatu; ndu a nwųru l'ęka ono gude phę gbushia. ²² Nna phę, bų Ifuremu raa ękwa phę nọ ọdu; ųnwunna iya phę bya akpọru iya iphu. ²³ Ifuremu byakwa ejepfu nyee ya ọzo; ọ tsųta ime nwųa nwa nwoke. Ępha, ọ gųru iya bų Beraya; kẹle ęjo-iphe nwųru l'ibe iya.

²⁴ Ifuremu bę nwųtaru nwa nwanyi, ępha iya bų Shera. Ọ bųru iya kpųru mkpųkpu Bętu-Horonu, dų l'ųzo nsųda; yele k'isheli; bya akpųa mkpųkpu Uzenu-Shera.

²⁵ Onye nwoke ọzo, Ifuremu nwųtaru bų Refa. Refa bų nna Reshęfu; Reshęfu bųru nna Tela; Tela bųru nna Tahanu; ²⁶ Tahanu bųru nna Ladanu; Ladanu bųru nna Amihudu; Amihudu bųru nna Elishama; ²⁷ Elishama bųru nna Nunu; Nunu bųru nna Jioshuwa.

²⁸ Alị, bụ nkephe; mbụ ẹka ẹphe bu ebubu bụ mkpụkpu Bẹtelu; mę mkpụkpu, nọ-pheru iya mgburugburu; je akpaa lę mkpụkpu Naranu, l'ụzo ẹnyanwu-awawa; mę mkpụkpu Geza, dụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba; yele mkpụkpu, nọkota iya nụ; męwaro mkpụkpu Shẹkemu; mę mkpụkpu, nọkota iya nụ; waa mkpụkpu Aya; mę mkpụkpu, nọkota iya nụ.

²⁹ Ndu buru kwaseru oke alị ụnwu Manáse bụ mkpụkpu Bẹtu-Shanu; mę Tanaku; mę Megido; mę Dọru; mę iphe, bụ mkpụkpu dụkota iya nụ.

Mkpụkpu ono g'ọ ha bụ oshilọkpa Jíósefu, bụ nwa Ízurelu bukọta iya.

Oshilọkpa Asha

³⁰ Ụnwu nwoke Asha bụ Imuna; mę Ishiva; mę Ishivi; mę Beraya. Nwune phę kę nwanyị bụ Sera.

³¹ Ụnwu Beraya bụ Heba; mę Malukẹlu, bụ nna Biruzayitu.

³² Heba bụ nna Jiafuleti; mę Shoma; mę Hotamu. Nwune phę kę nwanyị bụ Shuwa.

³³ Ụnwu Jiafuleti kę nwoke bụ Pasaku; mę Bimuhalu; mę Ashụvatu. Noo ụnwu Jiafuleti bụ ono.

³⁴ Ụnwu Shema bụ Ahi; mę Rohuga; mę Huba; mę Arámu.

³⁵ Ụnwu nwoke kę Helẹmu bụ Zofa; mę Imuna; mę Sheleshị; mę Amalu.

³⁶ Ụnwu Zofa bụ Suwa; mę Hanẹfa; mę Shuwalu; mę Beri; mę Imura; ³⁷ mę Beza; mę Hodu; mę Shama; mę Shilusha; mę Ituranu; mę Bera.

³⁸ Ụnwu Jieta bụ Jiefune; mę Pisupa; mę Ara. ³⁹ Ụnwu Ula kę nwoke buru Ara; mę Hanẹlu; mę Riziya.

⁴⁰ Ndu ono g'ẹphe ha bukọta eri Asha. Ẹphe bukọta ndu-ishi l'ẹnya unuphu ibe nna phę; bụchaaru ndu a ọru ahọho; bya aburu ndu ojogu; bụchaaru ndu-ishi. L'ẹkwo, e deru g'e shi nwụa phę bę ẹphe tukuru dụ ụkporo ụnu ugbo ẹto l'ụnu ise, bụ ndu sụwaru eje ọgu.

Ipfu Benjaminu

8 Benjaminu bụ Bela bụ ọkpara iya; Ashịbelu, bụ nwa iya nọdu etsota iya; Ahara buru onye k'ẹto; ² Nohahu, buru k'ẹno. Onye k'ise buru Rafa.

³ Ụnwu Bela bụ Adaru; mę Gera; mę Abihudu; ⁴ mę Abishuwa; mę Nemanu; mę Ahowa; ⁵ mę Gera; mę Shefufanu; waa Huramu.

⁶ Ụnwu Ehudu bukọta ndu-ishi l'ẹnya unuphu ibe ndu shi buru lę mkpụkpu Geba. Ọle a chịtaru phę lashia mkpụkpu Manahatu. ⁷ Ẹpha phę bụ: Nemanu; mę Ahayijia; mę Gera, bụ onye chịtaru phę nụ; bya aburu iya bụ nna Uza waa Ahihudu.

⁸ Shaharayimu bę nwụtaru ụnwu l'alị ndu Mówabu g'ọ chifucharu unyomu iya, bụ Hushimu yele Bara.

⁹ Nwanyị ọzo, ọ luru, ẹpha iya bụ Hodeshu bya anwutaru iya Jiobabu; mę Zibiya; mę Mesha; mę Malukamu;

¹⁰ mę Jieyuzu; mę Sakaya; mę Mirima. Ndu ono bukọta ụnwu iya; tẹme ẹphe bukọtaru ndu-ishi l'ẹnya unuphu phę. ¹¹ O shikwaphọ l'ẹka Hushimu nwụta Abitubu yele Ẹlupalu.

¹² Ụnwu Ẹlupalu bụ: Eba; mę Mishamu; mę Shẹmedi, bụ onye bụ iya metaru mkpụkpu ono, bụ Ono; waa Lodu; mę mkpụkpu, dụkota iya nụ.

¹³ Beraya; mę Shema bę bụ ndu-ishi l'ẹnya unuphu ndu bu lę mkpụkpu Ajialonu; buru phę chifuru ndu shi buru lę Gatu.

¹⁴ Ụnwu Beriya bụ Ahiyo; mę Shashaku; mę Jieremotu; ¹⁵ mę Zebadaya; mę Aradu; mę Eda; ¹⁶ mę Mayịkelu; mę Ishupa; mę Jioha.

¹⁷ Ụnwu Ẹlupalu bụ Zebadaya; mę Meshulamu; mę Hiziki; mę Heba; ¹⁸ mę Ishimerayi; mę Izulaya; mę Jiobabu.

¹⁹ Ụnwu Shimeyi bụ Jiakimu; mę Zikiri; mę Zabudi; ²⁰ mę Eliyenayi; mę Ziletayi; mę Eliyẹlu; ²¹ mę Adaya; mę Beraya; mę Shimuratu.

²² Ụnwu kę Shashaku bụ Ishupanu; mę Eba; mę Eliyẹlu; ²³ mę Abudonu; mę Zikiri; mę Hananu; ²⁴ mę Hananaya; mę Elamu; mę Anatọtayijia; ²⁵ mę Ifudeya; mę Penuwẹlu.

²⁶ Ụnwu kę Jierohamu bụ Shamusherayi; mę Sheharaya; mę Atalaya; ²⁷ mę Jiareshaya; mę Elayijia; mę Zikiri.

²⁸ Ndu ono bukota ndu-ishi l'anya-unuphu nna phe; egube e deru iya l'ekwo, e deshiru g'e shiru nwua phe. Eka ephe bu bu le Jierusalemu; bugbaaru ndu-ishi.

²⁹ Nna ndu Gibiyonu, bu Jieyelu bu le Gibiyonu be o bu. Epha nyee ya bu Maka. ³⁰ Okpara iya bu Abudonu. O gbeteke ono nwua Zuru; me Kishi; me Belu; me Nadabu; ³¹ me Gedo; me Ahiyo; me Zeka; ³² me Mikulotu. Mikulotu bu nna Shimeya. Ephebedua be bukubekwapho unwunna phe le Jierusalemu.

³³ Neru bu nna Kishi; Kishi buru nna Solu; Solu buru nna Jionatanu; me Malukishuwa; me Abinadabu; me Eshibelu. ³⁴ Nwa, Jionatanu nwutaru bu Meribu-Belu; Meribu-Belu buru nna Mayika.

³⁵ Unwu Mayika bu Pitonu; me Meleku; me Tareya; me Ehazi. ³⁶ Ehazi bu nna Jiehowada; Jiehowada buru nna Alemetu; me Azumavetu; me Zimiri. Zimiri buru nna Moza; ³⁷ Moza buru nna Bineya; Bineya buru nna Rafa; Rafa buru nna Eleyasa; Eleyasa buru nna Azelu.

³⁸ Azelu be nwutaru unwoke ishii. Epha phe bu Azurikamu; me Bokeru; me Ishimelu; me Sheyaraya; me Obedaya; me Hananu. Ndu ono g'ephe ha bukota unwu Azelu. ³⁹ Unwu ke nwune iya nwoke, bu Eshetu bu: Ulamu, bu iya bu okpara iya; Jieyushi bu k'ebo; Elifeletu buru k'eto.

⁴⁰ Unwu Ulamu bukota ndu ojogu, ike du; buru ndu maru k'apfu. Ephe nwushiru unwu igwerigwe bya enweru unwu nwanwa. Iphe, ephe tukoru du bu ukporo esaa l'iri. Ndu ono g'ephe ha tukoru bukotaru oshilokpa Benjaminu.

Ndu a kpuru le ndzu laa Babilonu, alwa azu le Jierusalemu

9 Noo ya; e deshikota epha ndu Izurelu l'ophu l'ekwo g'e shi nwua phe. G'ephe ha be e deshiru l'ekwo ndu eze ndu Izurelu.

Ndu Jiuda be a kpuru le ndzu laa Babilonu; kele ephe mesweru Chileke. ² Ndu mbu, vuchakpo uzo bya ebubaaru ozo l'alj ono, bu nkephe ono; mbu le mkpukpu phe ono bu ndu Izurelu; me ndu-uke Chileke; me ndu Liviya; me ndu ejeje ozi l'eze-ulo Chileke.

³ Ndu ophu bu ndu Jiuda; me ndu Benjaminu; me ndu Ifuremu; me ndu Manase, bu le Jierusalemu bu: ⁴ Utayi, bu nwa Amihudu; Amihudu buru nwa Omuri; Omuri buru nwa Imuri; Imuri buru nwa Bani; Bani shi l'eri Perezu, bu nwa Jiuda.

⁵ A bya le ndu ophu shi l'eri Shilo; o buru Asaya, bu iya bu okpara; me unwu iya.

⁶ A bya le ndu ophu shi l'eri Zera; o buru Jiyuwelu. Ndu shi l'eri Jiuda be du unu nemadzu l'ukporo iri l'eno; l'umadzu iri.

⁷ A bya le ndu ophu shi l'eri Benjaminu; o buru Salu, bu nwa Meshulamu; Meshulamu buru nwa Hodavaya; Hodavaya buru nwa Hasenuwa; ⁸ teme waa Ibunayijia, bu nwa Jierohamu; me Ela, bu nwa Uzi; Uzi buru nwa Mikiri; me Meshulamu, bu nwa Shefataya; Shefataya buru nwa Ruwelu; Ruwelu buru nwa Ibunayijia.

⁹ Ndu shi l'eri Benjaminu be du unu nemadzu ugbo labo; l'ukporo esaa l'umadzu iri l'ishii. G'ephe ha bugbaa ishi l'anya-unuphu ibe nna phe.

¹⁰ A bya le ndu-uke Chileke; o buru Jiedaya; me Jiehoaribu; me Jiakinu; ¹¹ me Azariya, bu nwa Hilikaya; Hilikaya buru nwa Meshulamu; Meshulamu buru nwa Zadoku; Zadoku buru nwa Merayotu; Merayotu buru nwa Ahitubu, bu onye-ishi ulo Chileke. ¹² Onye ozo bu Adaya, bu nwa Jierohamu; Jierohamu buru nwa Pasho; Pasho buru nwa Malukayijia; me Masayi, bu nwa Adiyelu; Adiyelu buru nwa Jiahuzera; Jiahuzera buru nwa Meshulamu; Meshulamu buru nwa Meshilemitu; Meshilemitu buru nwa Ima.

¹³ Ndu bu abubu ndu-uke Chileke ono; mbu ndu-ishi l'anya unuphu ibe nna phe be du unu eno l'ukporo umadzu esato. Ephe bu ndu ike du l'eje ozi, du l'ulo Chileke.

¹⁴ A bya le ndu ophu bu eri Liviya; o buru Shemaya, bu nwa Hashubu; Hashubu buru nwa Azurikamu; Azurikamu buru nwa Hashabaya, bu onye shi l'eri Merari; ¹⁵ teme waa Bakubaka; me Hereshi; me Galalu; me Matanaya, bu nwa Mayika; Mayika buru nwa Zikiri; Zikiri buru nwa Asafu; ¹⁶ me Obedaya, bu nwa Shemaya; Shemaya buru nwa Galalu; Galalu buru nwa Jiedutunu; waa Berekaya, bu nwa Asa; Asa buru nwa Elukana, bu onye bu le nwa mkpukpu ndu Netofa.

¹⁷ A bya lẹ ndu nche eze-ulo Chileke; ọ bọru Shalumu; mẹ Akubu; mẹ Talumonu; mẹ Ahimanu; mẹ unwune phẹ. Shalumu bọ onye-ishi phẹ. ¹⁸ Ẹka e doberu phẹ g'ẹphe che nche bọ Onu-oguzo Eze, nọ laaru ọzo ẹnyanwu-awawa; mbụ bya asụ ntanụ-a. Ọo ẹphebedua shi echeje ẹka eeshije abahụ l'ẹka ndu Lívayi bu.

¹⁹ Shalumu bọ nwa Kore; Kore bọru nwa Ẹbyasafu; Ẹbyasafu bọru nwa Kora. Shalumu yẹle unwunna iya, bọ iya bọ ndu ẹnya unuphu phẹ, bọ unwu Kora bẹ o shi dọ l'ẹka; mbụ eche ẹka eeshije abahụ l'ulo-ẹkwa Chipfu. Nokwaphọ gẹ nna phẹ shi eche ẹka eeshije abahụ l'ẹka Chipfu bu.

²⁰ Lẹ teke ndiche bọ Finehasu nwa Eleyaza shi bọru onye-ishi phẹ. Chipfu shi swiru iya eswiru.

²¹ Zekaraya, bọ nwa Meshalemaya bẹ shikwaphọ eche ọnu ẹka eeshije abahụ l'ulo-ẹkwa-ndzukọ ono.

²² Iphe, bọkota ndu a họtaru g'ẹphe cheje nche l'ọnu ẹka eeshije abahụ ono bẹ dọ ọkpọro ọmadzu iri l'ọmadzu iri l'ẹbo. E dekọtaru ẹpha phẹ l'ẹkwo, e deshiru g'e shiru nwua phẹ lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu phẹ. Ọ Dévidi yẹle Sámẹlu, bọ onye aphuje ọphulenyà bẹ woru ozi ono ye phẹ l'ẹka; kẹle ẹphe bọ ndu gbaru g'e gude ire phẹ ẹka. ²³ Ọo ya bọ; ọ bọru ẹphe l'unwu phẹ bẹ ọ dọ l'ẹka g'ẹphe cheje nche ẹka eeshije abahụ l'ulo Chipfu, bọ iya bọ ulo-ẹkwa. ²⁴ Ndu nche ono anọdukotaje lẹ mgburẹku ẹno k'eze-ulo ono. Ẹphe anọduje l'uzo ẹnyanwu-awawa; nọdu l'uzo ẹnyanwu-arịba; nọdu l'uzo isheli; mẹ ọzo ndọhali. ²⁵ Unwunna phẹ eshije l'ime mkpukpu bya echebude phẹ nche abalị ẹsaa. Ọ bọru g'ẹphe emeje iya bọ ono tekenteke kpọo. ²⁶ Ọmadzu ẹno, shi l'eri Lívayi, bọ ndu-ishi nche ono bẹ anọdujeeho l'ozì phẹ mkpọrumkpuru. Ọo phẹ bẹ echeje mkpuru; mẹ ọzo, aakwakọbeje ẹku l'ulo Chipfu. ²⁷ Ẹphe anọ-pheje eze-ulo Chileke ono mgburugburu; kwaa akwakwa; noo kẹle ọo ẹphebedua anọduje eche ẹka ono nche; tẹme ọ bọru phẹ aguhaje ọzo ono l'utsu g'utsu.

²⁸ L'ime phẹ bẹ o nweru ndu ọphu eleta ẹnya l'ivu, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Chileke. Ọo ẹphebedua bẹ aguje iya ọgu lẹ teke a chibataru iya; mẹ lẹ teke a chifuru iya achifu. ²⁹ O nweru ndu ọphu a tųkwarupho ẹka g'ẹphe bọru ndu-ishi, eleta ngwa, dọ l'eze-ulo ono ẹnya; mẹ ivu, dọkota nsọ; mẹ ukpokutu iphe; mẹ mẹe-vayinu; mẹ manụ; mẹ unwù-isensu; mẹ manụ, eshi mkpọ. ³⁰ O nweru ndu-uke Chileke ono, ozi phẹ bọ g'ẹphe gwakọbeje manụ, eshi mkpọ.

³¹ Onye Lívayi, ẹpha iya bọ Matitaya; mbụ ọkpara Shalumu, bọ eri Kora bẹ bọ ozi nkiya bọ eghe iphe, bọkpoo iphe, egheje egheghe lẹ gbamugbamu. ³² Nokwaphọ g'o nweru unwunna phẹ, bọ eri Kohatu, ọ dọ l'ẹka mbụ eme buredi, eedobeje l'iphu Chileke, bọ iya bọ buredi eswe atụta-unme.

³³ E nwekwarupho ndu ọgbo ebvu. Ẹphe bųgbaa ndu-ishi l'ẹnya unuphu ibe nna phẹ l'ipfu Lívayi. Ẹka ẹphe bu ebubu bọ l'eze-ulo Chileke. O to nwedu ozi ọzo, a guru phẹ ye; noo kẹle ẹphe anọduje l'ozì eswe l'enyashi.

³⁴ Ndu ono g'ẹphe ha bẹ bọkota ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ndu Lívayi; noo g'e deru iya l'ẹkwo, e deshiru g'e shiru nwua phẹ. Ẹphe bųgbaa ndu-ishi, bu lẹ Jierúsalemu.

Eri Sọlu

(1Iphe 8:29-38)

³⁵ Jieyẹlu, bọ nna Gibiyonu, bọ onye bu lẹ mkpukpu Gibiyonu. Ẹpha nyee ya bọ Maka. ³⁶ Ọkpara iya bọ Abụdonu. Ọ gbẹ teke ono nwua Zuru; mẹ Kishi; mẹ Belu; mẹ Nẹru; mẹ Nadabu; ³⁷ mẹ Gedo; mẹ Ahiyo; mẹ Zekaraya; mẹ Mikulotu. ³⁸ Mikulotu bọ nna Shimeyamu. Ẹphebedua bẹ bukubekwaphọ unwunna phẹ lẹ Jierúsalemu.

³⁹ Nẹru bọ nna Kishi; Kishi bọru nna Sọlu; Sọlu bọru nna Jionatanu; mẹ Malukishuwa; mẹ Abinadabu; mẹ Eshibelu. ⁴⁰ Nwa, Jionatanu nwutaru bọ Meribu-Belu; Meribu-Belu bọru nna Mayika.

⁴¹ Unwu Mayika bọ: Pitonu; mẹ Mẹleku; mẹ Tahureya; mẹ Éhazu. ⁴² Éhazu bọ nna Jiara; Jiara bọru nna Alemetu; mẹ Azumavetu; mẹ Zimiri. Zimiri bọru nna Moza; ⁴³ Moza bọru nna Bineya; Bineya bọru nna Refaya; Refaya bọru nna Eleyasa; Eleyasa bọru nna Azẹlu.

⁴⁴ Azẹlu bẹ nwutaru unwoke ishii. Ẹpha phẹ bọ Azurikamu; mẹ Bokeru; mẹ Ishimẹlu; mẹ Sheyaraya; mẹ Obedaya; mẹ Hananu. Ndu ono bọkota unwu Azẹlu.

Anwuhu Sọlu yẹ ụnwu iya

(1Sám 31:1-13)

10 Tọbudu iya bụ; ndu Filisitayinu wata etso ndu Ízurelu ọgu; ndu Ízurelu yeru phẹ ọkpa l'oso. E gbushia igwerigwe ndu Ízurelu l'úbvú Gilubowa. ² Ndu Filisitayinu chipfuru Sọlu waa ụnwu iya ẹhuka ẹhuka. Ẹphe gbua ụnwu iya, bụ Jionatanu; mę Abinadabu; waa Malukishuwa. ³ Ọgu ono kpohu ọku mebyi ekpohu l'ibe iya ọphu Sọlu nọ; ndu apfụ chipyabe Sọlu woru apfụ gbaa ya; meka iya iphe. ⁴ Sọlu sụ onye achijeru iya ngwọgu: "Mifuta ogu-echi ngu nmagbua mu; a -nonyaa nụ ndu ono, ebuduru úbvù ono rwua bya emeru iphere kpua mu." Ọle onye ono, achijeru iya ngwọgu ono bę ndzụ agụ; ọphu o kwedu nmagbua ya. Ọo ya bụ; Sọlu woru ogu-echi iya gha igharaphu; woru ẹpho chie ya. ⁵ Onye achijeru Sọlu ngwọgu ono hụmaepho lẹ Sọlu nwuhuwaru; ọ dafua l'eli ogu-echi nkiya nwuhufua. ⁶ Ọo ya bụ; Sọlu yele ụnwu iya ẹphe n'eto; mę ndibe iya tuko g'ẹphe ha nwushihukota. ⁷ Ndu Ízurelu ndu ọphu bu lẹ nsuda bya ahumaepho lẹ ndu ojogu yewaru ọkpa l'oso; tẹme lẹ Sọlu yele ụnwu iya bę nwushihuwaru nụ; ẹphe haa mkpukpu phẹ gbalachaa; ndu Filisitayinu bya ebuchia ya.

⁸ O beepho lẹ nchitabọhu iya; gę ndu Filisitayinu byaru g'ẹphe yeshia ndu ono, e gburu l'ogu ono iphe, ẹphe yeru l'ehu; ẹphe hụma odzu Sọlu yele ụnwu iya g'ẹphe dabyigbaaru l'úbvú Gilubowa. ⁹ Ẹphe yeshia Sọlu iphe, o yeru l'ehu; bya egbuta iya ishi; chikoo ngwọgu iya; bya eye ndu-ozí g'ẹphe jedzuru alí Filisitayinu mgburugburu je arakashia ya k'ọphu agwa phẹ mę ndiphe a-nụma-dzuru iya. ¹⁰ Ẹphe woru ngwọgu Sọlu je edobe l'ulo agwa phẹ; woru ishi iya kobe l'ulo agwa, bụ Dagonu. ¹¹ O be teke ndu bu lẹ mkpukpu Jiabeshi-Giladu numaerupho iphemiphe ono, ndu Filisitayinu meru Sọlu ono; ¹² unwoke l'ophu, bụ ndu ọkpehu dụ lẹ mkpukpu ono tuko wụfu je apata odzu Sọlu yele k'ụnwu iya palata mkpukpu Jiabeshi. Ẹphe lia ọkpu phẹ l'upfu eze oshi, dụ lẹ Jiabeshi; bya aswja ẹgu abalí ẹsaa.

¹³ Sọlu bę nwuhuru nụ; kele o mesweru Chipfu. O to meduru iphe, Chipfu pfuru; tẹme o jee l'aji l'eká ndu maa g'ẹphe kpọ-ziaru iya ụzo; ¹⁴ ọphu ọ tọ kpataduru Chipfu ishi. Ọo ya bụ; Chipfu woru iya gbua; woru alí-eze ono nụ Dévidi, bụ nwa Jiesi.

Eeme Dévidi eze ndu Ízurelu l'ophu

(2Sám 5:1-10)

11 Tọbudu iya bụ; ndu Ízurelu l'ophu tuko wụ-pfuta Dévidi lẹ mkpukpu Hẹburonu bya asụ iya: "Anyi lẹ ngu tukuru bụru mee lanụ waa ogwehu lanụ. ² Teke Sọlu shi bụru eze; bę bukwa gubedua shi edujeru ndu Ízurelu eje ejeje; alwa alwalwa l'ogu. Tẹme ọ bụru ngu bę Chipfu, bụ Chileke ngu sụru l'ọo ngu a-nodu eche ndu nkiya, bụ ndu Ízurelu g'onye eche aturu; mbụ l'ọo-buru ngu a-buru onye-ishi phẹ." ³ Ọo ya bụ: iphe, bụ ndu bụ ọgerenya Ízurelu bya awụ-pfu eze, bụ Dévidi lẹ Hẹburonu; ẹphe l'iya gbaa ndzụ l'iphu Chipfu; ẹphe wua Dévidi manụ g'ọ bụru eze ndu Ízurelu; ẹgube ono, Chipfu shi l'onu Sámelụ pfua ya ono.

⁴ Dévidi yele ndu Ízurelu l'ophu wuru jeshia ọgu lẹ Jierúsalemu, bụ iya bụ Jiebusu. Ndu Jiebusu bę bụ phẹ bu l'alí ono. ⁵ Ndu Jiebusu ono sụ Dévidi: "Ị tí byadu adụ ike bata l'eka-a." Ọle Dévidi mechalewu-a lwuta ẹka a kpushiru ike, nọ l'eli úbvú Zayonu, mecharu bụru mkpukpu Dévidi. ⁶ Dévidi bę pfuhawaru sụ l'onye bụ iya vuchakpọo ụzo gbua onye Jiebusu bę a-buru ishi; tẹme onye ọbu abukwarupho onye-ishi ndu ojogu. Jiowabu; nwa Zeruya vuru ụzo tugbua; ọo ya bụ; ọ bya aburu onye-ishi ono. ⁷ Dévidi woru unuphu kwaa l'eka ono, a kpushiru ike ono. E kuahaa ya mkpukpu Dévidi. ⁸ Ọ kpua igbulọ mkpukpu ono mgburugburu. O shi l'agbarike igbulọ mkpukpu ono kpua ya jeye l'igbulọ ono gędegede. Ọ bụwaruro Jiowabu bę dozi-fufuaru ẹka phoduru lẹ mkpukpu ono. ⁹ Dévidi nọdu aka ike ejekpọepho; kele Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike swiru iya eswiru.

Ndu a maru amaru lẹ ndu ojogu Dévidi

(2Sám 23:8-39)

¹⁰ Waa ndu-ishi lẹ ndu ojogu Dévidi baa; mbụ ndu ẹphe lẹ ndu Ízurelu l'ophu turu ikè yeru Dévidi ọkpobe eyeru l'aba-eze iya; tẹme ọ bụru phẹ tugbaru mee ya eze; ẹgube ono, Chipfu kweru ndu Ízurelu ukwe iya ono.

¹¹ Waa epha ndu ojogu, ike kakota le ndu ojogu Dévidi baa: Jiashobamu, bu onye Hakumonu. Oo ya shi buru onye-ishi umadzu eto, kachakpo mkparawa. O gudeje arwa iya jepfu umadzu ukporo iri l'ise ogu; gbushikota phe l'ugbo lanu.

¹² Onye ophu etsota iya nu bu Eleyaza nwa Dodo; onye shi l'eri Ahowa. Yebedua yikwapho l'umadzu eto ono, kachakpo mkparawa ono. ¹³ O tso Dévidi nodu le Pasu-Damimu le teke ono, ndu Filisitayinu dzukoberu k'ogu l'eka ono. O nweru egu, a kuru bali; o buru l'eka ono be ndu Izurelu yeru okpa l'oso gbaaaharu ndu Filisitayinu agbala. ¹⁴ Yebedua yee Dévidi pfushiepho ike l'echilabo egu ono; tsoo ndu Filisitayinu ogu; gbushia phe. Chipfu mee; ephe lwu-kpee k'opu paru eka apaa.

¹⁵ Umadzu eto l'ime ukporo umadzu l'umadzu iri, bugbaa ndu-ishi ogu wuru jepfu Dévidi le mkpuma, no l'ogba Adulamu. Ikpoto ndu Filisitayinu wufuta bya adoru le nsuda Refayimu. ¹⁶ Teke ono be Dévidi no l'ime eka o kpuru; o shihu ike. Ndu ojogu ndu Filisitayinu doru le mkpukpu Betulehemu. ¹⁷ Egu-mini wata agushi Dévidi ike; o su: "Oowa-e; o du mu g'a su l'o nweru onye gbje je ekutaru mu mini le welu ono, no-kube eka eeshije abahu le Betulehemu ono ge mu ngua!" ¹⁸ Noo ya; unwoke eto ono kpata uzo ghata ndu ojogu ndu Filisitayinu l'eka ephe doru ono; je ekuta mini le welu ono, no-kube l'eka ono, eeshije abahu le Betulehemu ono; wotaru Dévidi. O le Dévidi te ekweddu ngua mini ono; o woru iya wushiaru Chipfu; ¹⁹ bya asu: "Tuswekwa! Jiko Chileke; te ekwekwa ge mu mee egube iphe owa-a. ?Mini-a ta aduada ge mee ndu-a, woru ndzu phe tsebe l'onu eta g'ee-shi g'e kuta iya-a to?" Oo ya bu; ophu o nguduru mini ono. Noo ehuka ehuka, unwoke eto ono, kachakpo mkparawa ono meru bu ono.

²⁰ Abishayi, bu nwune Jiowabu nwa Zeruya bu onye-ishi umadzu eto ono. Abishayi be gudeje arwa jepfu umadzu ukporo iri l'ise ogu; gbushikota phe; e shiwaro nno; a maru epha iya ge k'umadzu eto ono. ²¹ Oo yebedua be a kachaa akwabé ubvu l'ime umadzu eto ono. O buru yebedua bu onye-ishi phe; o le a ta gukwanuru iya ye l'umadzu eto ono.

²² Benaya nwa Jiehojada bu onye okpehu du shii. Eka o shi bu Kabuzelu. O meru ehuka k'opu paru eka apaa. Oo yebedua gburu unwoke Mowabu labo ono, okpehu du-be g'oduma ono. O bukwaru iya pho jejeru egbua oduma l'ime nsu le mboku, akamini, kpukoru akpuko dashiru. ²³ Benaya gbujekwarupho nwoke Ijiputu, du nkwo-eka ise l'ogologo. Arwa, nwoke ono pa l'eka be ha g'oshi, onye ekwe ekwa egudeje ekwe ekwa. Obenu l'iphe, yebedua gude bapfu iya bu mgboro; bya anata nwoke Ijiputu ono arwa, o gude l'eka; gude nmagbua ya. ²⁴ Noo okpehu, Benaya nwa Jiehojada meru bu ono. E shiwaro nno; a maru epha iya ge k'umadzu eto pho, kachakpo mkparawa pho. ²⁵ O bu onye a kwatakporo akwabé ubvu l'ime ukporo umadzu l'umadzu iri pho. O le a ta gukobeduru iya l'ime umadzu eto pho. Dévidi meru iya onye-ishi le ndu ojogu, eche iya nche.

²⁶ Epha ndu ono, ike du l'ogu ono bu: Asahelu, bu nwune Jiowabu; waa Eluhananu nwa Dodo ke Betulehemu; ²⁷ waa Shamotu ke Haroru; waa Helezu ke Pelonu; ²⁸ waa Ira nwa Ikeshi ke Tekowa; waa Abiyeza ke Anatotu; ²⁹ waa Sibekayi ke Husha; waa Ilayi, bu onye shi l'eri Ahowa; ³⁰ waa Maharayi ke Netofa; waa Heledu nwa Bana ke Netofa; ³¹ waa Itayi nwa Ribayi ke Gibiya, du l'alj ndu Benjiaminu; waa Benaya ke Piratonu; ³² waa Hurayi, shi l'uzo nggele Gashi; waa Abiyelu ke nsuda Jiodanu; ³³ waa Azumavetu ke Baharumu; waa Eliyahuba ke Shalubonu; ³⁴ waa unwu Hashemu ke Gizonu; waa Jionatanu nwa Shage ke Hararu; ³⁵ waa Ahayamu nwa Saka ke Hararu; waa Elifalu nwa Uru; ³⁶ waa Hefa ke Mekera; waa Ahayijia ke Pelonu; ³⁷ waa Hezuro ke Kamelu; me Narayi nwa Ezubayi; ³⁸ waa Jiowelu, bu nwune Netanu; waa Mibuha nwa Hagiri; ³⁹ me Zeleku, bu onye Amonu; waa Naharayi ke Berotu, bu onye achijeru Jiowabu nwa Zeruya ngwogu; ⁴⁰ waa Ira ke Itiru; waa Garebu ke Itiru kwapho; ⁴¹ waa Uraya, bu onye Hetu; me Zabadu nwa Ahulayi; ⁴² waa Adina nwa Shiza, bu onye okpa-ipfu Rubenu. Oo ya bu onye-ishi ndu ke Rubenu; bya aburu iya bu onye-ishi ndu ojogu ukporo l'iri, ephe l'iya tukoru nodu. ⁴³ Me Hananu nwa Maka; waa Jioshafatu ke Mitanu; ⁴⁴ waa Uzaya ke Ashitoretu; waa Shama ye le Jieyelu, bu unwu Hotamu, bu onye Arowa; ⁴⁵ waa Jiediyelu nwa Shimiri; Jioha, bu nwune iya. Ephe bu ndu Tizu; ⁴⁶ me Eliyelu, bu onye Mahava; waa Jieribayi ye le Jioshavaya, bu unwu Elunamu; me Ituma ke Mowabu; ⁴⁷ me Eliyelu; me Obedu; me Jiasiyelu, bu onye Mezoba.

Ndu ojogu, shi l'ipfu Benjaminu

12 Waa ndu byapfutaru Dévidi lẹ mkpukpu Zikulagu bu owa; teke Solu nwa Kishi meru iya ophu o kpadu ntusarehu. Ndu ono yi lẹ ndu ojogu, yetaru iya eka l'ogu. ² Epehe chi uta; bya amaru g'eegudeje ekutara waa ekicha agba apfu; ozoo atu mkpuma. Epehe bu abubu Solu, bu ndu shi l'ipfu Benjaminu. ³ Onye-ishi phe bu Ahiyeza; onye ozo buru Jiowashi. Epehe tukoru buru unwu Shema, bu onye mkpukpu Gibiya; teme waa Jieziyelu; me Peleti, bu unwu Azumavetu; me Beraka; me Jiehu ke mkpukpu Anatotu. ⁴ Ishimaya, bu onye mkpukpu Gibiyonu yiru iya. O bu onye okpehu du, tso lẹ ndu ojogu ukporo l'iri pho; temanu o buru iya bu onye-ishi phe; me Jieremaya; me Jiahazyelu; me Jiohananu; me Jiozabadu, bu onye mkpukpu Gedera; ⁵ me Eluzayi; me Jierimotu; me Beyalaya; me Shemaraya; me Shefataya ke mkpukpu Harufu. ⁶ Ndu ozo bu Elukana; me Ishaya; me Azarelu; me Jioweza; me Jiashobamu, bu onye shi l'eri Kora; ⁷ me Jiowela; me Zepadaya, bu unwu Jierohamu ke mkpukpu Gedo.

Ndu ojogu, shi l'ipfu Gadu

⁸ A bya l'ipfu Gadu; o duru ndu ophu bufuru onwophe jepfu Dévidi l'eka a kpushiru ike l'echiegu. Ndu obu bu ndu okpehu du; buru ndu ojogu, k'ogu doru enya; buru ndu aduje ike paru iphe, eegudeje egbobuta onwonye l'ogu; me arwa. Epehe gbaru igiri igiri g'oduma; bya emebe barabara ge mgbada, no l'ubvu. ⁹ Onye-ishi phe bu Eza; onye k'ebo bu Obedaya; onye k'eto bu Eliyabu; ¹⁰ onye k'eno buru Mishimana; onye k'ise buru Jieremaya; ¹¹ onye k'ishii bu Atayi; onye k'esaa buru Eliyelu; ¹² onye k'esato bu Jiohananu; onye ke tete buru Eluzabadu; ¹³ onye k'iri bu Jieremaya; onye k'iri lẹ nanu buru Makubanayi.

¹⁴ Ndu ipfu Gadu ono bukota ndu-ishi ojogu l'ehu l'ehu. Onye ophu enya kachaa alwalwa l'ime phe bu onye-ishi ndu ojogu ukporo ise; onye ophu kakota ike l'ime phe buru onye-ishi unu ndu ojogu labo l'ukporo iri. ¹⁵ Oo ndu ono dajeru enyimu Jiordanu l'onwa ke mbu; lẹ teke o byajeru utso sofuta l'onu iya; je achikashia iphe, bu ndu bukota lẹ nsuda nsuda je akpaa l'uzo enyanwu-awawa; me l'uzo enyanwu-ariba.

Ndu ojogu, shi l'ipfu Benjaminu; me ipfu Jiuda

¹⁶ O nwekwarupho ndu ophu shi l'ipfu Benjaminu; me l'ipfu Jiuda; jepfuru Dévidi l'eka ono, a kpushiru ike ono. ¹⁷ Dévidi lufu je agba phe ndzuta bya asu phe; "O -buru l'oo nchi-odoo be unu gude byapfuta mu g'unu yeru mu eka; be obu mu l'unu a-tugbakwa-a buru nanu. Teke o bu l'iphe, unu byaru bu g'unu seru mu ye l'eka ndu ohogu mu; l'ebe abu l'eka mu du l'ejo-iphe; be bukwa ge Chileke ke nna anyi phe lee ya enya; gbọoru unu uja."

¹⁸ Tọbudu iya bu; unme Chileke bya Amasayi, bu onye-ishi ndu ojogu ukporo l'iri pho l'ehu; o su:

"Anyi bukwa nkengu Dévidi!

Anyi turu ikè yeru gube

nwa Jiesi!

Ge nchi dukwa ngu doo!

Ge nchi dukwa ngu doo!

Ge nchi dukwa ndu

yeru ngu eka doo;

Noo ke Chileke ngu e-yeru

ngu eka."

Oo ya bu; Dévidi nata phe; bya emee phe ndu-ishi ndu ojogu o-lwua-olaa nkiya.

Ndu ojogu, shi l'ipfu Manase

¹⁹ O nwekwarupho ndu shi l'ipfu Manase, bukafuru tsoru Dévidi lẹ teke ono, yele ndu Filisitayinu swi jepfu Solu ogo ono. Ode Dévidi mechaaru; ophu o to yetaeduru ndu Filisitayinu eka; kele ndu-ishi phe chichaaru idzu;

bya achifu iya g'lo to tsoshiru phe. Epe su l'ishi phe e-je; me Dévidi bukafu tsoru nnajiuphu iya, bu Solu. ²⁰ O buru ge Dévidi eje mkpukpu Zikulagu be ndu ipfu Manase-a wu-pfutaru iya; mbu Aduna; me Jiozabadu; me Jiediyelu; me Mayikelu; me Jiozabadu; me Elihu; me Ziletayi. Ndu ono bukota ndu-ishi, bu ishi unu ndu ojogu labo l'ukporo iri iri l'ipfu Manase. ²¹ Epe yetaru Dévidi aka tsoo ndu o-lwua-olaa ogo. Epe bukota ndu ojogu, ike du; teme epe buru ndu-ishi le ndu ojogu iya. ²² Mbokumboku be ndu nemadzu anoduje abya g'ephe yetaru Dévidi aka; jasuru epe buru ikpoto ndu ojogu, du ge ndu ojogu Chileke.

Ge ndu ojogu Dévidi ha

²³ Qwaa bu unwoke ole, epe du mbu ndu ono kwaru onwophe ngwogu k'ogu; mbu ndu ono, byapfutaru Dévidi le mkpukpu Heburonu g'ephe nafu Solu ali-eze ono woru nu Dévidi; egube ono, Chipfu pfuru l'oo-du ono.

²⁴ Ndu k'ipfu Jiuda; mbu ndu pa iphe, e gude egbobuta onwonye; me arwa be du unu iri l'esaa; † bukotaru ndu kwaru ngwogu.

²⁵ Ndu k'ipfu Simiyonu be du unu ndu ojogu iri l'esaa l'ukporo iri l'ise; bukotaru ndu ojogu, ike du k'ogu. ††

²⁶ Ndu k'ipfu Lívayi be du unu iri le nanu l'ukporo umadzu iri; ^{‡27} yekoberu Jiehoada, bu onye-ishi onu-ulo Eronu. Ndu epe l'iya swi be du unu tete l'ukporo ise. ^{‡‡28} Teme waa Zadoku, bu nwokorobya bya aburu onye ojogu, ike du l'alwu ogo. Ndu-ishi ndu ojogu, shi l'onulo nna iya be du ukporo l'ebo.

²⁹ Ndu k'ipfu Benjiaminu, bu iya bu abubu Solu be du unu esaa l'ukporo umadzu iri. †† Ndu ophu ka igwerigwe l'ime phe be tukwaduru ike yeru Solu jeye teke ono.

³⁰ Ndu k'ipfu Ifuremu be du ukporo unu ugbo labo; l'unu iri l'ebo; ^{‡‡‡} bukotaru ndu ojogu, ike du; teme epe buru ndu a maru epha phe l'anya unuphu ibe nna phe.

³¹ Le nkeru-ebo ipfu Manase be epe du ukporo unu ugbo labo l'unu ise. ^{‡‡‡} Ndu ono bu ndu e wofutaru epha phe g'ephe bya etsoru mee Dévidi eze.

³² Ndu k'ipfu Isaka be bukota ndu k'ogu doru enya; epe makotaru iphe, gbaru ge ndu Izurelu mee ya. Epe du ukporo iri; [§] bukotaru ndu-ishi. Ndu abubu phe nodu phe l'eka.

³³ Ndu k'ipfu Zebulun be du ukporo unu ugbo ishii; l'unu umadzu ise; ^{§†} bukotaru ndu maru k'ogu shii; teme epe nweru ngwogu, du iche iche. Epe gude obu lanu bya g'ephe yeru Dévidi aka.

³⁴ Ndu k'ipfu Nafutali be du unu labo l'ukporo iri; ^{§††} bukotaru ndu-ishi ndu ojogu. Ndu tso phe nu be du ukporo unu ugbo eno l'unu umadzu iri l'ebo l'ukporo iri; ^{§†} buru ndu pa iphe, e gude egbobuta onwonye; me arwa.

³⁵ Ndu k'ipfu Danu be du ukporo unu ugbo eto l'unu iri le nanu l'ukporo iri; ^{§††} bukotaru ndu k'ogu doru enya.

³⁶ Ndu k'ipfu Asha be du unu ukporo ise; ^{§†} bukotaru ndu maru k'ogu shii; buru ndu kwakoberu k'ogu.

³⁷ Ndu k'ipfu Rúbenu; me ndu k'ipfu Gadu; me ndu ke nkeru-ebo ipfu Manase, bu iya bu ndu k'ono, bu l'azu enyimu Jiordanuazu iya ophu be du unu ukporo ugbo iri l'ise; ^{§†} buru ndu nweru ngwogu, du iche iche.

³⁸ Ndu ojogu ono g'ephe ha be kwakotaru ngwogu l'ehu l'ehu. Epe gudekota obu phe g'o ha byapfuta Dévidi le mkpukpu Heburonu g'ephe mee ya eze ndu Izurelu l'ophu. O kwapho egube ono be obu ndu Izurelu ophu bukota nanu g'e mee Dévidi eze ono. ³⁹ Ndu ono be epe le Dévidi noru abali eto l'eka ono. Epe nodu eri; bya angu; noo kele ndibe phe tukoru phe nri eriri. ⁴⁰ Nokwapho ge ndu obutobu phe; je akpaa le ndu shi l'ipfu Isaka; me l'ipfu Zebulun; me l'ipfu Nafutali kebegbaaru nri l'eli nkafu-igara vutaru phe; me l'eli inya-kamelu; me l'eli inya-mulu; mekpoo l'eli oke-eswi. Nri du k'etsusu iya; mbu utu-ereshi; me echa-figu; me wopfulaa akpuru vayinu, a miru amimi; me mee; me manu; me eswi; me aturu; kele ehu-utso be jiru Izurelu ejiji.

† Iphe, o bu be bu 6,800. †† Iphe, o bu be bu 7,100. ‡ Iphe, o bu be bu 4,600. †† Iphe, o bu be bu 3,700. †† Iphe, o bu be bu 3,000. ††† Iphe, o bu be bu 20,800. ††† Iphe, o bu be bu 18,000. § Iphe, o bu be bu 200. §† Iphe, o bu be bu 5,000. §†† Iphe, o bu be bu 1,000. §† Iphe, o bu be bu 37,000. §†† Iphe, o bu be bu 28,600. §† Iphe, o bu be bu 40,000. §† Iphe, o bu be bu 120,000.

Eedobe Okpoko Chileke l'ibe

Óbèdu-Edòmu

(2Sám 6:1-11)

13 Tòbudu iya bụ; Dévidi bya ejepfu ndu-ishi, ụnu ndu ojogu labo l'ụkporo iri iri; me ndu-ishi ụkporo ndu ojogu ise ise g'ephe l'iya chia idzù. ² Dévidi bya epfuaru edzudzu-oha ndu Ízurelu sụ p̄he: "Ọ -bụru l'ọ du unu ree; teme ọ bụru uche Chipfu, bụ Chileke anyi; g'anyi zikwaa ozi g'o rwukota unwune anyi p̄he nchị l'alí Ízurelu l'ophu; zikwaa ya p̄he ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi, yee p̄he tukuror buru le mkpukpu p̄he l'eka eecheje eku; g'ephe bya g'anyi l'ephe tuko tuga; ³ mbụ g'anyi je apalata okpoko Chileke anyi ono; kele teke Sọlu shi bụru eze be anyi ta akpaduru ishi iya." ⁴ Ndzuko ono l'ophu kwetakota g'e mee ya nno; kele iphe ono bu iphe, du ree l'enya ndu ono l'ophu g'e mee ya.

⁵ Ọo ya bụ; Dévidi bya akpakọ-dzua Ízurelu l'ophu; shita l'enyimu Shihọ l'alí Ijiputu jeye l'eka eeshije abahu mkpukpu Hamatu; g'ephe je apafuta okpoko Chileke ono le mkpukpu Kiriya-tu-Jiarimu. ⁶ Dévidi ye le ndu Ízurelu l'ophu zarụ jeshia mkpukpu Bala, bụ iya bụ Kiriya-tu-Jiarimu, nọ l'alí Jiuda g'ephe je apalata okpoko Chileke ono; mbụ okpoko ono, a guru epha Chipfu ono; mbụ onye ono, aba-eze iya nọ le mgbaka chierobu ono. ⁷ Epe bya apafuta okpoko Chileke ono l'ulo Abinadabu parụ tukobe l'eli ogha-kperekpere ophuu. Ọ bụru Uza waa Ahiyo be anga ogha-kperekpere ono. ⁸ Dévidi ye le ndu Ízurelu l'ophu tuko gude ike p̄he g'ọ ha ete eswa l'iphu Chileke. Epe nodu agu ebvu; akpo ogumogu; me une; bya aku nkwa; me ogelenda; egbu opu eye iya.

⁹ Epe ruwepho eka eechishije eswa le balí le Kidonu; Uza tufu eka ge ya wokobe okpoko Chileke ono; kele eswi, alokpọ ogha-kperekpere, a tukoberu iya ono be vukotaru iphe. ¹⁰ Chipfu tukoshi Uza ehu-eghu iya; woru iya chigbu; kele ọ tufuru eka denyi l'okpoko ono. Ọo ya bụ; ọ nodu l'atatiphu Chileke l'eka ono nwuhu. ¹¹ Ehu daa Dévidi ke dzuu; kele oke-ehu-eghu Chipfu dapfutaru Uza. A nodu ekuje eka ono Pérezu-Uza byasụ ntanu.

¹² Ọo ya bụ; ndzụ Chileke gūhu Dévidi le mboku ono. Ọ sụ: "Denu ge mu e-shi bya aparu okpoko Chileke-a dobe l'unuphu ibe mu?" ¹³ Ophu Dévidi apalataeduru okpoko Chileke ono le mkpukpu Dévidi. Ọ bụru iphe, ọ gbetchia mee bụ l'ọ pataru iya je edobe l'ibe Óbèdu-Edòmu, bụ onye Gatu. ¹⁴ Okpoko Chileke ono yee ndibe Óbèdu-Edòmu nọ l'unuphu iya onwa eto. Chipfu kebe ndibe Óbèdu-Edòmu l'oma; mekpoo iphemiphe, o nweru enweru.

Ndibe Dévidi

14 Tòbudu iya bụ; Hiram, bụ eze ndu Taya bya eye ndu-ozí iya g'ephe vutaru Dévidi oshi sida; bya eyek-wapho ndu edoje eja ulo; me ndu kapyinta; epe tuko swiru; g'ephe je akpuru Dévidi ulo. ² Dévidi bya amaru le Chipfu be mewaru ge ya nguru anguru l'aburu eze ndu Ízurelu; teme l'alí-eze iya be e gudewaa iswi ehu ndu nkiya ono, bụ Ízurelu palia imeli.

³ No iya; Dévidi bya alushibaa unwanyi igwerigwe le Jierusalemu; bya anwushibaa unwegirima; unwoke me unwanyi. ⁴ Waa epha unwegirima, a nwushiru iya le Jierusalemu baa: Shamuwa; me Shobabu; me Nétanu; me Sólomonu; ⁵ me Ibuha; me Elishuwa; me Elupeletu; ⁶ me Noga; me Nefegu; me Jiafiya; ⁷ me Elishama; me Beluyada; me Elifeletu.

Dévidi alwu-kpee ndu Filisitayinu

(2Sám 15:11-16)

⁸ Ndu Filisitayinu bya anumaepho l'a wuwaru Dévidi manụ l'ishi g'ọ bụru eze ndu Ízurelu l'ophu; epe tuko g'ephe ha jeshia ya egude k'ehuka. Dévidi numa iya; bya ejepfushia p̄he. ⁹ Teke ono be ndu Filisitayinu byawaru egwee tutua le nsuda Refayimu. ¹⁰ Ọo ya bụ; Dévidi bya eje ajita Chileke sụ: "Bụ ge mu jepfu ndu Filisitayinu ogo to? ?Ii-woru p̄he-a ye mu l'eka?"

Chipfu yeeru iya onu sụ iya: "Jerọ ya; mu e-woru p̄he-a ye ngu l'eka."

¹¹ Oo ya bu; Dévidi waa ndu nkiya jeshia mkpukpu Belu-Perazimu; je alwu-kpee phe l'eka ono. O su; "Oo g'uk-poro-mini ekpoje-a bu ge Chileke shiwaa l'eka mu kpota ndu ohogu mu." Oo ya meru g'o gude a gua eka ono Belu-Perazimu. ¹² Ndu Filisitayinu gbadochaa agwa phe l'eka ono. Dévidi tya ekemu g'a kpoo ya oku.

¹³ E mechaa; ndu Filisitayinu byakwa egwee tutua le nsuda ono ozo. ¹⁴ Dévidi byakwa eje ajita Chileke ozo; Chileke su iya: "Te eshikwa phe ataphu nhamunha; shichia okotazu gbaa phe mgburugburu l'iphu eka ono, oshi balusamu pfugbaaru ono tsoo phe ugu. ¹⁵ Teke unu bebeerupho numa iphe, ada g'igiji okpa l'eli oshi balusamu ono; unu emekebe egwegwa jeshia alwu ugu; noo kele oo teke ono be Chileke vutawaru unu uzu g'unu je egbushia ndu ojogu ndu Filisitayinu." ¹⁶ Noo ya; Dévidi meepho ge Chileke ziru iya. O shiepho le mkpukpu Gibiyonu gbushia ndu ojogu ndu Filisitayinu jasu le mkpukpu Geza. ¹⁷ Todbudu iya bu; udu Dévidi tuko mgboko l'ophu ngakota. Chipfu mee; ohamoha nodu atsukota iya ebvu.

Aapafu okpoko Chileke l'ibe Obedu-Edomu

15 Dévidi bya akpishichaaru onwiya ulo le mkpukpu Dévidi; bya e dozia eka okpoko Chileke a-du; bya akpoberu iya ulo-ekwa. ² Todbudu iya bu; Dévidi su: "O to dudu onye ozo, a-paru okpoko Chileke; gba-haepho ndu Lívayi; noo kele oo ephe be Chipfu hotaru g'ephe pajé okpoko Chipfu ono; waa g'ephe jeru iya ozi jeyewaroya."

³ Dévidi bya ekukobe ndu Izurelu g'ephe ha le Jierusalemu; g'ephe je apata okpoko Chipfu ono bya edobe l'eka ono, o kwakoberu iya g'oo-du ono. ⁴ O kukobe oshilokpa Eronu; me ndu Lívayi. ⁵ Oshilokpa Kohatu, o kuru be du ukporo umadzu ishii. O buru Uriyelu bu onye-ishi phe. ⁶ Oshilokpa ke Merari be du ukporo umadzu iri le nanu. O buru Asaya bu onye-ishi phe. ⁷ Oshilokpa ke Geshonu be du ukporo ishii l'umadzu iri. O buru Jiowelu bu onye-ishi phe. ⁸ Oshilokpa ke Elizafanu be du ukporo umadzu iri. O buru Shemaya bu onye-ishi phe. ⁹ Oshilokpa Heburonu be du ukporo umadzu eno. O buru Eliyelu bu onye-ishi phe. ¹⁰ Oshilokpa Uzelu be du ukporo ise l'umadzu iri l'ebo. O buru Aminadabu bu onye-ishi phe.

¹¹ Todbudu iya bu; Dévidi bya ekua Zadoku; yele Abyiyata, bu ndu-uke Chileke; me Uriyelu; me Asaya; me Jiowelu; me Shemaya; me Eliyelu; me Aminadabu, bu ndu Lívayi. ¹² O su phe: "Oo unubedua bu ndu-ishi l'enya unuphu ibe nna unu l'ipfu Lívayi. Unu je edobe onwunu nsu; unu l'unwunna unu phe; k'ophu unu a-pata okpoko Chipfu, bu Chileke ke Izurelu bya edobe l'eka mu kwakoberu iya g'o du. ¹³ Oo kele o to budu unubedua be pataru iya le mbu pho; be Chipfu, bu Chileke gude tukoshi anyi ehu-eghu pho; kele anyi ta ajitaduru iya g'e-gude paa ya; k'ophu anyi a-pa iya g'o suru g'apaje iya."

¹⁴ Oo ya bu; ndu-uke Chileke ono; me ndu Lívayi ono bya edoo onwophe nsu; k'ophu ephe e-je apata okpoko Chipfu, bu Chileke ke Izurelu ono. ¹⁵ Ndu Lívayi ono bya atukoru oshi, e gude apa okpoko Chileke ono l'ukuvu gude paru iya, bu iya bu ge Mosisu turu iya l'ekemu; mbu egube Chipfu pfuru iya.

¹⁶ Todbudu iya bu; Dévidi bya asu ndu-ishi ndu Lívayi g'ephe tya unwunna phe eka g'ephe buru ndu a-nodu agu ebvu; mbu gude ngwa-ebvu, bu une; me ogumogu; me ogelenda; mbu g'ephe gude ehu-utso gushia ebvu ike. ¹⁷ Oo ya bu; ndu Lívayi bya atya Hemanu; nwa Jiowelu eka; me Asafu; nwa Berekaya, bu onye lanu l'unwunna iya; me Etanu; nwa Kushaya, bu oshilokpa Merari. ¹⁸ Unwunna phe ozo, ephe hotaru tsobe phe bu Zekaraya; me Jiaziyelu; me Shemiramotu; me Jiehiyelu; me Uni; me Eliyabu; me Benaya; me Maseya; me Matitaya; me Elifelehu; me Mikuneya; me Obedu-Edomu; me Jieyelu, bu ndu nche onu-oguzo. ¹⁹ Ndu ono agu ebvu agugu ono, bu iya bu Hemanu; me Asafu; me Etanu be anoduje aku ogelenda, e meru l'onyrubvu. ²⁰ Zekaraya; me Azyyelu; me Shemiramotu; me Jiehiyelu; me Uni; me Eliyabu; me Maseya; me Benaya buru phe a-nodu akpo ogumogu g'o daje gengugengu.

²¹ Matitaya; me Elifelehu; me Mikuneya; me Obedu-Edomu; me Jieyelu; me Azazaya buru ndu akpo une g'o daje zinguzingu.

²² Kenanaya, bu onye-ishi ebvu ndu Lívayi be bu iya a-nodu akpo-zi k'ebvu ono; kele o doru iya enya.

²³ Berekaya; yele Elukana buru ndu nche onu eka okpoko Chileke no.

²⁴ Shebanaya; mę Jioshafatu; mę Netanelu; mę Amasayi; mę Zekaraya; mę Benaya; mę Eliyéza, bụ phę bụ ndu-uke Chileke bę a-nọdu egbu opu l'atatiphu okpoko Chileke ono. Óbędu-Edomu waa Jiehaya bę a-buk-warupho ndu nche onu ęka okpoko ono nọ.

Aapalata okpoko Chileke

Ię Jierúsalemu

(2Sám 6:12-22)

²⁵ Oo ya bụ; Dévidi; mę ndu bụ ogerenya ndu Ízuręlu; mę ndu-ishi unu ndu ojogu labo l'ukporo iri iri wube; gude ęhu-utso jeshia apata okpoko oębandzu Chipfu ono l'ibe Óbędu-Edomu. ²⁶ ęphe gbua oke-eswi ęsaa waa ebili ęsaa; kele Chileke bę eyetaru ndu Lívayi ono, pa okpoko oębandzu Chipfu ono ęka. ²⁷ Dévidi yee akpawuru uwe oęhaa; mękpoo ndu Lívayi ono, apa okpoko ono; mękpoo ndu ebvu; mę Kenanaya, bụ onye-ishi ebvu ono. Dévidi nmakwarupho ękwa oęhaa l'upfu. ²⁸ Noo ya; ndu Ízuręlu l'ophu nọdu apalata okpoko oębandzu Chipfu ono; akpo okwe etso iya; aphu upyi; bya egbu opu; akụ nkwa; bya egude ogumogu mę une azu ebvu.

²⁹ A nọdu apabata okpoko oębandzu Chipfu ono Ię mkpukpu Dévidi; nwada Sọlu, ępha iya bụ Mikalu pyofu ęnya Ię windo; huma eze, bụ Dévidi g'onma-lihuje anmalihu ete ebvu; o nmaa ya phulaphula l'ime obu iya.

16 Oo ya bụ; ęphe pabata okpoko Chileke ono; woru iya dobe l'ime ulo-ękwa ono, Dévidi kpoberu g'e dobe iya ono. ęphe bya egweshia ngweja-akpo-oku; mę ngweja-ęhu-guu l'iphu Chileke. ² Dévidi gweghechaępho ngweja-akpo-oku ono; mę ngweja-ęhu-guu ono; o gude ępha Chipfu goru onu-oma nu ndu Ízuręlu. ³ O bya ekeeru ndu ono ishi buredi nanu nanu l'ęhu l'ęhu; mę akara, e meru l'akpuru oshi detu; mę akara, e gheru l'akpuru vayinu; kedzuru iya ndu Ízuręlu ono l'ophu; unwoke; mę unwanyi.

⁴ O bya a haru ndu Lívayi hota g'ęphe jeje ozi l'atatiphu okpoko Chipfu ono; mbu g'ęphe rwoje Chileke iphe; mę g'ęphe tuje iya ępha; jaje Chipfu, bụ Chileke ke Ízuręlu ajaja. ⁵ Asafu bụ ishi; Zekaraya buru otsota. Ndu ozo bụ Jieyęlu; mę Shemiramotu; mę Jiehiyęlu; mę Matitaya; mę Eliyabu; mę Benaya; mę Óbędu-Edomu; mę Jieyęlu. ęphebedua bę a-nọduje akpo une; mę ogumogu. Asafu akụ ogelenda. ⁶ Benaya yele Jiahazyęlu, bụ ndu-uke Chileke bę a-nọduje egbu opu tekenteke l'atatiphu okpoko oębandzu Chileke ono.

Ebvu-ekele

(Ebvu 105:1-15; 96:1-13; 106:1,47-48)

⁷ Mboku ono bę Dévidi vuru uzo pfuaru Asafu; mę ndu oębo-ebvu iya g'ęphe gya ebvu ekele nu Chipfu.

⁸ Unu kele Chipfu ekele;

unu kua ępha iya!

Unu mee g'ohamoha

madzuru iphe,

o meru!

⁹ Unu guku iya l'ebvu!

Unu gya ebvu gude tua ya ępha!

Unu pfukashikwapho iphe,

bukpoo iphe, du biribiri,

onoduje eme!

¹⁰ Unu gude ępha iya ono,

du nsọ tua onwunu ępha!

G'obu ndu achọ Chipfu

teje ęswa!

¹¹ Unu wojeru ęnya dabe

Ię Chipfu mę okpehu iya!

Unu achọje iphu iya

mkpurumkpuru!

¹² Unu nyatakwa iphe,
 dū biribiri, o mekọtaru;
 waa iphe-ọhumalenya,
 o meshigbaaru; waa ikpe,
 o kperu;
¹³ unubẹ oshilọkpa Ízurẹlu,
 bụ onye-ozí iya;
 unubẹ ụnwu Jiékọpu,
 bụ ndu o gude ẹka iya họtá!

¹⁴ Ọ kwa iya bụ Chipfu;
 bya abụru Chileke anyi;
 ikpe o kperu tukurú
 mgboko l'ophu sweta.

¹⁵ Unu nyatajẹ ọgbandzu iya
 jasuru asuru.

Ukwe-iphe, o kweru bẹ anọje;
 e -shi l'ọgbo sweru ọgbo.

¹⁶ Ọgbandzu ono,
 yẹle Ébiríhamu gbaru ono;
 mbụ angụ ono,
 o riburu Áyizaku ono;

¹⁷ bẹ o meru; ọ bụru
 ekemu l'ẹhu Jiékọpu.

Ndu Ízurẹlu bẹ o meru iya;
 ọ bụru ọgbandzu,
 a-nọ ojejoje;

¹⁸ sụ phẹ: “Ọo unu bẹ mu
 a-nụ alí Kénanu
 g'ọ bụru okiphe, unu ketarụ.”

¹⁹ Teke ono bẹ ẹphe shi habe
 nwahabe; mbụ teke ẹphe
 shi ha nwa chịaka-chịaka;
 bụru ndu lwarụ alwalwa
 l'alí ono.

²⁰ Ẹphe shi etsojeru ọhamoha
 aghaphe.

Ẹphe -shi l'alí-eze ọwa-a;
 ẹphe alufu l'alí-eze ọphuu.

²¹ Ọphu ọ dudu onye o
 kweru g'o mee phẹ ewere.

Ọ nọdu egudeje opfu ẹhu phẹ
 baarụ ndu eze mba;

²² sụ phẹ: “Unu te edenyikwa
 ndibe mu, mu, a wuru manụ,
 ẹka!

Ba adụkwa iphe,

unu e-me ndu epfuchiru
mu nụ!"

²³ Unu gụa ebvu nụ Chipfu;
unubẹ eliphe l'ophu!

Unu rajẹ iya arara
mbokumboku l'odzoje
nemadzụ!

²⁴ Unu tųaru ndu ọhozo ọnu
g'ọ dụ-be biribiri!

Unu epfuaru ndiphe l'ophu iphe,
dụ biribiri, oomeje!

²⁵ Noo kele Chipfu parụ ẹka;
bya aburu onye gbaru g'a
jajẹ iya ajaja.

G'a tsujekwa iya phọ ebvu
l'ọ kakota iphe,
bụ agwa ndu mgboko
l'ophu shii.

²⁶ Kele agwa ndiphe l'ophu
bukota iphe,
e gude ẹka mee;
obenu lẹ Chipfu bụ iya gude
ẹka iya mee igwe l'onwiya.

²⁷ Akpabiri yẹ ogbunwii
bẹ nọ iya l'atatiphu;
tẹme ọkpehu waa ẹhu-utso
tuko ẹka o bu sweta.

²⁸ Unubẹ ipfu l'ipfu,
dụ lẹ mgboko-a;
unu kwabẹ Chipfu ùbvù!
Unu pfua g'ọ dụ-be biribiri;
yẹ g'okpehu iya habe shii!

²⁹ Unu kwabẹ Chipfu ùbvù,
gbaru ẹpha iya.
Unu gude iphe bya l'iphu iya.
Unu yee adụ nsọ g'onye yeru
uwe baarụ Chipfu ẹja.

³⁰ Unu nmahụkwa
pyaapyaapya l'iphu iya;
unubẹ eliphe l'ophu.

Mgboko bẹ e mewaru ọ
nguru anguru;
ophu ọ dudu iphe,
suru iya enwubata.

³¹ G'imigwe l'ophu tee ẹswa;
ẹhu atsoo ndiphe l'ophu utso!

G'ephe karu ohamoha l'oro

Chipfu bu eze.

³² G'eze-enyimu ye iphemiphe,

no iya l'ime tukokwa tu

oke akparamini.

G'egu l'ophu mekpoo iphemiphe,

no iya nu tuko gboo ogboo!

³³ Noo teke iphe, bu oshi,

du l'oswa a-gu ebvu ehu-utso

l'iphu Chipfu.

Noo kele oobyawaa ge ya

kpee unwu-eliphe ikpe.

³⁴ Unu kele Chipfu ekele

kele o bu onye oma!

N-yemobu nkiya anoje jasu

l'ojejoje.

³⁵ Unu raru kpua ya su:

"Dzonna anyi; gube Chileke,

bu onye ndzota anyi!

Rwukobenu anyi;

dzota anyi l'eka ndu ohozo ono;

k'ophu anyi e-tu ngu epha;

gube onye ono,

epha ngu du nsu ono;

gude ajaja, anyi a-ja ngu baa aba.

³⁶ G'ajaja buru ke Chipfu,

bu Chileke ke Izurelu;

e -shi le gbururu jeye le gbururu."

Noo ya; ndu Izurelu l'ophu tuko zukota mgbede su: "Nokwa go du. G'ajaja buru ke Chipfu."

Eke ozi

³⁷ Oo ya bu; Dévidi bya ahaa Asafu me ndu ogbo-ebvu iya l'atatiphu okpoko ogbandzu Chipfu ono; g'ephe jeje ozi du l'eka ono tekenteke; mbu go gbaru ge jeje iya mbokumboku. ³⁸ O hakwarupho Obedu-Edomu waa un-wunna iya, du ukporo eto l'umadzu esato. Obedu-Edomu nwa Jiedutunu; ye Hosa nodu eche onu eka ono nche.

³⁹ O haa Zadoku, bu onye uke Chileke; waa unwunna iya, bukwapho ndu-uke Chileke g'ephe nodu l'atatiphu ulo mkpu Chipfu, du l'eka aagwaje iphe le mkpukpu Gibiyonu ono. ⁴⁰ Ozi phe bu g'ephe gwejeru Chipfu ngweja-akpo-oku l'oru-ngweja; eswe l'enyashi; mbu tekenteke; egube ono, e deru iya lekwo ekemu, Chipfu turu nu ndu Izurelu ono. ⁴¹ Ndu a guru yeru phe bu Hemanu; me Jiedutunu; mewaro ndu a hotaru kua phe l'epha l'epha g'ephe keleje Chipfu ekele ke n-yemobu iya ono, anoje jasu l'ojejoje ono. ⁴² Hemanu; ye Jiedutunu be egbu opu duru; me aku ogelenda; mewaro ngwa-ebvu ozo, e gude agu ebvu, du nsu. Unwu Jiedutunu be bu ndu eche onu-oguzo.

⁴³ Todbudu iya bu; ndu Izurelu l'ophu wukashihu lashja ibe phe. Dévidi lashja ibe nkiya go goru onu-oma nu ndibe iya.

Ozi, Nétanu ziru Dévidi

(2Sám 7:1-17)

17 Tòbudu iya bụ; ọ bya ebe teke Dévidi bụkpowa ebubu l'ibe iya; ọ sụ onye mpfuchiru Chileke, bụ Nétanu: "Lenu; mbèdua bu l'ulo, e gude oshi sida kpua; okpoko oḡbandzu Chipfu bụru l'ulo-ekwa bẹ ọ nọ."

² Nétanu sụ iya: "Iphe, bụkpoo iphe, dū ngu l'obu; tūgbua je emee ya; lẹ Chipfu bẹ swiru ngu eswiru."

³ O be l'enyashi mbọku ono; opfu Chileke kparwuta Nétanu l'ehu bya asụ iya: ⁴ "Je ezia nwozi mu, bụ Dévidi lẹ mụbe Chipfu sụru-a: 'Ọ tọ bụdu gụbedua bẹ a-kpuru mu ulo, mu e-buru. ⁵ E -shi mbọku, mu dufutaru ndu Ízurelu l'alì Ijiputu byasụ ntanu-a bẹ mu te ebujekwaru l'ulo. Ọo mu -shi l'ulo-ekwa ọwa; mu abahụ l'ulo-ekwa ọzo; mu -shi lẹ mkpu ọwa mu abahụ lẹ mkpu ọzo. ⁶ L'ekameka ono, mu lẹ ndu Ízurelu jekotaru ono; Ọ dūru teke mu jjeru ndu-ishi ipfu Ízurelu; mbụ ndu ono, mu sūru g'ephe cheje ndibe mu, bụ Ízurelu g'onye eche aturu ono; "Bụ gūnu meru g'o gude ophu unu akpuduru mu ulo sida?" "

⁷ "Sụ nwozi mu Dévidi lẹ-a: 'Mụbe Ọkalibe-Kakota-Ike, bụ Chipfu sūru-a: Mu dufutaru ngu l'egu; ẹka ẹku atajẹ nri; g'i ti tsophehe aturu; g'i byachia aburu onye a-buru ishi ndibe mu, bụ Ízurelu. ⁸ Mu shi eswijekpọeru ngu pho l'ekameka, iije; mu tuko ndu ohogu ngu g'ephe ha gbufu l'iphu ngu. Nta-a bẹ mu e-me epha ngu g'ọ paa ẹka g'epha ndu oke amadu, e nwegbaarụ lẹ mgboko. ⁹ Mu a-nụ ndibe mu, bụ Ízurelu alì ẹka phẹ. Mu a-dzabẹ phẹ g'oshi l'alì ono; k'ophu epha e-buru l'alì ẹka phẹ. Ẹka ono te nweudu onye byaru l'a-chọbaa phẹ opfu ọzo. Ophu ndu ẹjo-iphe ta abyadu emekpabaa phẹ ẹhu g'e shi emekpa phẹ iya lẹ mbụ pho; ¹⁰ mbụ g'e shi emekpa phẹ iya a-gbẹ teke ono, mu hotaru ndu-ikpe g'ephe dua ndibe mu, bụ ndu Ízurelu ono. Ndu ohogu ngu phẹ bẹ mu a-kapyabekota. Iphe ọzo, mu efulu ngu bụ lẹ Chipfu e-meru ngu ulo. ¹¹ Teke ndzụ ngu bverupho; mbụ i -lapfuepho nna ngu phẹ; bẹ mu e-shi l'unwu ngu hota onye a-nọ-chi enya ngu; mbụ onye bụ nwa ngu gèdegede. Mu emee g'alì-eze iya nguru anguru. ¹² Ọ bụru onye ono bẹ a-kpuru mu ulo. Mu emee g'aba-eze iya nguru anguru jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. ¹³ Mu a-buru nna iya; yèbedua aburu nwa mu. Mu ta abyadu e-wofu n-yemobu mu l'ehu iya; egube ono, mu wofuru iya l'ehu onye ono, vu ngu ọzo ono. ¹⁴ Tẹmanu; mu e-dobe iya g'ọ bụru onye-ishi l'ulo mu; mẹ l'alì-eze mu jeye lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Nokwapho g'aba-eze iya bẹ ee-me g'ọ nguru anguru jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii."

¹⁵ Noo ya; Nétanu kọkotaru Dévidi iphe ono egube e pfuru iya ya; mẹ g'ọ hūmaru iya l'ophulenyā.

Dévidi epfu anụ Chileke

(2Sám 7:18-29)

¹⁶ Ọo ya bụ; eze, bụ Dévidi gbeshi bahụ l'ime ulo-ekwa Chileke je anodu l'iphu Chipfu bya asụ: "Gūbe Nnaju-phu, bụ Chipfu; ?bụ onye bẹ mu bụ? Tẹme; ?onu-ulo mu bụkwanu gūnu? kẹ g'i wolīa mu je apfube l'eka ha l'eli egube-a? ¹⁷ Ophu ono atsudu iya gūbe Chileke l'enya; i bya atufua onu g'onulo onye-ozī ngu a-dū l'iphu yekobe-fua ya. I wotaru mu mee mu bụru onye bụ iya bẹ ndiphe kachaa apali eli; gūbe Chipfu, bụ Chileke? ¹⁸ ?Bụ gūnu ọzo bẹ mụbe Dévidi e-pfubaaru ngu l'egube ùbvù ọwa-a, i kwabẹru mụbe onye-ozī ngu-a? I makotaru gẹ mụbe onye-ozī ngu gbaru. ¹⁹ Gūbe Chipfu; i gudewaa iswi ẹhu onye-ozī ngu; waa g'ọ dū ngu l'obu; meshia eze iphe, hagbaa egube-a; bya emee gẹ mu makotaru eze iphe ọwa-a. ²⁰ Ọ tọ dudu onye dū gẹ ngu; gūbe Chipfu; ophu ọ dudu Chileke ọzo, dū nū; gbahaa gūbedua, mbụ egube ono, anyi gude nchị anyi nūmawa iya ono.

²¹ ?Denukpoo ndu ọzo, dūbaa gẹ ndu nkengu, bụ ndu Ízurelu; mbụ ọha lanu lẹ mgboko-a, gūbe Chileke jeru je agbafuta g'ephe bụru ndu nkengu; bya egude phẹ mee g'a maru epha ngu amaru; bya emee iphe, pagbaarụ ẹka; bya adu biribiri l'iphu ndu nkengu. Mbụ ndu ono, i gbataru l'alì Ijiputu; tẹme i chikashikwaapho ohamoha ọzo l'iphu ndibe ngu ono? ²² I meru gẹ ndu nkengu, bụ ndu Ízurelu bụru ndu nkengu gèdegede jasūwaroya; tẹme gūbe Chipfu bya abūwaru Chileke phẹ.

²³ "Gūbe Chipfu; mekwaa g'ọ keru; mbụ ukwe-iphe ono, i kweru l'ehu mụbe onye-ozī ngu; mẹ l'ehu onu-ulo mu ono. G'ọ rekwa g'i pfuru jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Mekwaa g'i pfuru; ²⁴ g'ọ kekwaru; k'ophu epha ngu a-pa ẹka apaa jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Ọ bụru teke ono bẹ ndiphe a-sụ lẹ gūbe Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota

ta-Ike; mbụ lẹ Chileke kẹ Ízurelụ bẹ bụ Chileke ndu Ízurelụ eviya! Teme ọnu-ulo mube onye-ozu ngu, bụ Dévidi a-ngukwarupho anguru l'iphu ngu.

²⁵ “Ọo kẹle ọo gube Chileke mu bẹ goshiru mube onye-ozu ngu iphe-a sụ l'ii-me g'onulo mu nguru anguru; bẹ bụ iya meru g'o gude ọnu dụ mube onye-ozu ngu k'anodu epfu anụ ngu. ²⁶ Gube Chipfu; ọo ngu bẹ bụ Chileke ọbu! I kweshiwaru mube onye-ozu ngu ukwe iphe-oma, dūgbaa egube-a. ²⁷ Nta-a bẹ ọ byaru adu ngu ree g'i goru ọnu-oma ọbu nwaro ọnu-ulo onye-ozu ngu; k'ophu ephe a-nodu kwaseru l'iphu ngu; noo kẹle ọo gube Chipfu bẹ goru ọnu-oma nụ iya; o je l'aburu ọnu-ulo, a goru ọnu-oma nụ jasụ l'ojejoje.”

Ọgu, Dévidi lwugbaberu

(2Sám 18:1-18)

18 E mecha; Dévidi bya alwu-kpee ndu Filisitayinu; mee ephe nodu iya l'eka. Ọ nata ndu Filisitayinu ono mkpukpu Gatu; yele nwa mkpukpu lẹ mkpukpu, dukota iya nụ. ² Dévidi bya alwu-kpekwaapho ndu Mówabu; mee ephe nodu iya l'eka; bya atukwapho utu anụ iya.

³ Dévidi bya alwu-kpekwaapho Hadadeza, bụ eze ndu Zoba; je akpaa lẹ mkpukpu Hamatu; lẹ teke o jeru g'o mee g'ali, nọru je akpaa l'enyimu Yufurétisu lwakota iya l'eka. ⁴ Dévidi nataru iya ugbo-inya, dū unu labo l'ukporo iri; bya anata iya ndu agba l'inya, dū unu iri l'esaa l'ukporo iri; bya anakwa iya pho ndu ojogu o-je-l'okpa, dū ukporo unu ugbo labo l'unu iri. Dévidi tuko inya, anoduje alokpu ugbo-inya gbubushikota akwara azu okpa; bya eworu ukporo ise dobe.

⁵ Ndu Arámu, bu lẹ Damasukosu byaepho g'ephe yetaru eze ndu Zoba, bụ Hadadeza eka; Dévidi gbua phe ukporo unu ugbo labo l'unu iri l'ise. ⁶ Dévidi bya emeta odu ndu ojogu l'alij ndu Arámu kẹ Damasukosu; haru ndu ojogu iya chita dobe iya. Ndu Arámu ono nodu Dévidi l'eka; atukwapho utu anụ iya. Chipfu nodu emejeepho ge Dévidi lwu-kpee l'ekameka, o jekporu. ⁷ Dévidi chikoo iphe, ndu-ozu Hadadeza egbobeje gude ezeru onwophe ophu e gude mkpola-ododo meshia chilata lẹ Jierúsalem. ⁸ Dévidi shikwapho lẹ mkpukpu Tibuhatu; me lẹ mkpukpu Kunu, dukota mkpukpu, dū l'ali, Hadadeza bụ ishi iya; vukoo onyirubvu, ha shii. Ọ buru iya bẹ Sólomonu mecharu gude mee eze iphe, eeyeje mini, nọ l'eze-ulo Chileke; me itso; mewaro iphe ozo, o gude onyirubvu meshia.

⁹ Todbudu iya bụ; Towu, bụ eze ndu Hamatu numaepho lẹ Dévidi bẹ lwu-kpekotawaru ndu ojogu Hadadeza, bụ eze ndu Zoba; ¹⁰ o ye nwa iya nwoke, bụ Hadoramu g'o je ekele eze, bụ Dévidi ekele; jaa ya ajaja; kẹle ọ lwu-kperu Hadadeza. Ọ buru iphe, kparu iya nụ bụ lẹ Hadadeza bẹ yele Towu shi anoduje alwu ọgu. Ọ buru iphe, Hadoramu gude bya bụ ivu, e megbaaru lẹ mkpola-ododo; me mkpola-ochaa; me l'onyirubvu.

¹¹ Eze, bụ Dévidi woru ivu ono dobechaaru Chipfu iche; egube ono, o dobehawaru mkpola-ochaa yele mkpola-ododo, ọ natagbaaru ndu ohozo pho; mbụ ndu Edomu; me ndu Mówabu; me ndu Amonu; me ndu Filisitayinu; waa ndu Amaleku.

¹² Abishayi nwa Zeruya gburu ndu Edomu ukporo unu nemadzụ ugbo labo l'unu umadzu ise lẹ Nsuda Únú. ¹³ Ọ bya emeshia odu ndu ojogu l'alij ndu Edomu; chita ndu ojogu yekota iya. Ndu Edomu l'ophu nodukota Dévidi l'eka. Chipfu nodu emeje ge Dévidi lwu-kpee l'ekameka, o jekporu.

¹⁴ Ọo ya bụ; Dévidi buru eze ndu Ízurelụ l'ophu; ekperu ndu nkiya ono l'ophu ikpe l'uzo, dū ree; me l'uzo, pfuru oto. ¹⁵ Ọ buru Jiowabu nwa Zeruya bẹ bụ onye-ishi ndu ojogu. Jiehoshafatu nwa Ahiludu buru onye akwakobeje iphe, meru ememe. ¹⁶ Zadoku nwa Ahitubu; yele Ahimeleku † nwa Abyiyata buru ndu-uke Chileke; Shavusha buru onye edeje ekwo. ¹⁷ Benaya nwa Jiehoyada buru onye-ishi ndu Kereti waa ndu Pleti, bụ ndu anoduje eche eze nche. Unwu Dévidi unwoke buru ndu-ishi, anonyabeje yebe eze.

† Ahimeleku bẹ e kukwarupho Abimeleku lẹ Vulugati waa l'ekwo ozo, e deshuru l'opfu ndu Hiburu.

Ọgu, Dévidi yele ndu Amọnu Iwuru

(2Sám 10:1-19)

19 A nonyaa; Nahashi, bu eze ndu Amọnu bya anwuhu. Nwa iya nwoke bya aburu eze nochia ẹnya iya. ² Dévidi bya epfua sụ: “Mu e-meru Hanunu nwa Nahashi ree; egube nna iya meru mbedua.” Ọo ya bu; Dévidi zia ndu-ozí g'ephe je akporu Hanunu iphu nna iya ono.

O be ge ndu-ozí Dévidi ono rwuru alí ndu Amọnu bya erwua ibe Hanunu g'ephe kporu iya iphu ono; ³ ndu-ishi ndu Amọnu sụ Hanunu: “?Iri l'ọo úbvú be Dévidi akwabẹ nna ngu egube ono meru g'o gude o zia g'a bya akporu ngu iphu nna ngu? ?Tobudu iphe, ndu-ozí iya ono byaru bu g'ephe nwua alí-a ngge; genwushia ya ẹhu; woru iya Iwua?”

⁴ Ọo ya bu; Hanunu gudeshia ndu ono, Dévidi ziru ozí ono; kpushia phe éjí-agba; bya e -shi le nhamunha ike bukashia uwe-mgbalanu phe; nwufu phe ephe lashia. ⁵ Tobudu iya bu; o nweru ndu tugburu je epfuaru Dévidi g'e meru ndu ono; o zia g'a gba phe ndzuta; kele e meru phe iphe-iphere shii. Eze zia sụ phe: “Unu nodu le Jieriko jeye teke éjí-agba unu erwudzu; teme unu alwatashiwaro.”

⁶ Ndu Amọnu bya amaerupho l'ephe eshiwaa tukurubaa l'imi Dévidi; Hanunu me ndu Amọnu wota mkpola-ochaa, erwa iya du unu talentu labo l'ukporo talentu iri gude je ebuta ugbo-inya; me ndu agbaje inya l'alí Mesopotemiya; me l'alí ndu Arámu-Maka; me l'alí ndu Arámu-Zoba. ⁷ Ephe je ebuta ugbo-inya, du ukporo unu ugbo eno; butafua eze ndu Maka yele ndu ojogu iya. Ephe bya adoru l'ataphu mkpukpu Medeba. Ndu ke Amọnu shigbaa le mkpukpu phe gbakodzua futu k'ogu ono.

⁸ Anuma, Dévidi anuma iya; o zia Jiowabu yele ndu ojogu iya g'ephe ha; ephe jepfushia phe. ⁹ Ndu Amọnu wufuta bya akpo giriri k'ogu l'iphu eka eeshije abahu le mkpukpu ono. Ndu eze pho, byaru nu pho nodu l'oma ẹgu.

¹⁰ Jiowabu humaepho l'e gburu iya giriri iphu l'azu k'ogu ono; o hokoo ndu Izurelu ndu ophu kachaa amaru k'ogu chiru phe ye g'ephe kwaberu ndu ke Arámu. ¹¹ O chiru ndu ophu dobe g'ephe nodu nwune iya, bu Abishayi l'eka kwaberu ndu ke Amọnu. ¹² Jiowabu sụ: “O -buru le ndu Arámu-a be kariaharu mu eka; unu abya eyetaru mu eka; teke o bukwanu l'ọo ndu ke Amọnu be kariaharu unu eka; anyi abya eyetaru unu eka. ¹³ G'obu shihu unu ike; g'anyi Iwua ogu ẹhu ndibe anyi ge ndu bu mkparawa; mbu g'anyi Iwua ogu l'iswi ẹhu mkpukpu ke Chileke. Chipfu e-me-a iphe, du iya ree l'enyà nkiya.”

¹⁴ Ọo ya bu; Jiowabu yele ndu nkiya tuko wu-pfuahaa ndu Arámu k'ogu ono; ephe ye okpa l'oso gbalaa haru iya agbala. ¹⁵ Ndu ke Amọnu humaepho le ndu Arámu gbalaru; ephebedua yefua okpa l'oso nkephe gbalaa haru Abishayi, bu nwune Jiowabu; gbaru gbaba l'ime mkpukpu phe. Ọo ya bu; Jiowabu laphushia azu le Jierusalẹmu.

¹⁶ Ndu Arámu humaepho le ndu Izurelu Iwu-kpewaru phe; ephe zia; e je achitakota ndu Arámu ndu ophu no l'azu ẹnymu Yufurétisu. O buru Shofaku, bu onye-ishi ndu ojogu Hadadeza be edu phe nu. ¹⁷ E pferu iya pho Dévidi; o kpakpo ndu Izurelu l'ophu; ephe daa azu ẹnymu Jiordanu jepfushia phe; je akpo giriri g'ephe tsoo phe ogu. Dévidi bya akpochaa ndu ojogu iya ono giriri ono; ephe le ndu Arámu ono wata ogu. ¹⁸ Ndu Arámu ono gbaaru ndu Izurelu oso. Dévidi gbua ndu Arámu ono unu unwoke iri l'esaa l'umadzu ukporo iri, bu ndu egudeje ugbo inya alwu ogu; waa ndu ojogu o-je-l'okpa, du ukporo unu ise; gbukwapho Shofaku, bu onye-ishi ndu ojogu phe. ¹⁹ Ọo ya bu; ndu eze ono, ephe le Hadadeza shi tuko nmagba buru nanu ono humaepho le ndu Izurelu Iwu-kpewaru phe; ephe wupfu Dévidi; ephe l'iya doshia; ephe nodu iya l'eka. Ophu ndu Arámu ejejebae-duru eyeru ndu Amọnu eka ozo.

Jiowabu alwuta mkpukpu Raba

(2Sám 12:26-31)

20 Tobudu iya bu; apha -bvuepho, bu teke ndu eze alufuje jeshia ogu; Jiowabu chita ndu ojogu; ephe je alwukota alí ndu Amọnu alwulu. Ephe jeshia mkpukpu Raba je ekepee ya. Dévidi nodukporoo ya le Jierusalẹmu. Jiowabu tsoo ndu Raba ono ogu; mee ephe buru mkpurupyata. ² Dévidi kputa eze phe okpu-eze

mkpọla ododo, o kpu l'ishi kpuru l'ishi nkiya. Ẹrwa iya bụru talentu ophu. Ọ bụru mkpuma, vu oke aswa bẹ e gude mee ya ọna. Dévidi kwatakwapọ ọkwata, parụ ẹka lẹ mkpụkpu ono. ³ O rwukọo ndu mkpụkpu ono dobe g'ẹphe gude soya jeahaa ozi; mę ọgu, e meru l'ígwè; mę ogbunkụ. Ọ bụru ẹgube ono bẹ Dévidi mekọtaru mkpụkpu, nọkota l'alị ndu Amọnu l'ophu. E mechaa; Dévidi yele ndu ojọgu iya l'ophu laphushia azụ lẹ Jierúsalem.

**Ọgu ọzo, ndu Ízurelu
waa ndu Filisitayinu nọ
Iwụgbabe
(2Sám 21:15-22)**

⁴ Tọbudu iya bụ; e mechaa; ọgu daaru ẹphe lẹ ndu Filisitayinu lẹ mkpụkpu Geza. Ọ bụru teke ono bẹ Sibekayi, bụ onye mkpụkpu Husha gburu Sipayi, bụ onye lanụ l'eri Rafa. A kapyabẹ ndu Filisitayinu ẹnya.

⁵ Ọgu ọzo bya adaaru ẹphe lẹ ndu Filisitayinu. Ẹluhananu, bụ nwa Jiayi gbua Lahumi, bụ nwune Golayatu, bụ onye Gatu; mbụ onye ono, igbidigbi arwa, o gude dụ gẹ k'oshi, onye ekweje ẹkwa egudeje ekwe ẹkwa.

⁶ Ọgu ọzo bya adaa lẹ mkpụkpu Gatu. L'ẹka ono bẹ o nweru nwoke lanụ, haẹpho kẹ kpikpirikpii. O fuchaaru mkpụshi-ẹka ishii ishii l'ẹka iya ẹphenebo; waa mkpụshi-ọkpa ishii ishii l'ọkpa iya ẹphenebo. Mkpụshi-ẹka iya; mę k'ọkpa iya tukuru dụ ụkporo l'ẹno. Nwoke ono bụkwapho eri Rafa. ⁷ Nwoke ono bya awataẹpho akọ ndu Ízurelu ọnu; nwa nwune Dévidi, bụ Jionatanu nwa Shimeya woru iya gbua.

⁸ Ndu ono shikọta l'eri Rafa, bụ onye mkpụkpu Gatu. Ọ bụru l'ẹka Dévidi yele ndu-ozii iya bẹ ẹphe shikọta nwụshihu.

**Dévidi agụ ndu Ízurelu ọgu
(2Sám 24:1-25)**

21 Tọbudu iya bụ; Nsetanu gbeshi gẹ ya mekata ndu Ízurelu; bya akpalia Dévidi g'ọ gụa ndu Ízurelu ọgu.

² Ọo ya bụ; Dévidi sụ Jiowabu mę ndu-ishi ndu ojọgu: "Unu je agụa ndu Ízurelu ọgu. Unu shi lẹ mkpụkpu Biye-Sheba gụa ya je akpaa lẹ mkpụkpu Danu. Unu -gụchae ya phọ; unu abya akaru mu; k'ọphu mu a-maru g'ẹphe ha."

³ Jiowabu sụ: "Gẹ Chipfu mekwaa gẹ ndibe iya kabaa igwerigwe ugbo ụkporo ise e -me lẹ g'ẹphe ha nta-a. Ọle-a; gube nnajiuphu mu, bụ eze; ?ndu-a ta abụkotanu-a ndu-ozii ngu? ?Denuhununu iphe, meru g'ọ gude gube nnajiuphu mu nọdu eme g'i mee ẹgube iphe ono? ?Bụ gụnu meru iphe, ọ bụ yebedua bẹ a-gbẹ meta iphe-ẹji kpube ndu Ízurelu?" ⁴ E mechaa; opfu eze dagbunaa kẹ Jiowabu. Ọo ya bụ; Jiowabu lufu je atụko Ízurelu l'ophu jẹgbabekota; bya alwaphuta azụ lẹ Jierúsalem. ⁵ Jiowabu bya akọoru Dévidi gẹ ndu ono, ọ gụru ọgu ono hakotakpoo. Ndu Ízurelu l'ophu bẹ dụ ụkporo unu unwoke ugbo ụkporo ishii l'iri l'ẹsaa l'unu iri, † bụ ndu aduje ike paa ogu-echi. Ndu Jiuda dụ ụkporo unu unwoke ugbo ụkporo labọ l'iri l'ẹsato l'unu iri l'ise, bụkwapho ndu aduje ike paa ogu-echi.

⁶ Ọle ọ tọ gụkobeduru ipfu Lívayi; waa ipfu Benjiaminu l'ọgu ono; kele iphe ono, eze pfuru ono bẹ ta adudu iya ree.

⁷ Iphe ono, ọ sụru g'e mee ono bụru iphe, dụ Chileke ẹji; ọo ya bụ; ọ nua ndu Ízurelu aphụ. ⁸ Dévidi bya asụ Chileke: "Mu mewaru iphe-ẹji, parụ ẹka lẹ k'iphe-a, mu meru-a. Ọle mu arwọ ngu g'i wofunu ẹjo-iphe ono, mụbe onye-ozii ngu meru ono; kele ọo eswe bẹ mu meru ono."

⁹ No iya; Chipfu pfuru nụ Gadu, bụ onye aphujeru Dévidi ọphulenyia sụ iya: ¹⁰ "Je asụ Dévidi lẹ Chipfu sụru-a: Ụzo iphe ẹto bẹ mu doberu ngu; g'i hata nanụ, mu e-me ngu."

¹¹ Ọo ya bụ; Gadu bya ejepfu Dévidi je asụ iya: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Hata nanụ. ¹² ?I hatarụ g'ọkpanri dụ apha ẹto? Tọo ?gẹ ndu ọhogu unu phẹ gude ọnwa ẹto mee unu umerekete; mbụ g'ẹphe gude ogu-echi gbushia unu? Tọo ?I hatarụ ogu-echi kẹ Chipfu abalị ẹto, bụ iya bụ teke ẹjo iphe-ememe a-dụ l'alị-a; mbụ g'ojoji

† Bụ iya bụ 1,100,000 lẹ mbekee.

Chipfu tükokpoepho mkpükpu Ízurelu l'ophu mebyishia? Nta bukwa g'i pfiaru mu iphe, mu e-je epfiaru onye ziru mu ozi obu."

¹³ Dévidi bya asụ Gadu: "Mu nọakwa l'oke iphe-ehuka. Ọle ọ kakwa ree gẹ mu daba l'ẹka Chipfu; eme lẹ mu dabaru nemadzu l'ẹka; noo kele obu-imemini Chipfu pakporu ẹka apaa."

¹⁴ Ọo ya bụ; Chipfu loru ejo iphe-ememe tų ndu Ízurelu. Ndu nwųshihuru nų dų ụkporo ụnu nemadzu ugbo ẹsato l'unu iri l'ise. ¹⁵ Chipfu zia ojozi-imigwe ono g'o je emebyishia Jierúsalemu. Ọle ojozi-imigwe ono mejeerupho g'o mebyishia Jierúsalemu; Chipfu hụma iya; o rwua ya l'ẹhu; mbụ ejo-iphe, dapfuru phẹ nų ono. Ọ pfiaru ojozi-imigwe ono, egbushi ndu ono sụ iya: "Ọ dųwaa ree! Sephu ẹka ngu azụ parụ phẹ haa!" Teke ono bẹ ojozi Chipfu ono nọwaa l'oma ẹka Ọnanu, bụ onye Jiebusu anọduje echishi ẹswa lẹ balị iya.

¹⁶ Dévidi bya apalia ẹnya imeli hụma ojozi Chipfu ono g'ọ pfiaru lẹ mgbaka igwe yẹe alị; mifuta ogu-echi mabẹ lẹ Jierúsalemu. Teke ono bẹ Dévidi yẹe ndu bụ ọgerenya tükoru yegbaa uwe-aphụ; daa kpubechaa iphu l'alị.

¹⁷ Dévidi bya asụ Chileke: "Ọ kwa mbẹdua bẹ tųru ekemu g'a gụa ndu-a ọgu ono. Mbụ-a; ọo mbẹdua bẹ meru iphe-ẹjị; mbụ l'ọo mbẹdua bẹ meru iphe, adudu ree. ?Unwu aturu-a mehunuru ole? Jiko Chipfu, bụ Chileke mu; iphe, mu arwo ngu bụ g'ọ bụru mbẹdua waa ndibe nna mu bẹ jị-da ejo ẹka l'ẹhu. Te kweshinu g'ẹjo-ẹhu-a dųru ndibe ngu!"

¹⁸ Tọbudu iya bụ; ojozi Chipfu ono sụ Gadu g'o je epfiaru Dévidi g'o je akpuru Chipfu ọru-ngweja l'oma ẹka ono, Ọnanu, bụ onye Jiebusu anọduje echishi ẹswa lẹ balị ono. ¹⁹ Ọo ya bụ; Dévidi tųgbua jeshia eme ẹgube ono, Gadu gude ẹpha Chipfu pfiaru iya ya ono. ²⁰ Teke ono bẹ Ọnanu echishi witi; ọ bya aghakọbe hụma ojozi-imigwe ono; yẹle unwegirima iya ẹno, yẹle iya nọ tükọ domichaa onwophẹ. ²¹ Dévidi bya ejepfushia Ọnanu; Ọnanu lee ẹnya bya ahuma Dévidi g'ooje abyapfuta iya; o shi l'ẹka oochi witi ono lufuta; je ephozeta iphu l'alị l'ataphu Dévidi. ²² Dévidi sụ Ọnanu: "Nunu mu alị-a, bụ ẹka iichije balị-a gẹ mu kpuru Chipfu ọru-ngweja; k'ophu ejo iphe-ememe-a l'eme ndu-a l'e-buhu. Ree mu iya erere gẹ mu pfi-dzua ngu ụgwọ iya."

²³ Ọnanu sụ Dévidi: "Wota iya roya. Gẹ gube nnajjuphu mu, bụ eze gudekpọe ya phọ mee iphe, dų ngu ree. Mu a-nų eswi, ee-gude gwee ngweja-akpo-ọku obu. Mu anụ iphe, eegudeje echishi ẹswa l'ereshi g'ọ bụru nkų; nų witi g'e gude gwee ngweja-nri. Iphe ono g'ọ ha bẹ mu a-nụkota."

²⁴ Eze, bụ Dévidi sụ Ọnanu: "Waawakwa; mu a-pfi-dzu aswa iya apfi-dzu. Mu te ewotadu iphe, bụ iphe ngu nų Chipfu. Ophu mu egudedu iphe, adudu iphe, o phuru mu egwe ngweja-akpo-ọku." ²⁵ Ọo ya bụ; Dévidi pfiaru Ọnanu mkpọla-ododo, ẹrwa iya dų unu shẹkelu l'ụkporo shẹkelu iri g'ọ bụru ụgwọ alị ono. ²⁶ Dévidi bya akpuru Chipfu ọru-ngweja l'ẹka ono; bya egwee ngweja-akpo-ọku; mẹ ngweja-ẹhu-guu l'eli iya; bya araku Chipfu; Chipfu shi l'imigwe gude ọku bya aza iya oku l'eli ọru-ngweja ono.

²⁷ Tọbudu iya bụ; Chipfu karụ ojozi ono; g'ọ mị-phu ogu-echi ono azụ l'ọbo iya. ²⁸ Teke ono; Dévidi bya ahuma lẹ Chipfu bẹ zarụ iya oku l'ẹka ono, Ọnanu, bụ onye Jiebusu echishije ẹswa lẹ balị ono; ọ nọdu l'ẹka ono gweshia ngweja. ²⁹ Ishi iya bụ lẹ teke ono bẹ ụlo-ẹkwa Chipfu phọ, Mosisu meru l'echiegu phọ; yẹle ọru-ngweja ẹka eegweje ngweja-akpo-ọku; bẹ bukota l'ẹka aagwajẹ iphe lẹ mkpükpu Gibiyonu bẹ ọ nọkota. ³⁰ Ọle Dévidi te ejeduru l'iphu ẹka ono g'ọ jita Chileke; kele ọotsu ogu-echi ojozi Chipfu ono ebvu.

22 Tọbudu iya bụ; Dévidi sụ: "Ọo ẹka-a bẹ ụlo Chipfu, bụ Chileke a-dų; ọ bụru l'ẹka-a bẹ ọru-ngweja a-dųk-wapho; mbụ ẹka ndu Ízurelu a-nọduje egwe ngweja-akpo-ọku."

Aakwakọbe k'akpụ eze-ulo Chileke

² Ọo ya bụ; Dévidi tųa ekemu g'a chikobe ndu bụ nlwamulwa, nọ l'alị Ízurelu. Ọ bya eshi l'ime phẹ họtta ndu a-nọdu akwachashị mkpuma g'ẹphe kwachaa mkpuma, ee-gude kpura ụlo Chileke ono. ³ Ọ nųkwarupho mkpurukpu-igwè, dų igwerigwe g'e gude kpushia nggu, aa-kųpyabechaa lẹ mgbo ọnu-oguzo; m'ophu ee-gude jịgbabe iphe ajịgbabe; bya anụkwapho onyirubvu, dų igwerigwe k'ophu a ta amadụ g'ee-shi tųa ẹrwa iya. ⁴ Ọ bya anụ oshi sida, bụ aguta aguta; noo kele ndu Sayidonu; mẹ ndu Taya bẹ vulataru Dévidi oshi sida, dų igwerigwe. ⁵ Dévidi sụ: "Nwa mu Sólomonu bẹ bụ nwatanshii, adudu iphe, ọ mawaru. Tẹme ụlo obu aa-kpuru Chipfu obu bẹ a-kwata paa ẹka apaa. Ụlo obu bẹ aa-nọdu atụ ọnu iya; tẹme l'ọ dų-dzuru ndiphe l'ophu biribiri. Ọo

ya bụ lẹ mu a-kwakọbe ẹka iya akwakọbe.” Ọo ya bụ; Dévidi kwakọbe g'ee-gude kpua ụlo ono; ọkpobe akwakọbe ẹme ọ nwụhuje.

⁶ Tọbudu iya bụ; o kua nwa iya, bụ Sólomọnu; tųaru iya ekemu sụ iya g'ọ kpųaru Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu ụlo. ⁷ Dévidi sụ Sólomọnu: “Nwa mu; o shi dụ mu l'obu gẹ mu kpųaru Chipfu, bụ Chileke mu ụlo. ⁸ Obenu lẹ Chipfu byaru epfuaru mu sụ: 'I gbunukawaru ọchi; lwụwa ọgu, parụ ẹka apaa. Ọ tọ bụdu ngu a-kpųru mu ụlo. I gbunukawaru ọchi l'eliphe-a l'ęnya nkemu. ⁹ Aa-nwųtaru ngu nwa nwoke. Nwata ọbu bẹ a-bųru onye emeje gẹ nchi dụ doo. L'oo-me gẹ yele ndu ọhogu iya mgburugburu zẹe jii. Ẹpha iya bẹ a-bųru Sólomọnu. Ọ bųru teke ọ bụ eze bẹ mu e-me gẹ nchi dụ ndu Ízurelu doo; ẹkameka adakọtaru phẹ jii. ¹⁰ Ọ bųru yebedua bẹ a-kpųru mu ụlo. Ọo-bųru nwa mu. Mbẹdua abųru nna iya. Mu emee g'abųbu ọ bụ eze lẹ Ízurelu ngųru angųru jasųru asųru.’

¹¹ “Nwa mu; gẹ Chipfu swikwaru ngu eswiru; k'ọphu bụ l'ji-kpų ụlo Chipfu, bụ Chileke ngu ono kpųkota; ẹgube ono, o pfuru iya l'ẹhu ngu ono. ¹² Ọo gẹ Chipfu nų ngu ọriri; mee g'iphe doje ngu ęnya; k'ọphu bụ lẹ teke o meru g'ike dụ ngu; g'ị bųru onye-ishi ndu Ízurelu; bẹ ji-bųru onye a-nọduje eme ekemu Chipfu, bụ Chileke ngu ono. ¹³ Teke ono bụ; ọ -bųru l'ị nwųberu ęnya eme iphe, ọ tųru ọkpa iya; mẹ omelalị ono, Chipfu karų Mósisu gẹ ndu Ízurelu meje ono; bẹ iphe a-nọduepho ejehuru ngu. Shihukpọephe ike; shihu obu ike. Ta atsųkwa ebvu; ọphu ike abvųkwa ngu.

¹⁴ “Mu jeru iphe-ẹhuka gẹ mu e-shi dobe iphe, ee-gude mee k'ụlo Chipfu ono. Mu doberu mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ ụkporo ụnu talęntu ugbo iri l'ẹbo l'ųnu talęntu iri; bya edobe mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ ụkporo ụnu talęntu ugbo ụnu ẹto l'ụkporo labọ l'iri; bya akwatakpọo dobe onyirubvu; mẹ mkpųrukpu-ígwè, dụ shingushingu k'ọphu a ta atųkotadu ẹrwa iya atųtu. Mu dobekwarųpho oshi; bya edobe mkpuma. E -mechaa, l'ii-yekwabawa iya rọ iphe. ¹⁵ Ndu ozi bẹ i nweru nweru k'etsutsu iya. I nweru ndu akwachashị mkpuma; nweru ndu edoje eja ụlo; nweru ndu kapyįnta; mẹwaro ndu eme ọna l'ųzo, dụ iche iche; ¹⁶ ndu emeje ọna lẹ mkpọla-ododo nọ iya; mẹ ndu kẹ mkpọla-ọchaa; mẹ ndu k'onyirubvu; ẹme ndu kẹ mkpųrukpu-ígwè nọdukwa iya phọ. Ẹphe bụ agųta agųta. Gbalihu wata ozi ọbu. Gẹ Chipfu swikwaru ngu eswiru!”

¹⁷ Dévidi bya akakwarųpho ndu-ishi ndu Ízurelu l'ophu g'ẹphe yetarų nwa iya, bụ Sólomọnu ẹka; sụ phẹ: ¹⁸ “?Chipfu, bụ Chileke unu ta anọnaa swiru unu tọo? ?To medųru gẹ nchi dụ unu doo l'ẹkameka tọo? O mewaru gẹ ndu bu l'alị-a lwakọta mu l'ẹka; ẹme a kapyabẹwa ndu alị-a ęnya l'iphe Chipfu; mẹ l'ẹka ndu nkiya nọ. ¹⁹ Nta-a bųkwa g'unu gude ndzų unu; mẹ obu unu chọo Chipfu, bụ Chileke unu. Unu wų-lihu kpua ẹka-dų-nso kẹ Chipfu, bụ Chileke; k'ọphu aa-pata okpoko ọgbandzu Chipfu; mẹ ivu, dụ nsọ, bụ kẹ Chileke bya edobe l'ụlo ono, aa-kpųru Chipfu ono.”

Ozi, dųru ndu Lívayi

23 Dévidi kahųephe; nọwaa apha, dụ igwerigwe; o mee nwa iya, bụ Sólomọnu eze ndu Ízurelu.

² Ọ bya ekukọbekwapho ndu-ishi ndu Ízurelu l'ophu; mẹ ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi. ³ Ndu Lívayi, nọwaru e -shi l'ụkporo apha l'apha iri kwasęru bẹ a gųkotaru ọgu. Iphe, unwoke phẹ tųkoru dụ bųru ụkporo ụnu ugbo ẹno l'ųnu iri l'ise. ⁴ Dévidi sụ: “Ụkporo ụnu unwoke ugbo ẹto l'ime ndu ono bẹ a-nọdu eleta ęnya l'ozii, eeje l'ụlo Chipfu ono. Ụnu unwoke iri l'ise abųru ndu-ishi; mẹ ndu-ikpe. ⁵ Ụnu unwoke iri a-bųru ndu nche ọnu-ọguzo; ụnu unwoke iri ọzo; e gude ngwa-ebvu, mu metaru g'e gudeje gų ebvu ajaja; gude agų ebvu aja Chipfu.”

⁶ Dévidi bya ekee phẹ l'ọkpa l'ọkpa g'ẹphe dụ l'awa Lívayi, bụ iya bụ Geshonu; mẹ Kohatu; waa Merari.

⁷ Ndu ọphu eketarų yeru ndu Geshonu bụ: Ladanu; mẹ Shimeyi. ⁸ Ụnwu Ladanu bụ Jiehiyẹlu, bụ ọkpara; waa Zetamu; mẹ Jiowẹlu. Ẹto bẹ ẹphe tųkoru dụ. ⁹ Ụnwu kẹ Shimeyi bụ Shelomotu; mẹ Haziyẹlu; mẹ Haranu. Ẹto bẹ ẹphe tųkoru dụ. Ẹphe bųkotaru ndu-ishi l'ęnya unuphu ibe Ladanu.

¹⁰ Ndu ọphu bụ eri Shimeyi bụ: Jiahatu; mẹ Zina; mẹ Jieyushi; mẹ Beraya. Ẹno bẹ ẹphe tųkoru dụ. ¹¹ Jiahatu bụ ọkpara; Ziza bųru otsota. Jieyushi waa Beraya bẹ ta nwųtaduru unwoke igwerigwe; a gųa phẹ gẹ ndu ęnya-unuphu lanų.

¹² Ụnwu Kohatu bụru: Amụramu; mę Izuha; mę Hęburonu; mę Uzęlu. Ẹno bę ęphe tųkoru dų. ¹³ Ụnwu kę Amụramu bų: Eronu; mę Mńsisu. Eronu bę e doberu iche; mbų yębedua waa ụnwu iya g'ęphe bųru ndu e-wojeru iphe, kakọta adų nsọ dobe nsọ; kpoje ụnwù-isęnsu ọku l'iphu Chipfu jasuru asuru. Ọ bųru phę a-nọdu ejeru Chipfu ozi; gude ępha iya agọ ọnu-oma jasų l'ojejoje. ¹⁴ A bya lę Mńsisu, bų onye kę Chileke bę a guru ụnwu iya yeru ndu Lívayi. ¹⁵ Ụnwu Mńsisu bų: Geshonu mę Eliyéza. ¹⁶ Ụnwu kę Geshonu bųru: Shebęlu, bų ọkpara. ¹⁷ Ụnwu kę Eliyéza bų: Rehabaya; yębedua bų ọkpara. Eliyéza ta nwųtaeduru nwa nwoke ọzo; ọle unwoke, Rehabaya nwųshiru dųkwanu igwerigwe shii.

¹⁸ Ụnwu kę Izuha bų: Shelomotu, bų iya bų ọkpara. ¹⁹ Ụnwu kę Hęburonu bų: Jieraya, bų ọkpara; Amaraya bųru otsota; Jiahazyęlu bųru k'ęto; Jiekameyamu bųru k'ęno. ²⁰ Ụnwu kę Uzęlu bų: Mayịka, bų ọkpara; Ishaya bųru otsota.

²¹ Ụnwu kę Merari bų: Mahuli waa Mushi. Ụnwu kę Mahuli bųru: Eleyaza waa Kishi. ²² Eleyaza nwųhuru; ọphu ọ nwųtaduru unwoke. Ọo ụnwanyi bę ọ nwųshiru kpoloko. Ọ bųru ụnwu Kishi, bų abųbu phę bę lųkotaru phę nų. ²³ Ụnwu kę Mushi bų: Mahuli; mę Eda; waa Jieremotu. Ẹto bę ęphe tųkoru dų.

²⁴ Ndu ono bųkota eri Lívayi l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu phę. Ẹphe bųkota ndu-ishi l'ęnya-unuphu ibe nna phę; ęgube e deru ępha phę l'ękwo; bya agųa phę ọgu l'ęhu l'ęhu; mbų ndu ono, nọwaru e -shi l'ųkporo apha kwasęru; bya abųru ndu eje ozi l'ųlo Chipfu ono.

²⁵ Noo kęle Dévidi bę pfuhawaru sų: "Chipfu, bų Chileke kę Ízurelu bę mewaru gę nchị dų ndibe mu doo; tęme o buwaru lę Jierúsalemu g'oo-buru iya jasų lę tuutuutu lę mįimiimii. ²⁶ Ọ tọ gbaęduru gę ndu Lívayi vupheje ųlo-mkpu; mę iphe, e gude eje ozi l'ime iya." ²⁷ Ọ bųru opfu ikpazų, Dévidi pfuru bę meru g'o gude a gųa ndu Lívayi ọgu e -shi lę ndu nọwaru ųkporo apha kwasęru.

Ozi, dųru ndu Lívayi l'ųlo Chipfu

²⁸ Ozi, dųru ndu Lívayi bų g'ęphe yetajeru ụnwu Eronu ęka l'ozi, eeje l'eze-ųlo Chipfu; mbų l'oma-unuphu eze-ųlo ono; mę lę mkpuru, dųgbaa ya nų; mękpoo emecha iphemiphe, dų nsọ emecha; męwaru ozi ọzo, eeje l'eze-ųlo Chileke ono. ²⁹ Ozi ọzo, dųru phę nų bų kę buredi, eedobeje l'iphu Chileke; mę k'ųkpokutu-nri, eegudeje egwe ngweja-nri; mę k'ęcha-mbekee, te ekoduru ekoko; mę k'ęghe iphe egheghe; mę k'iphe, bųkpoo iphe, aagwoje agwogwo; męwaro atų iphe atųtu; maru ole, ọ dų; mę g'ọ habe. ³⁰ Ụtsugutsu bę ęphe aa-pfųjeru ekele Chipfu ekele; aja iya ajaja. Ẹphe e-mejekwa iya phọ nno l'ųzenyashi; ³¹ mękpoo teke e gwee ngweja-akpo-ọku k'eswe-atųta-unme; mę k'ọnwa ọphúú; mę k'ọbo-iphe, a tųru teke aaboje iya. Ẹphe a-nọduje eje ozi l'atatiphu Chipfu tekenteke; mbų ęgube a tuburu phę g'ęphe meje iya. ³² Ọo ya bų l'ọo phę bę ọ dų l'ęka; mbų ozi, eeje l'ųlo-ękwa-ndzukọ; mę k'ęka-dų-nsọ; mbų g'ęphe yetajeru ụnwunna phę, bų ụnwu Eronu ęka l'ozi, dų l'ųlo Chipfu ono.

Ọgbo uke Chileke

24 Waa g'e gude keshia ụnwu Eronu baa. Ụnwu Eronu bų: Nadabu; mę Abihu; mę Eleyaza; waa Itama.

² Nadabu yele Abihu bę vu nna phę ųzo nwųhu; ọphu ọ dųdu onye ọphu nwųtaru nwa. Ọo ya bų; Eleyaza yele Itama jeaha ozi ndu-uke Chileke. ³ Zadọku, bų oshilọkpa Eleyaza; yele Ahimeleku, bų oshilọkpa Itama bę yetaru Dévidi ęka kee phę g'ęphe a-nọdugba eje ozi, dųru phę nų. ⁴ L'oshilọkpa Eleyaza bę a ka enweru ndu-ishi eme l'oshilọkpa kę Itama. Waa g'ęphe gude keshia phę bų ọwa: l'oshilọkpa kę Eleyaza bę e ketaru ųmadzu iri l'ishii, bųgbaa ndu-ishi l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu; bya eketa ųmadzu ęsato, bųgbaa ndu-ishi l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu l'eri kę Itama. ⁵ A tųru ido gude kee phę; ęphe harų ęnya nhamųnha; noo kęle ọo g'e nweru ndu-ishi ozi ęka-dų-nsọ; mę ndu-ishi ozi Chileke l'oshilọkpa Eleyaza bų g'e nweru iya l'oshilọkpa kę Itama. ⁶ Onye edeje ękwo, bų Shemaya; nwa Netanęlu; mbų onye Lívayi bę nọ l'iphu eze deshia ępha phę; mę l'iphu ndu-ishi, bų Zadọku, bų onye uke Chileke; mę Ahimeleku, bų nwa Abyiyata; mę l'iphu ndu-ishi ęnya-unuphu ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi. E vuru ųzo họta ęnya-unuphu lanų l'eri Eleyaza; bya agbę teke ono họta ęnya-unuphu lanų l'eri Itama.

⁷ A t̄uru ido k̄e mb̄u; ̄o daaru Jiehoyaribu; a t̄ua ido k'̄ebo; ̄o daaru Jiedaya. ⁸ Ido k'̄eto daaru Harimu; ido k'̄eno daaru Seyorimu; ⁹ k'̄ise daaru Malukayijia; k'̄ishii daaru Mijiaminu. ¹⁰ Ido k'̄esaa daaru Hak̄ozu; k'̄esato daaru Ab̄ayijia; ¹¹ k̄e tete daaru Jieshuwa; k'̄iri daaru Shekanaya; ¹² k'̄iri l̄e nan̄u daaru ̄Eliyashibu; k'̄iri l'̄ebo daaru Jiakimu; ¹³ k'̄iri l'̄eto daaru Hupa; k'̄iri l'̄eno daaru Jieshebeyabu; ¹⁴ k'̄iri l'ise daaru Biliga; k'̄iri l'ishii daaru Ima; ¹⁵ k'̄iri l'esaa daaru Heziru; k'̄iri l'esato daaru Hapizezu; ¹⁶ k'̄iri l̄e tete daaru Petahaya; k'̄ukporo daaru Jiehezek̄elu; ¹⁷ k'̄ukporo l̄e nan̄u daaru Jiakinu; k'̄ukporo l'̄ebo daaru Gamulu; ¹⁸ k'̄ukporo l'̄eto daaru Delaya; k'̄ukporo l'̄eno daaru Mazaya.

¹⁹ Noo g'e gude gbaa ph̄e g'̄ephe jeje ozi b̄u ono l̄e teke ̄ephe bah̄uru l'̄ulo Chipfu; ̄egube ono, ocheoroke ph̄e, b̄u Er̄onu t̄uru ph̄e ̄eka iya, b̄u iya b̄u ḡe Chipfu, b̄u Chileke k̄e ̄Izurūlu t̄uru iya ya l'ekemu.

²⁰ A bya l'eri L̄ivayi ndu ̄ophu ph̄oduru n̄u:

L'̄unwu Am̄uramu b̄e a h̄otar̄u Shub̄elu; l'̄unwu k̄e Shub̄elu b̄uru Jiehideya.

²¹ A bya l'eri k̄e Rehabiya; onye shi l'̄unwu Rehabaya b̄u Ishaya, b̄u ̄okpara.

²² Onye shi l'eri k̄e Izuha b̄u Shelomotu; onye shi l'̄unwu Shelomotu b̄uru Jiahatu.

²³ L'eri H̄eburonu b̄u Jieraya, b̄u iya b̄u ̄okpara; Amaraya b̄uru otsota; Jiahazȳelu b̄uru onye k'̄eto; Jiekameya-mu b̄uru k'̄eno.

²⁴ L'eri k̄e Uz̄elu b̄u Maȳika; onye shi l'̄unwu Maȳika b̄uru Shamiru.

²⁵ Nwune Maȳika k̄e nwoke b̄u Ishaya. Onye shi l'̄unwu Ishaya b̄uru Zekaraya.

²⁶ L'̄unwu k̄e Merari b̄e b̄u Mahuli waa Mushi. A h̄ota Beno; nwa Jiazaya. ²⁷ L'eri k̄e Merari b̄e ndu shi l'̄unwu Jiazaya b̄u: Beno; m̄e Shohamu; m̄e Zaku; m̄e Ibiri. ²⁸ L'eri Mahuli b̄u Eleyaza. Eleyaza ta anw̄utaduru unwoke. ²⁹ A bya l'eri Kishi b̄e b̄u nwa Kishi, b̄u Jierah̄umelu. ³⁰ L'̄unwu k̄e Mushi b̄uru Mahuli; m̄e Eda; waa Jierimotu.

Ndu ono b̄ukota eri L̄ivayi l'̄enya-unuphu ph̄e l'̄enya-unuphu ph̄e.

³¹ ̄Ephebedua b̄e t̄ukwarupho ido; ̄egube ono, ̄unwunna ph̄e, b̄u oshil̄okpa Er̄onu t̄uru ph̄o. ̄Ephe n̄o l'iphu eze, b̄u D̄evidi; m̄e l'iphu Zad̄oku; m̄e Ahimēleku; m̄e l'iphu ndu-ishi ̄enya-unuphu ndu-uke Chileke; m̄e k̄e ndu L̄ivayi t̄ua ido ono. ̄O b̄uru g'e meru ̄enya-unuphu ̄unwunna ph̄e k'̄ogerenya b̄u g'e meru ndu ̄ophu b̄u nwata.

Ndu aguje ebvu

25 D̄evidi ȳele ndu-ishi ndu oj̄ogu t̄uko shi l'̄unwu Asafu; m̄e Hemanu; m̄e Jiedutunu h̄ota ndu e-gudeje ogumogu; m̄e une; m̄e ogelenda epfuchiru Chileke. Waa ̄epha ndu eje ozi ono b̄u ̄owa:

² L'̄unwu k̄e Asafu b̄u: Zaku; m̄e Jīos̄efu; m̄e Netanaya; m̄e Asharela. ̄Unwu Asafu ono b̄e b̄u Asafu b̄u onye an̄oduje egoshi ph̄e iphe, ̄ephe e-me. Asafu l'onwiya b̄uru eze b̄e ̄o n̄o l'̄eka epfuchiru Chileke.

³ A bya l̄e Jiedutunu; ndu ̄ophu shi l'̄unwu iya b̄u: Gedalaya; m̄e Zeri; m̄e Jieshaya; m̄e Shimeyi; m̄e Hashabaya; m̄e Matitaya. ̄Ephe d̄u ̄umadzu ishii. ̄O b̄uru nna ph̄e, b̄u Jiedutunu b̄e b̄u onye ̄ephe n̄o l'̄eka egudeje ogumogu aḡu ebvu ekele; m̄e ebvu ajaja; shi nno epfuchiru Chipfu.

⁴ A bya l'̄unwu Hemanu; ndu ̄ophu shi l'̄unwu iya b̄uru: Bukaya; m̄e Matanaya; m̄e Uz̄elu; m̄e Sheb̄elu; m̄e Jierimotu; m̄e Hananaya; m̄e Hanani; m̄e ̄Eliyata; m̄e Gidaliti; m̄e Romamiti-Eza; m̄e Jioshubekasha; m̄e Maloti; m̄e Hotiru; m̄e Mahazyotu. ⁵ Ndu ono g'̄ephe ha b̄ukota ̄unwu Hemanu, b̄u onye aph̄ujeru eze ̄ophulenyā. ̄O b̄uru shita l'ukwe, Chileke kweru iya b̄e o shi nw̄ushia ph̄e; k'̄ophu oo-shi nno b̄uru onye ike d̄u. Chileke b̄e n̄uru Hemanu nwa nwoke iri l'̄eno; waa ̄unwada ̄eto.

⁶ G'̄ephe ha shi n̄odukota nna ph̄e l'̄eka. ̄O b̄uru iya egoshije ph̄e ebvu, ̄ephe a-n̄odu aḡu l'̄ulo Chipfu. ̄Ephe egudeje ogelenda; m̄e une; m̄e ogumogu aḡu ebvu ono l'̄ulo Chileke. Asafu; m̄e Jiedutunu; m̄e Hemanu b̄e shi n̄odukota l'̄eka eze; eme iphe, ̄o s̄uru g'̄ephe mee.

⁷ Iphe, ̄ephe d̄ukota; mb̄u ndu aguje ebvu ono b̄e b̄u ̄ukporo iri l'̄eno l'̄umadzu ̄esato. ̄Ephe b̄ukota ndu e ziru k'ebvu ono ezizi; bya ab̄uru ndu k'ebvu, aaguru Chipfu doru ̄enya.

⁸ ̄Ephe t̄uru ido l'̄ehu l'̄ehu gude haa ozi ph̄e; mb̄u ̄egirima m̄e ̄ogerenya; m̄e onye ezi iphe; m̄e ndu ̄ophu eezi iya ezizi.

⁹ Ido k̄e mb̄u b̄e a t̄uru Asafu; ̄o daaru Jīos̄efu;

K'ẹbo daaru Gedalaya. Yẹbedua mẹ ụnwunna iya; waa ụnwu iya bẹ dọ iri l'ẹbo.

¹⁰ K'ẹto daaru Zaku; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹¹ Ido k'ẹno daaru Izuri; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹² K'ise daaru Netanaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹³ K'ishii daaru Bukaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁴ K'ẹsaa daaru Jiesharela; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁵ K'ẹsato daaru Jieshaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁶ Kẹ tete daaru Matanaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁷ K'iri daaru Shimeyi; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁸ K'iri lẹ nanu daaru Azarelu; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

¹⁹ K'iri l'ẹbo daaru Hashabaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁰ K'iri l'ẹto daaru Shubelu; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²¹ K'iri l'ẹno daaru Matitaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²² K'iri l'ise daaru Jieremotu; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²³ K'iri l'ishii daaru Hananaya; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁴ K'iri l'ẹsaa daaru Jioshubekasha; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁵ K'iri l'ẹsato daaru Hanani; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁶ K'iri lẹ tete bẹ daru Maloti; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁷ K'ụkporo daaru Ẹliyata; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁸ K'ụkporo lẹ nanu daaru Hotiru; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

²⁹ K'ụkporo l'ẹbo bẹ daru Gidaliti; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

³⁰ K'ụkporo l'ẹto daaru Mahaziyotu; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

³¹ K'ụkporo l'ẹno bẹ daru Romamiti-Eza; yẹle ụnwu iya; mẹ ụnwunna iya. Ẹphe dọ iri l'ẹbo.

Ndu nche ọnu-abata eze-ulo Chileke

26 G'e gude keshia ndu eche ọnu-abata nche bẹ bụ:

Ndu shi l'eri Kora bụ Meshelemaya, bụ nwa Kore, bụ oshilokpa Asafu. ² Meshelemaya bẹ nwushiru unwoke: Zekaraya bụ okpara iya; Jiediyelu buru otsota; Zebadaya buru onye k'eto; Jiatuniyelu buru onye k'eno;

³ Elamu buru onye k'ise; Jiehohananu buru onye k'ishii; Eliyowenayi buru onye k'ẹsaa.

⁴ Óbẹdu-Edomu nwushikwarupho unwoke: Shemaya bụ okpara; Jiehozabada buru otsota; Jiowa buru onye k'eto; Saka buru onye k'eno; Netanelu buru onye k'ise; ⁵ Amiyelu buru onye k'ishii; Isaka buru onye k'ẹsaa; Peyuletayi buru onye k'ẹsato; noo kele Chileke gọru ọnu-oma nọ Óbẹdu-Edomu. ⁶ Nwa Óbẹdu-Edomu, bụ Shemaya bẹ nwushikwarupho unwoke, bụgbaa ndu-ishi l'ẹnya-unuphu nna phẹ; kele ẹphe bụchaa ndu tsuru lẹ nwoke. ⁷ Ụnwu Shemaya bụ: Otuni; mẹ Refayelu; mẹ Óbẹdu; mẹ Ẹluzabada. Ụnwunna phẹ, bụ Elihu; mẹ Semakaya bẹ bụkwapho ndu tsuru lẹ nwoke.

⁸ Ndu ono g'ẹphe ha bẹ bụkota oshilokpa Óbẹdu-Edomu. Ẹphe l'ụnwu phẹ mẹ ụnwunna phẹ bụkota ndu tsuru lẹ nwoke; nweru ike k'ẹje ozi ono. Ẹphe dọ ụkporo ẹto l'umadzu labo; mbụ oshilokpa Óbẹdu-Edomu ono.

⁹ Meshelemaya bẹ nweru ụnwu; nweru ụnwunna, tsugbaaru lẹ nwoke. Iri l'ẹsato bẹ ẹphe kpakota dọ.

¹⁰ Hosa, bụ oshilokpa Merari bẹ nwushiru ụnwu. Shimiri bụ okpara. Ọ tọ bụdu yẹbedua bụ okpara gẹdegede; ọle nna iya wotaru iya mee okpara. ¹¹ Hilikaya bụ otsota; Tebalaya buru k'eto; Zekaraya buru k'eno. Ụnwu Hosa g'ẹphe ha; mẹ ụnwunna iya bẹ tukuru dọ iri l'ẹto.

¹² Ndu nche ọnu-abata ono bẹ e keshigbaaru lẹ gẹ ndu-ishi phẹ dọ. Ẹphe nwegbaaru ozi, ẹphe eje l'ulo Chipfu ẹgube ono ụnwunna phẹ nweru ono. ¹³ Ẹphe tọ ido l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu gude keshia ọnu-abata ono; mbụ onye upfu mẹ onye nta. ¹⁴ Ido, a turu lẹ k'ọnu-abata ọphu nọ laaru ọzo ẹnyanwu-awawa bẹ daru Shelemaya. A bya aturu nwa iya, bụ Zekaraya ido; ọ daaru iya; mbụ k'ọnu-abata ọphu nọ l'uzo isheli. Zekaraya bụ onye mgbazi, nweru egomunggo. ¹⁵ Óbẹdu-Edomu bẹ nkiya daru l'ọnu-abata ọphu nọ l'uzo ndohali. Ọ buru ụn-

wu iya bẹ ido k'ulo, aakwakọbeje iphe daru. ¹⁶ Shupimu yẹle Hosa bẹ bụ ido k'onu-abata ọpụ nọ chebe ọzo ẹnyanwu-arijba bẹ daru phẹ nụ; yẹle ọguzo Shaleketu, nọ l'aguga gbororo ọzo imeli. Nche ono bẹ a gbaru agbagba. ¹⁷ L'oguzo k'uzo ẹnyanwu-awawa bẹ ndu Lívayi aduje ishii eche lẹ mbọku. L'uzo isheli bẹ ẹphe aduje ẹno lẹ mbọku; bya aduje ẹno l'uzo ndohali lẹ mbọku; bya aduje ẹbo ẹbo l'ulo, aakwakọbeje iphe.

¹⁸ A bya l'oma-unuphu ono, ibiya ọpụ nọ chebe ọzo ẹnyanwu-arijba bẹ aaduje ẹno lẹ gbororo; dọ ẹbo eche ọma-unuphu ono gẹdegede.

¹⁹ Noo g'e kekashiru ndu nche ọnu-abata ono bụ ono; mbụ oshilọkpa Kora waa Merari.

Ụlo ẹku k'ulo Chileke

²⁰ Ụlo ẹku k'ulo Chileke bụ ndu Lívayi ibe phẹ bẹ ọ dọ l'ẹka; mẹ ụlo ẹku k'ẹka aakwakọbeje iphe, e doberu nsọ. Onye bụ ishi phẹ bụru Ahayjia. ²¹ A bya l'eri Ladanu; mbụ oshilọkpa Geshonu ono, ndu ọpụ shi l'eri Ladanu; mbụ ndu bụgbaa ishi l'ẹnya-unuphu Ladanu, bụ onye Geshonu bẹ bụ Jiehiyeli. ²² Jiehiyeli bụ nna Zetamu. Nwune Zetamu bụru Jiowelu. Ọo phẹ bẹ ẹku k'ulo Chipfu dọ l'ẹka.

²³ A bya l'eri Amuramu; mẹ eri Izuha; mẹ eri Hẹburonu; mẹ eri Uzẹlu bụ: ²⁴ Shebẹlu bẹ bụ onye-ishi ẹku k'eze-ulo Chileke ono. Ọ bụ oshilọkpa Geshonu, bụ nwa Mosisu. ²⁵ A bya l'ụnwunna iya, bụ eri Eliyéza: Eliyéza bụ nna Rehabaya; Rehabaya bụru nna Jieshaya; Jieshaya bụru nna Jióramu; Jióramu bụru nna Zikiri; Zikiri bụru nna Shelomotu. ²⁶ Ọ bụru Shelomotu yẹle ụnwunna iya bẹ ọ dọ l'ẹka; mbụ ẹka ono, aakwakọbeje iphe, e doberu nsọ; mbụ iphe, eze, bụ Dévidi; mẹ ndu-ishi ẹnya-unuphu ibe nna phẹ; mẹ ndu-ishi unu ndu ojogu labọ l'ụkporo iri; mẹ ndu-ishi ndu ojogu ụkporo ise; mẹ ndu-ishi ndu ojogu ọzo doberu nsọ. ²⁷ Iphe, ẹphe gwetarụ l'ogu bẹ ẹphe harụ dobe nsọ g'e gude mekwaa ụlo Chipfu ono. ²⁸ Iphe, bụkpoo iphe, ẹphe doberu nsọ; mbụ Sámẹlu, bụ onye aphuje ọphulenyá; waa Sọlu; nwa Kishi; waa Ábuna nwa Nẹru; wafua Jiowabu; nwa Zeruya; bẹ bụ Shelomotu; yẹle ụnwunna iya bẹ eletakọta iya ẹnya.

Ndu e yeru l'ishi

²⁹ E shi l'eri Izuha tya Kenanaya; yẹle ụnwu iya ẹka g'ẹphe bụru ndu a-nọdu eje ozi, abudu l'eze-ulo Chileke. A turu phẹ ẹka g'ẹphe bụru ndu-ishi ozi waa ndu ọgbo-ikpe kẹ Ízurelu.

³⁰ E shi l'eri Hẹburonu họtá Hashabaya; yẹle ụnwunna iya g'ẹphe bụru ndu eleta ndu Ízurelu ẹnya; l'uzo ẹnyanwu-arijba ẹnyimu Jiódanu lẹ k'iphe, bụkpoo ozi, e jeru Chipfu; mẹ ozi, eejeru eze. Ẹphe dọ unu unwoke ẹno l'ụkporo ise; bụkotaru ndu tsuru lẹ nwoke. ³¹ Ọ bụru Jieraya bẹ bụ onye-ishi l'eri Hẹburonu, bụ iya bụ g'e deru iya l'ẹkwo, e deshiru g'e shiru nwua phẹ l'ẹnya-unuphu phẹ. L'apha, kwe Dévidi ụkporo apha labọ e -shi teke o beberu bya aburu eze; bẹ ọ gu-vuru l'ẹkwo l'o nweru ndu shi l'eri ono, bụ ndu tsuru lẹ nwoke, bu lẹ mkpukpu Jiaza l'alí Giladu. ³² Eze, bụ Dévidi bya ahọtá Jieraya yẹle ụnwunna iya g'ẹphe bụru ndu-ishi, eleta ipfu Rúbenu ẹnya; mẹ ipfu Gadu; mẹ nkeru-ẹbo ipfu Manásẹ; l'iphe, eeme l'uzo kẹ Chileke; mẹ iphe, eeme l'opfu ẹhu eze. Ẹphe dọ unu unwoke ishii l'ụkporo iri l'ise; bụkotaru ndu tsugbaaru lẹ nwoke; bya abucharu ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ.

Ndu ojogu

27 Ọwaa bụ ẹpha ndu Ízurelu; mbụ ndu-ishi l'ẹnya-unuphu; mẹ ndu-ishi unu ndu ojogu labọ l'ụkporo iri iri; mẹ ndu-ishi ndu ojogu ụkporo ise ise; mẹ ndu-ishi, bụ ndu ejeru eze ozi lẹ k'iphe, lakporo lẹ k'ibiya ọpụ e ketarụ phẹ ye. Ọobujeru ndu ọpụ eje ejeje; ndu ọpụ alwa alwalwa l'ọnwa l'ọnwa jeye apha asugba ishi. A gbachaaru phẹ unu ụkporo ẹto ẹto.

² Onye-ishi ndu ojogu ivuzọ; mbụ ndu k'onwa kẹ mbụ bẹ bụ Jiashobamu nwa Zabudelu. Ndu e keru yeru iya dọ unu ugbo ụkporo ẹto. ³ Jiashobeyamu bẹ shi l'eri Pérezu. Ọ bụru iya bụ onye-ishi ndu-ishi ojogu l'ọnwa k'ivuzọ.

⁴ Onye-ishi ndu ojogu k'ẹbo mbụ ndu k'onwa k'ẹbo bẹ bụ Dodayi, bụ onye shi l'eri Ahowa. Mikulotu bẹ yikwapho lẹ ndu-ishi. Ndu nkiya bẹ dukwapho unu ụkporo ẹto.

⁵ Onye-ishi ndu ojogu k'eto; mbu ndu k'onwa k'eto be bu Benaya; nwa Jiehoada, bu onye uke Chileke. Ndu nkiya be du unu ukporo eto. ⁶ Oo yebedua bu Benaya ono, yi le ndu ojogu ukporo l'iri pho; buru iya bu onye-ishi ndu ojogu ukporo l'iri ono. Nwa iya, bu Amizabadu be bu ishi le ndu ojogu, e keru yeru iya ono.

⁷ Onye-ishi ndu ojogu ke eno; mbu ndu k'onwa k'eno be bu Asahelu, nwune Jiowabu. Nwa iya, bu Zebadaya be mecharu buru onye-ishi l'ozo iya. Ndu nkiya be du unu ukporo eto.

⁸ Onye-ishi ndu ojogu k'ise; mbu ndu k'onwa k'ise be bu Shamuhutu, bu onye eri Izura. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

⁹ Onye-ishi ndu ojogu k'ishii; mbu ndu k'onwa k'ishii be bu Ira; nwa Ikeshi, bu onye eri Tekowa. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹⁰ Onye-ishi ndu ojogu ke esaa; mbu ndu k'onwa k'esaa be bu Helezu, bu onye shi l'eri Pelonu; mbu onye ipfu Ifuremu. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹¹ Onye-ishi ndu ojogu k'esato; mbu ndu k'onwa k'esato be bu Sibekayi, bu onye eri Husha; mbu onye shi l'eri Zera. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹² Onye-ishi ndu ojogu ke tete; mbu ndu k'onwa ke tete be bu Abiyeza ke Anatotu; onye ipfu Benjaminu. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹³ Onye-ishi ndu ojogu k'iri; mbu ndu k'onwa k'iri be bu Maharayi ke Netofa; onye shi l'eri Zera. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹⁴ Onye-ishi ndu ojogu k'iri le nanu; mbu ndu k'onwa k'iri le nanu be bu Benaya ke Piratonu; onye okpa-ipfu Ifuremu. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

¹⁵ Onye-ishi ndu ojogu k'iri l'ebo; mbu ndu k'onwa k'iri l'ebo be bu Heludayi ke Netofa; onye shi l'eri Otuniyelu. Ndibe nkiya be du unu ukporo eto.

Ndu bugbaa ndu-ishi l'okpa-ipfu ndu Izurelu

¹⁶ Ndu bugbaa ndu-ishi l'okpa-ipfu ndu Izurelu bu owana:

Onye bu ishi l'okpa-ipfu Rubenu be bu Eliyeza nwa Zikiri.

Onye bu ishi l'okpa-ipfu Simiyonu buru Shefataya nwa Maka.

¹⁷ Onye bu ishi l'okpa-ipfu Livayi be bu Hashabaya nwa Kemelu.

Onye bu ishi l'okpa-ipfu Eronu buru Zadoku.

¹⁸ Onye bu ishi l'okpa-ipfu Jiuda be bu Elihu, bu nwune Devidi.

Onye bu ishi l'okpa-ipfu Isaka buru Omuri nwa Mayikelu.

¹⁹ Onye bu ishi l'okpa-ipfu Zebulun be bu Ishimaya nwa Obedaya.

Onye bu ishi l'okpa-ipfu Nafutali buru Jierimotu nwa Azuriyelu.

²⁰ Onye bu ishi l'okpa-ipfu Ifuremu bu Hosiya nwa Azazaya.

Onye bu ishi le nkeru-ebo okpa-ipfu Manase buru Jiowelu nwa Pedaya.

²¹ Onye bu ishi ke nkeru-ebo okpa-ipfu Manase ophu bu l'alj Giladu be bu Ido nwa Zekaraya.

Onye bu onye-ishi l'okpa-ipfu Benjaminu buru Jiasiyelu nwa Abuna.

²² Onye bu ishi l'ipfu Danu be bu Azarelu nwa Jierohamu.

Noo ndu-ishi l'okpa-ipfu ndu Izurelu bu ono.

²³ Devidi be ta aguduru ndu ophu nowaru ukporo apha; ozoo ndu ophu teke erwudu iya nu; kele Chipfu be kweru ukwe le ya e-me ge ndu Izurelu habe igwerigwe ge kpokpode, no l'igwe. ²⁴ Jiowabu; nwa Zeruya be wataru agu ugu ono; ophu o to gufuduru iya l'ishi. O buru k'ogu, a guru ono be Chipfu gude tukoshi ndu Izurelu oke ehueghu iya. Ophu e te deduru ugu ono l'ekwo, e deshuru iphe, e meru le teke Devidi bu eze.

Ndu-ishi ibe eze

²⁵ Onye bụ ishi l'ulo, eze akwakọbeje ẹku iya bẹ bụ Azumavetu; nwa Adiyelu. Onye bụ ishi ulo, aakwakọbeje ẹku k'alị ono bụru Jionatanu; nwa Uzaya; mbụ ulo ẹku, dụ lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; mę lẹ mkpukpu kę nshiji; mękpoo l'ulo-eli l'ulo-eli.

²⁶ Onye-ishi ndu eje ozi ẹgu, bụ iya bụ ndu akọ opfu bụru Ezuri; nwa Kelubu.

²⁷ Onye bụ ishi opfu-vayinu bẹ bụ Shimeyi kę mkpukpu Rama.

Onye bụ ishi, k'emefuta męe l'opfu-vayinu; mę k'eka aakwakọbeje iya bụru Zabudi kę mkpukpu Shifamu.

²⁸ Onye-ishi, k'oshi olivu; mę oshi sịkamo, nọ l'alị ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba dụ l'eka bẹ bụ Belu-Hanana kę mkpukpu Geda.

Onye bụ ishi, l'eka eedobeje manụ bụru Jiowashi.

²⁹ Onye-ishi, eleta ẹnya l'eku, ata nri l'alị Sharonu bẹ bụ Shiturayi, bụ onye shi Sharonu.

Onye bụ ishi, eleta ẹnya l'eku ọphu nọ lẹ nsuda nsuda bụru Shafatu; nwa Adulayi.

³⁰ Onye bụ ishi, eleta k'inya-kamelu bẹ bụ Obilu, bụ oshilokpa Ishimelu.

Onye bụ ishi, eleta kę nkapfu-igara bụru Jiehudeya, bụ onye Meronotu.

³¹ Onye bụ ishi, eleta k'eghu; mę aturu bẹ bụ Jiazizu, bụ oshilokpa Hega.

Ndu ono g'ephe ha bẹ bukota ndu eleta iphe Dévidi ẹnya.

³² Nwune nna Dévidi, bụ Jionatanu bẹ bụ onye mgbazi. Ọ bụ onye ẹnya erwuje ali; bya aburu onye edeje ẹkwwo. Yele Jiehiyelu; nwa Hakumoni bẹ bụ ndu eleta unwegirima eze ẹnya. ³³ Ahitofelu bẹ bụ onye mgbazi eze. Hushayi, bụ oshilokpa Aku bẹ bụ ẹguru ọnyà eze. ³⁴ Ahitofelu bẹ bụ Jiehojada nwa Benaya; mę Abyiyata bẹ mecharu nochia ẹnya iya.

Ọ bụru Jiowabu bụ onye-ishi ndu ojogu eze.

Okwa, Dévidi nmaru lẹ g'ee-gude kpua ulo Chipfu

28 No iya; Dévidi bya ekua ndu-ishi ndu Ízurelu ndzukọ lẹ Jierúsalemu. O kuru ndu-ishi l'ipfu l'ipfu; mękpoo ndu bụ ndu-ishi ndu ojogu ono shigba lẹ g'e gude keshia phę iche iche, ejeru eze ozi ono; mę ndu-ishi unu ndu ojogu labọ l'ukporo iri iri; mę ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise; bya ekua ndu eleta iphe eze; yele k'unwegirima iya ẹnya; mę ndu-ishi, eleta ẹku eze mę k'unwegirima iya ẹnya; mękwapho ndu eleta ibe eze ẹnya; mę ndu okpehu dụ; mękpoo ndu maru ẹnya k'ogu.

² Tọbudu iya bụ; eze, bụ Dévidi gbalihu bya apfuru apfuru sụ: "Unwunna mu; mę ndibe mu; unu ngaberu mu nchị. O shi dụ mu l'obu gę mu kpua ulo ẹka okpoko ọgbandzu Chipfu a-nọduje; mbụ okposhi, Chileke a-tukobeje ọkpa. Mu shi kwakọbewaa k'akpu ulo ono. ³ Ọle Chileke bẹ suru mu l'ọ tọ bụdu mu a-kpuru iya ulo ono; kele mu bụ ojogu; mu gbuwa ndu dụ igwerigwe. ⁴ Obenu lẹ Chipfu, bụ Chileke kę Ízurelu bẹ hotaleru mu-a l'onulo nna mu l'ophu gę mu bụru eze ndu Ízurelu jaswaroaya. Ọo ya bẹ họtaru ipfu Jiuda g'ọ bụru ishi; bya eshi l'ulo kę Jiuda họtara onu-ulo nna mu. A bya l'unwunna mu; ọ bụru mbędua bẹ dụ iya ree g'o mee mu eze ndu Ízurelu g'ephe ha. ⁵ Ọ nuru mu unwegirima, dụ igwerigwe. A bya l'unwu mu ono; ọ bụru nwa mu, bụ Sólomonu bẹ ọ họtaru g'ọ nọdu l'aba-eze k'alị-eze Chipfu; bụru eze ndu Ízurelu.

⁶ "Ọ suru mu: 'Ọo nwa ngu Sólomonu bẹ a-kpuru mu ulo; mę oma-unuphu mu; kele mu họtawaru iya g'ọ bụru nwa mu; mbędua aburu nna iya. ⁷ Mu e-me g'alị-eze iya, nguru anguru jasuru asuru; mę ọ -buru-a l'oomeje ekemu mu; waa iphe, mu tọru ọkpa iya; ẹgube ono, oome iya nta ono.'

⁸ "Nta bụ iphe, mu epfuru unu l'ataphu ndu Ízurelu l'ophu, bụ iya bụ edzudzu-ọha kę Chipfu; tẹme mu nọdu epfu iya gę Chipfu numa; bukwa g'unu nwube ẹnya meje iphe, Chipfu turu l'ekemu; k'ophu unu e-nweru ali oma-a; tẹme l'ọ nọdu nọ-doru unwegirima unu, bụ ndu ọphu etso unu etsotso g'ọ bụru okiphe phę jeye lẹ tuu-tuutu lẹ mjimiimii.

⁹ "Gubedua, bụ nwa mu Sólomonu; makwaru Chileke kę nna ngu. L'i gude obu ngu g'ọ ha; mę uche ngu g'ọ ha ejeru iya ozi; noo kele ọ bụ Chipfu enyochaję obu; tẹme iphe, nemadzu vu l'uche; mę ọphu ọ riru l'oriri nọdu

edokọtaje iya ẹnya. I -chọ ya bẹ ji-chọtakwa iya. Ole o -buru l'i gwọberu iya bẹ ọo-jikakwa ngu jasụ lẹ tuutuu-tuu lẹ miiimii. ¹⁰ Kwabẹekwapho ẹnya nta; noo kele Chipfu họtawaru ngu g'i kpọaru iya ọlo, a-buru ẹka-dụ-nso. Shihuẹkwapho ike jee ozi ono."

¹¹ Tọbudu iya bu; Dévidi woru ụgbugba nwulo, aa-kpụ dụ-pfube l'onu eze-ulo ono woru nụ nwa iya, bu Sólomonu. O nụkwa iya pho ụgbugba g'ulo ono, a-dụkota; mę ụgbugba mkpuru ẹka aa-kwakọbeje iphe l'ulo ono; mę k'ulo-eli iya; mę k'ulo ime iya; mę k'ẹka aa-nọduje pfua ụgwo iphe-ẹji. ¹² O byakwapho eworu g'ụgbugba ọma-unuphu ọlo Chipfu ono a-dụ nụ iya; mę ke mkpuru, a-gba iya mgburugburu; bya anụ iya k'ulo ẹku k'ulo Chileke; mę ọlo ẹku, bu ẹka aa-kwakọbeje iphe, e doberu nsọ. Iphemiphe ono bẹ o nuru ẹgube o dụ iya l'uche g'a kpua ya. ¹³ O bya epfua g'ee-gude keshia ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi; bya epfua k'ozí, eejekọta l'ulo Chipfu; mę k'ivu, ee-gude eje ozi l'ulo Chipfu ono. ¹⁴ O bya egoshi ẹrwa mkpọla-ododo, a-suru eme ivu, eeme lẹ mkpọla-ododo; bya egoshi ẹrwa mkpọla-ọchaa, a-suru eme ivu, eeme lẹ mkpọla-ọchaa; mbụ ọphu ee-gude eje ozi, dụ iche iche. ¹⁵ O goshi ẹrwa mkpọla-ododo, ee-gude kpushia iphe, aapfubeje orọku, e meshiru lẹ mkpọla-ododo; mę k'orọku l'onwiya; mbụ g'ẹrwa iphe, aapfubeje orọku ono, a-hagbaa l'ẹhu l'ẹhu; mę k'orọku a-nọdu iya nụ; bya egoshi ẹrwa mkpọla-ọchaa, ee-gude kpushia iphe, aapfubeje orọku, e meru lẹ mkpọla-ọchaa; mę k'orọku l'onwiya; mbụ ẹgube a-sụkpoerupho iphe, aapfubeje orọku ono l'ẹhu l'ẹhu. ¹⁶ O bya egoshi ẹrwa mkpọla-ododo, ee-gude kpushia teburu, eedobejeru Chileke buredi; mę ẹrwa mkpọla-ọchaa, ee-gude mee teburu mkpọla-ọchaa. ¹⁷ O goshikwapho ẹrwa mkpọla-ododo, guru egugu, ee-gude mee oji; mę ọphu ee-gude mee gbamụgbamu; mę okoro; bya egoshichaa ẹrwa mkpọla-ododo, e-gude meshia gbamụgbamu mkpọla-ododo l'ẹhu l'ẹhu; goshi ẹrwa mkpọla-ọchaa ọphu a-suru emeshi gbamụgbamu mkpọla-ọchaa. ¹⁸ O bya egoshi ẹrwa mkpọla-ododo, a huru l'ọku, a-suru eme ọru-ngweja ụnwù-isensu. O goshikwapho ụgbugba ụgbo-inya, ee-me lẹ mkpọla-ododo doberu chierobu ono, sashiru ñkù asashí gude gbobuta okpoko ọgbandzu Chipfu ono.

¹⁹ Dévidi sụru: "Iphe ono g'ọ hakọta bu Chipfu bẹ goshiru mu iya nụ; mu dee ya edede. Mbụ l'ọo ya meru; o doo mu ẹnya g'ọo-gbakọta ụgbugba."

²⁰ Dévidi bya epfukwarupho nwa iya Sólomonu sụ: "Shihukpọepho ike; gude ẹka l'obu jee ozi ono. Ta atsukwa ebvu; ọphu meji atofukwa ngu; noo kele Chipfu, bu Chileke; mbụ Chileke ke mbedua bẹ swiru ngu eswiru. O tọ byadu agbakuta ngu azụ; ọphu o byadu aha ngu jasụ teke ozi, dụkota l'ulo Chipfu ono a-bvukota. ²¹ Ogbọ ndu-uke Chileke; mę ke ndu Lívayi bẹ nọwa anono lẹ k'iphe, bukpo ozi, eeje l'ulo Chileke ono. Ndu unu l'ẹphe agbarụ mgba jee ozi ono; bẹ bu ndu eme ọna l'iphe dụgbaa iche iche, ẹphe buru ndu-ozí ono evu evuvu. Nokwapho gę ndu-ishi; mę ndu Ízurelu l'ọphu a-nọdu emekọtakpoo iphe, i sụru g'ẹphe mee."

Iphe, a nuru g'e gude kpua eze-ulo Chileke

29 Tọbudu iya bu; eze, bu Dévidi bya epfuaru edzudzu-ọha ono l'ọphu sụ: "Sólomonu, bu nwa mu ono, Chileke họtaru bẹ bukwađu nwatanshii, adudu iphe, o maru; tẹme ozi ono buru ozi, parụ ẹka; kele eze-ulo ono bẹ ta abudu nemadzu bẹ aakpuru iya; ọo Chipfu, bu Chileke bẹ aakpuru iya. ² Mu dobewaru iphe, ee-gude mee k'eze-ulo Chileke mu ono g'ike beru mu. Mu doberu mkpọla-ododo, ee-gude mee iphe, eeme lẹ mkpọla-ododo; dobe mkpọla-ọchaa, ee-gude mee iphe, eeme lẹ mkpọla-ọchaa; dobe onyirubvu, ee-gude mee iphe, eeme l'onyirubvu; dobe mkpụrukpu-ígwè, ee-gude mee iphe, eeme lẹ mkpụrukpu-ígwè; mę oshi, ee-gude mee iphe, eeme l'oshi. Nokwapho gę mu kuberu ikpoto mkpuma ónikùsù; mę mkpuma, ee-do edodo; mę mkpuma, aphugbaa ke ngerengere; męwaro mkpuma, dụ iche iche, vugba oke aswa; mę mkpuma-egbe mabulu. ³ Ozo bu lẹ-a; eshinu k'ulo Chileke mu ono dụ mu l'obu shii bẹ mu anụkwapho mkpọla-ododo; mę mkpọla-ọchaa k'ẹka mu gędegede; mbụ anụ iya anughata ọphu ka ọphu mu shi kwakọbehawa g'e gude kpua ọlo nsọ ono. ⁴ Mu anụ mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ unu talentu ẹsaa l'ụkporo talentu iri, bu mkpọla-ododo, shi l'alí Ofi; mu nọdu anụkwapho mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dụ unu talentu iri l'ẹsaa l'ụkporo talentu iri; g'e gude wukota l'eli igbulọ ọlo ono. Mkpọla-ọchaa ono bẹ a huru; o gbuchafu egbuchafu. ⁵ Mkpọla-ododo ono bẹ ee-gude mee iphe, eeme lẹ mkpọla-ododo; gude mkpọla-ọchaa mee iphe, eeme lẹ mkpọla-ọchaa; mę iphemiphe, ndu eme ọna emekọta. ?Nta-e? ?Bu onye bẹ oovu evuvu g'o woru onwiya ye l'ejeru Chipfu ozi ono?"

⁶ Tɔ̀budu iya bụ; ndu-ishi l'ɛnya-unuphu l'ɛnya-unuphu; mɛ ndu-ishi l'ipfu l'ipfu; mɛ ndu-ishi ụnu ndu ojogu labo l'ukporo iri iri; mɛ ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise; mɛkpoo ndu-ishi-ozie eze woru iphe nu egube, oovu phe evuvu g'ephe nu. ⁷ Iphe, ephe nuru g'e gude mee k'ulo Chileke ono bu: mkpola-ododo, erwa iya du unu talentu iri l'ebbo l'ukporo talentu iri; mɛ ukporo unu dariku l'unu ise; mɛ mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo unu talentu l'unu talentu ise; mɛ onyirubvu, erwa iya du ukporo unu talentu ugbo labo l'unu talentu ise; mɛ iphe-igwe, erwa iya du ukporo unu talentu iri l'ebbo l'unu talentu iri. ⁸ Iphe, bukpo onye nweru mkpuma, vu oke aswa be nuru iya g'e dobe l'ulo eku eze-ulo Chipfu ono. O buru Jiehiyelu, bu onye Geshonu be eleta iya enya. ⁹ Oo ya bu; ndu Izurelu tekota eswa; kele ndu ono be o vuru evuvu g'ephe nu iphe ono; mbu l'ephe gude obu phe g'o ha nu Chipfu iphe ono. Eze, bu Dévidi tekwaapho eswa shii.

Dévidi epfu anu Chileke

¹⁰ Tɔ̀budu iya bụ; Dévidi wata aja Chipfu ajaja l'iphu edzudzu-oha ono asuje: "G'ajaja buru nkengu; gube Chipfu, bu Chileke ke nna anyi, bu Izurelu; shita l'ojejeje jasu l'ojejeje. ¹¹ Gube Chipfu be paru eka apaa; teme ike; mɛ ubvu; mɛ odu-biribiri bukotaru nkengu. Iphemiphe, no l'igwe; mɛ ophu no l'eliphe be bukota nkengu. Oo ngu bu eze; gube Chipfu; o buru ngu bu ishi iphemiphe. ¹² Eku yele okwabe ubvu bu ngu be o shikota l'eka. O buru ngu bu ishi iphemiphe. Oo ngu be ike yele okpehu kwaru l'eka. Eme nemadzu g'o buru oke amadu; buru onye ike du be bu ngu be o du l'eka. ¹³ Nta-a be anyi ekele ngu ekele; gube Chileke anyi; anyi nodu aja epha ngu ono, du akpabiri ono ajaja.

¹⁴ "Ole o bu; ?bu onye be mu bu? Too ?bu gunu be ndibe mu bu; ke g'o vu anyi evuvu g'anyi du ike nu iphe egube-a? Oo ngu be iphemiphe shikota l'eka; o buru iphe, shi ngu l'eka be anyi wotaru bya anu ngu ono. ¹⁵ L'ataphu ngu be anyi bu ndu mbyambya; buru ndu no l'ije; egube ono, nna anyi phe shi buru iya. Ndu, anyi no l'eliphe-a be agba phuruphuru g'ononyo; kele o too nodu jasuru asuru. ¹⁶ Gube Chipfu, bu Chileke anyi; ikpoto iphe owana, anyi wofutaru g'e gude kpuru ngu ulo, bu k'epha ngu, du nsoro be bukwa l'eka ngu be o shi bya; teme g'o ha bukotaru ngu nwe iya. ¹⁷ Chileke mu; mu maru l'jidaleje obu; o buru obu, guru iphoro aduje ngu ree. O buru obu, guru iphoro be mu gude nukota ngu iphe-a g'o ha egube oovu mu evuvu. Nta-a be mu humawaru ndibe mu, bu ndu ophu no l'eka-a g'o vu phe evuvu; ephe gude ehu-utso anu ngu iphe. ¹⁸ Jiko Chipfu, bu Chileke ke nna anyi phe, bu Ebirihamu; mɛ Ayizaku; mɛ Izurelu; mekwaa g'egube oriri ono du l'obu ndibe ngu jasuru asuru; l'i mee g'obu phe du l'eka i no. ¹⁹ Mee ge nwa mu, bu Solomonu gude obu iya g'o ha meje ekemu ngu; mɛ iphe, i suru g'e meje; mɛ iphe, i toru okpa iya; mbu g'o mekotaje iphemiphe ono g'o ha; l'o kpua eze-ulo ono, mu dobewaru iphe, ee-gude kpua ya ono."

²⁰ No iya; Dévidi bya asu edzudzu-oha ono: "Unu jaa Chipfu, bu Chileke unu ajaja." Edzudzu-oha ono tuko jaa Chipfu, bu Chileke ke nna phe ajaja. Ephe bya ephozeta; baaru Chipfu eja; bya ephozeru eze.

Eeme Solomonu eze

²¹ O be le nchitabohu iya; ephe gweeru Chipfu ngweja. Ephe gburu oke-eswi, du unu labo l'ukporo iri; gbua ebili, du unu labo l'ukporo iri; mɛ unwu aturu, du unu labo l'ukporo iri; gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku; yele ngweja-mee, ayijegbaaru iya nu. Ephe gwee ikpoto ngweja mmanu ozo l'iswi ehu ndu Izurelu. ²² Ephe gude oke ehu-utso ria; ngua l'iphu Chipfu mboku ono.

Ephe bya emee Solomonu, bu nwa Dévidi eze k'ugbo labo. Ephe nodu l'iphu Chipfu wua ya manu l'ishi g'o buru onye-ishi phe; Zadoku buru onye uke Chileke. ²³ Oo ya bu; Solomonu nodu l'aba-eze, Chipfu doberu; buru eze nochia enya nna iya, bu Dévidi. Iphe nodu ejehuru iya; ndu Izurelu l'ophu nodu emeje iphe, o suru g'e mee. ²⁴ Iphe, bu ndu-ishi; mɛ ndu ojogu; mɛkpoo unwu Dévidi, g'ephe ha; tukotaru ike yeru eze, bu Solomonu. ²⁵ Chipfu mee Solomonu buru oke amadu l'anya ndu Izurelu l'ophu; bya eworu odu-biribiri k'onye eze ye iya l'ehu; mbu udu iya ophu ta adudu onye eze, vu iya uzo nwejeru iya nu.

Anwụhu Dévidi

(1Ndu 2:10-12)

²⁶ Noo gę Dévidi nwa Jiesi gude nọ l'aba-eze ndu Ízurelu. ²⁷ Iphe, Dévidi nọru l'aba-eze lę Ízurelu bụ ụkporo apha labọ. Ọ bụ eze nọ apha ęsaa lę Hęburonu; bya aburu eze lę Jierúsalemu ụkporo apha l'apha iri l'ęto. ²⁸ Ọ nwụhuru teke ọ kahụwaru ọkpobe akahụ. Ọ nọru apha, dụ igwerigwe; bụru onye nweru ęku; ria ùbvù. Nwa iya, bụ Sólomonu bya aburu eze nọchia ęnya iya. ²⁹ Iphemiphe, eze Dévidi megbabęru; e -shi l'ishi jasụ l'ęka o jeberu bę e dekọtaru l'ękwo, ęphe deshuru iphe, meru nụ; mbụ Sámęlu, bụ onye aphuje ọphuleny; mę Nétanu, bụ onye mpfuchiru Chileke; mę Gadu, bụ onye aphuje ọphuleny. ³⁰ E dekọtaru iphemiphe o mekọtaru teke ọ bụ eze mękpoo ęhuka ęhuka o megbabęru mę iphemiphe dapfutagbarụ iya nụ; mę ọphu dapfutaru ndu Ízurelu; męwaru iphe, dapfutaru alį-eze ono l'ophu.

2 Iphe, ndu eze meru

Sólomõnu arwõ mmamiphe

(1Ndu 3:1-15)

¹ Tõbudu iya bũ; Sólomõnu, bũ nwa Dévidi bya akpõ onwiya g'abara l'alì-eze iya. Chipfu, bũ Chileke iya swiru iya òkpobe eswiru; bya emee ya; ò bũru onye parũ òka mebyikpõo apaa.

² Sólomõnu bya ekukõ ndu Ízurelu l'ophu. Ndu o kukõru bũ ndu-ishi ndu ojõgu, dũ unu labõ l'ùkporo iri iri; mẽ ndu-ishi ndu ojõgu, dũ ùkporo ise ise; mẽ ndu-ikpe; mẽ iphe, bũ ndu-ishi ndu Ízurelu g'ẽphe ha; mbũ ndu-ishi l'ẽnya-unuphu ibe nna phẽ. ³ Sólomõnu yẽle edzudzu-õha Ízurelu tũgbua jeshia l'òka aagwajẽ iphe, nõ lẹ mkpũkpũ Gibiyõnu; kẹle õo l'òka ono bẹ ỳlo-òkwa-ndzukõ Chileke nõ; mbũ ono, Mõsisu, bũ onye-ozì Chipfu meru l'echiẽgu phõ. ⁴ Dévidi bẹ pafũtawaru okpoko Chileke lẹ mkpũkpũ Kiriya-tũ-Jiarimu bya edobe l'òka o metaru iya; kẹle õ kpõberu iya ỳlo-òkwa lẹ Jierúsalemũ. ⁵ Òle õru-ngwẹja, Bezalẹlu meru l'onwirubvu; bẹ dũ lẹ Gibiyõnu l'òka ono; l'iphu ỳlo-òkwa Chipfu. Bezalẹlu bũ nwa Uri; Uri bũru nwa Huru. Sólomõnu yẽle edzudzu-õha ono chõahaa Chipfu l'òka ono. ⁶ Sólomõnu bya ejeshia lẹ Gibiyõnu je anõdu l'atatiphu õru-ngwẹja, e meru l'onwirubvu õphu nõ l'iphu ỳlo-òkwa-ndzukõ ono; mbũ l'iphu Chipfu gwee ngwẹja-akpõ-òku, dũ unu labõ l'ùkporo iri.

⁷ O rwua l'ẽnyashi; Chipfu byapfuta Sólomõnu bya asũ iya: "Pfuaru mu iphe, bũkpõo iphe, ò dũ ngu gẹ mu meeru ngu."

⁸ Sólomõnu sũ Chileke: "I goshiwaru l'i yeru Dévidi, bũ nna mu obu shii; bya emewaa gẹ mu bũru eze nõchia ẽnya iya. ⁹ Jiko Chipfu, bũ Chileke; g'iphe ono, i kweru nna mu, bũ Dévidi ukwe l'ii-meru iya ono vũkota nũ; kẹle i mewaru gẹ mu bũru eze ikpoto ndu-a, ha g'ẹja, nõ l'alì-a. ¹⁰ Nũnu mu mmamiphe yẽle nkwa-mẽnnya, mu e-gude meeru ndu-a iphe, gbaru mu l'ememe; noo kẹle ò tõ dũdu onye sũru abũru ishi ndu nkengu-a, parũ òka ẹgube-a."

¹¹ Chileke yeeru Sólomõnu õnu sũ: "Eshi õphu ò bũ iphe ono agũ ngu ẹgu l'obu; õphu ì sũduru g'a nũ ngu ẹku; õzoo iphe-enweru; õzoo g'e mee g'a kwabeje ngu ùbvũ; õphu ì sũduru g'e mee gẹ ndu õhõgu ngu nwũshihu; õphu ì sũduru g'a nũ ngu ndzũ ogologo; gbahaa g'a nũ ngu mmamiphe; waa nkwa-mẽnnya, ii-gude bũru eze ndibe mu ono, mu meru g'ì bũru eze phẽ ono; ¹² bẹ mu a-nũ ngu mmamiphe; mẽ nkwa-mẽnnya ono. Mu a-nũkwa ngu phõ ẹku waa iphe-enweru; mee g'a kwabeje ngu ùbvũ, adũdu onye eze akwabejeruwaru iya lẹ ndu õphu vu ngu ỳzo; õphu ò dũkwapho onye õzo; abyaru akwabebaa ya lẹ ndu õphu etso ngu etsotso."

¹³ Òo ya bũ; Sólomõnu shi l'òka aagwajẽ iphe lẹ Gibiyõnu ono nyizeta; mbũ l'iphu ỳlo-òkwa-ndzukõ ono; ò bũru iya ala Jierúsalemũ je anõdu bũru onye eze ndu Ízurelu.

Èku Sólomõnu

(1Ndu 10:14-29; 2Iphe 9:13-28)

¹⁴ Sólomõnu kũberu onwiya ỳgbo-ìnya; mẽ ndu agba l'ìnya. O nweru unu ỳgbo-ìnya ẹto l'ùkporo iri; bya enweru ndu agba l'ìnya ùkporo unu l'unu iri. O nweru ndu õphu eze doberu lẹ mkpũkpũ, eedobeje ỳgbo-ìnya; dobe ndu õphuu lẹ Jierúsalemũ swibe onwiya. ¹⁵ Eze bẹ meru; mkpõla-õchaa kũru g'ẹja lẹ Jierúsalemũ; bya emee g'õshi sida sweta ẹkameka; g'õshi sũkamo, tũko alì òkpa ùbvũ, nõ l'ỳzo ẹnyanwu-arìba sweta. ¹⁶ Òo l'alì Ijiputu yẽle alì Kuwe bẹ e shi anmatajẹru Sólomõnu ìnya. Ò bũru ndu agbaru eze nghõ shi ejeje alì Kuwe je apfũya ỳgwo iya nmata iya. ¹⁷ Aswa, ẹphe shi apfũje gude zũ ỳgbo-ìnya lẹ Ijiputu bẹ bũ unu shẹkelu mkpõla-

ọchaa l'ụkporo shẹkelu mkpọla-ọchaa iri. Ịnya bẹ ẹphe shi egudeje ụkporo shẹkelu mkpọla-ọchaa ẹsaa lẹ shẹkelu iri nmaa. Ẹphe shikwaphọ evujejeru iya ndu eze ndu Hetu; mę ndu eze ndu Arámu.

Sólomọnu akwakọbe k'akpụ eze-ụlo Chipfu

(1Ndu 5:1-18)

² No iya; Sólomọnu bya epfua ya hoo haa lẹ ya a-kpuru Chipfu eze-ụlo; tẹme ya abya akpụ ụlo-eze dobe k'ẹka iya. ² Ọ bya agụta ụkporo ụnu unwoke ugbo ẹsato l'ụnu iri l'ise g'ẹphe bụru ndu a-nọdu evu iphe; gụ-ta ụkporo ụnu unwoke ugbo iri g'ẹphe bụru ndu a-nọdu awashị mkpuma l'úbvú úbvú alị ono; bya agụta ụnu unwoke tete g'ẹphe bụru ndu eleta phẹ ẹnya l'ozì ono.

³ Sólomọnu bya ezia Hiram, bụ eze ndu Taya ozi sụ: "G'ọ bụkwaru ẹgube ono, i meru nna mu, bụ Dévidi; nụ iya oshi sida g'ọ kpụ ụlo-ebubu iya ono bụ g'ii-meru mbẹdua. ⁴ Nta-a bẹ mu abya akpuru Chipfu, bụ Chileke mu ụlo; doberu iya ya nsọ g'ọ bụru ẹka aa-kpoje ụnwù-isensu, eshi kwẹkweekwee ọku l'iphu iya; mękwapho g'e dobeje iya buredi, eedobeje l'iphu Chileke tekenteke; bya aburu ẹka ee-gweje ngweja-akpo-ọku eswe l'ụzenyashi; mę l'eswe-atụta-unme; mę l'ọnwa ọphúú; mę l'ọbo-iphe, geru egeru, aabojeru Chipfu, bụ Chileke anyi. Iphe ono bẹ e doberu g'ọ bụru omelali, duru ndu Ízurelu jasuru asuru. ⁵ Ụlo ono, mu abya akpukpu ono bẹ a-pa ẹka; noo kele Chileke anyi bẹ kangokotaru agwa l'ophu. ⁶ Ọle ọ bụ; ?bụ onye bẹ suru g'ọo-kpuru iya ụlo? Eshi ọphu imigwe; mę imigwe ọphu kakọta l'eli ta asudu iya anodu; ?bụ onye bẹ mu bụ ke gę mu kpuru iya ụlo? Ọo ẹpho g'akpụta ẹka aa-kpojeru iya ụnwù-isensu ọku. ⁷ Nta-a bụkwa g'i yeru mu onye emeje ọna lẹ mkpọla-ododo; mę lẹ mkpọla-ọchaa; mę l'onwirubvu; mę lẹ mkpukpu-ígwe; bya aburu onye maru g'eegudeje oghu uswe-uswe; mę oghu, eke mee-mee mę oghu, dụ urwukpu-urwukpu eme ọna. Onye ọbu a-bụkwarupho onye apyi iphe apyipyi doru ẹnya. Yẹle ndibe mu, bụ ndu eme ọna, nna mu Dévidi doberu bẹ a-tụko eje ozi lẹ Jierúsalem; mę l'alì Jiuda.

⁸ "G'i nụkwa mu phọ oshi sida; mę oshi payinu; mę oshi alugumu, shigba l'úbvú úbvú Lébanonu; kele mu maru lẹ ndu nkengu bẹ awa oshi doru ẹnya. Ndu ozi mu bẹ ẹphe lẹ ndu-ozì nkengu a-tụko yekọta ẹka l'ozì, dụ iya nụ; ⁹ k'ophu ẹphe a-kwakoberu mu oshi ono k'etsutsu iya; kele ụlo ọbu, mu abya akpukpu ọbu bẹ a-pakwa ẹka apaa; tẹme l'ọ dukwapho biribiri. ¹⁰ Ndu nkengu ono, egbu oshi ono bẹ mu a-nụ ukpokutu witi, jiru ụkporo ụnu ẹkpa ugbo labọ l'ụnu ẹkpa iri. Mu anụ phẹ balì, jiru ụkporo ụnu ẹkpa ugbo labọ l'ụnu ẹkpa iri; bya anụ phẹ ite mę, dụ ụkporo ụnu labọ l'ụnu iri; bya anụ phẹ ite manụ, dụ ụkporo ụnu labọ l'ụnu iri."

¹¹ Tọbudu iya bụ; Hiram, bụ eze ndu Taya dee ẹkwo-ozì gude yeeru Sólomọnu ọnu sụ: "Ọo kele Chipfu yeru ndibe iya obu meru g'ọ gude o mee g'i bụru eze phẹ." ¹² Hiram pfukwaaphọ sụ: "G'ajaja bụru kẹ Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; mbụ onye ono, meru igwe mee eliphe; mbụ onye ono, nuru eze, bụ Dévidi nwa, maru iphe; kwaa ẹnya; bya aburu onye iphe edoje ẹnya; g'ọ bụru onye a-kpuru Chipfu eze-ụlo; kpuru onwiya ụlo-eze.

¹³ Nta-a bẹ mu ziwaru nwoke, maru eme ọna; mbụ onye iphe, edoje ẹnya, aza Hiram-Abi g'ọ byapfuta ngu.

¹⁴ "Ọ bụ nwatibe nwanyi, shi l'ipfu Danu. Nna iya bụru onye Taya. Ọ maru g'e shi eme ọna lẹ mkpọla-ododo; mę lẹ mkpọla-ọchaa; mę l'onwirubvu; mę lẹ mkpukpu-ígwe; mę lẹ mkpuma; mękpoo l'oshi; tẹme ọ maru g'eegudeje oghu uswe-uswe; mę oghu, dụ urwukpu-urwukpu; mę oghu, eke meeme; mę ọkpobe ẹkwa-ọchaa eme ọna. Ọ maru g'aapyye iphe-apyipyi, dụ iche iche; tẹme ẹgube ẹrengete, a suru g'ọ mee bẹ oo-mekọ-taepho. Yẹle ndu nkengu, bụ ndu eme ọna; mę ndu eme ọna ono, nnajiuphu mu, bụ Dévidi, bụ iya bụ nna ngu doberu bẹ a-tụko jee ozi ono. ¹⁵ Nta-a bụkwa gę gube nnajiuphu mu nwaro ndu-ozì ngu witi; mę balì; mę manụ; mę mee ono, i pfuru opfu iya ono. ¹⁶ Ọo ya bụ; g'anyi eje awataru ngu oshi, dukpoe ngu phọ ree l'úbvú úbvú Lébanonu; sweshia ya esweshi kpoghaa ya eze-ẹnyimu; je edobe iya lẹ Jiọpa, bụ ẹka ọo-dụ; l'i vuta iya lashia Jierúsalem."

Ndu ọgbo-ozì Sólomọnu

(1Iphe 5:13-18)

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Sólomọnu bya agụta ndu lwaru alwalwa, bukọta l'alì Ízurelu ọgu; mbụ ẹgube ono, nna iya, bụ Dévidi guru phẹ ono. Mkpakọ iphe, ẹphe dụ bụru ụkporo ụnu ugbo iri lẹ tete l'ụnu ẹno †. ¹⁸ O woru ụkporo

unu nemadzụ ugbo ẹsato l'unu iri l'ise † dobe g'ẹphe bụru ndu evuje iphe; dobe ụkporo unu nemadzụ ugbo iri †† g'ẹphe bụru ndu agbakposhi mkpuma l'úbvú úbvú alí ono; bya edobe unu tete g'ẹphe bụru ndu-ishi, eleta ẹnya l'ozí ono; k'ọphu ẹphe a-nọdu eme gẹ ndu ono je ozi ono.

Sólomọnu akpụ eze-ụlo Chileke

(1Ndu 6:1-36)

3 Tọbudu iya bụ; Sólomọnu wata akpụ eze-ụlo Chipfu ono lẹ Jierúsalem l'úbvú Moriya, bụ ẹka ono, Chipfu byapfutajeru nna iya, bụ Dévidi ono; mbụ l'ọma ẹka Ọnanu, bụ onye Jiebusu echije bali, bụ iya bụ ẹka ono, Dévidi doberu g'a kpua ya ono. ² Ọ bụru l'abalí k'ẹbo l'ọnwa k'ẹbo l'ime apha k'ẹno e -shi teke ọ wataru aburu eze bẹ ọ wataru iya akpukpu. ³ Waa gẹ Sólomọnu gude tya ọkpa-ulo ono, aa-kpuru Chileke ono baa: A -bya l'ọgba-lẹ-mbụ iphe, e shi egudeje atụ iphe; bẹ ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka ẹto; uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. ⁴ Nwulo, a kpuru; dupfube l'atatiphu eze-ulo ono bẹ ogologo iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ogologo eze-ulo ono bẹ yele uswe iya ha ẹnya nhamunha. Eli nwulo ono dụ ụkporo nkwo-ẹka ishii. L'ime iya bẹ bụ ọkpobe mkpọla-ododo bẹ a wụkotaru iya. ⁵ O gude oshi Sayipuros kwechishia igbulọ ime eze-ulo ono; bya awukota iya mkpọla-ododo, guru egugu; bya esengashia ya mpfụ mę gwogirigwo l'eli iya gude mee ya ọna. ⁶ O gude mkpuma, vugbaa oke aswa memaa ulo ono emema. Mkpọla-ododo, o gude mee ulo ono bẹ bụ mkpọla-ododo, shi l'alí Pavayimu. ⁷ Ọ wụkota mkpọla-ododo l'ulo ono l'ọphu. Ọ wụkotaru iya l'oswebe; mę l'ọnu-ulo ono; mę l'igbulọ ulo ono; mękpoo mgbo iya; bya apyishia chierobu doo l'eli igbulọ ono. ⁸ Ọ bya akputa mkpuru ẹka-kakọta-adu-nsọ. Ogologo ulo ono bẹ ọ kpuru; yele uswekete iya bụru iphe lanu. Ọ kpuru ogologo iya; ọ dụ ụkporo nkwo-ẹka; uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ọ wụkota iya ọkpobe mkpọla-ododo, ẹrwa iya dụ unu talentu l'ụkporo talentu iri. ⁹ Nngwu mkpọla-ododo, e gude mee k'ulo ono bẹ ẹrwa iya dụ shẹkelu ụkporo labọ l'iri. Ọ wụkotakwarupho mkpọla-ododo l'ulo k'eli iya.

¹⁰ Lẹ mkpuru ẹka-kakọta-adu-nsọ bẹ ọ kpuru chierobu labọ akpukpu dobe; wụkota iya mkpọla-ododo. ¹¹ Nkù chierobu ono ẹphenebo bẹ tukuru dụ ụkporo nkwo-ẹka. Nkù lanu bẹ dụ nkwo-ẹka ise l'ogologo; nọdu je asụ-pfuru l'igbulọ ulo ono; nanu ọphuu dụ nkwo-ẹka ise; nọdu je asụ-pfuru lẹ nkù chierobu ọphuu. ¹² Nkù chierobu ono ọphuu dụ nkwo-ẹka ise l'ogologo; nọdu je asụ-pfuru l'igbulọ ulo ono; nanu ọphuu dụ nkwo-ẹka ise; nọdu je asụ-pfuru lẹ nkù kę nanu ọphuu. ¹³ Chierobu ono bẹ sashichaaru nkù phẹ asashi; ọ dụ ụkporo nkwo-ẹka. Ẹphe pfuru ghagbaa iphu lẹ mkpuru ono gẹdegede. ¹⁴ O gude oghu, dụ urwukpu-urwukpu; mę oghu uswe-uswe; mę oghu eke meeme; mę ọkpobe ẹkwa-ọchaa kwee ẹkwa-mgbochi; bya eseshia chierobu l'eli iya.

Itso, e meru l'onirubvu

(1Ndu 7:15-22)

¹⁵ L'ọnu-ulo ono bẹ o meru itso labọ bvube. Ọ dūchaa ụkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka iri l'ise l'eli; bya emeta nchị-itso, eli iya dụ nkwo-ẹka ise tukobegbaa l'eli iya iche iche. ¹⁶ Ọ bya akpata iphe, dụ gẹ gwogirigwo yechaa lẹ nchị-itso ono, dụ l'eli itso ono; bya akpua iphe, dụ g'itorokuma, dụ ụkporo ise swọbechaa lẹ gwogirigwo ono. ¹⁷ Ọ bya akpobe itso ono ẹphenebo l'iphu eze-ulo ono. Nanu bẹ ọ kpọberu l'uzo ndọhali ulo ono; kpọbe ọphuu l'uzo isheli. Ọphu ọ kpọberu l'uzo ndọhali bẹ ọ gụberu Jiakinu; gube ọphu nọ l'uzo isheli Bówazu.

Ọru-ngweja, e meru l'onirubvu

(1Ndu 7:23-51)

4 Tọbudu iya bụ; ọ bya egude onirubvu meta ọru-ngweja, dụ ụkporo nkwo-ẹka l'ogologo; uswekete iya dụ ụkporo nkwo-ẹka; eli iya dụ nkwo-ẹka iri.

† Bụ iya bụ 153,600 lẹ mbekee. † Bụ iya bụ 70,000 lẹ mbekee. †† Bụ iya bụ 3,600 lẹ mbekee.

Iphe, e meru l'onvirubvu dobe g'e yeje mini

(1Ndu 7:23-26)

² Tɔbudu iya bụ; Hiramụ bya adazee onvirubvu gude kpɔta iphe, dɔ mgburugburu, ee-yeje mini g'ọ dɔru chi ririri. Igburɔnu iya mgburugburu bɛ dɔ nkwo-ɛka iri. G'ọ habe l'eli bụ nkwo-ɛka ise. Mgburugburu iya dɔ ɔkporo nkwo-ɛka lɛ nkwo-ɛka iri. ³ Lɛ mkpula igburɔnu iya bɛ a kpɔpyaberu iphe, dɔ g'oke-eswi uzi iri l'ɛnya nkwo-ɛka lanu; woru iya kpɔo giriri uzi labo. E meru iya; yeje mini ono, echi ririri ono rwagbabe. ⁴ Iphe ono, eeyeje mini ono bɛ a dɔberu l'eli oke-eswi iri l'ɛbo, a kpuru l'onvirubvu. Oke-eswi ono ɛto bɛ a gharu iphu l'uzo isheli; ghaa ɛto iphu l'uzo ɛnyanwu-ariba; ghaa ɛto iphu l'uzo ndohali; ghaa ɛto iphu l'uzo ɛnyanwu-awawa; ghakota phe ike ye l'uzo ime iya. ⁵ Iphe ono, eeyeje mini ono bɛ igbidigbi iya ha ge mpfupfumeke. Igburɔnu iya bɛ o meru; ọ dɔ g'igburɔnu okoro; mbu ọ dɔephoo g'okoko ojimbvu. Mini, alaje iya nu bɛ e-rwu iphe, dɔ g'unu galonu ɔkporo ɛto l'iri l'ise.

⁶ O mekwarupho eze gbamugbamụ iri, ee-gudeje asa iphe. Ise bɛ ọ sɔberu l'uzo ndohali; sɔbe ise l'uzo isheli. Ọ buru eze gbamugbamụ ono bɛ ephe asaje iphe, e gude mee ke ngweja-akpo-oku. Eze iphe pho, eeyeje mini pho buru ophu ndu-uke Chileke asaje onwophe.

⁷ Ọ bya egude mkpola-ododo meta iphe, aapfubeje oroku uzo iri dobe l'eze-ulo ono. Ọ buru g'a sɔru g'e mee ya bɛ g'o meru iya. O woru ise dobe l'uzo ndohali; dobe ise l'uzo isheli. ⁸ O mekwaapho teburu iri dobe l'eze-ulo ono. Ise bɛ o doberu l'uzo ndohali; dobe ise l'uzo isheli. O gude mkpola-ododo mee gbamugbamụ ɔkporo ise.

⁹ Ọ bya emeta oma-unuphu ke ndu-uke Chileke; me eze oma-unuphu; me mgbo, ee-yegbaa l'onu oma-unuphu ono. Ọ wukota onvirubvu lɛ mgbo iya. ¹⁰ Ọ pata eze iphe pho, eeyeje mini pho sɔbe l'uzo ndohali; mbu l'uzo ɛnyanwu-awawa ndohali ɔlo ono.

¹¹ Iphe ozo, Hiramụ mefuaru bɛ ite; me iphe, eegudeje ekpo ntɔ; me gbamugbamụ.

Mkpako iphe, Hiramụ kpushiru dobe l'eze-ulo Chipfu

(1Ndu 7:40-51)

Tɔbudu iya bụ; Hiramụ tuko ozi ono, o jeru eze, bɛ Solumonu l'eze-ulo Chileke ono jeebekota.

Qwaa bɛ iphe, ọ kpushiru l'eze-ulo Chipfu ono: ¹² Itso labo; waa nchi-itso labo, gwocharu ke kokoroko, ọ tɔkobecharu l'eli itso labo ono; me iphe-akpakpa labo, ọ kparu gude memashia nchi-itso labo ono, gbaru yororo ono; ¹³ me akparu itorokuma, dukota unu lanu, o dopheru iphe, a kparu akpakpa ono mgburugburu. O doru iya giriri uzi labo lɛ nchi-itso ono, gbaru yororo ono; mbu l'eli itso ono; ¹⁴ me ogba-kperekpere; waa eze gbamugbamụ, a dɔbechaaru iya l'eli; ¹⁵ me iphe, eeyeje mini, echi ririri; me oke-eswi iri l'ɛbo, a dɔberu iphe ono l'eli; ¹⁶ me ite; me iphe, eegudeje ekpo ntɔ; waa oji; mewaro unu ivu ozo, gbaru nu.

Iphemiphe, Hiramụ-Abi meshikotaru eze, bɛ Solumonu lɛ k'eze-ulo Chipfu ono bɛ bɛ onvirubvu, aphugbaa ke ngerengere bɛ o gude mekota iya.

¹⁷ Eze bya ezia g'a dazee onvirubvu ono gude kpushia iphe ono lɛ phorokoto alɛ Jiodanu; mbu alɛ urwa, dɔ lɛ mgbaka Sukotu waa Zaretanu †. ¹⁸ Solumonu bɛ meshiru iphemiphe ono ọ dɔ igwerigwe k'ophu bɛ l'ɛrwa onvirubvu, laru iya nu bɛ a ta amakahadu g'ọ habe.

¹⁹ Solumonu meshikotaru ivu, dɔ l'eze-ulo Chipfu ono, bɛ iya bɛ: Oru-ngweja, e gude mkpola-ododo mee; me teburu, eedobeje buredi, dɔ nsɔ l'iphu Chipfu; ²⁰ me iphe, aapfubeje oroku, e meru l'okpobe mkpola-ododo; yeje oroku, a pfubegbaaru iya g'o nwuje oku l'iphu ɛka-kakota-adu-nsɔ; egube ono, a sɔru g'ọ dɔ; ²¹ me iphe, dɔ g'okoko; me oroku; me iphe, eegudeje akpapyata iphe. Iphemiphe ono bɛ e mekotaru l'okpobe mkpola-ododo; ²² me iphe, apaje oghu oroku; me gbamugbamụ; me ago; me iphe, aaguje oku. E gudekota okpobe mkpola-ododo mekota iya; mekpoo mgbo eze-ulo ono, bɛ iya bɛ mgbo k'ime mkpuru ɛka-kakota-adu-nsɔ; me mgbo k'eze-ulo ono l'onwiya.

† Ọ kwa iya pho bɛ Zereda.

5 Noo ya; ozi, Sólomõnu ejekõta l'eze-ulo Chipfu ono bya abvukota. O bya ewobatakõta iphemiphe, Dévidi, bu nna iya shi dobe nsõ bya eworu dobe l'eka eedobeje eku l'eze-ulo Chipfu ono; mbu mkpõla-õchaa; me mkpõla-ododo; me ivu, du iche iche.

Aapabata okpoko Chipfu l'eze-ulo Chileke

(1Ndu 8:1-9)

2 Tõbudu iya bu; Sólomõnu bya ekukõ ndu bu õgerenya ndu Ízurelu le Jierúsalem; mbu ndu-ishi l'ipfu l'ipfu; me ndu-ishi l'enyã-unuphu ndu Ízurelu; k'õphu epe a-pafuta okpoko õgbandzu Chipfu l'úbvú Zayõnu, bu iya bu mkpukpu Dévidi. 3 O -rwuepho teke epe abõje iphe l'õnwa esaa; unwoke Ízurelu l'õphu dzukõta l'iphu eze.

4 Ndu bu õgerenya ndu Ízurelu l'õphu dzukõõ; ndu Lívayi pata okpoko ono. 5 Epe pata okpoko ono; bya aphõta ulo-ekwa-ndzukõ; gwetakõta iphe, bu ivu, du nsõ, du iya nu. O buru ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi be vutaru iya nu. 6 Eze, bu Sólomõnu me ikpoto ndu Ízurelu, epe l'iya dzukõberu l'eka ono tuko nõdu l'iphu okpoko ono; egbushi aturu me eswi. Epe gbushiru ikpoto anu, a taa tukõtadu õnu iya; teme õphu a taa gütadu iya l'õgu.

7 Noo ya; ndu-uke Chileke pata okpoko õgbandzu Chipfu õbu je edobe l'eka e metaru g'õ nõduje l'ime mkpuru eze-ulo ono, bu iya bu eka-kakõta-adu-nsõ; woru iya dobe le mkpula ñkù chierobu. 8 Chierobu ono be sashigbaaru ñkù l'eli eka ono, okpoko Chipfu nõ ono; shi nno gbobuta okpoko ono; waa oshi, eegudeje apa iya. 9 Oshi ono be du ogologo k'õphu bu l'aagbeje l'eka-du-nsõ, du l'iphu eka-kakõta-adu-nsõ ele enya l'ishishi iya g'o tsefutaru. O le a ta agbejekwanu l'eka õzo hũma iya. Epe dukwa-a l'eka ono byasũ ntanu-a. 10 O tõ dudu iphe, du l'okpoko ono; gbahaa mkpuma labõ, du bachibachi, Mõsisu yeru iya l'úbvú Horõbu l'eka Chipfu yee ndu Ízurelu nõ gbaa ndzũ g'õphe futaru l'alí Ijiputu ono-a.

Õdu-biribiri Chipfu

(1Ndu 8:10-11)

11 Tõbudu iya bu; ndu-uke Chileke bya eshi l'eka-du-nsõ wufuta. Ndu uke Chileke ono, bu ndu õphu nõ l'eka ono be dobehawaru onwophẽ nsõ g'õphe hakõta; õphu epe akpaduru ishi k'õgbo õphu epe yi. 12 Asafu; me Hemanu; me Jiedutunu; me unwu phẽ; me abubu phẽ; mbu õgbo-ebvu ono, shi l'eri Lívayi ono l'õphu bya bya apfuru l'uzo enyanwu-awawa õru-ngweja ono. Epe yekõta uwe, e meru l'õkpobe ekwa-õchaa; chiru ogelenda; me une; me ogumogu akũ ebvu. Ndu uke Chileke, du ukporo ishii tuko tsoru phẽ egbu opu. 13 Oda opu ono; waa olu ebvu ndu ono, agũ ebvu ono tuko awukõtaepho nanu. Epe nõdu agũ ebvu ajaja; me ebvu ekele anu Chipfu. Epe nõdu agũ ebvu ono egbu opu eye iya; akũ ogelenda; mewaro ngwa-ebvu õzo eye iya. Olu phẽ nõdu aha gengugengu l'eka epe aguru Chipfu ebvu ajaja asuje:

“Chipfu bu onye õma;

n-yemobu iya

a-noje jasũ l'õjejeje.”

Tõbudu iya bu; urwukpu bya eji ulo ono ejiji; mbu ulo Chipfu ono. 14 Urwukpu ono mee k'õphu bu le ndu-uke Chileke ono ta adũedu ike takebe eje ozi phẽ; kele õdu-biribiri Chipfu byaru bya eji eze-ulo Chileke ono ejiji.

Opfu, Sólomõnu pfuru

(1Ndu 8:12-21)

6 Tõbudu iya bu; Sólomõnu sũ: “Chipfu sũru l'õo l'urwukpu, gbahuru ke tsukiribaa be ya e-buru. 2 Nta-a be mu kpũwaru ngu eze-ulo, parũ eka apaa, bu eka ii-buru jasũ le tuutuutuu le mjiimimii.”

3 Ndu Ízurelu ono, dzukõberu nu ono pfuru l'eka ono; Sólomõnu bya aghachiru phẽ iphu; gõru õnu-õma nu phẽ; 4 sũ phẽ: “G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu; mbu onye ono, gude õnu iya kwee Dévidi, bu nna mu ukwe; bya egudewaa eka iya meebekota iya. Kele o pfuru sũ: 5 'E -shi mbõku, mu dufutaru ndibe mu l'alí Ijiputu be õ tõ dudu mkpukpu, mu hotaru l'ipfu Ízurelu l'õphu g'õ buru eka aa-kpuru mu ulo; g'õpha mu reje ire l'eka ono; teme õphu õ dudu onye mu hotaru g'õ buru onye-ishi ndibe mu, bu ndu Ízurelu. 6 O le nta-a be mu

hõtawaru Jierúsalemu g'ò buru ẹka ẹpha mu e-reje ire; ẹme mu hõtawa Dévidi g'ò buru onye-ishi ndibe mu ono, bu ndu Ízurelu.'

⁷“Nna mu, bu Dévidi be shikpo dobesu le ya a-kpuru Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu eze-ulo. ⁸Obenu le Chipfu suru nna mu, bu Dévidi: Eshi ophu i vu iya l'obu g'i kpuru mu eze-ulo be o dukwa-a ree l'o du ngu l'obu. ⁹Ole-a; o to budu gubedua be a-kpu ulo obu. Onye a-kpu iya nu bu nwa ngu, i nwuru anwunwu. Oo yebedua be a-kpuru mu eze-ulo.

¹⁰“Nta be Chipfu mehotawaru iphe o kweru ukwe iya; kele mu futawaru bya anochia enya nna mu, bu Dévidi; mu noduwaa l'aba-eze ndu Ízurelu egube ono, Chipfu kweru ukwe iya; ẹme mu bya akpuwa eze-ulo Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu ono. ¹¹O buru l'eka ono be mu doberu okpoko Chipfu; mbu okpoko ono, e yeru ekwo ogbandzu ono, Chipfu yele ndu Ízurelu gbaru ono.”

Sólomonu epfu anu Chileke

(1Ndu 8:22-53)

¹²Tobudu iya bu; Sólomonu pfuru l'iphu oru-ngweja Chipfu; l'iphu edzudzu-oha ndu Ízurelu ono; chilia ẹka iya labo imeli. ¹³Sólomonu be gude onyirubvu meta ẹka aapfu-kojeru apfu-koru; ogologo iya du nkwo-eka ise; osa iya du nkwo-eka ise; eli iya du nkwo-eka eto. O buru ẹka o doberu iya bu l'oma-unuphu ono; pfu-koru l'eli iya. O gbushi ikpere l'ataphu edzudzu-oha Ízurelu ono; bya achilia ẹka imeli; ¹⁴pfuaha sù: “Gube Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu; o to dudu Chileke ozo, dubaa ge gubedua l'imigwe waa l'eliphe; mbu gube onye edobeje ogbandzu, unu le ndibe ngu gbaru; bya egoshije l'i yeru ndu-ozu ngu obu; mbu ndu gude obu phe g'o ha etso uzo ngu.

¹⁵Gube onye ono, meebekotaru ukwe, i kweru onye-ozu ngu ono, bu nna mu Dévidi. I gude onu ngu kwee ya ukwe; bya egude ẹka ngu meebekota iya egube o du ntanu-a.

¹⁶“Gube Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu; nta-a bu g'i mefunaa ukwe-iphe ophu, i kweru onye-ozu ngu ono, bu nna mu Dévidi; mbu ono, i kweru iya sù: ‘O to dudu iphe, bya l'e-me g'unwu ngu nobuhu l'aba-eze ndu Ízurelu; m'o buru-a l'unwu ngu obu be a-kwaberu onwophe enya; meje ekemu mu; egube ono, i shi emeje iya ono.’

¹⁷Jiko Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu; g'opfu, i pfuru yeru onye-ozu ngu, bu nna mu Dévidi vukotakwa.

¹⁸“Obenu; ?Chileke yele nemadzu mmanu e-bukotaru l'eliphe-a k'eviya to? Sù-a; igwe; mbu igwe ophu kakota l'eli ta asudu ngu anodu; ?bu-chia eze-ulo owa-a, mu kpuru-a be l'asuchiaru ngu nu? ¹⁹Ole-a; numanu epfufu, onye-ozu ngu epfu anu ngu; me arworwo, orwo ngu. Gube Chipfu, bu Chileke mu; ngabenu nchi le mkpu, onye-ozu ngu echiku ngu; waa epfufu, o no l'iphu ngu epfu anu ngu. ²⁰Mbu; g'enya ngu dujenu l'eze-ulo-a eswe l'enyashi. Mbu eka-a i suru l'ii-buru-a; k'opfu bu teke mube onye-ozu ngu gharu iphu l'eze-ulo-a pfuru nu ngu; l'i ngaberu mu nchi. ²¹Ngabenu nchi l'arworwo, onye-ozu ngu; me ndibe ngu, bu ndu Ízurelu arwo ngu; le teke epe gharu iphu l'eka-a epfu anu ngu. Shikwa l'imigwe, bu eka i bu ebubu numa iya. Teke i numaru iya; gukwaaru phe nvu l'iphe-aji phe.

²²“O -buru l'o nweru onye mesweru ibe iya; a nodu ele enya g'onye obu ria nte; onye ono -bya l'oru-ngweja ngu, no l'eze-ulo-a; bya eria nte obu; ²³shikwa l'imigwe numa iya; l'i mee iphe, gbaru ngu nu. Kpee ndu-ozu ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ophu ikpe nmaru; nmaa ya ikpe; tu-kobe iya iphe, o metaru l'ishi. Onye ophu iswi du mma; haaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya nu le k'apfubekoto iya.

²⁴“O -buru l'ohogu lwu-kperu ndibe ngu, bu ndu Ízurelu; kele epe mesweru ngu; epe -bya aghaa umere lwapfuta ngu; bya ekuahaa epha ngu; nodu l'eze-ulo-a pfuru nu ngu; rwo ngu; ²⁵shikwa l'imigwe numa iya; l'i gharu ndibe ngu ono, bu ndu Ízurelu nvu l'iphe-aji phe ono. L'i bya eduphuta phe azu l'alì ono, i nuru nna phe ono.

²⁶“Teke o bu l'igwe buru mini; mini dzebuhu; kele o l'ephe meru iphe-aji; epe byakwanu aghaa iphu l'uzo eka-a pfuru nu ngu; kuahaa epha ngu; bya agbakuta iphe-aji phe ono azu; kele i mewaru epe jee iphe-ehuka; ²⁷shikwa l'imigwe numa iya; gharu ndu-ozu ngu ono, bu ndu Ízurelu nvu l'iphe-aji ono. L'i zia phe uzo, pfuru oto, epe a-nodu eshi. L'i mee g'igwe dzeje mini l'alì ono, i nuru ndibe ngu o buru okiphe phe ono.

²⁸ “Ọ -bụru l'ọo ẹgu-ememe byaru l'alị-a; ọzoo ejo iphe-ememe; m'ọbu iphe, emebyishije nri, a kọru l'opfu; ọzoo ọphu emeje g'ọ tsua evu; ọzoo igube; m'ọbu ntaka, atakashije iphe; ọzoo l'ọo ọhogu phẹ byaru ekepheta phẹ lẹ mkpukpu, dụ l'alị phẹ; mbụ o betakpọru ọ bụru ejo iphe-ememe gunu; ọzoo iphe-ememe, dụ ịdu-agma bẹ byaru nụ; ²⁹ o -nwekpọru onye machiru ẹka iya l'uzo ọlo-a pfuru nụ ngu; ọzoo l'ọo ndibe ngu, bụ ndu Ízurelu l'opfu bẹ pfuru nụ ngu; bya arwọo ngu; kele ọo onyenonu maru g'iphe-ẹhuka ono atsụ-beru iya l'ẹhu l'obu iya; ³⁰ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu numa iya. Gụkwaaru phẹ nvụ; mee iphe, gbaru ngu nụ; l'i meeru onyenonu g'iphe, oome gbaru; eshi ọphu ị maru obu onyemonye. Noo kele ọo gụbedua kpoloko bẹ maru obu ụnwu-eliphe l'opfu; ³¹ k'ọphu ẹphe a-nọdu atsụ ngu ebvu mbọku-mbọku; jeye g'ẹphe a-nọ-bekpọru l'alị-a, ị nuru nna anyi phẹ-a.

³² “A bya l'onye bụ onye ọhozo; mbụ onye ta abudu onye Ízurelu, bụ ndibe ngu; mbụ onye ono, gude kẹ ẹpha ngu; waa k'ọkpehu, dụ ngu nụ; waa k'iphe, dụ biribiri, iinoduje emegbabe; shi l'ẹka dụ ẹnya bya. Teke onye ọbu byaru bya aghaa iphu l'eze-ọlo-a; pfuru nụ ngu; ³³ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu; numa iya; meeru onye ọhozo ono iphemiphe, o gude araku ngu; k'ọphu ndu mgboko l'opfu a-madzuru ẹpha ngu; shi nno atsụ ngu ebvu gẹ ndibe ngu, bụ ndu Ízurelu atsụ ngu. Teme ẹphe amakwarupho l'eze-ọlo-a, mu kpuru-a bẹ bụ ẹpha ngu bẹ e gude kpua ya.

³⁴ “Ọ -bụru lẹ ndu nkengu jeru etso ndu ọhogu phẹ ọgu l'ẹka bụkpoo ẹka i ziru phẹ; ẹphe -ghawaa iphu lẹ mkpukpu-a, ị họtaru-a; mẹ l'eze-ọlo-a, mu kpuru ngu-a pfuru nụ gube Chipfu; ³⁵ nọdukwa l'imigwe numa epfufu, ẹphe pfuru nụ ngu; mẹ arwọwo, ẹphe rwọru ngu; bya agbataru phẹ.

³⁶ “Teke ọ bụ l'ọo iphe-ẹji bẹ ẹphe meru ngu; kele ọ tọ dudu onye te emejedu iphe-ẹji; ẹhu ghuahaa ngu egu; i woru phẹ ye ndu ọhogu l'ẹka; k'ọphu bụ l'ọhogu kpuru phẹ lẹ ndzụ lashia l'ẹka dụ ẹnya; ọzoo ẹka dụ ntse; ³⁷ ẹphe -nọdu l'alị ono, a kpuru phẹ lẹ ndzụ laa ono; egomunggo lwa phẹ azụ; izimanu lwa phẹ azụ; ẹphe nọdu l'alị ndu ono, kpuru phẹ lẹ ndzụ ono rwọo ngu sụ l'ẹphe mewaru iphe-ẹji; bya emewaa iphe, ta apfuduru-oto; mewaa ejo-ememe; ³⁸ mbụ; ọ -bụru l'ẹphe nọ l'alị ono, a kpuru phẹ lẹ ndzụ laa ono gude obu phẹ g'ọ ha; mẹ ndzụ phẹ g'ọ ha lwapfuta ngu ọzo; ẹphe gha iphu l'alị-a, bụ ali, ị nuru nna phẹ-a; mbụ lẹ mkpukpu-a, ị họtaru-a; mẹ l'eze-ọlo-a, mu kpuru ngu-a; pfuru nụ ngu; ³⁹ shikwa l'imigwe, bụ ẹka i bu ebubu numa epfufu, ẹphe pfuru nụ ngu; mẹ arwọwo, ẹphe rwọru ngu; gbaaru phẹ mkpu. L'ị gvaru ndibe ngu ono, mesweru ngu nụ ono nvụ.

⁴⁰ “Jiko Chileke mu; g'ẹnya ngu dọjenu l'epfufu, a nọ l'ẹka-a epfu anụ ngu; l'ịngabejekwa iya phọ nchị.

⁴¹ “Nta bụkwa g'ị gbalihu gube Chipfu, bụ Chileke; jeshia l'ọkpoku ngu.

“Gbalihu gụ l'okpoko ngu

ono, egoshi l'ị bụ onye

ọkpehu dụ ono.

Gube Chipfu, bụ Chileke;

gẹ ndu-uke nkengu

bụkwaru ndu ee-ye

ndzota ẹgube eeyeje

uwe-a.

Gẹ ndu duru ngu nsọ tekwa

eswa l'iphe, dụ ree,

iimeru phẹ.

⁴² Jiko Chipfu, bụ Chileke;

ta ajikakwa onye-ozu ngu

ono, ị họtaru bya emee

ya ọ bụru eze ono.

Nyatakwa n-yemobu ono,

i yeru Dévidi,

bụ onye-ozu ngu ono.”

7 Sólomõnu pfughechaephõ nù Chileke; òkù shi l'imigwe bũru kẹ phaa bya ekekõta ngweja-akpõ-òkù; mẹ ngweja òzõ, e gwerũ. Ọdu-biribiri Chipfu bya eji ọlõ onõ ejiji. ² Ọphũ ndu-uke Chileke adũdu ike bahũ l'ime ọlõ Chipfu onõ; kẹlẹ ọdu-biribiri Chipfu jiru iya ejiji. ³ Ndu Ízurẹlũ hũmaephõ òkù onõ g'õ nwuru; bya ahũma g'ọdu-biribiri Chipfu onõ nọ l'eli ọlõ onõ; ẹphẹ phozeta kpwebgbaa iphũ l'alì l'eli ẹka e gude mkpuma kpũ-lia akpũ-li; ẹphẹ baaharũ Chipfu ẹja ekele iya ekele asũje:

“Chipfu bũ onye ọma;
n-yemobu iya anọje
jasũ l'ojejoje.”

Eeye Eze-ọlõ Chipfu l'ẹka Chileke

(1Ndu 8:62-66)

⁴ Tọbudu iya bũ; eze yẹlẹ ndu Ízurẹlũ l'ophũ tũko gwee ngweja l'iphũ Chipfu. ⁵ Anũ, eze, bũ Sólomõnu gburu gude gwee ngweja bẹ dũ ọkporo ọnu eswi ugbo labõ l'ọnu iri l'ise; † mẹ ọkporo ọnu atũru ugbo iri l'ise. †† Ọo ya bũ; eze yẹlẹ ndu Ízurẹlũ onõ g'ẹphẹ ha tũgba woru eze-ọlõ onõ ye Chipfu l'ẹka. ⁶ Ndu uke Chileke tũko pfũru l'ọnodu phẹ. Nokwaphõ gẹ ndu Lívayi pfũru lẹ nkephe; gude ngwa ebvu Chipfu; mbũ onõ, eze, bũ Dévidi meru dobe g'e gude guje ebvu ekele nũ Chipfu, bũ iya bũ ngwa ebvu onõ, o shi egudeje agũ ebvu ekele asũje: “N-yemobu iya anọje jasũ l'ojejoje.” Ndu uke Chileke onõ nọdu ghaarũ ndu Lívayi iphũ egbu opu; ndu Ízurẹlũ l'ophũ pfũgbaarũ apfũru.

⁷ Sólomõnu dobe echilabõ ọma-unuphũ onõ, nọ l'atatiphũ ọlõ Chipfu onõ nsõ. Ọ bũru l'ẹka onõ bẹ ọ nọ gwee ngweja-akpõ-òkù; mẹ ẹba-anũ, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu. Noo kẹlẹ ọru-ngweja, e gude onyirubvu mee, nọ l'iphũ Chipfu bẹ ha nwanshiji; k'ọphũ bũ lẹ ngweja-akpõ-òkù; mẹ ngweja-nri; mẹ ẹba-anũ, e gude gwee ngweja-ẹhu-guu onõ taa alakõtadu iya.

⁸ Ọo ya bũ; Sólomõnu mẹ ndu Ízurẹlũ g'ẹphẹ ha, bũ ndu ẹphẹ l'iya nọ l'ẹka onõ; mbũ ikpoto ọha, shi lẹ mkpũkpũ Lebo-Hamatu; je akpaa lẹ nggele Ijiputu, bũ ndu tũkoru nọdu teke onõ; bõo Ọbo-iphe onõ abalì ẹsaa. ⁹ O be lẹ mbõku k'ẹsato; ẹphẹ nọo ndzukõ, gbaru iche; noo kẹlẹ ẹphẹ meru k'edobe ọru-ngweja onõ nsõ ujiku ẹsaa; bõo ọbo-iphe ujiku ẹsaa. ¹⁰ O be lẹ mbõku, ọnwa ẹsaa dũ l'ọkporo abalì l'abalì ẹto; ọ gbasaa ndu onõ g'ẹphẹ lashia ibe phẹ. Ẹphẹ gude ẹhu-ọtso lashia; mẹ obu-ọtso lẹ k'iphe-ọma, Chileke meru Dévidi; mẹ Sólomõnu; mẹ ndibe iya, bũ ndu Ízurẹlũ.

Chipfu epfu eyeru Sólomõnu

(1Ndu 9:1-9)

¹¹ Ọo ya bũ; Sólomõnu kpũ-tsechaephõ eze-ọlõ Chipfu ọbu; mẹ ọlõ nkiya; mbũ tũko iphemiphe, ọ tũberu k'ememe l'eze-ọlõ Chipfu onõ; mẹ l'ọlõ nkiya mekõta; ¹² Chipfu byapfuta iya l'ẹnyashi bya asũ iya: “Mu nũ-mawaru epfupfu, i pfũru nũ mu; bya ahõtawaa ẹka-a g'õ bũru ẹka aa-nõduje egweru mu ngweja. ¹³ Ọ -bũru lẹ mu guchiru igwe; k'ọphũ bũ l'õ to dzeduru mini; ọzoo lẹ mu tũru igube ekemu g'õ tũko iphe, dũ l'alì onõ tapyashia; ọzoo lẹ mu ziru ẹjo iphe-ememe g'õ bya l'echilabõ ndibe mu; ¹⁴ ọ -bũru lẹ ndibe mu onõ, bũ ndu eeku ẹpha ala l'ẹpha mu onõ; wozetaru onwophẹ alì; pfũru nũ mu; chõo atatiphũ mu; bya adakõbe haa ẹjo-ememe, ẹphẹ eme; bẹ mu e-shikwa l'imigwe nũma epfupfu, ẹphẹ epfu anũ mu; gũaru phẹ nvũ l'iphe-ẹji phẹ; mee g'alì phẹ dũ iche. ¹⁵ Nta-a bẹ ẹnya mu; mẹ nchì mu a-dũje l'epfupfu, eepfu anũ mu l'ẹka-a. ¹⁶ Mu hõtawaru eze-ọlõ-a; bya edobewa iya nsõ; mewaa iya g'õ bũru ẹka ẹpha mu a-nõduje ere ire jasũru asũru. Ẹnya mu; waa obu mu a-dũje l'ẹka onõ tekenteke.

¹⁷ “A bya lẹ gũbedua; ọ -bũru l'i tsoru ọzõ mu ẹgube onõ, nna ngu Dévidi tsoru iya onõ; eme iphemiphe, mu tũru ngu l'ekemu; ¹⁸ bẹ mu e-me g'ọnodu ngu l'aba-eze ndu Ízurẹlũ ngũru angũru; ẹgube onõ, mu lẹ nna ngu, bũ Dévidi gbaru iya lẹ ndzũ lẹ teke onõ, mu sũru iya l'õ to nwedu iphe, byaru e-me g'ũnwu iya nọ-buhu l'aba-eze ndu Ízurẹlũ.

† Bũ iya bũ 22,000 lẹ mbekee. †† Bũ iya bũ 120,000 lẹ mbekee.

¹⁹“Ole-a; o -būru l'ì nōnyaaru ophu iitsoedu mu; gwọbe ekemu ono, mu tūru unu ono; mbū je agwaahaa ag-wa abarū phẹ eja; ²⁰ bẹ mu a-vukwa phẹ l'ogbarabvu vūfu l'alì ono, mu nūru phẹ ono; mu amia ẹnya l'eze-ulo-a, mu doberu nsọ g'ẹpha mu reje ire-a. Mu e-me iya g'ọ būru iphe, ndiphe e-gude anma l'ẹjo ẹtu; waa iphe, aa-nọ-du eme iphe ochi. ²¹ Eze-ulo-a, ha imelimeli ẹgube-a bẹ a-būru onye aghata iya nū; ishi anyia ya ẹdzu; l'ọ kpọ-yiaru iya ukuvu sụ: ‘Bū gūnu meru g'ọ gude Chipfu mee alì-a; waa eze-ulo-a ẹgube-a?’ ²² Ndiphe epfua sụ: ‘Ọọ kẹle ẹphe harū Chipfu, bụ Chileke kẹ nna phẹ; mbū onye ono, dufutaru phẹ l'alì Ijiputu ono; gbẹ woru obu phẹ kpọru yeru agwa; gwaahaa ya; abarū iya eja. Noo iphe, meru g'ọ gude Chipfu wopfuta phẹ ẹgube ẹjo iphe-ẹhu-ka-a.’”

Iphe ọzo, Sólomonu megbaberu

(1Ndu 9:10-28)

8 Noo ya; a nọepho ụkporo apha sụgba ishi, bụ iya bụ teke Sólomonu gude kpua eze-ulo Chipfu ono; yee ulo nkiya; ² ọ tuko mkpukpu, Hiram nūru iya kpukwashia; bya eworu ndu Ízurelu yekota iya g'ẹphe bugbaaru iya.

³ Sólomonu bya eje ọgu lẹ mkpukpu Hamatu-Zoba; je alwuta iya. ⁴ Ọ kpua mkpukpu Tadumo l'echiegu; bya akpūshia mkpukpu, aakwakọbeje iphe lẹ mgboru Hamatu. ⁵ Ọ kpukwaa mkpukpu Bẹtu-Horonu k'imeli; mẹ ophu nọ l'uzo alì; kpua ya; o shihugbaa ike. O gude igbulọ kpū-pheta iya; bya eyee ya ọguzo; mẹ mgborígwè, e gude aswọ-chi iya aswọ-chi; ⁶ bya akpua mkpukpu Balatu; kpūshia mkpukpu, ọokwakọbeje iphe; mẹ mkpukpu, ee-dobeje ụgbo-inya iya; mẹ ophu ndu agbaru iya inya a-nọduje. Sólomonu tukuru iphemiphe, dū iya g'ọ kpua ya lẹ Jierúsalemu kpukota; mẹ l'úbvú úbvú Lébanonu; mękpoo l'alì-eze, nọkota iya l'ẹka l'ophu.

⁷ A bya lẹ ndu ophu phoduru nū lẹ ndu Hetu; mẹ ndu Amoru; mẹ ndu Pérezu; mẹ ndu Hevu; mẹ ndu Jiebusu; mbū ndu ono, ta abudu ndu Ízurelu ono; ⁸ bẹ awa ndu ono, phoduru nū l'alì ono; mbū ndu ophu ndu Ízurelu te egbushiduru; bẹ Sólomonu meru g'ẹphe būru ohu, ejeru iya ozi byasụ ntanụ-a. ⁹ A bya lẹ ndu Ízurelu bẹ ọ tọ dudu onye ophu Sólomonu meru ohu, ejeru iya ozi. Ẹphebedua bẹ o meru ndu ojogu iya; mẹ ndu-ishi ozi iya; mẹ ndu-ishi ụgbo-inya iya; mẹ ndu agbaru iya inya. ¹⁰ Ọọ ẹphe bụ ndu-ishi ozi Sólomonu. Ẹphe dū ụkporo ụmadzu iri l'ẹbo l'ụmadzu iri būru ndu-ishi l'ozi ono.

¹¹ Sólomonu bya eshi lẹ mkpukpu Dévidi dufuta nwada Fero phọ bya edobe l'ulo ono, ọ kpuru iya ono; kẹle Sólomonu bẹ sūru lẹ nyee ya tee budu l'ulo Dévidi, bụ eze ndu Ízurelu; noo kẹle iphe, bụ ẹka okpoko Chipfu bahugbaaru bẹ dukota nsọ.

¹² Sólomonu bya egweeru Chipfu ngweja-akpo-ọku l'eli ọru-ngweja Chipfu, ọ kpuru l'atatiphu eze-ulo ono. ¹³ Ngweja ono bẹ oogweje ẹgube ọ gbaru g'e gweje iya mbọku-mbọku; mbū ẹgube ekemu Mósisu pfuru g'e gweje iya l'eswe-atuta-unme; mẹ l'onwa ọphúú; mẹ l'ọbo-iphe ẹto, aaboje aphagapha ono: bụ iya bụ Ọbo-Buredi, ekoduru ekoko; mẹ Ọbo-Idzu; mẹ Ọbo-Mkpù. ¹⁴ O tsoru ẹgube ono, nna iya Dévidi tọru ọkpa iya gude hoo ọgbo ndu-uke Chileke dobe phẹ l'ozi, ẹphe a-nọdu eje; mẹ ọgbo kẹ ndu Lívayi g'ẹphe bụjeru ishi l'agụ ebvu aja-ja; mẹ g'ẹphe yejeru ndu-uke Chileke ẹka l'ozi ẹgube ọ gbaru lẹ mbọku-mbọku; ọ gbaa ọgbo ndu nche dobegbaa phẹ l'oguzo g'ẹphe chee nche; kẹle ọọ ẹgube ono bẹ Dévidi, bụ onye kẹ Chileke tūru iya l'ekemu. ¹⁵ Ọphu ọ dudu iphe, eze tūru ekemu iya doberu ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi g'ẹphe meje, dūru ophu ẹphe harū ememe; je akpaa lẹ k'ẹka aakwakọbejegba ẹku.

¹⁶ Noo ya; ozi Sólomonu ono būru iphe, e jekotaerupho e -shi lẹ mbọku, a tūru ọkpa eze-ulo Chipfu ono jasuru a kpū-tsee ya. Ọ būru iya bụ l'aakpū-ghe ulo Chipfu ono.

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Sólomonu bya atugbua jeshia Eziyonu-Geba; mẹ Elatu ophu dū l'alì Edomu l'aguga eze-enyimu. ¹⁸ Hiram ye ndu nkiya, bụ ndu mahawarū eze-enyimu ono; ẹphe pataru Sólomonu ụgbo-mini. Ẹphe lẹ ndu kẹ Sólomonu tuko jeshia alì Ofi; bya eshi l'ẹka ono wolata mkpola-ododo, ẹrwa iya dū unu talentu l'ụkporo talentu labọ lẹ talentu iri bya akuberu eze, bụ Sólomonu.

Eze-nwanyị ndu Sheba akpafuta Sólomonu

(1Ndu 10:1-13)

9 Tòbudu iya bụ; eze-nwanyị ndu Sheba bya anụma ụdù Sólomonu; ọ byatashia Jierúsalemu g'o gude aji, shihuru ike dalee ya. Ọ chiri ikpoto nemadzu; me inya-kamelu, vugbaa manụ, eshigbaa kwèekweekwee; waa igwerigwe mkpọla-ododo; me mkpuma, vugbaa oke aswa. Ọ byapfuta Sólomonu; bya atuko iphemiphe, ọ riri k'epfufu pfukotaru iya. ² Sólomonu yekotaru iya onu ree l'aji, ọ jikotaru iya. Mbụ l'ọ tọ dudu aji, ọ jiri Sólomonu, ọ madu yeru iya onu ree. ³ Eze-nwanyị ndu Sheba ono bya ahuma egube mmamiphe, Sólomonu nweru; waa egube ụlo, ọ kpuru; ⁴ me egube nri, oorije; me udu oshi, ndu-ozu iya anọduje anọ; me ge ndu-ozu iya gude eje ozu; waa egube uwe, ephe eye l'ehu; me ndu etsujeru iya onu le mee; me egube uwe, ephe eye l'ehu; mekpoo ngweja-akpo-oku, oogweje l'ulo Chipfu. Ọ bya ahumakotachaa iphemiphe ono; ọ tufu iya ehụ.

⁵ Ọ bya asu eze: "Akọ, mu nọ l'alị anyi numa k'iphe, i meshiru; me ke mmamiphe ngu be bukota eviya. ⁶ Mu te eshidu kweta l'akọ ono be bu eviya; jasụ ge mu byaru nta-a bya egude enya mu humakota iya-a. Lenu; ge ke mmamiphe ngu ono gude habe shii be a ta kojahaduru mu ebo; noo kele i dakiri g'aturu onu ngu. ⁷ Ọo ephe le ndibe ngu be iphe kweru! Iphe kweru ndu-ozu ngu phe, bu ndu anọduje l'iphe ngu mkpurumkpuru anuma opfu mmamiphe, iipfu! ⁸ G'ajaja buru ke Chipfu, bu Chileke ngu; bu onye ono, i du ree; o woru ngu dobe l'aba-eze iya g'i buru eze l'iswi ehụ iya. Ọo kele Chileke ngu yeru ndu Izurelu obu ojejoje meru g'o gude; o mee ngu eze phe; k'ophu i-nodu ekpe ikpe, pfuru nhamunha; meje iphe, pfuru oto."

⁹ Tòbudu iya bụ; eze-nwanyị ono bya eworu mkpọla-ododo, erwa iya du ukporo talentu ishii nu eze; bya anu iya manụ, paru eka apaa, eshi kwèekweekwee; waa mkpuma, vugbaa oke aswa. Manu ono, eze-nwanyị ndu Sheba nuru eze, bu Sólomonu ono paru eka shii; k'ophu bu l'ọ tọ dudu manụ, a nujebaaru iya habe g'onoya.

¹⁰ Teme ndu ke Hiram; me ndu ke Sólomonu, bu ndu ono, evutaje mkpọla-ododo l'alị Ofi ono be evutajek-wapho oshi alugumu; me mkpuma, vugbaa oke aswa. ¹¹ Ọ buru oshi alugumu ono be eze gude meta eka aazọ-je okpa enyihu ụlo Chipfu ono; me k'ulo ibe eze; bya egudekwa iya pho mee une; waa ogumogu, ndu ebvu egudeje agu ebvu. Oshi alugumu, ha egube ono be a ta ahumajebaeduru l'alị Jiuda.

¹² Eze, bu Sólomonu bya anukota eze-nwanyị ndu Sheba ono iphemiphe, du iya ree, ọ suru g'ọ nu iya; a -gu-fukwa ophu eze-nwanyị ono nuru eze l'onwiya. Ọo ya bu; eze-nwanyị ono yele ndu-ozu iya dakobe lashia alị phe.

Eku Sólomonu

(1Ndu 10:14-25)

¹³ Mkpọla-ododo, eevulatajeru Sólomonu aphagapha be erwa iya aduje unu talentu; l'ukporo talentu iri l'eto le talentu ishii; ¹⁴ a -gufukwa iphe, eshije l'eka ndu ngho, ephe agba ha nwanshii me l'eka ndu agba eze ngho. Mkpọla-ododo; waa mkpọla-ochaa be eeshijekwapho l'eka ndu eze ndu Arabu; me l'eka ndu ochi-oha alị ono evulataru Sólomonu.

¹⁵ Eze, bu Sólomonu gude mkpọla-ododo, e tsusaru osa meta iphe, eegudeje egbobuta onwonye, hagbaa galagala; ụzo ukporo iri. Mkpọla-ododo, laru le nanu be duchaa unu shekelu; le shekelu ukporo iri. ¹⁶ O gudek-wapho mkpọla-ododo, e tsusaru osa meta iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ke nshii; ụzo ukporo iri l'ise. Mkpọla-ododo, laru le nanu iya bu ukporo shekelu iri l'ise. Eka eze doberu iya bu l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa, nọ l'ubvú ubvú Lébanonu kpua ono.

¹⁷ Nokwapho g'eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha shii; bya awukota iya okpobe mkpọla-ododo l'eli. ¹⁸ Aba-eze ono be bu ntokpa ishii; bya enweru okposhi, e meru le mkpọla-ododo ye iya g'a tukobeje okpa. E meru iya eka aatukobeje eka ibekobo; kpua oduma labo pfu-kubecha iphe ono, aatukobeje eka ono ephenebo. ¹⁹ A kpuru oduma iri l'ebo pfube l'eli ntokpa ishii ono. Ọ pfugbaaru l'ibe lanu; waa l'eka ibe iya ophu. Ọ tọ dudu aba-eze ozo, e mejewaru ọ du egube ono. ²⁰ Iphe, eze egudeje angu iphe-angungu bu mkpọla-ododo be e gude mekota iya. Ivu, dukota l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa ubvú ubvú Lébanonu mee ono be bu okpobe mkpọla-ododo be a wukotaru iya. Ọ tọ dudu iphe ono, duru ophu e meru le mkpọla-ochaa; noo kele ọ tọ dudu iphe, a guberu mkpọla-ochaa le teke Sólomonu bu eze. ²¹ Eze nwegbaaru ugbo-mini, e gude agbaru iya ngho.

Ugbo-mini ono be epe le ndu-ozu Hiram atukoje swiru. O buru ugbo lanu l'ime apha eto be ugbo-mini ono alwaje; vulata mkpola-ododo; me mkpola-ochaa; me eze-enyi; me adaka; me enwe.

²² O buru eze, bu Solomonu be kakota enweru eku; buru iya kakota enweru mmamiphe l'iphe, bu ndu eze ndu mgboko l'opu. ²³ Ndu eze ndu mgboko l'opu nodu abyajel'iphu Solomonu g'ephe numa opfu mmamiphe, Chileke nuru iya. ²⁴ Aphagapha abujeru: onye -byatashia; l'o gude iphe bya anu iya; mbu iphe, e meru le mkpola-ochaa; me opu e meru le mkpola-ododo; me uwe mgbalanu; me ngwogu; me manu, eshi kwekweekwee; me inya; mekpoo inya-mulu. Iphe, aanuje iya be apaje aka apaa.

²⁵ Solomonu be nweru aka oodobeje inya; me ugbo-inya. Eka ono be du unu iri. O nwekwarupho ndu agba l'inya ukporo unu l'unu iri. O nweru ndu opu eze doberu le mkpukpu, eedobeje ugbo-inya; dobe ndu opuu le Jierusalemu swibe onwiya. ²⁶ O buru iya bu ishi iphe, bu ndu eze; e -shi l'enyimu Yufuretisu je akpaa l'alj ndu Filisitayinu; je akpaa l'oke alj ndu Ijiputu. ²⁷ Eze meru; mkpola-ochaa kuru ge mkpuma le Jierusalemu; bya emee g'oshi sida dzuru ekameka g'oshi sikamo, tuko alj okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba sweta. ²⁸ A nodu eshije l'alj Ijiputu mewaro alj ndu ozo anmataru Solomonu inya.

Anwuhu Solomonu

(1Ndu 10:28)

²⁹ Iphe ozo, Solomonu megbaberu; e -shi l'ishi jeye l'eka o jeberu; be e dekotarul'ekwo, Netanu, bu onye mpfuchiru Chileke; me l'ekwo mpfuchiru Ahayijia, bu onye Shilo; me l'ekwo ophulunya Ido, bu onye aphuje ophulunya; mbu ophulunya, o phuru le k'ehu Jierobowamu nwa Nebatu. ³⁰ Solomonu be no le Jierusalemu buru eze ndu Izurelu ukporo apha labo. ³¹ Tobudu iya bu o nwuhu lapfushia nna iya phe. E lia ya le mkpukpu Devidi, bu nna iya. Nwa iya nwoke, bu Rehobowamu buru eze nochia enya iya.

Ndu Izurelu Ekwefuru Rehobowamu ike

(1Ndu 12:1-20)

10 Tobudu iya bu; Rehobowamu tugbua jeshia Shékemu; kele ndu Izurelu l'opu wuwaru jeshia l'eka ono g'ephe mee ya eze. ² Teke ono be Jierobowamu nwa Nebatu nokwadu le Ijiputu, bu eka ono, o gbaru lashia teke ono, ogbaru eze, bu Solomonu oso ono. O numa ke Rehobowamu ono; o shi le Ijiputu lwatashia. ³ Oo ya bu; e zia g'e je ekua ya. Jierobowamu ye le ndu Izurelu g'ephe ha bya awu-pfu Rehobowamu je asu iya: ⁴ "Nna ngu boru anyi ivu, anyi erwa. O -buru l'ii-me g'ozu aphu ono, nna ngu shi kpabe anyi; me ivu ono, o boru anyi ono ka alwa alj; be anyi a-nodukwa-a ejeru ngu ozi."

⁵ Rehobowamu su phe: "Unu lashia je anoo ujiku eto; g'unu alwaphutawaro azu." Oo ya bu; epe wukashihu.

⁶ Tobudu iya bu; eze, bu Rehobowamu jeshia akpata ishi l'eka ndu bu ogerenya ono, shi ejeru nna iya, bu Solomonu ozi le teke o no ndu ono. O jia phe su: "?Denu g'unu suru ge mu yeeru ndu-a onu?"

⁷ Epe su iya: "O -buru l'ii-nodu emeru ndu-a iphe-oma; emeru phe ree; bya epfuru phe opfu oma; be epe a-bukwaru ndu-ozu ngu jasuru asuru."

⁸ Obenu le Rehobowamu be jikaru idzu ono, ndu bu ogerenya chitaru iya ono. O jepfushia unwokorobyia, bu ndu epe l'iya tukoru tsee, ejeru iya ozi; ge ya kpata phe ishi iphe. ⁹ O jia phe su: "?Denu g'unubedua suru ge mu yeeru phe onu? ?Bu g'unu be anyi e-pfuru ndu-a, suru ge mu mee g'ivu, nna mu boru phe ka alwa alj-a?"

¹⁰ Unwokorobyia ono, bu unwu ogbo iya ono su iya: "Iphe, ii-pfuru ndu ono, suru ngu le nna ngu boru phe ivu, anyi erwa ono; l'oo g'i mee ya g'o ka alwa alj ono bu le-a: mkpushi-eka otsutso ngu be kakwa upfu nna ngu igbi.

¹¹ L'eshi opu nna ngu boru phe ivu, anyi erwa be ii-me g'o kaba anyi erwa. Eshi opu o bu echachi be nna ngu shi echije phe be ii-gbaahaa phe akpi."

¹² Oo ya bu; o -rwuepho le mboku k'eto ono; Jierobowamu ye le ndu Izurelu l'opu wu-pfuta eze, bu Rehobowamu ozo; egube ono, o pfuru phe g'ephe bya le mboku k'eto ono. ¹³ Eze, bu Rehobowamu jika idzu, ndu bu ogerenya pho chikoshiru iya; eyeeru phe onu ehuka ehuka. ¹⁴ O je etsoru idzu ono, unwokoro pho chikoshiru iya su: "Nna mu boru unu ivu, anyi erwa; ole mbedua be e-me g'o kaba anyi erwa. Nna mu bu echachi be o shi echije unu; ole mbedua be a-gbaahaa unu akpi." ¹⁵ Oo ya bu; opu eze angaduru ndu Izurelu

ono nchi; noo kele ọo Chileke be meru g'ọ du nno; k'ọphu iphe ono, o shije l'ọnu Ahayijia ke mkpukpu Shilo pfuaru Jierobowamu nwa Nebatu ono a-vukota.

¹⁶ Ndu Ízurelu ono l'ọphu bya ahumaepo l'eze ta angaduru phe nchi; ephe su iya:

"?Bu gunu be anyi le Dévidi

jigba?

Ọ to dukwa okiphe,

anyi nweru l'ehu nwa Jiesi.

Unube Ízurelu;

g'onyenonu lashia

unuphu ibe iya-o!

Ge Dévidi letawaro onu-ulo

nkiya enya!"

Ọo ya bu; ndu Ízurelu l'ọphu wukashihu lashia unuphu ibe phe. ¹⁷ Ọ buwaruro ndu Ízurelu ọphu bu le mkpukpu le mkpukpu, du l'alí Jiuda be Rehobowamu bu eze phe.

¹⁸ Tọbudu iya bu; eze, bu Rehobowamu zia Adoniramu, bu onye-ishi ọgbo ozi; g'o jepfu ndu Ízurelu. O rwua; ephe gude mkpuma tugba ya. Eze, bu Rehobowamu mekebe egwegwa nyita ugbo-inya iya gbalaa; ọ buru iya ala Jierusalemu. ¹⁹ E -shi teke ono be ndu Ízurelu shi kwefutaru onu-ulo Dévidi ike byasu ntanu.

Shemaya Ezi Rehobowamu Ozi

(1Ndu 12:21-24)

11 Rehobowamu larwuepho Jierusalemu; ọ chikobe ndu onu-ulo Jiuda; me ndu Benjaminu; ukporo unu unwoke mgbo ukporo l'ebo l'unu unwoke iri, bu ndu a hotaru ahota; g'ephe je etsoo ndu Ízurelu ọgu; k'ọphu ephe a-nataphu ali-eze ono azu woru nu Rehobowamu.

² Tọbudu iya bu; Chipfu bya epfuaru Shemaya, bu onye ke Chileke su: ³ "Je akaru Rehobowamu nwa Sólomonu; mbu eze ndu Jiuda; l'i karu ndu Ízurelu l'ọphu, bu ndu ọphu no le Jiuda me le Benjaminu ⁴ le Chipfu suru-a: 'Unu te ejekwa etso unwunna unu phe ọgu. G'onyenonu lashia ibe iya; noo kele ọo mu be iphe ono shi l'eka.' " Ọo ya bu; ephe numa iphe, Chipfu pfuru; laphu azu. Ọphu ephe ejeeduru etso Jierobowamu ọgu.

Rehobowamu akpu Jiuda; g'o shihu ike

⁵ Rehobowamu be bu le Jierusalemu. Ọ kpushia mkpukpu le mkpukpu, du l'alí Jiuda; o shihuchaa ike; k'ọphu oo-gbobutaje phe l'ọgu. ⁶ Mkpukpu, ọ kpuru bu Betulehemu; me Etamu; me Tekowa; ⁷ me Betu-Zuru; me Soko; me Adulamu; ⁸ me Gatu; me Maresha; me Zifu; ⁹ me Adoremu; me Lakishi; me Azeka; ¹⁰ me Zora; me Ajialonu; me Hẹburonu. Mkpukpu ono be bukota mkpukpu, a kpushiru ike l'alí Jiuda; me l'alí Benjaminu. ¹¹ O mekarupho eka eedomije onwonye; o shihugbaa ike; bya achita ndu-ishi ndu ojogu yechaa ya. O meta ulo eka aakwakobeje nri; me manu; me mee yechaa ya. ¹² O yekotaru iphe, eegudeje egbobuta onwonye; me arwa le mkpukpu nonu; bya emee; mkpukpu ono shihu ike okpobe esihu. Ọo ya bu; Jiuda; me Benjaminu buwaru iya be ọ du l'eka.

Ndu uke Chileke; me ndu Lívayi alwa Jiuda

¹³ No iya; ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi, nokota l'alí Ízurelu bya aturu ike yeru iya. ¹⁴ Ndu Lívayi paru ali eka eku phe ataje nri; me ali phe haa; lashia Jiuda; me Jierusalemu; kele Jierobowamu yele unwu iya chifuru phe g'ephe te ejeshiru Chipfu ozi ndu-uke. ¹⁵ Jierobowamu gude eka iya hota ndu e-gweje ngweja l'eka aagwaje iphe; me ndu a-gwaje nwamkpi; yeke oke-eswi, ọ kpushiru dobe. ¹⁶ Iphe, bu ndu doberu obu phe g'ephe choo uzo ke Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu shi l'ipfu nonu le Ízurelu wufu tsoru ndu Lívayi jeshia Jierusalemu; g'ephe gweeru Chipfu ngweja; mbu Chileke ke nna phe. ¹⁷ Ephe mee; ali-eze ndu Jiuda ka esihu ike; turu ikè yeru Re-

hobówamu, bụ nwa Sólomonu apha ẹto. Ẹphe nọdu etsokọta ọzo, Dévidi; mę Sólomonu tọru l'ime apha ẹto ono.

Ndibe Rehobówamu

¹⁸ Rehobówamu bę luru Mahalatu, bụ nwada Jierimotu. Jierimotu bụ nwa Dévidi kę nwoke. Jierimotu ono lụa Abihelu, bụ nwada Eliyabu. Eliyabu bụ nwa Jiesi kę nwoke. ¹⁹ Mahalatu nwataru iya unwoke, ẹpha phę bụ: Jieyushi; mę Shemaraya; mę Zahamu. ²⁰ Ọ lụchaa ya; bya alụa Maka, bụ nwada Abusalomu. Ọ nwataru iya Abáyijia; mę Atayi; mę Ziza; mę Shelomiti. ²¹ Rehobówamu buru Maka, bụ nwada Abusalomu ono bę ọ kachaa eye obu eme l'unyomu iya ndu ọphuu; mękpoo ụnwanyi, ndu ọphu abụ-zidu unyomu iya. Ọ luru ụnwanyi iri l'ẹsato. O nweru ụnwanyi ụkporo ẹto, bụ ndu ọphu abụ-zidu unyomu iya. Ọ nwata unwoke ụkporo l'ẹsato; bya anwata ụnwanyi ụkporo ẹto.

²² Ọ buru Abáyijia, bụ nwa kę Maka bę ọ turu ẹka g'ọ buru onye-ishi l'echilabọ ụnwunna iya; noo kẹle ọo ya bę oome gę ya mee eze. ²³ O meru g'onye maru iphe; bya edokaa ụnwu iya; ẹphe dzuru alị Jiuda; mę kę Benjiaminu; mbụ lę mkpukpu ono, a kpugbaaru; o shihu ike ono; mbụ nụ phę nri k'etsutsu iya; bya alushiaru phę nwanyi.

Ndu Ijiputu ezebata lę Jierúsalemu

(1Ndu 14:25-28)

12 O be teke Rehobówamu meerupho aba-eze iya ọ nguru anguru shihu ọkpobe ike; yele ndu Ízurelu g'ẹphe ha gwọbe ekemu Chipfu. ² Eshinu ẹphe ta apfushiduru ike l'ẹka Chipfu; Shishaku, bụ eze ndu Ijiputu byatashia ọgu lę Jierúsalemu l'apha kwe Rehobówamu apha ise ọ wataru aburu eze. ³ Ọ chiru unu ụgbo-inya ẹto; mę ndu agba l'inya, dụ unu ụmadzu ugbo ụkporo ẹsaa l'unu iri bya ọgu ono. Ndu yę ya shi lę Ijiputu swiru bya ọgu ono buru aguta aguta; mbụ ndu Libiya; mę ndu Sukimu; mę ndu Kushi. ⁴ Ọ natakọta iphe, bụ mkpukpu, a kpushiru ike lę Jiuda; mbụ ẹphe byarwutachaa Jierúsalemu.

⁵ Tọbudu iya bụ; Shemaya, bụ onye mpfuchiru Chileke byapfuta Rehobówamu; yele ndu-ishi ndu Jiuda g'ẹphe dzukọberu lę Jierúsalemu l'ẹka ẹphe atsu Shishaku ebvu. Ọ sụ phę: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu pawaru mu haa; ọo ya meru iphe, mbędua parụ unu haaru Shishaku."

⁶ Ọo ya bụ; ndu-ishi ndu Ízurelu ono waa eze bya ewozeta onwophę alị sụ: "Chipfu bụ onye pfulerekoto."

⁷ Chipfu bya ahumaepho l'ẹphe wozetaru onwophę alị; Chipfu byakwa epfuaru Shemaya sụ: "Eshinu ẹphe wozetawaru onwophę alị bę mu te emebyishiędu phę; mu e-mechia g'a nafuta phę. Mu te eshiędu Shishaku l'ẹka tų-koshi Jierúsalemu oke ẹhu-eghu mu. ⁸ Ọle-a; ẹphe a-nọdu ejeru iya ozi; k'ọphu ẹphe a-maru iphe, dụ iche l'ejeru mu ozi waa ejeru ndu eze ndu alị ọzo ozi."

⁹ Ọo ya bụ; Shishaku, bụ eze ndu Ijiputu byatashia ọgu lę Jierúsalemu; bya evukochaa ẹku, dụ l'ulo Chipfu; mę ẹku, dụ l'ulo eze. O vutakọta iphemiphe; mbụ chitachaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye phọ, Sólomonu gude mkpola-ododo kpushia phọ. ¹⁰ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Rehobówamu bya egude onyirubvu kpų-phukọta iphe ono azụ; gude dochia ęnya iya ọphuu; bya eworu iya ye l'ẹka ndu-ishi ndu eche ọnu ẹka eeshije abahu l'ibe eze nche; g'ẹphe leta iya ęnya. ¹¹ Ọ nọdu abujeru teke eze eje l'ulo Chipfu; ndu nche ono aparu iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono tsoru iya. E -mechaa; ẹphe ewophuta iya azụ bya edobe l'ulo-nche.

¹² Rehobówamu wozetaepho onwiya alị ono; Chipfu vų-buhuru iya ọvuma; k'ọphu bụ l'o to meduru iya g'ọ buru mkpurupyata; tęme iphe bya aduharu ndu Jiuda lę ree.

¹³ Noo ya; eze, bụ Rehobówamu eze lę Jierúsalemu; kpọo onwiya g'abara. Ọ nọwaru ụkporo apha labọ l'apha lanu teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze iya bụ apha iri l'ẹsaa lę Jierúsalemu, bụ iya bụ mkpukpu ono, Chipfu hofutaru l'ipfu Ízurelu l'ophu g'ọ buru ono. Ẹpha ne iya bụ Nama onye Amonu. ¹⁴ O meru ẹjo-iphe; kẹle o to gudedu obu iya chọo Chipfu.

Anwụhu Rehobówamu

(1Ndu 14:29-31)

¹⁵ Iphe, Rehobówamu megbaberu; e -shi l'ishi jeye l'eka o bvruru be e dekotar l'ekwo Shemaya, bu onye mp-fuchiru Chileke; me l'ekwo Ido, bu onye aphuje ophuleny. Ophu Rehobówamu yele Jierobowamu alwu-buhuje-duru ogo alwu-buhu. ¹⁶ Rehobówamu bya anwụhu lapfushia nna iya phe. E lia ya le mkpukpu Dévidi. Abáyijia, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Abáyijia bu eze ndu Jiuda

(1Ndu 15:1-8)

13 Lapha, kwe Jierobowamu apha iri l'esato, o wataru aburu eze ndu Ízurelu be Abáyijia wataru aburu eze ndu Jiuda. ² Iphe, o noru l'aba-eze le Jierúsalem bu apha eto. Epha ne iya bu Mayikaya nwada Uriyelu ke mkpukpu Gibiya.

Abáyijia yele Jierobowamu shi anoduje alwu-phe ogo. ³ Abáyijia bya atugbua jeshia ogo ono; chita ndu ojogu, du ukporo unu ugbo ukporo labo l'iri, buchaa ndu ike du l'ogu; buru ndu ojogu, a horu ahoho. Jierobowamu chita ndu nkiya, du ukporo unu ndu ojogu ugbo ukporo ise, bukwapho ndu a horu ahoho; epe je akwaberu Abáyijia k'ogu ono.

⁴ Todbudu iya bu; Abáyijia je apfu-koru l'eli ubvu Zemarayimu ophu no l'alj ubvu ubvu Ifuremu; pfushiahaa su: "Gube Jierobowamu me Ízurelu l'ophu; unu ngaberu mu nchi! ⁵ ?Unu ta amadu le Chipfu, bu Chileke ke Ízurelu be gude ogbandzu, ta abyadu anwahu anwahu woru abu eze ndu Ízurelu nu Dévidi yele oshilokpa iya jasul'ojeto? ⁶ O buru iya be Jierobowamu nwa Nebatu, bu onye-ozí Sólomonu nwa Dévidi gbalihuru bya ekwefuru nna-jiuphu iya ike. ⁷ Ogalemkpa nemadzu phe, bu mkpokoro nemadzu je eswiphee ya mgburugburu. Epe noduru Rehobówamu nwa Sólomonu l'ukukanyi; mbu le teke Rehobówamu bukwaduro nwatanshii, adudu iphe, o maru; ophu o to dudu ike kpafu phe l'iphu.

⁸ "Nta-a bu iphe, unu tuseru bu g'unu tsoo ali-eze Chipfu ogo; mbu ali-eze ono, no l'eka unwu Dévidi ono. Unu bukpooru ikpoto nemadzu; teme unu l'unwu oke-eswi mkpola-ododo ono, Jierobowamu meshiru g'o buru agwa unu ono tuko nodu. ⁹ Ole-a; ?to bunaa unu be chishiru ndu-uke ke Chipfu-a; mbu oshilokpa Eronu ono; me ndu Lívayi; mbu gude eka unu dobe ndu egweru unu ngweja egube ono, ndu ohozo emeje ono? Iphe, bu onye gude oke-eswi; yele ebili esaa bya ge ya swaa onwiya eja be abujewaru nu onye egweru agwa ono, adudu iphe, o bu ngweja.

¹⁰ "Obenu l'anyibedua be bu Chipfu bu Chileke nkanyi; anyi teke ahakwa iya. Anyi nweru ndu-uke Chileke, bu oshilokpa Eronu. O buru phe egeru Chipfu ozi; ndu Lívayi nodu eyetaru phe eka. ¹¹ Utsugutsu; me uzenyashi nonu be epe egwejeru Chipfu ngweja-akpo-oku; waa ngweja unwu-isensu, eshi kweekweekwee; bya edoo bu-redi, eedobeje l'iphu Chileke l'eli teburu ono, e mecharu emecha ono. L'uzenyashi be epe eyeje oku l'oroku ono, a tukoberu l'iphe, e meru le mkpola-ododo, aapfubeje oroku ono. O buru iphe, kparu iya nu bu l'anyibedua eme iphe, Chipfu, bu Chileke anyi suru g'emeje. Obenu l'unubedua be pawaru Chipfu haa. ¹² Chileke be swiru anyi eswiru. Oo ya bu onye-ishi anyi. Ndu uke iya be egbuwaru unu opu-ogu eje abya. Unube unwu Ízurelu; unu te etsokwa Chipfu ogo; mbu Chileke ke nna unu phe; noo kele o too jehukwaru unu."

¹³ Jierobowamu be gbeyewanu ndu ojogu kpugbaaru ekpuru k'ophu epe e-shi l'azu ndu Jiuda ono. Jierobowamu phe nodu ndu Jiuda l'iphu; ndu ojogu iya ophu kpuru ekpuru pho nodu ndu Jiuda ono l'azu. ¹⁴ Ndu Jiuda bya aghaa enya; huma l'e shi l'iphu me l'azu etso phe ogo ono. Epe raku Chipfu; ndu-uke Chileke woru opu gbua. ¹⁵ Todbudu iya bu; ndu Jiuda chishia mkpu ogo. Epe chiepho mkpu ogo ono; Chileke tu Jierobowamu; me ndu Ízurelu l'ophu eberebete l'iphu Abáyijia; yele ndu Jiuda. ¹⁶ Ndu Ízurelu gbaaru ndu Jiuda oso; Chileke woru phe ye ndu Jiuda l'eka. ¹⁷ Abáyijia yele ndu nkiya lwu-kpee phe; gbua phe pyaapya; k'ophu bu le ndu epe gburu egbugbu le ndu ojogu ndu Ízurelu ono be du ukporo unu ugbo ukporo eto l'ebo l'unu iri, bu ndu ojogu, a horu ahoho. ¹⁸ Oo ya bu; a kapyabe ndu Ízurelu le teke ono. Ndu Jiuda lwu-kpee; kele epe dakoberu Chipfu, bu Chileke ke nna phe.

¹⁹ Abáyijia chipyabe Jierobowamu; je anaa ya mkpukpu Bètelu; yele unwu mkpukpu, nòkota iya nù; mē mkpukpu Jieshana; yele unwu mkpukpu, nòkota iya nù; mē mkpukpu Èfuronu; yele unwu mkpukpu, nòkota iya nù. ²⁰ Ophu Jierobowamu adūedu ike palihubaa ozo teke Abáyijia bụ eze. Tòbudu iya bụ; Chipfu chita iya tua; o nwùhu.

²¹ O! Abáyijia bē ike kaba shi eje. O lya unwanyi iri l'èno; nwuta unwoke ukporo l'èbo; nwuta unwanyi iri l'ishii.

²² Iphe ozo, Abáyijia megbabèru bē e dekòtaru l'èkwo akò onye mpfuchiru Chileke, bụ Ido.

14 Oo ya bụ; Abáyijia nwùhu lapfushia nna iya phè. E lia ya lè mkpukpu Dévidi. Asa, bụ nwa iya nwoke büru eze nòchia enya iya. Teke Asa bụ eze bē alì ono nòru lè nchì-odoo apha iri.

Teke Asa bụ eze ndu Jiuda

² Asa bē meru iphe, dū ree; mē iphe, pfuru oto l'enya Chipfu, bụ Chileke iya. ³ O wofuru enya èka eegwejeru agwa ndu ohozo ngwèja; wofu èka aagwajè iphe; bya akupyashia mkpuma, e doberu nsò; gbutsushia itso Ashera. ⁴ O bya atàru ndu Jiuda ekemu sù g'èphe chòo Chipfu; mbù Chileke kè nna phè; waa g'èphe meje eke-mu iya mē iphe, o sùru g'e meje. ⁵ Nokwaphò g'o wofuru èka aagwajè iphe, dükota lè mkpukpu ndu Jiuda; mē enya èka aakpoje unwù-isensu oku, dū iya nù. Alì-eze ono nòdu lè nchì-odoo teke o bụ eze. ⁶ O kpùshia mkpukpu, a kpù-phetaru mgburugburu l'alì Jiuda; kèlè alì ono bē nò lè nchì-odoo. Ophu o dudu onye tsoru iya ogu l'apha ono; kèlè Chipfu bē meru; nchì dū iya doo.

⁷ O bya asù ndu Jiuda: "Unu g'anyi kpà mkpukpu-a; gude igbulò kpù-pee ya mgburugburu; kpùshia ya ulo-eli; yekòta iya oguzo; mē mgbòrigwè, ee-gudeje aswò-chi iya aswò-chi. Alì-a bē bukwa du nkanyi; kèlè anyi chòru Chipfu, bụ Chileke anyi; o mewaa gè nchì dū anyi doo ibekèboebo." Oo ya bụ; èphe kpà ya; o jehuru phè.

⁸ Asa bē nweru ndu ojogu, shi l'ipfu Jiuda, ndu dū ukporo unu unwoke ugbo ukporo l'ugbo iri l'èsa l'unu iri. Ndu ono egudeje eze iphe, eegudeje egbobuta onwonye; mē arwa. O nweru ndu ojogu, shi l'ipfu Benjiaminu, ndu dū ukporo unu unwoke ukporo l'iri l'ise. Èphebedua apajè iphe, eegudeje egbobuta onwonye kè nshji; mē apfù. G'èphe ha bukòta ndu ike dū l'ogu.

Asa lwù-kperu Zera

⁹ No iya; Zera, bụ onye Kushi bya achita unu-kuru-unu ndu Ojogu byapfutashia ndu Jiuda ogu; chiru ugbo-inya, dū ukporo iri l'ise; èphe byarwutacha mkpukpu Maresha. ¹⁰ Asa phè bya ejepfushia Zera phè ogu. Èphe bya akpò giriri k'ogu ono lè nsuda Zefata lè mkpukpu Maresha.

¹¹ Tòbudu iya bụ; Asa bya araku Chipfu, bụ Chileke iya sù: "Jiko Chipfu; o tò dükwa onye ozo, dū gè gubedua, bụ onye e-yetarù onye okpehu adudu èka gè yele onye okpehu dū ghaa ya. Yetanuru anyi èka; gube Chipfu, bụ Chileke anyi; kèlè o ngu bē anyi dakoberu; tème o büru èpha ngu bē anyi gude abyapfuta ikpoto ndu-a ogu. Gube Chipfu; o ngu bụ Chileke anyi; te ekwèkwa gè nemadzù ka ngu ike."

¹² Oo ya bụ; Chipfu dukaa ndu Kushi ono l'iphu Asa yele ndu Jiuda. Ndu Kushi ono ye okpa l'oso. ¹³ Asa mē ndu yèe ya swì chia phè jeye lè mkpukpu Gera. E gbushia ndu Kushi ono jeye ophu o dudu onye e gbuphodoru. E gwee phè arakabya l'iphu Chipfu yele ndu ojogu iya. Ndu Jiuda kwatakpo kwaa okwata k'ophu parù èka.

¹⁴ Mkpukpu, nò-phèkòtaru mkpukpu Gera mgburugburu bē èphe mebyishikòtaru; kèlè ndzù-agugu, shi l'èka Chipfu bē byaru ndu mkpukpu ono l'èhu. Èphe gwèkòta ivu ndu mkpukpu ono; kèlè iphe, aakwata l'okwata parù iya èka. ¹⁵ Èphe kwatsushikwaaphò ulò-èkwa ndu nweru iphe-edobe; kpukoo ikpoto aturu waa egbu ndu ono; mē ìnya-kamèlu phè. Èphe gbè teke ono lwatashia Jierusalèmu.

Iphe, Asa meziru emezi

15 Tòbudu iya bụ; Unme Chileke bya Azariya nwa Odèdu l'èhu. ² O lufu jepfushia Asa je asù iya: "Asa; mē ndu Jiuda; mē ndu Benjiaminu l'ophu; unu ngabèru mu nchì. Chipfu bē a-tukwaru ikè yeru unu; mē o

-būru l'unu tūru íkè yeru iya. Unu -chọo ya bẹ unu a-chọta iya. Ọle unu -haa ya; l'ọ haa unu. ³A nọwaru ọdu, ndu Ízurelu nọ; ọphu ẹphe enwedu ọkpobe Chileke; ọphu ẹphe enwedu ndu-uke Chileke, ezije phẹ iphe; ẹme ọphu ẹphe enwedu ekemu Chileke. ⁴Ọle ẹphe nọephe l'iphe-ẹhuka; ẹphe dakọbe lwapfuta Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; ẹphe chọo ya; chọta iya. ⁵Teke ono bẹ nemadzu te ejedu g'ọ dọ iya ree; iphe emee ya; noo kẹle iphe, bụkpoo ndu bu l'alị ono nọephe l'aghamẹhu. ⁶Ọha anọduje egwe ọha ibe phẹ arakabya; mkpukpu anọdu egwe mkpukpu ibe phẹ arakabya; kẹle Chileke bẹ gude iphe-ẹhuka, dọ iche iche akpa phẹ owechọrochoro. ⁷Ọle ọo g'unubedua shihukpọephe ike. G'ike ta abvukwa unu; noo kẹle ozi, unu jeru bẹ ee-bu unu obunggo iya."

⁸Asa nọmaephe opfu; mbụ ozi, Azaríya nwa Odẹdu ziru; obu shihu iya ike. Ọ bya ewofukọta ejọ agwa, dọ l'alị Jiuda; mękpoo ọphu dọ lẹ mkpukpu Benjiaminu l'ọphu; mękpoo ọphu dọ lẹ mkpukpu, ọ lwutakotaru l'úbvú úbvú alị Ifuremu. Ọ bya emekwaa ọru-ngweja Chipfu, nọ l'atatiphu eze-ulo Chipfu ono.

⁹Tọbudu iya bụ; ọ chikobe ndu Jiuda; mę ndu Benjiaminu l'ọphu; mę ndu ọphu shi l'ipfu Ifuremu; mę ndu k'ipfu Manáse; mę ndu k'ipfu Simiyonu; mbụ ndu ono, ẹphe l'ia bu; kẹle igwerigwe bẹ kekatarunụ lẹ ndu Ízurelu wụ-pfuta Asa g'ẹphe hụmaru lẹ Chipfu, bụ Chileke iya bẹ swiru iya eswiru.

¹⁰Ọo ya bụ; ẹphe dzua lẹ Jierúsalemu l'ọnwa k'ẹto l'apha, kwe Asa apha iri l'ise e -shi teke ọ wataru aburu eze. ¹¹Ẹphe gweeru Chipfu ngweja lẹ mbọku ono. Ọ bụru anụ, ẹphe kpukoru l'ọgu bẹ ẹphe hataru gude gwee ngweja ono; mbụ unu eswi l'ukporo iri l'ise; mę unu aturu iri l'ẹsaa l'ukporo iri. ¹²Ẹphe gbaa ndzụ sụ l'ẹphe e-gude obu phẹ l'ọphu; mę ndzụ phẹ l'ọphu chọo Chipfu, bụ iya bụ Chileke kẹ nna phẹ; ¹³l'onye ta achọduru Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu bẹ ee-gbu egbugbu; obeta ọ bụru nwata ọzoo ọgerenya; ọzoo nwoke ọzoo nwanyi. ¹⁴Ẹphe chia mkpu; tya ụzu; gbua opu; phya ụpyi gude ribuaru Chipfu nte. ¹⁵Ndu Jiuda l'ọphu tekọta ẹsua kẹ nte ono, ẹphe riru ono; kẹle ẹphe gude obu phẹ g'ọ ha ribua ya; ẹme ẹphe kwatakpọo chọo Chileke ọkpobe achọcho; ẹphe chọta iya. Chipfu bya emee; ẹphe tuta unme ibekẹboebo.

¹⁶Eze, bụ Asa nafu ne iya, bụ Maka ọkwa k'abụ ne eze-nwanyi; kẹle o doberu ejọ agwa, bụ Ashera. Asa gbu-jishia ntekpe Ashera ono; gwee ya arakabya; woru iya kpọo ọku lẹ nggele Kidironu. ¹⁷Ọle o to wofuduru ẹka aagwajẹ iphe lẹ Ízurelu. Obenu lẹ ntucha ta adudu l'obu Asa l'ẹka Chipfu nọ jeye g'ọ nọ-beru. ¹⁸O wota iphe, nna iya doberu nsọ; mę iphe, yẹbedua doberu nsọ bya edobe l'eze-ulo Chileke; mbụ mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo; mę ivu ọzo.

¹⁹Ọphu ọgu ọzo adajeeduru jeye l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha iri l'ise, e -shi teke ọ wataru aburu eze.

Asa Etso Basha Ọgu

(1Ndu 15:16-22)

16 O be l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha iri l'ishii, e -shi teke ọ wataru aburu eze; Basha, bụ eze ndu Ízurelu bapfu ndu Jiuda ọgu; bya akpọaha mkpukpu Rama g'ọ shihu ike; g'ee-shi g'ọ tọ dọ onye e-shi lẹ kẹ Asa, bụ eze ndu Jiuda lufu; ọzoo bahụ iya abahụ.

²Tọbudu iya bụ; Asa wota mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo, shi l'ẹku, dọ l'eze-ulo Chipfu; mę l'ẹku, dọ l'ibe eze; wojeru eze ndu Arámu, bụ Benu-Hadadu; mbụ onye ono, bu lẹ Damasukosu; bya asụ iya: ³"Gẹ mu lẹ ngu tųgbanu bụru nanu; ẹgube ono, nna mu yẹle nna ngu shi tųgba bụru nanu ono. Ọwaa bụ mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo, mu anu ngu. Jiko tųgbunaa je emebyia atųgba ono, unu lẹ Basha, bụ eze ndu Ízurelu tųgbaru ono; k'ọphu ọo-paru mu haa."

⁴Ọo ya bụ; Benu-Hadadu kweta iphe ono, eze, bụ Asa pfuru ono. O zia ndu-ishi ndu ojogu iya; ẹphe jeshia ọgu lẹ mkpukpu, dųgbaa l'alị Ízurelu. Ẹphe lwuta mkpukpu Ijionu; mę mkpukpu Danu; mę mkpukpu Abelu-Mayimu; mękpoo mkpukpu ẹka aakwakọbeje iphe l'alị Nafutali l'ọphu. ⁵Basha nọmaephe iphe, meru nụ; ọ haa akpụ mkpukpu Rama g'ọ shihu ike; gwọbe ozi, o gude l'ẹka. ⁶Tọbudu iya bụ; eze, bụ Asa chitakota ndu Jiuda l'ọphu; ẹphe je evutakọta mkpuma, yẹe oshi, Basha shi gude akpụ mkpukpu Rama g'ọ shihu ike. Ọ bụru iya bẹ Asa gude kpọa mkpukpu Geba; o shihu ike; waa mkpukpu Mizupa.

⁷Ọ bụru teke ono bẹ Hanani, bụ onye aphuje ọphulenya byapfutaru Asa, bụ eze ndu Jiuda bya asụ iya: "Eshi ọphu i dakoberu eze ndu Arámu; ọphu i dakobeduru Chipfu, bụ Chileke ngu; bẹ ndu ojogu eze ndu Arámu ono

pyofuchawaru ngu l'eka. ⁸?Ndu Kushi; me ndu Libiya ta abuna ikpoto ndu ojogu, chi igwerigwe ugbo-inya me ndu agba l'inya too? Obenu l'oo l'i dakoberu Chipfu be o gude woru phe ye ngu l'eka. ⁹Enya Chipfu be ejekwa warawara le mgboko l'ophu; achu ndu kpuru obu phe l'ophu yeru iya g'o mee g'ephe kaba eshihu ike. I mewaru umere onye-eswe; oo ya bu le shita nta-a kwaseru be ugu a-noduepho etso ngu."

¹⁰Oo ya bu; Asa voru oku wua ehu l'eka onye ono, aphuje ophulanya ono no; o woru iya ye l'oka-mkpuru; kele ehu eghushi iya eghu ike le k'iphe ono. Asa nweru ndu ophu o wataru akpa ehu le teke ono.

Anwuhu Asa

(1Ndu 15:23-24)

¹¹Iphe, Asa megbaberu; e -shi l'ishi jeye l'eka o bvuru be e dekotaru l'ekwo ndu eze ndu Jiuda me ke ndu Izuru. ¹²O buru l'apha, kwe Asa ukporo apha l'apha iri le tete, e -shi teke o wataru aburu eze; be iphe-ememe meaharu iya l'okpa. Iphe-ememe ono kabaa ya njo. Mbukponu teke iphe eme iya ono be o to chokwaru Chipfu; o buru ndu eme obvu be o chochiaru g'ephe yeru iya aka. ¹³Oo ya bu; Asa bya anwuhu lapfushia nna iya phe. O buru l'apha, kwe iya ukporo apha labo l'apha lanu, e -shi teke o wataru aburu eze be o nwuhuru. ¹⁴Ephe kua ya l'igbe odzu a wuru manu du l'udu iya l'udu iya, eshigbaa kwekweekwee; teme o buru ndu emeje manu meru iya l'onwophe; bya e woru iya lia l'ilu, o turu doberu onwiya le mkpuku Davidi. Ephe kpobe oku enwu phoophoohoo gude kwaa ya.

Jiehoshafatu; eze ndu Jiuda

17 Tobudu iya bu; Jiehoshafatu, bu nwa Asa ke nwoke buru eze nochia enya iya. O bya emee onwiya; ike kabaa ya adudu k'etso ndu Izuru ugu. ²O dokashia ndu ojogu l'iphe, bu mkpuku, e gude igbulu kpu-pheta mgburugburu, no l'alijuda; bya edobe odu-ogu l'alijuda; me le mkpuku le mkpuku ndu Ifuremu, bu aka ono, nna iya, bu Asa natakotaru l'ogu ono.

³Chipfu swikporupho Jiehoshafatu eswiru; kele teke o wataru aburu eze be o tsoru aka ochooroke iya, bu Davidi. O to gwaduru agwa Balu. ⁴Oo Chileke ke nna iya be o choru; eme ekemu iya; ophu o to tsoduru aka ndu Izuru. ⁵O buru iya meru g'o gude Chipfu mee g'al-eze ono kwata lwa Jiehoshafatu l'eka okpobe alwalwa. Ndu Jiuda g'ephe ha nodu abyajé anu iya iphe; o bya enweru iphe k'ophu paru aka; buru onye aakwabé ubvu, paru aka. ⁶O wofutaru obu iya dobe l'eka Chipfu no. Oo buru l'o wofuru aka aagwaje iphe; me itso Ashera l'alijuda.

⁷O be l'apha, kwe iya apha eto, e -shi teke o wataru aburu eze; o zia ndu-ishi iya, bu Benu-Hayilu; me Obedaya; me Zekaraya; me Netanelu; me Mayikaya; g'ephe je ezia iphe le mkpuku, dukota l'alijuda. ⁸Ndu Liviya, o yeru phe bu Shemaya; me Netanaya; me Zebadaya; me Asahelu; me Shemiramotu; me Jiehonanatu; me Adonijia; me Tobayijia; me Tobu-Adonijia. Ndu ophu bu ndu-uke Chileke buru Elishama; waa Jiehoramu. ⁹Ephe zigbabekota iphe l'alijuda; gude ekwo ekemu Chipfu ezi iya. Ephe jebabekota mkpuku, nokota l'alijuda ezi phe iphe.

¹⁰Iphe, bu ndu eze ndu alijuda ono, buphegbaaru ndu Jiuda mgburugburu ono wata atsụ Chipfu ebvu; k'ophu bu l'ephe te etsoduru Jiehoshafatu ugu. ¹¹Ndu Filisitayinu haru wotaru Jiehoshafatu iphe; gude mkpola-ochaa turu utu nu iya. Ndu Arabu kputaru iya ebili, du unu iri le tete l'ukporo ise; me mkpi, du unu iri le tete l'ukporo ise.

¹²Jiehoshafatu nodu aka ike akaka eje. O bya akpashia aka eedomije onwonye; kpashia mkpuku aka aakwakobeje iphe l'alijuda; ¹³bya enweru iphe, o kubeachaaru ke nyimunyimu le mkpuku, dugbaa l'alijuda. O bya enweru ndu ojogu, bu ndu ike du l'ogu le Jierusalemu. ¹⁴Waa g'e shi doo phe l'enya-unuphu l'enya-unuphu baa: L'ipfu Jiuda be onye bu onye-ishi ndu ojogu, dugbaa unu labo l'ukporo iri iri be bu Aduna. Ndu ojogu, o bu ishi phe be du ukporo unu unwoke ugbo ukporo l'iri l'eesaa l'unu unwoke iri. ¹⁵Onye etsota iya nu be bu onye-ishi ndu ojogu, bu Jiehananu. Ndu ojogu, yebdua bu onye-ishi phe be du ukporo unu unwoke ugbo ukporo l'iri l'ise. ¹⁶Onye ophu tsotaru iya nu buru Amazaya nwa Zikiri. Yebdua be wofutaru onwiya k'ejeru Chipfu ozi. Ndu ojogu, o bu onye-ishi phe du ukporo unu unwoke ugbo ukporo l'ise; mbu ndu dukota ndu ike du l'ogu.

¹⁷ L'ipfu kẹ Benjiaminu bẹ ọ bụ Ẹliyada, bụ onye ike dọ l'ọgu. Ndu ojoḡu, yẹbedua bụ onye-ishi phẹ bẹ dọ ụkporo ụnu unwoke ugbo ụkporo l'ise, bụ ndu pagbaa ụta; mę iphe, eegudeje egbobuta onwonye. ¹⁸ Onye etsota iya nọ bẹ bụ Jiehozabadu. Ndu ojoḡu, yẹbedua bụ onye-ishi phẹ bẹ dọ ụkporo ụnu unwoke ugbo ụkporo l'ẹbo l'ụnu unwoke iri. ¹⁹ Ndu ono bụ ndu ejeru eze ozi; a -gufukwa ndu ọphu eze doberu lẹ mkpukpu, ọ kpuru; o shi-hugbaa ike l'alị Jiuda l'ophu.

Mayikaya aphụ ọphulenyá ẹhu Éhabu

(1Ndu 22:1-28)

18 Teke ono bẹ Jiehoshafatu nweru iphe, parụ ẹka; bya aburu onye aakwabẹ ùbvù, parụ ẹka. Yẹ Éhabu gbaa ndzụ alugba nwanyị. ² A nọchaa apha olemole; ọ tųgbua kpapfushia Éhabu lẹ mkpukpu Samériya. Éhabu gbushiaru yẹle ndu yẹe ya swị ikpoto aturu; mę eswi; bya akwata iya g'ọ je etso mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu ọgu. ³ Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu bya asụ Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda: “?Ii-tsoru mu je ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu tọo?”

Jiehoshafatu sụ iya: “Mu lẹ ngu tųkoru buru nanụ. Ndibe mu mę ndibe nkengu buru nanụ. Anyi lẹ ngu a-tųgbabe lwua ọgu ono.” ⁴ Jiehoshafatu sụ iya: “Vuadaru ụzo maru iphe, Chipfu e-pfu.”

⁵ Tọbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya achikobe ndu mpfuchiru, dọ ụnu nemadzụ bya ajia phẹ sụ: “?Bụ g'anyi je etsoo ndu mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu ọgu; tọo g'anyi te ejeshi?”

Ẹphe sụ iya: “Jeshia; lẹ Chileke bẹ e-woru-a mkpukpu ono ye gube eze l'ẹka.”

⁶ Jiehoshafatu sụ: “?Tọ dọedu onye mpfuchiru kẹ Chipfu, nọ l'ẹka-a g'anyi kpata iya ishi?”

⁷ Eze ndu Ízurelu sụ Jiehoshafatu: “O nwefukwaru onye lanụ, anyi e-shi l'ẹka iya kpata Chipfu ishi ọbu. Ọle ọ dọ mu ashị; noo kẹle o toko pfuswe opfu ọma l'ẹhu mu; gbahaẹpho ẹjo iya. Onye ọbu bụ Mayikaya nwa Imula.” Jiehoshafatu sụ: “Eze; te epfubaekwa ẹgube ono.”

⁸ Tọbudu iya bụ; eze ndu Ízurelu bya ekua onye-ozí iya lanụ sụ iya: “Tųgbua je ekua Mayikaya nwa Imula g'ọ bya ntanta-a.”

⁹ No iya; eze ndu Ízurelu yẹe Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda yegbaa uwe eze phẹ; sųgachaaru l'aba-eze phẹ l'ẹka eechije balị, nọ l'ọnu-abata mkpukpu Samériya; ndu mpfuchiru ono g'ẹphe ha nọdu phẹ l'iphu epfugbaa iphe, ẹphe epfu. ¹⁰ Zedekaya, bụ nwa Kenana bya egude iphe-ígwe meshia ụpyi; bya asuje: “Chipfu suru-a: ‘Ọ ụpyi-a bẹ ìi-dụ ndu Arámu jasụ teke ẹphe a-lakọta l'iyi.’”

¹¹ Ndu mpfuchiru ono g'ẹphe ha nọdu epfukọta iphe lanụ; asuje: “Jeshia ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu; je alwụ-kpee; kẹle Chipfu bẹ e-woru-a mkpukpu ono ye gube eze l'ẹka.”

¹² Tọbudu iya bụ; onye-ozí ono, jeru eku Mayikaya ono bya asụ iya: “Lenu; ndu mpfuchiru ọphuu bẹ tųkokwaru wua ọnu nanụ; tųko epfu lẹ k'ọma a-duru eze. G'opfu unu l'ẹphe bukwaru nanụ; g'i pfua opfu, dọ ree.”

¹³ Mayikaya sụ: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a bẹ bụepho iphe, Chileke mu pfuru bẹ mu e-pfu.”

¹⁴ Mayikaya bya ejerwua ibe eze; eze sụ iya: “Mayikaya; ?bụ g'anyi je ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu; tọo gẹ mu kpọshia ya?”

Mayikaya sụ: “Ngwa jenụ je alwụ-kpee; ee-woru phẹ-a ye ngu l'ẹka.”

¹⁵ Eze bya asụ iya: “?Bụ ugbo ole bẹ mu a-rwọ ngu g'i gude ẹpha Chipfu ribuaru mu angụ l'ọ tọ dọdu iphe ọzo, ii-pfuru mu; gbahaẹpho ọkpobe-opfu?”

¹⁶ Ọo ya bụ; Mayikaya sụ: “Mu hụmaru gẹ ndu Ízurelu l'ophu gbakashihuru nanụ nanụ aghaphe l'ọma úbvú g'aturu, enwedu onye-nche. Chipfu sụ: ‘Ndu-a bẹ te nwedu nnaji; g'onyenonu lashia ibe iya l'ẹhu-guu.’”

¹⁷ Eze ndu Ízurelu sụ Jiehoshafatu: “?Mu ta asuduru ngu l'ọ tọ byadụ epfu iphe, dọ ree l'ishi mu; gbahaẹpho ẹjo iya?”

¹⁸ Mayikaya nọdu epfu iphe, oopfu sụ: “Ngwa; ngabẹ nchị numa iphe, Chipfu epfu: Mu hụmaru Chipfu g'ọ nọ l'aba-eze iya; ndu ojozi-imigwe pfụ-phae ya mgburugburu; pfuru iya l'ụzo ẹkutara; mę l'ụzo ẹkicha. ¹⁹ Chipfu sụ phẹ: “?Bụ onye e-je epfubuta Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu g'ọ jeshia ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu; k'ọphu oo-je anwuhu l'ẹka ono?”

“Onye lanu -futa l'ọ sụ l'ọo g'ee-me iya baa; onye ọzo -bya l'ọ sụ l'ọo g'ee-me iya bu ọphuu. ²⁰ E mecha; ojozi lanu futa bya apfuru l'iphu Chipfu sụ l'ọo yēbedua e-pfubuta iya.

“Chipfu sụ iya: ‘?Denu g'ii-shi pfubuta iya ọbu?’

²¹ “Ọ sụ lẹ ya e-je je aburu nwamaa ntuphu-ire nọdu l'ọnu ndu mpfuchiru Éhabu.

“Chipfu sụ iya: ‘Je; l'ii-pfubuta iya-a; je emee ya nno.’

²² “Ọo ya bu g'i maru lẹ Chipfu yewaru nwamaa ntuphu-ire; o je anọdukota ndu mpfuchiru ngu-a l'ọnu; tēme Chipfu pfuwa l'ẹjo-iphe a-dapfuta ngu.”

²³ Tọbudu iya bu; Zedekaya nwa Kenana je erepyaa Mayikaya ẹka l'upfuru nchi sụ: “?Denu gẹ Unme Chipfu shi lufu mu l'ẹhu; bya epfuru yeru ngu?”

²⁴ Mayikaya sụ: “Mbọku, ịi-maru bu mbọku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpuru ono.”

²⁵ Eze ndu Ízurelu bya asụ: “Unu kputa Mayikaya kpụ-pfu Amonu, bu ọchi-ọha mkpukpu; waa Jiowashi, bu nwa eze. ²⁶ Unu asụ phẹ l'eze sụru-a: ‘Unu tụ-chia onye-a l'ọka-mkporo; tẹje iya nri atẹ; waa mini jeye mu ejee lwa l'ẹhu-guu.’”

²⁷ Mayikaya sụ: “Ì-lwawaa l'ẹhu-guu; l'ị maru l'ọ tọ budu Chipfu bẹ gbẹ mu l'ọnu pfua opfu.” Ọ bya asụ ndu nọ l'ẹka ono g'ẹphe tūbe nvọ l'opfu iya ono.

Éhabu ala l'ọgu

(1Ndu 22:29-35)

²⁸ Tọbudu iya bu; eze ndu Ízurelu waa Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda chita ndu ojogu phẹ tūgbua jeshia mkpukpu Ramotu ono, dọ l'alị Giladu. ²⁹ Eze ndu Ízurelu bya asụ Jiehoshafatu: “Mu e-me onwomu g'a ta maru onye mu bu; bahu l'ọgu ono. Gūbedua eyee akpawuru-uwe ngu.” Eze ndu Ízurelu bya emee onwiya g'a ta maru iya; ẹphe bahu l'ọgu ono.

³⁰ Eze ndu Arámu bẹ pfuhawaru ndu-ishi ụgbo-inya iya sụ phẹ: “Unu ta etsokwa onye upfu m'ọ bu onye nta-a ọgu. Onye unu a-nọdu achị ọso kpoloko bu eze ndu Ízurelu.” ³¹ Ndu-ishi ụgbo-inya ono hūmaepho Jiehoshafatu; ẹphe sụ: “Ọo eze ndu Ízurelu bẹ ọ bu!” Ọo ya bu; ẹphe gharu iya iphu; meahaa g'ẹphe tsoo ya ọgu. Jiehoshafatu chishia mkpu; Chipfu gbaaru iya mkpu; mee ẹphe haa ya. ³² Ndu-ishi ụgbo-inya ono bya amaru l'ọ tọ budu eze ndu Ízurelu; ẹphe dakọbe haa ya achichi.

³³ O nweru onye ọphu agbaepho apfu iya l'ẹka ọ hūmaru; o woru iya gbaa eze ndu Ízurelu l'ẹhu lẹ mgbaka ẹka ngwogu, ọ kwaru onwiya dzepfuru edzepfuru. Eze rasharu onye angaru iya ụgbo-inya sụ: “Kpọlaa azu; pafu mu l'ọgu-a; kele e mekaakwaru mu iphe ọkpobe emeka.” ³⁴ Ọgu ono kpohu ọku lẹ mbọku ono; e keyyabẹ eze ekeyyabẹ l'ụgbo-inya ono; ẹphe lẹ ndu Arámu nọdu alwu ọgu ono jasụ l'ụzenyashi.

Ẹnyanwu ribajeepho; ọ nwuhu.

Mba, onye mpfuchiru Chileke baru Jiehoshafatu

19 Tọbudu iya bu; Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda bya alwa ibe iya lẹ Jierúsalem l'ẹhu-guu. ² Jiehu, bu nwa Hanani; mbu onye aphuje ọphulanya lufu g'o je agba iya ndzuta. Ọ sụ eze, bu Jiehoshafatu: “?Ọ gbaru kẹ g'i yetaru onye ẹjo-iphe ẹka? ?Ọ gbaru g'i yee ndu kpọru Chipfu ashị obu? Eshi ọphu i meru nno; bẹ oke ẹhu-eghu Chipfu dapfutaakwaru ngu. ³ Ọle g'ọ dūhabe bẹ iphe, dū ree haru dū ngu l'ẹhu; kele i wofukotaru itso Ashera, dūkota l'alị-a; tēme i woru obu ngu dobe l'achọ Chipfu.”

Iphe, Jiehoshafatu meziru emezi

⁴ Jiehoshafatu bẹ bu lẹ Jierúsalem. O shi l'ẹka ono jepfu ndu Ízurelu; mbu ndu shi lẹ mkpukpu Biye-Sheba bua jeye l'úbvú úbvú alị Ifuremu; je emee ẹphe buru kẹ Chipfu, bu Chileke kẹ nna phẹ ọzo. ⁵ O woru ndu ọgbo-ikpe dobekota lẹ mkpukpu, e gude igbulọ kpụ-pheta mgburugburu, nọ l'alị Jiuda; dobegbaa phẹ lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu. ⁶ Ọ sụ ndu ọgbo-ikpe ono: “Unu nwubekwa ẹnya l'iphe, unu eme; noo kele ọ tọ bukwa nemadzụ bẹ unu ekperu ikpe; onye unu ekperu iya bukwa Chipfu, bu onye ono, anọduje swiru unu l'ikpe, unu ekpe ono.

⁷ Nta-a bụkwa g'unu tsya Chipfu ebvu; unu akwabę ęnya l'iphe, unu eme; kele Chipfu, bụ Chileke anyi bę ęka iya ta adụkwa l'ikpe, apfuduru-oto; ophu o ledu nemadzu ęnya l'iphu; teme ophu o ridu uphalazu."

⁸ Lę Jierusalemu bę Jiehoshafatu hakwarupho dobe ndu Lívayi; mę ndu-uke Chileke; mę ndu-ishi l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu g'ęphe kpeje ikpe kę Chipfu; waa g'ęphe doshije opfu. O bụru lę Jierusalemu bę ęphe bu. ⁹ O pfuaru phę sụ: "Wakwa g'umere unu a-duje baa: Unu tsya Chipfu ebvu; pfushia ike l'iphe, unu pfuru; gude obu unu l'ophu mee iphe, unu eme. ¹⁰ Iphe, bụ opfu, unwunna unu phę shi lę mkpukpu, ęphe bu wotaru unu g'unu doo; mbụ opfu l'e gburu ochi; ozoo opfu, larụ lę k'ekemu; ozoo k'omelali; unu loje phę ęka lę nchi k'ophu ęphe tee metadu iphe, ikpe a-nma phę l'iphu Chipfu. Odumeka bę oke ęhu-ęghu Chipfu a-dapfutakwa unu l'unwunna unu ono. Noo g'unu e-me iya bụ ono; g'ikpe ta nma unu.

¹¹ "Oo Amaraya, bụ onye-ishi ndu-uke Chileke bę a-buru onye-ishi unu l'iphe, eeme ala lę kę Chipfu. Zebadaya nwa Ishimelu, bụ ochi-oha ipfu Jiuda bę a-buru onye-ishi l'iphe, eeme ala lę k'eze. Ndu Lívayi bę a-buru ndu-ishi unu. G'obu shihukwa unu ike l'iphemiphe, unu eme. Gę Chipfu swikwaru ndu eme iphe, pfuru oto."

Jiehoshafatu alwu-kpee ndu Mówabu; waa ndu Amonu

20 E mechaa; ndu Mówabu; mę ndu Amonu; mę ndu ophu haru buri ndu Meyuni byatashia g'ęphe tsoo Jiehoshafatu ogu.

² O nweru ndu haru bya epfuaru Jiehoshafatu sụ iya: "Ikpotu nemadzu awukwa abyapfuta ngu ogu. ęphe shikwa l'azu eze-ęnyimu abya; mbụ l'ęphe shi lę Edomu. ęphe nduwaa lę Hazazonu-tama, bụ iya bụ Enu-Gedi."

³ Ndu gụhu Jiehoshafatu; o woru onwiya ghaa l'achọ Chipfu. O bya araa ya arara g'a swikota ęgu l'alj Jiuda l'ophu. ⁴ Oo ya bụ; ndu Jiuda tuko g'ęphe ha dzukobe g'ęphe chọo n-yemeka l'ęka Chipfu. ęphe shi lę mkpukpu, dukota l'alj Jiuda l'ophu byakota g'ęphe chọo Chipfu.

⁵ Todbudu iya bụ; Jiehoshafatu bya apfuru l'atatiphu edzudzu-oha ndu Jiuda; mę ndu Jierusalemu, dzukoberu l'iphu oma-unuphu ophuu, du l'eze-ulo Chipfu; ⁶ bya asu: "Gube Chipfu, bụ Chileke kę nna anyi phę; ?to budu ngu bụ Chileke l'imigwe? ?Todbudu ngu bụ ishi alj-eze, no l'ohamoha to? Ike mę okpehu bę bụ l'ęka ngu bę o dukota; k'ophu bụ l'o to dudu onye suru ngu akpafu l'iphu. ⁷ Gube Chileke anyi; ?to bunaa gubedua bę chifuru ndu shi buru l'alj-a l'atatiphu ndibe ngu, bụ ndu Izurelu; bya eworu alj obu nę oshilokpa Ebirhamu, bụ onya ngu g'o buru nkephę jasụ lę tuutuutu lę mijiimii? ⁸ ęphe buwa iya ebubu; nduwa iya kpuru ngu ulo, bụ ęka ępha ngu a-noduje ere ire; bya epfua sụ: ⁹ O -buru l'ęjo-iphe bę byapfutaru anyi; o betakporu o buru ogu; ozoo l'ji-nu anyi aphu; ozoo ęjo iphe-ememe; m'o bụ okpa-nri byaru; bę anyi a-pfuru l'ulo-a; mbụ l'atatiphu ngu-a; rarụ kpua ngu l'iphe-ęhuka, anyi eje; l'ji-numa olu anyi dzoo anyi; kele i bu ebubu l'ulo-a.

¹⁰ "Sụ-a; lewaro unwoke ndu Amonu; mę ndu Mówabu; mę ndu k'ubvu ubvu alj Siye; mbụ ndu ono, i ti kwedu gę ndu Izurelu zeba l'alj phę lę teke ono, ęphe shi l'alj Ijiputu futa ono. ęphe kwe gbangoo phę; haa phę emeby-ishi ono. ¹¹ Lewaro l'oo iphe, ęphe gude apfu anyi ugwo iya bụ l'ęphe abya anyi achifu l'iphe, anyi nwe enwewe; mbụ l'alj-a, j nuru anyi g'o buru okiphe anyi-a. ¹² Oowaa Chileke anyi; ?tj gwadu phę ochi? Noo kele anyi te nwe ike, anyi gude ejepfu ikpotu ndu-a, eze gidigidi abyapfuta anyi-a ogu. Anyi ta amakwa iphe, anyi e-me; ole oo ngu bę anyi chiru ęnya dze."

¹³ Ndu Jiuda l'ophu tuko pfuru l'atatiphu Chipfu; yele ndu ophu hagbaa nwanshi; mę unyomu phę; mę unwe-girima phę.

¹⁴ No iya; Unme Chipfu bya Jiahazyelu l'ęhu l'echilabo edzudzu-oha ono. Jiahazyelu bę bụ nwa Zekaraya; Zekaraya buru nwa Benaya; Benaya buru nwa Jieyelu; Jieyelu buru nwa Matanaya. Jiahazyelu ono bę bụ onye Lívayi; buru oshilokpa Asafu. ¹⁵ O sụ: "Unu ngabę nchi; unubę ndu Jiuda g'unu ha; mę ndu bu lę Jierusalemu; mę eze, bụ Jiehoshafatu. Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Unu ta atsukwa ebvu; ophu ike abukwa unu opfu l'unu humaru ikpotu ndu-a; kele ogu ono ta abudu unu a-lwu iya; o Chileke bę a-lwu iya nę. ¹⁶ Unu gbalihu echele jepfu phę ogu. ęphe e-shi uzo, no l'ibiya k'ubvu Zizu abya; ęka unu a-huma phę bụ l'ishishi nsuda, no l'atatiphu echięgu Jieruwelu. ¹⁷ Mkpa g'unu lwu ogu alwulu ta adudu. Unu dozichaa onwunu; pfuru nwadoo;

huma adzota, Chipfu a-dzota unube ndu Jiuda; me ndu Jierusalemu.' Unu ta atsushi ebvu; ophu ehu arwushi-hukwa unu. O -be echele; unu jepfu phe; Chipfu e-swiru unu eswiru."

¹⁸ Tɔbudu iya bu; Jiehoshafatu phozeta iphu l'ali. Ndu Jiuda l'ophu; me ndu bu le Jierusalemu tuko g'ephe ha dakota kpurumu l'ataphu Chipfu; baahaaru iya eja. ¹⁹ Ndu Liviayi, bu ndu ophu shi l'eri Kohatu; me ndu ophu shi l'eri Kora wulihu wata arashi ora ike gude aja Chipfu, bu Chileke ke Izurelu ajaja.

²⁰ O be l'onmewa utsu; ephe gbalihu jeshia l'echiegu mkpukpu Tekowa. Ephe jenyaa Jiehoshafatu pfuru apfuru su: "Unu numa iphe, mu epfu; unube ndu Jiuda; me ndu bu le Jierusalemu! Unu kweta ke Chipfu, bu Chileke unu; k'ophu unu a-nguru anguru. Unu ekweta iphe, ndu mpfuchiru iya epfu; k'ophu iphe a-nodu ejehuru unu." ²¹ Jiehoshafatu jechaa l'idzu; bya atya aka le ndu a-guru Chipfu ebvu; mbu ndu a-nodu aja iya ajaja; yee uwe, du nsu vutaru ndu ojogu ono uzo; asuje:

"Unu kele Chipfu ekele;
kele n-yemobu iya anoje
jasu l'ojeje."

²² Ephe wataepho agu ebvu gude aja Chipfu ajaja; Chipfu woru ndu ojogu dobe g'ephe kpuru ekpuru wata etso ndu Amonu ono ogu; me ndu Mowabu; me ndu ubvu ubvu ali Siye, bu iya bu ndu ono, byapfutaru ndu Jiuda ogu ono. Ndu Jiuda lwu-kpee phe l'ogu ono. ²³ Ndu Amonu; me ndu Mowabu zelihi wupyabe ndu k'ubvu ubvu ali Siye; mebyishikota phe; ephe buru mkpurupyata. Ephe gbushigheepho ndu k'ubvu ubvu ali Siye ono; ephe gbushiaha onwophe.

²⁴ Ndu Jiuda bya erwua l'eka aagbeje lee enya l'echiegu; ephe bya ele enya l'uzo aka ikpoto ndu ono kuru. Iphe, ephe humaru buru odzu, dabyigbaaru l'ali; mbu ophu o to dudu onye ophu nahuru nu. ²⁵ Oo ya bu; Jiehoshafatu yele ndu nkiya wuru jeshia egwe ivu ndu ono; je asu-vu ikpoto iphe-edobe; me ivu, bu aguta aguta; me ekwa; me iphe, vugbaa oke aswa; mbu iphe, habe shii k'ophu ephe ata dudu ike egwetagbudu iya. Iphe okwata ono be ha shii; k'ophu ephe gweru iya ujiku eto. ²⁶ O be le mboku ophu kwe iya eno; ephe dzukota le nsuda Beraka; nodu l'eka ono jaa Chipfu ajaja. Oo ya meru g'o gude ephe kuahaa aka ono nsuda Beraka byasu ntanu.

²⁷ Tɔbudu iya bu; ndu Jiuda l'ophu; me ndu Jierusalemu tuko lwatashia Jierusalemu. O buru Jiehoshafatu bu onye-ishi phe. Ephe gude ehu-utso awu alwa; kele Chipfu be mewaru g'ephe turu okoo kpua ndu ohogu phe. ²⁸ Ephe wubata le Jierusalemu; akpo une; me ogumogu; bya egbu opu gude abahu l'ulo Chipfu.

²⁹ No iya; iphe, bu ndu eze ndu ali ozo l'ophu numaeppo le Chipfu tsoru ndu ohogu ndu Izurelu ogu; ephe tsuaha ya ebvu. ³⁰ Oo ya bu; ali-eze Jiehoshafatu dakota jii; kele Chileke iya be meru g'o tuta unme ibekboebo.

Mkpochi-ishi abu eze Jiehoshafatu

(1Ndu 22:41-50)

³¹ O buru iya bu le Jiehoshafatu aburu eze ndu Jiuda. Iphe, o noru bu ukporo apha l'apha iri l'ise teke o wataru aburu eze. O no l'aba-eze ono ukporo apha l'apha ise le Jierusalemu. Epha ne iya bu Azuba nwada Shilihi.

³² Jiehoshafatu tsoru uzo, nna iya, bu Asa tsoru. O to dudu ophu o haru me nanu. O meru iphe, pfuru oto l'anya Chipfu. ³³ Ole o to lwuduru aka aagwaje iphe; teme ophu ndu Jiuda te edobeduru obu phe l'eka Chileke ke nna phe no.

³⁴ Iphe ozo, Jiehoshafatu megbaberu; e -shi l'ishi jeye l'eka o bvuru be e dekotaru l'ekwo, e deru iphe, meru nu teke Jiehu nwa Hanani no ndzu; mbu ophu e deru l'ekwo ndu eze ndu Izurelu.

³⁵ E mecha; Jiehoshafatu, bu eze ndu Jiuda; yele Ehzaya, bu eze ndu Izurelu je atugba buru nanu; mbu onye ono, meru ejo-iphe ono. ³⁶ Yele iya be tugbaru pyishia ugbo-mini, ee-gude agbaru iya ngho. O buru le mkpukpu Eziyonu-Geba be ephe no pyishia ugbo-mini ono. ³⁷ Tɔbudu iya bu; Eliyeza, bu nwa Dodavahu ke mkpukpu Maresha bya epfuru maberu Jiehoshafatu su: "Eshi ophu gu le Ehzaya tugbaberu be Chipfu a-tuko iphe, i mekotaru mebyishikota." Ugbo ono kpukota; ophu ephe egudeedu iya agba ngho.

Teke Jióramu bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 8:16-24)

21 Noo ya; Jiehoshafatu bya anwụhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya l'ẹka e liru nna iya phẹ lẹ mkpụkpu Dévidi. Jióramu, bụ nwa iya nwoke bụru eze nọchia ẹnya iya. ²Jiόramu bẹ nweru unwune nwoke, bụkwapho unwu Jiehoshafatu. Ẹpha unwune iya ono bụ: Azaríya; mę Jiehiyelu; mę Zekaraya; mę Azaríya; mę Mayikelu; mę Shefataya. G'ẹphe ha bụkota unwu Jiehoshafatu, bụ eze ndu Jiuda. ³Nna phẹ bẹ nuru phẹ igwerigwe mkpọla-ọchaa; mę mkpọla-ododo; mę ivu, vugba oke aswa; bya anụkota phẹ mkpụkpu, a kpugbaaru o shihu ike l'alí Jiuda. O woru alí-eze nụ Jióramu; kele ọo ya bụ ọkpara iya.

⁴Jiόramu byaepho bya aburu eze; nọdu l'aba-eze nna iya ono; mbụ kpọo g'abara; ọ tuko unwunna iya gbushikọta; hakwarupho ndu-ishi ndu Ízurelu gbushia. ⁵Jiόramu nọwaru ụkporo apha l'apha iri l'ẹbo teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụru apha ẹsato lẹ Jierúsalem. ⁶O tsoo ẹka ndu eze ndu Ízurelu; mee gę ndibe Éhabu meru; kele ọ luru nwada Éhabu. O meru ejo-iphe l'ẹnya Chipfu. ⁷Ọle Chipfu bẹ gude k'og-bandzu, yę Dévidi gbaru haa ọnu-ulo Dévidi ono; ọphu o to mebyishiduru iya; kele o kwehawaru Dévidi ukwe l'unwu iya; mę awa iya ta abyadu alufubaa l'aba-eze ono jeaduru aduru.

⁸Ọ bụru teke Jiόramu bụ eze bẹ ndu Edomu kwefuru ndu Jiuda ike; bya echia onye ibe phẹ eze; woru iya dobe l'aba-eze phẹ. ⁹Ọo ya bụ; Jiόramu chita ndu-ishi ndu ojogu iya; mę ugbo-inya iya l'ophu gbapfushia phẹ. Ndu Edomu bya ekepee yę ndu-ishi ugbo-inya iya ono mgburugburu. O be l'enyashi; ọ gbęshi bapfu ndu Edomu ono ọgu. ¹⁰Ọ bụru gę ndu Edomu ekwefuru ndu Jiuda ike bụ ono byasu ntanu. Ọ bụkwarupho teke ono bẹ ndu Libuna kwefuru ike nkephę; kele Jiόramu gwọberu Chipfu, bụ Chileke kę nna iya phẹ.

¹¹Nokwapho gę Jiehoramu megbaaru ẹka aagwaję iphe l'úbvú úbvú alí Jiuda. O mee gę ndu bu lẹ Jierúsalemụ dụ ghęlegheleghęle; tẹme o duswee ndu Jiuda ụzo.

¹²Tọbudu iya bụ; ẹkwọ-ozí, shi l'ẹka Elayjia, bụ onye mpfuchiru Chileke bya erwua Jiόramu ẹka. Ẹkwọ-ozí ono epfu sụ: "Waa iphe, Chipfu, bụ Chileke kę nna ngu Dévidi pfuru baa: Eshi ọphu i ti tsoduru ụzo ọphu nna ngu, bụ Jiehoshafatu tsoru; ọphu i ti tsoduru kę Asa, bụ eze ndu Jiuda; ¹³ọ bụ-chiaru ẹka ndu eze ndu Ízurelu bẹ i tsoru; bya emee gę ndu Jiuda; mę ndu bu lẹ Jierúsalemụ dụ ghęlegheleghęle; ẹgube ono, ndibe Éhabu meru ono; tẹme i gbushikwaapho unwunna ngu, bụ ndibe nna ngu phę; mbụ ndu ono, ka ngu mma ono; ¹⁴bụkwa g'ị hụma ahuma lẹ Chipfu e-gude ejo iphe-ememe daa ndibe unu ẹka; mę unwegirima unu; mę unyomu unu; mę ẹku unu l'ophu. ¹⁵Gụbedua l'onwongu bụ ẹpho-ekoko a-byapfuta ngu; mbụ ejo ẹhu, eme l'ẹpho. Ẹhu ono e-me ngu; ẹpho achaa ngu nkiriri. Akurepho ngu achabushihu ada pọpọo mbọku-mbọku."

Anwụhu Jióramu

¹⁶No iya; Chipfu bya akpalia ndu Filisitayinu; mę ndu Arabu, bụ iya bụ ndu ono, bukube ndu Kushi; Jiόramu dụ phẹ ashị. ¹⁷Ẹphe bya ọgu l'alí Jiuda; zebata l'alí ono; vutakọta iphemiphe, ẹphe hụmaru l'ulo eze; kpukoo unwu iya unwoke; mę unyomu iya; k'ophu bụ l'ọ tọ dudu nwa iya nwoke, a haru iya; gbahaa Éhazaya, bụ onye ọphu kachakpọo aburu nwata l'unwu iya nwoke.

¹⁸Iphemiphe ono nwuchaepho; Chipfu bya aloru iphe-ememe, bụ alagala tu Jiόramu l'akuru-ẹpho. ¹⁹A nonyaa; g'apha labo bvuru; iphe-ememe ono mee ya; ẹpho chaa ya nkiriri. Ọ taa kpookpookpo nwụhu. Ọphu ndibe phẹ ta akpọbeduru iya ọku gude kwabę iya ùbvù; ẹgube ono, a kpọberu nna iya phẹ.

²⁰Jiόramu nọwaru ụkporo apha l'apha iri l'ẹbo teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụru apha ẹsato lẹ Jierúsalem. Ọ nwụhu; ọphu ọ dudu onye yoru ọshi iya. E lia ya lẹ mkpụkpu Dévidi; ọle e te liduru iya l'ilu ndu eze.

Teke Éhazaya bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 8:25-29; 9:21-28)

22 Tọbudu iya bụ; ndu bu lẹ Jierúsalemụ mee Éhazaya, bụ nwa nwoke Jióramu onye ọpụ kachaa abụru nwata g'ọ bụru eze nọchia ọnya nna iya; kele ndu ọ-lwụa-ọlala; yele ndu Arabu swi wubata l'odu-ogu ono be tukuru ndu ọpụ bụ ọgerenya gbushikọta. Ọo ya bụ; Éhazaya nwa Jióramu bya abụru eze ndu Jiuda.

² Éhazaya be nọwaru ụkporo apha ẹbo l'apha labọ teke ọ wataru abụru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze bụ apha lanu lẹ Jierúsalemụ. Ẹpha ne iya bụ Atalaya, bụ nwanwa Omuri. ³ O tsokwarupho ẹka ndibe Éhabu; kele ne iya be kpọ-ziru iya ụzo g'o mee ẹjo-iphe. ⁴ O mee ẹjo-iphe l'ọnya Chipfu; ẹgube ono, ndibe Éhabu meru ono; kele nna iya nwuhuchaaru; ẹphe kpọ-ziaharu iya ụzo; shi nno loru iya ye l'ẹka ọla-l'iswi.

⁵ O tsoru ụzo, ẹphe kpọ-ziru iya; je etsoru Jióramu nwa Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu; ẹphe jepfu Hazelu, bụ eze ndu Arámu ọgu lẹ mkpukpu Ramotu, dọ l'alị Giladu. Ndu Arámu ono meka Jióramu iphe. ⁶ Ọo ya bụ; ọ lashja mkpukpu Jiezerelu g'o je anodu nyaa ọnyá ẹka ono, ndu Arámu mekaru iya iphe lẹ mkpukpu Ramotu teke ono, ọ tsoru Hazelu, bụ eze ndu Arámu ọgu ono.

No iya; Éhazaya nwa Jióramu, bụ eze ndu Jiuda jeshia aji Jióramu nwa Éhabu lẹ mkpukpu Jiezerelu lẹ k'iphe-ehuka ono, e mekaru iya ono.

Jiehu Egbu Éhazaya

⁷ Éhazaya tugbua jeshia ibe Jióramu; je alaa l'iswi. Ọ bụru Chileke be o shi l'ẹka. Kele Éhazaya byaru erwua ẹka ono; yele Jiehoramu je adatsọ Jiehu nwa Nimushi ọgu; mbụ onye ono, Chipfu turu ẹka g'o gbushigbua ndibe Éhabu ono.

⁸ No iya; ọ bụru ge Jiehu agwa ndibe Éhabu ọchi; be ọ hụmaru ndu-ishi ndu Jiuda; me unwu unwune Éhazaya, bụ ndu ejeru Éhazaya ozi; ọ tuko phe gbushikọta. ⁹ Ọ wata achokashi Éhazaya; e je egude iya l'ẹka o domiru on-wiya lẹ Samériya; kpuru iya kpụ-pfu Jiehu; e woru iya gbua. Ẹphe lia ya elili; kele ẹphe suru l'ọ bụ nwa Jiehoshafatu, bụ onye ono, gude obu iya l'ophu chọo Chipfu ono. Ọo ya bụ; ọpụ o to nweedu onye ọzo, shi l'ibe Éhazaya, bụ onye a-dụ ike bụru ishi l'alị-eze ono.

Atalaya yele Jiowashi

(2Ndu 11:1-3)

¹⁰ Tọbudu iya bụ; Atalaya, bụ ne Éhazaya hụmaepo lẹ nwa iya nwuhuwaru; ọ gbeshi je atuko ndibe ndu eze, shi l'onu-ulo Jiuda g'ẹphe ha saa ọsampfụ. ¹¹ Ọle Jiehosheba, bụ nwada eze, bụ Jiehoramu be dutaru Jiowashi, bụ nwa Éhazaya dufu l'echilabọ unwu eze ono, eeme g'e gbushia ono. O duta Jiowashi yele onye ehe iya nụ je edomia lẹ mkpuru-azee. Noo ge Jiehosheba, bụ nwada eze, bụ Jiehoramu; bya aburu nyee Jiehojada, bụ onye uke Chileke shiru wohaa Jiowashi ge Atalaya ta ahuma iya bụ ono; k'ophu bụ l'o to gbuduru iya; kele Jiehosheba be bụ nwune Éhazaya ke nwanyi. ¹² E domiru Jiowashi; yele phe nodu l'ulo Chileke apha ishii ge Atalaya bụ eze l'alị ono.

E kwefuru Atalaya ike

(2Ndu 11:4-16)

23 O be l'apha k'eesaa; Jiehojada bya akata obu. Yele ndu-ishi, bugbaa ishi ụkporo ndu ojogu ise ise woru ndzụ gbaa; me Azariya nwa Jierohamu; me Ishimelu nwa Jiehojananu; me Azariya nwa Óbedu; me Maseya nwa Adaya; me Elishafatu nwa Zikiri. ² Ẹphe tuko alị Jiuda jegbabekota; je ekukọo ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu, dukota l'alị Jiuda l'ophu; kua ndu-ishi l'ọnya-unuphu l'ọnya-unuphu ndu Ízurelu. Ẹphe dzukọta lẹ Jierúsalemụ. ³ Eze waa edzudzu-ọha ono l'ophu nodu l'ulo Chileke gbaa ndzụ.

Jiehojada bya asụ phe: "Unu lekwa nwa eze! Ọo ya a-buru eze; ẹgube ono, Chipfu pfuru iya l'ehu unwu Dévidi ono. ⁴ Waa iphe, unu e-me baa: Unube ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi ono, bụ ndu anoduje lẹ nche l'eswe-atụ-ta-unme; unu kee onwunu uzi ẹto. G'uzi lanu je anodu chee onu-abata nche; ⁵ uzi lanu eje anodu eche ibe eze;

uzi lanu ophuu eche Onu-abata Okpa-ulo. Ndu ophuu l'ophu be a-nodugbaa l'oma-unuphu eze-ulo Chipfu. ⁶ G'o to dukwa onye e-je abahu l'ulo Chipfu; gbahaepho ndu-uke Chileke; me ndu Liviayi, bu ndu eje ozi. Oo phe bu ndu a-bahuje iya; noo kele epe du nsọ. Obenu le ndu ophuu be a-kwabeje enya l'iphe, Chipfu suru g'a kwabe enya. ⁷ Ndu Liviayi a-no-pee eze ono mgburugburu. Onyenonu a-pakotaru ngwogu iya l'eka. Iphe, bukpo onye bahuru l'ulo ono; unu gbua onye obu. Ekameka, eze ejekpo unu swiru iya eswiru."

⁸ Ndu Liviayi ono; me ndu Jiuda l'ophu mee ge Jiehyada, bu onye uke Chileke pfuru phe ono. Onyenonu chita ndu nkiya; mbu ndu anoduje le nche l'eswe-atuta-unme; me ndu ophu afuta le nche l'eswe-atuta-unme ono; kele Jiehyada, bu onye uke Chileke ta adudu ogbo ophu o hawaru g'ephe lashia. ⁹ Jiehyada, bu onye uke Chileke ono bya achita arwa; me iphe, eegudeje egbobuta onwonye ophu ha shii me ke nshii ono, shi buru ke Dévidi; mbu ono, e doberu l'eze-ulo Chileke ono; woru keshiaru ndu-ishi bugbaa ishi ndu ojogu ukporo ise ise ono. ¹⁰ O woru ndu Jiuda l'ophu kpo giriri; epe pagbaaru ngwogu phe l'ehu l'ehu; pfuru gbaphee eze mgburugburu le mgboru oru-ngweja Chipfu; waa eze-ulo ono gedegede; shita l'uzo ekutara jeye l'uzo ekicha.

¹¹ Epe bya edufuta nwatibe eze ono, bu Jiowashi; bya eworu okpu-eze kpube iya; su l'oo ya bu eze; bya eworu ekwo, e deru ekemu Chileke dee ya l'eka. Jiehyada ye le unwu iya wua ya manu l'ishi; ta uzu; su: "Nodukwa ndzu ogologo; gube eze!"

¹² Atalaya numaepho wowoowoo, ndu Jiuda atu l'eka epe agba oso; bya aja eze ajaja; o tugbaa jepfushia phe l'eze-ulo Chipfu. ¹³ O bya eje elee enya; bya ahuma eze g'o pfuru le mgboru itso l'onu-abata eze ulo ono; bya ahumakwapho ndu-ishi ndu ojogu; me ndu egbu opu g'ephe pfu-kubegbaaru iya; teme ndu ali ono l'ophu nodu etegbaa eswa; egbu opu; ndu ebvu chiru ngwa-ebvu phe azu ebvu ajaja. Atalaya gbete teke ono gbajashia uwe iya chishia mkpu su: "Ejo-iphe anwua-o! Ejo-iphe anwua-o!"

¹⁴ Tobudu iya bu; Jiehyada, bu onye uke Chileke bya edufuta ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise ono; bya asu phe: "Unu kpufuta nwanyi ono l'echilabo ndu nche ono. Unu te egbukwa iya l'ulo Chipfu. Iphe, bu onye epe l'iya swi; unu gude ogu-echi gbua ya." ¹⁵ Oo ya bu; epe gude iya; kpuru iya jerwuepho Onu-abata Inya, no l'ibe eze; epe woru iya gbua l'eka ono.

Jiehyada edozi ali Jiuda

(2Ndu 11:17-20)

¹⁶ No iya; Jiehyada ye le ndu Jiuda l'ophu waa eze l'onwiya; bya agbaa ndzu. Ogbandzu obu bu l'ephe a-buru ndu ke Chipfu. ¹⁷ Ndu Jiuda l'ophu jeshia l'eze-ulo Balu je enwutsushia ya. Epe tuko iphe, bu oru-ngweja Balu; me nteke tsukposhichaa ke yogiri yogiri. Epe gbua Matanu, bu onye uke Balu l'iphu oru-ngweja Balu.

¹⁸ Oo ya bu; Jiehyada bya eye ndu nche; epe cheahaa ulo Chipfu nche. Epe nodu l'eka ndu-uke Chileke, bu oshilokpa Liviayi; me l'eka ndu Liviayi ono, Dévidi yeru ozi ulo Chipfu l'eka bya edobe g'ephe gweje ngweja-akpo-oku nu Chipfu; egube ono, e deru iya l'ekwo-ekemu Mosisu. Ehu nodu atso phe utso; epe nodu agu ebvu eme iya, egube ono, Dévidi turu iya l'ekemu doberu phe ono. ¹⁹ O woru ndu nche ono yekota l'onu-abata eze-ulo Chipfu; k'ophu bu l'o to dudu onye aaso nsọ, a-bahu iya nu.

²⁰ O chita ndu-ishi ndu ojogu ukporo ise ise ono; me ndu oke amadu; me ndu-ishi ndu Jiuda; me ndu ali ono l'ophu; yeru onwiya; epe dufuta onye eze ono l'eze-ulo Chipfu ono. Epe shia uzo onu-oguzo imeli duba iya l'ibe eze; bya emee ya; o nodu l'aba-eze. ²¹ Noo ya; ehu kwatakpo tso ndu ali ono l'ophu okpobe atsotso. Nchi bya adu doo le mkpukpu ono; kele e gbuwaru Atalaya l'ibe eze.

Teke Jiowashi bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 12:1-16)

24 Jiowashi be nowaru apha esaa teke o wataru aburu eze. Iphe, o noru l'aba-eze le Jierusalemu bu ukporo apha labo. Epha ne iya bu Zibaya. Eka ne iya obu shi bu le mkpukpu Biye-Sheba. ² Jiowashi be mekotaru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu jeye ge Jiehyada, bu onye uke Chileke no-beru. ³ Jiehyada be luru Jiowashi unwanyi labo; o nwushia unwoke; me unwanyi.

⁴ A nonyaa; Jiowashi bya achipyaa ya l'obu iya sụ lẹ ya e-dobe ụlo Chipfu l'ọnodu, gbaru iya nụ. ⁵ Ọ bya ekukọbe ndu-uke Chileke waa ndu Lívayi; sụ phẹ: "Unu tuko mkpukpu, dukota l'alí Jiuda jegbabekota; naa ndu Ízurelu okpoga, ee-gudeje emekwa ụlo Chileke l'aphagapha. Unu mee egwegwa nakọo ya." Ọle ndu Lívayi ono te emeduru iya egwegwa.

⁶ Ọo ya bụ; eze kua Jiehoyada, bụ onye-ishi ndu-uke Chileke; sụ iya: "Bụhunu gunu meru g'o gude ophu i sụ-duru ndu Lívayi g'ephe wolata okpoga akirikọ ono, shi l'alí Jiuda; mę Jierúsalemụ ono; mbụ ono, Mósísu, bụ onye-ozí Chipfu tų-buru g'edzudzu-ọha ndu Ízurelu pfuje g'e gude mee k'ulo-ekwa, e doberu ekemu Chipfu ono?"

⁷ Unwu Atalaya, bụ nwanyí iwashí ono bę wubatawaru l'ulo Chipfu; mbụ gudechaa iphe, e doberu nsọ l'ulo Chipfu ono gwaa Balụ.

⁸ Ọo ya bụ; eze bya asụ g'e meta okpoko dobe l'azụ onu ẹka eeshije abahụ l'ulo Chipfu. ⁹ A bya araa ya arara l'alí ndu Jiuda; mę lẹ Jierúsalemụ; g'e wolataru Chipfu okpoga akirikọ ono, Mósísu, bụ onye-ozí Chileke keru nụ ndu Ízurelu teke ephe nọ l'echiegu ono. ¹⁰ Ndu-ishi; mę ndu Jiuda l'ophu gude ẹhu-utso wolata okpoga akirikọ ono; bya ewojeru iya chie l'ime okpoko ono; jasuru ephe wolatagbua ya; ọ bvụ. ¹¹ Ọ nọdu abụjeru; teke ndu Lívayi pataru okpoko ono pajeru ndu-ishi ozí eze; ephe -bya ahuma l'okpoga bę ha iya shii; onye edejeru eze ẹkwo; yele onye-ozí onye-ishi ndu-uke Chileke abya ephoo okpoko ono olu; pata iya je edobenwee l'eka ọduje. Ọ bụru egube ono bę ephe emeje iya mbọku-mbọku; shi nno nata okpoga ono nata k'etsutsu iya. ¹² Eze yele Jiehoyada woru okpoga ono nụ ndu-ozí ono, eeje ozí l'ulo Chipfu ono dų l'eka. Ephe gude iya buta ndu edoje ẹja ụlo; mę ndu kapyinta g'ephe mezia ụlo Chipfu ono g'ọ dų g'o shi dų. Nokwaphọ g'ephe gude iya buta ndu gude mkpukpu-igwè; mę ope eje ozí g'ephe gude iya mekwaa ụlo Chipfu ono.

¹³ Ndu eje ozí ono bę nwuberu iya ẹnya. Ephe nọdu emekwa ụlo ono eje l'iphu l'iphu. Ephe bya akpukwa ụlo Chileke ono; ọ dų g'o shi dų lẹ mbụ; mee ya; o shihu ike. ¹⁴ Ephe meghechaepho ụlo ono; ephe wota okpoga ophu phoduru nụ bya anụ eze yele Jiehoyada. Ọ bụru iya bę e gude meshia ivu, e doberu l'ulo Chipfu ono; mbụ ivu, e gude eje ozí; mę ivu, e gude eme kę ngweja-akpo-oku; mę gbamugbamu; mę ivu, e meru lẹ mkpola-ododo; mę kę mkpola-ochaa. Ephe gweahaa ngweja-akpo-oku l'ulo Chipfu ono tekenteke jeye gę Jiehoyada nọberu.

Anwuhu Jiehoyada

¹⁵ Ọle Jiehoyada bę kakporu nka nọo apha, dų igwerigwe; teme ọ nwuhu. Ọ nọwaru ukporo apha ishii l'apha iri teke ọ nwuhuru. ¹⁶ Ephe lia ya l'eka e liru ndu eze lẹ mkpukpu Dévidi; kele o meru iphe, dų ree lẹ Ízurelu; meeru iya Chileke; waa eze-ulo Chileke ono.

Iwashi, Jiowashi weru

¹⁷ Gę Jiehoyada nwuhuchaaru bę ndu-ishi ndu Jiuda byaru bya ephozeru eze; eze ngaberu phę nchí. ¹⁸ Ephe parụ ụlo Chipfu, bụ Chileke kę nna phę haa; gwaahaa itso Ashera; mę agwa ọzo. Chileke tukoshi ndu Jiuda; mę ndu Jierúsalemụ ẹhu-eghu iya; kele ikpe nmarụ phę. ¹⁹ Chipfu bya ezichaakpo ndu mpfuchiru iya g'ephe duphuta phę azụ l'eka ọ nọ; ndu mpfuchiru ono pfua nta pfua imo; ophu ephe ta ngaduru nchí.

²⁰ Tọbudu iya bụ; Unme Chileke bya Zekaraya nwa Jiehoyada, bụ onye uke Chileke l'ẹhu. O phekoru ndu ono sụ phę: "Waa iphe, Chileke pfuru baa: ?Bụ gunu meru iphe, unu emebyishi ekemu Chileke; g'iphe te ejehuru unu? Eshi ophu unu harụ Chipfu bę Chipfu haakwaru unubedua."

²¹ Ọo ya bụ; ephe gbaaru iya ẹjo-idzu; eze sụ phę g'ephe tugbua ya lẹ mkpuma. Ephe woru iya tugbua l'oma-unuphu eze-ulo Chipfu. ²² Ophu eze, bụ Jiowashi anyataduru eguru iphe-oma, Jiehoyada, bụ nna Zekaraya meru iya; o woru nwa iya nwoke gbua. Zekaraya nwuhuje; ọ sụ: "Gę Chipfu humakwa iphe, unu meru-a; gwata unu ugwo iya!"

Anwụhu Jiwashi

²³ Apha gbaerupho; ndu ojogu ndu Arámu bapfu Jiwashi ogu. Epe zebata l'alí Jiuda; me le Jierúsalemu bya atuko ndu-ishi ndu Jiuda l'ophu gbushikota. Epe vutakota iphe, epe kwataru l'okwata wolaaru eze phe le Damasukosu. ²⁴ Ndu ojogu ndu Arámu ono be bu-a ndu habe nwahabe be epe chi bya ogu ono; obenu le Chipfu be yeru phe igwerigwe ndu ojogu ndu Jiuda l'eka; kele epe haru Chipfu, bu Chileke ke nna phe. O buru g'ephe shi bu ono nua Jiwashi aphu.

²⁵ Ndu Arámu ono tugbuchaepo; kele epe mekararu Jiwashi iphe okpobe emeka; ndu-ozí iya chjaru iya ejo-idzu; woru iya gbua l'iphe-azee ya; le k'ishi ochi nwatibe Jiehoada ono, bu onye uke Chileke, o gburu pho. Oo ya bu; Jiwashi nwuhu; epe lia ya le mkpukpu Dévidi. Oe epe te eliduru iya l'ilu ndu eze. ²⁶ Ndu ono chiru iya ejo-idzu ono bu: Zabadu nwa Shimeyatu, bu nwanyi Amonu nwuru iya; me Jiehozabadu nwa Shimiru, bu nwanyi Mowabu nwuru iya. ²⁷ A bya l'ako ehu unwegirima iya; me igwerigwe ozi, Chipfu zigbaberu l'ishi iya; me g'o gude mezia ulo Chileke g'o du g'o shi du; be e dekataru l'ekwo, e deshiru iphe, ndu-eze meru. Oo ya bu; Amazaya, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Amazaya bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 14:1-6)

25 Amazaya be nowaru ukporo apha l'apha ise teke o wataru aburu eze. Iphe, o noru l'aba-eze buru ukporo apha l'apha tete le Jierúsalemu. Epha ne iya bu Jiehowadanu. Eka ne iya obu shi bu le Jierúsalemu.

² Amazaya be meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu. Oe o to gudegbudu obu iya mee ya. ³ Aba-eze Amazaya bya anguerupho anguru; o gbushia ndu-ozí iya ono, bu phe gburu nna iya teke o bu eze pho. ⁴ Oe o to gbuduru unwegirima ndu ono; kele o tsoru iphe ono, e deru l'ekemu; mbu l'ekwo Mosisu; l'eka ono, Chipfu turu ekemu su: "Ndu nwuru nwa be e tee gbudu l'ugwo iphe, unwu phe metaru; ophu eegbukwapho unwegirima l'ugwo iphe, nna, nwuru phe nu metaru; onyenonu be aa-laje l'iphe-eji, o metaru."

⁵ Amazaya bya ekukobe ndu Jiuda; doo phe l'enya-unuphu l'enya-unuphu ndu bu nna l'ipfu Jiuda me l'ipfu Benjiaminu; g'ephe nodu l'eka ndu-ishi, bu ishi unu ndu ojogu labo l'ukporo iri iri; me l'eka ndu-ishi, bu ishi ndu ojogu ukporo ise ise. Ndu o gutaru be bu ndu nowaru shita l'ukporo apha kwaseru. O bya ahuma l'iphe, epe du bu ukporo unu ugbo ukporo l'iri l'esa l'unu iri. Ndu ono bukota ndu a horu ahoho; mbu ndu suwaru eje ogo; buru ndu a-du ike paru arwa; me iphe, eegudeje egbobuta onwonye. ⁶ Nokwapho g'o pfuru mkpola-ochaa, erwa iya du ukporo talentu ise gude buta ndu ojogu ndu Izurelu, du ukporo unu unwoke ugbo iri l'ebó l'unu iri, bu ndu ike dukota.

⁷ No iya; onye ke Chileke byapfuta iya bya asu iya: "Gube eze; ge gu le ndu ojogu ndu Izurelu ta aswikwaru jee ogo ono; noo kele Chipfu te eswikwaru ndu Izurelu; ophu o to swiduru ndu Ifuremu. ⁸ Oe-a; i -jewaa be obetapoo ike ogo duchakpoo ngu idu-agma; be Chileke e-chitsukwa ngu l'iphu ndu ohogu ngu; noo kele oo Chileke bu onye nweru ike, oo-gudeje yeta eka; bya enweru ike, oo-gude chitsua nemadzu."

⁹ Amazaya su onye ke Chileke ono: "?Bu gunu be anyi e-mekwanu le mkpola-ochaa ono, erwa iya du ukporo talentu ise ono, mu nuru ndu ojogu ndu Izurelu pho?"

Onye ke Chileke ono su iya: "Chileke be a-dukwa ike nu ngu ophu ka ono shii."

¹⁰ Tobudu iya bu; Amazaya chifuta ndu ojogu ono, shi l'alí Ifuremu byapfuta iya ono; su phe g'ephe lashia ibe phe. Iphe ono mee ehu ghushia phe egbu ike. Epe taru ehu chorochoro lashia ibe phe.

¹¹ Obu bya eshihu Amazaya ike; o duta ndu nkiya; o buru phe eje le nsuda alí Unú; je egbushia ndu Siye; unu unwoke ugbo ukporo l'ise. ¹² Unwoke ndu Jiuda ono kpatakwapo unu unwoke ugbo ukporo l'ise ^{††} le ndzu; chita phe je edobe l'eli eze mkpuma; bya eshi l'eka ono nwuhaa phe; epe bya adaa; gwee onwophe arakabya.

† Iphe, o bu be bu 10,000. †† Iphe, o bu be bu 10,000.

¹³ Ọle ndu ojogu ono, Amazaya chiphuru azu g'ephe te etsoshi iya jee ogu ono; wubaru le mkpukpu ndu Jiuda; je eshilepho le Sameriya lwa phe nwu lanu jasu le Betu-Horonu; gbua unu umadzu esaa l'umadzu ukporo iri † le ndu Jiuda ono; bya egwee ivu phe shii.

¹⁴ Teke ono Amazaya shi l'eka o gbushiru ndu Edomu alwa ono be o chigbaa agwa ndu Siye. O dobe agwa ono; o buru nkiya; bya abaaharu iya eja; akporu iya unwu-isensu oku. ¹⁵ Ọo ya bu; Chipfu tanwuberu Amazaya ehu-eghu iya; o zia onye mpfuchiru; o jepfu Amazaya je asu iya: "Bu gunu meru g'o gude o buru agwa, ta adudu ike nafuta ndu nkiya l'eka ngu be i choharu?" ¹⁶ Onye mpfuchiru ono kpukwaduru-a opfu ono l'onu epfu; eze jipfube iya su iya: "Bu ngu be anyi turu eka g'i buru onye mgbazi eze? Dobe onu doo! O -dudu be ee-gbukwa ngu."

Ọo ya bu; onye mpfuchiru ono no-kirishia; bya agbe teke ono su: "Mu maru le Chileke chipyawaru g'o mee g'i laa l'iyi; kele i meru iphe, du nno; teme ophu i ngabeduru nchi l'idzu, mu chi-koshiru ngu."

Ọgu, daru ndu Jiuda waa ndu Izurelu

(2Ndu 14:8-14)

¹⁷ Tɔbudu iya bu; Amazaya, bu eze ndu Jiuda yele ndu agbazijeru iya idzu bya achia idzu. O zia ozi g'e je zia eze ndu Izurelu, bu Jiowashi nwa Jiehowahazu mbu nwanwa Jiehu su iya: "Bya g'anyi le ngu daledu onwanyi l'ogu."

¹⁸ Jiowashi, bu eze ndu Izurelu bya eziphu Amazaya, bu eze ndu Jiuda ozi azu su: "Oshi uke, du l'ubvu ubvu Lebanonu be ziru oshi sida, dukwapho l'ubvu ubvu Lebanonu su iya: 'Kena nwatibe mu ke nwoke nwada ngu g'o luru.' Tɔbudu iya bu; anu-egbudu, bu l'ubvu ubvu Lebanonu ono ghatajephoh; o zo oshi uke ono pyaapya. ¹⁹ Iphe, iipfunu bu g'a humanu l'i lwu-kpewaru ndu Edomu. O buru iya meru g'o gude i nodu ekua-naa onwongu. Nodule-a l'ibe ngu. Bu gunu be iime g'i kpataru onwongu opfu, e-me g'unu le ndu Jiuda daa?"

²⁰ Obenu le Amazaya ta ngaduru iya nchi; kele o Chileke be o shi l'eka k'ophu oo-woru phe ye ndu ohogu phe l'eka; noo kele epe choharu agwa ndu Edomu. ²¹ Ọo ya bu; Jiowashi, bu eze ndu Izurelu chita ndu ojogu iya jeshia; epe l'eze ndu Jiuda, bu Amazaya je aghaa ya le mkpukpu Betu-Shemeshi, no l'alj Jiuda. ²² Ndu Izurelu lwu-kpee ndu Jiuda; mee onyenonu gbalaa lashichaa ibe phe. ²³ Jiowashi, bu eze ndu Izurelu bya egude Amazaya nwa Jiowashi; mbu nwanwa Ehzaya; mbu eze ndu Jiuda le mkpukpu Betu-Shemeshi. Jiowashi kpuru iya rwua Jierusalemu; bya enwutsushia igbulu Jierusalemu; a -gbu le Onu-abata Ifuremu je rwua le Onu-abata Mgbureku. Eka o nwutsuru be ogologo iya rwuru unu nkwo-eka. ²⁴ O chitakota mkpola-ododo; me mkpola-ochaa; me iphe, bu ivu, o humaru l'eze-ulo Chileke, bu ndu ophu no l'eka Obedu-Edomu. O chitakwapho iphe, bu eku, du l'ulo eze; me ndu atu-chiru atu-chi, lashia Sameriya.

²⁵ Amazaya, bu nwa Jiowashi; mbu eze ndu Jiuda bya anofua apha iri l'ise; ge Jiowashi nwa Jiehowahazu, bu eze ndu Izurelu nwuhuchaaru. ²⁶ Iphe ozo, Amazaya megbaberu; e -shi l'ishi jeye l'eka o bvoru be e dekotaru l'ekwo ndu eze ndu Jiuda me ke ndu Izurelu. ²⁷ Eshi teke Amazaya haru etso Chipfu be a no le Jierusalemu gbaaru iya ejo-idzu; o gbalaa lashia mkpukpu Lakishi. Epe ye ndu jepfuru iya le Lakishi l'eka ono je egbua ya. ²⁸ Epe gude inya palata odzu iya; bya eworu iya lia l'eka e liru nna iya phe le mkpukpu Dévidi.

Teke Uzaya bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 14:21-22; 15:1-7)

26 Tɔbudu iya bu; ndu Jiuda l'ophu duta Uzaya, bu onye nowaru apha iri l'ishii eshinu, a nwuru iya; mee ya eze; o nochia enya nna iya, bu Amazaya. ² Ọo ya be kpukwaru mkpukpu Elatu woru iya nu-phu ndu Jiuda azu; ge Amazaya nwuhuchaaru lapfushia nna iya phe.

³ Uzaya be nowaru apha iri l'ishii e -shi teke a nwuru iya teme o bya aburu eze ono. Iphe, o noru l'okwa-eze buru ukporo apha labo l'apha iri l'ebo le Jierusalemu. Epha ne iya bu Jiekolaya. Eka ne iya obu shi bu le Jierusalemu. ⁴ Uzaya be meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu; egube ono, nna iya, bu Amazaya meru. ⁵ O choru Chileke le teke Zekaraya no ndzu; o buru Zekaraya ono be kpo-ziru iya uzo g'o tsuje Chileke ebvu. Jasukpoo g'o no-beru buru onye achu Chipfu; be Chileke meerupho; iphe nodu ejehuru iya.

† Iphe, o bu be bu 3,000.

⁶ Uzáya tǔgbua je etsoo ndu Filisitayinu ọ́gu; nwutsushia igbulọ́ mkpúkpu Gatu; mę́ igbulọ́ mkpúkpu Jiabune; mę́ igbulọ́ mkpúkpu Ashídodu. Ọ́ bya akpúshia mkpúkpu l'alí Ashídodu; mę́waro l'ẹ́ka ọ́zo l'alí Filisitayinu.

⁷ Chileke yetarú iya ẹ́ka o tsoo ndu Filisitayinu ọ́gu; mę́ ndu Arabu ono, bu l'alí Guru-Belu; bya eyekwaru iya pho ẹ́ka o tsoo ndu Meyuni ọ́gu. ⁸ Ndu Amọ́nu tǔfuaha ọ́tu anú Uzáya ono. Ọ́dù iya ngakọ́ta je akpaa l'oke alí ndu Ijiputu; kele ọ́ byaru abúru onye atsú ebvu shii.

⁹ Ọ́ kpúshikwarupho ọ́lo-eli lę́ Jierúsalemu lę́ Ọ́nu-abata Mgburę́ku; mę́ lę́ Ọ́nu-abata Nsúda; mę́ lę́ nkuji nkuji igbulọ́ ono; kpúa ya; o shihugbaa ike. ¹⁰ Ọ́ kpúshia ọ́lo-eli l'echię́gu; bvushia iduma mini, dú igwerigwe; kele o nweru iphe-edobe shii l'alí ọ́kpa úbvú, nọ́ l'úzo ẹ́nyanwu-aríba; mę́ lę́ phorokoto alí. O nweru ndu akọ́ru iya opfu; mę́ ndu eletaru iya opfu-vayínu ẹ́nya l'alí úbvú úbvú; mę́ l'alí, emehuje iphe; kele emebe iphe l'alí bę́ o yenúkaru ẹ́nya.

¹¹ Uzáya nweru ndu ojọ́gu, e ziru k'ọ́gu ọ́kpobe ezizi. Ẹ́phe anọ́duje l'odze l'odze eje ọ́gu; mbú ẹ́gube a gúru phę́ g'ẹ́phe nọ́duje. Ndu gúru phę́ nú bú Jieyẹ́lu, bú onye edeje ẹ́kwo; waa Maseya, bú onye-ishi ozi. Ọ́ búru onye lanú lę́ ndu-ishi ojọ́gu eze, bú Hananaya bę́ kpọ́-ziru phę́ g'aa-gú iya. ¹² Iphe, ndu-ishi l'ẹ́nya-unuphu, bú ndu-ishi ndu ojọ́gu ono dú bę́ bú ọ́nu ishii l'úkporo iri. ¹³ Ndu ojọ́gu, ẹ́phe bú ishi phę́ dú úkporo ọ́nu ọ́madzu ugbo úkporo l'ẹ́sato; l'ọ́nu ọ́madzu ẹ́sato; l'ọ́madzu úkporo iri l'ise. Ẹ́phe bú ndu gude ọ́kpehu alwu ọ́gu alwu-chiru eze gude emekperu iya ndu ọ́hogu iya. ¹⁴ Uzáya núkota ndu ojọ́gu ono iphe, eegudeje egbobuta onwonye; mę́ arwa; mę́ okpu-igwe; mę́ uwe-ígwè; mę́ apfú; mę́ mkpuma, eegudeje agba rọ́bo. ¹⁵ Lę́ Jierúsalemu bę́ o meshiru ugbo-igwe, a-nọ́duje agba apfú; bya atú mkpuma, ha shii dobegbaa l'eli ọ́lo-eli; mę́ l'eli nkuji nkuji igbulọ́ mkpúkpu. Ndu meru iya nú bú ndu eme ọ́na. Ọ́dù Uzáya ngakọ́ta ẹ́kameka; kele Chileke yetarú iya ẹ́ka l'úzo, dú biribiri jasúru; ọ́ búru onye aatsú ebvu.

Ekpenta eme Uzáya

(2Ndu 15:5-7)

¹⁶ Ọ́le Uzáya wataerupho eme ike ike ono; o kuahaa onwiya; eku-onwonye ono mee ya ọ́ búru ọ́la-l'iswi. Ọ́ tọ́ pfúshiduru ike l'ẹ́ka Chipfu, bú Chileke iya; kele ọ́ bahúru l'eze-ọ́lo Chipfu gę́ ya kpọ́o ọ́nwù-isę́nsu ọ́ku l'ọ́ru-ngweja ọ́nwù-isę́nsu. ¹⁷ Onye uke Chileke, bú Azaríya; waa ndu-uke Chipfu, dú úkporo ọ́madzu ẹ́no; búkotaru ndu ike dú; tsopyabę́ Uzáya bahú l'eze-ọ́lo ono. ¹⁸ Ẹ́phe kwachia ya ọ́zo; sọ́ iya: "Gúbe Uzáya; ọ́ tọ́ búdu ngu bę́ ọ́ gbaru g'í kpọ́oru Chipfu ọ́nwù-isę́nsu ọ́ku. Ndu ọ́ gbaru bę́ bú ndu-uke Chileke, bú phę́ bú oshilọ́kpa Erọ́nu; mbú ndu ono, e doberu nsọ́ g'ẹ́phe kpọ́je ọ́nwù-isę́nsu ọ́ku ono. Shi l'ẹ́ka dú nsọ́ ono lúfu; kele i mewaru iphe, adúdu ree; mbú l'í nafúwaru onwongu úbvù, shi l'ẹ́ka Chipfu, bú Chileke."

¹⁹ No iya; ẹ́hu ghuahaa Uzáya eghu. Teke ono bę́ o gudewaa iphe, eegudeje akpọ́ ọ́nwù-isę́nsu ọ́ku l'ẹ́ka gę́ ya kpọ́o ọ́nwù-isę́nsu ọ́ku. Ẹ́hu wataę́ ya pho eghu eghu l'opfu ono ndu-uke Chileke epfu ono; ekpenta mifuta iya l'egedegę́e ọ́nu-iphu; l'ẹ́ka ọ́ pfúru lę́ mgboru ọ́ru-ngweja ọ́nwù-isę́nsu, nọ́ l'ime ọ́lo Chipfu ono. Ndu uke Chileke ono túkọ́ ele iya ẹ́nya. ²⁰ Azaríya, bú onye-ishi ndu-uke Chileke ono; waa ndu-uke Chileke ono g'ẹ́phe ha bya elee ya ẹ́nya; ẹ́phe húma g'ekpenta túkọ́ru iya egedegę́e ọ́nu-iphu. Ẹ́phe mekebe ẹ́gwegwa nwufu iya l'ẹ́ka ono. Yę́bedua l'onwiya mekebekwapho ẹ́gwegwa lúfu; kele Chipfu byiwaru iya ẹ́ka.

²¹ Ekpenta ono bę́ meerupho eze, bú Uzáya jasú mbọ́ku, ọ́ nwúhuru. O vuru ekpenta ono buru l'ọ́lo iche. E bufu iya ebufu l'eze-ọ́lo Chipfu. Ọ́ búru Jiótamu, bú nwa iya nwoke bę́ bú onye-ishi l'ibe eze; búru iya bú onye-ishi ndu alí ono.

²² Iphe ọ́zo, Uzáya megbabę́ru; e -shi l'ishi jeye l'ẹ́ka ọ́ bvúru bę́ bú onye mpfuchiru Chileke, bú Azáya nwa Emọ́zu bę́ deshíru iya nú. ²³ No iya; Uzáya nwúhu lapfushia nna iya phę́. E lia ya l'ẹ́ka e líru nna iya phę́; mbú l'ę́gu, nọ́-kube ẹ́ka eelije ndu eze; kele ẹ́phe sọ́ru l'ọ́ bú onye ekpenta. Jiótamu, bú nwa iya nwoke búru eze nọ́chia ẹ́nya iya.

Teke Jiótamu bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 15:32-38)

27 Jiótamu bę nọwaru ụkporo apha l'apha ise teke ọ watarụ abụru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lę Jierúsalemụ bụ apha iri l'ishii. 1 Epha ne iya bę bụ Jierusha nwada Zadọku. 2 Jiótamu meru iphe, pfulu ọto l'ęnya Chipfu ęgube ono, nna iya, bụ Uzaya meru. 3 Ophu ọ tọ bahụkwanuru l'eze-ulo Chipfu ęjo abahụ gę nna iya; teme ndu Jiuda nọduele-a arwụ urwuali, ęphe arwụ. 4 O kpukwaru onu-abata, dụ ephekerephe, eeshije abahụ l'eze-ulo Chipfu. Bya akpukwakwapho igbulọ Ofelu ęka ha shii. 5 Nokwapho g'ọ kpushiru mkpukpu l'ubvú ubvú alị ndu Jiuda; ọ kpushia ęka eedomije onwonye; mę ulo-eli l'ęka ọswa dughaa.

6 Jiótamu bę tsoru eze ndu Amonu ọgu; lwu-kpee ya. L'apha ono bę ndu Amonu nuru iya mkpola-ọchaa, ęrwa iya dụ ụkporo talentu ise; mę ogbongu witi, dụ ụkporo unu l'unu ise; mę ogbongu balị, dụ ụkporo unu l'unu ise. Ndu Amonu ono bę nukwaru iya pho ophu ha ęgube ono l'apha k'ębo iya; mę l'apha k'ęto iya.

7 Oo ya bụ; Jiótamu buru onye parụ ęka; noo kele o tsoerupho ọzo kę Chipfu, bụ Chileke iya kwasęru.

8 Iphe ọzo, Jiótamu megbaberu; mę ọgu, ọ lwokotaru; bę e dekọtaru l'ękwo ndu eze ndu Izurelu; mę kę ndu Jiuda. 9 O nọwaru ụkporo apha l'apha ise teke ọ watarụ abụru eze ono. Iphe, ọ nọru l'aba-eze buru apha iri l'ishii lę Jierúsalemụ. 10 No iya; Jiótamu nwuhu lapfushia nna iya phę; ęphe lia ya lę mkpukpu Dévidi. Nwa iya, bụ Ếhazu buru eze nọchia ęnya iya.

Teke Ếhazu bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 16:1-4)

28 Ếhazu bę nọwaru ụkporo apha teke ọ watarụ abụru eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lę Jierúsalemụ bụ apha iri l'ishii. Ophu o meduru iphe, pfulu ọto l'ęnya Chipfu ęgube ochooroke iya, bụ Dévidi meru. 2 O tsoru ęka ndu eze ndu Izurelu; kpushiaru Balu ntekpe. 3 O kpoo unwu-isensu ọku lę nsuda Hınomu; kpoo unwu iya unwoke ọku gude gwee ęja, bụ iya bụ ębyi ono, ọha ono, Chipfu chifuru l'iphu ndu Izurelu shi anọduje eme ono. 4 O gweru ęja; kpoo unwu-isensu ọku l'ęka aagwaję iphe; mę l'ubvú ubvú; mękpoo lę mkpula mkpula oshi, jakashiru ajakashi.

5 Oo ya bụ; Chipfu, bụ Chileke iya woru iya ye l'ęka eze ndu Aramu. Ndu Aramu lwu-kpee ya; kpua ikpoto ndu nkiya lę ndzụ; kpuru phę laa Damasukosu. E wokwaru iya pho ye l'ęka eze ndu Izurelu, bụ onye gbushiru ndu kę Ếhazu ono k'ophu parụ ęka apaa. 6 Peka nwa Remalaya bę gburu ụkporo unu unwoke ugbo iri l'ise l'alị Jiuda l'ujiku lanu; mbu ndu bukota ojogu, ike dụ. Iphe, kparu iya nu buru l'ęphe gwoberu Chipfu, bụ Chileke kę nna phę. 7 Zikiri, bụ onye ojogu, ike dụ, shi l'ipfu Ifuremu bę gburu Maseya, bụ nwa eze; mę Azurikamu, bụ onye-ishi l'ibe eze; gbukwaapho Ғlukana, bụ onye etsota eze l'okwa. 8 Ndu Izurelu kpukoo ụkporo unu umadzu ugbo ụkporo l'ise lę ndzụ l'ime ndu Jiuda ono, bụ abubu phę ono. ęphe kpukoru unwanyi; mę unwu phę unwoke; mę unwu phę unwanyi; bya egwekwaapho ivu k'ophu parụ ęka apaa vuru laa Sameriya.

9 Ole o nweru onye mpfuchiru Chipfu, epha iya bụ Odędu, bu lę Sameriya. O tughua je agba ndu ojogu ono ndzuta g'ęphe shi ọgu alwa Sameriya; je asu phę: "Unu lenu; Chipfu, bụ Chileke nna unu phę bę gude lę ndu Jiuda bę meru ęhu nọdu egbu iya egbu; o woru phę ye unu l'ęka. Ole unu gudewaa ęhu-iwe ophu rwuru imigwe gbushia phę. 10 Nta-a bę unu tberu g'unu dobe ndu Jiuda ono; mę ndu Jierúsalemụ ono; mbu unwoke phę mę unwanyi phę g'ęphe buru ohu unu. 11 Ole-a; unubędua te emeadaru Chipfu, bụ Chileke unu iphe-ęji tọ? 12 Unu ngaberu mu nchị nta. Unu duphu ndu abubu unu ono, unu kpukoru lę ndzụ ono azu; kele oke ęhu-egbu Chipfu bę dapfutaakwaru unu."

12 Tọbudu iya bụ; Azariya nwa Jiehohananu; mę Berekaya nwa Meshilemotu; mę Jiehezekaya nwa Shalumu; mę Amasa nwa Hadulayi, bụ iya bụ ndu-ishi ndu Ifuremu kwachia ndu ojogu ono ọzo, mbu ndu ojogu ono, shi ọgu alwa ono; 13 su phę: "Unu te edubatakwa ndu ono, unu kpuru lę ndzụ ono l'ęka-a; kele iphe, unu tberu bę bụ g'unu metabaa iphe-ęji; mę iphe, Chipfu e-gude nmaa anyi ikpe; yekobe l'ophu anyi mewaru ememe. Ikpe, nmaru anyi bę panukaru ęka k'ophu oke ęhu-egbu Chipfu atawa rijiriiri l'ęhu ndu Izurelu."

¹⁴ Oo ya bu; ndu ojogu ono ndu l'iphe ndu-ishi; me edzudzu-oha ono haa ndu ono, ephe kpukoru ono; me ivu, ephe gwekoru l'ogu ono. ¹⁵ Tobudu iya bu; unwoke, a guru epha phe bya achita ndu ono, a kpuru le ndzu ono; bya eye aka l'ivu ono, e gwekoru ono chita uwe yee ndu ophu gba oto l'ime phe. Ephe nu phe iphe eye l'ehu; me akpokpa; me nri; me iphe-angungu; bya edebe phe manu l'eka onya, du phe l'ehu. E gude nkapfu-igara pata ndu ophu ike bvushiru; duru phe dulaaru ndu abubu phe le Jieriko, bu iya bu ndu Oha-mpfu. Oo ya bu; ephe Iwatashia Sameriya.

Éhazu arwo n-yemeka l'eka ndu Asiriya

(2Ndu 16:7-9)

¹⁶ O buru teke ono be eze, bu Éhazu ziru ndu eze ndu Asiriya g'ephe bya eyetaru iya aka. ¹⁷ Noo kele ndu Edomu be byaru bya etsoo ndu Jiuda ugu ozo; kpukoo ndu ephe kpukoru le ndzu. ¹⁸ Ndu Filisitayinu be zebatakwarupho le mkpukpu, nogbaa l'alij okpa ubvu, no l'uzo enyanwu-ariba; me l'echiegu ndohali l'alij ndu Jiuda. Ephe lwuta mkpukpu Betu-Shemeshi; me Ajialonu; me Gederotu; me Soko; yele unwu mkpukpu, nokota iya nu; bya alwuta mkpukpu Timuna yele unwu mkpukpu, no iya nu; me mkpukpu Gimuzo yele unwu mkpukpu, no iya nu. Ephe buru l'eka ono. ¹⁹ Chipfu gude k'iphe, Éhazu, bu eze ndu Izurelu meru wozeta ndu Jiuda ali; kele Éhazu be rwuru urwuali, du shii l'alij Jiuda; ophu Chipfu egudedu ire iya aka. ²⁰ Oo ya bu; Tigulatu-Pilesa, bu eze ndu Asiriya labeshia ophu oo yeru iya aka; o gbeyapfuta iya; bya anua ya nshij kpurukpuru. ²¹ Éhazu shichakpo l'ulo Chipfu; me l'ulo eze; me l'ulo ndu-ishi hata iphe nu eze ndu Asiriya ono; ophu o to yetaduru iya aka.

Iphe-aji, Éhazu meru

²² Teke ono, eze, bu Éhazu eje iphe-ehuka ono be o kabaa aburu onye Chipfu te egudedu ire iya aka. ²³ O gweru eja nu agwa ndu Damasukosu, bu iya bu ndu ono, lwu-kperu iya nu ono. O su le ya e-gwe eja nu agwa ndu Aramu g'ephe yetaru iya aka; eshi ophu ephe yetaru ndu eze ndu Aramu ono aka. Obenu l'oo ya mecharu mee yebdua waa ndu Izurelu l'ophu laa l'iyi. ²⁴ Éhazu bya achikobe ivu, du l'ulo Chileke; gbupyashia ivu ono ke yogiri yogiri. O gu-chia mgbo ulo Chipfu ono agu-chi; tuko ekameka le Jierusalemu dokaa enya-agwa. ²⁵ Iphe, bukpo mkpukpu le mkpukpu, dukota l'alij Jiuda be o metakotaru aka aakpoje unwu-isensu oku l'enya-agwa. O shi nno kpatu Chipfu, bu Chileke ke nna iya phe ehueghu.

Anwuhu Éhazu

(2Ndu 16:19-20)

²⁶ Iphe ozo Éhazu megbaberu e-shi l'ishi jeye l'eka o bvuru be e dekotaru lekwo ndu eze ndu Jiuda me ke ndu Izurelu. ²⁷ No iya; Éhazu nwuhu lapfushia nna iya phe. Ephe lia ya le mkpukpu Jierusalemu. Ole e te liduru iya l'ilu aka eelije ndu eze ndu Izurelu. Hezekaya, bu nwa iya nwoke buru eze nochia enya iya.

Teke Hezekaya bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 18:1-3)

29 Hezekaya be wataru aburu eze teke o nwaru ukporo apha l'apha ise. Iphe, o noru l'aba-eze iya le Jierusalemu bu ukporo apha l'apha tete. Epha ne iya bu Abayijia nwada Zekaraya. ² Hezekaya meru iphe, pfuru oto l'enya Chipfu egube ochoroke iya, bu Dévidi meru.

Hezekaya emecha eze-ulo Chipfu

³ Lonwa mbu l'apha mbu, Hezekaya wataru aburu eze be o guhashiru mgbo eze-ulo Chipfu; bya emekwachaa ya emekwa. ⁴ O bya edubata ndu-uke Chileke; me ndu Livayi; kukobe phe l'edupfu, no l'uzo enyanwu-awawa; ⁵ bya asu phe: "Unube ndu Livayi; unu ngaberu mu nchi! Unu dobe onwunu nsu nta-a; unu edobe eze-ulo Chipfu, bu Chileke ke nna unu phe nsu. Unu wofukota iphe, aso oyi, no l'eka ono, du nsu ono. ⁶ Noo kele nna anyi phe shi buru ndu e gudedu ire phe aka; ephe mee iphe, du eji l'enya Chipfu, bu Chileke anyi. Ephe paru iya haa; wofu iphu l'eka Chipfu bu ebubu; bya agbakuta iya azu. ⁷ Ephe gu-chishikwarupho mgbo nwulo, eeshije abahu

l'eze-ulo Chipfu; menyishicha oku l'orokwu, du l'ulo ono; teme ephe kpọ-buhu unwu-isensu oku; ephe gwebuhuru Chileke ke Izurelu ngweja-akpo-oku l'eka ono, du nsọ ono. ⁸ O buru iya meru g'o gude oke ehu-eghu Chipfu dapfuta ndu Jiuda; me ndu Jierusalemu. O mee; ephe buru iphe, anyi ishi edzu; mbu mee phe; ephe buru iphe, aasọ oyi bya anmaru ota; egube unu gude enya unu elenu iya-a. ⁹ Oo ya meru iphe, e gude ogu-echi gbushia nna anyi phe. O buru iphe ono meru iphe, unwu anyi unwoke; me unwanyi; me unyomu anyi phe bu ndu no l'eka a kpuru phe le ndu laa.

¹⁰ "Iphe, du mu l'obu nta-a be bu ge mu le Chipfu gbaa ndu; mbu Chileke ke Izurelu; k'opu ehu-eghu iya ono, ata pfupfupu ono a-lufu anyi l'ehu. ¹¹ Unwu mu; unu te eyekwaru ozi unu eka lanu nta-a; noo kele Chipfu be hotaru unu g'unu pfuru l'iphu iya; ejeru iya ozi; mbu g'unu buru iya ndu-ozu; me ndu anoduje akporu iya unwu-isensu oku."

¹² Tobudu ya bu; ndu Liviye ono jikobe k'ozu ono. Oshilokpa Kohatu, tso iya nu be bu Mahatu nwa Amasayi; ye Jiwele nwa Azariya. Oshilokpa Merari, tso iya nu buru Kishi nwa Abudi; ye Azariya nwa Jiehalelele. Oshilokpa Geshonu, tso iya nu be bu Jiowa nwa Zima; ye Edenu nwa Jiowa. ¹³ Oshilokpa Elizafanu, tso iya nu be bu Shimiri; ye Jiywele. Oshilokpa Asafu, tso iya nu buru Zekaraya; ye Matanaya. ¹⁴ Oshilokpa Hemanu, tso iya nu buru Jiehiyele; ye Shimeyi. Oshilokpa Jiedutunu, tso iya nu buru Shemaya; ye Uzele.

¹⁵ Ephe bya achikobechaa unwunna phe; bya emee onwophe; ephe du nsọ. Oo ya bu; ephe bahu je emechaa ulo Chipfu emecha; egube ono, eze tu-buru phe iya; mbu egube ono, Opfu Chipfu pfuru iya. ¹⁶ Ndu uke Chileke bya abahu l'ime ime eze-ulo Chipfu ono je emechaa ya emecha. Iphemiphe, ephe humaru, aasọ nsọ, no l'eze-ulo Chipfu ono be ephe chifutakotaru l'oma-unuphu ulo ono. Ndu Liviye ye iya eka vuta vufu je awushi le nsuda nggele Kidironu. ¹⁷ Eze-ulo ono be ephe wataru emecha le mboku mbu l'onwa mbu. O be le mboku k'esato l'onwa ono ephe metabe iya rwua le nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Chipfu ono. Oo ya bu ephe gude abali esato mecha eze-ulo Chipfu ono l'onwiya. O buru ujiku iri l'ishii l'onwa mbu ono be ephe megheru iya.

Eeyephu ulo Chileke azu l'eka Chileke

¹⁸ Tobudu iya bu; ephe jepfu eze, bu Hezekaya je asu iya: "Anyi mechaakwaru eze-ulo Chipfu ono l'opu; me oru-ngweja eka eegweje ngweja-akpo-oku; me iphe, bu ivu, aduje iya nu; me teburu ono, eedobeje buredi, eedobeje l'iphu Chileke ono; ye ivu, aduje iya nu. ¹⁹ Iphe, bu ivu ono, eze Ehazu woshiru l'eze-ulo ono teke o bu eze; mbu teke ono e te gudedu ire iya eka ono be e dobephuwaru azu; teme anyi mechawa iya emecha. Ephe dukotawa l'iphu oru-ngweja Chipfu."

²⁰ No iya; o be l'onmewa utsu; eze, bu Hezekaya gbalihu je ekukota ndu-ishi mkpukpu ono; ephe jeshia l'ulo Chipfu ono. ²¹ Ephe kpuru oke-eswi esaa; me ebili esaa; me unwu aturu esaa; me mkpi esaa, ephe e-gude gwee ngweja-iphe-eji l'iswi ehu ali-eze ono; me l'iswi ehu eze-ulo Chileke; me l'iswi ehu ndu Jiuda. Eze su ndu-uke Chileke, bu oshilokpa Eronu g'ephe gwee ngweja ono l'oru-ngweja Chipfu. ²² Oo ya bu; ephe gbu oke-eswi ono; ndu-uke Chileke nata mee ya; phee l'oru-ngweja. Ephe gbukwapho ebili ono; phee mee ya l'oru-ngweja. Ephe bya egbu unwu aturu pho; phee mee ya l'oru-ngweja. ²³ Mkpi ono, e gude egwe ngweja-iphe-eji ono be a kpukotaru je anu eze; ye edzudzu-oha ono; ephe byibegbaa phe eka. ²⁴ Ndu uke Chileke gbushia mkpi ono; bya eworu mee ya gwee ngweja-iphe-eji l'oru-ngweja; gude pfua ugwo iphe-eji, ndu Izurelu l'opu mekotaru; kele eze be turu ekemu su g'e gwee ngweja-akpo-oku ono; me ngweja-iphe-eji ono l'iswi ehu ndu Izurelu l'opu.

²⁵ O bya achiru ndu Liviye ye l'ulo Chipfu; nu phe ogelenda; me une; me ogumogu; egube ono, ephe turu l'ekemu; mbu Davidi; ye Gadu, bu onye aphujeru eze ophulanya; me Netanu, bu onye mpfuchiru Chileke. Ekemu ono be bu ekemu, Chipfu shi l'eka ndu mpfuchiru iya tu. ²⁶ Oo ya bu; ndu Liviye pfuru gudegbaa ngwa-ebvu Davidi ono; ndu-uke Chileke gudegbaa opu phe. ²⁷ No iya; Hezekaya tu ekemu su g'e gwee ngweja-akpo-oku l'oru-ngweja. A wataepho egwe ngweja ono; a wata agu ebvu anu Chipfu; bya egbu opu eye iya; aku ngwa-ebvu, bu ke Davidi ono, bu eze ndu Izurelu. ²⁸ Edzudzu-oha ono l'opu nodu abaru Chipfu eja; ndu ebvu nodu agu ebvu; ndu opu nodu egbu opu. E mee ya nno jeye e gweghee ngweja-akpo-oku ono. ²⁹ E gwegheepho ng-

weja ono; eze me iphe, bu ndu yele iya no l'eka ono tuko g'ephe ha phozeta baaru Chipfu eja. ³⁰ Eze, bu Hezekaya; yele ndu-ishi ndu Jiuda bya epfuaru ndu Livayi g'ephe gua ebvu ajaja nu Chipfu; mbu g'ephe gua ya l'uzo Davidi; yele Asafu, bu onye aphuje ophulanya guru iya. Oo ya bu; ephe gude ehu-utso gua ebvu ajaja ono; bya ephozeta baaru Chipfu eja.

³¹ Tobudu iya bu; Hezekaya su: "Nta be unu dobewaru onwunu Chipfu iche. Unu gude ngweja; me ngweja-ekele bya l'ulo Chipfu." Oo ya bu; edzudzu-oha ono wota ngweja; me ngweja-ekele ono. Iphe, bukpo ndu oovu evuvu l'obu wotagbaa iphe, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku.

³² Anu, edzudzu-oha ono nuru g'e gude gwee ngweja-akpo-oku ono be du oke-eswi ukporo eto l'iri; me ukporo ebili ise; me ukporo unwu aturu iri. Anu ono g'o ha be bukota ophu ee-gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku. ³³ Anu, e doberu nsu k'egwe ngweja ono be du unu oke-eswi l'ukporo oke-eswi iri; waa unu aturu esaa l'ukporo iri. ³⁴ Ole ndu-uke Chileke be ha nwanshiji; k'opu bu l'ephe ta adudu ike swashikota akpo l'anu ono, e gude egwe ngweja-akpo-oku ono. O buru unwunna phe, bu ndu Livayi be yetaru phe eka ge ndu ozo, bu ndu-uke Chileke doberu onwophe nsu; ephe yeru phe eka ono jasu ozi, du iya nu bvu; kele ndu Livayi be o ka erwu l'ehu ke g'ephe dobe onwophe nsu eme le ndu-uke Chileke. ³⁵ Anu, e gude eme ke ngweja-akpo-oku ono be ha igwerigwe; mekwapho eba-anu, e gude egwe ngweja-ehu-guu; me ngweja-mee, ayijeru le ngweja-akpo-oku ono.

Noo ya; ozi, eeje l'ulo Chipfu bya alwa azu l'onodu iya. ³⁶ Hezekaya yele ndu Jiuda g'ephe ha tekota eswa k'iphe, Chipfu meru ndu nkiya; kele iphe ono be e mekotaru egwegwa egwegwa.

Aakwakobe k'obo Ojehata

30 Tobudu iya bu; Hezekaya bya ezikota iphe, bu ndu Izurelu me ndu Jiuda ozi; dekwarupho ekwo-ozu nu ndu Ifuremu; me ndu Manase g'ephe byakota l'eze-ulo Chipfu le Jierusalem; k'opu ephe a-boru Chipfu, bu Chileke ke Izurelu obo Ojehata. ² Eze yele ndu-ishi; me edzudzu-oha ono, no le Jierusalem bya achipyaa ya l'oo l'onwa k'ebo be ephe a-bo obo Ojehata ono. ³ Ephe ta aboduru iya teke aaboje iya; noo kele ndu doberu onwophe nsu le ndu-uke Chileke ta ahadu shii; ozo bu le ndu Izurelu te eshidu dzukowaa le Jierusalem. ⁴ Iphe ono, ephe chitaru idzu iya ono tuko du eze yele ndu Jiuda l'opu ree. ⁵ Tobudu iya bu; ephe pfua ya hoo haa su l'aa-ra iya arara l'ali Izurelu mgburugburu; e-shi le Biye-Sheba jasu le Danu ge ndu Izurelu wuru byatashia Jierusalem bya aboru Chipfu, bu Chileke ke Izurelu obo Ojehata ono; noo kele ephe ta adudu igwerigwe zefuta bya aboo obo-iphe ono egube e deru iya l'ekwo.

⁶ Eze tua ekemu ge ndu okpa-egwa jegbabekota ali Izurelu; me ali Jiuda. Ephe gude ekwo-ozu, eze yele ndu-ishi iya deru jeshia. Iphe, e deru l'ekwo-ozu ono be suru:

"Unube ndu Izurelu; unu lwaphuta azu lwapfuta Chipfu; mbu Chileke ke Ebirhamu; me Ayizaku; me Izurelu; k'opu oo-ghachiru unu iphu ozo; mbu unube nwa ndu ophu wafuru l'eka ndu eze ndu Asiriya ono. ⁷ Unu ta adukwa ge nna unu phe; me unwunna unu phe, bu ndu ono, duru Chipfu, bu Chileke ke nna phe gheleghelehele k'opu bu le Chipfu meru phe; ephe buru mkpurupyata egube unu humanuru-a. ⁸ Unu te kwefukwa ike ge nna unu phe. Iphe, unu e-mechia bu g'unu woru onwunu ye Chipfu l'eka. Unu bya l'eze-ulo iya ono, du nsu; mbu ulo ono, o mewaru g'o du nsu jasu le tuutuutu le miiimii ono. Unu abajeru Chipfu, bu Chileke unu eja; k'opu ehu-eghu iya ono, ata pfupfufu ono a-lufu unu l'ehu. ⁹ O -buru l'unu lwapfutaru Chipfu ozo; be ndu kuru unwunna unu; me unwegirima unu phe le ndu a-phuru phe obu-imemini; haa phe ephe alwaphuta azu l'ali-a; kele Chipfu, bu Chileke unu be bu onye emeje eze-iphe-oma; bya aburu onye aphuje obu-imemini. O to byadu ewofu iphu iya l'eka unu no; me o -buru l'unu lwapfutaru iya."

¹⁰ Oo ya bu; ndu okpa-egwa ono tuko mkpukpu le mkpukpu jegbabekota l'ali ipfu Ifuremu; me k'ipfu Manase jasu l'ali ipfu Zebulun. Obenu l'oo ochi be aachi phe; aja phe ewenu. ¹¹ Ole o nweluru-a ndu ophu haru shi l'ipfu Asha; me ipfu Manase; me ipfu ke Zebulun, bu ndu kweru wozeta onwophe ali byatashia Jierusalem.

¹² Nokwapho g'eka Chipfu du l'ehu ndu Jiuda; o mee k'opu obu phe bu nanu; ephe nodu eme iphe, Chipfu pfuru egube eze ye ndu-ishi suru phe g'ephe mee.

Aabọ ọbo Ojeghata ono

¹³ No iya; ikpoto nemadzu bya edzuko le Jierusalemu g'ephe bo ọbo-iphe ono, aataje buredi, ekoduru ekoko l'onwa k'ebo. Epe dzuko beru k'opu paru eka apaa. ¹⁴ Epe wu-lihu; tuko enya eka e shi agwaje iphe le Jierusalemu wofukota. Epe vutakwapho enya eka aakpoje unwu-isensu oku je enwuru ye le nsuda Kidironu.

¹⁵ O rwua l'abalj iri l'eno l'onwa k'ebo ono; epe gbua nwaturu Ojeghata ono. Iphere bya adu ndu-uke Chileke ono; me ndu Liviayi. Epe je emechaa onwophe emecha; gude anu, ee-gude gwee ngweja-akpo-oku byatashia l'ulo Chipfu ono. ¹⁶ Epe je anodukota l'onodu, epe anoduje; egube ono, o pfuru iya; mbu ekemu Mosisu, bu onye ke Chileke. Ndu uke Chileke ono woru mee-iphe ono, epe nataru l'eka ndu Liviayi ono phekota l'oru-ngweja ono. ¹⁷ Igwerigwe, ndu no l'igwe-oha ono be te emechaduru onwophe emecha. O buru iya meru g'o gude ndu Liviayi gbuaru ndu ono, aaso nsu ono nwaturu Ojeghata nkephe; k'opu epe e-me iya g'o duru Chipfu nsu. ¹⁸ Ndu opu ka l'otu le ndu shi l'ipfu Ifuremu; me ipfu Manase; me ipfu Isaka; me ke Zebulun be te emechaduru onwophe emecha; ole epe rikwanuru iphe Ojeghata ono. Eriri, epe riru iya ta abukwa egube ono be e deru iya l'ekwo. Ole Hezekaya pfukwanuru nu Chipfu l'iswi ehu phe su: "Ge Chipfu, bu onye ono, du ree ono g'aru ¹⁹ onyemonye nvu; mbu onye gude obu iya l'opu acho Chipfu, bu Chileke ke nna iya phe; e-gudekpoo l'onye obu te emeduru onwiya g'o dubebe ree g'ekemu k'eze-ulo Chileke pfuru." ²⁰ Oo ya bu; Chipfu numa epufu, Hezekaya pfuru nu iya; bya emee; ehu du ndu ono ike.

²¹ Ndu Izurelu, bu ndu opu no le Jierusalemu gude ehu-utso bo ọbo-iphe, aataje buredi, ekoduru ekoko ono ujiku esaa. Ndu Liviayi me ndu-uke Chileke nodu anoduje agu ebvu anu Chipfu mboku-mboku; epe nodu egudeje ngwa-ebvu, ada oda agu ebvu ono.

²² Hezekaya pfuru opfu, agba unme nu ndu Liviayi, goshiru l'o doru phe enya; mbu ozi, epe egeru Chipfu. Abali esaa ono be epe rikotaru iphe; egwe ngweja-ehu-guu; bya ekele Chipfu, bu Chileke ke nna phe ekele.

²³ Ndu ono l'opu bya ekweta l'ephe a-bofua ọbo-iphe ono ujiku esaa ozo. Oo ya bu; epe gude ehu-utso bo ọbo-iphe ono abali esaa ozo. ²⁴ Hezekaya, bu eze ndu Jiuda bya anu ndu ono unu oke-eswi labo l'ukporo iri; me unu aturu iri l'esaa l'ukporo iri. Ndu-ishi nu phe unu oke-eswi labo l'ukporo iri; me unu aturu ugbo ukporo l'ise g'ephe gbushia gude bo ọbo-iphe ono. Igwerigwe le ndu-uke Chileke mecha onwophe emecha. ²⁵ Iphe, bu ndu Jiuda l'opu tekota eswa; me ndu-uke Chileke; me ndu Liviayi; mekpoo ndu shi Izurelu bya nduko ono; mekwapho ndu lwaru alwalwa, shi l'alj Izurelu bya; mekpoo ndu opu bu ebubu l'alj Jiuda. ²⁶ Ehu-utso kwatakpo ha shi le Jierusalemu; kele e-shi le teke Solomonu, bu nwa Davidi, shi buru eze ndu Izurelu be ta adujeduru iphe, du nno, duseru le Jierusalemu. ²⁷ Tobudu iya bu; ndu-uke Chileke; me ndu Liviayi wulihu goru onu-oma nu ndu ono; Chileke numa olu phe; epufu, epe epfu anu Chileke rwua imigwe, bu eka ono, du nsu, o bu ebubu ono.

31 E meghechaepho iphemiphe ono; ndu Izurelu l'opu, no l'eka ono wu-lihu bahu l'ime mkpukpu ndu Jiuda; je atuko mkpuma, e dobegbaaru nsu kupyashikota akupyashi. Epe gbutsushia itso Ashera; bya enwutsushia eka agwaje iphe; me iphe, bu enya eka agwaje iphe, nokota l'alj Jiuda l'opu; me ke Benjaminu; me ke Ifuremu; me ke Manase. Epe mee ya nno jasu epe mebyishikota iphemiphe ono. E mecha; ndu Izurelu lashichaa mkpukpu phe; onyenonu lashia ibe iya.

Iphe, a nuru g'e gude baaru Chipfu eja

² Hezekaya bya agbaa ndu-uke Chileke; me ndu Liviayi l'ogbo l'ogbo. O kechaaru ozi nu ogbo nonu; mbu ozi, gbaru ndu-uke Chileke; me ozi, gbaru ndu Liviayi. Ozi phe bu egwe ngweja-akpo-oku; me egwe ngweja-ehu-guu; me anodu l'onu-ulo Chipfu eje ozi; ekele Chipfu ekele; agu ebvu ajaja anu iya. ³ Eze bya eshi l'iphe, o nweru enweru hata anu nu g'e gude gwee ngweja-akpo-oku l'utsu me l'uzenyashi; me k'eswe-atuta-unme; me k'onwa ophu; mewaro k'obo-iphe, geru egeru; mbu egube ono, e deru iya l'ekemu Chipfu.

⁴ O bya atua ekemu ge ndu bu le Jierusalemu woru okiphe, rwuberu ndu-uke Chileke; me ndu Liviayi nu phe; k'opu epe e-yeru ehu l'eme ekemu Chipfu. ⁵ Ekemu ono bya angaa ekameka; teke ono teke ono; ndu Izurelu

nụaha akpuru-iphe-mbụ phẹ; mbụ ereshi; mę męe òphúú; mę manụ olivu; mę manụ-ẹnwu; mękpoo iphemiphe, shi l'ẹgu. Ẹphe vubatakwapọ oke-lanụ-l'ụzo-iri, shi l'iphemiphe, ẹphe nweru; ọ nyibe anyịbe. ⁶ Ndu Ízurelu; mę ndu Jiuda, bukọta lẹ mkpụkpu, nọgbaa lẹ Jiuda wotakwapọ oke-lanụ-l'ụzo-iri, shi l'eswi phẹ; mę l'aturu phẹ; mę l'eghu phẹ bya anụ. Ẹphe nkwapho oke-lanụ-l'ụzo-iri, shi l'iphe, dị nsọ, e doberu Chipfu, bụ Chileke phẹ nsọ. Ẹphe kùbe iya l'ikpo l'ikpo. ⁷ Ẹphe wataru akùbe iphe ono l'ikpo l'ikpo l'ọnwa k'eto; ọ bụru l'ọnwa k'esa ya bę ẹphe megheru iya. ⁸ Teke Hezekáya yęe ndu-ishi byaru ahụma g'iphe ono kataru l'ikpo l'ikpo; ẹphe jaa Chipfu ajaja; bya agọru ọnu-oma nụ ndibe iya, bụ ndu Ízurelu.

⁹ Hezekáya bya ajjahaa ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi g'ee-me iphe ono, kataru l'ikpo l'ikpo ono. ¹⁰ Azaríya, bụ onye-ishi ndu-uke Chileke ono; mbụ onye ọnu-ulo Zadọku bya eyee ọnu sụ: "Anyi wataru eriji ẹpho e -shi teke a wataru evubata iphe ono l'eze-ulo Chipfu; tẹme ọphu aphọduje aphọdu paa ẹka; noo kele Chipfu bę keberu ndibe iya l'oma. Ọo ya meru iphe, eze iphe, ha ẹgube-a tsufutaru etsufuta."

¹¹ Hezekáya bya epfuaru phẹ g'ẹphe dozia mkpuru, aakwakọbeje iphe l'ulo Chipfu; ẹphe bya edozia ya. ¹² Ẹphe yeru ẹhu vubakọta iphe ono, a nuru ono l'ime mkpuru ono; mękpoo oke-lanụ-l'ụzo-iri phọ; mę iphe, e doberu nsọ. Ọ bụru Konanaya, bụ onye Lívayi bę bụ onye-ishi, eleta phẹ ęnya. Onye etsota iya nụ bụru nwune iya, bụ Shimeyi. ¹³ Eze, bụ Hezekáya; mę onye-ishi eze-ulo Chipfu, bụ Azaríya bya ahọta ndu a-nodu l'ẹka Konanaya yele nwune iya, bụ Shimeyi eleta iphe ono ęnya. Ndu ẹphe họtaru bụ: Jiehiyelu; mę Azazaya; mę Nahatu; mę Asahelu; mę Jierimotu; mę Jiozabadu; mę Eliyelu; mę Isumakaya; mę Mahatu waa Benaya.

¹⁴ Ọ bụru Kore, bụ nwatibe onye Lívayi, bụ Imuna; mbụ onye-nche ọnu-abata ụzo ęnyanwu-awawa bę iphe, a nuru Chileke ẹgube oovu nemadzụ evuvu l'obu dị l'ẹka. Iphe, a nuru Chipfu; mę iphe, kachakpoo adu nsọ bụ iya anọduje ekeshi iya. ¹⁵ Ndu yekpọru ẹhu eyetaru iya ẹka lẹ mkpụkpu ẹka ndu-uke Chileke bu ebubu bę bụ: Édenụ; mę Minyaminu; mę Jieshuwa; mę Shemaya; mę Amaraya; mę Shekanaya. Ẹphe yetaru ẹka ekeshiru ndu-uke Chileke ibe phẹ iphe, gbaru phẹ nụ. Ẹphe keshiru iphe ono l'ogbo l'ogbo. Ọ bụru g'a nuru ọgerenya bụ g'a nuru nwata.

¹⁶ Ndu ọzo, ẹphe keru iphe gbaa bę bụ unwoke, nọwaru shita l'apha ẹto kwaseru, bụ ndu ẹpha phẹ nọ l'ẹkwo, e deshiru g'e shiru nwua phẹ; keru gbaa iphe, bukpo ndu abahuje l'ulo Chipfu je eje ozi mbọku-mbọku. Ẹphe keru phẹ iya g'ozu, ẹphe ejegbaa gbaru; mę l'ogbo l'ogbo phẹ. ¹⁷ Ẹphe bya ekeru gbaa ndu-uke Chileke, e deru ẹpha phẹ l'ęnya-unuphu phẹ ẹgube e shi nwua phẹ; mę ndu Lívayi, nọwaru shita l'ukporo apha kwaseru. Ẹphe keeru phẹ iphe ono g'ozu phẹ gude dị; mę l'ogbo l'ogbo phẹ. ¹⁸ E deshichaaru ẹpha unwegirima phẹ; mę unyomu phẹ; mę unwu phẹ unwoke; mę unwu phẹ unwanyi lẹ mkpụkpu ono l'ophu l'ẹkwo, e deshiru g'e shiru nwushia phẹ; kele ẹphe gbaru g'e gude ire phẹ ẹka l'edobe onwophẹ nsọ.

¹⁹ A bya lẹ ndu-uke Chileke, bụ oshilọkpa Erọnu; mbụ ndu ono, bu l'ẹgu, nọ-pheru mkpụkpu phẹ mgburugburu; ẹphebedua bę a gataru unwoke lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu g'ẹphe keeru unwoke oshilọkpa Erọnu ono iphe nkephẹ; mękpoo ndu e deru ẹpha phẹ l'ẹkwo, e deshiru g'e shi nwushia ndu Lívayi.

²⁰ Iphe ono bę bụ iphe, Hezekáya meru l'alị ndu Jiuda l'ophu. O meru iphe, dị ree; mę iphe, pfuru ọto; bya aburu onye e gude ire iya ẹka l'ẹka Chipfu, bụ Chileke nọ. ²¹ Iphemiphe, o yeru ẹka k'ememe l'ozu, dị l'ulo Chileke; mę l'eme ekemu; mę eme iphe, a suru g'e meje; mbụ l'achọ Chileke iya; bę o gudekọta obu iya l'ophu mee. Eshi nno iphe nọdu ejehuru iya.

Senakeribu abya ọgu lẹ Jierúsalemụ

(2Ndu 18:13-27; 19:14-19,35-37; Azá 36:1-22; 37:8-38)

32 Hezekáya meghechaepho iphemiphe ono, o yeru ẹhu mee ono; eze ndu Asiriya, bụ Senakeribu chita ndu ojọgu iya; ẹphe zebata l'alị Jiuda; bya ekephetagbaa mkpụkpu, a kpushiru ike. Ọ bụru iphe, ọri bụ lẹ ya a-lwutacharu iya onwiya. ² Hezekáya bya ahụmaepho lẹ Senakeribu byaru; tẹme l'iphe, ọ gbaru ęnya iya bya bụ g'ọ lwua Jierúsalemụ. ³ O jepfu ndu-ishi iya mę ndu ojọgu iya l'idzù; ẹphe sụ l'ẹphe a-tuko je enwuchishia ęnya-mini, dị l'azụ mkpụkpu ono g'ọ gbabuhu mini. Ẹphe yetaru iya ẹka mee ya. ⁴ Ikpoto nemadzụ dzukobe; ẹphe je enwuchishia ęnya-mini ono g'ọ ha; mę nggele, asoghataje l'alị ono. Ẹphe sụ l'ẹphe tee kwedu gę ndu

eze ndu Asiriya hūma mini, ephe a-ngū; m'ephe -byaepho. ⁵ Hezekáya bya ephube iphu kpukwachaa eka daru adada l'igbulō mkpukpu ono; bya akpūshia ūlo-eli ūlo-eli l'eli igbulō ono. L'azū igbulō ono bē ō kpūru igbulō ōzo. Ō bya emee agbarike igbulō mkpukpu Dévidi; ō kabaa eshihu ike. Ō kpūshikwaapho ngwōgu, dū igwerigwe; mē iphe, eegudejegba egbobuta onwonye.

⁶ Ō bya edobe ndu ojōgu, a-būru ishi ndu Ízurelu. Ō bya ekukōbe pē; ephe byapfuta iya l'edupfu, nō l'ōnu mkpukpu ono. O pfuaru pē opfu, e-me g'obu shihu pē ike sū: ⁷ "Unu shihukwa ike; gē ndzū ta agukwa unu. Unu ta tsukwa ebvu; ōphu ēhu arwūshihukwa unu lē k'eze ndu Asiriya; yēle ikpoto ndu ephe l'iya swi; kēle onye nō swiru anyi bē kakwa onye ōphu nō swiru pē nū ōkpehu. ⁸ Iphe, o nweru bē bū ngwōgu nemadzū mmanū; obenu l'anyibedua nweru Chipfu, bū Chileke anyi, bū onye e-yetarū anyi eka lwū-chiru anyi ōgu." Iphe ono, Hezekáya, bū eze ndu Jiuda pfuru ono mee; meji nmapfuru ndu Jiuda.

⁹ A nōnyaa; eze ndu Asiriya, bū Senakeribu; mbū onye ono, chī ndu ojōgu iya kepheta mkpukpu Lakishi ono bya ezia ndu-ozī iya g'ephe je Jierúsalemū je ezia Hezekáya, bū eze ndu Jiuda; mē iphe, bū ndu Jiuda, nō lē Jierúsalemū ozi sū:

¹⁰ "Waa iphe, Senakeribu, bū eze ndu Asiriya pfuru baa: ?Bū lē gūnu bē unu chiru ūpfu kwē; meru g'o gude unu nōshia lē Jierúsalemū l'ēka e kephetarū unu ekepheta? ¹¹ ?Unu maru-a l'ōo eduphu bē Hezekáya eduphu unu l'ēka ōosuje unu lē Chipfu, bū Chileke unu a-nafūta unu l'ēka eze ndu Asiriya? Iphe, oome bū g'ēgu-nri; mē ēgu-mini gbushia unu. ¹² ?Tōbudu Hezekáya ono bē wofuru eka aagwajē iya; bya emebyishia ōru-ngwēja iya; bya asū ndu Jiuda ephe lē ndu Jierúsalemū l'ōo l'atatiphu ōru-ngwēja lanū bē ephe a-bajē eja; ō būru l'ēka ono bē ephe a-kpōje ūnwū-isensu ōku?

¹³ ?"Unu ta amadū iphe, mu lē nna mu pē meru iphe, bū ndu alī ōzo? ?Agwa ōhamoha ono dūkpōru-a ike nafūta alī pē l'ēka mu? ¹⁴ A bya l'ōha ono, nna mu pē meru; ephe būru mkpurupyata ono; ?dēnu agwa ōhamoha ono ōphu dūru ike nafūta ndu nkiya l'ēka mu? ?Dēnu gē Chileke nkunu e-shi dū ike nafūta unu l'ēka mu? ¹⁵ Ōphu g'unu te ekwekwa gē Hezekáya ghō-gbua unu; dephushia unu g'oodephushi unu ono. Unu te ekwetashi nkiya; kēle ō tō dūkwa agwa ōha; ōzoo k'alī-eze ōphu dūjewaru ike nafūta ndibe iya l'ēka mu; ōzoo l'ēka nna mu pē. ?Dēnuwaro g'ō bū-chia Chileke unu a-nafūta unu l'ēka mu?"

¹⁶ Ndu ozi Senakeribu ono pfutōshibakwapho Chipfu, bū Chileke; me onye-ozī Chipfu ono, bū Hezekáya. ¹⁷ Eze, bū Senakeribu dekwaaphō ēkwo-ozī gude pfungashīa Chipfu, bū Chileke kē Ízurelu ēhu; mbū epfubyishi iya asūje: "Ōo ēgube ono, agwa ndu alī ōzo ta adūdu ike nafūta ndu nkiya l'ēka mu pō; bū gē Chileke kē Hezekáya ta adūkwapho ike anafūta ndu nkiya l'ēka mu." ¹⁸ Ndu ozi Senakeribu ono gude opfu ndu Jiuda rashīa ya ike gē ndu Jierúsalemū ono, nō l'eli igbulō mkpukpu ono nūma iya; g'ephe shi nno mee gē ndzū gūhu pē; ephe atsūahaa ebvu; k'ōphu ephe e-shi nno nata mkpukpu ono. ¹⁹ Ephe pfuaharu Chileke kē Jierúsalemū sukusuku g'ō bū agwa ndiphe, bū iphe, nemadzū gude eka iya mee.

²⁰ Eze, bū Hezekáya waa onye mpfuchiru, bū Azáya nwa Emōzu bya epfuru nū Chileke; raku iya; o rwua l'imigwe lē k'iphe ono. ²¹ Chipfu zia ojozi; ō bya echigbushia iphe, bū ndu ojōgu, ike dū l'ōgu; mē ndu-ishi ndu ojōgu; mē ndu-ishi ōzo, nō l'ōdu-ōgu eze ndu Asiriya ono. Eze ndu Asiriya ono gude iphere laphushia azū l'alī iya. Ōlwa bya abahū l'eze-ūlo agwa iya; ō dūru ūnwu iya unwoke gude ogu-echi je egbuta iya tūa.

²² Ōo ya bū; Chipfu shi nno dzōo Hezekáya yēle ndu bu lē Jierúsalemū l'ēka Senakeribu, bū eze ndu Asiriya; mēwaro l'ēka ndu ōzo. Ō nwūberu pē ēnya ibekēboebo. ²³ Igwerigwe vuta iphe bya anū Chipfu lē Jierúsalemū; mē iphe, eregbaa ire, ephe nūru Hezekáya, bū eze ndu Jiuda. E -shi teke ono bē ōhamoha byaru edobe iya l'ōn-odu, ha shii.

Iphe-ememe guderu Hezekáya

(2Ndu 20:1-3,12-19; Azá 38:1-3; 39:1-8)

²⁴ A nōnyaa iphe-ememe gude Hezekáya; k'ōphu bū l'ō nōwaa l'ōnu ōnwu. O pfuru nū Chipfu; ō za iya; bya emeru iphe-ōhumalenya nū iya. ²⁵ Hezekáya gbē wata etse etsetse l'ime obu iya; ōphu ō dūdu iphe, o meru lē k'iphe-ōma ono, ō natarū ono. Ōo ya bū; oke ēhu-eghu Chipfu dapfuta iya; mē ndu Jiuda; mē ndu Jierúsalemū.

²⁶ Tòbodu iya bụ; izimanụ etsetse ono lwa Hezekáya yèle ndu Jierúsalemụ azụ. Ọo ya bụ; Chipfu haa phẹ atụ-koshi oke ẹhu-eghu iya lẹ teke Hezekáya bụ eze.

Iphe, Hezekáya nweru

²⁷ Hezekáya bẹ nweru iphe shii; tẹme a nọdu akwabẹ iya ùbvù, ha shii. O metaru onwiya mkpuru ẹka ọok-wakobeje mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo; mẹ mkpuma, vugbaa oke aswa; mẹ manụ, eshi mkpọ; mẹ iphe, eegudeje egbobuta onwonye; mẹwaro ivu ọzo, vugbaa oke aswa. ²⁸ Ọ kpụkwarupho ụlo ẹka oodobeje ereshi; mẹ ẹka oodobeje mее; mẹ manụ; nweru ọka-eswi, dụ iche iche anọduje; mẹ mgbabu ẹka aturu anọduje. ²⁹ Ọ kpushiaru onwiya mkpukpu lẹ mkpukpu; nweru ikpoto aturu; mẹ egbu; mẹ eswi; kele Chileke nuru iya ẹku, parụ ẹka apaa.

³⁰ Ọo Hezekáya bẹ mechiru ẹka mini Gihonu eshije l'uzo imeli asofu; bya eshi l'uzo alị iya gbuhaarụ iya ụzo l'uzo ẹnyanwu-arịba mkpukpu Dévidi. Hezekáya mekọta iphemiphe, o meru; o jehuru iya. ³¹ O be teke ndu-ishi ndu Babilonu yeru ndu abya amaru gẹ k'iphe-ohumalenya phọ, Chipfu meru l'alị ono meru; Chileke haa ya g'ọdalee ya; maru iphe, dukota iya l'obu.

Anwuhu Hezekáya

(2Ndu 20:20-21)

³² Iphe ọzo, Hezekáya megbabẹru; mẹ g'ọ gude goshi l'ọ yeru Chileke obu; bẹ e dekotaru l'ophulenya onye mpfuchiru, bụ Azáya nwa Emọzu; mẹ l'ekwo ndu eze ndu Jiuda; mẹ kẹ ndu Ízurelu. ³³ Ọo ya bụ; Hezekáya nwuhu lapfushia nna iya phẹ. E lia ya l'okpa úbvù ẹka e liru iphe, bụ Nwa Dévidi. Ndu Jiuda l'ophu mẹ ndu Jierúsalemụ kwabẹ iya ùbvù teke ọ nwuhuru. Manásẹ, bụ nwa iya bụru eze nọchia ẹnya iya.

Teke Manásẹ bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 21:1-9,17-18)

33 Manásẹ bẹ nọwaru apha iri l'ẹbo teke ọ watarụ aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze lẹ Jierúsalemụ bụru ụkporo apha labọ l'apha iri l'ise. ² O meru iphe, dụ eji l'ẹnya Chipfu; ẹbyi, ọha ono, Chipfu chifuru l'atatiphu ndu Ízurelu ono shi eme; bẹ yẹbedua mekọtakwarupho. ³ Ẹka ono, aagwajẹ iphe ono, nna iya, bụ Hezekáya mebyishiru ono bẹ o woru kpukwaa; bya edobegbaa ẹnya ẹka aagwajẹ Balụ; kpọbechaa itso Ashera. O phozekwarupho kpokpode, nọgbaa l'igwe; bya abakwaaru iya phọ eja. ⁴ Ọ kpushia ẹnya ẹka aagwajẹ iphe l'eze-ulo Chipfu, bụ iya bụ ẹka ono, Chipfu pfuru sụ: "Jierúsalemụ bẹ ẹpha mu a-dụ jeye lẹ tuutuutuu lẹ miiimii." ⁵ L'oma-unuphu labọ, nọ l'eze-ulo Chipfu ono bẹ ọ kpushiru ẹnya ẹka aagwajẹ kpokpode, nọgbaa l'igwe. ⁶ Ọ kpọru unwu iya unwoke ọku gude phẹ gwee eja lẹ nsụda Hinomu. O meru mgbashi; gwọo ọbvụ; mee ọma-manshi; bya ejeje l'aji l'ẹka ndu maa; mẹ l'ẹka ndu aphụ ophulenya. O meru ejo-iphe, parụ ẹka l'ẹnya Chipfu; shi nno kpatsu iya ẹhu-eghu.

⁷ Ọ pyiru ntẹkpe dobe l'eze-ulo Chileke, bụ ẹka ono, Chileke pfuru Dévidi waa nwa iya, bụ Sólomonu sụ: "Ọo l'eze-ulo-a; mẹ lẹ Jierúsalemụ, bụ mkpukpu ono, mu họtaru l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu bẹ mu e-me g'ẹpha mu re-je ire jasụ l'ojejoje. ⁸ Ọphu mu ta abyadụ eme gẹ ndu Ízurelu shi l'alị ono, mu turu nna phẹ ẹka ono hata ọkpa lufu alufu ọzo; m'ọ -bụru-a l'ẹphe letaru ẹnya emekọta iphe, mu turu phẹ l'ekemu ono, mu shi l'ẹka Mosisu nọ phẹ ono; mẹ iphe, bụ iphe, mu tọru ọkpa iya." ⁹ Manásẹ bẹ dusweru ndu Jiuda; mẹ ndu bu lẹ Jierúsalemụ; ẹphe mee ejo-iphe, ka ọphu ndu ọha ono, Chipfu mebyishiru l'iphu ndu Ízurelu ono megbabẹru.

Izimanụ Alwa Manásẹ Azụ

¹⁰ Chipfu pfuru yeru Manásẹ; yèle ndu nkiya; ọphu ẹphe angaduru nchị. ¹¹ Ọo ya bụ; Chipfu chita ndu-ishi ndu ojogu eze ndu Asiriya; ẹphe bapfu phẹ. Ẹphe gude ikokoro kota Manásẹ l'imi; tya ya ẹgbirigba, e meru l'onwirubvu kpuru lashja Babilonu. ¹² Iphe ono tsujee ya phọ l'ẹhu; ọ chọahaa g'oo-shi tya Chipfu, bụ Chileke iya l'ẹnya; ọ kwata wozeta onwiya alị l'iphu Chileke kẹ nna iya phẹ. ¹³ O pfuru nọ Chileke. Opfu ono o pfuru ono,

rwua Chipfu l'èhu; ọ numa opfu iya; bya eduphuta iya azu lẹ Jierúsalem; ọ bya anọdu l'alì-eze iya. Manásẹ gbẹ teke ono bya amaru l'ọo Chipfu bu Chileke.

¹⁴ E mechaa; o kpukwaa igbulọ mkpukpu Dévidi ekibiya ophu nọ l'a -nọdu afuta afuta; mbu lẹ nsuda, nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba obvu-mini Gihonu; kpa ya jeye lẹ Onu-abata Ema; bya akpu-phee úbvú Ofelu mgburugburu. Ọ kpukwaru iya pho; ọ kabaa l'eli. Ọ bya edokaa ndu-ishi ndu ojoju l'iphe, bu mkpukpu, a kpuru; o shihukota ike l'alì Jiuda.

¹⁵ O wofukota obvu, e jetaru ejeta; bya ewofu ntekpe pho l'eze-ulo Chipfu; bya emebyishia ẹnya ẹka aagwaje iphe, ọ kpushiru l'úbvú ẹka eze-ulo Chipfu du; me lẹ Jierúsalem. O vuta phe tuphaa l'azu mkpukpu. ¹⁶ Ọ bya edozia ọru-ngweja Chipfu; bya egwee ngweja-ehu-guu; me ngweja-ekele l'eli iya. O pfuaru ndu Jiuda g'ephe ba-jeru Chipfu, bu Chileke ke Izurelu eja. ¹⁷ Ọle g'ọ dughabe be ndu Jiuda ta ahakwanuru egwe ngweja l'eka aagwaje iphe; ọle ọo Chipfu, bu Chileke phe be ephe anoduje egwe iya anu kpoloko.

Anwuhu Manásẹ

(2Ndu 21:17-18)

¹⁸ Iphe ozo, Manásẹ megbaberu; me epfufu, o pfuru nu Chileke; me iphe, ndu aphu ophulanya gude epha Chipfu, bu Chileke ke Izurelu pfuru nu iya; be e dekotaru l'ekwo-ako ndu eze ndu Izurelu. ¹⁹ Epfufu, o pfuru nu Chileke; me g'iphe, ọ rworu gude rwua Chileke l'èhu; mekpoo iphe-eji, o meshiru; je akpa lẹ ndzu gheleghelehele, du iya l'èhu; mekpoo eka ọ kpushiru, aagwaje iphe; m'eka o doberu itso Ashera me ntekpe; teme o wozetaje onwiya ali; be e dekotaru l'ekwo-ako onye aphuje ophulanya, bu Hozayi. ²⁰ Ọo ya bu; Manásẹ nwuhu lapfushia nna iya phe. Ephe lia ya l'ibe iya. Amonu, bu nwa iya buru eze nochia ẹnya iya.

Teke Amonu bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 21:19-26)

²¹ Amonu be nowaru ukporo apha l'apha labo teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ noru l'aba-eze lẹ Jierúsalem bu apha labo. ²² O mee iphe, du eji l'ẹnya Chipfu ge nna iya, bu Manásẹ. Iphe, bu ntekpe Manásẹ, bu nna Amonu doberu be o gweru ngweja nu; baaru iya eja. ²³ O to wozeduru onwiya ali l'iphu Chipfu egube nna iya, bu Manásẹ wozetaru onwiya. Amonu bu epho ikpe be oomeko ekpu onwiya. ²⁴ Ndu ozi iya gbaaru iya ejo-idzu; woru iya gbua l'ibe iya. ²⁵ Ndu Jiuda bya eworu ndu ono, gbaru eze, bu Amonu ejo-idzu ono gbushikota. Ephe bya eworu Jiosaya, bu nwa iya mee eze; ọ nochia ẹnya iya.

Teke Jiosaya bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 22:1-2)

34 Jiosaya be nowaru apha esato teke ọ wataru aburu eze. Iphe, ọ noru l'aba-eze lẹ Jierúsalem buru ukporo apha l'apha iri lẹ nanu. ² Jiosaya meru iphe, pfuru oto l'ẹnya Chipfu. O tsokotaru uzo, ochooroke iya, bu Dévidi tsoru. Ọ to dudu ophu o mephodoru; me nanu.

³ L'apha, kwe iya apha esato, ọ wataru aburu eze be ọ wataru achọ uzo ke Chipfu, bu Chileke k'ochooroke iya, bu Dévidi. Teke ono be ọ bukwaduro nwatanshi. O be l'apha k'iri l'ebo iya; ọ gwòahaa mkpukpu Jiuda; waa Jierúsalem; mbu woshiahaa eka aagwaje iphe, nogbaa ya nu; me itso Ashera; me ntekpe, a pyiru apyipyi; me ophu a kpuru akpukpu. ⁴ O zia g'e tsukposhia ẹnya eka aagwaje Balu. O nwutsushia ẹnya eka aakpoje unwu-isensu oku, du l'eka ono. Itso Ashera; me ntekpe, a pyiru apyipyi; me ophu a kpuru akpukpu be o gwekotaru ọ du rwukuru rwukuru; o woru iya je ephekaa l'ilu ndu shi agwaje phe nu. ⁵ Ndu egweru agwa ono eja be ọ kpokotaru okpu phe oku l'eli ẹnya eka ono, aagwaje agwa ono. Ọ tuko Jiuda waa Jierúsalem mechakota emecha. ⁶ Lẹ mkpukpu eka ndu Manásẹ; me ndu Ifuremu; me ndu Simiyonu bukota; mbu je akpa lẹ ke ndu Nafutali; me l'eka no-pheru iya mgburugburu, e meru; ọ buru mkpurupyata; ⁷ be o nwutsushiru ẹnya eka aagwaje iphe; bya egwepyashia itso Ashera; me ntekpe, du iya nu; ọ du rwukuru rwukuru. Ọ tuko ẹnya eka aakpoje unwu-isensu oku, dukota l'alì Izurelu nwutsushikota. E mechaa; Jiosaya lapushia azu lẹ Jierúsalem.

A hūmaru ẹkwo ekemu

(2Ndu 22:3-20)

⁸ O be l'apha, kwe Jiosáya apha iri l'ẹsato, ọ wataru aburu eze; teke ono be o wofuchawaru iphe, du eji l'alí ono; o zia Shafanu, bu nwa Azalaya; me Maseya, bu ọchi-ọha mkpukpu ono; me Jiowa, bu nwa Jiowahazu, bu onye nkwakobe; g'ephe je emekwaa ulo Chipfu, bu Chileke iya.

⁹ Ephe bya ejepfu Hilikaya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke je eworu okpoga, e wobataru l'eze-ulo Chileke nu iya; mbu okpoga ono, ndu Lívayi, bu ndu eche nche l'onu eze-ulo nataru l'eka ndu Manáse; me l'eka ndu Ifuremu; me l'eka ndu Benjaminu l'ophu; me l'eka ndu bu le Jierúsalemu. ¹⁰ Ephe woru okpoga ono ye l'eka ndu eleta enya l'ozi, eeje l'eze-ulo Chipfu. Ephebedua woru iya nu ndu ono, eje ozi l'ulo Chipfu ono g'ephe gude kpukwaa ya; mezia ya emezi. ¹¹ Ephe woru okpoga ono nu ndu kapyinta; me ndu akpu ulo ono g'ephe gude zu mkpuma, a gbakposhuru agbakposhi; me oshi, aagbaje uko l'ulo; me oswebe, eswebeje l'ulo; kele ndu ophu shi du iya nu be ndu shi buru eze, le Jiuda hakotaru o lakota l'iyi.

¹² Unwoke ono bya eyeru ehu jee ozi ono. Ndu e doberu g'ephe leta enya le g'e gude eje ozi ono be bu Jia-hatu; me Obedaya. Ndu ono be bu ndu Lívayi, shi l'eri Merari. Ndu ozo be bu Zekaraya; me Meshulamu, bu os-hilokpa Kohatu. Ndu Lívayi ono, bu ndu ophu emeje ona l'aku ngwa ebvu ¹³ be bu ndu-ishi ke ndu ophu evu iphe, e gude eme k'ulo ono; o buru phe eleta ndu eje ozi ono enya l'ozi, dugbaa ya nu. Ndu Lívayi ono be haru buru ndu edeje ekwo; me ndu-ishi ozi; me ndu nche onu oguzo.

¹⁴ O buru g'ephe ewofuta okpoga ono, e wobataru l'eze-ulo Chipfu ono be Hilikaya, bu onye uke Chileke hūmaru ekwo ekemu ono, Chipfu shi l'eka Mosisu nu ono. ¹⁵ Hilikaya pfiaru Shafanu, bu onye edeje ekwo; su: "Mu hūmakwaru ekwo ekemu l'eze-ulo Chipfu." O bya eworu ekwo ekemu ono nu Shafanu. ¹⁶ Oo ya bu; Shafanu gude ekwo ono jepfu eze; bya akaru iya su: "Iphemiphe, e yeru ndu-ozí ngu l'eka g'ephe mee be ephe emekwa-a. ¹⁷ Ephe wotaakwaru okpoga, du l'eze-ulo Chipfu ye l'eka ndu-ishi ozi; me ndu ophu eje ozi obu."

¹⁸ Shafanu, bu onye edeje ekwo bya agbe teke ono pfiaru eze su iya: "O nweru ekwo onye uke Chileke, bu Hilikaya nuru mu." Shafanu bya eworu iya gu l'iphu eze.

¹⁹ Eze nūmaepho iphe, o gutaru l'ekwo ekemu ono; o woru uwe iya gbajashia. ²⁰ O bya ekua Hilikaya; me Ahikamu nwa Shafanu; me Abudonu nwa Mayika; me Shafanu, bu onye edeje ekwo; me Asaya, bu onye-ozí eze su phe: ²¹ "Unu je akpataru mu Chipfu ishi l'iswi ehu mu; me l'iswi ehu ndu phoduru nu le Izurelu; me le Jiuda; k'iphe ono, e deru l'ekwo ono, a hūmaru ono. Noo kele oke ehu-eghu, Chipfu a-tu-koshi anyi be paakwaru eka; kele nna anyi phe be te emeduru iphe, Chipfu pfuru; teme ophu ephe emeduru iphe, e deru l'ekwo-a."

²² Oo ya bu; Hilikaya; me ndu ono, eze ziru ozi ono jeshia ibe nwanyí, bu onye mpfuchiru Chileke, epha iya bu Huluda. Huluda be bu nyee Shalumu, bu nwa Tokuhatu nwa Hasura. Shalumu bu onye eletaje uwe ndu-uke Chileke enya. Eka o bu bu le mkpukpu k'ebó le Jierúsalemu. Ephe bya epfiaru iya k'iphe ono.

²³ Nwanyí ono su phe: "Waa iphe, Chipfu, bu Chileke ke Izurelu pfuru baa: Unu je ezia onye ziru unu g'unu byapfuta mu le-a; ²⁴ le Chipfu suru-a: Mu a-byaakwa ewotaru mkpukpu Jierúsalemu; waa ndu bu iya nu ejo iphe-ehuka; mbu iphe, bu mburonu ono, e deshuru l'ekwo ono, a guru l'iphu eze ndu Jiuda ono. ²⁵ Eshi ophu ephe gwoberu mu; kpohaa unwu-isensu oku anu agwa; o buru iphe, ephe gude eka mee be ephe gude akpat-su mu ehu-eghu; be mu a-tukoshi eka-a oke ehu-eghu mu; ophu e tee gbobotadu oke ehu-eghu mu ono eg-bobuta. ²⁶ A bya l'ehu eze ndu Jiuda l'onwiya, bu onye ziru unu g'unu bya akpata ishi l'eka Chipfu; unu karu iya le Chipfu, bu Chileke ke Izurelu be suru-a: Le k'opfu ono, i nūmaru ono; ²⁷ be eshi ophu iphe ono rwuru ngu l'obu; i bya ewozeta onwongu alí l'iphu Chileke teke ono, i nūmaru iphe, mu pfuru le k'eka-a; me ndu bu iya nu; mbu eshi ophu i gude k'iphe ono wozeta onwongu alí l'iphu mu; bya agbajashia uwe ngu; raa eka l'iphu mu; be mu nūmawaru iphe, i pfuru. Noo iphe, Chipfu pfuru bu ono. ²⁸ Su-a; mu e-me g'i lapfu nna ngu phe; e-lia ngu jii. Enya ngu ta abyadu ahuma ejo iphe-ehuka ono, mu e-wopfuta mkpukpu eka-a; me ndu bu iya nu ono."

Oo ya bu; ephe lwa bya akporu eze ge nwanyí ono pfuru.

Jiosáya agbaphu ọgbandzu Chipfu azụ

(2Ndu 23:1-20)

²⁹ Tọbudu iya bụ; eze bya ezia; e je ekukọo ndu bụ ọgerenya ndu Jiuda; mę kę ndu bu lę Jierúsalemụ. ³⁰ Eze yele unwoke ndu Jiuda ono g'ęphe ha; mę ndu bu lę Jierúsalemụ; mę ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi; mękpoo ndu Jiuda l'ophu; ndu upfu mę ndu nta; bya atụko swiru jeshia l'eze-ulo Chipfu. O woru ękwo ọgbandzu ono, a humaru l'eze-ulo Chipfu ono guru ye phę lę nchị. ³¹ Ọ bya apfuru lę mgboru itso iya; ęphe lę Chipfu gbaa ndzụ; o kwee ukwe lę ya a-nọdu etso Chipfu; gude obu iya g'ọ ha; mę ndzụ iya g'ọ ha eme ekemu iya; mę iphe, ọ sụru g'e meje; mę iphe, ọ tọru ọkpa iya; shi nno eme iphe, ọgbandzu ono pfuru, bụkwa iya phọ bụ iphe, e deru l'ękwo ọgbandzu ono. ³² O mee g'iphe, bụ ndu nọ lę Jierúsalemụ; mę lę Benjaminu kweta iphe ono, o pfuru ono. Oo ya bụ; ndu bu lę Jierúsalemụ mee iphe, ọgbandzu Chileke kę nna phę ono pfuru.

³³ Jiosáya wofukọta ęjo agwa, nọ l'alị kę ndu Ízurelu l'ophu. O mee g'iphe, bụ ndu nọkota lę Ízurelu bajeru Chipfu, bụ Chileke phę ęja. Ophu ęphe ta ahajęduru etso Chipfu, bụ Chileke kę nna phę jasụ g'ọ nọ-beru.

A bọaharu ọbo Ojeghata ọzo

(2Ndu 23:21-23)

35 Tọbudu iya bụ; Jiosáya bya abọoru Chipfu ọbo Ojeghata lę Jierúsalemụ. E gbua nwaturu Ojeghata ono lę g'onwa mbụ dụ l'abalị iri l'ęno. ² O dobe ndu-uke Chileke l'ozu, gbaru phę nų; bya agbaa phę unme sụ phę g'ęphe leta ęnya l'ozu, dụ l'ulo Chipfu. ³ Ọ bya epfuru yeru ndu Lívayi, bụ ndu ezije ndu Ízurelu l'ophu iphe; bya aburu ndu dụ nsọ l'ęka Chipfu nọ sụ phę: "Unu woru okpoko ono, dụ nsọ ono dobe l'ulo, Sólomonu nwa Dévidi, bụ eze ndu Ízurelu kpuru. Unu ta apaphehękwa iya l'ukuvu ọzo. Unu jeeru Chipfu, bụ Chileke unu yele ndibe iya, bụ ndu Ízurelu ozi nta-a. ⁴ Unu kwakọbe onwunu l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu ęgube unu dụ l'ogbo l'ogbo, bụ iya bụ ęgube ono, Dévidi, bụ onye ono, shi buru eze ndu Ízurelu; yele nwa iya, bụ Sólomonu deru iya l'ękwo doberu unu ono.

⁵ "Unu pfuru l'ęka ono, dụ nsọ ono; unu pfua ęgube e gude keshia unwunna unu l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu ndu Ízurelu. Ogbu ndu Lívayi apfu-kubecha ndu ophu nọnu. ⁶ Unu egbua nwaturu Ojeghata ono; mee onwunu g'unu dụ nsọ; kwakọbe nwaturu ono k'ophu unwunna unu phę a-nọdu eme iya gę Chipfu shi l'ęka Mósisu tịa ekemu iya."

⁷ Ndu Ízurelu mmanụ, bụ ndu nọ l'ęka ono bę Jiosáya nuru nwaturu; mę nweghu, tukuru dụ ụkporo unu ugbo ęto l'unu iri l'ise g'ęphe gude mee kę ngweja ọbo Ojeghata ono. Ọ nụkwa phę phọ eswi, dụ unu ęsaa l'ụkporo iri. Anụ ono bę shikọta l'ęku, eze nweru.

⁸ Nokwaphọ gę ndu-ishi Jiosáya woru iphe, shi phę l'obu nų ndu Ízurelu ono; mę ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi. Hilikaya; mę Zekaraya; mę Jiehiyelu, bụ ndu-ishi ulo Chileke bya eworu unu nwaturu ishii l'ụkporo iri; mę eswi ụkporo iri l'ise nų ndu-uke Chileke g'ęphe gude gwee ngweja Ojeghata ono. ⁹ Konanaya; mę Shemaya yele Netanelu, bụ unwunna iya; mę Hashabaya; mę Jieyelu; mę Jiozabadu; bụ ndu-ishi ndu Lívayi bę nuru ndu Lívayi unwu-aturu; yele unwu-eghu, dụ unu iri l'ębo l'ụkporo iri; nụkwa phę phọ unu eswi l'ụkporo ise; g'ęphe gude gwee ngweja Ojeghata ono.

¹⁰ A kwakọbechaa nkwa ọbo Ojeghata ono; ndu-uke Chileke je apfuru l'onodu phę; ndu Lívayi nọdu ęgube e keshiru phę; mbụ ęgube ono, eze sụru g'ęphe mee. ¹¹ Ęphe gbushia unwu-aturu Ojeghata ono. Ndu uke Chileke nata mee ya phee; ndu Lívayi swashia anụ ono akpọ. ¹² Ęphe woru anụ, e gude eme kę ngweja-akpọ-ọku dobe iche; k'ophu ęphe e-keshiru iya ndu Ízurelu l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu; g'ęphe gude ęka phę gweeru iya Chipfu; ęgube ono, e deru iya l'ękwo Mósisu. Ọ bụkwarupho g'ęphe meru anụ eswi bụ ono. ¹³ Unwu-aturu Ojeghata ono bę ęphe huru ahuhu l'ọku; ęgube omelalị iya dụ. Ęphe gude ite-ọku; mę nwitoshi; mę ite-ophe shia ngweja ọzo, dụ nsọ eshishi; bya emekebe ęwegwa pajeru iya ndu Ízurelu l'ophu. ¹⁴ Ęphe mechaa ono; bya akwakọbe nkepę; mę kę ndu-uke Chileke; noo kęle ndu-uke Chileke, bụ oshilọkpa Eronu bę phuberu iphu egwe ngweja-akpọ-ọku; mę ęba-anụ ono jasụ nchi jihu. Ọ buru iya meru g'ọ gude ndu Lívayi kwakọbe nkepę waa ophu ndu-uke Chileke, bụ oshilọkpa Eronu riru.

¹⁵ Ndu ogbo-ebvu; mbụ oshilokpa Asafu nọdu l'ọnodu phẹ, bụ iya bụ ọnodu, Dévidi; mę Asafu; mę Hemanu; mę Jiedutunu, bụ onye aphujeru eze ophuleny doberu phẹ. Ndu nche nọduchaa l'oguzo l'oguzo; ophu o dudu onye gbadoru ozi nkiya; noo kẹle unwunna phẹ, bụ ndu Lívayi bę eshiru phẹ nri.

¹⁶ Tọbudu iya bụ; e jekọta ozi, e jeru Chipfu mbọku ono gude bọo obo Ojegahata ono; gwee ngweja-akpo-oku ono l'oru-ngweja Chipfu; egube ono, eze, bụ Jiosáya karu g'e mee ya. ¹⁷ Ndu Ízurelu, bụ ndu ophu nọ anọno l'ẹka ono bọo obo Ojegahata ono teke ono; bya abọo Obo-iphe ono, aatajẹ buredi, ekoduru ekoko ujiku ẹsaa. ¹⁸ Egube obo Ojegahata ono bę a ta bọjeduru l'alị Ízurelu e -shi teke onye mpfuchiru Chileke, bụ Sámẹlu bụ ishi. Ophu o dudu onye eze ndu Ízurelu, bọjeru obo Ojegahata ophu dọjeru g'ophu Jiosáya bọru ono; mbụ yele ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi; mę ndu Jiuda l'ophu; mę ndu Ízurelu, nọ l'ẹka ono; mę ndu bu lẹ Jierúsalemu. ¹⁹ Obo Ojegahata ono bę a bọru l'apha, kwe Jiosáya apha iri l'ẹsato, e -shi teke o wataru aburu eze.

Anwuhu Jiosáya

(2Ndu 23:28-30)

²⁰ E meghebebechaepho iphemiphe ono; Jiosáya bya edozichaa ọlo Chipfu; o dọ ree; Neko, bụ eze ndu Ijiputu chita ndu ojogu iya; ephe jeshia ogo lẹ Kakemishi, dọ lẹ mgboru enyimu Yufurétisu; Jiosáya chita ndu ojogu nkiya jeshia gę ya wọta iya ogo. ²¹ Oke Neko bę yeru ndu jeru ezia Jiosáya sụ iya: “?Bụ gunu bę adaru mu lẹ ngu; gube eze ndu Jiuda? O tọ bụkwa ngu bę mu byapfutaru ogo ntanụ; ndu mu byapfutaru bụkwa ndu ono, mu l'ephe alwu ogo ono. Chileke bę ziru mu gę mu mekebe egwegwa. Ta pfu-chikwa Chileke ọzo l'ọ kwa iya swiru mu eswiru; o -dudu bę oo-mekwa g'i laa l'iyi.”

²² Oke Jiosáya te ekweddu haa ya; bya emee onwiya g'a ta hube iya ama gę yele iya lwua ogo. O jika lę ya ta angadu nchi l'opfu Neko, bụ iya bụ opfu, shi l'onu Chileke; o tųgbule-a jepfushia ya ogo lę phorokoto alị mkpukpu Megido.

²³ No iya; ndu agba apfu gbanaa eze, bụ Jiosáya apfu; o sụ ndu-ozu iya: “Unu pafu mu l'ẹka-a; kẹle e mekawaru mu iphe okpobe emeka.” ²⁴ Oo ya bụ; ndu-ozu iya ono pata iya pafu l'ugbo-inya iya; paru iya ye l'ugbo-inya iya ophu kwe ẹbo palata Jierúsalemu. O buru l'ẹka ono bę o nwuhuru; e lia ya l'ẹka e liru nna iya phẹ. Ndu Jiuda l'ophu; mę ndu Jierúsalemu raa ẹkwa iya.

²⁵ Jieremaya gwa ebvu-aphu ẹhu Jiosáya. Unwoke; mę unwanyi, agụ ebvu nọdu aguje ebvu ẹhu Jiosáya m'ephe -nọdu erwu erwubvu. O buru g'ọ dọ bụ ono byasụ ntanụ-a. Ephe mee ya; o buru omelali, dọ l'alị Ízurelu; teme e dee ya edede l'ekwo ebvu-aphu.

²⁶ Iphe ọzo, Jiosáya megbabęru; mę g'o gude mee iphe-oma l'uzo, o dọ l'ekemu Chipfu; ²⁷ męwaro iphe, o mekotaru; e -shi l'ishi jeye l'ẹka o bvruru bę e dekotaru l'ekwo ndu eze ndu Ízurelu; mę kę ndu Jiuda.

Teke Jiehowahazu bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 23:31-35)

36 Tọbudu iya bụ; ndu alị ono wofuta Jiehowahazu, bụ nwa Jiosáya kę nwoke; mee ya o buru eze lę Jierúsalemu nọchia ęnya nna iya.

² Jiehowahazu bę nọwaru ukporo apha l'apha ęto teke o wataru aburu eze. Iphe, o nọru l'aba-eze lę Jierúsalemu bụ onwa ęto. ³ Eze ndu Ijiputu chifu iya l'aba-eze iya lę Jierúsalemu; bya asu gę ndu Jiuda tųa mkpola-ochaa, ęrwa iya dọ ukporo talentu ise; waa mkpola-ododo, ęrwa iya dọ talentu lanu. ⁴ Eze ndu Ijiputu ono bya eworu ęliyakimu, bụ nwune Jiehowahazu kę nwoke; mee o buru eze ndu Jiuda; mę Jierúsalemu. O gbanwee ępha iya gube iya Jiehowakimu. Oke Neko bę kputaru nwune ęliyakimu ono, bụ Jiehowahazu lashia Ijiputu.

Teke Jiehowakimu bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 23:36—24:7)

⁵ Jiehowakimu nọwaru ukporo apha l'apha ise teke o wataru aburu eze. Iphe, o nọru l'aba-eze lę Jierúsalemu buru apha iri lę nanu. O mee iphe, dọ ęji l'ęnya Chipfu, bụ Chileke iya. ⁶ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu

bya bya etsoo ya oḡu; t̄a ya ẹgbirigba onyirubvu kp̄uru lash̄ia Bábilonu. ⁷ Nebukadineza b̄e hakwarupho ivu, d̄u l'ulo Chipfu vuta lash̄ia Bábilonu je edobe l'ulo agwa iya l̄e Bábilonu l'eka ono.

⁸ Iphe ozo, Jiehoyakimu megbaberu; m̄e ẹbyi, o mekotaru; m̄e ẹjo-iphe, a humaru l'oome; iphemiphe ono b̄e e dekotaru l'ekwo ndu eze ndu Ízurelu; m̄e k̄e ndu Jiuda. Jiehoyakinu, b̄u nwa iya nwoke buru eze nochia ẹnya iya.

Teke Jiehoyakinu b̄u eze ndu Jiuda

(2Ndu 24:8-17)

⁹ Jiehoyakinu b̄e noḡaru apha iri l'esato teke o wataru aburu eze. Iphe, o noḡu l'aba-eze l̄e Jierusal̄emu buru onwa ẹto l'abal̄i iri. O mee iphe, d̄u ẹji l'ẹnya Chipfu. ¹⁰ Apha sugbaepho ishi; eze, b̄u Nebukadineza zia ozi g'e je ekua ya g'o bya Bábilonu; l'oo-ch̄iru ivu, eregbaa ire, shi l'ulo Chipfu bya. O woru nwune nna Jiehoyakinu ono, b̄u Zedekaya mee eze ndu Jiuda waa Jierusal̄emu.

Teke Zedakaya b̄u eze ndu Jiuda

(2Ndu 24:18-20; Jier 52:1-3)

¹¹ Zedekaya b̄e noḡaru ukporo apha l'apha lanu teke o wataru aburu eze. Iphe, o noḡu l'aba-eze l̄e Jierusal̄emu buru apha iri l̄e nanu. ¹² O mee iphe, d̄u ẹji l'ẹnya Chipfu, b̄u Chileke iya. Ophu o wozetaduru onwiya al̄i l'iphu Jieremaya, b̄u onye mpfuchiru Chipfu.

Adada Jierusal̄emu

(2Ndu 25:1-7; Jier 39:1-10; 52:3-11)

¹³ Zedekaya b̄e kwefukwarupho eze, b̄u Nebukadineza ike, b̄u iya b̄u onye ono, meru o gude ẹpha Chileke ribua angu ono. O kp̄oru gagaraga; t̄eme o kp̄o-chia obu; ophu o to ghaduru Chipfu, b̄u Chileke k̄e Ízurelu iphu. ¹⁴ Ozo buru l̄e ndu-ishi ndu-uke Chileke; m̄e ndu Jiuda l'ophu b̄e ghelegheleghele nkep̄e kabaa njo. Ẹphe yekotaru ẹka l'akpamara ono, ohamoha ono anoduje eme; t̄eme ẹphe merwushia eze-ulo Chipfu, b̄u ẹka ono, o doberu ns̄o l̄e Jierusal̄emu ono.

¹⁵ Chipfu, b̄u Chileke k̄e nna p̄e nodu eshije l'onu ndu-oz̄i iya epfu opfu anu p̄e; o -pfuchaa l'o pfubaa; k̄e imemini ndibe iya; waa ẹka ono, o bu ebubu ono b̄e d̄u iya nu. ¹⁶ Obenu l'oo ewenu b̄e ẹphe anoduje aja ndu-oz̄i Chileke ono; akp̄o opfu iya ẹbo ẹbo l'afu; ach̄i ndu mpfuchiru iya ochi. Ẹphe mee ya nno jas̄u teke oke ẹhu-eghu Chipfu tanḡirihuru l'ehu ndibe iya; o buru a-ma-g'eme iya.

¹⁷ T̄obudu iya b̄u; Chipfu duta eze ndu Bábilonu dobe g'o tsoo p̄e oḡu. O gude ogu-echi gbugbushia unwokorobyia p̄e l'eze-ulo Chileke. Ophu o dudu onye ophu o haru l'unwokorobyia p̄e; m̄e l'unwumgboko p̄e; m̄e l'unwoke, b̄uwaa ogerenya; m̄e ndu ophu kah̄waru akah̄u. Chileke t̄uko p̄e g'ẹphe ha yekota Nebukadineza l'eka. ¹⁸ O gwetakota ivu, d̄u l'eze-ulo Chileke lash̄ia Bábilonu; mb̄u ophu ha shii m̄e ndu ophu ha nwansh̄i. O vutakwapho ẹku, d̄u l'eze-ulo Chipfu; m̄e ẹku k'onye eze; waa k̄e ndu-ishi iya. ¹⁹ Ẹphe t̄ufu oku l'eze-ulo Chileke; bya enwutsushia igbul̄o, e gude kp̄u-pheta Jierusal̄emu mgburugburu. Ẹphe t̄ufukota oku l'ulo ndu eze, dukota iya nu. Ẹphe t̄ukokpoo iphe, ere ire, no l'eka ono mebyishikota.

²⁰ O ch̄ita nwa ndu ophu phoduru nu lash̄ia Bábilonu; ẹphe jeahaaru iya ozi; ejeru unwu iya ozi jas̄u teke ndu Peshiya wataru abu eze. ²¹ Al̄i ono bya atuta nwune l̄e teke ono, o dabyiru buru ochobu ono; noḡo ukporo apha ẹto l'apha iri. O shi nno vukota; mb̄u opfu, Chipfu shi l'onu Jieremaya pfua. †

Sayirosu eme ḡe ndu a kp̄uru l̄e ndzu laphu azu

(Ẹzu 1:1-4)

²² O be l'apha k̄e mb̄u, Sayirosu wataru aburu eze ndu Peshiya; Chipfu nwusaa ya obu; mb̄u eze ndu Peshiya obu; o raa ozi arara l'al̄i-eze iya l'ophu; bya edekwapho ozi ono edede l'ekwo. Iphe ono buru g'ee-shi g'opfu ono, Chipfu shi l'onu Jieremaya pfua ono vukota. ††

† Ḡunaa Jier 25:11 †† Ḡunaa Jier 25:12; 29:10

²³“Waa iphe, Sayirosu, bu eze ndu Peshiya pfuru baa:

“Chipfu, bu Chileke k'imigwe nukotawaru mu ali-eze, nokota le mgboko-a; bya asuwa mu ge mu kparu iya ulo le Jierusalemu ono, du l'ali Jiuda. Iphe, bukpuo onye ke Chileke, no l'echilabo unu; ge Chipfu, bu Chileke iya swikwaru iya okpobe eswiru; teme g'onye ono tgbukwaa lashiaka ono.”

Ẹzura

Sayirosu atọ ekemu gẹ ndu a kpuru lẹ ndzọ laphu azọ

(2Iphe 36:22-23)

1 O be l'apha kẹ mbụ, Sayirosu wataru aburu eze ndu Peshiya; Chipfu nwusaa Sayirosu, bu eze ndu Peshiya obu; o raa ozi arara l'alì-eze iya l'ophu; bya edekwapho ozi ono edede l'ekwo. Iphe ono buru g'ee-shi g'opfu ono, Chipfu shi l'onu Jieremaya pfua ono vukota.

²Waa iphe, Sayirosu, bu eze ndu Peshiya pfuru baa:

“Chipfu, bu Chileke k'imigwe nukotawaru mu alì-eze, nokota lẹ mgboko-a; bya asuwa mu gẹ mu kpuru iya ọlo lẹ Jierusalemu ono, du l'alì Jiuda. ³Iphe, bukpo onye kẹ Chileke, no l'echilabo unu; gẹ Chileke iya ono swikwaru iya okpobe eswiru. G'onye obu tugbua lashia Jierusalemu ono, du l'alì Jiuda je akpu ọlo Chipfu, bu Chileke kẹ Izurelu; mbu Chileke ono, no lẹ Jierusalemu. ⁴A -bya lẹ ndu phoduru nu l'eka-a ephe lwaru alwalwa-a; gẹ ndu ephe bu l'eka iya nkephe gude mkpola-ochaa; me mkpola-ododo yetaru phe eka; ephe anu phe ivu ozo, du iche iche; me iphe-edobe; mewaro iphe ozo, shi phe l'obu futu g'ephe gude je akpu ọlo Chileke lẹ Jierusalemu.”

⁵Tobudu iya bu; ndu bugbaa ishi l'unuphu l'unuphu; l'ipfu Jiuda; me kẹ Benjaminu; me ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi; mbu iphe, bukpo onye Chileke yeru iya l'obu tuko wulihu jeshia akpu ọlo Chipfu ono lẹ Jierusalemu. ⁶Ndu obutobu phe gweru ivu mkpola-ododo me mkpola-ochaa nu phe gude yetaru phe eka; me ivu ozo, du iche iche; me iphe-edobe; me iphe, vugbaa okaswa; a -gufukwa iphe, shi phe l'obu futu, ephe nuchaaru phe.

⁷Eze, bu Sayirosu gwefutakwapho ivu ọlo Chipfu ono, Nebukadineza shi gweta lẹ Jierusalemu je edobe l'ọlo agwa iya pho. ⁸O buru onye edobeje okpoga, epa iya bu Mituredatu be Sayirosu, eze ndu Peshiya shi l'eka iya gwefuta ivu ono. Onye ono woru iya gu ọgu nu Sheshubaza, bu onye-ishi ndu Jiuda.

⁹Waa g'ivu ono ha baa:

Gbamugbamu mkpola-ododo

be du ukporo l'iri;

gbamugbamu

mkpola-ochaa du

unu labo l'ukporo iri;

iphe, eegudeje akpo

unwu-isensu oku,

e meru lẹ mkpola-ochaa

du ukporo lẹ tete.

¹⁰Ochi, e meru lẹ

mkpola-ododo du

ukporo l'iri.

Ochi, e gude

mkpola-ochaa mee,

l'udu iya l'udu iya

du unu ochi l'ochi iri.

Unwu ivu ozo, dugbaa

nụ dụ ọnu l'ụkporo iri.

¹¹ Ivu, e meru lẹ mkpọla-ododo; mę kę mkpọla-ọchaa bę dụ ọnu iri l'ẹto l'ụkporo iri. Ivu ono g'ọ ha bụ ivu, Sheshubaza gwelataru teke ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ laa alị Bábilonu ono lwarụ Jierúsalemu.

Ndu lwarụ nụ lẹ ndu ono a kpuru lẹ ndzụ ono

2 Waa ndu Ízurelu ono, shi l'alị Bábilonu lwa; mbụ ndu ono, a kpụjeru lẹ ndzụ laa alị ọzo, bụ iya bụ ndu Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu kpụkojeru laa Bábilonu. Ẹphe lwarụ Jierúsalemu; mę Jiuda; onyenọnu lashichaa mkpụkpu ẹka o shi. ² Ndu ẹphe tso lwa bę bụ Zerúbabelu; mę Jieshuwa; mę Nehemaya; mę Seraya; mę Relaya; mę Mọdekayi; mę Bilishanu; mę Misupa; mę Biguvayi; mę Rehumu; waa Bana.

Waa gę ndu Ízurelu ono ha bụ ọwana:

³ Oshilọkpa Paroshi bę dụ

ọnu ise l'ụkporo ọmadzu ẹsato;

l'ọmadzu iri l'ẹbo.

⁴ Oshilọkpa Shefataya dụ

ụkporo ọmadzu iri l'ẹsato

l'ọmadzu iri l'ẹbo.

⁵ Oshilọkpa Ara dụ ọnu

l'ụkporo iri l'ẹsato

l'ọmadzu iri l'ise.

⁶ Oshilọkpa Pahatu-Mówabu,

bụ iya bụ ndu shi l'eri

Jieshuwa yẹle Jiowabu

bę dụ ọnu ẹsaa l'iri l'ẹbo.

⁷ Oshilọkpa Elamu dụ ọnu

ẹto l'ọmadzu ụkporo labọ

l'ọmadzu iri l'ẹno.

⁸ Oshilọkpa Zatu dụ ọnu

labọ l'ụkporo ẹsaa

l'ọmadzu ise.

⁹ Oshilọkpa Zakayi dụ ọnu

l'ọmadzu ụkporo iri l'ẹsato.

¹⁰ Oshilọkpa Bani dụ ọnu

l'ọmadzu ụkporo ugbo iri

l'ẹbo l'ọmadzu labọ.

¹¹ Oshilọkpa Bebayi dụ ọnu

l'ọmadzu ụkporo iri lẹ

nanụ l'onye lanụ.

¹² Oshilọkpa Azugadu dụ

ọnu ẹto l'ọmadzu ụkporo

l'ẹbo.

¹³ Oshilọkpa Adonikamu

dụ ọnu l'ọmadzu ụkporo

iri l'ẹto l'ọmadzu ishii.

¹⁴ Oshilọkpa Biguvayi dụ

ọnu ọmadzu ise l'ọmadzu

ụkporo labọ l'ọmadzu

iri l'ise.

¹⁵ Oshilọkpa Adinu dọ ọnu
l'umadzu ọkporo labọ
l'iri l'eno.

¹⁶ Oshilọkpa Ateya, bọ iya
bọ ndu shi l'eri Hezekáya bẹ
dọ ọkporo ẹno l'umadzu iri
l'ẹsato.

¹⁷ Oshilọkpa Bezayi dọ ọkporo
umadzu iri l'ishii l'umadzu ẹto.

¹⁸ Oshilọkpa Jiora dọ ọkporo
ise l'umadzu iri l'ẹbo.

¹⁹ Oshilọkpa Hashumu dọ
ọkporo iri lẹ nanu
l'umadzu ẹto.

²⁰ Oshilọkpa Gibaru dọ ọkporo
ẹno l'umadzu iri l'ise.

²¹ Unwoke, shi lẹ Bẹtulehemu
bẹ dọ ọkporo ishii
l'umadzu ẹto.

²² Ndu kẹ Netofa bẹ dọ ọkporo
labọ l'umadzu iri l'ise.

²³ Ndu kẹ Anatọtu dọ ọkporo
ise l'umadzu ẹsato.

²⁴ Ndu kẹ Azumavetu bẹ dọ
ọkporo labọ l'umadzu
labọ.

²⁵ Ndu kẹ Kiriyatu-Jiarimu;
mẹ Kefira; mẹ Berotu bẹ
dọ ọnu l'umadzu ọkporo
iri l'ẹsaa l'umadzu ẹto.

²⁶ Ndu kẹ Rama yẹe Geba
dọ ọnu l'umadzu ọkporo
iri lẹ nanu l'umadzu ẹto.

²⁷ Ndu kẹ Mikumashi dọ
ọkporo ishii l'umadzu labọ.

²⁸ Ndu kẹ Bẹtelu; mẹ Eyayi dọ
ọkporo iri lẹ nanu
l'umadzu ẹto.

²⁹ Ndu kẹ Nebo dọ ọkporo
labọ l'umadzu iri l'ẹbo.

³⁰ Ndu kẹ Magubishi dọ ọkporo
ẹsaa l'umadzu iri l'ishii.

³¹ Ndu kẹ Elamu ophunapho bẹ
dọ ọnu ẹto l'ọkporo
labọ l'umadzu iri l'eno.

³² Ndu kẹ Harimu dọ ọkporo
iri l'ishii.

³³ Ndu kẹ Lodu; mẹ Hadidi;
mẹ Ono bẹ dọ ọnu l'umadzu
ọkporo iri l'ishii l'umadzu ise.

³⁴ Ndu kẹ Jieriko dọ ọkporo iri
l'ẹsaa l'umadzu ise.

³⁵ Ndu kẹ Senaa dọ ọnu tete
l'ọkporo l'iri.

³⁶ A bya lẹ ndu-uke Chileke:
Oshilọkpa Jiedaya, bọ iya bọ
ndu shi l'ọnu-ọlo ndibe
Jieshuwa bẹ dọ ọnu labọ
l'ọkporo ẹsato l'umadzu
iri l'ẹto.

³⁷ Oshilọkpa Ima dọ ọnu labọ
l'ọkporo iri l'ẹbo l'umadzu
iri l'ẹbo.

³⁸ Oshilọkpa Pashọ dọ ọnu
ẹto l'ọkporo labọ
l'umadzu ẹsaa.

³⁹ Oshilọkpa Harimu dọ ọnu
labọ l'ọkporo iri l'umadzu
iri l'ẹsaa.

⁴⁰ A bya lẹ ndu Lívayi:
Oshilọkpa Jieshuwa; mẹ
Kadumelu, bọ iya bọ ndu
shi l'eri Hodavaya bẹ dọ
ọkporo ẹto l'umadzu
iri l'ẹno.

⁴¹ A bya lẹ ndu aguje ebvu:
Oshilọkpa Asafu bẹ dọ
ọkporo ishii l'umadzu
ẹsato.

⁴² A bya lẹ ndu anọduje eche
nche l'ọnu-abata
eze-ọlo Chileke:
Oshilọkpa Shalumu; mẹ
oshilọkpa Ateya; mẹ
oshilọkpa Talumonu;
mẹ oshilọkpa Akubu;
mẹ oshilọkpa Hatita;
mẹ oshilọkpa Shobayi;
bẹ tukurọ dọ ọkporo ise
l'umadzu iri lẹ tete.

⁴³ A bya lẹ ndu anọduje eje

ozi l'eze-ulo Chileke bu:
 Oshilokpa Ziha; me
 oshilokpa Hasufa;
 me oshilokpa Tabayotu;
⁴⁴ me oshilokpa Kerosu;
 me oshilokpa Siyaha;
 me oshilokpa Padonu;
⁴⁵ me oshilokpa Lebana;
 me oshilokpa Hagaba;
 me oshilokpa Akubu;
⁴⁶ me oshilokpa Hagabu;
 me oshilokpa Shamulayi;
 me oshilokpa Hananu;
⁴⁷ me oshilokpa Gidelu;
 me oshilokpa Gaharu;
 me oshilokpa Reyaya;
⁴⁸ me oshilokpa Rezinu;
 me oshilokpa Nekoda;
 me oshilokpa Gazamu;
⁴⁹ me oshilokpa Uza;
 me oshilokpa Paseya;
 me oshilokpa Besayi;
⁵⁰ me oshilokpa Asuna;
 me oshilokpa Meyuni;
 me oshilokpa Nefisimu;
⁵¹ me oshilokpa Bakubuku;
 me oshilokpa Hakufa;
 me oshilokpa Hahuru;
⁵² me oshilokpa Bazulutu;
 me oshilokpa Mehida;
 me oshilokpa Hasha;
⁵³ me oshilokpa Bakosu;
 me oshilokpa Sizera;
 me oshilokpa Tema;
⁵⁴ me oshilokpa Nezaya;
 me oshilokpa Hatifa.
⁵⁵ A bya l'oshilokpa ndu
 ojozi Solomonu be bu:
 Oshilokpa Sotayi;
 me oshilokpa Hasofera;
 me oshilokpa Peruda;
⁵⁶ me oshilokpa Jiala;
 me oshilokpa Dakonu;
 me oshilokpa Gidelu;
⁵⁷ me oshilokpa Shefataya;
 me oshilokpa Hatilu;

mẹ oshilọkpa
 Pokẹretu-Hazebayimu;
 mẹ oshilọkpa Ami.

⁵⁸ Ndu anọduje eje ozi
 l'eze-ulo Chileke
 g'ẹphe ha; mẹ oshilọkpa
 ndu ojozi Sólomonu
 bẹ dọ ọkporo iri lẹ tete
 l'umadzu iri l'ẹbo.

⁵⁹ Waa ndu ọphu shi lẹ mkpukpu Tẹlu-Mela; mẹ lẹ mkpukpu Tẹlu-Hasha; mẹ lẹ mkpukpu Kerubu; mẹ lẹ mkpukpu Adanu; mẹ lẹ mkpukpu Ima lwa bọ ọwana: Ọle ndu ono ta adudu ike goshi ipfu, ẹphe bọ; mẹ oshilọkpa onye ẹphe bọ; k'ọphu ee-shi nno maru l'ẹphe bọ ndu Ízurelu. ⁶⁰ Oshilọkpa Delaya; mẹ oshilọkpa Tobaya; mẹ oshilọkpa Nekoda bẹ dọ ọnu l'ọkporo iri l'ẹbo l'umadzu iri l'ẹbo.

⁶¹ A bya l'oshilọkpa ndu-uke Chileke: oshilọkpa Habaya; mẹ oshilọkpa Hakozu; mẹ oshilọkpa Bazilayi; nwoke ono, luru nwada Bazilayi kẹ Giladu; a nọdu ekuwa iya rọ ẹpha ala l'ẹpha iya. ⁶² Ndu ono bẹ a choru ẹpha phẹ l'ẹkwo, e deru g'e gude nwushia phẹ; ọle a ta humaduru ẹpha phẹ l'ẹkwo ono. Ọo ya bọ; e wofu phẹ l'onodu ndu-uke Chileke mee phẹ ẹphe buru ndu aasọ nsọ. ⁶³ Ọchi-ọha bya asu g'ẹphe te tsojeshi ria nri, kakota adu nsọ jeye teke onye uke Chileke, e-gude Urimu; waa Tumimu kpata ishi l'ẹka Chipfu.

⁶⁴ Mkpakọ ndu ono, lwaru nu ono g'ẹphe ha dọ ọkporo ọnu ise l'ọnu ise l'ọkporo iri l'ẹsato; ¹⁶⁵ a -gufukwa ndu-ozì phẹ unwoke; mẹ unwanyi. Ndu k'ono dọ ọnu iri l'ẹsato l'ọkporo ishii l'umadzu iri l'ẹsaa. †† Ẹphe nwekwarupho ndu aguje ebvu, dọ ọkporo iri; unwanyi yẹ unwoke.

⁶⁶ Inya phẹ dọ ọnu l'ọkporo iri l'ishii; l'inya iri l'ishii; inya-mulu phẹ dọ ọkporo iri l'ẹbo l'inya-mulu ise. ⁶⁷ Inya-kamelu phẹ dọ ọnu l'ọkporo l'iri l'ise; nkafu-igara dọ ọnu iri l'ishii l'ọkporo iri l'ishii. †

⁶⁸ Ẹphe rwua l'ulo Chipfu lẹ Jierusalemu; ọ duru ndu bugbaa ishi l'onu-ulo l'onu-ulo wotaru iphe, shi phẹ l'obu nu g'e gude kpukwaa ọlo Chileke ono g'ọ dọ g'oshi dọ. ⁶⁹ Ẹphe meru g'ike phẹ beru woru mkpola-ododo, dọ ọkporo ọnu ugbo ẹsaa; l'ọnu iri l'ẹbo; l'ọkporo iri; nu g'e dobe l'ulo ẹku, ee-gudeje jee ozi ono; bya anu mkpola-ochaa, dọ ọkporo ọnu ugbo ọkporo l'iri lẹ nanu; l'ọnu ise; bya anufua uwe ndu-uke Chileke, dọ ọkporo ise.

⁷⁰ Ndu uke Chileke; mẹ ndu Lívayi; mẹ uphodu ndu ono; mẹ ndu aguje ebvu; mẹ ndu echeje onu-oguzo nche; mẹ ndu anọduje eje ozi l'eze-ulo Chileke bẹ buchaa lẹ mkpukpu nkephẹ. Ndu Ízurelu g'ẹphe ha bukwarupho lẹ mkpukpu nkephẹ.

Aakpukwa ọru-ngweja Chileke

3 O rwua l'onwa k'ẹsaa; ndu Ízurelu tuko g'ẹphe ha gude obu lanu dzukobe lẹ Jierusalemu. Teke ono bẹ ndu Ízurelu bukotawaa lẹ mkpukpu ẹka ẹphe shigbaa. ² Tọbodu iya bọ; Jieshuwa, nwa Jiozadaku ẹphe l'unwunna iya, bọ iya bọ ndu-uke Chileke; mẹ Zerúbabelu, nwa Sheyalutiyelu ẹphe l'unwunna nkiya wulihu kpua ọru-ngweja Chileke kẹ Ízurelu; k'ọphu ẹphe e-gwe ngweja-akpo-ọku l'eli iya; g'e deru iya l'ẹkwo-ekemu Mosisu, bọ onye kẹ Chileke. ³ Ẹphe kpua ọru-ngweja ono l'eli ẹka e shi tuhawa ọkpa iya; kele ẹphe atsọ ndu ono, bu l'alì ono ebvu; bya egweeru Chipfu ngweja-akpo-ọku l'eli iya; mbu ẹphe gwee ngweja ono l'utsu mẹ l'uzenyashi. ⁴ Ẹphe bokwapho Ọbo-Mkpù; bọo ya g'e deru iya l'ẹkwo; bya egwee ngweja-akpo-ọku, eegweje mboku-mboku l'ọbo-iphe ono. Ngweja ono bẹ ẹphe gweru ugbo ole, ekemu iya suru g'e gweje iya lẹ mboku lẹ mboku. ⁵ E mechaa; ẹphe bya egweaha ngweja-akpo-ọku ono, eegweje tekenteke ono; mẹ ngweja, eegweje l'ọbo onwa-afufu; mẹ ngweja ozo, eegweje l'ọbo-iphe e dobegbaaru Chipfu iche; mekwapho ọphu onyemonye wotagbaaru iphe, ọ turu obu iya onyo nu Chipfu. ⁶ E -shi lẹ mboku mbu l'onwa k'ẹsaa ono bẹ ẹphe wataru egwe ngweja-akpo-ọku anu Chipfu. Obenu l'e teke atudu ọkpa eze-ulo Chipfu teke ono.

† Bọ iya bọ 42,360 lẹ mbekee. †† Bọ iya bọ 7,337 lẹ mbekee. ‡ Bọ iya bọ nkafu-igara dọ 6,720 lẹ mbekee.

Aakpukwa eze-ulo Chipfu

⁷ Ẹphe woru okpoga nū ndu akpūje ọlo; mē ndu kapyinta; woru nri; mē iphe-angungu; mē manū nū ndu Sayi-donu; mē ndu Taya k'ophu ẹphe e-shi l'úbvú úbvú Lébanonu vufutaru phẹ oshi sida l'eze-enyimu; mbū vufutaru phẹ iya lẹ Jiopa, bụ iya bụ gẹ Sayirosu, bụ eze ndu Peshiya kweru g'ẹphe vuta. ⁸ L'ọnwa k'ẹbo l'apha, kwe apha labọ, ẹphe byarwutaru l'ọlo Chileke lẹ Jierúsalemu bẹ Zerúbabelu, bụ nwa Sheyalutiyelu; mē Jieshuwa, bụ nwa Jiozadaku ẹphe l'ụnwunna phẹ ndu ọphuna, bụ iya bụ ndu-uke Chileke; mē ndu Lívayi; mēwaro ndu ono, e shi kpua lẹ ndzụ, bụ ndu ono, lwaru Jierúsalemu ono bya atuko g'ẹphe ha wata ozi ono. Ẹphe họtagbaa ndu Lívayi, a -gbẹ lẹ ndu nọwaru ọkporo apha kwaseru g'ẹphe buru ndu eleta ẹnya l'ozí, eeje l'eze-ulo Chipfu. ⁹ Ọ buru Jieshuwa yee oshilokpa iya; mē abubu iya; mē Kadumelu yee oshilokpa iya, bụ unwu Jiuda bẹ bụ ndu eleta ẹnya l'ozí, eeje l'ọlo Chipfu; mēkwapho oshilokpa Henadadu; mē ndu Lívayi, unwu phẹ unwoke mē abubu phẹ.

¹⁰ Ndu akpū eze-ulo Chipfu ono tūepho okpa iya; ndu-uke Chileke chita uwe uke phẹ yee; bya apagbaaru opu. Ndu Lívayi, bụ unwu Asafu gudegbaa nkwa futa; ẹphe wata aja Chipfu ajaja l'uzo, Dévidi, bụ eze ndu Ízurelu toru phẹ okpa iya. ¹¹ Ebvū nọdu ada; ẹphe tuko ekwe iya ekwekwe aja Chipfu ajaja; ekele iya ekele asuje:

“Ọ bụ onye du ree.

N-yemobu iya l'anọje
jasu lẹ tuutuutu lẹ
mijimiimii l'ẹhu
ndu Ízurelu.”

Ndu ono g'ẹphe ha tuko tūa oke uzu gude jaa Chipfu ajaja; kele a tūru okpa ọlo Chipfu. ¹² Ọle ikpoto ndu-uke Chileke; mē ndu Lívayi; mē ndu-ishi l'ipfu; mbū ndu ono bụwaa ọgerenya ono, hūmahawaru ọlo kẹ mbū phọ bẹ rarū ẹkwa rashia ya ike g'ẹphe hūmaru g'aatu okpa ọlo ono. Igwerigwe nọdu aturo uzu ẹhu-utso atushi iya ike; ¹³ k'ophu bụ lẹ ndiphe ta amadu ọphu bụ uzu ẹhu-utso; ọzo uzu-ẹkwa, ẹphe atụ; kele uzu tukoerupho swokobe atụ kẹ wọwoowoo; a nọdu ụzenya anugbaa ya.

Ndu akposhi g'a ta kpū ọlo Chileke

4 Noo ya; ndu ọhogu ndu Jiuda yee kẹ ndu Benjiaminu nūmaepho lẹ ndu ono, e shi kpua lẹ ndzụ ono akpūwa eze-ulo Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu; ² ẹphe byapfuta Zerúbabelu; mē ndu-ishi l'ọnu-ulo l'ọnu-ulo bya asu phẹ: “G'anyi tsonuru unu yeta ẹka kpua ọlo ono; kele anyibedua abakwaru-a Chileke unu ẹja g'unubedua. Kele anyi shihawaa ụzenya gweta ngweja anu iya. Anyi shiro lẹ teke Esahadonu bụ eze ndu Asiriya; mbū onye ono, duru anyi lwa ẹka-a ono gweta ngweja obu.”

³ Obenu lẹ Zerúbabelu; mē Jieshuwa; mē ndu ọzo, bụ ishi l'ọnu-ulo l'ọnu-ulo lẹ Ízurelu bẹ sūru phẹ: “Ọ tọ du- du iphe, anyi l'unu jigba lẹ k'akpuru Chileke anyi ọlo. Ọo anyibedua nwẹkinyi anyi bẹ a-kpuru Chipfu, bụ Chileke kẹ Ízurelu ọlo gẹ Sayirosu, bụ eze ndu Peshiya tū-buru iya anyi.”

⁴ Ọo ya bụ; ndu alị ono mee ndu Jiu tsūahaa ebvu; ẹphe tū-gbee ẹka l'akpū ọlo ono. ⁵ Ndu ono je ebukọ ndu mkpaka g'ẹphe bya akposhia iphe, ẹphe tūberu k'ememe. Ẹphe shiepho teke Sayirosu, bụ eze ndu Peshiya; kpkashita iphe, ẹphe eme gbiriri jasū lẹ teke Dariyosu bụ eze ndu Peshiya.

⁶ O be teke Kuzakusesu bataru l'aba-eze; ndu ọhogu ono dee ẹkwo gude epfu iphe, ẹphe sūru lẹ ndu bu lẹ mkpukpu Jiuda meru; mē ndu bu lẹ mkpukpu Jierúsalemu.

⁷ O be teke Atakuzakusesu bụ eze ndu Peshiya; Bishilamu; mē Mitedatu; mē Tabelu; waa ndu ọzo, ẹphe l'ẹphe aswije; dee ẹkwo-ozí nū iya. Ẹkwo-ozí ono bẹ e gude ẹka-ẹkwo ndu Arámu dee; ọ bukwarupho opfu-alí ndu Arámu bẹ e gude dee ya.

⁸ Ọ buru Rehumu, bụ nnajioha; yee Shimushayi, bụ onye edeje ẹkwo bẹ deru ẹkwo-ozí ono nū eze Atakuzakusesu gude pfubyishia ndu Jierúsalemu. Iphe, ẹphe deru l'ẹkwo-ozí ono bụ:

⁹ “Ẹkwo-ozí ọwa shi l'ẹka Rehumu, bụ nnajioha; mē Shimushayi, bụ onye edeje ẹkwo; waa ndu ọzo, ẹphe l'ẹphe aswije; mbū ndu-ikpe; mē ndu eze; mē ndu-ishi ndu Peshiya; mē ndu-ishi ndu Ẹreku; mē ndu-ishi ndu

Bábilọnu; mę ndu-ishi ndu Susa, bu iya bu ndu Elamu; ¹⁰ męwaro iphe, bu ọhamoha ono, paru ẹka; bya enwegbaaru ẹnya ono, bu ndu Ọsunapa chishiru; ẹphe je ebugbaaru le mkpukpu le mkpukpu, du le Sameriya; mę l'eka ozo, duchaa l'azu ẹnyimu."

¹¹ Waa iphe, e deru l'ime ẹkwo-ozu, ẹphe deru nu Atakuzakuzesu baa:

"Ẹkwo-ozu-a be anyi ede anu gube eze Atakuzakuzesu.

"Ndu ede iya nu bu ndu-ozu ngu; mbu anyibe ndu ono, bu l'azu ẹnyimu:

¹² "Ge gube eze makwaru le ndu Jiu ono, bu ndu shi ngu l'eka lwapfuta anyi-a be jeshiwaru Jierusalemu. Ẹphe akpukwawa mkpukpu ono, ekwefuje ike; bya abukwarupho mkpukpu ejo-ememe ono. Ẹphe akpu-phuwa igbulu iya azu; atukwafuwa okpa iya. ¹³ Iphe ozo bu ge gube eze makwaru l'a -kpua mkpukpu ono; kpua igbulu iya be ẹphe ta tubaekwa utu ali ozo; mę utu aswa; mę utu uzu; shi nno mee g'uzo, okpoga shi erwu ndu eze ẹka rwuhu. ¹⁴ Eshi ophu o bu l'ibe eze be anyi shi eri nri; teme ophu o dudu ree g'anyi huma ẹka eeme eze iphe-iphere meru iphe anyi ezi ozi g'eze maru; ¹⁵ k'ophu bu l'e -nyochaa ẹkwo, nna unu phe deshuru iphe, meru nu; unu ahuma l'ime ẹkwo ono le mkpukpu-a bu mkpukpu ekwefuje ike; emejekwapho g'iphe tsu ndu eze l'ehu; mę iphe, bukpuo ali-eze ali-eze; mbu l'ejo-ememe ono bukpuwaa iphe, ẹphe shi teke du ẹnya meta. O buru iya meru iphe e mebyishuru mkpukpu ono. ¹⁶ Anyi eme ge gube eze maru l'a -kpua mkpukpu ono; bya akpu igbulu iya be o to dudu iphe, byaru e-shikwadu l'azu ẹnyimu erwu ngu ẹka ozo."

¹⁷ Eze bya eyee onu su:

"Mu ekele Rehumu, bu nnajioha ekele; bya ekelekwapho Shimushayi, bu onye edeje ẹkwo; mę ndu ono, bu ndu ẹphe l'ẹphe aswije ono, bu le Sameriya; mę ndu ophu bu l'eka ozo, du iche iche l'azu ẹnyimu azu iya ophuu.

¹⁸ "Ẹkwo-ozu, unu nru anyi be a guwaru gbanwee l'atatihu mu. ¹⁹ Mu bya atuwaa ekemu; a bya enyochawa huma le mkpukpu-a te emejedu iphe, ndu eze pfuru e -shi teke ndiche; mę l'ẹphe ekwefuje ike; eme ge ndu ozo ta anodujeshi eme iphe, ndu eze pfuru. ²⁰ Tẹmanu; le Jierusalemu shi nweru ndu eze, okpehu du; teme mkpukpu du igwerigwe shi nodu phe l'eka l'azu ẹnyimu. E shi anoduje aturu phe utu ali; mę utu aswa; mę utu uzu. ²¹ Nta-a bu g'unu tu ekemu su ge ndu ono te jhekwa ozi ono, ẹphe eje ono. G'ẹphe ta akpuakwa mkpukpu ono ozo jasu teke mu a-su g'a wata iya akpu. ²² Unu te ewekwa ozi ono gbegede gbegede; l'a taa ahakwa iphe, emebyi iphe g'o vu evuvu eje; shi nno emekata ndu eze."

²³ Tobudu iya bu; a gupho iphe ono, eze, bu Atakuzakuzesu deru l'ẹkwo-ozu ono, o deru nu Rehumu; mę Shimushayi, bu onye edeje ẹkwo; mę ndu ẹphe l'ẹphe aswije ono; ẹphe mekebe ẹwegwa jepfushia ndu Jiu ono, no le Jierusalemu ono; je ekebuta phe k'ike; g'ẹphe te ejehẹ ozi ono, ẹphe eje ono.

²⁴ Noo ya; ozi ono, e gude l'eka eje l'ulo Chileke le Jierusalemu ono; kwaa g'o jeberu; ophu e tee jehedu iya jeye o rwua l'apha, kwe Dariyosu, bu eze ndu Peshiya apha labo, o wataru aburu eze.

Aakpuphu eze-ulo Chileke azu le Jierusalemu

5 Tobudu iya bu; ndu mpfuchiru Chileke, bu Hagayi yele Zekaraya nwa Ido bya awata epfu opfu Chileke nuaha ndu Jiu, bu le Jierusalemu; mę l'ali ndu Jiuda; mbu l'ẹphe gude ẹpha Chileke ke ndu Izurelu, pfuaru phe iya. ² Oo ya bu; Zerubabelu nwa Sheyalutiyele; yele Jieshuwa, bu nwa Jiozadaku wata akpu ulo Chileke ono; mbu ulo ophu du le Jierusalemu. Ndu mpfuchiru Chileke tsokwaru phe pho eyetaru phe ẹka.

³ O buru teke ono be Tatenayi, bu ochi-oha ndu bu l'azu ẹnyimu; mę Sheta-Bozenayi yele ndu ẹphe l'ẹphe aswije wu-pfutaru phe bya asu phe: "Bu onye karu unu g'unu kpua ulo-a dozia?" ⁴ Ẹphe jikwaa phe pho su: "Bu gunu bugbaa ẹpha ndu ono akpu ulo ono?" ⁵ Ole Chileke be nwuberu ndu bu ọgerenya ndu Jiu ono ẹnya; k'ophu bu le ndu ono ta akposhiduru phe eje ozi, ẹphe eje; jeye teke opfu ono rwuru Dariyosu le nchi; o dee ẹkwo-ozu nu g'abya akaru phe onu ya yeru le k'opfu ono.

⁶ Qwaa bu iphe, e deru l'ẹkwo-ozu ono, Tatenayi, bu ochi-oha ndu bu l'azu ẹnyimu deru; yee Sheta-Bozenayi; mę ndu ẹphe l'ẹphe aswije, bu ndu no l'oke-okwa, bu l'azu ẹnyimu; mbu ẹkwo-ozu ono, ẹphe deru nu eze Dariyosu. ⁷ Ẹkwo-ozu ono, ẹphe deru nu iya ono be e deru su:

Ẹkwo-ozì-a bẹ anyi ede anụ gùbe eze Dariyọsu. Anyi ekele ngu ekele!

⁸ Ọwaa bụ gẹ gùbe eze maru l'anyi jeru l'ẹka ndu Jiuda bu. Anyi jeshia l'ụlo Chileke ono, bụ onye parụ ẹka ono; bya ahụma lẹ ndu ono gudewaa mkpuma, ha shii akpụ ụlo ono; ẹphe zùbechaa eze-itso l'ime igbulọ ono. Ẹphe yeru ẹhu l'ozì ono; ọ nọdu eje ẹgwegwa ẹgwegwa l'ẹka phẹ.

⁹ Anyi jia ndu ọphu bụ ọgerenya ndu Jiuda ono sụ phẹ: “?Bụ onye karụ g'unu kpụa ụlo ono dozia?” ¹⁰ Anyi bya ajikwaa phẹ phọ ẹpha phẹ; k'ọphu anyi e-de ẹpha phẹ ono edede nụ ngu g'ì maru ndu-ishi ozì ono.

¹¹ Ọwaa bụ ọnu, ẹphe yeru anyi: “Anyi bụ ndu-ozì kẹ Chileke, nwe igwe; nweru alì. Anyi akpụkwa ụlo ono, a kpụhawaru teke dụ ẹnya ono; mbụ ụlo, onye eze ndu Ízurẹlu ono, parụ ẹka apaa ono kpụjeru kpụ-tse ono. ¹² Ọ bụru l'ọo lẹ nna anyi phẹ kpatsuru Chileke k'imigwe ẹhu-eghu meru g'ọ gude o woru phẹ ye l'ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábìlọnu; mbụ onye Kaludiya ono, bụ iya mebyishiru ụlo-a bya achita ndu alì-a chìru lashja Bábìlọnu. ¹³ Ọ bụru iya bụ l'ọo rwua l'apha, kwe Sayirosu, bụ eze ndu Bábìlọnu apha lanụ, ọ watarụ aburu eze; ọ tya ekemu; mbụ eze, bụ Sayirosu g'a kpụkwaa ụlo Chileke ono. ¹⁴ Ivu, e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ ndu ọphu e meru lẹ mkpọla-ọchaa dobe l'ụlo Chileke, bụ iya bụ ono, Nebukadineza gwetajeru l'eze-ụlo ono, dụ lẹ Jierúsalemụ je edobe l'eze-ụlo agwa ndu Bábìlọnu bẹ bụ eze bụ Sayirosu ono l'onwiya jeru egweta iya l'eze-ụlo agwa ndu Bábìlọnu ono. Eze Sayirosu gwerụ ivu ono ye l'ẹka onye eekuje Sheshubaza; onye o meru ọchi-ọha; ¹⁵ bya asụ iya: ‘Gweta ivu-a gwerụ je edobe l'eze-ụlo, dụ lẹ Jierúsalemụ. Ọzo bụ g'a kpụkwaa ụlo Chileke g'ọ nọdu-phu azụ l'ẹka ọnohawa.’ ¹⁶ Nokwa iya bụ lẹ Sheshubaza abya atụa ọkpa ụlo Chileke lẹ Jierúsalemụ. Eshi teke ono bya eye nta-a bẹ e shi kpụta iya; ọphu a kpụ-gheduru iya.”

¹⁷ “Ọo ya bụ; ọ -bùru l'ọo dụ gùbe eze ree; ì haa g'a vọchaada ụlo ẹka aakwakọbeje iphe ndu eze deru lẹ Bábìlọnu l'ẹka ono g'a maru; ?bụa eviya l'eze, bụ Sayirosu tūru ekemu sụ g'a kpụkwaa ụlo Chileke, lẹ Jierúsalemụ. Gẹ gùbe eze ezilatakwanuru anyi iphe, ì chì-tarụ l'idzù l'obu ngu l'opfu-a.”

A chọru ekemu, eze, bụ Sayirosu tūru chọta

6 Tọbudu iya bụ; eze, bụ Dariyọsu bya atụa ekemu; e tsoru ụlo ẹka akwakọbeje iphe vọchaaha lẹ Bábìlọnu; mbụ ẹka a kùberu ẹkwo, e deshìru iphe, meru l'alì ono. ² Ọ bụru lẹ mkpụkpụ Ẹkubatana, bụ ishi mkpụkpụ ndu Midiya bẹ a vọfutaru ẹkwo, a phuru aphuphu.

Iphe, e deru l'ẹkwo ono bẹ sūru:

³ “L'apha kẹ mbụ, Sayirosu watarụ abụ eze bẹ ọ tūru ekemu g'a kpụa ụlo Chileke ono, dụ lẹ Jierúsalemụ; sụ g'a kpụkwaa ụlo ono, bụ ẹka aanọduje egwe ngweja; mbụ g'a tųkwaa ọkpa iya atųkwa. G'ọo-habe l'eli aburu ntụ-ọkpa ųkporo ẹno l'iri; mgburẹku iya adu ntụ-ọkpa ųkporo ẹno l'iri. ⁴ Aakpopfube iya mkpuma, ha shii uzi ẹto; aapfube iya itso lanụ. Ụgwọ iya bẹ ee-shi l'ụlo ẹku ndu eze pfụa. ⁵ Ọzo bụ; ivu, e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ kẹ mkpọla-ọchaa, bụ ọphu Nebukadineza shi l'eze-ụlo ono, dụ lẹ Jierúsalemụ ono gweta je edobe lẹ Bábìlọnu; g'e gwetakọta iya je edobephu azụ l'ẹka o shi dụ l'eze-ụlo ono.

⁶ “Ọo ya bụ gẹ gùbe Tatenayi, bụ ọchi-ọha l'azụ ẹnyimu; mẹ Sheta-Bozenayi; mẹ ndu unu l'ẹphe aswije, bụ ndu nọ l'oke-ọkwa tųko g'unu ha buru ụbara yeru ẹka ono. ⁷ Ba adųkwa g'unu ha onye e-je akpọshi ozì ono, ee-je l'ụlo Chileke ono. Unu haa g'ọchi-ọha ndu Jiu; mẹ ndu bụ ọgerenya ndu Jiu kpụkwaa ụlo Chileke ono g'ọ pfuru l'ọnodu iya. ⁸ Ọzo bụ lẹ mu atụ ekemu iphe, unu e-meru ndu bụ ọgerenya ndu Jiu ono g'ẹphe gude kpụkwaa ụlo Chileke ono sụ: G'a pfụ-dzukọtaje ndu ono ụgwọ, ẹphe gude eme k'ụlo ono rengurengu. Ẹka ee-shi pfụa phẹ iya bụ l'ụlo ẹku ndu eze; mbụ shita l'utu, ndu bu l'azụ ẹnyimu tūru; ọo ya bụ g'ọ tọ dụ iphe, a-kpọshi ozì ono akpọshi. ⁹ Iphe, bụ iphe, mkpa iya dūru phẹ; g'a nųjekwa phẹ iya; dụ g'unwu oke-eswi; mẹ ebili; m'ọ bụ nwatūru, ee-gude egwe ngweja-akpọ-ọku nụ Chileke k'imigwe; mẹ witi; mẹ unu; mẹ mẹe; mẹ manụ; mbụ ẹgube ono, ndu-uke Chileke lẹ Jierúsalemụ sųkpoerupho g'a nụ phẹ bẹ aa-nųkotajekwa phẹ mbọku-mbọku; g'a ba hakwa phẹ iya anūnu; ¹⁰ k'ọphu ẹphe e-gwe ngweja, dụ ree nụ Chileke k'imigwe; pfukwarupho nụ iya g'ọ kebe eze l'ọma; yẹe unwu iya.

¹¹ “Ọzo bụ lẹ mu atųkwapho ekemu sụ l'onye gbanweru opfu mu ono bẹ aa-phọta itso, gude ụlo iya nanu; gude tsebe onye ọbu etsebe; tẹme l'e mee ụlo iya ọbu g'ọ bụru ikpọzu. ¹² Gẹ Chileke ono, bụ iya họtaru ẹka ono

g'ò b̄uru ẹka oo-buru eburu ono mebyikwaa iphe, b̄u ndu eze; waa iphe, b̄u ndu e-me g'ẹphe gbanwee opfu-a; ọzoo machia ẹka g'ẹphe mebyia ọlo Chileke-a, d̄u lẹ Jierúsalemu. Ọo mb̄edua, b̄u eze, b̄u Dariyọsu bẹ t̄uru eke-mu-a. G'unu doo ẹn̄ya lẹ mini mee iphe, ekemu-a pfuru."

Eeye eze-ọlo Chileke ono l'ẹka Chileke

¹³ T̄obudu iya b̄u; Tatenayi, b̄u ọchi-ọha l'az̄u ẹn̄yimu; m̄ẹ Sheta-Bozenayi; m̄ẹ ndu ẹphe l'ẹphe aswiije; bya emee iphe ono, eze, b̄u Dariyọsu s̄uru g'e mee ono ẹgwegwa. ¹⁴ Ọo ya b̄u; ndu b̄u ọgerenya ndu Jiu ono n̄odu akp̄u ọlo ono eje l'ip̄hu l'ip̄hu shita l'op̄fu Chileke, Hagayi, b̄u onye mp̄fuchiru Chileke ȳele Zekaraya, b̄u nwa Ido ep̄fu. Ẹphe kp̄ua ọlo ono jas̄u ẹphe kp̄u-ghee ya ọ d̄u ḡẹ Chileke k̄ẹ Ízurelu s̄uru g'ẹphe kp̄ua ya g'ò d̄u; m̄ẹ l'uzo Sayirosu; m̄ẹ Dariyọsu; m̄ẹ Atakuzakuz̄esu, b̄u ndu eze Peshiya t̄uru ph̄ẹ ekemu iya. ¹⁵ Ẹphe kp̄ua ọlo ono kp̄u-ghee l'abal̄i k'ẹto l'ime ọnwa Ada; l'apha, kwe eze Dariyọsu apha ishii, ọ watar̄u ab̄uru eze.

¹⁶ T̄obudu iya b̄u; ndu Ízurelu; mb̄u ndu-uke Chileke; m̄ẹ ndu Lívayi; m̄ẹwaro ndu ono, e shi kp̄ua lẹ nd̄u ono t̄uko g'ẹphe ha gude ẹhu-utso, b̄o iphe; woru ọlo ono ye Chileke l'ẹka. ¹⁷ Ẹphe gude ọkporo oke-eswi ise; m̄ẹ ọkporo ebili iri; m̄ẹ ọnu ọnwu at̄uru gwee ngweja, ẹphe gude yee ọlo Chileke ono l'ẹka Chileke. Ẹphe gude mkpi iri l'ẹbo gwee ngweja-iphe-ẹji l'iswi ẹhu ndu Ízurelu l'op̄hu. Mkpi iri l'ẹbo ono n̄o-chiru ẹn̄ya ip̄fu iri l'ẹbo, Ízurelu nweru. ¹⁸ Ẹphe bya edobe ndu-uke Chileke l'ogiri l'ogiri; dobe ndu Lívayi l'ogbo l'ogbo ph̄ẹ g'ẹphe a-n̄o du eje ozi Chileke lẹ Jierúsalemu; ẹgube e deru iya l'ẹkwo Mósisu.

Ọbo Ojeghata

¹⁹ O rwua l'abal̄i k'iri l'ẹno l'ime ọnwa mb̄u; ndu ono, e shi kp̄ua lẹ nd̄u ono b̄o ọbo Ojeghata. ²⁰ Ndu uke Chileke; m̄ẹ ndu Lívayi bẹ a sachak̄otaru; ẹphe t̄uko g'ẹphe ha b̄uru ndu m̄merwu ad̄udu l'ẹhu. Ndu Lívayi gbua nwat̄uru ọbo Oje-aghata l'iswi ẹhu ndu ono, e shi kp̄ua lẹ nd̄u ono; bya egbudoru iya ọnwunna ph̄ẹ ono, b̄u ndu-uke Chileke; bya egbudokwaru iya ph̄o onwoph̄ẹ. ²¹ Ọo ya b̄u; ndu Ízurelu ono, e shi kp̄ua lẹ nd̄u ono, lwar̄u n̄u ono t̄uko ria ya; m̄ẹwaro ndu ono, woru onwoph̄ẹ dobe iche l'ur̄wuali ono, ndu ta amad̄u Chileke l'al̄i ono emegbabe; shi nno abar̄u Chipfu, b̄u Chileke k̄ẹ Ízurelu ẹja. ²² Abal̄i ẹsaa bẹ ẹphe gude ẹhu-utso b̄o Ọbo iphe aataj̄e buredi ekoduru ekoko; k̄ẹle Chipfu bẹ meru g'ẹhu ts̄o ph̄ẹ utso shii; bya emee g'eze ndu Asiriya kp̄oru obu yeru ph̄ẹ; k'ọphu b̄u l'o meru g'ẹka shihu ph̄ẹ ike l'akp̄u ọlo Chileke ono, b̄u Chileke k̄ẹ Ízurelu.

Ndu Ẹzura du lwa Jierúsalemu

7 T̄obudu iya b̄u; abya an̄o gbiriri jeye teke Atakuzakuz̄esu watar̄u ab̄u eze ndu Peshiya; Ẹzura gbalihu alala. Ẹzura ono b̄u nwa Seraya; Seraya b̄uru nwa Azariya; Azariya b̄uru nwa Hilikaya; ² Hilikaya b̄uru nwa Shalumu; Shalumu b̄uru nwa Zad̄oku; Zad̄oku b̄uru nwa Ahitubu; ³ Ahitubu b̄uru nwa Amaraya; Amariya b̄uru nwa Azariya; Azariya b̄uru nwa Merayotu; ⁴ Merayotu b̄uru nwa Zerahaya; Zerahaya b̄uru nwa Uzi; Uzi b̄uru nwa Buki; ⁵ Buki b̄uru nwa Abishuwa; Abishuwa b̄uru nwa Finehasu; Finehasu b̄uru nwa Eleyaza; Eleyaza b̄uru nwa Er̄onu. Er̄onu b̄uru onye-ishi ndu-uke Chileke.

⁶ Ọ b̄uru Ẹzura ono gbalihuru shi lẹ Bábilonu lwatash̄ia. Ẹzura ono b̄u onye ede ẹkwo; bya ab̄uru onye k'ekemu Mósisu doru ẹn̄ya rengurengu; mb̄u ekemu, Chipfu, b̄u Chileke k̄ẹ Ízurelu t̄uru. Eze mek̄otaru iya iphemiphe, ọ rw̄oru iya g'ò meeru iya; k̄ẹle ẹka Chipfu, b̄u Chileke iya d̄u iya l'ẹhu. ⁷ Ọ dukwarupho ndu Ízurelu, lwakwarupho Jierúsalemu teke ono; mb̄u l'apha, kwe eze, b̄u Atakuzakuz̄esu apha ẹsaa, ọ watar̄u ab̄uru eze. Ndu uke Chileke hakwarupho ȳiru iya; m̄ẹ ndu Lívayi; m̄ẹ ndu aguje ebvu; m̄ẹ ndu echeje ọnu-oguzo nche; m̄ẹ ndu eje ozi l'eze-ọlo Chileke. ⁸ Ẹzura l'onwiya bẹ jerwuru Jierúsalemu l'ọnwa k'ise, buk̄wapho apha, kwe eze apha ẹsaa l'ab̄u eze iya. ⁹ O shi lẹ Bábilonu gb̄eshi ije iya g'ọnwa mb̄u d̄u l'abal̄i mb̄u; rwua Jierúsalemu g'ọnwa ise d̄u l'abal̄i mb̄u; noo k̄ẹle ẹka-ọma k̄ẹ Chipfu, b̄u Chileke iya bẹ d̄u iya l'ẹhu. ¹⁰ Noo k̄ẹle Ẹzura bẹ ziberu obu iya g'ò nw̄uta ekemu Chipfu; mekwaph̄o iphe, o pfuru; m̄ẹ g'ò zia iphe, Chipfu t̄oru ọkpa iya; m̄ẹ ns̄o iya l'al̄i Ízurelu.

Ẹkwo-ozì, eze, bụ Atakuzakuzẹsu deru nù Ẹzura

¹¹ Ọwaa bụ iphe, e deru l'ẹkwo-ozì, eze, bụ Atakuzakuzẹsu nùru Ẹzura, bụ onye uke Chileke; bụru onye edeje ẹkwo; mbụ onye iphe, Chipfu tũru l'ekemu; mẹ iphe, ọ tọru ndu Ízurẹlu ọkpa iya doru ẹnya:

¹² “Ẹkwo-ozì-a bẹ shi l'ẹka mụbe eze, bụ Atakuzakuzẹsu, bụ onye eze ka ndu eze. Onye mu ede iya anụ bụ Ẹzura, bụ onye uke Chileke; bụru onye edeje ẹkwo k'ekemu Chileke k'imigwe.

“Mu ekele ngu ekele.

¹³ “Mu tũru ekemu dee ya edede sù l'iphe, bụ onye Ízurẹlu, nọ l'alì-eze mu; mẹkpoo ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi, bụ onye ọogu ala Jierúsalemù; g'onye ọbu tsokwaru ngu lashja. ¹⁴ Mụbe eze; mẹ ụmadzu ẹsaa, l'agbazijeru mu idzu bẹ ezi unu g'unu je amaru g'onodu dụ lẹ Jiuda; mẹ lẹ Jierúsalemù; unu amaru g'e gude emebe ekemu Chileke unu l'ẹka ono, bụ iya bụ ekemu ono, nọ unu l'ẹka ono. ¹⁵ Iphe ọzo, unu e-mefua bụ g'unu chita mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo ono, mụbe eze; mẹ ndu ono, agbazijeru mu idzu ono gude obu anyi nù Chileke kẹ Ízurẹlu; bụ onye ono, bu ebubu lẹ Jierúsalemù. ¹⁶ Unu achitafua mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo, unu a-nata lẹ Bábilonu l'opfu yekọbe iya; mẹfua iphe ndu Ízurẹlu; mẹ ndu-uke Chileke e-gude obu phẹ nù g'e gude mee k'ulo Chileke phẹ ọbu lẹ Jierúsalemù.

¹⁷ “Unu hụma l'unu gudefuta je okpoga ono zuta oke-eswi; mẹ ebili; mẹ nwatũru, unu e-gude gwee ngweja; yele ngweja-nri, etsoje iya nù; mẹ ngweja iphe-angungu, l'etsojekwa iya phọ. Unu e-gwe ngweja ono l'eli ẹnya ẹka eegweje ngweja l'ulo Chileke unu lẹ Jierúsalemù. ¹⁸ A bya lẹ mkpọla-ọchaa; mẹ mkpọla-ododo ọphu phoduru nù; gẹ gụbe Ẹzura; mẹ ndu Jiu ọphuna gude iya mee iphe, dụ unu ree l'ụzo, ọ bụ uche Chileke unu.

¹⁹ Iphemiphe, a nùkotaru unu g'unu gude jeje ozi l'ulo Chileke unu ono bẹ unu e-gweshikọta dobe l'iphu Chileke lẹ Jierúsalemù. ²⁰ Iphe ọzo, dụ unu mkpa, bụ iphe unu ee-gude eme k'ulo Chileke unu ono; ọ -bũru iphe, unu nũfutaje; unu eshi l'ulo ẹku eze wota iya nù.

²¹ “Nta bẹ mbẹdua, bụ eze Atakuzakuzẹsu atụ ekemu ede iya edede anụ iphe, bụ ndu akwakọbeje okpoga l'azụ ẹnyimu azụ iya ọphuu sù: Iphe, bụ iphe Ẹzura, bụ onye uke Chileke; bya abũru onye edeje ẹkwo k'ekemu Chileke k'imigwe sũru g'unu nù iya; unu nũjekwa iya iphe ọ bụ. ²² Je akpaa l'okpoga mkpọla-ọchaa, dụ ụkporo ise; mẹ ogbongu witi, dụ ụkporo ise; mẹ ite-mẹe, dụ ụkporo ise; mẹ ekpemu manụ, dụ ụkporo ise; mẹ únú; ọle únú b'a ta sũdu l'ọ waa g'oo-jeberu. ²³ Iphe, Chileke k'imigwe tũru l'ekemu; g'e mekwaa ya rengurengu; mbụ iphe, a tũru l'ekemu g'e mee l'ulo Chileke k'imigwe; a -nọnyanu oke ẹhu-eghu iya dapfuta alì-eze iya; yẹe k'unwu iya. ²⁴ Ọzo bụ l'anyi emekwaphọ g'o doo unu ẹnya l'a dachiwaru unu anata utu-alì; mẹ utu-aswa; mẹ utu-uzo l'ẹka ndu-uke Chileke; mẹ l'ẹka ndu Lívayi; mẹ l'ẹka ndu aguje ebvu; mẹ l'ẹka ndu echeje ọnu-oguzo nche; mẹ l'ẹka ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke; mẹ l'ẹka ndu ọzo, ejekpọo ozi l'ulo Chileke.

²⁵ “Gẹ gụbe Ẹzura gude mmamiphe, Chileke ngu nũru ngu gude họtta ndu-ikpe; mẹ ndu a-nọduje edoshi opfu g'ẹphe kpeje ikpe, pfũru ọto l'opfu ẹhu iphe, bũkpoo ndu bu l'azụ ẹnyimu; mbụ iphe, bũkpoo ndu maru ekemu Chileke ngu. Unu eworu ekemu ono zia ndu amadụ ekemu g'ẹphe maru iya. ²⁶ Iphe, bụ onye jikaru eme iphe, ekemu Chileke ngu pfuru; mẹ iphe, ekemu eze pfuru; g'e kpee onye ọbu ikpe, shihuru ike; g'e kpee ya mpfugbu; ọzoo l'achifu onye ọbu achifu; ọzoo l'e gweta iphe, o nweru; ọzoo l'a tũya ya mkpọro.”

Ẹzura etu Chileke ẹpha

²⁷ G'ajaja bũru kẹ Chipfu; mbụ Chileke kẹ nna anyi phẹ; onye meru g'ẹgube iphe ọwa dụ eze l'obu kẹ g'o mee g'ulo Chipfu ono, dụ lẹ Jierúsalemù bũru ẹka dụ ùbvù. ²⁸ Yẹbe onye meru gẹ n-yemobu eze; mẹ kẹ ndu anọduje agbaziru eze idzu rwube mu ẹka; mẹ n-yemobu kẹ ndu bũkpoo ndu ike dụ, bụ ndu-ozì eze. Obu bẹ shihuru mu ike shii; noo kẹle ẹka Chileke bẹ dụ mu l'ẹhu. Ọ bũru iya meru g'o gude mu dụ ike chikota ndu-ishi lẹ Ízurẹlu; ẹphe tsoru mu; anyi lashja.

Ẹpha ndu ẹphe lẹ Ẹzura swị lwa

8 Ọwaa bụ ẹpha ndu bụgbaa ishi l'ọnu-ọlo nna phẹ; tẹmanu ọwa-a bụru ẹkwo, e deshiru ẹpha phẹ g'e gude nwụa phẹ; mbụ ndu ono, mu l'ẹphe shi lẹ Bábilọnu swịru lwa teke Atakuzakuzẹsu bụ eze:

² Onye-ishi ndu oshilọkpa

Finehasu bụ Geshomu.

Onye-ishi ndu oshilọkpa

Itama bụru Danẹlu.

Onye-ishi ndu Nwa Dévidi

bụru Hatushi,

³ bụ nwa Shekanaya.

Onye-ishi ndu oshilọkpa

Paroshi bụ Zekaraya.

Ndu ẹphe l'iya swị,

bụkwanu ndu e deru l'ẹkwo,

e deshiru g'e gude nwụa phẹ

dụ unwoke ụkporo ẹsaa l'iri.

⁴ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Pahatu-Mówabu bụ

Eliyowenayi nwa Zerahaya.

Ndu ẹphe l'iya swị dụ

unwoke ụkporo iri.

⁵ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Zatu bụ Shekanaya nwa

Jiahaziyẹlu. Ndu ẹphe l'iya

swị dụ unwoke ụkporo

iri l'ise.

⁶ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Adinu bụ Ẹbedu nwa

Jionatanu. Ndu ẹphe l'iya

swị dụ unwoke ụkporo

labọ l'iri.

⁷ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Elamu bụ Jieshaya nwa

Atalaya. Ndu ẹphe l'iya

swị dụ unwoke ụkporo

ẹto l'iri.

⁸ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Shefataya bụ Zebadaya

nwa Mayikelu. Ndu ẹphe

l'iya swị dụ unwoke

ụkporo ẹno.

⁹ Onye-ishi ndu oshilọkpa

Jiowabu bụ Obedaya nwa

Jiehiyẹlu. Ndu ẹphe l'iya

swị dụ unwoke ụkporo iri

I'unwoke iri l'ẹsato.

¹⁰ Onye-ishi ndu oshilokpa

Bani bu Shelomiti nwa
Jiosifaya. Ndu ẹphe l'iya
swi du unwoke ukporo
ẹsato.

¹¹ Onye-ishi ndu oshilokpa

Bebayi bu Zekaraya nwa
Bebayi. Ndu ẹphe l'iya swi
du unwoke ukporo l'ẹsato.

¹² Onye-ishi ndu oshilokpa

Azugadu bu Jiohananu
nwa Hakatanu. Ndu ẹphe
l'iya swi du unwoke ukporo
ise l'unwoke iri.

¹³ Onye-ishi ndu oshilokpa

Adonikamu be bu phe
byakpechaaru azu. Ẹpha
phe bu Elifeletu; me Jiyuwelu;
me Shemaya. Ndu ẹphe l'ẹphe
swi du unwoke ukporo ẹto.

¹⁴ Onye-ishi ndu shilokpa

Biguvayi bu Utayi; me
Zaku. Ndu ẹphe l'ẹphe swi
du unwoke ukporo ẹto
l'unwoke iri.

Ẹzura Achọ ndu a-nọdu eje ozi l'eze ọlo Chileke

¹⁵ Mu bya achikobe phe l'aguga ẹnyimu ono, l'asọ ala Ahava. Anyi kpọbe ọlo-ẹkwa anyi l'ẹka ono nọ ujiku ẹto. Mu bya elekota ẹnya le ndu ono g'ẹphe ha; me ndu-uke Chileke; huma l'ọ to dudu m'onye Lívayi, nọ l'ẹka ono. ¹⁶ Tọbudu iya bu; mu zia g'e je ekua Eliyéza; me Ariyelu; me Shemaya; me Ẹlunatanu; me Jiaribu; me Ẹlunatanu; me Nétanu; me Zekaraya; me Meshulamu, bu ndu-ishi. Mu kukwapọ Jioyaribu; me Ẹlunatanu, bu ndu iphe edoje ẹnya. ¹⁷ Ọ buru Ido, bu onye-ishi phe le mkpukpu Kasifiya be mu ziru phe g'ẹphe jepfu. Mu karu phe iphe, ẹphe e-pfuru Ido; me ndu nkiya phe; mbu ndu ono, l'eje ozi l'eze-ọlo, du le Kasifiya l'ẹka ono; g'ẹphe zia ndu a-byapfuta anyi bya eje ozi l'ọlo Chileke anyi.

¹⁸ Ọ buru l'ọo le Chileke doberu anyi ẹka oma iya l'ehu meru g'o gude ẹphe dutaru anyi onye iphe edoje ẹnya; mbu oshilokpa Mahuli, ẹpha iya bu Sherebaya. Mahuli bu nwa Lívayi; Lívayi buru nwa ke Ízurelu. Unwu Sherabaya; me ndibe phe be du iri l'ẹsato. ¹⁹ Ndu ozo bu Hashabaya; me Jieshaya, bu oshilokpa Merari. Ndibe phe me unwune iya k'unwoke be du ukporo. ²⁰ Ndu ozo, ẹphe dutafuru le ndu eje ozi l'eze-ọlo ono du ukporo iri le nanu. Ndu ono bu ndu Dévidi; yele ndu-ishi ozi iya hotaru g'ẹphe yetajeru ndu Lívayi ẹka. Ndu ono g'ẹphe ha be e deshikotaru ẹpha phe l'ekwo.

Aswi ẹgu epfu anu Chileke

²¹ Tọbudu iya bu; mu bya araa ya arara su g'a swia ẹgu l'ẹka ono; mbu l'enyimu Ahava ono. K'ọphu anyi e-shi nno wozeta onwanyi alí l'atatiphu Chileke anyi; rwo ya g'o duru anyi l'unwegirima anyi; me ivu anyi shia ọzo ọphu ka ree. ²² Kele iphere du mu ke ge mu jepfu eze je arwo ya g'o yeru anyi ikpoto ndu ojogu; me ndu agba

l'inya g'ephe dua anyi l'uzo m'obvu ndu ohogu. Eshi ophu anyi gudewaa onu anyi su eze: "Eka-oma Chileke anyi be aduje l'ehu ndu bukpo, ndu achọ iya nu g'ee-shi g'o duru phe le ree. Ole okpehu iya; me oke ehu-eghu iya be aduje l'ehu iphemiphe bu ndu jikaru iya nu." ²³ Oo ya bu; anyi swia egu rwo Chileke anyi k'iphe ono. O meeru anyi iphe, anyi suru g'o meeru anyi.

Iphe, a nuru g'e gude mee iphe l'eze-ulo Chileke

²⁴ Tobudu iya bu; mu woru umadzu iri l'ebo pho, bu ndu-ishi ndu-ishi-uke Chileke dobe iche; mbu Sherebaya; me Hashabaya; mewaro ndibe phe umadzu iri ophuna. ²⁵ Mu bya atukota erwa mkpola-ochaa; me mkpola-ododo; me ivu; mekpoo iphemiphe, ndu eze; me ndu-uke Chileke; me ndu l'agbazijeru eze idzu; me ndu o meru ishi; me ndu Izurelu l'ophu, no l'eka ono nuru g'e gude eje ozi l'ulo Chileke. ²⁶ Mu tua erwa iphe ono goshi phe. Iphe, erwa mkpola-ochaa du buru unu talentu l'ukporo talentu iri l'ebo le talentu iri; ivu, e meru le mkpola-ochaa be erwa iya du ukporo talentu ise. Erwa ke mkpola-ododo du ukporo talentu ise. ²⁷ Iphe ozo bu gbamugbamu, e meru le mkpola-ododo, dataru unu dariku labo l'ukporo iri; me ivu labo, e meru l'okpobe onyirubvu, eke ododo ododo, vukwapho onu aswa ge ke mkpola-ododo.

²⁸ Mu su phe: Unu duru Chipfu nsọ; onokwapho g'ivu-a g'o ha dukotaru iya nsọ bu ono. Mkpola-ochaa; me mkpola-ododo ono bu iphe, ndiphe turu obu phe onyo nu Chipfu, bu Chileke ke nna unu phe. ²⁹ Unu letakwa phe enya ree jeye teke unu a-tu erwa iya l'ataphu ndu-ishi ndu-uke Chileke; me ndu-ishi ndu Lívayi; me ndu-ishi l'onu-ulo nna phe le Izurelu. O buru l'ime mkpuru, duchaa l'ulo Chileke le Jierusalemu be unu a-nodu tua erwa iphe ono goshi phe. ³⁰ Oo ya bu; ndu-uke Chileke chita mkpola-ochaa ono; me mkpola-ododo ono; me ivu ono, a tularu erwa iya atutu ono; gude jeshia l'ulo Chileke anyi le Jierusalemu.

³¹ Tobudu iya bu; o rwua g'onwa mbu du l'abalj iri l'ebo; anyi shi l'enyimu Ahava gbalihu jeshia Jierusalemu. Eka Chileke anyi du anyi l'ehu; o shi nno nafuta anyi l'eka ndu ohogu; me l'eka ndu ana nfu, kwakachaaru anyi l'uzo. ³² Anyi rwua Jierusalemu bya anọ ujiku eto l'eka ono. ³³ O be mboku k'eno iya; anyi nodu l'ulo Chileke tua erwa mkpola-ochaa; me mkpola-ododo; me ivu ozo, du nsọ; woru ye l'eka Meremotu, bu nwa Uraya, bu onye uke Chileke. Eleyaza nwa Finehasu be yee ya nogbabe. Ndu tso phe nodu l'eka ono bu ndu Lívayi; me Jiozabadu nwa Jieshuwa; me Nowadaya nwa Binuyi. ³⁴ Iphemiphe ono be a guru ogo; tua erwa iya atutu; bya edeshikota erwa iya ono l'ekwo teke ono.

³⁵ Ozo bu le ndu ono, e shi kpua le ndzu ono; mbu ndu ono, shi l'eka ono, e shi kpua phe le ndzu lwa ono be gweru ngweja-akpo-oku nu Chileke ke Izurelu. Epe gburu oke-eswi iri l'ebo l'ehu ndu Izurelu l'ophu; gbu ebili ukporo eno l'iri l'ishii; me unwu aturu ukporo eto l'iri l'esaa; bya egbu mkpi iri l'ebo, e gude gwee ngweja-iph-eji. Ngweja ono g'o ha be a kpokotaru oku nu Chipfu. ³⁶ Epe zia ozi ono, eze ziru ndu no-chiru enya eze; me ndu bu ochi-oha; l'azu enyimu azu iya ophu. Ndu ono bya eyeru ndu Jiu ono eka; yetakwapho eka l'akpu ulo Chileke ono.

Ẹzura epfu anu Chileke ke ndu Jiu, alu nwanyi eghirigha

9 E mechaepho iphemiphe ono; ndu-ishi byapfutashia mu bya asu mu: "Ndu Izurelu je akpaa le ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi be jikakwaru edobe onwophe iche l'eka ndu alj-a no; epe tsoakwaru eyephe eka l'akpamara, ndu alj-a l'anoduje emegbabe; mbu ndu Kėnanu; me ndu Hetu; me ndu Pėrezu; me Jiebusu; me ndu Amonu; me ndu Mowabu; me ndu Ijiputu; me ndu Amoru. ² Epe watawaru aluta unwada ndu alj-a k'onwophe; bya alutakwaru phe pho unwu phe; k'ophu bu le ndu ono, du nsọ ono be watawaru onwophe tugbabe l'ehu ndu alj-a. O buru ndu-ishi; me iphe, bu ndu no l'oke okwa be eka phe kangoru l'eme ejo-ipheno." ³ Mu numaeipo iphe ono; mu lajashia uwe mu; lajashia uwe mgbalanu mu; mu pheta onwomu egbushi l'ishi; pheta ejj l'agba; bya anọ-zeta anọ; edzu nodu eswi mu l'ehu. ⁴ Tobudu iya bu; iphe, bukpo ndu ndzu guhuru l'eka epe numaru opfu, o pfuru mbu Chileke ke Izurelu le k'emeswe ono, ndu ono, a kpuru le ndzu pho, lwaru nu pho mesweru ono; bya egbuphe mu mgburugburu; mu nodu ge mu no jeye teke eegweje eja uzenyashi; edzu nodu eswie mu pho l'ehu.

⁵ O beepho l'egwe eja Ẹzenyashi ono; mu shi l'enyoru, mu gworu gbalihu; yele uwe mu pho, mu lajashiru pho; me uwe mgbalanu mu pho, mu lajashiru pho; bya ephureta gbushi ikpere l'alì chiliaru Chipfu, bu Chileke mu eka mu labo imeli; ⁶ pfuru nu iya su: "Gube Chileke nkemu; iphere du mu; teme ehu rwuhukwa mu pho ge mu e-shi palia enya lee gube Chileke mu; iphe, kparu iya nu buru l'ejo-iphe, anyi eme be kawa anyi l'eli; temanu ikpe, nmaru anyi ruwaa imigwe. ⁷ E -shi teke nna anyi phe no; rwua ntanu-a be ikpe, paru eka nmaakwaru anyi. O buru ejo-iphe, anyi emegbabe be meru g'o gude e woru anyibedua; me ndu eze anyi phe; me ndu-uke Chileke anyi phe ye ndu eze ndu ali-a l'eka epe gude ogu-echi gbushia anyi; kpukoo anyi le ndzu; kwaa iphe anyi l'okwata; epe nodu eme anyi iphe-iphere egube ono, epe eme iya anyi ntanu-a. ⁸ Ole ke nwanta be gube Chipfu, bu Chileke mewaru anyi iphe-oma; kele i meru anyi nweru nwa ndu ophu, phoduru nu; bya emee g'anyu nguru anguru l'eka-a, duru ngu nsu-a; k'ophu bu le gube Chileke anyi e-me g'enya sahu anyi; bya emekwapho g'anyu shi l'abu ohu, anyi bu-a jakerehu. ⁹ Anyi shi buru ndu ohu; ole gube Chileke ta ahaduru anyi g'anyu kwawaruo ya l'abu ohu ono. I goshiru l'iphuru anyi obu-imemini l'atatiphu ndu eze ndu Peshiya; i meru anyi jakerehu; shi nno mee g'anyu kpukwaaru gube Chileke anyi ulo ngu; me g'anyu kpukwachaa eka o mebyishihuru; teme i mee g'anyu nweru igbulu le Jiuda me le Jierusalemu.

¹⁰ "Gube Chileke anyi; ?bu gunu be anyi e-pfu me e -mechaa; kele anyi gwobewaru eme ekemu ngu ono. ¹¹ Mbù ekemu ono, i turu shita l'eka ndu-ozu ngu ono, bu ndu mpfuchiru su: 'Alì ono, unu eje eburu ono be bu ali, ndu bu iya nu pharwushiru apharwushi. O buru akpamara, epe eme; yele ahuma ahuma be jiru ali ono shita l'ishi iya lanu ruwa l'ishi iya ophu. ¹² Oo ya bu; g'unu b'e wokwaru unwada unu kee unwu phe unwoke; ophu unu alutakwa unwada nkephe duru nu unwu unu unwoke. Unu l'ephe ba anodukwa le nchi-adu-doo; ozo g'unu choo iphe a-nodu ejehuru phe nu; k'ophu unu e-shihu ike; ria iphe-oma, shi l'alì ono; unu eme g'o buru okiphe unwu unu jasuru l'ojejeje ono.' ¹³ Iphe, nwuru anyi buru l'ejo-iphe, anyi meru; me l'ikpe, nmaru anyi ono be o shi. Ole iphe, du eji, anyi meru be ka shii eme l'ahuhu gube Chileke anyi huru anyi; temanu i mee g'anyu nweru nwa ndu owana, phoduru nu-a. ¹⁴ ?O gbaru g'anyu mebyibaa ekemu ngu ozo; ke g'anyu le ndu ono, eme akpamara ono kegbajeru nwanyu ozo? ?Anyi te emedu ehu eghua ngu eghu ghumihi k'ophu ii-me anyi alakota l'iyi k'ophu o to dudu onye aphodu nu; ophu o dudu onye anahu nu? ¹⁵ Gube Chipfu, bu Chileke ke Izurelu; i bu onye pfuberekoto; kele anyi nweru nwa ndu ophu phoduru nu ntanu-a; mbu nwa ndu ophu nahuru nu. Huma g'anyu pfuru l'iphu ngu buru ndu-ikpe nmaru; mbu l'o meru ophu o to dudu onye a-du ike pfuru l'atatiphu ngu."

Ndu Jiu akoshiru Chileke iphe-eji phe

10 Ge Ẹzura epfu anu Chileke; akoshiru Chileke iphe, du eji, epe megbaberu; ara ekwa; echi onwiya gbaagbaa l'alì l'atatiphu ulo Chileke; ndu Izurelu zefuta igwerigwe wu-pfuta iya; unwoke; me unwanyu; me unwegirima; epebedua nodu arakwapho ekwa nkephe arashi iya ike. ² Shekanaya, bu nwa Jiehiyelu; onye lanu l'ime ndu shi l'eri Elamu bya epfuru nu Ẹzura su iya: "Anyi meakwaru ge Chileke anyi te egudehe ire anyi eka; noo kele anyi jeru je alushia unwanyu ndu ohozo; mbu unwanyu ndu ali-a. Ole g'o duhabe be ndu Izurelu dulekwarua iphe, epe a-nodu ele enya iya. ³ Oo ya bu; g'anyu le Chileke anyi gbanaa ndzu; l'anyu l'a-chishikota unwanyu ono, anyu lushiru ono; me unwegirima, epe nwushiru, bu iya bu egube ono nnajiphu mu chiru idzu iya; me ndu ono, anoduje atsù ekemu Chileke anyi ebvu ono. Ozo bu l'anyu e-me iya g'ekemu pfuru. ⁴ Gbalihu; o kwa ngu be opfu-a du l'eka; anyibedua be aa-pfukwaru ngu-a l'azu. Shihu obu ike mee ya."

⁵ Oo ya bu; Ẹzura gbalihu; bya emee ge ndu-ishi ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi; me ndu Izurelu l'ophu ribua nte l'ephe e-me iphe ono g'e pfuru iya. Epe tuko g'ephe ha ria nte ono. ⁶ Noo ya; Ẹzura bya alufu l'atatiphu ulo Chileke ono; tugbua o buru iya eje l'ulo Jiehohananu nwa Eliyashibu. O ruwa eka ono; o jika eri nri; jika angu mini; kele ogukwadu aphu le ndu ono, e shi kpu le ndzu ono be e te gudedu ire phe eka.

⁷ A bya atuko Jiuda; me Jierusalemu l'ophu raa ya arara ge ndu ono, e shi kpu le ndzu ono tuko dzukota le Jierusalemu. ⁸ L'iphe, bu onye ta abyaduru l'ime abali eto iya be ee-gwe ivu iya; chiru onye obu g'o bo yihe l'ogbo, e shi kpu le ndzu. O buru ge ndu-ishi; me ndu bu ogerenya chiru idzu iya bu ono.

⁹ Tòbudu iya bụ; unwoke ndu Jiuda mę ndu kę Benjiaminu tųko g'ęphe ha dzukọta lę Jierúsalemu l'ime abali ęto ono. Mbọku ono bụ mbọku ọnwa kę tete dų l'ųkporo abali. Ndu ono g'ęphe ha nọdugbaa l'ọma etsuzọ l'atatiphu ųlo Chileke l'ęka ono. Iphe ono; yęe eze mini ono, edze nų ono mee; ęhu nọdu etegbaa phę etete.

¹⁰ Ẹzura, bụ onye uke Chileke gbalihu sų phę: "Unu mewaru; ọphu egudedu ire unu ęka; kęle unu lųshiru ųn-wanyi ndu ọhozo; shi nno mee g'ikpe kaba anma unubę ndu Ízurelu. ¹¹ Ọo ya bụ; unu tųko iphe-ęji, unu meru kọshiaru Chipfu, bụ Chileke kę nna unu phę; unu awata eme iphe, dų iya ree. Unu bufu onwunu l'ęka ndu alį-a nọ; mę l'ęka ųnwanyi ndu ọhozo ono, unu lųshiru ono nọ."

¹² Ndu ono, dzukọberu l'ęka ono tųa ųzu sų: "Ọ kpọephe iphe, i pfuru bę anyi e-me. ¹³ Obenu lę ndu kųru l'ęka-a parų igwerigwe; tẹme ọ bųru udzumini; k'ọphu anyi taa apfųkotaduru l'etezi. Ọzo bụ l'iphe-a ta abųdu iphe, ee-mekọta ųjiku lanų; ọzoo ųjiku labọ; noo kęle iphe ono mewaru anyi meswewa shingushingu. ¹⁴ Gę ndu-ishi igwe-ọha-a pfųnuru; g'iphe, bųkpoo ndu ndu-anyi lę mkpųkpu lę mkpųkpu, bụ ndu lųru ųnwanyi ndu ọhozo; byakọta l'iphe phę; g'ęphe byaję mbọku, a sųru g'ęphe bya. ęphe -nọdu abya; ęphe lę ndu ọgerenya lę mkpųkpu lę mkpųkpu aswijeru; mękwapho ndu-ikpe; jeye teke Chileke e-wofu oke ęhu-ęghu iya ono, l'enwu g'ọku l'ęhu anyi ono." ¹⁵ Ọ bųerupho Jionatanu nwa Asahęlu; yęle Jiazaya nwa Tikuva kpoloko bę bụ ndu jįkaru iphe ono, e pfuru ono. Meshulamu; mę Shabetayi nọdu agba eyeru phę.

¹⁶ Ndu ono, e shi kpųa lę ndzų ono, lwarų nų ono mee iphe ono, e pfuru ono. Ẹzura, bụ onye uke Chileke họta unwoke, bụ ndu-ishi l'ọnu-ųlo nna phę; deshia ępha phę l'ękwo. Ọ họta phę g'ọnu-ųlo phę hakọta. O beępho l'abalį mbų l'ọnwa k'iri; ęphe nọdu pfushia opfu ono. ¹⁷ Ọ buru g'ọnwa kę mbų dų l'abalį mbų bę ęphe pfugheru opfu ęhu ndu ono, lųru ųnwanyi ndu ọhozo ono.

Unwoke, lųru ųnwanyi ndu ọhozo

¹⁸ A -bya l'echilabọ ndu-uke Chileke bę bụ ndu ọwa-a lųru ųnwanyi ndu ọhozo ono: Ndu shi l'eri Jieshuwa nwa Jiozadaku; yęe unwune iya kę nwoke, lųru ųnwanyi ndu ọhozo ono bụ: Maseya; mę Eliyęza; mę Jiaribu; mę Gedalaya. ¹⁹ Ndu ono g'ęphe ha bę tųkoru kweta ukwe l'ęphe a-chįshikota unyomu phę ono, ęphe lųru l'ọhozo ono. Onyenọnu l'ime phę shi l'igwe-atųru iya kpųta ebili lanų nų g'e gude gwee ngweja-apfų-ųgwo.

²⁰ Ndu shi l'eri Ima, lųru phę nų bụ: Hanani; mę Zebadaya.

²¹ Ndu shi l'eri Harimu, lųru phę nų bụ: Maseya; mę Elayįjia; mę Shemaya; mę Jiehiyęlu; mę Uzaya.

²² Ndu shi l'eri Pashọ, lųru phę nų bụ: Eliyowenayi; mę Maseya; mę Ishimęlu; mę Netanęlu; mę Jiozabadu; mę Eleyasa.

²³ A bya lę ndu Lívayi; ndu lųru ųnwanyi ndu ọhozo bụ: Jiozabadu; mę Shimeyi; mę Kelaya, bųkwapho onye eekuje Kelita; mę Petahaya; mę Jiuda; mę Eliyęza.

²⁴ A bya lę ndu agųje ebvu bę bụ Ęliyashibu bụ onye lųru nwanyi ndu ọhozo.

Lę ndu nche-ọnu-ọguzo bųru Shalumu; mę Tęlemu; mę Uri bụ ndu lųru ųnwanyi ndu ọhozo.

²⁵ A bya lę ndu Ízurelu ọzo, lųru ųnwanyi ọhozo ono:

Ndu shi l'eri Paroshi, lųru phę nų bụ: Ramaya; mę Izaya; mę Malukayįjia; mę Mijiaminu; mę Eleyaza; mę Hashabaya; mę Benaya.

²⁶ Ndu shi l'eri Elamu, lųru phę nų bụ: Matanaya; mę Zekaraya; mę Jiehiyęlu; mę Abudi; mę Jieremotu; mę Elayįjia.

²⁷ Ndu shi l'eri Zatu, lųru phę nų bụ: Eliyowenayi; mę Ęliyashibu; mę Matanaya; mę Jieremotu; mę Zabadu; mę Azayįza.

²⁸ Ndu shi l'eri Bebayi, lųru phę nų bụ: Jiehohananu; mę Hananaya; mę Zabayi; mę Atųlayi.

²⁹ Ndu shi l'eri Bani, lųru phę nų bụ: Meshulamu; mę Maluku; mę Adaya; mę Jiashubu; mę Sheyalu; mę Jieremotu.

³⁰ Ndu shi l'eri Pahatu Mówabu, lųru phę nų bụ: Adųna; mę Kelalu; mę Benaya; mę Maseya; mę Matanaya; mę Bezalęlu; mę Binuyi; mę Manáse.

³¹ Ndu shi l'eri Harimu, luru phẹ nọ bọ: Eliyéza; mẹ Ishaya; mẹ Malukayijia; mẹ Shemaya; mẹ Simiyonu; ³² mẹ Benjiaminu; mẹ Maluku; mẹ Shemaraya.

³³ Ndu shi l'eri Hashumu, luru phẹ nọ bọ: Matenayi; mẹ Matata; mẹ Zabadu; mẹ Elifẹletu; mẹ Jieremayi; mẹ Manáse; mẹ Shimeyi.

³⁴ Ndu shi l'eri Bani, luru phẹ nọ bọ: Madayi; mẹ Amuramu; mẹ Uwẹlu; ³⁵ mẹ Benaya; mẹ Bedeya; mẹ Keluhi; ³⁶ mẹ Vanaya; mẹ Meremotu; mẹ Ẹliyashibu; ³⁷ mẹ Matanaya; mẹ Matenayi; mẹ Jiasu.

³⁸ Ndu shi l'eri Binuyi, luru phẹ nọ bọ: Shimeyi; ³⁹ mẹ Shelemaya; mẹ Nétanu; mẹ Adaya; ⁴⁰ mẹ Makunadebayi; mẹ Shashayi; mẹ Sharayi; ⁴¹ mẹ Azarelu; mẹ Shelemaya; mẹ Shemaraya; ⁴² mẹ Shalumu; mẹ Amaraya; mẹ Jíósefu.

⁴³ Ndu shi l'eri Nebo, luru phẹ nọ bọ: Jieyẹlu; mẹ Matitaya; mẹ Zabadu; mẹ Zebina; mẹ Jiadayi; mẹ Jiowẹlu; mẹ Benaya.

⁴⁴ Ndu ono g'ẹphe ha bẹ shi lụkota ụnwanyi ndu ọhozo; mbụ l'ọ dọru ndu ọphu ụnwanyi ono shi yechawaru ụnwegirima.

Nehemaya

1 Ọwaa bụ opfu Nehemaya nwa Hakalaya.

Nehemaya vutaru ivu ẹhu Jierúsalemu

L'ọnwaa Kisilewu l'apha k'ụkporo gẹ mu nọ lẹ Susa, bụ ishi mkpụkpu; ² bẹ Hanani, bụ onye lanu l'ime unwune mu yele unwoke ọzo tukuror shi l'alị Jiu bya. Mu jja phẹ aji ndu Jiuda, phọduru nụ; mbụ ndu ono, shi l'alị, e shi kpuru phẹ lẹ ndzụ laa; laphu azụ ono. Mu bya ajikwaa phẹ phọ aji Jierúsalemu. ³ Ẹphe sụ mu lẹ-a: “Ndu ono, e shi kpua lẹ ndzụ laa alị ọzo; ẹphe mechaalaphu azụ l'alị ndu Jiuda ono bẹ ọnodu phẹ dukwa ẹji shii; mbụ l'ọnodu phẹ bẹ iphere iya dukwa. Igbulo Jierúsalemu bẹ e nwukpọshichaaru enwukpọshi; tẹme ọnu-abata iya bẹ ọku tsukọtaru.”

⁴ Mu nụmachaa iphe ono, ẹphe pfuru ono; mu nọ-zeta anọ wata ara ẹkwa.

Mu nọ ujiku olemole gụkota aphụ; aswị ẹgu epfu anụ Chileke k'imigwe. ⁵ Iphe, mu pfuru bụ: “Gụbe Chipfu, bụ Chileke k'imigwe; mbụ Chileke ono, parụ ẹka bya adu ebvu ono; onye ono, edobeje ọgbandzu iya l'ẹhu ndu yeru iya obu bya eme iphe, o pfuru; tẹme ọ nọdu egoshije phẹ lẹ ya yeru phẹ obu. ⁶ Ngabenu nchi; le mu ẹnya; numa epfupfu, mube onye-ozu ngu epfu anụ ngu; mbụ epfupfu, mu anọduje l'iphu ngu epfu anụ ngu eswe l'enyashi l'iswi ẹhu ndu-ozu ngu, bụ ndu Ízurẹlu. Mu epfufuta iphe-ẹji, anyibe ndu Ízurẹlu megbaberu ngu; mbụ iphe-ẹji, mbẹdua mẹ ndibe nna mu phẹ meru ngu. ⁷ Anyi mewaru ngu ẹjo-iphe, ha shii; mbụ l'anyi pawaru eme ekemu ono, i turu ono haa; bya ahaa eme iphe, i toru ọkpa iya sụ g'e meje; mẹ eme omelali, i doberu, bụ iya bụ iphe, i turu l'ekemu nụ onye-ozu ngu, bụ Mosisu. ⁸ Nyatanu opfu ono, i pfuru onye-ozu ngu, bụ Mosisu sụ: ‘Ọ -buru l'e te egudedu ire unu ẹka bẹ mu a-tụkashikwa unu nanu nanu l'echilabo ọhamoha. ⁹ Ọle ọ -buru l'unu dakoberu lwapfuta mu; bya edobe ekemu mu; eme iya ememe; o betakpo ẹka a chiru unu laa buru l'ọhu ẹka igwe beru alị beru; bẹ mu e-shi l'ẹka ono rwukọbe unu; duphuta unu azụ l'ẹka ono, mu hotaru g'ọ buru ẹka mu e-buru eburu ono.’

¹⁰ “Ọo ndu-ozu ngu bẹ ẹphe bụ; bya aburu ndibe ngu; mbụ ndu i gude eze ike ngu; mẹ ọkpehu ngu gbafuta.

¹¹ Gụbe Nnajjuphu; ngabenu nchi l'epfupfu, onye-ozu ngu epfu anụ ngu; mẹ l'epfupfu, ndu-ozu ngu epfu anụkwa ngu phọ; mbụ ndu ono, bụ ndu ọduje ree g'ẹphe tsu ngu ebvu ono. Jiko menaa g'iphe jeeru mube onye-ozu ngu lẹ ree ntanu-a; mbụ g'i mee g'imemini mu dọ nwoke-a, bụ eze.”

Teke ono bẹ bụ mu shi buru onye agbajeru eze mẹe.

Aaha Nehemaya g'ọ je Jierúsalemu

2 O be l'ọnwaa Nisanu l'apha, kwe Atakuzakuzesu ụkporo apha, ọ wataru aburu eze; g'a pataru iya mẹe; mu pata mẹe ono; gbaahaaru eze. Ọphu o toko du-swee teke mu gbanwubejeru iphu l'iphu eze. ² Eze jia mu sụ: “?Bụ gunu meru iphe idzu iphu l'ẹbe abụ iphe-ememe eme ngu? O to nwedu iphe ọzo gbahaa l'obu ta atso-du ngu utso.”

Teke ono; ndzụ wata mu agushi ike. ³ Mu bya asụ eze: “Gẹ gube eze nọdukwa ndzụ jasuru asuru. ?Bụ kẹ gunu bẹ mu ta anodudu adzụ iphu; lẹ mube onye mkpụkpu mu dakpọshihuru adakpọshihu; mbụ ẹka ono, e liru nna mu oche phẹ; tẹme ọguzo iya buru iphe, ọku tsukọtaru?” ⁴ Tọbudu iya bụ; eze sụ mu: “?Bụ gunu bẹ ọ du ngu gẹ mu meeru ngu?”

Mu bya atakpeeru Chileke k'imigwe opfu; ⁵ bya asu eze: "O -buru l'ọ du gube eze ree; mbu o -buru le mube nwozi ngu du ngu l'obu; hanaa mu ge mu jeshia ali Jiuda; je le mkpukpu ono, e liru nna mu oche phe ono; je akpukwaa ya."

⁶ Eze yele eze-nwanyi, bu onye no-kube iya nu jia mu su: "Denu g'ii-no-beru l'ije ngu obu? ?Bu teke ole be ji-lwa?" O du eze ree ge mu je; mu bya aturu iya onu.

⁷ Mu pfukwaaru eze su iya: "O -buru l'ọ du gube eze ree; denuru ekwo-ozu nu mu ge mu nu ndu bu ochi-oha l'azu enyimu; k'ophu ephe a-ha mu ge mu ghata jeshia ali ndu Jiuda. ⁸ Dekwaapho ekwo-ozu ophu mu a-nu Asafu, bu onye eleta oswa eze enya; g'ọ nu mu oshi, mu e-gude mee mgbo onu-abata ulo-mgbobuta eze-ulo Chileke; me oshi, mu e-gude mezia igbulọ mkpukpu ono; me ophu mu e-gude mee ulo, mu e-buru." Iphemphe, mu woru eze be o mekotaru mu; kele aka-oma ke Chileke mu be du mu l'ehu.

Nehemaya agbaphe igbulọ Jierúsalem

⁹ Mu bya ejerwua azu enyimu; mu bya eworu ekwo-ozu ono, eze deru ono nu ndu ochi-oha ono. Eze be duwaru ndu-ishi ndu ojogu; waa ndu agba l'inya yeru mu ge mu l'ephe swiru. ¹⁰ Teke Sambalatu, bu onye Horonu; me Tobaya, bu onye-ishi l'ali Amonu numaerupho l'o nweru onye byaru acho g'ee-shi g'iphe duru ndu Izurelu le ree; o du phe eji dushia phe iya ike.

¹¹ Noo ya; mu bya abata le Jierúsalem; noo ya abali eto. ¹² O be l'enyashi ujiku lanu; mu gbalihu; mu l'unwoke olemole; anyi tugbua. Ophu o dudu onye mu pfuwaru iphe, Chileke mu yeru mu l'obu ge mu meeru Jierúsalem. Ophu o dukwapho anu-agbagba ozo, mu gude ghahaepho ophu mu l'agba. ¹³ O buru l'echi abali be mu gude tugbua. Eka mu shiru bu Onu-abata Nsuda lufuta le Welu Nkuta-oswa; shia ono futa le Onu-abata Ikpuzu; ejekpopho agbaphe igbulọ Jierúsalem ono, e tsukpohiru etsukposhi ono; yele oguzo iya ono, oku tsukotaru ono. ¹⁴ Mu bya eshi l'eka ono tugbua shia uzo Onu-abata Enya-nwobvu; waa Okpuru Eze; ole anu, mu agba agbagba te nwe du aka oo-shi ghata. ¹⁵ Tobudu iya bu; mu gude enyashi ono tugbua kwaseru uzo nsuda; agbaphe igbulọ ono. Mu gbaphechaa ya; bya alwaphuta azu shia Onu-abata Nsuda bahu l'ime mkpukpu.

¹⁶ Ophu ndu-ishi amadu aka mu jeru; ozoo iphe, mu meru; kele o toko dudu iphe, mu pfuwaru ndu Jiu; me ndu-uke Chileke; me ndu a maru epha phe; me ndu-ishi; mewaro ndu ozo, bu ndu e-mechaa eje ozi ono.

Nehemaya epfu le ya a-kpukwa igbulọ Jierúsalem

¹⁷ Tobudu iya bu; mu su phe: "Unu humawaru egube iphe-otsulehu, anyi no l'ime iya; mbu ge Jierúsalem gude dakpohihu; oku tsukota oguzo iya. Unu byakwa g'anyi kpukwaa igbulọ Jierúsalem; k'ophu anyi e-mefu onwanyi iphe-iphere l'ehu." ¹⁸ Mu bya epfukwaaru phe pho g'eka-oma ke Chileke mu gude du-be mu l'ehu; waa k'iphe, eze pfukotaru mu. Ephe su: "Ngwa; g'anyi wata iya akpukpu." Ephe kwakobeahaa aka k'awata eguru ozi ono.

¹⁹ Sambalatu, bu onye Horonu; yele Tobaya, bu onye-ishi l'ali Amonu; me Geshemu, bu onye Arabu nu maepho iphe ono, anyi chiru idzu iya k'ememe ono; ephe chihaa anyi ochi jaahaa anyi ewenu asuje: "?Bu gunu be unu eme nno? ?Bu ikè be unu ekwefuru eze too?"

²⁰ Mu bya eyeeru phe onu su phe: "O kwa Chileke k'imigwe be e-me g'anyi mee iphe, anyi eme mekota. Anyibe ndu-ozu iya abya awata akpu igbulọ obu; ole unubedua te nwe du oke le Jierúsalem; ophu aka unu adudu iya; ophu ndiche unu ebujeduru iya."

Aakpukwa igbulọ Jierúsalem

3 No iya; Eliyashibu, bu onye-ishi uke Chileke; yele ndu ozo, bu ndu-uke Chileke bya agbeshi je atuko kpukwaa Onu-abata Aturu. Ephe kpuchaa ya; bya eyeshia ya mgbo. Ephe kpuru igbulọ iya o futa l'ulo-ephekerephe "Ukporo-ise" me le Ulo-ephekerephe "Hananelu." Ephe mechaa ya bya eworu iya ye Chileke l'eka.

² Eka ophu etsota aka ono be bu unwoke mkpukpu Jieriko be kpuru iya nu.

Zaku nwa Imuri kpu tsota phe.

³ Ụnwu Hasena bụ ọpẹ kpuru Ọnu-abata Ẹma. Ẹpẹ gbaru iya oshi l'eli iya; yeshia ya mgbo; mę iphe, eegudeje aswọ-chi iya aswọ-chi; mę mgborígwè.

⁴ Onye kpụ-tsotaru ọpẹ nụ bụ Meremotu nwa Uráya, mbụ nwanwa Hakozu. Meshulamu nwa Berekaya, bụ nwanwa Meshezabẹlu kpuru tsota Meremotu. Zadọku nwa Bana kpụ-tsota Meshulamu.

⁵ Ndu mkpụkpụ Tekowa kpuru ẹka etsota iya nụ. Ọle ndu ọpụ a maru ẹpa ọpẹ lẹ mkpụkpụ ono te ekwedu wozeta onwopẹ alj jee ozi, ndu-ishi-ozi ono sụru g'ẹpẹ jee.

⁶ Jioyada nwa Paseya; mę Meshulamu nwa Besodeya bę kpụkwaru Akahụ Ọnu-abata. Ẹpẹ gbaru iya oshi l'eli iya; yeshia ya mgbo; mę iphe, e gude aswọ-chi iya aswọ-chi; mę mgborígwè.

⁷ Ndu kpụkwaru ẹka etsota iya nụ bụ Melataya, bụ onye Gibiyonu; mę Jiadonu, bụ onye Meronotu; mę unwoke Gibiyonu yẹle Mizupa. Ẹka ono bụkota ẹka ndu ọchi-ọha azụ ẹnyimu bụ ishi.

⁸ Onye kpụkwaru ẹka etsota iya nụ bụ Uzẹlu nwa Hahaya. Uzẹlu yj lẹ ndu akpụje ụzu mkpọla-ododo. Onye kpuru tsota iya nụ bụru Hananaya. Hananaya bę yj lẹ ndu emeje manụ-mbeleke, eshi mkpọ. Ẹpẹ kpuru igbulọ Jierúsalemụ ono jasụ lẹ Igbulọ-ọsa.

⁹ Refaya nwa Huru bę kpụ-tsotaru ọpẹ nụ. Refaya bụ onye-ishi nkeru-ẹbo uswekete Jierúsalemụ.

¹⁰ Onye kpụ-tsotaru ọpẹ nụ bụ Jiedaya nwa Harumafu. Ẹka ọ kpụkwaru bę bụ nhamunha atatiphu ibe iya. Hatushi nwa Hashabuneya kpụkwaa ẹka tsotaru iya nụ.

¹¹ Malukayijia nwa Harimu; mę Hashubu nwa Pahatu-Mówabu bę kpụkwaru ẹka igbulọ ibiya ọzo; bya akpua ụlo-ephekerepẹ, "Ọtapfupfufu-ọku."

¹² Onye kpụkwaru ẹka tsotaru iya nụ bụ Shalumu nwa Haloheshi. Ọ bụ onye-ishi, nkeru-ẹbo uswekete Jierúsalemụ. Ọ bụru yẹe ụnwada iya tukuror kpua ya.

¹³ Hanunu yẹle ndu bu lẹ mkpụkpụ Zanowa bę kpụkwaru Ọnu-abata Nsuda. Ẹpẹ kpuru iya bya eyeshikọta iya mgbo; mę iphe, egudeje aswọ-chi iya aswọ-chi; mę mgborígwè; bya akpua igbulọ ono ẹka dụ ụnu nkwo-ẹka labọ l'ụkporo nkwo-ẹka iri; kpua ya jeye lẹ Ọnu-abata Ikpọzu.

¹⁴ Onye kpuru Ọnu-abata Ikpọzu bụ Malukayijia nwa Rekabu, bụ onye-ishi uswekete Bẹtu-Hakẹremu; ọ kpuru iya yeshikọta iya mgbo; mę iphe, e gude aswọ-chi iya aswọ-chi; mę mgborígwè.

¹⁵ Shalumu nwa Kọlu-Howe, bụ onye-ishi ndu bu l'uswekete Mizupa bę bụ iya kpụkwaru Ọnu-abata Ẹnya-nwobvu. Ọ kpuru iya bya ekpua ya iphe l'eli; yeshia ya mgbo; mę iphe, e gude aswọ-chi iya aswọ-chi; mę mgborígwè. Ọ kpụkwakwarupho igbulọ Okpuru Shela, nọ lẹ mgboru mgbabu eze; kpua ya futa l'ẹka eeshije lẹ mkpụkpụ Dévidi agbazeta.

¹⁶ Onye kpụ-tsotaru iya nụ bụ Nehemaya nwa Azubuku; onye bụ onye-ishi, nkeru-ẹbo uswekete Bẹtu-Zuru. Ọ kpuru nkiya je akpaa l'iphu ilu Dévidi; kpua ya ọ futa l'okpuru ono, e gude ẹka tya ono; wafua l'ẹka ndu ojogu bu.

¹⁷ Ndu kpụ-tsotaru iya nụ bụ ndu Lívayi. Ẹpẹ nọ l'ẹka Rehumu nwa Bani kpua ya.

Onye kpuru tsota iya bụ Hashabaya, bụ onye-ishi, nkeru-ẹbo uswekete Keyila.

¹⁸ Ẹka tsotaru iya nụ bę bụ onye kpụkwaru iya nụ bụ Bavayi nwa Henadadu, bụ onye-ishi nkeru-ẹbo uswekete Keyila lanụ ọpụ; yẹle ụnwunna iya.

¹⁹ Onye kpuru tsota iya bụ Eza nwa Jieshuwa. Ọ kpụkwaru ibiya ọpụ dụ l'iphu ẹka eeshije enyiba l'ụlo, eedobeje ngwogu; mbụ lẹ nkulahụ nggoji igbulọ ono. Eza l'onwiya bę bụ onye-ishi, ndu Mizupa.

²⁰ Ẹka tsotaru iya nụ bę bụ Baruku nwa Zabayi bę gude g'ọpụ iya l'ẹhu kpụkwaa ya. O shi lẹ nkuku igbulọ ono kpua ya jeye l'ọnu-oguzo ibe Ẹliyashibu, bụ onye-ishi uke Chileke.

²¹ Meremotu nwa Uráya; mbụ nwanwa Hakozu bę kpuru tsota Zabayi. O shi l'ọnu-oguzo ibe Ẹliyashibu kpua ya jeye l'ẹka ibe Ẹliyashibu jeberu.

²² Ndu ọzo, kpụ-tsotaru iya nụ bụ ndu-uke Chileke. Ẹpẹbedua shigbaa lẹ mkpụkpụ, nọ-pheru Jierúsalemụ mgburugburu.

²³ Ndu kpụkwaru tsota ọpẹ bę bụ Benjaminu waa Hashubu. Ẹka ẹpẹ kpụkwaru bụ atatiphu ibe ọpẹ.

Onye kpuru tsota p̄h̄e b̄e b̄u Azaríya nwa Maseya; mb̄u nwanwa Ananaya. Ȳeb̄edua kp̄ukwaru ̄eka n̄o l̄e mgboru ibe p̄h̄e.

²⁴ Onye kp̄ukwaru ibe iya ̄ozo, tsotar̄u iya n̄u b̄e b̄u Binuyi nwa Henadadu; ȳeb̄edua kp̄uru shita l'ibe Azaríya jas̄u l̄e nkuku igbul̄o ono.

²⁵ Palalu nwa Uzayi b̄e kp̄ukwaru ̄eka d̄u l'ip̄hu nkuku igbul̄o ono; ȳele ̄ulo-ephekerep̄he ono, sefutar̄u ishi l'ibe eze l'̄eka iya ̄ophu d̄u l'̄uzo imeli mkp̄uk̄pu ono l̄e mgboru ̄oma ̄eka ndu nche an̄oje.

Onye kp̄ukwaru tsota iya n̄u b̄u Pedaya nwa Paroshi.

²⁶ Ndu eje ozi l'eze-̄ulo Chileke, b̄u ndu bu l'úbvú, Of̄elu bya akp̄ukwaa nkep̄h̄e f̄uta l'ip̄hu ̄Onu-Abata-Mini, n̄o l'̄uzo ̄enyanwu-awawa; ȳele ̄ulo-ephekerep̄he ono, sefuru esefu ono.

²⁷ Ndu kp̄u-tsotar̄u p̄h̄e n̄u, kp̄uru ibiya ̄ozo b̄e b̄u unwoke ndu Tekowa. ̄Ēp̄he kp̄ukwaru ip̄hu oke ̄ulo-ephekerep̄he ono, sefuru esefu ono; kp̄ua ya jeye ̄o s̄ube l'igbul̄o Of̄elu.

²⁸ Ndu uke Chileke b̄e kp̄ukwaru a -gb̄e l̄e ̄Onu-abata Inya kwas̄eru; onyen̄onu kp̄uru atatip̄hu ibe iya.

²⁹ Onye kp̄uru tsota p̄h̄e n̄u b̄e b̄u Zad̄oku nwa Ima. Ȳeb̄edua kp̄ukwaru atatip̄hu ibe iya.

Onye ̄ophu kp̄uru tsota iya n̄u b̄uru Shemaya nwa Shekanaya. Ȳeb̄edua b̄u onye-nche ̄Onu-abata ̄Enyanwu-awawa.

³⁰ Ndu ̄ozo, kp̄uru tsota iya n̄u b̄u Hananaya nwa Shelemaya; ȳele Hanunu, b̄u onye k'ishii l'̄unwu Zalafu.

Meshulamu nwa Berekaya kp̄uru tsota p̄h̄e; ̄eka ̄o kp̄ukwaru b̄u atatip̄hu ̄ulo iya.

³¹ Onye ̄ophu kp̄uru tsota iya b̄u Malukayijia. Ȳeb̄edua ȳi l̄e ndu akp̄uje ̄uzu mkp̄ola-ododo. ̄O kp̄ukwaru igbul̄o n̄kiya jeye l'̄ulo ndu eje ozi l'eze-̄ulo Chileke; m̄e k̄e ndu ngh̄o l'atatip̄hu ̄Onu-abata Nlele; ̄o kp̄ukwaa ya ph̄o f̄uta l̄e nw̄ulo, d̄u l'eli nkuku igbul̄o ono.

³² Ndu akp̄uje ̄uzu mkp̄ola-ododo; m̄e ndu ngh̄o b̄e kp̄ukwaru mgbaka nw̄ulo ono, d̄u l'eli nkulah̄u nggoji igbul̄o ono; ̄ep̄he kp̄ua ya jeye l̄e ̄Onu-abata At̄uru.

Ndu mkp̄oshi ozi ono

4 Sambalatu n̄umaep̄ho l'anyi akp̄ukwawaa igbul̄o ono; ̄ehu-eghu ghuahaa ya; mb̄u ̄o v̄oru ̄oku w̄ua ̄ehu wata aja ndu Jiu ewenu. ² ̄O n̄odu l'ip̄hu ndibe p̄h̄e; m̄e l'ip̄hu ndu oj̄ogu Samériya pfuahaa s̄u: “?B̄u ḡunu b̄e ndu Jiu-a, b̄u ndu arw̄uhu-a eme? ?̄Ēp̄he eme g'̄ep̄he kp̄ukwaa igbul̄o ono t̄o ḡunu? Mb̄u-a; ?̄ep̄he e-mechaa gwee ngweja t̄o? ?̄Ēp̄he eme g'̄ep̄he kp̄u-ghee ya l'ujiku lan̄u t̄o? ?B̄u g'̄ep̄he a-d̄u ike mee ḡe mkpuma ono d̄ubaa ree ̄ozo? mb̄u mkpuma ono, ̄ep̄he v̄oshiru l̄e mkp̄okpo igbul̄o ono, ̄oku gbanw̄ushiru ono.”

³ Tobaya, b̄u onye Am̄onu, n̄o iya l̄e mgboru s̄u: “Igbul̄o mkpuma ̄obu, ̄ep̄he akp̄u ̄obu ?o nweru ishi? Ip̄he, b̄u aḡulo -gbakotakp̄o ya n̄u l'̄o dakp̄oshihu!”

⁴ “S̄u-a; jiko Chileke anyi; ngab̄enuru anyi n̄chi; k̄ele ̄o t̄o d̄udu ip̄he, a guberu anyi. Menaa g'ewenu, ̄ep̄he aja anyi tukoru p̄h̄e l'ishi. L'i mee g'a lw̄uta p̄h̄e l'̄ogu lashia al̄i ̄ozo. ⁵ Ta aḡukwaru p̄h̄e nv̄u l'̄ejo-ip̄he, ̄ep̄he meru; te ehuchafukwa ip̄he-̄eji p̄h̄e l'ip̄hu ngu; k̄ele ̄ep̄he gudewaa ̄okonu kwechia ndu ono, akp̄ukwa igbul̄o ono ip̄hu.”

⁶ Noo ya; anyi kp̄ua igbul̄o ono kp̄ujaha iya ̄ebo l̄e g'o shi hahawaa; k̄ele ndu ono phuberu ip̄hu eje ozi ono.

⁷ Teke Sambalatu; m̄e Tobaya; m̄e ndu Arabu; m̄e ndu Am̄onu; m̄e ndu Ashidodu n̄umaerup̄ho l'aakp̄ukwa-a igbul̄o Jierúsalem̄u ono g'aakp̄u iya; t̄eme l'̄eka ̄uzo d̄u iya b̄e aakp̄u-chishi-waa; ̄ehu wata p̄h̄e eghushi eghu ike. ⁸ ̄Ēp̄he n̄okobe chia idz̄u g'̄ep̄he bya ̄ogu l̄e Jierúsalem̄u; bya ak̄uru ̄utsú yeru p̄h̄e. ⁹ T̄obudu iya b̄u; anyi bya ep̄furu n̄u Chileke anyi; woru ndu nche ye g'̄ep̄he cheje mkp̄uk̄pu ono nche eswe l'̄enyashi; g'̄ep̄he be eme ip̄he, ̄ep̄he ch̄iru idzu iya.

¹⁰ ̄O b̄uru teke ono b̄e ndu Jiuda watar̄u ep̄fu s̄u: “Ike abv̄akwa ndu l'eje ozi ̄obu; t̄eme mkp̄okpo igbul̄o pakwadu-a ̄eka; k'̄ophu b̄u l'anyi ta amad̄u g'anyi e-shi kp̄ukwaa igbul̄o ̄obu.”

¹¹ Ndu ̄ohogu anyi n̄odu ep̄fukwaph̄o s̄u l'anyi -bya amaru; mb̄u l'anyi -bya ah̄uma p̄h̄e; b̄e ̄ep̄he n̄owaa l'echil-ab̄o anyi egbushi anyi; k'̄ophu eje ozi ono e-buhu. ¹² No iya; ndu Jiu, bukube p̄h̄e n̄u byapfutawa anyi ip̄he, rwuru ugbo iri bya akar̄u anyi l'ip̄he, buk̄poo ibiya ̄ophu anyi shiru b̄e ndu ̄ohogu anyi ono e-shikwa byapfuta anyi ̄ogu. ¹³ ̄Oo ya b̄u; mu bya eye ndu nche l'az̄u igbul̄o ono; g'̄ep̄he cheje nche l'̄eka igbul̄o ono kachaa mkp̄ulal̄i;

mbụ ẹka a kpụ-beru iya ubele. Mu gbaa ndu nche ono l'ipfu l'ipfu; ẹphe pagbaarụ ogu-echi phẹ; mę arwa phẹ; mę apfụ phẹ.

¹⁴ Mu bya ahụma g'iphe dụ; mu gbalihu pfiaru ndu a maru ẹpha phẹ; mę ndu-ishi; męwaro ndu ọzo sụ phẹ: "Unu ta atsushi ndu-a ebvu! Unu nyatanụ Nnajjuphu ono, bụ onye parụ ẹka; bya aburu onye dụ ebvu ono! Unu lwya ọgu ẹhu ndibe unu; mę k'unwu unu unwoke; mę k'unwada unu; mę k'unyomu unu; mę k'unuphu ibe unu." ¹⁵ Teke ndu ọhogu anyi nūmaru l'ejo idzu ono, ẹphe chiru anyi ono bę anyi mawaru; mbụ lẹ Chileke mebiwarụ iya; ọo ya bụ anyi tuko g'anyi ha laphu azụ je akpūaha igbulọ ono ọzo.

¹⁶ E -shi lẹ mbọku ono kwaseru bę nkeru-ẹbo l'unwoke, ejeru mu ozi bụ phẹ jeahaarụ ozi ono; nkeru-ẹbo ọphuna nọdu lẹ nche; parụ arwa; mę iphe, eegudeje gbobuta onwonye; mę apfụ; yee uwe-ọgu. Ndu-ishi pfiaru ndu ọnu-ulo Jiuda l'ophu l'azụ; ¹⁷ ẹphe nọdu akpụ igbulọ ono. Ndu ọphu evu iphe, e gude eje ozi ono gude ẹka lanụ eje ozi ono; gude ẹka ọphuu parụ ngwogu. ¹⁸ Ndu ọphu akpụ igbulọ ono l'ẹhu l'ẹhu tuchaaru ogu-echi phẹ l'upfu akpụ iya. Onye egbuje opu pfiaru mu l'aguga. ¹⁹ Tọbudu iya bụ; mu pfiaru ndu a maru ẹpha phẹ ono; mę ndu-ishi ono; mę ndu ọzowaro sụ phẹ-a: "Ozi-a pakwarụ ẹka; teme ọ ha ọsa shii; o mee anyi nọdu onwanyi ụzenya ụzenya l'igbulọ-a. ²⁰ Iphe, bụkpoo ẹka unu nūmaru ọda opu ono; unu wuru byapfuta anyi l'ẹka ono. Chileke anyi a-lwuchiru-a anyi ọgu!" ²¹ Noo g'anyi shi jee ozi ono; nkeru-ẹbo nọdu apajeru arwa e -shi lẹ nchi-abọhu jeye l'enyashi teke kpokpode lufutawaru. ²² Iphe ọzo, mu pfukwarupho ndu ono teke ono bụ: "G'onyenonu yele onye ejeru iya ozi zẹjekwa l'ime Jierúsalem l'enyashi; k'ophu ẹphe a-buru anyi ndu nche l'enyashi; teke o beru l'eswe ẹphe ejee ozi." ²³ G'anyi ha; mbędua; mę unwune mu; mę ndu-ozi mu; mę ndu nche, mu l'ẹphe nọ bę ta adudu onye eyefuje iphe, o yeru l'ẹhu eyefu. Onyenonu apajeru ngwogu iya; o be-takporo ọ buru mini bę onye ọbu eje ekuta.

Nehemaya eyeru ndu ukpa ẹka

5 A nonyaa; unwoke ndu Jiuda; waa unyomu phẹ wata echi mkpu iphe, ndu Jiuda ibe phẹ l'eme phẹ. ² O nweru ndu ọphu epfu sụ: "Anyi l'unwegirima anyi unwoke mę unwanyi bę ha igwerigwe; ọo ya bụ g'a hanaa anyi g'anyi chọta akpuru ereshi ria nọdu ndzụ."

³ Ọ dukwarupho ndu ọphu epfu sụ: "Anyi yeru alị anyi l'itumo; yechaa opfu-vayinu anyi; mę ọlo anyi g'ee-shi g'anyi hūma ereshi ria l'egu, eme nū."

⁴ Ọ duru ndu ọphu suru: "Anyi jiwaru ụgwọ tya utu alị anyi; mę k'opfu-vayinu anyi nū eze. ⁵ A makwaru-a l'anyi lẹ ndu Jiu ibe anyi phẹ bę gbaru ụgbugba lanụ. Ọ buru g'unwegirima phẹ dū ree bụ g'unwegirima nkanyi dukwapho; obenu l'unwegirima anyi unwoke mę unwanyi bę anyi dobewaru l'ọnodu ohu. Unwada anyi nwekwaru ndu ọphu gbę bwaru nū ohu nta; ọphu anyi ta amadu g'anyi e-me gbafuta phẹ; kele alị anyi mę opfu-vayinu anyi bükotawa kę ndu ọzo."

⁶ Mu nūmaepho mkpu ono, ẹphe echi ono; yele iphe ono, ẹphe epfukashi ono; ẹhu wata mu eghushi egu ike. ⁷ Mu bya arichaa iphe ono l'ime onwomu; mu bobo iya ndu a maru ẹpha phẹ mę ndu-ishi. Mu sụ phẹ: "Ọ kwa ndu Jiu ibe unu bę unu anatajẹ ụgwọ ntukwase." Mu bya ekua ndzukọ, ha shii g'a chia idzù g'ee-shi nua phẹ chijipfu. ⁸ Mu sụ phẹ: "Nta-a bę anyi kukeberu ẹhu gbafuta unwune anyi, bụ ndu Jiu, e shi ree ndu ọhogo. Unubędua bya nta-a bya ereshiahaa unwune unu ono ọzo g'anyi zụ-phuaha phẹ azụ." Mu pfuchaa nno; ẹphe daa kę nyonyoronyo; ọphu ẹphe ta amadu iphe, ẹphe e-pfu.

⁹ Mu sukwa phẹ phọ ọzo: "Iphe, unu eme ta adukwa ree. ?Tọ gbaduru g'unu tsya Chileke anyi ebvu k'ophu ndu ọhogo, bụ ndu ọhogu anyi ata watadu anyi aja ewenu? ¹⁰ Mbędua; mę unwune mu; mę ndu-ozi mu bę ejiejekwa ndibe anyi ụgwọ okpoga mę ụgwọ ereshi. Ọle ọo g'anata ụgwọ ntukwase laa! ¹¹ Unu nū-phukọta phẹ alị phẹ azụ ntanụ-a; mę opfu-vayinu phẹ; mę mgbabu olivu phẹ; mę ọlo phẹ. Unu eworu ntukwase, unu nataru phẹ l'okpoga; mę l'ereshi; mę lẹ mee; mę lẹ manụ nū-phukọta phẹ azụ."

¹² Ẹphe tuko sụ: "Anyi a-nū-phukọta iphe ono azụ. Ọ tọ dudu iphe, anyi a-suba g'ẹphe nū anyi ọzo. Ọo ẹpho g'i sūru g'anyi mee bụ g'anyi e-me."

Mu bya ekua ndu-uke Chileke; woru nte nū ndu a maru ẹpha phẹ ono; mẹ ndu-ishi g'ẹphe mee iphe ono, ẹphe kweru ukwe iya ono. ¹³ Mu bya ajja uwe mu phulaphula sụ: "G'ọ bụkwaru ẹgube-a bẹ Chileke a-jifu ndu te emeduru iphe, ẹphe kweru ukwe iya; mbụ jifu phẹ l'ụlo phẹ; mẹ l'iphe, ẹphe nweru. G'ọ bụkwaru nno bụ g'aa-jifu onye ono; gbabẹ iya ẹka ọto!"

Ndzukọ ono l'ophu tuko zua mgbede sụ: Nokwa g'ọ dụ. Ẹphe jaa Chipfu ajaja. Ndu ono mee iphe ono, ẹphe kweru ukwe iya ono.

Nehemaya ta abudu ẹhu iya b'ọ maru nwẹkiya

¹⁴ E-shi lẹ teke a tūru mu ẹka gẹ mu bụru ọchi-ọha l'alij Jiuda; mbụ l'apha, kwe Atakuzakuzesu apha ụkporo jeye l'apha, kwe iya ụkporo apha l'apha iri l'ẹbo, ọ wataru aburu eze; l'ime apha iri l'ẹbo ono bẹ mbedua; mẹ un-wunna mu ta adudu onye ọphu rijeru nri, gbaru ọchi-ọha. ¹⁵ Obenu lẹ ndu ọchi-ọha ọphu vu mu ụzo bụru ishi bẹ shi bo ndu Jiuda ivu anyinyi; shi anakoje phẹ nri mẹ mẹ; bya eyekoberu mkpola-ọchaa, ẹrwa iya dū ụkporo shẹkelu labọ, ẹphe shi atuje. Nokwaphọ gẹ ndu shi ejeru phẹ ozi shi akpa ndu Jiuda ono ẹhu. Ọle mbedua gude atsụ Chileke ebvu ọphu mu te emeduru ẹgube ono. ¹⁶ Mu gbẹ yechiaru ẹhu lẹ k'akpụ igbulọ ono; ọphu ọ dudu alij, anyi zuru m'ilile. Ndu ozi mu g'ẹphe ha dzukotaepho eje ozi ono l'ẹka ono. ¹⁷ Ọzo bụru lẹ ụkporo ụmadzu ẹsaa l'ụmadzu iri; mbụ ndu Jiu; mẹ ndu bụ ndu-ishi bẹ anọduje eri nri lẹ teburu mu; yekoberu ndu eshije l'ọhamoha, nọ-pheru anyi mgburugburu byapfuta anyi. ¹⁸ Mbọku-mbọku bẹ eegbuje oke-eswi lanu; waa aturu ishii, ẹhu dū ree; mẹ ọku gude shiaru mu nri. Abalij iri, nwutaru anwuta bẹ eevutajeru mu mẹ, dū iche iche; vuta iya k'etsutsu. A makwaru-a l'iphemiphe ono dukota; ọle mu ta asujeduru g'a nū mu oke nri, rwuberu ọchi-ọha; noo kele ivu-erwa ndu Jiuda vu bẹ panukaru ẹka.

¹⁹ Jiko Chileke mu; nyatakwa mu rọ lẹ k'oma l'iphemiphe-a, mu mekotaru ndu-a.

Ẹjo idzu, a chiru Nehemaya

6 Sambalatu; mẹ Tobaya; mẹ Geshemu, bụ onye Arabu; mẹ ndu ọhogu anyi ọzo bya anuma lẹ mu kpụ-ghe-waru igbulọ ono; ọphu ọ tọ dudu ẹka ghekwaduru iya ọnu; ọle teke ono bẹ mu teke yeshidu mgbo l'oguzo iya. ² Sambalatu yele Geshemu zia mu ozi sụ gẹ mu bya gẹ mu l'ẹphe dzuda lẹ mkpukpu lanu, dū lẹ baswaa alij, aza Ono. Obenu l'iphe, ẹphe chiru idzu iya bụ g'ẹphe meka mu iphe. ³ Mu zia ndu-ozu g'ẹphe je ezia phẹ sụ phẹ: "Ozi, mu gude l'ẹka bẹ pakwaru ẹka. Mu ta abyakotakwa. ?Denu gẹ mu e-shi paru ozi ono haa g'ọ rwuhu lẹ mu abya unu aza oku?"

⁴ Ugbo ẹno bẹ ẹphe ziru mu ozi lanu ono; ọ bụru ọnu, mu yehawaru bẹ bụ ọnu, mu yekotaru phẹ.

⁵ O be lẹ k'ise iya; Sambalatu zia nwozi iya g'ọ gude ozi lanu ono byapfuta mu. Ọ bụru ẹkwọ-ozu, e gheberu ọnu bẹ o gude bya. ⁶ L'ime ẹkwọ ono bẹ o deru sụ:

"Iphe, ngakotaru ọhamoha; teme Geshemu gbakwaaphọ ama iya bụ lẹ gụ lẹ ndu Jiu bẹ agba idzu g'unu kwe-fu ike; ọ bụru iya meru iphe unu akpukwa igbulọ ono. Iphe ọzo, e pfuru ye iya bụ l'ọo gubedua eme g'ij bụru eze phẹ. ⁷ Ọzo bụ l'ij gbẹ hotawa ndu mpfuchiru g'ẹphe je araa k'opfu ẹhu ngu arara lẹ Jierusalemu sụ l'ij bụ eze ndu Jiuda. O doru ngu ẹnya l'opfu ono e-rwu eze lẹ nchi. Ọo ya bụ l'ọ kakwa ree g'ij byakwa g'anyi chi-zia ya achiz-i."

⁸ Mu ziphu iya ozi azu sụ iya: "Iphe ono, iipfu ono ta adukwa ọphu meru ememe ilile; ọ kwa l'obu ngu bẹ ij ritaru iya pfua."

⁹ Iphe ono bụ iphe, ẹphe eme g'anyi tsuhu ebvu; kele ẹphe rijuru l'anyi a-paru ozi ono haa; anyi te ejefuedu iya l'ishi. Ọle mu rworu Chileke sụ iya: "Jiko menaa g'ẹka shihu mu ike."

¹⁰ O be teke mu jeru l'ulo Shemaya nwa Delaya, mbụ nwanwa Mehetabelu, bụ onye ta lufujedu alufu l'ibe iya; ọ sụ gẹ mu l'iya dzuda l'ulo Chileke; l'ime ime eze-ulo ono; g'anyi gụ-chishia mgbo, dū l'eze-ulo ono agụ-chishi; l'ọ nweru ndu l'a-bya mu egbugbu; l'ọo l'enyashi bẹ ẹphe a-bya mu egbugbu ọbu.

¹¹ Ọle iphe, mu pfuru bụ: "Bụ onye dū gẹ mbedua bẹ a-gbalaaha agbala? Mbụ ?bụ onye dū gẹ mbedua bẹ a-gbaru lashia l'eze-ulo Chileke gẹ mu dzota ndzu mu? Mu te ejedu."

¹² Ọ bụru teke ono bẹ ọ byaru edoo mu ẹnya l'ọ tọ bụdu Chileke bẹ ziru iya nụ; l'ọo Tobaya yẹle Sambalatu p̄furu iya ụgwo g'o p̄fua iphe, a-tsuru mu nụ. ¹³ Ẹphe p̄furu iya ụgwo g'o yee mu ebvu; k'ọphu mu e-me iphe, ọ s̄ru gẹ mu mee; shi nno mee iphe-ẹj; g'ẹphe e-nweru iphe, ẹphe a-gbabẹ ọkpa ḡbe mu ẹjo ẹpha; mee mu iphe-iphere.

¹⁴ Ḡbe Chileke mu; ta azọhakwa iphe, Tobaya yẹle Sambalatu meru mu. Nokwaphọ g'ị t̄ji zọhkwapho nwan̄yị mp̄fuchiru ono, bụ Nowadaya; m̄ ndu mp̄fuchiru ọzo, shi eme g'ẹphe yee mu ebvu.

Aakp̄-ghe igbulọ ono

¹⁵ Noo ya; iphe, a kp̄ru igbulọ ono bụ ụkporo abal̄i labọ l'abal̄i iri l'ẹbo. Mbọku, a kp̄-gheru iya bụ l'ụkporo abal̄i l'abal̄i ise l'ọnwa Elulu. ¹⁶ Ndu ọhogu anyi l'ọphu; m̄ iphe, bụ ndu ọhozo, bupheru anyi mgburugburu n̄-mae ya phọ; ẹphe pehu onwophẹ l'ẹn̄ya; noo kẹle ọ byaru edoo phẹ ẹn̄ya l'ozi ono bẹ bụ Chileke anyi yeru anyi ẹka; anyi jefu iya l'ishi.

¹⁷ Lẹ teke ono bẹ ndu a maru ẹpha phẹ l'al̄i Jiuda n̄ru Tobaya ẹkwo-oz̄i, d̄ ịgwerigwe. Ẹkwo-oz̄i ọphu shi Tobaya l'ẹka n̄du an̄dujekwapho ab̄yaru phẹ. ¹⁸ Noo kẹle ndu d̄ ịgwerigwe l'al̄i Jiuda bẹ riru nte t̄ru ik̄e yeru iya; kẹle ọ bụ ọgo Shekanaya nwa Ara; t̄me nwa iya nwoke, b̄ Jiehohananu l̄kwaapho nwada Meshulamu nwa Berekaya. ¹⁹ T̄me ẹphe n̄du an̄dujekwapho ep̄fushiru mu iphe, d̄ ree, Tobaya l'emegbabẹ. Iphe, mu p̄furu; ẹphe at̄ruta iya je edooru iya. Tobaya n̄du edetaj̄eru mu ẹkwo gẹ ya gude yee mu ebvu.

7 A kp̄-ghechaa igbulọ ono; mu bya eyeshik̄ota iya mgbo. A bya ah̄o ndu nche ọnu-ọguzo; m̄ ndu ebvu; m̄ ndu L̄ivayi. ² Ndu mu meru ishi ndu Jierúsalem̄u b̄ nwune mu Hanani; yẹle Hananaya, b̄ onye-ishi ụlo-mgbobuta. Noo kẹle Hananaya b̄ onye e gude ire iya ẹka; t̄me ọ ka ats̄ Chileke ebvu eme l'igwerigwe ndu ọzo. ³ Iphe, mu p̄furu phẹ b̄: "G'a ta aḡhajakwa ọnu-abata Jierúsalem̄u ghebe ọnu l'ẹbe ab̄ l'ẹn̄yanwu gbakotar̄u. Ọ -b̄ru lẹ ndu nche n̄kwadu lẹ nche; g'a ḡ-chishije mgbo iya aḡ-chishi sw̄obechaa ya mgb̄rig-w̄e. Unu shi lẹ ndu bu lẹ Jierúsalem̄u h̄ta ndu nche; g'ẹphe cheje nche l'ẹka d̄ k'ẹche nche; ndu ọphu an̄du l'ip̄hu ụlo phẹ eche."

Ndu shi l'ẹka a kp̄ru phẹ lẹ ndz̄u lwa

(Ẹzu 2:1-70)

⁴ Jierúsalem̄u b̄ eze mkp̄kpu, ha shii bya aha kẹ phorokotokongu; ọphu ndu n̄o iya n̄u abad̄u nwishi; t̄me ọphu ọ d̄du ụlo, a kp̄waru iya. ⁵ T̄budu iya b̄; Chileke mu yee mu iya l'obu gẹ mu kuk̄o ndu ono, a maru ẹpha phẹ ono; m̄ ndu-ishi; m̄waro ndu ọzo g'e deshia ẹpha phẹ l'eri phẹ l'eri phẹ. Mu bya ah̄uma ẹkwo, e desh̄ru ẹpha ndu vu ụzo, shi l'ẹka a kp̄ru phẹ lẹ ndz̄u lwa; mb̄ ẹkwo, e desh̄ru phẹ l'eri phẹ l'eri phẹ. Iphe, mu h̄maru, e deru l'ẹkwo ono b̄:

⁶ Waa ndu Ízurel̄u ono, shi l'al̄i Bábilon̄u lwa; mb̄ ndu ono, a kp̄jeru lẹ ndz̄u laa al̄i ọzo, b̄ iya b̄ ndu Nebukadineza, b̄ eze ndu Bábilon̄u kp̄kojeru laa Bábilon̄u ono. Ẹphe lwar̄u Jierúsalem̄u; m̄ Jiuda; onyen̄onu lash̄ichaa mkp̄kpu ẹka o shi. ⁷ Ndu ẹphe tso lwa b̄ b̄ Zerúbabelu; m̄ Jieshuwa; m̄ Nehemaya; m̄ Azar̄iya; m̄ Ramaya; m̄ Nahamani; m̄ M̄dekayi; m̄ Bilishanu; m̄ Misup̄retu; m̄ Biguvayi; m̄ Nahumu; m̄ Bana. Waa gẹ ndu Ízurel̄u ono ha

b̄ ọwana:

⁸ Oshil̄kpa Paroshi b̄ d̄ ụnu ise l'ụkporo ẹsato l'ụmadzu iri l'ẹbo.

⁹ Oshil̄kpa Shefataya d̄ ụkporo iri l'ẹsato l'ụmadzu iri l'ẹbo.

¹⁰ Oshil̄kpa Ara d̄ ụnu nemadz̄u l'ụkporo iri l'ẹbo

I'umadzu iri l'ẹbo.

¹¹ Oshilọkpa Pahatu-Mówabu,
bụ iya bụ ndu shi l'eri
Jieshuwa yẹle Jiowabu bẹ dọ
unu ẹsaa l'iri l'ẹsato.

¹² Oshilọkpa Elamu dọ unu ẹto
l'ụkporo labọ l'umadzu iri
l'ẹno.

¹³ Oshilọkpa Zatu dọ unu labọ
l'ụkporo labọ l'umadzu ise.

¹⁴ Oshilọkpa Zakayi dọ unu
nemadzu l'ụkporo iri l'ẹsato.

¹⁵ Oshilọkpa Binuyi dọ unu
l'umadzu ụkporo iri l'ẹbo
l'umadzu ẹsato.

¹⁶ Oshilọkpa Bebayi dọ unu
l'umadzu ụkporo iri lẹ
nanụ l'umadzu ẹsato.

¹⁷ Oshilọkpa Azugadu dọ unu
ise l'ụkporo iri l'ishii
l'umadzu labọ.

¹⁸ Oshilọkpa Adonikamu dọ
unu l'ụkporo iri l'ẹto
l'umadzu ẹsaa.

¹⁹ Oshilọkpa Biguvayi dọ
unu ise l'ụkporo ẹto
l'umadzu ẹsaa.

²⁰ Oshilọkpa Adinu dọ unu
ụkporo iri l'ẹbo l'umadzu
iri l'ise.

²¹ Oshilọkpa Ateya, bụ iya bụ
ndu shi l'eri Hezekáya bẹ dọ
ụkporo ẹno l'umadzu iri
l'ẹsato.

²² Oshilọkpa Hashumu dọ
ụkporo iri l'ishii l'umadzu
ẹsato.

²³ Oshilọkpa Bezayi dọ ụkporo
iri l'ishii l'umadzu ẹno.

²⁴ Oshilọkpa Harifu dọ ụkporo
ise l'umadzu iri l'ẹbo.

²⁵ Oshilọkpa Gibiyonu dọ
ụkporo ẹno l'umadzu iri
l'ise.

²⁶ Unwoke, shi lẹ Bẹtulehemu
mẹ Netofa bẹ dọ ụkporo tete

I'umadzu ęsato.

²⁷ Ndu ke Anatotu du ukporo
ishii I'umadzu ęsato.

²⁸ Ndu ke Betu-Azumavetu
be du ukporo labo
I'umadzu labo.

²⁹ Ndu ke Kiriyatu-Jiarimu;
me Kefira; me Berotu du
unu I'ukporo iri I'ęsaa
I'umadzu ęto.

³⁰ Ndu ke Rama; me Geba du
unu I'ukporo iri le nanu
I'onye lanu.

³¹ Ndu ke Mikumashi du ukporo
ishii I'umadzu labo

³² Ndu ke Betelu; me Eyayi du
ukporo iri le nanu I'umadzu
ęto.

³³ Ndu ke Nebo ophunapho
be du ukporo labo I'umadzu
iri I'ębo.

³⁴ Ndu ke Elamu ophunapho be
du unu ęto I'ukporo labo
I'umadzu iri I'ęno.

³⁵ Ndu ke Harimu du ukporo iri
I'ishii.

³⁶ Ndu ke Jieriko du ukporo iri
I'ęsaa I'umadzu ise.

³⁷ Ndu ke Lodu; me Hadidi;
me Ono be du unu I'ukporo
iri I'ishii I'onye lanu.

³⁸ Ndu ke Senaa du unu tete
I'ukporo iri I'ishii I'umadzu
iri.

³⁹ A bya le ndu-uke Chileke:
Oshilokpa Jiedaya, bu iya bu
ndu shi I'onu-ulo Jieshuwa
be du unu labo I'ukporo
ęsato I'umadzu iri I'ęto.

⁴⁰ Oshilokpa Ima du unu labo
I'ukporo iri I'ębo I'umadzu
iri I'ębo.

⁴¹ Oshilokpa Pasho du unu ęto
I'ukporo labo I'umadzu ęsaa.

⁴² Oshilokpa Harimu du unu
labo I'ukporo iri I'umadzu

iri l'ęsaa.

⁴³ A bya ę ndu Lívayi:

Oshilọkpa Jieshuwa; mę

Kadumelu, bu iya bu

ndu shi l'eri Hodavaya be

dụ ụkporo ęto l'umadzu iri

l'ęno.

⁴⁴ A bya ę ndu aguje ebvu:

Oshilọkpa Asafu be dụ

ụkporo ęsaa l'umadzu ęsato.

⁴⁵ A bya ę ndu nche ọnu-abata:

Oshilọkpa Shalumu; mę

oshilọkpa Ateya; mę oshilọkpa

Talumonu; mę oshilọkpa

Akubu; mę oshilọkpa Hatita;

mę oshilọkpa Shobayi be

tụkoru dụ ụkporo ishii

l'umadzu iri l'ęsato.

⁴⁶ Ndu anọduje eje ozi l'eze-ulo

Chileke bu:

Oshilọkpa Ziha; mę

oshilọkpa Hasufa;

mę oshilọkpa Tabayotu;

⁴⁷ mę oshilọkpa Kerosu;

mę oshilọkpa Siya; mę

oshilọkpa Padonu;

⁴⁸ mę oshilọkpa Lebana;

mę oshilọkpa Hagaba; mę

oshilọkpa Shamulayi;

⁴⁹ mę oshilọkpa Hananu;

mę oshilọkpa Gidelu;

mę oshilọkpa Gaharu;

⁵⁰ mę oshilọkpa Reyaya;

mę oshilọkpa Rezinu; mę

oshilọkpa Nekoda;

⁵¹ mę oshilọkpa Gazamu;

mę oshilọkpa Uza; mę

oshilọkpa Paseya;

⁵² mę oshilọkpa Besayi;

mę oshilọkpa Meyuni;

mę oshilọkpa Nefisimu;

⁵³ mę oshilọkpa Bakubuku;

mę oshilọkpa Hakufa;

mę oshilọkpa Hahuru;

⁵⁴ mę oshilọkpa Bazulutu;

mę oshilọkpa Mehida;

mẹ oshilọkpa Hasha;
⁵⁵ mẹ oshilọkpa Bakọsu;
 mẹ oshilọkpa Sizera;
 mẹ oshilọkpa Tema;
⁵⁶ mẹ oshilọkpa Nezaya;
 mẹ oshilọkpa Hatifa.

⁵⁷ A bya lẹ ndu bụ oshilọkpa
 ndu-ozì Sólomọnu bụ:

Oshilọkpa Sotayi;
 mẹ oshilọkpa Sofẹretu;
 mẹ oshilọkpa Perida;
⁵⁸ mẹ oshilọkpa Jiala; mẹ
 oshilọkpa Dakọnu; mẹ
 oshilọkpa Gidẹlu;
⁵⁹ mẹ oshilọkpa Shefataya;
 mẹ oshilọkpa Hatilu; mẹ
 oshilọkpa Pokẹretu-Hazebayimu;
 mẹ oshilọkpa Amọnu.

⁶⁰ Ndu eje ozi l'eze-ulo
 Chileke g'ẹphe ha; mẹ oshilọkpa
 ndu-ozì Sólomọnu bẹ dụ
 ụkporo iri lẹ tete l'ụmadzu iri
 l'ẹbo.

⁶¹ Ndu ọwana bụ ndu ọphu shi lẹ mkpụkpu Tẹlu-Mela; mẹ lẹ mkpụkpu Tẹlu-Hasha; mẹ lẹ mkpụkpu Kerubu; mẹ lẹ mkpụkpu Adọnu; mẹ lẹ mkpụkpu Ima Iwa. Ọle ndu ono ta adọdu ike goshi ọnu-ulo, ẹphe shi futa; mẹ oshilọkpa onye ẹphe bụ; k'ọphu ee-shi nno maru ?ẹphe bụa ndu Ízurelu? ⁶² Oshilọkpa Delaya; mẹ oshilọkpa Tobaya; mẹ oshilọkpa Nekoda bẹ dụ unu l'ụkporo iri l'ẹbo l'ụmadzu labọ.

⁶³ A bya l'oshilọkpa ndu-uke Chileke: oshilọkpa Hobaya; mẹ oshilọkpa Hakọzu; mẹ oshilọkpa Bazilayi; nwoke ono, luru nwada Bazilayi k'alì Giladu; a nọdu ekuwa iya rọ ẹpha ala l'ẹpha iya. ⁶⁴ Ndu ono bẹ a chọru ẹpha phẹ l'ẹkwo, e deru g'e gude nwụshia phẹ; ọle a ta ahụmaduru ẹpha phẹ l'ẹkwo ono. Ọo ya bụ; e wofu phẹ g'ẹphe ta abụheru ndu-uke Chileke; dobe phẹ gẹ ndu aasọ nsọ. ⁶⁵ Ọchi-ọha bya asụ g'ẹphe ta ayijeshiru ria nri, kakọta adụ nsọ jasụ teke ee-nweru onye uke Chileke, e-gude ido Urimu; waa Tumimu kpata Chipfu ishi.

⁶⁶ A -kpakọta igwe-ọha ono bẹ ẹphe dụ ụkporo unu ise l'unu ise l'ụkporo iri l'ẹsato; ^{†67} a -gụfukwa ndu-ozì phẹ unwoke; mẹ unwanyi, ndu dụ unu iri l'ẹsato l'ụkporo ishii l'ụmadzu iri l'ẹsaa. Ẹphe nwekwarupho ụkporo ụmadzu iri l'ẹbo l'ụmadzu ise, bụ unwoke yẹle unwanyi, anọduje agụ ebvu; ⁶⁸ bya enweru inya, dụ unu l'ụkporo iri l'ishii l'inya iri l'ishii. Ẹphe nweru inya-mulu, dụ ụkporo iri l'ẹbo l'inya-mulu ise. ⁶⁹ Inya-kamẹlu phẹ dụ unu l'ụkporo l'iri l'ise; bya enweru nkapfụ-igara, dụ unu iri l'ishii l'ụkporo iri l'ishii.

⁷⁰ O nweru ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ, nuru iphe g'e gude yeta ẹka jee ozi ono. Ọchi-ọha bẹ yeru ẹkpa mkpọla-ododo iri l'ulo-ẹku; mẹ gbamụgbamu, dụ ụkporo labọ l'iri; mẹ uwe ndu-uke Chileke, dụ unu uwe l'ụkporo ishii l'iri. ⁷¹ Ndu bụgbaa ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ harụ woru mkpọla-ododo, dụ ụkporo unu ugbo labọ l'unu iri; nụ g'e dobe l'ulo ẹku, ee-gudeje jee ozi ono; bya anụ mkpọla-ọchaa, dụ ụkporo unu ugbo iri l'eto l'unu iri l'ise. ⁷² Mkpakọ iphe, ndu ọzo nuru bụ mkpọla-ododo, dụ ụkporo unu ugbo labọ l'unu iri; mẹ mkpọla-ọchaa, dụ ụkporo unu ugbo iri l'ẹbo l'unu iri; mẹ uwe ndu-uke Chileke, dụ ụkporo ẹto l'ẹsaa.

⁷³ Tọbudu iya bụ; ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi; mẹ ndu nche ọnu-oguzo; mẹ ndu aguje ebvu; mẹ ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke; mewarto ndu ọzo; mẹ ndu Ízurelu g'ẹphe ha tuko buchaaru lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu phẹ.

† Bụ iya bụ 42,360 lẹ mbekee.

Ẹzura agụ ẹkwo ekemu Chileke

8 O rwua l'ọnwa k'ẹsaa teke ndu Ízurelu bukọtawa lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu phẹ; ndu Ízurelu g'ẹphe ha dzukọtá l'edupfu, nọ l'iphu mkpochi-oguzo, Ọnu-Abata-Mini. Ẹphe sụ Ẹzura, bụ onye edeje ẹkwo g'o wofuta ẹkwo ekemu Mósísu, bụ iya bụ ekemu, Chipfu tũru nũ ndu Ízurelu. ² O be l'abalí mbụ l'ọnwa ẹsaa; Ẹzura, bụ onye uke Chileke wofuta ẹkwo ekemu ono l'iphu edzudu-ọha l'ẹka unwoke mẹ ụnwanyi; mẹ ndu iphe edoje ẹnya dọru. ³ Ọ nọdu l'edupfu ono, dũ l'iphu Ọnu-Abata-Mini ono gụa ẹkwo ekemu ono l'ẹka unwoke mẹ ụnwanyi; mẹ ndu ono, iphe edoje ẹnya dọru ono. Ọ shi l'ọnmewa ụtsu gụa ya jasụ l'echilabọ eswe. Edzudzu-ọha ono ngabẹ nchị ree l'iphe, ẹkwo ekemu ono epfu.

⁴ Ẹzura, bụ onye edeje ẹkwo bẹ p̄furu l'eli ẹka a gbaru oshi agbagba, bụ ẹka e meru medoru k'iphe, ẹphe eme ono. Ndu p̄furu iya l'ẹkutara bụ Matitaya; mẹ Shema; mẹ Anaya; mẹ Uráya; mẹ Hilikaya; mẹ Maseya. Ndu p̄furu iya l'ẹkicha bũru Pedaya; mẹ Mishẹlu; mẹ Malukayijia; mẹ Hashumu; mẹ Hashubadana; mẹ Zekaraya; mẹ Meshulamu. ⁵ Ẹzura bya ekpuhaa ẹkwo ono; ẹphe humakota; noo kele ẹka ọ p̄furu bẹ ọ kakọtá ndu ono l'eli. Teke o kpuharụ iya bẹ ẹphe tũkoru wulihu p̄furu ap̄furu. ⁶ Ẹzura jaa Chipfu ajaja; mbụ Chileke ono, parụ ẹka ono.

Ndu ono chilikọtá ẹka phẹ imeli zụa sụ: "Nokwa g'ọ dũ! Nokwa g'ọ dũ-o!" Ẹphe phozeta kpube iphu l'alí baarụ Chipfu ẹja. ⁷ Ndu Lívayi, bụ Jieshuwa; mẹ Bani; mẹ Sherebaya; mẹ Jiaminu; mẹ Akubu; mẹ Shabetayi; mẹ Hodaya; mẹ Maseya; mẹ Kelita; mẹ Azaríya; mẹ Jiozabadu; mẹ Hananu; mẹ Pelaya bẹ yetarụ ẹka mee g'ekemu ono doo ndu ono ẹnya g'ẹphe p̄fukwaduru l'ẹka ono. ⁸ Ẹphe gụa iphe, dũ l'ẹkwo ekemu Chileke ono rísa; bya akọo iphe ọ bụ; mee iphe ono, a gũru ono dokọtá ẹnya.

⁹ Ọchi-ọha, bụ Nehemaya; mẹ Ẹzura, bụ onye uke Chileke; bũru onye edeje ẹkwo; mẹ ndu Lívayi, bụ ndu ezi ndu ono ekemu ono bya epfukọtá opfu nũ ndu ono sụ phẹ: "Ntanụa bukwa mbọku, dũru Chipfu, bụ Chileke unu nsọ. Unu ta agụkwa aphụ; ọphu unu arakwa ẹkwa." Iphe, kpatarụ ẹphe p̄fua nno bụ lẹ ndu ono g'ẹphe ha watarụ ara ẹkwa g'ẹphe nũmaru iphe, ekemu ono pfuru. ¹⁰ Nehemaya sụ phẹ: "Unu lashíwaro je eria ọkpobe nri; unu angụa mée, l'atsọ rẹngurengu; unu ewota je anụ ndu ọphu te enwedu ọphu ẹphe shiru g'ẹphe ria. Ntanụ-a dũkwaru Nnajiuphu nsọ. Unu ta arashí ẹkwa; noo kele ẹhu-ụtsọ ọphu shi l'ẹka Chipfu bẹ bụ ike, dũ unu."

¹¹ Ndu Lívayi gboo ndu ono g'ẹphe ha ẹkwa; asuje phẹ: "Unu nọdu doo; kele ntanụ-a bukwa mbọku, dũ nsọ. Unu ta arashí ẹkwa." ¹² Ndu Ízurelu g'ẹphe ha wụkashihu lashí je eria ngụa; wojechaaru ndu ọzo nri; mbụ gude ẹhu-ụtsọ bọo ọbo-iphe ono; noo kele opfu ono, a gũru phẹ ono bẹ doru phẹ ẹnya.

Ọbo-Ìkpù

¹³ O be lẹ mbọku k'ẹbo iya; ndu-ishi, shi l'ẹnya-unuphu l'ẹnya-unuphu ndu Ízurelu; mẹ ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi wũru bya adọ-pher Ẹzura, bụ onye edeje ẹkwo g'ẹphe nwụa iphe, ekemu ono pfuru. ¹⁴ Ẹphe hũma l'e deru l'ime ẹkwo ekemu ono lẹ Chipfu shi l'ẹka Mósísu tũa ekemu sụ; lẹ ndu Ízurelu bẹ e-bujeru l'ime ìkpù lẹ teke aabọ ọbo-iphe l'ọnwa ẹsaa. ¹⁵ Wakwaphọ l'ọo g'ẹphe raa ya arara; mee g'a nũma-dzuru iya lẹ mkpukpu phẹ l'ọphu; yele Jierúsalem sụ: "Unu tũgbua je l'úbvú je egbukọo ẹkali-oshi olivu; mẹ ẹkali-oshi payínu; mẹ ke mĩturu; mẹ igu; mẹ ẹkali-oshi ọzo, nweru ẹkwo; g'e gude tũshia ìkpù ẹgube ono, e deru iya l'ẹkwo ekemu ono."

¹⁶ Ọo ya bụ; ẹphe tũgbua je egbukọo ẹkali-oshi ono bya atũshiaru onwophẹ ìkpù; onyenọnu tũa nkiya l'eli ọlo iya; mẹ l'ọma-unuphu phẹ; mẹ l'ọma-unuphu eze-ọlo Chileke; mẹ l'edupfu ono, nọ-kube Ọnu-Abata-Mini; mẹ ọphu nọ-kube Ọguzo Ifuremu. ¹⁷ Igwe-ọha ono, bụ ndu shi l'ẹka a kpũru phẹ lẹ ndzũ lwa ono; tũshikota ìkpù ono buru. Mbụ lẹ ndu Ízurelu ta atũjeduru ẹgube Ìkpù ono; e -shi teke Jioshuwa nwa Nunu nọ jeye mbọku ono. Ẹhu tsọo phẹ ụtsọ shii.

¹⁸ Ẹzura shiṣepho e -shi kẹ mbọku mbụ, a watarụ abọ ọbo-iphe ono agụepho iphe, e deru l'ẹkwo ekemu Chileke ono; agụe ya phọ mbọku-mbọku; jeye lẹ mbọku ikpazụ iya. Ẹphe bọo ọbo-iphe ono abalị ẹsaa; o be lẹ mbọku k'ẹsato; ẹphe nweru ndzukọ, dụ iche ẹgube ekemu pfuru iya.

Ndu Ízurelu akọshi iphe-ẹji, ẹphe meshiru

9 Ọnwa ono dụepho l'abalị ụkporo l'eno; ndu Ízurelu dzukọta swiāhaa ẹgu. Ẹphe yee uwe-aphụ; kporu ẹja kpua onwophẹ l'ishi. ² Ndu ọphu bụ oshilọkpa ndu Ízurelu bufu onwophẹ l'ẹhu ndu ọhozo. Ẹphe pfuru kọshia iphe-ẹji, ẹphe meshigbabẹru; mẹ ẹjo-ememe, nna phẹ megbabẹru. ³ Ẹphe pfuru l'ẹka ẹphe pfuru gụa iphe, e deru l'ẹkwo ekemu Chipfu, bụ Chileke phẹ ono áwà ẹto; ẹphe gude áwà ẹto ọzo kọshia iphe-ẹji, ẹphe meshiru; bya abaarụ Chipfu, bụ Chileke phẹ ẹja. ⁴ Ndu pfuru l'eli mkpogobe ẹka ono e metaru ndu Lívayi ono bụ: Jieshuwa; mẹ Bani; mẹ Kadumelu; mẹ Shebanaya; mẹ Buni; mẹ Sherebaya; mẹ Bani; mẹ Kenani. Ẹphe chiru mkpu ẹkwa chiku Chipfu, bụ Chileke phẹ.

⁵ Ndu Lívayi, bụ Jieshuwa; mẹ Kadumelu; mẹ Bani; mẹ Hashabuneya; mẹ Sherebaya; mẹ Hodaya; mẹ Shebanaya; mẹ Petahaya bya asụ:

“Unu gbalihu jaa Chipfu, bụ
Chileke unu ajaja; mbụ
onye ono, shi l'ojejoje
nọdu ndzụ; tẹme o je
a-nọ jasụ l'ojejoje ono.”

G'a jakwaa ẹpha ngu ono,
dụ akpabiri ono ajaja;
mbụ ẹpha ngu ono,
daghataru ajaja, aaja iya;
bya adaghata ekele,
eekleje iya ono.

⁶ Ọo ngu kpoloko kpẹekpu
bụ Chipfu.

Ọo ngu meru igwe; mee igwe
ọphu kakọta igwe l'eli;
mẹ iphemiphe, dọkota
iya nụ.

Ọ bụru ngu meru alj;
mẹ iphemiphe, dọkota iya nụ.

Ọ bụru ngu meru eze-ẹnyimu;
mẹ iphemiphe, nọkota iya nụ.

Ọ bụru ngu meru;
ẹphe nọdukota ndzụ.

Iphe, dọgbaa l'imigwe anọduje
abakotaru ngu ẹja.

⁷ Ọo gụbedua bụ Chipfu,
bụ Chileke ono,
bụ onye họtaru Ebiramu;
dufuta iya lẹ mkpukpu
Uru l'alị Babilonu bya
agbanwee ẹpha iya;
ọ bụru Ẹbirhamu.

⁸Ị hụmaru l'ọ bụ onye e gude
ire iya ẹka; gụ l'iya woru
ndzụ gbaa.

I kwee ya ukwe l'iji-nụkota
yele awa iya alị ndu Kénanu;
mẹ alị ndu Hetu; mẹ alị ndu
Amọru mẹ kẹ ndu Pérezu;
mẹ kẹ ndu Jiebusu;
mẹ kẹ ndu Gigashi.

Ukwe-iphe ono, i kweru ono
bẹ i mekọtaru kele ị bụ onye
pfụberu-ẹka-ọto.

⁹Ị hụmaru iphe-ẹhuka, nna anyi
phẹ jeru l'alị Ijiputu.

Tẹme ị nụmakwapho ẹkwa,
ẹphe rarụ l'agụga Eze-ẹnyimu
Uswe-uswe.

¹⁰I meshiru iphe-ọhumalenya
mẹ iphe, dụ biribiri kpua
Fero mẹ ndu-ozu iya l'ophu;
mẹkpoo ndu alị iya l'ophu;
kele ị maru gẹ ndu Ijiputu
gude eku-onwonye gwaa
ndibe ngu maa.

I meru a maru ẹpha ngu;
ọ dụ ẹgube ono byasụ ntanụ.

¹¹I meru eze-ẹnyimu; o kekaha
ẹbo l'iphu phẹ; k'ọphu bụ
l'ẹphe jeru ije l'alị ọkponku
ghaa eze-ẹnyimu ono.

Obenu lẹ ndu achị phẹ ọso bẹ
ị tųbaru l'ọhu mini ono;
gẹ mkpuma, a tųbaru l'ime
mini, abya gbụkugbuku.

¹²Eswe bẹ i gude urwukpu,
kpuru oronmono dua
ndibe ngu.

L'enyashi bẹ i gude ọku,
kpuru oronmono dua phẹ;
g'ọ bụru ìphóró, a-nọdu
egoshi phẹ ụzo, ẹphe e-shi.

¹³I nyizetaru l'eli úbvú
Sayinayi; ị nọdu l'imigwe
pfuru opfu nụ phẹ.

Ị nuru phẹ omelalị, pfuru
nhamunha;

mẹ ekemu, bụ ọkpobe iya;
 mẹ iphe, ị tọru ọkpa iya,
 bụ iphe, dụ ree.

¹⁴ I meru; ẹphe maru mbọku,
 ị doberu g'ọ bụru
 eswe-atụta-unme ngu, dụ nsọ.

I shi l'ẹka nwozi ngu,
 bụ Mosisu karụ phẹ ekemu,
 ẹphe a-nọdu etso.

¹⁵ Teke ẹgu gụru phẹ bẹ ị nūru
 phẹ nri, shi l'imigwe.

I kee phẹ mini, shi l'eze mkpuma
 g'ẹphe ngụ; teke mini
 gụru phẹ.

Ị sūru phẹ g'ẹphe tūgbua je
 anata alị ono, ị riburu nte
 l'ị-nụ phẹ ono.

¹⁶ Ọle ẹphebe nna anyi phẹ ono
 bẹ kuaharu onwophẹ ekuku;
 kwefu ike jịka eme iphe,
 ị sūru g'e meje.

¹⁷ Ẹphe jịkaru eme iphe, ị sūru
 g'ẹphe mee;
 zọhashicha iphe, dụ biribiri,
 ị meshiru l'echilabọ phẹ.

Ẹphe kwefuru ike gude ekwefu
 ike họtá onye-ishi, e-duphu
 phẹ azụ lẹ Ijiputu,
 bụ ẹka ono, ẹphe shi bụru
 ohu ono.

Obenu l'ị bụ Chileke, l'agụje
 nvụ;
 ị bụru onye emeje eze-iphe-oma;
 mẹ onye obu-imemini;
 tẹme ị bụru onye ẹhu te
 eghujedu eghu ẹgwegwa;
 mbụ onye n-yemobu
 iya nyịberu anyịbe;
 ọ bụru iya meru g'o gude
 ọphu ị paduru phẹ haa.

¹⁸ Je akpaa lẹ teke ẹphe kpuru
 onwophẹ nweswi sụ:

Ọwaa bụ Chileke unu,
 bụ onye dufutaru unu
 l'alị Ijiputu!

Mẹ teke ẹphe pfubyishiru

ẹpha ngu njọ epfubyishi
ono.

¹⁹ Obenu l'i gude eze
obu-imemini ngu ono
ọphu ị tị paduru phẹ haa
l'echiẹgu.

Urwukpu ono, kpuru
oronmono ono ta
ahajẹduru phẹ l'eswe.

O duẹ phẹ phọ shikọta l'ụzo,
ẹphe shiru.

Ọphu ọku ono, kpuru
oronmono ono
ahajẹduru phẹ l'enyashi.

Ọ nọdu abụjeru ìphóró,
egoshi phẹ ụzo, ẹphe eshi.

²⁰ Ị nuru phẹ Unme ngu ono,
dụ ree ono g'ọ kpọ-zijeru
phẹ ụzo.

Ọphu i ti kwedu g'ẹphe ribuhu
Mana, shi ngu l'ẹka.

Tẹme ị nụkwa phẹ phọ mini
g'ẹphe ngụa lẹ k'ẹgu mini,
agụ phẹ nụ.

²¹ Apha ụkporo labọ bẹ i heru
phẹ l'echiẹgu.

Ọphu ọ tọ dudu iphe,
ụko iya dụjeru phẹ.

Uwe phẹ ta akahụjeduru
akahụ.

Ọphu ọkpa ta abyajẹduru
phẹ ẹrwa.

²² "I meru; ẹphe lwuta alị-eze;
mẹ ọha, dụ iche iche;
bya eworu alị ndu ono keshiaru
phẹ g'ọ bụru oke alị phẹ.

Ẹphe natarụ alị Hẹshibonu,
bụ alị-eze Sihonu;
mẹ alị Beshanu, bụ alị-eze
Ọgu.

²³ I meru g'oshilọkpa phẹ
ha igwerigwe gẹ kpokpode,
nọ l'igwe.

I dua phẹ dubata l'alị ono,
ị sụru nna phẹ g'ẹphe bahu
je anata ono.

²⁴ Ọ bụru ụnwu phẹ bahuru
je anata alị ono.

Ị lwụ-kpeeru phẹ ndu bu l'alị
ono, bụ iya bụ ndu
Kénanu.

I meru gẹ ndu Kénanu;
mẹ ndu eze phẹ; mẹ ndu alị
ono l'ophu lakota phẹ l'ẹka;
k'ophu ẹphe e-me phẹ
g'ọ dụ phẹ.

²⁵ Ẹphe lwutakota mkpukpu
lẹ mkpukpu, a kpushigbaaru
ike; mẹ alị, emehuje iphe;
natakota ọlo, ivu, dụgbaa ree,
dụ iche iche jiru ejiji.

Ẹphe natakwapọ wẹlu,
a tųwaru atutu; mẹ
opfu-vayinu; mẹ k'olivuu;
mẹ oshi-omi, dụ iche iche.

Ẹphe ria ẹpho ji phẹ; dachaa
okporokpo.

Ẹguru iphe ono, ị nųkotaru
phẹ ono; bẹ ẹphe riru ọ tsọ
phẹ uto.

²⁶ Obenu l'ẹphe te ekwedu mee
iphe, ị sųru g'ẹphe mee;
tẹme ẹphe kwefuru ngu ike;
woru ekemu ngu nwucha
l'azụ.

Ẹphe gbushiru ndu mpfuchiru
ngu, bụ ndu loru phẹ ẹka
lẹ nchị g'ee-shi g'ẹphe gha
iphu l'ẹka ị nọ.

Ẹphe pfubyishia ẹpha ngu
njọ epfubyishi.

²⁷ Ọ bụru iya meru g'ọ gude
i woru phẹ ye l'ẹka ndu
ohogu phẹ, bụ ndu
mekpaaharu phẹ ẹhu.

Teke ẹphe nọ l'iphe-ẹhuka
ono bẹ ẹphe rakuru ngu.

Ị gbẹ l'imigwe ngabẹru phẹ
nchi; bya egude
obu-imemini ngu, parụ ẹka
nụ phẹ ndu nafutaru phẹ l'ẹka
ndu ohogu phẹ.

²⁸ Nchị bya adụle phẹ phọ doo;
 ẹphe mee ẹjo-iphe l'iphu ngu
 ọzo.

I wokwaru phẹ ye l'ẹka ndu
 ọhogu phẹ ọzo; ẹphe bụru
 ishi phẹ.

Ẹphe byakwa araku ngu ọzo;
 ị gbẹ l'imigwe ngabẹru phẹ
 nchị.

Ị phụahaaru phẹ obu-imemini;
 nafuta phẹ ugbo olemole.

²⁹ Ị lọru phẹ ẹka lẹ nchị
 g'ee-shi g'ẹphe laphu
 azụ meahaa ekemu ngu.

Ọle ẹphe watalẹru-a eku
 onwophẹ jika eme iphe,
 ị sọru g'e meje.

Ẹphe mee iphe-ẹji gude mebyia
 omelalị ngu;
 mbụ omelalị ngu ono,
 bụ nemadzụ -dobe iya;
 l'ọ nọdu ndzụ ono.

Ẹphe gude l'ẹphe bu
 ekwegekwe gbakutaru
 ngu azụ;
 tẹme ẹphe kwefu ike jika
 angabẹru ngu nchị.

³⁰ Apha, dụ igwerigwe bẹ ị
 takọtaru phẹ nshi.

Tẹme i gude Unme ngu lọ
 phẹ ẹka lẹ nchị shita l'ọnu
 ndu mpfuchiru ngu.

Ọle ẹphe ta angaduru iya
 nchị.

Ọ bụru iya meru g'o gude i
 woru phẹ ye l'ẹka ndu alị ọzo,
 bukube phẹ nụ.

³¹ Obenu l'i gude k'obu-imemini
 ngu ono, parụ ẹka;
 ọphu i ti kwedu g'ẹphe chihu;
 ọphu i kwedu haa phẹ;
 kẹle ị bụ Chileke ọphu emeje
 eze-iphe-oma; bya aburu onye
 aphuje obu-imemini.

³² Ọo ya bụ; gụbe Chileke anyi;
 mbụ gụbe Chileke, parụ ẹka;

b̄uru Ọkalibe;
 bya ab̄uru onye d̄u ebvu;
 mb̄u ḡube onye ono,
 edobeje ọgbandzu ngu;
 ọphu n-yemobu ngu abv̄udu
 abv̄ubvu;
 jiko g'iphe-ẹhuka-a,
 anyi ejegbabẹ-a ta adukwa
 ngu mkp̄ee mkp̄ee l'ẹnya;
 b̄u iya b̄u iphe-ẹhuka, dapfutaru
 anyi lẹ ndu eze anyi-a;
 m̄e ndu-ishi anyi;
 m̄e ndu-uke Chileke anyi;
 m̄e ndu mpfuchiru Chileke anyi;
 mb̄u iphe-ẹhuka ono,
 dapfutaru nna anyi ph̄e;
 m̄e ndibe ngu l'ọphu;
 e -shi lẹ teke ndu eze ndu
 Asiriya b̄u ishi byas̄u
 ntan̄u-a.

³³ Iphemiphe ono,
 dapfutak̄otaru anyi ono b̄e
 iswi d̄ukotakwa ngu mma.

I meru iphe, pf̄uru nham̄nha;
 obenu l'anyịbedua meru
 ẹjo-iphe.

³⁴ Noo k̄ele ndu eze anyi ph̄e;
 m̄e ndu-ishi anyi;
 m̄e ndu-uke Chileke anyi;
 m̄e nna anyi ph̄e te
 emeduru ekemu ngu.

Ọphu ẹphe ta ngad̄uru nch̄i
 l'iphe, ị s̄uru g'e mee;
 m̄e l'ẹka ị l̄oru ph̄e lẹ nch̄i;
³⁵ je akpaa lẹ teke ẹphe n̄o
 l'al̄i-eze ph̄e l'ẹka ẹphe eri
 ẹguru iphe, par̄u ẹka ị
 n̄ukotaru ph̄e; bya an̄odu
 l'al̄i ono, ha ọsa ono; mb̄u ali,
 emehuje iphe,
 b̄u ẹka ị n̄uru ph̄e ono;
 b̄e ẹphe te ejeduru ngu ozi;
 ọphu ẹphe adak̄obeduru haa
 ẹjo-ememe, ẹphe eme.

³⁶ Lewar̄o g'anyi b̄u ohu nta-a
 l'al̄i ono, ị n̄uru nna anyi oche

phẹ ono; mbụ g'ẹphe ria iphe,
shi iya futa; mẹ iphe-oma,
dụ iya nụ ono.

Lewarọ g'anyi bụ ohu.

³⁷ Ọ bụru ndu eze ono, i doberu
g'ẹphe bụru ndu-ishi anyi-a bẹ
iphe, shi l'alị ono a-alakọtaje
l'ẹka.

Iphe, kparụ iya nụ bụru iphe-ẹji,
anyi meshiru.

Ẹphe gude anyịbedua;
mẹ ẹku anyi eme iphe,
dụ phẹ ree.

Anyi nọkwa l'oke iphe-ẹhuka!"

Ndu byaru ẹka l'ẹkwo ọgbandzu

³⁸ "Ọ kwa iphe ono meru g'o gude anyi nọdu agba ọgbandzu-a, geru egeru-a; bya edekwa iya phọ edede l'ẹkwo gẹ ndu-ishi anyi; mẹ ndu Lívayi anyi; mẹ ndu-uke Chileke anyi mee ya iphe-ọhubama."

10 Ndu meru iphe-ọhubama l'ẹkwo ọgbandzu ono bụ: ọchi-ọha, bụ Nehemaya nwa Hakalaya; mẹ Zedekaya; ² mẹ Seraya; mẹ Azaríya; mẹ Jieremaya; ³ mẹ Pashọ; mẹ Amaraya; mẹ Malukayijia; ⁴ mẹ Hatushi; mẹ Shebanaya; mẹ Maluku; ⁵ mẹ Harimu; mẹ Meremotu; mẹ Obedaya; ⁶ mẹ Danẹlu; mẹ Ginetonu; mẹ Baruku; ⁷ mẹ Meshulamu; mẹ Abáyijia; mẹ Mijiaminu; ⁸ mẹ Mazaya; mẹ Biligayi; mẹ Shemaya. Ndu ono bụkota ndu-uke Chileke.

⁹ Ndu kẹ Lívayi bụ: Jieshuwa nwa Azanaya; mẹ Binuyi, bụ onye shi l'eri Henadadu; mẹ Kadumelu; ¹⁰ mẹ ụnwunna phẹ, bụ Shebanaya; mẹ Hodaya; mẹ Kelita; mẹ Pelaya; mẹ Hananu; ¹¹ mẹ Mayika; mẹ Rehobu; mẹ Hashabaya; ¹² mẹ Zaku; mẹ Sherebaya; mẹ Shebanaya; ¹³ mẹ Hodaya; mẹ Bani; mẹ Beninu.

¹⁴ Ndu-ishi ndu Ízurẹlu, mekwarupho iphe-ọhubama l'ẹkwo ọgbandzu ono bụ: Paroshi; mẹ Pahatu-Mówabu; mẹ Elamu; mẹ Zatu; mẹ Bani; ¹⁵ mẹ Buni; mẹ Azugadu; mẹ Bebayi; ¹⁶ mẹ Adonijia; mẹ Biguvayi; mẹ Adinu; ¹⁷ mẹ Ateya; mẹ Hezekáya; mẹ Azuru; ¹⁸ mẹ Hodaya; mẹ Hashumu; mẹ Bezayi; ¹⁹ mẹ Harifu; mẹ Anatotu; mẹ Nebayi; ²⁰ mẹ Magupiyashi; mẹ Meshulamu; mẹ Heziru; ²¹ mẹ Meshezabelu; mẹ Zadoku; mẹ Jiaduwa; ²² mẹ Pelataya; mẹ Hananu; mẹ Anaya; ²³ mẹ Hosiya; mẹ Hananaya; mẹ Hashubu; ²⁴ mẹ Haloheshi; mẹ Piliha; mẹ Shobeku; ²⁵ mẹ Rehumu; mẹ Hashabuna; mẹ Maseya; ²⁶ mẹ Ahaya; mẹ Hananu; mẹ Ananu; ²⁷ mẹ Maluku; mẹ Harimu; mẹ Bana.

Ọgbandzu, a gbaru

²⁸ Ndu Ízurẹlu ọzo, phọduru nụ; mẹ ndu-uke Chileke; mẹ ndu Lívayi; mẹ ndu nche-ọnu-ọguzo; mẹ ndu aguje ebvu; mẹ ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke; mẹ iphe, bụ ndu gude k'ekemu Chileke ono bufu onwophẹ l'ẹhu ndu ọhozo; mẹwaro unyomu phẹ; mẹ ụnwu phẹ unwoke; mẹ ụnwada phẹ, bụ ndu ọphu iphe edowa ẹnya; ²⁹ tuko g'ẹphe ha tsoru ụnwunna phẹ; mẹ ndu a maru ẹpha phẹ kporu ẹnwa kpua onwophẹ; ria nte l'ẹphe a-nọdu eme ekemu Chileke; mbụ ekemu ono, Chileke shi l'ẹka Mosisu, bụ nwozi iya tuta; tẹme l'ẹphe a-nọdu eme iphe, Chipfu, bụ Nnajiuphu sụru g'e meje; meje omelalị iya; mẹ iphe, ọ tọru ọkpa iya.

³⁰ "Anyi nọdu ekwe ukwe l'anyi tee kuduru ụnwada anyi kee ndu alị ọzo; ọphu anyi ta alutaduru ụnwu anyi unwoke ụnwada nkepẹ.

³¹ "Ọ -bụru lẹ ndu alị ọzo bẹ wobataru ngwaswa phẹ; mẹ ereshi phẹ bya erere l'eswe atuta unme bẹ anyi ta azudu phẹ aswa l'eswe-atuta-unme; ọzoo mbọku ọzo, dụ nsọ. Apha k'ẹsaa bẹ anyi taa kọdu alị akoko; tẹme iphe, bụ ụgwọ, e ji anyi ejiji bẹ anyi a-hakọtaje g'ọ laa kẹ mmanụ.

³² "Iphe ọzo, anyi kwetarū l'anyi a-nọdu eme bụ l'aphagapha bẹ anyi e-wotaję mkpọla-ọchaa, ẹrwa iya dū nkereto shẹkelu bya anụ g'e gude eje ozi, dū l'ụlo Chileke anyi. ³³ Mbụ g'e gudeje iya zụta iphe, e gude eme bu-redi, eedobejeru Chileke nsọ; gude iya zụta iphe, e gude egwe ngweja-nri, eegweje tekenteke; mę iphe, e gude egwe ngweja-akpọ-ọku, eegweje tekenteke; mę iphe, e gude egwe ngweja, eegweje l'eswe-atụta-unme; mę ọphu eegweje l'ọbo ọnwa ọphúú; mę l'ọbo-iphe ọzo, bụ ọbo-iphe, geru egeru; mę ngweja ọzo, dū nsọ; mę ke ngweja-iphe-ẹji, e gude apfụ ụgwo iphe-ẹji, ndu Ízurelu meshiru; męwaro iphe, bụkpoo ozi, eeję eeję l'ụlo Chileke anyi.

³⁴ "Anyibe ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi; mę ndu Ízurelu mmanụ bę tųakwaru ido gude gbaa g'ee-shije akpa nkụ, e wobata l'ụlo Chileke anyi aphagapha. A gbaru akpa nkụ ọbu l'ęnya-unuphu l'ęnya-unuphu; tubuk-waaphọ teke aa-kpataję iya; mbụ nkụ, e gude akpọ ngweja ọku l'ọru-ngweja Chipfu, bụ Chileke anyi; ęgube ono, e deru iya l'ekemu ono.

³⁵ "Akpuru-iphe-mbụ, shi l'iphe, anyi meberu l'alị; yele akpuru mbụ oshi-ọmi anyi mįtaru bę anyi e-wobataję l'ụlo Chipfu aphagapha.

³⁶ "Nokwaphọ g'anyi e-kutaję ọkpara l'unwoke, a nwuru anyi; kpụta anụ, bụ ivuzọ l'eswi anyi; mę aturu anyi; mę egbu anyi; gude je l'ụlo Chileke anyi; je anụ ndu-uke Chileke, bụ ndu eje ozi l'ụlo Chileke anyi ono; ęgube ono, e deru iya l'ekemu ono.

³⁷ "Anyi e-wotakwaphọ ereshi mbụ anyi, e gweru egwegwe; yele iphe ọzo, gbaru g'anyi nụ Chileke; dū g'akpuru mbụ, oshi-ọmi anyi mįtaru; yele męe ọphúú anyi; mę manụ; je anụ ndu-uke Chileke g'e dobegbaa l'ụlo, aakwakọbeje iphe l'ụlo Chileke. Anyi e-wota oke-lanụ-l'uzo-iri l'iphe, anyi metaru l'alị nū ndu Lívayi; noo kele ọo ndu Lívayi bę anakọje oke-lanụ-l'uzo-iri lę mkpukpu lę mkpukpu ẹka aakọbeje iphe. ³⁸ Onye uke Chileke, bụ onye shi l'eri Erọnu bę a-nọduje swiru ndu Lívayi ono m'ẹphe nakọje oke-lanụ-l'uzo-iri ono. Ndu Lívayi ono e-shi l'ime oke-lanụ-l'uzo-iri ono, ẹphe nakọru ono wofuta oke-lanụ-l'uzo-iri je edobe l'ụlo, aakwakọbeje iphe l'ụlo-ẹku, dū l'ụlo Chileke anyi. ³⁹ Ndu Ízurelu mę ndu Lívayi bę a-tuje ereshi; mę męe ọphúú; mę manụ wobata l'ụlo, aakwakọbeje iphe, bụ ẹka ivu k'eze-ulo Chileke aduje; mę l'ẹka ndu-uke Chileke, l'eję ozi teke ono anọduje; mę ẹka ndu nche-ọnu-oguzo; mę ndu aguje ebvu anọduje; mbụ l'anyi taa haędu ụlo Chileke anyi."

Ndu byaru eburu lę Jierúsalemu

11 Teke ono bụ ndu-ishi ndu Ízurelu bu lę Jierúsalemu. Ndu Ízurelu ọphuna bya atụa ido gude họta ndu e-je eburu lę Jierúsalemu, bụ mkpukpu, dū nsọ ono. Ọ bụru onye lanụ bę ẹphe ahọtaję l'ime ụmadzu iri; ẹphe ahaa tete ọphuu g'ẹphe buru lę mkpukpu phę. ² Ndu kweru wofuta onwophę l'ẹphe e-buru lę Jierúsalemu bę ndu Ízurelu jaru àjàjà. ³ Ndu ọwa-a bụ ndu ọphu bụ ndu-ishi mkpukpu lę ndu ọphu bu lę Jierúsalemu; obenu lę ndu ọphuu, bụ iya bụ ndu Ízurelu; mę ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi; mę ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke; mę oshilọkpa ndu ejeru Sólomonu ozi bę onyenọnu l'ẹhu l'ẹhu bukọta l'alị k'ẹka iya lę mkpukpu phę l'alị Jiuda. ⁴ Oshilọkpa Jiuda mę oshilọkpa Benjiaminu bę haru buru lę Jierúsalemu.

Ndu ọphu bụ oshilọkpa Jiuda, bu lę Jierúsalemu bụ: Ataya; Ataya bụ nwa Uzáya; Uzáya bụru nwa Zekaraya; Zekaraya bụru nwa Amaraya; Amaraya bụru nwa Shefatiya; Shefataya bụru nwa Mahalalęlu, bụ onye shi l'eri Pérezu.

⁵ Tęme waa Maseya; Maseya bụ nwa Baruku; Baruku bụru nwa Kọlu-Hoze; Kọlu-Hoze bụru nwa Hazaya; Hazaya bụru nwa Adaya; Adaya bụru nwa Jioyaribu; Jioyaribu bụru nwa Zekaraya, bụ onye shi l'eri Shilo.

⁶ Oshilọkpa Pérezu, bu lę Jierúsalemu bę tųkoru dū unu l'ụkporo ęto l'ụmadzu ęsato; bụkotaru mkparawa.

⁷ Ndu bụ oshilọkpa Benjiaminu, bu lę Jierúsalemu bụ: Salu; Salu bụ nwa Meshulamu; Meshulamu bụru nwa Jiowedu; Jiowedu bụru nwa Pedaya; Pedaya bụru nwa Kolaya; Kolaya bụru nwa Maseya; Maseya bụru nwa Itiyęlu; Itiyęlu bụru nwa Jieshaya.

⁸ A bya eyeru iya unwunna Salu phę, bụ Gabayi; mę Salayi.

Iphe, ẹphe tųkoru dū bụ unu labọ l'ụkporo ishii l'ụmadzu ęsato. ⁹ Onye bụ onye-ishi phę bụ Jiowęlu; nwa Zikiri; Jiuda, bụ nwa Hasenuwa bụru onye etsota onye-ishi lę mkpukpu ono.

¹⁰ Ndu uke Chileke, bu lẹ Jierúsalemú ono bụ: Jiedaya nwa Jioyaribu; mę Jiakinu; ¹¹ mę Seraya nwa Hilikiya; Hilikaya bụru nwa Meshulamu; Meshulamu bụru nwa Zadọku; Zadọku bụru nwa Merayotu; Merayotu bụru nwa Ahitubu, bụ onye-ishi l'ụlo Chileke. ¹² A bya eyeru iya ụnwunna phẹ, bụ ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke. Iphe, ẹphe tųkoru dų bụ ụnu labọ l'ụkporo ụmadzu l'ụmadzu labọ.

Onye ọzo bụ Adaya nwa Jierohamu; Jiehoramu bụru nwa Pelalaya; Pelalaya bụru nwa Amuzi; Amuzi bụru nwa Zekaraya; Zekaraya bụru nwa Pashọ; Pashọ bụru nwa Malukayijia. ¹³ A bya eyeru iya ụnwunna iya, bụkota ndu-ishi l'ẹnya-unuphu ibe nna phẹ. Iphe, ẹphe tųkoru dų bụru ụkporo iri l'ẹbo l'ụmadzu labọ.

Onye ọzo bụ Amashayi nwa Azarelu; Azarelu bụru nwa Ahuzayi; Ahuzayi bụru nwa Meshilemotu; Meshilemotu bụru nwa Ima. ¹⁴ A bya eyeru iya ụnwunna iya ndu bụkota mkparawa. Iphe, ẹphe tųkoru dų bụ ụkporo ishii l'ụmadzu ẹsato. Onye-ishi phẹ bụ Zabudelu nwa Hagedolimu.

¹⁵ Ndu Lívayi, bu lẹ Jierúsalemú bụ: Shemaya nwa Hashubu; Hashubu bụru nwa Azurikamu; Azurikamu bụru nwa Hashabaya; Hashabaya bụru nwa Buni.

¹⁶ Ndu ọzo bụ: Shabetayi yele Jiozabadu, bụ ndu-ishi ndu Lívayi mbụ ndu eleta ẹnya l'ozu, eeje l'azụ ụlo Chileke.

¹⁷ Onye ọzo bụ: Matanaya nwa Mayika; Mayika bụru nwa Zabudi; Zabudi bụru nwa Asafu, bụ onye-ishi ebvu-ekele; mę epfu anụ Chileke.

Bakubukaya bụ onye k'ẹbo l'ụnwunna Matanaya.

Onye ọzo bụ Abuda nwa Shamuwa; Shamuwa bụru nwa Galalu; Galalu bụru nwa Jiedutunu.

¹⁸ Ndu Lívayi, bu lẹ mkpụkpu ono, dų nsọ ono bę tųkoru dų ụkporo iri l'ẹno l'ụmadzu ẹno.

¹⁹ Ndu nche-ọnu-oguzo, bu lẹ Jierúsalemú bụ: Akubu; mę Talumonu; mę ụnwunna phẹ, bụ ndu anọduje eche nche l'ọnu-oguzo. Iphe, ẹphe dų bụ ụkporo ẹsato l'ụmadzu iri l'ẹbo.

²⁰ Ndu Ízurelu ọzo, phoduru nụ; mę ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi ọzo, bụ ndu phoduru nụ bę bụkota lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu, nọgbaa l'alị Jiuda. Onyenonu bugbaa l'oke alị nkiya. ²¹ Ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke buru l'eli úbvú Ofelu. Ọ bụru Ziha yele Gishipa bụ ndu-ishi ndu ono, eje ozi l'eze-ulo ono.

²² Ndu bụ ndu-ishi ndu Lívayi ono, bu lẹ Jierúsalemú bụ: Uzi nwa Bani; Bani bụ nwa Hashabaya; Hashabaya bụru nwa Matanaya; Matanaya bụru nwa Mayika, bụ onye shi l'eri Asafu. Eri Asafu bę bụ ndu-ishi ebvu, aagu agugu l'eze-ulo Chileke. ²³ Ẹphebe ndu aguje ebvu ono bę eze tųru ekemu swiberu; ọ bụru iya anọduje egoshi iphe, ẹphe a-nọdu eme mbọku-mbọku.

²⁴ Onye nọ-chiru ẹnya ndu Ízurelu l'iphu eze bę bụ Petahaya nwa Meshezabelu; mbụ onye shi l'eri Zera nwa Jiuda.

Ndu Ízurelu, bu lẹ mkpụkpu, ta abudu Jierúsalemú

²⁵ A bya l'ụnwu mkpụkpu ọzo mę ẹgu, dų iya nụ; ụnwu Jiuda bę harụ buru lẹ Kiriyatu-Araba; mę ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ. Ẹphe hakwarupho buru lẹ Dibonu mę ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ; mę Jiekabuzelu mę ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ. ²⁶ Ẹphe buru lẹ Jieshuwa; mę Molada; mę Betu-Peletu; ²⁷ mę Haza-Shuwalu; mę Biye-Sheba; yele ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ; ²⁸ mę lẹ Zikulagu; mę Mekona; yele ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ; ²⁹ mę lẹ Enu-Rimonu; mę Zora; mę Jiarumutu; ³⁰ mę Zanowa; mę Adulamu; yele ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ; mę lẹ Lakishi; yele ẹgu, nọkota iya nụ; mę lẹ Azeka yele ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ. Ọo ya bụ l'ẹphe bu e-shi lẹ Biye-Sheba jeye lẹ nsuda Hinomu.

³¹ Oshilokpa Benjiaminu bę shi lẹ Geba bua kwaseru; ẹphe bu lẹ Mikumashi; mę Ayijia; mę Bételu; yele ụnwu mkpụkpu, dųkota iya nụ; ³² mę lẹ Anatotu; mę Nobu; mę Ananaya; ³³ mę Hazo; mę Rama; mę Gitayimu; ³⁴ mę Hadidi; mę Zebowimu; mę Nebalatu; ³⁵ mę Lodu; mę Ono; yele nsuda "Nsuda ndu eme ọna." ³⁶ Ndu Lívayi, bụ ndu ẹphe l'ipfu Jiuda shi buru bę a harụ keru yeru ipfu Benjiaminu.

Ndu uke Chileke waa ndu Lívayi

12 Waa ndu-uke Chileke; mę ndu Lívayi, ęphe lę Zerúbabelu nwa Sheyalutiyęlu; mę Jieshuwa swi shi l'ęka a kpuru pęę lę ndzų lwa baa: Seraya; mę Jieremaya; mę Ęzura; ² mę Amaraya; mę Maluku; mę Hatushi; ³ mę Shekanaya; mę Rehumu; mę Meremotu; ⁴ mę Ido; mę Ginetoyi; mę Abáyijia; ⁵ mę Mijiaminu; mę Madaya; mę Biliga; ⁶ mę Shemaya; mę Jioyaribu; mę Jiedaya; ⁷ mę Salu; mę Amọku; mę Hilikaya; mę Jiedaya. Ndu ono shi bukotaru ndu-ishi ndu-uke Chileke; bųru ishi ųnwunna pęę teke Jieshuwa bų ishi.

⁸ Ndu kę Lívayi bų: Jieshuwa; mę Binuyi; mę Kadųmelu; mę Sherebaya; mę Jiuda; mę Matanaya. O bųru Matanaya yeęę ųnwunna iya bę bų ndu k'ebvu-ekele dų l'ęka.

⁹ ųnwunna pęę, bų Bakųbukaya; yeęę Uni bųru ndu anọduje ekweru pęę ebvu ono.

Eri Jieshuwa, bų onye-ishi ndu-uke Chileke

¹⁰ Jieshuwa bų nna Jioyakimu; Jioyakimu bųru nna Ęliyashibu; Ęliyashibu bųru nna Jioyada; ¹¹ Jioyada bųru nna Jionatanu; Jionatanu bųru nna Jiaduwa.

Ndu-ishi l'ęnya-unuphu ndu-uke Chileke

¹² Ndu shi bųru ishi l'ęnya-unuphu ndu-uke Chileke lę teke Jioyakimu bų ishi bų:

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Seraya bų Meraya.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Jieremaya bųru Hananaya.

¹³ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Ęzura bųru Meshulamu.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Amaraya bųru Jiehoananu.

¹⁴ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Maluki bųru Jionatanu.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Shebanaya bųru Jiósęfu.

¹⁵ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Harimu bųru Adųna.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Merayotu bųru Hęlukayi.

¹⁶ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Ido bųru Zekaraya.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Ginetonu bųru Meshulamu.

¹⁷ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Abáyijia bųru Zikiri.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Minyaminu yeęę kę Mowadaya bųru Pilitayi.

¹⁸ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Biliga bųru Shamuwa.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Shemaya bųru Jiehonatanu.

¹⁹ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Jioyaribu bųru Matenayi.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Jiedaya bųru Uzi.

²⁰ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Salayi bųru Kalayi.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Amọku bųru Eba.

²¹ Onye-ishi kę ęnya-unuphu Hilikaya bųru Hashabaya.

Onye-ishi kę ęnya-unuphu Jiedaya bųru Netanęlu.

Edeshi ępha ndu-uke Chileke waa kę ndu Lívayi l'ękwo

²² Teke Ęliyashibu bų ishi; mę Jioyada; mę Jiohananu; mę Jiaduwa bę e dekọtaru ępha ndu-ishi ndu Lívayi; mę kę ndu-ishi ndu-uke Chileke l'ękwo; ępha ono bę e deru teke Dariyọsu bų eze ndu Peshiya.

²³ ųnwu Lívayi, bų ndu-ishi l'ęnya-unuphu ibe nna pęę bę e dekọtaru ępha pęę l'ękwo, e deshiru iphe, e meru teke ono. ępha ono bę e deru jeye teke kę Jiohananu, bų nwa Ęliyashibu.

Ekeshi ozi eze-ulo Chileke

²⁴ Ndu-ishi ndu Lívayi bu: Hashabaya me Sherebaya; me Jieshuwa, bu nwa Kadumelu. Unwunna phe be apfu-geru ghaaru phe iphu; agu ebvu-ajaja yele ebvu-ekele. Teke ndu ophuu guru iya; ndu ophuu ekwee ya ekwekwe egube ono, Dévidi, bu onye ke Chileke toru phe okpa iya.

²⁵ Matanaya; me Bakubukaya; me Obedaya; me Meshulamu; me Talumonu; me Akubu be bu ndu nche, anodu eche nche l'ulo, eedobeje iphe l'onu-abata eze-ulo Chileke.

²⁶ Ndu ono be jeru ozi le teke ke Jioyakimu nwa Jieshuwa; mbu nwanwa Jiozadaku; me teke ke Nehemaya, bu ochi-oha; mekwapho teke ke Ezura, bu onye uke Chileke bya aburu onye edeje ekwo.

Eye igbulo Jierusalemu l'eka Chileke

²⁷ O be teke ee-woru igbulo Jierusalemu ono ye l'eka Chileke; a cho ndu Lívayi jekota l'ekameka, ephe bu; g'ephe byakota Jierusalemu bya egude ehu-utso; me ebvu-ekele; kua ogena; kpo une; me ogelenda; gude woru igbulo ono ye l'eka Chileke. ²⁸ Ndu Lívayi, bu ndu ogbo-ebvu ono shi l'iphe, bu ali, no-pheru Jierusalemu mgburugburu; me unwu mkpukpu, du le Netofa tuko dzukobe. ²⁹ Ndu ophu shi le Betu-Giligalu; me l'uzo Geba; me Azumavetu dzukotar; kele ndu ogbo-ebvu ono be metaru mkpukpu buphee Jierusalemu mgburugburu. ³⁰ Ndu uke Chileke me ndu Lívayi doo onwophe ns; bya edokwapho ndu Izurelu ns; bya edoo onu-abata Jierusalemu yele igbulo ono ns.

³¹ Teke ono be mu byaru eduta ndu-ishi ndu Jiuda; ephe nyihu eli igbulo ono. Mu bya agbaa uzi ndu ebvu labo, hagbaa shi, bu ndu a-nodu agu ebvu-ekele.

Uzi lanu wuru shia eli igbulo ono uzo ekutara futa le Onu-abata Ikpozo. ³² Ndu l'etso phe l'azu bu Hoshaya yele nkeru-ebo ndu-ishi ndu Jiuda; ³³ me Azariya; me Ezura; me Meshulamu; ³⁴ me Jiuda; me Benjiaminu; me Shemaya; me Jieremaya; ³⁵ me ndu ozo, shi l'eri ndu-uke Chileke, chigbaa opu; mekwapho Zekaraya, bu nwa Jionatanu; Jionatanu bu nwa Shemaya; Shemaya buru nwa Matanaya; Matanaya buru nwa Mayikaya; Mayikaya buru nwa Zaku; Zaku buru nwa Asafu; ³⁶ yele unwunna iya, bu Shemaya; me Azarelu; me Milalayi; me Gilalayi; me Mayi; me Netanelu; me Jiuda; me Hanani. Ephebedua be gude ududu ngwa-ebvu, Dévidi, bu onye ke Chileke suru g'e gudeje. O buru Ezura, bu onye edeje ekwo be vutaru phe uzo. ³⁷ Ephe ruwepho Onu-abata Enya-nwobvu; ephe kwaseru je enyikota eka eeshije enyiba le mkpukpu Dévidi; mbu me a -nodu enyikota igbulo ono enyikota. Ephe kwaseru eli igbulo ulo Dévidi ono futa le Onu-Abata-Mini, no l'uzo enyanwu-awawa.

³⁸ Ndu ebvu ophunapho wuru shia uzo ekicha. Mbèdua me nkeru-ebo ndu Izurelu nodu etso phe l'azu l'eli igbulo ono. Anyi shi l'ulo-ephekerephe Otapfupfufu-oku futa le Igbulo-osa. ³⁹ Anyi shi l'eka ono wuru je aghaa Onu-abata Ifuremu; me Akahu Onu-abata; me Onu-abata Ema; me Ulo-ephekerephe Hananelu; me Ulo-ephekerephe, aza Ukpore-ise; shi nno futa le Onu-abata Aturu. O buru l'onu-abata Nche be ephe jeberu.

⁴⁰ Ndu ogbo-ebvu labo ono, aguje ebvu-ekele ono bya anodu l'onodu phe l'ulo Chileke. Mbèdua me nkeru-ebo ndu-ishi ono nodukwapho l'onodu k'anyi. ⁴¹ Ndu uke Chileke, bu Eliyakimu; me Maseya; me Minyaminu; me Mayikaya; me Eliyowenayi; me Zekaraya; me Hananaya nodu l'onodu nkephe pagbaarū opu l'eka. ⁴² Ndu ozo bu Maseya; me Shemaya; me Eleyaza; me Uzi; me Jiehohananu; me Malukayijia; me Elamu; me Eza. Ndu ebvu ono wata agu ebvu; onye bu ishi ebvu phe buru Jiezurahaya.

⁴³ Mboku ono be ephe gweru ngweja, paru eka apaa; ehu tso phe utso; noo kele Chileke be meru g'ehu tso phe utso shii. Unwanyi me unwegirima tuko ete eswa. A -gbe l'eka du enya anu uzu ehu-utso, aatu le Jierusalemu.

Iphe, a nuru g'e gude baaru Chileke eja l'ulo iya

⁴⁴ O buru mboku ono be a hotaru ndu a-nodu eletaje enya l'ulo, eedobeje iphe, a turu atutu; me akpuru-iphembu; me oke-lanu-l'uzo-iri. Ndu ono e-shije l'opfu, a kokotar le mkpukpu ono mgburugburu wobata iphe bya edobe l'ulo ono, eedobeje iphe ono egube ekemu suru g'e mejeru iya ndu-uke Chileke me ndu Lívayi. Kele ndu-

uke Chileke; mę ndu Lívayi ono, eje ozi ono meru; ęhu nọdu atso ndu Jiuda uto. ⁴⁵ ęphe eje ozi Chileke phe; bya eje ozi k'asafu nturwu; ęgube ono, ndu ebvu mę ndu nche-onu-oguzo ejekwapho ozi, rwuberu phe nu; ęgube ono, Dévidi mę nwa iya, bu Sólomonu suru g'e meje iya. ⁴⁶ Noo kele teke Dévidi mę Asafu nọ ndzu; mbu teke ndiche be e shi nweru ndu-ishi ndu ebvu; nweru ebvu, e gude aja Chileke ajaja; mę ebvu, e gude ekele iya ekele. ⁴⁷ Teke Zerúbabelu yęe Nehemaya bu ishi be ndu Ízurelu g'ęphe ha ewotaje iphe, rwuberu ndu ebvu mę ndu nche-onu-oguzo nu phe mboku-mboku. Nokwapho g'ęphe edobeje iphe nsọ nu ndu Lívayi; ndu Lívayi edobe iphe nsọ nu oshilokpa Eronu.

Ebufu ndu ohozo l'ęka ndu Ízurelu nọ

13 Mboku ono be ęphe guru iphe, e deru l'ękwo Mosisu; ndu Ízurelu numa-dzuru iya. Iphe, a guvuru l'ękwo ono bu g'o to dukwa onye Amonu; ozoo l'ọo onye Mówabu e-je abata l'ęka ndibe Chileke dzukoberu; ² noo kele ęphe te gudedu nri mę mini gba ndu Ízurelu ndzuta; o buchiaru Belamu be ęphe butaru g'o bya bya atya phe onu. O to bu le Chileke anyi gharu onu ono ighaphu; o buru onu-oma. ³ Ọo ya bu; ndu Ízurelu nu-maepho iphe, ekemu ono pfuru; ęphe bufukota ndu shi l'ohozo l'ęka ndu Ízurelu nọ.

Nehemaya edozi iphe

⁴ Tęmanu iphe ono mee be ęliyashibu, bu onye uke Chileke; mbu onye a turu ęka g'o buru onye-ishi ęka eedobeje iphe l'eze-ulo Chileke; be yele Tobaya du le ree shii. ⁵ Eze mkpuru ono, e shi edobeje ngweja-nri; mę un-wu-isensu; mę ivu, e gude eje ozi l'eze-ulo Chileke; mę oke-lanu-l'uzo-iri k'ereshi; mę ke męe; mę ke manu, aasuje g'e wotaru ndu Lívayi; mę ndu ebvu; mę ndu nche-onu-oguzo; mbu mkpuru ono, e shi edobeje iphe, a turu utu nu ndu-uke Chileke be Eliyashibu nuru Tobaya. ⁶ Teke ono, iphe ono eme ono be mu ta nọdu le Jierúsalemu. Noo kele apha, kwe Atakuzakuzęsu ukporo apha l'apha iri l'ębo, e meru iya eze ndu Babilonu be mu laphuru azu l'ibe eze. A nọepho nwanshiji; mu rwo eze g'o haa mu ge mu lashia. ⁷ Mu bya alwarwuta Jierúsalemu bya ahuma ęjo-iphe ono, ęliyashibu meru l'opfu ęhu Tobaya ono; mbu anunu ono, o nuru iya mkpuru, du l'eze-ulo Chileke o buru ono. ⁸ Iphe ono ghushikpo mu egu ike; mu chitakota ivu ulo, bu ke Tobaya, nọ le mkpuru ono; tuphashia l'etezi. ⁹ Mu bya akaru; a bya emechaa mkpuru ono emecha; mu bya egwetakota ivu, eegudeje eje ozi l'ulo Chileke bya edobephu azu l'ęka ono; mę ngweja-nri; mę un-wu-isensu.

¹⁰ Mu bya amakwarupho l'a taa nujedu ndu Lívayi iphe, rwuberu phe nu; o mee k'ophu bu le ndu Lívayi; mę ndu l'aguje ebvu, bu ndu l'eje ozi l'eze-ulo Chileke ono be gbakashihuru nu; onyenu koahaa opfu iya. ¹¹ Ọo ya bu mu baaru ndu-ishi mba su phe: "Bę gunu meru g'o gude a paru eze-ulo Chileke gbado ęgube-a?" Mu bya achikobe ndu Lívayi; mę ndu ono, aguje ebvu ono dobephu phe azu l'onodu phe. ¹² O buru teke ono be ndu Jiuda l'opfu wobataaharu oke-lanu-l'uzo-iri, shi l'ereshi; mę męe; mę manu l'ulo, eedobeje iphe. ¹³ Ndu mu turu ęka g'ęphe buru ndu-ishi ulo ono, eedobeje iphe ono bu: Shelemaya, bu onye uke Chileke; mę Zadoku, bu onye edeje ękwo; mę onye Lívayi, ępha iya bu Pedaya. Onye mu hotaru swibe phe g'o yejeru phe ęka bu Hananu nwa Zaku; buru nwanwa Matanaya; noo kele ndu ono be a guru le ndu e gude ire phe ęka. Ozi phe bu g'ęphe kejeru unwunna phe iphe.

¹⁴ "Gube Chileke mu; nyatakwa mu roo ya l'iphe-a, mu meru-a. Be huchafukwa iphe, du ree, mu megbaberu eze-ulo gube Chileke mu; mę l'ozu, eeje l'ęka ono."

¹⁵ Teke ono be mu humaru ndu nọ le Jiuda azoshi męe l'akparu vayinu l'eswe-atuta-unme; gude nkafu-igara evubatagbaa ereshi; mę męe; mę akparu vayinu; mę akparu figu; mę ivu ozo, du iche iche. ęphe nọdu evu iya ala le Jierúsalemu l'eswe-atuta-unme. Mu loo phe ęka le nchi g'ęphe haa ere nri le mboku ono. ¹⁶ Ndu Taya, bu ndu bukwapho le Jierúsalemu be evubataje ęma; mę ngwaswa ozo, du iche iche ere ndu Jiuda le Jierúsalemu l'eswe-atuta-unme. ¹⁷ Ọo ya bu; mu baaru ndu a maru ępha phe le Jiuda mba su phe: "Ejo-iphe owa, unu eme-a bu gunu; ke g'unu merwushi eswe-atuta-unme?" ¹⁸ ?Tobudu ęgube iphe ono be nna unu phe meru; meru iphe, Chileke anyi meru g'ęjo iphe-ęhuka-a dapfuta anyi waa mkpukpu-a? Unu byakwa nta-a bya awata emerwushi eswe-atuta-unme; shi nno eme g'oke ęhu-eghu Chileke kabaa azupya ndu Ízurelu."

¹⁹ O be l'uzo nchi-ējihu lẹ mbọku, bụ nchitabọhu iya a-buru eswe-atụta-unme; mu tụa ekemu sụ g'a gbachishikọta mgbo ọnu-abata Jierúsalemụ; sụkwapho g'a ta gụhakwa iya agụha jeye eswe-atụta-unme a-bvụada. Teme mu harụ ndu-ozu mu dokachaa l'ọnu-abata ono g'ọ tọ dushi ivu, ee-vubata l'eswe-atụta-unme ono. ²⁰ Ndu ngho; me ndu ere ngwaswa, du iche iche kwachaa akwakwa l'azu Jierúsalemụ ugbo lanu; ọzoo ugbo ẹbo. ²¹ Mu bya alọru phe ẹka lẹ nchi sụ phe: "Bụ gunu meru g'o gude unu nọdu akwajẹ l'azu igbulọ ono? Unu -mebaa ya ọzo be mu a-dakwa unu ẹka." Shita teke ono kwaseru be ẹphe byabuhuru l'eswe-atụta-unme. ²² Mu sụ ndu Lívayi g'ẹphe sachaa onwophe asacha je anọdu cheje nche l'ọnu-abata ono; k'ophu ee-dobe eswe-atụta-unme ono nsọ.

Nyatakwa mu pho l'iphe-a, mu meru-a; gube Chileke mu. Guderọ n-yemobu ngu ono, paru ẹka ono phuru mu obu-imemini.

²³ Lẹ teke ono be mu humakwarupho ndu Jiu, lushiru unwanyi, shi lẹ Ashidodu; me lẹ Amonu; me lẹ Mówabu. ²⁴ Nkerębo l'unwegirima phe nọdu epfu opfu ndu Ashidodu; ọzoo opfu ndu ibiya nkephe; ophu ẹphe ta amadu g'epfu opfu-alị ndu Jiu. ²⁵ Mu bya abaru phe mba tụa phe ọnu. O nweru ndu ophu mu chiru iphe; lashia phe ẹgbushi l'ishi. Mu sụ phe g'ẹphe gude ẹpha Chileke ria nte sụ: "Anyi ta abyadu e-kuta unwada anyi kee unwu phe nwoke; ophu anyi ta abyadu alutaru unwu anyi unwoke unwada phe; ophu anyi ta alutadu phe k'onwanyi. ²⁶ Tọ bunaa k'unwanyi, du nno be Sólomonu, bụ eze ndu Ízurẹlu gude mee iphe-ẹji tọ? L'ohamoha be ta adukwa eze ọzo, du ge yẹbedua. Teme o buru onye Chileke iya yeru obu; Chileke mee ya g'ọ buru eze ndu Ízurẹlu l'ophu. Obenu l'ọo unwanyi ohozo be kpataleru-a o mee iphe-ẹji. ²⁷ Ọ du ree g'anyi gude nchi anyi numa l'unu l'eme ẹjo-iphe, ha ẹgube-a; mbụ l'unu lushiru unwanyi ohozo; shi nno buru ndu mesweru Chileke anyi tọ?"

²⁸ Onye lanu l'unwu Jiyada; nwa Elyashibu, bụ onye-ishi ndu-uke Chileke be bụ ọgo Sambalatu, bụ onye Horonu. Ọo ya bụ; mu chifu iya g'o shi l'ẹka mu nọ lufu.

²⁹ Nyatakwa phe; gube Chileke mu; noo kele ẹphe turwuwaru okwa ndu-uke Chileke; bya aturwua ogbandzu, gu lẹ ndu-uke Chileke me ndu Lívayi gbaru.

³⁰ Tọbudu iya bụ; mu safukota phe nturuwu, ẹphe chitaru l'ẹhu ndu alị ọzo; bya anuchaa phe ozi, gbaru ndu-uke Chileke; me ndu Lívayi; onyenonu jeahaa ozi, gbaru iya nu. ³¹ Mu mekwapho g'e vutajẹ nkụ yele akpuru-ipe-mbụ l'orwuberu iya.

Gube Chileke mu; nyatakwa mu ro lẹ k'oma.

Esuta

Eze-nwanyi, bu Vashiti ekwefuru ji iya ike

¹ Owa-a bu iphe, nwuru teke Kuzakusesu shi buru eze; mbu Kuzakusesu ono, shi buru ishi mkpukpu ukporo ishii l'esaa; e -shi l'alj Indiya jasu l'alj Kushi. ² Teke ono be eze, bu Kuzakusesu shi nodu l'aba-eze iya le mkpukpu Susa, bu ishi mkpukpu alj ono.

³ O be l'apha, kwe iya apha eto, o wataru abu eze; o shiaru ndu-ishi l'alj-eze iya nri; waa ndu-ozu iya g'ephe ha. Ndu-ishi ndu ojogu ndu Peshiya; yele ke ndu Midiya; waa ndu nweru enya; me ndu-ishi le mkpukpu le mkpukpu, nokota iya l'eka g'o ha be o yekotaru le nri obu. ⁴ Obo-iphe ono be o boru ukporo abali tete mgburugburu. O gude teke ono goshi ge ya bu-be eze, nwenukaru iphe; waa ge ya habe shii bya adu-bekwapho biribiri.

⁵ A bo-ghechaepho obo-iphe ono; eze kua ndu bu le mkpukpu Susa, bu ishi mkpukpu alj-eze iya le nri ephe noru ujiku esaa k'iche. Eka ephe no bo obo-iphe k'ono bu l'eka du g'oma-unuphu l'ime mgbabu ibe-eze. Onyemone be o yeru le nri ono; ndu ha shii me ndu ha nwanshii. ⁶ Iphe, e gude dozia eka obu g'o maa mma bu upfu ekwa-ochaa; waa ophu du urwukpu-urwukpu. E gude oghu ochaa; waa k'urwukpu urwukpu likota l'ishishi upfu ekwa ono. E wota ishi oghu ono ishi iya ophuu woru lia l'echi mkpola-ochaa, e moberu l'itso, e meru l'ogbu-nwijnwii mkpuma, a kpobegbaaru l'eka ono. L'oma eka ono be e gude mkpuma ere ire, du iche iche chia oma alj iya; bya eworu iphe, aaze aze, e meru le mkpola-ododo; yele mkpola-ochaa doo ya. ⁷ Upyi, e gude ngua mee mboku ono be e mekotaru le mkpola-ododo; teme o gbakota iche iche. O to nwezu ophu yee ibe iya gbagba nanu. Mee, ndu eze anguje dukpoo shii; kele eze saru eka okpobe asasa kwakobe obo-iphe ono. ⁸ Eze turu ekemu su g'a haa ndu ebyaa ono g'onyenonu ngua g'o du iya. Iphe, meru nu buru l'eze suhawaru ndu e yeru ke mee l'eka g'ephe nuje onyemone iphe, o suru g'a nu iya.

⁹ Eze-nwanyi, bu Vashiti shikwaarupho unwanyi nri obo-iphe l'unuphu ibe eze, bu Kuzakusesu. ¹⁰ O be le mboku, kwe iya esaa; eze, bu Kuzakusesu nguchaa mee; ehuru tsqahaa ya utso l'eka mee atsui iya. O zia umadzu esaa, anoduje eleta ibe eze enya, epa phe bu Mehumanu; waa Bizuta; waa Habona; waa Biguta; waa Abaguta; waa Zetaru; waa Karukas; ¹¹ g'ephe je ekuaru iya eze-nwanyi, bu Vashiti. O su g'o kpuru okpu eze-nwanyi iya gude bya egoshi ndu-ishi; me onyemone no l'eka ono onwiya; g'ephe huma g'o mabe mma; noo kele o du ubvu l'enya. ¹² Noo ya; ndu-ozu ono jechaa je ezia iphe, eze ziru; eze-nwanyi, bu Vashiti jika ejeje. Eze numaepho l'onoo iphe, o pfuru; ehuru ghuahaa ya eguru; o voru oku wua ehuru.

¹³ Eshinu o bu omelali g'eze kpatajeda ndu maru k'ekemu-alj; waa k'ikpe, pfuru oto ishi; teme l'o mee iphe, oobya ememe; be eze chi-koshiru phe idzu; mbu ndu mmamiphe, bu ndu maru iphe, gbaru l'ememe; ¹⁴ bya aburu ndu kachaa ya anodu ntse. Ndu o chi-koshiru iya bu Kashena; waa Sheta; waa Adumata; waa Tashishi; waa Meresu; waa Masena; waa Memukanu. Umadzu esaa ono, shi l'alj Peshiya; waa alj Midiya bu ndu kachaa anodu eze ntse; bya aburu phe kachaa shii le ndu ejeru eze ozi l'alj ono mgburugburu. ¹⁵ O jia phe su: "Bukpoo gunu be ekemu-alj suru g'e mee eze-nwanyi, bu Vashiti? Eshinu o bu ozi, mu ziru ndu-ozu mu g'ephe je ezia ya be o jikaru le ya te emedu."

¹⁶ Noo ya; Memukanu nodu l'iphe eze yele iphe ndu-ishi ophuu su: "Eze-nwanyi, bu Vashiti ta abukwa eze be o mesweru kpoloko, l'o meswefuakwaru ndu-ishi; mekpoo iphe, bu ndu bukota l'iphe, bukpo mkpukpu, nogbaa l'alj-eze Kuzakusesu. ¹⁷ Noo kele iphe, eze-nwanyi, bu Vashiti meru ono be unwanyi l'ophu a-numakwa. Ephe -numae ya pho; ephe ekoaha ji phe okpa l'ishi su: 'O kwa l'eze-nwanyi, bu Vashiti be eze-nwoke, bu Kuza-

kusesu ziru g'e dutaru iya; o jika ejeje.' ¹⁸ Sụ-a; nchi -bya ejihu ntanụ-a bẹ ụnwanyi ndu-ishi ndu Peshiya; waa ke ndu Midiya ndu numaru iphe, eze-nwanyi meru a-watakwa epfuru ji phẹ iphe, meru nụ. E -shi nno; ụnwanyi taa kwabeduru ji phẹ ùbvù, rwuberu phẹ nụ. Ụnwanyi emee ehu awata egbu unwoke, alu phẹ nụ egbu. ¹⁹ Oo ya bu; o -buru le gube eze bẹ e-kwe bukwa iphe, ii-me bu g'i tua ekemu g'eze-nwanyi, bu Vashiti ta afutabahe l'iphu ngu. G'eze wokwaru okwa eze-nwanyi, o bu; nu nwanyi ozo, ka iya ree. G'e wokwarupho ekemu ono dee l'ekwo, e deru ekemu, ndu Peshiya; waa ndu Midiya, bu ekemu, a taa gbanwejeduru agbanwe. ²⁰ Ekemu ono, ji-tu ono -ngadzuerupho alı-eze ngu l'ophu, bu alı-eze, paru eka; ụnwanyi awata akwabẹ ji phẹ ùbvù; shita l'onye kachaa shii je akpaa l'onye ophu kachaa nwanshii."

²¹ Idzu ono, Memukanu chitaru ono du eze ree; yele ndu-ishi iya. Oo ya bu; eze mee g'o pfuru. ²² Eze zia ozi g'e jedzuru l'iphe, bukpuo mkpukpu ono, o bu ishi phẹ ono; je akaru phẹ l'eze suru ge nwoke nonu buru ishi l'ibe iya. A nodu edejeru ndu nonu ekwo-ozı ono le g'ephe egudeje ede ekwo nkephe; teme ohamoha nonu be eedeje iya l'opfu-alı phẹ nụ phẹ.

Esuta be e meru eze-nwanyi

2 E mechaa g'ehu-egbu ono jidatachaerupho eze Kuzakusesu; o wata arı ke Vashiti; mbu k'iphe, ono, Vashiti meru iya ono; waa k'ekemu ono, yebeduru turu tu-doru Vashiti ono. ² Ndu ejeru eze ozi chitaru iya idzu su iya: "G'e jenu achokoo unwumboko, ama mma, nwoke teke ejepfuswee; dutaru eze. ³ G'eze hotakwa ndu e-je achikobe unwumboko ono, ama mma ono, nwoke teke ejepfuswee ono; l'iphe, bukpuo mkpukpu, nokota gube eze l'eka g'o ha duta bya edobe l'ulo unwanyi l'ibe eze le Susa, bu ishi mkpukpu alı-eze iya. G'e dujekwaru phẹ onye-ozı ngu, bu Hegayi, bu onye eletajeru eze unwanyi iya enya. Ge Hegayi mee phẹ iphe, o gbaru g'e mee phẹ g'ephe kabaa ama mma. ⁴ Teke e mecharu; nwamgboko, kachaa eze ree l'ime unwumboko ono g'ephe ha; g'onye k'ono buru eze-nwanyi nochia enya Vashiti." Idzu ono tsoo eze ntumatu. O tsoo ya egube ono.

⁵ Le mkpukpu Susa, bu ishi mkpukpu alı-eze Kuzakusesu be o duru onye Jiu, shi l'okpa-ipfu Benjaminu bu iya nu. Epha nwoke obu bu Modekayi nwa Jiayi. O bu nwanwa Shimeyi; buru nwanwanwanwanwa Kishi. ⁶ Kishi ono yi le ndu Nebukadineza kpuru le ndzu le Jierusalemu; yele Jiehoakinu, bu eze ndu Jiu, kpuru lashia alı Babilonu. ⁷ Modekayi be ephe le nwamgboko, bu nwa nwune nna iya bu. Epha nwamgboko ono bu Hadasa. O buru yebeduru mefutaru nwata ono; noo kele ne iya; yele nna iya togboru iya nwa maa. Nwamgboko ono, epha iya ozo bu Esuta be ama mma bya adu ubvu l'enya. Ge ne iya; yele nna iya nwuhuchaaru be Modekayi wotaru iya dobe ge nwa iya, o nwuru l'epho iya.

⁸ Noo ya; o be teke e gudeepho ekemu, eze turu je ara arara; e duta unwumboko, du igwerigwe bya le Susa, bu ishi mkpukpu; duru phẹ nu Hegayi g'o leta phẹ enya. E dutakwapho Esuta bya l'ibe eze; bya eduru nu Hegayi, bu onye anoduje eleta ulo unwanyi eze enya g'o leta enya. ⁹ Nwamgboko ono, bu Esuta du Hegayi ree l'obu; o je atuko iphe, o gbaru g'e mee ya g'o kabaa ama mma mekota iya teke ono teke ono; bya anu iya nri, gbaru iche. O duta iya je edobe l'ulo, kakota ree l'ulo unwanyi eze ono; bya eduta unwumboko esaa l'ibe eze duru nu iya g'ephe yejeru iya eka.

¹⁰ Ophu Esuta akoduru oha, o shi; ozoo eka a nwuru iya; noo kele Modekayi suru iya g'o to pfushi iya.

¹¹ Modekayi be anoduje ejephe le mgboru oma-unuphu ulo unwanyi eze ono mboku-mboku g'o maru ?ehu du-a Esuta ree; waa g'o maru g'oome ala.

¹² Teme nwamgboko ejeshia l'iphu eze Kuzakusesu; be o-nodzuada onwa iri l'eboko mekota iphe, a gushiru g'unwanyi gudeje mee onwophe ome-mma. Onwa ishii be ephe e-gude nyia manu meru. Onwa ishii k'ophuu be ephe e-gude manu mbeleke; waa ophu eete etete gude memaa onwophe ree. ¹³ Onye ophu o gbaru l'ije l'iphu eze be iphe, o sukpooru l'o du iya ge ya gude je l'ibe eze; be aa-nuje onye obu l'ulo unwanyi eze. ¹⁴ Onye obu alapfu eze l'uzenyashi; o be l'utsu echele iya l'o bahu je anodu l'ulo ozo, bukwapo ulo unwanyi eze. Onye eleta ibe iya ono enya bu onye ejeru eze ozi, bu Shashugazu, bu onye eletaje unwanyi, ndu ophu abu-zidu uny-omu eze enya. Nwamgboko k'ono ta alapfubaedu eze gbahaa l'eze kuru iya l'onwiya.

¹⁵ ᚳsuta, bụ iya bụ nwamgboko ono, Mọdekayi eme gę nwa iya ono; mbụ onye ono, bụ nwune nna Mọdekayi, aza Abihelu bę nwuru iya nụ ono; bę o rwubęerupho l'alapfu eze; ophu o dudu iphe ozo, o suru g'a nụ iya, abudedupho iphe, Hegayi suru g'o gude; mbụ onye ono, ejeru eze ozi ono; bya aburu onye eleta unwanyi eze ęnya. ᚳsuta dukota ndu humaru iya nụ l'obu lę g'o gude amabe mma. ¹⁶ Mboku, e dutaru ᚳsuta jepfu eze Kuzakusęsu l'ibe iya bụ l'onwa k'iri, bụ iya bụ l'onwa Tebęti l'apha k'ęsaa, o wataru aburu eze. ¹⁷ Eze ka eye ᚳsuta obu eme l'unwanyi ophuu. Mbụ lę ᚳsuta ka atuba iya l'ęnya eme l'unwumgboko ophuu. O buru yębedua bę eze nataru. O woru okpu-eze-nwanyi kpube iya; mee ya; o buru eze-nwanyi nọchia ęnya Vashiti. ¹⁸ Eze bya eshiaru ndu-ishi; waa ndu-ozu iya nri paru ęka. Onye o shidoru nri ono buru ᚳsuta. O zia g'e mee g'a madzuru iya l'iphe, bukpuo ohamoha, nokota iya l'ęka; g'oniyemonye tuta unme ozi mboku ono. O mekotaru ndiphe iphe-oma, gbaru onye eze l'ememe.

Mọdekayi agbaru eze ama

¹⁹ Teke e kukoru unwumgboko ono k'ugbo ębo ono; bę Mọdekayi nọ l'onu-oguzo ibe eze. ²⁰ Teke ono bę ᚳsuta teke akokwa oha, o shi; ozoo ęka a nwuru iya; noo kele Mọdekayi suru iya g'o tọ koshi iya. ᚳsuta angabę-jekpoerupho Mọdekayi nchi g'o shi angabęjeru iya teke ono, o shi emefuta iya ono.

²¹ Teke ono, Mọdekayi nọ l'onu-oguzo ibe eze ono; bę Bigutani; waa Tereshi; ndu-ozu eze labo, eche oguzo ibe eze nche bę ęhu wataru egbu egbu; ęphe chihaha idzu g'ęphe e-shi gbua eze Kuzakusęsu. ²² Mọdekayi numanu idzu ono; bya epfuaru iya eze-nwanyi, bụ ᚳsuta. ᚳsuta tugbu je akoru iya eze sụ l'oo Mọdekayi pfuru iya ya. ²³ E je enyochaa ya; bya amaru l'oo eviya; e woru umadzu labo ono je aswi-gbua l'eli oshi. A nodu l'iphe eze dee iphe ono edede l'ękwo akọ, eedeje iphe, meru l'alę-eze iya.

Ejo idzu, Hamanu achiru ndu Jiu

3 E mechaa; eze, bụ Kuzakusęsu bya akwabę Hamanu nwa Hamedata; onye shi l'eri Agagu ubvu. O kwaberu iya ubvu wolua ya dobe; o kakota ndu-ishi, ęphe l'ia tukoru nodu l'udu okwa lanu, shii; l'alę-eze iya. ² Ndu ozi eze g'ęphe ha, nọ l'onu-oguzo ibe eze nodu egbuje ikpere eburu Hamanu iphe l'alę; noo kele eze turu ekemu sụ g'e meje iya nno. Obenu lę Mọdekayi te egbujeduru iya ikpere; ophu oobujeduru iya iphe l'alę. ³ Ndu ozi eze, nọ l'onu-oguzo ibe eze sụ Mọdekayi: "Dęnu g'o nwuru i tii mejedu iphe, eze pfuru?" ⁴ Mboku-mboku ęphe epfuru iya Mọdekayi; obenu l'o too yejedu onu yeru phe. ęphe woru iya dooru Hamanu g'a maru ęphe ahaa Mọdekayi g'o mee g'oome; kele o pfuwaru phe lę ya bụ onye Jiu. ⁵ Teke Hamanu humaru lę Mọdekayi te egbushiduru iya ikpere; ophu oobuduru iya iphe l'alę; o voru oku wua ęhu. ⁶ O numachaepho oshilokpa ndu Mọdekayi bụ; o haa k'ari g'e-shi gbua Mọdekayi kpoloko. O chọahaa gę ya e-shi mee gę ndu Jiu, bụ ndu ke Mọdekayi g'ęphe ha chihu l'alę-eze Kuzakusęsu l'ophu.

⁷ O be l'apha, kwe eze Kuzakusęsu apha iri l'ębo, o wataru aburu eze; l'onwa mbụ, bụ iya bụ onwa Nisanu; a tuta "puru", bụ iya bụ ido l'iphe Hamanu; shi nno hota onwa lanu; waa ujiku lanu. ęphe tuta ido ono; o daaru onwa k'iri l'ębo, bụ iya bụ l'onwa Ada.

⁸ Noo ya; Hamanu sụ eze Kuzakusęsu: "O dukwaru oha, gbakashihuru dzuru ekameka l'iphe, bukpuo ohamoha, nokota l'alę-eze ngu l'ophu. Omelali phe gbafuru iche l'ęka omelali iphe, bụ ohozo nọ; ophu ęphe edobejedu ekemu, eze turu. Uchiru ndu ono bę a -haa phe ęka bę o tọ bukwaru iphe, a-duru eze lę ree. ⁹ O -buru l'ọ du eze ree; g'ęze tunaa ekemu g'e gbushia phe. E -mewa iya nno bę mu a-pfu mkpola-ochaa, ęrwa iya du unu talentu ukporo l'ise; g'e woru iya yekoberu eze l'ęku iya."

¹⁰ Noo ya; eze bya agbata echi-ęka iya gbę Hamanu, bụ nwa Hamedata; oshilokpa Agagu; onye bụ ohogu ndu Jiu. ¹¹ Eze sụ iya: "Dobekporo okpoga ngu; je emee ndu ono g'ọ du ngu."

¹² O be lę mboku, onwa ke mbu du l'abalę iri l'ęto; e kuko ndu ederu eze ękwo. ęphe bya atuko iphemiphe, Hamanu suru g'ęphe dee woru dee l'ękwo nugbaa ndu nọ-chiru ęnya eze; waa ndu-ishi l'ohamoha, nọ l'ęka eze; nukwaa ya pho ndu-ishi ndiphe l'ophu. ękwo ono bę e deru nụ ohamoha lę g'ęphe egudeje ede ękwo nkepę. Ndu nokota nụ bę e deru iya l'opfu-alę phe nụ phe. O buru ępha eze, bụ Kuzakusęsu bę e gude dee ękwo ono;

bya eworu echi-ẹka iya mee ya iphe-ọhubama. ¹³ E zia ndu ezilajẹ ẹkwo-ozì ẹphe gude ẹkwo ozi ono je ekedzuru l'iphe, bukpoọ ọhamoha, nọgbaa l'alì-eze Kuzakusẹsu l'ophu; mbụ ẹkwo ono, e deru ekemu, a tųru g'a tųko gbushikọta iphe, bụ ndu Jiu l'akpųru ẹnyanwu lanų; ẹgirima mẹ ọgerenya. Mbụ g'egbuchaa ụnwanyi mẹ ụnwegirima; mẹ ọnwa k'iri l'ẹbo, bụ iya bụ ọnwa Ada dųephọ l'abalì iri l'ẹto. Ekemu ono sụkwarupho: teke e gbuchaaru phe; g'a kwaa iphe phe l'ọkwata. ¹⁴ Iphe e deru l'ẹkwo ono bẹ a tųru ọ bųru ekemu sų g'anųdzuru iya l'ọhamoha g'ọ bųru ekemu dųru phe; wafų g'e mee g'onyenọnu maru k'ọphu ẹphe a-kwakọbekwanu ẹka kẹ mbọku ono.

¹⁵ Eze bya ezia sų g'e gude ẹkwo-ozì ono tųgbua je ezikashja. Ndu ọkpa ẹgwa gbẹshi; ọ bųru phe ejeje. E vuadaru ọzo zia ekemu ono lẹ Susa, bụ ishi mkpųkpu. Eze yele Hamanu nọdu angų mẹ; ndu bu lẹ Susa deru yekete g'ẹphe nųmachaaru ozi ono.

Mọdekayi epfuru ᚳsuta g'o yeru phe ẹka

4 Tọbudu iya bụ Mọdekayi maerupho iphe, anwų nų; o ye ẹka l'uwe iya zijaha ẹbo; bya achita uwe-aphų ye; kpushi onwiya ntų; gbafų ọma mkpųkpu ara ẹkwa arashì iya ike. ² O jeebẹphọ ọnu-ọguzo ibe eze; ọ pfųru; noo kẹle ọ tọ dųdu onye yeru uwe-aphų, eekweje g'ọ bata. ³ Iphe, bukpoọ ọhamoha, a nųru ẹkwo ono, e deru ekemu, eze tųru ono bẹ aphų atsọjeerupho ndu Jiu, bu iya nų. Ẹphe agų aphų; aswì ẹgu; ara ẹkwa. Igwerigwe yee uwe-aphų bya ekpua onwophẹ ntų.

⁴ Ụnwumgboko; waa ndu ejeru ᚳsuta ozi bya akọoru iya kẹ Mọdekayi; ọ bųru aphų tsọru iya shii. Ọ chiru uwe nų g'a chijeru iya g'o yee; g'o to yehẹ uwe-aphų. E gude uwe ọbu je; ọphu o kwedu iya anata. ⁵ ᚳsuta bya ekua Hataku, bụ onye-ozì eze; mbụ onye e yeru g'o jejeru yebe ᚳsuta ozi; zia ya g'o je amaru iphe, atsų Mọdekayi l'ẹhu; waa iphe, kpatarų iya nų. ⁶ Noo ya; Hataku bya ejepfu Mọdekayi l'ẹka ọ pfųru l'edupfu mkpųkpu ono, nọ l'atatiphu ọnu-ọguzo ibe eze. ⁷ Mọdekayi bya atųko iphemiphe, nwųru nų kọkotaru iya; kọkwaaru iya phọ mkpọla-ọchaa ole, Hamanu kweru ukwe lẹ ya a-nų g'e ye l'ẹka eedobejeru eze ẹku iya; g'e gude mee g'e gbushia ndu Jiu. ⁸ Ọ bya ewota ẹkwo, e deru iphe, e deru l'ẹkwo ekemu phọ, eze tųru sų g'e gbushia ndu Jiu ono; mbụ ẹkwo ono, e keshidzuru lẹ mkpųkpu Susa ono; nų Hataku g'o goshi ᚳsuta; gude kọoru iya ya g'o doo ya ẹnya. O zikwaphọ g'e zia ᚳsuta g'o jepfu eze je arwọo ya g'ọ phųaru ndu Jiu obu-imemini. ⁹ Hataku tųgbua je atųko iphe, Mọdekayi doru iya dokọtaru ᚳsuta. ¹⁰ ᚳsuta ziphu iya azų g'o je akaru Mọdekayi sų: ¹¹ "Iphe, bụ ndu-ozì eze; je akpaa l'iphe, bụ ndu bu l'ọhamoha, dųkota l'alì-eze iya g'ọ ha; mawaru l'ọ tọ dųdu nwoke mẹ nwanyi, byaru atųgbu jepfushia eze lẹ teke ọ nọ l'ọkpoku; ọphu ọ bųdu l'eze kuru iya. Onye meru nno bukwa iphe, ekemu pfuru bụ g'e gbua onye ọbu egbugbu; gbahaa l'ọ bụ uche eze g'onye ono nọdu ndzų; ọ machjaru onye ọbu mgboro-eze, e meru lẹ mkpọla-ododo phọ. Eze nọakwaru ųkporo abalì l'abalì iri; o to kuduru mu oku."

¹² A bya ezia Mọdekayi ozi, ᚳsuta ziru; ¹³ o ziphu ozi azų g'o je asų iya: "Ta arikwa l'eshi ọphu i nọ l'ibe eze bẹ gųbedua a-bųru onye Jiu lanų, a-wafų nų g'e te egbu ngu; ¹⁴ kẹle ọ -bųru l'i nọ-kirishiru nta-a; ọphu i yedųru ọnu bẹ ee-shikwa l'ọzo ọzo dzọta ndu Jiu. Ọle gųbedua; mẹ ndibe nna ngu a-bųkwanuru mkpurupyata. ?Bųhunu onye maru ?bų iphe, meru g'o gude e mee ngu; i nọdu l'ọkwa eze-nwanyi bụ g'i yeta ẹka l'iphe, anwų nta-a?"

¹⁵ ᚳsuta ziphukwa ozi azų ọzo g'e je ezia Mọdekayi sų iya: ¹⁶ "Tųgbua je akpakọo ndu Jiu, bu lẹ Susa g'ẹphe ha l'ẹka lanų; unu aswja ẹgu pfuru nų Chileke l'iswi ẹhu mu. G'unu nọo ujiku ẹto eswe l'ẹnashì; g'unu te erishi nri; ọphu unu etsushi okoro l'ọnu. Mbẹdua yele ụnwumgboko, ejeru mu ozi e-mekwaphọ nno. E -mechaa nno bẹ mu e-jepfu eze. A makwarų-a l'ekemu sųru l'ọ tọ dųdu ree. Ọle mu e-je; ọ -bųru lẹ mu a-nwųhu gẹ mu nwųhuro."

¹⁷ Mọdekayi tųgbua je emekọta iphe, ᚳsuta ziru iya g'ọ ha.

Iphe, ᚳsuta rwọru eze

5 O be lẹ mbọku k'ẹto; ᚳsuta wota uwe eze-nwanyi iya yee; bya atųgbua je apfųru l'ọma-unuphu ibe eze; mbụ l'atatiphu ọlo ẹka eze anọduje. Teke ono bẹ Eze nọ l'aba-eze iya l'ẹka ono woru iphu ghaa l'ọnu-ọgu-

zo. ² O tufuepho enya huma eze-nwanyi, bu Esuta aka o pfuru l'oma-unuphu; ehu tsoo ya ntumatu. O woru mgboro-eze, e meru le mkpola-ododo, o pa l'aka machiaru iya; Esuta byarwuta bya edenyi mgboro-eze ono aka.

³ Noo ya; eze jia ya su: "Bu gunu; eze-nwanyi, bu Esuta? Bu gunu be o du ngu g'eze meeru ngu? O -beta o buru ge mu kee ali-eze mu ebo nu ngu nanu; mu emeeru ngu iya."

⁴ Esuta su: "O -buru l'o du eze ree; ge gube eze gu le Hamanu swinuru byaru mu le nri ntanu-a; g'unu bya eria nri, mu shiberu gube eze."

⁵ Eze zia ozi su l'onye ya byaru ahuma g'o buakwaru Hamanu; k'ophu ephe l'iya a-tugbu je aza Esuta enu. Oo ya bu; eze yele Hamanu tugbua jeshiaru Esuta le nri, o yeru phe. ⁶ Ephe tuko ngunyaephe mee; eze jikwa Esuta ozo su iya: "Bu gunu bu mkpa ngu obu ge mu meeru ngu iya? Mbui; bu gunu be o du ngu ge mu meeru ngu? O betakpo o buru ge mu kee ali-eze mu ebo nu ngu nanu; mu emeeru ngu iya."

⁷ Esuta su: "Iphe, bu mkpa mu bya aburu iphe, o du mu g'e meeru mu bu; ⁸ O -buru le mu du gube eze l'obu; teme o du gube eze g'i meeru mu iphe, mu arwo ngu; be iphe, mu arwo bu ge gube eze gu le Hamanu byanuru mu le nri, mu e-shiru unu echele. Teke unu byaerupho echele; mu eyee onu l'aji ono, gube eze jiru mu ono."

Hamanu achi idzu egbu Modekayi

⁹ Mboku ono be Hamanu gude ehu-utso teru eswa lashia. Obenu l'o humaerupho Modekayi l'onu-oguzo ibe eze; bya ahuma l'o to gbeshiduru agbeshi; ophu o goshiduru l'ookwabe iya ubvu; ehu ghushiahaa Hamanu egbu ike. ¹⁰ O meshikpopho ike byabe aka l'obu lashia; mbui Hamanu. O larwua bya ezia; e je ekuko ndu onya iya phe; waa nyee ya, bu Zereshi. ¹¹ O nodu l'ataphu phe wata aba abaa ge ya nweberu iphe; waa ge ya nwuta-beru unwu igwe; waa g'eze gude kwabe-beru iya ubvu, ha shii; bya emee ya; o buru iya kachaa shii le ndu eze meru ishi; waa ndu ejeru eze ozi. ¹² O su: "O kwa mbedua kpoloko bu onye eze-nwanyi, bu Esuta suru g'o tsoru eze byaru iya le nri. O yekwaru mu pho le nri ge mu tsoru eze echele. ¹³ Obenu l'iphemiphe ono te emeduru mu ehu-utso; eshinu obujeru; mu -ghatashia; mu ahuma onye Jiu pho, bu Modekayi l'onu-oguzo ibe eze."

¹⁴ Nyee ya ono, bu Zereshi; yele ndu onya iya phe ono g'ephe ha su iya: "Zia g'e je emetaru ngu oswebe, aaswigbuje nemadzui; g'e mee ya g'eli iya du ukporo nkwo-aka labo le nkwo-aka iri. O -rwuepho l'utsu echele; l'i pfuaru eze g'a kpata Modekayi je aswi-gbua l'eli oswebe ono. Oo ya bu; g'iigude ehu-utso tsoru eze; unu ejeshia l'aka e yeru unu le nri."

Idzu ono du Hamanu ree shingushingu; o tugbua je ezia; emee oswebe, aaswigbuje nemadzu obu dobe.

Eze akwabe Modekayi ubvu

6 O be l'enyashi mboku ono; ophu mgbenya te ekwedu atu eze; o zia g'e je ewotaru iya ekwo ako iphe, e deru iphe, anwu l'ali-eze iya. A bya aguaru iya ya. ² L'ekwo ono be a gutaru le Modekayi gbajeru ama le Bigutana; yele Tereshi, bu ndu-ozie eze, shi echeru eze oguzo ibe iya nche; chiru idzu g'ephe gbua eze, bu Kuzakusesu. ³ Eze jia su: "Bu ubvu gunu be a kwabejeru Modekayi mee g'a maru epha iya le k'iphe ono, o meru ono?"

Ndu ejeru eze ozi su: "O to dukwa iphe, e meru iya."

⁴ Eze jia su: "O duru onye no l'oma-unuphu ibe mu?"

O buru teke ono be Hamanu abatakpopho l'oma-unuphu, no lazui ibe eze; ge ya pfuaru eze k'aswi-gbu Modekayi l'eli oswebe ono, o kwakoberu, aa-swi-gbu iya ono. ⁵ Ndu ozi iya su iya: "O kwa Hamanu no l'oma-unuphu."

Eze su g'e kua ya g'o bata.

⁶ Hamanu bataepho; eze jia ya su: "Bukpoo gunu be ee-meru onye eze eme g'o kwabe ubvu?"

Ori, gbatataru Hamanu l'obu teke ono bu l'o to dudu onye ozo, eze a-nodu ari k'akwabe ubvu, abudu yebedu.

⁷ Tọbudu iya bụ; Hamanu sụ eze: “Iphe, ee-meru onye ọ dū eze g'ọ kwabẹ ùbvù ⁸ bụkwa g'a chịta uwe, eze yejewaru; l'a kpụta ịnya, eze gbajewaru; mbụ ịnya ọp̄hu e kpuberu okpu-eze l'ishi. ⁹ G'a chịta uwe ono; kpụta ịnya ono nū onye lanū lẹ ndu-ishi, a kachaa amaru ẹpha phẹ l'alj-eze ngu-a. G'e yee onye ono, eze eme g'ọ kwabẹ ùbvù ono uwe ono. G'onye ono nọdu l'eli ịnya ono g'e gude iya ngụ-phekọta edupfu mkpụkpu-a; araru iya ọha arara sụ: ‘Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'ọ kwabẹ ùbvù baa-oo!’ ”

¹⁰ Eze sụ Hamanu: “Ngwa! Je achịta uwe ono; waa ịnya ono je atụko g'i pfushiru ono meeru Mọdekayi, bụ onye Jiu, anọduje l'ọnu-oguzo ibe eze. G'ọ tọ dukwa iphe ono, i pfushiru ono mę nanū, ii-mephodo!”

¹¹ Noo ya; Hamanu bya achịta uwe ono; bya akpụta ịnya phọ. O woru uwe ono kpua Mọdekayi; bya edoberu iya ịnya ono; o nyikota nọdu iya anọ l'eli okpurukpu; o duru iya kwaseru ngụ-phekọta angungu l'edupfu mkpụkpu ono; ara iya arara asụje: “Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'ọ kwabẹ ùbvù baa-oo!”

¹² E mechaa; Mọdekayi laphu azụ l'ọnu-oguzo ibe eze. Obenu lẹ Hamanu nyigobeerupho mekebe ẹgwegwa; gūru aphū vuru ẹka l'ishi lashia unuphu ibe iya. ¹³ Ọ larwua je atụko iphe, nwukotaru nū kọkotaru nyee ya, bụ Zẹreshi; waa ndu ẹphe l'iya eshi ọnyà g'ẹphe ha. Ndu akpọ-zijeru iya ụzo; waa nyee ya ono, bụ Zẹreshi sụ iya: “Ọ -būru eviya lẹ Mọdekayi bụ onye Jiu; mbụ onye ono, iphe e-me ngu nū gbubewarū ishi l'ẹka ọ nọ ono; bẹ ọ tọ dukwa iphe, ji-dū ike emebata iya. Ọo ya bẹ e shifutaje l'ẹka kponyia ngu ẹnya.”

¹⁴ Ẹphe gudekwadū iphe ono l'ẹka epfu; ndu-ozī eze bya ekua ya. Ẹphe gude ọso duru iya jeshia lẹ nri ono, Esuta kwakọberu ono.

Aaswī-gbu Hamanu

7 Tọbudu iya bụ; eze yele Hamanu jeshia ibe eze-nwanyi, bụ Esuta g'ẹphe rigba nri. ² Ẹphe wataepho angu męe lẹ mbọku k'ẹbo ono; eze jia ọzo sụ: “Eze-nwanyi, bụ Esuta; ?bụ gūnu bụ mkpa ngu ọbu? Pfu ya gę mu meeru ngu iya. ?Bū gūnu bụ iphe ọbu, ọ dū ngu gę mu meeru ngu? O betakpọoru ọ būru gę mu kee alj-eze mu ẹbo bẹ j rworu mu; bẹ ee-mekwarū ngu iya.”

³ Eze-nwanyi, bụ Esuta sụ iya: “Gūbe eze; iphe, mu arwọ ngu bụ: Ọ -būru lẹ mu dū ngu l'obu; tẹme ọ dukwa ngu phọ ree; jiko hanaa mu gę mu nọdu ndzū. Tẹme l'j hafukwapho ndibe mu g'ẹphe nọdu ndzū; ọ kwa iya bụ iphe, ọ dū mu g'i meeru mu. ⁴ Noo kele mu lẹ ndibe mu bẹ e rewaru g'e gbushikọta l'ophu. Mbū l'e rewaru anyi g'e mee g'anyi būru mkpurupyata. Ọ -bū l'e rekpọorunu anyi g'anyi būru ohu mę mu te epfukwa opfu; kele ẹgube iphe-ẹhuka ono ta agbaduru g'e gude iya papfuta eze bya iya epfuchi nchi.”

⁵ Eze Kuzakusęsu jia eze-nwanyi, bụ Esuta sụ iya: “?Bū onye bẹ ọ bụ? Denu nwoke, tūru ama eme iphe, dū nno?”

⁶ Esuta sụ: “Onye ọhogu anyi ọbu; bya abūru onye achj anyi lẹ njọ ọbu bụkwa ẹjo Hamanu-a!”

Ndzū rwuta Hamanu l'iphu eze; yele eze-nwanyi. ⁷ Eze gude ẹhu-eghu gbęshi; parū męe ono haa; jeshia lẹ mgbabu ibe iya. Hamanu hūmaepho l'eze bẹ chjbuwaru l'ime obu iya l'oo-meghe nkiya; ọ tsukpaa l'azū gę ya rwọo eze-nwanyi, bụ Esuta g'a hakpọo ya nū gę ya nọdu ndzū.

⁸ Ọ burerupho teke Hamanu daru kpurumu l'iphu eze-nwanyi arwọ iya l'ẹka ọ nọ anọ; dakobe oshi bẹ eze shiēpho lẹ mgbabu phọ būru phereketeteke. Eze bua mkpu sụ: “?Ọ gbẹ emefūanu g'o gude eze-nwanyi jepfu l'atatiphu mu; l'ibe mu-a?”

Ọ būru epfuzeta, eze epfuzeta iya; e gude Hamanu kechia ya iphu. ⁹ Habona; onye lanū lẹ ndu-ozī eze sụ: “O nwekwarū oswebe, aaswī-gbuje nemadzū, dū ụkporo nkwo-ẹka labọ lẹ nkwo-ẹka iri l'eli, Hamanu meru dobe l'ibe iya. Onye o meru iya doberu būru Mọdekayi; bụ onye gbajeru ama ẹjo idzu phọ, a chijeru gūbe eze phọ; shi nno dzọo ndzū ngu-a.”

Eze sụ: “Unu je aswī-gbua ya l'oswebe ono!”

¹⁰ Noo ya; e je eworu Hamanu swī-gbua l'eli oswebe, aaswī-gbuje nemadzū, o shi mee doberu Mọdekayi ono. E mechaa nno; obu jidata eze.

Ekemu, eze t̄uru t̄u-doru ndu Jiu

8 Mb̄oku onokwaph̄o b̄e eze, b̄u Kuzakus̄esu woru ̄ulo Hamanu, b̄u onye ̄ohogu ndu Jiu n̄u eze-nwanyi, b̄u Esuta. M̄odekayi wata abya l'atatiphu eze; noo k̄ele Esuta k̄oru eze g'̄ephe l'iya gude b̄uru. ² Eze bya agbata echi-̄eka iya, o natar̄u Hamanu n̄u M̄odekayi. Esuta bya emee M̄odekayi onye eleta ̄ulo, Hamanu shi nweru ̄nya.

³ Esuta bya epfuru opfu yeru eze ̄ozo; bya adaa kpurumu l̄e mgboru ̄okpa eze; raahaa ̄ekwa; wata iya arw̄orwo g'o mebyinaa ̄ejo idzu ono, Hamanu, onye shi l'eri Agagu ch̄iru l'̄ehu ndu Jiu ono. ⁴ Eze ono woru mgb̄oro-eze e meru l̄e mkp̄ola-ododo machjaru Esuta; ̄o gbalihu bya apfuru iya l'atatiphu. ⁵ ̄O s̄u: "̄O -b̄uru l'̄o d̄u ḡube eze ree; ̄o -b̄uru l̄e mu d̄u ḡube eze l'obu; t̄eme ī n̄odu ar̄ikwapho l'̄oo iphe, pfuru ̄oto; mu bya ad̄u ngu ree l'̄nya; g'eze t̄unaa ekemu dee ya edede; g'̄o t̄o d̄ukwa onye a-t̄u ama eme iphe ono, Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu deru l'̄ekwo g'e mee ḡe ndu Jiu, bu l'iphe, b̄u ̄ohamoha, n̄ogbaa l'al̄i-eze ngu mgburugburu; b̄uru mkpurupyata. ⁶ ?D̄enu ḡe mu e-shi tamia ya l̄e nshi; n̄odu h̄uma l'̄eka ̄ejo-iphe abyapfuta ndibe mu? Mb̄u-a; ?d̄enu ḡe mu e-shi tamia ya l̄e nshi; n̄odu ele ndu nw̄uru mu n̄u ̄nya; ̄eka eeme g'̄ephe b̄uru mkpurupyata?"

⁷ Eze Kuzakus̄esu s̄u eze-nwanyi Esuta ye l̄e M̄odekayi onye Jiu: "̄O kwa l̄e Hamanu meru g'o gbushia ndu Jiu b̄e mu gude wota ̄ulo iya n̄u Esuta; bya as̄u g'e je asw̄i-gbua ya. ⁸ Nta-a b̄u g'unu gude ̄epha eze t̄u ekemu ̄ozo l'iswi ̄ehu ndu Jiu; dee ya edede g'̄o-d̄u unu ree l'obu; wota echi-̄eka eze mee ya iphe-̄ohubama; noo k̄ele ̄o t̄o d̄udu iphe, e deru woru echi-̄eka eze mee ya iphe-̄ohubama, d̄uru onye bya ephugha iya n̄u."

⁹ Mb̄oku ono ḡedegede b̄e e yeru nemadzu; e je ekuk̄ota ndu edejeru eze ̄ekwo. Mb̄oku ono b̄e ̄onwa k'̄eto, b̄u iya b̄u ̄onwa Sivanu d̄u l'̄ukporo abal̄i l'abal̄i ̄eto. A t̄uko ekemu, M̄odekayi t̄uru dek̄ota l'̄ekwo g'a n̄u ndu Jiu; waa ndu n̄o-chiru ̄nya eze; waa ndu eze; waa ndu-ishi, n̄ogbaa l'̄ohamoha ̄ukporo ishii l'̄esaa ono, n̄o l'al̄i-eze Kuzakus̄esu, a -gb̄e l'al̄i Indiya rwua l'al̄i Kushi. Ekemu ono g'̄o ha b̄e e gude ̄eka-̄ekwo ̄ohamoha n̄onu dee; waa l'opfu-al̄i ndu n̄okota l'al̄i-eze ono. Ndu Jiu b̄e e dekwaru iya ph̄o n̄u l'opfu-al̄i ph̄e; waa g'̄ephe egudeje ede ̄ekwo nkeph̄e. ¹⁰ ̄O b̄uru ̄epha eze, b̄u Kuzakus̄esu b̄e M̄odekayi gude dee ̄ekwo ono; bya eworu echi-̄eka eze mee ya iphe-̄ohubama; woru iya n̄u ndu ezilaj̄e ̄ekwo-oz̄i, ndu egudeje īnya, agba ̄oso shii, a z̄ufuta-doru eze; eje oz̄i g'̄ephe zilaa.

¹¹ Ekemu ono, eze t̄uru ono; mee ḡe ndu Jiu, bu l̄e mkp̄ukpu l̄e mkp̄ukpu nweru ike; ̄ephe dzuk̄obeaha wata akwab̄eru onwoph̄e ̄nya. K'̄ophu b̄u ̄o -d̄uru mkp̄ukpu; ̄ozoo ̄ohamoha, dzuk̄oberu g'̄ephe tsoo ph̄e ̄ogu g'̄ephebe ndu Jiu emee ph̄e g'̄ephe b̄uru mkpurupyata. G'̄ephe at̄uko ̄ephe l'unwanyi ph̄e; ye l̄e unwegirima ph̄e gbushik̄ota; kwaa iphe ndu ono l'̄okwata. ¹² Mb̄oku, a t̄uru ̄onu ḡe ndu Jiu mee iphe ono l'iphe, buk̄poo ̄ohamoha, n̄o l'al̄i-eze Kuzakus̄esu; b̄u mb̄oku, ̄onwa k'iri l'̄ebo, b̄u iya b̄u ̄onwa Ada a-d̄u l'abal̄i iri l'̄eto. ¹³ Ekemu ono b̄e e ziru g'e dee ya l'̄ekwo keshik̄ota l'̄ohamoha, n̄okota n̄u; bya at̄u ya; ̄o b̄uru ekemu g'e mee ya ḡe ndu n̄onu n̄umakota; k'̄ophu ndu Jiu a-kwak̄obekwanu ̄eka emelata ndu ̄ohogu ph̄e mb̄oku ono. ¹⁴ Eze t̄u ekemu ḡe ndu ezilaj̄e ̄ekwo-oz̄i iya; ndu agbagbaa l'īnya ibe eze, b̄u īnya, agba ̄oso shii; t̄ugbua teke ono teke ono je ezikash̄ia oz̄i ono. ̄ephe t̄ugbua je ezikash̄ia ya. E zikwaph̄o ekemu ono l̄e Susa, b̄u ishi mkp̄ukpu al̄i-eze Kuzakus̄esu.

¹⁵ M̄odekayi shi l'iphu eze f̄utashia; o yewaa uwe eze, d̄u urwukpu-urwukpu; waa ̄ophu acha ̄ucha; ye l̄e okpu-eze, e gude mkp̄ola-ododo mee; waa uwe kpowula-kpowula, e gude ̄okpobe oghu ̄ochaa kpa. Ndu bu l̄e Susa t̄ushia ̄uzu ̄ehu-̄utso teahaa ̄eswa. ¹⁶ ̄Ehu n̄odu at̄so ndu Jiu; ̄ephe n̄odu ete ̄eswa; mb̄u ̄ehu n̄odu at̄so ph̄e nt̄u-matu; a n̄odu akwab̄ekwa ph̄e ph̄o ̄ubv̄u. ¹⁷ Iphe, b̄u ̄ohamoha, n̄onu; waa mkp̄ukpu l̄e mkp̄ukpu, n̄okota n̄u, a natar̄u ekemu ono, eze t̄uru ono b̄e ndu Jiu, buk̄ota iya n̄u tek̄otar̄u ̄eswa; ̄ehu n̄odu at̄so ph̄e ̄utso. Mb̄oku ono b̄uru ph̄e eswe ̄obo-iphe waa eswe ̄ehu-̄utso. Igwerigwe ndu ̄ohozo bya ab̄uru ndu Jiu; k̄ele ̄ephe at̄s̄u ndu Jiu ebvu.

Ndu Jiu alw̄u-kpe ndu ̄ohogu ph̄e

9 ̄Onwa k'iri l'̄ebo, b̄u iya b̄u ̄onwa Ada; bya ad̄u l'ujiku iri l'̄eto, b̄u iya b̄u mb̄oku, ee-me iphe ono, eze t̄uru l'ekemu ono. Mb̄oku ono b̄u mb̄oku, ndu ̄ohogu ndu Jiu shi ar̄i k'akapyab̄e ndu Jiu. Obenu l'o mechaaru

gha igharaphu; ndu Jiu kapyabę ndu ęphe dę ashį. ² Ndu Jiu dzukębekota lę mkpękpu, ęphe bukęta g'ọ ha; l'ọhamoha, eze Kuzakusęsu bę ishi pę g'ọ hakęta; g'ęphe tsoo ndu achį pę ọkpa akpọhu ọgu; ọphu ọ dędu onye dęru ike kpafę pę l'iphe; noo kęle ndiphe l'ọphu atսukota pę ebvu. ³ Ndu-ishi l'ọhamoha ono l'ọphu; me ndu nọ-chiru ęnya eze; me ndu-ishi ọha; me ndu ejeru eze ozi; yekętaru ndu Jiu ęka; kęle ęphe atս Mędekayi ebvu. ⁴ A kabaa amaru Mędekayi l'ibe eze; tęme ędę iya ngadzuru ọhamoha ono, nọkota nę ono g'ęphe ha. Tęme ọ nọdu akakwaphę enweru ọkpehu eje.

⁵ Ndu Jiu gude ọgu-echi gbushikęta ndu ọhogu pę g'ęphe ha; mee pę g'ęphe bęru mkpurupyata. ęphe woęrupho ndu kpọru pę ashį mee g'ọ dę pę ree.

⁶ Lę Susa bę ishi mkpękpu alį-eze ono bę ndu Jiu gburu ęnu ęmadzu l'ękporo ęmadzu ise. ⁷ ęphe gbukwarųpho Pashandata; waa Dalųfonu; waa Asųpata; ⁸ waa Porata; waa Adalaya; waa Aridata; ⁹ waa Pamashųta; waa Arisayi; waa Aridayi; waa Vayizata. ¹⁰ ęphe n'iri bę ęnwu Hamanu nwa Hamedata, bę onye ọhogu ndu Jiu. Ọle ęphe ta akwaduru iphe pę l'ọkwata.

¹¹ Mbọku ono gędegede bę e jeru edooru eze ęmadzu ole, e gburu lę Susa, bę ishi mkpękpu alį-eze ono. ¹² Eze sų eze-nwanyį bę Esuta: "Ndu Jiu gbuakwaru ęnu ęmadzu l'ękporo ęmadzu ise; waa ęnwu Hamanu ęphe n'iri; l'ishi mkpękpu alį-eze mu-a, bę Susa. ?Bę onye maru iphe, ęphe meru l'ọhamoha ndu ọphuu? ?Bę gęnu bę mkpa ngu; gę mu meeru ngu iya? Mbų-a; ?bę gęnu bę ọ dę ngu gę mu meeru ngu? Pfuaru mu iya; g'e meeru ngu iya."

¹³ Esuta sų iya: "Ọ -bęru l'ọ dę gębe eze ree; jiko nęnu ndu Jiu, nọ lę Susa ike g'ęphe woru iphe, eze tęru l'ekemu g'e mee ntanų mefųa echele; waa g'ęphe je ekobe ęnwu Hamanu ęphe n'iri l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadzų." ¹⁴ Ọo ya bę; eze tųta ekemu g'e mee ya nno. E woru ekemu ono zia lę Susa; a pata ęnwu Hamanu ęphe n'iri je ekobe l'eli oswebe. ¹⁵ Ndu Jiu, nọ lę Susa dzukębe lę mbọku, ọnwa Ada dę l'abalį iri l'ęno. ęphe gbua unwoke ękporo iri l'ise lę Susa; obenu l'ęphe ta akwataduru iphe pę l'ọkwata.

¹⁶ Ndu Jiu, phọduru nę, bę ndu ono, bukęta l'ọhamoha ọphu, nọkota l'alį-eze Kuzakusęsu bę dzukębekwarųpho g'ęphe dzęta ishi onwophę; shi nno tųta nwa unme; ọphu ọ dędu iphe ndu ọhogu pę mebaaru pę. Ndu ęphe gburu dę ękporo ęnu tete l'ęnu ęsaa l'ękporo iri; ọle ęphe ta akwataduru iphe pę l'ọkwata. ¹⁷ Iphe-anwųru mbọku, ọnwa Ada dę l'abalį k'iri l'ęto; o be lę mbọku k'iri l'ęno; ęphe tųta unme. ęphe woru mbọku ono mee eswe ọbo-iphe; waa eswe ęhu-ųtso. ¹⁸ Obenu lę ndu Jiu, nọ lę Susa dzukęberu mbọku, ọnwa Ada dę l'abalį iri l'ęto; waa k'iri l'ęno; o be lę mbọku k'iri l'ise; ęphe tųta unme; mee ya eswe ọbo-iphe; yęe eswe ęhu-ųtso. ¹⁹ Ọo iphe ono meru iphe, ndu Jiu, bu l'ime nwa mkpękpu woru mbọku, ọnwa Ada dę l'abalį iri l'ęno dobe ọ bęru eswe ọbo-iphe; yęe eswe ęhu-ųtso; waa mbọku, onyenọnu eshije nri je anų nwibe iya.

Ọbo-Purimu

²⁰ Mędekayi tųko iphemiphe ono, nwųru nę ono dekęta l'ękwo. O deru ękwo-ozį nę ndu Jiu, bukęta l'ọhamoha, nọgbaa l'alį-eze Kuzakusęsu g'ọ ha; ndu bu ųzenya; me ndu bu ntse; ²¹ sų pę: Aphagapha lę mbọku, ọnwa Ada dę l'abalį iri l'ęno; waa k'iri l'ise g'ęphe nọduje bọo ọbo-iphe; ²² kę mbọku ono, ndu Jiu kabę tųta nwa unme alwų ọgu ęphe lę ndu ọhogu pę; bya abųru ọnwa, aphų pę gbanweru bęru ęhu-ųtso; ękwa pę gbanwee bęru ọbo-iphe. O deru pę ękwo sų g'ęphe dobe eswe mbọku ono eswe ọbo-iphe; yęe eswe ęhu-ųtso; waa mbọku, ęphe e-shije nri je anų nwibe pę; waa mbọku, ęphe e-mejeru ndu adųdu g'ọ dę pę iphe-ọma. ²³ Ọo ya bę; ndu Jiu kweta iphe, Mędekayi deru pę l'ękwo sų g'ęphe meje; mbų g'ęphe bọje ọbo-iphe ono, ęphe watawarų ono. ²⁴ Noo kęle Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu, bę onye ọhogu ndu Jiu g'ęphe ha bę chijeru idzu g'oo-shi mee gę ndu Jiu bęru mkpurupyata; bya atųwa "puru", bę iya bę ido; gude maru mbọku, ee-gwe pę arakabya g'ęphe bęru mkpurupyata. ²⁵ Obenu teke ęjo idzu ono rwuru eze nchi; ọ tųta ekemu dee ya l'ękwo g'e wota iphe ono, Hamanu shi chįa doberu ndu Jiu ono; mee Hamanu l'onwiya. G'e wota ęphe l'ęnwu iya je ekobe l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadzų.

²⁶ Ọ bęru iphe ono meru g'ọ gude e kua mbọku labọ ono "Purimu." ęka opfu ono shi bę l'akpųru-opfu, bę "puru." Ọ bęru shita l'iphe ono, e deru l'ękwo-ozį ono; waa l'iphe, ęphe hųmakotaru, nwųru pę nę ono; ²⁷ bę ndu

Jiu meru iya; o buru omelali, duru phe nu; k'ophu ephebedua; waa oshilokpa phe; waa ndu lwapfutaru phe nu e-dobeje ujiku ebo ono iche g'e deru iya l'ekwo nu phe; teme ephe nodu emeje iya teke a suru g'ephe meje iya. ²⁸ Ge ndu unuphu, nonu; me mkpukpu, nonu; waa ohamoha, nonu nyataje mboku ono dobe iya iche; e -shi l'ogbo sweru ogbo. Ge ndu Jiu ta azohajekwa abo obo-iphe ono; ophu oshilokpa phe azohakwa eswe mboku ono.

²⁹ Tobudu iya bu; eze-nwanyi, bu Esuta nwada Abihelu; yele Mdekayi onye Jiu bya edee ekwo k'ebo, meru ge k'obo-iphe purimu kabaa eshihu ike. ³⁰ Ephe dee ekwo-ozu ono nukota ndu Jiu, bukota l'ohamoha ukporo ishii l'esaa, nogbaa l'ali-eze Kuzakusesu. Lekwo-ozu ono be ephe pfuru phe opfu oma; bya akaru phe ge ndzu ba agushi phe; ³¹ g'ephe boje obo-iphe purimu teke gbaru iya nu, bu iphe, Mdekayi onye Jiu; waa eze-nwanyi, bu Esuta turu phe ekemu; bukwarupho g'ephebedua yele awa phe dobewaru eswe aswi egu; yee k'agu aphu. ³² Ekemu, Esuta turu mee; ekemu k'obo-iphe purimu kabaa eshihu ike; e woru iya dee l'ekwo.

Mdekayi akabaa ajata enya eje

10 Eze Kuzakusesu bya atua ekemu ge ndu bukota l'ali-eze iya g'o ha je akpaa le ndu bukube eze-enyimu tuje akiriko nu iya. ² Iphemiphe, o mekotaru gude goshi g'okpehu iya habe shii; wakwapho g'o meru ge Mdekayi buru onye paru eka be e dekotaru l'ekwo akọ iphe, meru l'ali ndu Peshiya; waa ndu Midiya. ³ Mdekayi onye Jiu buru iya no-tsotaru eze Kuzakusesu l'okwa; buru onye paru eka l'ehu ndu Jiu; teme o du ig-werigwe ndu Jiu, bu unwunna iya l'obu. O nodu anoduje eme iphe, a-duru ndu Jiu ibe iya le ree; bya anoduje epfu iphe, e-me g'ehu du phe guu.

Jiobu

Akọ ẹhu Jiobu

1 O nweru onye alì Uzu lanù; teke o shi nọdu bẹ ẹpha iya bụ Jiobu. Nwoke ọbu bụ nwoke, ụta adụdu lẹ ndzụ iya bya aburu onye p̄f̄uberekoto. Ọ bụ onye atsuhuje Chileke ebvu haa eme ẹjo-ememe. ² Iphe, ọ nwutaru bụ unwoke ẹsaa waa ụnwanyi ẹto. ³ O nwekwarupho ẹku. Aturu iya dū unu iri l'ẹsaa l'ụkporo iri. Inya-kamelu iya dū unu ẹsaa l'ụkporo iri. Eswi, a turu njigba ẹbo ẹbo dū unu njigbabe eswi ugbo labo l'ụkporo ise. Ne nkapfū-igara iya dū unu l'ụkporo ise. Ndu bụ nemadzū, ejeru Jiobu ozi kwatakpo dū igwerigwe mebyikpo. O buepho l'ọo ya bụ onye shi kakọta shii l'iphe, b̄k̄poo nemadzū, a nwuru anwunwu l'uzo ẹnyanwu-awawa l'ophu.

⁴ Ụnwu iya ndu ọphu bụ nwoke nọdu aboje ọbo-iphe l'ibe p̄hẹ. Onye ọwa-a -b̄o ọgiya; ọgiya ọzo onye ọzo aboo; ẹphe -nọdu abo ọbo-iphe ọbu; ẹphe ezia unwune p̄hẹ ndu ọphu bụ ụnwanyi p̄hẹ ẹphe n'ẹto; ẹphe abya lẹ nri ono. ⁵ Ọ nọdu abujeru; a -b̄ochaa iphe ono teke ẹphe abo iya; Jiobu ekua p̄hẹ bya edoo p̄hẹ nsọ. Nchita-abo iya l'ọ bya egweeru Chileke ngweja-akpo-oku l'iswi ẹhu p̄hẹ l'ẹhu l'ẹhu. Kele ọoriye sū: "A maru ụnwu iya te eme adaru nū iphe-ẹji? A maru ẹphe te egudeadanū obu p̄hẹ k̄o Chileke ọnu?" Ọ buru nno bụ gẹ Jiobu shi emeje iya tekenteke.

Nsetanu ahụ Jiobu ama

⁶ Obenu ujiku lanù; ụnwu Chileke bya g'ẹphe goshi onwophe l'iphu Chipfu. Nsetanu tsokwaru p̄hẹ p̄hẹ bya. ⁷ Chipfu sū Nsetanu: "Bū awe bẹ i shi bya?"

Nsetanu sū Chipfu: "Mu ejenupho ejeje alwa alwalwa l'eliphe. Mu tsonurupho oma mgboko aghaphe b̄otorii."

⁸ Chipfu sū Nsetanu: "Enya tsuru ngu l'eka onye-ozu mu, bụ Jiobu nọ? Mbū l'ọ t̄o d̄uedu nemadzū, dū g'ọo ya lẹ mgboko l'ophu. Ọ bụ nwoke, p̄f̄uberekoto bya aburu onye ụta adụdu lẹ ndzụ iya; buru onye atsuhuje Chileke ebvu; haa eme ẹjo-ememe."

⁹ T̄obudu iya bụ; Nsetanu bya eyeeru Chileke ọnu sū iya: "Iipfu t̄o? Jiobu n̄nyaerupho tsuaha ḡube Chileke ebvu? ¹⁰ T̄obudu ngu k̄p̄o ọkpoku k̄p̄o-p̄hẹ yele ndibe iya mgburugburu; m̄kpoo iphemiphe, o nweru? Iphemiphe, oome l'eka bẹ i meru; ọ buru ụpete; k'ophu bụ l'eku iya t̄koru ẹkameka. ¹¹ Machinaa ẹka nta-a denyi l'iphemiphe, o nweru enweru g'ijihuma l'ọo-p̄f̄uru l'atatiphu ngu k̄o ngu ọnu."

¹² T̄obudu iya bụ; Chipfu sū Nsetanu: "Ọ dū ree; iphemiphe, o nweru d̄uwaa ngu l'eka; ọo ẹpho gẹ mkp̄ushi-eka ngu te erwu iya l'ẹhu."

Nsetanu kwoep̄ho gburumu; ọ b̄eru iya p̄hẹ eshi l'iphu Chipfu l'eka ono t̄ugba.

¹³ T̄obudu iya bụ; o be ujiku lanù; ụnwu Jiobu ndu kẹ nwoke m̄e ndu kẹ nwanj̄i dzuk̄obe l'ulo ọkpara nna p̄hẹ kẹ nwoke abo iphe; eri nri; angū m̄e. ¹⁴ Onye-ozu b̄erupho p̄h̄ereketeke l'iphu Jiobu bya asū iya: "Oke-eswi, eegudeje eje ozi ẹgu bẹ e gudegbaa eje ozi ẹgu; nkapfū-igara d̄okwarupho l'aḡuga ẹka ono ata nri. ¹⁵ Ndu Sheba f̄aru p̄h̄e; bya at̄uko p̄h̄e rwuta; bya egbushia ndu ejeru ngu ozi. Ọ buru mb̄edua kpoloko bụ onye gbalaru nū sū gẹ mu bya epfuaru ngu g'ọoda."

¹⁶ Onye k'ono k̄p̄kwaduru-a op̄fu l'ọnu ep̄fu; onye ọzo kwobata bya asū: "Oku, shi l'eka Chileke bẹ shīpho l'igwe daa bya at̄uko at̄uru ngu l'ophu kee; kechaa kee ndu-ozu ngu kefu; ọ buru mb̄edua kpoloko bụ onye gbalaru nū sū gẹ mu bya epfuaru ngu g'ọoda."

¹⁷ Onye k'ono kpukwaduru-a opfu l'onu epfu; onye ozo kwobata bya asu: "Ndu o-lwua-qlaa, shi le Babilonu bu-ru ogbo eto tua le mkpa le mkpa bya awupyabe inya-kamelu ngu g'o ha rwuta; bya egude ogu-echi gbugbushia ndu ejeru ngu ozi. O buru mbedua kpoloko bu onye gbalaru nu su ge mu bya epfuaru ngu g'oda."

¹⁸ Onye k'ono kpukwaduru-a opfu l'onu epfu; onye ozo kwobata bya asu: "Unwu ngu unwoke me unwu ngu unwanyi dokwaru abo iphe; eri nri angu mee l'ibe nwune phe nwoke k'ogerenya. ¹⁹ A bya ele enya; oke pherephere shiepho l'echiegu ziru taphutaphu rwua bya enwungaa ulo ono l'ophu; ulo zee zepyabe unwu ngu ono g'ephe ha; ephe nwushihu; o buru mbedua kpoloko bu onye gbalaru nu su ge mu bya epfuaru ngu g'oda."

²⁰ Tobudu iya bu; Jobu bya agbalihu bya eworu uwe yebedua, bu Jobu zijaa; bya eworu ishi kpushia; bya eworu onwiya tua gbii l'alj baaru Chileke aja; ²¹ su:

"Oo oto be mu gba teke mu

shi l'ephe ne mu daa l'alj.

O bukwarupho oto be mu

a-gbaru laa.

Oo Chipfu nuru; o buru

Chipfu wotaru iphe,

o nuru.

G'e tukwaa Chipfu epha."

²² Iphemiphe-a mekotaru Jobu; ophu o mekwaru Chileke iphe-eji; ophu o sukwaru le Chileke meru iphe, er-wubeduru iya nu.

Nsetanu ahụ Jobu ama k'ugbo ẹbo

2 Noo ya; o bekwa mboku ozo; unwu Chileke byakwa g'ephe goshi onwophe l'iphu Chipfu. Nsetanu tsokwaru phe pho bya egoshi onwiya. ² Chipfu su Nsetanu: "Bu awe be i shi bya?"

Nsetanu su Chipfu: "Mu ejenupho ejeje; alwa alwalwaa l'eliphe. Mu tsonurupho oma mgboko aghaphe botorii."

³ Tobudu iya bu; Chipfu su Nsetanu: "?Enya tsuru ngu l'eka onye-ozu mu, bu Jobu no? Mbụ l'o to dudu nemadzu, du g'o ya le mgboko l'ophu. O bu nwoke, obu guru iphoro; bya aburu onye uta adudu le ndu iya; buru onye atsuhuje Chileke ebvu haa eme ejo-ememe. I kpatachakporu; mu mekpa ya ehu; mebyishia ya l'ebe o du iphe, o meru. O gudeshiele-a onwiya g'o gudeshi onwiya."

⁴ Nsetanu su Chileke: "Hanaa g'a rwanaa ya eka l'akpuru-nya-oji! ?Ti madu le nemadzu a-mikota enya l'iphemiphe, o nweru enweru g'o buru le ya anodu ndu? ⁵ Mbụ le-a; machinaa eka rwua ya l'okpu ye anu-ehu g'ji-huma l'oo-pfuru l'ataphu ngu l'eka ono koo ngu onu."

⁶ Chipfu sunu Nsetanu: "Ngwanu; o no ngu l'eka. O le o bu; dobekwa iya ndu!"

⁷ Tobudu iya bu; Nsetanu shiepho l'iphu Chileke l'eka ono; o buru iya atugbu bya eje eworupho ejo eka-ebyi chia Jobu l'ehu. O shiepho l'okpa zakotae ya pho barji l'ehu jas l'ishi. ⁸ Jobu gbeshiepho je agwo l'ikpozu. O buru agbagba mbeji be oogudeje gude ako onwiya oko.

⁹ O buru iya bu l'o nonyaephe; nyee ya su iya: "?I gudeshikpopho onwongu g'i gude iya? ?Tii kodu Chileke onu nwuhu?"

¹⁰ O su iya: "Opfu ngu gbē adakwa g'i bu onye lanu l'ime unwanyi, amadu iphe. ?Bupho iphe-oma be anyi anodu anata l'eka Chileke? ?Anyi taa kabekpoedu nata ejo iya?"

Iphemiphe ono mekotakpoo Jobu; ophu o saduru onu pfuswee Chileke.

Ndu onyà Jobu

¹¹ O be teke ndu ephe le Jobu eshi onyà; umadzu eto; numaru ejo-iphe, anwugbaaru iya nu; ephe shigbaa l'ekameka, ephe shi byatashia ya agbaru mkpu; k'ophu ephe a-du iya obu. Ndu byaru nu bu Elifazu, onye Te-

manu; waa Bilidadu, bu onye Shuwa; wafukwapho Zofa, bu onye Nama. Ephe n'eto ono tugbaberu onu eswe ujiku lanu bya g'ephe gbaaru Jiobu mkpu du ya obu. ¹² Ephe byarwuta bya agbe uzanya huma iya; ophu ephe ahubeeduru iya ama. Ephe tuko kwata tu uzu-ekwa ke woo; bya eyegbaa aka l'uwe phe lajashia; bya ekpotag-baa urwuku ekpugbaa onwophe l'ishi. ¹³ Ephe gwodoshihu l'alij l'eka ono; ephe l'iya gwokoru nno noo abali esaa; eswe l'enyashi. O kpoo phe opfu; ophu o dudu onye ophu duru ike saa onu pfuru opfu yeru Jiobu. Noo kele ephe humaru l'iphe-ehuka, ooje kwata shihu ike mebyi esihu.

Opfu, shi Jiobu l'onu

3 Tɔbudu iya bu; e mechaepho; Jiobu saa onu wata epfu opfu; bya awata epfu eswe, a nwuru iya iphu. ² O pfushiahaa su:

³ "G'eswe, a nwuru mu
bukwaru ola-l'iswi!

G'enyashi, a tsuru ime mu
bukwarupho enyashi,
laru l'iswi!

⁴ Ge mboku ono gbahukwa
ochii!

Ge Chileke ophu bu l'eli ta
agubehekwa iya iphe;
ophu o dukwa iphe,
du g'iphoro, adukwadu
mboku ono!

⁵ G'ochii yee tsukiribaa
tsunyikwaa eswe ono
enya!

G'urwukpu soyyabekwa iya!
G'eswe mboku ono
gbahukotakwa tsurikitiki!

⁶ Mbua; g'ejo dadishi tukwa
enyashi mboku ono
gburumu swiswia!

G'a ta guhekwaru iya ye
l'eswe, nwuru l'apha!
Ophu a gukwaru iya ye
l'eswe lanu l'onwa!

⁷ Mu suru-a; g'enyashi
mboku ono bukwaru
mboku, gba aka nwa!

G'o to dukwa olu emereme,
aa-numa iya l'ime!

⁸ Ge ndu atuje mboku onu
tukwaa mboku ono onu;
mbu ndu kwakoberu
akwakobe emete
ejo-oke-agiyi.

⁹ Ge kpokpode nchi-abohu

iya gbahụkwa ọchii.
 G'o lekwa ọnya l'ìphóró
 abya adụdu;
 e -mechaa l'ọ bụru kẹ
 mmanụ; ọphu ọ
 hụmakwa gẹregere ụtsu
 ọnya ahụma ọphu.

¹⁰ Noo kẹle o to mechiduru
 ọpho ne mu
 g'a ta nwụ mu mbọku ono;
 k'ọphu ọphu ọwa ata
 atsọduru mu.

¹¹ Mbụ-a; ?bụnaa gụnu meru
 g'o gude ọphu ọ bụdu teke
 aanwụ mu;
 mbụ l'ọo teke ono,
 mu shi l'ẹpho afuta ono
 bẹ mu gege atụ-buhu
 unme nwụhu?

¹² ?Bụnaa gụnu meru g'o gude
 ụtapfu hee mu hefuta?

Mbụ; ?denuanu g'o gude ọra dụ
 k'ọphu mu nguru iya
 angungu ọphu?

¹³ Kẹle nta-a bẹ mu gege
 azẹkpooro nwadoo.

Mu gege anoro gẹ mu zẹ lẹ
 mgbenya.

Ọo ya bụ mẹ mu anọduro
 pyakọo onwomu
 nwa nggujungguji;

¹⁴ mu lẹ ndu eze mẹ ndu
 mgbazi ụnwu-eliphe;
 ndu kwashiru unuphu
 doberu onwophe
 l'eliphe-a;
 ọle nta-a bẹ ọ bụkotawa
 ochobu.

¹⁵ Mu lẹ ndu-ishi, bụ ndu shi
 nweru mkpọla-ododo;
 ndu shi doo
 mkpọla-ọchaa dojia ọlo
 phẹ godogodo.

¹⁶ Ọzokwanu lẹ-a; ?bụnaa gụnu
 kparụ iphe,
 mu adụdu gẹ nwa,

a byaru anwụ;
 ọ nwụhuwaa ne iya l'ẹpho;
 e woru iya je elia; mbụ
 gẹ nwaswa, asakpọdarunu
 ẹnya asasa ophu.

¹⁷ Ẹka ono bẹ ndu ẹjo-iphe
 a-babuhu hanyihanyi.

Ndu ike bvuru a-nọdu iya
 tutaahaa unme.

¹⁸ Alị-maa ono bẹ ndu mkpọro
 yichaa lẹ ndu nọ iya atuta
 unme.

Ẹphe ta anụhedu olu ndu
 anọduje achị phẹ g'ohu.

¹⁹ Ndu ha nwanshiji nọ l'ẹka
 ono;
 ndu ha shii nọdu iya.

Ọphu ndu shi buru ohu anọedu
 l'ẹka nnajjuphu phẹ.

²⁰ ?Denu g'o gude ìphóró nọdu
 adujeru ndu ejegbu onwophẹ
 l'iphe-ẹhuka.

A nọdu ahajekwadu ndu aphụ
 tsọru g'ẹphe dzụkwaduru
 ndzụ;

²¹ mbụ ndu anwụhu agụ ẹgu;
 ọphu o kwedu phẹ egbugbu;
 ndu anọduje achọ iya gẹ
 ndu achọ ẹku,
 ere ire, e domiru edomi.

²² Ndu eteje ẹswa ntumatu;
 mbụ kwata mee ẹmereme
 m'ẹphe bahụ l'ime ilu.

²³ ?Denuanu g'o gude ìphóró
 nọdu adujekwarupho onye
 e domiru ụzo iya edomi;
 tẹme Chileke gude
 ọkpokuu kpọ-pee ya
 mgburugburu; ọ kwaa
 l'ime iya?

²⁴ Noo kele ọ bụwaa atsụ ude
 bụ nri,
 epyoje mu ọnu.

Mgbede, mu ata dọepho
 g'ẹka mini asọ gborogboro.

²⁵ Iphe, mu atsushi ebvu ike

bụepho iphe,
 mechaaru byaru mu nu.
 O buru iphe ono, mu anmaru
 pyaapyaapya mechaaru
 mee l'ehu mu.
²⁶ Ehu ta adujeduru mu guu;
 ophu mu atutajeduru unme;
 ophu ehu ebvujeduru mu
 ebvuru.
 Oo epho iphe-ehuka be mu
 l'ia anoduje eme."

Onu, Elifazu yeru

4 Tɔbudu iya bu; Elifazu onye
 Temanu bya eyee onu su:
² Nemadzu -sukwanu ge ya
 yee nwonu nwilile;
 ?to kpatsudu ngu nu iwe?
 Olobu ?bu g'iphe aduje baa
 nemadzu edobe onu doo?
³ Leanaoya; gube onye ziwaru
 ikpoto nemadzu iphe.
 Ndu dahwaru adzulakpa be
 i meru;
 ephe gbakerehu.
⁴ Onye ada adada be i pfuru
 opfu yeru;
 opfu ngu kwolia ya.
 Mbụ l'ikpere ngwokinaki be
 i meru;
 o pfuru kekereke.
⁵ Nta-a be iphe-ehuka
 byapfutaru gubedua
 l'ishi onwongu.
 Aphu ji ngu obu egube
 owa-a;
 mbu l'o turu ngu gbaa
 l'ehu; meji tofu ngu.
⁶ Eshinu i bu onye atsụ Chileke
 ebvu; dakobenụ iya!
 L'i chiru enya yeru abubu,
 i bu onye uta adudu le
 ndzu iya.
⁷ Rinaa ya ariri; ?bu onye be
 i makporu,
 bu onye iswi du mma,

lajeru l'iyi?

?Bụ awe bẹ ị hụmajeru l'onye
pfuberekoto
chihuru lẹ mgboko?

⁸ Ọ chikwaa iphe, mu ahumaje
bụ lẹ ndu woru ejo-ememe
akọ g'onye akọ opfu;
bya eworu iphe-ehuka anma
iya bukwapho
iphe ono bẹ ephe akpatajẹ
iya.

⁹ Chileke -zikwadaa unme fuu;
ephe ephukashihu.

Teke ehu eghu iya swolihuru;
ephe aburu ọla-l'iswi.

¹⁰ Oduma asujekwa ekiri;
baa hanyihanyi; byaa enari;
obenu l'oduma,
dafuru ibogolo
bẹ eekwoshijejele-a eze.

¹¹ Oduma, ahumaduru iphe,
oo-ri alajẹ l'iswi;
unwu oduma agbaa
nanu nanu.

¹² "Mbụ-a; o nwekwaru iphe,
e pfujeru mu lẹ mpya.

Ọ buru-a nwiphiphe bẹ mu
nụmabutaru iya.

¹³ Mu nọdu arwọ ejo nrwọ
l'enyashi;
lẹ teke ono, ndiphe
adajewa odamgbenya
ono.

¹⁴ Ndzụ guahaa mu;
ehu nmaahaa mu
pyaapyaapya;
k'ophu okpu,
nọ mu l'ehu nmakotaru
yilayila.

¹⁵ A nonyaepho; nwamaa bya
eshię mu phọ
l'ataphu ghata.

Edzu swię mu phọ l'ehu;
ishi nyia mu kẹ kpalaa.

¹⁶ Maa ono bya apfuerupho
kekereke;

ophu mu adukwanu ike
ako g'ọ gbaru.

Ọ bụepho l'ọ nweru iphe,
pfuru mu l'iphu.

Ekameka dakotaepho
nyonyoronyo.

A nonyaa; mu numa olu-opfu
onye suru mu:

¹⁷ ?O nweru g'ọo-dunaa
nemadzu mmanu
abya aka Chileke
apfubekoto?

?O nwenuru-a g'ọo-du
nemadzu abya aka
onye meru iya nu adubebe
ree?

¹⁸ Eshinu Chileke te egudedu
ire ndu ejeru iya ozi aka;
teme o nodu abajeru
unwu-ojozi-imigwe iya
mba l'iphe, ephe mesweru;
¹⁹ ?buchia nemadzu be ọo-ha;
mbu nemadzu ono,
bu l'ulo epuchi,
a turu okpa iya l'ali;
ndu azo-gbu phe
ka nphe eme l'azo-gbu
mbeberibe!

²⁰ A -bya eshi l'utsu no jasụ ge
nchi jihu be e gwewaru
phe uji.

Ephe alaa l'iyi jeye le
tuutuutu le miiimii;
o to dudu onye enya erwu
l'eka ono.

²¹ O -buru l'a gbabufuru eri,
gude ndu phe;
?ephe ta anwuhudu l'ebe
enwe egomunggo?"

5 Kuna oku nta-a maru me
?o nweru onye a-za ngu
enu.

?Denu unwu imigwe ono
ophu ji-gharu iphu
g'ọ gbaaru ngu mkpu?

² Ovuma egbukwa onye-eswe;

tẹme ijięnya nọdu aphuje
onye amazidu iphe
tẹrii.

³ Mu hụmajeakwaru ẹka
onye-eswe agba ọgbarabvu;
ọphu ọ dudu g'ọ nọ-beru;
atuphuwa iya l'ọnu.

⁴ Ụnwu iya kwatakpọo awa
awawa;
mbụ l'eegweje pẹ
arakabya l'ẹka ekpe
ikpe.

O to nwedu onye agbaru pẹ
ọdzori.

⁵ Ọ bụru ndu ẹgu agụ erifuje
iphe, ọ kpatarụ l'ẹgu
iya;
mbụ l'ẹphe ewotajęcha
wota ọphu
nọ l'ẹka o pheduru ẹswa.

Ndu ẹhu achị ọku nọdu
alwuje iya alwulwu.

⁶ Kẹle mkpawere te eshijedu
l'urwuku futa;
ọphu iphe-ẹhuka efutajędu
l'alị.

⁷ Ọle ọ bụ; nemadzu bẹ a
nwụkwaru ye
l'ẹje iphe-ẹhuka ẹgube-a,
ẹkoroku bụ: ọ -gbaa l'o
phelihi-a.

⁸ Mbụ l'ọme ọo mu;
mẹ mu edooru iya Chileke;
mbụ mę mu ewoęrupho g'ọ
daru mu shi
ishi lanụ dokotaru iya.

⁹ Lẹ Chileke emeje iphe,
dugbaa biribiri,
bųgbaa akpavu l'ishi;
mbụ l'oomeje iphe,
dụ ebvu igwerigwe kpọ.

¹⁰ Eliphe bẹ oodzejeru mini.
Ọ nọdu asọjeru mini sọba
l'ẹgu.

¹¹ Ookulije ndu lwarụ alị imeli
imeli;

tẹme ọ nọdu ekulije ndu
 agụ aphụ
 dobe l'ẹka adụdu iphe,
 byaru eme phẹ nụ.

¹² Ndu ẹregede bẹ oomeje;
 o too jehuduru phẹ g'ẹphe
 tųberu;
 k'ọphu bụ l'ẹka phẹ ta
 adụdu iphe,
 ẹphe emefuje ọnyà.

¹³ Ndu maru iphe bẹ oogudeje
 ẹregede,
 ẹphe agba nmata.

Tẹmanu mmamiphe ndu
 ntuphu-ire
 bẹ oomeje l'ọ daa ịdaphu.

¹⁴ Nchi ejipfufe phẹ l'echilabọ
 eswe.

Ẹphe eje dadishi l'echi
 gbadagbada eswe
 g'onye eje l'echi abali.

¹⁵ Ndu adụdu g'ọ dụ phẹ
 bẹ ọodzotaje l'ẹjo ọnu phẹ.

Ọ nọdu adzọtaje phẹ l'ẹka
 ndu dụ ike;

¹⁶ k'ọphu bụ lẹ ndu ụkpa bẹ
 ele ẹnya g'adzọo phẹ.

O mee iphe, apfuduru-oto
 mee ọnu sọtukumu.

¹⁷ Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ onye
 Chileke abajeru mba;
 k'ọphu bụ:

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
 -nọdu alọ ngu ẹka lẹ nchi;
 ta anmakwa iya
 phulaphula;

¹⁸ kẹle ọolojeru ọnyá tų
 nemadzụ l'ẹhu;
 l'ọ bya epfube iya iphe
 l'ọnyá ọbu.

Ọ nọdu emekaje nemadzụ
 iphe;
 e -mechaa l'o mee ya l'ọ
 kpọhu.

¹⁹ Iphe-ẹhuka a-byaru ngu akpọ
 ishii;

l'ọ dzọchaa ngu;
 mękpoo akpọ ẹsaa;
 ọle o too kwedu g'ọ dọru
 iphe, oo-me ngu.

²⁰ Lẹ teke akpa-nri; bụ iya
 a-gbarụ ngu mkpu
 g'ị tị kpagbu onwongu
 lẹ nri.

Teke aalwụ ọgu l'o mee g'e te
 egbu ngu mma.

²¹ E -pfuaru ngu ẹjo opfu;
 o too kwedu g'o rwua ngu
 l'ẹhu;
 ọphu ịjitsudu ebvu mę
 ọla-l'iswi rwua.

²² Ọọ ọchi bẹ ịi-nọduje achi
 ọla-l'iswi yẹe ọkpa-nri;
 ọphu ị tsudu anụ-ẹgbudu
 k'eliphe-a ebvu;

²³ kele gụ lẹ mkpuma, nọ
 l'ẹgu a-gbachaa ndzụ.

Unu l'anụ, bu l'ẹgbudu
 a-dụchaa lẹ ree.

²⁴ Ibe ngu bẹ ịi-makpọru l'ọ tọ
 dudu iphe,
 e-me iya nụ.

L'ị bya agụa iphe, bụkpoo
 iphe,
 i nweru enweru ọgu;
 hụma l'ọ tọ dudu ọphu
 etuphahụ etuphahụ.

²⁵ L'ị maru l'ụnwu ngu a-dụ
 igwerigwe.

Awa ngu a-kpofushi g'ẹswa,
 furu l'alị.

²⁶ L'ị kakpọo nka kaghee ya
 akaghe
 tẹme l'ị bahụje l'ilu.

L'ị dọ g'ereshi, e gburu l'ògè
 iya.

²⁷ Anyi nyokpọwaru iphe-a
 enyonyo hụma
 l'ọ bụ ire-lanụ.

Mbụ-a; nụmakwa iya woru
 iya ye lẹ ndzụ ngu!

Ọnu, Jiobu yeru

6 Tọbudu iya bụ; Jiobu yee
ọnu sụ:

² Ọ dọ mu g'a sụ g'e wota
mgburwashị ẹhu mu
tùà atùtù g'a hụma
g'ọonyi-be ẹrwa.

Mbụ g'a tuko iphe-ẹhuka mu
chiru ye l'iphe,
aatùje ẹrwa iphe.

³ Ọ tọ dọdu g'e meru g'ọ tọ ka
ẹja, nọ l'eze-ẹnyimu
anyị ẹrwa.

Ọ bụru iya kparụ iphe,
opfu mu adanụka
kpaakpaa.

⁴ Kele apfụ,
Ọkalibe-kangokotaru-nụ
gbakashiru mu gugbaaru
mu eguru l'ẹhu.

Ụphu, ọophu mu nọdu alọ
mu ẹka lẹ meji;
mbụ lẹ Chileke eyeẹ mu
phọ ebvu mkpẹe-lanụ.

⁵ Nkapfụ-igara-ọswa ?ọoraje
ọrà mẹ ọ -nọdu ata
ẹswa?

Tọo eswi ?oogbuje ọrà mẹ nri,
oori dọkwadu?

⁶ ?Eerije nri, enwedu ọtso l'ẹbe
e ye iya únú?

Tọo ?ọ dọru ọtso, dọ l'ẹka
ono, achajẹ ụcha
l'ẹkwa-ọku,
e shiru eshishi ono?

⁷ Mu te ekwejedu iya edenyi
ẹka;
kele ẹgube nri ono abyajẹ
mu ẹgbo l'ọnu.

⁸ O gogo dọkwaru mu ree;
ọme ee-meru mu iphe,
mu epfu g'e meeru mu;
mbụ lẹ Chileke gege
akabenu nụ mu iphe,
mu ele ẹnya iya;

9 mbụ lẹ Chileke gege
 atụkpoepho obu iya
 onyo gwee mu uji;
 g'ọ tụtakpoepho ẹka tuta
 mu l'ẹhu kẹ paa;
 mee gẹ mu chihu lẹ mgboko.

10 Oo ya bụ mẹ ọ bụkwanuru
 iphe,
 gege anọdu adụ mu obu;
 mee g'ẹhu tsokpoo mu
 nụ l'iphe-a,
 l'atakposhi mu
 g'ọtakposhi mu-a;
 noo kele mu ta ahajeduru
 eme olu onye ono,
 dụ nsọ ono.

11 ?Bụ ike gụnu bẹ mu
 nwekwaduru
 k'anọdu elekwadu ẹnya
 iphe?

?Mu maru iphe, kpọ-chiru
 ndzụ mu ishi ọphu mu
 e-pfukwadu k'ata nshi?

12 Ọkpehu nkemu ?ọ bụ
 ọkpehu
 agbara-mkpuma?

Tọo anụ-ẹhu nkemu ?ọ bụ
 akpọ-igwe?

13 ?Mu nwekwaduru ụvo,
 mu e-gude yeru onwomu
 ẹka
 nta-a, a natawaru mu ike,
 mu shi nweru-a?

14 Onye meji atọfu atọfu
 gbakpọru g'ònyà iya
 phẹ
 anọdu aphuru iya
 obu-imemini;
 m'o betakpọ ọphu ọ
 tsuhedu
 Ọkalibe-kangokotaru-nụ
 ebvu.

15 Obenu l'unwune nkemu bẹ e
 te gudedu ẹka.
 Ẹphe dụ g'oke nggele, mini
 tahuru l'ọnanwu;

ọle o -be l'udzumini;
 ọ byaa utso tuko ekameka
 sweta;

¹⁶ me mini, doro iya nu,
 shi hukoo ahuko
 dazeshihuepho;
 ọ buru iphe, swetaru iya
 nu bu aka-mini-sunoo.

¹⁷ Ọle onanwu -chae-pho l'ọ
 tuko buru sutukumu.

Mbu okpomoku
 -kpoahaephō;
 ọ to duedu ophu
 a-dukwadu l'ogba iya.

¹⁸ Ndu ije aparu uzo phe haa
 lashia l'okorobo-egu
 je anodu l'eka ono buru
 ọla-l'iswi.

¹⁹ Ndu ije ophu shi le Tema
 choru mini ono
 achocho.

Ndu ije ophu shi le Sheba
 lee enya iya;
 ọ buru k'iphoro.

²⁰ Iphere gudewaru phe;
 kele eka epe shi kporu
 obu yeru be epe
 rwuru;
 ophu ọ dudu g'ephe riru.

²¹ Unubedua l'onwunu bya
 egoshikwapho
 l'o to dudu urwu, unu aba.

Unu humaru iphe, eye ebvu;
 unu tsuaha ebvu.

²² ?Mu sijekpooru g'e meeru
 mu iphe-oma?

Tọo ?o nweru onye mu sjeru
 g'o gude iphe,
 o nweru je anuru mu
 uphalazu?

²³ G'unu bya adzota mu l'eka
 ndu ohogu mu;
 ozoo g'unu bya agbafuta
 mu l'eka ndu ewebushi
 akurepho.

²⁴ Zinaa mu iphe;

gę mu e-dobe ọnu doo!
 Goshinu mu ẹka mu jeberu;
 ọzo kpọ-swehu!
²⁵ Lewarọ g'ire-lanụ emebeje
 ẹhuka l'ẹhu!
 Obenu ẹ-a; iphe-a,
 unu epfu-a;
 ?o goshikpọru gụnu?
²⁶ ?Bụ mba bẹ unu byaru mu
 abarụ?
 Mbụ-a; ?unu eme g'unu sụ
 l'opfu onye ono,
 ejegbu onwiya l'iphe-ẹhuka
 ono bụ opfu,
 larụ ẹ pherephere?
²⁷ Ono dụ-a g'onye aturu
 nwogbee,
 enwedu nna ido;
 bya aburu ere onye unu
 l'iya eshi ọnyà erere.
²⁸ Ọle g'ọ dụ nta-a bụkwa ẹ-a;
 aswarụ, unu a-swarụ mu
 bụkwa g'unu
 lekpọda mu nụ ọphu bụ
 ẹnya;
 kele-a; ?mu a-kabẹhunu
 nọdu unu l'iphu
 dzụa ụka?
²⁹ Jikonu; unu tūnaa mgbeleke
 nwanshiji;
 hanaa eme iphe,
 apfuduru-oto!
 Unu ri-phunu ọriri azụ;
 kele apfubekoto mu
 dẹkwapho g'ọ dụ.
³⁰ ?O nweru iphe, apfuduru-oto,
 mu pfuru nta-a?
 Tọo ?mu ta akabẹedu maru
 teke mu pfuru ẹjo opfu?
7 Nemadzụ ?tọ bụdu iphe,
 ọ byadoru eliphe,
 bụ ese akanya;
 mbụ ẹ ndzụ, ọ nọ dẹpho
 gę ndzụ
 onye e butaru g'o jee ozi.
² Ọ dụ g'ohu, eje ozi, bụ iphe,

ọonoduje ele ẹnya iya bụ
 gẹ nchi e-me jihu;
 dụkwapho g'onye e butaru
 ozi, bụ iphe,
 ọonoduje ele ẹnya iya bụ
 ụgwọ, aa-pfụ iya.

³ Ọo ẹgube ono bẹ e meru
 ọnwa l'ọnwa ọdu
 abụkotajeru mu kẹ mmanụ.
 Iphe, bụkpoo ẹnyashi ọdu
 abụkotajeru mu
 mgburwashị-ẹhu.

⁴ Mu -zẹe azẹe; mu echiru
 l'ọriri sụ:
 ?Mu e-kukpọo mgbenya
 ọwa-a jasụ teke ole?
 Ẹnyashi ọdu anọduje akpụ
 onwiya gọlogolo.
 Mu ọdu echijeepho
 gburugburu jasụ nchi
 abọhu.

⁵ Inyi tuko mu ẹhu sweta;
 ẹkà ọdu atụ mu rikarika
 l'ẹhu;
 mbụ l'ẹhu mu l'ophu
 kejashịhucharu
 ekejashịhu;
 ọnyá, nọ iya nụ ọdu atụ
 rikarika.

⁶ Eswe ndzụ mu ọdu agba
 warawara gẹ ngga,
 e gude ekwe ẹkwa;
 mbụ lẹ ndzụ mu eje
 mgbabirishi l'ẹbe adụ iphe,
 mu levuru ẹnya iya.

⁷ Jiko Chileke; nyatakwa lẹ
 ndzụ mu ta adụdu
 iphe ọzo,
 ọ bụ gbahaa udzu-ọnu.
 Ẹhu ta atsọbaedu mu ụtso lẹ
 ndzụ mu ọwa-a ọzo.

⁸ Onye hụmaru mu nta-a
 e-mechaa;
 ọ tọo hụmabaedu mu ọzo;
 mbụ l'ii-mechaa chọo mu
 achọcho;

ọle i tji hụmabaedu mu.

⁹ Ọo g'igwe erwuje erwurwu

gbaka-a;

ọ tọo lwabaedu azu-a

bụ g'onye e kpochiru l'ilu

ta alwajeedu azu ọzo;

¹⁰ mbụ l'onye ono ta

alwajebaedu azu l'ulo

iya ọzo;

ọphu unuphu ibe iya

ahumajeedu iya

enya ọzo.

¹¹ "Noo g'o gude ọphu mu

edobedu ọnu doo.

Mu a-nodu ata kpookpookpo

ge mu ata-a.

Mu efunu iya pho ge mu

epfu iya-a.

Mu a-tukonupho g'ooghube

obu mu gu-gbua l'aphu.

¹² ?Mu bu eze-enyimu;

tọo ?mu bu ejo-oke-agiyi;

k'ọphu unu yeru ndu nche;

a nodu eche mu nche?

¹³ Mu gbę arị l'iphe-azęe,

mu zę azęe e-me g'ęhu du

mu guu;

mbụ l'etemu-anamu mu

e-me ge nggumaphu

lwa mu alị.

¹⁴ Obenu l'i gudele-a ejo nrwo

eme ge ndzu gu mu;

bya egude ọphulenyaya eye

mu ebvu;

¹⁵ k'ọphu bu l'aswi-gbu

onwonye byaru aka

mu ree.

Anwuhu ka mu ree eme l'udu

ndzu ọwa-a, mu dzu

nta-a.

¹⁶ Mu ta agubeeduru ndzu mu

iphe;

mbụ l'ọ tọ dukpoedu mu

g'a su

le mu no ndzu anono ophu jasu

le tuutuutuu le mijimiimii.

Pakpøeru mu phọ haa;

lẹ ndzụ,

mu nọ nta-a bụwaa

iphe-mmanụ!

¹⁷?Nemadzụ bụ gūnu kẹ g'i

meje iya g'ọ ha shii?

?Kẹ g'jikpojeru obu yeru iya?

¹⁸?Kẹ g'i lerweje iya ẹnya

elerwe

l'utsu mbọku-mbọku;

ahụ iya ama tekenteke?

¹⁹?Tji-kabẹkpoda wofu mu

ẹnya;

ọzoo g'i hakpọo mu nụ gẹ

mu nọo

nwẹkinyi mu nwanshiji

nwanshiji?

²⁰Ọ -bụru lẹ mu meru Chileke

iphe-ẹji;

?mu meru gụbedua gūnu?

mbụ gụbe onye eche

nemadzụ nche.

?Denu g'o gude ọ bụru l'ẹhu

mu bẹ ẹnya ngu dụ?

?Mu anyiwa ngu ẹrwa tọo?

²¹?Denukpoo g'o gude ọphu i

kabẹkpodaa gūaru

mu nvụ l'ẹka mu

meswekpọoru;

mbụ pawarunu haa

l'ẹjo-iphe ọbu, mu eme ọbu;

kẹle ọ tọ dukwa

g'ọo-nọ-beru l'e kpochia

mu ẹja.

L'i chọo mu nta chọo imo;

i tji hūmaedu mu."

Ọnu kẹ Bilidadu

8 Tọbudu iya bụ; Bilidadu,

bụ onye Shuwa bya eyeeru

iya ọnu sụ iya:

²?Ii-pfukpọo ụdu opfu ono

pfuberu teke ole?

Opfu ngu dukwa gẹ

phẹrephere,

ezi taphutaphu.

³ ?Chileke ekpeje ikpe
l'eregede tọo?

Ọkalibe-kangokotaru-nu
?ogbanweje iphe,
pfuru nhamunha?

⁴ Ọ kwa iphe-ẹji, unwu ngu
meru iya
bẹ o buru phẹ nggo iya.

⁵ Obenu teke ọ bụ l'ị gbapfuru
Chileke; mbụ wata arwọ
Ọkalibe-kangokotaru-nu
arwọrwo;

⁶ ọ -buru l'ị dubebe ree bya
aburu onye ire-lanu
bẹ ọ tọ dudu m'obeta ọ
buru nta-a ọphu
ọo-rikota onwiya gbaaru
ngu mkpu;
woru ngu dophu azu
l'eka shi rwube ngu nu.

⁷ Teke ị wataru iya bẹ ọo-du
nwa mkpẹemkpee;
obenu o -rwua l'iphe bẹ
iji-wata aba yoyoyo.

⁸ Jinaa ndu shihawaa nu;
g'ephe kọoru ngu iphe,
shi anwujeru ndiche phẹ;

⁹ kele anyịbedua bụ-a
unyaphu bẹ a nwuru anyi;
ọphu ọ dudu iphe,
anyi mawaru;
teme ndzu anyi l'eliphe-a
dụepho kẹ nwa tsokere.

¹⁰ Ndu ono e-zi ngu-a iphe
pfua opfu ye ngu lẹ nchi;
mbụ l'ephe e-gude
mmamiphe phẹ saaru
ngu opfu.

¹¹ Ẹji; ?oovuje ogologo ẹka
epuchi adudu.

Mbụ-a; ẹswa, dụ l'uda
?obaje yoyoyo mę mini
adudu l'uda?

¹² Ọobujeru;
ọ -nọdu ezekwadu-a;
e tee gbudu iya egbugbu;

ẹphe akpọshihu nkụ;
mbụ ka ẹswa akpọhu nkụ
ẹgwegwa.

¹³ Noo g'ọoda-pfuje iphe,
bụkpoo ndu zọharu Chileke.

Ọ bụru ẹgube ono bụ g'ele
ẹnya iphe
ndu amadụ Chileke alajẹ
l'iyi.

¹⁴ Iphe, ọ dakoberu aduje
phuge phuge.

Iphe, ọ kpọru obu yeru bụru
udude.

¹⁵ Teke ọ dakoberu ụgbu
ẹlwu-ẹlwu iya ono

l'o rikashihu;
l'ọ bya agbakụya ya ẹka;
ọ tọ dudu ọphu eme nụ.

¹⁶ Ọ dụ g'iphe, a kuru l'anwụ
agba iya mini.

O rwushia irwu ọphúú wụshi
kẹ jashji l'ime mgbabu
ono;

¹⁷ bya agbaa ọgbarabvu
je agbakụya l'agbara-mkpuma;
bụru ẹka ọcho bụ ẹka
dụ epfu-epfu.

¹⁸ Obenu teke e phefuru iya
l'ẹka ono, ọ kpọru ono;
ẹka ono ajika iya sụ lẹ ya
teke ahumaswekwaa
ya.

¹⁹ G'e lekeberu ẹnya epfu;
ndzụ iya anwụlwashihu;
iphe, a kuru akụku ọzo
eshi l'alị l'ẹka ono
wata efushi.

²⁰ Mbụ lẹ-a; Chileke ta
ajikajekwa onye
adụdu iphe, o meru;
ọphu ọ bụjekwanuru
agbarike onye ẹjo-iphe.

²¹ Oo-mecha mee;
ọnu aburu ngu ọchi ọchi.
Ogbogboromonu ngu aburu
iphe, e-ji iya nụ bụ

okoo ngu.

²² Ndu ọhogu ngu bẹ ee-ye
iphere g'uwe;
l'a phọkashia ọlo-ẹkwa,
ndu ẹjo-iphe
kweberu buru.

Ọnu, Jobu eye

9 Tọbudu iya bụ;

Jobu bya eyee ọnu sụ:

² Tororo bụ ishi opfu bụ lẹ mu
maru l'ọo eviya.

Obenu lẹ-a; ?denu gẹ
gwọpya-gwọpya iphe-a,
bụ nemadzụ-a e-me
pfube-ẹka-oto l'iphu Chileke?

³ Onye ọ dụ gẹ yẹ Chileke tya
ya bẹ ọo-jikwa
unu-kuru-unu aji;
ọ tọo zadu g'ọ ka mma
l'ọo nanu.

⁴ Ọ maru iphe maghee ya
amaghe;
bya adu ọkpehu dụ-ghee
ya adu-ghe.

?Bụ onye kwefujeru iya ike;
e mecha;
ọ duru iya lẹ ree?

⁵ Úbvú bẹ oonwuribẹjeru;
úbvú ta amakpodanu l'e
nwuribẹru iya;
ọ nọdu egudeje ẹhu-eghu
ghaa ya igharaphu.

⁶ Mgboko l'ophu bẹ
ọnmaghujẹ anmaghu
mee itso, e gude kpọbe iya
g'o tee kpaakpaakpa.

⁷ Ẹnyanwu bẹ oopfujeru opfu
yeru; l'ọo chibuhu;
ìphóró, dụ lẹ kpokpode bụ
iya byanyịbotaru iya.

⁸ Ọ bụru yẹbedua kpoloko
sụsaru akpaminigwe
g'ọ sụsaru ono;
bya aburu iya bụ onye ahajẹ
ọkpa l'eli akparamini,

atụ l'echi eze-enyimu.

⁹ Ọo ya meshiru oke kpokpode
kpokpode,
dụgbaa nụ;
mbụ kpokpode, bụ biye;
yẹe orayonu;
waa peleyadesu;
mẹwaro eze kpokpode
kpokpode,
nọgbaa l'uzo ndohali.

¹⁰ Oomeje iphe, dū biribiri,
adudu etu, iya dū nū;
tẹme iphe-ohumalenya
nkiya buru aguta aguta.

¹¹ Ọobujeru; a -nonyaa
l'ọ bya aghata mu;
mu ta ahumadu iya;
teke ooje l'iphu l'iphu mu
ta amadu.

¹² Ọ -nata nemadzū iphe;
?bū onye a-sū iya g'ọ
to meshi?

?Bū onye sūru g'ọo-ji iya sū:
?Bū gūnu bẹ iime egube
ono?

¹³ Ẹhu -nọdu egbu Chileke egbu
bẹ o too selajekwa ẹka
azū;
mbū lẹ ndu ojogu Réhabu
daru kpurumu
lẹ mgboru okpa iya.

¹⁴ ?Denu gẹ mu e-jeje gẹ mu
l'iya je eme opfu?

?Mu doberu onu l'awe kẹ gẹ
mu l'iya bya
awata atụ ego opfu?

¹⁵ O -betakponu ophu ọ dudu
iphe, mu meru;
mu te ejekwa iya asarū
opfu.

Iphe, mu a-nọduekwapho
eme bukwa gẹ mu
rwonupho yẹbe onye-ikpe
mu ono g'ọ phuru mu
obu-imemini.

¹⁶ Mu -kukpọo ya nū oku;

ọ -za mu ẹnu bẹ mu ta
ariḱpokwanu l'oo-yeru
mu ọnu.

¹⁷ Ọo oke phẹrephere bẹ
oo-gude bya bya egwee
mu arakabya; bya emee ọnyá,
tụkoru mu ẹhu-a ka shii
l'ẹbe adu iphe, mu
meru.

¹⁸ O too kwedu g'unme rwua
mu ọhu-ẹpho.

Ọ chia mkpawere bẹ oo-gude
tsua ndu mu ntsugiji.

¹⁹ Ọ -buru l'iphe,
eepfu bu k'okpehu;
ọ bu onye ike du shii.

Teke ọ bu k'ikpe;
?bu onye suru iya eku
ikpe?

²⁰ O -betakponu ọphu ọ dudu
iphe,
mu meru bẹ opfu,
shi mu l'onu anmale
mu-a ikpe.

Iswi -dukpoo mu nu mma;
l'ọ sule-a l'ikpe nmaru
mu.

²¹ A makwaru-a l'ọ to dudu
iphe, mu meru;
ole mu ta ayodu oshi
onwomu.

Ndu mu duwaa mu ashị.

²² Mbụ l'ọ tukuru buru iphe
lanu;
ọ buru iphe ono meru g'o
gude mu su:

“Oomebyishije ndu adudu
iphe, ẹphe meru;
yẹ ndu bu ndu ẹjo-iphe.”

²³ Eze-iphe-ehuka -dapfuta ndu
adudu iphe,
ẹphe meru;
meahaa g'ọ pyi-gbua phe;
k'ophu meji tofuaharu phe
atofu;
bule-a ọchi bẹ ọonoduje

achi phe.

²⁴ Mgboko dabaru l'eka ndu

ejo-iphe.

O gude aka pyi-chishia

ndu-ikpe iya enya.

O -budu iya eme iya ?buhunu

onye be eme iya nu?

²⁵ "Eswe ndzu mu kakwa onye

maru oso eme egwa.

Oophegbaepho

phaaphaaphaa

epheghashi;

ophu o dudu g'o ka mma

l'oo nwa eh-u-utso,

ha nwanshii, du iya nu.

²⁶ Oochikotaje bururu chighaa

g'ugbo,

e meru l'owa-uda;

zia phaa zighaa g'ugo,

ephe ejepfu iphe, oo-ri.

²⁷ Mu -su ge mu zohaa k'agu

aphu

bu iphe, mu e-me bu ge mu

gbanwee iphu

wata anwaja onu-ochi.

²⁸ Obenu l'iphe-ehuka,

mu eje be mu

atsukwadu-a ebvu;

kele mu maru l'i ti byadu

ekwe l'o to dudu iphe,

mu meru.

²⁹ Eshinu a nmawaru mu ikpe;

?mu a-yobahunaa oshi

k'ole?

³⁰ O to dukwa m'obeta mu saa

onwomu du g'eberugo;

bya egude ncha kwoo aka

mu; o nodu ama mma

³¹ be ji-patalekwaa mu-a chie

wuu l'ime iduma,

echi bururu butubu;

k'ophu bu l'uwe, mu yeru

l'ehu be mu a-duchaa

ashi.

³² Chileke ta bukwa nemadzu

ge mu bu-a;

mẹ mu eyekwaaru iya-a ọnu;
 mẹ mu l'iya eje edogbabẹ
 iya l'ulo-ikpe.

³³ Ọphu ọ dukwanu onye
 egbogbo g'o gbokahụ
 anyi,

bụ onye e-seta anyi l'ẹka
 doshiaru anyi opfu;

³⁴ mbụ onye a-nafu Chileke
 ẹchachi ono,
 ọowa mu l'ẹhu g'ọowa mu
 iya-a;

k'ọphu ebvu, ooye mu
 a-kabẹ lwa mu alị l'ẹhu.

³⁵ Noo teke mu e-pfu g'ọnu ha
 mu;

mu ta atsuhedu iya ebvu.

Obenu g'ọ dụ nta-a bẹ mu ta
 adukwa ike epfugbu
 g'ọnu ha mu.

10 Anọdu ndzụ dukwaa mu
 ẹnйiru.

Ọo ya bụ lẹ-a;

gẹ mu bya evushia
 mgburwashị-ẹhu mu kùbe;
 mbụ lẹ mu e-pfugbuẹpho
 g'oooghube mu l'obu.

² Mu a-sụ Chileke: Ta
 anmashịnu mu ikpe!

Gushichiaru mu iphe,
 bụ iphe,
 ịisu l'ọo ya bụ iphe,
 mu meru!

³ Tọo ?bukpoepho iphe,
 dụ ngu ree

bụ g'i mee mu mkpawere;
 g'ị gbuphua iphe,
 i gude ẹka ngu mee;
 ọle idzu, ndu ẹjo-iphe
 chịru bẹ bụle-a ọnu-ọchi
 bẹ ịinwujajeru iya?

⁴ ?Bụ ẹnya nemadzụ mmanụ
 bẹ i nweru?

Mbụ ?bụ gẹ nemadzụ eleje
 iphe ẹnya bụ gẹ
 gụbedua eleje?

⁵ ?Bụ gẹ nemadzụ anọ-bejeru
bụ gẹ ịi-nọ-beru?

Mbụ ?bụ apha ole,
nemadzụ anọje be
ịi-nọkwapho?

⁶ mbụkwanu meru g'o gude ị
nọdu avọkpoepho
achọ ẹka o deru mu;
akpa ishi iphe,
mu meru ngu ẹji.

⁷ Ole ị makwarụ l'ikpe ta
anmaduru mu;
tẹme ọphu ọ dudu onye
a-nafuta mu l'ẹka ngu.

⁸ Ọo ngu gude ẹka ngu mee
mu gẹ mu dụ-a.

?Ịi-bya aghakọbe nta-a bya
emebyishiẹhukwa mu
phọ?

⁹ Nyatakwa l'ị kpuru mu
g'eegudeje ụrwa kpụa
iphe.

?Ịi-bya bya egwee mu uji
ozo tọo?

¹⁰ ?Tọbudu g'aawuje ẹra-eswi-a
bụ g'ị wụru mu ye;
bya emee mu; mu daa adada
g'ọhu-manụ?

¹¹ Ị bya eworu akpọ-ẹhu
yẹe anụ-ẹhu yee mu
g'onye yeru uwe;
bya egude ọkpu yẹe
umi-ọkpu dzepfua
mu nanụ.

¹² Ọo ngu meru; mu nọdu ndzụ;
tẹme ị nọdu egoshi l'i yeru
mu obu.

Ọ bụru g'i gude ehe mu meru
g'o gude ị nọdu eche ndzụ
mu nche.

¹³ Ọle i wolẹru-a iphe-a domia
l'ime ọkpoma ngu;
mbụ lẹ mu maru-a
l'ọo iphe,
ị turu atùtù dobe l'ime
obu ngu;

¹⁴ lẹ mu -mee iphe-ẹji bẹ
 ịi-nọdukpoepfo ege mu ngge;
 ọphu ịgujuduru mu nvụ
 mẹ mu meswee.

¹⁵ Ikpe -nmaa mu;
 bẹ ọ bụkwapho aphụ
 tsọru mu!

Iswi -dụkpoo mu nụ mma;
 mu ta apalidu ishi apali;
 kele iphere dushi mu ike;
 tẹme iphe-ẹhuka,
 mu eje ripyabewa mu.

¹⁶ Mu -woru ishi ngakobe;
 l'ị chịaha nta mu g'eka
 oduma achị nta iphe,
 oo-ri;
 l'i woru ọkpehu ngu ono,
 dụ biribiri ono tukoshi mu.

¹⁷ Tekenteke bẹ ịichikobeje
 ndu a-nọdu agba mu ekebe;
 tẹme ị nọdu anọduje avuru
 mu ọvuma.

Ndu ojogu ngu nọdu atụ
 kpereree abya mu etso ọgu.

¹⁸ Mbụ-a; ?bunaa gunu meru
 g'o gude i kufuta mu l'ophu
 l'ophu l'ẹpho ne mu?

Ọ dụ mu g'a sụ lẹ nemadzụ
 -byaru ahuma mu ẹnya;
 mu nwụhuwaa.

¹⁹ O gege aka mu ree;
 ọme mu ta adujekpodarunu
 adudu ophu;
 ọzoo ọme a nwuru mu paa
 mu eli eli jeye l'ilu.

²⁰ Nwujiku olemole, mu nweru;
 ?tọo bvụada?

Wofunu iphu l'ẹka mu nọ;
 k'ophu ẹhu a-tsokpo mu
 nwa ililekpoo;

²¹ tẹme mu alashiwaro ẹka
 bụ: a -laa; a lwagụ azụ;
 ẹka agba ọchii bya adụ
 tsukiribaa;

²² ẹka ẹnyashi nkiya bụ
 abalị-ishi;

eka bu iphe, du iya nu
 bu tsukiribaa;
 iphemiphe, du iya nu
 ghalashi hu aghalashi hu;
 eka nwiphe, du g'iphoro,
 du iya nu du g'eka ochii
 agba l'ibiya-a."

Zofa ebo iya Jiobu

11 Tobudu iya bu; Zofa,
 bu onye Nama bya eyee onu su:

² Ikpoto opfu owa-a a-lakota
 ke mmanu

g'e te eye iya onu to?

?Aa-haru onye owa-a,
 epfu opfu igwerigwe-a
 enge to?

³ Tukpo-tukpo-tukpo ono,
 iipfu ono;
 ?o-kpo nemadzu opfu
 to?

?To o bu i -mecha ndiphe
 suku suku ono,
 iime phe onoya;
 o to du du onye agboru ngu
 uja to?

⁴ Kele i suru l'iphe, iipfu geru
 asa;
 bya asukwapho l'i du be
 ree l'anya Chileke.

⁵ O le o bu; o du mu g'a su
 le Chileke e-ye onu
 l'onwiya;
 mbu saa onu pfuru opfu
 nu ngu;

⁶ mbu kpuhaa iphe,
 pharu le mmamiphe woru
 gheberu ngu onu;
 kele okpobe mmamiphe
 aduje mkpopfu mkpopfu.

Ophu ji-makpodaru;
 Jiobu; bu l'iphe, Chileke eme
 ngu ta ahakpokwanu
 g'ejo-iphe, i megbaberu.

⁷ ?Ii-du ike chokpoepho
 chofuta iphe, du omilomi,

nọ l'ime Chileke?
 ?Ìi-dụ ike vọkpoepho
 vọfuta ẹka
 Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
 jeberu?
⁸ Ọ kakwa akpaminigwe
 ephekerephe.
 ?Ìi-mekwanụ iya ime-agma
 nta-a?
 Ọ dụkwapho omilomi ka
 alì-maa omilomi;
 ?bụ gụnu bẹ ìi-dụ ike maru?
⁹ Ogologo bẹ ọ ka mgboko-a
 l'ophu ogologo.
 Teme ọsa iya ka eze-ẹnyimu
 phosa phosa.
¹⁰ Ọ -bya nta-a;
 bya akpụta ngu tų-chia;
 bya ekua ngu ikpe;
 ?bụ onye sụru iya akpọshi?
¹¹ Ọphu e-do ngu ẹnya ree
 bụ l'ọ makọtaru ndu
 ẹregede.
 Tọo teke o hụmaru ẹjo-iphe;
 ?ọ dụ ngu g'ọ tọo tųbejedu
 iya nvọ?
¹² Tọ bųchidaa iphe,
 ọ bų bų lẹ teme onye-eswe
 enweru egomunggo
 bų mẹ nkapfų-igara-ọswa
 nwųa nwata-okoro.
¹³ "Ọle ọ bų; i -wowaru ọkpoma
 ngu doziaru Chileke
 bya amachiaru iya ẹka labọ;
¹⁴ bya atųko iphe-ẹji, dų ngu
 l'ẹka hakọta ememe;
 ọphu i kwedu g'ọ dųru
 ẹjo-iphe, a-dų l'ibe ngu;
¹⁵ noo teke ìi-pali iphu
 ephekerephe;
 iphere ta adųedu ngu.
 L'ì pfųru kẹ kwaragadagangu;
 ndzų ta agųedu ngu.
¹⁶ Noo teke ìi-tųko iphe-ẹhuka
 ngu zọha-gbua.
 L'ọ dų ngu g'ẹgube-a, utso

agbajechaa l'ò kpofua.

¹⁷ Ndzụ ngu abya egbuchafụ
bya aka echi eswe agụ
ìphóró.

Ọchii abya agụsahuru ngu
dụepho g'ẹka nchi abọhu
abọhu.

¹⁸ L'ì kpọo g'abara; kele ọ
duru iphe, iile ọnya iya.

L'i leaha ọnya mgburugburu;
atụtakporo nwunme, ìituta;
ọ tọ dudu iphe,
byaru eme ngu nụ.

¹⁹ L'ì zẹe azẹe; ọ tọ dudu onye
byaru eye ngu ebvu.

L'a dụ igwerigwe byaahaa
g'i yeru phẹ ẹka.

²⁰ Obenu l'ọnya e-mechakwaa
pyashihu ndu ẹjo-iphe.

Ephe a-chọ ụzo agbala;
ọ tọo dudururu phẹ.

Iphe, ephe a-nọdu ele ọnya
iya aburu atụ-buhu unme.”

Ọnu, Jiobu eyeru Zofa

12 Tọbudu iya bụ; Jiobu bya
eyeeru iya ọnu sụ:

² A taa tudu iya atutu;
ọo unu bụ o-pfuchaa-ọ-bvụ.
Ọ bụru unu lẹ mmamiphe
a-swị laa.

³ Ọle egomunggo duka mu-a
g'ọ dụ unubedua.

Ọ tọ duka ẹka ọnya lwawaru
mu l'ẹka unu nọ.

?Bụ onye ta makotadu
iphemiphe ono g'ọ ha?

⁴ Nta-a bẹ mu bụwaa iphe,
ezi ndu mu l'ephe eshi
ọnyà ọnu-ochi;
l'ẹka mu shikwa ekuje
Chileke oku;
l'ọ numa olu mu.

Mu bya abụwaru nụ onye
aachị pfuripfuri
lẹ mube onye pfuberekoto

bya aburu onye iswi
dụ mma.

⁵ Ndu ẹhu dụ guu emeje ndu
iphe-ẹhuka byapfutaru
sukusuku; sụ l'ọo ẹpho
onye ẹpurukutu chikọtaru
abya atụ l'alị bẹ ọobyapfutajẹ.

⁶ Ọle ndu abalidebvụ bukwa
ntụsarehu;
ọphu ọ dụkwa onye asụje
ndu ono sụu,
bụ ndu anọduje akpatsu
Chileke iwe;
mbụ ndu Chileke phẹ bụ
l'ọbochi-ẹka phẹ bẹ ọ nọ.

⁷ Obenu lẹ-a; unu je ajia anụ;
ẹphe a-kọru-a unu iphe,
mu abya epfupfu-a.

Ọdumeka unu ajia ya ẹnu,
ephe l'eli; ẹphe a-kọru
iya unu.

⁸ Teke ọ dudu unu abọoru ọja
yeru alị g'o zia unu iphe.
Ọzoo unu angabẹ nchị g'ẹma,
nọ lẹ mini zia unu iphe.

⁹ ?Bụ onye ole lẹ ndu ono,
mu gushiru ono ta amadụ
l'ọo Chipfu gude ẹka iya mee
iphe-a, meru nụ-a?

¹⁰ Ọo Chileke bẹ ndzụ
iphemiphe,
e meru dobe nọkota l'ẹka.

Ọ bụru l'ẹka iya bẹ unme,
onyemonye atụ nọ.

¹¹ Nchị ?te egejedu iphe,
ọ nụmaru egege tọo;
mbụ ẹgube ono,
ire edejeada l'iphe, ọnu
e-ri ono?

¹² ?Mmamiphe ta abudu l'ẹka
aahụmaje iya
bụ l'ẹhu ndu kahụwaru nụ?

?Tọbudu onye karụ nka
ogologo bẹ iphe edoje
ẹnya ree?

¹³ Ọo Chileke nwe mmamiphe;

bya enweru ike.

Ìdzù yẹe nkwa menya

bukwarupho nkiya.

¹⁴ Iphe, ọ lashiru alashị bẹ ọ tọ
dụkwa onye sọru iya
ekpukwa; ọphu ọ dụkwa onye
sọru atufu onye ọ tọru mkpọro.

¹⁵ Ọo ya bụ; ọ -sephu mini azụ;
alì akpọo jegengu.

Teke ọ gbaharu mini ẹka
l'ọ tuko ẹkameka sọaha
gborogboro l'alì.

¹⁶ Ọo ya bẹ ọkphehu yẹe
ọkpobe mmamiphe
dụ l'ẹka.

Onye a ghọru ụgho;
yẹe onye ghọru iya ya nù
tuko dụ yẹbedua,
bụ Chipfu l'ẹka.

¹⁷ Ndu akpọ-zijeru ndu ọzo ọzo
bẹ ọogbabeje ọkpa ọto
duta phẹ dufu;
tẹme ọ nọdu emeje
ndu-ikpe g'ẹphe bọru ndu
egomunggo swehuru.

¹⁸ Ndu eze bẹ ọonafuje ọkwa
eze phẹ;
mee phẹ; ẹphe abọru ohu.

¹⁹ Ndu bụ uke bẹ ọogbabeje
ọkpa ọto duta phẹ dufu;
tẹme ọ nọdu akwatsuje
onye shihawaa ụzenya bọru
onye nọshiru ike.

²⁰ Ndu e gude ire phẹ ẹka bẹ
oomeje g'ẹphe ta mahe
iphe, ẹphe e-pfu.

Tẹme ọ nọdu anafuje ndu bụ
ọgerenya iphe,
gege edo phẹ ẹnya ree.

²¹ Ndu a maru ẹpha phẹ bẹ
ọonmaje phulaphula.

Tẹme ọ nọdu anashije ndu
ọkphehu dụ ike,
ẹphe nweru.

²² Ọo ya egoshije iphe,
dụ omilomi, nọ l'ochii.

Teme ọ nọdu ewofutaje iphe,
gbaru tsukiribaa togbo
l'ìphóró.

²³ Ọo ya emeje ọha g'ọ ha shii;
teme ọ bukwaru iya phọ
emebyishije phe.

Ọo ya emeje ọha g'ẹphe zụa
azuzu ha ọsa;
teme ọ nọdu ehujekwa phe
phọ adagba nchị l'alị.

²⁴ Ọo ya emeje gẹ ndu bụ
ndu-ishi ụnwu-eliphe
mehu phukunaa.

Ọ nọdu enwujeru phe ye
g'ẹphe je etsoru
okorobo-ẹgu ghaphee
l'ẹka gbororo adudu.

²⁵ Ẹphe -gbeshi;
ẹphe eje etsoru aghaphe
l'ọchii l'ẹka ìphóró
adụkpodaa adudu ophu.

L'ọ mee phe; ẹphe akpọ
kulakula g'onye mẹe atsụ.

13 Mbẹdua gudeakwa ẹnya mu
hụmakota iphemiphe ono.

Mu gudewaa nchị mu nụma
iya; ọ doo mu ẹnya.

² Iphe, unu maru bẹ mu
makwaru-a.

Ẹnya ta alwakwaru mu l'ẹka
unu nọ.

³ Ọle ọ dụ mu g'a sụ lẹ mu
e-pfuru opfu nụ
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ.

Gẹ mu lẹ Chileke l'onwiya
tụa ya.

⁴ Obenu l'unubẹdua gude
ntuphu-ire eme mu
nrwa pọmupomu.

Unu bukota mkpọkoro ndu
eme ọbvụ g'unu hakota!

⁵ Ọ dụ mu g'a sụ l'unu
a-tụkokpoephe dobe
ọnu doo; mbụ l'ono
gege abụkpoerupho unu
mmamiphe.

⁶ Unu ngabewaro nchi numa
oke onu mu!

Unu ngabe nchi l'opfu,
shi mu l'onu!

⁷ ?Bu unu -nodu epfu egube
ejo-opfu ono, unu epfu ono;
unu asu l'oo Chileke be
unu epfu iya etuku too?

Mbu-a; ?buchakwaa ya pho
be unu epfutura opfu
eregede eregede ono,
unu epfugbaa ono?

⁸ ?Unu a-nodu abo nemadzu
ebo etuku iya too?

?Unu eme g'unu yeeru
Chileke oke onu iya?

⁹ ?Oo-du-a ree me o -jeshia
unu enyocha?

?Unu a-dua ike nmaa ya
phulaphula ge nemadzu
anmaje nwibe iya-a?

¹⁰ Chileke bafutajekwaru unu
mba me unu gude mpya
le mpya abo nemadzu ebo.

¹¹ ?Akpabiri iya ta akabeduru
eye unu ebvu?

?Ndu-agugu iya ta akabedu
gudepyabe unu?

¹² Kpaakpaa ono, unu asagbaa
ono bukota etu etu,
wulahuru le ntu.

Edodo, unu edo g'unu dofu
iya onwunu l'ehu buru
edo, kwaru l'epuchi.

¹³ Mbu-a; unu
nodukpoekwapho doo
ge mu pfua phee onwomu.

Iphe, e-mekpo mu nu g'o
mee!

¹⁴ Mu e-tsebe ndzu mu l'onu eta;
bya atua ndzu mu ntumatu.

¹⁵ O to dukwa m'obeta o phua
mu aphupu;
mu adakobelakwa iya-a ge
mu dakoberu iya.

Mu a-pfukwaru iya pho

I'iphu adzọ onwomu.

¹⁶ Mbụ l'ọ kwa iphe ono
a-bụru iphe,
a-dzọta mu nụ;
kele ọ tọ dudu onye ta
atsudu Chileke ebvu
a-dụ ike akpafu iya l'iphu.

¹⁷ Unu ngabekpoekwapho nchi
ree numa iphe-a,
mu epfu-a!

G'iphe-a, mu epfu-a bamikwa
unu abami le nchi!

¹⁸ Le nta-a, mu edowa opfu mu
ishi ria be mu makwaru-a
l'aa-gbaru mu odzori.

¹⁹ ?O duru onye a-bya apfuru
pfua iphe, oo-su le mu meru?
O -dụwaa nno;

mu a-takpube onu nwuhu.

²⁰ Sụ-a; gube Chileke;
menaarụ mu iphe labo-a,
mu abya ngu arworwo-a;
ge mu ahaa edomi onwomu
edomi l'iphu ngu!

²¹ Wofukpoe mu pho eka l'ehu
ewofu ophu.

L'i haa mu eyephe ebvu ono,
iiye mu ono.

²² Noo teke bu: i -kua mu oku;
mu aza ngu enu.

Teke odumeka;
haa ge mu pfuje epfufu
g'i yejeru mu onu.

²³ ?Bu emeswe ole yee iphe-eji
ole be mu mekpooru?

Goshieshikwa mu eka o deru
mu yee iphe-eji, mu meru.

²⁴ ?Denu g'o gude ophu
ji ghaduru mu iphu;
i woru mu mee onye opfu
ngu?

²⁵ ?Bu mkpekwo, pherephere
apa be ji-nu chiipfuu?

Too ?bu eswa, a phushiru
l'iphe be ji-wata achị oso?

²⁶ Noo kele iphe, i deshuru le

mu meru buchaa iphe,
 rwuru mu l'anu-mee;
 teme i tuko ejo-iphe,
 mu meshiru teke mu bu
 okorobyabya
 mu l'ishi.

²⁷ I chiru mu okpa ye le
 mkporo;
 teme i nodu anoduje
 enyocha iphemiphe,
 mu emekpo ememe l'ophu;
 mbu mechaa mu ohubama
 l'ichirupfu okpa;
 k'ophu i-majeru aka mu
 zoru okpa.

²⁸ Noo g'o gude nemadzu nodu
 erwushujuje g'iphe,
 rehuru erehu;
 mbu le nemadzu alaje pyete
 g'uwe,
 mkpu tapyashiru.

14 Nemadzu, nwanyi
 nwuru-a

be eswe ndzu iya adudu
 igwerigwe.

Teme o buerupho iphe-ehuka
 bu iphe, jiru iya nu.

² Ojataje egwegwa g'okoko;
 l'o buhukwaru iya pho
 anwulwashihu.

O buru g'ononyo,
 a taa noribejeduru-a
 bu g'o to dudu aka
 onono-bejeru.

³ Bu egube nemadzu ono
 be iije eworu enya swobe?

?Ii-jeje iya akputa bya g'i
 kpee ya ikpe l'iphu
 ngu?

⁴ Bu onye suru g'oo-ye aka
 l'iphe, adubebedu ree
 wofuta iya iphe, dube ree?
 O to dudu!

⁵ Eshinu a gwaru eswe,
 nemadzu a-no-beru ndzu
 ugu doberu iya;

teme i bya atụ-buwaru iya
 ọnwá ọle, ọo-nọ l'eliphe-a;
 bya egoshiwa iya
 g'oo-jebejeru l'eliphe-a;
⁶ wofunụ iya ẹn्या;
 hanaa ya g'ọ tųsaru ẹhu;
 jasụ l'o jee oke ozi iya
 jeghee g'onye e butaru
 ozi.

⁷ Kele-a; oshi, bvuru l'alị
 nwekwarụ iphe,
 oole ẹn्या iya;
 mbụ l'e -gbutsua ya
 l'oomita ọzo l'upfu iya.

Ono, ọ mịtaru k'òphúú
 ono abya adzuru ọzo.

⁸ Ọgbarabvu iya erehu kwaa
 l'ime alị.

Upfu iya anọdu l'alị nwụhu.

⁹ Teke igwe dzeerupho mini
 l'ọ kpọ-futa;
 mbụ l'o rwua irwu ọphúú
 g'iphe, a kuru akuku.

¹⁰ Obenu ịe nemadzụ abụjeru;
 ọ -nwụhu; nkiya abvụ.

Ọ -tųwaa unme ikpazụ;
 ọ tọo tųbaedu ọzo.

¹¹ Ọo g'eze-ẹnyimu aduje me
 mini tabọta iya-a;
 ọzoo g'agụga agụga nggele
 aduje nkwagbo-nkwagbo
 me ọ tahụ-a;

¹² noo ge nemadzụ aze-zetaje;
 ọ tọo gbeshibaedu jasụ
 teke igwe ta aduhedu.

Ọ tọ byadu agbeshibaa;
 ọphu e metebaedu iya ịe
 mgbenya ono, tųru iya
 nụ ono.

¹³ Ọ dụ mu g'a sụ l'ii-wotakpọe
 mu phọ je edomia l'alị-maa;
 mbụ kpuchia mu iphe
 l'ẹka ono jasụ ẹhu
 eghubuhu ngu eghu.

Ọ dụ mu g'a sụ l'i gege
 atụkpọepho sụ l'owa-a

g'ọo-nọ-beru baa;
tẹme l'ị nyatabaa mu.

¹⁴ Mbụ-a; nemadzụ
-nwuhuchaa; ?ọo-dzuru
ndzụ ọzo?

Mbụ eswe ujiku olemole-a,
mu eje ozi mkpọnwu
ẹhu-a bẹ mu gege
angabẹepho g'o rwua
eswe mbọku, ee-me mu
gẹ mu dụ k'òphúú
k'òphúú.

¹⁵ Noo teke bụ: i -kua mu oku;
mu aza ngu ẹnu.

Onye ono, bụ ngu gude ẹka
ngu mee ya dobe ono
adụaha ngu ree l'ẹnya.

¹⁶ Noo teke ịi-nọdu agụkwanu
ije mu ọgu.

I tii nyochaẹkwanu iphe-ẹji,
mu meru.

¹⁷ Iphe, bụkpoo emeswe,
mu mesweru ngu aburu
iphe,
ịi-chịru ye l'ẹda kechia.

L'i woru iphe kpuchia l'iphe-ẹji,
mu meshiru ngu.

¹⁸ Obenu ịẹ-a; ọo g'úbvú
anọnya l'o ribashịhuaha
eribashịhu phọ;
ọ bụru g'aanọnya l'a
phọfu oke agbara-mkpuma
l'ẹka ọ kpọru phọ;

¹⁹ mbụ ịẹ-a; ọo gẹ mini emeje
mkpuma l'o chi swacha
swacha phọ;
tẹme ọchioku-mini nọdu
asọchataje ẹja, nọ l'alị phọ;
noo g'ịisotaje iphe,
nemadzụ ele ẹnya iya
sọfukpoepho asọfu.

²⁰ Ọo ugbo lanụ bẹ ịikapyabeje
nemadzụ ẹnya l'ọ bụru
iya atụgbu.

L'i mee ya g'ọ gbanwube
iphu l'ị chifu iya.

²¹ Teke aakwabẹ ụnwu iya
 ùbvù; ọ tọ dọdu iphe ono,
 dọru ọphu ọ makwaduru.

Teke eehu phẹ adagba-nchị
 l'alị;
 ọ tọ dọdu ọphu
 ọohumakwadu.

²² Ọ bọwaru iphe, erwuje iya
 l'ẹhu bụ iphe,
 eme iya ẹhuka l'ẹhu nkiya.

Ọ -nọdu agụ aphụ l'ọ gụwaru
 iya rọ onwiya.

Elifazu epfu lẹ Jiobu nmawaru onwiya ikpe

15 Tọbudu iya bụ; Elifazu onye
 Temanu bya eyee ọnu sụ-a:

² Onye maru iphe; ọopfuje
 opfu, enwedu ishi;
 ọzoo tsukoo okpomọku,
 shi lẹ phẹrephere
 ẹnyanwu-awawa
 tsụ-jia onwiya ẹpho?

³ Ọ bụ mkpọkoro-opfu bẹ onye
 maru iphe egudeje
 eye ọnu l'opfu;
 mbụ epfupheẹpho opfu,
 adọdu mẹ nanụ, barụ urwu?

⁴ Mbụ lẹ gụbedua wokpọerupho
 k'atsụ Chileke ebvu hua
 l'alị;
 bya akpọshikwapho
 g'e te pfujehẹ nụ Chileke
 epfupfu ophu;

⁵ kẹle ọo iphe-ẹji ngu ezi ọnu
 ngu iphe, oo-pfu;
 mbụ l'ọo ire onye ẹregede
 bẹ i gude epfu opfu.

⁶ I gudeakwa ọnu ngu anma
 onwongu ikpe.

Ọ tọ bụekwa mbẹdua anma
 ngu ikpe.

Ọ bụru ogbogboromọnu ngu
 agba ngu ekebe.

⁷ Ọ bụ ngu bụ nwa mbụ,
 e beberu nwụa?

Ọ dọ g'i vu úbvú úbvú ụzo

nọdu l'eliphe-a?

⁸?Ọ dụ g'ị nụmaru idzu,

Chileke chịru?

?Tọo ịiri l'ọo ngu maru iphe

nwẹkinyi ngu?

⁹?Bụ gụnu bẹ ị maru,

anyịbedua amadụ?

?Bụ gụnu bu iphe,

edoje ngu ẹnya,

te edodu anyịbedua?

¹⁰Ndu ishi bụwaa ẹwó ẹwó;

mbụ ndu kahụwaru akahụ

bẹ anyi l'ẹphe nọkwa l'ẹka-a;

mbụ ndu a nwụadaru

tẹme a nwụa nna ngu.

¹¹?Ọ dụ g'obu ono, Chileke adu

ngu ono parụ ngu nwanshiji

l'ẹnya; mbụ opfu ono,

a tọru nwẹhu rwebe ẹhu

erwebe epfu anụ ngu ono?

¹²?Denu g'o gude ị haa ọkpoma

ngu g'o duta ngu dufu?

Mbụ-a; ?denu g'o gude ẹnya

nọdu atụ ngu vaavaavaa

g'ọtụ ngu ono

¹³kẹ g'i woru ẹhu-eghu ngu

atụ-koshi Chileke;

tẹme opfu, dụgbaa ẹgube ono

shigbaa ngu l'ọnu afushi?

¹⁴?Bụ gụnu bẹ nemadzụ bụ kẹ

gẹ ọ bya adụebe ree?

Mbụ-a; ?bụ gụnu bẹ

nemadzụ ono,

bụ nwanị nwụru iya ono

bụ kẹ g'ọ pfube-ẹka-oto?

¹⁵Ọ -bụru lẹ Chileke te

egudedu ire ndu nkiya ẹka;

ọphu imigwe adụebedu

ree l'ẹnya iya;

¹⁶?tọ kadunu ta agube

nemadzụ iphe;

mbụ nemadzụ ono,

adudu iphe, ọ bụ;

tẹme ụrwuali ji iya ẹhu;

tẹme ọ nọdu angụ ẹjo-iphe

g'onye angụ mini?

¹⁷ Ngabèru mu nchị ree gẹ mu
 mee g'iphe doghee
 ngu ẹnya edoghe;
 gẹ mu kọoru ngu iphe,
 mu gudewaa ẹnya mu hụma;

¹⁸ mbụ iphe, ndu maru iphe
 pfuru tọgbo iya ẹba;
 ọphu ọ dudu iphe,
 ndiche phẹ pfuru phẹ duru
 ọphu ẹphe domiru edomi.

¹⁹ Ndiche phẹ ono bụ phẹ
 gẹdegede bẹ a nuru alị-a;
 ọphu ọ dudu onye lwaru
 alwalwa, tųswaru
 l'echilabọ phẹ.

²⁰ Sụ-a; onye ejọ-ipe
 anọdujekwa atsụ pfupfupfu
 mkpụrumkpuru
 jasụkpoo g'ọo-nọ-beru;
 ndu ewebushi akụrepho
 nọdu anọduje
 aghakọtaepho gburugburu
 lẹ nwime apha olemole,
 e doberu phẹ l'eliphe-a.

²¹ Ipe, anọduje aphụ iya
 gbudugbudu lẹ nchi
 bụerupho iphe, eye ebvu.

Teke iphe dụkpoo
 rengurengu kpọ;
 noo teke ndu abalidebvu
 abyajẹ ibe iya.

²² Ọ to byadu ekwe lẹ ya a-lwa
 ndzụ l'ime ọchii ono,
 ọ bahuru ono.

Ọ bụru l'ogu-echi bẹ
 oo-mecha laa.

²³ Ootsojeru aghaphe achọ ẹka
 ya a-kpata nri.

Ọ -nọdu l'ọoji sụ:
 “?Bụ awe bẹ ọ nọ?”

Ọ maanaru-a l'eswe,
 a-gba ọchii bẹ nọkwa
 iya ntse.

²⁴ Ejo iphe-ẹhuka yẹe iphe-aphụ
 abyajẹ abyabẹ iya
 ndzụ-agugu l'ẹhu.

Èphe anọdu echeru iya
 ẹka mgba g'onye eze,
 doziru onwiya abya
 eje ọgu.

²⁵ Ọ bọru iphe, tọkoru iya
 kpaabọ l'ootsuru
 Chileke ẹka l'ọkpoma.

Tẹme ọ nọdu ekoshi ọphoo
 l'iphu
 Ọkalibe-kangokọtaru-nu.

²⁶ Oogudeje olu,
 aha kpaakpaa
 agba biribiri etso iya ọgu;
 parọ phosa phosa iphe,
 shihuru ike,
 ya e-gude gboberu onwiya
 l'ọgu, yẹe ya alwu.

²⁷ "A makwaru-a l'iphu aza
 iya tootootoo;
 ọ tsua anu ke nyimunyimu
 l'upfu;
²⁸ obenu l'ẹka oo-mecha buru
 bọ mkpukpu,
 bọwaa ochobu;
 buru l'okorobo ọlo,
 adudu onye bu iya nu;
 ọlo, a hawaru; ọ bọru ikpọzu.

²⁹ O too nweheduru iphe;
 ọphu ẹku iya a-noribeduru;
 ọphu iphe, o setaru eseta
 ejedzuduru alị iya.

³⁰ Ọ tọ nahudu ọchii.
 Tẹme ọ bọru ọku e-mechaa
 kee irwu, o rwuru.
 Chileke a-phua ya ọnu
 phukashia.

³¹ G'o to jekwa eme onwiya
 eswe l'akporu obu ye l'iphe,
 abudu iphe;
 kele ọ tọ dudu iphe,
 oo-rita iya.

³² Ọ tọ nọ-rwudu ndu l'ishi;
 l'a pfuwaa ya ugwo iphe,
 oome pfu-dzua ya ya
 apfu-dzu;
 ọphu ẹkali iya ajadu àjàjà.

³³ Ọo-dụ ọẹ vayinu,
 e chikoshiru akpuru iya
 l'ẹbe ọ cha achacha;
 mbụ l'ọo-dụepho g'oshi
 olivu, tuchaaru ige;
 o rishihu;
³⁴ ọẹle iphe, bụkpoo ndu ta
 atsudu Chileke ebvu
 a-gbakotaru ẹka nwa.
 Ọ bụru ọku e-tsufu ọlo ndu
 yeru obu l'eri ọphalazu.
³⁵ Ẹgube ndu ono atsutaje
 ime nchọ-kopfu.
 E -mechaa; ẹphe anwua
 ẹjo-ememe.
 Ẹregede dụ phẹ l'ẹpho
 evu evuvu."

Jiobu epfu l'onyà iya phẹ duru iya ẹhuka

16 Tọbudu iya bụ; Jiobu bya
 eyee ọnu sụ:

² Mu anumajehaakwa ẹgube
 opfu-a, unu epfu-a.
 Ayọ ọshi k'unu bẹ unu
 gudekwa ayopyashi
 nemadzụ ayopyashi.
³ Opfu, pherephere apa ono,
 unu epfu ono;
 ?tọo bvudu abvubvu?
 ?Bụ gunu bẹ kpatsuru unu
 k'epfu g'unu epfu ono?
⁴ Mbẹdua gege epfukwa g'unu
 epfu ono;
 ọme ọ duru unu g'ọ duru
 mu-a.
 Mu gege anodukwa epfu
 ẹrengete opfu gude eyeru
 unu ọnu;
 ekweru unu une.
⁵ Ọle mu gege akabekwa gude
 ọnu mu dọ unu obu;
 mbụ l'oshi, mu gude obu mu
 phọ yọoru unu gege
 emekwa g'ẹhu gụ unu phoo.
⁶ Ọle ọ bụ; mu -pfua opfu ọẹ
 mu epfuhabe;

iphe, eme mu nụ emele
mu-a l'ẹka oome mu.

Teke mu haru epfufu;
?bu g'ọ ka mma?

⁷ Mbụ-a; Chileke mewaru;
ike bvụ mu;
bya eworu ndibe mu l'ophu
mee; ẹphe lakota l'iyi.

⁸ O mewaru mu;
mu gbajoshihuchaa
agbajoshi.

Ono buru iphe, ekebe du.
Awufu, mu wufuru buru
okpu bukwaru pho iphe,
agba mu ekebe.

⁹ Chileke gudewaa ẹhu-eghu
lajashia mu alajashi;
mu bya adu iya ashii;
teme o nodu ataru mu
eze nyikinyiki.

Onye ohogu mu ono nodu
agba mu ẹnya agbagba.

¹⁰ Ndiphe anoduje ebvu mu
onu l'ẹhu.

Temе ẹphe nodu anoduje
echi mu ẹka le nchi
gude eme mu iphe-iphere;
mbu tugba nanu g'ẹphe
kponyia mu ẹnya.

¹¹ Chileke nwwaru mu
yeru ndu ẹjo-iphe;
mbu-a; o nwwaru mu ye
ndu ẹjo-iphe l'ẹka.

¹² Ẹhu shikpøekwapho
du mu gubala;
o bya anyakashia mu togbo;
pyita mu l'ekpiri woru mu
hua ehurugehu.

O woru mu mee iphe,
o gude anwu agba mgbeka.

¹³ Apfu iya shi mu l'iphu shi
mu l'azu ada mu l'ẹhu
purumu purumu.

Ophu imemini mu adukpodaa
ya g'osufushi mu meji.
Otso-ilu mu nodu awu l'ali

kẹ torotoro.

¹⁴ O -gude l'o yeru mu ọru l'o
yekwasẹ mu iya ọzo.

Ọ nọdu azụje mu gburumu
p̄f̄urii g'onye ọgbogu.

¹⁵ Mu chitawaru uwe-aphu
kpube onwomu;
bya eworu ukuu-ẹnya mu
nwua l'imime urwuku.

¹⁶ Mu rawaru ẹkwa;
ẹnya chakota mu kẹ tororo;
mbu l'ẹnya gbahukotawaru
mu kẹ tsukiribaa.

¹⁷ Ọle ọ tọ dukwanu
iphe-kpanganga,
mu asu le mu mejeru.

Teme epfupfu, mu anọduje
epfu anu Chileke buru
iphe, doru risaa.

¹⁸ Gube ali; te erikwa mee mu!

Jiko ge mkpu,
mu echi ba adamihukwa
adamihu!

¹⁹ Mbu le ntaakponu be
onye-ekebe mu nokwa
l'imigwe.

Onye agbaru mu odzori
anodukwapho
l'ephekerephe.

²⁰ Ọo ndu mu l'ẹphe eshi onya
ekweru mu une.

Ọle onye mu arakwanu ẹkwa
ekpu bu Chileke.

²¹ E gege akabekpoo rwo
Chileke l'iswi ẹhu nemadzu
egube ono, nemadzu arwoje
arworwo l'iswi ẹhu
nemadzu ibiya ono.

²² "Ọ kwa nwapha olemole
phoduru;
mu ejeshia iphe-ozo ono,
bu: mu -jee ya mu ta
alwabaedu onoya.

17 Ọkpoma ta adukwa mu
ree.

Eswe ndzu mu be e meakwaru;

ọ tsụ-phu azụ.

Ilu echeakwa mu echeche.

² Mbụ lẹ ndu nọru mu

mgburugburu

bụkotaepho

ndu ekweru mu une.

Ọ bụerupho ẹka ẹnya mu

atụbaje bụ l'aphụ,

ẹphe akpatsushi mu.

³ Natanụ mu mkpalẹka;

jiko Chileke;

kele ọ tọ dudu onye ọzo,

suru g'ọona mu mkpalẹka

gbahaa gụbedua.

⁴ I mechiwaru phẹ ẹkpa

egomunggo;

ọphu ọ dūedu iphe,

edoje phẹ ẹnya.

Ọo ya bụnu l'i tii kwedu

g'ẹphe mekpee mu.

⁵ Onye jikaru ndu yẹle iya

eshi ọnyà l'opfu g'e bua

ya nggo bụkwa ụnwu

iya bẹ ẹnya e-mechaa

nyịshihu.

⁶ Chileke mewaru mu iphe,

onyemonye gude

atụ phukuku.

Mu bụru onye ndiphe agbụ

ọnu-mini l'iphu.

⁷ Mu jewaru iphe-ẹhuka jasụ mu

nọdu aphụwaa ragaraga;

mbụ l'ẹhu mu l'ọphu erewa

uphere.

⁸ Ndu obu phẹ gụru ìphóró

bẹ ọ tųfuru ẹhu.

Ndu iswi dụ mma swọlihu

tsoru ndu te emedu

ele Chileke.

⁹ Ọle g'ọ dụhabe;

ndu pfulerekoto

a-bụenurupho onye

ẹphe bụ;

tẹme ndu iswi dụ mma

a-nọdu akaẹepho ọkpehu

eje.

¹⁰ Obenu l'unubèdua;
unu bya atuko g'unu ha
nọkobe.

Ọle ọ bụ; mu ta ahụmakwa
g'ọ ka mma l'ọo onye lanụ,
maru iphe lẹ g'unu ha.

¹¹ Eswe ndzụ mu bụakwaru;
iphemiphe,
mu rịru k'ememe bụakwaa
kẹ mmanụ.

Nokwaphọ g'iphe guru mu
ẹgu ememe dụkwapho.

¹² L'unubèdua woru ẹnyasi
kua echi eswe.

Ọ bụru l'ẹka ọchii gbaru
tsukiribaa bẹ ẹphe nọ sụ:
Ha! Ìphóró adụakwanu."

¹³ Ọ -bụru lẹ mkpakọ unuphu
mu ele ẹnya iya bụ
alị-maa;

ọ -bụru l'ẹka mu e-je agbaa
iphe-azẹe bụ l'ẹka gbaru
tsukiribaa;

¹⁴ ọ -bụru lẹ mu sụru ilu
l'ọo ya bụ nna mu;
bya ekua ẹkà nene mu;
ọzoo kua ya nwune mu;

¹⁵ ?bụbahunaa gụnu ọzo bẹ
mu e-lebaa ẹnya iya-a?
?Bụ onye a-sụbaa mu l'owa-a
iphe,

mu a-nọdu ele ẹnya iya
bụ ọwa-a?

¹⁶ ?Oo-tsoru mu nwuda
l'alị-maa ọo?

Anyi l'iya a-tuko bụru
wurumu l'ilu ọo?

Bilidadu abarụ Jiobu mba

18 Tọbudu iya bụ; Bilidadu,
bụ onye Shuwa bya eyeeru
iya ọnu sụ iya:

² ?Denukpoo teke ii-pfubuhu
g'iipfu ọwa-a?

G'egomunggo dūnu ngu;
k'ọphu anyi a-maru g'anyi

e-gude eye ọnu l'iphe-a.

³?Denu g'o gude anyi dụ g'anụ
l'anya ngu;
mbụ l'ị tukurụ anyi kua
ndu mmanụ?

⁴Gube nwọphu ẹhu ghutaberu
eghu;
k'ọphu i woru onwongu
labushia nanụ nanụ;
?bụ g'a gbadoru ngu
mgboko l'ophu?

Tọo ?bụ g'e je aphọshiaru
ngu agbara mkpuma
g'ọ tọ dụhe l'ẹka ọ dụ?

⁵"Sụa; ìphóró, dọru ndu
ẹjo-iphe bẹ aa-phụnyikwa;
ọphu ọku iya enwuẹkwa
enwunwu.

⁶Ìphóró, shi dụ l'ụlo iya
a-bụkwaru ọchii.

Ọku anyịhu l'orọku,
ọ sụ-kuberu onwiya.

⁷Ọkpa ono, o shi azọje
gbụnyingu gbụnyingu ono
ta adụekwa ike, adụ iya nụ.

O bụru iphe, ọ chịru idzu
ememe e-nwuta iya
tụa kpurumu l'alị.

⁸Ọkpa, ọ zọru azọzo bụ l'ẹka ọ
zọru iya bụ l'ụgbu,
e geru doberu iya.

Teme ọ bụru l'eli igbudu
bẹ ọo-zọ ọkpa.

⁹Agburu, e kweberu iya a-tụ
iya l'ichiripfu ọkpa.

Ọ-tụ-gburumu atụa ya swịswia.

¹⁰A tųru obu-alị domiaru iya
l'ụzo, ooshi;
bya agbabekwaru iya phọ
ọnyà lẹ gbororo.

¹¹N-yemebvu emeje gẹ ndzụ
gụ iya l'ẹkameka, ooshi.

Teme ọ nọdu anọduje etsoẹ
ya phọ pụrupuru l'iphe,
bụkpoo ẹka ọ zọru ọkpa.

¹²Ike shi dụ iya;

obenu lẹ nta-a bẹ ọokpuwaa
rigorigo.

Tẹme eze iphe-ẹhuka nọdu lẹ
mgboru iya kwabẹru iya
m'obvu teke ọo-da.

¹³ Akpọ, dọ iya l'ẹhu bẹ
ọonoduje atapyashị.

Ọkpara anwuhu nọdu
atukoje iya ọkpa yee
ẹka tajishia.

¹⁴ Aa-kpọta iya l'okpehu
kpufu l'òbú iya,
bọ ẹka ọ kpọru obu ye;
dọbe iya ẹka je enwuru
yeru onye eze n-yemebvu.

¹⁵ Ọ tọ dọdu iphe,
nọ l'ulo iya ọphu ẹka
iya a-dọ.

Ọ buru ọku nshị-egbe bẹ
ee-woru kpua l'ulo iya.

¹⁶ Ọo-kpọhu nkọ jasọ
l'ogbarabvu;
nwọa lwaa jasọ l'ẹkali iya.

¹⁷ Ọ tọ dọdu onye anyatabaa
ya nọ l'eliphe-a;
ọphu oonwehedu ẹpha
lẹ mgboko-a.

¹⁸ Aa-chifuta iya l'ẹka ìphóró
dọ;
chiru iya je eye l'ẹka agba
ọchii;
mee ya l'ọ chihu lẹ mgboko
mgburugburu.

¹⁹ O too dobedu nwa;
ọphu o nweedu abubu lẹ
ndu ẹka o shi.

Ndibe iya ta adọdu adọdu
ọphu l'ẹka o bujeru.

²⁰ Ndu shi l'uzo ẹnyanwu-arịba
-bya bya ahuma
g'ọonwuru iya;
ndzọ erwuta phe.

Ndu shi l'uzo
ẹnyanwu-awawa
-huma iya;
ishi anyia phe ẹdzu.

²¹ Hoo haa; nokwa g'ọduje
 l'ibe onye eme ẹjo-iphe,
 bụ onoya.
 Ọ kwa ẹgube ono bụ g'ọduje
 l'unuphu onye amadụ
 Chileke.”

Jiobu epfu g'opfu ono gude erwube iya l'ẹhu

19 Tọbudu iya bụ; Jiobu bya
 eyee ọnu sụ:

² “?Unu a-nụkpoo mu aphụ
 ọwa-a,
 unu anụ mu ọwa-a jasụ
 teke ole?
 ?Bụ teke ole bẹ unu
 e-gweberu mu uji ọwa-a,
 unu gude opfu egwe mu
 g'unu egwe mu ọwa-a?
³ Ọwaa kwewaa ugbo iri,
 unu kọru mu ọnu;
 ọphu iphere adụdu unu ẹka
 unu abya mu l'iphu
 ẹhuka-ẹhuka.
⁴ Ọme ọ bụkpoonu l'ọo eviya
 lẹ mu shiswewaru ụzo;
 emeswe ọbu, mu mesweru
 ọbu bụkwa mu bẹ ọ nọ swiru.
⁵ Unu -nọdu etu onwunu
 ọphushugbu eje
 abyapfuta mu;
 bya egude iphe-iphere,
 anwuru mu nụ abarụ mu
 mba;
⁶ unu maẹkwarupho
 l'ọ kwa Chileke meru mu ẹji.
 Ọo ya woru ụgbu-egege iya
 woru lọ-pee mu
 mgburugburu.
⁷ Mu chia mkpu sụ l'eemekwa
 mu ẹji;
 ọphu ọ dudu onye yeru
 mu ọnu.
 Mu chia sụ g'a gbaaru
 mu mkpu;
 ọphu ọ dudu onye harụ
 mu enge.

⁸ Ọo Chileke nọ-chiru mu
 ọzo gẹ mu ta aghatashi.

Ọ bya emee; ọzo,
 mu eshi gbakọta ọchii.

⁹ Ọ nafuru mu ùbvù,
 e shi akwabeje mu;
 bya eye ẹka kputa mu
 okpu-eze, mu shi kpuru.

¹⁰ Ọ tọ dọkpodaa ọzo,
 o to shidu alajashi mu
 kẹ tarara tarara jasụ mu
 bvụ gẹ mu bvuru-a.

Iphe, mu ele ẹnya l'oo-me
 l'ẹhu mu bẹ o phefuwaru
 g'onye phefuru oshi.

¹¹ Ẹhu-eghu iya bẹ o mewaru;
 o nwuhu ọku l'ẹhu mu;
 bya aguru mu yeru ndu
 ọhogu iya.

¹² Ojọgu iya phẹ nọdu
 asọ kpereree abyapfuta mu.

Ẹphe kephee mu ekephe;
 bya anọ-pee ẹka mu
 bu mgburugburu.

¹³ Ndu mu l'ẹphe bụ nwune
 bẹ o bukafuru mu l'ẹphe;
 bya emee ndu mu l'ẹphe
 shi aswị ọswi;
 ẹphe gbakashihu.

¹⁴ Ndu mu l'ẹphe bụ ipfu
 gbawa nanụ-nanụ.

Ẹguru ọnyà mu phẹ
 zọhashia mu.

¹⁵ Ẹbyaa, byaru mu nụ;
 mẹ ndu bụ ohu mu gụa
 mu l'onye lwaru alwalwa.

Ẹphe nọdu asuje lẹ mu
 bụ onye ọhozo.

¹⁶ Mu -kua ohu mu oku;
 ọ tọo zadu mu ẹnu;
 l'ẹka mu gudekpọkwaa
 ọnu mu rwọo ya arwọrwo.

¹⁷ Udzu ọnu mu nọdu
 eshijechaa nyee mu ishi.

Unwune mu gẹdegede
 nọdu ebuhachaa mu ebuha;

¹⁸ mbụ l'ụnwegirima
 nshịi yìchakwa lẹ ndu
 epfutoşhi mu nụ.
 Ẹphe -hụma mu;
 ẹphe achị mu ọchi.
¹⁹ Ndu mu l'ẹphe shi nọdu
 phakuu
 bẹ mu dụkotawaa ashị.
 Ndu mu yeru obu ghaa
 ọhu meahaa iphe,
 a-tsuru mu nụ.
²⁰ Nta-a ta adụedu iphe,
 mu bụ,
 abụdu phulaphula akpọ
 yẹe ojogorogo ọkpụ.
 Nta-a bụwaa iphe,
 phọduru mu l'ọnu,
 gege aburu eze bụ
 ẹgbu kpoloko.
²¹ Unu kabenu phụaru
 mu obu-imemini unubedua,
 mu l'unu eshi ọnyà.
 G'imemini mu kabenu dụ unu;
 l'ọ kwa Chileke chiru
 mu ẹka-a, mu l'iya eme-a.
²² ?Denu g'o gude unu je
 anọdu achikwa mu phọ
 gẹ Chileke achị mu?
 ?Unu teke atajikpọdaa anụ
 mu ẹpho?
²³ Ọ dụ mu g'a sụ l'iphe-a,
 mu epfu-a bẹ eede edede
 l'ẹkwo;
 mbụ g'a sụ l'e ebyịru iya
 ebyibyi l'ẹkwo dobe;
²⁴ l'e gude mkpụrukpu-ígwè
 dee ya l'eli mkpuma;
 mbụ kaa ya akaka l'agbara
 mkpuma g'ọ nọwaro ojeje.
²⁵ Ọle ọphu mu maru bụ
 l'onye a-gbafuta mu nụ
 nọ-a ndzụ;
 l'e -mechakpọepho l'ikpazụ
 iya bẹ ọo-pfuru-a l'eliphe-a.
²⁶ Lẹ teke e
 mebyishichakpọorunu

akpọ-ẹhu mu ọwa-a
 bẹ mu e-gudele-a anụ-ẹhu
 mu hụma Chileke.

²⁷ Ọo mbẹdua l'onwomu
 e-gude ẹnya mu
 hụma iya gẹdegede;
 ọ tọ bụdu onye ọzo;
 mbụ l'oovukpọo mu
 evuvu l'ọkpoma shii.

²⁸ Unu -jee l'asụ:
 'Anyi a-chịhunuru iya gụnu;
 l'ẹka ọ bụ iya bẹ iphe-ẹhuka
 ono l'ophu shi l'ẹka.'

²⁹ Unu tsunapho ogu-echi
 Chileke ebvu;
 unubẹdua l'onwunu;
 kẹle oke ẹhu-eghu bụkwa
 ogu-echi bẹ oowotajeru
 nemadzụ.

Ọ bụru teke ono bẹ unu
 a-maru l'ikpe dụ."

Ọnu, Zofa yeru

20 Tọbudu iya bụ; Zofa, bụ
 onye Nama bya eyee ọnu sụ:

² Ọ kwa l'egomunggo agbanụka
 mu gharaghara meru g'o
 gude mu nọdu eye ọnu-a,
 mu abya eyeye-a;
 kẹle ẹhu te ebvuduru
 mu ebvuru.

³ Mbụ lẹ mba ono, mu anụ ono
 bẹ iphere iya dụ mu.

Ọ bụru iya l'akpali mu eye ọnu.

⁴ Ire-lanụ bụ opfu bụ l'ị maru-a
 g'iphe dụkpoo e -shi lẹ ndiche;
 mbụ eshi ọphu e meru
 nemadzụ dobe l'eliphe.

⁵ Ị maru-a l'onye ẹjo-iphe bẹ
 ẹhu-utso nkiya abụjele-a tsọkere;
 mbụ l'onye amadụ Chileke bẹ
 ta adụdu g'ootebejeru ẹswa.

⁶ A makwarụ-a l'eku-onwonye
 nkiya erwuje akpaminigwe.

Ọ nọdu apangobeje ishi
 ẹhuka-ẹhuka;

k'ophu ishi iya ejeje
asụ-pfuru l'urwukpu.

⁷ Ọle ọo gẹ nshị, o nyịru
anyinyi erekashihuje-a
bụ g'oo-rekashihu jasụ
l'ojejeje.

Ndu shi ahụmaje iya nụ
e-mechaa ajije sụ:
?O jehunuru awe?

⁸ Ọo gẹ nrwọ ephukashihuje-a
bụ g'oo-phukahụ;
ophu a hụmabaedu iya
ohumalenya;
mbụ l'oo-me phosamu
g'ophulenyaa, a phuru l'enyashi.

⁹ Onye shi hụma iya nụ -nonyaa
bẹ ọ tọo hụmahedu iya ọzo.

Ọkpoku ibe iya ta
ahụmabaedu iya ẹnya
ozobaa.

¹⁰ Ọ bụru ụnwu iya e-mechaa
pfụa ndu akpa nri
ugwo iphe, o meru phẹ.

Mbụ l'ẹphe e-mechaa gude
ẹka phẹ nụ-phuchaa phẹ
ẹku phẹ ono azụ.

¹¹ Ọkpehu ọkpehu ono,
o shi eme k'okorọbya ono
etsoru iya bụru wurumu
l'ilu.

¹² A makwarụ-a l'ẹjo-iphe
atsọje iya ụtso l'ọnu.

Ọ nọdu akpụjeru ẹjo-iphe l'ọnu;
gude ire sụ-mia ya.

¹³ A makwarụ-a l'ọ tọo dọjedu
ike haa ẹjo-iphe g'o je;
l'o wojeru iya kpuru
akpuru l'ọnu.

¹⁴ Ọle nri, o riru eriri
e-mechakwanaa nọdu
iya l'ẹpho shiahaa ishi.

Nri ọbu e-mechaa dọ iya
l'ẹhu g'onye óghù tsọru ọnu.

¹⁵ Noo teke ọo-gboshi ẹku ono,
o shi elwee kawọmu
kawọmu onoya;

mbụ lẹ Chileke e-me
g'ẹpho iya tuko iya nwashia
g'ọ ha.

¹⁶ L'ọ wata ericha ọnu-mini
óghù.

Ọ bụru ire, óghù meru
nmeremu e-mechaa
kpọ-nyia ya ẹnya.

¹⁷ Ọ-sọ-gborogboro ono taa
adụedu iya k'ele ẹnya;
mbụ nggele ono, bụ iphe,
agba iya dẹredere bụ
manụ-ẹnwu yẹe mini
ẹra-eswi ono.

¹⁸ Iphe ono, o seru akanya
iya ono bẹ oo-mecha
nụ-phu azụ;
o too ridu iya l'ọnu.

Urwu, dabaru iya lẹ nghọ,
ọ gbaru ta atsọhedu iya ụtso.

¹⁹ Iphemiphe ono bụru opfu l'ọ
mewaru ndu akpa nri
mkpawere woru phẹ
tọgbo mgbegere.

O yeru ẹka nata ndiphe ọlo,
ọ tọ kpuduru.

²⁰ Hoo haa; eshinu ọ tọo
nmapfujeduru anmapfuru
l'eme ụghoro bẹ ọ tọ
dụkwa iphemiphe ono,
agụ iya nụ ono duru ọphu
oo-nweru;
ọphu ẹku iya adzọkwanu iya.

²¹ Ọ tọ dọedu iphe, duru iya nụ,
bụ iphe,
oo-gude ria gwọo-gwọo.

Ẹku iya ta adụkwa ẹka
ọo-nọ-beru.

²² Ọo teke ọ nọ eri g'ọ dụ iya
bẹ ọla-l'iswi atụje iya l'ụpfu;
mbụ aphụ asọru kpulakpula
bya asọ-kputa iya ishi.

²³ Ẹpho -bya eji iya;
Chileke atụkoepho oke
ẹhu-eghu iya byabẹ iya l'ishi;
chiẹ ya phọ gbaa-gbaa.

²⁴ Teke o ketarụ ọso nahụ
mgbọ-ígwè;
apfụ, e kweru l'onयरubvu
eguru iya l'okpurukpu.

²⁵ L'ọ bya ephefu iya
l'okpurukpu iya;
mbụ phedu iya mpyipyi
iphe-ígwè ono,
charu ọku gbarara ono
lẹ meji.

Ndzụ-agụgu emee ya omeliwe.

²⁶ Ẹku iya l'ophu abụru iphe,
kuru l'ochii.

Ọku, e nweziduru enwezi
enwulihu woru iya
kepyashia tsupyashichaa
mẹ nwa ndu phoduru l'ulo
iya.

²⁷ Akpaminigwe l'ophu atuko
ejo-iphe,
o mekotaru kpuhaa ghebe
onu.

Alị agbalihu gbaa ya ekebe.

²⁸ Mini abyaa utso bya ekpota
ulo iya;
mbụ ọ-gba-gborogboro
mini a-bya mboku,
Chileke a-tụ-koshi iya
ẹhu-eghu iya.

²⁹ Noo ẹgube obunggo,
Chileke ebuje ndu ejo-iphe;
tẹme ọ bụru okiphe,
Chileke gude ẹka iya
keru nụ phẹ.

Jiobu epfu gẹ ndu ejo-iphe ababeje ụba

21 Jiobu bya eyee onu sụ:

² Unu ngabekwa nchị

ree l'opfu-a, mu epfu-a.

G'ono bụkpoorunu obu unu
dụ mu iya.

³ Unu takpọepho nshi haa gẹ
mu pfughee.

Mu -pfuchaa; unu emeahawa
mu rọ sukusuku ọbu.

⁴ Aphụ, mu agụ; ?bụ nemadzụ

bẹ mu aguru iya?
 ?Denu ẹka mu e-gude taa nshi?
 5 Unu lee mu ẹnya ree;
 huma l'unu a-kpo beru.
 Unu woru ẹka hua l'onu.
 6 Qobujeru; mu -rinyyaa iphe-a;
 ndzu aguhaha mu;
 ẹhu aphukota mu
 kpaakpaakpaa.
 7?Denu g'o gude ndu ẹjo-iphe
 nodu anoduje ndzu;
 kaa nka; ẹphe aburu ndu
 ike du?
 8 Ẹphe anodu huma;
 unwu phe ekofutachaa
 bya ebuchaaaru shihu ike
 no-pee phe mgburugburu.
 Ẹphe anodu gude ẹnya phe
 humachaa nwanwanwanwanwa
 phe nno kwapho.
 9 Unuphu ibe phe adakota jii;
 o to dudu ndzu-agugu,
 adu iya nu; ophu Chileke
 echidu phe echachi.
 10 Oke-eswi ibe phe eyeephoo
 eswi ime l'o rwuberu iya.
 Eswi phe ono atsuephoo ime eje;
 o to dudu ophu ekwo nwa.
 11 Ẹphe anodu azushi unwu
 g'ikpoto aturu.
 Unwegirima ono -teru ebvu
 shia ẹkiya-a;
 ẹphe eteru iya shia ẹkiya-a.
 12 Ẹphe egude ogumogu gude
 une agu ntumatu.
 Ẹphe eme emereme egbu opu
 eye iya.
 13 Ẹphe eria gwogwoo;
 tusaru ẹhu jasu g'ẹphe
 a-no-beru.
 Mboku, ẹphe a-nwuhu;
 ẹphe anwuhuephoo le
 nchi-odoo.
 14 Ẹphe asuje Chileke g'o paru
 phe haa;
 l'o too gudu phe ẹgu amaru

uzo iya.

¹⁵ Ẹphe asu: ?Bu onye be
 Ọkalibe-kangokotaru-nu bu
 ke g'ephe jeeru iya ozi?
 ?Bu gunu be ephe erita l'epfu
 anu iya?

¹⁶ Ọphu ephe amadu l'ajàjà,
 ephe jàru ta abudu phe
 be o shi l'eka.

Noo eka mu gude ọphu mu
 ayidu l'idzù, ndu ejo-iphe
 achi.

¹⁷ Ọle o bu; ?o dukpooru teke
 aaphunyije oku ndu ejo-iphe?
 ?O dukpooru teke eze
 iphe-ehuka abyapfutaje phe;
 bu iya bu obunggo ono,
 Chileke egudeje ehu-eghu
 bua ono?

¹⁸ ?O dukpooru teke aanonyaje;
 ephe adu g'eswa okponku,
 a kuberu l'eka pherephere ezi;
 mbu ephe adu g'eswa ereshi,
 oke pherephere ezikashi?

¹⁹ A sukwaru le Chileke
 ewoju iphe, o gogo me
 nemadzu doberu unwu iya.
 Ọle o bu; g'o woju iphe obu
 mee onye meru iya nu;
 k'ọphu onye ono a-maru
 l'ola ula iphe, o meru.

²⁰ G'o gude enya iya huma
 ọla-l'iswi, a-byapfuta iya nu.
 G'oke ehu-eghu
 Ọkalibe-kangokotaru-nu
 tukokwaru iya l'ishi.

²¹ Kele nwa onwa olemole,
 a nuru iya l'eliphe-a -bvwa.
 ?O kpakwadu ishi ndu
 o haru l'eliphe me o towaa azu?

²² Su-a; ?o duru onye suru
 g'oo-zi Chileke mmamiphe;
 eshinu o bu iya ekpeje ndu
 kakota shii ikpe?

²³ A -nonyaa; nwoke
 agbakwohu nwuhu;

onye ẹhu dụ guu;

ọphu ọ dụdu iphe,

atsụ iya l'ẹhu;

²⁴ onye ẹhu dụebe nwa

pukalapukala;

umi tsuru iya l'ọkpu.

²⁵ Onye ọzo ejekpọepho

iphe-ẹhuka ẹme l'ọnwuhuje;

mbụ l'ẹhu teke atọ-swee

ya ụtso.

²⁶ E -mechaa l'a tuko phẹ libe

l'ali;

ẹkà atuko phẹ ripyabẹ.

²⁷ Iphe, unu arị dokwaru mu

ẹnya ree;

mbụ iphemiphe ono,

unu gude ọriri kpakọo bo

mu onoya.

²⁸ Unu pfuru sụ: ?Bụ awe bẹ ọlo

oke amadụ nọhunu;

mbụ ọlo ono, ndu ẹjo-iphe

shi bugbaaru onoya?

²⁹ ?Unu teke aji-swekpọo ndu

ije aji?

?Unu teke atọ-swee nwẹhu

gbua igo l'iphe, ẹphe gude

ọnu phẹ akọ?

³⁰ Sụ l'oke iphe-ẹhuka byaru ọha;

ọphu ọ dụdu iphe,

o meru onye ẹjo-iphe.

Chileke bya atụ-koshi ndiphe

oke ẹhu-eghu iya;

ọphu ọ dụdu iphe,

o meru onye ẹjo-iphe.

³¹ ?Bụ onye apfujeru iya l'iphu

gbaa ya iphe, oome?

?Bụ onye apfuje iya ụgwo iphe,

o meru?

³² Eelije iya l'ilu lirwee elirwe.

A gbenu eche ilu iya echeche

g'ọ tọ dụ iphe, e-me iya nụ.

³³ Ẹja, shi lẹ nsuda a-dụ iya ree

l'ẹhu.

Ndiphe l'ophu awụ etso iya l'azụ;

ẹme ndu ọphu bụ aguta

aguta vuwaru iya ọzo

wuru jeshia.

³⁴“Sụ-a; ?bụ mkpọkoro opfu
ono, unu epfu ono bụ obu,
unu nọdu adu mu iya nta-a
tọo?”

Kẹle iphe, bụ onu, unu eye ta
adukwa iphe, dụ iya nụ,
abudu ụka bẹ unu adzushi.”

Elifazu ebo iya Jiobu ozo

22 Tọbudu iya bụ; Elifazu onye
Temanu bya eyee onu sụ-a:

²?Bụ Chileke bẹ nemadzụ
abarụ urwu?

Mbụ-a; onye maru iphe;
?ọo-bakpọru iya nụ urwu?

³?Bụ ụdu ẹhu-utso gunu bẹ
oo-meru nụ
Ọkalibe-kangokotaru-nụ
m'ọ buru l'ị bụ onye
pfuberekoto?

?Bụ gunu bẹ oo-rita iya;
ome ọo kẹ g'a sụ l'ọ tọ
dudu uta, dụ ngu l'ẹhu?

⁴?Bụ l'ị bụ onye atsujje iya
ebvu bẹ ọobaru ngu
mba iya?

?Bụ iya bẹ o gude kua ngu
ikpe tọo?

⁵Ọo ẹjo-iphe ngu pakpọoru
ẹka apaa.

Iphe-ẹji, iimeshi bụ aguta aguta.

⁶Mkpalẹka, iipfu g'unwune
ngu naa ngu te nwekwa ishi.

Gube onye atọtaje ndiphe ẹkwa,
ẹphe nma l'upfu gbabẹ
phẹ ọto.

⁷Onye ike bvuru bẹ i ti
chebeduru mini.

Ị parụ nri domiaru onye ẹgu
agụ g'o to ri iya.

⁸Ọle ị bukwa oke amadu,
nweru alị ẹka ngu;
bya aburu onye aakwabẹ
ùbvù buru l'alị obu.

⁹Ụnwanyi, ji phẹ anọedu

-gbapfuta ngu l'i chiphu
 phẹ azu; gbabẹ phẹ ẹka ọto;
 tẹme i nọdu emeje g'ike
 bvụ ndu enwedu nna.

¹⁰ Ọo iphe ono meru g'o gude
 a gbaa ọnyà gbaphee
 ngu mgburugburu.

Ọtulupfu, eye ngu ebvu nọdu
 atsụ ngu l'ẹhu.

¹¹ Ọo iphe ono meru g'o gude
 ẹkameka gbahụkota ngu
 ọchii; k'ọphu ọ tọ dọdu
 iphe, iihumaje.

Ọ bụru iphe ono meru g'o gude
 utso gbawa gbamia ngu.

¹² Ẹka Chileke nọ bụkwa ẹka
 kachaa ephekerephe l'imigwe.

Hụmawaro gẹ kpokpode
 nọ-be ephekerephe!

¹³ I gbẹ sụ: "Chileke ?ọ maru
 ole?"

?Qogbeje l'ẹka agba ọchii
 ẹgube ono ekpe ikpe?

¹⁴ ?Mbụ l'oke urwukpu
 sọpyaberu iya;
 k'ọphu ọ tọo hụmajedu
 anyi ẹnya m'ọ nọdu
 aghaphe lẹ mgbaka igwe
 yẹe aji."

¹⁵ ?Bụ ọzo, ji-nọdu eshi bụ
 akahụ ọzo ono,
 bụ ọzo, ndu ẹjo-iphe tọru?

¹⁶ Ndu ono bẹ a
 kpọ-kwofukwaru
 akpọ-kwofu;
 ẹphe laa teke o teke
 agbadu phẹ k'alala.

Ukporo-mini bya avụa phẹ
 l'ogbarabvu.

¹⁷ Ẹphe sụ Chileke: "Parụ anyi
 haa!"

?Bụ gụnu bẹ
 Ọkalibe-kangokotaru-nụ
 e-me anyi?"

¹⁸ Ọle ọ kwa iya vukọru iphe,
 dọ ree vujia ọlo phẹ evuji.

Noo ẹka mu gude ọphu mu
ayidu l'idzù, ndu
ẹjo-iphe achị.

¹⁹ Ndu pfuberu-ẹka-oto
ahumaje iyi, yiru phe
nụ tee ẹswa.

Ndu iswi dụ mma achia phe
ọchi sụ:

²⁰ Tororo; ndu ọhogu anyi
bẹ a kabekwa mebyishia.

Ọku tsuakwaru ẹku phe.

²¹ Sụ-a; wodurupho onwongu
sẹe asẹe l'ẹka Chileke;
k'ọphu gụ l'iya a-dụ lẹ ree.

Ọo ya bụ g'oojehuru ngu.

²² Natadupho anma okwa,
shi iya l'ọnu.

Woru opfu iya doo giriri
l'okpoma ngu.

²³ L'i -lwaphuta azụ

lwafuta
Okalibe-kangokotaru-nụ
bẹ oo-dophu ngu azụ
l'onodu ngu.

I -tuko ẹjo-iphe, dụ l'ibe ngu
woshikota;

²⁴ bya eworu mkpola-ododo
ngu l'ophu rwụa lẹ ntụ;
mbụ tuko mkpola-ododo
Ofi ngu je achiru ye l'ogba
g'ọ bụru mkpuma
nọ lẹ mini;

²⁵ noo teke

Okalibe-kangokotaru-nụ
a-buru mkpola-ododo ngu;
buru mkpola-ochaa,
kakota ree, i nweru;

²⁶ noo teke

Okalibe-kangokotaru-nụ
atsọaha ngu ọtso;
l'i paliaha iphu lee Chileke.

²⁷ Teke ono bẹ ii-pfuru nụ
Chileke; l'ọ numa olu ngu;
tẹme l'i mekwaaru iya pho
iphe, i kweru ukwe iya.

²⁸ Ii-toje okpa iphe; l'e mee ya

g'i tọru iya.

Ìphóró abya aduru ngu l'ụzo,
iishi.

²⁹ Teke e wozeru nemadzụ alị;
ị -sụ g'e wolia onye ono eli;
Chileke adzọo onye ono,
e wozeru alị ono;

³⁰ mbụ l'ọo-dzọ ndu iswi
adụdu mma.

Ọ bụru iphe, oo-gude dzọo
phẹ bụ lẹ gụbedua
l'onwongu dụ chiriri.

23 Jiobu bya eyee ọnu sụ:
² Ntanụ ọwa-a bẹ aphụ,
mu agụ erwukwa mu lẹ
meji.

Ęka Chileke anyịlekwa
túdíú l'ẹhu mu l'ẹka mu
atsụkpokwaa ude-a,
mu atsụ-a.

³ Ọme mu makpọoru ẹka mu
a-chọ-vu Chileke.

Ọ dụ mu g'a sụ lẹ mu a-dụ
ike jerwua ẹka o bu;

⁴ mẹ mu apfuru iya l'iphu
pfua g'oghū mu;
mẹ mu l'iya atụe ya phọ
jasụ mu epfugbua g'o
jiru mu ọnu.

⁵ Noo teke mu gege
amawaruro iphe,
o gogo yeru mu ọnu;
mẹ iphe,
oopfu edokwanaa mu
ẹnya.

⁶ Ọo-gude ike-ọkpụ gẹ mu
l'iya kpegba ikpe tọo?

Waawakwa; o togọ dụkwa iphe,
o g'aguru nụ mu l'onoo iphe,
mu meru.

⁷ Ọ l'iphu ẹka ono bẹ onye
pfuberekoto gege apfuru
kọoru iya iphe,
atsụ iya l'ẹhu;
mẹ ọ dzọo mu l'ẹka
onye-ikpe mu;

mu enweru onwomu jasụ
l'ojejeje.

⁸ Obenu ịẹ g'ọ dụ nta;
mu -chọo ya shia ụzo
enyanwu-awawa;
mu ta ahụmadu iya;
teke mu chọru iya shia ụzo
enyanwu-arịba;
mu ta ahụmakwa iya phọ.

⁹ Ọ -nọdu ịẹ ndẹgu eje ozi iya;
mu ta ahụmadu iya.

Teke ọ shiru ụzo ndọhali;
mu ta ahụmakpoda ya
rọ ahụma ophu.

¹⁰ Ọle mbẹdua ta adụkpoda
ụzo, mu shiru, ọ madu.

Ọ bụru iya bụ ọ -hụchaa mu
ama;
mu amaaha mma gẹ
mkpọla-ododo.

¹¹ Ọkpa mu etsokwapho ẹka ọ
zọru ọkpa pụrupuru.

Ọ bụekwapho ụzo,
ọ tọru bẹ mu tsoru;
ọphu mu ahajekwaru iya
shiahaa ụzo ọzo.

¹² Iphe, ọ sụru g'e meje bẹ mu
teke ahaswekwaa ememe.

Opfu, shi iya l'ọnu bẹ mu
kakwa agụbe iphe
eme ịẹ nri, mu erije
mbọku-mbọku.

¹³ Obenu l'ọ pfuru akatakpa
ẹka iya;
tẹme ?bụkwanu onye sụru
iya akwachị ụzo?

Ọo iphe, dụ iya ree ememe
bẹ oomeje.

¹⁴ Ọ chịru idzu mee iphe,
dụ iya ree l'ẹhu mu.

Ọ chibakwaaro ẹgube idzu
ono igwerigwe
woru kwachiaru onwiya.

¹⁵ Ọo iphe ono meru g'o gude
ọ nọdu abụjeru;
mu -nọdu l'ẹka ọ nọ;

ndzụ agụshi mu ike.
 Teke mu rịtaru iya;
 ndzụ agụahaa mu.
¹⁶ Chileke mewaru mu;
 meji nọdu emewaa mu
 pheripheri;
 mbụ ị
 Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
 yewaru mu ebvu.
¹⁷ Ọ tọ bụdu ọchii, l'agba nụ
 meru gẹ mu dobe ọnu doo;
 mbụ ọchii ono,
 tukuru mu iphu
 rachia ono.

Umere ndu ẹjo-iphe

24 Ọ bụ gụnu kparụ iphe,
 Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
 te edobejedu mbọku,
 oo-kpe ikpe?
 Denu g'o gude ndu maru
 Chileke nọdu anọduje
 ele ọnya
 ẹgube eswe mbọku ono;
 ọ tọ dudu ọphu ẹphe
 ahụma?
² Mkpuma a kọberu gude
 kpaa oke alị bẹ amadụ
 apheribejeru.
 Ẹphe nọdu echechaa eche
 aturu, ẹphe rwutaru l'iphuru.
³ Ẹphe nọdu achifuje
 nkafụ-igara nwogbee;
 bya anatajẹ nwanyị,
 ji iya anọedu oke-eswi
 iya l'itumo.
⁴ Ndu ụkpa bẹ ẹphe
 achiribejeru l'uzo;
 tẹme ẹphe nọdu akpatajẹ
 gẹ ndu akpa nri domishia
 onwophe.
⁵ Ọo gẹ nkafụ-igara-ọswa
 etsojeru echięgu aghaphe-a
 bụ gẹ ndu ụkpa etsojeru
 aghaphe achọ ẹka ẹphe
 a-kpata nri.

Ọ bụru l'okorobo-ẹgu bẹ
 ẹphe akpatajẹru ụnwu
 phẹ nri.

⁶ Iphe, bụ mkpakọ nri,
 ẹphe erije bụ iphe,
 ẹphe tsoru ọma ẹgu kpata
 l'akpa.

Tẹme ẹphe nọdu ejejechaa
 akpa ọbu eje iya l'ẹgu
 ndu ẹjo-iphe.

⁷ Eshinu ẹphe enwedu uwe
 bẹ ẹphe agbajẹru ọto zẹe
 futa ọtsu.

Oyi -tsua g'ọ tsuhabe;
 ẹphe te nweduru iphe,
 ẹphe e-gude kpuchia
 onwophe.

⁸ Igwe -wata edze eze mini;
 mini, shi l'úbvú ono
 anmaa phẹ; ẹphe adu shẹgele.

Ọ bụru l'agbara mkpuma bẹ ẹphe
 ejeje anmakoru;
 kẹle ọ tọ dọdu ẹka ọzo,
 ẹphe a-gbaba je ekpuru.

⁹ Nwa, enwedu nna bẹ a nataru
 ne iya teke ọongukwadu ẹra.

Ndu akpa nri bẹ a naru ụnwu
 phẹ opfu l'ẹphe ji ụgwo.

¹⁰ Eshinu ẹphe enwedu uwe
 bẹ ẹphe agbajẹru ọto tsoru
 aghaphe.

Ẹgu anọduje eme phẹ;
 ẹphe evukwaru iphe,
 e meberu l'opfu evulata.

¹¹ Ẹphe anọduje lẹ mgbabu
 olivu mee manụ olivu.

Ẹphe abya akua mẹe-vayinu
 kuta; l'ọogu phẹ;
 ẹphe te ededu iya ire.

¹² Ude, ndu anwuhu anwuhu
 atsụ bẹ adashị ike lẹ mkpukpu;
 tẹme maa ndu e mekaru
 iphe nọdu echi mkpu
 achọ onye e-yeru phẹ ẹka;
 ọphu ọ dudu onye Chileke
 angajẹru nchị l'iphe, oopfu.

¹³ O nweru ndu ọphu kpọru
 ìphóró ono ashì.
 Ẹphe ta amadụ ụzo iya amama
 ọphu;
 ọphu ẹphe eshidu gbororo
 iya ililekpọo.

¹⁴ Ọobujeru;
 ẹkameka -gbahụepho ọchii;
 mgbugbụmadzu agbalihu
 je egbua onye ụkpa yẹ
 onye adụdu g'ọ dụ iya.

Ọ buru l'enyashi bẹ
 ọonoduje apya g'onye-oshi.

¹⁵ Ọzo bụ l'onye eri ogori
 bụ iphe, ọonoduje ele ẹnya
 iya bụ nchi-ejihu.

Ọriri iya aburu:

“Nta-a bẹ mu maru l'ọ tọ
 dudu onye hụmaru mu nù!”

L'o woru iphu mee g'a ta hụbe
 iya ama.

¹⁶ Ọo l'ọchii bẹ ndiphe ejeje
 etsufua ụlo nwibe phẹ bahụ.

Teke o beru l'eswe;
 ẹphe agụ-chia onwophe
 ụzo nọdu;
 noo kele ìphóró aduje
 phẹ ashì.

¹⁷ L'ẹhu nkephẹ g'ẹphe hakọta
 bụ ọchii,
 agbashì ike bụ nchi-abọhu
 nkephẹ.

Ọ buru n-yemebvu,
 nọ l'ọchii bẹ ẹphe l'ẹphe
 eshi ọnyà.

¹⁸ “Obenu l'ẹphe bụ ọphu-mini,
 tukoru l'eli mini.

Oke-alì phẹ bẹ a tųru ọnu;
 k'ọphu ọ tọ dudu onye
 agba ọkpa l'ẹka ẹphe
 kọru opfu.

¹⁹ Ọo ẹgube ono, okpomọku
 yẹ anwụ erwubashije
 aka-mini-sunoo-a;
 bụ g'ilu anọduje alwọko
 ndu emeje iphe-ẹji.

²⁰ Ẹpho ne phẹ eworu phẹ
zohaa.

Ẹkà akpaa phẹ nri l'ẹhu.

Ndu ẹjo-ememe ta adukwa
onye anyatajẹ phẹ nù.

Ọ kwa g'aagbakwoshije oshi-a
bù gẹ aagbakwotajẹ phẹ.

²¹ Ẹnwanyi, ta atsudu ime yẹe
ndu ọphu enwedu nwa
bẹ ẹphe egudeje azu
onwophe;

ọphu ẹphe aphujeduru
ẹnwanyi, ji phẹ anọedu
obu-imemini.

²² Obenu lẹ Chileke egudeje
ike iya lọo ndu nweru
ike phèlèphèlè.

A makwaru-a l'ẹphe angujeru
anguru l'eliphe-a;
obenu l'ẹphe ta amajedu
?ẹphe a-nọdu ndzu tọo
ẹphe ta adzudu.

²³ Ọopajekpokwaaru phẹ rọ
haa g'ẹphe tuta unme;
ẹphe nọdu tuzowaruro ẹhu;
ọle ẹnya iya dọepho l'iphe,
ẹphe eme.

²⁴ E -mee g'e kuliru phẹ eli;
a -nọepho nwanshiji;
ẹphe ephukahụ.

L'a bya ekuzetakpọo phẹ ali;
onwu eworu phẹ gbua
g'ogbuje ndu ọzo.

L'e gbua phẹ g'onye egbu
ishi akpe.

²⁵ Teke ọ bù l'ọ tọ dudu gẹ
mu pfuru ono;
g'onye a-gba mu iya nù
gbawa mu iya rọ.

G'onye ono byawarọ apfuru
sù l'iphe-a,
mu epfu-a ta adudu iphe,
ọ bù!"

Bilidadu epfu l'ọ tọ dudu
onye pfuberekoto l'iphu Chipfu

25 Tọbudu iya bụ; Bilidadu,
bụ onye Shuwa bya
eyeeru iya ọnu sụ iya:
2 "Ọo Chileke bẹ aburu
ishi dọ l'ẹka;
tẹme ọ bụru iya bẹ ọha
l'ophu gbaru g'ẹphe
tsuje ebvu.
Oomeje gẹ nchị dọ doo
l'ephekerephe.
3 ?Bụ onye adu ike aguta
ojogu iya l'ogu?
?Tọ bụ onye bẹ iphoro,
shi iya l'ẹka te erwudu
l'ehu?
4 ?Denu g'eeshi gẹ nemadzu
buru onye pfuberekoto
l'iphu Chileke?
?Denu g'eeshi gẹ nemadzu,
nwanyi nwuru buru
onye dubebe ree?
5 Ọ -bukpoorunu l'onwa te
echizidu echichi;
ophu kpokpode egbudu
nwjinwii ree l'iphu iya;
6 ?buchia nemadzu, bụ
ekà-alị bẹ ọ guberu iphe;
mbu nwa, nemadzu nwuru,
bụ mgbashiride bẹ ọ bụ?"

Jiobu epfu gẹ Chileke habe shii

26 Tọbudu iya bụ;
Jiobu bya eyee ọnu sụ:
2 Lewarọ egube mkpu,
ijbaru onye adudu ike,
dọ iya nụ!
Lewarọ egube g'i gude dzọ
onye ẹka tsuhuru mẹe!
3 Lewarọ egube eguru idzu,
ị chiru nụ onye amadu iphe;
mekpoo iphe, dọ omilomi,
ị chifutacharu ghebe ọnu.
4 ?Bụ onye pfubuderu ngu

iphemiphe ono,
i pfukotaru ono?

?Bụ unme onye gbę ngu l'onu
pfua ya?

⁵ Ndu nwuhuru anwuhu bę
ndzu-agugu mekwaru;
ęphe nodu aphu kparikpari;
mbu ndu maa,
bu le mkpula mini;
me ndu ophu bu iya l'ime.

⁶ Alı-maa gbakwa oto l'iphu
Chileke.

Ọla-l'iswi ghekwarupho onu
l'iphu iya.

⁷ Akpaminigwe, nọ l'isheli bu
iya gbaru iya ogodo dobe;
ophu o dudu l'eli iphe,
o tukoberu iya.

Mgboko-a l'ophu bę o meru
dobe;
ophu o dudu l'eli iphe,
o tu-koberu iya.

⁸ Oke mini bu iya kpukoru
iya dobe l'urwukpu;
ophu urwukpu
agbawashihujedu.

⁹ Oo ya phu-chiru atatiphu
aba-eze iya;
mbu woru urwukpu nkiya
phushi iya l'eli.

¹⁰ Okoke, bu ęnya-erwu bę
o togbowaru l'eli eze-mini.

Ono buru okoke, o kparu
doberu iphoro yęe ochii.

¹¹ Ọobujeru o -baa mba; itso,
gude igwe anmaa jijijijii
tsuhu ebvu.

¹² Oo ike nkiya bę o gude mee
g'oke-ęnyimu deru yękete.
O buru mmamiphe iya bę o
gude gbua Réhabu.

¹³ Oo unme bę o turu atutu;
akpaminigwe nodu ama
ntumatu ono.

Teme ęjo-agwo ono,
akpu wuruwuru ono bu

iya nmafuru iya ẹpho.

¹⁴ Sụ-a; iphemiphe ono hachaaru
bụru iphe, oomeje;
ọle ụdu iya ta adụdu ẹka o
jeberu.

Ọle ọ bụ; ike iya ono,
adaje g'egbigwe ono;
?bụ ono sụru g'oo-do
iya ẹnya?

27 Jiobu nọdu epfukwarọ
iphe, oopfụ eje. Ọ sụ:

² Eshinu Chileke nọ ndzụ g'ọ
nọ iya-a;
mbụ onye ono,
te ekwedu haarụ mu enge;
bya abụru yẹbe
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ ono,
meru g'obu mu gbua ire l'iphe,
atsọ ilu.

³ Eshinu ọphu ndzụ nọkwadu
mu l'ime ililekpọo.

Unme, Chileke kuru nụ mu
nọdu eshijekwadu mu
l'imi akpụshi;

⁴ bẹ mu ta abyakwa egude
ogbogboromọnu mu
pfua ẹjo-opfụ;
ọphu ire mu ọwa-a abyadụ
epfụ iphe, bụ ẹregede opfụ.

⁵ Tụswekwa! Mu ta abyakwa
ekwe l'iphe,
unu epfụ bụ ọkpobe-opfụ;
ọphu mu abyakwa l'ekweta
l'iswi ta adụdu mu mma
jasụ mu anwụhu.

⁶ Apfụbekoto mu ono be mu
e-gudeshiẹpho gẹ mu gudeshi
iya; ọphu mu abyadụ aha iya
ahaha ọphu;
ọphu ẹkpa-egomunggo mu
abyadụ abarụ mu mba
jasụ gẹ mu a-nọ-beru.

⁷ Sụ-a; gẹ ndu ọhogu mu
dụkwa gẹ ndu ẹjo-iphe dụ.
Gẹ ndu mu dụ ashị dükwa gẹ
ndu apfụbeduru ẹka ọto.

⁸ Lẹ-a; ?bụ gụnu bẹ onye
amadụ Chileke elekwadu
enya iya mę ọ chihuwa;
mbụ mę Chileke wofuwaa
ndzụ iya?

⁹ Ẹgube onye ono bẹ Chileke
ta angajekwaaru nchị l'olu mę
oke iphe-ẹhuka byapfuta iya;

¹⁰ ọphu

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
adujeekwa iya ree;
ọphu ọ bụekwa tekenteke
bẹ ọora-kuje Chileke.

¹¹ Gebe gę mu bya egoshi
unu g'ike dụ-be Chileke;

mbụ l'uzo kę

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
ono bẹ mu te
edomikpọdaanu edomi.

¹² Eshinu unu hụmakotawaru

iphe ono l'onwunu;

?denuhunu g'o gude unu nọdu

epfuhunu opfu, enwedu ishi

ọwa-a?

¹³ Nokwa ẹgube obunggo,

Chileke ebuje ndu ejo-iphe;

tęme ọ bụru okiphe,

ndu iwashị eketaję l'ẹka

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ

bụ onoya.

¹⁴ Ọ tọ dụkpodaa g'ụnwu

iya a-habe l'otu;

iphe, nọ swiru phę nụ

bụ l'aa-phụ phę tẹterii.

Awa iya ta abyakpọdaa

ahụmaje nri, sụru phę

eriri.

¹⁵ Ọ bụru ẹjo iphe-ememe bẹ

e-gbushi awa iya ndu ọphu

wafuru nụ; ọphu ụnwanyi,

ẹphe harụ l'ulo-maa aradu

ẹkwa phę.

¹⁶ A makwarụ-a l'ọ kparụ

okpoga kụbe l'ikpo

l'ikpo g'onye kụberu ẹja;

bya anmaa uwe kụbe g'onye

kụberu ẹja-ụlo;

¹⁷ obenu l'uwe ono, ọ kụberu
ono bụ ndu p̄f̄uberekoto
e-mechaa yee ya.

Ọ bụru ndu iswi dụ mma
e-mechaa kee okpoga
phẹ ono.

¹⁸ Ụlo, ọ kpuru dobe d̄ule-a
phuge phuge g'ẹka
udude kweru;
mbụ l'ọ d̄u ḡe nwobu,
onye-nche kpuru n̄odu.

¹⁹ Ọ z̄e az̄e onye nweru iphe;
ọle ọ t̄o z̄ēbaekwanu iya.

Ọ -bya asa ẹnya ta ad̄udu
iphe ono ọphu
ọohumakwadu.

²⁰ Ndzụ-aḡugu as̄opyabeje
iya g'onye mini s̄opyaberu.
Oke ph̄erephere n̄odu abyaj̄e
ezik̄ota iya l'enyashi.

²¹ Ph̄erephere, shi l'uzo
ẹnyanwu-awawa apataj̄e
iya pamihu;
a taa h̄umabaedu iya;
mbụ l'oozik̄otaje iya
paf̄ukpoe ya ph̄o l'ibe
iya apafu ophu.

²² Ọotuje iya gbaagbaa;
imemini iya ta ad̄udu l'ẹka
ọogbalaru ike iya.

²³ L'oochi iya ẹka gbaagbaa;
l'ọophuru iya
swooswooswoo gude
zik̄ota iya zifu l'ibe iya.

28 Sụ-a; ẹka eebvutaj̄e
mkp̄ola-ọchaa d̄u.

Ụz̄ú, aakp̄uje mkp̄ola-ododo
d̄ukwapho.

² Ígwè b̄ukwa l'al̄i b̄e eebvutaj̄e
iya.

Ọ bụru akpaga b̄e eegudeje
meta onyirubvu.

³ Mbụ l̄e nemadz̄u b̄vuwaru
ọchii omilomi omilomi;
bvurwukp̄oep̄ho ẹka al̄i

kachaa omilomi;
 ẹka ẹphe achọ iphemiphe
 ono l'ime alị.

⁴ E shi l'ẹka nemadzụ bu ebubu
 l'eli alị
 bvua ọgba omilomi
 omilomi;
 bvurwua ẹka ọkpa teke
 azọbeswee ililekpọo;
 nọdu l'omilomi ẹka ono,
 adụdu onye nọ iya nụ ono
 akụ eregede akụ akụkunvu.

⁵ Ọ bụru alị ono, bụ iya bẹ
 eemefutaję nri ono bẹ
 e jerwuru je ekwongaa
 ya;
 ọ nọdu enwu phuruphuru
 g'ọku.

⁶ Ọ bụru agbara-mkpuma,
 nọ l'ime ẹka ono bẹ mkpuma,
 bụ sáfàyà shi.

Nshị mkpọla-ododo dụ
 l'urwuku shi iya etsushihu.

⁷ Ọ tọ dudu ẹnu, eri anụ,
 pheswetajęwaru ụzo
 ibiya ono;
 ọphu ivu amadụ iya ụzo.

⁸ Anụ-ẹgbudu -kua onwiya
 g'ookuhabe;
 ọkpa iya ta atụdu l'ẹka ono;
 ọphu oduma ejedu iya
 akpa nri.

⁹ Ọ bụru nemadzụ gude ẹka
 iya egbukpọshi igbangu
 igbangu mkpuma ono;
 ebvulitajęro úbvú ebvulita
 gha igharaphu.

¹⁰ Ọokukposhi mkpuma
 atọ owere eje;
 shi nno gude ẹnya
 tụkokpoo ẹku ẹku,
 dụkota iya nụ humachaa.

¹¹ Oogudeje ẹja nwuchia ẹnya
 mini ẹka nggele eshije
 asọ asọso; l'o jee je
 ewofuta iphe,

e shi domia edomi bya
atogbo l'ebederebadara.

¹² Obenu Ị-a; ?bụ awe bẹ
aa-hụmakwanu
mmamiphe?

?Bụ awe bẹ nkwa męnya
bukpọo?

¹³ Nemadzụ ta adujedu
ike makotaru gę
mmamiphe erebe ire;
mbụ l'ọ tọ dudu onye
maru iya nụ l'eliphe-a,
e bu ebubu-a l'ophu l'ophu.

¹⁴ A jiru ogbu-mini; ọ sụ l'ọ
tọ dukwa l'ime iya.

Oke-ęnyimu sụ: Ọphu ọ
dukwa ọphu dụ l'ime
nkemu.

¹⁵ Mkpọla-ododo, kakota ama
mma bẹ e tee gudekotakwa
azụ iya; ọphu aatukwanu
aswa iya eyeru
mkpọla-ọchaa.

¹⁶ A taa zụ-butadu iya Ị
mkpọla-ododo Ofi;
ọphu e gudedu mkpuma
ónikùsù ọzoo sáfàyà
azụ-butu iya;

¹⁷ ọphu a tudu iya eyeru
mkpọla-ododo ọzoo
mkpuma, aphụ ngerengere;
ọphu e gudedu iya
agbanweta
ụnwu-ęrengete-iphe,
e gude ọkpobe

mkpọla-ododo meshia;

¹⁸ ọphu e jeduro epfu kę

l'eewota mmamiphe
atụ eyeru mkpuma koralu;
yę mkpuma jiásùpà;
mbụ l'aswa mmamiphe
kakwa aswa mkpuma
rubi shii;

¹⁹ ọphu e wokwarupho
mmamiphe atuberu
mkpuma tópàzù,

shi l'alị Kushi;
 ọphu e gudedu mkpọla-ododo,
 dọebe ree azụ iya.

²⁰ ?Bụkwanu awe bẹ
 mmamiphe shi?

Nkwamẹnya ?bụ aweya bẹ
 o bukpọo ebubu?

²¹ Ono bẹ e domiru g'ọ tọ
 dọ iphe, dzụ ndzụ
 a-hụma iya nụ;
 mbụ l'e kpuchiru iya
 ekpuchi g'ẹnya ta
 ahụma iya je akpachaa l'enu,
 ephe l'eli.

²² Ola-l'iswi yẹe ọnwu
 l'onwiya tukuru sụ-a
 l'ẹphebedua bụkwa
 tafutafu iya rwuru
 phẹ nchi.

²³ Ọo Chileke maru ọzo iya.
 Ọ bụru iya kpoloko maru ẹka
 o bu ebubu;
²⁴ kẹle ọo ya bẹ ẹnya erwuje
 l'ẹka eliphe jeberu;
 tẹme ọ nọdu atụkoje
 iphemiphe,
 nọ igwe lẹ mkpula
 hụmakota.

²⁵ Teke o meru ike nụ
 pherephere;
 bya atụa mini atùtù dobe;

²⁶ teke ọ tųru ekemu dobe
 l'ọwa-a g'igwe e-gudeje
 edze mini;

bya atọo gbororo tọgboru
 ire egbigwe;

²⁷ noo teke o leru mmamiphe
 ẹnya tųa ọnu iya.

Ọ bya apfubeshia ya ike bya
 ahụya ya ama;

²⁸ bya asụ ọnwu-eliphe-a:

Atsụ Nnajiuphu ebvu bụkwa
 iya bụ mmamiphe.

Ajịka eme ẹjo-iphe,
 bụru nkwamẹnya.

29 Jiobu nọdu epfukwaphọ

iphe, oopfu eje. Ọ sụ:

²Ọ dụ mu g'a sụ l'ọnwá l'ọnwá
ono, chiwarụ nyịhu ono
a-lwaphutagbaa azụ;
mbụ mbọku ịe mbọku ono,
bụ teke Chileke shi anọduje
eche mu nche ono;

³teke orọku iya shi asụjeru
mu l'ụzo ishi eke paapaapa.

Mu shi egudeje ìphóró iya
ghaa ẹka ọchii agba.

⁴Sụ-a; teke ono,
iphe shi ejehuru mu;
noo teke eshi ọnyà mu ịe
Chileke shi abụjeru iphe,
jiru ụlo mu bushihu.

⁵Teke ono bẹ
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
shikwadu swiru mu eswiru.

Ụnwu mu nọ-pee mu
mgburugburu.

⁶Teke ono bẹ ụzo, mu eshi shi
akwoje teretere g'a wụru
iya mini ẹra-eswi.

Agbara-mkpuma nọdu
anwuru mu shokoshoko
anwushi manụ olivu.

⁷Teke mu jeru l'ọnu-abata
mkpukpu;

bya eje ge mu nọdu l'ẹka
ibe mu nọ l'oma edupfu;

⁸bẹ ụnwokorobyá
humaru mu bya etochiru
mu.

Ndu bụ ọgerenya wụ-lihu
pfuru apfuru.

⁹Ndu-ishi daa ikpigbi;
bya eworu ẹka ọde l'ọnu.

¹⁰Ọnu kpọru ndu a maru ẹpha
phẹ opfu.

Ire nyakuru phẹ l'akpo.

¹¹Iphe, bụkpoo onye numaru
ẹka mu epfu opfu gọru mu
ọnu-oma; teme ndu humaru
mu nụ jaa mu ajaja.

¹²Iphe, kparụ iya nụ bụru ịe

ndu ụkpa, rarụ g'a gbaaru
 phẹ mkpu bẹ mu shi
 agbajeru mkpu.

Nokwaphọ gẹ mu shi adzoje
 ụnwu-ogbee, enwedu nna;
 ọphu ẹphe enwedu
 onye gbaaru phẹ mkpu.

¹³ Onye ala l'iswi shi agojeru
 ọnu-oma nụ mu;
 tẹme mu shi emeje g'obu
 nwanyi, ji iya anọedu
 gụa ebvu ẹhu-utso.

¹⁴ Apfubekoto nkemu bẹ mu shi
 yee g'onye yeru uwe.

Ikpe, pfuru ọto bụru mu
 awurukpata uwe mgbalanu;
 yee okpu, mu kpu l'ishi.

¹⁵ Mu shi bụru ẹnya,
 ndu atsụ ishi gude aphụ ụzo;
 bya aburu ọkpa,
 ndu ẹniyeni gude eje ije.

¹⁶ Ndu nọ lẹ mkpa bẹ mu shi
 bụru nna phẹ.

Mu shi agbajeru onye mu
 amadu ọdzori.

¹⁷ Ndu ẹjo-iphe bẹ mu shi
 anyakwashije agba;
 nata phẹ ndu ẹphe
 tabewaru ẹru eme
 g'ẹphe tagbua.

¹⁸ Mu shi dobesukpọepho lẹ mu
 a-zekpọepho l'ulo mu nwuhu.

L'apha, mu a-nọ l'eliphe-a
 a-dụ igwerigwe g'ẹja,
 nọ l'alj.

¹⁹ Mu shi dobesu l'ogbarabvu
 mu a-jakpọepho bahu
 l'ime mini.

L'iji a-nodu akwa putuputu
 l'eli ẹkali,
 mu jakashiru
 mkpurumkpuru;

²⁰ L'akpabiri mu a-duepho
 ọphúú ọphúú l'ime mu.

Apfu mu adukwapho
 ọphúú ọphúú nodu mu l'eka

jasu l'ojejoje.

²¹ Ndiiphe shi anoduje anga
mu nchi l'olu g'ephe
nwuta iphe.

Ephe shi adaje gbee ngabe
nchi l'idzu, mu achiru phe.

²² O shi abujeru; mu -yewaa
onu; o to dudu iphe,
ephe epfubaa ozo.

Opfu mu ejeepho gurumaa
gurumaa abahu phe
le nchi.

²³ Ephe shi anoduje kwaberu
mu g'onye kwaberu
yegeyege mini;
teme ephe shi anguje opfu
mu g'onye angu mini
ishi-apha.

²⁴ Mu -nwujaaru phe onu-ochi
obu ejizeta phe.

Ephe lee mu enya l'iphu;
ephe ajakerehu.

²⁵ Oo mu shi anoduje egoshi
phe uzo;
teme mu shi buru eze phe.

Mu shi asugajeru g'eka eze
sugaru l'echilabo ndu
ojogu iya phe.

Mbu le ndu aphu tsoru bu
mbedua shi aduje phe obu.

30 Obenu le nta-a be ephe
achiwaa mu ochi;
mbu ndu mu bu ogerenya;
ndu bu egube ndu mu gege
enwujeru nna phe ye
g'ephe le nkuta,
echeru mu eku tuko zee.

² Bu urwu gunu be okpu aka
phe baru mu;
eshinu ike aduedu phe?

³ Ephe anoduje eje
phururugbada eje eje
l'enyashi le mgbegu
ali okponku;
eka ejeka du phe;
teme egu nodu eme phe.

⁴ Ẹphe etsojeru ime ẹgbudu
 akpakọ ẹkwo,
 atso únú-únú ata.
 Ọ buru oḡbarabvu oshi,
 amishije ẹkali g'ẹza bẹ
 ẹphe avõtaje ata.

⁵ Ndu-a bụ ndu a chọru achịchi
 g'ẹphe ta anọshi
 l'ẹka nemadzụ ibe phẹ nọ.
 A nọdu atụ phẹ ọzu g'ẹphe bụ
 iphuru.

⁶ E kebutaru phẹ;
 ẹphe je eburu l'oma nggele,
 mini tahuru; buru ẹ
 mgbaka agbara mkpuma;
 mbụ ọtubuku ime alị.

⁷ Ẹphe anọduje l'ime ẹgbudu
 l'ẹka ono ara mīmimi
 eme kwọfukwọfufu ẹ
 mkpula irwu l'ẹka ono.

⁸ Ndu bụ ndu mmanụ;
 bya aburu ndibe ndu
 enwedu ẹpha;
 ndu e chiru ẹchachi gude
 chifu ẹ mkpukpu.

⁹ Ọ buru ẹgube ndu ono bẹ
 unwu phẹ gbẹ nta-a
 wata mu aguru ebvu
 phuahaa mu iphu.
 Mu bya bya aburu iphe,
 ẹphe gude atụ phukuku.

¹⁰ Mu dọ phẹ ashj;
 ẹphe nọdu anọduje
 akpa mu ọzenya;
 ọphu ẹphe ezejeedu ezeze
 agbụ tųphakwa l'iphu mu.

¹¹ Ọ buru iphe, kparụ iya nụ bụ
 ẹ Chileke tọshiwaru
 ọdo mu;
 bya eyewaa mu ọru;
 ọphu ọ dọedu iphe,
 ẹphe asoje nsọ k'anọdu mu
 l'iphu mee.

¹² Ọ buru l'ẹkutara mu bẹ
 unwu-ogbolanu ono
 eshije abya mu ọgu.

Ẹphe agbakashija ọnyà
 dobegbaa
 l'ẹka mu a-zọ ọkpa;
 bya ekephee mu
 mgburugburu.

13 Ẹphe tochishia ọzo mu;
 bya emekpọepho jasụ
 ẹphe mebyishia mu;
 ọphu ọ dudu g'ọ ka mma
 l'ọo onye lanu,
 gbaru mu mkpu.

14 Ẹphe nọdu asọ kpereree
 eje abya;
 awu gbütugbutu;
 eshi ọzo, du l'igbulọ
 mkpukpu ono,
 ẹphe tsukpọshiru ono
 eje abya.

15 Ndzụ rwuta mu; nwubvu,
 e shi akwabeje mu
 be a chiru ọso.

O phekishihu g'iphe,
 pherephere pataru.

Ẹku mu phukashihu
 g'ẹka urwukpu
 phukashihuru l'igwe.

16 Nta-a be ndzụ mu eribufuwa.

Iphe, zuru mu gburumu
 pfulii buwaa eswe
 iphe-ehuka.

17 Ẹnyashi anọduje anyapyashi
 mu ọkpu.

Ẹka-iphe-nọ-mu ono,
 anọduje ata mu kwaramu
 kwaramu ono l'anọdujeepho
 ata mu nno mkpurumkpuru.

18 Chileke gude ọkpehu iya
 lokota uwe mu nmaa
 erupfureru;
 bya eworu mbẹdua l'ophu
 tsupfua ge mu atsupfuje
 olu uwe mu-a.

19 Ọ parụ mu chie l'ime ẹpuchi.
 Mu nọdu l'ẹka ono;
 o woru mu gwee arakabya.

20 Mu chiku ngu le mkpu gube

Chileke;

ọp̄hu i yeduru mu ọnu.

Mu gbalihu p̄furu ap̄furu;

ọ buleru-a ẹnya bẹ i

leru mu kpoloko.

²¹ Ị bya aghaaru mu ip̄hu

bya eworu mu mee

omeliwe.

I gude ogboro ẹka ngu,

ha ntumatu eme mu

omeliwe.

²² Ị palia mu ephekerephe

woru mu t̄aru

ph̄erephere.

Ị n̄odu apanga mu g'onye

oke ph̄erephere apanga.

²³ Mu makwaru-a lẹ ị kp̄wa

mu ala maa.

Ị kp̄wa mu ala ẹka ono,

e doberu ip̄he,

b̄u onye n̄o ndz̄u.

²⁴ S̄u-a; ọ t̄o dukwa onye

ah̄umajechaa onye ike

bv̄uwaru bya ejeshia

ya echi ip̄he.

L'ẹka oochi ojilẹka t̄ogbo l'ip̄he,

eme iya n̄u.

²⁵ ?Ọ kwa lẹ mb̄edua shi

ab̄ujeru; mu -h̄uma

onye eje ip̄he-ẹhuka;

mu araaharu iya ẹkwa?

?Mu te eshidu ab̄ujeru;

mu -h̄uma onye ụkpa;

meji awash̄ihu mu

awash̄ihu?

²⁶ Obenu lẹ mu leru ẹnya ip̄he,

d̄u ree;

ọ b̄uru ẹjo iya bẹ mu

h̄umaru.

Mu lee ẹnya l'ìphóró a-duru

mu;

ọ b̄uru ọchii t̄ukoru

ẹkameka gbachia.

²⁷ Ip̄he, asw̄orishi mu ime ẹhu ta

ad̄udu teke ọnonoyaje

haa mu asw̄orishi.

Ọ bụepho l'ọo eswe
 iphe-ẹhuka tųru mu swįswia.

²⁸ Mu tsoru aghaphe;
 gbachihuchaa agbachihu;
 ọphu ọ bųdu l'ọo
 anwų chiru mu;
 mu gbachihu ọbu.

Mu pfųru l'echi edzudzu-ọha
 chia ojilẹka-tọgbo.

²⁹ Mu bya bya abųru nwune
 nkųta-ọswa.

Ọ bųru mu lẹ mgbashi-ujiku
 aswį ọswi.

³⁰ Akpọ ẹhu mu jihuwaru
 nchi aswashįhuwaa
 aswashįhu.

Ẹhu nọdu enwu mu
 phuruphuru erekuta anų.

³¹ Ogumogu, mu shi akpọje
 bųwaa mu aphų.

Ototo, mu shi aphųje
 bųwaru erwubvu.

31 Mu l'ẹnya mu pfuru iya
 gbaa ya ndų lẹ mu ta abyadų
 ele nwamgbọko ẹnya k'ejepfu;
² kẹle-a; ?bų gųnu bẹ
 nemadzų e-keta l'ẹka Chileke,
 bu l'igwe?

?Bų gųnu bų iphe,
 Ọkalibe-kangokọtaru-nų,
 nọ l'ephekerephe nweru,
 a-dasweru nemadzų?

³?Tọbudu ndu ẹjo-iphe bẹ
 ọla-l'iswi dųru.

Eze iphe-ẹhuka dųru ndu te
 emedu ree?

⁴?Tọ hųmaduru ųzo, mu eshi?
 Tọo ?tọo gųdu ntų ọkpa mu
 ọgu?

⁵ Ọ -bųru lẹ mu tsoru iphe,
 abųdu iphe;
 ọzoo lẹ mu gude ọkpa
 mu-a chipyabe iphe,
 abųdu ire-lanų;

⁶ mbų-a; gẹ Chileke tųwa
 mu rọo l'iphe,

ọtùje ndu ire-lanụ;
g'ọ hụma l'ụta ta adụdu
mu l'ẹhu.

⁷ Sụ-a; ọ -bụru ị mu
shiswejeru ụzo;
ọzoo ẹnya mu duphujeru
ọkpoma mu ụzo;
ọzoo ị mu yejeru ẹka l'iphe,
dụ ẹji;

⁸ ọo ya bụ gẹ ndu ọzo
rikwa iphe,
mu kọberu l'ali;
tẹme g'iphe, mu kuru
akuku bụkwaru iphe,
ee-pheshi epheshi.

⁹ Mbụ-a; teke ọ bụ l'o nweru
onye nwanyị,
mebyijeru mu ọkpoma;
ọzoo ị mu jejeru ngge
l'ibe obutobu mu;

¹⁰ ọo ya bụ gẹ nyee mu
bụkwaru onye e-mechaa
ejeru onye ọzo ozi;
tẹme gẹ yẹ nwoke ọzo
watakwa akwakwa;

¹¹ kẹle ọo ẹgube iphe ono
gege aburu iphe-ẹji,
iphere iya gege adu.

Ọ bụru iya bụ iphe,
gbaru g'e kpee mu ikpe iya.

¹² Ono bụkwa ọku, etsujewarọ
tsurwua alị-maa.

Ọ bụru iya gege ekegbushi
iphe, mu gege akpata l'egu.

¹³ Sụ-a; ọ -bụru l'ohu mu lanụ
byaru echia mu ị mu meru
phẹ iphe, egbu phẹ egbu;
ophu mu eyeduru phẹ onu;

¹⁴ ?mu e-mebaa gunu mę
Chileke tsoahaa mu opfu?

?Bụ gunu bę mu e-pfuje mę a
sụ gẹ mu bya epfua g'ọ
nwuru mu l'iya?

¹⁵ ?Tọbudu Chileke meru mu
ye l'epho ne mu;
meru yębedua?

?Tọbudu onye lanụ ono
 tukuru mu l'iya mee
 g'anyi a-dụ l'ẹpho ne anyi?

¹⁶ Sụ-a; ọ -bụru l'onye ụkpa
 rwojeru mu iphe;
 mu jịka iya ya anụnu;
 ọzoo ị mu hajeru nwanyị,
 ji iya anọedu; ọ kwata ishi;

¹⁷ ọ -bụru ị mu wojeru
 nri mu dobe k'eri nwekinyi
 mu; ọphu mu ekeduru iya
 ụnwu ogbee, enwedu nna;

¹⁸ obenu l'eshinu mu bụ
 nwata bẹ mu shiẹpho
 heta iya g'onye nna iya ehe;
 tẹme mu shiẹpho eshi ọphu
 a nwuru mu eleta nwanyị,
 ji phẹ anọedu ẹnya.

¹⁹ Mbụ-a; mu -hụmajekwa onye
 emebyihu emebyihu opfu

l'o to nwedu iphe,
 anma l'upfu;
 ọzoo onye adudu g'ọ dụ iya,
 enwedu uwe eye l'ẹhu;

²⁰ ọphu ọ ọgoduru ọnu-ọma nụ
 mu;

opfu ị mu gude ẹji aturu
 ibe mu meta ukpo gude
 gbobuta iya oyi.

²¹ Ọ -bụru l'o nweru iphe,
 mu halijeru ẹka mee
 ndu enwedu nna;

opfu ị mu bụ onye ọnu
 erwu l'opfu l'ulo-ikpe;

²² G'ẹka kwahụkwa mu l'ukuvu;
 g'o shikwaa inwo rifu erifu.

²³ Sụ-a; eshinu mu atsụ Chileke
 ebvu l'ọo-nụ mu aphụ;
 tẹme mu ọdu atsụ
 akpabiri iya ebvu bẹ mu te
 emejekwaru ẹgube iphe ono.

²⁴ Ọme mu chiru ụpfu ye
 l'okpoga mkpọla-ododo;
 ọzoo ị mu sụru ọkpobe
 mkpọla-ododo l'ọ kwa
 iya gude ndzụ mu;

²⁵ ọme mu tejeru ẹswa
kpua iphe, mu nweru;
mbụ ẹku, mu gude ẹka
mu kpata;

²⁶ ọme mu wojeru ẹnya
dabẹ l'ẹnyanwu,
egbu nwjinwii;
ọzoo ẹ mu wojeru ẹnya
dabẹ l'ọnwa,
echi phuuphuu;

²⁷ k'ọphu bụ l'iphe ono byaru
bya esweta mu ọkpoma;
mu gude ẹka mu ọwa-a
baaharu phẹ ẹja ẹ mpya;

²⁸ noo iphe, gege aburu iphe-ẹji,
gbaru g'e kpee mu
ikpe iya bụ onoya;
kẹle mu -nọdu eme nno
bụ iphe ọbu bụ ẹ mu ta
akpọduru obu yeru Chileke,
bu l'igwe.

²⁹ Ọme ẹhu tsọjeru mu
utso l'onye ọhogu mu
laru l'iyi;
ọzoo ẹ mu tejeru ẹswa kpua
iphe-ẹhuka, byapfutaru iya nụ;

³⁰ mbụ-a; mu teke
egudeswekwaa ọnu mu-a
mee iphe-ẹji;
k'atụ ndzụ onye ọhogu
mu ọnu.

³¹ Ọ tọ dụkwa onye nọ l'ibe
mu sọjeru ẹ ya te erijiduru
ẹpho l'ibe Jiobu.

³² Mbụ l'o toko duswee onye
shi eshishi, kwajeru ẹ gbororo;
kẹle mu shi eghebejeẹpho
ibe mu ọnu;
gẹ ndu eje iphe bata
bya akwaa.

³³ Mu teke emeswe iphe-ẹji,
woru domia ẹgube
ndiphe emeje domia-a;
mbụ woru ikpe,
nmaru mu nụ domia
l'ime ọkpoma mu;

³⁴ kẹle mu atsụ ikpoto
 ọha ebvu;
 gude ndzụ-agụgu k'iphe,
 ee-pfuru mu kwaa l'ụlo;
 ọphu mu afụtajedu afuta.

³⁵ Gege ọ dụkpooru onye
 e-ye ọnu l'iphe-a,
 mu epfu-a!

Mu doakwaru edo mu
 ye ẹka l'ẹkwọ.

Gẹ

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
 gbawa mu iya rọ!

Gege iphe-a, ndu epfuru mu
 nụ sụru lẹ mu meru-a bẹ
 ẹphe deru l'ẹkwọ dobe;

³⁶ mẹ mu ewojeeru iya
 phọ jikoru l'ukuvu;
 mbụ lẹ mu gege ewoeru
 iya phọ kpuru g'onye
 kpu okpu-eze;

³⁷ mẹ mu eshikwanụ
 ishi lanụ dooru iya edo
 ẹhu mu nanụ nanụ;
 mẹ mu abyakpọepho
 bya apfuru iya l'iphu
 g'onye pfuru l'iphu
 ndu-ishi.

³⁸ "Ọ -bụru l'alị mu e-chi mkpu
 kpua mu;
 mbụ lẹ mgbawara,
 nọ iya nụ bụ ẹnya-mini anwụ
 iya shọkoshoko;

³⁹ ọ -bụru lẹ mu riru iphe,
 mu kọru iya lẹ mu ba pfụ
 ụgwọ ozi iya;
 ọzoo lẹ mu mebyiru ndzụ
 ndu eje iya ozi;

⁴⁰ g'ọ bụkwaru ẹwu-óbvú
 e-fushi iya.

Gẹ witi, mu kọru iya te
 emekwa ememe;
 ẹswa mmanụ efushia
 ya l'ọzo balị, a kọru iya."

Nta-a bẹ Jiobu
 yeghewaru ọnu.

Opfu Elihu

32 Tɔbudu iya bụ; ụmadzu ẹto ono haa eye ọnu yeru Jiobu; kele ọ pfuberekoto l'ęnya nkiya. ² Noo ya; Elihu tangirihi. Opfu ẹhu Jiobu mee; ẹhu ghuhaa ya egbu; kele Jiobu haru eme Chileke onye pfuberekoto bya emechia onwiya onye pfuberekoto. Elihu bukwanu nwa Barakelu, bu onye Buzu; oshilokpa Ramu. ³ Ọnyà iya pho ẹphe n'ẹto mekwapho; ẹhu nọdu egbu iya egbu; kele ẹphe ta adudu ike pfukpee Jiobu; ọle ẹphe nmakwaru iya nu ikpe. ⁴ Iphe, kparu iphe, Elihu nokpoepho doo ge ndu ophu pflugbukpada g'ọ du phe teme o yejeru Jiobu ọnu bu l'ẹphe buchaa ya ọgerenya. ⁵ O be g'ọ nonyaaru; ọ huma l'ụmadzu ẹto ono ta maedu iphe, ẹphe e-pfu; o ghuaaha ya egbu.

⁶ Tɔbudu iya bụ; Elihu, bu nwa Barakelu, bu onye Buzu bya eyee ọnu su:

Mbedua bukwa nwata;
unubedua buwaru ndu
bu ọgerenya.

Ọ buru iphe ono meru g'o
gude mu shi aso unu ęnya;
ophu mu ejeduru atu ama
k'epfuru unu ge mu
mataberu.

⁷ Mu shi rja su: G'ọgerenya
pfunaa opfu.

G'onye nowaru apha olemole
zinaa mmamiphe.

⁸ Obenu l'oo maa, no nemadzu
l'ime;
mbu unme
Okalibe-kangokotaru-nu be
emeje ge nemadzu maru iphe.

⁹ Ọ to bukwapho ọgerenya
amajeru iphe;
ophu ọ bukwapho onye
akahwanu be iphe edoje
ęnya ree.

¹⁰ Noo g'o gude mu su: Unu
gebekpodapho.

Mbedua e-pfufukwarupho
unu iphe, mu maru.

¹¹ Mu shikpokwapho daa gbęe;
unu nọdu epfu k'unu.

Mu shi ngabekpoepho nchi ęka
unu tsoru achokashi iphe,
unu e-pfu.

¹² Mu ngabekpooru unu nchi
rengurengu;
ole ọ to dudu g'o ka mma
l'oo onye lanu l'ime unu,
duru ike goshi Jiobu

I'o meru ẹji.

Ọphu ọ dudu g'unu ha onye
duru ike zaa ya aji,
ọ jiru unu.

¹³ Unu ta asukwa l'unu
ahumawaa mmamiphe.

Ge Chileke mawaruro onu,
oo-yeru Jiobu;
I'ọ tọ budu nemadzụ maru
onu, oo-yeru iya.

¹⁴ Sụ-a; eshinu Jiobu abudu
mu bẹ oopfuru bẹ mu te
epfukwaru iya;
ọphu mu eyekwaru iya
onu ẹgube unu yeru iya.

¹⁵ Ee! Ọ tųwaru phẹ ẹberebete;
ọphu ẹphe amaedu iphe,
ẹphe e-pfu.

¹⁶ ?Bụ ge mu ngabehunuru
gunu nta-a,
g'ẹphe nọwaa
nggujinguji-a;
g'ẹphe nmamoru l'ẹka phọ;
ọphu ẹphe amaedu iphe,
ẹphe e-pfua?

¹⁷ Mbẹdua kwaphọ nwekwarupho
onu, mu e-ye.

Mbẹdua l'e-pfukwaphọ ge
mu maberu.

¹⁸ Noo kele opfu jiru mu onu
ebushihu ebushihu;
tẹme ọphu obu mu ekwedu
ge mu dobe onu doo.

¹⁹ L'ime onwomu bẹ mu
dụepho ge mẹe,
a gbaru ye l'ime ekpemu
kpuchia.

Mu dụepho g'ite ọphúú,
e yeru mẹe;
ọ nọdu abya agbawahụ.

²⁰ Mu e-pfu opfu g'ẹhu agua mu
phoo.

Mu a-sa onu yee onu.

²¹ Ọ tọ dukpoda onye mu agba
eyeru;
ọphu ọ dukwa onye mu aja

ajaja mkpe;
²² kele ome o kworu mu ehu;
 mbu aja nemadzụ ajaja mkpe;
 me onye ono,
 meru mu dobe ono ewofu
 ndzụ mu egwegwa.

33 Noo g'o gude mu sụ-a: Jiobu;
 jiko ngabekpoekwapho

nchi rengurengu
 l'iphemiphe-a, mu epfu-a!

² Mu abyakwa asa onu wata
 epfu opfu;
 mbu l'iphe, mu abya epfupfu
 degekwaru mu edegeru l'onu.

³ Opfu, mu epfu be mu gudekwa
 obu, guru iphoro epfu.

Ogbogboromonu mu buru
 iphe, o maru be oopfu.

⁴ O kwa Unme Chileke meru
 mu dobe.

O buru Unme
 Okalibe-kangokotaru-nu
 be mu gude nodu ndzụ.

⁵ Zanaa mu iphe-a,
 mu abya epfupfu-a
 m'i -je l'adu ike.

Dozia onwongu ge mu le ngu
 pfuta iya.

⁶ Oo gi du bu ge mu du l'iphu
 Chileke.

Oo g'e gude eja mee ngu bu
 g'e gude eja mee mbedua.

⁷ Ge ndzụ mu te ejekwa ngu
 agugu;
 ozo bu l'eka mu bya ngu
 ebyibi-a ta anyibedu ngu
 ro erwa ke nno.

⁸ I gudekpoo onu ngu pfua ya;
 mu numa;
 mbu le mu numakpooru
 iphe, i pfuru gedegede
 teke i pfuru iya.

⁹ "L'i duebe ree;
 ophu iphe-eji adudu ngu l'ehu.
 L'i du iche; ophu o dudu uta,
 du ngu l'ehu;

¹⁰ tẹme Chileke nọdu
 etsokwa ngu phọ opfu.
 O woru ngu gụa l'onye
 opfu iya;
¹¹ bya akpọru ngu ọkpa ye
 lẹ mkpọro;
 tẹme ọ nọdu anọduje enyocha
 iphemiphe, iimekpọo
 ememe ophu.”
¹² Ọle iphe, mu emekwanụ
 g'ị maru l'ẹka ono Jiobu
 bụ l'iswi ta adudu ngu mma;
 kẹle Chileke kakwa nemadzụ shii.
¹³ ?Denu g'o gude ị nọdu ayọru
 iya ọshi asuje l'o too yejedu ọnu
 l'opfu ẹhu ụnwu-eliphe?
¹⁴ Kẹle Chileke epfujẹ opfu;
 o -pfua ya l'ụzo iya ọwa-a;
 l'o pfua ya l'ụzo iya ọzo.
 O too dokwaphọ nemadzụ
 ẹnya.
¹⁵ Oopfu iya lẹ nrwọ;
 mẹ l'ophulenyanya ẹnyashi;
 teke oke mgbenya
 tushigbawaru nemadzụ;
 ẹphe nọdu eku mgbenya
 l'eli iphe-azẹe phẹ.
¹⁶ Noo teke oopfujẹ opfu ye phẹ
 lẹ nchi;
 mee; ndzụ agụhu phẹ l'ọkwa,
 ọonmaru phẹ;
¹⁷ g'eeshi gẹ nemadzụ haa
 emeswe iphe;
 mekwaphọ g'o to kuhẹ
 onwiya;
¹⁸ g'eeshi g'a dzọta iya g'ọ tọ
 dalahụ l'iduma;
 dzọtakwapho ndzụ iya g'e te
 gude ogu-echi sụpyashia ya.
¹⁹ Ọ duru ọphu Chileke egudeje
 iphe-ememe hụa nemadzụ
 ahụhụ ọbu;
 gburu iya tọgbo l'iphe-azẹe
 ya anyapyashị iya ọkpu;
²⁰ k'ọphu bụ l'onye ọbu
 bẹ nri aduje ashị.

Nri, kachakpọo ụtso aburu iphe,
anọdu atso iya ilu.

²¹ L'ọ jọo ẹhu buru ọkpu.

Ọkpu iya ono, e te shidu
ahumaje l'anya ono awushiru
ke jashji.

²² L'okpo geegee akpo
ala l'ilu.

Ndzụ iya eje alapfu
unwu-ozì ali-maa.

²³ Obenu Ịe-a; ọ -buru l'o nweru
ojozi-imigwe, nọ iya
l'aguga buru onye nọ l'echilabọ;
onye lanu l'ime unu unwu
ojozi labọ l'unu iri;
g'o pfularu nemadzụ iphe,
gbaru iya l'ememe;

²⁴ g'o meeru iya eze-iphe-oma
sụ:

"Jiko g'a dzọo ya rọ g'ọ tọ
daba l'iduma;
Ịe ya humawaru onye a-noduru
iya l'itumo."

²⁵ Noo teke akpo ẹhu iya a-bya
enwee dụ ge ke nwata nshji.

L'ọ bya alaphu azụ je
adukpooro g'ọ dụ teke
ọ bụ nwokoro.

²⁶ O -pfuru nụ Chileke;
l'o meeru iya iphe, o pfuru;
l'ọ hụma iphu Chileke
tee okpobe ẹswa,
Chileke abyakwa emee ya
l'ọ buru onye pfulberekoto
ọzo.

²⁷ Noo teke ọo-pfuru
l'edzudzu-ọha pfua ya
hoo haa sụ:

"Mu meakwaru iphe-ẹji;
teme mu mebyiwaa iphe,
pfuru nhamunha;
ophu a gwataduru mu
ugwo iphe, mu meru.

²⁸ Ọ gbafutaru ndzụ mu;
ophu mu adabaduru l'iduma.

Nta-a be mu a-dzuru ndzụ;

hụma ẹka ìphóró dọ.”

²⁹ Lewarọ; Chileke emejekwaru
nemadzọ iphemiphe ono
ugbo labọ;

mee ya ugbo ẹto;

³⁰ g'eeshi g'ọ nafuta ndzọ iya
g'ọ tọ dalahọ l'iduma;
k'ọphu ìphóró kẹ ndzọ-a
l'a-nọdu echikwaduru iya.

³¹ Sọ-a; nọdukpoekwapho doo
Jiobu; ngaberu mu nchị.

Nọdukpoekwapho doo gẹ
mu pfu iphe, mu epfu.

³² Teke i nweru ọnu, ii-ye;
yeeru mu iya.

Pfua iphe, dọ ngu k'epfufu;
kẹle ọ dọ mu g'a sọ l'e
kpefuru ngu.

³³ Teke ọ tọ dọdu;
ngabẹkpoeru mu phọ nchị.
Nọdukpoephọ doo gẹ mu zia
ngu mmamiphe!

34 Elihu byakwa eyee ọnu
bya asọ-a:

² Unu ngabẹkwa nchị l'opfu,
mu epfu; unubẹ ndu
maru iphe.

Unu ngabẹkwaru mu nchị;
unubẹ ndu nwuru
iphe anwunwu;

³ kẹle ọọ g'eedeje ọnu lẹ nri
g'a maru ọtso iya-a;
bọ g'aangajẹ nchị l'opfu.

⁴ G'anyi họtanu iphe,
pfuru nhamunha l'onwanyi.
G'anyi tųkonu nwua iphe,
dọ ree.

⁵ Mbọ lẹ Jiobu sọru l'iswi dọ
iya mma;
ọphu Chileke ekwedu iya
aharu enge.

⁶ L'ọ kalẹru iya; a sųkwapho lẹ
ya adzọ ọka.

L'ọ tọ dọdu iphe, ikpe iya
nmaru iya; ọle ọnyá,
o gburu iya bọ agwọta

agwọta.

7?Unu hụmajeru onye ọphu
dụ gẹ Jiobu;
onye ọphu angụ ekwe une
g'onye angụ mini?

8 Ndu ẹphe l'iya achi idzu lanụ bụ
ndu eme ẹjo-ememe.

Ọ bụru ndu ẹjo-iphe bẹ ẹphe
l'iya aswị ọswi;

9 kele ọ sụru l'ọ tọ dudu iphe,
nemadzụ erita l'eme iphe,
dụ Chileke ree.

10 Sụ-a; unu ngabekwaru mu
nchi; unubẹ ndu iphe
edoje ẹnya.

Tụswekwa! Chileke ta
abyakwa eme ẹjo-ememe!

Ọkalibe-kangokotaru-nụ ta
abyakwa eme iphe,
adudu ree!

11 Ọ kwa ụgwọ bẹ ọopfuje
nemadzụ l'iphe, o meru.

Ọ nọdu ewotajeru iya iphe,
gbaru umere, oome.

12 Mbụ-a; ọkpobe opfu kpọ
bụ lẹ Chileke te emejekwa iphe,
adudu ree.

Ọkalibe-kangokotaru-nụ ta
anmaswejekwa ikpe
anmaswe.

13?Bụ onye meru Chileke g'ọ
bụru onye eliphe-a
l'ophu dụ l'ẹka?

?Bụ onye bụ onye sụru iya g'ọ
lekọta mgboko-a gbaa
mgburugburu?

14 Ọ -bụru l'ọ bụ uche iya;
o seta ndzụ sephu azụ;
bya erwuta unme,
aatuje atutu doberu onwiya;

15 nemadzụ l'ophu atụkoepho
bụru mkpurupyata
mgbo lanụ.

Nemadzụ anwuhu je aburu ẹja,
nọ l'alj.

16 Ọ -bụru l'iphe edoje ngu ẹnya;

ngabekwa nchi;
 nɔmakwa iphe-a,
 mu abya epfufu-a.

¹⁷ ?Bụ onye ono, ikpe p̄furu ọto
 d̄u ashj a-bya aburu onye
 b̄u ishi?

?̄ s̄uru g'ji-nma iya ikpe;
 mb̄u onye ono, p̄furu ọto bya
 aburu onye par̄u ẹka ono?

¹⁸ T̄obudu iya b̄u onye ono,
 asuje ndu eze: Ọ t̄o d̄udu iphe,
 unu b̄u!

L'ọ s̄u ndu nweru ẹnya:
 Ẹjo-iphe par̄u unu ẹka l'ẹhu!

¹⁹ Ọo ya b̄u onye ono,
 ta agbajeduru nemadz̄u ọdzori
 opfu l'ọ b̄u onye-ishi;
 ọphu oo-wotadu iphe,
 o gogo meru onye ụkpa
 meeru onye eze opfu l'ọ b̄u eze;
 k̄ele ẹphenebo t̄ukoru b̄uru
 iya gude ẹka iya mee p̄h̄e.

²⁰ Ẹphe anw̄uhuje
 buregedegengu l'echi abali.
 Ọonmaghukota igwe ọha anmaghu;
 ẹphe anw̄ushihukota.

Ndu oke amad̄u b̄e oowofujekwa;
 ọle ọ t̄o b̄ukwa nemadz̄u
 egudeje ẹka wofu p̄h̄e.

²¹ "S̄u-a; ẹnya Chileke
 t̄ukokwaru iphe, ndiphe eme
 h̄umakota;
 t̄eme ọ n̄odu ah̄umakotaje
 ẹka ẹphe z̄oru ọkpa.

²² Ọ t̄o d̄udu ẹka agba ọchii,
 d̄u n̄u; ọphu ọ d̄udu ẹgube
 dadishi, d̄u n̄u,
 b̄u ẹka ndu eme ẹjo-ememe
 e-je edomia onwop̄h̄e.

²³ Ọ t̄o d̄udu Chileke mkpa
 k̄e ḡe ya bya awata enyocha
 nemadz̄u ọzobaa;
 mb̄u k̄e g'ẹphe bya an̄odu iya
 l'ip̄hu k'ikpe ọzobaa.

²⁴ O too jejedu akpata ishi t̄eme
 l'ọ chikaa ndu oke amad̄u;

bya ahọo ndu ọzo dochia
 ẹnya phẹ.

²⁵ Eshinu ọ makọtaru iphe,
 ẹphe eme
 bẹ oomekpeje phẹ l'enyashi
 gwee phẹ arakabya.

²⁶ L'ọ hụa phẹ ahùhù ẹjo-iphe,
 ẹphe eme l'edzudzu-ọha;
 ẹka onyemonye a-hụma phẹ;

²⁷ opfu l'ẹphe haru
 etso Chileke;

ọpflu ọ dudu iphe,
 ọ sọru g'e mee, duru ọpflu
 ẹphe akpajẹ ishi ememe.

²⁸ Ẹphe emeje; ndu akpa nri
 echi mkpu, erwuje Chileke
 lẹ nchi;

k'ọpflu Chileke anụmaje
 ẹkwa ndu adudu g'ọ dudu phẹ.

²⁹ Ọle ọ bụ; ọ -sụkwanu lẹ ya te
 eyekpọdaa ọnu; ?bụ onye sọru
 iya anma ikpe?

O -domia iphu iya;

?bụ onye bya adu ike hụma iya?

Ọle ọ kwa iya nwe nemadzu
 bya enweru ọha l'ọpflu.

³⁰ Oomeje g'onye te emedu ele
 Chileke ta aburu onye-ishi;
 k'ọpflu ọ tọo watadu agbaru
 ndiphe ọnyà.

³¹ Ọ -buru kẹ gẹ nemadzu
 sụ Chileke:

'O dekwaru mu; ọpflu mu
 alaphubaekwa azu l'iphe-ẹji
 ono ọzo;

³² Zinaa mu iphe,
 mu taa dudu ike ahuma.

Mu -mewaa ẹji;
 mu tee emehedu iya ọzobaa.'

³³ Sụ-a; ?bụ g'ọ dudu ngu ree
 bụ g'i dobesu lẹ Chileke
 a-pfu ngu ugwo l'eka
 i ti kwedu g'izimanu lwa
 ngu azu?

Ọ kwa ngu e-pfukpọepfo
 l'onwongu; ọ tọ bukwa

mbèdua. Pfukwaa iphe,
 ì maru.

³⁴ Gẹ ndu iphe edoje ẹn̄ya
 yena ọnu.

Gẹ ndu mmamiphe,
 l'anụ iphe-a, mu epfu-a
 pfunaa sụ:

³⁵ 'Jiobu epfukwa opfu onye
 enwedu egomunggo;
 mbụ l'opfu iya ta adụkwa
 omilomi.'

³⁶ Ọ dụ g'a sụ lẹ Jiobu bẹ
 aa-hụkpoepfo ama hụ-rwua
 ya l'ishi;
 kẹle oopfu g'onye ẹjo-iphe.

³⁷ O meru iphe-ẹji; tẹme ọ nọdu
 eko Chileke ọkpa l'ishi.
 Ọonoduje l'echilabọ anyi akụ
 ẹka aja anyi ewenu;
 tẹme ọ nọdu epfu ẹjo opfu
 mpfụkwase ekpu Chileke."

35 Elihu nọdu eyekwarọ ọnu,
 ooye.

² Sụ-a; ?i dobesụ l'iphe ono
 bụ apfụbekoto;
 g'ì sụru l'apfụbekoto nkengu
 ka kẹ Chileke?

³ Ọle ì jikwaru iya nụ sụ:
 ?Bụ urwu gụnu bẹ iirita iya?
 Sụ: ?Bụ gụnu bụ obunggo,
 dụ iya nụ l'ì harụ eme iphe-ẹji?

⁴ Gebe gẹ mu bya eyeeru
 ngu ọnu;
 gụ lẹ ndu unu l'iya eshi ọnyà.

⁵ Palikpodapho ẹn̄ya lee
 l'akpaminigwe.

Tabẹkpodapho ẹn̄ya tatata
 l'urwukpu ono,
 nọ ephekerephe
 ephekerephe l'uzo ishi
 ngu ono.

⁶ I -mee iphe-ẹji;
 ?i mekataru Chileke l'awe?
 Iphe-ẹji ngu -dụkpoo igwerigwe
 g'ò dụhabe; ?oo-mebata
 iya gụnu?

⁷ Teke ọ bụ l'ị p̄f̄uberekoto;
?ị n̄uru iya ḡunu?

T̄o ọ bụ ḡunu b̄e ọonata
l'ẹka ngu?

⁸ Ējo-iphe, iime b̄uepho
onye d̄u ḡe ngu b̄e
oomekata.

Ap̄f̄ubekoto ngu b̄ukwarupho
unwu-eliphe b̄e ọ d̄uru.

⁹ "Ọobujeru; e -men̄uka
ndiphe ewere;
ephe eye mkpu l'ọnu.

Ephe echiaha: 'Ojileka t̄ogbo';
kele ndu ike d̄u l'ebyi
ph̄e ẹka l'ẹhu.

¹⁰ Ọle ọ t̄o d̄udu onye asuje:
?B̄u awe b̄e Chileke,
b̄u onye meru mu n̄u n̄o;
onye ewojeru ebvu-oma
n̄u nemadz̄u l'enyashi;
¹¹ onye ka anyi ezi iphe
eme l̄e g'oozi an̄u, bu l'eliphe;
bya emee; anyi ka ẹnu,
ephe l'eli amaru iphe.

¹² O to yejeduru nemadz̄u
ọnu m̄e ọ -n̄odu echi mkpu.
Ọ b̄uru iphe, kpar̄u iya n̄u
b̄u l̄e ndu ejo-iphe
kunukaru onwoph̄e.

¹³ Tororo iya b̄u l̄e Chileke te
eyejedu ọnu l'arw̄orwo iphoro,
ephe an̄oduje arw̄o;
mb̄u l̄e
Ọkalibe-kangok̄otar̄u-n̄u te
eyejedu ọnu l'egube
iphe ono.

¹⁴ ?D̄enu g'ọ b̄uchia ḡube onye
s̄uru l'ị t̄i h̄umaduru iya
ah̄uma ophu b̄e ọo-n̄odu
angaru nchi;
mb̄u ḡube onye s̄uru l'ikpe
ngu dabyiru l'at̄at̄ip̄hu iya;
i je l'an̄odu echeru iya?

¹⁵ T̄eme ị s̄ukwapho l'ẹhu-eghu
Chileke ta ad̄udu iphe, oomeje;
ophu ọokpajedu onye

eme ẹjo-iphe ishi.

¹⁶ Ọo ya bụ ị ẹ gube Jiobu
epfu mkpọkoro opfu.
Iipfu mpfukwase opfu,
enwedu ishi.”

36 Ọphu Elihu ahakwaru
iphe, oopfu.

² Tabakpọekwapho nshi
nwanshiji;
gẹ mu goshi ngu l'ọ
nwebakwaru-a iphe, ee-pfu
l'opfu ẹhu kẹ Chileke.

³ Ẹka mmamiphe mu shi
dụkwa ẹnya.

Mu jekwa egoshi l'ikpe
kalẹru onye ono,
meru mu nụ ono.

⁴ G'ọ dokwaa ngu ẹnya ree
l'opfu, mu epfu ta
adụkwa ọphu bụ ụka.

L'onye iphe doru ẹnya doẹbe
bẹ unu l'iya tųkokwaru
nọdu l'ẹka-a.

⁵ Chileke pakwaru ẹka;
ọle o to lephuduru
nemadzu ẹnya.

Ọ paru ẹka bya ekeru
jimujimu l'iphe edo ẹnya.

⁶ Ndu ẹjo-iphe bẹ o too
dobejedu ndzu.

Ọ nọdu anųjekwanu ndu
aakpa ẹhu iphe,
rwuberu phẹ nụ.

⁷ Ẹnya ta alufujedu iya
alufu l'ẹka ndu pfuberekoto
nọ.

Oomeje; ẹphe ị ndu eze
atųko bųru eze;
tẹme ọ nọdu ekutseje phẹ
ephekerephe jasų l'ojejoje.

⁸ Obenu teke ọ bụ l'a tųru
nemadzu mkpọro;
l'udo iphe-ẹhuka tųru
iya swiswia;

⁹ bụ iphe, Chileke eme bụ
l'oogoshi phẹ iphe, ẹphe meru;

l'ẹphe meru iphe-ẹji l'ẹka
ẹphe eku onwophẹ.

¹⁰ Iphe, oome bụ g'ẹphe ngabẹ
nchị l'ụzo, aakpọ-ziru phẹ;
bya asụkwa phẹ phọ
g'izimanụ ẹjo-ememe,
ẹphe eme lwa phẹ azụ.

¹¹ Ẹphe -mee iphe, o pfuru
bya ejeahaaru iya ozi;
nweswe ndzụ phẹ ọphu
phọduru nụ abụru phẹ
eswe ẹhu-ọdu-guu.

Nwapha olemole ono,
phọduru lẹ ndzụ phẹ ono abụru
apha, a-bụru phẹ k'oma k'oma.

¹² Obenu teke ẹphe jikaru
l'ẹphe te eyeduru iya ọnu;
ọoburu ogu-echi bẹ
ee-gude saa phẹ ọsampfu.

Ẹphe anwụhu l'ẹbe ẹphe
enwe egomunggo.

¹³ Obenu lẹ ndu Chileke adụdu
l'obu phẹ ewojeru
ẹhu-eghu gude suchia
obu phẹ ọbu;
mbụ o -kekpọo phẹ ẹgbu
g'ookehabẹ;
ẹphe ta aradu g'e yeru
phẹ ẹka.

¹⁴ Ẹphe agbakwohuje nwụhu
teke ẹphe bụkwadu okorọbya;
tsoru unwoke, a gọru lẹ nshi,
agba ụkpara laa l'ite lanụ.

¹⁵ Obenu lẹ ndu eje iphe-ẹhuka
bẹ ọnafutaje l'iphe-ẹhuka ono.
Ọ nọdu epfuje opfu gude dọ
phẹ obu m'ẹphe nọdu
eje iphe-ẹhuka ọbu.

¹⁶ Ọ kwa mkpu bẹ ọogbaru
ngu.

Oome g'ọ phafuta ngu l'asha
iphe-ẹhuka dobe ngu lẹ
phorokotoko ẹka
adụkpoedu iphe,
akpakụbe ngu nụ;
tẹme nri, e doberu ngu g'i

ria bụru nri, kachaa ree.

¹⁷ Obenu ị nta-a bẹ ikpe,
e kperu ngu bụ ikpe,
gbaru onye ejo-iphe.

Ikpe, p̄furu ọto yee
iswi-ọdumma t̄waru
ngu sw̄swia.

¹⁸ T̄okwa ẹhu g'ọ t̄o d̄u onye
e-gude ẹku deru ngu ye.
B'ekwekwa g'oke ụphalazu
chechi ngu iphu.

¹⁹ Ẹku ono; ̄oo-me g'ị t̄i
n̄oduhe l'iphe-ẹhuka-a?
T̄o ̄ii-gude ọkpehu ngu l'ophu
gude nahụ iya?

²⁰ Be lekwa ẹn̄ya ụdu ẹn̄yashi
ono,
emeje ḡe ndiphe shi
l'ibe p̄he ch̄ihu ono.

²¹ T̄onupho ẹhu g'ị ti je aghaaru
ejo-ememe iphu,
bụ iphe, mu ele ẹn̄ya
l'ị ka ahata eme l'eje iphe-ẹhuka.

²² Chileke bẹ e kutseru k̄ele
ike d̄u iya shii.

?Bụ onye bụ O-zì-iphe,
aat̄u eyeru iya?

²³ ?Bụ onye s̄uru as̄u Chileke:
Waa iphe, ii-me baa.

T̄o ?bụ onye s̄uru iya as̄u l'iphe,
o meru bẹ o mekwar̄u ẹji?

²⁴ Nyataj̄ekwa kwolita
ozi Chileke,
bụ iphe, ndiphe aḡu ebvu
gude etu iya ẹpha.

²⁵ Nemadz̄u l'ophu
h̄uma-dzuwaru iya.

A n̄odu agb̄eje ụzenya ele
iya ph̄oriphori.

²⁶ Chileke pakwar̄u ẹka
mebyi apapa;
daghata ḡe mmamiphe anyi ha.

Ọ t̄o d̄ukwa onye ad̄u ike aḡuta
apha ole ọ n̄owaru ndz̄u.

²⁷ Ọomeje mini; l'ọoda paapaa.
Ọ b̄uru mini ono l'edzeje

wọwoowoo awụ ala
l'oma nggele l'oma nggele.

²⁸ Igwe avuje tsutsutsu;
l'o dzekwaphọ mini,
parụ ẹka wụshiru ụnwu-eliphe.

²⁹ G'oogudeje erwu erwurwu
ta adụkwa onye o doru ẹnya;
ọphu ọ dụkwa onye maru
g'ooomeje shi l'okpoku iya
atụ egbigwe tarara tarara.

³⁰ Hụmanu g'o woru
ebemu-igwe iya doo
onwiya mgburugburu;
bya egude iya ekpuhaje
ẹka kachaa omilomi
l'eze-ẹnyimu.

³¹ Ọo ẹgube ono bụ g'o gude
elekọta eliphe l'ophu.
Ọ nọdu emefuta nri eme
k'etsutsu iya.

³² Iphe, jiru iya mkpoji-ẹka
bụ egbigwe.

Ọ buru ẹka dụ iya ree bẹ
otuje iya.

³³ Ọo ririri bẹ oodeje l'a
maru l'ọobyawaa
edze oke mini;
mbụ je akpaa l'eswi,
eeche echeche
egoshijechakwaa l'igwe
emewaa ome mini.

37 Nta bẹ meji etekwa mu
ophe;
mbụ lẹ meji akufukwa mu
akufu.

² Unu ngabekpodapho!
Unu ngabẹ nchi
nụmakpodapho olu Chileke!

Unu nụmakpodapho ekiri,
o gude onu iya asụ!

³ Oomeje; ebemu-igwe alo
waawaa l'igwe;
l'o rwuchaa ẹka igwe beru
alị beru.

⁴ Teke e mechaerupho;
ọ raahaa ọrà;

I'o gude oke olu iya atụ
egbigwe.

Ọphu ọ dudu ọphu oodophuje
azu mę ọrà iya gbụfuwa.

⁵ G'olu Chileke egudeje edebe
ririri bę dụ oke ebvu.

Ọ nọdu emeje iphe, parụ ẹka;
meghata g'oodobe
nemadzụ ęnya.

⁶ Ọo ya asuje aka-mini-sunoo
g'ọ daa l'eliphe.

L'ọ bya asụkwapho igwe: Ngwa;
dzee mini dzeshia ya ike!

⁷ Oomeje gę nemadzụ
jebuhu ozi;
shi nno goshi onyemonye g'ozii,
ya eje habe shii.

⁸ Ụnwu anụ anọduje ekpu
ekpukpu ndzụ.

Ęphe ejeje edomichaa onwophę
l'ime ọgba phę.

⁹ Oke phęrephere eshije l'ọgba
iya;
tęme oyi-atsutsu nọdu
eshije lę taphutaphu phęrephere.

¹⁰ Mkpukorophu akamini bụ unme,
Chileke tųru atųtu bę ooshije.

Ọ -tųya ya; phosa phosa mini,
dọru nyimunyimu akpukoo
ophu.

¹¹ Urwukpu bę oogudeje
tsutsutsu mini wụ-jia awụ-ji.

Ọ bųru urwukpu ono
anọduje atụ egbigwe
gbaagbaa.

¹² Ọ nọdu abųjeru; o -zia phę;
ęphe alọjashia onwophę
waawaa l'eliphe l'ophu;
wata eje ozi, o ziru phę.

¹³ Erwurwu bę o gude bya
g'o gude iya hųa
ųnwu-eliphe ahųhų;
ọzoo gude iya gbaa mini
l'eliphe gude goshi
n-yemobu iya.

¹⁴ Ngabękpodapho nchị l'iphe-a

Jiobu!

Hakp̄ep̄ho iphe, iime;
gbukp̄odapho igo l'òdu-biribiri
Chileke!

¹⁵ ?Ì makp̄ooru ḡe Chileke
egudeje esede urwukpu
l'akpaminigwe?

?Ì maru g'oogudeje al̄ ebemu
phaaphaa?

¹⁶ ?Ì maru g'urwukpu ad̄ojeru
l'eli iya aw̄unga l'akpaminigwe?

Ono bukwa ̄guru ozi, o jeru;
mb̄u onye t̄ukoru
iphemiphe mak̄otar̄u onoya;
¹⁷ mb̄u ḡube onye uwe ngu
ekpo okpom̄oku l'̄eka
mgboko deru ȳekete.

Ò b̄uru iphe, kpar̄u iya n̄u b̄u
ph̄erephere, shi l'̄uzo nd̄ohali.

¹⁸ ?Ìi-d̄u-a ike mee iphe, o meru;
mb̄u mee; akpaminigwe ph̄ushi;
g'o meru nkiya ph̄ushi
l̄e mgboko-a;
ò kp̄oo gbengu g'onyo,
a w̄uru aw̄uwu?

¹⁹ "Kan̄uru anyi iphe,
anyi e-pfuru iya.

Anyi ta ad̄ukwa ike r̄ikobe iphe,
anyi e-pfu.

Ò b̄uru iphe, kpar̄u iya n̄u
b̄u l'̄uzo anyi gban̄ukaru
òchii.

²⁰ ?Ee-je epfuaru iya l̄e mu
ach̄o epfu opfu t̄oo?

?O nweru onye a n̄onyaa
rw̄ahaa arw̄orwo g'e
lwee ya t̄oo?"

²¹ "A bya l̄e nta-a; nemadz̄u
te elejekwa ̄nya l'̄enyanwu,
echi echichi;
mb̄u m̄e igwe b̄oo gbarara.

²² Chileke abyaakwa. Ò
d̄ukwa ebvu l'̄nya bya ad̄u
akpabiri. O shikwa l'isheli abya;
kwaa onwiya akwa l̄e
mkp̄ola-ododo.

23 Ọ kwa iya bụ
 Ọkalibe-kangokotaru-nụ;
 bụru onye ẹka anyi ta
 abyadụ erwu erwurwu ophu.
 Ọ parụ ẹka l'ike-ọkpu;
 mę l'ekpe ikpe, p̄furu ọto.
 Ap̄fubekoto nkiya parụ ẹka;
 ọphu oomedu
 nemadzụ ewere.
 24 Noo g'o gude ndiphe
 nọdu atsụ iya ebvu.
 Ndu arị l'ẹphe maru iphe
 bẹ tọ gụbeduru iphe."

Chipfu wataru eye onu

38 Tọbudu iya bụ; a nọnyaep̄ho; oke ph̄erephere wata ezizi. Chipfu gbẹ l'oke ph̄erephere ono wata eyeru
 Jiobu onu. Ọ sụ Jiobu:

2?Bụ onye ep̄fu iphe phọ?
 ?Bụ onye woru enweru
 egomunggo mu rw̄toshia;
 l'ẹbe abụ l'onye ọbu maru iphe,
 oopf̄u?
 3 R̄ikota onwongu gę nwoke;
 gę mu bya ajia ngu aji!
 Ọ kwa g'ị zaję mu iya!
 4 Sụ-a; ?bụ awe bẹ ị nọ teke
 mu t̄uru ọkpa mgboko-a
 l'ophu?
 Karu mu iya; m'ọ b̄uru l'o
 doru ngu ęnya!
 5?Bụ onye t̄uru iya ọnyeka sụ
 l'owa-a g'ọo-habe baa?
 ?I maru iya?
 ?Bụ onye gude eri t̄a l'uswekete
 iya?
 6?Bụ lę ḡnu bę a kp̄obechaaru
 ọkpa iya?
 Tọo ?bụ onye gbuberu ishi
 m̄kpuma, gude mgboko;
 7 mb̄u teke ono, e mechaaru;
 kp̄okpode nchi-ab̄ohu t̄u
 uzu wata aḡu ebvu;
 ụnwu-ojozi-imigwe g'ẹp̄he
 hak̄ota gb̄aha kwakokoo.
 8?Bụ onye ḡuru ọzo gburumu
 ḡu-buru eze-ęnyimu ye

l'azụ teke ono, o meru
kpukungu kpofuta l'ẹpho
ne iya ono?

⁹ Noo teke mu woru
urwukpu mee uwe yee ya;
bya eworu tsụkiribaa
ọchii phụa ya g'ẹkwa;
¹⁰ bya akpaaru iya oke
ẹka oo-jeberu;
bya asụ-chia ya woru iya
gụa kpụkpurukpu.

¹¹ Noo teke mu sụru: "Lekwa
ẹka ii-jeberu; ba ghatakwa
ẹka ono!

Lekwa ẹka akparamini
ngu e-ku onwiya
jeberu gbụru."

¹² ?Ị sụjewaru nchi-abọhu
l'owa-a iphe, oo-me baa?
?Qzoo karụ gẹregere ụtsu
l'owa-a ẹka rwuberu iya nụ
baa?

¹³ ?Ị sụjewaru iya g'o je
egudegbaa ẹka l'igburonu
igburonu mgboko
jia ya phulaphula jishia ya
ndu ẹjo-iphe?

¹⁴ Mgboko l'ophu kpuru
oronmono g'urwa, e gude
eme ọhubama;
tẹme ọ nọdu aduje rwarị
g'uwe.

¹⁵ Ndu ẹjo-iphe bẹ e te
ekwedu g'iphóró duru;
tẹme a nyakwoshichaa phẹ
ẹka ẹphe shi palichawa
ephekerephe.

¹⁶ ?I jejewaru ije jerwua
ẹka oke-ẹnyimu agba
dẹredere?

?I jejewaru ije l'ẹka ẹnyimu
bụ ụtubuku?

¹⁷ ?E goshijewaru ngu
onu-abata alị-maa?

?I hụmajewaru ẹka eeshije
abahụ l'ononyo ọnwu?

¹⁸ ?Ị rijekpowaru iya;

o doo ngu ęnya sụ gę
mgboko-a l'ophu habe
phorokotoko?

Karụ mu iya mę ọ -bụru l'ị
tụkoru iphemiphe-a
makọtaru!

¹⁹ ?Bụ awe bę eeshije eje
ęka ìphóró bu?

?Bụ awe bę ọchii chịru
ųpfu yee?

²⁰ ?Ị dụ-a ike dua ndu ono
g'ęphe lagbaa ęka ęphe
shigbaa?

?Ị maru ųzo, eeshije eje ęka
ęphe akwaję?

²¹ Mu maru-a l'ị makọtaru
iphemiphe ono;
eshinu a nwụadaru ngu
tęme e mee iphemiphe ono.

Ị nọwaru ndzụ nọgbawaa
apha, dụ igwerigwe!

²² ?Ị bahujewaru l'ụlo ęka
aakụbeje aka-mini-sunoo?

Tọo ?ị hụmajewaru ụlo
ophu aakụbeje ire egbigwe,
²³ bụro iphe, mu doberu
kwabęru teke iphe-ęhuka a-bya;
mbụ kwabęru mbọku ọgu
a-da.

²⁴ ?Dęnu gbororo, eeshije eje
ęka ìphóró futaru;
ọzoo ęka phęrephere ųzo
ęnyanwu-awawa
eshije dzuru mgboko?

²⁵ ?Bụ onye gbuwaru ọswawara
tọgbo;
ọ bụru ųzo, mini eshije edze;
bya atọgboru egbigwe ųzo,
ọo-nọdu eshi.

²⁶ Ọ nọdu egudeje iya agba
mini l'ęka nemadzụ te
ebudu ebubu;
mbụ echięgu, adųdu onye
bu iya nų;

²⁷ gude iya mee gę ncharacha

alì, adudu iphe, dụ iya nù
 ngu-jia ẹpho wata
 efushi ẹswa ọphúú.

²⁸ Mini ono, igwe edzeje ono;
 ?o nweru nna tọo?

Mbụ-a ?bụ onye nwuru ìjì,
 akwa akwakwa?

²⁹ ?Bụ nwanyì ole nwuru
 mkpukorophu mini oyi?

?Bụ onye tsuru ime
 mkpukorophu ìjì mini ono,
 eshije l'imigwe adashìhu ono,

³⁰ bụ iya emeje mini l'ọ
 kpukoo ophu dụ
 gẹ mkpuma;
 mbarabata ogbumini ahukoo
 ahuko?

³¹ ?Ì-dụ-a ike swikọbe
 kpokpode, Puleyadesu?

Tọo ?ì dụ ike atọshi
 kpokpode, Orayonu
 g'ọ nọdu nanụ nanụ?

³² ?Ì dụ ike eme kpokpode,
 dụgbaa nù g'ẹphe
 fọtaje teke gbaru phẹ nù?

Tọo ?ì dụ ike edu kpokpode,
 Beya; yẹe unwu iya?

³³ ?Ì maru ekemu, a turu doberu
 iphe, bu l'imigwe?

?Ì-dụ ike mee g'ọ bụru g'ọ
 dụ l'imigwe bụ g'ọ-dụ l'eliphe?

³⁴ ?Ì dụ ike ara ọrà g'ọ rwua
 ẹka urwukpu nọ;
 ozoo g'ì ratsua mini
 l'a-gba utso, e-ri ngu nù?

³⁵ ?Bụ ngu atufuje ire egbigwe
 g'ọ tsoru ụzo iya?

Ẹphe -jeshia; ?ẹphe abya asụ
 ngu l'ẹphe ejeakwa ozi,
 i ziru phẹ?

³⁶ ?Bụ onye nuru ọkpoma
 egomunggo;
 bya emee g'iphe doje
 uche ẹnya?

³⁷ ?Bụ onye bẹ mmamiphe
 iya rwuru k'aguje

urwukpu ọgu?

?Bụ onye awụshije itemini,

sụru l'imigwe;

³⁸ mę urwuku hukọepho

ahụko; bya anmaa agbadagba.

³⁹ "Bụ ngu ejeje akparu

nyee oduma nri;

bya anụ-jije ụnwu iya

epho g'ęgu ta agụhe phę;

⁴⁰ m'ephe tuko nọdu

l'ime ọgba phę;

ọzoo l'ephe tukuror geparu

l'ote ęka ephe e-gbu anụ?

⁴¹ ?Bụ onye anụje okpoko-ọhà

nri, ephe erije;

teke ono, ụnwu iya

anọduje echiru Chileke

mkpu nri tsoru

ekameka aghaphe achọ

nri, ephe e-ri?"

39 ?Iimajeru teke egwu-ọswa,

bu l'úbvú nwuru nwa?

?Iihubeje ama l'owa-a teke ne

ele anwụ nwa baa?

² ?Iiguje ọnwá ole,

ephe anọje teme ephe

atsua ime?

?I maru teke ephe ezedaję

gędegede?

³ Ọobujeru; ephe -bya ezeda;

ephe egbushi ikpere l'alj

woru nwa phę nwua.

Ime, shi eme phę nụ

aburu sarimu.

⁴ Ụnwu iya ọbu agbashia ike

nọdu l'ime egbudu

l'ęka ono vua vughee.

Ephe aparu ne phę ono haa

gbakashihu;

ephe ta lwapfutabaędu iya.

⁵ ?Bụ onye haru

nkafu-igara-ọswa;

ọ nọdu akpaphe;

ophu ọ dudu iphe,

eme iya nụ?

?Bụ onye tọshiru phę haa;

ẹphe nọdu ejeje ẹka du
phẹ ree?

⁶ Echięgu alị ọkponku bẹ mu
nụkpoeru iya phọ sụ
g'o buru;
bya emee alị ono,
bụepho únú únú ono g'ọ
bụru ẹka oo-buru eburu.

⁷ Wọwoowoo, aanọduje atụ lẹ
mkpụkpu bẹ ọonoduje
achi ọchi;
ọphu ọonudu gbagbagba,
ndu udumalị anọduje ara.

⁸ Úbvú úbvú bẹ ọotukoje gbaa
ophorokpo achọ iphe,
oo-ri;
achọkpoepho nwa
rwushirwushi ẹswa
gẹ ya taa.

⁹ ?Atsụ e-kwe-a bya anọdu
meahaa iphe,
ị sụru g'o mee?

Mbụ-a; ?ii-dobe iya-a g'ọ
nọdu l'ẹka eeyejeru anụ nri;
l'ọ nọdu iya l'enyashi?

¹⁰ ?Ọ dọru ọphu ịi-dụ ike
tụa eri kpụta kpuru g'o
jeeru ngu ozi ẹgu;
?ozoo ii-gude iya-a kọo
ọkoro lẹ nsụda?

¹¹ ?Ịi-chiru ọpfu kwẹe ya
sụ l'o shihuru ike?

?Ịi-parụ-a ozi ngu ẹka o
shihuru ike parụ
haarụ iya?

¹² ?Ii-kweta haa ya g'o je
evulataru ngu ereshi ngu;
vuru iya je akụbe l'ụlo,
eechishije balị?

¹³ Oke-ẹnu ọsaturichi egudeje
ẹhu-utso chia nkù pyaa.

Ọle ị tịi tịduru ẹbà iya eyeru
ẹbà korokoro.

¹⁴ Oke-ẹnu ọsaturichi ono atụje
ẹkwa l'alị.

Ọ bụru l'alị bẹ ọonoduje kpua

ya.

¹⁵ Ọ tọo kpadu ishi k'a nonyaa
a zọo ya okpa zopyaa;
ozoo l'unwu anu
l'a-zopyashi iya.

¹⁶ Unwu iya be onoduje ehe
anuka anuka g'ephe ta
abudu unwu iya;
ophu o kpadu ishi ke
l'akanya, o seru bu
ola-l'iswi;

¹⁷ noo kele Chileke ta anuduru
iya mmamiphe.

Ophu o keduru oke
k'egomunggo nu yebedua.

¹⁸ Ole o -wokwanuru nkù iya
phushia ke ge ya wata
agba oso
l'o nyighaaro inya yee onye
no iya l'eli chia phe ebyi.

¹⁹ Su-a; ?bu ngu nuru inya ike,
du iya nu?

Too ?bu ngu gbaru nza-inya
phushi iya l'olu;
o du ke nwa
buyabuya ono?

²⁰ ?Bu ngu meru iya;
o nodu anoduje apfu
shooshoo g'igube ono;
o -zia unme fuu;
ndzu aguhu unwu-eliphe?

²¹ Ozoje garamu garamu;
ehu atsọ iya ntumatu
l'ike du iya.

Looje enari enari ejepfu ogu,
duru iya nu.

²² Ochi be ochije ndzu-agugu;
kele o to dudu iphe,
otsu ebvu;
ophu ola-phujedu azu
me a haliaru iya ogu-echi.

²³ Ikpoto apfu, kuru l'ekpa apfu,
no iya le mgbureku
anoduje azu iya
yogoro yogoro;
yele o-gbungerengere arwa.

²⁴ G'o gude awụ kẹ wugelengu
wugelengu bẹ
ooghudujechaa mẹ o
lwee alị elwelwe;
ọphu ọ byadu apfuru doo
mẹ e gbua opu.

²⁵ E -gbua opu ono l'o woru
okwe rwua.

Ọgu -nọdukwaduro ụzenya;
l'ọ kpọtawa ẹgburu iya.

L'ọ nụwaro olu ndu-ishi
ojọgu ono;
waa mkpu-ọgu, ada nụ.

²⁶ "Sụ-a; ?bụ mmamiphe ngu
bẹ ọkpo-ngwere gude
ephe l'eli?

?Bụ ngu meru iya;
ọ nọdu ewojeru ñkù jasaa
l'ụzo ndọhali ono?

²⁷ ?Bụ ngu ezije ugo g'o phee
phaa phemihu imeli imeli
je anọdu kpaa ẹpfune iya
l'ẹka dụ ephekerephe
ephekerephe?

²⁸ Ẹka ọonoduje bụ l'újì,
nọ ephekerephe
ephekerephe;
nọwaro l'ẹka ono
jasụ nchi abọhu.

Ọ bụru l'ẹka ono bẹ oodomije
onwiya.

²⁹ Ọ bụru ẹka ono bẹ ọonoduje
levu iphe, oo-ri.

Ọ -nọdukwaduro ụzenya;
ẹnya iya arwutawa iya.

³⁰ Ụnwu iya amije mee.

Ọ bụru ẹka odzu dabyiru bẹ
yẹbedua anọduje."

40 Chipfu nọdu epfukwarọ
eyeru Jiobu sụ iya:

² "Gụbe nwọphu abarụ
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
mba;

?ị sụru g'ìikajeru iya iphe,
oo-me?

Gẹ gụbe onye ono,

ebo Chileke ibo ono
yena ọnu l'opfu-a,
oopfu-a!"

³ Tọbudu iya bụ; Jobu bya eyeeru
Chipfu ọnu sụ iya:

⁴ "Mu bụkwa onye ta abadu lẹ
mkpa.

?Denu gẹ mu e-shi jeye ọnu
l'iphe, iipfu?

Mu woakwaru ẹka dẹ l'ọnu.

⁵ Mu pfuakwaru akpọ opfu
lanu; ọphu mu
adukwanu ike eye ọnu
l'ọphu iipfu.

Mu bya epfuwa akpọ labọ;
nta-a bẹ mu tee
pfubaekwa ọzo."

⁶ Noo ya bụ; Chipfu bya agbekwa
l'oke pherephere ono pfuru
yeru Jobu sụ iya:

⁷ Rịkota onwongu gẹ nwoke;
gẹ mu bya ajia ngu aji.

Ọo ẹpho g'i yejekwa ọnu
l'iphe, mu aji ngu.

⁸ ?Ii-dụ ike mebyia ikpe,
mu kperu?

?Ii-dụ ike nma mu ikpe;
k'ọphu ikpe a-kalẹru gụbedua?

⁹ Ọdzu-ẹka ngu; ?ọ ha gẹ kẹ
Chileke?

Tọo ?i dụ ike egude olu ngu
atụ egbigwe g'ọtuje ono?

¹⁰ Ngwanu; gudenu
o-gbu-nwijnwii yẹ akpabiri
kwaa onwongu akwa!

Yena akwabẹ ùbvù yẹ
enweru ẹnya g'onye
yeru uwe!

¹¹ Gbanwubenu iphu ẹhuka
ẹhuka gude goshi l'ẹhu
eghu ngu eghu!

Lena ẹnya hụma iphe,
bụkpoo ndu eku
onwophẹ kuzeta phẹ alị;

¹² mbụ lee ẹnya hụma iphe,
bụkpoo ndu eku

onwophe mee phe
 g'ephe darwua ali!
 Tụkonu iphe, bụkpoo ndu
 ẹjo-iphe mebyishikota
 l'eka ephe pfuru!
¹³ Tụko phe g'ephe ha lia elili l'ali!
 Woru phe iphu kpupyabe
 ekpupyabe l'ime ilu!
¹⁴ Noo teke mu e-kweta ngu
 l'ekutara ngu a-dụ-a ike
 dzoo ngu.
¹⁵ Lenaa oke anụ ono,
 bụ behemotu,
 bụ anụ, mu tukuru gụ l'iya
 mee dobe;
 teme o bụru anụ,
 ata ẹswa l'ali g'eswi.
¹⁶ Sụ-a; lenaa ẹgube ike,
 dụ iya l'okpa!
 Hụmawaro ẹgube ike,
 dụ iya l'akwara akwara,
 gbashiru iya l'epho!
¹⁷ Odu iya anọduje enwunga
 g'oshi sida.
 Anụ anụ, dụ iya l'utapfu
 ligbachaaru eligba.
¹⁸ Okpu iya bụ mkpuruoku
 onyirubvu be o bụ.
 Oshi-okpa iya bụru mgborígwe.
¹⁹ Oo ya kachaa shii l'iphe,
 bụkpoo iphe,
 Chileke meshiru dobe le
 mgboko;
 ole onye ono, meru iya nụ
 ono egudejele-a
 ogu-echi iya zaa ya ntse.
²⁰ Úbvú úbvú anọduje ewotaru
 iya iphe, ephe metaru;
 teme anụ, bu l'egbudu
 g'ephe ha nọdu
 anọduje iya ntse ebvu
 ebvu.
²¹ Ozeje le mkpula oshi lotusu;
 woru onwiya domia le
 mkpula ẹswa, nọ l'uda.
²² Oshi lotusu ono egudeje

ẹpfukala, dọ iya nọ
 gude domia ya.
 Ẹkali oshi wilo nọ-phae ya
 mgburugburu.

²³ Mini -nọdu atọ kpereree;
 o too yedu iya ebvu.

Ọphu ọ dọdu iphe,
 eme iya nọ
 m'obetakpọọ ẹnyimu
 Jiọdanu gbaa utso
 sọbe iya l'ọnu.

²⁴ ?Bọ onye sọru iya egude
 m'ọ nọdu ele iya ẹnya?

Tọo ?bọ onye sọru
 g'ọo-nmata iya swọo
 ya imi?

41 ?Ii-dọ-a ike gude
 ọkokoro nmata

ẹjo-oke-agiyi,
 bọ Leviatanu;
 ọzoo tọya ya eri l'ire woru
 libe elibe?

² ?Ii-dọ ike ye iya eri l'imi
 lipyia;
 ọzoo woru ọkokoro dzube
 iya l'agba?

³ ?Ii-dọ-a ike mee ya g'ọ wata
 ngu arwọ sọ g'ị
 phọaru iya obu-imemini?

?Ọo-gọzeta olu pfuru opfu nọ
 ngu?

⁴ ?Ii-dọ-a ike mee g'unu l'iya
 gbaa ndzọ
 g'ọ bọru ohu ngu jasọ
 g'ịi-nọ-beru?

⁵ ?Ii-dọ-a ike mekoshi iya
 g'ẹmekoshije
 nwenu-a?

Ii-woru iya haarọ
 ọnwumgboko ibe ngu
 g'ẹphe gude bvụ ebvu?

⁶ Ndu agba nghọ; ?ẹphe e-kwe
 ngu iya-a ọnu?

Tọo ?ẹphe e-ke iya l'ẹhu l'ẹhu
 g'ẹphe ha agba nghọ ọbu?

⁷ ?Ii-dọ-a ike gude mkpirikpu

mkpirikpu igwe
gbajashĩa ya akpọ?
Tọo ?ji-dụ ike gude ikekee
sụwaa ya ishi?

⁸ I -byikpọo ya ẹka ebyibyi
ophu bẹ ịi-nyata-a iphe,
gụ l'iya jeru.

Ị tịi laphubaedu iya azụ
ememe.

⁹ I -dobekpọo ẹnya l'ii-mekpe
iya; maru l'ọo ụka bẹ
ị dzuru.

Ị -hụmakpoo ya nụ ahụma bẹ
ike bvụwaru ngu.

¹⁰ Eshinu ọ dudu onye agirigo,
nọ iya l'ẹhu sụru
kẹ g'o je akpatsu
ẹjo-oke-agiyi;
?buchia mụbe Chileke bẹ
nemadzụ sụru k'etso opfu?

¹¹ ?Bụ onye abya asụ l'ọwa-a
iphe iya, ẹka mu dụ
baa gẹ mu pfula ya
ugwo iya?

Noo kẹle iphemiphe,
nọ lẹ mgboko bụ nkemu.

¹² "Mu taa hakwa gẹ mu ta tų
onu ọkpa ẹjo-oke-agiyi ono;
tųa onu g'ọ dụ-be ọkpehu
yẹe g'ọ bụ-be anụ,
dụ ùbvù l'ẹnya.

¹³ ?Bụ onye sụru iya aswa
akpọ?

?Bụ onye a-dụ ike parụ
odogoro eje iya l'iphu
lẹ ya eje iya ya eyeye?

¹⁴ ?Bụ onye a-tụkponu ama
k'ẹje iya ajaha onu,
o gude phengara phengara
eze kpọo ọkpokuu
gbaa mgburugburu?

¹⁵ Okpurukpu iya bẹ iphe,
kpọru iya giriri bụ
iphe-mgbobuta-ọgu,
nọchaa hụru ahuru;
bya anọduchaa nwibe iya

ntsentsse;

¹⁶ mbụ l'ẹphe nọchaa

onwophe ntsentsse

shingushingu;

k'ọphu pherephere te

eshidu mgbaka iya

abahụ iya l'ẹhu.

¹⁷ Ẹphe rakụbecharu nwibe phe

arakụbe.

Ẹphe tųgbaru nanụ k'ọphu

a taa tųwadu iya ẹbo.

¹⁸ O -zee uze; icheku-ọku

aghashihu.

Ẹnya iya dų g'ẹka ẹnyanwu

keru paa ẹ nchi-abọhu.

¹⁹ Ọku-ọwa anọduje enwu iya

phoophoophoo l'ọnu.

Ẹkoro-ọku eshi iya agba

kpitikimu kpitikimu

kpitikimu.

²⁰ Ẹnwuru-ọku eshi iya l'imi

akpụ tųutuutuu

g'ite, e shiberu chiru ẹswa

kụbe iya.

²¹ O -kushi unme l'icheku,

ọku adudu l'ọ gbanwuhu ọku;

tẹme ọku, enwu

phoophoophoo nọdu

eshije iya l'ọnu agushihu.

²² Ọkpehu dų iya l'olu;

k'ọphu oomeje gẹ meji tọfu iphe,

bụkpoo onye hụmaru iya nụ.

²³ Igbigirigbi akpọ ẹhu iya

rakụgbaerupho l'ẹhu

nwibe iya;

k'ọphu ọ dudu onye sụru

iya arakufu.

²⁴ Ọkpoma iya kpọru

gbengugbengu gẹ mkpuma;

mbụ l'o shihuru ike gẹ mkpuma,

eegweje iphe.

²⁵ Ọ -gbalihu agbalihu;

ndzụ erwuta ndu ike dų.

Ẹphe egude ẹhu-anmanma

gbaphu azụ.

²⁶ E -gbua ya ogu-echi;

o tọ dudu iphe, oo-me iya;
 ophu o dudu iphe, arwa;
 ozoo ikekee;
 ozoo agugu emeje iya.

²⁷ Ígwè bẹ ọnyajishije g'onye
 anyapyashi ọwa.

Ọ nọdu emeje onyirubvu
 g'onye eme oshi,
 rehuru erehu.

²⁸ Apfọ te emejedu iya g'ọ gbaa
 ọso gbala.

Mkpuma rọbo nọdu adujele
 iya-a g'ọ bu udzu,
 etsushi ekpu iya.

²⁹ E -chia ya mgboro l'ọ gbẹ du
 iya g'e chiru iya oshi ọwa.

A -nọdu atọ iya arwa
 swiiswiiswii l'ọ chile
 iya-a ọchi.

³⁰ Mkputepho iya atsọ nkọ
 g'igburonu ibiribe mbeji.

Ọ -wụa awụwu l'epuchi l'ọ du
 g'ẹka e swiru igwe,
 e gude echi ereshi.

³¹ O -rwuba l'ogbumini l'ọ
 phuhu ọphu g'ite,
 e shiberu l'ọku.

Teke o rwubaru l'eze-onyimu l'ọ
 tsọ gbudugbudu g'ẹka e
 shiberu manụ ọrwazi.

³² Ẹka o gbaru bẹ mini asoje
 raa bukahụ ẹbo acha
 kẹ phuuphuu.

Onye leri ọnya lẹ mini teke
 ono l'ọ dobesu l'ogbu-mini
 furu ẹwó.

³³ Ọ tọ dudu iphe,
 du lẹ mgboko-a,
 aatọ eyeru iya.

Ọ bu iphe, e meru dobe
 lẹ mgboko; ophu ndzu
 agujeedu iya.

³⁴ G'iphe ahahabẹ l'eli;
 o tọ dudu iphe, ọo-gube iya.

Ọo ya bu eze l'iphe,
 bukpo iphemiphe,

eku onwiya ekuku.”

42 Tɔbudu iya bụ; Jiobu bya
eyeeru Chipfu ọnu

bya asụ iya:

² Mu maru-a l'ị sụru eme
iphemiphe;

l'ọ tọ dudu iphe, ị tumberu
k'ememe, a byaru
agbanwe agbanwe.

³ Ị jiruru sụ: “?Bụ onye woru
enweru egomunggo
kẹ gube Chileke rwutoshia;
l'ẹbe abụ l'onye obu maru
iphe, oopfu?”

Mu kwetakwaru lẹ mu shi
epfu iphe, mu amadu
ishi iya;
iphe, du biribiri k'ophu mu
ta asudu iya amaru.

⁴ Ị pfukwarupho sụ:
“Ngabekwa nchi;
ge mu bya ajia ngu aji.

Ọ kwa g'ị zaje mu iya.”

⁵ Ọ kwa lẹ nchi be mu
shi anumaje ẹka a tu ọnu ngu.

Obenu lẹ nta-a be mu
humawaru ngu l'anya.

⁶ Noo g'o gude mu lawaro
onwomu ashị.
Izimanu lwawaru mu azu.

Wakwa mu l'ophu l'ime
urwuku yele ime ntụ.

Akpochi opfu obu ishi

⁷ Tɔbudu iya bụ; Chipfu pfuchaa iphemiphe ono yeru Jiobu bya epfukwarupho yeru Elifazu onye Temanu sụ iya: “Ehu egbukwa mu egbu; ọ buru gu l'onyà ngu phẹ ẹphenebo kpatsuru mu iya; kele unu te epfuduru mu iphe, pfuru nhamunha g'onye-ozu mu, bụ Jiobu pfuru. ⁸ Nta-a bụ iphe, unu e-mekwa bụ g'unu kpata oke-eswi ẹsaa; yee ebili ẹsaa jepfu onye-ozu mu, bu Jiobu g'o gude iya gwee ngweja-akpo-oku nu mu l'opfu ẹhu unu. Onye-ozu mu, bụ Jiobu epfuru nu Chileke l'iswi ẹhu unu; mu anata epfupfu, o pfuru nu mu. Mu te emeedu unu iphe, mu gege eme unu l'esweswe ono, unu meru ono. Noo kele unu te epfuduru mu iphe, pfuru nhamunha g'onye-ozu mu, bụ Jiobu pfuru.” ⁹ Noo ya bụ; Elifazu onye Temanu; yee Bilidadu onye Shuwa; waa Zofa, bụ onye Nama gbeshi bya emee iphe, Chipfu suru g'epheme. Jiobu bya epfuru nu Chipfu; ọ nata iphe, o pfuru nu iya.

¹⁰ Tɔbudu iya bụ; Jiobu bya epfuchaepho nuchaa Chileke l'iswi ẹhu onyà iya phẹ onoya; Chipfu bya emee ya; ọ byakwa enweru ẹku ọzo. Ọ bya emee ya iphe, bukpo iphemiphe, o shi nweru hakota g'o shi ha ugbo labo.

¹¹ Unwune iya unwoke me unwanyi; mekpoo onyemonye, shi mahawaru iya nu byaahaa ibe iya ọzo; ẹphe l'epheme riaha nri ọzo. Ẹphe kpoharu iya iphu; duha ya obu k'iphe-ehuka ono g'ọ ha, bụ iphe, Chipfu shi woru

tukobe iya ono. O ndu abujeru onye byatasharu nu l'oguderu iya kobo bya egudekwaru iya pho iphe-nchi, e gude mkpola-ododo mee.

¹² Chipfu bya agoru onu-oma nu Jiobu le ndzu ophu o mechaaru nofua eme le ndzu ophu o vuru uzo no. Aturu, o mechaaru nweru du ukporo unu aturu l'unu iri l'ise. Inya-kamelu du unu iri l'ise. Eswi iya, e jigbaru ebo ebo du unu ise. Nkapfu-igara du unu labo l'ukporo iri. ¹³ O nwuta unwoke esaa bya anwuta unwanyi eto. ¹⁴ Okpara iya ke nwanyi be o guru Jiemima bya agua otsota iya Kezaya bya agua k'eto Kerenu-Hapuku. ¹⁵ E -jegbabe ekameka l'alj ono ta adudu eka aahuma onye nwanyi, mapfuru unwu ada Jiobu le mma. Nna phe, bu Jiobu keru iphe, o nweru gbaa phe teke o keru iya unwu iya ke nwoke.

¹⁶ Ge Jiobu jechaaru iphe-ehuka ono be o dzufuaru ndzu no ukporo apha esaa. O ndu ndzu gude enya huma unwu iya; yee unwu nwanwa iya phe; mekpoo unwu nwanwanwanwanwa; mekpoo nwanwanwanwanwa nwanwa iya. ¹⁷ Tobudu iya bu; o mecha nwhu kkpoo nka karwee akarwe; nkpoo ikpoto apha, du igwerigwe igwerigwe.

Ebvu-oma

- 1 Ehu-utso be a goru nu onye
 ono,
 yee ndu ejo-iphe ta achidu
 idzu lanu;
 ophu ooshiswetajedu uzo
 ndu iphe-eji;
 ophu o nodujedu l'eka ndu
 epfubyishi ke Chileke no;
 2 mbu onye buepho iphe,
 aduje iya ree bu ekemu
 Chipfu;
 o buru ekemu Chipfu ono
 be onoduje aru l'oriri eswe
 l'enyashi.
- 3 Onye ono du g'oshi,
 e yeru l'aguga nggele;
 o nodu amu mebyi
 l'orwuberu iya;
 ophu ekwo iya
 anwulwashihujedu
 anwulwashihu.
- Iphe, bukpo iphemiphe,
 oome abujeeru iya pho
 upete.
- 4 Obenu l'o to budu egube
 ono be odujeru ndu
 ejo-iphe.
- Ephebedua du g'eswa ereshi,
 pherephere anoduje
 ezikashi ezikashi.
- 5 Oo ya bu le ndu ejo-iphe be
 ikpe Chileke a-nma;
 ophu oodobedu ndu iphe-eji
 l'eka ndu pfuberekoto no.
- 6 Noo kele Chipfu aburu ndu
 pfuberekoto uzo;
 obenu l'uzo ke ndu
 ejo-iphe e-me;
 ephe aburu mkpurupyata.

- 2 ?Bụ ụnu kparụ iphe,
 ọhamoha gude
 ẹhu-eghu aba hanyihanyi?
 ?Ọ nwuru ịnwu-agma bẹ
 ndiphe achị ẹjo idzu,
 enwedu ishi?
- 2 Ndu eze, bu ishi ndiphe
 akwakọbe k'ọgu;
 ndu-ishi dzukọbe;
 g'ẹphe tsoo Chipfu ọgu;
 tsokwaphọ onye ono,
 ọ họtaru g'ọ bụru eze
 ono ọgu.
- 3 Ẹphe sọru: "Unu g'anyi
 nyakashia mkpọro ono,
 ẹphe gude tųgbabe anyi ono!
 Unu g'anyi gbabushia
 ẹgbirigba ono,
 ẹphe gude kee anyi
 ẹgbu ono."
- 4 Ọlobuele-a ọchi bẹ onye ono,
 sųgaru l'aba-eze iya
 l'imigwe ono achije phẹ;
 mbụ l'ọo ọchi bẹ ọonoduje
 ezi Nnajjuphu.
- 5 Ọ -nọnyaepfo l'ọ gbanwųbe
 iphu pfularu phẹ opfu
 ẹhu-eghu;
 l'o gude oke ẹhu-eghu iya
 mee gẹ ndzų rwuta phẹ.
- 6 Ọo-sų phẹ: "Mu gudewaa
 ẹka mu mee onye mu
 họtaru;
 g'ọ bụru eze l'úbvų Zayọnu;
 mbụ úbvų ono,
 mu doberu nsọ ono."
- 7 Onye ọbu, ọ họtaru ọbu sų:
 "Mu e-wotaepfo
 ekemu Chipfu tųa jala.
 Noo kẹle Chipfu sųwaru mu;
 Ọo ngu bụ Nwa mu.
 E -shi ntanų-a bẹ mu
 bųakwaa Nna,
 nwuru ngu nų.
- 8 Mu e-woerupho ọha l'ophu
 nų ngu g'ọ bụru

okiphe ngu.

Mu e-woru mgboko l'ophu
nụ ngu g'ọ bụru alì-ihe ngu;
m'ọ bụru l'ì rwọru mu iya.

⁹ Ọ bụru mgborígwè bẹ ii-gude
bụru ishi phẹ;
gude iya kụa phẹ pyaapya
g'ite ụrwa."

¹⁰ Ọo ya bụ; unubẹ ndu
bụkwanu eze;
unu kwakwaa ọnya!

Unubẹ ndu-ikpe kẹ
mgboko-a; unu ngabekwa
nchì l'ọkwa ono,
aanmaru unu ono!

¹¹ Unu gudekwa ndzụ-agụgu
wata ejeru Chipfu ozi!

Unu egude ẹhu-anmanma
tee ẹswa!

¹² Unu phozeta tsutsua Nwa iya
ọbu ọnu l'ọkpa.

A nọnyaa ẹhu wata iya egghu
egghu;
o mee g'unu bụru
mkpurupyata lẹ gbororo;
kẹle ọ kwa nwiphe,
ha nwanshiji bẹ akpatsuje
iya ẹhu-egghu.

Ẹhu-utso bẹ a ọru nụ ndu
gbapfuru iya nụ;
je anọdu iya l'ẹka
zee ndzụ.

Ebvụ-oma, Dévidi deru teke ọogbalaru nwa iya Abụsalomu

3 Oowaa Chipfu; ndu achì
mu lẹ njọ paakwaru igwerigwe!

Ndu wulihuru etso mu opfu
bụkwa agụta agụta.

² Ndu epfuru mu nụ sụ lẹ
Chileke ta adzọtadu
mu pakwaphọ
igwerigwe.

³ Ọlobu Chipfu; ọ kwa ngu bụ
onye egbobutajẹ mu nụ.

Ọo ngu bụ onye emeje;
l'aakwabẹ mu ùbvù;

bya aburu ngu anọduje
ekutse mu.

⁴ Mu woliru olu mu raku
Chipfu.

Ọ gbẹ l'úbvú ono,
o doberu nsọ ono
zaa mu ẹnu.

⁵ Mu zẹ-zeta kuru
mgbẹnya; kua ya
teta;
kele ọo Chipfu
gude ndzụ mu.

⁶ Ụnubuku nemadzụ
ugbo iri ono,
kwakachaaru
nọ-pee mu
mgburugburu ono
bẹ mu ta atsukwa
ebvu.

⁷ Kwolihurọ Chipfu;
Chileke mu;
jiko dzọo mu rọ!
Chinaa ndu ọhogu
mu ẹka lẹ nchi;
chitsushia phe;
l'i chishia ndu
ẹjo-iphe eze l'ọnu.

⁸ Ọo gụbe Chipfu
adzoje nemadzụ.

Gonuru ọnu-oma ngu nụ ndu
nke ngu.

Ebvú-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvu; g'a
kpọru une ye iya

4 Zaa mu ẹnu mẹ mu raku ngu;
jiko Chileke mu; onye
pfuberekoto.

Ị gbaru mu mkpu teke mu shi
eje iphe-ẹhuka.

Jiko phuru mu obu-imemini;
nụmaro epfupfu,
mu epfu anụ ngu!

² Bụ teke ole bẹ unube
unwu-eliphe a-ha egude ùbvù,
a kwabẹru mu eme iberezi?

?Bú teke ole bẹ unu e-yeberu
 obu l'iphe, enwedu ishi;
 mbú woru onwunu haarú
 iphe, abúdu okpobe iphe?

³ Ọle ọphu unu a-maru bú lẹ
 Chipfu hotawaru ndu
 yeru iya obu doberu
 onwiya.

Mu -chiku Chipfu bẹ ọzaje
 mu ẹnu.

⁴ Ẹhu -ghuahaa unu egbu;
 unu te ekwekwa
 g'ẹhu-egbu ọbu kpatarú
 unu eme iphe-ẹji.

Unu zẹkpoepfo nwapyakọ
 l'iphe, unu azeje aze;
 tọ nwẹhu rja ya ariri;
 nọ-kirishia.

⁵ Gẹ ngweja, unu a-nọdu egwe
 anọ Chileke bukwaru
 ngweja, dụ iya ree.

Unu adakobeje Chipfu.

⁶ Ikpoto nemadzú asuje:
 "Jiko Chipfu; mebanaaru
 anyi iphe oma.

Menaa g'iphe dọru anyi lẹ
 ree!"

⁷ Obenu l'ẹhu-ýtso ọphu i meru;
 ọ nọdu atsọ mbẹdua
 bẹ kakwa ọphu atsoje
 phẹ nọ;
 mẹ iphe, ẹphe meberu
 l'opfu phẹ mehu shingushingu.

⁸ Mu a-tọkpoepfo nwẹhu
 zẹ-zeta kuru mgbenya
 l'ẹhu-guu;
 kele ọo gube Chipfu kpoloko
 emeje gẹ mu maru l'ọ tọ
 dọdu iphe, sọru mu emebata.

Ebvú-oma, Dévidi deru nọ onye-ishi ebvú; g'a phuru ototo ye iya

5 Jiko Chipfu; ngabenu nchi
 numa olu mu;

Jiko gẹ ude, mu atsọ rwua
 ngu rọ l'ẹhu!

² Gube Chileke mu, bú onye

Eze mu;
 ngabenu nchị numa mkpu,
 mu echi echiku ngu!
 Noo kele ọo ngu bẹ mu epfu
 anụ.

³ Gube Chipfu; ụtsu g'ụtsu bẹ
 iinumaje olu mu.
 Mu ewojeru mkpa mu
 dooru ngu giriri; daa
 ngaburu ngu ụtsu g'ụtsu.

⁴ Chileke; i tị bụdu onye
 ẹjo-iphe aduje ree.
 Ọphu iikwejedu gẹ ndu eme
 ẹjo-ememe nọ-kube
 ngu.

⁵ Ndu eku onwophe ta adudu
 ike apfuru l'iphu ngu.
 Iphe, bụkpoo ndu eme iphe,
 adudu ree bẹ dukota
 ngu ashị.

⁶ Iphe, bụkpoo ndu anọduje
 adzu ụka bẹ iimeje
 g'ephe buru mkpurupyata.
 Ndu egbu ọchi; yee ndu ụgho
 bẹ gube Chipfu anọduje
 akpofu akpofu.

⁷ Obenu lẹ mbẹdua a-byaje
 l'ulo ngu;
 eshinu i yeru mu obu.
 Ọ bụru ntsumebvu bẹ mu
 e-gudeje gha iphu
 l'eze-ulo ngu, dụ nsọ
 baarụ ngu ẹja.

⁸ Kpọ-ziaru mu ụzo jiko Chipfu
 eshinu i bụ onye
 pfuberekoto.
 Kpọ-zinaaru mu ụzo;
 m'obvu ndu achị mu
 lẹ njọ.

Menaa g'uzo, ijicho gẹ mu
 shia doo mu ẹnya.

⁹ Ọ tọ dudu opfu, shi phe l'onu
 mẹ nanụ, e gude ẹka.
 Obu phe bụ iwashị tukuru
 iya sweta.
 Ire phe bẹ ẹphe egudeje aja

nwibe phẹ ajaja;
obenu l'iphe, nọ phẹ l'ime
obu anọduje eshi
ishi g'ilu, gheru ọnu.

¹⁰Jiko Chileke; menaa g'iphe-ẹji,
ẹphe eme tukoru phẹ l'ishi!
G'idzu, ẹphe chiru nmakwaa
phẹ g'ọnyà.

Chishichaa phẹ Chileke;
noo kẹle ẹphe
kwefunukawaru ngu
ike;

tẹme ẹphe nọdu anọduje
atupya ngu tekenteke.

¹¹Obenu-a; g'ẹhu-utso bukwaru
kẹ ndu agbabajẹ l'ime
ngu je anọdu
zeeru ndzụ.

G'ẹphe guje ebvu ẹhu-utso
jasu lẹ tuutuutuu lẹ
mijimimii.

Gbochitenu phẹ Chileke!
G'iphe, bukpo ndu yeru
ẹpha ngu obu etee ẹswa.

¹²Noo kẹle ọo gube Chipfu
agojeru ọnu-oma nọ
ndu pfuberekoto.

Iigudeje l'ọo l'ẹphe dọ ngu
l'obu gbobuta phẹ.

Ebvu-oma, Dévidi deru
nọ onye-ishi ebvu; g'e
gude olu-edede gọ ya;
g'a kpọru une ye iya

6 Gube Chipfu; te egudekwa
ẹhu-eghu baaru mu
mba!

Te egudekwa ẹnya,
ata ngu kpitikpiti hụa
mu àhụhù!

²Phọaru mu obu-imemini
jiko Chipfu;
kẹle mu eyifuwa eyifu.

Mee g'ẹhu dọ mu ike;
kẹle ẹhu mu l'ophu
tuko aphukota mu

kparịkpari.

³ Teme meji nọdu atọfukwa
mu phọ atọfu.

Sụ-a; gube Chipfu; ?bụkpoo a
-nọo jasụ teke ole
b'ji-gbaru mu mkpu?

⁴ Lwaphutanụ azụ Chipfu;
bya agbafuta mu gẹ mu
dzuru ndzụ. Phunaaru mu
obu-imemini; dzọ mu rọ!

⁵ Kẹle; onye nwuhuru nụ
ta anyataekwaru ngu.

?Bụ onye a-gbẹ l'alj-maa
ekele ngu ekele?

⁶ Mu tsụakwaru ude jasụ ike
bvụ mu.

Enyashi mbọku-mbọku bẹ mu
azeje l'iphe-azẹe mu
kwakọta ẹkwa
mkpụrumkpuru.

Ọphu ọ dudu mbọku,
a nọghajeru g'anya-mini
ta agba utso l'iphe,
mu azeje azẹe.

⁷ Aphụ, tsọru mu nụ mewaru;
mu raa ẹkwa aphụ
ragaraga.

O mewaru; ọphu mu
aphụ-rweedu aphụ-rwe;
ọ bụru iphe, ndu achị mu
lẹ njọ kparụ.

⁸ Unu tuko parụ mu haa;
unubẹ ndu ono, eme iphe,
adụdu ree ono;
kẹle Chipfu nụmawaru
olu ẹkwa mu.

⁹ Chipfu nụmawaru arworwọ,
mu rwọru iya.

Epfupfu, mu epfu anụ iya
rwuwaru iya nchị.

¹⁰ G'e kpukwaa ndu ọhogu mu
iphu lẹ ntụ;
gẹ meji tọfukwa phẹ.

G'ephe tsekwa iphu ẹgwegwa
gude iphere laphu azụ.

Ebvụ-aphụ, Dévidi gụru nụ
Chipfu ị k'iphe, Kushi, bụ
oshilọkpa Benjaminu pfuru

7 Gụbe Chipfu, bụ Chileke mu;
ọ kwa l'ime ngu bẹ
mu gbabarụ je ezeeru
ndzụ mu.

Dzọnaa mu dzọta l'ẹka iphe,
bụ ndu achị mu nụ;
jiko nafuta mu rọ!

² Ọdumeka bẹ ẹphe e-gudekwa
mu labushia nanụ nanụ;
g'onye agụ dzugburu;
ẹbe adụ onye ọzo, mu nweru,
a-gbaru mu mkpu.

³ Gụbe Chipfu, bụ Chileke mu;
a -gụfukwa ị-a:
l'o nweru iphe, apfuduru-oto,
mu mejeru;

⁴ mbụ m'ọ -bụru l'o nweru
onye opfu aduduru mu l'iya,
mu mejeru ẹjo-iphe;
ọzoo ị mu natajeru ndu
achị mu ị njo iphe k'ẹhuka;
ị bẹ adụ iphe, kparụ iya nụ;

⁵ ọo ya bụ gẹ ndu ọhogu mu
ono chĩa mu gude;
zowa mu rọ tọlitoli;
wowauro ùbvù ono,
aakwabẹje mu ono rwụa ị ntụ.

⁶ Gụbe Chipfu; kwolihunụ
l'ẹhu-eghu!

Jiko gbeshinu; nọchia ndu ono,
l'achị mu ị njo ono ọzo;
mbụ ndu ono,
atụ kpereree abyapfuta
mu ono.

Kwolihurọ Chipfu; kele ọ
kwa gụbedua turu
ekemu sụ gẹ ndiphe
kpeje ikpe, pfuru ọto.

⁷ Jiko chikobenu ọha l'ophu
ono, dzukoberu nụ ono;
g'ẹphe gbaa ngu
mgburugburu.

L'i nọ-zeta l'aba-eze ngu
l'ephekerephe.

⁸ Ọo gụbe Chipfu bụ onye
e-kpe ndu ono ikpe.

Jiko Chipfu hanarụ mu enge;
kele mu bụ onye
pfuberekoto;
ọphu ọ dudu ẹka uta du
mu l'ẹhu.

⁹ Gụbe Chileke, bụ onye
pfuberekoto;
gụbe onye enyochaję ime
obu waa egomunggo;
jiko menaa g'ejo-ememe,
ndu ẹjo-iphe anọduje
eme bụru bugemu!

Mee gę ndu pfuberekoto
nguru anguru!

¹⁰ Chileke bụ onye egbobutaje
mu nụ.

Ọo yębedua adzoje ndu obu
phę guru ìphóró.

¹¹ Chileke bụ onye ekpeje ikpe,
pfuru ọto;
bya aburu onye egoshije
oke ẹhu-eghu iya
mbọku-mbọku.

¹² O -lennyaa ęnya l'izimanu
a-lwa onye ẹjo-iphe azu;
ọphu ọ dudu;
bę oo-wokwaru ogu-echi
iya baa ababa.

Ụta iya bę o setaanarụ-a ke
kịkiki kwabęru ndu
ọbu.

¹³ Ẹjo ngwọgu iya ono bę o
meakwaru dobe;
bya edoziwaa apfu iya,
o meru ọ nọdu ekegbaa
pfupfupfu.

¹⁴ Lewarọ lę ndu ẹjo-iphe
tsutagbaaru ime iphe-ẹji.
Epho bewaru phę l'ezeda ẹjo
eregede.

Ọ bụru ntuphu-ire bę
ẹphe e-mechaa nwua.

¹⁵ Ẹphe buru iduma;
bya ebvumia ya ebvumi;
ọle ọo ẹphebedua
e-mechaa dalahụ
l'iduma ọbu.

¹⁶ Ẹregede, ẹphe agba
l'e-mechakwaphọ
daphutaru phẹ azụ;
bya adakoru phẹ l'ishi.

Tẹme iphe-kpanganga,
ẹphe meru ndu ọzo bẹ
a-lwaphutakọtaru phẹ azụ.

¹⁷ Mbẹdua a-nọduepho ekele
Chipfu ekele l'ọ bụ
onye pfulberekoto.

Mu agụa ebvu gude tua
onye ono, bụ
Ọkalibe-kakọta-shii
onoya ẹpha.

Ebvú-oma, Dévidi deru nù
onye-ishi ebvu; g'e gudeje
ngwa ebvu, jíta gụa ya

8 Gube Chipfu, bụ Nnajiuphu
anyi;

ẹpha ngu nyiberu anyibe lẹ
mgboko l'ophu.

Gube onye woru ọdu-biribiri
ngu dobe doghaa igwe.

² I mewaru unwegirima;
waa ndu angụ ẹra;
ẹphe wata ngu aja ajaja;
m'obvu ndu ọhogu ngu;
shi nno mee g'ọnu
bụru ndu ọhogu ngu ono;
waa ndu eme g'ẹphe
gwata ngu ụgwo
iphe kpurukudukuu.

³ Teke mu leri ẹnya l'igwe
l'ophu, bụ iphe, i gude
mkpushi-ẹka ngu mee;
mbukpoo ọnwa mẹ
kpokpode, bụchaa iphe,
i meru ememe dobe;

⁴ bẹ mu asuje: "Bụ gụnu
bẹ nemadzụ bụ; kẹ

g'jiri-vuje iya?

?Bù gụnu bẹ ụnwu-eliphe,
bù kẹ g'iiletajẹ phẹ ẹnya?"

⁵I meru iya; ọphu iphe,
ụnwu imigwe gude
sengoo ya
ahakpọdanu g'ẹnya-nvọ.

I kpuberu iya
o-gbu-nwjinwii
g'okpu-eze; bya akwabẹ
iya ùbvù, parụ ẹka.

⁶I nọru iya ike g'o letakọta
iphemiphe, i meru
ememe ẹnya;
bya emee g'iphemiphe
nọdukota iya l'ẹka;

⁷mbụ g'aturu; yẹe egbu;
waa eswi;
waa anụ-ẹgbudu g'ẹphe
hakọta;

⁸mẹ ẹnu, ephe l'eli;
waa ẹma, bu lẹ mini;
mẹwaro iphemiphe,
bu lẹ mini g'ẹphe ha
nọdukota iya l'ẹka.

⁹Gụbe Chipfu,
bù Nnajiuphu anyi;
ẹpha ngu nyịberu anyịbe
lẹ mgboko l'ophu.

Ebvú-oma, Dévidi deru nù
onye-ishi ebvú; g'e gude olu
ebvú, "Ẹkwa Nwa" gụa ya

9 Gụbe Chipfu; mu e-gude obu
mu l'ophu ekele ngu
ekele.

Mu a-nọdu epfukashị
iphe, dọ biribiri,
iimeshigbaa.

²Ẹhu a-nọdu atso mu ọtso;
mu egude ngu ete ẹswa.

Mu agụ ebvú etu ngu ẹpha;
gụbe
Ọkalibe-kangokotaru-nụ!

³Ndu ọhogu mu tsuphuwaru
azụ!

Èphe vukotawaru iphe daa;
 bụru mkpurupyata
 l'ataphu ngu!

⁴ Noo kele i kpewaru ikpe,
 p̄furu ọto bya ahaaru
 mu enge.

Ị nọ l'aba-eze ngu kpee ikpe,
 p̄furu nhamụnha.

⁵ Ị bawaru ọhamoha mba;
 bya emee ndu ẹjo-iphe;
 ẹphe bụru mkpurupyata.

I mewaru g'ẹpha phẹ
 chihu achihu jasụ
 ị tuutuutuu ị
 m̄jimiimii.

⁶ Ndu ọhogu mu phẹ bẹ
 nkephẹ bvụwaru.

Ibe phẹ a-bụerupho ochobu
 jasuru asuru.

Mkpukpu phẹ bẹ ị vụwaru
 l'ogbarabvu;
 ọphu ọ duedu onye
 nyataru iya nụ.

⁷ Chipfu a-buru eze jasụ
 ị tuutuutuu ị
 m̄jimiimii.

O mewaru aba-eze iya ono
 g'ọ nguru anguru;
 k'ọphu ọo-nọdu iya kpee
 ikpe.

⁸ Oo-kpe ndu mgboko ikpe,
 p̄furu ọto.

Ikpe, ookpeje ap̄fujeru
 nhamụnha.

⁹ Ndu eemekpa ẹhu agbabajẹ
 Chipfu l'ẹka je ezeeru
 ndzu.

Ndu iphe-ẹhuka byaru
 agbabajekwa iya
 phọ l'ẹka je edomia
 onwophe.

¹⁰ Iphe, bụkpoo ndu maru ngu
 nụ bụ ngu bẹ ẹphe
 dakoberu;
 kele gube Chipfu teke
 agbadoswee ndu achọ

ngu amaru.

¹¹ Unu gụa ebvu gude tua
Chipfu ono, bụ eze lẹ
Zayonu ono ẹpha.

Unu tųaru ọhamoha ọnu iphe,
o meru.

¹² Noo kele yẹbedua, akpajẹ
ishi ọchi onye e gburu
egbugbu;
bẹ nyatakwaru phẹ nụ.

Ndu iphe-ẹhuka byaru -chia
mkpu bẹ ọ tọo
gbajekwa phẹ nkuchi.

¹³ Gụbe Chipfu; phųaru mu
obu-imemini!

Lewarọ gẹ ndu achị mu lẹ njo
akpabe mu ẹhu!

Lofutanu mu l'ọnu-oguzo maa!

¹⁴ Oo ya bụ gẹ mu anọdu
l'ọnu-abata Nwada Zayonu
ono jaa ngu ajaja;
bya etekwaaphọ ẹswa l'ị
dzotaru mu.

¹⁵ Ọhamoha dalahųwaru l'iduma,
ẹphe buru nweka phẹ.

Ẹphe jewaru ekoda l'ụgbu,
ẹphe geru l'onwophe.

¹⁶ Iphe, e gude maru Chipfu bụ
g'ogudeje ekpe ikpe.

Ndu ẹjo-iphe egudeje
ẹjo-ememe, ẹphe eme
gbabẹru onwophe
ọnyà dalahu.

¹⁷ Ndu ẹjo-iphe bẹ aa-chiru ye
l'alị-maa;

mbụ l'iphe, bụkpoo ọha,
zọharu Chileke bẹ
a-lakọta l'alị-maa.

¹⁸ Obenu lẹ ndu adudu g'ọ
dụ phẹ bẹ ọ tọo

zọhajekwa jasuru;
ọphu iphe, ndu ụkpa
ele ẹnya lẹ Chipfu
e-meru phẹ

abyadu ala kẹ mmanu.

¹⁹ Gbalihukpodapho gụbe Chipfu;

g'ò tọ bụ nemadzu
l'agbẹ ka ngu ike!
G'e kpee ohamoha ikpe l'iphu
ngu!

²⁰ Chipfu; menaa gẹ
ndzu-agugu rwuta phe;
k'ophu ohamoha ono
a-maru l'oo nemadzu
mmanu be ephe bu.

10 ?Denu g'o gude i je apfuru
uzenya Chipfu?

?Denu g'ò nwuru i domiru
onwongu nta-a,
iphe-ehuka byaru-a?

² Ndu ejo-iphe egudeje eku
onwophe achị nta ndu
ukpa.

Gẹ ndu ejo-iphe ono
nmalahukwa l'idzù,
ephe chiru dobe!

³ Iphe, ndu ejo-iphe egudeje
aba abaa bu iphe,
ephe riru dobe l'obu phe.

Chileke be ephe anoduje
epfutoshi;
o buchiaru ndu iphe
taa asujeduru asuru
be ephe
anoduje ekutse.

⁴ Ndu ejo-iphe egudeje eku
onwophe jika achọ
Chileke;
ophu ephe arivujedu
Chileke ililekpoo.

⁵ O le iphemiphe, ephe eme
anodujeele-a ejehuru phe.
Ndu achị phe le njo be ephe
akakputeje l'enyà;
ophu ephe
ahumajedu ikpe ono,
Chipfu e-mechaa
kpee phe ono.

⁶ Iphe, ephe arije l'obu phe
bu l'ephe buwaa
enwubata enwubata;
l'ephe ta abyadu eje

iphe ẹhuka.

⁷ Iphe, ejije phẹ ọnu ebushihu
ebushihu bụ ephu
iphu;
waa aghọ ụgho waa
emekpa nwibe phẹ ẹhu.

Iphe, ẹphe akpụjeru
l'ọnu bụerupho
eregede yẹe iphe,
adụdu ree.

⁸ Ẹphe ewohajẹ onwophẹ
l'agụga mkpụkpu.

Ọ bụru ẹka ono,
ẹphe domiru onwophẹ;
kwabẹru ndu a-nmada
phẹ l'ẹka ono
bẹ ẹphe anọduje
gbushia ndu enwedu iphe,
ẹphe meru.

⁹ Ọo g'oduma edomije onwiya
l'ẹgbudu kwabẹru
unwu-anụ-a bụ g'ẹphe
edomije onwophẹ
kwabẹru ndu ụkpa.

Teke ẹphe nmataẹru phẹ
phọ; ẹphe akpuru
phẹ lashja.

¹⁰ Ndu nmadaru phẹ l'ẹka bẹ
ẹphe egweje arakabya;
jasụ ẹphe eworu ẹnya
kurwua.

Ẹphe egudeje ọkpehu phẹ
kụa ndu ụkpa ono
pyaapya.

¹¹ Ẹphe arije lẹ Chileke
zohakotawaru iphe,
ẹphe meru;
mbụ lẹ Chileke ghawarụ
okotazụ;
ọphu ọ byaẹdu aghaba
ẹnya l'azụ hụma iphe ono,
ẹphe meshiru ono.

¹² Gụbe Chipfu;
gbalihukpọdapho
agbalihu!

Gụbe Chileke; palikpọdapho

ẹka ngu apali!
 Ta azọhashinu ndu ono,
 aakpa ẹhu ono!
 13 ?Denu g'ọ nwuru ndu
 ẹjo-iphe anọduje epfutoshi
 Chileke?
 ?Bụ gunu meru iphe,
 ẹphe anọduje arị lẹ Chileke
 ta adudu iphe,
 oome phẹ?
 14 Obenu l'jitukoje iphemiphe
 humakota.
 Iihumaje ndu eje iphe-ẹhuka;
 waa ndu agụ aphụ.
 Ọphu ijichjeduru ẹka ye
 l'iphu ụtapfu.
 Ndu ụkpa bụ gụbedua bẹ
 ẹphe woru ndzụ phẹ
 ye l'ẹka.
 Ndu nna phẹ anọedu buru
 gụbedua agbajeru phẹ
 mkpu.
 15 Nyakwonaa ndu ẹjo-iphe ẹka;
 mẹ ndu eme ẹjo-ememe.
 Vọkwaa ẹjo-iphe, ẹphe eme
 g'ọha. Ba ahakwa mẹ nanụ.
 16 Ọo Chipfu bụ Eze jasụ lẹ
 tuutuutuu lẹ mijimiimii.
 Ndu ọhozo a-chịhu l'alj
 kẹ Chipfu.
 17 Gụbe Chipfu; iphe,
 ndu dụ àgù rwọru ngu
 bẹ j nụmawaru.
 Ọo gụbedua emeje g'obu
 nmapfuru phẹ;
 tẹme j nọdu anụmajẹ olu phẹ.
 18 Haarụ ndu nna phẹ anọedu enge;
 waa ndu eemekpa ẹhu.
 G'ụnwu-eliphe haa phẹ
 akpaya ishi.

Ebvụ, Dévidi deru nụ
 onye-ishi ebvụ

11 Mu woru onwomu ye Chipfu
 l'ẹka.

?Denu g'ọ nwuru unu sụru

gẹ mu phee ephophe
 g'enu je edomia onwomu
 l'eka úbvú dụ?

² No kẹle ndu ẹjo-iphe woharu
 onwophe seta apfu phe
 kẹ kíkiki g'ephe gbaa
 ndu obu phe
 guru ìphóró.

³ Eshi ophu e mebyishiwaru
 itso, gude mkpukpu;
 ?buhunu gunu b'a suru
 g'onye-pfuberekoto
 mebaa ozo?

⁴ Chipfu nokwa l'eze-ulo iya,
 dụ nsọ.

Ẹka aba-eze Chipfu nọ
 bukwa l'imigwe.

Ọ buru l'eka ono bẹ ọonoduje
 ele ẹnya lẹ mgboko.

Ẹnya iya atuko unwu-eliphe
 l'ophu humagbua.

⁵ Chipfu enyochajekwa ndu
 pfuberekoto;
 mẹ ndu ẹjo-iphe enyocha.

Obenu lẹ ndu bu iphe,
 aduje phe ree bu
 eme ndu ozo iphe
 kpanganga aduje iya ashj.

⁶ Ndu ẹjo-iphe ono bẹ
 oo-mechaa dzeeru
 icheku-oku yee
 oku-nshiegbe g'igwe
 edzeje mini-a.

Ọ buru ẹjo pherephere,
 ekpo oku a-buru
 okiphe phe.

⁷ Chipfu bu onye pfuberekoto.

Ndu eme iphe, pfuru
 nhamunha aduje
 iya ree.

Ndu obu phe guru ìphóró
 e-mechaa huma
 iphu iya.

Ebvụ-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvụ; g'e
 gude olu-edede gụa ya

- 12** Gụbe Chipfu; bya agbaa
 mkpu ị ndibe ngu
 bvụakwaru!
 Ọ tọ dụekwa ẹka
 aahụmakwadu onye
 ire-lanụ.
- ² Onyemonye anọduje adzuru
 nwibe iya ụka;
 gude opfu-enwunwu
 eduphushi nwibe phẹ.
- ³ Gụbe Chipfu; menaa g'ẹphe
 chihu;
 mbụ ndu ono, enwuru
 nwibe phẹ
 opfu-enwunwu ono;
 waa ndu ono, anọduje etu
 onwophe oke ẹpha ono.
- ⁴ Mbụ ndu ono, asuje l'ẹphe
 a-nọdu epfu g'ọ dụ phẹ;
 l'ọ tọ dudu onye sụru
 akpọ-buru opfu ye phẹ
 l'ọnu.
- ?Bụkwanu onye aturu phẹ
 iphe, ẹphe e-pfu?
- ⁵ Obenu ị Chipfu byakwanụ
 eyeru phẹ ọnu bya asụ phẹ:
 "O rwuakwaru teke ya
 a-byapfuta unu;
 kẹle ndu ụkpa bẹ unu
 kpatashiwaru ẹhu;
 tẹme ndu adudu g'ọ dụ phẹ
 gụnukawa aphụ unu.
 Nta-a bẹ o rwuwaru teke
 ya a-gbaru phẹ mkpu ono,
 ẹphe ele ẹnya iya ono."
- ⁶ Iphe, Chipfu pfuru
 bụ ọkpobe opfu.
 Opfu iya ono dụ g'ọkpobe
 mkpọla-ọchaa,
 a hụru l'ọku-ụzu mgbo ẹsaa
 g'o gbuchafụ egbuchafụ.
- ⁷⁻⁸ Ndu ẹjo-iphe dzuakwaru

ẹkameka; ẹme iphe,
 ụnwu-eliphe gharu iphu
 bụwaru ẹjo-ememe.
 Obenu l'ọo gụbe Chipfu
 anọduje eche anyi.
 Ọo ngu eletajẹ anyi ẹnya
 mkpụrumkpuru
 g'ẹka ndu ẹjo-iphe te erwu
 anyi l'ẹhu.

**Ebvú, Dévidi deru nụ
 onye-ishi ebvú**

13 Gụbe Chipfu; ?bụ jasụ teke
 ole bẹ ịi-zọha-beru mu
 g'ị zọharu mu ọwa-a?
 ?Bụ jasụ l'ọjọjọje tọo?
 ?Bụ jasụ teke ole
 bẹ ịighaberu mu azụ?
² ?Mu a-takpọo nshi jasụ teke ole?
 ?Bụ je eberu iberu-agma bẹ
 aphụ e-ji mu obu eswe
 l'enyashi ẹgube ọwa-a?
 ?Bụ teke ole bẹ ndu ọhogu
 mu a-tụ-beru okoo
 kpua mu?
³ Lenea mu ẹnya gụbe Chipfu,
 bụ Chileke mu;
 yenaaru mu ọnu!
 Menea gẹ mu hụma ụzo;
 a nọnyaa mu nwụhu!
⁴ K'ọphu ndu ọhogu mu
 ata asujedu l'ẹphe
 mekpewaru mu.
 Noo kele ndu achị mu lẹ njo
 bẹ e-tekwa ẹswa mẹ
 mu daa.
⁵ Obenu l'ọo n-yemobu ngu bẹ
 mu dakoberu.
 Mu ete ẹswa; kele mu maru
 l'ịi-dzọta mu.
⁶ Mu a-nọdu agụ ebvú anụ
 Chipfu;
 kele ọ nwụbenukaru
 mu ẹnya.

Ebvụ, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvụ

14 Ndu eswe anọduje arị l'ime
obu phẹ ị Chileke
ta adụdu.

Ephe mebyishiwaru
onwophe;
bya emewaa iphe,
Chileke kpọru ashi;
ọphu ọ dudu m'onye lanụ
eme iphe, dụ ree.

² Chipfu gbẹ l'imigwe lee ọnya
ị mgboko-a; mbụ l'ẹhu
unwu-eliphe;
gẹ ya maru ọ nweru onye
kwarụ ọnya?

Mbụ g'ọ maru ọ nweru onye
achọ yẹbe Chileke?

³ Ọle g'ephe ha tụtowaru haa
uzo jephuhu.

Ephe tụtowaru g'ephe ha
mebyishihukọta.

Ọ tọ dudu g'ọ ka mma l'ọo
onye lanụ eme iphe,
dụ ree.

⁴ Ọ dukwa gẹ ndu ono,
eme ẹjo-ememe ono te
nwedu egomunggo;
mbụ ndu ono, anọduje
eri ndibe mu g'onye eri nri;
ọphu ephe epfujedu
anụ Chipfu.

⁵ Ephe bụ ndu ndzụ-agugu
rwutaru;
obenu ị Chileke nọ-kube
ogbo ndu pfuberekoto.

⁶ Ọobujeru; ndu ụkpa -chịchaa
idzu; unubẹ ndu
ẹjo-iphe akpọshia ya.

Ọle onye ephe gbabarụ l'ime
iya je anọdu ezeru ndzụ
phẹ bukwa Chipfu.

⁷ Ọ dụ mu g'e shi ị Zayọnu
bya adzọ ndu Ízurelu.

Jiékpọ e-te ẹswa; ẹhu atsọo

Ízurèlu ỳtso mẹ́ Chipfu
dophuẹpho ndibe iya
azụ l'ọ́nodu pẹ́.

Ebvú-ọ́má, Dévidi deru

15 Gụbe Chipfu; ?bụ onye
e-buru l'ibe ngu?

?Bụ onye dụ ịdu-agma e-buru l'úbvú
ngu, dụ nsọ?

²Ọo onye enwedu ẹka ỳta dụ
iya l'ẹhu;

bya abụerupho iphe, pfulu
oto bẹ ọ́noduje eme;
mbụ onye efulu ire-lanụ,
shi iya l'obu;

³mbụ onye ete evujedu
nwibe iya nvu-azụ;
ọ́phu o mejedu nwibe iya ẹ́jị;
tẹme ọ́phu ọ́fubyishijedu
nwibe iya efuluishi.

⁴Onye akpọje ndu dụ Chileke
ẹ́jị ashị.

Obenu lẹ́ ndu atsụ Chileke
ebvu bẹ ọ́okwabeje úbvú.

Onye abụjeru; o -ribua nte lẹ́
ya e-me iphe;

l'o mee iphe ọ́bu; m'obeta
o jee ebuta iya.

⁵Onye bụ; o -jie nemadzụ
ụgwọ; o too ledu ẹnya

ntụkwase;
ọ́phu oorijedu ụphalazu
l'ishi ndu iswi dụ mma.

Onye eme nno bẹ́ a ta
byakpọ́daa enwubata
enwubata jasuru asuru.

Ebvú-ọ́má, Dévidi deru

16 Gbochite mu gụbe Chileke;
kẹ́le ọ́o ngu bẹ́ mu gbabarụ
l'ẹ́ka je ezeeru ndzụ.

²Mu sụru Chipfu; "Ọo ngu bụ
Nnajiuphu nkemu.

Iphe, bụ iphe, dụ ree, mu
nweru bụ ngu bẹ́ o shi
l'ẹ́ka."

³ A bya lẹ ndu dọru Chileke
 nsọ, bu l'eliphe-a;
 ọọ ẹphe bụ ndu dọ akpabiri;
 bụru phẹ kachaa mu
 adọ l'obu.

⁴ Ndu anọduje akpọ ephuhuru
 agwa bẹ mgburwashi-ẹhu
 phẹ anọduepho
 aka shii eje.

Mee anọ, shi mu l'ẹka ta
 abyadọ ebe agwa phẹ
 ono l'ọnu;
 ọphu mu abyadọ egude
 ọnu mu ọwa-a kpọ-ku phẹ.

⁵ Ọọ Chipfu bụ okiphe,
 mu ketarọ;
 bya aburu iya bụwaa mu
 mkpakọ lẹ nswikọ;
 mbụ l'ọọ gụbe Chipfu bẹ iphe,
 mu a-buru nọ l'ẹka.

⁶ Iphe, e ketarọ mu dọ ree
 dugharu iya ẹka;
 mbụ l'okiphe nkemu dọkpoo ree.

⁷ Mu a-nọduje etu Chipfu ẹpha;
 mbụ onye akpọ-ziru
 mu ọzo.

Ọobujeru; o -be l'enyashi;
 obu mu eziahaa
 mu iphe.

⁸ Mu anọdujeepho arị kẹ
 Chipfu tekenteke.

Tekenteke bẹ ọ nọ
 mu l'ẹkutara;
 k'ọphu a ta abyadọ enwubata
 mu enwubata.

⁹ Noo g'ọ gude ẹhu nọdu
 atsọ mu ọtso.

Mu nọdu ete ẹswa l'ime obu
 mu;
 kẹle ọ tọ dọdu iphe,
 byaru emebata mu nọ.

¹⁰ Noo kẹle mu maru l'ị tji hadọ
 mu l'alị-maa.

Ị tji hadọ onye nkengu,
 dọ nsọ g'ọ rehu
 erehu.

¹¹ Obenu l'i goshichiaru mu uto
 ndzu.
 Anono, mu anoduje l'iphu
 ngu tekenteke emeje
 g'ehu-uto ji mu obu.
 Mbụ l'anono, mu anoduje
 l'ekutara ngu e-me
 g'ehu tsoo mu uto
 jasụ l'ojeje.

Epfupfu, Dévidi
 pfuru nụ Chileke

17 Gube Chipfu; ngabe nchi!
 Numa arwo, mube onye
 pfuberekoto arwo
 ngu!
 Togbo nchi numa mkpu,
 mu echi echiku ngu;
 l'i gbobe nchi numa epfupfu,
 mu epfu anu ngu;
 kele o to budu ugho be
 mu agho.
² Jiko byanu ahaaru mu enge!
 Byanu elee ya enya;
 maru onye iswi du mma!
³ I nyochawaru ime obu mu;
 teme i huwa mu ama
 l'enyashi;
 bya elerwewa mu enya
 okpobe elerwe.
 Obenu l'o to dudu iphe-aji,
 i humaru mu l'ehu.
 Onu mu be mu kwaberu enya
 g'o to du ejo opfu,
 e-shi iya nu.
⁴ A -bya l'iphe, nemadzu
 emegbabe; be mu
 mekwarupho iphe, i pfuru;
 buru ubara yeru ndu iwashi.
⁵ O bu okpa, i toru be mu
 anoduje etso;
 ophu o dudu teke okpa
 chiswafujeru mu.
⁶ Iphe, mu gude epfu anu ngu
 Chileke bukwa l'ingajeru
 mu nchi.

Gbobenu nchi; numa olu mu!

⁷ Jiko menaa ge mu huma
n-yemobu ngu ono,
du biribiri ono;
gube onye abujeru;
ndu -gbabarú ngu l'eka
je ezeeru ndzu
l'i gude ekutara ngu dzota
phe l'eka ndu ohogu phe.

⁸ Jifujeru mu ejo-iphe;
egube ono, aajifuje
iphe-onuka g'o to rwupya
akpuru enya ono.

Woru mu domia le mkpula
nkú ngu;
⁹ ge ndu ejo-iphe ta akpa
mu ehu;
mbu ndu ohogu mu ono,
no-pheru mu mgburugburu
eme g'ephe gbua mu ono.

¹⁰ Imemini nemadzu ta
adujedu phe;
teme ephe nodu egudeje
onu eku onwophe.

¹¹ Nta-a abujeru; ekameka,
mu shiru; ephe etsophe mu;
no-pee mu mgburugburu;
eme g'ephe kwatsua mu.

¹² Epe adzugabejechaa
g'agu, egu agú;
o nodu achu anu,
oo-dzu-gbu;
mbu l'ephe aduje g'ejo agu,
nmakpuru anmakpuru
kwaberu iphe
e-shita iya iphu.

¹³ Gbalihunu gube Chipfu;
fuaru phe!

Menaa g'ephe gbushi
ikpere huaru ngu
onu l'alj!

Gudenu ogu-echi ngu
dzoo mu l'eka ndu
ejo-iphe!

¹⁴ Gudenu ike nkengu nafuta
mu l'eka phe;

mbụ l'ẹka ndu okiphe
 nkephẹ kpajiru l'iphe
 ke mgboko-a;
 mbụ ndu i meru;
 ephe nweru ẹku;
 nweru iya k'etsutsu iya;
 k'ọphu ụnwu phẹ me
 ụnwu nwanwa phẹ
 e-nweru iphe nweru
 k'anyinyi.

¹⁵ Obenu lẹ mbẹdua bẹ e-gude
 apfubekoto hụma
 iphu ngu.

Mu -tehuẹpho bẹ ẹhu-utso
 e-ji mu obu;
 noo kele mu a-hụma
 ụgbugba ngu.

Ebvú, Dévidi, bụ
 onye-ozí Chipfu deru nụ
 onye-ishi ebvú

Ebvú-a bẹ ọ gụru gude kele
 Chipfu lẹ mbọku, Chipfu nafutakotaru iya l'ẹka ndu ọhogu iya l'ophu; kelekele ke
 Sọlu
 (2Sám 22)

18 Mu yeru ngu obu Chipfu.
 Ọo ngu bụ ike mu.

² Ọo Chipfu bụ
 agbara-mkpuma nkemu;
 bya aburu
 ụlo-ezeru-ndzụ mu;
 buru onye
 agbafutaje mu nụ.

Ọo Chileke mu bụ
 agbara-mkpuma,
 mu agbabaje je edomia
 onwomu.

Ọo ya egbobutaje mu g'ọ
 tọ dụ iphe, e-me mu nụ.

Ọo buru iya bụ onye egudeje
 ọkpehu iya dzọo mu.

Ọo l'ime iya bẹ mu agbabaje
 je anọdu zeeru ndzụ.

³ Ọo Chipfu ono, bụ onye
 gbaru g'a jaje iya

ajaja ono bẹ mu arakuje;
l'ọ dzọo mu l'ẹka ndu
ọhogu mu.

⁴ Anwụhu shiwaa chie mu
ẹgbirigba l'olu.

Ọla-l'iswi nọdu asọ
gborogboro gẹ mini
asọ-pfuta mu.

⁵ Ẹkpa-oyi alj-maa nwụa mu
kpalaa.

Anwụhu shiwaa woru ọnyà
gbabẹru mu.

⁶ Ọle teke mu eje iphe-ẹhuka bẹ
mu rakuru Chipfu.

Mu rakuru Chileke mu;
sụ g'ọ dzọo mu.

Ọ gbẹ l'eze-ọlo iya nụma olu
mu.

Mkpu, mu chiru chiku iya
rwua ya lẹ nchị.

⁷ Noo ya bụ; eliphe l'ophu
tehu kparịkpari;
nmakọta jijijijii.

Ọkpa úbvú l'ophu
nmaghukọta anmaghu;
kele Chileke bẹ ẹhu egbu egbu.

⁸ Ẹnwuru ọku shi iya l'imi
akpụ kẹ tụtutuutu.

Ọku, shi iya l'ọnu afushi
tụkoephọ iphemiphe
ekepyashi.

Icheku-ọku iphe,
o kepyashiru tuko
ẹkameka ata pfupfupfu.

⁹ Ọ dọjaha akpaminigwe
kẹ tararara; ọ bụru
iya alufuta.

Ọchii, gbahuru kẹ tsukiribaa
nọdu iya lẹ mkpula
ọkpa.

¹⁰ Ọ nọdu l'eli chierobu phezeta.

Ọ bụru lẹ ñkù pherephere
bẹ o degeru ezi
phuphupu.

¹¹ O woru ọchii kpuchia onwiya;
mbụ l'urwukpu, mini jiru

ejiji bẹ nọ-pheru iya
mgburugburu.

¹² Urwukpu; waa
akamini-mkpuma; waa
icheku-ọku, ata pfupfupfu
shi l'ogbunwiiinwii ya
agushihugba.

¹³ No iya; Chipfu gbẹ
l'akpaminigwe tya
egbigwe.

A numa olu onye ono,
bụ Ọkalibe-kakota-shii
ono;
bya ahuma akamini-mkpuma;
waa icheku-ọku,
ata pfupfupfu.

¹⁴ Ọ gbaa apfu iya gude chikaa
ndu ohogu iya.

Ebemu-igwe bẹ ọ kuru kẹ
phoo.

Ephe zekota l'oso gbalachaa.

¹⁵ Gube Chipfu ziru unme fuu
gbọoru ndu ohogu
ngu ọja.

Eze Enyimu sokahu ẹbo;
k'ophu a humachaar
ohu-enyimu l'anya;
kpuhachaa ẹka a turu
okpa-alị mgboko; a huma.

¹⁶ Chipfu gbẹ l'imigwe tufu ẹka;
zu mu gburumu;
gufuta mu l'ogbu-mini.

¹⁷ Ọ nafutakwaru mu pho l'eka
ejo ohogu mu;
mẹ l'eka iphe, bukpuo ndu
mu dụ ashj;
noo kele ephe kariru mu ẹka.

¹⁸ Mboku ono, mu eje iphe-ehuka
ono bẹ ephe tsoru mu ọgu;
obenu l'ọo Chipfu gbataru
mu ike.

¹⁹ Ọo yẹbedua kutaru mu dobe
l'eka mu nọ tɔsaru ẹhu.

O yeru mu ẹka nafuta mu l'ọgu;
kele mu dụ iya l'obu.

²⁰ Chipfu buru mu nggo;

kele mu bụ onye
 p̄f̄uberekoto;
 mbụ kele mu bụ onye iswi
 d̄u mma.

²¹ Noo kele ọ b̄uepho ụzo,
 Chipfu t̄oru b̄e mu
 an̄oduje etso.

Ọphu mu egudejedu eme
 ẹjo-iphe gbak̄utaru
 Chileke azu.

²² Ekemu Chipfu b̄e mu
 nw̄ubekotaru ẹn̄ya g'ọ ha.
 T̄eme ọphu mu aghaj̄eduru
 iphe, ọ s̄uru g'e meje
 okotazu.

²³ Ọ t̄o d̄ukpoda ẹka uta d̄u
 mu l'ẹhu l'at̄iphu iya.
 Mu sedek̄p̄erupho onwomu;
 ọphu ọ d̄udu ẹjo-iphe,
 mu yejeru ẹka.

²⁴ Chipfu buru mu nggo;
 kele mu bụ onye p̄f̄uberekoto;
 mbụ l'o buru mu nggo;
 kele mu bụ onye iswi
 d̄u mma l'iphu iya.

²⁵ Ndu yeru ngu obu b̄e
 iigoshije l'i yeru ph̄e obu.
 Ndu d̄ubebe ree b̄e ị̄iduebejeru
 ree.

²⁶ Ndu obu ph̄e ḡuru ìphóró
 b̄e iidobejeru obu ìphóró.
 Ị n̄odu emejeru ndu doberu
 ụzo ph̄e ngḡodogo
 ngḡodogo g'umere
 ph̄e gbaru.

²⁷ Ndu wozeru onwoph̄e
 al̄i b̄e ị̄idzotaje;
 obenu l̄e ndu eku
 onwoph̄e b̄e iiwozeje
 al̄i l'onwongu.

²⁸ Ọo ḡube Chipfu eyejeru mu
 ọku l'or̄oku mu.
 Ọo ḡube Chileke mu emeje
 g'ìphóró d̄uru mu
 l'ẹka ọchii agba.

²⁹ Eshinu iyeru mu ẹka b̄e mu

e-tso ikpoto ndu ojogu ogu.
 Igbulo mkpukpu phe be mu
 e-nyi; eshinu mu le
 Chileke swi.

³⁰ Uzo Chileke be ntucha
 adudu m'ilile.

Opfu Chileke bukota okpobe
 opfu.

Oogbobutaje ndu gbabarú
 l'ime iya je anodu zee ndzu.

³¹ ?Bu onye buba Okalibe,
 du nu, abudu
 Chipfu kpoloko?

?Bu onye buba
 agbara-mkpuma,
 abudu Chileke anyi?

³² Oo Chileke emeje g'ike du
 mu.

O bu ru iya meru uzo mu;
 ophu ntucha adudu iya.

³³ Oomeje ge mu pfu shoshoo
 ge mgbada;
 mbu l'oomeje ge mu
 pfuru pfushia ike
 l'eli ubvu.

³⁴ O zuru mu; mu maru
 g'aalwuje ogu;
 k'ophu bu l'o to dudu
 m'obeta o bu ru apfu,
 e kweru l'igwe;
 mu aduele-a ike gbaa ya.

³⁵ Oo gube Chipfu egbobutaje
 mu; shi egube ono
 dzoo mu.

O bu ru ekutara ngu be
 iigudeje gudeshia mu.

Eka iyeru mu ekutseje mu.

³⁶ I mesataru uzo mu osa;
 g'okpa te echiswafu mu.

³⁷ Mu gude oso chja ndu
 ohogu mu gude;
 ophu mu anmaduru nggu;
 jasú mu mee phe;
 ephe bu ru mkpurupyata.

³⁸ Mu chiru phe pyakapyaka;
 k'ophu ephe ta aduedu

ike gbelibaa ishi ọzo.
 Ẹphe zẹgbaephọ kẹ manyọọ
 lẹ mgboru ọkpa mu.
³⁹ Ọo ike nkengu bẹ mu gude
 eje ọgu.
 Ndu etso mu opfu bẹ i meru;
 ẹphe gbushiru mu ikpere.
⁴⁰ Ndu ọhogu mu bẹ i meru;
 ẹphe ye ọkpa l'ọso.
 I mee; mu tuko ndu mu dụ
 ashị gbushikọta.
⁴¹ Ẹphe chiru mkpu;
 ọphu ọ dudu onye gbaru
 phẹ mkpu.
 Ẹphe raku Chipfu;
 ọphu o yeduru phẹ ọnu.
⁴² Mu gweru phẹ uji mee phẹ;
 ẹphe dụ g'urwuku,
 pherephere zikashiru.
 Mu wushia phẹ g'epuchi lẹ
 gbororo.
⁴³ I nafutaru mu l'ẹka ndu etso
 mu opfu; bya emee;
 mu mu buru ishi ọhamoha;
 k'ọphu ndu mu eshidu
 maru byaru alwakọta
 mu l'ẹka.
⁴⁴ Ẹphe -nụma l'owa-a iphe,
 mu sọru g'e mee baa;
 ẹphe emee ya ẹgwegwa.
 Ndu ọhozo ọdu
 ephozekotaru mu.
⁴⁵ Meji tufukota iphe,
 bụ ndu ọhozo ono;
 tẹme ẹphe ọdu eshijegbaa
 l'ẹka ẹphe shi wohaa
 onwophe phuru
 yeyeye byapfuta mu.
⁴⁶ Chipfu ọkwa ndzụ;
 unu tua
 agbara-mkpuma
 nkemu ono ẹpha!
 Unu kutsee Chileke;
 l'ọo ya bụ onye adzọje
 mu nụ!
⁴⁷ Ọo Chileke ejeje agwata

ụgwọ iphe, ndu ọhogu
mu meru mu.

O meru; ụnwu-eliphe
nọdu mu lẹ mkpula.

⁴⁸ Ọnafutaje mu
l'ẹka ndu ọhogu mu.

Oowolije mu eli woru
mu doghaa ndu
etso mu opfu.

Ọgbafutaje mu l'ẹka
ndu emeje nemadzụ
iphe-kpangangaa.

⁴⁹ Noo g'o gude mu je
a-pfuru l'iphu ọhamoha
kele gube Chipfu ekele.

Mu a-gụ ebvụ gude tua
ngu ẹpha.

⁵⁰ Onye eze, ọ họtaru bẹ
oomeje g'o mekpee
l'ọgu.

N-yemobu iya bẹ
ọonoduje egoshi onye
ọ wuru manụ l'ishi,
bụ Dévidi yẹe oshilọkpa
iya jasụ lẹ tuutuutuu
lẹ mјimiimii.

Ebvụ-oma, Dévidi deru nụ onye-ishi ebvụ

19 Igwe l'ophu atụ ọnu ge
Chileke dụ-be biribiri.

Akpaminigwe nọdu egoshi
g'oomebe ọna.

² Eswe mbọku-mbọku atụ ọnu
iya; tẹme ẹnyashi nọdu
emeje g'a kabaa ya
amaru.

³ A taa nọdu olu phẹ;
ọphu ọ dudu iphe,
ẹphe epfu, aanụ lẹ nchi;

⁴ Obenu l'olu phẹ tukurọ eliphe
l'ophu ngakọta.

Ozi, ẹphe ezi jerwuchaa ẹka
mgboko beru.

Ọ Chileke kpuru ụlo doberu
ẹnyanwu l'imigwe.

⁵ Ẹnyanwu nọdu eshije l'ulo
 iya obu kpufuta gę nwoke,
 luru nwanyị k'òphúú.
 Ẹhu nọdu atsọ iya gę
 mkparawa, ike dụ,
 l'aje atụ ẹgo ọso.

⁶ Ọwaje l'akpaminigwe l'ishi
 lanụ; o shi l'ishi iya
 ono jee jasụ l'ishi
 iya ọphuu.
 Ọphu ọ dudu iphe, a-sụ
 lẹ ya nọ l'ẹka
 okpomọku iya te
 erwudu iya l'ẹhu.

⁷ Ekemu Chipfu dọbebe ree.
 Oomeje g'obu gụ-zeta
 nemadzụ.
 Omelali, Chipfu doberu ta
 angadu anganga.
 Oomeje g'onye amazidu iphe
 kabaa amaru iphe.

⁸ Iphe, Chipfu tọru ọkpa iya
 pfulkwaru nhamụnha.
 Oomeje g'ẹhu tsọo nemadzụ
 ụtso.
 Iphe, Chipfu sọru g'e meje
 doru rịsaa.
 Oomeje nemadzụ g'ọ
 hụma-rweta ụzo ree.

⁹ Ntsumebvu Chipfu dụ ree.
 Ọo-nọ jasụ l'ojejoje.
 Iphe, Chipfu tọru l'ekemu
 bụ eviya.
 Ọ pfulkotaru nhamụnha.

¹⁰ Ọ ka mkpọla-ododo agụ ẹgu;
 gę mkpọla-ododo ono
 aduhabe ree.
 Teme ọ tsọhaa manụ-ẹnwu
 l'ụtso; m'o rwuhaa
 ọ bụru ẹbakala-ẹnwu.

¹¹ Ọonoduje alọ mụbe onye-ozị
 ngu ẹka lẹ nchị.
 Obunggo dọru iya onye
 anọduje eme iphe,
 o pfuru.

¹² Ọle ọ bụ; ?bụ onye amajeru

teke ya eme iphe-ẹji?
 Jiko sachafukwa mu iphe-ẹji,
 mu meru ophu mu amadu.
¹³ Yetaru mube onye-ozu ngu
 ẹka jiko ge mu te
 elekebeje enya mee
 iphe-ẹji.
 Te kwekwa g'iphe-ẹji kapyabeje
 mu enya.
 Oo ya bu ge mu a-dube ree;
 teme l'a haaru mu enge
 le mu ta tupyajeduru
 gube Chipfu.
¹⁴ Jiko Chipfu; g'opfu,
 shi mu l'onu; me iphe,
 mu aru l'ime obu mu duje
 ngu ro ree;
 kele oo ngu bu
 agbara-mkpuma mu;
 bya aburu onye agbafutaje
 mu nu.

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nu onye-ishi ebvu

20 Ge Chipfu numaro olu ngu
 nta-a, iphe-ehuka byaru
 ngu-a!
 Ge Chileke ke Jiekopu jiko
 gbobutakwa ngu!
² G'o shikwa l'ulo iya,
 du nsọ bya agbaarū
 ngu mkpu!
 G'o shinu le Zayonu bya
 agbaarū ngu odzori!
³ G'o nyatakwa iphemiphe,
 i miru enya nu iya!
 G'o natakwa
 ngweja-akpo-oku,
 i gweru nu iya!
⁴ G'o nukwa ngu iphe,
 du ngu l'obu!
 G'o mekwaa g'iphe,
 i tuberu jee g'i tuberu iya!
⁵ Oo ya bukwanu g'anyi
 atua okoo m'anyi numaepho
 l'eka nkengu kangoru.

Anyi achi-liaru Chileke
 anyi ẹkwa-ọhubama.
 Gẹ Chipfu mekwaru ngu
 iphemiphe, i rwọkotaru
 iya!

⁶ Nta-a bẹ mu mawaru ẹ
 Chipfu dzọtawaru onye nkiya,
 a wuru manu l'ishi.

Ọogbeje l'imigwe,
 du nsọ ono za iya ẹnu.
 Ọ nọdu egudeje ọkpẹhu iya
 mee g'ẹka onye eze
 kangoo.

⁷ O nweru ndu achijeru upfu
 kwẹ l'ugbo-inya.

O nwekwarupho ndu ọphu
 akpọjeru obu ye
 l'inya-ọgu pẹ.

Obenu l'anyibedua bu
 ẹpha Chipfu, bu Chileke
 anyi bẹ anyi dakoberu.

⁸ Ẹphebedua vukotawaru abali
 dagbua ọchii;
 obenu l'anyibedua gbẹshiru
 pfulu pfulushia ike.

⁹ Jiko Chipfu; menaa g'ẹka
 onye eze anyi kangoo!

Numarolu anyi nta-a,
 anyi araku ngu-a!

Ebvú-oma, Dévidi deru
 nu onye-ishi ebvu

21 Gube Chipfu; ẹhu atso eze utso
 l'ọkpẹhu ngu paru ẹka.

Lewarọ ẹgube ẹswa,
 oote l'i meru; ẹka iya kangoo!

² I mekpọeru iya phọ iphe,
 du iya l'obu;
 ọphu ọ dudu iphe,
 ọ saru onu su g'i meeru iya,
 i ti meduru iya.

³ I gude iphe-oma, nyiberu
 anyibe gba iya ndzuta;
 bya eworu okpu-eze,
 e meru l'ọkpobe
 mkpọla-ododo kpube

iya l'ishi.

⁴Ọ rwo ru ngu ndzụ;
 ị nọkwa iya ya phọ;
 mbụ mee g'eswe ndzụ iya
 bụru ojejeje.

⁵Emekpe ono, i meru;
 o mekpee ono meru;
 a nọdu akwabẹ iya ùbvù,
 parụ ẹka apaa.

I meru; ọ dụ akpabiri;
 egbu nwjinwii.

⁶Mbụ-a; l'ị gowaru iya
 onu-oma ojejeje;
 bya emee g'ẹhu tsoje iya uto;
 noo kẹle ị nọ swiru iya.

⁷Eshinu eze dakoberu Chipfu;
 tẹme Okalibe-kakota-shii
 yee ya obu bẹ a ta
 abyakwa enwubata iya
 enwubata.

⁸Ẹka ngu a-kpacharu ndu
 ohogu ngu g'ẹphe hakota.

Ndu ị dụ ashị bẹ ii-gude
 ẹkutara ngu zụ pfurii.

⁹Teke ii-me g'a hụma ngu
 bẹ ji-hụ phẹ l'ọku,
 enwu phoophoophoo;
 mbụ lẹ Chipfu
 a-tukoshi phẹ oke
 ẹhu-eghu iya;
 gude ọku tsupyashia phẹ.

¹⁰Ii-mebyishi awa phẹ lẹ
 mgboko-a l'ophu;
 mekwaaphọ g'unwu phẹ
 chihu lẹ mgboko-a.

¹¹Ẹphe a-nọdu achikpooru
 ngu ẹjo idzu;
 gbacharu ngu kẹ njo;
 ọle ọ tọ dudu ophu e-nweru ishi.

¹²Kẹle ii-me g'ẹphe ye ọkpa l'oso;
 m'ị setaephọ apfu ngu kẹ
 kikiki g'ị gbaa phẹ.

¹³Gube Chipfu; g'e kutsee ngu
 l'okpehu parụ ngu ẹka.

Anyịbedua a-nọdu agụ ebvu
 etu ngu ẹpha l'ike

dụnukaru ngu.

Ebvú-oma, Dévidi deru nù
onye-ishi ebvú; g'e gude olu,
“Ele Nchi-abọhu” gụa ya

22 Chileke mu! Chileke mu!
?Bụ gụnu bẹ o gude i haa mu
nkinyi mu?
?Bụ gụnu meru g'o gude i haa
mu adzọta je anọdu mu
ụzenya?
?I je anọdu g'i tị nụma ude,
mu atsụ?
2 Gụbe Chileke mu;
eswe l'enyashi bẹ mu
arakuje ngu;
i tji zadu mu enu; obenu
le mu ta anokirishijedu.
3 O le i duna nso g'i du;
mbu gube onye eze ndu
Izurelu anoduje etu epha.
4 Oo ngu bẹ nna anyi phe
dakoberu.
Epe dakoberu ngu;
i nafuta phe.
5 Epe rakuru ngu; i dzoo phe.
Epe dakobe ngu;
ofu i kpuduru phe
iphe le ntụ.
6 Obenu le mbedua bu
mgbashiride;
mu ta abudu nemadzu.
Mu bu onye unwu-eliphe
emeje iphe-iphere;
bya aburu onye adudu iphe,
ndiphe guberu iya.
7 Iphe, bukpuo ndu ele mu
enya achị mu ochi;
aphuru mu egbonu;
bya ekweru mu une; sụ:
8 “O kwa l'ọ sụru l'ọo Chipfu
bẹ ya boru mkpa iya.
Ngwa; ge Chipfu obu
nafutanu iya!
G'ọ gbafutanu iya;
eshinu o sụru le ya du

Chipfu l'obu.”

⁹ Ọle ọ kwa ngu-a kufutaru
mu l'ẹpho ne mu.

Ọ bụru ngu meru; mu
dakobe ngu; e -shirọ
teke mu angụkwadu ẹra.

¹⁰ A nwuru mu bya ekuru
mu ye ngu l'ẹka.

E -shi teke mu nọ l'ẹpho ne
mu bẹ ị bụhawaa Chileke mu.

¹¹ Ba nọdukwa mu ụzenya;
kele iphe-ẹhuka nọkwa mu
phakuu;
ọphu mu enwekwa onye
gbaru mu mkpu.

¹² Oke-eswi, dụ igwerigwe
nọ-pheru mu anọ-pee;
mbụ ị obobena ndu
Beshanu gbaru mu
mgburugburu.

¹³ Ẹphe sagbaaru ọnu galaba
eje abyapfuta mu g'oduma,
l'agbọ ụja, ejepfu anụ,
oo-gbu; taa.

¹⁴ A wụshiru mu gẹ mini.

Iphe, bụ ọkpu, nọ mu
l'ẹhu gbụghashihu.

Nta-a bẹ obu mu dụwaa
g'ụnwù.

Ọ nọwa mu l'ime zashihu
azashihu.

¹⁵ Ike bvụwaru mu;
ọphu ụvohu adụhedu
mu m'ilile.

Ire nyakwaru mu l'akpo.

I woru mu gwọphua
l'urwuku gẹ mu nọdu
nwụhu.

¹⁶ Nkuta nọ-phewaru mu
mgburugburu.

Ikpoto ndu eme ẹjo-ememe
gbaphewaa mu
mgburugburu;
kpọ-fushia mu ẹka yẹe
ọkpa.

¹⁷ Nta-a bẹ ẹgara agụwa

mu oḡu.

Ndiphe tṽkowa chṽru ẹn̄ya
dzee mu ele mu kẹ
phṽrṽphori.

¹⁸ Ẹp̄he kee uwe mu l'ẹhu l'ẹhu;
o be l'ṽphu mu eyeje l'ime ẹhu;
ẹp̄he tṽa ido g'ẹp̄he maru
onye a-chṽta iya nṽ.

¹⁹ Jiko ḡṽbe Chipfu;
ba nṽdukwa mu Ẹzenya!
ḡṽbe mkpakṽ ike mu;
bya ẹḡwegwa bya
agbaarṽ mu mkpu!

²⁰ Gbafṽta ndzṽ mu g'e te
gude oḡu-echi phṽa mu!
Gbafṽtaro mkpakṽ iphe ono,
mu nweru ono, bṽ ndzṽ mu;
ḡẹ nkṽta ta takashṽ iya!

²¹ Jiko dzṽtanu mu l'ṽnu
oduma;
waa lẹ mgbaka mpu atsṽ.

Eshinu ṽ zawaru mu ẹn̄u;
²² bẹ mu a-ra ẹpha ngu arara
g'ṽnwunna mu phẹ
nṽma-dzuru.

Mu anṽdu l'edzudzu-ṽha jaa
ngu ajaja.

²³ Unubẹ ndu atsṽ Chipfu ebvu;
unu jaa ya ajaja!

Ip̄he, bṽkpoo g'unu ha bṽru
oshilṽkpa Jiékṽpu;
unu kwabẹje iya ùbvù!

Unubẹ oshilṽkpa Ízurelu
l'ophu; unu bajẹru iya ẹja!

²⁴ Kẹle onye ip̄he-ẹhuka byaru
b'ẹ o too lejedu
olegbulẹnya;
mbṽ l'ṽ tṽo gbadojedu
onye eje ip̄he-ẹhuka;
ṽphu ṽ ḡhajẹduru
iya azṽ.

Ọonumaje-chia olu, o gude
chiku iya lẹ mkpu.

²⁵ Mu a-nṽdu l'edzudzu-ṽha jaa
ngu ajaja ip̄he, i meru mu.
Ọ bṽru l'iphu ndu atsṽ ngu

ebvu bẹ mu a-nọdu
mekọta iphe, mu riburu
angụ ememe.

²⁶ Ndu ụkpa bẹ ẹpho e-ji.
Ndu achọ Chipfu ajaa
ya ajaja.

“Gẹ ndzụ unu bụru ojejoje.”

²⁷ Ụnwu-eliphe l'ophu
e-mechaa nyata iphe,
nwuru nụ.

Ẹphe adakọbe lwapfuta
Chipfu.

Mbụ-a; iphe, bụkota ipfu,
nọkota l'ohamoha
bẹ e-mechaa bya
abakotaru iya ẹja.

²⁸ Kẹle iphe, bụkotakpoo
alì-eze ndiphe l'ophu
bụkota kẹ Chipfu;
tẹme ọ bụru iya achikota
ohamoha.

²⁹ Iphe, bụkpoo ndu nweru iphe
l'eliphe-a bẹ e-mechaa bọru
iya ọbo-iphe; bakwaarụ
iya phọ ẹja;
tẹme iphe, bụkotakpoo
ndu e-mechaa bụru ẹja bẹ
e-mechakwaphọ gbua
ikpere l'atatiphu iya;
mbụ ndu ta adụdu ike edobe
onwophẹ ndzụ.

³⁰ Ọgbo, nọ l'iphu e-jeru iya ozi.
Ọgbo, a-bya nụ bẹ aa-kọru
kẹ Nnajiuphu.

³¹ Aa-rarụ iya ndu e teke
anwụkpodanu anwunwu
lẹ Nnajiuphu bụ onye
pfuberekoto;
mbụ l'ọo yẹbedua meru iya.

Ebvu-oma, Dévidi deru

23 Chipfu eche mu g'onye eche
aturu;

ophu ọ dụkpodaa iphe,
ụko iya bya aduru mu.

² Oomeje gẹ mu zẹe tuta unme

I'ẹka irwu ẹswa dọ.
 Ọ nọdu eduje mu eje l'aguga
 mini, dọru nyimunyimu.
³ Oomeje g'obu gụ-zeta mu.
 Ọ bọru ọzo, pọru ọto bẹ
 oodujeru mu shia g'ee-shi
 g'ẹpha iya apọru.
⁴ Obetakpọo ọ bọru ọzo,
 dọ lẹ nsuda, gbahuru
 tsukiribaa bẹ mu eshi
 ọ tọ dudu ẹjo-iphe,
 mu atsọ ebvu iya;
 kele ị nọ swiru mu eswiru.
 Mgboro mẹ oshi-mpaleka
 ngu anọduje adu mu obu.
⁵ Iigweshijeru mu nri gẹ
 mu ria l'iphu ndu achị
 mu lẹ njọ.
 Ị nọdu eteje mu manu,
 eshi mkpọ l'ishi g'eemeje
 onye a kwaru ẹbyaa.
 Okoro mu bẹ iimeje;
 l'o ji pyimu pyimu
 ebushihu ebushihu.
⁶ Ọ bọepho k'oma waa
 n-yemobu Chipfu a-nọdu
 etso mu jasukpoo gẹ mu
 a-nọ-beru.
 Mu ebuerupho l'ulo Chipfu
 jasuwaruroya.

Ebvú-oma, Dévidi deru

24 Mgboko; yẹ iphemiphe,
 nọ iya nọ bukota kẹ Chipfu;
 mbu eliphe-a l'ophu;
 mękpoo ndu bu iya nọ;
² kele ọo l'eli eze-enyimu
 bẹ ọ turu okpa iya;
 bya emee ya;
 ọ nguru anguru l'eli enyimu
 ime-alị.
³ ?Bụ onye a-dụ ike nyihu
 úbvú Chipfu?
 ?Bụ onye a-dụ ike pọru
 l'ẹka o doberu nsọ?
⁴ Ọo onye obochi-ẹka iya labọ

adudu iphe-iji, dụ iya nù;
 tẹme obu iya gụa ìphóró;
 onye te ewoduru obu iya
 ziberu iphe, bú ụgho;
 tẹme ọphu ọokpapyabejedu
 iphe, o meru gụa ẹnwa.

⁵ Onye ono bẹ Chipfu a-gọru
 ọnu-oma nù;
 tẹme Chileke ono, bú onye
 adzoje iya nù ono ahaaru
 iya enge.

⁶ Noo g'ogbo, achọ ngu nù
 aduje bú onoya;
 mbụ ndu achọ g'ẹphe hụma
 iphu gụbe Chileke kẹ Jiékọpu.

⁷ Unu gụhashia ọnu-abata
 ono g'o gheru ọnu!
 Unu gụhashia mgbo ndiche
 ono;
 k'ọphu eze akpabiri a-bata.

⁸ ?Bú onye bụkpoo eze
 akpabiri ọbu?
 Ọo Chipfu, bu onye nwe
 ike yẹe ọkpehu;
 mbụ Chipfu onye ejeje ọgu
 lwụ-kpee.

⁹ Unu gụhashia ọnu-abata
 ono g'o gheru ọnu!
 Unu gụhashia mgbo ndiche ono;
 k'ọphu eze akpabiri a-bata.

¹⁰ ?Bú onye bụkpoo eze akpabiri
 ono?
 Ọo Chipfu, bú Ọkalibe-Kakọta-Ike
 bú eze akpabiri ọbu.

Ebvú, Dévidi deru

25 Ọo gụbe Chipfu bẹ mu gude
 obu mu g'ọ ha epfu anụ.

² Ọ bụru gụbe Chileke mu bẹ
 mu dakoberu.

Te kwekwa g'e kpua mu iphu
 lẹ ntụ;
 ọphu i kwekwa gẹ ndu ọhogu
 mu tųru okoo kpua mu.

³ Ọ tọ dųkpodaa onye ẹnya dų
 l'ẹka ì nọ, e kpujeru

iphu lẹ ntụ.

Obenu lẹ ndu eme umere,
agbaduru phẹ nụ;
ẹbe adu iphe, kparu iya nụ
bẹ ee-kpu iphu lẹ ntụ.

⁴Jiko Chipfu; goshinu mu
gbororo ngu;
menaa g'uzo ngu doo mu
enya ree!

⁵Goshi mu ụzo, mu e-shije
eme okpobe opfu ngu;
l'i zia mu iphe l'onwongu;
kẹle o ngu bu Chileke,
l'adzoje mu nụ.

O bụru l'eka i nọ bẹ enya mu
aduje mboku-mboku.

⁶Gube Chipfu; jiko nyatakwa
obu-imemini;
yee n-yemobu ngu;
kẹle ephe shi l'ojejoje.

⁷Ta nyatakwa iphe-ẹji,
mu meshiru l'okoro bya;
ophu i nyatakwa lẹ mu
shi kwefuru ngu ike.

Gude kẹle i yeru mu obu
nyata mu ro;
kẹle i du ree Chipfu.

⁸Chipfu du ree bya aburu
onye obu iya guru iphoro.

O bụru iphe ono meru g'o
gude o nodu ezije
ndu iphe-ẹji ụzo iya ono.

⁹Ndu wozeru onwophe ali
l'iphu iya bẹ onoduje
edu g'ephe mee iphe,
pfuru nhamunha.

O nodu anoduje ezi phe ụzo
iya.

¹⁰Ndu eme iphe, du
l'ogbandzu Chipfu;
bya eme iphe, o suru g'e
meje
bẹ Chipfu egoshije lẹ ya
yeru obu; bya aburu
o-me-g'o-pfuru;
mbu ndu edobeje iphe,

ogbandzu ephe l'iya pfuru.

¹¹ A makwaru-a l'ejo-iphe,
mu meshiru ngu paru eka.

Ọlobu Chipfu; jiko gwaru
mu ro nvu g'epha
ngu apfuru.

¹² ?Bụ onye bụkpoo onye atsụ
Chipfu ebvu?

Onye ono be ọo-kpo-ziru ọzo,
gbaru iya l'eshishi.

¹³ Onye ono be iphe a-nodu
aduru le ree
mkpurumkpuru.

Ọ buru oshilokpa iya
e-nweru alij ono.

¹⁴ Ndu Chipfu kpọru obu yeru
bu ndu atsụ iya ebvu.

Ọ buru ndu ono be oomeje
g'ephe maru ogbandzu
ephe l'iya.

¹⁵ Enya mu buepho le Chipfu
be ọduje;
kele o bu ya pho kpoloko
bu onye a-du ike zofu
mu l'onyà.

¹⁶ Ghanaaru mu iphu;
phunaaru mu obu-imemini;
kele mu no nkinyi mu;
aphu tsokwaru mu pho.

¹⁷ Iphe, egburwashị mu ehu
paakwaru igwerigwe.

Byanu ekufuta mu l'iphe-ehuka
mu ono!

¹⁸ Lenaa enya l'aphu ono, byaru
mu nu ono; yee ejo onodu,
mu no.

Gukotanuru mu nvu l'iphe-eji,
mu meru g'o ha!

¹⁹ Lewarọ ge ndu ohogu mu
habe igwe!

Lewarọ enya huma ge mu
du-be phe ashị kparu!

²⁰ Chenu ndu mu nche;
jiko nafuta mu ro;
g'e te kpu mu iphu le ntụ;
kele o l'ime ngu be mu no;

ezeru ndzú.

²¹ G'iphe, a-nòdu adzò mu nù
bùru kẹle mu bù onye ụta
adụdu l'ẹhu;
bya abùru onye obu gùru
ìphóró;
eshinu ọ bù l'ẹka ì nọ
bẹ ẹnya mu dụ.

²² Jiko Chileke; gbafutanu
ndu Ízurelu l'iphe-ẹhuka,
ẹphe ejekọta g'ọ ha!

Ebvú, Dévidi deru

26 Haarú mu enge gùbe Chipfu;
kẹle ọ tọ dudu ẹka ụta dụ
lẹ ndzú mu.

Ọo ngu bẹ mu dakoberu
Chipfu;
ọphu ọ dudu teke mu
ngajẹru anganga.

² Hụnaa mu ama Chipfu!
Nyochana mu enyocha!
Lerwena ẹnya elerwe
l'ime obu mu waa
l'egomunggo mu.

³ Kẹle ọo obu, i yeru mu
anọduje akpọ-ziru mu
ụzo tekenteke;
tẹme mu nọdu emeje iphe,
i pfuru.

⁴ Mu lẹ ndu ẹregede ta
anọgbajekwa;
ọphu mu lẹ ndu bù
tụko-l'ẹhu-atụko-l'obu
aswịdu ọswi.

⁵ Ndzukọ ndu anọduje eme
ẹjo-ememe bẹ mu
akpọ-yiru ukuvu;
ọphu mu lẹ ndu ẹjo-iphe
anọgbajedu.

⁶ Mu akwoje ẹka gude goshi
l'iswi dụ mu mma.

Mu abya ejephe ọru-ngweja
gùbe Chipfu mgburugburu;
⁷ akwa ẹvu; etu ngu ẹpha;
epfukashi k'iphe, dụ biribiri,

ìinoduje eme.

⁸ Ụlo gùbe Chipfu bẹ mu yeru
obu;
mbụ ẹka o-gbu-nwìinwii
ngu dù.

⁹ Ba sakòbekwa mu lẹ
ndu iphe-ẹji ọ-sa-mpfụ;
ọphu i dobekwa mu lẹ ndu
egbu ọchi l'oshi lanụ;
¹⁰ mbụ ndu bụepho iphe-ẹji
bẹ ẹphe maru ememe;
bya abụru eri ụphalazu bụ
iphe, doru phẹ ẹnya.

¹¹ Obenu lẹ ndzụ nkemu bẹ
uta ta adụdu m'ilile.

Ọo ya bụ; phụnaaru mu
obu-imemini; gbafuta
mu ọ!

¹² Mu pfuru l'ẹka ọkpa rwuru
mu alị.

Mu je l'anọdu l'edzudzu-ọha
tua Chipfu ẹpha.

Ebvụ, Dévidi deru

27 Ọo Chipfu bụ ìphóró, dùru
mu nụ bya abụru onye
adzọje mu nụ.

?Bụ onye bẹ mu atsukwanu
ebvu ọzo?

Ọo Chipfu bụ
ụlo-ezeru-ndzụ mu.

?Bụ onye bẹ ndzụ iya a-nọdu
agụbaa mu ọzo?

² Teke ndu eme ẹjo-ememe;
mbụ ndu achị mu lẹ njo;
waa ndu ọhogu mu tųru
kpereree byapfuta mu
g'ẹphe vọa anụ mu avụvu;
ẹphe evukota abalị dagbua
ọchii.

³ Obetakpọo ndu ojọgu
nọ-pee mu mgburugburu;
bẹ obu te etedu mu etete.

Mbụ; o betakpọo nụ ndu
ọhogu mu wulihu tsoo
mu ọgu;

mu adakobeęle-a Chipfu.

⁴Ọo iphe lanụ bẹ mu arwo
Chipfu;

ọ bụru iphe ono bẹ mu achọ.

Iphe ọbu bụ gẹ mu nọdu

I'ulo Chipfu jasụ lẹ gẹ mu

a-nọberu lẹ mgboko-a;

gẹ mu nọdukpoepho

egbu igo I'ọ-dụ-úbvú Chipfu;

tẹme mu anọdukwapo

I'eze-ulo Chipfu kpatajẹ

iya ishi iphe.

⁵Kẹle mbọku, ẹjo-iphe

byaru mu bẹ oo-dobe mu

I'ẹka ọ nọ;

I'ọ domia mu I'ime m̀kpù-ẹkwa

iya; bya eworu mu pfube

ephekerephe I'eli mkpuma.

⁶Ọo ya bụ; mu esengoo ndu

ọhogu mu, nọ-pheru mu

mgburugburu.

Mu anọdu I'ulo-ẹkwa

Chileke tụa oko gude

gwaa Chipfu; gụa ebvu;

kụa nkwa gude tua ya

ẹpha.

⁷Jiko Chipfu; numanu olu

mu mẹ mu raku ngu!

Phụnaaru mu obu-imemini;

zanụ mu ẹnu!

⁸Iphe, obu mu pfuru mu

bụ gẹ mu chọo iphu ngu.

Ọ bụru iphu gụbe Chipfu

ono bẹ mu achọ-a.

⁹Ta aghakwaru mu azụ;

ọphu i gudekwa ẹhu-eghu

ngu nwufu mụbe

onye-ozu ngu;

kẹle ọ bụekwa ngu phọ

bụ onye shi eshinu

yetarụ mu ẹka.

Ta ajikakwa mu;

ọphu i gwọbekwa mu;

gụbe Chileke, bụ onye

adzoje mu nụ!

¹⁰Nna mu yẹe ne mu

-gbadokpoo mu nu;
 be Chipfu e-leta mu-a
 enya.

¹¹ Zia mu uzo ngu; jiko Chipfu!

Dunaa mu shia uzo, pfuru
 nhamunha m'obvu ndu
 akpa mu ehu.

¹² Ta ahakwa mu ge ndu
 achi mu le njo mee mu g'o
 du phe; kele ndu agba
 mu ejo-ekebe wulihuru
 ebo mu ibo; anmaru
 mu onwu ehuka ehuka.

¹³ Obenu l'iphe, mu chiru
 upfu kwee bu le mu
 a-nodu ndzu huma iphe,
 du ree, shi Chipfu l'eka.

¹⁴ Nodu kwaberu Chipfu!
 Shihukpopho ike;
 gude eka l'obu;
 kwaberu Chipfu.

Ebvu, Dévidi deru

28 Oo ngu be mu araku Chipfu,
 bu oke mkpuma nkemu.

Ba gbakwa mu nkuchi;
 kele i -nokirishia be mu le
 ndu eja taru a-bukwaru
 iphe lanu.

² Numarokpuru, mu echiku
 ngu g'i yeru mu eka;
 ge mu chiliru eka mabe
 l'uzo eka-kakota-adu-nso
 ngu ono.

³ Ba tukokwa mu le ndu
 ejo-iphe kpata kpufu;
 mbu ndu anoduje eme iphe,
 adudu ree;
 ndu anoduje epfuru
 nemadzū ibe phe opfu
 emereme l'eli onu;
 obenu l'iphe, du phe l'obu
 bu mgbashi.

⁴ Pfu phe ugwo iphe, ephe
 meru;
 me ugwo ejo-ememe,

ẹphe megbaberu.

Pfua phe ugwo iphe,
 ẹphe gude ẹka phe meta;
 I'i wota iphe, gbaru phe
 nụ wophutaru phe azụ.

⁵ Eshinu ọ dudu iphe,
 ẹphe guberu ozi, Chipfu
 jeru; mbụ iphe, Chipfu
 gude ẹka iya mee l'onwiya;
 bẹ oo-gude ẹka iya
 dojashia phe adojashi;
 ọphu ọ byadu
 agbakwabaa phe agbakwa.

⁶ Unu tua Chipfu ẹpha;
 kele ọ numaru mkpu,
 mu chikuru iya sụ g'ọ
 phuru mu obu-imemini.

⁷ Ọo Chipfu bụ ike mu;
 bya aburu onye egbobutaje
 mu nụ.

Ọ bụru iya bẹ mu dakoberu;
 ọ nọdu eyeru mu ẹka.

Mu anọduje ete ẹswa
 I'ime obu mu.

Mu a-gụ ebvu gude kele
 iya ekele.

⁸ Ọo Chipfu bụ ike ndu nkiya;
 bya aburu ọlo-ezeru-ndzụ
 onye o teru manụ I'ishi.

⁹ Dzọtanu ndibe ngu;
 gónuru ọnu-oma nụ ndu bụ
 okiphe ngu!

Chejenu phe nche g'onye
 eche aturu;
 I'i heru phe eheru jasụ
 I'ojejeje!

Ebvú-oma, Dévidi deru

29 Unubẹ unwu imigwe;
 unu kwabẹ Chipfu ùbvù!

Unu pfua g'ọkphehu iya
 habe shii!

² Unu kwabẹ Chipfu ùbvù,
 gbaru ẹpha iya!

Unu baarụ Chipfu ẹja;
 mbụ onye dọ nsọ bya

adụ akpabiri.

³ Olu Chipfu tukuru
eze-onyimu ngakota.

Ọ bụru Chileke ono,
dụ akpabiri ono atụ
egbigwe;
mbụ lẹ Chipfu atụ egbigwe
l'eli eze-onyimu.

⁴ Olu Chipfu dukwa okpehu;
mbụ l'olu Chipfu anoduje
ada kpa kpa.

⁵ Olu Chipfu agbawashije
oshi sida; mbụ lẹ Chipfu
agbajashije oshi sida,
pfugbaaru l'ubvú ubvú
Lébanonu.

⁶ Oomeje g'ubvú ubvú
Lébanonu nmahụ
jijijiji gẹ nweswi, apfụ
kẹ shoshoo.

Ọ nọdu emeje ubvú Siriyonu;
g'ọ nma pfula pfula
gẹ nwa atsụ, apfụ ntụ.

⁷ Olu Chipfu akuje
g'ebemu-igwe.

⁸ Olu Chipfu anmaje echięu
jijijiji;
mbụ lẹ Chipfu anmaje
echięu Kadęshi jijijiji.

⁹ Olu Chipfu anmaje
achi yigayiga.

Ọjishije ekwo l'oswa;
mee ya;
l'o gheru karaphongu.

Onyemonye, nọ l'ime
eze-ulo iya a-nodu epfu;
sụ: "Chileke dukwa
biribiri!"

¹⁰ Chipfu sугарu l'aba-eze
iya; utso nọdu iya lẹ
mkpula;
teme o je a-buru eze
jasu l'ojejoje.

¹¹ Chipfu emeje g'ike
dụ ndibe
iya.

Chipfu agojeru onu-oma
nchi-adu-doo nu ndibe
iya.

Ebvú-oma, Dévidi deru

A guru iya gude woru
eze-ulo Chileke ye Chileke
l'eka

30 Mu a-nodu ekutse gube
Chipfu;
kele i nalitaru mu lofuta
mu l'ime nsu;
ophu i kwedu ge ndu ohogu
mu teru eswa kpua mu.
² Gube Chipfu, bu Chileke mu;
mu rakuru ngu g'i
yeru mu eka.
I bya emee; ehu du mu ike.
³ Su-a; gube Chipfu;
o ngu lo-litaru mu
lofuta mu l'ime ali-maa.
I mee ge mu ta abu onye
eja taru.
⁴ Unu gua ebvu gude tua
Chipfu epha;
unube ndu duru iya
nsu!
Unu kele iya ekele;
l'epha iya du nsu!
⁵ Kele ehu te eghujedu iya
eghu noo odu.
Obenu l'obu-omaa ya anoduje
jasu teke onye onoya
l'a-no-beru.
Enya-mini bu-a l'enyashi be
aakwashije iya;
o -be l'utsu; ebvu ehu-utso
adaha.
⁶ Teke ehu du mu guu be mu
suru lo to dukpoda iphe,
byaru enwubata mu nu.
⁷ Gube Chipfu; teke i shi
emeru mu obu-oma
be i meru; mu nguru
anguru g'ubvu.

Obenu lẹ teke ị gharu mu azụ
 bẹ meji tọfuru mu.
⁸ Ọo gụbe Chipfu bẹ mu rakuru.
 Ọ bụru gụbe Nnajiuphu bẹ
 mu rwọru g'i phọaru
 mu obu-imemini.
⁹ Mu sọru: “?Bụ urwu gụnu
 bẹ anwụhu mu a-barụ
 ngu?
 Mbụ-a? denu urwu, ii-rita iya
 mẹ a tya mu ẹja?
 ?Bụ urwuku, dọ l'alị a-wata
 ngu ajaja?
 ?Bụ iya a-ra iya arara l'i bụ
 onye apfushije ike
 l'iphe, i pfuru?
¹⁰ Jiko Chipfu; nọmaro olu
 mu; phọnaaru mu
 obu-imemini!
 Jiko Chipfu; yeru mu rọ ẹka!”
¹¹ Ẹkwa, mu rarụ bẹ ị
 gbanweru mee;
 mu teahaa ebvu.
 Ị bya eyefu mu uwe-aphụ,
 mu yeru; woru ẹhu-ọtso
 yee mu g'uwe.
¹² Iphe ono bụkpoerupho
 g'ee-shi g'obu mu agụaha
 ebvu gude etu ngu ẹpha;
 g'ọ tọ nọhe nggujungguji.
 Gụbe Chipfu, bụ Chileke mu;
 ọo ngu bẹ mu a-nọduje
 ekele jasụ l'ojejoje.

Ebvú-oma, Dévidi deru
 nọ onye-ishi ebvu

31 Ọo gụbe Chipfu bẹ mu nọ
 l'ẹka ezeru ndzụ.
 B'ekwekwa g'e kpua mu iphu
 lẹ ntụ jasụ l'ojejoje.
 Eshinu ị bụ onye
 pfụberekoto; nafutanu
 mu.
² Gbobenuru mu nchị.
 Bya ẹgwegwa bya agbafuta
 mu.

Bụnuru mu agbara-mkpuma,
 mu a-gbabaję je ezeeru ndzụ;
 mbụ ụlo-ezeru-ndzụ,
 a-dzọta mu nụ.

³ Eshinu ị bụru mu
 agbara-mkpuma; bya
 abụru mu ụlo-ezeru-ndzụ;
 dunaa mu l'onwongu;
 kpọ-ziaru mu ụzo g'ępha
 ngu apfuru.

⁴ Nafuta mu l'onyà ono,
 a gbaberu mu onoya;
 kele ọo l'ime ngu bę mu
 gbabarụ je akwachia
 ndzụ mu.

⁵ Mu yeru ngu unme mu l'ęka.
 Gbafutanu mu; jiko Chipfu,
 bụ Chileke, apfushije ike
 l'iphe, i pfuru.

⁶ Ndu akpojeru obu yeru
 ọla-l'iswi ono, bụ agwa
 adujekwa mu ashị.

Onye mbędua dakoberu
 bụkwa Chipfu.

⁷ Mu ete ęswa; ęhu nọdu atso
 mu ọtso l'i yeru mu obu;
 kele ị hụmaru iphe-ęhuka,
 mu jeru;
 bya amaru lę pfupfupfu shi
 egbu mu egbugbu;

⁸ ọphu i woduru mu ye l'ęka
 ndu ọhogu mu.

Ọ chia l'i kufutaru mu je edobe
 l'ęka mu nọ tųsaru ęhu.

⁹ Jiko Chipfu; phụnuaaru mu
 obu-imemini;
 kele mu nọkwa l'oke
 mkpamehu.

Mu rawaru ękwa-aphụ jasụ mu
 nọdu aphụ ragaraga;
 tęme o mekwaaphọ;
 ike bvushikotawa mu.

¹⁰ Mu gụ-gbuakwaru onwomu
 l'aphụ.

Mu tsụwa ude; kahụ l'okpehu.
 Ike bvukotaakwaru mu;

kele mu menụkawaru
ejo-iphe.

Ọkpu, nọ mu l'ẹhu nọdu
akaephọ nyẹgenyege
eje.

¹¹ Ikpoto ndu achị mu lẹ njo
mewaru; mu bụru onye
ndu obutobu mu akpo
ẹbo l'afụ.

Ndu mu l'ephẹ eshi ọnyà bẹ
atsụchawa mu ebvu.

Iphe, bụ ndu hụmaru mu
lẹ gbororo anọduje
agbaru mu ọso.

¹² Ẹphe tuko zọhaa mu
g'aazọhaje onye
nwụhuru anwụhu-a;
mbụ lẹ mu dụwaa g'ite,
tụkposihuru
atụkposihuru.

¹³ Kele mu nụmawaru nvu
azụ, ikpoto nemadzu
anọduje evu mu.

Nta-a ta adụdu ẹka mu nọ gẹ
ndzu ta anọdu agụ mu.

Ẹphe anọduje achiru mu
ejo idzu.

Iphe, ẹphe tumberu bụ g'ephẹ
wofu ndzu mu.

¹⁴ Obenu l'ọo ngu bẹ mu
dakoberu gụbe Chipfu.

Mu epfu l'ọo ngu bụ Chileke
mu!

¹⁵ Gẹ mu a-nọ-beru l'eliphe-a
bụ ngu bẹ ọ dụ l'ẹka.

Nafutonu mu l'ẹka ndu ọhogu
mu; mẹ l'ẹka ndu achị
mu nụ.

¹⁶ Lenaa mụbe onye-ozu ngu
ẹnya-oma!

Guderọ n-yemobu ngu dzọo
mu!

¹⁷ Jiko Chipfu; b'ekwekwa g'e
kpua mu iphu lẹ ntụ;
kele mu chikuwaru ngu lẹ
mkpu.

Ọo ndu ẹjo-iphe ono bẹ
 ee-kpuchia iphu lẹ ntụ;
 g'ọnu je a-bụru phẹ
 kpurukudukuu
 l'alị-maa.

¹⁸ G'ọnu ono, ẹphe gude adzụ
 orotophomu ono bụru
 phẹ kpurukudukuu;
 kele ẹphe egudeje eku
 onwophe; waa akpọ
 nemadzụ ẹbo l'afụ;
 epfubyishi ndu
 pfuberekoto.

¹⁹ Lewarọ g'adụ ree ngu habe
 shii;
 mbụ ree ono, i doberu
 ndu atsụ ngu ebvu ono.

Ọ bụru l'iphu ụnwu-eliphe
 bẹ ịi-pfuru;
 meeru ndu gbabarụ l'ime
 ngu; ezeru ndzụ ree ono.

²⁰ Iwojeru phẹ domia lẹ
 mgboru ẹka ị nọ; g'ẹjo
 idzu, ụnwu-eliphe chiru
 ta vù l'ẹhu phẹ.

Ọ bụru l'ibe ngu bẹ
 iidobeje phẹ; gẹ njo
 opfu te erwu phẹ l'ẹhu.

²¹ G'e tua Chipfu ẹpha;
 kele o goshiru mu n-yemobu
 iya, dọ biribiri
 teke mu nọ lẹ mkpukpu,
 ọhogu nọ-pheru
 mgburugburu.

²² Mu chia mkpu sụ: "Ephuhu
 mu l'iphu ngu-o!"

Ị nụmaele-a mkpu, mu
 chikuru ngu; bya agbaarụ
 mu mkpu.

²³ Unu yee Chipfu obu;
 unubẹ ndu dọru iya nsọ
 g'unu haa;
 lẹ ndu Chipfu eleta ẹnya
 bụkwa ndu apfushije
 ike l'iphe, ẹphe pfuru.

Obenu lẹ ndu eku onwophe

bẹ ọpofuje ụgwo iphe,
 ẹphe eme pfulwua phe
 iya l'ishi.

²⁴ Unu shihukpọepho
 ike gude ẹka l'obu;
 unubẹ ndu daru ngabẹru
 Chipfu!

Évù, Dévidi kwarụ

32 Ẹhu-utso bẹ a ọru nụ onye
 Chileke ọru nvụ l'emeswe,
 o mesweru iya;
 mbụ onye Chipfu safuru
 iphe-ẹji iya.

² Ẹhu-utso bẹ a ọru nụ onye
 Chipfu ta agukoeduru
 ẹjo-iphe, o meru;
 mbụ onye te nwedu ẹregede,
 dụ iya l'ẹhu.

³ Teke mu shi ọdu
 nggujunguji bẹ ọkpu,
 ọ mu l'ẹhu shiepho tsua
 gworigwori.

Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ
 ude, mu shi anọduje
 atsụ mbọku-mbọku.

⁴ Kẹle eswe l'enyashi bẹ
 iinoduje ada mu ẹka
 l'ẹhu.

I shi ẹgube ono mịchatachaa
 nwike, dụ mu nụ g'onye
 ụguru guderu.

⁵ Tọbudu iya bụ; mu bya emee
 g'i maru iphe-ẹji, mu meru;
 ọphu ọ dudu ẹjo-iphe,
 mu meru, duru ọphu mu
 domiru ngu edomi.

Mu sụ lẹ mu e-woerupho
 atụpya, mu tųpyaru
 Chileke kọshiaru iya.

E mechaa; i bya aguru mu
 nvụ l'ẹjo-iphe, mu meshiru.

⁶ Ọo ya bụ; g'iphe, bukpo ndu
 eme iphe, dụ gube
 Chileke ree pfujeru nụ ngu
 teke ẹphe ọ lẹ mkpa;

g'òo-bùru teke Eze
 Ẹnyimu iphe-ẹhuka ono
 byaerupho g'utso;
 o too rwudu phẹ l'ẹhu.

⁷ Ọo ngu bụ ẹka mu agbajeru
 je edomia onwomu.

Ọ bụru ngu a-nọdu eleta mu
 ẹnya g'iphe-ẹhuka ta
 adapfuta mu;
 gude ebvu, e gude atụ
 okoo gbaa mu
 mgburugburu.

⁸ Ọo mu a-nọdu atụ-ziru ngu
 ẹka; ezikwa ngu phọ ọzo,
 ịi-nọdu eshi.

Mu a-nọduru ngu lẹ mgbazi;
 eletakwa ngu phọ ẹnya.

⁹ Ba adukwa g'inya;
 ọzoo g'inya-mulu;
 kele ẹphe ta amadu
 onwophe ẹkicha.

Iphe, eegudeje ago phẹ bụ
 agadagba waa odogoro.

I -meduru iya nno;
 ị tji gotadu phẹ.

¹⁰ Ndu ẹjo-iphe anọduje
 eje iphe-ẹhuka, dọ igwerigwe!

Obenu l'onye dakoberu
 Chipfu bẹ n-yemobu
 iya anọ-pheje
 mgburugburu.

¹¹ G'iphe, Chipfu anọduje eme
 mee g'ẹhu tsọ unu
 ọtso;
 tẹme unu etekwaphọ
 ẹswa;

unubẹ ndu pfuberekoto!

Unu gụa ebvu ẹhu-ọtso;
 unubẹ ndu obu
 guru iphóró!

33 Unu gụa ebvu ẹhu-ọtso nọ
 Chipfu; unubẹ ndu
 pfuberekoto!

Ọ gbaru gẹ ndu obu phẹ guru
 iphóró jajẹ iya ajaja.

² Unu kpọo une gude kele

Chipfu ekele!

Unu gude ogumogu gụa ebvu
gude tua ya ẹpha!

³ Unu gụa ebvu òphúú nụ iya!

Unu kụa ya k'erengete;
unu agbọoru iya ọgbool!

⁴ Kele Opfu Chipfu pfuru
nhamunha.

Ọ bụru o-me-g'o-pfuru
l'iphemiphe, oome ememe.

⁵ Iphe, aduje Chipfu ree
bụ ikpe, pfuru nhamunha;
mẹ iphe, pfuru ọto.

N-yemobu Chipfu jiru
mgboko bushihu.

⁶ Ọo opfu-ọnu bẹ Chipfu gude
mee igwe.

Ọ bụru unme, ọ tųru atųtu
bẹ o gude mee iphemiphe,
nọkota iya nụ.

⁷ Ọ bya azakọbe mini,
nọ l'enyimu l'ẹka lanụ;
ọ dọru nyimunyimu.

Eze-enyimu bẹ ọ kpachaaaru
oke ẹka oo-jeberu.

⁸ G'eliphe l'ophu tsuje Chipfu
ebvu.

G'iphe, bụkpoo ndu nọ ẹ
mgboko mgburugburu
yejeru iya nsọ;

⁹ kele o pfuru opfu;
mgboko l'ophu dụ.

Ọ tųru ekemu; iphemiphe
dųkota.

¹⁰ Chipfu emeje g'idzù,
ọhamoha chịru
bųru iphe-mmanụ.

Iphe, ndiphe tųberu k'ememe
bẹ ọokposhije.

¹¹ Obenu l'idzù ọphu Chipfu
chịru l'aduje g'ọ chịru iya;
jasụ l'ojejoje.

Iphe, ọ tųberu k'ememe bẹ
oomeje; l'o shi l'ọgbo
sweru ọgbo.

¹² Ẹhu-ųtso bẹ a gọru nụ ọha ono,

bü Chipfu bü Chileke phe;
mbü ndu o hõtaru;
ephe bõru okiphe nkiya.

¹³ Chipfu anõduje l'imigwe lee
enya l'eliphe-a humakota
unwu-eliphe l'ophu.

¹⁴ Qonoduje l'eka o bu l'imigwe
humakota ndu bu le
mgboko g'ephe ha.

¹⁵ Oo yebedua meru oriri nu phe;
teme iphemiphe,
ephe emekõta nõdu edoje
iya enya.

¹⁶ Eze ta alwujedu õgu lwuta;
opfu l'õo l'õ chi
igwerigwe ndu ojõgu.

Qphu onye ike du abudu
okpehu iya be
oogudeje nahu.

¹⁷ Inya-õgu bü iphe-mmanu;
õ tõo dzõtadu nemadzõ
l'egu õgu.

G'ike aduhabekwa iya;
õ tõo dzõdu ndzõ.

¹⁸ Obenu le-a; enya Chipfu
dukwa l'ehu ndu atsõ
iya ebvu; mbü ndu ono,
daru ngaberu n-yemobu
iya;

¹⁹ k'õphu õo-nafuta phe l'õnu
õnwu;
dobe phe ndzõ me õgu
nõdu eme.

²⁰ Anyi adaje ngaberu Chipfu;
kele õo ya bü onye eyejeru
anyi eka; bya aburu onye
egbobutaje anyi.

²¹ Oomeje g'õbu tsoo anyi utso;
kele õo epha iya, du nsõ be
anyi dakoberu.

²² Gube Chipfu; jiko goshinu l'i
yeru anyi obu;
eshinu õ bü ngu be anyi
daru ngaberu.

Ebvu, Dévidi deru teke
o meaharu g'onye obvu
eme l'iphu Abimeleku;
Abimeleku chifu iya

34 Mu anọduje etu Chipfu ẹpha
tekenteke.

Ọ tọ dudu teke mu byaru
ajabuhu iya ajaja.

² Ọo Chipfu bẹ mu gude eku
onwomu.

Ndu aakpa ẹhu -nụmae ya
phọ; ẹhu atsọo phẹ ụtso.

³ Bya gẹ mu lẹ ngu tuko tụa
ọnu Chipfu l'ọ parụ ẹka.

G'anyi tuko kutsee ẹpha iya.

⁴ Mu rakuru Chipfu; ọ za mu
enu; bya emee; ndzụ
gụ-buhu mu.

⁵ Ndu ele ẹnya iya bẹ aa-nwụja
ọnu-ọchi; ọphu ọ dudu teke
iphere bya eme phẹ.

⁶ Mube onye adudu g'ọ dụ mu
chiru mkpu;
Chipfu zaa mu ẹnu;
bya adzotakota mu l'iphe-ẹhuka,
mu eje g'ọ ha.

⁷ Ojozi-imigwe kẹ Chipfu
anọ-pheje ndu atsụ Chipfu
ebvu mgburugburu.

Ọonoduje adzọ phẹ tekenteke.

⁸ Unu byanụ g'unu lẹ Chipfu
megbabẹ iphe g'unu
ahuma l'ọ dụ ree.

Ẹhu-ụtso bẹ a gọru nụ ndu
gbabarụ iya l'ẹka je
ezeeru ndzụ.

⁹ Unu tsuje Chipfu ebvu;
unubẹ ndu duru iya nsọ;
lẹ ndu atsụ iya ebvu
ta adukwa iphe, ụko iya
adujeru phẹ.

¹⁰ Ụnwu oduma nwechaaru
mkpa; tẹme ẹgu nọdu
agụjechaa phẹ;
obenu lẹ ndu achọ Chipfu

bẹ ụko iphe-oma ta
abyadu aduru.

¹¹ Unu byaedu unube
unwegirima; bya angaberu
mu nchi;
ge mu zia unu g'aatsuje
Chipfu ebvu.

¹² ?Bu onye be o du g'asu le
ndzu iya e-tse ogologo;
teme o dukwa iya pho
g'asu le mboku-mboku
a-bujeru iya k'oma?

¹³ G'onye ono hakwa epfu
njo-opfu;
hkwapho agho ugho.

¹⁴ Gbakutaru eme ejo-ememe
azu; watachia eme iphe,
du ree.

Kukebeje ehu cho iphe,
e-me ge nchi du doo.

I -choa iya; ta tu-wokwa
iya eka ememe.

¹⁵ Chipfu anoduje eleta ndu
pfuberekoto enya.

O nodu egbobeje nchi
numa olu phe m'ephe
raku iya.

¹⁶ Obenu le ndu eme
ejo-ememe be
ogbanwubejeru iphu;
bya emee; ephe anwuhu
chihu le mgboko.

¹⁷ Ndu pfuberekoto abujeru;
ephe -raku Chipfu;
l'o za phe enu;
bya anafuta phe l'iphe-ehuka,
ephe eje g'o ha.

¹⁸ Chipfu ano-kubeje ndu mee
ala l'opfuru.

Ndu eswe bu enyashi be
odzofutaje.

¹⁹ Onye pfuberekoto ejeje
iphe-ehuka, du igwerigwe;
obenu le Chipfu
anafutakotaje iya l'iphe-ehuka
ono g'o hakota.

²⁰ Ọkpu, nọ iya l'ẹhu
 bẹ ọo-nwụbejeru ẹnya;
 g'ọ tọ dụ mẹ nanụ, aa-kụ-ji
 akụ-ji.

²¹ Obenu l'onye ẹjo-iphe,
 bụ ẹjo-ememe iya ono
 e-gbu iya.

Ndu kpọru ndu pfụberekoto
 ashị bẹ aa-nmaa ikpe.

²² Chipfu agbafutaje ndu ejeru
 iya ozi;
 ọphu ọ dudu onye gbabarụ
 l'ime iya je anọdu zee
 ndzụ,
 a bya anma
 ikpe m'onye lanụ.

Ebvụ, Dévidi deru

35 Gube Chipfu; ndu etso mu
 opfu bukwa ngu
 e-tsolata phe!

Ndu ọphu etso mu ọgu
 bukwapfo gubedua
 e-je etsolata phe!

² Gbalihu; chita ngwogu;
 waa
 iphe-mgbobuta-ogu
 ngu;
 bya egude gbaaru mu
 mkpu!

³ Palia arwa ngu;
 gude kwachia ndu achị mu
 lẹ njọ ụzo!

Sunu mu l'ji-dzọ mu-a!

⁴ Gẹ ndu achọ ụzo, ẹphe e-shi
 gbua mu bụru ndu e
 meru iphe-iphere.

G'a chiphukwa ndu achịru
 mu ẹjo idzu azụ.

G'a tų phe ẹberebete!

⁵ G'ẹphe dụ g'ẹswa ereshi,
 pherephere zikashiru teke
 ojozi-imigwe Chipfu
 a-nọdu achị phe ọso.

⁶ G'ụzo phe gbakotakwa
 ọchii;

chikwaphọ kẹ
 bụrukutuku
 teke Ojozi-imigwe Chipfu
 a-nọdu achi phẹ
 ikpabaka.

⁷ Eshinu ọ dudu iphe, mu meru
 phẹ; ẹphe je agbabẹru
 mu ọnyà;
 bya eworu nsụ bua gẹ mu
 nwulahụ;

⁸ g'ọla-l'iswi tukurwaa phẹ
 l'upfu.

G'ọnyà, ẹphe gbabẹru
 l'onwophẹ nmatakwa
 phẹ.

G'ẹphe nwudakpọe ya phọ kẹ
 wurukutukumu.

⁹ Ọo ya bụ gẹ mu etee ẹswa
 l'ime Chipfu.

Ẹhu atsọahaa mu l'ọ dzọtaru
 mu.

¹⁰ Mu e-gudekpọo obu mu g'ọ
 ha sụ:

“?Bụ onye aturu gube Chipfu?
 Ọo ngu adzọtaje ndu ụkpa
 l'ẹka ndu ka phẹ
 ọkpehu.

Mbụ l'ịinafutaje ndu ụkpa;
 waa ndu adudu g'ọ dū
 phẹ l'ẹka ndu ana phẹ
 nfu.”

¹¹ Ndu ẹjo-ekebe wulihuru ebo
 mu ibo.

Ẹphe chikoo iphe, mu amadụ
 kụbe sụ l'ọo mu bẹ o
 shi l'ẹka.

¹² Ẹphe gude ẹjo-ememe pfula
 mu ụgwo iphe-oma.

Ọo ya bụ lẹ mu dūwaa g'onye
 a tọgboru nwa maa.

¹³ Obenu lẹ teke iphe-ememe shi
 zụu phẹ bẹ mu wotaru
 uwe-aphụ yee;
 bya ewoze onwomu alị aswị
 ẹgu epfu anụ Chipfu;
 ọle Chipfu ta anụmaduru

olu mu.

¹⁴ Mu nọdu aghaphe egbu
onwomu ebugbu
l'ekwa g'ọ bụ ọnyà mu;
ozoo nwune mu bẹ
iphe-ememe zụpyaberu.

Mu nọdukpoo dẹe ẹka l'agba
g'onye akwa ẹkwa ne iya,
nwụhuru nụ.

¹⁵ Obenu l'opfu duru mbedua;
ephe gude ẹhu-utso
dzukọbe.

Ephe swiphee mu
mgburugburu tsua
mu iphe teke mu
akwabeduru ẹnya;
bya egude njo-opfu
alabushi anụ mu nanụ
nanụ.

¹⁶ Ndu gudewaa echi ndu ọzo
eswe merwushia
onwophe l'iphu Chipfu;
nọdu atagbaru mu ikireze
kẹ nyikinyiki.

¹⁷ Gụbe Chipfu; ?bụ teke ole bẹ
ii-jipyaberu onwongu
elekpọepho anyi ẹnya?
Dzọnaa mu; a -nọnya ephe
mee mu; mu bụru
ọla-l'iswi!

Dzọtaro mkpakọ iphe ono,
mu nweru ono, bụ ndzụ
mu g'oduma ta
adzụgbu iya!

¹⁸ Ọ bụru l'ẹka ọha l'opfu
dzukọberu bẹ mu
a-nọdu kele ngu ekele;
mbụ lẹ mu a-nọdu l'iphu
ikpoto nemadzụ jaa
ngu ajaja.

¹⁹ B'ekwekwa gẹ ndu ọhogu mu
teru ẹswa kpua mu;
mbụ ndu kpọru mu ashị;
ẹbe adụ iphe, mu
meru phẹ.

Opfu i kwekwa gẹ ndu ono,

mu dị ashị ono bvua mu
 ọnya ria.

²⁰ Kẹle ẹphe te epfujedu opfu
 nchị-adụ-doo;
 obenu l'iphe, abụjeru ozi,
 dūru phẹ nū bụ achị idzu
 g'ẹphe e-shi ghọoru ndu dị
 àgù lẹ mkpụkpu ụgho.

²¹ Ẹphe sarụ ọnu galaba wata
 mu ebo ibo sụ:

“Ee! Anyi gudekpọo ọnya
 anyi hụma iphe,
 i meru!”

²² Ọle gụbe Chipfu hụmanuru-a
 iphemiphe ono.

Jiko ba agbakwa mu nkuchi
 ọphu ì nọdukwa
 mu ụzenya!

²³ Tehu etehu; kwolihurọ bya
 ahaaru mu enge!

Gbaaru mu ọdzori;
 jiko Nnajiuphu mu,
 bụ Chileke mu!

²⁴ Gude apfụbekoto nkengu
 haarụ mu rọ enge; jiko
 Chipfu, bụ Chileke mu!

Te kwekwa g'ẹphe teru ẹswa
 kpua mu!

²⁵ Te kwekwa g'ẹphe rịa l'obu
 phẹ sụ:

“Nta bẹ anyi chọ-vuwaru iphe,
 anyi achọ!”

Ọzoo g'ẹphe sụ: “Nta-a bẹ
 anyi patawaru
 iya lwee!”

²⁶ G'iphe, bụkpoo ndu ete ẹswa
 ekpu ẹjo-iphe, byaru
 mu nū bụkwaru ndu ee-meru
 iphere kpua bya atụ
 phẹ ẹberebete.

G'e gudekwa iphere dejia phẹ
 ẹpho; mbụ ndu ono,
 etu onwophe
 ọphushugbu eje abyapfuta
 mu ono!

²⁷ Gẹ ndu ele ọnya g'a haarụ

mu enge g̃a ebvu ẹhu-utso
tee ẹswa!

G'iphe, ẹphe a-kp̃jeru l'onu
b̃ekwarupho: "G'a t̃a
onu Chipfu l'ọ par̃ ẹka;
mb̃u onye ọduje ree m̃e
onye-oz̃i iya ñdu buru
l'ẹhu-guu."

²⁸ Ọo ya b̃u; mu egude ọnu
mu pfua

k'ap̃f̃ubekoto nkengu.

Ọ b̃ekwarupho g̃e mu
a-ñdu etu ngu ẹpha
mb̃oku-mb̃oku
b̃u onoya.

Ebvu, Dévidi, b̃u onye
ejeru Chipfu ozi deru
ñu onye-ishi ebvu

36 Ọo umere ndu ẹjo-iphe eme
emeje g̃e mu pfua l'ime

obu mu s̃u l'ẹphe
ta ats̃ukpoda
Chileke ebvu ats̃utsu
ophu.

² Kele ọnoduje aja onwiya
ajaja; mb̃u jataberu
onwiya
k'ọphu b̃u l'ọ t̃o h̃umajedu
ẹjo-iphe, oome;
k'ọphu ọo-kp̃o iya ash̃i.

³ Op̃fu, eshije iya l'onu
b̃ukotaep̃ho ẹjo op̃fu;
waa agh̃o ụgho;
ọphu oomejẽdu
g'onye kwar̃u ẹnya;
ọphu oomekwaph̃o iphe,
d̃u ree.

⁴ Ọ z̃ewaa l'iphe-az̃e ya
r̃ikobe iphe-ẹji, oo-me.
Ọo ẹpho l'uz̃o, ap̃f̃uduru-oto
b̃e ọop̃f̃ujeru;
ọphu ọ d̃udu iphe, d̃u ẹji,
ọojikaje ememe.

⁵ G̃ube Chipfu; n-yemobu
nkengu t̃ukokwaru

igwe l'ophu vọ
pfurupfuru.

O-me-g'o pfuru, i bu
rwucharu akpaminigwe.

⁶ Apfubekoto nkengu nọdu
etse rigorigo g'úbvú,
parụ ẹka apaa.

Ikpe nkengu dụ wukirima
g'eze ẹnnyimu-ime-alị.
Gube Chipfu; ọo ngu tukuru
anụ, bu l'ẹgbudu yẹle
nemadzụ dobe ndzụ.

⁷ Lewarọ gẹ n-yemobu ngu
bụ-be iphe, vu oke-aswa!
Ọo iphe ono meru g'o gude
ụnwu-eliphe gbaba lẹ
mkpula oke ñkù ngu
je anọdu ezeru ndzụ.

⁸ Ẹphe anọduje l'ụlo ngu eri
gwọogwoo lẹ nri,
kuru iya nụ;
tẹme i nọdu emeje g'ẹphe
ngụa mini l'ẹnnyimu
ẹhu-utso nkengu.

⁹ Kele ọo l'ẹka i nọ bẹ ndzụ
futaru.

Ọ bụru l'ẹka ìphóró nkengu
nọ bẹ anyi a-nọdu
hụma ìphóró.

¹⁰ Jiko yekpọkwapho ndu
maru ngu nụ obu g'i
yeru phẹ iya;

L'i pfubekpọkwapho ẹka
ngu ọto g'i pfuberu
iya l'ẹhu ndu obu phẹ
guru ìphóró.

¹¹ B'ekwekwa gẹ ndu eku
onwophẹ zọ-sweta mu ọkpa;
ọphu i kwekwa gẹ ndu
ẹjo-iphe gude ẹka phẹ
nwufu mu.

¹² Hụmawaro g'a wụshiru
ndu anọduje eme iphe,
adụdu ree;
ẹphe dabyigbaaru;
ọphu ẹphe abyadụ

agbeshibaa agbeshi.

Ebvú, Dévidi deru

37 G'ónodu ndu eme ẹjo-ememe
te eghujekwa ngu eghu;

ọphu i kojekwaru ndu
apfubeduru ẹka ọto
okophoo.

² Kele ọ tọ dukwa
g'aa-nọ-beru; ẹphe
anwulwashihu g'ẹswa;
tẹme ọphu ọ dukwapo
g'aa-nọ-beru;
ẹphe akpọshihu nku
g'irwu oshi.

³ Dakobe Chipfu; meje iphe,
dụ ree!

Buru l'alị ono bụru
o-me-g'o-pfuru!

⁴ Nọdukwa Chipfu l'ẹka tee
ẹswa;

g'ọo-nụkwanu ngu iphe,
bụ iphe, agụ ngu nụ.

⁵ Woru iphemiphe, iime
ememe ye Chipfu l'ẹka.

Dakobe iya; l'oo-meru ngu
iya.

⁶ Oo-me g'apfubekoto nkengu
nwua kẹ phoo g'ìphóró;
mbụ lẹ Chipfu a-harụ
ngu enge;
mee g'iswi-ọdu-mma
nkengu gbua kẹ nwìinwii
g'ẹnyanwu.

⁷ Zẹkpoeppo kúpya l'ẹka
Chipfu; taa nshi kwaberu
iya.

G'ẹhu te eghukwa ngu
eghu teke iphemiphe,
ndu ẹjo-iphe eme
ejehuru pẹ;
mbụ teke ẹjo-idzu, ẹphe achị
anọduje eje g'ẹphe chiru iya.

⁸ G'ẹhu te eghujekwa ngu eghu;
ọphu i vọjekwaru ọku
wụa ẹhu.

- G'ẹhu te eghujekwa ngu eghu;
 anonyia i mee ẹjo-iphe.
- ⁹ Kẹle ndu anọduje eme
 ẹjo-ememe bẹ ee-me
 g'ẹphe chihu; obenu
 l'oo ndu daru ngaberu
 Chipfu bẹ e-nweru
 mgboko.
- ¹⁰ O tọ dudu g'oo-nọ-beru
 l'e mee gẹ ndu ẹjo-iphe
 ta aduhe.
- Ii-le ẹnya phe; ọle i tii
 hụmaedu phe.
- ¹¹ Oo ndu dụ àgù bẹ mgboko-a
 a-buru nkephe;
 tẹme ẹphe enweru ẹhu-guu;
 nweru iya k'etsutsu iya.
- ¹² Ndu ẹjo-iphe achị ẹjo
 idzu edoberu ndu
 pfuberekoto;
 ataru phe ikireze kẹ
 nyikinyiki.
- ¹³ Olobuele-a ọchi bẹ Chipfu
 achị phe;
 kẹle o maru lẹ teke
 ee-mebyishi phe l'abya-a.
- ¹⁴ Ndu ẹjo-iphe mītaru ogu-echi
 phe; g'ẹphe gbushia
 ndu ọzo phe pfuru
 nhamunha;
 bya eseta apfu phe kẹ kjkiki
 g'ẹphe gbatsushia ndu
 ukpa waa ndu adudu
 g'ọ dụ phe.
- ¹⁵ Obenu l'ogu-echi phe
 ono e-mechaa nmabaa
 phe ẹpho;
 l'a nata phe apfu phe
 ono nyakwoshia.
- ¹⁶ Nwiphe, abadu ishi,
 ndu pfuberekoto nweru
 bẹ kakwa ree eme l'ẹku,
 ndu ẹjo-iphe dụ igwerigwe
 kpaa kụbe.
- ¹⁷ Kẹle ndu ẹjo-iphe bẹ aa-nafu
 iphe, ẹphe gude eme ike;

obenu lẹ ndu pfụberekoto
bẹ Chipfu bụ agbarike phẹ.

¹⁸ Chipfu maru gẹ ndu ụta
adụdu l'ẹhu a-nọ-beru.

Okiphe phẹ a-nọ jasụ lẹ
tuutuutuu lẹ mịimimii.

¹⁹ Teke eeje iphe-ẹhuka;
bẹ a ta abyadụ ekpu phẹ
iphu lẹ ntụ;
tẹme ọkpa nri -byaẹpho;
nri adụele phẹ-a
shingushingu.

²⁰ Obenu lẹ ndu ẹjo-iphe
a-bụru mkpurupyata.

Ndu ọhogu Chipfu
e-phekashihu nanụ nanụ
g'okoko, nọ l'ẹgu.

Ẹphe e-phukashihu
g'ẹnwuru-ọku.

²¹ Ndu ẹjo-iphe abujeru;
ẹphe -jita ụgwo ẹphe
eria ya.

Obenu lẹ ndu pfụberekoto
bẹ anọduje emeru
ndiphe iphe-oma.

²² Ọo ndu Chipfu gọru
ọnu-oma nụ e-nweru mgboko-a;
obenu lẹ ndu ọ tụkwannuru
ọnu bẹ a-chihu nụ.

²³ Ọo Chipfu anọduje akpọ-ziru
nemadzụ ụzo g'oo-gudeje
aha ọkpa; mee onye ono
g'ọ nguru anguru;
mbụ onye eme iphe,
dụ Chipfu ree.

²⁴ Ụpfu -dụkpoo ya nụ;
ọ tọo darwudu alị;
kẹle ọo Chipfu gude ẹka
iya agbata iya ike.

²⁵ Mu shikwa teke mu bụ nwata
nọwaa jasụ mu bụru
ọgerenya nta-a;
ọle mu teke ahuma-swee
ẹka Chipfu gbadoru
onye pfụberekoto;
ozoo ẹka ụnwu iya

arwọ nri.

²⁶ Onye pfụberekoto anọduje eme iphe-oma tekenteke; ọ nọdu ejieje nemadzu ụgwọ.

Ee-shi l'ẹhu ụnwu iya kebe ndu ọzo l'oma.

²⁷ Gbakwataru eme ejọ-ememe azụ; watachia eme iphe, dọ ree; g'iiburu l'alj-a jasụ l'ojejoje.

²⁸ Chipfu bẹ ọ dọ ree g'ụnwu-eliphe kpeje ikpe, pfuru nhamụnha; ọphu ọ hajędu ndu yeru iya obu ẹka.

Ọokwa-chije phẹ akwachi jasụ l'ojejoje; obenu l'awa ndu ejọ-iphe bẹ oo-me g'ẹphe chihu.

²⁹ Ndu pfụberekoto e-mechaa nweru alj-a; buru iya jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mјimiimii.

³⁰ Opfu, eshije onye pfụberekoto l'ọnu futa bụ mmamiphe. Ire iya buru iphe, aduje iya nọ bụ epfu iphe, pfuru ọto.

³¹ Iphe, aduje iya l'obu tekenteke bụ ekemu Chileke; ọphu ọ haswejedu ọkpa l'ememe iya.

³² Ndu ejọ-iphe ejeje ewoha onwophe kwabęru ndu pfụberekoto; g'ee-shi g'ọ buru ẹphe -ghatashia; ẹphe egbua phẹ.

³³ Obenu lẹ Chipfu te ekwejedu g'ẹphe daba phẹ l'ẹka; ọphu a byadu anma ndu pfụberekoto ikpe; mę a kpuru phẹ bya l'ulo-ikpe.

³⁴ Nọdukpoephe kwabęru Chipfu; tsoje ụzo iya!

Ọọ ya e-kutse ngu mee
ngu l'i nworu alì-a.

Ii-gude ẹnya ngu hùma
teke ee-me gẹ ndu
ẹjo-iphe chíhu.

³⁵ Mu hùmajewaru onye bụ
onye ẹjo-iphe.

Ọ dọkpoepho g'oshi,
ẹhu dọ guu, jaru dọ
kẹ kpuchi.

³⁶ Obenu l'ọ tọ dọdu g'a
nọ-beru ọphu ọ dọedu.

Mu chọọ ya nta chọọ imo;
ọphu mu
ahùmaeduru iya;

³⁷ Lenaa ndu ọta adọdu
l'ẹhu ẹnya;
mbụ-a; gbunaa ndu obu
phẹ gọru ìphóró igo;
hùma lẹ ndu eme gẹ nchì
dọ doo bẹ anọduje
eje l'iphu l'iphu.

³⁸ Obenu lẹ ndu emeswe
Chipfu bẹ aa-tọkoepho
mebyishia.

Iphe, bọkpoo oshilọkpa
ndu ẹjo-iphe bẹ
ee-me g'ẹphe chíhu.

³⁹ Ọọ Chipfu adzọtaje ndu
pfuberekoto.

Ọọ ya abọjeru agbarike phẹ
m'ẹphe nọdu eje
iphe-ẹhuka.

⁴⁰ Mbụ lẹ Chipfu eyejeru phẹ
ẹka nafuta phẹ.

Ọnafutaje phẹ l'ẹka
ndu ẹjo-iphe;
shi nno dzọọ phẹ;
kẹle ẹphe gbabarụ l'ime
iya je ezeru ndzụ.

Ebvú-oma, Dévidi gọru
gude nyatarụ Chipfu iphe

38 Gùbe Chipfu; te egudekwa
ẹhu-eghu ngu baarụ
mu mba!

Ọphu i gudekwa oke ẹhu-eghu
ngu hùà mu ahùhù!

² Kẹle apfụ nkengu guẹkwaru
mu phọ eguru l'ẹhu;
tẹme ẹka ngu nọdu
apyipyashi mu apyipyashi.

³ Ẹhu-eghu ngu meru;
ọphu ẹhu mu l'ophu
enwedu ẹka te emedu
mu ẹhuka.

Iphe-ẹji, mu meru ngu
woerupho ọkpu mu
gbaghashia.

⁴ Kẹle ẹjo-iphe, mu meshiru
ripyabewaru mu.

Ọ nọdu anyitaberu ẹrwa
k'ọphu mu adọedu ike
evuvu iya.

⁵ Onwo, aba mu nọ
eshiwaa tukuruba.

Ọ bọru iphe, kparu iya nọ
bọ eswe, mu meru.

⁶ Mu nọwa kpoyoo dẹe ẹka
l'agba gụkota aphụ
mkpọrumkpuru.

⁷ Okpurukpu kwatakpọ
emeshi mu ẹhuka ike;
mbụ l'ọ tọ dọdu ẹka ẹhu te
emedu mu ẹhuka mẹ nanu.

⁸ Ẹhu mu l'ophu dahuwaru
adzulakpa;
tẹme obu mu tsukotawa
gworigwori.

Obu te ebvuduru mu
ebvuru k'ọphu bọ lẹ
mu atsushi ude ike.

⁹ Gube Chipfu; iphe bukpo
iphe, agụ mu nọ bẹ i
makotaru.

Ude, mu atsụ bẹ e te
emeduru ngu lẹ mpya.

¹⁰ Obu etsu mu gbudugbudu;
ọphu ike adukpoedu
mu ililekpọ.

Mu nọdu aphuwaa ragaraga.

¹¹ Ndu yeru mu obu;

yẹe ndu mu l'ẹphe eshi
 ọnyà bufuwaru
 mu iche.

Ọ bụru iphe-ẹhuka, dapfutaru
 mu nụ kparụ iya.

Ndu mu l'ẹphe bụ abubu je
 apfuchaaru ụzenya.

¹² Ndu achọ ụzo, ẹphe e-shi
 gbua mu woru ọnyà
 gbakarụ mu.

Ndu tumberu g'ẹphe meka mu
 iphe nọdu anmarụ
 mu ọnwu.

Ọo ẹpho idzu g'ẹphe
 e-shi għooru mu ụgho
 bẹ ẹphe anọduje achi
 eswe l'enyashi.

¹³ Mbèdua dūkwa g'onye ada
 nkuchi;
 k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu iphe,
 mu anụmaje.

Mu dūkwapfo g'onye
 ete epfudu opfu;
 woerupho ọnu mu
 dobe doo.

¹⁴ Mu dūwaa g'onye eepfu opfu
 eyeru; ọphu o yedu ọnu;
 kele ọ tọ dudu iphe, eepfu,
 mu nūmaru.

¹⁵ Obenu l'obu mu daru
 ngabèru gūbe Chipfu.

Ọ bụru gūbe Nnajiuphu,
 bụ Chileke mu bẹ a-za
 mu oku, mu eku ngu.

¹⁶ Mu sūru-a: "B'ekwekwa
 g'ẹphe teru ẹswa
 kpua mu!

Nta-a, ọkpa chiswafuru mu-a
 bẹ ẹphe tūkowaru etu
 onwophẹ ọphushugbu."

¹⁷ Kele mu anga anganga;
 tẹme aphụ nọdu ejijee mu
 phọ obu tekenteke.

¹⁸ Mu e-pfushi ẹjo-iphe,
 mu meshiru ngu.

Iphe-ẹji, mu meru erwukwa

mu phọ l'ẹhu.

¹⁹ Obenu ẹ ndu ọhogu mu
dụ igwerigwe ebụ jajaja;
tẹme ndu mu dụ ashị
l'ẹbe adụ iphe,
mu meru phẹ pakwaaphọ
igwerigwe.

²⁰ Ndu egudeje iphe, dụ ẹji pfula
ugwo iphe-oma, e meru phẹ
bẹ etso mu opfu;
kẹle mu anọduje achọ iphe,
dụ ree.

²¹ Ta agwọbekwa mu gube Chipfu!
Gube Chileke nkemu;
ba nọdukwa mu ụzenya!

²² Bya ẹgwegwa bya eyeru
mu ẹka; gube Chipfu,
bụ onye ndzọta mu!

Ebvu-oma, Dévidi deru nọ
onye-ishi ebvu, bụ Jiedutunu

39 Mu sọru ẹ mu a-kwabẹru
uzo mu ẹnya;
gẹ mu te egude ọnu mu
pfuta ẹjo-iphe.

Ọnu mu bẹ mu akuje ngga;
mẹ ndu ẹjo-iphe
nọ-kube mu.

² Mu woru ẹka hua l'ọnu
nọ-kirishia;
gẹ mu te epfukponu g'ọ ka
mma l'ọo iphe, dụ ree.

Ọle mgburwashị-ẹhu mu
akaẹle-a shii eje.

³ A nọnyaa; obu wahụahaa mu
awahụ;
mbụ mu nọdu rinyae ya
phọ;
ọ gbanwuhu mu
l'ẹhu g'ọku.

Mu sanaa ọnu wata epfu opfu sụ:

⁴ Gube Chipfu; menaa mu
gẹ mu maru gẹ
mu a-nọ-beru;
gẹ mbọku e-beru mu
anwụhu!

Mena gẹ mu maru gẹ ndzụ
mu dọ-be mkpirikpu.

⁵ I meru ndzụ mu; ọ dọ tsokere.

Gẹ ndzụ mu a-nọ-beru ta
adọdu iphe,
ọ bụ l'iphu ngu.

Nemadzụ l'ophu tųkoerupho
bųru udzu onu.

⁶ Nemadzụ g'ogha-phe nno
bųepho pherephere
mmanų bẹ ọ bụ.

Kpanga kpanga kpanga,
onoduje eme bųepho
g'ọ bųru.

Okpaje ẹku kųberu onwiya;
ọle ọ tọ makwanų onye
e-mechaa ria ya nų.

⁷ Nta-a Chipfu; ?bųkpoo gųnu
bẹ mu ele ẹnya iya?

Ọ kwa ngu bẹ mu daru
ngabẹru.

⁸ Nafuta mu l'emeswe ono,
mu mesweru ngu ono!

Be mekwa mu gẹ mu bųru
onye ndu eswe
e-kweru une!

⁹ Mu shi woru ẹka hua
l'onu nọ-kirishia;
nno kẹle ọo gųbedua bẹ
iphe ono, anwųkotaru
mu nų ono shi l'ẹka.

¹⁰ Hanaa mu echi ẹchachi-a,
iichi mu-a;
kẹle ẹka iichi mu gbaa
gbaa bẹ ike abvųakwa
mu ree.

¹¹ I -baarų nemadzụ mba gude
goshi iya ẹjo-iphe,
oome
bẹ bųepho gẹ nsų,
asųkashije iphe-a bụ
g'ji-nọduje asųkashi iphe,
dų ree, onye ono
nweru.

Nemadzụ g'ẹphe ha
bųkota udzu onu bẹ ẹphe bụ.

¹²“Nụmanu epfupfu,
 mu epfu anụ ngu
 gube Chipfu!
 Ngabenu nchị lẹ mkpu,
 mu echiku ngu!
 Ba gbakwa nkuchi g’i tị
 nụma ẹkwa, mu ara
 ekpu ngu!
 Kele mu bụ onye lwarụ
 alwalwa, lwapfutaru
 ngu nụ;
 ẹgube ono, ndiche
 anyi phẹ shikwaphọ
 bụru ono.
¹³Jiko hafua mu rọ; k’ophu
 ẹhu a-kabẹ tsọ mu
 ụtso ọzo;
 tẹme mu alashjwaro maa.”

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

40 Mu takpọerupho nshi
 kwabẹru Chipfu;
 jasụ ọ ngabẹru mu nchị
 bya anụma olu mu.
² Ọ bya ekufuta mu lẹ nsụ,
 anyi ishi ẹdzu;
 mbụ kufuta mu l’ẹpuchi,
 echi ẹturu, mu nọ ono;
 bya eworu mu pfube
 l’eli mkpuma, kpọru gbengu;
 mee mu; mu nguru anguru.
³ Ọ bya eworu ebvu ọphúú
 ye mu l’ọnu.
 Mu gude ebvu ono wata aja
 Chileke anyi ajaja.
 Ikpoto nemadzụ a-huma
 iphe, nwuru nụ; ndzụ
 erwuta phẹ.
 Ẹphe alwaphuta azụ bya
 adakobe Chipfu.
⁴ Ẹhu-ụtso bẹ a gọru nụ onye bụ
 Chipfu bẹ ọ dakoberu;
 ophu ọ ghaduru ndu eku
 onwophẹ iphu; ophu
 ọ bụro kẹ ndu shisweru

uzo; chiru upfu kwẹ
l'iphe, adudu iphe, o bu.

⁵ Gube Chipfu, bu Chileke
mu; iphe, du biribiri,
i meshiru; waa iphe,
du ree, i doberu k'emeru
anyi pakwaru igwerigwe.

O to dudu onye suru ngu
iya agushigburu.

Mu -jeshia ya agushi
nanu nanu be o bu aguta
aguta.

⁶ Iphe, agu ngu nu ta abukwa
g'a gwaje ngu agwagwa;
ozoo g'e wotaru ngu ngweja;
obenu le mbedua be i
hawaru okpu nchi.

Ngweja-akpo-oku; waa
ngweja-iphe-aji ta adudu
ophu jiru ngu epho.

⁷ Noo ya bu; mu su: "Waa mu
Chileke!

Mu byawaru ge mu mee
g'e deru ke nkemu le
Ekwo Ekemu.

⁸ Gube Chileke mu; iphe,
aduje mu ree bu ge
mu mee iphe, du ngu
l'uche.

Ekemu ngu adujee mu pho
l'obu tekenteke."

⁹ Mu gudewaa onu mu raa
k'apfubekoto ngu
arara l'eka oha l'ophu
dzukoberu.

Gube Chipfu; i mawaru le mu
te edobedu onu doo.

¹⁰ Mu ta sumiduru apfubekoto
ngu l'ime obu mu.

Mu epfukashije l'i bu
o-me-g'o-pfuru;
bya aburu onye ndzota;
ophu mu ahaduru
epfuru oha l'ophu g'i
yeberu nemadzu obu;
teme waa l'i bu onye

ire-lanụ.

¹¹ Gụbe Chipfu; jiko ba
ahakwa mu aphuru
obu-imemini.

Gẹ n-yemobu waa ire-lanụ
ngu ono chekwaa mu
mkpụrumkpuru!

¹² Iphe-ẹhuka, bụ aguta l'ogu
nọ-phewaru mu
mgburugburu.

Ejo-ememe, mu meshiru
ripyabewaru mu;
k'ophu bụ lẹ mu ta
aphụedu ụzo.

Ọ ka ẹgbushi, dụ mu l'ishi
igwerigwe.

Nta-a bẹ mu amaedu gẹ mu
e-me iya.

¹³ Gụbe Chipfu; jiko dzonaa mu!
Bianụ ẹgwegwa bya eyeru
mu rọ ẹka; jiko Chipfu!

¹⁴ G'iphe, bụ ndu achọ ụzo,
ẹphe e-shi gbua mu
bụkwaru ndu ee-meru
iphere kpua;
g'a tụa phẹ ẹberebete.

Chiphunu ndu agbaru mu
ejo egomunggo azụ.

G'iphere ji phẹ iphu!

¹⁵ G'e meru ujikputeru nụ
ndu ekweru mu hẹ.

¹⁶ G'iphe, bụkpoo ndu achọ ngu
nụ bụru ndu ẹhu a-tsọ.

Ẹphe anọdu ngu l'ẹka tee ẹswa.

Gẹ ndu ọ dụ g'a sụ l'ị dzọru
ndzụ bụkwaru iphe,
ẹphe a-kpuru l'onu
epfu bụ:

“Unu tụa onu Chipfu l'ọ
parụ ẹka!”

¹⁷ Obenu lẹ mbẹdua bụ onye
ụkpa bya aburu onye
adudu g'ọ dụ mu;
ọle Nnajiuphu arile-a ọriri
ẹhu mu;
mbụ l'ọo gụbe Chileke bụ

onye eyejeru mu ẹka;
bya aburu onye adzoje
mu nu.

Jiko Chileke nkemu;
b'akpokwa upfu!

Ebvu-oma, Dévidi deru
nu onye-ishi ebvu

41 Ehu-utso be a goru nu onye
anoduje eyeru ndu

ukpa ẹka;
kele Chipfu a-dzota iya me
o -nodu eje iphe-ehuka.

² Chipfu l'a-kwachi iya;
bya edobe iya ndzu.

L'o buru onye a goru ehu-utso
nu l'eliphe;
ofhu Chipfu enwuduru
iya eye l'iphe,
agu ndu ohogu iya.

³ Chipfu a-gbaru iya mkpu
me o zee l'ehu.

Oo-me iya l'o ka mma
l'iphe-ememe,
byapfutaru iya nu.

⁴ Mu suru Chipfu: Phunaaru
mu obu-imemini.

Mu mewaru ngu iphe-eji
gube Chipfu;
jiko menaa ge mu
wekorohu.

⁵ Ndu ohogu mu anoduje
epfuru mu ejo opfu
su l'o du phe g'a su le
mu nwuhuru;
g'a zohaa mu l'eliphe-a.

⁶ Teke nemadzū byaru mu ajiji;
oopfuru mu opfu,
te erwuduru iya ohu-epho.

Obenu l'iphe, ochiko edo
l'obu iya bu ikpoki
ntumatu.

O -lufuepho l'o jeshia ya
edokashi.

⁷ Iphe, bukpo ndu kporu mu
ashi anoduje

adzu-phe taba taba gude
epfutoshi mu.

Ọ buerupho iphe, bu iya
kachaa eji be ọduje phe
g'o mee mu.

⁸ Ẹphe asu: "Tuswekwa! Ọ kwa
ejo iphe-ememe eme iya.

Ọ turweakwaru iya k'ophu ọ
tọ gbeshibaedu."

⁹ Mbụ je akpachaa l'onye
mu l'iya eshi ọkpobe eshishi;
bya aburu onye mu dakoberu;
mbụ l'onye mu l'iya erigbaje
nri gbęchaakwa eme iphe,
a-tsuru mu nu.

¹⁰ Ọlobu gube Chipfu;
phunaaru mu obu-imemini!
Meero ge mu wekorohu;
k'ophu mu a-pfu phe
ugwo iphe-a, ẹphe eme mu-a.

¹¹ Mu maru le mu du ngu l'obu;
kele i ti kwedu ge ndu
ohogu mu turu okoo
kpua mu.

¹² Eshinu uta adudu mu l'ehu be
i turu mu gburumu
kuru mu dobe l'ataphu
ngu ge mu nodu jasụ
l'ojeje.

¹³ G'e tua Chipfu ẹpha;
mbụ Chileke ke ndu Izurelu;
e -shi le gbururu jeye
le gbururu.

Nokwa g'ọ du;
bya aburu g'ọ du.

Ẹvù, a kwaru nu onye-ishi
ebvu g'unwu Kora gu

42 Ọo ge ne ele anoduje atụ
hehehe
achọ nggele, asọ
gborogboro g'ọ ngua mini;
bukwapho g'obu mu atụ
hehehe achọ gube
Chileke.

² Ẹkpiri Chileke; mbụ Chileke,

dzụ ndzụ akpọ mu
jegiri-jegiri.

?Bụ teke ole bẹ mu a-bya
apfuru l'iphu Chileke?

³ Ẹnya-mini mu bụwaa nri
eswe l'enyashi mu;
kele ọ tọ dudu teke ẹphe
ta ajjdu mu sụ:

"?Denu ẹka Chileke ngu nọ?"

⁴ Nta-a, mu tukurọ iphe,
nọ mu l'obu epfushi-a
bẹ mu nyataru gẹ mu shi
edujeru igwe ọha;
anyi atuko awu eje ala
l'ulo Chileke.

Teme anyi agụ ebvụ ẹhu-utso;
bya ekele Chileke
ekele l'echilabọ igwe ọha,
byaru ọbo-iphe ono.

⁵ Gube obu mu;
?denu g'o gude i nọdu
kpoyoo?

?Denu g'o gude i nọdu
etsu mu ophe?

G'ẹnya ngu dụ l'ẹka Chileke
nọ;
kele mu e-mechaa kele iya
ekele;

mbụ onye bụ iya bụ onye
adzọje mu nụ;

⁶ bya aburu Chileke mu.

Obu mu nọ kpoyoo.

Noo g'o gude mu nọdu lẹ
mgboru Jiordanu nyata
ngu;
mbụ l'alị Hamonu l'eli
úbvú Miza.

⁷ Ogbumini akporu ogbumini
okwe.

Akparamini ngu mę
gborogboro,
ọoso sọ-kputewaru mu.

⁸ Ọle ọobujeru; o -be l'eswe
bẹ Chipfu egoshije mu
n-yemobu iya.

O -be l'enyashi l'ọ burerupho

iphe, mu a-kpuru l'onu
bụ agụ ebvu nkiya.

Mu epfukwaphọ anụ Chileke
ono,
bụ iya gude ndzụ mu ono.

⁹ Mu sụru Chileke, bụ
agbara-mkpuma nkemu:
“?Denu g'o gude i zohaa mu?

?Bụ gụnu kparụ iphe,
ndu ohogu mu akpa mu ẹhu;
mu nọdu agụ aphụ ejephe?”

¹⁰ Ndu achị mu lẹ njọ anọduje
ekweru mu une mbọku-mbọku;
sụ mu: “?Denu ẹka Chileke
ngu nọ?”

Iphe ono, ẹphe anọduje
epfuru mu ono
tụkowa ọkpu mu l'ophu
gwee arakabya.

¹¹ Gube obu mu; ?denu g'o gude
i nọdu kpoyoo?

?Denu g'o gude i nọdu etsu
mu ophe?

G'anya ngu dụ l'ẹka Chileke
nọ;
kele mu e-mechaa kele
iya ekele;
mbụ onye bụ iya bụ onye
adzoje mu nụ;
bya aburu Chileke mu.

43 Hanaaru mu enge; Chileke;
jiko gbanaaru mu

ọdzori;
nafutanu mu l'ẹka ndu ono,
te eyeduru ngu obu ono!

Gbafuta mu l'ẹka ndu ụgho;
waa ndu apfubeduru-ẹka-oto.

² Eshinu ọ bụ gubedua,
bụ Chileke bụ agbarike mu;
?denu g'ọ nwuru i gbadoru
mu?

?Bụ gụnu kparụ iphe,
ndu ohogu mu akpa
mu ẹhu;
mu nọdu eje ogbee-ogbee?

³ Mena g'ọ buru ìphóró

nkengu; yẹ ire-lanụ ngu
l'a-nọdu edu mu.

G'ẹphe dua mu durwua úbvú
nkengu ono, dụ nsọ ono;
mbụ g'ẹphe durwua mu
ẹka i bu gẹdegede.

⁴ Noo teke mu a-byarwuta
ọru-ngweja gụbe Chileke;
mbụ byapfutakpọ Chileke
ono, bụ ẹhu-utso mu;
bya abụru onye mu ete
ẹswa iya ono.

Mu a-kpọ une gude kele
ngu ekele gụbe Chileke,
bụ Chileke mu.

⁵ Gụbe obu mu; ?denu g'o gude
ị nọdu kpoyoo?

?Denu g'o gude ị nọdu etsu
mu ophe?

G'ẹnya ngu dụ l'ẹka Chileke
nọ;
kele mu e-mechaa kele
iya ekele;
mbụ onye bụ iya bụ onye
adzoje mu nụ;
bya abụru Chileke mu.

Évù, a kwarụ nụ onye-ishi
ebvu g'ụnwu Kora gụa

44 Gụbe Chileke; anyi gudekwa
nchị anyi numa;
tẹme nna anyi oche phẹ
kọkwaaru iya phọ anyi;
mbụ iphemiphe ono,
i mekọtaru phẹ teke
ndiche ono.

² L'ọo gụbedua l'onwongu
chịshiru ndu ọhozo l'alị phẹ;
bya eworu ẹphebedua
dzabẹ l'alị ono.

Lẹ ndu dụ igwerigwe bẹ i
mebyishiru;
obenu lẹ nna anyi oche
phẹ bẹ i meru g'ẹphe
jaa àjàjà.

³ Ọ tọ bụdu ogu-echi phẹ bẹ

ẹphe gude lwuta ali ono;
 teme ophu o budu
 okpehu phe be ẹphe gude
 lwu-kpee.

Obenu l'ọo ẹkutara ngu;
 yee okpehu nkengu;
 waa anọ-kube ono,
 i nọ-kube phe ono be meru;
 ẹphe lwu-kpee;
 noo kele ẹphe tųbaru ngu
 l'ẹnya.

⁴ Ọo gųbedua bu Chileke mu;
 bya aburu onye
 eze nkemu;
 mbu onye emeje g'oshilokpa
 Jiẹkọpu lwu-kpee l'ọgu.

⁵ Ọo l'ẹka ngu be anyi anọduje
 nwuta ndu achị anyi le
 njọ nwuphu azu.

Ọ buru ẹpha ngu be anyi
 egudeje zọo ndu
 wulihuru etso anyi
 opfu pyakapyaka.

⁶ Mu ta chiduru upfu kwee
 l'apfu, mu chi;
 teme mu maru l'ogu-echi
 mu ta adzodu mu.

⁷ Obenu l'ọo ike nkengu be
 anyi gude lwu-kpee
 ndu achị anyi le njọ.

Ndu anyi du ashị be i
 meru iphere kpua.

⁸ Ọ kwa Chileke be anyi
 egudeje eku onwanyi
 mbọku-mbọku.

Ọ buru gube Chileke be anyi
 e-keleje ekele jasụ le
 tuutuutu le mijimiimii.

⁹ Ọle i jikaru anyi;
 bya ekpua anyi iphu le ntụ;
 ophu iitsojeeduru ndu
 ojogu anyi eje ọgu.

¹⁰ I haru ndu ohogu anyi;
 ẹphe chiphu anyi azu;
 ndu anyi du ashị bya atuko
 ẹku anyi kwaa okwata.

- ¹¹ Ị gbadoru anyi g'aturu,
e doberu k'egbushi.
Ị chja anyi; anyi daa ighagha
l'ohamoha ozo.
- ¹² I wowaru ndibe ngu reshia
o-du-l'urwu;
k'ophu bu l'o to dudu urwu,
i ritaru l'ishi phe.
- ¹³ I meru; ndu obutobu anyi
nodu ekweru anyi une.
Ndu no-pheru anyi
mgburugburu nodu
anoduje epfubyishi anyi;
bya achi anyi ochi.
- ¹⁴ I meru; anyi buru iphe,
ndu ohozo gude anmaku
l'ejo etu;
buru ndu bu: a -nyata
phe l'e phuphee ishi.
- ¹⁵ Mboku-mboku be aanoduje
eme mu iphe-iphere
mmekwase.
- Iphere nodu ejije mu iphu
pyimu;
¹⁶ noo kele ndu ohogu mu;
waa ndu eme g'ephe
gwata mu ugwo-iphe
anoduje ekweru mu une;
epfutoshi mu.
- ¹⁷ Iphemiphe-a mekotaru
l'ehu anyi; ole anyi ta
zohaduru ngu;
ophu anyi emebyiduru
ogbandzu anyi le ngu.
- ¹⁸ Ophu obu anyi alufuduru
l'eka i no;
ophu anyi ahataduru okpa
zobe k'eshiswe uzo ngu.
- ¹⁹ Obenu l'i gweru anyi
arakabya l'egu nkuta-oswa;
bya eworu dadishi-nwamaa
phukpute anyi.
- ²⁰ Ome anyi zoharu Chileke anyi;
bya achi-liaru agwa ndu
ohozo aka;
- ²¹ ?Chileke tege avodu iya

vofuta tọ;
 eshinu ọ makọtaru iphe,
 e domiru edomi,
 dụ nemadzụ l'obu.

²² Ọle ọ bụ; ọo l'iswi ẹhu ngu
 bẹ ọ tọ dudu teke ọnwu
 ta anọdujedu eme g'o
 gbua anyi;
 tẹme l'eeme anyi g'aturu,
 a chitaru eje egbushi.

²³ Gụbe Nnajiuphu; tehu etehu!
 ?Denu g'o gude i je anọdu
 eku mgbenya?

Tehu etehu; ba ajikashi anyi
 ojejoje!

²⁴ ?Denu g'o gude ọphu i
 yheduru anyi ọnu?

?Denu g'o gude i zọhaa
 iphe-ẹhuka, anyi eje;
 bya azọhaa l'aakpa anyi ẹhu?

²⁵ E mewaru anyi; anyi daa;
 nmaa ẹpho l'ali;
 k'ọphu bụ l'ishi tsutawaru
 anyi ẹja.

²⁶ Gbalihu yeru anyi ẹka!
 Guderọ n-yemobu ngu
 gbafuta anyi!

Évù, a kwarụ nụ onye-ishi
 ebvu g'ụnwu Kora gụa;
 g'e gude olu ebvu, "Ojimbvu" gụa ya;
 ebvu ekele-nwanyị

45 Obu mu bẹ opfu oma jiru kẹ
 pyimu pyimu.

Onye mu epfu eyeru bukwa
 eze anyi.

Ire mu dụwaa gẹ
 mkpara-ẹkwo onye maru
 ede ẹkwo ẹgwewa.

² I kakota nemadzụ,
 a nwụkpooru anwunwu
 ama mma.

Eze-iphe-oma jiru ngu ọnu ejiji;
 kẹle Chileke gọru ọnu-oma
 ojejoje nụ ngu.

³ Gụbe O-gbua-o-turu-ugo;

wota ogu-echi ngu kee
l'upfu!

Gbaphua onwongu akpabiri
yee o-gbu-nwjinwii!

⁴ Dụnu akpabiri akpabiri
nyikoru l'ugbo-inya ngu
gbaru kwaakwaakwaa
je alwua lwu-kpee!

See iswi ire-lanu;
yee ewoze onwonye ali;
yee apfubekoto.

G'eka-utara ngu mekwaa iphe,
du ebvu.

⁵ G'apfu ngu, atsụ nkọ
mejeepho tsurumu l'obu
ndu ohogu gube eze.

G'ohamoha dajekwa
kpurumu l'iphu ngu.

⁶ Gube Chileke; ọo g'i bu eze
nta-a bu g'ii-buru iya jasụ
le tuutuutuu le mijimiimii.

Ikpe, pfuru oto be i gude
buru eze; l'eka i bu eze.

⁷ Iphe, pfuru oto du ngu ree;
ejo-iphe dukwanu ngu
ashi.

Noo g'o gude Chileke,
bu Chileke ngu hota ngu
l'echilabọ ndu unu l'ephe
bu ogbo; bya awua ngu
manu ehutu-utso l'ishi.

⁸ Uwe ngu g'o ha be mkpo
meru; waa alowe;
yee kashia tuko voo
pfurupfuru.

Une, a -gbẹ l'iphe, bukpo
unuphu ibe gube eze
akpogbaa ndu emeje
g'ehu tsoo ngu utso;
mbu unuphu ophu e
gudegbaa eze-enyi
mematagbaa.

⁹ Unwada eze hachakwaaru
yiru l'unwanyị aakwabẹ
ubvu l'ibe ngu.

Ọo l'ekutara ngu be

eze-nwanyị p̄furu.

Iphe, o yeru l'ẹhu b̄uru iphe,
e meru lẹ mkp̄ola-ododo
Ofi.

¹⁰ Ngabẹ nchị ḡube ada-eze!

Jiko r̄ikwaa iphe-a,
mu abya ep̄fufu-a ar̄iri!

Z̄ohakota ndibe unu;
waa ndu nna ngu phẹ!

¹¹ Lẹ mma, ìima meakwaru;
ì n̄odu aḡu eze ẹgu.

Eshinu ọ b̄u iya b̄u nnajjuphu
ngu; phozejekwaru iya!

¹² Ndu Taya a-n̄ukwa ngu iphe
kẹ mman̄u;
t̄eme ndu nweru iphe
emeahaaru ngu ree;
g'eeshi g'ẹphe t̄uba ngu
l'ẹnya.

¹³ Ada eze bẹ n̄o
l'o-gbu-nw̄iinwii iya;
e duba iya l'ụlo.

Uwe iya bẹ e gude oghu
mkp̄ola-ododo kwee.

¹⁴ E yeru iya uwe, e meru
ẹrengete duru ejep̄fu eze.

Ụnwumgboko ibe iya n̄odu
etso iya l'az̄u.

Ẹphebedua bẹ eedukwapho
edujeru eze.

¹⁵ Ẹhu atso phẹ ụtso;
ẹphe n̄odu ete ẹswa;
e duru phẹ abah̄u l'ibe eze.

¹⁶ Ḡube eze; ọo ụnwu ngu
bẹ a-n̄ochi ẹnya
ochochoroche ngu phẹ
b̄uru eze.

Ọ b̄uru phẹ bẹ ii-me g'ẹphe
b̄uru ishi lẹ mgboko
mgburugburu.

¹⁷ Mu e-me g'a nyatajẹ ngu;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.

Ọo ya b̄u g'ohamoha
ekeleje ngu ekele jas̄u lẹ
tuutuutuu lẹ m̄ijimiimii.

Ebvú, e deru nù onye-ishi
ebvú g'ụnwu Kora gude
olu ụnwumgboko gụ

46 Ọo Chileke bẹ bụ onye anyi nọ
l'ẹka ezeru ndzụ;
bya abụru iya bụ ike anyi.
Ọokwagebeje akwagebe
eyeru anyi ẹka m'anyi
nọdu eje iphe-ẹhuka.
² Ọo ya bụ l'anyi ta abyakwa
l'atsụ ebvú;
m'obeta mgboko gha
igharaphu;
mbụ m'obeta a pata úbvú
l'ophu parụ je echiee
l'echi ogbu-enyimu;
³ mini, nọ iya nù phụa oke
ẹphu; byaa gbulagbula
byaa mebyikpọo
gbụkuu-gbụkuu;
k'ophu úbvú angagbaa
anganga.
⁴ O nweru ẹnyimu ọphu dụ nù.
Mini, shi iya nù emeje g'ẹhu
tsọo mkpụkpu kẹ Chileke ụtso;
mbụ ẹka dụ nsọ,
Ọkalibe-kakọta-shii bu.
⁵ Chileke nọkwa lẹ mkpụkpu
iya;
k'ophu bụ l'ọ tọ dudu iphe,
byaru eme iya nù.
Nchi -bya abọhu l'ọobyawaa
bya agbaarụ iya mkpu.
⁶ Ndu ọhozo gude ẹhu-eghu
aba hanyihanyi.
O mee; alị-eze phẹ nọdu
angakọta anganga;
ọle Chileke woliẹrupho
olu gbọoru phẹ ụja;
Eliphe l'ophu rwushihu.
⁷ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
bẹ nọkwa swiru anyi.
Ọ kwa Chileke kẹ Jiékọpu
bụ onye anyi nọ l'ẹka
ezeru ndzụ.

⁸ Byanụ ahụma iphe, Chipfu
meru!

Bya ahụma g'o meru;
mgboko bụru mkpurupyata!

⁹ Oogboje ọgu l'eliphe l'ophu.

Ọogba-jishije apfụ bya
emebyishia arwa;
bya eworu ụgbo-inya
ọgu kpọkota ọku.

¹⁰ Ọ sọru: "Unu nọdu doo;
g'unu amaru l'ọo yẹbedua
bụ Chileke.

Ndu ọhozo a-tụ ọnu lẹ yẹbe
Chileke parụ ẹka;
mbụ l'aa-tụ ọnu iya l'eliphe
mgburugburu lẹ ya parụ ẹka."

¹¹ Chipfu, bụ
Ọkalibe-Kakọta-Ike bẹ
nọkwa swiru anyi.

Ọ kwa Chileke kẹ Jiékpọpu
bụ onye anyi nọ l'ẹka
ezeru ndzụ.

Ebvu, e deru nụ onye-ishi
ebvu g'ụnwu Kora gụa

47 Unu kụa ẹka unubẹ
ụnwu-eliphe l'ophu!

Unu gude ebvu ẹhu-utso
gbọoru Chileke ọgboo!

² Noo kẹle Chipfu,
bụ Ọkalibe-kakọta-shii
gbaru g'a tsuje iya ebvu.

Kẹle ọo yẹbedua bụ Ọkalibe
eze, achikota ndiphe
l'ophu.

³ Oomeje g'anyi kapyabẹ
ndiphe; bya emee gẹ ndu
ọhozo nọdu anyi lẹ mkpula.

⁴ Ọo yẹbedua họtaru anyi alị,
anyi bu;
mbụ alị ono, Jiékpọpu,
onye Chileke yeru obu
egudeje eku onwiya.

⁵ Chileke kwolihuwaru jeshia
l'aba-eze iya.

Ndiphe tushia ụzu agbọ

ogboo; egburu iya opu.

⁶ Unu gwa ebvu gude tua Chileke
epha! Unu tua ya epha!

Unu gwa ebvu gude tua eze
anyi epha! Unu tua ya epha!

⁷ Kele ọọ Chileke bu eze ndu
mgboko mgburugburu.

Unu kwaa evu gude jaa ya
ajaja!

⁸ Ọ kwa Chileke bu eze ohamoha.

Ọ nokwa l'aba-eze iya, du nsọ.

⁹ Ndu nweru enya l'eliphe
dzukobeakwaru ge ndibe
Chileke ke Ebirhamu;
kele ndu eze, egbobutaje
unwu-eliphe,
bukwa Chileke nwe phe.

Ọ kwa Chileke be
kangokotaru nu.

Ebvú-oma, Unwu Kora guru

48 Chipfu paru eka.

G'a jakwaa ya pho ajaja,
rwuberu iya nu

le mkpukpu ke Chileke anyi;
mbu l'ubvu ono, du nsọ ono.

² Ubvu Zayonu ono ama
ntumatu bya adu akpabiri;
bya aburu ehu-utso
unwu-eliphe l'ophu.

Ọ no l'uzo isheli mkpukpu
Jierusalemu, bu mkpukpu
onye eze, paru eka.

³ Chileke nokwa l'ulo ndu
mkpukpu ono anoduje
ezeru ndzu.

O mewaru g'a maru l'oo
yebedua bu a
-gbabe-ezeeru-ndzu.

⁴ Ndu eze chikoberu ndu ojogu
phe;
bya awuru bya gephe tsoo
mkpukpu ono ogo.

⁵ Epe byarwutaephe bya ebu
iya ishi.

Ọ tufu phe ehu; ndzu guhu phe;

ẹphe gbalachaa.

⁶ Ndzu-agugu, guderu phe
l'eka ono
tsuru phe l'ehu ge nwanyi,
ime eme.

⁷ I mebyishiru phe ge pherephere,
shi l'uzo enyanwu-awawa
emebyishije ugbo-mini
Tashishi.

⁸ Oo iphe, anyi numaru be
anyi humakwarupho
le mkpukpu ke Chipfu,
bu Okalibe-Kakota-Ike,
bu iya bu mkpukpu
Chileke anyi;
mbu l'oo Chileke emeje
g'o nguru anguru
jasu l'ojejoje.

⁹ Anyi anoduje l'ime eze-ulo
gube Chileke
ari k'obu ono, i yeru
anyi ono.

¹⁰ Gube Chileke; oo g'epha ngu
ngadzuru ekameka;
bukwapho g'aanoduje aja
ngu ajaja le mgboko
l'ophu.

O buru ikpe, pfuru oto be i
gude buru eze.

¹¹ Ehu atsọ ubvú Zayonu utso;
mkpukpu Jiuda ndu ete
eswa.

O buru iphe, kparu iya nu bu
g'iigudeje ekpe ikpe.

¹² Unu jegbabada oma Zayonu.
Unu jephee ya mgburugburu;
gua ulo-ephekerephe,
o nweru ugu.

¹³ Unu gbuchakwaa igo l'igbulo,
e gude kpụ-pee
ya mgburugburu!
Unu elerwekwaapho enya
l'ulo-ezeru-ndzu,
nogbaa ya nu.

Oo ya bu g'unu akporu iya
ogbo ophu no l'iphu.

¹⁴ Noo kẹle Chileke-a a-buru
 Chileke anyi jasụ ịe tuutuutu
 ịe m̄jimiimii.
 Ọ buru iya a-nọdu edu anyi
 jasụ g'anyi a-nọ-beru.

Ebvụ-oma, e deru nụ
 onye-ishi ebvụ g'ụnwu
 Kora gụa

49 Unubẹ ndiphe; unu n̄makwa
 iphe-a!

Unu ngabekwa nchi;
 unubẹ ndu bu ịe mgboko
 l'ophu!

² Gẹ ndu ha shii ngabẹ nchi;
 ndu ha nwanshii angabẹ.

Gẹ ndu nweru iphe yẹe
 ndu ụkpa t̄kokwa
 ngabẹ nchi.

³ Opfu, shi mu l'onu a-buru
 opfu onye maru iphe.

Iphe, mu ritaru l'obu emeje
 g'iphe doo ẹnya.

⁴ Gẹ mu bya eworu nchi
 gboberu ẹtu.

Mu akpọo une gude mee g'ílú,
 mu t̄ru doo ẹnya.

⁵ Ndzụ ta abyadụ agụ mu m̄e
 mbọku oke iphe-ẹhuka
 rwuẹpho.

Ọ t̄o d̄d̄u m'obeta ndu achị
 mu ịe njọ nọ-pee
 mu mgburugburu;
 mu ta atsukpoda phẹ ebvụ;

⁶ mbụ ndu ono, achijeru
 ụpfu kwẹe l'ẹku,
 ẹphe kpatarụ;
 gude akanya, ẹphe setarụ
 eku onwophe.

⁷ Ọle ọ t̄o d̄d̄kwa onye a-d̄u ike
 a-gbafuta nwibe iya;
 ọphu ọ d̄d̄u onye ọphu a-d̄u
 ike apfụ Chileke aswa ishi
 nemadzụ ibiya.

⁸ Kẹle aswa pakwarụ ẹka l'iphe,
 e gude agbata ndzụ.

Ọ tọ ɖụkwa iphe, nemadzụ
 a-pfụ g'ọ sụru iya;
⁹ mbụ ụgwọ, ọo-pfụ
 nọdu ndzụ ojejoje;
 g'ọ t'ọ rehu erehu.

¹⁰ Onyemonye eleanaa ị
 ndu mmamiphe
 anwụshihujechaa.

Ndu eswe mę ndu eme
 bẹbeebbee nọdu
 abahujechaa l'ilu.

G'ẹphe ha atụkoje woru ẹku
 phẹ haarụ ndu ọzo.

¹¹ Iphe, ẹphe anọduje arị
 bụ l'ẹphe a-nọ jasụ l'ojejoje;
 l'unuphu phẹ a-buru
 oje-ị-nwanwa;
 ẹphe ewochaaru ẹpha phẹ
 gushia alị-ihe phẹ.

¹² Obenu l'ẹku nemadzụ
 ta akpọshidu iya anwụhu.

Ọ bụ-a g'anụ-ẹgbudu
 anwụhujе-a bụ g'oo-mecha
 nwụhu.

¹³ Hụmawaro g'ọonwujeru ndu
 amadụ iphe;
 waa g'ọodapfutaje ndu
 awụ etso phẹ nụ;
 mbụ ndu iphe, ẹphe anọduje
 epfu aduje ree.

¹⁴ Iphe, e-mechaa mee phẹ
 nụ bụ l'ẹphe a-nwụhu
 g'aturu.

Ọ bụru ọnwu a-bya erwuta
 phẹ;
 ndu pfụberekoto atụ okoo
 kpua phẹ;
 mę o -bee l'utsu.

Ogwẹhu phẹ ono erekashihu
 mę e -shiepho l'ẹguru
 ụlo phẹ ono;
 parụ phẹ je adẹ l'ilu.

¹⁵ Obenu ị mbẹdua bẹ Chileke
 a-gbafuta gẹ mu ta abahụ
 l'alị-maa;
 kẹle oo-mecha kuta mu

dokube onwiya.

¹⁶ Ọ -bụru ị nemadzu
nonyaaaru bya enweru
iphe shii;

k'ọphu ndiphe wataru iya
akwabẹ ùbvù;
gẹ ndzu ta agụkwa ngu.

¹⁷ Noo kele ọ tọ dudu ọphu
oo-gude ala m'ọ lashịa.

Ọphu ùbvù iya ọbu etsokwa
iya phọ ala l'ilu.

¹⁸ Ọ bụ eviya ị teke ọ nọ ndzu
bẹ o shi gụkobe onwiya ị
ndu a gọru ọnu-oma nụ;
tẹme ndiphe shikwaphọ
anọduje aja iya ajaja l'ọ
bụ onye ẹka-atutu.

¹⁹ Ọle oo-mechaẹle-a lapfu
ndiche iya phẹ l'alị-maa;
ẹka a ta abyadu ahuma
ìphóró.

²⁰ Onye nweru iphe;
ọphu ọ madu iphe bụ-a
g'anụ-ẹgbudu anwuhuje-a
bụ g'oo-mecha nwuhu.

Ebvụ-oma, Asafu deru

50 Ọ kwa Ọkalibe, bụ Chileke;
bya aburu Chipfu epfu
opfu-a.

Ooku mgboko l'ọphu oku;
eshikpọo l'uzo
ẹnyanwu-awawa jasụ
l'uzo ẹnyanwu-arịba.

² Chileke nọ ị Zayonu egbu
nwjinwii; mbụ Zayonu
ono ama ntumatu ono.

³ Chileke anyi abyaakwaa;
ọle ọ tọ nọdu nggujungguji
abya.

Ọku, ata ririri nọ iya l'uzo
iphu.

Oke pherephere nọ-pee ya
mgburugburu.

⁴ Ooku igwe; eku alị;
g'ẹphe bya aburu ekebe iya;

g'èphe bya anọdu hụma
 gẹ ya gude ekpe ndu nkiya
 iya ikpe.

⁵“Unu chikoberu mu ndu bu
 nkemu g'èphe ha;
 mbu ndu mu l'èphe gude
 ngweja gbaa ndzu.”

⁶Imigwe l'ophu anọduje atụ
 onu gẹ Chileke bu-be
 onye pfulberekoto;
 kele Chileke l'onwiya bu
 Onye-ikpe.

⁷“Ndu mu; unu ngabẹ nchi;
 gẹ mu pfua opfu yeru unu.
 Gẹ mu gbaa unubẹ ndu
 Ízurẹlu ekebe.

Ọ kwa mụbe Chileke bu
 Chileke unu.

⁸Ọ tọ bukwa ke ngweja,
 unu egweje anụ mu;
 ozoo ke ngweja-akpo-oku,
 unu egwejeru mu be mu
 abaru unu mba iya;
 kele ndu k'ono be unu
 anọduje emekota l'o
 rwuberu iya.

⁹Ọ tọ dukwa eswi, shi l'oka
 unu, mu a-nata;
 ophu o dukwa g'o ka mma
 l'oo mkpi, shi l'ikpoto eku
 unu, mu a-nata;

¹⁰kele iphe, bukpo anụ,
 nokota l'oswa bukota nkemu;
 mekpoo eswi,
 doru l'unubuku ubvu.

¹¹Enu, ephe l'eli be mu
 makotaru g'èphe ha;
 anụ-egbudu l'ophu
 bukotaru iphe mu.

¹²Ọme l'oo egu agụ mu;
 me mu tege
 abyapfutakwa unu;
 kele oo mbedua nwekota
 mgboko-a l'ophu;
 yee iphe, no iya nu.

¹³?Unu riru le mu ataje anụ

eswi?

?Tọo unu dobesu lẹ mu
anguje mee egbu?

¹⁴ Ngweja, unu e-gwejeru nu
mube Chileke bu g'unu
keleje mu ekele.

Unu emekotaje iphe,
unu riburu angu l'unu
e-meru mube
Okalibe-kakota-shii.

¹⁵ Unu -kua mu oku me
iphe-ehuka byaru unu;
mu adzota unu;
o ya bu g'unu akwabeje
mu ubvu."

¹⁶ Obenu l'onye ejo-iphe be
Chileke suru:

"?Denu g'o gude i nodu
anoduje agu ekemu mu
g'onye agu ebvu?

?Denu g'o gude i nodu
egudeje onu ngu
pfukuta oibandzu mu?

¹⁷ L'eka i jikaru su ge mu ta
aloshi ngu eka le nchi;
woru opfu mu l'ophu
nwuru ye l'azu.

¹⁸ I -huma onye-oshi; l'i je
eshita iya onya;
teme unu le ndu eri ogori
nodu aswi oswi.

¹⁹ Onu ngu buepho njo-opfu be
iigudeje iya epfu;
iinodu egudeje ire ngu
agba eregede.

²⁰ I -nodu; l'i pfutoshi nwune
ngu.

O buru nwune ngu nwoke,
unu l'iya shi l'epho
lanu be iinoduje evu
nvu-azu.

²¹ Iphemiphe ono be
i mekotaru; mu noduele-a
ngguingguji.

I gbẹ dobesuwanu lẹ mu lẹ
ngu bu iphe lanu.

Ọle mu a-bakwanuru
 ngu mba iya;
 tya ngu ejo-iphe ono,
 l'iime ono jalaa l'iphu."

²² "Unu ngabe nchi l'iphe-a,
 mu abya epfufu-a;
 unube ndu zoharu
 mube Chileke!

Odumeka mu alajashia unu
 iphiriba iphiriba;
 l'ebe abu l'o duru onye
 suru unu anafuta.

²³ Iphe, bukpo onye woru
 ekele mee ngweja iya
 be bu onye akwabe
 mu ubvu.

O buru iphe, bu onye eme
 iphe l'uzo, pfuru oto
 be mu e-goshi le mube
 Chileke
 adzotaje nemadzụ."

Ebvu-oma, Dévidi deru nu
 onye-ishi ebvu

Teke o deru iya bu g'onye
 mpfuchiru Chileke, bu Nétanu
 byacharu ibe iya bya epfuaru iya
 l'o meru eji l'o jepfuru Batusheba

51 Phunaaru mu obu-imemini;
 jiko Chileke;
 eshinu n-yemobu ngu te
 nwedu echihu.

Huchafunu atupya ono,
 mu tupyaru ngu ono;
 eshinu iphuje obu-imemini;
 phya k'etsutsu iya.

² Sanaa mu rengurengu;
 safukota mu ejo-iphe,
 mu megbaberu;
 l'i huchafu mu iphe-eji,
 mu meshiru ngu!

³ Kele mu maru ge mu
 tupyaberu ngu;
 ophu mu azohajedu iphe-eji
 mu azoha.

⁴ Ọọ gụbedua gèdegede bẹ
mu mesweru;
mbụ l'ọo gụbedua bẹ
mu meru iphe-ẹji.

Iswi dụ ngu mma l'ikpe,
i kperu mu;
ọphu ụta adụdu ngu iya l'ikpe,
ị nmarụ mu.

⁵ Mbụ-a; mu shikwa teke a
nwuru mu bụru onye
ẹjo-iphe.

Mbụ lẹ mu shirọ teke ne mu
tsutaru ime mu butaru
onye eme iphe-ẹji.

⁶ Iphe, iile ẹnya iya lẹ ndzụ
amadụ bụ ire-lanụ.

Zinaa mu mmamiphe nkengu.

⁷ Gude ịsopu saa mu asasa
gẹ mu dọbe ree!

Saa mu gẹ mu chaa pemu
pemu g'aka-mini-sunoo!

⁸ Mee g'ẹhu tsọo mu ọtso;
gẹ mu tee ẹswa;
k'ọphu ọkpu mu ono,
ị nyajishiru ono
a-gbakerehu.

⁹ Gbakutaru iphe-ẹji,
mu meshiru azụ!

L'i hufukọta ẹjo-iphe,
mu mekọtaru g'ọ ha!

¹⁰ Jiko Chileke; menaa g'obu
mu gụa mu ìphóró;
l'ị nụ mu unme ọphuu,
a-nọdu anuru ngu opfu.

¹¹ Ta chifukwa mu l'ataphu
ngu!

Ọphu ị nafukwa mu
Unme-dụ-Nsọ nkengu!

¹² Nụ-phunu mu ẹhu-ọtso
ono azụ;
mbụ ẹhu-ọtso ono, shi l'adzọta,
ị dzọtaru mu ono.

Mee g'eme uche ngu heje mu
ihe; k'ọphu ọo-gbata
mu ike.

¹³ Ọọ ya bụ gẹ mu ezia ndu

anọduje atụpaya ngu nụ
 ụzo ngu.

Ndu iphe-iji adakọbe
 lwapfuta ngu.

¹⁴ Dzonaa mu l'ikpe ọchi,
 mu gburu; jiko Chileke!

L'ọo ngu bụ Chileke,
 adzoje mu nụ.

Ọo ya bụ gẹ mu egude ire mu
 gụa ebvu ẹhu-ụtsọ sụ
 l'ị pfụberekoto.

¹⁵ Gụbe Nnajiuphu; kụhaa
 mu ọnu;

k'ọphu mu a-ja ngu ajaja.

¹⁶ Ọme ọo ngweja bẹ iile
 ẹnya iya; mę mu
 egwekwaru iya
 nụ ngu.

Obenu lẹ ngweja m'obeta ọ
 bụru ngweja-akpọ-ọku
 te emekwa g'ẹhu tsọo
 ngu ụtsọ.

¹⁷ Kẹle ngweja ọphu Chileke
 anatajẹ bụ aphụ-iji-obu.

Onye aphụ jiru obu l'iphe
 o meru; izimanụ lwa iya
 azụ bẹ gụbe Chileke ta
 anmajekwa phulaphula.

¹⁸ Mena Zayọnu g'ọ jaa àjàjà;
 eshinu ọ dụ ngu l'obu.

Kpụnaa igbulọ Jierúsalem!

¹⁹ Ọo ya bụ g'eegweaharu
 ngu ngweja, pfuru ọto;
 ngweja-akpọ-ọku
 atsọahaa ngu ụtsọ;
 l'a watarụ ngu egburu
 oke-eswi l'ọru-ngweja
 ngu.

Évù, Dévidi kwarụ
nụ onye-ishi ebvu

Teke ọ kwarụ iya bụ teke
Dowęgu, onye Edomu byaru
bya agbaarụ Sọlu ama sụ iya
lẹ Dévidi nọ l'ibe Ahimeleku

52 ²Denu g'o gude i nọdu eku
onwongu l'eme ẹjo-iphe;
oke, dụ ike?
²Tị madụ lẹ n-yemobu
Chileke a-nọ jeye l'ojejoje?
²Iphe, iigudeje ire ngu epfu
l'ii-me buẹpho ẹjo-iphe;
mbụ l'ire ngu atsụ nkọ g'akwọ,
a barụ ababa.
Iphemiphe, iimekpọo ememe
bụkotaru ụghoshi.
³I ka eye ẹjo-iphe obu
eme l'iphe, dụ ree.
Adzụ ụka ka ngu ree eme
l'epfu iphe, pfulu nhamunha.
⁴Iphe, i yeru obu bụ
epfubyishi nemadzụ;
gụbe onye ono, adzụ-gbu
onwongu l'ụka ono!
⁵Sụ-a; Chileke e-mebyishikwa
ngu; mee ngu l'ị bụru
mkpurupyata jasuru asuru.
Oo-wofu ngu; mee ngu g'i ti
buhẹ l'ibe ngu;
l'o phefu ngu ephefu l'alị
ndu nọ ndzụ.
⁶Ndu pfuluberekoto -huma iya;
ephe atsuhu ebvu;
ephe achia ya ọchi sụ:
⁷"Unu lewarọ; onye ọwa-a bụ
onye jikaru lẹ ya te
ewoduru Chileke eme
agbaru-ike iya.
Ọ kpọru obu yeru ẹku,
o nweru nwegharu iya ẹka;
bya egude ẹjo-iphe,
onoduje emeshi eko
dzụdzudzu."

⁸ Obenu lẹ mbẹdua dọ g'oshi
 olivu, jaru àjàjà nọdu
 kpukala l'ime eze-ulo
 Chileke.

Mu a-chiru ọpfo kwẹ lẹ
 n-yemobu Chileke
 jeye l'ojejoje.

⁹ Mu a-nọdu ekele ngu ekele
 jeye l'ojejoje;
 kele ọo gụbedua l'onwongu
 meru iya.

Mu anọdukpoepfo nwadoo
 ele ngu ẹnya l'ẹka;
 kele ẹpha ngu dọ ree.

Tẹme mu anọdukwaphọ
 l'iphu ndu dọru ngu
 nsọ tua ngu ẹpha.

Évù, Dévidi kwaru nu
 onye-ishi ebvu; g'e gude
 olu aphu kwaa ya

53 Ndu eswe anọduje arị l'ime
 obu phẹ lẹ Chileke
 ta adudu.

Ẹphe mebyishiwari onwophe;
 iphe, ẹphe eme buru
 akpamara;
 ọphu ọ dudu m'onye
 lanu eme iphe, dọ ree.

² Chileke gbẹ l'imigwe lee ẹnya
 lẹ mgboko-a; mbu l'ẹhu
 unwu-eliphe;
 gẹ ya maru ?o nweru onye
 kwaru ẹnya?

Mbu g'ọ maru ?o nweru onye
 achọ yẹbe Chileke?

³ Ọle g'ẹphe ha tukuraru haa
 ọzo jephuhu.

Ẹphe tukuraru g'ẹphe ha
 mebyishihukota.

Ọ tọ dudu g'ọ ka mma l'ọo
 onye lanu eme iphe, dọ ree.

⁴ Ọ dukwa gẹ ndu ono,
 eme ẹjo-ememe ono te
 nwedu egomunggo;
 mbu ndu anọduje eri ndibe

mu g'onye eri nri;
 ophu ephe epfujedu anu
 Chipfu.

⁵ Ephe bu ndu ndzu-agugu
 rwutaru;
 l'eka adudu iphe ndzu-agugu,
 du iya nu;
 teke Chileke e-woru okpu
 ndu tsoru ndibe iya ugu
 tukashia nanu nanu;
 meru iphe-iphere kpua phe;
 kele o jikawaru phe.

⁶ O du mu g'e shi le Zayonu bya
 adzota ndu Izurelu.

Jiekopu e-te eswa;
 ehuru atsoro Izurelu utso
 me Chileke dophuepho
 ndibe iya azu
 l'onodu phe.

Evu, Devidi kwaru
 nu onye-ishi ebvu; g'a
 kporu une ye iya

Teke o kwaru iya bu ge
 ndu Zifu byaru bya asu
 Solu le Devidi wohakwaru
 onwiya l'echilabo phe

54 Gudenu epha ngu dzoo mu;
 gube Chileke!

Gudenu okpehu ngu haaru
 mu enge!

² Numanu epfupfu, mu epfu
 anu ngu; jiko Chileke.

Ngabenu nchi; numa iphe,
 shi mu l'onu.

³ Kele ndu shi eshishi wuru
 bya mu etso opfu;
 Ndu ewebushi akurepho nodu
 achu mu ebugbu;
 mbu ndu ata akpadu
 Chileke ishi m'ilile.

⁴ Obenu l'oo Chileke bu onye
 eyejeru mu aka.

Oo Nnajiuphu bu onye gude
 ndu mu.

⁵ Gẹ Chileke mekwaa
 g'ẹjo-iphe, ndu achị mu
 lẹ njọ meru mu
 laphuru phẹ azụ!
 Gẹ Chileke mebyishikwaa
 phẹ gude nno goshi
 l'ọopfushije ike l'iphe,
 o pfuru.
⁶ Mu a-tụ obu mu onyo
 gwetarụ ngu ngweja.
 Mu abya ekele ngu ekele
 gube Chipfu;
 kele ẹpha ngu dụ ree.
⁷ Teme ọ bụru ngu
 dzotakotaru mu l'iphe,
 bụkpoo iphe-ẹhuka,
 byapfutaru mu nụ.
 Mu byakwaphọ ahuma l'e
 mekperu ndu ọhogu
 mu phẹ.

Évù, Dévidi kwarụ
 nụ onye-ishi ebvu; g'a
 kpọru une ye iya

55 Nụmaro epfupfu, mu epfu
 anụ ngu gube Chileke!
 Ba agbakwa mu nkuchi;
 ke g'ị ba anuma arwọrwo,
 mu arwọ ngu.
² Ngaberu mu nchị zaa mu
 ẹnu l'oku, mu eku ngu!
 Ọriri mu anọduje egburwashị
 mu ẹhu;
 k'ọphu o meru; mu nọdu
 anọduje atsụ oke ude.
³ Iphe, kparụ iya nụ bụru olu
 ndu ọhogu mu, mu anụ;
 waa mkpawere,
 ndu ẹjo-iphe eme mu;
 kele ẹphe anọduje achịru
 mu ẹjo idzu;
 bya egude ẹhu-eghu
 epfubyishi mu.
⁴ Aphụ jiru mu obu;
 anwụhu nọdu eye mu
 ebvu eyeshikpọ mu

iya ike.

⁵ Ndzụ agụ mu agụshikpoo mu
ike;

ẹhu nọdu aphụkota
mu kpaakpaakpaa.

Ishi nọdu anyị mu ẹdzu.

⁶ Mu sụ l'ọ dụ mu g'a sụ lẹ mu
furu ñkù gẹ ndo;
mẹ mu ephefuepho je achọo
ẹka mu a-nọdu tuta unme;

⁷ mẹ mu epheepho
phemihu je eburu l'echięgu;

⁸ mẹ mu emeepho ẹgwegwa
lashia l'ulo-mgbobuta mu;
mbụ ẹka oke pherephere
adudu.

⁹ Mebyishinaa idzu ndu
ejo-iphe jiko Nnajiuphu!

L'ighashia phẹ olu-opfu!

Kele mu humaru lẹ ndu
mkpụkpu ono eme
nwibe phẹ mkpawere;
tẹme ẹphe nọdu
ese opfu.

¹⁰ Ẹphe anọduje awụ-phe
l'igbulọ mkpụkpu ono:
eswe l'enyashi.

Iphe-eji yee iphe-ẹhuka nọdu
azọgba g'ọ dụ phẹ
l'ime mkpụkpu ono.

¹¹ Ejo-iphe pfụkwarupho
l'echilabọ iya;
tẹme ọphu mkpamehu
yee ụghoshi alufujedu alufu
l'edupfu phẹ.

¹² Ome ọ bụ l'ọo ndu ọhogu mu
anma mu phulaphula;
mẹ mu -atamikwaa ya
lẹ nshi.

Ọzoo ọme l'ọo onye mu dụ
ashị bẹ etu onwiya
ophushugbu l'ẹka mu nọ;
mẹ mu -edomikwaaru
iya onwomu.

¹³ Obenu l'ọo gụbedua,
bụ onye ẹbo mu;

bya aburu onye mu l'iya
 aswi oswi;
 bya eshikwapho onya
 be o gbe buru.

¹⁴ Mbụ onye mu l'iya
 kwatakpo eshi utso;
 bya aburu onye mu
 l'iya atukoje swiru eje
 l'eze-ulo Chileke.

¹⁵ G'onwu byakwa egbukwota
 ndu ohogu mu egbukwota!
 G'ephe bukwaru ndu ee-li
 le ndzu!

Kele ejo-iphe kwawaru
 ikwato l'ime obu phe.

¹⁶ Obenu le mbedua bu Chileke
 be mu araku;
 kele mu maru le Chipfu
 e-mechaa bya adzo mu.

¹⁷ Mu egudeje olu aphu echiku
 iya le mkpu l'uzenyashi;
 me l'utsu; waa l'eswe.

Mu maru-a l'oo-mecha
 numa olu mu.

¹⁸ Oo-nafuta mu l'eka ndu
 etso mu ogu.

Ephe -dukpokwaa igwerigwe
 g'ephe aduhabe be
 oo-nafutaele mu-a.

O to dudu iphe, ephe eme mu.

¹⁹ Chileke, bu onye shi l'ichee
 noduta l'aba-eze iya
 be a-numa olu mu;
 bya anua phe chipfu.

Kele ephe jikaru agbanwe;
 teme ophu ephe atsudu
 Chileke ebvu.

²⁰ Onye mu l'iya shi aswi oswi
 tsoru onya iya ogu;
 shi nno mebyia ogbandzu,
 ephe l'iya gbaru.

²¹ Opfu, shi iya l'onu nodu echi
 buruburu g'ukpa;
 ole iphe, jiru iya obu
 bu ndumashi.

Mbu l'opfu iya atu atutu ge

manụ ụrwazi;
 ọle ọotsu nkọ g'ogụ-echi,
 a bataru nkọ.

²²Woru iphe ono, e boru ngu g'i
 vuru ono haarụ Chipfu.

Ọo-dụ-a ike gudeshia ngu;
 kele ọ tọ byadu aha
 ndu pfuberekoto
 g'ephe daa.

²³Obenu l'ọo gụbedua,
 bụ Chileke l'e-duru ndu
 ẹjo-iphe duba l'ime ilu;
 ẹka ephe a-nọdu rekashihu.

Ndu egbu ọchi waa ndu
 ntuphu-ire bẹ i tii kwedu
 g'ephe kpọo ụpfu
 l'eliphe-a.

Obenu lẹ mbẹdua bụ ngu bẹ
 mu dakoberu.

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu;
 g'e gude olu ebvu, "Ndo beru
 l'achị, nọ ụzenya" gụa ya

Teke o deru iya bụ
 gẹ ndu Filisitayinu
 guderu iya lẹ Gatu

56 Gụbe Chileke; phụnaaru mu
 obu-imemini;

a -nonyaa; ndiphe woru
 mu lwee elwelwe;
 lẹ ndu ọhogu mu anọduje
 akpa mu ẹhu
 mkpụrumkpuru.

²Mkpụrumkpuru bẹ ndu achị
 mu lẹ njọ anọduje achị mu
 kpabekpabe;
 mbụ l'a dụ igwerigwe gude
 eku-onwonye etso
 mu ọgu.

³Ndzụ -nọdu agụ mu; bụe ngu
 phọ bẹ mu adakobeje.

⁴Ọo Chileke ono, mu anọduje
 aja opfu iya ajaja ono bẹ
 mu dakoberu.

Ọphu ndzụ agụdu mu;

?bụ ụnu bẹ nemadzụ
mmanụ sụru mu ememe?

⁵ Tekenteke bẹ ẹphe ewojeru
opfu mu gha igharaphu.

Iphe, bụkpoo iphe, ẹphe
arịkpo arịri bụepho
g'ẹphe eshi mee mu ẹjo-iphe.

⁶ Ẹphe dzukọberu bya
edomishia onwophẹ.

Mbụ l'ẹphe anọduje edo ọkpa
mu achọkpoepho ụzo,
ẹphe e-shi gbua mu.

⁷ Ẹphe e-gude eme ẹjo-ememe
ono nahụ tọo?

Jiko Chileke; gudenụ oke
ẹhu-eghu ngu chitsushia
ndu ono l'ophu.

⁸ Ị mawaru g'ọotsube mu l'ẹhu.

Ị mawaru ẹ mu kwashiberu
ẹnya-mini.

?Tị tükoduru iphemiphe ono
dekọta l'ẹkwo ngu?

⁹ Mu -rakuẹ ngu phọ bẹ ndu
ọhogu mu adakọbe
gbaphu azụ.

Ọphu doru mu ẹnya bụ lẹ Chileke
nọ l'ẹka iya nkemu.

¹⁰ Ọo Chileke ono, mu anọduje
aja opfu iya ajaja ono;
mbụ Chipfu ono,
mu anọduje aja opfu iya
ajaja ono;

¹¹ Ọo Chileke ono bẹ mu dakoberu;
ọphu ndzụ agụdu mu;
?bụ ụnu bẹ nemadzụ sụru
mu ememe?

¹² Gụbe Chileke; iphe, mu rifuru
angụ lẹ mu e-meru ngu
bụkwa mu bẹ ọ
tukoru l'ishi.

Mu a-bya egweru
ngweja-ekele nụ ngu;

¹³ noo kẹle ị nafutaru ndzụ
mu l'ẹka ọnwu;
bya emekwaphọ ẹ mu

te vukota iphe daa iko.
 Oo ya bụ gę mu azoo ije
 l'iphu Chileke l'eka
 iphoro duru ndu
 no ndzu.

Ebvú-oma, Dévidi deru nu
 onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
 bu "Be mekwa gę mu laa l'iyi"

Teke o deru iya bu
 teke o nahuru Solu gbala;
 je anodu l'ime ogba

- 57** Gube Chileke; meeru mu
 eze-iphe-oma!
 Jiko meeru mu ro eze-iphe-oma!
 Kele oo l'eka ngu be mu no
 ezeru ndzu.
 Mu a-nodu le mkpula oke
 nkú ngu ezeru ndzu;
 jasú teke ejo-iphe-ehuka,
 byaru mu nu-a
 a-bvubebe.
- ² Mu araku Chileke;
 mbu Okalibe-kakota-shii;
 mbu Chileke, atukoje
 iphemiphe mekotaru
 mu.
- ³ Oo-gbe l'imigwe zia g'a bya
 adzo mu;
 bya emeru iphere tu
 ndu ono, achí mu
 kpabekpabe ono.
 Chileke e-goshi mu l'o yeru
 mu obu; bya aburu
 onye apfushije ike l'iphe,
 o pfuru.
- ⁴ Mu no l'echilabo oduma;
 mbu-a; mu zekwa
 l'echilabo anu-egbudu,
 ataje anu nemadzu.
 Ndu ezé phe du g'arwa;
 du g'apfu;
 teme ire phe nodu atsu
 nkó g'ogu-echi.
- ⁵ Goshinu ndiphe g'i paberu

eka; mbụ l'i noghataru
akpaminigwe anoghata;
ge ndiphe l'ophu ahuma
g'i du-be biribiri.

⁶ Epe geru ugbu kwaberu mu
l'uzo, mu eshi.

Oo ya bu; ehu rwushihue
mu pho arwushihu.

Epe gbeshi je ebua nsu dobe
mu l'ataphu.

Ole epe mecharu daba le
nsu obu l'onwophe.

⁷ Obu shihukwaru mu ike
Chileke;
k'ophu bu le mu e-gude
obu mu g'o ha agu ebvu
etu ngu epha.

⁸ Obu mu; tehu nwuru enya.

Unu tehu nwuru enya;
unube ogelenda yee une;
kele mbedua e-gudekwa
ebvu kutee geregere
nchi-abo hu le mgbenya.

⁹ Mu a-nodu l'echilabo ndiphe
kele ngu ekele
gube Nnajiuphu.

Mu anodukwapho l'echilabo
oha l'ophu gua ebvu
gude tua ngu epha.

¹⁰ Noo kele n-yemobu ngu
paru eka.

O tukoru imigwe l'ophu voo
pfurupfuru.

Teme ire-lanu nkengu dzuru
akpaminigwe.

¹¹ Goshinu ndiphe g'i paberu eka;
mbụ l'i noghataru
akpaminigwe anoghata;
ge ndiphe l'ophu ahuma g'i
du-be biribiri.

Ebvu-oma, Dévidi deru nu
onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
bu "Be mekwa ge mu laa l'iyi"

58 Unube ogbo-ikpe;
?o dukporu-a teke opfu,

pfuru ọto eshije unu
 l'onu futa?
 ?Unu pfubejekporu-a ẹka
 ọto kpee
 unwu-eliphe ikpe?
² Waawakwa! Iphe, unu arije
 l'ime obu unu bụepho
 g'unu e-shi mee iphe,
 apfuduru-oto.
 Ọ bụru mkpawere bẹ unu
 anọduje eme unwu-eliphe.
³ Ndu ẹjo-iphe eshije lẹ teke
 ẹphe nọ l'ẹpho ne phẹ
 shiswee ọzo.
 Ẹphe akpaphujuje lẹ teke a
 dukwaduro ime phẹ.
 Adzụ ụka eshi phẹ lẹ dẹdede.
⁴ Ẹru, ẹphe atajẹ egbu egbugbu
 g'ẹru ẹjo agwọ.
 Ẹphe swọ-chishiru nchị ada
 nkuchi g'oghu;
⁵ mbụ oghu, ata anọedu opu,
 onye rwaru iya ẹka l'iphu egbu;
 gude epfuru iya opfu;
 m'o betakpọ o gbua ya
 k'erengete igbu-agma.
⁶ Kpaa phẹ eze, nọ phẹ l'onu
 jiko Chileke!
 Jiko Chipfu; swoshinaa
 oduma ono ẹpyii ono,
 nọgbaa phẹ l'onu ono!
⁷ G'ẹphe tashihukwa g'ẹka
 mini sọru sọghata.
 Ẹphe -setaepho uta phẹ kẹ
 kikiki g'ẹphe gbaa;
 mekwaa g'apfụ phẹ bụru
 inyiribachi!
⁸ G'ẹphe dụ g'ẹji, rwubashihuru
 erwubashihu.
 G'ẹphe te egudekwa ẹnya
 phẹ hụma ẹnyanwu gẹ nwata,
 ne iya kworu ekwokwo.
⁹ K'ọphu bụ; ẹswa, a tsuberu
 l'ite -bya eme g'ọku
 ngaa ẹnishi ite ono;
 Chileke egudewaa oke

ẹhu-eghu iya zikọta ite
 ono g'oke phẹrephere;
 m'ọ beta iphe, e shiberu l'ite
 ono dọkwadu oyi;
 ọzoo l'ọobyawaa eghehu.

¹⁰ Ndu pẹberekoto bẹ ẹhu

a-tsọ ọtso;
 m'ẹphe hụmaephe lẹ
 Chileke apfọwa ndu
 ẹjo-iphe ọgwo iphe-ẹji,
 ẹphe meru;
 mbụ m'ẹphe wataephe azọ
 ndu ẹjo-iphe pyaapyaa.

¹¹ Ọo ya bụ; ndiphe epfuahaa sụ:

“Ndu pẹberekoto bẹ obunggo
 dọkwaru eviya;
 mbụ l'ọ kwa ire-lanụ l'ọ
 nweru Chileke, ekpeje
 eliphe-a ikpe!”

Ebvú-oma, Dévidi deru nọ
 onye-ishi ebvú; ishi ebvú iya
 bụ “Be mekwa gẹ mu laa l'iyi”

Teke ọ gọru iya bụ teke
 Sọlu yeru ndu nche, eje
 anọdu eche ọlo, ọ nọ
 nche g'e gbua ya

59 Nafuta mu l'ẹka ọhogu mu;
 jiko Chileke mu!

Gbaaru mu ọdzori l'iphu ndu
 wulihuru vọpyabe mu!

² Nafuta mu l'ẹka ndu eme
 ẹjo-ememe!

Dzọo mu l'ẹka ndu
 mgbugbụmadzu!

³ Kẹle-a; gụbe Chipfu;
 lewarọ l'ẹphe domishiru
 onwophẹ kwabẹ g'ẹphe
 gbua mu.

Ndu nweru ọkpehu wulihuru
 etso mu opfu;
 ẹbe abụ l'ọ dọru ekemu,
 ẹphe tọru, mu mebyijeru;
 tẹme ọphu ọ dọdu g'ẹphe
 ha, mu tọpyajeru.

⁴ Ẹphe gbaru je edozia onwophe
g'ẹphe tsoo mu ọgu;
l'ẹbe adu iphe, mu meru phe.

Jiko gbalihu; bya eyeru mu
eka!

Lena ejo onodu, mu no!

⁵ Jiko Chipfu; mbu Chileke,
bu Okalibe-Kakota-Ike;
bya aburu Chileke ke
ndu Izurelu;
tehu etehu; je anya ohamoha,
bu le mgboko aphu!

Ba adukwa ndu ejo-iphe ono,
elekebeje enya eme iphe,
a-tsuru nwibe phe ono,
ji-phuru obu-imemini!

⁶ Oobujeru; ephe -lwa
l'uzenyashi;
ephe aba hanyihanyi
ge nkuta; tsoru mkpukpu
ejephe.

⁷ Lewaro enya; ephe -saa onu
phe tu nkọ ge nkuta;
Ogu-echi eshi phe l'ire
ngushihu.

Ephe edobesuro lo to dudu
onye numaru iphe,
ephe epfu.

⁸ Olobuele-a ochi be gube
Chipfu achije phe.

Oo ochi be ohamoha ono
anoduje ezi ngu.

⁹ Oo gube Chileke bu agbarike
mu.

Mu chiru enya mu dzee l'eka
i no.

O buru l'ime ngu be mu
gbabarụ je ezeeru ndzu.

¹⁰ Chileke, bu onye yeru mu
obu be a-gba mu ndzuta.
Chileke e-kwe ge mu gude
enya mu huma l'e
mekperu ndu ohogu
mu.

¹¹ Be gbukwa phe egbugbu
gube Chipfu,

bụ onye mgbobuta anyi!
 Ọdumeka bẹ ndibe anyi
 a-zohakwa iya.
 Gudechia ike nkengu
 chikashia phẹ!
 Mee phẹ; mekpee phẹ!
¹² Iphe, bụkotakpoo opfu,
 eshije phẹ l'ọnu
 abụjeerupho
 mkpọkoro opfu.
 Mbụ l'opfu, eshije phẹ
 l'ogbogboromonu futa
 abụkotajeerupho iphe-ẹji.
 Teme ẹphe nọdu egudeje ọnu
 phẹ adzụ ụka;
 bya egude iya atụ nwibe
 phẹ ọnu.
 Ọo ya bụ; g'ekuku ono,
 ẹphe anọduje eku
 onwophe ono nmakwa phẹ
 g'ọnyà.
¹³ Gudenụ oke ẹhu-eghu ngu
 mebyishia phẹ!
 Mbụ g'iimebyishia phẹ
 gbiriri jasụ teke ẹphe
 a-bvụebe!
 Ọo ya bụ g'unwu-eliphe
 l'opfu amaru l'ọo Chileke bụ
 Eze ndu Ízurelu;
 teme l'ọ bụ eze
 unwu-eliphe mgburugburu.
¹⁴ Ọobujeru; ẹphe -lwa
 l'uzenyashi;
 ẹphe aba hanyihanyi gẹ
 nkuta; tsoru
 mkpukpu ejephe.
¹⁵ Ẹphe anọduje awuphe achọ
 ẹka ẹphe e-ri nri.
 Ọ -bụru l'ẹphe te erijiduru
 ẹpho; ẹphe agbọahaa
 ire gẹ nkuta.
¹⁶ Obenu lẹ mbedua a-gụ ebvu
 gude tụa ọnu g'ọkpehu
 ngu habe shii.
 Ụtsu mbọku-mbọku bẹ mu aguje
 ebvu ẹhu-utso gude goshi

g'eye obu ngu habe.
 Noo kele ọo l'ime ngu be mu
 agbabaje je edomia
 onwomu.
 Teme o buru ngu be mu
 agbabaje l'ime je ezeeru ndzu;
 me mu ndu eje iphe-ehuka.
¹⁷ Gube ike, du mu nu;
 mu a-gu ebvu tua ngu epha.
 Noo kele ọo l'ime gube
 Chileke bu onye yeru mu
 obu be mu gbabarụ je
 edomia onwomu.

Ebvu-oma, Dévidi deru nu
 onye-ishi ebvu;
 g'e gude olu ebvu,
 "Ojimbvu Qgbandzu" gu ya.

Teke o deru iya bu teke epe
 le ndu Aramu-Naharayimu
 waa ndu Aramu-Zoba
 lwuru ọgu; mbu teke ono,
 Jiowabu lwaru bya etsoo
 ndu Edomu ọgu bya
 lwu-kpee phe;
 gbua unu ojogu ukporo l'iri
 le Nsuda Unu.

60 Gube Chileke; i jikawaru
 anyi woru anyi tuka
 nanu nanu.
 I shi avuru anyi ovuma.
 O le nta-a be anyi arwo ngu
 su
 g'i ghanaaru anyi iphu ozo jiko.
² Oo ngu meru eliphe;
 o nmaa jijijiii;
 bya emee ya;
 o gbawashihu.
 Nta-a bu g'i menaa g'eka
 i mekaru iya iphe
 kpochite;
 kele ọongakwa anganga.
³ I hawaru ndibe ngu;
 epe jee iphe-ehuka;
 bya echee anyi mee;

anyi ngua akpo kulakula.

⁴ Obenu le ndu atsú ngu

ebvu be i nuru

ekwa-ohubama;

g'ephe chilia gude lwua

ogu k'okpobe opfu ono.

⁵ Gudenú okpehu ngu dzota

anyi; zanú anyi enu;

k'ophu ee-shi nno dzoo

ndu i yeru obu.

⁶ Chileke nowaa l'ulo iya,

du nsó pfua opfu sú:

"Mu e-gude agbo ogboo

kewashia ali ndu Shekemu.

Teme mu eworu nsuda

Sukotu bushia.

⁷ Giladu bu nkemu;

Manase bukwarupho

nkemu.

Ifuremu bu okpu, mu

kpu l'ishi.

Jiuda bukwanuru

mgboro-eze, mu apaje

l'eka.

⁸ Mowabu bu ochi, mu akwoje

okpa.

O bukwanuru le Edomu be

mu eyeshije akpokpa

mu dobe.

Ndu Filisitayinu be mu

gbowaru ogboo kpua."

⁹ ?Bu onye e-du mu chiriri

werere duba le mkpokpu ono,

a kpuru kpushia ike ono?

Mbu-a; ?bu onye e-duru mu

duba le Edomu?

¹⁰ O kwa gubedua Chileke bu

onye obu.

Obenu l'i gbé jika anyi;

ophu i tii tsojeeduru ndu

ojogu anyi eje ugu.

¹¹ Yeru anyi eka jiko g'anyi

mekpee ndu ohogu

anyi;

kele eye eka k'unwu-eliphe,

bu iphe-mmanu.

¹² Obenu l'anyi -nọduwaa
 Chileke l'ẹka bẹ anyi
 e-mekpe phẹ gẹ mkparawa.
 Ọ buru iya e-hu ndu ọhogu
 anyi agbagba-nchị
 l'alị.

Ebvụ, Dévidi deru nọ
 onye-ishi ebvụ; g'a
 kpọru unu ye iya

61 Numanu mkpu, mu echi jiko
 Chileke!

Ngabẹ nchị l'epfufu, mu
 epfu anụ ngu!

² Mu nọ l'ẹka igwe beru
 alị beru echiku ngu lẹ
 mkpu.

Noo kele meji atọfu mu atọfu.
 Dunuru mu je edobe l'oke
 mkpuma, ka mu l'eli!

³ Kele ọo ngu bẹ mu gbabarụ
 l'ime ngu je edomia
 onwomu;
 bya abụkwaru ngu phọ
 bụ ọlo-mgbobuta,
 mu bahuru shi nno
 nahụ ndu ọhogu mu.

⁴ Ọogukwa mu ẹgu gẹ mu buru
 l'ibe ngu jasụ l'ojejeje;
 mbụ gẹ mu nọdujewaro lẹ
 mkpula eze ñkù ngu
 ezeru ndzụ.

⁵ Kele gụbe Chileke nọmawaru
 iphe, mu rifuru angụ
 lẹ mu e-meru ngu.

I mewaru gẹ mu tsoru ndu
 akwabẹ ẹpha ngu ùbvù;
 keta iphe-oma, iimejeru
 phẹ.

⁶ Mena g'eze nọdu ndzụ
 ogologo!

G'apha, ọo-nọ l'eliphe-a shinu
 l'ọgbo sweru ọgbo!

⁷ G'aba-eze iya nọdunu l'atatiphu
 Chileke jasụ l'ojejeje!
 Jiko g'iphe, ii-gude eche

iya nche bụkwaru
n-yemobu ngu;
yee apfushi ike,
ipfushije l'iphe,
i pfuru.

⁸ Ọo ya bụ gę mu agwa ebvu
gude tua ngu epha
jasu l'ojeje;
bya emeebekota iphemiphe,
mu rifuru angu
ememe mboku-mboku.

Ebvụ-oma, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu, bụ Jiedutunu

62 Ọo epho Chileke kpoloko bę
mu daru ngaberu.

Kęle ọo ya bụ onye a-dzota
mu nụ.

² Ọo yębedua nwekiya bę bụ
agbara-mkpuma nkemu;
bya aburu iya bụ Chileke,
adzoje mu nụ;
bya aburu onye mu
agbabaje l'ime iya
l'oodomia mu.

Ọo ya bụ l'ọ tọ dudu onye
byaru l'enwubata mu
enwubata.

³ Bụ teke ole bę unu
e-tsuberu nwoke
owa-a otsukputu?

G'unu hakota bę e-mechaa
tuko buru mkpurupyata;
g'ęka igbulọ;
ozoo mgbabu zeru
tu-gbushia ndu no
phe l'ime.

⁴ Iphe, unu shiberu ite iya bụ
g'unu nwufu iya l'aba-eze
iya ono.

Adzu ụka nodu atsọ unu
ntumatu.

Unu nodu egudeje
ogboromonu unu
agoru nwibe unu
onu-oma.

Obenu l'ime obu unu bẹ unu
anọduje atụ phẹ ejo onu.

⁵ Gụbe obu mu; nọdukwa
kwabẹru Chileke
nwẹkiya.

Kẹle ọo ya bụ onye mu ele
enya l'ẹka kpoloko.

⁶ Ọo yẹbedua nwẹkiya bẹ
bụ agbara-mkpuma
nkemu;
bya aburu iya bụ Chileke,
adzoje mu nụ;
bya aburu onye mu agbabajẹ
l'ime iya l'o domia mu.

Ọo ya bụ l'ọ tọ dudu onye
byaru l'enwubata mu
enwubata.

⁷ L'aa-dzọta mu bụ l'ẹka
Chileke bẹ ọ nọ.

L'aa-kwabẹ mu ùbvù
bụkwaru iya phọ bẹ ọ
nọ l'ẹka.

Ọo Chileke bụ eze
agbara-mkpuma mu;
tẹme ọ bụkwaru iya phọ
bẹ mu nọ l'ẹka ezeru ndzụ.

⁸ Unu dakobe iya tekenteke
kpọo unubẹ unwu-eliphe!
Unu woru obu unu gheberu
iya onu.

L'ọ kwa Chileke bụ onye anyi
nọ l'ime iya ezeru ndzụ.

⁹ Amadụ bụ udzu-ọnu.
Ohu bụru iphe, adudu iphe,
ọ bụ.

Ọ -bụru g'atùà ẹrwa phẹ
l'iphe, e gudeje tùà
ẹrwa nemadzụ bẹ ẹphe
tụko bụru iphe-iphoro.

¹⁰ Unu ta akpọkwaru obu ye
l'eme ndu ọzo ewere!

Ọphu unu egudekwa ana nfu
eku onwunu!

O betakpọonu ẹku nọdu
abyaru unu
nyimunyimu;

unu ta akpọkwaru obu
ye iya!

¹¹ Chileke pfuakwaru iphe-a
mgbo lanu.

Mbèdua nùmawa iya
ugbo labo;
mbụ l'ikemike bụ Chileke
nwekọta iya.

¹² Teme l'ọo gube Nnajiuphu bẹ
n-yemobu kuru ishi l'eka.

Noo kele jipfuje onyemonye
ugwo g'iphe,
o meru gbaru.

Ebvụ-oma, Dévidi deru
teke o nọ l'echiegu Jiuda

63 Gube Chileke; ọo ngu bụ
Chileke mu!

Ọo ngu bụ onye mu anọduje
ele ọnya iya eswe
l'enyashi.

Ekpiri gube Chileke
anọduje akpo
obu mu jegirijegiri.

Oghoroko ngu aduje
mu l'echiegu;
mbụ l'alị okponku,
mini adudu.

² Mu hụmawaru g'ike dụ-be
ngu; yee g'i dụ-be
akpabiri;
ge mu shi ahụmaje iya l'ulo
ngu, dụ nsọ.

³ Mu e-gude ọnu mu jaa ngu
ajaja;
noo kele n-yemobu ngu ka
ndzu ree.

⁴ Mu a-nọduje ekele ngu ekele
jasu ge mu a-nọ-beru.

Teme o bụru epha ngu bẹ mu
e-gudeje chilia eka
imeli pfuru nu ngu.

⁵ Obu mu bẹ epho e-ji g'onye
riru nri, e gude eba-anu;
waa ụmi okpu iya shia.

Ọnu mu e-gudekwanu

ebvu ẹhu-utso,
 dụ mu l'ogbogboromonu
 tua ngu ẹpha.

⁶ Ọobujeru; mu -zẹe l'iphe-azẹe
 mu; mu anyata ngu.

Ẹnyashi l'ophu bẹ mu
 arikotaje kẹ nkengu.

⁷ Mu nọ lẹ mkpula oke ñkù
 ngu agụ ebvu ẹhu-utso.

Noo kẹle ọo ngu bụ onye
 eyejeru mu ẹka.

⁸ Mu anọduje ngu ntse
 tekenteke.

Ọ bụru ẹkutara ngu bẹ
 gudeshe mu nụ.

⁹ Ndu achọ ọzo, ẹphe e-shi
 gbua mu mebyishia

ndzụ mu
 bẹ aa-chịru ye l'alị-maa.

¹⁰ Ee-gude ogu-echi gbua phẹ
 pyaapya.

Ẹphe aburu nri, a kpataru
 doberu nkuta-oswa.

¹¹ Obenu lẹ Chileke e-me g'ẹhu
 tsọo eze utso.

Iphe, bụkpoo ndu egudeje
 ẹpha Chileke eri angu
 bẹ e-tu iya ẹpha.

Ọnu ndu ntuphu-ire aburu
 phẹ kpurukudukuu.

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

64 Jiko Chileke; numanu mkpu,
 mu echi ẹka mu epfu anụ ngu!

Gbochite mu gẹ mu ta
 nọduhe atsụ ndu ọhogu
 mu ebvu.

² Domia mu g'ẹjo-idzu,
 ndu ẹjo-iphe achịru mu te erwu
 mu l'ẹhu; mbụ hanyịhanyị,
 ẹphe aba ekpu mu;
 mbụ ndu eme ẹjo-ememe.

³ Ndu abajẹ ire phẹ g'onye aba
 mma.

Mbụ ndu anọduje agba njo

opfu phẹ g'onye agba apfụ.

⁴ Ẹphe edomije onwophe
kwabẹru onye dẹbe ree.

Onye ono -bya amaru;
apfụ abụwaru iya nụ
l'ẹhu kẹ pfụu.

O to nwedu iphe, ndzụ iya
agụ phẹ mẹ nanụ.

⁵ Ẹphe anọduje eyeru nwibe
phẹ ọkpu-ikike g'ẹphe
kebe ẹhu l'eme iphe-ẹji.

Ẹphe epfuje sụ l'ẹphe e-je
agbakacha ọnyà phẹ
lẹ mpya.

Ẹphe pfuchaa nno; ẹphe asụ:
“?Bụkwanu onye abya
phẹ ahụma?”

⁶ Ọo ya bụ; ẹphe -chịchaa
ẹjo-idzu; ẹphe asụ:

“Idzu, anyi chịru nta-a
dụkpoo ree dụ-ghee
ya adụ-ghe!”

Uche amadụ yẹe obu iya bẹ
eregede pakwarụ ẹka.

⁷ Obenu lẹ Chileke e-seta apfụ;
ẹphe -bya amaru bẹ ọ-gbakata
phẹ tụa l'alj.

⁸ Chileke e-me g'ẹphe vukota
abalj dagbua ọchii.

Ọ bụru iphe, opfu ọnu
phẹ kpatarụ.

Iphe, bụkpoo ndu hụmaru
iya nụ bẹ e-kwe l'ishi
gude kweru phẹ une.

⁹ Ndzụ e-rwuta amadụ l'ophu.

Ẹphe e-pfukashija iphe ono,
Chileke meru ono;
bya ebvuru shii rija ya ọriri.

¹⁰ G'ẹhu tsọo ndu pfuberekoto
utso l'ime Chipfu!

G'ẹphe gbabakwa l'ime iya je
domia onwophe!

G'iphe, bụkpoo ndu obu phẹ
guru iphóró tukwaa
ya ẹpha!

Ebvú-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvú

65 Gụbe Chileke; ọ dū ree g'anyi
nọdu lẹ Zayọnu tua
ngu ẹpha!

Anyi e-medzukọtaru ngu iphe,
anyi riburu angu
l'anyi e-meru ngu.

²Ọo gụbe onye ono, azajẹ oku
m'e pfuru nū ngu bẹ
onyemonye a-wụ-pfuta.

³Teke iphe-ẹji shi kapyabẹ anyi
bẹ i shiẹle-a anọduje
aguru anyi nvụ l'ẹjo-iphe
anyi.

⁴Ẹhu-utso bẹ a gọru nū onye
ono, ị họtaru dokube
onwongu

Gẹ gụ l'iya nọdu l'ibe ngu.

Iphe, dū ree, nọ l'ibe ngu
ejije anyi ẹpho;
mbụ iphe, dū ree,
nọ l'eze-ulo ngu, dū nsọ.

⁵Gụbe Chileke, bụ onye
ndzọta anyi;
iphe, iigudeje zaa anyi ẹnu
bụ iphe, dū ebvú,
egoshi apfubekoto nkengu.

Ndu bu l'ẹka igwe beru alị
beru;
waa ndu bu lẹ mgboru ẹnyimu,
kachakpọo anọdu ẹnya bụ
ngu bẹ ẹphe tuko chịru
upfu kwẹ;

⁶mbụ gụbe onye bụ ọkphehu
ngu bẹ i gude mee úbvú;
ẹphe nguchaaru anguru
l'ẹka ẹphe nọgbaa.

I keru onwongu ọkphehu
g'onye keru akpọ l'upfu.

⁷Ẹnyimu, asọ gborogboro
bẹ iimeje l'oderu yẹkete;
mbụ l'ootu-buhu akpara.

Ọhamoha -nọdu aba hanyịhanyi
bẹ iimeje;

ẹphe adaa kẹ
nyonyoronyo.

⁸ Ndu bu ụzenya bẹ anọduje

anma pyaapyaapya

M'ẹphe numa k'iphe,

dụ biribiri, imegbabẹ.

Ndu shi l'ụzo ẹnyanwu-awawa;

waa ndu ụzo ẹnyanwu-arịba

bẹ iimeje g'ẹphe tya ụzu-ẹhu-utso.

⁹ I gbaru mini l'eliphe teke i

byaru iya agbaphe;

shi nno mee ya;

ọ bụru alị oma.

Enyimu nkengu bẹ i meru gẹ

mini ji ejiji.

Ndiphe l'ophu bẹ i meru g'iphe,

ẹphe kọberu l'alị nọdu emehuru;

kele ọo ẹgube ono bẹ i

meru iya g'ọ dụ.

¹⁰ Mini bẹ i dzeru;

ọ dọru adọru l'enyoru.

I bya alwaa yegeyege

mini gude mee igbo;

ọ dụ nwuhanwuha;

shi nno gọru ọnu-oma nọ iya

mee iphe, a kọberu iya

wata efushi.

¹¹ I bya eworu ẹka-atutu

nkengu kpuke apha

g'okpu-eze.

Teme iphe, bukpo ọzo,

i shiru bẹ i dzeru iphe,

dụ ree gẹ mini.

¹² Ẹswa bya erwushia

nọdugbaa kẹ nyimunyimu

l'echiegu.

Teme ẹhu-utso dọerupho kẹ

nyimunyimu l'úbvú.

¹³ Ẹka eecheje iphe-edobe

bẹ aturu kuru ata nri.

Nsuda bụ iphe, jiru iya nọ

bụ iphe-akuku,

a kuru iya.

Iphemiphe ono tukurọ akwa

ẹvu; agụ ebvú ẹhu-utso.

Ebvu-oma, e deru nū
onye-ishi ebvu

66 Unu tūa ụzu ẹhu-utso gude jaa
Chileke;

unubẹ ụnwu-eliphe l'ophu!

² Unu gūa ebvu gude kutsee
ẹpha iya!

Unu etua ya ẹpha; jaa ya
ajaja!

³ Unu sū Chileke: "Ha!
Iphemiphe, iinoduje
eme dūkwa ebvu!

Ike ngu parū ẹka k'ophu bụ lẹ
ndu ọhogu ngu adajẹ
kpurumu l'iphu ngu;
ẹka ndzū agū phẹ.

⁴ Ndiphe mgburugburu adajẹ
kpurumu l'iphu ngu baarū
ngu ẹja; gūa ebvu nū ngu;
mbū l'ẹphe agūje ebvu
gude kutsee ẹpha ngu."

⁵ Unu byanū ahūma ozi,
Chileke jeru!

Chileke dūkwa ebvu l'iphe,
oomeru ụnwu-eliphe.

⁶ Onye meru ẹnyimu;
ọ bụru alị, kpohuru nkū.

Ẹphe gude ọkpa ghaa ẹnyimu
ono.

Ẹhu-utso ozi, o jeru tsorū
anyi teke anyi nọ l'ẹka ono.

⁷ O gude ike ọkpū nkiya bụru
eze ojejoje.

Ẹnya iya nọdu ahūmakotaje
ọhamoha!

Ọo ya bụ g'ọ tọ dūkwa ndu
ẹjo ọkpoma ono l'e-je
iya atūpya!

⁸ Unu tua Chileke anyi ẹpha;
unubẹ ụnwu-eliphe!

G'a nūmanu ajaja, unu a-ja iya!

⁹ L'ọo ya doberu anyi ndzū;
bya emee g'ọkpa ngūru
anyi angūru g'o to chifu.

¹⁰ Noo kẹle gūbe Chileke

hụwaru anyi ama;
 bya emee anyi; anyi dị ree
 ọọ mkpọla-ọọchaa, a hụru l'ọku.

¹¹ I dutaru anyi duru ye
 l'onyà;

bya eworu oke ivu tukobe
 anyi l'okpurukpu.

¹² I meru g'ụnwu-eliphe wee
 anyi ishi kperekpere.

Anyi jeru iphe, anwụ chiru anyi;
 mini nmaa anyi.

Ọle i mechaaru duta anyi bya
 edobe l'ẹka anyi tūsarū ẹhu.

¹³ Mu e-gude
 ngweja-akpo-ọku je
 l'ulo ngu.

Mu emedzukotaru ngu iphe,
 mu rifuru angụ lẹ mu
 e-meru ngu.

¹⁴ Mbụ iphe, mu gude
 ogboromonu mu
 kweta;
 bya egude onu mu pfua
 lẹ mu e-meru ngu;
 teke mu eje iphe-ẹhuka.

¹⁵ Mu a-kpụta ebili, tsuru ẹba
 je egude gweeru ngu
 ngweja-akpo-ọku.

Mu egbuaru ngu oke-eswi;
 gbushiaru ngu eghu.

¹⁶ Unu byakpọdapho bya
 angabẹ nchi; iphe,
 bụkpoo unubẹ ndu atsụ
 Chileke ebvụ;
 ọọ mu kọoru unu iphe, o
 meru lẹ ndzụ mu.

¹⁷ Mu gude onu mu ọwa-a
 raku iya.

Mu gude ire mu tua ya ẹpha.

¹⁸ Ọme mu meru iphe-ẹji kwachia
 l'obu mu;
 mẹ Nnajiuphu tege
 angabekwa nchi anuma
 olu mu.

¹⁹ Obenu lẹ Chileke ngaberu
 nchi;

nụma olu mu ọkpobe anụma
teke mu epfu anụ iya.

²⁰ G'e tukwaa Chileke ẹpha;
mbụ onye ajikaduru
angabe nchị nụma epfupfu,
mu epfu anụ iya;
tẹme ọphu ọ haduru egoshi
lẹ ya yeru mu obu.

Ebvụ-oma, e deru onye-ishi
ebvu; g'a kpọru une ye iya

67 Gẹ Chileke meeru anyi
eze-iphe-oma;
gọru ọnu-oma nụ anyi;
mekwaphọ g'iphu tịsahu
iya l'ẹhu anyi.

² K'ọphu ụnwu-eliphe a-maru
ụzo ngu;
tẹme ọhamoha
amakwarupho
l'ịdzotaje nemadzụ.

³ G'ụnwu-eliphe kelenụ gụbe
Chileke ekele!
G'iphe, bụkpoo nemadzụ
mgburugburu kele
ngu ekele!

⁴ G'ẹhu tsọnaa ọhamoha ụtso;
g'ẹphe tịnaa ụzu
ẹhu-ụtso!

Kele ndiphe l'ọphu bẹ iikpeje
ikpe, p̄furu ọto;
tẹme ọ bụru ngu anọduje
akpọ-ziru ọhamoha,
nọ l'eliphe ụzo.

⁵ G'ụnwu-eliphe kelekwa gụbe
Chileke ekele!
G'iphe, bụkpoo nemadzụ
mgburugburu kele
ngu ekele!

⁶ Ọo ya bụ; g'iphe, a kọberu l'alị
emehukwanụ emehu.

Tẹme Nnajiuphu, bụ Chileke
anyi ono agọru ọnu-oma
nụ anyi.

⁷ Chileke a-gọru ọnu-oma nkiya
ono nụ anyi.

Ọo ya bụ gę ndiphe l'ophu
 jasụ l'ẹka igwe beru
 alị beru awatakwanụ
 iya atsụ ebvu!

Ebvụ-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

68 Gę Chileke zilihu;
 gę ndu ọhogu iya agbaa
 nanụ nanụ!

Gę ndu ọ dụ ashị shikwa iya
 phọ l'iphu gbalachaa!

² Zikashinaa phę nanụ nanụ;
 gę phęrephere ezikashije
 ẹnwuru-ọku-a.

Ọo g'ụnwù adazehuje lę
 mgboru ọku-a
 bụ gę ndu ẹjo-iphe a-la l'iyi
 l'iphu Chileke.

³ Obenu lę ndu pfuberekoto bę
 ẹhu a-tso ọtso.

Ephe a-nọdu ete ẹswa l'iphu
 Chileke.

Ephe egude ẹhu-ọtso tee ẹswa
 teshia ya ike.

⁴ Unu gụa ebvu nụ Chileke;
 gụa ebvu gude tua ya
 ẹpha!

Unu kutsee onye ono,
 anọduje l'ugbo-inya
 iya agba l'urwukpu
 onoya.

Ephe iya bụ Chipfu;
 unu nọdukwa iya l'iphu
 tee ẹswa.

⁵ Chileke nọ l'ibe iya,
 dụ nsọ bụru Nna ndu
 enwedu nna;
 bya aburu onye agbajeru
 ụnwanyi,
 ji phę anọedu ọdzori.

⁶ Chileke ewojeru ndu bụ
 nkinyi doo l'ipfu l'ipfu;
 tẹme ọ nọdu edufutaję
 ndu a turu mkpọro
 l'ulo-mkpọro.

Obenu lẹ ndu kwefuru iya
 ike bụ l'ali,
 ẹjo anwụ echi bẹ ẹphe
 bu.

⁷ Gụbe Chileke;
 teke ị gbeshiru duta ndu
 nkengu;
 duru phẹ ghaa ali,
 dabyiru mgbegere;
⁸ bẹ ali nmaru jijijijii.

Igwe bya edzee mini l'iphu
 gụbe Chileke, bụ onye
 kẹ Sayinayi;
 mbụ gụbe Chileke kẹ
 Ízurẹlu.

⁹ Gụbe Chileke;
 ọo ngu dzeru ogbodogo
 mini;
 gude gbaa ali-ihe ngu
 unme teke ike bvuru
 iya.

¹⁰ Ndibe ngu bya alaa l'ime iya
 je eburu;
 tẹme i shi l'ikpoto iphe,
 i nweru nụ ndu ụkpa iphe,
 mkpa iya duru phẹ.

¹¹ Ọ bụ-a epfupfu,
 Chipfu pfuru opfu ọbu;
 a dụ igwerigwe mee g'a
 madzuru iphe,
 o pfuru.

¹² Ọ sọru: "Ndu eze mę ndu ojogu
 unu mee ẹgwegwa
 gude ọso gbafu!"

Ụnwanyi, kuru l'unuphu;
 wụfuta bya ekee iphe,
 a kwataru l'okwata.

¹³ Ndu ono shi zeshia l'odu
 aturu dụ gẹ ndo,
 a wụkotaru ñkù iya
 mkpọla-ọcha;
 bya egude mkpọla-ododo
 mekọta ẹba iya;
 ọ nọdu egbu nwjiiwii.

¹⁴ Teke
 Ọkalibe-kangokotaru-nụ

chikashiru ndu eze
 l'alị ono
 bẹ ọ dọephọ
 g'aka-mini-sunoo,
 dashiru l'eli úbvú
 Zalụmonu.

¹⁵ Úbvú úbvú, nọgbaa lẹ
 Beshanu bụgbaa oke úbvú,
 parụ ẹka;
 mbụ l'úbvú Beshanu bụ
 úbvú, nwegbaarụ mpfukashi.

¹⁶ Unubẹ eze úbvú,
 nwegbaarụ mpfukashi;

?Denu g'ọ nwuru unu
 ejiru úbvú Chileke
 ijięnya?

Mbụ úbvú ono, Chipfu,
 bụ Chileke họtaru
 je eburu bụru eze ndibe
 iya jasụ l'ojejoje ono.

¹⁷ Ụgbo-ịnya kẹ Chileke bụkwa
 unu-kuru-unu.

Nnajiuphu shi lẹ Sayinayi
 bya ibe iya;
 ẹka o doberu nsọ,
 bụ úbvú Zayọnu.

¹⁸ Teke ono, ị gbeshiru lashia
 l'ephekerephe ono bẹ i
 dutaru igwerigwe ndu
 ị kpuru lẹ ndzụ lashia.

Ndiphe gwerụ iphe nụ ngu kẹ
 mmanụ;
 mbụ je akpachaa lẹ ndu
 shi anọduje ekwefuru
 ngu ike;
 k'ọphu gụbe Chipfu,
 bụ Chileke a-nọdu
 l'echilabọ phẹ.

¹⁹ G'ajaja bụru kẹ Nnajiuphu;
 mbụ Chileke ọphu bụ onye
 ndzọta anyi;
 bya aburu onye evutaje
 ivu ẹhu anyi vuru
 mbọku-mbọku.

²⁰ Chileke anyi bụ Chileke,
 adzoje ndzụ.

Ọ bụru l'ẹka Chipfu,
 bụ Nnajiuphu ono bẹ
 eeshije nahụ anwụhu.

²¹ Chileke e-chikpọshi ndu
 ọhogu iya ishi;
 mbụ okpokoro ishi ndu
 emekwadu ẹjo-ememe.

²² Nnajiuphu sọru: "Mu e-shi
 lẹ Beshanu duta unu
 duphuta azụ.

Mu e-je l'ọhu eze-ẹnyimu je
 agụta unu gude lwa;

²³ k'ọphu unu a-bya azọ
 ndu ọhogu unu
 pyakapyaka.

Nkụta unu eketakwaphọ oke
 ọphu rwuberu phẹ nụ."

²⁴ Gụbe Chileke;
 onyemonye gbẹwaa nta-a
 hụma gẹ ndibe ngu dzeberu
 awụ alwa;
 mbụ lẹ ndibe Chileke,
 bụ eze mu dzebewaru
 awụ ala l'ụlo iya,
 dụ nsọ.

²⁵ Ndu nọ l'iphu bụ ndu agụru
 phẹ ebvu.

Ndu etso ndu k'ono bụru ndu
 akpọ une eye iya.

Akatikpo ụnwumgboko,
 nọdu akụkwapho nkwa
 etso phẹ.

²⁶ Janaa Chileke ajaja
 l'edzudzu-ọha!

Jaa Chipfu ajaja l'echi
 ẹka ndu Ízurẹlu
 dzukọberu!

²⁷ Sụ-a; ndu edu phẹ nụ bụ
 ọkpa-ipfu Benjiaminu,
 bụ ọkpa-ipfu kẹ nwata.

Ndu-ishi ọkpa-ipfu Jiuda;
 waa kẹ Zebulọnu;
 waa kẹ Nafutali nọdu
 eze gbiigbiigbi
 etso phẹ.

²⁸ Gụbe Chileke;

rụkotanu ike ngu!
 Goshinu anyi ọkpehu
 ngu Chileke;
 mbụ ike ono, i shi
 gudehawaa ree ire l'opfu
 ẹhu anyi ono.

²⁹ Ndu eze e-gude k'eze-ulo ngu,
 nọ ị Jierúsalemú bya
 emeeru ngu iphe-oma.

³⁰ Baarụ ẹjo-oke-agiyi ono,
 nọ l'èjì ono mba;
 mbụ ọha ono,
 achị ndiphe kpabẹkpabe
 g'oke-eswi,
 eme ẹna achị nweswi
 ọso ono;
 jasụ teke onyemonye
 ewoze onwiya alị;
 gude mkpọla-ọchaa
 bya l'iphu ngu.

Chikashia ndu ono,
 alwụ ọgu anọduje
 agụ g'ẹgu-nri ono!

³¹ Ndu-ishi Ijiputu;
 waa ndu Kushi bẹ a-bya
 achị-liaru Chileke ẹka.

³² Unu gụa ebvú nụ Chileke;
 unubẹ alị-eze
 ụnwu-eliphe l'ophu!

Unu gụa ebvú gude tua
 Nnajiuphu ẹpha!

³³ Unu gụa ya nụ onye ono,
 anọduje l'ụgbo-inya
 iya agba l'ephekerephe
 urwukpu ichée ono;
 mbụ onye egudeje
 oke olu tụa egbigwe.

³⁴ Unu tụa ọnu g'ike Chileke
 habe shii;
 mbụ onye akpabiri iya
 tukurú Ízurelu sweta;
 onye bụ akpaminigwe
 egoshi g'ike iya habe shii.

³⁵ Gụbe Chileke;
 ị dụ ebvú l'ulo ngu,
 dụ nsọ.

Ọọ gúbe Chileke ndu Ízurẹlu
emeje g'ike dụ ndibe ngu;
ọkpẹhu adu phẹ.
G'ajaja búru kẹ Chileke!

Ebvú, Dévidi deru nù
onye-ishi ebvú; g'e gude olu
ebvú, "Ojimbvú" gụa ya

69 Dzọọ mu jiko Chileke;
kẹle mini wọwaru mu
l'ẹkpiri.

² Mu emiwa emimi emiba
l'ẹpuchi;
ẹka adudu iphe, kọbe nvo,
dụ iya nù.

Mu darwuwaru ọhu-mini;
utso woru mu ria.

³ Mu chiwaru mkpu chita ike
mu.

Ẹkpiri gọwaa mu agogo.

Tẹme mu nọdu aphuwaa
ragaraga;
ẹka mu nọ ele ẹnya
Chileke mu.

⁴ Ndu mu dụ ashị l'ẹbe adu
iphe,
mu meru phẹ kakwa
ẹgbushi,
nọ mu l'ishi igwerigwe.

Mbụ lẹ ndu ọhogu mu
pakpọoru igwerigwe;
mbụ ndu anọduje achọ ọzo,
ẹphe e-shi mebyishia mu;
l'ẹbe ọ dukpoo iphe,
mu meru phẹ.

Ẹphe ekebutajẹ mu;
mu apfua ugwo iphe,
mu ezitaduru.

⁵ Gúbe Chileke;
i mawaru gẹ mu shi
emeberu eswe;
ọphu ọ dudu iphe-ẹji mu
ọphu eemeru ngu lẹ mpya.

⁶ Gúbe Nnajiuphu, bú Chipfu;
bya aburu Ọkalibe-Kakọta-Ike;
te ekwekwa g'e gude iswi

ẹhu mu mee ndu ele ẹnya
ngu iphe-iphere!

Ọphu i kwekwa g'e gude
iswi ẹhu mu meru iphere
kpua ndu achọ ngu nù;
jiko Chileke kẹ Ízurẹlu!

⁷ Kẹle ọo l'iswi ẹhu ngu bẹ e
gude ekweru mu une;
bya eme iphe-iphere
ekpu mu.

⁸ Ndibe anyi bẹ mu dụwaa gẹ mu
bù onye byaru abyabya;
mbù unwune mu gẹdegede
gùbe mu onye ọhozo.

⁹ Kẹle obu, mu yeru ọlo ngu
rimiwaru mu ishi.

Iphe, bụkpoo une,
e kweru ngu bụru mbẹdua
vutaru ọnwu iya.

¹⁰ Mu rarụ ẹkwa swija ẹgu
l'iphu Chileke.

Iphe ono tükochaa bụru iphe,
ẹphe gude kweru
mu une.

¹¹ Mu yee uwe-aphụ;
ẹphe gude iya gụaharu
mu ebvu.

¹² Ndu dọru l'ọnu-abata
nọdu epfuru mu.

Mu bụru onye ndu angụ
mẹe gude agụ ebvu-mẹe.

¹³ Ọle ọo gùbe Chipfu bẹ
mu anọduje epfu anụ.

Gùbe Chileke;
gude n-yemobu ngu
ono zakpọe mu phọ ẹnu
teke dụ ngu ree;
bya adzọo mu
ọkpobe adzọdzo.

¹⁴ Lọfuta mu l'ẹpuchi;
b'ekwekwa g'o ria mu!
Nafutanu mu l'ẹka ndu mu
dụ ashị!

Bya agụfuta mu l'echi
ogbumini ono!

¹⁵ B'ekwekwa g'utso ria mu!

B'ekwekwa gẹ mu darwua
 ọhu-mini!

Ọphu iikwekwa g'e lia mu
 lẹ ndzụ!

¹⁶ Zanụ mu ẹnu gụbe Chipfu;
 kele n-yemobu ngu
 dọ ree.

Ghanaaru mu iphu Chileke;
 kele ị phụnukaru
 obu-imemini.

¹⁷ Be domikwaru mụbe onye
 ejeru ngu ozi iphu!

Zanụ mu ẹnu ẹgwegwa;
 kele mu eje iphe-ẹhuka.

¹⁸ Kpịritanuru ntse bya
 adzọo mu!

Gbafuta mu rọ m'obvu ndu
 mu l'ẹphe dọ l'opfu!

¹⁹ Ị mawaru g'ẹphe kweberu
 mu une;
 bya amakwarupho g'ẹphe
 meberu mu iphe-iphere
 kparụ.

Ndu bụ ọhogu mu bẹ
 ị makotanuru-a.

²⁰ E kwekwaru mu une jasụ
 ọkpoma wahụahaa
 mu awahụ.

Nta-a bẹ o mewaru mu;
 ọphu ike adụedu mu.

Mu leri ẹnya onye a-phuru
 mu obu-imemini;
 ọphu ọ dudu.

Mu bya elee ẹnya onye a-dụ
 mu obu;
 ọphu ọ dudu onye
 mu hụmaru.

²¹ Ẹphe wotaru mu iphe,
 egbu egbugbu gẹ mu ria
 g'ọ bụru mu nri;
 bya edoberu mu męe-veniga
 gẹ mu nguru ye iya.

²² Mekwaa gẹ nri,
 ẹphe doberu l'iphu phẹ
 bụru igbudu tųpyabe phẹ.

G'anụ, ẹphe gburu gude

gwaa Chileke bụkwaru
 ọnyà nmata phẹ.

²³ G'ẹnya gbahụkwa phẹ ọchii
 g'ẹphe phụ-buhu ụzo.

G'okwebe nyajikwaa phẹ ẹbo;
 g'ẹphe nyaa mgbaku
 jasụ l'ojeje.

²⁴ Tukoshinụ phẹ ẹhu-eghu ngu!
 Gudenụ oke ẹhu-eghu ngu
 kpegbushia phẹ!

²⁵ G'ibe phẹ bụkwaru ochobu.
 G'ọ tọ dụkwa onye e-buru
 l'ẹka ẹphe
 kwarụ unuphu.

²⁶ Kẹle ndu ẹphe anọduje akpa
 ẹhu bụ ndu i chiru ẹchachi.
 Tẹme ọ bụru ndu i mekarụ
 iphe bẹ ẹphe
 anọdujekwapho
 epfubyishi.

²⁷ Haa phẹ g'ẹphe mebaa
 ẹjo-iphe yekọbe l'ọphu
 ẹphe mewaru;
 ọphu i kwekwa g'ẹphe keta
 oke l'apfubekoto nkengu.

²⁸ G'e hufukwa ẹpha phẹ l'ẹkwo,
 e deru ẹpha ndu nọ ndzụ.
 Ọphu e dekwa ẹpha phẹ
 l'ẹka e deru ẹpha
 ndu pfuberekoto.

²⁹ Mu daru ụkpa;
 tẹme aphụ tsụbe mu ọnu.
 Gụbe Chileke;
 gẹ ndzọta nkengu
 dobenụ mu l'ẹka ta adụdu
 iphe,
 e-me mu nụ.

³⁰ Ọo ya bụ gẹ mu agụa ebvu
 gude tua Chileke ẹpha.
 Tẹme mu egude ebvu-ekele
 kutsee ya
 ọkpobe ekutse.

³¹ Ono bẹ a-ka Chileke atsọ
 ụtso eme l'a tųru iya eswi;
 ọzoo l'a tųru iya oke-eswi,
 mpu iya hagbaa kẹ

phengara phengara;
tẹme ụpyi ọkpa
pheshihuchaa
ya epheshihu.

³² Ndu wozeru onwophe alị

hụmae ya phọ;
ẹhu atsọo phẹ ụtso.

G'obu unubẹ ndu achọ
Chileke nọdukwa ndzụ!

³³ Chipfu anụmaje olu ndu
adụdu g'ọ dụ phẹ.

Tẹme ndibe iya,
a tųru mkpọro bẹ ọ
tọo gbakųtajedu azụ.

³⁴ Gẹ ndu bu l'imigwe
yẹe ụnwu-eliphe tua
ya ẹpha!

G'enyimu yẹe iphe bu l'ime
iya tųkokwapho tua
ya ẹpha!

³⁵ Kẹle Chileke a-dzọ Zayọnu;
bya akpųkwaa mkpųkpu,
nọ lẹ Jiuda.

Ndiphe alaa ya je eburu mee
ya l'ọo-bųru iphe phẹ.

³⁶ Ụnwu ndu ejeru iya ozi emee
ya l'ọo-bųru okiphe phẹ.

Iphe, bųkpoo ndu yeru ẹpha
iya obu bẹ e-buru
l'alị ono.

Ebvú, Dévidi deru nų
onye-ishi ebvú gude
nyatarų Chipfu iphe

70 Gųbe Chileke;
jiko menaa ẹgwegwa
bya adzọo mu!

Byanų ẹgwegwa bya eyeru
mu ẹka; jiko Chipfu!

² G'iphe, bųkota ndu achọ ụzo,
ẹphe e-shi gbua mu
bųkwaru ndu ee-meru
iphere kpua;
g'a tųkwa phẹ ẹberebete.

Chiphunu ndu agbaru mu ẹjo
egomunggo azụ.

G'iphere ji phẹ iphu!

³ G'e meeru ujikputeru nụ ndu
ekweru mu hẹe.

⁴ G'iphe, bụkpoo ndu achọ ngu
nụ bụru ndu ẹhu a-tsọ.

Ẹphe anọdu ngu l'ẹka
tee ẹswa.

Gẹ ndu ọ dụ g'a sụ l'ị dzọtaru
phẹ bụru iphe,
ẹphe akpuru l'ọnu epfu bụ:

“Unu tụa ọnu Chileke l'ọ
parụ ẹka!”

⁵ Obenu ẹ mbẹdua bụ onye
ụkpa bya aburu onye
adudu g'ọ dụ iya;
mbụ l'ọo gube Chileke bụ
onye eyejeru mu ẹka;
bya aburu onye adzoje
mu nụ.

Jiko Chipfu; b'akpọkwa ụpfu!

71 Ọo gube Chipfu bẹ mu nọ
l'ẹka ezeru ndzụ.

B'ekwekwa g'e kpua mu iphu
lẹ ntụ jasụ l'ojejoje.

² Eshinu ị bụ onye
pfụberekoto;
nafutanu mu!

Yeru mu ẹka gẹ mu nahụ!

Gbobenuru mu nchị;
dzọo mu!

³ Bụnuru mu agbara-mkpuma,
mu a-gbabajẹ je
ezeeru ndzụ!

Tụnaa ekemu sụ g'a dzọo mu!

Kẹle ọo ngu bụ oke mkpuma
nkemu;
bya aburu
ulo-mgbobuta mu.

⁴ Jiko Chileke mu;
gbafuta mu l'ẹka ndu
ẹjo-iphe;
mbụ l'ẹka ndu apfubeduru
ẹka phẹ ọto;
waa ndu iwashị.

⁵ Kẹle ọo ngu bụ onye mu
ele ẹnya iya;

gube Nnajiuphu,
bụ Chileke.

Teme ọ bụru ngu bẹ mu
dakoberu e -shi
teke mu bụ nwata.

⁶ Eshinu a nwuru mu bụe ngu
phọ bụ agbarike mu.

Mu a-nọduepho etu ngu
epha jasụ l'ojejoje;
noo kele ọo ngu kufutaru
mu l'epho ne mu.

⁷ Ndzụ mu bụwaru ndu dụ
igwerigwe iphe-etu;
obenu l'ọo l'ime ngu bẹ mu
anọduje ezeru ndzụ.

⁸ Eswe l'enyashi bẹ mu
anọduje etu ngu epha;
bya atụ ọnu g'akpabiri ngu
habe shii.

⁹ Jiko ba jikakwa mu nta-a,
mu bụwaa ọgerenya-a!
Ba gbakutakwa mu azụ nta-a,
ike bụwaru mu-a!

¹⁰ Kele ndu ọhogu mu
epfukwaru mu ẹjo opfu.

Teme ndu domishiru
onwophe kwabẹ g'ephe
gbua mu nọdu
anokobeje achị idzu mu.

¹¹ Ephe asuje: "Chileke
jikaakwaru iya.

Unu chịa ya gude;
kele ọ tọ dọekwa onye abya
iya agbaru mkpu."

¹² Ba nọdukwa mu ụzenya
jiko Chileke!

Bya ẹgwegwa gube Chileke
nkemu;
bya eyeru mu ẹka!

¹³ G'iphe, bụkpoo ndu ebo
mu ibo bụkwaru ndu
iphere e-me g'ephe chihu.

Gẹ ndu ono, eme g'ephe
meka mu iphe ono bụkwaru
ndu ee-kweru une bya
ajaa ewenu.

¹⁴ Obenu lẹ mbẹdua bụepho
l'ẹka ị nọ bẹ ẹnya
mu a-dụ.

Mu a-nọduepho aka ngu etu
ẹpha eje.

¹⁵ Mu e-gude ọnu mu pfua
ya mkpụrumkpuru
pfushia ya ike sụ
l'ị pfụberekoto;
tẹme ị nọdu adzoje nemadzu.

Apfụbekoto ngu ono waa
ndzota nkengu ono
habe shii
k'ọphu bụ lẹ mu ta agutadu
iya l'ọgu.

¹⁶ Mu e-gude ike gụbe Nnajiuphu,
bụ Chileke
je epfua l'ọo ngu kpoloko
bụ onye pfụberekoto.

¹⁷ Gụbe Chileke;
i shiwaa teke mu bụ nwata
zita mu iphe!

Iphe, dụ biribiri,
iimeje bẹ mu shiẹpho teke
ono tuta ọnu iya
jasụ nta-a.

¹⁸ Nta-a, mu bụwaa ọgerenya,
ewó jiru ishi-a;
jiko Chileke;
ba gbakutakwa mu azụ;
gbiriri jasụ mu
akọeberu ọgbo ọphu
abya nụ g'ike ngu
habe shii;
mbụ kọoru iphe,
bụkpoo ndu ee-mechaa
nwua l'ọkpehu ngu
parụ ẹka.

¹⁹ Apfụbekoto ngu rwuru
akpaminigwe; gụbe Chileke;
mbụ gụbe onye ono,
meru iphe, parụ ẹka;

?Bụ onye aturu ngu;
gụbe Chileke?

²⁰ A makwaru-a l'i mewaru
mu;

mu jee ikpoto iphe-ẹhuka,
 parụ ẹka bya adụ ẹjo ẹji;
 ọle mu maru-a l'ii-mechaa
 mezia ndzụ mu;
 mbụ l'ii-kufuta mu
 l'ime ilu.

²¹ Ii-me; aa-ka mu akwabe
 ùbvù;
 tẹme l'ị dụkwa mu phọ
 obu ọzo.

²² Gụbe Chileke mu;
 mu a-kpọ une gude tua ngu
 ẹpha l'ị bụ onye apfushije
 ike l'iphe, i pfuru.

Mu e-gude ogelenda gụa
 ebvu tua ngu ẹpha;
 gụbe Onye dụ Nsọ
 kẹ Ízurelu.

²³ Ogbogboromọnu mu
 ẹphenebo a-tụ ụzu ẹhu-utso
 nụ ngu;
 mẹ mu nọdu agụ ebvu
 gude etu ngu ẹpha;
 mbụ mụbe onye ị gbafutaru.

²⁴ Eswe l'enyashi bẹ ire mu
 a-nọduepho epfu iphe,
 i meshiru gude goshi
 l'ị pfuberekoto;
 kẹle ndu shi achị mu lẹ njo
 bẹ a jaru ewenu;
 tẹme e mee; iphere ji
 phẹ iphu.

Ebvú, Sólomọnu deru

72 Jiko Chileke;
 menaa g'eze kpeje ikpe
 g'iikpeje!

Menaa gẹ nwatibe eze
 pfube-ẹka-oto g'ị pfuberu!

² Ọo ya bụ g'o kpeje ndibe
 ngu ikpe, pfuru ọto;
 mbụ hajeru ndu aakpa ẹhu
 enge nhamunha.

³ Iphe, e-shigba l'oke úbvú
 abyaru unwu-eliphe
 a-buru ẹhu-guu.

Ọ bụkwarupho ẹhu-guu ono
e-shigba l'ụnwu úbvú.

Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ
apfubekoto onoya.

⁴ Ndu eeme ewere,
bu l'echilabọ ọha
bẹ ọo-harụ enge;
l'ọ dzọta ụnwegirima ibe ndu
adụdu g'ọ dụ phẹ;
zọpyashia ndu eme phẹ
ewere ishi.

⁵ Ẹphe a-nọdu atsụ ngu ebvu
jasụ g'ẹnyanwu;
waa ọnwa a-nọberu;
mbụ e -shi l'ọgbo sweru
ọgbo.

⁶ Ọo-dụ g'ẹka mini edze l'eli
ọsu, a sụru asusu;
mbụ g'ẹka igwe ayọru
mgboko ẹyo mini.

⁷ Teke ọo-bụru eze ono bẹ ndu
pfuberekoto a-jà àjàjà.
Ẹhu-guu a-tụko ẹkameka
sweta;
mbụ nọ gbiriri jasụ teke
ọnwa a-fubuhu l'eliphe.

⁸ Ọo-bụru eze ndu shi
l'eze-ẹnyimu ọwa-a bua
jasụ l'eze-ẹnyimu ọphuu;
mbụ ndu shi l'ẹnyimu
Yufurétisu bua jasụ l'ẹka
igwe beru alị beru.

⁹ Ndu bu l'echięgu a-bya
ephozeru iya;
tẹme ndu ọhogu iya etsua
ọnu l'ẹja.

¹⁰ Ndu eze ndu Tashishi mẹ ndu
bukube eze-ẹnyimu anọdu
atụ akirikọ anụ iya.
Ndu eze ndu Sheba yẹ
kẹ ndu Seba
a-nọdukwapo egudeje
iphe-oma abya ibe iya.

¹¹ Ndu bụkotakpoo eze
mgburugburu l'e-phozeru iya.
Ọhamoha l'ophu e-jekọtaru

iya ozi.

¹² Kẹle ndu adudu g'ọ dụ phẹ
-raku iya bẹ ọo-dzọta phẹ;
mbụ ndu iphe-ẹhuka byaru;
ọphu ẹphe enwedu onye
gbaru phẹ mkpu.

¹³ Ndu ike adudu;
mẹ ndu adudu g'ọ dụ phẹ
bẹ ọo-phuru obu-imemini;
bya adzọta phẹ mee
g'ọnwu te egbu phẹ.

¹⁴ Ọo-gbafuta phẹ l'ẹka ndu
emekpa phẹ ẹhu;
waa l'ẹka ndu eme
phẹ mkpawere;
noo kẹle mee phẹ bẹ ọ
gụberu iphe.

¹⁵ Gẹ ndzụ ogologo
bụkwaru nkiya!
G'e gwekwaru mkpọla-ododo
ndu Sheba nụ iya g'ọ
bụkotaru nkiya!
Gẹ ndiphe pfujekwaru opfu
ẹhu iya nụ Chileke!
Tẹme ẹphe agojekwarupho
ọnu-oma nụ iya
mbọku-mbọku!

¹⁶ G'iphe, a kuru l'opfu sọkwaa
kpukakpuka l'alị-a!
Gẹ pherephere zikwa mee ẹkwo
iphe,
a kọberu akọbe l'eli úbvú
g'ọ tụa ọzu; g'ẹkwo oshi,
pfugbaru l'úbvú
úbvú Lébanonu!

Gẹ nemadzụ zushikwa bụru
ẹswa l'igu lẹ
mkpukpu ono!

¹⁷ G'ẹpha iya nọdukwa jasụ
l'ojejeje.

G'údù iya jedzukwaru
ẹkameka g'ẹnyanwu.

Ọhamoha bẹ aa-gbẹ iya l'ẹka
gọru ọnu-oma nụ;
tẹme ọha l'opfu ekua ya
onye a gọru ẹhu-ọtso nụ.

¹⁸ G'ajaja bụru kẹ Chipfu,
 bụ Chileke;
 mbụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu;
 onye bụe ya phọ
 kpoloko emeje iphe,
 dụ biribiri.

¹⁹ G'ajaja bụkwarupho k'ẹpha iya
 ono, dụ biribiri ono
 jasụ lẹ tuutuutuu
 lẹ mijimiimii!

G'ogbunw̄iinwii ya tųkokwa
 mgboko l'ophu sweta!
 Nokwa g'ọ dụ; bya abụru g'ọ dụ!

²⁰ Nokwa mkpọchi-ishi epfufu,
 Dévidi nwa Jiesi pfuru
 nụ Chileke.

Ebvụ-oma, Asafu deru

73 Gẹ mu gbua ya tororo;
 Chileke dųkwaru ndu

Ízurẹlu ree;
 mbụ ndu ono,
 obu phẹ gụru ìphóró.

² Obenu lẹ mbẹdua bẹ ọ
 phọduru nwanshji
 mẹ ọkpa echifu mu;
 mbụ l'ọ phọduru nwanshji
 mẹ mu ta aduhe ike
 pfuru l'iphe, mu pfuru;
³ ẹka mu watarụ ejiru ndu
 etu onwophe ẹpha ijięnya;
 kele mu hụmaru lẹ ndu
 ẹjo-iphe bẹ ẹhu dụ guu.

⁴ Ọ tọ dųdu iphe,
 atsụ phẹ l'ẹhu.

Ẹhu dụ phẹ ree;
 tẹme ẹphe shihu ike.

⁵ Ọphu ọ dųdu iphe,
 atsụ ndu ọzo l'ẹhu atsụje
 phẹ l'ẹhu; ọphu ẹhu,
 emeje ndiphe emedu phẹ.

⁶ Ọ bụru iphe ono meru g'ọ
 gude eku-onwonye bụru
 ọleka, ẹphe woru tųkpoo
 onwophe l'olu.

Eme nemadzụ mkpawere

bụru uwe, ẹphe eye l'ẹhu.

⁷ Ẹphe daa okporokpo jasụ
 ẹn्या rịbachaa phẹ arība.
 Tẹme ẹjo-idzu ji phẹ ọkpoma
 ebushihu ebushihu.

⁸ Ẹphe egudeje ẹjo opfu aja
 nemadzụ ewenu.

Ẹphe anọduje etu onwophe
 ọphushugbu;
 tẹme ụja, ẹphe anọduje
 abọ bụerupho g'ẹphe
 e-me mee ndu
 ọzo ewere.

⁹ Ẹphe anọduje epfuru Chileke,
 bu l'imigwe ẹjo opfu.

Ire phẹ nọdu eje
 phururugbadaa
 l'eliphe.

¹⁰ Noo iphe, meru g'o gude
 ndibe mu ghakọbe
 tsoru phẹ;
 bya atụko iphemiphe,
 shi phẹ l'ẹka nguru
 ye l'ẹpho wutukumu.

¹¹ Ẹphe nọdu asuje: “?Denu
 gẹ Chileke e-shi maru?
 Ọkalibe-kakọta-shii;
 ?ọ dọru ọphu ọ maru?”

¹² Waa gẹ ndu ẹjo-iphe dọ baa:
 Ọ tọ dọdu iphe, erwuje
 phẹ l'ẹhu;
 tẹme ẹku nọdu
 anọduje abyaru
 phẹ gbụkugbuku.

¹³ Sụ-a; mbedua, sụru lẹ mu
 e-me obu mu g'ọ gụa
 ìphóró bụkwa
 onye-eswe bẹ mu bụ.

Mbụ l'ẹka mu kwọru
 l'iswi-ọdumma
 tụkochaabụru iphe-mmanụ.

¹⁴ Kẹle ọ tọ dọdu mbọku-mbọku
 a taa nọdu mu aphụ;
 tẹme ọphu ọ dọdu mbọku,
 mu nọghajeru
 g'iphe-ẹhuka ta

adapfuta mu.

¹⁵ Ọ mẹ mu -jeru epfugbua g'ọ
dụ mu;

mẹ ọ -bụkwaru mgbamu
bẹ mu agba ọgbo ọwa-a,
bụ ụnwu Chileke-a.

¹⁶ Ọobujeru; mu -jee eme g'iphe
ono kabẹkpoo doo mu
ẹnya ilile;

ọ gbẹ kabaa mu nụ
egburwashị ẹhu;

¹⁷ gbiriri jasụ mu bya abahụ
l'ulo Chileke, dụ nsọ.

Ọ bụru ẹka ono bẹ mu nọ;

o doo mu ẹnya;
mbụ iphe, e-mechaa
nwụaru phẹ nụ.

¹⁸ Sụ-a; iiwojeru phẹ dobe

l'ẹka echi ẹturu;
gbahaa phẹ ẹka;
ẹphe abya adaa
l'alị mebyishihu.

¹⁹ Ọ tọ dudu g'ọo-nọ-bejeru;

ẹphe aburu okorobo
iphe.

L'e yee phẹ ebvu jasụ l'a zata
phẹ wushia.

²⁰ Ẹphe aduje gẹ nrwọ, a rwọru;

o -be l'ụtsu a zọhaa ya.

Nokwaphọ g'ẹphe achịhuje

l'iphu gụbe Chipfu
m'ị gbalihu.

²¹ Teke ono, mu shi agụ aphụ ono;

mbụ teke ono, aphụ shi
tsọru ime obu mu ono;

²² bẹ mu shi bụru onye-eswe,
amadụ onwiya ẹkicha.

Tẹme mu shi dụ

g'anụ-ẹgbudu l'atatiphu ngu.

²³ Obenu l'jinodujee mu phọ

ntse tekenteke.

I setaeru mu phọ l'ẹkutara

gudeshia.

²⁴ Ọo ẹpho g'ị chịru idzu

l'ji-nọdu edu mu bụ
g'jinoduje edu mu;

k'ọphu bụ e -mechaa;

g'i duru mu laa

I'o-gbu-nwjinwii nkengu.

²⁵ ?Bụ onye bẹ mu nwebaru

I'imigwe,

abụdu gụbedua?

Eshinu mu lẹ ngu nọ ta

adụekwa iphe, nọ l'eliphe;

agụkwadu mu ẹgu.

²⁶ Ike abvụje mu l'ogwẹhu

bvụ mu l'obu;

obenu l'ọo Chileke bụ onye

agbatajẹ mu ike l'ime obu.

Ọ bụru iya bụ okiphe mu jasụ

I'ojejoje.

²⁷ Ndu nọ ngu ẹnya a-bụru

mkpurupyata;

I'i mebyishia ndu i gudedu

ire phẹ ẹka.

²⁸ Obenu lẹ mbẹdua bẹ ẹhu

anọduje atsọ ụtsọ lẹ mu

nọ-kube Chileke;

mbụ lẹ mbẹdua wowaru

Nnajiuphu, bụ Chipfu;

mee ẹka mu a-nọduje

ezeru ndzụ.

Ọo ya bụ lẹ mu e-gude ọnu

mu kọkota iphe,

dụ ree, iime l'ẹhu mu.

Évù, Asafu kwarụ

74 Gụbe Chileke; ?denu g'o gude
i jịka anyi jasụ I'ojejoje?

?Denu g'o gude oke

ẹhu-eghu ngu nọdu akpụ

tụutuutuu I'iphu igwe atụru,

iiche echeche?

² Nyatakwa igwe ọha ono,

i zụruru teke dụ ẹnya

ẹnya ono;

mbụ ọkpa-ipfu ono,

i gbatarụ I'itumo mee phẹ;

ẹphe bụru okiphe ngu ono.

Nyatakwapọ úbvú Zayọnu

ono, i bu ebubu ono.

³ Shikpọdapho ụzo ono hụma

g'e mebyishibeberu iya;
mbụ ẹjo-iphe, ndu ọhogu
ngu meru ọ nwụaru
ụlo ngu ono, dụ nsọ ono.

⁴ Ndu achị ngu ịe njọ
wụbatakwaru
l'ụlo-ndzukọ ngu;
bya agbọru ọgboo kpua ya.
Ẹphe woru ẹchii kpọbe
iya gude goshi l'ọ
kalẹru phẹ.

⁵ Ẹphe nọdu eme g'onye pa
ogbunkụ tsoru ẹgbudu
ẹgbudu; egbutsushi iphe,
bụkpoo oshi, ọ hụmaru.

⁶ Iphe, bụkpoo iphemiphe,
a pyiru apyipyi
b'ẹphe gude ogbunkụ gude
ongu kụkposhichaa
akụkposhi.

⁷ Ụlo ngu, dụ nsọ b'ẹphe
nwuru ọku yee o tsua
tsurwua alị.

Ẹphe woru ẹka ono, ị họtaru
g'ọ bụru ẹka ii-buru
eburu ono pharwushia.

⁸ Ẹphe nọdu epfuje l'ime
ọkpoma phẹ sụ:

"Anyi e-mebyishichaa
ya g'ọ hakotakpoo!"
Ẹphe tuko ẹkameka,
e shi anọduje abarụ
Chileke ẹja tükota
ọku o tsua ya tsufu.

⁹ Ọphu ọ dudu iphe-ọhubama,
dụ biribiri,
eemejekwaduru anyi;
tẹme ọphu ọ duedu
ndu mpfuchiru phoduru nụ;
ọphu ọ dudu g'ọ ka
mma l'ọo onye lanụ
l'echilabọ anyi,
maru g'ẹgube iphe
owa-a l'a-nọ-beru.

¹⁰ ?Ndu ọhogu ngu a-nmakpọo
ngu phulaphula jasụ

teke ole gube Chileke?
 ?Ndu i du ashi egudewaro
 epfubyishi epha ngu
 jasu l'ojejoje to?

¹¹ ?Bu gunu kparu iphe,
 iisela eka ngu azu;
 mbu ekutara ngu?

Chifuta eka l'iphu utapfu
 gude mebyishia phe.

¹² Obenu l'oo gube Chileke
 bu eze nkemu,
 e -shi l'edenwede.

Oo ngu byaru adzoo
 unwu-eliphe.

¹³ Oo gubedua gude ike
 ngu chiwaha
 eze-enyimu ebo.

Ejo-anu, bu le mini b'i
 chikposhicharu
 ishi echikposhi.

¹⁴ Oo gubedua zopyashiru
 ejo-oke-agiyi ishi;
 woru iya nu anu,
 bu l'echiegu g'o buru
 nri iya.

¹⁵ Oo gubedua gbafushiru
 ogba yee nggele;
 mini shi iya soshihu.

I bya amichata mini le
 enyimu,
 aso gborogboro.

¹⁶ Eswe bu nkengu;
 enyashi buru nkengu.

O buru ngu meru enyanwu
 yee onwa dobe;
 ephe keru jimujimu.

¹⁷ Oo gubedua tubuhawaru
 eka oke ali a-kpagbaa
 le mgboko-a mgburugburu;
 bya edobe onanwu
 dobe udzumini.

¹⁸ Nyatakwa ge ndu ohogu
 ngu chiberu ngu
 ochi Chipfu;
 mbu ge ndu-eswe
 pfubyishiberu

ẹpha ngu.

¹⁹ B'e wokwaru ndzu

nwa-ndo-nwenu

ngu woru ye l'ẹka

ẹjo anụ-ẹgbudu!

Ba zọhakwa ndibe ngu,

bụ ndu eje iphe-ẹhuka.

Ba hakwa phẹ g'ẹphe nọdu

iya nno ojejoje!

²⁰ Nyatakwa ọgbandzu anyi

lẹ ngu;

noo kele mkpawere

dụkwa l'iphe,

bụkpoo ẹka agba ọchii l'alị-a.

²¹ B'ekwekwa gẹ ndu eemekpa

ẹhu gude iphere

tsuphu azụ.

Gẹ ndu ụkpa mẹ ndu adụdu

g'ọ dụ phẹ janaa ẹpha

ngu ajaja!

²² Gbalihunụ gụbe Chileke

pfua l'ọnu onwongu!

Nyatakwa gẹ ndu eswe

eshije l'ụtsu chia ngu

ọchi jasụ nchi ejihu.

²³ Ba zọhakwa hanyihanyi,

ndu achị ngu lẹ njọ aba;

mbụ wọwoowoo,

ndu wulihuru etso ngu

opfu atụ mkpụrumkpuru

sekpu ngu.

Ebvu-oma, Asafu deru nụ
onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
bụ "B'ekwekwa gẹ mu laa l'iyi"

75 Anyi ekele ngu ekele gụbe
Chileke;

anyi ekele ngu ekele.

Ndu eku ẹpha ngu atụ ọnu

iphe, dụ biribiri,

iimeje.

² Ọo gụbedua, bụ Chileke sụru:

"Mu dobewaru teke mu e-kpe ikpe;

kpee ya nhamụnha.

³ Teke eliphe l'ophu; mẹ iphe,

bụ ndu nụ iya nụ

anma jijijiji;
 bụ yēbedua bē egudeje itso
 iya gudeshia ya ike.

⁴ Ndu eku onwophē bē ya
 asuje: Unu hanaa
 eku onwunu!

Ya asụ ndu ejo-iphe: Unu ta
 malihē mpu unu imeli!

⁵ Unu ta amalishiru
 igwe mpu!

Unu te ewoshinuru olu
 p̄f̄ube kanganaa
 asa kpaakpaa!"

⁶ Ekutse amadụ te eshidu
 l'uzo ẹnyanwu-awawa;
 ọphu o shidu l'uzo
 ẹnyanwu-adada;
 ọphu o shikwapho
 l'uzo echięgu.

⁷ Ọo Chileke bụ onye
 ekpeje ikpe.

Ọo ya ekudaję onye ọwa-a;
 l'o kutsee onye ọzo.

⁸ Chipfu pa okoro l'ęka.

Iphe, jiru iya nū b̄uru m̄e,
 ata kp̄itikpiti, ad̄udu iphe,
 e yed̄uru iya gude mee
 ya o shihu ike.

Ọ n̄odu ab̄ujeru;
 a -n̄onyaa l'ọ w̄ushia ya.

Iphe, b̄u ndu ejo-iphe,
 k̄uru l'eliphe anḡua ya
 jas̄u l'ọ bv̄u.

⁹ Obenu lę mb̄edua a-n̄odu
 ete ęswa jas̄u
 l'ojejeje.

Mu a-n̄oduepho aḡu
 ebvu etu Chileke kę
 Jięk̄opu ępha.

¹⁰ Mu a-sw̄oshicha ndu
 ejo-iphe mpu,
 ęphe gude eme ike;
 wolia mpu kę ndu
 p̄f̄uberekoto g'ọ
 p̄f̄uru kanganaa.

Ebvụ-oma, Asafu deru
nụ onye-ishi ebvụ; g'a
kpọru une ye iya

76 Chileke bẹ a maru amaru
lẹ Jiuda.

Ẹpha iya tųkowaru ali
Ízurẹlu ngakọta.

² Ẹka ọlo iya nọ bụ lẹ Salemu.

Ẹka o bu ebubu bụru l'úbvú
Zayọnu.

³ Ọo l'ẹka ono bẹ ọ nọ
gbakwoshia apfụ,
enwu ọku, ndu ọhogu iya
shi agba.

Ọ bya anyakwoshikwaphọ
ogu-echi phẹ; waa iphe,
ẹphe shi egbobeje
gude zeeru onwophe;
mẹkpoo iphemiphe,
ẹphe shi egudeje alwu ọgu.

⁴ Onye akpabiri bẹ ị bụ.

Ị dụ biribiri dụghata
úbvú úbvú, bụ iphe,
jiru iya nụ bụ anụ-ẹgbudu.

⁵ Ndu gbaru mkparawa bẹ a
kwawaru iphe phẹ ọkwata.

Ẹphe kua mgbenya ikpazu phẹ;
ọphu ọ dụdu ndu ọkpehu
dụ m'onye lanụ,
duru ike mee ẹka ụkporo.

⁶ Gụbe Chileke kẹ Jiékọpu;
ọ bụ-a mba bẹ ị barụ phẹ;
inya phẹ;
waa ụgbo-inya phẹ
l'ophu keshiru l'ẹka lanụ.

⁷ Ọo ngu nwẹkinyi ngu bẹ ọ
gbaru g'a tsụje ebvụ.

?Bụ onye a-dụ ike pfuru pfushia
ike l'iphu ngu m'ẹhu wata
ngu eghe eghe?

^{8,9} Gụbe Chileke;
teke ị gbalihuru g'i
kpee ikpe;
shi nno dzọta ndu aakpa
ẹhu l'eliphe;

bẹ ị nọ l'imigwe
bua ikpe.

Alị tsyhu ngu ebvu
daa nyonyoronyo.

¹⁰ Oo ya bụ l'obujeru;
i -tukoshi ndiphe
oke ẹhu-eghu ngu bẹ
aagbejenu tuahaa
ngu ẹpha.

Nwa ndu ọphu ẹhu-eghu
ngu ọbu haphodoru
aburu ndu akpọ
egomunggo ọkpolohu.

¹¹ Ọ -buru l'unu rifuru Chipfu,
bụ Chileke unu angụ
sụ l'owa-a iphe,
unu e-meru iya;
unu wotakwa iphe ọbu
bya emeẹbekota iphe,
unu kweru ukwe iya.

G'iphe, bụkpoo ndu
bupheru phe
mgburugburu wota iphe-oma;
bya emeeru onye lanụ ono,
gbaru g'a tsuje iya
ebvu ono.

¹² Oogwerishije ọkpoma
ndu-ishi egwerishi.
Ndu eze unwu-eliphe
nọdu atsụ iya ebvu.

Ebvu-oma, Asafu deru nụ
onye-ishi ebvu, bụ Jiedutunu

77 Mu chikuru Chileke lẹ mkpu
g'o yeru mu ẹka.

Mu chikuru Chileke
sụ g'ọ nụma olu mu;
ọ nụma olu mu.

² Teke mu eje iphe-ẹhuka
bẹ mu chọru
Nnajiuphu.

Enyashi ophu bẹ mu
chilikotaru ẹka imeli
epfu anụ Chileke;
ọphu ike abvuduru mu.

Teme ọphu obu mu ekwedu

g'a d̄ta iya ad̄ta.

³ Mu nyatar̄ ḡbe Chileke bya
ats̄a ude.

Obu mu bya ebvuru shii
r̄kota ̄riri jas̄ ike
bv̄ mu.

⁴ I meru ̄phu mgb̄nya
at̄duru mu.

Iphe ono ts̄t̄abe mu l'̄hu
k'̄phu ̄ kp̄ru mu op̄fu.

⁵ Mu bya egude egomunggo
bya elee ̄nya l̄ teke
ndiche; mb̄ apha,
d̄kp̄waa ̄nya ̄nya.

⁶ Mu bya anyata ̄gube ebvu,
mu shi an̄duje aḡ
l'̄nyashi.

Mu bya ebvuru shii r̄kota
̄riri mkp̄rumkpuru.

A n̄nyaa; mu j̄ia obu mu s̄:

⁷ "Nnajiuphu a-j̄ikawaro anyi
jas̄ l'̄ojeje t̄o?"

?T̄o d̄kp̄oedu teke ̄o-n̄nya
l'̄o goshi l'anyi d̄ iya-a l'obu?"

⁸ ?̄ pf̄uru l̄ n-yemobu iya
ono te erwubāedu
anyi ̄ka jas̄ l'̄ojeje t̄o?"

?̄ d̄ g'̄o t̄o byāedu
emebaru anyi iphe,
o kweru ukwe l̄ ya
e-meru anyi t̄o?"

⁹ ?Chileke z̄hawaru
obu-imemini nkiya t̄o?"

?̄ d̄ g'̄o v̄waru ̄vuma
s̄ l̄ ya taa ph̄eduru
anyi obu-imemini?"

¹⁰ T̄obudu iya b̄; mu s̄:
"Waa iphe,
kachakp̄o mu ats̄
l'̄hu baa.

̄le mu anyata teke
̄kalibe-kak̄ta-shii
ono shi egudeje
̄kutara iya eme ike."

¹¹ Mu a-nyata iphe-kpaakpaa,
Chipfu shi emeje;

mbụ lẹ mu a-nyatakọta
iphe, dụ biribiri, i shi emeje.

¹² Mu e-bvuru shii rịa ọriri l'iphe,
i mekọtaru teke ono.

Mbụ Ọkalibe ọka-ngo,
i shi emeje teke ndiche
bẹ mu a-rivucha l'ọriri.

¹³ Gụbe Chileke; ụzo ngu dụ nsọ!
?Denu agwa, habe shii gẹ
Chileke anyi?

¹⁴ Ọo ngu bụ Chileke,
emeje ọhumalenya.

Iimeje gẹ ndiphe hụma g'ike
dụ-be ngu.

¹⁵ I gude ọkpehu ngu gbafuta
ndibe ngu;
mbụ gbafuta oshilokpa
Jiékpọpọ yẹ Jiósẹfu.

¹⁶ Sụ-a; mini hụmaru gụbe
Chileke;
mbụ l'enyimu,
asọ asọso hụmaru ngu;
ndzụ rwuta iya;
tẹme ogbumini nmahụchaa
pyaapyaapya.

¹⁷ Igwe dzeru mini;
akpaminigwe
raa gbagbagba;
tẹme ebemu-igwe nọdu ałọ
phaaphaa l'ekameka.

¹⁸ A nụmaru ọda egbigwe,
jitu l'echi oke pherephere.

Ebemu, jilo phaaphaa bụru
ìphóró, e gude ahụma
ụzo l'eliphe;

Alị l'ophu tsụhu ebvu;
nmahụ jiiijiii.

¹⁹ I tọgboru gbororo l'echi
eze-onyimu.

I shijaru eze-ogbu-onyimu,
parụ ẹka ghata;
ophu ọ bụdu l'a hụmaru
ẹka i zọru okpa.

²⁰ I gbẹ l'ẹka Mosisu yẹ Erọnu
dua ndibe ngu g'onye
edu aturu.

Évù, Asafu kwarụ

78 Unubẹ ndu mu; unu nụma
iphe, mu ezi!

Unu ngabẹ nchi nụma opfu,
shi mu l'onu!

² Gẹ mu bya asaa onu nmarụ
ẹtu nụ unu;
gẹ mu bya avoshichaa opfu,
e domiru edomi e -shi
teke ndiche.

³ Iphe ono bụ iphe,
anyi nụmajehawaru;
bya aburu iphe, anyi maru.

Ọ bụ iphe, nna anyi oche phẹ
shi akọjehawaru anyi.

⁴ G'ike Chipfu habe shii;
tẹme waa iphe,
gbaru k'etu ẹpha; yee iphe,
dụ biribiri,
o mekọtaru bẹ anyi te
edomiduru unwu phẹ edomi;

Anyi e-pfucharu iya ọgbo
ọphu dukwadu l'iphu.

⁵ O doberu unwu Jiékọpu
omelali, ẹphe e-tsoje;
bya atụa ekemu dobe;
ọ nguru anguru l'alị Ízurelu;
bya akaru ndiche anyi phẹ
g'ẹphe zikwaa ya
unwegirima phẹ.

⁶ K'ọphu ọgbo ọphu abya nụ
a-maru iya;
mbụ ndu ọphu e teke
anwụkpodaa nụ anwunwu.

Ẹphebedua egudekwa iya phọ
zia unwu nkephẹ.

⁷ Ọo ya bụ g'ẹphe akpọru obu
ye lẹ Chileke.

Ẹphe ta azọhaedu iphe,
o meshiru.

Ẹphe edobedzua ekemu iya
g'ọ ha.

⁸ Ẹphe ta adụedu gẹ nna phẹ
oche phẹ shi bụru ọgbo ẹjo
ọkpoma; bụru ọgbo,

kwefuru Chileke ike;
 mbụ ọgbo, adudu teke obu
 phẹ ngụjeru anguru l'ẹka
 Chileke nọ;
 tẹme ọphu ọ dudu teke ẹphe
 p̄fushijeru ike l'ip̄hu iya.

⁹ A makwaru-a l'unwoke
 Ifuremu gude ap̄f̄u kwaa
 onwophe ngwogu;
 obenu l'ogu tsuru;
 ẹphe ye ọkpa l'oso
 gbalachaa.

¹⁰ Ọgbandzu ẹphe lẹ Chileke
 bẹ ẹphe mebyiru;
 ọphu ẹphe emeduru
 kunyabe iphe,
 ọ t̄uru l'ekemu.

¹¹ Ẹphe zohaa iphe,
 Chileke meshiru;
 mbụ iphe, d̄u biribiri,
 o meshiru goshi phẹ.

¹² O meshiru iphe,
 d̄u biribiri l'ip̄hu nna
 phẹ oche l'al̄i Ijiputu
 lẹ mgbegu Zowanu.

¹³ Eze Ẹnyimu bẹ o keru
 ẹbolechiko dua phẹ dughata.
 O mee mini; ọ kp̄ua
 oronmono g'igbulo.

¹⁴ Iphe, o gude dua phẹ l'eswe
 b̄u urwukpu;
 bya egude ìphóró ọku
 dua phẹ l'enyashi
 mboku-mboku.

¹⁵ Agbara-mkpuma bẹ ọ
 gbajaharu ẹbo l'echiegu;
 shi l'ẹka ono n̄u phẹ mini,
 d̄oru nyimunyimu
 g'oke-enyimu.

¹⁶ Ọ b̄uru ẹka mkpuma gbaru
 ọru bẹ o meru;
 mini s̄oshihu s̄aha
 gborogboro gẹ nggele.

¹⁷ Obenu l'ẹphe emēle iya-a
 iphe-ẹji.
 Ẹphe n̄ole-a l'echiegu ono

ekwefuru

Ọkalibe-kakọta-shii ike.

¹⁸ Ẹphe lekebekpọo ẹnya wata

ahụ Chileke ama;

mbụ kebekpọepho g'ọ

nụ-dzujeru phẹ ụdu nri,

agụ phẹ nụ.

¹⁹ Ẹphe pfiaru Chileke ẹjo opfu

sụ:

“?Bụ gẹ Chileke adụ ike zụa

anyi l'echiẹgu-a?

²⁰ Teke o chiru iphe

l'agbara-mkpuma

bẹ mini shi iya sọshihu;

nggele bụru gborogboro.

Ọle ọ bụ; ?bụ g'ọo-dụfua ike

nụ anyi nri?

Tọo ?ọo-dụfukwapho ike nụ

anyi anụ?”

²¹ Chipfu -nụmae ya phọ;

ẹhu ghua ya oke egu.

O woru onwu taphutaphu

ọku kpọberu Jiékọpu;

mbụ woru oke

ẹhu-eghu iya doberu

ndu Ízurẹlu.

²² Kẹle ẹphe te ekwetaduru

lẹ Chileke duru iphe,

ọ bụ;

tẹme ọphu ẹphe

ekwetakwarupho

l'ọo-dụ ike dzọo phẹ.

²³ Obenu l'ọ sọru akpaminigwe

l'ọwa-a iphe, oo-me;

o mee ya;

tẹme ọ gụhashia ụzo

imigwe;

²⁴ bya edzeeru ndu Ízurẹlu nri

ono, bụ mana gẹ mini.

Ọ bụru akpuru-iphe,

shi l'igwe bẹ ọ nuru phẹ

ẹgube ono.

²⁵ Amadụ ria nri ụnwu imigwe.

Chileke nụ-dzukọtaru phẹ nri,

sọru phẹ eriri.

²⁶ Phẹphẹre, eshije l'ụzo

enyanwu-awawa bu
 yebedua tūharu iya ụzo
 imigwe; ọ wata ezizi.

Nokwaphọ g'o gude ike iya
 nwuhaa ọphu eshije
 l'ụzo ndọhali; ọ wata ezizi.

²⁷ Anụ, aata atata b'o dzeru
 phẹ;
 ọ nọdu etsu
 gbiigbiigbi g'udzu,
 nọ l'alj.

Enu, ephe l'eli bẹ o nwuru nụ
 phẹ;
 ọ ghakashihuru phẹ g'ēja,
 kuru l'aguga enyimu.

²⁸ O mee; ephe phebatachaa
 l'eka ephe dọru.

Ụlo-ekwa phẹ bẹ o shi
 anọdujecha ephephe
 mgburugburu.

²⁹ Ephe ria nri jasụ ephe
 jigharu phẹ ẹka;
 kele ọ nuru phẹ iphe,
 agụ phẹ nụ.

³⁰ Ole ephe byaru erighe nri
 ono, shi agụ phẹ nụ ono;
 mbụ l'ephe kpukwadu
 iya l'onu;

³¹ Chileke watawaa phẹ
 atukoshi oke ẹhu-eghu
 iya.

Ọ tukoephe ndu kachaa
 okporokpo l'echilabọ
 phẹ gbushia;
 mbụ l'ọ tukuru
 ụnwokorobya Ízurẹlu
 ono mebyishia.

³² O mechakpọkwa phẹ ẹgube
 ono;
 ephe nọdu
 emekwaphọ iphe-ẹji.

O mechakpọoru phẹ
 iphe-ọhumalenya ono;
 ọphu ephe ekwekwaphọ
 l'ọ duru iphe,
 ọ bu.

³³ Noo g'ọ gude ọ mee ndzụ phẹ
 chihu g'udzu ọnu;
 bya egude keteketekpaa
 mebyia ndzụ phẹ.

³⁴ Teke ọ haeru phẹ phọ
 gbushia;
 ẹphe agbẹ teke ono
 chọahaa ya;
 mbụ ẹphe alwụkorohu
 dakọbe;
 ghaaru iya iphu ọzo
 lwapfuta iya.

³⁵ Ẹphe anyata lẹ Chileke shi
 bụru agbara-mkpuma phẹ;
 l'ọo Chileke ono,
 bụ Ọkalibe-kakọta-shii
 ono bụ onye
 gbafutaru phẹ nụ.

³⁶ Ọle ẹphe gude ọnu phẹ aja
 iya ewenu;
 mbụ l'ẹphe gude ire phẹ
 adzuru iya ọka.

³⁷ Obu phẹ ta anọdu l'ẹka ọ nọ;
 ọphu ọ dudu teke ẹphe
 pfujeru pfushia ike
 l'ogbandzu ẹphe l'iya.

³⁸ Ọle Chileke aphujele-a
 obu-imemini gụaru
 phẹ nvụ l'ẹjo-iphe ono,
 ẹphe anọduje emegbabe ono;
 ọphu ọ mebyishiduru phẹ.

Ugbo olemole bẹ ọ
 lọ-phuchawaru
 ẹhu-eghu iya azụ;
 ọphu ọ tükoduru oke
 ẹhu-eghu iya ono g'ọ
 ha wụa phẹ l'ishi.

³⁹ Ọ nọdu anyatajẹ l'ẹphe bụ
 anụ-ẹhu;
 l'ẹphe bụ phẹrephere,
 ezi ezizi,
 ete eziphujehedu azụ
 m'ọ zighatawa.

⁴⁰ Ugbo olemole bẹ ẹphe
 kwefuwaru iya ike
 teke ẹphe eje l'echiẹgu;

mbụ kpatsu iya iwe l'alj,
dabyiru mgbegere.

⁴¹ Tekenteke kpọọ bẹ ẹphe shi
anọduje ahụ Chileke ama.

Ẹphe shi anọduje eme Onye
dụ Nsọ kẹ ndu Ízurẹlu
iphe ẹhu-eghu.

⁴² Ọphu ẹphe anyataaduru
ọkpehu iya ono;
mbụ ọkpehu ono,
o gude gbafuta phẹ l'ẹka
ndu shi eme phẹ mkpawere ono;

⁴³ bụ iya bụ mbọku, o meru;
a hụma-dzuru iphe,
dụ biribiri,
o meru lẹ Ijiputu; mẹ iphe,
dụ ebvu, o meshiru lẹ
mgbegu Zowanu.

⁴⁴ O meru nggele nggele phẹ;
ọ ghoshia mee.

O mee ọphu mini,
dọru l'enyimu adudu
k'angungu.

⁴⁵ Ọ chiru ijiji ye;
ọ turu wowowo bya
anụ phẹ chijipfuu;
bya achiru mbara ye;
o mebyishia alị phẹ.

⁴⁶ Iphe, ẹphe kuru l'alị bẹ ọ
chiru inyarinya yee;
ọ tapyashia;
bya achiru igube yeru ndu
ọphu mịru amimi;
ọ tafu iya.

⁴⁷ Oshi sịkamo phẹ bẹ o gude
akamini tųpyashia;
bya egude iji ụguru
mebyishia akpuru
vayinu phẹ.

⁴⁸ Eswi phẹ bẹ o gude ẹjo
akamini ono tugbushichaa;
bya egude ire egbigwe
tugbushikota
iphe-edobe phẹ g'ọ ha.

⁴⁹ Ọ tuko oke ẹhu-eghu
iya g'ọ ha vuru byabẹ

phẹ l'ishi.

Ọ chĩa ụnwu-ojozi-imigwe
ye g'ẹphe je
emeghe nkephẹ.

⁵⁰ Ọ tọru ẹhu-eghu iya ono
owere;
ọphu ọ machiduru ẹka
iya nafuta phẹ g'ẹphe
ta anwụhu.

O woru phẹ haarụ ẹjo
iphe-ememe g'o
meghee nkephẹ.

⁵¹ Iphe, bukpo ndu bụ ọkpara
l'alị Ijiputu bẹ o
gbukotaru egbugbu;
mbụ mebyishichaa nwa,
vuru ụzo kpọo
onyemonye iphu
l'alị Hamu.

⁵² Obenu ị ndibe iya bẹ ọ tọru
nwẹhu rwua g'onye erwu
aturu rwufuta;
bya echee phẹ g'eecheje
aturu-a gude
dughaa echięgu.

⁵³ O dukpọru phẹ phọ chiriri
werere; gẹ ndzụ ba gụ phẹ;
obenu ị ndu ọhogu iya
bẹ ọ harụ;
eze-ęnyimu rigbushikọta.

⁵⁴ Tọbudu iya bụ;
o dua phẹ durwua ẹka
bụ oke alị iya, dụ nsọ;
mbụ durwua phẹ l'úbvú
ono,
o gude ẹkutara iya
lwuta ono.

⁵⁵ Ọ chĩa ndu ọhozo
ịkpabaka chifuchaa
l'iphu phẹ;
bya eworu alị phẹ keeru
ndu Ízurẹlu g'ọ bụru
okiphe phẹ.

O chiru ọkpa-ipfu Ízurẹlu ye;
ẹphe buchishia alị
phẹ ono.

⁵⁶ Ọle ẹphe mechaẹleru-a
 hụa Chileke ama;
 bya ekwefuru
 Ọkalibe-kakọta-shii ike;
 mekọta iphe, bukpo iphe,
 ọ sọru g'ẹphe te emejeshi.

⁵⁷ Ẹphe tsoo ọkpa nna phẹ oche;
 gbakutaru Chileke azụ;
 tẹme ẹphe bụru ndu
 adudu onye gude ire
 phẹ ẹka.

Onye daphuberu phẹ nụ
 dụ g'onye
 daphuberu okpete.

⁵⁸ Ẹphe gude ẹka ẹphe agwajẹ
 iphe,
 ẹphe dobegbaaru l'ẹkameka;
 gude kpatsua Chileke iwe;
 mbụ kpatsu iya;
 o koaharụ ntẹkpe,
 ẹphe pyishiru okophoo.

⁵⁹ Gẹ Chileke hụmaru iya bẹ ẹhu
 ghushiru iya eghu ike.
 Ọ jikaepho ndu Ízurelu
 jikanyia ẹnya.

⁶⁰ Ọ nọ-buhu l'ulo-ẹkwa nkiya
 ono, dụ lẹ Shilo;
 mbụ ulo-ẹkwa ono,
 bụ yẹbedua gude ẹka
 iya kpọbe l'echilabọ
 unwu-eliphe.

⁶¹ O woru okpoko ọgbandzu
 iya haa; ndu ọhogu iya
 lwuta l'ọgu;
 mbụ okpoko ọgbandzu,
 bụ iya egoshije g'ike iya
 habe shii;
 bya aburu iphe,
 egoshije g'ọ dụ-be biribiri
 bẹ ọ parụ haa l'ẹka
 ndu ọhogu iya.

⁶² Ọ harụ ndibe iya; e gbushia
 phẹ;
 noo kẹle ndu ono,
 bụ okiphe iya ono bẹ
 kpatsuru iya iwe.

⁶³ Nwada phẹ ta adụdu onye
byaru phẹ aluta;
noo kele ụnwokorobya
phẹ bẹ ọku tsugbushibẹberu.

⁶⁴ Ndu uke Chileke phẹ bẹ
e gude mma gbushia;
ọphu ụnwanyi,
ji phẹ nwụhuru anọjeedu
l'ulo-maa ndu shi alụ
phẹ nụ.

⁶⁵ A -nonyaa; Nnajiuphu
kwolihu g'onye shi
eku mgbenya;
mbụ kwolihu g'onye shi
ngụa mēe;

ọ lota iya phube;
⁶⁶ bya enwuphu ndu ọhogu
iya azụ;
mee phẹ iphe-iphere,
ichi iya te nwedu echihu
jasụ l'ojejeje.

⁶⁷ Oshilọkpa Jíósẹfu l'ọphu bẹ
ọ jikakotaru;
mbụ l'ọkpa-ipfu Ifuremu bẹ
ọ tọ hotaduru.

⁶⁸ Obenu l'ọ gbẹchia họt
ọkpa-ipfu Jiuda;
bụ iya bụ úbvú Zayonu ono,
o yeru obu ono.

⁶⁹ Ọ bya eworu ụlo iya,
dụ nsọ kpụ; ọ ha g'oke úbvú;
mbụ kpụ ya; ọ dụ g'eliphe,
ọ tųru ọkpa iya; ọ bųru iphe,
a-nọ jasụ l'ojejeje.

⁷⁰ Ọ hotaru onye-ozí iya,
bụ Dévidi;
bya edufuta iya l'ẹka ọ nọ
l'odu atųru.

⁷¹ O dufutaru iya l'ẹka ooché atųru
g'ọ bya eleta ndibe iya,
bụ ụnwu Jiékpọ ẹnya;
mbụ g'ọ kpọ-zijeru ụnwu
Ízurelu, bụ okiphe iya ụzo.

⁷² Dévidi gudekpọephe obu,
gųru ìphóró leta phẹ ẹnya;
bya egude ọkpobe

mmamiphe chikota phẹ
lẹ chiriri werere.

Ebvú-oma, Asafu deru

79 Gube Chileke; humanu lẹ ndu
ohozo so-kputewaru

ali ono,
bu okiphe ngu ono.

Ephe pharwushiwaru eze-ulo
ngu ono, du nsọ ono;
bya emewaa Jierusalemu;
o buru ikpozu.

² Odzu ndu ejeru ngu ozi
be epe wowaru
togbogbaaru enu,
epe l'eli g'o ria;
mbu l'odzu ndu duru ngu
nsọ be epe wowaru
turu anu-egbudu
nanu nanu.

³ Jierusalemu l'ophu gba
mgburugburu be
epe gbashiru
mee nemadzu ge mini;
ophu o dudu onye
nokwadu nu, e-gburu
eja tukobe ndu ono,
wushiru egube ono.

⁴ Ndu obutobu anyi phe me
ndu bupheru anyi
mgburugburu
tuko ekweru anyi une bya
achi anyi ochi.

⁵ Bu teke ole be ehu
e-ghuberu ngu eghu
gube Chipfu?

?Ehu e-ghuwa ngu ro eghu
jasu l'ojejeje to?

?Bu teke ole be okophoo
ngu e-nwuberu
phuruphuru g'oku
kparu?

⁶ Wonuru ehu-eghu ngu
tukoshi ndu ohozo ono,
amadu ngu nu ono!

Tukoshikwa iya pho ali-eze

ono,

ete ekujedu ẹpha ngu ono!

⁷ Kele ẹphe gbuwaru oshilokpa

Jiékpọpọ pyaapya;

bya emebyishiwa unuphu

ibe pẹ.

⁸ Te emekwa g'anyi nwua

onwu iphe-ẹji,

nna anyi oche pẹ meru!

Phuaru anyi obu-imemini

egwegwa;

kele anyi dabyiwaru

mgbegere.

⁹ Yeru anyi ẹka jiko Chileke;

mbu gubedua,

bu onye ndzota anyi;

k'ophu ee-shi nno kwabe

ẹpha ngu ubvu.

Guru anyi nvu l'iphe-ẹji anyi;

nafuta anyi;

g'ẹpha ngu apfuru!

¹⁰ ?Denu g'o gude ndu ohozo

je a-noduje aji-phe su:

"?Denu ẹka Chileke

pẹ no?"

Nodunu l'iphu anyi mee ge

ndu ohozo ono madzuru

l'i gwataru ugwo ochi

ndu ejeru ngu ozi ono,

e gbushiru ono.

¹¹ G'ude, ndu no l'oka mkporo

atsi rwunaa ngu nchi!

Gudenu okpehu ngu mee ge

ndu e kperu mpfugbu

nweru onwopẹ.

¹² Pfu obutobu anyi pẹ ugwo

iphe,

ẹphe meru ngu ugbo esaa;

mbu iphe-iphere,

ẹphe mekotaru kpua

gube Chipfu.

¹³ Oo ya bu g'anyibe ndibe ngu

etua ngu ẹpha jeye

l'ojejeje;

mbu anyibe aturu,

iiche echeche ono;

mbụ l'anyi e-tu ngu ẹpha;
e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

Ebvụ-oma, Asafu deru
nụ onye-ishi ebvu;
g'e gude olu ebvu, "Ojimbvu Ọgbandzu"
gụa ya

80 ¹⁻² Ngabenu anyi nchị l'olu;
gụbe onye eche Ízurelu
g'onye eche aturu;
bya aburu onye anọduje
erwu Jiósẹfu g'onye
erwu igwe aturu eje
lẹ nri.

Gẹ gụbe onye ono,
sụgaru l'echilabọ chierobu
ono chinaa g'anwụ
l'iphu ndu Ifuremu;
waa ndu Benjaminu;
yẹe ndu Manáse!

Jiko rụkotanu ike ngu bya
adzọta anyi!

³ Dophunu anyi azụ l'ọnodu
anyi jiko Chileke!
G'iphu ngu gbua nwịinwii
l'ẹhu anyi;
k'ọphu aa-dzọta anyi.

⁴ Gụbe Chipfu bụ Chileke;
bya aburu Ọkalibe-Kakọta-Ike;
?ẹhu e-ghukpọo ngu egbu
ghuberu teke ole;
mbụ kẹ g'ị tị nụmaje epfupfu,
ndibe ngu epfu anụ ngu?

⁵ Nta-a bẹ i mewaru phẹ;
ẹnya-mini bụru phẹ nri
eriri;
bya emee phẹ;
ẹphe ngụa ẹnya-mini,
jiru ochi njaka-ọnu.

⁶ I mewaru; ndu obutobu anyi
phẹ ọdu ekweru anyi
une;
tẹme ndu ọhogu anyi ọdu
achị anyi ntụmatu.

⁷ Dophunụ anyi azụ l'ọnodu

anyi; jiko Chileke,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike!
 G'iphu ngu gbuwa nwịnwii
 l'ẹhu anyi;
 k'ọphu aa-dzọta anyi.
⁸ Ọo ngu shi l'alị Ijiputu gude
 akpuru vayinu wolata;
 bya atuko ndu ọhozo
 chifuchaa l'alị phẹ;
 bya eworu iya kụa.
⁹ Ọo ngu gude ẹka ngu
 gbuchaa ẹka i kpọberu
 iya egbucha.
 Ọ bya agbaa ọgbarabvu,
 tukurọ alị ono l'ophu
 jedzuru.
¹⁰ Ọ jaa àjàjà jachikọta úbvú
 l'ophu;
 mbụ l'ẹkali iya haẹpho
 ephekerephe
 ephekerephe g'eze
 oshi sida.
¹¹ Ẹpfukala iya jedzuru
 oke-ẹnyimu.
 Ọ tuko ẹkameka kpofushia
 jasụ l'ẹnyimu
 Yufurétisu.
¹² ?Denu g'ọ nwuru ọ gbẹchia
 bụru nta-a bẹ i jeru
 eworu mgbabu iya
 phọkashia;
 k'ọphu onyemonye,
 aghata nụ ejeje je awọ
 akpuru iya g'ọ dụ iya?
¹³ Ezi-ọswa shi l'oke ọswa
 wụ-pfuta iya bya
 atakwoshia ya;
 tẹme unwu anụ,
 i meru dobe l'ẹgbudu bụru
 iya bẹ ẹphe gude
 azụ onwophẹ.
¹⁴ Lwaphutanụ azụ lwapfuta
 anyi; jiko Chileke,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike!
 Gbenu l'imigwe lefu ẹnya
 hụmakpodapho iphe,

anwụ nụ.

Jiko letanụ vayịnu

ngu-a ęnya;

¹⁵ mbụ ọgbarabvu iya ono,

bụ gụbedua gude ẹkutara

ngu yee ya;

mbụ nwa nwoke,

bụ gụbedua gude ẹka ngu

zụa ya zụ-tsee.

¹⁶ Ome vayịnu ngu ono bẹ

e gbubushiakwarụ.

E gudeakwa ọku tsupyashja

ya.

Ọ bụru mba, ị gbanwụberu

iphu baarụ ndibe ngu

meru iphe,

ẹphe watarụ alaa l'iyi.

¹⁷ Wonuru ẹka tukobe nwoke ono,

nọ ngu l'ẹkutara ono;

mbụ nwa nwoke ono,

bụ gụbedua gude ẹka ngu zụa

ya zụ-tsee ono.

¹⁸ Ọo ya bụ g'anyi aghabuhuru

ngu okotazụ.

Jiko phunwunaa anyi g'ọku;

g'anyi awata eku ẹpha

ngu ọzo.

¹⁹ Dophunụ anyi azụ l'ọnodu

anyi;

jiko Chipfu, bụ Chileke;

bya aburu

Ọkalibe-Kakọta-Ike!

G'iphu ngu gbuwa nwịinwii

l'ẹhu anyi;

k'ọphu aa-dzọta anyi.

Ebvụ, Asafu deru nụ

onye-ishi ebvụ;

g'e gude ngwa ebvụ,

jíta gụa ya

81 Unu gụa ebvụ ẹhu-utso nụ
Chileke;

onye bụ iya bụ ike anyi!

Unu gude ẹhu-utso gbọo ọgboo

l'iphu Chileke kẹ

Jiékpọ!

² Unu watanụ agụ ebvụ;
kuru nkwa ye iya!

Unu akpọoru iya ogumogu;
waa une ẹrengete!

³ Unu gbunaa opu m'ọnwá
fụepho k'òphúú!

Unu gbukwaa ya phọ m'ọnwá
dzuẹpho edzudzu;
a wata ọbo-iphe.

⁴ L'iphe ono bukwa omelali,
a tųru doberu ndu Ízurelu;
mbụ l'ọo iphe,
Chileke kẹ Jiékọpu tọru
ọkpa sụ g'e tsoje.

⁵ Ọo ekemu, o meru o shihu
ike;
bya asụ gẹ Jiósẹfu
meje iya;
mbụ teke ono,
o tsoru ndu Ijiputu ọgu
onoya.

Olu, mu anụ te edokwaru
mu ẹnya.

⁶ Olu ono sųru: Ọo mbẹdua
pafuru phẹ oke ivu ono,
shi nọdu phẹ l'ukuvu ono;
mbụ bya ezia phẹ nkata
ivu ono,
ẹphe shi vuru ono.

⁷ Teke unu eje iphe-ẹhuka bẹ
unu kuru mu oku;
mu nọdu l'urwukpu gude
egbigwe za unu ẹnu
bya adzọta unu.

Mu gude mini Meriba hụa
unu ama.

⁸ Unubẹ ndibe mu;
unu ngabẹkpodapho;
gẹ mu lọo unu ẹka lẹ nchị!

Unubẹ ndu Ízurelu;
unu ngabẹkpodaru mu
phọ nchị!

⁹ G'ọ tọ dukwa iphe ọzo,
unu e-dobe agwa
agwagwa
l'echilabọ unu!

Teme ophu o dukwa iphe ozo,
unu a-bajeru eja.

¹⁰ Noo kele o mbèdua bu
Chipfu;
bya aburu Chileke unu.

Oo mbèdua bu onye
dufutaru unu l'alì Ijiputu;
mbu-a;
unu sakpòdapho onu
unu gabala gè mu
wụ-jia ya awụ-jì!

¹¹ "Obenu lè ndibe mu te
eyeduru mu onu;
mbu lè Ízurelu te
ekwedu nòdu mu l'èka.

¹² Tòbudu iya bu;
mu wonuru phè haaru
èjo okpoma phè;
g'èphe tsowaruro iphe,
èphe ritaru l'obu phè.

¹³ Sụ-a; ome o kè gè ndibe
mu ngaberu mu nchi;
ome o kè gè ndu Ízurelu
tsoo ụzo, mu tọru phè;
¹⁴ emekpe ndu ohogu phè
ta adukpoodaa iphe,
o gege aburu mu.

Mu gege ewoerupho èka byabè
ndu achì phè lè njò;
chia phè okpu-akpòhu.

¹⁵ Ono gege eme gè ndu mụbe
Chipfu dụ ashì woze
onwophè alì l'iphu mu;
òdumeka mu ahụa phè
ahùhù jasụ l'ojejeje.

¹⁶ Obenu l'unubèdua bè
mu gege egude
okpobe ereshi zụa;
bya egude manụ-ènwu,
shi l'agbara-mkpuma
nụ-jia unu èpho."

Ebvu-oma, Asafu deru

82 Chileke bataakwaru lè
ndzukò ndu-ikpe.
O nò l'èka ono g'o kpee phè

ikpe.

² Sụ-a: “?Bụ teke ole bẹ unu
e-kpeberu ikpe,
apfuduru-oto?

Mbụ-a; ?bụkpoo teke ole bẹ
unu a-gbaberu ndu
ejo-iphe ọdzori?

³ Unu hanaaru ndu ụkpa waa
ndu enwedu nna enge!

Unu kpenaaru ndu aakpa
ẹhu waa ndu akpa nri
ikpe, pfuru ọto!

⁴ Unu gbafutanu ndu ụkpa waa
ndu adudu g'ọ dụ phe;
shi nno nafuta phe l'eka
ndu ejo-iphe!”

⁵ Ọ tọ dudu iphe, ẹphe maru;
tẹme ọphu ọ dudu iphe,
edoje phe ẹnya.

Ẹphe anọduje erwu dadishi
l'ochii.

Ẹka a turu ọkpa eliphe-a
l'ophu tukoakwaru
anga anganga.

⁶ Mu sụru-a: “Mu makwaru-a
l'unu nọ-chiru ẹnya
mube Chileke;
mbụ lẹ g'unu ha bụkota
unwu
Ọkalibe-kakota-shii;

⁷ Obenu l'unu e-mechaa nwuhu
gẹ nemadzụ mmanụ.

Unu e-mechaa daa gẹ
ndu-ishi ọzo adajẹ.”

⁸ Gbalihunụ gube Chileke;
kpee ndiphe ikpe!

Kẹle ọhamoha bụkota iphe,
i nwe enwenwe.

Ebvụ-oma, Asafu deru

83 Gube Chileke; ta agbashinu
nkuchi!

Sụ-a; gube Chileke;
ba nọdushinu
nggujunguji!

Jiko ba adashinu kọkoroko!

² ʔi hụmawaru gẹ ndu ọhogu
 ngu aphụ temutemu;
 waa gẹ ndu ị dụ ashị
 eseli ishi.

³ Ẹphe gude ẹregede achị idzu
 ndibe ngu; mbụ achị iphe,
 ẹphe e-me ndu dụ ngu l'obu.

⁴ Ẹphe epfu sụ: “Unu bya
 g'anyi tuko ọha ono
 l'ophu lwụa.

G'anyi mee g'ẹpha Ízurelu
 chihukpoepfo l'ophu
 l'ophu.”

⁵ Ẹphe bụru obu lanụ;
 idzu phẹ wụa nanụ.

Ẹphe riwaru nte l'ẹphe e-me
 ngu ẹjo-iphe.

⁶ Ndu ọnu-ulo Edomu;
 yẹe ndu Ishimelu;
 waa oshilokpa Hega;
 waa kẹ Mówabu.

⁷ Waa ndu Gebalu;
 yẹe ndu Amonu;
 waa ndu Amaleku.

Ndu Filisitayinu yikwa iya
 phọ;
 ndu Taya yiru iya.

⁸ Teme ndu Asiriya bya
 ayikwaru iya phọ.

Ẹphe chikoberu onwophe
 g'ẹphe bụru agbaru-ike
 ndibe Lotu.

⁹ Mena phẹ iphe,
 i meru Midiyanu.

Mee phẹ g'i meru Sizera yẹe
 Jiabinu l'okpa ẹnyimu
 Kishonu;

¹⁰ mbụ ndu ono,
 i meru ẹphe bụru
 mkpurupyata ẹ
 Enu-Doru; bya emee;
 ẹphe reshihụ kuru l'alị;
 bụwaruro ikpọzu,
 emekwa alị.

¹¹ Mena ndu eze phẹ iphe,
 i meru Orẹbu; waa iphe,

i meru Zeyebu.

Mekwaapho ndu-ishi phe

iphe,

i meru Zeba waa

Zalumuna.

¹² Mbú ndu ono, sùjeru: “Unu

g'anyi lwú a lị Chileke

l'ophu lwúta nworu.”

¹³ Jiko Chileke nkemu;

menaa phe g'ephe dụ

g'ęswa ekpofu;

mbú g'ephe dụ g'ęswa ereshi,

pherephere zikashiru.

¹⁴ G'ọ búru g'ọku anọduje alwa

wọwoowoo l'oswa-a;

ọzoo g'ọku etsuje úbvú-a

¹⁵ bú g'ii-nwuru

phuruphuru g'oke

pherephere chĩa

phe ọso;

tẹme l'i gude oke

pherephere ngu ono mee

gẹ ndzụ rwuta phe.

¹⁶ Menaa g'iphere ji phe iphu;

k'ophu ndiphe a-wata achọ

ụzo,

ephe e-shi maru epha

gube Chipfu.

¹⁷ G'e meje phe iphe-iphere;

mejeru ndzụ-agụgu ye

phe l'iphu

mkpurumkpuru!

G'ephe gudekwa iphere

laa maa!

¹⁸ G'ephe eshi nno maru l'ọ

gube onye ono,

epha ngu bú Chipfu ono

bú Okalibe-kakọta-shii lẹ

mgboko mgburugburu.

Ebvú-oma, e deru nụ onye-ishi

ebvu g'unwu Kora gụa;

g'e gude ngwa ebvu,

jíta gụa ya

84 Gube Chipfu,
bú Okalibe-Kakọta-Ike;

Iphe, ẹka i bu amakwanu!

² Ọogushi obu mu ike;
mbu ẹ meji atofuakwa
mu atofu ẹka ọogu
mu anodu
l'eze-ulo Chipfu.

Obu mu; m'ogwehu mu l'ophu
ara araku Chileke ono,
dzu ndzu ono.

³ Lenu l'unwu ogbe nwechaaru
ẹka ẹphe bugbaa
l'eze-ulo ngu ono.

Agbeta nwekwarupho ẹka
ẹphe akpaje ẹpfune;
mbu ẹka ẹphe anoduje
zushia unwu.

Ẹka ono bu ẹ mgboru
oru-ngweja gube Chipfu,
bu Chileke mu;
bya aburu
Okalibe-Kakota-Ike;
bya abukwarupho
Eze mu.

⁴ Ẹhu-utso be a goru nu ndu bu
ebubu l'eze-ulo ngu;
noo kele ẹphe anoduje
l'eka ono etu ngu ẹpha
mkpurumkpuru.

⁵ Ẹhu-utso be a goru nu ndu bu
ngu bu agbaru-ike phe;
mbu ndu bu iphe,
uche iya echije phe ẹhu
bu g'ẹphe e-me jerwua
ubvu Zayonu.

⁶ Ọobujeru; ẹphe -nodu
awughata ẹ nsuda Baka;
l'o du g'eka mini aso
gborogboro;
teme l'o dukwa phe pho
g'eka mini udzumini
dzeshiru ike;
tuko ekameka tukashia
okpuru okpuru.

⁷ Ẹphe eshije l'ike dasweru ike
gbiriri jasu teke ẹphe
a-tuko je apfuru l'iphu

Chileke l'úbvú Zayonu.

⁸ Gube Chipfu, bu Chileke,
bya aburu Okalibe-Kakota-Ike;
numanu epfufu,
mu epfu anu ngu!
Ngaberu mu nchi;
gube Chileke ke Jiekpu!

⁹ Lenea enya huma onye ono,
egbobutaje anyi ono
gube Chileke!

Lenea onye ono enya;
mbu onye ono,
i wuru manu l'ishi;
gude mee ya;
o buru eze ono!

Meeru iya eze-iphe-oma!

¹⁰ Anọ ujiku ophu l'eze-ulo
ngu kakwa ree eme
l'anọ unu apha labo
l'ukporo apha iri
l'eka ozo.

O kakwa mu ree ge mu buru
onye aguhajeru ndu abata
l'eze-ulo Chileke uzo;
eme le mu jeru atusaru
ehu l'ibe ndu ejo-iphe.

¹¹ Kele Chipfu, bu Chileke du
g'enyawu;
bya aburu onye
egbobutaje anyi.

Chipfu emejeru ndiphe
eze-iphe-oma;
bya emeje g'a kwabe
nemadzu ubvu.

O to dudu iphe, du ree,
o kejeru eka mbvu l'o to
ndu iya ndu uta adudu
le ndzu phe.

¹² Gube Chipfu,
bu Okalibe-Kakota-Ike;
ehu-utso be a goru nu
onye dakoberu ngu nu.

Ebvú-oma, e deru nu
onye-ishi ebvu g'unwu Kora gua

ngu dụ ngu l'obu.

Ọ bụru iphe ono meru g'ọ

gude i duphuta ndibe

Jiékpọ azu l'alị pẹ;

mbụ ndu e shi kpọ lẹ ndụ.

² Ejo-iphe, ndibe ngu meshiru

bẹ ị gụru pẹ nvụ;

bya eworu iphe kpube l'iphe-ẹji,

ẹphe meshiru g'ọ ha.

³ Ị tụtowaru oke ẹhu-eghu

ngu g'ọ ha gwọbe;

bya apakọtaru ẹhu-eghu ono,

meru;

ẹnya nọdu ata ngu

kpịtikpiti ono parụ haa.

⁴ Dophunụ anyi azu l'ọnodu

anyi; jiko Chileke,

bụ onye ndzọta anyi.

Hanaa avuru anyi ọvuma!

⁵ ?Iphe, anyi meru ngu

e-ghuwa ngu rọ eghu

jasu l'ojejeje tọ?

Mbụ-a; ?ji-hawarọ ẹhu-eghu

ngu ono g'ọ shi l'ogbo

sweru ọgbo tọ?

⁶ ?Tji kabẹkpodaa mee g'anyi

jakerehu ọzo;

shi nno mee g'ẹhu

kabẹkpoo tsọo ndibe

ngu ọtso?

⁷ Goshinụ anyi l'i yeru anyi

obu jiko Chipfu!

Dzọnaa anyi l'onwongu!

⁸ Gẹ mu nụmaeshikwa

iphe, Chileke,

bụ Chipfu epfu.

O kweru ukwe sụ lẹ ya e-me

g'ẹhu dụ ndibe iya guu;

mbụ ndu duru iya nsọ.

Ọle iphe, ẹphe a-kwa ẹnya bụ

g'ẹphe ta laphubahẹ

azu l'eme eswe.

⁹ Iphe, doru ẹnya bụ lẹ ndu

atsụ Chipfu ebvu bẹ

ọobyakwa adzọta;

k'ọphu o-gbu-nwịinwii

ya a-nòdu l'alì anyi.

¹⁰ N-yemobu yẹ ire-lanụ a-gba
onwophẹ ndzuta;
apfubekoto yẹ
ẹhu-guu anmaa
onwophẹ akpa.

¹¹ Ire-lanụ e-shi l'eliphe
mifutachaa;
tẹme apfubekoto agbẹ
l'imigwe lee ẹnya l'eliphe.

¹² Chipfu a-buru iphe,
dụ ree bẹ ọo-nụkota;
bya emee g'iphe,
anyi meberu l'alì anyi
mehu emehu.

¹³ Apfubekoto e-vutajeru
iya ụzo;
je atọru iya gbororo,
ọo-nòdu eshi.

Epfupfu, Dévidi
pfuru nụ Chileke

86 Ngabenu nchi; gube Chipfu;
zanụ mu ẹnu!

Kẹle mbẹdua bụ onye ụkpa;
bya aburu onye adudu
g'ọ dụ iya.

² Letanụ mu ẹnya;
kẹle mu yeru ngu obu.

Ọo ngu bụ Chileke mu;
dzonaa mube onye-ozì ngu,
dakoberu ngu nụ.

³ Phuru mu obu-imemini;
jiko Nnajiuphu;
kẹle mu eku ngu oku
mkpurumkpuru.

⁴ Mena g'ẹhu tsọ mube
onye-ozì ngu ụtso;
kẹle ọo gube Nnajiuphu bẹ
obu mu l'ophu araku.

⁵ Gube Nnajiuphu bụ onye oma;
bya aburu onye agujeru
nemadzụ nvu.

Iphe, bukpuo ndu arakuje
ngu nụ bẹ iyeje obu
yegharu iya ẹka.

⁶ Nụmanu epfupfu,
mu epfu anụ ngu
jiko Chipfu!

Ngabenu nchị numa mkpu,
mu echiku ngu g'i meeru
mu eze-iphe-oma!

⁷ Iphe -nọdu atsụ mu l'ẹhu bẹ
mu a-kpọ-kuje ngu;
kẹle mu maru l'iji-nụma olu
mu.

⁸ Agwa, nọkota nụ ta adudu
ọphu aturu gube Nnajiuphu;
ọphu ọ dudu iphe, ẹphe eme,
duru ọphu aatụ eyeru
ọphu gubedua eme.

⁹ Ohamoha ono,
i gude ẹka ngu mee ono
l'e-mechaa byakota bya
abaarụ gube Nnajiuphu ẹja;
bya etua ngu ẹpha.

¹⁰ Noo kẹle i parụ ẹka;
tẹme i nọdu emeje iphe,
dụ biribiri.

Ọo ngu kpoloko kpẹekpu bẹ
bụ Chileke.

¹¹ Jiko Chipfu; zinaa mu
uzo ngu;
k'ọphu mu a-nọdu
etso uzo ire-lanụ ngu ono.

Menaa g'oriri mu ta agbashị
mu uzo ọtu l'ẹka i nọ;
k'ọphu mu a-nọdu
atsụ ẹpha ngu ebvu.

¹² Mu gude obu mu g'ọ ha
ekele ngu ekele;
gube Nnajiuphu,
bụ Chileke mu.

Mu e-tu ngu ẹpha jasụ
l'ojejoje;

¹³ kẹle i yeru mu obu
yegharụ mu iya ẹka.

Noo kẹle i nafutaru ndzụ
mu l'alị-maa.

¹⁴ Oowaa Chileke! Ndu eku
onwophe wulihuakwaru
bya mu etso ọgu.

Teme ndu ewebushi akurepho
dzukobe g'ephe gbu mu;
mbu ndu ono,
te eyeduru gube Chileke
onu ono.

¹⁵ Obenu le gube Nnajiuphu
bu Chileke,
aphuje obu-imemini;
bya aburu onye emeje
eze-iphe-oma.

Ehu te eghujedu ngu eghu
egwegwa;
teme i ndu eyeje obu
yegharu iya aka;
bya aburu onye apfushije
ike l'iphe, i pfuru.

¹⁶ Ghanaaru mu iphu;
meeru mu eze-iphe-oma!

Wonuru ike ngu ye mube
onye-ozu ngu l'ehu!

Dzonna mube nwa,
nwanji ono,
ejeru ngu ozi ono nwuru!

¹⁷ Goshinu mu iphe-ohubama,
e-me ge mu maru l'i
bu onye oma;
k'ophu ndu ohogu mu
a-huma iya; iphere egude phe;
noo kele gube Chipfu
gbaru mu mkpu bya
adu mu obu.

Ebvú-oma, unwu Kora guru

87 Chipfu tawaru okpulo iya
l'eli ubvu, du nsu.

² O yeru Zayonu enya;
yeghata iya g'o yeberu iphe,
bukpoo aka ozo,
unwu Jiekpu bu.

³ Gube eze mkpukpu ke
Chileke; iphe,
du biribiri be eepfukwa
akunyabe ngu:

⁴ "Ndu Rehabu; yee ndu
Babilonu be mu
gukwaru ye le ndu

maru mu nụ.
 Ndu Filisitayinu;
 yẹe ndu Taya;
 waa ndu Kushi bẹ mu
 gụkwarupho ye iya.
 Ndu ono g'ẹphe ha bẹ
 aa-tụko gụru ye lẹ ndu
 a nwuru lẹ Zayọnu.”
⁵ Mbụ lẹ-a; ee-pfufe phota
 Zayọnu sụ:
 “Onye ọwa-a; yẹe onye ọphuu
 bẹ a nwụkwaru l'ime iya.
 Ọ bụru Ọkalibe-kakọta-shii
 l'onwiya l'e-me iya g'ọ
 nguru anguru.”
⁶ Chipfu e-de l'ẹkwo,
 o deru ẹpha ndiphe sụ:
 “Onye ọwa-a bẹ a nwuru
 lẹ Zayọnu.”
⁷ Ndu agụ ebvu;
 waa ndu ete iya etete
 a-tụko gụa ebvu sụ:
 “Ọo lẹ Zayọnu bẹ mini ndzụ
 gbẹ asọshiru phẹ!”

Ebvụ-ọma; ẹvù, Hemanu,
 bụ oshilọkpa Ẹzura
 kwarụ nụ onye-ishi ebvu
 g'ụnwu Kora gụa; g'e
 gude olu aphụ kwaa ya

88 Jiko Chipfu, bụ Chileke,
 adzọje mu nụ;
 mu nọwaa l'iphu ngu
 kwaa ẹkwa onwomu;
 kwakọta iya eswe l'enyashi.
² G'epfupfu, mu epfu anụ ngu
 rwunaa ẹka i nọ!
 Ngabenu nchị l'olu ẹkwa mu!
³ Kẹle ndzụ mu l'ophu bụwaa
 iphe-ẹhuka jiru iya;
 tẹme ndzụ mu nọduwaa
 ilu phakuu.
⁴ A gụwaru mu ye lẹ ndu
 aabyawaa ekpochi
 ẹja l'ilu.
 Mu dụwaa gẹ nwoke,

ike bvuru.

⁵ E wowaru mu gbadoru
ndu maa.

Mu dụwaa g'onye e gburu
tọgbo l'ime ilu;
mbụ gẹ ndu ono,
ta adụedu g'ephe ha dụru
onye ọphu ị nyataru ono;
mbụ ndu ono,
unu l'ephe bukafuwaru;
ọphu iiletabaedu phe
enya ono.

⁶ I chiewaru mu l'ilu ọphu
bụ iya kachaa omilomi;
bya aburu iya kakota
agba ọchii.

⁷ Oke ẹhu-eghu ngu
zụpyabeshiru mu ike.

I gudewaa akparamini nkengu
byaru mu ye l'ime mini.

⁸ Ị natawaru mu ndu mu l'ephe
shi eshi ọkpobe ọnyà.

I mewaa; ẹphe nọdu ebujeru
ụbara yeru mu;
tẹme i gubuwaru mu
ye l'ime ọlo k'ọphu mu
taa agbaladu.

⁹ Mu jewaru iphe-ẹhuka jasụ
enya gbahụ mu ọchii.

Mbọku-mbọku bẹ mu anọduje
eku gụbe Chipfu.

Lekwa ẹka mu ẹphenebo
gẹ mu chiliru ngu iya.

¹⁰ ?Iimeje iphe, dụ biribiri
gude egoshi maa ọo?

Ndu nwụhuru anwụhu;
?ẹphe a-gbeshi tuahaa ngu
ẹpha ọo?

¹¹ ?Aanọduje l'ime ilu atụ ọnu
g'i yeberu nemadzụ obu?

Ọo ?aanọduje l'ẹka eegwe
nemadzụ arakabya pfua
g'i bụ-be onye
apfushije ike l'iphe,
i pfuru?

¹² Ọo ?aanọduje l'ẹka gbahuru

tsukiribaa maru iphe,
 dụ biribiri, iimeshi?
 Tọo ?aanọduje l'alị ẹka a
 taa nyatajẹedu onye larụ
 iya nụ pfua g'apfubekoto
 ngu habe shii?
¹³ Obenu lẹ mu eku ngu g'ị bya
 agbaarụ mu mkpu
 gube Chipfu.
 Ụtsu g'utsu bẹ mu anọduje
 epfu anụ ngu.
¹⁴ ?Denu g'o gude gube Chipfu
 jịka mu?
 ?Q nwuru inwu-agma bẹ
 iiwoharu mu iphu
 ngu ewoha?
¹⁵ Eshinu mu bụ nwata bẹ
 iphe-ememe shi kpata mu ẹhu;
 k'ọphu bụ lẹ mu nọwa
 ọnwu ntse.
 I mewaru mu jee iphe-ẹhuka
 jasuru ike bụwa mu;
 ọphu mu amakpọedu gẹ
 mu e-me iya.
¹⁶ Oke ẹhu-eghu ngu kpowaru
 mu kpofu;
 tẹme eye ebvu nkengu
 mewaa mu; mu bụru
 ọla-l'iswi.
¹⁷ Mbọku-mbọku bẹ ẹphe
 asọ-pheje mu g'onye utso
 gbaburu haa.
 Ẹphe woru mu guchia
 kpurukudukuu.
¹⁸ Ị natawaru mu ndu mu l'ẹphe
 shi aswị ọswi;
 mẹ ndu yeru mu obu.
 Nta-a bụwaa ọchii bụ onye
 ẹbo mu.

Évù, Etanu, bụ oshilọkpa
 Ẹzura kwarụ

89 Mu a-gụ ebvu gude pfua
 gẹ n-yemobu Chipfu habe
 shii.
 Mu a-gụ iya jasụ l'ojejeje.

Mu e-gude ọnu mu pfua
 g'ogbo l'ogbo maru l'i
 bụ onye apfushije ike l'iphe,
 i pfuru.

² N-yemobu ngu a-dụ g'ọ dụ
 jasụ l'ojeje.

Ọo g'akpaminigwe nguru
 anguru-a bụ
 g'apfushi ike l'iphe,
 i pfuru angujeru.

³ I sụru l'onye i hotaru bẹ gu
 l'iya gbawaru ndzụ;
 mbụ l'i rifuwaru Dévidi,
 bụ onye-ozu ngu angụ sụ:

⁴ "Awa ngu bẹ mu e-me g'ọ
 nguru anguru ọo
 ojeje;
 mee g'aba-eze ngu kpọo
 g'abara shi l'ogbo
 sweru ogbo."

⁵ Imigwe l'ophu atụ ọnu g'i
 dụ-be biribiri gụbe Chipfu;
 tẹme ọ ọdu egoshikwapho
 ndu dụru ngu nsọ l'i bụ
 onye apfushije ike
 l'iphe, i pfuru.

⁶ Kele-a; ?bụ onye ọ l'imigwe
 bụ onye aa-ọdu atụ
 eyeru Chipfu?

?Mbụ denu onye imigwe
 ọphu aa-ọdu atụ
 eyeru Chipfu?

⁷ Eka ndu dụ nsọ k'imigwe
 dzukoberu bẹ aanọdujekwa
 atsụ Chileke ebvu.

Ọ kakota ndu ọ-pheru iya
 mgburugburu adụ ebvu.

⁸ Gụbe Chipfu, bụ Chileke,
 bụ Ọkalibe-Kakota-Ike;
 ?bụ onye dụ gẹ ngu?

I parụ eka gụbe Chipfu;
 tẹme i ọdu apfujeru
 pfushia ike l'iphemiphe,
 i pfuru gbaa
 mgburugburu.

⁹ Ọo ngu anọduje eleta oke

akparamini eze-enyimu enya;
 teme o -buru l'akparamini
 sọru ke kpukumu;
 l'i mee ya l'o daa gbẹe.

¹⁰ Réhabu be i chitaru tya l'alj.

O dabyiru g'onye e gburu
 l'ogu.

I gude ike ngu chja ndu
 ohogu ngu;
 ephe gbaa nanu nanu.

¹¹ Igwe l'ophu bu nkengu.

Eliphe l'ophu bukwarupho
 nkengu.

Oo gubedua tyru okpa
 mgboko l'ophu;
 yee iphemiphe,
 no iya nu.

¹² Ndegu iya me ndohali iya
 bukota gubedua meru
 phe dobe.

Ubvú Tabo; yee ubvú
 Hamonu aguje ebvu
 ehú-utso m'ephe numa
 epha ngu.

¹³ Oshi-eka ngu bu iphe,
 swetaru iya nu bu
 okpehu.

Eka ngu shihuru ike;
 ekutara ngu kangoo.

¹⁴ Aba-eze ngu bu apfubekoto
 yee ikpe,
 pfuru oto be e gude tya
 okpa iya.

I nodu akpajeru n-yemobu
 ngu; yee apfushi ike l'iphe,
 i pfuru vuru uzo l'iphemiphe,
 iimekpoo ememe.

¹⁵ Ehu-utso be a goru nu ndu
 maru g'eetuje ngu epha;
 mbu ndu bu iphóró,
 shi l'eka gube Chipfu no
 be ephe egudeje eje
 ekameka, ephe eje.

¹⁶ Ephe egudeje epha ngu ete
 eswa mkpurumkpuru.

Ephe nodu anoduje ekutse

ngu l'ị bụ
onye p̄berekoto.

¹⁷ K̄le ọo ngu bụ ike,
dụ biribiri, ẹphe nweru.

Ọ bụru l'ọo l'anyi dụ ngu
l'obu meru iphe,
iimeje g'ike anyi kangoo.

¹⁸ Mbụ lẹ-a; l'onye mgbobuta
anyi bụkwa Chipfu bẹ
nụru iya anyi;
mbụ l'eze anyi bụkwa
Onye Nsọ kẹ ndu Ízurelu
bẹ o shi l'ẹka.

¹⁹ O nweru teke i gudeje
ophulenyia zia ndibe
ngu ozi;

sụ l'i mewaru g'okpehu
kalẹru ojogu lanụ.

Ị byaru l'echilabọ ndibe ngu
bya ahọta nwokorọbya
lanụ;

mee g'ọ bụru onye
ndiphe a-nọdu ekutse.

²⁰ Ị hụmawaru onye-ozu ngu,
bụ Dévidi.

I woru manụ ngu,
dụ nsọ wụya ya l'ishi.

²¹ Sụ l'ọo ẹka ngu bẹ ii-gude
mee ya l'ọ nguru anguru;
mbụ l'ọ kwa oshi-ẹka
gụbe Chileke
a-nọduje eme g'ike ka
iya adudu.

²² Ọ tọ dudu ndu ọhogu iya,
duru ndu ọphu a-dụ
ike ekebuta iya g'ọ turu
phẹ utu;
ọphu ndu ẹjo-iphe asudu
iya emekpa ẹhu.

²³ Ndu achị iya lẹ njo bẹ ịi-nọdu
l'iphu iya zopyashia;
l'i chitsushikọta ndu
ọ dụ ashị.

²⁴ N-yemobu ngu waa apfushi
ike l'iphe,
i pfuru l'a-nọdu swiru iya.

Ọ bụru ẹpha ngu bẹ
oo-gudeje mabẹ mpu
iya gugugu.

²⁵ Alị-eze iya bẹ ii-me g'ọ jaa
àjàjà;
mbụ g'ọ shi l'eze-ẹnyimu
nọo jasụ l'enyimu
Yufurétisu.

²⁶ Ọo-nọdu arakuje ngu sụ:
“Ọo ngu bụ nna mu;
bya abụru Chileke mu;
bya abụru agbara-mkpuma,
l'adzoje mu nụ.”

²⁷ Gụbedua l'onwongu
emekwanaa ya l'ọ
bụru ọkpara ngu;
mbụ l'ọ bụru iya a-kachaa
shii l'iphe,
bụkpoo ndu eze,
nọ l'eliphe l'ophu.

²⁸ N-yemobu, i yeru iya l'a-bụru
ojejoje.

Ọgbandzu gụ l'iya apfuru
pfushia ike.

²⁹ Awa iya bẹ ii-me;
ẹphe anguru anguru
jasụ l'ojejoje.

Alị-eze iya bụ g'igwe
l'ophu nọ-beru
bụ g'ọo-nọ-beru.

³⁰ Ọ -bụru l'unwu iya jikaru
eme ekemu ngu;
ọphu ẹphe etsodu
iphemiphe,
ị turu ọkpa iya sụ
g'e tsoje;

³¹ ẹphe -mebyia omelali,
i doberu phẹ;
bya ajjika eme iphe,
ị sụru g'ẹphe meje;

³² l'i gude mgboro bya echia
phẹ pyaapya gude
hụa phẹ ahùhù;
mbụ bya echia phẹ ẹchachi
gude hụa phẹ ahùhù
k'ẹjo-iphe, ẹphe eme.

³³ Ọle ọ ọto kpọshikwanu g'i ti
yehe iya obu g'i yeru
iya ya;
ọphu ọ dudu teke ịbya aha
apfushi ike l'iphe,
i pfuru le k'ehu iya.

³⁴ I tii mebyikwa ogbandzu ngu
l'ehu iya.

Ọphu ịgbanwekwa iphe,
ị sawaru onu pfua.

³⁵ Eshinu ị bu onye du nsọ be
i riru angu mgbo lanu
sefu aka;
su l'i ti byadu adzuru
Dévidi aka;

³⁶ su l'awa iya a-nọ jasụ
l'ojejeje.

Ọ buru g'enyawu keru
ngu l'iphu bu g'alị-eze iya
e-keru damudamu;

³⁷ mbu l'oo-keru jimumuju
jasu l'ojejeje g'onwa,
bu iphe,
agba ekebe l'akpaminigwe;
l'e gude ire iya aka.

³⁸ Obenu l'onye ono,
ị wuru manu l'ishi ono be
ị jikawaru;
bya avuharu iya ovuma.

³⁹ Ị jikawaru ogbandzu,
gu l'onye-ozu ngu gbaru.

I wowaru okpu-eze iya woru
gwọ l'urwuku.

⁴⁰ Igbulo iya l'ophu be i
tsukpọshichawaru
etsukpọshi.

I woru ulo-mgbobuta iya tsua
yogiri yogiri.

⁴¹ Iphe, bukpuo ndu aghata
aghata gwee ya tutu-a.

Ndu obutobu iya nodu
ekweru iya une.

⁴² I tuluru ndu achi iya le njo
aka l'eli;
bya emee ndu ohogu iya;
ephe nodu ete eswa.

- ⁴³ Atatiphu ogu-echi iya bẹ
 i woru ghachaa
 igharaphu;
 ophu iimejeedu g'ọ pfushia
 ike l'iphu ogu.
- ⁴⁴ I mee; ophu ọ dudu
 akpabiri;
 bya eworu aba-eze iya
 rwu ọ ntụ.
- ⁴⁵ I meru iya ọ kahụ ọ
 nwokoro;
 bya eworu iphere yee ya
 g'onye yeru
 akpawuru uwe.
- ⁴⁶ ?Oo-du egube owa-a jasụ
 teke ole gube Chipfu?
 ?Ii-domiwaro onwongu jasụ
 l'ojejeje to?
- ?Bu teke ole bẹ ọhu-eghu ngu
 e-nwu phuruphuru
 g'oku nwuberu?
- ⁴⁷ Jiko nyatakwa ge ndu mu
 du-be mkpirikpu;
 kele nemadzu,
 i meru buopho udzu
 onu mmanu.
- ⁴⁸ Le-a; ?denu nemadzu,
 a-nodu ndu g'ọ to
 nwuhu anwuhu;
 ozoo g'ọ dzoo onwiya g'ọ
 to la maa?
- ⁴⁹ Gube Nnajiuphu; ?bu awe bẹ
 i doberu eze n-yemobu
 ngu ono,
 i shi egoshije mu ono;
 mbu n-yemobu ono,
 i gude apfushije ike l'iphe,
 i pfuru rifuru Dévidi
 angu l'ii-nu iya ono?
- ⁵⁰ Nnajiuphu; nyatanu g'a
 chi-bewaru onye-ozu
 ngu ochi;
 waa ge mu tabewaru
 nshi l'iphu,
 ndiphe no akwago mu;
- ⁵¹ mbu iphu ono,

ndu ọhogu gube Chipfu
 anọduje akwago
 onye i wuru manụ
 l'ishi ono.

Ekameka, ọ nọ bẹ ẹphe
 anọduje akwago iya
 iphu gude eme iya
 iphe-iphere.

⁵² G'ajaja bụru kẹ Chipfu jasụ
 l'ojejeje!
 Nokwa g'ọ dụ;
 bya abụru g'ọ dụ.

Epfupfu, Mosisu onye kẹ
 Chileke pfuru nụ Chileke

90 Gube Chipfu; ọ bụhawaa ngu
 bụ onye anyi bu ebubu

l'ime iya eshikpọo
 l'ogbo sweru ogbo.

² Oke úbvú bya a-buru iphe,
 dụ adụdu;
 mbụ l'i byaru e-me eliphe
 l'ophu;
 yẹe mgboko gbaa
 mgburugburu;
 i nọduhawaa;
 tẹme i je a-nọdu jasụ
 l'ojejeje.

³ Nemadzụ bẹ iizije g'ọ laphu
 azụ l'alj.

Ịisuje iya: "Unu laphu
 azụ l'alj;
 unubẹ unwu-eliphe!"

⁴ Kẹle unu-kuru-unu apha
 l'ẹnya ngu dọele ngu-a
 g'ujiku lanụ;
 mbụ l'ọ dọjee ngu phọ gẹ
 nche ẹnyashi lanụ.

⁵ Nemadzụ bẹ iigudeje
 anwuhu kpofu g'onye
 kpofuru ẹswa;
 kẹle ẹphe dụ
 rwushirwushi
 g'ẹswa.

⁶ L'utsu bẹ ọonoduje asha
 b́ŕb́ŕŕ abya pulapula.

O -betashia l'uzenyashi
 l'ọ nwulwashihuwa
 kpọshihu nkụ.

⁷ Oke ẹhu-eghu ngu
 nmaswikotawaru anyi
 g'ọku;
 teme ẹhu-eghu ngu mee;
 meji gbabuhu daa anyi
 l'ọhu ẹpho.

⁸ Ejo-iphe, anyi meshiru bẹ i
 kpọru giriri l'iphu ngu.

I bya atuko iphe-ẹji,
 anyi meru lẹ mpya mee;
 ọ dabyikotaru ẹba
 l'ataphu ngu.

⁹ Oke ẹhu-eghu ngu mewaru
 ndzụ anyi;
 ọ nọdu agbajẹ mkpirikpu.

Ọ buru atsụ ude bẹ anyi
 egudeje tsugbua
 nwapha olemole ọphu
 i haru anyi.

¹⁰ Iphe, anyi anọ-bejeru bu
 ukporo apha ẹto l'apha iri.

Teke ọ bu onye ike dọ l'ọ
 nọ-rwua ukporo apha ẹno.

Ọle ọ bu; iphe,
 ejije iya nụ
 abukotajeerupho eje
 iphe-ẹhuka yee aphụ;
 ọphu ọ dudu g'aanọ-bejeru
 l'ọ bvụ;
 ndzụ anyi ephukashihu.

¹¹ ?Bụ onye maru g'ẹhu-eghu
 ngu shihuberu ike?

?Bụ onye bẹ o dokpọoru
 ẹnya;
 mbụ g'oke ẹhu-eghu
 ngu habe shii;
 k'ọphu ọo-nọdu atsụ
 ngu ebvu?

¹² Menaa g'anyi maru l'ọ tọ
 dudu g'anyi a-nọ-beru
 l'eliphe-a;
 k'ọphu oo-me g'anyi
 maru iphe.

¹³ Lwanụ azụ jiko Chipfu.
 ?Egube ọwa-a a-dụ jasụ
 teke ole?

Phụnaaru anyịbe ndu-ozị
 ngu obu-imemini!

¹⁴ Gẹ n-yemobu ngu jijenu
 anyi ẹpho l'utsu;
 k'ọphu anyi a-nọduje
 agụ ebvu ete ẹswa
 mbọku-mbọku.

¹⁵ Menaa g'ẹhu tsọo anyi ụtso
 tsọ-rwua g'ẹhu shi
 dụ-beru anyi ẹji;
 mbụ g'i mee;
 ẹhu atsọo anyi ụtso g'apha,
 anyi jeru iphe-ẹhuka ha.

¹⁶ G'anyịbe ndu-ozị ngu
 hụmanu iphe,
 iimeshi.

G'awa anyi hụmakwapho
 g'ike ngu dụ-be biribiri.

¹⁷ Gube Nnajiuphu, bụ Chileke;
 g'eze-iphe-oma nkengu
 nọdukwa swiru
 anyi eswiru!

Menaa g'iphemiphe,
 anyi eme nguru anguru!

Ee! Jiko Chipfu;
 mekwaa ya g'ọ
 nguru anguru!

91 Onye nọ ị mkpula
 Ọkalibe-kakọta-shii
 l'e-buru eburu ị mkpula
 ibvu
 Ọkalibe-kangokọtaru-nụ.

² Gẹ mu e-pfu kẹ Chipfu bụ l'ọ
 bụ iya bụ onye mu nọ
 ị mkpula ezeru ndzụ;
 bya aburu iya bụ
 agbaru-ike mu.

Ọo ya bụ Chileke;
 onye mu dakoberu.

³ Ọ kwa yẹbedua l'a-dzọta ngu
 g'ị tị nmalahụ l'igbudu,
 ndu achị nta ngu
 gbabẹru ngu;

bya adzotakwa ngu pho
l'ejo iphe-ememe,
tsoru pherephere eje.

⁴ Oo ñkù iya bẹ oo-gude
kpuchia ngu.

O bụru lẹ mkpula ñkù
iya bẹ ịi-gbaba je
edomia onwongu.

O bụru ike, ọpofushije l'iphe,
o pfuru a-buru iphe,
e-gbobutajẹ ngu nụ;
bya aburu iphe,
i gude ezeru onwongu.

⁵ Iphe, anọduje eye ebvu
l'enyashi bẹ ị tji
tsudu ebvu;
ọphu ịitsukwapho apfu,
ezi phuphupu
l'eswe ebvu.

⁶ Teme ejo iphe-ememe,
anọduje eze kojokojo
l'echi abali ta adudu
ọphu ịitsu ebvu;
mbụ je akpachaa lẹ ndu
ọphu etsu nemadzu
pyaapya l'echi eswe.

⁷ Ụnu labo l'umadzu ukporo iri
l'a-da ngu lẹ mgbureku;
teme ndu rwuru unubuku
adabyiru ngu
l'uzo ekutara;
ole o to dudu iphe,
bya eme ngu nụ.

⁸ Oo enya bẹ ii-gudeje huma
aphu, aanu ndu ejo-iphe;
obenu lẹ gubedua bẹ o
to o ịdu me mgbodzu.

⁹ O kwa gube Chipfu bu onye
mu no lẹ mkpula
ezeru ndu.

Eshi ọphu ị no lẹ mkpula
Okalibe-kakota-shii;
¹⁰ o to dudu iphe,
byaru eme ngu nụ;
ọphu o dudu mgbuka,
bya eshita uzo ibe ngu;

¹¹ kẹle ọo-karụ-a
 ụnwu-ojozi-imigwe iya
 g'ephe leta ngu ẹn्या;
 chee ngu nche l'iphe,
 bụkpoo ụzo, iishikpọ.

¹² Ẹphe e-gude ẹka pata
 ngu apata; a nọnyaa;
 ị kpoo ọkpa lẹ mkpuma.

¹³ Oduma; yẹe óghù bẹ
 ịi-zọpyabeje l'ọkpa;
 mbụ l'oke oduma;
 yẹe ẹjo-agwọ bẹ ii-gudeje
 ọkpa zọ-gbua.

¹⁴ Chipfu sụkwaru: "Eshinu o
 yeru mu obu bẹ mu
 a-nọduepho anafutaje
 iya;
 mbụ lẹ mu a-nọduepho
 egbobutaje iya g'ọ tọ dụ iphe,
 e-me iya nụ;
 kẹle ọ gụberu ẹpha
 mu iphe.

¹⁵ Oo-ku mu oku;
 mu aza iya ẹnu.
 Ọ -nọdu eje iphe-ẹhuka;
 mu anọdu swiru
 iya eswiru.

Mu anafuta iya bya akwabe
 iya ùbvù.

¹⁶ Mu e-gude ndzụ ogologo
 zụ-jia ya ẹpho;
 goshi iya gẹ mu egudeje
 adzọ nemadzụ."

Ebvụ-oma eswe-atụta-unme

92 Ọo iphe, dụ ree g'a jaje
 Chipfu ajaja;
 mbụ g'e gudeje ebvu tua
 gụbe
 Ọkalibe-kakọta-shii ẹpha;
² mbụ g'a gbeshije l'utsu
 je epfukashiaru ndiphe
 kẹ n-yemobu ngu ono.
 Teke o rwuru l'enyashi;
 eeje epfuaru phẹ g'ị
 bụ-be onye apfushije ike l'iphe,

i pfuru.

³ Iphe, ee-gude akụ iya ị

nkwa bụ une,

a kparụ l'ụdo iri;

yee ogelenda,

aha gengugengu;

⁴ Ụke ụbe Chipfu gudewaa

iphe, ụ ree, iimeje mee

g'ẹhu tsoo mu uto.

Mu aguje ebvụ ẹhu-uto me mu

humaepho iphe,

i gude ẹka

meshigbaa dobe.

⁵ Ụbe Chipfu; lewaro g'iphe,

iime habe shii.

Teme oriri ngu paa omilomi.

⁶ Obenu l'onye egomunggo

swehuru ta amadu

l'onoo g'o du;

ophu o dokwarupho

onye-eswe enya

egube ono;

⁷ mbu l'a makwaru-a le ndu

ejo-iphe akpo-fushi

g'eka eswa efushi;

teme le ndu iwashi be

iphemiphe, ephe eme

bukotaepho upete;

ole ee-mechakwanaa

mebyia phe jasụ l'ojeje.

⁸ Obenu le ụbe Chipfu parụ

eka jasụ le tuutuutuu

le mijimiimii.

⁹ Ụbe Chipfu; ndu ohogu ngu

e-mechakwaa buru

mkpurupyata;

mbu-a; ndu ejo-iphe g'ephe

hakotakpoo be

ee-mechakwaa

chika nanu nanu.

¹⁰ Obenu l'i meru;

okpehu mu du ge k'atsụ.

I bya eworu manụ,

eshi mkpo wụa mu l'ishi.

¹¹ Mu gudewaa enya mu huma

le ndu ohogu mu phe

bẹ e mekperu;
 bya egude nchị mu nụma
 lẹ ndu ejo-iphe,
 wulihuru etso mu opfu
 bẹ a vụwaru
 l'ogbarabvu.

¹² Ndu pfụberekoto a-nọdu
 aja ajaja gẹ mpfụ.

Ẹphe a-nọdu evu evuvu
 g'oshi sida k'úbvú
 úbvú Lébanonu,

¹³ e yeru l'ime ụlo
 kẹ Chipfu.

Ẹphe a-nọdu l'okpoku Chileke
 anyi asọ pulapula.

¹⁴ Ẹphe -kahuchakpoo akahụ;
 ẹphe amịle-a mebyi.

Ẹphe adụele-a nwata nwata;
 bya amaẹle-a rọroo;

¹⁵ k'ophu ẹphe e-shi nno

goshi lẹ Chipfu bụ onye
 pfụberekoto;

bya abụru

agbara-mkpuma nkemu;

tẹme ophu o dudu iphe,

apfuduru-oto,

oomeje.

93 Chipfu bụakwaa eze!

Akpabiri bẹ o gbaphuru

g'onye gbaphuru ẹkwa;

bya agbaphukwapho

okpehu g'onye

gbaphuru ẹkwa.

Mgboko bẹ o meru;

o nguru anguru;

k'ophu bụ l'ọ tọ dudu

onye sụru iya enwubata.

² Aba-eze ngu nguru anguru

e shi l'edenwede.

Gụbedua shiro l'ojejeje

nọduta.

³ Gụbe Chipfu;

eze-ẹnyimu byaakwaru

utso;

mbụ l'eze-ẹnyimu bẹ

aanụakwa ụkporo iya

l'ẹka ọoso kẹ gborogboro;
tẹme eze-ẹnyimu nọdu
atụwa oke akparamini
gude abya utso.

⁴ Obenu lẹ Chipfu,
bu l'igwe parụ ẹka;
k'ọphu bụ l'olu nkiya
daghataru mgbẹka,
eze-ẹnyimu anọduje echi.

Tẹme ọkpehu nkiya ka k'oke
akparamini
eze-ẹnyimu shii.

⁵ Gụbe Chipfu; iphe,
ị tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje
bẹ i meru;
ọ pfuru pfushia ike.

Ụlo ngu bụ iphe, meru iya;
ọ dụ ùbvù l'ẹnya bụ
l'ọ dụ nsọ;
tẹme ọ bụru g'ọo-dụ iya
bụ ono gbiriri
jasụ lẹ tuutuutuu
lẹ mjimiimii.

94 Gụbe Chipfu, bụ Chileke,
bụ onye agwatajẹ ụgwo iphe;
jiko wanaa g'ẹnyanwu
g'a hụma ngu!

² Gbalihunu gụbe onye ekpeje
mgboko l'ophu ikpe!

Jiko pfunaa ndu eku onwophe
ụgwo, gbaru phẹ nụ!

³ Gụbe Chipfu; ?ndu ẹjo-iphe
a-gbọkpo kwakoko-a,
ẹphe agbọ-a jasụ teke ole?

⁴ Ndu eme ẹjo-ememe
anọduje etu onwophe
ophushugbu.

Ẹphe efunụkaje okporokpo
opfu,
onu phẹ asụdu epfupfu.

⁵ Ndibe gụbe Chipfu bẹ ẹphe
egweje uji; mbụ ndu ono,
bụ okiphe ngu ono bẹ ẹphe
akpapyashị ishi.

⁶ Ụnwanyi, ji phẹ nwụhuru;
yẹe ndu lwarụ alwalwa

bẹ ẹphe aphuje aphuphu.
 Ẹphe eworu ndu enwedu
 nna gbushia.
 7 Ọobujeru; ẹphe -nọdu;
 ẹphe asụ: "Chipfu ta adụkwa
 iphe, ọohumaje;
 mbụ lẹ Chileke kẹ Jiékọpu
 ta adụkwa iphe,
 ọokpa ishi iya."
 8 G'owa-a dokwaa unu ẹnya;
 unubẹ ndu egomunggo
 swehuru l'echilabọ
 ụnwu-eliphe; mbụ-a;
 unubẹ ndu eme eswe;
 ?bụ teke ole bẹ
 unu a-makpọoru iphe?
 9 ?Bụ onye ono, bụ iya
 pfuberu nemadzụ nchị
 ta anụdu iphe
 lẹ nchị?
 Tọo ?bụ onye ono,
 moberu nemadzụ ẹnya
 ta aphụdu ụzo l'onwiya?
 10 ?Bụchia onye ono,
 agbẹje ahụ ndu amadụ
 iya nụ ahụhù ono
 te edobedu unu g'unu
 a-dụ;
 mbụ ?bụ yẹbedua ono,
 anọduje ezi nemadzụ
 mmamiphe gbẹchia ọphu
 ọ madụ iphe l'onwiya?
 11 Chipfu makọtaru iphe,
 nemadzụ anọduje arị.
 Ọ maru l'ọriri phẹ bụkota
 iphe-mmanụ.
 12 Sụ-a; ẹhu-utso bẹ a ọruru
 nụ onye gụbe Chipfu
 ahụje ahụhù;
 mbụ onye iigudeje ekemu
 ngu ezi iphe.
 13 Onye ono bẹ iimeje gẹ
 meji nmapfuru m'ọ
 nọdu eje iphe-ẹhuka;
 jasụ mbọku,
 ee-bu nsụ gẹ ndu ẹjo-iphe

wụlahu.

¹⁴ Noo kele Chipfu ta
abyakpoda aha ndibe
iya;

ophu o byakpoda ekwe ge
ndu bu okiphe iya laa l'iswi.

¹⁵ Noo kele ndu-ikpe a-wata
ekpe ikpe, pfuru oto.

O buerupho ndu obu phe guru
iphoro bu ndu a-du ike
tsokota ikpe ono.

¹⁶ ?Bu onye a-gbeshi pfu-doru
mu;
mekpeeru mu ndu
ejo-iphe?

?Bu onye a-pfuru l'ekiya
nkemu lwu-kpeeru mu ndu
eme ejo-ememe?

¹⁷ O to bu le Chipfu gbaru
mu mkpu;
me mu anoduhawaro l'ali
o-laru-nodu-nggujinguji
teke du enya.

¹⁸ Teke mu chiru mkpu su
l'epurukutu echikotaakwa
mu be n-yemobu nkengu
wotaru mu ge mu ta ada.

¹⁹ Teke mu wataru arj oke oriri
be i duru mu obu mee;
ehu tsahaa mu utso.

²⁰ ?Ii-kwe ge gu le ndu-ishi,
ete emedu iphe,
pfuru oto megba iphe;
mbu ndu egudeje ekemu
emekpa ndu ephe achj ehj?

²¹ Ephe edzukobeje g'ephe
kpapya ndu
pfuberekoto ishi.

Ephe woru onye adudu iphe,
o meru kpee mpfugbu.

²² Obenu l'oo Chipfu bu onye
egbobutaje mu nu.

Oo Chileke mu bu oke
agbara-mkpuma ono,
mu agbabaje je
edomia onwomu ono.

²³ Ọo ya a-pfụ phẹ ụgwo iphe-ẹji,
 ẹphe eme;
 tẹme ọ bụru iya e-mebyishi
 phẹ k'ẹjo-iphe ono,
 ẹphe eme ono.

Ọo Chipfu, bụ Chileke anyi
 e-mebyishi phẹ.

95 Unu bya g'anyi gụa ebvu
 ẹhu-ụtso gude jaa
 Chipfu!

Unu g'anyi tụa ụzu ẹhu-ụtso
 gude kwabẹ iya ùbvù;
 mbụ onye ono,
 bụ agbara-mkpuma,
 adzọje anyi ono!

² Unu g'anyi bya l'iphu iya bya
 ekele iya ekele!

Anyi egude ebvu-oma tụa
 ụzu ẹhu-ụtso gude kwabẹ
 iya ùbvù!

³ Kẹle Chipfu bụ Chileke,
 parụ ẹka;
 bya abụru onye eze,
 parụ ẹka;
 onye kakọta agwa,
 ndu mgboko l'ophu shii.

⁴ Ẹka omilomi alị jeberu
 bụ iya bẹ ọ dụ l'ẹka.
 Mkpakponu oke úbvú
 bụru iya nwe iya.

⁵ Eze Ẹnyimu bụ nkiya kẹle ọo
 ya meru iya;
 tẹme ọ bụru iya gude ẹka
 iya meta alị-ọkponku dobe.

⁶ Unu bya g'anyi phozeta
 baarụ iya ẹja!
 G'anyi gbua ikpere l'iphu
 Chipfu ono, bụ iya meru
 anyi ono.

⁷ Kẹle ọo ya bụ Chileke anyi.
 Anyi bụru ndu oochẹ g'onye
 eche aturu;
 mbụ anyi bụru ụnwu
 aturu, nọ iya l'ẹka.

Ọo ya bụ; teke unu nụmaru
 olu iya ntanụ ọwa;

⁸ Unu ta akpochikwa obu
 unu gę ndiche unu
 phę kpochiru iya
 lę Meriba.

Waa g'ęphe kpochiru iya
 lę Masa l'echięgu;

⁹ mbụ ęka ono, ndiche unu
 phę nọru hụa yębe
 Chileke ama bya
 adalekwaa ya phọ adale;
 l'ęka ęphe gudechaa
 ęnya phę hụma iphe,
 ya meru.

¹⁰ Ụkporo apha labọ

mgburugburu bę ọgbo
 ono mekọtaru yębe
 Chileke iphe-eghu.

Ya sụru l'egomunggo phę
 jephuhuwaru

l'eme iphe-ęji;
 ọphu ęphe ekwedu
 alwaphuta azụ bya eshia ụzo,
 ya goshiru phę.

¹¹ Ọo ya bụ; mu gude ęhu-eghu
 buta angụ ria sụ:

“Ęphe ta abyadụ abata l'ęka
 mu l'ęphe a-nọdu
 tụtụ unme.”

96 Unu gụa ebvu ọphúú nụ
 Chipfu!

G'ụnwu-eliphe l'ọphu gụnaa
 ebvu nụ Chipfu!

² Unu gụa ebvu nụ Chipfu;
 unu tua ya ępha!

Unu raję iya arara
 mbọku-mbọku
 l'ọdzoje nemadzụ!

³ Unu tųaru ndu ọhozo ọnu g'ọ
 dų-be biribiri!

Unu epfuaru ndiphe l'ọphu iphe,
 dų biribiri, oomeje!

⁴ Noo kęle Chipfu parụ ęka;
 bya abụru onye gbaru
 g'a jaję iya ajaja.

G'a tsųjekwa iya phọ ebvu l'ọ
 kakọta iphe, bụ agwa

ndu mgboko l'ophu shii.

⁵ Kele agwa ndiphe l'ophu
bükota iphe, e gude aka mee;
obenu le Chipfu bu iya
gude aka iya mee igwe
l'onwiya.

⁶ Akpabiri yee ogbunwjinwii
be no iya l'ataphu;
teme okpehu waa
odu-biribiri tukoeppo
ulo iya, du nsọ sweta.

⁷ Unube ipfu l'ipfu,
du le mgboko-a;
unu kwabe Chipfu ubvu!
Unu pfua g'ọ du-be biribiri;
yee g'okpehu iya habe shii!

⁸ Unu kwabe Chipfu ubvu,
gbaru iya nu!
Unu bya anu Chileke iphe
l'okpoku iya!

⁹ Unu yee adu nsọ g'onye yeru
uwe baaru Chipfu eja!
Unube ndiphe l'ophu;
unu tsuje iya ebvu!

¹⁰ Unu karu ohamoha le Chipfu
bukwaa eze;
teme l'eliphe l'ophu be e
mewaru g'ọ nguru anguru;
k'ophu bu l'ọ to dudu iphe,
suru iya enwubata.

Ọ buru Chipfu ono e-kpe
unwu-eliphe
mgburugburu ikpe,
pfuru oto.

¹¹ G'imigwe l'ophu tee eswa;
ehu atsọ ndiphe l'ophu
utso!

G'eze-enyimu yee iphemiphe,
no iya l'ime tukokwa
tua oke akparamini!

¹² G'egu l'ophu mekpoo
iphemiphe, no iya
nu tuko gboọ ogboọ!
Noo teke iphe, bu oshi,
du l'oswa a-gu ebvu
ehu-utso l'iphu Chipfu.

¹³ Èphe a-nòdu l'iphu Chipfu
 gùà ebvú
 kẹ̀lẹ̀ ọ̀obyawaa ekpe
 ụ̀nwu-eliphe ikpe.

Oo-gude apfùbekoto iya kpee
 mgboko l'ophu ikpe;
 bya egude ire-lanù
 kpee ndiphe ikpe.

97 Chipfu bụ̀akwaa eze; g'èhu
 tsọ̀o ndiphe l'ophu ụtso!

G'iphe, bụ̀kpoo ọ̀hamoha,
 bukube eze-ẹ̀nyimu
 tekwa ẹ̀swa!

² Urwukpu mẹ̀ ọ̀chii nọ̀-pheru
 iya mgburugburu.

Ọ̀ bụ̀ru apfùbekoto yẹ̀
 ikpe, pfùru ọ̀to bẹ̀ e gude
 tị̀a ọ̀kpa aba-eze iya.

³ Ọ̀ku evujeru ụ̀zo je atụ̀ko
 ndu ọ̀hogu iya,
 nọ̀-pheru iya mgburugburu
 kepyashia.

⁴ Ebemu, ọ̀olo phaaphaa bụ̀ru
 ìphóró, e gude ahụ̀ma
 ụ̀zo l'eliphe.

Ndiphe l'ophu -hụ̀ma iya;
 ẹ̀phe anmahù jiiijiii.

⁵ Úbvú l'ophu azashìhuje
 g'ùnwù m'ẹ̀phe nọ̀du
 l'iphu Chipfu;
 mbù m'ẹ̀phe nọ̀du
 l'iphu Nnajiuphu ọ̀phu
 nwe mgboko l'ophu.

⁶ Akpaminigwe l'ophu atù
 ọ̀nu l'ọ̀ bụ̀ onye
 pfùberu-ẹ̀ka-ọ̀to;
 tẹ̀me ndiphe l'ophu nọ̀du
 ahụ̀maje g'ọ̀ dọ̀-be
 biribiri.

⁷ Iphe, bụ̀kota ndu abarù iphe,
 a pyìru apyipyi ẹ̀ja;
 mbù ndu gude nshi
 eku onwophẹ̀ bẹ̀ e
 mekọ̀taru iphe-iphere.

Unubẹ̀ nshi l'ophu;
 unu bya abaarù

Chileke ẹ́já!

⁸ Ndu bu ẹ́ Zayọnu nùmaru
iya; ẹ́phe teahaa ẹ́swa.

Ndu Jiuda bẹ́ ẹ́hu atso ọtso
ẹ́ gẹ́ gùbe Chipfu egudeje
ekpe ikpe.

⁹ Kẹ́le gùbe Chipfu bú
Ọkalibe-kakọ́ta-shii
ẹ́ mgboko mgburugburu.

Ì kangokọ́taru agwa,
nọ́ ẹ́ mgboko-a l'ophu.

¹⁰ Gẹ́ ndu yeru Chipfu obu
kpọ́kwa ẹ́jo iphe-ashi;
kẹ́le ọ́ kwa ndu dọ́ru iya
nsọ́ bẹ́ ooletajẹ́ ẹ́nya.

Ọ́ búru phẹ́ bẹ́ ọ́nafutajẹ́
l'ẹ́ka ndu ẹ́jo-iphe.

¹¹ Ìphóró bẹ́ e meru g'ọ́ dọ́ru
ndu pfùberekoto.

Ndu obu gùru ìphóró bẹ́ e
meru g'ẹ́hu-ọtso jí ẹ́hu.

¹² Unu nọ́du l'ẹ́ka Chipfu
tee ẹ́swa; unubẹ́ ndu
pfùberekoto!

Unu tua ya ẹ́pha;
l'ẹ́pha iya dọ́ nsọ́.

Ebvú-ọ́má

98 Unu gùá ebvú ọ́phúú nù
Chipfu;

kẹ́le o meru iphe, dọ́ biribiri.

Ọ́ọ́ ẹ́kutara iya;
waa oshi-ẹ́ka iya ono,
dọ́ nsọ́ ono bẹ́ o gude
lwù-kpee ọ́kpobe
alwù-kpe.

² Chipfu mewaru g'a maru
l'ọ́odzofutajẹ́;
bya emewaa g'ọ́hamoha
maru l'ọ́ bú onye
pfùberekoto.

³ Ọ́ nyatawaru n-yemobu,
o yeru ọ́nu-ùlo Ízurẹ́lu;
yẹ́e ire-lanù,
oomeru phẹ́.

Je akpaa l'ẹ́ka igwe beru

alì beru bẹ a
 hụma-dzuwaru gẹ
 Chileke anyi egudeje
 adzọ nemadzụ.

⁴ Unu tụa ụzu ẹhu-utso gude
 kwabẹ Chipfu ùbvù;
 unubẹ ụnwu-eliphe
 l'ophu!

Unu gụa ebvú-oma gụshia
 ya ike gude jaa Chipfu!

⁵ Unu gude une gụa
 ebvú-oma gude tua
 Chipfu ẹpha.

Unu egudekwaphọ une;
 yẹe ebvú-ekwekwe
 jaa ya ajaja.

⁶ Unu gburu opu ye iya;
 phụa ụpyi ye iya.

Unu tụa ụzu ẹhu-utso gude
 kwabẹ Chipfu, bụ
 eze ùbvù.

⁷ G'oke ẹnyimu yẹe iphemiphe,
 nọ iya l'ime tụkokwa tụa
 oke akparamini.

Mgboko l'ophu atụa ụzu;
 yẹe iphemiphe,
 bu l'ime iya.

⁸ G'ẹnyimu ẹnyimu,
 nọgbaa nụ tuko
 kụa ẹka.

Úbvú úbvú anọkobe
 gụa ebvú l'ẹhu atso
 phẹ utso.

⁹ G'ẹphe tuko nọdu l'iphu
 Chipfu gụa ebvú;
 kẹle ọobyawaa ekpe
 ụnwu-eliphe ikpe.

Ndu mgboko l'ophu bẹ
 oo-kpe ikpe,
 pfuru ọto;
 tẹme l'ọ hakwarupho
 ndiphe l'ophu enge,
 pfuru nhamụnha.

99 Chipfu bụakwaa Eze.
 Gẹ ndiphe nmahụkwa
 pyaapyaapya.

Aba-eze iya nọ l'echilabọ
chierobu.

Gẹ mgboko l'ophu nmaa
yigayiga.

² Chipfu pakwaru ẹka;
mbu onye ono,
bu le Zayonu.

E woliru iya eli;
o kakota ohamoha shii.

³ G'ephe jaa epha ngu,
bu Okalibe ajaja;
mbu epha ngu ono du nsọ;
ndiphe nodu atsụ iya ebvu.

⁴ Eze obu paru ẹka.

Iphe, aduje iya ree bu ikpe,
pfuru oto.

Eme iphe enya-nhamunha
be i meru dobe;
o nguru anguru.

L'ehu unwu Jiekopu be
i meru iphe, pfuru oto;
waa umere,
pfuru nhamunha.

⁵ Unu kutsee Chipfu,
bu Chileke anyi.

Unu bya ephozeta le mgboru
okpa iya baaru iya eja.

O du nsọ.

⁶ Mosisu yee Eronu shi yiru
le ndu bu uke ke Chileke.

Samelu shi yiru le ndu
shi akpo-kuje epha iya.

Ndu ono shi ekuje epha
Chipfu; l'o za phe enu.

⁷ O shi anoduje l'urwukpu,
kpuru oronmono
pfuru opfu nu phe.

Ephe shi edobeje ekemu iya
bya eme omelali,
o toru phe okpa iya.

⁸ Gube Chipfu, bu Chileke
anyi;

i shi azaje phe enu.

A makwaru-a l'i shi ahuje
ndu Izurelu ahuhu
m'ephe shiswee uzo ngu;

obenu l'i shi b̄uru ph̄e
Chileke,
agujeru onye meru
iphe-ẹj̄i nv̄u.

⁹ Unu kutsee Chipfu,
b̄u Chileke anyi.

Unu baar̄u iya ẹja l'úbv̄u iya,
d̄u ns̄o; k̄ẹle Chipfu,
b̄u Chileke anyi
d̄ukwa ns̄o.

Ebvú-oma, e gude
ekele Chipfu ekele

100 Unu t̄ua ụzu ẹhu-ụts̄o gude
kwab̄e Chipfu ùbv̄u;

unub̄e ụnwu-eliphe l'ophu.

² Unu gude ẹhu-ụts̄o jeru
Chipfu ozi.

Unu gude ebvú ẹhu-ụts̄o gude
bya l'iphu iya.

³ Unu makwar̄u l̄ẹ Chipfu
b̄u Chileke.

Ọo ya meru anyi;
t̄eme anyi b̄uru nkiya.

Anyi b̄u ndibe iya;
bya ab̄uru at̄uru,
ooche echeche.

⁴ Unu gude ebvú-ekele bah̄u
ibe iya.

Unu egude ebvú-ajaja
jerwua l'ọkpoku iya.

Kele iya ekele tua
ya ẹpha.

⁵ K̄ẹle Chipfu b̄u onye ọma;
t̄eme n-yemobu nkiya
n̄odu an̄oje jas̄u
l'ojejeje.

Ọopfushije ike l'iphe,
o pfuru; e -shi l'ogbo
sweru ọgbo.

Ebvú-oma, Dévidi deru

101 Mu a-ḡu ebvú guku
n-yemobu ngu;

ȳẹ ikpe ngu, pfuru ọto.

Mu a-ḡu ebvú gude tua ḡube

Chipfu ẹpha.

² Ndzụ mu bẹ mu a-tọ nwẹhu
mee g'ọ tọ dụ ẹka ụta
a-dụ iya.

?Bụkpoo teke ole bẹ
ji-kpapfuta mu?

Mu e-gude obu, adụdu ẹka
ụta dụ iya buru l'ibe mu.

³ Ọ tọ dudu ẹjo-iphe,
mu bya ekwe g'o shisweta
mu iphu.

Umere ndu te etsodu ọkpobe
opfu ono dụ mu ashị;
ọphu mu ahadụ gẹ mu
l'ẹphe rakuru.

⁴ Ndu ụzo phẹ gberu nggọ bẹ
mu a-chifuje l'ẹka mu nọ;
ọphu ọ dudu iphe,
anyi l'ẹjo-iphe jigba.

⁵ Ndu anọduje evu nwibe
phẹ nvu-azụ bẹ mu
e-me g'ẹphe buru
ọla-l'iswi.

Ndu etu onwophe
ọphushugbu;
waa ndu eku-onwonye
dụ l'obu bẹ mu ta
atagbukwa lẹ nshi.

⁶ Ndu apfushije ike l'iphe,
ẹphe pfuru lẹ mkpụkpu-a
bẹ mu a-nọdu eleta ẹnya;
k'ọphu anyi l'ẹphe
a-tụko buru jasuru;
mbụ l'onye ụta adụdu l'iphe,
oome e-mechaa ejeru
mu ozi.

⁷ Ọ tọ dudu ndu ẹregede
m'onye lanụ,
mu bya ekwe g'o buru
l'ibe mu;
ọphu ọ dụkwapho ndu
atụ kporoko m'onye lanụ,
mu bya ekwe g'ọ pfuru
pfushia ike l'iphu mu.

⁸ Ụtsu mbọku-mbọku bẹ mu
e-meje g'iphe,

bụ ndu ejo-iphe,
 nọ l'alì-a dobe onu doo.
 Mu a-tụko ndu eme iphe-eji
 bufu lẹ mkpụkpu
 kẹ Chipfu.

Epfufu, onye eje iphe-ẹhuka
 epfu anụ Chileke

Opfu, o pfuru teke ike abvụ
 iya abvụbvụ; gụru aphụ,
 nọ iya l'obu nụ Chipfu

102 Numanu epfufu, mu epfu
 anụ ngu jiko Chipfu!

Gẹ mkpu, mu echi rwunaa
 ngu nchì!

² Ta agbakụtakwaru mu azụ
 nta-a, mu eje iphe-ẹhuka-a!

Ngabẹnuru mu nchì!

Zanụ mu ẹnu ẹgwegwa
 nta-a,

mu eku ngu oku-a!

³ Kẹle ndzụ mu l'ophu
 phukahụwaru
 g'ẹnwuru-ọku.

Ọkpu mu nọdu enwu
 phuruphuru g'icheku-ọku.

⁴ Obu mu bẹ e gburu
 pyaapyaa;

ọ nwụa lwaa g'ẹswa;

k'ọphu o meru mu;

mu zọhaa eri nri.

⁵ Mu tsụwaru oke ude
 gbiriri jasụ mu wụfu

koru g'ẹda akpọ;

bya abụru ọkpu wụshiru.

⁶ Mu dụ gẹ mgbashì-ujiku,
 kwarụ l'echiẹgu;

gẹ mgbashì-ujiku,

beru l'ẹka e meru

umerekete.

⁷ Mu zẹ nwụru ẹnya.

Mu dụwaa gẹ nwenu,

beru nkinyi iya l'eli

mkpotsu-ulo.

⁸ Ndu ọhogu mu anọduje

ekweru mu une mkpúrumpkuru.

Teme ndu achì mu lẹ njo

gudewaa epha mu

ephu iphu.

⁹ Oo ntụ bẹ mu erije l'ọ

buru mu nri.

Mu nọdu ewojeru enya-mini

gwakọbe l'iphe,

mu angụ angụngu.

¹⁰ O buru iphe, kparụ iya nụ

bụ l'ẹhu eghushi ngu

eghu ike;

kẹle i woliwaru mu bya

eworu tuphaa etupha.

¹¹ Nwujiku ole, mu a-nọ

l'eliphe-a dụwaa

g'ononyo ụzenyashi.

Mu anọdujeeepho anwu

lwaalwaa g'ẹswa.

¹² Obenu lẹ gube Chipfu

suru gẹdemu l'aba-eze

ngu ojejoje;

ọphu a byadu azọha

epha ngu azọha;

e -shi l'ọgbo sweru ọgbo.

¹³ Ii-gbalihu-a phọaru

Zayonu obu-imemini;

kẹle o rwuwaru teke

ii-meru iya eze-iphe-oma;

mbụ mẹ teke ono,

a họtakpooru ahọt

dobe ono rwuẹpho;

¹⁴ kẹle mkpuma iya dụ ndu

ejeru ngu ozi mkpa.

Ọobujeru; ọ -kpua udzu tūuu;

imemini iya adushia phẹ ike.

¹⁵ Ọhamoha a-tsu epha gube

Chipfu ebvu.

Ndu eze, nọkota lẹ mgboko

l'ophu a-kwabẹ

o-gbu-nwịinwii ngu ùbvù;

¹⁶ kẹle Chipfu e-gude ẹka iya

kpukwaa Zayonu;

bya egude o-gbu-nwịinwii

ya lufuta.

¹⁷ Oo-ngabẹ nchị l'epfupfu,

ndu adụdu g'ọ dụ phẹ
epfu anụ iya;
ọphu oohudu arwọrwo,
ẹphe arwọ iya l'ali.

¹⁸ G'e dee ọwa-a l'ẹkwo
doberu ọgbo ọphu
aa-nwụ l'iphu;
k'ọphu ndu ono,
e teke atsụtakpodaanu
ime phẹ ono e-tu
Chipfu ẹpha.

¹⁹ Lẹ Chipfu gbẹkwa l'eze-ulo
iya l'ephekerephe
ẹka ọonoje;
mbụ l'ọ gbẹ l'imigwe gbua
igo l'eliphe;

²⁰ gẹ ya nụma ude,
ndu mkpọro atsụ;
shi nno mee gẹ ndu e
kperu mpfugbu nweru
onwophe.

²¹ Ọo ya bụ g'aa-kọo kẹ Chipfu
lẹ Zayọnu;
tua ya ẹpha lẹ Jierúsalemu;
²² mẹ ọhamoha waa
ali-eze ndiphe l'ophu
dzukọbeepho g'ẹphe baarụ
Chipfu ẹja.

²³ Lẹ mu byakwa ejejaha ụzo
ndzụ mu ẹbo;
ọ tụtowa ike,
shi dụ mu nụ nashịchaa
mu;
bya egbubọta ndzụ mu.

²⁴ Ọo ya bụ; mu sụ: Te kutashinu
mu; jiko Chileke mu;
l'ẹbe adụ gẹ mu
nọ-bewaru lẹ mgboko;
lẹ gụbedua bẹ apha
nkengu a-nọkwa
shi l'ọgbo sweru ọgbo.

²⁵ Eshikpọo lẹ mbụ bụ ngu
turu ọkpa eliphe l'ophu.
Teme ọ bụru ngu gude
ẹka ngu mee igwe.

²⁶ Iphemiphe ono e-mechaa

lakọta l'iyi;
 obenu ị gụbedua
 l'a-dụ g'ị dụ;
 mbụ-a; l'iphemiphe ono
 e-mechakwaa kashihu
 g'uwe.

Ọo g'aagbanweje uwe-a
 bụ g'ii-mechaa gbanwee
 phe; nkephe abvụ.

²⁷ Obenu ị gụbedua
 bụepho onye ị bụ bẹ ị bụ;
 ọphu apha nkengu
 abvudu abvubvu.

²⁸ Ụnwu, ndu ejeru ngu ozi
 nwutaru
 l'e-buru kwaseru;
 l'e mekwapho g'awa phe
 nguru anguru
 l'iphu ngu.

Ebvụ, Dévidi deru

103 Gube obu mu; tua Chipfu
 ẹpha.

Iphe, bụkpoo iphe, dụ mu
 l'ime ẹhu; tua onye ono,
 ẹpha iya dụ nsọ ono ẹpha.

² Obu mu; jiko tua Chipfu
 ẹpha;
 ọphu ọ dukwa urwu,
 eeritaje iya l'ẹka mę nanụ,
 ịi-zọha azọha

³ Ọogujeru mu nvụ l'iphe-ẹji,
 mu meru g'ọ ha;
 tẹme ọ nọdu emeje gẹ
 mu ka mma l'iphe,
 bụkpoo iphe,
 eme mu nụ.

⁴ Ọogbafutaje ndzụ mu
 g'ọ tọ la l'ilu;
 bya ekpube mu n-yemobu;
 waa obu-imemini g'okpu-eze.

⁵ Oogudeje iphe, dụ ree zụ-jia
 mu ẹpho;
 tẹme ọ nọdu emeje gẹ
 mu lwa azụ ị nwẹpa
 g'ugo.

⁶ Chipfu emeje iphe, p̄furu ọto;
t̄eme ọ n̄odu ekpeje ndu e
eme ewere ikpe,
p̄furu nhamunha.

⁷ O meru ḡe M̄osisu maru
uzo iya;
bya emee ḡe ndu Ízur̄elu
maru iphemiphe, oome.

⁸ Chipfu b̄u onye aph̄uje
obu-imemini;
bya ab̄uru onye emeje
eze-iphe-oma.

Ẹhu te eghujedu iya eḡhu
egwegwa;
t̄eme ọ n̄odu eyeje obu
yegharu iya ẹka.

⁹ Ọ t̄oo baj̄edu mba tekenteke;
ọphu ọovujedu ọvuma
jas̄waruroya.

¹⁰ O too lejedu g'iphe-ẹji
anyi gbaru eme anyi;
ọphu ọopfujedu anyi
ugwo ẹjo-iphe,
anyi emegbab̄e.

¹¹ K̄ele ọo g'igwe n̄o-be al̄i
ephekerephe b̄u g'ọ habe;
mb̄u eye obu,
o yeru ndu ats̄u
iya ebvu.

¹² Ọ b̄uru g'uzo
ẹnyanwu-awawa d̄u-be
ẹnya l'uzo ẹnyanwu-adada;
b̄u g'ẹka o wofuru emeswe,
anyi mesweru iya je
edobe habe ẹnya l'ẹka
anyi n̄o.

¹³ Ọ b̄uru ḡe nna aph̄ujeru nwa
iya obu-imemini-a;
b̄ukwapho ḡe Chipfu
aph̄ujeru ndu ats̄u iya ebvu
obu-imemini.

¹⁴ K̄ele ọo ya maru g'e gude
mee anyi.

Ọonyataje l'ọo urwuku mmanu
b̄e anyi b̄u.

¹⁵ L'a -bya l̄e nemadz̄u b̄e eswe

ndzụ iya dị g'ęswa.

Ọonoduje aba yoyoyo g'okoko,
nọ l'ęgu.

¹⁶ Phẹphere -ziepho kpua ya
nwanshiji l'o phukashihu.

Ęka o shi nọdu ta
anyatabeedu iya ọzo.

¹⁷ Obenu lẹ-a; e -shi lẹ gbururu
jeye lẹ gbururu bẹ
n-yemobu kẹ Chipfu aduje
l'ęhu ndu atsụ iya ebvu;
tẹme l'o wokwarupho
apfubekoto nkiya doberu unwu
nwanwanwanwanwa
ndu ono;

¹⁸ mbụ l'ęhu ndu ọphu
edobeje ọgbandzu iya;
bya anyatajẹ dobe ekemu,
ọ tųru doberu phẹ.

¹⁹ Chipfu mewaru g'aba-eze
iya nguru anguru l'imigwe;
tẹme abubu,
ọ bụ eze dzuru ọha l'ophu.

²⁰ Unubẹ unwu-ọjazi-imigwe
kẹ Chipfu; unu tua ya ępha;
mbụ unubẹ ndu ike dị,
bya aburu ndu eme
opfu iya.

²¹ Unu tua Chipfu ępha;
unubẹ unwu imigwe l'ophu;
mbụ unubẹ ndu-ọzi iya,
l'eme iphe, bụ uche iya.

²² Unu tua Chipfu ępha;
unubẹ iphe,
o meru ememe dobe l'ęka
ọ bụ eze.

Gube obu mu; tua Chipfu ępha.

104 Gube obu mu; tua Chipfu
ępha.

Gube Chipfu, bụ Chileke mu;
ị parụ ęka apaa.

Ị gbaphuru adu-ubvú yee
adu-akpabiri g'onye
gbaphuru ękwa.

² Ịphóró bẹ i yeru g'onye
yeru uwe.

Imigwe l'ophu bụ gụbedua
 gude ẹka ngu phushi
 iya g'onye phushiru
 ụlo-ẹkwa;
³ bya eworu uko ụlo ngu
 gbaa l'eli akpaminigwe.
 I meru urwukpu;
 ọ bụru ụgbo-inya ngu.
 I nọdu atukojeru pherephere
 lẹ ñkù ephe.
⁴ I meru pherephere;
 ọ bụru onye-ozì ngu;
 bya emee
 onwu-phuruphuru-ọku;
 ọ bụru onye iizije ozi.
⁵ Oo ngu tọru ọkpa eliphe
 l'ophu;
 k'ophu bụ l'a ta abyadu
 enwubata iya enwubata
 jasụ l'ojeje.
⁶ I woru eze-enyimu kpua
 ya g'onye kpuru uwe;
 k'ophu mini ha l'eli
 kakota úbvú l'ophu
 l'eli.
⁷ Obenu l'ọo mba bẹ i baru
 eze-enyimu ono;
 o keta ọso gbaa mgbalanụ;
 mbụ l'ọ numaerupho ọrà,
 i gbẹ l'imigwe raa;
 ọ gbalachaa.
⁸ Ọ nọdu asọ gborogboro awụ
 oke-úbvú awúwù asọ
 ala l'o-bua-ozee ọkpa úbvú.
 Ọ sọkwaseru ụzo,
 i tọru iya ọkpa iya.
⁹ I kpawaru iya oke ẹka ọ tọo
 sọghatajedu;
 k'ophu ọ tọ byadu
 erimigbuba mgboko ọzo.
¹⁰ O mewaru gẹ mini shije
 l'ogba gbaa dẹredere
 kwasẹru ọkpa-úbvú.
 Ootsojeru mgbaka
 úbvú epyophe.
¹¹ Ọ bụru iya echebeje unwu

anụ, bu l'ẹgbudu mini
g'ẹphe ha.

Nkapfụ-igara-ọswa nọdu
angụ iya mini.

¹² Ẹnu, ephe l'eli nọdu anọduje
l'agụga nggele ono
akpa ẹpfune.

Ẹphe nọdu anọduje
ebephe l'ẹkali-oshi ono
agụ ebvu.

¹³ Ọ nọdu agbeje l'ẹka o bu
agba mini l'úbvú.

Mgboko l'ophu bẹ iphe,
oome jikpọru ẹpho.

¹⁴ Ẹswa bẹ o meru;
ọ nọdu erwushije k'ophu
iphe-edobe a-tajẹ nri;
bya emee iphe-akọko
dobe gẹ nemadzụ
gudeje kọo opfu kọbe
iphe l'ali;

¹⁵ gude kụta mẹe,
aanguje g'obu tsọo ụtso;
bya emeta manụ,
aanyije g'iphu maa mma;
waa nri,
eerije gẹ ndzụ dụ.

¹⁶ Oshi Chipfu bẹ ọogbaje
mini ree;
mbụ oshi sida ọphu dụ
l'úbvú úbvú Lébanọnu,
bụ oshi ọphu o yeru
l'onwiya.

¹⁷ Ọ bụru l'eli ẹka ono bẹ ẹnu
akpajẹ ẹpfune.

Eze-ọku-eswi-uda woru
ephekerephe oshi payinu
mee unuphu ibe iya.

¹⁸ Oke-úbvú oke-úbvú bụ
ndu bu iya nụ bụ
eghu-ọswa.

Ọgba bụru ẹka nchi-ogba
anọduje ezeru ndzụ.

¹⁹ O meru ọnwa g'e gudeje gụ
apha.

Ẹnyanwu nọdu amajẹru teke

ya a-ríba.

²⁰ Ọobujeru; teke i meru;

ọchii wata agbagba

l'ọ bụru iya bụ lẹ

nchi ejihu.

Iphe, bụkpoo anụ,

nọ l'oswa eshi l'ẹka ẹphe

nọ wufukota jeshia achọ

iphe, ẹphe e-ri.

²¹ Oduma asụahaa ekiri achọ

nri, oo-ri; mbụ nri,

shi l'ẹka Chileke.

²² Teke ẹnyanwu waerupho;

ẹphe ezita onwophe ezita;

je domia l'ogba phe.

²³ Nemadzụ agbeshi teke onoya

jeshia l'egu.

Ooje anọdu l'egu jee ozi

jasụ l'ụzenyashi.

²⁴ Gube Chipfu; ozi, iijekota

bụkwa aguta aguta.

Iphemiphe ono bụkotaru

mmamiphe nkengu bẹ i

gude mekota iya;

mbụ lẹ mgboko l'ophu

bẹ iphe,

jiru iya nụ bụkota iphe,

i gude ẹka mee.

²⁵ Eze-enyimu ha shii bya adu

osa.

Ọ bụru l'ime iya bẹ

aguta aguta anụ bu;

mbụ iphe, nọ ndzụ;

ndu ophu ha shii;

mẹ ndu ophu ha nwanshii.

²⁶ Ọ bụru l'eli iya bẹ aanọduje

angaphe ugbo-mini.

Teme ẹjo-oke-agiyi ono,

bụ ngu gude ẹka ngu

mee ya ono nọdu ebvu

mini l'ime iya.

²⁷ Iphemiphe ono bụ ngu bẹ

ẹphe tuko ele ẹnya l'ẹka

g'i nuje phe nri

l'orwuberu iya.

²⁸ Teke i nuru phe iya;

ephe achikobe iya
l'onwophe.

Teke i saru aka; iphe,
du ree enwushihu;
ephe egude iya
rijia ephe.

²⁹ Teke i domiru phe iphu ngu;
ndzu-agugu erwuta phe.

Teke i nataru phe unme,
ephe atu;
ephe anwuhu buru
eja ali.

³⁰ Teke i kuru Unme ngu ye phe
l'ehu; ephe aburu iphe,
e meru k'ophuu.

I nodu emeje iphu mgboko
l'ophu g'o du ophuu ophuu.

³¹ G'o-gbu-nwijnwii Chipfu
dukwa g'o du jasu
l'ojejeje.

G'ozu, Chipfu gude aka iya
jee mekwa g'ehu tsoo
ya utso;

³² mbu onye abujeru;
o -lee eliphe l'ophu enya;
l'o nmahu pyaapyaapya.

Teke o byaru aka l'eli ubvu;
ubvu obu akpuhu
tutuutuu.

³³ Mu a-noduje agu ebvu
anu Chipfu le ndzu
mu l'ophu.

Mu a-guje ebvu gude
etu Chileke mu ephe
jasu ge mu a-no-beru.

³⁴ Jiko ge ke nkiya-a,
mu ari-a tsokwaa ya utso;
noo kele iphe,
Chipfu anoduje eme
emeje g'ehu tsoo mu utso.

³⁵ Jiko ge ndu iphe-eji chihu
l'eliphe l'ophu;
ophu ndu ejo-iphe
aduhe adudu ophu.

Gube obu mu;
jiko tua Chipfu ephe.

G'ajaja bụru ke Chipfu.

105 Unu kele Chipfu ekele;
unu kua epha iya!

Unu mee g'ohamoha
madzuru iphe, o meru!

² Unu guku iya l'ebvu!
Unu gụa ebvu gude tua
ya epha!

Unu pfukashikwapho iphe,
bụkpoo iphe, dụ biribiri,
onoduje eme!

³ Unu gude epha iya ono,
dụ nsọ tua onwunu epha!
G'obu ndu achọ Chipfu
teje eswa!

⁴ Unu wojeru enya dabẹ
lẹ Chipfu mę l'okpehu
iya!

Mbụa unu chọje iphu
iya mkpụrumkpuru!

⁵ Unu nyatakwa iphe,
dụ biribiri, o mekọtaru;
waa iphe-ohumalenya,
o meshigbaaru;
waa ikpe, o kperu;

⁶ unubẹ oshilokpa Ébirihamu,
bụ onye-ozii iya;
unubẹ unwu Jiékọpu,
bụ ndu o gude eka iya họtá.

⁷ Ọ kwa iya bụ Chipfu;
bya aburu Chileke anyi.

Ikpe iya tųkoru mgboko
vọo pfurupfuru.

⁸ Ọgbandzu iya bẹ ọnyataje
jasu lẹ tuutuutu
lẹ mјimiimii.

Ukwe-iphe, o kweru bẹ eshije
l'ogbo sweru ogbo.

⁹ Ọgbandzu ono,
yẹle Ébirihamu gbaru ono;
mbụ angu ono,
o riburu Áyizaku ono;

¹⁰ bẹ o meru; ọ bụru ekemu
l'ẹhu Jiékọpu.

Ndu Ízurẹlu bẹ o meru iya;
ọ bụru ọgbandzu,

a-nọ ojejoje;

¹¹ sụ phẹ: “Ọo unu bẹ mu

a-nụ alị Kénanu

g'ọ bụru okiphe,

unu ketarụ.”

¹² Teke ono bẹ ẹphe shi

habe nwahabe;

mbụ teke ẹphe shi

ha nwa chịaka-chịaka;

bụru ndu lwarụ

alwalwa l'alị ono.

¹³ Ẹphe shi etsojeru

ọhamoha aghaphe.

Ẹphe -shi l'alị-eze ọwa-a;

ẹphe alufu l'alị-eze

ọphuu.

¹⁴ Ọphu ọ dudu onye o kweru

g'o mee phẹ ewere.

Ọ nọdu egudeje opfu ẹhu

phẹ baarụ ndu eze mba;

¹⁵ sụ phẹ: “Unu te edenyikwa

ndibe mu,

mu hofutaru ẹka!

Unu ba adụkwa iphe,

unu e-me ndu epfuchiru

mu nụ!”

¹⁶ O meru; ọkpa-nri bya l'eliphe;

shi nno woru nri,

ẹphe nweru enweru

mebyishichaa.

¹⁷ O ye nwoke lanụ g'o vuru

phẹ ụzo;

mbụ Jíósefu, onye ono,

e reru; ọ bụru ohu ono.

¹⁸ Ẹphe tụa ya mkpọro l'ọkpa;

huswashịa ya ọkpa;

bya eworu

agadagba-ígwè

ye iya l'olu;

¹⁹ gbiriri jasụ mbọku,

o pfuru opfu;

ọ vụa g'o pfuru iya;

mbụ jasụ opfu,

Chipfu pfuru mee g'a

maru l'ọ bụ onye ire-lanụ.

²⁰ Noo ya bụ; eze zia sụ g'e je

ewehaa ya.

Onye bụ ishi ọha woru iya
wehaa;

o nweru onwiya.

²¹ O woru iya mee onye-ishi

unuphu ibe iya l'ophu;

mbụ onye elekọta

iphemiphe,

o nweru enweru;

²² sụ iya g'ọ hụje ndu-ishi

ahùhù teke dụ iya ree;

l'ọ zije ndu bụ ọgerenya

l'alị-eze iya mmamiphe.

²³ Ọo ya bụ; ndu Ízurẹlu

lanaa Ijiputu.

Ndibe Jiékọpu jenụ

abụru ndu lwarụ alwalwa

l'alị Hamu.

²⁴ Chipfu bya emee ndibe iya;

ẹphe nọdu azụ azùzù

shii.

O mę phę; ẹphe paa igwerigwe;

shi nno kapyabę ndu

ọhogu phę.

²⁵ O woru obu ndu ọhogu phę

ono ghaphua.

Ndibe Chipfu ono bya adụ

ndu ono ashị.

Ẹphe wata achịru ndu-ozì

iya ono ẹjo idzu.

²⁶ Ọ bya ahọta Mosisu,

bụ onye-ozì iya;

bya ahọta Erọnu bya

eworu phę zia;

²⁷ ẹphe je emeshia

iphe-ọhumalenya

nkiya l'echilabọ phę;

bya egoshi phę iphe,

dụ biribiri kę Chipfu

l'alị Hamu.

²⁸ O ziru ọchii ozi;

o je emee alị ono;

ọ gbahụ tsụkiriba;

noo kẹle ndu Ijiputu

kwefuru opfu Chileke ike.

²⁹ Ọ bya emee; mini,

nọ l'alị phẹ ghokota
mee.

Ẹma, dụ iya nụ tuko
nwushihukota.

³⁰ Mbara tuko alị phẹ
mgburugburu jikota
pyimu kwochaa
nkwotankwo;
bahuchaa lẹ mkpuru
ẹka ndu-ishi alị phẹ
akwajẹ akwakwa.

³¹ Ọ bụa opfu bẹ o pfuru;
ijiji tsuaha gbiigbiigbi;
tẹme mkpulumkpu
tukoepho alị ẹka
ono sweta.

³² Igwe haa edze mini
wata atụ akamini;
bya atụahaa egbigwe
gbaagbaa l'alị phẹ l'ophu;
³³ bya atụpyashia vayinu phẹ
mẹ oshi figu phẹ;
bya atuko oshi,
nọ l'alị phẹ l'ophu
zijashikota.

³⁴ Ọ gbeshikwa ọzo bya epfua
opfu; igube wata etsutsu;
mbụ ogu, etsu gbiigbiigbi
bụru aguta aguta.

³⁵ Ẹphe tuko iphe, dzụ ndzụ,
ẹkwo dụ tapyashikota
l'alị phẹ l'ophu; mbụ tuko
iphe,
ẹphe meberu l'alị g'ọ ha
tapyashia.

³⁶ Ọ gbẹ teke ono bya atuko
ndu bụ okpara
l'alị phẹ gbushia;
mbụ tuko nwa,
vuru ụzo kpọo phẹ iphu
mee umerekete.

³⁷ Ọ bya edufuta ndu Ízurelu;
kporu mkpọla-ododo
yẹe mkpọla-ochaa kpojia
phẹ ẹka;
ophu ọ dudu unwu

Ízurelu ono g'ọ ka mma
l'ọo onye lanu,
mkpọ kpọru l'ọkpa.

³⁸ Ẹhu tsọo Ijiputu ntumatu
g'ẹphe tųgbuerupho;
kele ẹphe shi atsụwa
ndu Ízurelu ebvu
shingushingu.

³⁹ Ọ bya aphushiaru phẹ
urwukpu gude kpuchia phẹ;
bya akpọberu phẹ ọku
g'ẹphe gude hụma
ìphóró l'enyashi.

⁴⁰ Ẹphe sụru g'a nụ phẹ nri;
Chipfu bya achiru ọkwà
nụ phẹ;
bya egude nri,
shi l'igwe zụ-jia phẹ ẹpho.

⁴¹ Oke mkpuma bẹ ọ tųharu
ụzo; mini shi iya sọshihu;
mbụ asọ gẹ nggele
l'echiegu ono;

⁴² noo kele ọ nyataru
ukwe-iphe, dụ nsọ,
o kweru nụ onye-ozì iya,
bụ Ébirhamu.

⁴³ O dufuta ndibe iya;
ẹhu nọdu atsọ phẹ.

Ẹphe nọdu atụ ụzu ẹhu-utso
gude eje afuta;
mbụ ndu ono, ọ họtaru ono.

⁴⁴ O woru alì ndu ọhozo woru
nụ phẹ.

Ọ bụru ẹka ndu ọzo riru aphụ
iya bẹ ẹphe wotaru;

ọ bụru okiphe phẹ;
⁴⁵ k'ọphu ẹphe a-wata eme
omelalì iya;
dobeahaa ekemu,
shi iya l'ẹka.

G'ajaja bụru kẹ Chipfu.

106 G'ajaja bụru kẹ Chipfu.
Unu kele Chipfu ekele;

kele ọ bụ onye oma.

N-yemobu nkiya anọje
jasụ l'ojejeje.

² ?Bụ onye a-dụ ike tụa ọnu
 g'iphe,
 Chipfu eme habe shii?
 Tọ; ?denu onye a-dụ
 ike tugbabe Chipfu ẹpha iphe,
 oomeebe?
³ Ẹhu-utso be a ọru nụ ndu
 anọduje eme iphe,
 dụ nhamunha;
 mbụ ndu ono,
 anọduje eme iphe,
 pfulu oto tekenteke.
⁴ Nyatakwa mu jiko Chipfu;
 teke ịi-wata egoshi ị
 ndibe ngu dụ ngu l'obu!
 Byakwa agbaaru mu mkpu
 m'ị byatashia phe adzota!
⁵ K'ophu mu a-huma ọ-dụ-ree,
 i doberu ndu ị hotaru;
 tsokwaru pho ọha ono,
 bụ nkengu ono tee eswa;
 mbụ tsoru ndu ono,
 bụ okiphe ngu ono tua
 ngu ẹpha.
⁶ Anyi meakwaru iphe-ẹji ge nna
 anyi oche phe meru.
 Anyi mekwaru ẹjo-iphe;
 mbụ l'anyi mewaru iphe,
 apfuluru-oto.
⁷ Teke nna anyi oche
 phe shi nodu ị Ijiputu
 be iphe, dụ biribiri,
 i shi emeje te eshidu
 edoje phe ẹnya.
 Ophu ọ dudu ikpoto
 iphe-oma ngu, duru ophu
 ẹphe nyataru.
 Ẹphe kwefuru ngu ike
 l'aguga Eze-enyimu
 Uswe-uswe ono.
⁸ Ole o gudeele-a g'ẹpha iya
 apfuluru dzoo phe;
 k'ophu aa-maru l'ẹpha
 iya paru ẹka apaa.
⁹ O baru Eze-enyimu
 Uswe-uswe mba; mini,

nọ iya nọ tashihu.

O dua phẹ ghaa echi
ogbu-mini g'onye agha
echiegu.

¹⁰ O dzotaru phẹ l'eka ndu
ohogu phẹ;
gbafuta phẹ l'eka ndu ephe
du ashị.

¹¹ Mini rikota ndu achị phẹ
lẹ njọ;
ophu o dudu g'ọ ka mma
l'oo onye lanu, waru nọ.

¹² Noo teke ephe kwetaru l'iphe,
o kweru ukwe ememe bẹ oomeje;
bya agua ebvu gude tua
ya ephe.

¹³ Ophu o dudu g'ọ nọ-beru;
ephe zohaa iphe ono,
o meru ono;
teme ophu ephe angabejeedu
g'ọ chi-koshi phẹ idzu.

¹⁴ Ephe rwua l'echiegu ono;
ephe wata eme iphe,
agu phẹ nọ;
mbu o buru l'alị ono,
dabyiru mgbegere ono
bẹ ephe huru Chileke ama.

¹⁵ Oo ya bu; o nunu phẹ iphe,
ephe suru g'a nọ phẹ.

O nuchanaa phẹ iya;
bya evuru ejo iphe-ememe
byabẹ phẹ l'ishi.

¹⁶ Ephe rwua l'eka ephe
kpoberu ulo-ekwa
phẹ g'ephe butota.

O duru ndu wataru ejiru
Mosisu yee Eronu ijiyenya;
mbu umadzu labo ono,
Chipfu hotaru dobe iche
ono.

¹⁷ Noo ya; alị ghekahụ ẹbo
lwee Detanu;
bya atuko Abiramu yee ndu
ephe l'iya swi lia lẹ ndzu.

¹⁸ Teme oku nwulihu ke
phoophoophoo bya

etsufu ndu etsoje phẹ nụ.

Ọku ono tųkoepfo ndu

ẹjo-iphe ono tsufu.

¹⁹ Ẹphe rwukwaa l'úbvú

Horẹbu;

ẹphe je eworu agwa dobe;

mbụ gude mkpọla-ododo

wụa nweswi dobe

baahaarụ iya ẹja.

²⁰ Ẹphe gude ọdu-biribiri

phẹ ono, bụ Chileke

gude je agbanweta iphe,

a kpuru; ọ dụ g'eswi,

ata ẹswa.

²¹ Ẹphe zọhaa Chileke ono,

dzọru phẹ nụ ono;

mbụ onye ono,

meru iphe,

parụ ẹka l'alị Ijiputu;

²² bya emee iphe,

dụ biribiri l'alị Hamu;

bya emekwaphọ iphe,

dụ ebvu l'aguga

Eze-ẹnyimu Uswe-uswe

ono.

²³ Ọo ya bụ; ọ sụ ẹ ya

e-mebyishi phẹ;

obenu ẹ Mosisu,

bụ onye ọ họtaru jeru

apfụ-chia ụwara,

o shi abya;

g'o to gude oke ẹhu-eghu

iya mebyishikọta

g'ẹphe ha.

²⁴ E mechaa; ẹphe woru ẹguru

alị ono nmaa phulaphula;

ọphu ẹphe ekwetaduru l'iphe,

Chileke kweru ukwe

ememe bẹ ọo-dụkwadu

ike mee.

²⁵ Ẹphe nọdugbaa l'ime ụlo-ẹkwa

phẹ wata agụ aphụ;

ọphu ẹphe ekweedu eme iphe,

Chipfu sụru g'ẹphe mee.

²⁶ Ọo ya bụ; ọ chilia ẹka eli

riaru phẹ angụ sụ ẹ ya

e-me g'ẹ̀phe daa pọ̀poo
l'echiẹ̀gu;

²⁷ tẹ̀me ya erwuta ụnwu
nwanwa phẹ̀ jeye ndu
ọ̀hogu phẹ̀ l'ẹ̀ka.

Ẹ̀phe achikashia phẹ̀;
ẹ̀phe agbaa nanu nanu
dzuru eliphe l'ophu.

²⁸ Ẹ̀phe gbẹ̀shi je eworu
onwophe ọ̀o l'ẹ̀ka
Balu-Peyo;
bya awata eri iphe,
e gburu l'agwa,
ta adzudu ndu.

²⁹ Ẹ̀phe menaa; Chipfu vuhaa
ovuma l'ẹ̀jo-ememe,
ẹ̀phe no megbabe.
Mgbu-onwu dabanu
l'echilabo phẹ̀.

³⁰ Ole Finehasu gbeshiru bya
egboo ọ̀gu ono su g'ono
ta nwukwa;
shi nno gboo mgbu-onwu
ono.

³¹ A gularu iya ono l'apfubekoto,
e-shi l'ehu iya sweru
oshilokpa iya jasu l'ojeje.

³² Ẹ̀phe rwukwaa l'aguga
mini Meriba;
ẹ̀phe kpatsu Chipfu iwe.
Mosisu shi phẹ̀ l'ẹ̀ka meta
kpua onwiya.

³³ Oo kele ẹ̀phe kwefuru
Unme Chileke ike meru iphe,
Mosisu gude pfua iphe,
o togo pfudu.

³⁴ Ophu ẹ̀phe alwuebeduru
ndu ono,
ẹ̀phe jepfuru l'alị ono;
ge Chipfu turu phẹ̀
ekemu su g'ẹ̀phe lwua phẹ̀.

³⁵ O buchiaru iphe,
ẹ̀phe meru bu l'ẹ̀phe
jeru eworu onwophe
tukobe le ndu ono.
Ẹ̀phe ghaa eghirigha

wata eme omelalị phẹ.

³⁶ Ẹphe wata abarụ agwa
phẹ ẹja.

Iphe ono mechaa bụru
ọnyà nmata phẹ.

³⁷ Ẹphe gude nwa phẹ nwoke;
mẹ kẹ nwanyị gude wata
agwa ẹjo ọbvụ.

³⁸ Ẹphe wata egbushi ụnwu
phẹ, adụdu iphe, ẹphe meru;
gude agwa ọbvụ
ndu Kénanu.

Ẹphe gude mee ụnwu
phẹ ono merwushia alị
ono;

³⁹ bya eshikwaphọ nno
merwushia onwophe;
mbụ shi nno bụru ndu
agba ụkpara.

⁴⁰ Noo g'o gude Chipfu
vụahaaru ndibe iya
ọvuma;
mbụ kpọ-yiaharu ndu ono,
bụ okiphe iya ono ukuvu.

⁴¹ Ọ chịru phẹ ye l'ẹka
ndu ọhozo.

Ndu ẹphe dụ ashị bụru eze
chịahaa phẹ.

⁴² Ndu ọhogu phẹ kpaahaa
phẹ ẹhu.

Ndibe Chileke bya anọdu
phẹ l'ẹka.

⁴³ Ọ dzọtakpooru phẹ
teke dụ igwerigwe;
ọle ẹka uche adujee phẹ
phọ bụ l'eme iphe,
a sụru g'ẹphe te emeshi.

Ẹphe shi nno nọdu l'iphe-ẹji
phẹ yifu.

⁴⁴ Ọle ọobujeru;
iphe-ẹhuka -byapfuta phẹ;
ẹphe -raku Chileke;
l'o rwua Chileke l'ẹhu
ẹgwegwa; l'ọ nụma
olu phẹ.

⁴⁵ L'o gude opfu ẹhu phẹ

nyata oḡbandzu iya.
O gude kẹ l'ọ yeru phẹ
obu selaa ẹka azụ.

⁴⁶ O mee g'iphe,
bụkpoo ndu kpuru
phẹ lẹ ndzụ phuaru phẹ
obu-imemini.

⁴⁷ Dzonaa anyi; jiko Chipfu,
bụ Chileke anyi.
Shinu l'ohamoha ono
rwukobe anyi ozo;
k'ophu anyi e-tu ngu ẹpha;
gube onye ono,
ẹpha ngu dụ nsọ ono gude
ajaja,
anyi a-ja ngu baa aba.

⁴⁸ G'ajaja bụru kẹ Chipfu,
bụ Chileke kẹ ndu
Ízurẹlu gbururu jeye
lẹ gbururu.

G'on'yemonye sụkwa:
"Nokwa g'ọ dụ!"

G'ajaja bụru kẹ Chipfu!

107 Unu kele Chipfu ekele;
kele ọ bụ onye oma.

N-yemobu nkiya anoje jasụ
l'ojejeje.

² Gẹ ndu Chipfu gbafutaru
kele iya ekele l'ọ bụ
onye oma;
mbụ ndu ọ gbatarụ l'ẹka
ndu achị phẹ lẹ njọ;
³ ndu ono, o shi l'ohamoha
rwukoo;
mbụ ndu o jeru l'uzo
ẹnyanwu-awawa;
bya ejee l'uzo ẹnyanwu-arịba;
je ụzo isheli bya ejee ndohali
je erwukoo.

⁴ Ọ dọru ndu ophu bụ
l'echięgu bẹ ẹphe tsoru
aghaphe;
mbụ l'ali, dabyiru mgbegere,
adudu iphe, dụ iya nụ;
ophu ẹphe amadụ ụzo,
ẹphe e-shi jerwua mkpukpu,

ẹphe e-je ebupyabẹ.

⁵ Ẹgu-nri gụru phẹ;

ẹgu-mini gụa phẹ.

Ẹphe nọdu l'ẹka ono jọo ẹhu
wụfu.

⁶ Tọbudu iya bụ;

ẹphe raku Chipfu g'ẹphe nọ
l'iphe-ẹhuka ono.

Ọ bya anafuta phẹ l'iphe-ẹhuka,
ẹphe eje ọbu.

⁷ Ọ bya edua phẹ shia ụzo,

pfuru ọto;

durwua phẹ mkpukpu,

ẹphe e-buru.

⁸ G'ẹphe kele Chipfu ekele l'o

yenụkaru phẹ obu;

waa l'oomeru unwu-eliphe iphe,
dụ biribiri.

⁹ Kele onye mini agụ bẹ

oochejije iya ẹpho;

l'o gude iphe, dụ ree zụ-jia

onye ẹgu agụ ẹpho.

¹⁰ Ọ duru ndu ọphu shi nọdu

l'ẹka agba ọchii bya

adụ tsukiribaa;

mbụ bụru ndu nọ mkpọro

eje iphe-ẹhuka l'ẹka e gude

iphe-ígwè tųgbabe phẹ ọkpa;

¹¹ kele ẹphe kwefuru ike l'ẹphe

te emedu opfu Chileke;

mbụ jịka l'ẹphe ẹ

Ọkalibe-kakọta-shii

ta achidu idzu lanụ.

¹² Tọbudu iya bụ;

ọ parụ phẹ haa;

ẹphe jeaha ozi mkpọnwehu.

Ẹphe jee ya jasụ ẹphe

nọdu aphọhujẹ daa;

ọphu ọ dudu onye gbaru

phẹ mkpu.

¹³ Noo ya; ẹphe raku Chipfu

g'ẹphe nọ l'iphe-ẹhuka ono.

Ọ bya adzọo phẹ l'iphe-ẹhuka,

ẹphe eje ọbu.

¹⁴ Ọ bya edufuta phẹ l'ẹka

agba ọchii,

gbahuru kẹ tsukiribaa,
 bụ ẹka ẹphe shi nọdu;
 bya agbabushia ẹgbirigba,
 e shi gude tųgbabe
 phẹ ọkpa.

¹⁵ G'ẹphe kele Chipfu ekele l'o
 yenụkaru phẹ obu;
 waa l'oomeru ụnwu-eliphe
 iphe, dų biribiri;

¹⁶ Kẹle ọnyakashije ọguzo,
 a kparu l'onirubvu;
 bya egbubushije mgborígwe,
 e gude gbachishia ụzo.

¹⁷ O nweru ndu ọphu wataru
 eme eswe.

Ọ bụru iphe, kparu iya nų
 bụ l'ẹphe kwefuru
 Chileke ike;
 tẹme e mekpaa phẹ ẹhu;
 opfu l'ẹphe bụ ndu
 meru ẹjo-iphe.

¹⁸ Ẹhu phẹ nafuchaa phẹ nri.
 Ẹphe nọdu anwuhu phakuu.

¹⁹ Tọbudu iya bụ;
 ẹphe raku Chipfu g'ẹphe
 nọ l'iphe-ẹhuka ono;
 Ọ bya adzoo phẹ l'iphe-ẹhuka
 ono,
 byapfutaru phẹ nų ono.

²⁰ Ọ bụru opfu onu bẹ o pfuru;
 o mee; ẹhu dụkota
 phẹ ike;
 shi nno dzota phẹ l'ilu.

²¹ G'ẹphe kele Chipfu ekele
 l'o yenụkaru phẹ obu;
 waa l'oomeru phẹ iphe,
 dų biribiri.

²² G'ẹphe gweru ngweja-ekele
 nų iya.

Ẹphe agụa ebvu ẹhu-utso gude
 mee g'a maru g'iphe,
 oome gbaru.

²³ Ọ duru ndu ọphu gude
 ụgbo-mini tsoru
 eze-enyimu agba ngho.

²⁴ Ndu k'ono humaru ozi,

Chipfu jeru; ozi,
 dụ biribiri,
 o jeru l'echi ogbu-mini;
²⁵ kele ọ bụ-a opfu bẹ o pfuru
 l'ọnu;
 oke phẹrephere wata ezizi.

O shi nno mee;
 oke akparamini ono
 wata atushi ike.

²⁶ Ugbu-mini phẹ ọdu
 awulihuje ephekerephe
 ephekerephe.

L'ọ byakwa atsubakpoo
 omilomi omilomi.

Oke iphe-ehuka, ephe eje ono
 mee;
 obu phẹ zashihu azashihu.

²⁷ Ephe ọdu anga anganga;
 akpo garigari gẹ ndu
 ngushiru mee ike.

Mmamiphe phẹ l'ophu bụru
 phẹ ọla-l'iswi.

²⁸ Tọbudu iya bụ; ephe raku
 Chipfu g'ephe ọ
 l'iphe-ehuka ono.

Ọ bya anafuta phẹ l'iphe-ehuka,
 ephe eje obu.

²⁹ Enyimu, aphụ oke
 gborogboro bẹ o meru;
 ọ phụahaa nwa swiswisi;
 bya abaarụ oke
 akparamini mba;
 ọ daa nyonyoronyo.

³⁰ Ehu tsọahaa phẹ ọtso g'ọ
 daru nyonyoronyo ono.

O dua phẹ gbiriri jasụ ephe
 jerwua ọdu ugbo-mini
 ẹka ephe eje.

³¹ G'ephe kele Chipfu ekele l'ọ
 yenụkaru phẹ obu;
 waa l'oomeru phẹ iphe,
 dụ biribiri.

³² G'ephe kutsee ya l'ẹka e
 dzukoberu edzukobe;
 tua ya ephe l'ẹka ndu
 bụ ọgerenya ọdu

achi idzu.

³³ Enyimu be o mishiru mini;
o buru echiegu.

O bya emee nggele, aso asoso;
o buru ali, mini tahuru.

³⁴ O meru ali, bu osu;
o buru jakporo jakporo
ali unu;
kele ndu shi buru l'eka
ono menukaru ejo-iphe.

³⁵ Echiegu be o meru;
o buru okpuru,
mini jiru ejiji;
bya emee ali,
shi du kpokoro kpokoro
kpokoro;
o buru ishi nggele.

³⁶ O buru eka du egube ono
be o dutaru ndu egu
agu je edobe g'ephe buru.

Ephe je eburu l'eka ono
buru mkpukpu eka phe.

³⁷ Ephe woru opfu koo;
bya agbaa opfu-vayinu
l'eka ono.

Ephe jeshia ya akpata;
o michaa mebyi
migharu iya eka.

³⁸ O keberu phe l'oma;
ephe wata aka shii
mebyi akaka;
ophu o kwedu g'iphe-edobe
phe wata alwa ali ali.

³⁹ E mechaa; Chipfu gude
mkpamehu; waa iphe-ehuka;
yee aphu lo-zeta phe.

Ephe wata alwa ali ali.

⁴⁰ Mbụ onye ono, ewodaje
ndu a maru epha phe ali;
woru phe mee;
ephe ghapheahaa l'ali,
dabyiru iphoro, adudu
gbororo, du iya nu.

⁴¹ O bekwanu le ndu adudu g'o
du phe be o setaru l'eka
sefuta l'iphe-ehuka,

ẹphe eje.

Ọ bya emee; ndibe phẹ wata
azushi g'aturu.

⁴² Ndu obu phẹ guru ìphóró
abujeru;

ẹphe -huma iphe ono;

ẹphe eworu ẹswa tee;

obenu lẹ ndu eme iphe,

apfuduru-oto g'ẹphe

ha abujeru;

ẹphe -huma iya;

l'ọ kpọo phẹ ọnu opfu.

⁴³ Gẹ ndu maru iphe wokwaru

iphe-a je asu-mia l'ime

obu phẹ.

Ẹphe arĩa gẹ n-yemobu

Chipfu habe shii!

Ebvú-oma, Dévidi deru

108 Obu shihukwaru mu ike
Chileke;

k'ọphu bu lẹ mu e-gude

obu mu g'ọ ha agụ ebvu

etu ngu ẹpha.

Obu mu; tehu nwuru ẹnya.

² Unu tehu nwuru ẹnya;

unubẹ ogelenda yẹe une;

kele mbẹdua e-gudekwa

ebvu kutee gẹregere

nchi-abọhu lẹ mgbenya.

³ Mu a-nọdu l'echilabọ

ndiphe kele ngu ekele

gube Chipfu.

Mu anọdukwapọ l'echilabọ

ọha l'ọphu gụa ebvu

gude tua ngu ẹpha.

⁴ Noo kele n-yemobu ngu

parụ ẹka.

Ọ tukuru imigwe l'ọphu

kakọta ephekerephe.

Tẹme ire-lanụ nkengu

dzuru akpaminigwe.

⁵ Goshinu ndiphe g'ì paberu

ẹka;

mbụ l'ì nọghataru

akpaminigwe anọghata;

gẹ ndiphe l'ophu ahuma
g'ị dụ-be biribiri.

⁶ Gudenụ ọkpehu ngu dzọ
anyi; zanụ anyi ọnu;
k'ọphu ee-shi nno dzọ
ndu i yeru obu.

⁷ Chileke nọwaa l'ụlo iya,
dụ nsọ pfua opfu sụ:

“Mu e-gude agbọ ọgboo
kee alị ndu Shẹkemu.

Tẹme mu eworu nsuda
Sukotu bushia.

⁸ Giladu bụ nkemu;
Manáse bụkwarupho
nkemu.

Ifuremu bụ okpu,
mu kpu l'ishi.

Jiuda bụkwanuru mgboro-eze,
mu apajẹ l'ẹka.

⁹ Mówabu bụ ochi,
mu akwoje ọkpa.

Ọ bụkwanuru lẹ Edomu bẹ
mu eyeshije akpọkpa
mu dobe.

Ndu Filisitayinu bẹ mu
gbọwaru ọgboo kpua.”

¹⁰ ?Bụ onye e-du mu chiriri
werere duba lẹ mkpụkpu ono,
a kpuru kpushia ike ono?

Mbụ-a; ?bụ onye e-duru mu
duba lẹ Edomu?

¹¹ Ọ kwa gụbedua Chileke bụ
onye ọbu.

Obenu l'ị gbẹ jịka anyi;
ọphu i tii tsojeeduru ndu
ojogu anyi eje ọgu.

¹² Yeru anyi ẹka jiko g'anyi
mekpee ndu ọhogu anyi;
kele eye ẹka k'ụnwu-eliphe,
bụ iphe-iphoro.

¹³ Obenu l'anyi -nọduwaa
Chileke l'ẹka bẹ anyi
e-mekpe phẹ gẹ mkparawa.

Ọ bụru iya e-hu ndu ọhogu
anyi agbagba-nchị
l'alị.

Ebvu-oma, Dévidi deru nù
onye-ishi ebvu

- 109** Gùbe Chileke, mu etu epha;
ba nòdushinu nggujungguji;
² kẹle ndu ejo-iphe mẹ
ndu egedede sawaru onu
epfuru mu ejo opfu;
bya adzushi ụka ekpu mu.
³ Epe gudewaa opfu
ndumashi gbaa mu
mgburugburu.
Epe nòdu abya mu l'iphu;
ebe adụ iphe, mu meru phẹ.
⁴ Mu -gbẹ emekoshi phẹ
k'ònyà;
ephe agbẹ ebo mu ibo;
obenu lẹ mbedua
anòdujeepho l'epfu anụ
Chileke epfushi iya ike.
⁵ Epe egudeje ejo-iphe pfa
mu ụgwò iphe-oma,
mu meru phẹ.
Obu, mu yeru phẹ bụ
ndumashi bẹ epe egudeje
sata mu iya.
⁶ Yenu onye ejo nemadzụ g'o je
akwachia ya ụzo.
Zinaa onye a-nòdu ebo iya
ibo g'o je apfuru iya l'iphu
gbaa ya ekebe.
⁷ E -kpee ya ikpe; g'ikpe
ọbu nmakwa iya.
Gẹ Chileke gụkwaru epfupfu,
oopfu anụ iya ye l'iphe-eji,
o meru.
⁸ G'eswe ndzụ iya gbakwaa
mkpirikpu.
G'onye ọzo nọ-chikwa
enya iya l'eje ozi,
o shi eje.
⁹ G'ọ tọgbokwa ụnwegirima
ibe iya nwamaa.
L'ọ haa nyee ya l'ulo-maa.
¹⁰ G'ụnwegirima ibe iya
wushikwaru ghaphee

rwọ arwọ!

G'a chifukwa phẹ g'ephe
te ebukponu lẹ mkpokpo
unuphu ibe phẹ obu!

¹¹ Gẹ ndu o ji ugwo tükokwa
iphe,
o nweru enweru natachaa.

Gẹ ndu a madu ẹka ephe
shi tükokwa akanya,
o seru esese gweta.

¹² G'ọ tọ dukwa onye e-mejeru
iya iphe-oma;
ophu ọ dukwa onye a-phujeru
unwegirima ono,
ọ togboru nwamaa ono
obu-imemini.

¹³ G'awa iya chihukwa.
G'epha phẹ ta aduhekwa l'ogbo
ophu abya nu.

¹⁴ Gẹ Chipfu ta adukwa
teke ọo-zoha ẹjo-iphe,
nna iya oche phẹ mekotaru;
ophu o hufukwa iphe-ẹji,
ne iya meru ehufu ophu.

¹⁵ G'iphe-ẹji phẹ ono tukoekwapho
kwa l'iphu Chipfu;
k'ophu oo-me g'ephe chihu
l'eliphe;
g'a ta nyatabahẹ phẹ!

¹⁶ Kẹle ọ tọ rijeduru kẹ g'o
meeru nemadzu iphe-oma.
Ọ buchianu iphe, ooshibeje
ite iya bu g'oome dulaa
ndu ukpa maa;
waa ndu adudu g'ọ du phẹ;
waa ndu obu phẹ tsuru
gworigwori.

¹⁷ Eshinu iphe, aduje iya ree
bu atụ onu;
g'ọ bukwaru onye a
turu onu.

Su-a; eshinu agọ onu-oma
aduje iya ẹji;
g'onu-oma nodukwa iya
uzenya uzanya.

¹⁸ Eshinu o yeru onwiya atụ

onu g'onye yeru uwe;
g'atụ onu ono sọdakwa
iya l'ẹpho gẹ mini.

L'o mibachaa ya l'ọkpu
gẹ manụ.

¹⁹ G'a phụkwaa ya ya g'onye a
phụru ukpo.

L'e kee ya ya g'onye keru
akpọ l'upfu jasụ l'ojejeje.

²⁰ G'iphe ono, mu gụshiru ono
bụkwaru ụgwọ,
Chipfu a-pfụ ndu ono,
anọduje ebo mu ibo ono;
mbụ ndu ono,
anọduje epfuru mu
ẹjo-opfu ono.

²¹ Obenu gụbe Chipfu,
bụ Nnajiuphu mu;
menaarụ mu ree g'ẹpha
ngu apfuru.

Gudenụ n-yemobu ngu ono,
dunukaru ree ono nafuta mu;

²² kẹle mu bụ onye ụkpa
bya aburu onye adudu
g'ọ dụ iya;
tẹme e mewaa mu iphe,
rwuru mu lẹ meji.

²³ Mu esewa gẹrere g'ononyo
ụzenyashi;
tẹme a nmakofuwa mu
g'onye nmakofuru igube.

²⁴ Ikpere mu ta adụedu ọphu
shihuru ike l'ẹka mu
aswị ẹgu;
tẹme mu jowaa ẹhu
bụru ọkpu.

²⁵ Nta-a bẹ ndu anọduje ebo
mu ibo ekweru mu une.

Ephe -huma mu;
ẹphe egude ekwe l'ishi sụ
mu hẹe.

²⁶ Yenuru mu ẹka jiko Chipfu,
bụ Chileke mu.

Eshinu ị bụ onye n-yemobu;
dzonaa mu.

²⁷ Menaa ya g'ẹphe shi nno

maru l'ò shi ngu l'ẹka;
mbụ g'ẹphe maru l'ọo
gụbe Chipfu meru iya
l'onwongu.

²⁸ Ẹphe a-nọdu ephu mu iphu;
obenu ẹ gụbedua a-nọdu
agọru mu ọnu-oma.

Ọ -bụru l'ẹphe byaru mu
etso ọgu;
l'e mee phẹ iphe-iphere;
obenu ẹ mụbe onye-ozì
ngu bụepho ẹswa bẹ mu
a-nọdu ete.

²⁹ Ndu anọduje ebo mu ibo bẹ
ee-ye iphere g'onye
yeru uwe.

L'a phụa phẹ iphere g'onye
phuru ukpo.

³⁰ Ọnu mu bẹ mu e-gude
jaa Chipfu ọkpobe ajaja.

Mu anọdu l'edzudzu-ọha
tua ya ẹpha;

³¹ ẹle ọpọfujeru l'ẹkutara
onye adudu g'ọ dụ iya;
g'ọ dzọta ndzụ iya l'ẹka
ndu ekpe iya mpfugbu.

Ebvú-oma, Dévidi deru

110 Chipfu sọru Nnajíuphu mu:
"Nọdu mu l'ẹkutara;

jasụ teke mu e-me g'ì zọpyabe
ndu-ọhogu ngu l'ọkpa."

² Chipfu a-gbẹ ẹ Zayọnu nụ
ngu mgbọro-eze,
egoshi g'ike ngu
habe shii.

Ọo-sụ ngu: "Bụru onye eze
ndu ọhogu ngu!"

³ Ndu ojọgu ngu bẹ ọo-nọdu
ehe ihee eje ọgu l'eswe
ọgu.

Ọo g'iji nchi-abọhu anọduje
akwa-a bụ g'ụnwokorobya
ngu a-wụ-pfuta ngu l'úbvú,
dụ nsọ ono.

⁴ Chipfu ribuwaru angụ;

ọphu ọogba-nweedu iphe,
o pfuru.

Ọ sọru: “Ìi-buru onye uke
Chileke jasụ lẹ
tuutuutu lẹ mijiimii;
bụ iya bụ gẹ
Melikizedeku bụ.”

⁵ Nnajiuphu nọ l'ẹkutara
gube Chipfu.

Ndu eze bẹ oo-gwe
pyakapyaka mbọku,
ẹhu e-ghu iya eghe.

⁶ Oo-kpe ọhamoha ikpe;
woru ndu nwuhuru
anwuhu
kukobe l'ikpo l'ikpo;
bya atuko ndu eze
mgboko l'ophu
gwee arakabya.

⁷ Ọo lẹ nggele, nọ l'aguga
gbororo bẹ
ọo-nguta mini.

Ọo ya bụ l'o mee ya
g'ọ ngakerehu.

111 G'ajaja buru kẹ Chipfu.

Mu e-gude obu mu g'ọ ha

kele Chipfu ekele.

Mu e-kele iya l'ẹka ndu obu
phẹ guru ìphóró
nọ l'idzù;
kele iya l'ẹka ẹphe
nọ ndzukọ.

² Iphemiphe, Chipfu eme
parụ ẹka.

Iphe, bukpo ndu ọ dụ ree
ejeje arị iya ọriri.

³ Iphe, Chipfu emeje dụ
ùbvù bya adu akpabiri;
tẹme apfubekoto iya nọdu
anoje jasụ l'ojejoje.

⁴ O mewaru g'a nyata iphe,
dụ biribiri,
oomeje.

Chipfu eme eze-iphe-oma
tẹme ọ nọdu aphụ
obu-imemini.

⁵ Ndu atsụ iya ebvu bẹ
 ọonoduje anụ nri.

Ọgbandzu iya bẹ ọonyataje
 jasụ lẹ tuutuutuu lẹ
 mjimiimii.

⁶ Ndibe iya bẹ o goshiwaru ike,
 dụ l'ozì, ooje;
 kele ọ natarụ ndu ọhozo
 alị phẹ woru nụ phẹ.

⁷ Iphe, o gude ẹka iya eme
 bụ ire-lanụ bya abụru iphe,
 p̄furu ọto.

Ekemu, ọ t̄uru p̄fushiru ike.

⁸ Ekemu ono a-kp̄oru g'abara
 jasụ l'ojejoje;
 t̄eme e gude obu,
 ḡuru ìphóró;
 waa ire-lanụ eme iya.

⁹ Ndu nkiya bẹ ọ gbaf̄utaru;
 bya at̄ua ekemu s̄u
 g'ogbandzu iya d̄ukwa
 ojejoje.

Ẹpha iya d̄u ns̄o bya ad̄u ebvu.

¹⁰ Atsụ Chipfu ebvu bụ
 egbube ishi mmamiphe.

Iphe, b̄ukpoo ndu etso ekemu
 iya bẹ iphe edoje ẹn̄ya ree.

G'e tua ya ẹpha jasụ l'ojejoje.

112 G'ajaja b̄uru kẹ Chipfu.
 Ẹhu-utso bẹ a ḡoru n̄u onye
 atsụ Chipfu ebvu;
 onye ekemu iya ats̄oshije
 utso ike.

² Ụnwu iya a-b̄uru ndu ike d̄u
 l'eliphe.

Oshilokpa ndu obu phẹ ḡuru
 ìphóró bẹ a-b̄uru ndu
 a ḡoru ọnu-oma n̄u.

³ Iphe-enweru ȳe ẹku a-t̄uko
 ibe iya sweta;
 t̄eme ap̄f̄ubekoto iya je
 a-n̄odu jasụ l'ojejoje.

⁴ Mb̄ukponu l'ẹka agba ọchii
 bẹ ìphóró awajẹ
 g'ẹn̄yanwu l'ẹhu onye
 obu iya ḡuru ìphóró;

mbụ onye emeje eze-iphe-oma;
 bya aburu onye obu-imemini;
 bya abụkwarupho onye
 p̄f̄uberekoto l'iphu Chileke.

⁵ Ọ bụepho k'oma a-nọdu
 etso onye emeje iphe-oma
 bya ejieje ụgwọ mịa ya ẹnaya;
 onye iphemiphe,
 oome bẹ oomeje k'ophu
 aa-harụ iya enge.

⁶ Mbụ lẹ-a; a ta abyakwa
 enwubata iya enwubata.

Onye p̄f̄uberekoto bẹ
 aa-nọduepho anyatajẹ
 jasụ l'ojejoje.

⁷ Ọo-nọdu anụ ẹjọ nzì;
 ọle nzì ono ta abyadụ eme
 gẹ ndzụ gụa ya.

Obu e-shihuje iya ike;
 kele onye ọ dakoberu
 bụ Chipfu.

⁸ Obu a-kpọ iya abara;
 ọphu ndzụ abyadụ agụ iya;
 jasụ l'ọ gude ẹnaya iya
 hụma l'e mekperu ndu
 ọhogu iya.

⁹ Ọosaje obu iya asasa nụ ndu
 adụdu g'ọ dụ phẹ iphe.

Ap̄f̄ubekoto nkiya a-nọ jasụ
 l'ojejoje.

Aa-tuli iya ẹka eli gude
 kwabẹ iya ùbvù.

¹⁰ Onye ẹjọ-iphe -hụma iya;
 ẹhu awata iya egghu.

L'ọ gude ẹhu-egghu taa
 kp̄okp̄okpo jasụ l'ọ
 jọo ẹhu wụfu.

Iphe, agụ onye ẹjọ-iphe ono
 ta abyakwa erwu
 iya ẹka.

113 G'ajaja bụru kẹ Chipfu.
 Unubẹ ndu ejeru Chipfu ozi;
 unu jaa Chipfu ajaja.

² G'e tua Chipfu ẹpha shita
 nta-a jasụ l'ojejoje.

³ Ọ gbaru g'e shi l'ẹka ẹnyanwu

awaję jaa Chipfu ajaja jasụ
l'ęka ọoribaje.

⁴ Chipfu parụ ęka;
ọ kakọta ọhamoha shii.

O-gbu-nwјinwii ya
nọ-ngokọta imigwe l'ophu.

⁵ Bụ onye bę aatụ eyeru
Chipfu, bụ Chileke anyi;
mbụ onye nọ l'aba-eze
iya l'imigwe?

⁶ Onye ewozeje onwiya alі
g'ọ hụma iphe,
nọ l'imigwe waa iphe nọ
l'eliphe.

⁷ Ookulije onye ụkpa
l'urwuku ęka ọ gwọru.

Ọ nọdu ekulije onye adụdu
g'ọ dụ iya l'ikpọzu ęka
ọ dabyiru.

⁸ L'ọ bya eworu phę dobe;
yęe ndu-ishi aharu
ęnya nhamụnha;
mbụ ndu-ishi ndu alі iya.

⁹ Nwanyi, ata atsụdu ime bę
ọkwabeje ùbvù l'ibe ji iya;
mbụ mee ya l'ọ bụru nwanyị,
ęhu dụ guu, nwụshiru
ụnwu gę gụnu.

G'ajaja bụru kę Chipfu.

114 Teke ndu Ízuręlu shi lę
Ijiputu fụta;

mbụ teke oshilọkpa
Jiékpọpu shi l'ęka ndu
opfu phę eswe uswe lę
nchị fụta;

² bę Jiuda byaru bya abụru
onye dụru Chileke nsọ.

Ndu Ízuręlu bya abụru ndu o
nwe enwenwe.

³ Eze ęnyimu hụma iya bya
eye ọkpa l'ọso;
tęme ęnyimu Jiódanu
dakọbe lashja azụ.

⁴ Oke úbvú nọdu apfugba kę
shọoshoo g'ebili.

Úbvú nọdu apfụ kę

karagidingu karagidingu
gẹ nwatụru.

⁵ Sụ-a; gụbe Eze Ҝnyimu;
?ị gbaru gụnu?

Gụbe Jiódanu;
?bụ ole bụ k'ala azụ?

⁶ Unubẹ oke úbvú;
?bụ gụnu bẹ unu gude
apfugba kẹ shọshoo g'ebili?

Unubẹ úbvú;
?buhunu ole bẹ unu gude
apfụ kẹ karagidingu
karagidingu gẹ nwatụru?

⁷ Eliphe l'ophu nmakwaa jijijiji
l'iphu Nnajjuphu;
mbụ l'iphu Chileke
kẹ Jiékọpu.

⁸ Onye gbazeru mkpuma;
ọ bụru okpuru;
bya eworu ali,
dụ epfu epfu mee;
ọ bụru ishi nggele.

115 Ọ tọ bụkwa anyi bẹ
aa-kwabẹ ùbvù jiko

Chipfu;
ọ tọ bụkwa anyi.

Ọ kwa ẹpha ngu kpoloko bẹ
gbaru g'a kwabẹ iya ùbvù.

Noo kele i yenụkaru anyi obu;
tẹme ị nọdu apfushije ike
l'iphe, i pfuru.

² Dẹnu g'o gude ndu ọhozo
nọdu asụje anyi:
“?Dẹnu Chileke unu?”

³ Chileke anyi nọnu l'imigwe.
Ọ bụru iphe, dụ iya ree
bẹ oomeje.

⁴ Obenu l'agwa phẹ bụ
mkpọla-ododo yẹ
mkpọla-ọchaa; bụ iphe,
nemadzụ gude ẹka mee.

⁵ Ẹphe nweru ọnu;
ọphu ẹphe epfudu opfu.

Ẹphe nweru ẹnya;
ọphu ẹphe aphụdu
iya ụzo.

⁶ Ẹphe nweru nchi;
 ọphu ẹphe anudu
 iya iphe.

Ẹphe nweru imi;
 ọphu ẹphe egudedu iya
 akpo ishishi iphe.

⁷ Ẹphe nweru ẹka;
 ọphu ẹphe egudedu iya
 ewota iphe.

Ẹphe nweru okpa;
 ọphu ẹphe ejedu ije;
 teme ọphu ẹphe egudedu
 ẹkpiri phe epufuta opfu.

⁸ Ndu agwo phe nu;
 mekpoo ndu dakoberu
 phe nu a-du g'agwa ono du.

⁹ Su-a; unube ndibe Izurelu;
 unu dakobe Chipfu;
 kele ọo ya eyejeru unu
 ẹka bya aburu iya
 egbobutaje unu.

¹⁰ Unube ndibe Eronu;
 unu dakobe Chipfu;
 kele ọo ya eyejeru unu ẹka
 bya aburu iya egbobutaje
 unu.

¹¹ Unube ndu atsụ Chipfu ebvu;
 unu dakobe Chipfu;
 kele ọo ya eyejeru unu
 ẹka bya aburu iya
 egbobutaje unu.

¹² Chipfu anyataje anyi;
 ọo-goru onu-oma nu anyi.

Ọo-goru onu-oma nu ndibe
 Izurelu;
 bya agoru onu-oma nu
 ndibe Eronu.

¹³ Ọo-goru onu-oma nu ndu atsụ
 yẹbe Chipfu ebvu;
 ndu upfu me ndu nta.

¹⁴ Ge Chipfu mekwaa g'unu
 jaa ajaja ka l'otu;
 unubedua l'onwunu
 mekpoo unwegirima
 ibe unu.

¹⁵ Ge Chipfu gokwaru onu-oma

nụ unu;
mbụ onye ono, bụ iya
meru igwe bya emee
eliphe l'ophu ono.

¹⁶ Imigwe l'ophu bụkota

kẹ Chipfu;
obenu l'eliphe bẹ o
wowaru nụ ndiphe.

¹⁷ Ọ tọ bụkwa ndu nwụhuru

anwụhu ajajẹ Chipfu
ajaja;

mbụ ndu lawarụ alị
ọ-larụ-nọdu-nggujungguji.

¹⁸ Ọ kwa anyịbedua a-nọdu etu

Chipfu ẹpha.

Anyi a-nọdu etu iya ẹpha nta-a;

etu iya ya jasụ l'ojeje.

G'ajaja bụru kẹ Chipfu.

116 Mu yeru Chipfu obu;
kẹle ọ nụmawaru olu mu.

Ọ nụmaru mkpu, mu chikuru

iya sụ g'o meeru mu
eze-iphe-oma.

² Eshinu ọ ngabẹru mu nchị

bẹ mu a-nọdujeepho
araku iya jasụ gẹ mu
a-nọ-beru.

³ Anwụhu shiwaa chie mu

ẹgbirigba l'olu.

Ẹkpa oyi alị-maa nọdu anwụ

mu kẹ kpalaa.

Iphe-ẹhuka;

waa aphụ shiẹpho
nọ-pee mu mgburugburu.

⁴ Tọbudu iya bụ;

mu bya araku Chipfu
sụ iya:

“Gụbe Chipfu; dzọnaa mu!”

⁵ Chipfu bụkwa onye emeje

eze-iphe-oma; bya aburu
onye pfulberekoto;

mbụ lẹ Chileke anyi bụkwa
onye aphuje obu-imemini.

⁶ Ndu amazidu iphe bẹ bụkwa

Chipfu anọduje eleta
phẹ ẹnya.

Teke mu shi nọdu l'oke mkpa
bụ iya dzọru mu.

⁷ Obu mu; jiko kabekwa
dzutabaa ike ọzo;
kele Chipfu nwụbenukaru
ngu ọnya.

⁸ Ọo gụbe Chipfu nafutaru ndzụ
mu gẹ mu ta anwụhu.

Teme ọ bụru ngu hucharu
mu ọnya-mini;
bya egbobuta mu gẹ mu te
vukota iphe daa iko;

⁹ k'ophu mu a-nọdu ejephe
g'ọ dụ mu l'iphu Chipfu
l'alị ndu dzụ ndzụ.

¹⁰ Mu woru onwomu ye
Chileke l'ẹka.

Ono mee mu; mu sụ:
"Iphe-ẹhuka kpaakwaru
mu ẹhu shii."

¹¹ Teme mu pfubulihukwaphọ
sụ:

"Ndiphe l'ophu bụkotakwa
ndu ntuphu-ire."

¹² ?Denukpoo gẹ mu e-shi pfua
Chipfu ụgwo iphe-oma,
o mekotaru mu g'ọ ha?

¹³ Mu a-pali okoro goshiru l'i bụ
ọ-dzọ-nwa gude
kutse Chipfu.

¹⁴ Iphe, mu rifuru angu
emeru Chipfu bẹ mu
e-meru iya l'iphu ndu
bụ nkiya.

¹⁵ Anwụhu ndu dọru Chipfu
nsọ; bẹ ọ gụberu iphe.

¹⁶ Gụbe Chipfu; mu bụkwa
onye-ozu ngu ọkpobe abubu.

Mu bụkwa onye-ozu ngu;
bya aburu nwa, nwanyị ono,
ejeru ngu ozi ono nwuru.

I mewaru gẹ mu nweru
onwomu lẹ mkpọro ono,
e shi tụa mu ono.

¹⁷ Mu e-gweru ngu
ngweja-ekele;

tẹme mu abyakwapho
araku epha gube Chipfu.

¹⁸ Iphe, mu rifuru angu
emeru Chipfu be mu
e-mekotaru iya l'iphu iphe,
bu ndu nkiya.

¹⁹ O buru eka mu a-nodu
mee ya bu l'okpoku
eze-ulo Chipfu l'echilabo
unube ndu Jierusalemu.

G'ajaja buru ke Chipfu.

117 Unu jaa Chipfu ajaja unube
ohamoha.

Unu tua ya epha unube
ndiphe l'ophu;
² kele o yeru anyi obu
yegharu iya eka;
tẹme Chipfu nodu
apfushije ike l'iphe,
o pfuru jasu le tuutuutuu
le mijimiimii.

G'ajaja buru ke Chipfu.

118 Unu kele Chipfu ekele l'o
bu onye oma;

kele n-yemobu iya anoje
jasu l'ojejoje.

² Ge ndu Izurelu tukosusu:

"N-yemobu iya anoje jasus
l'ojejoje."

³ Ge ndibe Eronu tukokwapho
susu:

"N-yemobu iya anoje
jasu l'ojejoje."

⁴ Ge ndu atsus Chipfu ebvú
sukwapho:

"N-yemobu iya anoje jasus
l'ojejoje."

⁵ Teke mu eje iphe-ehuka be mu
rakuru Chipfu.

O zaa mu enu bya emee mu;
mu nweru onwomu.

⁶ Chipfu no-kubewa mu;
ophu ndu agudu mu.

?Bukwanu gunu be nemadzu
mmanu susu mu emebata?

⁷ Chipfu no-kube mu;

o o yẹbedua bụ onye
n-yemeka mu.

Mu e-mechaa gude ęnya mu
huma l'e mekperu ndu
mu dọ ashj.

⁸ Anọdu l'ime Chipfu ezeru
ndzọ kakwa ree eme
l'adakobe nemadzọ.

⁹ Anọdu l'ime Chipfu ezeru
ndzọ kakwa ree eme
l'adakobe ndu-ishi.

¹⁰ Iphe, bụ ohamoha kepheru
mu mgburugburu etso
mu ogu;
ole mu gude ępha Chipfu
lwọ-kpekọta phe
g'ęphe ha.

¹¹ Ęphe nọ mu ibe k'ębo ębo;
ole mu gude ępha Chipfu
lwọ-kpekọta phe
g'ęphe ha.

¹² Ęphe ripyaberu mu g'ęnwu;
ole ęphe meękwarupho
kpuru-kpuru-kpuru
l'alj nwushihukota
g'ekperema okponku,
oku tsupyashiru.

Ọ bọru ępha Chipfu bę mu
gude lwọ-kpekọta phe
g'ęphe ha.

¹³ E nwuru mu daphuu nwuphu
azọ; mu bya ada iko;
obenu le Chipfu yeru mu ęka.

¹⁴ Oo Chipfu bụ ike mu;
bya aburu onye mu
agọ-ku l'ebvu.

Ọo ya bụ onye adzoje mu nọ.

¹⁵ Olu ęhu-utso yęe agbọ oğboo
bę ada wọwoowoo
l'ęka ndu pfuberekoto
nọ.

Ęphe tọko epfu sọ: "Chipfu
gudeakwa ękutara iya
mee iphe parọ ęka.

¹⁶ Ọ kwa ękutara Chipfu bę o
paliru imeli.

O gude ẹkutara iya ono mee
iphe, parụ ẹka.”

¹⁷ Mu ta anwụhudu;
mu a-dzuru ndzụ pfukashia
iphe,
Chipfu meru mu g'a
nụma-dzuru.

¹⁸ Chipfu hụwaru mu ahụhù
hụshia mu ike;
ọle o to kwedu g'ọnwu
gbua mu.

¹⁹ Kpọhanaaru mu ọguzo
apfubekoto;
gẹ mu shi iya bahụ je etua
Chipfu ẹpha.

²⁰ Ọwa-a bụ ọguzo kẹ Chipfu.
Ọ bụ ẹka ndu pfuberekoto
eshije abahụ.

²¹ Mu e-kele ngu ekele l'ị
zarụ mu ẹnu.
Nta-a bẹ ị bụwaa onye adzoje
mu nụ.

²² Mkpuma, ndu akpụ
ụlo jikaru; mechaarụ
bya aburu mkpuma,
gude ụlo.

²³ Ono bụru iphe, Chipfu meru.
Ọ dụ anyi biribiri l'anya.

²⁴ Ntanụ-a bụ mbọku,
Chipfu meru.

G'ẹhu tsoo anyi ọtso;
anyi etekwaphọ ẹswa
ntanụ ono!

²⁵ Jiko Chipfu; dzotanụ anyi!
Mekwaa g'iphemiphe,
anyi eme bụkotaru anyi
upete; gụbe Chipfu!

²⁶ Ọnu-oma bẹ a gọru nụ onye
ono,
bụ Chipfu ziru iya g'ọ
bya ono.

Anyi gbẹ l'ụlo Chipfu agọru
ngu ọnu-oma.

²⁷ Ọ kwa Chipfu bụ Chileke.
O meakwaru g'ìphóró,
shi iya l'ẹka nwaru anyi.

Unu tụa anụ, unu gude abya
 egweru Chipfu ngweja eri;
 kpụta bya lẹ mgboru mpu,
 a nmaberu
 l'ọru-ngweja iya.

²⁸ Ọo ngu bụ Chileke mu;
 ọ bụru ngu bẹ mu
 a-nọdu ekele ekele.

Ọo ngu bụ Chileke mu;
 ọo ya bụ l'ọo ngu bẹ
 mu a-nọdu ekutse.

²⁹ Jiko unu kele Chipfu ekele
 l'ọ bụ onye oma.

Tẹme n-yemobu iya nọdu
 anọje jasụ l'ojejoje.

119 Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ ndu te
 emejedu iphe, aa-ta

phẹ ụta;
 ndu etsoephō ekemu,
 Chipfu tūru.

² Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ ndu etso
 iphe, ọ tūru l'ekemu;
 bya egude obu phẹ g'ọ ha
 achọ iya achọshi
 iya ike.

³ Ndu adụkpodaa iphe,
 apfuduru-oto,
 ephe emeje;
 buepho ụzo, ọ tọru bẹ
 ephe eshije.

⁴ I kwaru anyi iphe,
 i sụru g'e meje
 merwua l'ishi.

⁵ Ọ dụ mu g'a sụ l'umere
 mu nguru anguru;
 gẹ mu tsoje iphe ono,
 i tọru ọkpa iya ono;

⁶ k'ophu ọ tọ dudu iphe,
 iphere iya bya eme mu;
 noo kele mu dabẹru
 ẹnya l'iphemiphe,
 i sụru g'e meje.

⁷ Mu e-gude obu, guru ìphóró
 jaa ngu ajaja;
 eshi ọphu mu anwụ ikpe
 ngu ono, pfuru ọto

ono.

⁸ Mu e-tso iphe, ì tọru ọkpa iya
sụ g'e tsoje.

Jiko ba jikakwa mu
phuruphuru
gberegedege.

⁹ ?Denukpoo gẹ nwokoroḅya
e-me dobe ụzo iya g'ọ
dụebe ree?

G'oo-me iya bụ g'o meje iphe,
e deru l'opfu ngu.

¹⁰ Mu gude obu mu g'ọ ha achọ
ngu.

B'ekwekwa gẹ mu phua ụzo
l'etso iphe, ì sụru g'e
meje.

¹¹ Opfu ngu bẹ mu domiwaru
l'ime obu mu.

Ọo ya bụ g'ọ tọ dukwanu
teke mu e-me ngu
iphe-ẹji.

¹² G'ajaja bụru nkengu gube
Chipfu.

Jiko zinaa mu gẹ mu e-me
tsoje iphe, ì tọru ọkpa
iya sụ g'e tsoje.

¹³ Ọo ogbogboromonu mu-a
bẹ mu gudewaa gushikota
iphe, bụkotakpoo ikpe,
i kperu l'ọnu ngu.

¹⁴ Ẹhu anọduje atsọ mu uto mę
mu nọdu eme iphe,
ì tọru l'ekemu;
ẹgube ono, ẹhu atsoje onye
kparụ ẹku kpashia ya
ike ono.

¹⁵ Mu anọduje nggujungguji ari
iphe, ì karụ g'e meje ariri.
Mu adabekwapho ẹnya l'uzo,
ì tọru g'e shije.

¹⁶ Iphe, ì tọru ọkpa sụ g'e tsoje
aduje mu ree ememe;
ọphu mu abyadu
agbakutaru opfu ngu
ono azu.

¹⁷ Menaarụ mube onye-ozì ngu

iphe, dọ ree;
k'ọphu mu e-shi nno nọdu
ndzọ meje opfu ngu.

¹⁸ Menaa gẹ mu saa ẹnya;
hụma iphe, dọ biribiri,
dọgbaa l'ekemu ngu.

¹⁹ Mu bụkwa onye lwaru
alwalwa l'eliphe-a.

Jiko ba adukwa iphemiphe,
ị sọru g'e meje ọphu
ii-domiru mu edomi.

²⁰ Obu awahụwa mu awahụ;
ẹka mu achọ ikpe ngu
achọshi iya ike
tekenteke.

²¹ Ndu etu onwophe ẹpha;
bya aburu ndu a turu
onu bẹ ịibajeru mba;
mbu ndu ono, ahajẹ iphe,
ị sọru g'e meje eme iphe
ozo ono.

²² Menaa g'e te kweru mu
une; ọphu a nma mu
phulaphula;
kele iphe, ị turu l'ekemu bẹ
mu emekọtaepho.

²³ A makwaru-a lẹ ndu-ishi
anokobeje achiru mu
ejo idzu; obenu l'iphe,
mube onye-ozu ngu
anọduje arị bụ gẹ mu
e-me tsoje iphe,
ị tọru ọkpa iya sọ g'e tsoje.

²⁴ Oo eme iphe, ị turu
l'ekemu bụ iphe,
aduje mu ree.

Ọ buru iya anọduje akpọ-ziru
mu ọzo iphe, mu e-me.

²⁵ E wozekpọeru mu phọ woru
mu dẹ adẹ l'urwuku.

Mephunu ndzọ mu azu g'ọ
buru k'ọphúú, bụ iya bụ iphe
ono, opfu nkengu pfuru ono.

²⁶ Mu doru ngu g'uzo mu gbaru;
ị ngaberu mu nchi.

Zinaa mu iphe, ị tọru ọkpa

iya sụ g'e tsoje.

²⁷ Mena g'iphe, ì karụ
g'e meje doo mu ọnya.

Ọo ya bụ gẹ mu atọ
nwehu rịa k'iphe, dụ biribiri,
iimeshi.

²⁸ Mu gụwaru aphụ jasụ ike
bvụebe mu ree.

Jiko menaa g'ike dụ mu,
bụ iya bụ iphe,
opfu ngu pfuru.

²⁹ Phufu mu gẹ mu ta anọdu
l'uzo ẹregede.

Menaarụ mu eze-iphe-oma;
zia mu ekemu ngu.

³⁰ Mu hatawaru eme ire-lanụ.

Ọ bụru ikpe ngu g'ọ ha bẹ
mu wowaru dobe onwomu
l'uzo iphu.

³¹ Iphe, mu gudeshi ike ememe
bụ iphe,
gube Chipfu tųru l'ekemu.

B'ekwekwa g'e mee mu
iphe-iphere.

³² Uzo, mu anọduje agba etso
bụ eme iphe, ì sųru g'e meje;
kele i mewaru g'ẹhu-ųtso ji
mu obu ejiji.

³³ Jiko Chipfu; zinaa mu gẹ
mu e-shije etso iphe,
ì tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje.

Ọo ya bụ gẹ mu emekwanaa
ya jasụ l'ikpazụ iya.

³⁴ Mena g'iphe doje mu ọnya;
k'ọphu mu a-dųje ike dobe
ekemu ngu ono;
bya egude obu mu g'ọ ha
emekọtaje iya ememe.

³⁵ Goshi mu ųzo, mu e-shije
eme iphe, ì sųru g'e meje;
kele ọ bụe ya phọ bụ iphe,
atsoje mu ųtso ememe.

³⁶ Gọ-zinaa obu mu g'ọ gha
iphu l'eme iphe, ì tųru
l'ekemu.

G'ọ tọ gha iphu l'eri ndu ọzo

urwu.

³⁷ Mena gẹ mu te eworu ẹnya
dabẹ l'iphe-mmanu.

Mephunu ndzụ mu azụ g'ọ
bụru k'òphúú, bụ iya bụ iphe,
opfu ngu pfuru.

³⁸ Menaaru mu iphe,
i kweru ukwe l'ii-meru mụbe
onye-ozì ngu;
k'òphu aa-wata ngu atsụ ebvu.

³⁹ Wofunuru mu iphe-iphere ono,
mu atsụ ebvu ono;
kẹle ekemu ngu dụ ree.

⁴⁰ Iphe, ì karu g'e meje
agushikpoo mu
ike ememe.

Jiko gudenụ kẹle ì bụ onye
pfuberekoto dobe
mu ndzụ.

⁴¹ Goshinu mu n-yemobu ngu
ono jiko Chipfu.

Dzotanu mu; noo kẹle ọo iphe,
i kweru ukwe l'ii-meru mu.

⁴² Ọo ya bụ gẹ mu amaru iphe,
mu a-saru yeru ndu ekweru
mu une;
kẹle mu kpọru obu ye
l'opfu ngu.

⁴³ Ta anafukwa mu ire-lanu,
dụ mu l'onu;
kẹle mu chiru upfu kwẹ
l'ikpe, i kperu.

⁴⁴ Ọo iphe, ekemu ngu pfuru bẹ
mu e-meje
jasu lẹ tuutuutu lẹ
mijimii.

⁴⁵ Mu e-nwekpọru onwomu
tsoru aghaphe;
kẹle mu tükochawaru iphe,
ì karu g'e meje maẹberu.

⁴⁶ Mu a-pfuru l'iphu ndu eze
pfua k'iphe, ì turu l'ekemu.
Ọphu iphere abyadu adu mu.

⁴⁷ Iphe, aduje mu ree bụ
eme iphe, ì sọru g'e meje;
noo kẹle mu yeru iya obu.

⁴⁸ Mu amachije ẹka mu labọ gẹ
mu nata iphe, i sọru g'e meje,
bụ iya bụ iphe ono,
mu yeru obu ono;
tẹme mu nọdu anọduje
nggujinguji arị k'iphe ono,
i tọru ọkpa iya sọ g'e tsoje
ono.

⁴⁹ Nyatakwa opfu, i pfuru yeru
mụbe onye-ozí ngu;
noo kẹle i mewaru;
mu leahaa ẹnya iphe.

⁵⁰ Iphe, aduje mu obu mẹ mu
nọdu eje iphe-ẹhuka bụ lẹ-a:
L'ukwe-iphe, i kweru mu
emeje gẹ ndzụ mu bụru
k'ọphúú.

⁵¹ Ndu eku onwophẹ bẹ achije
mu ọchi kpọkiri huchaa
akpọkiri hu;
ọle o too mejedu mu gẹ mu
haa eme iphe,
ekemu ngu pfuru.

⁵² Gụbe Chipfu; ọobujeru;
mu -nyata ikpe ngu ono,
shirọ teke ndiche ono
l'ọ dọ mu obu.

⁵³ Ẹhu-eghu azuje mu pfurii;
ọ bụru ndu ẹjo-iphe
akpajẹ iya;
mbụ ndu ono,
jịkaru edobe ekemu
ngu ono.

⁵⁴ Iphe, i tọru ọkpa iya sọ g'e
tsoje abujeru ishi ẹbvú mu
l'iphe, bụkpoo ọlo,
mu zẹkporu l'uzo ije mu-a.

⁵⁵ L'ẹnyashi bẹ mu anyatajẹ
ẹpha gụbe Chipfu;
l'o mee mu gẹ mu dobe
ekemu ngu.

⁵⁶ Iphe, mu aghajẹ iphu ememe
teke bụkpoo teke mu nọ
bụ eme iphe,
i karu g'e meje.

⁵⁷ Ọo ngu bụ okiphe nkemu

gube Chipfu.

Mu kwewaru ngu ukwe le
mu a-nodu eme opfu ngu.

⁵⁸ Mu gudewaa obu mu g'ọ ha
ele ngu enya l'eka.

Menaaru mu eze-iphe-oma,
bu iphe,
i kweru mu ukwe iya.

⁵⁹ Mu lewaru uto mu enya
uswe lee ya ogologo;
bya eshiwaa iya futu bya
awata eme iphe,
i turu l'ekemu.

⁶⁰ Mu e-me egwegwa;
mu ta akpodu upfu
eme iphe, i suru g'e meje.

⁶¹ O -betachakpo ndu
ejo-iphe kee mu egbu;
mu ta abyadu azoha
ekemu ngu.

⁶² Qobujeru; a -nonyaa l'echi
abali;
mu agbalihu kele ngu
ekele k'ikpe ngu ono,
pfuru oto ono.

⁶³ Iphe, bukpo ndu atsụ ngu
ebvu be mu l'ephe
eshikota onya;
mbu ndu ono, tukoru iphe,
i karu g'e meje g'ọ ha
emekota ono.

⁶⁴ Eliphe l'ophu be n-yemobu
gube Chipfu jiru ke
pyimu pyimu.

Jiko zinaa mu iphe ono,
i toru okpa iya su g'e
tsoje ono.

⁶⁵ Jiko Chipfu; menaarụ mube
onye-ozu ngu iphe-oma;
eshinu o bu iphe,
i kweru ukwe iya.

⁶⁶ Zinaa mu mmamiphe;
yee ekpe ikpe,
du nhamunha;
kele mu kwekwaru eme
iphe, i suru g'e meje.

⁶⁷ A byaru awata mu anụ
 chīipfuu;
 mu shiswehawarọ ụzo;
 obenu ị nta-a bẹ mu
 kwewaru eme opfu
 ngu.

⁶⁸ Ị bụ onye oma; ịme ị nọdu
 emejkwaphọ iphe,
 dụ ree.

Zinaa mu etso iphe,
 ị tọru okpa iya sụ g'e tsoje.

⁶⁹ A makwarụ-a ị ndu eku
 onwophẹ anọduje
 adzushi ụka ekpu mu;
 obenu ị mu gudeepho obu
 mu g'ọ ha emekọta
 iphe, ị karụ g'e meje.

⁷⁰ Ndu ono bẹ imemini
 nemadzụ ta adujedu.

Obenu ị mbedua bụ eme
 iphe, ekemu ngu
 pfuru aduje mu ree.

⁷¹ Chīipfuu ono, a nuru mu ono
 dukwa-a ree;
 k'ophu mu a-nwuta etso iphe,
 ị tọru okpa iya.

⁷² Ekemu, shi ngu l'onu bẹ mu
 kakwa agube iphe eme
 l'unubuku mkpola-ododo
 waa mkpola-ochaa.

⁷³ Oo ẹka ngu bẹ i gude kpua
 mu; bya emee mu;
 mu nguru anguru.

Jiko menaa gẹ mu maru iphe
 k'ophu mu a-nwụ eme
 iphe, ị sụru g'e meje.

⁷⁴ Gẹ ndu atsụ ngu ebvu
 tekwa ẹswa m'ephe
 hụma mu;
 noo kẹle iphe,
 mu daru ngaburu bụ
 opfu nkengu.

⁷⁵ Gube Chipfu; mu makwarụ-a
 l'ikpe ngu pfuru oto;
 ịme l'ị pfụ-shiru ike l'iphe,
 i pfuru nua mu chīipfuu.

⁷⁶ Gẹ n-yemobu ngu bɔnuru
 iphe, a-nɔduje adu mube
 onye-ozu ngu obu;
 eshi ɔphu ɔ bu iphe,
 i kweru mu ukwe iya.

⁷⁷ Phunaaru mu obu-imemini
 k'ɔphu mu a-nɔdu ndzɔ;
 kele iphe,
 aduje mu ree bu ekemu
 nkengu.

⁷⁸ G'e menuru iphere kpube
 ndu eku onwophe;
 kele ephe mesweru mu;
 l'ebe ɔ du iphe,
 mu meru phe.

Obenu le mbedua
 anɔdujeeppo arɔ iphe,
 i karu g'e meje l'oriri.

⁷⁹ Gẹ ndu atsɔ ngu ebvu
 byapfutajekwa mu;
 mbu ndu iphe,
 i tɔru l'ekemu doru enya.

⁸⁰ Gẹ mu tɔkokwa iphe,
 i tɔru ɔkpa iya sɔ g'e
 tsoje tsokota; g'ɔ tɔ dukwa
 eka ɔta a-du mu l'ehu;
 ɔphu e shi nno mee
 mu iphe-iphere.

⁸¹ Meji atɔfuakwa mu atɔfu eka
 ɔogu mu g'a dzota mu;
 obenu l'eka obu mu du
 bu l'opfu ngu.

⁸² Enya anyiwa mu erwa;
 eka mu ele enya teke
 ii-me iphe,
 i kweru ukwe iya.

Mu asuje: "Bɔkpohunaa teke
 ole be ji-du mu obu?"

⁸³ A makwaru-a le mu du g'akpo,
 a miberu l'enwuru-oku;
 mbu akpo, eeyeje mee.

Obenu le mu ta azohajedu iphe,
 i tɔru ɔkpa iya sɔ g'e tsoje.

⁸⁴ Bɔ teke ole be mube
 onye-ozu ngu a-taberu
 nshi?

Kp̄oru mu teke ii-bebe h̄ya
 ndu akpa mu ẹhu ah̄h̄h̄.
⁸⁵ Ndu eku onwophe ebvujeru
 mu nsu ḡe mu daba.
 Ono b̄uru iphe, i t̄uru ekemu
 su g'e te emejeshi.
⁸⁶ Iphemiphe, i s̄uru g'e meje b̄e
 pf̄ukotar̄u nham̄unha.
 Yen̄uru mu ẹka;
 k̄ele ndiphe akpa mu ẹhu
 l'ẹbe ad̄u iphe,
 mu meru ph̄e.
⁸⁷ O b̄ufua nwansh̄ij̄;
 m'ẹphe ehufu mu ḡe mu
 ta n̄oduhe l'eliphe-a;
 obenu l̄e mu ta
 agw̄obeduru eme iphe,
 i kar̄u g'e meje.
⁸⁸ Eshinu i yeru mu obu;
 kwachinaa ndz̄u mu g'ọ t̄o
 d̄u iphe, e-me iya n̄u;
 k'ọphu mu e-meje iphe,
 i gude ọnu ngu t̄u l'ekemu
 su g'e meje.
⁸⁹ Opfu ḡube Chipfu a-n̄o jas̄u
 l'ojejeje.
 O keru k̄e j̄inguj̄ingu
 l'akpaminigwe.
⁹⁰ Īipfushije ike l'iphe, i pfuru;
 e -shi l'ogbo sweru ogbo.
 I meru eliphe dobe;
 ọ kp̄oru g'abara.
⁹¹ Ikpe, i kperu g'ọ hakp̄oo
 kp̄erupho g'abara
 byas̄u ntan̄u-a;
 k̄ele iphemiphe ejeru
 ngu ozi.
⁹² O t̄o b̄u l'ekemu ngu shīep̄ho
 eshinu b̄uru iphe,
 ad̄uje mu ree;
 m̄e mu alakwa l'iyi l̄e teke
 ono,
 mu shi eje iphe-ẹhuka ono.
⁹³ Mb̄u l̄e mu ta abyad̄u az̄oha
 eme iphe, i kar̄u g'e meje;
 k̄ele ọo ya b̄e i gude

mephu ndzụ mu azụ;
 ọ bụru k'òphúú.

⁹⁴ Dzonaa mu; kele mu bụ nkengu;
 tẹme mu bya atụkowa iphe,
 ị karụ g'e meje g'ọ ha
 maęberu.

⁹⁵ Ndu ẹjo-iphe kwageberu
 akwagebe g'ẹphe
 mebyishia mu;
 ọle mu a-tụkoephe iphe,
 ị tųru l'ekemu kwakọbe l'ime
 obu mu arị iya ọriri.

⁹⁶ Iphe, a sųru l'ọ dųebe ree
 bẹ mu ahụmajeeephe l'ọ
 dųru ẹka ọ phoduru;
 obenu l'iphe,
 ị sųru g'e meje dųebe ree.

⁹⁷ Ekemu ngu bẹ mu yekwarụ
 obu yegharụ iya ẹka.

Ọo ya bẹ mu anọduje arị l'ọriri
 l'ime obu mu
 mkpųrumkpuru.

⁹⁸ Eme iphe, ị sųru g'e meje
 mewaru;
 mu ka ndu ọhogu mu amaru
 iphe;
 kele ọonoduje swiru mu
 mkpųrumkpuru.

⁹⁹ Ғnya kakwa mu erwu alị
 e -me lẹ ndu ezi mu iphe;
 kele mu anọduje arị k'iphe,
 ị tųru l'ekemu l'ọriri.

¹⁰⁰ Mu ka ndu bụ ọgerenya
 amaru iphe;
 kele mu emeje iphe,
 ị karụ g'e meje.

¹⁰¹ Ọkpa mu labọ bẹ mu
 meęrupho ọphu
 ooshiswetajędu ọzo,
 bụ ẹjo ọzo;
 k'ọphu mu e-meje opfu ngu.

¹⁰² Mu ta ahajękwaru ikpe,
 i kperu;
 kele ọo gųbedua l'onwongu
 ziru mu iphe.

¹⁰³ Ғgube g'iphe, i pfuru

atso-bekwanụ mu uto!
 Ọ kakwa mu uto;
 e -me ịe manụ-enu.
¹⁰⁴ Urwu, mu eritaję l'eme iphe,
 ị karụ g'e meje be
 bu nkwanenya.
 Ọ buru iya meru g'o gude
 iphe, bukpo uto ughoshi
 dukota mu ashị.
¹⁰⁵ Opfu ngu bu oroku,
 mu egudeje hụma ẹka mu
 a-zobe okpa;
 bya aburu iphoro,
 du l'uto mu eshi.
¹⁰⁶ Mu gudewaa obu mu pfua
 ya hoo haa;
 bya eriru angụ ye iya;
 ịe mu a-noduepho eme iphe,
 ikpe ngu ono,
 pfuru oto ono pfuru.
¹⁰⁷ Mu jenukawaru iphe-ehuka.
 Gube Chipfu;
 mephunu ndu mu azu
 g'o buru k'ophuu,
 bu iya bu iphe,
 opfu ngu pfuru.
¹⁰⁸ Jiko Chipfu; natanu ajaja
 owa-a, mu gude obu mu
 aja ngu-a.
 Zikwaa mu pho g'ikpe
 ngu gbaru.
¹⁰⁹ A makwaru-a ịe mu achijeru
 ndu mu l'eka tekenteke;
 obenu ịe mu ta abyakwa
 azoha ekemu ngu.
¹¹⁰ Ndu ejo-iphe gbabewaru
 mu onya;
 ole o too medu mu ge mu
 haa eme iphe, ị karu g'e meje.
¹¹¹ Iphe, ị turu l'ekemu bu
 okiphe mu jasụ ịe
 tuutuutu ịe mijiimii.
 Ọ buru iya emeje g'ehu
 tso mu uto l'ime obu mu.
¹¹² Eka mu phoberu bu l'etso
 iphe, ị toru okpa iya su

g'e tsoje
 jasukpoepfo gę mu
 a-nọ-beru.

¹¹³ Ndu anọduje abọ obu ẹbo
 bẹ dụ mu ashị;
 obenu l'ekemu nkengu bẹ
 mu yekwanuru obu.

¹¹⁴ Ọo ngu bụ ẹka mu edomije
 onwomu;
 bya aburu onye mu nọ
 l'ẹka iya ezeru ndzụ.

Ẹka mu chiru upfu yee
 bụ l'opfu ngu.

¹¹⁵ Unu pakwaru mu haa;
 unubẹ ndu eme ẹjo-iphe;
 k'ọphu mu a-nọdu emeje
 iphe,
 Chileke mu sọru g'e meje.

¹¹⁶ Bụnuru agbarike mu;
 l'ọ bụ iphe, i kweru ukwe iya;
 gę mu anọdu ndzụ.

B'ekwekwa g'iphe ono,
 mu ele ẹnya iya ono mebyia
 mu iphu.

¹¹⁷ Gudeshinaa mu ike;
 k'ọphu aa-dzọta mu.

Mu a-nọdujeepfo akwabẹ iphe,
 ị tọru ọkpa sụ g'e tsoje
 ono ùbvù.

¹¹⁸ Ndu haru etso ọkpa iphe,
 ị tọru tsoahaa iphe ọzo bẹ
 ijikaje ajika ophu;
 kele ẹregede,
 ẹphe agba bụ kẹ mmanu.

¹¹⁹ Iphe, bukpo ndu ẹjo-iphe,
 nọ l'eliphe bẹ iikpoje
 g'e kporu ntụ.

Noo g'o gude mu yee obu l'eme
 iphe, ị tọru l'ekemu.

¹²⁰ Ogwehu mu aphukota jijijijii
 ẹka mu atsụ ngu ebvu;
 bya atsukwapfo ikpe
 ngu ebvu.

¹²¹ Mu mewaru iphe,
 pfuru ọto bya aburu iphe,
 dụ nhamunha.

Jiko ba pakwaru mu haaru
ndu eme mu ewere.

¹²² Jiko kwenaa onye-ozu
ngu ukwe l'ii-nodu-a
eleta iya enya.

Te ekwekwa ge ndu eku
onwophe mee mu ewere.

¹²³ Enya anyiwa mu erwa aka
mu ele enya g'i bya
adzota mu;
bu iya bu iphe,
gube onye pfuberekoto
kweru mu ukwe iya.

¹²⁴ Menaaru mube
onye-ozu ngu iphe, du ree;
eshinu i yeru mu obu.

Zinaa mu iphe,
i toru okpa iya su
g'e tsoje.

¹²⁵ Mbèdua bu onye-ozu ngu;
jiko menaa g'iphe doje
mu enya;
k'ophu iphe,
i turu l'ekemu e-do
mu enya.

¹²⁶ Gube Chipfu;
mekwaa ire nta-a;
kele ekemu,
i turu be e tee tsohedu.

¹²⁷ Oo l'ole mu yeru iphe,
i suru g'e meje obu;
yeghata iya ge mu
yeru okpobe mkpola-ododo;

¹²⁸ teme mu kweta l'iphe,
i karu g'e meje be
pfuchaaru oto;
meru g'o gude uzo
ughoshi dukota mu ashj.

¹²⁹ Iphe, i turu l'ekemu
du biribiri.

Noo g'o gude mu nodu
etso iya l'o rwuberu iya.

¹³⁰ Aka opfu ngu bataru
be iphoro etsojeru iya;
teme o nodu emeje
ge ndu amazidu iphe

maru iphe.

¹³¹ Mu sarụ ọnu wata atụ

hehehe;

ẹka ẹgu eme iphe,

ị sụru g'e meje agụ mu.

¹³² Ghanaaru mu iphu;

jiko meeru mu eze-iphe-oma;

g'iimejeru iphe,

bụkpoo ndu yeru ẹpha

ngu obu.

¹³³ Mena gẹ mu hajẹ ọkpa

g'ị sụru g'a hajẹ iya.

Te kwekwa g'iphe-ẹji,

kapyabẹ mu ẹnya.

¹³⁴ Gbafuta mu l'ẹka ndu eme

mu ewere;

k'ọphu mu a-nọdu emeje

iphe, ị karụ g'e meje.

¹³⁵ Mena g'iphu ngu gbua

nwjinwii l'ẹhu mụbe

onye-ozu ngu.

Zinaa mu iphe, ị tọru ọkpa

iya sụ g'e tsoje.

¹³⁶ Ẹnya-mini asọ mu

gborogboro l'ẹnya;

kele e tee etsodu

ekemu ngu.

¹³⁷ Ị bụ onye p̄b̄b̄erekoto ḡbe

Chipfu;

t̄eme ikpe ngu p̄f̄uru nham̄nha.

¹³⁸ Iphe, ị t̄sh̄iru l'ekemu dobe

p̄f̄ukotar̄u nham̄nha;

t̄eme ẹphe b̄ukotar̄u

ire-lan̄u.

¹³⁹ Obu, mu yeru ngu rimiwaru

mu ishi;

kele ndu ọhogu mu ta

agụbeduru op̄fu ngu iphe.

¹⁴⁰ Iphe, i kweshiru ukwe

ememe bẹ a t̄owaru

nwehu dalek̄ota adale.

Mụbe onye-ozu ngu bya eyee

phẹ obu nt̄umat̄u.

¹⁴¹ A maru-a lẹ mu bụ

iphe-mman̄u;

t̄eme ọphu ọ d̄udu iphe,

a gùberu mu;
obenu lẹ mu ta zòhaduru
eme iphe, ì karù g'e meje.

¹⁴² Apfùbékoto nkengu
a-dùwaro jeye l'òjejoje;
tẹme ekemu ngu bọru
ire-lanù.

¹⁴³ Èjo iphe-ẹhuka;
waa aphù sọ-kputeru mu;
obenu lẹ mu yelẹru-a iphe,
ì sọru g'e meje obu.

¹⁴⁴ Iphe, ì tọru l'ekemu dobe
dù nhamunha jasù
lẹ tuutuutuu lẹ mjimiimii.

Menaa gẹ mu nweru
egomunggo k'ọphu mu
a-nọdu ndzù.

¹⁴⁵ Mu gude obu mu g'ọ ha
kua ngu oku;
zanù mu ẹnu jiko Chipfu;
k'ọphu mu a-nọdu etso iphe,
ì tọru ọkpa iya sù g'e tsoje.

¹⁴⁶ Ọo ngu bẹ mu kuru oku;
dzọnaa mu;
k'ọphu mu a-nọdu eme iphe,
ì tọru l'ekemu.

¹⁴⁷ Mu gbẹshiru tẹme nchi
bọhu wata echi mkpu
g'e yeru mu ẹka;
ẹka ẹnya mu dù bọ
l'opfu ngu.

¹⁴⁸ Ẹnya adùjee mu phọ sasarasa
jasù nchi abọhu;
k'ọphu mu a-tọ nwẹhu rịa
ọriri l'ukwe-iphe,
ì kweshiru.

¹⁴⁹ Numanu olu mu;
k'ọphu yẹ n-yemobu
ngu a-dagba.

Mephunu ndzù mu azù
g'ọ bọru k'òphúú;
jiko Chipfu, bọ iya bọ iphe,
ì kperu l'ikpe.

¹⁵⁰ Ndu anọduje achịru mu
ẹjo idzu nọakwa mu ntse;
obenu l'ekemu ngu nọ

phẹ ụzenya.

¹⁵¹ Gụbe Chipfu nọkwapho
ntse; tẹme iphe,
ị sụru g'e meje tukuru
bụkotaru ire-lanụ.

¹⁵² Teke dụhakpowaro ọnya
bẹ mu shi l'iphe,
ị tūru l'ekemu
nwuta l'ị tọru ọkpa iya
dobe g'ọ nọo jasụ l'ojeje.

¹⁵³ Lenaa ọnya l'iphe-ẹhuka,
mu eje; dzọo mu;
kẹle mu ta zọhajeruru
ekemu ngu.

¹⁵⁴ Hanaaru mu enge;
gbafuta mu;
Mephunu ndzụ mu azụ g'ọ
bụru k'òphúú, bụ iya bụ iphe,
i kweru ukwe iya.

¹⁵⁵ Ndzọta nọ ndu ejo-iphe
ụzenya;
kẹle ẹphe te esejedu
g'ẹphe e-me maru iphe,
ị tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje.

¹⁵⁶ Aphụ obu-imemini kẹ gụbe
Chipfu parụ ẹka.
Mephunu ndzụ mu azụ g'ọ
bụru k'òphúú, bụ iya bụ iphe,
i kperu l'ikpe.

¹⁵⁷ Ndu achị mu lẹ njo pakwarụ
igwerigwe;
ọle iphe ono ta akpọshiduru
mu eme iphe, ị tūru l'ekemu.

¹⁵⁸ Ndu e gudedu ire phẹ ẹka
bẹ agbarwuje mu ẹpho
mẹ mu hụma phẹ;
kẹle ẹphe te emejedu iphe,
opfu ngu pfuru.

¹⁵⁹ Hụmawaro gẹ mu
yeberu obu l'eme iphe,
ị karụ g'e meje.

Gudenụ kẹle i yeru mu obu
kwachia ndzụ mu
jiko Chipfu.

¹⁶⁰ Opfu ngu l'ophu bụkota
ọkpobe opfu;

tẹme ikpe, p̄furu ọto ono,
iikpeje ono b̄kotaru iphe,
a-n̄o jas̄u l'ojejoje.

¹⁶¹ Ndu-ishi an̄ojuje akpa
mu ẹhu l'ẹbe ad̄u iphe,
mu meru p̄hẹ;
obenu l'iphe, mu aph̄ujeru
kpaakpaakpaa
kpoloko b̄u op̄fu ngu.

¹⁶² Ukwe-iphe, i kweru mu
emeje g'ẹhu ts̄o mu ụts̄o;
g'onye kwatar̄u iphe,
ha shii l'ọkwata.

¹⁶³ Ụghoshi d̄u mu ashj;
tẹme mu n̄odu an̄ojuje
akp̄o-yiru iya ukuvu;
obenu lẹ mu yekwan̄uru
ekemu ngu obu.

¹⁶⁴ Ugbo ẹsaa lẹ mb̄oku bẹ mu
etuje ngu ẹpha k'ikpe ono,
iikpeje nham̄unha ono.

¹⁶⁵ Ndu yeru ẹnya l'ekemu ngu
bẹ ẹhu d̄ukpoo guu
d̄ushia ya ike;
ophu ọ d̄udu iphe,
byaru ab̄uru op̄fu d̄u p̄hẹ
l'ọkpa.

¹⁶⁶ Mu n̄o kwab̄eru ḡube Chipfu
g'ị bya adz̄ota mu;
tẹme mu n̄odu emeeph̄o
iphe, ị s̄uru g'e meje.

¹⁶⁷ Mu emeje iphe, ị t̄uru l'ekemu;
kẹle mu yeru iya obu
shingushingu.

¹⁶⁸ Mu an̄ojuje eme iphe,
ị kar̄u g'e meje bya
emekwaph̄o iphe,
ị t̄uru l'ekemu;
kẹle iphemiphe,
mu eme bẹ ị mak̄otaru.

¹⁶⁹ Gẹ mkpu, mu echi rwunaa
ngu nchj jiko Chipfu.

Menaa g'iphe doje mu ẹnya,
b̄u iya b̄u iphe,
op̄fu ngu p̄furu.

¹⁷⁰ Jiko g'arw̄orwo, mu arw̄o

rwunaa ẹka i nọ.

Nafutanu mu, bu iya bu iphe,
i kweru ukwe iya.

¹⁷¹ G'ogbogboromonu mu
bunuru etu ngu ẹpha
eji iya pyimu;
kele i ziru mu iphe,
i toru okpa iya su g'e tsoje.

¹⁷² Mu e-gude onu mu gua ofu
nkengu l'ebvu; kele iphemiphe,
i suru g'e meje pfuru
nhamunha.

¹⁷³ Jiko machinaa ẹka ngu
kwagebe g'i yeru mu ẹka;
kele iphe, mu hataru bu
eme iphe, i karu g'e meje.

¹⁷⁴ Iphe, agu mu nu bu g'i dzota
mu jiko Chipfu.

Ekemu ngu aduje mu ree ememe.

¹⁷⁵ Hanaa mu ge mu nodu ndu
tuje ngu ẹpha.

Jiko g'ikpe, iikpeje
gudeshinaa ndu mu.

¹⁷⁶ Mu kpaphuhuwaru g'aturu,
tuphahuru etuphahu.

Jiko chonaa mube
onye-ozu ngu;
kele mu ta zohajeduru
iphe, i suru g'e meje.

Ebvú, aaguje me a -nodu
eje Jierusalemu

120 Mu rakuru Chipfu teke mu
eje iphe-ehuka;

o numa olu mu.

² Dzotanu mu jiko Chipfu
l'eka ndu ntuphu-ire;
me l'eka ndu ẹregede.

³ Unube ndu ẹregede;
?bu gunu be unu ari
l'oo-me unu?

Mbu ?bukpoo gunu be unu
ari l'oo iphe,
oo-gude byapfuta unu?

⁴ Oo-zi ndu ojogu;
ephe egude apfu,

tụpyiru zinguzingu bya
ahụa unu ahùhù.

Èphe emee unu; unu adabyiru
l'èka ono ata p̄fup̄fup̄fu
g'icheku ōku.

⁵ Nsh̄jo m̄be onye jeru
ahata al̄j M̄sh̄eku buru;
mb̄u m̄be onye bu
l'ulo-ekwa ndu Keda.

⁶ Mu l̄e ndu nch̄i-ad̄u-doo
d̄u ash̄j shiwaa ụzenya
butaru;

⁷ obenu l̄e mb̄edua,
b̄u onye an̄oduje eme ḡe
nch̄i d̄u doo-a ab̄uj̄eru;
mu -n̄odu ep̄furu ph̄e
op̄fu b̄elebele;
ep̄he akpaa v̄lavula
g'ep̄he bya etsoo
mu ōgu.

Ebvụ, aaḡuje m̄e a -n̄odu
eje Jierúsalem̄u

121 Mu paliru ẹn̄ya lee l'eli úbvú
úbvú ono s̄u:

“?B̄u awe b̄e n-yem̄eka mu
esh̄ije?”

² N-yem̄eka mu esh̄ije l'èka
Chipfu;
onye meru igwe mee
mgboko.

³ Onye ono, eche ngu nche
ono b̄e mgb̄enya ta abyad̄u
ezinwuta ẹn̄ya;
t̄eme ōphu o kwedu g'òkpa
chiswaf̄u ngu.

⁴ Mb̄u l̄e-a; onye ono,
eche ndu Ízur̄elu nche ono
b̄e mgb̄enya ta abyad̄u
ezinwuta ẹn̄ya;
ōphu o b̄uro k'ej̄e iya
ekuru ekuru.

⁵ Oo Chipfu eche ngu nche;
bya ab̄uru iya b̄u mkpu,
a t̄uru doberu ngu;
t̄eme o b̄uru iya an̄oduje ngu

I'ẹkutara egbobuta ngu.

⁶ Anwụ, echi l'eswe ta adụdu
iphe, oo-me ngu;
ọphu ọ bụro k'ọnwa,
echi l'enyashi.

⁷ Ọo Chipfu ephufuje ngu
l'ẹka ẹjo-iphe nọkota.

Ọo yẹbedua anọduje eche
ndzụ ngu nche.

⁸ Ọo Chipfu l'eduje ngu ije
l'ejeje mẹ l'alwalwa;
shita nta-a jasụ l'ojejoje.

Ebvụ, aaguje mẹ a -nọdu
eje Jierúsalemụ; onye
deru iya nụ bụ Dévidi

122 Ẹhu tsọru mu ụtso teke ẹphe
sụru mu:

"G'anyi je l'eze-ulo Chipfu!"

² Anyi zọbeakwaru ọkpa
l'ọnu-abata gube Jierúsalemụ.

³ Jierúsalemụ bụ eze mkpụkpu,
a kpuru; ọ nọkobe l'ẹka lanụ
ama ntumatu.

⁴ Ọo ẹka ono bẹ bụ ẹka
ọkpa-ipfu anọduje awụ ala;
mbụ ọkpa-ipfu kẹ Chipfu;
awụ eje etu Chipfu ẹpha;
bụ iya bụ iphe,
ị tųru l'ekemu doberu
ndu Ízurẹlu.

⁵ Ọo l'ẹka ono bẹ aba-eze,
a nọ ekpe ikpe nọ;
mbụ aba-eze,
shi l'ulo Dévidi.

⁶ Pfuru nụ Chileke gẹ nchị
dụ doo lẹ Jierúsalemụ:

"G'iphemiphe, bụkwaru ndu
yeru ngu obu k'oma k'oma.

⁷ Gẹ nchị dụkwa ndu igbulọ
ngu nọ-pheru
mgburugburu doo.

G'ẹhu-guu bụkwaru kẹ ndu
bu l'ime ụlo-mgbobuta
ngu."

⁸ Mu gude iswi ẹhu unwune mu;

yẹ ọnyà mu phẹ asụ:

“Gẹ nchị dukwa doo l'ime
gube Jierúsalemu!”

⁹ Mu gude iswi ẹhu eze-ulo
Chipfu, bụ Chileke anyi
achọ g'iphemiphe bụkotaru
k'oma k'oma lẹ
Jierúsalemu.

Ebvụ, aagụje mę a -nọdu
eje Jierúsalemu

123 Mu paliru ẹnya mu lee l'ẹka ị nọ;
mbụ l'ẹka ị nọ gube onye ono,
sugaru l'aba-eze ngu
l'imigwe ono.

² Ọo ẹgube ono nwoke,
bụ ohu anọduje ele nnajiuphu
iya ẹnya l'ẹka-a;
bya aburu ẹgube ono nwanyi,
bụ ohu anọduje ele nwanyi,
nwe iya nụ ẹnya l'ẹka-a;
bụkwapho g'anyibedua
a-nọdu ele Chipfu,
bụ Chileke anyi ẹnya l'ẹka
gbiriri jasụ teke ọo-phuru
anyi obu-imemini.

³ Meerurọ anyi eze-iphe-oma
jiko Chipfu.

Jiko meerurọ anyi eze-iphe-oma;
l'ike bvụwaru anyi anuma
ẹka ndu ọzo epfu l'o to
nwedu iphe, anyi bụ.

⁴ Mbụ ike bvụwaru anyi
anuma ọchi,
ndu eku onwophẹ achị anyi;
waa anuma ẹka ndu etu
onwophẹ ẹpha epfu
l'o to nwedu iphe,
anyi bụ.

Ebvụ, aagụje mę a -nọdu
eje Jierúsalemu; onye
deru iya nụ bụ Dévidi

124 Ọ tọ bụ lẹ Chipfu nọ-kube
anyi ...
Ngwa; g'unubẹ ndu Ízurẹlu

tụko pfua sụ:

- ²Ọ tọ bụ ị Chipfu nọ-kube
anyi;
teke ndiphe tsoru anyi ọgu;
³mbụ teke ono, ẹhu-eghu
phẹ shi nwuhu phuruphuru
g'ọku l'ẹhu anyi ono;
m'ẹphe elwekwaa anyi ị ndzụ;
⁴mbụ-a; ẹphe gege erikwa
anyi túbukungu g'utso;
bụru ọchioku mini sọta
anyi tųgbua;
⁵bụru ukporo-mini
kpota anyi;
anyi eje abụru ọla-l'iswi.
⁶G'ajaja bụru kẹ Chipfu,
bụ onye ono, te ekwedu
g'ẹphe gude eze
takashịa anyi atakashị ono.
⁷Anahụ, anyi nahuru phẹ
dụwaa g'enu, nahuru
onye agba ọnyà-enu.
Ọnyá ọbu bẹ a gbajishiru;
anyi shi nno nahụ
gbala.
⁸N-yemeka anyi eshije
l'eka Chipfu;
onye meru igwe mee
mgboko.

Ebvú, aagụje mę a -nọdu
eje Jierúsalemú

- 125** Ndu dakoberu Chipfu dụ
g'úbvú Zayọnu, e tee
nwubatadu enwubata;
bya abụru úbvú,
a-nọwaro jasụ l'ojejoje.
²Ọo g'úbvú nọ-pheru
Jierúsalemú
mgburugburu-a;
bụ gẹ Chipfu a-nọ-pheje
ndibe iya mgburugburu
shita nta-a jasụ ị
tuutuutu ị mịmimii.
³Ndu ẹjo-iphe taa bụkwaru
ishi ndu pfụberekoto;

ọdumeka bẹ ndu ono
 p̄f̄uberekoto ono
 e-yekwa ẹka l'eme
 ẹjo-iphe.

⁴Jiko Chipfu; menaarụ ndu
 oma ree;
 mbụ ndu obu phẹ
 gụru ìphóró.

⁵Ọle iphe, bụkpoo ndu
 eshi ụzo,
 ap̄f̄uduru nhamụnha
 bẹ Chipfu a-tụko ẹphe
 lẹ ndu eme ẹjo-iphe
 l'alì-a wofukọta.

G'ẹhu-guu bụkwaru kẹ
 ndu Ízurẹlu.

Ebvú, aagụje mẹ a -nọdu
 eje Jierúsalemú

126 Teke Chipfu duphutaru ndu
 ono, a kpuru lẹ ndzụ

ono azụ lẹ Zayọnu bẹ ọ
 dụ anyi g'ọ bụ lẹ nrwọ
 bẹ anyi arwọ iya.

²Ọnu-ọchi kojachaa anyi
 asha ekoja.

Ire p̄f̄uru anyi ọto l'agụ
 ebvú ẹhu-ụtsó.

Ndu ọhozo wata ep̄f̄u sụ:

“Chipfu meakwaru phẹ iphe,
 parụ ẹka.”

³Chipfu meakwaru anyi iphe,
 parụ ẹka.

Ọ bụru iya meru g'ọ gude
 ẹhu nọdu atsọ anyi
 ntụmatu.

⁴Jiko Chipfu; duphunu anyi
 azụ l'ọnodu anyi ono;
 ẹgube ono, i meru;
 nggele sọahaa gborogboro
 l'echięgu ndọhali ono;

⁵k'ọphu ndu gude
 ẹnya-mini kụa iphe l'alì
 e-gude ebvú ẹhu-ụtsó
 kpata iya akpata;

⁶mbụ l'onye ono,

gude ẹnya-mini akú
 iphe l'alì bẹ a-gúru ebvú
 ẹhu-útso lwa;
 vuru wọpfula-wọpfula iphe,
 o metaru l'opfu iya.

Ebvú, aagúje mẹ a -nọdu
 eje Jierúsalemú; onye deru
 iya nù bụ Sólomónu

127 Ọ -búdu lẹ Chipfu kpúru ọlọ
 l'onwiya bẹ ndu akpú iya

nù akpúkwa kẹ mmanụ.

Ọ -búdu lẹ Chipfu cheru
 mkpúkpu nche l'onwiya
 bẹ ndu nche p̄fúkwaru
 nche kẹ mmanụ.

² Ọ túkuru búru kẹ mmanụ
 bẹ iitehuje lẹ nchi-abọhu;
 laa l'ọlọ l'echi abalì;
 ẹka iise akanya nri, ii-ri;
 kẹle ndu Chipfu yeru
 obu azejekwaduro lẹ
 mgbẹnya;
 l'o wotawaru phẹ iphe,
 ẹphe e-ri.

³ Ụnwegirima bụ okiphe,
 shi l'ẹka Chipfu.

Atsụ ime búru obunggo,
 shi l'ẹka Chipfu.

⁴ Ụnwegirima, a nwúru
 l'okorọbya bẹ dọ g'apfú,
 nọ l'ẹka onye ojọgu.

⁵ Ẹhu-útso bẹ a gọru nù onye
 chí iya chí-jia ẹkpa iya.

Iphere ta abyadụ eme iya
 m'ẹphe lẹ ndu ọhogu iya
 nọdu aba mba
 l'ọnu-abata mkpúkpu.

Ebvú, aagúje mẹ a -nọdu eje Jierúsalemú

128 Ẹhu-útso bẹ a gọru nù iphe,
 búkpoo ndu atsụ Chipfu ebvú;

mbụ ndu bụ ọzo iya bẹ
 ẹphe etso.

² Onye ono a-nọdu ndzụ
 ria iphe, o setarụ l'akanya;

teme ẹhu-utso waa k'oma
a-buru nkiya.

³ Nyeeku a-nodu l'ibe
ngu dọephọ gẹ vayinu,
amishi amimi ike;
teme unwu ngu adu
g'ekali-oshi olivu
no-pee teburu ngu
mgburugburu.

⁴ Noo g'onye a goru onu-oma
nu a-du bu ono;
mbu onye atsụ
Chipfu ebvu.

⁵ Gẹ Chipfu shikwa lẹ
Zayonu goru onu-oma
nu ngu.

Teme l'i nodukwapho
huma g'uba Jierusalemu
a-du-be shii jasụ
g'ji-no-beru l'eliphe-a.

⁶ Ii-nodukwapho ndzu
huma unwu
nwanwanwanwanwa
ngu.

G'ehu-guu bukwaru
ke ndu Izurelu.

Ebvu, aaguje me a -nodu
eje Jierusalemu

129 Ẹphe mewaru mu ewere
megharu mu iya ẹka

e -shi teke mu bu nwata ...
Ngwa; g'unube ndu Izurelu
tuko pfua su:

² Ẹphe mewaru mu ewere
megharu mu iya ẹka
e -shi teke mu bu nwata;
obenu l'ẹphe te
emekpeduru mu.

³ Ẹphe gudewaa echachi
chia mu kpachacha.

Ọnyá, ẹphe chibashiru
mu l'okpurukpu
dabyichaerupho du
g'eka a waru oswawara.

⁴ Obenu lẹ Chipfu bu onye

pfùberekoto.

Ọ gbẹshiru bya atọo mu
l'ẹgbu, ndu ẹjo-iphe shi
kee mu;
mu nweru onwomu.

⁵ G'iphe, bụkpoo ndu Zayonu
dụ ashị bụkwaru ndu
e-gude iphere laphu azụ.

⁶ G'ẹphe dụkwa g'ẹswa,
furu l'eli ẹswulo, abụjeru:

Ọ -bya asuru evuvu;
anwụ ewowaru iya chigbua.

⁷ Ẹswa ono ahatabeje nwanshiji
k'ọphu bụ l'onye jeru iya
egbuta abụjeru;
o -gbua nta gbua imo;
o too gbutadu ẹswa,
jiru iya ọbochi-ẹka;
ọphu ọ bụro k'asuru
upfu ẹswa.

⁸ G'iphe, bụkpoo ndu
aghata aghata ghajekwa
phẹ iswi ekele.

G'ọ to dụkwa onye a-sụ
phẹ g'ọnu-oma kẹ
Chipfu bụru nkephẹ;
ọzoo l'ẹphe gude
ẹpha Chipfu agọru
phẹ ọnu-oma.

Ebvú, aagụje mẹ a -nọdu
eje Jierúsalemú

130 Mu nọ l'echi ogbumini
k'iphe-ẹhuka araku
gụbe Chipfu;

² Jiko Nnajiuphu; numanu olu
mu.

Ngabẹnuru mu nchị lẹ mkpu,
mu echi g'i meeru mu
eze-iphe-oma.

³ Ọme gụbe Chipfu edobeje
iphe-ẹji, onyemonye eme;
?bụ onye gege adụ ike
pfuru l'ataphu gụbe
Nnajiuphu?

⁴ Obenu lẹ gụbedua agụje nvụ.

Ọ bụru iphe ono meru g'o
gude a nọdu atsụ
ngu ebvu.

⁵ Mu nọ kwabẹru Chipfu;
tẹme obu mu nọdu
elekwaphọ ẹnya iya.

Ọ bụru l'opfu iya bẹ mu
daru ngabẹru.

⁶ Obu mu nọ ele ẹnya
Nnajiuphu leghata
g'onye-nche anọduje
ele gẹ nchi bọhu-kebe;
mbụ l'obu mu ka ele
ẹnya Chipfu eme lẹ gẹ
ndu nche anọduje
eleberu ẹnya nchi-abọhu.

⁷ Jiko Ízurẹlu; g'ẹnya unu
dụro l'ẹka Chipfu nọ;
kẹle Chipfu bụ onye
eyeje obu yegharụ iya ẹka;
tẹme ọ nọdu agbafutaje
nemadzụ l'iphe-ẹji iya g'ọ ha.

⁸ Ọ bụru yẹbedua l'onwiya
a-gbafutakota ndu Ízurẹlu
l'iphe-ẹji, ẹphe meshiru.

Ebvụ, aagụje mę a -nọdu
eje Jierúsalemụ; onye
deru iya nụ bụ Dévidi

131 Mu te egudedu obu mu eku
onwomu; jiko Chipfu;
ọphu mu aradu ẹnya k'etsetse.

Mu ta ayọjedu ọshi l'iphe,
parụ ẹka;
ọphu mu ejejedu ekobe ẹka
l'iphe, mu asụdu.

² Iphe, mu mechiaru bụ lẹ
mu tọru nwẹhu woru
obu mu dobekpọephọ
nwadoo.

Ọo gẹ nwata, a mifuru ọnu
l'era anọduje nwapyaa
lẹ mgboru ne iya;
bụkpọephọ g'obu mu
nọ l'ime mu.

³ Jiko unubẹ ndu Ízurẹlu;

g'ęnya unu dınu l'ęka
 Chipfu nọ;
 shita nta-a jası ę
 tuutuutuu ę miiimii.

Ebvú, aaguje me a -nọdu
 eje Jierúsalemu

132 Gube Chipfu; nyatanu Dévidi
 ye iphe-ęhuka, o nọ jegbabe.

² O guru ęnwa; ria nte l'iphu
 Chipfu; mbu ria angu
 l'iphu Okalibe ke Jiékọpu
 su:

³ "Mu te eyedu ishi l'ulo mu;
 ophu mu abyadu abahu
 ęka mu azeje aze.

⁴ Mu ta abyadu ekwe ge
 mgbęnya shisweta mu
 ęnya;
 mbu le mu ta abyadu
 ekwe ge mgbęnya mia
 mu ęka l'ęnya;

⁵ jası mu ahuma ęka mu
 a-chotaru Chipfu g'o buru;
 mbu ęka Okalibe ke
 Jiékọpu e-buru."

⁶ Anyi nọmaru l'o nọ le Ifurata.

Anyi tugbua je ahuma
 iya l'oma ęgu
 Kiriya-tu-jarimu.

⁷ Unu g'anyi jenu l'ulo-ękwa
 Chileke.

Unu g'anyi jenu apfukube
 iya baaru iya eja.

⁸ Gbalihunu jiko Chipfu;
 bya l'okpoku ngu;
 gu l'okpoko ogbandzu
 ngu ono, egoshi ike
 ngu ono.

⁹ Ge ndu-uke ngu yenea
 apfubekoto g'uwe.

Ndu duru ngu nsọ agua
 ebvu ęhu-utso.

¹⁰ Gudenu iswi ęhu Dévidi,
 bu onye-ozı ngu nyata
 onye ono, i wuru

manụ l'ishi gude mee ya;
 ọ bụru eze ono.

¹¹ Chipfu riburu Dévidi angụ;
 mbụ angụ, keru jingujingu,
 ọ tọ byadu emebyi
 emebyi.

Ọ sụru iya: “Ọo onye lanụ
 lẹ ndu bụ oshilọkpa
 ngu bẹ mu e-me g'ọ nọdu
 l'aba-eze ngu.

¹² Ọ -bụru l'ụnwu ngu doberu
 ọgbandzu mu l'ẹphe;
 bya eme iphe,
 mu tūru l'ekemu;
 ọo ya bụ; ụnwu pẹ
 anọwaro l'aba-eze ngu
 jasụ l'ojejoje.”

¹³ Chipfu gudewaa ẹka iya
 họtá Zayonu;
 kẹle ẹka ono dụ iya ree
 k'eburu; noo kẹle ọ sụru:

¹⁴ “Ọo ẹka-a bẹ mu e-me ọkpoku
 mu jasụ lẹ tuutuutuu
 lẹ mjimiimii;
 tẹme ọ bụru ẹka-a bẹ
 mu e-dobe aba-eze mu sụgaru;
 noo kẹle ọo g'ọ dụ mu
 ree bụ ono.

¹⁵ Mu a-gọru ọnu-oma nụ iya
 g'ọ nweru iphe nweru
 k'etsutsu iya.

Ndibe iya ndu ọphu daru
 ụkpa bẹ mu a-nọdu
 azụ-ji ẹpho.

¹⁶ Ndu uke Chileke nkiya bẹ
 mu adzọta ọkpobe adzọta;
 mbụ lẹ ndu dūru Chipfu
 nsọ a-nọduepho agụ
 ebvu ẹhu-utso.

¹⁷ Ọ bụru ẹka ono bẹ mu
 a-gbẹ mee g'onye ike dụ
 shi l'ọnu-ulo Dévidi futa;
 tẹme mu anwuru ọku
 ye l'orọku onye mu
 wuru manụ l'ishi gude
 mee ya; ọ bụru eze.

¹⁸ Mu e-me g'iphere dũ
 ndu ọhogu iya ọkpobe
 adũdu;
 obenu lẹ yẹbedua bẹ
 mu e-kpube okpu-eze,
 a-nọdu eke paapaapa.”

Ebvú, aagũje mẹ a -nọdu
 eje Jierúsalemú; onye
 deru iya nũ bũ Dévidi

133 Lewarọ g'ọ dũ-be ree bya adũ
 ùbvù l'ẹnya;
 kẹ g'ùnwunna bukọbe
 tũgba bũru nanũ.
² Ọ dũephọ g'ọkpobe manũ,
 eshi mkpọ, a wũru
 Erọnu l'ishi;
 o shi iya l'ishi sọfuta iya
 l'ẹjí-agba;
 gbaa ya gorogoro sọfuta
 l'igburọnu uwe iya.
³ Ọ dũkwaphọ g'ẹka iji,
 shi l'ùbvù Hamọnu
 akwa l'eli ùbvù Zayọnu.
 Ọo l'echilabọ ndu dũ nno
 bẹ Chipfu agojeru ọnu-oma
 nkiya nũ;
 mbũ ọnu-oma ọphu bũ
 ndzũ ojejoje.

Ebvú, aagũje mẹ a -nọdu
 eje Jierúsalemú

134 Unu jaa Chipfu ajaja unubẹ
 ndu-ozí Chipfu g'unu ha;
 unubẹ ndu anọduje
 ejeru Chipfu ozi l'ùlo
 nkiya l'ẹnyashi.
² Unu palia ẹka unu imeli l'ùlo,
 dũ nsọ kẹ Chipfu;
 kele iya ekele!
³ Gẹ Chipfu, bũ onye meru
 igwe mee mgboko gbẹ
 lẹ Zayọnu gọru ọnu-oma
 nũ ngu.
135 Unu jaa Chipfu ajaja.
 Unu tua Chipfu ẹpha.

Unu tua ya ẹpha; unubẹ ndu
 ejeru Chipfu ozi;
² mbụ unubẹ ndu eje ozi
 l'eze-ulo Chipfu;
 mẹ l'oma-unuphu Chileke
 anyi.

³ Unu tua Chipfu ẹpha kele
 Chipfu dụ ree.

Unu gụa ebvu gude tua ya
 ẹpha; kele ọo iphe,
 gbaru nụ bụ ono;
⁴ kele Chipfu hotawaru
 Jiékọpu g'ọ bụru nkiya;
 mbụ l'ọ hatawaru
 Ízurẹlu g'ọ bụru ndu o nwe
 enwenwe gẹdegede kpọ.

⁵ O doru mu ẹnya lẹ Chipfu
 parụ ẹka;
 mbụ lẹ Nnajiuphu anyi
 tukurọ agwa l'ophu
 kakọta shii.

⁶ Ọo iphe, dụ Chipfu ree bẹ
 oomeje l'imigwe mẹ
 l'eliphe l'ophu.

Ọ bụkwarupho iphe,
 dụ iya ree bẹ oomeje
 l'ime eze-ẹnyimu mẹ
 l'ime ogbumini,
 dụ iya nụ.

⁷ Igwe -nọdu erwu
 erwurwu bẹ oomeje
 g'o shi l'ẹka igwe
 beru alị beru wata
 erwurwu.

Ọ nọdu emeje g'egbigwe
 daa m'ọ nọdu edze mini;
 tẹme ọ nọdu emeje gẹ
 phẹrephere shi lẹ
 mkpuru ẹka ọ tų-chiru
 iya wata ezizi.

⁸ Iphe, bụkpoo ọkpara,
 nọ lẹ Ijiputu bẹ o
 chigbushiru;
 mbụ iphe, bụ ọkpara
 lẹ nemadzụ yẹle
 iphe-edobe.

⁹ Iphe-ọhumalenya iya;
waa iphe, dọ biribiri
bẹ o mekọtaru unubẹ
ndu Ijiputu.

Ono bọru iphe, o gude
họ Fero yẹ
ndu-ozì iya ahùhù.

¹⁰ Ọhamoha,
dọ igwerigwe bẹ o
chitsushiru;
bya egbushikwaphọ ndu
eze, ọkpehu dọ.

¹¹ O gburu Sihonu,
bọ eze ndu Amọru;
bya egbua Ọgu,
bọ eze ndu Beshanu;
bya egbushikwaphọ eze
ndu Kėnanu g'ẹphe
hakọta.

¹² O woru alì phẹ washọaru
ndu nkiya, bọ Ízurelu;
g'ọ bọru okiphe phẹ.

¹³ Ẹpha gọbe Chipfu anọje
ojejeje.

Ọphu a byadu azọha ngu
azọha;
e -shi l'ọgbo sweru ọgbo;
¹⁴ kẹle Chipfu a-harọ ndibe
iya enge;
shi nno dọ ndu ejeru iya
ozì obu.

¹⁵ Agwa ndu ọhozo bọgbaa
mkpọla-ododo yẹ
mkpọla-ọchaa,
bọ iphe, nemadzọ gude
ẹka mee.

¹⁶ Ẹphe nweru ọnu;
ọphu ẹphe epfudu opfu.

Ẹphe nweru ẹnya;
ọphu ẹphe aphọdu
iya ọzo.

¹⁷ Ẹphe nweru nchì;
ọphu ẹphe anọdu iya iphe;
tẹme ọphu ọ dọdu unme ndzọ,
nọ phẹ l'ime.

¹⁸ Ndu agwọ phẹ nọ a-dọephọ

g'ẹ̀p̄he d̄u;
mẹ̀kp̄oo ndu dakoberu
phẹ̀ n̄u.

¹⁹ Unubẹ̀ ndibe Ízuru;
unu tua Chipfu ẹ̀pha.

Unubẹ̀ ndibe Er̄onu;
unu tua Chipfu ẹ̀pha.

²⁰ Unubẹ̀ ndibe Lívayi;
unu tua Chipfu ẹ̀pha.

Unubẹ̀ ndu ats̄u Chipfu ebvu;
unu tua Chipfu ẹ̀pha.

²¹ G'a gbẹ̀kwa lẹ̀ Zayonu
tua Chipfu ẹ̀pha;
mb̄u onye ono,
bu lẹ̀ Jierúsalem̄u ono.

Unu jaa Chipfu ajaja.

136 Unu kele Chipfu ekele;
kele ọ̀ b̄u onye ọ̀ma.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

² Unu kele Chipfu ọ̀phu kakọ̀ta
agwa l'ọ̀phu shii.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

³ Unu kele Nnajiuphu ndu b̄u
nnajiuphu l'ọ̀phu.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

⁴ Kele onye b̄u yẹ̀bedua
kpoloko emeje
iphe-ọ̀humalenya,
par̄u ẹ̀ka.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

⁵ Onye b̄u mmamiphe iya bẹ̀ o
gude mee eligwe.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

⁶ Mb̄u onye woru mgboko-a
l'ọ̀phu ph̄ushi l'eli mini.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u
l'ojejeje.

⁷ Ọ̀ b̄uru iya meshiru eze
iphe-a, emeje g'ìphóró d̄u-a,
d̄ugbaa biribiri-a.

N-yemobu iya anọ̀je jas̄u

I'ojejeje.

⁸ O meru ɛnyanwu g'o chije

I'eswe.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

⁹ O mee ɔnwa; waa kpokpode

g'ephe chije I'enyashi.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁰ Unu kele onye chigbushiru

ndu shi bụru ọkpara

I' Ijiputu.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹¹ Onye dufutaru ụnwu

Ízurẹlu I'echilabọ phẹ.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹² Ọ bụru I'ike ọkpụ iya bẹ o

gude dufuta phẹ.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹³ Unu kele onye bụ iya

kekaharụ Eze-ɛnyimu

Uswe-uswe ẹbo.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁴ Onye duru ndu Ízurẹlu

ghabua ya ẹbo.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁵ O kpota Fero yee ndu ojogu

iya I'ophu kporu ye I'

Eze-ɛnyimu

Uswe-uswe ono.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁶ Unu kele onye bụ iya

duru ndibe iya ije

I'echiegu.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁷ Onye chigbushiru ndu

eze, ọkpehu dughaa.

N-yemobu iya anoje jasụ

I'ojejeje.

¹⁸ Onye gbushikwarúpho
ndu eze, a maru ẹpha phẹ.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

¹⁹ O gburu Sihonu,
bú eze ndu Amoru.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²⁰ O bya egbua Ogu,
bú eze ndu Beshanu.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²¹ O woru alí phẹ nù onye
ọzo g'ọ búru okiphe iya.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²² Oo onye-ozí iya, bú Ízurẹlu
bẹ ọ nuru iya.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²³ Oo ya nyatarú anyíbe ndu
adúdu iphe, anyi bú.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²⁴ O bya anafuta anyi l'ẹka
ndu achí anyi lẹ njo.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²⁵ O bya abukwaru iya pho
azukota iphemiphe,
nọ ndzú.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

²⁶ Unu kele Chileke
k'imigwe ekele.

N-yemobu iya anọje jasú
l'ojejoje.

137 Anyi rwuru l'aguga ẹnyimu
Bábilonu.

Anyi noshia anọ kwaa
ẹkwa;

ẹka anyi nyatarú Zayonu.

² Anyi woru une anyi kobe
l'ẹkali-oshi wilo l'ẹka ono;

³ kele anyi rwuru ẹka ono;
ndu kpuru anyi lẹ ndzú

sù g'anyi gùtaru phẹ
ebvu.

Ndu ono, eme anyi omeliwe
ono sù g'anyi metaru
phẹ ẹmereme.

Ẹphe sùru anyi: “Unu chọnaa
ebvu ndu Zayọnu
nanụ gùaru anyi!”

⁴ Ọle ?denu g'anyi e-shi pata
ebvu, e gude ekutse
Chipfu je agụaha l'alị
ndu ọhozo?

⁵ Ọ -bùru lẹ mu zọharu
gùbe Jierúsalemù;
g'ẹka-ùtara mu zọhakwa
iphe, ọ maru ememe.

⁶ G'ire nyakụkwaru mu l'akpo;
m'ọ bùru lẹ mu ta
anyataduru ngu;
mbụ m'ọ bụkpodaa gùbe
Jierúsalemù bẹ mu meru
mkpụkpụ, emeje g'ẹhu
kachaa mu atsọ ụtso.

⁷ Gùbe Chipfu; nyatakwa iphe,
ndu Edọmu meru mbọku,
Jierúsalemù daru!

Ẹphe tọkoru tushia ụzu sù:
“Unu tsukpọshia ya.

Unu tsukpọshia ya tsurwua
ẹka a tųru ọkpa iya.”

⁸ Gùbe nwada Bábilọnu;
iphe, swiru ngu nụ bụkwa
ọla-l'iswi.

Ẹhu-ùtso bẹ a gọru nụ onye
a-pfụ ngu ụgwo iphe,
i meru anyi-a;

⁹ mbụ onye a-nata ngu ụnwu,
ị nwuru k'ọphúú kụa
pyaapya lẹ mkpuma.

Ebvú, Dévidi deru

138 Gùbe Chipfu; mu e-gude obu
mu g'ọ ha jaa ngu ajaja.

Mu a-nọdu l'iphu agwa gụa
ebvu gude tua ngu ẹpha.

² Mu a-gha iphu l'ụzo

eze-ulo ngu, dụ nsọ baaru
ngu ẹja.

Mu e-tu ngu ẹpha kele i bu
onye n-yemobu;
bya aburu onye apfushije
ike l'iphe, i pfuru;
kele i meru ẹpha ngu yee
opfu ngu;
ẹphe kakota iphemiphe l'eli.

³ Mu rakuru ngu; i za mu ẹnu.

I meru okpehu nu mu;
bya emee mu; mu nyaaha ndu.

⁴ Iphe, bukpo eze
unwu-eliphe l'ophu a-ja ngu
ajaja gube Chipfu;
m'ẹphe numa opfu,
shi ngu l'onu.

⁵ Ẹphe e-gude ọzo ke Chipfu
ono gụa l'ebvu;
kele o-gbu-nwiiinwii ke
Chipfu parụ ẹka.

⁶ A makwaru-a le Chipfu no
l'ephekerephe;
obenu l'anya iya adujeele-a
l'eka ndu lwazeru nu no;
mbu le ndu eku onwophe
be ọogbeje ọzenya maru.

⁷ O to dudu m'obeta
mu je aghajaa echilabo
iphe-ehuka;
l'i kpuchiẹle mu-a;
o to dudu iphe, eme mu nu.

Iimachije ẹka nwuphu ndu
gude ẹhu-eghu achị mu le
njọ azu.

O buru ẹkutara ngu ono be
iigudeje dzoo mu.

⁸ Iphe, bukpo iphe,
Chipfu kweru ukwe le ya
e-me be oo-mekotaru mu.

Gube Chipfu; n-yemobu
ngu anoje jasụ l'ojejeje.

Jiko be buhakwa ozi ono,
i gude l'eka eje ono.

Ebvu-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvu

139 Gùbe Chipfu; ì vòchawaru
mu obu.

Nta-a bẹ ì mawaru gẹ mu gbaru.

² Ì maru teke mu nọ anọ;
maru teke mu gbẹshiru
agbẹshi.

Ìinoduje ụzenya maru iphe,
mu arị l'obu mu.

³ Ìimajeru teke mu agbẹshi eje
iphe;
waa teke mu zẹ azẹ.

Iphe, bụ ụzo mu l'ophu
dokotaru ngu ẹnya.

⁴ Ọobujeru; opfu -bya eshi mu
l'onu futa;
l'ì makotawaru iphe,
mu abya epfufu gùbe Chipfu.

⁵ Ì nọ-pheru mu mgburugburu
iphu l'azụ.

I wowaru ẹka ngu byabẹ mu
l'ishi.

⁶ Amama ono, ì maru mu ẹgube
ono dukwa mu oke biribiri;
bya apaa mu ephekerephe
k'ophu uche mu te erwudu iya.

⁷ ?Bụ awe bẹ mu a-nọdu,
bụ ẹka Unme nkengu anọdu?

?Bụ awe bẹ mu a-gbaru laa,
bụ ẹka ì tị humaduru mu?

⁸ Mu -pheru lashia l'imigwe
bẹ ì nọwaa l'ẹka ono.

Teke mu jeru je agbaa
iphe-azẹ l'alì-maa zẹ
bẹ ì nọkwa iya phọ.

⁹ Mu -chịta òkù nchi-abọhu
kpube onwomu;
gude iya phee pherwua
ẹka ẹnyimu sọ-beru gburu;

¹⁰ mbụkponu l'ẹka ono bẹ
ìi-nọdulekwa-a edu mu;
tẹme ẹkutara ngu egudele
mu-a gudeshia mu ike.

¹¹ Teke mu sụru lẹ mu maru-a

l'ochii e-domi mu-a;
 l'ìphóró a-buru-a ɛnyashi
 nọ-phae mu mgburugburu;
¹² l'ì bya egoshi l'ochii ono
 ta abụdu ọchii l'ẹka ị nọ.

Ẹnyashi ono taa bụkpodaru
 ngu nụ ọchii.

Ẹnyashi ono a-nọduele-a
 echi swachaswacha
 g'echi-eswe;
 kẹle gụbedua bẹ ọchii
 dọuele-a g'ìphóró.

¹³ Kẹle iphemiphe, nọ mu l'ime
 ẹhu bụ ngu meru iya;
 tẹme ọ buru ngu dzepfuru
 mu nanụ teke mu nọ l'ẹpho
 ne mu.

¹⁴ Iphe, mu ekele ngu ekele
 iya bụ l'i meru mu l'ụzo,
 dụ ebvu bya adụ biribiri.

Iphe, doru mu ɛnya
 rengurengu bụ l'ozi,
 iijeje dụ biribiri.

¹⁵ Ọkpu ọkpu, nọ mu l'ẹhu g'ọ
 ha ta adụdu ọphu e domiru
 ngu edomi teke ono,
 eeme mu l'ochii ono.

Teke mu nọ l'ime ẹpho;
 e mengashia mu dzepfua mu;
 mu buru nanụ-a;

¹⁶ bẹ i gudehawaa ɛnya
 ngu hụma ogwe mu ọphu
 adụkpodaa g'e mewaru iya.

Ujiku ole, a tuburu lẹ mu
 a-nọ l'eliphe-a bẹ e
 dekọtahawaru l'ẹkwo ngu;
 tẹme mu bebe nọo g'ọ ka
 mma l'ọo ujiku ono nanụ.

¹⁷ Ẹgube g'ọriri, ịjiriri mu
 dụ-bekwanụ mu mkpa;
 gube Chileke.

A -chikobe iya bẹ ọ pakwaru
 ẹka apaa.

¹⁸ Ọ -buru gẹ mu wata iya
 agugu bẹ ọ kakwa ẹja,
 nọ l'alị l'otu.

Mu -shikpọ lẹ mgbẹnya tehu;
mu -tehushia mu lẹ ngu
anọdukwa g'anyi nọ.

¹⁹ Gụbe Chileke;
ọ dụ mu g'a sụ l'ị tųkoru
ndu ẹjo-iphe gbushia.

Unu parụ mu haa;
unubẹ ndu ono,
egbu ọchi anọduje agụ
g'onye mini agụ ono.

²⁰ Ndu ono anọduje achiru
gụbe Chileke ẹjo idzu;
tẹme ẹphe nọdu achị ngu
lẹ njọ;
bya eku ngu oku-eswe.

²¹ Iphe, bụ ndu kpọru gụbe
Chipfu ashị bẹ mu
kpọkwarupho ashị;
tẹme iphe, bụkpoo ndu
kwolihuru etso ngu opfu
bẹ mu anọduje
akpọ-yiru ukuvu.

²² Ẹphe dụ mu ashị mebyi
adụdu;
mbụ lẹ mu agụkobeje
phẹ lẹ ndu ọhogu mu.

²³ Vọchanaa ọkpoma mu jiko
Chileke;
maru iphe, dụ mu l'obu.
Hụnaa mu ama maru g'ọriri
mu gbaru.

²⁴ Lenea mu ẹnya maru;
?ọ dųru ẹka ụzo
kpọswehuru mu?

Ọ -bųru l'ọ dųru;
jiko duphutanu mu azụ
l'ụzo ndzụ ojejoje.

Ebvú-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvu

140 Nafutanu mu l'ẹka ndu
ẹjo-iphe jiko Chipfu.

Letanụ mu ẹnya gẹ mu
ta adaba l'ẹka ndu emeje
nemadzụ mkpawere.

² Ndu bụepho ẹjo-iphe bẹ ẹphe

anọduje achị idzu iya
 l'ime obu phẹ;
 bya abụerupho ọgu bẹ ẹphe
 anọduje akpali
 mbọku-mbọku.

³ Ire phẹ bẹ ẹphe emeje
 l'ọotsu nkọ g'ire ẹjo agwọ.

Opfu, eshije phẹ l'ọnu nọdu
 egbu egbugbu g'ẹru ogiji.

⁴ Gudeshinaa mu jiko Chipfu;
 gẹ mu ta adaba l'ẹka
 ndu ẹjo-iphe.

Phufunu mu l'ẹka ndu emeje
 nemadzụ mkpawere;
 mbụ ndu achọ ụzo,
 ẹphe e-shi chikota mu ọkpa!

⁵ Ndu eku onwophe
 gbabẹwaru mu ọnyà.

Ẹphe gebecharu ụgbu
 phẹ kwabẹru mu;
 bya atụa igbudu dokaa l'iphe,
 bụkpoo ụzo, mu eshi eshishi.

⁶ Gụbe Chipfu; iphe,
 mu epfujẹ bụ l'ọo ngu
 bụ Chileke mu.

Jiko Chipfu; nụmanu mkpu
 ono, mu echi sụ g'i
 menaarụ mu eze-iphe-oma ono.

⁷ Gụbe Chipfu, bụ Nnajiuphu
 anyi;
 gụbe onye ike dụ;
 bya abụru onye adzoje
 mu nụ;
 gụbe onye egbobutajẹ
 ishi mu mẹ a -nọdu alwụ ọgu;

⁸ be mekwarụ ndu ẹjo-iphe
 iphe ono, agụ phẹ nụ ono;
 jiko Chipfu.

B'ekwekwa g'idzù, ẹphe achị
 jee g'ẹphe achị iya.

Ọdumeka bẹ ẹphe a-watakwa
 eku onwophe.

⁹ G'iphe, e-rikpute ndu ono,
 kephe ru mu
 mgburugburu ono
 ishi bụkwaru iphe-ẹhuka,

ẹphe gude ire phe
kpatarụ onwophe.

¹⁰ G'icheku-ọku, ata pfupfupfu
bụkwaru iphe, aa-zube
phe l'ishi.

G'a pakwaru phe chie echie
l'ọku, enwu
phoophoophoo;
mbụ l'ime nsụ,
ẹphe ta abyadụ afutaba afuta.

¹¹ Gẹ ndu njo-opfu ta
angukwaru anguru l'alj-a.

G'ẹjo-iphe chikwa nta ndu
mkpawere ono.

¹² Mu maru-a lẹ Chipfu ahajeru
onye ukpa enge;
tẹme ọ nọdu emeje g'ikpe
kaleru onye adudu g'ọ
dụ iya.

¹³ Gẹ mu gbukwaa ya tororo;
ndu pfuberekoto e-kelekwa
ngu ekele;
tẹme ọ buru l'iphu ngu be
ndu obu phe guru ìphóró
e-buru eburu.

Ebvụ-oma, Dévidi deru

141 Gube Chipfu; mu araku ngu.
Gbanaaru mu mkpu
egwegwa.

Numanu olu mu mę mu
raku ngu.

² G'epfupfu, mu epfu anụ ngu
shikwa ngu mkpọ
g'ụnwù-isensu.

G'ẹka, mu chiliru imeli epfu
anụ ngu dukwa ngu g'anụ,
e gburu wotaru ngu
l'uzenyashi.

³ Yenu ndu nche g'ẹphe chee
onu mu nche;
jiko Chipfu.

Jiko chenu ogbogboromonu
mu nche.

⁴ Te ekwekwa g'obu mu
ghaaru eme ẹjo-iphe iphu;

mbụ gẹ mu tsoru ndu
 ẹjo-iphe wata eme ẹjo-ememe;
 ọphu mu etsokwaru phe
 ria iphe,
 ẹphe kwakọberu mu shi
 nno rirwua onwomu.

⁵ G'onye p̄f̄uberekoto chia
 mu rọ iphe.

Ọo-dụ mu rọ g'ọ bụ iphe-oma
 bẹ o meru mu.

G'ọ baarụ mu rọ mba.

Ono a-gberọ dụ mu g'ọ bụ manụ,
 eshi mkpọ bẹ ọowu
 mu l'ishi.

Ishi mu bẹ ọo-gbenu
 atsọ ntumatu.

Obenu ẹ mu anọdujeepho epfu
 anụ ngu sụ g'i mee g'ẹjo
 idzu ndu ẹjo-iphe ta vù.

⁶ Ndu-ishi phe bẹ ee-nwufu
 ẹ mkpakponu ẹka
 ẹphe degeru.

Ọo ya bụ gẹ ndu ẹjo-iphe
 amaru l'iphe,
 mu pfuru bẹ mu pfuru
 nhamunha.

⁷ Ẹphe asụ: "Ọo g'aakoje ọkoro
 gbubashia alì-a;
 bụ g'a tükashiru ọkpụ anyi
 nanụ nanụ l'ọnu ilu."

⁸ Obenu ẹ mbẹdua bụ l'ẹka
 ị nọ bẹ mu dabẹru ẹnya
 gụbe Chipfu,
 bụ Nnajiuphu anyi.

Ọo l'ime ngu bẹ mu gbabarụ
 je anọdu ezeru ndzụ.

Jiko te enwukwaru mu
 haarụ ọnwu.

⁹ Mena gẹ mu ta adalahụ l'ọnyà,
 ẹphe gbabẹru mu;
 mbụ l'igbudu,
 ndu ẹjo-iphe tųru doberu mu.

¹⁰ Gẹ ndu ẹjo-iphe dalahụkwa
 l'ụgbu, ẹphe geberu.

Gẹ mbẹdua ghata phe g'ọ tọ
 dụ iphe, e-me mu nụ.

Évù, Dévidi kwarụ teke ọ
nọ l'ogba epfu anụ Chileke

142 Mu chiru mkpu chishia ya
ike chiku Chipfu.

Iphe, mu chidoru mkpu ono
bụ g'o meeru mu
eze-iphe-oma.

² Mu woru iphe, atsụ mu
l'ẹhu woru dooru iya;
mbụ lẹ mu woru iphe-ẹhuka,
mu eje g'ọ ha dokotaru iya.

³ Teke ike abvụkpowa mu
abvụbvụ bụ gụbedua
abọru mu ụzo.

L'ụzo, mu eshikpọo eshishi
bẹ ndiphe gbakaerupho
ọnyà gẹ mu nmalahụ.

⁴ Lenaa ẹnya l'ẹkutara mu;
hụma l'ọ tọ dudu onye
akpa mu ishi.

Mu te nwedu ẹka bụ:
mu -gbabata iya;
mu anọdu iya zee ndzụ;
noo kele ọ tọ dudu onye
akpa ndzụ mu ishi.

⁵ Ọ bụru gube Chipfu bẹ
mu chikuru lẹ mkpu.

Mu sọru-a: "Ọo l'ime ngu
bẹ mu anọduje ezeru ndzụ;
tẹme ọ bụru ngu bụ
okiphe nkemu l'alị ndu
nọ ndzụ."

⁶ Ngabenu nchị nụma mkpu,
mu echi;
kele ọ dọru iphe,
atsushikpo mu l'ẹhu ike.

Jiko nafutanu mu l'ẹka
ndu achị mu lẹ njọ;
kele ẹphe ka mu ọkphehu.

⁷ Gbafutanu mu lẹ mkpọro-a,
mu nọ-a;
k'ọphu mu e-kele ngu
ekele iya.

Ọo ya bụ gẹ ndu pfuberekoto
anọ-phee mu mgburugburu;

noo kele i nwụbenukaru
mu ọnya.

Ebvụ-oma, Dévidi deru

143 Gụbe Chipfu;
nụmanu epfupfu, mu epfu
anụ ngu.

Ngabenu nchị nụma mkpu,
mu echi sụ g'i meeru
mu eze-iphe-oma.

Eshinu i bụ onye pfuberekoto
bya aburu onye apfushije
ike l'iphe, i pfuru;
jiko zanụ mu ọnu!

²Jiko te ekpeshinu mụbe
onye-ozu ngu ikpe;
kele ọ tọ dudu nemadzụ,
dzụ ndzụ, pfuberekoto
l'iphu ngu.

³Onye ọhogu mu chiru
mu gude;
bya echita mu tịa l'alj;
bya emee mu;
mu nọdu l'eka gbakotaru
ochii g'akahụ maa,
nwuhuru lẹ ndiche.

⁴Noo g'o gude ike wata
mu abvubvu.

Obu wata mu akụ photophoto.

⁵Mu nyata g'o shi aduje
teke ndiche.

Mu bya anọdu nggujunguji
riahaa iphe, bukpo iphe,
i mekotaru anyi;
bya elerwebaa ọnya ree
l'iphemiphe,
i gude ọka ngu mee.

⁶Mu chiliaru ngu ọka mu labo
imeli.

Ọgu ngu gụahaa obu mu
g'egu-mini anọduje agụ
alị-ọkponku-a.

⁷Zanụ mu ọnu ẹgwegwa jiko
Chipfu;
kele ike abvuwaa mu l'ele
ọnya ngu.

Be domikwaru mu iphu
 ngu edomi;
 ọdumeka bẹ mu a-dụkwa
 gẹ ndu e liru l'ilu.

⁸ O -rwutashia echele gẹ
 mu numanu opfu,
 a-nọdu akọru mu kẹ
 n-yemobu ngu;
 kẹle ọo ngu bẹ mu dakoberu.

Jiko goshinụ mu ụzo,
 mu e-shije;
 kẹle ọo l'ẹka i nọ bẹ obu
 mu nọ.

⁹ Nafutanu mu l'ẹka ndu ọhogu
 mu phẹ jiko Chipfu;
 kẹle ọo l'ime ngu bẹ mu
 domiru onwomu.

¹⁰ Zia mu iphe, bụ uche ngu
 gẹ mu meje;
 kẹle ọo ngu bụ Chileke mu.

Jiko gẹ Unme nkengu,
 bụ ọkpobe Unme ono
 dunaa mu shia ụzo,
 pfulu nhamunha.

¹¹ Kebenu ndzụ mu l'oma jiko
 Chipfu; g'ẹpha ngu apfulu.
 Gudenụ apfulubekoto
 nkengu nafuta mu
 l'iphe-ẹhuka-a, mu eje-a.

¹² Gudenụ kẹle i yeru mu obu;
 mee g'ọnu bụru ndu ọhogu
 mu kpurukudukuu.

L'ị tuko ndu achị mu lẹ njo
 g'ẹphe ha mee g'ẹphe
 bụru mkpurupyata;
 noo kẹle mu bụ
 onye ejeru ngu ozi.

Ebvú, Dévidi deru

144 G'e tua Chipfu,
 bụ agbara-mkpuma
 mu ẹpha.

Ọo yẹbedua ezi mu
 g'ẹka shihu mu ike l'ọgu;
 mbụ l'ọo yẹbedua
 ezi mkpushi-ẹka mu

g'aalwuje ọgu.

² Chileke yeru mu obu;
tẹme ọ bụru onye mu
agbabaję l'ime iya je
edomia ndzụ mu.

Ọ bụ onye egbobutaję mu nụ;
bya abụkwarupho onye
adzoje mu nụ;
tẹme ọ nọdu emeje
ụnwu-eliphe g'ẹphe
nọdu mu lę mkpula.

³ Gụbe Chipfu; ?bụ gụnu bę
nemadzụ bụ kę g'i
rivuje iya?

?Bụ gụnu bę ụnwu-eliphe
bụ kę g'i letaję phę ęnya?

⁴ Nemadzụ dọephọ g'udzu
ọnu.

Eswe ndzụ iya aduje g'ibvù
oshi, abụjeru;
ọ -kpọo ụpfu nwanshji
l'a hụma-buhu iya.

⁵ Chijanaa igwe tarara
jiko Chipfu.

Shi l'ẹka ono nyizeta bya
apfuru l'eli úbvú;
g'úbvú awata akpụ
tụtuutuu.

⁶ Tụnaa egbigwe gude chikashia
ndu ọhogu mu achikashi.

Gbaa phę apfụ ngu gude
mebyishia phę.

⁷ Gbenu l'ephekerephe ẹka ono,
ị nọ ono machia ẹka
dzọta mu.

Nafuta mu l'echi
asogaso-ęnyimu;
mbụ l'ẹka ndu shi ọhozo.

⁸ Ndu bụ iphe,
jiru phę ọnu pyimu bụ
adzụ ụka;
tẹme ẹkutara phę bụru iphe,
ẹphe egudeje iya eme
bụ ughoshi.

⁹ Mu a-gụ ebvụ ọphúú nụ
ngu gụbe Chileke.

Ọ bụru ogelenda,
 a kparụ l'ụdo iri bẹ mu
 a-kụ gude gụaru ngu
 ebvụ ọbu;
¹⁰ mbụ gube onye emeje g'eze
 lwụa ọgu lwụ-kpee;
 bya abụru onye anafutaje
 onye-ozì iya,
 bụ Dévidi g'e te gude
 ogu-echi nmagbua ya.

¹¹ Jiko dzonaa mu!
 Nafutanu mu l'ẹka ndu
 ọhozo;
 mbụ ndu bụ iphe,
 ejije phẹ ọnu pyimu bụ
 adzụ ụka;
 tẹme ẹkutara phẹ bụru iphe,
 ẹphe egudeje iya eme
 bụ ughoshi.

¹² Mee g'ụnwu nwa nwoke,
 anyi nwuru dụ g'iphe,
 a kuru akuku teke ẹphe
 bụ nwata.

G'ẹphe dụ g'iphe,
 a kuru akuku,
 e letaru ẹnya mee g'o vu
 ọkpobe evuvu.

Tẹme l'i mee g'ụnwu anyi
 nwanyị dụ g'igbulo,
 a kpuru; ọ nọdu ama mma;
 e gude iya mee unuphu
 ibe eze;
 ọ nọdu ama ntumatu.

¹³ L'i mekwaphọ gẹ nri,
 dulaje iche iche ji ọba
 anyi ejiji.

Tẹme l'i mekwaphọ g'aturu
 anyi zushia azuzu ike;
 k'ọphu oogudeje ụnubuku
 aturu ka shii apha
 g'apha l'ẹgu adobeje iya.

¹⁴ Eswi anyi eshijekwaphọ
 ike vuje oke ivu.

Etsukposhi igbulọ mkpukpu
 anyi ta aduhedu.

Ọphu ọ duedu ndu

akpukwadu anyi lẹ ndzụ;
 ọphu ọ dukwa iphe,
 e-me k'ọphu aa-ra ejo
 ẹkwa tsoru ụzo ndu anyi.

¹⁵ Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ ndu
 ọ dụ nno l'ibe phẹ.
 Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ ndu
 Chileke phẹ
 bụ Chipfu.

Ebvu-ekele, Dévidi deru

145 Mu a-nọdu ekutse gube
 Chileke mu, bụ eze.

Mu a-nọdu etu ngu ẹpha jasụ
 l'ojejeje.

² Mu a-nọdu etu ngu ẹpha
 mbọku-mbọku.

Mu a-ja ngu ajaja jasụ
 lẹ tuutuutuu lẹ
 m̄jimiimii.

³ Chipfu parụ ẹka;
 ọ bụru iya bẹ ọ gbaru
 g'a kachaa etu ẹpha.

G'ọ habe shii ta adudu onye
 sụru iya amaẹberu.

⁴ Ọgbo, nọnu a-nọdu atujeru
 ọgbo,
 etso phẹ nụ ọnu iphemiphe,
 iimekọta.

Ẹphe a-kojeru phẹ iphe,
 dụ biribiri, iimeje.

⁵ Ẹphe a-nọdu atụ ọnu
 g'iigbube nw̄iinwii
 waa g'akwabẹ ùbvù ngu
 habe shii.

Mbẹdua a-nọdu nggujungguji
 r̄ia g'iphe,
 iime dụ-be biribiri.

⁶ Ẹphe a-nọdu atụ ọnu g'ike
 dụ-be l'oz̄i, dụ biribiri, iije.

Mbẹdua atụkwapho ọnu iphe,
 parụ ẹka iimekọtaje.

⁷ G'ẹphe ha a-tụko pfukash̄ia
 g'ị dụ-be ree.

Ẹphe abya egude ẹhu-utso ḡua
 apf̄ubekoto ngu l'ebvu.

⁸ Chipfu bụ onye emeje
eze-iphe-oma bya aburu
onye aphuje obu-imemini.

Èhu te egghuedu iya egghu
egwegwa;
tème ọ nọdu eyeje obu
yegharu iya ẹka.

⁹ Chipfu nwuberu onyemonye
enya.

Iphemiphe, o mekpọru ememe
bẹ ọophujeru obu-imemini.

¹⁰ Iphemiphe, i meru ememe
a-nọdu aja ngu ajaja
gube Chipfu.

Ndu duru ngu nsọ a-nọdu etu
ngu ẹpha.

¹¹ Ẹphe a-tụ ọnu g'ẹka i bụ eze
dụ-be biribiri;
bya atụa ọnu g'ọkpehu ngu
habe shii;

¹² k'ọphu onyemonye
a-makotaru iphe,
paru ẹka iimeje;
bya amakwarupho g'ẹka,
i bụ eze dụ-be akpabiri.

¹³ Ịi-buru eze jasụ l'ojeje;
bya achia; e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

Chipfu bụ onye apfushije ike
l'iphemiphe, o kweru
ukwe iya;
tème o yekota iphemiphe,
o meru ememe obu.

¹⁴ Iphe, bukpo ndu abya
ada iko bẹ Chipfu abujeru
agbarike phe;
bya apalije ndu e wozeru ali.

¹⁵ G'ẹphe ha atukoje ele ngu
enya l'ẹka;
tème i nọdu anujekwanu
phe nri l'orwuberu iya.

¹⁶ Ịisaje ọbochi-ẹka ngu
gude mee g'ephọ ji
iphemiphe, nọ ndụ.

¹⁷ Chipfu pfuberekoto
l'iphemiphe, oome;

tẹme o yee iphemiphe,
o meru ememe obu.

¹⁸ Chipfu anọduje ndu rakuru
iya nù ntse;
mbù ndu gude ire-lanù
raku iya.

¹⁹ Ndu atsù iya ebvu bẹ
oomejeru iphe, agù phẹ nù;
tẹme o nọdu anụmaje mkpu,
ẹphe echi je adzọta phẹ.

²⁰ Onyemonye yeru Chipfu
obu bẹ ọonoduje eche nche;
obenu lẹ ndu ẹjo-iphe bẹ
oo-mebyishikọta.

²¹ Ọnu mu bẹ mu e-gude etu
Chipfu ẹpha.

G'iphemiphe, o meru dobe
lẹ mgboko kelejekwa
iya ekele jasù lẹ tuutuutuu
lẹ m̄jimiimii.

146 Unu jaa Chipfu ajaja.
Obu mu; jiko jaa Chipfu ajaja.

² Mu a-nọdu aja Chipfu ajaja
jasù gẹ mu a-nọ-beru.

Mu a-nọdu agù ebvu gude
etu Chileke mu ẹpha
jasùru asùru.

³ Ba kpọkwaru obu yeru
ndu-ishi;
mbù nemadzù mmanù,
ta adùdu ike adzọta
ndzù nemadzù.

⁴ Ndu abujeru; unme,
nọ phẹ l'ime -phefuwa;
ẹphe alaphu azù je
abùru ẹja.

Ọ bụru mbọku ono gẹdegede
bẹ iphe,
ẹphe ch̄iru idzu ememe
abv̄ukotaje.

⁵ Ẹhu-útso bẹ a gọru nù onye bụ
Chileke kẹ Jiékọpu bẹ
eyejerù iya ẹka;
mbù onye bụ ẹka obu iya
aduje bụ lẹ Chipfu,
bụ Chileke iya;

⁶ mbụ Chileke ono,
 bụ onye meru igwe mee ali;
 bya emee eze-onyimu;
 waa iphemiphe, nọ iya nụ;
 bya aburu onye apfushije
 ike l'ire-lanụ jasụ l'ojejoje.

⁷ Ndu eeme ewere bẹ
 ọhajeru enge;
 tẹme ọ nọdu anụje ndu
 ẹgu agụ nri.

Chipfu emeje gẹ ndu a
 turu mkpọro nweru
 onwophe.

⁸ Chipfu emeje gẹ ndu
 atsụ ishi wata aphụ ụzo.
 Ookulije ndu e wozeru ali;
 tẹme ọ nọdu eyeje ndu
 pfuberekoto obu.

⁹ Chipfu anọduje eche ndu
 lwarụ alwalwa nche.

Ọ bụru iya egudeje ndzụ
 ndu enwedu nna yẹ
 ụnwanyi, ji phe anọdu;
 obenu l'ụzo ndu ẹjo-iphe
 bẹ oogbuchije.

¹⁰ Chipfu a-buru eze jasụ l'ojejoje;
 mbụ lẹ Chileke kẹ gụbe
 Zayonu a-buru eze;
 e -shi l'ogbo sweru ogbo.

Unu jaa Chipfu ajaja.

147 Unu jaa Chipfu ajaja.
 Agụ ebvú gude ekele Chileke
 anyi ekele dụ ree.

Aja Chipfu ajaja bụ iphe
 ẹhu-utso; bya aburu iphe,
 rwuberu iya nụ.

² Ọo Chipfu gude ẹka iya
 akpụ Jierúsalemú.

Nta-a bẹ o rwutawaru ndu
 Ízurẹlu, a kpuru lẹ ndzụ
 gude alwaphuta azụ.

³ Ọ bụ onye emeje gẹ ndu obu
 phe tsuru gwogiri-gwogiri
 nọdu ndzụ;
 tẹme ọ nọdu asachajẹ phe
 ọnyá ẹka e mekarụ

phẹ iphe.

⁴ Ọo ya ọ́rú kpokpode ọ́gú
maru ole, ọ́ gbaru g'ọ́ dọ́;
bya agụkota phẹ ẹ́pha
l'ẹ́hu l'ẹ́hu.

⁵ Chipfu k'anyi parụ ẹ́ka;
tẹ́me ike iya bụ́ru ike,
nyị́beru anyị́be.

Nkwamẹ́nya nkiya ta adụ́du
onye sụ́ru atụ́ ọ́nu g'ọ́
habe shii.

⁶ Ọo Chipfu gude ndzụ́ ndu
wozeru onwophẹ́ alị́;
obenu lẹ́ ndu ẹ́jo-iphe bẹ́
oochitajẹ́ tụá l'alị́.

⁷ Unu ọ́nụ́naa ebvu gude kele
Chipfu ekele.

Unu gudenụ́ une kụ́aru
Chileke anyi nkwa.

⁸ Ọo ya gude urwukpu
kwechia akpaminigwe
l'ophu.

Ọ́ nọ́du edzejeru eliphe mini;
bya emeje g'ẹ́swa rwushia
l'eli úbvú.

⁹ Ọo ya anụ́ iphe-edobe nri;
bya abụ́ru iya anụ́je ụ́nwu
okpoko-ọ́hà nri m'ẹ́phe
raa ọ́rà iya.

¹⁰ Ọ́ tọ́ bụ́du ike, dọ́ l'inya emeje
g'ẹ́hu tsọ́o ya ụ́tso;
ọ́phu ọ́ bụ́du apata-ọ́kpa
nemadzụ́ emeje g'ẹ́hu
tsọ́o ya ụ́tso.

¹¹ Ndu emeje g'ẹ́hu tsọ́o Chipfu
ụ́tso bụ́ ndu atsụ́ iya ebvu;
mbụ́ ndu bụ́ ẹ́ka ẹ́nya
phẹ́ adụ́je bụ́ lẹ́ n-yemobu
Chileke.

¹² Gụ́be Jierúsalemú;
janaa Chipfu ajaja.

Tunaa Chileke ngu ẹ́pha
gụ́be Zayọ́nu.

¹³ Kẹ́le ọ́o ya emeje g'okpokuu
ọ́nu-abata ngu shihu ike;
tẹ́me ọ́ nọ́du agojeru ọ́nu-oma

nụ ndu nọ ngu l'ime.

¹⁴ Oomeje gẹ nchị dụ doo

l'oke alị ngu l'ophu;

tẹme ọ nọdu egudeje

ọkpobe ereshi azụ-ji

ngu ẹpho.

¹⁵ Ọo iphe, ọ sọru g'o mee

l'eliphe emeje.

Opfu ngu abụjeru; epfuzeta,

iipfuzeta iya l'ọ tuko

mgboko l'ophu ngadzuru.

¹⁶ Ọ bụ onye ewojeru

aka-mini-sunoo phushi

g'onye phushiru ukpo;

bya eworu ijimini

phekaa l'o dzuru ẹkameka

g'onye phuru ntụ.

¹⁷ Ookpotajẹ akamini jia g'onye

jjiru ẹja.

?Bụ onye a-dụ ike nọdu g'oyi

akamini ono tsua ya?

¹⁸ Ọlobule-a opfu-ọnu bẹ

oopfuje;

akamini ono adazehu.

Oomeje gẹ phẹrephere

wata ezizi.

Phẹrephere ono -ziahaẹpho;

akamini ono adazehu wata

asọ asọso.

¹⁹ Opfu iya bẹ o kpuhawarụ

goshi Jiékọpu;

mbụ l'ikpe, o kperu;

yẹe iphe, ọ tọru ọkpa iya

sụ g'e tsoje bẹ o

kpuhawarụ goshi Ízurelu.

²⁰ Ọ tọ dụdu ọhozo, o mejewaru

ẹgube ono.

Ndu k'ono ta amadụ ikpe,

o kpewaru dobe.

Unu jaa Chipfu ajaja.

148 Unu jaa Chipfu ajaja.

Unu shi l'imigwe jaa Chipfu

ajaja.

Unu nọdu l'ẹka kachaa

ephekerephe jaa ya

ajaja.

² Unubẹ ụnwu ojozi iya l'ophu;
unu jaa ya ajaja.

G'iphe, bụkpoo ojogu imigwe
l'ophu jaa ya ajaja.

³ Unu jaa ya ajaja;
unubẹ ẹnyanwu yẹe ọnwa.

Unu jaa ya ajaja;
unubẹ kpokpode,
egbu nwjinwii.

⁴ Unu jaa ya ajaja;
unubẹ akpaminigwe;
mẹkpoo unubẹ mini,
noghara akpaminigwe
anogha.

⁵ Unu tuko g'unu ha jaa Chipfu
ajaja;
kẹle ọo ya sọru g'unu dụ;
unu dụ.

⁶ Ọ bụru iya sọru unu l'owa-a
ẹka unu a-nodugbaa
baa.

Ọ bụru ẹka ọ sọru g'unu
nodu bẹ unu nogbaa.

Unu je a-nodu iya jasụ l'ojejoje.
Iphe ono, ọ tọru ọkpa iya
ono ta abyadụ echihu
echihu.

⁷ Unu nodunu l'eliphe jaa
Chipfu ajaja;
unubẹ iphe, dụgbaa biribiri,
o meshiru dobe l'eze-ẹnyimu;
waa ọphu nogbaa lẹ
mini-ime-ali.

⁸ Unu jakwapho Chipfu ajaja;
unubẹ egbigwe;
mẹ aka-mini-sunoo;
mẹkpoo urwukpu;
waa oke pherephere,
emeje iphe, o pfuru.

⁹ Unubẹ oke úbvú mẹ iphe,
bụ úbvú nshii; waa oshi-omi;
mẹkpoo oshi sida;
unu jakwaa ya pho ajaja.

¹⁰ G'anụ-egbudu; mẹ iphe-edobe;
waa ụnwehu; mẹkpoo ẹnu,
ephe l'eli tükokwapho

jaa ya ajaja.

¹¹ Unubẹ ndu eze, nọ l'eliphe;
 mẹ unubẹ iphe, bụ ọhamoha;
 waa unubẹ ndu-ishi;
 mẹ iphe,
 bụ ndu eze mgboko l'ophu;
¹² mẹ unubẹ ụnwokorobya;
 waa unubẹ ụnwumgboko;
 tẹme waa unubẹ ndu bụ
 ọgerenya mẹ ụnwegirima;
 unu jajekwa iya
 phọ ajaja.

¹³ Unu tuko g'unu ha jaa Chipfu
 ajaja;
 kele ọo ẹpha iya kpoloko
 bụ ẹpha, kakota l'eli.
 Ọdu-biribiri iya dagharu
 mgboko l'ophu bya
 adaghaa imigwe.

¹⁴ O meru g'onye ike dụ futaru
 ndu nkiya.
 Ọ bụru onye ono bẹ ndu
 duru iya nsọ,
 bụ ndu Ízurelu anọduje
 aja ajaja ono;
 mbụ ndu ono,
 dụ iya l'obu ono.

Unu jaa Chipfu ajaja.

149 Unu jaa Chipfu ajaja.
 Unu gụa ebvu ọphúú nụ
 Chipfu.

Unu gụa ebvu gude jaa ya
 ajaja l'ẹka ndu duru
 iya nsọ dzukoberu.

² Gẹ ndu Ízurelu tee ẹswa
 l'ẹka onye meru phẹ nụ.
 G'onye eze ndu Zayonu mee
 g'ẹhu tsọ phẹ ụtso.

³ G'ẹphe tuko gude ete ebvu
 jaa ẹpha iya ajaja.

Tẹme ẹphe egude nkwa yẹe
 une gude gụa ebvu
 nụ iya;

⁴ noo kele Chipfu bẹ ndibe
 iya dụ l'obu.

Ndu wozeru onwophẹ alị

bẹ ookpubeje ndzọta
g'okpu-eze.

⁵ Gẹ ndu duru Chileke nsọ teje
ẹswa l'ẹgube úbvú ọwa-a,
a kwabẹru phẹ-a.

Tẹme ẹphe agụkwapho ebvu
ẹhu-utso m'ẹphe zẹ azẹe
l'iphe-azẹe phẹ.

⁶ G'aja Chileke ajaja bụru iphe,
ẹphe a-kpuru l'ọnu.

Tẹme ẹphe atsua ogu-echi,
atsụ akpatiphu labọ l'ẹka;

⁷ gude iya je agwata ndu
ọhozo ụgwọ iphe,
ẹphe meru phẹ;
bya egude iya nua
ụnwu-eliphe aphụ.

⁸ Tẹme ẹphe egudekwa iya
phọ tụa ndu eze
phẹ ẹgbirigba;
mbụ tụa ndu nweru
enya mkpọro.

⁹ Ọo ya bụ g'ẹphe eshi nno
meẹbekota iphe,
onye-ikpe deru l'ẹkwo
sụ g'ẹphe mee ndu ọhogu
phẹ ono.

Ọwa-a bụ iphe, o gude kwabẹ
ndu duru iya nsọ
ono ùbvù.

Unu jaa Chipfu ajaja.

150 Unu jaa Chipfu ajaja.
Unu nọdu l'ụlo Chileke,
dụ nsọ jaa ya ajaja.

Unu nọdu l'imigwe,
o gude ọkpẹhu iya mee
jaa ya ajaja.

² Unu jaa ya ajaja k'iphe,
parụ ẹka o meshigbaru.

Unu jaa ya ajaja;
kele apa ẹka nkiya
nyiberu anyibe.

³ Unu gbua opu gude jaa
ya ajaja.

Unu akpọo une yẹe ogelenda
gude jaa ya ajaja.

⁴ Unu kya nkwa tee ebvu
gude jaa ya ajaja.

Unu kya ogelenda phya upyi
gude jaa ya ajaja.

⁵ Unu kya eze ogena,
ada dunguu-dunguu
gude jaa ya ajaja.

Unu egude ogena,
ada gengugengu gude
jaa ya ajaja.

⁶ G'iphemiphe, bukpo iphe,
atụ unme tuko jaa
Chipfu ajaja.

Unu jaa Chipfu ajaja.

Ẹtu

Urwu, dọ l'ẹtu

1 Ẹtu, Sólomọnu, bọ nwa Dévidi
nmashiru; mbọ eze ndu Ízurẹlu.

Iphe, e dedoru iya bọ;
2 gẹ nemadzọ egude iya
maru iphe; bya abọru
onye a hùru ahùhù.

Tẹme waa g'opfu,
dọ omilomi doo ẹnya.

3 G'a nọdu ndzọ bọru onye a
hùru ahùhù;
yẹe onye kwarọ ẹnya;
bya abọru onye a-nọdu eme
iphe, dọ ree; waa iphe,
pfọru ọto.

4 G'e gude iya mee gẹ ndu
enwedu egomunggo
kwa ẹnya;
mekwaphọ g'okorọbya
maru iphe;
makwarupho eye ọnu l'opfu.

5 Gẹ ndu maru iphe ngabẹ nchị
yekwabaa iphe l'iphe,
ẹphe nwọtaru.

Tẹme ndu iphe edoje ẹnya
angabẹkwapho nchị
g'a kpọ-zibaaru phẹ ọzo.

6 Tẹme g'e gudekwa iya phọ
mee g'ẹtu doo ẹnya;
bya emekwaphọ g'ílù,
ndu maru iphe atọ;
yẹe opfu phẹ doo ẹnya.

7 Ọ kwa atsọ Chipfu ebvu
bọ egbube ishi mmamiphe.

Obenu lẹ ndu eswe bẹ ta
adọdu iphe, ẹphe agọbeje
mmamiphe yẹe ahùhù.

Ọkwa, a nmaru
unwokokorobyia

- ⁸ Sụ-a; nwa mu; ngabeje nchi
me nna ngu nodu
abarụ ngu mba.
Ọphu i wokwaru iphe,
ne ngu ezi ngu kpoo
ẹbo l'afu.
- ⁹ Kele opfu phe ono a-bukwaru
okpulishi, e-me l'i du ubvu.
Teme l'o buru iyagba-olu,
a-tukpo ngu l'olu gude mee
l'i buru eguru.
- ¹⁰ Nwa mu; teke ndu iphe-eji
ede ngu edede;
b'ekwekwa g'ephe deta ngu.
- ¹¹ O -buru l'ephe suru ngu g'i
bya etsoru phe;
g'unu je egeparu gbua
nemadzụ;
mbu g'unu je edomia
onwunu kwaberu onye
adudu iphe, o meru;
- ¹² g'unu je elwee phe le ndzu
g'ilu elweje odzu-a;
mbu lwee phe wo ge ndu
bahuru l'iduma;
- ¹³ mbu m'obetachakpo
ephe su ngu l'unu
a-natakwa iphe, eregbaa ire;
mbu l'unu e-gudekwa iphe,
unu nataru le nfu dojia ulo
unu edoji;
- ¹⁴ ephe -su ngu ngwa;
g'unu l'ephe tuko swiru;
k'ophu unu l'ephe
a-gbaru mgba l'eda
okpoga obu;
- ¹⁵ Nwa mu; te etsokwaru phe!
Te eyekwa okpa l'uzo,
ephe eshi!
- ¹⁶ Kele okpa phe anoduje ekwo
gburumu ala l'eme iphe-eji.
Teme ophu egbu nemadzụ
adudu iphe, obujeru

phẹ.

¹⁷ L'onye wotaru ọnyà-enu
je ekweberu ẹnu l'ẹka
ẹnu ele iya ẹnya
bụkwa iphe-iphoro bẹ oome.

¹⁸ Ọ kwa mee nkepẹ bẹ ẹphe
geparu kwabẹru.

Ọ kwa onwophẹ bẹ ẹphe
domiru onwophẹ
echeru.

¹⁹ Mbụ l'ọo ẹgube ono bụ
g'ọo-dụ iphe, bụkpoo ndu
ana ndu ọzo iphe
phẹ l'ike.

Urwu, e ritaru l'ụzo, dụ nno
egbujekwa onye ritaru
iya nụ.

Ọkwa, a nmarụ ndu
jikaru mmamiphe

²⁰ Mmamiphe tsoru gbororo
echi mkpu.

Ọ nọ l'echi edupfu akpọ
okwe.

²¹ Ọobujeru; o -rwua l'ishi ụzo
l'ọ chia mkpu.

Teke ọ byaru l'ọnu-abata
mkpukpu l'ọ pfuru
saarụ ọha opfu sụ:

²² Unubẹ ndu enwedu
egomunggo; ?bụ teke
ole bẹ unu
e-mebekpọru eswe?

?Bụkpoo teke ole bẹ achị ndu
ọzo ọchi e-bebekpọ
tsọ-buhu ndu anọduje
achị iya nụ ụtso?

Mbụ-a; ?bụ gụnu meadaa
tẹme mmamiphe
adụ-buhu ndu eswe ashị?

²³ Unu ghakwaaru mu iphu
nụma mba, mu abarụ
unu;
k'ọphu mu e-goshi unu
obu mu;
mbụ mee g'unu maru

g'ò dų mu l'obu!

²⁴ Obenu eshinu unu jįkaru mu
teke mu kuru unu oku;
mu machjaru unu ęka;
ophu o dųdu onye yeru
mu onu;

²⁵ eshinu unu woru idzu,
mu chį-koshiru unu
hua l'alj;

ophu unu anataduru mba,
mu baru unu;

²⁶ bę mbedua e-mechakwaa
chįa unu ochi;
mę iphe-ęhuka dapfutaępho
unu.

Mu e-kwekwaru unu
une mę ndzų-agųgu
rwutaępho unu;

²⁷ mbų teke ndzų-agųgu e-zi
g'oke phęrephere bya
ezikota unu;

ozoo teke iphe-ęhuka e-gude
oke phęrephere bya
anmakota unu;

mbų mę iphe-ęhuka yęę
aphų byapfutaępho unu.

²⁸ "Noo teke ęphe e-ku
mu oku;
mu ta azadų phę ęnu.

Ęphe elee ęnya mu;
ęphe ta ahųmadu mu.

²⁹ Sų: eshinu mmamiphe
dų phę ashj;
ophu ęphe ahataduru etso
ųzo atsų Chipfu ebvu;

³⁰ eshinu mu chį-koshiru
phę idzu;
ophu ęphe ekwedu mu
angaberu nchi;

tęme ęphe jįka mba,
mu baru phę;

³¹ bę ęphe e-mechaa ria
urwu ęjo ųzo, ęphe etso;
mbų ria urwu ęjo idzu,
ęphe achi; rijia ya ępho.

³² Ęjo ųzo ono, ndu enwedu

egomunggo hataru ono
e-gbukwa phe.

Teme ejiji, ndu eswe jiru
onwophe enya ono
e-mekwapho;
ephe aburu o-la-l'iswi.

³³ Obenu l'onye ngaberu mube
mmamiphe nchi be ta
adudu iphe,
byaru eme iya nu.

Ehu a-du iya guu;
o to dudu iphe,
ootsu ebvu k'a -nonyakwaa;
o mee ya."

Urwu, eerita le mmamiphe

2 Nwa mu; i -kwe nata opfu
mu;

bya eworu iphe, mu suru
g'e meje doo l'ime obu
ngu;

² mbu i -nodu angabejeru
mmamiphe nchi;

bya eworu obu ngu
ziberu nkwananya;

³ o -buru l'i kuru amaru iphe,
du omilomi;

bya echiku nkwananya le
mkpu;

⁴ mbu-a; teke oogu ngu egu
g'onye mkpola-ochaa
agu;

teme i nodu achu iya
g'onye achu eku,
e domiru edomi;

⁵ oo ya bu; atsụ Chipfu ebvu
edoo ngu enya;
teme l'i makwarupho
Chileke.

⁶ Kele oo Chipfu bu onye
emeje g'a maru iphe;
mbu l'oo l'onu iya be
mmamiphe yee
nkwananya eshije.

⁷ Okpobe mmamiphe be o
kwachiru akwachi

doberu ndu obu phẹ
guru ìphóró.

Ndu ỳta ta adụdu l'iphe,
ẹphe eme bụru iya bẹ
ẹphe egudeje gbobuta
onwophe.

⁸ Ụzo ndu p̄f̄uberekoto
bụru iya anọduje eleta
iya ẹnya.

Tẹme ọ nọdu anwụbejeru
ndu yeru iya obu ẹnya.

⁹ Noo teke oo-do ngu ẹnya;
mbụ iphe, dụ ree;
yẹe iphe, p̄f̄uru ọto;
mẹkpoo iphe,
bụkpoo ụzomuzo,
bụ ụzo, dụ ree.

¹⁰ Noo kele mmamiphe a-bahụ
l'ime obu ngu;
amaru iphe atsọaha ngu ỳtso.

¹¹ Ọ bụru iphe, a-nọdu egbochi
ngu nụ bụ amaru eye
onu l'opfu;
nkwamẹnya awata ngu
awata ngu akpọ-ziru
ụzo.

¹² Mmamiphe a-nafụta ngu
l'ụzo ndu ẹjo-iphe;
bya adzọta ngu l'ẹka
ndu opfu phẹ
ap̄f̄uduru-oto;

¹³ mbụ ndu ahajẹ ụzo,
p̄f̄uru nhamụnha je
etsoru ọchii;

¹⁴ ndu bụ iphe, aduje phẹ ree
bụ eme ẹjo-iphe;
tẹme eshi ụzo, gberu nggọ
nọdu atsọje phẹ ỳtso;

¹⁵ mbụ ndu ụzo phẹ l'ophu
dụkota nggọdogo
nggọdogo;
ophu e gudedu ire phẹ ẹka
l'iphemiphe, ẹphe eme.

¹⁶ Ọo-dzọkwa ngu phọ l'ẹka
nwanyị-ovuoba;
mbụ l'ẹka nwanyị-ụkpara

yẹle opfu ẹrengete iya.

¹⁷ Onye lufutaru l'ibe ji iya,

kuru iya le nwamgboko;

bya aghaaruu ogbandzu,

ephe gbaru l'iphu

Chileke okotazu;

¹⁸ kele ulo nwanyi, du egube

ono bukwa aka eeshije

alufu alufu anwuhu;

teme gbororo uzo iya buru

uzo, e shi ala maa.

¹⁹ O to dudu onye jepfujeru

iya nu mecha lwa;

ozoo mecha shibaa

uzo ndzu.

²⁰ Oo ya bu le-a; tsoru aka

ndu eme ree.

Shije gbororo,

ndu pfuberekoto eshi.

²¹ Kele ndu obu phe guru

iphoro l'e-buru l'eliphe.

Ndu uta adudu l'ehu

anodukwa iya pho.

²² Obenu le ndu ejo-iphe be

e-mekwa g'ephe chihu

l'eliphe.

Teme ndu e gudedu ire phe

aka be ee-phefu ephefu.

Idzu, aachi-koshi
unwokokorobyia

3 Nwa mu; ta zohakwa iphe,
mu ezi ngu.

Wochikwaaru iphe ono,

mu suru g'i mee ono

kwakobe l'ime obu ngu;

² kele oo-me g'eswe

ndzu ngu kabaa ogologo;

mbu l'oo-me l'i kaa nka;

teme l'oo mekwapho

g'ehu du ngu guu.

³ B'ekwekwa ge n-yemobu

yee ire-lanu nahu ngu.

Woru iya tukpoo l'olu g'oleka;

l'i woru iya dee pfube

l'ime obu ngu.

- 4 Ọo ya bụ l'i bụru onye a-tụba
 Chileke yele nemadzu
 l'anya;
 tẹme l'i nweru ẹpha oma.
- 5 Gude obu ngu g'ọ ha
 dakobe Chipfu.
 Ba chikwaru ụpfu kwẹe lẹ
 nkwamẹnya nkengu.
- 6 I -nọdu emekpọo iphemiphe,
 iimekpọo ememe;
 nyatajẹ Chipfu;
 kẹle ọo ya e-me g'ụzo ngu
 pfulu oto.
- 7 Ta arijekwa l'i maru iphe.
 Ọ chikwa g'i tsuje Chipfu ebvu;
 kpọ-yijeru iphe-ẹji ukuvu.
- 8 Noo iphe, e-me g'ẹhu dụ
 ngu ike;
 mee g'ọkpụ shihukwa ngu
 phọ ike.
- 9 Gude ẹku ngu; yele iphe-mbụ,
 i kpatarụ l'opfu ngu;
 kwabẹ Chipfu ùbvù.
- 10 Ọo ya bụ gẹ nri eji ọba ngu
 bushihu ebushihu;
 tẹme mẹe ejikwaphọ
 mgbaja ngu ejiji.
- 11 Nwa mu; Chipfu -nọdu abarụ
 ngu mba;
 b'e wokwaru iya hua l'alj;
 ọphu i dzurubejekwa
 mẹ ọ -nọdu alọ ngu ẹka
 lẹ nchị.
- 12 Kẹle ndu Chipfu ahùje ahùhù
 bụ ndu o yeru obu;
 ẹgube ono nna, ahùje nwa,
 o yeru ẹnya ono.
- 13 Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ onye
 chọtaru mmamiphe;
 mbụ onye natarụ
 nkwamẹnya.
- 14 Kẹle ọ ka mkpọla-ọchaa
 aba urwu;
 tẹme ọ nọdu anwuta iphe,
 ka shii eme l'ọphu
 mkpọla-ododo anwuta.

¹⁵ Ọ ka mkpuma, aswa dọ
 ere ire.
 Ọ tọ dọdu iphe, agọ ngu ẹgu
 g'i nweru iya mẹ nanu,
 aa-nọdu atọ eyeru iya.
¹⁶ Iphe, o gude l'ẹkutara bọ
 ndzọ ogologo;
 ọphu o gude l'ẹkicha bọru
 enweru iphe yẹ
 akwabẹ ùbvù.
¹⁷ Etso ọzo iya bọ ẹhu-utso;
 tẹme gbororo iya bọkotaru
 ẹhu-guu.
¹⁸ Ọ bọ oshi, anọje ndzọ l'ẹhu
 ndu nmataru iya akpa.
 Ndu tọru iya gburumu l'a-bọru
 ndu a gọru ẹhu-utso nọ.
¹⁹ Ọo mmamiphe bẹ Chipfu
 gude tọ ọkpa
 mgboko-a l'ọphu.
 Ọ bọru nkwamẹnya iya bẹ o
 gude dobe igwe.
²⁰ Ọ bọru amaru iphe iya bẹ o
 gude mee gẹ mini ime
 alì nwùshije;
 bya emee g'iji shije
 l'urwukpu kwaa.
²¹ Nwa mu; iphe, ii-gudeshi ike
 bọ ọkpobe mmamiphe;
 yẹle amaru eye ọnu l'ọpfu.
 B'ekwekwa g'ọ nahu ngu.
²² Ọo ya a-bọru ngu ndzọ;
 bya abọru iyagba, a-tọkpo
 ngu l'olu gude mee
 l'ì bọru ẹguru.
²³ Ọo ya bọ l'ijekpọepfo
 l'uzo ngu chiriri werere.
 Opfu ta adọdu ngu l'ọkpa.
²⁴ Ị -zẹe azẹe; ndzọ ta agọdu
 ngu.
 Mbọ-a; mgbẹnya atsoaha
 ngu ntumatu mẹ ị zẹe azẹe.
²⁵ Ẹjo iphe-ẹhuka -tọ ngu l'ọpfu;
 b'atsukwa ebvu!
 Ọphu ị tsukwa iphe, emeje
 gẹ ndu ẹjo-iphe bọru

mkpurupyata ebvu mę
 ọ dapfu ngu!

²⁶ Ọo Chipfu a-bụru agbara-ike
 ngu.

Ọo ya bụ l'oo-me g'ị tị
 nmalahụ l'ọnyà.

²⁷ Ta lọ-phukwa iphe,
 dụ ree azụ g'o to rwu ndu
 o rwuberu ẹka;
 mę ọ -dụ ngu l'ẹka ememe.

²⁸ Ọphu ị sụkwa nemadzụ ibe
 ngu g'ọ bya echele bya
 anata iphe ọ bụ;
 l'ẹka ị gbẹkwa gude iphe,
 ọ bụ l'ẹka ono.

²⁹ Ta achijekwaru nemadzụ ibe
 ngu ẹjo idzu;
 mbụ onye unu l'iya bu
 tųsaru ẹhu.

³⁰ Te bokwa nemadzụ ibo eswe;
 l'ẹbe abụ l'o mekarụ ngu
 iphe.

³¹ Te kokwaru onye bụepho
 iphe ike aduje iya ree
 okophoo!

Ọphu ọ dụkwa ụzo iya ọphu
 ịi-hota sụ l'ọ dụ ngu ree!

³² Kẹle onye eegudedu ire iya
 ẹka dụkwa Chipfu ashị;
 obenu l'onye obu iya gųru
 ìphóró bẹ amajeru
 iya ime.

³³ Chipfu tųakwaru ọnu-ulo ndu
 ẹjo-iphe ọnu;
 obenu l'ọonoduje agọ ọnu-ọma
 anụ unuphu ndu pfụberekoto.

³⁴ Ndu achị ndu ọzo ọchi bẹ
 Chipfu achịlatajekwa;
 ọ nọdu emejeru ndu
 wozeru onwophe alị
 eze-iphe-ọma.

³⁵ Ndu maru iphe bẹ okiphe
 phe bụ akwabẹ ùbvù;
 obenu lẹ ndu eswe bẹ
 oogbobejeru iphere.

Mmamiphe kachaa ree

4 Sù-a; unwu mu; unu
 ngabẹkpodaru mu phọ nchị
 g'unu angabejeru nna unu;
 mẹ ọ -nọdu aḷo unu ẹka
 lẹ nchị.

Unu kpa a iphe lẹ nchị;
 g'iphe edoje unu ẹnya.

² Iphe, mu ezi unu bụ
 ọkpobe mmamiphe.

Ọo ya bụ; unu te wokwaru
 iya nmaa phulaphula.

³ Teke mu bụ nwokoro buru
 l'ibe nna mu;
 mbụ teke mu bụkwadu
 ọgbo lanụ;
 bya abụru nwa lanụ,
 ne mu nwutaru

⁴ bẹ nna mu ziru mu iphe
 sụ mu:

"Gudekwa obu ngu g'ọ ha
 gbakya ẹka l'opfu-ọnu
 mu!

Meje iphemiphe, mu sụru
 g'i meje g'ijinodu ndzụ!

⁵ Makwaru iphe;
 g'iphe dojekwa ngu ẹnya!

Ta azọhajokwa opfu-ọnu mu;
 ọphu i shikwa iya kpọo
 gẹgege kpọfu!

⁶ Te ewokwaru mmamiphe
 nmaa phulaphula;
 ọo ya bụ g'boleta ngu
 ẹnya.

Yee ya obu; ọo ya bụ
 g'oocheje ngu echeche
 g'ọ tọ dọ iphe, e-me ngu nụ.

⁷ Ọo mmamiphe bụ ishi;
 ọo ya bụ g'ị chọo
 mmamiphe!

Obetakpọo o je ephu ngu
 gunu;
 ta ahakwa achọ
 nkwa menya!

⁸ Kutsee ya; g'ọopalialia

ngu ephekerephe!

Nma iya akpa;

g'òkwabeje ngu ùbvù!

⁹ Oo-woru okpulishi,

e-me g'ì dọ ùbvù l'ènya

kpube ngu;

bya eworu okpu-eze,

dọ akpabiri sẹe ngu l'ishi."

¹⁰ Ngabẹkpodapho nchị

nwa mu; g'iphe,

mu epfu bahụkwa ngu

lẹ nchi;

g'eswe ndzụ ngu akabaa

igwerigwe!

¹¹ Ọ kwa ụzo mmamiphe bẹ mu

ziru ngu.

Ọ bụru gbororo, pfulu

nhamụnha bẹ mu duru

ngu shia;

¹² K'ophu bụ ị -nọdu eje ije;

ọ tọ dudu iphe,

akpọshi ngu ahata ọkpa.

Teke ịigba ọso;

ụpfu ta adudu ngu l'ọkpa.

¹³ Gudeshia ahụhù, a hùru ngu

ike; ba hakwa iya

g'ọ gbala!

Letakwa iya ẹnya ree;

kele ọ kwa iya bụ ndzụ,

ị dzụ.

¹⁴ Ta atụkwa ọkpa atutu ophu

l'ụzo ndu ẹjo-iphe;

ọphu i shikwa ụzo ndu

eme ẹjo ememe.

¹⁵ Gbangoo ya; be shikwa iya

eshishi ophu.

Gbakutaru ụzo ono azụ;

shia ụzo ọzo jeshia iphe,

iije.

¹⁶ Kele ẹphe te ekujedu

mgbẹnya;

m'ẹphe emeduru ẹjo-ememe;

ọphu mgbẹnya eshitajedu

phẹ ẹnya eshita ophu;

gbahaa l'ẹphe meadaru gẹ

nemadzụ daa.

¹⁷ Iphe, abujeru nri phẹ bụ eme
 ẹjo-iphe.

Mẹe, ẹphe anguje bụru eme
 iphe-ike.

¹⁸ Ụzo, ndu pfụberekoto
 etso aduje g'ìphóró
 geregere ụtsu,
 l'atoje nwẹhu abọhu gbiriri
 jasụ nchi asafụ.

¹⁹ Obenu l'ụzo ndu ẹjo-iphe
 aduje gẹ tsụkiribaa
 ọchii;
 k'ọphu bụ l'ẹphe ta amadụ
 iphe,
 ẹphe evukotajẹ daa iko.

²⁰ Nwa mu; ngabekwa nchi
 l'iphe, mu epfu.

Gbobe nchi egbobe
 l'opfu-ọnu mu.

²¹ B'ekwekwa g'ẹphe lụfu ngu
 l'iphu.

Dobe phẹ l'ime ọkpoma ngu.

²² Kẹle ẹphe bụ ndzụ l'ẹhu ndu
 hụmaru phẹ nụ;
 bya emeje g'ẹhu amadụ
 l'ophu wekọrohu.

²³ Ọphu kachakpọnu bụ g'i
 cheje obu ngu nche;
 kẹle ọo ya bụ ẹka ndzụ shi.

²⁴ Tụkokpo iphe, gberu nggọ
 wofukọta l'ọnu ngu.

G'ire ngu te epfujekwa opfu,
 apfuduru nhamụnha.

²⁵ G'ẹnya ngu dụkwa l'iphu.
 Tabekpoepfo ẹnya l'atatiphu
 ngu nhamụnha
 nhamụnha.

²⁶ Lerwejeadakwa ẹnya l'ụzo
 tẹme l'itsojeru iya.

G'ụzo, ii-tsoru bụjekwaru
 ọkpobe ụzo, shihuru ike.

²⁷ Te etsokwaru ụzo ẹkutara;
 ọphu i shikwa ẹkicha.

Wofutakwa ọkpa l'ẹjo ememe;
 kwasẹkwarupho
 nhamụnha.

Anma ọkwa eri ogori

5 Nwa mu; kwata ngaberu
mmamiphe nkemu nchi.

Woru nchi pfube epfube
nụma opfu nkwaanya,
mu epfu anụ ngu;

² k'ọphu ji-maru eye ọnu l'ọ
rwuberu iya; tẹme opfu,
shi ngu l'ọnu egoshi l'i
maru iphe.

³ Kele opfu, shi nwanyi,
eme eji l'ọnu bẹ anọduje
atsọ gẹ manụ-ẹnwu;
mbụ l'ọokwo teretere
gẹ manụ-urwazi.

⁴ Ọle o -rwuepho l'ikpazụ
iya l'ọ tsọahaa g'age;
tsọahaa nkọ g'ogu,
atsụ nkọ iphu labọ.

⁵ Onye tsoru iya nụ laakwaru
maa.

Ụzo iya edubaję nemadzụ
l'ilu.

⁶ Ọ tọọ kpajędu ishi etsoru
uzo ndzụ.

Ụzo iya l'ophu dukotaepho
nggọdogo nggọdogo;
ophu ọ madụ.

⁷ Noo g'ọ gude mu sụ unubę
unwu mu g'unu
ngaberu mu nchi.

G'ọ tọ dukwa teke unu a-ha iphe,
mu pfuru meahaa ọzo.

⁸ G'uzo, ji-nọdu eshi bukwaru
uzo, nọ iya ụzenya.

B'e shiswetakwa uzo
ọnu-mgbo ọlo ibe iya;

⁹ a -nonyaa i woru ụbvù,
rwuberu ngu nụ haarụ
ndu ọzo;

bya eworu ndzụ ngu
tọgboru onye enwedu
obu-imemini;

¹⁰ mbụ a -nonyaa ndiphe
bya ebvukaa ẹku ngu;

o o ya bu; akanya,
i seru awuru laa ibe onye
ozo.

¹¹ Teme ndzu ngu bvujeepho l'i
tsuahaa ude;
mbu teke akpo-ehu ngu
me ogwehu ngu
a-gbajoshihukota.

¹² Noo teke ji-su: "Denuanu
g'o gude e shi alo mu aka
le nchi;
ophu mu agubejedu
iya iphe;
mbu e shi abajeru mu mba;
ophu o rwujedu mu l'ehu?

¹³ Ndu ezi mu iphe be mu
jkaru le mu te emedu iphe,
ephe shi ezi mu;
ophu mu eshidu eyeje
onu yeru onye shi
akpo-zijeru mu uzo.

¹⁴ Nta-a be mu abyawaa
aburu onye laru l'iyi
l'edzudzu-oha."

¹⁵ Mbu-a; ge nyee ngu buru
ngu obvu-mini,
a-buru nkengu kpoloko.

Mbu mini, agba ke toritori,
shi le welu,
i turu l'onwongu.

¹⁶ ?Denu g'ii-shi paru ogba,
a nwushiru ngu mini
haa g'o so gborogboro
le gbororo?

?Mbu paru okpuru ngu
haa g'o soru je aduru l'echi
edupfu?

¹⁷ Mee ya g'o buru nkengu ke
nwekinyi ngu.

G'unu le ndiphe ta
agbakwaru iya mba.

¹⁸ G'e kebekwa enya aka ikuje
mini l'oma!

G'ehu tsokwa gu le nwanyi,
i luru l'okorobyia utso!

¹⁹ G'o dukwa g'umoro-enyimu,

ama ntụmatu.

G'era iya mejekwa g'ẹhu tsoo
ngu uto.

Gẹ n-yemobu iya
sepyabejekwa ngu
l'unuphu.

²⁰ ?Denu g'ọ nwuru umere
nwanyi, eme eji anọduje
agba ngu igiri; nwa mu?

?Denu g'o gude ọ bụru
utapfu nyee onye ozo
be jinoduje arwaphu
onwongu?

²¹ Kele uto, onyemonye eshi
be Chipfu makotakwaru.

Teme ọ nodu atukojeepho
iphemiphe, oome egbu igo.

²² Ejo-ememe, onye ejo-iphe
eme l'anmajekwa iya
g'onya; mbu l'iphe-eji,
oome adujekwa g'udo
kee ya kpukpurukpu.

²³ Ọ bụru iphe, e-gbu iya nu bu
ahuhu, a huduru iya;
teme eswe eswe ono,
oome ono je eme iya l'ọ
buru ọla-l'iswi.

Okwa, aanmaru
onye eme eswe

6 Nwa mu; ọ -buru l'i naru
nemadzụ ibe ngu mkpalaka;

ọ -buru l'i woru onwongu
sụberu onye ozo
l'itumo;

² ọ -buru l'opfu ono bụwaa
onyà nmaa ngu;

mbu l'opfu, shi ngu l'onu
bụwaa igbudu tu ngu;

³ wakwa iphe, ii-me baa;
nwa mu; g'i nweru
onwongu;

eshinu i dabawaru l'eka
obutobu ngu.

Je ewoze onwongu alj;
rwokpoepho obutobu ngu

jasu l'i rwo-buta iya.

⁴ B'ekwekwa ge mgbenya
zinwuta ngu enya!

Ophu i kwekpokwanu
g'o shita aka i no eshita
ophu!

⁵ Kukebe ehu dzoo onwongu
ge mgbada adzoge onwiya
l'eka ndu achị nta;
mbu g'enu, ephe l'eli,
a nmataru l'onya;
e mecha o nahu.

⁶ Jekubenụ unwehu;
gube onye enyiru!

Gbu a igo l'iphe, oome gude
maru iphe!

⁷ Lenu l'unwehu te nwehu
onye-ishi;
ophu ephe enwehu onye
edu phe nu;
ozoo onye agbapheje ozi,
ephe eje;

⁸ ole o bujeru; o -rwua
l'onanwu;
lookukebe ehu seta nri;
mbu le ndiphe -nodu
ebu ereshi;
yebedua apako nkiya.

⁹ Bu teke ole be ii-zekpo
egube ono ze-beru;
gube onye enyiru?

?Bu teke ole be ii-tehu
le mgbenya ophu iiku?

¹⁰ Isuje l'o kwa-a g'i kuta
mgbenya nwanshi;
mbu g'i dobe ishi l'oshi
ilile;

mbu l'o kwa-a g'i jiru aka
ye l'iphu utapfu tuta
unme nwanshi;
teme l'i gbeshi je ahara
ehu ngu zoo okpa.

¹¹ Ole g'i makwaru l'okpa-nri
a-fukwaru ngu g'onye ndu
abalidebvụ byaru ibe iya;
mbu l'uko-iphe akwatakwa

ngwọgu byapfuta ngu.

¹² Unu ngabẹ nchị gẹ mu
pfuaru unu kẹ mkpọkoro
nemadzụ;

mbụ onye ejọ-iphẹ;
onye bụephọ opfu,
gberu nggọ bẹ oogudeje
tsoru aghaphe;

¹³ onye anọduje ataburu
nwibe iya ẹnya;
tẹme ọ nọdu egudeje
ọkpa eme iphe-ọhubama;
bya ajajẹru nwibe iya ẹka.

¹⁴ Onye egudeje ẹregede,
dụ iya l'obu chĩa ìdzù eme
ejọ-iphẹ;
tẹme ọ nọdu anọduje
akpa opfu.

¹⁵ Noo g'ọ gude eze-iphẹ-ẹhuka
je atụ iya l'upfu.

A -bya aji ẹnya birimu bẹ
ee-mebyiwa iya k'ọphu
e tee mekọtabaedu iya.

¹⁶ Ọ dọru iphe ishii,
dụ Chipfu ashị;
mbụ ụzo iphe ẹsaa, bụ ẹbyi
l'iphu iya.

¹⁷ Iphe ono bụ: eku-onwonye;
adzụ ụka egbu ndu adụdu
iphẹ, ẹphe meru;

¹⁸ arị k'eme ejọ-iphẹ;
ekwo gburumu gbaba l'eme
ejọ ememe;

¹⁹ agba ekebe ẹregede;
mbụ onye opfu, eshije iya
l'ọnu abụkotajeru ụka;
waa akpa opfu l'unuphu.

Anma ọkwa eri ogori

²⁰ Nwa mu; mejekwa iphe,
nna ngu sọru g'i mee;
ọphu ị zọhakwa eme iphe,
ne ngu ziru ngu.

²¹ Kee ya kpụkpurukpu l'obu
ngu g'ọ nọo ojejoje!
L'i wokwaru iya phọ tųkpoo

onwongu l'olu!

²² Noo keḷe ḷ -nḷdu eje ije;

bḷ iya a-nḷdu edu ngu.

Ḳ -nḷdu eku mgbḷnya;

bḷ iya a-nḷdu eche ngu nche.

Ọ -bḷru l'i tehuru nwḷru ḗnya;

l'oopfu eyeru ngu.

²³ Keḷe iphe, a sḷru g'i meje ono

bḷ orḷku; tḗme iphe ono,

e ziru ngu ono bḷru ìphóró;

tḗme mba, a barḷ ngu gude

gbḷoru ngu ḷja bḷru

ḷzo ndzḷ.

²⁴ Ọo ya e-phufuje ngu l'ḗka

ḗjo nwanyḷ ono nḷ;

bya abḷru iya e-selajḗ

ngu azḷ l'ḗka ḷ nḷ mbḷ

nwanyḷ-ḷkpara,

opfu iya anḷduje akwḷ

tḗretere.

²⁵ Gḗ mma, nwanyḷ ḷkpara ama

te emekwa g'ḷ wata ngu

agḷgu l'ime obu ngu!

Ọphu i kwekwa g'o gude ḗnya

deritaru ngu!

²⁶ Keḷe nwanyḷ-ḷkpara bḗ

bḷkwa g'ḷ bḷru onye

mmanḷ bḗ oomeje.

Mbḷ-a; nwanyḷ, eri ogori

bḷkwa ishi ndzḷ ngu

bḗ ḷonoduje achi nta iya.

²⁷ ?O dḷru onye a-gḷta

ḷku kpḷbe onwiya l'ḷtapfu;

g'ḷku te eke uwe iya?

²⁸ Mbḷ-a; ?ḷ dḷru onye

e-je ije l'eli ovokḷku;

g'ḷku ta ahḷ iya l'ḷkpa?

²⁹ Nokwa g'onye yḗe nyee

nwibe iya akwa dḷ

bḷ ono.

Onye denyiru nyee nwibe iya

ḗka bḗ a taa hakwa

ke mmanḷ!

³⁰ Ndiphe te epfubyishijekwa

onye ḗgu eme;

m'ḷ tḷgbua je ezita nri, oo-ri.

³¹ Ọle ọ -bụru l'e guderu iya bẹ
 ọ tọo kpọshijekwa g'ọ tọ
 pfulu ụgwọ iphe ono,
 o zitaru ono mgbo ẹsaa;
 m'obetakpọru o je l'atuko iphe,
 dū l'ulo iya reshigbua gude
 pfula ya.

³² Obenu l'onye jepfuru
 nyee nwibe iya bẹ egomunggo
 swehuru;
 kele onye eme nno bụ
 onwiya bẹ oomebyishi.

³³ Urwu, ooritaje iya bụ
 ẹka-nchi yee iphe-iphere,
 eemeje iya; teme ujikputeru,
 o meru onwiya bụru iphe,
 e te hufubaedu ehufu.

³⁴ Kele ọo okophoo-nwanyi
 akpatsuje nwoke
 ẹhu-eghu;
 ọphu ọophujedu obu-imemini;
 m'ọ bya emelata onye
 jepfuru nyee ya.

³⁵ Ọphu ọ dudu iphe,
 e gude arwo iya duru ọphu
 ọ bya anata;
 teme ọphu ọ dudu m'obeta
 i nū iya gunu g'o nworu
 ke mmanu, ọ bya iya
 ebyi ẹka.

Okwa, aanmaru ndu ejeje
 ke nwanyi-ukpara

7 Nwa mu; meje olu mu!
 Woru iphe, mu sūru g'i meje
 kwachia akwachi
 l'ime obu ngu!

² I -nodu emewaa iphe,
 mu sūru g'i meje bẹ i-i-nodu
 ndzu.

Ọo g'iiletaje ẹnya
 l'akpuru-ẹnya-oji ngu-a
 bụ g'ii-leta iphe, mu ezi
 ngu ẹnya.

³ Gbaru iya l'eka g'ọ bụru
 ngu echi mkpushi-eka!

L'i woru iya dee edede

l'ime obu ngu!

⁴ Kua mmamiphe nwune

ngu nwanyi!

L'i kua nkwaṃnya onye gu

l'iya bu ndu unuphu!

⁵ Oo phe a-nodu ephufuje ngu

l'eka nwanyi-ovuoba;

mbu l'eka nwanyi-ukpara,

opfu onu iya akwo

teretere.

⁶ A su ngu le-a; mu gbe le

windo ulo mu lee enya;

mbu-a; mu gbekwa le

windo ulo mu pyofu

enya l'etezi;

⁷ mu huma l'echi eka ndu

amadu iphe doru;

mbu l'echilabo unwokoroby;

l'o nweru onye ophu

egomunggo swehuru.

⁸ Yebedua tsoru gbororo eje

eshita eka nwanyi ovuoba

ono bu;

mbu gha iphu eje l'uzo

eka ulo nwanyi ono no.

⁹ Teke ono bu uzenyashi;

ge nchi ejihuwaa;

mbu g'ochii atukpuwa ehu.

¹⁰ Tobudu iya bu; nwanyi lanu

futa byapfutashia ya;

kwa akwa nwanyi-ukpara;

teme eregede jikwa iya

pho obu.

¹¹ Nwanyi obu be anoduje

atu kwokwokwo;

teme ophu o dudu onye

ookweje g'onu iya rwu

iya l'ehu;

ophu ikè etsupfuduru

iya l'oshi.

¹² Teke i shiru uzo gbororo;

l'i huma iya.

I-lufushia l'edupfu-oha l'o

noduwa iya.

Owojeru onwiya tsukpaa

I'ekameka.

¹³ Noo ya; ọ bya eduta
nwokorọbya ono bya
anma iya akpa;
bya eworu iphu gbua
teterete ghaaru iya
iphu sụ iya:

¹⁴ "Anụ, mu bọtaru lẹ
ngweja-ẹhu-guu,
mu shi je egwegwe nọkwa
l'unuphu; noo kẹle ọ
kwa ntanụ-a bẹ mu
meẹbekotaru iphe,
mu riburu angụ lẹ
mu e-me.

¹⁵ Ọo iphe ono meru g'o gude
mu futa bya ele ẹnya ngu.

Nta-a bẹ mu chọwaru ngu
jasụ mu hụma ngu!

¹⁶ Iphe-azẹe mu bẹ mu
gudewaa ẹkwa,
turu iphe poopoo dozia;
mbụ ẹkwa, e kweruro
lẹ Ijiputu.

¹⁷ Iphe-azẹe mu bẹ mu
wukotaru manụ,
eshi kwekweekwee.

Mu wuru iya meru;
yẹe alowe; waa sinamonu.

¹⁸ Bya g'anyi zẹe l'ibe mu
gbiriri jasụ l'utsu!

Bya g'anyi kwaa gude mee
g'ẹhu tsọo anyi utsu."

¹⁹ Ji mu ta anọkwa l'unuphu.
O jeru ẹka kwatakpọo
dụ ẹnya.

²⁰ Ẹda, ooyeje okpoga bẹ
o yejiru okpoga eyeji
wota gude jeshia;
k'ọphu bụ l'ọ -bya alwa
bẹ ọnwa e-dzuakwanụ
edzudzu.

²¹ O gudeephọ epfu opfu
erengete ono gbiriri jasụ
ọ jita iya.

Ọ bụru ire iya, akwo teretere

ono bẹ o gude dephua
ya.

²² Teke ono teke ono o phukuru
tsoru iya g'eswi,
a kpụ eje egbugbu;
ọzoo g'ele, eje adalahụ
l'ónyà;

²³ jasụ apfụ buru iya lẹ
meji pụrumu;
mbụ g'enu, ephe eje ala
l'ẹka a gbabẹru ónyà,
ata makpọdanu lẹ ndzụ
iya tsewaru l'ọnu ẹta.

²⁴ Ntamanụ-a; unubẹ unwu mu;
unu ngabẹru mu nchị!

Unu tọgbokwa nchị g'iphe,
mu epfuru unu bahụ iya!

²⁵ Unu te ewojekwaru obu unu
ziberu nwanyị ono;
ọphu unu ekwekwa g'o
duswee unu ụzo;
duru unu lashịa ụzo, ooshi.

²⁶ Kẹle ikpoto nemadzụ bẹ
o chitaakwaru tụa;
tẹme ndu o gburu egbugbu
dụkwapho igwerigwe.

²⁷ Ụlo iya bụ gbororo ụzo
alị-maa.

Ụzo ono kwasẹkpoerupho
gbiriri jasụ l'ime
mkpuru ẹka ọnwu
gbaru iphe-azẹe buru.

Mmamiphe eku ngu oku

8 ?Tọbudu oku bẹ mmamiphe
eku ẹgube phọ?

Mbụ ?tọ bụdu olu
nkwamẹnya ada
g'ọoda phọ?

² Ọo l'ẹka dụ ephekerephe,
nọ l'agụga gbororo;
mbụ lẹ mgbakata-ụzo bẹ o
jeru je apfuru.

³ Ọ pfuru l'agụga ọnu-abata
ẹka eeshije abahụ
l'ime mkpụkpu ono.

Ọo l'ọnu mgbo mkpụkpu ono
 gèdegede bẹ ọ pfuru
 echi mkpu sụ:

⁴ Ọ kwa unubẹ nemadzụ
 l'ophu bẹ mu eku;
 mbụ l'ọo ndiphe g'unu ha
 bẹ mu akpọru okwe.

⁵ Unubẹ ndu enwedu
 egomunggo; g'iphe
 dojenụ unu ọnya!

Unubẹ ndu eme eswe;
 unu kwanaa ọnya!

⁶ Unu ngabẹ nchị;
 kẹle iphe, mu epfu bụkwa
 ọkpobe iphe.

Mu sakwarụ ọnu k'epfu iphe,
 pfuru nhamụnha.

⁷ Iphe, mu epfujẹ bụ ire-lanụ;
 kẹle ẹjo-iphe adujekwa mu
 ashị.

⁸ Iphe, bụ opfu, shi mu l'ọnu
 bụkota opfu,
 pfuru ọto.

Ọ tọ dudu opfu, gberu nggọ;
 ọzoo ọphu
 apfuduru-ọto, eshije mu
 l'ọnu.

⁹ Onye iphe edoje ọnya maru
 lẹ g'ọ hakọta pfuru ọto.

Ndu maru iphe bẹ maru
 l'opfu ono pfugbaaru
 nhamụnha.

¹⁰ Hakwa mkpọla-ọchaa;
 hatachia mba,
 mu abarụ ngu!

Mmamiphe kakwa ọkpobe
 mkpọla-ododo ree!

¹¹ Kẹle mmamiphe kakwa
 mkpuma, aswa dụ ere ire.

Ọ tọ dukwa iphe, aguje
 nemadzụ ẹgu enweru
 mẹ nanụ,
 aa-nọdu atụ eyeru iya.

¹² Mụbe mmamiphe bẹ yẹ
 nkwamẹnya bukwa
 l'ẹka lanụ.

Amaru iphe yęle eye ọnu
l'opfu tųkokwaru bųru
mu nwe iya.

¹³ Atsų Chipfu ebvu bųkwa
akpọ ejo-iphe ashị.

Iphe, dų mu ashị bųkwanu
eku-onwonye yęe etu
onwonye ọphushugbu;
yęe eme ejo-ememe;
waa epfu iphe,
apfųduru-oto.

¹⁴ Ọkpobe idzu yęe mmamiphe
bų nkemu.

Nkwamęnya yęe ike
bųkwarupho nkemu.

¹⁵ Ndu eze gude mųbe mmamiphe
nọdu l'aba-eze phe.

Ndu-ishi gude mu atų ekemu,
pfųru nhamųnha.

¹⁶ Ọo mu bę ndibe ndu eze
gude nọdu l'aba-eze phe;
mękpoo iphe, bųkpoo ndu
ha shii, nọkota l'ọkwa
bųru ishi ųnwu-eliphe.

¹⁷ Ndu yeru mu obu bę mu
yekwarų obu;
tęme ndu achọ mu nų
achọshi mu ike je
l'achọta mu.

¹⁸ Enweru iphe; yęe akwabę
ųbvų bųkota nkemu.

Ēku, a-nọ jasų l'ojejoje;
waa apfųbekoto tųko
nọdu mu l'ęka.

¹⁹ Urwu, eeritaję lę mbedua
kakwa ọkpobe
mkpọla-ododo ree;
tęme iphe, mu agbataję
tukobe onwomu
kakwaphọ ree eme
l'ọkpobe mkpọla-ọchaa.

²⁰ Ọzo, mu eshije bų ųzo
apfųbekoto.

Ọ bųru gbororo k'ikpe,
pfųru nhamųnha bę
mu etsoje.

- ²¹ Ndu yeru mu obu bẹ mu
emeje g'ẹphe baa ọba;
tẹme mu nọdu emeje
g'ulo-ẹku phe ji ejiji.
- ²² Ọo mọbe mmamiphe bẹ
Chipfu vuchakpọo ọzo
nweru;
tẹme ọ wata eme iphemiphe
ono,
o meshiru lẹ teke ndiche ono.
- ²³ A họtahawaru mu rọ teke
aama;
mbụ lẹ mbụlembukpoo;
tẹme e meje mgboko.
- ²⁴ Teke oke-ẹnyimu teke
adukpodanu bẹ mu
nọhawa;
mburo teke ọgba, mini jiru
ejiji eteke eshidu dụ.
- ²⁵ Tẹme e mee úbvú úbvú
dobegbaa l'ọnodu iya;
mbụ tẹme e mee úbvú,
hagbaa nwanshiji bẹ
mu nọhawa.
- ²⁶ Tẹme Chipfu mee eliphe-a
l'ophu; yẹ obotẹgu,
dụ iya nụ;
mbukponu tẹme e
mee urwuku, jiru
mkpoji-ẹka.
- ²⁷ Mu nọkwa l'ẹka ono teke
o meru igwe dobe;
mbụ teke o meru
akpaminigwe;
o phoze je agẹbe ọnu
l'oke-ẹnyimu.
- ²⁸ Teke o meru urwukpu dobe;
bya edobegbaa ọgba ọgba,
mini ime alị shi asọfuta
lẹ mgboko.
- ²⁹ Teke ono, ọ kparụ
eze-ẹnyimu oke;
k'ophu bụ lẹ mini ta
asọghatadu ẹka ọ sọru
g'ọ sọ-beru;
mbụ teke ono, ọ tọru ọkpa

eliphe-a l'ophu;
³⁰ bẹ bụkwa mụbe mmamiphe
 bụ nnajiuphu, shi nọdu
 iya lẹ mgbureku emeru
 iya ọna.

Mu meru; ẹhu nọdu
 anọduje atsọ iya ụtso
 mbọku-mbọku;
 tẹme mu shi
 anọdujekwapho
 ete ẹswa l'iphu iya
 mkpụrumkpuru.

³¹ Mụbe mmamiphe bẹ mgboko,
 o meru shi emeje;
 ẹhu-ụtso eji mu obu;
 tẹme ndiphe l'ophu nọdu
 adujekwa mu phọ ree.

³² Ọo ya bụ; unubẹ ụnwu mu;
 unu ngabẹnuru mụbe
 mmamiphe nchị.

Èhu-ụtso bẹ a gọru nụ onye
 etso ụzo mu.

³³ Unu ngabẹ nchị nụma mba,
 mu abarụ unu;
 g'unu amaru iphe!

B'e wokwaru iya hua l'alị!

³⁴ Èhu-ụtso bẹ a gọru nụ onye
 ngabẹru mu nchị l'olu;
 onye anọduje l'ọnu
 mgbo ibe mu eche nche
 mbọku-mbọku;
 mbụ onye anọduje l'ọnu-ụlo
 mu ngabẹru mu.

³⁵ Kẹle onye chọru mụbe
 mmamiphe chọta bụkwa
 ndzụ bẹ ọ chọtaru;
 tẹme onye ono bụwaru
 onye tūbaru Chipfu l'ẹnya.

³⁶ Obenu l'onye jikaru achọ
 mụbe mmamiphe bụkwa
 onwiya bẹ oometa iya.

Iphe, bụkpoo onye mu dụ
 ashị bụkwa ọnwu bẹ
 o yeru obu.

Mmamiphe eku oku;
emeswe nọdu eku

- 9 Mmamiphe gbẹshiru je
eworu itso ẹsaa kpọbe gude
mee ọlo iya.
- ² Ọ bya egbua anọ shia dobe
bya agwaa mẹe dobe;
bya eshia ite dobe;
- ³ bya ezia ọnwumgboko,
ejeru iya ozi;
ẹphe je apfuru eku oku.
- Ẹka bọ ẹka kachaa l'eli ẹ
mkpukpu bẹ ẹphe pfuru
eku oku sọ:
- ⁴ "G'iphe, bukpo ndu amazidu
iphe bata l'ọlo l'ẹka-a!"
O be ẹ ndu enwedu
egomunggo; ọ sọ phe:
- ⁵ "Unu bya eria nri,
mu shiru dobe; ngua mẹe,
mu gwaru dobe.
- ⁶ Unu haa b'e nwe egomunggo
ono bya anọdu ndu!
G'iphe dojenu unu ẹnya!
- ⁷ Onye abaru onye mgbonu
mba bukwa onye e-phu
iya iphu bẹ ọcho.
- Onye alokwanu onye ẹjo-iphe
ẹka ẹ nchi bukwarupho
okonu bẹ ooku oku.
- ⁸ Ta abajekwaru onye mgbonu
mba; odumeka bẹ
okpokwa ngu ashị.
- Bachiru onye maru iphe mba;
huma l'oo-ye ngu obu.
- ⁹ Lọru onye maru iphe ẹka ẹ
nchi huma l'ọo-kabaa
amaru iphe eje.
- Zia onye pfuberekoto iphe
huma l'oo-yekwabaa
iphe l'iphe, ọ maru.
- ¹⁰ L'ọ kwa atsọ Chipfu ebvu bọ
egbube ishi mmamiphe.
- Amaru onye ono, du nsọ ono
buru iphe edo ẹnya.

¹¹ Kẹle ọọ mụbe mmamiphe
e-me g'i kaa nka.

Mbụ-a; mu e-me g'e
yekwabaaru ngu apha
l'apha olemole i gege
anọ l'eliphe-a.

¹² I -maru iphe; mmamiphe ngu
ono ebua ngu nggo.

Teke i bụkwanu onye
mgbonu;
l'ọ bụru gụbedua l'onwongu
e-je iphe-ẹhuka iya."

¹³ Olu kẹ nwanyị ono,
bụ iya bụ eme-eswe nọdu
adakwaphọ adashị ike.

Ọ bụ onye a hụduru ahụhù;
tẹme ọphu ọ madụ iphe.

¹⁴ Yẹbedua je anọdu l'ọnu-abata
ibe iya;
mbụ l'okposhi, o doberu
l'ẹka kakọta l'eli
lẹ mkpụkpu.

¹⁵ Noo ẹka ọ nọ eku iphe,
bụkpoo ndu aghata
aghata;
ndu pfụberuro ije pẹ
nhamunha eje iphe,
ẹphe eje.

Ọ sụ pẹ:

¹⁶ "G'iphe, bụkpoo ndu amazidu
iphe bata l'ulo l'ẹka-a!"

O be lẹ ndu enwedu
egomunggo; ọ sụ pẹ:

¹⁷ "Mini, e zitaru l'oshi
adụjekwa ree.

Ọ bụru nri, e riru lẹ mpya
kachaa ụtsol!"

¹⁸ Ọphu ẹphe amaswetakpọdaa
amama ophu l'unwu-maa
dọru l'ẹka ono;
lẹ ndu byaru iya ẹbyaa
nọwaa l'alị-maa
anọno.

Ētu, Sólomọnu nmashịru

10 Ndu ọwa-a bụ ẹtu,

Sólomõnu nmashĩru:

Nwata maru iphe emejekwa

g'ęhu tsõo nna,

nwũru iya nũ uto.

Obenu lę nwa, eme eswe

bũ aphũ tsõru ne iya.

² Ēku, a kparũ ejõ akpakpa

ta adũkwa urwu, õ barũ.

Obenu l'apfũbekoto adzõtaje

nemadzũ l'ęka õnwu.

³ Chipfu ta ahajękwa onye

pfũberekoto g'ęgu

mee ya.

Obenu l'onye ejõ-iphe bę

o to kwejedu g'iphe,

agũ iya nũ rwube iya ęka.

⁴ Eme ęnyiru emejekwa amadũ

g'õ daa ¼kpa.

Obenu l'ęka e gude ese

akanya emeje g'a baa

¼ba.

⁵ Onye kpatarũ iphe, õ kõru

dokõbe edokõbe l'õnanwu

bũ onye kwarũ ęnya.

Obenu l'onye anõduje eku

mgbęnya teke eemeta iphe,

e meberu l'alĩ bũkwa

onye-eswe bę õ bũ.

⁶ Ōnu-õma bũ okpu-eze,

onye pfũberekoto kpu

l'ishi.

Obenu l'iphe, jiru õnu

onye ejõ-iphe bũ eme

nemadzũ mkpawere.

⁷ Anyata, a nyatarũ onye

pfũberekoto abũjeru

onye nyatarũ iya nũ

iphe-ekweru.

Obenu l'ępha onye ejõ-iphe

a-chĩhu.

⁸ Onye maru iphe l'ime obu

iya emeje iphe, a sũru g'e meje.

Obenu l'onye epfu

jogojogojogo alaję l'iyi.

⁹ Onye ¼ta adũdu lę ndzũ iya

bę obu shihuru ike.

Obenu l'onye eshi ọzo,
 dọ nggọdogo nggọdogo
 bẹ ee-mechanọ-a hụma.

¹⁰ Onye ebvu ọnya ẹhuka ẹhuka
 bọ aphọ bẹ ọokpatsu.

Tẹme onye epfu jogojogojogo
 nọdu alajẹ l'iyi.

¹¹ Ọnu onye pẹberekoto bọ ishi
 nggele mini ndzọ.

Obenu l'iphe, jiru ọnu
 onye ẹjo-iphe bọ
 iphe-kpangangaa.

¹² Ndumashi akpatsu esemopfu.

Obenu lẹ n-yemobu
 ekpuchije iphe-ẹji g'ọ ha.

¹³ Ọnu onye iphe edoje ọnya
 bọ mmamiphe eshije
 iya afushi.

Obenu l'onye enwedu
 egomunggo bọ
 ẹchachi nọ swiru iya.

¹⁴ Ndu mmamiphe bẹ ewojeru
 iphe, ẹphe maru kwakọbe.

Obenu l'ọnu ndu eswe bọ
 ọla-l'iswi bẹ ẹphe anọduje
 eku oku.

¹⁵ Ọba onye nweru iphe bọ
 mkpukpu, ọ kpuru
 kpushia ya ike.

Ọkpa bukwanuru iya
 emebyishije onye enwedu
 iphe.

¹⁶ Ọgwo ozi, aapfọ onye
 pẹberekoto emeje gẹ
 ndzọ dọ iya.

Obenu l'okpoga, onye
 ẹjo-iphe akpata bẹ emeje g'ọ
 mee iphe-ẹji.

¹⁷ Onye angabeje nchị lẹ mba,
 aabarọ iya bukwa ọzo ndzọ
 bẹ ooshi.

Obenu l'onye abọjeru;
 a -nọdu ahọ iya ahọhọ
 l'ọ dọ iya ashị
 l'edusweshije ndu ọzo
 ọzo.

¹⁸ Onye domiru ndumashi
 l'obu bẹ adzụ ụka dụ
 l'ogbogboromonu.

Teme onye asụ asulasu
 bụru onye-eswe.

¹⁹ Opfu -paa igwerigwe bẹ
 iphe-ẹji haakwaru bahụ iya.
 Obenu l'onye aduje ike sede
 ire iya bẹ kwaru ẹnya.

²⁰ Ire onye pfulberekoto bụ
 okpobe mkpola-ochaa.
 Obenu l'iphe, shi l'obu onye
 ẹjo-iphe ta adudu urwu,
 o kwataru baa.

²¹ Olu-opfu onye pfulberekoto
 azujije ndu dụ
 igwerigwe ẹpho.

Obenu lẹ ndu eswe anwuhuje
 lẹ b'enwe egomunggo.

²² Onu-oma kẹ Chipfu l'emeje g'e
 nweru iphe.

Ophu o dudu iphe-ehuka,
 ooyeje iya.

²³ Onye eswe bụ iphe,
 aduje iya ree bụ
 ẹjo-ememe.

Obenu l'onye iphe edoje
 ẹnya bụ iphe,
 aduje iya ree bụ mmamiphe.

²⁴ Iphe, onye ẹjo-iphe atsụ
 ebvu; a -nonyaa o mee ya;
 e-mekota iya kpamu.

Iphe, agukwanu onye
 pfulberekoto g'e meeru
 iya bẹ ee-mekotaru iya.

²⁵ Oo gẹ oke-pherephere
 ezije tuutuutuu zighata-a
 bụ g'onye ẹjo-iphe
 achihuje.

Obenu l'onye pfulberekoto
 eshihuje dungudungu
 jasụ l'ojejoje.

²⁶ Oo gẹ mee-veniga aduje
 l'eze-a; mbụ g'ẹnwuru-oku
 aduje l'ẹnya-a bụ g'onye
 ẹnyiru aduje onye ezi

iya ozi.

²⁷ Atsụ Chipfu ebvu akpọriberu
ndzụ.

Obenu lẹ ndzụ onye
ẹjo-iphe bẹ eegbuje
mkpirikpu.

²⁸ Iphe, onye pfụberekoto
ele ẹnya iya bụ ẹhu-ụtso.

Obenu l'iphe, onye
ẹjo-iphe daru ngabẹru
emechajẹ bụru
iphe-mmanụ.

²⁹ Eshi ụzo Chipfu bụ iphe,
edomije ndu pfụberekoto
bya abụkwanuru iphe,
etsupyashije ndu emeje iphe,
adụdu ree.

³⁰ Onye pfụberekoto bẹ a ta
abyakwa enwubata
enwubata.

Obenu lẹ ndu ẹjo-iphe tee
buduru l'alị ono.

³¹ Ọnu onye pfụberekoto bụ
iphe, eshije iya nụ bụ
mmamiphe.

Obenu l'ire, apfuduru-oto
bẹ ee-mechaa sebufu.

³² Ọnu onye pfụberekoto maru
iphe, bụ: e -pfua ya l'ọ
dụ nhamụnha.

Obenu l'ọnu onye ẹjo-iphe
bụ iphe,
ọ maru kpoloko bụ iphe,
dụ nggọdogo
nggọdogo.

11 Eme iphe, eegudeje atụ
ẹrwa iphe l'ụzo ẹregede;
bụkwa ẹbyi l'ẹnya Chipfu.

Obenu l'iphe, aduje Chipfu
ree bụ eme ire-lanụ.

² Eku-onwonye nọdu eje abya;
iphere etso iya etsotso.

Obenu l'iphe, anọduje etso
adụ àgù l'obu bẹ bụ
mmamiphe.

³ Ụta ta adụ lẹ ndzụ onye

pfùberekoto bükwa
iya anọduje edu iya.

Obenu lẹ ndu e gudedu
ire phẹ ẹka bụ iphe,
emebyije phẹ nụ bụ
ntuphu-ire phẹ.

⁴ Ẹku ta adụkwa urwu,
adụkwadu iya nụ mbọku,
ẹhu e-ghu Chileke oke eghu.

Obenu l'apfùbekoto adzoje
nemadzụ l'ẹka ọnwu.

⁵ Apfùbekoto k'onye ụta adụdu
lẹ ndzụ iya atọgbojeru
iya ụzo nhamụnha.

Obenu l'iphe, akwatsuje onye
ẹjo-iphe bụ eme
ẹjo-iphe iya.

⁶ Apfùbekoto k'onye obu iya
guru iphóró l'adzoje iya.

Obenu l'onye e gudedu ire iya
ẹka bụ ẹgu ẹjo-iphe,
agu iya nụ anmajẹ
iya g'ọnyà.

⁷ Onye ẹjo-iphe -nwùhu; iphe,
ọori l'oo-mecha mee
l'ẹhu iya; alaru iya l'iyi.

Iphemiphe kpọ, bụ iphe,
o shi dobesụ lẹ ya
e-gude ike iya mee abụru
iphe-mmanụ.

⁸ Onye pfùberekoto bẹ
aanafutaje l'ẹka
iphe-ẹhuka.

Iphe-ẹhuka ọbu ejechia
atụ-koru l'ishi onye
ẹjo-iphe.

⁹ Onye te emedu ele Chileke
bụ opfu ọnu bẹ
oogudeje mebyishia
nemadzụ ibiya.

Obenu l'onye pfùberekoto
egudeje nkwamẹnya
nahụ.

¹⁰ Ọobujeru teke iphe ejehuru
onye pfùberekoto;
ndu bu lẹ mkpụkpu ete

eswa.

Teke onye ejo-iphe laru

ola-l'iswi;

ndiphe agbooo ogboo.

¹¹ Onu-oma k'onye obu iya guru

iphóró akwo-ije

mkpukpu.

Obenu l'opfu-onu onye

ejo-iphe emebyije iya emebyi.

¹² Onye enwedu egomunggo

akpoje nemadzụ ibiya

ebo l'afu.

Obenu l'onye nweru egomunggo

bẹ l'esedeje ire iya.

¹³ Onye asu asulasu epfuje iphe,

e domiru edomi.

Obenu l'onye e gude ire iya

eka edomikotaje iphe,

dụ egube ono.

¹⁴ Oha, a taa kpọ-ziduru ụzo

adajekwa.

Obenu a -dụ igwe akpo-ziru

oha ụzo;

l'aadzota oha ono.

¹⁵ Onye naru onye o madu

mkpalaka ta adukwa iphe,

e-me g'o to je iphe-ehuka.

Obenu l'onye suru le ya te

eyekwa eka l'iphe,

ana mkpalaka ta adukwa iphe,

e-me iya nu.

¹⁶ Nwanyị, eme odoo abujeru;

a -kwabẹ iya ubvu;

l'o naa ya eka labo.

Unwoke, ewebushi akurepho

nodu atuje eku

gburumu swiswia.

¹⁷ Onye iphe-oma bu onwiya be

oome iya edoberu.

Onye du ehuka bukwanuru

iphe-ehuka be oometaru

onwiya.

¹⁸ Iphe, ndu ejo-iphe setaru

l'akanya a-buru phe

iphe-mmanu.

Obenu l'onye aku apfubekoto

gẹ mebyi-iphe,
aaku l'alị bẹ l'a-wọta ọkpobe iphe,
ọ kuru.

¹⁹ Onye p̄f̄uberekoto ọkpobe
ap̄f̄ube bẹ ndzụ aduje.

Obenu l'onye agba etso eme
ẹjo-iphe agbajẹ tsoru iya
jasụ l'ọ gbaba l'ọnwu.

²⁰ Ndu ọkpoma dū ẹji emekwa
ẹbyi l'ẹnya Chipfu.

Obenu lẹ ndu ụta adudu lẹ
ndzụ phẹ aduje Chipfu
ree shii.

²¹ Ọphu ịi-makaharụ bụ lẹ ndu
ẹjo-iphe bẹ a taa hadu g'a ta
hụ phẹ ahụhù.

Obenu l'oshilọkpa ndu
p̄f̄uberekoto ta adudu iphe,
ee-me phẹ nụ.

²² Nwanyi, amashị mma ike;
mmamiphe pehukwanu iya l'ẹhu;
dū g'iphe-nchi,
e gude mkpọla-ododo mee;
woru ye ezi l'imi.

²³ Iphe, agụ onye p̄f̄uberekoto
bụ ẹka ọosubeje ishi
bụ l'iphe-oma.

Obenu l'iphe onye ẹjo-iphe
ele ẹnya iya bụ l'ẹka
ọosubeje ishi bụ l'oke-ẹhu-eghu,
Chileke a-tukoshi iya.

²⁴ Onye bụ omeluko bẹ iphe
iya anọduje aka shii eje.

Obenu l'onye aswị aswị
emechajẹ kpabua nvọ.

²⁵ Onye eme iphe-oma bẹ ẹka
a-nọdu agba ụpete.

Mbụ l'onye agbajẹ nwibe
iya mini l'obu bẹ
aa-gbakwaphọ mini l'obu.

²⁶ Ndiphe anọduje ephu
nemadzụ iphu mẹ o -gbushia
ereshi gbachishia l'iphe.

A nọdu ajajẹ onye reru nkiya
l'orwuberu iya ajaja.

²⁷ Onye achọ iphe,

du ree bẹ atubaje ndiphe
l'ènya.

Obenu l'onye achọ ẹjo-iphe
bẹ ẹjo-iphe abyapfutajẹ.

²⁸ Onye kpọru obu yeru ẹku iya
a-dakwa.

Obenu l'onye pfuberekoto
a-nọdu aja àjàjà
g'ẹkwọ oyii.

²⁹ Nwoke, esetaru ndibe
iya opfu bụkwa
phẹrephere bẹ a-buru
okiphe iya.

Tẹme ọ buru onye eme eswe
l'e-mechaa buru onye
ejeru onye maru iphe ozi.

³⁰ Mebyi, onye pfuberekoto amị
bụkwa oshi emeje g'a
nọdu ndzụ.

Ọzo bụ l'ọo onye aduje ike
pfubuta nemadzụ bụ onye
maru iphe.

³¹ Eshinu aa-pfụ onye
pfuberekoto ụgwọ iphe,
oome l'eliphe-a;
bẹ aa-pfukwa iya phọ ndu te
emedu ele Chileke yẹ
ndu iphe-ẹji;
pfua phẹ iya pfugharu
phẹ iya ẹka.

12 Onye aabarụ mba;
ọ dụ iya ree bụkwa
mmamiphe bẹ dụ iya ree.

Obenu l'onye ọ dụ ashị l'aahù
iya ahùhù ta amadụ
iphe.

² Onye ọma bẹ tūbaru Chipfu
l'ènya.

Obenu lẹ Chipfu anmajẹ
onye ẹregede ikpe.

³ Nwoke ta abukwa eme
ẹjo-iphe bẹ oo-gude nguru
anguru.

Obenu l'onye pfuberekoto ta
adudu onye e-phẹfu
iya ephefu.

⁴ Ọkpobe nwanyị bụkwa
okpu-eze,
ji iya kpu l'ishi.

Obenu l'ẹjo nwanyị dụ g'ọkpu,
rehuru erehuru nọ
ji iya l'ẹhu.

⁵ Iphe, ndu p̄f̄uberekoto t̄uberu
k'ememe abụjeru iphe,
p̄f̄uru nhamụnha.

Obenu l'ìdzù ndu ẹjo-iphe
achi bụkota ụghoshi.

⁶ Opfu onye ẹjo-iphe egepajeru
egeparu achọ onye
oo-gbu.

Obenu l'olu-opfu onye obu
iya ḡuru ìphóró adzọje
ndzụ.

⁷ Ndu ẹjo-iphe bẹ ee-mechaa
mebyishikọta;
ẹphe achihu.

Obenu l'ọnu-ụlo onye
p̄f̄uberekoto ap̄f̄ujeru
j̄imujimu.

⁸ Ọo gẹ nkwa menya
onyemonye jeberu bụ
g'aajabejeru iya ajaja.

Obenu l'onye bụ ẹjo-iphe
jiru iya obu bẹ a ta
agụbejedu iphe.

⁹ Ọ kakwa ree l'ị bụ onye
a ḡubeduru iphe;
i nwekanụru onye-ozì;
eme l'ị ḡuberu onwongu
iphe l'ẹbe ọ dụ nri,
i nweru.

¹⁰ Onye p̄f̄uberekoto
agụbeje iphe lẹ mkpa,
d̄uru anụ,
o nweru l'ibe iya.

Obenu l'obu-imemini,
onye ẹjo-iphe aph̄ujeeru
phẹ bụ ad̄uru phẹ ẹhuka.

¹¹ Onye jeru ozi l'alì iya bẹ nri
a-d̄uru d̄ụ k'etsutsu iya.

Obenu l'onye achì
iphe-iphoro ọso te nwedu

egomunggo.

¹² Onye ẹjo-iphe bẹ iphe,
ndu ẹjo-ememe narụ lẹ nfu
anọduje agụ ẹgu.

Obenu l'ogbarabvu onye
pfuberekoto anọduje
abya pulapula.

¹³ Onye ẹjo-ememe bẹ ẹjo-epfupfu,
oogudeje ọnu iya epfu anmajẹ
g'ọnyà.

Obenu l'onye pfuberekoto
anahụje iphe-ẹhuka.

¹⁴ Nemadzụ egudeje
opfu-ọnu pfutaru onwiya
iphe-ọma.

Nokwaphọ g'bogudeje iphe,
oome l'ẹka metaru onwiya
obunggo.

¹⁵ Iphemiphe, onye-eswe eme
aduje iya ree l'ẹnya nkiya.

Obenu l'onye maru iphe
angabeje nchị numa idzu-ọma,
a chị-koshiru iya.

¹⁶ Onye eswe abujeru:
a -kpatsu iya iwe;
oomeẹpho g'a maru teke
ono teke ono l'ẹhu eghu
iya eghu.

Obenu l'onye nweru
egomunggo ta adudu iphe,
ogubeje okonu.

¹⁷ Onye agba ekebe iphe,
bụ ire-lanụ bẹ opfu
iya apfujeru ọto.

Obenu l'onye ẹjo-ekebe
adzushi ụka.

¹⁸ Mkpokoro opfu adzujẹ
paramu g'ogu-echi.

Obenu l'ire onye maru iphe
eguje ẹhu egugu.

¹⁹ Ogbogboromonu,
epfu ire lanụ anoje jasụ
l'ojejeje.

Obenu l'ire, adzụ ụka ta
adudu g'ọnono-bejeru.

²⁰ Ụghoshi dụ l'okpoma ndu

achi ẹjo idzu.

Obenu lẹ ndu achi idzu
 ẹhu-guu bu ẹhu-utso aduje
 l'okpoma nkepẹ.

²¹ O to dudu ẹjo-iphe,
 emeje onye pfulberekoto.

Obenu lẹ ndu ẹjo-iphe bu
 iphe,
 ejije phe ẹka bu iphe-ẹhuka.

²² Iphe, aduje Chipfu ẹji bu
 ogbogboromonu,
 adzu ọka.

Obenu lẹ ndu aduje iya ree bu
 unwoke, epfu ire-lanu.

²³ Onye nweru egomunggo ta
 arakashijedu iphe,
 o maru arakashi.

Obenu l'okpoma ndu eswe
 anoduje avoshi
 jogojogojogo opfu.

²⁴ Onye gude ẹka iya eseshi
 akanya ike l'e-mechaa
 buru ishi.

Obenu l'onye eme ẹnyiru
 e-mechaa buru ohu.

²⁵ Ayọ oshi emeje g'ike bvụ
 nemadzu ẹgwegwa.

Obenu l'opfu-oma anoduje
 ekutse nemadzu ekutse.

²⁶ Onye pfulberekoto akwajẹ
 ẹnya lẹ g'o gude eshi ọnyà.

Obenu l'uzo, onye ẹjo-iphe
 eshi edujeru iya
 duswee eduswe.

²⁷ Onye ẹnyiru ta amijedu anu,
 o gburu amimi.

Obenu l'onye ese akanya
 enwejeru iphe,
 vu oke aswa.

²⁸ Uzo, a pfulberekoto eshi be
 ndzu du.

Mbu lẹ gbororo iya be
 anwuhu adukpodaa
 ililekpoo.

13 Nwa, maru iphe;
 angabeje nchi lẹ mba,

nna iya abarū iya.

Obenu l'onye mgbōnu ta
angajēdu nchī l'uja,
aagbōru iya.

² Nemadzū egudeje
opfu-ōnu pfuta iphe-ōma.

Obenu l'onye e gudedu ire
iya ēka bū iphe,
ēkpiri iya aduje iya bū eme
mkpawere.

³ Onye eche ōnu iya nche bū
ndzū iya bē ooche nche.

Obenu l'onye epfugbuje g'ōnu
ha iya e-mechaa būru
ōla-l'iswi.

⁴ Onye ēnyiru bē ēkpiri iphe
aduje; ōle ō tō dūdu iphe,
erwuje iya ēka.

Obenu l'iphe, agū onye
akanya erwuje iya ēka
ōkpobe erwurwu.

⁵ Onye pfūberekoto bē iphe,
aadzū ūka aduje ashī.

Obenu l'onye ējo-iphe
bū iphe-iphere yēe
mkparwū bū iphe,
oomeje.

⁶ Onye ūta adūdu lē ndzū iya bū
iphe,
anōduje eche iya nche
bū apfūbekoto.

Obenu l'iphe, emekpeje
onye iphe-ēji bū eme
ējo-ememe.

⁷ O nweru onye anōduje eme
onwiya g'onye nweru iphe;
ōle ō tō dūkwa iphe,
o nweru.

Onye ōphuu anōduje eme
g'onye akpa nri;
ōle o nwekwanūru iphe
nwehia ya ike.

⁸ Ēku nemadzū l'a-dūkwa ike
gbafūta ndzū iya.

Obenu l'onye ūkpa bē e te
yejedu ebvu.

- ⁹ Ìphóró, dọru onye
 p̄f̄uberekoto anọduje
 enwu phoophoophoo.
 Obenu l'ìphóró orọku k'onye
 ẹjo-iphe bụ aphyunyị bẹ
 aaphunyije iya.
- ¹⁰ Eku-onwonye bụ iphe,
 ọonoduje azushi bụ
 aba mba.
 Obenu lẹ ndu angabeje nchị
 l'idzù,
 a chị-koshiru phẹ bụ ndu
 maru iphe.
- ¹¹ Okpoga, a kpatarụ l'ughoshi
 anọduje ala azụ azụ.
 Obenu l'onye gude ẹka iya
 akpa okpoga nwanshii
 nwanshii l'emeje iya l'ọoka
 shii eje.
- ¹² Iphe, e leri ẹnya iya nọo ọdu
 anọduje agbawashị
 ọkpoma agbawashị.
 Obenu l'ememe,
 e meru nemadzụ iphe,
 oole ẹnya iya aduje
 g'ọ wotaru oshi,
 eerije nọdu ndzụ.
- ¹³ Onye akpofu alọ ẹka lẹ nchị
 akpofu l'e-je iphe-ẹhuka.
 Obenu l'onye emeje iphe,
 a sọru g'e meje bẹ
 obunggo iya dọru.
- ¹⁴ Iphe, onye maru iphe ezi dọ
 g'ẹka mini anuje ndzụ
 futaru.
 Oomeje gẹ nemadzụ ta
 adaba l'ọnyà,
 anwuhu gbaberu.
- ¹⁵ Iphe edo ẹnya ọkpobe
 edodo l'emeje nemadzụ
 l'ọ dọ ndiphe l'obu.
 Obenu l'uzo onye e gudedu
 ire iya ẹka eshijuru
 iya ike.
- ¹⁶ Onyemonye bụkpoo onye
 nweru egomunggo emeje

iphemiphe,
oome l'okwenya.

Obenu l'omata ewojeru eme
eswe iya t̄a jala.

¹⁷ Onye ejo-iphe, e ziru ozi;
o n̄odu eje iya adabaj̄e
l'iphe-ẹhuka.

Obenu l'ozi, e ziru onye e gude
ire iya ẹka;
o n̄odu eje iya eguje
ẹhu egugu.

¹⁸ Onye ewojeru mba,
aabar̄u iya arw̄utoshi
arw̄utoshi emechaj̄e daba
l'okpa-nri m̄e l'iphe-iphere.

Obenu l'onye a h̄uru ah̄uh̄u;
o n̄uma iya b̄e
aakwabeje ùbv̄u.

¹⁹ Iphe, aḡushi ẹgu ike -mee b̄e
otsoje obu utso.

Obenu l'onye gbak̄utaru eme
ejo-iphe azu;
l'eme ẹbyi l'anya omata.

²⁰ Onye ȳe ndu mmamiphe
asw̄i oswi a-buru onye
maru iphe.

Obenu l'onye etso omata
e-je iphe-ẹhuka.

²¹ Ejo-iphe ejo-iphe aan̄oduje
anw̄uru ndu iphe-ẹji.

Obenu l'ẹka at̄utu bukwanu
obunggo ndu pf̄uberekoto.

²² Okpobe nemadz̄u akpaj̄e ẹku
dobe l'e ria ya ria
l̄e nwanwa.

Obenu l'ẹku, onye iphe-ẹji akpa
b̄u ndu pf̄uberekoto b̄e
okpaje iya edoberu.

²³ Onye akpa nri -k̄oo opfu
b̄e oomehujekp̄o;
nri ad̄ukpoo d̄uchaa
k'etsutsu iya.

Obenu l̄e be ekpe ikpe,
pf̄uru oto at̄ukoje
iya ch̄ita.

²⁴ Onye esela ẹchachi azu l̄e

ya te echidu iya nwa iya
bùkwa ashì bẹ ọ kpọru
nwa iya.

Obenu l'onye yeru iya obu
edeje ẹnya lẹ mini hùà
ya ahùhù.

²⁵ Onye pfùberekoto erije nri
gudekpọo obu iya kwe
l'ọ jiwaru iya.

Obenu l'onye ẹjo-iphe ta adùdu
teke ẹgu ta agùdu iya.

14 Nwanyì, maru iphe
anọduje edozi ọnu-ùlo iya
edozi.

Obenu l'onye ọphu bù
onye-eswe anọduje
achìkashi iya achìkashi.

² Onye iphe, oome pfùru
nhamùnhà l'anọduje atsù
Chipfu ebvu.

Obenu l'onye ọzo iya dù
nggọdogo nggọdogo ta
adùdu iphe,
ọ gùberu Chileke.

³ Onye eswe -pfua opfu;
ẹchachi abùru iya
l'okpurukpu gbaa.

Obenu l'ọo ogbogboromọnu
ndu maru iphe
anọduje eche phẹ nche.

⁴ Ẹka eswi, e gude eje
ozi adùdu bẹ ọba
adabyijeru iphoro.

Ọo eswi -jeshia ozi ike; iphe,
a kpatarù l'opfu akùru
akùru.

⁵ Onye agba ekebe, e gude
ire iya ẹka ta adzùjekwa
ùka.

Obenu l'onye agba ẹjo-ekebe
bù ọka bẹ ọonoduje
adzùshi.

⁶ Onye mgbọnu achọje
mmamiphe;
ọ tọ dùdu ọphu ọohuma.

Obenu l'amarù iphe atọjeele-a

nwehu ejepfu ndu iphe
edoje ęnya.

⁷ Nodukwa ọmata ọzenya;
kele i tji humakwa iya
mmamiphe
l'ogbogboromonu.

⁸ Onye nweru egomunggo be
bu iphe, egoshije l'ọ maru
iphe bu l'uzo,
ooshi edoje iya ęnya.

Obenu l'iphe, egoshije
l'onye-eswe bu ọmata bu
l'oogudeje ughoshi eme
iphemiphe.

⁹ Ndu eme eswe egudeje iphe-ęji
agba le mgbonu.

Obenu le ndu obu phe guru
iphoro be onoduje agu
g'ephe mee iphe g'ọ
pfuru nhamunha.

¹⁰ Okpoma nemadzụ l'ehu l'ehu
makotaru iphe,
atsụ iya l'ehu.

Ofhu o dudu onye yee ya
agbaje mgba l'ehu-utso,
du iya nu.

¹¹ Onu-ulo onye ęjo-iphe be
ee-mechakwaa lwua.

Obenu le nwobu,
onye pfuberekoto
kpoberu a-noduepho aja
ajaja eje.

¹² O duru ọzo, abujeru;
nemadzụ -nodu eshi iya
l'oburu iya okpobe ọzo.

Obenu l'eka ọzo ono jeberu
bu l'onwu.

¹³ Je akpachakponu l'achi
ochi be aahajekwaru
tsua okpoma pharamu;
teme ehụ nodu ahajeru
tsoo utso tsoba l'iphe-ehuka.

¹⁴ Onye ekwetaduru nu
be aa-pfu ugwo ọzo,
ooshi pfu-dzua ya ya
apfu-dzu.

L'e bua onye ọma obunggo
 ụzo nkiya l'o dzua
 edzudzu.

¹⁵ Onye amazidu iphe atụkoje
 iphemiphe kweta
 l'onoo g'ọ dụ.

Obenu l'onye nweru
 egomunggo arijeada ọriri
 tẹme l'ọ zọbe ọkpa.

¹⁶ Onye maru iphe atsuhuje
 Chipfu ebvu jika eme
 ẹjo-ememe.

Obenu l'omata edeghajeru
 igiji ẹka dobesu l'ọ tọ
 dudu iphe,
 byaru eme iya nụ.

¹⁷ Onye obu-ọku emeje iphe,
 onye-eswe onye-eswe.

Tẹme a nọdu akpoje onye
 ẹregede ashị.

¹⁸ Onye amazidu iphe bẹ okiphe
 iya abujeru eme eswe.

Obenu l'onye nweru
 egomunggo ekpujeru
 mmamiphe g'okpu-eze.

¹⁹ Ndu eme ẹjo-ememe e-phoze
 l'iphu ndu dụ ree;
 ndu ẹjo-iphe ephoze
 l'onu-oguzo ndu
 pfuberekoto.

²⁰ Ndu akpa nri bẹ aakpoje ashị;
 kpọchaa kpọo lẹ ndu ẹphe
 l'ẹphe bu obutobu.

Obenu lẹ ndu nweru iphe
 nweru ikpoto ọnyà.

²¹ Onye agụbeduru obutobu iya
 iphe emekwa iphe-ẹji.

Obenu l'a gọru ẹhu-utso nụ
 onye emejeru onye ọ
 tsuru iphe-oma.

²² ?Tọbudu ndu achị ẹjo idzu
 ephuje ụzo?

Obenu lẹ ndu achị idzu-oma
 bẹ eeyeje obu;
 tẹme a nọdu emejeru phe
 ire-lanụ.

²³ Iphe, bụkpoo ozi, e jeshiru
ike bẹ urwu adujekwa.

Obenu opfu, eepfuẹpho
l'onu l'onu emeje g'a
kpaahaa nri.

²⁴ Èku onye maru iphe bụ
okpu-eze iya.

Obenu l'eme eswe k'omata bụ
iphe, ọomitaje bụ eme eswe.

²⁵ A -gbaa ekebe, bụ ire-lanụ bẹ
aadzoje ndzụ.

Obenu l'ekebe, aagba ọphu
e pfudu ire-lanụ bẹ
bụkwa ụghoshi.

²⁶ Onye atsụ Chipfu ebvu bẹ ẹka
ọ dakoberu kpọru akpaa.

Tẹme ọ bụwaruro ẹka ụnwu
iya a-gbabajẹ je anọdu
zee ndzụ.

²⁷ Atsụ Chipfu ebvu bụ ẹka
mini,
emeje g'anọdu ndzụ futaru;
ọ nọdu emeje g'amadụ
ta anmalahụ l'ọnyà,
anwụhu gbaberu.

²⁸ Ọha, tsuru ẹrupfu abujeru
akpabiri eze.

Obenu l'oke amadụ,
enwedu nemadzụ bẹ
iyi yifuru.

²⁹ Onye nweru ọta-nshi bẹ
iphe, edoje iya ẹnya
pakwarụ ẹka.

Obenu l'onye obu-ọku egoshije
g'boomebe eswe.

³⁰ Onye doberu ọkpoma
guu emeje gẹ ndzụ
dụ ogwẹhu.

Obenu l'ijiñya emeje g'ọkpu,
nọ l'ẹhu repyahụ.

³¹ Onye eme onye ụkpa ewere
bụkwa Chileke,
meru iya nụ bẹ ookwe une.

Obenu l'onye emejeru onye
adụdu g'ọ dụ iya
iphe-oma bụ Chileke bẹ

okwabe ùbvù.

³² Iphe, l'enwutaję ndu ęjo-iphe
tųa kpurumu l'alj;
bų ęjo-iphe ono,
ęphe eme ono.

Obenu lę ndu pfuberekoto
nweru ęka ęphe
a-nodu zeeru ndzų
m'obeta ęphe
nwųhuchakpoo anwųhu.

³³ Mmamiphe aduje l'iphe,
bųkpoo obu ndu iphe
edoje ęnya ree.

Mbų je akpaa l'echilabo
ndu bų omata bę
oogoshjekwapho onwiya.

³⁴ Apfubekoto ekutse oha l'ophu.

Obenu l'iphe-ęji bų iphe-iphere
l'ęhu ohamoha.

³⁵ Onye-ozı, maru iphe bę
atubaje onye eze l'ęnya.

Obenu l'onye-ozı ophu bų
iphe-iphere bę eze
atukoshije
ęhu-eghu iya.

15 Opfu, e pfuru; a to
nwęhu yee ya onu eselaję
oke ęhu-eghu azų.

Obenu l'epfu opfu,
eme ęhuka akpataję
ovuma.

² Ire onye maru iphe
emeje mmamiphe g'ọ dų
ree k'anųma.

Obenu l'onu omata bų iphe,
anoduje alwa iya torotoro
bų epfu rwoorwoorwoo.

³ ęnya Chipfu dzuru ękameka;
k'ophu o hųma-dzuru
onyemonye;
mbų ndu ęjo-iphe mę
ndu oma.

⁴ Ire epfu iphe, e-me g'e
wekorohu bųkwa oshi,
amije ndzų gę mebyi.

Obenu l'ire ughoshi etsuje

ndzụ pyaapyaa.

⁵ Ọo onye-eswe abụjeru;
nna iya -baarụ iya mba;
o too yedu iya ọnu.

Obenu l'onye a hụru ahụhù;
ahụta iya egoshi l'o
nweru egomunggo.

⁶ Ụlo onye pfụberekoto bẹ
iphe, vu oke aswa dụ
igwerigwe.

Obenu l'okpoga onye ejo-iphe
akpata bẹ l'akpatajeru
iya opfu.

⁷ Ogbogboromọnu onye maru
iphe anọduje araka
nkwamęnya araka.

Obenu l'ọ tọ bụdu g'ọkpoma
dụ ọmata bụ ono.

⁸ L'ęnya Chipfu bẹ ngweja,
onye ejo-iphe egwe
abụjeru iya ẹbyi.

Obenu l'epfupfu, onye obu
iya gụru ìphóró epfu
anụ iya atsoje iya rịkpotoo.

⁹ Ụzo ndu ejo-iphe abụkotajeru
ẹbyi l'iphu Chipfu.

Obenu lẹ ndu eme g'ẹphe
bụru ndu pfụberekoto
bẹ o yeru obu.

¹⁰ Ọ kwa chipfuu bẹ aa-nụ
onye harụ ọkpobe ụzo.

Teme onye ọ dụkwanu ashị;
l'aahù iya ahùhù
l'e-mechakwaa nwụhu.

¹¹ Alị-maa yẹe alị ọla-l'iswi
tụkokwaru gheru ọnu
l'iphu Chipfu.

?Bụ-chia ọkpoma amadụ te
egheduru ọnu l'iphu iya?

¹² Onye mgbọnu te eyejedu
ahùhù aahù iya obu.

Ọphu o jejedu akpata
ishi l'ibe onye maru iphe.

¹³ Onye ẹhu atso uto bẹ
iphu atụsahuje atụsahu.

Obenu l'onye iwe jiru obu;

edejeru yọkoo.

¹⁴ Ọkpoma onye iphe edoje
 ẹnya ree l'anọduje eme
 g'ọ maru iphe.

Obenu l'ọnu onye bụ ọmata
 bụ nri iya bẹ bụ eme eswe.

¹⁵ Iphe, bụkpoo eswe ndzụ
 ndu eje iphe-ẹhuka
 abụkotajeeru phẹ phọ
 mgburwashị ẹhu.

Obenu l'onye ọkpoma
 atụsahuje atụsahu
 bẹ tekenteke abụjeru iya
 ọbo-iphe.

¹⁶ Ọ kakwa ree l'e nweru
 ẹku nwanshiji;
 a nọdu atsụ Chipfu ebvu;
 eme l'ẹku, jiru ẹkameka;
 ẹgharashi dụkwanu.

¹⁷ Ọ kakwa ree l'iphe, bụ nri,
 eeri bụa nwẹba, e yeru l'ophe;
 n-yemobu dụkwanu;
 eme l'e gburu eswi,
 tsuru ẹba ata;
 mkpọmashi dụkwanu.

¹⁸ Onye obu-ọku akpalije
 opfu akpali.

Obenu l'onye atarụ opfu
 nshi abyanyije ụswo
 abyanyị.

¹⁹ Ụzo onye ẹnйiru eshi
 bẹ eegudeje óbvú
 tų-chishia atų-chishi.

Obenu l'ụzo onye obu iya
 guru ìphóró eshi abụjeru oji,
 akwọ tẹretere.

²⁰ Nwata, maru iphe emeje
 g'ẹhu tsọ nna iya ụtso.

Obenu l'ọmata ta adụdu iphe,
 ọogubeje ne, nwuru iya nụ.

²¹ Eme eswe atsoje onye enwedu
 egomunggo ụtso.

Obenu l'onye iphe edoje ẹnya
 ree bụ iphe,
 pfuru nhamunha bẹ oomeje.

²² Iphe, nemadzụ rịru

k'ememe bẹ o to mekọtajekwa
mẹ a -chikoshiduru iya
ọkpobe idzu.

Obenu a -dụ igwe chikoshi
nemadzụ idzu l'o mee iphe,
ọ tųberu.

²³ Amadụ bẹ ẹhu atsoje ọtso
mẹ o -yee ọnu l'opfu ree.

Mbụ lẹ-a; l'ọnu, e yeru l'o
rwuberu iya atsoje
rịkpotoo.

²⁴ Ụzo ndzụ anọduje eje ala l'eli
l'eli l'ẹka onye kwarụ
ẹnya nọ.

Ọ bụru iya emeje g'ọ tọ lwa
alị alị larwua alị-maa.

²⁵ Chipfu alashije ọlo onye
eku onwiya.

Obenu l'okoke alị nwanyị,
ji iya anọedu bẹ ọokpoje
ọkpo-kuu.

²⁶ Ọriri, onye ẹjo-iphe rịru
abụjeru Chipfu ẹjo ẹbyi.

Obenu l'ọphu ndu dųebe
ree rịru atsoje iya ọtso.

²⁷ Onye ụghoro bųephọ opfu
bẹ ọonoduje akpa
l'ibe iya.

Obenu l'onye kpọru ụphalazu
ashị bẹ ndzụ a-dụ.

²⁸ Onye pfụberekoto egudeje
ọkpoma iya rịada iphe
oo-pfu arịri tẹme l'o
pfua ya.

Obenu l'ọnu onye ẹjo-iphe
bụ njo-opfu eshije iya
alwa torotoro.

²⁹ Chipfu nọ ndu ẹjo-iphe
ụzenya.

Obenu l'ọonumaje olu ndu
pfụberekoto m'ẹphe
-pfuru nụ iya.

³⁰ Ẹnya, a tųsaru iphu atųsa
lee emeje g'ẹhu-ọtso
ji ọkpoma.

Tẹme ozi ọma nọdu emeje

g'òkpú gbashja ike.

³¹ Onye ngaberu nchị lẹ mba,
a barụ iya; mbụ mba
ọpụ emeje g'a nọdu
ndzụ bẹ yẹe ndu maru
iphe e-mechaa nọ
l'òkpoku lanụ.

³² Onye ta adụdu iphe,
ọ gụberu mba,
aabarụ iya bụkwa onwiya
bẹ ọ tọ gụbeduru iphe.

Obenu l'onye abụjeru;
a -nọdu ahụ iya ahụhù
l'ọoba iya lẹ nchị
enwejeru egomunggo.

³³ Atsụ Chipfu ebvu ezije
nemadzụ mmamiphe.
Ewoze onwonye alị nọdu
esekutaje akwabẹ ùbvù.

16 Iphe, nemadzụ rịru
l'òkpoma iya bụ iya bẹ ọ dọru.

Obenu l'ọpụ e pfuru l'ọnu bụ
Chipfu bẹ ọ dọru.

² Iphemiphe, nemadzụ
emekpọo dọbe ree
l'ẹnya nkiya.

Obenu lẹ Chipfu maru iphe,
dụ iya l'uche teke o
meru iya.

³ Woru iphe, bụkpoo iphe,
iimekpọo ememe ye Chipfu
l'ẹka;
hụma l'iphe, bụkpoo iphe,
ị chịru idzu ememe
e-mejeephọ g'ị chịru iya.

⁴ Iphemiphe, Chipfu meru
bẹ o meru doberu onwiya;
mbụ je akpaa lẹ ndu
ẹjo-iphe bẹ o meru
doboru eswe eze iphe-ẹhuka.

⁵ Ndu eku onwophẹ bụkwa
ẹbyi bẹ ẹphe eme
l'ẹnya Chipfu.

Ọpụ ịi-makahụkporu bụ
l'a taa hadụ phẹ g'a ta
hụ phẹ ahụhù.

⁶ Ọ n-yemobu yẹ epfu
ire-lanụ bẹ e gude edoshi
ẹjo-iphe.

Ọ bụru atsụ Chipfu ebvu
emeje g'amadụ te eme
ẹjo-ememe.

⁷ Teke iphemiphe, nemadzụ
eme dụ Chipfu ree
bẹ oomejechaa mee gẹ
yẹ ndu ọhogu iya dụ
lẹ ree.

⁸ Ọ kakwa ree l'e nweru
iphe nwanshij;
a pfubekwanu ẹka ọto;
eme l'urwu parụ ẹka;
ọ bụru l'ụzo,
apfuduru-oto bẹ o shi.

⁹ Iphemiphe, nwoke e-me bụ
l'ime ọkpoma iya bẹ
ọrije iya dobe.

Obenu l'ọo Chipfu emeje gẹ
nzọkpa iya nguru
anguru.

¹⁰ Onye eze bẹ opfu,
shi iya l'ọnu adajẹ g'ozì,
shi Chileke l'ẹka.

Ọphu oogudejedu ọnu iya
pfuswee m'ọ nọdu
ekpe ikpe.

¹¹ Chipfu eele ẹnya g'e
gudeje iphe,
gbaru nụ tịa ẹrwa iphe;
ẹrwa iphe, atütuduru
l'ụzo ẹregede bẹ dụ
Chipfu ree.

Ọ-nyị-túdúú, nọkota l'ẹda
g'ọ ha bụkota iya
meru iya.

¹² Ndu eze bẹ eme ẹjo-iphe
abujeru ẹbyi;
kele onye eze bụ
apfubekoto bẹ oogudeje
mee g'ọ nguru anguru.

¹³ Iphe, aduje ndu eze
ree bụ onye epfu iphe,
pfuru ọto.

Mbụ l'onye epfu iphe,
 p̄furu nhamunha bẹ ẹphe
 agubeje ọkpobe iphe.

¹⁴ Oke ẹhu-eghu onye eze bụkwa
 iphe, ejeru ọnwu ozi.

Obenu l'onye maru iphe
 abyanyije iya.

¹⁵ Iphu -t̄sahu onye eze;
 l'a maru lẹ ndzụ d̄;̄;
 mbụ l'ì -t̄ba onye eze
 l'ẹnya bẹ ọ d̄je g'ẹka igwe
 rwuru erwurwu
 k'edze mini ishi-apha.

¹⁶ Hụmawaro g'ọ kabe ree
 enweru mmamiphe eme
 l'enweru mkp̄la-ododo.

Mbụ ah̄ta nkwaṁnya
 haa mkp̄la-ọcha.

¹⁷ Ụzo, a t̄ru mkpoli,
 ndu p̄fuberekoto t̄ru
 te eshitaj̄kwa ẹka
 ẹjo-ememe d̄.

Onye eche ụzo iya nche
 b̄ ndzụ iya bẹ ooche nche.

¹⁸ Eku-onwonye evujeru ụzo;
 ọla-l'iswi etso iya.

Teke etu onwonye ẹpha
 gb̄shiru;
 adarwu al̄i etsokwaru
 iya ph̄.

¹⁹ Ọ kakwa mma l'ì b̄ onye
 wozeru onwiya al̄i;
 ì ȳru lẹ ndu d̄ àḡ;
 eme l'unu lẹ ndu eku
 onwoph̄ sw̄i t̄ko eke iphe,
 unu kwataru l'okwata.

²⁰ Onye angabeje nch̄i l'opfu
 Chileke b̄ k'oma
 an̄duje etso iya.

T̄me onye a ḡru ẹhu-utso
 n̄ bẹ ọ b̄;
 mb̄ onye dakoberu
 Chipfu.

²¹ Ndu maru iphe l'ime obu ph̄
 b̄ ndu eekuje ndu iphe
 edoje ẹnya ree.

Teme opfu, atsọ ụtso
 lẹ nchị nọdu emeje
 g'a ka anwụta iphe.

²² Nkwamenya bụ ishi nggele
 mini ndzụ l'èhu ndu nweru
 iya nụ.

Obenu l'abarụ onye-eswe
 mba bụkwa iphe-eswe
 bẹ ọ bụ.

²³ Ọkpoma onye maru iphe
 anọduje eche ọnu iya nche.

Teme ogbogboromonu
 iya nọdu emeje g'a
 nwụta iphe.

²⁴ Opfu, atsọ ụtso lẹ nchị dū
 g'èbakala manụ-ẹnwu.

O meje g'èhu tsọ nemadzū
 ụtso.

Teme ọ nọdu emeje g'ọkpū
 gbakerehu l'iphe-ememe,
 eme iya nụ.

²⁵ Ọ dūru ụzo, abujeru:
 nemadzū -nọdu eshi iya
 l'ọoburu iya ọkpobe ụzo.

Obenu l'èka ụzo ono jeberu
 bẹ ọ bụ ụzo ọnwu.

²⁶ Ọo iphe, agụ onye akanya
 anọduje ejeru iya ozi.

Ọ bụru ẹgu, agụ iya nū
 anọduje akwaru iya ẹvu.

²⁷ Èjo nemadzū anọduje achi
 idzu eme èjo-iphe.

Teme opfu, shi iya l'ọnu nọdu
 aduje g'icheku ọku,
 ata rịriri.

²⁸ Onye ẹregede anọduje
 akpa opfu.

Teme onye asulasu nọdu
 ebukahuje ndu eshishi
 ọnyà ike.

²⁹ Onye anọduje eme ndu ọzo
 mkpawere bụ edephu bẹ
 ọonoduje edephu
 nwibe iya;
 duru iya shia ụzo,
 adūdu ree.

³⁰ Onye ataburu nwibe iya ẹnya
 bụkwa ẹregede bẹ ọogba.
 Teme onye tagbabere onu
 buru ejo-iphe bẹ
 ọcho ememe.

³¹ Aka nka bụ okpu-eze,
 dọ biribiri.

Ọ buru onye ndzọ iya
 pfulu ọto bẹ
 oorwuje ẹka.

³² Ọ ka ree l'ị bụ onye
 atajeru iphe nshi
 eme l'ị bụ onye ka ike
 l'ọgu.

Mbụ l'onye esedeje onwiya
 kakwa ree;
 eme l'onye alwuje ọgu
 lwuta Ọha l'ophu.

³³ Ido bụ atutu bẹ aatuje iya.
 Obenu l'ọo Chipfu maru iphe,
 oo-me.

17 Ọ kakwa mma l'a
 takpọerupho nwẹcha,
 kpọhuru nky;
 nchị dukwanu doo l'unuphu;
 eme l'unuphu,
 eegbushi anụ gẹ ndu
 abọ iphe;
 opfu nọdu adaphekwanu
 iya.

² Onye-ozu, maru iphe bẹ
 l'e-mechaa buru ishi nwa
 nnajjuphu iya;
 mbụ nwa ọphu anọduje eme
 iphe-iphere ekpu ndu nwuru
 iya nụ.

Ooje l'emecha keta iphe nnajjuphu
 g'unwu iya ketaru.

³ Ite bẹ e gude eghe
 mkpọla-ọchaa egheghe.

E gude ọku ahụ
 mkpọla-ododo ama.

Obenu l'ọo Chipfu bụ onye
 ahụje obu amadu ama.

⁴ Onye eme ejo-ememe angabeje
 nchị l'ogbogboromonu,

epfu ejo epfupfu.

Onye adzùje ùka nõdu

angabeje nchì l'ire,

epfu tuphutuphutuphu.

⁵ Onye achì onye ùkpa òchi;

bùkwa Chileke,

meru iya nù bẹ ọoko ọnu.

Onye ete ẹswa ekpu eze

iphe-ẹhuka, byaru nwibe

iya bẹ ta adùkwa g'e meru

g'a ta hù iya ahùhù iya.

⁶ Enweru ùnwu nwanwa bẹ bù

okpu-eze,

e kpuberu onye-ishi-ẹwó.

Tẹme nna bùkwanuru iphe,

ùnwegirima gude

eku onwophẹ.

⁷ Onye egomunggo swehuru te

epfujedu opfu,

nweru ishi.

Nokwaphọ g'onye bù ishi

agbaduru g'ọ tų-phuje ire.

⁸ Ùphalazu dù gẹ mkpuma,

vu oke aswa l'ẹhu onye

anùje iya nù; k'ọphu bù:

ọ -ghaa ẹkiya-a bù ùpete;

ọ -ghaa ẹkiya-a bù ùpete.

⁹ Onye agùje nvù l'atųpya,

a tųpyaru iya bù n-yemobu

bẹ ookutse.

Obenu l'onye akpatsu opfu

akpatsu bù ndu eeshishi

ọnyà ike bẹ oobukahùje.

¹⁰ A -baarù onye iphe edoje

ẹnya ree mba bẹ

oorwuje iya l'ẹhu;

eme l'ọnu ẹchachi ùkporo

ise, e chiru ọmata.

¹¹ Onye ejo-ememe bùephọ

iphe, oophubeje iphu

ememe bù eme iphe,

a sųru g'o to meshi.

Ọle onye-ozì, ta aphùjedu

obu-imemini e-mechakwanaa

bya ahùa ya ahùhù.

¹² Ọ kakwa mma lẹ ne oduma,

a kùtaru ùnwu iya fùru
 ngu l'ùzo;
 eme l'i jepfuru òmata l'èka
 oome eswe eswe.

¹³ Ò -bùru lẹ nemadzù gude
 ẹjo-iphe pfula ụgwò iphe-òma,
 e meru iya bẹ ẹjo-iphe ta
 abyakpòdaa abvù abvùbvù
 l'ibe iya.

¹⁴ Awata aba mba dù g'egbuha
 nggele, e gbuchiru
 egbuchi.

Òo ya bù lẹ-a; haa opfu tẹme
 ụswo abata iya.

¹⁵ Aharù onye ẹjo-iphe enge;
 yẹe anma onye
 pfulberekoto ikpe
 tùkokwaru bùru eme ẹbyi
 l'iphu Chipfu.

¹⁶ ?Bù urwu gùnu bẹ okpoga
 barù l'èka onye bù òmata;
 eshinu mmamiphe ta
 agùdu iya agùgu?

¹⁷ Ndu eshi ònyà eyeje
 nwibe phẹ obu
 mkpùrumkpuru.

Tẹme nwune bùru iphe,
 e swiberu ngu iya bù g'ò
 gbajẹru ngu mkpu teke
 iije iphe-ẹhuka.

¹⁸ Onye enwedù egomunggo
 anajẹ nwibe iya
 mkpalẹka;
 bya eworu onwiya sùbe
 l'itumo.

¹⁹ Onye yeru aswọ ụswo obu
 bụkwa iphe-ẹji bẹ o
 yeru obu.

Onye wolinụkaru egomunggo
 iya imeli bùru
 ọla-l'iswi bẹ oole ẹnya iya.

²⁰ Onye ọkpoma dù ẹji bẹ k'òma
 ta abyajẹkaru.

Onye ire iya bù ụgho jiru
 iya nọdu adabajẹ
 l'iphe-ẹhuka.

²¹ Onye nwutaru nwa nwoke;
 ọ bụru ọmata bẹ aphụ
 tsọkwaru.

Ọphu ẹhu atsojedu nna,
 egomunggo swehuru
 nwa iya uto.

²² Obu, atso uto bu ọkpobe
 ọbvụ.

Obenu l'obu agbabuhu emeje
 g'ọkpụ kpọhu nkụ.

²³ Onye ẹjo-iphe anataje
 uphalazu le mpya;
 k'ọphu oo-me g'iphe,
 pfulu oto du nggodogo
 nggodogo.

²⁴ Onye iphe edoje ẹnya ree
 bu mmamiphe bẹ oodobeje
 l'egomunggo.

Obenu l'omata bẹ ẹnya iya
 ejerwuje ẹka igwe beru
 ali beru.

²⁵ Omata abujeru aphụ tsoru
 nna iya; bya aburu iphe,
 atso ilu l'ẹhu nwanyi,
 nwuru iya nu.

²⁶ O to dukwa ree ere onye
 adudu iphe,
 o meru nre.

Ọphu ọ dukwapho ree g'e
 chia ndu-ishi iphe
 l'ẹphe meru iphe,
 pfulu oto.

²⁷ Onye nweru egomunggo
 epfufe opfu zee onu.

Teme onye obu-agu buri
 onye iphe edoje ẹnya.

²⁸ Je akpaa l'onye eme eswe
 bẹ eedobesujekwa l'ọ
 maru iphe me ọ -buri
 l'ọ no nwa
 nggujunguji.

Teme a nodu edobesuje l'ọ bu
 onye iphe edoje ẹnya ree
 me ọ -buri l'oosedeye
 ire iya.

18 Onye akpa nkinyi iya

bùephò iphe,
 ọ̀nòdujẹ àchọ̀ bú iphe,
 a-dùrù iyá lẹ̀ ree.

Tẹ̀mẹ̀ ọ̀kpòbẹ̀ mmámìpẹ̀
 nọ̀du eghujẹ iyá eghu.

²Ọ̀mátá bẹ̀ nkwámẹ̀nyá tá
 adujẹdu ree.

Iphe, atsojẹ iyá ọtso bú g'ò
 pfu iphe, ee-me nù.

³Ẹ̀jọ̀-ìpẹ̀ -byá bẹ̀ ntọ̀pyá
 anọ̀dujẹ etso iyá.

Teke iphe-ìphẹ̀re byáru;
 ekwe unẹ̀ etsokwáru iyá
 phọ̀.

⁴Opfù, shì nẹ̀mádzù l'ọ̀nù
 abujẹru echi ogbù-mini.

Obenu l'ìshì ẹ̀kà mmámìpẹ̀
 futáru bẹ̀ bú nggẹ̀lẹ̀,
 asọ̀ gborogboro.

⁵Ọ̀ tọ̀ dọ̀kwá ree;
 mbù emẹ̀ eyẹ̀ru onyẹ̀
 ẹ̀jọ̀-ìpẹ̀.

Ọ̀phù ọ̀ dọ̀kwaphò ree;
 mbù anmá onyẹ̀ adùdu iphe,
 o meru ikpẹ̀.

⁶Iphe, ọ̀mátá pfutáru l'ọ̀nù
 bẹ̀ yẹ̀ yá emẹ̀jẹ̀.

Tẹ̀mẹ̀ ọ̀ búru ọ̀nù iyá ọ̀bù bẹ̀
 oogudẹ̀jẹ̀ eku ẹ̀cháchì
 oku.

⁷Ọ̀o ọ̀nù ọ̀mátá emẹ̀byìjẹ̀ iyá.
 Tẹ̀mẹ̀ ogbogboromọ̀nù iyá
 búru ọ̀nyà,
 e gude anmátá ndzù iyá.

⁸Asọ̀lásù anọ̀dujẹ̀ atso ntọ̀matu.
 Ọ̀otukojẹ̀ iphe, bú ẹ̀hù vọ̀
 pfurupfuru.

⁹Onyẹ̀ tọ̀-gbẹ̀ru ẹ̀kà l'ọ̀zì,
 ooje bẹ̀ yẹ̀ onyẹ̀
 emẹ̀byìshì
 iphe emẹ̀byìshì búkwá
 nwunẹ̀.

¹⁰Ẹ̀phá Chipfù búkwá ọ̀lọ̀-ẹ̀lì
 ephekẹ̀rẹ̀pẹ̀,
 shìhùrù dọ̀ngudọ̀ngù.
 Ndu pfùbẹ̀rẹ̀koto nọ̀du

agbabaję iya je anọdu;
 ọ tọ dọdu iphe-ọnuka,
 emekwadu phę nụ.

¹¹ Ụba onye nweru iphe bụ
 mkpụkpu,
 ọ kpuru kpushia ya ike.

Ọo ya bụ igbulọ-ephekerephe,
 ẹphe doberu g'o
 gbobeje g'ọ tọ dọ iphe,
 e-me phę nụ.

¹² Amadụ bụ eku-onwonye
 l'ime ọkpoma bę
 ọokpajeru vuru ọzo mę
 ọ -bya l'ala l'iswi.

Ewoze onwonye alị
 bụkwanuru akwabę
 ùbvù bę oosetaję.

¹³ Onye teke anụmadu iphe,
 eepfu;
 o vuwaru ọzo tsee ya
 ọnu bę ọ bụ eme eswe
 bya abụkwaru iya
 phọ eme iphe-iphere.

¹⁴ Ọ kwa obu nemadzụ esedeje
 ndzụ iya mę iphe nọdu
 eme iya.

Obenu l'obu korofụwa;
 a taa nyaędu iya.

¹⁵ Onye iphe edoje ęnya ree
 bę bụ iya akaję amaru
 iphe tekenteke.

Teme onye mmamiphe nọdu
 angabeje nchị g'ọ nụma iphe,
 e-me g'ọ kabaa amaru
 iphe.

¹⁶ Eme iphe-ọma asụjeru
 onye eme iya nụ ọzo.

Ọ nọdu emeje iya g'o jerwua
 iphu onye parụ ẹka.

¹⁷ Onye lanụ -vuru ọzo doo
 edoo l'ọ dọ g'iswi dọ
 iya mma jasuru onye k'ẹbo
 abya eyeahaa ọnu.

¹⁸ Iphe, eese opfu bụ:
 a -tụaru iya ido;
 opfu alaa;

l'eegude nno gboo ndu
eseshi opfu ike.

¹⁹ Arwọ-butu nwune ngu,
i mesweru kakwa
ẹhuka eme l'alwọ ọgu
lwuta mkpukpu,
kpọru akpaa.

Tẹme opfu, gụ lẹ nwune
ngu ese dukwa g'e
gude ịgwè kpaa ọguzo
yechia ọnu-ulo, a kpushiru ike.

²⁰ Nemadzụ egudeje opfu-ọnu
pfutaru onwiya iphe,
e-ji iya ẹpho.

Ọ buru iphe, shi iya
l'ogbogboromonu
bẹ oogudeje kpajia
opfuru.

²¹ Ire tųkokwaru ike kẹ ndzụ
yẹe k'ọnwu chiru.

Ọ buru ndu yeru iya obu e-ri
mebyi, ọ mįtaru.

²² Onye achọ nwanyị,
ọo-lų achọkwa iphe,
dų ree.

Onye ono abųjekwaru onye
dų Chipfu l'obu.

²³ Onye akpa nri anọduje
arwọ g'a phųaru iya
obu-imemini.

Obenu l'onye nweru iphe
anọduje aba mba.

²⁴ Onye eshi igwerigwe
ọnyà e-mechakwaa laa l'iswi.

Obenu l'o nweru ẹguru ọnyà,
akajẹ ngu anọ ntse eme
lẹ nwune ngu.

19 Onye bų onye akpa nri
bya abųru onye ųta adųdu
lẹ ndzụ iya kakwa ree
eme l'omata,
eegudedu ire iya ẹka.

² Ọ tọ dukwa ree lẹ nemadzụ
bų onye iphe ehe ihee
ọphu o madų iphe.

Ọzoo gẹ nemadzụ gude eme

ẹgwegwa je eshiswee
 ọzo.

³ Eswe, amadụ eme
 emebyijekwa ndzụ iya;
 e -mechaa l'ọ woru iya
 bobo Chipfu.

⁴ Ẹku -nọdu abya bẹ ọnyà
 aduje igwe etso iya.
 Obenu l'ụkpa achikaje ọnyà.

⁵ Onye agba ekebe,
 abụdu ọkpobe opfu bẹ ta
 anahụkwa g'ọ to je
 iphe-ẹhuka iya.

Ọphu onye adzujẹ ụka aladu
 mmanụ g'ọ tọ dọ iphe
 e-me iya nọ.

⁶ Ikpoto nemadzụ anọduje
 akpa ọzo g'ẹphe bụru
 ndu dọ onye-ishi l'obu.

Tẹme onyemonye bụru
 ọnyà onye emejeru
 nemadzụ iphe-oma.

⁷ Onye akpa nri bẹ adukotaje
 ndu ẹphe l'iya bụ ashị.

Nokwaphọ gẹ ndu ẹphe l'iya
 eshi ọnyà anọduje
 agbaru iya ọso.

Ọonodujekpoo agba etso
 phẹ arwọ phẹ g'ẹphe shiru;
 ọle ọ tọ dọedu onye ọphu
 ọohuma.

⁸ Onye maru iphe eyeje onwiya
 obu.

Tẹme ọ bụru onye iphe edoje
 ẹnya ree bẹ k'oma
 etsoje.

⁹ Onye agba ekebe,
 abụdu ọkpobe opfu bẹ ta
 anahụkwa g'ọ to je
 iphe-ẹhuka iya.

Tẹme onye adzujẹ ụka
 l'a-bụkwaru ọla-l'iswi.

¹⁰ Ọ kwa g'ọ tọ dọdu nhamunha
 kẹ g'omata ri gwogwo
 bụkwapho g'ọ kabaa ẹji
 g'ohu bụru onye-ishi

unwu eze.

¹¹ Ọ kwa mmamiphe amadụ
emeje g'ọ tarụ iphe nshi.

Ọ bụkwarupho onwiya bẹ
ookutse mę e -mee ya iphe-eji;
ọphu o yeduru iya
rọ ọnu.

¹² Eze -wata aba mba bẹ
ọdujekwa g'ẹka oduma
asụ ekiri.

Obenu lẹ nemadzụ -dụ iya
l'obu bẹ ọduje g'ẹka
iji dashiru l'eli ẹswa.

¹³ Nwa, eme eswe bụkwa
ọla-l'iswi bẹ ọ bụru
nna iya.

Nwanyị, anọduje abapheru
ji iya mba dụkwapho
gẹ mini-odzeru,
shi l'ẹswa-ulo ada
paapaa.

¹⁴ Ụlo yẹle ẹku onye eshijekwa
l'onye nwe iya nụ sweru
nwa iya.

Obenu l'ọkpobe nwanyị bụ
Chipfu bẹ ooshije l'ẹka.

¹⁵ Ẽnyiru atuje oke mgbenya.
Ọ bụru onye eme ẹnyiru bẹ
ẹgu emeje.

¹⁶ Onye emeje iphe,
a sụru g'e meje bụkwa
ndzụ iya bẹ ooche
nche.

Obenu l'onye iphemiphe,
oome jiru ẹpho e-mechaa
nwụhu.

¹⁷ Onye emeru ndu ụkpa
iphe-oma bụkwa
Chipfu bẹ oojie ụgwo.

Teme ọ bụru Chipfu
e-mechaa bua ya nggo
iphe, o meru.

¹⁸ Hụje nwa ngu ahụhù;
teke iile ẹnya l'ji-hùta
iya iphe.

B'ejekwa egude g'ooghu ngu

I'èhu woru iya chigbua.

¹⁹ Ọ kwa onye obu-ọku
bẹ obu-ọku iya ebutajẹ.

Ị -dzọo ya lẹ nanu;
bẹ ị dzọjenu iya phọ l'ozo.

²⁰ Nụjeru nemadzụ opfu;
ngabeje nchị nata iphe,
aalọru ngu ẹka lẹ nchị iya;
l'e -mechaa bẹ ịi-buru
onye maru iphe.

²¹ Amadụ enwejekwaru ikpoto
iphe,
ọonoduje ari k'ememe;
obenu l'ọo ọphu
Chipfu chiru dobe
mefutaje.

²² Iphe, aguje ẹgu l'èhu
nemadzụ bukwa eme
ree ya.

Ọ kakwa ree lẹ nemadzụ
bụ onye ụkpa eme l'ọ bụ
onye ntuphu-ire.

²³ Atsụ Chipfu ebvu edujeru
amadụ duba lẹ ndzụ.

Ọ buru teke ọ dū nno bẹ
oojije onye ọbu ẹpho;
ọphu ọ dudu ẹjo-iphe,
erwuje onye ọbu l'èhu.

²⁴ Onye ẹnyiru abujeru;
o -je etsuta nri;
ẹka akwaa ya l'ochi.

Ọ tọ dudedu ike apali iya
eye l'onu.

²⁵ I -chia onye mgbonu iphe;
onye amazidu iphe egude
iya nwuta iphe.

Teke ị barụ onye iphe
edoje ẹnya ree mba;
l'o gude iya kabaa amaru iphe.

²⁶ Onye ana nna iya nfu;
bya achifuje ne iya
bụ iphe-iphere;
bya aburu mkpatsu-aphu.

²⁷ Nwa mu; ị -haa angabẹ
nchị l'iphe, eezi ngu;
l'i phua ụzo amaru iphe.

²⁸ Onye agba ẹjo-ekebe achi
iphe, pfuru ọto ọchi.

Teme ọnu onye ẹjo-iphe
buerupho ẹjo-ememe be
onoduje elwee kwagbu
kwagbu.

²⁹ Ndu njo-opfu be e dobeakwaru
iphe, ee-me phe edobe.

E dobeakwapho echachi ala
l'okpurukpu ndu-eswe.

20 Onye mgbonu be mee bu;
mbu le mee, atsụ atsutsu
bukwa onye aba hanyihanyi.

Onye o duphuru uto ta
amakwa iphe.

² Ehu -wata egbu eze egbu
be odujukwa g'eka
oduma asu ekiri.

Onye kpatsukwanuru iya iwe
tuphawaru ndu iya.

³ Onye agbalaru opfu l'uzo be
ubvu anodujukwa etso.

Obenu l'oo onye-eswe
akwagebeje akwagebe
aba mba.

⁴ Onye enyiru ta akojedu
opfu teke aakoje iya.

O -rwua l'akpakpa iya l'oo
wata arwo arwo;
o to dudu iphe, oo-rwota.

⁵ Iphe, nemadzu riru dobe
l'okpoma dukwa g'oo no
l'ogbu-mini.

O buru onye iphe edoje
enya ree atsutaje iya.

⁶ Ndu du igwerigwe asuje
l'ephe nweru n-yemobu.

Ole ?bu awe be iihumakwanu
onye apfushije ike l'iphe,
o pfuru?

⁷ Onye pfuberekoto be uta ta
adujedu l'iphemiphe,
oome.

O -nochaa laa; unwu iya
aburu ndu a goru
ehu-utso nu.

⁸ Onye eze -nọdu l'aba-eze iya
ekpe ikpe bẹ ọ hụmaje
ẹjo-iphe hụbe
iya ama.

⁹ ?Bụ onye a-sụ l'obu dọbebe iya
sarịsari;
lẹ ya dọbebe ree ọphu ya
teke meswee iphe-ẹji?

¹⁰ E -gude iphe-ughoshi gude
atụ ẹrwa iphe;
ọzoo atụ ogologo iya
bụkotaepho ẹbyi l'ẹnya
Chipfu.

¹¹ Ọo umere nwa atụje ọnu iya.
Oomeje g'a maru ?umere
iya guru egugu bya
apfuru nhamunha?

¹² Nchi, anụ iphe; yee ẹnya,
aphụ ụzo
bụ Chipfu tukurọ iya mee.

¹³ Gẹ mgbẹnya ta atsonukajekwa
ngu uto;
odumeka bẹ ji-kpakwa nri.
Nwujeru ẹnya;
huma l'ii-nweru nri
nweru k'etsutsu iya.

¹⁴ Onye azụ aswa asuje l'aswa,
ọozu renụkaru ire.
Ọle ọ -tugbuepho l'ọ gude
iphe ọbu,
ọ zuru ọbu kuahaa onwiya.

¹⁵ Mkpọla-ododo dọ; mkpuma,
oke aswa dọ tuko
ekameka.

Obenu l'ọnu, epfu opfu,
egoshi mmamiphe
bụkwa ọ-dụ-ụko-lẹ-mba.

¹⁶ Nemadzụ -sụ l'ọo onye ọ
madụ bẹ ya a-nọduru l'itumo;
natakwa iya uwe iya.

Gudeshikwaa ya mẹ ọ -buru
onye ọhozo bẹ ọ nọru
l'itumo ọbu.

¹⁷ Nri, a kparụ l'ugho atsoje uto
mẹ a -nọdu eri iya.
Ọle e -mechaepho;

onu aburu onye riru
iya nu ejirija.

¹⁸ I -nodu achị idzu iphe, ii-me;
kpajęada ishi.

Teke jibya eje ọgu;
kpaada ishi g'e goshi ngu
g'ii-me iya.

¹⁹ Onye asu asulasu l'edoje
iphe, a suru iya g'ọ to
dukwa onye oo-doru
iya.

Ọo ya bu; i -huma onye
phenukaru opfu;
kparu iya l'aphara.

²⁰ Onye ephu nna iya;
ozoo ne iya iphu be ọku,
o gutaru a-nahukwa iya
nyihu l'echi abali-ishi.

²¹ Eku, a kparu le gburugburu
ta abukwaru onye
kparu iya nu iphe-oma
l'ikpazu iya.

²² B'asukwa l'ọo gubedua l'a-pfu
nemadzu ugwo iphe-eji,
o meru ngu.

Nodu kwaberu Chipfu;
l'ọo ya a-dzo ngu.

²³ Ndu gude iphe-ughoshi gude
atu ęrwa iphe bukwa
ębyi be ęphe eme
ekpu Chipfu.

Mbu l'egude iphe-ęregede atu
ęrwa iphe ta adudu iya ree.

²⁴ Eshinu o bu Chipfu anoduje
akpo-ziru nemadzu ọzo;
?denu ge nemadzu
e-shi mee g'uzo iya doo
ya ęnya?

²⁵ O bukwa agbaru onwonye
onyà me nemadzu dobe
iphe iche su l'ọ bu ke
Chileke l'ębe o ri iya ariri.

E -mechaa; o taaha onwiya
uta iphe ono,
o riburu nte iya ono.

²⁶ Onye eze, maru iphe

aphuchaje ọha iya
 g'onye aphucha ẹswa ereshi
 shi nno hoshia ndu
 ẹjo-iphe;
 bya egude iphe, e gude
 echi ereshi chia phẹ
 pyakapyaka.

²⁷ Obu nemadzụ bukwa iya bụ
 ọku orọku Chipfu.

Oogudeje iya avofutagbaa
 iphemiphe, dọ nemadzụ
 l'ime.

²⁸ Onye eze, yeru ndu ọ bụ eze
 phẹ obu bya apfube ire iya
 ọto l'iphu phẹ ta adukwa
 iphe-ọnuka,
 emeje iya nọ.

Ọ bọru n-yemobu emeje
 g'aba-eze iya ono
 shihu dųngudungu.

²⁹ Iphe, ọnwokorobya gude etu
 onwophe ẹpha bukwa
 ike phẹ.

Ẹwó, dọ l'ishi bukwanuru
 iphe, ọgerenya gude
 egbu nwjinwii.

³⁰ Ọ kwa ẹka-nchị yẹ echibashị
 ọnyá l'ẹhu bẹ eegudeje
 safu ẹjo-ememe;
 mbu l'ọo gbabugbabu bẹ
 e gude edozi ime
 ọkpoma amadu.

21 Ọkpoma onye eze
 bukwa nggele, nọ l'ẹka Chipfu,
 bụ ẹka Chipfu sọru g'ọ
 sọru shia bẹ ooshije.

² Iphemiphe, nemadzụ eme
 apfujeru nhamunha
 l'ẹnya onye ọbu.

Obenu l'ọo Chipfu maru obu
 onyemonye.

³ Eme iphe, dọ ree bya apfuru
 nhamunha bẹ Chipfu
 kakwa anata eme l'egweru
 ngweja nọ iya.

⁴ Ekobe ẹnya l'eli waa ekunuka

onwonye; mbụ ororo,
 ndu ẹjo-iphe
 atụ bụkotakwa iphe-ẹji
 l'iphu Chipfu.

⁵ Iphe, onye akanya chịru idzu
 ememe bẹ eeritajẹ urwu.
 Nokwaphọ g'achị iphe ọku
 atuje ụkpa.

⁶ Ẹku, a kparụ ẹ
 tūphutūphutūphu ta
 adudu g'ọno-bejeru
 l'oophukashihu.

Teme ndu akpa ẹku l'uzo,
 dū nno bụ ọnwu
 bẹ ẹphe achọ.

⁷ Ọ ẹhuka ẹhuka,
 ndu ẹjo-iphe eme bẹ
 e-kpofu phẹ ekpofu.
 Kẹle ẹphe jikaru eme iphe,
 pfulu nhamunha.

⁸ Ndu ẹjo-iphe bẹ anọduje eshi
 ụzo, apfuduru-oto.
 Obenu l'umere onye iswi
 dū mma apfujeru
 nhamunha.

⁹ Ọ kakwa ree g'ị kwata je
 eburu ẹ mgborulo
 eme ẹ gụ ẹ nwanyi,
 anọduje abaphe mba
 tekenteke bu l'ulo.

¹⁰ Obu onye ẹjo-iphe bụepho
 ẹjo-iphe anọduje evu
 iya evuvu ememe.
 Ọphu ọophujeduru ndu
 ẹphe l'iya bu obutobu
 obu-imemini.

¹¹ A -hụa onye mgbonu ahụhù;
 onye amazidu iphe
 egude iya nwuta iphe.
 Teke ị kpọ-ziru onye maru
 iphe ụzo;
 yẹbedua l'onwiya egude
 iya kabaa amaru iphe.

¹² Onye ono, pfulberekoto ono
 tūbekwaru nvo l'iphe,
 oo-me ulo ndu ẹjo-iphe.

Mbụ l'òopalitaje phẹ tụa gbaa;
 ẹphe abụru mkpurupyata.

¹³ Onye tsuchiru nchị gẹ ya ta
 nụma olu-ekwa onye ụkpa
 l'a-ranaa nkiya ujiku lanụ;
 ọ tọ dudu onye angaru
 iya nchị.

¹⁴ Iphe-oma, e meru ịe mpya
 egboje ẹhu-eghu.

Teme ụphalazu, a phaberu
 l'uwe nụ nọdu
 echinyijekwapho oke
 ẹhu-eghu.

¹⁵ E -kpee ikpe, pfulu ọto
 be ọtsoje ndu
 pfuluberekoto uto.

Ọ nọdu eyejekwanu ndu
 ẹjo-iphe ebvu.

¹⁶ Onye lekeberu ẹnya haa eshi
 ụzo nkwaanya je
 eshia ụzo ọzo
 bu ẹka oojeje atutu unme
 bu l'ẹka unwu maa turu
 ndzukọ.

¹⁷ Onye yeru obu l'emereme
 l'e-mechaa kpa nri.

Ọphu onye yenukaru obu ịe
 mee yee manụ abyadu
 aburu onye nweru iphe.

¹⁸ Ndu ẹjo-iphe l'alaje l'ochi ndu
 pfuluberekoto.

Nokwapho gẹ ndu e gudedu
 ire phẹ ẹka adabajeru
 ndu obu phẹ guru
 iphoro.

¹⁹ Ọ kakwa ree g'i kwata je
 eburu l'echiegu
 eme l'ilu nwanji, gu l'iya bu;
 ẹhu nọdu anọduje eghu
 iya eghu;
 ọ nọdu anọduje abaphe
 mba tekenteke.

²⁰ L'ulo onye maru iphe be
 eenwejeru mkpuru,
 okpobe nri du me
 okpobe manụ.

Obenu l'òmata atùkoje iphe,
o nweru rifu.

²¹ Onye achị nta apfubekoto
yèe nta n-yemobu
l'achọtaje ndzụ.

L'òokpaa ẹku bya abụru onye
akwabẹ ùbvù.

²² Onye maru iphe bẹ aduje ike
tsoo mkpukpu onye
ike ọgu;
kwatsushia akpaa akpaa,
ẹphe kpọ-pheru
onwophe dakobe.

²³ Onye eche ọnu iya nche bya
eche ire iya nche
bẹ ezehujeru ọla-l'iswi.

²⁴ Onye eku onwiya bya etse
etsetse bẹ ẹpha iya bụ
onye mgbonu.

Onye ono bẹ umere iya
l'ophu abụkotajeru
eku-onwonye
eku-onwonye.

²⁵ Ọ kwa iphe, agụ onye ẹnyiru
egbuje iya;
kẹle ẹka iya ẹphenebo te
ekwedu eje ozi.

²⁶ Mbọku-mbọku bụ iphe,
anọduje agụ iya nụ bụ
g'ọ kabaa enweru iphe.

Obenu l'onye pfuberekoto
emeje iphe-oma mịa
ya ẹnya.

²⁷ Ngweja, onye ẹjo-iphe
egwe bụkwa ẹbyi bẹ
ọonoduje eme.

Ọphu ọ bụro onye eje epfu
k'ọphu o gude ẹjo
egomunggo bya
egweeru iya.

²⁸ Onye agba ekebe,
abụdu ọkpobe opfu
a-bụkwaru ọla-l'iswi.

Teme onye ngaberu iya nchị
bẹ ee-mebyishikwa jasụ
l'ojejeje.

²⁹ Onye ejo-iphe bẹ
agbanwùbeje iphu
ẹhuka ẹhuka.

Obenu l'onye obu iya guru
ìphóró l'emeje g'ùzo iya
nguru anguru.

³⁰ Ọ tọ dukwa mmamiphe;
ọzoo iphe edo ẹnya;
ọzoo idzu, aachì achìchi,
aa-sù l'ọo g'e mee ya
mebata Chipfu.

³¹ Ìnya bụ iphe, e meru iya
kwabẹru bụ mbọku
eje ọgu.

Obenu l'onye bụ iya bụ l'e
mekpee l'ọgu ọbu
bụ Chipfu.

22 Ọkpobe ẹpha kakwa ree
ahata eme l'enweru iphe,
parù ẹka.

Tẹme eme odoo ka
mkpọla-ọchaa yẹle
mkpọla-ododo ree.

² Iphe lanù, dù l'ẹhu
onye nweru iphe bya adù
l'ẹhu onye akpa nri
bù l'ọo Chipfu mekọtaru
ẹphenebo.

³ Onye nweru egomunggo
ahumaje iphe, bụ ejo-ememe
domia onwiya.

Obenu onye amazidu iphe
anọdujeepho eje dukuu
dukuu g'ooje jeye l'odalahu
l'iphe-ẹhuka, nọ iya nù.

⁴ Ewoze onwonye alì yẹe atsù
Chipfu ebvu l'emeje
g'e nweru iphe;
tẹme ọ nọdu emeje g'a
kwabẹ amadù ùbvù bya
emekwaphọ g'e nweru ndzù.

⁵ Iphe, a tọru l'ùzo, onye
ejo-iphe eshi bukwa
óbú yẹle ọnyà.

Obenu l'onye eche ndzù
iya nche bẹ anọduje

iphemiphe ono ụzenya.

⁶ Zia nwata ụzo, gbaru iya
l'eshishi.

Ọ -bụerupho ọgerenya;
ọ tọ byadu aha iya ahaha.

⁷ Ọo onye nweru iphe abụjeru
ishi onye akpa nri.

Teme ọ bụru onye ji ụgwọ
abụjeru onye-ozu onye
o jitaru iya.

⁸ Onye akụ eme ẹjo-iphe
g'akpuru iphe bẹ bụ iphe,
onoduje awoko bụ iphe-ẹji.

Teme mgboro ẹhu-eghu,
ọ pa e-mechaa darwua alj.

⁹ Onye eme iphe-oma shii bẹ
aa-goru onu-oma nu;
kele owojeru nri iya
ekeru ndu ukpa.

¹⁰ A -chija onye mgbonu;
opfu alaa.

¹¹ Onye yeru okpoma charachara
obu;
teme opfu iya nodu aduje
belebele bẹ e-shita onye
eze onyà.

¹² Chipfu anoduje eleta ẹnya g'ọ
tọ dụ iphe, e-me onye
maru iphe.

Obenu l'opfu onye eegudedu
ire iya ẹka bẹ oomeje
g'ọ tọ dụ iphe, ọo-bụ.

¹³ Onye ẹnyiru asuje:
"Tụswekwa! Oduma
nọkwa l'uzo!

Oo-gbukwa mu mę mu lufu
gbororo!"

¹⁴ Onu nwanyị ovuoba bukwa
iduma, dụ wukirima.

Ọ bụru onye Chipfu atukoshi
oke ẹhu-eghu iya
a-daba iya.

¹⁵ Eme eswe swelokwaru
onwiya nodu l'okpoma
nwatanshi.

Ọ bụru ẹchachi, e gude ahụ

iya ahùhù l'a-chì-mihu
iya g'ò tọ dùhe iya.

¹⁶ Onye eme onye ụkpa ewere
gẹ ya a-ka enweru iphe;
yẹle onye anọduje anọ
ndu nweru iphe iphe;
e-mechaa tuko bọru
ndu ụkpa.

Akpọru opfu ụkporo l'iri,
shi l'onu ndu maru iphe

¹⁷ Ngabẹ nchì nọma olu-opfu
ndu maru iphe.

L'i woru ọkpoma ngu kpọru
ye l'iphe, mu ezi.

¹⁸ Noo kẹle ọo-duru ngu lẹ ree
mẹ i woru iya dobe l'ime
ọkpoma ngu.

L'ì kpụkwaru iya phọ l'onu
tekenteke.

¹⁹ Ọo ya bụ k'ọphu ịi-kporu obu
yeru Chipfu.

Ọ kwa mu ezi gụbedua
gẹdegede iphe ntanụ.

²⁰ Ẹtu ẹtu ọbu, mu ezi ọbu bẹ
mu dekwaru edede l'ẹkwo
deta iya ụkporo l'iri;
mbụ akpọru-opfu,
l'agba amadụ unme;
tẹme ọ bọru opfu, bụ:
i -mee ya l'ọ duru ngu
lẹ ree.

²¹ Ọ bụ opfu, mu pfuru gude zia
ngu ọkpobe opfu;
yẹe opfu, gbaru k'adakobe;
k'ọphu ịi-maru ọkpobe ọnu,
ii-yeru onye ziru ngu nụ.

²² B'anakwa onye ụkpa nwọphu
o nweru opfu l'ọ tọ dudu
g'ọ dọ iya.

Ọphu i gwekwa onye iphe-ẹhuka
byaru arakabya l'ulo-ikpe.

²³ Kẹle Chipfu e-mechakwaa
gbaaru phẹ ọdzori;
gude ndu ono,
shi ana phẹ nfụ ono nalata

phẹ nfu nkephẹ.

²⁴ Gẹ gụ l'onye obu-ọku te
eshikwa ònyà.

Ọphu unu l'onye ẹhu eghuje
eghu ẹgwegwa
aswịkwa ọswi.

²⁵ Ọ -dumeka bẹ ji-nwụkwa
ẹka iya; l'i je adalahụ l'iphe,
ị gbaduru ẹnya iya.

²⁶ B'abụkwaru onye eyeje ẹka
l'eye iphe l'itumo.

Ọzoo onye anajẹ oji-ụgwo
mkpalẹka;

²⁷ kẹle i nwedu iphe,

ii-gude pfiya ya;

bẹ aa-pachakwa paa iphe,

ị zẹje azẹe.

²⁸ Ta aphọfukwa mkpuma
ndiche unu phẹ gude
kpa a oke alị.

²⁹ Ị -hụmakpoo onye chiru ụpfu
yee l'ozì, ooje ejeshi iya ike;
maerupho l'oo-mecha jeeru
ndu eze ozi.

O too jeduru ndu aamadụ
ẹpha phẹ ozi.

23 Unu l'onye bụ ishi -tụko
nọdu abya erigba nri;
makwarụ ẹgube onye gụ l'iya nọ.

² Wokwaru mma dabẹ
onwongu l'ẹkpiri mẹ
ị -bụru onye ẹkpiri.

³ B'aphụkwaru nri,
ọonu ngu kpaakpaakpaa;
kẹle nri ono bụkwa nri
ọhutama.

⁴ B'emebyishikwa onwongu lẹ
g'ii-me nweru iphe.

Makwarụ iphe jetajẹ ghaa
ẹnya.

⁵ Kẹle ẹku abujekwaru:
a -bya aji ẹnya birimu
l'ọ bụwaru phuchamu.

Ẹphe asashịchaa ẹbà g'ugo
péhuchaa pheba
l'akpaminigwe.

⁶ B'erijekwa nri, onye ụswara
 shiru; mbụ g'ẹguru iphe,
 o shiru ta agụjekwa ngu ẹgu;
⁷ kele ọ kwa g'oriri,
 dū iya bụ g'ọ gbaru.
 Ọo-ngụkpokwaru ngu nri
 sụ ngu: "Riarọ nri!
 Nggero ngụa!"
 Ọle iphe ono, oopfu ono bẹ
 oopfukọta l'eli ọnu.
⁸ I-ria ya bẹ ịi-gbọkwa
 nwọphu i riru.
 Ajaja, ị jaru iya aburu ngu
 ọla-l'iswi.
⁹ B'epfujekwa opfu yeru ọmata;
 kele oo-wokwaru
 mmamiphe ono,
 shi ngu l'ọnu ono nmaa
 phulaphula.
¹⁰ Ta aphọfukwa mkpuma,
 a kpọberu e -shi ẹ
 ndiche gude kpaa
 oke alị.
 Ọphu i gbuswetakwa ókè
 bahụ l'alị onye nna
 iya anọedu;
¹¹ kele onye agbarụ iya mkpu
 shihunụkakwaru ike.
 O je l'e-mechakwaa gbaaru
 iya ọdzori.
¹² Ngabẹje nchị nwụta iphe,
 eezi ngu.
 Mbụ-a; wojeru nchị gboberu
 opfu onye maru iphe.
¹³ B'ahakwa ahụ nwata ahụhù,
 gbaru iya nụ;
 l'ọ tọo nwuhukwa mẹ
 i chia ya iphe.
¹⁴ Chia ya rọ ẹchachi dzọtachia
 ndzụ iya g'ọ tọ la maa.
¹⁵ Nwa mu; iphe, e-me g'ẹhu
 tsọo mu uto
 bụkwa l'ị bụ onye maru
 iphe.
¹⁶ Mbụ l'ime obu mu bẹ ẹhu
 a-tsọ ntụmatu

mẹ ọnu ngu -nọdu epfuje-a
iphe, p̄furu nhamunha.

¹⁷ B'ekwekwa g'i gude obu ngu
koaharu ndu iphe-ẹji
okophoo.

Iphe, a-nọduje evu ngu
evuvu b̄chikwaaru
ats̄u Chipfu ebvu.

¹⁸ Noo l'ì maru l'iphu a-duru
ngu lẹ ree.

Ọphu iphe ono, aḡu ngu n̄u
ono ejedu mgbabirishi.

¹⁹ Ngabẹ nch̄i nwa mu;
maru iphe.

Wojeru obu dobe l'uzo,
p̄furu ọto.

²⁰ B'etsokwa ndu nḡunukaru m̄ẹ;
ọzoo ndu rin̄ukaru nri.

²¹ Kẹle ndu nḡunukaru m̄ẹ
ȳẹ ndu ẹkp̄iri akpajekwa
nri.

Mb̄u l'enyiru e-mechakwaa
nmabẹ phẹ nk̄irika
ekwa.

²² Ngabẹjeru nna ngu nch̄i;
mb̄u onye ono,
b̄u iya yeru ime
ngu ono.

Ọphu ì s̄ukwa lẹ ne ngu ta
ad̄uedu iphe,
ì ḡuberu iya opfu l'ọ
b̄uwaa ọgerenya.

²³ Z̄uta ire-lan̄u! Be rephukwa
iya az̄u!

Maru iphe! B̄uru onye a h̄uru
àh̄uh̄u;
ȳẹ onye iphe
edoje ẹn̄ya.

²⁴ Nna onye p̄fuberekoto bẹ ẹhu
atsoje ọtso shii.

T̄eme onye maru iphe nọdu
ad̄uje onye nw̄uru iya
n̄u ree.

²⁵ Ḡẹ nna ngu ȳẹ ne ngu
tekwaa ẹswa ẹhu ngu!

Mb̄u-a; g'onye ono,

huru mgbu ngu ono
tekwa ebvu ehu ngu!

²⁶ Nwa mu; woruro okpoma
ngu nu mu!

G'anya dunu ngu l'iphemiphe,
mu eme.

²⁷ Kele nwanyi-ovuoba bukwa
iduma,
dalahuru tukirima.

Nwanyi, eme eji buru obvu,
turu enu omilomi.

²⁸ O kwa ge ndu abalidebv
akwabejeru nemadz
l'egbudu-a bu
g'onoduje kwabe.

Te me o nodu emeje ge ndu
e gudedu ire phe eka
paa igwerigwe
l'echilabo unwu-eliphe.

²⁹ ?Bu onye bu onye a turu
onu?

?Bu onye anoduje agu aphu?

?Bu onye esephe opfu opfu?

?Bu onye epfuphe l'e mee ya
ophuu mee ya ophuu?

?Bu onye be eemekaje
iphe-eheni?

?Bu onye be enya eke
meeme?

³⁰ Oo ndu anoje eriri
nggeringge le mee.

Ndu etsojeru aghaphe ach
mee, a gwagheru
agwaghe.

³¹ Te elejekwa mee enya teke
ooke uswe-uswe;
teke oota kpitikpiti l'okoro,
e yeru iya;
teke o toru nwehu alwa
kpete.

³² E -mechaa be otaje eru
g'agwo.

Eru iya nodu ereje ire
geru ogiji.

³³ Noo teke enya ngu a-wata
ahuma iphe, du oduge.

Egomunggo ngu awata ari
iphe, gbachiru ęnya.

³⁴ Noo teke ji-dụ g'onye zę azęę
l'echilabọ eze-ęnyimu;
mbụ g'onye zę l'eli iphe,
e bvuberu l'eli
ųgbo-mini.

³⁵ L'ị wata ara sụ: "Ēphe
etsugbua mu-o!
Ọle e te mekakwaru
mu iphe.

Ēphe etsukwa mu otsukputu;
ọle o to rwudu mu l'ęhu.

?Bụ teke ole bę mu
a-gbalihukpọo?

Mu -gbęshi bę mu a-watakwa
achọ męę ọzo."

24 B'ekokwaru ndu anọduje
eme ęjo-ememe okophoo!

G'ogbo phę b'agujekwa ngu
ęgu etsotso!

² Kele obu phę anọduje achị
idzu mkpamęhu.

Ọ bųerupho eme opfu bę
ęphe egudeje ọnu phę
achị idzu iya.

³ Ọo mmamiphe bę eegudeje
akpụ ụlo.

Ọ bųru nkwa męnya bę eegudeje
mee ya g'o shihu ike.

⁴ Ọ bųru egomunggo bę eegudeje
dozia ọma-ụlo iya;
chiru ngwa-ụlo, ere ire;
tęme ọ nọdu ama mma
gude dozia ya.

⁵ Onye maru iphe bę ike
dụkwa shii.

Onye nweru egomunggo
nọdu anọduje anwụta
iphe tekenteke.

⁶ Ị -nọdu abya eje ọgu bę onye
ji-nọdu ele ęnya iya bụ
onye e-goshi ngu iphe,
ii-me.

Teke ọ dükwanu ngu g'i
mekpee ndu unu

l'ẹphe alwụ ọgu;
 ndu ịi-nọdu ele ẹnya phe
 abụru ndu a-nọdu
 akpọ-ziru ngu ụzo.

⁷ Mmamiphe panụkakwaru
 phengara l'ẹhu
 onye-eswe.

O -jee l'ẹka e dzuru opfu
 l'edupfu;
 o to nweduru ọnu-opfu.

⁸ Onye anọduje achị idzu
 ẹjo-iphe tekenteke
 bẹ aa-sụ l'ọ bụ onye
 ẹregede.

⁹ Achị idzu eme eswe bụ iphe-ẹji.
 Ọphu onye mgbonu adujedu
 ndiphe ree.

¹⁰ Ike -adudu ngu teke iije
 iphe-ẹhuka bẹ ị dukwa
 arwuhu ọkpobe adudu.

¹¹ Dzoṭanu ndu a kpụ eje
 egbugbu.

Sephunu phe azụ;
 mbụ ndu ono l'akpọ
 galagala eje ala l'ẹka
 aa-phụ phe ẹrii ono.

¹² Teke ị sụru: "Anyi
 makwanuru iphe,
 eme nụ?"
 bẹ onye ono, enyoje obu
 nemadzụ ono manarụ-a
 iphe, iime.

Onye ono, bụ iya edozi ndzụ
 ngu ono manurupho iphe,
 eme nụ.

Ọ bụru iya e-mechaa pfua
 onyemonye ụgwo g'iphe,
 o meru gbaru.

¹³ Rije manụ-ẹnwu; nwa mu;
 kele ọ dụ ree.

Mbụ ị manụ-ẹnwu,
 e metaru l'ẹbakala-ẹnwu
 a-tsọ ngu ụtsọ l'ọnu
 shingushingu.

¹⁴ Makwarupho ị mmamiphe
 dụ ree ị ndzụ ngu.

Ì -maru iphe bẹ obunggo
dụkwaru ngu iya.

Ọp̄hu iphe ono, agụ ngu nụ
ono ejedụ mgbabirishi.

¹⁵ Sụ-a; gube onye ẹjo-iphe;
b'ejekwa ibe onye
pf̄uberekoto je
akwageberu iya;
ọp̄hu i jekwa ibe iya je iya
akwagwo!

¹⁶ Kẹle onye pf̄uberekoto -dakwaa
iko mẹ ọ -daru ugbo ẹsaa;
ọ gbalihujekwapho.

Obenu l'onye ẹjo-iphe bụ
ọla-l'iswi akwatsuje iya.

¹⁷ G'ọ tọ tsọjekwa ngu ọtso
l'onye op̄fu ngu daru.

Ọp̄hu i tekwa ẹswa l'ọkpoma
ngu l'up̄fu d̄uru iya.

¹⁸ Ọdumeka bẹ Chipfu
a-nụmakwa ọchi ono
ijichi iya ono;
l'ọ d̄u iya ẹji;
l'ọ parụ onye ono haa;
ọ tọ d̄uedu iphe,
o mekwad̄u iya.

¹⁹ G'iphe, eme l'ẹhu ndu
eme ẹjo-ememe te
erwujekwa ngu l'ẹhu.

Ọp̄hu i kojekwaru ndu
ẹjo-iphe okophoo.

²⁰ Kẹle onye ẹjo-ememe be e tee
bukwa obunggo-oma.

Teme orọku onye ẹjo-iphe je
l'eme tsurikitiki.

²¹ Nwa mu; tsujekwa Chipfu
ebvu;
l'ijitsukwapho
onye eze ebvu.

Ọp̄hu i tsokwa ndu
ekwefujeru phẹ ike;

²² kẹle Chipfu yẹe onye eze
ono bẹ e-mekwa
g'ọla-l'iswi t̄u ngu l'up̄fu.

?Bụ onye maru gẹ mgbupya
phẹ e-jeberu phẹ

I'ehu?

²³ Ndu ọwa-a bukwapfo opfu,
shikwapfo ndu
mmamiphe l'onu:

Abọ nemadzụ ẹbo me
a -nọdu ekpe ikpe ta
adukwa ree.

²⁴ Mbụ l'onye sarụ ọnu sụ
onye-ikpe nmarụ l'ọo ya bẹ
iswi dụ mma
bẹ ee-phukwa iphu ẹ
mkpukpu ẹ mkpukpu;
tẹme ọhamoha ajikakota
iya.

²⁵ Obenu l'ọo-duru ndu ono
ẹ ree;
mbụ ndu ekpeje ikpe nmaa
ya onye o rwuberu.
Ndu ono bẹ ee-kebe l'oma
okpobe ekebe.

²⁶ Epfu ire-lanụ gude yee
ọnu l'opfu bukwa
n-yemobu bẹ ọ bụ.

²⁷ Vukpoadaru ụzo jechaa ozi,
duru ngu l'etezi;
L'ị bya ejeẹbekpoo ozi,
duru ngu l'egu;
tẹme l'ị watawaro akpụ
ulo ngu.

²⁸ B'agbakwaru nwibe ngu ekebe
l'ẹbe ọ dụ iphe,
o meru.

Ọphu i gudekwa ọnu ngu ono
duphua nemadzụ.

²⁹ B'asukwa l'ii-melata iya iphe,
o meru ngu;
l'ji-pfụ nwoke ono ụgwo
iphe, o meru.

³⁰ Mu ghatajeru ẹka onye
enyiru kọru opfu.

Mbụ ẹ mu jeru je eshisweta
opfu-vayinu onye
enwedu egomunggo.

³¹ Ọ tukoepfo ẹkameka fukota
ẹwu-óbvú kẹ garawuu.

Tẹme ẹswa mmanụ tuko opfu

ọbu nata.

Igbulo mkpuma, e shi gude
gbaa ya mgbabu
dakashihuchawaa.

³² Mu bya awata ari iphe ono,
mu humaru ono l'ime
okpoma mu;
bya egude iphe ono,
mu humaru ono gude
nwuta iphe.

³³ L'ọ bu: I -kua mgbenya
nwanshiji;
mgbenya rwee ngu
nwanshiji.

Mbu-a; i -chikobe ẹka
nwanshiji su g'i
tuta unme;

³⁴ akpa nri afuuru ngu g'onye
abalidebvuu byaru
ibe iya.

Mbu ejeka adue ngu pho
g'onye nwoke ibe iya
chi ngwogu bapfuta.

Ētu ọzoba Sólomonu nmashigbaru.

25 Ndu ọwa-a bugbakwaa
etu etu ọzo, Sólomonu
nmashiru.

Ndu deru iya l'ekwo bu ndibe
Hezekaya, eze ndu Jiuda.

² Edomi iphe edomi
ekutse Chileke ekutse.

Obenu l'ophu ekutse ndu
eze bu avo iphe kota
iya ohu.

³ Oo g'igwe habe ephekerephe;
o bu ru g'alij du-be omilomi
bu g'obu onye eze bu-be
iphe, a taa vọ-rwudu
avọ-rwu.

⁴ Rwushia ẹrwu le
mkpola-ochaa huma l'onye
akpu mkpola-ochaa
nwewaru eguru iphe,
oo-gude kpua iphe,
okpu.

⁵ Rwushia ndu ẹjo-iphè l'iphu
onye eze hụma l'aba-eze
iya bẹ oo-gude
apfubekoto mee g'ọ
pfushia ike.

⁶ B'anọdukwa l'iphu onye eze
ekutse onwongu!

Ọp̄hu i jekwa asụgaru l'ẹka
ndu oke-amadụ kuru!

⁷ Ọ kakwa ree l'ọo ya sụru
ngu: "Gbeshi bya
anọdu l'ẹguru ẹka-a!"

Eme l'ọ pfuru l'iphu
oke-amadụ mee ngu
iphe-iphè.

⁸ B'egudekwa k'iphe,
ị hụmaru l'ẹnya keta ọso
jeshia l'ulo-ikpe.

Lẹ-a; ?ii-mekwanụ iya
ime-agma l'ikpazụ iya;
mẹ e -mechaa;
nemadzụ ibe ngu pfuru
iphe-iphè kpua ngu?

⁹ Teke gụ lẹ nemadzụ
ibe ngu atụ igoligoli;
b'ewokwaru iphe,
nemadzụ pfuru ngu lẹ
mpya woru rakaa araka.

¹⁰ Ọdumeka bẹ onye nụmaru
iya nụ e-mekwa ngu
iphe-iphè.

Ọp̄hu ẹjo ẹpha,
ii-vuta achịhubaekwa
achihu l'ẹhu ngu.

¹¹ Op̄fu, e pfuru l'ọ rwuberu iya
dụ g'igopoto akpuru udara,
a garụ ye l'iyagba
mkpọla-ọchaa.

¹² Mba, onye maru iphe abarụ
onye angabeje nchị
l'op̄fu, eepfuru iya
bẹ dụ g'iphe-nchị,
e gude mkpọla-ododo
mee; ọzoo g'iphe ọzo,
e gude akwa onwonye akwa,
e gude ọkpobe

mkpọla-ododo mee.

¹³ Ọo g'akamini-sunoo ejije
 oyi gua ẹhu egugu
 l'ọkpaji-a bụ gẹ nwozi,
 e gude ire iya ẹka eguje
 ẹhu ndu ziru iya ozi.

Mbụ l'oomeje g'obu guzeta
 ndu nwe iya nụ.

¹⁴ Ọo g'urwukpu,
 rwuru erwurwu
 zia pherephere;
 ọphu oodzeeduru
 mini dụ; bụ gẹ nwoke,
 eku onwiya lẹ ya
 emeje iphe-oma,
 o to mejedu dụ.

¹⁵ Ọ kwa nshirima l'e-me
 g'onye-ishi mee iphe,
 o shidu kwe lẹ ya e-me.

Mbụ l'ire, atụ gwelegwele
 egbujijekwa ọkpu.

¹⁶ Ị -huma manụ-ẹnwu;
 ritakwa iya l'okiya.

I -rinuka iya l'ị gbọo ya.

¹⁷ Jeta ibe nemadzụ ibe ngu
 l'ahuma.

I -jenuka iya l'ị dụ iya ashị.

¹⁸ Ọo gẹ mgboro,
 emeje ẹhuka-a;
 ọzoo ogu-echi;
 ọzoo apfụ;
 noo g'ọduje;
 mbụ nwoke agba ekebe
 lẹ nemadzụ ibiya
 meru iphe, o meduru.

¹⁹ Adakobe onye eegudedu ire
 iya ẹka teke iphe atsụ
 nemadzụ l'ẹhu dukwa
 g'onye eme g'ọ taa
 iphe l'eze, eme iya
 rikwo rikwo;
 ọzoo onye ẹniyeni,
 eme g'o jee ije l'ọkpa,
 nwụhuru iya anwụhu.

²⁰ Agụ ebvu eyeru onye
 ọkpoma dụ ẹji dụ g'e

yefuru iya uwe
 gbabẹ iya ẹhu ọto
 l'ẹka oyi atsụ iya.

Ọ dọ ẹ ẹ mee-veniḡa,
 e woru wya l'eli ọkanwa.

²¹ Teke ọ bụ l'onye opfu dọru
 ọ l'iya bẹ ẹgu agụ;
 nọ iya nri g'o ria.

Teke ẹgu mini agụ iya;
 chọoru iya mini
 g'o ngụ;

²² lẹ teke iime nno
 bẹ bụ iphere bẹ iimeta
 ekpu iya l'ishi;
 iphe ono ahụ ya
 ọku l'ẹhu.

Ọzo bụ lẹ Chipfu e-bu
 ọbedua nggo.

²³ Ọo ẹ pherephere,
 shi l'isheli ezitsutajẹ
 mini-a;
 nokwaphọ ẹ nvu-azụ
 akpatajẹ adzụ iphu.

²⁴ Ọ kakwa ree g'i kwata je
 eburu lẹ mkpotsu-ulo
 eme l'i lụ nwanyj,
 ọ l'iya bu;
 ọ nọdu anọduje
 abaphe mba
 mbọku-mbọku.

²⁵ Ọo ẹ mini, eji oyi eguzetajẹ
 obu onye mini agụ-a
 bụ g'ozii-oma,
 shi ụzenya emeje
 ọkpoma onye e ziru iya.

²⁶ Onye pfuberekoto -parụ
 onwiya haarụ onye ejo-iphe;
 bẹ ọ dukwa g'ishi nggele,
 a swọru ẹrwu;
 ọ dọ g'obvu-mini,
 a tųrwuru atųrwu.

²⁷ Ọ kwa g'ọ tọ dọdu ree
 erinuka manụ-ẹnwu
 bukwaphe g'ọ tọ
 dukwaphe ụbvù
 l'ẹnya mẹ nemadzụ

gude ẹka eme g'a
kwabẹ iya ùbvù.

²⁸ Nemadzụ, ta adujedu

ike sede onwiya
dụkwa gẹ mkpụkpu,
e shi gude igbulọ
kpụ-phae mgburugburu;
a nọnyaa;
e tsukpọshia ya.

26 Akwabẹ ùbvù te
ekweduru onye-eswe.

Ọ dụ g'ẹka aka-mini-sunoo
l'ada l'onanwu.

Ọ dụ g'ẹka igwe edze mini
teke emeta iphe e
meberu l'alị.

² Ọnu, a tųru onye adudu iphe,
o meru ta adukwa iphe,
oo-me onye obu.

Ọ dukwa g'ẹka ogbe eme
pẹremu pẹremu
pẹremu;
ozoo g'ẹka agbẹta ezi
swjisiwii.

³ Ẹchachi bẹ eechije inya;
a nọdu egudeje okpukpu
akpu nkapfu-igara.

Nokwaphọ g'eegudeje
mgboro echi
onye-eswe l'okpurukpu.

⁴ B'eyekwaru onye-eswe onu lẹ
mkpọkoro opfu, oopfu.

Ọdumeka bẹ gu l'iya
a-tụkokwa buru ndu
eswe.

⁵ Yechikwaaru onye-eswe
onu ẹhuka ẹhuka lẹ
mkpọkoro opfu,
o pfuru.

Ọdumeka bẹ oo-dobesukwa
lẹ ya maru iphe.

⁶ Onye ezi onye-eswe ozi bu
onwiya bẹ o ribushi okpa.

Teme o nọdu akpataru
onwiya opfu.

⁷ Ọo g'okpa atugbaa onye

eniyeni lwakpalwakpa
 bụ g'etu, onye eme eswe
 anma atụ lwakpalwakpa.

⁸ Akwabẹ onye-eswe ùbvù
 dụkwa g'eye mkpuma
 lẹ rọbo.

⁹ Èka onye-eswe anma etu
 dụkwa g'eka onye mēe
 atsụ akpa onwiya óbvú,
 dzuru iya l'eka.

¹⁰ Onye ekuje onye-eswe;
 ọzoo onye aghata
 aghata g'o jeeru iya
 ozi dụkwa g'onye ojogu,
 egudeje apfụ iya meka
 onyemonye iphe.

¹¹ Ọo gẹ nkuta anwajẹ enwa
 laphu azụ je erichaa
 ya-a bụ g'onye eswe
 abujeru: o -mechaa
 rigbarigba l'ọ laphu azụ
 je emephu iya azụ.

¹² ?Ị hụmaru onye ari lẹ ya
 maru iphe?

Onye ono bẹ onye eme eswe
 kaepho mma.

¹³ Onye enyiru sụru l'oduma
 nọ lẹ gbororo;
 l'oduma tsoru gbororo
 azọ-phe.

¹⁴ Ọo gẹ mgbo anọduje
 aghaphu onwiya
 l'ariwa-a bụ g'onye
 enyiru anọduje aghaphu
 onwiya l'iphe-azẹe ya.

¹⁵ Onye enyiru abujeru:
 o -jee etsuta ụtara l'ophe;
 ẹka akwaa ya l'ochi.

Enyiru te ekwedu iya g'o ye ẹka
 l'onu.

¹⁶ Onye enyiru arije lẹ ya
 maru iphe
 maghata umadzu esaa,
 maru eye onu l'opfu.

¹⁷ Onye aghata aghata bya
 ahuma ẹka aaswo uswo

bya eworu onwiya
chie ya dukwa g'onye
humaru nkuta bya alota
iya le nchi.

¹⁸ O kwa g'onye obvu eme,
agba apfu enwu oku
phoophoophoo bya
atu icheku-oku
phuuphuuphuu;

¹⁹ bu g'o du mbu onye
meru nemadzū ibiya
mkpurukpuru-nya bya
emechaa bya asu iya
l'o kwa ebvu be ya
ebvukoshi iya.

²⁰ Nku -adudu l'oku;
oku anyihu.

Asulasu -adudu l'opfu;
uswo anyihukwapho.

²¹ Oo g'icheku aphunwu
oku-uzu;
bya aburu ge nku
aphunwu oku mmanu
bu g'onye opfu aphunwuje
opfu.

²² Asulasu anoduje atsō ntumatu.
Ootukoje iphe, bu ehu voo
pfurupfuru.

²³ Erengete opfu edomije
okpoma mgbashi;
egube nshi mkpola-ochaa
etechije ite,
a kpuru l'urwa-a.

²⁴ Onye nemadzū du ashj
egudeje opfu-onu
domia onwiya.

Ole o domiru ejo-iphe
l'ime okpoma iya.

²⁵ O -nodu epfukpo opfu,
atsō ntumatu;
b'eyekwaru iya onu;
kele ejo-ahuma,
no iya l'okpoma rwukwaru
l'esaa.

²⁶ Ashj, ndiphe du iya be
oogudeje eregede

domia.

Ọle ẹjo-iphe, oome bẹ
ee-mechaa t̄a too
l'edzudzu-ọha.

²⁷ Onye ebu iduma b̄y iya
e-mechaa daba iya.

Ọ b̄ru onye eswi mkpuma
bẹ mkpuma
ewephutajẹ az̄ bya
eswipyabẹ.

²⁸ Onye atuphu ire bẹ akpọje
ndu o mebyiru
ẹhu ashị.

Tẹme ọnu, enwu opfu
enwunwu nọdu
emebyije iphe emebyi.

27 E kukwa onwongu kẹ
l'ọwa-a iphe, ii-me echele;
kẹle ị t̄i mad̄ iphe,
mbọku e-wota.

² Haa g'onye ọzo jaa ngu ajaja.
B'egudeshi ọnu ngu jaa
onwongu.

Haar̄ iya onye ọzo;
g'ọ t̄ọ b̄shi ḡubedua
l'onwongu.

³ Mkpuma anyikwa ẹrwa;
tẹme ẹja b̄ru oke-ivu.

Obenu l'onye-eswe -kpatsu
ngu iwe bẹ ọ kak̄ta
iphe lab̄ ono anyị
ẹrwa.

⁴ Ẹhu-eghu te enwedu
obu-imemini;
ọvuma nọdu abya ẹnari.

Obenu ?b̄y onye ad̄ ike
apf̄uru l'iphu ijīnya?

⁵ Mba, a bar̄y nemadz̄ lẹ
sagaa kakwa ree eme
l'eye obu,
e yeru lẹ mpya.

⁶ Onye ḡu l'iya d̄u l'opfu -nmaa
ngu akpa b̄kwa akpa
ẹregede bẹ ọ nmar̄u
ngu.

Obenu l'ọnyá, onye ḡu l'iya

eshi ònyà gburu ngu
bẹ ntụcha adụdu.

⁷ Onye ẹpho jiru bẹ
manụ-ẹnwu
adụjechakwaa ẹji.

Obenu l'onye ẹgu agụ bẹ
iphe,
atsọ ilu atụkoje atsọcha
rẹngurengu.

⁸ Onye gbẹshiru l'ibe
iya tųgbua bya akpaphuhu
dụkwa g'enu,
shi l'ẹpfune iya phelihi
phefu bya ephuaha
ụzo ẹpfune iya ọbu.

⁹ Manụ eshi mkpọ yẹe manụ
isensu,
emeje g'obu nọdu atsọ
utso.

Nokwaphọ g'akpọ-zì ụzo,
shi l'ẹka ònyà
nemadzụ emeje;
ẹhu akpọ-vohu iya.

¹⁰ B'ahakwa onye gụ l'iya eshi
ònyà;
yẹe onye yẹe nna ngu eshi
ònyà.

Ọphu i gbakwarụ jeshia ibe
nwune ngu nwoke mẹ
ẹjo iphe-ẹhuka dapfuta
ngu.

L'obutobu ngu, nọ ngu ntse
kakwa ree eme lẹ
nwune ngu,
bu ngu ụzenya.

¹¹ Manụru iphe; nwa mu;
menaa g'obu kpọ-vohu mu;
k'ọphu mu e-yeje ọnu
yeru onye anma mu
phulaphula.

¹² Onye nweru egomunggo
ahụmaje iphe,
bụ ẹjo-ememe domia
onwiya.

Obenu l'onye amazidu iphe
anọdujeepho eje dukuu

dukuu g'ooje je ejee iphe-ẹhuka,
nọ iya nọ.

¹³ Nemadzọ -sọ l'ọo onye ọ madọ
bẹ ya a-nọduru l'itumo;
natakwa iya uwe iya.

Gudeshikwaa ya mẹ ọ -bọru
onye ọhozo bẹ ọ nọru
l'itumo ọbu.

¹⁴ Amadọ -gbẹshi lẹ
nchi-abọhu ara gbagbagba;
l'ẹka ọogo ọnu-ọma anọ
obutobu iya bẹ ọo-dụkwa
g'ọ bọ iphù bẹ oophu iya.

¹⁵ Nwanyị, anọduje abapheru
ji iya mba;
dụkwa gẹ mini-odzeru,
atọ paapaa.

¹⁶ Egbogbo iya dọkwapho
g'onye egbo
phẹrephere g'o to zihẹ.

Ọzoo g'onye gude ẹka
egbobuta manọ,
alwa torotoro.

¹⁷ Ọo g'ikpegiri abajẹ ígwè-a
bọ g'amadọ abajẹru
ọkwenya nọ ibe iya.

¹⁸ Ọo onye dzarọ oshi figu erije
akpọru, ọ mịtaru.

Ọ bọru onye eleta nnajjuphu
iya ẹnya bẹ ọokwabeje
ùbvù.

¹⁹ Ọo g'amadọ eleje ẹnya lẹ
mini hụma onwiya iphu
bọ g'ọkpoma amadọ
egoshije ọgbugba iya.

²⁰ Ẹpho te ejikwa alị-maa;
ọphu ẹpho ejidu alị
ọla-l'iswi.

Nokwaphọ g'ẹpho te ejijedu
ẹnya l'iphe, ọohumaje.

²¹ Ite bẹ e gude eghe
mkpọla-ọchaa egheghe.

E gude ọku ahọ
mkpọla-ododo ama.

Obenu l'amadọ bọ ajaja,
aaja iya bẹ e gude ahọ

iya ama.

²² Ọ tọ dukwa m'obeta
 ị tsua onye-eswe l'ikwe;
 mbụ gude ọdzú gwee
 ya g'onye egwe ereshi;
 i tii mekwa g'ọ haa
 eme-eswe.

²³ Makwarụ l'ị maru g'ẹku ngu
 gbaru ọkpobe amaru.
 Obu ngu adukwapho l'ẹka
 ọka-eswi ngu dụ.

²⁴ Kẹle iphe-enweru ta
 anọjedu ojejeje.
 Ọphu okpu-eze anọjedu shi
 l'ogbo sweru ọgbo
 l'ishi onye lanụ.

²⁵ E -kpofu akahụ ẹswa,
 e shi gbutaru ẹku ngu;
 ọ bya erwua irwu ọphúú;
 a bya eje l'eli úbvú je
 egbua ẹswa ọphúú;
²⁶ ụnwu-atụru ngu anụaha
 ngu uwe eye l'ẹhu;
 iireaha egwu ngu gude ereta
 iphe, ii-gude zụa alị.

²⁷ Ii-nweru ẹra-egwu dụ shii,
 ii-gude azụ onwongu gụ
 lẹ ndibe ngu;
 gude iya azụ nwamgboko,
 gụ l'iya bu ebubu.

28 Onye ẹjo-iphe anọduje
 agba ọso l'ẹbe adụ onye
 achi iya nụ.

Obenu l'onye pfulberekoto
 eshihuje obu ike
 g'oduma.

² Teke ndu bu lẹ mkpukpu dụ
 njọ bẹ ndu abujeru ishi
 phẹ aduje igwerigwe.
 Obenu l'onye maru iphe;
 mbụ onye iphe edoje
 ẹnya -bụru ishi;
 l'ọonoo ọdu.

³ Onye akpa nri,
 anọduje eme ndu ụkpa
 ewere dukwa g'ochioku

mini, tųkoru iphe,
a kųru l'opfu kpota.

⁴ Ndu jįkaru eme iphe,
a tųru l'ekemu anọduje
aja ndu ęjo-iphe ajaja.

Obenu lę ndu eme iphe,
a tųru l'ekemu bu
ọgu bę ęphe etso ndu
ęjo-iphe.

⁵ Ndu ęjo-iphe bę iphe,
pfųru nhamųnha te
edojedu ęnya.

Obenu lę ndu achọ g'ęphe
maru Chipfu bę
oodoje ęnya doghee ya
edoghe.

⁶ Onye ųkpa, te emetajędu
iphe ųta kakwa ree eme
l'onye nweru iphe;
ọphu o mejekwanų iphe,
pfųru ọto.

⁷ Nwa, emeje iphe,
a tųru l'ekemu bukwawa nwa,
maru iphe;
obenu l'onye yęe ndu
ękpiri aswį ọswi
emetaję iphe-iphere
kpube nna iya l'ishi.

⁸ Onye gude
ųgwo-ọnwurunwa
akpa ęku bukwawa onye
aphųru ndu ųkpa
obu-imemini bę ọokpa
ęku ọbu edoberu.

⁹ Onye jįkaru lę ya ta
angabędu nchį l'ekemu
bę mbųkponu epfupfu,
oopfu anų Chileke
adųjechaa g'ọ bu ębyi
bę oome.

¹⁰ Onye dutaru onye obu iya
gųru iphóró je eshiaha
ęjo ųzo bukwawa l'ọnyà ono,
ọ gbabęru l'onwiya ono
bę ọo-daba.

Obenu l'onye ete emedu iphe,

aata iya ụta bẹ e-keta okiphe,
dụ ree.

¹¹ Onye nweru iphe;
edobesuje lẹ ya maru iphe.

Obenu l'onye bụ onye ụkpa;
iphe nọdu edoje iya
enya enyovuje iya ime.

¹² Ọobujeru; onye pfuluberekoto
-nọdu atụ okoo;
ẹhu atso-dzuru
onyomonye uto.

Teke onye ejo-iphe nyibaru
l'okwa;
unwu-eliphe achọaha
eka ephe e-domi onwophe.

¹³ Onye edomi iphe-ẹji,
o meru edomi bẹ ta
awafujekwa awafu.

Obenu l'onye pfufutaru iphe,
o meru;
ophu o mebaeduru iya
ozo bẹ aaphujeru
obu-imemini.

¹⁴ Ẹhu-uto bẹ a goru nụ onye
atsuje Chipfu ebvu.

Obenu l'onye okpoma kpọru
gbengu adabajẹ l'eje
iphe-ehuka.

¹⁵ Onye ejo-iphe -buru eze ndu
bụ ndu ụkpa;
bẹ ọ dukwa g'eka oduma
asụ ekiri;
ozoo g'eka agụ abya enari.

¹⁶ Onye eze, duru ndibe iya
ehuka te nwekwa
egomunggo.

Obenu l'onye, ọ dụ ashị;
mbụ ẹku, aakpa l'ugho
bẹ a-nọ ndzụ ogologo.

¹⁷ Onye gburu ọchi;
ọchi ono gude iya bẹ
aghapheepho
botorii jasụ l'ọ nwuhu.

Ọphu ọ dukwa onye
a-gbaru iya mkpu.

¹⁸ Onye uta adudu lẹ ndzụ

iya bę ta adųkwa iphe,
byaru eme iya nų.

Obenu l'onye ųzo iya gberu
nggọ akpọ-kwofuje
akpọ-kwofu daa.

¹⁹ Onye kọru alį iya bę nri
adųjeru.

Obenu l'onye etso iphe-mmanų
bę a-kpashį nri ike.

²⁰ Onye e gude ire iya ęka
bę ọnu-ọma iya a-dų
igwerigwe.

Obenu l'onye enweru iphe
agųnuka ęgu bę ọ tọ
dųkwa iphe,
e-me g'a ta nų iya chipfuu.

²¹ Abọ nemadzų ębo ta
adųkwa ree.

Ọle nemadzų emeswejele-a
iphe l'opfu nri.

²² Onye ọkpoma mgbashį bę
enweru iphe anọduje
agų ęgu.

Ọphu ọomajedu l'ọ-kpa-nri
apfų echeru iya.

²³ Onye abarų nemadzų mba bę
ee-mechaa ka emeru
iphe-ọma eme l'onye gude
ire iya enwu opfu
enwunwu.

²⁴ Onye ana nna iya ọzoo ne
iya nfų bya asų l'ọ tọ
dųduro ęji;
bę yęę nwa mmebyi bųkwa
iphe lanų.

²⁵ Onye ųghoro akpalije
esemopfu.

Obenu l'onye kpọru obu yeru
Chipfu bę ọo-ka adųru
le ree.

²⁶ Onye kpọru obu ye l'ọriri
onwiya bų onye
mmanų.

Obenu l'onye gude
egomunggo eme iphe
ta adųdu iphe,

byaru eme iya nù.

²⁷ Onye anùje onye akpa nri
iphe bẹ ta adùkwa iphe,
bya adùru iya ùko.

Obenu l'onye ewofuje
ẹnya g'ọ tọ hụma ndu
ùkpa bẹ aatùje ọnu,
dù igwerigwe.

²⁸ Onye ẹjo-iphe -nyiba l'ọkwa;
ndiphe achọo ùzo domishia
onwophe.

Teke ndu ẹjo-iphe
lakwanùru l'iswi;
ndu pfùberekoto
aka shii eje.

29 Onye aabajeru mba
tekenteke;

ọ nọdu emerọ iphe,
oome bẹ a -bya
aji ẹnya birimu bẹ e
mebyishiwaru iya.

Ọphu eemekọtabaedu
iya emekọta.

² Ndu pfùberekoto -nọdu aka
shii eje bẹ ẹhu atsọje
ndiphe ùtso.

Teke onye ẹjo-iphe bụ ishi;
ndiphe atsùahaa pfùu.

³ Onye yeru mmamiphe
obu emeje g'ẹhu tsọ nna
iya ùtso.

Obenu l'onye yẹẹ
ùnwanyi-ùkpara aswi
ọswi anọduje eripya
ẹku iya.

⁴ Onye eze, ekpeje ikpe,
pfùru ọto emeje g'alì iya
pfùru pfùshia ike.

Obenu l'onye ẹnya ùphalazu
dù alakashije iya
alakashi.

⁵ Onye enwuru nemadzù
ibiya opfu enwunwu bụ
ùgbu-egege bẹ oogeru
iya g'o chie ọkpa.

⁶ Onye njọ bẹ iphe-ẹji,

oome anmajẹ iya g'ònyà.
 Obenu l'onye pfùberekoto
 anọduje agụ ebvu
 ete ẹswa.

⁷ Onye pfùberekoto anọduje
 arị g'eeme kpeeru onye
 ụkpa ikpe, pfuru ọto.

Obenu l'onye ẹjo-iphe bẹ
 ẹgube iphe ono te
 erwudu l'ẹhu.

⁸ Ndu mpfubyishi akpatajẹ
 ùtsú lẹ mkpụkpu.

Obenu lẹ ndu maru iphe
 abyanyije ẹhu-eghu.

⁹ Onye maru iphe -kpuru
 onye-eswe eje l'ulo-ikpe
 bẹ onye-eswe ọbu
 a-nọdule-a atụ
 kwokwokwo aba mba
 eye iya;
 ọphu nchị abyakwa
 adụ doo.

¹⁰ Ndu egbu ekere bẹ onye ụta
 adụdu lẹ ndzụ iya
 adụje ashị;
 obenu lẹ ndu obu phẹ
 guru ìphóró anọduje
 echekwa ndzụ onye
 dụ nno.

¹¹ Ọo onye mmanụ emegbuje
 g'o ghuru iya.

Obenu l'onye maru iphe
 esedeje onwiya mẹ ẹhu
 -nọdu egbu iya egbu.

¹² Onye bụ ishi -nọdu
 angaje nchị l'ụka;

iphe,
 bụkpoo ndu ejeru iya
 ozi abụkotaerupho ndu
 ẹjo-iphe.

¹³ Onye akpa nri yẹe onye
 akpa nemadzụ ẹhu bẹ ọ
 duru iphe lanụ,
 anwuje l'ẹhu ẹphenebo:

Ọo Chipfu agụsaje ẹphenebo
 ono ẹnya.

¹⁴ Onye eze -nòdu egudeje
 ire-lanụ ekpe ndu ụkpa
 ikpe bẹ aba-eze iya
 e-keękwarupho
 jingujingu g'o keru.

¹⁵ Èchachi, e gude ahụ nwa
 ahụhù emeje gẹ nwata
 maru iphe.

Obenu lẹ nwata,
 a harụ ẹka emeje ne iya
 iphe-iphere.

¹⁶ Ndu ẹjo-iphe -nòdu aka
 shii eje;
 iphe-ẹji akakwaphọ
 shii eje.

Obenu lẹ ndu pfuberekoto
 e-gude ẹnya hụma teke
 ẹphe a-nòdu ada.

¹⁷ Hụa nwa ngu ahụhù hụma
 l'oo-me g'ẹhu dụ
 ngu guu.

Oo-me g'obu tsọhu ngu
 rịkpotoo.

¹⁸ Ẹka ọphulenya adụdu
 bẹ onyemonye
 anọduje eme g'ọ dụ iya.

Obenu l'onye eme iphe,
 a tųru l'ekemu bẹ
 bụ onye e keberu l'oma.

¹⁹ Ohu ta abụledaa opfu-ọnu bẹ
 e gude ezi iya iphe;
 kẹle o -dochakpọo ya nụ
 ẹnya bẹ o too
 yekpọdanu ọnu.

²⁰ ?Ì hụmaru onye awoje opfu
 kpokokongu?

Onye ono bẹ eelekwa ẹnya
 l'onye-eswe bẹ
 a-gbẹkwanu ka
 akụkuta-iphe eme lẹ
 yẹbedua.

²¹ Nwoke -swanụkaru onye-ozì
 iya aswarụ;
 l'ọ nụ ya aphụ l'ikpazụ iya.

²² Onye ẹhu egbu akpatsuje
 nseka.

Teme onye obu-ọku nọdu
emeje iphe-ẹji,
dụ igwerigwe.

²³ Amadụ -kuahaa onwiya;
l'ọ woze iya alị.

Obenu l'onye wozeru onwiya
alị bẹ aakwabeje
ùbvù shii.

²⁴ Onye yẹe onye-oshi emegbaa
bụkwa ọhogu onwiya.

Ọo-nụma ẹka eeri nte;
ọle ọ tọ dudu iphe, oopfụ.

²⁵ Atsụ nemadzụ ebvu bụ ọnyà
bẹ ọogbabeje.

Obenu l'onye bụ onye kpọru
obu yeru Chipfu ta
adudu iphe,
byaru eme iya nụ.

²⁶ Aaduje igwerigwe acho
g'onye-ishi meeru
phẹ iphe-oma;
obenu l'onye ekpejeru
nemadzụ ikpe,
pfuru ọto bẹ bụ Chipfu.

²⁷ Onye pfuberekoto bẹ
onye apfubeduru ẹka
oto aduje ashị.

Onye obu gụru ìphóró
nọdu adujekwanu onye
ejo-iphe ashị.

30 Ọwaa bụ opfu-ọnu
Aguru, bụ nwa Jiake;
ozi, Chipfu ziru iya:

Nwoke ono pfuru iya Itiyelu;
mbụ l'ọ pfuru iya Itiyelu
pfuaru iya Ukalu sụ:

² Ọ kwa mu kachaa b'a ama
iphe l'iphe,
bụkpoo unwoke.

Egomunggo nemadzụ ta
adukwa mu l'ehu.

³ Mmamiphe bẹ mu ta
nwụkpodaaru ilile.

Ọphu mu amadụ Onye nsọ
ono amama ophu.

⁴ Bụ onye bahujewaru

I'imigwe;
 bya eshi iya lwazeta?
 ?Bụ onye gudejewa ẹka
 kpokobe pherephere?
 ?Bụ onye gudejewa uwe iya
 kechia mini mini,
 nọgbaa nụ?
 ?Bụ onye meru g'ẹka mgboko
 I'ophu beru kpoo
 g'abara?
 ?Epha onye ono bụ gụnu?
 ?Bụ gụnu bẹ nwa iya aza?
 Kanuru mu iya mę ọ -buru
 I'i maru iya.
⁵ Opfu Chileke I'ophu I'ophu
 dokwaru rịsaa.
 Teme ọ buru onye egbobutaje
 iphe,
 bukpo ndu gbabarụ
 I'ime iya je anodu eze ndzu.
⁶ B'e yekwakwa iphe I'opfu iya.
 Odumeka bẹ ọo-bakwaru
 ngu mba goshi ọha I'i
 bụ onye adzụje ụka.
⁷ Iphe labo bẹ mu akpa ngu
 ishi iya jiko Chipfu.
 Mekwaaru mu iya jiko teme
 mu anwuhu.
⁸ Mena gę atukporoko yęę
 adzụ ụka nodu mu
 ęnya.
 B'emekwa gę mu kpa nri;
 ophu i mekwa gę mu
 nweru iphe.
 Iphe, ii-nuje mu pho bụ
 nri, asuje mu eriri
 mboku-mboku.
⁹ Odumeka bẹ mu
 e-nwenụkakwaru iphe
 shi nno jika ngu:
 pfuahaa sụ:
 ?Bụ onye bụ Chipfu obu?
 Ozoo le mu jeru je akpanuka
 nri; je ezia iphuru;
 shi nno mebyia epha
 Chileke mu.

¹⁰ Ta anọdukwa l'iphu nnajjuphu
pfubyishia onye-ozì iya.

Ọdumeka bẹ ọo-tụkwa ngu
ọnu, a-vuru ngu nụ.

¹¹ O nwekwaru ndu anọduje
ephu nna phẹ iphu.

Ọphu ẹphe agojedu ọnu-ọma
anụ ne phẹ.

¹² Mbụ ndu dụebe ree l'ẹnya
nkepẹ.

Ọle a ta safukwaru phẹ
ideyideyi, ẹphe dụ.

¹³ Ndu anọduje avọru nemadzụ
ẹnya;
bya elephuje nemadzụ
ibe phẹ.

¹⁴ Eze, dụ phẹ l'ọnu bụ
ogu-echi;

Iphe, doru phẹ jọo l'ọnu
buru ọkarara,
ẹphe e-gude tuko ndu ụkpa
tagbushikọta g'ẹphe
bvụ l'eliphe;
tuko ndu adudu g'ọ dụ phẹ
lwua g'ẹphe ta phodu
l'echilabọ ndu nọ ndzụ.

¹⁵ Etu-uda nwutaru
unwumgboko labọ.

Ọ buru iphe,
ẹphe anọdujeepho ara
mkpụrumkpuru bụ:
Nụ mu! Nụ mu!

Mbụ l'o nweru iphe ẹto,
ẹpho te ejijedu ejiji;
mbụ iphe ẹno,
teke asụswee:
O jiwaru mu!

¹⁶ Mbụ alì-maa;
yẹ ẹpho nwanyi,
ta atsudu ime; yẹ alì;
kele alì teke
angunyadaa mini bya
asụ lẹ ya ta angudu;
waa ọku, enwu enwunwu;
ọku, enwu enwunwu
teke anonyakpoo

bya asụ: O jiwaru mu!

¹⁷ Onye asụ nna iya ẹn्या ruu;
 ọphu ọ kpadụ ishi eme iphe,
 ne iya sụru g'o mee
 bẹ okpoko-óhà e-shi lẹ
 wukirima bya agụta
 ẹn्या onye ọbu.

Ọ bụru udele l'e-ri iya.

¹⁸ Ọ duru iphe ẹto,
 dụ mu oke biribiri;
 mbụ iphe ẹno,
 te edokpọdaru mu
 ẹn्या edodo ophu:
¹⁹ ụzo ugo l'akpaminigwe;
 waa ụzo agwọ l'eli
 mkpuma;
 waa ụzo ụgbo-mini
 l'eze-ẹnyimụ;
 yẹle ụzo nwoke waa
 nwamgbọko.

²⁰ Waa gẹ nwanyị ovuọba
 emeje iya baa:

Oorije nri woru ọnu
 huchachaa;
 sụ: Ọ tọ dụkwa iphe,
 dụ ẹji, mu meru.

²¹ Ọ duru iphe ẹto,
 mgboko l'ophu anọduje
 lẹ mkpula anma jiiijiii;
 mbụ l'ọ duru mkpula
 iphe ẹno,
 mgboko ta adụkpodaa
 ike apfuru apfuru ophu.

²² Mbụ lẹ nwata-ozì phelihuru
 bya aburu onye eze;
 waa l'onye-eswe
 wafuru bya enweru nri;

²³ nwanyị, a kporu ashị,
 luru ji;
 ọzoo nwamgbọko,
 yẹe nemadzụ bu;
 ọ kapyabẹ onye ọbu ẹn्या.

²⁴ Ọ duru iphe ẹno, dụ l'eliphe,
 ha nwanshii;
 ọle ẹphe mashiru iphe ike.

²⁵ Ndada bụ iphe, e meru dobe

l'eliphe; ọphu ike aduzidu iya;
 ọle ẹphe akwajẹ nri
 l'ọnanwu dobe,
 ẹphe e-ri l'udzumini.

²⁶ Nchi-ọgba bụ iphe,
 e meru dobe l'eliphe;
 ọphu ọkpehu aduzidu iya;
 ọle ẹphe ebvuje
 agbara-mkpuma
 dozia buru.

²⁷ Igube te enwedu onye-eze;
 ọle ẹphe anọduje ephe
 l'ọgbo l'ọgbo.

²⁸ Ngwere ta adudu m'obetaru
 ọ bụru ẹka be egude
 achi iya; ọphu egude iya;
 ọle ọo-nọdujechaa
 nọdu l'oke-unuphu ibe eze.

²⁹ Ọ duru iphe ẹto,
 anọduje agụ ije ọgu;
 mbụ l'ọ duru iphe ẹno,
 ije iya dushi ree ike.

³⁰ Oduma bụ iya kachaa ọkpehu
 l'iphe, bụ anụ;
 ọphu ọ dudu anụ,
 ọogbaru ọso.

³¹ Ọzo bụ oke-ọku,
 azọ pfukangu pfukangu;
 mkpi;
 yẹe onye eze yẹe ndu
 ojọgu iya,
 nọ-pheru iya mgburugburu.

³² Ọ -bụru l'i shi mewaa iphe
 onye-eswe;
 mbụ l'i shi ekutse onwongu;
 ọzoo l'ọ duru idzu ẹjo-iphe,
 i shi chiwaa;
 dẹkwaa ẹka l'ọnu!

³³ Kele ọo g'a pyije ẹra-eswi
 meta iya manụ-a;
 ọ bụru g'ọ bujeru;
 a -swịkpoo imi aswịkpo
 l'ọ lwaa mee-a
 bụ g'ọ bujeru;
 a -kpatsu ẹhu-eghu;
 opfu abya.

Opfu-ọnu onye eze
ono, bụ Lemelu

31 Ọwa-a bụ opfu-ọnu
onye eze ono, bụ Lemelu.

Ọ bụ ozi, ne iya ziru iya:

² Gube nwa mu; gube nwa,
mu tsuru ime iya; nwa,
mu kwetarụ l'ukwe-iphe;

³ b'a pakwarụ ike ngu
l'ophu ziaru eme k'ụnwanyi!

Te ewokwaru ọkpehu ngu
hagbuaru ndu ono,
emebyije ndu eze onoya.

⁴ Jiko Lemelu;
gẹ ndu eze ta angujekwa
mẹe.

Mbụ l'angụ mēe ta abụkwa
iphe,
rwuberu ndu eze.

Mbụ kẹ gẹ ndu-ishi
wata angụ mēe,
l'atsụ atsutsu ta adukwa
ree.

⁵ A -nonyaa; ephe ngụa mēe
zoha iphe, ekemu pfuru;
woru ikpe,
rwuberu onye eemekpa
ẹhu gbanwee.

⁶ Woru mēe, atsụ atsutsu nụ
ndu ala l'iswi.

Woru mēe nụ ndu aphụ
tsoru;

⁷ g'ephe ngụa zohaa
ọ-kpa-nri pẹ;
mbụ zohaa ejo ọnodu,
ephe nọ.

⁸ "Pfuje opfu ẹhu ndu ono,
ata dudu ike pfua opfu
ẹhu onwophẹ ono.

Dzoje iphe, rwuberu ndu bụ
unwu-ogbee.

⁹ Pfuje iphe, rwuberu ngu
l'epfupfu;
l'i kpeje ikpe nhamunha.

Gbajeru ndu iphe-ẹhuka byaru;

yẹe ndu adudu g'ò dù
phẹ ọdzori.”

Nwanyị, umere iya dù ree

¹⁰ ?Bù onye a-dùkpoo ike chọta;
ọkpobe nwanyị?

Ẹgube nwanyị ono kakwa
mkpuma, vu oke aswa
ere ire.

¹¹ Ji, alù iya nù gude ire
iya ẹka;
ọphu ọ dùdu ọkpobe iphe,
ùko iya dùru iya.

¹² Iphe, oowotajẹru ji iya bù
iphe-oma; ọ tọ bùdu ejo-iphe;
mbù gẹ nwanyị ono
a-nọ-beru l'eliphe-a.

¹³ Ẹji ebili yẹe oghu ọchaa bẹ
ọohoje ahọho họtá;
gude ẹka iya jee ya ozi
l'oohe iya ihee ejeje.

¹⁴ Ọ dù g'ùgbo-mini ọgbangho;
kẹle oojeje ẹka dù ẹnya je
akpata nri.

¹⁵ Teke ootehuje lẹ mgbẹnya bù
lẹ gẹregere ọtsu mee nri
doberu ndibe iya;
bya anụkwapho
unwumgboko,
ẹphe l'iya bu oke iya nkephẹ.

¹⁶ Alì bẹ oolerwejeada ẹnya
elerwe tẹme l'ọozuje iya.

Ọ nọdu egudeje nwa okpoga,
erwuje iya ẹka gbaa
opfu-vayinu.

¹⁷ Ọ -gbẹshi eje ozi l'ọogbakpoo
ẹhu jeshia ya ike.

Ẹka eshihuje iya ike l'ozì.

¹⁸ Nghọ, ọogba bẹ ọogbaje iya
rita iya urwu.

Ọphu orọku iya anyịhudu
anyịhu l'ẹnyashi.

¹⁹ Oo gudeje ẹka iya gbaa oghu
gude kpaarụ onwiya
ẹkwa.

²⁰ Ọosajeru ndu akpa nri ẹka

iphe-oma;
mbụ lẹ ndu adudu g'ọ du
phẹ bẹ oomejeru iphe-oma.

²¹ Igwe -nọdu atụ
akamini-sunoo;
ọ tọo tsudu ebvu kẹ ?amaru;
tọ dudu nụ iphe,
oo-me ndibe iya?
kẹle onyemonye lẹ gẹ
ndibe iya ha bẹ
yekotaru uwe-oyi.

²² Oogudeje ẹka iya kwee ẹkwa,
oophushije l'iphe,
ephe azẹje azẹe.

Tẹme uwe iya bụru ọkpobe
ẹkwa ọchaa yẹe
k'uswe-uswe.

²³ Ji iya bẹ aakwabeje ùbvù
l'edupfu mẹ ọ -nọdu
l'edzudzu-ọha ndu bụ
ogeranya mkpukpu.

²⁴ Oogudeje ẹka iya kwee uwe
ẹkwa ọchaa ereshi
ereshi.

Ọ bụru iya evujeru ndu agba
nghọ iphe,
eekebeje l'upfu.

²⁵ Ọkpehu yẹe adu ùbvù bẹ o
yeru g'onye yeru uwe.
K'ọphu bụ l'e -mechaa bẹ
oo-mechaa nwujaa
onu-ọchi.

²⁶ Oogudeje mmamiphe
epfu opfu.

Tẹme ire nọdu apfujeru iya
oto mẹ ọ -nọdu ezi iphe.

²⁷ Ndibe iya bẹ ooswijeru
eswiru eleta phẹ ẹnya.
Ọphu oorijedu nri meahaa
enyiru.

²⁸ Ụnwegirima iya etehuje kua
ya onye a gọru ẹhu-utso
nụ.

Ji iya nọdu ekukwa iya phọ
nno;
tẹme ọ nọdu anọduje

aja iya ajaja.

²⁹ “Unwanyi, dọ igwerigwe
emejekwa ẹguru iphe,
dọ igwerigwe.

Ọle ọo ngu kachaa ememe!”

³⁰ Onmogo bukwa ughoshi.

Teme ama rọroo bọru
iphe-mmanu.

Obenu ẹ nwanyi,
atsu Chipfu ebvu be
gbaru g'a jaa ya ajaja;

³¹ bua ya obunggo,
rwuberu iya nu.

Mbu-a; g'ozu, o gude ẹka iya
eje mekwaa g'e tua
ya ẹpha l'oma edupfu.

O-zì-iphe

1 Ọwa-a bụ olu O-zì-iphe; mbụ nwa Dévidi, bụ eze lẹ Jierúsalemu.

² O-zì-iphe sọru-a: "Iphe-mmanụ yẹe iphe-mmanụ bụ iphe-mmanụ! Iphemiphe tukurọ bụru iphe-mmanụ!" ³ Bụ urwu gụnu bẹ nemadzụ erita l'iphe, bụkpoo akanya, oosegbu onwiya lẹ mkpula ẹnyanwu-a?

⁴ Ọobujeru; ọgbo ọwa -futa l'ọ nọo jasụ l'ọ bvụ. Ọgbo ọzo afutakwa bya anọo jasụ l'ọ bvụkwapho. Obenu lẹ mgboko-a anọdujeepho g'ọ nọ. ⁵ Ẹnyanwu awajẹ chia nyihu; gbaru kparakpara; gbaphu azụ l'ẹka ooshije waa. ⁶ Pherephere -zita l'ọ ziru laa ndohali; ziru laa isheli; ziphee mgburugburu mgburugburu; ziru laphu azụ l'ibiya ọpụ o shi wata ezizi. ⁷ Nggele l'ophu asokota asoba l'enyimu. Ọle enyimu te ejidu ejiji. Ọ bụru ẹka nggele shi asofutagbaa bẹ ọoso-phukwapho azụ. ⁸ Iphemiphe tuko tufukotawa ẹhu; k'ophu ọnu amaedu g'oo-pfu iya. Ẹnya ta aphunyadaa ọzo l'ọ sụ lẹ ya hụma-ghewaru; ọpụ nchị anunyadaa iphe l'ọ sụ lẹ ya nụ-jiwaru. ⁹ Iphe, shi dū nū bụ iphe, e-mechaa dū nū. Ọ bụru iphe, e mehawaru bẹ ee-mephu azụ; k'ophu bụ l'ọ tọ dudu iphe, bụ iphe ọphúú lẹ mkpula ẹnyanwu-a. ¹⁰ Ọ duru iphe, dū nū, nemadzụ a-sụ g'e lenu; l'iphe ọwa-a bụkwa iphe ọphúú? Iphe ono dūjehaakwa ụzenya ụzenya. Ọ dūjehawa tẹme o rwua l'ogbo k'anyi. ¹¹ Iphe, gbahawaru nū bẹ a ta nyataeduru; tẹme ọpụ e-mechaa dū nū bẹ ọgbo ọpụ e-mechaa tsota iya nū ta anyatakwapọ.

Mmamiphe bụ iphe-mmanụ

¹² Sụ-a; mbẹdua, bụ O-zì-iphe-a shi buru lẹ Jierúsalemu bụru eze ndu Ízurelu. ¹³ Mu woru ọkpoma zia l'egude mmamiphe chọo mēkpoo nwua iphemiphe, eemēkpoo lẹ mkpula igwe-a. Ọ bụepho l'ọo akanya aphụ bẹ Chileke meru g'ụnwu-eliphe seje. ¹⁴ Mu lewaru ẹnya l'iphemiphe, eeme lẹ mkpula ẹnyanwu-a bya ahuma l'ọ tuko bụru iphe-mmanụ; bya aburu achị pherephere ọso. ¹⁵ Iphe, gberu nggọ bẹ e tee mekọtaekwa g'ọ pfuru nhamunha; ọpụ aagụjedu iphe, adudu adudu ọpụ l'ogu.

¹⁶ Mu bya arja l'ime obu mu sụ lẹ mmamiphe bẹ mu makpọoru shii; mbụ maghata iphe, bụkpoo ndu vuhawa mu ọzo bụru eze lẹ Jierúsalemu. Ọ tọ dūkpodaa gẹ mmamiphe; yẹe nkwaemanya jeru iya, mu atukoadaru mafushichaa. ¹⁷ Mu bya eyemia ishi l'eme gẹ mmamiphe doo mu ẹnya; bya emekwapho g'eme bēbeebēe doo mu ẹnya; waa eme eswe. Obenu l'iphe, mu nwutaru bụ l'iphemiphe onoya bụ achị pherephere ọso; ¹⁸ kẹle oke mmamiphe bẹ oke nggumaphu tso l'azụ; mbụ lẹ nemadzụ -nọdu aka amaru iphe; iphe, a-nọdu akpatsu iya aphụ aka shii.

Ẹhu-utso bụ iphe-mmanụ

2 Mu bya arja l'ime obu mu sụ: "Gẹ mu bya ahụeshikwa ẹhu-utso ama gẹ mu maekwaru g'ootso-be utso." E mechaa; mu hụmakwapho l'ono bụkwapho iphe-mmanụ. ² Achị ọchi bẹ mu hūmaru l'ọo iphe-eswe; tẹme ọ dūru urwu, amadu e-rita l'ẹhu-utso tọo? ³ Mu bya eyemia ishi l'angụ mēe; gude iya dūaha onwomu obu; gẹ mu eshi nno nmata eme eswe akpa. Ọle mmamiphe mu meleru-a; mu maru iphe, mu eme; k'ophu mu e-shi l'ẹka ono maru iphe, gbaru nemadzụ l'ememe lẹ nwujiku olemole, ẹphe a-nọ lẹ mkpula igwe-a.

⁴ Mu bya eyemia ishi l'oke akanya. Mu bya akpūshiaru onwomu ọlo; bya agbashiaru onwomu opfu-vayinu. ⁵ Mu bya agbashija mgbabu; bya akpūshia ẹka atuta ìphóró ye iya; bya eshi ishi lanụ yeshia oshi-omi, dūgbaa l'udu iya l'udu iya l'ime iya. ⁶ Mu bya atūshia okpuru, ee-gudeje agba mini l'oshi, mu yeshiru eyeshi. ⁷ Mu bya agbashija ohu; unwoke mē ụnwanyi; tẹme a nọdu anwūshikwaru mu pho ohu l'unuphu. Mu nwekwarupho eswi; nweru aturu; mē egħu; mbụ nweru iphe-edobe, kakota iphe, ndu vuhawaa mu ọzo bụru eze lẹ Jierúsalemu nwejeru shii. ⁸ Mu bya akpaaru onwomu ẹku mkpola-ochaa waa mkpola-ododo; mēkpoo ẹku, shi l'ẹka ndu

eze; waa ndu ọhozo. Mu bya ahọo ọgbo ebvu; ụnwanyi mę unwoke; bya edophee onwomu ụnwanyi, bụ ndu emeje g'ẹhu tsọo unwoke ụtso.

⁹ Tọbudu iya bụ; mu bya enweru iphe, kakọta iphe, ndu vuhawaa mu ụzo bụru eze lę Jierúsalemụ shi nweru. Mu ha shii ẹgube ono; bya egudekwapho mmamiphe mu gę mu gude iya. ¹⁰ Ọphu ọ dudu iphe, ẹnya mu hụmaru; ọ gwa mu ẹgu, mu ahaję; ọphu ọ dukwapho iphe, emeje g'ẹhu tsọo obu mu ụtso, mu hajęru ememe. Akanya, mu esekpọ esese bę emeje g'obu tsọ mu ụtso. Ọ bụru iphe ono bụ urwu, mu ritaru iya. ¹¹ Ọle ọ bụ; teke mu byaru bya egbua igo l'iphemiphe ono, mu gude ẹka mu mekọta ono; mbụkpoo iphe ono, mu sekọtaru akanya iya ono; mu maru l'iphemiphe ono bụkota iphe-mmanụ yęe achị phẹrephere ọso; l'ọ tọ dudu urwu, nemadzụ ritaru lę mkpula ẹnyanwu-a.

¹² Tọbudu iya bụ; mu bya eworu egomunggo mu zia l'ari kę mmamiphe; yęe ọbvu-ememe; yęe eme eswe. Mbụ-a; ?bụba gụnu bę onye a-nọ-tsota eze e-mebaa, a-ka ọphu o mewaru? ¹³ Mu bya ahuma lę mmamiphe ka eme eswe ree; ẹgube ono, iphóró ka ọchii ree ono. ¹⁴ L'onye maru iphe gude ẹnya aphụ ụzo; obenu l'onye-eswe anọduje erwu ije orwu l'ishi. Mu hụmakwanu l'ephenebo ono a-tụko laa l'ite lanụ. L'ọo iphe, meru onye mmamiphe bụkwapho iphe, e-me onye-eswe.

¹⁵ Mu bya arịa l'ime obu mu sụ: "Iphe-a, meru onye-eswe-a l'e-mechakwaa mee mbędua. ?Bụhunu gụnu bę mu ritaru l'abụbu, mu bụ onye maru iphe?" Mu byakwa arịa l'ime ọkpoma mu sụ: "Iphemiphe-a tųkokwarupho bụru iphe-mmanụ." ¹⁶ Noo l'ọo g'ọo-dụ onye mmamiphe bụkwapho g'ọo-dụ onye-eswe. Ọ tọ dudu g'aa-nọ-beru l'a nyatabuhu onye maru iphe; ọphu ọ dukwapho g'aa-nọ-beru l'a nyatabuhukwapho onye-eswe. Mu bya ahụmakwapho l'e -rwua l'atatiphu bę aa-tųko g'ẹphe ha zọhakota azọha. L'ọo g'anwụhu e-gbu onye maru iphe bụ g'oo-gbu onye-eswe. ¹⁷ Noo g'ọ gude ndzụ dụ mu ashi; kęle iphemiphe, eeme lę mkpula ẹnyanwu-a bụkota mu mkpatsu-aphụ. G'ọ ha tųkoru bụkotaru mu iphe-mmanụ bụru achị phẹrephere ọso.

¹⁸ Iphemiphe, mu seru akanya iya l'eliphe-a bya adụkota mu ashi; eshinu mu e-mechaa haarụ iya onye a-nọ-tsota mu nụ; ¹⁹ l'ẹbe ama onye ọbu ?ọo-bụru onye maru iphe tọo onye-eswe? Ọle ọo onye ono, a-nọ-tsota mu nụ ono e-nweru iphemiphe ono, mu deru ẹnya lę mini see akanya iya l'eliphe-a ono. Iphemiphe ono tųkokwarupho bụru iphe-mmanụ. ²⁰ Mu bya ataaha onwomu ụta sụ: ?Bụnaa gụnu bę mu gudekpọo seahaa akanya esese ọphu kpọ lę mkpula ẹnyanwu-a? ²¹ Lę nemadzụ e-gude mmamiphe iya yęe nkwanęnya iya seębekpoo akanya; see ẹrengete iya; l'ọ woru iphemiphe ono, o nweru ono haarụ onye eriduru aphụ iya. Mu bya elee iphe ono ẹnya huma l'ọ bụ iphe-mmanụ; bya abụru ẹjo-ememe. ²² Mbụ-a; ?bụ gụnu bę nemadzụ eseta l'akanya; yęe photophoto, ọoku gude erigbu onwiya l'aphụ ozi, ooje lę mkpula ẹnyanwu-a? ²³ Kęle anọno, ọ nọ ndzụ l'ọphu bę ọ nọkota iya eje iphe-ẹhuka; ozi, ooje nọdu abụjeru aphụ duru iya; o -be l'ęnyashi; egomunggo ta anọdudu iya l'ẹka lanụ. Sụ-a; iphemiphe ono tųkokwaru bụru iphe-mmanụ.

²⁴ Ọo ya bụ l'iphe, ka ree bụ gę nemadzụ riye g'ọ dụ iya; nguje g'ọ dụ iya; akanya, oose eji iya ẹpho; kęle ono bę mu hụmaru l'ọ shi l'ẹka Chileke. ²⁵ Kęle-a; Chileke ta adụ; ?bụ onye gege erije nri? Tọo ?bụ onye bę ẹhu gege atsoje ụtso? ²⁶ Kęle Chileke emeje g'onye dụ iya l'obu bụru onye maru iphe; kwaa ẹnya; teme ẹhu atsoje iya ụtso. Obenu l'onye iphe-ẹji bę ọolojeru iphu ye l'akpa ẹku kụberu onye dụ Chileke l'obu. Onoya bụkwarupho iphe-mmanụ bya abụru achị phẹrephere ọso.

Iphemiphe nweru teke emeje iya

3 Iphemiphe nwekwarụ teke
eemeje iya;
mbụ l'iphemiphe,
eeme ememe nweru
teke eemeje iya lę
mkpula igwe-a.

² Teke aanwụ nemadzụ
anwụnwu dụ;

teke aanwùhu anwùhu
dùkwapho.

Teke eemebe iphe l'alì dù;
teke aakpata iphe,
e meberu l'alì akpata
dùkwapho.

³ Teke eeme g'a nwùhu
anwùhu dù;
teke eeme g'a ka mma
l'ìphe-ememe dùkwapho.

Teke eetsukpòshi etsukpòshi
dù;
teke aakpù-li akpù-li
dùkwapho.

⁴ Teke aara ẹkwa dù;
teke aachì ọchi dùkwapho.

Teke aagù aphù dù;
teke eete ebvu dùkwapho.

⁵ Teke eetuphashì mkpuma
etuphashì dù;
teke aatùtukobe mkpuma
atùtukobe dùkwapho.

Teke aanma akpa dù;
teke eesela onwonye
azù dùkwapho.

⁶ Teke aachọ iphe achọcho dù;
teke aamì ẹnya l'ìphe
dùkwapho.

Teke aakwakọbe iphe
akwakọbe dù;
teke eetupha iphe etupha
dùkwapho.

⁷ Teke aalajashì iphe alajashì
dù;
teke aagbakwa iphe
agbakwa dùkwapho.

Teke aanọdu nggujungguji
dù;
teke eeye ọnu l'opfu
dùkwapho.

⁸ Teke eeye obu dù;
teke aadù ashì
dùkwapho.

Teke aalwù ọgu dù;
teke nchì-adù-doo
dùkwapho.

⁹ ?Bụ ọ́nụ bẹ́ onye akanya erita l'akanya, oose? ¹⁰ Mu hụmawaru ivu, Chileke boru ndiphe. ¹¹ O deru ọ́nya lẹ́ mini mee iphemiphe; ọ́ ọ́ndu l'ògè iya. Ọ́ bya emee amadụ́ g'ọ́ rije k'ọ́jejeje. Ọ́le amadụ́ ta adụ́du ike maẹberu iphe, Chileke meru e -shi l'ishi jeye l'ẹ́ka ọ́ bụ́ru. ¹² Ọ́phu mu maru bụ́ l'ọ́ tọ́ dudu iphe, kabaru amadụ́ ree; abụ́du g'ẹ́hu tsoje iya ụtso; l'oome iphe, dụ́ ree teke ọ́ nọ́ ndzụ́. ¹³ G'on'yemonye rije g'ọ́ dụ́ iya nguje g'ọ́ dụ́ iya; akanya, oose eji iya ẹ́pho. Ọ́o ono bụ́ iphe-ọ́ma, Chileke eme.

¹⁴ Iphe, mu maru bụ́ l'iphemiphe, Chileke eme a-nọ́ ojejeje. Ọ́ tọ́ dudu iphe, ee-yekwa iya eyekwa; ọ́phu ọ́ dudu iphe, ee-wofu iya ewofu. Iphe, o gude mee ya nno bụ́ g'amadụ́ hụmaje iya tsụ́a yẹ́be Chileke ebvu.

¹⁵ L'iphemiphe, dụ́ nụ́ shikpọ́o dụ́hawaa. Iphe, l'e-mechaa dụ́ nụ́ shikwaphọ́ dụ́hawaa. Ọ́ bụ́ru Chileke e-me g'a nyata iphe, a zọ́haru azọ́ha.

Ejo-ememe, jiru mgboko

¹⁶ Mu byakwa ahụ́ma iphe ọ́zo lẹ́ mkpula ọ́nyanwu-a: L'ẹ́ka e gege anọ́du kpee ikpe, pfuru nhamunha bẹ́ a gbẹ́ nọ́du eme ejo-iphe; ẹ́ka e gege anọ́du eme iphe, pfuru ọ́to bẹ́ a nọ́kwapho eme ejo-iphe. ¹⁷ Mu bya arja l'ime obu mu sụ́: "Chileke e-mechakwaa tuko ndu pfuberekoto mę́ ndu ejo-iphe kpee ikpe; kele iphemiphe nweru ògè; mbụ́ l'iphemiphe, eeme ememe nweru ògè teke eemeje iya." ¹⁸ Mu byakwa arja ọ́zo sụ́: "Chileke ahujekwa nemadzụ́ ama gude goshi phẹ́ l'ẹ́phe l'anụ́-ẹ́gbudu bụ́ iphe lanụ́. ¹⁹ Ọ́o iphe, eme nemadzụ́ emekwaphọ́ anụ́-ẹ́gbudu; mbụ́ l'ọ́o iphe, swiru anụ́-ẹ́gbudu swiru nemadzụ́. Ọ́o g'onwu egbu ọ́phuu bụ́ g'oogbu ọ́phuu; ọ́ bụ́ru g'ọ́phuu atụ́ unme bụ́ g'ọ́phuu atụ́. Ọ́ tọ́ dudu iphe, nemadzụ́ nweru gude ka anụ́-ẹ́gbudu. Iphemiphe tukuru bụ́ru iphe-mmanụ́. ²⁰ G'ẹ́phe ha tukuru ala ẹ́ka lanụ́. G'ẹ́phe ha tuko shi l'ẹ́ja; ọ́ bụ́ru l'ẹ́ja bẹ́ ẹ́phe tukuru ala. ²¹ ?Bụ́ onye maru mę́ maa nemadzụ́ alajẹ́pho l'eli eviya; k'anụ́-ẹ́gbudu nọ́du alajẹ́ l'ali?" ²² Mu hụ́ma l'ọ́ tọ́ dudu iphe, kabaru nemadzụ́ ree, abụ́du g'akanya, oose tso iya ụtso; kele ọ́wa iya bụ́ okiphe iya. Kele-a; ?bụ́ onye sụ́ru iya eduphu azụ́ g'ọ́ bya ahụ́ma iphe, l'e-mechaa nwụ́a l'okotazụ́ iya?

4 Mu byakwa elee ọ́nya bya ahụ́ma mkpawere, dughbaa lẹ́ mkpula ọ́nyanwu-a. Mu bya ahụ́ma ọ́nya-mini ndu eeme mkpawere; l'ẹ́be ẹ́phe enwe onye gberuma. Tę́me ndu ono, eme phẹ́ ewere ono nwekwarupho iphe, bụ́ agbaru-ike phẹ́; obenu ẹ́phebedua te nwedu onye asụ́ phẹ́ gberuma. ² Mu sụ́ lẹ́ ndu ọ́nwu gbuwaru, bụ́ iya bụ́ ndu ọ́phu nwuhuwaru anwuhu; bẹ́ ẹ́hu kakwa ụtso eme lẹ́ ndu nọ́kwadu ndzụ́ nta-a. ³ Ọ́le onye ọ́phu ẹ́hu-ụtso nkiya ka k'umadzu labọ́ ono shii bụ́ onye ọ́phu e teke anwukpodanu anwunwu ophu; mbụ́ onye ọ́phu teke ahumakpodanu ejo-iphe, eeme lẹ́ mkpula ọ́nyanwu-a ahụ́ma ophu.

⁴ Noo ya; mu bya ahụ́ma l'akanya, eesekpọ́ esese; mę́ ọ́phu e setawaru eseta bụ́ ẹ́ka o shikọ́ta bụ́ l'ekoru nwibe onye okophoo. Onoya bukwapo iphe-mmanụ́; bya aburu achi pherephere ọ́so. ⁵ Onye eswe achijeru ẹ́ka ye l'iphu ụtapfu bya eria onwiya la kę́ mmanụ́. ⁶ Ọ́le ọ́ bụ́; ọ́ kakwa ree l'e nweru iphe, jiru mkpoji-ẹ́ka lanụ́; ẹ́hu dụ́ onye ọ́bu guu; eme l'a chiru ẹ́ka kwę́e l'akanya; eme g'ẹ́ka labọ́ ji, bụ́ iphe, tukuru bụ́ru achi pherephere ọ́so.

⁷ Mu byakwa ahụ́ma iphe-mmanụ́ ọ́zo, dụ́ lẹ́ mkpula ọ́nyanwu-a. ⁸ Ọ́ duru nwoke, bụ́ nkinyi, enwedu nwa nwoke; ọ́phu o nwedu nwune nwoke. Ọ́ nọ́du anọ́duje ese akanya mkpurumkpuru. Ọ́phu ẹ́ku, ọ́ kpataru ejjedu iya ẹ́pho ejiji. Ọ́phu o teke aji-swę́e onwiya sụ́: "?Bunaa onye bẹ́ mu eseru akanya-a? ?Bunaa ọ́nụ́ bẹ́ mu anashinaa onwomu ẹ́hu-ụtso ẹ́gube-a?" Iphe, dụ́ nno bukwa iphe-mmanụ́; bya aburu nsegbu akanya.

⁹ Adụ́ ẹ́bo kakwa ree eme l'aswị́ nkinyi onye; kele umadzu labọ́ a-kakwa onye lanụ́ eseta iphe. ¹⁰ Noo lẹ́ teke onye lanụ́ daru iko; onye ọ́phuu akwo-lia ya. Obenu l'onye daru nụ́; ọ́phu o nwedu onye kwo-lia ya dukwa k'ayoro ọ́shi. ¹¹ Ọ́zoo bụ́ l'umadzu labọ́ -zẹ́e l'oshi bẹ́ oyi ta atsudu phẹ́. Obenu l'ọ́ -bụ́ru onye lanụ́; ?denu g'eeshi g'oyi ba nọ́du atsụ́ iya? ¹² Onye lanụ́ bẹ́ eemekpejekwa. Obenu ?a dụ́ ẹ́bo ẹ́be aakpa onye? Tę́me ọ́kpukpu, a chiru ẹ́to ẹ́to swija bẹ́ agbabu iya ta adukwa nphe.

¹³ Nwokorọ́bya, enwedu iphe bya amaru iphe kakwa ree eme l'onye eze, nweru iphe bya aburu onye-eswe; bụ́ru opfu nkiya anụ́ nkiya; ¹⁴ m'obeta nwokorọ́bya ono shi l'ọ́ka-mkporo; ọ́zoo l'unuphu ndu akpa nri futa bya abahu l'okwa eze iya. ¹⁵ Mu bya elee ọ́nya hụ́ma g'on'yemonye, nọ́ ndzụ́ lẹ́ mkpula ọ́nyanwu-a wufutaru je awuturu nwokorọ́bya ono; mbụ́ onye eeme g'e gude dochia ọ́nya nwoke ono, nweru iphe ono. ¹⁶ Ndu wuturu

nwokorọ́bya ono bụ́kwa agụ́ta agụ́ta. Obenu l'ọ́gbo ọ́phu e-mechaa bya nụ́ ta abyadụ́ ekwe l'ọ́ dọ́ru iphe, nwokorọ́bya ono metakpọ́oru emeta ililekpọ́o. Ono bụ́kwa iphe-mmanụ́; bya abụ́ru achị́ phẹ́rẹ́phẹ́re ọ́so.

Eri angụ́ bụ́ iphe-mmanụ́

5 Makwarụ́ g'i gude eje ije mę́ ì nọ́du abahụ́ l'eze-ụ́lo Chileke. L'i jeru angabę́ nchị́ l'iphe, eepfu kakwa ree eme l'i jeru egwe ẹ́ja onye-eswe; kele ndu eswe ta amaję́kwaru l'ọ́o iphe-ẹ́ji bę́ ẹ́phe eme nno. ² G'ire ba at-sunukakwa ngu nkọ́; ọ́phu ọ́kpoma anọ́dukwa etsu ngu gbudugbudu k'epfukebe opfu l'iphu Chileke; kele Chileke nọ́kwa l'igwe; gụ́bedua nọ́du l'eliphe-a; noo g'o gude opfu je alwa ngu alị́ l'ọ́nu! ³ Ọ́o g'aarwoje nrwọ́ mę́ ọ́riri paa ẹ́ka-a bụ́ gę́ mkpọ́koro opfu apaję́ ẹ́ka mę́ e pfunụ́ka opfu igwerigwe. ⁴ I -kwee ukwe emeru Chileke iphe; ba nọ́kwa ọ́du ememe iya; kele umere onye-eswe ta aduję́kwa Chileke ree. ⁵ Ọ́ kakwa ree mę́ i ribuduru angụ́ eme iphe ililekpọ́o; eme l'i rifuru angụ́ ememe iya; e mechaa ọ́phu i meeduru iya g'i pfuru. ⁶ G'ọ́ tọ́ bụ́kwa iphe, i pfutaru l'ọ́nu e-duba ngu l'eme iphe-ẹ́ji. Ọ́phu ì sụ́kwa onye eje ozi l'eze-ụ́lo Chileke l'iphe ono, i rifuru angụ́ iya ono bę́ ì tị́ madụ́ teke ì pfuru iya. Ọ́dumeka bę́ ii-gudekwa ọ́nu pfuta iphe, e-ghu Chileke eghu; l'ọ́ mebyishia ẹ́guru iphe, i shihawaa mee. ⁷ Mbụ́-a; arwọ́ ikpoto nrwọ́; yę́e epfu ikpoto opfu tų́kokwaru bụ́ru iphe-mmanụ́. Ọ́o ya bụ́ lę́-a; tsujeepho Chileke ebvu.

Ę́ku bụ́ iphe-mmanụ́

⁸ O -dọ́ru ẹ́ka ì nọ́; ì hụ́ma l'e me ndu ụ́kpa ewere l'ẹ́ka ono; k'ọ́phu bụ́ l'e te kpejedu phę́ ikpe, pfuru ọ́to; ọ́phu e mejeduru nemadzụ́ iphe, rwuberu iya nụ́; g'ọ́ tọ́ dų́kwa ngu biribiri; kele onye ha shii bę́ onye ọ́zo, ka iya shii araję́kwaru akpų́ru-ę́nya; tę́me l'ọ́ dų́kwarupho ndu ọ́zo, akaję́ ẹ́phenebo ono shii.

⁹ Iphe, e meberu l'ę́gu bę́ onyemonye atų́kojekwa keta oke l'urwu, dų́ iya nụ́; tę́me onye eze nọ́du eritaję́-wapho urwu l'iphe, a kpatarụ́ l'ę́gu.

¹⁰ Onye yeru ę́nya l'okpoga bę́ okpoga te ejiję́kwa ẹ́pho. Ọ́phu urwu ejiję́du onye yeru ę́nya l'akpa ẹ́ku ejiji. Ono bụ́kwapho iphe-mmanụ́. ¹¹ Ę́ku -nọ́du abya; ndu e-ri iya nụ́ abyakwaphọ́. ?Bų́kwanu gų́nu bę́ onye nwe iya nụ́ erita iya; abų́du g'ọ́ le iya l'ę́nya? ¹² Onye ese akanya bę́ mgbę́nya atsojekwa ų́tso; ?mę́ o riru nri shii; ?mę́ o riru nwanshii. Obenu l'oke ẹ́ku, onye nweru iphe kparụ́ arwų́je iya mgbę́nya.

¹³ Ọ́ dọ́ru akpamara, mu hụ́maru lę́ mkpula ę́nyanwu-a. L'ẹ́ku bę́ onye nwe iya nụ́ kparụ́ dobe g'ọ́ gburwashị́ iya ẹ́hu. ¹⁴ A nọ́nyaa uburu bya ebuta nwoke ono; ẹ́ku iya ono laa l'iswi; ọ́phu ọ́ dų́du ẹ́ku iya ono ọ́phu o doberu nwa iya; kele ọ́ bvų́eberu. ¹⁵ Ọ́ kwa g'ọ́ dų́ teke o shi l'ẹ́pho ne iya bụ́ g'ọ́o-dų́ laa; mbụ́ l'ọ́ gba ẹ́ka teke ọ́ byaru; ọ́phu ọ́ dų́du akanya ono, oose ono, dọ́ru ọ́phu oo-gude ala. ¹⁶ Ono bụ́kwapho akpamara. Mbụ́ l'ọ́o g'ọ́ dų́ teke ọ́ byaru bụ́ g'ọ́o-dų́ laa. ?Bų́ urwu gų́nu bę́ o ritaru l'akanya, o seru doberu phẹ́rẹ́phẹ́re; ¹⁷ yę́e anọ́no, ọ́ nọ́kotaru l'ọ́chii l'eliphe-a mgburugburu takọ́ta kpọ́okpọ́kpo; bya atsų́kota pfų́pfų́fu; tę́me e mekọ́ta iya iphe ẹ́hu-eghu?

¹⁸ Ọ́o ya bụ́ l'iphe, mbę́dua hụ́maru l'ọ́ dų́ ree; bya abụ́ru iphe, gbaru l'ememe bụ́ g'amadụ́ ria g'ọ́ dų́ iya; ngụ́a g'ọ́ dų́ iya; tų́saru ẹ́hu l'akanya, oose lę́ mkpula ę́nyanwu-a lę́ nwujiku olemole, ọ́o-nọ́ l'eliphe-a, bụ́ nwọ́phu Chileke nų́ru iya; kele ọ́o ono bụ́ okiphe nkiya. ¹⁹ Tę́me onyemonye, Chileke nų́ru ẹ́ku; yę́e iphe-enweru; yę́e ike, oo-gude ria ya; mbụ́ onye dọ́ru ike nata oke ọ́phu o keru nụ́ iya; g'onye ono gudekwa ẹ́hu-ų́tso see akanya, oose; l'ono bụ́kwa iphe-ọ́ma, shi Chileke l'ẹ́ka. ²⁰ Ę́gube onye ono ta adų́kwa teke oobvujeru shii arị́ kę́ nwujiku olemole, ọ́o-nọ́ lę́ mgboko-a; noo kele Chileke meru; ẹ́hu-ų́tso ji iya obu; k'ọ́phu bụ́ l'ų́zo arị́ ų́du ọ́riri ono ta adų́duru iya.

6 O nwekwarų́pho ẹ́jo-iphe ọ́zo, mu hụ́maru lę́ mkpula ę́nyanwu-a. Iphe ono bụ́ru oke ivu, anyitsuta nemadzụ́ l'ę́rwa. ² Lę́ Chileke emeje nemadzụ́ g'ọ́ nweru ẹ́ku; yę́e iphe-edobe; tę́me g'ọ́ bụ́ru onye aakwabe ų́bvų́; k'ọ́phu bụ́ l'ọ́ tọ́ dų́du iphe, agụ́ iya nụ́, ete erwuję́du iya ẹ́ka. Obenu l'e mechaarụ́ ọ́phu Chileke ekwedu g'ọ́ ria ya; ọ́ bų́chiaru onye ọ́hozo riru iya. Iphe ono bụ́ru iphe-mmanụ́; bya abụ́ru akpamara.

³ Nemadzụ́ a-nwų́tachakpoo ų́nwegirima nwų́-rwua ų́kporo ise; bya akakpọ́o nka shingushingu; ọ́le ọ́ tọ́ dų́kpoda a g'ọ́ kahabę́ nka; ọ́ -bų́ru l'ọ́ to riduru ẹ́ku ono, o seru akanya iya ono; ọ́phu e liduru iya ọ́kpobe elili bę́

mbèdua sùkwàrù lẹ nwa, nwùhuru l'èpho tẹme a nwùya ya ka iya mma. ⁴ L'ègube nwa ono bẹ iphe, ọ byaru ije iya bụkwa kẹ mmanụ; kẹle ọ tseru ishi l'abalị lashia; ẹpha nwata ono nọ l'ime ọchii phuhu. ⁵ A makwaru-a l'ọ tokọ hụma-swee ẹnyanwu; ọphu ọ dudu iphe, ọ maru; ọle ọ kaepho nwoke pho enweru ẹhu-guu; ⁶ m'obe-takpokwaru nwoke ono nọ ndzụ nọghata unu apha ise; l'ẹbe o ri ẹku, o setaru. Noo kẹle ọo l'ẹka lanu bẹ ẹphe tukuru ala.

⁷ Akanya, nemadzu esekpo esese bụkwa onu bẹ a tukuru iya eseru; ọle onu teke asu-swee lẹ ya ritawaru g'ọ du iya ree. ⁸ ?Bụ gunu bẹ onye maru iphe gude ka onye-eswe? ?Bụ urwu gunu bẹ onye ukpa ritaru l'amaru g'eeme umere, du ree l'iphu ndiphe? ⁹ Iphe, nemadzu nwewaa enwenwe kakwa ree eme l'ọphu agu iya g'ọ nweru iya; obenu l'ọ toko rwudu iya ẹka. Ono bụkwapho iphe-mmanu bya aburu achi pherephere ọso.

¹⁰ Iphemiphe, du adudu nwehwaru ẹpha; tẹme iphe, nemadzu bụkpoo bẹ a mahawaru l'ono bu iphe, ọo-buru; ọphu nemadzu ejeddu awata abaru onye ka iya ike mba. ¹¹ Opfu -paa igwe; mkpokoro iya aka shii. Goshinu mu urwu, egube iphe ono abaru nemadzu. ¹² ?Bụ onye maru iphe, du nemadzu ree nta-a, ọ nọ ndzu-a; mbu lẹ nwujiku olemole, ọ nọ mkpokoro ndzu l'eliphe-a, eme pherephere g'ononyo-a? ?Ọ dukpooru onye a-du ike karu iya iphe, e-mechaa mee lẹ mkpula ẹnyanwu-a mẹ ọ -nwuhuchaa?

Mmamiphe

7 Ẹpha oma kakwa manụ-mbeleke, eshi mkpo ree; tẹme mboku, nemadzu nwuhuru ka ree eme lẹ mboku, a nwuru iya anwunwu.

² Eje l'unuphu, agalaba nwuru kakwa ree eme l'ẹje ẹka aabọ iphe. Noo kẹle anwuhu bu iphe, nọ swiru onyemonye. Gẹ ndu ọphu nọ ndzu nyatajekwa l'ọo-dukwaphe pho nno.

³ Aphu kakwa ree eme l'achi ọchi; kẹle eeshije l'iphu, adu eji mee g'obu tusahu.

⁴ Ẹka obu onye maru iphe anoduje bu l'unuphu, agalaba nwuru; obenu l'ẹka obu k'onye-eswe anoduje bu l'ẹka eeri gwogwo.

⁵ Angabe nchi lẹ mba, onye maru iphe abaru ngu kakwa ree eme l'angabe nchi l'ebvu, ndu eswe agu.

⁶ Ọo gẹ nkụ-agbagba anoduje agba kpitikimu kpitikimu l'ọku, e shiberu ite-a bu g'ochi, onye-eswe achi aduje. Ono bụkwapho iphe-mmanu.

⁷ Onye maru iphe; ọ nodu eme nemadzu ewere buakwaa onye-eswe; ọ buru egube ono bẹ eri uphalazu emebyi obu nemadzu.

⁸ Teke eemeghe iphe emeghe kakwa ree eme lẹ teke a wataru iya awata.

Onye nweru nshirima kakwa onye eku onwiya ree.

⁹ Ta abukwaru onye obu-oku; kẹle ọo onye-eswe edoje opfu l'okpoma.

¹⁰ Ba sukwa: "Bunaa gunu meru g'ọ gude teke ndiche ka nta-a ree?" Kẹle egube aji ono te erwubeduru onye maru iphe.

¹¹ Ọ kwa g'enweru iphe du ree bu gẹ mmamiphe dukwapho; kẹle onye maru iphe bẹ iphe kwewaru lẹ mkpula ẹnyanwu-a. ¹² Ọo g'okpoga edomije onye nweru iya nu-a bu gẹ mmamiphe edomijekwapho onye maru iphe. Obenu l'ẹka amaru iphe gude kangoo bu l'onye nweru mmamiphe akaje nka shii.

¹³ Leanaro ẹnya l'ozì, Chileke eje. ?Bụ onye suru eme iphe, Chileke meru o gbee nggo g'ọ pfuru nhamunha?

¹⁴ Mboku -duru ngu ree bu g'i tee eswa; teke mboku dukwanuru ngu eji g'i nyataje l'ọ kwapho Chileke meru mboku oma bya emee njo mboku. Ọo ya bu l'ọ to dudu onye maru iphe, a-nwuru iya nu l'iphu.

¹⁵ Lẹ mkpokoro ndzu-a, mu dzu-a bẹ mu hūmaakwaru iphe-a ẹphenebo. Mbụ lẹ mu hūmaru onye pfuberekoto ẹka ọola l'iphe, pfuru oto; bya ahuma onye ejo-iphe ẹka ọoka nka eje emekwapho ejo-iphe, oome. ¹⁶ Ta apfubenukakwa ẹka oto; ọphu i manukakwaru iphe; ono bụkwa eyi onwongu iyi. ¹⁷ Be menukakwa ejo-iphe; ọphu i bukwaru onye-eswe. Ono e-mekwa l'i nwuhu teke i tigi nwuhudu. ¹⁸ Iphe, ka ree bu g'i gude ọphuu gude ọphuu; l'onye atsụ Chileke ebvu ta adukwa iphe, o byiru ẹka te ekeduru nu.

¹⁹ Mmamiphe emejekwa onye nweru iya nu g'ọ ka umadzu iri, bu ishi mkpukpu okpehu.

²⁰ Ọ to dukwa onye pfuberekoto l'eliphe-a l'ophu, a-su l'ọ toko meswee iphe-eji.

²¹ Ta angabẹ-dzujekwaru nchì l'ìphe, ndiphe epfu; ọdumeka bẹ jì-nụmakwa ẹka onye-ozì ngu akọ ngu ọnu.

²² Tẹme ì mawaru-a l'onwongu lẹ gùbedua kọwaru ndu ọzo ọnu ugbo olemole.

²³ Iphemiphe ono bụkota mmamiphe bẹ mu gude hụa ya ama; mbụ lẹ mu sụru gẹ mu bya abụkpoerupho onye maru iphe. Obenu lẹ mu jeru iya ememe; ọphu mu asụdu iya. ²⁴ Mu maru l'ìphe ono, eeku mmamiphe nọ ụzenya ụzenya; bya adụ omilomi shii; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu onye sụru iya achọ-vu. ²⁵ Mu bya aghaa iphu l'ìphe edo ẹnya; bya egbushi ikpere meahaa gẹ mu maru: ?mu a-rwavu ẹka mmamiphe? mbụ gẹ mu maru g'ìphe mgboko eje ala; mu amakwarupho g'eme ẹjo-ememe; waa eme bẹebēbee bụ-be iphe-eswe.

²⁶ Mu hụma iphe, ka anwụhu atsọ ilu; mbụ nwanyị, obu iya bụ ọnyà; bya aburu ụgbu, e gude anmata ndiphe; g'ọ chì mkpọro l'ẹka labọ k'atuphu onye ọo-buru yee ya. Ọ bụepho onye dọ Chileke l'obu bẹ a-dụ ike nahụ iya nụ. Obenu l'onye iphe-ẹjì bẹ ọo-zụ gburumu pfulii. ²⁷ O-zì-ìphe-a sụkwapho: "Unu lekpodapho;" "wakwa iphe, mu rwavuru baa." "Mu shi abụjeru; mu -wota ọwa; mu eyekọberu iya ọzo; gẹ mu shi nno maru g'iphemiphe gude anwụkota. ²⁸ Ọ bụru teke mu achọ iya ọphu mu ahụmaduru iya ono; bẹ mu hụmaru ndu dọ unu labọ l'ụkporo iri; ọ bụru nwoke lanụ kpoloko bụ onye obu gụru ìphóró. Obenu l'ọ tọ dudu nwanyị lanụ, mu hụmaru, obu gụru ìphóró l'ime phẹ. ²⁹ Ọ bụru iphe, mu chọ-vuru kpoloko bụ lẹ Chileke meru nemadụ g'ọ bụru onye obu gụru ìphóró. Obenu lẹ nemadụ wataru akpa ẹjo ụzo."

8 ?Bụ onye a-sụ lẹ ya maru iphe? ?Bụ onye bẹ iphemiphe doru ẹnya? L'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphu túsahu nemadụ; mbụ l'ooemeje g'iphu gbapfube-buhu nemadụ agbapfube.

Eme iphe, onye eze pfuru

² Mejekwa iphe, onye eze sụru g'i mee. Iphe, mu gude pfua nno bụ l'i riburu angụ l'iphu Chileke l'ii-meje iya. ³ Te erijekwa nkwoli l'iphu onye eze; ọphu ì pfujekwaru l'ẹjo-iphe; kẹle ọ kwa iphe, dọ eze ree bẹ oomeje. ⁴ Sụ-a; eshinu iphemiphe, onye eze pfuru bụwaa ẹka o jeberu ọ gburu; ?bụ onye bẹ ọnu dukwanu k'asụ iya: "?Bụ gunu bẹ ìime nno?" ⁵ Onyemonye, eme iphe, eze pfuru ta adụkwa iphe byaru eme iya nụ. Ọ bụkwannuru onye maru iphe a-maru teke oo-me iphe, o pfuru; maru g'oo-gude mee ya. ⁶ A makwaru-a l'ìphe-ẹhuka, nemadụ eje bụwaa oke ivu, anyị ẹrwa dapyabẹ iya. Obenu l'iphemiphe nwekwaru ọgè; nweru g'eegudeje eme iya. ⁷ Eshinu ọ dudu onye maru iphe, e-me l'iphu; ?bụkwannuru onye a-sụ iya l'ọwa-a iphe, e-mechaa mee nụ baa? ⁸ Ọ tọ dukwa onye sụru esede pherephere; nokwapho g'ọ tọ dudu onye sụru esede ndụ iya mẹ mbọku anwụhu iya rwuepho. Ọo g'ọ tọ dudu onye aagufuje g'ọ to jeshi ọgu; mẹ a -nọdu alwu ọgu-a; bụ g'eme ẹjo-iphe ta abyadu aha ndu eme iya nụ.

Ndu ẹjo-iphe waa ndu pfulberekoto

⁹ Iphemiphe ono bẹ mu hụmaru gẹ mu byaru bya eworu egomunggo mu zia l'iphemiphe, eemekpọo ememe lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Mbụ teke ndu-ishi anọduje emekpa ndu nọ phẹ l'ẹka ẹhu. ¹⁰ Mu bya ahuma ẹka eeli ndu ẹjo-iphe. Mbụ ndu ono, shi anọduje eje nggede eje nggede alwa l'eze-ulo Chileke ono; mbụ ndu ono, e shi anọduje aja ajaja l'ime mkpukpu ono, ẹphe shi nọdu eme ẹjo-iphe ono. Ẹgube iphe ono bụkwapho iphe-mmanụ.

¹¹ Ọo kẹle e teke ahụ-kebedu ndu ẹjo-iphe ahụhù ẹgwegwa meru iphe, ọ bụepho iphe, jiru ndiphe obu bụ eme ẹjo-iphe. ¹² Ọ tọ dukwa m'obeta onye ẹjo-iphe mechakpọo iphe-ẹjì merwua ya ugbo ụkporo ise; bya akaẹle-a nka nọo ọdu; bẹ mu maekwarupho l'onye atsụ Chileke ebvu bẹ ọo-karu ree; mbụ ndu akwabẹ Chileke ụbvù. ¹³ Kẹle ndu ẹjo-iphe bẹ ọ tọ dukwaru lẹ ree; ọphu ndụ phẹ etsekwa rigorigo g'ononyo. Noo l'ẹphe ta atsụdu Chileke ebvu. ¹⁴ Ọ dukwarupho iphe ọzo, bụ iphe-mmanụ, dọ l'eliphe-a. Iphe ono bụru l'ọ duru ndu pfulberekoto, anatajẹ ụgwo, e gege apfụ ndu ẹjo-iphe; bya adukwarupho ndu ẹjo-iphe, anatajẹ ụgwo, e gege apfụ ndu pfulberekoto. Ono bẹ mu sụkwarupho l'ọ bụ iphe-mmanụ.

¹⁵ Ọo ya bụ l'ìphe, mbẹdua arì l'ọ ka ree gẹ nemadụ meje iya bụ g'ẹhu tsọje iya ụtso. Kẹle ọ tọ dudu iphe, kabaaru nemadụ ree lẹ mkpula ẹnyanwu-a, abụdu g'ọ rije g'ọ dọ iya nguje g'ọ dọ iya bụru onye ẹhu atsọ. Ọo ya bụ; ẹhu atsokwanu iya mẹ ọ -nọdu ese akanya iya lẹ ndụ ọwa-a, Chileke nuru iya lẹ mkpula ẹnyanwu-a.

¹⁶ Teke mu shi woru egomunggo mu zia l'amaru iphe, bu mmamiphe yee ele enya l'akanya, amadu ese l'eliphe-a; mbu l'akanya, oosekotaje eswe l'enyasi; mgbenya te eshitadu iya enya; ¹⁷ be mu byaru ahuma iphemiphe, Chileke meru; bya amaru l'ọ to dudu onye iphemiphe, eme le mkpula enyanwu-a byaru edo enya. Nemadzu a-tukokwa ike iya mekota g'o doo ya enya; ole o to dudu onye a-du ike arwavu iya l'eka. Onye mmamiphe -suchakponu le ya maru iya be o too dokwanu iya enya okpobe edodo.

9 Mu bya atuko iphemiphe ono rja bya elechaa ya enya maru l'onye pfuberekoto; me onye maru iphe; me iphemiphe, ephe eme tukoru dukota l'eka Chileke. Teme ophu o dudu onye amaje ophu e doberu iya ?bu n-yemobu too ndumashi? ² G'ephe ha bu iphe lanu anwukota l'ehu phe; mbu onye pfuberekoto me onye ejo-iphe; onye eme ree me onye eme eji; onye aaso nsu me onye a ta sodu nsu; me ndu agwa iphe; me ndu ta agwadu. Oo g'oonwu l'ehu onye du ree bu g'oonwu l'ehu onye iphe-eji. O buru g'oonwu l'ehu onye guru enwa bu g'oonwu l'ehu onye atsui ebvu agu enwa. ³ Waa iphe, bu ejo-iphe, du l'iphemiphe, anwukota le mkpula enyanwu-a baa. Iphe ono bu l'onyemonye bu iphe lanu anwukota l'ehu phe. Teme ophu ka njo buru l'obu amadu buepho ejo-iphe jiru iya; teme eme iphe eswe nodu aduje phe l'obu eka ephe no ndzu; ole e -mechakwa-a, onye ono alakwaa maa. ⁴ Ole o bu; onyemonye, nokpo ndzu be nweekwarupho iphe, oole enya iya. Le nkuta, no ndzu kakwa oduma, nwuhuru anwuhu mma. ⁵ Kele ndu no ndzu maru l'ephe e-mechaa nwuhu anwuhu. Obenu le ndu nwuhuru anwuhu ta aduedu ophu ephe maru. Ndu nwuhuru anwuhu te enweedu obunggo; teme ophu a nyataeduru phe ililekpo. ⁶ N-yemobu onye ono; yee ndumashi iya; me okophoo ya g'ephe ha tukowaru phukashihu. Ophu o duedu iphemiphe, eeme le mkpula enyanwu-a, eka iya dukwadu.

⁷ Oo ya bu; g'ehu tsoje ngu utso me i nodu eri nri ngu. Teme l'iimeje eswa l'ime obu ngu me i nodu angu mee ngu; kele o kwa nta-a be iphe, iime du Chileke ree. ⁸ Yejekwa uwe, acha phuuphuu tekenteke; ophu manu, eshi mkpo abvujekwa ngu abvubvu l'ishi. ⁹ G'ehu tsoje ngu utso gu le nyee ngu ono, i yeru obu ono; jeye g'unu a-no-bekporu ndzu le mkpokoro ndzu-a, Chileke nuru ngu le mkpula enyanwu-a. Mbu le mkpokoro mboku-mboku ono, Chileke nuru ngu ono; waa akanya, isegbu onwongu le mkpula enyanwu-a be bukwa ehutu-utso ono, bu okiphe, i ketaru iya. ¹⁰ Iphe, eka rwubekporu ngu l'ememe; gude ike ngu l'ophu mee ya; kele ali-maa, bu eka iije be ozi ta adudu; ophu achu idzu iphe, ee-me adudu iya; teme ophu mmamiphe yee nkwanenya adukwa iya pho.

¹¹ Su-a; mu humakwarupho iphe ozo le mkpula enyanwu-a. O to budu onye ka oso agbataje oso; ophu o budu onye okpehu ka be alwukpeje l'ogu. Teme ophu o budu onye maru ekwo kachaa enweru nri; ophu o budu onye maru iphe kachaa enweru iphe; ophu o budu onye kachaa amaru ekwo be eemejeru iphe-oma. G'ephe ha be eso yee ehenu tukoru etsokota. ¹² Ozokwapho bu l'ọ to dudu onye amajeru teke oo-byaru iya. Oo g'eegudeje ejo ugbu nmata ema-a; bya aburu g'aagbabeje onya nmata enu-a bu g'ejo mboku adapfuje ndiphe; mbu l'ozujee phe pho gburumu pfurii teke ephe te eledu enya iya.

Mmamiphe kakwa eme eswe ree

¹³ Mu byakwapho anodu le mkpula enyanwu-a huma iphe, mmamiphe meru; o du mu biribiri. ¹⁴ O duru mkpukpu lanu, ha nwanshiji, nonu; o buru-a nwa umadzu olemole bu iya. Onye eze, okpehu du shingushingu bya afuru mkpukpu ono; bya egude ojogu iya no-pee ya mgburugburu; bya akpo-chia ya mkpo-chi. ¹⁵ O dukwanuru nwoke lanu, bu le mkpukpu ono. Nwoke ono akpa nri; ole o bu onye maru iphe. O buru iya mechaaru gude mmamiphe iya dzoo mkpukpu ono. Ole o to dudu onye nyatajeru nwoke ono, akpa nri ono. ¹⁶ O buru iphe ono meru g'o gude mu su le mmamiphe kakwa okpehu ree. Ole onye ukpa be a taa gubejedu mmamiphe nkiya iphe; ophu o dudu onye angaje nchi l'opfu iya. ¹⁷ Onye maru iphe -too nwehu pfua opfu be o kakwa ree g'i ngabe iya nchi eme le gbagbagba, onye-ishi ndu eswe ara. ¹⁸ Mmamiphe kakwa ngwogu ree. Obenu l'onye iphe-eji lanu emebyijekwa iphe, du shii.

10 Ijiji, nwuhuru anwuhu -daba le manu-mbeleke be oomeje iya l'ooshi tukurubaa. Noo g'umere onye-eswe; g'o hahabe nwanshiji emeje mmamiphe yee akwabé ubvu g'o to du iphe, oo-bu.

² Egomunggo onye maru iphe emeje iya g'ò mee iphe, p'furu nhamunha; obenu l'onye-eswe bẹ egomunggo iya emeje l'ooome ẹkicha ẹkicha. ³ Ọ tọ dudu m'obeta ọ buru lẹ gbororo bẹ onye-eswe eje ije; l'oogoshiẹpho lẹ ya bụ itorito; mbụ l'ọnodujeephe egoshi onyemonye lẹ ya bụ idokpamkpata.

⁴ Ọ -buru l'onye bụ ishi bẹ i meru; ẹhu wata eghu eghu; ta agbeshikwa l'ẹka i nọ sụ l'ìilawa. Jichikwaa obu oyi; noo l'odoo emeje g'a palia pazeta.

⁵ O nweru ẹjo-iphe ọzo, mu hụmaru lẹ mkpula ẹnyanwu-a. Iphe ono buru emeswe, shi l'ẹka onye bụ ishi.

⁶ Aagbeje bya ewota onye-eswe je edobe l'ọnodu, ha shii; bya ewota onye nweru iphe dobe l'ọnodu, ha nwan-shii. ⁷ Mu hụmaru ẹka ọ gbẹ buru ndu bụ ohu gbẹ ọnodu l'eli inya; ndu bụ unwu eze gbẹchia gude ọkpa eje gẹ ndu bụ ohu.

⁸ Sụ-a; ọ kwa onye buru nsụ e-mechaa dalahụ lẹ nsụ ọbu. Ọ buru onye epyo mgbaka igbulọ bẹ agwo atajẹ.

⁹ Ọ kwa onye akukposhi mkpuma bẹ oomekajẹ iphe. Ọ buru onye awa nkụ bẹ anọduje ezeru mgbabahụ iya.

¹⁰ Ọ -buru l'ogbunkụ ta atsudu nkọ; ọphu onye awa nkụ abaduru iya ababa bẹ ọo-tukoje g'ike ha iya egbu; teme l'ogbufu nkụ ọnyá. Obenu l'ọ kwa mmamiphe emeje g'iphe, nemadzụ eme nweru iya ishi. ¹¹ Onye egude-je ọmamanshi eme g'agwo ta ata ẹru -gbẹ haa ya; ọ taada teme o meahaa ya bẹ iphe, oome bụanaa kẹ mmanụ. ¹² Opfu, shi onye maru iphe l'ọnu emeje g'a kwabẹ iya ùbvù. Obenu l'onye-eswe bụ iphe, o pfutaru l'ọnu egbuje iya. ¹³ Iphe, onye-eswe sarụ ọnu wata epfufu abujeru iphe, enwedu ishi. Teke o pfugheru iya epfughe; iphe, o pfushiru aburu bẹriberiberi iphe, adudu iphe, ọ bụ. ¹⁴ Opfu onye-eswe bẹ anọduje anwushi anwushi. Ọ tọ dudu onye maru iphe, e-me l'iphu. Ẹbe ọ dudu onye adu ike akaru iya iphe, e-mechaa mee nụ mẹ ọ tọephe azu.

¹⁵ Nsegbu akanya, onye-eswe ese emeje ike abvụ iya; ọ tọ maeduru ọzo unuphu.

¹⁶ Sụ-a; nshio ọha ọphu bụ nwatanshii bụ eze phẹ; teme ndu-ishi l'ọha ono buerupho gwogwo bẹ ẹphe agbeshije l'utsu eri. ¹⁷ Ẹhu-utso bẹ a gọkwanuru nụ ọha ọphu eze phẹ shi l'oke unuphu; teme ndu-ishi l'ọha ono buru ndu eri iphe l'orwuberu iya; ndu eri iphe g'ẹhu shihu phẹ ike; ndu abudedupho olwe-kporokporo bẹ ẹphe bụ.

¹⁸ Onye ẹnyiru bẹ ọlo iya ezejekwa kpuru. Ọ buru teke o jiru ẹka ye l'iphu utapfu bẹ ọlo ọbu awatajẹ eshi eshi.

¹⁹ Ọbo-iphe bukwa iphe, aabọ-dojeru iya bụ g'e mee kwakiri kwakiri. Mee buru g'ẹhu tso utso bẹ aangụ-dojeru iya. O bekwanụ l'oo okpoga bụ ẹka iphemiphe jeberu ọ sùbe ishi.

²⁰ Sụ-a; ta adukwa teke aa-nonyia l'i phuahaa onye eze iphu; o rwuhaa ọ buru l'ime obu ngu. Ẹbe ọ dukwa teke aa-nonyia g'ì nọdu l'ime ọlo ngu sụ l'iiiphu onye nweru iphe iphu. Noo lẹ nwenu, ephegbaa ephephe; mẹ iphe ọzo, nweru òkù bẹ a-turutakwa iya je edooru iya.

Umere onye kwaru ẹnya

11 Woru nri ngu chie lẹ mini; kele a -nọephe ujiku olemole bẹ ịi-huma iya-a. ² Hata iphe ngu keeru umadzu ẹsaa; mbụ-a; keeru iya umadzu ẹsato; kele i tị madu ẹjo-iphe, e-mechaa nwua l'eliphe-a.

³ Igwe -rwua ji alị bẹ oodzejeru eliphe mini. Oshi, daru adada -daru laa l'uzo ndohali-o; ọ daru laa l'uzo isheli-o; o buephe ẹka iya ọphu ọ daru laa bẹ ọo-zẹ. ⁴ Onye eme ele pherephere bẹ ta akobekwa iphe l'alị. Ọphu onye ele igwe ẹnya l'iphu adukwa iphe, oo-meta l'opfu iya. ⁵ Ọo g'ì tị madu ọzo, pherephere eshije; ọphu i madu gẹ nwasa eshije kpua l'ẹpho ne iya-a; bukwaphe g'iphe, Chileke eme tee dodu ngu ẹnya; mbụ Chileke, meru iphemiphe. ⁶ Kua mebyi iphe, ịiku akuku l'utsu. Ọphu i dobekwa ẹka doo l'uzenyashi; kele i tị madu ọphu e-mechaa dọ ree. ?Bụ ọwa-a; tọo ọphuu; tọo ẹphenebo e-mechaa dukota ree?

⁷ Ịphóró dọ ree; teme ẹnyanwu nọdu aduje ree ele ẹnya. ⁸ Nemadzụ -dzukpoo ndzụ nọo apha olemole; g'ọ nọhabe; g'ẹhu tsoje onye ono utso l'apha ono g'ọ hakota. G'ọ nyatajẹkwa nchi ejihu iya; kele mbọku k'ono a-dukwaphe igwerigwe. Iphemiphe, abyakpọo ememe tukokwaru bukataru iphe-mmanụ.

Anyata Chileke l'okorọ́bya

⁹ G'èhu tsoje ngu ụtso; gùbe nwokorọ́bya; teke ì bú okorọ́bya. Tejekwa ẹswa teke ẹhu nwata dùkwadu ngu. Iphe, ìi-nọ́du etso bú iphe, obu ngu p̄furu ngu; yẹe iphe, ì gude ẹnya ngu hụma. Ọle ọo g'ì nyatakwa l'iphemiphe ono bẹ Chileke e-mechakwaa kpee ngu ikpe iya.

¹⁰ Ọo ya bú; haa ayọ ọshi l'ime obu ngu! Tụko iphe, egburwashì ngu ẹhu g'ọ ha gwọ́bekota; kẹle abụ oko-robaya; yẹe teke ọkpehu ngu dzuru edzumedzu tükokwaru búru iphe-mmanụ.

12 Sụ-a; nyatakwa onye meru ngu nù teke ì búkwadu okorọ́bya; tẹme ẹjo mbọku ono erwua; mbụ apha g'apha ono, ìi-wata epfu sụ: "Iphemiphe-a ta adụekwa ọp̄hu atsọ mu ụtso." ² Teke ono bẹ ẹnyanwu a-wata ngu adụ inyeku inyeku. Ìphóró l'ophu; mẹ ọnwa; waa kpokpode atükokwapho dụ ngu inyeku inyeku. Teke ono bẹ mgboko a-dụ g'ẹka igwe dzechaaru mini; urwukpu gbakahụ. ³ Teke ono bẹ ndu eche unuphu nche a-wata aphụ kpaakpaakpaa. Tẹme ụmadzu labọ ono, bú oke, dụ ike ono awata eje ephuru ephuru. Ndu egwe iphe egwegwe egwebuhu iya; noo kẹle ẹphe ta adụedu igwerigwe. Tẹme ndu ono, agbeje lẹ windo pyofu ẹnya ono awata aphụ ragaraga.

⁴ Teke ono bẹ aa-guchishi ọguzo, nọ l'ụzo, e shi abahụ lẹ mkpụkpu. Iphe, eegwe egwegwe adahaa ngu inchi inchi. Teke ono bẹ nemadzụ e-tehuje mẹ iphe-ọduu ha ẹnu. Ọle olu ebvu phẹ a-nọduje ada iya ẹnyi ẹnyi. ⁵ Teke ono bú teke amadụ atsụwa iphe, ha l'eli ebvu; bya atsụwa ebvu iphe-ẹhuka, nọ l'ụzo; mbụ teke oshi alụmondu atụ ige; tẹme igube nọdu akpụwa rìgorigo; tẹme ọp̄hu ẹgu ejepfu nwanyị agụhedu. Noo teke nemadzụ a-tuchi lashia ẹka ọo-nọ ojejoje; ndu akwa iya nù e-tsoru gbororo erwu erwubvu iya. ⁶ Nyatakwa onye meru ngu nù; tẹme l'a gbabua ụdo, e gude mkpọla-ọchaa swja; mbụ tẹme l'a tükpo ochi mkpọla-ododo, eegudeje ese mini lẹ wẹlu ono. Nyatakwa iya; tẹme l'eetsukpọshia ite-mini, eesejeru mini ọbu ye; mbụ tẹme l'eemebyishia igwe, eekobeje eri ono, e gude ese mini lẹ wẹlu ono. ⁷ Noo teke ogwẹhu, bú ẹja alì a-laphu azụ l'ẹja alì ẹka o shi; un-me ndzụ alapfu Chileke onye nùru iya nù.

⁸ "Sụ-a; iphe-mmanụ yẹe iphe-mmanụ bú iphe-mmanụ. Iphemiphe tükoru búru iphe-mmanụ!" Noo olu mụbe O-zì-ìphe.

Mkpọchi-ishi iya

⁹ Sụ-a; onye ziru iphe-a ta abụlekwa-a l'ọ maru iphe; obenu l'o meru ndu ọzo ẹphe nwụta iphe. Ọ rìru ọriri bya avọo iphe avọo; bya anmaa ẹtu ẹtu doo giriri. ¹⁰ O-zì-ìphe ono tọru nwẹhu họo opfu, rwuberu l'epfupfu ahọho; k'ọp̄hu bú l'iphe, o deru p̄furu nhamunha bya abụru ọkpobe opfu. ¹¹ L'opfu onye maru iphe adụjekwa gẹ mpyipyi oshi, ụnwu-eswi egudeje eche eswi. Tẹme ẹtu ẹtu, Onye Eche Aturu ono nmashiru kùbe nọdu angụba-jeepho angụba gẹ nggu, a kpọberu kpọshia ike.

¹² Ọo ya bú; nwa mu; g'iphe ọwa-a, mu abya epfupfu-a búkwaru iphe, a-nọdu alọ ngu ẹka lẹ nchì. Aa-nọdukwa ede ẹkwo, dụ igwerigwe igwerigwe; ọp̄hu e debuhudu iya edebuhu. Obenu l'anwunuka ẹkwo emejekwa gẹ nemadzụ kpọjohu.

¹³ Nta-a bẹ a tükowaru iphemiphe nùmakota. Waa iphe, bú mkpọchi-ishi iya baa: Tsuje Chileke ebvu meje iphe, ọ sụru g'ì mee; kẹle ọo ya bú iphe, rwuberu amadụ l'ememe. ¹⁴ Kẹle iphemiphe, nemadzụ eme bẹ Chileke e-mechakwaa kpee ya ikpe iya; mękpoo iphemiphe, nemadzụ mekọtaru l'edomi; mẹ ndu ọp̄hu dụ ree; mẹ ndu ọp̄hu dụ ẹji.

Ebvú Sólomõnu

1 Ebvú, kakõta ree l'iphe,
 bú ebvú, a gúru agúgu,
 bú iya bú ebvú õphu
 Sólomõnu gúru.

Iphe eepfu l'õkpoku ibe eze

2 Ọ dú mu g'a sù l'ii-tsutsu mu
 õnu;
 kẹle n-yemobu ngu kakwa
 mẹe eme ẹhu-ýtso.

3 Manù, ì nyjru eshikwa
 mkpọ shii.

Ẹpha ngu tũko ẹkameka
 ngaa g'ẹka manù,
 eshi mkpọ wùshihuru.

Ọ búru iphe ono kparù iphe,
 ụnwumgboko yeru
 ngu obu.

4 Duta mu; g'anyi tũgbu-kebe!
 Eze bẹ dubatawaru mu l'ùlo
 iya;
 mbù l'ẹka anyi a-nõdu;
 ẹhu atsọo anyi ýtso;
 anyi etee ẹswa ngu;
 bya abùru ẹka anyi
 a-tũko nõdu jaa
 n-yemobu ngu ajaja
 jaghata g'aajajẹ mẹe.

Ọ gbarùpho g'ụnwumgboko
 yeje ngu obu!

5 Unubẹ ụnwada Jierúsalemù;
 a makwarù-a lẹ mu eji uji;
 ọle mu dũkwanu ùbvù
 l'ẹnya.

Mbù lẹ mu jitabekwaru uji
 g'ùlo-ẹkwa ndu Keda;
 obenu lẹ mu dũkwanu
 ùbvù l'ẹnya g'ẹkwa,
 Sólomõnu gebegbaaru

I'ulo iya.

⁶ Unu ta aṅdukwa ele mu
phoriphori opfu l'anwu
chiru mu;
jasu mu nodu eji uji;
O kwa l'ehu, egbu unwune
mu egbu meru g'o gude
ephe nwuru mu yee
ge mu noduje l'ozi
opfu-vayinu
mkpurumkpuru;
ofhu o dudu teke uto
dujeru mu k'eleta
onwomu enya.

⁷ Gube onye mu yeru obu;
kanuru mu aka iicheje
aturu ngu!
Yele aka idobeje aturu ngu
obu l'echi-eswe g'ephe
tuta unme!
Ge mu te ejeshi anodu
aghaphe ge nwanyi
ovuoba l'odu aturu
ndu ozo.

Iphe nwoke ono epfu

⁸ Gube nwanyi ofhu bu ngu
kikota ama mma l'iphe,
bu unwanyi g'ephe ha;
o -buru l'i ti madu uto;
tsopyabepho owere
aturu ono;
l'i je echee unwu-egbu ngu
le mgboru ulo-ekwa
ndu eche aturu ono.

Eze egoshi n-yemobu iya

⁹ Iphe, mu a-turu gube onye
ono, du mu l'obu yeru;
bu ada-inya, no l'ugbo-inya
Fero.

¹⁰ Asha ngu be iphe-nchi,
i yeru meru;
o nodu ama ntumatu.
Iyagba, i doru l'olu be
kwekwaru ngu ntumatu.

¹¹ Anyi e-gude mkpọla-ododo,
a tųgbaru mkpọla-ọchaa
paapaa metaru ngu
iyagba.

**Nwanyị ono ari
k'onye o yeru obu**

¹² Eze nọro l'agụga teburu iya;
mkpọ manụ-nadụ,
mu nyịru bya avọo
ekameka pfurupfuru.

¹³ Onye mu yeru obu dụ mu
g'ụnwù męru,
eshi kwęekweekwee,
mu tų-koberu l'obu.

¹⁴ Onye mu yeru obu dų mu phọ
gę jipfujipfu okoko hena,
ama ntųmatu,
shi
l'opfu-vayịnu ndu Enu-Gedi.

Iphe nwoke ono epfu

¹⁵ Gųbe onye ono,
mu yeru obu ono;
ị dųkwa ùbvù!
Ire-lanų opfu; ị dųkpoo ùbvù
ọkpobe adųdu!
Ęnya ngu dųephọ g'ęnya
ndo-nwęnu.

Iphe nwanyị ono epfu

¹⁶ Gųbe onye mu yeru obu;
iphe, jimakwanu l'ọo mma!
Ị dų k'eye obu eviya eviya!
Ęka anyi azeje azęe dų kę
kpuchikala.

Iphe nwoke ono epfu

¹⁷ Oswebe, anyi gude gbaa uko
anyi bų oshi sida.
Oshi, anyi swebushiru iya bų
oshi payịnu.
2 Mu dųkwa g'okoko lę nsųda
Sharọnu;
mu dųkwapho g'ojimbvu,
jashịru lę nsųda-ùbvù.

² Ọ bụ ẹgube ono abụjeru;
 ojimbvú yẹle óbvú -nọgbabe;
 l'ọ kakọta phẹ ama mma-a;
 bụ g'onye ono,
 dụ mu l'obu ono kakọta
 ụnwumgboko ọzo
 ama mma g'ẹphe ha.

Iphe nwanyị ono epfu

³ Ọ kwa ẹgube ono,
 udara akakọtaje ama mma
 l'iphe, bụ oshi,
 nọ l'ọswa bụ g'onye ono,
 mu yeru obu ono
 esengoje l'echilabọ
 ụnwokorobyá ọzo.

Ọobujeru mu -nọdu iya lẹ
 mkpula l'ọtso mu
 ntụmatu;
 tẹme akpuru iya nọdu
 atsojekwa mu phọ
 ọtso.

⁴ O dutaru mu je l'ulo ẹka a nọ
 eri nri ọbo-iphe.
 Iphe, o gude mee g'obu shihu
 mu ike bụ obu,
 o yeru mu.

⁵ Gudenụ akpuru vayinu,
 e gheru egheghe mee
 g'ike dụ mu.

Tẹme l'i gude udara mee
 g'obu shihu mu ike;
 kẹle mu avẹhuakwa avẹhu
 l'obu, mu yeru ngu.

⁶ Ẹkicha iya bẹ o yeru mu l'ishi;
 bya rịkua mu ẹkutara iya.

⁷ Unubẹ ụnwada Jierúsalemú;
 unu kwee mu ukwe l'unu
 ta akpatsudu n-yemobu
 jasụ l'ọ bya l'onwiya;
 kẹle n-yemobu bẹ bụkwa
 g'eedoje ọkpa anigo-a;
 mẹ ọkpa ele-a bụ
 g'eedoje iya.

⁸ Ngabẹkpodapho!
 Ọ kwa olu onye mu

yeru obu bẹ mu
anụ nno!

Lenu g'ọ gude apfụ shọshoo
apfughagbaa úbvú
úbvú;

awụ wugelengu wugelengu
awughagbaa obvu
obvu agba abyapfuta mu.

⁹ Onye mu yeru obu dükwa
g'anigo; ọzoo gẹ nwele.

Lenu; ọ nọakwa l'azụ igbulọ
anyi;

pyofu ẹnya lẹ windo enyo
swịrii.

¹⁰ Onye mu yeru obu sụkwaru
mu:

"Gbẹshi gụbe onye dụ mu
l'obu;

mbụ gụbe onye ono bụ
nwọma-mma mu;
tsonuru mu!

¹¹ Hụmanu! Udzumini
ghaakwaru;

igwe buwa mini;
udzu-mini laa.

¹² Okoko atụshiakwa ige lẹ
mgboko.

Teke aagụje ebvu rwuakwaru.
A nọdu anụwaa ọrà kerekete
l'alị anyi.

¹³ Oshi figu watakwaru amị
mebyi.

Mkpọ ige, vayinu tushiru
emee ẹkameka;
ọ tuko eshikọta
kwẹkweekwee.

Gbalihu; gụbe onye mu yeru
obu! Bya!

Ọ-ma-mma mu;
gbẹshi g'anyi je!"

Nwoke ono sụ:

¹⁴ Jiko gẹ gụbe nwando-nwenu
mu, nọ lẹ mgbaka
ikelepfumu mkpuma;
mbụ gụbe onye domiru

onwongu lẹ mgbawara,
 nọ l'eli úbvú;
 jiko menaa gẹ mu hụma
 iphu ngu!
 Jiko pfunuru opfu yeru mu;
 kele opfu ngu atsoje
 mu uto.
 Atatiphu ngu nọdu ama
 ntumatu.
¹⁵ Gudekotaru anyi uphẹga
 ono nta;
 mbụ unwu uphẹga ono,
 anọduje emebyishi
 vayinu ono;
 kele vayinu anyi
 wataakwaru amị
 mebyi.

Iphe nwanyị ono epfu

¹⁶ Onye mu yeru obu bụ nkemu;
 mu bụru nkiya;
 mbụ onye ono,
 eche aturu iya l'ẹka
 ojimbvu kuru;
¹⁷ gbiriri jasụ l'ụzenyashi;
 mbụ teke
 onyonyo-anwụ ta aduhedu.
 Jiko gube onye mu yeru obu;
 ghakobe pfukwaa
 ke shoshoo egube ono,
 anigo mę ele nshị
 apfuje l'ẹka úbvú dụ
 kpokoro kpokoro
 kpokoro ono;
 lwapfuta mu.

Nwanyị ono achọ onye o yeru obu

3 L'enyashi bę mu azekotaje
 l'iphe azę mu gude egomunggo
 achọ onye mu yeru obu;
 ọle mu chọru iya nta
 chọo imo;
 ọphu mu ahụmaduru iya.
² Mu sụ: "Nta bę mu a-gbeshi
 tsoru ọma mkpukpu;

mbụ tuko ọma gbororo;
 mę edupfu jekọta;
 achọ onye ono,
 mu yeru obu ono.”

Ọ bụru nno bụ gę mu
 lekọtaru ęnya iya;
 ọphu mu ahụmaduru iya.

³ Anyi lę ndu nche ęnyashi
 dzuda;
 teke ęphe tsoru ọma
 mkpụkpu ejephe.

Mu jja phę sụ: “?Unu
 levukpọru mu onye
 mu yeru obu?”

⁴ Mu gharịbeeru phę phọ
 nwanshii;
 mu hụma onye ono,
 mu yeru obu ono.

Mu tų iya gburumu;
 ọphu mu
 ekweędu iyaahaha.

Mu kpụa ya gbiriri jasụ mu
 kpụ-rwuta iya ọlo ne mu;
 mbụ kpụ-rwuta iya mkpuru
 onye tsuru ime mu.

⁵ Unubę ụnwada Jierúsalemụ;
 unu kwee mu ukwe
 l'unu taa kpatsudu
 n-yemobu mu;
 ọphu unu emetedu iya
 lę mgbęnya jasụ l'ọ
 bya l'onwiya;
 kęle n-yemobu bụkwa
 g'eedoje ọkpa anigo;
 mę k'ele-a bụ
 g'eedoje ọkpa iya.

Alwalwa onye eze ono

⁶ Bụ onye shi l'echięgu eje
 abya phọ;
 dų g'ęka ęnwuru-ọku akpụ
 tųutuutuu phọ?

Mbụ onye a wųru męru mę
 isęnsu, e gude iphe,
 eshi kwęekweekwee,
 ndu agba nghọ,

ere ire mee.

⁷ Lenu-o! Ọ kwa iphe,
Sólomọnu zẹ bẹ a pa
abya phọ!

Ndu edu iya nụ dụ ụkporo
ndu ojọgu ẹto,
a gụtaru l'iphe,
bụ ndu kachaa abụru
mkparawa lẹ Ízurẹlu.

⁸ Ẹphe tųkoru turu
ogu-echi phẹ l'upfu;
tẹme ẹphe bųkotaru ndu
k'ọgu doru ẹnya.

Mbụ l'ẹphe tųkoru turu
ogu-echi phẹ l'upfu;
kwabẹru ẹjo-iphe a-nwụ
l'ẹnyashi.

⁹ Eze Sólomọnu metaru onwiya
iphe, e gude apa eze.

Oshi, o gude mee ya bụ
oshi, shi l'úbvú úbvú
Lébanọnu.

¹⁰ Ọkpa iya bụ mkpọla-ọchaa
bẹ o gude mekọta iya.

Oshi-ẹhu iya, ẹka aadakobeje
adakobe bẹ e gude
mkpọla-ododo wụa.

Ẹka aanọduje anọo bẹ e
kwekọtaru ẹkwa,
eji g'ube.

Ime iya bẹ a phųshikotaru
ẹkwa, amakọta mma;
mbụ ẹkwa,
ụnwada Jierúsalemu
kpashiru gude
goshi n-yemobu phẹ.

¹¹ Unu wųfuta-o;
unubẹ ụnwada Zayọnu;
unu bya ahụma ẹka
eze Sólomọnu kpu
okpu-eze iya;
mbụ okpu-eze ono,
ne iya kpuberu iya
mbọku ono,
ọ luru nwanyị ono;
bụ mbọku,

ẹhu tsọru iya ỳtso ono!

N-yemobu nwoke ono

4 Iphe, ị dụkwanu l'ọo ùbvù;
gùbe onye dụ mu l'obu!

Iphe, ị dụkpokwana l'ọo ùbvù!

Ẹnya ngu ono,

i phuchiteru ẹkwa ono

dụepho gẹ kẹ

ndo-nwẹnu

Ẹgbushi ngu tụko ejigbaa

g'ẹka eghu dzeberu shi l'eli

úbvú Giladu awụ-zeta.

² Eze ngu achaẹpho

pemu pemu g'igwe aturu,

e bushigbaaru ẹji k'òphúú;

bya awụya ya ẹhu;

ẹphe tụko shi l'ẹka ono

awụfuta.

G'ẹphe ha tụko chigbaaru

ụnwu ẹbo ẹbo;

ọphu ọ dudu mẹ nanụ,

gba ẹka nwa.

³ Ụgbonu ngu ẹphenebo tụko

nwua kẹ p̄f̄u g'oghu

uswe.

Ọnu ngu l'onwiya tụko

ama ntụmatu!

Agbagba nchị ngu,

i phuchiteru ẹkwa

yeru ụdara,

e buwaharu ẹbo.

⁴ Olu ngu m̄itaru ogologo

g'ụlo-eli, Dévidi kpuru,

bụ ẹka eedobeje ngwọgu.

Ọo l'igbulọ iya bẹ e kokaaru

iphe,

eegudeje ezeru ndzụ l'ọgu,

dụ ụnu labọ l'ụkporo iri.

Ndu ojọgu egudeje iya

ezeru ndzụ l'ọgu.

⁵ Ẹra ngu ẹphenebo dụ

g'ụnwu umoro labọ.

Mbụ g'ụnwu umoro,

a nwuru ẹbo,

bụepho ẹka ojimbvu dụ

bẹ ẹphe anọduje
akpa nri.

⁶ Mu e-je anọdu l'eli úbvú,
a dzarụ oshi mọru;
mẹkwapho l'eli-òbvù,
a dzarụ isensu;
jeye l'ụzenyashi;
teke onyonyo-anwụ
adụedu.

⁷ Gụbe onye dị mu l'obu;
ị bụkwa nwọmarima;
mbụ l'o to nweedu ẹka
ntụcha dị ngu l'ẹhu
mẹ nanụ.

⁸ Gụbe nwanyi,
mu luru k'òphúú;
shi l'úbvú úbvú Lébanọnu
tsoru mu!

Jiko shinu l'úbvú úbvú
Lébanọnu tsoru mu
g'anyi je!

Ngwa; gbenu l'eli úbvú
Amana nyizeta!

Shirọ l'eli úbvú Seniru,
bụ iya bụ
mkpọkponu úbvú
Hamọnu lụfuta;
mbụ ẹka ono bụ
ọgba oduma ono;
ẹka agụ edomishije
onwophẹ.

⁹ Gụbe nwamgbọko,
mu luru k'òphúú;
bya aburu nwune mu;
obu, mu yeru ngu
hatakwaru mu meji.

Enya, i leru mu mgbo lanụ;
mẹ iphe-olu,
ị tųkporu l'olu;
bẹ i gudeephọ hata
mu meji.

¹⁰ Lewarọ gẹ n-yemobu
ngu aatsọ-beru ụtso;
gụbe onye bụ nwamgbọko,
mu luru k'òphúú
bya aburu nwune mu.

N-yemobu ngu kakwa mẹ
atsọ uto.

Ọ bukwarupho nno bu gẹ
manu,
i nyiru kakotakwapho
manu ozo eshi mkpo.

¹¹ Gube nwanyi,
mu luru k'òphúú; opfu,
eshije ngu l'onu futa
anoduje atsọ gẹ
manu-ẹnwu,
shi l'ẹbakala-ẹnwu
atada.

Ire ngu bu mini ẹra-eswi;
waa manu-ẹnwu
jiru iya.

Uwe ngu eshi
kwekweekwee
g'úbvú úbvú Lébanonu.

¹² Gube onye bu nwanyi,
mu luru k'òphúú;
bya aburu nwune mu;
i dọepho gẹ mgbabu,
a tu-chiru atu-chi.

I du g'òbvú, anwushi mini,
e kpuberu iphe;
mbu g'ogba-mini,
a dọberu iphe.

¹³ Uđara, amishi akpuru,
du ree bu iphe,
jiru mgbabu ngu.

Oshi hena;
mẹ nadu jikwapho
mgbabu ngu ono ejiji.

¹⁴ Oshi nadu;
mẹ ophu aza safaronu
du iya.

Oshi kalamosu;
mẹ oshi sinamonu
dukwa iya pho.

Iphe, bukpo oshi isensu,
du iche iche pfuru
iya.

Meru; mẹ alowe;
mekota oshi,
eegudeje eme iphe,

eshi mkpọ

pfụkotakwaru iya phọ.

¹⁵ Ị bụ ọgba-mini, doru rịsaa;

nọ l'ime mgbabu;

tẹme ị bụru wẹlu-mini,

l'anụ ndzụ;

bya abụru nggele,

shi l'úbvú úbvú

Lébanọnu asọshihu.

¹⁶ Gụbe phẹrephere ụzo isheli;

tehu etehu!

Watanụ ezizi;

gụbe phẹrephere ọphu

shi l'ụzo ndọhali!

Unu bya ezia lẹ mgbabu

mu-a;

gẹ mkpọ iya atụko mgboko

vọo pfurupfuru!

Jiko batanu lẹ mgbabu ngu

gụbe onye mu

yeru obu;

bya awọta akpuru-iphe,

a kuru iya ọphu kachaa

ree ria.

Ọnu nwoke yẹe
nwanyị ono eye

5 Gụbe nwanyị, mu luru k'òphúú;

bya abụru nwune mu;

mu bataakwaru lẹ mgbabu

mu ono.

Mu hekọakwaru ụnwù

mẹru mu;

mẹwaro ụnwù ọzo,

eshigbaa kwẹekweekwee.

Mu riakwaru manụ-ẹnwu

mu; yẹe ẹbakala iya.

Mẹe mu; yẹe mini ẹra-eswi

mu bẹ mu ngụakwaru.

Unu ria ngụa;

unubẹ ndu ọnyà!

Unu ngụa ngụta ike unu;

unubẹ ndu yeru

onwunu obu!

² Mu eku mgbẹnya;

obenu l'obu mu

nwụ ẹnya.
 Ngabẹkpodapho!
 Ọ kwa onye mu yeru
 obu akụ ẹka ẹ mgbo sụ:
 “Gụharu mu ụzo;
 gụbe onye dụ mu l'obu;
 bya abụru nwune mu;
 gụbe onye bụ
 nwando-nwenu mu;
 bya abụru onye nkemu,
 ntụcha adụdu l'ẹhu!
 Kele iji dawarụ kpua mu;
 ishi dụwaa mu
 minimini.
 Ẹgbushi mu bẹ iji ẹnyashi
 meakwaru;
 ọ bụkotaru mini.”

Ọnu, nwanyị ono eye

³ Mu yefuakwaru uwe mu.
 ?Bụ gẹ mu gbẹ nta-a yephu
 iya azụ ọzo tọo?
 Ọkpa bẹ mu kwọwaru
 akwọkwo.
 ?Bụ gẹ mu gbẹ nta-a zọbe iya
 l'alị ọzo tọo?
⁴ Onye ono, mu yeru obu
 ono bya epyoo ẹka ẹ
 mgbaka mgbo.
 Ẹhu mee mu phọ yẹreketeke.
⁵ Mu zilihu gẹ mu gụhaaru
 onye mu yeru obu ụzo;
 bya emeta manụ mọru
 nyia;
 ọ nọdu anwụkota mu
 shọkoshoko ẹ
 mkpụshi-ẹka;
 gẹ mu zụru ẹka l'iphe,
 eegudeje agụha mgbo
 ono.
⁶ Mu bya agụhaaru onye mu
 yeru obu ụzo;
 ọphu ọ nọedu iya;
 ọ tųgbuwa.
 Atųgbu iya ono mee;
 meji tọfu mu.

Mu chọ ya nta chọ imo;
 ọphu mu achọ-vuduru iya.

Mu kua ya nta kua imo;
 ọphu mu ekuvuduru iya.

⁷ Ndu nche ẹnyashi hụma
 mu teke ẹphe tsoru
 ọma-mkpụkpu
 ejephe agbaphe ụzo.

Ẹphe chia mu iphe;
 chibashicha mu ọnyá;
 tọtachaa mu ukpo,
 mu gbaphuru onwomu;
 mbụ ndu nche igbulọ
 mkpụkpu ono.

⁸ Unubẹ ụnwada Jierúsalemụ;
 unu kwee mu ukwe
 l'unu -hụma onye ono,
 mu yeru obu ono bẹ
 unu e-zì iya l'oghoroko
 iya egbukwa mu
 egbugbu.

Ọnu ụnwada Jierúsalemụ eye

⁹ Bụ gụnu bẹ onye ọbu,
 i yeru obu ọbu gude
 ka ndu ọzo,
 e yeru obu mma?

Gụbe nwanjị ọphu
 mma nkengu
 kapyabekotaru kẹ
 ndu ọzo;
 kaeshiduru anyi g'onye
 i yeru obu ọbu gude
 ka ndu ọzo ama mma;
 meru g'o gude i
 nọdu arwọ anyi ẹgube
 arwọrwo ono.

¹⁰ Onye ono, mu yeru obu ono
 nwukwaru kẹ pfụ;
 bya egbu nwjiiwii.

L'echilabọ ụnubuku
 nemadzụ bẹ yẹbedua
 agbajẹpho iche.

¹¹ Ishi iya dụ g'ọkpobe
 mkpọla-ododo.

Ẹgbushi iya tuko dụchaa kẹ

nwa wuyawuya;
bya ejiẹpho hirihiri
g'okpoko-òhà.

¹² Ẹnya iya dù g'ẹnya ndo-nwẹnu,
beru l'aguga nggele.

Mbù l'o doru rịsaa g'a saru
iya l'era-eswi.

Ọ nọdugbaa lẹ nhamunha iya.

¹³ Agbagba nchị iya ẹphenebo
dụepho g'igbo,
a dzashiru iphe,
anọduje eshi
kwẹekweekwee.

Ogbogboromọnu iya dù
g'ojimbvu,
asọshi manụ mọru.

¹⁴ Oshi-ẹka iya dù gẹ mgboro
mkpọla-ododo,
e gude kirisòlàyitù mee;
ọ dù ùbvù l'ẹnya.

Ẹhu iya nọdu akwọ kẹ
buruburu g'eze-enyi,
e hucharu ehucha;
bya egude mkpuma,
vu oke-aswa;
mbù safayiru mee ya;
ọ dù ùbvù l'ẹnya.

¹⁵ Oshi-ọkpa iya pẹru kẹ rọo
g'òbvúró mkpuma-egbe;
mbù ọphu a pẹberu lẹ
ntọlali mkpọla-ododo.

Ụgbugba ẹhu iya nọepho
kẹ gbọmugbomu
g'úbvú úbvú Lébanọnu;
mbù l'ọomaepho g'oshi
sida, nọ iya nọ.

¹⁶ Olu-opfu iya anọduje
atsọ gẹ manụ-ẹnwu.

Ọ bọepho l'ọoma mma
amagharu iya ẹka.

Unubẹ unwada Jierúsalemu;
ọ kwa g'ọ gbaru bọ ono;
mbù onye ono,
yeru mu obu ono;
bya aburu ọnyà mu ono.

Aji, ọnwada Jierúsalemú aji

6 Ọbú awe bẹ onye i yeru obu
 ọbu jeru; gúbe nwanyị,
 kachaa ama mma l'iphe,
 bú ọnwanyị?
 Ọbú ọzo awe bẹ onye i yeru
 obu ọbu phoberu;
 k'ọphu anyi achọ-bude
 ngu iya?

Ọnu nwanyị ono eye

2 Onye mu yeru obu jeru lẹ
 mgbabu iya;
 mbú l'ẹka ọ dzashiru iphe,
 eshi mkpọ.
 O jeru eche aturu iya lẹ
 mgbabu ono;
 tẹme l'oomekọkwapho
 ojimbvu.
 3 Mu bú k'onye mu yeru obu;
 onye mu yeru obu búru
 nkemu.
 Ooche aturu iya l'ẹka
 ojimbvu kuru.

Nwoke ono atụ ọnu nyee
ya l'edzudzu ọha

4 Gúbe onye nọ mu l'obu;
 ịima mma gẹ mkpukpu
 Tịza;
 mbú l'ị duta-beru úbvù
 gẹ Jierúsalemú.
 Ị dọ-be akpabiri gẹ ndu ojọgu,
 pa ẹkwa-ọgu phẹ.
 5 Jiko te elehẹ mu ẹnya;
 kẹle ẹnya ngu anọduje
 alọ mu ẹka lẹ meji.
 Ẹgbushi, nọ ngu l'ishi tuko
 ejigbaa g'ẹka egbu
 dzeberu shi l'eli úbvú
 Giladu awụ-zeta.
 6 Eze ngu nọdu achaephọ
 pemu pemu g'ikpoto
 aturu,
 shi l'ẹka a wushiru phẹ

ẹhu awụfuta.

G'ẹphe ha tuko chigbaaru

unwu ẹbo ẹbo;

ọphu ọ dudu mę nanu,

gba ẹka nwa.

⁷ Agbagba nchi ngu,

i phuchiteru ẹkwa ono

yeru udara,

e buwaharu ẹbo.

⁸ Unyomu eze a-duchakpokwa

ukporo ẹto;

ndu ọphu abụ-zidu

unyomu iya adukwaro

ukporo ẹno;

teme unwumgboko,

e teke ejepfuswe

abukwaruro aguta aguta.

⁹ Gube ndo-nwenu mu;

gube onye nkemu,

dube ree;

i bu onye gbaru iche;

bya aburu onye tubaru

ne iya l'ẹnya;

mbu onye ntucha adudu

l'ẹhu l'ẹnya ne,

nwuru iya nu.

Unwumgboko humaru iya

bya ekua ya onye a

goru ẹhu-utso nu.

Ndu bu eze-nwanyị;

mę ndu a ta luzidu

okpobe alulu jakwaru

iya pho ajaja.

¹⁰ ?Bu onye du g'iphoro

nchi-abo hu ono?

?Bu onye egbu pemu pemu

g'onwa ono?

Mbu-a; ?bu onye egbu nwijnwii

g'ẹnyanwu ono?

?Bu onye du akpabiri

ge ndu ojo gu,

chigbaa ẹkwa-ogu?

¹¹ Mu jeru l'eka a dzashiru oshi,

aphoje ishi;

ge mu je agbaphee iphe

efushigba k'ophuu le

nsuda ono;
 gẹ mu maeduru vayinu
 emeshiwa okoko;
 wakwaphọ gẹ mu maru mẹ
 itorokuma atụwa ige.

¹² Iphe ono bya edo mu ẹnya;
 egomunggo mu gbẹ
 nọduwanu l'ụgbo-inya
 ono,
 ndibe mu gude dulataru
 mu nwamgboko mu ono.

¹³ Lwanụ azụ! Lwanụ azụ;
 gube nwanyị Shulemu!
 Lwanụ azụ! Lwanụ azụ;
 g'anyi lerwee ngu
 ẹnya elerwee!

?Bụ gụnu meru iphe,
 unu anọdu ele nwanyị
 Shulemu taataataa
 g'onye ele ndu Mahanemu
 ẹnya ẹka ẹphe ete ebvu?

7 Gube ada-eze; iphe,
 ị dukwanu ùbvù l'ẹka i
 yeru akpọkpa akpọ
 ebvu akpọkpo!

Ụtapfu ngu tuko ama gẹ
 mkpuma, vu oke-aswa,
 onye maru eme ọna
 kwọcharu akwọcha.

² Mkpotubo ngu gbaerupho
 kerere g'otumu;
 mbụ otumu,
 mẹe-vayinu ta abvụjedu
 abvụbvụ.

Epho ngu dọepho g'igberi,
 a kụberu l'ikpo l'ikpo;
 bya edophee ya ojimbvu,
 ama mma mgburugburu.

³ Ẹra ngu ẹphenebo dọ g'ụnwu
 umoro labọ.

Mbụ g'ụnwu umoro,
 a nwuru ẹbo.

⁴ Olu ngu dọ g'ulo-eli,
 e meru l'eze-enyi.

Ẹnya ngu ẹphenebo doru kẹ
 rịsaa

g'okpuru mkpukpu
 Heshibonu; mbu ono,
 no-kube oguzo
 Batu-Rabimu.

Imi ngu degeru edegeru
 g'ulo-eli Lebanonu,
 gharu iphu le mkpukpu
 Damasukosu.

⁵ Ishi ngu meru ngu;
 i nodu ama mma g'ubvu
 Kamelu.

Egbushi, no ngu l'ishi nodu
 eke oruswe oruswe.

Iphe, eze eje rwuhuru aka
 o no ele egbushi ngu
 g'a swingashiru iya;
 o nodu ama ntumatu.

⁶ Lewaro ge gube onye mu
 yeru obu amabe mma;
 bya adu ubvu l'anya;
 waa g'i bu-be nwamgboko,
 emeje nemadzu ehu-utso!

⁷ L'ugbugba be i mtaerupho
 ke swanguswangu
 ge mpfu.

Era ngu ephenebo duchaepho
 ke nwajopfula.

⁸ Mu suru: "Mu e-nyihu mpfu
 ono enyihu;
 je enwota iya epfu."

G'era ngu dukwa ke jopfula
 g'akpuru vayinu.

Teme unme, jitufuta eshi
 kwekweekwee ge
 mpfu-ali.

⁹ Teme onu nodu atsọ ngu mee
 mee ge mee,
 kachaa atsọ utso.

**Nwanyi ono ele enya
 onye o yeru obu**

G'o bukwaru onye ono,
 mu yeru obu ono a-ngu
 mee ono!

Mbu-a g'o tokpoepho nwehu
 shi l'ugbonu saba

iya l'ọnu!

¹⁰ Ọ kwa onye ono,
mu yeru obu ono bẹ mu
bụ nkiya.

Tẹme mu bụkwarupho onye
anọduje agụ iya ẹgu.

¹¹ Byanụ gùbe onye mu yeru
obu g'anyi je l'ọma ẹgu!

G'anyi je akwajẹ l'ime
mkpụkpu!

¹² G'anyi nmaa ẹwa l'ụtsu
jeẹdu l'opfu-vayinu;
je amaru mẹ vayinu
tụwaru ige.

Mbụ g'anyi maẹduru m'ige
iya jashikotawaru.

Anyi amakwarupho mẹ oshi
udara ono tushiwaru
ige nkiya.

Ọ bụru ẹka ono bẹ mu
a-nọdu goshi ngu lẹ
mu yeru ngu obu.

¹³ Oshi mandureku eshikwa
mkpọ.

Akpuru oshi ọphúú;
mẹ akahụ iya,
dụgbaa iche iche,
nọ l'ọnu-ulo anyi bẹ mu
dobekwaru gùbe
onye yeru mu obu.

8 Ọme ị gbẹ bụru nwune
mu nwoke;
mbụ onye ne mu cheru ẹra;
mẹ anyi lẹ ngu -huma
l'uzo mẹ mu
etsutsujekwa ngu ọnu;
o to nwedu onye a-sụ
mu sụu.

² Mbụ mẹ mu eduta ngu
dubata l'ulo ne mu;
bụ iya bụ onye ziru
mu iphe;
je echee ngu ọkpobe mẹ,
mu kutaru; mbụ mẹ,
shi l'ige itorokuma.

³ Ẹkicha bẹ o yeru mu l'ishi;

bya egude ẹkutara iya
gbaphua mu.

⁴Unubẹ ụnwada Jierúsalemụ;
unu kwee mu ukwe;
l'unu ta akpatsudu
n-yemobu jasụ l'ọ bya
l'onwiya.

Ike n-yemobu

⁵?Bụ onye bụ ọphuu,
shi l'echiegu abya phọ,
dakoberu onye o yeru
obu ẹgube phọ?

Ọ kwa ị mkpula udara
bẹ ị zẹ;
mu bya akpatsu ngu.

Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ne
ngu nwuru ngu.

Mbụ l'ọo l'ẹka ono bẹ ime
watarụ iya ememe;
ọ nwụa ngu.

⁶Mee mu gẹ mu dụ g'iphe-olu,
ịnya l'olu,
egude mee iphe-ọhubama;
ọ nọdu achichi ngu
l'ọkpoma.

Mee mu rọ gẹ mu dụ
g'iphe-ọhubama,
ị gba l'ẹka.

Kele n-yemobu dụ-bekwa
ọkphehu g'anwuhu.

Okophoo ya dukwapho g'ilu,
a ta rwo-butajedu
arwo-buta.

Ọ nọdu ahuje g'ọ ta
pfupfupfu ọku;
mbụ g'ọku enwu
phoophoophoo.

⁷Oke mini ta adukwa ike
anmanyị n-yemobu;
ọphu utso adudu ike eri iya.

Ọ -bụru ị nemadzụ gude
iphemiphe,
o nweru g'ọ ha eme
g'ọ zua n-yemobu;
bẹ oomekwa g'a kpoo ya

ẹbo l'afu.

Nwanyị ono yẹ unwune iya

⁸ Anyi nwekwaru nwune
nwanyị;
ọle ẹra teke adudu iya
l'okpoma.

?Bụ gunu be anyi e-meru
nwune anyi ono mboku,
a jiru aji iya?

⁹ O -buru l'o shihuru ike
g'igbulo;
be anyi e-woru
mkpola-ochaa kwoo ya
nkwotankwo l'ehu.

Teke o bukwanu l'o gheru
onu g'onu-abata;
anyi egude mgbo sida
gu-chita iya.

¹⁰ Mu shihukwaru ike g'igbulo.

Teme era mu tuko pfugbaaru
ke kekereke g'ulo-eli.

Onye mu yeru obu be
maakwaru le mu l'iya
-no-kubewaa be eh
adujee ya pho guu.

¹¹ Sólomọnu nweru opfu-vayinu

le Belu-Hamonu;
bya eworu iya ye l'eka ndu
a-nodu apfu iya ugwo.

Onyemonye le ndu ono bu
iphe,

ephe e-wotajeru iya
l'aswa akpuru vayinu
ono bu ekpa
mkpola-ochaa iri iri.

¹² Obenu l'opfu-vayinu nkemu

bu mu nwe iya.
O buru g'o du mu ree bu ge
mu e-me iya.

Gube Sólomọnu;
o kwa gubedua e-nweru
ekpa mkpola-ochaa
iri l'iphe,

e retaru le vayinu ono.
Ekpa mkpola-ochaa labo

abụru kẹ ndu eletajẹ
iya ẹnya.

Ụja nwoke ono yẹe
onye o yeru obu

¹³ Gube onye ono,
bu lẹ mgbabu ono;
ndu mu l'ẹphe eshi ọnyà
ngabekwaru nchi
g'ẹphe numa olu ngu.
Gẹ mu numaedukwa olu-opfu
ngu obu!

Nwanyị ono sụ:

¹⁴ Jiko gube onye yeru mu obu;
pfukwaa kẹ shọshoo
byapfuta mu ẹgwegwa;
ẹgube ono anigo;
ozoo ele nshiji apfuje pho
l'úbvú, a kushiru iphe,
eshi mkpo!

Azáya

1 Ọwaa bụ ọphulenyia iphe, e-me l'alị ndu Jiuda yee mkpụkpu Jierúsalem. Onye phuru iya nụ bụ Azáya nwa Emọzu. Teke ọ phuru iya bụ teke ndu-a bụ eze ndu Jiuda, bụ iya bụ Uzáya; Jiótamu; Éhazu; yee Hezekáya.

Chileke abarụ ndibe iya mba

² Gụbe igwe; nụmakwa! Gẹ gụbe alị ngabekwa nchi; kele Chipfu pfuakwaru opfu. Ọ sọru-a: “Mu hewaru ụnwegirima mu; mee phẹ metsee; teme ephe gbẹ bya ekwefuru mu ike. ³ Eswi makwaru onye nwe iya nụ. Nkapfụ-igara bya amaru iphe, onye nwe iya nụ eyejeru iya nri; obenu lẹ ndu Ízurelu ta adudu ọphu ephe maru; mbụ lẹ ndu ono, bụ ndibe mu ono bẹ iphe edoduru ọnya.”

⁴ Oowaa! Unubẹ ọha iphe-ẹji-a! Unubẹ ndu ẹjo-iphe jiru ọhu-a! Eri ndu ẹjo-ememe-a! Ụnwegirima ụrwuali-a! Ndu-a gwobewaru Chipfu. Ephe ta agubeeduru Onye nsọ ke ndu Ízurelu iphe; ephe woru azụ ghaaru iya.

⁵ ?Denu g'o gude e je a-nụ unu aphụ ọzo? ?Bụ gunu meru g'o gude unu kwẹ ẹka l'ekwefuru Chileke ike? Ishi bụkotawa unu ọnyá ọnyá; teme meji nọdu ebuhwaa unu ebuhu. ⁶ E -shikpọo l'ichirupfu-ọkpa unu jasụ l'echi ishi unu ta adudu ẹka iphe te emedu unu. Iphe, dukota iya nụ bụ igbiri-echachi; mekpoo ọnyá; mekpoo ẹka alwa unu mee ọtitori, adudu ọphu a saru asasa; ọphu ọ dudu ọphu e kechiru ekechi; ọphu ọ dudu ọphu e meberu ọbvụ.

⁷ Alị unu bụwaa ochobu. Mkpụkpu unu bụru iphe, ọku tsufugbaaru. Opfu, unu kọru bẹ ndu ọhoro nọ l'iphu unu eripya. Ọ dabyiru karaphongu g'ẹka ndu ọhoro lwuru. ⁸ E woru ada Zayonu ono togbo okorobo gẹ nwa mkpù, a turu dobe l'opfu-vayinu; gẹ nwulo-egu, a kpuru l'egu akpuru-eli; gẹ mkpụkpu, ndu ọhoro iya nọ-pheru mgburugburu. ⁹ Ọ -tọ bụ lẹ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike haru haphodoru anyi nwanu ọphu phoduru nụ; me anyi aduepho gẹ mkpụkpu Sodomu; mbụ-a; anyi gege aduepho gẹ mkpụkpu Gómóra.

¹⁰ Unu nụmakwa Opfu Chipfu; unubẹ ndu-ishi ndu Sodomu! Unu ngabekwa nchi numa ekemu, Chileke anyi turu; unubẹ ndu Gómóra! ¹¹ Ọ sọru-a: “Ọ tọ dudu iphe, mu guberu ikpoto ngweja, unu anọduje egwe anu mu. Ebili ono, unu akpoje ọku nụ mu ono; yee ẹba-anu unu ndu ọphu kachaa ree; jiakwaru mu ephe jigharu mu iya ẹka. Mee eswi; yee ke nwaturu; yee k'eghu te emejeekwa g'iphu tusahu mu. ¹² G'unu abyajẹ l'iphu mu; ?bụ onye asuje unu g'unu bya; mbụ g'unu byaru mu azotoshiru oma-unuphu? ¹³ Unu ta abyajehakwa mu anu iphe, adudu iphe, ọ bụ! Ụnwu-isensu, unu akpoje ọku nụ mu tukoakwaru bụru mu ahuma ahuma. Ọbo Ọnwa-ọphúú; me ọbo eswe-atuta-unme; mekpoo ekukobe, unu ekukobeje onwunu g'ọ ha; dukotakwa mu ashị. Ọ buepho l'ọ tọ dudu ẹjo ndzukọ unu ọphu adadaa mu ashị. ¹⁴ Ọbo-ọnwa-ọphúú, unu anọduje abo; mekpoo ọbo-iphe unu ozokpo, bụ ndu ọphu geru egeru dukotakwa mu ashị. Ephe tukowaru anyi mu ọrwa. Mu tanyawaru iya nshi; ike bụwaa mu.

¹⁵ “G'unu achị-lije ẹka epfu anu mu-a bẹ mu ewofujekwa ọnya l'ẹka ono. Unu -pfuru nụ mu nta pfua imo; mu ta angadu nchi; kele ọchi nọ unu l'ẹka. ¹⁶ Unu jenụ asachaa onwunu; mee onwunu g'unu gbuchafu! Unu wofunu ẹjo-ememe ono, unu eme ono l'iphu mu! Unu hanaa eme ẹjo-iphe! ¹⁷ Unu nwunaa eme iphe, dū ree! Unu chonaa ikpe, pfuru nhamunha! Unu ahua ndu eme ndu ọzo ewere ahuhù! Unu gbajenuru nwogbee, enwedu nna ọdzori! Unu agbachitajeru nwanji, ji iya anọedu ndzụ!”

¹⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Unu byanụ g'anyi chia idzù; g'idzù anyi tuko wụ nanu! iphe-ẹji unu -duchakpoonu ẹji eke uswe-uswe bẹ oo-mechaa chaahaa pemu pemu g'aka-mini-sunoo. Teke ọ bụ l'ooke gbog-bogbo g'uswe bẹ oo-mechaa chaahaa phuuphuu g'oghu ọchaa. ¹⁹ Ọ -buru l'oohe unu ihee; teme unu nọdu

emeje iphe, a sɔru g'unu mee bɛ unu e-rikwa iphe, kachaa ree, shi l'alì-a. ²⁰ Obenu teke unu jikaru bya ekwefu ike bɔkwa ogu-echi bɛ a-sujashi unu. Nokwa iphe, shi Chipfu l'ònu bɔ ono.”

Jierúsalemu bɔ mkpɔkpu, eme iphe-èji

²¹ Lewarɔ gɛ mkpɔkpu ono, e shi gude ɛka ono byaru bya aburu ovuɔba! Mbɔ mkpɔkpu, dɔru teke bɔephɔ ikpe, pɔfuru ɔto bɛ e shi anɔduje iya ekpe; mkpɔkpu, apɔbɔkoto shi buru eburu l'ime. Nta-a bɛ ɔ bɔwaa ndu egbu nemadzɔ bu iya. ²² Mkpɔla-ɔchaa, i shi nweru bɔwaa nshì-mkpɔla. Èguru mee ngu ono bɔwaru iphe, e gude mini gwanyìshia. ²³ Ndu-ishi l'ime ngu bɔkotawa ndu kwefuru Chipfu ike; bya aburu ndu ɛphe lɛ ndu-oshi gba l'ɔgbo. G'ɛphe ha yeru ɛnya l'eri ɔphalazu. Tɛme ɔ bɔerupho g'a nɔ phɛ; l'adɔje phɛ ree. Onye enweɛdu nna bɛ ɛphe ta agbajɛduru ɔdzori; ɔphu ɛphe angajɛdu nchì l'opfu ɛhu nwanyì, jì iya anɔedu.

²⁴ Noo g'ò gude Nnajiuphu; mbɔ Chipfu, bɔ Ọkalibe-Kakɔta-Ike; mbɔ Ọkalibe kɛ Ízurɛlu pɔfa sɔ: “Ìthee; gɛ mu bya emee ndu mu l'ɛphe dɔ l'ɔkukanyì iphe; gude dɔa onwomu obu. Gɛ mu bya egude ndu ɔhogu mu gwata ɔgwɔ iphe l'onwomu. ²⁵ Gɛ mu bya adaa unu ɛka kɛ nɔ. Gɛ mu bya ahɔchafuchaa nshì-mkpɔla ono, a gwakɔberu unu ono rengurengu; bya atɔko ɛrwu, dɔ unu l'ɛhu rwushia. ²⁶ Mu e-dophuchaa ndu-ikpe unu azɔ g'ɛphe dɔ g'ɛphe shi dɔ teke ndiche. Mu emee ndu akpɔ-zijeru unu ɔzo g'ɛphe dɔ g'ɛphe shi dɔ lɛ mbɔ. E -mechaa l'aawata unu eku mkpɔkpu, pɔbɔkoto; mkpɔkpu, e gude ɛka.”

²⁷ Mkpɔkpu ono, nɔ l'eli úbvú Zayonu ono bɛ ee-gude ikpe, pɔfuru ɔto gbafɔta. L'e gude apɔbɔkoto gbafɔta ndu izimanɔ lwarɔ azɔ lɛ mkpɔkpu ono. ²⁸ Obenu lɛ ndu kwefuru Chipfu ike; mɛ ndu iphe-èji bɛ aa-tɔko tsupyashia. Tɛme iphe, bɔkpoo ndu gwɔberu Chipfu abɔkotaru ɔla-l'iswi.

²⁹ Achì ono, aasɔgbaa nsɔ ono e-mechaa mee unu iphe-iphere; g'ò bɔ iya bɛ unu yeru ɛnya-a; mbɔ lɛ mg-babu ngweja ono, unu hɔtaru ono e-mechaa tɔ unu ɛberete; ³⁰ kɛle unu e-mechakwaa dɔ g'achì, larɔ ɛkwo; mbɔ g'opfu, a kɔru l'ɛka mini adɔdu. ³¹ Ndu shihuru ike e-mechaa dɔ g'ɛphuuruu. Ozi, ɛphe jeru abɔkotaru ɛkoroku; kɛle ɛphenebo a-tɔko kekɔta ɔku; ɔphu ɔ dɔdu onye sɔru agbanyì ɔku obu.

Èhu-guu ojeje

(Mayì 4:1-5)

2 Ọwaa bɔ ɔphulɛnya,
Azáya nwa Emɔzu pɔfuru l'ɛhu
ndu Jiuda yɛe ndu Jierúsalemu.

² Sɔ-a; ɔ -rwua teke ikpazɔ
bɛ ee-me g'eli úbvú ono,
a kpuru eze-ɔlo Chipfu
ono nguru anguru;
mee ya g'ò bɔru eze l'ɛka
iphe,
bɔkpoo úbvú ɔzo nɔgbaa.
Mbɔ l'ee-me iya g'ò kakɔta
úbvú ɔzo l'eli.

Noo teke ɔhamoha a-nɔdu
awɔ awɔ-pfu iya.

³ Ikpoto nemadzɔ a-bya bya asɔ:

“Unu bya g'anyi je l'eli úbvú
kɛ Chipfu!
Unu g'anyi je l'ɔlo Chileke
kɛ Jiékɔpu!

Ọo ya e-zi anyi ɔzo iya;

k'òphu anyi a-wata
etso ụzo, ọ tọru."

Noo kele ekemu e-shi l'úbvú
Zayonu futa;
mbụ l'opfu Chipfu e-shi lẹ
mkpukpu Jierúsalem
bya.

⁴ Ọo ya e-doshi opfu,
dugbaaru ọha yee ọha
ibe iya.

L'ọ bya edoshiaru ikpoto
nemadzụ opfu,
duru phẹ nụ.

Ephe e-woru ogu-echi phẹ
kpukwaa l'ọ bụru ogu;
woru arwa phẹ kpua
l'ọ bụru nwa mma,
e gude akocha iphe.

Ọ tọ duedu ọha,
a-patakwadu ogu-echi
ejepfu ọhozo ogu;
ọphu ephe anwuedu alwu
ogu ọzobaa.

⁵ Unubẹ ọnu-ulo Jiékọpu;
unu byanụ g'anyi tsoru
ìphóró ọphu Chipfu
nwuberu anyi.

Eswe kẹ Chipfu

⁶ Ị jikawaru ndibe ngu ono; mbụ ọnu-ulo Jiékọpu onoya; kele ọmamanshi ndu shi ụzo ọnyanwu-awawa jiru iya ejiji. Teme ephe nọdu agba ẹja gẹ ndu Filisitayinu. Ephe lẹ ndu ọhozo je akua ọkpa. ⁷ Alị phẹ bụ iphe, jiru iya nụ bụ mkpọla-ọchaa mę mkpọla-ododo. Ọphu ẹku phẹ abvudu abvubvu. Alị phẹ bụ iphe, jiru iya nụ bụ ịnya; ọphu ụgbo-inya phẹ abvudu abvubvu. ⁸ Alị phẹ bụ iphe, jiru iya nụ bụ nshi nshi; ọ bụru iphe, ephe abarụ ẹja bụ iphe, ephe gude ẹka phẹ gededede mee.

⁹ Noo g'o gude e jee ewoze nemadzụ alị. Mbụ l'amadụ bẹ ee-me g'o rwua alị. B'a gụkwaru phẹ nvụ!

¹⁰ Gbanuru laa l'agbara-mkpuma! Je je edomia onwongu l'ime alị; kele ịitsu Chipfu ebvu; teme akpabiri iya nọdu eye ngu ebvu! ¹¹ Onye etu onwiya ephe bẹ ee-mechaa mee g'ęnya lwa. L'e mee gẹ ndu etse etsetse phuru yoo. Ọ bụru Chipfu kpoloko bụ onye ee-kutse m'o -rwua mbọku ono. ¹² O nwekpọerupho ujiku lanụ, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike doberu iphe, bụkpoo ndu eku onwophẹ yee ndu akpa nggangga; bya edobekwaru iya phọ ndu ekutse onwophẹ. Ọo mbọku ono bẹ ee-kuze phẹ alị. ¹³ Mbọku ono bẹ e doberu iphe, bụ oshi sida, nọ l'úbvú úbvú Lébanonu, bụ oshi, tsekọtaru agbaragba bya ajaa àjàjà; bya edobekwaru iya phọ iphe, bụkotakpoo achị, nọ l'alị Beshanu; ¹⁴ bya edoberu iya úbvú úbvú, hagbaa ephekerephe ephekerephe; mę obvu, ha l'eli l'eli. ¹⁵ O doberu iya iphe, bụkpoo oje, hagbaa ephekerephe; mękpoo igbulọ, a kpushiru ike; ¹⁶ mękpoo ụgbo-mini ndu Tashishi g'ọ hakọta; mękpoo iphemiphe, e meru; ọ nọdu ama mma. ¹⁷ Onye etu onwiya ephe bẹ ee-me g'ęnya lwa. L'e mee gẹ ndu etse etsetse phuru yoo. Ọ bụerupho Chipfu kpoloko bẹ ee-kutse mbọku ono. ¹⁸ Nshi ta aduedu adudu ophu kpọ.

¹⁹ Mbọku ono bẹ nemadzụ a-gbaru laa l'ọgba, nọ l'agbara-mkpuma; gbaru laa l'enu, a tųru l'alị; kele ẹphe atsu Chipfu ebvu; ẹme akpabiri iya nọdu eye phẹ ebvu teke ono, ọo-gbalihu gẹ ya nmaghua mgboko l'ophu anmaghu ono. ²⁰ Mbọku ono bẹ nemadzụ a-chịru nshi ono, ẹphe gude mkpọla-ọchaa mẹ mkpọla-ododo mee dobe agwa agwagwa ono chịru phekaaruru anụ, bụ molu yee ụtsu-nwankuta. ²¹ Ẹphe a-gbaru laa l'ẹka agbara-mkpuma gbaru ụwa; mękpoo l'ime ọgba, nọgbaa l'eli úbvú; kele ẹphe atsu Chipfu ebvu; ẹme akpabiri iya nọdu eye phẹ ebvu teke ono, ọo-gbalihu gẹ ya nmaghua mgboko l'ophu anmaghu ono.

²² Hanaa akpọru obu yeru nemadzụ; kele mkpakọ iphe, o nweru bụ unme, ọotu l'imi. ?Bụ gunu ọzo bẹ oo-mefuba ọnyá?

Ikpe, dųru ndu Jierúsalemu yee ndu Jiuda

3 Sụ-a; lekwa lẹ Nnajiuphu, bụ Chipfu; bya abųru Ọkalibe-Kakọta-Ike abyakwa anafu ndu Jierúsalemu; yee ndu Jiuda ẹka iphe eshije erwu phẹ ẹka. Ọobyia phẹ anafu ẹka ẹphe eshije akpata nri; mẹ ẹka ẹphe eshije ekuta mini-angųgu; ² nafu phẹ ndu ike dų; mẹ ndu ojọgu; nafu phẹ ndu-ikpe; mẹ ndu mpfuchiru Chileke; nafu phẹ ndu agba ẹja; mẹ ndu bụ ọgerenya; ³ nafu phẹ ndu-ishi ndu ojọgu; mẹ ndu nweru ọkwa; nafu phẹ ndu mg-bazi; mẹ ndu maru eme ọna; mękpoo iphe, bụ ndu agba ẹja doru ẹnya. ⁴ Mu e-me g'ọ bųru ụnwokorobyia, a-bųru ndu-ishi phẹ; mbụ l'ọo ndu angųkwadu ẹra a-bųjeru eze phẹ. ⁵ Ndiphe a-wata akpa nwibe phẹ ẹhu. Onyenọnu l'ọdaru yee nwibe iya; obutobu yee obutobu iya adųru l'opfu. Ụnwu-ọgbo-lanụ etso ndu bụ ọgerenya opfu. Ndu adųdu iphe, ẹphe bụ etsokwaphọ ndu aakwabẹ úbvù opfu.

⁶ A -nonyaa; nemadzụ azụ nwanna iya gburumu; mbụ onye shi l'ibe nna iya; zụ iya gburumu sụ: "Ọo ngu a-bųru ishi anyi eshinu i nweru uwe nwilile. Ọ bųru ngu maru g'ii-me mekọta ọla-l'iswi-a."

⁷ Noo teke onye ono a-rashị sụ: "Waawakwa-o! Mu ta asųkwa iya emekọta. Mu te enwekwa nri; ọphu mu enwekwa uwe, eeye l'ẹhu. Unu te emekwa mu onye-ishi ndu ndu-anyi-o!"

⁸ Ọ bųru iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ ndu Jierúsalemu bẹ ụpfu dųru l'ọkpa. Mbụ lẹ ndu Jiuda adawaa iko. Iphemiphe, ẹphe epfu epfupfu; yee iphe, ẹphe emekọta ememe tųkoru bųru emeswe Chipfu; mbụ atųrwuepho atatiphu Chipfu ono, egbu nwijinwii ono. ⁹ G'iphu gbaru phẹ bųkpoada iphe, agba phẹ ekebe. Ẹphe nọdu anọduje asa iphe-ẹji phẹ asasa gẹ ndu Sodomu. Ọphu ẹphe edomidu iya edomi. Nshịo phẹ! Noo kele ẹphe gudewaa ẹka phẹ setarụ onwophẹ eze iphe-ẹhuka.

¹⁰ Karụ onye pfuberekoto l'ọo-dųru iya lẹ ree; kele oo-ri akpuru, eme ọma iya mįtaru. ¹¹ Nshịo ndu ejo-iphe; kele ẹphe a-lakọta l'iswi. Aa-pfu phẹ ụgwo iphe, ẹka phẹ metaru.

¹² Ndibe mu bụ ụnwokorobyia akpa phẹ ẹhu. Ẹme ọ bųru ụnwanyi bụ ishi phẹ.

Sụ-a; ndu mu! Ọ kwa ndu edu unu ụzo gude unu ephu ụzo. Ẹphe duru unu haa ụzo shiahaa ọphu abųdu ụzo.

Ikpe, Chipfu e-kpe ndibe iya

¹³ Chipfu nọakwa l'ẹka ọo-nọdu kpee ikpe l'ulo-ikpe. Ọ gbalihuwaru pfuru gẹ ya kpee ndiphe ikpe. ¹⁴ Chipfu watawarụ ekpe ndu bụ ọgerenya ikpe; waa ndu-ishi ndibe iya sụ: "Ọ kwa unu mebyishiru opfu-vayinu mu. Iphe, unu gwetarụ l'ibe ndu ụkpa kųkwaru l'ibe unu. ¹⁵ ?Denu g'ọ gude unu gwee ndibe mu arakabya; bya egwee iphu ndu ụkpa rwukuru rwukuru? Noo iphe, Nnajiuphu epfu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike."

Ọkwa, aanmaru ụnwanyi Jierúsalemu

¹⁶ Chipfu sųru-a: "Ụnwanyi, bu l'úbvú Zayọnu kunųkakwaru onwophẹ. Ẹphe abųjeru; ẹphe -nọdu eje ije ẹphe eworu olu ngakobe alọ ẹnya vaavaavaa; tọ nwehu eje degengu degengu degengu; azọ iphe, ẹphe gba l'ọkpa jọgongu jọgongu. ¹⁷ Noo g'ọ gude Nnajiuphu je l'eworu ẹkpa-ebyi ghaa ụnwanyi, bu l'úbvú Zayọnu l'ishi. Mbụ lẹ Chipfu e-me g'ishi chaa phẹ swarịswari."

¹⁸ Mbọku ono bẹ Chipfu a-nashichaa phẹ iphe, ẹphe gude ama mma; mbụ iphe ọbu, a zuru phẹ jọgoro-jọgoro ọbu; mẹ ọphu ẹphe gude kechita ishi; mẹ iyagba, ẹphe tųkporu l'olu; ¹⁹ mękpoo iphe-nchị; mẹ iphe-ẹka; mẹ ọphu e gude ekpuchi iphu; ²⁰ iphe, e gude edozi ẹgbushi; mẹ iyagba-ishi-ikpere; mẹ ọlokpọ, eeswe l'upfu; mẹ

ekpemu manụ, eshi mkpọ; mę nwanshi phę; ²¹ echi, ęphe agba lę mkpushi-ęka; mę ọphu ęphe eye l'imi; ²² ęgu-ru uwe kpowula-kpowula phę; mę ukpo phę; mę ękwa achichi phę; mękpoo nwęda okpoga phę; ²³ mę onyo phę; mę nwęguru uwe ọchaa ęphe eyeje l'ime ęhu; mę ękwa, ęphe agbaphuje l'ishi; mę ọphu ęphe ajikobeje l'ukuvu.

²⁴ Noo g'ọ-dụ; teke ęphe gege anọdu ete iphe, eshi mkpọ; ęphe eshiaha ishi. Teke ęphe gege edo onwophe ọlokpo l'upfu; ęphe ekebechia onwophe eri. Teke ęphe gege enweru ęgbushi, ama ntumatu; ęphe akpushi ishi akpushi. Teke ęphe gege eye uwe, ama ntumatu; ęphe eyechia uwe-aphụ. Mma ono, ęphe shi ama ono aghakọbe bụru iphe-iphere.

²⁵ Unwoke unu bụ ogu-echi bę ee-gude gbushia phę. L'a tuko ndu ojogu unu gbushia l'ogu. ²⁶ Ọnu-abata Jierúsalemụ echia mkpu ękwa gụa aphụ anwụhu. Mbụ lę Jierúsalemụ a-dụ gę nwanyi, gba ęka nwa; gwodoshi-hu l'alị.

4 Ọzo bụ l'o -rwua teke ono bę unwanyi ęsaa a-wụ-pfutaję nwoke lanụ sụ iya: "Jiko nafunu anyi iphere ọwa-a! Hanaa g'ọ bụru-a l'anyi a-zarụ laaru ępha ngu. Anyi a-nọdu-a azụ onwanyi lę nri; anmarụ onwanyi ęk-wa."

Eedophu Jierúsalemụ azụ l'ọnodu iya

² O -rwua teke ono bę onye ono, bụ ękali Chipfu a-nọdu ama ntumatu; teme l'ọ dukwapho akpabiri. Mebyi iphe, amishi l'alị a-buru iphe, ęphe e-gude eku onwophe; bụru iphe, ęphe e-gude dụ ùbvù l'ęnya; mbụ nwa ndu ọphu phoduru nụ l'alị ndu Ízurelu. ³ Nwa ndu ono, phoduru l'ùbvù Zayonu ono; mbụ nwa ndu ono, phoduru lę Jierúsalemụ ono bę ee-kuje ndu dụ nsọ; mbụ ndu e deru ępha phę lę ndu dzụ ndzụ lę Jierúsalemụ. ⁴ Ọ bụru Nnajiuphu a-sachafụ inyinyi, dụ nwada Zayonu onoya l'ęhu. Oo-gude unme nkiya sachafụ mee, tükoru Jierúsalemụ ęhu; mbụ unme ọphu o gude ekpe ikpe bya aburu unme, enwu ọku. ⁵ Ọo ya bụ; Chipfu abya l'ùbvù Zayonu l'ophu; mękpoo iphe, bụ ndu ono, edzukọbeje l'ęka ono; bya emeta urwukpu, akpụ tütutuutu doberu phę l'eswe; meta ọku, enwu phoophoophoo doberu phę l'ęnyashi; kele ęka ono g'ọ ha bę ee-gude ọdu-biribiri Chipfu kpuchia. ⁶ Ọo-buru ikpuka bụru ìbvù duru phę g'okpomọku taa dụ phę l'eswe; bya abukwarupho ęka ęphe a-gbabaję je anọdu zee ndzụ; yę ęka ęphe e-domije onwophe mę igwe -nọdu alwa yęgeyege mini; yę m'ọ -nọdu edze oke mini.

Ebvụ kę opfu-vayinu

5 Gę mu gụa ebvu nụ onye
mu yeru obu.

Mu e-gude opfu-vayinu iya
gụa ya.

Onye mu yeru obu gbaru
opfu-vayinu l'ọsu,
nọ l'ọkpa-ùbvù.

² Ọ hazeru iya ahaze bya
atütushichaa ya mkpuma
bya ahọta akpuru vayinu,
kachaa ree kụa ya.

Ọ bya akpụa ọlo-nche
dobe iya;
bya emetakwa iya phọ ęka
aakuje męe.

Ọ nọdu ele iya ęnya amịta
akpuru vayinu, dụ ree.

Obenu l'ọ gbẹ bọru ẹjo
akpuru bẹ ọ mītaru.

³“Ọo ya bụ lẹ-a; unubẹ ndu bu lẹ Jierúsalemu; mẹ ndu ọphu bu l'alì ndu Jiuda; unu yeeshikwa ọnu l'ẹhu mu l'opfu-vayinu mu ono. ⁴?Bụ gunu bẹ mu gege emebaaru opfu-vayinu mu-a, bụ iphe, mu emeadaru; meru g'o gude mu lee ẹnya l'ọo-mīru mu mebyi, dọ ree; ọ bya amì amìmi bya amia ẹjo mebyi.

⁵“Nta bẹ mu a-karụ unu iphe, mu e-me opfu-vayinu mu. Mu a-phọkashi iphe, e gude kpọ-buta iya akpọ-buta g'iphe mebyishia ya. Mu etsukpọshia igbulọ iya haa ya g'a zọo ya tọlitoli. ⁶ Mu e-me iya g'ọ bọru alì, a gbadoru agbado. A taa kọchabaedu iya akọcha; ọphu eegbubaedu iya ọgu. Ọo ya bụ g'olekarara; yee ọgara-mbo ezee l'ẹka ono. Mu akaru igwe g'o to dzebaekwa mini wụshiru iya.”

⁷ Ọ kwa ọnu-ọlo Ízurelu bụ

opfu-vayinu ono,
Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
gbaru ono.

Ọ bọru ndu Jiuda bụ
iphe ono, ọ kuru iya ono,
tubaru iya l'ẹnya ono.

O shi ele ẹnya mgbazi;
ọ bụchiaru iphe,
ọ hụmaru
bụ mgbaghashi.

O lee ẹnya apfubekoto;
ọ bọru iphe-aphụ bẹ
ọ hụmaru.

Aphụ, Tsọru ndu Ízurelu

⁸ Nshio unubẹ ndu anatajẹ ọlo yekwa l'ọlo unu; nata alì onye ọzo yekwa l'alì k'unu; jasụ unu atuko ẹkameka nata buru l'obotẹgu nkinyi unu. ⁹ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike pfuakwaru mu; mu numa sụ: “Tororo opfu bụ l'ọlo, dọ igwerigwe e-mechakwaa dabyiru iphoro. Mbụ l'okoke ọlo ono, bụgbaa ẹguru ọlo ono e-mechakwaa bọru ọlo, e te budu ebubu. ¹⁰ Ẹka ee-gude eswi iri, a jigbaberu ẹbo ẹbo kọo ọkoro ujiku ọphu bẹ nwa mее-vayinu, aa-pyitaje iya e-jijeephoto otumu mее ẹto. Onye kuru mebyi iphe, jiru ogbongu l'ọ wota iya iphe, jiru nkweka kpoloko.”

¹¹ Nshio ndu etehuje lẹ nchi-abọhu jeshia achọ ẹka ẹphe a-ngụ mее; ndu anguje mее jasụ l'echi abalì; mbụ jasụ ẹnya ekee phẹ vọo l'ẹka ẹphe angụ iya. ¹² Ẹgube ndu ono egudeje une; mее ogelenda akụ l'ẹka ẹphe abọ iphe. Ẹphe egbu opu; aphụ ọpyi; angushi mее. Ọle ẹphe ta akpadụ ishi iphe, Chipfu eme; ọphu ẹphe akwabedu ozi, o gude ẹka iya jee ùbvù. ¹³ Noo g'o gude e je akpụ ndibe mu lẹ ndzụ; kẹle iphe te edojedu phẹ ẹnya. Ndibe phẹ, bụ ndu nweru ọkwa bụ ẹgu e-mechaa gbua phẹ. Igwe-ọha phẹ a-bọru ẹgu-mini a-gụ-gbushi phẹ. ¹⁴ Ọo ya bụ l'alì-maa bẹ ẹgu kabawaa agugu. Ọ saephoto ọnu kẹ gabala ghekahụ. Ọ bọru l'ime iya bẹ ndibe phẹ, aakwabe ùbvù a-wuba. Igwe-ọha phẹ awuba iya; ndibe phẹ ndu aswoje uswo; mее ndu rigbarigba-mее a-tuko wuda iya.

¹⁵ Noo teke ee-woze nemadzụ alì. Mbụ l'amadụ ta adudedu iphe, ọo-bukwaduru. Ẹnya alwa ndu etse etsetse. ¹⁶ Obenu l'ikpe, pfuru ọto ono, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike kperu ono bẹ ee-gude kutsee ya ekutsee. Mbụ lẹ Chileke ono, dọ nsọ ono e-goshi lẹ ya dọ nsọ. Ọ bọru apfubekoto nkiya bẹ oo-gude goshi iya. ¹⁷ Noo teke aturu a-ta nri g'ọ bụ l'ọ nọ l'ẹgu ẹka eecheje iya. Unwu aturu ataaha nri l'ẹka iphe ndu eze larụ l'iswi.

¹⁸ Nshio ndu egudeje ọkpukpu-eregedede akpụ ẹjo-iphe wuruwuru; tẹme ẹphe egude ọkpukpu-eswi akpụ iphe-ẹji. ¹⁹ Nshio ndu ono, asuje: “Gẹ Chileke menaa ẹgwegwa mee iphe, ọo-dụ ike mee g'ẹphe huma! G'o rwukpọnaa! G'iphe ọbu, Onye Nsọ kẹ ndu Ízurelu tuberu ememe ọbu mekpọnaa g'ẹphe maeduru iphe ọbu!”

²⁰ Nshjo ndu ewojeru ejo-iphe kua iphe, dụ ree; woru iphe, dụ ree kua ejo-iphe. Ndu ewojeru ọchii dochia ẹnya ìphóró; woru ìphóró dochia ẹnya ọchii. Ndu ewojeru iphe, atso ilu dochia ẹnya iphe, atso ọtso; woru iphe, atso ọtso kua iphe, atso ilu.

²¹ Nshjo ndu edobesuje l'ẹphe maru iphe; dobesukwapho l'ẹphe kwaru ẹnya.

²² Nshjo ndu bu iphe, e gude maru phe bu angu mee. Temе o buru phe be angu ngwaragwa mee wukoru; ²³ mbu ndu ewehaje onye-ikpe nmaru opfu l'o nuru phe iphe-uphalazu; bya anafu onye iswi dụ mma ikpe, pfuru oto, e gege ekpe iya. ²⁴ Oo ya bu le-a; o kwa g'ire-oku erichaje ekperema okponku erichaa; eswa okponku alaa pyetee l'oku, enwu phoophoophoo-a; nokwa g'ogbarabvu phe e-repyahu; okoko phe etsua duu g'urwuku; kele ẹphe jikaru edobe ekemu, o turu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike. O buru opfu Onye Nso ke ndu Izurelu ono be ẹphe gburu tųphee. ²⁵ Noo g'o gude ẹhu ndu eghushi Chipfu egbu ike l'iphe, ndibe iya meru iya. O wolía ẹka chia phe gbaa; chikata phe tųa. Eli ubvu ndu anma jijijijii. Odzu phe dakaa pọpoo l'oma gbororo. O duchakpoo nno; ẹhu ndu eghule iya-a egbu g'ooghu iya; o paliẹle-a ẹka g'o paliru iya.

²⁶ O bururo oha, noro ụzenya ụzenya be o paliru ẹkwa-ohubama; mbu o bururo ndu no l'eka mgboko jeberu be ọokporu okwe. Ẹphe shi l'eka ono ezi taphutaphu agba abya. ²⁷ Ophu o dudu g'ẹphe ha g'o ka mma l'oo onye lanu, ike oso bvuru; ophu o dudu onye ophu mgbenya rweru; ophu o dudu onye mgbenya turu; ophu o dudu onye ophu akpo, o keru l'upfu to-woru ato-wo l'upfu; ophu o dudu onye ophu eri akpokpa iya gbabuhuru. ²⁸ Apfu phe tųpyichaa zinguzingu. Uta phe g'ẹphe ha gokobechawaa rengurengu. Nzokpa inya phe ndu egbunwutajechaa oku. Okpa ugbo-inya phe ndu ezichaa phaaphaaphaa g'oke pherephere. ²⁹ Ora, ẹphe ara du g'eka oduma asu ekiri. Mbu l'ẹphe agbo uja ge nwada oduma; ẹphe ndu asu kororo, anyapyashi ndu duwaa ge nri phe; apataje phe ro tųgbua; o to dudu onye agbaru phe mkpu.

³⁰ Mboku ono be ẹphe a-tu uzu kpua ya g'eka mini agba gborogboro. Onye ophu pazetaru ẹnya lee l'ali ono; ọobuerupho iphe, ọo-huma bu ọchii yee mkpamehu; mbu l'ìphóró be urwukpu e-mechaa l'o gbahu ọchii.

Ozi Azáya

6 L'apha eze, bu Uzaya nwuhuru be mu humakwarupho Nnajiuphu l'eka o no l'aba-eze; o ndu ephekerephe; bya aburu onye e kutseru ekutse. Temе igburonu uwe iya tuko eze-ulo Chileke ono l'ophu sweta. ² Ndu no iya l'eli buru unwu-ojozi-imigwe, bu serafu; g'ẹphe ha fuchaa nkù ishii ishii. Nkù labo be ẹphe egudeje kpuchia iphu phe; ẹphe egude ẹbo kpuchia okpa phe; bya egude ẹbo ephe ephephe. ³ Ẹphe ndu epfugbaa anu nwibe phe asuje:

"Nso! Nso! Nso! Chipfu,

bu

Okalibe-kangokotaru-nu

du nso!

Mgboko l'ophu be akpabiri

iya jiru!"

⁴ Ẹphe -pfua opfu ono; itso, gude eze-ulo Chileke l'ophu angakota anganga. Enwuru-oku abya ejiẹpho ẹka ono ke pyimu!

⁵ Tọbudu iya bu; mu su: "Nshjo mu! Ephuhu mu. Noo kele mu bu onye onu-urwu; temе mu buru l'echilabo ndu onu-urwu; temе mu bya egude ẹnya mu huma onye eze ono, bu Chipfu ophu bu Okalibe-Kakota-Ike!"

⁶ Tọbudu iya bu; onye lanu l'ime serafu ono bya ephepfuta mu. O buru iphe, o gude l'eka bu icheku-oku, oku du. O buru akpa be o gude kpata oku ono l'oru-ngweja Chileke. ⁷ O woru icheku-oku ono daa mu l'onu; bya asu mu: "Lenu; a daakwaru ngu oku l'onu. Nta-a be e nwefuakwaru ngu uta, shi duru ngu nu; temе a pfuwa ugwo iphe-eji ngu l'ophu."

⁸ Noo teke mu numaru olu-opfu Nnajiuphu l'eka oopfu su: "?Bu onye be mu e-zi ozi? ?Bu onye e-jeru anyi ozi?" Mu su: "Wakwa mu! Zia mu iya!"

⁹ Ọ sụ: “Ngwa; je akaru ndu-a; sụ phẹ lẹ-a: ‘Unu a-nụma nụma nta nụma imo; ọle ọ tọ dudu iphe, edo unu ẹnya. Unu elee ẹnya nta lee imo; ọle ọ tọ dudu iphe, unu a-hụma.’ ¹⁰ Mee ndu-a g’ọkpoma nmaa phẹ agbadag-ba. L’iimee gẹ nchị nyị phẹ ẹrwa. L’iimee g’ẹnya nyihu phẹ. Ọdumeka bẹ ẹphe e-gudekwa ẹnya phẹ hụma; gude nchị phẹ nụma; gude ọkpoma phẹ nwuta iphe; dakọbe bya l’eemee g’ẹphe wekọrohu.”

¹¹ Mu bya ajja sụ: “Jiko Chipfu; ?bụ teke ole bẹ ọo-duberu nno?”

Ọ sụ: “Ọo-dụ nno jasụ mkpụkpu ono adabyiru buru ochobu. Ọ tọ dudu onye e-buru iya nụ; jasụ ọlo atụko buru okorobo ọlo, adudu onye bu iya nụ. Alị emebyishihu buru mkpọkoro alị. ¹² Sụ-a; ọo-dụ nno jasụ teke yẹbe Chipfu e-me g’onyemonye laa ẹka dụ ẹnya. L’aaparụ alị l’ophu tọgbo iphoro. ¹³ Sụ l’a makwarụ-a l’oke-lanụ-l’uzo-iri a-phodu lẹ ndu alị ono. Ọle ọ kwaphọ e -mechaa; ẹphe aburu mkpurupyata. Ọle ọ bụ; ọo g’eegbutsuje oshi achi; ọzoo oshi akpūrata; upfu iya akwaa l’alị-a; bụ g’oo-mecha nweru nwa ndu a-phodu nụ l’ime oshilọkpa Ízurelu, bụ ndu a-duru mụbe Chipfu nsọ.”

Ozi, Azáya ziru eze, bụ Éhazu

7 Teke Éhazu bụ eze ndu Jiuda; mbụ Éhazu ono, bụ nwa Jiótamu; Jiótamu buru nwa Uzáya; ọ buru teke ono bẹ Rezinu, bụ eze ndu Arámu; yele Peka nwa Remalaya, bụ eze ndu Ízurelu wụ-lihuru je etsoo ndu Jierúsalemụ ọgu; ọphu ẹphe adudu ike lwụ-kpee phẹ.

² Tọbudu iya bụ; e pfiaru iya ndu ọnu-ọlo Dévidi sụ phẹ: “Ndu Arámu bẹ ẹphe lẹ ndu Ifuremu jeakwaru atụg-ba nanụ.” Opfu ono mee; obu teahaa Éhazu yele ndibe iya ophe; g’ẹka phẹrephere enwunga oshi, bvuru l’ẹg-budu.

³ Noo ya; Chipfu bya asụ Azáya: Lufu g’unu lẹ nwa ngu, bụ Sheya-Jiashubu swiru jepfu Éhazu l’ishi mgba-mini Okpuru-uzo-imeli; mbụ l’uzo ono, eeshije eje l’ẹgu Ọsa-iphe ono. ⁴ Sụ iya: “Tọkwa ẹhu; dobekwa onwongu doo; ọphu i tsukwa ebvu. G’ọ tọ bukwaru nwa icheku-ọku labọ ono, anyihu anyihu ono l’e-me g’obu phefu ngu; mbụ nwa hanyihanyi, ẹphe aba; mbụ Rezinu; yele ndu Arámu; waa kẹ nwatibe Remalaya; ⁵ kẹle ndu Arámu; yele ndu Ifuremu; yele nwatibe Remalaya chikwaru ejo idzu g’ẹphe e-shi mebyishia ngu. Ẹphe sụru-a: ⁶ G’anyi je alwuta ndu Jiuda l’ọgu. G’anyi je atụkaa phẹ nanunanu; woru keeru onwanyi. Anyi eworu nwatibe Tabelu dobe g’ọ buru eze, l’ẹka ono.’

⁷ “O bekwanụ lẹ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike sụru l’ọ tọ byadu anwụ nno! L’o too medu ememe ophu.

⁸ ?Tọbudu Damasukosu bụ ishi mkpụkpu ndu Arámu; onye bụ ishi ndu Damasukosu buru Rezinu? A -bya anọ ụkporo apha ẹto l’apha ise bẹ ee-gwe ndu Ifuremu arakabya; k’ọphu ẹphe ta asụeduru aburu ọha ẹka phẹ.

⁹ Sụ-a; ?tọ bụdu Samériya bụ ishi mkpụkpu ndu Ifuremu; onye bụ ishi ndu Samériya buru nwatibe Remalaya? Í -pfuduru pfushia ike l’iphe, i kweru bẹ ii-mechakwaa; í tji pfuduru apfuru ophu.”

Iphe, abyabya İmanelu egoshi

¹⁰ Chipfu gbeshikwa ọzo bya asụ Éhazu-a: ¹¹ “Pfiaru Chipfu, bụ Chileke ngu g’o mee iphe-ọhubama goshi ngu; m’obeta ọ -buru l’ẹka dụ omilomi g’alị-maa; ọzoo l’ephekerephe ẹka kachaa ephekerephe.”

¹² Éhazu sụkwanu: “Mu te epfukwa. Mu te ejekwa ahụ Chipfu ama.”

¹³ Noo ya bụ; Azáya sụ: “Unu ngabekwa nchị; unubẹ ndu ọnu-ọlo Dévidi! ?Nemadzụ, unu anọduje egburwashị ẹhu ono teke asụduru unu? ?Unu eme g’unu watafua egburwashị Chileke mu ẹhu tọ? ¹⁴ Noo g’o gude Nnajiuphu l’onwiya je l’eme iphe-ọhubama nụ unu. Lẹ nwamgboko yẹ nwoke teke akwaswee a-tsuta ime nwua nwa nwoke; tẹme l’ọ gwa ya ‘İmanelu’, bụ iya bụ ‘Chileke nọ swiru anyi’. ¹⁵ Iphe, ọo-nọdu eri bụ manụ, e meru l’era-eswi; yẹ manụ-ẹnwu; mẹ ọ -maerupho iphe ree k’ọphu ọo-jikaje ejo-iphe hata iphe-oma. ¹⁶ Ọle o -betashia teke nwata ono a-maru iphe ree k’ọphu ọo-jikaje ejo-iphe hata iphe-oma; alị ndu eze labọ ono, iitsi ebvu ono a-bukotawaru ochobu.

¹⁷ “Chipfu dobeakwaru teke unu eje iphe-ẹhuka; ndibe unu ejee iphe-ẹhuka; ndu ọnu-ọlo nna unu phẹ ejekwaphọ iphe-ẹhuka; mbụ ẹgube iphe-ẹhuka, adudu ọ-dụ-g’ọo-ya, dọjeru nụ; e -shi gẹ ndu Ifuremu shichaa lẹ ndu Jiuda bukafu. Ndu oo-gude bya ọgu ono bụ eze ndu Asiriya.”

¹⁸ O -rwua teke ono bẹ Chipfu e-ku shishishi phekuta ijiji, shirọ l'ọhu ẹnyimu Ijiputu bya ephekutakwaphọ ẹn-wu, shi l'alị ndu Asiriya. ¹⁹ Ẹphe atuko bya akuru lẹ nkwegbo nkwegbo mkpoda-obvu; mẹ lẹ mgbaka mgbaka agbara-mkpuma; tuko egbudu, obvu dọ sweta; bya atuko ogba, mini aduje kujia.

²⁰ O -rwua mbọku ono bẹ Nnajjuphu e-gude akiriko, ọ nataru l'azu ẹnyimu Yufurétisu; mbu eze ndu Asiriya; gude kpua unu ishi; kpua unu ẹjí okpa; bya akpukwapho unu ẹjí-agba.

²¹ O -rwua mbọku ono bẹ onye lanu a-kutaje nweswi yee egbu labo dobe ndzu. ²² O buru era, a-nodu agbo iya jọjọ l'e-me g'onye ono nweru manu, dọ shii, ọo-nodu eri, bu manu ophu e meru l'era-eswi. Mbu l'iphe, bukpo nwa g'ephe ha phodu l'alị ono a-noduepho eri manu, e meru l'era-eswi; yee manu-ẹnwu.

²³ O -rwua mbọku ono; iphe, bukpo ẹka e shi nweru unu vayinu labo lẹ vayinu ukporo iri, e shi eretaje ẹkpa-ego ise buwaa iphe, a-dọ iya nu bu ogara-mbo yee olekarara. ²⁴ Iphe, nemadzu e-gudeje eje iya a-buru uta yee apfu; kele alị ono l'ophu bu iphe, e-ji iya nu bu ogara-mbo yee olekarara. ²⁵ A -bya l'ubvu ubvu ono, bu ẹka e shi egudeje ogo akọ akoko; nemadzu ta aduedu ike eye iya ishi; kele ogara-mbo yee olekarara a-tuko iya sweta. Lọ buru ẹka eswi yee aturu a-nodu awu-phe.

Ndu Asiriya bu ndu Chipfu gude eje ozi

8 Noo ya; Chipfu bya asukwa mu pho-a: "Wota ekwo, eedeje iphe; ekwo, dọ ọsa dee iphe; gudekwa mkpara-ekwo mmanu dee ya. Iphe, ii-de iya bu 'Maha-Shalalu-Hashi-Bazu', bu iya bu 'Eme egwegwa l'okwata; ezi kororo l'iphe onye ọzo.' ² L'i kua onye uke Chileke, bu Uraya; yele Zekaraya nwa Jieberekaya, bu phe bu ndu e gude ire phe ẹka g'ephe buru ndu ekebe."

³ Noo ya; mu bya ejepfu nyee mu. O tsuta ime nwua nwa wokeye. Chipfu bya asu mu: "Iphe, ii-gu nwata ono bukwa 'Maha-Shalalu-Hashi-Bazu.' ⁴ Kele-a; nwata ono -bya amaru eku 'nnana' yee 'nene' bẹ eze ndu Asiriya byakwaru bya achitakota ẹku ndu Damasukosu yee iphemiphe, ndu Sameriya nweru."

⁵ Chipfu byakwa bya epfuru yeru mu ọzo su: ⁶ "Eshinu ndu-a jikaru mini ono, aso nwa rima ono; mbu mini Shilowa; bya etechiaru eswa kpua eze Rezinu yee nwatibe Remalaya ⁷ bẹ Chipfu abyakwa agbapyabẹ phe l'eze utso, e-shi l'enyimu Yufurétisu. Utso ono bu eze ndu Asiriya; yee akpabiri iya l'ophu. Utso ono a-tuko ogba iya l'ophu gbafushihu; bya atuko oma iya sweta; ⁸ soro gborogboro soba l'alị ndu Jiuda; awuchaa ya awuwu; bya awochaaru iya l'ekpiri. Nku iya, o tusaru atusa atuko uswekete alị ngu ono gbarwee; gube Imanelu!"

⁹ Unu chia mkpu ogo; unube ohamoha! G'a chikashikwaa unu achikashi! Unu ngabekwa nchi; unube ndu bu l'eka dọ ẹnaya! Unu dzukobekwa k'ogu; ọle aa-chikashikwanu unu achikashi. Su-a; unu dzukobe k'ogu; ọle aa-chikashikwanu unu achikashi. ¹⁰ Unu chikpo idzu g'unu e-me iphe! Ọle aa-gbaghashile iya-a. Unu pfua g'unu e-me iya! Ọle o to dudu g'unu pfuru iya. Noo kele Chileke nọ swiru anyi!

Atsu Chileke ebvu

¹¹ Chipfu bya ebyibe mu mkparawa ẹka iya ono bya epfuru yeru mu; loo mu ẹka lẹ nchi su mu ge mu te etsokwa ndu-a. O su mu-a: ¹² "Iphe, ndu-a suru l'ọ bu achị ejo idzu; unu b'ekwekwa l'ọ bu achị ejo idzu! Iphe, ephe atsu ebvu; unu ta atsukwa iya ebvu; ophu unu ejekwaru iya aphuru kparikpari! ¹³ Oo Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike bu onye unu e-kweje l'ọ dọ nsọ. O buru iya bu onye unu a-tsuje ebvu; buru iya bu onye unu a-noduje aphu kparikpari l'iphu iya. ¹⁴ Teme o buru iya a-buru ẹka e doberu nsọ. Teke a byaru l'eka onu-ulo Izurelu ono nọ; ephebe bẹ ọo-buru mkpuma, ee-vukotaje daa iko bya abukwarupho agbara mkpuma, e-meje g'ephe daa iko. A -byakwanu l'ehu ke ndu Jierusalemu l'ọ buru igbudu yee onya, a gbaberu phe. ¹⁵ Ẹphe a-dọ igwerigwe kpoo ya okpa. Ẹphe adaa tsukwoshihu; l'a nmakokwaa phe pho l'onya; kpua phe lẹ ndzu."

¹⁶ Iphe-a, mu epfu g'e meje-a bẹ ee-woru kechia ekechi; l'e woru ekemu ono suchia g'ọ kwaanu ndu etsoje mu nu. ¹⁷ Mbdua a-nodu kwaberu Chipfu; mbu onye ono, woru iphu iya wohaaruru onu-ulo Jiekpo ono. O buru iya bẹ mu e-le ẹnaya iya.

¹⁸ Wakwa mu baa; mu l'ụnwegirima ono, Chipfu nuru mu ono. Anyi bụkwa iphe, egoshi iphe; bya aburu iphe-ophubama, duru ndu Ízurelu; mbụ iphe, shi l'ẹka Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; bya aburu Chipfu, bu ebubu l'úbvú Zayonu.

¹⁹ Ndiphe asuje ngu g'i je l'aji l'ibe ndu aphụ ophuleny a mę ndu emeje omamanshi; ndu bụ okpurọswa bę epe aphuje; teme epe nọdu anọduje epfu l'ime onu l'ime onu; ?buchia Chileke bę e te ejechidaa ajita iphe? ?Denu g'o gude o buri onye nwuhuru anwuhu bę ndu dzu ndzu ejejehia aji iphe?

²⁰ Tụbe nvọ l'ekemu; yele iphe, mu karu g'e meje. O -buru l'ephe te epfudu akunyabe opfu ono; o ya bu l'ephe taa ahumadu iphoro nchi-abohu.

²¹ Aphu a-tsuru phe; egu emeshia phe ike; l'eka epe tsoru ali eka ono aghaphe botorii. Teke mbà tueru phe pho; ehu agbangahu phe. Epe apalia enya imeli wata ephu onye eze phe iphu; yele Chileke phe. ²² Epe abakwa apazeta enya lee le mgboko. Iphe, epe a-huma aburupho aphu ye ochii, l'a-nodu agba nu ye ragaraga iphe, a-nodu eye phe ebvu. L'e woru phe chie l'eka gbakotaru tsukiribaa.

9 Oke g'o duhabe; e -mechaa bę o to duedu iphe, adu ragaraga l'enya ndu no l'iphe-ehuka. Teke k'ichee bę o to dudu iphe, a guberu ali ndu Zebulonu ye ali ndu Nafutali. Obenu l'o -be l'iphu bę aa-kwabę ndu bu eze-enyimu ntse ubvu; mbu ndu bu l'azu enyimu Jiodanu azu iya ophu, bu iya bu ali Galili, bu eka ono, ndu ohozo bu ono.

A nwuru anyi nwaswa

² Sụ-a; ndu no l'ime ochii

humaakwaru iphoro,

paru eka.

Ndu k'ono, bu l'ali ono,

gbakotaru tsukiribaa ono

be iphoro nwuakwaru

ke phorokotokongu.

³ Oha ono be i mewaru;

o ka shii; bya emee;

ehu ka phe atso utso.

Epe nodu anoduje l'iphu

ngu ete eswa ge ndu

ete eswa ekpu iphe,

epe metaru l'opfu,

epe koru;

ge ndu ete eswa l'eka

epe eke iphe,

epe kwataru l'okwata.

⁴ L'o bu-a g'i meru teke

i mekperu ndu

Midiyanu teke ndiche

pho bu g'i chikashiru ivu-erwa,

shi nyipyabe ndibe ngu;

bya anyakashia mgborigwe,

e shi swebe phe l'ukuvu;

ye oshi,

ndu emekpa phe ehu shi

gude echi phe echachi.

⁵ Akpọkpa ndu ojọgu g'ọ ha,
 e gude lwụa ọgu;
 mękpoo iphe, bụ uwe,
 a rwaphuru lẹ mee bẹ bụ
 iphe,
 e doberu k'akpọ ọku;
 mbụ l'ọo-dụ gẹ nkụ,
 e gude aphụ-nwu ọku;
⁶ kẹle a nwuru anyi nwaswa;
 mbụ l'a nuru anyi nwa
 nwoke.

Ọ bụru iya bụ onye a-buru
 onye-ishi.

Iphe, aa-nọdu eku iya bụ
 "Onye mkpozi-uzo,
 dụ biribiri";
 yẹe "Chileke,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike";
 waa "Nna-ojejoje";
 waa "Onye-ishi,
 eme gẹ nchị dụ doo".

⁷ Abubu, ọo-buru onye-ishi;
 yẹe nchị-odoo,
 e-shi iya l'ẹka a-nọdu aka
 shii eje ala l'iphu;
 tẹme ọphu ọ byadu
 abvụ abvụbvụ.

Ọo-nọdu l'aba-eze
 ochochoroche iya,
 bụ Dévidi bụru eze.

Oo-gude ekpe ikpe, pfuru ọto;
 waa apfubekoto mee ya
 g'ọ keru jingujingu;
 mbụ mee ya g'ọ nguru
 anguru e -shi lẹ teke ono
 jasụ l'ojejoje.

Ọ bụru g'ọ phụ-tabẹ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
 l'ẹhu l'e-me g'ọ mee ya.

Ndu Ízurẹlu akpatsu Chipfu ẹhu-eghu

⁸ Nnajiuphu pfuwaru iphe, ya e-me oshilọkpa Jiékpọ. Iphe ono tukoru ndu Ízurẹlu l'ishi; ⁹ k'ọphu bụ lẹ ndu Ízurẹlu l'ophu a-makọtaru iya; mbụ ndu Ifuremu; mękpoo ndu bukọta lẹ mkpukpu Samériya; ndu egudeje eku onwophẹ yẹe etsetse, shi phẹ l'ọkpoma sụ: ¹⁰ "Ụlo ono, e gude ẹja kpụa ono bẹ dakpọshihuakwaru nụ. Ọle anyi a-pyikwanu mkpuma kpukwaa ya. Oshi sịkamo ono bẹ e gbutsuakwaru. Ọle anyi e-wokwanuru oshi sida je adzakwaa l'ozo iya."

¹¹ Ọle Chipfu byaru eyeeru ndu ọhogu Rezinu ọkpukpu-ike g'ẹphe je etsoo phẹ ọgu; mbụ lẹ ndu ọhogu phẹ bẹ ọ tųgbawaru nanụ doberu phẹ. ¹² Ndu Arámu shiakwa l'ụzo ẹnyanwu-awawa. Ndu Filisitayinu shi l'ụzo ẹnyanwu-arịba saa ọnu gabala bya eworu ndu Ízurẹlu lwụa. Ọle iphemiphe ono mechaarụ; ẹhu nọdu eghuẹle-a Chileke egghu. Ọ paliẹle-a ẹka g'ọ paliru iya.

¹³ Ọle ndu Ízurẹlu ta adakọbeduru lwapfuta onye ono, chiru phẹ iphe ono; mbụ l'ẹphe ta achọduru Chipfu ono, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike ono. ¹⁴ Ọo ya bụ lẹ Chipfu e-bufu ndu Ízurẹlu ishi bufu phẹ ọdzu; sàshíja igu; pheshia ẹswa l'akpuru ẹnyanwu lanụ. ¹⁵ Ọ bụru ndu bụ ọgerenya; yẹe ndu nweru ẹnya bụ phẹ bụ ishi ọbu. Ọ bụru ndu mpfuchiru Chileke, bụ ndu ezi iphe, abụdu ire-lanụ bụ mgbọdzu. ¹⁶ Ndu edu ndu Ízurẹlu eduswekwa phẹ eduswe; tẹme ẹphebedua, eedu ụzo ọbu bụru ndu e dufuru ụzo. ¹⁷ Ọo ya bụ lẹ ndu bụ okorọbya l'alị ono te emedu g'ẹhu tsọo Nnajjuphu ụtsọ. Ndu enwedu nna yẹe ụnwanyi, ji phẹ nwụhuru bẹ ọ tọo phuduru obu-imemini. Noo kẹle onyemonye te emedu ele Chileke; tẹme onyemonye bụwaru onye ejo-iphe; bya egudewaa ọnu epfu mkpọkoro opfu. Ọle iphemiphe ono mechaarụ; ẹhu nọdu eghuẹle-a Chileke egghu. Ọ paliẹle-a ẹka g'ọ paliru iya.

¹⁸ Ejo-iphe, ẹphe eme enwu phuruphuru g'ọku. Ootsu ọgara-mbo etsu olekarara. Tẹme ọ tųko ẹpfukala, nọ l'ọswa l'ophu eze wọwoowoo; k'ophu bụ l'ire-ọku iya zelihuru tsoru ẹnwuru-ọku iya ala l'eli l'eli. ¹⁹ Oke ẹhu-eghu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bẹ a-nma alị ono l'ophu swọkoswoko. Ọ bụru ndu Ízurẹlu a-buru manụ-ọku, aa-nọdu ekpu l'ọku ono g'ọ gude bulihu ebulihu. Ọphu ọ dudu onye aphụjeru nwune iya obu-imemini. ²⁰ Ẹphe e-gbu l'ẹkutara ria; ẹgu agule phẹ-a. Ẹphe eria k'ẹkicha; o too jikwa phẹ phọ. Onyemonye a-taahaa anụ onye yẹe ya bụ. ²¹ Mbụ lẹ ndu Manáse a-taahaa anụ ndu Ifuremu. Ndu Ifuremu ata kẹ ndu Manáse. Ẹphe atụko gha iphu tsoahaa ndu Jiuda ọgu. Ọle iphemiphe ono mechaarụ; ẹhu nọdu eghuẹle-a Chileke egghu. Ọ paliẹle-a ẹka g'ọ paliru iya.

10 Nshio ndu ono, anọduje atụ ekemu, apfuduru-oto; mbụ ndu asuje g'e mee iphe, egbupyata anụ; ² k'ophu a taa haduru ndu ụkpa enge; yẹe k'ophu ẹphe a-nafu ndibe Chileke, bụ ndu eemekpa ẹhu iphe, rwuberu phẹ nụ. Ndu woru ndu ji phẹ anọedu dobe nri eriri. Tẹme ẹphe nọdu ana ndu enwedu nna nfu. ³ ?Bụ gụnu bẹ unu e-me mbọku Chileke abya unu agbaphe; mbụ mbọku, mkpurupyata e-shi ụzenya bya? ?Bụ onye bẹ unu a-gbapfu g'ọ dzọo unu? ?Bụ awe bẹ unu a-ha ẹku unu? ⁴ Ọ tọ dukwa iphe, aphodu nụ; gbahaa g'ẹphe kpua unu lẹ ndzụ; lọo unu wuruwuru l'alị; ọzoo ẹphe egbua unu egbugbu. Ọle iphemiphe ono mechaarụ; ẹhu nọdu eghuẹle-a Chileke egghu. Ọ paliẹle-a ẹka g'ọ paliru iya.

Ikpe, Chileke e-kpe ndu Asiriya

⁵ "Nshio gube Asiriya; mbụ gube ọha ono, bụ ngu bụ oshi-mpalẹka, mu egudeje egoshi ẹhu-eghu mu. Tẹme ọ bụru l'ẹka ngu bẹ mgboro oke ẹhu-eghu mu ono nọ gẹdegede. ⁶ Mu a-chịru Asiriya yeru ọha, amadụ mube Chileke. Mbụ lẹ mu e-woru iya nwaru ọha, akpatsuje mu ẹhu-eghu; g'ẹphe kwaa ya ọkwata kee iphe phẹ l'ọha. Ẹphe azọo phẹ tọlitoli g'onye azọka ẹpuchi lẹ gbororo."

⁷ Obenu l'ọ tọ bụdu iphe ono dụ yẹbedua l'obu. Ọ tọ bụduro iphe ono bụ iphe, ọori. Iphe, bụ uche iya bụ eme-byishi iphe emebyishi; g'ọ mee g'ọha, dụ igwerigwe chihu. ⁸ Ọ -nọdu l'ootu onwiya ẹpha sụ: "Ọ kwa lẹ ndu-ishi ojogu mu bukota eze eze? ⁹ Mkpukpu Kaluno ?tọ bụdu gẹ mkpukpu Kakemishi dụ bụ g'ọ dụ? Ọ bụru gẹ mu meru mkpukpu Hamatu bụ gẹ mu meru mkpukpu Apadu; bụru gẹ mu meru mkpukpu Samériya bụ gẹ mu meru mkpukpu Damasukosu. ¹⁰ Eshinu ẹka mu duru ike gudechaa alị-eze ndu agwo ọbvu; mbụ alị-eze ọphu nshi phẹ ka kẹ Jierúsalemụ yẹe Samériya shii; ¹¹ ?buchia Jierúsalemụ yẹe nshi nshi, dụ iya nụ bẹ mu ta anudu aphụ ẹgube ono, mu nuru ndu Samériya yẹe iphe, ẹphe agwa ono?"

¹² Nnajjuphu -meghechaephọ iphe, oome l'ẹhu úbvú Zayonu yẹe Jierúsalemụ bẹ oo-pfu sụ: "Mu a-hụ eze ndu Asiriya ahùhù; kẹle o lekeberu ẹnya gude obu iya eku onwiya; bya egude ẹnya etse etsetse.

¹³ "Noo kẹle ọ sụru: 'Ọo ike ọkpu nkemu bẹ mu gude mee iphe-a, mu meru-a. Ọ bụru mmamiphe mu bẹ mu gude mee ya; opfu l'iphe edoje mu ẹnya. Oke-alị ụnwu-eliphe bẹ mu meru ọphu oke adụedu l'ẹka o shi dụ. Mu kwaa ẹku phẹ l'ọkwata; bya emekpee ndu eze phẹ kẹle mu gbaru mkparawa. ¹⁴ Ọo g'aachitaje ẹpfune ẹnu-a bụ

gę mu tųfuru ęka chįta ęku ọhamoha. Ọ bųru gę nemadzų achįkoje ękwa-iphe, a gbagharu agbagharų-a bų ge mu chįkoberu ndu alį, shi ękameka l'ophu. Ọphu ọ dųdu g'ọ ka mma l'ọo ndu alį ęka lanų chiru ñkù kpaa; ọzokwanu jaa ọnu too; ọzoo raa pfųrii.' "

¹⁵ Obenu lę Chipfu sųru-a: "Ogbunkų; ?oo-ku onwiya kughata onye gude iya egbu iphe tọ? Tọ mma, egude-je ekwobu oshi ?ọo-wata ekuru onye gude iya nų onwiya? G'ọ bų lę mgbọrįgwè a-dų ike ngalia onye apalıje iya nų; ọzokwanu g'oshi-mpalęka wata etu onwiya ępha sų lę ya ta abųekwa oshi."

¹⁶ Ọo ya bų lę Nnajiuphu; mbų Chipfu, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike l'a-chįru ęjo iphe-ememe yeru ndu ojọgu iya ono, gbaru mkparawa ono. Ọ bųru l'ime ęhu phę bę oo-mecha phų-nwua o-nwu-phuruphuru ọku. ¹⁷ İphóró ndu Ízurelu a-bųru ọku; mbų l'onye nsọ kę ndu Ízurelu a-bųru ọku, enwu enwunwu. Ọ bųru eswe ujiku lanų bę oo-nwu phoophoophoo kekọta ọgarambo; yęe ọbyambvu, dųkota iya nų. ¹⁸ Ęguru ono, ọswa iya dų ono; yęe alį phę ono, dų ree ntųmatu ono bę oo-mecha mebyishichaa l'ọ laa pyętee g'onye iphe eme; ¹⁹ k'ọphu bų l'oshi, a-phọdu l'oke ọswa iya ono a-dų olemole shingushingu kpọ; k'ọphu nwatanshįi e-dekọta iya l'ękwo.

²⁰ O -rwua teke ono bę nwa ndu phọduru nų l'ime ndu Ízurelu; mbų nwa ndu ọphu wafųru nų l'ọnu-ọlo Jíekọpu ta akpọedu obu eyeru ndu ono, echije phę pyaapya ono. Ọ bųru onye ęphe a-kpọru obu yeru ọkpobe eyeru a-bųru Chipfu; mbų Onye nsọ kę ndu Ízurelu. ²¹ Nwandu ono, phọduru nų ono e-mechaa lwa; mbų lę nwa ndu a-phọdu l'ọnu-ọlo Jíekọpu e-mechaa lwa lwapfuta Ọkalibe-Kakọta-Ike ono, bų Chileke. ²² Sų-a; mbų l'a makwarų-a l'unubę Ízurelu ha g'ęja, dų l'agųga ęnyimu. Ọle ọ bų-a nwųphodu nemadzų e-mechaa lwa. Ọla-l'iswi phę bę a tubuwarų l'onoo g'ọo-dų. G'oo-me iya ono a-bųru l'orwuberu iya. ²³ Ọ bųru Nnajiuphu; mbų Chipfu, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike l'e-gude ęka iya mebyishia ọhamoha ọbu l'ophu, bų iphe, a tubuwarų l'oo-me phę.

Aphų, Chipfu a-nų ndu Asiriya

²⁴ Ọo ya bų lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu ọphu bų Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Unubę unwu mu, bų ndu bu l'úbvú Zayọnu; unu ta tsųkwa ndu Asiriya ebvu; mbų ndu ono, anọduje echi unu oshi-mpalęka ono. Tęme ęphe nọdu apalıje mgboro echi unu gę ndu Ijiputu shi echije iya unu-a. ²⁵ Ọ tọ dųkwa g'ọo-nọ-beru; ęhu eghubuhu mu eghu l'opfu ęhu unu. Mu eworu oke ęhu-eghu mu ghaaru ęphebedua woru phę mebyishia."

²⁶ Chipfu, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike l'e-gude ęchachi chia phę gbaagbaa ęgube ono, o chiru iya ndu Midiyanu lę mkpuma Orebų. Mgboro iya bę ọo-palikwaphọ maaru mini ęgube ono, o meru iya l'alį ndu Ijiputu ono. ²⁷ Lę mbọku ono bę ee-zi unu ivu ęhu phę g'ọ tọ tukoru unu l'ukuvu. L'a nyafų iya unu g'ọ tọ tųkuehe unu l'olu. Iphe ono, e gude kegbabę unu ono agbabuhu kęle unu pawaru okporokpo.

Ndu Asiriya abya ọgu

²⁸ Ndu ọhogu ono bahųwaru mkpųkpu Ayatu shita je aghabua mkpųkpu Mįguronu. Ọ bųru ęka ęphe jeru je akųbe iphe phę bų lę mkpųkpu Mikumashi. ²⁹ Ęphe gbaa gorogoro nyįghatakota mgbaka mgbaka úbvú epfuje sų: "Ęka anyi a-kwa bųkwa lę mkpųkpu Geba." Ndu mkpųkpu Rama wata anma pyaapyaapya. Ndu mkpųkpu Gibiya, bų ęka Sọlu shi buru; ye ọkpa l'ọso gbala. ³⁰ Unu chia mkpu; unubę ndu mkpųkpu Galimu! Unu ngabękpodapho nchį; unubę ndu mkpųkpu Layisha! Unu kaa; unubę ndu mkpųkpu Anatọtu! ³¹ Ndu mkpųkpu Madumena bę agbawaa ọso. Ndu mkpųkpu Gebimu nọdu edomishiwaa onwophę. ³² Ọ bųru mbọku ono bę ęphe e-jeta je agbųru lę mkpųkpu Nobu. Ęphe egbu ęka swįkiswiki l'iphu úbvú Zayọnu ono; mbų l'eli úbvú Jierúsalemu.

³³ Lewarọ; Nnajiuphu; mbų Chipfu, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike e-gude ọkphehu, parų ęka kwafų ękali-oshi ono. Ee-gbutsu oshi ono ndu ọphu dųje phengara phengara; mbų mee; ndu ọphu dų ogologo alwazeta alį. ³⁴ L'ọ gude ogbunkų gbukaa ępfukala k'eze ọswa ono. Ọo ya bų l'ọswa ono, nọ l'úbvú úbvú Lébanọnu ono l'adaa l'iphu onye ono, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike ono.

Ekalí Jiesi

11 Mkpírikpu upfu-oshi ono,
bụ Jiesi l'e-rwuta irwu.

Ọ bụru l'ogbarabvu iya bẹ
ekali e-shi nyíkata.

² Unme kẹ Chipfu a-nọdu iya
l'ẹhu; mbụ Unme,
emeje g'a maru iphe;
bya abụkwarupho Unme,
emeje g'iphe doo ẹnya;

Unme mgbazi;
bya abụkwarupho Unme,
emeje g'ike dụ;
Unme, emeje g'a nwụta iphe;
bya abụkwarupho Unme,
emeje g'a tsụ Chipfu ebvu.

³ Ọ bụru iphe, a-duje iya ree
bụ g'a tsuje Chipfu ebvu.

Ọ tọ bụkwa iphe,
o gude ẹnya hụma bẹ
oo-gudeje ekpe ikpe;
ọphu ọ bụkwa iphe,
ọ nụmaru lẹ nchị bẹ
oo-gudeje kpebua iphe,
dụ k'ekpebu.

⁴ Ọ chia iphe, meru nụ bụ
l'oo-kpeje ndu adudu
g'ọ dụ phẹ ikpe, pfuru ọto.

Ọ bụru ikpe,
pfuru nhamụnha bẹ
oo-gudeje kpebua ikpe
ndu ụkpa l'eliphe-a.
Eliphe l'ophu bẹ oo-gude
mgboro,
dụ iya l'ọnu chia gbaagbaa.

Ọ bụru unme,
ọ tųru atųtu bẹ oo-gude
phụa ndu ẹjo-iphe tẹrii.

⁵ Apfụbekoto a-bụru iphe,
oo-ke l'upfu.

Apfụshi ike, l'iphe,
o pfuru abụru iphe,
ọo-tubutajẹ uwe iya l'upfu.

⁶ Ejo-nkụta-ọswa bẹ oo-me;
yẹe ụnwu atųru akpaahaa

ęghirigha.

Agụ yęe egghu adọaha l'ęka
lanụ.

Nweswi; mę nwoduma;
mękpoo anụ,
atsųje onwiya ębà a-tųko
akpa ęghirigha.

Ọ bụru nwatanshii bę
a-nọduje eche phę nụ.

⁷ Ne-eswi; yęe ęjo anụ-ęgbudu,
bụ biye a-nọdu ata nri
ęghirigha.

Ụnwu phę atųko adọ l'ęka lanụ.
Tęme oduma abụru anụ,
a-nọdu ata ęswa g'oke-eswi.

⁸ Nwa, angụ ęra a-nọduje
l'ọnu ęnu óghù ebvu ebvu.
Nwatanshii, a mifuwaru ọnu
l'ęra ewojeru ęka ye
l'ęnu ogiji.

⁹ Iphemiphe ono ta adụdu
ọphu emeka nemadzų iphe;
ọphu ọ bųro k'emegbu l'úbvú,
e doberu mu nsọ l'ọphu;
kẹle ọo gę mini do-jiru
oma ęnyimu-a bų g'eliphe
l'ọphu a-madzuru Chipfu.

Alwalwa ndu a kpųru lę ndzų

¹⁰ O -rwua teke ono bę ọgbarabvu Jiesi ono a-bųru ękwa-ọhubama k'ụnwu-eliphe. Ọ bųru iya bę ọhamoha a-nọduje agba agbapfu; ọkpoku iya a-dų akpabiri l'ęnya. ¹¹ Mbų l'o -rwua mbọku ono bę Nnajiuphu a-machị ęka iya ọzo k'ugbo ębo nafųtafuchaa nwandibe iya ndu ọphu a-phọdu l'alị ndu Asiriya; mę l'alị ndu Ijiputu; mę l'alị Paturọsu; mę ndu ọphu e-shi l'alị ndu Kushi; mę ndu ọphu e-shi l'alị ndu Elamu; mę ndu ọphu e-shi l'alị Shina; mę ndu ọphu e-shi lę mkpųkpų Hamatu; mę ndu ọphu e-shigba l'ọha, bukube eze-ęnyimu. ¹² Ękwa-ọhubama bę ọo-paliru ọhamoha; bya atųko ndu Ízurelu, a kpųru lę ndzų chịtachaa; l'o rwukọbe ndu Jiuda ono, a tųkaru nanųnanu ono. Ęka oo-shi rwukọbe phę bų lę nkulahų eliphe ųzo ęno ono. ¹³ Okophoo ndu Ifuremu e-phukashihu; l'e mee gę ndu ọhogu ndu Jiuda chihu. Mbų lę ndu Ifuremu te ekoęduru ndu Jiuda okophoo; ọphu ndu Jiuda adųeduru ndu Ifuremu ęhuka. ¹⁴ Ęphe e-zi phaa je ndu Filisitayinu bu l'ųzo ęnyanwu-arịba swọkos-woko. Ęphe abyakwaphọ erwukọbe onwophe je akwagwoo ndu bu l'ųzo ęnyanwu-awawa. Ęphe a-zų ndu Edọmu yęe ndu Mówabu gburumu. Ęphe emee ndu Amọnu ęphe anọdu phę l'ęka. ¹⁵ Chipfu l'e-me g'ọ tahų; mbų nkulahų eze-ęnyimu Ijiputu. Ọ bųru phęrephere, ekpo pharaphara bę oo-zi gude phee ęka l'eli eze nggele Yufurétisu. Oo-me iya l'ọ ta-bushihu atabushihu; tabuha uzi ęsaa; k'ọphu nemadzų a-zọje gędengu gędengu gędengu ghata iya. ¹⁶ Nwandibe iya ndu ọphu phọduru nụ, e-shi l'alị ndu Asiriya alwa bę aa-tọgboru oji, a-dabyiru kę phorokotokongu; ęgube ono, a tọgboru iya ndu Ízurelu teke ono, ęphe shi l'alị ndu Ijiputu alwa ono.

Ebvú ekele

12 Sụ-a; mbọku ono bẹ
ji-sụ:

“Mu e-kele ngu ekele gụbe
Chipfu; kẹle mu shi mee;
ẹhu nọdu egghu ngu egghu.
Ọle nta-a bẹ ẹhu-egghu ngu
jizetawaru;
ị bya awata mu adụ obu.

² Lenu; ọ kwa Chileke bụ
onye ndzọta mu.

Mu a-kpọru obu ye l'ẹka ọ nọ;
ọphu ndzụ agụdu mu;
kẹle Nnajiuphu,
bụ Chipfu ono bụ ọkpehu
mu bya abụru iya bụ
olu ebvú mu.

Tẹme ọ bya nta-a bya abụru
onye dzọru mu nụ.

³ Ọ kwa ẹhu-ụtso bẹ ii-gude seta
mini lẹ wẹlu ndzọta.”

⁴ Noo mbọku, ji-wata epfu sụ:
“Unu kele Chipfu ekele;
unu raku ẹpha iya!

Unu mee g'ọhamoha
madzuru iphe-ọma,
o meru!

Raa ya arara l'ẹpha iya parụ
ẹka!

⁵ Gụ-ku Chipfu ebvú ekele;
kẹle iphe-ọma,
o megbabẹru nyịberu
anyịbe.

Unu mekwaphọ gẹ mgboko
l'ophu madzuru iphe ono,
o megbabẹru ono!

⁶ Unubẹ ọha,
bu l'úbvú Zayọnu;
unu tya ụzu ẹhu-ụtso;
kẹle onye ono,
nọ l'echilabọ unu ono
parụ ẹka;
mbụ Onye Nsọ kẹ
ndu Ízurelu.”

Epfu opfu ẹhu ndu Bábilonu

13 Ọwaa bú ozi, Chileke ziru zidoru ndu Bábilonu. Ọ búru onye o ziru iya bú Azáya nwa Emožu.

²“Palia ẹkwa-ọhubama l'eli úbvú, dabyiru swachamu. Nọdu l'ẹka ono chiaru phẹ mkpu. Pheeru phẹ ẹka g'ẹphe shia ọnu-uzo bahu l'ẹka ndu a maru ẹpha phẹ nọ. ³Mbẹdua, bú Chipfu tųwaru ekemu nų ndibe mu, bú ndu mu doru nsọ; bya achikobekwapho ndibe mu, bú ndu ọkpehu dų g'ẹphe je egoshi l'ẹhu eghu mu eghu; mbų ndu ẹhu anọduje atsọ lẹ mu parų ẹka.”

⁴Nųmakpodapho ọzu, aatų l'eli úbvú; g'ikpoto ndu parų ẹka apaa. Nųmakpodapho wọowoowo, ọhamoha atų; g'ọha, eme ndzukọ. Ọ kwa Chipfu, bú Ọkalibe-Kakọta-Ike achikobe ndu a-lwųru iya ọgu. ⁵Ndu ono shi ẹka dų ẹnya; ẹphe shi l'ẹka igwe jeberu. Ọ búru Chipfu; yẹle ndu bú ngwọgu, o gude egoshi l'ẹhu eghu iya eghu bẹ l'eme g'ọ bya emebyishikota ndu alı-a l'ophu.

⁶Unu kwaa idemini ẹkwa; kele eswe Chipfu dųwaa ntse! Mbọku ono a-bųru eswe ala iphe l'iswi. Ọ búru l'ẹka onye oo-shi bú Ọkalibe-kangokọtaru-nų. ⁷Ọo ya bú l'ẹka onyemonye a-tųlwahu. Obu eterwuhu onyemonye.

⁸Ẹphe atsųhu ebvu; ẹhu aphųhu phẹ ųphu; l'ọburu iphe-ẹhuka byaru phẹ gẹ nwanyi, ime eme. Onyemonye adų nwibe iya akpabiri. Ẹphe agbanwųbe iphu ẹhuka ẹhuka. ⁹Lekwa lẹ mbọku kẹ Chipfu abyaakwaa. Mbọku ono a-bųru eswe omeliwe; bya abųru mbọku oke ẹhu-eghu. Noo mbọku, ee-me gẹ mgboko l'ophu búru ochobu. L'aa-tųko ndu iphe-ẹji, nọ iya nų mebyishia. ¹⁰Mbọku ono bẹ kpokpode, nọ l'igwe g'ọ ha te eekwa paapaapa. Ẹnyanwu ekeru l'ẹka ọwataje wata agba ọchii. Ọphu ọnwa echidu ilile.

¹¹Chipfu sųru-a: “Mu a-nų eliphe l'ophu aphų iphe-ẹji iya. Mu anųa ndu ẹjo-iphe aphų ẹjo-iphe, ẹphe eme. Mu emee gẹ ndu anọduje aba abaa te ekuhẹ onwophẹ; bya ekuzeta ndu eku onwophẹ l'ọkponu ọkponu phẹ. ¹²Mu e-me gẹ nemadzų dų ọko lẹ mgboko; mbų g'ọ ka ọkpobe mkpọla-ododo adų ọko. L'ọ kakwaphọ mkpọla-ododo ọphu shi l'alı Ofi adų ọko. ¹³Mbų-a; mu e-me g'imigwe l'ophu nmahų jiiijiii. Eliphe anmaa jiiijiii jasų ọokporiberu l'ẹka o shi ngųru. Ọ búru iphe, a-kpa iya nų bú oke ẹhu-eghu ono, bú ọphu a-nọdu eghu mųbe Chipfu, bú Ọkalibe-Kakọta-Ike l'eswe oke ẹhu-eghu mu ono.

¹⁴“Ọ búru gẹ mgbada, aachı ọso agbajẹ-a; ọzoo g'atųru, enwedu onye eche iya nų agbakashıhuje-a bú g'onyemonye a-nọdu agba agbapfu ndu ẹphe l'ẹphe bú. Mbų l'onyemonye a-zẹ l'ọso agba ala ẹka a nwųru iya.

¹⁵Onyemonye a -hųmakwanuru ahųma; aa-nmafua ya ẹpho. Teke ọ bú onye e guderu egude; ọola l'ogu-echi.

¹⁶Unwegirima phẹ bẹ aa-nọdu l'iphe phẹ gbubushia mkpirikpu mkpirikpu. L'a kwaa iphe phẹ l'ọkwata; phatọshia unwanyi, ẹphe alų alųlu.

¹⁷“Lekwa; ọ kwa ndu Midiya bẹ mu a-kpatsu g'ẹphe jepfu phẹ ọgu. Ndu adųdu iphe, ẹphe gųberu mkpọla-ọchaa; ọphu mkpọla-ododo agųdu phẹ ẹgu. ¹⁸Apfų phẹ e-yebushi unwokorobyia phẹ eyebushi. Ọphu imemini akpųru-iphe, shi l'ẹpho a-dųdu phẹ. Ẹphe -gude ẹnya hųma unwegirima nshiji; ẹphe ta aphųduru phẹ obu-imemini. ¹⁹Tẹmanu-a; alı ndu Bábilonu ono, bú ẹka e gude akwabẹ alı-eze ọzo úbvù ono; mbų ẹguru alı ono, bú iya meru ndu Bábilonu; ẹphe nọdu eku onwophẹ ono; alı ono bẹ Chileke e-mechaa mebyia g'e mebyiru Sọdo-mu yẹe Gọmóra. ²⁰Ọ tọ bųbaeduru ẹka ee-buru eburu jasų l'ojejoje. Ọphu nemadzų abyadų ebuba l'ime iya; e -shi l'ọgbo sweru ọgbo. Ọphu ọ dųdu ndu Arabu akpọbe iya ọlo-ẹkwa; ọphu ndu eche atųru adọbedu iya atųru phẹ. ²¹Iphe, a-dọru iya nų a-bųru anų, ebu l'echiẹgu. Ọ búru nkųta-ọswa bú iphe, akųjeru l'ọlo, wųshiru iya nų. Mgbashı-ujiku akųkwaru iya phọ. Eghu-ọswa apfų-phẹ karagidingu karagidingu l'ime iya. ²²Achı-anmabu a-nọduje l'ọlo phẹ, a kpųshiru ike ara ntųmatu. Nkųta-ọswa akųru l'ọlo phẹ ndu ọphu shi búru ẹguru ọlo. Ọzo bú lẹ teke ee-me iya iphe ono dųwaa ntse; mbų l'ọ tọ nọdu ọdu l'ọ nwųa.”

14 Chipfu a-phųru Jiékọpu obu-imemini k'ọphu bú l'oo-mechaa họta Ízurelų ọzo; mee g'ẹphe buru l'alı phẹ ọzo. Ndu lwarų alwalwa ayıkwaru iya phọ. Ndu lwarų alwalwa ono ẹphe l'ọnu-ọlo Jiékọpu ebua ẹghirigha. ²Ọhamoha l'e-duta phẹ dulata l'alı ẹphebe ndu Ízurelų gẹdegede. Ndu Ízurelų ono a-bųru ndu e-nweru ọhamoha; mee phẹ; ẹphe abųru phẹ ohu: unwoke l'unwanyi l'alı ọphu Chipfu nųru phẹ l'onwiya. Ẹphe aghaa ọhu kpųa ndu ono lẹ ndzų; mbų ndu ono, shi kpųa ẹphebedua lẹ ndzų ono; búru ndu a-nọdu elekọta ndu shi emekpa phẹ ẹhu.

Adada eze ndu Bábilonu

³ Chipfu e-me g'obu tushihu unube ndu Ízurelu l'aphu-a, unu erigbabe-a; me iphe-ehuka-a, unu ejegbabe-a; mekpoo ozi mkponwu-ehu-a, e keru unu-a. ⁴ Noo teke unu a-wata aturu eze ndu Bábilonu phukuku su: Onye-a, bu nwa-mmekpa-ehu-a gbę meekwadupho bugengu! Ehu gbę ghubuhuwa iya nu egbu! ⁵ Chipfu gbajishiwaru mgborigwe, ndu ejo-iphe ono shi swebe phe l'olu; mekpoo oshi, ndu-ishi shi gude echi phe echachi; ⁶ bu ndu shi egudeje ehu-egbu echi ndiphe iphe nchipyabe; mbu l'ephe gude enya, ata phe kpitikpiti lwu-kpee oha, du igwerigwe; ophu o dudu onye egbo phe nu. ⁷ Eliphe l'ophu be atutawa unme nta-a. Teme nchi duwaa phe doo. Olu-ebvu gbufu phe l'onu. ⁸ Mbu l'oshi payinu; mekpoo oshi sida k'ubvu ubvu Lebanonu be ehu tukocharu atso l'opfu ehu ngu. Epe tuko epfu su: Nta-a, e wozewaru ngu-a be ndu ekwo oshi ta abyaedu anyi ekwotsushi.

⁹ "Ali-maa kwagebewaru akwagebe g'o gba ngu ndzuta me i-lashia. O doziwaru unwumaa, l'abya ngu ndzuta; mbu maa iphe, bukpo ndu ono, shi buru ishi l'eliphe-a. Ndu ono be o meru g'ephe gbeshichaa agbeshi l'aba-eze phe; mbu ndu shi buru eze ohamoha. ¹⁰ G'ephe ha l'e-yeru ngu onu su ngu: 'Gubedua kwapho mechaaru bya aduhukwa edzu g'anyibedua; mbu bya abuhukwaru iphe, anyi bu? ¹¹ Akpabiri ngu ono g'o ha be e nwuwaru ye l'ali-maa; yele oha-gengugengu ogumogu ngu onoya. Eka buwaa iphe-azee, i ze l'eli. Mgbashiride buwaru ekwa, i phushiru l'iphe-azee ngu obu.' "

¹² Lewaro g'i shi l'imigwe daa l'ali; gube kpokpode nchi-abohu; mbu gube nwatibe onma-ewa-utsu! E chit-suwaru ngu chiru ngu ye l'eliphe; mbu gube onye shi byapyabe ohamoha l'ophu! ¹³ I pfuwaru l'ime okpoma ngu su: "Mu e-kuli onwomu kuba l'imigwe. Mu a-pali aba-eze mu g'o ha l'eli l'eli; g'o kakota kpokpode ke Chileke l'eli. Mu e-je anmakoru l'eli ubvu-ndzuko ono, no l'uzo isheli ono. ¹⁴ Mu a-tukoeppo akpaminigwe l'ophu nyihakota je anodu; mee onwomu ge mu ha ge Okalibe-kakota-shii." ¹⁵ Obenu l'a byazeru ngu byaru ngu ye l'ali-maa; l'ohulohu nsukutu ono.

¹⁶ Iphe, bu ndu humaru ngu nu a-gbe lerwebaa ngu enya elerwe; epe awata arj oriri ehu ngu su: "To buna onye-a bu onye ono, meru mgboko; o nmahu jijijiji-a; mbu onye ono, akpabiri iya guderu ali-eze l'ophu? ¹⁷ To buna iya bu onye ono, meru mgboko l'ophu; o du g'echiegu; tsupyashiru mkpukpu, a kpushiru ike, no le mgboko; ophu o dudu ndu mgboko, o kpuru le ndu, duru ophu o kweru g'ephe la ibe phe-a?"

¹⁸ Iphe, bukpo ndu shi buru ndu-eze, ohamoha l'ophu be e mekotaru ona lia. Onye ophu nonu l'ooze l'ime ilu nkiya. ¹⁹ Obenu le gubedua be a chifuru l'ilu nkengu; tuphaa ngu g'onye gbutaru ekali-oshi tuphaa. A chikoo ndu e gburu egbugbu tupyabe ngu; mbu ndu e gude ogu-echi nmafushia epho; ndu wuru laa le mkpuma ophu no l'ali-maa. Oo g'odzu, a zoru pyakapyaka aduje-a bu g'i du. ²⁰ E tee lidu odzu ngu g'e liru ke ndu ophu; kele i mebyishiwaru ali ngu; bya egbu ndibe ngu pyaapya. Awa ndu ejo-iphe be a ta abakwa ephotaje ephota ophu ozobaa. ²¹ G'e dozia eka ee-dobe unwu iya gbushia gbudoru iphe-aji, nna phe oche metaru. G'ephe te ejekwa agbalihu ke ge mgboko buru okiphe phe; epe egude mkpukpu le mkpukpu phe buchishia eliphe l'ophu.

Chileke e-mebyishi Bábilonu

²² Le Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike pfukwaru su: "Ge mu bya agbalihu tsoo Bábilonu ogo; mbu le mu e-me g'epha Bábilonu chihu; yele ndibe iya, wafuru nu; mekpoo awa iya yele oshilokpa iya. ²³ Mu e-me ali ono l'ophu g'o buru ali ebyi. Mu emee ya l'o buru ali uda. Mu e-gude ola-l'iswi zaa phe l'eza." Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

Chileke e-mebyishi Asiriya

²⁴ Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike ribuwaru iya l'angu su-a: "Tororo bu opfu bu l'oo ge mu tuberu g'iphe du bu g'oo-du. O buru iphe, mu pfuru bu iphe, e-me nu. ²⁵ Mu e-gwekwa ndu Asiriya uji; mbu ndu Asiriya ono, no l'ali mu ono. Ndu ophu no l'eli ubvu iya be mu a-zo tolitoli nwufu phe. Ophu ndibe mu evuedu ivu ehu phe. Ophu mkpa phe aduedu phe l'ukuvu." ²⁶ Nokwa ge mu chiru l'oo-duru unwu-eliphe l'ophu bu ono. Nokwa eka njo, mu

machiru l'èhu òhamoha l'ophu. ²⁷ Noo kele ọo Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike tuburu l'onoo g'ọo-dụ. Ọphu ọ dukwa onye sọru agbanwe iphe, o pfuru. Ọ machiakwaru ẹka; ọphu ọ dukwa onye sọru iya esela ẹka azụ.

Chileke e-mebyishia Filisitayinu

²⁸ Ọ kwa l'apha eze ono, bụ Éhazu nwuhuru bẹ mu nataru ozi-a. Ozi obu sọru-a: ²⁹ “Unu te etekwa ẹsua; unubẹ ndu Filisitayinu g'unu ha; opfu lẹ mgboro, e chiru unu gbajihuru; kele iphe, e-shi l'agwo ono futa bukwa ogiji. Akpuru, ọo-mita buru okpontonu, apfu saa saa. ³⁰ Noo teke onye kachaa akpa nri l'ime ndu akpa nri a-huma nri riaha. Ndu adudu g'ọ dọ pẹ aze pyakoo; ọ tọ dudu iphe, byaru eme pẹ nụ. Obenu l'ogbarabvu nkengu bẹ mu e-gude okpa-nri mebyishia. L'o woru nwa ndibe ngu; nwa ndu ọphu phoduru nụ phushikota tẹerii.

³¹ “Chia mkpu gube oguzo! Tụa ọzu-ekwa unubẹ mkpukpu ndu Filisitayinu l'ophu! Unubẹ ndu Filisitayinu g'unu ha; unu tuko zashihu azashihu; kele ẹnwuru-oku shikwa l'uzo isheli akpu tuntuutuu abya. Ọphu ọ dudu onye a-nodu eje nkinyi iya l'ogbo-ogu pẹ.”

³² ?Bụ ọnu gunu bẹ ee-yeru ndu-ozi, shi l'ọha onoya? “Ọnu, ee-ye bụ lẹ Chipfu meakwaru Zayonu; ọ nguru anguru. Ọ buru l'ime iya bẹ ndibe iya, aakpa ẹhu a-gbaba je ezee ndzu.”

Chileke e-mebyishi Mówabu

15 Ọwaa bụ ozi, Chileke ziru zidoru ndu Mówabu.

Mkpukpu Aru, nọ l'alị ndu Mówabu bukwaa mkpurupyata. Ọ buru ẹnyasi bẹ e gude mebyishia ya. Mkpukpu Kiru, nọkwapho l'alị ndu Mówabu buru mkpurupyata. Ọ buru ẹnyasi bẹ e gude mebyishia ya. ² Ndu mkpukpu Dibonu wuru jeshia l'ulo agwa pẹ; ẹka ẹphe meru; ọ ha l'eli jeshia akwa ẹkwa. Mbụ lẹ ndu Mówabu atụ ọzu-ekwa ndu mkpukpu Nebo; yee kẹ Medeba. Onyemonye kpushiru ishi bya akpashia ẹjị-agba. ³ Ndu eje lẹ gbororo yegbaa uwe-aphu. Ndu nọ l'oma ọlo-eli mẹ ndu kuru l'edupfu tuko atụ ọzu-ekwa; arwaphu onwopẹ l'alị akwa ntumatu. ⁴ Ndu mkpukpu Heshibonu mẹ ndu mkpukpu Eleyale tuko echi mkpu k'ophu ndu nọ lẹ mkpukpu Jiahazu anụ olu pẹ. Noo g'ọ gude ndu ojogu ndu Mówabu chishia mkpu; kele meji tsukahuru pẹ. ⁵ Ọzu ẹkwa atụ mu l'obu l'iswi ẹhu Mówabu; kele unwu iya, eje phururugbada agba oso agbarwuchaa mkpukpu Zowa; ndu agbarwua mkpukpu Ẹgulatu-Shelishiya. O nwechaaru ndu ọphu jerwuchaaru mkpukpu Luhiti. Ẹphe -nodu eje; ẹphe akwa ntumatu. Teke ẹphe tsoru ọzo ala mkpukpu Horonayimu bẹ ẹphe nọ l'uzo raa ẹkwa ọla-l'iswi pẹ ono. ⁶ Mini, nọ lẹ nggele Nimurimu tashihuru; ẹsua nwulwashihu. Ẹgbudu kposhihu nkụ; ọphu ọ dudu iphe, dọ oyii, phoduru iya nụ. ⁷ Ẹku, ẹphe kparu akpakpa kùbe; mbụ akanya, ẹphe seru dobe bẹ ẹphe e-vuta je adaghata nggele oshi wilo; ⁸ kele ojileka togbo, ẹphe echi agba Mówabu mgburugburu. Ọzu-ekwa, ẹphe atụ rwuchaaru mkpukpu Ẹgulayimu. Teme erwubvu pẹ rwuchaa mkpukpu Biye-Elimu. ⁹ Mini mkpukpu Dimonu bẹ mee jiwaru ejiji; obenu lẹ mu e-mebakwaaro mkpukpu obu, bụ Dibonu iphe, ka nọ. Mbụ lẹ mu achiru oduma ye g'ọ tagbushia ndu shi iya nụ agba oso ndzu pẹ; tagbushikwapho nwa ndu ọphu phoduru l'alị ono l'ophu.

16 Ndu Mówabu chitaru nwaturu g'ọ buru iphe-oku; chiru je anụ eze ndu alị-a. Mbụ l'e shi lẹ mkpukpu Sela chiru iya je aghaa echięu tugbua jeshia l'ubvú Zayonu je achie ya ndu bu iya nụ. ² Ọ kwa g'unwu-enu, a chikaru l'ẹpfune ẹpheje nanunanu-a bụ g'unwanyi Mówabu agba nanunanu shia aguga nggele Anonu ibiya ọphu eerwuje iya erwurwu.

³ Ẹphe nodu epfu sụ: “Unu kpozinaaru anyi ọzo! Unu pfunaaru anyi iphe, l'e-me nụ! Unu menaa g'ononyo unu buru anyi ibvù, l'a-dụ kẹ kpuchii g'enyashi. Unu dominaa anyibe ndu eje phururugbada; ọphu unu atukwa anyibe ndu agba oso ndzu jala. ⁴ Unu kwenu g'anyibe ndu ono, a chiru oso shi l'alị ndu Mówabu lwapfuta unu. Unu kpuchinaa anyi g'onye mmebyi ono te emebyi anyi!

“O -rwua teke ndu mkpamehu a-chihuwa; ndu mmebyi abụwaru bugengu; ndu emeje nemadzu ewere bvụe-bekpo l'alị-a l'ophu; ⁵ bẹ Chileke e-goshi n-yemobu iya; woru onye apfushije ike l'iphe, o pfuru, shi l'ọnu-ulo Dévidi mee g'ọ buru eze; mbụ onye abujeru; ọ -nodu ekpe ikpe l'o kpe iya l'uzo, pfuru ọto. Ọphu ọopadu apfubekoto ẹka lanụ.”

⁶ Anyi nımawaru gę ndu Mówabu ekube onwophe; l'ęphe anyanuka ndu; teme ęphe ndu etse etsetse. Lekuku ono, ęphe eku onwophe ono; mekpoo sukusuku ono, du phe l'ęhu ono be pawaru ęka. Ole ępha ono, ęphe etu onwophe ono bukota okorobo iphe.

⁷ Noo g'o gude ndu Mówabu ndu ara ękwa Mówabu ębu arashi iya ike. Mbę l'ęphe tukoru ara ękwa iya. Unu rashikwa ękwa ike; g'o rwukwaa unu l'ęhu, bu opfu ęhu ękpa-ulo, e gude kpua mkpukpu Kiru-Haręsetu. Unu gua aphu iya; kele e tsuwaru iya pyaapya. ⁸ ęgu mkpukpu Hęshibonu be iphe, a koru iya nwukotawaru lwaa. Vayinu, a koru le mkpukpu Sibuma nwukwaapho lwaa. Ndu-ishi ęhamoha zowaru ękpobe vayinu, du iya nu pyaapya; mbę vayinu, shi abaje ęba barwua mkpukpu Jiaza; mbę bawaro ęba tsowaruro ęzo echięgu. ęri iya bawaro ęba ono jerwuchaa eze-ęnyimu. ⁹ Noo ya; mbedua ndu arakwapho ękwa ęgube ono, ndu Jiaza ara ono. Mu arakwapho ękwa vayinu ndu Sibuma. Unube ndu Hęshibonu; unube ndu Eleyale; mu gudeakwa ęnyamini awu unu ęhu; kele okwe, e shi erwujeru ekpu iphe, unu meberu l'alį me ę -chashjahaa; yę okwe, e shi erwuje me a -kpataahaa ya akpata; be bukotawa sutukumu. ¹⁰ ęhu-utso yę ete ęswa be a nafuwaru ęgu ono, a koru oshi-ęmi ono. ęphu ę dudedu onye anodujekwadu l'ęgu-vayinu ono agu ebvu; ęzokwanu ndu iya erwu okwe. ęphu ę dudedu onye anodujekwadu l'ęgu ono aku me-vayinu. Noo kele mu buchiwaru akwa ęvu, e shi anoduje l'ęka ono akwa. ¹¹ ękpoma mu akwa ękwa alį ndu Mówabu; mbę l'ękpoma azu mu ęzu g'onye akpo ogumogu. Ime obu mu ndu akwaru ndu Kiru-Haręsetu ękwa. ¹² Ndu Mówabu -ndu eje l'ęka ęphe agwaje iphe; buępho ike be ęphe eme g'ę ka phe abvubvu. Mbę teke ono, ęphe eje l'agwa phe je iya agwagwa bu iphe, abudu iphe be ęphe eme.

¹³ Noo opfu, Chipfu pfuhawaru l'opfu ęhu ndu Mówabu. ¹⁴ Obenu le nta-a be Chipfu ono suru: "L'ę kwa apha ęto be ę phoduru; mbę l'aagwakwaru alį ndu Mówabu apha g'onye-ozu, e ziru ozu, ęo-ndu eje. Apha ęto be ę phoduru ębvú ono, alį ndu Mówabu du ono; mekpoo ikpoto igwe ęha ono, bu iya nu ono abukotaru ndu a gubeduru iphe. Nwa ndu a-phodu nu aha nwanshii shii; teme ęphu ike adudu phe."

Chileke a-nu ndu Arámu; waa ndu Ízurelu aphu

17 ęwaa bu ozu, Chileke ziru le k'ęhu ndu mkpukpu Damasukosu: "Lewaro; Damasukosu e-mechakwaa bu-buhuru mkpukpu. Iphe, oo-mecha buru bu ikpozu. ² Mkpukpu le mkpukpu ono, azagba Arowa e-mechaa bukotaru ęka e budu ebubu. Ee-mechaa pakotaru iya haaru aturu; waa egu g'ę buru ęka ęphe a-dojeru; ę to dudu onye eye phe ebvu. ³ Mkpukpu le mkpukpu ono, a kpushiru ike ono be e-mechaa chihu l'alį ndu Ifuremu. ęphu ndu Damasukosu e-nweeduru onye a-buru eze phe. ęo g'ee-me ndu Ízurelu iphe-iphere-a bukwapho g'ee-me ndu Arámu. Nokwa iphe, yębe Chipfu, bu ękalibe-Kakota-Ike eepfu bu ono."

⁴ "O -rwua teke ono be ębvú, aakwabe oshilokpa Jiękpo a-ngachafu. Okporokpo ono, ę du ono awufu. ⁵ Ízurelu a-du g'onye akpata iphe l'opfu; g'onye egbu ereshi, pfuru apfuru, bu ęka be oogudeje ekpokobe iya. Teme l'ę dukwapho g'onye akpa ękpa oyoko ereshi le nsuda Refayimu. ⁶ Ole mkpakwa iya a-phodunu iya-a. ęo-dukwapho g'ęka a nmaru oshi-olivu yigayiga; l'ę phodu nwebo ęzoo ęto le mkpakpa ęnu ękali-oshi, olivu ębu; phodukwapho ęno ęzoo ise l'eze ękali iya, mishiru ike. Noo iphe, Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurelu epfu bu ono."

⁷ O -rwua mboku ono be amadu a-gharu onye meru iya nu iphu. Mbę l'ęnya phe be ęphe a-tuko ghaa l'ęka Onye Nso ke ndu Ízurelu nę. ⁸ ęphe ta aghaeduru ęru-nshi phe iphu; mbę iphe, ęphe gude ęka phe mee. ęphu ęphe agubeedu itso Ashera iphe; yę ęnu ęka ęphe akpoje ęku l'iphe, eshi kwęekwekwee, bu iphe, ęphe gude ęka phe mee.

⁹ O -rwua mboku ono be mkpukpu phe, a kpushiru ike a-du g'ęka a gbadoru agbado l'ime ęswa; ęzoo l'eli ębvú; ę buru ndu meru iphe, a gbadoru iya bu ndu Ízurelu. ękameka atuko buru okorobo ęgu.

¹⁰ Kele-a; unu zohawaru Chileke, bu iya dzotaru unu ono. Unu ta anyataduru onye ono, bu agbara-mkpuma; bya aburu onye meru unu; unu gbashia ike ono. ę buru iphe ono meru g'o gude; o -betakponu unu kua akpuru oshi, kakotakpoo ree; ęzoo l'unu koru vayinu, unu dzetaru l'phozo; ¹¹ mbę-a; o -betakpo unu mee g'ę wata aba

uba mbọku ono, unu kuru iya ono; o be l'utsu iya; o wata atụ ige; unu ta awotakwa iya mebyi; kele o buẹpho nrimaphụ yee iphe-ẹhuka be mbọku ono a-buru.

Alwụ-kpe ndu ọhozo

¹² Oowaa! O kwa ọha, dụ igwerigwe aba hanyịhanyi. Hanyịhanyi, ẹphe aba dụ g'ẹka Eze Ẹnyimu aphụ gbudugbudu. Oowaa! Gẹ ndiphe swokoberu. Ẹphe aphụ gbudugbudu g'ẹka oke-mini aso gborogboro! ¹³ O -be-takponu ohamoha phuchaa gbudugbudu gẹ mini, a kuru ikpete; o bu-a mba be ọo-baru phe; ẹphe agbamihu okpobe agbamihu. L'a chiru phe ye le pherephere g'eswa ereshi, a no l'eli ubvu aphushi; yee gẹ berebere iphe, pherephere apaphe l'eka oke pherephere ezi. ¹⁴ O -be l'uzenyashi; iphe, eye ebvu atuko kuru. Nchi -bya abo; ẹphe abvuwaa. Noo onodu ndu ono, egwe ivu anyi ono; mbu okiphe ndu ono, akwa iphe anyi l'okwata ono.

Aphụ, Chileke a-nu ndu Kushi

18 Nshio gube ali ono, aanu ẹphu nkù iphe, ephgbaa l'aguga ẹnyimu ndu Kushi; ² mbu unube ndu ezije ndu-ozu unu; ẹphe etsoru mini. Mbu ẹphe egude ugbo-èjì daghaa mini. Sụ-a; unube ndu-ozu okpa-egwa; unu lapfunu ndu ono, ha l'eli bya akwo akpo-ẹhu bururu ono! Unu lapfunu ndu ono, aatsụ ebvu l'eka dụ ntse me l'eka dụ ẹnya; mbu ọha, ike dụ l'ogu; abyaje alwua lwuta; ọha, nggele nggele so-bushiru aso-bushi!

³ Unube unwu-eliphe l'ophu; mbu unube ndu bu le mgboko-a; unu lenu! E -woliẹpho iphe-ohubama imeli imeli l'eli ubvu be unu a-huma iya-a. Teke e gbuẹrupo opu ono be unu a-numa iya-a. ⁴ Waa iphe, Chipfu pfuru nu mu baa: "Mu a-noduepho nggujinguji gbẹ l'eka mu bu tufu ẹnya ele; g'anwu echi phuuphuu teke okpomoku dụ; ozoo g'urwukpu, akwa iji l'onanwu. ⁵ Kele-a; a -bya erwu teke emetaje iphe, e meberu l'ali; mbu teke iphe e meberu l'ali agbawashikwadu ige; iphe ono, shi buru okoko ono abwaru mebyi iphe, chawaru k'awota; noo teke ọo-bya bya egude mma beshichaa ekali iya ono chita. ⁶ Noo teke aa-tuko g'ẹphe ha haaru udele, bu l'oma ubvu; paru phe haaru unwu anu, bu l'egbudu. Unwu ẹnu egude phe kpaa nri jasụ onanwu alaa. Unwu ejo-anu, bu l'egbudu egude phe kpaa nri jasụ udzumi abvu."

⁷ Noo teke aa-wata ewota iphe-oma gude bya anu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike. O buru ndu a-nodu ewotaru iya iphe obu bu ndu ono, ha l'eli bya akwo akpo-ẹhu bururu ono; mbu ndu ono, aatsụ ebvu l'eka dụ ntse me l'eka dụ ẹnya ono; ndu bu ọha, ike dụ l'ogu bya alwuje lwuta; ọha, nggele nggele so-bushiru aso-bushi. Iphe-oma obu be ee-gudeje bya l'ubvu Zayonu, bu iya bu ẹka anoduje araku Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike.

Aphụ, Chileke a-nu ndu Ijiputu

19 Owaa bu ozi, Chileke ezi le k'ẹhu ndu Ijiputu.

Unu lenu! Chipfu nokwa l'urwukpu ezi phaaphaapha agba abya Ijiputu. Agwa ndu Ijiputu nodu anma pyaapyaapya l'iphu iya. Meji rwushihu ndu Ijiputu. ² "Mu a-kpali ndu Ijiputu g'ẹphe tsoje ndu Ijiputu ibe phe opfu; k'ophu unwune a-nodu etso unwune phe ogu. Obutobu etso obutobu iya opfu. Mkpukpu etso mkpukpu ibe iya ogu. Ali-eze etso ali-eze ibe iya opfu. ³ Meji a-tofu ndu Ijiputu. Ẹphe -chichaa idzu iphe, ẹphe e-me; mu emee ya; o to dudu g'ẹphe chiru iya. Ẹphe ejee l'aja l'iphu nshi; jee l'aji g'ẹphe kpata maa ishi. Ẹphe ejee l'aji l'eka ndu aji maa; me l'eka ndu agba aja. ⁴ Mu e-woru ndu Ijiputu ye l'eka ndu a-nodu eme phe omeliwe. O buru onye a-buru ishi phe bu eze, eme engiringa." Noo iphe, o pfuru; mbu Nnajiuphu, bu Chipfu; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike.

⁵ Mini, dụ l'enyimu Nayilu a-tashihu. Ogbu ogbu nggele akposhihu nkù dụ kpokoro-kpokoro-kpokoro. ⁶ Mini, awu l'osé a-nodu eshi ishi. Nggele nggele, nogbaa l'ali ndu Ijiputu awata alwa ali ali eje jasụ l'otahu ree. Okpete okpete; yee eji eji atuko nwushihukota; ⁷ mekwapho iphe, a kuru l'aguga ẹnyimu Nayilu, no l'onu-enyimu ono. Opfu, a koru akoko l'ogbu ogbu ẹnyimu Nayilu l'a-dukota kpokoro kpokoro kpokoro. Pherephere atuko iya pata; a taa humaedu iya. ⁸ Ndu egbuje ema a-tsụ ude kwashia ẹnya-mini. Mbu iphe, bukpo ndu eseje ikokoro l'enyimu Nayilu; ndu anoduje ese ugbu-egege le mini a-tuko nwupashihu. ⁹ Ndu egudeje oghu

ochoa, ama mma gude akpa iphe a-chihu. Ndu ekwe okpobe ekwa ochoa a-buru ndu iphere e-gude. ¹⁰ Ndu bu phe gude alí ndu Ijiputu aburu ndu e gweru arakabya. Iphe, bukpuo ndu eri ugwo aburu ndu aphu tsoru.

¹¹ Ndu-ishi le mkpukpu Zowanu bukota ndu eswe. Ndu maru iphe, bu ndu anoduje akpo-ziru Fero uzo nodu akpo-zi mkpo-zi onye-eswe. ?Denu g'unu e-shi su Fero: "Mbèdua yikwa le ndibe ngu ndu ophu maru iphe. Mu buru nwa onye eze, shi l'ichee." ¹² Su-a; ?bu awe be ndibe unu ndu maru iphe no nta? G'ephe goshinu unu g'iphe du; ephe emee g'unu maru iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike doberu k'eme ndu Ijiputu. ¹³ Ndu-ishi le Zowanu bukotawa ndu eswe. Ndu-ishi le mkpukpu Memufisu be e mewaru mkpurukpuru-nya. Ndu ono, bu mkpuma, gude ulo l'okpa-ipfu phe ono be duswewaru ndu Ijiputu uzo. ¹⁴ Chipfu chiwaru unme, achije enyaji chiru ye phe l'ehu. Ephe mee; ndu Ijiputu nodu akpo galagala l'iphemiphe, ephe eme egube ono, onye nguru mee anoduje akpo galagala l'eli egbo, o gboru ono; ¹⁵ k'ophu bu l'o to duedu iphe, ishi ozoo odzu emeru ndu Ijiputu; ophu o duedu iphe, ekwo-igu ozoo okpete emekwaduru phe.

Ndu Ijiputu a-baru Chipfu eja

¹⁶ Teke ono be ndu Ijiputu a-du g'unwanyi. Ephe e-rwuhu le ndzu-agugu; o buru aka o paliru aka abya phe echichi; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike. ¹⁷ Alí ndu Jiuda aburu iphe, ee-gudeje eye ndu Ijiputu ebvu. Onye -numaru aka e kuru epha ndu Jiuda; ndzu erwuta iya. O buru iphe, a-kpa iya nu bu iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike e-mechaa mee phe.

¹⁸ Teke ono be mkpukpu ise l'alí ndu Ijiputu a-wata epfu opfu-alí ndu Kènanu. Ephe eria nte l'ephe a-nodu l'eka Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike. Mkpuo ono be nanu a-nodu aza "Mkpukpu Ola-l'iswi."

¹⁹ Le mboku ono be ee-dobe aka aa-gwaje Chipfu l'echilabo alí ndu Ijiputu. La kpu iphe, e gude anyata Chipfu akpuo dobe l'oke alí iya. ²⁰ Oburu iphe-ohubama me iphe, agba ekebe le Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike nwu nya l'alí ndu Ijiputu. A -nodu eme phe mkpawere; ephe raku Chipfu; l'o zia onye a-dzota phe nu. Onye ono abya anafuta phe. ²¹ Oo ya bu le Chipfu e-me ge ndu Ijiputu maru iya. O buru mboku ono be ephe a-marweta Chipfu amarweta. Ephe e-gude anu yee nri gude bya agwaa Chipfu. Ephe -rifu nte l'owa-a iphe, ephe emeru Chipfu baa; ephe emeeru iya ya. ²² Chipfu a-tu ndu Ijiputu eh. O -tuchakwaa phe eh ono mee ephe ewekorohu. Ephe alwapfuta Chipfu; l'o ngabe nchi l'arworwo, ephe arwo iya; mee; ephe ewekorohu.

²³ Teke ono be oji a-dabyiru swanmangu shi l'alí ndu Ijiputu je adajaa alí ndu Asiriya. Ndu Asiriya ejeahaa Ijiputu. Ndu Ijiputu ejeahaa Asiriya. Ndu Ijiputu ephe le ndu Asiriya atuko abaru Chipfu eja eghirigha. ²⁴ Le mboku ono be ndu Izurelu a-buru ndu k'eto me a -gua Ijiputu yee Asiriya, bu ndu a-buru iphe-oma, duru eliphe l'ophu. ²⁵ Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike a-goru onu-oma nu phe su: "G'onu-oma buru ke Ijiputu, bu ndibe mu; yee Asiriya, bu ndu mu gude aka mu mee; yee ndu Izurelu, bu ndu bu okiphe mu."

Iphe, oozu; mbu onye mpfuchiru, gba eh o to

20 Lapha, Tatanu byaru mkpukpu Ashidodu; mbu teke Sagonu, bu eze ndu Asiriya ziru iya; o bya etsoo ndu Ashidodu ogu; naa mkpukpu phe; ² be Chipfu gude Azaya nwa Emozu pfua opfu. Iphe, o pfuru bu: "Yefu uwe-aphu ono, i yeru l'ehu ono; yee akpokpa ono, i yeru l'okpa ono!" O yefu iya gbaru eh o to wata aghaphe; gbakwarupho okpa o to tsoru ejephe. ³ Tobudu iya bu; Chipfu pfua su: "Oo egube ono, onye-ozu mu, bu Azaya gba eh o to gbaru okpa o to ghaphewaa apha eto ono; o buru iphe-ohubama; yee iphe, du biribiri, e meru ndu Ijiputu yee ndu Kushi ono; ⁴ noo g'eze ndu Asiriya a-kpu ndu Ijiputu yee ndu Kushi le ndzu; yeshia phe uwe; gbabe phe okpa o to kpuru phe lashia; me unwokorobya phe; me ndu bu ogerenya phe; ebohu egheeru phe onu g'o buchaaru iphe, ee-gude mee ndu Ijiputu iphe-iphere. ⁵ Ndu kporu obu yeru ndu Kushi; bya egude ndu Ijiputu eku onwophe be ndzu e-rwuta; teme iphere emekwa phe pho. ⁶ Noo mboku iphe, bu ndu bukube eze-enyimu-a e-pfu su: 'Unu humawaro iphe, meru ndu ono, anyi kporu obu yeru ono; mbu ndu ono, anyi gbaru oso gbapfu g'ephe yeru anyi aka nafuta anyi l'eka eze ndu Asiriya! ?Denukpoo g'anyi e-me nahu?' "

Alwụ-kpe ndu Bábilonu

21 Ọwa-a bụ ozi, Chileke ezi ndu bu l'echiegu ono, nọ l'aguga eze ọnyimu ono:

Ọo g'oke-pherephere eshije l'echiegu ndohali ezi abya ono; bụ g'oo-shi l'echiegu ono bya. Mbụ l'oo-shi l'alì, eye ebvu bya. ² Ejo ọphulenyà bẹ e goshiru mu; ẹka nwoderu-oye deru ndu alì iya ye; nwọkwata nọdu akwa ọkwata.

Unubẹ ndu Elamu; unu gbalihu lwụa ọgu! Unubẹ ndu Midiya; unu nọ-pee ndu ọhogu unu mgburugburu! L'ude ono, ẹphe meru; ndiphe tsụa ono g'ọ ha bẹ Chileke buchiakwaru. ³ Noo g'o gude ogwehu mu l'ophu nọdu emekọta mu ẹhuka; ẹhu nọdu aphukota mu uphu. Mu duẹpho gẹ nwanyi, ime eme. Anuma, mu numaru iya mee mu; mu kpọhu kulakula. Ahuma, mu humaru iya nmakọta mu ẹhu jijijiji. ⁴ Meji nọdu akụ mu pheripheri; ndzụ-agụgu mee mu; ẹhu nọdu anma mu anmanma. Nchi-ẹjihu, shi aduje mu ree shi byawaru bya aburu iphe, anyi mu ishi ẹdzu.

⁵ Ẹphe gweshia nri; bya atogbochaa utute-ukpo; bya awata eri nri; angụ iphe, aangụ angungu. A nọnyaepfo; ọ bụru: "Unu zelihi unubẹ ndu-ishi ojogu! Unu tụa manụ lẹ ngwogu unu!"

⁶ Waa iphe, Nnajiuphu pfuru mu baa. "Je je edobe onye-nche, a-nọdu elefu ọnya! G'onye ono pfujekwa iphe, ọ humaru! ⁷ Ọ -huma ụgbo-inya; mẹ ikpoto ndu agba l'inya; mẹ ndu agba nkafụ-igara; ọzoo ndu agba inya-kamelu; g'ọ rụkota onwiya; mbụ rụkota onwiya ọkpobe arukota."

⁸ Noo ya; onye-nche ono chia mkpu sụ: Onye nwe mu nụ; mbọku-mbọku bẹ mu a-nọduje l'onyi-eli-a eche nche. Mbụ l'enyashi mbọku-mbọku bẹ mu anọduje nche l'ẹka a sụru gẹ mu nọdu. ⁹ Lekpọdapho; o nweru onye nọ l'ụgbo-inya; mẹ ikpoto ndu agba l'inya etso iya. Ọ nọdu epfu sụ: "Ọ daakwaru! Mkpukpu Bábilonu daakwaru! Ọzo bụ l'iphe, bụ agwa mkpukpu ono l'ophu, bụ iphe, bụ agwa nkephẹ bẹ e chikọtawaru pyaapya; o rwukọta alì."

¹⁰ Sụ-a; unubẹ ndibe mu; unubẹ ndu e gwerụ uji l'oma ẹka eechichajẹ balì; iphe, mu epfuru unu bụkwa iphe, mu numaru l'onu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; l'onu Chileke kẹ ndu Ízurelu.

Ozi, Chileke ziru l'ẹhu ndu Edomu

¹¹ Wakwa ozi, Chileke ziru lẹ k'ẹhu Duma.

O nwekwarụ onye gbẹ l'alì Siye eku mu oku sụ: "Onye-nche; ?abalì jeberu ijebe-agma? Onye-nche; ?enyashi jeberu ijebe-agma?"

¹² Onye-nche yee ọnu sụ: "Nchi abọhuakwa; bya ejihuẹkwapho. Ọ -bụru l'unu akpata ishi; unu kpata ishi. Unu lwadupho azụ ọzobaa."

Ozi, Chileke ziru l'ẹhu ndu Arabu

¹³ Waa ozi, Chileke ziru lẹ k'ẹhu ndu Arabu.

Sụ-a; unubẹ ndu ije, shi l'alì ndu Dedanu; unu je je adọru l'oswa ndu Arabu. ¹⁴ Unu kutakwa mini, unu a-nụ ndu mini agụ; unubẹ ndu ọphu bu l'alì Tema! Unu wotakwa nri bya anụ ndu agha phurii! ¹⁵ Ndu ono bẹ bụ ndu gbalary ọgu-echi; mbụ ndu a miliru mma; ẹphe nahụ gbalaa. Ndu e setarụ apfụ kẹ kíkiki g'a gbaa. Ẹphe shi l'ẹka ọgu ekpo ọku ono nahụ gbalaa.

¹⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu pfuru mu baa: "Aagụakwaru ndu Keda apha ọgu g'onye e butaru ozi, ọo-nọdu eje. Ọ kwa apha lanụ bẹ ọ phoduru; iphe, bụkpoo ùbvù, aakwabeje ndu Keda a-bvukota. ¹⁷ Nwa ndu a-phodu nụ l'ime ndu agbajẹ apfụ; mbụ ndu ike dụ l'ụnwu Keda ta abaedu ishi; kele ọ kwa Chipfu pfuru iya; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu."

Ozi, Chileke ezi l'ẹhu ndu Jierúsalem

22 Ọwaa bụ ozi, Chileke ezi ndu bu lẹ Nsụda Ọphulenyà ono.

Sụ-a; ?bụ gụnu eme ngu nta-a, meru g'o gude; ndibe ngu tuko wufu wuba l'oma mkpotsu ụlo; ² mbụ gube mkpukpu ono, bụ iphe, jiru iya nụ bụ etsu ụtsú. Gube mkpukpu, agba gharagharaghara bya eme rigbarigba.

Ndibe ngu, e gburu egbugbu ta abukwa ogu-echi bẹ e gude gbuaphẹ. Ophu o bukwa l'egu ogu bẹ ephe nọ nwuhu. ³ Ndu-ishi ngu g'ephe ha tukowaru ye okpa l'oso gbalaa. A kpuru phẹ lẹ ndzụ; ophu e gudedu apfu. Iphe, bukpuo unubẹ ndu e guderu bẹ a tukotaru mkporo tugbabe atugbabe; l'unubẹ ndu gbalaryo teke ndu ohogu unu nokwadro ęnya. ⁴ Noo g'o gude mu sụ: Unu wofu mu rọ ęnya. Mbụ-a; unu haa mu gę mu kwaa ękwa kwaghee ya akwaghe. G'e b'ejekwa mu egbogbo l'ęka o bụ ndibe mu bẹ eeme omeliwe ono. ⁵ Kęle Nnajiuphu, bụ Chipfu; mbụ Okalibe-Kakęta-Ike bẹ meakwaru eswe mboku ono; o bụru mboku, ụtsú daru; a zọo iphe pyaapya. Ndzụ rwuta onyemonye lẹ Nsụda Ophulenya ono. Eswe mboku ono bẹ ee-nwukposhi igbulọ; l'a nọdu araku eze úbvú g'ọ gbaa mkpu.

⁶ Ndu Elamu byakwa bya achita ękpa apfu phẹ jeshia ogu; bya achita ndu gude ugbo-inya alwuru phẹ ogu; mę ndu gude inya eje ogu gude jeshia. Ndu Kiru bya ekpuhaa iphe-mgbobuta phẹ woru ghebe onu. ⁷ Nsụda unu ophu kachaa ree bụ iphe, jiru iya nụ bụ ugbo-inya. E woru ndu gude inya eje ogu yechaa g'ephe che onu-abata mkpukpu nche. ⁸ Oo ya bụ l'iphe, gbobutaru alı Jiuda bẹ a nashichawaru iya.

O be mboku ono; unu leaha ęnya ngwogu ono, kuru l'ibe eze, e meru l'oshi sida, shi l'oswa, dų l'úbvú úbvú Lébanonu. ⁹ Unu humawaru lẹ mkpukpu Dévidi gbaru oru l'ęka dų igwerigwe. Unu kukoo mini, dų l'okpuru mkpozeta sukaa ya. ¹⁰ Unu bya agwa ụlo, dugbaa lẹ Jierúsalemu ogu; bya ahara phẹ tsukposhia gude mekwaa agbarike igbulọ Jierúsalemu. ¹¹ Unu bya atya okpuru lẹ mgbaka igbulọ labo ono gę mini shi l'akahu okpuru ono wubata iya doru. Ophu unu agbapfuduru onye bụ iya turu okpuru ono atutu; mbụ ophu unu akpakpodarunu onye ono ishi; mbụ onye ono, bụ iya chiru idzu l'owa-a g'oro-dų teke dųhakpowaro ęnya ęnya kpo.

¹² Tọbudu iya bụ; o be mboku ono; Nnajiuphu; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakęta-Ike bya ekua unu sụ g'unu bya araa ękwa gwa aphu; g'unu kpushia ishi; chita uwe-aphu yee. ¹³ Oe o bụ; leanao ęnya! Ehu atsole-a unu! Unu nọdu emele-a emereme; egbushi eswi; egbushi aturu; atashi anu; angushi mee! Unu -gbeshi unu asu: "Unu g'anyi rikwaa nri ngwa mee! ?O kwaro: o -be echele; anyi anwuhu-a?"

¹⁴ Oe Chipfu, bụ Okalibe-Kakęta-Ike mekpooru owa-a; mu maru; mu gude nchi mu numa iya; mbụ l'ọ suru-a: "iphe-ęji-a, unu eme-a bẹ a ta abakwa asachafu asachafu jasụ g'unu a-nọ-beru. Noo iphe, oopfụ; mbụ Nnajiuphu ono, bụ Chipfu; bya aburu Okalibe-Kakęta-Ike."

Aalọ Shebuna ęka lẹ nchi

¹⁵ Waa iphe, Nnajiuphu epfu; mbụ Chipfu ono, bụ Okalibe-Kakęta-Ike. O suru-a: "Tugbua je asu onye-ozu ono, mbụ Shebuna, bụ iya bẹ unuphu ibe eze dų l'ęka; je asu iya: ¹⁶ ?Bụ gụnu bẹ iime l'ęka-a? Teme ?bụ onye haru ngu g'ı bya anodu tya ilu, ee-li ngu? I bya anodu atı ilu ngu l'ephekerephe; egbubashi ęka ıi-nọduje tya unme l'ime agbara mkpuma. ¹⁷ Lenu! Chipfu abyaakwaa ngu azu gburumu pfurii; tuphakpopho etupha; mbụ gube onye ono, bụ oke-dų-ike ono. ¹⁸ Oo-wee ngu kperekpere gę bolu je eworu ngu chie l'oha, kwata ha okpobe osa. O buri l'ęka ono bẹ ıi-nodu nwuhu. Teme o buri l'ęka ono bẹ eguru ugbo-inya ngu ono a-kwashi; mbụ gube onye ono, bụ iphe, e gude achı ụlo nnaji ngu ochi ono! ¹⁹ Chipfu a-nashi ngu okwa ngu; chifu ngu l'ęka ı nọ eje ozi.

²⁰ "O -be mboku ono bẹ mu e-ku onye ejeru mu ozi, bụ Elyakimu nwa Hilikaya. ²¹ Mu achita uwe kpowula-kpowula ngu woru yee ya; chita akpo, iikebutaje uwe woru mee ya mgburugburu; woru ike, shi dų ngu nų nų iya. O buri iya a-buru nna ndu bu lẹ Jierúsalemu; mę ndu onu-ulo Jiuda. ²² O buri iya bẹ mu e-ye igodo onu-ulo Dévidi l'ęka; o -gühaa ızo ghebe onu; o tọ dudu onye byaru agü-chi iya nų. Teke o gü-chikwanuru ızo; o tọ dudu onye byaru agüha iya nų. ²³ Mu e-me iya g'ọ nguru anguru gę nggu, a kpoberu kpo-mia akpo-mi. Ee-gude iswi ehu iya kwabę ndibe nna iya úbvú.

²⁴ "Iphemiphe, bukpuo iphe, e gude akwabę ndibe nna iya úbvú bẹ aa-tuko nyabekota iya l'olu; mbụ ndu ephe l'ıya bụ abubu; mę unwu, ephe nwutaru anwuta; ngwa ụlo l'ophu, bụ ndu ophu ęnya lwaru l'ibe phę; e -shikpoo

l'ochi jasụ l'ipoti." ²⁵ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike sụru-a: "Lẹ mbọku ono bẹ nggu ono, e shi kpọbe kpọ-mia akpọ-mi ono a-kpọfu daa. Ngwa-ulo ono, e shi kobegbaa ya ono aburu gwoo l'alị. Nokwa olu Chipfu."

Ozi, Chileke ezi ndu mkpụkpu Taya

23 Waa ozi, Chileke ziru lẹ k'ẹhu mkpụkpu Taya.

Unu kwashịa ẹnya-mini; unubẹ ụgbo-mini kẹ mkpụkpu Tashishi; kẹle mkpụkpu Taya bẹ e mebyishiwaru. Nta-a ta adụedu ụlo, dụ iya nụ. Ọphu ọ dụedu ọdu ụgbo-mini, dụ iya nụ. Ọ bụru ẹka e shirọ bya emee g'ẹphe maru bụ l'alị Sayịpuros. ² Unu dakwaa gbèè unubẹ ndu bukube eze-ẹnyimu; mękpoo unubẹ ndu agba ngho, bụ ndu shi lẹ mkpụkpu Sayịdonu. Ndu unu ziru ozi daakwaru eze-ẹnyimu jeshia ẹka unu ziru phe. ³ Ẹphe dawarụ ẹnyimu olemole. Iphe unu shi egudeje akpa okpoga bụ witi, a kọru l'agụga ẹnyimu Shihọ; mbụ witi ọphu a kpatarụ l'agụga ẹnyimu Nayilụ. Mkpụkpu unu shi ẹgube ono bụru ẹka ọhamoha azụkota aswa.

⁴ G'iphere bụru kẹ gube mkpụkpu Sayịdonu; mbụ gubedua, bụ onye ike dụ, bu l'eze-ẹnyimu; kẹle eze-ẹnyimu yewaru ọnu sụ l'ime teke emeswekwaa ya; ọphu ya nwujekwaru nwa. Ọphu ya ehejekwaru nwa nwoke; ọphu ya emetsejekwaru nwa nwanyi.

⁵ Ndu Ijiputu -nụmaepho iphe, meru lẹ Taya bẹ oo-gburwashị phe ẹhu shii.

⁶ Unubẹ ndu bukube eze-ẹnyimu; unu daghakwaa eze-ẹnyimu la l'azụ iya kẹ Tashishi! Unu rakwaa ẹkwa rashia ya ike! ⁷ Bụ mkpụkpu-a bẹ unu shi anọduje eme ẹmereme-a? Mbụ akahụ mkpụkpu ndiche ono; onye ọkpa iya ẹphenebo dutaru je ẹka dụ ẹnya; o je eburu bụru onye byaru abyabya. ⁸ Bụ onye kabẹ chiaru Taya ẹjọ idzu ọwa? Mbụ mkpụkpu ono, ekpubeje ndu ọzo okpu-eze ono; mkpụkpu, ndu agba oke-ngho l'ime iya bukota ndu-ishi ndu-ishi; ndu bụepho l'ẹphe agba ngho bụru ndu mgboko l'ọphu akwabẹ ùbvù. ⁹ Ọ kwa onye chiru iya dobe g'ọ dụ nno bụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; g'ọ gude mee g'eku-onwonye k'iphe, bukpo ndu nweru akpabiri kpua ẹpho l'alị; l'ookuzetakwapho iphe, bukpo ndu aakwabẹ ùbvù lẹ mgboko l'ọphu.

¹⁰ Unu gbawarọ alị unu ophorokpo g'ẹka ẹnyimu Nayilụ byaru utso; unubẹ ndu Tashishi! Ọ tọ dụedu onye nọ-chikwaduru unu ọzo. ¹¹ Chipfu machiwaru ẹka maberu eze-ẹnyimu; bya emee g'alị-eze ndu mgboko nmakota jijiijii. Ọ tųwaru ekemu sụ l'owa-a iphe, ee-me ndu Kėnanu; g'a tųko iphe, bukpo ẹka e meru; ọ nguru anguru, dụ iya nụ mebyishikota. ¹² O pfuru sụ: "Unu tee mekwa ẹmereme; unubẹ ndu Sayịdonu, bụ unubẹ ndu ọphu e gweru uji nta! Unu gbalihunu daghata azụ iya ọphuu jeshia alị Sayịpuros. Unu -jerwukponu ẹka ono bẹ unu ta abyakpọkwanu atuta unme obu."

¹³ Unu lekpodapho ẹnya l'alị ndu Babilonu; mbụ ndu ono, adudu iphe, a guberu phe nta-a ono! Ndu Asiriya mewaru iya; ọ bụru ẹka unwu anụ, shi l'echiegu abyaje adoru. Ẹphe tsoru iya ọgu; bya eworu ụlo, a kpushiru ike, dụ iya nụ g'ọ ha tsukpọshia; mee ya; ọ bụru ochobu.

¹⁴ Unu raa ẹkwa rashia ya ike; unubẹ ụgbo-mini kẹ mkpụkpu Tashishi; kẹle mkpụkpu, unu shi dakobe bẹ e mebyishiwaru!

¹⁵ O -rwua teke ono bẹ aa-zoha mkpụkpu Taya nọ ọkporo apha ẹto l'apha iri, bụ iya bụ iphe, eze anọje l'okwa eze iya. Ọkporo apha ẹto l'apha iri ono -bvupho l'ọ nwuaru ndu Taya g'ebvu ono, ndu agba ọkpara aguje ono, sụru:

¹⁶ "Wota ogumogu tsoru ọma

mkpụkpu ghaphechaa;

gube nwanyi-ukpara,

a zoharu azoha!

Kpọo ogumogu obu

rengurengu;

gụ ikpoto ebvu guru

ye iya;

k'ọphu aa-nyata ngu

ozobakwa."

¹⁷ Lẹ-a; ụkporo apha ẹto l'apha iri ono -bvụepho bẹ Chipfu a-bya emee ndu Taya enweru iphe ọzo. Ẹphe ala-phu azụ l'iphe ono, shi kwọwaru phẹ ẹhu ono, bụ iya bụ agba ụkpara. Ọ bụru ndu ẹphe l'iya a-nọdu eme iya bụ alị-eze ndiphe l'ophu. ¹⁸ Ọle urwu, oo-rita; mę ụgwọ, aa-pfụ iya a-bụkotaru iphe, ee-doberu Chipfu. O too dobedu iya l'ọba; ọphu ọ dudu ẹka ọochikobe iya. Urwu, o ritaru aburu ndu aa-nuje iya bụ ndu nọ ndzụ nọ-doru Chipfu; gę ndu ono nweru nri nweru ọkpobe uwe; nweru iya k'etsutsu iya.

Aphụ, Chipfu a-nụ ndiphe l'ophu

24 Lekwa! Chipfu abyakwa eme g'eliphe l'ophu dabyiru iphoru. Mbụ mee ya g'ọ bụru ochobu. Oo-mebyishi iphu iya chikashia ndu bu iya nụ. ² Ọ bụru g'e meru onye bụ g'ee-me onye! G'e meru ndu-uke bụ g'ee-me nemadzụ mmanụ. G'e meru nnaji bụ g'ee-me ohu. G'e meru ne nwe ụlo bụ g'ee-me nwamgboko, ejeru iya ozi. G'e meru onye ere erere bụ g'ee-me onye azụ azuzu. G'e meru onye jeru ejita ụgwọ bụ g'ee-me onye jieru ụgwọ. G'e meru onye jeru ejita ụgwọ oke ntụkwase bụ g'ee-me onye ejie oke ntụkwase. ³ Eliphe l'ophu bẹ ee-me g'ọ dabyikọtakporu iphoru; mbụ mebyishikọtakpoo ya g'ọ ha. Ọ kwa Chipfu pfuru opfu-a l'onwiya.

⁴ Eliphe l'ophu agbanwushihu agbanwushihu anwụ lwaalwaa anwulwashihu. Mgboko l'ophu nọdu atahụ atahụ anwukwapho lwaa. Iphe, bụ ndu eekutse l'eliphe nọdu atahukotakwapho atahụ. ⁵ Ọ kwa ndu nọ lẹ mgboko pharwuru mgboko; kẹle ẹphe jikaru eme iphe, ekemu pfuru; bya agbanwee iphe, a sụru g'e meje; bya emebyia ọgbandzu ojejeje onoya. ⁶ Noo g'ọ gude ọnu, Chileke tūru nọdu ere phuruphuru lẹ mgboko. Ọ bụru ndu bu iya nụ e-vuta ọnwu iya. Ọo ya bụ lẹ ndu bu lẹ mgboko bẹ e keyashikotawaru. Ọphu nwa ndu ọphu phọduru nụ abaeđu ishi. ⁷ Mę ọphúú tashihuru. Vayinu ata mę nwukota lwaa. Iphe, bụ ndu eme rigbarigba tsuhaha pfupfufu.

⁸ Ẹguru ọda nkwa ono, ẹphe akụ ono bụru bugemu. Wọwoowoo, ndu angụ-sweshi onwophe iphu atụ bụru sūtukumu. Ogumogu ono, shi atso ikpoki ono daa nyonyoronyo. ⁹ Ọphu ẹphe abujeeduru; ẹphe -nọdu angụ mę; ẹphe agụ ebvu-mę eye iya. Mę, atso atso nọdu atso ndu angụ iya nụ ilu. ¹⁰ Mkpukpu ọla-l'iswi ono dabyiwaru ophorokpo. Ụlo onyemonye bẹ a gụ-chishichaaru agụ-chishi g'ọ tọ dụ onye a-bahụ iya nụ. ¹¹ Ẹphe wushiru lẹ gbororo ara g'a nụ phẹ mę g'ẹphe ngụ. Ẹhu-utso l'ophu tuko gbahukota ọchii. Ọphu ete ẹswa aduedu l'eliphe mgburugburu. ¹² A haa mkpukpu ono; ọ bụru ikpọzu. E woru ọguzo, e shi yee ya gbua pyaapya. ¹³ Noo g'ọo-dụ l'eliphe l'ophu bụ ono. Nokwapho g'ọo-duru ọhamoha. Ọo-dụ g'ẹka a nmaru oshu olivu yigayiga; ọzo gę nwantukantuka akpuru vayinu, phọduru l'ẹka a wọru vayinu.

¹⁴ Ẹphe e-mechaa wolía olu tūa ụzu; mbụ tūa ụzu ẹhu-utso. Ẹphe eshirọ l'uzo ẹnyanwu-adada tūta ọnu gę Chipfu paberu ẹka. ¹⁵ Ọo ya bụ gę ndu nọ l'uzo ẹnyanwu-awawa jaa Chipfu ajaja. Gę ndu bukube eze-ẹnyimu tukwaapho Chipfu ono, bụ Chileke kę ndu Ízurelụ ẹpha! ¹⁶ Anyi nọdu anuro ebvu, a -gbẹ l'ẹka igwe beru alị beru agụ, asuje: "G'ajaja bụru k'onye ono, pfuberekoto ono!"

Mbẹdua sụkwanu: "Mu wufuakwaru! Mu wufuakwaru! Nshịokwa mu nshịo! Ndu oderu-oye edeakwaru amadụ eye! Ẹphe gudeakwa ẹregede ederu amadụ eye!" ¹⁷ Nggiri; yę nsukutu; mękpoo igbudu tükokwaru kwaberu unubẹ unwu-eliphe! ¹⁸ Onye numaru ụkporo nggiri -gbalaaha l'ọ je adalahụ lẹ nsukutu. Onye -shikwanụ lẹ nsukutu nyifuta; igbudu atụpyabe iya. Ụzo-mini ụzo-mini, nọkota l'igwe ghekotawaru ọnu. Ọkpa-ulo mgboko l'ophu nọdu angakota anganga. ¹⁹ Mgboko l'ophu gbawashihuwaru agbawashihu. Mbụ lẹ mgboko gbajahawaru ẹbo. Mgboko aphuwaa kpakpakpa aphushi iya ike. ²⁰ Mgboko l'ophu angaakwaa phuphupu g'onye mę l'atsụ. Ọotu kpekengu kpekengu g'ulo, bvuru l'ẹka oke pherephere ezi. Mbụ l'ejo-iphe, o meshiru bẹ ikpe iya nmaru iya nmashia ya ike; k'ophu bụ l'ọo-da darwua alị; ọphu ọogbalihubaedu.

²¹ O -rwua mboku ono bẹ Chipfu a-hụ ndu nọ l'ephekerephe ahụhù k'iphe-ẹji, ẹphe nọ l'ẹka dụ ephekerephe mee; hụkwapho ndu eze, nọ l'eliphe ahụhù kwapho. ²² Ee-rwukobe phẹ l'ẹka lanụ g'onye rwukoberu ndu mkporo l'ọka-mkporo. L'a tū-chia phẹ l'ọka-mkporo ọbu parụ haa. A -nọephe ujiku olemole l'e je ahụa phẹ ahụhù. ²³ Noo teke iphere a-dụ ọnwa; l'e meru ujikputeru nụ ẹnyanwu. Noo kẹle Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike a-buru eze l'eli úbvú Zayonu yefua lẹ Jierúsalem. O je l'egoshi ndu bụ ọgerenya mkpukpu ọdu-biribiri iya.

Etu Chipfu ẹpha

25 Gube Chipfu;
 ọ bụ ngu bụ Chileke mu.

Mu a-nọdu ekutse ngu;
 eku ẹpha ngu gude aja
 ngu ajaja.

Noo kele i mewaru iphe,
 dụ biribiri.

Ịp̄fushije ike l'iphe,
 ị ch̄iru idzu iya e -shi
 teke ndiche;

² kele i mewaru mkp̄ukpu;
 ọ b̄uru ikp̄ozu;
 mb̄u mee mkp̄ukpu,
 a kp̄u-pheru igbul̄o
 mgburugburu;
 ọ b̄uru ọla-l'iswi.

Ẹka ndu ọhozo kp̄uru;
 ọ nḡuru anḡuru b̄e i mewaru;
 ọ b̄uru ẹka mkp̄ukpu
 ad̄uedu;
 ọphu a byadu emezibaa
 ya jas̄u l'ojejeje.

³ Noo g'ọ gude ọha ike dụ je
 a-nọdu akwab̄e ngu
 ùbv̄ù.

Ndu mkp̄ukpu ono,
 ndu bu iya n̄u b̄u ndu
 ewebushi ak̄urepho ono
 a-t̄uko wata ngu eyeru
 ns̄o.

⁴ Ọ kwa ngu shikp̄oo eshinu
 b̄uru onye ndu ad̄udu
 g'ọ dụ ph̄e an̄oduje l'ẹka
 ezeru ndz̄u.

Mb̄u l'ị b̄u onye ab̄ujeeru;
 iphe -nọdu ats̄u nemadz̄u
 l'ẹhu l'ọ gbaba ngu l'ime
 je an̄odu zeeru ndz̄u.

Ọ b̄uru ngu b̄e aagbabaj̄e
 l'ime je an̄onyabe m̄e
 oke ph̄erephere n̄odu ezi;
 mb̄u l'ọo ngu b̄u ìbv̄ù
 onye okpom̄oku ekpo;
 kele mkpawere ndu

ewebushi akurepho
 dụ g'ẹka oke
 pherephere eme g'o
 nwutsua igbulọ;
⁵ bya adụkwapho
 g'okpomọku, ekpo l'ali,
 mini adụdu.

Ọ bụ ngu emeje gẹ ndu
 ọhozo,
 atụ kwokwokwo dobe
 ọnu doo.

Ọo g'ìbvù, shi l'urwukpu
 atuzetaję okpomọku-a
 bụ g'ìbyanyije erwu
 úbvù ndu ewebushi
 akurepho.

Nri ọbo-iphe, Chipfu e-shiru ndibe iya

⁶ Ọo l'eli úbvù-a bę Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike a-nọdu kua ndiphe l'ophu oku iphe-eriri, tsuru ẹba; gaarụ phę męe ndiche; mbụ shiaru phę anụ, bụ anụ, ụmi jiru ejiji; yęe męe, doru ẹrwu. ⁷ Ọzo bụ l'ọo l'eli úbvù-a bę ọo-nọdu mebyishia phulaphula ẹkwa ono, e gude phukputechaa ọhamoha ono; mbụ ukpo ono, e gude phụ-chia ọha l'ophu onoya. ⁸ L'o mebyia ọnwu l'wụya ya ree jasụ l'ọjeje. Mbụ lę Nnajiuphu, bụ Chipfu l'e-hushi onyemonye ęnya-mini l'ęnya. Iphe-iphere ono, e shi eme ndibe iya ono bę oo-me g'ọ bvụkota l'eliphe mgburugburu; kęle ọo iphe ono bę Chipfu pfuru.

⁹ O -rwua mbọku ono bę ẹphe a-sụ: "Lenu! Ọ kpọkwaa Chileke anyi baa. Anyi kpọru obu yeru iya; ọ dzọo anyi. Onye-a bụ Chipfu; anyi kpọru obu yeru iya. G'ẹhu tsọo anyi! G'anyi teje ẹswa l'ọ dzọru anyi!"

Aphụ, Chipfu a-nụ ndu Mówabu

¹⁰ Kęle ẹka Chipfu a-dụkwa l'eli úbvù-a. Mbụ lę ndu Mówabu bę aa-zọ tọlitoli l'ibe phę ẹgube ono, aazọje ẹswa ekperema pyakapyaka l'ikpọzu ono. ¹¹ Ẹphe a-chịru ẹka labọ tųkaa g'onye ebvu mini, tųkaru ẹka l'eli mini ebvu mini onoya. Tęme l'ọ bya emee g'eku onwophę ono lwa phę alị; g'ẹphe amahabe ẹrengete iya. ¹² Ọo-byazeta phengarangu igbulọ ono, unu kpọru; ọ ngọru angọru ono. Oo-me iya l'ọdukpoo mkpupalị ọkpobe adụdu; mbụ l'oo-wozetakpọ ya alị ọkpobe ewozeta; mbụ worwua ya alị gędegede kpọ.

Ebvu Ajaja

26 O -rwua mbọku ono; waa ebvu,
 aa-gụ l'ali ndu Jiuda baa:

"Anyi nweru mkpụkpu,
 shihuru ike.

Ọ bụru ndzọta bę Chileke
 gude kpụ-pee ya
 mgburugburu g'igbulọ."

² Unu gụhaa ụzo mkpụkpu
 ono ghebe ọnu;
 k'ọphu ọha ono,
 pfulberekoto ono,

bụ ndu apfushije ike l'iphe,
 ẹphe pfuru ono abahụ.

³ Ii-kebe iya l'oma; mbụ onye ono,
 uche iya dụ l'ẹka ị nọ;
 opfu l'ọ kpọru obu yeru
 ngu ono.

⁴ Unu kpọru obu yeru Chipfu
 jasụ ị tuutuutuu ị mịimiimii;
 kele Nnajioha,
 bụ Chipfu bụ oke agbara
 mkpuma ojejeje.

⁵ Ndu woliru onwophẹ eli
 bẹ o kuzetaru;
 bya emee gẹ mkpukpu, a kpuru;
 ọ ha ephekerephe
 ephekerephe lwazetakpọ
 mkpulali;
 mbụ l'ọ gweru iya
 pyakapyaka jasụ o rwua ali;
 o woru iya gwọo
 l'urwuku.

⁶ E gude ọkpa azọ iya ọtilitoli;
 mbụ ọkpa ndu e shi
 emekpa ẹhu;
 mbụ ntụ-ọkpa ndu adudu
 g'ọ dụ phẹ.

⁷ Ụzo, ndu pfuberekoto
 eshi pfuru nhamunha.

Sụ-a; gube onye obu guru
 ìphóró;
 ọo ngu meru ụzo ndu
 pfuberekoto;
 ọ nọdu akwọ tẹretere.

⁸ Gube Chipfu;
 anyi nọkpoepho eme iphe,
 ekemu ngu pfuru;
 gude nno daa gbẹe
 ngabẹru ngu.

Epha ngu;
 yẹ ẹngiringa ngu bụ iphe,
 aduje anyi ree l'obu.

⁹ Oghoroko ngu aduje mu
 l'enyashi.

O -be l'utsu l'ọ dukwa mu phọ
 g'asụ ị mu humaru
 ngu.

Teke i kpeerupho
 unwu-eliphe ikpe;
 ndu bu iya nụ amaru iphe,
 bụ apfubekoto.

¹⁰ Ndu ejo-iphe abujeru;
 e -mechakpọoru phẹ
 eze-iphe-oma;
 ephe ta anwutadu iphe,
 bụ apfubekoto.

Ephe -nọdachakponu l'alij
 ndu obu phẹ gụru ìphóró;
 ephe emele-a iphe,
 bụ iphe, apfuduru-oto.

Ephe ta akpadu ishi kele
 Chipfu parụ ẹka.

¹¹ Gụbe Chipfu;
 i paliwaru ẹka ephekerephe;
 obenu l'ephe ta ahụmaduru
 iya.

G'ephe humanu g'opfu-ẹhu
 ndibe ngu aphụ-beru
 ngu l'ẹhu;
 g'iphere adu phẹ!

G'ọku, duru ndu ọhogu ngu
 tsupyashikwaa phẹ!

¹² Gụbe Chipfu;
 ọ bụ ngu e-me gẹ nchị
 dụ anyi doo.

Iphe, bụkpoo iphemiphe,
 anyi meru bụkota ngu
 bẹ meru iya nụ anyi.

¹³ Gụbe Chipfu, bụ Chileke anyi;
 ndu bụ nnajjuphu ọzo,
 abudu gụbedua shiakwa
 bụru nnajjuphu anyi.

Obenu l'ọo gụbedua kpoloko
 bẹ anyi akwabẹ ùbvù.

¹⁴ Ndu k'ono nwụhuakwaru;
 ephe ta anọekwa ndzụ.
 Ndu maa, lashwaru nụ;
 ta alwajeekwa azụ.

I hụru phẹ ahùhù; mee phẹ;
 ephe bụru ọla-l'iswi;
 bya emee phẹ g'a ta
 nyatajẹhe phẹ anyata ophu.

¹⁵ I mewaru ndu ndu-anyi;

ẹphe ka igwerigwe;
gụbe Chipfu.

I mewaru ndu ndu-anyi;
ẹphe ka igwerigwe.

I shi ẹgube ono mee
onwongu;
a kwabẹahaa ngu ùbvù;
gụbe onye kpọribecharu
oke alì ono l'ophu.

¹⁶ Mbụ-a Chipfu;
ọ kwa ngu bẹ ẹphe
gbapfutaru teke iphe atsụ
phẹ l'ẹhu.

Teke ìhù phẹ ahùhù bẹ ẹphe
tụkoru wata ngu araku.

¹⁷ Ọo gẹ nwanyi, dụ ime;
ime nọdu emewaa iya;
anọduje aswịkposhi onwiya;
echi mkpu l'oome iya ẹhuka-a;
noo g'anyi shi dụ nọdu
ngu l'iphu; gụbe Chipfu.

¹⁸ Anyi shi dụ ime;
anyi nọdu aswịkposhi
onwanyi l'ẹka oome
anyi ẹhuka.

E mechaa; ọ dụ g'anyi nwuru
phẹrephere;
mbụ l'anyi ta adụdu ike
dzota ụnwu-eliphe;
ọphu ndu buchiru mgboko
adaduru.

¹⁹ Sụ-a; ndibe ngu,
nwụhuru anwụhu
e-mechakwaa nọdu
ndzụ ọzo.

Ogwẹhu phẹ e-teta gbalihu.
Unubẹ ndu bu l'ime urwuku;
unu gbalihu rwua okwe
ẹhu-utso.

Iji, akwaru unu dụkwa g'iji,
akwa lẹ nchi-abọhu.

Mgboko e-mechakwaa
chifutagbua ndu shi
nwụhuhawa nụ,
dụ iya l'ime.

Adzọ ndu Ízurelu ndzụ

²⁰ Ndu mu; unu tųgbua bahų l'ụlo unu je agụ-chia onwunu ụzo! Unu domia onwunu nwanshii; jasų oke ẹhu-eghu iya adazeta; ²¹ kele-a; unu lenu! Chipfu shiakwa ẹka o bu eje afuta; g'ọ bya ahụa ndiphe ahụhù k'iphe-ẹji, ẹphe meru. Mgboko l'ophu e-kpofutakọta ndu e gburu l'ime iya; ọphu oodomiędu ndu a nọ iya l'ime phushia.

27 O -rwua mbọku ono bę Chipfu e-gude ogu-echi, aha gengugengu. Ogu-echi, parų ẹka bya adų ike bę oo-gude hụa ẹjo-oke-agiyi ono ahụhù; mbų ọkpụ-wuruwuru ono, bų agwọ; ẹjo-oke-agiyi ono, bų iya bų nwoswi nggęgeringge agwọ ono; mbų l'ẹjo anų, bugbaa lę mini bę ọo-phushichaa tẹterii.

² O -rwua mbọku ono bę Chipfu e-pfu sų: "Unu gụa ebvu nų opfu-vayjnu ono, eye mebyi ntųmatu ono. ³ O kwa mbę Chipfu eleta iya ęnya. Mu agba iya mini mkpųrumkpuru. Mu nọdu eche iya nche eswe l'ęnyashi; g'ọ tọ dų onye e-mebyi iya nų. ⁴ Ẹhu te egहुjekwa mu egहु. O -bukwanuru l'e woru obvu obvu yęe mkpọ mkpọ tọ-chishia mu ụzo; mu azọo ya ọkpa ghata mę a -nọdu l'iphu ọgu; chiru phę ye l'ọku g'ọku kee. ⁵ Odumeka; g'ẹphe gbapfutaęle mu-a bya anọdu mu l'ẹka zee ndzų. G'ẹphe byalę-a gę mu l'ẹphe doshia; g'opfu ta adųheru mu l'ẹphe."

⁶ E -mechaa l'ụzo iphu; bę oshilọkpa Jiékọpu e-mechaa gbaa ọgbarabvu. Mbų lę ndu Ízurelu e-mechaa tųa ige; phọo ishi; mịa amimi gude mebyi mị-jia mgboko l'ophu.

⁷ Mbų-a; iphe, Chipfu chiru iya; ?ọ hakpọwanu g'ọphu o chiru ndu chiru iya iphe? ?E gbubekpọwaru iya nų g'e gburu ndu gburu iya nų? ⁸ Iphe, o gude baarų iya mba bų l'ọ harų; e tsoo ya ọgu kpųa ya lę ndzų; mbų ọ bųru ẹjo phęrephere, shi l'ụzo ęnyanwu-awawa bę o gude bya agụ-lia ya. ⁹ Wakwa g'ee-gude byachia ikpe, nmarų oshilọkpa Jiékọpu baa; tęme ọ bukwaru iya phọ a-bųru mebyi, ọ mịru, bų iya bų l'ee-huchafų iphe-ẹji iya: Teke oo-gwe mkpuma ęnya agwa iya rwukuru-rwukuru g'onye egwe ndzų. Itso Ashera taa dųedu; ọphu ęnya ẹka aakpọje ụnwù-isęnsu ọku adųedu ọphu apfųkwaduru nų.

¹⁰ Noo kele mkpųkpu, a kpųshiru ike dabyiwaru iphoro. O bųru ochobu ęgu mbukọbe; bųru ẹka a gbadoru g'echięgu, adųdu onye bu iya nų. O bųru ẹka ono bę aanọduje eche eswi; bya abųru ẹka aadọbeje iya; ọ nọdu ata ẹkali-oshi, dų iya nų l'ọoburu ẹchachi. ¹¹ Teke ẹkali iya ono kpọhuru nkų l'eegbushia ya. Ụnwanyi abya evuta iya jeye l'ọku; kele ndu-a bų ndu enwedu egomunggo. O bųru iphe ono meru g'o gude ọphu imemini phę adųdu onye meru phę nų; mbų ọphu ọ dųdu iphe-ọma, oo-meru phę mę ililekpọo.

¹² O -rwua mbọku ono bę Chipfu e-shiępho l'ọnu ęnyimu Yufurėtisu tųtukoo ndibe iya g'onye atųtushi ęswa l'ereshi; gbiriri jasų lę nggele Ijiputu. Mbų l'unubę ndu Ízurelu bę aa-nọdu atųtukọbe nanųnanu. ¹³ Mbọku ono bę ee-gbu eze opu. Ndu ono, nọ l'alị ndu Asiriya ala l'iswi ono; mę ndu ọphu a kpųru lę ndzų laa alị ndu Ijiputu; a-tųko lwakọbe bya abaaharų Chipfu ẹja l'úbvú, dų nsọ ono, nọ lę Jierúsalemụ onoya.

Aphų atsọru ndu Ifuremu

28 Nshịo mkpųkpu Samériya, bų okpu-eze ono, ndu Ifuremu gude eku onwophę ono; gude iya angųghajeru męe ẹka ono! Nshịo ęguru okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbų okoko, bų iya bų ęguru iya; bya abųru ogbunwịnwii ya ono, a tų-koberu l'ishi nsųda, emehuje iphe ono! Nshịo mkpųkpu ono, ẹphe egudeje eku onwophę; mbų ndu męe kwatsuru ono! ² Lenu; Nnajjuphu nwekwarų onye ọkphehu dų shii; tęme o shihu ike. Ọo-gbalikpọe ya phọ byia l'alị kę gbaa; g'ẹka a tųru akamini; g'ẹka oke phęrephere mebyishiru iphe; g'ẹka igwe ezi phęrephere; edze oke mini, asọ gborogboro. ³ Okpu-eze ono, ndu Ifuremu gude eku onwophę ono; gude iya angųghajeru męe ẹka ono bę ee-gude ọkpa tee pyakapyaka. ⁴ Okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbų okoko, bų iya bų ęguru iya bya abųru ogbunwịnwii ya ono, a tų-koberu l'ishi nsųda, emehuje iphe ono; l'a-dų g'akpųru oshi figu, chakeru achake. Ahųma, nemadzų ahųma iya; bya awọtawa iya parų l'ẹka; bųwaa g'ọ wata iya eriri.

⁵ O -rwua mbọku ono bę Chipfu, bų Ọkalibe-kakọta-ike a-bųru okpu-eze, egbu nwịnwii; bya abųru okpu, l'eme phę g'ẹphe dų ùbvù l'ęnya; mbų nwa ndibe iya ọphu a kpų-phodoru lę ndzų. ⁶ Sų-a; ọo Chileke l'a-bųru

onye a-nòdu eyeru onye-ikpe ẹka g'o kpee ikpe, pfuru ọto; l'ọ bụru iya a-bụru onye angeje ndu alwu ọgu ike g'ẹphe nwufu ndu ọhogu phẹ ọnu-ọguzo mkpukpu.

Ndu uke yele ndu mpfuchiru Chileke, ngunukaru mee

⁷ Ndu ọwa akpọkwapho kulakula mee; teme ẹphe gudewaa angu mee, shihuru ike dakashihu. Sụ-a; ndu-uke Chileke ẹphe le ndu mpfuchiru Chileke nguakwaru mee, shihuru ike; akpọ kulakula. Mee riakwaru phẹ ishi. Ẹphe nguru mee, shihuru ike akpọ kulakula. Ẹphe nòdu anọduje akpọ garigari m'ẹphe nòdu aphụ ọphulenyá. Ẹphe -nòdu epfu iphe, ee-me; ẹphe epfusweshi iya epfusweshi. ⁸ Iphe, bụkpoo teburu g'ọ ha be ẹphe gbọkọ-taru ẹgbo kpua; k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu ẹka akpọduru iya idzu.

⁹ "Bụ onye be oome g'o zia iphe? Bụ onye be oome g'iphe, oozii doo ẹnya? Bụ unwegirima nshiji, aamifu ọnu l'era tọ; mbụ ndu bụ-wokwadu-a be a nafuru phẹ era. ¹⁰ Kele ọ kwa ekemu be e woru tų-kobe l'ekemu; mbụ l'ekemu tų-koru l'eli ekemu. A bya akaa iphe l'eli iphe, a karụ iphe; kaa iphe l'eli iphe, a karụ iphe. E metọta l'ẹka-a; metọta l'ẹka phọ."

¹¹ Ọ kwa onye epfu l'ọnu-ọku yee onye epfu opfu-alị ndu ọzo be Chileke e-gude pfuru opfu nų ndu-a; ¹² mbụ ndu ono, ọ sụru: "Ẹka-a bụ ọkpoku atụta unme; ge ndu ike bụru nọdukwa iya tuta unme. Teme ẹka-a bụru ẹka atuta unme." Ọphu ẹphe angadururo nchi. ¹³ Ọo ya bụ l'opfu, Chipfu epfu eyeru phẹ a-bụru ekemu be e woru tų-kobe l'ekemu; mbụ l'ekemu tų-koru l'eli ekemu. A bya akaa iphe l'eli iphe, a karụ iphe; kaa iphe l'eli iphe, a karụ iphe. E metọta l'ẹka-a; metọta l'ẹka phọ; k'ọphu ẹphe e-jekwanụ adaa idaphu-azụ; meka iphe; dalahụ l'ọnyà; l'aanmata phẹ.

Mkpuma, gude ọlo, a tọgboru l'úbvú Zayonu

¹⁴ Ọo ya bụ; unu nụmakwa opfu, Chipfu epfu anụ unube ndu mgbonu! Mbụ unube ndu ono, bụ ndu-ishi le Jierúsalemu ono! ¹⁵ Unu anọduje epfu ọkpọ-ọnu ọkpọ-ọnu sụ: "Anyi l'anwụhu gbaakwaru ndzụ; mbụ l'anyi l'alimaa yeakwaru ẹka l'ẹkwo. Teke Ochi-gbaagbaa ono, e-dzuru ẹkameka ono rwuru be ọ tọ dukwa iphe, oo-me anyi; kele ọo adzụ ụka be anyi meru; ọ bụru iphe, anyi egudeje ezeru ndzụ; ughoshi l'onwiya bụru ẹka anyi ejeje je edomia onwanyi." ¹⁶ Wakwanụ iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu pfuru baa: "Lekwa; mu tọgboakwaru mkpuma l'úbvú Zayonu; mkpuma, a hụwaru ama; bya abụru mkpuma, vu oke aswa; mkpuma, e doberu l'ishi ẹka o gude ọkpa-ọlo gudeshia ya ike; k'ọphu bụ l'onye dakoberu iya nų ta abyadụ anga anganga. ¹⁷ Ọo ikpe, pfuru ọto be ya e-me oshi ọnyeka. Ọ bụru apfubekoto a-bụru iphe, e gude eme g'ọ pfuru nhamunha."

Ọ bụru akamini e-kpota iphe ọbu, unu gude ezeru ndzụ ọbu; mbụ adzụ ụka. Mini abya asopyabe ẹka ono, unu ejeje je edomia onwunu ono. ¹⁸ Ọgbandzu unu l'anwụhu be tee vuẹduru ire. Ọphu ẹká, unu l'alimaa yeru l'ẹkwo apfueduru. Teke o-chi-gbaagbaa ono, e-dzuru ẹkameka ono rwuru; l'oochita unu tọgbo. ¹⁹ Ọ tọ dukpoda teke ọ bya; ọphu o zikọta unu. Ụtsu g'ụtsu; eswe l'enyashi be ọo-byaje bya ezia zighata. Mbụ l'onye-ozia doru ẹnya bụkwa ndzụ e-rwuta iya. ²⁰ Kele iphe-azee taa sụedu nemadzụ azee l'ochia onwiya alochi. Ukpọ apaa gbere k'ọphu ọ tọ sụedu nemadzụ aphụ onwiya. ²¹ Noo kele Chipfu a-gbalihu g'ọ gbalihuru l'eli úbvú Perazimu. Ẹhu eghuahaa ya egbu g'o ghuru iya le nsuda Gibiyonu. Noo teke oo-je ozi iya; jee ya g'o to jejehaadaru iya; mbụ mee ụngara nkiya g'o to mejehaadaru iya.

²² Nta-a bụ le-a; unu hakwa agba mgbonu; ọdumeka be ee-mekwa g'egbirigba unu kabaa unu anyi ẹrwa. Ọ kwa Nnajiuphu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike be pfuru mu sụ mu l'a tų-buwaru l'ee-mebyishi alị-a l'ophu.

Mmamiphe Chileke

²³ Unu ngabe nchi numa olu mu! Unu gebekpọdapho numa iphe, mu epfu! ²⁴ Teke onye akoje opfu akoshi ẹka ọo-nma iphe; ọonoduje akọpho ọkoro nno eje tọ? Bụ iphe, ọonodujeephe eme bụ egbukposhi be ọonodujeephe egbukoshi alị akpa iya eja eje tọ? ²⁵ Ọ -kọchaa ya kpasaa ya; ọ dų ree; tọghajedu iya akpuru dilu; ghaa akpuru kominu; kua ya witi l'ẹka rwuberu iya nų; ghaa balị l'ibiya ọphu a karụ iphe; bya aghaa ereshi-supelutu l'okoke alị iya ọbu? ²⁶ Ọ bụru Chileke iya anọduje egoshi iya iphe, oo-me; bya abukwaru iya phọ anọ-

duje ezi iya iphe, bu: o -mee ya; l'ò buru òkpobe iya. ²⁷ E tee gudejekwa mgbòrígwè, eegudeje echi ereshi echishi akpuru dilu. Òphu eegudejedu ògba-kperekpere-nzòshi-iphe ewephe l'eli kòminu. Akpuru dilu bu oshi bẹ eegudeje echishi iya. Ò buru mgboro bẹ eegudeje echishi kòminu. ²⁸ ?Eegwepyashije witi egwepyashi tọo? Waawakwa. E te egwejedu iya ngwe lanu. Òobujeru; e -wechaa ya ògba-kperekpere-nzòshi-iphe; l'ò phushia ya ẹswa; òle o too gwepyakwanu iya egwepya. ²⁹ Iphemiphe ono bukotaru onye o shi l'ẹka bu Chipfu, bu Òkalibe-Kakota-Ike. Iphe, otu-beje k'ememe du biribiri; mmamiphe iya bẹ pakwaru ẹka.

Nshio mkpukpu Jierusalemu

29 Nshio Ariyelu; gube Ariyelu; mbu mkpukpu ono, Dévidi shi buru ono! Unu guru apha ye l'apha. Unu boo obo-iphe bogbabe mgburugburu. ² Obenu le Ariyelu be mu e-me g'o jee iphe-ehuka. Oo-gu aphu kwashia enya-mini. Oo-due mu pho g'eka aakpoje ngweja oku l'oru-ngweja. ³ Mu e-keru ngu ugu kepee ngu mgburugburu; woru ose-ugu buphee ngu mgburugburu. ⁴ Ee-wozekpo ngu ali k'ophu ji-nodu l'ali aka gbereg-bere. Olu ngu eshi l'ali adafuta nwiphipe. Mbu l'ji-nodu l'ali epfu nwa hohoho ge nwamaa. O buru l'ali be ji-ze; olu ngu obu ada nwa rwirwirwii.

⁵ Ndu ohogu ngu, dukpoo igwerigwe be ee-gwe uji g'urwuku, du nukuru nukuru. L'e mee igwerigwe ndibe ngu, ewebushi akurepho; ephe etsu dududu g'eswa ereshi. Teke ono teke ono; mbu a -bya amaru; ⁶ be Chipfu, bu Òkalibe-Kakota-Ike e-me phereketeke. O -nodu abya l'ò tu egbigwe; ali anma jijijiji; ekameka aphu tititi; oke pherephere ezi; oke mini edze; oku, anodu enwu phoophoophoo; ekepyashi iphemiphe. ⁷ Noo teke ikpoto oha, a-nodu etso Ariyelu ugu a-wufuta; ephe etsoo ya ugu; mekpoo ulo, a kpushiru ike, du iya nu; no-pee ya mgburugburu. O -nodu eme l'ò du iya ge nrwo; g'ò bu ophulenyia be oophu l'enyashi. ⁸ Oo-du g'eka onye ugu agu rworu nrwo ge ya eri nri; o tehushia; ugu nodu agu iya ro l'eka oogu iya; g'eka onye ugu-mini agu rworu nrwo ẹka ya angu mini; o tehushia; ekpiri kpohukwa iya pho nku g'ò kpohuru iya; kele mini obu agule iya pho g'oggu iya. Noo g'oo-du ikpoto oha l'ophu, etso ubvu Zayonu ugu bu ono.

Iphe, e-me ndu ta angaduru Chileke nchi

⁹ G'ò tufukwaa unu ehu! G'ò dukwa unu biribiri! Unu watakwa atsụ ishi! Unu ba aphuhakwa ụzo! Ge mee, unu anguduru watakwa unu atsutsu! Unu awata akpo garigari l'ebe unu angu mee, shihuru ike! ¹⁰ Chipfu meakwaru g'oke mgbenya tu unu. O kechiakwaru unu enya; unube ndu mpfuchiru Chileke; o kpuchiwaa unu ishi; unube ndu aphu ophulenyia. ¹¹ Ophulenyia-a l'ophu ta adukwa iphe, o bu unu. O du-a unu g'opfu, e pfuru dee ya l'ekwo woru nyachia. Teke i wokwanuru ekwo obu nu onye maru agu ekwo bya asu iya g'ò ngge gu jiko; iphe, oo-pfu bu le ya taa dukwa ike agu iya. L'a nyachikwaru iya anyachi. ¹² Ozoo l'i woru ekwo obu nu onye amadu agugu bya asu iya: "Nggenu gu jiko." Iphe, oo-pfuru ngu bu: "Mu ta amakwa g'aaguje ekwo."

¹³ Su-a; wakwa iphe, Nnajiuphu epfu baa: "Ndu-a buepho epfufu be ephe epfujeru mu l'ephe no mu ntse. O buru eli onu be ephe gude akwabẹ mu ubvu. Obenu l'obu phe nogbaa mu ụzenya. Ebu, ephe atsụ mu bu iphe, ephe gude eme iya bu ekemu, nemadzu turu. ¹⁴ Oo ya bu le-a; mgbo lanufua be mu e-mefu-a ndu-a iphe, a-du phe ebu l'enya. Mu e-me iphe, du biribiri tu-kobe l'iphe, du biribiri. Mmamiphe ndu maru iphe be a-la l'iswi. Nkwamenya ndu iphe edoje enya edomia onwiya edomi."

Ele enya l'iphu a-ka ree

¹⁵ Nshio unube ndu ono, ejeje l'eka du omilomi je edomia iphe, ephe chiru idzu ememe; domia ya ge Chipfu ta ahuma iya; ndu anoduje l'ochii eme iphe, ephe eme arjo su: "?Buro onye humaru anyi? ?Buro onye a-maru iphe anyi eme?" ¹⁶ Unu ewoju iphe gha igharaphu g'onye arj l'ò-kpu-ite a-du g'urwa, o gude akpu ite. ?O duru teke iphe, e gude ẹka mee a-su onye meru iya nu: "O to bukwa ngu meru mu?" ?O duru teke ite a-su o-kpu-ite: "O to dukwa iphe, i maru g'eeme?"

¹⁷ O to dukwa g'oo-no-beru l'e woru ubvu ubvu Lebanonu mee g'ò buru ali, iphe emehuje; ali, iphe emehuje abya ezee du g'oswa.

¹⁸ O -be mbọku ono bẹ ndu ada nkuchi a-nụmachaa opfu, e deru l'ekwo ono. Ndu atsu ishi ahụmachaa iphe l'ime ọchii, gbaru tsukiribaa. ¹⁹ Ndu wozeru onwophe alị bẹ a-nọdu l'eka Chipfu ẹhu atso phe uto. Mbụ lẹ ndu adudu g'ọ dọ phe a-nọdu l'ime Onye Nso kẹ ndu Ízurelu ete ẹswa. ²⁰ Ndu ewebushi akurepho a-chihu; ndu mgbonu taa dudedu; ndu nweru ẹnya eme ẹjo-iphe l'eenwutsushikota phe g'ephē ha; ²¹ mbụ ndu egudeje onu mee g'ikpe nmaa nemadzụ l'iphe, iswi dọ iya mma; woru ọnyà gbaaru onye agbaru nemadzụ ọdzori l'ulo-ikpe; gbaa ekebe ụgho jasụ l'e woru ikpe nma onye iswi dọ mma.

²² Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, oopfụ anụ ọnu-ulo Jiékọpu; mbụ Chipfu ono, bụ iya gbafutaru Ébirihamu ono. Ọ sọru-a: "Iphere taa adụekwa oshilokpa Jiékọpu ọzo; ọphu iphu agbachihu ọzo. ²³ Teke ẹphe a-huma unwegirima, mu a-nụ phe bẹ ẹphe e-dobe-a ẹpha mu nsọ. Ẹphe ekwetakwapọ l'onye nsọ k'oshilokpa Jiékọpu bẹ dọ nsọ eviya. Ẹphe anmahụ pyaapyaapya l'iphu Chileke kẹ ndu Ízurelu. ²⁴ Ndu te ebvuduru ebvuru l'iphe kẹ Chileke aburu ndu iphe edoje ẹnya. Ndu agụ-phe aphụ ekwe mee iphe, a sọru g'ephē mee."

Ọgbandzu, enwedu ishi

30 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Nshio unubẹ unwu ono, bụ ndu ẹjo-ọkpoma; mbụ ndu anọduje eme iphe, abudu idzu mu; ndu ẹphe l'ibe phe achije idzu atugba buru nanu; ọle ẹphe te egudekwanu Unme nkemu eme iya; ndu eme iphe-ẹji akube l'eli iphe-ẹji; ² ndu wufuru lashia alị ndu Ijiputu l'ẹbe epfuru mu iya; ndu bụ Fero bẹ ẹphe ele ẹnya l'eka g'o yeru phe ẹka gbobuta phe g'ọ tọ dọ iphe, e-me phe nụ; ndu gbapfuru ndu Ijiputu je anọdu phe l'eka ezeru ndu. ³ Ọle egbobuta, Fero a-nọdu egbobuta unu bẹ iphere iya e-mechaa dọ unu; mbụ l'eka ndu Ijiputu, unu gbabaru; e-mechakwana tee unu ntụ l'iphu. ⁴ A makwaru-a lẹ ndu-a bẹ ndu-ishi phe nọwa lẹ mkpukpu Zowanu; mbụ lẹ ndu ẹphe ziru ozi byarwutawaru mkpukpu Hanesu. ⁵ Ọle onyemone bẹ ee-mekota g'ephē buru ndu iphere dọ. Ọ buru iphe, a-kpa iya nụ bụ ndu ono, adudu iphe, ẹphe gude phe eme ono; ndu te eyeduru phe ẹka; ọphu ẹphe abaduru phe urwu. Ọ buerupho iphe-iphere yee iphe ata uta bẹ ẹphe a-buru phe."

⁶ Ọwaa bụ ozi, Chileke ezi lẹ k'ẹhu unwu anụ, nọ l'echiegu ndohali: "Ndu ono, e ziru ozi ono wuru je aghaa alị iphe-ẹhuka yee mkpawere; alị, oke oduma; yee ne oduma bugbaa; ẹka ọkpontu; yee ẹjo agwo ọzo bugbaa; mbụ l'ephē vu ẹku phe l'okpurukpu nkafu-igara; bya evuru iphe, vu oke-aswa phe l'okpurukpu inya-kamelu; evujeru ọha, ta abaduru phe urwu; ⁷ mbụ evujeru ndu Ijiputu l'ẹbe abụ lẹ n-yemeka phe duru urwu, ọbaru phe. Noo g'o gude ya kua ndu Ijiputu 'Eze-oke-agiyi Ọ-nọ-kẹ-mmanu'."

Ndu kwefuru ike

⁸ "Jekwa ebyiaru phe iphe-a, mube Chipfu epfu-a l'okwekpu; mbụ dekwaa ya edede l'ekwo-aphuphu; k'ọphu abukwanuru; o -rwua l'iphu; l'ọ buru iphe-ekebe, a-nọ jasụ l'ojejoje. ⁹ Lẹ ndu-a bukwa ndu kwefuru ike; bya aburu unwu ẹregede; mbụ unwegirima, o too hedu ihee angabẹ nchị l'okwa, Chipfu anmaru phe. ¹⁰ Ẹphe nọdu asuje ndu ọphulanya: 'Unu ta aphuhakwa ọphulanya ọzobaa!' Bya asụ ndu mpfuchiru Chileke: 'Unu te ekpuha-jeekwaru anyi iphe, gbaru anyi l'ememe! Unu pfujeru anyi iphe, atso uto anuma! Unu gbebejeru anyi mpfuchiru egbebe! ¹¹ Unu haaru anyi ụzo! Unu gbeshiru anyi l'uzo! Unu ba byahẹ anyi l'iphu! Unu te epfuhuru anyi kẹ Onye Nso kẹ ndu Ízurelu!'"

¹² Ọo ya bụ lẹ-a; wakwanu iphe, oopfụ; mbụ Onye Nso kẹ ndu Ízurelu: "Eshinu unu jikaru anuma ozi, mu ziru unu; bya asụ l'ọo mkpawere bẹ unu a-chiru upfu kwẹ; bya akporu obu ye l'ẹregede; ¹³ bẹ iphe-ẹji ono a-buru unu igbulọ, ha ephekerephe, gbaru ọru; teme ọ nọdu ada adada; g'ejia epfua; ọ dawanu teke ono teke ono. ¹⁴ Ọo-kukposhihu g'onye kukposhiru ite-urwa; tuka ya nanunanu ehuka ehuka; k'ọphu bụ l'ibiribe iya bẹ a taa humadu g'ọ ka mma l'ọo mkpebahụ iya g'e gude guta ọku l'ovokoku; ọzokwanu g'e gude kwota mini l'obvu-mini."

¹⁵ Wakwa iphe, oopfụ baa; mbụ Nnajiuphu, bụ Chipfu, bya aburu Onye Nso kẹ ndu Ízurelu: "Izimanu -lwa unu azu; unu daa ngaberu mu; l'a dzota unu. Unu -dakpopho gbędemu bya adakobe mu; ike adu unu. Obenu l'ọ tọ dudu iphe ono, duru ọphu unu meru. ¹⁶ Ọ buchia iphe, unu pfuru bụ waawaa; l'unu e-nyikotachia inya gude

gbala. Ọ bụru iphe ono meru g'o gude unu je l'agbala. Teme unu sụkwapho l'unu a-nọdu l'inya ọkpa-egwa gude agbala. Ọo ya bụ lẹ ndu a-nọdu achị unu ọso ọbu a-bụkwarupho ndu ọkpa-egwa. ¹⁷ Unu ụmadzu labo l'ụkporo ụmadzu iri etsukahuje gbala mę onye lanu yee unu ebvu. Teke a dọ ise yee unu ebvu; unu atuko g'unu ha zeliha gbalaa jasụ nwa ndu a-phodu l'echilabo unu aduwa ge nwa itso, bvuru lẹ mkpakponu eze ụbvú; mbu ge nwa ekwa, akụ pępepe l'eli ụbvú." ¹⁸ Ọle ọo-nọdulekwa-a agụ Chipfu g'o meeru unu eze-iphe-oma. Ọo-gbali-hule-a phuru unu obu-imemini; kele Chipfu bụ Chileke, ekpeje ikpe, pfuru nhamunha. Ehu-utso be a goru nu iphe, bukpo ndu pfuru echeru iya nu.

Iphe-oma, Chileke e-meru ndibe iya

¹⁹ Sụ-a; unube ndu Zayonu; mbu unube ndu bu lẹ Jierusalemu; unu a-kwata ekwa gberuma. Oo-mekwaru unu eze-iphe-oma; mę unu raa ekwa raku iya! Ọo epho anuma, onuma iya; l'ọ za unu enu. ²⁰ Nnajiuphu -nukponu unu nri mkponwu-ehu; bya echebe unu mini eje iphe-ehuka; e tee domieduru unu ndu ezi unu iphe; unu egude enya unu gedegede huma phe. ²¹ ?Unu shiru ekutara-o; unu shiru ekicha-o; iphe, nchi unu a-noduepho anu l'azu unu a-buru: "Wakwa uto baa! Unu tsokwaru iya!" ²² Noo teke unu a-turuw nshi unu ono, a wuru mkpola-ochaa ono. Unu aturwukwapho ntekpe unu ono, e gude mkpola-ododo wua ono. Unu eworu phe tuphashia g'onye etupha nkirika-ekwa bya asu phe: "Unu gbaru eka laa!" ²³ Noo teke Chileke a-wata edzeru unu mini; edze iya ekpu l'iphe, unu meberu l'alj. Nri, aakota l'alj emehuaha emehu; bya adukwapho shii. Noo teke iphe-edobe unu a-wata akpa ntusaru-ehu. ²⁴ Eswi unu; mekpoo nkafu-igara unu, bu ophu ejeru unu ozi egu l'a-nodu ata nri, a gwọ-phuberu agwọ-phube; pyashichaa ya unu; o buri agọ-eze ye shovelu be e gude gwọ-phube iya. ²⁵ Teke o rwuru mboku ono, ee-gbu nemadzu pyaapya ono; mbu teke ono, oje-ephekerephe e-zeshihukota ono; be mini a-wata aso gborogboro ge nggele; shigbaa l'ubvu, ha l'eli asoshihu; shikwapho lẹ mk-pogiji ophu habe nwahabe asoshihukwapho. ²⁶ Onwa a-wata egbu nwijnwii g'enyanwu; anwu akabaa echishi ike eme lẹ g'oochi nta-a ugbo esaa; mbu l'oo-nodu echibe g'anwu chiru ujiku esaa l'ophu l'ophu; teke Chipfu e-pfubechaa iphe l'eka o mekaru ndibe iya iphe; bya emee g'onya, o yeru phe kpohukota.

Aphu, Chileke a-nu ndu Asiriya

²⁷ Unu lenu; Chipfu shi l'eka du enya abya. Ehu-eghu iya nodu enwu phuruphuru g'oku; teme o nodu akpu tututuutu g'enwuru-oku. Ogbogboromonu iya bu iphe, jiru iya nu bu oke-eghu-eghu. Teme ire iya buru oku, enwu phoophoophoo. ²⁸ Unme, otu atutu du ge mini, aso gborogboro, byaru kulakula bya aworu nemadzu l'olu. Ohamoha be onmaje yigayiga; mbu chiru phe ye lẹ n-yo ola-l'iswi. O bya eworu iyagba-inya woru ye ndiphe l'asha g'o duphua phe. ²⁹ Noo teke unu awata agu ebvu g'aaguje l'enyasi mboku, unu abo obo-iphe, du nsọ. Ehu atsoshikpoo unu utso ike ge ndu egbu opu eje l'ubvu ke Chipfu; mbu agbara-mkpuma ke ndu Izurelu.

³⁰ Chipfu emekwa ge nemadzu numa g'olu iya du-be akpabiri; mekwapho g'ephe huma okpehu iya l'eka ooje alwa l'alj l'eka ehu-eghu iya enwu phuruphuru; teme o gude oku, enwu phoophoophoo; bya edzekwapho oke mini, atu aka-mini. ³¹ Olu Chipfu l'a-chikashi ndu Asiriya nanunanu. Oo-gude mgboro-eze iya chitachaa phe togbo. ³² Teke Chipfu gude oshi-mpaleka iya ono, o gude anu phe aphu ono chia phe gbaa; ebvu aswoshihu; mbu ebvu, aaku nkwa eye; bya akpo ogumogu eye iya; teke ono, oo-nodu etso phe ogu echi phe eka gbaagbaa ono. ³³ Noo kele Tofetu shihawaa lẹ ndiche du. E doziwaru iya kwaberu eze. Nsukutu oku, du iya nu be e mewaru; o du omilomi bya adu osa. Oku yele nku kwatakporu paa ya eka. Unme, Chipfu turu soru gborogboro g'oku nshi-egbe sobata iya bya emee ya; o gbanwuhu oku nwuhaha phoophoophoo.

Qshi, ayoru ndu kporu obu yeru ndu Ijiputu

31 Nshio unube ndu ono, agba ala alj ndu Ijiputu eje achọ n-yemeka; ndu daphuberu inya; bya akporu obu yeru ikpoto ugbo-inya, ephe nweru; ye oke okpehu du ndu ojogu phe, bu ndu egudeje inya eje ogu; ophu ephe adabeduru enya l'eka Onye nsọ ke ndu Izurelu no; mbu ophu ephe agbapfuduru Chipfu g'o yeru phe eka. ² Ọle o bu; yebedua l'onwiya bukwa onye maru iphe. O nodu ewotajeru nemadzu ola-l'iswi; ophu

oopfujedu opfu laa azu azu. Oo-gbalihu tsoo ibe ndu ejo-iphe ogo; mekpoo ndu anoduje eyeru ndu eme ejo-ememe eka. ³ Obenu le ndu Ijiputu bu nemadzu; epe ta abudu Chileke. Inya phe be bu anu-ehu; o to budu maa. Chipfu -machiwaa eka be upfu a-du-a onye eye eka. Onye eeyeru eka adaa gwoo. Ephenobo atuko laa l'ite lanu.

⁴ Wakwa iphe, Chipfu pfuru nu mu baa: "Oo g'oduma asuje ekiri; mbu g'oke-oduma asuje ekiri me o -gbua iphe, oo-ri; m'obetakpo e kua ikpoto ndu eche aturu; epe tuko dzukoo g'ephe tsoo ya ogo; mkpu, epe tuke echi te emekpodanu ge ndzu gu ya; ophu uzu, epe atu akposhidu iya iphe, oome-a. Noo ge Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike e-nyizeta bya alwua ogo l'eli ubvu Zayonu; mekpoo le mkpakponu ubvu ono. ⁵ Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike e-kpuchita Jierusalemu g'enu, epe l'eli. Oo-kpuchi iya; teme l'o nafutakwa iya pho; agbaru iya odzori, agbaru iya mkpu; g'o to du iphe, e-me iya nu."

⁶ "Su-a; unube ndu Izurelu; unu lwaphutanu azu lwafuta onye ono, unu kwefuru ike ono; ⁷ kele o -rwua mboku ono be onyemone le g'unu ha e-mechakwaa jika nshi mkpola-ochaa ono; yee ke mkpola-ododo ono, unu gude eka iphe-aji unu mee ono. ⁸ Ndu Asiriya be ee-gude ogu-echi, abudu k'amadu gude gbushia; mbu o buru ogu-echi, abudu ke nemadzu mmanu be ee-gude gbufu phe. Epe a-gba oso gbalaaru ogu-echi ono; l'a chiru unwokorobya phe ye l'ozi mkponwu-ehu. ⁹ Agbarike phe a-dakota; eka eeye phe ebvu. Ndu-ishi ndu ojogu phe -humaepho g'ogu obu eje ala; epe agbado ekwa-ophubama phe phota oso gbalachaa." Noo iphe, Chipfu pfuru bu onoya; mbu onye ono, koberu oku l'ubvu Zayonu; bya azube ota pfupfufu oku le Jierusalemu ono.

Onye eze, pfuberekoto

32 Unu lenu; o nweru eze, abyanu a-buru eze, pfuberekoto. Ndu-ishi iya aburu ndu ekpe ikpe, pfuru nhamunha. ² Onyemone a-du g'eka edomi onwonye, a no agbalaru pherephere; dukwapho g'eka aanoduje ezeru ndzu l'eka oke-mini edze; dukwapho ge nggele, aso l'ali, mini adudu; dukwapho g'ononyo oke agbara mkpuma, no l'ali, adudu iphe, du iya nu. ³ Noo teke e tee meedu ge ndu aphu uzo phu-buhu uzo. Teme ndu anu iphe le nchi awata anga nchi. ⁴ Ndu iphe aduje egwegwa e nweru egomunggo. Ndu epfu l'onu-oku epfuahaa opfu gbururu; pfuahaa iphe, doru enya. ⁵ E tee kuhedu onye-eswe onye a maru epha iya. Ophu akwabeedu ejo nemadzu oke ubvu; ⁶ kele onye-eswe epfuje mkpokoro-opfu. Egomunggo iya buepho ejo-iphe be onoduje ari. Iphe, onoduje eme ememe buru umere onye agubeduru Chileke iphe. Teme o nodu anoduje ezi ejo-nzi l'opfu ehu Chipfu. Ndu egu agu be oohaje; epe adabyiru iphoro. O to kejedu ndu egu-mini agu mini. ⁷ Umere k'onye ejo nemadzu bukwaru ejo-iphe. Iphe, ochije idzu ememe bukota ejo-ememe; g'o gude ntu-phu-ire mebyishia ndu akpa nri; mbukpoo m'obetaruru ndu ono, adudu g'o du phe ono nodu eyekpo onu, pfuru oto. ⁸ Obenu l'onye a maru epha iya achije idzu, a maru epha iya. O buru iphe, a maru epha iya, oomeje be oogudeje pfuru pfushia ike.

Unwada Jierusalemu

⁹ Unube unwanyi ono, no tusaru ehu; unu gbalihu ngaberu mu nchi! Unube unwada ono, ari l'o to dudu iphe, abya unu ememe ono; unu numakpodapho iphe, mu abya epfufu! ¹⁰ A -noepho apha ophu; tu-kobe iya iphe, ha nwanshiji be unube ndu ono, ari l'o to dudu iphe, abya unu ememe ono a-wata anma jijijijii. Vayinu ta adudu mebyi, oo-mita. O to dudu iphe, aawota l'oshi-omi ililekpo. ¹¹ G'ehu nmakwaa unu anmanma; unube unwanyi, no tusaru ehu! G'ehu tekwa unu kparikpari; unube unwada ono, ari l'o to dudu iphe, abya unu ememe ono! Unu tofukwa ekwa unu; chita uwe-aphu gbaphua onwunu l'upfu! ¹² Unu phukwaru yoo l'opfu ehu egu ono, du ubvu l'enya ono; me ke vayinu ono, amije shii ono; ¹³ me k'ali ndibe mu l'ophu; mbu ali, bu iphe, rwuchiru iya nu bu obvu yee ewu-obvu. Ee-o! Unu watakwa agu aphu l'opfu ehu iphe, bukpo ulo, aanoduje abo iphe; me k'ehu mkpukpu-a, aanoduje eme emereme-a! ¹⁴ Noo kele unuphu ibe eze ono be ee-mechaa gbado. Mkpukpu ono, aatu wowoowoo ono adabyiru iphoro. Ubvu Ofelu; yee ulo, a kpushiru ike, du iya nu a-buru ochobu jasuru; buru eka du nkapfu-igara-oswa ree; yee eka eeche egu me aturu; ¹⁵ gbiriri jasuru teke ee-shi l'eli wua anyi unme Chileke l'ehu. Noo teke ee-woru echiagu mee ali, iphe a-nodu emehuje; ali eka iphe emehuje

abya eze e dū g'oswa. ¹⁶ Ee-kpeahaa ikpe, p̄furu nhamunha l'echiēgu; haahaa enge, p̄furu ọto l'alì, emehuje iphe, a k̄oru iya. ¹⁷ Mebyi, ap̄fubekoto a-mì b̄u l̄e nchì a-dū doo. Iphe, e-goshi l'a p̄fuberekoto aburu l'ekameka a-da nyonyoronyo; meji anmapfuru onyemonye jas̄u l'ojejoje. ¹⁸ T̄eme ndibe mu eburu l'unuphu ẹka nchì a-dū ph̄e doo; l'unuphu, ad̄udu iphe, byaru eme ph̄e n̄u; l'ẹka ẹphe a-n̄odu at̄uta unme; ọ t̄o d̄udu iphe, ak̄p̄o-byi ph̄e iya n̄u. ¹⁹ Mb̄u l'igwe a-t̄u akamini gude t̄up̄yashia oke ọswa; t̄up̄yashia mk̄p̄uk̄pu ono l'ophu l'ophu. ²⁰ Ẹhu-utso b̄e a ḡoru n̄u unub̄e ndu ono, ak̄u iphe, unu ak̄u ak̄uku l'ẹka mini d̄u; mb̄u unub̄e ndu har̄u eswi unu; ȳe nk̄ap̄f̄u-igara unu; ẹphe n̄odu akpa nt̄usaru-ẹhu.

33 Nsh̄io ḡube nwa mmebyi; l'ẹbe ab̄u l'o nweru onye mebyiru ḡubedua! Nsh̄io ḡube nwoderu-oye; l'ẹbe ab̄u l'ọ d̄uru onye deru ngu ye! Ọ kwa: ì -hāep̄ho emebyishi; l'e mebyia ḡubedua. Teke ì hāerup̄ho ederu nemadz̄u ye; l'e deru ḡubedua ye.

² Ḡube Chipfu; menaar̄u anyi eze-iphe-oma! Anyi p̄f̄uk̄waru echeru ngu. Bujenuru ike anyi l'ut̄su mb̄oku-mb̄oku. L'ì b̄uru onye ndz̄ota anyi; m̄e anyi n̄odu l'iphe-ẹhuka. ³ Ọobujeru; olu ngu -dāep̄ho g'egbigwe; ndiphe agbalacha. Teke ì kwolihuru ekwolihi; ọhamoha agbakashihi. ⁴ A kwaa ph̄e ọkwata rwuk̄o ph̄e g'ẹka ìn-yarinya erwu ẹkwo; mb̄u gbaa ph̄e gorogoro g'ẹka igube w̄ubar̄u.

⁵ Chipfu b̄e goshiru l'ọ par̄u ẹka; noo k̄ele o bu l'ephekerephe. Úbv̄ú Zaȳonu b̄e oo-me g'ọ b̄uru iphe, e-ji iya n̄u b̄u ikpe, p̄furu nhamunha; ȳe ap̄fubekoto. ⁶ Ọo ya a-b̄uru onye e-me g'unu nguru anguru l'ogbo k'unu. L'ọ dz̄ota unu ọkpobe adz̄ota; mee g'unu maru iphe; kwaa ẹnya. Ọ b̄uru ats̄u Chipfu ebvu a-b̄uru ẹku k'unu.

⁷ Lewar̄o; ndibe ph̄e, b̄u ndu ọkpehu d̄u l'echikwa mk̄pu l'oma gbororo. Ndu ẹphe ziru ozi, b̄u ndu byaru g'e doshia op̄fu n̄odu akwa nt̄umatu. ⁸ Eze gbororo b̄e a gbadoakwaru; ọphu ọ d̄uedu ndu ije, eshijekwad̄u iya n̄u. Ẹphe mebyiwar̄u ọgbandzu, ẹphe gbaru; ọphu ọ d̄uedu iphe, a ḡuberu ndu ekebe. Ọphu ọ d̄uedu onye aak-wabejekwad̄u ùbv̄ú. ⁹ Alì-a n̄odu aḡu aph̄u edideshihu edideshihu. Iphere d̄u ọswa, n̄o l'úbv̄ú úbv̄ú Léban̄onu; ọ n̄odu anw̄ulwashihu anw̄ulwashihu. Ns̄uda Shar̄onu d̄uepho g'echiēgu ẹka mini ad̄udu. T̄eme oshi, n̄ogbaa l'alì Beshanu; ȳele úbv̄ú Kam̄elu n̄odu alāep̄ho ẹkwo kparakpara.

Ọkwa, Chipfu anmar̄u ndu ọhogu iya

¹⁰ Chipfu bya eyee ọnu s̄u: "Ọo nta-a b̄e mu a-gbalihu agbalihu! Ọo nta-a b̄e mu e-goshi l̄e mu par̄u ẹka!

¹¹ Unu d̄u ime ẹswa ọkponku; ọ b̄uru oshi ereshi b̄e unu a-nw̄u. Unme, unu at̄u b̄uru iya b̄u ọku, e-ke unu.

¹² Ọzo b̄u l̄e ndu ono b̄e a-d̄uepho ḡe mk̄puma layimu, a k̄p̄oru ọku; mb̄u l'ọo g'e gbushije irwu obvu k̄ube t̄s̄e ya ọku-a b̄u g'ẹphe e-t̄su gburugburu tsufu. ¹³ Unub̄e ndu bu ọzenya; unu n̄umakwa iphe, mu meru! Unub̄e ndu ọphu bu nt̄se; g'ọ donaa unu ẹnya l'ọkpehu d̄u mu!"

¹⁴ Ndu iphe-ẹji, bu l'eli úbv̄ú Zaȳonu b̄e ndz̄u-aḡugu rwutaakwaru. Ndu ta ad̄udu iphe, ẹphe ḡuberu Chileke n̄odu aph̄uwaa kpaakpaakpa ep̄fu s̄u: "B̄u onye ole l̄e g'anyi ha b̄e ȳe ọku, enwu enwunwu e-buru? B̄u onye ole l̄e g'anyi ha b̄e ȳe ọku, etsu ojejoje e-buru?" ¹⁵ Ọ kwa onye b̄u onye emeje iphe, p̄furu ọto; t̄eme ọ n̄odu ep̄fuj̄e iphe, p̄furu nhamunha; onye ajikaje anata urwu, shi l'iphe, a natar̄u l'ike; t̄eme ọ n̄odu eselaj̄e ẹka az̄u l'anata ọphalazu; onye ta angab̄ej̄edu nchì m̄e a -n̄odu achì idzu g'ee-shi gburu ọchi; t̄eme ọphu ọosaj̄edu ẹnya h̄uma iphe, b̄u ẹjo-iphe. ¹⁶ Noo ẹgube onye a-n̄odu l'ephekerephe. Ọ b̄uru ẹka oo-buru zee ndz̄u b̄u l'ulo, a k̄p̄ushiru ike l'eli úbv̄ú. Ẹka ono b̄e aa-n̄odu an̄u iya nri. Ọphu ọ d̄udu teke ọ byaru ach̄o mini ach̄ocho.

G'iphe a-d̄u-be ree l'iphu

¹⁷ Ḡubedua e-gude ẹnya ngu h̄uma onye eze ono g'ọ d̄u-be ùbv̄ú l'ẹnya; bya amaa ẹnya l'alì ono, n̄oru ogologo ono. ¹⁸ L'ì bya egude ọriri ngu bya alaphu az̄u l'akah̄u nggiri ono. Mb̄u l'ì r̄ia s̄u: "B̄unaa awe b̄e onye ono, shi edeje okpoga-ak̄iriko ono n̄ohunu? B̄uhunu awe b̄e onye ọphu e shi ap̄fuj̄eru ego ọbu n̄u n̄o? Mb̄u b̄unaa awe b̄e onye ọphu shi aḡu ọlo-mgbobuta anyi ọgu n̄onaa?" ¹⁹ Ì t̄ji h̄umabaedu ndu ono, shi eku onwoph̄e ono ẹnya ah̄uma ọphu; mb̄u ndu ono, op̄fu ph̄e egbejeru egberu ono. Ndu ats̄u n̄ts̄u; ọphu iphe, ẹphe ep̄fu edoj̄e-du ẹnya. ²⁰ Lenaa ẹnya l̄e Zaȳonu; mb̄u mk̄p̄uk̄pu ono, anyi an̄od̄uje ab̄o ọbo-iphe anyi ono! Ii-gudewar̄o ẹnya ngu h̄uma Jierúsalem̄u; mb̄u mk̄p̄uk̄pu ono, b̄u: ì -buru iya; nchì ad̄u ngu doo ono; bya ad̄u g'ulo, e meru l'ekwa,

adudu onye byaru aphoriberu iya aphoriberu; ophu o dudu onye adu ike apho-lita itso iya apho-lita. Ophu o dukwapho eri iya ophu byaru agbabuhu agbabuhu. ²¹ L'eka ono be Chipfu a-buru Onyibe k'anyi. Eka ono a-du g'eka nggele du oša; enyimu du iya oša. Ophu o dudu unwu ugbo-mini, nweru akwo-ugbo, byaru eshi iya nu. Ophu o dukwapho oke ugbo-mini, a byaru anga l'eli iya. ²² Noo kele o Chipfu bu onye-ikpe k'anyi. Mbụ l'ọo Chipfu l'aturu anyi iphe, anyi a-nodu eme. Teme o buru Chipfu bu onye eze k'anyi. Oo ya bu onye a-dzota anyi. ²³ Eri, e shi kee gube ugbo toshiuakwaru. Oshi, gube ugbo gude nguru anguru duchaakwa wogowogo. Ophu ekwa-ugbo ngu adabiyekwaru potoo. Oo ya bu l'aa-kwa okwata, paru eka kee; mbụ lẹ ndu eniyeni a-kwachaa okwata. ²⁴ Ophu o duedu onye bu lẹ Zayonu a-sụ: "Iphe emekwa mu." Teme iphe-ẹji ndu bu l'eka ono meru be aa-gukotaru phe nvu.

Aphụ, Chileke a-nụ ndu ohogu iya

34 Unu kpitaru ntse; unube ohamoha; unu bya anumakpodapho! Unu ngabekpodapho nchi; unube ndiphe! G'eliphe l'ophu numakwa; iphemiphe, no iya nu anuma! Ge mgboko numa; iphemiphe, shi iya nu anuma! ² Chipfu be avukwaru ohamoha ovuma. Oke ehu-eghu iya be o tu-koshiakwaru ndu ojogu phe l'ophu. Oo-mebyishikotakwa phe g'ephe hakotakpoo rengurengu. Oo-woru phe haa g'e gbushia. ³ Ndu nkephe, e gburu egbugbu be aa-pajeru tuphaa etupha. Odzu phe awata eshi ishi; mee phe atuko ubvu ubvu swongaa. ⁴ L'aphu akpaminigwe g'onye phuru utute. Kpokpode atuko adashihu l'alj g'eka ekwo vayinu, nwuru lwaa erishihu l'eri iya; mbu g'akpuru oshi figu, no l'oshi figu gbanwushihuru agbanwushihu dashihu. ⁵ Ogu-echi mu be a nokwa l'imigwe baa bata nkọ. Lekwa; a paakwa ya apazeta gude abya anu ndu Edomu aphu; mbu ndu ono, bu ndu mu dochawaru edocha k'emebyishikota rengurengu ono. ⁶ Ogu-echi Chipfu be mee a-ngugukwa angugu. Iphe, e-ji iya nu bukwa eba-iphe. Mee unwu-aturu; yee mee egbu; waa eba-iphe, shi l'akpuru ebili aduchaa ya. Noo kele Chipfu abya egwe ngweja le mkpukpu Bozura; iphe, ee-gbu egbugbu paa eka l'alj ndu Edomu. ⁷ Atsu be aa-tuko ephe l'ephe gbushikota; mekpoo oke-eswi ndu ophu ha nwanshiji; me ndu ophu paru eka. Alj phe be mee a-nodu aso gborogboro; l'eegude eba-iphe gwoo urwuku l'oburu epuchi. ⁸ Noo kele Chipfu nweru eswe agwata ugwo iphe; bya enweru apha, ejo-iphe onye meru a-vọ iya l'ehu; g'ooshi nno gbaaru ndu bu le Zayonu odzori. ⁹ Nggele nggele, nokota l'alj ndu Edomu a-wokota korota. Eja, du l'alj ono awokota oku-nshi-egbe. Alj eka ono l'ophu abukotaru korota, oku enwu taphutaphu. ¹⁰ O to byadu anyihu anyihu eswe l'enyashi; enwuru iya akpu tututu jasu l'ojeje. L'o buru ochobu dabyiru nno shi l'ogbo sweru ogbo. O to dudu onye byaru eshibaa ya ghatakponu aghata ozobaa. ¹¹ Okpo-ngwere yee ebyi esweta iya l'o buru iphe phe; mbu le mgbashi-ujiku yee okpoko-ohà akpashj epfune l'eka ono. Chileke e-me alj ndu Edomu g'o du g'o shi du teke o meru eliphe k'ophuu le mbulembu. ¹² Ndu oke amadu phe ta aduedu eka ephe enwekwaduru, bu eka eekuje alj-eze. Ndu ishi iya g'ephe ha a-chihukota. ¹³ Ewu-obvu erwuchia l'ulo-eli, du iya nu. Ole-karara yee egbara atuko ulo iya, a kpashiru ike zechia. Iphe, a-nodu akpa iya uri aburu nkuta-oswa. Mgbashi-ujiku eworu iya mee ibe phe. ¹⁴ Unwu anu, bu l'echiegu ephe l'achj-anmabu atuko edzudagbaa l'eka ono. Eghu-oswa araku ibe iya l'ora. O buru l'eka ono be mgbashi-ujiku anodukwapho atuta unme. O buru l'eka ono be ephe achotaru onwophe eka ephe a-nodu atuta unme. ¹⁵ Mgbashi-ujiku a-kpa epfune l'eka ono nodu tushia ekwa. L'o kpua ya; vua nodu l'eka ono kpuyabe phe le nkù iya hee hetseshia. O bukwapho eka ono be egebe e-dzukupho okee le nyee. ¹⁶ Unu jenu elee enya l'ekwo Opfu Chipfu; unu agua ya agugu. Unwu iphe ono ta adukwa me nanu adu-phodo l'eka ono. Ophu o dukwa ophu byaru asu le ya ta ahumaduru okee ozoo nyee ya; kele o kwa mbedia turu ekemu su l'onoo g'oo-du bu ono. Teme o buru Unme mu a-nodu erwukobe phe l'eka lanu. ¹⁷ Oo ya atuje g'ooduru phe. O nodu egudeje eka iya tuta ya atutu kee. O je aburu nkephe jasu l'ojeje. Mbụ ephe ebuwaruro l'eka ono gbẹ l'ogbo sweru ogbo.

Ehu-utso ndu a dzotaru

35 Echiegu yee alj, adudu

mini,
 dụ iya nụ bẹ ẹhu a-tso.
 Mgbẹgu alì-evevee bẹ a-wata
 ete ẹswa mehuaha iphe,
 e meberu iya g'ẹka
 okoko jashiru.
² Mbụ l'oo-jashikpoo
 igwerigwe.
 Ẹhu atsọo ya tsoshikpoo
 ya ike;
 l'o rwua okwe kpua ya.
 L'e mee ya g'ọ dụ biribiri
 g'úbvú úbvú Lébanonu;
 dụ akpabiri g'úbvú
 Kamelu;
 yẹe nsuda Sharonu.
 Ẹphe egude ẹnya phẹ
 hụma
 ọdu-biribiri kẹ Chipfu;
 mbụ akpabiri kẹ Chileke
 anyi.
³ Unu menaa g'ẹka unu,
 tsuru mẹe shihu ike.
 Unu emee g'ikpere unu,
 aphụ kwẹkweekwee
 nguru anguru.
⁴ Unu pfularu ndu nweru obu
 ndzụ-agụgu sụ phẹ-a:
 "Unu shihu obu ike;
 gẹ ndzụ ba agushi unu.
 Lẹ Chileke unu a-bya;
 bya emelata nemadzụ iphe,
 o meru onye ọzo.
 Ọo-bya; bya adzọo unubedua
 ndzụ."
⁵ Noo teke ẹnya a-sahụ ndu
 atsụ ishi.
 Nchị ndu ada nkuchi emee
 phosangu.
⁶ Noo teke ndu ẹniyeni a-wata
 azọ garamu garamu
 g'ele.
 Ire agbutoshihu ndu te
 epfudu opfu;
 ẹphe awata erwu okwe
 ẹhu-utso.

Mini e-shi l'echięgu gbafuhu
sọaha kẹ gborogboro.

Tẹme nggele eshi l'alj,
mini te eshidu dụ gbafuhu
sọaha gborogboro.

⁷ Eja evevee,
l'ekpo phuruphuru
l'a-buru okpuru.

Alj, mini tahuru agbafushihu
ọgba buru nggele.

Ọ buru ẹka ono,
bụ nkuta-ọswa shi buru
iya ono
bẹ ẹswa e-fushi;
eji efushia ya;
ẹchara amishia ya.

⁸ L'a bya atogbo iya eze
gbororo; l'e kua ya ọzo,
dụ nsọ.

Ndu aasọ nsọ te eshidu iya.

Ndu a-nọdu eshi iya nọ
kpoloko abụerupho
ndu ọ dọru;
ọphu ndu eme eswe
agghaphedu l'ime iya.

⁹ Oduma taa nọdu iya.
Ọphu ọ dọdu anọ ọzo,
eri anọ,
byaru eshitakpọo ya
eshita ophu.

A taa hụmakpoda phẹ nọ
ahuma ophu l'ẹka ono.

Ọ bụepho ndu a gbafutaru bọ
ndu a-nọdu eshi iya nọ.

¹⁰ Mbụ lẹ ndu ono,
Chipfu pfuru aswa phẹ
ono a-lwa.

Ẹphe aguru ebvu lwatashia
Zayonu.

Ẹphe ekpuru ẹhu-utso ojejoje
g'onye kpu okpu eze.

Ete ẹswa yẹ ẹhu-utso
atuko phẹ ẹhu sweta.

Aphụ yẹ atsụ ude agbaa
ọso gbalaa.

Senakeribu eye ndu Jierúsalemu ebvu

(2Ndu 18:13-37; 2Iphe 32:1-19)

36 Tɔbudu iya bụ; o rwua l'apha, kwe eze, bụ Hezekáya apha iri l'eno, ọ wataru aburu eze; Senakeribu, bụ eze ndu Asiriya bya ọgu l'alị ndu Jiuda; bya atuko mkpukpu phe g'ọ ha, bụ mkpukpu, a kpushiru ike lwua lwuta. ² No iya; eze ndu Asiriya ono bya agbe le mkpukpu Lakishi zia onye-ishi ndu ojogu iya; yeru iya ndu ojogu, du igwerigwe; bya asu iya g'ephe jepfu eze, bụ Hezekáya le Jierúsalemu. Onye-ishi ndu ojogu ono jer-wua bya eje apfuru l'ishi mgba-mini okpuru uzo eli, du l'uzo ono, eeshije eje eka asaje uwe ono. ³ O nodu l'eka ono; ephe byapfuta iya; mbu Eliyakimu nwa Hilikaya, bụ onye-ishi l'ibe eze; waa Shebuna, bụ onye edeje ekwo; waa Jiowa nwa Asafu; yebedua bụ onye nkwakobe.

⁴ Onye-ishi ndu ojogu ono bya asu phe: "Unu je akaru Hezekáya le-a: Wakwa iphe, o pfuru; mbu Okalibe eze, bụ eze ndu Asiriya. O suru-a: ?Bụ le gunu be i chiru nwupfu ophu i nweru kwee? ⁵ I suru l'i machawaru egedede ọgu bya enweru ike, e gude alwu ọgu. Obenu l'opfu ngu bụ okorobo opfu. ?Bụ onye be i dakoberu ekwefuru yebe eze ndu Asiriya ike? ⁶ Lenu; ọ kwa ndu Ijiputu be i dakoberu; mbu Ijiputu ono, bụ mgbawa-echara, abujeru: onye dakoberu iya nu l'o yejashia ya eka meka iya iphe onoya. O kwa egube ono be Fero du; mbu eze ndu Ijiputu. O kwa nno bụ g'ọ duru iphe, bukpo ndu dakoberu iya nu. ⁷ Teke i sukwanuru mu l'ọo Chipfu, bụ Chileke unu be unu dakoberu; ?tɔ budu Chipfu obu bụ ophu Hezekáya lwuru eka aagwaje iya; bya emebyishia ọru-ngweja iya; bya asu ndu Jiuda ephe le ndu Jierúsalemu g'ephe byaje abaa eja l'atatiphu ọru-ngweja-a?"

⁸ "Byalekwa-a g'unu le nnajjuphu mu, bụ eze ndu Asiriya tuko chia idzu. I -kweta be mu a-kpuru unu inya ise kpee ngu; me ọ -buru l'ji-du ike yechaa ya ndu a-nodu agba iya nu. ⁹ Odumeka; ?denu g'i riru l'ji-du ike kpfu l'iphe onye-ishi ndu ojogu nnajjuphu mu; m'obeta ọ buru onye enya kachaa alwalwa le ndu-ishi ndu ojogu iya; l'eka ọ bụ ndu Ijiputu be i dakoberu g'ephe chie ngu ugbo-inya; chie ngu ndu agba l'inya-ogu? ¹⁰ Ozo bụ le-a; ?i dobesu l'ọ tɔ budu Chipfu be mu nọ l'eka bya ọgu l'alị-a ge mu mebyishia ya? O kwa Chipfu l'onwiya ziru mu ge mu bya ọgu l'alị-a mebyishia ya."

¹¹ Tɔbudu iya bụ; Eliyakimu; yee Shebuna; waa Jiowa bya asu onye-ishi ndu ojogu ono-a: "Jiko gude opfu ndu Aramu pfuru yeru anyibe ndu-ozu ngu; eshinu anyi anu iya ree. Te egudeshi opfu ndu Jiuda pfuru yeru anyi; kele ndu nọ l'eli igbulọ anukwa iya."

¹² Onye-ishi ndu ojogu ono su phe: "?Bụ unu le nnajjuphu unu kpoloko be ọ du unu ge nnajjuphu mu ziru mu ge mu bya ezia ozi-a? Waawakwa. O kwa unu le ndu ono, nọ l'eli igbulọ ono; mbu ndu ono, unu l'ephe e-mechaa ria nshu unu l'onu; ngua mamini, unu gboru ono be mu epfuru iya."

¹³ Onye-ishi ndu ojogu ono bya apfuru bya egude opfu ndu Jiuda bya arashia ya ike su: "Unu numakwa iphe, o pfuru; mbu Okalibe eze ono, bụ eze ndu Asiriya! ¹⁴ Wakwa iphe, eze ndu Asiriya pfuru: Unu te ekwekwa ge Hezekáya dephua unu. O tɔ dukwa ike adzo unu! ¹⁵ Ophu unu ekwekwa ge Hezekáya deta unu g'unu dakobe Chipfu; l'eka oopfuru unu asuje le Chipfu ta adukwa iphe, e-me g'ọ tɔ dzota unu. Le mkpukpu-a taa lakwa l'eka eze ndu Asiriya. ¹⁶ Unu ta angakwaru Hezekáya nchi; kele eze ndu Asiriya sukwaru-a g'unu wufuta wu-pfuta iya ge yele unu doshia. Oo ya bụ g'onnyemonye le g'unu ha eria iphe, shi le vayinu iya; ria akpuru, shi l'oshi figu iya; bya angua mini, du le welu iya; ¹⁷ jasụ teke ya a-bya eduta unu; lashia l'alị, du ge k'unu; mbu alị, ereshi du; mee ọphúú du iya; alị, nri du; teme opfu-vayinu du iya.

¹⁸ "Unu te ekwekwa ge Hezekáya dephua unu; kele ọo-su unu le Chipfu l'a-dzotakwa unu. ?O dukporu oha ophu agwa alị phe nafutajewaru l'eka eze ndu Asiriya? ¹⁹ ?Bụ awe be agwa ndu Hamatu yee ke ndu Apadu nọ? Agwa ndu Sefavayimu; ?ephe nọ l'awe? ?Ephe duru-a ike dzota ndu Samériya l'eka yebe eze ndu Asiriya tɔo? ²⁰ ?Bụ agwa ole l'ime agwa ndu alị ono be duru ike nafuta ndu alị iya l'eka iya? ?Denu ge Chipfu e-shi du ike nafuta ndu Jierúsalemu l'eka iya?"

²¹ Ndu Jiuda ono, oopfuru eyeru ono noduepho ngguingguji; ophu ọ dudu onye ophu pfuru opfu yeru iya; kele eze, bụ Hezekáya turu ekemu su g'ọ to dukwa onye e-yeru iya onu.

²² Tòbudu iya bụ; Òliyakimu nwa Hilikaya, bụ onye-ishi l'ibe eze; yee Shebuna, bụ onye edejeru eze ẹkwo; waa Jiowa nwa Asafu, bụ onye nkwakọbe tũgbua; o bũru phẹ ejepfu Hezekáya. Ẹphe gbajachaa uwe phẹ agbaja. Ẹphe jerwua bya eje akọoru iya iphe, onye-ishi ndu ojogu ono pfuru.

Hezekáya epfu anụ Chileke

(2Ndu 19:1-13)

37 Tòbudu iya bụ; Hezekáya nũmaepho iphe ono ọ gbajashĩa uwe iya; bya achĩa uwe-aphụ yee; ọ bũru iya eje l'eze-ulo Chipfu. ² Ọ bya ezia Òliyakimu, bụ onye-ishi l'ibe eze; yee Shebuna, bụ onye edejeru eze ẹkwo; waa ndu-ishi lẹ ndu-uke Chileke; g'ẹphe jepfu onye mpfuchiru Chileke ono, bụ Azáya nwa Emọzu. Ẹphe tũko yee uwe-aphụ jeshia. ³ Ẹphe je je asụ iya: "Hezekáya sũru-a: 'Ntanũ-a bũkwa mbọku, oke iphe-ẹhuka dapfutaru anyi; bya abũru mbọku, aahũ anyi ahũhũ; bya abũru mbọku, iphe-iphere jiru anyi iphu. Ọ dũkwa g'ẹgube ime anọduje eme nwanyị; ọ tọ dũdu ike nyĩa ọnyị nwũa nwata ọbu-a ⁴ O nweru g'ọo-dũ; Chipfu, bụ Chileke ngu anũma iphe ono, onye-ishi ndu ojogu ono epfu ono; mbũ onye ono, nnajjuphu iya, bụ eze ndu Asiriya yeru g'ọ bya epfutoshia Chileke ono, dzũ ndũ ono; k'ọphu bũ lẹ Chipfu a-barũ iya mba l'opfu ono, yẹbe Chipfu, bũ Chileke ngu nũmaru ono. Ọo ya bũ; pfuru nũ Chileke l'opfu ẹhu ndu ọphu phoduru nũ.' "

⁵ Ọo ya bũ; ndu ono, eze, bũ Hezekáya ziru ono bya abyapfuta Azáya; ⁶ Azáya sũ phẹ: "Unu je asụ nnajjuphu unu lẹ Chipfu sũru-a: 'Ba atsũkwa ebvu lẹ k'iphe ono, ì nũmaru ono; mbũ opfu ono, ndu-ozì eze ndu Asiriya gude bya epfutoshia mu ono. ⁷ Hũma lẹ mu e-woru unme lanũ ye iya l'ẹhu; k'ọphu bũ l'ọo-nũma asũlasu; lashĩa alì phẹ; mu emee g'e gude ogu-echi gbua ya l'alì phẹ gẹdegede.' "

⁸ Onye-ishi ndu ojogu ndu Asiriya bya anũma l'eze ndu Asiriya lũfuwaru lẹ mkpũkpu Lakishi; ọ laphu azũ je ahũma onye eze ono l'ẹka ootso ndu Libuna ọgu.

⁹ Noo ya; a bya ezia Senakeribu lẹ Tirihaka, bũ eze ndu Kushi bẹ abyapfutawa iya ọgu; o zia ndu-ozì g'ẹphe je ezia Hezekáya sũ: ¹⁰ "Waa iphe, unu e-pfuru Hezekáya baa; mbũ eze ndu Jiuda: 'B'ekwekwa gẹ Chileke ngu, bũ onye ono, ì dakoberu ono duphua ngu; l'ẹka oopfu lẹ Jierúsalemũ ta alwadu l'ẹka mũbe eze ndu Asiriya.

¹¹ Ọphu doru ẹnya bũ l'ì nũmahawaru iphe, ndu eze ndu Asiriya meru ndu alì ọzo; mbũ l'o mebyishikọtaru phẹ. ?Aa-nafũta-chia gũbedua tọo? ¹² Mbũ-a; ndu ọhamoha ono, nna mu oche phẹ mebyishiru ono; ?agwa phẹ dzọtaru phẹ-a tọo? Mbũ agwa ndu Gozanu; yee kẹ ndu Haranu; waa kẹ ndu Rezezu; mẹ kẹ ndu Édenũ, bũ ndu shi nọdu lẹ Telasa. ¹³ ?Bũ awe bẹ eze ndu Hamatu nọ nta-a; mẹ eze ndu Apadu; mẹ eze ndu mkpũkpu Sefavayimu; ọzoo kẹ ndu Hena; ọzoo kẹ ndu Iva? "

¹⁴ Tòbudu iya bụ; Hezekáya bya anata ẹkwo-ozì ono l'ẹka ndu e ziru iya; bya eworu iya gũa. Ọ bya abahũ l'eze-ulo Chipfu bya eje eworu iya tọsaa l'iphu Chipfu. ¹⁵ Hezekáya bya epfuru nũ Chipfu sũ: ¹⁶ "Gũbe Chipfu, bũ Ọkalibe-Kakọta-Ike; gũbe Chileke kẹ ndu Ízurẹlu; onye sũgaru l'aba-eze iya l'echilabọ chierobu. Ọo ngu kpoloko bũ Chileke, nwekọta alì-eze, dũ lẹ mgboko mgburugburu. Ọo ngu meru igwe bya emee eliphe. ¹⁷ Ngabenu nchì gũbe Chipfu; nũma iphe, mu epfu. Sanaa ẹnya hũmadupho. Ngabekpodapho nchì; nũma opfu ono, Senakeribu ziru g'e gude bya epfutoshia gũbe Chileke, nọ ndũ ono.

¹⁸ "Gũbe Chipfu; ọ bũkwa eviya lẹ ndu eze ndu Asiriya mebyishiwaru ọhamoha; waa alì phẹ. ¹⁹ Ẹphe chĩwaru agwa ndu ono ye l'ọku; o kepyashĩa; kẹle agwa phẹ ọbu ta adũdu iphe ọzo, ọ bũ; gbahaa nkũ; yee mkpuma, bũ iphe, nemadzũ gude ẹka mee. ²⁰ Ọo ya bũ lẹ-a; gũbe Chipfu, bũ Chileke anyi; dzọnaa anyi l'ẹka eze ndu Asiriya ono; k'ọphu alì-eze, dũkota lẹ mgboko l'ọphu a-maru l'ọo gũbedua kpoloko; mbũ gũbe Chipfu bẹ bũ Chileke."

Adada Senakeribu

²¹ Tòbudu iya bụ; Azáya nwa Emọzu bya ezia Hezekáya ozì sũ: Chipfu, bũ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu sũru l'iphe ono, ì pfuru nũ iya l'opfu ẹhu Senakeribu, bũ eze ndu Asiriya ono bẹ ya nũmawaru. ²² Waa iphe, Chipfu pfuru l'opfu ẹhu Senakeribu baa:

Nwada Zayonu ta adũekwa
iphe, ọ gũberu ngu;

tẹme ọ nọdu aja ngu
ewenu.

Nwada Jierúsalemu ekwe
l'ishi l'ẹka ịigba ọso ịẹ
ndaba agbala.

²³?Bụ onye bụ onye ono,
i shi ephu iphu;

bya epfutọshi iya ono?

?Bụ onye bẹ i shi atụ ụzu
ekpu-a;

mbụ onye ono,

i gude eku-onwonye

vọoru ẹnya ono?

Ọ kwa Onye dụ Nsọ

kẹ Ízurelu!

²⁴I ziru ndu-ozu ngu;

ẹphe bya eburu iphu nyabẹ

Nnajiuphu.

Ị sụru l'i gudewaa ikpoto

ugbo-inya-ọgu ngu

nyirwuchaa mkpakponu

úbvú úbvú;

Mbụ l'i nyirwuwaru

mkpakponu,

ẹka úbvú úbvú

Lébanonu jeberu;

bya egbutsushiwa oshi sida,

dụ iya nụ, bụ ndu ọphu

kachaa etse ogologo;

mẹ oshi payinu iya

ọphu kachaa adụ ùbvù

l'ẹnya;

bya ejerwuwaa ẹka ọ

kachaa aburu ẹpfukala;

mẹ ẹka ọ kachaa aburu ọswa,

dụ ree.

²⁵Mbụ l'i tųwaru wẹlu l'alị ndu

ọhozo; bya angụya ya mini;

bya egudewaa

ọbochi-ọkpa ngu zọọ iphe,

bụ nggele,

dụkota l'alị Ijiputu tọlitoli;

jasu ọ tashihukota.

²⁶Sụ-a; ?ọ dụ g'ị tị nụmajeduru

iya?

Ọo mu tubuhawaru g'ọ dụ

nno teke d̄uhawaa ɛnya.
 Mb̄u l'ò b̄uro teke ndiche
 b̄e mu ch̄ihawaru iya
 r̄oo dobe.

Ọ b̄uru nta-a b̄e mu
 meru iya g'ò v̄ua;
 mb̄u mee;
 i woru mkp̄ukpu,
 a kp̄ugbaaru o shihu
 ike mebyishia;
 ọ b̄uru ikpo mkpuma.

²⁷ Ọ b̄uru iya b̄u;
 ike bv̄u ndu bu iya n̄u.
 Ẹphe b̄uru ndu a t̄uru
 ẹberebete;
 e meru iphe-iphere
 kpua ph̄e.

Ẹphe bya ad̄u g'iphe,
 a k̄uru l'opfu; g'iphe,
 rwuru irwu k'òphúú;
 mb̄u d̄u g'ẹswa,
 furu l̄e mkpotsu ọlo,
 anw̄u chigbushiru
 l'ẹbe ad̄u g'o vutaberu l'eli.

²⁸ “Obenu l̄e ḡubedua b̄e m̄ube
 Chileke maru ẹka ị n̄o.
 Mu maru teke ịibata abata;
 maru teke ịitugbu
 atugbu.

Mu maru g'ịibataberu
 hanyịhanyi ekpu mu.

²⁹ Eshi ọphu ọ b̄u m̄ube Chileke
 b̄e ịibaru hanyịhanyi;
 t̄eme b̄eebeeb̄ee,
 iipfuru mu rwuwa mu
 nch̄i;
 b̄e mu e-woru ịkokoro
 dz̄ube ngu l'imi;
 woru mkp̄urukpu-ígwè
 ye ngu l'ọnu g'inya.

Mu emee ngu g'i shia ọphu
 i shi laphu az̄u l'ẹka
 i shi.

³⁰ “A -bya l̄e ḡubedua, b̄u Hezekáya; waa iphe, a-b̄uru ngu iphe-ọhubama baa: Apha-a b̄e ii-ri iphe, daru ẹda. O -be apha ọzo l'i ria ọphu shi l'ono futa. O -rwua l'apha k'ẹto iya; k̄o opfu kpata iphe, ị k̄oru iya. Gbaa opfu-vayinu; ria akp̄uru, e-shi iya n̄u. ³¹ S̄u-a; nwa ndu ono, a-ph̄odu n̄u l'ọnu-ọlo Jiuda b̄e a-gba ọgbarabvu l'ime alị;

mja mebyi l'eli mgboko; ³² noo kele o nweru nwa ndu phoduru nu le Jierusalemu. Ikpoto ndu wafuru nu e-shi l'ubvu Zayonu. O buru Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike e-gude g'o phu-be iya l'ehu mee ya.

³³ "Oo ya bu; waa iphe, Chipfu pfuru l'ehu eze ndu Asiriya baa: O to byadu a-bata le mkpukpu-a; ophu o byadu agba g'o ka mma l'oo apfu l'eka-a. O too gudekpodanu iphe, eegbobutaje onwonye abyakube iya ntse; ophu o byadu ebvuphe iya ose-ogu. ³⁴ Oo uzo, o shi bya be oo-shi laa. O to byadu abata le mkpukpu owa abata ophu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³⁵ "Su-a; mu e-gude k'epha mu; me opfu ehú Dévidi, bu onye-ozí mu gbobuta mkpukpu-a; dzoo ya."

³⁶ Todbudu iya bu; ojozi Chipfu tugbuepho bya eje l'eka ndu ojogu Asiriya doru; bya eje egbua ukporo unu umadzu ugbo ukporo l'eto l'unu umadzu labo l'ukporo umadzu iri † l'ime ndu ojogu ono. E tehushia l'utsu; odzu zeshiwaa ke bee. ³⁷ Noo ya; Senakeribu, bu eze ndu Asiriya tugbua; o buru iya alaphu azu. O laphushia azu le Ninive je anodu. ³⁸ O be ujiku lanu; o nodu agwa agwa iya, bu Nisuroku; unwu iya, bu Adurameleku; me Shareza je egude ogu-echi gbugbua ya; gbaru lashia ali Araratu. Oo ya bu; Esahadonu, bu nwa iya buru eze nochia enya iya.

Iphe-ememe guderu Hezekaya

(2Ndu 20:1-11)

38 O buru teke ono be iphe-ememe guderu Hezekaya; k'opfu bu l'o nowaa l'onu onwu. Onye mpfuchiru Chileke, bu Azaya; nwa Emozu bya ejepfu iya je asu iya: Chipfu suru-a: "Dozia ibe ngu ree; kele jibyawa anwuhu; i ti kadu mma."

² Noo ya; Hezekaya bya aghaa iphu l'uzo igbulo pfuru nu Chipfu su: ³ Gube Chipfu; nyatanu ge mu bu-be onye gude ire-lanu; me obu mu g'o ha tsoo uzo nkengu; me ge mu gude meberu iphe, du ree l'enya ngu. Hezekaya raa ekwa kpo pfula pfula.

⁴ Todbudu iya bu; Opfu Chipfu bya atuba Azaya le nchi su iya: ⁵ "Je akaru Hezekaya le-a: Waa iphe, o pfuru; mbu Chipfu, mbu Chileke ke nna ngu, bu Dévidi: Mu numawaru epfupfu, i pfuru nu mu; bya ahumawaa enya-mini, shi ngu l'enya. Mu e-yekwafua apha iri l'ise le ndzu ngu. ⁶ Ozo bu le mu a-nafuta ngu; nafuta mkpukpu-a l'eka eze ndu Asiriya. Mu a-gbaru mkpukpu-a odzori.

⁷ "Waa iphe-ohubama, Chipfu e-goshi ngu baa; g'i gude maru le Chipfu e-me-a iphe ono, o pfuru ono. ⁸ Nwonyonyo iphe ono, a kpushiru, ee gudeje enyi ulo-eli Ehazi ono; be mu e-me g'o gude ntu-okpa iri tsu-phu azu." No iya; onyonyo ono tsua ribo; gude ntu-okpa iri tsu-phu azu eme le g'o shi habe ogologo.

⁹ Owa-a bu iphe, Hezekaya deru; mbu eze ndu Jiuda g'iphe-ememe ono mechaaru iya; o kachaa mma.

¹⁰ Mu sukwaru: ?Bu le

mkpakponu ndzu mu-a

be mu jeru je eshisweta

onu oguzo ali-maa?

A naa mu nfu nafu mu nwa

apha ndzu mu ophu

phoduru nu?

¹¹ Mu sukwaru le mu taa

humabaedu Chipfu

l'ali ndu dzu ndzu.

Ophu mu egudebaedu

enya ahuma nemadzu,

dzu ndzu;

ozoo ke g'anyi le ndu

nokwadu l'eliphe-a

bubaaru.

† Bu iya bu 185,000 le mbekee.

¹²A lashiru ndzụ mu g'onye lashiru
 ẹswa l'ulo ụnwu-eswi;
 mbụ l'ọo g'onye akpa iphe
 akpakpa aphụkobeje iphe,
 ọ kpagheru akpaghe-a
 bụ gẹ mu
 phụkobewaru ndzụ mu.

Ọ bya atuwaa mu eri
 gbụpyia l'iphe, aakpajẹ iphe;
 bya egbubufu iya.

Ọ bụru-a shi l'eswe gẹ nchi
 jihu bẹ i mebufuwaru
 nụ kẹ ndzụ mu.

¹³Mu nọdu atajẹkpoepo
 nshi jasụ nchi abọhu.

Obenu l'o gweru mu
 ọkpu arakabya g'ẹka
 oduma ata anụ.

Ọ bụru-a shi l'eswe gẹ nchi
 jihu bẹ i mebufuwaru
 nụ kẹ ndzụ mu.

¹⁴Mu gbọaha chachacha
 g'apya ọzoo g'ẹsha.

Mu deahaa kukuku
 g'ede-kuukuu.

Mu lenyaa ẹnya l'eligwe;
 ẹnya meahaa mu ẹhuka.

Mu sụ: Jiko Nnajiuphu;
 mu eje iphe-ẹhuka;
 byanụ agbaarụ mu
 mkpu!

¹⁵Ọle ọ bụ; ?mu a-sụkwanu
 agha?

O pfuakwaru opfu nụ mu;
 mbụ ọ bụru yẹbedua
 l'onwiya meru iphe ono.

Mu a-nọdukpoepo eje
 nwa gelee jasụ gẹ mu
 a-nọ-beru;
 kẹle obu atawa mu
 nyikinyiki.

¹⁶"Gube Nnajiuphu;
 ọ kwa ụdu iphe,
 dughaa ẹgube-a bẹ
 nemadzụ gude buru.

Ọ bụkwaru iya phọ bẹ unme,

nọ mu l'ẹhu byaru bya
 egudewaa nọdu ndzụ nta-a.
 Jiko menaa gẹ mu wekọrohu;
 menaa gẹ mu nọdu ndzụ!
¹⁷ Ọkpobe opfu;
 ọ kwa g'ọo-duru mu lẹ ree
 bẹ mu gude jee iphe-ẹhuka,
 dụ nno.
 Ọ bụru l'ọo l'i yeru mu obu
 bẹ i ti kwedu gẹ mu
 bahụ lẹ nsụkutu ọla-l'iswi.
 Ị bya atụko iphe-ẹji mu l'ophu
 chiru ye onwongu l'azụ;
¹⁸ ọkẹle ndu nọwaa l'alị-maa te
 etukwa ngu ẹpha.
 Ọphu ndu nwụhuwaru anwụhu
 agụkwa ebvu egude etu
 ngu ẹpha.
 Ọphu ndu e kpochiru l'ilu
 eleekwa ẹnya ire-lanụ
 nkengu.
¹⁹ Ọ kwa ndu nọ ndzụ;
 mbụ l'ọo ndu nọ ndzụ bụ ndu
 anọduje etu ngu ẹpha gẹ
 mu etu ngu iya ntanụ-a.
 Ọ bụru ndu bụ nna anọduje
 akọru ụnwu phẹ g'ị bụ-be
 onye ire-lanụ.
²⁰ Chipfu a-bya adzọo mu ndzụ.
 Ọo ya bụ l'anyi a-nọdu agụ
 ebvu akpọ iya l'une
 jasụ g'anyi a-nọ-beru ndzụ.
 Ọ bụru l'eze-ụlo Chipfu bẹ
 anyi a-nọdu gụa ya."

²¹ Azáya pfuwaru sụ g'e meta iphe oshi figu tsua etsutsu debechaa Hezekáya l'ẹjo-onwo ono, phọkashiru iya l'ẹhu ono; l'o -mewaa ya nno; l'o wekọrohu. ²² Hezekáya bya ajija sụ: "Bụ gunu bụ iphe-ọhubama, e-goshi lẹ mu e-mechaa bahụbaa l'eze-ụlo Chipfu ọzo?"

Ndu nnochị-ẹnya, shi Bábilọnu

39 Ọ bụru teke ono bẹ Merodaku-Baladanu; mbụ nwa Baladanu, bụ eze ndu Bábilọnu deshuru ẹkwọ-ozu nụ g'e je anụ Hezekáya; bya eyekwaru iya ya phọ iphe-ọma g'e gude bya iya ajiji; ọkẹle ọ nọmaru l'iphe shi eme iya; ọ kawaa mma. ² Hezekáya nabata ndu ono, e ziru ozi ono; bya egoshi phẹ iphe, nọkota l'ụlo-ẹku iya; mbụ goshi phẹ mkpọla-ọchaa; yẹ mkpọla-ododo; mẹ manụ, eshi mkpọ; mẹ ngwọgu iya l'ophu; mẹ iphe, bụko-ta ẹku iya. Ọ tọ dudu iphe, dụ l'ibe iya; ọzoo iphe, dụ l'alị-eze iya l'ophu, o to goshiduru ndu ono; mbụ Hezekáya.

³ Tọbudu iya bụ; Azáya, onye mpfuchiru Chileke bya ejepfu eze, bụ Hezekáya je ajja ya sụ: “?Bụ awe bẹ ndu ono shi bya? ?Bụ gụnu bẹ ẹphe pfuru?”

Hezekáya sụ iya: “Ẹphe shikwa ẹka dụ ẹnya bya. Ẹphe shi Bábilonu.”

⁴ Azáya bya ajja ya sụ: “?Bụ gụnu bẹ ẹphe hụmaru l'ibe ngu?”

Hezekáya sụ iya: “Ẹphe tọkokwaru iphemiphe, dụ l'ibe mu hụma-gbua. Ọ tọ dọkwa iphe, dụ g'ẹku, mu nweru enweru, mu te egoshiduru pẹ.”

⁵ Noo ya; Azáya bya asụ Hezekáya: “Nụma opfu, shi Chipfu l'onu; mbụ Ọkalibe-Kakọta-Ike ono. ⁶ Ọ sụru-a: Lẹ mbọku abyawaa teke iphemiphe, dụ l'ulo eze ngu; mę iphe ono, nna ngu pẹ setarụ dobe; ọ nọ byasụ nta-a a-buru iphe, ee-vuta lashia Bábilonu. Ọ tọ dọdu m'ọphu ee-wophodo. Noo iphe, Chipfu epfu. ⁷ Teme unwu ngu unwoke, bụ ndu a nwataru ngu bẹ aa-harụ kpọkaa; ẹphe eje aburu ndu anọduje eleta ibe eze ndu Bábilonu ẹnya.”

⁸ Hezekáya sụ iya: “Opfu Chipfu ono, i pfuru ono dọkwa ree.” Iphe, o gude pfua nno bụ l'ọ rịru sụ lẹ nchị a-dụ-a doo; ọphu ọ dọdu iphe, bya l'eme teke ya nọkwadu ndzụ.

Adụ ndu kẹ Chileke obu

40 Unu dụnaa ndibe mu
obu! Unu dụnaa pẹ obu!

Nokwa iphe, Chileke unu
pfuru bụ onoya.

² Unu pfunaa opfu bẹlebele
yeru Jierúsalem.

Unu ranaa ya arara g'ọ maru
l'ozii-ike ono,
ooje ono bẹ bvụwaru nụ.
L'a pfụwaru ụgwo ẹjo-iphe,
o meshiru.

L'ewere, Chipfu meru iya
hawaa g'iphe-ẹji, o meru;
mbụ l'ọ hawaa g'ọo ya
ugbo labọ.

³ Ọ dọru onye ara iya arara sụ:
“Unu meziaru Chipfu ụzo
l'echięgu.

Unu mee eze gbororo iya g'ọ
dụgbaa nhamunha lẹ
mgbęgu alị-evevee.

⁴ Ẹka dụ nsụda bẹ ee-nwuchi
enwuchi.

Iphe, bụ úbvú úbvú bẹ
ee-gbuzekọta egbuze.

Ẹka dụ nkwagbo-nkwagbo bẹ
ee-mezi emezi.

Ẹka dụ
kpọkoro-kpọkoro-kpọkoro
l'a rwazee ya arwaze g'ọ
kwọo akwọkwo;

⁵ k'ophu ee-kpuha ọdu-biribiri
ke Chipfu g'a hụma.

Iphe, bụkota nemadzụ l'ophu
ahụmakota iya;
kele Chipfu gudewaa ọnu
pfua ya."

⁶ Ọ dọru olu-ọpfi, epfi sụ:
"Chia mkpu!"

Mu sụ: "Bụ gụnu bẹ mu
e-chi lẹ mkpu?"

Ọ sụ: "Chia mkpu sụ lẹ
nemadzụ l'ophu
dụkota g'ẹswa.

Tẹme mma, ẹpfi ama
dụkwapho g'okoko ẹswa,
dụ l'ẹgu.

⁷ Ọobujeru;
ẹswa -kpọhuwaa nkụ;
okoko iya erishihu dashihu;
kele udzu-ọnu Chipfu
phushiru pfi.

Hoo haa; nemadzụ bụkwa
ẹswa.

⁸ Mbụ l'ọobujeru;
ẹswa -kpọhuwaa nkụ;
okoko iya erishihu dashihu;
obenu l'opfi, Chileke anyi
pfuru;
a-pfuru pfushia ike jasụ
l'ojejeje."

⁹ Je apfuru l'eli úbvú, ha shii;
gube Zayọnu;
onye byaru ezi ozi-ọma.

Gube Jierúsalemu,
byaru ezi ozi-ọma;
wolinaa olu chia mkpu!

Wolia olu; gẹ ndzụ ba agushi
ngu!

Sụ mkpukpu,
dugbaa l'alị ndu Jiuda-a:
"Wakwa Chileke unu baa!"

¹⁰ Lekwa! Nnajiuphu,
bụ Chipfu gudekwa
ike-ọkpụ abya.

Ọ bụru ọkphehu iya bẹ
oo-gude bụru eze.

Lekwa! O gudekwa obunggo
 eje abya;
 bya egudekwapho ugwo
 ọo-pfu.

¹¹ Ndu ẹphe l'iya swi bẹ
 ọonoduje eche g'onye
 eche aturu.

Ọ nọdu achikobeje unwu
 aturu ono heru l'ẹka;
 mbu heru phẹ dobe onwiya
 ntse k'ophu ẹphe a-nọduje
 iya l'obu.

Teme ọ nọdu atoje nwehu
 erwu ndu ophu he nwa.

¹² ?Bụ onye dụjewaru ike
 gbaa ẹka okorokoro
 gude tụa mini,
 nọ lẹ mgboko l'ophu atùtù;
 ọzoo gude nkwo-ẹka
 tụa akpaminigwe
 l'ophu?

?Bụ onye dụjewaru ike
 kpokọo urwuku,
 dụ l'eliphe l'ophu kporu
 ye lẹ nkata;
 ọzoo wota iphe-atùtù
 gude tụa ẹrwa úbvú,
 nọkota nụ?

¹³ ?Bụ onye maru uche Chipfu?
 tọo ?bụ onye a-sụ lẹ ya
 zijeru iya iphe;
 lẹ ya bụ onye akpọ-zijeru
 Chileke ọzo?

¹⁴ ?Bụ onye bẹ Chipfu jeru
 akpata ishi?
 tọo ?bụ onye ziru iya
 ọzo ophu bụ ọkpobe
 ọzo?

?Bụ onye bẹ ọ bụ;
 mbu onye ziru iya iphe,
 ọ maru;
 ọzoo onye goshiru iya ọzo,
 oo-shi mee g'iphe doo
 ya ẹnya?

¹⁵ Tororo opfu bụ l'ọhamoha
 dukwa gẹ mini,

daru kpõngu l'ime
bõketi.

Iphe, a gũberu phẹ bụ-a
nwurwuku, dụ l'iphe,
egudeje tũa ẹrwa iphe.

Mbụ l'ootũje ndu bukube
eze-ẹnyimu g'onye
kpokoberu urwuku,
dụ rwukuru rwukuru
atũ l'iphe.

¹⁶ Mbụ l'õswa, dụ l'úbvú úbvú
Lébanõnu ta asụkwa abụru
nkụ eye l'õku.

Ọphu anụ, nọkota iya nụ
asụkwapho
g'eegbushi iya gude
gweeru Chipfu
ngweja-akpõ-õku.

¹⁷ L'iphu iya bẹ ọhamoha l'ophu
ta adụkwa iphe, o bụ.

Ọ gũberu phẹ iphe,
adụdu iphe, ọ bụ;
mbụ l'iphe-iphoro ka
phẹ shii.

¹⁸ ?Bụ onye bẹ unu a-tũru
Chileke yeru?

?Bụ ntẹkpe gũnu bẹ unu a-sụ
lẹ yẹe ya bụ iphe lanụ?

¹⁹ L'a -bya l'iphe,
a kpũru akpũkpũ;
ono bụ onye eme ọna
kpũru iya.

Ọ bũru onye-úzú
mkpõla-ododo wũru
iya mkpõla-ododo;
bya emetaru iya
ẹgbirigba mkpõla-õchaa.

²⁰ Ọobujeru onye daru ụkpa
k'õphu ọ tọo dũdu ike
anụ Chileke ẹgube
iphe ono;
l'ooje ahõta oshi,
kpõru akpaa;
bya eje achõo onye eme
ọna emegharu iya
ẹka kua

l'ọ bya apyia ntẹkpe
doberu iya; mbụ ntẹkpe,
ta abyadụ ahariḅejeru
ọkpa ahariḅeru.

²¹ ?Unu ta amahaada? Tọo

?unu teke anụma-swee?

?Te epfuduru iya unu e

-shikpọo lẹ mbụ?

?Toko dodu unu ẹnya g'e

gude tọo ọkpa

mgboko l'ophu?

²² L'ọ nọ l'aba-eze iya

l'ephekerephe;

nọghata eliphe,

gbaru mgburugburu.

Ndu nọ l'eliphe dūgbae ya

phọ ribariba g'ụnwu ogu.

Eligwe l'ophu bẹ ọ phushiru

tọgbo g'onye phushiru

ukpo;

bya eworu iya tọgbo

jakpata g'ụlo-ẹkwa,

aabya eburu eburu.

²³ Ndu-ishi bẹ oomeje;

ọ tọ dudu iphe,

ẹphe abụ.

L'ọ bya emee ndu-ishi

lẹ mgboko-a;

ẹphe abụru iphe-mmanụ.

²⁴ Sụ-a; ọobujeru akụku,

aakụ phẹ l'ali;

adzadza, aadza phẹ;

ẹphe -jekwadu-a agbabe

ogbarabvu l'ali;

l'ọophuwa phẹ ọnu;

ẹphe anwụlwashihu.

Oke phẹrephere abya

ezikọta phẹ g'ẹswa ereshi.

²⁵ Onye nsọ ono jiru sụ-a:

“?Bụ onye bẹ unu a-turu

mu yeru?

Mbụ-a; ?bụ onye bẹ unu epfu

lẹ mu l'iya ha ẹnya

nhamụnha?”

²⁶ Palinaa ẹnya lee

l'akpaminigwe.

?Bụ onye meru iphemiphe
ono dobe?

Mbụ onye ono,
emeje kpokpode,
dụ igwerigwe l'ọofushi
nanụnanu;
tẹme ọ nọdu ekuje
phẹ ẹpha l'ẹhu l'ẹhu.

Ọ bụru l'ike parụ onye
ono ẹka;
tẹme ọkphehu dụ iya
meru g'o gude ọphu ọ
dụdu kpokpode ono
mẹ nanụ etuphahụje nụ.

²⁷ Unubẹ ndibe Jiékọpu;

?dẹnu g'o gude unu
pfua ẹgube opfu-a?
Mbụ-a; unubẹ ndibe Ízurelu;
?dẹnu g'o gude unu
nọdu agụ aphụ?

Kẹle unu sụru lẹ Chipfu ta
amadụ iphe-ẹhuka,
unu eje;
mbụ lẹ Chileke unu ta
adụdu iphe,
ọ gụberu iphe,
rwuberu unu?

²⁸ ?Unu ta mahaada?

Tọo ?unu teke anụma-swee
lẹ Chipfu bụ Chileke,
l'a-nọ jasụ lẹ tuutuutuu
lẹ m̄jimiimii?

Ọ bụru iya meru eliphe
l'ophu jasụ l'ẹka o
jeberu.

Ike ta abvụdu iya;
ọphu nkwo atsụdu
iya m̄e;
ọphu ọ dụdu onye
amakọtaru nkwam̄nya
nkiya.

²⁹ Ọo ya emeje g'ike dụ
onye ike bvụru.

Tẹme ọ nọdu emeje g'onye
dụ nm̄lenmele rọkota
ike.

³⁰ Mbụ lẹ-a; ụnwu ọgbo
lanụ emenyakwaa iphe;
ike abvụ phẹ;
ẹphe emehu nmelenmele.
Mbụ lẹ ndu bụkwadu
okoro bya abujeru a -nonyá;
ẹphe evukota iphe daa iko.
³¹ Obenu lẹ ndu daru ngabẹru
Chipfu bẹ ike a-nọdu
aka adụdu.
Ẹphe e-gude ñkù ephe
l'eli l'eli g'ugo.
Ẹphe agbaa ọso;
ike ta abvụdu phẹ.
Ẹphe ejee ije; nkwo ta atsụdu
phẹ mẹe.

Onye a-nọdu eyeru Ízurẹlu ẹka

41 Unubẹ ndu bukube
eze-ẹnyimu;
unu nọdukwa nggujungguji
l'iphu mu!
G'ike kabakwaa adụ
ọhamoha!
G'ẹphe kpịritakwaru
bya eyee ọnu!
G'anyi je edzuda l'ụlo-ikpe!
² "Sụ-a; ?bụ onye jeru
je akpalia onye
pfụberekoto l'uzo
enyanwu-awawa;
mbụ onye abujeru;
ọ -halia ọkpa l'ọ lwụa lwụta.
Mbụ lẹ Chipfu ewojeru
ọhamoha ye iya l'ẹka;
bya akwatsushiaru
iya ndu eze.
Ọ nọdu egudeje ogu-echi
gwee phẹ arakabya;
gbaa phẹ apfụ jasụ ẹphe
phekashịhu g'ẹswa ereshi.
³ Ọochije phẹ ọso;
ejerọ l'iphu l'iphu.
Ọ tọ dudu iphe, eme iya nụ.
Mbụ eshichaa ụzo,
ọkpa iya teke eshiswee

lẹ mbụ.

⁴?Bụ onye meru iphemiphe
ono; mee ya meghaa;
mbụ shiẹpho lẹ mbụ ebu
ogbo l'onwiya?

Ọ kwa mbẹdua, bụ Chipfu;
onye nọ swiru ndu kẹ mbụ;
tẹme mu jekwa anọdu
swiru ndu k'ikpazụ;
ọo mu bụ onye ọbu!"

⁵Ndu bukube eze-ẹnyimu
hụma iya; ndzụ gụhu pẹ.
Ndu bu l'ẹka eliphe jeberu
nọdu anma
pyaapyaapyaaje
akpịritaru.

⁶Onyenọnu nọdu eyeru nwibe
iya ẹka.

Ẹphe nọdu asuje nwibe pẹ-a:
"Shihukpọekwapho ike!"

⁷Ndu maru eme ọna nọdu
adukpọephe ndu ọzu
mkpọla-ododo obu.

Onye ọphu egudeje ọngu
akwọ iphe tẹretere
nọdu agba onye ọphu
edzefufe iya edzefufe
unme.

Ọ -nọdu l'ọ sụ onye ọphu
agbajẹ iya ọku gude
dzepfua ya: "Ọ dukwaa ree!"

L'ọ bya akụa ntẹkpe ono
ngga g'o to rikashihu.

⁸A -byakwanụ lẹ gụbe Ízurelu,
bụ onye-ozu mu;
mbụ gụbe Jiékọpu;
onye mu gude ẹka mu
họta;

mbụ gụbe oshilọkpa
Ébirihamu, bụ onye mu l'iya
eshi ọnyà;

⁹mu jekpọeruro l'ẹka
igwe beru alị beru je
eduta ngu.

Mbụ l'ọo ẹka ọ kachaa
omilomi bẹ mu jeru je

ekua ngu.

Mu sụ ngu: Ị bụakwaa
onye-ozu mu.

Mu họtakwaru ngu;
ọphu mu ajikaekwa ngu.

¹⁰ Ọo ya bụ; ba atsụkwa ebvu;
kele mu nọkwa swiru
ngu.

Gẹ meji ba tọfukwa ngu;
kele ọ kwa mu bụ
Chileke ngu.

Mu e-me g'ike dụ ngu;
mu e-yeru ngu ẹka.

Mu e-gude ẹkutara mu ono,
bụ ẹka mu egudeje
mee iphe, pfulu ọto
ono gudeshia ngu.

¹¹ Iphe, bụkpoo ndu aba
hanyihanyi ekpu ngu
bẹ ọ tọ dudu iphe,
e-me g'e te meru
iphe-iphere kpua phẹ.

Ndu etso ngu opfu bẹ ee-me;
ẹphe alaa l'iyi bụru
mkpurupyata.

¹² Mbụ l'ji-chịka ẹnya ndu
ọhogu ngu;
ị tji humadu phẹ.

Ndu etso ngu ọgu a-dụepho
g'iphe-iphoro.

¹³ Noo kele ọo mbẹdua
bụ Chipfu;
bya aburu Chileke ngu;
onye sekpu ngu
l'ẹkutara ngu;
bya asụ ngu g'ị ba
tsushi ebvu;
lẹ mu e-yeru
ngu-a ẹka.

¹⁴ "Ba atsụkwa ebvu;
gube nworishi ono,
bụ Jiékọpu;
mbụ gube nwata-une,
bụ Ízurẹlu;
kele ọo mbẹdua
l'onwomu e-yeru

ngu ẹka.”

Noo iphe, Chipfu epfu;
mbụ onye ono,
gbafutaru ngu nụ ono;
bya aburu Onye nsọ
kẹ ndu Ízurẹlu.

¹⁵ Lenu; mu e-mekwa ngu

g'ì bụru iphe,
e gude echi ereshi;
mbụ iphe, bụ k'òphúú;
bya atsụ nkọ;
bya enweru ézé.

Ii-chi úbvú úbvú
gbiigbii tsutọo ya
etsuto;

mbụ mee ya l'ọ dụ
swakiri-swakiri
g'ẹswa ereshi.

¹⁶ L'ì phushia phẹ;
phẹrephere apakaa ya.

Mbụ oke-phẹrephere
atụkaa ya nanunanu.

Obenu lẹ gụbedua
e-gude Chipfu ete ẹswa.

Mbụ l'ọ Onye nsọ kẹ ndu
Ízurẹlu ono bẹ ii-gude
eku onwongu.

¹⁷ “Ndu ụkpa mẹ ndu adụdu

g'ọ dụ phẹ achọ mini
angungu.

Ọphu ọ dudu ọphu ẹphe
hụmaru.

Ire nọdu atụ phẹ heehee
l'ẹka mini agụ phẹ.

Ọle ọ bụ-a mbẹdua,
bụ Chipfu a-za phẹ ẹnu.

Mbụ lẹ mbẹdua, bụ Chileke
ndu Ízurẹlu taa
hadụ phẹ.

¹⁸ Mu e-me gẹ mini wata

asọshi gẹ nggele
l'ephekerephe ẹka
dụ jakpọro jakpọro
jakpọro.

Ọgba eshi lẹ nsụda nsụda
gbafushihu.

Mu emee g'echiëgu bụru
okpuru okpuru.

Alì, dọ jakpọro-jakpọro
aburu ẹka mini e-shi
asọshihu.

¹⁹ Iphe, mu e-ye l'echiëgu bụ
oshi sida;
yẹe oshi akesha;
mẹkpoo oshi mịturu;
yẹe oshi olivu.

Mbụ l'oshi payinu;
yẹe oshi fịru;
yẹe oshi sipuresu bẹ
mu a-tụko dzakọta
lẹ chakịri chakịri
chakịri alì;

²⁰ k'ọphu ndu nemadzụ
a-huma; tẹme ẹphe
amakwarupho.

Ẹphe e-gbukwaa ya phọ igo;
l'oodoo phẹ ẹnya l'ọo
Chipfu gude ẹka iya
mee iphe ono;
l'ọo Onye nsọ kẹ ndu
Ízurẹlu bẹ meru
iphemiphe ono dobe."

²¹ Chipfu sụkwaru-a: "Unu
byanụ edoo edo k'unu."

Mbụ l'eze ndibe Jiékọpu
ono sọru-a: Unu byanụ
epfua g'ọonwuru unu.

²² Unu jenụ eduta agwa unu g'ọ
bya epfuaru anyi iphe,
e-me nụ.

Ẹphe epfukwarupho anyi
ọphu mehawaru nụ;
k'ọphu anyi e-gbu
iya igo maru iphe,
o mechaarụ nwụfuta.

Ọdumeka; unu pfunaaru
anyi iphe,
e-mechaa mee nụ.

²³ Unu pfuaru anyi iphe,
e-me l'iphu k'ọphu
anyi a-maru l'unu bụ
agwa, ere ire.

Unu menaa ọhumalenya.

Unu menaa iphe,
 dụ ree; ọzo ọphu dụ ẹji;
 k'ọphu anyi a-nmahụkwanu
 pyaapyaapya;
 ndzụ agụaha anyi.

²⁴ Obenu l'iphe-iphoro ka
 unu mma.

Teme ọphu iphe,
 unu eme adụkpoda iphe,
 ọ bụkpoo ililekpoo.

Onye ọtaru unu bụkwa ẹbyi
 bẹ o meru.

²⁵ "Mu jeakwaru akpalia onye
 shi l'ụzo isheli;
 ọ nọdu abyawaa.

Ọo-nọdu l'ụzo
 ẹnyanwu-awawa bya
 akpọ-kua ẹpha mu.

Onye ono a-zọ ndu-ishi
 pyakapyaka g'onye
 atsụ nri l'ikwe;
 mbụ g'ẹka onye akpụ
 ite atsụ ụrwa,
 o gude akpụ iphe.

²⁶ ?Bụnaa onye pfuru iphe-a
 eshikpoo lẹ mbụ;
 k'ọphu anyi a-maru iya?

?Bụ onye nmahawaru iya
 g'ọkwa k'ọphu anyi a-sụ:
 'O pfukwaru ire-lanụ?'

Ọ tọ dudu onye pfujeru
 iya nụ.

Ọphu ọ dudu onye nmajeru
 iya l'ọkwa.

Ọphu ọ dudu onye nụmajeru
 olu unu.

²⁷ Ọ bụru mbèdua vuru ụzo
 pfularu Zayonu sụ iya:
 'Lenu; wakwa phẹ baa!'

Mbụ; ọ bụru mu yeru onye
 jeru ezia Jierúsalem
 ozi-oma ono.

²⁸ Mu leru ẹnya;
 ọphu ọ dudu g'ọ ka mma
 l'ọo onye lanụ;

mbụ g'ọ ka mma l'ọo
 onye lanụ,
 mu hụmaru l'echilabọ pẹ,
 adụ ike akpọ-ziru mu ụzo.
 Ọphu ọ dụkwapho onye
 azaję ẹnu mę mu jia
 ya aji.
²⁹ Lewarọ; ẹphe tukuru
 bụkotaru
 iphe-mmanụ!
 Iphe, ẹphe eme bụkwarupho
 iphe-mmanụ.
 Mbụ l'agwa pẹ ono bụkota
 pherephere yẹe
 iphe-iphoro."

Onye-ozị kẹ Chipfu

42 Chipfu sụru-a:
 "Wakwa onye-ozị mu,
 bụ onye mu gudesi;
 mbụ onye mu họtaru;
 bya aburu onye emeje
 g'obu jidata mu.
 Mu yeakwaru iya Unme mu
 l'ẹhu.
 Oo-goshi ọhamoha iphe,
 bụ ikpe, pfuru ọto.
² O too jekwa ara ọrà;
 ọphu oojekwa echi mkpu.
 Ọphu ọ dụkwa onye bya
 anuma olu iya l'etsuzọ.
³ Mbụ l'ekperema,
 jihuru ejihu bę ọ tọo
 gbajikpọkwanu;
 ọphu ọophunyikwa orọku,
 enwu rẹswereswe.
 Oo-gude ire-lanụ goshi iphe,
 bụ ikpe, pfuru ọto.
⁴ Ọphu ọodadu adada;
 ọphu ọ dudu iphe,
 a-kpọshi iya iphe,
 oome jasụ teke ikpe,
 pfuru ọto e-keru l'eliphe.
 Ọ bụru ekemu iya bę ọha,
 bukube eze-enyimu
 a-nọdu ele ẹnya iya."

⁵ Sụ-a; wakwa iphe, Chileke,
 bụ Chipfu epfu baa;
 mbụ onye ono,
 bụ iya meru eligwe
 l'ophu bya eworu iya t̄osa;
 onye bụ iya t̄osaru eliphe
 l'ophu m̄ekpoo
 iphemiphe, shi iya n̄u;
 bya an̄u ndu bu iya n̄u
 unme, ẹphe at̄u;
 bya eworu ndz̄u n̄u ndu eje
 ije l'eli iya.

⁶ Ọ kwa m̄ube Chipfu gude
 apf̄ubekoto nkemu
 kua ngu.

Mu je l'e-seta ngu l'ẹka
 gudeshia.

Mu e-dobe ngu;
 mee ngu g'ị b̄uru iphe,
 mu ị ndiphe e-gude
 gbaa ndz̄u.

T̄eme l'ị b̄uru ìphóró,
 d̄uru ọhamoha.

⁷ L'i mee g'ẹnya sah̄u ndu ats̄u
 ishi;
 mee ḡe ndu a kp̄uru ị
 ndz̄u nweru onwoph̄e;
 mekwaph̄o g'a haa
 ndu n̄o ị mkp̄oro
 l'ẹka gbah̄uru ts̄ukiribaa.

⁸ "Sụ-a; ọ kwa m̄bedua b̄u
 Chipfu.

Ọ b̄uru ẹpha mu b̄u ono
 ḡedegede!

Ọphu mu e-wokwaru úbvú,
 rwuberu mu n̄u an̄u
 onye ọzo.

Ọphu mu ewokwaru
 etu ẹpha,
 eetuje mu woru haar̄u
 agwa.

⁹ Lewar̄o; akah̄u iphe,
 a s̄uru l'oo-me meakwaru.
 Mu n̄odu epfuwa k'òphúú.
 Mb̄u ị mu epfujeēkwaru
 iya ph̄o unu t̄eme

I'owata ememe."

Ebvu, e gude aja Chipfu

¹⁰ Unu gụa ebvu òphúú
nụ Chipfu!

Unu shikp̄ep̄ho l'ẹka igwe
beru alị beru tuta iya
ẹpha;
unubẹ ndu eje l'oma-mini;
mẹ iphe, bụ iphe,
bu lẹ mini!

Iphe, bụ alị,
nọ-kube eze-enyimu;
mẹ iphe, bụ ndu bu iya nụ;
unu tua ya ẹpha!

¹¹ G'echiẹgu mẹ ọha,
bu iya nụ wata erwu
okwe!

Gẹ ndu bugbaa lẹ mkp̄kp̄u
Keda tejekwa ẹswa!

Gẹ ndu Sela gụa ebvu ẹhu-utso!
G'ẹphe nọdu lẹ mkp̄kp̄onu
úbvú rwua okwe!

¹² G'ẹphe kwabekwa Chipfu
ùbvù!

Ẹphe anọdu l'alị,
nọ-kube eze-enyimu
tua ya ẹpha!

¹³ Chipfu a-zọ garamu garamu
lụfuta gẹ nwoke,
dụ ike.

L'ọ bya akpalia obu iya
g'ojogu, ike dụ;
l'ọ phụahaa ya l'ẹhu.

L'ọ bya araa ọrà gude chia
mkpu ọgu;
lwụa ọgu lwụ-kpee
ndu ọhogu iya.

¹⁴ Chileke sụru-a:
"Mu shihaakwa ụzenya
nọduta doo.

Mu nọkp̄ep̄ho nwapyakọo
esedekp̄ep̄ho
onwomu.

Obenu lẹ nta-a bẹ mu a-wata
echi mkpu; atsụ ude;

atụ ھےھے;

gẹ nwanyi, ime eme.

¹⁵ Mu e-me g'iphe, bụ úbvú,
nọkota nụ dabyikọtaru
iphoro.

Mu abya emee g'ẹswa,
rwuru iya nụ kpọshihu
nkụ.

Mu emee nggele nggele
g'ọ ghọshia alị ọkponku.

Mu abya emee g'okpuru
okpuru tashihu.

¹⁶ Mu e-duru ndu atsụ ishi
shia ụzo,
ẹphe amahaada.

Gbororo, ẹphe te eshijehaada
bẹ mu a-kpọ-ziru pẹ
ụzo iya.

Mu e-me g'ọchii bụru ìphóró
l'iphu pẹ;
bya emee g'ụzo,
dụ kpọkoro kpọkoro
kpọkoro kwọru
pẹ akwọkwo.

Iphemiphe ono bụkota iphe,
mu e-me;
ọphu mu abyadụ
aha pẹ.

¹⁷ Obenu ị ndu kpọru obu
yeru agwa;
mbụ ndu bụ iphe,
a kpuru akpukpu bẹ
ẹphe sụru l'o gude
ndzụ pẹ;
ndu ono bẹ ee-me
iphe-iphere chifu pẹ.”

Ndu Ízurelu atsụ ishi ada nkuchi

¹⁸ “Unubẹ ndu nkuchi;
unu nụmadupho iphe
ị nchi!

Unubẹ ndu atsụ ishi;
unu palidaphọ ẹnya
hụmakpodapho!

¹⁹ ?Bụkwanu onye atsụ ishi ọbu,
abụdu onye-ozu mu?

Tọ ʔbụ onye adabe nkuchi
g'onye ono,
mu ziru ozi ono?

ʔBụ onye atsụ-be ishi
g'onye nọ mu l'ẹka?

Mbụ ʔbụ onye atsụ-be ishi
g'onye-ozi kẹ Chipfu?

²⁰ Ị hụmawaru iphe,
dụ igwerigwe;
ọphu ịingadu nchi.

Nchi gheru ngu ọnu;
ọphu ọ dudu iphe,
ịinumaje."

²¹ Chipfu bẹ bụ onye
pfuberekoto.

Noo iphe, meru g'o gude ọ nụ
phẹ ekemu,
ereshi ire ike bya
adukwapho biribiri.

²² Obenu l'ephe byaru
bya aburu ndu a
lwutaru iphe phẹ l'ogu;
bya aburu ndu a kwaru
l'okwata.

Mbụ lẹ g'ephe ha bẹ
nwulahukotaru
kwaa l'ime nsukutu;
mẹ ndu ọphu a
turu mkporo woru
domia edomi.

Ephebedua l'onwophe bụwaa
ndu a lwutaru l'ogu.

Ọphu ọ dudu onye gbaru
phẹ mkpu.

Ephe bụwaa ndu a kwaru
l'okwata.

Ọphu ọ dudu onye pfuru
sụ: "Unu chiphu phẹ nụ
azụ-o!"

²³ ʔBụ onye ole lẹ g'unu
ha a-ngabẹ nchi l'opfu-a;
ozokwanu nọdukpoepho
nwadoo numa iphe,
e-mechaa mee nụ?

²⁴ ʔBụ onye woru ndibe Jiékpọ
haa g'ephe bụru iphe,

a kwaru l'okwata;
 mbu haa ndu Ízurelu
 g'ephe buru ndu a
 lwutaru l'ogu?
 ?Tobudu Chipfu l'onwiya
 meru iya;
 mbu onye ono,
 bu iya be anyi meshiru
 iphe-eji ono?
 Kele ephe te ekwedu etso
 uzo iya.
 Ophu ephe ekwedu eme
 ekemu iya.
²⁵ O buru iphe ono meru g'o
 gude o wu phẹ oke
 ehu-eghu iya;
 mee g'ejo ogu dapfuta phẹ.
 Ogu ono gude oku woru phẹ
 kee mbvu;
 ophu iphe edoduru
 phẹ enya.
 O kee phẹ phuruphuru g'oku;
 ophu o rwuduru phẹ
 l'okpoma.

Onye bu iya kpoloko
 a-dzo ndu Ízurelu

43 O be le nta; wakwa iphe,
 Chipfu epfu;
 mbu onye ono,
 bu iya meru gube Jiékopu;
 onye bu iya kpuru
 gube Ízurelu pfube.
 O suru-a:
 B'atsushi ebvu;
 kele mu gbafutawaru ngu.
 Mu kuru ngu oku;
 kukpoo ngu epha ngu;
 mbu l'i bu nkemu.
² Teke o bu mini be iirwughata
 be mu nepho swiru
 ngu eswiru.
 Teke o bu nggele be iime
 g'i ghata;
 o too ridu ngu.
 Teke i jeru ije je aghabua oku;

ọ tọo hụdu ngu;
 ọphu ire ọku iya te
 ekepyashidu ngu.
³ Noo kele ọo mbẹdua bụ
 Chipfu;
 bya aburu Chileke ngu;
 bya aburu Onye nsọ
 ke ndu Ízurelu;
 bụru onye ndzọta ngu.
 Ọo ndu Ijiputu bẹ mu
 nuru gude gbata ngu.
 Mu woru ndu Kushi;
 yele ndu Seba nụ
 l'ozori ngu.
⁴ Eshinu ị dụ mu mkpa;
 teme ị bụru onye
 aakwabẹ ùbvù l'ẹnya mu;
 teme eshinu mu yeru
 ngu obu;
 bẹ mu e-woru ndu
 nemadzụ nụ gude
 gbanweta ngu;
 nụkwapho ndiphe gude
 gbanweta ndzụ ngu.
⁵ Gẹ ndzụ ba agụkwa ngu;
 kele mu nọkwa swiru
 ngu eswiru.
 Mu e-shi l'ụzo
 ẹnyanwu-awawa
 chilataru ngu ụnwu ngu;
 bya ejekwaphọ l'ụzo
 ẹnyanwu-arịba je
 achilatachaa ndibe ngu.
⁶ Mu abya asụ isheli:
 "Pakwarụ phẹ haa!"
 Bya asụ ndọhali:
 "Be sedeekwa phẹ!"
 Sụ phẹ: Unu shikwa l'ẹka
 dụ ẹnya chitaru mu
 ụnwu mu ke nwoke!
 Unu eshi l'ẹka igwe
 beru alị beru chilataru
 mu ụnwada mu!
⁷ Mbụ iphe, bụkpoo
 onyemonye zarụ ẹpha
 laaru mu.

Ndu mu meru g'e gude tua
mu ẹpha.

Ndu mu gude ẹka mu kpua;
gude ẹka mu mee g'ọo-dụ.

⁸ Dufutanu ndu ono,
nweru ẹnya;
obenu l'ẹphe atsụ ishi onoya;
mẹ ndu ọphu nweru nchị;
ẹphe nọdu ada nkuchi.

⁹ Ọhamoha l'ọphu dzukọru
l'ẹka lanụ.

Tẹme ndu nemadzụ
dzukọkwaapho.

Ọle ?bụ onye ole lẹ g'ẹphe ha
pfuru iphe ono,
eme nụ onoya;
bya epfukwaphọ ọphu
mehawaru nụ?

G'ẹphe jenụ ekua ndu ekebe
phẹ g'ẹphe bya egoshi
lẹ nkephẹ bụ ire-lanụ;
k'ọphu ndu ọzo a-nụma
iya sụ: Ọ kwa eviya.

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Ọ kwa unu bụ ndu ekebe mu;
unu bụkwarupho
onye-ozu mu,
mu họtaru l'onwomu;
k'ọphu unu a-maru mu;
bya ekwetakwaphọ nkemu.
L'o dokwaphọ unu ẹnya
l'ọo mu bụ onye ọbu.

Ọ tọ dọdu Chileke ọzo,
e meru dobe,
abụdu mbẹdua;
ọphu ọ dọdu ọzo,
a-dụbaa nụ gbahaa mbẹdua.

¹¹ Mbẹdua; mbụ mbẹdua
gẹdegede;
ọo mu bụ Chipfu;
ọphu ọ dọdu onye
ndzọta ọzo,
dụ nụ gbahaa mbẹdua.

¹² Mu goshiwaru iya egoshi;
bya adzọta iya dobe;
bya echia ya lẹ

mkpu l'ọo mbẹdua bụ
Chileke;
l'ọ tọ bụdu agwa ndu
ọhozo ono,
unu dobegbaaru ono.
Mbụ ọ bụru unu bụ ndu
ekebe mu."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹³ "E -shikpọo l'ichee
bẹ ọ bụe mu phọ bẹ
bụ iya nụ;
ọphu ọ dudu onye adu
ike anafu mu onye no
mu l'eka.

Mu -mewaa iphe g'ọ dụ mu;
?bụ onye sụru g'ọo-bya
emee ya imephu?"

Chileke l'e-me gẹ ndibe iya
laphu azu l'onodu phe

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa; mbụ onye ono,
gbafutaru unu ono;
bya aburu Onye Nso
ke Izurelu.

Ọ sụru-a: "Ọo l'iswi ẹhu
unu bẹ mu e-gude
zia g'e je Babilonu;
je anyakashia
oguzo-igwe g'ọ ha.

Noo teke okoo,
ndu Babilonu atụ
a-ghọ erwubvu.

¹⁵ Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu
ono;
mbụ Onye Nso k'unu ono.

Mbụ onye ono,
bụ iya meru unubẹ
ndu Izurelu dobe;
bya aburu iya bụ eze unu."

¹⁶ Sụ-a; wakwa, iphe,
Chipfu epfu;
mbụ onye ono, tọru ọzo,
o shijaa eze-enyimu;
mbụ tọgbo gbororo;
ọ ghajaa eze mini;

¹⁷ mbụ onye ono,
 chifutaru ugbo-inya-ogu;
 mē inya;
 mē ndu ojogu;
 mēkpoo ndu gbaru
 mkparawa;
 chikobe phē dobe.

Ephe zeshia l'eka ephe ta
 abyadu agbalihubaa ozo.

Mbụ o gbanyia phē;
 mbụ phunya phē
 g'onye aphunyi oku
 oroku.

¹⁸ "Unu zohaa akahu iphe!
 G'o to bushi l'iphe, mehawaru
 nu be obu unu a-du!

¹⁹ ?Unu te eledu le mu wataru
 eme iphe ophuu!

Mbụ l'obyawaa efuta.

?Unu ta ahumaduru iya?

Mu eyeakwa uzo l'echegu.

Teme mu nodu emewaa
 ngele l'ali,
 dabyiru mgbegere.

²⁰ Anu-egbudu akwabe mu ubvu;

mēkpoo nkuta-oswa yee
 mgbashi-ujiku;

kele mu meru ge mini du
 l'echegu;

bya emee ge mini so

gborogboro l'ali,

dabyiru mgbegere;

k'ophu ndibe mu a-ngu

mini; mbụ ndu ono,

mu gude aka mu hota

ono;

²¹ ndu mu gude aka mu mee

doberu onwomu

g'ephe raa ya arara su g'e

tuje mu epha."

Iphe-aji ndu Izuru

²² Obenu le gube Jiekpu

te ekweduru raku mu.

Mbụ-a; gube Izuru su l'ike

mu bvwuru ngu.

²³ Ọphu ị kpụtaduru aturu
 gude gweeru mu
 ngweja-akpọ-ọku.
 Ọphu i gweduru mu ngweja
 mmanụ gude kwabẹ
 mu ùbvù.
 Ọ tọ bụdu lẹ mu bojeru ngu
 ivu-erwa sụ g'i gweeru
 mu ngweja-nri.
 Ọzokwanu lẹ mu mejeru
 g'ike bvụ ngu lẹ mu
 adaru ngu ngweja
 ùnwù-isensu.
²⁴ I ti gudedu okpoga je azụta
 oshi ọmanko,
 eshi mkpọ gude bya
 anụ mu.
 Ọphu i gweduru mu ngweja
 ẹba-anụ gude mee g'ẹpho
 ji mu.
 Ọ bụchia iphe, i meru bụ l'i
 mewaru mu iphe-ẹji jasụ
 ọ nọdu anyịwa mu erwa.
 Mbụ l'i meswewaru mu jasụ
 ike ngu bvụwa mu.
²⁵ Ọ bụru mbèdua;
 mbụ l'ọo mu bụ onye
 e-hufu emeswe,
 i mesweru mu;
 g'ẹpha mu apfuru.
 Ọphu mu anyatabaèdu iphe-ẹji,
 i meshiru ọzobaa.
²⁶ Sụ-a; nyatanuru mu iphe,
 mehawaru nụ.
 G'anyi tụkonu yee ọnu l'opfu
 ọbu.
 Donaa g'ọ nwuru g'a maru
 ?ọ kalẹru ngu?
²⁷ Nna ngu kẹ mbụ meru iphe-ẹji.
 Ndu-ishi ngu meswee mu.
²⁸ Noo g'o gude mu woru
 ndu-ishi ọlo-dụ-nsọ
 merwushia;
 bya ahaa g'e woru Jiékọpu
 mebyishikọta l'ophu;
 l'e gude ndu Ízurẹlu

ephu l'iphu.

Ízurelu bụ ndu Chileke họtaru

44 “Obenu lẹ-a; ngabẹ nchị
nta-a; gube Jiékọpu,
bụ onye-ozí mu;
mbụ gube Ízurelu ono,
mu gude ẹka mu họtara ono.”

² Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa; mbụ onye ono,
meru ngu nụ ono;
onye bụ iya doziru
ngu teke j nọ l'ẹpho.

Tẹme ọ bụru iya bụ
onye e-yeru ngu ẹka:
Ta atsukwa ebvu;
gube Jiékọpu,
bụ onye-ozí mu;
mbụ gube Jieshurunu,
bụ onye mu gude ẹka
mu họtara.

³ Mu a-gba mini l'ali,
ẹgu mini agụ.
Mbụ lẹ mu e-woru
ọ-sọ-gborogboro
mini wụa l'ali,
kpọhuru jegiri-jegiri.

Awa ngu bẹ mu a-wụ
Unme nkemu.

Mu abya awụa iphe-oma,
shi mu l'ẹka l'ẹhu ndu
bụ oshilọkpa ngu.

⁴ Ẹphe awata amishi g'ẹswa,
amishi l'ẹka mini
aduje shii;
mbụ g'oshi wilo,
zeru l'agụga nggele,
asọ asọso.

⁵ O nweru onye asụ:
Mu bụkwa kẹ Chipfu.
Onye ọzo ekuwa onwiya
ẹpha laaru Jiékọpu.
Onye ọzo edee l'ẹka iya sụ:
Mu bụkwa kẹ Chipfu!
Ẹpha mu bụkwa Ízurelu!

⁶ Wakwa iphe,

Chipfu epfu baa;
 mbụ onye ono,
 bụ eze ndu Ízurelu
 bya abụru onye
 gbafutaru phẹ nụ;
 mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike:
 Ọ kwa mbẹdua bụ onye ivuzọ;
 bya abụru onye ikpazụ.
 Ọ tọ dọekwa Chileke ọzo,
 dụ nụ; gbahaa mbẹdua.
⁷ Ọo ya bụ lẹ-a;
 ?bụ onye bẹ unu
 a-nọdu atụ eyeru mu?
 G'onye ono pfunaa ya!
 G'onye ono menaa
 ya gẹ mu maru;
 g'o doo ya ishi rii
 l'iphu mu!
 Mbụ iphe, mekọtakporu nụ;
 eshinu mu meru ndibe
 mu, shi l'ichee.
 G'onye ono pfukwaphọ iphe,
 e-mechaa mee nụ;
 mbụ-a; g'ọ k'ọnaa iphe,
 abya ememe.
⁸ G'ẹhu ba nmakwa unu
 anmanma;
 mbụ gẹ ndzụ ba agụkwa
 unu!
 ?Mu te epfuhaadaru iya
 unu eshi lẹ mbụ;
 mbụ pfua ya raa ya
 arara?
 Mbụ-a; ọ kwa unu bụ ndu
 ekebe mu.
 ?Ọ dọru Chileke ọzo, dụ nụ,
 abụdu mbẹdua?
 Waawakwa! Agbara mkpuma
 ọzo ta adụhekwa.
 Ọ tọ dọekwa onye ọzo,
 mu maru.

Ndu eme kẹ ntẹkpe

⁹ Iphe, bụkpoo ndu eme kẹ ntẹkpe g'ẹphe ha ta adụkwa iphe, ẹphe bụ. Tẹme iphe ono, ẹphe sụru l'ọ bụ phẹ
 ọkpobe iphe ono bụru iphe, adụdu iphe, ọ bụ. Ndu agbaru phẹ ọdzori bụkwa ìshì bẹ ẹphe atsụ. Ọphu ẹphe

amadụ iphe; k'ọphu iphere a-dụ phẹ. ¹⁰ ?Bụ onye jejeru je emeta agwa; mbụ kpua ntẹkpe, adụdu iphe, ọo-barụ iya? ¹¹ Lekwa; iphe, bụkpoo ndu ẹphe l'iya swi bẹ e-mechakwaa bụru ndu iphere e-me. Ndu ono, akpuje iya nù ono bunu nemadụ mmanụ bẹ ẹphe bụ. G'ẹphe dzukọbenu bya apfuru hụma l'ee-ye phẹ oke ebvu meru iphere kpua phẹ g'ẹphe ha.

¹² Ọo onye-úzá ewotajẹ anma hụbe l'ọku icheku. L'ọ bya egude ọngu tsua ya gude meta ntẹkpe. Ọ bụru ike-ọkpu iya bẹ oogudeje mee ya. O -menyaa ya; ẹgu gụahaa ya; ike abvụ iya. Teke ọ ngụduru mini; a -nonyaa; ẹgu mini atsua ya nkwo mee.

¹³ Onye ekwo oshi bụ eri bẹ oogudeje atụ nkiya. L'ọ bya egude iphe, aakajẹ iphe kaa gẹ ya e-me iya. L'ọ bya egude ayọ bya ebebashia ya. Gude kọmpasu mee ya l'ọ dụ gẹ nwoke; mbụ dụkpoo akpabiri gẹ nwoke aduje; woru iya je ebvube l'ulo-nshi. ¹⁴ Mbụ lẹ-a; o gbutsuru oshi sida; ọzoo oshi sipuresu; ọzokwanu achi, ọ harụ; yẹle oshi ọzo, dụ l'oswa tuko vua. Ọzoo l'ọ woru oshi payinu dzaa; igwe dzee mini mee ya; o vuta. ¹⁵ L'ọ bụwaruro nemadụ iphe, oo-gude eshi ite. L'ọ harụ hata iya gude nyaa ọku. L'ọ gude iya phunwua ọku ghee buredi. Tẹ-manu l'ọ gbutakwa iya phọ gude pyita agwa wata abarụ ẹja. Mbụ pyia ntẹkpe phozeaharu iya. ¹⁶ L'ọ bya ekee nkụ ọbu ẹbo chita ye l'ọku; shia ya ite. L'ọ hụa ya anụ taa; ẹpho eji iya. L'ọ gudekwa iya phọ nyaa ọku; l'ọ sụ: "Hm! Nta-a bẹ ẹhu evuwa mu ọku. Mu hụmawaru ọku nyarụ." ¹⁷ L'ọ bya achita ọphu phoduru nù gude mee agwa; mbụ mee ya ntẹkpe; phozeru iya wata iya abarụ ẹja. L'ọ bya epfuahaa nūahaa ya sụ iya: "Dzotanu mu; ọ kwa ngu bụ Chileke nkemu."

¹⁸ Sụ-a; ẹphe ta amakwa iphe; ọphu ọ dudu iphe, edoje phẹ ẹnya; kele a phuchiru phẹ iphe l'ẹnya; k'ọphu ẹphe ta aphudu ụzo. Teme e mechia phẹ egomunggo; g'ọ tọ dụ iphe, e-dojẹ phẹ ẹnya. ¹⁹ Ọphu ọ dudu onye ọphu asuje gẹ ya rịa ọriri. Mbụ ọphu ọ dudu onye ọphu iphe edoje ẹnya kẹ g'ọ sụ: "Nta bụ iphe-a, mu hatarụ ye l'ọku-a; bya egude icheku iya ghee buredi-a; bya egude iya hụa anụ taa-a; bụ ọphu phoduru nù bẹ mu e-gude mee ẹbyi ?Bụ kpukurukpu bẹ mu a-wata ephozeru?"

²⁰ Ọ kwa ntụ bẹ oorije. Ọ bụru obu iya, e dephuru edephu dephuru yẹbedua. Ọ tọ bụdu l'ọo-dụ ike adzọ on-wiya. Ọphu ọsodu: "Ọ kwa l'iphe-a, ya gude l'ẹkutara-a bụ iphe, abudu ọkpobe iphe?"

Chipfu, bụ onye ndzọta kẹ ndu Ízurelu

²¹ "Nyatakwa iphe-a;
gụbe Jiékọpu;
mbụ gụbe Ízurelu;
kele ọ kwa ngu bụ
onye-ozí mu.

Ọ kwa mu meru ngu dobe;
ì bụru onye-ozí mu.
Gụbe Ízurelu; mu ta abyakwa
azọha ngu azọha!

²² Mu rwufuwaru emeswe,
i mesweru mu.

Ọ gbakahụwa g'ẹka igwe
rwuchaaru erwurwu;
gbakaa ya.

Mu bya agbaka iphe-ẹji,
i meru mu; ọ tahụ g'iji,
kwarụ l'ụtsu atahụje-a.

Lwapfutanụ mu;
kele mu gbafutawaru ngu."

²³ Gụbe imigwe;
 ụnaa ebvu ẹhu-ụtsò;
 kẹle o kwa Chipfu mewaru
 iphe-a!
 Chia mkpu g'a nụma gụbe
 eliphe, nọ igwe lẹ mkpula!
 Unu watanụ agụ ebvu;
 unubẹ úbvú úbvú;
 mẹkpoo unubẹ
 ọswa ọswa; yẹle iphe,
 bụkpoo oshi,
 nọ iya nụ!
 Noo kẹle Chipfu gbafutawaru
 Jiékọpu!
 O gudewaa Ízurẹlu goshi
 ọdu-biribiri iya.
²⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa;
 mbụ onye ono,
 gbafutaru ngu nụ ono,
 bụkwa iya phọ bụ onye
 kpuru ngu teke i
 nọkwadu l'ẹpho ono.
 Ọ sụru-a: "Ọ kwa mu bụ
 Chipfu;
 onye bụ iya meru
 iphemiphe dobe.
 Ọ bụru mu tọsaru eligwe
 nweka mu;
 ọ dabyiru swoo;
 bya abụkwaru mu phọ
 tọsaru eliphe l'onwomu.
²⁵ Ọ kwa mu l'emebyije
 iphe-ọhumalenya, ẹphe eme;
 mbụ ndu ono, epfu iphe,
 mu epfuduru ono.
 Mu nọdu emejkwaphọ
 ndu aphụ ọphulenyà;
 ẹphe abụru ndu
 eme eswe.
 Ọ bụ mu aọ-phuje ndu
 maru iphe azụ
 mee mmamiphe phẹ
 l'ọoburu iphe,
 adụdu iphe, ọ bụ.
²⁶ Opfu, onye ejeru mu
 ozi pfuru bẹ mu emeje

g'ò dọ g'ò pfuru iya.
 Tẹme teke ndu epfuchiru mu
 nọ pfukwarupho iphe;
 mu emee ya g'ẹphe
 pfuru iya;
 mbụ ndu pfuru opfu
 ẹhu Jierúsalemu
 sọ l'ee-mechakwaa buru
 iya eburu ọzo;
 bya epfukwaphọ opfu
 ẹhu mkpụkpu lẹ mkpụkpu,
 nọgbaa l'alị ndu Jiuda
 sọ l'ee-mechakwaa
 kpụkwachaa ya;
 mbụ l'emebyishi ono,
 e mebyishiru iya ono
 bẹ ya e-mechakwaa
 mekwata g'ò dọ g'ò shi dọ.

²⁷ Ọo mu sọru ogbu-mini:
 'Ngwa; tahu!

Mu e-mekwa gẹ mini,
 nọgbaa
 lẹ nggele ngu tashihu.'

²⁸ Ọo mu pfuru opfu ẹhu
 Sayirosu sọ l'ọ bụ onye
 echeru mu aturu mu.

L'oo-mekọta iphe,
 dọ mu l'obu g'ò mee.

L'ọo-sọ g'a kpụ-phu
 Jierúsalemu azọ.

L'ọ byakwapho asọ g'a tọa
 ọkpa-ọlo
 eze-ọlo Chileke."

45 Wakwa iphe, Chipfu
 epfu anọ onye ono,
 ọ họtaru g'ò bọru eze;
 mbụ Sayirosu,
 onye ọ lọtaru l'ẹkutara
 gude kwatsushia ọha,
 dọ ichiche, byaru iya
 l'iphu; gude nashia
 ndu eze ngwọgu phẹ
 gbabẹ phẹ ẹka ọto;
 gụhashia ọzo gheberu
 iya ọnu;
 k'ọphu a taa gụ-chihẹdu

iya agụ-chi.

²Ọ sụru-a: Mu e-vuru ngu ụzo
je egbuzeru ngu úbvú
úbvú egbuze;
je agbakwoshia ọguzo,
e meru l'onyirubvu;
bya egbukashia mgborígwè,
e gude tụ-chia ụzo.

³Mu a-nụ ngu ẹku,
e doberu l'ọchii;
mbụ iphe-enweru,
e doberu l'ẹka e domiru
edomi.

Ono e-me g'ị maru lẹ mu
bụ Chipfu bya abụru
Chileke ndu Ízurelu;
onye ekuje ngu ẹpha
ngu gẹdegede.

⁴Ọ kwa onye mu eme ele bụ
Jiékpọpu ono,
bụ onye-ozu mu ono;
mbụ Ízurelu ono,
bụ onye mu họtaru
l'onwomu ono.

Ọ bụru iya meru g'o gude mu
kua ngu l'ẹpha;
bya eworu ọkwa,
aakwabẹ ùbvù woru nụ
ngu l'ẹbe abụ l'ị maru
onye mu bụ.

⁵Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu;
ọphu ọ dọekwa onye ọzo,
dụ nụ.

Mbụ l'a -gụfu mbẹdua ta
adọekwa Chileke ọzo,
dụ nụ.

Ọo mbẹdua e-me g'ike dọ
ngu l'ẹbe abụ l'ị maru
onye mu bụ.

⁶Ọ bụru mu -mee ya nno;
ndu nemadzụ eshita l'ẹka
ẹnyanwu awatajẹ jasụ
l'ẹka ọodaje
maru l'ọ tọ dọedu onye ọzo,
dụ nụ, abụdu mbẹdua.

Ọ kwa mbẹdua bụ Chipfu;

ophu ọ dọekwa onye ọzo,
dụ nụ.

⁷ Ọ kwa mbẹdua emeje
g'ìphóró dụ; bya emee;
ọchii adụ.

Ọ kwa mbẹdua emeje g'e
nweru ẹku;
mu nọdu emejekwaphọ
g'ọla-l'iswi bya.

Ọ kwa mbẹdua, bụ Chipfu
tụkoru iphemiphe ono
eme.

⁸ Gụbe imigwe,
nọgbaa l'ephekerephe;
dzenaa apfubekoto
gẹ mini!

G'urwukpu dzenaa ya
yọyoyo!

G'eliphe l'ophu saa ọnu
gabala!

K'ophu ndzọta a-tụko
ẹkameka sweta;
apfubekoto atụko ẹkameka
dzuru.

Ọ kwa mbẹdua, bụ Chipfu
meru iya dobe.

⁹ Nshịo onye etso onye meru
iya nụ ụswo.

Mbụ onye adụdu iphe ọzo,
ọ bụ gbahaa ite,
a kpuru l'urwa.

Urwa; ọojije onye akpụ ite
sụ iya: "Bụ gụnu bẹ
jikpu?"

Iphe, i gude ẹka ngu mee;
?l'ọo-nọnya sụ ngu
l'i mekwarụ iya;
ophu ya enwedu ẹka?

¹⁰ Aphụ tsọru onye asụ nna iya:
"Bụ gụnu bẹ o gude ị nwụa
mu ẹgube-a?"

Ọzoo onye asụ ne iya:
"Bụ gụnu bẹ ị nwuru mu
ẹgube ọwa-a?"

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa;

mbụ Onye Nsọ kẹ
 ndu Ízurelu;
 tẹme ọ bụru iya bụ onye
 meru Ízurelu ọbu
 dobe.

Ọ sụru-a: “?Unu a-wata
 mu aji njikpa-ọnu ị
 k'unwegirima mu?

Tọo ?unu a-nọdu atụru mu
 ekemu gẹ mu e-me iphe,
 mu gude ẹka mu mee?

¹² Ọ kwa mbèdua meru eliphe
 dobe.

Mu byakwaphọ bya emee
 nemadzụ dobe iya.

Ọ kwa ẹka mu bẹ mu gude
 tọsaa imigwe;
 bya edokaa ya kpokpode
 kpokpode l'ophu.

¹³ Ọ kwa mbèdua meru gẹ
 Sayirosu futa
 gude goshi ị mu bụ onye
 pfuberekoto.

Ọ bụru mbèdua e-me g'ụzo,
 ooshi pfukotaru
 nhamunha.

Ọo ya a-kpukwa mkpukpu
 mu ono mee gẹ ndibe mu,
 a kpuru ị ndzụ
 nweru onwophẹ.

Ọphu oomekwa iya g'apfua ya
 ụgwo;
 ọzoo g'e bua ya nggo.”

Nokwa iphe, oopfụ;
 mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakota-Ike.

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu:
 “Iphe, e metaru l'alị Ijiputu;
 mękpoo ngwaswa,
 shi l'alị Kushi;
 mękpoo gwagoro-gwagoro
 ndu ono,
 shigba alị Seba ono;
 g'ọ ha a-lwakotaru ngu;
 tukuru bükotaru nkengu.

Ephe a-tuko etso ngu;

awụ l'odze awụ-pfuta ngu.
 Ẹphe abya ephozeta l'iphu
 ngu rwọahaa ngu
 arwọrwo epfu sụ:
 ʼTororo opfu bụ lẹ Chileke
 nọkwa swiru ngu
 eswiru.
 Ọ tọ dọekwa onye ọzo,
 dụ nụ;
 mbụ l'ọ tọ dọekwa onye ọzo,
 dụ nụ gbahaa yẹbedua.'
¹⁵ Tororo! Ị bụkwa Chileke,
 anọduje edomi onwiya
 edomi; gụbe Chileke,
 bụ onye dzọtaru ndu Ízurelu.
¹⁶ Iphe, bụ ndu agwọ ọbvụ
 bẹ ee-me iphe-iphere
 meru bọtorii nụ phẹ.
 Mbụ l'ẹphe a-tụko mehu
 bọtorii g'ẹphe ha
 tųgbua.
¹⁷ Obenu lẹ ndu Ízurelu bụ
 Chipfu a-dzọta phẹ.
 Mbụ l'adzọdzo, ọo-dzọ phẹ
 a-bụru ojejeje.
 Ọphu a byadu eme unu
 iphe-iphere;
 ọphu unu abyadụ
 emephe bọtorii gburu
 jeye lẹ gbururu."
¹⁸ Kẹle-a; wakwa iphe,
 Chipfu epfu; mbụ onye ono,
 bụ iya meru imigwe dobe.
 Ọ kwa iya bụ Chileke;
 onye bụ iya kpuru
 mgboko;
 bya abụru iya meru iya.
 Ọo ya tọru ọkpa iya;
 ọphu o meduru iya g'ọ
 nọdu iphoru.
 O meru iya dobe g'e buru
 iya eburu.
 Ọ bụru iya epfu sụ: "Ọ kwa
 mbẹdua bụ Chipfu;
 ọphu ọ dọekwa onye ọzo,
 dụ nụ.

¹⁹ Iphe, mu pfuru bẹ mu
 te epfukwaru lẹ mpya.
 Mu te ejekwaru anọdu l'ẹka
 lanu l'ali,
 ọchii agba pfua ya.
 Ọphu mu asukwaru oshilokpa
 Jiékoju pẹ g'ẹphe choo
 mu kẹ mmanu.
 Mube Chipfu epfuje okpobe
 opfu; mu epfuje iphe,
 du k'epfupfu."

²⁰ Unu dzukobenu onwunu
 byakpodapho!
 Unu nokobe l'ẹka lanu;
 unube ndu ono,
 shi ohamoha tsoru agha
 phurii ono!
 Ndu amadu iphe be ẹphe bu;
 mbu ndu gworu nshi,
 a pyiru l'oshi paru aghaphe;
 ndu epfuje anu iphe,
 ta adzọjedu nemadzụ.

²¹ Unu pfunaa iphe g'ọ du;
 unu byanu edoo g'onwuru
 unu.
 G'ẹphe nokobe chjaru iya idzu.
 ?Bu onye bu onye pfuhawaru
 iphe-a teke du ẹnya?
 ?Bu onye meru g'a maru
 iya teke duhawaa
 ụzenya-ụzenya?
 ?Tobudu mbedua, bu Chipfu?
 Ọzo bu l'ọ to duedu Chileke
 ọzo, du nu,
 abudu mbedua.

Ọo mbedua bu Chileke,
 pfuberekoto;
 bya aburu onye ndzota.
 Ọ to duedu onye ọzo,
 du nu abudu mbedua.

²² Unu ghanaaru mu iphu;
 huma l'aa-dzota unu;
 unube ndu mgboko l'ophu;
 kele ọo mbedua bu Chileke;
 ophu o dwekwa onye ọzo.

²³ Mu gudewaa onwomu ria angu.

Mu gudewaa ọnu mu pfua
 opfu onye pfuberekoto.
 Ọphu mu abyadụ asụ g'ọ
 laa azụ.

Mu pfuru sụ l'iphe,
 bụ ikpere ndiphe l'ophu
 e-mechaa rwuchaaru
 mu alị.

Ọ bụru mbedua bẹ ndiphe
 l'ophu e-mechaa gude
 erije angụ.

²⁴“Ephē e-pfu opfu ẹhu mu sụ:

‘Ọo Chipfu nwẹka iya
 pfuberekoto;
 bya abụru
 iya bẹ ike dụ kpẹekpu.’

Ndu ono g'ephē ha, shi
 abarụ mu hanyihanyi
 ono l'a-byapfuta mu
 gude iphere bya.

²⁵Obenu lẹ-a; iphe,
 bụkpoo oshilokpa Ízurẹlu
 l'a-nọdu l'ẹka Chipfu
 bụru ndu pfuberekoto;
 bya egude Chipfu
 eku onwophẹ.”

Agwa ndu Bábilọnu

46 Balụ phozeakwaru;
 Nebo nọdu ekpuwa
 ekpukpu.

Mbụ lẹ ntẹkpe phẹ ono
 bụwaa onye vu iya nụ
 bụ anụ, evuje iphe.

Mbụ l'iphe, o vu anyị iya
 ntụmatu.

Tẹme ọ bụru ivu l'ẹhu nwanụ,
 ike bvuru.

²Agwa ọbu g'ephē ha tųkoru
 ekpu ekpukpu bya
 atųko phozeta.

Ọphu ẹphe adụdu ike
 dzọta onwophẹ.

Ọchia l'ephēbedua l'onwophẹ
 bẹ a kpuru lẹ ndzụ.

³Unu ngabẹnuru mu nchị;

unubẹ ọnu-ọlo Jiékọpu;
 mbụ g'ụnu ha bụru ndu
 phọduru nụ l'ọnu-ọlo
 Ízurẹlu;
 mbụ unubẹ ndu ono,
 mu gudeshi eshinu a tsụru
 ime unu ono;
 mu nọdu ehe unu eshinu a
 nwụru unu.

⁴ Mbụkpoo jasụ unu kahụ;
 ẹwó tuko unu ishi sweta;
 bẹ mu bụekwapho onye
 mu bụ;
 mu bụekwapho onye
 gude ndzụ unu.

Ọo mu meru unu;
 ọ bụru mu a-nọdu apa
 unu geleegelee.

Ọo mu a-nọdu edobe unu
 ndzụ;
 tẹme ọ bụru mu a-nọdu
 agbafutaje unu.

⁵ ?Bụ onye bẹ unu a-turu
 mu yeru?

?Bụ onye bẹ unu a-sụ lẹ mu
 l'iya ha?

?Bụ onye bẹ unu a-sụ l'ọ kwa
 onye dụ ẹgube-a bẹ ọ
 dụ g'a turu yeru mu?

⁶ O nweru ndu evushije
 mkpọla-ododo l'ẹkpa phẹ.
 Ẹphe achikoo mkpọla-ọchaa
 tụa àtùtùù l'iphe,
 aatùje iphe.

Ẹphe eje ebuta onye-úzú
 mkpọla-ododo g'ọ bya
 egude iya kpọturu phẹ
 ntẹkpe.

A -kpuchaa ya;
 ẹphe awata iya abarụ ẹja.

⁷ Ẹphe apata iya tụa l'ukuvu
 phẹ parụ iya tughua.

Ẹphe eje eworu iya kpọbe
 l'ẹka ọo-nọdu.

Ọ bụru ẹka ono, a kpọberu
 iya ono bẹ oo-kpọru.

Ọ tọ byadu eshi l'ẹka ono,
a kpọberu iya ono
kpịriberu.

Teke nemadzụ byaru bya
echiku iya ị mkpu;
ọ tọo zadụ iya ẹnu.

Ọphu ọ dudu ike adzọta iya
l'iphe-ẹhuka, byaru iya nụ.

⁸ Sụ-a; unubẹ ndu ono,
emeje iphe,
Chileke sụru g'e be meshi
ono;
unu nyatakwa iphe-a!
Unu mekwaa ya g'ọ kwaa
unu l'egomunggo!

Unu yekwa iya eyeye l'ọkpoma!

⁹ Mbụ-a; unu nyatakwa
akahụ iphe; mbụ iphe,
shihawaa ụzenya.

Ọ kwa mu bụ Chileke.
Ọ tọ dụekwa onye ọzo.
Ọ kwa mu bụ Chileke;
ọ tọ dụekwa onye ọzo,
dụ gẹ mu dụ.

¹⁰ Mu eshijeephọ ị mbụ mee
g'a maru iphe,
a-buru ikpazụ iphe.

Mbụ ị mu anọdujoro teke
ndiche mee g'a maru iphe,
eteke medu nụ.

Mu sụru-a: Iphe,
mu tọberu k'ememe bẹ
mu mefọtajekwa.

Teme ọ bụru iphe,
dụ mu ree bẹ mu e-me.

¹¹ Mu jekporuro l'ụzo
ẹnyanwu-awawa je ekua
ẹnu, erije odzu;
bya ejemihu l'alị ẹka dụ
ẹnya je ekua onye e-me iphe,
mu tọberu.

Iphe, mu pfuru bẹ mu e-me!
Iphe, mu chiru idzu iya bẹ
mu e-mekwaphọ.

¹² "Unu ngabẹru mu nchi;
unubẹ ndu ono,

ọkpoma kpọru gbengu ono!
 Mbụ unubẹ ndu ono,
 apfubekoto kwata dụ
 ẹnya ono.
¹³ Apfubekoto nkemu bẹ mu
 gudeakwa akpịritaru ntse.
 Ọ tọ dụhekwa ẹnya.
 Ọphu ọ dụekwa g'ọo-nọ-beru;
 ndzọta mu erwua.
 Mbụ lẹ mu a-dzọta ndu bu
 l'eli úbvú Zayọnu.
 Mu eworu akpabiri mu nụ
 ndu Ízurẹlu."

Adada Bábilọnu

47 "Gụbe nwada Bábilọnu;
 lwakwa alị alị;
 gwọdoshihukwa l'urwuku!
 Hakwaa anọdu l'aba-eze
 je anọdu l'alị;
 gụbe
 nwada ndu Bábilọnu!
 Kẹle e tee kuẹdu ngu nwanyi,
 dụ bebebele bya adụ
 nyegenyeye.
² Pata mkpuma, eegweje
 iphe wata egwe nri!
 Phụfunu ẹkwa,
 ị phụ-chiru iphu!
 Phụ-linaa uwe ngu aphụ-li;
 l'ị gbaru ọkpa ọto je
 erwughashia nggele!
³ L'aa-gbabekwa ngu ọto;
 mee g'a hụma iphe-iphere
 ngu.
 Mu e-melatakwa; ọphu ọ
 dụkwa onye mu a-ha."
⁴ Mbụ l'onye agbafutaje anyi
 ono
 bẹ ẹpha iya bụ Chipfu.
 Ọ bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike;
 bya aburu Onye nsọ kẹ
 ndu Ízurẹlu.
⁵ Nọdukpoephe nwa
 nggujunguji!
 Je anọdukpoephe l'ẹka

gbakotaru ọchii;
 gube
 nwada ndu Bábilonu.
 Kẹle nta-a bẹ e tee kubaedu
 ngu eze nwanyi,
 nwe aļi-eze, iche iche.

⁶ Ndibe mu meru;
 ẹhu ghuahaa mu egu.

Mu tųrwua ndu ono,
 bu okiphe mu onoya.
 Mu woru phe ye ngu l'eka;
 ọphu i phuduru phe
 obu-imemini.

I bochaa phe ivu-erwa
 bochaa me ndibe phe,
 kahuru akahu.

⁷ I pfuru su l'ji-bųwaruro
 eze-nwanyi jasų l'ojejoje.

Ọphu i ri-vukpodaru
 iphemiphe-a;
 ọzokwanu chja idzu iphe,
 e-mechaa mee l'ikpazu
 iya.

⁸ Oo ya bu le-a;
 ngabekpodapho nchi;
 gube nwọphu kpọru obu
 ye l'akpa ntųsaru-ẹhu;
 mbu gube nwọphu arije
 l'ọ to dudu iphe,
 byaru eme ngu nu;
 teme i nọdu asuje onwongu
 l'owa-a ngu kpoloko du;
 l'ọ to dudu onye ọzo
 gbahaa ngu;
 l'i ti byadu abu nwanyi,
 ji iya nwuhuru;
 ọphu ume nwa abyadu
 eme ngu.

⁹ Iphe labo-a a-nwukwaru
 ngu le ntabu enya lanu.

L'ujiku lanu be unwu
 ngu a-nwushihu;
 ji ngu anwuhu.

Iphe labo ono a-zue ngu pho
 gburumu pfurii.

I tii metadu iya l'agwugwo;

ophu iigwetadu iya
l'ikpoto ngweja.

¹⁰ Kẹle ị kpọru obu ye l'ẹjo-iphe,
ịinoduje eme.

I pfua sụ l'ọ tọ dudu onye
hụmaru ngu nụ.

Ọ bụru mmamiphe ngu;
yele iphe,
ị nwutaru bẹ dephuru ngu nụ;
mee ngu;
ị sụ onwongu l'ọwa-a ngu
kpoloko dụ;
l'ọ tọ dudu onye ọzo
gbahaa ngu.

¹¹ Obenu l'ẹjo-iphe a-nwuru
ngu;
ophu ịimadu ẹka o shi.

Eze iphe-ẹhuka a-dapfuta ngu;
ị tịi dudu ike egbobuta
iya.

Ọla-l'iswi a-tụ ngu l'upfu;
ophu ịimadu l'onoo
g'ọo-dụ.

¹² Sụ-a; mekpọkwapho
omamanshi ngu g'iime
iya!

Gwekpọkwapho ikpoto
ngweja, iigwe; bụ iphe,
i shi teke ị bụ nwata
gweta.

?A maru bụ; i -menyaa ya
l'ọgbohuru ngu?

Tọo ?bụ: i -menyaa ya
l'ịkpatsu ndzụ-agụgu?

¹³ Iphe, bụkpoo idzu,
a chị-koshiru ngu bụ iphe,
o meru
bụ l'ọ tukuru mee;
ike kabaa ngu abvubvu.

Ngwanụ gẹ ndu aphujeru
ngu ophulanya
kpịritanuru!

Mbụ ndu ono, anọduje ele
enya l'enyanwu yele
kpokpode
gude akọru ngu g'ọo-duru

ngu l'õnwa l'õnwa ono.
 G'ẽphe dzõnaa ngu l'iphe-a,
 abyaru ngu anwũru-a!
 14 "Eẽphe dũ g'ẽswa akpe,
 kpõhuru nkũ.
 O bũru õku e-mechaa kee
 phẽ kefu.
 Ophu õ bũdu l'ẽphe adũkponu
 ike adzõ onwophe;
 g'õku ono te nwu
 phuruphuru kefu phẽ.
 L'ẽka-a bẽ icheku
 õku k'anyaru ta adũkwa;
 õphu õ dũkwa õku,
 a-dũ iya nũ k'anõdu lẹ
 mgboru iya.
 15 Nokwa mkpakõ iphe,
 ẽphe e-meru ngu bũ ono;
 mbũ ndu-a,
 unu l'ẽphe shi teke j bũ
 nwata seta akanya-a;
 zũta aswa-a.
 G'ẽphe ha l'ẽhu l'ẽhu
 e-shiswekõtaepfo ũzo;
 õphu õ dũdu g'õ ka mma
 l'õo onye lanũ,
 byaru adũ ike dzõo
 ngu nũ."

Ízurelu ada ike

48 Unu ngabẽ nchĩ l'õpfu-a;
 unubẽ õnu-ũlo Jiékõpu;
 mbũ unubẽ ndu ono,
 eekujeru laaru Ízurelu ono;
 mbũ unubẽ eri Jiuda;
 mbũ unubẽ ndu egudeje
 ẽpha Chipfu eri nte;
 tẽme unu nõdu akpõ-kuje
 Chileke kẹ ndu Ízurelu;
 õphu õ dũdu õphu unu
 eme ire-lanũ;
 õphu õ dũdu õphu unu
 pfũberekoto eme;
 2 mbũ unubẽ ndu ono,
 kuru onwunu ndu shi lẹ
 mkpũkpũ, dũ nsõ ono;

tẹme ọ bọru Chileke kẹ
 ndu Ízurelu bẹ unu kpọru
 obu yeru;

Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike;
 nokwa ẹpha iya bụ ono.

³ Ọ bọro teke dọ ẹnya
 ẹnya bẹ mu pfuru iphe,
 mewaru nọ.

Mu gudekpọo ọnu mu pfua
 ya; raa ya arara;
 tẹme mu mekwaphọ g'a
 madzuru iya.

A bya l'amaru; mu mee ya;
 ọ nwụa gẹ mu pfuru iya.

⁴ Kẹle mu mahawaru g'jidabe
 ike;
 mbụ l'akwara olu ngu bụ
 mgborígwè;
 tẹme atatiphu ngu bọru
 onyirubvu.

⁵ Ọ bọru iphe ono meru g'o gude
 mu pfuhawaru ngu
 iphe-a teke dọ ẹnya;
 mbụ tẹme ọ nwụaha bẹ
 mu vuru ọzo raaru ngu
 iya arara;
 k'ọphu ị tị sọdu l'ọo nshi
 ngu meru iphemiphe
 ono; l'ọo ntẹkpe ono,
 ị pyiru apyipyi ono;
 ọzoo ọphu ị kpuru
 l'onyirubvu ono bẹ o shi
 l'ẹka mee.

⁶ Ị nọmawaru iphemiphe-a.
 Lewa iya rọ ẹnya! ?Tii
 kwetadu iya?

Nta-a bẹ mu byaru awata
 ngu egoshi iphe ọphúú,
 bụ iphe, e domiru edomi,
 bụ iphe, ịimadu.

⁷ Iphe ono bụa nta-a bẹ e meru
 iya;
 e te mehaadaru
 iya ọzenya.

Mbụ l'i tiki nọmaswee ya
 abudu ntanu-a;

k'ophu bụ l'ị tji sụdu l'ị
machahawaru iya.

⁸ Sụ-a; i tikị nūmaswekwaa ya;
ophu ị mahaakwaa ya;
eshinu i shi teke ndiche
data nkuchi.

Kẹle mu maru l'ị bụ
mebyikpọo onye
eregede; ẹme iphe,
i shikpọo l'ẹpho ne
ngu zata bụru Okwerike.

⁹ Ọ kwa g'ee-shi g'ẹpha
mu apfuru meru g'o
gude mu sedekwadu
ẹhu-eghu mu.

Ọ bụru g'ee-shi g'a jajẹ mu
ajaja meru g'o gude
ophu mu teke
atụ-koshidu ngu iya;
k'ophu mu te emedu
ngu g'ị chịhu.

¹⁰ Tii ledu; mu hụchaakwaru
ngu ahụcha;
l'ẹbe abụ l'ị bụ
mkpọla-ọchaa.

Mu byakwapho ahụa ngu
l'ọku-ụzu,
bụ iya bụ iphe-ẹhuka.

¹¹ Ọ kwa onwomu bẹ mu emeru
iya.

Mbụ ị mu eme iya emedoru
iya onwomu.

Kẹle-a; ?denu gẹ mu e-shi
haa g'e woru ẹpha mu
tụrwua?

Mu te ewokwaru ùbvù,
gbaru mu nụ aharu onye
ozo."

Enweru onwonye ndu Ízurẹlu

¹² Ngabẹkpodaru mu phọ nchị
gụbe Jiékọpu;
mbụ gụbe Ízurẹlu,
mu kuru l'onwomu.

Ọ kwa mbẹdua bẹ ọ bụ.

Ọ kwa mu bụ onye mbụ bya

aburu onye ikpazu.

¹³ Ọ kwa mbedua gude ẹka mu
tụa ọkpa mgboko-a
l'ophu.

Ọ bụru mbedua gude ẹkutara
mu ọtasa imigwe
imigwe l'ophu.

Mu -kua phẹ oku;
ephẹ atụkoepho zelihi
pfuru apfuru.

¹⁴ Unu tuko g'unu ha byakota
bya angabẹ nchi.

Denu nshi ọphu duru ike
pfuaru unu iphe-a;
mbụ l'onye ono,
mụbe Chipfu hotaru ono
l'e-me iphe,
mu tüberu l'ẹhu ndu Babilonu;
mbụ l'oshi ẹka iya bẹ ọ
dabewaru l'ẹhu ndu Babilonu.

¹⁵ Ọ kwa mu; mbụ l'ọ kwa
mu pfuru opfu-a.

Ee! Ọ kwa mu kuru iya oku.
Ọ bụru mu e-duru iya bya;
l'o mee iphe,
ọ byaru ememe meghaa.

¹⁶ "Unu kpịritaru mu ntse
bya angabẹ nchi l'iphe-a.

E -shikpo lẹ mbulembu,
mu shi pfuta opfu bẹ
mu teke epfuswee opfu
lẹ mpya.

Teke o mekpọoru lẹ mbụ
bẹ mu nọepho l'ẹka
ono."

Nta-a bẹ Nnajiuphu, bụ Chipfu;
yẹle Unme nkiya;
yewaru mu gẹ mu bya.

¹⁷ Wakwa iphe,
Chipfu epfu baa;
mbụ onye agbafutaje ngu
nụ ono, bụ Onye Nso
kẹ ndu Ízurelu.

Ọ sọru: Ọ kwa mu bụ Chipfu,
bụ Chileke ngu;
onye bụ iya ezije ngu iphe,

a-karụ ngu lẹ ree;
 bya abụru onye anọduje
 aturu ngu ẹka l'uzo,
 ịi-nọdu eshi.

¹⁸“Ome ị ngaberu nchị mee
 iphe, mu sụru g'e mee;
 ẹhu-guu gege anọduepho
 asọru ngu gborogboro
 gẹ mini asọ asọso.

Apfubekoto ngu atụ kpereree
 g'akpara-mini, atụ
 l'eze-enyimu.

¹⁹Oshilokpa ngu gege adụ
 igwerigwe g'ẹja,
 nọ l'alị.

Ụnwegirima ngu aburu aguta
 aguta g'ụnwu akpuru
 ereshi.

Ẹpha phẹ ta abyadụ achihu
 achihu;
 ophu a byadu emebyishi
 phẹ emebyishi
 l'iphu mu.”

²⁰Unu shikwa lẹ Bábilonu
 kwafụ!

Unu gbakwaa ọso gbalaarụ
 ndu Bábilonu!

Unu tụa okoo gude pfua
 ya g'a numa-dzuru!

Unu zia nzi g'o rwua ẹka
 igwe beru alị beru!

Iphe, unu e-pfu bụ lẹ Chipfu
 gbatawaru ndu-ozi iya
 ono,
 bụ ndu Jiékọpu.

²¹Ẹgu-mini ta agụkwaru phẹ
 teke o duru phẹ ghaa echięgu;
 mbụ l'o meru;
 mini shi l'agbara-mkpuma
 asoshiru phẹ.

Ọ gbajaru agbara-mkpuma;
 mini wata asoshi.

²²“Ndu ẹjo-iphe bẹ ẹhu ta
 adujekwa guu.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

Onye-ozí kẹ́ Chipfu

49 Unu ngabẹ́ru mu nchí
 unubẹ́ ndu bukube
 eze-ẹnyimu!
 Unu nụmakpodapho iphe-a
 unubẹ́ ọ́ha, bu l'ẹ́ka dụ
 ẹ́nya!
 Chipfu vukwaru ụ́zo kua
 mu tẹ́me a nwụ́a mu.
 Ọ́ bụ́ro teke mu nọkwadu
 l'ẹ́pho ne mu bẹ́
 o kuru mu ẹ́pha.
² O meru ọ́nu mu;
 ọ́ nọ́du atsụ́ nkọ́ g'ogu-echi,
 a barụ́ ababa;
 bya eworu mu domia l'ime
 ọ́bochi-ẹ́ka iya.
 O meru mu; mu dụ́ g'apfụ́,
 a rwacharu arwacha;
 bya eworu mu sụ́-chia l'iphe,
 ooyeje apfụ́ iya.
³ Ọ́ sụ́ mu: "Ị́ bụ́kwa onye-ozí
 mu gụ́be Ízurẹ́lu.
 Onye bụ́ ngu bẹ́ mu e-gude
 goshi gẹ́ mu dụ́-be
 biribiri."
⁴ Mbẹ́dua sụ́kwanu:
 "Mu seakwaru akanya
 ọ́la-l'iswi.
 Mu swíshierupho ike mu
 k'iphoro l'iphe,
 bụ́ iphe-mmanụ́.
 Ọ́le ọ́ bụ́; iphe, rwuberu mu
 nụ́ bụ́ l'ẹ́ka Chipfu
 bẹ́ ọ́ dụ́.
 Tẹ́me obunggo mu bụ́ru
 Chileke mu gude iya."
⁵ O be nta-a Chipfu,
 bụ́ onye ono,
 meru mu rọ́ teke mu
 nọ́ l'ẹ́pho;
 gẹ́ mu bụ́ru onye-ozí iya;
 sụ́:
 "Duphutaru mu ụ́nwu Jíékọ́pu
 azụ́.

Chikobe ụnwu Ízurelu
chitaru mu.”

Kẹle mu bụ onye aakwabe
ùbvù l'ènya kẹ Chipfu;
tẹme ọ bụru Chileke
mu bụ ike nkemu.

⁶ Ọo ya bụ; ọ sụ:

“Ọ tọ bụlekwa g'ị bụru
onye ejeru mu ozi
duphutaru mu ipfu ipfu
ụnwu Jiékọpu azụ;
wafụa g'ị dulatakwaru
mu phọ ndu kẹ Ízurelu,
bụ nwa ndu ọphu mu
doberu bẹ ị nọ-doru.

Mu e-mekwa ngu phọ
g'ị bụru ìphóró,
duru ndu
abụdu ndu Jiuda;
k'ọphu ii-me gẹ ndzọta mu
rwua ẹka igwe beru
alị beru.”

⁷ Wakwaphọ iphe, Chipfu epfu;
mbụ onye ono,
bụ onye agbafutaje anyi;
bya abụru Onye Nsọ
kẹ ndu Ízurelu.

Oopfụ iya anụ onye ono,
ọhamoha jikaru ajika;
akpọ-yiru iya ukuvu ono;
mbụ onye ono,
bụ onye-ozì kẹ ndu-ishi.

Waa iphe oopfụ baa:
“Ndu eze e-mechakwaa
huma ngu wụ-lihu.

Ndu-ishi a-huma ngu
phozeru ngu.”

Ọ bụru onye e-me iya nụ
bụ Chipfu; onye ono,
apfushije ike l'iphe,
o pfuru;
mbụ Onye nsọ kẹ ndu
Ízurelu,
bụ onye họtaru ngu nụ.

Edophu Ízurelu azu l'onodu iya

⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu:

Ọo teke mu a-wata eme
eze-iphe-oma be mu a-za
ngu ẹnu.

Ọ buri mboku,
mu a-wata adzota
nemadzụ be mu e-yeru
ngu ẹka.

Mu a-kwakobe ngu mee ngu
g'i buri iphe,
mu le ndiphe e-gude gbaa
ndzu;
g'i dophu ali ono azu
l'onodu iya;
mee g'ephe keta okiphe ono,
shi dabyiru iphoro
onoya.

⁹ Mbụ-a; g'i sụ ndu ono,
a kpuru le ndzu ono
g'ephe futa;
l'i sụkwapho ndu no
l'ochii g'ephe nweru
onwophe.

Ephe adu g'unwu-aturu,
doru ata nri l'aguga gbororo;
humachaa nri l'ubvu ubvu,
dugbaa kpokoro
kpokoro kpokoro.

¹⁰ Egu nri ta abyadu agu phe;
ophu egu mini agudu
phe; ophu okpomoku,
shi l'echiegu;
ozoo ophu shi
l'enyawu ekpoedu
phe.

Ọ buri onye aphuru phe
obu-imemini a-nodu
edu phe duru phe
shita aguga mini,
aso asoso.

¹¹ "Mu e-me g'ubvu ubvu,
mu nweru buchaa
gbororo.

L'aabya atya iphe,

bụ oji mu mkpoli l'ọoha
l'eli l'eli.

¹² Lekwa; ẹphe e-shigbakwa
ẹka dụ ẹnya.

Ọ dọru ndu ọphu e-shi
l'isheli;
ndu eshi l'uzo ẹnyanwu-adada;
dọru ndu ọphu e-shichaa
uzo alị Asụwanu.”

¹³ Unubẹ imigwe l'ọphu;
unu rwua okwe!

Gụbe eliphe; tenaa ẹswa!
Unubẹ úbvú úbvú;
unu watanụ agụ ebvu!

Noo kẹle Chipfu watawaru
adụ ndibe iya obu.

Tẹme ọ bọru ndibe iya ono,
shi eje iphe-ẹhuka ono
bẹ ọo-phuru obu-imemini.

¹⁴ Obenu ẹ Zayọnu sọru:
“Chipfu gbadoakwaru
mu.

Nnajiuphu mu zọhaakwaru
mu.”

¹⁵ Ne; ?ọozohaje nwa, angụ iya
era l'obu;
mbụ kẹ g'ọ tọ phuru nwa,
bụ iya nwuru iya
obu-imemini?

O -jekpọonu azọha bẹ
ọo-zọhakwaa;
obenu ẹ mbẹdua ta
azọhadu ngu!

¹⁶ Tii ledu; mu deakwaru ẹpha
ngu g'uri l'ọbochi-ẹka
mu;
ọphu mu azọhajedu igbulọ
ngu ono azọha.

¹⁷ “Ụnwu ngu alwaakwa
ẹgwegwa.

Ndu ono, shi mee ngu;
ị bọru ochobu ono nọdu
alufuwaa.

¹⁸ Palinaa ẹnya ngu imeli
lephee mgburugburu!
Ụnwu ngu g'ẹphe ha

anọkoakwa alwapfuta
ngu.

Wakwa iphe, mụbe Chipfu
epfu baa:

Eshinu mu nọ ndzụ gẹ mu nọ
iya-a bẹ ii-mechaa yee
phẹ g'ẹphe hakọta g'onye
yeru uwe.

Mbụ l'ii-gude phẹ kwaa
ngwa gẹ ngwa nwanyi,
aabya alụ k'òphúú.

¹⁹ A makwarụ-a l'e shi
mebyishia ngu tọgbo
ngu ị bụru ochobu;
alị ngu dabyiru iphoru.

Nta-a bẹ ị tị sụkpoedunu
ndibe ngu ebubu.

Tẹme ndu ono,
shi mebyishia ngu nụ
ono nọdu ngu
ụzenya.

²⁰ Ụnwegirima, a nwuru teke
ono,
iije iphe-ẹhuka ono
e-mechakwaphọ pfua
l'ị numa lẹ nchị ngu sụ:

Ẹka-a paakwaru anyi
nwanshiji ebubu;
chọbanaaru anyi alị
ẹka anyi e-buru!

²¹ Noo teke ii-pfu l'ọkpoma
ngu sụ:

?Bụ onye nwụshiru mu ikpoto
ụnwegirima ọwa-a?

Mu shi eje iphe-ẹhuka;
tẹme ọphu mu atsụdu ime.

Mbụ lẹ mu shi bụru onye
a jikaru ajika;
a bya akpua mu lẹ ndzụ
laa alị ndu ọhozo.

?Bụkwanu onye
hefutaru mu ụnwegirima
ọwa-a?

Lẹ mụbe onye e shi haa;
mu nọdu nkinyi mu.

?Igwerigwe ndu ọwa-a

shihunu awe?' "

²² Wakwa, iphe Nnajiuphu,

bụ Chipfu epfu baa:

"Lenu; mu e-pheru

ọhamoha ẹka.

Mu e-woru ẹkwa-ọhubama

mu paliaru ọhamoha.

Ephe egude ẹka phẹ

kulataru ngu ụnwu ngu

unwoke;

kwọru ụnwada ngu

I'ukuvu kwọataru ngu.

²³ Ndu eze a-bụru nna,

ehe ngu nụ.

Ndu eze-nwanyị abụru ne,

ehe ngu nụ.

Ephe a-nọdu ephozuru ngu;

bubechaa iphu I'alị.

Ephe erichachaa urwuku,

dụ ngu I'ọkpa.

Noo teke ịi-maru I'ọo mu

bụ Chipfu;

lẹ ndu ẹnaya dụ I'ẹka mu

nọ bẹ iphere te emedu."

²⁴ ?Aa-nata ndu dụ ike

I'ọgu iphe, ephe kwarụ

I'ọkwata tọo?

Tọo ?aanafụ ndu iwashị ndu

ephe kpuru lẹ ndzụ?

²⁵ Obenu lẹ-a; wakwa iphe,

Chipfu epfu baa:

"Ee! Ndu a kpuru lẹ ndzụ bẹ

aa-nafụ I'ẹka ndu ike

dụ I'ọgu!

Tẹme I'a nata ndu iwashị iphe,

ephe kwarụ I'ọkwata.

Ọle ndu etso ngu ọgu bẹ

mu e-tso ọgu.

Mu adzọo ụnwu ngu ndzụ.

²⁶ Ndu emekpa ngu ẹhu bẹ mu

e-me g'ephe taa anụ

onwophẹ.

Ephe angua mee onwophẹ jasụ

I'ootsuahaa phẹ gẹ mẹe.

Noo teke nemadzụ I'ophu

a-maru lẹ mbẹdua,

bụ Chipfu bụ onye adzoje
 ngu nụ;
 bya aburu onye agbataje
 ngu nụ;
 bya aburu Okalibe
 ke Jiekpu.”

50 Wakwa iphe, Chipfu
 epfu:

?Denu ekwo, mu deru nụ ne
 unu gude chifu iya-a?
 Tọo ?bụ ndu mu ji ugwo onye
 ole be mu woru unu
 ree?

Ọ kwa iphe-eji unu kpataru
 iphe,
 mu gude woru unu ree.

Ọ bụru ejo-ememe,
 unu eme meru g'o gude
 a chifu ne unu.

²Teke mu byaru; ?bụ gụnu
 meru g'o gude ophu o
 dudu onye no l'eka
 ono?

Teke mu shi eku oku;
 ?bụ gụnu meru g'o gude
 ophu o dudu onye zaru
 enu?

?Bụ eka parụ mu mkpuruoku
 ke ge mu ta agbata
 unu tọo?

?Bụ ike anafuta unu ta adudu
 mu tọo?

Ọ kwa mba mmanụ be mu
 abaje;
 mini atahụ l'eze-enyimu.

Mu eworu oma nggele mee;
 l'ọ bụru echiegu.

Ena, shi dụ iya nụ ereshihu
 kele mini ta adudu
 iya.

Egu mini eworu phe
 gu-gbushia.

³Akpaminigwe be mu eyeje
 uwe, bụ iya bụ ochii.

Mu nodu achieje iya
 uwe-aphu g'o kpuchije

onwiya.

⁴ Nnajiuphu, bụ Chipfu
nụwaru mu ire ndu nwuru
ẹkwo gẹ mu maru opfu,
mu e-pfujẹ g'ike dụ ndu
ike bvuru.

Ookuteje mu l'utsu g'utsu;
l'ọ bya emee mu echilibe
nchị ngabẹ g'onye eezi
iphe.

⁵ Nnajiuphu, bụ Chipfu
ghebechaẹkwarupho
nchị mu ọnu;
ọphu mu ekwefujeduru iya ike;
ọphu mu aladụ
azụ azụ.

⁶ Mu woru okpurukpu mu
doberu ndu echi mu
iphe;
bya eworu agba mu doberu
ndu pheshiru mu
éjị-agba.

Ọphu mu ewohaduru iphu
mu g'a ta chị mu
ọchi ọphu a gbụ mu
iya ọnu-mini.

⁷ Eshinu Nnajiuphu, bụ Chipfu
eyejeru mu ẹka
bẹ ọ tọ dudu iphere,
byaru eme mu nụ.

Ọ bụru iphe ono meru g'o
gude mu woru iphu
mu kpọo gbengu gẹ
mkpuma;
tẹme o doo mu ọnya
l'iphere tee medu mu.

⁸ Onye aharu mu enge
nọ mu ntse.

?Bụ onye sụru g'ọoby
agụaharu mu iphe,
mu meru?

G'anyi pfunuru dogba iya!

?Bụ onye bụ onye ọbu,
epfu iphe,
ọ sụru lẹ mu meru ọbu?

G'onye ọbu byanụ apfuru

mu l'iphu pfua ya!
⁹Ọ kwa Nnajiuphu,
 bụ Chipfu bụ onye eyejeru
 mu ẹka.
 ?Bụ onye bụ onye ọbu,
 l'a-bya mu anma
 ikpe-ọnwu?
 Ndu ọbu a-tụko kahụ g'uwe;
 ọ bụru mkpu a-takashị phẹ.
¹⁰?Bụ onye l'echilabọ unu
 atsụ Chipfu ebvu;
 tẹme ọ nọdu emeje iphe,
 onye-ozì Chipfu sụru
 g'e meje?
 Mbụ-a; g'onye eje ije l'ọchii;
 mbụ onye enwedu ìphóró,
 e gude aphụ ụzo;
 g'onye ono kpọru obu
 ye l'ẹpha Chipfu!
 G'onye ono chịru ụpfu kwẹe
 lẹ Chileke iya!
¹¹Obenu nta-a; iphe,
 bụ g'unu ha bụru ndu
 aphụ-nwu ọku;
 mbụ unubẹ ndu nwuru
 ọku yegbaa l'orọku parụ;
 unu jenụ;
 unu gude ìphóró ọku unu
 je ije!
 Unu gude orọku,
 unu nwuru ọku ye;
 ọ nọdu enwu;
 je ije!
 Iphe, unu a-nata l'ẹka
 mu bụkwa l'ọo l'eje
 iphe-ẹhuka
 bẹ unu a-nọduepho!

Aa-dzọta Zayọnu ojejoje

51 “Unu ngaberu mu nchị;
 unubẹ ndu eme g'unu
 bụru ndu pfuberekoto;
 mbụ unubẹ ndu achọ
 Chipfu.
 G'ẹnya unu dụkwa
 l'agbara-mkpuma ono,

bụ ẹka a kụkpofutaru
 unu ono;
 mbụ ị wukirima ẹka ono,
 e bvutaru unu ono!

² Mbụ-a; g'ẹnya unu dụkwa
 ị Ẹbirihamu, bụ nna unu!

Wafụ ị Sera; onye bụ iya
 tsuru ime unu!

Teke mu kuru iya bụkwa
 onye lanụ bẹ o shi bụru.

Mu bya ekebe iya l'oma
 bya emee ya;
 ọ dụ igwerigwe.

³ Chipfu te nwedu iphe,
 e-me g'ọ tọ dụ Zayonu obu;
 bya egude obu-imemini
 lee ẹnya l'iswi,
 yiru iya nụ.

Alị iya ono, shi bụwaru
 echięgu ono bẹ oo-me
 g'ọ dụ gẹ Ẹdenu.

Alị iya ono, dabyiru iphoro
 ono adụ gẹ mgbabu
 Chipfu onoya.

Noo teke ẹhu a-wata iya
 atsọtso;
 l'owata ete ẹswa;
 l'o keleahaa ekele;
 gụahaa ebvu.

⁴ Unu ngabekpodaaru mu pho
 nchi; ndibe mu!

Unu nụmakpodapho iphe,
 mu epfu;
 unubẹ ọha mu!

Mu a-tụkwaru unu ekemu;
 mbụ l'ikpe, pfulu oto ono,
 mu ekpeje ono
 a-bụkwaru ìphóró,
 duru ọhamoha.

⁵ Mu a-nafuta unu ẹgwegwa.

Mbụ ị mu abyaakwa unu
 adzota.

Ọ bụru ẹka mu bẹ mu
 e-gude kpee ọhamoha
 ikpe.

Ndu bukube eze-ẹnyimu

bụ mu bẹ ẹphe a-nọdu
ele ẹnya l'ẹka.

Teme ẹphe anọdu kwabẹ;
ele ẹnya g'ẹphe maru iphe,
mu e-me l'ẹka.

⁶ Unu palinaa ẹnya unu
lee l'imeli!

Unu lenaa ẹnya l'eliphe-a!
Igwe e-mechakwaa chíhu
g'ẹnwuru-ọku.

Eliphe-a l'ophu anwachaa
anwacha g'uwe.

Ndu bu iya nụ anwụshihu
g'ijiji.

Obenu ẹ ndzọta nkemu
a-dụ ojejoje.

Apfubekoto nkemu taa dadụ
adada.

⁷ Unu nụmakpodapho iphe,
mu epfu;
unubẹ ndu maru iphe,
pfuru nhamunha;
mbụ unubẹ ndu ekemu
mu dụ l'ọkpoma!

Unu ba atsujekwa ebvu
l'ọkonu, nemadzụ akọ unu;
ọpflu iphu, oopflu unu
eyejekwa unu ebvu;

⁸ kele nsụ e-mecha sụkashia
phẹ g'uwe.

Ẹka-alì atakashia phẹ g'ukpo.
Obenu l'apfubekoto nkemu
a-nọ jasụ l'ojejoje.

Ndzọta nkemu a-nọo shi
l'ọgbo sweru ọgbo."

⁹ Tehunu etehu! Tehu etehu
yena onwongu
ọkpehu g'uwe;
gube oshi-ẹka kẹ Chipfu!

Tehunu etehu dụ g'i shi
adujehewaa teke k'azụ;
mbụ l'ọgbo teke ndiche.

?Tọ bụnaa ngu-a bụ onye
gbubushiru Réhabu
mkpirikpu mkpirikpu;
mbụ gube onye mekaru ẹjo

nwanụ-ẹgbudu ono
iphe?

¹⁰ ?Tọ bụnaa ngu-a bụ onye ono,
meru eze-ẹnyimu;
ọ tahụ;
mbụ mee; mini,
nọ l'ogbu-ẹnyimu tahụ;
i woru gbororo tọgbo l'oma
ọhulohu ẹnyimu
k'ọphu ndu ono,
a gbafutaru ono wughataru?

¹¹ Ọo ya bụ gẹ ndu ono,
a gbataru ono alwa.
Ephẹ aguru ebvu bahụ ị
Zayonu.

Èhu-ùtso ojejoje aburu
okpulishi,
ephẹ e-kpuru.

Ete ẹswa; yẹle ẹhu-ùtso
asọpyabe phẹ
asọpyabe.

Agụ aphụ; yẹle atsụ ude
e-gude ọso ghata.

¹² "Ọ kwa mbẹdua;
mbụ mbẹdua gẹdegede
bụ onye eyeru unu
ọkpukpu-ike.

?Bụ ole bẹ bụ kẹ g'unu nọdu
atsụ nemadzụ mmanụ
ebvu;
mbụ nwa ndiphe,
bụ iphe yẹ ya gba nanụ
bụ ẹswa;

¹³ kẹ g'unu zọhaa Chipfu,
bụ onye meru unu;
bya aburu iya bụ onye
tọsaru eligwe;
ọ dabyiru;
bya aburu iya turu
ọkpa mgboko l'ophu;
kẹ gẹ ndzụ rwutajẹ
unu tekenteke ẹgube ono;
opfu l'onye eme unu
ewere bẹ ẹhu egbu
oke egbu;
mbụ onye bụ iphe,

o shiberu ite iya bụ g'o
mebyia unu?

Kele-a; ?denu oke ẹhu-eghu

onye ọbu,
eme unu ewere ọbu?

¹⁴ Ndu ono, a tųru mkpọro

ono l'e-me ẹgwegwa

k'ọphu ee-me g'ẹphe

nweru onwophẹ;

g'ẹphe ta nwụhu l'ọka;

ọphu ẹgu nri eme phẹ.

¹⁵ Kele ọ kwa mbẹdua bụ

Chipfu;

bya abụru Chileke unu;

mụbe onye abụjeru:

mu -kpakọbe mini

l'eze-enyimu;

akpara-mini iya asụa ekiri.

Chipfu,

bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike

bụ ẹpha mu.

¹⁶ Mu woakwaru opfu

mu ye unu l'ọnu;

bya egude ọbochi-ẹka mu

kpuchia unu.

Mbụ mụbe onye ono,

bụ mu dobegbaaru igwe

l'ọru iya;

bya abụru mu tųru ọkpa

mgboko l'ophu;

tẹme ọ bụru mu sųru ndu

Zayọnu-a: 'Unu bụakwaa

ndibe mu.' "

Okoro k'oke ẹhu-eghu Chipfu

¹⁷ Tehu etehu! Tehu etehu!

Gbalihu agbalihu gụbe

Jierúsalemụ;

mbụ gụbe onye ono,

shiwaa l'ẹka Chipfu

nata okoro k'oke

ẹhu-eghu iya ngụa;

mbụ gụbe onye pataru

ipoti mẹ,

emeje gẹ nemadzụ kpọo

galagala ngụa;

ngụa ụrwuku ụrwuku iya.

¹⁸ L'ime ikpoto ụnwu ono,
 ọ nwụshiru ono ta
 adụdu g'ọ ka mma
 l'ọo onye lanụ
 letaru iya ẹnya.

L'ikpoto ụnwu ono,
 o metaru ono bẹ ọ tọ
 dudu mẹ nanụ setarụ
 iya l'ẹka.

¹⁹ Mkpamehu-a uzi labọ-a
 dapfutawaru ngu;
 lẹ babụ l'ọ duru onye
 dọa ngu obu.

Ọla-l'iswi yẹle mgbu-ọnwu;
 ọkpa-nri yẹle ogu-echi;
 mbụ-a;
 ?bụ onye a-suje ngu
 gberuma?

²⁰ Ụnwu ngu kurwuwaru ẹnya.

Ẹphe dabyigbaaru l'ishi
 gbororo gẹ mgbada,
 kolahuru l'ụgbu.

Iphe, zuru phẹ gburumu
 pfulurii bụ oke
 ẹhu-eghu kẹ Chipfu;
 yẹle aba mba kẹ
 Chileke ngu.

²¹ Ọo ya bụ lẹ-a;
 nụmakpodapho iphe-a;
 gụbe onye ono,
 eemekpa ẹhu;
 mbụ onye e meru;
 ọ nọdu akpọ garigari
 l'ẹbe ọ ngu mẹ;

²² Wakwa iphe, Nnajiuphu,
 bụ Chipfu epfu baa;
 mbụ Chileke ngu;
 onye ono,
 agbajeru ndibe iya ọdzori
 ono.

Ọ sọru: "Tii ledu;
 mu nafuakwaru ngu
 okoro ono l'ẹka bụ
 ọphu meru;
 ị nọdu akpọ garigari.

Oke ẹhu-eghu mu ono,
 dụ l'ipoti ono bẹ ị tji
 ngụedu.

²³ Mu e-woru iya pẹe ndu ono,
 anụ ngu aphụ ono,
 bụ ndu ono, sụru ngu-a:
 'Dabyiru kpube iphu l'alị;
 g'anyi bya eswee ngu
 godogodogodo!
 I woru okpurukpu ngu
 mee alị; mbụ mee ya;
 ọ dụ gẹ gbororo,
 nemadzụ eshi."

52 Tehu etehu! Tehu etehu;
 gụbe Zayọnu!

Yenaa onwongu ọkphehu
 g'uwe!

Yenaa uwe ngu ono,
 emeje ngu g'ị dụ biribiri
 l'ẹnya onoya;
 gụbe Jierúsalemụ,
 bụ mkpụkpu ono,
 dụ nsọ ono.

Ndu ebuduru úbvù;
 ẹphe lẹ ndu ono,
 aasọ nsọ ono taa
 bahụbaekwa l'ime ngu
 ọzo baa.

² Gbalihu agbalihu!

Jjshia urwuku, dụ ngu l'ẹhu!
 Nọdu anọ; gụbe Jierúsalemụ!
 Tụkufu onwongu ẹgbirigba,
 a tųru ngu l'olu;
 gụbe ada Zayọnu ono,
 a kpųru lẹ ndzų ono!

³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "E shi ree unu erere; ọphu a natadųru aswa unu. Nta-a bẹ e tee gudekwanų okpoga agbata unu." ⁴ Kẹle-a; wakwa iphe, Nnajjuphu, bụ Chipfu epfu: "Lẹ mbụ bẹ ndibe mu shi laa alị Ijiputu je eburu. Tẹme ndu Asiriya bụ-wokwadųa bẹ ẹphe shi emekpa phẹ ẹhu." ⁵ Wakwa iphe, Chipfu aji baa: "A -bya lẹ kẹ nta-a; ?ọwa-a bųhunu ole? Kẹle ndibe mu bẹ a kpųtaru kẹ mmanų. Tẹme ndu-ishi phẹ gude phẹ eme iphe-ọchi." Nokwa olu Chipfu. "Tẹme mkpųrumkpuru bẹ eepfubyishiẹpho ẹpha mu shi l'ųtsu jasų nchi ejihu. ⁶ Ọo ya bụ lẹ ndibe mu a-maru ẹpha mu. Mbụ l'o -be mbọku ono bẹ ẹphe a-maru l'ọo mbẹdua pfuhawaru iya tẹme ọ nwųje. Ee! Ọo mbẹdua!"

⁷ Lenu g'ọoma l'eli úbvú ono;
 mbụ ọkpá ndu eje abya ezi
 ozi-ọma;
 ndu ezi ozi nchị-adų-doo;

ndu nzi, ẹphe gude abya dụ ree;
 ndu byaru ezi ozi kẹ ndzọta;
 ndu asuje Zayọnu-a:

“Ọ kwa Chileke ngu bụ eze!”

⁸ Ngabẹkpodapho nchị!

Ndu nche ngu wolikwaru
 olu phẹ ewoli.

Ẹphe tųkoru erwu okwe;
 kẹle ẹphe e-gude ẹnya
 hụma Chipfu teke ọo-nọdu
 alwa Zayọnu.

⁹ Unu tųko wata ebvu ẹhu-ųtso
 mgbo lanų;
 unubẹ mkpọkpo iphe,
 tųkoru lẹ Jierúsalẹmu;
 kẹle Chipfu dụwaru
 ndibe iya obu.

Ọ gbatawaru Jierúsalẹmu.

¹⁰ Chipfu a-gbabẹ onwiya ẹka
 ọto l'iphu ọhamoha l'ophu;
 mbụ ẹka iya ono, dụ nsọ ono;
 k'ọphu aa-hụmachaa gẹ
 Chileke anyi e-gude dzọta
 ndibe iya jasụ l'ẹka igwe
 beru alị beru.

¹¹ Unu tųgbua! Unu tųgbua!

Unu lųfu l'ẹka ono!

Unu te edenyikwa ẹka l'iphe,
 aasọ nsọ!

Unu shikwa l'ẹka ẹphe
 nọ fųta!

Unu bųkwaru ndu dụebe ree;
 unubẹ ndu ono,
 apajẹru iphe kẹ Chipfu,
 bųgbaa iphe, dụgbaa iche
 iche!

¹² Ọle unu ta alakwa
 gburugburu;
 ọphu unu agbakwa
 phuphuphu ala;
 kẹle Chipfu e-vuru unu
 ųzo eje.

Mbụ l'ọo Chileke kẹ ndu
 Ízurẹlu l'a-bųru onye
 e-kperu unu azụ.

Eje iphe-ẹhuka yẹle ọdu-biribiri
k'onye-ozì Chipfu ono

¹³“Lekwa; onye-ozì mu
e-mekwa umere onye
maru iphe.

Aa-pali iya eli;
wolia ya ephekerephe;
shi nno kutsee ya.

¹⁴G'o gude gbaa ụgbugba meru;
ẹkpa-oyi nwụa ndu dụ
igwerigwe l'ẹhu g'ẹphe
hụmaru iya.

Ọ gbachihucharu nchi
ẹgube adudu onye
gbachihujewaru iya nụ;
ọphu ọ dụkpodaa gẹ nemadzụ
ililekpọo.

¹⁵Nokwaphọ g'ọo-dụ-dzuru ọha,
dụ igwerigwe biribiri.

Mbụ lẹ ndu eze bẹ ọo-kpọ
ọnu opfu;
kẹle ẹphe a-hụma iphe,
e pfuduru phe; tẹme iphe,
ẹphe anụmajeduru edoo
phe ẹnya.”

53 Ọbụ onye kwetarụ ozi,
anyi ziru?

Tọ ọbụ onye bẹ e meru g'ọ
maru g'ike Chipfu
habe shii?

²Kẹle ọ nọ iya l'iphu vua
g'oshi, rwuru irwu ọphúú;
mbụ g'ọgbarabvu-oshi,
gbafutaru iphe l'alị
ọkponku.

Ọ tọ madụ mma;
ọphu ọ dudu ùbvù
l'ẹnya kẹ g'ọ
gụ anyi ẹgu anọ-kube.

Mbụ l'ọ tọ dudu ụgbugba,
dụ iya l'ẹhu, bụ iphe,
aasụ l'ọo ya meru;
ọ nọdu agụ ẹgu.

³Ndiphe nmarụ iya phulaphula
bya ajịka iya.

Ọ bụ nwoke, aphụ tsọru;
 bya abụru onye eje
 iphe-ẹhuka kwọwaru ẹhu;
 onye ndiphe abụjeru:
 ẹphe -hụma iya;
 ẹphe aghaa iphu l'ibiya
 ọzo.

Mbụ l'a nmarụ iya phulaphula;
 ọphu ọ dudu iphe,
 anyi gụberu iya.

⁴ Tororo opfu bụ l'o jeru
 iphe-ẹhuka, anyi gege
 eje;
 bya evuta aphụ gege
 atsọru anyi.

Anyi gbẹ dobesụ l'ọo Chileke
 echi iya iphe;
 l'ọo ya chitsuru iya;
 anụ iya aphụ.

⁵ Obenu l'e mekarụ iya iphe;
 kẹle anyi mesweru.

Mbụ l'e tsuru iya pyaapya;
 kẹle anyi meru ẹjo-iphe.

Aphụ, a nuru iya mecharu
 mee;
 ẹhu bya adụ anyi guu.

Tẹme ọ bụru ọnyá,
 e chibashịru iya bẹ e
 gude eme g'ẹhu dụ
 anyi ike.

⁶ G'anyi hakọta
 kpaphuhuakwaru
 akpaphuhu g'aturu.

G'anyi ha l'onye l'onye
 ghawarụ iphu eshi ụzo
 ọphu dụ iya ree.

Ọle Chipfu woru ẹjo-iphe
 anyi l'ophu woru
 tų-kobe iya l'ishi.

⁷ "A kpapyarụ iya ishi bya
 emekpaa ya ẹhu;
 ọphu ọ saduru ọnu pfua
 opfu.

A kpataru iya g'onye kpụ
 nwaturu eje aphụphu.

Ọ nọduepho nggujungguji

g'aturu,
 nọ l'iphu ndu ebushi iya
 eji.

⁸ E meru iya mkpawere;
 bya ekpee ya mpfụ-gbu;
 kpuru iya je emegbua.

A -bya l'ogbo kẹ teke nkiya;
 ?bukwanu onye
 kpakwanuru ishi?
 Kẹle e meru iya;
 ọ chihu l'alij ndu dzu
 ndzu.

Ọ buru emeswe,
 ndibe mu mesweru bẹ e
 gude chia ya iphe.

⁹ E doberu iya ilu l'ẹka eelije
 ndu ẹjo-iphe.

Ọ nwuhu; e lia ya l'ilu
 oke amadu;
 ọle o to wejedoru iwashi;
 ọphu ntuphu-ire adujedoru
 iya l'onu."

¹⁰ "Obenu l'oo Chipfu bẹ ọ bu
 uche iya g'o gwee ya
 arakabya ono;
 mee ya g'o jee iphe-ẹhuka
 ono.

Teme Chipfu bya eworu
 ndzu iya mee iphe
 ngweja-apfu-ugwo.

Ọo-mecha huma unwu
 nwanwa iya;
 bya anodu ndzu ogologo.

L'ọ buru l'ẹka iya bẹ aa-gbẹ
 eme uche Chipfu
 emeshi iya ike.

¹¹ O -jehaa iphe-ẹhuka ono;
 l'ọ bya ahuma iphoro
 kẹ ndzu;
 ono abya eji iya ẹpho.

Ọ buru amaru ono,
 onye ono, pfuberekoto,
 ejeru mu ozi a-maru
 iya ono l'e-me gẹ ndu
 du igwerigwe buru
 ndu aa-gu lẹ ndu

pfuberekoto
 Yẹbedua evutakwanu
 ẹjo-ememe, ẹphe meru.
¹² Oo ya bu ẹ mu a-ẹ iya oke,
 a ẹru ndu oke amadu.
 O buru ẹphe ẹ ndu du ike
 l'ogu l'e-ke iphe,
 a kwataru l'okwata;
 noo kele o miru ẹnya
 ẹ ndu iya nwuhu;
 teme a guru iya yeru
 ndu ẹjo-iphe;
 kele o vutaru iphe-ẹji
 ndu du igwerigwe;
 teme o rwochiru ndu
 ẹjo-ememe arworwo."

Obu, Chipfu yeru Jierusalẹmu

54 "Gua ebvu; gube nwanyi,
 ta atsudu ime!
 Mbụ gube onye teke
 ezedaswee nwa.
 Chikpota ebvu!
 Rwua gerwugerwu;
 mbụ gube onye ono,
 ime teke emeswee ono;
 kele unwu gube nwanyi,
 dabyiru mgbegere
 a-kakwa shii eme
 l'unwu nwanyi alu ji."
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
² Phoribekwaru ulo-ekwa,
 i bu ebubu g'ọ ka ọsa!
 Mee g'ekwa, e gude mee
 ulo ngu obu ha
 phalaphala;
 ba lo-phukwa iya azu!
 Mekwaa g'eri iya kabaa
 ogologo!
 Mekwaa g'abara iya kabaa
 anguru anguru!
³ Noo kele ii-mechaa jaa ajaja
 buru laa l'ekutara
 buru laa l'ekicha.
 Awa ngu phe l'a-naphuchaa
 ohamoha ono azu;

je ebuchishichaa mkpukpu
 phẹ ono,
 bụgbaa ochobu ono.

⁴ Gẹ ndzụ ba agụkwa ngu!
 E tee mekwa ngu
 iphe-iphere.

Gẹ ndzụ ba agụkwa ngu
 k'a nọnyaa e kpua
 ngu iphu lẹ ntụ!

Kẹle a ta abyadụ eme
 ngu iphe-iphere.

Ii-mecha zọhachaa iphere
 ono,

meru ngu teke ị bụ
 ogbolanu ono;
 ọphu ị byadu anyatabaa
 mkpatsu aphụ,
 dụ l'abụ onye ji iya
 nwụhuru;

⁵ kẹle ọo onye ono meru ngu
 nụ ono bụ ji, alụ ngu nụ.

Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
 bụ ẹpha iya.

Ọ kwa Onye nsọ kẹ ndu
 Ízurelu ono bụ onye
 gbataru ngu nụ.

Iphe, eekuje iya bụ Chileke
 kẹ mgboko l'ophu.

⁶ "Kẹle Chipfu ono e-kuphu
 ngu azụ;
 g'ị bụ nwanyi, aalụ alulu,
 a tọgboru mgbegere;
 ọphu obu adụdu iya ree;
 mbụ nwanyi,
 a luru teke ọ bụ nwata;
 ji iya parụ iya haa."

Nokwa iphe, Chileke ngu epfu.

⁷ "Mu haru ngu kpọo nwupfu
 nwanshiji;
 ọle mu a-phụkwanuru ngu
 eze obu-imemini gude
 duphuta ngu azụ.

⁸ Ẹhu ghuru mu eghu nwanshiji.
 Mu woru iphu mu
 domiaru ngu kpọo

nwụp̄fu nwansh̄ji.

Obenu l̄e mu e-ye ngu obu

ojejeje gude ph̄yaru

ngu obu-imemini.”

Nokwa iphe, oopf̄u;

mb̄u Chipfu,

b̄kwapho onye agbaf̄taje

ngu.

⁹ L̄ehu nkemu b̄e ọwa-a

d̄ukwaa ḡe teke k̄e

Nuwa,

b̄u teke mu riru nte s̄u l'utso,

d̄u teke ono taa d̄ubaedu

l̄e mgboko ọzobaa.

Nta-a b̄e mu riwaru nte s̄u

l̄ehu tee ghubādu mu

eghu l'opf̄u ẹhu ngu;

ọphu mu ababāduru

ngu mba ọzo.

¹⁰ O -betakp̄o úbvú l'ophu

nmak̄ta jijijijii;

a pash̄ja obvu obvu,

l'eka ẹphe nọgbaa;

b̄e n-yemobu ojejeje ono,

mu yeru ngu ono ta

aph̄ngakwa aph̄nga;

ọphu ọgbandzu

ẹhu-guu nkemu ono

egbukah̄kwa egbukah̄.”

Nokwa iphe, oopf̄u;

mb̄u Chipfu ono,

aph̄uru ngu obu-imemini

ono.

¹¹ Ḡube mkp̄ukpu ono,

eje iphe-ẹhuka ono,

oke ph̄erephere enwunga;

ọphu ọ d̄udu onye

agbaru ngu mkpu;

mu e-gude mkpuma,

amash̄j mma ike

kp̄u-phu ngu azu.

Mu egude mkpuma sáf̄àya

t̄u-phu ọkpa-ulo

igbul̄o ngu azu.

¹² Mu e-me g'eli igbul̄o

ngu ono g'ọ ha

bụkotaru
 mkpuma rubi.
 Mu egude mkpuma,
 aphụ ngerengere,
 gude kpụa ọnu-abata
 ngu;

gude mkpuma,
 vu oke aswa kpụkota
 igbulọ ngu l'ophu.

¹³ Ụnwegirima ngu g'ẹphe ha
 bụ mụbe Chipfu e-zi
 phẹ iphe l'onwomu.

Teme ụnwu ngu bẹ ẹhu
 a-dụkpoo guu mebyi
 adụdu.

¹⁴ Ee-me g'ị nguru anguru l'ụzo,
 pfulu ọto.

Ọ tọ dudu onye byaru eme
 ngu mmegbu;
 ọphu ọ dudu iphe,
 byaru eme ngu g'ị
 tsụa ebvu.

Ndzu-agugu bẹ ee-wofu
 l'ẹka ị nọ je edobe ụzenya;
 ọphu ọobyadu ngu
 ntse ililekpọo.

¹⁵ O -nweru onye tsoru ngu
 opfu;
 ọ tọ buduru mu bẹ o
 shi l'ẹka.

Onye etso ngu opfu bụ:
 o -mechaa l'o yeru
 ngu ẹka l'ali.

¹⁶ "Tii ledu; ọ kwa mbẹdua
 meru onye-ụzú ono,
 anmajẹ eko l'icheku
 jasụ l'o nwuhu ọku ono;
 gude iya kpụa ngwa
 ọgu l'ọ dụ k'egude
 alwụ ọgu.

Teme ọ bụkwarupho mbẹdua
 meru onye mmebyi g'o
 mebyishia iphe.

¹⁷ Ọ tọ dụkwa iphe,
 a kpuru g'e
 gude meka ngu iphe,

byaru evujeru ire.
 Teme iphe, bukpo onye ebo
 ngu ibo be ire
 a-gwoje eji.
 Nokwa iphe, ndu-ozu ke
 mube Chipfu eketa
 l'eka mu.
 Teme o bukwarupho ono
 bu odzori;
 mu ndu agbaru phe iya."
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Oku, eeku ndu mini agu

55 Unu gebekwa-o! G'iphe,
 bukpo onye mini agu
 byakwa anguta mini!
 G'onye enwedu okpoga
 byakwa azu nri ria!
 G'o byakwa agata me;
 zu ta era-eswi,
 e gudedu okpoga azu;
 ophu o du du aswa.
²?Denu g'o gude unu ndu
 emebyishi okpoga l'iphe,
 abudu nri;
 teme unu ndu ese akanya
 l'iphe, tee jidu epho?
 Unu ngabekwa;
 unu ngabekpodaru mu
 pho nchi; g'unu eria iphe,
 du ree; mbu g'unu eria nri,
 kachaa aburu okpobe nri.
³"Unu ngabe nchi! Unu
 kpitaru mu nu ntse!
 Unu numakpodapho
 iphe, mu eepfu;
 k'ophu unu a-ndu ndu.
 Mu l'unu a-gbakwa ndu
 ojeje.
 Ono bu iphe-oma, mu kweru
 Dévidi ukwe le mu
 e-meru iya;
 teme mu bu onye
 apfushije ike l'iphe,
 mu kweru ukwe iya.
⁴Lewar; mu meakwaru iya

g'ò bụru onye a-nòdu agba
ndiphe ekebe;
g'ò bụru iya a-bụru ishi;
mẹ onye a-nòduje
atụru ndiphe iphe,
ẹphe e-me.

⁵ Lewarọ; ọha, ị madụ ndu
ẹphe bụ bẹ ii-kukwa oku;
ẹphe egude ọso byapfuta
ngu;
l'ọ bụkwaru ọha,
amadụ ndu unu bụ.

Ọ bụru onye a-kpa iya
nụ bụ Chipfu,
bụ Chileke ngu;
mbụ Onye Nsọ kẹ Ízurelu;
kẹle o doziwaru ngu;
ị dụ akpabiri.”

⁶ Chọnaa Chipfu teke ịi-hụma
iya!

Rakua ya teke ọ nọkwadu
ntse!

⁷ G'onye ẹjo-iphe haa ụzo ono,
ootso ono;
onye ọkpoma mgbashị
ahaa ẹjo ọriri iya.

G'onye ono lwapfuta Chipfu
hụma l'ọo-phuru iya
obu-imemini.

Mbụ-a; g'onye ọbu lwapfuta
Chileke anyi;
kẹle ọo-guru iya nvụ
kẹ mmanụ.

⁸ “Oriri mu ta abụkwa ọriri
ngu;
ọphu ọ bụdu g'iimeje bụ
gẹ mu emeje.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁹ Ọ kwa g'igwe dụ-be alị
ẹnya-a; bụ g'iphe,
mu emeje dụ-be ẹnya
l'iphe, iimeje.

Ọ bụru g'ọriri mu dụ-be
ọriri ngu ẹnya.

¹⁰ Ọ kwa gẹ mini;
yẹle aka-mini-sunoo eshije

l'igwe dzee;
 ọ tọ laphuhęedu iya azu;
 abudu l'ọ gbaru mini
 l'eliphe-a;
 mee ya l'o gua egugu
 fushiaha iphe l'alį;
 k'ọphu ọo-mįtaru ndu
 akọ iphe akpuru-iphe;
 tẹme ndu eri eriri enweru
 iphe, ẹphe e-ri;
¹¹ nokwa g'opfu,
 shi mu l'ọnu dụ bụ onoya.
 Ọ tọo gbakwaru ẹka
 alwaphutaru mu azu.
 Ọ chia iphe, oo-me bụ iphe,
 bụ obu mu; mbụ mee iphe,
 mu ziru iya g'o je emee.
¹² "Unu e-gude ẹhu-utso lufu;
 l'eeduta unu dufu
 l'ẹhu-guu.
 Iphe, bụ úbvú úbvú
 aswọkobe wata agụ
 ebvu l'iphu unu.
 Nokwaphọ g'iphe,
 bụkpoo oshi,
 nọkota l'ẹgu a-nọdu
 akukota ẹka.
¹³ O -beta g'ogarambo fushia;
 oshi payinu efushichia.
 Ọo lashia ọphu ọbyambvu
 e-fushi;
 oshi mįturu efushichia.
 Ono a-buru iphe,
 Chipfu e-gude zaa ẹpha;
 kele ọo-buru iphe-ọhubama,
 a-dụ ojejeje;
 ọphu a byadu emebyi
 iya emebyi."

Aa-dzotakwapho ndu ọhozo

56 Wakwa iphe, Chipfu epfu: "Unu kpeje ikpe, pfuru nhamunha; unu emeje iphe, pfuru ọto; kele teke mu a-dzọ nemadzụ dukwaa ntse; tẹme apfubekoto nkemu ta adukwa g'ọo-nọ-beru l'e kpuhaa ya goshi. ² Onye a gọru ọnu-ọma nụ bẹ bụ onye eme iphe-a; mbụ onye gudeshiru iya ike; onye doberu eswe-atuta-unme nsọ; ọphu ọoturwujedu iya; bya eselaje ẹka iya g'ọ tọ dụ ẹjo-iphe, oo-meta."

³ G'ọ tọ dukwa onye shi eshishi bya atugbabe onwiya l'ẹhu Chipfu, a-sụ lẹ Chipfu a-gufu iya lẹ ndibe iya.

Ọphu ọ dukwa onye te eyedu ime a-sụ lẹ ya bụ oshi, kpọhuru nkụ nọdu; ⁴ kẹle-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'ẹhu onye te eyedu ime, bụ onye ọphu edobeje eswe-atụta-unme iya nsọ; mbụ onye ọphu ahatajẹ eme iphe, dị Chipfu ree; tẹme ọ nọdu egudeshije ọgbandzu iya ẹka: ⁵ "Ọ kwa phẹ bẹ mu a-nụ iphe nkọmepha l'ime eze-ulo mu. Mu agụkwaa phẹ phọ ẹpha, l'a-ka l'a nwutaru ụnwegirima. Mu a-gụ phẹ ẹpha, a-nọ jasụ l'ojeje; ọphu oochihudu echihu."

⁶ Tẹme ndu ono, shi eshishi ono, bụ ndu woru onwophe tughabe l'ẹhu Chipfu g'ẹphe jeeru iya ozi ono; g'ẹphe yee ẹpha Chipfu obu; tẹme ẹphe abakwaru iya phọ ẹja ono; iphe, bụ ndu ono, doberu eswe-atụta-unme nsọ; ọphu ẹphe aturwuduru iya ono; ndu ono, noshiru ike l'ọgbandzu ye ẹphe ono bẹ Chipfu epfu sụ: ⁷ "Ọo ndu ono bẹ mu e-gude je l'eli úbvú mu ono, dị nsọ ono. Mu emee g'ẹhu tsọ phẹ ụtsọ l'ulo, eepfujẹ anụ mu. Ngwẹ-ja-akpọ-ọku phẹ; ye ẹ ngweja ọzo, ẹphe gude abyapfuta mu bẹ aa-natachaa l'ọru-ngweja mu. Noo kẹle iphe, ee-ku ụlo mu bụ ụlo, ọhamoha a-nọduje epfu anụ mu."

⁸ Nnajjuphu, bụ Chipfu epfukwa sụ-a; mbụ onye ono, aachilata ndu Ízurelu ono, a kpuru lẹ ndzụ ono: "Mu a-chilatabakwa ndu ọzo bya eyeru phẹ; a -gụfukwaro ndu ọphu mu chilatawaru."

Iphe, Chileke epfu lẹ ndu ẹjo-iphe meru

⁹ Unu byakwa; iphe, bụkpoo anụ, bu l'ẹgbudu l'ọphu! Unu bya atapyashia iphe; unubẹ anụ, bu l'ọswa l'ọphu!
¹⁰ Ndu nche ndu Ízurelu atsukwa ishi. Ẹphe ta adudu iphe, ẹphe nwutaru. Ẹphe bụkota nkuta, nọ ngguingguji. Ẹphe ta agbodu ire. Ọ bụerupho nrwọ bẹ ẹphe azeshije arwọ. Mbụ l'iphe, aduje phẹ ree bụepho mgbenya.
¹¹ Ẹphe bụ nkuta ụghoro; ndu ẹpho te ejijedu ejiji. Ẹphe bụ ndu eche aturu; bụru ndu iphe te edojedu ẹnya. G'ẹphe ha atukoje gha iphu l'uzo k'ẹka phẹ. G'ẹphe ha achọ iphe, ẹphe e-rita l'urwu. ¹² Ẹphe nọdu atukoje sụ: "Unu bya g'anyi je agata mée! G'anyi ngwa mée, atsụ atsutsu g'o ji anyi! Echele a-dulekwaa gẹ ntanụ. Mbụ l'ọgbenụ ka ree ọkpobe akaka."

57 Onye pfuberekoto abujeru; ọ -nwuhu; ọ tọ dudu onye oorwu l'ẹhu. Teke a kputaru onye obu-imemini je egbua; ọ tọ dudu onye oodo ẹnya. Iphe, te edojedu ẹnya bụru l'edufu ono, e dufuru onye pfuberekoto ono bụ g'ẹjo-ememe te erwu iya ẹka. ² Iphe, bụkpoo onye eme iphe, pfuru ọto l'abujeru; ọ -nwuhu; l'ọ zẹe guu wata atuta unme.

³ Obe l'unubedua; unu byakpọdapho l'ẹka-a; unubẹ unwu ndu agba ẹja! Unubẹ eri ndu eri ogori ye ẹ ndu agba ụkpara ono! ⁴ ?Bụ onye bẹ unu gude eme iphe ọchi? ?Bụ onye bẹ unu aphushiru ụgbonu ahashiru ire? Unu bụkwa unwu, ndu ono, l'ada ike nwushiru ono; mbụ awa ndu adzujẹ ụka! ⁵ Unubẹ ndu ọonoduje anma ẹhu anmanma agwa iphe l'upfu achi; mēkpoo l'upfu iphe, bụ oshi, jaru àjàjà! Unubẹ ndu ejeje lẹ nsuda nsuda je anọdu egbushi unwu unu gude agwa iphe lẹ mgbaka ọgba agbara-mkpuma! ⁶ Ọ bụru nshi ono, nọ l'echilabọ mkpuma, akwọ teretere, nọ lẹ nsuda bụ okiphe unu. Ọo ya bẹ ọ bụ. Mbụ l'ọo ya bụ iphe, unu ketaru. Ee! G'ọ bụ iya bẹ unu agbaru mée gude agwa; bya egude iphe, unu metaru l'ẹgu unu gude agwa iya. ?Bụ unu -nọdu eme iphemiphe ono; unu asụ gẹ mu palia pazeta tọ? ⁷ Unu jeru je eworu iphe-azẹe unu gbaa l'eli eli úbvú, ha l'eli. Ọ bụru ẹka ono bẹ unu nyihuru je anọdu agwa iphe unu. ⁸ L'abata-aghachi ụlo mẹ l'azụ-mgbo ụlo unu bẹ unu dobechaaru ọbvụ unu. Unu jịka mu bya eworu iphe-azẹe unu ghebe ọnu; mbụ nyihu iya ghebe iya karaphongu. Unu lẹ ndu ono, unu yeru iphe-azẹe phẹ obu ono gbaa ndzụ. Unu je anọdu ele iya ẹnya l'ẹka ọ gba ọto. ⁹ G'unu jiru manụ, eshi kwẹekweekwee bya egude manụ olivu jee l'agwa, bụ Molẹku; bya ezia ndu nọ-chiru unu; ẹphe jee l'ọbvụ l'ẹka dị ẹnya ẹnya; mbụ jerwuchaa alị-maa l'onwiya. ¹⁰ Unu mee iphe ono, unu eme ono jasụ ike bvụ unu. Ọphu unu adukwapho ike sụ l'iphe-a ta adukwa iphe, ọ bụ. Ọ gbẹ anọduje adụ unu obu; ọphu ike iya abvujedu unu abvubvu.

¹¹ "Bụ onye bẹ ndzụ iya shi agụ unu; mbụ onye unu tsuru ebvu k'ọphu unu wataru adzuru mbedua ụka? Ọphu unu anyataduru mu anyata ọphu; ọphu ọ bụro kẹ g'unu jekpọo ya ariri l'obu unu? ?Tọbudu l'ọle mu shi teke-a gbata nkuchi meru g'o gude ọphu unu atsudu mu ebvu? ¹² Mu e-me g'a maru g'unu bụ-be ndu pfuberekoto; ye ẹ iphe, unu emegbabe; ọphu ẹphe abyakwa abaru unu urwu. ¹³ Gẹ ribaribariba ọbvụ ono, unu gwoshiru dobe ono dzowaro unu! Ọo pherephere a-tuko g'ẹphe ha pata pafu; mẹ unu -wata o-ji-l'ẹka-togbo.

G'ò bụ phèrèphèrè a-tụko iya pata paphua; mbụ l'òo unme, a tųru atųtu a-patakọta iya paphua apaphu. Obenu l'onye gbabarų l'ime mu je anọdu ezeru ndzų bų alị-a l'a-bųru okiphe iya; tẹme l'ò bųru iya e-nweru úbvú, dų nsọ mu onoya."

Aadų ndu izimanų lwarų azų obu

¹⁴ Ee-mecha sų: "Unu kpųnaa ya; unu kpųnaa ya; unu dozinaa ųzo! Unu wofuchaa iphe, a-nọ-chi ndibe mu ųzo." ¹⁵ Kele-a; wakwa iphe, onye ono epfu; mbų onye ono, ha shii; tẹme e kutsee ya ephekerephe; mbų onye ono, nọ ndzų ojejoje; onye ẹpha iya dų nsọ: "Eka mu bu bukwa ẹka dų l'eli bya abųru ẹka dų nsọ. Tẹme mu bukwarųpho l'ẹka o bu; mbų onye izimanų iphe-ẹji iya lwarų azų; bya ewoze onwiya alị; gẹ mu mee g'obu gų-zeta onye wozeru onwiya alị; mu emekwaphọ g'obu gų-zeta onye izimanų iphe-ẹji iya lwarų azų. ¹⁶ Mu taa nọdu-adaro l'epfu iphe, e meru mu jasųwaruro ya; ọphu ẹhu a-nọduadaro egbu mu egbu; ọdumeka bẹ ndzų nemadzų a-dųkwa nyẹgenyeye l'iphu mu; mbų unme nemadzų, bų mu gude ẹka mu mee ya dobe. ¹⁷ Iphe, shi ghua mu egbu bų ųghoro ono, shi paa ẹka l'ẹhu iya ono. Mu hųa ya ahųhų; woru iphu wohaarų iya l'ẹka ẹhu egbu mu egbu. Ọ nọdu emekwaphọ iphe, o lekeberu ẹnya eme.

¹⁸ "Mu hųmaakwaru iphe, ẹphe emeje. Ọle mu e-me g'ẹphe wekọrohu. Mu e-du phẹ l'onwomu mee g'obu nmapfuru phẹ. ¹⁹ Mu e-me g'ajaja dų l'ogbogboromọnu ndu ono, agų aphų lẹ Ízurelu ono. ẹhu-guu dųkwaru ndu nọ ẹnya mẹ ndu nọ ntse; ọzo bų lẹ mu e-me g'ẹphe wekọrohu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁰ "Obenu lẹ ndu ẹjo-iphe dųa g'oke-ẹnyimu, atų akpara, ata atųtajedu unme atųta, bų ọphu akpara-mini iya anọduje at-sųshi ųrwukutu yele ẹpuchi. ²¹ Ndu ẹjo-iphe bẹ ẹhu ta adųjekwa guu." Nokwa iphe, Chileke mu epfu.

Ọkpobe aswịru Chileke ẹgu

58 "Chia ya lẹ mkpu g'a nųma! B'eselakwa olu azų! Wolia olu chia mkpu, a-da g'ẹka eegbu opu! Karų ndibe mu l'ẹphe kwefuru mu ike; l'ị karų ọnu-ųlo Jiékọpu iphe-ẹji phẹ. ² Ọle ẹphe anọduje achọ mu mbọku-mbọku. ẹphe -nọdu ẹphe eme g'ọgu phẹ ẹgu amaru ųzo mu. ẹphe eme g'ẹphe bų ọha, anọduje eme iphe, dų nhamųnha; g'ẹphe taa jikadu eme iphe, Chileke phẹ sųru g'ẹphe meje. ẹphe nọdu asųje gẹ mu pfua iphe, pfuru nhamųnha mu e-meru phẹ. Ọ nọdu agų phẹ ẹgu gẹ mųbe Chileke kpịritaru phẹ ntse."

³ "ẹphe -nọdu ẹphe asų: 'Bųnaa gųnu meru g'o gude anyi nọdu aswị ẹgu epfu anų Chileke; ọphu Chileke ahųmaduru iphe anyi eme? 'Bųnaa gųnu meru g'o gude anyi wozechaa onwanyi alị ọphu o rwuduru Chileke l'ẹhu?'

"Ọle mbọku ono, unu aswị ẹgu epfu anų mu ono bẹ bukwa iphe, dų unu ree bẹ unu anọduje eme; mbų erichaa mẹ ndu ejeru unu ozi urwu. ⁴ Aswị ẹgu unu bukwa iphe, unu egudeje kpochia ya ishi bų aba mba yele ese opfu; yele egude iwashị echi nwibe unu gbaagbaa. Ọdu aswị ẹgu ono, unu anọduje aswị ono tee mekwa gẹ mu nọdu l'imigwe nųma olu unu. ⁵ 'Bų ẹgube aswị ẹgu ono bẹ mu hatarų tọ; mbų g'ò bųerupho lẹ nemadzų wotaru ujiku lanų woze onwiya alị? 'Bų iphe, ọ bų bų ephuru yoo g'ẹswa ekperema; yele azẹ l'uwe-aphų; yele azẹ lẹ ntų? 'Bų iphe ono bẹ iiku aswịru Chileke ẹgu; l'eswe, dų Chipfu ree?

⁶ "Wakwa ọdu aswị ẹgu, dų mu ree baa: Unu gbųtoshia ẹgbirigba, unu tųru ndu unu eme omeliwe! Unu abya atọshikwapho eri odogoro, unu yeru ndu unu akpa ẹhu; haa phẹ g'ẹphe nweru onwophe! Unu atųko odogoro ono nyakwoshia anyakwoshi! ⁷ Iphe ọzo, ọ bųfua bų g'unu l'onye ẹgu agų gbarų mgba lẹ nri ngu! Unu abya achọru ndu akpa nri, enwedu ųlo ẹka ẹphe e-buru. Unu -hųma onye gba ọto; unu anmabe iya iphe! Ọphu unu ewofukwa iphu l'ẹhu onye unu l'iya bų mee lanų!

⁸ "Noo teke ìphóró unu e-nwu phoo g'ìphóró nchi-abọhu; ewekọrohu unu emee phųruphuru. Noo teke apfųbekoto unu e-vuru unu ųzo; unu etso iya etsotso. Ọdu-biribiri kẹ Chipfu abųru iphe, a-nọdu etso unu l'azų.

⁹ Noo teke unu e-ku oku; Chipfu aza unu ẹnu. Unu echia o-ji-l'ẹka-tọgbo; l'ò sų unu lẹ ya nọ-a.

"Ọ -bųru l'unu a-tọshi eri odogoro ono, unu yeru ndu unu akpa ẹhu ono; bya ahaa amaru nemadzų ẹjo ẹka ono; hakwaphọ epfu ẹjo-opfu; ¹⁰ ọ -bųru l'unu a-wata anų ndu ẹgu agų nri; wata emeru ndu eeme ewere mkpa phẹ; bẹ ìphóró e-nwuru unu phoo l'ẹka ọchii agba; ẹnyashi adų unu g'echi eswe. ¹¹ Ọo-bųru Chipfu a-nọdu edu

unu mkpürumkpuru. L'o meeru unu iphe, bu mkpa unu l'èka kpõru gbengu; mekwaphõ g'õkpu shihu unu ike l'èhu. Unu abya adu ge mgbabu, a gbaru mini ree; g'õgba, ta anwu-buhujedu shõkoshoko anwu-buhu. ¹² Ndibe unu akpukwaa akahu ulo ono, shi dakpõshihuwa nu ono; bya akpu-lia akahu õkpa-ulo ono, shi le ndiche ono. L'e kuahaa unu: 'O-kpukwa-mkpõkpo-igbulõ'; yele 'O-kpukwa-ulo-l'aguga-oji'."

Obunggo, ee-bu onye doberu eswe-atuta-unme

¹³ "Unu -chifukpowaa õkpa unu l'emebyi eswe-atuta-unme; õphu unu emejeedu g'õ du unu l'eswe, duru mu nsõ ono; unu -gubekpowaa eswe-atuta-unme iphe; mbu-a; unu -kua eswe ono, duru mube Chipfu nsõ ono eswe aakwabõ ubvù; õ -buru l'unu doberu iya iche; õphu unu ahatajedu enu eka unu; õphu unu emedu g'õ du unu; õphu unu epfudu okorobo opfu; ¹⁴ noo teke unu a-nõdu Chipfu l'èhu wata ete eswa. Teme õ buru l'èka kachaa ephekerephe l'eliphe be mu e-me g'unu ngakojeru tua okoo. Unu eketa okiphe, shi le nna unu ono, bu iphe Jiékõpu; õ buru iya be mu e-gude azu unu." Nokwa õnu, Chipfu yeru.

59 Tororo opfu bu l'èka Chipfu ta adukwa tsõkpuru ke g'õ tõ dzõta nemadzõ. Ophu nchi echihukwaru iya echihu g'õ tõ numa iya iphe. ² O chia ejo-ememe unu dokaharu unu le Chileke unu. Oo iphe-eji unu meru; o wofu iphu l'èka unu nõ; k'õphu bu l'õ tõ nuedu olu unu; ³ kele eka unu be mee õchi turwuwaru. Mbu le mkpõshi-eka unu rwukatawaru ejo-iphe. Ogbogboromõnu unu dzõwaru uka; teme unu nõdu atõ ejo opfu ke tootoo.

⁴ O tõ dudu g'unu ha onye õphu epfu g'e kpeje ikpe, pfuru õto. Ophu õ dudu onye edoje opfu iya ire-lanõ. Ephe achijeru upfu kwee le mkpõkoro opfu, adzõshi uka. Ephe nõdu atsõtaje ime nchõko-opfu nwua ejo-iphe. ⁵ Iphe, ephe ekpuje ekpukpu kputa iya nwa buru ekwá ogiji. Teme õghú, ephe agbajõ buru oghu udude. Iphe, bu onye taru ekwa iphe phõ nwuhufutaje. Teke õ dukwanuru õphu tukpõhuru nu l'õ vua nwa ogiji. ⁶ Udude, ephe kweru ta adukwa k'akpa uwe. Ophu ephe egudekõtadu iphe, ephe gude eka phõ mee gbobuta onwophe. Iphemiphe, ephe eme bukõta ejo-iphe. O buerupho iphe ike iphe ike aduje phõ l'èka. ⁷ Oka phõ ekwoje gburu-mu bahõ l'eme iphe-eji. Ophu egbu onye adudu iphe, o meeru adudu iphe, õobujeru phõ. Oriri phõ bukõta ejo oriri. Mkpurupyata ye õla-l'iswi buru iphe, anõduje egoshi uzo, ephe shiru. ⁸ Uzo, eeshije; nchi-adu-doo be ephe ta amadu. Ophu ikpe, pfuru õto adudu l'uzo, ephe eshi. Ephe tukõwaru iya mee; õ bukõtaru uzo, du ngõdõgo ngõdõgo. Ophu õ dudu onye eshi iya nu, byaru amaru iphe, bu nchi-adu-doo.

Ndu Ízurelu epfushi iphe-eji, ephe meru

⁹ Oo ya bu l'ikpe, pfuru õto nõ anyi enya. Ophu apfubekoto erwuduru anyi eka. Anyi leri enya iphórõ; iphemiphe bukõtaru õchii. Anyi lee enya g'iphè gbuchafu egbuchafu. Obenu l'èka anyi nõ aghaphe bu oke õchii. ¹⁰ O buru ge ndu atsõ ishi anõduje aduda eka-a bu g'anyi aduda eka l'igbulõ. Mbu gude eka achõ uzo anyi ge ndu enwedu enya. O -be l'echi eswe; anyi evuko iphe evuko g'õ bu echi abalõ. Teke anyi nõ l'echilabõ ndu ike du; anyi aduepho ge ndu nwuhuru anwuhu. ¹¹ Anyi atõkoje aba hanyihanyi g'õke-ejo-nkõta-õswa; atsõru ntsõru ge ndo. Anyi lee enya ikpe, pfuru õto. Ophu õ dudu õphu rwuru anyi eka. Anyi lee enya g'a dzõ anyi. Adzõta duro anyi õzenya õzenya.

¹² O buru iphe, kparu iya nu bu l'iphe-eji anyi parõ eka l'iphu ngu. O buru iphe-eji anyi agba anyi ekebe. Emeswe, anyi mesweru ngu adujeepho anyi l'egomunggo. Teme anyi maru ejo-iphe, anyi meru ree. ¹³ Anyi mesweru Chipfu; teme anyi nõdu ejephe iya. Mbu l'anyi woru azu ghaaru Chileke anyi. Opfu, eshije anyi l'õnu afõshi buerupho eme ewere; yele agirigo; mekpoo adzõ uka, bu õphu tukõru anyi obu sweta. ¹⁴ Oo iphe ono meru g'õ gude õphu e kpeedu ikpe, pfuru õto. Apfubekoto pfururo õzenya õzenya. Ire-lanõ dawaa kpõ mkpomishakõ l'õma gbororo. Ophu abõ onye õkpõbe opfu adudu ike batakpõnu abata õphu. ¹⁵ Ire-lanõ be ta adudu eka a humaru iya. Onye jeru g'õ zehuru ejo-ememe l'a vua ya kpatakpata.

Noo ya bu le Chipfu elee ya enya; õ du iya eji; kele ikpe, pfuru õto ta aduedu. ¹⁶ O huma l'õ tõ dudu onye du nu. Mbu-a; õ nyja ya ehu kpala l'õ tõ dudu onye gbaa mkpu, du nu. Oo ya bu; o gude eka iya dzõ ya l'onwiya. Teme õ buru apfubekoto nkiya sederu iya. ¹⁷ O bya eworu apfubekoto mee uwe-ígwè onye eje õgu chibe l'õkpo-

ma; bya eworu adzọta kpuru l'ishi g'okpu-ígwè. Ọ bya eyee agwata ụgwo-iphe g'uwe; bya eworu iphe enwu ọku l'obu gbaphua onwiya g'onye gbaphuru ẹkwa. ¹⁸ Ọ bụru g'iphe, ẹphe meru gbaru bụ g'oo-gude pfula phẹ ụgwo. Mbụ l'ọo-tụ-koshi ndu ọhogu iya oke ẹhu-eghu iya. L'ọ bya agwata ndu opfu iya ụgwo iphe, ẹphe meru iya. L'ọ bya apfula ndu bukube eze-ẹnyimu iphe, rwuberu phẹ nụ. ¹⁹ Ọo ya bụ gẹ nemadzu atsuhaha ẹpha Chipfu ebvu jasuchaa l'uzo ẹnyanwu-adada. Ẹphe eshikwapho l'uzo ẹnyanwu-awawa akwabẹ ọdu-biribiri iya úbvú; kele ọo-tụ kpereree bya g'utso; ọ bụru unme kẹ Chipfu a-nọdu adube iya ikike.

²⁰ Onye agbafutaje anyi a-bya úbvú Zayonu; mbụ byapfuta oshilokpa Jiékpọ, bụ ndu izimanụ iphe-ẹji phe lwarụ azụ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "A -bya l'ẹhu mụbe Chipfu; wakwa ọg-bandzu mu l'ẹphe baa: Unme mu, bụ ọphu nọ ngu l'ẹhu; yele opfu mu, bụ ọphu mu yeru ngu l'ọnu ta abyakwa abvụ ngu l'ọnu; ọphu ọobvudu l'ọnu unwu ngu; ọphu ọobvudu l'ọnu oshilokpa phẹ e -shi nta-a jasụ l'ojeje." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Zayonu e-mechaa dị akpabiri

60 Gbalihu agbalihu!

Wata egbu nwjnwii;

kele ìphóró nkengu byawaru!

Teme Chipfu nọdu egbuwa

nwjnwii l'ẹhu ngu!

² Tii ledu; ọchii tukoakwaru

eliphe l'ophu gbachia.

Teme oke-ọchii gbapyabẹ

ndiphe l'ophu.

Obenu lẹ Chipfu gbalihuru

pfuru pfu-doru ngu.

Teme e je ahuma

o-gbu-nwjnwii ya l'eli

ẹhu ngu.

³ Ndu ọhozo a-bya anọdu

l'ìphóró, duru ngu nụ.

Ndu eze abya anọdukwapho

l'ìphóró ono, duru ngu nụ ono;

mẹ nchi bọhueru ngu phọ.

⁴ Palinaa ẹnya lephee

mgburugburu hụma gẹ

ndibe ngu dzukoberu

awụ awụpfuta ngu.

Unwu ngu kẹ nwoke shi ẹka

dụ ẹnya alwa.

Teme ẹphe kwọru

unwuada ngu l'ukuvu

akwọlataru ngu.

⁵ Noo teke ii-le iya ẹnya

nwujaa.

Ọkpoma evuahaa ngu evuvu;

l'ì wata anya ndú.

L'e shi l'oke-ẹnyimu kporu

ẹku kpotaru ngu.
Tẹme l'ọ bụkwaru ngu phọ
bẹ aa-chịtaru ẹku
ọhamoha.

⁶ Ọ-dọru-nyimunyimu
ịnya-kamẹlu atụko alị
ngu sweta.

Mbụ ụnwu ịnya-kamẹlu,
shigba alị ndu
Midiyanu yẹle kẹ
ndu Ifa.

Tẹme iphe, bụ ndu shi alị
Sheba azarụ bya.

Ephe eguderu ngu
mkpọla-ododo yẹle
ụnwù-isensu.

Tẹme ephe ara iya arara g'e
tua Chipfu ephe.

⁷ Eghu mẹ atụru ndu Keda g'ọ
ha bẹ aa-tụko chịtaru ngu.

Mbụ-a; ebili ndu Nebayotu
e-mechakwaa jeeru
ngu ozi.

L'a nata phẹ gude gweeru mu
ngweja l'ọru-ngweja
mu.

Mu abya eworu ẹguru
eze-ụlo mu mee g'ọ dụ
ùbvù l'ẹnya.

⁸ ?Bụ ndu ole baa? ?Bụ ndu
ole asọ raaraa g'urwukpu,
asọ l'igwe phọ;
mbụ ndu ono,
eze gbiigbiigbi g'ẹka
ndo-nwenu
l'eze gbiigbiigbi ephe
ala l'ẹpfune iya
ono?

⁹ Tororo bụ lẹ ndu bukube
eze-ẹnyimu bụ mu bẹ
ephe achọ abya.

Ụgbo, vutagbaaru phẹ ụzo
bụru ụgbo-mini ndu
Tashishi.

Ọ bụru ndu ephe achilata
bụ ụnwu ngu,

shi ẹka dụ ẹnya;
 yẹle mkpọla-ọchaa mẹ
 mkpọla-ododo,
 ẹphe vugbaa alwa.

Ono bụru ùbvù,
 aakwabẹ Chipfu,
 bụ Chileke ngu ono;
 mbụ onye ono,
 bụ Onye Nsọ kẹ ndu Ízurelụ;
 kẹle o meru g'ị dụ akpabiri.

¹⁰ Ọo ndu shi eshishi
 a-kpụkwa igbulọ ngu
 ono.

Ọ bụru ndu eze phẹ a-nọdu
 ejeru ngu ozi.

A makwarụ-a lẹ mu gude
 ẹhu-eghu chitsua ngu.

Obenu lẹ mu e-mechaa gude
 n-yemobu phụaru ngu
 obu-imemini.

¹¹ Ọnu-abata gụbe mkpụkpu
 ono e-ghejeru ọnu
 mkpụrumkpuru.

A ta abyadụ agụ-chije iya
 agụ-chi eswe l'ẹnyashi.

Ọo ya bụ gẹ ndiphe anọdu
 achịbataru ngu ẹku
 ụnwu-eliphe.

Ọ bụru ndu eze phẹ a-chijeru
 phẹ abya;

¹² kẹle iphe, bụ ọha;
 ọzoo alị-eze, a-jika
 l'ẹphe te ejeduru
 ngu ozi

a-bụru mkpurupyata;
 ndu ono bẹ
 ee-mebyishikọta l'ophu.

¹³ Iphe, alị úbvú úbvú
 Lébanọnu gude dụ
 akpabiri a-larụ ngu;
 mbụ oshi payinu;
 mẹkpoo oshi fịru;
 mẹchakpoo oshi
 sayipuresu, bụkota oshi,
 dụ iya nụ.

G'ọ ha bẹ ee-gude mee g'ẹka

duru mu nsọ maa
mma.

Teme mu emekwaphọ g'ẹka
mu azoje ọkpa bụru ẹka
dụ akpabiri.

¹⁴ Ụnwu ndu ono, eme ngu
ewere ono e-mechaa
bya l'iphu ngu bya
ephozeru ngu.

Iphe, bụkpoo ndu ono,
agụbeduru ngu iphe
ono e-mechaa bya
lẹ mgboru ọkpa ngu bya
ephozeru ngu.

Ephe e-mechaa tuko kuahaa
ngu Mkpukpu kẹ Chipfu;
Úbvú Zayonu kẹ Onye Nsọ
kẹ ndu Ízurelu.

¹⁵ A makwaru-a l'a jikaru ngu
bya akpọo ngu ashị;
ọphu ọ dudu onye
aghajajẹ ngu nụ.

Obenu lẹ mu e-mechaa mee ngu
mkpukpu, ọgbo l'ọgbo
e-gude eku onwophẹ;
gude iya ete ẹswa.

Ọ bụru g'ọo-dụwaro bụ ono
jasu l'ojejoje.

¹⁶ Ịi-ngu ẹra ọhamoha;
mbụ l'ọo ẹra ndu eze bẹ
ee-gude hee ngu.

Noo teke ji-maru l'ọo
mbedua, bụ Chipfu bẹ
bụ onye ndzota ngu;
bụru onye aagbafuta
ngu nụ;
bya aburu Okalibe kẹ
Jiékpọ.

¹⁷ Ọ bụru mkpọla-ododo bẹ
mu a-nụ ngu l'ozori
onyirubvu.

Mu anụ ngu mkpọla-ọchaa
l'ozori mgbuguru-ígwè.

Onyirubvu bẹ mu a-nụkwanu
ngu l'ozori oshi-nkụ.

Mu anụ ngu

mkpụrukpu-ígwè

l'ozori mkpuma.

Ọ bụru nchị-ọdu-doo bẹ

l'a-nọdu atụru ngu iphe,

iji-nọdu eme.

Apfubekoto aburu iya a-nọdu

edu ngu.

¹⁸ A ta abyadu anụmabaa

l'iphe-kpangangaa

l'eme l'alị ngu

l'ophu.

Ọphu aanụmabaedu

k'ọla-l'iswi ọzoo

mgbu-ọnwu l'alị ngu

gbaa mgburugburu.

Iphe, iji-nọdu eku igbulọ ngu

a-buru: Ndzota;

l'i kua ọnu-abata mkpukpu

ngu "Ajaja".

¹⁹ "Ọ tọ bueduru ẹnyanwu

bẹ ii-gude aphụ ụzo l'eswe;

ọphu ọnwá echiẹduru ngu

phuu phuu l'enyashi.

Noo kele Chipfu a-buru

ìphóró duru ngu nụ

jasụ l'ojejeje.

Mbụ l'ọo Chileke ngu ono

a-buru

ọdu-biribiri nkengu.

²⁰ Ẹnyanwu ta arībaedu arība;

ọphu ọnwá arībaedu arība.

Ọ bụru Chipfu a-buru ìphóró

ojejeje nkengu.

Ọ tọ duedu mbọku, aphụ

byaru atsọbaaru ngu.

²¹ Noo teke ndibe ngu l'ophu

a-bụkotaru

ndu pfuberekoto.

Ẹphe enweru alị ono jasụ

l'ojejeje.

Mbụ-a; ọ kwa ẹphebedua

bụ irwu oshi ono,

mu dzabẹru ono; mbụ ozi,

mu gude ẹka mu jee;

g'e gude hụma gẹ

mu dụ-be akpabiri.

²² Ndu ọ́phu kachaa alwa alí lẹ́
 g'unu ha a-dúje ọ́nu labọ́
 l'ụ́kporo iri;
 tẹ́me ndu kachaa nwanshíi
 lẹ́ g'unu ha abụru
 mkpụ́kpu, ike dọ́.
 Ọ́ kwa mbẹ́dua bụ́ Chipfu.
 Iphemiphe-a bẹ́ mu e-mekwa
 ẹ́gwegwa mẹ́ o -rwuẹ́pho
 teke mu e-me iya."

Apha, Chipfu e-me eze-iphe-oma

61 Unme Nnajiuphu,
 bụ́ Chipfu dọ́ mu l'ẹ́hu;
 kẹ́le ọ́ họtaru mu gẹ́ mu
 je ezia ndu wozeru
 onwophẹ́ alí ozi-oma.
 Ndu meji tọ́furu bẹ́ o
 ziru mu gẹ́ mu je emee
 gẹ́ meji nmapfuru
 phẹ́;
 gẹ́ mu je ezia ndu a
 kpọtaru lẹ́ ndzọ́ l'ẹ́phe
 e-nweru onwophẹ́.
 Mu epfukwarụ́pho ndu nọ́
 l'ọ́ka-mkpọ́ro l'aa-ha
 phẹ́.
² Tẹ́me gẹ́ mu bya arakaa
 l'apha, Chipfu e-meru
 ndu nkiya eze-iphe-oma
 rwuwaru;
 yẹ́le eswe mbọ́ku,
 Chileke anyi a-gbaru
 ndibe iya ọ́dzori.
 Mu adọ́a ndu agụ́ aphụ́
 obu g'ẹ́phe ha.
³ Tẹ́me mu eyekwarụ́pho ndu
 Zayọ́nu ẹ́ka;
 mbụ́ ndu ọ́phu aphụ́
 tsọ́ru.
 Mu eworu ẹ́guru okpu-eze
 kpube phẹ́ l'ishi l'ọ́zori
 ntụ́,
 ẹ́phe shi kpube onwophẹ́;
 wụ́a phẹ́ manụ́ ẹ́hu-útso;
 l'ọ́zori agụ́ aphụ́;

yee phẹ uwe,
 bụ aja Chileke ajaja;
 l'ọzori anọdu yọkoo.
 Iphe, aa-nọdu eku phẹ
 abụru "Achị k'apfubekoto";
 Oshi, Chipfu kuru l'onwiya
 g'e gude hụma g'ọ
 dụ-be akpabiri.
⁴ Ẹphe a-kpukwa akahụ igbulọ
 ono,
 dakashihuru e -shi teke
 ndiche ono;
 bya atuko akahụ ẹka ono,
 bụhawaa ochobu ono
 doziphuchaa azụ.
 Mkpukpu ono,
 dakpọshihuchaaru
 adakpọshihu nọdu nno
 shi l'ọgbo sweru ọgbo
 ono bẹ ẹphe a-tuko
 kpuzi-kotachaa.
⁵ Ọ bụru ndu shi eshishi
 a-nọdu echeru unu egbu
 mę aturu unu.
 Ndu ọhozo abụru ndu
 a-nọdu ejeru unu ozi ẹgu;
 yẹle ozi opfu-vayinu
 unu.
⁶ Iphe, aa-nọdu eku unu abụru
 "ndu-uke kẹ Chipfu".
 Iphe, aa-gube unu a-buru
 "ndu ejeru Chileke
 anyi ozi".
 Ọ bụru ẹku unwu-eliphe bẹ
 unu a-nọdu eri.
 Mbụ ọ bụru iphe-enweru phẹ
 bẹ unu e-gude eku
 onwunu.
⁷ L'ọzori iphe-iphere,
 e gege anọdu eme ndibe
 mu bụ-chia iphe,
 e-me nụ bụ lẹ ndibe mu
 a-nata okiphe
 nnakwasẹ l'ẹka phẹ.
 Teme l'ọzori ekpu iphu lẹ
 ntụ bẹ ẹphe a-nọdu

etechia ęswa l'okiphe,
ęphe ketarụ.

Ęhu-utso ojejoje abụru nkephę.

⁸“Kele mbędua, bụ Chipfu bụ
iphe,

adųje mu ree bụ ikpe,
pfuru nhamụnha.

Ọphu dųkwanu mu ashị bụru
ana nfụ yęle eme
ęjo-ememe.

Ọzo bụ lę mu e-me
ire-lanụ bua ndibe
mu obunggo.

Tęme mu l'ęphe agbaa ndzụ
ojejoje.

⁹Oshilọkpa phę abụru
ndu a maru amaru
l'ọhamoha.

Nokwaphọ gę ndiphe a-maru
awa phę.

Iphe, bụkpoo onye hụmaru
phę nụ a-majeerupho
l'ęphe bụ ndu Chipfu
keberu l'ọma.”

¹⁰Mu a-nọdu Chipfu l'ęka
tee ęswa.

Mbụ l'obu mu bę ęhu atso
l'ime Chileke mu;
kele o yewaru mu ndzọta
g'uwe;
bya egude apfubekoto
kwaa mu yęgele g'onye
yeru uwe mkpęlanu.

O meru mu; mu dų gę nwoke,
abya alụ nwanyị
k'ọphúú;
mu kpuchia iphe l'ishi
g'onye uke Chileke;
mbụ mee mu;
mu nọdu ama gę nwanyị,
akwakọ ala ji;
mbụ nwanyị,
gude iphe-nchị yęle
iphe-olu kwaa onwiya
akwa.

¹¹Kele ọo g'alị emeje g'iphe

fushia-a;
 tẹme mgbabu nọdu emeje
 g'iphe,
 a kuru iya mehu-a;
 nokwaphọ gẹ Nnajiuphu,
 bụ Chipfu e-me
 g'apfubekoto yẹle
 ajaja kpọ-futa l'iphu
 ohamoha.

Ẹpha òphúú ndu Zayọnu

62 Ọ kwa l'iswi ẹhu Zayọnu
 bẹ mu e-gude;
 mu taa nọdudu doo.

Mbụ lẹ mu e-gude l'iswi ẹhu
 Jierúsalemụ;
 mu tee dobedu ọnu doo;
 gbiriri jasụ teke
 apfubekoto iya achafuta
 g'a hụma iya g'ẹka
 nchi bọhuru;
 ndzọta iya enwua kẹ phoo
 g'orọku, eke jajaja.

² Ọhamoha a-hụma apfubekoto
 nkengu.

Ndu eze l'ophu ahuma
 ogbu-nwịinwii nkengu.

L'a gụa ngu ẹpha òphúú,
 bụ Chipfu e-gude ọnu iya
 gụa ngu iya l'onwiya.

³ Gụbedua a-dụ g'okpu-eze,
 dụ ùbvù l'ẹnya,
 nọ l'ẹka Chipfu.

Mbụ l'ji-nọdu l'ẹka Chileke
 ngu dụ iya g'okpu-eze,
 onye eze kpu l'ishi.

⁴ Ẹphe te ekubaedu ngu
 “onye a gbagharu agbagharu”.

Ọphu e kuedu alị ngu “ochobu”.

Iphe, aa-gụ ngu bụ
 “otsomahu Chileke”.

L'a gụa alị ngu “nwanyị,
 a luru k'òphúú”;
 kẹle Chipfu e-gude ngu
 ete ẹswa.

Tẹme alị ngu adụ gẹ nwanyị,

a luru k'òphúú.

⁵ Mbụ l'òo ẹgube ono,
nwokorọbya aluje
nwamgboko ono
bụ g'unwu ngu a-luru gube
Zayonu.

Ọ bụru g'onye eme ekele nwanyi
egudeje nyee ya ete ẹswa-a;
nokwaphọ gẹ Chileke ngu
e-gude ngu ete ẹswa.

⁶ Mu woakwaru ndu nche
dobechara l'eli igbulọ,
a kpụ-pheru gube
Jierúsalemú.

Ọphu ẹphe abyakwa e-dobe
onu doo eswe l'enyashi.

Mbụ-a; unubẹ ndu eku
ẹpha Chipfu;
unu ba tụtakwa unme!

⁷ Ọphu unu ahakwa iya g'ọ
tuta unme jasụ teke
oo-me Jierúsalemú g'ọ
nguru anguru;
mee ya g'ọ bụru iphe,
eliphe l'ophu e-gude
aja Chileke ajaja.

⁸ Chipfu gudeakwa ẹkutara
iya;
yẹle ogwe-ẹka iya l'ophu
ria angụ sụ:

“Ọ tọ dukwa teke mu byaru
ewobaaru iphe,
ị kọberu l'alị nụ ndu
ọhogu ngu g'ọ bụru
nri pẹ.

Ọphu ndu ọhozo abyadụ
angubaa mée ọphúú ono,
bụ ngu seru akanya
iya ono.

⁹ Ọ chia ndu kpatarụ iya nụ e-ri
iya jaa Chipfu ajaja iya.

Tẹme ndu awọ akpuru
vayinu angụ mée ya
l'oma-unuphu ibe mu ono,
dụ nsọ onoya.”

¹⁰ Unu ghajaa ya;

unu ghajaa ọnu-abata
 mkpụkpu ono!
 Unu dozia ụzo, ndu ono
 a-nọdu eshi!
 Unu tụa mkpoli;
 unu tụa mkpoli l'eze
 oji ono!
 Unu wofuchaa ya mkpuma
 mkpuma, dụ iya nụ!
 L'e wolia ẹkwa-ọhubama ono
 pfụberu ọhamoha
 g'ẹphe hụma!
¹¹ Lenu; Chipfu raakwaru iya;
 o jedzuru mgboko jasụ
 l'ẹka igwe beru alị
 beru sụ:
 "Unu sụ ndu Zayọnu g'ẹphe
 hụmakwa l'onye ndzọta
 phẹ abyakwa!
 O gudekwa obunggo iya;
 bya egude iphe,
 oo-gude pfụa ụgwọ."
¹² "Iphe, ee-ku ndu ono bụ
 'Ndu-nsọ kẹ Chileke';
 ọzoo 'Ndu Chipfu gbatarụ'.
 L'e kua gụbe Zayọnu
 'Nwanchọta';
 ọzoo 'mkpụkpu,
 a ta gbadoeduru agbado'."

Eswe mbọku, Chipfu a-gwata ụgwọ iphe

63 "Bụ onye bụ ọphuu? Bụ onye shi l'alị Edọmu abya phọ; mbụ onye ono, yeru uwe, dụ meemee, shi lẹ
 mkpụkpu Bọzura eje abya ono? Bụ onye bụ ono yeru akpabiri g'onye yeru kpowula-kpowula uwe; mbụ
 onye ono, azọ garamugaramu eje l'iphu l'iphu gude egoshi g'ọ kabe ọkpehu ono?"
 "Ọ kwa mbẹdua. Mu pfụbekwaru ẹka ọto epfu iphe, mu epfu. Tẹme ike adzọta nemadzụ dụkwa mu phọ."
² "Bụkwanu gụnu meru g'ọ gude uwe ngu nọdu eke meemee; g'onye azọcha akpuru-iphe, e meje mee?"
³ "Ọ kwa mu zọshiru mee ono nwẹka mu. Ọhamoha l'ophu ta adụkwa onye byaru ekwe mu ẹbo. Mu gude
 ẹhu-eghu zọo ya zọshia; mbụ gude oke ẹhu-eghu mu zọo ya tọlitoli. Ọ bụru mee phẹ gbakarụ kpua l'uwe mu.
 Ọ bụru iya bụ lẹ mee, atụko uwe mu l'ophu sweta. ⁴ Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'eswe agwata ụgwọ iphe nọ
 mu l'ọkpoma. Tẹme apha aagbata mu ono ruwuwa. ⁵ Mu leri ẹnya; ọphu ọ dudu onye gbaa mkpu, dụ nụ. Ọ nyia
 mu ẹhu kpalaa l'ọ tọ dudu onye byaru agbaarụ mu mkpu. Ọ bụru ọkpehu mu bẹ mu gude dzọo onwomu.
 Tẹme ọ bụru oke ẹhu-eghu mu bẹ gudeshe mu nụ. ⁶ Mu gude ẹhu-eghu mu zọo ọhamoha pyakapyaka; gude
 oke ẹhu-eghu mu mee; mee tsụahaa phẹ. Mu woru mee phẹ wụa l'alị."

Ajaja yẹle epfu anụ Chileke

⁷ Mu e-pfu k'obu, Chipfu eyeje

ndibe iya.

Mbụ iphe, Chipfu meshiru
 anyi, kparụ iphe,
 ọ gbaru g'a jaa ya ajaja;
 mbụ ikpoto iphe, dū ree,
 o meru ọnu-ulo Ízurelu;
 kele ọophushi
 obu-imemini ike;
 tēme ọ nọdu eyeje obu
 yegharụ iya ẹka.

⁸ Ọ sūru: “Eviya eviya; ndu-a bụ ndibe mu; ụnwu mu, ata abyadụ adzuru mu ụka.” Ọ bụru iphe ono meru g'o gude a dzọta phẹ. ⁹ Ẹphe nọdu ejekpọ iphe-ẹhuka, ẹphe jeru g'ọ ha; ọ nọdu atsue ya phọ l'ẹhu. Ọ bụru ojozi-imigwe, shi l'ẹka ọ nọ jeru je adzọo phẹ. Ọ bụru eye obu, o yeru phẹ; yele obu-imemini, ọophuru phẹ bẹ o gude gbata phẹ. Ọ palia phẹ ephekerephe; heru phẹ eheru teke ndiche ono l'ophu l'ophu. ¹⁰ Ọle ọ bụ; ẹphe jikale-a l'ẹphe tee medu iphe, ọ sūru phẹ g'ẹphe mee; shi nno mee Unme-dụ-Nsọ nkiya iphe aphụ. Ọ bụru iya meru g'o gude ọ ghakọbe bya aburu onye opfu phẹ. Mbụ yēbedua l'onwiya bya etsoaha phẹ ọgu.

¹¹ A nọnyaa; ẹphe nyata teke ndiche; mbụ teke Mósisu yele ndu nkiya nọ. Ẹphe rja sū: “?Bụ awe bẹ onye ono, dugharu phẹ eze-enyimu ono nọhunu; mbụ onye dugharu ndu nche aturu yele aturu mē egbu iya-a? ?Bụ awe bẹ ọ nọ; mbụ onye ono, woru Unme-dụ-Nsọ nkiya ye; ẹphe l'iya swiru ono; ¹² onye ono, woru ọkpehu iya ọphu dū biribiri ye Mósisu l'ẹkutara; o woru eze-enyimu kee ẹbo l'iphu phẹ; k'ọphu aa-maru ẹpha iya jasụ l'ojeje; ¹³ mbụ onye ono, duru phẹ ghaa ogbumini ono. Ẹphe gbaa kwaakwa g'inya agba l'echiegu. Ọphu opfu adudu ru phẹ l'ọkpa. ¹⁴ Unme Chipfu rwukpọo phẹ phọ g'onye erwu eswi eje lẹ mbarabata; je adọbe l'ẹka ẹphe nọru tuta unme. Ọ bụ ẹgube ono bụ g'i gude dua ndibe ngu; k'ọphu ii-me g'ẹpha ngu bụru iphe, a-dụ akpabiri.”

¹⁵ Gbenu l'imigwe; mbụ l'ephekerephe ẹka ono, aba-eze ngu nọ ono; mbụ ẹka ono, dū nsọ bya adụ akpabiri ono; gbenu l'ẹka ono tufu ẹnya humakpodapho! ?Bụ awe bẹ n-yemobu ngu; yele ọkpehu ngu nọ? Eme odoo ngu yele aphụ obu-imemini ngu ono ta adụekwa ọphu i kweru g'o rwua anyi ẹka. ¹⁶ Obenu l'ọo ngu bụ nna anyi. A makwaru-a lẹ Ẹbirihamu ta amadụ anyi. Ọphu Ízurelu amadụ onye anyi bụ. Obenu l'ọo gube Chipfu bụ nna anyi; bya aburu onye aagbata anyi. Ẹpha ngu shi l'ojeje duta. ¹⁷ Sụ-a; gube Chipfu; ?bụ gunu meru g'o gude i mee g'anyi phukuru lufu l'uzo nkengu; i sụ-chia ọkpoma anyi k'ọphu bụ l'anyi ta tsuduru ngu ebvu? Lwanụ azụ m'obvu ndu-ozu ngu; mbụ ọkpa-ipfu ono, bụ okiphe ngu ono!

¹⁸ Alị nsọ ngu ono ta nọduru ndibe ngu ọdu l'ẹka. Ndu ọhogu ngu bya eworu ẹka ono, dūru ngu nsọ ono zọo tọtoli. ¹⁹ Ọle anyi bụekwapho nkengu e -shi lẹ ndiche. Ọ gbẹ dū g'i tiki bụ-swee ishi anyi; g'e teke ekuswee anyi laaru l'ẹpha ngu.

64 Ọ dū g'a sū g'i gbajaa igwe ẹbo nyizeta! G'oke úbvú nmaa jiiijiii l'iphu ngu! ² Mbụ-a; ẹgube ono, ọku et-suje nkụ, enwu ọku ono; ẹgube ono, ọku emeje gẹ mini, shiru iya nụ phuhu ọphu ono; nyizetanụ bya emee gẹ ndu ọhogu ngu maru ẹpha ngu! Bwanụ emee g'ọhamoha phụa kpaakpaakpa l'iphu ngu; ³ kele teke ono, i meru iphe, dūgbaa oke ebvu onoya, bụ iphe, anyi amadụ l'ii-me ono bẹ i nyizetaru. Oke úbvú nmaa jiiijiii l'iphu ngu. ⁴ E -shi ke teke ndiche ta adụkwa onye nūmajewaru nū. Ọphu ọ tūbajeduru lẹ nchị. Ọphu ẹnya ahụ-majeduru Chileke ọzo, dū nū, abụdu gūbedua, bụ Chileke, emejeru ndu ele iya ẹnya l'ẹka iphe, ẹphe ele ẹnya iya. ⁵ Ịgbajeru phẹ mkpu; mbụ ndu egudeje ẹhu-utso eme iphe, pfuru ọto. Mbụ ndu nyataru iphe, i sūru g'e meje. Obenu lẹ teke anyi emekwaphọ iphe-ẹji ekpu phẹ; ẹhu eghuahaa ngu egbu. ?Denuhunu g'ee-shi dzotaba anyi? ⁶ G'anyi ha dükwaa g'iphe, aasọ nsọ. Tēme apfubekoto anyi dükotawa gẹ nkirika ẹkwa, dū ideyideyi. G'anyi ha nwewaru enwenwe dū gẹ mkpẹkwo. Iphe-ẹji anyi nọdu apa anyi nganganga gẹ pherephere. ⁷ Ọ tọ dūedu onye eku ẹpha ngu. Ọphu ọ dūedu onye eme gẹ ya e-me wọru ngu ẹka; kele i woharu anyi iphu; bya eworu anyi wehaaru ẹjo-ememe, anyi eme.

⁸ Obenu lẹ-a; gùbe Chipfu; ọ kwa ngu bụ nna anyi. Anyịbedua bụkwa ụrwa; gùbedua bụru onye akpụ ite. Anyi tukuru bụru iphe, i gude ẹka ngu mee. ⁹ G'ẹhu te eghughakwaru ngu egbu ẹka jiko Chipfu. Ba gụkobekwaru anyi iphe-ẹji anyi g'ọ nọ jasụ l'ojeje! Jikonu lenaa anyi ẹnya; kele anyi tukurukwaru bụru ndibe ngu! ¹⁰ Mkpukpu ngu, dughbaa nsọ ono tukoakwaru bụru ẹjagiri echięgu. Mbụ je akpachaa lẹ Zayonu bụchakwaa ẹjagiri echięgu. Teme Jierusalemu bụru ochobu. ¹¹ Eze-ulo ngu ono, dụ nsọ; bya adụ akpabiri ono, anyi shi nweru ono, bụ ẹka nna anyi oche phẹ shi anọduje aja ngu ajaja ono bẹ a tũakwaru ọku; o tsua ya tsufu. Teme iphe, bụkpoo ẹka ono, anyi yeru obu ono g'ọ ha bụkotaru ọla-l'iswi. ¹² G'ọ dụ ẹgube ono gùbe Chipfu; ?ii-gudeshikwapho on-wongu? ?Ii-nọ-kirishi nwadoo hụa anyi ahùhù hugharu iya ẹka tọ?

Ikpe yele ndzota

65 Mu shi ekpuhaje onwomu goshi ndu akpaduru ishi mu. Ndu achoduru mu achochu bẹ mu shi emeje g'ẹphe hụma mu. Ọ bụru ọha ono, te eshidu ekuje ẹpha mu ono bẹ mu shi asuje: Wakwa mu-o! Wakwa mu-o! ² Mbọku-mbọku bẹ mu amachije ẹka tọgboru ndu ejo-ọkpoma. Mbụ ndu ono, ụzo ẹphe eshi adudu ree ono, bụepho iphe, ẹphe ọritaru bẹ ẹphe anọduje eme g'ẹphe mee ono; ³ mbụ ndu bụ mkpụrumkpuru bẹ ẹphe anọduje akpatsu mu iwe l'iphu mu gẹdegede; ejeje anọdu lẹ mgbabu agwa iphe; kpokobe bụlọku mee ya ẹnya ẹka aakpoje ụnwù-isensu ọku; ⁴ ndu ejeje anọdu l'ẹka eelije odzu; kwaa akwakwa l'ẹka ono nwụkota ẹnya ẹnyashi eme kẹ maa l'edomi; ndu anọduje ata anụ ezi; eshi mini iphe l'ite phẹ, bụ mini anụ, aasọ nsọ; ⁵ ndu anọduje epfu sụ: Ọ-nọ-l'uzo gbalakwaa! G'ọ tọ dũkwa onye a-byakube mu ntse; kele mu dũkwa nsọ! Mu kakwa ngu adụ nsọ! Ẹgube ndu ono bụ ẹnwuru, akpụ tũuu ala mu l'imi. Ẹphe bụ ọku, enwuje phoophoophoo mkpụrumkpuru.

⁶ “Lekwa; e dekwaru iya edede dobe mu l'iphu sụ: Mu taa nọdukwa doo. Mu a-pfukwa ụgwo pfụ-dzua apfụ-dzu. Mu a-pfụ phẹ iya nwuru iya enwuru ye phẹ l'ẹka; ⁷ mękpoo iphe-ẹji nkephe; mę kẹ nna phẹ oche phẹ.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu. “Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'ẹphe jeru je anọdu l'eli úbvú agwa iphe; je anọdu l'eli obvu epfubyishi mu. Ọo iphe ono meru g'ọ gude mu je apfụ phẹ ụgwo iphe, ẹphe meru; nwuru iya enwuru dẹ phẹ adẹ l'utapfu.”

⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ọ kwa ẹgube ono, męe abujeru: ọ -dũkwadu l'ojopfula akpuru vayinu; l'aasu g'e te mebyishikwa iya lẹ nwiphe, dụ ree hakwaru dũkwadu iya ono; nọkwa gę mu e-me kẹ ndu ejeru mu ozi bụ ono; mu taa tukurukwa g'ẹphe ha emebyishi. ⁹ Mu e-mekwa g'awa Jiékọpu phodu. Mbụ lẹ mu e-me g'ọ dũru ndu Jiuda e-nweru oke úbvú mu ono. Mbụ l'ọo ndu ono, mu hotaru ono bẹ ọo-buru okiphe phẹ. Ọ bụru ẹka ono bẹ ndu ono, ejeru mu ozi ono e-buru. ¹⁰ Nsụda Sharonu a-buru ẹka aa-nodu eche iphe-edobe. Teme nsụda Akoru aburu ọdu-eswi dũru ndibe mu, bụ ndu achọ mu nụ.

¹¹ “Obenu k'unubedua, bụ ndu jikaru mube Chipfu; bya azọha eze úbvú mu ono, dụ nsọ ono; mbụ ndu meru nri doberu Omelonwiya; bya agbajia męe l'okoro sũberu Ọkpuluwa; ¹² ẹgube ndu ono bẹ mu a-gbakọ doberu ogu-echi. Teme g'unu ha e-phuretaepho g'a phũshia unu tẹrii; kele mu kuru unu oku; ọphu unu azaduru ẹnu. Mu pfua opfu yeru unu; ọphu unu angaduru nchị. Unu nodu mu l'iphu mee ejo-ememe. Teme ọ bụru iphe, dụ mu eji bẹ unu hataru ememe.” ¹³ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: “Ndu ejeru mu ozi e-rikwa nri; unubedua aswĩru ẹgu. Ndu ejeru mu ozi angwa iphe-angungu; unubedua akpohu onu nkụ. Ndu ejeru mu ozi e-tekwa ẹswa; unubedua aburu ndu e meru iphe-iphere kpua. ¹⁴ Ndu ejeru mu ozi a-gụ ebvu; ebvu, shi l'ẹhu-utso, jiru phẹ obu; obenu l'unubedua a-ra ẹkwa aphụ, tukuru unu obu sweta; unu echia mkpu l'ẹka meji tọfuwaru unu ree. ¹⁵ Ẹpha unu a-buru iphe, ndu mu hotaru e-gudeje ephu l'iphu. Ọ bụru Nnajiuphu, bụ Chipfu e-mechaa gbua unu. Obenu lẹ ndu ejeru iya ozi bẹ ọo-gụ ẹpha ọphúú. ¹⁶ Onye agokpo onu-oma anụ nemadụ l'alị ono l'e-gude Chileke ire-lanụ ono ago iya. Onye erikwanụ nte l'alị ono egude Chileke ire-lanụ ono ria nte ọbu; kele iphe-ẹhuka, shi dũhawaa nụ bẹ aa-tũko zohachaa woru iya domia gę mu ta ahumajehe iya.

¹⁷ “Lekwa; mu e-metakwa igwe ọphúú; bya emeta eliphe ọphúú. Akahụ iphe bẹ a taa nyatabaedu; ọphu ọo-batabaedu l'egomunggo. ¹⁸ Ọ chia g'ẹhu tsọo unu utso; unu ete ẹswa ojejeje ekpu iphe ono, mu e-meta ono; kele mu e-me Jierusalemu g'ọ bụru mkpukpu ẹhu-utso. Teme ndu nọ iya nụ aburu ndu emeje g'ẹhu tsọo ne-

madzụ. ¹⁹ Mu e-te ęswa kpua Jierúsalem. Tęme ndibe mu a-buru ndu e-me g'ęhu tsọo mu uto. Ophu aanu-
maedu olu-ękwa; ọzoo echi mkpu l'ime iya ọzobaa. ²⁰ O tọ dubaedu nwata, a-nọ ujiku olemole nwuhu l'ime
mkpukpu ono; ọzoo onye bụ ọgerenya, ata akafudu nka l'ishi. Onye nọru ụkporo apha ise bya anwuhu bę aa-
suje l'ọ gbakwohuru agbakwohu. Onye iphe-ęji, anọ-rwuduru ụkporo apha ise bę aa-suje l'a turu iya onu.
²¹ ęphe a-kpushi ọlo buru iya. ęphe agbaa opfu-vayinu ria akpuru iya. ²² ęphe taa kpuedu ọlo ahara ndu ọzo
g'ęphe buru. Ophu ęphe akọedu opfu ahara ndu ọzo g'ęphe ria; kele ọo g'oshi akabeje nka bụ gę ndibe mu a-
ka nka. Mbụ lę ndu ono, mu họtaru ono e-rije iphe, ęphe seru akanya iya; ria ya nọo ọdu. ²³ ęphe te eseędu
akanya ọla-l'iswi. Ophu ęphe anwushiedu unwegirima, ęheni a-nọdu etso; kele ęphe a-buru ndu Chipfu keberu
l'oma; ęphebedua g'ęphe ha; mekpoo awa phę l'ophu. ²⁴ ęphe -bya eku oku; mu evuwaru uto za phę ęnu. ęphe
-gudekwadu-a opfu l'onu epfu; mu anumawa iphe, ęphe epfu. ²⁵ Ejo-nkuta-ọswa ęphe l'unwu aturu a-tukoje ak-
pa nri l'ęka lanu. Tęme oduma awata ata ęswa g'eswi. O buru iphe, agwo e-rije bụ urwuku. Iphe ono ta adudu
ophu emeka iphe; ọzoo gbua iphe egbugbu l'eli ńbvú mu ono, du nsọ ono l'ophu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Ikpe yele ęka obu a-du

66 Wakwa iphe, Chipfu epfu: "Imigwe bukwa aba-eze mu. Eliphe buru okposhi, mu tu-koberu okpa. Denu
ęgube ọlo, unu a-kpuru mu? Bụ ęgube awe bę mu a-nọduje iya atuta unme obu? ² Tọbudu mbedua
gude ęka mu mee iphemiphe ono g'ọ ha meru g'o gude ęphe du?" Nokwa iphe, Chipfu eepfu. "Wakwa ęgube
onye mu a-gube iphe baa: onye wozeru onwiya ali; yele onye obu iya du agụ; onye anumaje opfu mu; ndzụ er-
wuta iya.

³ "Obenu l'onye buępho l'oogburu mu eswi; dukwa g'onye egbu nemadzụ. Onye gude nwaturu agwa mu duk-
wanu g'onye aswiko nkuta olu. Onye gude iphe, o kotaru l'opfu bya mu anunu dule mu-a g'onye agbashi mu
mee ezi. Onye akpokwanuru mu unwu-isensu oku dųepho g'onye agwa nshi. Noo kele ęphe hatawaru ęnu ęka
phę. Tęme o buru iphe, aduje phę ree bụ ejo ahuma, ęphe anọduje eme. ⁴ Oo ya bụ lę mbedua a-choakwapho
iphe, mu e-gude mekpaa phę ęhu. Mbụ-a; mu e-meę phę pho iphe, ęphe atsụ ebvu; kele teke mu kuru oku ta
adudu onye zarụ mu ęnu. Ophu o dudu onye yeru mu onu teke mu pfuru opfu. ęphe nọdu mu l'iphe eme ejo-
ememe. Tęme o buru iphe, ęphe họtaru eme bụ iphe, adudu mu ree."

⁵ Unu numakwa Opfu Chipfu; unube ndu anmajeru opfu iya pyaapyaapya: "Unwunna unu, bụ ndu kpuru
unu ashị bya ewuchia unu ewuchi l'opfu ęhu mu bę pfuwaru su: 'Gę Chipfu goshinu l'ọ bụ onye gbaru g'a
kwabeje iya ńbvú; k'ophu anyi a-huma ęhu-uto unu!' Ole ee-mechanaa mee ndu ono iphe-iphere. ⁶ Numakpo-
dapho utsu, ada lę mkpukpu! Numakpodapho ọzu, aatu l'eze-ọlo Chileke. O kwa iphe, ada nū bụ lę Chipfu apfu
ndu ohogu iya iphe, rwuberu phę nū.

⁷ "Zayonu bę ime byaru awata ememe; o nwuwa nwa. Mbụ l'upfu byaru awata iya eme ęhuka; o nwuwa nwa
nwoke. ⁸ Bụ onye numajeru ęgube iphe ono? Bụ onye humajeru ęgube iphemiphe ono? Aanwuje oha l'ophu
l'ujiku lanu? Tọo aa-du ike zeda ndu a-buru oha ęka phę lę mgbo lanu? Ole o bụ; o kwadu-a ime, wataru eme
Zayonu; o nwuwanu unwegirima iya. ⁹ Mu e-mechaa g'ime merwua l'anwunwu; mu emeędu g'a nwua ya tọo?"
Nokwa iphe, Chipfu eepfu. "Sụ-a; mu a-gbę sụ-chia ękpa-nwa l'ęka mu gbę mewaa gę nwa rwua l'anwunwu?"
Nokwa iphe, Chileke unu epfu.

¹⁰ G'ęhu tuko unu lę

Jierúsalem tsọo uto!

G'unu gude Jierúsalemu

tee ęswa; iphe,

bukpoo unube ndu yeru

iya obu!

G'ęhu tsoshikpoo unu l'iya

ike;

mbụ unube ndu rarụ

iya ẹkwa;

¹¹ kele unu a-ngu ẹra ngu-jia

ẹpho l'ẹra iya ono,

bụ ẹra ndumobu ono.

Unu a-ngụkpoo ya mja ya

pyopyopyo l'ọ tsọ

unu ọtso;

kele ọo-nọdu agbọ kẹ jojojo.

¹² Kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Mu e-me g'ẹhu-guu sọru iya gborogboro gẹ nggele. Tẹme ẹku, shi ọhamoha alwaru iya gẹ nggele, asọ asoso. Ee-che ngu ẹra; hee ngu l'onwiya; tee ngu ebvu l'ọtapfu. ¹³ Ọo gẹ ne aduje nwa iya obu bụ gẹ mu a-nọdu adu unu obu. Ọ buri lẹ Jierúsalemu bẹ mu a-nọdu adu unu obu ọbu.

¹⁴ Unu -humaephe iphe ono bẹ obu a-tsọahaa unu ọtso. Unu abyaahaa pulapula g'ẹswa. Iphe ono, Chipfu e-me l'ẹhu ndu ejeru iya ozi ono; bẹ l'e-me g'a maru iya. Obenu lẹ ndu ọhogu iya bẹ ọo-tukoshi oke ẹhu-eghu iya."

¹⁵ Unu lekwa; Chipfu gudekwa ọku abya. Tẹme ụgbo-inya iya dughaa g'oke pherephere. Ọ buri oke iwe bẹ oo-gude tukoshi phẹ ẹhu-eghu iya. L'ọ gude ọku, enwu phoophoophoo baaru phẹ mba; ¹⁶ kele ọo ọku yele ogu-echi iya bẹ Chipfu ee-gude kpee ndiphe ikpe; mbụ lẹ ndu Chipfu a-phụ tẹerii a-dụkwa igwerigwe.

¹⁷ "Ndu ono, doru onwophẹ nsọ bya asachaa onwophẹ awụ eje l'ẹnya-agwa; mbụ ndu awụ l'odze etso onye ono, nọ l'echilabọ ndu ata anụ ezi; mẹ ndu ata okerepfu; mẹ ikpoto anụ ọzo, aasogba nsọ; ndu ono g'ẹphe ha l'a-tuko tabuhu ọnu l'ugbo lanu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹⁸ "Tẹme eshinu ẹphe eme ẹgube umere ono; tẹme ẹphe nọdu arị ẹgube ọriri ono bẹ mu abyaakwa achikobe ọhamoha; mękpoo ndu epfu ẹgube opfu, ẹphe epfu g'ẹphe bya ahuma gẹ mu dọ-be akpabiri.

¹⁹ "Mu e-me iphe-ọhubama l'echilabọ phẹ. Mu abya aharu nwa ndu ọphu waru nọ zia g'ẹphe jedzuru ọhamoha ono, bụ ndu teke anuma-swee ọdù mu; ọphu ẹphe eke ahuma-swee gẹ mu dọ-be akpabiri ono; mbụ g'ẹphe jee mkpukpu Tashishi; waa alị Pulu; yele alị ndu Lidiya; mbụ ndu ono, agbajẹ apfu ono. Ẹphe eje alị ndu Tubalu; yele kẹ ndu Jiavanu; jekota alị ndu bu ọzenya ọzenya lẹ mgboru eze-ẹnyimu. Ẹphe eje emee g'ọhamoha ono maru gẹ mu dọ-be akpabiri. ²⁰ Ẹphe a-tuko unwunna unu l'ọphu, shigbaa l'ọhamoha chita bya l'úbvú mu, dọ nsọ lẹ Jierúsalemu. Ẹphe a-buru iphe, e gude gwaa Chipfu. Ẹphe anọdu l'inya abya; mẹ l'ugbo-inya; mękpoo l'ugbo-alị, ọphu aakpu akpukpu. Ẹphe anọdu l'eli inya-mulu; mękpoo l'eli inya-kamelu awụ abya." Noo iphe, Chipfu epfu. "Sụ-a; aa-chiru phẹ bya ẹgube ono, ndu Ízurelu eyeje ngweja-nri l'ite, a ta sọdu nsọ gude bya mu anunu l'eze-ulo mube Chipfu ono. ²¹ Tẹme mu a-hakwaru phẹ phọ hota g'ẹphe buri ndu-uke mube Chileke; yele ndu Lívayi." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

²² "Sụ-a; ọ kwa g'igwe ọphúú; yele eliphe ọphúú, mu e-me a-nọ jasuwaruroya l'iphe mu; nokwa g'ẹpha unu; yele awa unu a-nọ." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²³ "Ee-shije l'iphe, bụ Ọbo Ọnwa-ọphúú jasụ l'iphe, bukota ọnwa afufu ọzo; tẹme l'e shijekwaphọ l'iphe, bụ eswe-atuta-unme lanu jasụ l'iphe, bukota eswe-atuta-unme ọzo; mbụ lẹ nemadzụ l'ọphu a-byajẹ bya abaarụ mu ẹja." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁴ "Ọzo bụ l'ẹphe a-lufuje je ahuma odzu ndu kwefuru mu ike. Ẹka ono bẹ ẹkà, a-nọdu ata phẹ nọ taa nwuhukwa anwuhu. Ọphu ọku, enwu iya nọ anyihudu anyihu. Ẹphe aburu iphe, ndiphe l'ọphu a-nọdu akpọ-yiru ukuvu."

Jieremaya

¹ Ọwaa bụ opfu Jieremaya nwa Hilikaya. O tso lẹ ndu-uke Chileke, shi lẹ mkpụkpu Anatọtụ, nọ l'alị ndu Ben-jiaminu. ² Ọ nọmaru opfu Chipfu l'apha k'iri l'ẹto, Jiosáya nwa Amọnu bụ eze ndu Jiuda; ³ bya anụmakwa iya phọ teke Jiehoyakimu nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda; gbiriri jasụ l'ọnwá k'ise l'apha k'iri lẹ nanụ l'abụbu, Zedekaya nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda, bụ teke a kpuru ndu Jierúsalemụ lẹ ndzụ laa ẹka ọzo.

Chileke eku Jieremaya

⁴ Opfu Chipfu rwuru mu nchị sụ: ⁵ “Mu byaru akpụ ngu ye l'ẹpho ne ngu; mu vuhawaru ụzo maru ngu. Mbụ l'a byaru anwụ ngu; mu vuhawaru ụzo họtá ngu dobe iche; bya emee ngu onye epfuchiru Chileke l'ọhamoha.”

⁶ Tọbudu iya bụ; mu sụ: “Aa! Gụbe Nnajiuphu, bụ Chipfu; mu ta amakwa g'eepfuje opfu; kele mu bụnukaru nwata!”

⁷ Chipfu sụ mu: “Ta asụjeshi l'ị bụnukaru nwata. Iphe, bụkpoo onyemonye mu sụru g'i jepfu bẹ ii-jepfukọta je epfuaru iya iphe, mu karụ ngu sụ g'i pfua. ⁸ Ta tsujekwa phẹ ebvu; kele mu nọkwa swiru ngu eswiru; tẹme mu je l'anafutaje ngu l'ẹka phẹ. Nokwa iphe, mụbe Chipfu epfu bụ ono.”

⁹ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya amachia ẹka iya bya edenyi mu l'ọnu bya asụ mu: “Nta bẹ mu yewaru opfu mu l'ọnu nkengu. ¹⁰ Lekwa lẹ-a; ntanụ-a bẹ mu họtáru ngu dongoo ọhamoha l'ophu; bya edobe ngu dongoo iphe, bụkpoo alị-eze l'ophu; g'i pheshia epheshi; lakashia alakashi; g'i mebyishia emebyishi; kwatsua iphe, dụ k'akwatsu; l'ị kpua iphe, dụ k'akpukpu; bya adzaa iphe, dụ k'adzadza.”

Iphe-ọhumalenya labọ

¹¹ Noo ya bụ; opfu Chipfu bya erwua mu nchị sụ: “?Bụ gụnu bẹ ị hụmaru; Jieremaya?”

Mu sụ: “Ọ kwa iphe, mu hụmaru bụ ẹkali-oshi alụmondụ.”

¹² Chipfu sụ mu: “Ọ bụ-a iphe, ị hụmaru bẹ ọ bụ; kele mu nwụ ẹnya kwabẹru opfu mu; mu je l'e-me iya gẹ mu pfuru iya.”

¹³ Opfu Chipfu rwukwaa mu lẹ nchị ọzo. Ọ sụ mu: “?Bụ gụnu bẹ ị hụmaru?”

Mu sụ iya: “Mu hụmaru ite, phuhuru uphu; o gberu egberu kpolia ike l'ụzo isheli.”

¹⁴ Chipfu sụ mu: “Ọo l'ụzo isheli ono bẹ mkpurupyata e-shi dapfu iphe, bụkpoo ndu bu l'alị-a l'ophu. ¹⁵ Mu abyakwa ekukọbe ndu alị-eze ndu isheli l'ophu. Nokwa iphe, mụbe Chipfu epfu bụ ono. Ndu eze phẹ a-bya bya eworu aba-eze phẹ sụbe l'ọnu-abata mkpukpu Jierúsalemụ. Ẹphe a-dapfu igbulọ iya gbaa mgburugburu; bya adapfu iphe, bụkpoo mkpukpu, nọ l'alị ndu Jiuda. ¹⁶ Mu e-kpe phẹ ikpe; opfu l'ẹphe meru ẹjo-iphe; l'ẹphe jikaru mu je awata akpọru agwa ọzo ụnwù-isensu ọku. Tẹme ẹphe wata abarụ iphe, ẹphe gude ẹka phẹ mee ẹja.

¹⁷ Ọo ya bụ lẹ-a; gụbedua l'onwongu; rikobe onwongu. Gbalihu je epfuaru phẹ iphemiphe, bụ iphe, mu sụru g'i pfuaru phẹ. G'ẹphe be yekwa ngu ebvu; ọdumeka bẹ mu e-yekwa ngu ebvu l'iphu phẹ. ¹⁸ Ntanụ-a bẹ mu mewaru ngu; ị bụru mkpukpu, a kpushiru ike; bya aburu itso, a wuru l'ígwè; bya aburu igbulọ, a kpuru l'onwirubvu. Mu mewaru ngu g'ị pfuru pfushia ike l'iphu ndu alị-a l'ophu; mbụ l'iphu ndu eze ndu Jiuda l'ophu; mẹ ndu-ishi phẹ; mẹ ndu-uke phẹ; mẹ ndu alị-a l'ophu. ¹⁹ Ẹphe e-tso ngu ọgu; ọle ẹphe taa lwụ-kpedu ngu; kele mu nọ swiru ngu eswiru; tẹme mu je l'a-nọdu adzọ ngu l'ẹka phẹ. Nokwa iphe, mụbe Chipfu epfu bụ ono.”

Ndu Ízurẹ̀lu atunwa Chileke

2 Mu byakwa anuma olu Chipfu, sọru mu: ²“Je je araa ya arara gẹ ndu Jierúsalemu numa-dzuru; sọ phẹ-a:

“Mu nyatakwaru g'o shi
evubeje ngu evuvu
eme iphe,
du mu ree teke i bukwalu
okoro bya.

I shi yee mu obu gẹ nwanyi,
a luru k'ophuu.

I shi etsojeru mu je aghakota
echiegu;
mbu je aghaa ali ono,
adudu iphe,
aakoje iya ono.

³ Ndu Ízurẹ̀lu shi duru Chipfu
nsọ.

O buru phe bu akuru mbu,
mu vuru uzo kpata l'iphe,
mu koru l'opfu mu.

Iphe, bukpo ndu mekaru
phe ehu be o nmaru
ikpe.

Teme ejo mmekpa-ehu
dapfukwa phe pho.

Noo iphe, Chipfu epfu bu ono.”

⁴ Unu numakwa opfu Chipfu;
unube onu-ulo Jiekopu;
unube ipfu l'ipfu onu-ulo
Ízurẹ̀lu!

⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

“?Bu gunu be ndiche unu phe
sukporu le mu mejeru
phe, meru g'o gude
ephe haa mu jemihu?

Ephe je awata etso ntekpe,
adudu urwu, o baru
phe shi nno buru ndu
adudu iphe,
ephe baru urwu iya
l'onwophe;

⁶ ophu ephe ajiduru su:

“?Bu awe be o no;

mbu Chipfu,
bu iya dufutaru anyi

l'alì Ijiputu;
 bya edua anyi dughaa
 echięgu, adudu iphe,
 dabyiru iya nù;
 mbù dughaa alì ono,
 bụ evevee dụ iya;
 yęe iduma iduma;
 alì, dụ chakiri chakiri
 bya agbahukota tsukiribaa;
 alì, adudu onye eshije iya
 eshishi;
 ọphu ọ dudu onye bu iya
 ebubu?’

⁷ Sụ-a; mu duru unu dubata

l'alì emehu iphe,
 e meberu iya g'unu rije
 akpuru-iphe, amì iya nù;
 yęe ẹku, kuru iya nù.

Obenu l'unu bataru iya bya

atụrwua alì mu;
 bya emee okiphe mu ono;
 ọ kpọo ìdzù.

⁸ Ọphu ndu-uke mu ajiduru sụ:

‘Bụ awe bẹ ọ nọ; mbù Chipfu?’

Ndu eme k'ekemu ta amadụ

onye mu bụ;
 ndu-ishi kwefuru mu ike;
 ndu mpfuchiru bụru Balụ
 bẹ ẹphe epfuje iphe,
 o pfuru; bụru iphe,
 ẹphe etso bụ ntẹkpe,
 adudu urwu, ọ barụ.”

⁹ Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

“Ọo ya bụ lẹ mu e-pfunupho

iphe, unu meru mu
 ọzo.

Mu a-nọdu epfunupho ọzo

iphe, ụnwu nwanwa
 unu meru mu.

¹⁰ Mbù-a; unu ghabunaa

eze-ęnyimu bahù l'alì
 ndu Sayipurosu je
 elekpodapho ęnya!

Unu yenu nemadzụ g'e

jerwua alì ndu Keda

je egbua ya igo
rengurengu!

Maeshikwaru ?O nweru
eka egube iphe ono
mejeru?

¹¹ Mbụ-a; ?O duru oha,
gbajeru agwa phe inwe;
l'ebe abụ l'iphe obu,
ephe agwa obu bu Chi?

Obenu le ndibe mu gbanweru
mube onye du
akpabiri je anata iphe,
adudu urwu, o baru.

¹² Gube igwe; g'iphe-a nyikwaa
ngu ishi edzu!

G'i kpọ-yiaru iya ukuvu!
Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹³ Ndibe mu mewaru uzi iphe-eji
labo.

Ephe gbadowaru mu;
mbu mube ogba mini,
doru risaa;
aso gborogboro;
bya ebvuaru onwophe
iduma-nnakobe-mini;
teme o buru
iduma-nnakobe-mini,
gbawashihuru agbawashihu;
ophu mini adojeduru iya."

¹⁴ "Izurelu ?o bu ohu to?
?O bu onye a byaru anwu;
o buwaru ohu to?

?Denukwanu g'o gude a
kwaaha ya okwata?

¹⁵ Oduma, du igwerigwe
sukwaru ekiri;
bya abawaru iya
hanyihanyi.

Ephe tukowaru iphe,
du l'alj iya mebyishichaa.

Mkpukpu, dugbaa ya nu be
a tukwaru oku;
oku tsufukota iya;
ophu o duedu onye bu iya
nu.

¹⁶ Ozo bu le ndu mkpukpu

Mẹmufisu;
 yẹe ndu mkpukpu
 Tahụpanahesu kpụwaru
 ngu ishi.

¹⁷ ?Tọbudu ngu meru iya
 onwongu;

eshinu ị jikaru Chipfu,
 bụ Chileke ngu teke o
 du ngu eje lẹ gbororo?

¹⁸ Nta-a; ?bụ gụnu kparụ iphe,
 iije alị Ijiputu eje angụ mini,
 shi l'enyimu Shihọ?

Ọzokwanu; ?bụ gụnu bụ k'eje
 alị Asiriya je angụ mini,
 shi l'enyimu Yufurétisu?

¹⁹ Ejo-iphe, iime bukwa
 iya e-mechaa hụa ngu
 ahụhù.

Ọ bụru azụ ono, ịila ono
 a-gbọru ngu ụja.

Rịnaa ya arịri maru g'ọ
 dọ-beru ngu eji waa
 g'ọotsu-beru ngu l'ẹhu
 g'ị jikaru Chipfu,
 bụ Chileke ngu;
 ọphu ịitsudu iya ebvu
 ililekpọo.

Nokwa iphe, Nnajiuphu epfu
 bụ ono;
 mbụ Nnajiuphu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike."

²⁰ Ọ bụro teke dụhawaa ọnya
 bẹ ị nyakafuru ishi iphe,
 shi segbabẹ mu lẹ ngu;
 mbụ l'ị nyakafuru ẹgbirigba,
 e shi gude tųgbabe mu lẹ ngu;
 bya epfua sụ l'i tii jeeduru
 mu ozi!

G'e lekeberu ọnya epfu;
 ị wata aze-phe l'eli iphe,
 bụ úbvú, ha l'eli;
 mẹ l'iphe, bukpuo mkpula
 eze-oshi, jaru àjàjà;
 gẹ nwanyị-ụkpara.

²¹ Mu kọwaru ngu g'onye kọru
 opfu ọkpobe vayinu,

karụ upfu bya adubebe ree.
 ?Denukwanu g'o gude i
 ghakobeepho bya awọeru
 mu phọ ohu vayinu?
²² Ọ tọ dukwa m'obeta i gude
 ncha-ọkanwa saa
 onwongu;
 bya ekwokpọo ncha
 kwogharu iya ẹka;
 ikpe ono, nmaru ngu
 ono rakueru ngu phọ l'ẹhu
 g'ọ rakuru l'iphu mu.
 Nokwa iphe, Nnajiuphu,
 bu Chipfu epfu.
²³ ?Denu g'ii-shi sụ l'a ta
 tųwukwaru ngu;
 ọphu i gwokwaru ọbvu
 ono, bu Balu?
 Lewarọ ẹnya l'ẹgube umere,
 i meru ẹ nsuda ono!
 Gbunaa igo l'ẹgube umere,
 i meru l'ẹka ono.
 Iphe, i bu be bukwa nyee
 inya-kamelu, ebu
 nggada karagidimu
 karagidimu.
 O -buru nggada ono shia
 ọwa-a;
 l'o buru iya shia ọphuu.
²⁴ Nyee nkafu-igara-ọswa,
 echiegu kwowaru ẹhu,
 akpọ pherephere furumu;
 ẹka ọ duru iphe,
 agụ iya ememe.
 Mbụ l'ọ -nọdu ana okee;
 ta adudu onye alophuje
 iya azu.
 Okee ya -nọdu achị iya;
 ike taa bvudu okee
 ya ọbu.
 Ọ -bya eshi nyee ya ono
 okee;
 be ọ hụmaanaru-a ẹka
 ọ nọ.
²⁵ Sụ-a; ta agbashị ọso gbiriri
 jasụ g'okpa swachafu

ngu;
 ẹkpiri akpọ ngu jegirijegiri.
 Obenu l'i pfururọ sụ:
 ?Kẹ gụnuhunu?
 Agwa ndu ọhozo bẹ mu
 yeru obu.
 Ọ bụru phẹ bẹ mu a-nọdu
 agba etso.

Ndu Ízurelu gbaru g'aa-nụ phẹ aphụ

²⁶ “Ọ kwa g'ee kpuje onye-oshi iphu lẹ ntụ mẹ e -gude iya-a; bụ g'e kpuru ọnu-ulo Ízurelu iphu lẹ ntụ. Ẹphebeda-ua; ẹphe lẹ ndu eze phẹ; yee ndu-ishi phẹ; mẹ ndu-uke phẹ; mẹ ndu mpfuchiru Chileke phẹ; ²⁷ tųkoru sụ ntekpe, a pyjiru lẹ mkpųrukpu oshi l'ọ kwa iya bụ nna phẹ. Bya asụ iphe, a pyjiru lẹ mkpuma l'ọ kwa iya bụ ne, nwuru phẹ nụ. Nta-a bẹ ẹphe ghawarụ mu azụ; ẹphe ta aghaduru mu iphu. Ọle ọobujekwanuru; ẹphe -daba l'iphe-ẹhuka; ẹphe asụkwa-a gẹ mu bya adzọo phẹ!

²⁸ “?Denuhunu agwa ọbu, unu gwọshiru onwunu ọbu? G'ẹphe byanụ mẹ ọ -bụru l'ẹphe a-dzọta unu mẹ unu -nọdu eje iphe-ẹhuka; kele ọo g'unubẹ ndu Jiuda nweberu mkpųkpu igwerigwe bụ g'agwa unu dų-be igwerigwe. ²⁹ ?Denu g'ọ gude unu nọdu epfu l'ọ nweru iphe, mu meru unu? Ee! Unu tųkoakwaru g'unu ha kwefukọtaru mu ike! Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³⁰ Iphe, mu chiru ndibe unu bukwa iphe-mmanụ; g'ọ tọ bụdu l'ẹphe eye ọnu k'emezi iphe, ẹphe mesweru-a. Ogu-echi ngu sųwaru ndu mpfuchiru unu pyaapya g'oduma, alajashị iphe o guderu alajashị. ³¹ Unubẹ ọgbo nta; unu lenaa ẹnya ree l'opfu Chipfu, sųru: ?Mu bųjeru ndu Ízurelu echiegu; tọo alı, gbahuru tsųkiribaa? ?Denu g'ọ gude ndibe mu nọdu epfufe sụ: 'Anyi nwekwarụ onwanyi aghaphe g'ọ dų anyi. Ọphu anyi abyapfutabaedu ngu ọzo?' ³² Nwamgbọko ?ọozohaje iyagba iya? Tọo nwanyi, ala ji; ?ọozohaje iphe, e gude kwaa ya akwa ala ji? Obenu lẹ ndibe mu zọhawaru mu ujiku olemole, ete nweedu aguta. ³³ Lewarọ g'i gude achọ n-yemobu achọ iya k'erengete! Mbụ l'unwanyi, kachakpọo adų njọ bẹ i zichawaru iphe, iime. ³⁴ Ọo l'uwe ngu bẹ ndiphe hųmaru mee-ndzų ndu ųkpa, adųdu iphe, ẹphe meru; l'ẹbe abụ l'i guderu phẹ l'ẹka ẹphe etsuka ọlo ngu.

“I mechakpọo iphemiphe ono; ³⁵ ị nọdu epfukwarọ sụ l'ọ tọ dųkwa iphe, i mejeru. L'ẹhu tee ghukwa mu egghu l'opfu ẹhu ngu. Ọle mu e-kpekwanụ ngu ikpe; eshinu ị sųru l'ọ tọ dųdu iphe, i mejeru. ³⁶ ?Denu g'ọ gude i tsoru aghaphe achọ g'ị gbanwee ọzo ngu. Ọ kwa g'ọ tọ dųdu iphe, ndu Asiriya dųru ike meeru ngu bụ gẹ ndu Ijiputu adųdu iphe, ẹphe a-dų ike emeru ngu. ³⁷ Ii-mechakwa shikwaphọ l'ẹka ono vuru ẹka l'ishi lwajẹ; kele mu tųkwaru ndu ono, ị kpọru obu yeru ono jįka; ọphu ẹphe e-yekwarụ ngu ẹka.”

Ndu Ízurelu, e te gudedu ire phẹ ẹka

3 “Ọ -bụru lẹ nwoke chifuru nyee ya; nwanyi ono -parụ iya haa je aluru nwoke ọzo; nwoke ono; ?ọo-chọkwarupho nwanyi ono eje tọo? Ono ?tọ bụdu atųrwu alı l'opfu l'opfu? Obenu lẹ gubedua gbawaru ųkpara l'ẹka ndu dų igwerigwe, unu l'ẹphe eshi ọnyà. ?İ-dų ike lwaphuta azụ lwapfuta mu tọo? Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.” ² Palia ẹnya hųma nggeregede ẹka aagwajẹ iphe. ?O nwekpọoru ẹka ono g'ọ ha a nọada phaa ngu kutukutu? L'aguga gbororo bẹ jįnodujechaa ele ẹnya ọnyà; mbụ nọduchaa g'ẹka ndu Arabu nọ l'echiegu. I merwuakwaru alı l'ųkpara ono, jįgba ono; yee ẹjo-iphe ono, iime ono. ³ Nokwa g'ọ gude e sephu mini azụ g'ọ to dzeshi. Ọphu mini ishi-apha edzejeedu ililekpọo. Ọle iimele-a umere nwanyi-ųkpara. Ọphu i kwedu haa g'iphere gude ngu.

⁴ “Ọ kwa l'ị watarụ mu eku oku sụ: 'Nnana mu-e! Ọ kwa ngu bụ onye shi lẹ teke mu bụ nwata ehe mu! ⁵ ?Ehu a-nọdu egghuwa ngu rọ egghu tekenteke tọo? Oke-ẹhu-egghu ngu; ?ọo-nọ jasụ l'ojejeje tọo? Ọo ẹgube ono bẹ jįn-oduje epfu opfu; ọle iphe, bukpoo ẹjo-ememe, jį-dų ike mee; bẹ i mekọtaru.”

Ndu Ízurelu mę ndu Jiuda gbaru g'izimanu lwa phe azu

⁶No iya; o buru teke Jiosaya shi buru eze be Chipfu suru mu-a: “?I humawaru iphe, Ízurelu ono, e te gudedu ire iya eka ono meru? O tukokpooru ubvu, ha l'eli; mekpoo oshi, jaru ajaja jekota je anodu ria ogori. ⁷Mu dobesu l'o -mechaa iphemiphe ono be o-lwaphuta azu lwafuta mu; obenu l'o to meduru iya nno. Teme nwune iya nwanyi, e te egudekwapho ire iya eka bu Jiuda tuko iphemiphe ono, oome ono humakota. ⁸Mu bya ederu ekwo achifu nu onye ono, e gudedu ire iya eka ono, bu Ízurelu chifu iya; opfu l'o rinukaru ogori. Mu byakwaro ahuma le nwune iya nwanyi, e gudedu ire iya eka kwapho, bu Jiuda be ndzu aguduru. Yebedua tugbukwapho lufu je eriahaa ogori. ⁹O buru l'oo l'urwuali, Ízurelu shi arwu ta adudu iphe, Jiuda guberu iya meru g'o gude o merwushia ali; mbu ye le iphe, e meru le mkpuma; yee ophu e meru l'oshi nodu eri ogori.

¹⁰Iphemiphe-a mekotakpo Ízurelu; ophu o meduru nwune iya nwanyi, e gudedu ire iya eka bu Jiuda g'o gude obu iya g'o ha lwafuta mu; o buferu-a eregede be o gude lwa. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹¹Chipfu bya asukwa mu pho: “Ízurelu ono, ekwedu nkemu ilile ono kakwa apfubekoto eme le Jiuda, e gudedu ire iya eka. ¹²Woru ozi-a je ezia ndu isheli; su phe-a: 'Lwadupho; gube Ízurelu ono, ekwedu nkemu ono! O kwa Chipfu eepfu opfu ono. Mu taa gbanwubeekwaru ngu iphu ozo; kele mu phunukakwaru obu-imemini. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Ehu taa noduekwaro eghe mu eghe l'opfu eghe ngu. ¹³Oo epho g'i kweta l'ikpe nmaru ngu. L'i kwefuru Chipfu, bu Chileke ngu ike; bya eworu eme iphe-oma ngu je atukaaru agwa ndu ohozo nanunu l'iphe, bukpo mkpula oshi, jaru ajaja; ophu iimejeedu iphe, mu suru g'i meje. Nokwa olu Chipfu.

¹⁴“Unu lwadupho; unube ndu ono, ekweedu nkemu ono! Nokwa iphe, Chipfu eepfu; kele o kwa mbedua bu ji, alu unu. Mu a-hokwa unu nanunu le mkpukpu le mkpukpu; ho unu ebo ebo l'ipfu l'ipfu gude lwa Zayonu. ¹⁵Noo teke mu a-nu unu ndu a-noduje eche unu g'onye eche aturu ophu e-shi mu l'obu, bu ndu e-gude mmamiphe yee nkwenya dua unu. ¹⁶O -rwua mboku ono, bu teke unu a-kawa igwe buru l'ali-a; be epho tee pfubaekwa k'okpoko oghandzu ke Chipfu. Mbu l'o too bahubaedu phe l'egomunggo; ophu epho abyadu anyatabaa ya. Ophu oghoroko iya adubaedu phe; teme ophu epho emebaedu okpoko oghandzu ozo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono. ¹⁷Teke ono be ee-ku Jierusalemu “aba-eze Chipfu.” O buru le Jierusalemu be ohamoha edzukoje bya akwabepha Chipfu ubvu. Ephe tee mebaedu iphe, shi phe l'ejo okpoma mgbashi phe ono. ¹⁸O -rwua mboku ono be ndu onu-ulo Jiuda a-tugbabe l'onu-ulo Ízurelu; epho eshi l'ali, du l'uzo isheli tuko bya bya eburu l'ali ono, mu nuru ndiche unu phe g'o buru okiphe phe ono.’ ”

Ndu ke Chileke abaru agwa ozo eja

¹⁹Mube Chipfu l'onwomu su:

“Lenu le mu gege
egudekpopho eghe-utso
emekpoe ngu pho ge
nwa; woru eguru ali,
du ree nu ngu;
mbu eka kachaa
ree l'okiphe,
ndu oha l'opfu enweje
enwenwe.

Mu shi dobesu l'ii-ku
mu nna;
ophu ji-hadu mu etsotso.

²⁰Obenu l'oo ge nwanyi,
ji iya egudedu ire iya
eka adujeru ji iya

ghẹlegheleghele
 bụ g'unu dūru mbēdua;
 unubē ọnu-ulo Ízurēlu.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.”

²¹ A nūmaru olu, ada lẹ
 nggeregede ẹka aagwajẹ
 iphe.

Ọ bụru ẹkwa, ẹphe ara;
 tẹme ẹphe nọdu arwọ
 arwọrwo;
 mbụ ụnwu Ízurēlu;
 kẹle ẹphe shiswewaru
 ụzo phẹ bya azọhawa
 Chipfu, bụ Chileke phẹ.

²² “Unu lwadụpho;
 unubē ndu ono,
 ekweēdu kẹ Chileke ono!
 Mu e-me g'unu ta abụheru
 ndu laphuru azụ.”

“Ao; anyi abyapfuta ngu-a; kẹle ọo ngu bụ Chipfu bya abụru Chileke anyi. ²³ Tororo bụ l'onye ele ẹnya gẹ nggeregede ẹka aagwajẹ iphe dzọo ya; ele ẹnya iphe iphoro; ọphu ụzù, aatù l'eli úbvú adudu onye ọo-dzọ. Hoo haa bụ l'ọo Chipfu, bụ Chileke anyi bẹ bụ onye ndzọta kẹ ndu Ízurēlu. ²⁴ E -shikpọ teke anyi bụ okorọbya bẹ agwa agwa ono, bụgbaa iphe-iphere ono tukoakwaru nwakanya, nna anyi oche phẹ setarụ ripyaa; mbụ aturu yẹe eghu phẹ; yẹe eswi phẹ; yẹe ụnwu phẹ nwoke; mẹ ụnwu phẹ nwanyị. ²⁵ G'anyi zenu azẹe l'eli iphere anyi ọbu; anyi anọdunu g'e kpua anyi iphu lẹ ntụ. L'anyi lẹ nna anyi oche phẹ meakwaru Chipfu, bụ Chileke anyi iphe-ẹji. Noo kẹle anyi te emejeduru iphe, Chipfu bụ Chileke anyi sụru g'anyi mee; e -shi teke anyi bụ okorọbya byasụ nta-a.”

Oku izimanụ alwa azụ

4 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ọ -bụru l'ji-lwa; gùbe Ízurēlu; g'ị lwapfutanụ mu! Ọ -bụru l'ji-tso agwa ono, bụ mu ẹbyi ono ọgu gẹ mu ta ahụmajehe iya; ọphu ị kpa-phuhuēduru akpaphuhu; ² tẹme ọ -bụru l'ji-nọdu-je egude ire-lanụ; waa ikpe, pfulu ọto; waa apfubekoto ribua angụ sụ: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a’ bẹ Chileke e-gude iswi ẹhu iya kebe ọhamoha l'ọma; tẹme ọhamoha ono egude iswi ẹhu iya riaha ùbvù.”

³ Sụ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu anụ ndu Jiuda waa ndu Jierúsalemụ: “Unu kọpyashinaa ẹka a kọduru akọko! Unu ta akụshinu iphe l'egbudu! ⁴ Unu bunaa onwunu úbvù; buaru iya Chipfu! Unu bunaa onwunu úbvù ime-obu; unubē ndu Jiuda yẹe ndu Jierúsalemụ. Ọdumeka bẹ oke ẹhu-eghu yẹbe Chileke a-gbanwuhukwa tsuaha g'ọku. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ẹjo-ememe, unu mewaru. Ọ -wata etsutsu; ta adụkwa onye a-gbanyị iya nụ.”

Ọla-l'iswi, e-shi l'isheli

⁵ “Unu raa ya arara l'alị ndu
 Jiuda!
 Unu echia ya lẹ mkpu lẹ
 Jierúsalemụ sụ:
 ‘Unu gbua opu-ọgu tsoru

alì ndu Ízurèlu l'ophu!

Unu rashija òrà ike sù:

'Unu dzukòbe l'èka lanù!

G'anyi gbala laa mkpùkpu,

a kpù-pheru igbulò

mgburugburu!

⁶ Unu palia èkwa-òhubama

g'e jeshia úbvú Zayònu!

Unu gbalaa je anòdu ndzù!

Be ejekpòkwa anmarwùbe;

kèle mu shikwa l'ùzo

isheli gude òla-l'iswi abya;

mbù mgbu-ònwu, a-dù èjo

èji."

⁷ Oduma shiakwa

l'èpfukala iya wafùta.

Òla-ìphe-l'iswi k'òha l'ophu bè

gbalihuakwaru nù.

O shiakwa l'èka ò nò tùgbua

eje g'o mee alì unu ono

g'ò büru ochobu.

Mkpùkpu unu a-tùko

bùchaaru ikpòzu;

òphu ò dùdu onye bya

l'ebubaru l'ime iya.

⁸ Òo ya bù lè-a;

unu yee uwe-aphù;

raa èkwa;

chia mkpu-èkwa;

kèle o-re-phuruphuru,

bù èhu-eghu Chipfu

teke alaphukwa azù

l'èhu anyi.

⁹ Chipfu sùru-a: "O -rwua mbòku ono bè meji a-tòfukwa ndu eze èphe lè ndu-ishi. Ndzù-agùgu egude ndu-uke Chileke; ndu mpfuchiru Chileke agbachihuchaa nchi."

¹⁰ Ò büru iya bù; mu sù: "Haa; gùbe Nnajiuphu, bù Chipfu; ndu-a èphe lè ndu Jierúsalemù bè i dusweakwaru ùzo rengurengu kpò; kèle ì sùru phè lè nchì a-dùkpokwaa phè doo. Òle ogu-echi bè a dabèkwánuru anyi l'èkpìri!"

¹¹ O -rwua teke ono bè aa-karù ndu-a èphe lè ndu Jierúsalemù sù phè-a: "Èjo phèrèphèrè, erèbushi anù l'èhu, e-shi lè nggeregèdè, nò l'èchiègu ono; l'e-zi zipfuta ndibe mu; òphu ò bùkwa g'ò phùchaa phè aphùcha òzoo g'ò mechaa phè emecha. ¹² Phèrèphèrè òphu a-ka ono njo, bè l'e-shikwaphò mùbè Chipfu l'èka. Nta-a bù gè mu bya anmaa phè ikpe."

¹³ Lenu! Òhogu òbu l'asòkwa pulapula g'urwukpu abya. Ùgbo-ìnya phè nòdu ezi phaaphaaphaa g'òkè-phèrèphèrè abya. Ìnya phè kakwa ugo eme ègwa. Nshìo anyi! Anyi laakwaru l'iswi! ¹⁴ Gùbè Jierúsalemù; sashì-naa èjo-ememe, nò ngu l'òbu hùma l'aa-dzòta ngu! ?Bù jasù teke ole bè ìi-ha g'èjo òrìri kwaa ngu l'òbu?

¹⁵ Ọ dọru onye-ozì, shì lẹ̀ mkpụ̀kpụ̀ Danu ara iya arara epfu l'ẹ̀jọ̀-ìpẹ̀ byapfutaru alì úbvú úbvú Ifuremu.

¹⁶ “Woru iphe-a pfiaru ọ́hamoha! Raarụ̀ iya ndu Jierúsalem arara; sù phẹ̀ lẹ̀ ndu ọ́hogu phẹ̀ shikwa l'alì ẹ̀ka dọ́ ẹ̀nya abya. Ẹ̀pẹ̀ nọ́du echi mkpu-ọ́gu ekpu mkpụ̀kpụ̀ lẹ̀ mkpụ̀kpụ̀, nọ́gbaa l'alì Jiuda. ¹⁷ Ẹ̀pẹ̀ nọ́-phee ya mgburugburu gẹ̀ ndu eche nche l'ẹ̀gu; opfu l'o kwefuru mu ike. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹⁸ “Ọ́ kwa umere ngu; yẹ́e iphe, i gude ẹ̀ka ngu meta bẹ̀ lọ́taru iphe-a kobe ngu. Ọ́waa bụ̀kwa iphe, bẹ̀ eechi ngu. Oomeshikwa ẹ̀huka ike; tẹ̀me ọ́ nọ́du alọ́ ẹ̀ka lẹ̀ mejì!”

Jieremaya agụ aphụ ndibe iya

¹⁹ Ẹ̀pho mu-o! Ẹ̀pho mu-o!

Ọ́lọkwa mu ẹ̀ka lẹ̀ mejì.

Mejì edekwa mu kukuku

l'ime mu.

Mu ta adụ̀kwa ike edobe

ọ́nu doo;

kẹ̀le mu nụ̀mawaru

opu-ọ́gu.

Mu nụ̀mawaru mkpu,

eechi l'ìphu ọ́gu.

²⁰ Ọ́la-l'iswi tsopyabẹ̀ ọ́la-l'iswi.

Alì ono l'ophu bụ̀akwaa

ìkpọ́zu.

Ibe mu g'ọ́ ha bẹ̀ a

tụ̀koerupho mebyia

lẹ̀ buregedegengu;

tụ̀ko ọ́lo mu

mebyishia lẹ̀

ntabu-ẹ̀nya lanụ̀.

²¹ ?Bụ̀ jasụ̀ teke ole bẹ̀ mu

a-nọ́du ele ọ́gu ẹ̀nya

l'ooophukọ́;

mu anụ̀kwapho ẹ̀ka

eegbu opu-ọ́gu?

²² “Ndibe mu bụ̀kwa ndu eswe;

kẹ̀le ẹ̀pẹ̀ ta amadụ̀ onye

mu bụ̀.

Ẹ̀pẹ̀ bụ̀ ụ̀nwegirima,

enwedu egomunggo.

Tẹ̀me ọ́phu iphe edojedu phẹ̀

ẹ̀nya.

Iphe, ẹ̀pẹ̀ maru ẹ̀nya iya bụ̀

eme ẹ̀jọ̀-ememe;

ọ́phu ẹ̀pẹ̀ amadụ̀ eme iphe,

dụ̀ ree.”

²³ Mu bya elee ẹ̀nya l'elìphe

mgburugburu;

ọ́phu o nwedu ụ̀gbugba;

tẹme ọphu ọ dudu iphe,
dụ iya nụ.

Mu bya elee l'imigwe;
ọphu ọ duedu ìphóró,
dụ iya nụ.

²⁴ Mu bya elee ọnya l'eli úbvú
úbvú;
ẹphe tuko anmagbaa
jijijiji;
obvu obvu ọdu angagbaa
anganga.

²⁵ Mu bya elee ọnya;
ọphu ọ duedu nemadzụ,
mu humaru.

Iphe, bukpoọ ọnu,
ẹphe l'eli tükowaa
péhuchaa.

²⁶ Mu bya ejeshia ele ọnya;
alì, e shì emehujẹ iphe
a kọru iya;
bụwaru mgbegu-evevee.

Iphe, bụ mkpukpu,
nọkota iya nụ g'ọ ha
bukotawaru ikpọzu
l'iphu Chipfu; mbụ l'iphu
o-re-phuruphuru,
bụ ẹhu-eghu iya onoya.

²⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
“Alì ono l'ọphu a-bụkwaru
ikpọzu;
ọle mu tee mebyishibebedu
iya rọ l'ọphu.

²⁸ Ọo ya bụ l'eliphe a-gụ aphụ.
Imigwe, nọ l'ephekerephe
agbahụ ọchii;
kẹle mu pfuakwaru iphe,
mu pfuru;
ọphu mu alakwa azụ azụ.

Mu pfuakwaru g'ọo-dụ;
ọphu mu a-ghakwa ọnya
l'azụ.”

²⁹ Ndu mkpukpu ono l'ọphu
-nụmaepho igiji ndu chì
ìnya abya ọgu;
yẹe ndu chì apfụ abya ọgu;
ẹphe agbalaa je edomigbaa

onwophe l'egbudu;
 ndu awuba l'ogba,
 du l'ubvu je edomishia
 onwophe.

Ephe atuko mkpukpu phe g'o
 ha gbadogbua gbalaa.

O to duedu ophu nemadzu
 eburu.

³⁰ ?Bukwanu gunu be iime
 gube ochobu onoya?

?Denu g'o gude i yee uwe,
 eke meeme;

teme i yee iyagba,
 e meru

le mkpola-ododo?

?Denu g'o gude i gude iphe
 techishia enya?

Akwa, i kwaru onwongu
 bukwa ke mmanu.

Ndu gu l'ephe eshi onya
 be i dukwaa ashj.

Ephe gbekwanu achowa
 ndzu ngu.

³¹ Mu numakwaru olu-ekwa
 onye du ge nwanyi,
 ime eme; mbu l'ude,
 ootsu du ge k'onye
 ime-oduu l'eme.

Olu ono bukwa ke Nwada
 Zayonu,

l'eme g'ome tu unme;
 machiru aka iya epfu su:

"Oowaa! Ike abvukwaa mu.

Ndzu mu be e woakwaru nu
 ndu mgbubumadzu."

O to dudu onye pfuru oto

5 "Unu tsokperupho oma
 gbororo Jierusalemu jee
 iphu l'azu;
 lephee enya maeshiduru;
 chochaa l'edupfu
 l'edupfu phe maru me
 unu a-huma nwonye
 lanu,
 bu onye eme ire-lanu;

tẹme ọ nọdu achoje iphe,
bụ ọkpobe opfu.

Ọo ya bụ lẹ mu aguaru
mkpụkpu ono nvu.

² A makwaru-a l'ẹphe
egudeje ẹpha Chipfu ria
angu; ọle angu ono,
ẹphe eri ono bukwa
uka bẹ ẹphe adzu."

³ Gube Chipfu; ?tọ bụdu iphe,
bụ ire-lanu bẹ iinoduje
ele ẹnya iya?

I chiru phẹ iphe;
ọphu o meduru phẹ
ẹhuka.

I bya egwee phẹ arakabya;
ọphu ẹphe ekwekwapho
emezita iphe,
ẹphe mesweru.

Ẹphe mecha iphu phẹ;
o shihugbaa
dungudungu gẹ mkpuma;
bya ajika l'izimanu taa
lwadu phẹ azu.

⁴ Mu bya aria su:
"Ndu-a bukwa ndu ukpa;
tẹme ẹphe buru ndu
eme eswe.

Noo kele ẹphe ta amadu ọzo
ke Chipfu.

Mbu l'ẹphe ta amadu iphe,
Chileke phẹ suru
g'ẹphe meje.

⁵ Ọo ya bụ l'ọo gẹ mu bya
ejepfu ndu ọphu bụ
ndu-ishi je epfuru
yeru phẹ.

Ẹphebedua a-kabekwa maru
uzo ke Chipfu;
mbu iphe,
Chileke phẹ suru g'ẹphe meje."

Ọle ọ bule-a gẹ ndu ọphu du
bụ g'ẹphe du.

Ẹphebedua kwapho
mebyiwaru iphe,
shi segbabe mu l'ẹphe;

bya agbabua ụdo,
e shi gude kekọta anyi
l'ẹphe.

⁶ Ọo ya bụ l'oduma e-shi l'ọswa
bya afọaru phẹ.

Mbụ l'ẹjo-nkụta-ọswa
e-shi l'echiegu bya
atapyashia phẹ.

Agụ e-domi l'oma mkpukpu
phẹ kwaberu phẹ;
g'ọ lajashia phẹ iphiriba
iphiriba;
mbụ mę ọ -dụkpooru onye
ọphu jeru afuta;
kẹle ekwefu-ike ọphu ẹphe
kwefuru pawaru ẹka;
tẹme alaphu azụ,
ẹphe laphuru pawaa
igwerigwe.

⁷ "Denu g'ọ gude mu je
l'aguru unu nvụ?

Ụnwu unu gbadoakwaru mu;
bya egude agwa,
abụdu Chileke riahaa
angu.

Ọle ọ kwa mbèdua
emekọtaru phẹ iphe,
bụ mkpa phẹ g'ọ ha.

Ẹphe nọdu erikwaphọ ogori
bya awụ gbiigbiigbi eje
l'ulo ụnwanyi-ụkpara.

⁸ Ẹphe bụ ịnya, a nụ-jiru ẹpho ree,
eshi okee agushi ike;
kẹle g'ẹphe ha aragba
mimimi agbapfu nyee
nwoke ibe phẹ.

⁹ Bụ ẹphe -mechaa nno;
mu ahaa phẹ gẹ mu
ta nụ phẹ aphụ iya tọo?

?Bụ ọha, dụ ẹgube ono bẹ
mu ta agwatadu ụgwo
iphe, ẹphe eme?

Nokwa olu Chipfu.

¹⁰ Unu je atụko ụpho opfu-vayinu
iya ono phokashichaa;
ọle ọ tọ bụkwa kẹ g'unu

mebyishibebekota iya g'ò ha.
 Unu kwashichaa ya ekali;
 kele ndu-a ta aduedu
 ophu bu ke Chipfu.
¹¹ Ndu onu-ulo Ízurèlu yee ndu
 onu-ulo Jiuda
 be mewaru ophu mu
 egudedu ire phe eka
 ililekpoo.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

Chipfu ajika ndu Ízurèlu

¹² Ephe dzuwaru uka kpua Chipfu; kele ephe suru: “O to dukwa iphe, oo-me! Ophu o dukwa iphe, byaru eme anyi. Ogu taa dafukwa anyi; ophu okpa-nri abyapfutakwa anyi. ¹³ Ndu mpfuchiru Chileke ta aduekwa iphe ozo, ephe bu gbahaa pherephere. Ophu opfu Chileke anodu phe l'ime. Oo ya bu g'e mee phe iphe, ephe suru l'oo-me ndu ozo.” ¹⁴ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Eshinu ndu-a pfuru egube opfu-a be mu e-me g'opfu mu, du gube Jieremaya l'onu buru oku; ndu-a aburu nkù, oo-nodu eke.” ¹⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Gube onu-ulo Ízurèlu; mu gudekwa ndu shi eka du enya abapfuta ngu. Oha obu bu oha, shi l'ichee; bya aburu oha, ike du; ndu i ti madu opfu-alì phe; ophu iinudu iphe, ephe epfu. ¹⁶ Ekpa-apfu phe dugbaa g'ilu, gheru onu. Teme g'ephe ha tukoru buru ndu du ike l'ogu. ¹⁷ Ephe a-tuko iphe, i gege akpata l'opfu ripyaa bya eripyaa nri, i nweru enweru. Ephe atapyaa unwu ngu unwoke me unwanyi; ephe atapyaa ikpoto eghu me aturu ngu; mekpoo eswi ngu; ephe eripyaa opfu-vayinu ngu; mekpoo oshi figu ngu; ephe egude ogu-echi mebyishia mkpukpu le mkpukpu ngu, bu ndu ophu a kpu-pheru igbulò mgburugburu, bu mkpukpu i kpuru obu yeru.

¹⁸ “Obenu le-a; o -rwua mboku ono; be mu tee mebyishibebekwa unu rengurengu. Noo iphe, Chipfu epfu bu ono. ¹⁹ Teke ndu Ízurèlu jiru su: ‘Bu gunu kparu iphe, Chipfu, bu Chileke anyi meru anyi egube owa-a?’ Unu asu phe le-a: ‘Eshinu unu gbadoru Chipfu bya eje agwota obvu ndu ohozo gwalaha l'alì unu; be nta-a be unu e-jea-haarù ndu ohozo ozi l'alì, abudu k'unu.’”

Okwa, Chipfu nmaru ndu nkiya

²⁰ “Unu raa iphe-a arara g'onu-ulo Jiékpò numa! Unu ejekwapho echia ya le mkpu l'alì Jiuda su phe le-a:
²¹ Unu numakwa iphe-a; unube ndu eme eswe; teme ophu unu enwedu egomunggo; unube ndu nweru enya; ophu unu aphudu iya uzo. Unu nweru nchi; ophu unu anudu iya iphe. ²² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘To gbadoru g'unu gege anodu atsù mu ebvu? To gbadoru g'unu a-nodu mu l'iphu phua kpaakpaakpaa. O kwa mbèdua gude eja-evevee kpaa oke alì yee eze-enyimu. Teme mu tu-bua le jasù l'ojejoje be o to byadu l'asoghatata iya. Akpara-mini a-tukpokwaa so gborogboro; ole o to dakadu iya. Oo-tukpoo wowoowoo; ole o to soghatadu iya. ²³ Obenu le ndu-a buchaa ndu ejo-okpoma. Teme ekwefu ike du phe l'obu. Ephe ghakobewaru; o buru phe atugbu. ²⁴ Ephe ta asujedu onwophe: ‘G'anyi tsueshikwa Chipfu, bu Chileke anyi ebvu; onye edzeje mini ishi-apha yee mini udzumini l'orwuberu iya; bya aburu iya doberu teke emetaje iphe e meberu l'alì.’ ²⁵ Oo emeswe, unu emesweje be meru g'egube iphe ono ta adu. O buru iphe-eji unu meru; ophu iphe, du ree erwudu unu eka.

²⁶ “A -bya l'eka ndibe mu doru be ndu eme ejo-iphe nokwa iya; ndu egepajeru ge ndu agba onya-enu; mekpoo ge ndu agba onya, ephe e-gude nmata nemadzu. ²⁷ Oo g'unwu-enu ejije epfune iya-a bu g'eregede eregede jiru ule phe pyimu. Ephe byawaru bya enweru iphe bya aburu ndu ike du. ²⁸ Ephe bya adachaa okporokpo du ke repfurepfu. Ophu iphe-eji, ephe eme enweedu okè. Ephe ta ahajeduru ndu enwedu nna enge; ophu ephe agbajeeduru ndu akpa nri odzori.

²⁹“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ?Tọ gbaduru kẹ gẹ mu nọa phẹ aphụ iphe-a, ephe eme-a tọ? ?Tọ gbaduru gẹ mu melata egube oha, du egube owa-a iphe, ephe eme mu tọ? ³⁰ Iphe, aaso iyi; me iphe, anyi ishi edzu meakwaru l'alj-a: ³¹ Lẹ ndu mpfuchiru epfukwa iphe, abudu eviya. Ndu uke buru ike-okpu be ephe gude buru ishi. O buru egube ono bu g'o du ndibe mu ree. Obenu le-a; ?bu gunu be unu e-me me o -rwua l'ikpazu iya?”

Ndu ohogu anọ-phe Jierúsalemu mgburugburu

6 “Unube oshilokpa Benjiaminu; unu gbadaapho oso ndzu unu! Unu shidupho le Jierúsalemu gbafu! Unu jedupho egbua opu-ogu le mkpukpu Tekowa! Unu nwube oku agba ama le mkpukpu Betu-Hakeremu; kele ejo-iphe shikwa l'uzo isheli achafuta; mbu ejo-iphe, a-tuko iphe mebyishikota! ² Mu e-mebyishikwa nwada Zayonu, bu onye ono, ama ntumatu ono bya aduchaa nwa tekuteku ono. ³ Ndu eche aturu a-chiru aturu phe bya afuaru iya. Ephe abya eworu ulo-ogu phe kpuphee ya mgburugburu. Onyemonye ekebuta uswe iya nkiya.”
⁴ “Unu kwakobekwa g'unu l'ephe lwua ogu! Unu gbalihu g'anyi jee ogu l'echi eswe! Obenu le-a; lewaroo ya; iphoro, du l'eswe anyihuakwa. Teme onyonyo uzenyashi hawa ogologo. ⁵ Oo ya bu le-a; unu gbalihu g'anyi lwua ogu l'enyashi je emebyishia ibe phe aka nguru anguru!”

⁶ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Unu gbutsushia oshi gude je akpo okpo-kuu kpuphee Jierúsalemu mgburugburu! Mkpukpu-a be e chifutajekwa iphe; kele iphe, jiru iya nu bu eme nemadzu ewere. ⁷ O kwa egube ono, mini anoduje asoshi l'anya-mini ono bu g'ejo-iphe shi iya aso asoshihu. Mkpawere yee emebyishi iphe bu ebubu l'ime iya. Iphe-ememe, eme iya nu; yee iphe, e mekaru iya dukota l'iphu mu mkpurumkpuru. ⁸ Numakwa alo aka le nchi-a; gube Jierúsalemu; odumeka be mu a-ghakwaru ngu azu; bya emee ngu g'i buru ochobu; k'ophu bu l'o to dudu onye byaru eburu l'ime iya.”

⁹ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Ephe a-tutu nwa ndu Izurelu, phoduru nu egube ono, aatoje nwehu tutua akpuru vayinu nwa ndu ophu phoduru nu ono. Ephe abya atughaa aka ghota phe g'onye agho vayinu.”

¹⁰ ?Bu onye be mu e-pfubaaru opfu nu lo ya aka le nchi? ?Bu onye a-ngaberu mu nchi l'olu? A swo-chishiakwaru phe nchi; k'ophu bu l'ephe ta anedu iphe le nchi. Opfu Chipfu anodujewa egu phe egu. O to dujeedu phe ree anuma. ¹¹ Obenu le mbedua be oke-ehu egu, Chipfu eme g'o tukoshi phe jiru mu obu; k'ophu bu le mu taa dudu ike atagbu iya le nshi.

“Woru iya kpua unwegirima, no l'oma gbororo! Kpukwaa ya pho unwokorobyia, kuru l'eka lanu. Nwoke yee nyee ya be oo-tukocha nmata; mbu ephebebo; mechakpoo ndu bu ogerenya; mbu ndu akahu tutsuwaru. ¹² Ulo phe ulo phe be ee-wocharu nu ndu ozo; mekpoo alj phe; me unyomu phe; me mu -machiepho aka byia ndu bu l'alj ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹³ E -shikpo l'onye ophu kachaa nwanshii; jasu l'onye ophu kachaa shii; g'ephe ha emekotaepho ughoro urwu; mekpoo ndu mpfuchiru Chileke phe; me ndu-uke Chileke phe nno pho; g'ephe ha agbakotaepho eregede. ¹⁴ Onwo, aba ndibe mu be ephe anoduje eme enyiru enyiru g'o bu l'o to dudu iphe, o bu. 'Nchi dukwa doo! Nchi dukwa doo! Noo iphe, ephe anoduje epfu bu ono; l'ebe abu le nchi du doo. ¹⁵ ?Bu iphere ahuma, ephe meshiru du phe to? Waawakwa. Iphere ta adukpoda phe ililekpo! Ephe ta makpodanu g'aasoje enya. Noo g'o gude ephe je l'etsoru ndu daru iko daa. Ephe e-rwu alj teke mu a-wata phe ahuhuhu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu pfukpodarupho le mgbakata-uzo lee enya! Unu jieshikwa aji uzo, shi l'ichee! Unu jja aji aka uzo, du ree du! Unu awata eshi uzo ono! Noo teke meji a-nmapfuru unu.

“Obenu l'ephe suleru-a l'ephe te eshidu iya. ¹⁷ Mu hotaru ndu nche dobe g'ephe chee unu nche bya epfua su g'unu ngabeje nchi l'oda opu-ogu phe; unu jika su l'unu taa ngabedu!

¹⁸ “Oo ya bu le-a; unu numakwa owa-a; unube ohamoha! Unu lerwetakwa enya ree; unube ndu ekebe; g'unu ahuma iphe, e-me phe nu. ¹⁹ Gube mgboko; numakwa: Mu gudeakwa ola-l'iswi abapfuta ndu-a; mbu mebyi iphe, ejo-oriri phe mitaru. Noo kele ephe ta ngabeduru nchi l'opfu mu. Teme ephe jika ekemu, mu turu dobe. ²⁰ Unwu-isensu, shi l'alj Sheba, aakporu mu oku; ?mu gude iya eme gunu; je akpachakpo l'omanko, shi l'alj, du enya? Ngweja-akpo-oku unu be mu ta anatajekwa; ophu anu, unu anoduje egburu mu adukwa mu ree.” ²¹ Oo

ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Mu e-dobe iphe, a-du ndu-a upfu l'okpa. Nna me unwu a-tuko vukota iya daa iko. Ndu obutobu me ndu eshi onya atuko gude iya laa l'iswi."

²² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Unu lenu; o nwekwaru ndu ojogu, a kpatsuru ephe shi l'alij uto isheli, awu abya. Oha obu bu oha, paru aka. Eka ephe shi bu l'eka igwe beru alij beru. ²³ Iphe, ephe chi abya bu apfu yee arwa. Ephe du ejo ehuka; teme ophu ephe aphudu obu-imemini. Ephu phe aduje g'eka eze-enyimu aso gborogboro l'eka ephe agba l'inya phe eje abya. Ephe doru onwophe ge ndu no l'ogu eje abyapfuta ngu; abya ngu etso ogo; gube Nwada Zayonu!"

²⁴ A kpakwaru anyi ako phe. Eka nwukotachaepho anyi lwaalwaa. Meji tofuwaru anyi. Mbụ iphe-ehuka, byaru anyi dūepho ge ke nwanyi, ime eme. ²⁵ Unu ta alufukwa l'egu! Ophu o dukwa onye a-nodu aghaphe le gbororo; kele ndu ohogu ono chikwa ogu-echi. Teme iphe, eye ebvu tukoru uto ekameka.

²⁶ "Unube ndibe mu; unu yee uwe-aphu; gwoo onwunu le ntụ! Unu raa ekwa; ejo-ekwa, du ge k'onye nwa iya lanu nwuhuru; kele o kwa: a -bya l'amaru; ola-l'iswi ono abya afuru anyi. ²⁷ Mu meakwaru ngu onye a-hu ndibe mu ama. Ii-noduje elerweta phe enya; huja uto phe ama. ²⁸ G'ephe ha bukota ndu kwefuru ike, obu kporu gben-gu, buepho iphe, ephe tsoru aghaphe eme bu eye mgbamu. G'ephe ha tukoeppo arwu alij. Ephe bu onyirubvu yee igwe. ²⁹ Eko, aanma be oku iya ata pfupfupfu; k'ophu ee-gude oku kepyashia otanjele. Obenu l'onye-uzu eme ke mmanu; kele ndu ejo-iphe ta abudu l'e mewaru; ephe bvuchaa. ³⁰ Iphe, e kuru phe bu; mkpola-ochaa, a jikaru ajika; noo kele Chipfu jikawaru phe."

Abu ke Chileke l'eregede

7 Wakwa ozi, Chipfu ziru Jieremaya: ² "Je apfuru l'onu-abata eze-ulo Chipfu raa ozi-a arara l'eka ono: Unu nu-makwa opfu ke Chipfu; unube ndu Jiuda l'ophu, bu ndu eshije l'onu-abata-a eje abaru Chipfu eja. ³ Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbu Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke ndu Izurelu: Unu mezia uto unu; yee umere unu; ge mu e-kwe g'unu buru l'eka-a. ⁴ Unu ta akpokwaru obu ye l'opfu ndephu ono su: 'Wakwa eze-ulo Chipfu; eze-ulo Chipfu; eze-ulo Chipfu!'

⁵ "O -buru l'unu gbanweru uto unu okpobe agbanwe; bya agbanwee umere unu; bya ekpeaharu nwibe unu ikpe, pfuru oto; ⁶ o -buru l'unu te emeudu ndu lwaru alwalwa ewere; me ndu enwedu nna; me unwanyi, ji phe anodedu; ophu unu egbuudu ndu adudu iphe, ephe meru l'eka-a; teme o -buru l'unu ta agbadu etso agwa l'agwa ozo, buhukwaa onwunu be unu emeka iphe; ⁷ noo teke mu a-ha unu g'unu buru l'eka-a; mbu alij ono, mu nuru ndiche unu phe g'o buru nkephe jasụ l'ojejeje.

⁸ "Obenu le-a; unu lenu; iphe, unu kporu obu yeru bukwa opfu ndephu, adudu iphe, o bu. ⁹ ?Unu a-nodu ezi iphuru; egbu ochi; eri ogori; eri angu eregede; akporu Balu unwu-isensu oku; agba etso agwa l'agwa, unu amadu; ¹⁰ e mechakwa; unu abya apfuru l'iphu mu l'ulo-a, bu ulo ophu eeku epha mu alaru-a; pfuru su: 'A nafutawaru anyi k'ophu anyi a-nodu eme ahuma ahuma-a?' ¹¹ ?O du g'ulo-a, eeku epha mu alaru-a be unu mewaru; o buru aka ndu ana nfu edomije onwophe? Ole mu elekponupho unu enya! Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹² Unu tugbunaa nta-a je l'eka mu vuru uto hota g'o buru aka mu e-buru eburu le mkpukpu Shilo; je ahumawaro iphe, mu meru iya; o buru iphe, kparu iya nu bu ejo-iphe ndibe mu, bu ndu Izurelu emegbabe. ¹³ Teke ono, unu emekotakpoo iphemiphe ono; mu pfukwaru yeru unu. Mu -pfuchaa; mu epfubaa; ophu unu angaduru mu nchi. Mu kua unu oku; ophu unu azaduru mu enu. Noo iphe, Chipfu epfu. ¹⁴ Oo ya bu l'oo iphe ono, mu meru Shilo ono be mu e-mekwapho ulo-a, eeku epha mu alaru-a; mbu eze-ulo Chileke ono, bu ulo ono, unu kporu obu yeru ono; mbu aka ono, mu nuru unu; bya anukwa iya pho nna unu oche phe ono. ¹⁵ Mu a-chifu unu l'atatiphu mu egube ono, mu chifuru unwune unu g'ephe ha, bu ndu Ifuremu.

¹⁶ "Oo ya bu le-a; ge gube Jieremaya te epfukwa nu mu l'iswi ehu ndu-a. Te echikwaru phe mkpu; ophu iirwokwaru phe arworwo; kele mu taa ngakwaru ngu nchi. ¹⁷ ?O du g'i ti humaduru iphe, ephe eme l'oma mkpukpu le mkpukpu, nogbaa l'alij ndu Jiuda; mekpoo l'onu gbororo Jierusalemu? ¹⁸ Unwegirima akpa nkụ; ndu nna nodu aphu-nwu oku; unwanyi nodu agwophube ukpokutu witi, koru ekoko g'ephe gude meeru eze-nwanyi igwe akara. Ephe nodu agbaru agwa ozo mee gude agwa iya k'ophu ephe a-kpatsu mu ehu-eghu. ¹⁹ Obenu le-a; ?bu

mbèdua bẹ ẹphe akpatsu ẹhu-eghu? ʔTọ bụchidu-a onwophẹ bẹ ẹphe emekata; shi nno eme onwophẹ iphe-iphere? Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Oke-ẹhu-eghu mu bẹ aa-wụkwa l'ẹka-a; mẹ l'ẹhu nemadzu; mękpoo l'ẹhu anụ; mẹ l'eli oshi, nọ l'ẹgu; mękpoo lẹ mebyi iphe, eemeta l'alì; l'o tsua ntsulanụ; ọ tọ dudu onye a-dụ ike agbanyị iya.

²¹ “Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu: Unu gururo ngweja-akpọ-ọku unu yekọbe lẹ ngweja mmanụ ọzo; unu atarọ anụ iphe ọbu l'onwunu; ²² kẹle teke mu dufutaru ndiche unu phẹ l'alì Ijiputu pfuru opfu nụ phẹ; bẹ ọ tọ bụlekwapho ekemu k'egwe ngweja-akpọ-ọku; yee kẹ ngweja mmanụ ọzo bẹ mu tūru nụ phẹ. ²³ Obenu lẹ mu tūkwarupho ekemu-a nụ phẹ sụ phẹ: Unu meje iphe, mu sūru g'unu meje; g'unu ahụma lẹ mu a-būru Chileke unu; unu abūru ndibe mu. Unu tsojekpọepho ụzo iphe, mu karụ unu sụ g'unu tsoje g'ọ hakpọo; k'ọphu ọo-dūru unu lẹ ree. ²⁴ Obenu l'ẹphe ta angabèduru nchi; ọphu ẹphe eyeduru ọnu; ọchia iphe, ẹphe meru bụ l'ẹphe tsoru iphe, ẹphe ritaru l'ẹjo ọkpoma phẹ. Obeta ọphu ẹphe a-nọdu eje l'iphu l'iphu; ẹphe nọdu ala azụ azụ. ²⁵ E -shi teke ono, ndiche unu phẹ futaru l'alì Ijiputu ono byasụ nta-a; mbọku-mbọku kpọ; bẹ mu anọdujeepho ezi ndu-ozì mu, bụ ndu mpfuchiru mu g'ẹphe byapfuta unu; mu -zichaa; mu ezibaa. ²⁶ Obenu l'ẹphe ta ngaduru mu nchi; ọphu ẹphe eyeduru mu ọnu. Ẹphe wolẹrua olu dobe gbọrojii; mee ẹjo-iphe, ka kẹ nna phẹ oche shii.

²⁷ “Gube Jieremaya; i -pfuchakpọoru phẹ nụ iphemiphe-a bẹ ẹphe taa ngakwaru ngu nchi. I -kua phẹ oku bẹ ẹphe taa zakwa ngu ẹnu. ²⁸ Ọo ya bụ lẹ-a; waa iphe, ii-pfuru phẹ baa: Wakwa ọha, te emeduru iphe, Chipfu, bụ Chileke iya pfuru; ọphu ẹphe emezijedu iphe, ẹphe mesweru. Ire-lanụ laakwaru l'iswi; ọ gbawaru ọso gbafu; ọphu ọ nọhedu phẹ l'ogbogboromonu.

Nsụda Tẹterii

²⁹ Kpūshia ẹgbushi ngu woru je etuphakpọepho etupha.

L'i jekpọoro lẹ nggeregede ẹka aagwajẹ iphe je anọdu gụa aphụ;

kẹle Chipfu jikakwaru ọgbo ono, ọ tū-koshiru oke-ẹhu-eghu iya ono;

mbụ l'ọ gwọbewaru phẹ agwọbe ophu.”

³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ndu Jiuda meakwaru ẹjo-ememe l'ẹnya mu. Ẹphe dobeakwaru ahụma phẹ ono l'ulo ono, eeku ẹpha mu alaru ono; woru iya tūrwa. ³¹ Ẹphe kpūchawaru ẹnya ẹka aagwajẹ iphe lẹ nsụda Hīnomu gùá ya Tofẹtu; g'ọ būru ẹka ẹphe a-kpoje unwu phẹ unwoke mẹ unwanyi ọku. Iphe ono būru iphe, mu asūduru g'ẹphe meje; ọphu ọ batajekpodaru mu nụ l'uche abata ophu. ³² Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lekwa; mbọku abyakwa teke ee-mechaa; e tee kuẹdu iya Tofẹtu; ọzoo nsụda Hīnomu. Ọchia iphe, ee-kuje iya bụ nsụda Tẹterii; kẹle ẹphe e-mechaa lia odzu lẹ Tofẹtu jasụ a taa hūmabaedu ẹka ee-lije odzu l'ẹka ono. ³³ Noo teke odzu ndu-a l'a-būru nri ẹnu, ẹphe l'eli; yee anụ, bu l'eliphe. Ọ tọ dudu onye a-chi phẹ chia k'achifu phẹ. ³⁴ Mu emee g'ẹhu-utso; yee ete ẹswa mee bugemu. Olu onye alụ nwanyi; yee nwanyi, aachọ alulu taa dūedu lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alì ndu Jiuda l'ọphu; yele ọma gbororo Jierúsalemụ; kẹle alì-a a-būru ochobu.”

8 “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa. O -rwua teke ono bẹ ọkpụ ndu shi būru eze l'alì ndu Jiuda; yee ọkpụ kẹ ndu-ishi phẹ; waa ọkpụ ndu-uke yee ndu mpfuchiru Chileke; yee ọkpụ ndu Jierúsalemụ l'ọphu bẹ aa-chishichaa l'ilu phẹ. ² L'a chiru phẹ bya awūshi jakpata; anwụ echi iya; ọnwa echi iya; iphe, bụkpoo kpokpode, nọ l'igwe echikọta iya; mbụ iphe ono, ẹphe shi yee obu; shi ejeru iya ozi; mbụ iphe ono, ẹphe shi etso ono; ejeru iya l'ajj; abarụ iya ẹja ono. A taa tūtukobedu phẹ; ọphu eelidu phẹ elili; ọchia iphe, e-me nụ bụ l'ẹphe a-dụ g'ẹkiriko nshj, wūshiru l'alì. ³ Teke ono, mu a-chikashi phẹ ono bẹ nwa ndu ọphu a-nọdu ndzụ l'iphe, bụkpoo alì ẹka mu a-chiru phẹ laa a-hata anwūhu eme l'anọdu ndzụ. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.”

Iphe-ẹji yee eje iphe-ẹhuka

⁴ “Wafukwaa iphe, ii-pfuru phẹ baa: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Amadụ -daa iko; ʔtọ gbẹshijeedu tọo? Onye laphuru azụ; ʔtọ lwajeedu azụ tọo? ⁵ ʔDenukwanu g'ọ gude ndu-a nọdu alaepho azụ azụ? Mbụ-a; ʔdenu g'ọ gude ndu Jierúsalemụ nọdu alaepho azụ azụ? Ọ būru ẹregede bẹ ẹphe jeru je agbakwa ẹka; jika l'ẹphe taa

Iwadu. ⁶ Mu ngabekpooru nchi rengurengu; obenu l'ephe te epfujedu iphe, pfuru nhamunha. Ophu o dudu g'ephe ha ophu izimanu ejo-iphe phe alwaje azu; ke g'o su: 'Bunaa gunu be mu meru egube-a?' Onyemonye emeepho iphe, guru iya nu; g'eka inya eme ena l'iphu ogo. ⁷ Mbukponu oku-eswi-uda, me kerekete; mekpoo agbeta; yee orokiriro; g'ephe ha makotaerupho teke ephe afutaje. Obenu l'unube ndibe mu ta amadu ekemu mu.

⁸ "Denu g'unu e-shi su l'unu maru iphe; l'unu nweru ekemu ke Chipfu l'eka ndu ede ekwo gude eregede gbanwee ya; o buru iphe-eregede? ⁹ Ndu maru iphe be ee-mekwa iphe-iphere. Ee-ye phe ebvu; nmata phe l'onya. Eshinu ephe jikawaru opfu ke Chipfu; ?bu egube mmamiphe gunu be ephe nweru? ¹⁰ Oo ya bu le mu e-duru unyomu phe nu unwoke ozo. Mu eworu ali phe nu ndu ophu l'e-nweru iya nu. L'e shikpo l'onye kachaa nwanhiji jasu l'onye ophu kachaa shii; g'ephe ha emekotaepho ughoro enweru iphe. Ndu mpfuchiru me ndu-uke Chileke tukouerupho buru iphe lanu. G'ephe ha agbakotaepho eregede. ¹¹ Onwo, aba ndibe mu be ephe anoduje eme obvu enyiru enyiru g'o bu l'o to dudu iphe, o bu. 'Nchi dukwa doo; nchi dukwa doo!' Noo iphe, ephe anoduje epfu bu ono; l'ebe abu le nchi du doo. ¹² ?Bu iphere ahuma ahuma, ephe meshiru du phe to? Waawakwa. Iphere ta adukpoda phe ililekpo. Ephe ta makpodanu g'aasoje enya. Noo g'o gude ephe je l'et-soru ndu daru iko daa. Mb'u l'ephe e-rwu ali teke mu a-wata phe echi iphe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹³ "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-mekwa g'o to du iphe, ephe a-nodu akpata l'opfu phe. Vayinu phe taa miewka amimi. Ophu oshi figu phe amiewka mebyi. Oo-lakota ekwo. Iphe, mu shi nu phe be mu a-nakota phe."

¹⁴ "Bunaa gunu kparu iphe, anyi no l'eka-a nggujungguji owa-a? Unu dzukobenu g'anyi toko gbalaa gbaru lagbaa le mkpukpu ono, a kp'u-pheru igbulu mgburugburu ono je anodu l'eka ono laa l'iswi; kele Chipfu, bu Chileke anyi tu-buwaru l'anyi a-la l'iswi; bya eworu mini, e yeru iphe, egbu egbugbu woru chee anyi. O buru iphe, kparu iya nu bu l'anyi meru iya iphe-aji. ¹⁵ Anyi leru enya nchi-adu-doo; ophu o dudu iphe-oma, byaru anyi. Anyi lee enya teke e-me g'ehu du ike; o buerupho ebvu be eeye anyi. ¹⁶ Unme, inya ndu ohogu anyi, no le mkpukpu Danu ezi be a -gb'e l'eka-a anu. Teke oke-inya phe raaharu mijimiimii; ndu ali-a l'opfu awata anma pyaapyapya; kele ephe byaru g'ephe lwekota ali-a l'opfu; yee iphemiphe, no iya nu; mebyia mkpukpu le mkpukpu; yee ndu bu iya nu."

¹⁷ "Lekwa le-a; mu a-chiru ejo agwo ejo agwo yeru unu; mbu ogiji ogiji, adudu iphe, a-suru iya ederitaru. O buru agwo ono a-bya atagbushia unu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

¹⁸ Aphu-a, byaru mu nu-a ta
adukwa onye suru
mu aduta.

Meji tofuakwaru mu l'ime
onwomu.

¹⁹ Ngabekpodapho nchi numa
mkpu, ndibe mu echi;
mkpu, ephe gb'e l'ali,
du enya enya echi su:

"O du ge Chipfu ta anodu
le Zayonu to?"

?Onye Eze phe ono ta anodu
iya to?"

"Bu gunu meru g'o gude
ephe gude nteke phe
kpatsu mu iwe;
mbu nshi ono,
ephe

gwotaru l'ohozo ono,
adudu iphe, o bu ono?"

²⁰ "Teke akpataje iphe e meberu
l'alij bvukwaru;
Onanwu bvūwa;
ophu a dzoduru anyi."

²¹ Eshinu e gwewaru ndibe mu
arakabya bukwa mu be
e gwepyashiru.

Mu agukwa aphu;
teme ndzu-agugu nodu
agushi mu ike.

²² ?To dukpoda o bvū-etete,
du l'alij Giladu?

?O du g'o to dukpoda onye
eme o bvū l'eka ono?

?Bukwanu gunu meru g'o gude
ophu onwo ono,
aba ndibe mu ono akadū
phe mma?

9 O du g'a su l'ishi mu bu
nggele, mini shi asoshihu.

Enya mu buru eka enya-mini
futaru!

Mu gege anoduepho ara
ekwa eswe l'enyashi
k'egbushi,
eegbushi ndibe anyi.

² O du g'a su le mu nweru
eka ndu ije akwaje
l'echiegu;
me mu ahaepho ndibe
anyi;
mbu tūgbukpoepho lufuru
phe;
kele e phe erikota ogori
g'e phe ha;
ndu kuru l'eka ono
bukota ndu egudedu
ire phe eka.

³ E phe ekweje ire phe g'onye
kweru apfu gude agba
uka agbagba.

O to bu du ire-lanu be e phe
gude atu okoo l'alij-a.

"E phe eshije l'eme iphe-eji

owa-a daba l'eme ọzo;
 ọphu ẹphe amadu onye
 mu bu."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bu ono.

⁴ Sụ-a; onyenonu kpakwaru
 ndu ẹphe l'iya eshi
 ọnyà l'aphara!

Ọphu unu akpọkwaru obu
 yeru unwune unu
 unwoke; kele nwoke,
 yele nwibe iya bu
 nwune agbakwaru
 iya ẹregede.

Teme iphe, bukpo onye
 unu l'iya eshi ọnyà
 buru onye mgbamu.

⁵ Ọnyà ọdu agbaru
 onye yele iya eshi
 ẹregede.

Ọphu ọ dudu onye
 epfuje ire-lanu.

Ẹphe tukuraru zia ire
 phe adzu uka.

Ẹphe mewaru iphe-ẹji
 jasụ ẹphe tuhu
 onwophe ayi.

⁶ Ọ buepho l'unu bu
 l'echilabo ẹregede.

"Ẹphe gude agba
 ẹregede ono jika
 amaru onye mu bu."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁷ Ọo ya bu le-a; wakwa iphe,
 Chipfu, bu
 Ọkalibe-Kakota-Ike
 eepfu baa:

"Lekwa; mu a-hukwa phe
 ama; nuchaa phe anucha;
 kele-a; ?bubaa gunu ozo
 be mu e-meba le k'iphe-ẹji,
 ndibe mu eme?"

⁸ Ire phe bu apfu, egbu
 egbugbu.

Ẹphe anoduje epfu opfu
 l'ẹregede.

Onyemonye nọdu
 egudeje ire
 mecha-mecha epfu
 eyeru nwibe iya;
 o bekwanụ l'o gude
 obu iya agbaru iya
 ọnyà.

⁹?Mu ta ahùshi phẹ ahùhù

iphe ono,
 ẹphe eme ono tọo?

?Mu te emelatahị phẹ iphe,

ẹphe meru mu;
 mbụ ndu alị-a tọo?"

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bụ ono.

¹⁰"Mu a-kwashị ẹnya-mini;

kpọo mkpu-ẹkwa
 l'opfu-ẹhu úbvú úbvú.

Mu abya agụa aphụ irwu

ẹswa, dụ l'echiegu;
 kẹle ọ kpọshihuwaru nkụ;
 ọphu ọ dudu ndu
 eshiswetajekwadu iya nụ;
 ọphu ọ duedu onye
 anụmaje ọrà eswi l'ẹka
 ono.

Ụnwenu, ephe l'eli

phekashihuwaru;
 ụnwenu gbakashihu."

¹¹Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

"Jierúsalemụ bẹ mu e-me

g'ọ bụru ikpọzu;
 ẹka nkụta-ọswa e-buru.

Mu jekwa e-mekwaphọ gẹ

mkpụkpu lẹ mkpụkpu,
 nọgbaa l'alị ndu Jiuda
 bụru ochobu;
 k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu onye
 ebu iya ebubu."

¹²?Denu onye bụ nwoke, maru iphe kẹ g'iphe-a doo ya ẹnya? ?Bụ onye bẹ Chipfu ziru iphe k'ọphu bụ l'ọo-dụ ike kọo ya g'o doo ẹnya? ?Bụ ọnu meru g'o gude e mebyishia alị-a woru iya tọgbo ophorokpo g'echiegu, a ta adudu onye aghajẹ iya aghagha?

¹³Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ọ kwa iphe, kparụ iya nụ bụ l'ẹphe gbadoru eme iphe, mu tọru l'ekemu, bụ ọphu mu tọru doberu phẹ. Ẹphe te emeduru iphe, mu sọru g'ẹphe meje; ọphu ẹphe angaduru nchị l'ekemu mu. ¹⁴ Ọ bụ-chiaru iphe, ẹphe jeru etsoru bụ ẹjo ọkpoma phẹ. Ẹphe jeru awata agwọ nshi, bụ Balụ, bụ iphe,

ndiche phẹ ziru phẹ. ¹⁵ Ọo ya bụ ị-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa; mbụ Chileke ke ndu Ízurelu: Lekwa; mu e-me ndu-a g'ẹphe ria nri, atso ilu. Mu emee phẹ; ẹphe angụa mini, e yeru iphe, egbu egbugbu. ¹⁶ Mu a-chikashi phẹ g'ẹphe dzuru ohamoha, bụ ẹka ẹphe ta majeduru; ophu ndiche phẹ amajeduru iya. Ọzo bụ l'ọo ogu-echi bẹ mu e-gude chia phẹ jasụ mu emebyishibebe phẹ."

¹⁷ Wakwa iphe, Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
eepfu baa:

"Unu rinaa ya ariri nta!

Unu kunaa unwanyi,
akàjẹ akàkà ẹkwa
g'ẹphe bya!

Unu zikwaa g'e kua ndu
ophu kachaa ara
ẹkwa ẹrengete
g'ẹphe byakwapho!"

¹⁸ "G'ẹphe bya ẹwegwa bya
akarụ anyi akàkà ẹkwa
jasụ ẹnya-mini awata anyi
aso gborogboro l'ẹnya;
mbụ g'ẹnya-mini nọdu
awụ anyi gbukugbuku
l'ishishi ẹnya."

¹⁹ Aanukwa akàkà-ẹkwa,
aaka ị Zayonu ẹka
ẹphe ara sụ:

"Waa g'e mebyishiru anyi!
Waa g'iphere anyi habe shii!
Anyi hafutajekwa alị anyi-a
kele ọlo anyi bẹ e
mebyishichawaru."

²⁰ Nta-a bụ ị-a; unube
unwanyi;
unu nụmakwa
Opfu Chipfu!

Unu saa nchị numa opfu,
shi iya l'onu!

Unu zikwa unwada unu
g'aakajẹ akàkà ẹkwa!
G'onyenonu zia nwibe iya
g'eechije mkpu ẹkwa!

²¹ Onwu shiwaa ị windo-ọlo
anyi pyobata
bya abahụ l'ẹka anyi meru;
ọ nguru anguru.

Ọ bapfu unwegirima l'etsuzo;
bya emee ophu

unwokoroby
edzukoedu
l'edupfu-oha.

²² Pfu sụ: "Wakwa iphe,
Chipfu epfu:

Odzu unwu-eliphe l'a-daka
ge nshij l'oma-egu;
g'eka e gburu ereshi;
eswa iya wushiru;
ophu o dudu onye
achikobe iya nu."

²³ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

"G'onye maru iphe te
egudekwa mmamiphe
iya kua onwiya!

Ophu onye okpehu du
egudekwa okpehu iya
kua onwiya!

Ophu onye nweru iphe
egudekwa iphe,
o nweru kua onwiya!"

²⁴ Ochia l'onye achọ aba abaa;

bụ iphe, oo-gude aba
abaa bụ;

le mu doru iya enya;

teme o maru mu ree;

mbụ maru le mu bụ Chipfu;

le mu emeje iphe-oma;

bya ekpe ikpe,

pfuru oto;

bya egoshi le mu

pfuberekoto.

O buri l'eliphe be mu

emekota iphe ono;

kele o bukota iphe,

ememe iya aduje

mu ree.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Lekwa; mboku abyakwa, bu mboku, mu a-nu phe aphu; mbu ndu e buru ubu-
vu l'ehu kpoloko; ²⁶ mbu ndu Ijiputu; yee ndu Jiuda; waa ndu Edomu; waa ndu Amonu; waa ndu Mowabu;
mekpoo iphe, bukpuo ndu bukota l'echiegu; mbu ndu akpuje ishi dabunuka iya adabu. Kele ohamoha ono
g'ephe ha te ebuduru ubvu ililekpoo; teme je akpaa le ndu Izurelu l'ophu te ebukwarupho ubvu l'ime obu phe."

Chileke yee nshi

10 Unu numakwa iphe, Chipfu epfu anu unube onu-ulo Izurelu! ² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

“Unu ta anwụkwa iphe,
 ndu ọhamoha eme;
 ọphu iphe-ọhubama,
 emeshi l'akpaminigwe
 eyekwa unu ebvu.

A makwaru-a l'udu iphe ono
 eyekwa ndu ọhamoha
 ono ebvu;

³ kele omelali ndu ono bu
 iphe, adudu iphe, ọ bu.

Ephe egbutaje oshi l'oswa;
 ndu eme ọna abya egude
 ayoo phe pyia ya.

⁴ Ephe abya egude
 mkpola-ochaa me
 mkpola-ododo gude
 mee ya ọna.

Ephe abya egude ọngu;
 yee nggu kpobe iya
 g'ọ to mịnga amịnga.

⁵ Nshi phe ono du ge
 nwanggiri-utobo,
 e keberu l'eka a koru
 iphe;
 mbu l'o too pfudu opfu.

Ọ buru apata be aapataje iya;
 kele o to jedu ije.

Unu ta atsujekwa iya ebvu;
 kele o to mekajekwa iphe;
 ọphu ọ dukwa iphe, du ree,
 oomeje.”

⁶ Ọ to dukwa onye du ge gube
 Chipfu.

I paru eka; teme epha ngu be
 ike du.

⁷ Bu onye bu onye tege
 anodudu atsụ ngu
 ebvu;
 gube eze ọhamoha?

Ono bukwa iphe,
 rwuberu ngu nu.

L'iphe, bukpuo ndu
 mmamiphe,
 nokota l'ọhamoha;
 mekpoo l'iphe,
 bukpuo ali-eze phe

I'ophu bẹ ọ tọ
dụkwa onye dụ gẹ ngu.

⁸ Ẹphe bụkota ndu enwedu
egomunggo bya aburu
ndu eswe.

Iphe, ezi phẹ iphe bụ ntẹkpe,
a pyiru l'oshi,
adudu urwu, ọ barụ.

⁹ Ọo mkpọla-ọchaa, e tsuru
ọngu bẹ e jeru eshi ẹ
mkpukpu Tashishi
wota bya;
yẹe mkpọla-ododo,
e jeru ewota ẹ mkpukpu
Ufazu, bụcha iphe,
ndu eme ọna;
yẹe ndu akpuzu kpuru.

Nshi ono bẹ a chitaru uwe,
dụ urwukpu-urwukpu;
yẹe ọphu dụ uswe-uswe
woru yee.

Iphe ono bụkotaru iphe,
ndu maru eme ọna
meru dobe.

¹⁰ Obenu ẹ Chipfu bụ iya bụ
ọkpobe Chileke.

Ọ bụ iya bụ Chileke,
dzụ ndzụ.

Tẹme ọ bụru iya bụ Eze,
a-ọ jasụ l'ojejeje.

Ẹhu -nọdu egbu iya egbu;
eliphe l'ophu anmahụ
pyaapyaapya;

ọphu ndu ọhamoha adudu ike ata nshi anata oke-ẹhu-egbu iya.

¹¹ "Wakwa iphe, ii-pfuru phẹ baa: Agwa-a, abudu l'ọo phẹ meru igwe; ọphu ọ bụdu phẹ meru eliphe-a bẹ e-mechakwaa laa l'iswi l'eliphe-a; laa l'iswi l'imigwe."

¹² Ọo Chileke bẹ gude ike ẹka
iya mee eliphe.

Ọ bụru yẹbedua gude
mmamiphe iya tụa
ọkpa mgboko-a.

Ọ bụru yẹbedua gude
nkwamenya iya
phushi akpaminigwe.

¹³ Ọobujeru; o -dee edede
l'igwe; igwe ara ọrà.

Ọ nọdu emeje g'urwukpu
shi l'ẹka igwe беру alị
beru wata afuta.

Ọotuje egbigwe mẹ igwe
nọdu edze mini.

Tẹme ọ bụru l'ọba iya bẹ
ooshije ezi pherephere.

¹⁴ Onyemonye te nwedu
egomunggo;
ọphu ọ dudu onye kwaru
enya.

Iphe, bu ndu akpu uzu
mkpola-ododo g'ephe ha
bẹ iphere nshi phẹ
gudeakwaru.

Ntekpe, ephe meru tukoru
buru ughoshi;
g'ọ to budu l'ọtu unme
l'onwiya.

¹⁵ Ọo iphe, adudu urwu, ọ baru;
bya aburu iphe,
e gude agba mgbonu.

O -rwua teke Chileke e-kpe
ikpe bẹ nshi ono
a-bukotaru ọla-l'iswi.

¹⁶ Obenu l'onye ono,
bu okiphe oshilokpa
Jiekopu ono bẹ ta
abudu nno bu g'ọ du;
kele ọo ya bu onye
meru iphemiphe dobe;
mechaa mee ndu Izurelu;
mbu okpa-ipfu ono,
bu okiphe iya ono.

Onye ono bẹ epha iya bu
Chipfu;
bya aburu
Okalibe-Kakota-Ike.

Mgbu-ọnwu, e-mechaa bya nu

¹⁷ Unu kwakobekwa iphe unu g'unu alufu l'alị-a; unube ndu ono, ndu ọhogu unu nọ-pheru mgburugburu ono; ¹⁸ kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Nta-a bẹ mu a-gba ndu bu l'alị-a ke swaramu gbafulu mgba lanu. Mu emee phẹ ewere k'ọphu aa-kpu phẹ le ndu."

¹⁹ "Nshio mu; kele e mekaru
mu iphe!

Onwo, aba mu nu buru

emeta emeta!
 Ọle iphe, mu epfujelẹru-a
 onwomu bụ
 l'ọ bụwaa iphe-ememe,
 nọ swiru mu nụ;
 mu je l'ataru iya nshi.
²⁰ Ụlo-ẹkwa mu bẹ e
 mebyishiakwaru.
 Eri iya bẹ a tukoakwaru
 gbabushichaa.
 Ụnwu mu shiakwa mu l'ẹka
 gbakashihu;
 ọphu mu l'ẹphe anọedu.
 Ọ tọ dọedu onye ọphu
 phọduru nụ kẹ
 g'ọo-kpọberu mu
 ụlo-ẹkwa ọbu ọzo;
 ọzokpoonu g'ọ tọaru mu
 nwamkpu.”
²¹ Ndu eche anyi gẹ ndu eche
 aturu te nwedu
 egomunggo;
 ọphu ẹphe akpajẹedu
 Chipfu ishi.
 Ọ bụru iya meru g'o gude
 ọphu ọpete agbaẹduru
 phẹ;
 a chịa aturu phẹ nanụnanu.
²² Unu lekwa! Nzi ọbu
 abyakwaa.
 Mbụ oke ụtsú, e-shi l'ụzo
 isheli etsu abya.
 Oo-me alị ndu Jiuda l'ọ
 bụru ochobu;
 ẹka nkọta-ọswa e-buru.

Epfupfu, Jieremaya pfuru nụ Chileke

²³ Gụbe Chipfu; mu makwaru-a
 lẹ ndzụ amadụ ta
 abụdu nkiya;
 l'ọ tọ bụdu amadụ a-nọdu
 atụ-ziru onwiya ẹka
 ọo-zọ ọkpa.
²⁴ Jiko Chipfu; baaru mu mba!
 Ọ kwa g'i gude ikpe,
 pfuru ọto mee ya.

G'ọ tọ bụkwa teke ẹhu egbu
 ngu egbu; a nọnyakwa;
 i mee mu;
 ọphu ọ dọdu iphe,
 mu bụ.

²⁵ Tụ-koshi ọhamoha ono
 oke-ẹhu-egbu ngu;
 mbụ ndu ono,
 ekwedu nkengu ono.

Tụ-koshi iya ndu ono,
 te ekujedu ẹpha ngu ono;
 kele ẹphe riwaru oshilọkpa
 Jiéọpu ripyaa.

Ẹphe kewaru iya gburugburu
 gbẹshi;
 bya emebyishia alị iya,
 bụ ibe iya l'ọphu.

Ọgbandzu ono bẹ e mebyiru

11 Wakwa opfu, Chipfu pfuru nọ Jieremaya. Ọ sọru iya: ²“Nụmakwa iphe, e pfuru gude gbaa ndzụ ono; l'i wokwaru iya phọ je epfuaru ndu Jiuda; yee ndu bu lẹ Jierúsalemú. ³ Pfuaru phẹ sụ phẹ l'owa-a iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurẹlu epfu baa: Onye a tọru ọnu bẹ ọ bụ; mbụ onye te emedu iphe, ọgbandzu-a pfuru; ⁴ mbụ opfu ọgbandzu, mu tọru l'ekemu nọ ndiche unu phẹ teke mu dufutaru phẹ l'alị Ijiputu; mbụ teke mu dufutaru phẹ lẹ phoophoophoo ọku, agbazeje ígwè. Iphe, mu pfuru bụ: Unu meje iphemiphe, mu sọru g'unu meje; ọo ya bụ g'unu aburu ndibe mu; mbẹdua aburu Chileke unu. ⁵ Noo teke mu e-mekọta iphe, mu riburu ndiche unu phẹ nte lẹ mu e-me; sụ lẹ mu a-nụ phẹ alị, ẹra-eswi; yee manụ-ẹnwu jiru pyimu pyimu, bụ iya bụ alị-a, unu bu nta-a.”

Mu sụ iya: “Ọo g'ọ dọ; gube Chipfu.”

⁶ Chipfu bya asụ mu: “Raa ya arara l'alị ndu Jiuda; yele ọma gbororo Jierúsalemú: Unu ngabẹ nchị l'opfu, dọ l'ọgbandzu-a tsoo ya g'ọ dọ. ⁷ Eshi teke ono, mu dufutaru ndiche unu phẹ l'alị Ijiputu ono jasụ ntanụ-a bẹ mu shiẹkwapho lọta phẹ ẹka lẹ nchị; mu -lọchaa; mu alọbaa sụ phẹ: ‘Unu meje iphe, mu pfuru!’ ⁸ Obenu l'ẹphe ta angabeduru nchị; ọphu ẹphe eyeduru ọnu; ọ chia iphe, ẹphe meru bụ l'ẹphe tsoru ọkpoma-mgbashi, shi phẹ l'ẹjo ọkpoma phẹ ono. Ọ bụru iya bụ lẹ mu atọko ọtu-ọnu, dọkota l'ọgbandzu ono, mu sọru g'ẹphe tsoru; ẹphe jika l'ẹphe tee tsodu ono tọkota phẹ.”

⁹ Tọbudu iya bụ lẹ Chipfu asụ mu: “Ndu Jiuda yee ndu bu lẹ Jierúsalemú nọkobeakwa achiru mu ẹjo idzu.

¹⁰ Ẹphe laphuakwaru azụ je emeahaa iphe-ẹji, ndiche phẹ meru, bụ ndu jikaru l'ẹphe taa ngadụ nchị l'opfu, mu pfuru. Ẹphe tųgbuakwaru je agwọta ọbvụ ọzo, dọgbanu jeahaarụ iya ozi. Ndu ọnu-ọlo Ízurẹlu ẹphe lẹ ndu ọnu-ọlo Jiuda tųkoakwaru mebyia ọgbandzu ono, mu lẹ ndiche phẹ gbaru ono. ¹¹ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-mekwa g'oke iphe-ẹhuka dapfuta phẹ; ọphu ẹphe anahụkwa iya. O betakpọo ẹphe raku mu; mu taa ngakwaru phẹ nchị. ¹² Ndu bu lẹ mkpụkpu, nọgbaa l'alị ndu Jiuda; yee ndu Jierúsalemú l'e-je je araku agwa ono, ẹphe shi anọduje akpọru ụnwù-isensu ọku ono; ọle ẹphe tee yeduru phẹ ẹka ililekpọo; mẹ oke iphe-ẹhuka ono dapfue phẹ phọ. ¹³ Ọo g'unu nweberu mkpụkpu igwerigwe bụkwapho g'unu nweru agwa igwerigwe; unubẹ ndu Jiuda. Unu nwekwarupho ikpoto ẹnya ẹka unu doberu, unu a-nọdu akpọ ụnwù-isensu ọku; mbụ akpọ iya anụ agwa iphere ono, bụ Balụ; ẹnya ẹka ono dọkwapho igwerigwe g'etsuzo, nọ lẹ Jierúsalemú. ¹⁴ Gẹ gube Jieremaya te epfukwa nọ mu l'iswi ẹhu ndu-a; ọphu i chikwaru phẹ mkpu; ọphu i rwọkwaru phẹ arwọrwo; kele mu taa angakwaru phẹ nchị; m'ẹphe -kujee mu phọ oku; m'ẹphe -nọdu eje iphe-ẹhuka.”

¹⁵ “?Bụ gụnu bẹ ndu mu yeru obu eme l'eze-ulo mu; l'eka ephe l'ikpoto ndu ozo achi ejo idzu eme g'ephe chiru iya? ?Bụ anụ, dū nsọ a-kposhi g'a ta nū unu aphụ tọ? Ọ kwa teke unu eme ejo-iphe bẹ ẹhu anọduje atsọ unu ụtso. ¹⁶ Chipfu kuru ngu oshi olivu, abya pulapula; teme ọ nọdu amị mebyi, ama ntumatu l'ugbugba. Ọle ọo ọrà, igwe a-ra l'eka oke pherephere ezi bẹ oo-gude kpoo ya ọku; teme ekali iya agbakwashihu.

¹⁷ “Ọ kwa Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike, bụ onye dzarụ ngu nū bẹ tū-buru l'ii-mechaa buru ọla-l'iswi; noo kele onu-ulo ndu Ízurelu; yele onu-ulo ndu Jiuda mewaru ejo-ememe; shi egube ono kpatsu mu iwe; kele ephe jeru anọdu akpọ ụnwù-isensu ọku anụ Balụ.”

Aachiru Jieremaya ejo idzu

¹⁸ Eshinu Chipfu kpuharu ejo idzu, ephe achiru mu goshi mu bẹ mu maerupho iphe, ephe achi; kele teke ono bẹ o goshiere mu pho iphe, ephe eme. ¹⁹ Mu dūepho gẹ nwaturu, eme gelee, a kpụ eje egbugbu. Ọphu mu amakpodaro l'a chiwaru mu ejo idzu sụ: “Unu g'anyi mebyishia oshi ono yee mebyi iya. Unu g'anyi mee g'ọ chihu l'alị ndu dzụ ndzụ; k'ophu a ta abyadu anyatabaa epha iya.”

²⁰ Obenu le-a; gube Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike; gube onye ono, ekpeje ikpe, pfuru oto ono; teme i nọdu ahuje ọkpoma yee oriri ama; gẹ mu humanu eka jigwata ugwo iphe, ephe meru mu l'ishi phe; kele ọo gubedua bẹ mu e-doru g'ọ dūru mu.

²¹ “Ọo ya bụ le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'ehu ndu mkpukpu Anatotu, bụ ndu ono, achọ ndzụ ngu ono, bụ ndu asuje g'i ti gudehewa epha Chipfu epfu mpfuchiru; odumeka bẹ ji-nwuhukwa phe l'eka. ²² Ọo ya bụ l'owakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu baa: Mu a-nukwa phe aphụ. Ụnwokorobya phe bụ ogu-echi bẹ ee-gude gbushia phe. Ọ bụru egu e-gbushi unwu phe nwoke yee unwu phe nwanyi. ²³ Ọphu ọ dudu g'ọ ka mma l'o nweru nwa ndu aa-ha g'ephe phoduru phe. Noo kele mu e-me gẹ ndu Anatotu l'ophu lakota l'iswi; me o -rwuepho apha ono, aa-nụ phe aphụ ono.”

Jieremaya agụ aphụ

12 Gube Chipfu; ọ tọ dudu
teke i budedupho onye
pfuberekoto;
jasukpoo le gẹ mu echi
ngu opfu-a.
Ọle ọ bụ; mu e-pfukwaru ngu
pho k'ikpe, pfuru oto,
iikpeje.
Sụa; ?bụ gụnu kparu iphe,
upete agbaru ndu
ejo-iphe l'uzo phe?
Mbụ-a; ?bụ gụnu kparu iphe,
ehu aduje ndu e gudedu
ire phe eka guu?
² Ọo ngu dzarụ phe;
ephe gbaa ogbarabvu;
bya evua mīahaa amimi.
Ephe akpūjeru ngu l'onu
tekenteke.
Obenu l'o to rwujedu phe l'obu.
³ Obenu le mbēdua bẹ gube
Chipfu maru.

Ìihumaje mu; tẹme ì ọ̀du
 enyochajẹ ọ̀riri,
 mu arìru ngu enyocho.
 Kpọtanu phẹ kpọfu g'aturu,
 a kpọ eje egbugbu!
 Wonuru phẹ dobe iche
 kwabẹru mbọku,
 aa-phụ phẹ!
 4?Bụ jasụ teke ole bẹ alì a-gụ
 aphụ gụ-beru; mbụ ẹswa,
 nọgbaa l'alì
 akpọshihukota nkụ?
 Ọ bụru iphe, kparụ iya nù bụ
 lẹ ndu bu iya nù bụ
 ndu eme ẹjo-iphe;
 o mee ụnwu anụ mẹ ụnwu
 ẹnu; ẹphe lakọta l'iswi.
 Ọphu kachaakponu bụ lẹ
 ndu ono bụ iphe,
 ẹphe epfu bụ:
 "Ọ tọo hụmakwa iphe,
 e-mechaa mee anyi."

Ọnu, Chileke yeru

5 "Ọ -bụru lẹ gụ lẹ ndu gude
 ọkpa gbaru ọso;
 ẹphe lọo ngu phelephele;
 bụ-chia ndu ọphu gude
 ìnya bẹ gụ l'ẹphe sùru
 atutu?
 Ọzo bụ lẹ-a; ọ -bụru l'upfu
 adu ngu l'alì,
 adudu iphe dụ iya nù;
 ?denu g'ii-shi mekọta
 iya l'ọswa ono,
 nọ lẹ mgboru ẹnyimu
 Jíódanu ono?
 6 Mbụ-a; unwune ngu nwoke;
 mbụ ndu unu ẹphe shi
 l'unuphu lanụ;
 ẹphebedua deru ngu
 ye g'e gbua.
 Ẹphe woliru olu ara g'e mee
 ngu iphe,
 a-tsuru ngu nù.
 Ba adakobekwa phẹ;

m'obeta ẹphe ọdu
 ẹpfuru ngu ọpfu
 ọma!"

⁷ "Mu gbadowaru ndu ọnu-ọlo mu.

Mu gwọbewaru ndu ono,
 bu okiphe mu ono.

Ndu ono, du mu l'obu ono
 be mu yeakwaru l'eka
 ndu ọhogu phe.

⁸ Okiphe mube Chileke ono

byaakwaru bya adu
 mu g'oduma, bu l'oswa.

Ọonoduje agboru mu ọja.

Ọ buru iphe ono meru
 g'o gude ọ du mu ashị.

⁹ Ndu ono, bu okiphe mu ono;

duwaa mu g'enu,
 voru kidikidi,
 bu ẹnu, erije anu ẹnu ọzo;
 unwu-enu ọzo
 erijekwapho anu ibiya
 no-pee ya mgburugburu
 abya iya etso ọgu.

Ẹphe je atuko iphe,

bukpoo anu,
 bu l'egbudu rwukoo
 g'ẹphe bya avua anu
 iya kpatakpata!

¹⁰ Ikpoto ndu eche aturu

mebyishiwaru
 opfu-vayinu mu.

Teme ẹphe gude okpa zoo

opfu mu pyakapyaka.

Ẹguru opfu mu ono be

ẹphe meru;
 ọ buru echiegu,
 dabiyu ke mmanu.

¹¹ E meru iya; ọ buru

okorobo-egu.

Eshinu ọ bu okorobo-egu;

ọ gahaa aphu
 rakuahaa mu.

Mbu l'alj ono l'ophu be

e meru;
 ọ buru okorobo-egu;
 ophu ọ dudu onye

akpa iya ishi.

¹² Ndu mgbupya zeru

gbiigbiigbi bya

asopyabe nggeregede,

nogbaa l'echiegu.

Ogu-echi Chipfu e-shi l'ishi

ali-a ishi lanu súa

nemadzú pyaapya

jasu l'ishi iya ophuu;

ophu o dudu m'onye lanu,

ehu adu guu.

¹³ Epe kuru witi; ole iphe,

ephe mechaaru kpata

bu obvu obvu.

Epe sekashiru onwophe

l'akanya;

ole o to dudu iphe,

ephe setaru.

Iphere iphe, epe kpataru

l'opfu phe nodu

aduje phe.

O buru eka ehu egbu Chipfu

eghu."

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "O -buru ke ndu iwe ono, bu obutobu mu ono g'ephe ha; mbu ndu ono, denyiru eka l'okiphe, mu heru ndibe mu, bu ndu Izurelu g'o buru okiphe phe ono; lekwa le ndu ono be mu e-phefu ephefu l'ali phe. Mu abyakwapho ephefu ndu Jiuda g'ephe ba nhe l'echilabo phe. ¹⁵ Teke mu pefuchaeru phe pho; mu abya aphuru phe obu-imemini; duphutachaa phe azu nanunanu g'ephe haa; g'ephe lwaphuta azu l'okiphe phe ono; ¹⁶ gude epha mu riaha angu su: 'Eshinu Chipfu no ndzu g'o no iya-a'; egube ono, epe shiwaa zia ndibe mu epe shi egudeje agwa, bu Balu eri angu ono; be epe a-ngukwaru anguru l'echilabo ndibe mu. ¹⁷ Obenu teke o bu l'o nweru oha, ete ekwedu ngabe nchi be mu e-phefukpoe phe pho rengurengu woru phe mebyishia. Nokwa iphe, Chipfu epfu."

Akpọ ọchaa, eke l'upfu

13 Wakwa iphe, Chipfu epfu anu mu baa: "Tugbua je azu akpo-upfu, e meru l'ekwa ocha kebe l'upfu; ole g'i ba tsekwa iya le mini." ² Mu byanu eje azu akpo-upfu ge Chipfu pfuru; bya ekebe iya l'upfu.

³ Noo ya; Chipfu byakwa bya epfuru opfu yeru mu k'ugbo ebo su mu: ⁴ "Wota akpo-upfu ono, i zuru ono, i we l'upfu ono; gude iya je l'enyimu Yufuretu je edomia ya l'ogba, du l'eze mkpuma." ⁵ Mu tugbukwa je elibe iya le mgboru enyimu Yufuretu ge Chipfu ziru mu.

⁶ A nekwapho ujiku olemole; Chipfu su mu: "Tugbua je l'enyimu Yufuretu je avota akpo-upfu-a, mu suru g'i je edomia-a." ⁷ Noo ya; mu tugbunaa bya ejee l'enyimu Yufuretu je avota akpo-upfu obu; mbu je ewofuta iya l'eka mu shi domia ya; obenu l'o mebyishihuwaru; ophu o dudu iphe, o du ree ememe m'ilile.

⁸ Noo ya; Chipfu byakwa bya epfuru opfu yeru mu su mu: ⁹ "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Nokwa ge mu e-mebyishi eku-onwonye ke ndu Jiuda; yee oke eku-onwonye ke ndu Jierusalumu. ¹⁰ Ndu-a, bu ndu ejo-iphe-a, bya aburu ndu jikaru l'ephe taa ngadu nchi l'opfu mu; ndu bu iphe, epe anoduje eme bu iphe, shi phe l'ejo okpoma phe ono. O buru agwa ozo be epe anoduje etso; ejeru phe ozi; abaru phe eja. Ndu ono bu g'akpo-upfu-a du-a bu g'ephe a-du; mbu l'o to dudu iphe, epe a-du ree ememe m'ilile; ¹¹ kele o g'akpo eke l'upfu eke-

jeru l'upfu nemadzụ-a bụ gę mu meru ndu Ízurelu; yele ndu Jiuda l'ophu ęphe keru mu jimumu l'ęhu. Ọo ya bụ g'ęphe a-buru ndibe mu; tẹme mu egude phe nweru ępha; l'aaaja mu ajaja akwabę mu ùbvù. Obenu l'ęphe ta angaduru nchị. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

Akpọ-mẹe

¹² “Pfuaru phe sụ phe lę-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Chileke kę ndu Ízurelu: ‘Iphe, bụkpoo akpọ-mẹe l'ophu bę ee-yejikọta męe.’ Teke ęphe sụru ngu: ‘?Anyi ta amahaada l'ee-yeji męe l'akpọ-męe?’ ¹³ L'ị sụ phe-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-me gę męe wata atsụ iphe, bụkpoo ndu bu l'alị-a l'ophu; je akpachaa lę ndu bụ eze, bụ ndu nọ l'aba-eze Dévidi; mę ndu bụ uke; mę ndu mpfuchiru Chileke; mękpoo iphe, bụ ndu bukọta lę Jierúsalemụ l'ophu. ¹⁴ Mu e-nwuta phe je atụpyabe nwibe phe; mbụ ndu bụ nna; mę ndu bụ nwa nwoke. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu taa yoduru phe ọshi; ọphu mu aphuduru phe obu-imemini; ọphu mu emeduru phe eze-ipe-oma kę gę mu haa gę mu te emebyishi phe.”

Eye ebvu akpụ lę ndzụ

¹⁵ Unu nụmakwa;

unu ngabękwa nchị!

Unu te ejekwa eku onwunu

ekuku;

kęle Chipfu pfuakwaru iya

g'ọo-dụ.

¹⁶ Unu kwabę Chipfu,

bụ Chileke unu úbvú!

Ọdumeka bę oo-mekwa

g'ọchii gbaa.

Tẹme ọpfu akpọ ngu l'ọkpa

l'eli úbvú ono,

agbakọta ọchii ono.

Iphe, unu ele ęnya iya

bụ ìphóró;

ọle oo-me iya l'ọoburu

onyonyo ọnwu.

Tẹme l'ọogbanwee ya;

mee ya l'ọ gbahụ tsụkiribaa.

¹⁷ Obenu lę teke ọ bụ l'unu ta

angadu nchị

bę mu a-ra ękwa lę mpya;

kęle unu kunukaru

onwunu.

Mu e-gude ęnya mu raa ękwa

raghee ya araghe.

Ęnya-mini asọ mu

gborogboro l'ęnya;

kęle ọnwu-aturu Chipfu bę

aa-kpụ lę ndzụ.

¹⁸ “Karụ eze; yele nyee iya, bụ eze-nwanyị sụ phe-a: Unu shikwa l'aba-eze unu nyizeta; kęle okpu-eze unu ono, egbu nwịinwii ono e-mechakwaa dafuchaa unu l'ishi! ¹⁹ Iphe, bụ mkpukpu, nọkota l'echięgu ndọhali bę aa-gụ-

chishicha agụ-chishi; ọphu ọ dudu onye sụru iya agụha. Ndu Jiuda l'ọphu bẹ aa-kpukota laa alị ẹka ọzo; mbụ kpukota phẹ g'ẹphe hakota."

²⁰ Palikpödapho ẹnya apali hụma ndu shi l'ụzo isheli abya. ?Denu ikpoto aturu ono, e yeru ngu l'ẹka ono; mbụ aturu ono, i shi gude eku onwunu ono? ²¹ ?Bụ gunu bẹ ii-pfu mę ọ -chitaepho ndu ono, i shi dobesu l'ẹphe bụ ọkpobe ọnyà ngu ono bya achiru dobe; ẹphe bụru ndu-ishi ngu phẹ? Tọo watadu ngu eme ẹhuka g'ime emeje nwanyị, dụ ime-a? ²² Ọzo bụ; teke i jiru onwongu aji sụ: "Bunaa gunu meru g'o gude iphe-a mee ngu?" Iphe, kparụ iya nụ bụ l'iphe-ẹji ngu parụ ẹka. Noo g'o gude a jia ngu uwele; woru ngu agada pakaa. ²³ Onye Kushi; ?ọo-dụ ike gbanwee akpọ-ẹhu iya? Tọo agụ; ?ọo-gbanwe mkpọ ono, ọ chiru l'ẹhu ono? Nokwaphọ gẹ gube onye ẹjo-ememe kwowaru ẹhu ta agbanwekotadu iya eme iphe, dụ ree. ²⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Mu e-mechaa phukashia ngu g'onye aphukashi ẹswa ereshi, pherephere, shi l'echiẹgu ezikashi ezikashi. ²⁵ Noo oke iya nkengu bụ ono; mbụ okiphe, mu tų-buhawaru doberu ngu. Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'unu zoharu mu je akpọru obu yeru agwa, ata abudu ire-lanụ. ²⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; mu a-ji ngu uwele; phuta uwe ngu kpube ngu l'iphu; k'ọphu aa-humakwanu iphe ono, emeje g'iphere dų ngu ono.²⁷ Mu humaru ogori, iiri; yee mijiimii, jin-oduje ara agba ala l'eme ẹjo-ememe; mbụ ukpara ono, ijiba; ọphu iphere adudu ngu ono! Mu humakotaak-waru ahuma ahuma, jinoduje eme l'eli úbvú; mę ọphu jinoduje eme l'ẹgu. Nshio gube Jierusalemu! ?Bụ jasụ teke ole bẹ ji-dų-beru inyinyi?"

Anwụ a-kpọbe; unwu abya; ogu-echi etso iya

14 Wakwa opfu, Chipfu pfuru Jieremaya k'anwụ-akpọbe ono:

² "Ndu Jiuda agukwa aphụ.

Mkpukpu, nokota iya nụ

gbajoshihukota

agbajoshihu.

Ephe nodu ara ẹkwa l'opfu

ẹhu alị-a.

Teme a nodu echikwaphọ

mkpu lẹ Jierusalemu.

³ Ndu a maru ẹpha phẹ ziru

ndu-ozì phẹ g'ẹphe je

ekuta mini.

Ephe je l'obvu-mini;

ọphu ọ dudu mini,

dų iya nụ.

Ephe parụ ite phẹ

l'ophorokpo lwa.

Iphere dų phẹ;

teme meji tofuwa

phẹ.

Ephe woru iphe kpuchia ishi

l'ẹka iphere dų phẹ.

⁴ Alị gbaakwaru ọru;

kele igwe te edzeduru mini

wushi iya.

Iphere gude ndu akọ opfu.

Ephe woru ẹka kpubegbaa

l'iphu.

⁵ Mbụ je akpachaa lẹ ne ele,
bu l'ẹgu
gbaghachaa ru ụnwu,
ọ nwuru k'òphúú;
ẹka ọ tọ hụmaduru ẹswa,
ọo-ta.

⁶ Nkapfụ-igara-ọswa pfụchaaru
lẹ nggeregede
atụ pẹpuphepfe gẹ
nkuta-ọswa.

Enya gbahụkota pẹ ọchii
kele ọ tọ dudu ẹka ẹphe
a-nọdu taa nri."

⁷ "A makwaru-a l'iphe-ẹji,
anyi meru agba anyi ekebe;
ọle gube Chipfu;
menaa iphe;
g'ẹpha ngu apfuru;
kele anyi lawaru azu lamihu;
teme anyi mewaa ngu
iphe-ẹji.

⁸ Gube onye bu ngu bu ẹka
enya ndu Izurelu du;
onye adzọtaje pẹ
nu m'ẹphe -nọdu
eje iphe-ẹhuka.

?Denu g'o gude i bya adu
g'i byaru abyabya l'alị-a?
Mbụ i bya adu g'onye ije,
l'a-nọ ẹnyashi lanu
kpoloko.

⁹ ?Denu g'o gude i du ge
nwoke, a turu l'upfu;
g'onye ike ọgu du;
obenu l'ike ta adudu
iya ke g'ọ dzọo ndzu?
Gube Chipfu;
anyi lẹ ngu tükonuru
nọdu.

Teme anyi nọdu aza
ẹpha alaru ngu.

Ta agbadoshinu anyi!"

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ẹhu ndu-a: "Iphe, aduje pẹ ree shii bu aghaphe. Ẹphe te esedejedu ọkpa pẹ. Ọo ya bu lẹ mu taa natadu pẹ. Ọo nta-a bẹ ọo bya anyata ẹjo-iphe ono, ẹphe megbaberu ono; bya ahụa pẹ ahụhù k'iphe-ẹji, ẹphe meru."

¹¹ No iya; Chipfu bya asụ mu: “Te pfukwa g'ọ duru ndu-a lẹ ree. ¹² A makwaru-a l'ẹphe aswijeru Chileke ẹgu; obekwanu lẹ mu ta angadu nchị l'ẹkwa, ẹphe ara. A makwaru-a l'ẹphe egweru mu ngweja-akpọ-ọku; bya egwekwaru mu phọ ngweja-nri. Obenu lẹ mu taa natadu iya. Ọ bụ-chia iphe, mu e-me bụ lẹ mu e-gude ogu-echi mebyishia ndu-a. Mu egude ọkpa-nri; yee ẹjo iphe-ememe mebyikwaa phẹ phọ.”

¹³ Ọ bụru iya bụ lẹ mu asụ: “Gube Nnajiuphu, bụ Chipfu; ndu mpfuchiru Chileke anọdujeekwapho epfuru phẹ sụ phẹ l'ẹphe taa ahụmakwa ogu-echi ahụma ophu; ophu ẹgu emekwa phẹ. Mbụ lẹ gube Chileke e-me gẹ nchị dụ phẹ doo nọ ọdu l'alị-a.”

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Chipfu byakwa bya asụ mu: “Ndu mpfuchiru ono gudekwa ẹpha mu adụ ụka. Ọ tọ bụkwa mbèdua ziru phẹ g'ẹphe bya; ophu ọ bụkwa mbèdua turu phẹ ẹka; ophu ọ dụkwa iphe, mu pfuru nụ phẹ. Mp-fuchiru, ẹphe epfu anụ ngu bụ ọphulanya ẹregede. Ẹphe nọdu agba ẹja, adudu iphe, ọ bụ; yee iphe, ẹphe rị-taru l'ọkpoma phẹ. ¹⁵ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ẹhu ndu mpfuchiru ono, gude ẹpha mu epfu ono; mbụ ndu abudu mbèdua ziru phẹ g'ẹphe je; ẹphe je anọdu epfu sụ l'ọ tọ dudu ogu-echi; ọzoo ẹgu, byaru edenyi ndu alị-a ẹka. Ndu mpfuchiru ono l'onwophe bẹ bụ-a ogu-echi ono; yee ọkpa-nri ono e-mechaa mee g'ẹphe laa l'iswi. ¹⁶ Teme ndu ono, ẹphe epfu anụ ono bẹ ee-mechaa tuphaa etuphaa l'oma gbororo Jierúsalem; ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ọkpa-nri ono; yee ogu-echi ono. Ọphu ọ dudu onye a-dụkwadunu kẹ g'o lia phẹ elili; ọzoo lia nyee phẹ; ọzoo nwa phẹ nwoke mẹ kẹ nwanyi. Aphụ, rwuberu phẹ nụ bẹ mu a-wụ phẹ l'ẹhu.”

¹⁷ Ọo ya bụ lẹ-a; pfuru iphe-a
yeru phẹ:

“G'ẹnya-mini sọkwa mu
gborogboro l'ẹnya
eswe l'enyashi
mkpụrumkpuru.

Ndu mu a-nọdu araru ẹkwa
ono bụru nwada mu
ono,
adudu nwoke jepfujeru
iya nụ ono;
mbụ ndibe mu ono;
kele onwo,
aba phẹ nụ dụ ẹjo ẹji.

Ọ bụru pyaapya bẹ e chiru
iya.

¹⁸ Teke mu bamiru l'ime
ọha ono;
mu ahụma odzu ndu e
gude ogu-echi gbua.

Teke mu bahuru lẹ mkpụkpu
phẹ; mu ahụma iphe,
ọkpa-nri mebyishiru.

Ndu uke mẹ ndu mpfuchiru
Chileke tukoakwaru
lashia alị ẹka ẹphe amadu.”

¹⁹ ?Ọ dụ g'ị jikawaru Jiuda
jikaghaa tọo?

?Tọ duedu iphe, ị guberu

Zayonu tọo?

?Denu g'o gude i meka anyi
iphe, ta akpohudu
akpohu?

Anyi leri ẹnya nchi-adu-doo;
ofhu o dudu iphe,
du ree byaru anyi.

Anyi lee ẹnya teke ee-me
g'ehu du anyi ike.

O buerupho ebvu be a gbenu
eye anyi.

²⁰ Gube Chipfu; ejo-iphe,
anyi emegbabe rwuakwaru
anyi l'ehu; yee ikpe,
nmaru nna anyi oche
phe.

Anyi meakwaru ngu iphe-eji
eviya kpọ.

²¹ Jiko ta agbadokwa anyi;
g'epha ngu apfuru!

Te ewokwaru aba-eze ngu ono,
du biribiri ono hua
l'al!

Nyatakwa ogbandzu anyi
le ngu!

Te emebyikwa iya!

²² ?O nweru nshi nshi ono,
nogbaa l'ohamoha ono,
adudu iphe, o bugbaa ono;
?o nweru ofhu aduje ike
dzee mini?

Mbu-a ?bukponu igwe
alwaje g'o ka mma l'oo
yegeyege mini?

Waawakwa. Oo gubedua;
mbu gube Chipfu,
bu Chileke anyi.

Oo ngu bu eka ẹnya du anyi;
kele oo ngu emekota
iphemiphe ono.

15 Tọbudu iya bu; Chipfu bya asu mu: O to dukwa m'obeta Mosisu yee Samelu bya apfuru mu l'iphu; uche mu taa lakubeekwa ndu-a. Chifukpoe phe pho achifu l'iphu mu! Haa phe g'ephe je! ² Teke ephe jiru ngu su: ?Bu awe be anyi a-la? Su phe-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Ndu a tubuwaru l'oo anwuhu
e-gbu phe;
bu anwuhu e-gbu phe.

Ndu a tubuwaru l'ee-gbu

l'ogu-echi;

l'e gbua phẹ l'ogu-echi.

Ndu a tubuwaru l'ọo ẹgu

e-gbu phẹ; ẹgu egbua

phẹ.

Ndu bụ lẹ ndzụ bẹ aa-kpụ

phẹ;

l'a kpụa phẹ lẹ ndzụ.

³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-zi uzi omeliwe ẹno g'o je emee phẹ l'iwe. Ogu-echi a-nọdu egbu egbugbu; nkụta aloo phẹ wuruwuru; ụnwu-enu, ephe l'eli; yẹe ụnwu anụ kẹ mgboko avụkaa anụ phẹ; mee phẹ omeliwe.

⁴ Mu e-me phẹ g'ẹphe bụru ndu alị-eze ụnwu-eliphe l'ophu a-nọdu asọ oyi. Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ iphe, Manáse meru lẹ Jierúsalemu. Manáse bụ nwa Hezekáya; tẹme ọ bụru eze ndu Jiuda.

⁵ Gbẹ Jierúsalemu; ?bụ onye

a-yọkpooru ngu ọshi?

?Bụ onye a-gụchiru ngu aphụ?

?Bụ onye a-dụkpoo ike

pfụcha jia sụ:

?Denu g'ọonwuru ngu?

⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Ị gbadowaru mu; laahaa azụ

azụ.

Ọo ya bụ lẹ mu a-zụ ngu ẹka

gburumu woru ngu

mebyishia.

Ọphu ọ dọdu iphe, e-me

gẹ mu phụaru ngu

obu-imemini.

⁷ Mu e-gude ajakpa phụchaa

phẹ aphụcha

l'ọnu-abata ọnu-abata

mkpụkpu lẹ mkpụkpu

ono.

Mu abya egbua phẹ

mgbu-ọnwu;

mbụ l'e-me ndibe mu ẹphe

abụru mkpurupyata;

noo kẹle ẹphe ta

agbanweduru ọzo phẹ.

⁸ Ụnwanyi phẹ, ji phẹ anọedu

bẹ mu meru ẹphe ka ẹja,

nọ l'agụga eze-enyimu

igwerigwe.

Eswe kee ẹbo mu wobata

omeliwe gude dapfu ne,

nwuru ụnwokorobyia

phẹ.

Mu bya emee iphe anọ yọkoo;

yẹe iphe ndzụ-agụgu;

tụ phẹ l'ụzorehu."

⁹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Ne nwanyi, nwutaru

ụnwegirima ẹsaa

meerupho yereketeke

tụ-buhuepho unme

atụ-buhu.

Enyanwu nkiya rịba lẹ teke

bụkwadu echi eswe.

E meru iya iphe-iphere;

kpua ya iphu lẹ ntụ.

Nwa ndu phoduru nụ bẹ mu

nwuru ye;

e gude ogu-echi gbushia

phẹ l'iphu ndu ohogu

phẹ.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

¹⁰Nshjo mu; ne mu-e; ?bunaa gunu meru g'o gude i nwua mu? Gẹ mu byaru bya aburu nwoke ophu yele ndu ali-a l'ophu byaru eseahaa opfu dzọahaa ẹnya. Ophu mu ejitadu ugwo; ophu mu ejiedu ejiejie; ọle onyemonye ephue mu pho iphu. ¹¹Chipfu sukwaru-a: "Gẹ mu gbukwaru ngu iya tororo. Mu a-nafutakwa ngu; g'ọ-duru ngu lẹ ree. Mu e-me ndu ohogu ngu g'ephe wata ngu arwo arworwo; me o -rwua teke ee-je iphe-ehuka; yee teke ee-me ndiphe mkpawere. ¹²Nemadzụ; ?o-odu ike gbajia igwè? Mbụ igwè ono; ozoo onyirubvu ono, a zuru l'ali ụzo isheli ono?

¹³"Eku, i kpataru; yele iphe, i nweru enweru bẹ me e-nwuru ye g'a kwaa l'okwata. A taa pfudu ugwo iya. O buru iphe, kparu iya nụ bu iphe-eji, iimegbabẹ l'ali ngu mgburugburu. ¹⁴Mu e-me ngu g'i buru ohu l'eka ndu ohogu ngu l'ali, i mahaada; kele ehu-eghu mu gbanwuhwaru oku, e-tsu ngu phuruphuru."

¹⁵"Gube Chipfu; o kwa ngu bu onye maru nụ. Nyatanu mu! Letanu mu ẹnya! Gbanaaru mu odzori l'eka ndu akpa mu ehu. G'ehu te eghujedu ngu eghu egwegwa-a; be wofushinu mu. Nyatanu gẹ mu gude jebe iphe-iphere l'opfu ehu ngu. ¹⁶Mu numaru opfu ngu; mu nata iya ria gẹ nri eriri. O mee mu; ehu nodu atsọ mu utso. Teme o dukwa mu pho ree l'okpoma. O buru kele eeku mu ala l'epha ngu; gube Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike. ¹⁷Mu teke anodu-swekwa l'eka ndu mgbonu doro; ophu mu l'ephe eke anodu-swekwa eme emereme. Mu anoduje anopho nkinyi mu; kele mu maru l'eka ngu tu-koru mu l'ehu; teme i mewaa; ehu nodu eghushi mu eghu ike. ¹⁸?Bu gunu meru g'o gude ophu iphe-a, l'eme mu ehuka-a emebuhudu emebuhu. Teme onwo, aba mu nụ du ejo eji; teme ophu okpohudu akpohu. ?Iime g'i bya aduru mu gẹ nggele, edeje nemadzụ edede; mbụ gẹ nggele, e jeru; ophu mini adudu iya."

¹⁹Mbụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Izimanu -lwa ngu azu; mu edophu ngu azu l'onodu ngu; k'ophu ji-wata mu ejeru ozi. I -wata epfu opfu, nweru ishi, ophu o buedu mkpokoro opfu; l'i buru onye a-wata epfu iphe, mu suru g'i pfua. Gẹ ndu a lwapfutanu ngu; o to bukwa gẹ gubedua lwapfuta phẹ. ²⁰Mu e-me ngu g'i buru igbulọ noduru ndu-a. Igbulọ, a kpushiru ike, e gude onyirubvu kpua. Epe e-tso ngu ogu; ọle epe tee mekpedu ngu; noo kele mu no swiru ngu eswiru; k'ophu mu a-nafutaje ngu; dzoo ngu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono. ²¹Mu a-dzo ngu l'eka ndu ejo-iphe; bya agbafuta ngu l'eka ndu njo ono, turu ngu swiswia ono.

Mbọku eze iphe-ẹhuka

16 Tọbodu iya bụ; Chipfu byakwa bya epfuru yeru mu sụ mu: ²“Ba alukwa nwanyi l'alì ẹka-a; ọphu ì nwutakwa iya nwoke; ọphu ì nwutakwa iya nwanyi; ³ kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'ẹhu ụnwu nwoke yee kẹ nwanyi, a nwushiru l'alì-a; waa l'ẹhu ụnwanyi, bụ ne phẹ; yele ẹhu unwoke, bụ nna phẹ: ⁴ Iphe, e-gbushi phẹ nù bụ ejo iphe-ememe; ọphu aa-radụ ẹkwa phẹ; ọphu ee-lidu phẹ elili. Ọ bụ-chia iphe, e-me nù bụ l'ẹphe a-dù gẹ nshi, a nyiru tọgbo l'alì. Ọ bụru iphe, e-gbu phẹ nù bụ ogu-echi; yee ọkpa-nri. Teme odzu phẹ aburu nri, ụnwu ẹnu, ephe l'eli; yee ụnwu anụ, bu l'ẹgbudu e-rije.

⁵“Lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Te ejekwa l'ulo-ékwa. Be ejekwa akporu iphu l'ẹka ono; ọphu ì jekwa ara ẹkwa. Noo kele mu tee meedu g'ẹhu dù ndu-a guu ozobaa. Ọphu mu eyeheduru phẹ obu; ọphu mu aphuheduru phẹ obu-imemini.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ⁶“Ndu ha shii mę ndu ha nwanshijì a-tuko nwushihu l'alì-a. E tee lidu phẹ elili; ọphu a-radụ ẹkwa phẹ; ọphu ọ dudu onye a-kà onwiya iphe l'opfu ẹhu phẹ; ọphu a-kpūshiduru phẹ ishi. ⁷ Ọ tọ dudu onye a-turu phẹ nri ulo-ẹkwa. A taa tūduru iya nna; ọphu a-tūduru iya ne m'ẹphe -nwuhu; ọphu ọ dudu onye evuru mę abya akporu phẹ iphu.

⁸“Ọphu ìi-bahukwa l'ulo ẹka aabọ Ọbo-iphe je anodu eri angụ. ⁹ Kele-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Ízurẹlu: Unu e-gude ẹnya unu hụma lẹ nta, unu nọ ndzụ-a; teke mu e-me g'a ba nūmajehẹ kperekpere k'ẹhu-utso; mę k'ete ẹswa; ọphu aa-nuhedu olu ụnwumgboko, alù jì; ọzoo k'unwoke, alù nwanyi l'ẹka-a.

¹⁰“Ì -pfuaru ndu-a iphemiphe-a; ẹphe -jja ngu sụ ngu: ‘Bụkwanu gūnu meru g'o gude Chipfu tū-bua eme anyi ẹgube ejo-iphe, ha ẹgube ono? Bụ gūnu bụ iphe-ẹjì, anyi meru Chipfu, bụ Chileke anyi? Bụ awe bẹ anyi mesweru?’ ¹¹ Noo teke ìi-sụ phẹ lẹ Chipfu sūkwaru-a: Iphe, kparụ iya nù bụ lẹ nna unu phẹ gbadoru mu. Ẹphe gbadoru mu je agwaahaa agwa ọzo; je ejeahaaru phẹ ozi; bya awata phẹ abarụ eja. Ẹphe gbado mbèdua; ọphu ẹphe emeedu ekemu, mu tūru phẹ. ¹² O be l'unubèdua; unu bya emekpọero ejo-iphe, kabaa kẹ nna unu phẹ eji. Unu hūmanu g'unu tūkoru g'unu hakpọo l'ẹhu l'ẹhu tūko etso ejo-ọkpoma unu; haa eme iphe, mu sūru g'unu meje. ¹³ Ọo ya bụ lẹ mu a-chifū unu l'alì-a; chīru unu ye l'alì, unu amadụ; ọphu nna unu phẹ amajèduru iya. Unu -rwuwarọ ẹka ono; unu awata ejeru agwa ozi eswe l'ẹnyashi; kele mu tee mekwānuru unu eze-iphe-oma.

¹⁴“Ọle g'ọ dūhabe; wakwa iphe, Chipfu epfu baa. Teke nemadzū e-mechaa; ẹphe taa sūbaedu ‘Eshinu Chipfu nọ ndzū g'ọ nọ iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurẹlu l'alì Ijiputu.’ ¹⁵ Ọ būwaru iphe, ee-pfujẹ bụ: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzū g'ọ nọ iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurẹlu l'alì ndu isheli; mę l'iphe, bụ alì ono l'ophu, bụ alì ẹka o shi chīru phẹ ye ono.’ Kele e -mechakpọ bẹ mu a-chilatakwa phẹ l'alì ono, mu nūru nna phẹ oche ono.”

Aphụ, Chileke a-nụ ndibe iya

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Lekwa lẹ nta bẹ mu e-je ekua ndu eseje ìkokoro; ẹphe adụ igwerigwe. Ẹphe eje esefuta phẹ. E -mechaa; mu eyekwaphọ ndu achije nta; ẹphe adukwapho igwerigwe je achija nta phẹ l'iphe, bukpoò úbvú úbvú; mękpoo òbvú òbvú; mękpoo l'ogba, dù l'eze mkpuma. ¹⁷ Kele mu gude ẹnya mu ahumakota iphemiphe, ẹphe eme; ọ tọ dudu ọphu eedomiru mu edomi; ọphu ẹphe eemedu ejo-ememe gẹ mu ta ahuma iya. ¹⁸ Mu a-pfū phẹ ụgwo ejo-ememe, ẹphe eme; mę ụgwo iphe-ẹjì, ẹphe eme; pfua phẹ iya mpfukwase. Noo kele ẹphe pharwūshiwaru alì mu. Ẹphe gudewaa agwa phẹ ono, adzūdu ndzū teme ọ nọdu asọ oyi ono gude merwushia okiphe mu onoya.”

Jieremaya epfu anụ Chileke

¹⁹ Gube Chipfu, bụ ike mu; bya aburu onye mu gude nguru anguru; bya aburu onye mu agbabajẹ l'ime je anodu eze ndzū mę mu -nọdu eje iphe-ẹhuka. Ndu abudu ndu Jiuda l'a-byapfuta ngu; shikporo l'ẹka igwe beru alì beru bya byasụ: “Tororo opfu bụ lẹ nna anyi phẹ bụ iphe, ẹphe shi kwẹe ẹka bụ iphe, abudu iphe; mbụ iphe,

bụ iphe-mmanụ; bya abụru iphe, urwu adụdu. ²⁰ Nemadzụ; ?oo-gude ẹka iya metaru onwiya chi l'ẹbe abụ l'iphe ọbu bụ chi?

²¹ “Ọo ya bụ lẹ-a; lekwa-a; mu e-gudofua nwamgbo lanụ-a mee g'ẹphe maru; mbụ lẹ mu e-me g'ẹphe maru g'ike mu waa ọkpehu mu habe. Noo teke ẹphe a-maru l'ẹpha mu bụ Chipfu.”

17 “Iphe-ẹji, ndu Jiuda meru bụkwa iphe, e meru l'ígwè bẹ e gude kàá ya àkàkà; bya e gude iphe tųpyiru zịn-guzingu dee iphe l'okwekpu ono, bụ obu phẹ; bya ede iphe lẹ mpu iphe, nọgbaa l'ẹnya ẹka ẹphe agwajẹ iphe. ² Mbụ l'ụnwu phẹ nyatachaarụ ẹnya ẹka ẹphe agwajẹ iphe; yẹe itso Ashera phẹ ono, e shi edobeje l'agụga iphe, bụkpoo oshi, jaru àjàjà; mękpoo l'eli úbvú úbvú, dųgbaa l'eli; ³ mę l'eze úbvú, nọgbaa l'ẹgbudu. Ẹku ẹku, unu kpatarụ; mękpoo iphemiphe, unu nweru; bẹ mu e-mekọta g'a kwaa l'ọkwata. Ono bụru aswa iphe-ẹji ono, dzuru ẹkameka l'alị unu ono. ⁴ Ọ bụru unu bẹ oo-shi l'ẹka; okiphe, mu nųkpooru unu anụnu etuphahụ. Mu e-woru unu mee ohu ndu ọhogu unu l'alị ẹka unu amadụ; kẹle unu kpatsuwaru mu iwe; ẹhu je l'e-ghu mu egbu jasụ l'ojejeje.”

⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Ọnu bẹ a tųru onye dakoberu
nemadzụ;
onye bụ ẹka ike dų iya
bụ l'ẹhu nemadzụ
mmanụ;
ọphu ọkpoma iya adụedu
l'ẹka Chipfu nọ.

⁶ Onye ono a-dų g'ishishi-irwu,
bvuru l'echięgu;
ọphu ọo-hųmadu teke iphe,
dų ree abya.

Ọ bụru ẹka dų kpọkoro
kpọkoro kpọkoro
l'echięgu ọbu bẹ oo-buru;
mbụ alị únú,
adụdu onye bu iya nų.

⁷ Obenu l'onye dakoberu Chipfu
bụ onye a gọru ọnu-ọma nų;
onye bụ iya bẹ ọ kpọru
obu yeru.

⁸ Onye ono a-dų g'oshi,
e yeru l'agụga mini,
chịru ọgbarabvu iya ye lẹ
nggele.

Ọphu ndzụ agųjedu iya mę
anwų nọdu echi;
ẹkwo iya anọdujeepho eji
hirihiri tekenteke.

Ọphu ọoyojedu ọshi mę
ọkpa-nri dų;
ọphu ọ dųdu teke ọ tọ
nọdujedu amị mebyi.

⁹ “Obu nemadzụ ta adụdu iphe,

ọ kadu ẹregede.

Teme ẹjo-iphe paa ya ẹka.

?Bụ onye sọru iya amaru?

¹⁰ Ọo mube Chipfu enyoje obu;

teme mu nọdu eleje

egomunggo ule;

k'ọphu mu a-pfu

onyemonye ụgwo

g'umere iya gbaru;

mbu g'iphe, o meru gbaru."

¹¹ Onye akpa ẹku l'ẹregede du

g'ọkwà, kpuru l'ẹkwa,

ọ tųduru;

kele ẹku onye ono a-gwọbe

iya me ọ kajahaephō

nka ẹbo.

Ọ buru l'ikpazu iya ono be

ọo-buru onye-eswe.

¹² Ụlo, anyi doberu nsọ bu

aba-eze, du akpabiri,

o shiephō le mbu;

butaru ẹka eekutse

ekutse.

¹³ Gube Chipfu, bu onye ndu

Ízurẹlu ele ẹnya l'ẹka;

iphe, bu onyemonye,

gbadoru ngu nu

be ee-mechakwaa mee

iphe-iphere.

Ndu gharu ngu azu be ee-de

ephā phē l'urwuku;

noo kele ọo Chipfu be

ephē gbadoru;

mbu ishi mini, doru rįsaa;

emeje g'a nọdu ndzu.

Jieremaya epfu anu Chileke g'ọ gbaa mkpu

¹⁴ Meta mu iphe, eme mu nu; gube Chipfu; k'ọphu mu a-buru onye iphe te emedu! Dzoo mu ro; ge mu a-buru onye a dzotaru; noo kele ọo ngu bu onye mu ajaje ajaja.

¹⁵ Iphe, ephe anọdujeephō epfuru mu bu: "Denuhunū iphe obu, Chipfu pfuru opfu iya obu? G'o menaa g'o pfuru iya!"

¹⁶ Mu ta agbakwaru ọso su le mu tee cheheduru ngu aturu; ophu o dudu teke ẹjo mboku gujeru mu. Gubedua maru l'iphe, shi mu l'onu futa dabyiru ẹba l'iphu ngu. ¹⁷ Be yekwa mu ebvu! Ọ kwa ngu bu ẹka mu agbabaje je anodu ezeru ndzu me iphe-ẹhuka -bya. ¹⁸ Kpunaa ndu akpa mu ẹhu iphu le ntụ! Ọphu i kwekwa g'e kpua mbẹdua iphu le ntụ! Menaa g'ephē buru ndu ee-ye ebvu! Ọphu i kwekwa g'e yee mbẹdua ebvu! Mee g'iphe-ẹhuka dapfuta phē! Gude oke ọla-l'iswi laa phē l'iswi!

Edobe eswe atụta unme nsọ

¹⁹ Wakwa iphe, Chipfu pfuru nụ mu baa: “Je apfuru l'ọnu-abata mkpukpu, bụ ụzo ẹka ndu eze ndu Jiuda eshije abata shikwa iya phọ alufu. Tụkokpoepo iphe, bụ ọnu-abata, eeshije abata lẹ Jierúsalemụ je apfuru; ²⁰ sụ phẹ-a: ‘Unu n̄makwa Opfu Chipfu; unubẹ ndu eze ndu Jiuda; m̄kpoo ndu Jiuda l'ophu; m̄kpoo onyemonye bu lẹ Jierúsalemụ, bụ ndu eshije ọnu-abata-a abahụ. ²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu t̄onupho n̄w̄h̄u g'unu te vuje ivu l'eswe-atụta-unme; ọphu unu evujekwaru iya shia ọnu-abata Jierúsalemụ-a. ²² Unu te shijekwa l'ibe unu vuru iphe f̄uta etezi; ọphu unu ejejekwa ozi ejeje ophu l'eswe-atụta-unme. Ọ b̄chikwaa g'unu dobeje eswe-atụta-unme nsọ, bụ iya bụ iphe, mu s̄uru ndiche unu phẹ g'ephe meje. ²³ Obenu l'ephe te eyeduru ọnu; ọphu ephe angaduru nchi. Ephe woru ishi ngakobe; j̄ika l'ephe taa ngadụ nchi; ọphu ephe eyedu ọnu lẹ mba, mu baru phẹ.’

²⁴ “Obenu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Ọ -b̄uru l'unub̄dua t̄oru n̄w̄h̄u angaru mu nchi l'opfu; ọphu unu evujeduru ivu abata l'ọnu-abata-a l'eswe-atụta-unme; unu -dobe eswe-atụta-unme nsọ; k'ọphu bụ l'ọ t̄o d̄u-du ozi, unu ejeje mb̄oku ono; ²⁵ noo teke eze ndu n̄o l'okwa eze Dévidi; ephe lẹ ndu ejeru phẹ ozi; a-wata eshi ọnu-abata mkpukpu-a abahụ. Ephebedua ephe lẹ ndu ejeru phẹ ozi a-n̄odu agba l'ugbo-inya; m̄e l'eli inya abata lẹ mkpukpu-a. Ndu Jiuda awụ etso phẹ; m̄kpoo iphe, bụ ndu bu lẹ Jierúsalemụ. Noo teke ee-buru eburu lẹ mkpukpu-a jasụ l'ojejoje. ²⁶ Ndiphe e-shi lẹ mkpukpu, n̄ogbaa l'al̄i ndu Jiuda abya; m̄kpoo lẹ nwa mkpukpu, n̄ogbaa Jierúsalemụ mgburugburu; m̄kpoo l'oke al̄i ndu Benjiaminu; m̄kpoo ndu bu l'al̄i ọkpa úbvú, n̄o l'uzo ẹnyanwu-ar̄iba; m̄kpoo ndu bu l'al̄i úbvú úbvú; m̄kpoo ndu bu l'echīegu nd̄ohali. Ephe egudegbaa an̄u, ephe e-gude gwee ngweja-akp̄o-oku; waa ngweja mman̄u ọzo; m̄kpoo ngweja-nri; m̄kpoo ùnw̄u-is̄ensu; m̄kpoo ngweja-ekele; gude abya agwa Chipfu l'eze-ulo iya. ²⁷ Obenu lẹ teke ọ bụ l'unu te emedu iphe, mu s̄uru g'unu meje; k'ọphu bụ l'unu te edobejedu eswe-atụta-unme nsọ; unu -n̄odu evujeru iphe abata lẹ Jierúsalemụ l'eswe atụta unme b̄e mu a-ph̄u-nwu ọku, e tee menyidu emenyi l'ọnu-abata Jierúsalemụ. Ọ b̄uru ọku ono a-t̄uko iphe, bụ al̄i-eze, d̄u lẹ Jierúsalemụ ono kek̄ota.’ ”

Okpu-ite; yee ụrwa iya

18 Wakwa opfu, Jieremaya n̄umaru l'ọnu Chipfu, s̄uru iya: ² “T̄ugbua jepfu onye akp̄u ite l'ibe iya. Noo ẹka mu e-me g'i n̄uma opfu mu.” ³ No iya; mu t̄ugbunaa jeshia ibe okpu-ite. Mu jeshia; o gudewaa iphe-wilu lab̄o, ọokpuje ite akp̄u ite. ⁴ Ọ kp̄ua ite ụrwa ono, o gude l'ẹka akp̄u ono kp̄u-byia ya akp̄u-byi. Ọ bya egude ụrwa ono kp̄ua ọzo lẹ g'ọ d̄u iya ree.

⁵ Noo teke mu n̄umaru Opfu Chipfu, s̄uru mu: ⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ḡube ọnu-ulo Ízur̄elu; ?mu te emedu unu g'okpu-ite-a l'eme-a? Lekwa; ọ kwa g'urwa d̄u l'ẹka onye akp̄u ite bụ g'unub̄e ọnu-ulo Ízur̄elu d̄u l'ẹka mu. ⁷ Mu -pfua s̄u l'owa-a g'ee-me ọha baa; ọzoo l'owa-a g'ee-me al̄i-eze baa; l'ee-pheshi iya epheshi; ọzoo l'ee-nwukp̄oshi iya; ọzoo l'ee-mebyishi iya; ⁸ ọ -b̄uru l'ọha ono, mu pfuru l'owa-a g'ee-me iya ono dak̄oberu haa eme ejo-iphe phẹ; mu ahaa phẹ eme ejo-iphe ono, mu shi r̄ia lẹ mu e-me phẹ ono. ⁹ Teke o nwekwan̄uru teke mu pfuru s̄u l'owa-a g'ee-me ọha baa; ọzoo l'owa-a g'ee-me al̄i-eze baa; l'a kw̄o-lita iya; mee ya g'ọ nḡuru anḡuru; ¹⁰ ọ -wata eme ejo-iphe l'iphu mu; k'ọphu bụ l'o too mejedu iphe, mu s̄uru g'e mee; mu ahakwapho iphe, d̄u ree ono, mu shi r̄ia lẹ mu e-me g'o rwu iya ẹka ono. ¹¹ Ọo ya bụ lẹ-a; nta-a bụ g'i je epfuru yeru ndu Jiuda; m̄e ndu ono, bu lẹ Jierúsalemụ ono; s̄u phẹ-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa; mu kwak̄obekwaru unu ọla-l'iswi; t̄eme mu n̄odu ar̄iru unu ejo ọriri. Unu dak̄obekwa lwaphuta azu; g'onyen̄onu hakwaa ejo-iphe, oome; unu mee ụzo unu yee iphe, unu eme g'ọ d̄u ree. ¹² Ephe asukwaro: ‘E tee mek̄otaekwa iya. Anyi a-n̄odukwa eme iphe, anyi r̄itaru l'oriri g'anyi eme iya; g'anyi ha l'onye l'onye a-n̄odu eme iphe, anyi r̄itaru l'oriri l'ejo ọkpoma anyi.’ ”

Ndu Ízur̄elu ajika Chipfu

¹³ “Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe,

Chipfu epfu baa:

Unu kpaeshikwa ishi

l'ohamoha;

?bu onye nujajeru egube
owa?

Nwada mu yee nwoke

akwajeduru ono,

bu Izurelu be meakwaru

iphe, anyi ishi edzu.

¹⁴ Aka-mini-sunoo k'ubvu ubvu

Lebanonu;

?o duru teke o-nonyo l'o

haa adu le kpokoro

kpokoro kpokoro aka

ono,

du le mkpoze ubvu ono?

To mini-oyi ono, shi l'eka du

enya aso abya ono;

?o-nonyo l'o so-buhu to?

¹⁵ Eshinu ndibe mu zohawaru

mu;

wata akpo unwu-isensu oku

anu iphe, abudu iphe;

ephe mewaa phe;

ephe kpo garigari kpo

l'uzo phe ono, bu uzo,

shi phe le ndiche ono;

wata eshi uzo du werere;

mbu uzo, a tuduru mkpoli;

¹⁶ ephe mee ali phe;

o buru ochobu;

buru aka aa-nodu anmaru

otsa jasu l'ojeje.

Iphe, bukpo onyemonye,

ghataru iya nu be o-duje

biribiri;

l'o phuphee ishi.

¹⁷ Mu a-tuka phe nanunu

g'iphe, pherephere,

shi l'uzo enyanwu-awawa

zikashiru;

ephe adakaa nanunu

l'eka ndu ohogu phe.

Mu e-goshi phe azu mu;

mu tee goshidu phe

iphu mu

m'ephe -nòdu eje iphe-ẹhuka."

Aachiru Jieremaya ẹjo idzu

¹⁸ Tòbodu iya bụ; ẹphe sù: "Unu bya g'anyi chjaru Jieremaya ẹjo idzu; kẹle anyi nweru-a ndu-uke, a-nòdu ezi anyi iphe; anyi nweru ndu maru iphe, bụ ndu a-nòdu atụ-ziru anyi ẹka; bya enweru ndu mpfuchiru, a-nòdu ezi anyi opfu Chileke. Unu bya g'anyi gude ire mee ya omeliwe; g'anyi ba ngakwa nchị l'iphe, oopfu mę nanu."

¹⁹ Ngabẹnuru mu nchi; jiko Chipfu; numa olu ndu achọ mu opfu. ²⁰ ?Ee-gude ẹjo-iphe pfula ụgwo iphe-oma? Kẹle-a; ẹphe tųakwaru nsụ doberu mu. Nyatakwa lẹ mu pfulu l'iphu ngu pfulu pfulu ọma gude mee g'ẹhu ghubuhu ngu egbu l'opfu ẹhu phẹ. ²¹ Oo ya bụ lẹ-a; chjnuru unwu phẹ ye l'okpa-nri; l'e gude ogu-echi gbua phẹ pyaapya; unyomu phẹ aburu ndu ume nwa a-nòdu eme; tẹme ẹphe aburu ndu ji phẹ nwushihuru. G'e gbushia unwoke phẹ egbushi; g'unwokorobyia phẹ buru ndu ee-gude ogu-echi gbushia l'iphu ogu. ²² G'iphe, a-nòdu atụ l'ulo phẹ buru ụzu-ẹkwa teke ono, ji-chiru ndu ojogu sọbata l'ibe phẹ bya atụ phẹ l'upfu ono; kẹle ẹphe tųwaru nsụ doberu mu gę mu dalahụ; bya eworu ọnyà gbaberu mu gę mu ye okpa. ²³ Obenu lẹ gube Chipfu machaarụ ẹjo idzu, ẹphe achiru mu kẹ g'ẹphe gbua mu. Ta agụkwaru phẹ nvụ l'ẹjo-iphe ono, ẹphe eme ono. Ophu i hufukwa iphe-ẹji, ẹphe eme l'iphu phẹ. Ochia g'ẹphe nòdu ngu l'iphu buru ndu e mekperu emekpe. Noo iphe, ii-me phẹ bụ ono teke ẹhu a-nòdu egbu ngu egbu.

19 Wakwa iphe, Chipfu epfu: "Je azuta ite-urwa l'ẹka okpu-ite. G'unu lẹ ndu bụ ọgerenya mkpukpu yee ndu bụ ọgerenya uke Chileke hakwaru swiru. ² Je lẹ nsuda Hinomu l'aguga ẹka eeshije abahụ Jierusalemu, bụ Onu-abata Agbagba-mbeji. I -rwuepho ẹka ono l'i raa iphe-a, mu ezi ngu-a arara; ³ sụ phẹ-a: Unu nımakwa Opfu Chipfu; unubẹ ndu eze ndu Jiuda; mękpoo ndu Jierusalemu. Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke ndu Ízurẹlu. Unu ngabẹkpodapho nchi! Mu abyakwa egude ẹjo-iphe byapfuta ndu alı-a, bụ iphe, a-gba onyemonye, nımaru iya nı anwırinwa lẹ nchi. ⁴ Kẹle ẹphe gbadowaru mu; bya eworu alı ẹka-a mee ẹka aanòduje agwa agwa ndu ohozo. Ẹphe nọwaa ya kpoo ngweja oku nı agwa, ẹphe amadụ; ophu nna phẹ amadụ iya; ophu ndu eze ndu Jiuda amajeduru iya. Ẹphe nòduwa iya gbushia ndu adudu iphe, ẹphe meru; mee phẹ nòdu asọ gborogboro.

⁵ "Ẹphe kpwaru ẹka aagwajẹ iphe agwagwa, dugbaa iche iche doberu Balu; k'ophu ẹphe a-nòdu akpọ unwu phẹ oku l'ẹka ono gude agwa Balu ono. Iphe ono buru iphe, mu asuduru g'e meje; ophu mu ephotajekpodaru iya nı ephota ophu; mbụ l'o tokọ bahuswekpo mu nı l'egomunggo. ⁶ Oo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: G'ęnya dokwa unu. O nwekwaru mboku, e-mechaa dı nı; mbụ teke ee-mechaa; ndiphe tee kuędu ẹka-a Tofetu; ophu eekuędu iya nsuda Hinomu. Iphe, ee-mechaa kuahaa ya bụ nsuda Teterii. ⁷ O kwa l'ẹka-a bę mu e-chikposhi idzu, ẹphe achı; mbụ ndu Jiuda yee ndu Jierusalemu. Mu e-me gę ndu ohogu phẹ gude ogu-echi gbushia phẹ; mbụ l'ẹka ndu achọ ndzụ phẹ. Mu eworu odzụ phẹ tųkaa g'ọ buru nri duru ęnu, ephe l'eli; yee anu, bu l'ęgbudu. ⁸ Mu e-me mkpukpu ono g'ọ buru ochobu; g'ọ buru ẹka aa-kpoyijeru ukuvu. Onyemonye, ghataru iya nı bę ẹhu a-nwujẹ kpalaa; l'ọ kpoyiaru iya ukuvu ghata. O buru iphe, a-kpa iya nı bụ g'e gude mebyishiberu iya. ⁹ Mu e-me phẹ g'ẹphe taa anu unwegirima ibe phẹ; tẹme ẹphe ataa anu nwibe phẹ teke ono, iphe a-nòdu atsụ phẹ l'ẹhu ono, bụ teke ndu ohogu phẹ, l'achọ ndzụ phẹ e-kephe phẹ mgburugburu ono.

¹⁰ "No iya; tųkpoo ite ono teke ndu ono, unu l'ẹphe swı ono ele ngu ęnya; ¹¹ l'i sụ phẹ-a: Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: Mu a-tųkposhi oha-a yee mkpukpu-a egube-a, a tųkposhiru ite okpu-ite-a; ophu a byadu l'agbakọbe iya ozobaa. Ẹphe e-li odzụ lẹ Tofetu; noo kẹle a taa hımaedu ẹka ozo, aa-nòdu elidzuru phẹ. ¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Nokwa iphe, mu e-me ẹka-a yee ndu bu iya nı. Mbụ lẹ mu e-me mkpukpu-a l'ọ dı gę Tofetu. ¹³ Iphe, bukpo ulo, nọ lẹ Jierusalemu; yele ulo ndu eze ndu Jiuda bę aa-turwuchaa g'a turwuru ẹka-a, bụ Tofetu-a, bụ ẹka ẹphe nọgbaa l'eli ulo akpọ unwu-isensu oku nı iphe, bụ kpokpode; tẹme ẹphe nòdu agbaru agwa mee gude agwa phẹ."

¹⁴ Tòbodu iya bụ; Jieremaya byanu bya eshi lẹ Tofetu lwa, bụ ẹka Chipfu shi zia ya g'o je epfuchiru iya opfu-a; bya apfulu l'oma-unuphu eze-ulo Chileke bya asu iphe, bukpo ndu ono l'ophu sụ phẹ: ¹⁵ "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu: Unu lekpodapho. Iphe, bukpo ẹjo-iphe ono g'ọ ha,

bụ ọp̄hu mu pfuwaru l'oo-me phẹ ono bẹ mu abyakwa emekọta mkp̄ukpu-a yee mkp̄ukpu, nọ-pheru iya mgburugburu. Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'ẹp̄he ngakoberu ishi jika l'ẹp̄he taa angabẹdu mu nchị l'olu.”

Jieremaya yee Pashọ

20 O be teke Pashọ nwa Ima nūmaru mpfuchiru Jieremaya; Pashọ bụ onye uke Chileke bya abụru onye-ishi ndu-ishi eze-ụlo Chipfu; ọ nūmaep̄ho iphemiphe ono, Jieremaya ep̄fu ono; ² o mee; e chia Jieremaya, bụ onye mpfuchiru ono ẹchachi; bya eworu iya tū-chia l'ụlo-mkp̄oro, nọ l'aguga ọnu-abata eze-ụlo Chipfu ọp̄hu aza Ep̄hekerephe Ọnu-abata Benjaminu. ³ O be lẹ nchitabọhu iya; Pashọ bya atufuta iya l'ụlo mkp̄oro ono. Jieremaya sụ iya-a: “Epha, Chipfu guru ngu ta abụekwa Pashọ. Ọ kwa 'Nggiri, nọ l'ụzo l'ẹkameka'; ⁴ kele-a; wak-wa iphe, Chipfu ep̄fu baa: Mu e-me ngu g'ị tsuaha onwongu ebvu; ndu yeru ngu obu g'ẹp̄he ha atuko atsụ ngu ebvu. Ii-gude ẹnya ngu gẹdegede hūma teke ndu ọhogu phẹ e-gude ogu-echi egbushi phẹ. Ndu Jiuda mgburugburu bẹ mu e-woru ye l'ẹka eze ndu Babilonu, bụ onye a-kp̄u phẹ lẹ ndzụ lashia alị ndu Babilonu; ọzokwanu gude ogu-echi gbushia phẹ. ⁵ Iphe, bụkpoo ẹku ndu mkp̄ukpu-a bẹ mu e-woru yekọta l'ẹka ndu ọhogu phẹ; mbụ iphe, bụkotakpoo iphe, ẹp̄he seshiru akanya iya; mekpoo iphe, bụkpoo iphe, vu oke aswa, nọkota l'ime iya; mekpoo iphe, bụ ẹku, eze ndu Jiuda kpatarụ. Iphemiphe ono bẹ ẹp̄he a-kwakọta ọkwata vuta lashia alị ndu Babilonu. ⁶ Gụbedua, bụ Pashọ yee iphe, bụ ndu bukọta l'ibe ngu bẹ aa-kp̄ukota lẹ ndzụ laa alị ndu Babilonu. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ unu a-nodu nwūshihu; l'e lia unu l'ẹka ono; unu lẹ ndu yeru unu obu ono, unu sūru lẹ Chileke pfuru phẹ, iphe, ẹp̄he pfuru ono.”

Aphụ, Jieremaya agụ

⁷ Gụbe Chipfu; i dusweru mu
 ụzo;
 mu bụru onye e dusweru
 ụzo.

I mekperu mu; tẹme ọ kalẹru
 ngu.

Mu bụwaa onye aanọduje
 eme iphe-ochi
 mkp̄urumkpuru.

Onyemonye anọduje achị mu
 ọchi.

⁸ Tekenteke, mu ep̄fukp̄oo
 op̄fu bẹ mu arajẹ iya
 arara l'omeliwe
 dukwa; ọla-l'iswi dū.

Op̄fu Chipfu mewaru;
 mu bụru onye aakọ ọnu;
 tẹme a nodu achị mu ọchi
 mkp̄urumkpuru.

⁹ Teke mu sūkwanuru lẹ mu
 tee kubaedu iya ẹpha;
 ọp̄hu mu egudebaedu ẹpha
 iya ep̄fu op̄fu;
 op̄fu iya ọbu anodu mu
 l'okpoma enwu mu
 phuruphuru g'oku;

rakuru arakuru l'ime okpu
mu.

Mbu l'ike esede iya bvwaru
mu.

Mbu le-a; mu taa dukwa ike
esede iya.

¹⁰ Kele mu anukwa taba taba,
ephe adzugbaaru
nwibe phe su:

"Nggiri dukwa l'uzo
l'ekameka!"

Ephe tukoru epfu su: "Unu je
edoo iphe ono, oopfu
ono!

Unu g'anyi je edoo iphe,
oome!"

Iphe, bukpuo ndu mu l'ephe
eshi onya elekotaepho
enya g'ephe maru
teke eturu a-lo mu.

Ephe tuko epfu su: "?a maru
e-dephuu iya.

Noo teke o-kaleru anyi.

O buru teke ono be anyi
e-melata iya iphe-a,
oome nta-a."

¹¹ Obenu le Chipfu no swiru mu
eswiru g'onye eze-ojogu
swiru.

Oo ya bu le ndu ono,
achi mu le njo ono be upfu
a-du.

O too kaloduru phe;
ophu ooreduru phe
g'ephe tuberu.

Oo-buru phe iphe-iphere;
ophu a byadu azoha
enya-olwa phe azoha.

¹² Gube Chipfu, bu
Okalibe-Kakota-Ike;
gube onye ono ahutaje ndu
pfberekoto ama;
teme i nodu avoje obu yee
oriri;
ge mu humanu eka
iimelata phe;

kele ọo ngu be mu yeru
ikpe nkemu l'eka.

¹³ Unu gya ebvu nu Chipfu!

Unu jaa Chipfu ajaja!

Kele o dzotar ndzu onye
adudu g'o du iya l'eka
ndu ejo-iphe.

¹⁴ Ge mboku, a nwuru mu
bukwaru eswe,
a turu onu!

G'a ta gokwaru onu-oma nu
eswe mboku ono,
ne

mu nwuru mu onoya!

¹⁵ G'onye byaru ezia nna mu ozi
ono bukwaru onye a turu
onu;

mbu onye byaru asu iya:
"A nwukwaru ngu nwa;
o buru nwa nwoke!"

K'ophu bu l'o numaru iya;
ehu tsahaa ya.

¹⁶ Ge nwoke ono dukwa ge
mkpukpu,
Chipfu mebyishiru;
ophu o phuduru iya
obu-imemini.

G'o bukwaru iphe,
oo-nodu anu l'utsu bu
uzu-ekwa.

O -be l'eswe; l'onuaha mkpu
ogu.

¹⁷ Kele o to pyi-gbuduru mu
teke mu no l'epho;
ge ne mu buru ilu mu.

Epho ahawa iya ro ragbada
jaswaroya.

¹⁸ ?Bunaa gunu mekpoo ru iphe,
mu futaru l'epho afuta
ophu ge mu bya bya
ahuma iphe-ehuka yee
nrimaphu;
yee ge mu bya akpo-chi
ishi ndzu mu
l'iphe-iphere?

Chileke ajjka eme iphe, Zedekaya arwọ iya

21 Opfu, shi l'ẹka Chipfu byakwa erwua Jieremaya nchi. Ọ buri teke ono be eze, bu Zedekaya yeru Pasho nwa Malukayjia; yele onye uke Chileke, bu Zefanaya nwa Maseya g'ephe jepfu iya. Ephe bya asu iya: ²“Jieshikwaru anyi Chipfu; kele Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu l'etsokwa anyi ogu. ?A maru; ?Chipfu emeru anyi iphe, du biribiri g'o shi emeje teke ndiche k'ophu o-laphu azu paru anyi haa.”

³Tobudu iya bu Jieremaya yeru phe onu su phe: “Unu su Zedekaya le-a: ⁴Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu baa: Iphe, mu abya ememe bu le mu e-me ge ngwogu, unu gude alwu ogu buri unu ogu, bu ngwogu, unu gude etso eze ndu Babilonu ogu; yee ndu Babilonu l'onwophe, bu ndu no l'azu mkpukpu no-phee unu mgburugburu. Mu e-mechaa chibata phe l'ime mkpukpu-a. ⁵Ozo bu le mbedua l'onwomu a-nodu etso unu ogu. Mu a-machikpo aka mu; gude okpu aka mu vwa ovuma; gude iwe tukoshi unu oke ehueghu mu. ⁶Mu e-chitsushicha iphe, bukpo ndu bu le mkpukpu-a; nemadzu yee anu. O buri ejo iphe-ememe e-gbushi phe. ⁷Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Teke e mecharu nno; mu eworu Zedekaya, bu eze ndu Jiuda; yee ndu-ozu iya; mekpoo ndu ali-a, bu ndu iphe-ememe ono gbuphodoru; yee ndu ophu e gbuphodoru l'ogu-echi; me ndu ophu egu gbuphodoru; chiru ye Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu l'eka; yee ndu ohogu phe ono, bu ndu aachọ ndzu phe ono. L'o gudekwapho ogu-echi gbushia phe; ophu o-hadu phe. Imemini phe taa dudu iya; ophu o dudu onye ophu ophutaru.

⁸“Ozokwapho le-a; g'i su ndu-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa le mu dobeakwaru unu uzu ndzu yee uzu onwu. ⁹Iphe, bukpo onye no le mkpukpu-a bu ogu-echi be ee-gude gbua ya; egu egbua ndu ophu oo-gbu; iphe-ememe egbua ndu ophuu. Onye lufukwanuru je eworu onwiya ye l'eka ndu Babilonu-a, bu ndu no-pheru unu mgburugburu-a; l'a-nodu ndzu. Onye ono e-gude ndzu iya gbala. ¹⁰Iphe, mu chiwaru idzu iya bu eme g'ejo-iphe dapfu ndu mkpukpu-a; o to budu iphe-oma. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mkpukpu-a be ee-ye l'eka eze ndu Babilonu; l'o gude oku mebyishia ya.

¹¹“Ozo bu le-a; g'i su ndu onu-ulo onye eze ndu Jiuda: Unu numakwa Opfu Chipfu. ¹²Unube ndu onu-ulo Dévidi; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu kpeje ikpe, pfuru oto mboku-mboku. Unu adzotaje onye ana nfu l'eka onye emekpa iya ehue. Odumeka be ehueghu mu a-gbanwuhukwa oku. O buri iphe, a-kpa iya nu bu ejo-ememe, unu meshiru; mbu l'ehueghu mu ono e-nwu oku k'ophu bu l'o to nwedu onye a-gbany iya nu. ¹³Mu noru ngu le njo gube Jierusalemu; mbu gube onye bu le nsuda-a; mbu gube agbara mkpuma, no le baswaa ali aka-a. O kwa Chipfu epfu iya anu unube ndu ono, asuje: ?Bu onye abya anyi eme gunu? ?Bu onye adu ike abata l'eka anyi bu-a? ¹⁴Mu a-hu unu ahuhu g'iphe, unu meru gbaru. O kwa mube Chipfu epfu iya. Mu a-nwuru oku ye l'oswa unu; tuko iphe, no-pheru unu mgburugburu tsukota.”

Ikpe, e kperu eze ndu l'eme ejo-ememe

22 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Je l'ibe eze ndu Jiuda je araa ozi-a arara l'eka ono: ²Numakwa Opfu Chipfu; gube eze ndu Jiuda; mbu gube onye no l'aba-eze Dévidi; gubedua l'onwongu; me ndu-ozu ngu; mekpoo ndibe ngu, bu ndu eshije l'onu-abata-a abahu. ³Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu kpeje ikpe, pfuru nhamunha; unu emeje iphe, pfuru oto. Unu adzotaje onye ana nfu l'eka onye emekpa iya ehue. Unu ta adukwa ewere; ozoo omeliwe, unu e-meje ndu lwaru alwalwa; ozoo ndu enwedu nna; ozoo unwanyi, ji phe anodedu ndzu. Ophu unu anodujeshi l'eka-a gbua ndu adudu iphe, ephe meru! ⁴Kele-a; o -buri l'unu jiru obu oyi mee iphe-a, mu suru g'unu meje-a; be eze ndu no l'aba-eze Dévidi; ephe le ndu ejeru phe ozi; me ndibe phe a-nodu agba l'ugbo-inya; me l'eli inya eshi l'onu-abata ibe eze-a abata. ⁵Obenu teke o bu l'unu te emedu iphe, mu suru g'unu mee; ge mu gudekwa onwomu riaru unu angu; mbu l'ibe eze-a e-mechakwaa buri ochobu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono.

⁶“Kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ehue ibe eze ndu Jiuda: A makwaru-a l'i du g'alil Giladu l'ehue mu; ozoo g'eli ubvu ubvu Lebanonu. Obenu l'o to dudu iphe, e-me ge mu te eme ngu g'i du g'echiegu; mbu ge mkpukpu,

e te bujeduru ebubu. ⁷ Mu dobewaru ndu mmebyi iche g'ẹphe bya emebyia ngu. G'ẹphe ha l'onye l'onye e-gudegbaa ngwọgu phẹ. Ẹphe abya egbutsushia ẹguru oshi sida ngu ono; bya achiru iya ye l'ọku.

⁸ "Ikpoto nemadzu, shigbaa l'ọha, du igwerigwe l'a-ghata le mkpukpu-a; ẹphe aji nwibe phẹ su: "Bu gunu meru iphe, Chipfu meru ẹgube iphe ọwa-a l'ẹhu oke mkpukpu-a?" ⁹ Aa-su phẹ l'iphe, kparu iya nu bukwa l'ẹphe gwọberu ọgbandzu Chipfu, bu Chileke phẹ; je awata ephozeru agwa; baahaaru iya ẹja."

¹⁰ Unu ta arakwa ẹkwa onye eze
ono, nwuhuru nu ono!

Ọphu unu emekwa
ẹkwa iya!

Ọ buchikwaa onye unu
a-kwa ẹkwa iya
kwashia ya ike
bu onye ọphu a kpuru
le ndzu laa ẹka ọzo.

Noo kele ọ tọ lwabaedu;
ọphu ọohumabaedu
ali ẹka a nwuru iya ọzo.

¹¹ Kele-a; wakwa ge Chipfu pfuru opfu ẹhu Shalumu nwa Jiosaya, bu onye no-chiru okwa nna iya; bya aburu eze, ndu Jiuda; mbu onye ono, tugbuwaru l'eka-a: "Ọ tọ lwabaekwa. ¹² Ọ kwa l'eka ono, ẹphe kpuru iya le ndzu laa ono be ọo-nodu nwuhu. Ọ tọ humabaekwa ali ẹka-a ẹnya ọzo."

¹³ Nshio onye ono, akpu
unuphu ibe eze iya l'uzo,
apfuduru-oto;
mbu onye bu l'uzo,
apfuduru nhamunha be
o gude akpu ulo-eli iya;
onye meru ndu ali iya;
ẹphe nodu eje ozi ke
mmanu;
ọphu ọopfudu phẹ ugwo
ozi phẹ.

¹⁴ Ọ nodu epfuje su: Mu a-kwa
unuphu ibe eze mu g'ọ
paa ẹka.

Ya e-mee ulo-eli iya g'ọ du ọsa.

Ọ bya emee ya bya eyeshia
ya windo;
bya egude oshi sida gbaa
ya uko;
bya etee ya penti
uswe-uswe gude rwaa
ya.

¹⁵ "Bu akushi ulo oshi sida
l'e-me g'i buru onye
eze tọo?

Nna ngu; ?to shidu eri nri;

angu iphe,
 aangụ angụngu?
 O nọdu ekpeje ikpe,
 p̄furu nhamụnha;
 bya eme iphe,
 p̄furu ọto.

Iphemiphe d̄uru iya lẹ ree.

¹⁶ Ndu eje iphe-ẹhuka;
 waa ndu ad̄udu g'ọ
 d̄u phẹ bẹ ọ gbaru
 ọdzori;
 ọ d̄uru iya lẹ ree.

?T̄obudu iphe ono b̄u l'onye-a
 maru onye mu b̄u?"

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹⁷ Obenu lẹ ḡubedua bẹ ẹn̄ya
 ngu;
 ȳẹ ọkpoma ngu b̄u
 l'ẹka i phoberu iya
 b̄u l'eri urwu
 gh̄elegheleghele;
 ȳẹle egbu ndu ad̄udu
 iphe, ẹphe meru;
 ȳẹle eme nemadz̄u
 iphe-kpanganga ȳẹle
 omeliwe.

¹⁸ Ọo ya b̄u lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ẹhu Jiehoyakimu, b̄u nwa Jiosáya, bya ab̄uru eze ndu Jiuda:

A taa rakwa ẹkwa iya s̄u:

Owiwo nwune mu nwoke-e!

Owiwo nwune mu nwanyị-e!

A taa rakwa ẹkwa iya s̄u:

Owiwo onye nwe mu n̄u-e!

Owiwo ẹguru onye-a!

¹⁹ Ee-li iya g'onye eli

nkap̄f̄u-igara.

Mb̄u l'ọo wuruwuru bẹ

aa-lọ iya l̄ota

je etuphaa l'az̄u mkp̄ukpu

Jierúsalem̄u.

²⁰ "Jekwa l'úbvú úbvú Léban̄onu

je echia mkpu!

Gẹ ndu al̄i Beshanu

n̄umakwa olu ngu!

Jekwa an̄odu l'eli úbvú úbvú

Abarimu chia mkpu;

k̄ẹle ndu ḡu l'ẹphe

tụgbaru bụru nanụ
 bẹ e gbushichaakwaru
 g'ephe ha.

²¹ Mu kakwaru ngu teke ono,
 i shi dobesụ l'ọ tọ dudu
 iphe,
 byaru eme ngu nụ ono.

Ị sụle-a l'i tii yedu ọnu.
 Ọ kpọkwa g'i shi teke ị bụ
 okorọbya meta bụ ono.
 I tiki meswekwaa iphe,
 mu sụru g'i mee.

²² Phẹrephere a-tụko ndu
 echeru ngu aturu pata.
 L'a tuko ndu gụ l'ephe
 tụgbaru bụru nanụ
 kpua lẹ ndzụ.

Noo teke iphere e-gude ngu;
 l'e woru ngu iphu kpua
 lẹ ntụ.

Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ
 bụ ẹjo-iphe, iimegbabẹ.

²³ Unubẹ ndu bu l'úbvú úbvú
 Lébanonu;
 mbụ ndu kparụ ẹpfune
 l'ulo, a kuru l'oshi-sida;
 ẹgube ude,
 unu e-mechakwanaa
 tsua teke iphe-ẹhuka
 azụ unu gburumu
 pfulurii;
 mbụ meahaa unu ẹhuka gẹ
 nwanyi, ime eme!"

²⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Eshinu mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya-a; bẹ ọ tọ dukwa m'obeta gube Jiehoyak-
 inu, nwa Jiehoyakimu, bụ eze, ndu Jiuda bụru echi-ọhubama, mu gba l'ẹkutara mu; mu agbafulekwa ngu-a.

²⁵ Mu e-woru ngu ye l'ẹka ndu achọ ndzụ ngu; mbụ ndu ịitsu ebvu; mbụ l'ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bá-
 bilonu; yele ẹka ndu Babilonu. ²⁶ Mu e-tuphakupọe ngu phọ etupha; gụ lẹ ne, nwuru ngu nụ; je echie unu l'alị
 ẹka ọzo; ẹka abudu ẹka a nwuru ngu; ọphu ọ budu ẹka a nwuru ne ngu. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ unu n'ẹbo a-nọdu
 nwuhu. ²⁷ Unu ta abyadu alaphu azụ l'alị ono, a-nọdu agụ unu alwalwa ono."

²⁸ Jiehoyakinu-a; ?ọ bụ ite-urwa, tukpohuru nụ, a jikaru ajika tọ? Mbụ iphe, adudu onye ọ dū ree? ?Bụ gunu
 meru g'o gude a chiru yee unwegirima ibe iya etuphashia; je eworu phẹ chiru ye l'alị ẹka ẹphe amadu?

²⁹ Gube alị! Alị! Alị! Nụmakwa
 Opfu Chipfu!

³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:

"Dee nwoke-a l'ẹkwo l'ọ bụ

onye enwedu nwa;
onye iphe ta adụduru ị
ree teke ọ nọ ndzụ.
Noo kele ọ tọ dudu awa
iya ọphu iphe,
byaru aduru ị ree.
Ọphu ọ dudu onye ọphu
byaru anọdu l'aba-eze
Dévidi.
Mbụ l'ọ tọ dudu onye
ọphu byaru aburu
eze ndu Jiuda.”

Ekali iya ọphu pfuberekoto

23 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Aphụ a-tsokwaru ndu nche aturu ono, bụ ndu ọphu emebyishi aturu mu bya achikashi iya achikashi l'alị mu.” ² Ọo ya bụ ị-a; wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu; iphe, oopfu anụ ndu nche aturu, eche ndibe iya: “Eshinu unu chikashiru aturu mu achikashi; mbụ chị-phua ya achị-phu; ọphu unu eletadu iya ẹnya; bẹ mu e-letakwanụ unu ẹjo eleta; chia unu iphe ẹjo-ememe ono, unu meru ono.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ³ “Ọo mbẹdua l'onwomu e-je achikota nwa ndu phoduru nụ l'ụnwu aturu mu ono l'iphe, bụkpoo alị ẹka mu chiru phẹ jeye g'ọ ha; duphuta phẹ azụ l'ẹka ẹphe a-tajẹ nri, bụ ẹka ẹphe a-nọdu wata azuzu; aka igwerigwe eje. ⁴ Mu e-ye ndu nche aturu, a-nọdu eleta phẹ ẹnya. Teke ono bẹ ndzụ taa gvedu phẹ; ọphu ọ duedu iphe, eyekwadu phẹ ebvu; ọphu ọ duedu ọphu aachokwadu achochu.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “E -mechaa bẹ mu e-metaru Dévidi ẹkali iya ọphu a-pfube ẹka ọto; mbụ onye eze, e-gude mmamiphe bụru eze; tẹme l'ọ nọdu ekpe ikpe, pfuru nhamunha bya eme iphe, pfuru ọto l'alị-a. ⁶ Ọ bụru teke ọ bụ eze bẹ aa-dzota ndu Jiuda. Ndu Ízurelu anọdu; ọ tọ dudu iphe, eme phẹ nụ. Onye ono bẹ iphe, ee-ku iya bụ: ‘Chipfu, bụ apfubekoto anyi.’”

⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ọo ya bụ l'ọ -rwua mboku ono bẹ ndiphe taa sụbaedu: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurelu l'alị Ijiputu.’ ⁸ Ọ bụwaru iphe, ee-pfuje bụ: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a; mbụ onye dufutaru oshilokpa Ízurelu l'alị ndu isheli waa l'iphe, bụkpoo ọhamoha, bụ ẹka oshi chị-phua phẹ.’ Teke ono bẹ ẹphe e-buru l'alị k'ẹka phẹ.”

Ndu epfu iphe, Chileke epfuduru

⁹ A -bya l'opfu-ẹhu ndu
mpfuchiru;
ọkpoma agbawahukwa
mu agbawahụ.
Mbụ l'okpu mu l'opfu
anmakota mu jijijijii.
Mu dūephō g'onye mēe atsụ;
mbụ g'onye mēe tū-tsuru.
Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ
bụ Chipfu yee opfu iya,
dụ nsọ.
¹⁰ Alị ẹka-a l'opfu bụ iphe,
jiru iya nụ bụ ndu

eri ogori.

Ọ bụru ọnu, a tųru meru
g'ọ gude alị ẹka-a nọdu
l'aphụ.

Ẹka anụ akpajẹ nri
l'echięgu kpọhu jegiri
jegiri.

Ndu mpfuchiru nọdu
eme ẹjo-iphe;
tẹme ẹphe nọdu eme ike
phẹ g'ọ gbadųru.

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu:
“Ndu mpfuchiru mẹ ndu-uke
Chileke tųkoru bųru
ndu te emedu ele Chileke.

Mbų lẹ mu hųmacharu
ẹjo-iphe ọbu,
ẹphe eme ọbu l'eze-ųlo
mu.

¹² Noo g'ọ gude ųzo phẹ je
l'awata echi ẹturu.

Aa-chịru phẹ chi-phua
l'ẹka agba ọchii.

Ọ bųru ẹka ono bẹ ẹphe
a-da iko.

Mu egude ẹjo-iphe
dapfu phẹ teke ono,
ee-chi phẹ iphe ono.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bų ono.

¹³ “L'echilabọ ndu mpfuchiru,
shi lẹ Samériya bẹ mu
hųmaru ẹbyi-a:
mbų l'ẹphe epfuchiru Balų;
gude ẹgube ono eduphu
ndibe mu, bų ndu Ízureųlu.

¹⁴ Tẹmanukwapho; l'echilabọ
ndu mpfuchiru kẹ
Jierúsalemụ bẹ mu
hųmakwarupho iphe,
anyị ishi ẹdzu.

Ẹphe anọduje eri ogori;
tẹme ndzų phẹ bųru
adzų ọka.

Ndu eme ẹjo-ememe
bẹ ẹphe anọduje eme

g'ẹka ka phẹ eshihu
 ike l'iphe, ẹphe eme;
 k'ọphu bụ l'ọ tọ
 dudu onye ọphu
 aghajeru ẹjo-iphe,
 oome azụ.

L'ẹhu nkemu bẹ ẹphe
 dukotaepho gẹ ndu
 Sodomu;
 ndu Jierúsalemu dukotae
 mu phọ gẹ ndu Gómóra."

¹⁵ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu l'opfu ẹhu ndu mpfuchiru:

"Mu e-me g'ẹphe ria nri,
 atsọ ilu;
 ẹphe angụa mini,
 e yeru iphe,
 egbu egbugbu.

Noo kele ọo l'ẹka ndu
 mpfuchiru,
 shi Jierúsalemu bẹ o shi;
 be eme ele Chileke
 barahụ dzuru alị ẹka-a
 l'ophu."

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu: "Unu ta angajekwa nchi l'iphe, ndu mpfuchiru epfuru unu. Ẹphe emejekwa g'unu chiru ọpflu ye l'iphe, te emedu ememe. Ẹphe asuje l'ẹphe phuru ọphulenyaa; ama l'ọo iphe, ẹphe ritaru l'ọkpoma. Ọ tọo bụduru iphe, shi yẹbe Chipfu l'ọnu. ¹⁷ Tekenteke bẹ ẹphe anọduje epfuru ndu kporu mu ẹbo l'afu sụ phẹ: 'Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ẹhu a-dụkwaa unu guu!' Ndu ọphu bụ iphe, shi l'ẹjo ọkpoma phẹ bẹ ẹphe anọduje eme; ndu k'ono bẹ ẹphe asuje: 'Ọ tọ dukwa iphe, byaru emebata unu.' "

¹⁸ Obenu lẹ-a; ?bụ onye ole pfujeru gẹ yẹ Chipfu chia idzù lanụ; ke g'ẹphe humakwanu iphe, eme nụ; ọzoo numa opfu iya? ?Bụ onye ngabejeru nchi numa opfu iya? ¹⁹ Lekwa; Chipfu gudeakwa ẹhu-eghu ezi oke pherephere; mbụ ẹjo oke pherephere. Ọ bụru l'ishi ndu ẹjo-iphe bẹ ọophu temutemu. ²⁰ Ọphu ẹhu eghubuhukwa Chipfu egbu gbiriri jasụ l'ọ meebekota iphe, dū iya l'ọkpoma k'ememe. Mbọku abya-a l'uzo iphu teke iphe-a l'e-dokota unu ẹnya ree.

²¹ "Ọ tọ bụdu mbẹdua ziru ndu mpfuchiru-a ozi. Ẹphe gudelẹ-a ozi phẹ agba phuchaphucha. Ọphu mu epfukwaru opfu yeru phẹ; ẹphe nọdu efulẹ-a epfuchiru mu. ²² Obenu l'ọme ẹphe pfujeru; mu l'ẹphe chia idzù lanụ; mẹ ọ -bụru iphe, mu pfuru bẹ ẹphe gege eje araaru ndibe mu arara; m'ẹphe emekwanaa; ẹphe aghakọbe; haa ẹjo ọzo, ẹphe etso; yẹ ẹjo-ememe, ẹphe eme."

²³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "?Ọ dū gẹ mu bụepho Chileke, nọ ntse; ọphu mu abụedu Chileke, nọ ụzenya tọo?" ²⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "?O nweru onye e-je l'ẹka dū k'edomi onwonye je edomia onwiya k'ọphu bụ lẹ mu taa humadu iya tọo? ?Mu te ejiduru imigwe; bya eji eliphe l'ophu?" Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

²⁵ "Mu numaakwaru iphe, ndu mpfuchiru ono epfu, bụ ndu egudeje ẹpha mu epfu iphe, mu epfuduru. Ẹphe asuje: 'Mu rwọru nrwọ! Mu rwọru nrwọ!'

²⁶ "?Bụkpoo teke ole bẹ ẹgube iphe ọwa-a anọ-beru l'ọkpoma ndu mpfuchiru-a, te epfudu ire-lanụ-a; ndu bụepho ẹjo ọriri, bataru phẹ l'egomunggo bẹ ẹphe epfuje. ²⁷ Ẹphe edobesuje lẹ nrwọ ono, ẹphe ezeru nwibe phẹ ono e-me gẹ ndibe mu zọhaa ẹpha mu ẹgube ono, nna phẹ oche phẹ gude abarụ Balụ eja zọhaa ẹpha mu ono.

²⁸ “G’onye mpfuchiru, arwọ nrwọ zenupho nrwọ iya; obenu lẹ-a; g’onye ọphu numaru opfu mu gude ire-lanu pfua ya; kele-a; ?bụ awe bẹ ẹswa akpe eje aturu akpuru iya?” Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Opfu, shi mu l’ọnu dukwa g’oku; teme ọ dukwapho g’ongu, etsuje mkpuma yogiri yogiri. ³⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mu nọ-chikwaru ọzo ndu mpfuchiru ono, ejeje ezita opfu, nwibe phẹ pfuru bya epfua; bya asụ l’ọo mu pfuru iya onoya. ³¹ Mbụ lẹ-a; mu nọ-chikwaru ọzo ndu mpfuchiru ono, asajẹ ọnu phẹ sụ lẹ mu sụru ono.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Lekwa; mu nọ-chikwaru ọzo ndu ono, arwoje nrwọ ẹregede ono; ndu anọduje eze nrwọ ọbu; shi nno mee gẹ ndibe mu tsoru ọka ono, ẹphe adzụ ono; yee eku-onwonye ono phua ọzo ono. Ọphu ọ bụdu l’ọo mu ziru phẹ; ọphu ọ dukwa ekemu, mu turu nụ phẹ. Ọo ya bụ l’ọ tọ dukpoda urwu, ẹphe abarụ ndu-a ililekpoo.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³³ “Teke ndu ẹka-a; ọzoo onye mpfuchiru; ọzoo onye uke jiru ngu sụ ngu: ‘?Ị jiru Chipfu ọ sụ g’e mee gunu?’ L’jisu phẹ-a: ‘G’e mee gunu bụ gunu? Ọ sụru lẹ ya a-gwọbe unu! Noo iphe, Chipfu epfu bụ ono.’ ³⁴ Teke ọ bukwanu l’onye mpfuchiru; ọzoo onye uke; ọzoo onye ọzo mmanụ pfulaharu sụ lẹ ya jikwaru Chipfu; o zia iphe, eeme; mu anụ onye ọbu aphụ; yele ndibe iya g’ẹphe ha. ³⁵ Iphe, unu a-nọduje aji nwibe unu phẹ; aji iya unwuna unu phẹ bụ: ‘?Chipfu sūhunuru agha g’a jiru iya?’ Mbụ: ‘?Būhunuru gunu bẹ Chipfu pfuru?’ ³⁶ Ọle-a; unu te egudekwa ọnu unu pfua iphe, unu jiru Chipfu; ọ sụ g’e mee ọzobakpo. Kele ọ bụwaa iphe, onyemonye pfuru onwiya bẹ oome; unu gude nno woru opfu ke Chileke, nọ ndzụ gha igharaphu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke anyi. ³⁷ Waa iphe, ii-pfujeru ndu mpfuchiru baa: ‘?Unu jiru Chipfu; ọ sūhunuru unu agha?’ Mbụ: ‘?Bū gunu bẹ Chipfu pfuru?’ ³⁸ A makwaru-a l’unu epfu l’unu jiru Chipfu; o zia unu iphe, e-me nū. Ọle-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Iphe, unu anọduje epfu bụ: ‘Wakwa iphe, a jiru Chipfu; ọ sụ g’e mee; mbụ ọ bukwaru unubẹ ndu mu sụru g’unu te epfuekwa nno. ³⁹ Ọo ya bụ lẹ-a; mu zohafutajekwa unu; chipfu unu l’iphu mu; unu lẹ mkpukpu ono, mu nuru unu lẹ nna unu oche phẹ ono. ⁴⁰ Ujikputeru, mu e-me unu a-nokwa ojejoje; mbụ l’ọo-buru iphe-iphere, a-nọ ojejoje; ọphu a byadu azoha iya azoha.”

Nkata akpuru oshi figu labo

24 O be g’a kpuchaaru ndu-a lẹ ndzụ; mbụ Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda; ẹphe lẹ ndu-ishi ndu Jiuda; mekpoo ndu emeje ọna; yee ndu akpụ ọzu; bẹ e shikota lẹ Jierusalemu kpua lẹ ndzụ laa alị ndu Babilonu. Ọ bụru onye kpuru phẹ nū bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu. O be g’a kpuchaaru phẹ lẹ ndzụ ono; Chipfu goshi mu nkata akpuru oshi figu labo, a sūbegbaaru l’aguga eze-ulo Chipfu. ² Nkata lanu bụ iphe, dū iya nū bụ akpuru oshi figu, dū ree shii, dūgbaa gẹ figu, charu ẹgwa. Nkata ọphuu bụru iphe, dū iya nū bụ figu, dū eji shii; mbụ l’ọ dū-be eji; k’ọphu bụ l’ọ tọ dudu k’eriri. ³ Noo ya bụ; Chipfu bya ajia mu sụ: “?Bū gunu bẹ ị hūmaru; Jieremaya?”

Mu sụ iya: “Ọ kwa akpuru oshi figu. Ndu ọphu dū ree dūshikpoo ree ike; ndu ọphu dū eji dūshikwanaa eji ike k’ọphu bụ l’ọ tọ dudu k’eriri.”

⁴ Tọbudu iya bụ; mu bya anuma opfu ke Chipfu, sūru mu: ⁵ “Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke ke ndu Ízurelu epfu baa: Ọ kwa g’akpuru oshi figu figu ọwa-a, dūgbaa ree-a dū; bụ gẹ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ l’alị ndu Jiuda dū mu ree, bụ ndu mu chipfuru l’alị-a chipu je eye l’alị ndu Babilonu. ⁶ Mu e-gude ẹnya mu eche phẹ nche g’ọ dūru phẹ lẹ ree. E -mechaa; mu edulatakwa phẹ phọ ọzo l’alị ẹka-a. Teke ono bẹ mu e-me g’ẹphe paa ẹka; ọphu mu akwatsuedu phẹ. Mu a-dza phẹ g’onye dzarụ oshi; ọphu mu ephefubaedu phẹ ephefu. ⁷ Mu a-nū phẹ obu, ẹphe e-gude maru mu; mbụ l’ọo mu bụ Chipfu. ẹphe a-buru ndibe mu; mbẹdua aburu Chileke phẹ. Noo kele ẹphe e-gude obu phẹ l’ọphu l’ọphu lwapfuta mu.”

⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “A bya lẹ k’akpuru oshi figu ono, dū eji ono; mbụ dūta-beru eji; k’ọphu bụ l’e tee ridu iya eriri ono; noo gẹ mu e-me Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda bụ onoya; mē ndu-ishi l’alị-eze iya; mekpoo iphe, bụ ndu ono, phoduru lẹ Jierusalemu ono; m’ẹphe -nọ l’alị ẹka-a; m’ẹphe -nọ l’alị ndu Ijiputu. ⁹ Mu e-me phẹ g’ẹphe bụru ndu alị-eze unwu-eliphe l’ọphu a-nọdu asọ oyi. ẹphe a-buru phẹ iphe e gude achị ọchi; mē iphe, e gude anma l’etu. Ee-gude phẹ agba mgbonu; gude phẹ ephu l’iphu l’iphe, bukpuo ẹka mu chipu phẹ ye.

¹⁰ Mu e-me g'le gbua phẹ l'ogu-echi; ẹgu emee phẹ; ẹjo iphe-ememe emee phẹ gbiriri jasụ ẹphe abvụebe l'alì-a, mu nuru phẹ; yẹle ndiche phẹ-a."

Ndu a kpuru lẹ ndzụ a-nọ iya ụkporo apha ẹto l'apha iri

25 Ọwaa bụ opfu Chileke, o pfuru Jieremaya lẹ kẹ ndu Jiuda l'ophu l'apha, kwe Jiehoyakimu, bụ nwa Jiosáya apha ẹno, ọ watarụ aburu eze ndu Jiuda. Apha ono bụ apha mbụ, Nebukadineza watarụ aburu eze ndu Bábilonu. ²Jieremaya, bụ onye mpfuchiru Chileke numaepho opfu Chileke ono; o pfiaru iya ndu Jiuda l'ophu; ẹphe l'iphe, bụ ndu bukọta lẹ Jierúsalem. Ọ sụru phẹ-a: ³"E -shi k'ụkporo apha l'apha ẹto nta; mbụ e -shi l'apha, kwe Jiosáya bụ nwa Amọnu apha iri l'ẹto, ọ watarụ aburu eze unubẹ ndu Jiuda; byasụ ntanụ ọwa-a; bẹ mu shiẹpho nta Opfu Chipfu; mu nọdu epfuẹru iya phọ unu mpfuto; ọphu unu angajeduru nchi. ⁴Temekpoo Chipfu bya eyekpoo ndu-ozì iya ono, bụ ndu mpfuchiru iya g'ẹphe ha n-yetọ g'ẹphe bya epfiaru unu opfu; ọphu unu angaduru nchi; tẹme ọphu unu eyeduru onu.

⁵"Ẹphe pfua sụ: 'Unu ghakọbedupho nta; g'unu ha l'ẹhu l'ẹhu; unu hadaphọ ẹjo-ememe, unu eme; mekpoo ẹjo-iphe, unu anwụ ememe. Ọ kwa iya bụ g'unu a-nọdu l'alì ono, Chipfu nuru unu; bya anụ iya ndiche unu phẹ ono jasụ l'ojejoje. ⁶Unu be tsoshi agwa ndu ọzo. Unu be jeshiru iya ozi; ọphu unu abashiru iya ẹja. Unu be gudeshi iphe, unu gude ẹka mee gude akpatsu Chipfu iwe. Ọ kwa iya bụ lẹ mu te emekaduru unu iphe.' ⁷Ọphu unu eyeduru mu onu; unu gude iphe, unu gude ẹka unu mee gude akpatsu mu iwe. Unu shi ẹgube ono mekaahaa onwunu iphe." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

⁸Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Eshinu unu ta ngabeduru nchi l'opfu, mu pfuru; ⁹bẹ mu a-chikobe ndu isheli l'ipfu l'ipfu; yẹe onye-ozì mu, bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu. Ọ kwa Chipfu epfu iya. Mu a-chiru phẹ bya g'ẹphe buru ndu alì-a ọhogu; yẹe iphe, bụ ndu bu iya nụ; mẹ iphe, bukpoọ ọha, bupheru phẹ mgburugburu. Mu e-mebyishibẹbe phẹ rengurengu kpọ; mee phẹ; ẹphe aburu iphe, anyị ishi ẹdzu; bya aburu iphe e gude eme iphe ọchi; yẹle iphe, e gude ephu l'iphu; tẹme l'ọ buru ochobu jasụ l'ojejoje. ¹⁰Mu e-me g'ọ-phụ-wuruwuru k'ẹhu-utso yẹle ete ẹswa ta aduhe l'echilabọ phẹ; ọphu olu nwanyi, alụ ji; yẹle kẹ nwoke, alụ nwanyi ọphúú aduedu; ọphu ọda ikwe nri aduedu iya; ọphu ọku emeedu iya jaa. ¹¹Alì ẹka-a l'ophu l'ophu a-buru okorobo ochobu; tẹme ọha-a l'ophu anodugbaa eze ndu Bábilonu l'ẹka; ụkporo apha ẹto l'apha iri. ¹²Teke ụkporo apha ẹto l'apha iri ono dzuẹrupo; mu anụ eze ndu Bábilonu aphụ; yẹle ọha ono l'ophu. Mbụ l'alì ndu Bábilonu l'ophu bẹ mu a-nụ aphụ ẹjo-iphe, ẹphe meshiru. Mu eworu iya togbo; l'ọ buru ochobu jasụ l'ojejoje. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹³Alì ẹka ono bẹ mu e-mekọta iphemiphe, mu pfuhawaru lẹ mu e-me iya; mbụ iphemiphe, e deru l'ẹkwọ, bụ iphe, Jieremaya pfuru lẹ mpfuchiru lẹ k'ọhamoha l'ophu. ¹⁴Ẹphebedua bẹ ọha, dụ igwerigwe; yẹle eze ndu parụ ẹka e-mechakwaphọ mee phẹ ohu. Mu apfiya phẹ ụgwo g'iphe, ẹphe meru gbaru; yẹle iphe, ẹphe gude ẹka phẹ meta."

Okoro oke-ẹhu-eghu Chileke

¹⁵Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurẹlu pfuru mu baa: "Okoro-a, bụ iphe, jiru iya nụ bụ mẹe k'oke-ẹhu-eghu mu-a; nafunu mu iya l'ẹka. Jenụ emee g'iphe, bụ ọha, mu e-zi g'i je alì phẹ ngụkota iya! ¹⁶Ẹphe -ngụe ya phọ; ẹphe awata akpọ garigari; wata eme ọbvụ ọbvụ; kẹle mu a-chiru ndu ogu-echi ye g'ẹphe buru phẹ ọgu."

¹⁷Tọbudu iya bụ; mu bya anata Chipfu okoro ono; bya ejee ọhamoha, bụ ẹka o ziru mu je emee; ẹphe ngụkota iya; ¹⁸mbụ Jierúsalem; waa mkpukpu, nọgbaa l'alì ndu Jiuda; waa ndu eze phẹ; waa ndu-ishi l'alì-eze iya; g'e mekọta iya g'ọ buru ochobu; yẹle iphe, anyị ishi ẹdzu; waa iphe, e-gude achi ọchi; mẹ iphe, e-gude ephu l'iphu, bụ g'ọ dụ ntanụ-a; ¹⁹waa Fero, bụ eze ndu Ijiputu; waa ndu-ozì iya; waa ndu-ishi l'alì-eze iya; waa ndu nkiya g'ẹphe ha; ²⁰waa iphe, bụ ndu ọhozo, bu l'alì Ijiputu; waa iphe, bụ eze ndu ndu Uzu; waa iphe, bụ eze ndu ndu Filisitayinu; mbụ eze, ndu mkpukpu Ashikelonu; yẹle eze ndu mkpukpu Gaza; waa eze ndu mkpukpu Ẹkuronu; yẹle nwa ndu phoduru lẹ mkpukpu Ashidodu; ²¹waa ndu Edomu; waa ndu Mówabu; waa ndu Amọnu; ²²waa iphe, bụ ndu eze ndu Taya; waa iphe, bụ ndu eze ndu Sayidonu; waa iphe, bụ eze ndu bu l'azụ eze-enyimu azụ iya ọphuu; ²³waa ndu Dedanu; waa ndu Tema; waa ndu Buzu; waa iphe, bụ ndu bugba l'ọha, dụ ẹnya;

²⁴ waa iphe, bu eze ndu ndu Arabu; waa iphe, bu ndu eze ndu ohozo, bu ndu bu l'echiegu; ²⁵ waa iphe, bu eze ndu ndu Zimiri; waa iphe, bu eze ndu ndu Elamu; waa iphe, bu ndu eze ndu Midiya; ²⁶ waa iphe, bu ndu eze ndu isheli; ndu bu ntse; me ndu ophu bu enya; mbu ndu ono g'ephe hakpo nanunanu; mbu-a; o buepho ali-eze, nokota l'eliphe mgburugburu. G'ephe ha -nguchaa ya; eze ndu Sheshaku angukwaa ya po.

²⁷ "Su-a; waa iphe, ii-pfuru phe baa: Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbu Chileke ke ndu Izuru: Unu ngua iphe-a; g'o tsu unu atsutsu; unu agbo ya; unu adaa iko; unu taa gbeshibaedu agbeshi; o bu ru iphe, a-kpa iya nu bu le mu a-chiru ndu ogu-echi yeru unu. ²⁸ Ote teke ephe jikaru l'ephe taa natadu ngu okoro obu angu iphe, no iya nu; l'isu phe-a: Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: Unu ngufu-tajekwa iya! ²⁹ Lenu! Mu gudeakwa ejo-iphe abyapfuta mkpukpu ono, eeku eyeru epha mu ono. ?Unu aru l'unu a-la g'a ta nu unu aphu? Unu taa alakwa g'a ta nu unu aphu; kele mu e-ku ogu-echi oku g'o bya egbufu iphe, bu ndu bu le mgboko-a." Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

³⁰ Nta-a bu le-a; tuko iphe-a,

mu pfuru ngu-a pfuaru

phe; su phe le-a:

"Chipfu a-gbekwa

l'ephekerephe gbo

uja.

Oo-nodukwa l'ibe iya,

du nsu chia mkpu;

gboru ndu ali nkiya uja.

Oo-nodu ara gbagbagba

ge ndu azoshi akpuru

vayinu.

O bu ru ndu oo-nodu

araru iya bu ndu bu

l'eliphe l'ophu l'ophu.

³¹ Utsu a-da gbaa mgboko

ophorokpo;

kele opfu daru Chipfu

yele ohamoha.

Oo-kpe nemadzu l'ophu ikpe;

woru ndu ejo-iphe haa

g'e gude ogu-echi

gbushia."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³² Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: "Lenu! Ejo-iphe asakwa galagala; o -shi l'oha owa l'osoba l'ohozo. Mbu l'oke pherephere abyakwa ezizi. O bu ru eka oo-shi bu l'eka igwe beru ali beru." ³³ Le teke ono be ndu Chipfu phuru tetarii a-tuko dabyigbaaru l'ekameka; eshi l'ishi mgboko ishi iya-a jasu l'ishi iya ophu. O to du du onye a-ra eka phe; ophu aa-pakobedu odzu phe; ophu ee-lidu phe elili. O chia l'ephe a-du-jegbaa ge nshu du l'ali.

³⁴ Unube ndu eche aturu; unu raa eka chia mkpu! Unu rwaphua onwunu l'urwuku; unube ndu-ishi ikpoto aturu! Noo kele teke ee-gbushi unu ruwakwaru. Unu a-da iko tukposhihu g'ite-urwa, du ree. ³⁵ Ndu eche aturu te enwedu eka ephe a-gbaru laa; ophu ndu-ishi ikpoto aturu enwedu eka ephe a-gbaru laa gude nahu. ³⁶ O kwa olu eka ndu eche aturu ada egube po; mkpu, ephe echi; mbu ndu-ishi ikpoto aturu; noo kele Chipfu emeby-ishiwa eka ephe echeje aturu phe. ³⁷ Phorokotoko eka ono, shi daa nyonyonyo ono be ee-me g'o dabyiru ke mmanu. O bu ru iphe, a-kpa iya nu bu ehu-eghu Chipfu. ³⁸ Oo-paru oga iya haa g'oduma; ali phe aburu

ochobu. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ogu-echi ndu emekpa phẹ ẹhu. Ọzo bụ iphe, a-kpa iya nụ bụ oke ẹhu-eghu Chipfu.

Eeme g'e gbua Jieremaya

26 O be lẹ gẹ Jiehoyakimu nwa Jiosáya bahuerupho l'aba-eze ndu Jiuda k'òphúú; Chipfu bya epfua opfu sụ: ²“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Je je apfuru l'oma-unuphu eze-ulo Chipfu je epfuru yeru iphe, bukpo ndu bu lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alị ndu Jiuda, bụ ndu abyajẹ abarụ Chileke ẹja l'ulo Chipfu. Pfuaru phẹ iphemiphe, mu sụru ngu g'i pfuaru phẹ. Te pfuphodokwaru phẹ iya mẹ nanụ. ³?A maru; ?ẹphe angabẹ nchị. Onyenonu aghakọbe haa ẹjo-ememe, oome. Ọo ya bụ; mu apalia pazeta. Mu tee meedu phẹ ẹjo-iphe, mu shi doberu phẹ; bụ iphe, kparụ iya nụ bụ ẹjo-ememe, ẹphe meshiru.

⁴“Iphe, ii-pfuru phẹ bụ lẹ-a: Ọ -bụru l'unu taa ngabeduru iya nchị; eme iphe, mu tūru ekemu iya, bụ ọphu mu doberu l'iphu unu; ⁵tẹme ọ -bụru l'unu taa ngadụ nchị l'opfu, ndu-ozu mu, bụ ndu mpfuchiru epfu, bụ ndu mu ziru; ẹphe byapfuta unu; ẹphe -byachaa; ẹphe abyabaa; ọphu unu angaduru nchị; ⁶bẹ mu e-mekwa ulo-a g'ọ dọ gẹ Shilo; mee mkpukpu-a l'ọoburu iphe, ee-gudeje ephu l'iphu l'ohamoha, nọ lẹ mgboko mgburugburu.”

⁷No iya; ndu-uke Chileke; mẹ ndu mpfuchiru; mękpoo ndu Ízurelu l'ophu nūmakota ẹka Jieremaya epfu iphe ono l'ulo Chipfu. ⁸Tọbudu iya bụ; epfughe, Jieremaya epfugheru ndu ono g'ẹphe ha iphe, Chipfu sụru g'ọ pfua; ndu-uke ono; mẹ ndu mpfuchiru ono; mękpoo ndu ono g'ẹphe hakọta zule iya phọ gburumu gude; sụ iya: “Í nwuhujekwa! ⁹?Denu g'ọ gude i gude ẹpha Chipfu epfu l'ulo-a e-mechaa dọ gẹ Shilo; tẹme lẹ mkpukpu-a e-mechaa bụru ochobu, adudu onye bu iya nụ?” Tọbudu iya bụ; ndu ono l'ophu bya azupyaabe Jieremaya l'ulo Chipfu l'ẹka ono.

¹⁰O be teke ndu-ishi l'alị ndu Jiuda nūmaru iphe, ada nụ; ẹphe shi l'unuphu ibe eze wuhu jeshia l'ulo Chipfu. Ẹphe bya eje anoduchaa l'onu-abata ọphúú l'ulo Chipfu. ¹¹Tọbudu iya bụ; ndu-uke; yee ndu mpfuchiru ono bya asụ ndu-ishi ono; yee ndu Ízurelu l'ophu sụ phẹ: “Nwoke-a gbakwaru k'ekpe mpfu-gbu. Noo kele unu gudekpowa nchị unu nūma iphe, o gude mpfuchiru pfua lẹ kẹ mkpukpu-a!”

¹²No iya; Jieremaya bya asụ ndu-ishi ono g'ẹphe ha ẹphe lẹ ndu Ízurelu g'ẹphe ha: “Ọ kwa Chipfu yeru mu gẹ mu bya epfua iphe, ee-me ulo-a; waa mkpukpu-a, bụ iya bụ iphemiphe-a, unu nūmaru-a. ¹³Nta-a bụ; unu dozia ụzo unu; yele umere unu! Unu wata eme iphe, o pfuru; mbụ Chipfu, bụ Chileke unu. Ọo ya bụ gẹ Chipfu apalia pazeta. O too meedu unu ẹjo-iphe, o shi sụ l'oo-me unu. ¹⁴Ọ -bụru mbẹdua bẹ unu elenaa lẹ mu nọ unu l'ẹka. Iphe, unu rịkpooru l'ọ dọ ree bya apfuru nhamunha; unu mee mu iya. ¹⁵Ọle ọ bụ; ọo ẹpho ọphu unu a-maka-haru bụ lẹ-a; unu -gbua mu; ikpe-ochi onye adudu iphe, o meru atụ-koru unu l'ishi; tū-koru l'ishi mkpukpu-a; yele ishi ndu bu iya nụ. Kele tororo iya bụ l'ọo Chipfu yeru mu gẹ mu byapfuta unu bya epfua iphe-a g'unu nūma.”

¹⁶Noo ya bụ; ndu-ishi ono yee ndu Ízurelu l'ophu sụ ndu-uke; ẹphe lẹ ndu mpfuchiru ono-a: “E tee kpekwa nwoke-a mpfu-gbu! O gudeakwa ẹpha Chipfu, bụ Chileke anyi pfua opfu nụ anyi.”

¹⁷Ndu bụ ọgerenya l'alị ono haru gbeshi kpịritaru bya apfuru sụ ikpoto ndu kuru l'ẹka ono-a: ¹⁸“Mayika, bụ onye Moręshetu bẹ ziru ndu Jiuda ozi Chipfu ziru lẹ teke Hezekáya, bụ eze ndu Jiuda. O pfuru ndu Jiuda sụ phẹ: Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu:

“Ee-mechaa kọo ọkoro l'úbvú Zayonu kọfu g'onye akọ opfu.

Mbụ lẹ mkpukpu Jierúsalemu bẹ e-mechaa bụru ikpọzu.

Eli úbvú ono, bụ ẹka eze-ulo Chileke nọ ono

e-mechaa bụru ẹka ẹgbudu zechiru.

¹⁹Hezekáya, bụ eze Jiuda; ọzoo onye ọzo kpọ l'alị ndu Jiuda; ?ẹphe gburu iya-a egbugbu? ?Tọ bụ-chidaa iphe, Hezekáya meru bụ l'ọ tsuru Chipfu ebvu; wata achọ ụzo, ya e-shi tūba iya l'ęnya? Tọo Chipfu ?tọ paliduru pazeta k'ọphu bụ l'ọ to meeduru phẹ ẹjo-iphe, o shi sụ l'oo-me phẹ. Ọ kwa ẹjo-iphe bẹ anyi eme onwanyi nta-a.”

²⁰O nwekwaru onye ọzo gudejekwaphọ ẹpha Chipfu pfua mpfuchiru. Onye ono bụ Uráya nwa Shemaya. Ẹka a nwuru iya bụ lẹ mkpukpu Kiriyatu-Jiarimu. O pfukwarupho iphe, Chipfu sụru g'ọ pfua l'opfu ẹhu

mkpukpu-a; yele alì ẹka-a; egube-a, Jieremaya pfuru-a. ²¹ O be teke eze, bụ Jiehoyakimu; yee ndu-ishi Ojogu iya; waa ndu-ishi l'alì-eze iya nùmaru opfu iya; eze meahaa gẹ ya gbua ya. Obenu lẹ Uráya nùmaru iya gude ndzù-agugu gbalaa laa alì ndu Ijiputu. ²² Eze, bụ Jiehoyakimu zilẹ-a Ẹlunatanu nwa Akubo; bya ahakwarupho nemadzù yeru iya; g'o je alì ndu Ijiputu. ²³ Ẹphe je l'ẹka ono je akputa Uráya bya akpuru iya je anụ eze, bụ Jiehoyakimu, bụ onye pfuru; e gude ogu-echi gbuta nwoke ono tụa. E woru odzu iya je etuphaa etupha l'ẹka eelije ndu ẹnaya lwaru.

²⁴ Ọle g'ọ dụhabe; Ahikamu nwa Shafanu turu ikè yeru Jieremaya. Ọ buru iya bụ l'a ta akpuduru iya nù ndiphe g'e gbua.

Ndu Jiuda a-la l'ẹka Nebukadineza

27 O be gẹ Zedekaya nwa Jiosáya bahuru l'okwa-eze ndu Jiuda k'òphúú; Chipfu bya epfua opfu-a nù Jieremaya. ² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Kwee agadagba yee odogoro; l'ì tuko iya nyabẹ onwongu l'olu. ³ L'ì zia ndu byaru Jierúsalemú ozi g'e je ezia eze ndu Edomu; waa eze ndu Mówabu; waa eze ndu Amonu; waa kẹ ndu Taya waa kẹ ndu Sayidonu. L'e zikwaa ya phọ Zedekaya bụ eze ndu Jiuda. ⁴ Zia phẹ ozi g'ẹphe je ezia nnajjuphu phẹ sù phẹ-a: Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu. Waa iphe, unu e-zi nnajjuphu unu baa: ⁵ 'Ọ kwa ike-okpu mu, parụ ẹka; yee oshi-ẹka mu lochiru alochi bẹ mu gude mee mgboko-a l'ophu; bya emee nemadzù; yele anụ, bu iya nù; teme ọ buru onye dụ mu ree bẹ mu anuje iya. ⁶ Nta-a bụ lẹ-a; alì unu l'ophu bẹ mu yekotawaru l'ẹka onye-ozì mu, bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu. Mu mekwarupho gẹ anụ, bu l'ẹgbudu nduchaa mu l'ẹka. ⁷ Ọhamoha l'ophu a-nodu iya l'ẹka; nodu iya nwa iya; waa nwanwa iya; jasù alì-eze iya adakpohu. Noo teke ọhamoha, dụ igwerigwe mekpoo eze ndu parụ ẹka e-me iya ohu phẹ.

⁸ "Teke ọ bụ l'o nweru ọhamoha; ọzoo alì-eze, jikaru anodu Nebukadineza l'ẹka; mbụ eze ndu Bábilonu; ọzoo l'ẹphe jikaru edobe olu g'ọ nyabẹ phẹ agadagba-njigba iya; mu egude ogu-echi; yee okpa nri; yee ẹjo iphe-ememe nua ndu obu aphụ. Mbụ mee ndu ono iphe gbiriri jasù mu egude ẹka Nebukadineza mebyishibẹbe ndu obu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ⁹ Ọo ya bụ lẹ-a; unu ta angakwaru ndu mpfuchiru unu nchi; mẹ ndu jibya unu; mẹ ndibe unu, akoje iphe, nrwọ bụ; mẹ ndibe unu, ndu agba ẹja; mẹ ndu karu akaka, bụ ndu asuje unu l'unu taa lakwa eze ndu Bábilonu l'ẹka. ¹⁰ Mpfuchiru, ẹphe epfuru unu bụ ụka bẹ ẹphe adzushiru unu. Ọ buru iphe, oo-me bụ g'unu haa alì unu lamihukpoo alamihu. Mu e-nwufu unu enwufu; unu eje alaa l'iswi. ¹¹ Obenu l'oha -woru olu doberu eze ndu Bábilonu; ọ nyabẹ phẹ agadagba-njigba iya; ẹphe nodu iya l'ẹka; bẹ mu e-kwe haa g'ẹphe buru l'alì k'ẹka phẹ; akọ iya opfu; buru iya eburu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.' "

¹² Mu wokwarupho ozi ono zia Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda. Mu sù iya: "Wozekwa olu doberu eze ndu Bábilonu g'ọ nyabẹ ngu agadagba-njigba iya; nodu iya l'ẹka; yee ndibe iya; k'ophu ji-nodu ndzù. ¹³ ?Denu g'ọ gude gubedua gu lẹ ndu alì ngu l'ophu je l'a-buru ndu ee-gude ogu-echi gbushia; ẹgu egbushia phẹ; yele ẹjo iphe-ememe, bụ iphe, Chipfu pfuru lẹ ya e-gude gbushia ọha, jikaru l'ẹphe taa ndudu eze ndu Bábilonu l'ẹka. ¹⁴ Unu ta ngakwa nchì l'opfu ndu mpfuchiru, asuje unu l'unu ta abyakwa anodu eze ndu Bábilonu l'ẹka; kẹle ọ kwa ụka bẹ ẹphe adzuru unu lẹ mpfuchiru ono. ¹⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Ọ tọ bukwa mbèdua ziru phẹ ozi ono. Ọ tọ bukwa mu bẹ ẹphe epfuchiru. Ọ kwa ụka bẹ ẹphe adzù. Ọ buru iya e-me; mu enwufu unu nwuru unu jeye; unu alaa l'iswi; unubèdua l'onwunu; unu lẹ ndu ono, epfuru unu mpfuchiru ono.' "

¹⁶ Mu bya asù ndu-uke Chileke; ẹphe lẹ ndu Jiuda l'ophu lẹ-a: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu ta ngakwa nchì l'opfu ndu mpfuchiru, asuje unu l'ọ bụfukwaa nwanshiji nta; l'aatuko ngwa ono, e gwetarụ l'ulo Chileke laa alì ndu Bábilonu ono gwephuta azu. Ọ kwa ụka bẹ ẹphe adzù lẹ mpfuchiru, ẹphe epfuru unu. ¹⁷ Unu ta ngakwaru phẹ nchì. Unu nodu eze ndu Bábilonu l'ẹka g'unu anodu ndzù. ?Denu g'ọ gude mkpukpu-a je l'a-buru ikpọzu? ¹⁸ Ọ -buru l'ẹphe bụ ndu mpfuchiru; ẹphe nodu anumaje olu Chipfu; g'ẹphe rwonaa Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike gẹ ngwa-ulo ono, e gude dozia eze-ulo Chipfu ono, bụ ophu phodukwaduru nù; yee ophu phoduru l'ibe eze ndu Jiuda; yee ophu phoduru lẹ Jierúsalemú ta abụhe iphe, ee-rwuta laa alì ndu Bábilonu. ¹⁹ Lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu lẹ k'itso itso eze-ulo Chileke; waa k'iphe ono, eeyeje mini, echi

ririri ono; waa k'ogba-kperekpere; waa ikpoto ngwa ọzo ono, phodugbaaru lẹ mkpukpu-a, ²⁰ bụ ndu ophu o gwetaduru; mbụ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu; teke ọ kpuru eze ndu Jiuda, bụ Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu lẹ ndzụ shi Jierúsalemụ laa alị ndu Babilonu; kpupuyabekota iya ndu a maru amaru l'alị ndu Jiuda ye lẹ Jierúsalemụ. ²¹ Ee! Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu; wakwa iphe, oopfu lẹ k'iphe ono, e gwephodoru l'ulo Chipfu ono; yee ophu phoduru l'ibe eze ndu Jiuda; yee ophu phoduru lẹ Jierúsalemụ: ²² 'G'ephe ha bẹ ee-gwetachakwa laa alị ndu Babilonu. Ọ bụru l'eka ono bẹ ọo-nodu gbiriri jasụ mbọku, mu a-chọru iya bya. Noo teke mu a-chiphuta iya azụ bya edophukwa azụ l'eka-a.' " Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Onye adzujẹ ụka lẹ mpfuchiru, bụ Hananiya

28 Ọ bụru l'apha ono kwaphọ; gẹ Zedekaya bahuru l'aba-eze ndu Jiuda k'òphúú; l'onwa k'ise l'ime apha k'eno; bẹ onye mpfuchiru, bụ Hananaya nwa Azuru, bụ onye shi mkpukpu Gibiyonu; nọ l'ulo Chipfu l'iphu ndu-uke Chileke; mē l'iphu ọha l'ophu sụ mu-a: ² "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu: Mu a-nyakashị agadagba-njigba ono, eze ndu Babilonu nyabẹru unu ono. ³ L'ime apha labọ bẹ mu a-chi-phutakota iphe, bukpo ngwa ụlo Chipfu ono azụ l'eka-a; mbụ ngwa ono, eze ndu Babilonu, bụ Nebukadineza chitaru l'eka-a lashiya alị ndu Babilonu. ⁴ Ndu mu a-chi-phutakwaphọ azụ l'eka-a bụ Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda; mekpoo iphe, bukota ndu a kpuru lẹ ndzụ l'alị ndu Jiuda, bụ ndu larụ alị ndu Babilonu; noo kẹle mu a-nyakwa agadagba-njigba ono, eze ndu Babilonu nyabẹru unu ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

⁵ Tọbudu iya bụ; onye mpfuchiru, bụ Jieremaya bya eyee onu sụ onye mpfuchiru ono, bụ Hananaya-a l'iphu ndu-uke; ye l'iphe iphe, bukpo ndu pfuru l'ulo Chipfu; ⁶ sụ iya: "G'ọ dukwa nno! Gẹ Chipfu mekwaa ya nno! Gẹ Chipfu mekwaa iphe ono, i pfuru lẹ mpfuchiru ono; g'ọ chi-phutakwa ngwa ụlo Chipfu azụ; yee ndu a kpuru lẹ ndzụ; g'ọ shikwa l'alị ndu Babilonu tuko phẹ chi-phuta azụ l'eka-a! ⁷ Ọle g'ọ dughabe; ngabekwa nchi numa iphe, mu abya epfu ye ngu lẹ nchi; ye l'iphe nchi ndu-a l'ophu. ⁸ Ndu mpfuchiru, vu mu ọzo; bya evuru ngu ọzo; mbụ ndiche; buepho iphe, ephe epfuje lẹ mpfuchiru nọ ọha, dọ igwerigwe; yee alị-eze, parụ ẹka; bụ l'ogu a-dụ; yee ọkpa-nri; waa ẹjo iphe-ememe. ⁹ Obenu l'onye mpfuchiru, epfu opfu lẹ nchi a-dụ doo buepho teke iphe, o pfuru meru g'ọ pfuru iya bẹ ee-kweje lẹ Chipfu ziru iya eviya."

¹⁰ Tọbudu iya bụ; onye mpfuchiru ono, bụ Hananaya bya anyafu Jieremaya, onye mpfuchiru agadagba-njigba ono, ọ nya ono bya eworu iya nyajia. ¹¹ Hananaya bya apfuru l'iphu ọha l'ophu sụ: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ọ kwa egube-a bụ gẹ ya a-gbajifu agadagba-njigba kẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu l'olu ohamoha l'ime apha labọ." O pfulẹpho nno; Jieremaya tughua.

¹² A nọkwapho nwanshiji g'onye mpfuchiru, bụ Hananaya gbajifucharu agadagba-njigba ono, nọ l'olu onye mpfuchiru, bụ Jieremaya ono; Jieremaya obu numa olu-Opfu Chipfu, sụru iya: ¹³ "Je je akaru Hananaya sụ iya lẹ-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu: Iphe, i gbajifuru bukwa agadagba-njigba ophu e meru l'oshi; ọle iphe, mu e-gude dochia ya bụ agadagba-njigba ophu e meru l'ígwe. ¹⁴ Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu: Mu e-woru agadagba-njigba ophu e meru l'ígwe nyabẹ l'olu ohamoha-a l'ophu gude mee phẹ g'ọ bụru Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu bẹ ephe a-nodu l'eka. Mbụ lẹ mu e-me iya g'ọ nọdu elekotachaa mē anụ, bu l'egbudu."

¹⁵ Tọbudu iya bụ; onye mpfuchiru, bụ Jieremaya sụ Hananaya, bụ onye mpfuchiru-a: "Ngabekpodapho nchi; Hananaya! Ọ tọ bukwa Chipfu ziru ngu g'ị bya; obenu l'i mewaru ndu-a; ephe je adakobe iphe, abudu eviya. ¹⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Mu abyakwa ngu ewofu l'eli mgboko-a. Apha-a gededede bẹ i-nwuhu; kẹle i pfuwaru opfu, eme g'e kwefuru Chipfu ike.'"

¹⁷ O -rwuepho l'onwa k'esa l'apha ono kwaphọ; Hananaya, bụ onye mpfuchiru nwuhu.

Èkwo-ozì, e deru nù ndu a kpùru lẹ ndzù

29 Ọwaa bụ iphe, e deru l'èkwo-ozì, Jieremaya gbẹ lẹ Jierúsalemù dee nù g'a nù ndu bụ ọgerenya l'ime ndu ọp̄hu nọ ndzù l'ime ndu ono, a kpùru lẹ ndzù ono; l'a nù iya ndu bụ uke; mẹ ndu bụ ndu mpfuchiru; mẹ iphe, bụkpoo ndu ono, Nebukadineza kpùru lẹ ndzù shi lẹ Jierúsalemù laa alì ndu Bábilọnu ono. ² Teke ono bẹ a kpùakwanaru eze, bụ Jiehoyakinu lẹ ndzù; yẹe ne iya, bụ eze-nwanyi; mẹ ndu eleta ibe eze ẹn̄ya; mękpoo ndu-ishi ndu Jiuda yẹe ndu Jierúsalemù l'ọp̄hu; mẹ ndu eme ọna; mẹ ndu akpù ọzu; bẹ a kpùkotawaru lẹ ndzù kpùru lufu lẹ Jierúsalemù. ³ Onye ọ nùru èkwo-ozì ọbu bụ Eleyasa nwa Shafanu; yẹe Gemaraya nwa Hilikaya, bụ ndu Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda ziru ozi g'e je zia eze, bụ Nebukadineza l'alì ndu Bábilọnu. Èkwo-ozì, Jieremaya deru ọbu sùru:

⁴ “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbù Ọkalibe-Kakọta-Ike; Chileke kẹ ndu Ízurelù. Ndu oopfù iya anù bụ ndu ono, a kpùru lẹ ndzù ono g'ẹp̄he ha; mbù ndu ono, mu meru; e shi lẹ Jierúsalemù kpùru phẹ laa Bábilọnu ono: ⁵ Unu kpùshikwaa ọlo buru; unu akọo opfu ria iphe, o metaru. ⁶ Unu lùshikwaa nwan̄yì nwùshia ọnwegirima; unu achọtaru ọnwu unu nwoke nwan̄yì alùlu; unu ekee ọnwu unu nwan̄yì jì; k'ọp̄hu ẹp̄hebedua l'e-nwek-warupho ọnwegirima. Unu nọdukwa l'ẹka ono ka adù igwerigwe; unu taa nọdukwa aka alwa alì. ⁷ Ọzo bụ lẹ-a; unu chọjekwa iphe, e-me gẹ nchì dù doo lẹ mkpùkpù ono, bụ ẹka a kpùru unu lẹ ndzù laa ono. Unu pfujeru nù Chipfu l'iswi ẹhu ndu ono; kẹle nchì -dù phẹ doo; l'ọ dùkwapho unu. ⁸ Kẹle-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu; mbù Chileke ndu Ízurelù: Unu te ekwekwa gẹ ndu mpfuchiru unu; mẹ ndu agbaru unu ẹja; duru unu ghaa ọzo. Unu ta angajekwaru phẹ nchì lẹ nrwọ, unu meru phẹ; ẹp̄he nọdu arwọ. ⁹ Ọ kwa ọka bẹ ẹp̄he adzuru unu sù l'ẹp̄he gude ẹpha mu epfu mpfuchiru. Ọ tọ bụkwa mu yeru phẹ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “A -nọep̄ho ọkporo apha ẹto l'apha iri lẹ Bábilọnu bẹ mu a-byapfuta unu bya emeeru unu iphe ono, dù ree ono, mu kweru ukwe iya ono; mbù lẹ mu a-bya eduphuta unu azù l'alì ẹka-a. ¹¹ Kẹle mu maru ọriri, mu arì l'ẹhu unu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu arì k'eme g'ẹhu dù unu guu; ọ tọ bụkwa g'ọ duru unu lẹ nọ. Gẹ mu mee g'ọzo iphu duru unu lẹ ree; unu enweru iphe, unu a-nọdu ele ẹn̄ya iya. ¹² Teke ono bẹ unu a-rakuje mu; unu abyapfuta mu; bya epfuru nù mu; mu angaberu unu nchì. ¹³ Tẹme unu achọo mu; chọta mu; mẹ ọ -bùru l'unu gude obu unu l'ọp̄hu achọ mu. ¹⁴ Teke ono bẹ unu a-chọ mu chọta; nokwa iphe, Chipfu epfu. Mu emee unu; unu taa bụeduru ndu a kpùru lẹ ndzù. Mbù lẹ mu e-jeep̄ho l'iphe, bụkpoo ọhamoha; mękpoo ẹkameka ono, mu chìru unu laa ono je achì-phuta unu azù l'ẹka ono, mu meru; a kpua unu lẹ ndzù ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁵ Unu a-sùkwaro: “Chipfu yeanaru anyi ndu mpfuchiru lẹ Bábilọnu.” ¹⁶ Obenu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'opfu ẹhu onye eze ono, nọ l'aba-eze Dévidi ono; yẹle opfu ẹhu iphe, bụkpoo ndu phọduru lẹ mkpùkpù-a; mbù ọnwunna unu, bụ ndu ọp̄hu a kpùkobeduru unu l'ẹp̄he lẹ ndzù. ¹⁷ Ee! Wakwa iphe, Chipfu bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: “Iphe, mu e-ye bụkwa ogu-echi; yẹe ọkpa-nri yẹe ẹjo iphe-ememe g'ọ bụru phẹ ọgu. Mu emee phẹ; ẹp̄he adù g'ẹjo akpùru oshi figu, dùta-beru ẹjì k'ọp̄hu bụ l'e tee ridu iya eriri. ¹⁸ Mu e-gude ogu-echi; yẹe ọkpa-nri; yẹe ẹjo iphe-ememe achì phẹ ọso. Mu emee phẹ; ẹp̄he aburu iphe, alì-eze nọgbaa lẹ mgboko-a a-nọdu asọ oyi; mbù ẹp̄he aburu iphe, e gude atù ọnu; yẹe iphe, anyì ishi ẹdzu; waa iphe e gude achì ọchi; yẹe iphe, e gude ephu l'ip̄hu l'ẹka ọhamoha nọ, bụ ẹka mu chìru phẹ jeye. ¹⁹ Noo kẹle ẹp̄he ta ngabeduru nchì l'opfu mu; ọ kwa Chipfu epfu iya; mbù opfu, mu pfuru mpfutọ nù phẹ; ọ bụru ndu mu ziru iya bụ ndu-ozì mu bụ ndu mpfuchiru. Ọp̄hu unubedua, a kpùru lẹ ndzù-a angakwarupho nchì. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.” ²⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; unu nùmakwa Opfu Chipfu g'unu ha bụru ndu a kpùru lẹ ndzù; bụ ndu mu chítaru lẹ Jierúsalemù chilàa Bábilọnu.

²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbù Ọkalibe-Kakọta-Ike, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelù; wakwa iphe, oopfù l'opfu-ẹhu Éhabu nwa Kolaya; yẹe opfu-ẹhu Zedekaya nwa Maseya, bụ ndu gude ẹpha mu adzuru unu ọka lẹ mpfuchiru: “Mu e-woru phẹ ye l'ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilọnu; l'ọ woru phẹ gbushia l'atatip̄hu unu ẹka unu ele ẹn̄ya. ²² Ọo phẹ a-kpa iphe, ndu Jiuda ono, a kpùru lẹ ndzù ono g'ẹp̄he ha, bụ ndu nọ l'alì ndu Bábilọnu

a-wata ephu l'iphe sụ: 'Gẹ Chipfu mekwaa ngu iphe, o meru Zedekaya; yẹ Éhabu, bụ ndu eze ndu Bábilõnu hụru l'ọku.' ²³ Noo kẹle ẹphe mewaru iphe-eswe l'echilabọ ndu Ízurẹlu. Ẹphe l'unyomu obutobu phẹ riwaru ogori; tẹme ẹphe gudewaa ẹpha mu dzụa ụka, bụchaa iphe, mu asụduru phẹ g'ẹphe mee. Iphemiphe ono bẹ mu makọtaru; tẹme mu bụru onye-ekebe iya." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Ozi, e ziru Shemaya

²⁴ "Karụ Shemaya, bụ onye Nehelamu: ²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Ọkalibe-Kakọtá-Ike; bya abụru Chileke ndu Ízurẹlu: I gude ẹpha ngu dee ẹkwo-ozí wolaaru iphe, bụkpoo ndu nọ lẹ Jierúsalem; bya anụ iya Zefanaya nwa Maseya, bụ onye uke; mękpoo iphe, bụkota ndu-uke ndu ọphee g'ẹphe ha. I sụru Zefanaya-a: ²⁶ 'Chipfu meakwaru ngu onye uke g'ị nọdu l'ọkwa Jiehoyada; g'ị nọdu eleta ụlo Chipfu ẹnya. O -nweru onye ọb-vu eme, kuru onwiya onye mpfuchiru; chịru iya ọkpa ye lẹ mkpọro; nwua ya olu lẹ mgborígwe. ²⁷ ?Bụ gụnu kparụ iphe, ị tị gbọduru Jieremaya onye Anatọtụ ụja, bụ onye epfuru unu mpfuchiru? ²⁸ Wakwa ozi, o ziru anyi lẹ Bábilõnu baa: "Iphe ọbu a-nọkwa ọdu. Ọo ya bụ lẹ-a; unu kpụshikwaa ụlo buru; unu akọo opfu ria iphe, o metaru." ' ' "

²⁹ Ọ bụru iya bụ l'onye uke ono, bụ Zefanaya abya eworu ẹkwo-ozí gụaru Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. ³⁰ No iya; olu-Opfu Chipfu rwua Jieremaya nchị sụ: ³¹ "Woru ozi-a zia g'o rwua lẹ nchị iphe, bụ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ ono g'ẹphe ha: Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ẹhu Shemaya, bụ onye Nehelamu: Eshinu Shemaya epfuru unu iphe ọ sụru lẹ mu pfuru; l'ẹbe abụ l'ọo mu ziru iya ya; be o mewaru; unu je adakobe iphe, abụdu eviya. ³² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Shemaya, bụ onye Nehelamu bẹ mu a-nụ aphụ; yẹle awa iya l'ophu; k'ophu bụ l'ọ tọ dụkwa onye o nweru a-phodukwadu nụ l'echilabọ ndu-a; ọphu ọo-hụmadu iphe-oma ono, mu e-mechaa meeru ndu ndibe ono; noo kẹle o pfuwaru iphe, e gude kwefuru mu ike." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Chileke ekwe ukwe alwalwa ndu Ízurẹlu

30 Wakwa opfu, shi l'ọnu Chipfu rwua Jieremaya nchị. ² "Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu: Tụko opfu-a, mu pfuru nụ ngu-a dekọtá l'ẹkwo. ³ Kẹle-a: wakwa iphe, Chipfu epfu baa: mbọku abyakwa; teke mu e-je l'ẹka a kpuru ndibe mu lẹ ndzụ laa; mbụ ndibe mu bụ ndu Ízurẹlu ẹphe lẹ ndu Jiuda; je eduphuta phẹ azụ; bya edophu phẹ azụ l'alị ono, mu nuru nna phẹ oche g'ọ bụru nkepẹ ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

⁴ Wakwa opfu, Chipfu pfuru pfudoru ndu Ízurẹlu ẹphe lẹ ndu Jiuda.

⁵ "Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

Anyi anụkwa mkpu,

ẹphe echi;

mbụ ndu ndzụ agụ.

Mbụ l'ọo n-yemebvu dụ;

ọ tọ bụdu nchị-adụ-doo.

⁶ Jinaa ajị hụma; nwoke

?ọ tsuje ime nwa?

?Dẹnukwanu g'ọ gude mu

hụmagba unwoke l'ẹhu

l'ẹhu g'ẹphe chigbaaru

ẹka kwẹe l'ẹpho gẹ nwanyi,

ime eme;

onyenọnu wocharu iphu

gbanwube ọnwu ọnwu?

⁷ Tụswekwa! Mbọku ono

a-dụkwa ẹjọ ẹji;
 k'ọphu bụ l'ọ tọ dụedu
 eswe a-dụbaa ẹji g'ọo ya.
 Teke ono bẹ oshilọkpa
 Jiékọpu e-je iphe-ẹhuka;
 obenu l'ee-mechaa
 dzọta iya l'ime iya.

⁸“Wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: O -rwua mbọku ono bẹ mu a-nyakwo agadagba-njigba ono, nọ phẹ l'olu ono; mu abya atọshia phẹ ẹgbu, e keru phẹ; ọphu ndu ọhozo emebaedu phẹ ohu phẹ.
⁹ Ẹphe a-nọdu ejeru Chipfu, bụ Chileke phẹ ozi; yẹ Dévidi ono, bụ eze phẹ ono, bụ onye mu e-me g'ọ futaru phẹ.

¹⁰“Gẹ ndzụ ba agụkwa ngu;
 gụbe Jiékọpu, bụ onye-ozu mu!
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
 G'e be yekwa ngu ebvu;
 gụbe Ízurẹlu;
 kẹle-a; lekwa lẹ-a;
 mu e-shikwa l'ẹka dụ
 ẹnya dzọta ngu.

Mu adzọta ụnwu ngu l'alị
 ẹka a kpuru phẹ lẹ
 ndzụ laa.

Noo teke Jiékọpu a-lwa azụ
 bya anọdu l'ẹhu-guu.

Tẹme ọ tọ dụedu iphe,
 byaru emebaa ya nụ;
 ọphu ọ dudu onye
 byaru emebaa ya g'ọ
 bụru onye ndzụ agụ.

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Mu nọkwa swiru ngu eswiru;
 mu a-dzọ ngu!

A makwarụ-a lẹ mu tukuru
 ọhamoha emebyishibẹbe,
 bụ ndu mu shi woru
 ngu ghakaa l'ime phẹ.

Obenu lẹ mu tee
 mebyishibẹbedu ngu
 gberegedege.

Mu a-hù ngu ahùhù l'ụzo,
 pfulu nhamụha.

Ọphu mu ahakwanụ ngu
 phuruphuru gẹ mu
 ta anụ ngu aphụ l'ophu
 l'ophu.”

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

Onwo, aba ngu nụ bẹ e tee
metakwa emeta.

Ọphu iphe, e mekaru ngu
akpohudu akpohu.

¹³ Ọ tọ dudu onye a-gbaru
ngu ọdzori.

Ọphu ọ dudu iphe ọzo,
ee-mebaa l'onyá ọbu,
aba ngu nụ ọbu.

Ọphu ịi-kaedu mma akaka.

¹⁴ Iphe, bukpo ndu gu
l'ephe shi eshi ọnyà
zohakotawaru ngu.

Ephe ta akpaedu ngu ishi
ililekpoo.

Mu tsuwaru ngu iphe,
onye ọhogu etsuje
ọhogu iya.

Mu bya echia ngu iphe,
onye duru nemadzu
ehuka echije iya.

Ọ buru iphe, kparu iya
nụ bụ l'i menukaru
ejo-iphe.

Teme iphe-eji, i meshiru
paa igwerigwe.

¹⁵ ?Denu g'o gude ị nọdu ara
ekwa iphe, mekaru ngu nụ;
mbu iphe, eme ngu ehuka,
bu iphe,
taa kpohudu akpohu?

Ọ kwa l'ị metanukaru
iphe-uta; teme iphe-eji,
i meshiru paa igwerigwe;
meru g'o gude mu mee
ngu iphemiphe ono.

¹⁶ Obenu l'iphe, bukpo
ndu eripya ngu bẹ
ee-ripyakwa.

Iphe, bukpo ndu ọhogu
ngu bẹ aa-kpu lẹ ndzu.

Ndu kwaru iphe ngu
l'okwata bẹ
aa-kwakwapho okwata.

Ndu keru iphe ngu l'ogu

bẹ ee-kekwapọ iphe
phẹ l'ọgu.

¹⁷ Obenu lẹ mu e-me g'ẹhu dụ
ngu ike;
mee g'ọnyá, dụ ngu l'ẹhu
kpọhu.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Ọ bọru iphe, kparụ iya
nụ bụ l'e kuru ngu
onye a chífuru achifu;

Zayọnu, adọdu onye
akpa ishi iya.

¹⁸ "Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

Ọnu-ọlo Jiéọpu ono,
e shi kpọ lẹ ndzụ ono
bẹ mu e-dophu azụ l'ọnodu
iya.

Mu aphọaru ẹka ẹphe bu
obu-imemini.

Mkpọkpu ono bẹ aa-kpọ-phu
azụ l'eli ọzu iya ono.

Ibe eze ono abyakwa
anọ-chia l'ẹka ọ gbaru
g'ọ nọdu.

¹⁹ Ẹphe awata agụ ebvu-ekele;
atụ ọzu ẹhu-utso.

Mu emee g'ẹphe kabaa igwe;
ọphu ẹphe abyadụ alwa
alị alị.

Mu e-me g'ẹphe bọru ndu
aakwabẹ ùbvù;
ọphu ẹnya abyadụ alwa phẹ.

²⁰ Ụnwu phẹ bụ g'ẹphe shi
dụ teke ndiche bụ
g'ẹphe a-dụ.

Tẹme edzudzu-ọha abọru
iphe, ngụchaaru
angọru l'iphu mu.

Mu anọ ndu eme phẹ ewere
aphụ.

²¹ Onye eze phẹ a-bọru onye
lanụ l'ime ndibe phẹ.

Onye a-bọru onye-ishi phẹ
abọru l'echilabọ phẹ bẹ
oo-shi.

Mu a-kpūritaru iya;
 l'òobyà anòdu mu ntse;
 kẹ̀le-a: ?bụ onye sụru
 g'oo-dobe onwiya iche
 bya bya anòdu mu l'iphu?

Ọ kwa Chipfu epfu iya.

²² Ọo ya bụ l'unu a-bụru ndibe
 mu;
 mu abụru Chileke unu."

²³ Lekwa! Chipfu gudeakwa ẹhu-eghu ezi oke-phẹrephere; mbụ ẹjo oke phẹrephere. Ọ bụru l'ishi ndu ẹjo-iphe bẹ ọp̄phu temutemu; ²⁴ ọp̄phu ẹhu eghubuhukwa Chipfu eḡhu gbiriri jasụ l'o meeḅekota iphe, dū iya l'ọkpoma k'ememe. Mbọku abya-a l'ụzo iphu teke iphe-a l'e-dok̄ota unu ẹnya ree.

Alwalwa ndu Ízurelu

31 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "O -rwua lẹ teke ono; bẹ mu a-bụru Chileke k'ipfu l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu; ẹp̄he abụru ndibe mu." ² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ndu ono, ogu-echi gbuphodoru ono bẹ e meru eze-iphe-oma teke ẹp̄he nọ l'echiẹgu; mbụ Ízurelu; teke o shi achọ ẹka ọo-nọdu t̄ta unme ³ bẹ Chipfu shi l'ẹka dū ẹnya mee g'ọ h̄uma iya. Mu yeru ngu obu yee ngu iya k'ojeje. Mu gude n-yemobu mu kpūritaru ngu. ⁴ Mu a-kpū-phukwa ngu phọ azụ; l'ì b̄ru onye a kpuphuru azụ; ḡbe nwamgbọko mu yee nwoke akwajeduru ono, b̄ ḡbe Ízurelu. L'ì wota nkwa ngu je etsoru ndu ẹhu atsọ wata ete ebvu. ⁵ Ìi-wata akọ opfu-vaȳinu l'eli úbvú úbvú Samériya ọzobaa. Ndu akọ opfu a-kọ iya; ria iphe, ẹp̄he k̄oru iya; ⁶ kẹ̀le e -mechaa; l'ọ d̄ru mbọku, ndu eche nche a-n̄nya; ẹp̄he echiaha mkpu l'alì úbvú úbvú ndu Ifuremu s̄: 'Unu bya g'anyi je l'úbvú Zaȳonu; jepfu Chipfu, b̄ Chileke anyi!' "

⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Unu ḡa ebvu ẹhu-útso n̄
 Jiékọpu!

Unu t̄a ụzu ẹhu-útso n̄
 onye-ishi ọhamoha!

Unu raa ya arara; kwaa ya
 l'ẹvu s̄:

Jiko Chipfu; dz̄onaa ndu
 nkengu;
 mbụ nwa ndu Ízurelu ndu
 ọp̄hu ph̄duru n̄!

⁸ Lekwa; mu e-shi l'alì ndu
 isheli ch̄i-phuta p̄e
 azụ.

Mu e-jerwuchaa ẹka igwe
 beru alì beru je
 erwuk̄o p̄e.

Mu a-ch̄itachaa m̄e ndu ats̄
 ishi; m̄e ndu ẹniyeni;
 m̄e ndu d̄u ime;
 m̄e ndu ọp̄hu ime emewaa
 ememe.

Ọ b̄ep̄ho l'ikpoto ndu a-lwa

nụ a-pa ẹka.

⁹ Ẹphe a-nọdu ara ẹkwa abya.

Mbụ l'ẹphe a-nọdu arwọ mu

arwọrwo;

mu edu phẹ alwa.

Mu e-du phẹ dughaa nggele

nggele;

dua phẹ shia ụzo,

dụ baswaa k'ọphu ụpfu

ata akpọdu phẹ l'ọkpa.

Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ

lẹ mu bụ nna Ízurẹlu;

tẹme Ifuremu bụru ọkpara

mu.

¹⁰ "Unu nụmakwa Opfu Chipfu;

unubẹ ọhamoha!

Unu araa ya arara gẹ ndu

bukube eze-ẹnyimu

l'ẹka dụ ẹnya nụma!

L'onye ono, chikashiru

ndu Ízurẹlu ono

a-chikobekwa phẹ phọ

ọzo.

L'ooche ụnwu aturu iya

ọbu nche g'onye eche

aturu;

¹¹ kele Chipfu gbafutawaru

Jiékpọpu pfụ aswa ishi iya

l'ẹka ndu ka phẹ ọkphehu.

¹² Ẹphe a-bya bya atụa ụzu

ẹhu-utso l'úbvú Zayọnu.

Ẹphe eteru ẹswa kpua iphe,

dụ ree, Chipfu doberu;

mbụ ereshi-o; mẹ mẹe-o;

mẹkpoo manụ;

mẹ ụnwu aturu mẹ eghu;

mẹkpoo ikpoto eswi.

Ẹphe a-dụ g'opfu,

a kọru agba iya mini ree;

ọphu ẹphe a-nọdubaedu

aphụ-aphụ.

¹³ Teke ono bẹ ụnwumgboko

a-wata ete ebvu;

ẹhu atso phẹ;

mẹ ụnwokorobyia;

mẹ ndu bụ ọgerenya

kwaphọ.

Noo teke mu e-me g'aphụ,
 ẹphe shi agụ bụru phẹ
 ẹhu-ụtsọ.

Mu a-dụ phẹ obu;
 mu agbanwee aphụ,
 tsọru phẹ nụ g'ọ bụru phẹ
 ẹhu-ụtsọ.

¹⁴ Ndu uke bẹ mu a-nụkpo iphe,
 dụ ree nụ k'etsutsu iya.

Tẹme iphe, dụ ree,
 mu doberu bẹ e-jikpọo
 ndu nkiya ẹpho."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Chipfu a-phuru ndu
 nkiya obu-imemini

¹⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:

"A nūmaru ụzu-ẹkwa lẹ
 mkpụkpu Rama;
 mbụ ẹkwa anwuhu mẹ oke
 nggumaphu.

Ọ bụru Rechielu l'ara ẹkwa
 ụnwu iya;
 ọphu o kwedu g'e gbobuta
 iya egbobuta;
 opfu l'ụnwu iya bvụeberu."

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Gberuma! Ba rahẹ ẹkwa!
 Huchaa ẹn्या-mini, nọ ngu
 l'ẹn्या;
 kẹle ee-mechaa bua ngu
 nggo ozi ngu;
 mbụ l'ẹphe e-shi l'alị ndu
 ọhogu lwa.

Ọ kwa Chipfu epfu iya.

¹⁷ Ọo ya bụ lẹ-a; unu lee ẹn्या
 l'iphu a-duru unu ree.

Ụnwu unu l'a-lwa l'alị phẹ."
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

¹⁸ Ude, Ifuremu atsụ bẹ mu
 nụmawaru; l'ọ sụru:

Ị hụwaru mu ahụhù g'onye
 ahụ nweswi,

ekwedu g'a gōta iya.
 A hùkwanaa mu hùta.
 Dophunu mu azụ gẹ mu
 alwaphuta azụ;
 noo kele ọo ngu bụ Chipfu
 bya abụru Chileke mu.
¹⁹ Mu kpaphuhucharu;
 izimanụ bya alwaphuta
 mu azụ.
 Ọnodu, mu nọ doę mu phọ
 ęnya.
 Mu phuru yoo; chiru ẹka ye
 l'iphu ụtapfu.
 Iphere bya egude mu;
 mu bya abụru onye
 ęnya lwarụ;
 kele ọo iphe, mu meru
 teke mu bụ okoro bya
 bẹ byaru eteahaa mu
 ntụ l'iphu nta-a.
²⁰ "Sụ-a; Ifuremu ?tọ bụdu nwa,
 mu yeru obu;
 mbụ nwa, tųbaru mu
 l'ęnya?
 A makwarụ-a lẹ mu ahajeru
 epfuru iya;
 obenu lẹ mu anyatajẹle
 iya-a.
 Ọo ya bụ lẹ-a; oghoroko iya
 dụ mu shii;
 mbụ lẹ mu aphuru iya
 obu-imemini,
 parụ ẹka.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
²¹ Meshia ọhubama dobegbaa
 l'oji!
 L'ị kọshia obvudu obvudu
 dobegbaa!
 L'i lerwetakwa oji,
 a tųru mkpoli ęnya,
 bụ oji, iishi!
 Lwadụpho azụ;
 gụbe nwamgbọko mu,
 bụ Ízurelu!
 Lwadụpho azụ lẹ mkpụkpu

ngu ono g'ò ha!
²² ?Ìi-ghaphekpò ẹgube ono
 jasù teke ole;
 gùbe nwada ono,
 eegudedu
 ire iya ẹka ono?
 Chipfu mewaru iphe òphúú
 lẹ mgboko-a;
 mbù lẹ nwanyị a-wata
 eleta nwoke ẹnya.”

Iphe e-mechaa duru ndibe Chileke lẹ ree

²³ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa; mbù Chileke ndu Ízurẹlu: “Ọ sùru-a: Mu -shiepho l'ẹka a kpuru phẹ lẹ ndzụ duphuta phẹ azụ; bẹ ndu nọ l'alì Jiuda; yẹe mkpụkpụ lẹ mkpụkpụ iya a-wata epfu opfu-a ọzo sù:

“Gẹ Chipfu kebe ngu l'ọma;
 gùbe ibe onye ono,
 pfuberekoto ono;
 gùbe úbvú, dù nsọ!

²⁴ Ndu Jiuda mẹ mkpụkpụ lẹ mkpụkpụ, nọkota iya nù l'a-tùko bukọtaru l'ẹka ono; ndu akọ opfu eburu iya; ẹphe lẹ ndu aghaphe aghaphe; ẹphe l'eghu mẹ aturu phẹ. ²⁵ Kẹle onye ike bvuru bẹ ee-me-a g'ẹpho jì; mu emee iphe, bukọpoo onye rwuhuru arwuhu g'ò rọkota ike.” ²⁶ Mu jeberu nno bya etehu; bya awata achika ẹnya. Mg-bẹnya mu ọbu nọdu atso mu ntumatu.

²⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lekwa; mbọku abyakwa-a; teke mu e-woru mebyi-iphe, bụ nemadzù yẹe anụ woru ghakaa l'alì Ízurẹlu yẹle alì Jiuda. ²⁸ Ọo gẹ mu eche phẹ nche; e pheshia phẹ; nwukpọshia phẹ; e mekpee phẹ; mebyishia phẹ; ẹphe laa l'iswi; nokwaphọ gẹ mu a-nọdu eche phẹ nche; aa-kpụkwa phẹ; dzaphu phẹ azụ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁹ O -rwua mbọku ono bẹ a taa sùbaedu:

Nna anyi phẹ bukwa akpuru
 vayinu,
 achaduru achacha bẹ
 ẹphe riru.
 Ọ nọdu akpọ unwu phẹ
 eze ihuku.

³⁰ Ọ bụ-chia iphe, e-me nù bụ l'onyemonye a-la l'ẹjo-iphe, o metaru. Onye riwaruro akpuru vayinu, achaduru achacha; eze akpọwa iya rọ ihuku.

³¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mbọku abyakwa teke mu lẹ ndu Ízurẹlu; waa ndu Jiuda a-gba ndzù òphúú. ³² Ono taa duedu g'ogbandzu ọphu mu lẹ nna phẹ oche gbaru; teke ono, mu gude ẹka seta phẹ dufuta phẹ l'alì ndu Ijiputu; noo kẹle ẹphe mebyiru ogbandzu mu; l'ẹka bukwa mbẹdua bụ jì, alù phẹ nù. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Wakwa ọdu ogbandzu ọphu mu l'ọnu-ọlo Ízurẹlu a-gba: mẹ e -mechaepho teke ono. Ekemu mu bẹ mu e-woru ye phẹ l'egomunggo. Ọ bụru l'ime ọkpoma phẹ bẹ mu e-de iya edede. Mu a-buru Chileke phẹ; ẹphebedua aburu ndibe mu. ³⁴ Nemadzù tee ziedu nwibe iya iphe ọzobaa; ọphu nemadzù eziẹdu nwune iya iphe kẹ g'aasuje: Makwaru Chipfu! Kẹle ẹphe e-shiepho l'onye ẹnya kachaa alwalwa l'ime phẹ maru mu jasù l'onye ọphu kachaa shii. Noo kẹle mu a-guru phẹ nvù l'ẹjo-iphe, ẹphe megbabẹru. Ọphu mu anyatabaedu iphe-ẹjì phẹ ọzobakpo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

³⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 Mbù onye ono, doberu

ẹnyanwu sụ g'o chije
 l'eswe;
 bya emee g'ónwu;
 yẹe kpokpode chije
 l'enyashi; onye ono,
 bụ iya akparwụbeje
 oke-enyimu;
 akpara-mini iya ede mba;
 ẹpha iya bụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike.

³⁶ “Ọo ẹpho m'ọ bụ l'a -nonyaru;

iphe-a,
 mu tuburu k'ememe-a
 phuhu k'ọphu mu
 hụma-buhuru iya;
 ọ bụru iya bụ l'oshilọkpa
 Ízurẹlu achịhu;
 ẹphe taa bụedu ọha ẹka
 phẹ l'iphu mu jasuru
 asuru.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

³⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

“Ọo ẹpho m'ọ bụ l'aa-tù
 imigwe imigwe l'iphe,
 aatùje iphe;
 aabya ebvua alị bvurwua
 ẹka a tọru ọkpa mgboko
 l'ophu;
 tẹme mu e-gude iphe,
 oshilọkpa Ízurẹlu
 megbabẹru jika-gbua
 phẹ.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

³⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mbọku abyakwa teke ee-mechaa kpụkwaa mkpụkpu-a doberu mụbe Chipfu eshi l'ọje Hananẹlu jasụ lẹ Ọnu-abata Mgburẹku. ³⁹ Ogologo iphe, e-gude atù iphe l'a-gbẹ l'ẹpho l'ẹka ono dabyiru ogologo jasụ l'eli úbvú Garẹbu; l'ọobyaa ago-jia dabyiru jasụ lẹ Gowa. ⁴⁰ Nsụda ono l'ophu, bụ ẹka e shi etuphaje odzu; awushi iya ntụ; mękpoo ẹgu ono l'ophu, dabyiru jasụ lẹ nggele Kidirọnu l'uzo ẹnyanwu-awawa; gbiriri jasụ l'agụga ọnu-abata Inya; g'ọ ha a-dụkotaru Chipfu nsọ. Ọphu a byadu ephefubaa mkpụkpu ono ephefu; ọphu ee-nwukpọshibaedu iya enwukpọshi.”

Jieremaya azụ alị-ẹgu

32 Wakwa olu-opfu, rwuru Jieremaya nchị; mbụ olu-opfu, shi l'ẹka Chipfu l'apha, kwe Zedekaya apha iri, ọ watarụ aburu eze ndu Jiuda. Ono bụkwanuru apha ọphu kwe Nebukadineza apha iri l'ẹsato. ² Ndu ojogu k'eze ndu Babilonu bẹ nọ-pheru Jierúsalemụ mgburugburu teke ono. Onye mpfuchiru ono, bụ Jieremaya bụro

ẹka ọ kwaru bu l'oma-unuphu ẹka ndu nche anoje l'ibe eze ndu Jiuda; ³ kele Zedekaya, bu eze ndu Jiuda turu iya mkporo l'eka ono su: "Bu gunu meru g'o gude i nodu epfu mpfuchiru nkengu g'iipfu iya ono? I pfuru su le Chipfu suru le ya abyaakwa eworu mkpukpu-a ye l'eka eze ndu Babilonu; o jekwa l'anata iya. ⁴ Le Zedekaya, bu eze ndu Jiuda taa nahukwa ndu Babilonu agbala; o chikwa l'o to dudu iphe, e-me g'e te ye iya l'eka eze ndu Babilonu; yele iya epfugbaa opfu iphu l'iphu; l'o gude enya iya ebo ebo huma iya. ⁵ L'oo-kpuru Zedekaya laa Babilonu bu eka oo-nodu jasu ya anu ya aphu. Lonokwa iphe, Chipfu epfu. Le mu -tsoo ndu Babilonu ogu; o to dukwa iphe, mu a-lwuta iya."

⁶ Tobudu iya bu; Jieremaya su: "Olu-Opfu Chipfu rwukwaru mu nchi ⁷ su le Hanamelu nwa Shalumu, bu nwune nna mu a-byapfuta mu bya asu mu ge mu zunaa ali iya, no le mkpukpu Anatotu; kele eshinu o bu mu l'iya kachaa abubu be o bu mu be o rwuberu agbata iya. ⁸ E mecha; o nwupho ge Chipfu pfuru ono. Nwa nwune nna mu, bu Hanamelu mecha bya abyapfuta mu l'oma-unuphu eka ndu nche anoje; bya asu mu ge mu zunaa ali iya, no le mkpukpu Anatotu; l'oke ali ndu Benjiaminu. Eshinu o bu mu be o rwuberu agbata iya nworu; ge mu zu l'iya pho g'o buru nkemu. Mu maerupho l'o kwa Opfu Chipfu. ⁹ O buru iya bu le mu eje azu ali obu le mkpukpu Anatotu l'eka nwa nwune nna mu, bu Hanamelu bya apfu ya okpoga iya, bu mkpola-ochaa, erwa iya du shekelu iri l'esa. ¹⁰ Mu bya edeeru iya ekwo bya ya epha mu; mee ya ohubama; ndu ekebe yekwa iya pho eka; bya eworu mkpola-ochaa ono tu l'iphe, aatuje iphe. ¹¹ Mu bya eworu ekwo ono, e deru, goshiru l'ali buwaa nkemu ono; mbu mpekala iya ono, e meru ohubama ono, bu ophu e deru g'oo-no-beru me ge mu nweberu iya; bya ewotakwapho mpekala iya ophu e meduru ohubama gude. ¹² Mu bya eje achiru ekwo ono nu Baruku, bu nwa Neraya nwa Maseya; l'iphu nwa nwune nna mu, bu Hanamelu yele iphu ndu ekebe, bu ndu byiru eka l'ekwo ono; yele iphu ndu Jiuda l'ophu, bu ndu nogbaa l'oma-unuphu eka ndu nche anoje ono. ¹³ Mu nodu l'iphu phe l'eka ono bya eworu ozi-a zia Baruku su iya: ¹⁴ 'Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; mbu Chileke ndu Izurelu. O suru-a: Chita ekwo ali-a, e deru-a; me ophu e meru ohubama; ye ophu e meduru ohubama l'ekwo ono, e deru gude zu ali-a; woru iya je achiru ye l'ite-urwa k'ophu oo-no odu; ¹⁵ kele-a; wakwa iphe, Chipfu bu Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke ndu Izurelu epfu baa: Ee-mechakwaa wata azu uo; ye ali; ye opfu-vayinu l'ali eka-a ozo.' "

Jieremaya epfu anu Chileke

¹⁶ Mu wocharu ekwo ono, e gude zu ali ono nuchaa Baruku nwa Neraya; mu bya awata epfu anu Chipfu su: ¹⁷ "Gube Nnajiuphu, bu Chileke! O kwa ngu meru igwe; bya emee ali; o buru ike okpu ngu ye eka ngu, i lochiru alochi be i gude mee ya. O to dukwa iphe, tsunukaru ngu l'ehu. ¹⁸ Gube onye egoshije igwerigwe nemadzu l'i yeru phe obu. O le iiwojeru aphu ejo-iphe, ndu bu nna meru woru nwua l'utapfu ndu bu unwu phe m'ephe anohedu. Gube oke Chileke ono, ike du ono; onye epha iya bu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; ¹⁹ iphe, i chiru idzu ememe be ha shii; teme iphe, iime ememe paa eka. I saru enya humagbua iphemiphe, nemadzu eme. I nodu ebuje onyemonye nggo g'iphe, o meru gbaru; ye iphe, o metaru. ²⁰ I meru iphe-ohumalenya; ye iphe, du biribiri l'ali ndu Ijiputu; i nodu emele iya pho g'iime iya jasu ntanu-a. Iimeru iya ndu Izurelu; bya emeru iya ndiphe mgburugburu; o mee; epha ngu pfuru g'o pfukwaduru-a. ²¹ I dufutaru ndibe ngu, bu ndu Izurelu l'ali ndu Ijiputu; o buru iphe-ohumalenya; ye iphe, du biribiri be i gude mee ya. O buru ike okpu ngu; ye eka ngu, i lochiru alochi; waa iphe, du ebvu be i gude mee iphemiphe ono. ²² I nuru phe ali-a, bu ophu i riburu angu l'ini nna phe oche phe, bu ali, mini era-eswi ye manu-enwu jiru pyimu pyimu. ²³ Epe bya abata bya anata iya nworu; ophu epe emeduru iphe, i suru g'ephe meje; ophu epe etsoduru ekemu ngu; mbu l'ephe te emeduru iphe, i karu su g'ephe meje; o buru iya meru g'o gude i haa iphemiphe-a, bu ejo iphe-ehuka-a byapfuta phe.

²⁴ "Lewaro g'a kpuru igbulu-ogu kpuphee mkpukpu-a mgburugburu g'e gude nata iya. O buru ogu-echi; ye egu; ye ejo iphe-ememe be mewaru g'e woru mkpukpu-a nu ndu Babilonu, bu ndu etso iya ogu. Iphe, i pfuru be iilena enya l'o mewaru g'i pfuru iya. ²⁵ O le o bu; a makwaru-a le mkpukpu-a be e yewaru l'eka ndu Babilonu; o le gube Nnajiuphu, bu Chipfu pfuru mu su mu-a: 'Gude mkpola-ochaa zu ali-a; l'inweru ndu ekebe le g'i gude eme k'azuzu iya obu! "

²⁶ No iya; olu-Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchị sụ: ²⁷ “Ọ kwa mu bụ Chipfu bya abụru Chileke ndiphe l'ophu. Ọ dūru iphe, atsunukaje mu l'ẹhu ememe? ²⁸ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu abyaak-waa eworu mkpukpu-a ye l'ẹka ndu Babilonu; yee Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu, bụ onye a-nata iya nū. ²⁹ Ndu Babilonu-a, l'etso mkpukpu-a ọgu-a l'e-mechaa bata bya atụa ya ọku l'ootsua ya tsufu; mbụ tsukọta ọku l'ulo; mē l'ulo, bụ ẹka ndu nemadzū nọ kpatsu mu iwe; ẹka ẹphe ejeje anọdu lẹ mkpotsu akpọ ụnwù-isensu ọku anụ Balụ; tēme ẹphe agbaru agwa mēe gude agwa iya. ³⁰ Ndu Ízurelu ẹphe lẹ ndu Jiuda ta adudu iphe ọzo, ẹphe mebaaru gbahaa ẹjo-ememe bẹ ẹphe eme l'atatiphu mu; eshinu ẹphe bụ nwata bẹ ẹphe anọdujeepho akpatsu mu iwe l'iphe, ẹphe eme l'ẹka. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³¹ “E -shi mbọku, e doberu mkpukpu ono jasū nta-a bẹ mkpukpu-a shiēpho kpatsuta mu iwe; yee oke ẹhu-eghu k'ọphu bụ lẹ mu e-wofu iya l'atatiphu mu. ³² Ndu Ízurelu ẹphe lẹ ndu Jiuda kpatsuwaru mu iwe; ọ bụru iphe, kparū iya nū bụ ẹjo-ememe ono, ẹphe meshiru ono g'ọ ha; ẹphebedua; mē ndu eze phẹ; mēkpoo ndu-ishi phẹ; mē ndu-uke phẹ; mē ndu mpfuchiru phẹ; ndu Jiuda mē ndu Jierúsalem. ³³ Ẹphe gharu mu okpurukpu haa agharu mu iphu. A makwarū-a lẹ mu ziru phẹ iphe nzitọ; ọle ẹphe te eyeduru ọnu ọphu ahùhù, mu ahù phẹ erwudu phẹ l'ẹhu. ³⁴ Ẹphe woru ẹjo ahuma phẹ ono, bụ nshi woru dobe l'ulo, e kuru ẹpha mu; shi nno tūr-wua ya. ³⁵ Ẹphe kpua ẹka aagwajẹ iphe agwagwa doberu Balụ lẹ nsuda Hīnomu; g'ọ bụru ẹka ẹphe a-kpọje ụn-wegirima phẹ ọku gude gwaa Molẹku; l'ẹbe abụ lẹ mu tujeru ekemu; mbụ l'ọ tọ batajẹkpodaru mu nū l'obu k'asụ g'ẹphe mee ẹbyi, dū ẹgube ono; shi nno mee gẹ Jiuda mee iphe-ẹji.”

³⁶ “Iphe, unu epfu l'opfu ẹhu mkpukpu-a bụ l'ọ kwa ogu-echi; yee ọkpa-nri; yee ẹjo iphe-ememe bẹ e gudewaa eworu mkpukpu-a eye l'ẹka eze ndu Babilonu; obenu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurelu epfu baa: ³⁷ Ọ tọ dukwa iphe, e-me gẹ mu ta chilatachaa phẹ eshi l'iphe, bụkpoo ẹka mu shi chīru phẹ jeye teke ẹhu egu mu egu; ẹnya nọdu ata mu kpitikipiti. Mu e-duphutacha phẹ azū duru bya edobe l'ẹka-a g'ẹphe buru g'ọ tọ dū iphe, e-me phẹ nū. ³⁸ Ẹphe abụru ndibe mu; mu abụru Chileke phẹ. ³⁹ Mu e-me g'ọkpoma phẹ bụru nanū; umere phẹ abụru nanū; k'ọphu ẹphe a-nọdu atsū mu ebvu g'ọ dūru phẹ lẹ ree; dūru ụnwu phẹ, e-mechaa etso phẹ l'azū. ⁴⁰ Mu l'ẹphe a-gba ọgbandzu ojejoje; ọphu mu abyadū ahaba emeru phẹ iphe, dū ree; mu akpalia phẹ g'ẹphe tsuje mu ebvu k'ọphu ẹphe ta abyadū ahabaa mu ahaha. ⁴¹ Ẹhu a-nọdu atsọ mu; mu emeeru phẹ ree. Ọphu ọ dudu iphe, e-me gẹ mu ta adza phẹ adzadza l'alị ẹka-a; mbụ mu e-gudekpọo obu mu l'ophu mee ya.”

⁴² “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ọ kwa gẹ mu wotaru ndu-a eze iphe-ẹhuka-a bụ gẹ mu a-nụkota phẹ iphe, dū ree, mu kweru phẹ ukwe iya. ⁴³ Ee-mechaa zūaha alị ọzobaa l'alị-a, bụ ẹka unu asūje: ‘Ọ bụkwaa ochobu; alị, nemadzū ebudu; ọphu anū ebudu iya; kele e wowaru iya yee l'ẹka ndu Babilonu.’ ⁴⁴ Ee-mechaa gudeaha mkpọla-ọchaa zūaha alị ọzo; deaha ẹkwọ alị; meahaa ya ọhubama; ndu ekebe eyekwa iya phọ ẹka; l'oke alị ndu Benjaminu-a; yele mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ-pheru Jierúsalem mgburugburu; mēkpoo l'iphe, bụ mkpukpu, nọ l'alị ndu Jiuda; mē l'ọphu nọgbaa l'alị úbvú úbvú; mē ọphu nọgbaa l'alị ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba; mē ọphu nọ l'echiēgu ndọhali. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nū bụ lẹ mu e-dophu phẹ azū l'ọnodu phẹ; nokwa iphe, Chipfu epfu.”

Ee-mechaa dophu Jierúsalem azū l'ọnodu iya

33 Olu-Opfu Chipfu byakwa erwua Jieremaya nchị kẹ mgbo ẹbo teke ono, ọ nọkwadu l'oma-unuphu ẹka ndu nche anọje ono; sụ: ² “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbụ onye ono, bụ iya meru mgboko; mbụ Chipfu; onye bụ iya meru mgboko dobe g'ọo-dū; bya emee ya; ọ nguru anguru; ọ kwa Chipfu bụ ẹpha iya. ³ Kua mu oku; hūma lẹ mu a-za ngu ẹnu; bya akarū ngu iphe, parū ẹka bya adū omilomi, bụ iphe, ị mahakpọada; ⁴ kele-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu epfu baa l'opfu ẹhu ulo, dūgbaa lẹ mkpukpu-a; yele opfu ẹhu ulo ibe eze ndu Jiuda, būgbaa ulo, a kwatsushiru gude gbobuta obvudu ẹja, ndu ọhogu kụberu; yee ogu-echi phẹ; ⁵ l'ẹka aalwū ọgu onye lẹ ndu Babilonu: Ọ kwa odzu bẹ ee-mechaa gude chī-jishia ya achī-jishi; mbụ odzu ndu mu e-gude ẹhu-eghu mu; yee ẹnya, ata mu kpitikipiti gbushia. Mu woharu ndu mkpukpu-a iphu mu; ọ bụru iphe, kparū iya nū bụ ẹjo-iphe, ẹphe emegbabe.

⁶“Ọle g'ọ dụhabe; mu e-wotaru phẹ ẹhu-ọdu-ike; mbụ mee g'ẹphe wekọrohu. Mu e-me g'ẹphe wekọrohu; mee g'ẹhu dụ phẹ guu dụ k'etsutsu iya; ọphu ọ duedu iphe, byaru eme phẹ nụ. ⁷ Mu e-dophu ndu Jiuda; mę ndu Ízurelu azụ l'ọnodu phẹ; mu akpua phẹ; ẹphe adụ g'ẹphe shi duhawa. ⁸ Mu abya asashia phẹ ẹjo-iphe, ẹphe meru mu g'ọ ha; bya aguaru phẹ nvụ l'ẹjo-iphe ono, ẹphe meru mu ono, bụ l'ẹphe kwefuru mu ike ono. ⁹ Ọo ya bụ ẹpha mkpụkpu-a emeahaa g'ẹhu tsọ ọtso. Ọhamoha, nọkota lẹ mgboko l'ọphu, bụ ndu a-nụma iphemiphe, bụ iphe, dụ ree, mu a-nọdu emeru phẹ ajaahaa mu ajaja; kwabẹahaa mu úbvú. Ẹphe awata atsụ ebvu; wata anma pyaapyaapya; kẹle mu e-meru ndu mkpụkpu-a iphe, dụ ree; mee g'ẹhu dụ phẹ guu.”

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; “Alị ẹka-a, unu sụru l'ọ bụ ochobu, nemadzụ ebudu ebudu; ọphu anụ ebudu iya-a; mbụ ime mkpụkpu lẹ mkpụkpu Jiuda; yẹe gbororo, dabyigbaaru lẹ Jierúsalem, bụ ẹka a gbadochawaru agbado; ọphu nemadzụ ebudu iya ebudu; ọphu anụ adụdu iya-a; bẹ ee-mechaa nụaha olu ọzobaa; ¹¹ olu ẹhu-ọtso; mę olu ndu ete ẹswa; olu unwumgboko, ala ji; mę k'unwoke, alụ nwanyị ọphúú; yẹe olu ndu gude ngweja ekele abya l'eze-ulo Chipfu; ẹka ẹphe agụ ebvu asuje:

“Kele Chipfu,

bụ

Ọkalibe-Kakọta-Ike ekele;

kẹle Chipfu dụ ree;

n-yemobu iya anọje jasụ

l'ojejeje.

Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ lẹ mu e-dophu alị-a azụ l'ọnodu iya. Noo iphe, Chipfu epfu.”

¹² Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu: “L'alị ẹka-a, bụ ochobu; ọphu nemadzụ ebudu iya; ọphu anụ ebudu iya-a; l'iphe, bụkpoo mkpụkpu lẹ mkpụkpu, nọ iya nụ; bẹ ẹka eeche eswi e-mechaa lwa azụ bya adụkota gę ndu eche aturu dọbeje anụ, ẹphe eche. ¹³ L'iphe, bụkpoo mkpụkpu lẹ mkpụkpu ono, nọgbaa l'alị úbvú úbvú; mę ndu ọphu nọ l'alị ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba; yẹe ndu ọphu nọ l'echiẹgu ndohali; mę lẹ k'alị ndu Benjiaminu; mę l'unwu mkpụkpu lẹ mkpụkpu, nọ-pheru Jierúsalem mgburugburu; yẹfua l'ime mkpụkpu, nọgbaa lẹ Jiuda; bẹ anụ, eeche echeche e-mechaję awughata l'atatiphu onye a-nọdu agụ iya ọgu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mbọku abyakwa teke mu e-meru ndu ọnu-ulo Ízurelu yẹe ọnu-ulo Jiuda iphe, dụ ree, mu kweru ukwe lẹ mu e-meru phẹ. ¹⁵ O -rwua mbọku ono bẹ mu e-me g'ẹkali-iphe, pfuberekoto kpofuta l'oshilọkpa Dévidi. Ọ bụru yẹbedua e-me iphe, pfuru ọto yẹe iphe, dụ nhamunha l'alị ẹka-a. ¹⁶ O -rwua mbọku ono bẹ aa-dzọta ndu Jiuda; ndu Jierúsalem eburu tịsaru ẹhu; ọ tọ dudu iphe, eme phẹ nụ. Iphe, aa-wata iya ekuku aburu: ‘Chipfu, bụ apfubekoto k'anyi’; ¹⁷ kẹle-a wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ụko onye a-nọdu l'aba-eze ọnu-ulo Ízurelu ta abyakwa aduru Dévidi; ¹⁸ Ọphu ndu-uke, bụ ndu Lívayi abyadụ akọ ụko onye a-pfuru l'iphu mu mkpụrumkpuru egweru mu ngweja-akpọ-ọku; waa ngweja-nri; mę ngweja mmanụ ọzo.”

¹⁹ Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchị sụ: ²⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ọ -bụru l'unu a-dụ ike mebyia ọgbandzu, mu l'eswe gbaru; yẹe ọgbandzu, mu l'enyashi gbaru; k'ọphu bụ l'eswe yẹe ẹnyashi taa nwụedu l'orwuberu iya; ²¹ a bya emebyikwaphọ ọgbandzu mu lẹ Dévidi, bụ onye-ozí mu; yẹe ọgbandzu mu lẹ ndu Lívayi, bụ ndu-uke, ejeru mu ozí; ọo ya bụ lẹ Dévidi tee nweedu awa, bụ onye a-buru eze nọdu l'aba-eze iya. ²² Mu e-me awa Dévidi, bụ onye-ozí mu; yẹe awa ndu Lívayi, bụ ndu eje ozí l'iphu mu; g'ẹphe bụru agụta agụta gę kpokpode, nọ l'igwe; ọphu aa-tụkotadu phẹ l'iphe, aatuje ẹrwa iphe ẹgube-a, a taa tükotajedu ẹja, nọ l'aguga eze-ẹnyimu-a.”

²³ Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchị sụ: ²⁴ “?Tii ledu iphe, ndu-a anọduje epfu sụ: ‘Ipfu labọ-a, Chipfu hotaru-a bẹ ọ paakwaru gwọbe?’ Ẹphe shi ẹgube ono kpọo ndibe mu ẹbo l'afụ; k'ọphu bụ l'ẹphe ta abụedu ọha ẹka phẹ l'iphu phẹ. ²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ọme mu l'eswe yẹe ẹnyashi ta agbaduru ndzụ; bya atụa ekemu doberu igwe yẹe alị; ²⁶ mę mu ajika oshilọkpa Jiékọpu; yẹe kẹ Dévidi, bụ onye-ozí mu; ọphu mu tege ahọtadu onye lanụ, bụ nwa iya nwoke g'ọ bụru ishi ndu bụ oshilọkpa Ébirihamu; yẹle kẹ Áyizaku; yẹle kẹ Jiékọpu; kẹle-a; mu e-dophu phẹ azụ l'ọnodu phẹ bya aphuaru phẹ obu-imemini.”

Aalọru Zedekaya ẹka lẹ nchi

34 Gẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilọnu; yee ndu ojọgu iya l'opfu; waa iphe, bụ ohamoha, nọkota iya l'ẹka; tųkoru etso Jierúsalemu ogu; yee mkpųkpų, nọ-pheru iya mgburugburu bẹ opfu-a shi l'ẹka Chipfu rwua Jieremaya nchi. ² Wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu. Ọ sųru-a: Jepfu Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda je asụ iya-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu: Mu abyakwa eworu mkpųkpų-a ye l'ẹka eze ndu Bábilọnu, bụ onye a-tu iya ọku l'ootsua ya tsufu. ³ Ọphu ọ dukwa iphe, e-me g'ị nahụ iya g'o to gude ngu. Ọ chikwa l'ee-gude ngu kpųru nụ iya. L'ị gude ẹnya ngu hụma eze ndu Bábilọnu; unu l'iya anọdu l'iphu l'iphu pfugbaa opfu; l'ị lashja alị ndu Bábilọnu.

⁴ “Ọle ọ bụ; nųmakwa ukwe-iphe, Chipfu ekwe ngu; gụbe Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda. Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ẹhu ngu; e tee gbukwa ngu l'ogu-echi; ⁵ ị-nwųhukpoo chịriri. Ọo g'a kpọberu ọku lia ndiche ngu phẹ, bụ ndu ọphu vuru ngu ọzo bụru eze; nokwaphọ g'ẹphe a-kpọbe ọku l'ụlo-ẹkwa ngu gude raa ẹkwa ngu sụ: ‘Owiwo; nnajị mu-e!’ Ọ kwa mbẹdua l'onwomu ekwe ukwe-iphe-a; bụ iphe, Chipfu epfu.”

⁶ Tọbudu iya bụ; Jieremaya, bụ onye mpfuchiru tųko iphemiphe ono pfuaru Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda lẹ Jierúsalemu. ⁷ Teke ono bẹ ndu ojọgu eze ndu Bábilọnu etsokwa ndu Jierúsalemu ogu; yee mkpųkpų lẹ mkpųkpų ọzo, nọgbaa l'alị ndu Jiuda, bụ mkpųkpų ndu ọphu phọduru nụ, dų gẹ Lakishi; yee Azeka. Ọ bụ mkpųkpų ono ẹphenebo bụ mkpakọ mkpųkpų, a kpų-pheru igbulọ mgburugburu, phọduru nụ l'alị ndu Jiuda teke ono.

Ndu bụ ohu l'e-mechaa nweru onwophẹ

⁸ Ọwaa bụ opfu, shi l'ẹka Chipfu rwua Jieremaya nchi g'eze, bụ Zedekaya gbachaaru ọgbandzu ẹphe lẹ ndu Jierúsalemu l'ẹphe a-ra iya arara lẹ ndu bụ ohu e-nweru onwophẹ. ⁹ Onyemonye l'a-ha ohu iya, bụ onye Hiburu; mẹ ndu kẹ nwoke mẹ kẹ nwanyi; g'ọ tọ dų onye a-gba onye Jiuda ibe iya ohu. ¹⁰ Ọo ya bụ; ndu-ishi; mękpoo iphe, bụ ndu Ízurẹlu, bụ ndu bahuru l'ọgbandzu ono tųko kweta l'ẹphe a-ha ohu phẹ nwoke mẹ ụnwanyi; g'ọ tọ dųhe onye a-buru ohu ọzobaa. ẹphe pfubua ya woru phẹ hakọta. ¹¹ E mechaa; izimanų lwa phẹ azụ; ẹphe bya achị-phuta ndu bụ ohu ono azụ; mbụ ndu ono, ẹphe shi hawa ono; bya agbaphu phẹ ohu azụ.

¹² Tọbudu iya bụ; olu-opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchi sụ: ¹³ Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Chileke ndu Ízurẹlu. Ọ sųru-a: “Mu lẹ ndiche unu phẹ gbaru ndzụ teke mu dufutaru phẹ l'alị ndu Ijiputu; mbụ l'alị ẹka ẹphe nọ bụru ohu. Mu pfua sụ: ¹⁴ Iphe, bųkpoo apha ẹsaa, a-nwųta anwųta g'onnyemonye l'ime unu l'ẹhu l'ẹhu tọha-jekwa onye Hiburu ibe iya, e reru unu. Mbụ l'ọ -jewaru unu ozi apha ishii; g'unu hajẹ iya g'ọ la kẹ mmanų; ọphu nna unu oche phẹ angaduru mu nchi; ọphu ẹphe eyeduru mu ọnu. ¹⁵ Izimanų lwa unu azụ lẹ mgboru nta-a; unu bya emee iphe, pfuru nhamųnha l'ẹnya mu. G'unu ha l'onye l'onye bya araa ya arara sụ gẹ ndu alị unu nweru onwophẹ. Unu nọdu l'iphu mu gbaa ndzụ l'ụlo-a, e kuru laaru ẹpha mu-a. ¹⁶ O be nta; unu byakwa bya aghakọbe bya emerwushiaha ẹpha mu ọzo. G'unu ha laphuchaa azụ je achị-phuta ohu unu kẹ nwoke yee kẹ nwanyi ono azụ; mbụ ndu unu shi hawa g'ẹphe jeje ẹka dų phẹ ree. Nta-a bẹ unu gbaphuwaru phẹ ohu ọzo.

¹⁷ “Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Unu te emekwaru iphe, mu sųru g'unu mee. Unu ta arakwaru iya arara sụ gẹ ndu alị unu nweru onwophẹ. Ọo ya bụ lẹ-a; nta-a bẹ mu arawa iya arara l'unu e-nweru onwunu; ọ kwa Chipfu epfu iya. Enweru onwunu ọbu bụ l'ee-gude ogu-echi gbua unu; ẹjo iphe-ememe egbua unu; ẹgu egbua unu. Mu e-me unu gẹ ndu alị-eze, nọkota lẹ mgboko l'opfu sọo unu oyi. ¹⁸ Onye ono, mebyiru ọgbandzu mu ono; ọphu o medųru iphe, e pfuru l'ọgbandzu ono, bụ ọphu ẹphe nọ mu l'iphu gbaa; ndu ono bẹ mu e-me g'ẹphe dų gẹ nweswi ono, a sųkaharu ẹbo bya eshia ya echilabọ ghajaa ono. ¹⁹ Ndu-ishi ndu Jiuda yee kẹ ndu Jierúsalemu; mẹ ndu eleta ibe eze ẹnya; mẹ ndu bụ uke; mękpoo ndu alị ono l'opfu, bụ ndu ghajarų echilabọ nweswi ono ²⁰ bẹ mu e-woru ye l'ẹka ndu ọhogu phẹ, bụ ndu achọ ndzụ phẹ. Odzu phẹ l'a-buru nri ẹnu, ẹphe l'eli; yee anų, bu l'eliphe.

²¹ “ Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda; yee ndu-ishi l'alị-eze iya bẹ mu e-yekọta l'ẹka ndu ọhogu phẹ, bụ ndu achọ ndzụ phẹ; woru phẹ ye l'ẹka ndu ojọgu eze ndu Bábilọnu, bụ ndu shi sephuwaa onwophẹ azụ l'ẹka ị nọ. ²² Wak-

wa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-tụ ekemu l'onwomu; ọ bụru mu e-duphuta phẹ azụ lẹ mkpụkpu-a. Ẹphe e-tsoo ya ọgu; nata iya; woru ọku tụa ya l'ootsua tsufu. Mu emee gẹ mkpụkpu, nọgbaa l'alị ndu Jiuda bụru ochobu; ọ tọ duedu onye ebu iya ebubu.' "

Ụnwu Rekabu

35 Wakwa opfu, shi Chipfu l'ẹka rwua Jieremaya nchị teke Jiehoyakimu nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda. Ọ sụru: ²"Jepfu ndu ọnu-ụlo Rekabu je eduru phẹ bya l'ẹka ụlo eze-ụlo Chileke ẹka lanụ. Ẹphe -bya l'iinu phẹ mée g'ẹphe ngụa."

³Tọbudu iya bụ; mu tųgbua je ekua Jiazanaya, bụ nwa Jieremaya nwa Habazinaya; bya ekua unwune iya g'ẹphe ha; yee ụnwu iya g'ẹphe ha; ọ bụepho ndu ọnu-ụlo Rekabu g'ẹphe hakọta. ⁴Mu bya achịbata phẹ l'eze-ụlo Chipfu; bya achịru phẹ bahụ l'ọnu-ụlo k'ụnwu Hananu nwa Igudalaya, bụ onye kẹ Chileke. Ọnu-ụlo k'ono nọ-kube ọnu-ụlo kẹ ndu-ishi; bya anọ-koru l'eli ọnu-ụlo Maseya nwa Shalumu, bụ onye-nche ọnu-abata. ⁵Mu bya agbajishia mée l'ite sụbegbaaru ndu ọnu-ụlo Rekabu ono; bya edoberu phẹ okoro; bya asụ phẹ: "Unu pata mée ngụa!"

⁶Ẹphe yeeru mu ọnu sụ mu: "Anyi ta angụjekwa mée; kele nna anyi oche, bụ Jionadabu nwa Rekabu bụkwa iya tųru anyi ekemu ono sụ anyi-a: 'G'unubedua mękpoo oshilọkpa unu ta adụkwa teke unu angụjekpo mée jasụ l'ojeje! ⁷Ọzo bụ g'unu ta akpụjekwa ụlo; ọphu unu akụjekwa iphe akụku; ọphu unu akọjekwa opfu-vayinu. G'ọ tọ dükwa iphe ono, ọphu unu e-nwejeru; ọo ẹpho ụlo, e meru l'ẹkwa bẹ unu a-nọduje ebuphe. Ọo ya bụ g'unu a-kaa nka l'alị ono, unu lwarụ alwalwa ono.' ⁸Anyi nọdu emeepho iphemiphe ono, nna anyi oche, bụ Jionadabu nwa Rekabu tųru anyi l'ekemu ono. Ọo ya bụ l'anyịbedua; mękpoo unyomu anyi mękpoo ụnwu anyi unwoke mę ụnwanyi teke angụ-swekwa mée; ⁹ọphu anyi eke kpụ-swee ụlo k'eburu; ọphu anyi akọdu opfu-vayinu; ọphu anyi enwedu ẹgu; ọphu anyi akọdu iphe, aakụ akụku. ¹⁰Ọ kwa l'ụlo, e meru l'ẹkwa bẹ anyi ebujeru; tẹme anyi nọdu anọduje emeepho iphemiphe ono, Jionadabu, bụ nna anyi oche ziru anyi ono. ¹¹O be gẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu byaru bya asọpyabe alị ẹka-a; anyi sụ: 'Unu byakwa g'anyi lashia Jierúsalem; g'anyi nahụ ndu ojogu ndu Bábilonu; yee kẹ ndu Arámu.' Ọ kwa iya meru g'o gude ọ bụru lẹ Jierúsalem bẹ anyi nọ."

¹²Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchị sụ: ¹³Wakwa iphe, opfu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu: "Je je akaru ndu Jiuda; yee ndu Jierúsalem sụ phẹ-a: ?Unu tee gudedu ndu-a nwụta iphe wata eme iphe, mu sụru g'unu meje? Ọ kwa Chipfu epfu. ¹⁴Jionadabu nwa Rekabu tųru ndibe iya ekemu sụ g'ẹphe ta ngụjekwa mée. Ẹphe nọdu eme iphe ono, a tųru phẹ l'ekemu ono. Ọphu ẹphe angụdu mée jasụ ntanụ-a; ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'ẹphe eme g'ẹphe mee iphe, nna phẹ oche tųru phẹ l'ekemu. Obenu lẹ mbedua pfuwaru yeru unu; mu -pfuchaa; mu epfubaa; ọphu unu ekwedu eme iphe, mu sụru g'unu mee. ¹⁵Ndu ozi mu, bụ ndu mpfuchiru g'ẹphe ha bẹ mu yewaru g'ẹphe byapfuta unu; mu -yechaa; mu eyebaa; ẹphe bya bya asụ unu-a: 'G'unu ha l'onye l'onye hanaa ẹjo-iphe, unu eme; dozia umere unu; g'unu te tsohẹkwaru agwa; unu ba bahẹru iya ẹja. Ọo ya bụ g'unu eburu l'alị ono, mu nųru unu lẹ nna unu oche phẹ ono.' Ọphu unu angaduru nchị; ọphu unu eyeduru mu ọnu. ¹⁶Oshilọkpa Jionadabu nwa Rekabu bẹ meakwaru iphe, nna phẹ oche tųru phẹ l'ekemu; obenu lẹ ndu-a te ekwedu eme ọphu mbedua sụru g'ẹphe meje.

¹⁷"Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu: Unu ngabekwa nchị! Iphe, bụkpoo ẹjo iphe-ẹhuka ono, mu sụru lẹ mu e-wotaru unubẹ ndu Jiuda ono bẹ mu e-wotakwaru unu; wotaru iya iphe, bụkpoo onyemonye, bu lẹ Jierúsalem. Mu pfuru phẹ opfu; ọphu ẹphe angaduru nchị. Mu kua phẹ oku; ọphu ẹphe azaduru ẹnu." ¹⁸Tọbudu iya bụ; Jieremaya bya asụ ndu ọnu-ụlo Rekabu: "Wakwa iphe, o pfuru; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike, bụ Chileke ndu Ízurelu. Ọ sụru-a: Eshinu unu mewaru iphe, nna unu oche, bụ Jionadabu tųru unu ekemu iya; bya emekọta iphemiphe, ọ sụru g'unu meje; mbụ ọ bụerupho g'o goshiru iya unu bụ g'unu eme iya; ¹⁹bẹ bụ lẹ-a; wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; bya abụru Chileke kẹ ndu Ízurelu. Ọ sụru: Ọ tọ dükwa iphe, e-me g'awa Jionadabu nwa Rekabu te nwe onye a-nọdu ejeru mu ozi."

Jiehoyakimu echie ẹkwo Jieremaya l'ọku

36 O be l'apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha ẹno, ọ wataru aburu eze ndu Jiuda; opfu-a shi l'ẹka Chipfu rwua Jieremaya nchi: ²“Wota ẹkwo, a phuru aphupu dee iphe, bukpo iphemiphe ono, mu pfuru ngu le k'ehu ndu Ízurelu; me ke ndu Jiuda; me k'ohamoha ozo; shikpopho teke mu wataru ngu iya epfuru le teke Jiosáya shi buru eze byasu nta-a; deta iya. ³?A maru; ?ndu onu-ulo Jiuda -numa iya; mbu numa iphe, bukpo ejo iphe-ehuka ono g'o ha, mu doberu le mu e-me phe ono; g'ephe ha l'onye l'onye ahaa eme ejo-iphe, ephe eme; mu aguru phe nvu l'iphe, bukpo iphe-eji, ephe eme.”

⁴Tobudu iya bu; Jieremaya bya eku Baruku nwa Neraya; ọ bya anodu. Jieremaya wataru iya epfushiru iphemiphe ono, Chipfu pfuru iya ono; Baruku nodu edeshi iya l'ẹkwo aphupu ono. ⁵No iya; Jieremaya su Baruku-a: “Mbdua be ephe wuchikwaru ewuchi; k'ophu mu taa dudu ike abya leze-ulo Chipfu. ⁶Qo ya bu le-a; tugbukwaa je leze-ulo Chipfu l'eswe mboku, aaswije egu je aguru ndiphe iphe, i deru l'ẹkwo aphupu-a; mbu Opfu Chipfu, bu ophu mu pfuru ngu epfuru; i dee ya edede. Guru iya ndu Jiuda l'ophu, bu ndu shigbaa le mkpukpu ẹka ephe shigbaa abata l'ulo ono. ⁷?A maru; ?ephe a-rwo Chipfu; g'ephe ha l'onye l'onye eshi l'eme ejo-ememe ono, ephe eme ono lwaphuta azu; kele oke ehueghu Chipfu, ọ suru l'o-tukoru l'ishi ndu-a paru ẹka.”

⁸Baruku nwa Neraya tuko iphemiphe ono, Jieremaya onye mpfuchiru suru g'o mee ono mekota. O pfuru leze-ulo Chipfu tuko Opfu Chipfu ono, e deru l'ẹkwo ono woru guru phe. ⁹O be l'onwa ke tete l'apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha ise, ọ bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; e woru eswe aa-swiru Chipfu egu raa arara l'iphe, bukpo oha ndu bu le Jerúsalemu l'ophu; mekpoo ndu ophu shi le mkpukpu, nogbaa l'alí ndu Jiuda bya. ¹⁰Baruku bya eje apfuru leze-ulo Chipfu l'oma-ulo Gemaraya nwa Shafanu, bu onye edeje ẹkwo. Onu-ulo k'ono no l'oma ulo-eli iya, no le mgboru onu-abata Ophúú. O pfuru l'ẹka ono woru opfu Jieremaya, e deru l'ẹkwo-a woru gu; onyemone numa-dzuru.

¹¹O be ge Mayikaya, bu nwa Gemaraya nwa Shafanu numaru Opfu Chipfu ono g'o ha, bu ophu e deru l'ẹkwo ono; ¹²ọ bya agbazeta jeshia ibe eze; bya eje abahu l'oma-ulo k'onye edeje ẹkwo. Iphe, bukpo ndu-ishi g'ephe ha doru l'ẹka ono. Ndu no iya nu bu onye edeje ẹkwo l'onwiya, bu Elishama; yee Delaya nwa Shemaya; yee Elnatanu nwa Akubo; yee Gemaraya nwa Shafanu; yee Zedekaya nwa Hananaya; yee iphe, bukpo ndu-ishi ndu ophuu g'ephe ha. ¹³Mayikaya bya eworu iphemiphe, ọ numaru, Baruku guru ndiphe l'ẹkwo ono koru phe. ¹⁴Iphe, bu ndu-ishi ono g'ephe ha bya ezia Jiehudi, bu nwa Netanaya nwa Shelemaya, bu nwa Kushi g'o je asu Baruku g'o gudeeshikwa ẹkwo aphupu ono, ọ guru ndu Ízurelu ono gude bya. No iya; Baruku nwa Neraya bya aparu ẹkwo aphupu ono l'ẹka gude bya ejepfu phe. ¹⁵Ephe su iya: “Nodueshikwa anoo guru iya anyi.”

No iya; Baruku bya eworu iya guru phe. ¹⁶O be teke ephe numaru opfu ono g'o ha; ephe bya elegbabechaa nwibe phe enya l'ẹka ndu agu phe. Ephe su Baruku: “Opfu-a g'o ha be anyi e-jekwa akoru eze.” ¹⁷Ephe bya ajia Baruku su iya: “Kaeshikwaru anyi. ?Denu gi meru dekota iphemiphe-a g'o ha? ?Bu Jieremaya epfuru ngu iya; i nodu ede to?”

¹⁸Baruku su phe; “Ee; oo ya pfukotaru mu iphe-a g'o ha; mu gude mini-ẹkwo dee ya l'ẹkwo-a.”

¹⁹Tobudu iya bu; ndu-ishi ono bya asu Baruku-a: “Ge gu le Jieremaya tugbukwaa je edomia onwunu. Unu te emekwa g'a maru ẹka unu no!”

²⁰Ephe bya eworu ẹkwo aphupu ono bya edobe l'ulo ke Elishama, bu onye edeje ẹkwo. Ephe bya ejepfu eze l'oma-unuphu ibe iya je epfuaru iya iphemiphe. ²¹Eze bya ezia Jiehudi su iya g'o je ewotaeshikwa ẹkwo aphupu obu. Jiehudi bya tugbua je l'ulo Elishama, bu onye edeje ẹkwo je ewota ẹkwo ono bya aguru eze; yee ndu-ishi; ndu-ishi g'ephe ha pfugbaaru l'aguga iya. ²²Teke ono bu onwa tete. O buru l'obu, aanoduje l'udzumini be o no; a zuberu iya oku l'epfu; ọ nodu enwu taphutaphu l'ẹka o no. ²³O nodu abujeru; Jiehudi -gupho mpekala ẹkwo ono eto ozoo eno; eze egude mma ndu edeje ẹkwo byikata iya ye l'oku epfu ono. O mee ya nno; jasu ẹkwo aphupu ono kekota oku. ²⁴Ophu eze; yee ndu ejeru iya ozi, bu ndu tukoru opfu ono g'o ha numa ono egoshiduru le ndu agu phe; ophu ephe alakaduru uwe phe. ²⁵Elnatanu; yee Delaya; yee Gemaraya rwokpo

eze sụ iya g'ọ tọ kpọshi ẹkwo aphụphu ono ọku; ọphu o yeduru phẹ ọnu. ²⁶ Ọ bụchiaru iphe, o meru; mbụ eze bụ l'ọ turu ekemu sụ gẹ Jierahumelu, bụ nwa iya; yee Seraya nwa Azuriyelu; yee Shelemaya nwa Abudelu; g'ephẹ je egude Baruku, bụ onye edeje ẹkwo; yee Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. Obenu lẹ Chipfu domiru phẹ.

²⁷ Eze kpọchaepho ẹkwo aphụphu ono ọku; mbụ ẹkwo, e deru opfu, bụ Baruku deru iya iphe, Jieremaya pfuru iya g'o dee ya; Opfu Chipfu rwua Jieremaya nchị. ²⁸ Ọ sụ: "Wota ẹkwo aphụphu ọzo dee iphemiphe ono, dọ l'ẹkwo aphụphu kẹ mbụ phọ, bụ ọphu ọ kpọru ọku; mbụ Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda. ²⁹ Ọzo bụ lẹ-a; karu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda; sụ iya lẹ-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ị kpọru ẹkwo aphụphu ono ọku sụ: 'Bụ gụnu meru g'o gude i dee ya sụ l'eze ndu Babilonu byafutaje bya emebyishia alị-a mee gẹ nemadzụ yee anụ ta aduhe iya?' ³⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'opfu ẹhu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda: O too nwekwaru onye e-shi iya l'ẹhu, a-nọdu l'aba-eze Dévidi. Odzu iya bẹ aa-togbo l'etezi; l'ọ dabyiru; anwụ echia ya l'eswe; iji adaa kpua ya l'enyashi. ³¹ Mu a-nụ iya aphụ; yee unwegirima iya; yee ndu ejeru iya ozi; kele ẹphe eme ejo-iphe. Iphe, bụkpoo ejo iphe-ẹhuka ono, mu sụru lẹ mu e-me phẹ ono bẹ mu e-mekotacha phẹ; ẹphe lẹ ndu bu lẹ Jierusalemu mę ndu Jiuda. Noo kele ẹphe ta ngaduru mu nchị."

³² Tọbudu iya bụ; Jieremaya bya ewota ẹkwo aphụphu ọzo; bya eworu iya nụ Baruku nwa Neraya, bụ onye edeje ẹkwo. Jieremaya byakwa bya epfuaru iya iphe, oo-de iya; Baruku byakwa bya edekota iya iphe, bụkpoo iphe, shi dọ l'ẹkwo aphụphu ọphuu, ọ kpọru ọku; mbụ Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda. E yebakwaa ya phọ ikpoto iphe ọzo, dughakwapho g'ono.

Jieremaya eje mkpọro

37 Zedekaya nwa Jiosáya bẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu meru eze ndu Jiuda. Ọ bụru iya bụ eze nọchia ẹnya Jiehoyakinu bụ nwa Jiehoyakimu. ² Yẹbedua l'onwiya; mę ndu ejeru iya ozi; mę ndu alị ono l'ophu ta adudu onye ngarụ nchị l'opfu ono, Chipfu gbẹ l'ọnu Jieremaya, bụ onye mpfuchiru pfua ono.

³ Eze, bụ Zedekaya bya ezia Jiehukalu nwa Shelemaya; yee onye uke, bụ Zefanaya nwa Maseya g'ephẹ jepfu Jieremaya, bụ onye mpfuchiru je ezia ya ozia sụ iya-a: "Pfu opfu ẹhu anyi nụ Chipfu, bụ Chileke anyi jikonu."

⁴ Teke ono bẹ Jieremaya nweru onwiya; kele e teke atudu iya mkpọro teke ono. ⁵ Mbụ lẹ ndu ojogu Fero-a wufutaru l'alị ndu Ijiputu. O be gẹ ndu Babilonu, bụ ndu nọ-pheru Jierusalemu mgburugburu numaru abyabya ndu Ijiputu ono; ẹphe wufu parụ Jierusalemu haa.

⁶ Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya, bụ onye mpfuchiru nchị sụ: ⁷ "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurẹlu epfu baa: Unu karu eze ndu Jiuda, ziru unu g'unu bya akpata mu ishi: 'Ndu ojogu Fero-a, zefutaru bya unu eyeru ẹka-a l'e-mechakwaa laa alị phẹ, bụ alị ndu Ijiputu. ⁸ Noo teke ndu Babilonu a-lwa azu bya etsoo mkpukpu-a ọgu; lwuta iya l'ọgu tụa ya ọku; ọku etsufu iya.'

⁹ "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu ba nọdukwa eme onwunu eswe l'ẹka unu arị sụ lẹ ndu Babilonu ta adukwa iphe, e-me g'ephẹ be mecha haa unu. Ẹphe taa hakwa unu! ¹⁰ Ọme ọ bụkponu kẹ g'unu mekpekota ndu ojogu ndu Babilonu l'ophu, bụ ndu etso unu ọgu; ọ bụerupho ndu e mekaru iphe phoduru lẹ mkpu, ẹphe turu; ẹphe afutale-a bya akpọo mkpukpu-a ọku."

¹¹ Ndu Babilonu wufuchaepho lẹ Jierusalemu, bụ iphe, kparu iya nụ bụ ndu ojogu Fero, eze gbiigbii abyapfuta phẹ; ¹² Jieremaya gbeshi lẹ Jierusalemu jeshia alị ndu Benjiaminu g'o je etsoru ndu ẹka ono keta okiphe iya. ¹³ O -rwuepho ọnu-abata Benjiaminu; onye-ishi ndu nche, ẹpha iya bụ Irayjia, bụ nwa Shelemaya nwa Hananaya gude iya sụ l'ogbalawa agbapfu ndu Babilonu.

¹⁴ Jieremaya sụ iya: "Ọ kwa ụka. Mu ta agbalakwa agbapfu ndu Babilonu." Ọphu Irayjia angaduru iya rọ nchị. Ọ bụ-chia iphe, o meru bụ l'ọ guderu Jieremaya kputa iya kpujeru ndu-ishi. ¹⁵ Ẹhu ghuahaa ndu-ishi ono egbu l'opfu ẹhu Jieremaya. Ẹphe zia; e chia ya iphe woru iya tụa mkpọro l'ulo Jionatanu, onye edeje ẹkwo, bụ ẹka ẹphe meru; ọ bụru ulo mkpọro.

¹⁶ E woru Jieremaya kpuru ye lẹ mkpọro l'obu-alị; ọ nọkpoo l'ẹka ono nọo ọdu. ¹⁷ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Zedekaya bya ezia; e je eduta iya dujeru iya. Ọ jia ya lẹ mpya sụ iya:

"?O nweru opfu, shi l'ẹka Chipfu tọo?"

Jieremaya sụ iya: “Ee; aa-kpuru ngu ye l'ẹka eze ndu Bábilonu.”

¹⁸ No iya; Jieremaya bya asụkwapho eze, bụ Zedekaya: “?Bụ gunu bụ iphe-ẹji, mu meru ngu; ọzoo ndu ejeru ngu ozi; ọzoo ndu-a l'ophu, meru g'o gude ị tụa mu mkpọro? ¹⁹ ?Denu ndu mpfuchiru ngu ono, bụ ndu shi epfujeru unu mpfuchiru sụ: ‘Eze ndu Bábilonu tee tsokwa ngu ọgu; ọphu ẹphe etsokwa alị-a ọgu?’ ²⁰ Obenu lẹ nta; nnajiuphu mu, bụ eze; jiko ngabekpodapho nchị l'arworo, mu arwo ngu. Mbụ-a; te eduphukwa mu azụ l'ibe Jionatanu, bụ onye edeje ẹkwo; ọdumeka bẹ mu a-nwuhukwa l'ẹka ono.” ²¹ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Zedekaya bya eworu ekemu tụa sụ g'e woru Jieremaya dobe l'oma-unuphu ẹka ndu nche anoje; g'a nuje iya ishi buredi mbọku-mbọku; mbukwa udu buredi, ndu egheje buredi gheru; g'a nuje iya ya jasụ buredi, nọ lẹ mkpukpu abvube. Ọ bụru iya bụ l'e woru Jieremaya dobe l'oma-unuphu ẹka ndu nche anoje; ọ nọdu l'ẹka ono.

Echie Jieremaya l'oke iduma

38 Shefataya nwa Mátanu; yee Gedalaya nwa Pasho; yee Jiehukalu nwa Shelemaya; yee Pasho nwa Malukayijia numa iphe, Jieremaya anọduje epfuru ndu Jiuda l'ophu; kele ọsoje: ² “Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Onye nọ lẹ mkpukpu-a a-lakwa l'ogu-echi; yee ọkpa-nri; yee ẹjo iphe-ememe. Obenu l'onye lapfuru ndu Bábilonu a-nọdu ndzụ. Oo-gude ndzụ iya gbalaa je anọdu ndzụ.’ ³ Tẹmanu-a; wakwa iphe, Chipfu epfu: ‘Mkpukpu-a ta adukwa iphe, e-me g'e te woru iya ye l'ẹka ndu ojogu eze ndu Bábilonu, bụ onye e-mechaa lwuta iya l'ogu.’”

⁴ Tọbudu iya bụ; ndu-ishi bya asụ eze-a: “G'e gbukwaa nwoke-a. Oomekwa g'ike bvụ ndu ojogu, bụ nwa ndu ọphu phoduru nụ lẹ mkpukpu-a; yee ndu-a l'ophu; ọ bụru iphe ono, oopfu anụ phẹ ono akpa iya. Nwoke-a ta abukwa iphe, a-duru ndu-a ree bẹ ọcho; ọ kwa iphe, e-mebyi phẹ emebi.”

⁵ Eze, bụ Zedekaya yeeru phẹ onu sụ phẹ: “Ọ nonu unu l'ẹka; mbedua, bụ eze ta adukwa iphe, mu akposhi unu ememe.”

⁶ Tọbudu iya bụ; ẹphe kputa Jieremaya jeye l'oke iduma Malukayijia, bụ nwa eze. Oke iduma mini ono nọ l'oma-unuphu ẹka ndu nche anoje. Ọ bụru eri bẹ ẹphe turu iya seru ye l'iduma obu. Teke ono bẹ mini ta adudu l'iduma ono. Iphe, dụ iya nụ bụru ẹpuchi. Jieremaya bụru bvubvurubvu l'epuchi ono.

⁷ No iya; Ẹbedu-Meleku, bụ onye Kushi; bya aburu onye eleta ibe eze ọnya numa l'e yeru Jieremaya l'oke-iduma mini. O be g'eze nọ anọ l'onu-abata Jierusalemu, bụ Onu-abata Benjaminu; ⁸ Ẹbedu-Meleku shi l'ibe eze tųgbua jepfu eze je asụ iya: ⁹ “Nnajiuphu mu, bụ eze; iphemiphe-a, ndu-a meru Jieremaya onye mpfuchiru-a buakwaa ẹjo-iphe bẹ ẹphe meru. G'ẹphe woru iya ye l'ime oke iduma g'ọ nọdu l'ẹka ono g'egu gbua ya; l'ẹbe abụ lẹ nri dukwadu lẹ mkpukpu.”

¹⁰ Tọbudu iya bụ; eze bya atuaru Ẹbedu-Meleku bụ onye Kushi ekemu sụ iya: “Duta ukporo umadzu l'umadzu iri l'ẹka-a g'unu l'ẹphe swiru je esefuta Jieremaya, onye mpfuchiru l'oke iduma ono; a -nonya ọ nwuhu.”

¹¹ No iya; Ẹbedu-Meleku bya achita ndu ono; ẹphe l'iya swiru jeshia. Ọ bya abahụ l'ibe eze l'ulo, eedobeje iphe bya achita nkiriba ukpo yee nkirika ẹkwa l'ẹka ono bya egude eri seru iya nụ Jieremaya l'ime oke iduma ono.

¹² Ẹbedu-Meleku, onye Kushi bya asụ Jieremaya-a: “Woru nkiriba ukpo yee nkirika ẹkwa-a dee l'ẹka g'ọ bụru ẹwu l'ẹka ịtu onwongu eri ono!” Jieremaya bya eworu iya mee nno. ¹³ Ẹphe gude eri ono selita iya eli sefuta l'ime oke iduma ono. Jieremaya byakwa bya anọdu l'oma-unuphu ẹka ndu nche anoje.

Zedekaya akpata Jieremaya ishi ọzo

¹⁴ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Zedekaya bya ezia; e je ekua Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. Ọ bya; e duta iya bahụ l'onu-abata k'eto, bụ ọphu e shi abahụ l'eze-ulo Chipfu. Zedekaya bya asụ iya: “Mu abakwa ngu aji aji. Ta adukwa iphe, ii-domiru mu edomi!”

¹⁵ Jieremaya sụ Zedekaya-a: “Mu -yeeru ngu onu; ?tii gbudu mu nụ? Teke mu chị-koshiru ngu idzu; ọ tọ budu l'ii-yeru mu onu.”

¹⁶ Zedekaya ribuaru Jieremaya angụ lẹ mpya sụ iya: “Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a, bụ onye meru anyi nọdu atụ unme; mu tee gbukwa ngu; ọphu mu akpukwaru ngu eye l'ẹka ndu achọ ndzụ ngu.”

¹⁷ Tɔbudu iya bụ; Jieremaya bya asụ Zedekaya-a: “Wakwa iphe, oopfụ baa; mbụ Chipfu, bụ Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike; bụru Chileke ndu Ízurelu; sụ-a: I -woru onwongu ye l'ẹka ndu-ishi l'alì eze ndu Bábìlònu; bẹ ndzụ ngu a-dụ; ọphu aa-kpòdu mkpụkpu-a ọku; gụbedua gụ lẹ ndibe ngu g'unu ha anọdu ndzụ. ¹⁸ Obenu teke ọ bụ l'i tii woduru onwongu eye l'ẹka ndu-ishi l'alì eze ndu Bábìlònu bẹ ee-wokwaru mkpụkpu-a ye l'ẹka ndu Bábìlònu; ẹphe akpọo ya ọku; ọphu gụbedua l'onwongu eshikwa phẹ l'ẹka anahụ.”

¹⁹ Eze, bụ Zedekaya sụ Jieremaya-a “Ndu mu atsụ ebvu bụkwa ndu Jiuda, bụ ndu ọphu wowaru onwophe ye l'ẹka ndu Bábìlònu; lẹ ndu Bábìlònu a-kpụkwaru mu nụ phẹ; ẹphe emelaha mu omeliwe.”

²⁰ Jieremaya sụ iya: “Ẹphe taa kpụkwaru ngu eye phẹ l'ẹka. Ọo ẹpho g'i mee olu Chipfu, bụ iya bụ iphe-a, mu epfuru ngu-a. Ọo ya bụ l'ọ dọru ngu lẹ ree; tẹme ndzụ adụ ngu. ²¹ Obenu teke ị jikaru l'i tii woduru onwongu eye phẹ l'ẹka; wakwa iphe, Chipfu kpuharụ goshi mu baa: ²² Iphe, bụkpoo ụnwanyi ono, a harụ l'ibe eze ndu Jiuda ono bẹ aa-chịtahakwaa chijeru ndu-ishi l'alì eze ndu Bábìlònu. Ụnwanyi ono epfuaharụ ngu sụ ngu:

“ Ẹphe dephukwaru ngu

edephu;

bya eworu ngu mekpee;

mbụ ndu ono, bụ ọnyà ngu,

ị kpọru obu yeru ono.

Nta-a bẹ ọkpa mihuwaru ngu

l'ẹpuchi.

Ndu ọnyà ngu phẹ ono parụ

ngu haa gbakashihu.’

²³ “Unyomu ngu g'ẹphe ha; yẹe ụnwegirima ibe ngu bẹ aa-tụko chifuta chitaru ndu Bábìlònu. Ọphu gụbedua l'onwongu anahụkwa phẹ agbala; ọ chikwaa iphe, e-me nụ bụ l'eze ndu Bábìlònu e-gude ngu; tẹme ọzo bụ lẹ mkpụkpu-a bẹ aa-kpọkwa ọku.”

²⁴ Tɔbudu iya bụ; Zedekaya bya asụ Jieremaya: “Ba adụkwa onye ii-me g'ọ maru ụja mu lẹ ngu-a; ọdumeka bẹ ee-gbukwa ngu. ²⁵ Ndu-ishi -nụma lẹ mu pfuru yeru ngu; ẹphe -byapfuta ngu bya asụ ngu: ‘Pfuaru anyi iphe, i pfuru eze; yẹe ọphu eze pfuru ngu. Be domikwaru iya anyi; ọdumeka bẹ anyi e-gbukwa ngu!’ ²⁶ Ọo ya bụ l'iji-sụ phẹ-a l'ọ kwa arwọrwo bẹ i shi arwọ eze g'ọ to duphukwa ngu azụ l'ibe Jionatanu g'i je anọdu l'ẹka ono nwụhu.”

²⁷ E mechaa; ndu-ishi ono g'ẹphe ha tụko byapfuta Jieremaya bya ajịa ya. O woerupho iphe ono, eze sụru g'ọ pfuaru phẹ ono woru pfuaru phẹ. Ọphu ọ dọdu iphe ọzo, ẹphe epfujeba; kele ọ tọ dọdu onye nūmaru ụja, ẹphe bọru.

²⁸ Jieremaya nọdu l'oma-unuphu ẹka ndu nche anọje l'ẹka ono gbiriri jasụ mbọku, a lwutaru mkpụkpu Jierúsalemu l'ọgu.

Adada Jierúsalemu

(2Ndu 25:1-7; 2Iphe 36:13-21; Jier 52:3-11)

39 Tɔbudu iya bụ; o be l'apha, kwe Zedekaya apha tete, ọ watarụ aburu eze; l'abalì k'iri l'ọnwa iri; eze ndu Bábìlònu, bụ Nebukadineza chịta ikpoto ndu ojọgu iya; ẹphe byatashia Jierúsalemu; bya ekepheta mkpụkpu ono mgburugburu. ² No iya; o rwukwaa l'abalì kẹ tete l'ọnwa k'eno l'apha, kwe Zedekaya apha iri lẹ nanụ; e tsukpọshia igbulọ, e gude kpụ-pee mkpụkpu ono mgburugburu. ³ Ọ bụru iya bụ lẹ ndu-ishi l'alì eze ndu Bábìlònu awubata bya adọru l'ọnu-abata Echilabọ lẹ mkpụkpu ono. Ndu ọbu bụ: Nẹgalu-Sareza; yẹe Samụga-Nebo; waa Sarisekimu onye bụ iya bụ ishi ndu eleta ibe eze ẹnya; yẹe Nẹgalu-Sareza, bụ iya bụ ishi ndu ejeru eze ozi; waa iphe, bụkpoo ndu bụ ishi l'alì eze ndu Bábìlònu.

⁴ O be gẹ Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda yẹe ndu ojọgu iya l'ọphu hūmaru phẹ; ẹphe ye ọkpa l'ọso gbalaaha. Ẹphe gude ẹnyashi wufu lẹ mkpụkpu ono. Ẹka ẹphe shiru gbala bụ l'ọnu ọguzo ono, dụ lẹ mgbaka igbulọ labọ ono, dụ lẹ mgboru mgbabu eze. Ọ bụru ẹka ẹphe shiru bụ ụzo nsụda Araba. ⁵ Ọle ndu ojọgu ndu Bábìlònu chipyaberu phẹ je agbapfu Zedekaya lẹ baswaa ali, dụ lẹ Jieriko. Ẹphe gude iya kpuru iya kputaru

Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu le mkpukpu Ribula l'alij Hamatu, bu eka o no nmaa ya ikpe. ⁶ O buru le Ribula l'eka ono be eze ndu Babilonu no gbushia unwu Zedekaya. Zedekaya nodu ele iya enya; o nodu egbushi phe. O byakwapho bya atuko ndu a maru amaru l'alij ndu Jiuda gbushikota. ⁷ O bya aswoshia Zedekaya akporu enya; bya egude egbirigba, e meru l'onwirubvu tu ya mkporo kpata lashja Babilonu.

⁸ Ndu Babilonu ono woru oku tua l'ibe eze ono; yee ulo ndiphe; bya enwukposhia igbulo, e gude kpu-pee Jierusalemu mgburugburu. ⁹ Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche; tuko nwandu phoduru nu le Jierusalemu ono; yee ndu wowaru onwophe ye l'eka ndu Babilonu; waa ndu ophuu; kpata le ndzu lashja alij ndu Babilonu. ¹⁰ O le Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono bu ndu o haru l'alij ndu Jiuda bu ndu ukpa olemole, bu ndu adudu iphe, ephe nweru. O nodu teke ono nuchaa phe opfu-vayinu; yee alij-egu.

¹¹ No iya; Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu tua ekemu-a tu-doru Jieremaya; o buru onye o turu iya nu bu Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eze ndu Babilonu nche su: ¹² "Unu dutakwa iya leta iya enya. Unu ta adukwa iphe, unu e-me iya; o chikwaa iphe, o sukpoerupho g'unu meeru iya; unu emeeru iya ya."

¹³ Tobudu iya bu; Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono; yee Nebus-hazubanu, bu ishi ndu eleta ibe eze enya; yee Negalu-Sareza, bu ishi ndu ejeru eze ozi; yee ndu ophuu, bu ishi l'alij eze ndu Babilonu; ¹⁴ bya ezia; e je eduta Jieremaya dufuta l'oma-unuphu eka ndu nche anoje. Ephe duru iya nu Gedalaya bu nwa Ahikamu nwa Shafanu; su iya g'o duru iya laa ibe iya. O buru iya bu le yee ndibe phe anodu.

¹⁵ Teke pho, Jieremaya shi nodu l'oma-unuphu eka ndu nche anoje pho be o numaru Opfu Chipfu, suru iya: ¹⁶ "Je akaru Ebedu-Meleku; onye Kushi; su iya: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke ke ndu Izurelu. Su-a; mu abyaakwa emeebe iphe, mu suru le mu e-me mkpukpu-a. Mu e-meru ola-l'iswi nu phe; o to budu upete. O -rwuepho teke ono be iphemiphe ono e-mekota l'ogbaa ngu l'iphu. ¹⁷ O le mu a-nafuta ngu m'o -rwua mboku ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. A taa kpuduru ngu anu ndu jitsu ebvu. ¹⁸ O to dukwa iphe, e-me ge mu ta adzota ngu; k'ophu bu l'e tee gbudu ngu l'ogu-echi; o bu-chia l'ii-gude ndzu ngu gbalala; kele i kpuru obu yeru mu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono."

Teke Gedalaya bu ochi-oha ndu Izurelu

(2Ndu 25:22-26)

40 Opfu-a be Jieremaya numaru l'onu Chipfu ge Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche tohachaeru iya pho le mkpukpu Rama. Kele o byaru bya ahuma Jieremaya l'eka a turu iya egbirigba; ephe le ndu a kpuru le ndzu, shi Jierusalemu; yee alij ndu Jiuda ala alij ndu Babilonu. ² O be g'onye-ishi ndu ojogu ono humaru Jieremaya; o su iya: "Chipfu, bu Chileke ngu pfukwaru le ya e-me eka-a omeliwe-a. ³ Nta-a be Chipfu mewaru iphe, o pfuru. Iphemiphe ono mekotaru; kele unu meru Chipfu iphe-aji; ophu unu emeduru iphe, o suru g'unu mee. ⁴ O le ntanu-a be mu atufuwa ngu l'egbirigba ono, no ngu l'eka ono. Tsuru mu g'anyi la alij ndu Babilonu m'o buru l'o du ngu ree egube ono; o buru mbedua l'a-nodu eleta ngu enya. Teke o bukwanu l'o to dudu ngu ree egube ono l'i haa abyabya. Lekwa! Alij eka-a l'ophu nokwa ngu l'iphu; jejekpopho eka du ngu ree! ⁵ O le o -buru l'o du ngu g'i nodu l'eka-a; g'i laphu azu jepfu Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu, bu onye eze ndu Babilonu hofutaru g'o buru ochi-oha, nogbaa l'alij Jiuda l'ophu; je g'unu l'ia buru l'echilabo ndu eka ono; teke odumeka; jekpopho eburu l'eka du ngu ree."

No iya; onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono bya anu iya nri, eeri eriri; bya anu iya iphe gude meeru iya ree; bya aparu iya haa; o lashja. ⁶ O buru iya bu le Jieremaya alapfushia Gedalaya nwa Ahikamu le mkpukpu Mizupa; je yele iya buru l'echilabo ndu ozo, bu ndu a haru l'alij eka ono.

⁷ O be ge ndu-ishi ndu ojogu ndu Jiuda g'ephe ha; ephe le ndu nke phe, bu ndu shi nodugbaa l'egbudu numaru l'eze ndu Babilonu hofutawaru Gedalaya nwa Ahikamu g'o buru ochi-oha l'alij ono; l'o wowaru unwoke; me unwanyi; me unwegirima, bu ndu kachaa akpa nri l'alij ono; mbu ndu ophu a ta akpuduru le ndzu laa alij ndu Babilonu; ye iya l'eka; ⁸ ephe wufuta wu-pfuta Gedalaya le mkpukpu Mizupa. Ndu byaru nu bu Ishimelu

nwa Netanaya; yee Jiohananu; yee Jionatanu, bu unwu Kareya; waa Seraya nwa Tanuhumetu; waa unwu Efayi onye Netofa; yee Jiezanaya, bu nwa onye Maka; ephe le ndu nkephe. ⁹ Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu bya eribuaru ephe le ndu nkephe ono nte su phe: "Unu ta tsukwa ebvu anodu ndu Babilonu l'eka. Unu ndukpoepho l'alì ono jeeru eze ndu Babilonu ozi g'o duru unu le ree. ¹⁰ Mbèdua l'onwomu a-nodu le mkpukpu Mizupa nò-chije enya unu l'iphu ndu Babilonu, bu ndu-a, byapfutaru anyi-a; obenu l'unu a-nodu akuta mee; awo akpuru oshi onanwu; yee manù woru kwachia l'eka unu edobeje iya; unu eburu le mkpukpu-a, unu natagbaaru-a."

¹¹ O be teke iphe, bukpuo ndu Jiuda, nò l'alì ndu Mówabu; yee ndu ophu nò l'alì ndu Amonu; ye le ndu k'alì ndu Edomu; mekpoo ndu ophu nògbaa l'ohamoha ozo; nùmaru l'eze ndu Babilonu nweru nwa ndu o haru haa l'alì ndu Jiuda; bya eworu Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu mee onye-ishi phe; ¹² ephe tuko lwakota alì ndu Jiuda; lwapfuta Gedalaya le mkpukpu Mizupa; shigbaa l'eka ephe shi gbachaa nanu nanu. Ephe kwatakpo kua mee kua k'etsutsu iya; bya awo akpuru oshi onanwu; woshia ya ike.

¹³ O buru iya bu le Jiohananu nwa Kareya; yee ndu-ishi ndu ojogu ono l'ophu, nokwadu l'egbudu ono bya abyapfuta Gedalaya le Mizupa ¹⁴ bya asu iya: "I maru-a le Balisu, bu eze ndu Amonu zikwaru Ishimelu nwa Netanaya g'o bya egbuwa ngu?" Ophu Gedalaya nwa Ahikamu ekwetaduru iphe, ephe epfu.

¹⁵ Tobudu iya bu; Jiohananu nwa Kareya bya ejepfu Gedalaya le mpya le Mizupa je asu iya: "Ge mu jenu egbuwa Ishimelu nwa Netanaya g'o to du onye a-maru nu. ?Denu g'o gude e je l'aha iya g'o gbua ngu mee ndu Jiuda l'ophu, bu ndu noru ngu mgburugburu g'ephe gbakashihu; mee ge nwa ndu Jiuda ndu ophu phoduru nu laa l'iswi?"

¹⁶ Obenu le Gedalaya nwa Ahikamu suru Jiohananu nwa Kareya-a: "E jekwa eme iphe, du egube ono. Iphe ono, iipfu l'opfu ehu Ishimelu ono ta abukwa okpobe opfu."

41 No iya; o be l'onwa k'esaa; Ishimelu, bu nwa Netanaya nwa Elishama; mbu onye shi l'unuphu ndu eze; bya aburu onye yi le ndu-ishi, noru l'eka eze; bya achiru umadzu iri gude byapfuta Gedalaya nwa Ahikamu le mkpukpu Mizupa. Ephe wataepho eri nri l'eka ono; ² Ishimelu nwa Netanaya yee umadzu iri pho, ye le ephe swi pho wu-lihu woru Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu gbua. O buru ogu-echi be ephe gude gbua onye ono, eze ndu Babilonu hotaru g'o nodu buru ishi l'alì eka ono. ³ Ishimelu tukokwapho ndu Jiuda, ephe le Gedalaya nò le Mizupa; yee ndu ojogu ndu Babilonu, nò l'eka ono gbushia.

⁴ A nepho ujiku lanu g'e gbucharu Gedalaya; kele o to dukpodaro onye mawaru nu teke ono; ⁵ Ukporo umadzu eno tuko kpushia eji-agba; bya agbajashia uwe phe; bya egbukashichaa onwophe onya wuru bya. Eka ephe shi buru le mkpukpu Shekemu; yee Shilo; waa Sameriya. Ephe gude ngweja-nri; waa unwu-isensu gude abya l'ulo Chipfu. ⁶ Ishimelu nwa Netanaya bya eshi le Mizupa tugbuwa je agba phe ndzuta; ara ekwa eje. O jepfue phe pho o su: "Unu byapfutakwa Gedalaya nwa Ahikamu!" ⁷ Ephe bahuepho l'ime mkpukpu ono; Ishimelu nwa Netanaya; yee ndu ephe l'iya nò woru phe gbua chiru phe ye l'eze iduma mini. ⁸ Umadzu iri l'ime phe su Ishimelu-a: "Te gbukwa anyi! Anyi nweru witi; ye le balì; bya enweru manù; yee manù-enwu, anyi domiru l'egbudu." O paru ephebedua haa; ophu o gbuduru phe yeru ndu ophu. ⁹ No iya; eze iduma mini ono, o chiru odzu ndu ono, o gbushiru ye ono; bu eze, bu Asa turu iya g'o buru iphe, ya gude adzo ndu alì iya l'eka Basha, bu eze ndu Izurelu. O buru iya be Ishimelu nwa Netanaya gude odzu ndu ono, o gbushiru ono kpojia.

¹⁰ Ishimelu bya atuko ndu nokota le Mizupa kpukota le ndzu; mbu unwada eze yee ndu ozokpo, bu ndu phoduru nu l'eka ono, bu ndu Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche; hotaru Gedalaya nwa Ahikamu g'o buru ishi phe. Ishimelu nwa Netanaya kpukota phe le ndzu kpuru phe ye; ephe lashia lapfushia ndu Amonu.

¹¹ O be ge Jiohananu nwa Kareya; yee ndu-ishi ndu ojogu g'ephe ha, bu ndu ephe l'iya nò; tukoru ejo-iphe ono, Ishimelu nwa Netanaya meru ono numakota; ¹² ephe duta ndibe phe l'ophu jeshia etso Ishimelu nwa Netanaya ogu. Ephe l'iya je edzugba le mgboru oke okpuru ono, nò le mkpukpu Gibiyonu ono. ¹³ O be ge ndu Ishimelu chi je ogu ono g'ephe ha humaru Jiohananu nwa Kareya; yee ndu-ishi ndu ojogu, ephe l'iya swi; ehu tsoahaa phe. ¹⁴ Iphe, bu ndu ono, Ishimelu chi ono, bu ndu o kpuru le ndzu le Mizupa ono dakobe wu-pfu Jio-

hananu nwa Kareya. ¹⁵ Obenu lẹ Ishimelu nwa Netanaya; yẹe ụmadzu ẹsato l'ime ndu ono, ẹphe l'iya swi ono nahuru Jiohananu gbalaa gbapfu ndu Amonu.

Agba ala Ijiputu

¹⁶ Tọbodu iya bu; Jiohananu nwa Kareya; yẹe ndu-ishi ndu ojogu, bu ndu ẹphe l'iya no; bya achita ndu ono, phoduru nu ono; mbu ndu Ojogu; me unwanyi; mekpoo unwegirima; me ndu eleta ibe-eze enya; g'ẹphe ha bu ndu Ishimelu nwa Netanaya shi kpua lẹ ndzu lẹ Mizupa g'o gbuchaaru Gedalaya nwa Ahikamu; Jiohananu tuko phe shi lẹ Gibiyonu chi-phuta azu. ¹⁷ Oo ya bu; ẹphe tugbukpoephe; jasụ ẹphe jerwua mkpukpu Gerutu Kimuhamu, no lẹ mgboru Betulehemu; ẹka ẹphe phoberu eje ali ndu Ijiputu; ¹⁸ g'ẹphe gude nahu ndu Babilonu. O buru ebvu be ẹphe atsụ phe; kele Ishimelu nwa Netanaya gburu Gedalaya nwa Ahikamu, bu onye eze ndu Babilonu hotaru mee onye-ishi l'ali ono.

42 Tọbodu iya bu; ndu-ishi ndu ojogu g'ẹphe ha; mekpoo Jiohananu nwa Kareya; yẹe Jiezanaya nwa Hoshaya; mekpoo ndu ono g'ẹphe ha; eshi lẹ ndu ophu kachaa alwa ali jasụ lẹ ndu ophu kachaa shii; tuko bya awu-pfu ² Jieremaya, bu onye mpfuchiru je asu iya: "Jiko numakpodapho arworwo, anyi arwo ngu g'i pfuru nu Chipfu, bu Chileke ngu l'opfu ẹhu nwa ndu-a, phoduru nu-a g'ẹphe ha. Kele-a; g'iilena; a makwaru-a l'anyi shi du igwerigwe; nta-a buwaa nwa ndu abadu ishi phoduru. ³ Pfuru nu Chipfu, bu Chileke ngu g'o karu anyi ụzo, anyi e-shi; yẹe iphe anyi e-me."

⁴ Jieremaya, bu onye mpfuchiru su phe: "Mu numakwaru iphe, unu pfuru. Mu e-pfukwaru-a nu Chipfu, bu Chileke unu, bu iphe, unu arwo. Mu -mechaa; mu akaru unu iphemiphe, Chipfu epfu; ophu o dukpoda ophu mu emeru unu lẹ mpya."

⁵ No iya; ẹphe su Jieremaya-a: "Ge Chipfu bukwaru onye-ekebe, epfu ire-lanu; yẹe onye e gude ire iya ẹka l'opfu ẹhu anyi lẹ ngu; me o -buru l'anyi te emeduru iphemiphe, Chipfu, bu Chileke ngu suru g'i su anyi g'anyi mee.

⁶ O -je l'aduru anyi lẹ ree; o je l'aduru anyi ẹji be anyi e-me iphe, o suru g'anyi mee; mbu Chipfu, bu Chileke anyi; bya aburu onye anyi ezi ngu g'i jepfu g'oduru anyi lẹ ree m'anyi mee olu Chipfu, bu Chileke anyi."

⁷ A nephe abali iri; olu-opfu Chipfu rwua Jieremaya lẹ nchi. ⁸ O bya ekukobe Jiohananu nwa Kareya; yẹe ndu-ishi ndu ojogu ono g'ẹphe ha, bu ndu ẹphe l'iya no; me ndu ẹka ono l'opfu; e -shikpo l'onye kachaa alwa ali jasụ l'onye kachaa shii. ⁹ O su phe-a: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbu Chileke ndu Izurelu, bu onye unu yeru mu su ge mu je arworu unu arworwo. O suru-a: ¹⁰ O -buru l'unu no l'ali ẹka-a; ya a-kpua unu g'akpuje ulo-a; ya taa lakashidu unu alakashi. Ya a-dza unu adzadza; ya tee phefudu unu ephefu. Kele iphe-ehuka, ya meru unu jee; atsuwaa iya l'ehu." ¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Unu ba atsukwa eze ndu Babilonu ebvu, bu onye ono, unu atsụ ebvu nta-a ono. Unu ba atsukwa iya ebvu; kele mu nokwa swiru unu eswiru; mu je l'adzota unu; nafuta unu l'eka iya. ¹² Mu a-phuru unu obu-imemini k'opfu imemini unu a-du iya; l'o haa g'unu nodu l'ali unu.'

¹³ "Obenu lẹ-a; o -buru l'unu suru l'unu taa nodukwa l'ali-a; unu eshi egube ono kwefuru Chipfu, bu Chileke unu ike. ¹⁴ Teke o bukwanu l'unu suru waawaa; l'unu e-je eburu l'ali ndu Ijiputu, bu ẹka unu taa humadu ogu l'enya; ophu unu anumadu opu-ogu; ophu egu nri agudu unu; ¹⁵ Oo ya bu; unu numakwa olu-opfu Chipfu; unubẹ nwa ndu phoduru nu l'ali ndu Jiuda. Wakwa iphe, oopfu baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke ke ndu Izurelu: 'O -buru l'unu pfuwaru iya hoo haa l'unu a-la Ijiputu; unu nodu eje eburu l'eka ono; ¹⁶ be ogu-echi ono, unu atsụ ebvu ono a-gbapfutakwa unu l'eka ono; teme okpa-nri ono, ndzu iya agu unu ono etsoru unu lashia ali ndu Ijiputu. O buru l'eka ono be unu a-nodu nwuhu. ¹⁷ Mbu lẹ-a; iphe, bukpo ndu ono, gburu iya tororo l'ẹphe a-la Ijiputu je eburu ono bukwa iphe, e-gbu phe nu bu ogu-echi; yẹe okpa-nri; waa ejo iphe-ememe. Ophu o dukwa g'o ka mma l'oo onye lanu a-lwa nu; ozokwanu nahu iphe-ehuka, mu e-me g'o dapfu phe.' ¹⁸ Wakwa iphe, oopfu baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke ndu Izurelu. Su-a: 'O kwa ge mu tukoshiru ndu bu lẹ Jierusalemu oke ẹhu-eghu mu; noo ge mu a-tukoshi iya unu; me unu laa Ijiputu. Unu a-buru iphe, e gude atụ onu; yẹe iphe, anyi ishi edzu; waa iphe e gude achị ochi; yele iphe, e gude ephu l'iphu; ophu unu egudebaedu enya unu ahuma ali ẹka-a ozo.'

¹⁹“Unubę nwa ndu phoduru nų l'alį ndu Jiuda; Chipfu pfuakwaru iya unu sų unu g'unu ba lakwa Ijiputu! Unu makwarų l'oo okwa bę mu anmarų unu ntanų-a ²⁰l'ọ kwa emeswe bę unu mesweru onwunu teke unu ziru mu sų gę mu jepfu Chipfu, bų Chileke unu; mbų teke unu sųru mu-a gę mu pfuęshiduru nų Chipfu, bų Chileke unu l'iswi ęhu unu. Gę mu pfiaru unu iphemiphe, o pfuru; hųma l'unu e-mekọta iya! ²¹Mu pfuakwaru iya unu ntanų-a; obenu l'unu te ekwedu eme iphe, Chipfu epfu l'ime iphe, ọ sųru gę mu pfiaru unu. ²²Nta-a bų lę-a; g'owa-a dokwaa unu ęnya; ọ kwa iphe, e-mechaa gbua unu l'ęka ono, unu eje eburu ono bų ogu-echi; yę ęgu; yę ejo iphe-ememe.”

43 O be gę Jieremaya pfuchaaru ndu ono iphemiphe ono g'ọ ha, bų Opfu Chipfu, bų Chileke phę; mbų iphemiphe ono, Chipfu ziru iya sų g'o pfiaru phę ono; ²Azaríya nwa Hoshaya; yę Jiohananu nwa Kareya; yę iphe, bųkpoo ndu ono g'ęphe ha, bų ndu eku onwophę ono tųko sų Jieremaya-a: “Oo ọka bę įidzu! Chipfu, bų Chileke anyi te zikwaru ngu g'į bya asų g'anyi te ejekwa eburu lę Ijiputu! ³Oo Baruku nwa Neraya l'enwu ngu eye g'į pfiaru anyi iphe, a-bųru anyi ọgu; g'eeshi g'e woru anyi ye l'ęka ndu Bábilonu g'ęphe gbushia anyi; ọzoo kpųa anyi lę ndzų lashia alį ndu Bábilonu.”

⁴Tobudu iya bų; Jiohananu nwa Kareya; yę ndu-ishi ndu ojogu ono; mękpoo ndu ono g'ęphe ha kwefu ike l'iphe, Chipfu sųru g'ęphe mee; l'ęphe taa nodudu l'alį ndu Jiuda. ⁵O bų-chia lę Jiohananu nwa Kareya; yę ndu-ishi ndu ojogu ono l'ophu dutaru ndu ono, phoduru nų l'alį ndu Jiuda ono g'ęphe ha; mbų ndu ono, lwarų azų bya eburu l'alį ndu Jiuda ono, shigba l'ohamoha, bų ęka e shi chigbaaru phę ye. ⁶Ęphe dutakwapho iphe, bųkpoo unwoke; yę unwanyi; yę unwegirima; yę unwada eze; mękpoo ndu Nebuzaradanu, bų onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Bábilonu nche tųkoru haarų Gedalaya, bų nwa Ahikamu; bųru nwanwa Shafanu; chıtachaa mę Jieremaya, bų onye mpfuchiru; yę Baruku nwa Neraya. ⁷No iya; ęphe bahunu l'alį ndu Ijiputu; įikaghaa l'ęphe tee medu iphe, Chipfu sųru g'ęphe mee. Ęphe jekpọepho jerwua mkpųkpu Tahųpanahesu.

⁸E rwua lę Tahųpanahesu; olu-opfu Chipfu rwua Jieremaya nchį sų: ⁹“Gę ndu Jiuda lee ngu ęnya; g'į harų mkpuma, ha shii pata je egude ępuchi kpų-buta iya lę mkpoze ęka eeshije abahų l'ibe eze, bų Fero lę Tahųpanahesu. ¹⁰No iya; l'į sų phę-a: 'Wakwa iphe, oopfua baa; mbų Chipfu, bų Okalibe-Kakọta-Ike, bų Chileke ndu Ízurelu: Mu e-zi g'e je ekuaru mu onye-ozu mu, bų Nebukadineza, bų eze ndu Bábilonu; ọ bųru l'eli mkpuma-a bę oo-dobe aba-eze iya; mbų mkpuma-a, mu domiru l'ęka-a; l'ọ bya eworu uwe agbada eze iya phųshi iya l'eli. ¹¹O -bya bę oo-lwų-kpe ndu Ijiputu; ndu o rwuberu l'egbugbu l'o gbua phę; ndu o rwuberu l'akpų lę ndzų l'ọ kpųa phę lę ndzų; ndu o rwuberu l'egbu l'ogu-echi; l'o gbua phę l'ogu-echi. ¹²Oo-tų ọku l'ulo nshi ndu Ijiputu. Oo-kpọ nshi phę ono ọku; lwųa nshi phę ọlwu lę ndzų. O bųru ęgube ono, onye eche atųru agbaphuje onwiya ękwa ono; noo g'oo-wota Ijiputu gbaphua onwiya; shi l'ęka ono tųgbua lashia l'ęhu-guu. ¹³Oo-tsukpọshi mkpuma, dų nsọ, nọgbaa l'ulo ęnyanwu, nọ l'alį ndu Ijiputu; bya atųko ọlo-nshi ndu Ijiputu l'ophu kpọkota ọku.'”

Ọla-l'iswi, shi l'agwo nshi

44 Opfu-a rwuru Jieremaya nchį l'opfu ęhu ndu Jiuda g'ęphe ha, bų ndu bu l'alį ndu Ijiputu, bų iya bų lę mkpųkpu Migudolu; yęle mkpųkpu Tahųpanahesu; waa lę mkpųkpu Nofu; yęle alį ndu Paturọsu sų: ²Wakwa iphe, Chipfu, bų Okalibe-Kakọta-Ike eepfu baa; mbų Chileke ndu Ízurelu: “Unu hųmanuru-a oke ọla-l'iswi, mu meru ndu Jierúsalem; yęle mkpųkpu ndu Jiuda l'ophu. Nta-a bę ęphe bųwaa ochobu; ọphu ọ duedu onye bu iya nų; ³ọ buru iphe, kparų iya nų bų ejo-iphe, ęphe meru; shi nno kpatsu mu iwe; kęle ęphe watarų akpọ unwų-isęnsu ọku anų agwa; bya abųru agwa ono, ęphebedua l'onwophę; ọzoo unubędua; ọzoo nna unu oche phę amajęduru bę ęphe watarų abarų ęja. ⁴Mu bya ezia ndu-ozu mu, bų ndu mpfuchiru; mu -zichaa; mu ezibaa; ęphe je asų phę-a: 'Ophu g'unu be meshi ejo ahųma-a, bų iphe, mu kpọru ashį-a! ⁵Ophu ęphe angaduru nchį; ọphu ęphe eyekpọdarunu ọnu; ọphu ęphe aghakọbeduru haa eme ejo-iphe, ęphe eme; ọphu ęphe ahaduru akpọ unwų-isęnsu ọku anų agwa. ⁶O bųru iya bų lę mu eworu oke ęhu-ęghu mu wųa phę l'ishi. O

nwua phuruphuru tsoru mkpukpu Jiuda l'ophu; bya etsoru onu gbororo Jierúsalem; woru phẹ mee ochobu, bu ikpọzu ono, epe bu ntanụ ono.

⁷“Nta bu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbụ Chileke ndu Ízurẹlu: ?Denu g'o gude unu nọdu eme onwunu egube ejo-iphe owa-a; ke g'unu mee g'unwoke chihu lẹ Jiuda; unwanyi achihu iya; me ndu bu unwegirima; me ndu bu nwaswa; g'o to duhe onye a-phodu nu ililekpoo? ⁸?Denu g'o gude o buru iphe, unu gude eka unu mee be unu gude akpatsu mu iwe; mbụ ke g'unu wata akpo unwu-isensu oku anụ agwa l'alị ndu Ijiputu, bu eka unu byaru eburu-a? Unu e-mebyikwa onwunu; woru onwunu mee iphe, ee-gude ephu l'iphu; teme ohamoha, no l'eliphe l'ophu anodu achị unu ochi. ⁹?Unu zohawaru ejo-iphe, nna unu oche phe meshiru; yee ke ndu eze ndu Jiuda; epebedua me unyomu phe; yee ejo-iphe, unubedua meru; me unyomu unu; l'alị ndu Jiuda; yele oma gbororo Jierúsalem? ¹⁰Byasukwa ntanụ-a be epe teke ewozekwa onwophe alị; ophu epe eke akwabekwa mu ubvu; ophu epe eke ekwekpodanu mee ekemu mu; yee iphe, mu toru unu okpa iya; yee nna unu oche phe.

¹¹“Oo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbụ Chileke ke Ízurẹlu: Mu gbuakwaru iya tororo su lẹ mu a-buru unu ogu; lẹ mu e-me unu ejo-iphe; mbụ lẹ mu e-me ge ndu Jiuda l'ophu chihu-gbua. ¹²Mu e-wofu nwa ndu ono, phoduru nu lẹ ndu Jiuda, bu ndu ono, pfuwaru iya hoo haa l'ephe lafutaje Ijiputu je eburu ono. Epe a-nwuhushikota lẹ Ijiputu. O buru ogu-echi be ee-gude gbutsushia phe; ozoo egu egbushia phe. Epe e-shiepho lẹ ndu kachaa nwanshii jasụ lẹ ndu kachaa shii nwushihuepho l'ogu-echi ozoo l'egu ememe. Epe a-buru iphe, e gude atụ onu; yee iphe, anyi ishi edzu; waa iphe e gude achị ochi; yee iphe, e gude ephu l'iphu. ¹³Ndu ono, larụ Ijiputu ono be mu e-gude ogu-echi nua aphụ; yee egu ememe; waa ejo iphe-ememe; egube ono, mu meru ndu Jierúsalem ono. ¹⁴Ophu o dudu ndu ono, phoduru nu ono, shi alị ndu Jiuda ono, bu ndu ono, byaru eburu l'alị ndu Ijiputu ono; duru ophu a-gbala nu; ophu o dudu onye ophu a-wa nu k'al-wa azụ l'alị ndu Jiuda, bu eka agụ phe alwa azụ bya eburu; o to dudu onye a-lwa nu; gbahaa nwochileka ndu gbaru oso ogu.”

¹⁵No iya; iphe, bu ndu ono, maru lẹ nyee phe anoduje akpo unwu-isensu oku anụ agwa ono; epe l'ikpoto unwanyi, pfuru l'eka ono; mekpoo iphe, bu ndu bukota l'alị Paturosu, no l'alị ndu Ijiputu; tuko su Jieremaya-a: ¹⁶“Ozi ono, i gude epha Chipfu ezi anyi ono be anyi taa ngakwaru ngu nchị. ¹⁷Iphemiphe, anyi sukpooru l'anyi e-me be anyi mefutaje. Anyi a-nodu akpo unwu-isensu oku anụ eze-nwanyi igwe; anyi agbaru iya mee gude agwa iya; egube anyibedua; yee nna anyi phe; yee ndu eze anyi phe; yee ndu-ishi anyi phe shi emeje lẹ mkpukpu, nogbaa l'alị ndu Jiuda; yele oma gbororo Jierúsalem. Teke ono be anyi shinu nweru nri shii; iphe duru anyi lẹ ree; ophu o dudu iphe, shi atsụ anyi l'ehu. ¹⁸Obenu l'eshinu anyi harụ akpo unwu-isensu oku anụ eze-nwanyi igwe; bya ahaa agbaru iya mee gude agwa iya; be o to dukpoda iphe, uko iya aduduru anyi; teme ogu-echi yee okpa-nri nodu agwa anyi maa.”

¹⁹Unwanyi bya eyekwapho onu su: “Teke ono, anyi shi akpo unwu-isensu oku anụ eze-nwanyi igwe; bya agbaru iya mee gude agwa iya; ndu alụ anyi ?epe ta amadu g'anyi shi egheje akara mee ya erengete kpua ya l'o du g'o du; anyi ebvube iya agba mee gude agwa eze-nwanyi igwe ono?”

²⁰Noo ya; Jieremaya bya asụ ndu ono g'ephe ha; mbụ unwoke phe; me unwanyi phe; me iphe, bukpo g'ephe ha buru ndu yeru iya udu onu ono: ²¹“O -buru k'unwu-isensu ono, unu shi anoduje akpo oku l'oma mkpukpu Jiuda ono; me l'oma gbororo Jierúsalem ono; mbụ unubedua; yee nna unu phe ono; ndu eze unu phe; yee ndu-ishi unu phe; yee ndu alị-a l'ophu; Chipfu ?to nyataduru iya to? ?To batajedu iya l'egomunggo to? ²²Chipfu be ejo-iphe, unu emegbabe atsukwa l'ehu; mekpoo ahuma ahuma ono, unu megbaberu ono. O buru iphe ono meru g'o gude alị unu buru ochobu; bya aburu ikpọzu; buru iphe, e gude ephu l'iphu; k'ophu bu l'o to dudu onye bu iya ebubu; o du g'o du ntanụ-a. ²³O kwa kele unu kpuru oku l'unwu-isensu; yele kele unu meru Chipfu iphe-ẹjị; ophu unu emejedu olu Chipfu; ophu unu etsodu ekemu iya; ophu unu emedu omelalị iya; ophu unu emejedu iphe, o sụru g'e meje; meru g'o gude ejo-iphe-a dapfuta unu g'o du ntanụ-a.”

Ijiputu bẹ aa-lwụ-kpe l'ogu

²⁴ Tọbudu iya bụ; Jieremaya bya asụ ndu ono g'ephe ha: "Unu nụmakwa Opfu Chipfu; unubẹ ndu Jiuda l'opfu, bụ ndu nọ l'alị Ijiputu. ²⁵ Wakwa iphe, o pfuru; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; bya abụru Chileke ndu Ízurẹlu: Unubẹdua; unu l'unyomu unu gude ọnu unu pfua ya epfufu; sụ l'iphe, unu riburu nte ememe ono bẹ unu mefọtaje; l'unu a-nọdu akpọ ụnwù-isensu ọku anụ eze-nwanyị igwe; ẹme l'unu a-nọdu agbaru iya męe. Ngwanụ; unu meekwapho iphe ono g'unu riburu nte iya ono. ²⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; unu nụmakwa olu-opfu Chipfu; unubẹ ndu Jiuda l'opfu, bụ ndu bu l'alị Ijiputu. Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa; mu gudekwa eze ẹpha mu ono ria angụ sụ l'onye shi lẹ Jiuda taa gụ-kubaedu mu l'ẹnwa l'alị Ijiputu l'opfu l'opfu. L'ephe taa sụbaedu: 'Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a'.

²⁷ "Unu lekwa-a; mu egekwa phẹ-a ngge ẹjo-iphe; ọ tọ bụkwa k'oma Iphe, bụkpoo ndu Jiuda, nọ lẹ Ijiputu bẹ ogu-echi a-sụkwa pyaapyaa; ẹphe akpaa nri jasụ ẹphe taa phọduedu. ²⁸ Ọ bụru nwa ndu ọphu nahuru ogu-echi bẹ e-shi l'alị Ijiputu lwaphuta azụ l'alị ndu Jiuda; ọle ẹphe ta adudu igwerigwe. Noo teke ndu ono, phọduru lẹ Jiuda ono, bụ ndu lwarụ bya eburu l'alị ndu Ijiputu ono a-maru opfu onye ọphu a-pfuru nụ; ?bụ nkemu; tọo nkephe? ²⁹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Wakwa iphe, e-goshi unu lẹ mu a-hụ unu ahụhù l'ẹka-a baa. Ọo ya e-me g'unu maru l'iphe-ẹhuka ono, mu sụru lẹ mu e-me unu ono bẹ mu e-mekọta unu. ³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Fero, bụ Họfura; mbụ eze ndu Ijiputu bẹ mu e-wokwaru ye l'ẹka ndu ọhogu iya; mbụ lẹ mu e-woru iya ye l'ẹka ndu achọ ndzụ iya ẹgube ono, mu woru Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda ye l'ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu ono, bụ onye ọhogu iya bya abụru onye achọ ndzụ iya onoya."

45 Wakwa iphe, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya pfuru nụ Baruku nwa Neraya l'apha k'eno, Jiehoyakimu nwa Jiosáya bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; gẹ Baruku dechaaru opfu, oopfu; ọ nọdu ede iya. ² "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu epfu eyeru gube Baruku baa. ³ I pfuru sụ: 'Nshio mu! Chipfu yekwarụ nrimaphụ l'iphe-ẹhuka mu. Mu tsụakwaru ude; ike bvụ mu; ọphu mu atọtajeedu unme.' "

⁴ Chipfu sụru-a: "Waa iphe, ii-pfuru iya baa: 'Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-bya enwukpọshia iphe, mu shi kpụa l'onwomu; mu abya epheshi iphe, mu shi dzaa l'onwomu l'alị-a mgburugburu. ⁵ ?Denu g'ii-shi bya awata achọru onwongu iphe, parụ ẹka? Ba chọkwa iya nno. Kẹle mu e-mekwa nemadzụ mgburugburu ẹjo-iphe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Obenu lẹ gụbedua bẹ mu a-nọduepho eleta ẹnya l'ẹkameka, i jekpọoru. Mu a-haa ngu rọ g'i gude ndzụ ngu gbala.' "

Ozi ẹhu ndu Ijiputu

46 Ọwaa bụ Opfu Chipfu, bụ ọphu rwuru onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya nchị, bụ opfu ẹhu ọhamoha.

² Opfu ẹhu ndu Ijiputu: Ndu eezi ozi ọwa-a bụ ndu ojọgu Fero Neko, bụ eze ndu Ijiputu, bụ onye e mekperu lẹ mgboru mkpụkpu Kakemishi, nọ l'agụga ẹnymu Yufurétisu. Ọ bụru onye mekperu phẹ nụ bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu; l'apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha ẹno, ọ bahuru l'aba-eze ndu Jiuda.

³ Unu dozikwaa iphe, unu egudeje ezeru ọgu; unu dozia ndu ọphu ha ọsa mę ndu ọphu ha nwanshiji; unu ezefuta jeshia ọgu!

⁴ Unu kwakọbe ịnya unu k'ọgu! Unu awụ-koru ịnya-ọgu unu l'eli; unubẹ ndu agba l'inya! G'onyenonu pfụkwaaru l'ẹka

rwuberu iya nụ!
 Unu ekpuchaaru okpu-igwe!
 Unu rwachaa arwa unu
 arwacha!
 Unu atụko uwe-ọgu unu
 l'ophu yee onwunu!
⁵ ?Bụ ọnu bẹ mu hụmaru?
 Ndzụ agụwaa phẹ.
 Ẹphe agbawaa ọso.
 Ndu ojọgu phẹ bẹ e
 mekpewaru.
 Ẹphe ye ọkpa l'ọso gbala
 l'ẹbe agha ẹnya l'azụ;
 kele nggiri dụ l'uzo
 l'ekameka.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ
 ono.
⁶ Ndu ọkpa ẹgwa ta agbakwa
 ọso.
 Ọphu onye dụ ike l'ọgu
 agbalakwa.
 Ọ kwa l'uzo isheli;
 l'uzo ẹnymu Yufurétisu
 bẹ ẹphe vukotaru iphe daa.
⁷ ?Bụ ndu ole baa, l'abya
 kụlakula g'ẹnymu
 Nayilu; gẹ nggele,
 dụ igwerigwe, asọgba
 gborogboro?
⁸ Ọ kwa ndu Ijiputu abya
 kụlakula g'ẹnymu
 Nayilu ono;
 gẹ nggele, dụ igwerigwe,
 asọgba gborogboro.
 Ẹphe epfu sụ l'ẹphe
 e-tsulihu tuko mgboko
 l'ophu sọpyabe.
 L'ẹphe e-mebyishi mkpụkpu
 lẹ mkpụkpu;
 yẹle ndu bu iya nụ.
⁹ Unubẹ ịnya; unu watakwa
 eje l'iphu l'iphu!
 Unubẹ ndu agba l'ugbo-ịnya;
 unu tangirihukwa g'e je!
 Gẹ ndu dụ ike l'ọgu
 gbeshikwa g'e je;

mbụ unubę ndu Kushi;
 yęę ndu Putu,
 bụ ndu chigbaa iphe,
 eegudeje ezeru ọgu;
 mę unubę ndu Lidiya,
 bụ ndu agbaję apfu!

¹⁰ Obenu l'eswe mbọku ono bụ
 Nnajiuphu nwe iya;
 mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike.

Ọ kwa eswe agwata ụgwọ iphe;
 mbụ mbọku, ọo-gwata ndu
 achi iya lę njọ ụgwọ
 iphe.

Ọo ogu-echi a-sụ nemadzụ
 pyaapyaa jasụ l'ooji
 iya ępho;
 jasụ teke ọo-ngu mee
 ngu-jia ępho;
 kele ọo Nnajiuphu;
 mbụ Chipfu,
 bụ

Ọkalibe-Kakọta-Ike
 agwa iphe l'alị ndu isheli;
 l'agụga ęnyimu Yufurėtisu.

¹¹ "Tụgbua je l'alị ndu Giladu
 je emeta ọbvụ etete;
 gube nwamgbọko,
 yęę nwoke akwajęduru,
 bụ Ijiputu!

Obenu l'igwerigwe ọbvụ ono,
 iimegbaa ono bụkwa
 kę mmanụ.

I tii wekọrohukwa.

¹² Ọhamoha nụmawaru iphere
 ono,
 e meru kpua ngu ono.
 Ękwa unu tükowa mgboko
 l'ophu ngaa.

Ndu dụ ike l'ọgu tükọ
 dapyabęgbaa ibe pę.
 Ęphe tükọ daa ndatęwo."

¹³ Wakwa ozi, Chipfu ziru onye mpfuchiru iya, bụ Jieremaya lę k'ęhu Nebukadineza eze ndu Babilọnu, abya et-
 so ndu Ijiputu ọgu.

¹⁴ Raa iphe-a arara l'alị ndu
 Ijiputu!

L'i chia ya lẹ mkpu lẹ
 mkpukpu Migudolu!
 Chikwaa ya phọ lẹ mkpu lẹ
 mkpukpu Nofu;
 yele Tahupanahesu:
 Onyenonu pfukwaru l'eka
 rwuberu iya nụ
 kwakọbe;
 kele ogu-echi byawaru
 egbushi ndu nọ-kube
 ngu nụ.

¹⁵ ?Bụ gụnu bẹ agwa ngu,
 bụ Apisu agbahunuru?

?Bụ gụnu bẹ obobo-ena
 ngu obu adunedunu
 ike pfuru?

Iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ
 Chipfu nwutsuwaru
 iya.

¹⁶ Ufu duru phe ndupyabe;
 ephe dagbaa dapyabẹ nwibe
 phe; ephe sụ:

Unu gbeshi g'anyi laphu azụ
 lapfu ndu alị anyi yẹ
 ndibe anyi!

G'anyi gbalaaru ogu-echi ndu
 eme anyi mkpawere!

¹⁷ Unu gube Fero, bụ eze ndu
 Ijiputu epha ozo.

Unu kuje iya:
 O-pfu-epfu-emegeme.

¹⁸ Wakwa iphe, Eze ono epfu baa;

mbụ onye epha iya
 bụ Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike:

Eshinu mu nọ ndzụ gẹ mu
 nọ iya-a
 bẹ o nweru onye a-bya nụ.

Onye ono a-dụ g'úbvú Tabọ
 l'eka úbvú dọru.

Mbụ l'ọo-dụ g'úbvú Kamelu,
 nọ l'aguga eze-enyimu.

¹⁹ Kwakokwa iphemiphe,
 ii-gude laa alị ozo;
 unubẹ ndu bu l'alị
 ndu Ijiputu!

Noo kele mkpukpu
 Nofu be e-mechakwaa
 buru ochobu;
 l'eemebyishia ya;
 o to dudu onye eburu
 iya eburu.

²⁰ "Ijiputu bu nwada eswi,
 ama ntumatu.

Obenu l'ijji-onyieka
 eshije l'uzo isheli eje
 abyapfuta iya
 tekenteke.

²¹ Ndu ephe butaru g'ephe
 bya alwuaru phe ugu
 be doru l'echilabo phe
 g'oke-eswi,
 daru repfurepfu nodu.

Ephebedua tukowaru
 dakobe gbala;
 ophu ephe adudu ike pfuru.

Noo kele eswe mboku
 ola-l'iswi dapfutawaru
 phe;
 mbu teke aanu phe aphu.

²² Ndu Ijiputu atsụ kpururu
 g'agwo,
 awu awuwu awufu;
 noo kele ndu ohogu
 phe abyapfuta phe
 ehuka ehuka;
 bya egude ogbunku etso
 phe ugu ge ndu
 egbutsushi oshi.

²³ Oswa phe l'ophu be ephe
 a-supyashichaa
 asupyashi;
 g'o duhabe epfukala.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
 Ephe ka igube adu
 igwerigwe;
 k'ophu bu l'a taa gutadu
 phe l'ogu.

²⁴ Nwada Ijiputu be e mewaru
 iphe-iphere.

Mbu l'e woru iya ye l'eka ndu
 isheli."

²⁵ Chipfu, bu Ọkalibe-Kakọta-Ike, bu Chileke ke ndu Ízurelu sọru-a: “Lekwa; mu abyakwa phe anu aphu; mbu Amonu, bu agwa ndu mkpukpu Tebesu; yee Fero; yee ndu Ijiputu; ephe l'agwa phe; mekpoo ndu eze phe; yee iphe, bukpo ndu kpọru obu yeru Fero. ²⁶ Mu e-woru phe ye l'eka ndu achọ ndu phe; mbu l'eka Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu; ephe le ndu-ozu iya phe. Ọle o bu; e -mechaa be ee-bukwaru-a le Ijiputu ozo g'e shi buhawaru iya.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu ono.

²⁷ “Ta atsukwa ebvu;

gube Jiékọpu, bu onye-ozu
mu!

Ọphu i nmakwa
pyaapyaapya;
gube Ízurelu!

Lekwa; mu a-dzọta ngu l'ali,
du enya;
dzọta awa ngu phe l'ali
eka a kpuru phe le
ndu laa.

Jiékọpu e-mechakwaa lwa
bya eburu le nchi-odoo
tusaru ehu.

Ọphu o dudu onye byaru
eyebaa ya ebvu.

²⁸ Ta tsukwa ebvu;

gube Jiékọpu,
bu onye-ozu mu;
kele mu nokwa swiru ngu.

Ọ kwa Chipfu epfu iya.

Kele mu e-mebyishicha
ohamoha ono,
mu chiru unu tukaa
l'echilabo phe ono.

Ọphu mu emebyishidu
unubedua.

Ọ ahuhu be mu a-hu unu
huta iya unu l'ahuma.

Ọphu mu ahakwanu unu
phuruphuru ge mu
te echi unu echachi.”

Ozi, e ziru ndu Filisitayinu

47 Ọwaa bu Opfu Chipfu, bu ọphu rwuru Jieremaya nchi, bu opfu ehu ndu Filisitayinu; teme Fero bya etsoo ndu mkpukpu Gaza ọgu.

² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Lewarọ ge mini shi l'uzo
isheli abya ke kulakula.

Oo-mecha buru utso,
asọ gborogboro.

Ọo-sọ-kputa alì l'ophu;
 yẹe iphemiphe,
 nọ iya nụ;
 sọpyabe mkpụkpu;
 yẹe onyemonye,
 bu iya nụ.

Ndu ono e-chishi mkpu.

Mbụ l'iphe, bụ ndu bu l'alì
 ono a-tụ ụzu-ẹkwa.

³ Mbụ l'ẹphe -nụmaepho igiji
 ichirupfu-ọkpa ìnya phẹ;
 bya anụma ụzu ụgbo-ìnya
 ndu ọhogu phẹ;
 yẹe kwọkiri kwọkiri,
 ọkpa ụgbo-ìnya
 phẹ ono eme bẹ ndu
 bụ nna tee leẹdu
 ẹnya l'azụ k'eyeru ụnwu
 phẹ ẹka.

Ẹka a-tụhu phẹ
 lwakpalwakpa.

⁴ Kẹle mbọku rwuakwaru teke
 ee-mebyishikọta ndu
 Filisitayinu g'ẹphe
 hakọta.

L'e mee gẹ nwa ndu phọduru
 nụ, bụ ndu gege eyeru
 ndu mkpụkpu
 Taya yẹe ndu mkpụkpu
 Sayidonu ẹka chịhu;
 kẹle Chipfu abyakwa
 emebyishi ndu
 Filisitayinu;
 mbụ nwa ndu phọduru nụ
 lẹ ndu alì Kafuto.

⁵ Ndu mkpụkpu Gaza
 kpụshiwari ishi aphụ.

Ndu mkpụkpu Ashikelonu bẹ
 a lawarụ l'iswi.

Sụ-a; unubẹ nwa ndu ophu
 phọduru lẹ ndu Anaku;
 ?unu e-yejashikpoo
 onwunu ẹgube-a jasụ
 teke ole?

⁶ "Sụ-a; gube ogu-echi
 Chipfu;

?bụkpoo teke ole bẹ
 oo-jeberu l'jikabe
 tuta unme?
 Kabenu mịru onwongu
 yee l'obo!
 Tutanu unme; nọdunu nwa
 nggujungguji!
 7 Ọle ?denukwanu g'oo-shi
 nọdu nwadoo
 l'eka iile ẹnya lẹ Chipfu
 tųwaru iya ekemu
 sụ g'ọ lwụa ndu mkpụkpu
 Ashikelonu;
 yẹe ndu bu l'aguga
 eze-ẹnyimu?
 Mbụ l'onoo g'o pfuwaru
 l'ọ-dụ bụ ono."

Ozi ẹhu ndu Mówabu

48 A -bya l'opfu ẹhu ndu Mówabu; wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; mbụ Chileke
 ndu Ízurelu:

"Nshio Nebo; kele e meru iya;
 ọ bụru ochobu.

Ndu Kiriyaatayimu bẹ e
 meru iphe-iphere;
 bya akpua phe
 lẹ ndzụ.

Ụlo phe, bụ ẹka a kpushiru
 ike bẹ e meru
 iphe-iphere tųkaa ya
 nanụnanu.

2 A taa jaędu ndu Mówabu
 ajaja.

Ọ bụru lẹ mkpụkpu
 Heshibonu bẹ a chiru
 phe ẹjo idzu sụ:

'Unu bya g'anyi mee g'ọha
 ono chihu!'

Unubędua kwaphọ;
 unubę ndu mkpụkpu
 Madumenu
 bẹ ee-mechakwaa laa
 l'iswi.

Ogu-echi e-mechakwaa chịa
 unu ẹjo ọso.

3 Unu ngabękpodapho

nchị nụma mkpu,
 eechi lẹ mkpụkpu
 Horonayimu;
 mkpu alị arwụhu yẹe
 oke ọla-l'iswi.

⁴ Ndu Mówabu bẹ e
 mebyishiwaru.

Ụnwegirima iya chishiru
 mkpu ike.

⁵ Ẹphe enyi obvu awụ eje l'ụzo
 mkpụkpu Luhiti;
 akwa ntụmatu eje atụgbu.

Mbụ l'ụzo ọkpa-úbvú
 mkpụkpu Horonayimu
 bẹ a nụmaru mkpu ẹkwa,
 eechi ekpu iphemiphe ono,
 larụ l'iswi ono.

⁶ Unu gbalaa! Unu gbaa ọso
 ndzụ unu!

Unu je ebvuru g'irwu,
 bvuru l'echięgu!

⁷ Eshinu unu kpọru obu ye
 l'iphe, unu aduje ike mee;
 yẹe ẹku unu bẹ
 aa-kpụfukwaa unubẹdua
 lẹ ndzụ.

Tẹme agwa unu, bụ Kemọshi
 bẹ aa-kpụkwapho
 lẹ ndzụ; yẹle ndu-uke,
 agwajẹ iya nụ;
 mẹ ndu-ishi iya.

⁸ Ee-mebyishi mkpụkpu lẹ
 mkpụkpu.

Ọphu ọ dudu mkpụkpu,
 byaru anahụ nụ
 mẹ nanụ.

Nsụda nsụda bẹ a-buru
 mkpurupyata.

L'e mebyishia ẹka dụ baswa;
 kẹle ọo ẹgube ono bẹ
 Chipfu pfuru iya.

⁹ Chibe ndu Mówabu ñkù;
 kẹle oo-mecha phelihi
 phefu.

Mkpụkpu lẹ mkpụkpu phẹ
 a-bụkotachaaru

ochobu.

Ọ tọ dudu m'onye lanu eburu
iya nu.

¹⁰ Onye a turu onu be o bu;
mbu onye gude
eregede ejeru Chipfu
ozi!

A tukwaru onye ono onu,
bu onye te egudedu
ogu-echi iya egbu ochi!

¹¹ Eshi teke o bu nwata
be ndu Mowabu
nokpoepho tusaru ehu
g'ohu-mee, doru l'ite.

Ophu a wu-phedu iya
awu-phe l'ite;
kele e teke akpu-swee
ndu Mowabu le ndzu
lashia ali ozo.

Noo g'o gude o ndu
atsopho g'otso.

Ophu ooshibuhudu
mkpo eshibuhu.

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

O nwenuru-a mboku,
abya nu, bu mboku,
mu e-ye ndu
awu-phe mee l'ite.

Ephe awufuta iya l'ite ono,
o doru ono.

Ephe awufuta iya l'ite obu;
woru ite ono,
o shi du ono tsukposhia.

¹³ Noo teke iphere Kemoshi
e-gude ndu Mowabu;
egube ono,
iphere Betelu guderu
ndu Izurelu, bu iphe,
ephe shi dakobe ono.

¹⁴ ?Denu g'unu e-shi su l'okpehu
du unu;

l'unu bu ndu du ike l'ogu?

¹⁵ Ndu e-mebyishi Mowabu;
yee mkpukpu, nogbaa
ya nu be nowaa anono.

Unwoke phẹ, kachaa
 agba mkparawa bẹ
 ee-gbukọta egbugbu.

Nokwa iphe, oopfu;
 mbụ Eze ono,
 ẹpha iya bụ Chipfu;
 bya abụru
 Ọkalibe-Kakọta-Ike.

¹⁶ Teke ndu Mówabu a-la l'iswi
 dụkwaa tsokere.

Eze iphe-ẹhuka a-dapfukwa
 phẹ ẹgwegwa.

¹⁷ Unu jekwa akpọru phẹ iphu;
 unubẹ ndu unu l'ẹphe
 bukubegbaa!

Mbụ unubẹ ndu maru ẹpha
 phẹ.

Unu sụ phẹ-a: 'Denu g'ọ nwuru
 a gbajiru mgboro-eze,
 shihuru ike;
 tẹme ọ bụru mgboro,
 ama ntụmatu-a?'

¹⁸ Unubẹ ndu bu ẹ mkpụkpu
 Dibonu;
 unu shinu ẹ biribiri unu
 nyizeta
 bya anọdu l'ali, dụ jakpọro
 jakpọro;
 kele onye emebyi ndu
 Mówabu byapfutaru
 unu bya egwepya
 mkpụkpu ẹ mkpụkpu
 unu ono,
 a kpụshiru ike ono.

¹⁹ Unu pfụkpodarupho l'aguga
 gbororo gee ngge;
 unubẹ ndu mkpụkpu Arowa!

Unu jia unwoke, agba ọso;
 yẹ ụnwanyi,
 nahuru nụ!

Unu jia phẹ sụ phẹ:
 'Bụ gụnu meru?'

²⁰ Ndu Mówabu bẹ e meakwaru
 iphe-iphere kpua;
 kele ẹphe dakashihuwaru.

Unu rwua erwubvu;

chishia mkpu ike!

Raa ya arara ị nggele Anọnu

ị Mówabu ị e

mebyishiwaru!

²¹ Ndu bu ị mbarabata ị ikpe

dapfuakwaru;

mbụ ndu Holonu;

yẹ ndu Jiahazu;

waa ndu Mefahatu;

²² dapfu ndu Dibonu;

yẹ ndu Nebo;

mẹkpoo ndu

Betu-Dibulatayimu;

²³ dapfu ndu Kiriyaatayimu;

yẹ ndu Betu-Gamulu;

yẹ ndu Betu-Meyonu;

²⁴ dapfu ndu Keriyotu;

yẹ ndu Bọzura;

dapfukota mkpukpu

ị mkpukpu ndu Mówabu

l'ophu;

ndu ophu bu ọnya mę

ndu ophu bu ntse.

²⁵ Mpu ndu Mówabu ị e

chikwashakwaru.

Teme e chikwoshiwa iya ẹka."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bụ ono.

²⁶ "Unu chegharu iya mę ẹka;

kele ọo Chipfu ị o koru

ọkpa l'ishi.

Gę ndu Mówabu watanu

ebvuka ẹgbo, ẹphe gbọru;

g'ẹphe aburu iphe,

ee-gude agba mgbonu.

²⁷ ?Tọbudu ndu Ízurelu ị

unu shi egudeje agba

mgbonu?

?Bụ ẹphe ị ndu-oshi shi

nọdu teke ono tọo;

mekwanuru g'o gude unu

shi atuje ọka l'ishi

ekweru iya une

mę unu -nọdu epfu opfu

ẹhu iya?

²⁸ Unu gwọbechaa mkpukpu

unu je eburu
l'agbara-mkpuma;
unubẹ ndu Mówabu!

Unu dọepho gẹ kparaka,
bụ l'ọnu ọgba bẹ
ọokpaje ẹpfune iya!

²⁹ Anyi nụmakwaru gẹ Mówabu
gude ekube onwiya.

Mbụ l'o kunukaru onwiya;
tẹme ọ nọdu etsenụka
etsetse.

Mbụ l'eku-onwonye ọbu
mẹkpoo etsetse iya
ọbu;

mẹkpoo mkpọfu-ọkpoma
iya ọbu bẹ parụ ẹka.”

³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

“Mu makwaru oke ẹhu-eghu
iya;
ọle ọ bụkwanu kẹ
mmanu.

Tẹme ekuku, ooku onwiya
bụkwarupho iphe-mmanu.

³¹ Noo g'o gude mu nọdu
erwu erwubvu l'opfu
ẹhu ndu Mówabu.

Mbụ l'ọo ndu Mówabu l'opfu
l'opfu bẹ mu echi
mkpu iya.

Ọ bụru ndu mkpụkpu
Kiru-Harẹsetu bẹ mu agụ
aphu pẹ.

³² Mu kakwa ara ẹkwa gube
opfu-vayinu kẹ mkpụkpu
Sibuma eme lẹ kẹ Jiaza.

Ị jaru àjàjà jarwuchaa
k'ọphu ẹkali ngu rwuchaaru
eze-ẹnyimu;
jerwuchaa eze-ẹnyimu,
nọ-kube mkpụkpu Jiaza. †

Ọle e mebyishiwaru iphe,
bụkpoo akpuru ngu.

³³ E wofuwaru ẹhu-utso yẹe eme
emereme l'ẹgu oshi-omi

† Ọo Eze-ẹnyimu Únú bẹ epfu opfu iya l'ẹka-a.

ndu Mówabu yẹle
alì phẹ.

Mẹe bẹ mu mewaru g'a ba
kútajehe l'ẹka aakuje
mẹe.

Ọphu ọ dọdu onye
anọdujekwadu akwa
ẹvu mẹ a -nọdu akụ iya.

A makwaru-a l'aanọduje anu
olu l'ẹka ono;
ọle ọ tọ bọdu olu onye
akwa ẹvu.

³⁴ Mkpu, ẹphe echi
ngakọtaakwaru.

E shi lẹ Hẹshibonu chikọta
mkpu ọbu;
je akpaa lẹ Eleyale;
mẹkpoo lẹ Jiahazu.

E shi lẹ Zowa chia ya jasụ
lẹ Horonayimu;
waa Ẹgulatu-Shelishiya;
noo kẹle mini
tashihụchaaru je
akpaa lẹ kẹ Nimurimu.

³⁵ L'alì ndu Mówabu bẹ mu
e-me g'a gwabuhu iphe
l'ẹnya ẹka aagwajẹ iphe;
mee g'a ta akpojehe
ùnwù-isensu ọku nụ
agwa phẹ."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

³⁶ "Ọo ya bụ l'obu mu aphụ
swooswooswo
agụ aphụ ndu Mówabu
g'onye aphụ ototo;
ọ nọdu agụ aphụ ndu
Kiru-Harẹsetu g'onye
aphụ ototo; kẹle urwu,
ẹphe ritaru bvụwaru.

³⁷ Onyemonye kpụshiwaru ishi.

Onyemonye kpụshia ẹjí-agba.

Ọnyá-mma dọkota
onyemonye l'ẹka.

Onyemonye gbaphukọta
uwe-aphụ l'upfu.

³⁸ Mbụ l'iphe, ada l'oma
 ụlo-eli,
 nọgbaa l'alị ndu
 Mówabu;
 mę l'edupfu l'edupfu l'ophu
 ta adụkwa iphe ọzo,
 gbahaa ụzu-ẹkwa;
 noo kele mu tsukpọshiwaru
 ndu Mówabu g'ite,
 adụdu onye ọ dụ ree.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

³⁹ “Waa g'a tųkashiru phę
 nanụnanu!

Waa g'ęphe atụ ụzu-ẹkwa
 wọwoowoo!

Waa gę ndu Mówabu gude
 iphere ghaa azụ!

Ndu Mówabu bụakwaa iphe,
 e gude agba mgbonu.

Mbụ l'iphe, bụkpoo ndu
 nọ phę ntse bę ọnyị
 ishi ędzu.”

⁴⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

“Lenu! Ugo ephekwa raa
 ephezeta l'alị.

O woru ñkù iya jashịa l'eli alị
 ndu Mówabu.

⁴¹ Mkpụkpu, nọgbaa ya nụ bę
 aa-lwụtachaa.

L'a natachaa phę ụlo,
 ęphe edomije onwophe.

Lę mbọku ono bę obu ndu
 Ojọgu ndu Mówabu
 a-dụepho g'obu nwanyị,
 ime eme.

⁴² Ndu Mówabu l'ophu bę
 ee-mebyishi
 kele ęphe koru Chipfu
 ọkpa l'ishi.

⁴³ N-yemebvu; yęe iduma iduma;
 yęe ọnyà nọgbakwa echeru
 unu echeru;
 unubę ndu Mówabu!”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

⁴⁴“Onye nahuru n-yemebvụ;

l'oodaba l'iduma.

Onye nyifutaru l'iduma;

onyà a-nmata iya.

Noo kẹle ọo iphe ono bẹ

mu e-gude byapfuta

Mówabu l'apha,

aa-nọdu anụ iya aphụ.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bụ ono.

⁴⁵“Lẹ mgboru mkpụkpu

Heshibonu bẹ ndu

agba ọso ọgu pfuru

nyẹgenyege.

Noo kẹle ọku kpufuru

lẹ Heshibonu.

Mbụ l'onwu phuruphuru ọku

etsu l'ime mkpụkpu

Sihonu.

Ọ bụerupho l'echi ishi bẹ

otsu ndu Mówabu.

Mbụ ọkpu-ishi ndu ono,

shi anọduje aba

hanyihanyi ono.

⁴⁶Nshio unubẹ ndu Mówabu!

Ndu Kemoshi bẹ e

mebyishiakwaru.

Ụnwu unu nwoke bẹ a

kpụakwaru lẹ ndzụ laa

alị ọzo.

Tẹme ụnwada unu phẹ bụru

ndu a lwutaru l'ọgu laa

alị ọzo.

⁴⁷Ọle mu e-mechakwaa dopu

ndu Mówabu azụ l'ọnodu phẹ

lẹ mbọku, dụ l'iphu.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bụ ono.

Nokwa g'ikpe, e kperu ndu

Mówabu jeberu

bụ onoya.

Ozi ẹhu ndu Amọnu

49 A bya l'opfu ẹhu ndu Amọnu; wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu:

?Bụ lẹ Ízurẹlu te enwedu

unwegirima unwoke tọo?

?To nwedu onye e-ri iphe iya
tọo?

?Denu g'o gude Molẹku gbẹ
nata alị ndu Gadu;
ọ bụru okiphe iya?

?Denu g'o gude ndibe iya
bụru lẹ mkpụkpu iya
bẹ ẹphe bugbaa?

² Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe,
Chipfu epfu baa:

Mu e-mechaa mee gẹ ndu
mkpụkpu Raba,
nọ l'alị ndu Amọnu nụma
mkpu ọgu.

O -rwua mbọku ono bẹ Raba
a-bụru ikpọzu;
tẹme ụnwu mkpụkpu,
nọ-pheru iya
mgburugburu
etsufukọta l'ọku.

Noo teke ndu Ízurelụ a-chifu
ndu shi chifu phẹ nụ.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ
ono.

³ Unu tụa ụzu-ẹkwa;
unubẹ ndu Hẹshibonu;
kẹle mkpụkpu Eyayi bẹ
e mebyishiakwaru!

Unu chishikwaa mkpu ike;
unubẹ ndu bu lẹ Raba!

Unu yekwaa uwe-aphụ
wata ara ẹkwa.

Unu ekwoo gburugburu shia
owa-a yẹe ọphuu
l'ime npherenphere igbulọ
mkpụkpu unu ono;
kẹle Molẹku bẹ aa-kpụkwa
lẹ ndzụ lashja alị ọzo;
yẹle ndu-uke,
agwajẹ iya nụ;
mẹ ndu-ishi iya.

⁴?Denu g'o gude i gude
nsụda nsụda ngu eku
onwongu;
mbụ gụbe nwada e gudedu
ire ngu ẹka ono;

mbụ gube onye kpọru obu
 ye l'ẹku ngu epfu sụ:
 ?Bụ onye sụru mu eme gụnu?
⁵ Lekwa; mu e-mechakwaa
 mee gẹ ndzụ-agụgu
 rwuta ngu.
 Ọ kwa Nnajiuphu epfu iya;
 mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike.
 Ọ bụru ndu oo-shi l'ẹka
 bụ ndu bupheru ngu
 mgburugburu.
 G'unu hakpọo l'onye l'onye
 bẹ aa-chifu achifu.
 Ọphu ọ dudu onye
 a-chi-phuta ndu
 gbalawaru nụ azụ.
⁶ "Ọle mu e-mechakwaa
 dophu ndu Amọnu azụ
 l'ọnodu phẹ.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono."

Ozi ẹhu ndu Ẹdomu

⁷ A bya l'opfu ẹhu ndu Ẹdomu;
 wakwa iphe, oopfu;
 mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike:
 "Mmamiphe ta adụkpoedu
 lẹ mkpụkpu Temanu
 tọo?
 ?Qkpobe idzu bvụwaru
 l'ẹka ndu maru eye
 ọnu l'opfu tọo?
 Mmamiphe phẹ ?o rehuwaru
 erehu tọo?
⁸ Unubẹ ndu bu lẹ Dedanu;
 unu ghakọbe gbalaa!
 Unu gbaba je edomia
 onwunu l'ime ẹka dụ
 omilomi;
 kele mu gudekwa ọla-l'iswi
 abyapfuta oshilọkpa
 Iso
 lẹ teke mu abya iya anụ
 aphụ-a.

⁹ Ọ -bụru lẹ ndu awọ akpuru
vayinu byapfutaru
ngu;
?ẹphe ta awọ-phodojedu
nwọphu dụ
nwolemole?

Ndu-oshi -bya ibe ngu
l'enyashi;
?tọ bụedupho iphe,
mkpa iya duru phẹ bẹ
ẹphe e-wota kpoloko?

¹⁰ Obenu l'oshilokpa Iso bẹ
mu gbabewaru oto.

Ẹka ono, ẹphe edomi edomi
ono bẹ mu kpuhwaru
ghebe onu;
k'ọphu ẹphe tee
domikotaedu onwophe.

Ụnwegirima phẹ;
mẹkpoo abubu phẹ;
mẹkpoo obutobu phẹ;
lakotaru l'iswi;
tẹme ẹphebedua
chihukwapho.

¹¹ Pakwaru unwu ogbee unu
haa;
kẹle mu e-me-a g'ẹphe
nọdu ndzụ!

G'unwanyi unu, ji phẹ
nwuhwaru chiru
upfu kwẹe l'ẹhu mu!"

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ọ -bụru lẹ ndu agbaduru k'angụ iphe, shi l'okoro ono anguchaa iphe, shi iya nụ; ?bụ gụnu a-kpa g'a haa unu g'a ta nụ unu aphụ? A taa hakwa unu g'a ta nụ unu aphụ. Unu ngufutajekwa iphe, shi l'okoro ono; ¹³ kẹle-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu gudeakwa onwomu ria angụ sụ lẹ mkpukpu Bọzura e-mechaa bụru ikpọzu; bya aburu iphe, aakpọ-yiru ukuvu. Mbụ l'ọo-buru ochobu; bya aburu iphe, eep-hu l'iphu. Tẹme iphe, bụ mkpukpu ozo, nọkota l'alị ndu Ẹdomu a-bukotaru ikpọzu jasụ l'ojeje."

¹⁴ Mu nụmakwaru ozi,
Chipfu ziru.

Onye-ozị bẹ e ziru g'ẹphe
jepfu ohamoha sụ
phẹ-a:

"Unu dzukobekwa onwunu
bya etsoo phẹ ọgu!

Unu gbalihukwa jeshia ọgu!"

¹⁵ Kẹle-a; lekwa; mu mewaru;
ị ha nwanshiji l'echilabọ

ọhamoha;
 ọphu ọ dudu iphe,
 ndiphe guberu ngu.

¹⁶ Ọ kwa ebvu, i shi eyeje ndu
 ọzo; yee eku-onwonye,
 nọ ngu l'obu ono
 dephuru ngu;
 mbu gube onye ono,
 bu l'ime agbara-mkpuma
 ono;
 onye bu l'eka úbvú kakota
 l'eli.

Ọ tọ dukwa m'obeta i je
 akpaa epfune ngu
 l'ephekerephe
 ephekerephe ge k'ugo;
 be mu e-shikwa l'eka ono
 mekota ngu l'i daa.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bu ono.

¹⁷ Ndu Edomu e-mechaa buru
 iphe,
 aakpo-yiru ukuvu.

Iphe, bukpo ndu ghataru
 phe nu be ishi anyi
 edzu.

Ephe egude iya gbaahaa
 mgbonu; o buru iphe,
 a-kpa iya nu bu eze
 iphe-ehuka ono,
 a-dapfu phe nu ono.

¹⁸ Ọo egube ono, e mebyishiru
 mkpukpu Sodomu yee
 Gomora ono;
 bya emebyishia mkpukpu
 le mkpukpu,
 nogbaa phe le mgboru ono;
 nokwa g'ọ tọ dudu onye
 e-bu l'ali ndu Edomu;
 ọphu ọ dudu onye e-me
 iya unuphu.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bu ono.

¹⁹ "Lekwa-a! Ọ kwa g'oduma
 shi l'oswa,
 nọ l'aguga enyimu Jiordanu

kwofuta;
 bya adapfu aturu,
 dọru l'ọdu aturu,
 nri dụ shii bụkwapho
 gẹ mu e-kwo
 gburumu je achifu
 ndu Edọmu l'alị iya
 l'ọtulupfu.

?Bụ onye bẹ mu họtaru g'ọ
 bụru onye mu a-tụ ẹka
 g'o mee iphe ono?

?Bụ onye dụ gẹ mu dụ?

?Bụ onye sọru mu eku ikpe?

?Bụ onye bụ onye eche aturu,
 a-dụ ike pfulu gẹ mu
 l'iya mee?"

²⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; unu nụmakwa
 idzu,

Chipfu chiru lẹ ya e-me
 ndu Edọmu; mbụ iphe,
 ọ chiru lẹ ya e-me ndu
 bu lẹ mkpukpu Temanu.

Ọ tọ dukwa iphe, a-kposhi
 g'a ta kputa unwu
 aturu iya me unwu
 egbu iya kpufu;
 ndu erwuta ndu ọphu
 phoduru nụ.

²¹ Ọda, ọo-da teke ẹphe a-da
 bẹ a-nmayichaa mgboko
 anmayi.

L'a nọdu lẹ mgboru
 Eze-ẹnyimu Uswe-uswe
 nūmachaa olu-ẹkwa
 phẹ.

²² Lenu! Ugo ephekwa raa
 ephezeta l'alị.

O woru ñkù iya jashja l'eli
 mkpukpu Bọzura.

Lẹ mbọku ono bẹ obu ndu
 Ojogu ndu Edọmu
 a-dụepho g'obu nwanyi,
 ime eme.

Ozi ẹhu Damasukosu

²³ A -bya l'opfu ẹhu ndu

Damasukosu;
 “Ndu Hamatu yee ndu Apadu
 be e kpuakwaru iphu
 le ntụ;
 noo kele ephe nımawaru
 ejo nzi.
 Meji tofuwaru phe.
 Okpoma aphuwaa phe
 gbudugbudu
 g'eze-enyimu,
 a swongaru aswonga.
²⁴ Ndu Damasukosu be eka
 tulwahuru.
 Ephe dakobeakwaru
 agbalawa agbala.
 Meji tofuakwaru phe atofu.
 Ejo iphe-ehuka gudeshiwaa
 phe ge nwanyi,
 ime eme.
²⁵ ?Denu g'o gude ofhu a
 gwobeduru mkpukpu
 ono,
 a maru amaru ono?
 Mbụ mkpukpu ono,
 tubaru mu l'enyanya ono?
²⁶ Oo ya bu le-a; unwokorobyia
 phe a-nodu ada ppopoo
 l'oma gbororo.
 Ndu Ojogu phe l'ofhu be
 ee-megbushibebe
 mboku ono.
 Nokwa iphe, Chipfu,
 bu
 Okalibe-Kakota-Ike
 eepfu bu ono.
²⁷ Mu a-tu oku l'igbulo
 Damasukosu;
 l'ootsukota iphe, bu ulo,
 Benu-Hadadu kpuru
 kpushia ike.”

Ozi ehu Keda yee Hazo

²⁸ A -bya l'opfu ehu ndu Keda yee ali-eze ndu Hazo, bu ofhu Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu lwu-kperu;
 wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike:
 “Unu zelihi tsoo ndu Keda
 ugu!

Unu mebyishia ndu shi
 ụzo ęnyanwu-awawa!

²⁹ Ụlo phẹ, bụ ụlo ọp̄hu e meru
 l'ẹkwa;
 yẹe eḡhu yẹe at̄uru phẹ bẹ
 aa-t̄yko rwuta.

L'aach̄ita ẹkwa phẹ;
 yẹe iphemiphe,
 ẹphe nweru enweru;
 m̄ẹkpoo ìnya-kam̄elu
 phẹ.

Ndiphe echi mkpu ekpu
 phẹ s̄u phẹ:

'Nggiri n̄okwa l'ụzo
 l'ẹkameka.' "

³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:

"Unu gbalakwaa agbala;
 unu gbamihukwa
 agbamihu!

Unu jekwa an̄odugbaa l'oḡba,
 d̄u omilomi;
 unub̄e ndu bu l̄e Haz̄o.

Noo k̄ele Nebukadineza,
 b̄u eze ndu Bábilonu
 ch̄jakwaru idzu unu
 k'ẹji;
 bya epfubuwaa iphe,
 oo-me unu."

³¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Unu zelihi tsoo ọha,
 t̄usaru ẹhu ọgu, b̄u ọha,
 b̄u ọp̄hu ad̄udu onye
 ẹphe ats̄u ebvu;
 mb̄u ọha,
 ete nwedu ọguzo;
 ọp̄hu ọ kp̄obeduru
 mgb̄orígwè;
 t̄eme ndibe iya būerupho
 n̄oduru onwop̄hẹ.

³² Ìnya-kam̄elu phẹ bẹ
 aa-kwachaa l'ok̄wata.

L'e rwutakwaph̄o ikpoto eswi
 phẹ l'oḡu.

Iphe, b̄u ndu bugba l'ọha,
 d̄u ęnya b̄e mu e-wojeruro

tụkaa lẹ phẹrephere.
 Mu eshi l'uzo m'uzo mee
 g'oke iphe-ẹhuka
 dapfu phẹ.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
³³ Mkpụkpu Hazọ l'e-mechaa
 bụru ẹka nkuta-ọswa
 a-dọjeru;
 kele ọo-bụru ochobu
 jasụ l'ojeje.
 Ọ tọ dudu onye byaru eburu
 l'ẹka ono.
 Mbụ l'ọ tọ dudu nwoke,
 byaru akwabaa ya
 unuphu buru.”

Ozi ẹhu ndu Elamu

³⁴ Wakwa Opfu Chipfu, bụ ọpflu rwuru Jieremaya onye mpfuchiru nchị l'opflu ẹhu ndu Elamu. Teke ọ nọmaru iya bụ lẹ ntsolọhu teke Zedekaya wataru aburu eze ndu Jiuda.

³⁵ Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakota-Ike:
 Lekwa; mu a-gbajikwa apfu
 ndu Elamu,
 bụ iya bụ ẹka ike phẹ
 kpajiru.

³⁶ Iphe, mu e-me g'ọ dapfu
 ndu Elamu bụ uzi
 phẹrephere ẹno,
 shigbaa lẹ mgbureku
 akpaminigwe uzi ẹno.

Mu a-tuka phẹ;
 ẹphe edzuru
 phẹrephere uzi ẹno.
 Ọpflu ọ dukpoda ọha,
 nọnu bụ ẹka ndu
 Elamu ataa gbachadaa
 ọso ọgu laa.

³⁷ Mu a-tukashi ndu Elamu
 nanunanu l'ipflu ndu
 ọhogu phẹ;
 mbụ l'ipflu ndu achọ
 ndzụ phẹ.

Mu e-me g'ẹjo-iphe dapfu
 phẹ;
 mbụ lẹ mu a-tụ-koshi

phẹ oke ẹhu-eghu mu.
 Ọ kwa Chipfu epfu iya.
 Mu e-me g'e gude ogu-echi
 achi phẹ
 jasụ teke mu e-me g'ephe
 ta aduhe.
³⁸ Ẹka mu e-je ebvube aba-eze
 mu bụ l'alị ndu Elamu.
 Mu emebyishia onye eze phẹ;
 yẹe ndu-ishi phẹ.
 Ọ kwa Chipfu epfu iya.
³⁹ "Ọle mu e-mechakwaa
 dophu ndu Elamu azụ
 l'onodu phẹ l'atatiphu.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono."

Ozi ẹhu ndu Bábilọnu

50 Wakwa opfu, Chipfu pfuru; ọ gbẹ l'ẹka Jieremaya, bụ onye mpfuchiru pfua l'opfu ẹhu ndu Bábilọnu; yẹe alị phẹ.

² "Unu raa ya arara radzuru
 iya ọhamoha g'a
 nụma-dzuru!
 Unu palia ẹkwa-ọhubama raa
 ya g'a nụma-dzuru!
 Unu ba adukwa iphe,
 unu a-ha l'azụ.
 Ọchia iphe, unu a-nọdu epfu
 bụ-a:
 'Ndu Bábilọnu bẹ a kpukwaru
 lẹ ndzụ.
 Balụ bẹ e mekwaru
 iphe-iphere.
 Teme Maruduku bẹ
 ndzụ-agugu gudewaru.
 Ntekpe phẹ bẹ e mekwaru
 iphe-iphere.
 Teme e mee; ndzụ-agugu
 rwuta iphemiphe ono,
 a kpuru akpukpu ono.'
³ Ọha, shi l'isheli gbeshiru g'o
 tsoo phẹ ọgu.
 Oo-me alị phẹ g'ọ bụru
 ochobu.
 Ọphu ọ dudu onye byaru
 ebubaaru eburu l'ime

iya;
nemadzụ mękpoo anụ
a-tụko shi iya gbalaa.”

⁴Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

“O -rwua mbọku ono bę ndu
Ízurelu yęe ndu Jiuda
a-tụgbabekwa
gude ęnya-mini je
achọo Chipfu,
bụ Chileke phę.

⁵Ęphe a-ji aji ụzo, e shi eje
úbvú Zayọnu
woru iphu ghaa l'ụzo ibiya
ono epfugbaa sụ:

Unu bya; g'anyi lę Chipfu
tụgba bụru nanụ
l'ọgbandzu ojejoje,
a ta abyadụ azọha azọha!

⁶Ndibe mu bụ atụru,
tuphahuru etuphahụ.

Ọ bụru ndu eche phę nụ
dusweru phę ụzo;
bya emee phę;
ęphe tsoru ọma úbvú
aghaphe.

Ęphe tsoru úbvú úbvú yęle
òbvù òbvù aghaphe;
bya azọhaa ęka ęphe
anọduje atụta unme.

⁷Iphe, bụkpoo ndu hụmaru
phę nụ vuru phę
kpatakpata.

Ndu ọhogu phę sụ: 'Ikpe ta
nmakwaru anyi;
kẹle ęphe mesweru Chipfu,
bụ ọkpobe onye-nche
phę; mbụ Chipfu,
bụ onye nna phę oche
kpọru obu yeru.'

⁸Unu gbafukwa lę Bábilonu!
Unu lụfukpoepfo l'alị ndu
Bábilonu alụfu ophu!
Unu dụepho gę mkpi,
a chịshiru dobe l'iphu
ikpoto egbu yęe atụru!

⁹ Noo ọ́le-a; lekwa-a;
 mu e-jekwa akpalia
 ikpoto ọ́ha, parụ ẹka;
 gude byapfuta Bábilonu
 ọ́gu.

Ọ́ bụru ẹka mu e-me g'ẹ́phe
 shi bya bụ l'ụzo isheli.

Ẹ́phe abya edokaa onwophe
 kwabẹru iya.

Ọ́ bụru ẹka ono bẹ ẹ́phe e-shi
 bya alwuta iya.

Ọ́nu-apfụ phe a-du ọ́ ke ndu
 maru agba apfụ,
 bụ ọ́phu abụjeru: ọ́ -gufu;
 ọ́ tọo gbaduru ẹka
 alwa.

¹⁰ Ọ́o ya bụ lẹ́ ndu Bábilonu bẹ
 aa-kwa l'ọkwata.

Ndu a-kwa iya ọkwata ọ́bu
 bẹ e-rijikpoo ẹ́pho."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

¹¹ A makwaru-a l'unu ete ẹ́swa;
 ẹ́hu nọdu atsọ unu;
 mbụ unubẹ ndu ono,
 vọkaru okiphe mu ono.

A makwaru-a l'unu azọ kitimu
 kitimu ọ́ nwada eswi,
 azọshi ereshi;
 tẹme unu nọdu egbu ọ́rà
 g'ọ́kee ọ́nya.

¹² Ọ́le iphere e-mechaa mee
 ne unu.

Mbụ l'onye ono, tsuru ime
 unu ono bẹ ee-kpu iphu
 lẹ́ ntụ.

Oo-mecha bụru iya bẹ ẹ́nya
 a-kacha alwalwa
 l'ọ́hamoha.

Mbụ l'ọ́o-buru echiẹgu;
 yẹe mgbẹgu alị-ọ́kponku;
 waa alị-evevee.

¹³ Eshinu ẹ́hu egbu mụbe
 Chipfu egbu bẹ e tee
 bubaẹdu iya ebubu.

Ọ́chia l'aa-tọgbo iya l'ọ́o-buru

okorobo ochobu.

Iphe, bukpoonu ndu ghataru ali
 ndu Babilonu ono be
 ọo-nyị ishi ẹdzu;
 ẹphe egude iya gbaahaa
 mgbonu.

Ọ buru iphe, a-kpa iya
 nọ bu iphe ono,
 e mekagbaaru iya ono.

¹⁴ Unu dokaa onwunu l'ophere
 l'ophere nọ-pheru
 ndu Babilonu
 mgburugburu;
 mbu unube ndu agbaje
 apfu g'unu hakpo!

Unu gbaje phe iya!

Unu ba adukwa onu-apfu unu
 ophu unu a-gbaphodo
 me nanu;
 noo kele ọo Chipfu be
 ẹphe meru iphe-ẹji!

¹⁵ Unu chi mkpu-ogu kpu iya
 ẹka ẹbo ẹbo!

Ike buwaru iya; mkpoli,
 ọ turu k'ogu obu
 dakotawaru!

E nwukposhiwa igbulu,
 nọ-pheru iya
 mgburugburu.

Eshinu iphe-a bu emelata be
 Chipfu emelata;
 unu melata iya iphe,
 o shi emeje!

Unu mee ya iphe,
 o shi emeje ndu ọzo!

¹⁶ Unu mee ge ndu akọ opfu
 chihu le Babilonu.

Ndu egbuje ereshi;
 ẹphe l'iphe,
 ẹphe gude egbu ereshi
 l'okpa-ji achihukwapho.

Ndu ohogu phe e-gude
 ogu-echi mee;
 onyenonu aghaa iphu
 gbapfushia ndibe phe;
 mbu l'onyemonye a-gbala

lapfushia ndu alì iya.

¹⁷ “Ízurèlu b̀wakwaa at̀uru,

a ch̀ikashiru ach̀ikashi.

Ọ b̀uru oduma ch̀ikashiru iya.

Kẹ mb̀y, v̀uru iya kpatakpata

b̀y eze ndu Asiriya.

Onye ikpaz̀y, tapyash̀iru

ọkp̀y iya b̀uru Nebukadineza,

b̀y eze ndu Bábilonu.”

¹⁸ Ọo ya b̀y lẹ-a; wakwa iphe, oopf̀y; mb̀y Chipfu, b̀y Ọkalibe-Kakọta-Ike; bya ab̀uru Chileke kẹ ndu Ízurèlu:

Ọ s̀uru-a: “Mu a-ǹukwa eze

ndu Bábilonu aph̀y;

yẹe ndu alì iya l'oph̀y;

ẹgube ono,

mu ǹuru eze ndu

Asiriya aph̀y ono.

¹⁹ Obenu lẹ ndu Ízurèlu bẹ mu

e-duphuta az̀y l'ẹka ẹphe

shì buru.

Ẹphe abyakwa anọdu l'úbvú

Kamẹlu;

yẹe alì Beshanu riaha

nri ọzo.

Ẹphe anọdu l'úbvú úbvú

Ifuremu;

yẹle alì Giladu riaha nri;

rijiaha ẹpho.

²⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

O -rwua mbọku ono;

lẹ teke ono gẹdegede

bẹ aa-vọkpoo g'a

maru ẹka ikpe nmaru

Ízurèlu;

ọle ọ tọ dudu ọph̀y

aa-chọ-vu.

L'avọo iphe-ẹjì Jiuda nta vọo

imo;

ọ tọ dudu iphe, aa-vọta.

Noo kẹle nwa ndu ono,

mu meru g'ẹphe phọdu

ono bẹ mu a-guru nvu.”

²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

“Unu tsoo ndu alì Meratayimu

ọgu;

yẹe ndu bu l'alì Pekodu!

Unu chĩa phẹ ọso;
 gbua phẹ egbugbu;
 mee phẹ g'ẹphe bvụeberu
 mu rengurengu!

Unu mekọta iphemiphe,
 mu sụru g'unu mee!

²² Ẹphu-ọgu aphụakwa l'alị ono;
 mbụ ẹphu ọla-l'iswi,
 parụ ẹka apaa.

²³ Waa g'ọngu ndu mgboko
 l'ophu gbajishihuru
 tụkaa nanụnanu!

Waa gẹ Bábilọnu byawaru
 bya abụru ochobu
 l'echilabọ ohamoha!

²⁴ Mu gbabẹru ngu ọnyà gụbe
 Bábilọnu.

Ị bya amaru; ị dalahụwa iya.

A hụma ngu gude ngu;
 kẹle ọo Chipfu bẹ iitso opfu.

²⁵ Chipfu gụhaakwaru ụlo-ẹku
 iya ghebe ọnu;
 bya atụko ngwọgu k'oke
 ẹhu-eghu iya chishia;
 kẹle Nnajiuphu, bụ Chipfu;
 bya abụru
 Ọkalibe-Kakọta-Ike;
 nwekwarụ iphe,
 ọoby a ememe l'alị ndu
 Bábilọnu.

²⁶ Unu shikwa l'ẹkameka bya
 etsoo ya opfu!

Unu gụhashia ọba-ẹku iya
 ghebechaa ọnu!

Unu rwukọbe iya kụbe l'ikpo
 l'ikpo g'ẹka a kụberu
 ereshi.

Unu mee ya g'ọ bvụeberu mu
 rengurengu
 g'ọ tọ dụkwa onye
 a-phọduru iya nụ!

²⁷ Unu tụko oke-eswi iya
 gbushichaa!

G'a chikotaru phẹ je l'ẹka
 ee-gbushi phẹ!

Nshio phẹ; kẹle eswe nke phẹ

rwuakwaru;
mbụ eswe mbọku,
aa-nụ phẹ aphụ.

²⁸ Unu ngabẹkpodapho nchị
nụma olu ndu agba
ọso ọgu,
bụ ndu shi l'alị ndu
Bábilọnu nahụ agba
ala Zayọnu eje epfu lẹ Chipfu,
bụ Chileke anyi gwatawaru
ugwo iphe;
mbụ ugwo iphe,
e meru eze-ụlo iya.

²⁹ Mee gẹ ndu ọgba-apfụ dzukọbe
tsoo Bábilọnu opfu;
mbụ iphe, bụkpoo
ndu maru ese ụta kịkiki!
Unu kpọbe ụlo-ẹkwa unu
nọ-pee ya mgburugburu!
G'ọ tọ dukwa mę onye lanụ,
a-nahụ nụ!

Unu pfụa ya ugwo iphe,
o meru!

Unu mee ya iphe,
o meru ndu ọzo;
kele ọo Chipfu bẹ o koru
ọkpa l'ishi;
mbụ Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu.

³⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; ụnwokoroby
phẹ a-nọdu ada pọpoo
l'ọma gbororo.

Ndu Ojọgu phẹ l'ophu bẹ
ee-megbushibẹbe
mbọku ono.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono."

³¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
"Lekwa; mu bụakwaa ọgu
duru ngu;
gụbe nwọphu eku onwongu;
noo kele eswe nke ngu
rwuwaru;
mbụ teke aa-nụ ngu
aphụ.

³² Onye eku onwiya bẹ ọpfu
a-dụ l'ọkpa l'ọ daa.

Ọphu ọ dudu onye a-pali iya
nụ.

Mu e-ye ọku ẹ mkpukpu ẹ
mkpukpu iya, bu ọku,
e-tsu tsua iphemiphe,
nọ iya mgburugburu.”

³³ Wakwa iphe, oopfụ;

mbụ Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike:

“Ndu Ízurelu bẹ eemekwa
ewere;
nokwaphọ g'eeme
ndu Jiuda.

Ndu kpuru phẹ ẹ ndzụ
gudeshia phẹ ike.

Ọphu ẹphe ekwedu g'ẹphe
laa.

³⁴ Obenu l'onye agbafutaje phẹ
nụ bẹ ike dụ.

Iphe, ọza bu Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike.

Ọ-byakpọo ẹhuka ẹhuka bya
phẹ agbaru ọdzori;
k'ọphu oo-me g'a tutaaha
unme l'alị phẹ;
mekwanaa gẹ ndu ọphu bu
l'alị ndu Bábilonu ta
tutajehe unme atuta.”

³⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

“Ogu-echi a-buru ọgu duru
ndu Bábilonu!

Mbụ l'ọo-buru ọgu duru ndu
bu ẹ Bábilonu;
mẹ ndu-ishi iya;
yẹ ndibe iya,
bụ ndu maru iphe!

³⁶ Ogu-echi a-buru ọgu duru
ndu mpfuchiru
iya epfu iphe,
mu epfuduru ono;
k'ọphu ẹphe a-bukotaru ndu
eme eswe.

Ogu-echi a-buru ọgu duru
ndu ojogu iya;
k'ọphu ndzụ-agugu e-rwuta
phẹ ọkpobe erwuta.

³⁷ Ogu-echi a-buru oḡu dūru

inya iya;
 yēe ụḡbo-inya iya;
 yēe iphe,
 bụkpoo ndu Ojḡḡu,
 byaru abyabya,
 nḡ iya l'ime;
 k'ḡphu g'ēphe ha
 a-bụkotaerupho
 ụnwanyi.

Mbụ-a; oḡu-echi a-buru oḡu

dūru ụlo-ḡku iya;
 k'ḡphu aa-kwakḡta iphe
 iya l'ḡkwata.

³⁸ Okpomḡku a-byapfuta mini,

dū iya nū;
 k'ḡphu ḡo-tụkoepho
 tashihuchaa.

Noo kēle ḡ bụ alị,

aagwḡ ḡbvū.

ḡbvū ono-a bē ndzū-agūḡu

e-mechaa ḡbaghaa
 iphu.

³⁹ ḡo ya bụ l'iphe, e-mechaa

buru l'ḡka ono
 a-buru anū-ḡgbudu yēle
 achi-anmabu.

Tēme ḡ bụkwarupho l'ḡka

ono bē mgbashi-ujiku
 e-buru.

ḡphu a byadu ebubaaru

iya eburu.

Mbụ l'e tee bubaḡdu iya;

e -shi l'ḡḡbo sweru ḡḡbo.

⁴⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

ḡ kwa ḡgube ono,

Chileke mebyishiru
 Sḡdomu yēe ḡḡmḡra;
 yēe mkpukpu,

nḡ-pheru iya
 mgburugburu ono

bū ḡ'ḡ tḡ dūdu onye byaru
 eburu l'ime iya;

ḡphu ḡ dūdu nwoke,

byaru akwa iya unuphu

buru.

⁴¹ Unu lenu! O nweru ndu

Ojọgu,

shi l'uzo isheli abya.

Mbụ l'ọo ọha, parụ ẹka apaa;

bya aburu eze ndu dụ

igwerigwe bẹ e

jeru akpalia;

ẹphe shi l'ẹka igwe

beru alị beru eje abya.

⁴² Iphe, e gude kwaa phẹ

ngwọgu bụru apfụ

yẹe arwa.

Ẹphe dụ njo; tẹme ọphu ẹphe

aphuduru nemadzụ

obu-imemini.

Ẹphe anọduje aphụ g'enyimu,

aphụ gbudugbudu

l'ẹka ẹphe agba l'eli inya

phẹ eje abya.

Ẹphe dokaru onwophe gẹ

ndu keru ọgu

abyapfuta gube nwada

Bábilọnu!

⁴³ Eze ndu Bábilọnu nụmawaru

akọ phẹ; ẹka kụda iya.

Ndzụ-agugu gude iya;

iphe meahaa ya ẹhuka

gẹ nwanyi, ime eme.

⁴⁴ Lekwa-a! Ọ kwa g'oduma

shi l'ọswa,

nọ l'aguga ẹnyimu Jiọdanu

kwofuta;

bya adapfu aturu,

dọru l'odu aturu,

nri dụ shii bụkwapho

gẹ mu e-kwo

gburumu je achifu

ndu Bábilọnu l'alị iya

l'otulupfu.

?Bụ onye bẹ mu họtaru g'ọ

buru onye mu a-tụ

ẹka g'o mee iphe ono?

?Bụ onye dụ gẹ mu dụ?

?Bụ onye sụru mu eku ikpe?

?Bụ onye bụ onye eche aturu,

a-dụ ike p̄furu ḡe mu
l'ya mee?

⁴⁵ Ọo ya bụ ị-a; unu n̄makwa
iphe,
Chipfu ch̄iru ị ya e-me
Bábilonu; mbụ iphe,
ọ ch̄iru ị ya e-me alì
ndu Kaludiya.

Ọ tọ d̄udu iphe, a-kp̄oshi g'a
ta kp̄uta ụnwu at̄uru iya
m̄e ụnwu eḡhu iya
kp̄ufu.

Ndu ọp̄hu p̄h̄oduru n̄ b̄e
ndz̄u e-rwuta.

⁴⁶ Teke aa-lw̄uta Bábilonu b̄e
ọo-da too;
k'ọp̄hu ọo-nmayichaa
mgboko anmayi.

Ọhamoha an̄uma-dzuchaaru
olu-ekwa p̄h̄e.”

51 Wakwa iphe, Chipfu ep̄fu baa:
“Unu lekwa; mu a-kp̄ali

onye mmebyi
g'ọ b̄uru ọgu d̄uru ndu
Bábilonu;
mbụ ndu bu l'alì, aza 'obu
ndu w̄u-lihuru etso
mu op̄fu'.

² Mu e-zi ndu ọhozo g'ep̄he je
etsoo ndu Bábilonu ọgu;
g'ep̄he je aph̄uchaa p̄h̄e
aph̄ucha;
mee alì p̄h̄e adabyiru
iphoro.

Ep̄he a-n̄odu abya iya ọgu
ek̄a ek̄o ek̄o m̄e
o -rwūep̄ho mb̄oku ono,
ee-mebyishi p̄h̄e ono.

³ G'onye agbaj̄e ap̄f̄u te setakwa
uta iya k'agbagba;
ọp̄hu ọ kwakwa onwiya
ngw̄ogu.

Unu ta aph̄ukwaru
ụnwokorobyia p̄h̄e
obu-imemini.

Unu mee ndu ojogu p̄h̄e

g'ẹ̀phe bvẹberu mu
rengurengu.

⁴ Aa-nọdu egbushi pẹ;
ẹ̀phe ada gbiigbii l'alì
ndu Bábilọnu.

Mbụ l'aa-nọdu emeka
pẹ iphe ọkpobe
emeka l'agụga gbororo.

⁵ A makwarụ-a l'alì ndu
Ízurẹlu ẹ̀phe lẹ ndu
Jiuda l'ophu bụ iphe,
jiru iya nụ bụ
ikpe-anmanma,
nmarụ pẹ l'iphu Onye Nso
kẹ Ízurẹlu.

Ọle Chileke pẹ, bụ Chipfu
bya abụru
Ọkalibe-Kakọta-Ike
teke agbadokwa pẹ.

⁶ Unu gbaa ọso shi l'alì ndu
Bábilọnu gbalaa!

G'onyenọnu dzọo onwiya
ndzụ!

G'e be mebyishikwa unu opfu
l'ẹ̀phe meru iphe-ẹ̀ji;
noo kẹle o rwuakwaru
teke Chipfu e-melata;
mbụ teke ọo-pfụ pẹ ụgwo,
gbaru pẹ nụ.

⁷ Bábilọnu shi bụru okoro,
e meru lẹ mkpọla-ododo
l'ẹka Chipfu.

O gude iya mee mẹe tsụahaa
ndu mgboko l'ophu.

Ọhamoha nguru mẹe,
shi l'okoro ono.

Ọo ya meru g'o gude ẹ̀phe
meahaa ọbvụ ọbvụ
nta-a.

⁸ Bábilọnu dawarụ l'ọtulupfu
tsukpọshihu.

Unu rashia ẹkwa iya ike!

Unu kpatakwaru iya
ọbvụ-etete g'o mebe l'ẹka
iphe eme iya ẹhuka.

?A maru l'oo-shi nno bụru

iya ewekorohu?

⁹Anyi gege emetakwa

Bábilonu iphe,

eme iya nù;

ọle o to nwehēdu

ewekorohu.

G'anyi parụ iya haa

g'onyenonu lashia

alì iya; kẹle ikpe,

nmarụ iya nù rwuwaru

akpaminigwe;

mbụ l'ọ ha ephekerephe

g'ẹka urwukpu nọ.'

¹⁰Chipfu meakwaru;

anyi bụru ndu

pfuberekoto ọzo!

Unu bya g'anyi je l'úbvú

Zayonu je akọo iphe,

Chipfu,

bụ Chileke anyi meru!

¹¹Unu rwachaa ọnu apfụ unu

arwacha!

Unu achì-lia iphe,

unu egudeje egbobuta

onwunu!

Chipfu kpaliakwaru ndu eze

ndu Midiya;

noo kẹle iphe,

ọ tūberu bụ g'o mebyia

alì ndu Bábilonu.

Chipfu a-gwata ụgwọ iphe;

ụgwọ iphe,

e meru eze-ụlo iya.

¹²Unu palia ẹkwa-ọhubama

gude goshi l'ọgu dūru

igbulọ mkpukpu Bábilonu!

Unu cheshi nche ike!

Mbụ-a unu mee gẹ ndu nche

nọdu lẹ nche!

Unu eje l'ẹgbudu je edokaa

ndu mpya-ọgu;

kẹle Chipfu e-mekwa iphe,

ọ tūberu; mbụ iphe,

ọ chì-buhuhawaru lẹ ya

e-me ndu bu lẹ Bábilonu.

¹³Unubẹ ndu bu l'agụga

enyimu;
tẹme unu nweru ẹku shii;
ndzụ unu bvuaakwaru!

Mbụ l'ẹba-oghu ndzụ unu
gbabuhuakwaru!

¹⁴ Chipfu, bụ
Ọkalibe-Kakọta-Ike
gudeakwa onwiya
ria angụ sụ lẹ ya
a-chịru nemadzụ ye lẹ
mkpụkpu ono;
ẹphe eji iya kpimu;
sweta iya g'ẹka igube
swetaru.

Tẹme ẹphe atụa okoo
kpua unu.

¹⁵ Ọo ọkphehu iya bẹ o gude
mee mgboko.

Ọ bụru mmamiphe iya bẹ o
gude mee mgboko;
ọ ngụru angụru;
bya egude nkwaṃnya iya
phụshi akpaminigwe.

¹⁶ O -mee; igwe raa ọrà; mini,
nọ l'imigwe aphụa
gbudugbudu.

Ọ nọdu emeje g'urwukpu shi
l'ẹka igwe beru sọru
sọfuta.

Teke o meru; igwe nọdu edze
mini l'ọtukwapho
egbigwe.

Tẹme ọ nọdu eshije l'ụlo
ẹku iya kpofuta
phẹrephere.

¹⁷ Nemadzụ l'ophu te enwedu
egomunggo.

Tẹme ọphu ọ dudu iphe,
ọ maru.

Iphere gudekọta iphe,
bụkpoo ndu akpụ ụzu;
ọ bụru ntẹkpe,
ẹphe kpụshiru meru
phẹ iya;
kele ntẹkpe phẹ ọbu
bụkota ụghoshi.

Ọ tọ dudu ọphu atụ unme.

¹⁸ Ẹphe bụkota iphe-mmanụ;
iphe,
e gude agba mgbonu.

Ọ -rwuepho teke aa-nụ phe
aphụ; ẹphe alaa l'iyi.

¹⁹ Onye ono, bụ okiphe oshilọkpa
Jiékpọu ono ta adukwa
gẹ ndu k'ono;
kele ọo ya bụ onye
meru iphemiphe;
mẹchakpoo ọkpa-ipfu ono,
bụ okiphe iya ono.

Onye ono bẹ ẹpha iya
bụ Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakota-Ike.

²⁰ Ọ kwa ngu bụ ogbunkụ,
mu gude alwụ ọgu.

Ọ bụ ngu bẹ mu egudeje
chịkaa ọha l'ophu.

Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
mebyia alị-eze l'ophu.

²¹ Ọ bụ ngu bẹ mu egudeje
chịkaa inya;
yẹe ndu nọ phe l'eli.

Mu nọdu egudeje ngu chịkaa
ugbo-inya;
yẹe ndu agba iya nụ.

²² Ọ bụ ngu bẹ mu egudeje
chịkaa nwoke yẹe
nwanyị.

Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
chịkaa ndu bụ ọgerenya;
yẹe ndu bụ okorọbya.

Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
chịkaa nwoke ọgbaga;
yẹe nwanyị ọgbaga.

²³ Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
chịkaa onye eche aturu;
yẹe aturu iya.

Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
chịkaa onye akọ opfu;
yẹe eswi, o gude akọ iya.

Ọ bụru ngu bẹ mu egudeje
chịkaa ndu achị ọha;
yẹe ndu-ishi.

²⁴ “Teme; ọzo bụ ịe mu a-nduepho unu l'iphu pfa Babilonu; yee iphe, bukpo ndu bukota l'ali ndu Babilonu l'ophu ugwo iphe, ephe meru l'ubvu Zayonu.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu onoya.

²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

“Lekwa; mu bukwa ọgu duru

ngu;

gube ubvu ono,

anoduje emebyishi

emebyishi ono;

mbu unube ndu ono,

mebyishikotaru eliphe

l'ophu ono.

Mu a-machiru ngu aka

l'oburu ọgu duru ngu.

Mu eshi ịe mkpakpa-onu ubvu

phua ngu phuzeta l'ali;

mee ngu l'iburu ubvu,

a kpuru oku.

²⁶ Ophu o dudu mkpuma

aa-kwata l'ehu ngu

k'eme mkpuma,

gude ulo.

Ophu o dukwapho mkpuma,

shi iya nu,

e gude atụ okpa-ulo.

Noo kele ji-dabyiru buru

okorobo-egu jasụ

l'ojejeje.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bu ono.

²⁷ Unu palia ekwa-ohubama

l'ali ono!

Unu gbua opu tsoru ohamoha!

Unu dozia ohamoha g'ephe

tsoo ya ọgu.

Unu eje ekua ndu ali-eze,

nonu g'ephe tsoo ya ọgu;

ndu Araratu; waa ndu Mini;

waa ndu Ashikenazu!

Unu hota onye-ishi-ogogu,

a-buru iya ọgu!

Unu achifuta inya ye g'o

zeru gbiigbiigbi

je g'eka igube etsu.

²⁸ Unu dozia ohamoha g'ephe

tsoo ya ọgu;

mbụ ndu eze ndu Midiya;
waa ndu achị ọha phẹ;
waa ndu-ishi phẹ;
mẹkpoo ndu alị ẹka
nọkota phẹ l'ẹka g'ẹphe
hakota.

²⁹ Alị anma jijijiji bya echi
gburugburu; kele iphe,
Chipfu chiru k'eme
ndu Babilonu dukwa
g'ọ dọ.

Mbụ l'oo-me alị Babilonu
l'ophu l'ọoburu ochobu;
k'ophu bụ l'ọ tọ dudu
onye byaru ebubaaru
iya eburu.

³⁰ Ndu ojogu ndu Babilonu bẹ
hakwaru alwụ ọgu
lachaa je anọdu l'ulo phẹ,
a kpushiru ike.

Ike bẹ bvukotawaru phẹ nụ;
ẹphe dụwaa g'unwanyi.
Eka ẹphe bu ebubu bẹ a
tụwaru oku.

Mgboro-igwè, o gude
gbaa ọpho iya bẹ a
nyajishiwaru.

³¹ Onye okpa-egwa lanu
anọduje agba etso
nwibe iya;
onye-ozu etso onye-ozu ọzo;
bukpoerupho ndu eje ezi
eze ndu Babilonu
l'a nataakwaru iya
mkpukpu iya l'ophu
l'ophu.

³² Eka mini asokahu asokahu
bẹ a kuchichaakwaru;
bya atufu oku l'uda l'uda,
dugbaa l'eka ono.

Ndu ojogu bẹ meji tofuwaru."

³³ Wakwa iphe, oopfụ; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurẹlu:
"Nwada Babilonu dukwaa
g'alị ẹka aazoshi ẹswa
lẹ balị teke aazọ iya
tolitoli.

Teke aa-kpa iya g'onye akpa
ji rwaakwaru."

³⁴ "Nebukadineza, bụ eze ndu
Bábilonu ripyawaru
anyi.

O mewaru; ophu anyi amaedu
iphe, anyi eme.

O mewaru anyi;
anyi buru ite iphoru.

Oo g'ejo agwo elweje iphe-a
bu g'o lweru anyi
bya egude eku anyi rijia
epho;
bya agbe teke ono gbofu
anyi.

³⁵ G'iwashi, e weru l'anu-ehu
anyi tukokwaru ndu
Bábilonu l'ehu!"

Nokwa iphe, ndu bu l'ubvu
Zayonu epfu.

"Ge mee anyi tukokwaru
l'ishi ndu bu l'alị ndu
Bábilonu!"

Nokwa iphe, ndu bu le
Jierusalemu epfu.

³⁶ Oo ya bu le-a; wakwa iphe,
Chipfu epfu baa:

"Lekwa; mu a-gbaru unu
odzori; melata iphe,
e meru unu.

Enyimu phe be mu e-me
g'o tashihu;
bya emee ogba mini
phe g'o tashihuchaa.

³⁷ Bábilonu e-mechaa buru
ikpozu;
eka nkuta-oswa bugbaa;
waa iphe, a-nodu anyi
ishi edzu;
teme l'e gudekwa iya
pho agba mgbonu;
eka o to dudu onye bya
eburu iya eburu ozo.

³⁸ Ndibe iya g'ephe ha asugbaa
ekiri g'oduma.

Mbu l'ephe asugbaa kororo

g'ụnwu oduma nshji.

³⁹ Obenu l'ọo teke ono,
oonwu phẹ
phuruphuru g'ọku ono
bẹ mu e-shiru phẹ nri
ọbo-iphe;
mee mẹe atsụahaa phẹ;
k'ọphu ẹphe a-chịepho
ọchi kpọkirihuchaa
akpọkirihu;
kuwarurọ mgbenya,
ẹphe tee tehubaedu etehu.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

⁴⁰ Mu a-kwata phẹ tụa l'alị g'ụnwu
aturu, a chị eje egbushi;
mbụ g'ikpoto ebili;
yẹe ikpoto egbu.

⁴¹ Lewarọ g'e gude gude ndu
Sheshaku;
g'e gude lwuta ndu ndiphe
l'ophu shi gude eku
onwophe.

Ọ buakwaa iphe, anyị
ishi ẹdzu l'echilabọ
ọhamoha.

⁴² Ẹnyimu byaakwaru utso
ripyabẹ alị ndu
Bábilonu.

Ọ bụru gborogboro, ọoso bẹ
o gude sọpyabe iya.

⁴³ Mkpukpu lẹ mkpukpu,
nọ iya nụ bukotarụ
ochobu; kpọhu nkụ;
bụru alị evevee;
alị ẹka adudu onye bu
iya nụ;
ophu ọ dudu onye eshi iya
eshishi.

⁴⁴ Mu a-hụ Balụ ahụhù l'alị
ndu Bábilonu.

Mu emee ya l'ọ gbọo iphe,
o lwehwaru elwelwe.

Ọhamoha taa wụedu
awụ-pfu iya.

Teme igbulọ mkpukpu

Bábilõnu adakpõshihu.

⁴⁵ Ndibe mu; unu shikwa

I'ime iya wufuta!

Unu gbakwaa ọso ndzụ unu!

Unu gbalakwaaru oke

ẹhu-eghu Chipfu!

⁴⁶ Gẹ meji ta tọfukwa unu;

ọphu unu atsuhukwa

ebvu;

teke unu a-wata anụ ude

ọgu l'alị ono;

a -tụkpoo ọwa-a apha-a;

apha ọzo l'aawata ọzo;

mbụ teke iwashị adụ

l'alị ono;

tẹme onye-ishi anọdu

etso onye-ishi ọgu.

⁴⁷ Ọo ya bụ; o nweru teke

dụfutaje nụ,

bụ teke mu a-nụ nshi

ndu Bábilõnu aphi.

Alị phe l'ophu bẹ ee-me

iphe-iphere.

Ndibe iya, e gburu egbugbu

adabyigbaaru adabyiru

I'ime iya.

⁴⁸ Noo teke imigwe;

mẹ eliphe l'ophu;

yẹe iphe, bụkpoo iphe,

nọkota iya nụ

a-tụ ụzu l'ẹka ẹhu atso

phẹ uto l'opfu ẹhu

ndu Bábilõnu;

kele ndu mmebyi,

shi l'uzo isheli abya phe

etso ọgu."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bụ ono.

⁴⁹ "Ọ kwa gẹ ndu Bábilõnu

meru ndu mgboko l'ophu;

ẹphe daa pọpoo

bụ gẹ ndu Bábilõnu ono

a-da pọpoo

ẹphebedua.

Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ

g'ẹphe gude gbua ndu

Ízurelu.

⁵⁰ Unubẹ ndu nahuru ogu-echi;

unu tųgbuekwapho!

Unu be jekpọkwa

anmarwube!

Unu nọdukpooro ọzenya

nyata Chipfu!

Unu anyatakwapọ

Jierúsalemú!”

⁵¹ “E kpuakwaru anyi iphu

le ntụ;

kele a kọwaru anyi ọnu.

Teme iphere kpuchiwaa

anyi iphu;

noo kele ndu ọhozo

bahuru l'eka dųgbaa

nsọ l'ulo ke Chipfu.”

⁵² Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

“Mbọku abyanu-a, bu mbọku,

mu a-nu nshi aphu.

Ọ buru iphe, a-nodu ada l'alị

iya l'ophu

bu atsụ ude, ndu e mekaru

iphe atsụ.

⁵³ Ọ tọ dųkwa m'obetaru

Bábilonu jerwuchaa

akpaminigwe;

bya emee ọlo, a kpushiru

ike nkiya, dų ephekerephe;

mee ya;

ọphu aabahudu iya abahu;

bẹ mu e-yele-a ndu e-je

emebyishia ya.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu

bu ono.

⁵⁴ Ọzu-ekwa adakwa le

Bábilonu; ọzu,

egoshi l'e mebyishiwaru

iphe,

paru eka l'alị ndu

Bábilonu.

⁵⁵ Chipfu abyawaa emebyishi

Bábilonu;

byanyikọta oke ọzu ono,

aanọduje atụ l'ime

iya ono.
 Ndu ọhogu atụ akpara
 g'eze-enyimu abya.
 Ụzu, ẹphe a-ọdu atụ ala
 ephekerephe.
⁵⁶ Noo kẹle onye mmebyi
 byawaru emebyishi
 Bábilonu.
 Ndu ojọgu iya bẹ a
 kpụtachawaru lẹ ndzụ.
 Teme a gbajishiwa ụta
 phẹ mkpurikpu
 mkpurikpu;
 kẹle Chipfu bụ Chileke,
 apfụje nemadzụ
 ụgwo g'iphe,
 o meru gbaru.
 O je l'apfụ iya ụgwo pfụ-dzua
 ya ya apfụ-dzu.
⁵⁷ Mu e-me gẹ ndu-ishi iya;
 yẹe ndibe iya, maru iphe;
 yẹe ndu-ishi ojọgu iya;
 mẹ ndu-ishi
 mkpụkpu phẹ;
 mẹkpoo ndu ojọgu phẹ;
 ngụa mẹe g'ọ tsụ
 phẹ atsutsu.
 Mgbenya atụko tushi phẹ;
 ẹphe tee tetabaedu
 eteta jasụ l'ojejeje.”
 Nokwa iphe, oopfụ;
 mbụ onye eze ono,
 bụ Chipfu; bya aburu
 Ọkalibe-Kakọta-Ike ono.
⁵⁸ Wakwa iphe, oopfụ;
 mbụ Chipfu bụ
 Ọkalibe-Kakọta-Ike:
 “Igbidigbi igbulọ Bábilonu
 ono bẹ ee-tsukpọshichaa
 etsukpọshi.
 L'a tufu ọku l'ephekerephe
 ọnu-abata iya ono.
 Ndiphe eria aphụ see akanya
 kẹ mmanụ.
 Ọhamoha abụerupho ọku bẹ
 ẹphe e-jeru ozi jasụ

ike abvụ phẹ.”

⁵⁹ Wakwa ozi, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya ziru Seraya, bụ nwa Neraya bya aburu nwanwa Maseya; teke ono, o jeru Bábílõnu ono; ọ bụru ẹphe ị Zedekaya swi; mbụ eze ndu Jiuda teke ọ bụwaru eze apha ẹno. Seraya ono bụ onye-ishi, bụ iya achọtaje ẹka ndu ije a-kwajẹ. ⁶⁰ Jieremaya tukoephe ẹjo-iphe, a-nwuru Bábílõnu dekọta l'ẹkwo; mbụ iphemiphe ono, e dekọtaru k'opfu ẹhu Bábílõnu ono. ⁶¹ Iphe, o pfuru Seraya bụ: “Teke i jer-wuẹkwarupho Bábílõnu; gụkwaa iphemiphe-a g'a numa-dzuru. ⁶² Iphe, ii-pfufua bụ: ‘Gube Chipfu; i pfuwaru sụ l'ii-mebyishi ẹka-a; k'ophu bụ ị nemadzụ tee buẹdu iya ebubu; ọphu anụ a-nọedu iya; l'ọo-buru ochobu ojeje!’ ⁶³ Teke ị gụchaerupho ẹkwo-a; l'iilibe iya mkpuma woru chie l'ime ẹnyimu Yufurétisu. ⁶⁴ Iphe ọzo, ii-pfufua ye iya bụ: ‘Noo gẹ Bábílõnu a-tsụ ọtsuri bụ ono; ọphu oo-sebaẹdu ọzo. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ẹjo-iphe, mu abya eme g'ọ dapfu iya; ọphu ike adụbaedu ndibe iya.’”

Noo ẹka opfu Jieremaya jeberu bụ onoya.

Teke Zedekaya bụ eze ndu Jiuda

(2Ndu 24:18-20; 2Iphe 36:11-16)

52 Zedekaya bẹ nọwaru ụkporo apha l'apha lanụ teke ọ watarụ aburu eze. Iphe, ọ nọru l'aba-eze ị Jierúsalemụ bụru apha iri ị nanụ. Ẹpha ne iya bụ Hamutalu nwada Jieremaya kẹ Libuna. ² O meru iphe, dụ ẹji l'ẹnya Chipfu gẹ Jiehoyakimu meru. ³ Ọ bụru ẹhu-eghu, eghu Chipfu bẹ iphe ono gude nwụa l'ẹhu ndu Jierúsalemụ; mẹ l'ẹhu ndu Jiuda; jeye teke ọ chifuru phẹ l'atatiphu iya.

Zedekaya nọnyaa; bya ekwefuaharu eze ndu Bábílõnu ike.

Adada Jierúsalemụ

(2Ndu 25:1-7; 2Iphe 36:13-21; Jier 39:1-10)

⁴ Tọbudu iya bụ; o be l'apha, kwe Zedekaya apha tete, ọ watarụ aburu eze; l'abalị k'iri l'ọnwa iri; eze ndu Bábílõnu, bụ Nebukadineza chita ikpoto ndu Ojọgu iya; ẹphe byatashia Jierúsalemụ. Ẹphe kepheta mkpụkpu ono; bvuphee ya ose-ọgu mgburugburu. ⁵ Ẹphe kepheta mkpụkpu ono jeye l'apha, kwe eze, bụ Zedekaya apha iri ị nanụ; e -shi teke ọ watarụ abụ eze. ⁶ G'ọ rwuru abalị kẹ tete l'ọnwa ẹno bẹ ẹgu-ememe, dụ ị mkpụkpu ono kabaa njo; k'ophu ndu bu iya nụ te nwehẹdu nri, ẹphe e-ri. ⁷ O rwua mbọku ono; e tsukpọo igbulọ mkpụkpu ono. O be l'enyashi iya; ndu Ojọgu l'ophu tsukahụ gbalaa. Ẹka ẹphe shiru gbalaa bụ l'ọnu ọguzo ono, dụ ị mgbaka igbulọ labọ ono, dụ ị mgboru mgbabu eze. Teke ono bẹ ndu ojọgu ndu Bábílõnu kepheru mkpụkpu ono mgburugburu. Ọ bụru ẹka ẹphe shiru bụ ụzo nsụda Araba. ⁸ Ọle ndu Ojọgu ndu Bábílõnu chipyaberu eze, bụ Zedekaya je egude iya ị baswaa alị, dụ ị Jieriko. Ndu Ojọgu iya buhaa ya tsukashihu. ⁹ Ẹphe kpua eze, bụ Zedekaya ị ndzụ; kpuru iya kpụ-pfu eze ndu Bábílõnu ị mkpụkpu Ribula, bụ ẹka ọ nọ nmaa ya ikpe. ¹⁰ Ọ bụru ị Ribula l'ẹka ono bẹ eze ndu Bábílõnu nọ gbushia unwu Zedekaya; Zedekaya nọdu ele iya ẹnya; ọ nọdu egbushi phẹ. Ọ byakwaphọ bya atuko ndu-ishi l'alị ndu Jiuda gbushikọta. ¹¹ Ọ bya aswoshia Zedekaya akpuru ẹnya; bya egude ẹgbirigba, e meru l'onwirubvu tughabe iya kputa lashia Bábílõnu; je eworu iya tịa mkporo; ọ nọdu l'ẹka ono jasụ teke ọ nwuhuru. ¹² Ọ bya erwua g'ọnwa ise dụ l'abalị iri; l'apha, kwe Nebukadineza apha iri ị tete, e -shi teke ọ watarụ abụ eze ndu Bábílõnu; Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojọgu, eche Nebukadineza nche; mbụ onye-ozu eze ndu Bábílõnu ono jeshia Jierúsalemụ. ¹³ O je atụa ọku l'eze-ulo Chipfu; mẹ l'ulo-eze; me l'ulo, dukota ị Jierúsalemụ; mbụ l'ulo ndu oke amadu bẹ ọ tükotarụ ọku. ¹⁴ Iphe, bụ ndu Ojọgu, onye-ishi ojọgu ono, echeje eze nche chi; ẹphe je l'ẹka ono; bẹ tsukpọshiru igbulọ, e gude kpụ-pheta Jierúsalemụ mgburugburu. ¹⁵ Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojọgu, echeje eze nche tuko iphe, bụ ndu phoduru ị mkpụkpu ono rwukọo lashia Bábílõnu; ẹphe ị ndu lapfuru eze ndu Bábílõnu alapfu; mękpoo ndu emeje ọna, phoduru nụ. ¹⁶ Onye-ishi ndu ojọgu ono, bụ Nebuzaradanu bẹ ndu ọphu ọ haru haa bụ ndu ọphu kachakpọo aburu ndu ukpa l'alị ono; g'ẹphe jeje ozi l'opfu-vayinu; mẹ l'opfu.

¹⁷ Itso onyirubvu, dụ l'eze-ulo Chipfu; mẹ ọgba-kperekpere; mẹ iphe ono, e shi eyeje mini ono, e gude onyirubvu kpua, dụ iya nụ; bẹ ndu Bábílõnu kupyashichaarụ akupyashi; vuta onyirubvu ono lashia alị Bábílõnu.

¹⁸ Ẹphe vutakwarupho ite; mẹ iphe, eegudeje ekpo ntụ; mẹ iphe, apajẹ oghu orọku; mẹ gbamugbamụ; waa

iphe, bukpo iphe, a kpuru l'onwirubvu, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Chipfu; ¹⁹ Onye-ishi ndu ojogu ono bya achitakwapho eze ochi; yee iphe, aaguje oku; yee gbamugbamu; mekpoo ite; me iphe, aapfubeje oroku; mekpoo nkweka; mbu iphemiphe, bukpo iphe, e meru le mkpola-ododo yee k'ochaa.

²⁰ Onwirubvu, lakotaru l'itso labo ono; me l'iphe ono, e shi eyeje mini ono; yee oke-eswi onwirubvu iri l'ebo ono, shi nodu iya le mkpula ono; me l'o-gba-kperekpere ono, bucha iphe eze, bu Solomonu meshiru dobe l'eze-ulo Chipfu; be erwa, du iya nu be ataa tukotadu onu iya. ²¹ Itso ono be eli iya dugbaa nkwo-eka iri l'esato l'ehu l'ehu. Iphe, itso ono du gbaa mgburugburu buru nkwo-eka iri l'ebo. E meru itso ono; uzo du iya l'echi. Igbidigbi itso ono dugbaa mkpushi-eka eno eno. ²² Nchi-itso, a tu-koberu l'eli itso ono be eli iya du nkwo-eka ise ise. A bya egude ugbu yele itorokuma, a kpucharu l'onwirubvu; tsophee ya mgburugburu. Itso k'ebo; yele itorokuma, akpuru dobe iya buru iphe lanu yele ophuu. ²³ Itorokuma du ukporo eno l'iri l'ishii l'aguga iya. Mkpako itorokuma, akpuru dophee ugbu ono mgburugburu du ukporo ise.

A kpuru ndu-ishi ndu Jiuda le ndzu

(2Ndu 25:18-21)

²⁴ Noo ya; onye-ishi ndu Ojogu ono, bu ndu anoduje eche eze nche ono bya akputa Seraya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke le ndzu; kputa Zefanaya, bu onye-uke, etsota Sereya; me umadzu eto, echeje nche l'onu-abata eze-ulo Chipfu. ²⁵ A bya abya le ndu ophu nokwadu le mkpukpu; o bya akputa onye aharu ahaha shi buru onye-ishi ndu ojogu; me umadzu esaa, shi agbazijeru eze idzu; kputa onye edejeru onye-ishi ndu ojogu ekwo, bu iya bu onye-ishi ndu egudeje ndu ali ono l'okpehu g'ephe je ogu; me ukporo umadzu eto, bu unwoke ali ono, a humaru le mkpukpu ono. ²⁶ Nebuzaradanu, bu Onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze nche ono tuko g'ephe ha kputa kpu-pfuta eze ndu Babilonu le mkpukpu Ribula. ²⁷ O buru le Ribula l'eka ono, du l'ali Hamatu be eze ndu Babilonu no gbushia phe. Noo g'e shi kpu ndu Jiuda le ndzu l'ali phe laa ali ozo bu ono. ²⁸ Wakwa umadzu ole, Nebukadineza kpuru le ndzu lashia ali ozo. L'apha k'esaa, e -shi teke o wataru aburu eze be o chitaru ndu Jiuda unu umadzu esaa l'ukporo umadzu iri le nanu l'umadzu eto. ²⁹ O rwua l'apha ophu kwe iya iri l'esato, e -shi teke o wataru aburu eze; o shi le Jierusalemu chita unu umadzu labo l'ukporo umadzu l'umadzu iri l'ebo. ³⁰ O be l'apha, kwe Nebukadineza ukporo apha l'apha eto, e -shi teke o wataru aburu eze; Nebuzaradanu, bu Onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze nche bya achilaaru iya ndu Jiuda, du unu umadzu l'ukporo umadzu iri l'esaa l'umadzu ise. Mkpako ndu a kpuru le ndzu buru unu umadzu iri le nanu l'ukporo umadzu iri.

A tufutaru Jiehoyakinu l'ulo-mkporo

(2Ndu 25:27-30)

³¹ O buru l'apha, kwe Jiehoyakinu, bu eze ndu Jiuda ukporo apha l'apha iri l'esaa, e -shi teke a kpuru iya le ndzu be Evilu-Merodaku, byaru aburu eze ndu Babilonu. O buru g'onwa iri l'ebo du l'ukporo abali l'abali ishi; be o tufutaru Jiehoyakinu, bu eze ndu Jiuda ono l'ulo-mkporo. ³² O pfuru opfu oma yeri Jiehoyakinu; bya edobe iya l'onodu, kakota ree eme le ke ndu eze ozo, a tukoru yele ephe kpu le ndzu laa ali Babilonu. ³³ O buru iya bu le Jiehoyakinu eyefu uwe mkporo iya; bya awata eri nri le teburu eze gbiriri jasu g'o no-beru. ³⁴ Mboku-mboku be eze anuje iya okpoga, oo-gudeje eme mkpa iya jeye g'o no-beru; mbu gbiriri jasu mboku, o nwuhuru.

Ebvụ-aphụ

Aphụ, byaru Jierúsalemu

1 Lewarọ gẹ mkpụkpu ono
dabyiru bụru ochobu;
mbụ mkpụkpu ono,
nemadzụ shi tsụa
erupfu ono!

Lewarọ g'ọ byaru adụ gẹ
nwanyị, ji iya anọedu;
mbụ onye ono,
shi paa ẹka apaa
l'echilabọ ọhamoha
ono!

Onye ono, shi bụru
eze-nwanyị l'iphe,
bụ alị-eze l'ophu;
bẹ byawa aburu ohu.

2 Ẹnyashi ophu bẹ
ọrakotaje ẹkwa akpọ
pfula pfula.

Ẹnya-mini, shi iya l'ẹnya
sọshihu tsoru iya asha.

Ndu yẹe ya dụkota lẹ
ree ta adudu mẹ
onye ophu abyajẹ
bya adụ ya obu.

Iphe, bụ ndu yẹe ya eshi
ọnyà bẹ dewaru
iya ye.

Ẹphe byawa abụkotaru
ndu ọhogu iya.

3 Gẹ Jiuda nọchaaru lẹ
mkpamẹhu;
bya ejee
ozị mkpọnwu ẹhu;
bẹ ẹphe lashịaru ọhozo.

Nta-a bẹ o buwaa l'echilabọ
ndu ọhozo.

Ọle ọ to dudu ẹka ọ humaru

tụta unme.
 Ndu achị iya k'egude bẹ
 gbaburu iya iphu
 l'ẹka ọ nọ l'aphụ.
⁴ Ụzo, e shi eje Zayọnu bẹ agụ
 aphụ;
 noo kele ọ tọ dọdu onye
 eshijekwadu iya eje
 ọbo-iphe, a tųru ọnu iya.
 Ọguzo, e shije abahụ iya
 l'ophu bẹ
 dachishihuwaru nụ.
 Ndu uke iya bẹ atsụgbawaa
 ude.
 Iphe, bụ ụnwumgboko
 iya tųko nọdu l'aphụ.
 Yẹbedua l'onwiya nọdu
 l'oke iphe-ẹhuka.
⁵ Ndu ẹphe l'iya dųru l'opfu gbẹ
 bųru ndu-ishi iya,
 tẹme iphe,
 nọdu ejehuru phẹ.
 Ọ bųru ndu ọhogu iya bẹ ẹhu
 dų guu;
 kele ọo Chipfu bẹ meru
 g'aphụ dapfuta iya;
 kele iphe-ẹji,
 o meru pawaru
 igwerigwe.
 Ụnwegirima iya bẹ
 lakọtawaru ọhozo.
 Mbụ lẹ ndu ọhogu
 kpọtachawaru phẹ lẹ
 ndzụ.
⁶ Ụbvù, nwada Zayọnu shi
 dųkota bẹ ọ tọ dųhedu.
 Ndu-ishi mkpųkpu ono
 dųkotawa g'ele,
 ta ahụmaduru irwu-ẹswa,
 ọo-ta.
 Ike bvụwaru phẹ l'ẹka
 ẹphe agbalarụ ndu
 achị phẹ nụ.
⁷ Lẹ mbọku ono,
 mkpųkpu Jierúsalemu
 watarụ eje iphe-ẹhuka ono;

mbụ g'ò watarụ aghaphe
phuuri ono;
bẹ ọ nyatarụ ẹguru iphe,
o shi nweru teke k'ichee.

O be teke ndu nkiya
dabarụ l'ẹka ndu ọhogu;
ọphu ọ tọ dọdu onye
yeru iya ẹka.

Ndu ọhogu iya hụma iya;
bya ajaahaa ya ewenu;
kele ọ dakpọhuwaru.

⁸ Mkpụkpu Jierúsalem
meakwaru iphe-ẹji,
parụ ẹka apaa;
shiwaa nno merwua
onwiya.

Iphe, bụ ndu shi akwabeje
iya ùbvù nọdu akpọwa
iya ẹbo l'afụ;
noo kele ẹphe hụmawaru
iya l'ẹka ọ gba ọto.

Yẹbedua l'onwiya nọdu
atsụ ude;
bya eworu iphu ghachi
l'uzo ibe iya ọzo.

⁹ Emerwushi ono,
o merwushiru onwiya
ono bẹ rakụwaru l'iphe,
ọ nma l'upfu.

Ọ tọ rịduru ọriri rị-vu ẹgube
iphe,
a-dapfuta iya nụ
l'ataphu.

Ọo ya bụ; ọ daa darwua alị
k'ọphu dụ biribiri;
Ọphu ọ tọ dọdu onye
dụ ya obu.

Gube Chipfu; hụmanu ẹgube
iphe-ẹhuka, mu eje;
Ọhogu mu ono bẹ
lwụ-kpewaru nụ!

¹⁰ Ọhogu ono bẹ chitakotawaru
iphe, bụ ẹku,
o nweru enweru.

Ọ hụmaru ọha ono,
bụ ndu ta amadụ Chileke

g'ẹphe wụbaru l'ulo,
 dụ nsọ iya;
 mbụ ndu ono,
 gụbe Chileke dachiru
 abata ị ndzukọ ndu
 nkengu ono.

¹¹ Ndu nkiya g'ẹphe ha l'atsụkota
 pfupfupfu l'ẹka ẹphe achọ
 nri eriri.

Ẹphe egudeje ẹku phẹ
 gbanweta nri;
 g'eeshi g'ẹphe dzụkporu
 nụ ndzụ.

"Gụbe Chipfu; lenaa ẹnya
 nyata mu;
 kele a ta gụbeeduru
 mu iphe."

¹² ?Tọ dudu iphe, ọ bụ l'ẹnya
 unubẹ ndu aghata
 aghata?

Unu chikakpodapho ẹnya
 achika; maru
 ?o nweru iphe-ẹhuka,
 dọjeru g'ọpflu mu
 eje-a?

Mbụ iphe-ẹhuka-a, e meru g'ọ
 dapfuta mu-a.

Ọ bụru Chipfu bẹ meru
 g'iphe-ẹhuka ọbu
 dapfuta mu;
 mbụ ị mbọku ono oke
 ẹhu-eghu iya enwu
 phuruphuru ono.

¹³ O shi l'ephekerephe tufu ọku;
 ọ bya atuko mu ọkpu
 kepyashajaha.

O wotaru ụgbu geberu mu gẹ
 mu ye ọkpa;
 bya enwuphu mu azụ.

O mewaru gẹ mu bụru
 onye nkinyi;

Mbọku-mbọku bẹ mu anọduje
 aave aveve.

¹⁴ Iphe-ẹji, mu meshiru bẹ
 o mewaru ọ bụru
 odogoro;

O gudewaa ẹka iya kekọ
ya ekeko.

Ẹphe tųkowa kwọtobe
mu l'olu.

Nnajiuphu bẹ mewaru ike
bvụ mu;
bya eworu mu ye l'ẹka
ndu ka mu ọkpehu.

¹⁵ Nnajiuphu bẹ jikawaru ndu
ike dụ l'ọgu, bụ ndu ono,
mu l'ẹphe shi nọdu ono.

Ọ chikoberu ndu ojọgu g'ẹphe
bya etso mu ọgu;
mbụ g'ẹphe gwee
unwokorobya mu
arakabya.

Nnajiuphu bẹ zowaru nwada,
yẹe nwoke akwajeduru
ono bụ Jiuda tọlitoli;
g'onye azọshi mẹe
l'akpuru vayinu.

¹⁶ Ọo iphe ono meru g'o gude
mu nọdu ara ẹkwa;
mbụ ẹnya-mini nọdu
alwa mu kẹ putuputu
l'ẹnya.

Ọphu ọ tọ dudu onye nọ mu
ntse, l'a-dụ mu obu;
mbụ onye l'e-me
g'obu guzeta mu.

Unwegirima mu bụwaa
nkinyi;

Noo kele ọhogu ono bẹ
lwụ-kpewaru nụ.

¹⁷ Mkpukpu Zayonu bẹ
chiliwaru ẹka g'a
gbaaru iya mkpu;

Ọle ọ tọ dudu onye l'a-dụ
iya obu.

Chipfu tų-buwaru opfu
ẹhu Jiékọpu g'ekemu;
mbụ gẹ ndu bupheru
iya mgburugburu
bụkotaru ọhogu iya.

Jierúsalemụ bẹ bụakwaa
iphe,

aasọ nsọ l'echilabọ
phẹ.

¹⁸ Chipfu bẹ emekwa iphe,
pfuru ọto;
Noo kẹle ọo mbẹdua bẹ
kwefuru ike l'ekemu
iya.

Ụnwu-eliphe;
unu ngabẹkpodapho
nchi;
Unu lekpodapho ẹgube
iphe ẹhuka, mu eje!

Ụnwada mu waa
ụnwokorobyia mu
bẹ a kpukotawaru
lẹ ndzụ.

¹⁹ Mu rakuru ndu mu
l'ẹphe dụ lẹ ree;
Ẹphe woru mu dephua.
Ndibe mu, bụ ndu-uke;
mẹ ndu bụ ọgerenya
bẹ bụkotawa
mkpurupyata l'ime
mkpukpu ono;
l'ẹka ẹphe achọ nri,
ẹphe e-ri nọdu ndzụ.

²⁰ Gụbe Chipfu; hụmanu aphụ,
byaru mu nụ.
Mu nọwaa l'oke iphe-ẹhuka.
Obu mu bẹ te ebvụeduru
ebvuru; kẹle mu
kwefunukawaru ike.
L'ime mkpukpu bẹ e gude
ogu-echi egbushi
nemadzụ.

L'ụlo bẹ bụepho mgbu-ọnwu
bẹ nọ iya nụ.

²¹ Ndiphe bẹ nụmawaru ude,
mu atsụ.
Ọle ọ tọ dudu onye l'a-dụ
mu obu.

Ndu ọhogu mu g'ẹphe ha
bẹ nụmawaru k'aphụ,
byaru mu nụ;
Ẹphe nọdu ete ẹswa l'ọo ngu
meru mu iya.

Mena a gę mbọku ono,
 i pfuru opfu iya
 ono rwua;
 k'ọphu ẹphe a-dụ gę mu dụ-a.
²² G'ẹjo-ememe, ẹphe emegbabe
 rwuna l'atatiphu ngu;
 Mena a phẹ ẹgube,
 i meru mu l'opfu lẹ mu
 mesweru ono.
 Ude, mu atsụ bẹ panụkawaru
 ẹka;
 meji nọdu atọfu
 mu atọfu.

Ikpe Chipfu

2 Lenu gę Nnajiuphu gude
 urwukpu,
 shi l'ẹhu-eghu iya
 sọ-kpute nwada Zayọnu.
 Ọdu-biribiri ndu Ízurelu
 ono, e shiwaa wolia
 o jerwuwa l'imigwe
 ono bẹ ọ kwadawarụ
 l'ali.
 Mbọku ono, ẹhu eghu iya
 eghu ono
 bẹ ọ tọ nyataduru ẹka
 ọotu-kobeje ọkpa ono.
² Nnajiuphu bẹ taswiberu
 obu tuko ẹka Jiékọpu
 bu mee umerekete;
 ọphu ọ tọ phuduru
 iya obu-imemini.
 Ọo oke ẹhu-eghu iya bẹ o
 gude tsukpọshichaa
 ẹka nwada Jiuda
 kpọshichaarụ ike.
 Ọ kwatsuwaru alị-eze iya;
 mę ndu nọ l'aba-eze iya;
 shi nno meru ujikputeru
 tų phẹ.
³ O gude g'ẹhu-eghu iya enwu
 phuruphuru
 nashichaa Ízurelu ike,
 o nweru enweru g'ọ ha.
 O sephuru ẹkutara iya azụ

lẹ teke ono,
 ndu ọhogu phẹ
 abyarwutawa.

O tsupyashiru Jiékọpu g'ọku,
 enwu enwunwu;
 mbụ g'ọku, atụkoje iphe,
 nọ iya mgburugburu
 tsukọta.

⁴ O setawaru apfụ iya
 g'onye ọhogu.

O gudewaa ẹkutara iya
 seta iya kẹ jijiji g'onye
 ọhogu.

Iphe, bụ ndu ono,
 dụ ùbvù l'ẹnya bẹ ọ
 tụtowa gbushia.

Ọ bụru l'ulo-ẹkwa nwada
 Zayonu bẹ ọ vọtaru
 oke ẹhu-eghu iya
 kpukposhi g'ọku.

⁵ Nnajiuphu bẹ dụwaa g'ọhogu.

O mewaru Ízurelu umerekete.

O mebyishikọtawaru ọlo
 ibe-eze iya g'ọ ha;
 bya emebyishikọtawa
 ẹka a kpukotaru o
 shihuchaa ike.

Nggumaphu; waa ẹkwa-aphụ
 bẹ o mewaru ọ kabaa
 shii l'ẹhu nwada Jiuda.

⁶ O gudewaa ẹhuka phokashia

ẹka o bu g'onye
 phokashiru mgbabu;
 bya emebyishiwa ẹka ono,
 ẹphe edzukọbeje ono.

Chipfu bẹ mewaru gẹ
 Zayonu zọhachaa ọbo-iphe,
 nwegbaarụ teke aboje iya;
 mękwapho
 eswe-atụta-unme iya.

O gudewaa g'ẹhu-eghu iya,
 enwube phuruphuru
 ọphu ọ tọ gubeeduru
 onye eze;
 waa onye uke iphe.

⁷ Nnajiuphu bẹ jikawaru

ọru-ngweja iya.

Ọ pawaru ụlo iya, dụ nsọ haa.

O wowaru ibe eze,
dụkota lẹ Jiuda ye ndu
ọhogu l'ẹka.

Ẹphe nọdu l'ime ụlo Chipfu
tụa rwurwurwu g'ọ
bụ mbọku, ọbo-iphe.

⁸ Chipfu bẹ pfuwaru iya hoo haa
sụ l'oo-tsukpọshikota
igbulọ, e gude kpụ-pheta
nwada Zayọnu
mgburugburu.

Ọ kpabuwaru iya oke.

Ọphu o sephuduru ẹka azụ;
haa ya emebyishi.

O mewaru g'ẹka a kpụshiru
ike;
waa igbulọ raa ẹkwa
aphụ.

Ẹphe tuko g'ẹphe ha yifukọta.

⁹ Ọnu-oguzo iya bẹ
mibachawaru emiba
l'ime alj.

Mgbo-ígwè iya bẹ ọ
nyakwoshichawaru
anyakwoshi bya eworu
iya mebyishia.

Onye eze iya; mę ndu-ishi iya
bẹ lakotawaru ọhozo
je eburu.

Ọphu ọ dụedu ekemu,
nọ swiru phẹ nụ.

Ọphu ndu mpfuchiru iya l'ophu
aphụjeedu ọphulenya,
shi Chipfu l'ẹka.

¹⁰ Iphe, bụ ndu bụ ọgerenya
nwada Zayọnu bẹ
gwodoshihuchawaru
l'alj;
tuko nọdugbaa kpoyoo.

Ẹphe chitawaru uwe-aphụ
yegbaa;
bya ekpota urwuku
kpube onwophẹ l'ishi;
Ụnwumgboko Jierúsalemụ

bẹ kpubewaru iphu l'alj.

¹¹ Mu kwawaru ẹkwa;
 ẹnya dụchawaa mu
 ragaraga.

Mu nọkwa l'oke iphe-ẹhuka;
 meji nọdu akụfu
 mu akụfu.

Iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ
 ndibe mu bẹ e meru
 ẹphe bụru mkpurupyata.

Ụnwegirima nshij;
 mẹ ndu e he l'ẹka bẹ
 mba tushiru l'oma
 gbororo mkpụkpu.

¹² Ọ bụru gẹ mba atushiwa phẹ
 gẹ ndu e merwuru ẹhu
 l'oma gbororo mkpụkpu
 ono;
 mbụ teke ndzụ phẹ eyifuwa
 eyifu l'ụtapfu ne phẹ;
 bẹ ẹphe tuko arakugbaa
 ne phẹ asuje: “?Denu nri,
 anyi e-ri? ?Denu mẹe,
 anyi a-ngu?”

¹³ ?Bụ gụnu bẹ mu e-pfuru ngu?

?Bụ gụnu bẹ mu a-turu ngu
 yeru gụbe nwada,
 yẹe nwoke teke akwaswee
 ono, bụ Jierúsalem?

?Bụ gụnu bẹ mu a-sụ
 l'ị dụ g'ọo ya; k'ọphu
 mu a-dụ ngu obu?

Ọnyá, tukuru ngu ẹhu
 bẹ aba kẹ yoyoyo
 g'eze-ẹnyimu;

?Bụ onye bẹ e-me g'i
 wekọrohu?

¹⁴ Ọphulenyá, ndu mpfuchiru
 ngu phuru ngu bẹ bụ ụka
 bẹ ẹphe dzuru ngu bya
 abụkotaru iphe éswè.

Ẹphe te kpuhaduru ẹjo-iphe,
 i meshiru goshi ngu;
 k'ọphu e gege aha
 ngu akpụ lẹ ndzụ.

Iphe, ẹphe phuru ngu

l'ophulenyà bẹ̀ bụ̀ ụ̀ka;
 Tẹ̀mẹ̀ ọ̀ bụ̀ru iphe,
 dusweru ngu ụ̀zo.
¹⁵ Iphe, bụ̀ ndu aghata aghata
 bẹ̀ akụ̀je ẹ̀ka kpua ngu.
 Ẹ̀phe aphụ̀je okpurọ̀swa;
 pheeru nwada Jierúsalemụ̀
 ishi kpakakpaka sụ̀:
 “?Bụ̀ mkpụ̀kpụ̀-a, e shi ekuje
 ‘nwọ̀ma-mma-a’ baa;
 mbụ̀ ‘ẹ̀hu-ụ̀tso ụ̀nwu-eliphe
 l'ophu ono?”
¹⁶ Ndu ọ̀hogu ngu l'ophu
 bẹ̀ sawaru ọ̀nu galaba
 kwabẹ̀ru ngu.
 Ẹ̀phe aphụ̀gbaa okpurọ̀swa;
 bya ata ikireze asụ̀je:
 “Anyi lwewaru iya!
 Ọ̀o ntanụ̀-a bẹ̀ anyi shi ele
 ẹ̀nya iya ono.
 Nta-a bẹ̀ anyi nọ̀wa ndzụ̀;
 hụ̀ma iya l'ẹ̀nya.”
¹⁷ Chipfu bẹ̀ mewaru iphe,
 ọ̀ tụ̀beru ememe.
 O mewaru iphe ono,
 o pfuru ono,
 bụ̀ iphe ono,
 ọ̀ tụ̀-buhawaru teke dụ̀
 ẹ̀nya ono.
 Ọ̀ kwatsuwaru ngu;
 ọ̀phu ọ̀ tọ̀ phụ̀duru
 ngu obu-imemini.
 O mewaru g'ọ̀hogu ngu
 tụ̀ru okoo kpua ngu;
 bya emewaa g'ọ̀kpehu
 kabaa adụ̀ ndu ị̀ dụ̀ ashị̀.
¹⁸ Obu phẹ̀ bẹ̀ arakugbawa
 Nnajiuphu;
 Gụ̀be igbulọ̀, nọ̀-pheru nwada
 Zayọ̀nu;
 g'ẹ̀nya-mini shi ngu l'ẹ̀nya
 sọ̀naa gborogboro
 g'ẹ̀nyimu;
 eswe l'ẹ̀nyashi!
 Ta adụ̀kwa teke ị̀-tụ̀ta unme;
 ọ̀phu ọ̀ dụ̀kwa teke ẹ̀nya

a-nwụ-buhu ngu
gbụgbugbu.

¹⁹ Gbalihu chia mkpu ẹkwa
l'enyashi;

mbụ lẹ ẹgube teke ono,
nche abalị awatajẹ ono!

Gụha obu ngu wụshiaru
Nnajiuphu g'onye
wụshiru mini.

Chilia ẹka ngu imeli raku iya

l'opfu ẹhu ụnwegirima
ngu,

bụ ndu mba l'atụgbaa
l'ishi mkpukpu; kẹle ẹgu,
eeme phẹ.

²⁰ Gụbe Chipfu; lenaa ẹnya
hụmadupho.

?Bụ onye bẹ i mejewaru
ẹgube-a?

?Bụ g'ụnwanyi taahaa anụ
ụnwegirima phẹ;

mbụ ụnwegirima,
angụkwadu phẹ ẹra?

?Bụ g'e gbushiaha ndu-uke;
mẹ ndu mpfuchiru

l'ulo-nsọ kẹ Nnajiuphu?

²¹ Ẹgirima mẹ ọgerenya bẹ
tụkoru dabyigbaaru

l'alị l'oma etsuzọ.

Unwokoro me ụnwumgboko

mu phẹ bẹ e gudewaa
ogu-echi gbukọta.

Ọo mbọku, ẹhu egghu

ngu egghu bẹ i
gbushiru phẹ.

I gbushiru phẹ;

ọphu ị tị phuduru phẹ
obu-imemini.

²² Ọo g'eeukọbeje k'ọbo-iphe-a;

bụ g'i kukọberu

ndzụ-agụgu g'ephe swiphe
mu mgburugburu.

Lẹ mbọku ono, ẹhu egghu

Chipfu egghu ono bẹ ọ

tọ dudu onye nahuru nụ;

ọphu ọ dudu onye

phọduru nụ.
 Iphe, bụ ndu mu heru hefuta
 bẹ ndu ọhogu mu
 sarụ ọsampfu.

Iphe-ẹhuka ndu Ízurẹlu erwu Jieremaya l'ẹhu

3 Ọo mbẹdua bụ onye
 gudekpọo ẹnya mu hụma
 iphe-ẹhuka ono,
 Chileke gude oke ẹhu-eghu
 iya echi g'eechi
 mgboro ono.

² Ọ chifuru mu; mee mu haa
 eje l'ìphóró jeahaa ije
 l'ọchii.

³ Ire-lanụ bụ l'o gudewaa
 ẹka iya awagọ mu
 mbọku-mbọku.

⁴ Anụehu mu; mę akpọ ẹhu
 mu bẹ o mewaru ọ nọdu
 ese ẹli.

Ọkpu, nọ mu l'ẹhu bẹ ọ
 kụ-jishiwaru akụ-jishi.

⁵ O gude iphe, atso ilu
 waa iphe-ẹhuka kepee mu;
 mbụ gude iya gbaphee
 mu mgburugburu.

⁶ O mewaru gę mu nọdu l'ọchii;
 gę ndu nwụhuhawaru nụ
 teke dụ ẹnya.

⁷ Ọ kpụ-phetaru mu
 mgburugburu;
 k'ọphu bụ l'o to nwedu
 ẹka mu e-shi lụfu alụfu.

Ọ nyabewaru mu ẹgbirigba,
 anyi-tsuta mu anyi-tsuta.

⁸ Teke mu chiru mkpu nta
 chia imo;
 raa nta raa imo g'ọ
 gbaaru mu mkpu;

Ọ tọ ngabedu nchị l'epfupfu,
 mu epfu anụ iya.

⁹ O gudewaa mkpuma,
 a gbakpọshiru
 agbakpọshi dochishia
 mu ụzo;

bya emewaa g'ụzo mu
dụkota

nggogongogodogo.

¹⁰ Ọo g'agụ akwagebeje-a

bụ g'ọ zẹ kwabere mu;

Mbụ kwabere g'oduma,
domiru onwiya edomi.

¹¹ O nwufuru mu l'ụzo,

mu eshije;

woru mu labushia

nanụ nanụ;

Bya agbado mu;

mu dabyiru nkinyi mu.

¹² O setawaru apfụ iya;

ọ bụru mbèdua bẹ ọ

tụberu g'ọ gbaa ya.

¹³ O wotaru apfụ,

shi l'ẹkpa apfụ iya;

woru iya sụbaa mu obu.

¹⁴ Mu bụwaa onye ndibe

mu anọduje atụ ụzu ọchi;

Mbụ onye aanọduje aguru

ebvu eswe l'enyashi

gude aja mu ewenu.

¹⁵ Ọo iphe, atso ilu bẹ o gude

nụ-jia mu ẹpho.

Ọ bụru age bẹ o cheru mu

jasụ ọ tsụahaa mu atsutsu.

¹⁶ O gudewaa ẹjirija kujishia

mu eze;

bya azowaa mu tọlitoli

lẹ ntụ.

¹⁷ I nafuwaru mu nchi-adu-doo;

Mbụ lẹ mu zohawaru iphe,

bụ iya bụ ẹhu-guu.

¹⁸ Ọo ya meru g'ọ gude mu

nọdu epfu sụ:

“Ike bvuakwaru mu;

Ọphu iphe, mu ele ẹnya

iya l'ẹka Chipfu

erwuekwaru mu pho ẹka.”

¹⁹ Mu nyataru iphe-ehuka mu;

waa phururugbadaa,

mu aghaphe;

mbụ iphe ono, atso ilu;

waa age ono.

²⁰ Ọobujeru teke mu nyataru

iya g'ọ ha; meji atọfu mu.

²¹ Ọobujeru mu -nyata iphe

lanu-a;

obu eguzeta mu.

²² L'ọo n-yemobu Chipfu

ono meru g'o gude

ọphu anyi atukodu

lakota l'iswi.

Noo kele obu-imemini

iya te nwedu eberu.

²³ L'utsu g'utsu be n-yemobu

waa obu-imemini

Chipfu ono aduje ọphuu

ọphuu.

Apfushi ike ngu be paru

eka apaa.

²⁴ Iphe, mu efuje l'obu

mu bu l'ọo Chipfu bu

okiphe, mu ketaru.

Ọo ya meru g'o gude

mu je l'anodu kwaberu

iya.

²⁵ Chipfu be dukwaru

ndu ono,

no kwaberu iya nu le ree;

mbu onye ono,

anoduje ele enya iya.

²⁶ Iphe, du ree bu ge nemadzu

nodu nggujunguji

kwabe;

nodu kwaberu Chipfu

g'ọ dzọo ya.

²⁷ Egube ivu-erwa ono be

ọ duje ree ge nemadzu

vua ya le teke ọ bu okorọbya.

²⁸ G'onye obu nodu

nggujunguji vuru iya

nkinyi iya;

Noo kele ọo Chipfu boru

iya ya.

²⁹ G'onye obu phozekwa

kpuke iphu l'ali;

kele o nweru g'ọo-du;

l'e meeru iya iphe,

oole enya iya.

³⁰ G'o dobe upfuru-nchi
iya g'onye echi iya ẹka
chita ike iya;

Ọ haa g'e gude iphe-iphere
nụ-jia ya ẹpho.

³¹ Kẹle Nnajiuphu taa -jikadu
nemadzụ jasụ l'ojeje.

³² Ọ bụ eviya l'oomeje g'aphụ
tsọru nemadzụ;
ọle ọophujekwapho
obu-imemini.

Kẹle n-yemobu iya bẹ
nyiberu anyibe.

³³ Ọ tọ nọdujedu atsọ
iya uto g'o mee
g'iphe-ẹhuka waa aphụ
dapfuta unwu-eliphe.

³⁴ G'e gude ọkpa zopyashia
ndu ono,
a tųru mkpọro lẹ
mgboko;

³⁵ mbụ g'a nafụ nemadzụ
iphe, rwuberu iya nụ
l'ataphu

Ọkalibe-kangokọtaru-nụ;

³⁶ mbụ l'a -nafụ nemadzụ
iswi-ọdu-mma, rwuberu
iya nụ;

bẹ iphemiphe ono g'ọ ha
taa dųkwa Nnajiuphu ree.

³⁷ ?Bụ onye a-dụ ike pfua opfu;
mee ya g'o ree;
m'ọ -bųru lẹ Nnajiuphu ta
atųduru ekemu g'o ree?

³⁸ ?Tọbudu
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ
bẹ asųje g'iphe-ẹhuka
waa iphe,
dų ree byapfuta
nemadzụ?

³⁹ ?Bụ gųnu meru g'o gude
nemadzụ,
nọ ndzụ je anọduje
atsųshi aphụ;
lẹ teke aahụ iya ahụhù
k'iphe-ẹji, o meru?

⁴⁰ G'anyi nyochana ụzo anyi;
gbua ya igo;
Lwaphuta azụ lwapfuta
Chipfu.

⁴¹ G'anyi palinaa obu anyi
imeli;
Chj-liaru Chileke, nọ l'imigwe
ẹka imeli sụ:

⁴² Anyi meswewaru;
bya ekwefu ike;
ọphu ị tị gụeduru
anyi nvụ.

⁴³ I kpuchiteru onwongu
ẹhu-eghu gude chịa
anyi ọso.

I gbuwaru anyi; ọphu ị
tị phuduru anyi
obu-imemini.

⁴⁴ I gudewaa urwukpu
kpuchia onwongu;
k'ọphu ọ tọ dudu epfupfu,
anyi pfuru nụ ngu
e-rwuje ngu nchị.

⁴⁵ I mewaru anyi bụru ndu
dụ ẹkpa-oyi;
bụru ikpọzu l'echilabọ
ndiphe.

⁴⁶ Ndu ọhogu anyi l'ọphu
bẹ sawaru ọnu galaba
epfubyishi anyi.

⁴⁷ Ndzu-agugu bẹ rwutawaru
anyi;
a gbabewaru anyi ọnyà.

Mkpurupyata yee ọla-l'iswi
dapfutawaa anyi.

⁴⁸ Ẹnya-mini, asọe mu phọ
gborogboro l'ẹnya gẹ
mini nggele;

Kẹle ndibe mu bẹ e
meru umerekete.

⁴⁹ Ẹnya-mini ta abyadu
asoshi-buhu mu l'ẹnya;
mbụ l'ọonodujeepho
asọ mu mkpulumkpuru;

⁵⁰ jasụ teke Chipfu a-gbẹ
l'imigwe lee ẹnya l'alị

hụma mu.

⁵¹ Iphe, ẹnya mu ahụma
meru aphụ ji mu obu.

Ọ bụru k'ụnwada mkpụkpu
mu ono bẹ kparụ iya nụ.

⁵² Ndu ọhogu mu anọduje
achi nta mu g'onye
achi nta ẹnu
l'ẹbe abụ l'o nweru iphe,
mu meru phẹ.

⁵³ Ẹphe nwuru mu ye l'ime
nsụ g'ee-shi g'ẹphe
wota ndzụ mu.

Ẹphe nọdu atụ mu mkpuma.

⁵⁴ Mini rikputeru mu ishi;
mu rja lẹ mu chihwaru.

⁵⁵ Ọ bụru l'ime wukirima
nsụ ono bẹ mu nọ
raku gụbe Chipfu.

⁵⁶ Ị nụmawaru arwọwo,
mu rwọru ngu sụ:

Ba gbakwa mu nkuchi
l'araku ono,
mu rakuru ngu g'ị
gbaaru mu mkpu ono.

⁵⁷ Ị kpịritaru mu ntse teke
mu rakuru ngu ono.

Ị sụ gẹ mu ba tsushi ebvu.

⁵⁸ Gụbe Nnajiuphu;
ọ kwa ngu leri ẹnya
l'opfu ẹhu mu;
bya agbafuta ndzụ mu.

⁵⁹ Gụbe Chipfu; ị hụmawaru-a
ejo-iphe, e meru mu;
hanaaru mu enge!

⁶⁰ Ị hụmawaru g'ẹphe
gwataberu mu ụgwo
iphe, mu meru;
mẹkwapho ejo-idzu,
ẹphe achikotaru mu.

⁶¹ Gụbe Chipfu; ị nụmawaru-a
g'ẹphe epfubyishi mu;
mẹkwapho ejo-idzu,
ẹphe achikotaru mu.

⁶² Mbọku-mbọku bẹ ndu ono,
etso mu opfu ono;

anọdujeepo agba mu
mgbamu;
bya achiru mu ẹjo-idzu.

⁶³ Lewa phẹ rọ ẹnya!
Ephẹ -nọdu anọ;
ọzoo l'ephẹ pfuru apfuru;
bẹ ephẹ egudejee mu
phọ agụ l'ebvu;

⁶⁴ "Gube Chipfu; pfukwaa phẹ
ugwo, gbaru phẹ nụ;
mbụ egube ono iphe,
ephẹ meru dụ.

⁶⁵ Kpọ-chikwaa phẹ obu
akpọ-chi;
G'ephẹ bukwaru ndu i
turu onu.

⁶⁶ Gudekwa ẹhu-eghu chipyabe
phẹ;
woru phẹ mebyishia
lẹ mkpula igwe kẹ Chipfu."

Ọnodu Jierúsalem, teke ọ daru

4 Lewarọ gẹ mkpọla-ododo
ono,
shi egbu nwjinwii ono
byaru agbachihuwa
agbachihu.

Lewarọ g'ọkpobe mkpọla-ododo
ono, byaru agbanwee.

Mkpuma ọlo, dụ nsọ bẹ a
tụkashichaaru nanụ
nanụ lẹ mgbakata-uzo,
nọnu.

² Ụnwu Zayonu, vugbaa oke
aswa ono; mbụ ndu ono,
shi aba urwu g'ọkpobe
mkpọla-ododo ono;
bẹ byawaru adụ rivo rivo
gẹ ite, e gude ọrwa kpụa;
mbụ g'iphe, ọ-kpụ-ite
gude ẹka kpụa.

³ Mbụ-a; nkụta-ọswa bẹ
echebejekwa ụnwu iya ẹra;
obenu lẹ ndibe mu bẹ
ẹjo obu, dụ phẹ nụ
bẹ dụ gẹ k'oke-enu,

bu l'echiègu.

⁴Ire bẹ nyakuchawaru

ụnwegirima,

angụ ẹra l'akpo l'ẹka

ẹgu ẹra agụ phẹ.

Ụnwegirima nshii nọdu

arwọ arwọ nri;

ọphu ọ dudu onye

anuje phẹ iya nụ.

⁵Ndu ono, shi anọduje eri

gwogwoogwo ono;

bẹ dakachaawaru l'etsuzọ.

Ndu ono, e gude nkụushi

hefuta ono bẹ azẹjewaa

l'ikpọzu.

⁶Aphụ, a nuru ndibe mu

k'ẹjo-iphe,

ẹphe meru bẹ ka shii

eme lẹ kẹ ndu mkpụkpu

Sodomu;

mbụ Sodomu ono,

e gude ntabu ẹnya lanụ

mebyishia;

ọphu ọ tọ dudu onye

gbaru phẹ mkpu ono.

⁷Ndu-ishi phẹ bẹ shi ka

aka-mini-sunoo acha

pemu pemu.

Ẹphe shi ka ẹra-eswi

acha ụcha.

Ogwẹhu phẹ bẹ shi akajẹ

mkpuma-egbe acha

kẹ ziri.

Ẹphe shi anọduje ama

gẹ mkpuma sáfàyà.

⁸Ọle nta-a bẹ ẹphe ka unyi eji

uji.

Ọ tọ dudu onye

ahụbejekwadu phẹ

ama l'uzo.

Akpọ-ẹhu phẹ bẹ

nyakuchawaru nwa

anyakuru l'okpu phẹ.

Ẹphe kpọhuwaru nkụ dụ

gẹ mkpụshi nkụ.

⁹Ndu e gburu lẹ mma;

kakwa mma eme lẹ
ndu ẹgu gburu.

Ẹgu gwaru phẹ maa;
jasu ẹphe nwushihu;
kele o to dudu nri,
shi l'egu rwuru phẹ onu.

¹⁰ Unwanyi, nweru
obu-imemini be
gudechawa ẹka phẹ shia
unwegirima phẹ l'ite taa;
o buru nri phẹ lẹ teke ono,
ndibe mu laru l'iswi ono.

¹¹ Chipfu be gbahawaru
oke ẹhu-eghu iya ẹka.

O kpukposhiwaru
ẹhu-eghu iya ono,
enwu phuruphuru
ono.

Oo ya be du-nwuru oku,
tsuru Zayonu
tsupyashichaa ẹka a
turu okpa iya.

¹² Ndu eze ndu mgboko-a;
me ndu bu lẹ mgboko
l'ophu be te ekwetaduru
lẹ ndu iwashi;
me ndu ohogu be a-du
ike ye okpa l'onu-abata
Jierusalemu.

¹³ Obenu l'o meru nno.
O buru iphe, kpataru
iya nu be bu iphe-aji,
ndu mpfuchiru iya
emegbaa;

Mekwapho ejo-iphe,
ndu-uke iya eme;
mbu ndu ono,
no l'echilabo mkpukpu
gbushia ndu
pfuberekoto ono.

¹⁴ Ẹphe tsoru uto aghaphe
phururugbada ge ndu
atsi ishii.

Ẹphe gudewaa mee ndu ẹphe
gbushiru merwushia
onwophe;

k'ọphu bụ l'ọ tọ dudu
onye a-dụ ike edenyi
ẹka l'uwe phẹ.

¹⁵ Iphe ụnwu-eliphe anọduje
araru phẹ bụ: “Unu tųgbua!
Ntųrwu dų unu l'ẹhu!

Unu tųgbua! Unu tųgbua!
G'ọ tọ dųkwa onye
unu e-denyi ẹka!”

Ọo ya bụ; ẹphe gbafụ je
aghapheaha
phururugbada.

Ndu shi l'ọhamoha, nọnu
nọdu asųje:

“Ephem ta abyakwa ebubaaru
l'ẹka-a ọzobaa.”

¹⁶ Ọo Chipfu l'onwiya bẹ bụ
onye chikashiru phẹ nų.

Ọphu ọo-gųbeedu phẹ
iphe ọzobaa.

Ephem ta akwabẹduru
ndu-uke ùbvù;

Ọphu ẹphe te emeduru
ndu bụ ọgerenya ree.

¹⁷ Ọphu kachakpọo nų
bụ l'anyi lewaru
ẹnya ndu a-gbaru anyi
mkpu; ike bvụ anyi;
ọ bųru kẹ mmanų.

Anyi nọ l'ụlo-nche anyi ele
ẹnya ọha ono,
taa dųkpodanu ike
adzọta anyi.

¹⁸ Ephem anọduje eedo ọkpa anyi;
k'ọphu bụ l'anyi te
eshijeedu ụzo anyi.

Mbọku ikpazų anyi dųkwaa
ntse; a gųwaru mbọku,
anyi a-nọ-beru ọgu;
noo kẹle mbọku
ikpazų anyi rwuwaru
erwurwu.

¹⁹ Ndu achị anyi ọso bẹ
kakwa ugo,
ephem l'akpaminigwe
eme barabara.

Èphe chịru anyi ọso l'eli
 úbvú úbvú;
 ẹphe je egepagbaaru
 l'echiegu kwabèru anyi.

²⁰ Onye ono, Chipfu wụru manụ
 l'ishi;
 mbụ onye ono, bụ iya bụ
 unme, anyi atụ ono
 bẹ nwulahuru lẹ nsụ,
 ẹphe turu;
 mbụ onye ono,
 anyi rịru sụ l'anyi a-nọdu
 lẹ mkpula iya dzuru
 ndzụ l'echilabọ
 ọhamoha ono.

²¹ G'ẹhu tsọo ngu ụtso;
 tee ẹswa gụbe nwada
 Edọmu;
 mbụ gụbe onye ono,
 bu l'alị Uzu.

Ọle okoro iphe-ẹhuka ono
 bẹ a-nụkwa ngu-a.

L'iji-ngụ ya; l'ọotsua ngu
 atsutsu;
 l'igbabe onwongu ọto.

²² Gụbe nwada Zayọnu;
 aphụ, anụ ngu
 k'ẹjo-iphe ono,
 i meru ono bẹ
 bụakwaru nụ.

Ọ tọo haedu ngu g'ị
 bụwaruro onye a kpuru
 lẹ ndzụ.

Ọle ọo-nụkwanu ngu
 aphụ ẹjo-iphe,
 i meru gụbe
 nwada Edọmu.

Iphe-ẹji ngu ono, bẹ ọo-tụ
 jalaa.

Epfu anụ Chileke g'ọ
 phụ obu-imemini

5 Jiko Chipfu; nyatanụ
 ẹjo-iphe,
 dapfutaru anyi-a.
 Lenaa ẹnya hụma

iphe-iphere, eeme anyi.

² Okiphe anyi bẹ lakọtawaru
ndu lwaru alwalwa
l'eka.

Ibe anyi lakọtawa ndu
ọhozo l'eka.

³ Anyi bụwaa ndu a togboru
nwa maa;
ọphu anyi enweedu nna.

Ne anyi phẹ bẹ bụwaa
unwanyi,
ji phẹ anọedu.

⁴ Mini-angungu bẹ bụ azuta bẹ
anyi azutaje iya.

Nku, eeshije ite bụru ugwo
bẹ anyi apfuje kpata
iya.

⁵ A nyabewaru anyi
mkpamehu l'olu.

Ike bvụ-gbuwaru anyi;
ọphu ẹphe ekwedu
g'anyi tuta unme.

⁶ Anyi wowaru onwanyi ye
l'eka ndu Ijiputu;
waa ndu Asiriya
g'ee-shi g'anyi humaje nri,
a-suru anyi eriri.

⁷ Nna anyi phẹ bẹ meru iphe-ẹji;
nwushihu.

Ọ bụru anyịbedua byaru
evuta aphụ, dụ iya nụ.

⁸ Nta bụ ndu bụ ohu bụ
phẹ bụ ishi anyi.

Ọphu ọ dudu onye a-nafuta
anyi l'eka phẹ;
g'anyi nweru onwanyi.

⁹ Anyi alọje ishi anyi alọlo
temanu anyi ahuma nri,
anyi e-ri;
kele ogu-echi bẹ nọ
l'echiegu.

¹⁰ Akpọ-ẹhu anyi bẹ ahụ ọku
g'ovokoku.

Iphe, kparu iya nụ bụru l'ejo
egu eme anyi.

¹¹ Unwanyi bẹ e gudechaaru

jepfu k'òkpehu lẹ
 Zayonu;
 gudekwaphọ ụnwumgboko
 jepfu l'ime mkpụkpu,
 dụgbaa lẹ Jiuda.

¹² Ẹphe gude ẹka phẹ
 swi-gbushia ndu-ishi.

Ọphu aakwabẹjeedu ndu bụ
 ọgerenya ùbvù.

¹³ Unwokoro bẹ ẹphe
 gudechaaru g'ẹphe
 gweje iphe egwegwe
 lẹ mkpuma,
 eegweje iphe.

Ụnwegirima unwoke nọdu
 ada tsụutsuu lẹ nkụ,
 e boru phẹ.

¹⁴ Ndu bụ ọgerenya ta anọjeedu
 l'ọnu-abata mkpụkpu.

Ọphu ụnwokorobya
 agụjeedu ebvu,
 ẹphe shi aguje.

¹⁵ Ẹhu-ụtso ta adụedu anyi l'obu.
 Ebvu, anyi eteje bẹ byawaru
 bya aburu nggumaphu.

¹⁶ Okpu-eze ono bẹ shiwaa anyi
 l'ishi dafu.

Nshjo anyi; kele anyi
 mewaru iphe-ẹji!

¹⁷ Ọo iphe ono meru g'o gude
 meji tọfu anyi.

Ọ bụru iya kpatarụ;
 ẹnya dụchawaa anyi
 ragaraga.

¹⁸ Kele úbvú Zayonu bẹ bụwaa
 ochobu;

Ọ bụru nkuta-ọswa bẹ
 etsojeru ejephe l'eli iya.

¹⁹ Ọo gube Chipfu bẹ a-buru
 Onye eze anyi jasụ l'ojejeje.

Mbụ l'aba-eze ngu anọje;
 e -shi l'ogbo sweru
 ọgbo.

²⁰ ?Bụ gụnu meru g'o gude
 i zọhaa anyi jasuru
 asuru?

?Bụ gụnu meru g'o gude
 ị parụ anyi haa nọ
 ọdu?

²¹ Duphutanụ anyi azụ l'ẹka
 ị nọ; jiko Chipfu;
 k'ọphu anyi a-lwapfuta
 ngu ọzo.

Mephunu ọnodu anyị azụ g'ọ
 dụ g'o shihawaa dụ ị
 teke k'ichee.

²² ?Tọ ị jikawaru anyi l'ọphu
 l'ọphu?

Mbụ ?ivuwaru ọvuma
 parụ anyi haa
 phuruphuru
 gberegedege tọ?

Ezekelu

Iphe, noḡbaa ndzụ waa odu-biribiri Chipfu

1 Tọbodu iya bụ; o be l'apha k'ụkporo l'iri lẹ g'ọnwā ẹno dū l'abalị ise; gẹ mu lẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ tukuru nọdu l'agụga ẹnyimu Keba; a gūhaa imigwe ghebe ọnu; mu phụa ọphulenyā, shi l'ẹka Chileke. ² O be mbọku k'ise; l'ọnwā k'ẹno, bụ apha kwe eze, bụ Jiehoakinu apha k'ise, a kpūtaru iya lẹ ndzụ; ³ Chipfu bya epfu-ru opfu yeru mụbe onye uke Chileke, bụ Ezekelu nwa Buzu. Ọ bụru l'agụga ẹnyimu Keba l'alị Bábilonu bẹ mu nọ; Chipfu pfuaru mu iphe ono. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ mu nọ; ike Chipfu kparwuta mu l'ẹhu.

⁴ No iya; mu bya elee ẹnyā; bya ahụma oke phẹphere g'o shi l'uzo isheli ezi eje abya; urwukpu kpumia; mẹ ọku, alọ kẹ waawaa; yele iphóró, charu vaa, nọ-pheru iya mgburugburu. Echilabọ iya nọdu ekepho paapaapa g'ope. ⁵ L'echilabọ iya onokwaphọ bẹ iphe ẹno, noḡbaa ndzụ, gbaru ụgbugba gẹ nemadzụ nọkwapho. ⁶ G'ephe ha nwekọtaru iphu ẹno ẹno; mẹ nkù ẹno ẹno l'ẹhu l'ẹhu. ⁷ Ọkpa phẹ pfukotarū nhamunha; ọbochi-ọkpa phẹ dukotaepho gẹ kẹ nweswi nshiji; bya aphukota ngerengere g'onirubvu, a jiru manụ. ⁸ Ẹphe fukọta ẹka, dḡbaa gẹ kẹ nemadzụ lẹ mkpula nkù ẹno ẹno ono, ẹphe fukọtaru lẹ mgbureku ẹno phẹ ono. Ẹphe n'ẹno ono nwekọtaru iphu mẹ nkù. ⁹ Nkù phẹ ono nọdu edenyigbaa l'ibe iya. Ọphu nọnu nọdu akwasejeerupho eje ala l'iphu; ọphu ẹphe aghakọbejedu aghakọbe.

¹⁰ Waa g'iphu phẹ dḡbaa baa: Ẹphen'ẹno ono dū gẹ kẹ nemadzụ. Ụzo ẹkutara phẹ bẹ ẹphe nweru iphu dū gẹ k'oduma; l'uzo ẹkicha bẹ ẹphe nwekọtakwarupho iphu, dḡbaa gẹ k'eswi; tẹme ẹphe nwekwaarupho iphu, dḡbaa gẹ k'ugo. ¹¹ Noo g'iphu phẹ dukota bụ ono. Nkù phẹ ono bẹ jashikotarū ajashị l'uzo imeli. Ẹphe nwekọtaru nkù ẹbo ẹbo, ẹphe jashichaaru iya; ọphu nọnu nọdu edenyigbaa nkiya lẹ k'ibe iya l'ibekọboebo. Ẹphe nwekwarupho nkù ẹbo ẹbo, ẹphe gude kpuchikọta ogwehu phẹ. ¹² Ọphu nọnu nọdu akwasejeerupho nhamunha eje ala l'iphu. Ọ nọdu abujeru ẹka unme ono shiru; ẹphe awuru tsoru iya; ọphu ẹphe aghajedu aghagha.

¹³ Iphe ẹno ono, noḡbaa ndzụ ono bẹ ụgbugba iya dū g'icheku ọku, enwu enwunwu; ọzoo g'oroku, enwu jaja. Ọku nọdu enwuepho kẹ phoo phoo iphu l'azụ l'echilabọ iphe ẹno phọ, noḡbaa ndzụ ono. Ọku ono nọdu egbu kẹ nwijnwii; tẹme ebemu-igwe shikwaphọ l'ọku ono alọ kẹ phaaphaa. ¹⁴ Iphe ono, noḡbaa ndzụ ono nọdu eziēpho kẹ phaaphaa g'ebemu-igwe. Ẹphe -ziru je l'uzo iphu; ẹphe e ziru je l'uzo azụ.

¹⁵ Gẹ mu elekpọepho iphe ono, noḡbaa ndzụ ono; bẹ mu byaru ahụma ọkpa ọgba-kperekpere, nọ l'alị; nọ-kubegbaa iphe ono, noḡbaa ndzụ ono, nweru iphu ẹno ẹno ono. ¹⁶ Ụgbugba ọkpa ọgba-kperekpere ono; mẹ g'e gude mee phẹ bẹ ẹphe egbukọta nwijnwii gẹ kirisòlàyitù. Ọphu nọnu dūchaepho g'e pyokafuru iya l'ibe iya. ¹⁷ Ọ nọdu abujeru teke ọkpa ọgba-kperekpere ono weru tḡbua; bẹ o wekwasejeru ụzo lanụ l'ime ụzo ẹno ono iphe ono, noḡbaa ndzụ ono chebecharu iphu ono. Ọkpa ọgba-kperekpere ono ta aswi-jijedu aswi-ji mẹ ọ -nọdu ewe atḡbu. ¹⁸ Igburonu iya hagbaa ephekerephe ephekerephe; bya adukwapho akpabiri. Igburonu ọkpa iya ono ẹphen'ẹno bẹ ẹnyā nọkota gbaa mgburugburu. ¹⁹ Ọ nọdu abujeru teke iphe ẹno ono, noḡbaa ndzụ ono tḡburu; ọkpa ọgba-kperekpere ono, noḡbaa phẹ l'azụ ono eweru tsoru phẹ. Teke iphe ẹno ono, noḡbaa ndzụ ono shi l'alị ngụ-lihu; ọkpa ọgba-kperekpere ono angụ-lihukwaphọ. ²⁰ Ẹka unme iphe ono, noḡbaa ndzụ ono shikpọerupho; ọkpa ọgba-kperekpere ono atuko wụ-lihukwaphọ tsoru phẹ; kele unme iphe ono, noḡbaa ndzụ ono bẹ nọkota l'ime ọkpa ọgba-kperekpere ono. ²¹ Ọ nọdu abujeru; ẹphe -tḡbua; iphe ono atḡbua. Teke ẹphe nọ-kirishiru; ẹphe anọ-kirishia. Teke iphe ono, noḡbaa ndzụ ono gbẹ l'alị ngụ-lihu; ọkpa ọgba-kperekpere ono angụ-lihukwaphọ tsoru phẹ; kele unme iphe ono, noḡbaa ndzụ ono bẹ nọkota l'ime ọkpa ọgba-kperekpere ono.

²² Iphe, nọkota iphe ono, nọgbaa ndzụ l'ishi bẹ haepho ọsa ọsa g'akpaminigwe; bya achakọta phuuphuu g'akamini; bya adu akpabiri. ²³ Ọ buru lẹ mkpula iphe ono, heru gabala g'akpaminigwe ono bẹ ephe jashikotaru nkù phẹ; ọ nọdu edenyigbaa lẹ nwibe iya. Ọphu nọnu nwechaaru nkù ẹbo ẹbo, kpuchitegbaaru iya ogwehu. ²⁴ Ọ nọdu abujeru; ephe -tugbuu; mu anuma ukporo, nkù phẹ eme g'ọoda g'ẹka mini, achi ọku aphụ gbudugbudu; mbụ ọ nọdu ada g'olu-opfu Ọkalibe-kangokotaru-nụ; mbụ adaepho g'igiji ndu ojogu ede. Ephe pfuru nọkirishia; ephe aji-zeta nkù phẹ ono. ²⁵ No iya; ephe pfu-kirishiepho; bya aji-zetachaa nkù phẹ ono; a numa oluopfu, shi l'eli iphe, dụ g'akpaminigwe ono, nọ phẹ l'eli ishi ono.

²⁶ L'eli iphe ono, dụ g'akpaminigwe ono, nọ phẹ l'eli ishi ono bẹ o nweru iphe, dụ g'aba-eze, e gude mkpuma sáfayà mee, nọ iya nụ. Iphe, dụ gẹ nemadzụ nọdu l'aba-eze ono. ²⁷ Mu bya elee ẹnya; bya ahuma lẹ shita l'ẹka dụ g'ọ bụ upfu iya je akpaa l'ishi bẹ dukota g'onwirubvu, eke paapaapa; mbụ dūepho g'ọ bụ ọku nọkota iya; shita l'ẹka dụ g'upfu iya jeye l'uzo alị bẹ ọ dūepho g'ọku; teme iphóró, egbu nwijnwii chaphee ya mgburugburu. ²⁸ Ọo ephe egube ono, ẹko-mini aduje l'urwukpu lẹ mbọku, mini edze ono bụ egube iphóró ono dụ; chaphee ya mgburugburu. Noo g'odu-biribiri Chipfu ono gude gbaa ugbugba bụ ono. Mu humae ya phọ; mu daa kpupya bẹ iphu l'alị; mu bya anuma olu onye epfu opfu.

Chileke gude kua Ezekẹlu g'o jeeru iya ozi

2 Tọ bụ iya bụ; a sụ mu "Nwa ndiphe; gbeshi pfuru apfuru gẹ mu pfuru yeru ngu." ² Ọ nọdu epfu iphe ono; Unme Chileke bata mu l'ẹhu; bya ekulia mu; mu pfuru apfuru. Mu numa iphe, oopfu eyeru mu. ³ Ọ sụ: "Nwa ndiphe; mu ezi ngu g'i jepfu ndu Ízurelu; mbụ mkpukpu ono, bụ okwefurike, kwefuru mu ike ono; mbụ ndu ono ephe lẹ nna phẹ shi k'eshinu metaru mu k'ẹhuka byasụ ntanụ-a ono. ⁴ Ephe bụ ndu ẹjo ọkpoma; bya aburu ndu ta anudu anunu mę ililekpoo. Mu ezi ngu gẹ i jepfu phẹ je asụ phẹ: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa.' ⁵ G'ephe bụ ndu ta anudu anunu-a; m'ephe -ngaberu nchi-o; m'ephe ta angabeduru-o; g'ọ dūhabe ephe amarunu l'onye mpfuchiru Chileke bẹ nọjeru l'echilabọ phẹ.

⁶ "Gube nwa ndiphe; gẹ ndzụ phẹ ta agukwa ngu; ọphu ndzụ iphe, ephe epfu agukwa ngu. Gẹ ndzụ ta agukwa ngu; e -gudekpoo l'ogarambo yee obvu bẹ gbaru ngu mgburugburu; teme i buru l'ẹka akpị jiru ejiji. Gẹ ndzụ iphe, ephe epfu ta agukwa ngu; ọphu ẹhu arwushihukwa ngu; e -gudekpoo l'ephe bụ ndu ta anudu anunu mę ililekpoo. ⁷ Ọo iphe, mu pfuru bẹ ii-pfuru phẹ; g'ephe bụ ndu onu-ulo, ta anudu anunu-a; m'ephe ngaberu nchi; m'ephe ta angabeduru.

⁸ "Ọle-a; gube nwa ndiphe; ngabekwa nchi l'iphe, mu epfu ngu. Ta abukwaru onye ekwefuje ike gẹ ndu onu-ulo ono kwefuru. Saa onu; ria iphe, mu anụ ngu." ⁹ No iya; mu bya elee ẹnya; huma ẹka, a machiru mu. Ẹka obu pfupfube ekwo, a phukoru aphuko. ¹⁰ Ọ bya aphushia ekwo ono l'iphu mu. Iphe, e dekotaerupho l'ekwo ono ibekboebo bụ ekwa-aphu; waa nggumaphu; mę nshio mu nshio.

3 Tọbudu iya bụ; ọ sụ mu: "Nwa ndiphe; ria iphe, e doberu ngu l'iphu; taa ekwo, a phukoru aphuko-a; g'ije epfuaru ndu Ízurelu opfu."

² Ọo ya bụ; mu saa onu; o woru ekwo ono, a phukoru aphuko ono ye mu l'onu gẹ mu taa. ³ No iya; ọ sụ mu: "Nwa ndiphe; taa ekwo-a, a phukoru aphuko-a, mu anụ ngu-a; tajia ephe ngu." Ọo ya bụ; mu woru iya taa; ọ nọdu atsọ mu rengurengu gẹ manụ-ẹnwu l'onu.

⁴ Ọ bya asụ mu: "Nwa ndiphe; tugbuu nta-a jepfu ndu Ízurelu je epfuaru phẹ iphe, mu pfuru. ⁵ Ọ tọ bukwa ọha-ntsụ, bụ ndu opfu phẹ dū ẹhuka anuma bẹ eezi ngu g'i jepfu. Ọo ndu Ízurelu bẹ e ziru ngu g'i jepfu obu. ⁶ Ọ tọ bukwa ikpoto ọha-ntsụ ono, opfu phẹ aduje ẹhuka anuma; mbụ ndu iphe, ephe epfu tee dodu ngu ẹnya bẹ e ziru ngu g'i jepfu. Ọme l'ọ gbẹ buru phẹ bẹ e ziru ngu g'i jepfu; m'ephe agbekwanu ngaberu ngu nchi ọkpobe angabẹ. ⁷ Obenu lẹ ndu Ízurelu bẹ ta abyadu angaberu ngu nchi; noo kele o too hedu phẹ ihee angaberu mu nchi. Onu-ulo Ízurelu l'ophu bẹ kpọ-chiru ọkpoma buru ekwegekwe. ⁸ Ọle mu e-me ngu g'i buru enwubata enwubata; buru onye ẹjo-ọkpoma g'ephebedua bụ. ⁹ Mu e-me g'obu ka ngu eshihu ike; eme lẹ mkpuma-egbe. Gẹ ndzụ phẹ ta agukwa ngu; ọphu ugbugba phẹ eyekwa ngu ebvu; e -gudekpoo l'ephe bụ ndu bụ ndu ta anudu anunu."

¹⁰ O byakwa asu mu: "Nwa ndiphe; ngaberu mu nchi rengurengu; woru iphe-a, mu epfukotaru ngu-a dobekota l'ime obu ngu. ¹¹ Tugbua nta-a jepfu ndibe unu ono, a kpuru le ndzu ono je epfuaru phe; su phe: 'Waa iphe, Okalibe, bu Chipfu epfu baa!' Pfuaru phe iya; me o -bu l'ephe kwetaru ngabe nchi-o; me o -bu l'ephe te ekwetaduru-o."

¹² Tobudu iya bu; Unme Chileke bya apalia mu imeli; mu numa igiji, aphu-ji aphu-ji, asuje: "G'a nodukwa l'eka Chipfu bu jaa odu-biribiri iya ajaja!" ¹³ Mu numakwapho oda nkuru iphe ono, nogbaa ndzu ono g'o denyijegbaa le ke nwibe phe; me igiji, okpa ogba-kperekpere ono, no l'aguga phe ono; mbu oke igiji, alwa ke gidigidi. ¹⁴ No iya; Unme Chileke ono bya apalia mu imeli; paru mu tugbua; ehu-eghu ji mu obu ge mu atugbu ono; mbu ehu kwatakpo gbangahu mu okpobe agbangahu ge mu atugbu ono. Teke ono be ike Chileke kparwutaru mu l'ehu k'eze iya. ¹⁵ Tobudu iya bu; mu jepfu ndu ono, a kpuru le ndzu ono, bu le Telu-Abibu le mgboru enyimu Keba. Mu je anodu l'eka ephe no; noduepho rakafu enya l'echilabo phe mgburugburu no abali esaa.

Aanmaru Ezekelu okwa

(Ezek 33:1-9)

¹⁶ O be ge abali esaa ono buerupho; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹⁷ "Nwa ndiphe; mu mewaru ngu gi buru onye-nche ndu Izurelu; oo ya bu; teke i numaru opfu, shi mu l'onu; jejekwa anmaaru phe okwa, mu nmaru ngu ono. ¹⁸ Teke mu suru onye iwashi l'o nwuhufutaje; ophu i ti nmaduru onye obu okwa; mbu ophu i ti suduru iya g'o haa ejo uzo, ootso; k'ophu ee-shi nno dzoo ya ndzu; be onye iwashi obu a-nwuhu nu-a; k'ejo-iphe, oome; ole oo kwanu gubedua be mu a-kpa ishi ochi iya. ¹⁹ O -bukwanuru l'i nmaru onye ono okwa; ophu o kwedu haa ejo-iphe, oome; ophu okwedu haa ejo uzo, ootso be oo-nwuhu nu-a; l'opfu ejo-iphe, oome ono; ole gubedua dzokwanaru onwongu. ²⁰ Ozo bu; teke onye pfuberekoto paru eme iphe, pfuru oto haa; meahaa ejo-iphe be mu e-doheru iya iphe; l'oovukota daa; dagbua onwiya. Eshinu i ti loduru iya eka le nchi be oo-nwuhu nu-a; k'ejo-iphe ono, oome ono, l'a-zohashikota iphe, du ree, o shi mee. Ole oo kwanu gubedua be mu a-kpa ishi ochi iya. ²¹ O -buru l'onye pfuberekoto be i nmaru okwa g'o to meshi ejo-iphe; ophu o to meduru ejo-iphe be oo-dzuru ndzu; kele o numaru okwa, i nmaru iya; teme gubedua dzokwapho onwongu."

E me Ezekelu g'o pfubuhu opfu

²² Mu nodu l'eka ono; ike Chipfu bya akparwuta mu l'ehu; Chileke su mu: "Gbeshi jeshia l'eka ono, ali du baswaa ono; oo l'eka ono be mu e-pfuru opfu yeru ngu."

²³ Tobudu iya bu; mu bya agbalihu tugbua jeshia l'eka ali du baswaa ono. Mu rwua l'eka ono bya ahuma odu-biribiri Chipfu, g'o no iya; mbu ophu du g'odu-biribiri ono, mu humajeru le mgboru enyimu Keba pho. Oo ya bu; mu daa kpube iphu l'ali. ²⁴ No iya; Unme Chileke bya akparwuta mu l'ehu; palia mu pfube apfube. O bya epfuru yeru mu su: "Tugbua je agu-chia onwongu l'ulo ngu. ²⁵ Gube nwa ndiphe; ephe a-tu ngu okpukpu gude kee ngu egbu; mbu kee ngu egbu k'ophu i tii tsoeduru ejephe l'echilabo phe. ²⁶ Mu e-me g'ire nyakuru ngu l'akpo; mbu k'ophu ii-pfubuhu opfu; gi ti bajheru phe mba; kele ephe bu ndu ejo-okpoma. ²⁷ Ole teke mu pfuru opfu nu ngu be mu e-me g'i kpuhaa onu. Teke ono be ji-su phe: 'Waa iphe, Okalibe, bu Chipfu epfu baa.' Onye o du g'o ngabe nchi; l'ongabe iya; onye o to dudu g'o ngabe nchi; l'o jika iya angabe; kele ephe bu onu ulo ta anudu anunu."

Ophulanya g'ee-gude kephet Jierusalemu

4 "Oo ya bu; gube nwa ndiphe; pata eja-urwa, du bachibachi dobe l'iphu ngu; woru mkpukpu Jierusalemu see esese l'eli iya. ² L'i bya esee g'ee-gude kepheta iya ekepheta; bvuphee ya ose-ogu; l'i bya esekwapho igbulu, ee-shi nyiba iya swikube iya; woru odu-ogu dobegbaa g'o no-kube iya; teme l'i woru okukpo, eegudeje enwukposhi igbulu dophee ya mgburugburu; ³ l'i bya ewota iphe-igwe, du osa bvube g'o buru igbulu igwe no buharu unu le mkpukpu ono; l'i woru iphu ghaaru iya. G'o dupepho g'o bu mkpukpu, ekephetaru ekepheta k'ogu; o buru ngu kephetaru iya obu. Iphe ono be a-buru ndu Izurelu iphe-ohubama.

4“L'i bya azẹe azẹe; gbube mgburẹku ẹkicha ngu; woru ẹjo-iphe ndu Ízurẹlu bo onwongu. Abali ole, ịi-zẹkota gbube onwongu nno bẹ ii-vukotaru ẹjo-iphe phẹ ono. 5 Ụkporo abali iri lẹ tete l'abali iri, bu iya nọ onodu apha ole, ẹphe mekotaru ẹjo-iphe; bẹ mu e-me g'i vukotaru ẹjo-iphe ndu Ízurẹlu. 6 L'ibya azẹ-zeta azẹe ozo; ọle k'ogu iya bu g'i zẹ gbube mgburẹku ẹkutara; vuta ẹjo-iphe ndu Jiuda. Iphe, mu nuru ngu g'i gude vuru iya bu ụkporo abali labo; ujiku lanu bẹ nọ-chiru ẹnya apha lanu.

7“Ghachi iphu l'iphe ono, egoshi g'ee-gude kepheta Jierúsalemu ono; chilia ẹka pfiaru mkpukpu ono ẹjo-iphe, mu suru l'oo-me phẹ. 8 Mu e-gude ọkpukpu kekọo ngu g'i tii chizi nchizi jeye ị nọ-ghee ujiku ole, ịi-nodukota g'onye kephetararu mkpukpu k'ogu ono.

9“L'i wota witi; mẹ bali; mẹ agwa; mẹ azamu; mẹ igberi; mẹ supelutu wukotaru ye l'ite dobe, ii-gudeje emetararu onwongu buredi. Iphe ono bẹ ịi-nodu eri lẹ teke ono, ịi-zẹ lẹ mgburẹku ngu lanu ụkporo abali iri lẹ tete l'abali iri ono. 10 L'ijiswikwapho nri eriri l'aswi; nri, ii-rije mbọku-mbọku bẹ ẹrwa iya a-duje ụkporo shẹkelu lanu. 11 Mini, ịingu anguangu bẹ ịi-nodukwapho aswi l'aswi. Kutajẹ mini jiru okoro nshji, ngua mgbo lanu lẹ mbọku. 12 Nri ono bẹ ii-rije ẹgube ịitaje akara bali-a. Nodu l'ẹka ndu Ízurẹlu a-nodu ele ngu ẹnya ghee ya; gudeje nshji nemadzụ mee nkụ, e gude eshi ite.”

13 No iya Chipfu sụ mu: “Ọo ẹgube ono bu gẹ ndu Ízurẹlu e-ri nri, e merwuru emerwu l'ohamoha ono, mu a-chiru phẹ je edobe ono.”

14 Noo ya; mu sụ: “Oowaa! Ọkalibe, bu Chipfu; mu te emerwushijekwaru onwomu. Eshi teke mu bu nwata byasu nta-a bẹ mu te edejekwaru onu l'iphe, nwuhuru anwuhu; ophu mu atajeduru anu, anu-egbudu dzu-gburu; ophu anu, aaso nsọ, abahujeduru mu l'onu.”

15 Ọ sụ mu: “Ọ du ree; mu haru ngu ọzo g'i gudeje nshji eswi ghee buredi ngu obu; haa egude nshji nemadzụ.”

16 Todbudu iya bu; ọ sụ mu: “Nwa ndiphe; mu e-me g'ẹka nri eshije abata lẹ Jierúsalemu chihu. Ẹphe a-chijeru uche l'ẹka eri nri, a tũrũ àtũtũ. Nwa mini, a tadaru atada l'iphe bẹ ẹphe achijeru akurepho l'ẹka angu; 17 kele nri waa mini bẹ a-du ọko. Onyenonu a-bujeru ọ -huma nwibe iya; ọ kpọo ya onu-opfu; kele ẹphe a-jokota ẹhu wufu; mkpata iya buru ẹjo-iphe, ẹphe mekotaru.

5 “Gube nwa ndiphe; pata ogu-echi, atsụ nkọ; gude iya g'ọ buru akwo, eegudeje akpu ishi; gude iya kpushia ishi ngu waa ẹjigba ngu akpushi. L'i bya ewota iphe, eegudeje atu ẹrwa iphe tũa ya atũtũ gude kee ya ẹkẹkẹ uzi ẹto. 2 Ujiku olemole, i gude kepheta mkpukpu ono k'ogu -bvupho; l'i woru oke lanu l'ime ọzo ẹto ono je akpọo ọku l'echi mkpukpu ono. L'i bya ekpotakwapho uzi lanu l'ime ọzo ẹto ono gude ogu-echi gbubushia ya gbaphee mkpukpu ono mgburugburu; bya ekpotakwapho ophu kwe iya ẹto phakashia l'imeli; kele mu a-mita ogu-echi gude chipyabe phẹ. 3 Hakwarupho ẹgbushi mẹ ẹjigba ono hata kekọo l'igburonu uwe ngu. 4 Hatakwapo nwopu haa nwanshi chiru ye l'oku g'oku kepyashikota iya. Ọo ẹka ono bẹ ọku e-shi gba-nwuhu dzuru, Ízurẹlu l'ophu.

5“Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Lekpodapho lẹ Jierúsalemu bẹ mu woru dobe l'echilabo ohamoha; yele igwerigwe mkpukpu, gbapheru iya mgburugburu. 6 Ọle ẹphe gude iwashi, ẹphe ewe kwefu ike l'ẹphe tee medu ekemu mu; mẹ iphe, mu toru ọkpa iya; mbu gbẹ kanu ekwefuru mu ike e -me lẹ g'ohamoha, nọ-pheru iya mgburugburu; mẹ mkpukpu, nọ-phokwaru iya pho. Jierúsalemu jikaru eme ekemu mu; jika etso iphe, mu toru ọkpa iya. 7 Ọo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Unu ka mkpukpu ozo, buphekotaru unu mgburugburu aburu emekota emekota; ophu unu etsojedu iphe, mu toru ọkpa iya sụ g'etsoje; teme ophu unu emejedu ekemu mu; mbu l'unu ta adukpodanu ike metaberu ekemu mu g'ohamoha, bupheru unu mgburugburu emeberu iya. 8 Ọo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa; ọ suru: Mbẹdua l'onwomu bẹ adawaa ngu ẹka l'ẹhu kẹ njo gube Jierúsalemu. Mu a-nu unu chipfuu g'ohamoha huma. 9 Lẹ k'ẹbyi ono, unu emegbabe ono bẹ mu e-me unu iphe, mu teke emeswee; ophu mu abyadu emebaa ẹgube iphe ono ozo. 10 Ọo ya bu lẹ-a; l'echilabo unu bẹ ndu bu nna a-ta anu unu wu phẹ; unwegirima ata anu nna phẹ. Mu a-nu unu chipfuu. Ndu ophu phoduru nu bẹ mu a-chiru tukaa nanu nanu.

11“Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshinu mu nọ ndu gẹ mu nọ iya-a; bẹ o doru ẹnya l'eshi ophu unu gudewaa ntẹkpe, bu iphe, aakpofu akpofu pharwushia ọlo mu, du nsọ; bya arwu urwuali; bẹ mu e-

wofu unu obu; ọphu mu ta abyadu ele unu ęnya ke phuru unu obu-imemini; ọphu mu tee dobedu unu ndzu. ¹² Ee-ke unu uzi ęto; uzi lanu be mgbu-ọnwu e-gbushi; ọzoo ęgu egbushia phe l'echilabo unu; uzi lanu be e-gude ogu-echi gbushia l'azu mkpukpu unu; uzi lanu ọphuu be mu a-chiru phekaa epheka; bya amita ogu-echi gude chipyabe phe.

¹³ "Mu e-kpukposhi phe ęhu-ęghu mu; mbu le mu a-tukoshi phe oke-ęhu-ęghu mu ono jasu mu emerwua phe iya g'ooghu mu. Mu -mechaa phe nno; ęphe amaru l'opfu, mube Chipfu pfuru nu phe be bu l'okophoo be mu gude pfua ya. ¹⁴ Mu e-me unu g'unu buru ọla-l'iswi; unu abukwarupho iphe, e gude eme iphe-ochi l'echilabo ọhamoha, bupheru unu mgburugburu; me l'ęnya ndu aghata aghata.

¹⁵ "Mu -gudeępho ęhu-ęghu mu nua unu aphu; mbu gude oke ęhu-ęghu mu baerupho unu mba, ahu oku l'ęhu; be unu a-buru ndu ọhamoha ọzo iphe e gude eme iphe-ochi; mbu ndu aanoduje epfutoshi epfutoshi; bya aburu iphe, a-nodu alo ndu ọzo ęka le nchi; me iphe, a-nodu eyeru ndu ọzo ebvu. Noo iphe mube Chipfu pfuru bu ono. ¹⁶ Su-a; mu a-gba unu ęjo apfu ono, te edodu nemadzu edodo ono, bu iya bu ęgu ememe. Mu a-gba iya unu shi nno; mee g'unu buru mkpurupyata. Mu e-me g'okpa-nri; byapfuta unu ibyato; mu abya egbuchia ęka nri eshije abata. ¹⁷ Mu e-zi ęgu-ememe yee ęjo anu-ęgbudu g'ọ bya awopyabe unu gbushigbua unu unu. ęjo iphe-ememe yee mgbugbumadzu be e-je unu ije l'ęhu. Mu e-gude ogu-echi bapfuta unu. O kwa mube Chipfu be pfuru iya nu."

Emebyi ndu agwaje iphe

6 Tọbudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ghachiru ubvu, ọgbaa l'alj Izurelu iphu pfuru maberu mu phe; ³ su phe: Unube ubvu, ọgbaa le Izurelu l'ophu; unu numakwa opfu, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu anu unube ubvu l'ophu; me unube nsuda l'ophu baa: Unu huma ahuma le mbedua l'onwomu abyaakwaa egude ogu-echi byapfuta unu; teme mu emebyishikwapho ęka unu agwaje iphe. ⁴ ęnya ęka unu agwaje iphe be ee-chikposhi; eenwukposhia ęnya ęka unu akpoje unu-wu-isensu oku. Ndibe unu be mu e-gbushichaa tukaa l'iphu agwa unu. ⁵ Odzu unu Izurelu be mu a-tog-bochaa l'iphu agwa phe; mu eworu okpu unu tukaa l'ęnya ęka unu agwaje iphe g'ọ hakota. ⁶ Iphe, bukpo ęka unu bu ebubu be mkpukpu, nokota iya nu a-buru ochobu. Ee-nwukposhikota ęka unu agwaje iphe enwukposhi; o dabyiru ke mmanu; buru iphe, a gbadoru agbado. Agwa unu be aa-kupyashicha akupyashi; ęphe alaa l'iyi. ęka unu akpoje unu-wu-isensu oku aburu ęka ee-tsukposhikota etsukposhi. Iphe, bukpo iphe, unu gude ęka mee g'ọ ha be e-kpo g'eekepoje ntu-a. ⁷ Ndibe unu be ee-gbushi; ęphe adaka l'echilabo unu; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bu Chipfu.

⁸ "Ole o nweru-a ndu ọphu mu e-dobe ndzu. Mbu-a o duru-a ndu ọphu mu e-me g'ęphe nahu ogu-echi ono; ęphebedua be aa-chikashi je edokashia; ęphe edzuru alj nonu; me l'ọhamoha, du iche iche. ⁹ L'ọhamoha ono, a kpuru phe laa ono be ndu ọphu phoduru nu l'ime unu a-nodu nyata mu. Mbu l'ęphe a-nyata g'ọ gude du-beru mu ęji; l'ęphe bu ndu obu phe du gheleghelehele l'ęka mu no; mbu l'ęphe gbakutaru mu azu; bya ewochiaru iphu ghaaru agwa gwalahaa. ęphe -nyatae ya pho ęphe ala onwophe ashi; k'ęjo-iphe, ęphe meru; waa k'ębyi, ęphe no megbabe ono. ¹⁰ O buru teke ono; be ęphe a-maru l'ọo mbedua bu Chipfu; l'ọ to budu ke mkpe be mu shi pfua le mu e-me g'ęjo iphe-ęhuka dapfuta phe ono."

¹¹ Nnajiuphu, bu Chipfu bya epfuru yeru mu su: Kua ęka pyaa; zo okpa kpitikpiti l'alj; chia mkpu su: Tuswekwa! Noo kele ndu Izurelu eme ęjo ahuma; o buru ogu-echi be ee-gude gbushia phe; waa ęgu-ememe; me mgbu-ọnwu. ¹² Ndu ọphu bu l'ęka du ęnya be bu mgbu-ọnwu e-gbu phe; ndu ọphu bu ntse buru ogu-echi be ee-gude gbua phe; ndu ọphu phoduru nu; a -haa phe ęphe nodu ndzu be bu ęgu e-gbu phe. Noo ge mu e-gude kpukposhi phe oke ęhu-ęghu mu bu ono. ¹³ Teke ono; unu a-makwanuru l'ọo mbedua bu Chipfu; me ndibe unu, e gbushiru egbushi -dakaępho l'ęka agwa phe no; mbu bya adaka nanu nanu l'ęnya ęka ęphe agwaje iphe; mbu l'eli ubvu ubvu, hagbaa l'eli; me le mkpakponu eze ubvu; me le mkpula oshi, jakashigbaaru ajakashi; mekpoo le mkpula achi, ekwo du; mbu l'ekameka ono, ęphe shi akpojeru agwa phe unu-wu-isensu, eshi mkpo oku ono. ¹⁴ Mu a-hali ęka; wata phe ada ęka ke njo l'ęhu; mee alj ono g'ọ buru ochobu, dabyiru ke mmanu; shita

l'echięgu ono jasę lę Dibula; je akpaa l'iphe, bę ęka ęphe bukọtakpoo ebubu l'ophu. Oo ya bę g'ęphe amakwanuru l'oo mbędua bę Chipfu.

Teke ikpazę dęakwaa ntse

7 Tọbudu iya bę; Chipfu bya epfuru yeru mu sę: ²“Nwa ndiphe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfuru ali İzurelu baa: O bvų-o! Kę unu abvų-o! Ali ono, gbaa mgburugburu bę nkiya bvųakwaru! ³ Teke k'unu a-bvų bę ruwakwaru nų. Mu a-tukoshi unu ęhu-eghu mu. Mu e-kpe unu ikpe g'iphe, unu eme gude dę; pfųkwaapho unu ęgwo ębyi, unu emegbabę. ⁴ Mu ta abyakpọdaa ele unu ęnya kę phųaru unu obu-imemini; ophu mu abyadę edobe unu ndzų. Mu pfųfutaje unu ęgwo iphe, unu eme; waa kę ębyi ębyi ono, eeme l'echilabọ unu ono. Noo teke unu a-maru l'oo mbędua bę bę Chipfu.”

⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: “Ejo iphe-ęhuka bę kwọkwaru ibe iya nkwoťankwo eje abya. ⁶ Teke ikpazę ruwakwaru! Mbų lę teke ikpazę bę ruwaru erwurwu! O gbalihuakwaru ejewa abyapfuta unu! O byarwutaakwaru abyarwuta! ⁷ Unubę ndu bu l'alį-a; o ruwakwaru teke unu a-buru mkpurupyata. Teke o bę bę ruwakwaru nų. Mbų l'eswe-nrimaphų nọakwaa unu phakuu. O tọo bękwa ebvu ęhu-ųtso bę aa-nọdu agų; o bęakwaa naganaganaga a-nọdu adagbaa l'ųbvų ųbvų.

⁸ “Mu abyawaa unu atukoshi oke ęhu-eghu mu; mu e-vuru ęhu-eghu mu byabę unu l'ishi. Mu e-kpe unu ikpe iphe, unu eme; pfųkwapho unu ęgwo ębyi, unu emegbabę. ⁹ Mu ta abyadę ele unu ęnya kę phųaru unu obu-imemini. Mbų lę mu ta abyadę edobe unu ndzų; mu pfųfutaje unu ęgwo iphe, unu eme; waa kę ębyi ono, eeme l'echilabọ unu ono. Noo teke unu a-maru l'oo mbędua, bę Chipfu bę echi unu iphe ono.

¹⁰ “Lekwa! O kwa ntanų-a bę bę mbọku ejo-iphe obo; mbų l'o ruwakwaru! Ola-l'iswi gbęshiakwaru ije! Mgbonu jaakwaru ajaja kpuru yegele! Eku-onwonye tųshiwaa ige g'oshi-omi. ¹¹ Oo iwashį bę e gude ahų nemadzų ahųhu ejo-iphe. O tọ dųkwa ndu ono, duru onye ophu aphọdu nų mbų l'ikpoto ndu ono taa phọdukwa; ophu iphe, ęphe nweru enweru aphọdudu; ophu iphe, aga lę mkpa a-phọdukwapo. ¹² Teke o bę ruwakwaru. Mbọku o bę bę dęakwaa ntse. G'onye azųta iphe azųta te etekwa ęswa; ophu onye ere iphe erere agųkwa aphų; kęle oke ęhu-eghu dapfutaakwaru ikpoto oha ono g'ęphe ha. ¹³ Mbų-a; onye reru iphe bę taa gbataękwa iphe, o reru gbiriri jeye g'ęphenebo a-nọ-beru; kęle ophulenya, a phųru l'ishi ikpoto oha ono bę a ta abyadę agbanwe agbanwe. Ejo-iphe, ęphe eme bę mewaru ophu o tọ dųdu m'onye lanų, adų ike adzọ onwiya ndzų. ¹⁴ ęphe gbuwaru opu-ogų; tųkowaa iphemiphe kwakọbe ree; obenu l'o to nwedu onye ophu eje ogų; kęle oke ęhu-eghu mųbe Chipfu tųkwaru dapfuta ikpoto oha ono g'ęphe ha.

Ee-me ndu İzurelu omeliwe

¹⁵ “Lazų mkpųkpu bę ogu-echi nọ kwagebe; l'ime mkpųkpu bukwanuru mgbu-ọnwu waa ęgu-ememe nọ iya. Ndu ophu nọ l'ęgu bę bę ogu-echi bę ee-gude gbushia phę. Ndu ophu nọ l'ime mkpųkpu bųru mgbu-ọnwu waa ęgu-ememe a-vų phę kpatakpata. ¹⁶ Ndu phọduru nų bę a-gbaru lachaa l'ųbvų je anọdugbaa kpoyoo ge ndo, nọ lę nsųda; onyenonu a-nọdu l'ęka ono ara ękwa ejo-iphe, o mekọtaru. ¹⁷ Onyemonye bę ęka a-tsųshihukota męe; ikpere aphųgbaa onyemonye dori dori gę mini, ayọ azamų. ¹⁸ ęphe e-ye uwe-aphų; ndzų-agųgu erwuta phę erwuta. Iphere ejikọta onyemonye iphu; tęme aakpųshikota phę ishi akpųshi. ¹⁹ Mkpọla-ọchaa phę bę ęphe e-tuphashįchaa lę gbororo ųzo; mkpọla-ododo aburu phę iphe, aasọ nsọ. Mkpọla-ọchaa phę; mę mkpọla-ododo phę bę taa dųdu ike adzọta phę lę mbọku, Chipfu a-tukoshi phę oke ęhu-eghu iya ono. O tọo dųdu ike eme g'ęgu ta agųhe phę; ophu ęphe egudeędu iya azų-ji onwophę ępho; kęle o mewaru; ęphe nwalahų l'eme ejo-iphe. ²⁰ Mma iphe, ęphe anya l'olu ama bę ęphe gude kuahaa onwophę. O bųru iphe-olu ono bę ęphe gude akpųshiru onwophę agwa; yeę iphe, aasọ oyi ono, ęphe dobegbaaru ono. Oo ya bę; mu e-wọerupho iphe ono, mee g'ọ bųru iphe, ęphe a-nọdu asọ oyi.

²¹ “Mu e-woru iya ye ndu ohozo l'ęka g'ọ bųru iphe, ęphe a-kwata l'ọkwata; mbų mee ya g'ọ bųru iphe, ndu iwashį, bu lę mgboko-a a-natakọta lę nfų. O bųru ndu ono e-woru iya merwushikọta. ²² Mu e-wofu iphu l'ęka

ęphe nọ; ndu ono abya emerwushikota ęka ono, mu yeru ęnya ono; mbụ lę ndu ana-nfụ a-bahụ iya je emerwushia ya.

²³ “Meta ębirigba; kele alị ono bę bukota egbu-ọchi bę jiru iya ejiji; mbụ lę mkpukpu ono bę buepho eme ęhuka ęhuka bụ iphe, jiru iya nụ. ²⁴ Mu e-duta ndu kachakpọo ewe iwashị l'ọhamoha l'ophu; g'ęphe bya anatakọta phę unuphu ibe phę. Mu e-me g'ekuku, ndu nweru ọkpehu eku onwophe laa nlanụ; kele ęka duru phę nsọ bę ee-merwushikọta emerwushi. ²⁵ Teke ejo ọla-l'iswi byaerupho bę ęphe a-chọahaa ęhu-guu; ọle ęphe taa chọ-vudu iya. ²⁶ Ejo iphe-ęhuka akwọ ibe iya nkwoatankwo; tẹme ejo-nzi a-dakwapho mgbadapfụ. ęphe a-nọduje achị karaphaa g'eeshi gę ndu mpfuchiru Chileke phuru phę ọphuleny; ndu-uke Chileke agbę zibuhufulenu ekemu; tẹme ndu bụ ọgerenya akpọ-zibuhuru nemadzụ ụzo. ²⁷ Onye eze a-nọdu agụ aphụ; onye-ishi a-nọdu ọ tọo maduru iphe, oome ememe. Ndu alị ono bę ęka a-nọdu anmakọta jiiijiii. Mu e-me phę g'iphe, ęphe eme gbaru. Mu e-gude g'ęphe gbaru kpee phę ikpe. Noo teke ęphe a-maru l'ọo mbędua bę bụ Chipfu.”

A phuru ọphuleny la'agwọ nshi l'eze-ulo Chileke

8 “L'ime apha k'ishii l'abalị k'ise l'onwa k'ishii kwapho; bę mu nọ l'ulo mu; ndu bụ ọgerenya ndu Jiuda tuko nọdu l'ataphu mu; unme Nnajiuphu, bụ Chipfu bya akparwuta mu l'ęhu. ² Mu bya elee ęnya; bya ahuma iphe, dọ gę nemadzụ. Shita l'ęka dọ g'ọ bụ upfu iya jasụ l'alị bę dọ g'ọ bụ ọku; gbę l'upfu iya jasụ l'uzo imeli bę egbuępho nwiiinwii g'ope, aphụ kę ngerengere. ³ Tọbudu iya bụ; ọ bya amachia iphe, dọ g'ọ bụ ęka wọru mu l'ęgbushi. Unme Chileke ono palia mu imeli; mu nọdu lę mgbaka alị waa igwe. Ọ bụru l'ọphuleny ono, Chileke meru; mu nọdu aphụ ono; bę ọ gbękwapho pata mu jeshia Jierúsalemu; mbụ parụ mu jeshia onu ęka eeshije abahụ l'onu-oguzo isheli k'ime ọma-unuphu eze-ulo Chileke; mbụ l'ęka ono, e doberu agwa ono, akpatsuje oke ęhu-eghu Chileke ono.”

⁴ Mu bya elee ęnya huma ọdu-biribiri Chileke kę Ízurelu; mbụ ọphu dųepho g'ọphu mu humajeru l'ọphuleny l'alị, dų baswaa pho. ⁵ Noo ya; ọ sụ mu: “Nwa ndiphe; lekpodapho ęnya l'uzo isheli.” Ọo ya bụ; mu bya elee ęnya l'uzo isheli ọbu. Ọ bụru l'ęka eeshije abahụ l'uzo isheli l'onu-oguzo ęka ọru-ngweja nọ bę mu humaru agwa ono, emeje g'e koo okophoo ono.

⁶ Ọ bya asụ mu: “Nwa ndiphe; ?i humaru iphe, ęphe eme; mbụ ejo akpamara, ndu Ízurelu eme l'ęka-a; shi nno achifu mu achifu l'ęka duru mu nsọ-a? Tẹme ọ büruro nta-a bę iibya ahuma ejo akpamara ọphu kabarọ ọwa eshihu ọka.”

⁷ No iya; o duta mu jeshia l'ęka eeshije abahụ l'ọma-unuphu eze-ulo Chileke ono. Mu rwua; bya elee ęnya huma ęnú, a hafuru l'igbulọ ono. ⁸ Onye ono sụ mu: “Nwa ndiphe; tųa ęnú tų-fua igbulọ ono ụzo.” Ọo ya bụ; mu bya eworu igbulọ ono tų-fua ụzo; bya ahuma onu-mgbo l'ęka ono. ⁹ Ọ sụ mu: “Bahụ je ahuma ejo akpamara, ęphe eme l'ęka ono.” ¹⁰ Tọbudu iya bụ; mu bahụ nụ; bya elee ęnya huma unwu anụ, dų iche iche, awųje l'ępho g'e seshikotaru iya l'igbulọ ono g'ọ ha; mękpoo unwu anụ, aasọ nsọ; mękwapho iphe, bụ agwa ndu Ízurelu g'ọ hakọta. ¹¹ Ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu dų ọkporo ọmadzu ęto l'ọmadzu iri pfukotaru l'iphu ęka ono; Jiazanaya nwa Shafanu bę yikwapho lę ndu pfuru l'ęka ono. Onyenonu pagbaarụ iphe, eegudeje akpọ unwu-isensu ọku l'ęka; ęnwuru ọku unwu-isensu, eshi kwęekweekwee shi l'iphe ono akpų tųutuutuu. ¹² Ọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ?Oo kwa i humaru iphe, ndu bụ ọgerenya ndu Ízurelu anọduje l'ochii eme? Onyenonu bę nọchaa l'ulo agwa iya. ęphe nọdu epfugbaa asuje: ‘Chipfu ta ahumakwaru anyi; tẹme lę Chipfu gbakųtakpoakwaru nų alị-a azụ.’”

¹³ Ọ byakwa asụ mu ọzo: “Ghakpodapho ęnya ọzo huma phę l'ęka ęphe eme iphe, kabaa ndu ọwa-a eshihu ọka.” ¹⁴ No iya; ọ bya eduru mu jeshia l'onu-oguzo, eeshije abahụ l'ulo Chipfu l'uzo isheli iya; mu bya ahuma unwanyi, nọgbaa anọ l'ęka ono ara ękwa agwa phę, bụ Tamuzu.

¹⁵ Ọ sụ mu: “?O kwa l'i humaru iya; nwa ndiphe? Ọ gbę büruro nta-a bę iibya eje ahumabakpooro ọphu ka ndu ọwa-a eshihu ọka.” ¹⁶ Ọ gbę teke ono bya eduta mu bahụ l'ime ime ọma-unuphu ulo Chipfu ono. L'onu-oguzo, eeshije abahụ l'eze-ulo Chileke ono bę iphe, rwuru unwoke ọkporo l'ise nọ lę mgbaka nwulo, nọ tẹme l'e rwua ọru-ngweja Chipfu. ęphe wokotaru azụ ghaaru eze-ulo Chipfu ono; woru iphu chebekọta l'uzo ęnyanwu-awawa. ęphe nọdu ephozetajęba l'uzo ęnyanwu-awawa abarụ ęnyanwu eja.

¹⁷ Ọ sụ mu: “?Ọ kwa ị hụmaru iya; nwa ndiphe? ?Ọ bụ iphe, dị huswa huswa huswa tọo; mbụ ẹjọ akpamara-a, ọnu-ulo Jiuda nọ l'ẹka-a eme-a? Mbụ ọo ẹpho iphe-kpanganga bẹ ẹphe meru; o ji alị-a ebushihu ebushihu; shi nno akpatsue mu pho ẹhu-eghu. Lekpọdapho g'ẹphe ejikwoshi oshi atsụ onwophe l'imi; sụ l'ọo mbēdua bẹ ẹphe eme iphe-iphere! ¹⁸ Ọo ya bụ lẹ-a; mu e-gude ẹhu-eghu mee phẹ iphe. Mu ta abyadu ele phẹ ẹnya ke phuru phẹ obu-imemini; ọphu mu abyadu edobe phẹ ndzụ. Ẹphe e-chichakpo mkpu l'o tsua mu etsutsu lẹ nchi; ọle mu ta abyadu angaru phẹ nchi.”

Egbushi ndu agwo nshi

9 Tọbudu iya bụ; mu numa ẹka oochi mkpu ara iya arara asuje: “Unu kpitaru ntse; unubẹ ndu echeje mkpukpu nche. G'onyenonu gudecha ngwogu iya l'ẹka!” ² Noo ya; mu bya ahuma unwoke ishii g'ẹphe shi l'ọnu-oguzo, nọ l'uzo isheli eje abya. Onyenonu pagbaaru ngwogu iya l'ẹka. O nwekwarupho nwoke lanu yele ẹphe swi. O yeru uwe ẹkwa ọchaa; turu mkpara-ekwo lẹ mgburẹku. Ẹphe wuba je apfuru l'aguga ọru-ngweja ono, e gude onyirubvu mee ono.

³ Noo ya; ọdu-biribiri Chileke ke Ịzurelu gbeshi l'eli chierobu ono, bụ ẹka o shi nọdu ono je anodu l'ọnu-abata eze-ulo Chileke ono. Noo ya; Chipfu bya ekua nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa; bya eturu mkpara-ekwo lẹ mgburẹku ono; ⁴ sụ iya: “Je etsoru mkpukpu Jierusalemu l'ophu jegbabe. Ndu agu aphụ bya ara ẹkwa k'ẹbyi ono, emegbabe l'ime mkpukpu ono bẹ ii-me iphe-ọhubama l'egedegee ọnu-iphu.”

⁵ No iya; mu bya angabe nchi numa ẹka ọ sụru ndu ọphuu: “Unu tsoru iya; je etsoru mkpukpu ono gbushia ndu unu humaru. Unu ta aphukwaru phẹ obu-imemini; ọphu unu edobekwa phẹ ndzụ. ⁶ Unu gbushia unwoke, bụwaa ọgerenya; mę ndu bụ okoro bya; mę unwumgboko; mę unwanyi; mękpoo unwegirima. Ọle ọo g'ọ tọ dukwa ndu ọphu e meru iphe-ọhubama ono, unu e-byi ẹka. Ẹka unu a-wata iya bụ l'ulo ono duru mu nsọ ono.” Ọo ya bụ; ẹphe shi lẹ ndu bụ ọgerenya, nọ l'atatiphu eze-ulo Chileke ono; wata phẹ egbushi.

⁷ Ọ sụkwa phẹ pho: “Unu merwushia eze-ulo ono emerwushi; unu egbushia nemadzu g'ọ tuko oma iya sweta. Ngwa unu tugbua jeshia!” Ọo ya bụ; ẹphe tugbua je etsoru mkpukpu ono gbushiahaa nemadzu.

⁸ Teke ono, ẹphe egbushi nemadzu ono bẹ mu nọ nkinyi mu; mu daa kpube iphu l'alj; chishia mkpu sụ: “Oowaa! Nnajiuphu, bụ Chipfu! ?Iime g'i gude oke ẹhu-eghu ngu-a, ị tukoshi Jierusalemu-a gbushigbua ndu Ịzurelu ọphu phoduru nụ tọo?”

⁹ Ọ sụ mu: “Ejo-iphe, ndu Ịzurelu; waa ọphu ndu Jiuda eme bẹ kwatakwaru paa ẹka apaa. Alị ono bụ iphe, jiru iya nụ bụ egbu-ochi. Mbụ lẹ mkpukpu ono bẹ bụ eme ejo-iphe, jiru iya ejiji. Ẹphe nọdu anoduje epfu sụ: ‘Chipfu gwobeakwaru alị-a. Chipfu taa hūmajekwa iphe, anyi eme.’ ¹⁰ Ọo ya bụ lẹ mu ta abyadu ele phẹ ẹnya ke phuru phẹ obu-imemini; ọphu mu abyadu edobe phẹ ndzụ. Iphe ono, ẹphe mekotaru ono bẹ mu e-vukota kpube phẹ l'ishi.”

¹¹ A bya ele ẹnya; nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa; bya eturu mkpara-ekwo lẹ mgburẹku ono lwaphuta azu; bya asụ iya: “Mu meakwaru iphe, ị sụru gę mu mee.”

Ọdu-biribiri Chileke lufuru l'eze-ulo Chileke

10 Tọbudu iya bụ; mu bya elee ẹnya; mu hūma iphe, dị g'aba-eze, e gude mkpuma sáfayà mee g'ọ nọ l'akpaminigwe, nọ noghata ishi chierobu ono. ² Noo ya; Chipfu pfuaru nwoke ono, yeru uwe ẹkwa ọchaa ono sụ iya: “Bahụ lẹ mgbaka ọkpa ọgba-kperekpere, nọkota lẹ mkpula chierobu ono. Ye ẹka l'ime chierobu ono vota icheku-oku; vọ-jia ọbochi-ẹka ngu. L'i je eworu iya ghaa lẹ mkpukpu ono.”

Mu nọdu ele iya ẹnya; ọ bahụ. ³ Chierobu ono pfuchaaru l'uzo ndohali eze-ulo Chileke ono lẹ teke nwoke ono bahuru; urwukpu bya ejichaa imime oma eze-ulo ono ejiji. ⁴ Tọbudu iya bụ; ọdu-biribiri Chipfu shi l'eli chierobu ono gbeshi je anodu l'ọnu-abata eze-ulo Chileke ono. Urwukpu bya eji eze-ulo Chileke ono ejiji. Ogbu-nwiiinwii, shi l'ọdu-biribiri Chipfu ono bya eji oma-ulo Chileke ono ejiji. ⁵ Igiji nkù chierobu ono bẹ a gbēchaa l'azu oma-unuphu anụ g'odaepho g'ọ bụ olu Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nụ teke oopfu opfu.

⁶ Teke Chipfu sųru nwoke ono, yeru uwe ękwa ọchaa ono g'ọ guta ọku lę mgbaka ọkpa ọgba-kperekpere ono; mbų l'echilabọ chierobu ono; bę nwoke ono bahuru je apfuru l'aguga ọkpa ọgba-kperekpere lanų. ⁷ No iya; chierobu lanų l'ime chierobu ęno ono; machia ęka guta ọku, nọ l'echilabọ ęka ono, ęphe nọ ono. Ọ guta ọku ono ye nwoke ono, yeru uwe ękwa ọchaa ono l'ęka. Nwoke ono gude iya tųgbua.

⁸ Lę mkpula ńkù chierobu ono bę iphe, dų g'ęka nemadzų nọgbaa. ⁹ Mu bya elee ęnya hųma Ọkpa Ọgba-kperekpere ęno, nọkota l'aguga chierobu ono. Ọkpa Ọgba-kperekpere ono dųchaa nanų nanų nọ-kubegbaa chierobu ono. Ọkpa Ọgba-kperekpere ono nọdu aphųkotaephe ngerengere gę kirisòlàyitù. ¹⁰ Ọkpa ọgba-kperekpere ono ęphen'ęno bę gbakọtaephe nanų. Ọ dųkọtaephe g'ọ bų ọkpa ọgba-kperekpere ọzo; bę e pyoru l'ime iya. ¹¹ Ęphe -nọdu atųgbu; ęphe atųko shia ųzo lanų l'ime ųzo ęno ono, chierobu ono ghagbaaru iphu ono. Ọphu ọkpa ọgba-kperekpere ono aswị-jijedu aswị-ji mę chierobu ono nọdu eje. Ọ bųru ibiya ọphu chierobu ono gharu iphu; bę ọokwasejeru. Ęphe -nọdu eje; bę ęphe ta aswị-jijedu aswị-ji m'ęphe -phobewaa tųgbua. ¹² Ęhu phę l'ophu; mękpoo okpurukpu phę; mę ęka phę; mę ńkù phę bę bų ęnya jikọtaru iya ejiji. Ọ bųru g'ọkpa ọgba-kperekpere phę ono ęphe nọ ęno ono dųkotakwapho bų ono. ¹³ Mu nųma g'eekugbaa ọkpa ọgba-kperekpere ono "Galųgalu."

¹⁴ Chierobu ono nwekọtaru iphu ęno ęno l'ęhu l'ęhu. Iphu lanų bų iphu chierobu; iphu k'ębo bų iphu nemadzų; iphu k'ęto bųru iphu oduma; iphu k'ęno bųru iphu ugo. ¹⁵ No iya; chierobu ono bya angųlihu imeli imeli. Ọ bųru phę bę bų iphe ono, nọgbaa ndzų ono, mu hųmajeru l'aguga ęnyimu Keba ono. ¹⁶ Ọ nọdu abųjeru teke chierobu ono tųgburu; ọkpa ọgba-kperekpere ono, nọgbaa phę l'aguga ono etsoru phę. Teke chierobu ono sashiru ńkù g'ęphe phelihi l'alị; bę ọkpa ọgba-kperekpere ono, nọgbaa phę l'aguga ono anọdujeephe g'ęphe nọ; ęphe ta alųfudu l'ęka ęphe nọgbacha. ¹⁷ Teke chierobu ono nọ-kirishiru; ọgba-kperekpere ono anọ-kirishikwapho. Teke chierobu ono phelihuru; ęphe angų-lihukwapho tsoru phę; kele unme iphe ono, nọgbaa ndzų ono bę nọkota l'ime phę.

¹⁸ Tọbudu iya bų; ọdu-biribiri Chipfu ono lųfu l'ọnu-ųlo eze-ųlo Chileke ono; je anọdu l'eli chierobu ono. ¹⁹ Mu nọdu elekpọephe ęnya; chierobu ono sashia ńkù phę; shi l'alị phelihukọta. Ęphe nọdu ephe; ọkpa ọgba-kperekpere ono nọdu etso phę. Ęphe pheru je anọdu l'ọnu-abata ọguzo ọphu nọ l'ųzo ęnyanwu-awawa l'eze-ųlo Chileke. Ọdu-biribiri Chileke kę Ízurelu nọdu phę l'eli. ²⁰ Ọo phę bę bų iphe ono, nọgbaa ndzų ono, mu hųmaru lę mkpula Chileke kę Ízurelu l'aguga ęnyimu Keba pho. Ọo ya bų; mu bya amaru l'ọo chierobu bę ęphe bų.

²¹ Ęphe nwekọtaru iphu ęno ęno; mę ńkù ęno ęno l'ęhu l'ęhu. Lę mkpula ńkù phę ono bę iphe, dųgbaa g'ęka nemadzų nọkota. ²² Iphu phę dųkọtaephe g'iphu ndu ọphu mu hųmajeru l'aguga ęnyimu Keba pho. Ọphu nọnu anọdujeephe eje ala l'iphu nhamųnha.

Ee-gbushi ndu Jierúsalemụ

11 Tọbudu iya bų; Unme Chileke bya apalia mu; parų jeshia l'ọnu-ọguzo ọphu nọ l'ųzo ęnyanwu-awawa l'ųlo Chipfu. L'ọnu ęka eeshije abahų l'ọnu-ọguzo ono bę unwoke ųkporo l'ise nọ. L'ime phę bę mu hųmaru Jizanaya nwa Azuru; mę Pelataya, bų nwa Benaya, bų phę bų ndu-ishi ndu ono.

² Chipfu bya asų mu: "Nwa ndiphe; ọo ndu-a bę anọduje achị ęjo idzu; bųru phę anọduje lę mgbazi g'e mee ęjo-iphe lę mkpųkpu-a. ³ Ęphe nọdu asųje: 'Toko orwudu teke aa-kpųshi ųlo tọ? Mkpųkpu-a bų ite, eeshi iphe bę ọ bų; anyịbedua bųru anų, eeshije l'ite ono.' ⁴ Ọo ya bų; pfua ęjo-iphe e-me phę nų; nwa ndiphe; pfua iphe, mu sųru l'oo-me phę."

⁵ Tọbudu iya bų; Unme Chipfu bya mu l'ęhu; bya asų mu gę mu sų: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ọo iphe ono bę unu epfu; unubę ndu Ízurelu; ọle mu makọtaru iphemiphe, unu arị l'ọriri. ⁶ Unu gbushiwaru ikpoto nemadzų lę mkpųkpu-a; iphe, jiru gbororo bųru odzu ndu unu gbushiru egbushi.

⁷ "Ọo ya bų lę-a; wakwa iphe, Nnajjuphu, bų Chipfu epfu baa: Ndu ono, unu gbushiru kųbe l'ime mkpųkpu ono bę bų anų ono; mkpųkpu-a bųru ite-ọku ono; ọle mu a-chịta unubędua chifu lę mkpųkpu-a. ⁸ Ndzų oguechi bę agų unu; ọle ọo oguechi ono bę mu e-gude bapfuta unu. Noo iphe, Chipfu epfu bų ono. ⁹ Mu a-chifuta

unu l'ime mkpukpu ono; nwuru unu ye l'ęka ndu ọhozo; mbụ nụ unu aphụ. ¹⁰ Ọo ogu-echi bę ee-gude gbushia unu. Ọ bụru l'oke alị ndu Ízurelu bę mu a-nụ unu aphụ ono. Ọo ya bụ; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu. ¹¹ Mbụ lę mkpukpu-a ta abyadụ aburu unu ite, eeshi iphe; ọphu unu abyadụ aburu anụ nọdu l'ime iya. Mu a-nọdu l'oke alị ndu Ízurelu nụ unu aphụ. ¹² Ọo ya bụ; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu; kele unu te etsoduru iphe, mu tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje; ọphu unu te emeduru ekemu mu. Iphe, unu gbę mechia bụ l'unu byaru emeahaa g'ọhamoha ono, bupheru unu mgburugburu emeje."

¹³ No iya; mu nọdukwadu epfu iphe ono; Pelataya nwa Benaya nwụhu. Mu bya adaa kpupyabę iphu l'alị; chia oke mkpu sụ: "Oowaa; Nnajiuphu, bụ Chipfu! ?Iime g'i gbushikọta ndu Ízurelu ọphu phoduru nụ tọo?"

E kwe ukwe k'alwalwa ndu alwutaru alwuta.

¹⁴ Chipfu byakwa epfuaru mu ọzo sụ: ¹⁵ "Nwa ndiphe; ndu bu lę Jierúsalemu l'epfukwa opfu ęhu ndu Ízurelu; mbụ unwune ngu ono a kpuru unu l'ęphe lę ndzụ ono asuje: 'Ndu ono, a kpuru lę ndzụ ono bę nọnukaakwaru Chipfu ụzenya. Alị-a l'ọphu bụwaru nke anyi.'

¹⁶ "Ọo ya bụ; sụ phę: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Ọ bụ eviya l'ọo mbedua rwutacharu phę je edobe ụzenya ụzenya; l'alị ndu ọhozo; mbụ woru phę ghakaa lę mkpukpu lę mkpukpu ono; ọle g'ọ dụhabe bę mu bụlekwaru phę-a akpọ gbobutaru mee; lę mkpukpu lę mkpukpu ęka ono ęphe lagbaaru ono.' ¹⁷ Ọo ya bụ; sụ phę: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu e-shi l'ọhamoha ono rwutakọta unu; bya achikobe; mbụ shi lę mkpukpu lę mkpukpu ono, a chikashiru unu; unu lagbaa ono chita unu chiphuta azụ. Mu abya eworu alị Ízurelu nụ-phu unu azụ.'

¹⁸ "Ęphe a-lwaphuta azụ l'alị ono; bya atuko iphe, aakpofu l'ęnwa, nọ iya nụ; mę ębyi, eemegbabę l'ime iya wofukọta. ¹⁹ Mu e-me g'obu bụru phę nanụ; mu e-woru unme ọphúú ye phę l'ęhu; mu ewofu ọkpoma mkpolanu, ęphe nweru; woru ọkpoma, dụ bebebe nụ phę; ²⁰ k'ọphu ęphe a-nọduje etso iphe, mu tọru ọkpa iya; bya anwube ęnya meahaa ekemu mu. Ęphe aburu ndibe mu; mu aburu Chileke phę. ²¹ Obenu lę ndu ọphu kpuru obu ye l'iphe, aakpofu l'ęnwa ono; mę l'ębyi, ęphe emegbabę; bę mu e-woru iphe, ęphe eme kpukposhi l'ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono."

Alufu Ọdu-biribiri Chipfu lę Jierúsalemu

²² Tọbudu iya bụ; chierobu ono, ọkpa ọgba-kperekpere nọgbaa l'aguga ono woru nkù phę sashia; ọdu-biribiri Chileke kę Ízurelu nọdu phę l'eli. ²³ Ọdu-biribiri Chipfu ono bya eshi l'ime mkpukpu ono gbalihu je edegebe l'eli úbvú, nọ l'uzo ęnyanwu-awawa mkpukpu ono. ²⁴ Mu nọdu aphụ ọphuleny, Unme Chileke goshiru mu; Unme ono palia mu je edobe l'ęka ndu ono, a kpuru lę ndzụ ono nọ lę Babilonu. Ọo ya bụ; mu phụ-buhu ọphuleny ono, mu shi aphụ ono. ²⁵ Tọbudu iya bụ; mu tuko iphe ono, Chipfu goshikotaru mu ono pfuaru ndu ono, a kpuru lę ndzụ ono.

Onye mpfuchiru Chileke, nọ ọnodu onye a kpuru lę ndzụ

12 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuaru mu sụ: ² "Nwa ndiphe; ọ kwa l'echilabọ ndu ekwefujeru mu ike bę i bu. Ęphe nwekwaru ęnya; ọphu ęphe aphudu iya ụzo; ęphe nweru nchị; ọphu ęphe ta anudu iya iphe; kele ęphe ekwefuje ike.

³ "Ọo ya bụ; nwa ndiphe; gwekọbe iphe ngu g'onye a kpuru lę ndzụ ala ọhozo. G'ọ bụkwaru l'eswe teke ęphe ele ngu ęnya; bę ii-gweta gwefu l'ęka i nọ; tųgbua lashia ęka ọzo. ?A maru; ?iphe ono erwu-a phę l'ęhu; e -gudekpọoro l'ęphe bụ ndu kwefuru ike. ⁴ Teke o beru l'eswe teke ęphe ele ngu ęnya; gwetakọta iphe ngu gwefu; g'onye a kpuru lę ndzụ ala ọhozo. Teke o beru l'ụzenyashi; kwalia teke ęphe ele ngu ęnya; tųgbua g'onye a kpuru lę ndzụ ala ọhozo. ⁵ Bvufua ụzo l'igbulọ mkpukpu lę teke ęphe ele ngu ęnya; shi l'ęka ono vufu iphe ngu ono. ⁶ Dęe iphe ono l'ukuvu l'ęka ęphe ele ngu ęnya; vuta iya vufu lę nchi ejihu. L'i woru iphe kechia l'iphu g'i tị hụma alị ęnya; kele mu mewaru ngu g'i bụru iphe-ọhubama duru ndu Ízurelu."

⁷ Ọo ya bụ; mu bya emee ẹgube ono, a sọru mu gę mu mee ono. O be l'eswe; mu bya egwefutakọta iphe ono, mu gwekọru gude alufu g'onye a kpuru lę ndzụ ala ọhozo ono. Ọ bya erwua l'ụzenyashi mu gude ẹka bvufu-a ụzo l'igbulọ ono. Mu gweta ivu mu lę nchi ejihu gbęshi; ẹphe nọdu ele mu ęnya; mu parụ iya nmakobe l'ukuvu; ọ bụru mu atugbu.

⁸ Tọbudu iya bụ; o be l'utsu; Chipfu bya epfuru yeru mu sụ: ⁹ Nwa ndiphe; ?ọ kwa lę ndu Ízurelu, bụ ndu kwe-furu ike ono ta ajjıduru ngu sụ: ?Bụ gunu bę iime nno? ¹⁰ Sụ phę lę-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Ozi-a, dukwaru onye bụ ishi lę Jierúsalem; bya aduru ọnu-ulo ndu Ízurelu l'ophu. ¹¹ Sụ phę: Mbędua bụ unu iphe-nggoshi; mbụ l'ọo ẹgube ono, mu mekọtaru ono bụ g'ee-mekọta unu. Ẹphe a-wufu bụru ndu a kpuru lę ndzụ lashja ọhozo. ¹² Onye ọphu bụ onye-ishi l'echilabọ phę bę e-gweta iphe iya nmakoru l'ukuvu lę nchi ejihu tugbua. Ee-bvufuru iya ụzo l'igbulọ g'o shia lufu. Oo-kwechi iphe l'iphu; g'o to gude ęnya iya huma alı ono. ¹³ Mu e-woru ugbu mu geberu iya; g'ọ nmalahuru mu l'onyà; mu eduru iya jeshia Bábılọnu, bụ alı ndu Kaludiya. Ọ bụru l'ẹka ono bę ọo-nọdu nwuhu; ọle ọ tọ byakwanu egude ęnya iya huma alı ono. ¹⁴ Ndu ono, eswipheje iya nụ ono bę mu a-chikashichaa nanu nanu; mbụ ndu ejejeru iya ozi; mę ndu ojogu iya g'ẹphe ha. Mu a-mita ogu-echi gude chipyabe phę.

¹⁵ "Teke mu chikashieru phę phọ; ẹphe tuko iphe, bụ ọhamoha dzuru; mbụ mee ẹphe dzuru mkpukpu, nonu bę ẹphe a-maru-a l'ọo mbędua bụ Chipfu. ¹⁶ Ọle nwa ndu ọphu habe nwahabe bę mu e-me-a g'e te gude ogu-echi gbua; waa g'egu-ememe; mę mgbu-ọnwu te egbu phę. Ọo ya bụ g'ẹphe anọdu l'ọhamoha ono, ẹphe jekporu; koshikota ẹbyi, ẹphebe ndu Ízurelu shi emegbabę. Noo teke ẹphe a-maru l'ọo mbędua bụ Chipfu."

Onye mpfuchiru Chileke, ẹhu aphụ kpaakpaakpaa

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuaru mu sụ: ¹⁸ "Nwa ndiphe; gude ẹhu-anmanma ria nri ngu; l'i gude ẹhu-kpaakpaakpaa ndzụ-agugu ngua mini. ¹⁹ Sụ ndu alı-a: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu lę kę ndu bu lę Jierúsalem; mę ndu alı Ízurelu baa: Ẹphe e-gude ndzụ-agugu eri nri; teke ẹphe angu mini meji atofu phę atofu; kęle alı phę bę aa-tuko iphemiphe, nọ iya nụ natachaa; kęle ndu bu iya nụ tsobewaru wenuka iwashi. ²⁰ Mkpukpu, e bu ebubu l'alı ono a-bukotaru ẹka dabyiru iphoro; mbụ l'alı ono bę a-bukotaru ochobu. Ọo ya bụ g'unu amakwanuru l'ọo mbędua bụ Chipfu.' "

²¹ Tọbudu iya bụ; Chipfu byakwa epfuru yeru mu sụ: ²² "Nwa ndiphe; ?buna gunu bę ętu ono, unubę ndu Ízurelu anmaję ono bụ; mbụ ono, unu asuje: 'Mbọku -nọdu anwushi bę ọphuleny, a phuru aphuphu abujeru iphe-mmanu.' ²³ Sụ phę: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu e-me g'ętu ono ta aduhe; mbụ l'aa-nmabuhu ętu ono l'alı Ízurelu.' Sụ phę: 'Mbọku agbarwutakwaa teke ọphuleny, a phukotaru e-meębekota g'a phuru iya. ²⁴ Noo kęle aa-phu-buhu ọphuleny ẹregede l'alı Ízurelu; l'agbabuhu iya ęja, enwedu ishi. ²⁵ Mbędua bụ Chipfu e-pfukwa opfu; iphe, mu pfuru emee gę mu pfuru iya; ọ tọo nọdu ọdu ememe. Mbụ l'ọo l'ogbo unubę ndu ekwefujeru mu ike-a bę mu e-mekọta iphe, mu pfuru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.' "

²⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu byakwa epfuaru mu sụ: ²⁷ Nwa ndiphe; lewarọ lę ndu Ízurelu epfu l'ọphuleny ono, i phukotaru ono bę bụ iphe, e-me teke dukwaduro ęnya; mbụ l'iphe, iipfukọta bę bụ iphe, a-nọ ọdu tẹme l'ovua. ²⁸ "Ọo ya bụ sụ phę lę-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Ọ tọ dukwa opfu mu ono mę nanu, akpọ upfu ememe. Iphe, mu pfuru bę e-mekọta gę mu pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chileke epfu bụ ono."

Ikpe, a nmaru ndu mpfuchiru, epfu iphe, Chileke epfuduru

13 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² "Nwa ndiphe; pfuaru mu ndu mpfuchiru kę Ízurelu g'ọo-duru phę; mbụ ndu k'ono epfuchiru Chileke nta-a ono. Pfu g'ọo-dụ ndu ono bụ iphe, gbataru phę l'uche bę ẹphe epfukpofuje sụ l'ọo Chileke bę ẹphe epfuchiru ono. Sụ phę lę-a: 'Unu numakwa iphe, Chipfu epfu! ³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Nshjo unubę ndu eswe ono, bụ ndu mpfuchiru; mbụ ndu ono, anọduje etso iphe, obu phę pfuru phę; l'ẹbe abụ l'ọo duru iphe, ẹphe humaru ono. ⁴ Unubę Ízurelu; ndu mpfuchiru unu dụepho gę nkuta-ọswa, nọ l'ochobu. ⁵ Unu ta agbajeduru ọkpa l'ẹka igbulọ Ízurelu gbashiru

oru; ophu o buro ke kpukwaa ya akpukwa; g'ọ pfushia ike; kwaberu eswe ke Chipfu ono. ⁶ Ophulenyanya epe aphuje bukota ophulenyanya iphoro. Iphe, epe asuje l'oo-me abukotajeru uka be epe dzushiru. Epe asuje: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; l'ebe abụ l'ọo Chipfu be ziru phe nū; teme epe gbe anoduje ele enya g'iphe, epe pfukotaru vua. ⁷ ?Tobudu uka be unu adzujẹ l'ophulenyanya, unu aphụ; bya epfujẹ iphe, abudu eviya le teke unu suru: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; l'ebe abụ l'ọo mbedua be pfuru iya nū?"

⁸ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Eshi ophu unu adzushi uka bya aphụ ophulenyanya eregede be mu noakwaru unu le njọ." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono. ⁹ Ndu ono, aphujẹ ophulenyanya, bu uka ono; waa ndu ono, epfujẹ iphe, abudu ire-lanu ono be mu a-da eka l'ehu ke njọ. Epe ta abyadu anodubaa l'eka ndibe mu no; ophu a byadu edebaa epha phe l'ekwo, e deshuru epha ndu onu-ulo Izurelu; ophu epe abyadu abahubaa l'alị ndu Izurelu ozobaa. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua, bu Nnajiuphu, be bu Chipfu.

¹⁰ "Epe dusweru ndibe mu ọzo; epe asuje le nchi du doo l'ebe abụ le nchi du doo. Oobujeru a -nodu akpu igbulọ, eshihuduru ike; epehedua egude penti-ochaa eete iya. ¹¹ Oo ya bu; pfuaru ndu ono, teru iya penti-ochaa ono; l'oo-zekposhikwa. Oke mini e-dzekwa; akamini-mkpuma adaa; teme oke pherephere ezia ¹² Teke igbulọ ono zekposhihuerupho; ?ndiphe ta ajidu unu su: ?Denuhunu penti-ochaa ono, unu teru iya ono?"

¹³ "Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-gude oke ehu-eghu mu mee g'oke pherephere zia; mu egudekwapho ehu-eghu mu mee g'akamini-mkpuma daa; mebyishia ya; mee ya g'oke mini dzee; mee ya omeliwe. ¹⁴ Mu e-nwutsushikota igbulọ ono, unu teru penti-ochaa ono; mbu rwazekota iya jasu l'alị; k'ophu bu l'aa-humachaa eka a turu okpa iya. O -dakposhihuepho ono be unu a-bukotaru mkpurupyata l'ime iya. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'ọo mbedua bu Chipfu.

¹⁵ "Noo ge mu e-shi tukoshi igbulọ ono oke ehu-eghu mu bu ono; tukoshi iya ndu ono, teru iya penti-ochaa ono. Oo ya bu; mu akakwanuru unu l'igbulọ obu; me ndu rwaru iya arwarwa be nkephe bvukwaru; ¹⁶ mbu ndu mpfuchiru Izurelu ono, shi anoduje aphuru Jierusalemu ophulenyanya; mbu ndu ono, shi anoduje epfuru phe le nchi du doo l'ebe abụ le nchi du doo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

Iphe, e-me unwanyi, egudeje obvu eduphushi ndu Izurelu

¹⁷ "Oo ya bu; nwa ndiphe; gharu unwanyi ndibe unu iphu le ke njọ; mbu ndu ono, bu iphe, epe ritaru l'obu phe be epe epfukpofuje ono. Pfua mpfuchiru ke njọ l'opfu ehu phe; ¹⁸ su phe le-a: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Nshio unwanyi ono, adzutajegbaa obvu gbakachaa le nkwo-eka ono; teme epe nodu emeshi ekwa-ishi l'asu iya l'asu iya ge ndu ozo keje l'ishi. Ekwa-ishi ono buru iphe, epe egudeje achi nta ndu ozo. ?Bu ndu ndibe mu be unu a-nodu achi nta iya; teme unu eche ndu nkunu g'ọ duru unu to? ¹⁹ Unu gudewaa ese iswi nwa-ochileka balị; waa iswi iphiriba buredi; meswee mu; ophu unu akwabedu mu ubvu. Unu shi nno mee ndu tege anwuhudu nu; epe nwushihu; mee ndu ophu gbaru g'ephe nwushihu; epe nodu chia ndu. O buru iphe, kparu iya nu bu l'unu dzushiru ndibe mu uka; kele epe angabeje nchi me a -nodu adzuru phe uka."

²⁰ "Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O buwaa ke mu l'obvu unu ono, unu gude anmakọ nemadzu g'ephe bu unwenu ono. Mu a-gbabushichaa obvu ono unu gbaa l'eka ono. Ndu ono, unu achi nta phe ono be mu e-mee g'ephe nweru onwophe; mbu ndu ono unu nmakoru l'onya g'unwenu ono. ²¹ Mu a-lashichaa ekwa-ishi unu ono; nafuta ndibe mu l'eka unu. Epe taa dalahubaa unu l'eka ozo. Noo teke unu amaru l'ọo mbedua bu Chipfu.

²² "Eshi ophu unu gudewaa adzu uka mee g'aphu tsoru ndu pfuberekoto; l'ebe abụ le mu meru g'aphu tsoru phe; unu gbetchia eyeru ndu iwashi okpu-ikike; mbu mee g'ephe te eshi l'ejo-iphe, epe eme lufuta; shi nno dzoo onwophe ndu; ²³ be unu ta abyakwa aphubaa ophulenyanya, abudu ire-lanu ono; ophu unu abyadu epfubaa l'ọo ophu iphe, e-me nu bu ophu. Mu a-nafuta ndibe mu l'eka unu. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'ọo mbedua be bu Chipfu."

Aanma ndu agwo obvu ikpe

14 Tɔbudu iya bu; ndu bu ɔgerenya ndu Ízurelu haru byapfuta mu; bya anɔduchaa anɔ l'atatiphu mu.

² Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sɔ: ³ "Nwa ndiphe; ndu-a be kpɔru obu ye l'agwo obvu. Epe woru ejo- iphe, epe e-vukota daa dobe onwophe l'atatiphu. ?Denu ge mu e-shi haa phe g'ephe jitajekwadu mu iphe?

⁴ "Oo ya bu; pfiaru phe; sɔ phe le-a: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Teke o nweru onye Ízurelu, kpɔru obu ye l'agwo obvu; teme o woru ejo-iphe, bu iphe, oo-vukota daa doberu onwiya l'iphu; teme onye ono gbɛ teke ono jepfu onye mpfuchiru Chileke g'o jita iya iphe; be bu mbedua, bu Chipfu gedegede be a-karu onye ono egube ɔo-duru iya le k'ikpoto obvu ono, ɔogwo ono. ⁵ Noo ge mu e-me iya bu ono; shi nno lo-phuta ɔkpoma ndu Ízurelu azu; mbu ndu ono, gudewaa agwo obvu lufu mu l'ehu ono.'

⁶ "Oo ya bu; pfiaru ndu Ízurelu sɔ phe le-a: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu epfu baa: Ophu g'izimanu lwa unu azu g'unu haa agwo obvu ono, unu agwophe ono; mbu g'unu haa iphe, bu ebyi ono, unu emegbaa ono.

⁷ "Teke o nwekpɔru onye Ízurelu; ɔzoo onye byaru abyabya le Ízurelu, bufuru onwiya l'eka mube Chipfu no; je akpɔru obu ye l'agwa iphe; teme o woru ejo-iphe, bu iphe, oo-vukota daa doberu onwiya l'atatiphu; be onye ono -gbɛ teke ono jepfu onye mpfuchiru Chileke g'o jita iya iphe; be bu mbedua, bu Chipfu gedegede a-karu onye obu g'oo-duru iya. ⁸ Mu a-ghaerupho onye obu iphu le ke njo; mee ya iphe, ee-gude alo ndu ɔzo eka le nchi; mbu mee ya g'o buru onye ee-gude anma l'etu. Mu e-bufu iya l'echilabo ndibe mu. Oo ya bu g'unu amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu.

⁹ "Teke o bu l'onye mpfuchiru Chileke be e dusweru ɔzo; o pfua iphe abudu iya nu; be bukwa mube Chipfu meru g'onye mpfuchiru ono pfua ya; k'ophu mu a-machi eka; daa ya eka ke njo l'ehu; woru iya gbu; g'o to no-duhe l'echilabo ndibe mu, bu ndu Ízurelu. ¹⁰ Ejo-iphe, epe meru ono be a-tukoru phe l'ishi. Oo iphe, e meru onye mpfuchiru Chileke ono be ee-me onye jeru iya ajita iphe kwapho. ¹¹ Oo ya bu ge ndu Ízurelu ahaa agbafu l'eka mu; teme epe ahakwaapho egude ejo-ememe, epe eme emerwushi onwophe. Epe a-buru ndibe mu; mu aburu Chileke phe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.' "

Nuwa waa Danelu waa Jiobu

¹² Tɔbudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sɔ: ¹³ "Nwa ndiphe; o -buru le mkpukpu mesweru mu; ophu mu egudeedu ire phe eka; mu -machia eka ge mu daa phe eka ke njo l'ehu; be mu e-me g'o to duhe eka epe e-shije huma nri; egu emeahaa phe; teme mu abya egbushikota nemadzɔ me iphe-edobe phe. ¹⁴ O betakpoo nu umadzu eto-a nodu iya, bu iya bu Nuwa waa Danelu waa Jiobu be bukwa ephebedua kpoloko be a-dzoo ndzu; kele epe pfuberekoto. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

¹⁵ "O -buru l'oo ejo anu-egbudu be mu yeru g'o je esweta mkpukpu ono; anu-egbudu ono tagbushikota ndu bu iya nu; mee ya; o buru ochobu; mbu k'ophu bu l'o to dudu onye adu ike aghata eka ono aghata; kele anu-egbudu ono tukoru eka ono sweta; ¹⁶ be eshi ophu mube Nnajiuphu, bu Chipfu no ndzu ge mu no iya-a; be umadzu eto-a -nodukponu l'ime iya be epe taa dukpokwanu ike adzo nwa nwoke; ɔzoo nwa nwanyi l'alɔ ono. Oo epho ephebedua be a-dzota kpoloko; alɔ ono a-dabyiru buru ochobu.

¹⁷ "Ozoo l'oo ogu-echi be mu gude bapfuta mkpukpu ono; sɔ g'ogu-echi ono toko mkpukpu ono jegbabe; gbushia nemadzɔ me iphe-edobe, no iya nu; ¹⁸ be mube Nnajiuphu, bu Chipfu pfuru sɔ-a: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a be umadzu eto ono -nodukpoo ya nu; be epe taa dukpokwanu ike adzo nwa nwoke; ɔzoo nwa nwanyi. Oo epho ephebedua be a-dzota kpoloko.

¹⁹ "Ozoo le mu meru ejo iphe-ememe bya l'alɔ ono; mbu mu -gude oke ehu-eghu mu gwaa phe ochi; mbu gbushia nemadzɔ; me iphe-edobe; ²⁰ be mube Nnajiuphu, bu Chipfu epfu sɔ-a: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a; be ɔme l'oo ge Nuwa waa Danelu waa Jiobu -nodukpoo ya nu; be epe taa dukwa ike adzota nwa nwoke; ɔzoo nwa nwanyi l'alɔ ono. Oo epho onwophe be epe a-du ike dzoo; kele epe pfuberekoto.

²¹ "Le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo-kabakarɔ Jierusalemu njo; teke ono, mu e-gude uzi iphe eno, eye ebvu, gude byapfuta phe bya anu phe aphu ono. Uzi iphe eno ono bu: Ogu-echi; waa egu-

ememe; mę ejo anų-ęgbudu; mę ejo iphe-ememe. Iphe ono bę mu e-gude bya egbushia nemadzų; mę iphe-edobe, nọ l'alį ono. ²² Ọle g'ọ dųhabe bę o nwekwarų-a ndu ọphu a-waa nų. Ndu a-waa nų ono bę bų ųnwegiri-ma unwoke mę ųnwegiri-ma ųnwanyi, bų ndu e-shi l'ęka ono lųfuta byapfuta unu. Teke unu hųmaru umere phe; waa g'ęphe gude eme bę obu e-jizeta unu lę k'ęjo iphe-ęhuka ono, dapfutaru Jierųsalęmu ono; mbų k'iphe, bųkpoo ejo iphe-ęhuka, mu meru; ọ dapfuta iya ono. ²³ Obu e-jizeta unu teke unu hųmaru umere phe; waa g'ęphe eme; kęle unu a-bya amaru l'o to nwedu iphe, mu mekọtaru l'ęka ono, te enwechadaa iphe, kpatarų iya nų. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu bų ono."

A tųru Jierųsalęmu yeru vayįnu, ọku keru

15 Tọbudu iya bų; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sų: ² "Nwa ndiphe; ?Bų gųnu bų iphe, vayįnu gude ka oshi ọzo, nọ l'ọswa ree? ³ ?O nwekpọoru iphe, barų urwu, eegudeje oshi iya eme tọ? Mbų-a; ?e gude-jekponu oshi iya apyįta nggu, eekobeje iphe? ⁴ Ọ bųchia l'ọku bę eewojeru iya chie; ọku ekee ya ishi labọ; bya ekebashį echilabọ iya ekebashį. ?Bų gųnu bę ọ dų k'ememe teke ono? ⁵ Teke ọ bų l'ọ tọ dųdu iphe, ọoga mkpa iya teke o dzuru oke; ?bų-chia teke ọku gbę kewa iya ishi labọ bya ekebashį echilabọ iya; bę ọ-gbęchihuna bya enweru iphe ọ-bya adų ree k'egude mee tọ?"

⁶ "Ọo ya bų lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: Ọo ęgube ono, mu wotaru vayįnu ye l'ọku g'ọ bųru nkų l'ime iphe, bų oshi, nọ l'ọswa ono bų gę mu e-me iphe, bų ndu bukọta lę Jierųsalęmu. ⁷ Mu a-ghachiru phe iphu lę kę njọ. A makwarų-a l'ęphe lųfutawaru l'ọku ono; ọle ọ bųkwapho ọku e-kepyashį phe. Teke mu ghachieru phe phọ iphu lę kę njọ; bę unu a-maru l'ọo mbędua bę bų Chipfu. ⁸ Mbų-a; alį ono bę mu e-me g'ọ bųru ochobu; kęle ęphe ta ahadųru adų ghęlegheleghele. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu bų ono."

Ghęlegheleghele mkpųkpu Jierųsalęmu

16 Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sų: ² "Nwa ndiphe; mee gę Jierųsalęmu makpọdarupho akpamara, ęphe eme; ³ sų phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfuru Jierųsalęmu baa:

"Ęka i shi, bų iya bų ęka a nwųru ngu bę bų l'alį Kęnanu. Nna ngu bę bų onye Amọru. Ne ngu bųru onye Hetu. ⁴ Mbọku, a nwųru ngu bę e te buduru ngu otubo ebubu; ọphu ọ dųdu onye wųru ngu ęhu; mbų mee ngu g'į dų ree; tęme ọphu a nyįduru ngu mę ųnú l'ęhu; ọphu ọ bųro kę kpube ngu ękwa l'ęhu. ⁵ O to nwedu onye imemini ngu dų; ọphu ọ dųdu onye nweru obu-imemini kę g'ọ nweru iphe ono ọphu oo-meru ngu. Iphe, mechiaru nų bų l'a nwųru ngu gbado l'ọma-ęgu; kęle į bų nwa, aakpọfu akpọfu teke a nwųru ngu.

⁶ "Tọbudu iya bų; mu ghatashįepho l'ęka ono bya ahųma ngu l'ęka į dabyiru arwaswi onwongu lę mee ngu ono bę mu sųru ngu g'į dzuru ndzų. Mbų ọ bųru teke ono gų lę mee ngu ono pųchiru ęgube ono; bę mu sųru ngu: 'Dzuru ndzų!' ⁷ Mu bya emee ngu; i vua evuvu g'oshi, nọ l'ọswa ęhu dų guu. Į bya evuta; ha kę kpaphere; bya akaa kpurukutuku; ama ntųmatu; ęra ji ngu obu; tęme į bya agbaa eji kę wọgalaa. Obenu l'į gba ọto; dabyierupho nno.

⁸ "Mu ghatashįkwa ọzo bya elee ngu ęnya hųma l'į kajiwaru k'ala lę ji; ọo ya bų; mu gude igburọnu ękwa mu phukpute ngu; mbų gude iya gbochia ngu ọto, į gba ono. Mu kwe ngu ukwe lę mu a-bųru nkengu; anyi lę ngu bya eworu ndzų gbaa; į bųru nkemu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu.

⁹ "Tọbudu iya bų; mu bya awųa ngu ęhu; gude sashįa ngu mee ono; bya eworu manų jia ngu; ¹⁰ woru uwe, a k pangashįru iphe ęrengete yee ngu; bya eyee ngu akpọkpa, e meru l'akpọ-anų. Mu woru ękwa-ọchaa nmabę ngu; bya eworu uwe, ereshi ire ike yee ngu. ¹¹ Mu gude iyagba kwangashįa ngu akwa; bya agbabęchaa ngu mgbalęka; bya anyabę ngu iphe-olu. ¹² Mu byakwaphọ eyee ngu eregedede-imi; woru eregedede-nchį ye ngu lę nchį; bya egude okpu, ama ntųmatu sų-chia ngu ishi. ¹³ Ọ bųru g'le gude mkpọla-ododo mę mkpọla-ọchaa memaa ngu bų ono. Uwe, iyeje bų uwe, e meru l'ękwa-ọchaa; mę uwe, ere ire ntųmatu; mę uwe, a kparų l'ękwa, e dengashįru iphe ọ dų ree l'ęnya. Nri, iirije bųru ọkpobe ukpokutu ereshi; mę manų-ęnwu; mę manų-olivu. Ọo ya bų; į bya amashįahaa mma ike bya abųru eze-nwanyį. ¹⁴ Ępha ngu bya atųko iphe, bų ọhamoha ngakọta;

o buri mma, jima kpara iya; kele eguru iphe ono, mu nuru ngu ono be meru; mma, jima dzua oke. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

¹⁵ "Ole mma ono, jima ono gbẹ mee; i vuahaa ishi le mkpopfu; bya egude kele udu ngu ngaru ekameka; bya awata agba ukpara. Iphe, bukpo ndu aghata aghata be iiwojeru onwongu togboru; mbu woru mma ngu ono nu phe. ¹⁶ Uwe ngu ono be i haru hata gude mema eka i doberu agwaje iphe emema; o buri eka ono be jin-oduje agba ukpara obu. Egube iphe ono ta agbaduru g'o mee ememe ophu; mbu l'o to gbaduru g'o du nno. ¹⁷ I wotakwarupho okpobe, iyagba ono, mu nuru ngu ono; mbu iyagba ono, e gude mkpola-ododo mu; me mkpola-ochaa mu mee ono; gude metaru onwongu nteke, a kpushigbaaru o du ge nwoke. O buri iya be i gude apharwushi onwongu obu. ¹⁸ I bya achita ekwa ngu ono, e dengashiru o nodu ama mma ono; woru yegbachaa nteke ono; bya ewota manu mu; me unwu-isensu mu cheberu phe l'iphu. ¹⁹ Nri ono, mu nuru ngu ono; mbu okpobe utu-ereshi; me manu-olivuu; me manu-enwu ono, mu nuru ngu g'i rije ono be i wotakwarupho gude gweeru phe eja, eshi mkpo. Oo epho g'o nwuru bu ge mu pfukotaru ono. Nokwa iphe Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

²⁰ "Ophu kachakpo nu bu l'i chitaru unwegirima unwoke; me unwanyi, i nwushiru mu ono gude gwahaa agwa ono; mbu woru phe mee nri agwa. Apharwushi ono, ipharwushi onwongu ono ta atsudu ngu iya too? ²¹ I bya eworu unwegirima mu gbushia ha ahuhu l'oku gude gwaa agwa ono. ²² Iphe, bu ebyi ono, imekotakpo ono; me apharwushi ono, ipharwushi onwongu ono be imekotakpoepho; ophu i ti nyataduru teke i shi buri nwata; mbu teke ono, i shi gbaru oto; dabyierupho nno; arwaswi onwongu le mee ngu ono.

²³ "Iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu eyeru ngu lejo-ememe ono, imegbabe ono bu: Nshio kwa ngu roo! Nshio kwa ngu roo ya nshio! ²⁴ I kpushigbaru onwongu ulo-nshi; bya akpushikwarupho onwongu enya eka agwaje iphe l'iphe, bu edupfu, nonu. ²⁵ I tukoru iphe, bu ishi gbororo, nonu dobegbaa enya-agwa; shi egube ono woru mma, jima phaa kutukutu. O nodu abujeru iphe, bu onye ghataharu nu l'i pakaaru iya agada; bya eshi egube ono kabaa apharwushi onwongu eje. ²⁶ I woru onwongu nu ndu Ijiputu epe pharwushia; mbu ndu obutobu ngu ono, egu nwanyi anoduje enwu phuruphuru l'ehu g'oku ono. Eme-eji ngu obu ka ngu pho anwunwe anwunwe l'ehu; i shi nno akpatsu mu ehueghu.

²⁷ "Tobudu iya bu; mu watanu ngu adaa eka l'ehu ke njo; bya ekebota oke ali ngu ono. Mu woru ngu nu ndu ohogu ngu ono; bu nwada ndu Filisitayinu bu ndu ehuechi oku; mbu ndu ono iphere apharwushi, i pharwushi onwongu gbẹ du ono.

²⁸ "Ophu ukpara, i gbagbaberu l'ibe iya ozo atsudu ngu iya; i choru ndu Asiriya jeshia; unu le ndu Asiriya pharwushichakpo onwunu; ophu o bukwapho l'o tsuru ngu iya. ²⁹ I gbafu; jepfu ndu Babilonu; mbu ndu ono, agba oke-ngho ono; unu l'ephe bya akabakpooro apharwushi onwunu; teme ophu o bukwapho l'o tsuru ngu iya.

³⁰ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: 'Obu ngu dahwakwaru adzulakpa; o kwa iya kpara iphe, imegbabe egube umere owa-a; mbu emeeho ge nwanyi-ukpara, enweedu iphere! ³¹ I woru ulo-nshi ngu kpushicha l'iphe, bukpo mgbakata-uzo, nonu; bya eworu enya eka jigwaje iphe kpushigba l'iphe, bukpo edupfu nonu. G'i gbẹje jika anata okpoga-a; be i gbekwa ophu imegbuudu umere nwanyi-ukpara. ³² I bu nwanyi, alu ji; ole i gbẹ eri ogori bya akaje aswaru unwoke ozo aswaru; eme le ji ngu. ³³ Onye agba ukpara be onye yee ya kwaru apfuje ugwo; obenu le gubedua gbẹ anuje nemadzu iphe g'unu l'iya kwaa; mbu l'i gbẹ anuje iphe, bu ndu shi ekameka iphe uphalazu g'ephe bya g'unu l'ephe shiru onya. ³⁴ Mbu l'agba ukpara nkengu gbẹ gbaa iche le k'unwanyi ozo; o to nweudu onye achije ngu g'unu l'iya kwaa. I gbẹ eme iche; kele jinuje nemadzu iphe g'unu l'iya kwaa; ophu o dudu onye anuje ngu nu.

³⁵ " 'Oo ya bu; gube nwanyi-ukpara; numa iphe, Chipfu epfu! ³⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu i chishiru iphe, i nweru enweru; bya agbabewa onwongu oto l'apharwushi, unu le ndu i yeru obu anoduje apharwushi onwunu ono; teme waa k'ejo agwa ono, i dobegbaaru ono; waa kele jinuje phe mee unwegirima ngu; ³⁷ be iphe, i-huma ahuma bu le-a; mu a-chikobe ndu ono, apharwushi ngu nu ono g'ephe ha, bu iya bu ndu ono, emeje ngu ehue-utso ono; ndu ophu i yeru obu; me ndu ophu du ngu ashi; g'ephe ghakobe tsoo ngu ugu. Mu a-gbabe ngu oto l'iphu phe g'ephe huma-gbua ngu ime. ³⁸ Mu a-nu ngu aphu, aanuje

nwanyi, riru ogori waa onye gburu ochi. Mu e-kpukposhi ngu oke ehu-eghu mu; bya egude anwuhu nua ngu aphu. ³⁹ Teke ono be mu e-nwuru ngu nu ndu ono, i yeru obu ono; ephe enwutsushikota ulo agwa ngu ono; tuko aka igwaje iphe nwukposhikota enwukposhi; yeshikota ngu uwe ngu; bya anatachaa ngu iyagba ngu; mbu mee ngu gi gbaru oto dabyiru nno.

⁴⁰ "Ephe a-chita ikpoto nemadzụ bya etsoo ngu ugu. Ephe atụa ngu mkpuma; bya egude ugu-echi phe gbua ngu see see. ⁴¹ Ephe a-tukota ulo ngu oku; nua ngu aphu l'eka ikpoto unwanyi ele ngu enya. Mu e-me ngu gi parụ agba ukpara haa; li pfu-buhu ndu anoduje apharwushi ngu nu ugwo; ephe apharwushi-buhu ngu. ⁴² Noo teke ehu ebebe ghubuhu mu egbu l'opfu ehu ngu; mu avubuhuru ngu ovuma ono mu shi avuru ngu ono; lebuhu ngu enya ogori; ⁴³ kele i ti nyataduru teke ono, i shi buru nwata ono. O bu-chiaru iphe, i meru bu li gude iphemiphe-a eme g'ehu ghuaaha mu egbu. Huma ahuma le mu a-tuko iphe ono, i mekotaru ono vuru byabe ngu l'ishi. Ophu bu ukpara be igba; bya emekwapho ebyi atu-ko iya l'eli. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

⁴⁴ "Iphe, bukpo onye abya anma etu; be a-nmaje ngu l'etu su: "Oo ge ne du; bu ge nwa iya nwanyị aduje." ⁴⁵ Oo ne ngu be i yekotaru gberegedege; mbu ne ngu ono woru ji iya; me unwegirima iya kpọ ebo l'afu. O buepho g'unwune ngu unwanyi du bu ge gubedua dukwapho; ephe kpokwarupho ji phe; me unwegirima phe ebo l'afu. ?Toto ne ngu to budu onye Amoru; nna ngu buru onye Hetu?

⁴⁶ "Nwune ngu nwanyị k'ogerenya, bu Sameriya yee unwegirima iya be tuku buru l'uzo isheli eka iya ophu i bu. Nwune ngu nwanyị ke nwata, bu Sodomu yee unwegirima iya tuko buru le ndohali eka iya ophu i buk-wapho. ⁴⁷ O to budu-a li tsoaharu uzo, ephe eshi; ozoo li wataru eme ebyi, ephe tsoru emegbabe; obenu l'umere ngu l'iphemiphe, iimekpoo ememe; gbę bya aka nkephe esihu uka.'

⁴⁸ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo ge mu no ndzu ge mu no iya-a; bu go bu ire-lanu le nwune ngu, bu Sodomu yee unwada iya te emerwujeduru iphe-aji, ha g'ophu unu l'unwada ngu meru. ⁴⁹ Waa ejo-iphe, nwune ngu ono, bu Sodomu meru baa: Yebdua yee unwada iya shi buru ndu etsenuka etsetse; buru ndu nweru nri k'etsutsu; obenu l'ephe te eshidu akpa ndu ozo ishi; mbu l'ephe te eshidu eyejeru ndu ukpa me ndu adudu go du phe eka. ⁵⁰ Ephe shi buru ndu ekunuka onwophe; bya eme ebyi l'iphu mu. Oo ya bu; mu hu-mae ya pho; mu bya edekufu phe.

⁵¹ "Sameriya te emejahakpodaru nu ejo-iphe, i meru ebo. I kakota unwune ngu phe eme ebyi. O buru ebyi, iimegbabe be meru iphe, unwune ngu phe gbę bya adu g'ephe pfuberekoto. ⁵² Vukwaru iphere, i meru onwongu; kele i mewaru g'ikpe kaleru unwune ngu unwanyi. Oo kele ejo-iphe, i meru kabaa nkephe eji; be meru iphe, ephe du g'ephe ka ngu aburu ndu pfuberekoto. Mbu-a; vukwaru iphere, i meru onwongu; g'iphere bukwaru nkengu; kele i mewaru unwune ngu unwanyi g'ephe du g'ephe pfuberekoto.

⁵³ "Ole-a; Sodomu yee unwada iya; me Sameriya yee unwada iya be mu e-mekota g'iphe bya aduru le ree; egube o shi duhawaru phe. Mu e-mekwapho g'iphe duru ngu le ree teke ono, mu e-me go duru phe le ree ono. ⁵⁴ Oo ya bu; g'iivutakwanu iphere, i meru onwongu; mbu g'iphere iphe, i mekotaru adu ngu; m'ephe gudee ya pho adu onwophe obu. ⁵⁵ Unwune ngu unwanyi phe; mbu Sodomu me unwada iya; me Sameriya yee unwada iya; be a-bya alwa azu l'onodu phe; mbu g'ephe shi du le mbu ono. Gubedua waa unwada ngu be eemekwapho g'unu lwa azu l'onodu unu. ⁵⁶ I ti pfukutakpodanu nwune ngu nwanyi, bu Sodomu le teke ono, i shi eku onwongu ono; ⁵⁷ mbu le teke ono, ejo-iphe ngu teke eshidu gbafuta iphe ono. Ole nta-a be o duna ngu nno; unwada Edomu emewaa ngu iphe ochi; je akpachaa l'iphe, bu ndu obutobu iya phe; mekwapho unwada Filisitayinu. Mbu l'iphe, bu ndu bupheru ngu mgburugburu akpokotawaa ngu ebo l'afu. ⁵⁸ Ii-ri urwu ukpara ono; me urwu ebyi ono, i mekotaru ono. Noo iphe, Chipfu epfu bu ono.

⁵⁹ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: 'Mu a-pfu ngu ugwo iphe, i meru; kele o to du iphe, i gubekwaduru ogbandzu ono, mu le ngu gbaru ono; mbu l'i wowaru ogbandzu ono mebyia. ⁶⁰ Ole g'oduhabe be mu a-nyataela ogbandzu ono, mu le ngu gbaru teke i bu nwata ono; mu e-me ge mu le ngu gbaa ndzu, a-no jeye l'ojejoje. ⁶¹ Oo ya bu; g'iinyata iphe, i mekotaru; iphere iya abya adu ngu; me mu dulataeru ngu pho unwune ngu unwanyi; mbu onye k'ogerenya me onye ke nwata. Mu e-woru phe dee ngu g'ephe buru unwu ngu

unwanyi. Ọle ọ tọ bụkwanu kele mu le ngu gbaru ndzụ be kparụ iya nụ. ⁶² Mu e-me g'ogbandzu mu le ngu nguru anguru; g'jimakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu; ⁶³ k'ophu bu iphe, bukpooteke i nyataru iya; iphere adu ngu; teme onu aburu ngu kpurukudukuu l'eka iphere jiru ngu iphu; le mu gukotaru ngu nvu l'ejo-iphe, i mekotaru g'o ha. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.' "

Etu, e gude ugo labo waa vayinu anma

17 Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; taa ilu-opfu; gude etu pfuaru onu-ulo Izurelu opfu. ³ Su phe; 'wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O nweru ugo, ha shii, nkù iya hakwapho shii; eba iya hagbaa ogologo ogologo; teme o fua eba dengashiru iphe igwerigwe. Ugo ono phee phaa bya adaa ubvu Lebanonu; je aworu oshi sida l'ononu iya. ⁴ O tu-buta ononu oshi ono; gude iya pheru lashia ali ndu agba oke-ngho; je eworu iya dzabe le mkpukpu ndu oke-ngho ono. ⁵ O hatakwaphe iphe, aakuje akuku, no l'ali ono je eworu kua l'ali, emehuje iphe. Eka o woru iya kua bu l'aguga eze-mini g'oshi-wilo. ⁶ O bya efuta baahaa uba; buru vayinu, baru uba shingushingu; bya adu ke kpuchi; du mkpualali. Ekali iya phobechaa onu l'ibe iya ophu o no; ole ogbarabvu iya kepfuchaaru l'eka o kepfuru. Oo ya bu; o buru vayinu baa uba jakashia ekali. Ekwo iya nodu abya ke pulapula.

⁷ "Ole o nweru ugo ozo, hakwapho shii, nkù iya hakwapho shii; bya efushikwaphe eba du ogologo ogologo. No iya; vayinu ono gbeshi l'eka ono, a dzaru iya ono gbaa ogbarabvu jepfushia ya; bya ajakashia ekali jepfushia ya g'o gbaje iya mini. ⁸ A dzaru iya l'eka ali du ree l'aguga eka mini jiru ejiji; k'ophu oo-jakashia ekali; mishia akpuru; buru vayinu, du ubvu.'

⁹ "Su phe: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ?O du unu g'a su l'ome vayinu ono a-nya too; g'e te pefu iya; woshia ya akpuru g'o nwulwashihu? Irwu, o rwutakotaru k'ophuu a-nwulwashihukota. E te ejekpodanu ele enya onye okpehu du; ozo ikpoto nemadzu g'a vaa ya l'ogbarabvu. ¹⁰ O -buru l'e phetaru iya je adzabe l'eka ozo; ?oo-nya-a? ?Too nwulwashihu-gbudu ree; me pherephere uzo enyanwu-awawa byapfuta ya pho; mbu nwulwashihu bu l'eka a dzaru iya? "

¹¹ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ¹² "Waa iphe, ii-pfuru ndu onu-ulo ono, bu ekwegekwe ono baa: ?O du g'unu ta amadu iphe, etu-a, a nmaru unu-a bu too? Su phe; waa iphe, o bu baa: Eze ndu Babilonu be jeru Jierusalemu je akputa onye eze; bya akpukokwaphe ndu-ishi mkpukpu ono kpulatakota ali Babilonu. ¹³ Noo ya; o bya eduta onye lanu, shi l'unuphu ndu eze; yee ya gbaa ndzu; mbu mee o ribuaru iya angu. O tukokwaphe ndu nweru enya l'ali ono kpuchaa; ¹⁴ k'ophu ali-eze ono a-buru ali-eze, a kwatsuru akwatsu; ophu o byadu egbeliba ishi egbeli ozo; gbahakwa l'o doberu ogbandzu ono; oo ya bu; l'odubaa kwaseru. ¹⁵ Obenu l'iphe, eze ono meru bu l'o gbekwefuru iya ike; ye ndu oozije ozi g'ephe je Ijiputu je akpukooru iya inya; waa g'ephe rwutaru iya ndu ojogu, du igwerigwe. ?O du unu g'onye meru iphe du nno a-nya too? ?Aa-ha iya g'o mee ya ria too? Mbu-a; ?oo-mebyi ogbandzu ono, o gbaru ono laa ke mmanu too?

¹⁶ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O kwa ge mu no ndzu ge mu no iya-a; bu g'o bu ire-lanu l'o nwuhufutaje le Babilonu; mbu l'ali k'onye eze, doberu iya l'aba-eze ono; mbu onye ono, o to gubeduru nte, o nuru iya iphe ono, bu iya bu onye ono, o mebyiru ogbandzu, yee ya gbaru ono. ¹⁷ Fero yee ndu ojogu iya, bu ndu ike du; me ikpoto ndu ozo, o rwukoru yeru onwiya be taa dukwa ike adzo iya l'ogu le teke ndu ohogu iya evuru eja ku-jia azu igbulu iya; gude kwaberu iya k'ogu; mbu teke ono, ephe e-bvushi ose-ogu g'e gbua ndu du igwerigwe pyaapyaapya ono. ¹⁸ O to byadu ala ke mmanu; noo kele o to meduru iphe, o riburu le nte; ophu o dobeduru ogbandzu ono, o gbaru ono.

¹⁹ "Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu mu no ndzu ge mu no iya-a; be nte ono, o riru, o to gubeduru iphe ono; me ogbandzu mu ono, o mebyiru ono be mu e-vuru byabe iya l'ishi. ²⁰ Mu e-woru ugbu mu geberu iya; l'o nmalahuru mu l'onya. Mu akpuru iya laa Babilonu je anu-a ya aphu l'eka ono; noo kele mu te egudedu ire iya eka. ²¹ Ndu ojogu iya ophu agbala agbala be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe. Ndu ophu phoduru nu be a-chiru phekaa epheka. Oo ya bu g'imaru l'oo mbedua, bu Chipfu be pfuru opfu.

²² “Wakwa iphe, Nnajiuphu,
 bụ Chipfu epfu baa:
 Ọo mbędua gędegede bę
 e-gude ęka mu tų-butu
 ọnonu oshi sida ono
 dzabę;
 mbų lę mu a-tų-butu ọnonu
 oshi ono l'ęka ọ dų
 pęnupenu;
 je eworu dzabę l'úbvú,
 ha l'eli bya aha
 ephekerephe.

²³ Ọo l'úbvú ndu Ízuręlu,
 ha l'eli bę mu a-dzabę
 iya.
 Ọo-jakashị ękali; mįshia mebyi;
 bųru oshi sida, dų ùbvù
 shii.

Iphe, bų ụnwenu, dų iche
 iche bę a-kpaję epfune
 l'eli iya.

Ękali iya a-bųru ụnwenu
 ono ęka ibvu dų, ephe
 a-nọduje.

²⁴ Iphe, bųkota oshi,
 nọ l'ęgu bę a-maru l'ọo
 mbędua,
 bų Chipfu bę emeje oshi,
 ha l'eli g'ọ dų mkpulali;
 bya emeje ọphu dų
 mkpulali g'ọ ha l'eli.

Mu nọdu emejkwaphọ
 g'oshi,
 dų oyii kpọhu nkų;
 bya emeje ọphu
 kpọhuwaru nkų g'ọ
 byaahaa kę pulapula.

Ọ kwa mbędua, bų Chipfu bę pfuru opfu ono; mu je l'e-me iya; gę mu pfuru iya.”

Onye meru ęjo-iphe a-nwųhu

18 Tọbudu iya bų; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sų: ² Bų gųnu bę ętu ono, unu anmaję l'alị Ízuręlu ono
 bų? Mbų ętu ono, unu anmaję sų:

“Ndu bų nna erije akpųru
 vayinu, anwų ọnu;
 ęzế agbę je akpọahaa
 ụnwegirima yigayiga.

³“Waa iphe, Nnajiuphu bụ Chipfu epfu baa: Ọo gę mu nọ ndzụ gę mu nọ iya; bụ g'ọ bụ ire-lanụ l'unu ta abyadụ anmabaa ętu ono ọzo lę Ízurelu. ⁴Unu maru amaru l'iphe, bụ nemadzụ l'ophu bę bụ mbędua nwe iya. Ndu bụ nna mę unwegirima bę bụ mu nwekọta phę. Ọo onye meru iphe-ęji bę a-nwụhu nụ.

⁵“Ọ -bụru l'o nweru onye pfulberekoto; bụru onye emeje iphe, pfuluru ọto; mę iphe, gbaru nụ; ⁶ophu onye ọbu erijedu iphe l'ęka aagwaję iphe l'úbvú; tẹme ophu ęnya iya adujedu l'ęka agwa ndu Ízurelu nọ; tẹme ophu onye ọbu emerwushijedu nyee nemadzụ ibiya; ophu oojepfujedu nwanyị lę teke ọ nọ nsọ nwanyi; ⁷ophu onye ọbu emekpajędu onye ọzo ęhu; bụru onye ewolajęru onye o jieru ụgwọ iphe, o yeru iya l'itumo; ophu ọonajędu nful; ọ bụru onye anųje onye ęgu agu nri; ọ nọdu anmabeje onye gba ọto iphe; ⁸ophu onye ọbu te ejiejędu nemadzụ ụgwọ ntụkwase; mbụ ophu o to jiejędu nemadzụ ụgwọ ele ęnya urwu; tẹme ọ nọdu esefuje ęka l'iphe, dų ęji; bya ekpejeru nemadzụ yele ibe iya ikpe pfuluru nhamunha; ⁹bya emeje iphe, mu tọru ọkpa iya g'e meje; mbụ bya eyeru ęhu eme ekemu mu; onye ono bę bukwa onye pfulberu-ęka-oto. Ọo-nọdua ndzụ eviya. Noo iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.

¹⁰“Ole ọ -bụru l'onye ono bę nwutaru nwa, eme kpanga kpanga kpanga; bụru onye egbu ọchi; mbụ harụ iphe ono eme; ¹¹ophu nna nwata ono adudu iphe ono duru ophu o mejeru; obenu lę yebe nwata ono gbę bụru onye erije iphe l'ęka aagwaję iphe l'úbvú; bya emerwushije nyee nemadzụ ibiya; ¹²bya emekpaję ndu ọkpa waa ndu adudu g'ọ dų phę ęhu; ọ nọdu anaję nemadzụ iphe kę ęhuka; bụru onye te ewolajędu iphe, e yeru iya l'itumo; bya abukwarupho onye ęnya iya aduje l'agwa; bụru onye anọduje eme ębyi; ¹³bya aburu onye ejieje nemadzụ ụgwọ ntụkwase; mbụ onye ejieje ụgwọ ele ęnya urwu; ?ọ dų unu g'aaha iya g'ọ dzuru ndzụ tọ? Ọ tọ dzukwaru ndzụ. Ọ -bụru l'oomekota iphe ono, bụ ębyi ono bę ọ nwuhufutajekwa; ishi ọchi iya atukoru iya l'ishi nkiya.

¹⁴“Ọ -bụru lę nwata ono byaru anwuta nwa; nwa ono, ọ nwutaru ono bya ahumakota ęjo-iphe, nna iya ono mekotaru; ọ -humachaa ya; obenu l'o to meduru gę nna iya meru; ¹⁵mbụ ophu o to rijędu nri l'ęka aagwaję iphe l'úbvú; ophu o to lejędu ęnya l'ęka agwa ndu Ízurelu nọ; ophu o to merwushijędu nyee nemadzụ ibiya; ¹⁶ophu ọ dudu onye oomekpaję ęhu; ophu ọ sųjędu gę nemadzụ yeru iya iphe l'itumo tẹme l'oojie ya ụgwọ; ophu ọ budu onye ana nful; obenu l'oowojeru nri iya nụ onye ęgu agu; bya anmabeje onye gba ọto iphe; ¹⁷bya aburu onye esefuje ęka iya l'iphe, bụ ęjo-iphe; ophu ọ budu onye ejieje nemadzụ ụgwọ ele ęnya urwu; ọzoo ntụkwase. Ọ bụru onye emeje ekemu mu; bya etsoje iphe, mu tọru ọkpa iya g'e meje; bę onye ono taa nwuhukwa lę k'ęjo-iphe, nna iya meru. Ọo-dzuru ndzụ. ¹⁸Obenu lę nna onye ọbu a-nwụhu k'ęjo-iphe, o meru; kęle ọ bụ onye riru nemadzụ urwu; bụru onye narụ nwune iya nful; bya emee iphe, ta adudu ree l'echilabọ ndibe phę.

¹⁹“Unu gbękwapho ajije sụ: ‘Bụ gunu kparụ iphe, nwa ta alajędu l'ọchi k'iphe, nna iya meru?’ Eshi ophu nwatibe iya eme iphe, pfuluru ọto; mę iphe, gbaru nụ; bya anwube ęnya emekọta iphe, mu tọru ọkpa iya g'e meje bę ọo-dzunuru ndzụ. ²⁰Ọo onye meru ęjo-iphe bụ onye a-nwụhu nụ. Nwa bę taa nwudu ọnwu iphe, nna iya meru; nna taa nwudu ọnwu iphe, nwa iya meru. Onye pfulberekoto bę aa-gụ l'onye eme ree; nokwaphọ g'onye iwashi, bę ęjo-iphe iya a-kwọtoru l'ęhu bụ ono.

²¹“Ole ọ -bụru l'onye eme ęjo-iphe; byaru agbakuta ęjo-iphe, o shi emekọta azụ; bya atuko iphe, mu tọru ọkpa iya g'e meje meahaa; bya emeahaa iphe, pfuluru ọto; mę iphe, dų ree; bę ọo-dzukwaru ndzụ. Ọ tọo nwuhukwa. ²²Ęjo-iphe, o mekotaru ono bę aa-zohakota; a taa gụkoeduru iya ya. Eshi ophu o meru iphe, pfuluru ọto ono; bę ọo-dzuru ndzụ. ²³?Unu dobesu l'anwụhu onye ęjo-iphe atsoje mu uto? Ęhu akaję mu atso uto mę onye ono haa ęjo-iphe iya ono bya anọdu chia ndzụ? Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

²⁴“Obenu; ọ -bụru l'onye pfulberekoto byaru aparu eme iphe, pfuluru ọto haa; wata eme ęjo-iphe; mbụ meahaa ębyi, onye ęjo-iphe anọduje emegbabe; ?onye ono a-dzuru ndzụ tọ? Wawakwa! O to nwedu iphe, dų ree ono, o shi emekọta ono ophu aa-nyatakwa; noo kęle e te gudeędu ire iya ęka. Ọo-nwụhu; laa l'iphe-ęji ono, o mekotaru ono.

²⁵“Unu asuje l'iphe, mube Nnajiuphu eme ta pfuluru nhamunha. Unu ngabękpodapho nchị unubę ndu Ízurelu! ?Unu suru l'iphe, mu eme ta pfuluru nhamunha? ?Tọ buchida unubędua bę te emedu iphe, pfuluru ọto? ²⁶Teke ọ bụ l'onye pfulberekoto bę harụ apfulbekoto; bya emeahaa ęjo-iphe; bę onye ọbu a-nwụhu k'ęjo-iphe

ono, o meru ono. ²⁷ Ọzo bụ lę teke onye eme ejo-iphe parụ eme ejo-iphe, oome haa; bya emeahaa iphe, p̄furu ọto; mę iphe, d̄u ree; bę onye ọbu a-dzọ onwiya ndzụ. ²⁸ Eshinu ọ byaru bya ari-phuta ọriri azụ k'ęjo-iphe ono, o mekọtaru ono; bya agbakuta iya azụ; bę ọo-dzuru ndzụ; ọ tọ nwuhudu. ²⁹ Ọle unubę ndu Ízurelu gbę epfu lę Nnajiuphu te emejedu iphe, p̄furu ọto. Unubę ndu Ízurelu; ?buchia mbędua te emejedu iphe, p̄furu ọto tọo? ?Tọbudu unubędua bę gbę emejechia iphe, a p̄fuduru ọto ọbu?

³⁰ "Ọo ya bụ; unubę ndu Ízurelu; mu e-kpekwa unu ikpe g'iphe, onyenonu meru gbaru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. G'izimanu lwadupho unu azụ! Unu ahakọta ejo-iphe, unu eme; ọo ya bụ g'ęjo-iphe ta aburu iya e-me g'unu buru mkpurupyata. ³¹ Unu tųkokpoo ejo-iphe, unu mekọtaru g'ọ ha gwọbekota; unu emee obu unu g'ọ buru obu ọphúú; unu abya anọdu ndzụ ọphúú. ?Bụ gunu kparụ iphe, unu gude ęka ekutaru onwunu ọnwu unubę ndu Ízurelu? ³² Kęle ọ tọ dudu onye ọduje mu ree l'ọ nwuhuru. G'izimanu lwa unu azụ; gę ndzụ aburu nkunu! Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

Ebvu-aphu, a guru ndu-ishi ndu Ízurelu

19 "Guru ndu-ishi ndu Ízurelu ebvu-aphu. ² Guru ya sụ:

"Ne ngu shi buru ne oduma,

nọ l'echilabọ oduma.

Ọ zę l'echilabọ ęka unwu

oduma dọru ehe

unwu iya.

³ O hefu nwa lanu l'ime

unwu iya ono.

Nwa iya ono bya aburu

oduma, ọkpehu dų;

Ọ bya anwuta g'eeshije

egbu anų;

bya ata nemadzụ pyaapyaa.

⁴ Ọhamoha bya anuahaa

kę nkiya.

Ęphe mee ya o nwulahu

l'iduma phe.

Ęphe gude eze ikekee

nmata iya kpuru lashja

ali Ijiputu.

⁵ Ne iya ahuma l'iphe,

ọ tųberu te ejedu

g'ọ tųberu iya;

o duta nwa iya lanu ọzo;

hekwa hefuta;

ọ buru oduma,

ọkpehu dų.

⁶ O tsoru oduma ibe iya

jepheahaa g'ọ dų iya;

noo kęle ọobyawaa

aburu oduma, ọkpehu dų.

Ọ bya anwuta g'eeshije

egbu anų;

bya atahaa nemadzu
pyaapya.

⁷ O woru ęka ęphe
kpųshigbaaru ike
nwutsushia;
mbų ęka egbobutaje
phe nų;
bya atųko mkpųkpu
phe mee umerekete.

Ndzu-agųgu nųdu erwutaje
ndu alį ono l'ekiri,
ųosuje.

⁸ Tųbudu iya bų; iphe,
bų ųhamoha bya
akwageberu iya;
mbų ndu shikųta
l'ękali ibiya ono
mgburugburu.

Ęphe bya eworu ųgbu
phe geberu iya.

O nwulahų l'iduma,
ęphe bvuru.

⁹ Ęphe gude įkekee nmata
iya kpųfuta;
bya enwuru iya ye lę
mkpuchi;
pata iya pajęru eze
ndu Bąbilųnu.

Ęphe nwuru iya ye
lę mkpųro.

Ọo ya bų; a nųma-buhu
ęka ųosu ekiri l'ųbvų
ndu Įzurelu.

¹⁰ Ne ngu dųephho g'ome
vayįnu,
nų l'opfu-vayįnu ngu.

E yeru iya l'agųga mini;
ų mįa wųpfuru awųpfuru;
jashįa ęka igwerigwe;
kęle mini,
tsųru iya l'ęhu mebyi
atsųru.

¹¹ Ękali iya ono shihukųta ike;
dųephho ree kę g'ọ bųru
mgbųro onye eze.

Ọ jakpųo dų kpuchii

kakęta ępfukala ęzo shii.
 Ụba iya kakęta ępfukala
 ęzo l'eli k'ọphu o
 sengoru iphemiphe
 ęzo barụ ụba l'ęswa.

¹² Obenu l'e gude
 ęhu-ęhu vụa ya
 l'ọgbarabvu;
 mbụ vụta iya tọgbo
 l'alị.

Pherephere, shi l'ụzo
 ęnyanwu-awawa
 bya ezia;
 akpuru iya kpọshihu
 nkụ.

A bya anyịswoshikota
 iya akpuru.

Ękali iya ono, shihukọtaru
 ike ono bya
 akpọshihuchaa nkụ;
 ọku woru iya nmaa
 swọkoswoko.

¹³ Nta-a bę e je eworu
 iya dzabę l'echięgu;
 mbụ l'alị, kpọru gbengu;
 mini adụdu mę ililekpọo.

¹⁴ Ọku bya eshi l'ękali
 iya lanụ gbanwuhu;
 kepyashichaa
 akpuru iya.

Ọphu o nweędu ękali,
 shihuru ike,
 nọkwadu iya nụ;
 mbụ ọphu dụkwadu
 ree k'aburu mgboro
 onye eze.

Ọwa-a bụ ebvu-aphụ g'e
 rwujekwa iya erwubvu."

Ndu Ízuręlu ekwefuru Chileke ike

20 Tọbudu iya bụ; o be l'abalị k'iri l'ọnwa ise l'apha k'ęsaa; o nweru ndu bụ ọgerenya ndu Ízuręlu wuru bya gę mu kpatarụ phę ishi l'ęka Chipfu. ęphe bya adọru l'iphu mu. ² No iya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ³ "Nwa ndiphe; pfuru nụ ndu bụ ọgerenya Ízuręlu sụ phę; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: ?Ọ kwa l'ọo ishi bę unu byaru mu akpata? Ọo gę mu nọ ndzụ gę mu nọ iya; bụ g'ọ bụ ire-lanụ lę mu ta abyadụ ekwe g'unu kpata mu ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono."

⁴“Nwa ndiphe; woru gę kę nkepę dę tų jala; wota g'ęphe eme tų pę jala l'atatiphu. Mee g'ęphe maru ębyi, nna pę shi emegbabe. ⁵Sų pę; wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: Mbọku ono, mu họtaru Ízurelu ono bę mu riburu oshilọkpa Jiékọpu angų; bya emee g'ęphe maru onye mu bų lę teke ęphe nọ l'alị Ijiputu. Mu pfiaru pę iya hoo haa sų pę: ‘Ọ kwa mbędua bų Chipfu, bų Chileke unu.’ ⁶Ọ lę mbọku ono bę mu riburu pę angų lę mu e-dufuta pę l'alị Ijiputu; duru pę laa l'alị, mu chọtaru pę; mbų alị, bųkota ọsu ayi-ayi; bųru iya bų alị, kakọta ree l'iphe, bų alị nọnu. ⁷Mu sų pę: Onyenọnu wofukọta ęjo ọbvu ono, unu doberu agwaphe ono, tūphaa. Unu te egudekwa agwa ndu Ijiputu merwushia onwunu. Ọ kwa mbędua bų Chipfu, bų Chileke unu. ⁸Obenu l'ęphe gbę kwefuru mu ike; ọphu ęphe ta angaduru mu nchi; ọphu ęphe ta alwuduru ęjo ọbvu ono asọ oyi ono, ęphe kpọru obu ye ono; ọphu ęphe ahaduru agwa ndu Ijiputu ono. Ọo ya bų; mu sų lę mu a-tukoshi pę oke ęhu-ęghu mu mbų lę mu e-kpukposhi pę oke-ęhu-ęghu mu lę Ijiputu. ⁹Obenu lę mu meru g'e te mebyi ępha mu l'iphu ọhamoha ono, ndu Ízurelu shi bugbaaru ono; mbų ndu ono, mu nọ l'iphu pę mee gę ndu Ízurelu maru mu shita l'edufuta, mu dufutaru pę lę Ijiputu ono.

¹⁰“Ọo ya bų; mu kwe dufuta pę lę Ijiputu; duru pę lasha l'echięgu. ¹¹Mu bya eworu iphe, mu tọru ọkpa iya sų g'e tsoje goshi pę; bya emee g'ęphe maru ekemu mu; kęle onye emeje iya nų bę e-gude iya nọdu ndzų. ¹²Mu bya eworu eswe atųta-unme doberu pę g'ọ bųru iphe-ọhubama, nọ lę mgbaka mu l'ęphe; k'ọphu ęphe a-makwanuru l'ọo mbędua, bų Chipfu meru pę ęphe dę nsọ. ¹³Ọle ndu ọnu-ọlo Ízurelu bę kwefuleru mu-a ike l'echięgu ono. ęphe te ekwedu mee iphe, mu tọru ọkpa iya sų g'emeje; mbų l'ęphe te ekwedu mee ekemu mu; mbų ekemu mu ono, bų onye meru iya nų l'ọ nọdu ndzų ono. ęphe woru eswe-atųta-unme ono, mu doberu pę ono phaa kutukutu. Ọo ya bų; mu pfua ya rųhata iphu sų lę mu a-tukoshi pę oke ęhu-ęghu mu; woru pę gbushia l'echięgu ono. ¹⁴Obenu lę mu meru g'e te pfubyi ępha mu l'iphu ọhamoha ono, bų ndu mu nọ l'iphu pę dufuta pę ono. ¹⁵Mu byakwaphọ ahalia ęka ribuaru pę angų l'echięgu sų lę mu tee duęduru pę ala l'alị ono, mu nuru pę ono; mbų alị ono, bųepho ọsu ayi-ayi; mbų alị, ono bų iya kakọta ree l'iphe, bų alị nọnu ono; ¹⁶noo kęle ęphe te ekwedu eme ekemu mu; tẹme ọphu ęphe te etsoduru iphe, mu tọru ọkpa iya sų g'e tsoje. ęphe woru eswe atųta unme mu phatọshia; noo kęle ọo l'agwa bę obu pę dę.

¹⁷“Ọle mu phųleru pę-a obu-imemini; ọphu mu te egbushiduru pę; mbų mee g'ęphe chihu l'echięgu ono. ¹⁸Mu sųru ųnwu pę l'echięgu ono: Unu te etsokwa iphe, nna unu pę tọru ọkpa iya; ọphu unu emekwa ekemu pę; ọzoo g'unu gude agwa agwa pę merwushia onwunu! ¹⁹Ọo mbędua bų Chipfu, bų Chileke unu. Unu tsoje iphe, mu tọru ọkpa iya; mbų g'unu nwųbe ęnya meje ekemu mu; mekọtaje iya g'ọ ha. ²⁰Unu emeje eswe-atųta-unme mu g'ọ dę nsọ; k'ọphu ọo-bųru iphe-ọhubama mu l'unu. Ọo ya bų; g'unu a-makwanuru l'ọo mbędua bų Chipfu, bų Chileke unu.

²¹“Obenu l'ųnwu pę ono bę kwefuhukwaru mu phọ ike. ęphe te ekwedu mee iphe, mu tọru ọkpa iya sų g'ęphe meje; ọphu ęphe ta anwųbekpodaru nų ęnya l'eme ekemu mu; mbų ekemu mu ono, bų onye meru iya nų l'ọ nọdu ndzų ono. ęphe phatọshiru eswe-atųta-unme mu. Ọo ya bų; mu pfua sų lę mu a-tukoshi pę oke ęhu-ęghu mu; mbų lę mu e-kpukposhi pę ęhu-ęghu mu l'echięgu. ²²Ọle mu mechalęru-a selaa ęka azų; mee g'e te epfubyi ępha mu l'iphu ọhamoha ono, bų ndu mu nọ l'iphu pę dufuta pę ono. ²³Mu byakwaphọ eriaru pę angų l'echięgu ono sų lę mu a-chikashi pę g'ęphe lachaa ọhamoha, nọnu; mbų g'ęphe gbakashihu dzuru alị ndu ọhozo; ²⁴kęle ęphe te ekwedu eme ekemu mu; mbų l'ęphe jikaru eme iphe, mu tọru ọkpa iya; bya aphantọshia eswe-atųta-unme mu. Ọ bųru ęka ęnya pę dę bų l'agwa, nna pę gwarų.

²⁵“Mu panuru pę nwuhaa g'ęphe tsoje iphe, a tọru ọkpa iya sų g'ęphe tsoje; bų iphe, adųdu ree; mbų ekemu, ęphe te e-gudedu anọdu ndzų. ²⁶Mu bya emee ęphe gude ngweja, ęphe egweje merwushiahaa onwopę; mbų ęphe huahaa ọkpara pę l'ọku gude gweahaa ęja. Iphe ono bę mu meru g'eeshi gę ndzų-agųgu rwuta pę; g'ęphe amakwanuru l'ọo mbędua bų Chipfu.

²⁷“Ọo ya bų; nwa ndiphe; pfiaru ndu Ízurelu sų pę; wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: Ọo ęgube-a bę nna unu pę gude gbarwų mu; bya ajika etso ųzo ire-lanų mu. ²⁸Teke mu dubaru pę l'alị ono, mu riburu pę angų iya lę mu a-nų pę ono bę ęphe byaru ahųma iphe, bųkpoo úbvú úbvú, hagbaa l'eli; mekpoo oshi, ękwo dę kę gayii; ęphe gweahaa ngweja l'ęka ono; gude iya kpatsu mu ęhu-ęghu. Ọ bųkwarupho l'ęka ono bę

ephe gweru ngweja unwu-isensu, eshi kwekweekwee; me ngweja-me. ²⁹ Tɔbudu iya bu; mu su phe: ?Bu gunu be eka ono, unu ejeje agwa iphe ono bu? Oo ya bu; e kuahaa eka ono Bama byasu ntanu-a. ³⁰ Oo ya bu; pfulu ndu Izuru su phe; 'wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: ?Unu a-nodu emerwushi onwunu ge nna unu phe; mbu tsoru agwaphe ejo agwa, ephe shi anoduje agwa ono too? ³¹ Mbukponu le ntanu-a be unu anodujeela egwe egube eja ono; mbu eja ono, unu ahuje unwu unu l'oku gude egwe ono. Unu gude agwaphe agwa emerwushikpoepho onwunu eje. Unube ndu Izuru; ?bu ge mu haa unu g'unu jitajekwadu mu iphe too? Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a be unu taa jitibaekwa mu iphe ozobaa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ³² Unu asuje l'o du unu g'unu du g'ohamoha ozo, nogbaa nu; mbu g'unu du ge ndu mgboko, bu oshi me mkpuma be ephe abaru eja. Ole iphe ono, unu aru ono ta ayidu mee ememe ophu.

³³ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a be mu e-gude ike mu; me agburu-ehu mu; yele oke ehue-eghu, mu e-kpukposhi unu; buru onye-ishi unu. ³⁴ Mu e-gude eka ike; me agburu-ehu; yele oke ehue-eghu, mu e-kpukposhi unu gude shi l'iphe, bu ohamoha ono dufuta unu; mbu shi l'iphe, bukpo alu ono, unu gbakashihuru laa ono chikobekota unu. ³⁵ Mu e-duta unu lashia l'echiegu, ohamoha bupheru mgburugburu. O buru l'eka ono be mu l'unu a-nodu l'iphe l'iphe; mu e-kpee unu ikpe. ³⁶ Oo egube ono, mu kperu nna unu phe ikpe l'echiegu alu Ijiputu pho bu ge mu e-kpe iya unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

³⁷ "Mu e-chi unu echachi jasununu edobeahaa ogbandzu ono. ³⁸ Iphe, bu ndu bu ekwegekwe ono; mbu ndu ono, anoduje atupya mu ono be mu a-loshikota l'ime unu. Mu e-dufutakwa phe-a l'alu ono, ephe laru je ebugbaaru ono; ole ephe taa bahukwanu l'alu Izuru. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu.

³⁹ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Unube ndu Izuru; g'onyenonu le g'unu ha jekpowaro agwaa nshi iya. Ole unu e-mechakwana ngaberu mu nchi; numa iphe, mu e-pfulu unu; unu aparu egwephe eja haa; mbu eja ono, unu gude apharwushi epha mu, du nsu apharwushi ono. ⁴⁰ Oo l'ubvu mu, du nsu; mbu l'eze ubvu Izuru be mube Nnajiuphu, bu Chipfu suru l'iphe, bu ndu Izuru a-nodukota; abajeru mu eja. O buru eka ono be mu a-nodu nata phe; teme o buru l'eka ono be unu a-noduje gwaa mu agwagwa; nu mu iphe, kachakpo ree, unu nweru; yele iphe, dukota nsu, unu egwejeru nu mu. ⁴¹ Mu a-nata unu g'unu bu unwu-isensu, eshi kwekweekwee le teke ono, mu dufutaerupho unu l'iphe, bu ohamoha ono, unu nokota ono; mbu rwufutakota unu l'iphe, bu mkpuku ono, a chikashiru unu laa ono. Teke ono be mu e-goshikwanu ohamoha le mu bu onye du nsu okpobe adudu. ⁴² Oo ya bu g'unu a-makwanuru le mu bu Chipfu le teke ono, mu e-dubata unu l'alu Izuru, bu alu ono, mu riburu angu le mu a-nu nna unu phe ono. ⁴³ O buru l'eka ono be unu a-nodu; enya agbarwukota unu l'iphe, unu mekotaru; mbu iphe ono, unu mekotaru gude merwushia onwunu ono; unu abya adu onwunu ashu le k'ejo-iphe ono, unu mekotaru ono. ⁴⁴ Teke mu gude g'epha mu apfulu meeru unu iphe; mbu ophu mu te ejeduru eme unu iphe g'ejo-iphe unu gbaru; ozoo g'iphe, unu eme rehuberu erehu; be unube ndu Izuru a-maru l'oo mbedua bu Chipfu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.' "

⁴⁵ Tɔbudu iya bu; Opfu Chipfu bya akparwuta mu l'ehu su mu: ⁴⁶ "Nwa ndiphe; ghachi iphe l'uzo ndohali pfulu ndu ndohali iphe, a-nwuru phe nu; l'i pfulu iphe, e-me oswa, no l'echiegu ndohali; ⁴⁷ mbu g'i pfulu oswa, no l'echiegu ndohali su: Numa iphe, Chipfu epfu! Nnajiuphu, bu Chipfu suru: Mu abyaakwaa ngu atufu oku. Oku ono e-kepyashikota oshi oyii ngu; me ophu kpohuru nku. Ire-oku ono be a-buru echinyi echinyi. Iphe, bukpo onye oku ono shitaru ibe iya ophu o no; shita l'uzo ndohali; jeye l'uzo isheli be oku ono a-nma swokoswoko. ⁴⁸ Onyemonye be a-makotaru l'oo mube Chipfu be turu oku ono. A ta abyadu echinyi iya echinyi."

⁴⁹ Tɔbudu iya bu; mu su: "Haa! Nnajiuphu, bu Chipfu! Ephe epfukwaru mu asuje l'oo etu etu be mu anoduje anmashi."

Chipfu a-miru ndu Izuru ogu-echi

21 No iya; Chipfu bya epfulu opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; gha iphe l'ibiya ke Jierusalem; pfulu nuru mu eka ono, du nsu ono; pfulu nuru mu alu Izuru; karu phe iphe, e-me nu; ³ su iya: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lenu! Mu nokwaru ngu le njoo. Mu a-mifuta ogu-echi mu l'obo iya; gude gbushikota ndu pfuluberekoto

mę ndu eme ejo-iphe l'echilabọ unu. ⁴Eshi ọp̄hu mu e-gbushi ndu p̄f̄uberekoto mę ndu eme ejo-iphe; bę mu a-miṭa ogu-echi mu; gbua iphe, b̄kpoo nemadz̄u l'ophu. Mu e-shi lę ndọhali gbua p̄hę jas̄u l'isheli. ⁵Ọo ya b̄u gę ndiphe l'ophu amaru l'ọo m̄be Chipfu bę m̄futaru ogu-echi mu l'ọbo iya; ọp̄hu mu ta ami-phuędu iya az̄u ọzo.

⁶“Ọo ya b̄u; ts̄ua ude; ḡube nwa ndiphe! Ts̄ua ude g'onye meji ak̄ufu ak̄ufu; gude oke aph̄u ts̄ua ude l'ip̄hu p̄hę. ⁷Teke ęp̄he j̄iru ngu s̄u: ‘?B̄u ḡunu kpar̄u iphe, īitsu ude?’ Ip̄he, ii-p̄furu p̄hę b̄u: ‘Ip̄he, kpar̄u iya n̄u b̄u l'o nweru nzi, abya n̄u. Teke nzi ono byaęrupho bę meji a-gbabuhu onyemonye; ęka ats̄ushihukota onyemonye męe. Onyemonye bę ęhu a-rw̄shihukota; ikpere bę a-n̄odu aph̄ukota onyemonye doridori g'akpara-mini. Lenu l'ọobyakwa; mb̄u nzi ọbu. O mef̄utaje ememe. Nokwa ip̄he, Nnajiup̄hu, b̄u Chipfu ep̄fu b̄u ono.’”

⁸T̄obudu iya b̄u; Op̄fu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ęhu; bya as̄u mu: ⁹“Nwa ndiphe; p̄fuaru mu p̄hę s̄u: Wakwa ip̄he, Chipfu ep̄fu baa:

“Ogu-echi bę a baakwaru

ọ n̄odu ats̄u nk̄o;
bya ajiwa iya man̄u ọ
n̄odu aph̄u onyo!

¹⁰A bawaru iya;

ọ n̄odu ats̄u nk̄o g'e
gude iya gbushia
nemadz̄u.

E huchawaru iya ehucha;

ọ n̄odu acha vaa
vaa g'ebemu-igwe.

?Anyi a-n̄odu ete ęswa

lę mgb̄oro-eze kę
nwa mu kangok̄otaru
mgb̄oro-eze kę ndu
ọzo t̄oo?

¹¹Ogu-echi ono bę ip̄he,

e medoru iya b̄u g'e
hua ya man̄u;
waa g'a dzulia ya.

A baakwaru iya ababa;

huwa iya man̄u.

Onye mgb̄uḡbumadzu

abyakwaa iya adzuli.

¹²Nwa ndiphe; raa ękwa;

chia mkpu;
kęle ogu-echi ono
b̄ukwa ndibe mu bę
ọcho abya.

Ọo ndu-ishi lę Ízurelu

bę ọcho abya ọbu.

E nwutaakwaru ndu-ishi

lę Ízurelu;
waa ndibe mu t̄ua
l'ip̄hu ogu-echi.

Gberu ęka ye l'olu.

¹³ Aa-dalekwa unu.

?Bụ gụnu bę e-me m'ọ
 bụru lę mgboro-eze ono,
 kangokotaru ndu
 ọzo ono bę ta anọedu?
 Nokwa iphe, Nnajiuphu,
 bụ Chipfu epfu bụ ono.

¹⁴ "Ọo ya bụ; nwa ndiphe; pfiaru phę iphe e-me nų; kya ęka kpa. G'e gbua ogu-echi ugbo ębo; mbụ g'e gbua ya ugbo ęto. Ọo ogu-echi, ee-gude gbushia nemadzų; mbụ ogu-echi, ee-gude tsųa nemadzų ọ-tsu-ępfu; bya abụru ogu-echi, ee-gude gbaa phę mgburugburu. ¹⁵ Mu dobekotawaru ogu-echi, ee-gude egbushi phę l'onu-oguzo phę; k'ophu bụ lę meji a-nodu atofu nemadzų atofu; ndu a-la l'iswi a-ha igwerigwe. Oowaa! A bakwarų ogu-echi ono; ọ nodu acha vaa vaa g'ebemu-igwe. A dzulitawaru iya g'e gude iya gbushia nemadzų. ¹⁶ Gube ogu-echi; gbua pharamu laa l'uzo ękutara! Gbukwaapho laa l'uzo ękicha! Gbujekpọepho laa l'ibiya ophu iphu ngu nọkpọepho laa. ¹⁷ Mu a-kųkwapho ęka pyaa; ęhu-eghu mu adazeta. Ọo mbędua, bụ Chipfu bę epfu iya nų."

Ogu-echi eze ndu Babilonu

¹⁸ Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ęhu; bya asų mu: ¹⁹ "Nwa ndiphe; mee gbororo labo, bụ ęka ogu-echi eze ndu Babilonu e-shi bapfuta phę ogu; g'uzo ono bukotakwaru lę mkpųkpu lanų bę ęphe a-watakota. Bvube itso iphe-ohubama l'ęka ọzo ono swibarų lę mkpųkpu ono. ²⁰ Mee ọzo lanų lę gbororo ono g'ọ bụru ęka ee-shi gude ogu-echi bapfu mkpųkpu Raba kę ndu Amonu; l'i bya eme ọzo ọzo g'ọ bụru ęka ee-shi bapfu Jiuda; mę ęka a kpųshiru ike lę Jierusalemu. ²¹ Noo kęle eze ndu Babilonu bę e-jeta pfuru lę mgbakata-uzo ono; mbụ lę mgbakata-uzo labo ono. Ọo-jiadaa iphe; g'ọ maru iphe, ee-me nų. Oo-gude apfu tųa ido; l'ọ jita nwobvu iya; bya elee ęnya lę meji anų; g'ọ gude maru ọzo ophu oo-shi. ²² Ọ bụru l'ękutara iya bę ido kę Jierusalemu a-daru laa. Oo-do iphe, ee-gude chikpọshia Jierusalemu; l'o zia g'a wata egbushi nemadzų; mę g'e chia mkpu ogu; l'a bya edoo iphe, ee-gude nwutsushia onu ęka eeshije abahų lę mkpųkpu ono; l'a bya akọshia obvudu-ęja; bya ekephe mkpųkpu ono ekephe. ²³ Ndu ophu yęe ya gbaru ndzų bę ọo-dų g'ọ bụ iphe, te emedu ememe; obenu l'ọo-nyatakotaru phę ęjo-iphe, ęphe mekotaru; bya akpųkota phę lę ndzų. ²⁴ Ọo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ophu unu byaru bya emewaa a mawaru g'unu emeberu ęjo-iphe; mbụ k'ophu bụ l'iphe-ęji, unu eme bę dabyiwaru ęba; bya egude iphemiphe, unu emekpọo ememe egoshi ęjo-iphe, unu eme; bę aa-kpųkota unu lę ndzų.

²⁵ "Oowaa! Gube onye bụ ishi lę Ízurelu; mbụ gube onye ono, merwushiwaru onwongu ono; mbụ gube onye iwashį ono; o ruwakwaru teke aa-nų ngu chipfuu; nų-rwua ngu iya l'ishi. ²⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Tọshia iphe, i keru l'ishi; kpufu okpu-eze ono. Ọ tọ bųekwa g'iphe shi dų bę ọ dųkwadu. Ndu wozetaru onwophę alį bę aa-bya ewolia eli; ndu e woliru eli bę ee-wozeta alį. ²⁷ Ọo mkpurupyata! Ọo mkpurupyata! Mu e-me mkpųkpu ono g'ọ bụru mkpurupyata; ophu a ta abyadų akpųkwabaa ya akpųkwa; jeye teke onye bụ iya bę ọ gbaru k'enweru mkpųkpu ono a-bya; mu eworu iya nų iya.

²⁸ "Ọo ya bụ; nwa ndiphe; pfiaru phę iphe e-me nų; sų phę: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu l'opfu-ęhu ndu Amonu; lę k'iphe-iphere, ęphe eme ndu Ízurelu baa:

"Ọo ogu-echi! Ọo ogu-echi!
 A mifutaakwaru ogu-echi,
 ee-gude ekwoshi
 nemadzų ishi.
 E huchawaru iya ehucha
 g'e gude iya lwųa
 nemadzų alwųlwu;
 mbụ l'e mewaru iya;

g'ọ chaa vaa vaa
g'ebemu-igwe.

²⁹ "A makwaru-a l'a phujeru unu ọphulenyia iphoro; bya agbajewaru unu eja, bu ọka be a dzushiru unu. Iphe ono g'ọ ha be aa-gako nyabe ndu ejo-iphe l'olu; mbu ndu ono, ee-gude ogu-echi gbushia ono. Mbu ndu ono, mboku, aa-nu phe chipfuu nu-rwua phe iya l'ishi rwuwaru ono.

³⁰ "Mi-phu ogu-echi ono azu l'obo iya. Oo l'eka unu futaru be mu a-nodu kpee unu ikpe; mbu l'alj ndiche unu. ³¹ Mu a-tukoshi unu oke ehu-eghu mu; mbu le mu e-kpukposhi unu oke ehu-eghu mu, ata-pfupfufu. Mu enwuru unu nu ndu emeje nemadzu l'iwe; mbu ndu bu iphe, eemebyi emebyi bu iphe, doru phe enya. ³² Unu aburu nku, eeye l'oku. Eka aa-phushi mee unu wushi bu l'echilabo alj unu. A ta abyadu anyatabaa unu ozo; noo kele oo mube Chipfu be pfuru iya nu."

Ejo-iphe, ndu Jierusalemu eme

22 Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; ?ii-kpe iya ikpe to? Mbu; ?ii-kpe-a mkpukpu-a, bu mkpukpu mgbugbumadzu-a ikpe to? Oo ya bu; je aturu iya ebyi, oomekota jalaa. ³ Su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Gube mkpukpu-a i gudeakwaa egbu ochi seta mkpurupyata kpube onwongu l'ishi; kele iigbushi nemadzu; bya egudekwapho agwaphe obvu emerwushi onwongu.

⁴ "Ikpe ndu ono, iigbushi ono nmaakwaru ngu; teme i gudewaa agwa iphe, i jetaru merwushia onwunu. I mewaru ge mboku, ii-no-beru ndzu du tsokere; mbu l'apha, ii-no-beru ndzu be ruwakwaru nu. Oo ya bu le mu e-me ngu g'i buru mkpukpu ohamoha a-noduje eme iphe ochi; mbu le mkpukpu, nonu a-noduje atu ngu uzu ochi. ⁵ Gube mkpukpu, aamaru ejo eka; teme iphe, tsuru ngu epfu buru nchika-ehu; huma le ndu bu ntse; me ndu bu uzanya a-nodu achu ngu ochi; ⁶ Humawaro ge ndu-ishi ngu, nogbaa ngu l'ime gude ike, ephe nweru egbushi nemadzu. ⁷ Oo l'ime ngu be ephe ta agubejeedu ne le nna phe iphe. O buru l'ime ngu be ephe no kpa ndu byaru abyabya ehu; bukwarupho l'ime ngu be ephe no megbuta ndu nna phe anodedu; me ndu ji phe nwushihwaru. ⁸ Iphe duru mu nsu; be unu ta agubejeedu iphe. Unu wowaru eswe atuta unme mu pharwushikota. ⁹ O buru l'ime ngu be ndu asu asulasu no; ndu buepho iphe, ephe eshibeje ite iya bu g'ephe e-me gbua nemadzu. Oo l'ime ngu be ndu ejeje eria iphe, a tushiru l'agwa no; mbu l'agwa, nogbaa l'ubvu ubvu ono. Ephe nmakpuru l'ime ngu apharwushi onwophe. ¹⁰ Ndu ophu ephe le nyee nna phe akwaje nokwapho l'ime ngu. Ndu ophu ejepfufe unwanyi teke ephe anu nsu nodu iya; mbu teke unwanyi teke aswafudu nturu anu nsu. ¹¹ Oo l'ime ngu be nwoke waa nyee nwoke ibe iya emeje ebyi. Onye ophu egude egu ejo-iphe agu iya nu pharwushia nwune nyee nwa iya; onye ophu aburu nwune iya ke nwanyi; mbu nwa, nna iya nwuru gedegede be oomerwushije. ¹² O buru l'ime ngu be ndiphe erije uphalazu g'e gbua nemadzu; a nodu anataje ntukwase; bya eri uphalazu. Nemadzu nodu anataje nwibe iya iphe iya k'ehuka; g'ee-shi g'unu rita urwu. Teme a gbakutawaa mube Chipfu azu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹³ "Lenu; mu egbukwaru ngu eka swikiswiki; k'urwu ono, i ritaru l'uzo apfuduru-oto ono; me k'ochi, eegbugbabe l'ime ngu ono. ¹⁴ ?Obu e-shihu ngu-a ike? Mbu; ?eka e-shihu ngu-a ike mboku, ono mu a-da ngu eka ke njo l'ehu ono? O kwa mube Chipfu pfuru iya; mu je l'e-me iya. ¹⁵ Mu a-chikashi ngu mee g'ephe tuko ohamoha dzuru. Mu ezeka phe g'ephe lachaa mkpukpu le mkpukpu ozo. Mu emee g'emewushi ono, i merwushiru onwongu ono buru bugemu. ¹⁶ I -buerupho mkpukpu, rwushihuru arwushihu l'enya ohamoha ono; be ji-macharu-a l'oo mbedua bu Chipfu."

¹⁷ Tobudu iya bu; Chipfu byakwa epfuru yeru mu su: ¹⁸ "Nwa ndiphe; ndu Izurelu be dukwaa mu g'iphe, gbaru egba. Mbu l'ephe dukota g'ope; me ogbongu; me iphe-igwe; me mkpuma ota-njele, kwaru l'oku uzu. Iphe, ephe buepho be bu egba mkpola-ochaa. ¹⁹ Oo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu unu bukotawaa egba mkpola-ochaa; be mu e-kpota unu kpokobe le Jierusalemu. ²⁰ Mbu l'oo egube eekpokobe le mkpola-ochaa; me onyirubvu; me iphe-igwe; me mkpuma-ota-njele; me ogbongu chiru ye l'oku uzu g'ọ dazee ya-a; bu ge mu e-gude ehu-eghu mu; me oke ehu-eghu mu rwukota unu je achiru dobe le mkpukpu ono; woru unu dazee adaze. ²¹ Mu e-rwukobe unu; kpukposhi unu oke ehu-eghu mu, ata pfupfufu ono; l'o kee

unu; unu azashihukota azashihu. ²² Ọo ẹgube mkpọla-ọchaa, adazehuje l'ọku ọzu-a; bụ g'unu a-nọdu l'ime mkpukpu ono dazehu. Ọo ya bụ g'unu amakwanuru l'ọo mbedua, bụ Chipfu bẹ tukoshiru unu oke ẹhu-eghu mu."

²³ Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu ọzo sụ: ²⁴ "Nwa ndiphe; sụ alị ono-a: Ị bụ alị, e teke aturwudu ẹjo-iphe, nọ iya nụ; ọphu mini edzeduru kpua ya lẹ mbọku oke-ẹhu-eghu mu ono. ²⁵ Ndu mpfuchiru Chileke, nọ l'ime mkpukpu ono bẹ achiru mkpukpu ono ẹjo idzu; g'oduma, aba hanyihanyi alajashi anụ, o gburu. Ẹphe egbushije nemadzụ; nakọo ẹku; mę iphe, vugbaa oke aswa. Ẹphe mewaa; g'unwanyi, ji phę anọedu paa ẹka l'ime mkpukpu ono. ²⁶ Ndu-uke, nọ lẹ mkpukpu ono bẹ kpakashiwaru ekemu mu; tuko iphe mu, dụ nsọ merwushikọta emerwushi. Ẹphe ta akpajędu oke l'iphe, dụ nsọ; yęe iphe mmanụ ọzo. Ẹphe anọduje ezi nemadzụ l'o to nwedu iphe, dụ iche l'iphe, aasọ nsọ; yęe iphe, a ta sọdu nsọ. Ẹphe wowaru ęnya nmanyibe; ọphu ẹphe ta akpajędu ishi k'eme eswe-atuta-unme mu g'ọ dụ nsọ. A nọdu anọduje epfutoshi ẹpha mu l'echilabọ phę. ²⁷ Ndu bụ ndu-ishi lẹ mkpukpu ono bẹ dųepho g'ęjo-nkuta-ọswa, alajashije anụ, o gburu. Ẹphe egbu ọchi; mbụ egbushi nemadzụ g'ee-shi g'ęphe rita urwu l'ụzo, apfuduru-oto. ²⁸ Ndu mpfuchiru Chileke, nọ lẹ mkpukpu ono bẹ e-gude ọphulenyia ughoshi yęle agbaru phę ẹja, bukota ụka; kpachia ẹjo-iphe, ndu ono eme akpachi. Ẹphe asuje: Nnajiuphu, bụ Chipfu suru-a l'ẹba abụ l'o nweru iphe, Chipfu pfuru. ²⁹ Ndu alị ono bẹ akpapa nemadzụ ishi; bya ana nfu. Ẹphe akpa ndu ụkpa; mę ndu adudu g'ọ dụ phę ẹhu; bya eme ndu bụ mbyambya ewere; ọphu ẹphe emejeduru phę iphe, gbaru g'e meeru phę iya. ³⁰ Mu bya elee ęnya nemadzụ l'echilabọ phę, bụ onye a-kpukwa igbulọ ono; mbụ onye a-pfuru lẹ mgbaka onye l'ẹphe l'alị ono; gę mu te emebyishi iya; ọphu ọ tọ dudu onye mu humaru. ³¹ Ọo ya bụ; mu tukoshi phę oke ẹhu-eghu mu; gude ẹhu-eghu mu, ata pfupfufu kepyashia phę; mbụ woru iphe ono, ẹphe mekotaru ono byabę phę l'ishi. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono!"

Unwune labọ, eri ogori

23 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu ọzo; bya asụ mu: ² "Nwa ndiphe; o nweru unwanyi labọ, bụ ne lanụ nwuru phę. ³ Ẹphe wata agba ụkpara lẹ Ijiputu; mbụ l'ẹphe shirọ teke ẹphe bụ nwata gbata ụkpara. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ẹphe nọ a nọdu anọduje apyitoshi phę ẹra; mbụ l'ọo l'ẹka ono bẹ ẹphe anọduje l'arwaphe phę ẹka l'ehe ono, akwọkwadu bụruburu ono. ⁴ Ẹpha onye k'ogerenya bẹ bụ Ohola. Ẹpha nwune iya nwanyi bụru Oholiba. Ẹphe bụ ndibe mu. Ẹphe nwushia unwegirima unwoke; mę unwegirima unwanyi. Ohola bẹ bụ Samériya. Oholiba bụru Jierúsalemu.

⁵ "Ohola wataruro agba ụkpara teke ọ bukwađu nkemu. Ọ wataru awu-ko ndu o yeru obu; mbụ ndu ọ-lwua-ọlaa shi lẹ Asiriya. ⁶ Ndu ono yekotaru uwe, dụ urwukpu-urwukpu; mę ndu bụ ndu eze; mę ndu-ishi. Ẹphe bukota unwokorobyia, amagbaa ntumatu; bukotaru ndu agba l'inya; nọdugbaa l'eli inya phę. ⁷ O woru onwiya mee nwanyi-ụkpara unwoke ndu Asiriya; mbụ ndu ọphu nweru ęnya. O gude agwa ndu ọowu-ko ono merwushia onwiya. ⁸ Ọphu ọ haduru agba ụkpara ono, o shi lẹ Ijiputu gbata ono. Ọ bụru teke ọ bụ nwata bẹ yęle unwoke wataru akwakwa. Ẹphe nọdu anọduje arwa iya ẹka l'ehe ono, akwọkwadu bụruburu ono; agboshi iphe ekpu iya. ⁹ Tọbudu iya bụ; mu bya enwuru iya ye l'ẹka ndu o yeru obu ono, bụ iya bụ ndu Asiriya; mbụ ndu ono, agụ iya ẹgu ono. ¹⁰ Ẹphe gbabę iya ọto; kpua unwu iya unwoke mę unwanyi lẹ ndzụ; bya egude ogu-echi phua yębedua tęerii. Ọo ya bụ; ọ bụru onye unwanyi gude nmaahaa l'ęjo ętu; kele ọo iphe, gbaru iya nụ bẹ e meru iya.

¹¹ "Nwune iya nwanyi, bụ Oholiba humachakwaa iphe ono; ẹgu ẹjo-iphe nkiya gbękporo kabaa kę nwune iya njọ; mbụ l'ọ gbę ka nwune iya agba ụkpara ọbu. ¹² Ọ nọdu awukokwaphọ ndu obutobu phę, bụ ndu Asiriya; mbụ ndu bųgbaa eze; mę ndu-ishi mkpukpu phę; mę ndu ojogu phę, kwaru onwophę ngwa; degegbaru l'eli inya; bukotaru unwokoro, amagbaa ntumatu. ¹³ Mu bya ahuma l'o merwushifuwaru onwiya. Ẹphenebo ono tükowaa bụru ndu umere phę rehuru erehu.

¹⁴ "Yębedua bẹ kwataru akwata yemibaa ishi eyemi l'ụkpara ọbu. Ọ humaru unwoke, e seru l'igbulọ; mbụ ndu Babilonu, e gude penti uswe-uswe see; ¹⁵ mbụ ndu e seru ẹphe kebegbaa akpọ l'upfu; kebechaa ẹkwa, ekpo

phẹ wiyawiya l'ishi. G'ẹphe ha bẹ dukotaephe gẹ ndu-ishi ugbo-inya ndu Bábilonu; mbụ ndu shi mkpukpu Kaludiya. ¹⁶ Ahuma, oohuma phẹ; ẹphe wata iya agụ ẹgu. O yefu ndu-ozu g'ẹphe je ezia phẹ ozi l'alì Bábilonu. ¹⁷ Tọbudu iya bụ; ndu Bábilonu byapfuta iya; g'ẹphe l'iya wata akwakwa. Ẹphe gude ẹgu nwanyị agụ phẹ nụ pharwushia ya. E merwushichae ya phọ ono; ẹphe bya adu iya ashị; ọ gbakuta phẹ azu. ¹⁸ Teke ono, ọ gbaaharu ukpara ono; bya agbagbukporu oto tua onwiya jalaa ono; bẹ mu gude ẹhu-eghu gbakuta iya azu; egube mu gbakutaru nwune iya. ¹⁹ Ọle ọ gbẹ kabaa eyeru ẹhu l'agba ukpara obu; g'ọ nyataru g'o shi agba iya lẹ teke ọ bụ nwata nọdu lẹ Ijiputu. ²⁰ O shi nọdu l'eka ono awu-ko ndu o yeru obu; mbụ ndu ẹhu-nwoke phẹ dukota gẹ kẹ nkapfu-igara; bya aburu ndu unwuda phẹ du gẹ k'inya. ²¹ Ọo ya bụ l'egu ejo-iphe ono, i shi anọduje eme teke i bụ nwata lẹ Ijiputu ono bẹ anọduje agukwadu ngu; mbụ teke ono, e shi anọduje arwaphe ngu eka l'ehe; apyikashi ngu eka l'opu era ngu ono."

²² "Gube Oholiba; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfuru ngu baa: Mu a-kpali ndu ono, i yeru obu ono; mbụ ndu ono byawaru adu ngu ashị nta-a ono; g'ẹphe ghakobe buru ohogu ngu. Mu e-me g'ẹphe shi l'ekameka wufuta tsoahaa ngu opfu; ²³ mbụ ndu Bábilonu; mẹ ndu Kaludiya; mẹ ndu Pekodu; mẹ ndu Showa; mẹ ndu Kowa; ẹphe lẹ ndu Asiriya l'ophu. Ẹphe a-bukotaru unwokorobya, amakota ntumatu; bugbaaru ndu eze; mẹ ndu-ishi mkpukpu; mẹ ndu-ishi ugbo-inya; mẹ ndu nọgbaa l'oke okwa; bya aburu ndu nọgbaa l'eli inya. ²⁴ Ẹphe e-gude ngwogu; mẹ ugbo-inya du l'iche l'iche; bya achiru igwe oha bapfuta ngu. Ẹphe a-nodukota l'ekameka kwaberu ngu k'ogu. Ẹphe a-chiru iphe, e gudeje ezeru onwonye k'eze iya mẹ kẹ nshiji; bya ekpukotaru okpu, e meru l'igwe. Mu e-nwuta ngu nwuru nụ phẹ g'ẹphe nua ngu aphu; mbụ g'ẹphe mee ngu egube ọ du phẹ ree. ²⁵ Mu e-gude okophoo mu; mee ngu umerekete. Ẹphe e-befu ngu imi waa nchi. Ndu ophu phoduru l'ime ngu bẹ ee-gude ogu-echi gbushia. Ẹphe a-kpu unwu ngu unwoke mẹ unwada ngu lẹ ndu. Ndu ophu phodufuaru l'ime ngu bụ oku e-tsu phẹ. ²⁶ Ẹphe e-yeshikotakwa ngu phọ uwe, i yeru l'ehu; natachaa ngu iyagba, ama mma, i nwekotaru. ²⁷ Mu e-me g'ẹbyi, iime; mẹ ukpara ono, i shi lẹ Ijiputu gbata ono laa nlanu. I ti byadu anyatabaa ya; kẹ g'ọ gya ngu ẹgu ọzo; ophu i ti byadu anyatabaa Ijiputu ọzo."

²⁸ "Mbụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu abyaakwaa ngu enwuru ye l'eka ndu du ngu ashị; mbụ l'eka ndu ono, i gbakutawaru azu; kele ẹphe duwaa ngu eji ono. ²⁹ Ẹphe e-gude ndumashi tukokpoo iphe, i seru akanya iya nata ngu. Ẹphe a-gbabe ngu oto; i dabyiru egube ono. Ukpara ono, iigba ono bẹ e-meru iphere iya kpua ngu lẹ sagaa. Ejo-ememe ngu ono; mẹ ukpara, iigba ono; ³⁰ bẹ bụ iya meru g'iphe ono dapfuta ngu; kele i wataru awu-ko ohamoha, nonu; bya egude agwa phẹ merwushia onwongu. ³¹ I tsowaru ọzo, nwune ngu nwanyị tsoru. Mu a-pakwanuru okoro iphe-ehuka iya dee ngu l'eka."

³² Wakwa iphe, Nnajiuphu,
 bụ Chipfu epfu baa:
 "Ti-ngu iphe l'okoro ono,
 nwune ngu nwanyị
 nguru;
 mbụ l'okoro ono,
 ha kẹ galagala;
 bya adu omilomi ono.
 Aa-chi ngu ochi;
 bya eme ngu ujikputeru;
 kele iphe nọ l'okoro
 ono bẹ jiru kẹ pyimu.

³³ Ii-je iphe-ehuka jasuru
 l'otsuahaa ngu
 atsutsu gẹ mẹ.
 Ọ buru mkpurupyata
 waa ọla-l'iswi bẹ

ji-ngu nno.

Ono buru iphe,
nwune ngu nwanyi,
bu Sameriya nguru
nguphodoru ngu.

³⁴ Ii-ngu iya;
ngu-gbua gberegedege.

L'i tukposhia ya yegiri
yegiri;
bya alabashia onwongu
era alabashi.

Mu pfuakwaru nkemu.
Nokwa iphe, Nnajiuphu,
bu Chipfu epfu bu ono."

³⁵ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Eshi ophu i zohawaru mbedua; woru mu jicha lokotazu; be ejo-ememe ono, iime ono; me ukpara ono, jigba ono be ii-ritakota urwu iya."

³⁶ Tobudu iya bu; Chipfu su mu: "Nwa ndiphe; ?ii-kpe Ohola yee Oholiba ikpe too? Ngwanu; karu phe ebyi, ephe emegbabe; ³⁷ mbu l'ephe bu ndu eri ogori; egbu ochi. Ephe gudewaa agwa, ephe gwotaru merwushia onwophe. Ephe nodu egudeje unwu, ephe nwushiru mu tua utara l'agwa phe. ³⁸ Waa iphe, ephe mekwaru mu pho bu owa: Le teke onokwapho be ephe merwushiru aka duru mu nsu; bya emebyishikota eswe-atuta unme mu. ³⁹ Oo le mboku ono, ephe gude unwu phe gwee eja nu agwa phe ono; be ephe bahuru l'eka duru mu nsu ono; woru iya merwushia. Noo iphe, ephe meru l'ulo mu bu ono.

⁴⁰ "I zicharu ozi g'e zia ndu shi uzo enya g'ephe byachaa; ephe wuru bya. O buru ndu ono be i sachaa onwongu degeberu; i bya etee iphe l'enya; bya egude iyagba memaa onwongu emema kwaberu phe. ⁴¹ I bya asugaru l'aba, amashi mma ike. A bya eworu teburu dobe ngu l'iphu. I chita unwu-isensu me manu mu tukobe l'eli iya. ⁴² Ikpoto nemadzū, bugbaa idokpamkpata nodu akwa ewu ekpu iya. E duta ndu shi l'echiegu, ngu-jishiru mee ephe bya; waa ndu ozo yee ephe swi. Ephe bya agbabe iya mgbaleka; kpube iya okpu, ama ntumatu. ⁴³ Noo ya bu; mu su g'ephe duta yebedua ono, gbawaru ukpara jasū o kpojohu ono; g'ephe l'iya wata eri ogori kele o buwaa nwanyi-ukpara. ⁴⁴ Oo ya bu; ephe jepfuahaa phe egube ono ejepfuje nwanyi-ukpara ono. Mbu ephe jepfuahaa Ohola yee Oholiba; phaahaa unwanyi ono kutukutu. ⁴⁵ Ndu e-kpe phe ikpe bu unwoke pfuberu-eka-oto Ephe a-nma phe ikpe ogori; waa ikpe ochi. Noo kele ephe eri ogori; bya aburu ndu egbu ochi."

⁴⁶ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "G'a chita ikpoto nemadzū bapfuta phe; mbu g'e nwuru phe nu ndu e-me ge ndzu-agugu rwuta phe; bya atuko iphe phe kwa l'okwata. ⁴⁷ Igwe-oha ono a-tu phe mkpuma; bya egude ogu-echi egbutsushi phe. Ephe e-gbushichaa unwu phe unwoke me unwada phe; bya ateshia oku l'ulo phe. ⁴⁸ Noo ge mu e-shi mee g'emewushi onwonye laa nlananu l'alī-a bu ono; k'ophu unwanyi l'ophu e-gudekwanu iya kwaa enya; g'ephe te eje eme egube ono, unu meru ono. ⁴⁹ Aa-gwata unu ugwo emerwushi ono, unu emerwushi onwunu ono. Unu e-vuta ejo-iphe o nwutaru unu; mbu nshi ono unu agwo ono. Oo ya bu; g'unu amakwanuru l'oo mbedua, bu Nnajiuphu bu Chipfu."

Etu, e gude ite, e shiberu l'oku nmaa

24 Tobudu iya bu; o be l'apha ke tete g'onwa iri du l'abalī iri; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; dee iphe ntanu-a bu l'ekwo; mbu ntanu-a gedegede; kele oo ntanu-a gedegede be eze ndu Babilonu kephetaru Jierusalemu k'ogu. ³ Nmaaru ndu ono, bu ekwegekwe ono etu; su phe: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa:

"Shibe ite; shibe iya
l'oku kuru mini ye iya!

⁴ Chiru mkpirikpu
 mkpirikpu anụ ye iya;
 mbụ ndu ọp̄hu a
 họt̄aru ahọt̄a;
 ụt̄ap̄fu iya;
 mę up̄fumęka iya;
 mbụ-a woru ęka
 kachaa abụru ọkpobe
 anụ ch̄i-jia ya achi-ji.

⁵ L'j kp̄ta at̄uru,
 kachakp̄o ree gbua;
 ch̄iru anụ iya ye l'ọhu
 ite ono;
 shighee anụ ono eshighe.
 Shighee yęe ọkp̄u iya
 eshighee.

⁶ " 'Ọo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu ep̄fu baa: Nsh̄io ḡube mkp̄ukpu ono, egbu ọchi ono! Nsh̄io ite ono, gbawaru ęgba ono; mbụ ite ono, ęgba iya tee hefuędu eh̄efu ono. Gushia anụ ono nanụ nanụ; g'ọ t̄o d̄ukwa ọp̄hu aa-ha g'ọ ph̄odu. ⁷ Kęle mee ndu o gbushik̄ot̄aru bę yęe ya t̄ukowaru nmak̄uru l'eli mkpuma; ọ t̄o w̄shiduru iya l'oma al̄i ęka urwuku gege ekpoch̄kp̄o ya n̄u. ⁸ Ọo gę mee ndu ono akpalia mu ęhu-eghu; k'ọp̄hu mu a-bya agwata iya ụgwo iphe, o meru kpar̄u iphe, mu doberu mee ndu ono l'eli mkpuma; g'ọ t̄o d̄u iphe, e-kpochi iya ęja.

⁹ " 'Ọo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu ep̄fu baa: Nsh̄io ḡube mkp̄ukpu ono, egbu ọchi ono! Mbędua e-yebakwar̄o nk̄u l'ọku ọbu g'ọ kabaa shii. ¹⁰ Mu a-k̄ube nk̄u ono g'ọ ha l'ikpo l'ikpo.

" 'Mu eworu ọku zunwua ya.

Gude iya shighee anụ
 ono eshighee.
 Mu eyek̄obechaa ya iphe,
 emeje g'iphe shi mkp̄o.
 Mu eshia ya g'ọkp̄u iya
 kpebatachaa uke
 ekpebata.

¹¹ " 'L'j bya agbę teke ono shikwasę ite iphor̄o ono l'eli ovok̄oku ono; shia ya gbiriri jeye ọku ad̄u l'ite ono shii; mbụ shia ya g'on̄yirubvu, e gude mee ya chaa z̄iriri; k'ọp̄hu inyi, n̄o iya n̄u a-dazehu; mbụ g'ęgba, ọ gbaru ono kee ọku gbiriri jas̄u ookechaf̄u. ¹² Noo kęle e mewaru iya jas̄u ike lab̄o bv̄u; ọp̄hu ęgba, ọ gbaru ono ekwedu eheshihu. Nta-a bę ọku e-ke ęgba ono, ọ gbar̄u ono. ¹³ Iphe, b̄u inyi ono, d̄u ngu l'ęhu ono bę b̄u ırwuali. Eshi ọp̄hu mu mek̄ot̄aru gę mu e-me hufu ngu inyi ono; ọp̄hu o kwedu gę mu hufu ngu iya; bę a ta abyad̄u ehufubaa ngu iya jas̄u teke mu e-gude oke ęhu-eghu mu mee ngu g'ọ d̄u mu. ¹⁴ Ọo m̄ube Chipfu pfuru op̄fu ono. O rwuakwaru teke mu e-me iya. Mu ta abyad̄u esela onwomu az̄u; ọp̄hu mu abyad̄u aph̄u obu-imemini; ọp̄hu mu ta abyad̄u as̄u lę mu tee meędu gę mu t̄beru. Ee-kpe ngu ikpe g'umere ngu waa iphe, iime gbaru. Nokwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu b̄u ono.' "

Anw̄uhu Nyee Ezekęlu

¹⁵ T̄obudu iya b̄u; Chipfu bya ep̄furu op̄fu yeru mu s̄u: ¹⁶ "Nwa ndiphe; mu abyaakwaa egude ọnu ęchachi lan̄u nyichata ngu onye ono, i yeru ęnya ono. Ọle-a; ba aḡukwa aph̄u; ọp̄hu j̄ rakwa ękwa; mbụ g'ęnya-mini ta al-waf̄utakwa ngu l'ęnya. ¹⁷ T̄okp̄oeph̄o nwęhu ts̄u ude. Ta kwash̄ikwaru onye nw̄uhuru anw̄uhu ęnya-mini. Kee

iphe, iikeje l'ishi ẹgube iikeje iya; l'i yee akpọkpa ngu. Te ekechikwa iphe l'ọnu; ọphu i rikwa nri, ndu aphụ tsọru eriye."

¹⁸ Ọo ya bụ; mu pfulẹberu ndu ono opfu ono l'utsu; o be l'ụzenyashi; nyee mu nwụhu. O be lẹ nchitabọhu iya; mu bya emekọta ẹgube ono, a sọru gẹ mu mee ono. ¹⁹ Tọbudu iya bụ; ndu ono bya ajja mu sụ: "Tii kaduru anyi iphe, iphe-a, iimegbabẹ-a bụ l'ẹhu anyi?"

²⁰ Tọbudu iya bụ; mu sụ phẹ lẹ Chipfu pfuru mu sụ-a; ²¹ gẹ mu sụ ndu Ízurelu: "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu abyaakwaa eme ẹka-dụ-nsọ mu g'ọ tọ dũhe nsọ; mbụ ẹka ono, a kpuru o shihu ike, bụ ẹka unu gude eku onwunu ono; mbụ ẹka ono, unu yeru ẹnya ono; bya aburu ẹka ono, dũ unu ree ono. Ụnwu unu unwoke mę ụnwu unu ụnwanyi, bụ ndu ọphu unu haru l'azụ; bę bụ ogu-echi bę ee-gude gbushia phẹ. ²² Ọo ẹgube ono, mu meru ono bę unu e-mekọta. Unu tee kechidu iphe l'ọnu; ọphu unu eridu nri, ndu nọ l'aphu eri-je. ²³ Unu e-kebe iphe l'ishi ẹgube unu ekejehawa iya; yee akpọkpa unu. Unu taa agudu aphụ; ọphu unu taa aradu ẹkwa; ọle unu a-jọ ẹhu bvubebe l'opfu ejo-iphe ono, unu meru ono; mbụ l'unu a-nodu atsụ ude l'ime onwunu. ²⁴ Ezekẹlu a-buru unu iphe-ọhubama. Iphe ono, o mekọtaru ono bę unu e-mekọta. Teke iphe ono nwụerupho; unu amaru l'ọo mbẹdua, bụ Nnajiuphu bụ Chipfu.

²⁵ "A bya lẹ gubedua; nwa ndiphe; mbọku ono, mu a-nafu phẹ ẹka ono, a kpushiru ike ono, bụ ẹka ẹphe gude ẹhu-utso iya eku onwophẹ ono; mbụ ẹka ẹphe yeru ẹnya ono; bya aburu ẹka dũ phẹ ree l'obu ono; mbụ mbọku ono, mu a-nafu phẹ ụnwu phẹ unwoke mę ụnwu phẹ ụnwanyi ono; ²⁶ bę onye nahuru gbalaa; a-byapfuta ngu bya edooru ngu iphe emenu. ²⁷ Ọ buru mbọku ono bę ii-bebe kũhaa ọnu ngu; gụ l'onye ono nahuru nũ ono epfugba opfu; i tii bueduru onye te epfudu opfu ọzo. Ọo ya bụ; l'i buru phẹ iphe-otube-nvọ. Ẹphe a-maru-a l'ọo mbẹdua bę bụ Chipfu."

Eepfu iphe, e-me ndu Amọnu

25 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Amọnu iphu; pfuchiru mu; karu phẹ iphe, e-me phẹ nũ. ³ Sụ phẹ lẹ-a: 'Unu nũmakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ọphu i teru ẹswa kpua ọlo mu, dũ nsọ; teke e merwushiru iya; tẹme ọ nodu atsọ ngu utso l'e meru alı Ízurelu; ọ buru ochobu; waa l'a kpuru ndu Jiuda lẹ ndzũ laa alı ọzo; ⁴ bę mu e-nwuru ngu nũ ndu ọzo ẹnyanwu-awawa g'ẹphe nworu ngu. Ẹphe a-bya anodu l'ime ngu nwechaaru alı-eze alı-eze; bugbaaru eburu l'ime ngu. Ẹphe e-ri akpuru oshi ngu; ngua mini ẹra-eswi ngu. ⁵ Mu e-me mkpukpu Raba g'ọ buru ẹka inya-kamẹlu akpaję nri. Mu emee alı ndu Amọnu g'ọ buru ẹka aturu a-dojeru atuta unme. Ọo ya bụ g'unu amakwanuru l'ọo mu bụ Chipfu.

⁶ "Lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ọphu i kuru ẹka pyaa; tee ebvu; gudekọta ejo obu teru ẹswa kpua ndu Ízurelu; ⁷ bę mu a-machi ẹka; bya adaa ngu ẹka kę njo l'ẹhu. Mu e-nwuru ngu nũgbaa ọhamoha, nọnu g'ẹphe lwua ngu alwulwu. Mu e-dekufu ngu l'iphe, bụ ọha, nọnu; mee ngu l'iji chihu l'iphe, bụ mkpukpu nọnu; mbụ mee ngu g'i buru mkpurupyata. Ọo ya bụ g'ii-maru l'ọo mu bụ Chipfu.' "

Iphe, ee-me ndu Mówabu

⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu pfuru baa: "Eshi ọphu Mówabu waa Siye sọru 'Lekpọdapho; ndu ọnu-ọlo Jiuda bę dukwaa gẹ ndu ọhamoha ọzo'; ⁹ bę mu e-me g'ibiya kę Mówabu ono gheru ọnu; e -shi lẹ mkpukpu ndu ọphu nọ l'iphu ẹgu, bụ iya bụ ẹka kakọta ree l'alı ono; mbụ e -shi lẹ mkpukpu Bẹtu-Jieshimotu; mę Belu-Meyonu; mę Kiriyatayimu. ¹⁰ Mu e-nwuru Mówabu yele ndu Amọnu nũ ndu ọzo ẹnyanwu-awawa; g'ẹphe nworu; ọphu a ta abyadu anyatabaa ndu Amọnu anyata ọphu l'echilabọ ọhamoha. ¹¹ Mu anua ndu Mówabu aphụ. Ọo ya bụ g'ẹphe amakwanuru l'ọo mbẹdua bụ Chipfu."

Iphe, ee-me ndu Edomu

¹² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: "Eshi ọphu ndu Edomu gwataru ndu Jiuda ugwo iphe; bę ẹphe shiakwa l'ugwo iphe ono, ẹphe gwataru ono meswee; k'ọphu paru ẹka. ¹³ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnaji-

phu, bu Chipfu epfu baa: Mu a-machi eka gude ke njo daa Edomu eka l'ehu. Mu e-gbushi unwoke; me eku, no iya nu. Mu emee ya g'o buru ochobu. A -gbẹ le mkpukpu Temanu rwua le mkpukpu Dedanu be bu ogu-echi be ee-gude gbushia phe. ¹⁴ Mu e-gude ndibe mu, bu ndu Izurelu gwata ndu Edomu ugwo iphe ono, ephe meru ono. Ephe e-me ndu Edomu g'ooghu mu; mbu mee phe g'oke ehu-eghu mu gude habe mu l'ehu. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua agwa phe ugwo iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

Iphe, ee-me ndu Filisitayinu

¹⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Eshi ophu ndu Filisitayinu gudewaa ejo obu melata; mbu gwata ugwo iphe; bya egude kele ndu Jiuda shiro teke k'ichee du phe ash; eme g'ephe mee phe g'ephe buru mkpurupyata; ¹⁶ be wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu a-machi eka ke njo daa ndu Filisitayinu l'ehu. Mu eme ge ndu Kereti chihu; mee ndu ophu phoduru nu, bu le mgboru eze-enyimu g'ephe buru mkpurupyata. ¹⁷ Mu a-kwatakpo akwata gwata phe ugwo iphe, ephe meru; mbu gude oke ehu-eghu mu nua phe aphu. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua bu Chipfu; le teke mu agwata phe ugwo iphe, ephe meru ono."

Iphe, ee-me mkpukpu Taya

26 Tobudu iya bu; o be l'apha k'iri le nanu; le mboku mbu l'onwa onoya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; eshi ophu ndu Taya ekweru ndu Jierusalemu une asuje phe: 'Hee!' Eka ono, iphe, bu ohamoha eshije eje azu aswa ono be dakposhihuwaru nu. Mgbo, e yeru iya be guhachawaru gheru onu; ge mu eshije iya g'o du mu. Nta-a, mkpukpu ono dakposhihuwaru-a be buwaa g'iphe bya ejeahaaru mu le ree.

³ "Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Gube mkpukpu Taya; mu noakwaru ngu le njo. Mu a-chita oha, du igwerigwe g'ephe bapfuta ngu; mbu l'oo egube ono, eze-enyimu enwutaje akpara-mini ke gbukumu-a; bu ge mu e-nwuta phe; g'ephe byapfuta ngu. ⁴ Ephe e-tsukposhi igbulu, e gude kp-butu mkpukpu Taya; bya enwukposhikota ulo-eli, no iya nu. Mu e-kwochatacha eja mkpokpo-ulo ono; bya emee eka ono g'o buru mkpuma mmanu be a-nodu iya nu. ⁵ Taya a-buru pherere-alj no l'echi eze-enyimu; buru eka aa-noduje asusa ugbu-ikokoro phe g'o korohu. Mkpukpu ono a-buru iphe, ohamoha a-lwu alwulwu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu." ⁶ Ndu ophu bugbaa l'ime egu be ee-gude ogu-echi gbushia. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mbedua be bu Chipfu.

⁷ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oo Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu, bu eze, ka ndu eze; mbu onye ono, shi l'uzo isheli; be mu e-me g'o dapfu ndu Taya. Oo-chita inya; me ugbo-inya; me ndu agba l'inya; me igwerigwe ndu ojogu gude bya. ⁸ Oo-gude ogu-echi gbushikota ndu ophu bu l'ime egu. O bvua ose-ogu gude kepheta ngu; bya akpo obvudu-eja g'o nodu kpu oronmono jasul'igbulu ngu. Oo-pali iphe, eegudeje egbobuta onwonye; gude tsoo ngu ogu. ⁹ Oo-nodu asu okurukpo, eegudeje akukposhi ulo l'igbulu mkpukpu ngu ke pfuu. Oo-gude ngwogu iya nwukposhia ulo-eli ngu. ¹⁰ Inya, oo-chiru a-duta-be igwerigwe; k'ophu bu l'udzu, ephe gude okpa ekpokashj be e-lichaa ndibe ngu mkpachi. Igbulu, e gude kp-butu mkpukpu ngu ono be a-nodu ete nmenmenme; l'igiji, ephe a-nodu ede; mbu ndu agba l'inya; me ikpoto ugbo-inya, ochi teke ono, oo-shi l'oguzo unu abata ono; mbu g'onye abahu le mkpukpu, e nwukpofuru igbulu iya enwukpofu.

¹¹ Upyi-okpa inya iya ono be a-zokota gbororo, no l'ime ngu tolitoli. Oo-gude ogu-echi gbushia ndibe ngu. Itso ngu, shihuru ike a-ngashihuchaa buru memeeje l'alj. ¹² Ephe a-lwu eku ngu alwulwu; gwee ngwaswa ngu tutua. Ephe e-nwukposhikota igbulu, e gude kp-butu ngu; nwutsushikota ulo no l'ime ngu, e meru o nodu ama mma; bya evukpo mkpuma ngu me oshi ngu; mekpoo mkpokpo-ulo ngu; je enwuru ye l'eze-enyimu. ¹³ Mu e-me g'ebvu ono, i gube ono buru nyonyoronyo. Ebvu ono, i gudeje une akpo ono be a ta abyadu anumabaa ozo. ¹⁴ Mu e-me alj ngu g'o buru mkpuma mmanu bu iphe, a-nodu iya nu; l'i buru eka aa-tusaje ugbu, e gude egbu ema g'o korohu; ophu a ta abyadu akpukwaba ngu akpukwa; kele oo mube Chipfu pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono."

¹⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfuru mkpụkpu Taya baa: ?Ọ dū ngu g'alj, nọkota l'agụga eze-enyimu taa nmakọtadu jijijijii lẹ teke ji-da; mbụ lẹ teke ono, ndu e mekagbaaru iphe a-nọdu atsụ ude ono; mbụ teke ono ee-gbushi nemadzụ l'ime ngu ono? ¹⁶ Ọ bụru teke ono bẹ ndu-ishi, bugba l'agụga eze-enyimu e-nyizetakọ-ta l'aba-eze phẹ; bya eyeshikọta akpawuru-uwe phẹ. Ẹphe e-yeshikọta uwe phẹ, e mengashiru ọ nọdu ama mma ono. Ndzụ-agụgu e-rwuta phẹ. Ẹphe agwọdoshihu l'oma alj mmanụ; anmagbaa pyaapyaapya tekenteke; l'ọ kpọ phẹ ọnu-opfu; mbụ iphe byapfutaru ngu nụ. ¹⁷ Ẹphe erwuarụ unu erwubvu sụ:

“Ẹgube g'e mekwanụru j
bụru mkpurupyata;
gụbe ọhamoha ono,
a maru amaru ono;
mbụ gụbe ọha,
ọkpehu shi dū shii bụ
ndu akpa lẹ mini bukọta
iya.

Gụbe ọha ono shi alwụshi
ọgu ike lẹ mini;
mbụ gụbedua;
mẹ ndu bu ngu l'ime.

Ndu bu l'ibiya ono;
bẹ i shi mee ẹphe
tụko anmagbaa
rwuurwuu lẹ
ndzụ-agụgu.

¹⁸ Nta-a bẹ ndu bu l'agụga
eze-enyimu anmakọta
pyaapyaapya l'ẹka
j daru.

Alj, mini sọ-phęgbaaru
mgburugburu
l'eze-enyimu bẹ
ndzụ-agụgu rwutaru;
kẹle j daru.

¹⁹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Teke mu e-me mkpụkpu ngu ono g'ọ bụru ochobu; mbụ g'ọ dū g'ẹka e te ebuẹdu ebubu; mbụ teke mu e-gude oke eze-enyimu ime alj bapfuta iya; bya emee g'oke mini ono gbamia ya; ²⁰ bẹ mu e-mekwa gẹ gụle ndu ọphu ekpoda ekpoda; tųko kpoda l'iduma; mbụ g'j lapfu ndu teke k'azụ. Mu e-me ngu g'i nwuda l'ime alj gẹ mkpọkpo-ulo, mebyishihuru teke ndiche. Ndu unu l'ẹphe a-swjru bụ ndu ala l'uwurukutu-maa; ọphu j tị byadu alwabaa azụ ọzo; mbụ kẹ bya ebubaaru l'alj, ndu nọ ndzụ. ²¹ Mu e-me ngu g'j laa ẹjo alala; mee ngu l'j chihu-gbua ree. A chọ ngu nta chọ imo; ọle a ta abyadụ ahụmabaa ngu ọzo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.”

Iphe, e-me ndu Taya

27 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² “Nwa ndiphe: yọoru ndu Taya ọshi; ³ sụ iya: Gụbe mkpụkpu Taya, nọ l'ọnu ẹka eeshije abahụ l'eze-enyimu; bụru mkpụkpu, iphe, bụ ndu bugbaa l'agụga eze-enyimu abyaję azụta aswa. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa:

“Oowaa gụbe Taya;
j sụru l'j maẹberu mma.

⁴ Ẹka oke alì ngu kparù
 bẹ bụgbaa l'echi
 eze-ẹnyimu.

Ndu kpuru ngu nù kpútsee
 meru ngu k'òphu ì
 mafufuru mma ngu
 l'ishi.

⁵ Ndu kuru ụgbo-mini
 ngu bẹ bụ l'úbvú
 Seniru bẹ ẹphe gburu
 oshi payinu gude kọ ya;
 bya ejekwaphọ l'úbvú
 úbvú Lébanonu bua
 oshi sida gude bvua
 itso ụgbo-mini ngu ono.

⁶ Ọ bụru oshi-akpúrata,
 shi l'alì Beshanu bẹ
 e gude pyìshia eku-ụgbo
 ngu;
 ọ bụru oshi-sayipuresu,
 e bukọru l'agụga
 ẹnyimu Sayipurosu
 bẹ e gude mee ọmali
 ụgbo-mini ngu ono;
 bya egude eze-enyi
 mee ya ọna.

⁷ Ẹkwa-ọchaa, a kparù ọ dọ ẹguru,
 shi lẹ Ijiputu bẹ e kweru
 l'imeli ụgbo-mini ono;
 bụ iya bụ iphe,
 emeje iya g'ọ gba ọso;
 bya aburu iya bẹ
 eegudeje ahụbe
 iya ama.

Iphe, e gude kwekọta
 l'ugbo-mini ono
 gẹ mini ta abahụjeshi
 iya bẹ bụ ẹkwa,
 dọ urwukpu-urwukpu;
 mẹ ẹkwa, dọ uswe-uswe,
 shi l'agụga ẹnyimu
 mkpụkpu Elisha.

⁸ Unwoke mkpụkpu Sayidonu;
 mẹ unwoke mkpụkpu
 Avadu bẹ bụ ndu
 shi akpọkotaru ngu ụgbo;

gụbe Taya.

Unwoke ngu, bụ ndu

iphe doru ęnya bę

bụkota ndu

angakọtaru ngu

ụgbo-mini.

⁹ Ndu-bụ-ọgerenya mkpụkpu

Gebalu, mę ndibe pę,

maru eme ọna;

bę anọduje l'ụgbo-mini ngu;

emezibaa ęka o

rifushihuru ụzo.

Iphe, bụ ụgbo-mini,

nọkota l'eze-ęnyimu;

mę ndu angakọta

ụgbo-mini ono bę

abyaję ngu azụta aswa.

¹⁰ "Unwoke ndu Peshiya; mę unwoke ndu Lidiya; yęe unwoke ndu Putu shi bụkotaru ndu ojọgu ngu alwuru ngu ọgu. Ęphe achijeru iphe, ęphe egudeje egbobuta onwopę; mę okpu-igwe pę kobegbaa l'eli igbulọ ngu. Ęphe meru ngu i du ńbvú. ¹¹ Unwoke ndu Avadu; mę unwoke ndu Heleku bę bụ ndu echejeru ngu igbulọ ngu nche gba mgburugburu. Unwoke ndu Gamadu bụ ndu anọdujeru ngu l'ulo-eli. Ęphe ewojeru iphe, ęphe egudeje egbobuta onwopę kobegbaa l'eli igbulọ, e gude kpụ-butu mkpụkpu ngu. Ęphe meru; mma ngu dzua edzudzu.

¹² "Ndu Tashishi shi bụru ndu azuje ngu aswa; kele i nweru ęku, parụ ęka l'udu iya l'udu iya. Ęphe shi egudeje mkpọla-ọchaa; mę iphe-igwè; mę ogbongu; mę mkpuma ọta-njele; bya azụ-nweta ngu ọphu i nweru. ¹³ Ndu Jiavanu; mę ndu Tubalu; mę ndu Męsheku shi achijeru ohu; mę ngwa, e gude onyirubvu mee; gude bya ngu azụta aswa. ¹⁴ Unwoke Bętu-Togarama shi akpụjeru inya, eegudeje eje ozi; mę inya, eegudeje alwụ ọgu; mę inya-mulu bya ngu azụta aswa. ¹⁵ Unwoke ndu Dedanu bę unu l'ęphe shi azụgbaje aswa. Igwerigwe ndu bugbaa l'aguga eze-ęnyimu shi bụkotaru ndu azụ ngu aswa. Ọ bụru eze-enyi yele oshi-eboni bę ęphe shi egudeje pfula aswa iphe, ęphe zuru. ¹⁶ Ndu Edomu bę shi azuje ngu aswa; kele iphe, iimeshi emeshi bę dụ igwerigwe. Ęphe shi egudeje mkpuma emeraludu; bya ngu azụta aswa; mę ękwa dụ uswe-uswe; mę ękwa, a kparụ ọ nọdu ama mma; mę ękwa ọchaa; mę mkpuma koralu; mę mkpuma rubi. ¹⁷ Ndu Jiuda; mę ndu Ízurelu bę unu l'ęphe shi azụgba aswa. Ęphe shi egudeje witi, shi lę Minitu; mę igberi; mę manụ-ęnwu; mę manụ mmanụ; waa manụ-balumu; bya ngu azụta iphe, i meshiru.

¹⁸ "Ndu Damasukosu gudekwaphọ l'i meshiru iphe, dụ igwerigwe; waa kele i nweru ęku ntumatu; ęphe nọdu egudeje męe, shi lę Hęlubonu; mę ęji aturu, shi lę Zaharu azụ ngu aswa. ¹⁹ Ndu Danu; mę ndu Jiavanu, shi lę Uzalụ bę azuje ngwaswa ngu. Ęphe nọdu egudeje igwè, a kpuru akpụkpu; yęe kashiya; mę kalamosu, bụkota iphe, eegudeje eme manụ-anyinyi, eshi kwęekweekwee; bya ngu azụta aswa. ²⁰ Ndu Dedanu shi egudeje ukpo, eegudeje nọdu l'eli inya bya ngu azụta aswa. ²¹ Ndu Arabu; mę iphe, bụ ndu-ishi ndu Keda bę bụkota ndu shi azuje ngu aswa. Ęphe achijeru aturu; mę ebili; yęe egwu bya ngu azụta aswa. ²² Ndu Sheba; mę ndu Rama bę shi azujekwa ngu phọ aswa. Ęphe shi egudeje manụ, vu oke aswa; mę mkpuma, vu oke aswa; mę mkpọla-ododo; bya azụ-nweta ngwaswa ngu. ²³ Ndu Haranu; mę ndu Kane; mę ndu Éđenu; yęe ndu agbagbaa oke-nghọ, shi lę Sheba; mę ndu agba oke-nghọ, shi lę mkpụkpu Ashuru; mękpoo mkpụkpu Kilimadu bę shi azukotakwa ngu phọ aswa. ²⁴ Iphe, ęphe shi azuje ngu aswa iya bụ uwe, amagbaa mma; mę ękwa, dụ urwukpu-urwukpu; yele ękwa, a kparụ dengashia ya iphe edengashi; mę jilajila ukpo, vọkashiru avokashi, aatogboje l'oma-

ulo; mbu ophu e gude okpukpu swia; bya elichaa ya ke kpukpukuruku. ²⁵ Ugbomini ndu Tashishi bu gube Taya be epe anoduje evuru iphe.

“ I dufepho g'ugbo-mini,
e dojiru iphe,
anyishi erwa ike;
o nodu l'echilabo
eze-enyimu.

²⁶ Ndu l'akpo ngu l'ugbo
kpotawaru ngu je
edegebe l'echi
eze-enyimu.

Obenu le pherephere,
shi l'uzo enyanwu-awawa
a-bya ezijashia ngu
iphiriba iphiriba
l'echilabo eze-enyimu
ono.

²⁷ Eku ngu; me iphe,
i gude agba ngho;
me ngwaswa ngu;
me ndu etso ugbo-mini ngu;
me ndu angaru ngu
ugbo-mini;
me ndu aguchijeru ngu
ugbo-mini;
me ndibe ngu,
agba oke-ngho;
mekpoo ndu ojogu ngu
g'ephe ha; me iphe,
bukpoo ndu ozo no
l'ugbo ngu ono;
be e-kpolahu l'echilabo
eze-enyimu mboku ono,
ugbo-mini ono e-kpu.

²⁸ Aguga aguga
eze-enyimu be
a-nmahukota jijijiji
le teke ndu angaru
ngu ugbo-mini
a-tushi uzu-ekwa.

²⁹ Iphe, bukpoo ndu gude
eku-ugbo akpo ugbo
be a-pakotaru ugbo
phe nwuhaa.

Ndu anga ugbo-mini;
me ndu etso ugbo-mini

ono be a-pfuchaaru
l'aguga eze-enyimu.

³⁰ Epe a-kwatakpo akwata
chia oke mkpu ekwa;
mbu kwatakpo rashia
ekwa ngu ike.

Epe e-kpota ntu kpukposhi
onwophe l'ishi;
bya arwaswikota
onwophe le ntu.

³¹ Epe a-kpushi ishi ngu;
bya eyee uwe-aphu.

Epe e-gude obu,
aphu jiru ejiji kwaa
ekwa ngu;
mbu gu aphu ngu
gushia ya ike.

³² O bu ru teke ono,
epe a-nodu ara ekwa ngu;
agu aphu ngu ono;
be epe a-guru ngu
ebvu-aphu owa-a su:

?Bu mkpukpu ole be
bujekporu
mkpurupyata l'echilabo
eze-enyimu egube-a,
mkpukpu Taya
bu iya-a?

³³ Teke e shi evushije
ngwaswa ngu e -shi
l'eze-enyimu;
be i shi emeje epho
eji oha, du igwerigwe.

O bu ru eku ngu,
paru eka;
me ngwaswa ngu be
i gude mee ndu eze,
nogbaa le mgboko-a
epe nweru iphe.

³⁴ Obenu le nta-a be mini
mebyishiaru ngu
l'ohu eze-enyimu.

Ngwaswa ngu ono;
yee ndu tso ngu nu;
be mini rikotawaru
unu l'epe.

³⁵ “Iphe, bukpo ndu bukota l'aguga eze-enyimu be iphe, meru ngu nu nyiru ishi edzu; ndu bugbaa eze phe nmahukota ruurwu l'eka ndzu-agugu rwutaru phe. Iphu gbapfubecha phe agbapfube l'eka ndzu agu phe. ³⁶ Iphe, bu ndu agbagbaa oke-ngho l'ohamoha be ata mgbede le k'iphe nwuru ngu nu. I lawaru ejo alala; ophu i ti byadu adubaa adudu ophu.”

Iphe, e-me eze ndu Taya

28 Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² “Nwa ndiphe; pfuaru onye-ishi ndu Taya su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu iitu onwongu epha su l'i bu Chileke; l'i sugaru l'aba-eze Chileke l'echilabo eze-enyimu; l'eka i bu nemadzu mmanu; mbu l'i ti budu Chileke; e -gudekpoo l'iri l'i maru iphe ge Chileke. ³ ?I ka Danelu amaru iphe too? ?Iri l'o to dudu iphe, e domiru edomi; i ti tukochaada g'o ha maru too? ⁴ I gudewaa mmamiphe ngu; me egomunggo, i nweru kpaa eku kuberu onwongu; bya evukoo mkpola-ododo; me mkpola-ochaa kube l'ulo-eku ngu. ⁵ I gude aswa ono, i maru g'aazuje; mee eku ngu kabaa shii. I gbe gude l'i nnewaru iphe bya etuahaa onwongu oke epha.

⁶ “Oo ya bu; waa iphe Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Eshi ophu irije l'i maru iphe; mbu l'i mawaru iphe ge Chileke; ⁷ be mu e-rwutaepho ndu ohozo g'ephe bya etsoo ngu ogo; mbu ndu oha, kachaa enweru ejo-okpoma l'iphe, bu oha l'ophu. Epe a-mita ogu-echi phe gude mee ge mma, iima; me mmamiphe ngu ono buru ola-l'iswi. Ubvu, i du be epe e-woru gwoo le nu. ⁸ Epe a-lo-tsuta ngu; nwuru ngu ye l'ilu; mbu l'ephe e-gbu ngu l'ike l'echilabo eze-enyimu. ⁹ ?I-nwekwaduru onu, ii-gude su ndu ono, e-gbu ngu nu ono m'ephe -byaepho; l'i bu Chileke? Ndu e-gbu ngu nu ono -byaepho; be ii-maru-a l'oo nemadzu mmanu be i bu; l'i ti budu Chileke. ¹⁰ I-nwuhu anwuhu onye akpapyi l'eka ndu ohozo. O kwa mbedua pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.”

Adada eze ndu Taya

¹¹ Tobudu iya bu; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ehu; bya asu mu: ¹² “Nwa ndiphe; raa eka eze ndu Taya su iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: I shi buru onye a suru l'o dube ree; bya aburu onye shi maru mmamiphe shii; bya eshikwapho buru onye mafuru mma l'ishi. ¹³ I shi buru le Edenu; mbu le mgbabu Chileke. Iphe, bu mkpuma, vugbaa oke aswa be meru ngu; i nodu ama mma. Mkpuma ono be bu rubi; me topazu; me emeraludu; me kirisolayitu; me onikusu; me jiasupa; me safaya; me tokwasu; me berilu. Iphe, e doru mkpuma ono ke joo; bya egude kpabyabe iya o shihu ike bu iphe, e meru le mkpola-ododo. Iphe ono be e meru doberu ngu le mboku e keru ngu; i futa mgboko. ¹⁴ A wuru ngu manu l'ishi g'i buru chierobu, anoduje eche nche; mbu l'oo iphe ono be mu meru ngu g'i buru. I shi nodu l'eli ubvu, du nsok ke Chileke. I shi edejeru le mkpuma, egbugba ke nwijnwii.

¹⁵ “Eshi ke mboku, e meru ngu be uta ta adujeduru ngu l'ehu jasuteke a byaru ahuma l'iime ejo-iphe. ¹⁶ I gbe gude l'i nweru ngwaswa, ha shii wata eme kpangakpangakpanga; shi nno wata iphe-aji. Oo ya bu; mu chifu ngu; i gude iphere lufu l'ubvu Chileke ono. Mu nwufu gube chierobu, anoduje eche nche ono le mkpuma, egbugbaa nwijnwii ono. ¹⁷ I gude kele iima mma tseahaa etsetse; bya arwutoshia mmamiphe ono, i makotaru ono arwutoshi opfu l'oo l'i du ubvu. Oo ya bu; mu pata ngu tua l'ali; mee ngu i buru onye ndu eze wataru ele enya ke phoripho. ¹⁸ I gudewaa ikpoto ejo-iphe, i meshikotaru; me aswa, i gude ugho azu merwushikota ekadu-nsok ngu. O buru iya meru; mu mena oku shi l'ime ngu gbanwuhu; woru ngu tsua tsufu. Mu woru ngu mee; i buru nu, wushiru l'omali; mbu i buru nu ekpofu l'iphu ndu ele ngu enya. ¹⁹ Iphe, bu ohamoha, makotaru ngu nu be iphe, meru ngu nu tufuru ehu. I laru ejo alala; ophu i ti byadu adubaa adudu ophu.”

Iphe, e-me mkpukpu Sayidonu

²⁰ Tobudu iya bu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ²¹ Nwa ndiphe; ghachiru mkpukpu Sayidonu iphu; pfuaru mu phe iphe, a-nwuru phe nu; ²² su iya: “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu nokwaru ngu le njo; gube Sayidonu. Mu e-me g'i maru ge mu du-be akpabiri. Oo ya bu; g'ephe amakwanuru l'oo mbed-

ua bę bę Chipfu lę teke ono, mu a-nę phę aphę; goshi phę lę mu bę onye dę nsọ ono. ²³ Mu e-me g'ęjo-ęhu dapfuta iya; mee g'iphe, bę ọma ogbororo iya sọkota gborogboro lę mee. Ee-gbushi nemadzę ęphe adakaa l'ime gębe mkpųkpu ono; mbę e-gude ogu-ęchi gbushia nemadzę l'ękameka lę mkpųkpu ono. Ọo ya bę g'ęphe amakwanęru l'ọo mu bę Chipfu."

Eekebe ndu Ízurelu l'ọma

²⁴ "Ndu ęphe lę ndu Ízurelu bunyabę ta abyadę abębaaru ndu ęphe dę ashi; mbę l'ęphe taa dzųkashibedu phę; ọphu ęphe taa lakashiębaedu phę g'ogarambo. Ọo ya bę g'ęphe amakwanęru l'ọo mbedua, bę Nnajiuphu bę Chipfu."

²⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Teke mu dufutaęrupho ndu Ízurelu l'ęka a chįkashiru phę ęphe laa bę bę l'ime phę bę mu e-goshi ọhamoha lę mu bę onye dę nsọ. Ọo ya bę; ęphe abya eburu l'alį nkephę, bę iya bę alį ono, mu nęru nwozi mu, bę Jiękọpu ono. ²⁶ Ęphe e-buru l'ęka ono l'ęhu-guu; nọdu iya kwashia unuphu; kọahaa ya opfu-vayinu. Ęphe eburu iya l'ęhu-guu teke mu a-nę ndu ęphe l'ęphe bunyabę aphę, bę ndu ono, shi emekpa phę ęhu ono. Noo teke ęphe a-maru l'ọo mu bę Chipfu, bya abęru Chileke phę.

Iphe, e-me ndu Ijiputu

29 O be l'apha k'iri ono lę g'ọnwa iri dę l'abalį iri l'ębo; Chipfu pfuru yeru mu sę: ² "Nwa ndiphe; ghachiru Fero, bę iya bę eze ndu Ijiputu iphu lę kę njọ; gude pfuaru mu iya iphe, a-nwęru iya nę; pfukwarųpho ndu Ijiputu l'ophu iphe, e-me phę nę. ³ Pfuaru iya sę iya: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Mu nọwaru ngu lę njọ; gębe Fero, bę eze ndu Ijiputu; mbę gębe ęjo oke agiyi, zęe l'ęchi ęnyimu ngu. İisuje l'ęnyimu Nayılı bę nkengu; l'ọo gębedua meru iya doberu onwongu.' ⁴ Ọle mu e-woru įkekee dzųbechaa ngu l'ọkpų-agba; bya emee g'ęma, nọkota l'ęnyimu ngu bya eripfua l'ękiri, nọ ngu l'ęhu. Mu a-kpųfuta ngu l'ęnyimu ęka ono į nọ ono; yele ęma ono, ripfuru l'ękiri, ngu ono. ⁵ Mu a-parų ngu haa l'ęchieęgu gę l'ęma, nọkota l'ęnyimu ngu. İi-da l'ọma ęgu; a taa patadę ngu apata; ọphu ọ bęro kę lia ngu elili. Mu e-woru ngu nę anų-ęgbudu, bu lę mgboko; mę unwenu, ęphe l'eli g'į bęru nri phę. ⁶ Ọo ya bę gę ndu bukọta lę Ijiputu amakwanęru l'ọo mbedua bę Chipfu.

"Noo kęle: i shi bęru ndu Ízurelu oshi ekperema. ⁷ Ọ nọdu abęjeru: ęphe -kųbe ngu ęka; į nyakwoshihu; ye-jashia phę ukuvu. Teke ęphe dakoberu ngu; į nyajihu; ęphe adaa dajia ọkpų-upfu. ⁸ Ọo ya bę; wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Mu e-gude ogu-ęchi bapfuta ngu; gbushia unwoke ngu mę ęku ngu. ⁹ Alį Ijiputu bę a-bęru mkpurųpata; mbę l'ọo-bęru ochobu. Ọo ya bę; g'ęphe amakwanęru l'ọo mbedua bę bę Chipfu. Iphe, kparų iphe, mu e-me nno bę l'į sęru l'ęnyimu Nayılı bę bę ngu nwe iya; l'ọo ngu meru iya.

¹⁰ "Ọo ya bę; mu nọakwaru ngu lę njọ; bya anọduru ęnyimu ngu ono lę njọ kwaphọ. Mu e-me alį Ijiputu g'ọ bęru ọla-l'iswi; mbę g'ọ bęru ochobu e shikpọo lę mkpųkpu Migudolu; jasų lę mkpųkpu Asųwanu; mbę je akpachakpọo l'oke unu lę ndu Kushi. ¹¹ Ọkpa nemadzę; ọzoo k'anų-ęgbudu ta abyadę aghabubaa ya; ọphu ọ dędu onye byaru ebubaaru l'ęka ono jasų ųkporo apha labọ anwųa laa. ¹² Mu e-me alį Ijiputu g'ọ yįfuaru l'ęka a-bęru ochobu g'alį ndu ọzo bęhawaa. Iphe, bę mkpųkpu, nọkota l'ime iya a-bęru ęka ęgbara phęru; ųkporo apha labọ mgburugburu. Ęphe a-dųephọ gę mkpųkpu ọzo, a lwęru alwųlwu dųhawaa. Mu a-chįkashi ndu Ijiputu g'ęphe laa ọhamoha, nọgbaa nę; mbę chįkashia phę g'ęphe tųko iphe, bę mkpųkpu, nọnu dzuru.

¹³ "Ọle-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: A -nọephọ ųkporo apha labọ ono bę mu e-dufutakọta ndu Ijiputu ono l'iphe, bę mkpųkpu ono, a chįkashikotaru phę ęphe laa ono. ¹⁴ Mu e-shi l'ęka a kpųru ndu Ijiputu laa ono duphutakọta phę azų; duru phę laa alį Paturọsu, bę iya bę alį ęka ęphe futaru. Ọ bęru ęka ono bę ęphe a-nọdu bęru alį-eze, ęnya lwarų. ¹⁵ Ọo-bęru alį-eze, ęnya kachakpọo alwalwa; ọphu ọ tọ byadu apalihubaa k'aka ọhamoha ọzo shii. Mu e-me iya g'ọ kwatakpọo lwaa alį k'ọphu bę l'ọ tọ dųedu ọha, ọ byaru a-dų ike bębaaru ishi phę ọzo. ¹⁶ Ijiputu ta abyadę abębaaru mkpųkpu, ndu Ízurelu chįru ųpfu kwęe ọzo. Ndu Ízurelu e-gudeje Ijiputu nyata l'ọo ęjo-iphe bę ęphe meru; teke ęphe chįjeru ųpfu kwę l'ęka ọ nọ g'ọ yeru phę ęka ono. Ọo ya bę g'ęphe amakwanęru l'ọo mbedua, bę Nnajiuphu bę Chipfu."

**Nebukadineza,
alwụ-kpe ndu Ijiputu**

¹⁷ Tọbudu iya bụ; o be l'apha k'ụkporo l'ẹsaa lẹ mbọku ọnwá mbụ fụru; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ:
¹⁸ "Nwa ndiphe; Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu bẹ chíru ndu ojogu iya ye g'ephe je achiahaa ndu Taya ọnwá l'ẹka. Ndu ojogu iya ono bẹ o meru ishi kworihuchaa phẹ akworihi; ukuvu swashihukota phẹ aswashihu l'ẹka ephe evu iphe. Ọle Nebukadineza yee ndu ojogu iya ono ta adudu urwu, ephe ritaru l'ogu ono, ephe tsoru ndu Taya ono. ¹⁹ Ọo ya bụ; waa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu abyawaa eworu Ijiputu nụ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu. Nebukadineza bẹ e-gwe ẹku ndu Ijiputu tụtua atụtụ. Ọo-tụko alị ono l'wụa alwụl'wụ; gwee iphe phẹ g'ọ hakọta. Ọ bụru iphe ono, o gweru ono a-buru obunggo, ee-bu ndu ojogu iya. ²⁰ Mu wowaru alị Ijiputu nụ iya g'ọ bụru obunggo, mu buru yee ndu ojogu iya k'akanya ephe seru; mbụ l'ephe lwuru mu ọgu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu ono.

²¹ "Teke o beerupho mbọku ono bẹ mu e-me g'ike bya adu ndu Ízurelu; mu abya emekwaphọ gube Ezekelu g'ị saa ọnu pfua opfu l'echilabọ phẹ. Ọo ya bụ g'ephe amakwanuru l'ọo mbedua bụ Chipfu."

Aayọ ọshi Ijiputu

30 Noo ya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² "Nwa ndiphe; pfuaru phẹ iphe a-nwuru phẹ nụ. Sụ phẹ: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Chia mkpu sụ:

"Nshio mbọku ono!

³ Noo kele mbọku obu
 dukwaa ntse;
 mbụ lẹ mbọku,
 bụ ke Chipfu dukwa
 ntse.

Mbọku ono bẹ a-gbahụ
 tsukiribaa.

Teke ono bẹ ọhamoha
 a-la l'iswi.

⁴ Ogu-echi bẹ e-gude
 bapfu ndu Ijiputu.

Ejo iphe-ehuka bẹ
 a-byapfuta ndu Kushi.

Teke ndu e gbushiru
 a-daka lẹ Ijiputu;
 bẹ aa-tụko ẹku phẹ
 gweta tųgbua;

L'ọ bya aburu mkpukpu,
 dakposhihuru
 adakposhihu.

⁵ Ndu Kushi; mę ndu Putu;
 mę ndu Lidiya;
 mę ndu Arabu l'ophu;
 mę ndu Libiya;
 mękpoo ndu alị ono
 unu l'ephe tųko gbaa
 ndzụ ono bẹ ee-gude

ogū-echi tūko ẹphe
lẹ ndu Ijiputu gbushia.

⁶ "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Iphe, bukpo ndu tūru ikẹ yeru Ijiputu bẹ a-dashikota; ndu bu ike dū iya nū, o gude eku onwiya ono bẹ a-bvū. Ee-shiepho lẹ mkpukpu Migidolu gude ogū-echi gbushia phẹ l'ime mkpukpu ono jasū lẹ mkpukpu Asūwanu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ⁷ Ẹphe a-buru ochobu g'alì ndu ọzo bukwapo. Mkpukpu, phẹ a-dakposhikwapo; ẹgbara aphua ya; gẹ mkpukpu ndu ọzo dakposhikwarupho ẹgbara phua ya ono. ⁸ Noo teke ẹphe a-maru l'ọo mu bu Chipfu; mbū teke ono, mu a-tūfu ọku lẹ Ijiputu ono; tẹme ndu agbajeru phẹ mkpu bẹ e gweakwarupho arakabya.

⁹ "Mboku ono bẹ mu e-zi gẹ ndu-ozì shi l'ẹka mu nọ gude ugbo-mini je eyeeru ndu Kushi ebvu l'ẹka ẹphe tūsarū ẹhu ono. Ejo iphe-ẹhuka bẹ e-rikpote phẹ lẹ mboku ono, Ijiputu a-la l'iswi ono; mbū l'ejo iphe-ẹhuka ono byafutaje.

¹⁰ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ikpoto ndu Ijiputu bẹ mu e-me g'ẹphe shi l'ẹka Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu chihu. ¹¹ Yẹbedua waa ndu ojogu iya, bu ndu kachaa ejo ọkpoma l'iphe, bu ọhamoha nonu bẹ ee-dubata g'ẹphe lwua alì ono alwulwu. Ẹphe a-mita ogū-echi phẹ tsopyabẹ ndu Ijiputu; gbushia nemadzū gbuja alì ono egbuji. ¹² Mu e-me g'enyimu Nayilu tashihukota; mu abya eworu alì ono ree ndu eme ejo-iphe. Ọo l'ẹka ndu ọhoro bẹ mu e-shi mee alì ono g'ọ laa l'iswi; mēkpoo iphemiphe, nọkota iya nū. Mūbe Chipfu bẹ pfuakwaru nū.

¹³ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-mebyishikota agwa; mee g'iphe, e dobegbaaru agwa agwagwa chihu lẹ mkpukpu Mēmufisu. Ọphu ọ dudu onye byaru abubaaru ishi, lẹ Ijiputu. Mu e-me gẹ ntsū-mebvu dzuru alì Ijiputu. ¹⁴ Mu e-me g'alì Paturosu buru ochobu. Mu a-tūfu ọku lẹ mkpukpu Zowanu; mu anua mkpukpu Tebesu chipfu. ¹⁵ Mu e-kpukposhi mkpukpu Sinu, bu agbabe-adzuru ndu Ijiputu oke ẹhu-eghu mu. Mu e-mekwapho g'ikpoto ndu mkpukpu Tebesu chihu. ¹⁶ Mu a-tū ọku lẹ Ijiputu. Ndu mkpukpu Sinu bẹ a-nodu l'oke iphe-ẹhuka. Mkpukpu Tebesu bẹ ee-chikposhi. Mkpukpu Mēmufisu bẹ a-nodu eje iphe-ẹhuka mkpurumkpuru. ¹⁷ Ụnwokorobyā ndu mkpukpu Avenu; † mē kẹ ndu mkpukpu Pi-Besetu bẹ ee-gude ogū-echi gbushia. Ndu mkpukpu ono, ndu ọphu ghuduru nū bẹ aa-kpukota lẹ ndzū. ¹⁸ Mboku ono a-gbahū ndu mkpukpu Tahupanahesu tsukiribaa; mbū mboku ono, mu e-me gẹ Ijiputu te enweheru ike ono. Ọo l'ẹka ono bẹ mu e-me g'okpehu ono, ẹphe gude eku onwophe ono bvū. Urwukpu bẹ e-rikpote iya erikpote. Iphe, bu ụnwada iya bẹ aa-kpukota lẹ ndzū. ¹⁹ Mbū lẹ mu a-nū ndu Ijiputu aphū. Ọo ya bu g'ẹphe amakwanuru l'ọo mbēdua bu Chipfu."

Arwūhu ndu Ijiputu

²⁰ O be l'apha k'iri lẹ nanū g'onwa mbū dū l'abalì ẹsaa; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sū: ²¹ "Nwa ndiphe; mu nyakwowaru Fero, bu eze ndu Ijiputu oshi-ẹka. E teke ekebedu iya ya iphe k'agbagba; ọphu ọ tọ dudu iphe, aakpajẹ ye l'ẹka ọkpū jihuru g'ọ dzekwata, a kpawaru ye iya; k'ọphu ọo-dū ike gudeshia ogū-echi. ²² Ọo ya bu; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ọwa: Mu nọwaru Fero, bu eze ndu Ijiputu lẹ njo. Mu a-nyakwoshi iya oshi-ẹka labo; mbū nyakwofua ya ẹka ọphu dū ree; waa ọphu a nyakwowaru anyakwo pho; mbū mee g'ogū-echi, o gude l'ẹka nafū iya; daa. ²³ Mu a-chikashi ndu Ijiputu g'ẹphe dzuru ọhamoha; mbū chikaa phẹ g'ẹphe tūko mkpukpu, nonu dzuru. ²⁴ Mu e-me g'ẹka shihu eze ndu Babilonu ike; woru ogū-echi mu ye iya l'ẹka. Obenu lẹ Fero bẹ mu a-nyakwoshi ẹka. Ọo-nodu l'iphe eze ndu Babilonu atsū oke ude g'onye etsugbuphodoru ndzū ubele. ²⁵ Mu e-me eze ndu Babilonu g'ẹka shihukota iya ike; obenu lẹ Fero bẹ ẹka a-nodu atukota kẹ lwakpalwakpa. Noo teke ẹphe a-maru l'ọo mu bu Chipfu; mbū teke ono, mu e-woru ogū-echi mu ye eze ndu Babilonu l'ẹka; o zeaharu iya ndu Ijiputu ono. ²⁶ Mu e-dukashì ndu Ijiputu g'ẹphe dzuru ọhamoha; mbū chikashia phẹ g'ẹphe tūko mkpukpu, nonu dzuru. Ọo ya bu g'ẹphe amakwanuru l'ọo mu bu Chipfu."

† Mkpukpu Avenu bukwa iya pho bu "Mkpukpu Onu."

Oshi sida, nọ l'úbvú úbvú Lébanonu

31 O be l'apha k'iri lẹ nanu lẹ mbọku, ọnwa k'eto furu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ²“Nwa ndiphe; sụ Fero, bụ eze ndu Ijiputu yee igwe ọha iya lẹ-a:

“?Bụ onye bẹ aa-tụkporu
ngu yeru lẹ g'i gude
habe shii?

³ Lewarọ Asiriya ono,
shi bụru oshi sida
nọdu l'úbvú úbvú
Lébanonu ono;

O shi nwegbaarụ ẹkali,
amakọta ntumatu;
ọ jaa kpuru kẹ yeketee;
sọ-kputekọta ọswa,
ọ nọ.

O vua; haa l'eli;
mkpakponu iya ẹphe
l'akpaminigwe je
anmaa ẹka l'imeli.

⁴ Mini, nọkota l'ẹka ono
mee iya;
ọ nọdu abya kẹ
kpukakpuka.

Mini, shigbaa l'ime alj
anwushi mee ya;
o vua ha ogologo.

Mini, shigbaa lẹ nggele
ogba ono nọdu
asọ-phekọta upfu
iya mgburugburu;

Ọ bụru ẹka ono bẹ mini
ono eshije sọwaruro
dzuru oshi nọkota
l'ọswa ono.

⁵ No iya; o vua; kakọta iphe,
bụ oshi,
nọ l'ọswa ono l'eli.

Ọ kabaa ajakashị ajakashị;
tẹme ẹkali iya tsechaa
ogologo ogologo.

Ọ jakashiru ẹgube ono;
kẹle mini dọ l'ẹka
ono ọkpobe adudu.

⁶ Iphe, bụkpoo ẹnu,
ẹphe l'eli kpashikota

ępfune l'ękali iya.
 Iphe, bę anę-ęgbudu
 bęru lę mkpula iya
 bę ęphe azęshi ęnwu.
 Iphe, bę ęhamoha,
 hagbaa shii lwakętaru
 lę mkpula ibvu iya.
 7 Iphe, oshi ono ama bę
 dę biribiri;
 ę jakashęru nędu kę
 kpuchii;
 kęle ęgbarabvu iya
 nęchaa je agebe l'ęka
 mini dę ękpobe
 adędu.
 8 O to nwedu oshi sida,
 nęgbaa lę mgbabu
 Chileke dęru ęphu
 atęru iya nę.
 ęphu oshi payęnu
 atęduru ękali iya.
 Mbę ęphu oshi mmanę
 ta ajakashę-beduru
 g'ękali iya jakashęru.
 ęphu ę tę dędu oshi,
 nęgbaa lę mgbabu
 Chileke dęru ęphu
 mapfuru iya lę mma.
 9 ęo mbędua meru iya;
 ę nędu ama mma;
 jakashę ękali
 igwerigwe ęgube ono;
 Mbę k'ęphu bę l'iphe,
 bę oshi,
 nękota lę mgbabu
 ędęnu,
 bę mgbabu Chileke
 ono ejikętaru iya
 ęnya.

10 " ęo ya bę lę-a; Wakwa iphe, Nnajięphu, bę Chipfu epfu baa: Eshi ęphu o vuliru imeli imeli; mbę vughatakę-
 ta iphe, bę ępfukala; tęmanu ę nędu eku onwiya; kęle ę ha l'eli 11 bę mu nwuwaru iya nę onye bę ishi ęhamoha;
 g'ę pfęya ya ęgwo g'ęjo-iphe oome gbaru; mbę lę mu nwutawaru iya nwucha. 12 Ndu ęhozo; mbę ndu ęha, bę
 pę kakęta ęjo ękpoma bę butawaru iya tęa; ngeghata. ękali iya dakachaaru l'ębvų ębvų; mękpoo lę nsęda
 nsęda. ęnwu ękali iya nyakwoshihuwaru dabyicharu lę ngegele alę ono. Iphe, bę mkpękpu, nękota lę mgboko,
 bę ndu shi nędukota iya lę mkpula bę lęfutakotawaru nę; gbado iya. 13 Iphe, bę ęnu, ephe l'eli; bya anyęnwua
 oshi ono, daru adada ono. Anę-ęgbudu l'ęphu bya anędugbaa l'ękali-oshi ono. 14 ęo ya bę; g'o to nwehęru oshi

ozo, nɔgbaa l'aguga mini, byaru evutabaa kuahaa onwiya; kele ɔle ɔ ha l'eli; mbu ke g'o vuta g'ephe l'ak-paminigwe je anmaa aka l'imeli. Mbu l'o to nwedu oshi, amɛtakpo mini amɛta l'alɛ, byaru a-habaa l'eli egube ono; kele e mewaru phe g'o buru anwushihu be ephe a-nwushihu; laa l'ime alɛ; mbu je anodu ephe le ndiphe, nwushihuwaru kpoda l'ilu.

¹⁵ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mboku ono, ɔ laru l'alɛ-maa be mu meru g'aphu kpukposhi mgboko. Mu gude mini-ime-alɛ woru iya bye-mia; bya emee; nggele nɔgbanu tabushihu ebo; enyimu so-buhu asoso. ɔ buru opfu ehu iya be mu gude mee g'ubvu ubvu Lebanonu nodu l'aphu. Iphe, bu oshi, nokota l'eg-budu nwulwashihukota anwulwashihu. ¹⁶ Mu meru g'ohamoha nmakota jijijiji l'oda, ɔ daru teke mu nwuru iya chie l'alɛ-maa g'o lapfu ndu ophu kpolahuhawaru l'ilu; teme oshi, shi pfugbakwaarupho le mgbabu Edenu; mbu oshi ndu ophu shi kakota ree; bya ahacha okporokpo l'ubvu ubvu Lebanonu, bu iya bu oshi, mini shi dukota l'eka ephe no rengurengu be obu byaru ejizeta l'ime alɛ aka ephe no; teke ono ɔ daru ono. ¹⁷ Iphe, bu ndu shi nodu l'ibvu iya, bu ndu shi buru agbarike iya be ye ya tukoakwarupho lakota l'alɛ-maa; lapfu ndu ophu e gude ogu-echi gbushia.

¹⁸ "Bukpoo oshi ole le Edenu atukporu ngu l'ubvu, i du; ye g'i gude paa aka apaa? Obenu l'aa-tuko unu l'oshi Edenu; nwuru chie l'ime alɛ. Unu le ndu te ebuduru ubvu; waa ndu e gude ogu-echi gbushia be a-tuko ze l'eka lanu. Noo g'odo-duru Fero ye igwe oha iya bu ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

A kuru Fero oshi

32 O be l'apha k'iri l'ebo le mboku, onwa k'iri l'ebo furu; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu su: ² "Nwa ndiphe; kuru Fero, bu eze ndu Ijiputu oshi; su iya: Ijije l'i bu oduma l'echilabo ohamoha; obenu l'i du g'ejo-oke-agiyi bu l'eze-enyimu. I shi le nggele ngu pafuta onwongu; gude okpa akpako mini; bya aswongashia ya aswongashi. ³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-woru ikpoto oha mee ugbu; gude nmata ngu. Ephe e-gude ugbu mu ono kpufuta ngu. ⁴ Mu a-tu ngu l'alɛ; mu e-woru ngu chia ogbu l'oma egu. Mu e-me g'iphe, bukpo enu, ephe l'eli bya eripyabe ngu; mu e-gude ngu zu-jia anu-egbudu, no le mgboko l'ophu ephe. ⁵ Mu atuka anu ngu nanunanu l'ubvu ubvu; mbu le mu e-me g'odzu ngu tuko nsuda nsuda sweta. ⁶ Mu e-me g'alɛ nwukota shokoshoko le mee ngu, a-nodu aso ke gborogboro; mbu so jeyekotakpo l'ubvu ubvu; teme mee ngu be e-jikota nggele ejiji. ⁷ Teke mu a-kponyi ngu enya; be mu e-me g'akpaminigwe jikpute; mee ge kpokpode, nokota iya nu gbahukota ochii. Mu e-gude urwukpu so-kpute enyanwu; ophu onwa ta abyadu echi echichi ophu. ⁸ Iphe, bukpo iphe, echije echichi, no l'igwe be mu e-me g'ephe gbahukotaru ngu ochii. Mu e-me g'alɛ ngu gbakota ochii. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

⁹ "Mu e-me g'obu gbarwua ndu du igwerigwe le teke mu e-me g'i buru mkpurupyata l'echilabo ohamoha ono; mbu l'alɛ, i ti madu. ¹⁰ Mu e-me oha, du igwerigwe g'ephe terwuhu l'iphe, a-nwuru ngu nu. Ndu eze phe be ndzu-agugu opfu ehu ngu e-rwuta; le teke mu e-ze ogu-echi mu l'iphe phe. Mboku, ji-buru mkpurupyata be ehu a-nodu anmakota onyemonye rwuurwu le ndzu-agugu; l'iphe, bukpo teke nonu.

¹¹ "Kele Nnajiuphu, bu Chipfu epfukwa su: 'Ogu-echi eze ndu Babilonu be a-bya ngu l'ehu. ¹² Mu e-me ge ndu okpehu du gude ogu-echi phe gbushia ikpoto nemadzu, bu ndu nkengu. Mbu l'odo ndu ono bu oha, kachakpo ejo-okpoma ono be unu l'ia e-me. Iphe ono, Ijiputu gude eku onwiya ono be ephe e-chi pyaapya. Iphe, bu ikpoto nemadzu, nokota l'eka ono a-bukotaru mkpurupyata. ¹³ Mu e-gbushikota iphe, bu eswi iya l'eka mini doru nyimunyimu. Okpa nemadzu ta abyadu aswongabaa mini ono ozobaa; ophu okpa eswi abyadu aswongabaa ya. ¹⁴ Noo teke mu e-me mini phe g'o doo risaa bu ono; mekwaa ya pho g'o so asoso ge manu olivu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ¹⁵ Teke mu e-me Ijiputu g'o buru ochobu; woru alɛ ono mee g'o to duhe iphe, a-nodu iya nu; mbu teke mu e-gbutsushi iphe, bu ndu bu l'eka ono be ephe a-maru l'odo mu bu Chipfu. ¹⁶ Waa ebu-aphu, aa-nodu aguru iya baa. Unwada ohamoha be a-nodu agu iya; ephe a-guru iya Ijiputu; ye ikpoto oha Ijiputu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

¹⁷ No iya; o be l'apha k'iri l'ębo lę mbọku ọnwa k'iri l'ębo ono dę l'abalį iri l'ise; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sę: ¹⁸ "Nwa ndiphe; raa ękwa ikpoto ọha Ijiputu; mee phę g'ęphe l'ọhamoha, a maru amaru tųko wųda l'ime alį; mbų g'ęphe tųko wųlahu l'azų iya ọphuu g'ęphe lapfu ndu ọphu kpodawarų l'ilu. ¹⁹ Sų phę:

"?Unu dobesų l'unu ka ndu ọzo ama mma tọo?

Unu wųba lamihu; je azęshia l'ęka ndu daru ọdaleba zę.'

²⁰ "Ęphe a-dashį l'ęka ndu ọphu e gude ogu-echi gbushia daru. A mįtaakwaru ogu-echi; bya akpųfutawa; yele igwe ọha iya ono akpųfuta. ²¹ Iphe, bų ndu ọkpehu dų, nọ l'alį-maa a-sų Ijiputu yeę ndu agbajeru iya mkpu: Ęphe tsųlahuakwaru; bya awųshiru l'ęka ndu te ebuduru úbvų dabyigbaaru; mbų ęphe lę ndu e gude ogu-echi gbua bya azękota l'ęka lanų.

²² "Asiriya bę nọ l'ęka ono yele ndu ojọgu iya l'ophu. Ilu ndibe iya, e gbushiru egbushi bę nọ-pheru iya mgburugburu; mbų ndu e gude ogu-echi gbushia. ²³ Ilu phę bę bų l'ime nsų bę ọ nọkota. Ikpoto ndu nkiya bę zę-pheru ilu iya mgburugburu. G'ęphe ha bę e gbukọtaru egbugbu; mbų l'ọo ogu-echi bę e gude gbushikọta ndu ono, shi akpataję ndzų-agųgu abya ndu bu l'alį ndu nọ ndzų l'ęhu ono.

²⁴ "Elamu bę nọkwapho l'ęka ono yele igwe ọha iya l'ophu, dọ-pheru ilu iya mgburugburu. G'ęphe ha bę e gude ogu-echi gbushikọta; ęphe dakọta ọdaleba. Iphe, bų ndu ono, shi eyeje ndu bu l'alį ndu nọ ndzų ebvu ono bę wųdakotawaru l'ime alį. Ęphe gude iphere laa yele ndu ọphu larų l'ilu. ²⁵ E meru iphe-azę doberu Elamu l'ęka ndu e gbushiru egbushi kųru; ilu igwe ọha iya nọ-pee ya mgburugburu. G'ęphe ha bųkota ndu e gude ogu-echi gbushia; ęphe dakọta ọdaleba. Ęphe shi bųru ndzų-agųgu dųru ndu bu l'alį ndu nọ ndzų; obenu lę nta-a bę ęphe gudewaa iphere lapfu ndu ọphu l'alį-maa. A tọgbowaru phę l'ęka a tọgboru ndu ọphu e gburu egbugbu.

²⁶ "Męsheku; mę Tubalu bę nọkota l'ęka ono; ęphe l'igwe ọha phę, nọ-pheru ilu phę mgburugburu. G'ęphe ha bųkota ndu daru ọdaleba, e gude ogu-echi gbushia; kele ęphe shi eyeru ndu nọ ndzų ebvu. ²⁷ ?Tọbudu l'alį-maa bę ęphe lę ndu ojọgu, ike dų, daru ọdaleba ono tųkoru lakọta? Ęphe gude ngwọgu phę lakọta l'alį-maa; e swibechaa phę ogu-echi phę l'ishi. Ejo-iphe, ęphe meru tukocharu l'ọkpų phę; e -gudekpọoro l'ęphe lę ndu ojọgu, ike dų; shi emeje ndzų erwuta ndu bu l'alį ndu dzų ndzų.

²⁸ "Gųbedua, bų Fero kwaphọ bę aa-nyakwo anyakwo; unu lę ndu daru ọdaleba azę l'ęka lanų; mbų unu lę ndu e gude ogu-echi gbushia.

²⁹ "Edọmu bę nọ l'ęka ono; yele ndu eze iya; mę ndu-ishi iya g'ęphe ha. Ęphe bųkpoo ndu ọkpehu shi dų; ọle a tųkowaru ęphe lę ndu e gude ogu-echi gbushia tọgbo l'ęka lanų. Mbų l'ęphe lę ndu daru ọdaleba tųkowaru zę l'ęka lanų; ęphe lę ndu wųdaru l'ilu tųkowa swįru.

³⁰ "Iphe, bų ndu-ishi ųzo isheli; mę iphe, bų ndu Sayįdonu l'ophu bę nọkotakwapho l'ęka ono. Ęphe gudewaa iphere lapfushia ndu ọphu e gburu egbugbu. Ęphe shi egudeje ike, dų phę nų eyeru ndiphe ebvu; obenu l'ęphe nwųshihuwaru daa ọdaleba; ęphe lę ndu e gude ogu-echi gbushia tųko zęshia l'ęka lanų. Ęphe vuru iphere ęphe lę ndu ala l'ilu tųko kpoda.

³¹ "Fero yele igwe ọha iya a-hųma phę; gude iya dųa onwiya obu lę k'igwe ọha iya, e gude ogu-echi gbushia. Nokwa iphe, Nnajjuphu, bų Chipfu epfu.

³² "Ọ bų eviya lę mu meru iya g'o yee ndu bu l'alį ndu nọ ndzų ebvu; ọle ee-meęla-a yebedua waa igwe ọha iya g'ęphe lapfu ndu daru ọdaleba; mbų ndu e gude ogu-echi gbushia. Nokwa iphe, Nnajjuphu, bų Chipfu epfu bų ono."

Ezekęlu bę eeme g'ọ bųru onye-nche

33 No iya; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sę: ² "Nwa ndiphe; pfuaru ndibe unu sų phę: Teke mu meru g'a bya etsoo mkpųkpų ọgu; ndu mkpųkpų ono -họta onye lanų lę ndibe phę g'ọ chejeru phę nche; ³ onye ono -hųma ęka ọgu abyapfuta ndu mkpųkpų ono bya egbua opu g'ọ gude karų ndu ono; ⁴ onye -nųmacharu ọda opu ono; ọphu ọ tọ ngadųru nchi; ọgu ono -bya egbua ya; bę bų onye ọbu vu ọchi onwiya. ⁵ Eshi ọphu ọ nųmacharu opu ono; ọphu ọ ngadųru nchi; bę bų iya e-vuru ọchi onwiya; kele ọ m'ọ -ngarų nchi; m'ọo-dzọ-a

onwiya ndzų. ⁶ Obenu; ọ -bųru l'onye-nche hųmaru ęka ọgu abya; ọphu o to gbuduru opu gude karų ndu ono; ọgu ono -bya egbua onye lanų l'ime ndu ono; bę iphe, meru g'o gude e gbua onye ọbu bų kele o meru ęjo-
iphe; obenu le mu e-gude onye-nche ono g'ọ laa l'ọchi onye ono, e gburu ono.

⁷ "Nwa ndiphe; mu meakwaru ngu onye-nche ndu Ízurelu. Ọo ya bų; ngabękwa nchi nųma iphe, mu epfu; gude iya nmaaru phe ọkwa. ⁸ Teke mu pfuru onye ęjo-iphe sų: 'Gųbe onye ęjo-iphe; i nwųhufutajekwa' ọphu i ti pfuduru iya g'ọ haa iphe, oome; bę onye ęjo-iphe ono a-nwųhukwa l'opfu ęjo-iphe, oome; obenu l'ọo gųbedua bę mu a-kpa ishi ọchi iya. ⁹ Obenu; ọ -buru l'i nmarų onye ęjo-iphe ọkwa g'ọ haa ęjo ųzo iya; ọphu o to kwedu; bę ọo-nwųhu l'opfu ęjo-iphe, oome; obenu le gųbedua dzọakwanaru onwongu ndzų.

¹⁰ "Nwa ndiphe; sų ndu Ízurelu le-a: Unu epfuje sų: Ęjo-ememe, anyi meshiru; waa iphe-ęji, anyi meru bę anyi-gbuwaa anyi l'ęrwa. Anyi nọduwaa l'ime iya eyifuwa eyifu. ?O nwekwadųru g'anyi e-shi dzųbaaru ndzų tọo?

¹¹ Sų phe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: 'Ọo ge mu nọ ndzų ge mu nọ iya-a bų g'ọ bų ire-lanų l'anwųhu onye ęjo-iphe ta atsojedu mu ųtso; ọ chia g'onye ęjo-iphe haa ęjo ųzo iya; bya adzųru ndzų. Unu ghaa umere! Unu ghaa umere; haa ęjo ųzo unu g'ọ ha! Oowaa! ?Bų gųnu meru iphe, unu a-nwųshihu; unubę ndu Ízurelu?'

¹² "Ọo ya bų; nwa ndiphe; sų ndu alı unu-a: Umere ọma onye pfųberekoto ta abyakwa adzọ iya m'ọ -bųru l'ọ nọnyaru o meahaa iphe, dų ęji; ọphu ęjo-iphe, onye ęjo-iphe meru te emedu iya g'ọ laa l'iswi; m'ọ -bųru l'ọ gharu umere haa ęjo-iphe iya. Ọle ọ -bųru l'onye pfųberekoto nọnyaru meahaa iphe-ęji bę e te egudekwa kele o shi bųru onye pfųberekoto haa ya g'ọ nọdu ndzų. ¹³ Ọ -bųru le mu sųru onye pfųberekoto l'ọo-dzųru ndzų; umere ọmaa ya ono gbę bya atsųru iya l'ęnya; ọ wata eme ęjo-iphe bę o to nwekwa iphe, dų ree ono, o shi emekọta ono, aa-nyatakwadu me nanų. Ọ nwųhufutaje le k'ęjo-iphe ono, o meru ono. ¹⁴ Ọle teke mu sųru onye ęjo-iphe l'ọ nwųhufutaje; ọ bya ahaa eme ęjo-iphe meahaa iphe, pfųru ọto; waa iphe, dų ree; ¹⁵ ọ -bųru l'iphe, ọ nakọru ndu o jieru ųgwo bę ọ nų-phukọtaru phe azų; bya ewolakọta iphe, o zitaru l'iphuru; bya emeahaa iphe, a sųru g'e meje; parų eme ęjo-iphe haa; bę ọo-dzųru ndzų; ọ tọ byadu anwųhu. ¹⁶ O to nwedu iphe-ęji, o meru me nanų, a bya anyatakwaduru iya ọzo. O mewaru iphe, pfųru ọto; waa iphe, dų ree; o je adzųru ndzų.

¹⁷ "Ọle ndu alı unu gbę epfuje sų: 'Nnajiuphu te emejedu iphe, pfųru ọto.' Ọle ọo ęphebedua gbę ọphu ęphe emejedu iphe, pfųru ọto. ¹⁸ Ọ -bųru l'onye pfųberekoto harų apfųbekoto; bya awata eme ęjo-iphe bę ọo-nwųhukwa le k'ęjo-iphe ono. ¹⁹ Obenu ọ -bųru l'onye ęjo-iphe bę harų eme ęjo-iphe iya ono bya emeahaa iphe, pfųru ọto; me iphe, dų ree; bę ee-gudekwa ke ree ono, oome ono; mee ya l'ọ dzųru ndzų. ²⁰ Ọle-a; unubę ndu Ízurelu; epfuje sų: 'Nnajiuphu te emejekwa iphe, pfųru ọto.' Ọle mu e-kpechaa onyemonye g'unu ha ikpe g'iphe, onye meru gbaru."

Eepfu l'a lwųru Jierúsalemu

²¹ O be l'apha k'iri l'ębo, e -shi teke a kpųru anyi le ndzų ono; mbų g'onwa iri dų l'abalı ise; nwoke lanų, shi le Jierúsalemu pyofu; bya epfuaru mu sų: "Mkpųkpu ono bę dakpọshihuakwaru nų." ²² Ọ bųru l'ųzenyashi ųnya-phu iya; tẹmanu nwoke ono, pyofuru nų phọ byapfuta mu; bę ęka Chipfu kparwutawaru mu l'ęhu; bya eme ọnu mu kųhaa; mu pfuahaa opfu. Ọwa nwųadaru tẹme o rwua l'ųtsu iya teke nwoke ono byapfutaru mu. Ọo ya bų; a kųhaa mu ọnu; mu pfuahaa opfu; ọphu mu ta abųedu onye te epfudu opfu.

Iphe-ęji, ndu Ízurelu

²³ Tọbudu iya bų; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sų: ²⁴ "Nwa ndiphe; ndu bugbaa l'ęka ono, e mebyishiru l'alı Ízurelu ono bę asuje: 'Ębirihamu bų onye lanų bę ọ bų; o shi nwekọtaleru-a alı ono. Obenu l'anyıbedua ha igw-erigwe; a nųwaru anyi alı ono g'anyi nweru.'

²⁵ "Ọo ya bų; sų phe: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: Eshi ọphu unu atajękwadu anų, mee nọ; ęnya unu dųkwadu l'ęka agwa unu nọgbaa; unu nọdu egbu ọchi; ?unu arı l'alı ono bųkwadu okiphe unu tọo?

²⁶ Unu kpọru obu ye l'ogu-echi unu; unu nọdu eme ębyi; tẹme onyenọnu nọdu apharwųshi nyee nemadzu ibiya. ?Unu arı l'alı ono bųkwadu okiphe unu tọo?'

²⁷“Sụ phẹ lẹ-a; ‘Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshi ọp̄hu mu nọ-a ndzụ gẹ mu nọ iya-a bẹ ndu ono kwarụ l'ẹka ono, a lwuru alwulwu ono bẹ bụ ogu-echi bẹ ee-gude gbushia phẹ. Ndu ọp̄hu lufuru nọdu l'oma ẹgu bẹ e-woru nū anụ-ẹgbudu g'ẹp̄he v̄a kpatakpata. Ndu ọp̄hu nọgbaa l'ẹka a kp̄shiru ike; m̄e ndu ọp̄hu nọ l'ogba bẹ bụ ẹjọ iphe-ememe e-gbushi phẹ. ²⁸ Mu e-me alì ono g'ọ dabyiru b̄uru ochobu. Ike iya ono, o gude eku onwiya ono bẹ a-bv̄u nū. Iphe, b̄u úbv̄ú, nọkota lẹ Ízurelu bẹ a-bukotaru ochobu; k'ọp̄hu ọ tọ dudu onye byaru aghajabaa ẹka ono aghaja. ²⁹ Ọo teke ono bẹ ẹp̄he a-maru l'ọo mu b̄u Chipfu ono; mb̄u teke mu meerupho alì ono g'ọ b̄uru ochobu l'op̄fu ẹbyi, ẹp̄he meshiru ono.’

³⁰ “A bya lẹ ḡubedua; nwa ndiphe; ndu alì unu epfugba op̄fu ẹhu ngu l'ibiya k'igbulọ, nọgbaa nū; m̄e l'onu-mg-bo, d̄u l'ulo, nọgbaa nū. Ẹp̄he anọduje ep̄furu nwibe phẹ s̄u: ‘Unu bya anuma ozi, Chipfu ezi-o!’ ³¹ Ndibe mu abyapfutajẹ ngu ẹgube ẹp̄he abyajekpo ono; bya anodu l'ip̄hu ngu g'ẹp̄he ngabẹ nchì numa iphe, iip̄fu; ọle ẹp̄he te emejedu iya. Ọo l'onu bẹ ẹp̄he asujẹ l'ẹp̄he yeru mu obu; obenu l'obu phẹ anọduje aji momomo g'ẹp̄he e-shi ria urwu l'uzo, ap̄fuduru-oto. ³² Eviya eviya; ọ tọ dudu iphe ọzo, ẹp̄he ḡuberu ngu; ab̄uedupho l'ì b̄u onye aḡu ebvu, atsọ ntumatu; ak̄p̄o une ẹrengete eye iya. Mb̄u l'ẹp̄he anumajecha iphe, iip̄fu; obenu l'ẹp̄he te emejedu iya ememe. ³³ Ọo teke iphe-a mēbekotakpoerupho ẹgube ono, o mef̄utajẹ ono; t̄eme ẹp̄he agbẹ teke ono maru l'o nweru onye mp̄fuchiru Chileke, shi nọdu l'echilabọ phẹ.”

Onye eche at̄uru ȳe at̄uru iya

34 T̄obudu iya b̄u; Chipfu bya ep̄furu op̄fu yeru mu s̄u: ² “Nwa ndiphe; p̄fuaru ndu eche at̄uru Ízurelu iphe, a-nwuru phẹ nū. P̄fuaru phẹ s̄u phẹ: Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu baa: Nsh̄io ndu ono, eche at̄uru lẹ Ízurelu, b̄uepho onwophẹ bẹ ẹp̄he eleta ẹn̄ya. ?T̄o gbaduru gẹ ndu eche at̄uru leta at̄uru phẹ ẹn̄ya t̄oo? ³ Unu anguje ẹra, a pyitaru iya; bya eye uwe, e gude ẹjì iya mee; bya eḡbua ọp̄hu kachaa ats̄u ẹba; ọle unu gbẹ ọp̄hu unu te eletaj̄edu ȳebe igwe at̄uru ọbu ẹn̄ya. ⁴ Unu te emejedu g'ike d̄u ndu ọp̄hu ike bv̄uru; ọp̄hu unu te emejedu g'ẹhu d̄u ndu ọp̄hu iphe eme ike; ọp̄hu unu ekebejedu ndu ọp̄hu iphe-ẹhuka mekar̄u iphe l'ónyá. Unu te eduphutaj̄edu ndu ọp̄hu kpaphuhuru nū az̄u; ọp̄hu unu ta ach̄ojedu ndu ọp̄hu tuphashihuru etuphashihu. Ọo ẹhuka ẹhuka; ȳe ẹjọ obu bẹ unu egudeje eche phẹ. ⁵ Ọo ya meru iphe, ẹp̄he gbakashihuru; k̄ele ẹp̄he te nwedu onye eche phẹ nū. Teke ono, ẹp̄he gbakashihuru ono; b̄e ẹp̄he je ab̄uru nri anụ-ẹgbudu. ⁶ At̄uru mu b̄e aghaphegbaa l'eze úbv̄ú; m̄e l'úbv̄ú nsh̄ii. Ẹp̄he t̄uko gbakashihukota tsoru mgboko l'op̄hu; ọp̄hu ọ dudu onye jeru phẹ ach̄ocho; ọzoo lekp̄oo nū ẹn̄ya phẹ.

⁷ “Ọo ya b̄u; unubẹ ndu eche at̄uru; unu numa iphe, Chipfu epfu! ⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu baa: Ọo gẹ mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya-a b̄u g'ọ b̄u ire-lan̄u l'eshinu igwe at̄uru mu te enwedu onye eche phẹ nū; anụ nọdu egbushi phẹ; mb̄u ẹp̄he bya ab̄waru nū nri anụ-ẹgbudu; ọp̄hu ndu eche at̄uru mu ono ta ach̄ojedu igwe at̄uru mu ono; ọ b̄uru onwophẹ bẹ ẹp̄he eleta ẹn̄ya; gbẹ par̄u ikpoto at̄uru mu ono haa; ⁹ g'unubẹ ndu eche at̄uru ono numakwa iphe, Chipfu epfu. ¹⁰ Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu baa: Unu lenu; mu nọakwaru ndu ono, eche at̄uru ono lẹ nj̄o; mu e-gudeshi phẹ lẹ k'at̄uru mu ono. Mu e-me g'ẹp̄he chebuhu igwe at̄uru ono; k'ọp̄hu ndu ono, eche iya ono ta ad̄edu ike anụ onwophẹ nri. Mu a-l̄ofu phẹ at̄uru mu l'onu; g'ẹp̄he ta ab̄yheru nri phẹ.

¹¹ “Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu epfu baa: Ọo mb̄edua l'onwomu e-je ach̄o at̄uru mu ono; bya echeahaa phẹ. ¹² Ọo ẹgube ono onye eche at̄uru ach̄oje igwe at̄uru iya, nashihuru iya tuphashihu teke ọ nọ swiru iya l'onwiya ono; b̄u gẹ mu a-ch̄o at̄uru mu. Mu a-ch̄o phẹ humakota l'ẹka ẹp̄he gbakashihuru je an̄odugba teke ono mb̄oku shi gbah̄u ts̄ukiribaa ono. ¹³ Mu e-dufutak̄ota phẹ l'iphe, b̄u ọhamoha; mb̄u shi lẹ mkp̄ukpu nonu rwuk̄obe phẹ; duru phẹ dobe l'alì nkephẹ. Mu e-cheje phẹ l'úbv̄ú, nọgbaa lẹ Ízurelu; m̄e l'aguga nggele; m̄e l'ẹka e buk̄ota ebubu l'alì ono. ¹⁴ Mu e-cheje phẹ l'ẹka nri d̄u ree. Ọ b̄uru l'eli úbv̄ú Ízurelu bẹ ẹp̄he a-nọduje akpa nri. Ọ b̄uru l'ẹka ono nri d̄u shii, ẹp̄he ataj̄e nri ono b̄e ẹp̄he a-z̄eshije. Ọ b̄uru l'ẹka ono nri d̄u shii ono; mb̄u l'úbv̄ú, nọgbaa lẹ Ízurelu b̄e ẹp̄he a-taj̄e nri. ¹⁵ M̄ube Nnajiuphu, b̄u Chipfu s̄uru-a: Mu e-che at̄uru mu; ch̄iru phẹ je edobe l'odu.

¹⁶ "Mu a-chọ ndu ọp̄hu tuphahuru etuphahụ; bya achilata ndu ọp̄hu gbakashihuru nụ. Mu ekee ndu ọp̄hu iphe-ẹhuka mekaru iphe; l'ẹka e mekaru p̄he iphe. Mu emee g'ike d̄u ndu ọp̄hu ike bvuru. Obenu lẹ ndu ọp̄hu ha okporokpo; m̄e ndu ọp̄hu ike d̄u b̄e mu e-me g'ep̄he buru mkpurupyata. Mu a-nodu eche aturu ono egube ọ gbaru g'e cheje p̄he.

¹⁷ "A bya l'unub̄e aturu mu; waa iphe, m̄ube Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu anu unu baa: Unu lenu; mu e-kperu aturu ȳe ibe iya ikpe; mu ekpeeru ebili ȳe mkpi ikpe. ¹⁸ ?Teke ọ s̄uduru unu; mb̄u nri ono, unu ata l'ẹka nri d̄u ree ono t̄o? ?Ọ gbaru g'unu gudefua ọkpa z̄otoshia nri unu ọp̄hu phoduru n̄u t̄o? ?To dzuduru unu; mb̄u mini ọma ono, unu anḡu ono? ?Ọ gbaru k̄e g'unu gudefua ọkpa sw̄o ndu ọp̄hu unu nḡu-phoduru ẹrwu t̄o? ¹⁹ ?B̄u g'aturu mu taa nri, unu z̄opyashiru l'okpa; bya anḡufua mini, unu gude ọkpa sw̄o ẹrwu t̄o?

²⁰ "Ọo ya b̄u; 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu baa: Lenu! Ọo mb̄edua l'onwomu e-kperu aturu ọp̄hu ha okporokpo; ȳe ọp̄hu j̄oru ẹhu ikpe. ²¹ Eshi ọp̄hu unu gude mgbur̄eku; gude ukuvu unu akwaphu p̄he; bya egude mpu unu ad̄ukashi ndu ọp̄hu ike ta ad̄udu; jas̄u unu ch̄ikashia p̄he nan̄unanu; ²² b̄e mu a-nafuta igwe aturu mu ono; g'a ta alw̄uhe p̄he alw̄ulwu ọzobaa. Mu e-kperu aturu ȳe ibe iya ikpe. ²³ Teke ono b̄e mu e-ye onye lanu, echeje aturu, b̄u iya b̄u Dévidi, b̄u nwozi mu g'o leta p̄he ẹn̄ya. Ọo ya a-noduje anu p̄he nri; t̄eme ọ b̄uru ȳeb̄edua b̄u onye a-noduje eche p̄he; bya aburu onye eche p̄he ọkpobe echeche.

²⁴ " 'Mb̄edua, b̄u Chipfu b̄e a-buru Chileke p̄he. Ọ b̄uru nwozi mu, b̄u Dévidi a-buru onye-ishi p̄he. M̄ube Chipfu pfuakwaru. ²⁵ Mu l'ep̄he a-gba ndz̄u ẹhu-guu; mu a-ch̄ifukota ẹjo anu-egbudu l'al̄i ono; k'ophu ẹp̄he e-buru l'echīegu; kuje mgben̄ya l'ime ọswa; o too nweduru iphe, e-me p̄he n̄u. ²⁶ Mu a-ḡoru ọnu-ọma n̄u p̄he; ẹp̄he l'ẹka n̄o-pheru úbv̄u mu mgburugburu. Mu e-me ḡe mini dzejeru p̄he l'orwuberu iya. Ọnu-ọma ono b̄e a-nodu edze ḡe mini. ²⁷ Iphe, b̄u oshi, n̄o l'egu b̄e a-nodu am̄i mebyi l'orwuberu iya. Al̄i b̄e e-mehujekwapho iphe, e meberu iya. Ndu ono b̄e ọ t̄o d̄udu iphe, e-me p̄he n̄u l'al̄i p̄he. Ẹp̄he amaru l'ọo mb̄edua b̄u Chipfu l̄e teke ono, mu a-nyakwo odogoro igwe ono, e yeru p̄he ono; mb̄u nafuta p̄he l'ẹka ndu ono, gbaru p̄he ohu ono. ²⁸ Iphe, b̄u ọhamoha ta abyadu alw̄uba p̄he alw̄ulwu ọzobaa; ọp̄hu anu-egbudu ta abyadu egbushibaa p̄he ọzobaa. Ẹp̄he e-buru t̄usaru ẹhu; ọp̄hu ọ t̄o d̄udu onye e-yebaaru p̄he ebvu. ²⁹ Mu a-nu p̄he al̄i, a maru amaru l'oomehuje iphe. Ẹp̄he ta abyadu ab̄ubaaru ndu ẹgu eme l'al̄i ono; ọp̄hu ẹp̄he ab̄uduru ndu ọhamoha a-noduje anma phulaphula. ³⁰ Ọ b̄uru teke ono b̄e ẹp̄he a-maru l̄e mb̄edua, b̄u Chipfu bya aburu Chileke p̄he b̄e n̄o swiru p̄he n̄u. Ẹp̄he amakarupho l'ep̄hebe ndu Ízurelu b̄e b̄u ndibe mu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu.

³¹ " 'Unub̄e aturu mu; mb̄u aturu, mu az̄u az̄uzu; b̄u unub̄e nemadzu; mb̄edua buru Chileke unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu.' "

Iphe, ee-me ndu Edomu

35 Nokwa iya; Chipfu bya ep̄furu op̄fu yeru mu s̄u: ² Nwa ndiphe; ghachiru úbv̄u Siye iphu l̄e k̄e nj̄o; pfuaru mu iya iphe, a-nwuru iya n̄u; ³ s̄u iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu,

b̄u Chipfu pfuru baa:

Mu n̄okwaru ngu l̄e nj̄o;

ḡube úbv̄u Siye!

Mb̄u l̄e mu a-mach̄i ẹka

mu daa ngu k̄e nj̄o l'ẹhu;

bya emee ngu g'i

dabyiru buru ochobu.

⁴ Iphe, b̄u mkp̄ukpu ngu

b̄e mu e-mek̄ota umerekete;

Ìi-buru ochobu dabyiru;

Ọo ya b̄u g'ijimakwanuru

l'ọo mb̄edua b̄u Chipfu.

⁵ Eshi ọphu ndu Ízurelu shi l'edenwede dọta ngu ashị; i gude ogu-echi gbushia phẹ lẹ teke ẹphe eje oke iphe-ẹhuka; mbụ teke a nọru phẹ chijipfu; ⁶ bẹ mụbe Nnajiuphu, bụ Chipfu sọru-a: Ọo gẹ mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya-a; bụ g'ọ bụ ire-lanụ; lẹ mu e-woru ngu haarụ mgbugbụmadzu. Eshinu egbu ọchi ta adọdu ngu eji bẹ bụ ọchi ono a-nọdu etso ngu pọrupuru. ⁷ Mu e-me úbvú Siye g'ọ dabyiru bụru ochobu; bya egbufukọta ndu anọduje eje iya nggede eje nggede alwa. ⁸ Mu e-me gẹ ndu e gbushiru egbushi ji úbvú ngu ejiji. Ndu e gude ogu-echi gbushia bẹ a-daka l'iphe, bụ úbvú úbvú nshii ngu; mẹ lẹ nsụda nsụda; mękpoo lẹ nggele ngu. ⁹ Mu e-me ngu g'ị bụru ochobu jasuru asuru; ọphu ọ tọ dudu onye bya eburu lẹ mkpukpu ngu ọzo. Ọo teke ono bẹ ịi-maru l'ọo mbẹdua bụ Chipfu.

¹⁰ "Ọo kẹle i gude ọnu ngu sụ l'ọha labọ ọwa-a; mẹ mkpukpu labọ ọphuu bẹ a-buru nkengu; mbụ l'unu a-natakọta phẹ nworu; l'ẹka mụbe Chipfu gbẹ nọdu l'ẹka ono. ¹¹ Ọo ya meru iphe Nnajiuphu, bụ Chipfu gude sụ: Ọo gẹ mu nọ ndzụ gẹ mu nọ iya bụ g'ọ bụ ire-lanụ lẹ mu a-nụ ngu aphụ rwuberu ngu nụ lẹ k'ashị ono ị kpọru ndibe mu; mẹ lẹ k'ẹhu-eghu; mẹ k'ẹnya-pfupufuru, ẹphe dọ ngu, bụ iphe goshiru l'ẹphe dukpoo ngu ashị ọkpobe adọdu. Mu e-me g'unu maru onye mu bụ; teke ono mu a-wata unu anụ aphụ ono. ¹² Ọo teke ono bẹ ịi-maru lẹ mụbe Chipfu nụmakotaru ejo-epfufu ono, i pfukotaru kpua úbvú úbvú Ízurelu ono. Ị sọru: "E mewaru; ẹphe dabyiru bụru ochobu; e wowaru phẹ nụ anyi g'anyi vọkaa avọka." ¹³ Ị gbawaru mu opfu; bya epfugbuwa g'ọnu haa ngu l'opfu ẹhu mu; mu tọko iya g'ọ ha nụmakota.

¹⁴ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu e-me ngu g'ị bụru ochobu g'iphe, bụ mgboko l'ọphu tee ẹswa iya; ¹⁵ kẹle i teru ẹswa teke e meru alị ndu Ízurelu ọ bụru ochobu phọ; bẹ mu e-me ngu g'ị dọ ẹgube ono. Gube úbvú Siye; gubedua mẹ alị ndu Edọmu l'ọphu bẹ a-buru ochobu. Ọo teke ono bẹ ẹphe a-maru l'ọo mbẹdua bụ Chipfu.' "

Opfu epfu anụ úbvú, nọgbaa lẹ Ízurelu

36 "Gube nwa ndiphe; pfuru nụ úbvú úbvú Ízurelu; sụ phẹ: 'Unubẹ úbvú úbvú Ízurelu; unu ngabekwa nchị numa Opfu Chipfu! ² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Ọo kẹle ndu ọhogu ngu sọru Hẹ! Nta-a bẹ iphe, bụ úbvú úbvú ono, shi lẹ ndiche ono bụkotaakwa nkanyi.'

³ "Eshi ọphu ọ dọ nno; pfuru nọru mu phẹ sụ: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Eshinu ẹphe mewaru; unu dabyiru bụru ochobu; mbụ mewaa unu umerekete; k'ọphu unu bụwaa iphe, ọhamoha ọzo nwe enwenwe; bya emee; ndiphe vọ unu swii; epfuru unu ejo-opfu; ⁴ bụ g'unubẹ úbvú úbvú Ízurelu; numa opfu Nnajiuphu, bụ Chipfu. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfuru eze úbvú, nọgbaa nụ; mẹ úbvú nshii, nọgbaa nụ; mẹ nggele nggele; mẹ nsụda nsụda; mẹ iphe, bụ ochobu ono, dabyikotaru ẹgube ono; mẹ iphe, bụ mkpukpu ono, a kwafukotaru akwafu ono; mbụ onoya, ọhamoha, nọ-pheru iya mgburugburu lwuru alwulwu; bya emee ya iphe ọchi ono bụ ọwa.

⁵ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu gudeakwa ẹhu-eghu enwu mu phuruphuru l'ẹhu g'ọku pfuru maburu iphe, bụ ọhamoha ndu ọphu phoduru nụ phọ; mẹ iphe, bụ ndu Edọmu l'ọphu; kẹle ẹphe gudewaa ẹhu-utso; mẹ iwashi, nọ phẹ l'obu mee alị mu; ọ bụru nkepẹ; k'ọphu ẹphe a-lwụ ẹka ẹku akpajẹ nri, nọ l'alị ono alwulwu.'

⁶ "Ọo ya bụ; pfuaru mu phẹ gẹ k'alị Ízurelu a-dụ; pfuaru eze úbvú, nọgbaa nụ; mẹ úbvú nshii, nọgbaa nụ; mẹ nggele nggele; mẹ nsụda nsụda, nọgbaa nụ; sụ phẹ: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu gudewaa oke-ẹhu-eghu enwu mu phuruphuru l'ẹhu g'ọku; pfua opfu; kẹle ọhamoha bẹ mekọtawaru ngu iphe-iphere. ⁷ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu ribuwakwaru angụ l'iphe, bụ ọhamoha ono, nọ-phẹkọtaru unu mgburugburu ono bẹ ee-me iphe-iphere. ⁸ Ọle unubẹdua, bụ úbvú úbvú Ízurelu bẹ a-pfukashi ẹkali; mjaru ndibe mu Ízurelu mebyi; kẹle ẹphe abyawaa alwa unuphu. ⁹ Mu arikwaru unu ọriri k'oma. Mu e-gude k'oma ghaaru unu iphu. Ee-mechaa kọo unu akọko; kọa unu gẹ mebyi iphe. ¹⁰ Mu e-mekwaphọ gẹ ndu bu l'ime ngu kabaa igwerigwe; mbụ ndu Ízurelu l'ọphu. Iphe, bụ mkpukpu ono bẹ ee-buchishikọta ebuchishi; l'a kpukwakota iphe, bụ ẹka ọ dakpọshihukotaru adakpọshihu. ¹¹ Mu e-mekwaphọ gẹ nemadzụ; mẹ ẹku kabaaru unu igwerigwe; ẹphe azụa azụzu ka l'ọtu. Mu e-me g'e buchishia unu ẹgube ono, e shi buru l'ime unu ono. Mu

abya emee g'iphe dęru unu lę ree; eme lę g'o shi dęru unu teke ono. Oo ya bę g'unu amakwanęru l'oo mu bę Chipfu. ¹² Mu e-me gę nemadzę; mbę ndibe mu, bę ndu İzurelu zoo okpa l'eli unu. Epehe e-nweru unu; unu abęru okiphe phe. Ophu unu ta abyadę emebaa phe ume nwa ozo.

¹³ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: "Eshinu ndiphe epfu l'unu egbuje nemadzę; tęme unu nodu eme alį unu ume nwa;" ¹⁴ bę unu ta abyakwa egbushibaa nemadzę ozo; ophu unu abyadę emebaa alį unu ume nwa ozo. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu. ¹⁵ Mu ta abyadę ekwe g'unu nęmabaa ejo-opfu ohamoha epfu ekpu unu ozo; mbę lę mu te ekweędu g'ęphe mee unu iphe-iphere ozobaa; ophu mu ekweękwapho g'unu vukotaba iphe daa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu.' "

¹⁶ No iya; Opfu Chipfu byakwa akparwuta mu l'ęhu bya asę mu: ¹⁷ "Nwa ndiphe; teke ndu İzurelu shi buru l'alį nkephę bę ęphe gudekwa umere phe; waa iphe, ęphe meru pharwushia ya. Umere phe bę shikwa dę mu ideyideyi gę teke nwanyį ano nsọ-nwanyį. ¹⁸ Oo ya bę; mu tukoshinę phe oke ęhu-ęghu mu; kele ęphe gbushiru nemadzę l'alį ono; bya egude agwa, ęphe agwaphe merwushia ya. ¹⁹ Mu chįkashia phe ęphe dzuru ohamoha; ęphe gbakashįhu tųko iphe, bę mkpųkpu lę mkpųkpu tsoru. Mu kperu phe ikpe g'umere phe; waa iphe, ęphe meru gbaru. ²⁰ Iphe, bę ęka ęphe jeru l'ohamoha ono bę ęphe emeje eepfubyishi ępha mu, dę nsọ ono; kele aasųje phe: 'O kwa ndibe Chipfu dę ęgube-a; tęme ęphe gbę lųfuta l'alį iya.' ²¹ O bya erwua mu l'ęhu; mbę k'ępha mu, dę nsọ ono, ndu İzurelu meru anodu epfubyishi l'echilabọ ohamoha ono, ęphe larų ono.

²² "Oo ya bę; sę ndu İzurelu: wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: 'O tọ bųkwa k'opfu ęhu unubę ndu İzurelu bę mu gude abya eme iphe-a; oo k'ępha mu, dę nsọ ono, unu rwųtoshiru arwųtoshi l'echilabọ ohamoha ono, unu lakotaru ono. ²³ Mu e-me goshi l'eze ępha mu ono parų ęka apaa ono dę nsọ; mbę onoya, e mebyishiru l'echilabọ ohamoha ono; mbę ępha mu ono, unu mebyishiru l'iphe phe ono. Oo ya bę g'ohamoha ono amakwanęru l'oo mu bę Chipfu; mbę teke ono, mu e-gude unu goshi phe lę mu dę nsọ ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu. ²⁴ Noo kele mu a-nafuta unu l'ęka ohamoha ono. Mu e-rwukobekota unu e shi l'alį, nọnu; dulata unu l'alį nkunu gędegede. ²⁵ Mu abya ephee unu mini, doru rįsaa; unu abya adę ree; mu a-safųkوتا unu ejo-iphe unu, meshiru; mękpoo agwa, unu gwarų g'ọ ha. ²⁶ Mu a-nų unu obu ophųú; bya eye unu unme ophųú l'ime; mu e-wofu unu obu ono, nmarų kpigbii gę mkpuma ono; nų unu obu bebebe. ²⁷ Mu e-woru Unme mu ye unu l'ęhu; mee unu g'unu meahaa iphe, mu sųru g'e meje; unu abya eleta ęnya meahaa ekemu mu. ²⁸ Unu e-buru l'alį ono, mu nųru nna unu oche phe ono; unu a-bųru ndibe mu; mu a-bųru Chileke unu. ²⁹ Mu adzota unu g'unu te emehę ejo-ememe ono, unu eme ono. Mu e-ku nri oku; mee ya g'ọ kųru akųru; ophu mu ta abyadę eme g'ęjo okpa-nri dapfuta unu. ³⁰ Mu e-me g'oshi-omi ka ami mebyi; bya emee g'iphe, e meberu l'alį mehu emehu; k'ophu ohamoha e-mebuhu unu iphe-iphere l'opfu ęgu. ³¹ Oo teke ono bę unu a-nyata ejo ųzo ono, unu tsoru ono; mę iphe, adųdu ree ono, unu eme ono; unu abya adę onwunu ashį lę k'ęjo-iphe ono, unu eme ono; mę ębyi ono, unu eme ono. ³² Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Iphe, mu eme g'unu maru bę l'ọ tọ bųdu iswi ęhu unu bę mu gude eme iya. Ophu g'iphere dę unu; mbę g'iphere ji unu iphe, l'ęjo-ememe unubę ndu İzurelu eme!

³³ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Mbọku ono, mu a-safų unu ejo-iphe, unu mekotaru ono bę mu e-me g'e buru lę mkpųkpu unu ono ozo; a bya akpųkwa ęka dakpọshihuru adakpọshihu. ³⁴ ęgu ono, shi bųru ęka dabyiru kę mmanų ono bę aa-kọahaa iphe; oobu-buhuru ęka dabyiru kę mmanų; l'ęnya ndu aghata aghata. ³⁵ Teke ono bę ęphe a-sųaha: "Alį-a, shi bųru ęka dabyiru kę mmanų-a bę gbę dųwanu gę mgbabu ędęnu. Mkpųkpu, shi dakpọshihu adakpọshihu; bųru ochobu; e mebyishia ya emebyishia bę a gbę kpųwa; o shihu ike; tęme e buchishikotawa iya nų ebuchishi." ³⁶ Noo teke iphe, bę ohamoha, phoduru nų, bupheru unu mgburugburu a-maru l'oo mųbe Chipfu bę kpųkwaru iphe ono, e shi nwukpọshia enwukpọshi ono; bya adzaphekota iphe azų l'ęka ono, shi bųru ochobu ono. Mbędua, bę Chipfu bę pfuakwaru nų; mu je e-me iya.'

³⁷ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bę Chipfu epfu baa: Mu e-kweta ozobakwa meeru ndu İzurelu iphe, ęphe arwọ. Mu e-me g'ęphe zų azųzu ha igwerigwe g'igwe atųru; ³⁸ mbę g'ęphe ha igwerigwe g'ikpoto atųru, e gude abya egwe ngweja lę Jierusalemu l'obo-iphe, a tųru onu iya. Oo ęgube ono bę ikpoto nemadzę e-ji mkpųkpu ono, shi dakpọshihu adakpọshihu ono. Oo ya bę g'ęphe a-makwanęru l'oo mu bę Chipfu."

Nsuda, ojogorogo okpu jiru ejiji

37 Ike Chipfu bya akparwuta mu l'ehu. Unme Chipfu bya ekuta mu je apfube l'echilabọ nsuda lanu. Nsuda ono buerupho okpu nemadzu jiru iya ejiji. ² O duta mu; jephekota okpu ono mgburugburu. Mu huma okpu, du igwerigwe l'ime nsuda ono. Okpu ono kpohukotachaa iyororo g'ephe ha. ³ O bya ajia mu su mu: "Nwa ndiphe; ?okpu-a; o nweru g'o shi du ike teta noduba ndu ozo to?"

Mu su iya: "Oo gube Nnajiuphu, bu Chipfu be maru nu kpoloko."

⁴ No iya; o su mu: "Pfurumaberu mu okpu ono; su phe: Unube ojogorogo okpu; unu ngabe nchi numa Opfu Chipfu! ⁵ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfuru unube okpu-a baa: Mu e-me g'unme bahu unu l'ehu; k'ophu unu a-bya adzuru ndu. ⁶ Mu e-ye unu akwara l'ehu; mu abya emee g'unu nweru anu-ehu; mu abya ekwee unu akpo l'ehu; woru unme ye unu l'ehu; unu abya anodu ndu. Oo ya bu g'unu a-makwanuru l'oo mu bu Chipfu."

⁷ Tobudu iya bu; mu bya epfua g'o suru ge mu pfua ono. Mu kpukwaduru-a opfu ono l'onu epfu; g'e jia epfu-a; a nahaa ukporo iphe, azu jogoro-jogoro; okpu ono bya edepfubekota; ophu nonu dzepfuru l'ibe iya. ⁸ Mu bya ele enya; akwara me anu nodukotawa iya; akpo bya ekwekotawa iya nu; ole ephe ta atukwanu unme.

⁹ O bya asu mu: "Pfurumaberu mu unme; pfuru nu iya; nwa ndiphe; su iya; Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Ge gube unme shikwa l'ishi uzu eno, pherephere eshije ezi; bya ezia le ndu-a, e gbushiru egbushia g'ephe nodu ndu ozo."

¹⁰ Tobudu iya bu; mu pfua g'a suru ge mu pfua ono; unme bya abahu phe l'ehu; ephe bya anodu ndu; bya agbeshi pfuru apfuru; buru ikpoto ndu ojogu, paru aka apaa. ¹¹ Oo ya bu; o su mu: "Nwa ndiphe; okpu-a bu ndu onu-ulo Izurelu l'ophu. Ephe epfu su: 'Okpu anyi kpohukotawaru iyororo; ophu o to nweedu iphe, anyi ele enya iya; nkanyi be buakwaru nu.' ¹² Oo ya bu; pfurumaberu mu phe; su phe-a: Nnajiuphu, bu Chipfu suru: 'Unube ndibe mu; mu e-kpuhakota ilu unu; mee g'unu shi l'ime iya lufuta; mu eduta unu duba l'alj Izurelu.

¹³ "Oo ya bu; g'unube ndibe mu amaru l'oo mu bu Chipfu le teke ono mu kpuharupho ilu unu dufutagbaa unu l'ime iya ono. ¹⁴ Mu e-woru Unme mu ye unu l'ehu; unu abya anodu ndu. Teke ono be mu e-duta unu dobe l'alj unu gedegede. Noo teke unu a-maru le mube Chipfu be pfuru iya; bya emee ya ememe. Oo egube ono be Chipfu pfuru iya."

Izurelu a-buru ndu lanu, nweru onye eze lanu

¹⁵ Opfu Chipfu bya akparwuta mu l'ehu su mu: ¹⁶ "Nwa ndiphe: Wota oshi lanu dee ya iphe-a: 'Owaa bu ke ndu Jiuda yee ndu Izurelu, bu ndu yee ya tugbaru buru nanu.' L'i bya ewota oshi ozo bya edekwaa ya pho iphe egube-a: 'Owaa bu oshi ke Ifuremu, mbu oshi Jiosefu; me ke ndu Izurelu l'ophu, bu ndu yee ya tugbaru buru nanu.' ¹⁷ Woru phe chigbabe g'ephe buru oshi lanu. Mee phe g'ephe buru oshi lanu l'obochi aka ngu. ¹⁸ Teke ndibe unu jiru ngu su ngu: '?Tji kaduru anyi iphe, iphe ono, iime ono bukpo?' ¹⁹ Su phe le Nnajiuphu, bu Chipfu suru-a: Mu abya ewota oshi ke Jiosefu, bu ophu Ifuremu gude l'eka ono; mekpoo k'iphe, bu ipfu Izurelu, bu ndu ephe l'iya swj; woru iya tugbabe l'oshi ke Jiuda; mee phe g'ephe buru oshi lanu nodu mu l'eka.

²⁰ "Oshi ono, i decharu iphe ono be ii-gude l'eka g'ephe huma iya. ²¹ L'i bya asu phe; Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-dufutakota ndu Izurelu l'iphe, bu ohamoha, ephe lakotaru. Mu e-shi l'ekameka rwukobe phe; duta phe duba l'alj nkephe. ²² Mu e-me phe g'ephe buru ndu lanu l'alj ono, no l'ubvu ubvu Izurelu ono. O buru onye eze lanu a-nodu achikota phe. Ephe ta abyadu abubaaru ndu labo ozo; ophu ephe ta abyadu ekekahabaa buru alj-eze labo ozo. ²³ Ephe ta abyadu egudebaa agwa phe; me iphe, aaso nso, ephe agwaphe; merwushia onwophe ozo; ophu ephe egudehedu ejo-ememe merwushia onwophe; kele mu a-dzota phe l'ejo- iphe ono, ephe gude laphu azu ono; mu abya asa phe; ephe aburu ndibe mu; mu aburu Chileke phe. ²⁴ O buru nwozi mu, bu Devidi be a-buru eze, achj phe. Ephe e-nweru onye lanu, a-nodu eche phe g'onye eche aturu. Ephe a-nodu eme ekemu mu; bya eleta enya eme iphe, mu suru g'e meje. ²⁵ Ephe e-buru l'alj ono, mu nuru onye-ozu mu, bu Jiekopu ono; mbu alj ono, nna unu phe shi buru ono. Ephebedua; me unwu phe; me unwu nwanwanwaranwa phe be e-buru l'eka ono jasuru asuru. O buru Devidi, bu nwozi mu be a-buru onye-ishi phe

jeye l'ojeje. ²⁶ Mu l'ẹphe a-gba ndzụ ẹhu-guu. Ọo-buru ọgbandzu, a-duru phẹ jasuwuroya. Mu e-me g'ẹphe buru; mee phẹ g'ẹphe zua azuzu. Mu abya eworu ọlo-nsọ mu dobe l'echilabọ phẹ jasuru asuru. ²⁷ Mu l'ẹphe a-tuko buru. Mu a-buru Chileke phẹ; ẹphebedua abukwanuru ndibe mu. ²⁸ Ọo teke ono bẹ ọhamoha a-maru l'ọo mbẹdua, bụ Chipfu bẹ meru ndu Ízurelu g'ẹphe dọ nsọ; mbụ teke ono ọlo-nsọ mu a-nọdu l'echilabọ phẹ jasuru l'ojeje ono."

Iphe, e-me Gogu

38 Tọbodu iya bụ; Chipfu bya epfuru opfu yeru mu sụ: ² "Nwa ndiphe; ghachiru Gogu iphu lẹ kẹ njo; mbụ onye ono bụ onye-ishi ndu Mësheku waa ndu Tubalu; ³ sụ iya: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Mu nọakwaru ngu lẹ njo; gube Gogu, bụ onye-ishi ndu Mësheku waa ndu Tubalu. ⁴ Mu a-lọ-phe ngu mgburugburu; gude ikekee dzugbabe ngu agba; lófuta ngu; mękpoo ndu ojogu ngu l'ophu; mę inya ngu; mę ndu agba l'inya, bụ ndu kwakotaru onwophẹ ngwogu rengurengu; mbụ ikpoto nemadzụ, bụ ndu ọphu pagbaa iphe, eegudeje egbobuta onwonye, ọphu hagbaa shii; mę ndu ọphu hagbaa nwanshii. Ẹphe tuko g'ẹphe ha ephegbaa ogu-echi phẹ kẹ pheremu pheremu.

⁵ "Ndu Peshiya; mę ndu Kushi; mę ndu Putu bẹ tsokota phẹ nụ; ẹphe pakota iphe, eegudeje egbobuta onwonye; bya ekpuchaaru okpu-igwe. ⁶ Ẹgube ono bẹ ndu Goma e-rwuta ndu ojogu phẹ tsokwaru ngu phọ. Ndu Bẹtu-Togarama, shi l'ime ime ọzo isheli bẹ e-rwukokwapho ndu ojogu phẹ tsoru ngu; mbụ ọhamoha, dọ igwerigwe a-turu ikẹ yeru ngu. ⁷ Rukotakwa onwongu; kwagebekwa akwagebe; unu l'ikpoto ndu ono, nọ-pheru ngu mgburugburu ono; buru phẹ onye-ishi-ogu. ⁸ A -nọchaepho ọdu bẹ ee-ku ngu k'ogu. L'apha, dọ l'iphu bẹ ii-je ọgu l'alị ono, shi l'ogu eteta eteta ono, bụ iya bụ alị ono, e shi l'ọha, dọ igwerigwe rwukobe ndu bu iya nụ ono; mbụ ndu ono a chikoberu l'úbvú úbvú Ízurelu, bụ ẹka shihawaa dabyitaru buru ochobu ono. Ndu ono bẹ e shi l'ọhamoha ọzo dufuta phẹ; ẹphe tuko buru l'ẹhu-guu. ⁹ Gubedua waa ndu ojogu ngu l'ophu; mę iphe, bụ ọha, dọ igwerigwe ono, etsokota ngu nụ ono bẹ e-zelihu g'oke pherephere; unu abya eswetakota alị ono g'urwukpu.

¹⁰ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Lẹ mbọku ono bẹ oo-nweru ọriri, a-gbabata ngu l'obu; l'i wata agba idzu ejo-iphe. ¹¹ Ii-sụ: Mu e-je alwua ali, e te gudedu igbulọ kpụ-butu mkpukpu, nọ iya nụ ono. Mu e-tso ndu ono, nọ l'ẹhu-guu ono ọgu; mbụ ndu ono, bu túsaru ẹhu ono. Ẹphe bukota lẹ mkpukpu, e te gudedu igbulọ kpụ-butu; ọphu ọ tọ dudu ọguzo, e gude agụ-chi iya agụ-chi; teme ọphu o nwe du mgborígwè, e gude agbachi iya. ¹² Mu a-lwụ phẹ alwulwu; gwee iphe phẹ; mbụ ghazia ẹka dabẹ l'ẹka ono, bụ ochobu, a lwaru azu bya eburu ono; waa ndu ono, e shi l'ọhamoha rwukobe ono; mbụ ndu ono, nweru ẹku; mę iphe-enweru ọzo, bụ ndu bu l'echilabọ alị ono. ¹³ Ndu Sheba; mę ndu Dedanu; yee ndu agba oke-ngho, shi Tashishi; mękpoo mkpukpu phẹ l'ophu bẹ a-ji ngu sụ: "ʔI byawaru g'i gwee tutua? ʔI chijwa ikpoto ọha ngu g'i bya akwaa ọkwata; mbụ g'i bya evua mkpola-ochaa mę mkpola-ododo; g'unu kpokoo ẹku; kwatakpo kwaa iphe l'okwata tọ?"

¹⁴ "Ọo ya bụ; nwa ndiphe; pfuru nuru mu Gogu; sụ iya: Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: Teke ndibe mu e-buru l'ẹhu-guu ono bẹ ii-zilihu; ¹⁵ shi l'ẹka i shi, dọ ẹnya l'ọzo isheli bya; mbụ gubedua; waa ọha, dọ igwerigwe, unu l'ẹphe swi. Ẹphe bụ ndu agbakota inya; mbụ ikpoto nemadzụ, bụ igwerigwe ndu ojogu. ¹⁶ Unu a-bya eji alị ono; sọ-kpute ndibe mu, bụ Ízurelu g'onye urwukpu sopyaberu. L'atati phu bẹ mu e-duta gube Gogu; l'i bya etso ndu alị mu ọgu. Ọo ya bụ g'ọhamoha amaru mu; teke ono mu e-shi l'ẹhu ngu goshi phẹ lẹ mu dọ nsọ ono.

¹⁷ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: ʔTọ buna gubedua bẹ mu shi l'onu ndu-ozu mu, bụ ndu mpfuchiru Chileke Ízurelu pfua opfu ngu lẹ teke ndiche-a? Teke ono bẹ ẹphe pfukwaru iya apha, dọ igwerigwe sụ lẹ mu e-mechaa gude ngu dapfuta phẹ.

¹⁸ "Waa iphe, e-me nụ lẹ mbọku ono baa: "Teke Gogu byaerupho alwushi alị Ízurelu ọgu bẹ ẹhu-eghu mu atalihu; mbụ kpohu ọku. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu. ¹⁹ Mu gudewaa g'ọophu-beru mu l'ẹhu; waa oke ẹhu-eghu mu raa ya arara l'oke alị-ọnma-jijijijii bẹ a-dọ l'alị Ízurelu lẹ teke ono. ²⁰ Teke ono bẹ iphe, bụ ẹma, nọ lẹ mini; mę ẹnu, epehe l'eli; mę anụ-egbudu; mękpoo iphe, bụ anụ, awụ awụwu l'alị; mękpoo iphe, bụ ndu nọ

lẹ mgboko-a e-tehukọta kparikpari l'iphu mu. Iphe, bukota úbvú bẹ a-ghakọta igharaphu; iphe, bu agbara mkpuma a-vokposihukota; iphe, bu igbulọ a-dashikota gburugudu l'alj. ²¹ Teke ono bẹ mu e-me g'e shigbaa l'úbvú mu gude ogu-echi bapfuta Gogu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. Nwoke nonu e-gude ogu-echi nkiya tsopyabẹ nwune iya nwoke. ²² Mu e-gude ejo iphe-ememe; waa egbu-ochi nua ya aphu. Mu abya edzee oke mini nmaa yee igwerigwe ndu ojoju iya; me iphe, bu ohamoha, ephe l'iya swi; bya atya phe akamini-mkpuma; bya ekpukposhi phe oku-nshiegbe, enwu phuruphuru. ²³ O buru egube ono bẹ mu e-gude goshi ge mu habe shii; waa ge mu du-be nsọ. Mu e-me g'ohamoha maru onye mu bu. Oo teke ono bẹ ephe a-makwanuru l'oo mbedua bu Chipfu."'

39 "Nwa ndiphe; pfuaru mu Gogu g'oo-duru iya; su: 'Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: mu noakwaru ngu lẹ njọ; gube Gogu, bu onye bu ishi ndu Mesheku; me ke ndu Tubalu. ² Mu a-lo-phe ngu mgburugburu; kputa ngu ke karakara tugbua. Mu eje avofuta ngu l'uzo isheli bu eka du enya ono; duru ngu g'i je etso ndu bu l'ubvu ubvu Izurelu ogu. ³ Mu e-chifu ngu uta, i gude l'ekicha; bya eme g'apfu, i gude l'ekutara nafu ngu daa. ⁴ Oo l'ubvu ubvu Izurelu bẹ ji-da; unu lẹ ndu ojoju ngu; mekpoo ohamoha ono, tso ngu nu ono. Mu eworu unu nu unwenu, du iche iche g'ephe ria; bya ewokwarupho unu tularu anu-egbudu. ⁵ Unu a-da l'eba l'egbudu. O kwa mbedua pfuru iya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ⁶ Mu e-ye oku lẹ Magogu; me ndu ophu bukota l'ehu-guu l'aguga eze-enyimu ono. Oo ya bu g'ephe amakwanuru l'oo mu bu Chipfu obu. ⁷ Mu e-me ge ndibe mu, bu ndu Izurelu maru epha mu, du nsọ ono. Ophu mu ta abyadu ekwebaa g'e mebyishia epha mu ono, du nsọ ono ozo; teme iphe, bu ohamoha a-maru l'oo mbedua, bu Chipfu, bu onye ono, du nsọ ono, no lẹ Izurelu.

⁸ "Oobyaakwa-a! O mefutajekwa. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. O kwa iya bu mboku obu mu pfuru iya opfu iya obu. ⁹ Oo teke ono bẹ ndu bu lẹ Izurelu a-wu-lihu je evukoo ngwogu phe gude mee nkụ, eeye l'oku; woru iya kpokota oku. Ephe a-chita iphe, ndu ono, egudeje egbobuta onwophe ophu ha shii; me ndu ophu ha nwanshii; me uta; yee apfu; me mgboro-ogu; mekpoo arwa phe. Ephe e-gude ngwogu ono shikota iphe apha esaa mgburugburu. ¹⁰ Ephe ta abyadu ejebaa akpata nkụ l'egbudu; ozoo je awata nkụ l'oswa; kele ngwogu ono a-buru nkụ, ephe egudeje eshi iphe. Ndu ono, gwejeru iphe phe tutua ono bẹ ephe e-gwekwapho nkephe tutua; ndu ono kwajeru iphe l'okwata ono bẹ ephe a-kwalatakwaphe nkephe l'okwata. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

¹¹ "O buru lẹ mboku ono bẹ mu a-nu Gogu eka ee-li iya lẹ Izurelu; lẹ nsuda ndu ije; mbu lẹ nsuda, no l'uzo enyanwu-awawa eze-enyimu ono. Kele oo l'eka ono bẹ ee-li Gogu yee ikpoto oha iya; ee-gude phe lichia uzo, ndu-ije. Oo ya bu ee-kuahaa eka ono "Nsuda Ikpoto Ndu Gogu". ¹² Ndu Izurelu e-li odzu phe onwa esaa; shi nno mee g'a ta sohe alj ono nsọ. ¹³ Ndu bukota l'alj ono g'ephe ha bẹ a-tuko phube iphu wata phe elili. Mboku ono, mu e-goshi lẹ mu du biribiri ono bẹ aa-kwabẹ phe ubvu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu. ¹⁴ Onwa esaa -lachaephe bẹ ee-ye ndu iphe a-buru ozi phe bu g'ephe tsojeru ndu-ije gbapheje alj ono; ephe -huma odzu, a gbadoru l'eli alj; ndu-ozu ono eworu iya lia. Ephe eshi nno mee g'a ta sohe alj ono nsọ. ¹⁵ Teke ephe a-nodu agbaphe alj ono bẹ onye humaru okpu nemadzu e-meje iphe-ohubama l'aguga eka okpu obu no; jasụ teke ndu elije odzu e-wota iya je elia lẹ Nsuda Ikpoto Ndu Gogu. ¹⁶ Mkpukpu, eeku Hamona bẹ a-nodukwaphe l'eka ono. O buru g'ephe e-shi bu ono ephe eme alj ono g'a so-buhu iya nsọ.'

¹⁷ "Nwa ndiphe; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Kua unwenu, du iche iche oku; me anu-egbudu; su phe: 'unu tukocha shi l'eka unu no bya edzukobe; bya eria eja, mu abya egwegwe; mbu eze eja ono, ee-gwe l'ubvu ubvu Izurelu ono. Eka ono bẹ unu a-ta anu; ngua mee. ¹⁸ Unu a-ta anu ndu okpehu du; ngua mee ndu ishi mgboko-a; mbu g'ephe bu ebili; ozoo aturu; ozoo egbu; ozoo oke-eswi, tsucharu eba, shi l'alj Beshanu. ¹⁹ Eja ono, mu abya egweru nu unu ono bẹ unu a-ta eba-iphe jasụ oo-tushihu unu ayi; unu angua mee jasụ ot-sua unu ge mee. ²⁰ Unu a-nodu lẹ teburu mu taa anu inya l'ooji unu epho; me anu ndu agba iya nu; me anu ndu okpehu du; me ndu ojoju, du iche iche.' Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

²¹ "Mu e-goshi ohamoha odu-biribiri mu; teme ohamoha a-huma aphu, mu nuru phe; waa ge mu gude daberu phe eka l'ehu ke njọ. ²² E -shi mboku ono kwaseru bẹ ndu Izurelu a-maru l'oo mu bu Chipfu, bu Chileke

phẹ. ²³ Iphe, bu ọhamoha bẹ a-maru lẹ ndu Ízurelu bẹ a kpuru lẹ ndzụ laa alị ọzo; kele ẹphe meru iphe-ẹji; ọphu mu egudeedu ire phẹ ẹka. Ọ bụru iya meru iphe, mu wofuru iphu l'ẹka ẹphe nọ; nwuru phẹ nụ ndu ọhogu phẹ; ẹphe gude ogu-echi gbushikọta phẹ. ²⁴ Mu wohaarụ phẹ iphu mu; shi nno gwaa phẹ ụgwo emerwushi, ẹphe merwushiru onwophe ono; waa ejo-ememe, ẹphe mekotaru ono.

²⁵ “Ọo ya bụ; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Mu e-je eshi l'ẹka a kpuru Jiékọpu lẹ ndzụ laa; je eduphuta iya azụ. Mu a-bya aphuaru ndu Ízurelu l'ọphu obu-imemini. Mu abya anwuberu ẹpha mu ono dụ nsọ ono ẹnya. ²⁶ Ẹphe a-zohakota iphe-iphere ono, e meru phẹ ono; mę ghęlegheleghele ono, ẹphe dụ teke ono ẹphe bu tųsaru ẹhu l'alị phẹ ono; ọphu ọ dudu onye byaru eyee phẹ ebvu ono. ²⁷ Teke mu shiępho l'ọhamoha ono dulata phẹ; bya eshigbaa l'alị ndu ọhogu phẹ dufuta phẹ; bẹ mu e-shi l'ẹhu phẹ goshi ọha, dụ igwerigwe lẹ mu dụ nsọ. ²⁸ Ọo ya bụ; ẹphe a-makwanuru l'ọo mbędua bu Chipfu, bu Chileke phẹ; kele ọ bųchakpo eviya l'ọo mu meru g'a kpua phẹ lẹ ndzụ lashigbaa ọhamoha; obenu lẹ mu e-duphuta phẹ azụ l'alị phẹ; ọphu ọ tọ dudu m'onye lanụ, mu a-ha l'ẹka ono. ²⁹ Mu ta abyadu ewohabaaru phẹ iphu mu ọzo; noo kele mu a-wuu ndu Ízurelu Unme mu.” Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu.

G'eze-ulo ọphú Chileke ono dụ

40 O be l'apha, kwe anyi ụkporo apha l'apha ise; eshi teke a kpuru anyi lẹ ndzụ; mbụ g'apha ono awata awata; l'abalị k'iri l'ime ọnwa ono; mbụ l'apha, kwe apha iri l'ẹno g'a lwutacharu mkpukpu ono. Ọ bụru lẹ mbọku ono gędegede bẹ ike Chipfu byaru mu l'ẹhu; bya eduta mu je edobe l'ẹka ono. ² Ọ bụru gę mu aphụ ọphuleny, Chileke meru; gę mu wata aphuphu ono; bẹ o dutaru mu jeshia l'alị Ízurelu; je edobe mu l'eli úbvú, ha l'eli shii. Úbvú ono bẹ ụlo nọkota l'ụzo ndọhali iya; ọ dųephọ gę mkpukpu. ³ Ọo ya bụ; o duta mu jerwua l'ẹka ono; mu huma onye ụgbugba iya dụ g'onirubvu; onye ono bẹ pfuru l'ọnu-oguzo; chiru eri oghu ọchaa l'ẹka; bya egudekwaphọ mgboro, eegudeje atụ ogologo iphe. ⁴ Onye ono sụ mu: “Nwa ndiphe; bya egude ẹnya ngu huma; l'ijibya egude nchị ngu numa. Lerweta ẹnya ọkpobe elerweta l'iphemiphe-a, mu abya ngu egoshi-a; kele ọo ya kparụ iphe, e gude duta ngu g'i bya l'ẹka. Kọkotaru ndu Ízurelu iphemiphe, i humaru.”

Ọnu-abata ụzo ẹnyanwu-awawa

⁵ Mu bya ahuma igbulọ, e gude kpụ-pheta eze-ulo Chileke ono mgburugburu. Ogologo mgboro ono, eegudeje atụ iphe, nwoke ono gude l'ẹka ono bẹ dụ nkwo-oshi-ẹka; lẹ nkwo-ọbochi-ẹka; mgbo ishii. Ọ bya atụa g'igbidigbi 'igbulọ ono habe; ọ bụru ogologo mgboro ono bẹ ọ dụ l'igbi; ọ bụkwarupho mgboro ono ugbo lanụ bẹ ọ dụ l'eli iya.

⁶ Ọ bya eje l'ọnu-abata ọphu gharu iphu l'ụzo ẹnyanwu-awawa. Ọ bya enyikota ẹka eeshije abahụ iya; bya atụa iphe l'ọnu ọnu-oguzo ono; ogologo iya bụru mgboro ono ugbo lanụ. ⁷ Nkulahụ ẹka ndu nche anọduje bẹ ogologo iya bụkota mgboro ono ugbo lanụ; ọsa iya bụkwarupho mgboro ono ugbo lanụ. Ụzo, nọgbaa lẹ mgbaka nkulahụ ono bẹ dụ nkwo-ẹka ise. Ọnu ẹka eeshije abahụ lẹ mkpuru ọnu-oguzo ọphu gharu iphu l'ụzo eze-ulo ono bẹ ogologo iya bụ mgboro ono nanụ.

⁸ Ọ tuta iphe lẹ mkpuru ọnu-oguzo ono; ⁹ ọ dụ nkwo-ẹka ẹsato. Ọ bya atụa iphe l'igbidigbi oshi mgbo, e yeru iya; ọ dụ nkwo-ẹka labọ. Mkpuru ọnu-oguzo ono bẹ nọ gha iphu l'ime ụlo.

¹⁰ Ọnu-abata ọphu gharu iphu l'ụzo ẹnyanwu-awawa bẹ nweru nkulahụ ẹto ẹto, nọchaa ya ibekęboebo. Ẹphe nọ ẹto ono hakọta ẹnya nhamunha; igbulọ, nọkahagbaaru iya nụ l'ibekęboebo ono bẹ hakọta ẹnya nhamunha. ¹¹ Ọ bya atuta iphe l'ogologo ọnu-oguzo, nọ iya nụ; ọ dụ nkwo-ẹka iri l'ẹto; ọsa iya dụ nkwo-ẹka iri. ¹² L'ọnu nkulahụ ono g'ẹphe hakọta bẹ a kpųtagbaaru igbulọ, dụ nkwo-ẹka lanụ dobe l'ọnu-abata. Nkulahụ ono g'ẹphe ha bẹ iphe, ẹphe dųkota bụ nkwo-ẹka ishii; ishishi iya ụzo ẹno hakotaru ẹnya nhamunha ẹgube ono. ¹³ Ọ bya eshi l'igbulọ nkulahụ, nọ l'ẹka lanụ tuta iphe jeye l'igbulọ nkulahụ, nọ l'ẹka iya ọphuu; ọ dụ ụkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka ise; mbụ shita l'ishi igbulọ ọphuu jasụ l'ishi igbulọ ọphuu. ¹⁴ Ọ bya atuta iphe lẹ mkpuru ọnu-oguzo ono; ọ dụ nkwo-ẹka ụkporo. Ọnu-oguzo ono bẹ nọ gbaphee itso ọma-unuphu ono. ¹⁵ Shita l'iphu ọnu-oguzo jeye l'ishi mkpuru ọnu-oguzo ono bẹ dụ ụkporo nkwo-ẹka labọ lẹ nkwo-ẹka iri. ¹⁶ Nkulahụ ono; mę igbulọ,

nọkahagbaaru iya nū bẹ nwekọtaru windo, ụzo dughbaa kẹ wẹrere wẹrere; ọ bụru ẹgube ono bẹ ọ nọkota lẹ mkpuru ụlo ono mgburugburu. Windo ono g'ọ hakọta bẹ ghakọtaru iphu l'ime. Iphu igbulọ ono, kebushigbaaru nkulahụ ono g'ọ hakọta; bẹ e seshigbaaru mpfụ l'eli iya.

Ọma-unuphu k'etezi

¹⁷ Ọ bya edubata mu l'etezi ọma-unuphu ono; mu hụmagbaa mkpuru; mę ẹka a wụkotaru mkpuma gbaa mgburugburu l'etezi ọma-unuphu ono. Ẹka ono, a wụkotaru mkpuma ono bẹ a kpọru mkpuru ụkporo l'iri giriri. ¹⁸ Mgbureku ọnu-oguzo ono bẹ a wụkotaru mkpuma ono. Mgbureku ọnu-oguzo ono bẹ ogologo iya yee uswekete iya haephọ. Ẹka ono bẹ phoru olu. ¹⁹ Ọ bya atụta iphe shita l'aabata-aghachi ọnu-oguzo ono jasụ l'atatiphu ọma-unuphu ono; ọ dū ụkporo nkwo-ẹka ise l'ẹka iya k'uzo ẹnyanwu-awawa; mę ẹka iya k'uzo isheli.

Ọnu-oguzo ụzo isheli

²⁰ Ọ bya atụta iphe l'ọnu-abata ọphu gharu iphu l'uzo isheli, bụ iya bụ ọphu shiru lufu l'etezi ọma-unuphu ono; g'ọ maru g'ogologo iya; yee uswekete iya habe. ²¹ Nkulahụ dū iya ẹto l'ẹka iya ọwa-a; bya adū ẹto l'ẹka iya ọphuu. Igbulọ kebushiru nkulahụ ono; mę mkpuru iya bẹ hakọta gę ndu ọphuu nọ l'ọnu-abata kẹ mbụ phọ. Ogologo iya dū nkwo-ẹka ụkporo labọ l'iri; ọsa iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ise. ²² Windo, nọkota iya nū; mę mkpuru iya; mękpoo mpfụ, e gude memakọta iya emema bẹ hakọta gę k'ọnu-abata ọphu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu-awawa phọ. Ẹka aazọbeje ọkpa abahụ iya dū mkpopfu ẹsaa; mkpuru iya nọdu ghakọtaru iya iphu. ²³ O nweru ọnu-abata, eeshije abahụ l'ime ọma-unuphu ono. Ọnu-abata ono bẹ gharu iphu l'ọnu-abata k'uzo isheli; mbụ ẹgube ono, ọ dukwapho l'uzo ẹnyanwu-awawa ono. O shi l'ọnu-abata tuta iya iphe jasụ l'ọnu-abata, ọphu nọ gharu iya iphu; ọ bụru iphe, ọduje bụ nkwo-ẹka ụkporo ise.

Ọnu-abata ụzo ndọhali

²⁴ No iya; ọ bya eduru mu shia ụzo ndọhali; mu hụma ọnu-abata ọphu gharu iphu l'uzo ndọhali. Ọ bya atụta iphe l'igbulọ, kebushiru nkulahụ, nọ iya nū; mę mkpuru iya; ẹphe hakọta gę ndu ọphuu. ²⁵ Ọnu-abata ono; waa mkpuru iya bẹ windo nọkota mgburugburu. Windo ono dukota ẹgube windo ndu ọphuu dū. Ogologo ọnu-abata ono dū nkwo-ẹka ụkporo labọ l'iri; ọsa iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ise. ²⁶ Ẹka aazọbeje ọkpa abahụ iya dū ẹsaa; mkpuru iya nọdugbaa l'atatiphu iya. O nwekwarupho mpfụ, e gude memashia igbulọ, kebushiru nkulahụ iya ono, nọchaa ya ibekęboebo ono. ²⁷ Ọma-unuphu k'ime ime bẹ nwekwarupho ọnu-abata, nọ gha iphu l'uzo ndọhali. Ọ bya eshi l'ọnu-abata ime ọma-unuphu ono tuta iya iphe jasụ l'ọnu-abata ụzo ndọhali; ọ dū nkwo-ẹka ụkporo ise.

Ọguzo, eeshije abahụ ime ọma-unuphu

²⁸ Tọbudu iya bụ; ọ bya eshi l'ọnu-abata ụzo ndọhali ono duru mu bahụ l'ime ọma-unuphu ono. Ọ bya atụta iphe l'ọnu-abata ụzo ndọhali ono; ọ hakwaphọ gę ndu ọphuu. ²⁹ Nkulahụ, nọ iya nū; mę igbulọ kebushiru nkulahụ iya ono; mę mkpuru iya bẹ hakọta gę ndu ọphuu. Ọnu-abata ono; waa mkpuru iya bẹ windo nọkota gbaa mgburugburu. Ogologo ọnu-abata ono dū nkwo-ẹka ụkporo labọ l'iri; ọsa iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ise. ³⁰ Mkpuru, nọ-pheru ime ọma-unuphu ono mgburugburu bẹ ogologo iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ise; ọsa iya dū nkwo-ẹka ise. ³¹ Mkpuru k'uzo ndọhali ghagbaaru iphu l'etezi ọma-unuphu. E seshiru mpfụ l'igbulọ, e gude kebushigba mkpuru ono. Ẹka aazọbeje ọkpa abahụ iya dū mkpopfu ẹsato.

³² Tọbudu iya bụ; ọ bya edubata mu l'ime ọma-unuphu ono l'uzo ẹnyanwu-awawa. Ọ bya atụta iphe l'ọnu-abata ono; ọ hakwaphọ gę ndu ọphuu ha. ³³ Nkulahụ, nọgbaa ya nū; mę igbulọ, kebushiru nkulahụ iya ono; mę mkpuru iya bẹ hakọta gę ndu ọphuu. Ọnu-abata ono; waa mkpuru iya bẹ windo nọkota gbaa mgburugburu. Ogologo iya dū nkwo-ẹka ụkporo labọ l'iri; ọsa iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ise. ³⁴ Mkpuru iya bẹ ghagbaaru iphu l'ọma-unuphu etezi. Igbulọ, e gude kpụ-bushia mkpuru iya ono bẹ e seshiru mpfụ l'ibekęboebo. Ẹka aazọbeje ọkpa abahụ iya dūchaa mkpopfu ẹsato ẹsato.

³⁵ Tɔ̀budu iya bụ; ọ bya eduta mu rwua l'ọnu-abata ọphu nọ l'ụzo isheli. Ọ bya atụta iya iphe; ọ ha ge ndu ọphuu ha. ³⁶ Nkulahu, nọkota iya nụ; me igbulọ kebushiru nkulahu iya ono; me mkpuru iya be hakota ge ndu ọphuu. Windo nọkota iya gbaa mgburugburu. Ogologo iya du nkwo-eka ukporo labo l'iri; ọsa iya du nkwo-eka ukporo l'ise. ³⁷ Mkpuru iya gharu iphu l'etezi ọma-unuphu. E seshigbaaru mpfu, l'igbulọ e gude kebushia mkpuru ono ibekęboebo. Eka aazọbeje ọkpa abahu iya du mkpopfu esato esato.

Ulo, aanọduje akwakọbe ngweja

³⁸ O nweru nwa mkpuru, a kpuru ye iya mgbo, nọ l'ọnu-abata, nọ l'ime ọnu-abata ọma-unuphu ono. Eka ono be aasaje ngweja-akpo-oku. ³⁹ O nwekwarupho teburu labo, e doberu le mkpuru ono eka labo, bu eka eegbuje anu, e gude egwe ngweja-akpo-oku; me ke ngweja-iphe-eji; me ke ngweja-apfu-ugwo. ⁴⁰ L'etezi me a -nodu eje ala l'ọnu-abata, nọ l'ụzo isheli be teburu labo nọkwapho le mkpuru iya; le mkpuru ọphu nọ l'ọnu-abata ibe iya ọphuu be teburu labo nọkwapho. ⁴¹ Ọ du teburu eno nodu l'ibe lanu; teburu eno nodu l'eka ọnu-abata ono ibe iya ọphuu. Ọ tuko du teburu esato, bu eka eegbuje anu, e gude egwe ngweja. ⁴² O nwekwarupho teburu eno, e gude mkpuma mee, bu eli eka eegbuje anu, e gude egwe ngweja, aakpo oku. Ogologo iya duchaa nkwo-eka lanu le mkpirikpu iya; ọsa iya duchaa nkwo-eka lanu le mkpirikpu iya; ọ du nkwo-eka lanu l'eli. Ọ buru eka ono be eedobeje iphemiphe, eegudeje egbu anu, e gude egwe ngweja-akpo-oku; me ngweja ozo, eegwekpọ egwegwe. ⁴³ Igbulọ ono mgburugburu be a kpobekotaru nggu, ogologo iya hakota g'ọbochieka. Teburu ono g'ephe ha bukota eka eedoje anu, e gude egwe ngweja.

Mkpuru ndu-uke Chileke

⁴⁴ Lazụ ime ọnu-abata ono l'ime ọma-unuphu ono be o nweru mkpuru labo, nọ iya nụ. Nanu nọ l'eka iya k'ọnu-abata ụzo isheli; nodu gha iphu l'ụzo ndohali; ozo nodu l'eka iya k'ọnu-abata ụzo ndohali; nodu gha iphu l'ụzo isheli. ⁴⁵ Onye ono su mu: "Mkpuru ọphu nọ gha iphu l'ụzo ndohali ono bu ke ndu-uke Chileke, bu iya bu ndu ọphu anọduje eleta eze-ulo Chileke enya. ⁴⁶ Mkpuru ọphu gharu iphu l'ụzo isheli bu ke ndu-uke Chileke, bu ndu ọphu eletaje enya l'oru-ngweja. Ndu obu bu unwu Zadoku, bu phe kpoloko bu ndu Lívayi, a-byakubeje Chipfu ntse; bya ejeeru iya ozi."

⁴⁷ Tɔ̀budu iya bụ; ọ bya atuta iphe l'ọma-unuphu ono. Ọ haru enya nhamunha ibekeno eno; ọ du nkwo-eka ukporo ise l'ogologo; du nkwo-eka ukporo ise l'osa iya. Ọru-ngweja ono buru l'iphu eze-ulo Chileke ono be ọ nọ.

Eze-ulo Chileke ono

⁴⁸ No iya; ọ bya eduta mu je le mkpuru, eka eeshije abahu l'eze-ulo ono; bya atuta iphe l'itso-mgbo, nọgbaa l'aguga mkpuru ono; ephe duchaa nkwo-eka ise ise ibekęboebo. Ọsa ọnu-mgbo iya duchaa nkwo-eka iri l'eno; igbulọ, nọchaa su-be l'ọnu-abata ono ibekęboebo, be ọsa iya duchaa nkwo-eka eto eto. ⁴⁹ Mkpuru ono be ogologo iya du nkwo-eka ukporo; ọsa iya du nkwo-eka iri l'ebo. Eka aazọbeje ọkpa bahu iya be duchaa mkpopfu iri iri. E bvubechaa itso l'ọnu-abata mgbo ono eka labo.

41 Tɔ̀budu iya bụ; nwoke ono bya eduta mu je l'eze-ulo Chileke ono; bya egude iphe tuta ọkpa-mgbo iya; ọkpa-mgbo ono ibekęboebo be duchaa nkwo-eka ishii l'osa. ² Ọnu-abata iya be ọsa iya du nkwo-eka iri; igbulọ, nọchaa ya le mgbureku ibekęboebo; be ọsa iya duchaa nkwo-eka ise ise. Ọ bya atutakwapho iphe l'ogologo iya; ọ du nkwo-eka ukporo labo; ọsa iya du nkwo-eka ukporo. ³ Ọ bya abahu l'ime eze-ulo ono bya egude iphe tuta ọkpa-mgbo iya; ọsa iya duchaa nkwo-eka labo nkwo-eka labo. Ọnu-abata ono be ọsa iya du nkwo-eka ishii. Igbulọ, nọgbaa le mgbureku ọnu-mgbo ono ibekębo be ọsa iya du nkwo-eka esaa. ⁴ Ọ bya atuta iphe l'ogologo ime eze-ulo ono; ọ du nkwo-eka ukporo; ọsa iya du nkwo-eka ukporo l'uzo ataphu eze-ulo Chileke ono. Ọ su mu: "Owaa bu eka kakota adu nsọ." ⁵ No iya; ọ bya atuta iphe l'igbulọ eze-ulo Chileke ono; igbidigbi iya du nkwo-eka ishii; mkpuru nọgbaa l'aguga ulo ono g'ọ ha be ọsa iya dukota nkwo-eka eno eno. ⁶ Ulo ono be bu ulo-eli mkpopfu eto. Mkpofu ọphu nọnu nwekotaru mkpuru ukporo l'iri iri; a kpukota itso dup-

fubegbaa l'igbulọ eze-ulo Chileke ono gbaa mgburugburu g'o gudeshia mkpuru, nọgbaa ya nọ. Iphe ono, a kpuru dupfube iya ono ta abukwa l'ime igbulọ eze-ulo Chileke ono bę a kpuyaberu iya. ⁷ Mkpuru, e yeshiru lę mgburęku ọlo ono bę ka ọsa eje lę mkpopfu iya ono. Ọlo ọphu e gude kpų-pheta eze-ulo ono bę a kpuru ọ nọdu lę mkpongo lę mkpongo; k'ọphu bų l'a -nọdu enyikota iya; mkpuru ono, a kpųshiru iya ono aka ọsa eje. Ẹka eeshije enyikota iya bę shi lę k'ọmali nọ je eshijaa k'echilabọ iya; bahų lę k'imeli iya.

⁸ Mu bya ahuma l'eze-ulo Chileke ono nweru ọma ẹka a kpų-liru eli, nọ gbaphee ya mgburugburu; ọ bųru iya bų ẹka a tųru ọkpa mkpuru ono, a kpųshiru gbaphee ya mgburugburu ono. Ọ bųru g'ọ habe ogologo bų gę mgboro phọ; mbų l'ọo nkwo-ẹka ishii bę ọ dų l'ogologo. ⁹ Azų igbulọ kę mkpuru agųga agųga iya ono bę igbidigbi iya dų nkwo-ẹka ise. Ẹka dabyikpọru nų, nọ lę mgbaka mkpuru ono, nọgbaa l'ime eze-ulo Chileke ono; bę ọsa iya dų nkwo-ẹka ise. Mgbaka ẹka dabyiru nų; ¹⁰ waa mkpuru ọphu a kpų-pheru ime ọma-unuphu ono mgburugburu bę ọsa iya dų nkwo-ẹka ọkporo. ¹¹ Mkpuru ono, e yegbaaru l'agųga eze-ulo Chileke ono bę e eyecharu ọnu iya; ọ nọdu laaru ẹka ono, dabyiru iphoro ono; ọnu iya lanų gharu iphu l'ųzo isheli; ọphuu gha iphu l'ųzo ndọhali. Ẹka ono, a ta akpųduru mkpuru ono bę ọsa iya dų nkwo-ẹka ise.

¹² Ọlo ọphu a kpuru; ọ gha iphu l'ọma-unuphu eze-ulo Chileke l'ųzo ẹnyanwu-ariba iya bę ọsa iya dų nkwo-ẹka ọkporo ẹto l'iri. Igbulọ ọlo ono bę igbidigbi iya gbaa mgburugburu dų nkwo-ẹka ise; ogologo iya dų nkwo-ẹka ọkporo ẹno l'iri.

¹³ No iya; ọ bya atųta iphe l'eze-ulo Chileke ono; ogologo iya dų nkwo-ẹka ọkporo ise; ọma-unuphu eze-ulo Chileke ono; mę ọlo, a kpuru iya; mę igbulọ iya g'ẹphe hakọta bę ogologo iya dųkwapho nkwo-ẹka ọkporo ise.

¹⁴ Ọma-unuphu eze-ulo Chileke ono ẹka iya ọphu gharu iphu l'ųzo ẹnyanwu-awawa; mękpoo atatiphu eze-ulo Chileke ono bę ọsa iya tųkoru dų nkwo-ẹka ọkporo ise.

¹⁵ Ọ bya atųtakwapho iphe l'ųlo ọphu nọ gha iphu l'ọma-unuphu eze-ulo Chileke ono l'ųzo azų iya; mękpoo igbulọ iya ibekęboebo; ọ bųru nkwo-ẹka ọkporo ise bę ọ dų.

Ẹka dų nsọ ono ọphu nọfutaru anọfuta; mę k'ime ime; yęe mkpuru iya ọphu gharu iphu l'ọma-unuphu; ¹⁶ mękpoo ọnu-ọlo iya; mę windo, dųgbaa węrerere ono; mę ẹka eeshije eshishi, nọkota l'ẹphe n'ẹto ono bę a gbakọtaru oshi; shita l'ọma-ọlo iya; mę igbulọ iya jeye l'ẹka e yeshiru iya windo; mbų lę windo iya bę e kweshikọtaru iphe g'ọ ha; ¹⁷ je akpakpọ l'eli ọnu-abata ono; mę ime ime ọlo ono; mę azų iya; mękpoo l'eli igbulọ ono ime iya mę azų iya gbaa mgburugburu; bę a pyishiru iphe, dųgbaa ¹⁸ gę chierobu; mę mpfų. Mpfų ono bę e seshigbaaru lę mgbaka mgbaka chierobu. Chierobu ono bę nwechaaru iphu labọ. ¹⁹ Iphu ọphu dų g'iphu nemadzų bę ọ gharu mpfų ọphu nọ l'ẹka iya lanų; iphu ọphu dų g'iphu oduma bę ọ gharu lę mpfų ọphu nọ l'ẹka iya ọphuu. Ọ bųru ẹgube ono bę a pyishikotaru iya dophee eze-ulo Chileke ono mgburugburu. ²⁰ Shita l'ọmali iya jeye l'eli mgbo bę a pyishikotaru chierobu mę mpfų l'igbulọ eze-ulo ono.

²¹ Ọkpa-mgbo eze-ulo Chileke ono bę hakọta ẹnya nhamunha ibekęno ẹno. Ọ bųru g'ọkpa-mgbo ọphuu dų bų g'ọphuu dų l'iphu ẹka dų nsọ ono. ²² Ọru-ngwęja Chipfu ono bę e gude oshi mee; eli iya dų nkwo-ẹka ẹto; ogologo iya dų nkwo-ẹka labọ; ọsa iya dų nkwo-ẹka labọ. Nkuku iya; mę ọkpali iya; mę mgburęku iya bę bų oshi bę e gudekọta mee ya. Onye ono sų mu: "Ọwaa bų teburu ono, nọ l'iphu Chipfu ono." ²³ Ọma eze-ulo Chileke ono; mę ẹka ono, dų nsọ ono bę e yekọtaru mgbo ẹbo ẹbo. ²⁴ Mgbo ono bę nwekọtaru iphe labọ, asọ asọso; eegudeje pyajia ya apyaji. Ọphuu nweru ẹbo; ọphuu nweru ẹbo. ²⁵ Mgbo ọma-ọlo eze-ulo Chileke ono bę a pyishiru chierobu; mę mpfų ẹgube ono, a pyishiru l'eli igbulọ phọ. L'atatiphu mkpuru ono bę e gude oshi tųa mkpu. ²⁶ O nwekwarupho windo, dųgbaa kę węrerere, a pyishiru mpfų nọgbaa lę mgburęku mkpuru ono ẹka labọ. Mkpuru mgburęku eze-ulo Chileke ono bę nwecharu mkpu, a tųru iya.

Ọlo ndu-uke Chileke

42 Tọbudu iya bų; nwoke ono bya edufuta mu duru mu bahų l'ọma-unuphu ono; mbų l'ųzo ibiya k'isheli. Ọ bya edubata mu l'ųlo, nọ lę mgbaka ọma-unuphu eze-ulo Chileke; yęe ọlo, nọ l'ųzo isheli ono. ² Ọlo ono, nọ l'ųzo isheli ono bę ogologo iya dų nkwo-ẹka ọkporo ise; ọsa iya dų nkwo-ẹka ọkporo labọ l'iri. ³ Ẹka iya lanų bę gharu iphu l'ẹka ọsa iya dų nkwo-ẹka ọkporo, bų ẹka nọ l'ime ọma-unuphu. Ẹka iya ọphuu bę gharu iphu

l'ëka a würu mkpuma, nò l'atatiphu òma-unuphu ono. A kpüru iya mkpopfu èto; ò nõduchaa lè mkpongo lè mkpongo. ⁴ O nwekwarupho ụzo, nò l'ime, eeshije eshishi, nò l'iphu ụlo ono; onoya bẹ ọsa iya dọ nkwo-ëka iri; ogologo iya dọ nkwo-ëka ụkporo ise. Ọnu-mgbo iya bẹ nõkota l'ụzo isheli ụlo ono. ⁵ Mkpuru ọphu nõgbaa l'eli bẹ kagbaa kparagụ; kele ọnu-ụzo nõgbaa ya nọ ka eketa ëka ha shii; eme lè g'ọnu-ụzo kẹ mkpuru k'echilabọ; mę lè k'ụzo alị ketagbaaru. ⁶ Mkpuru, nõgbaa lè mkpopfu k'èto l'ụlo-eli ono bẹ te nwedu itso, nò iya nọ egube ụlo ndu ọphu a kpüşiru l'oma-unuphu phọ nweru. Ọo ya bọ l'oma ụlo k'imeli ono ka ndu ọphu nò l'ali; mę k'echilabọ iya nwanshiji. ⁷ O nwekwarupho igbulọ, tsefutaru etsefuta, nò lè nhamunha mkpuru ụlo ono waa ọma-unuphu ono; igbulọ ono bẹ ogologo iya dọ nkwo-ëka ụkporo labọ l'iri l'atatiphu eze-ụlo Chileke ono. ⁸ Mkpuru ọphu nò giriri chebe iphu l'oma-unuphu ono bẹ ogologo iya dọ nkwo-ëka ụkporo l'iri. Ndu ọphu a kpüru o chebe iphu l'ëka iya k'eze-ụlo Chileke bẹ ogologo iya dọ nkwo-ëka ụkporo ise. ⁹ Mkpuru k'ụzo alị bẹ ëka eeshije abahụ iya nò l'ụzo ẹnyanwu-awawa mę a -gbẹ l'oma-unuphu ono abahu iya.

¹⁰ L'ime ọma-unuphu l'ëka iya k'ụzo ndọhali bẹ o nwekwarupho mkpuru, a kpugbaaru lè mgbaka igbulọ atatiphu etezi ọma-unuphu ono yẹ ọma-unuphu eze-ụlo Chileke. ¹¹ O nweru ụzo, eeshije eshishi, nò l'iphu mkpuru mkpuru ono. Mkpuru ono dọgbaa gę ndu ọphu nò l'ụzo isheli. Ogologo phę waa ọsa phę bẹ tuko haru ẹnya nhamunha. Ẹka eeshije phę alufu bẹ gbakọta nanu. G'e gude kpua phę gbakwarupho nanu. Mgbo, nõchaa phę nọ tuko gbakọta ụgbugba lanu. ¹² Ụlo k'ụzo alị ọphu nò l'ụzo ndọhali bẹ gharu ọnu l'ụzo ẹnyanwu-awawa, bọ ëka eeshije abahụ iya. O nwekwarupho igbulọ, tsefutaru etsefuta, a kpüru nyakube ụlo ono.

¹³ Tọbudu iya bọ; ọ sụ mu: "Ụlo k'isheli mę kẹ ndọhali ono, ghakọtaru iphu l'oma-unuphu eze-ụlo Chileke ono bẹ bọ kẹ ndu-uke Chileke. Ọ buru l'ëka ono bẹ ndu-uke Chileke, bọ ndu abyakubeje Chipfu ntse a-nọduje eri iphe, kakọta adu nsọ, a nuru Chileke. Ọo ëka ono bẹ ẹphe e-dobeje iphe, kakọta adu nsọ, a nuru Chileke; mbu ngweja-nri; mę ngweja-iphe-ẹji; mę ngweja-apfu-ugwo; kele ëka ono bẹ dọ nsọ. ¹⁴ Teke ndu-uke Chileke bahwawaru l'ëka ono, dọ nsọ ono; g'ẹphe ta alufukwa etezi gbahaa l'ẹphe yefuru uwe, ẹphe eyeje gude eje ozi; kele uwe ono dukota nsọ. Ẹphe e-ye uwe ọzo tẹme ẹphe eje l'ëka ndu ọzo nọ."

¹⁵ Noo ya; teke ọ tų-ghechaaru iphe l'iphe, nò l'ime eze-ụlo Chileke ono; ọ bya eduta mu shia ụzo ọnu-abata ụzo ẹnyanwu-awawa; bya àtụkotá iphe l'ëka ono g'ọ ha mgburugburu. ¹⁶ Ọ bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono tuta iphe l'ëka iya k'ụzo ẹnyanwu-awawa; ọ buru iphe, ọ dọ bọ unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise. ¹⁷ Ọ bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono tuta iphe l'ëka iya k'ụzo isheli; ọ dukwapho unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise. ¹⁸ Ọ bya egude mgboro, e gudeje atuta iphe ono; tuta ëka iya k'ụzo ndọhali; ọ dọ unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise. ¹⁹ Ọ bya aghachi iphu l'ụzo ẹnyanwu-arịba; bya egude mgboro, e gudeje atụ iphe ono tuta ëka iya ono; ọ dọ unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise. ²⁰ Ọo ya bọ; ọ tükota iphe l'ëka ono ibekeno ẹno. E gude igbulọ kpų-phẹkọta iya mgburugburu; ogologo iya dọ unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise; ọsa iya dọ unu nkwo-ëka lè nkwo-ëka ụkporo ise; shi nno kebuha ëka dọ nsọ ono waa ëka nemadzụ mmanu anọduje.

Ọdu-biribiri Chileke l'eze-ụlo iya

43 No iya; nwoke ono bya eduta mu bya l'ọnu-oguzo ọphu gharu iphu l'ụzo ẹnyanwu-awawa. ² Mu hụma ọdu-biribiri Chileke kẹ Ízurelu g'o shi l'ụzo ẹnyanwu-awawa abya. Olu iya nõdu ada g'ëka eze ẹnyimu aphụ kẹ gbudugbudu. Ọdu-biribiri Chileke ono mee ìphóró ngakọta ẹkameka. ³ Ọphulenyanya ono, mu phuru ono dọepho g'ọphu, mu phujeru teke ọ byaru emebyishi mkpukpu ono; bya adu g'ọphulenyanya ono, mu phujeru l'aguga ẹnyimu Keba phọ. Ọo ya bọ; mu daa kpurumu; kpube iphu l'ali. ⁴ Ọdu-biribiri Chipfu shiẹpho l'ọnu-abata ọphu gharu iphu l'ụzo ẹnyanwu-awawa bahụ l'eze-ụlo Chileke ono.

⁵ Unme Chileke palia mu je edobe l'ime ọma-unuphu; ọdu-biribiri Chipfu bya eji eze-ụlo Chileke ono ejiji. ⁶ Gę nwoke ono pfu-kube mu ono bẹ mu numaru olu-opfu onye nò l'ime eze-ụlo Chileke g'oopfu anu mu; ⁷ sụ: "Nwa ndiphe; ëka-a bọ ëka aba-eze mu nọ; bukwarupho ëka mu azọbeje ọkpa. Ọo l'ëka-a bẹ mu e-buru l'echilabọ ndu Ízurelu jeye l'ojejoje. Ndu Ízurelu ta abyadu emerwushiba ẹpha mu ono, dọ nsọ ono ọzobaa. Ẹphe lè ndu-eze phę ta abyadu egude ogori, ẹphe eri l'ëka ẹphe agwaję iphe merwushia ẹpha mu ọzobaa; ọphu ẹphe

akpụbaedu odzu ndu eze p̄h̄e nwụhuru anwụhu ap̄f̄ube. ⁸ Teke ono, ẹp̄he woru ọnu-ulo p̄h̄e dokube ọnu-ulo nkemu; bya eworu ọnu-mgbo p̄h̄e ye l'aguga ọnu-mgbo nkemu; ọ b̄uru igbulọ kpoloko b̄u ip̄he, nọ-buharu mu l'ẹp̄he; b̄e ẹp̄he gude ụrwuali, ẹp̄he arwụ emerwụshi ẹp̄ha mu ono, d̄u nsọ ono. Ọo ya meru ip̄he, mu gude ẹhu-eghu mebyishia p̄h̄e. ⁹ Nta-a b̄u g'ẹp̄he haa eri ogori; ẹp̄he apashicha odzu ndu-eze p̄h̄e ono l'ẹka mu nọ; ḡe mu ebukwanuru l'echilabọ p̄h̄e jasụ l'ojeje.

¹⁰ "Nwa ndip̄he; t̄aru ndu Ízurelu ọnu g'eze-ulo Chileke ono d̄u. G'ẹp̄he r̄ia ọriri l'ugbugba ulo ono; k'ọp̄hu ip̄here ip̄he-ẹji, ẹp̄he meshiru a-d̄u p̄h̄e. ¹¹ Teke ọ b̄u l'ip̄here ip̄he ono, ẹp̄he meru ono d̄u p̄h̄e; l'ị karu p̄h̄e g'ee-gude kp̄ua eze-ulo Chileke ono; m̄e g'oo-gude gbaa ugbugba; m̄e g'onu iya a-d̄u; m̄e ọnu-abata iya; m̄e g'aa-kp̄ukotakpoo ya l'ophu; m̄ekpoo nsọ, d̄ulaje iya n̄u; waa ekemu, d̄ugbaa ya n̄u. Dekota ip̄hemip̄he ono l'ẹkwo k'ọp̄hu ẹp̄he e-mekota iya g'ọ d̄u; mekota nsọ, d̄ulaje iya n̄u g'ọ ha. ¹² Waa ekemu, d̄u l̄e k'eze-ulo Chileke ono baa: Ip̄he, b̄u mkpakponu úbvú ono gbaa mgburugburu b̄e a-b̄uru ẹka kakota ad̄u nsọ. Ọo ya b̄u ekemu eze ulo Chileke ono.

Enya ẹka eegweje ngweja

¹³ "Waa g'oru-ngweja ono habe l̄e nkwo-ẹka l̄e nkwo-ẹka b̄u ọwa: nkwo-ẹka ono b̄u ip̄he, ọ d̄u b̄u nkwo-ẹka lanu; waa nkwo mkp̄ushi-ẹka ẹto. Omilomi ọswa, nọ iya mgburugburu b̄e a-d̄u nkwo-ẹka lanu; ọsa iya a-d̄u nkwo-ẹka lanu. Igburonu ọswa ono mgburugburu a-d̄u nkwo mkp̄ushi-ẹka ugbo tete. Waa g'enya ẹka ono, eegweje ngweja ono a-habe l'eli baa: ¹⁴ Shita l'ọswa, a waru l'omali ono jeye l'uko-alị b̄e eli iya a-d̄u nkwo-ẹka labọ; ọsa iya ad̄u nkwo-ẹka lanu. A -gb̄e l'uko-alị rwua l'ap̄okwa b̄e eli iya a-d̄u nkwo-ẹka ẹno; ọsa ap̄okwa ono ad̄u nkwo-ẹka lanu. ¹⁵ E -shi l'ap̄okwa iya rwua l'enya ẹka eegweje ngweja ḡedegede b̄e eli iya a-d̄u nkwo-ẹka ẹno; enya ẹka ono, eegweje ngweja ono b̄e mpu ẹno, mab̄echaru l'uzo imeli a-n̄odu. ¹⁶ Enya ẹka ono, eegweje ngweja ono b̄e a-haru enya nhamunha ibekeno ẹno. Ogologo iya a-d̄u nkwo-ẹka iri l'ẹbo; ọsa iya ad̄ukwapho nkwo-ẹka iri l'ẹbo. ¹⁷ Ap̄okwa iya b̄e a-hakwarupho enya nhamunha ibekeno ẹno; ogologo iya a-d̄u nkwo-ẹka iri l'ẹno; ọsa iya ad̄u nkwo-ẹka iri l'ẹno; igburonu ap̄okwa ono b̄e eli iya a-d̄u mkpirikpu nkwo-ẹka. Ishi ap̄okwa ono a-d̄u nkwo-ẹka lanu gbaa mgburugburu. Ẹka eeshije enyihu enya ẹka eegweje ngweja ono b̄e a-gha ip̄hu l'uzo enyanwu-awawa."

Edobe ọru-ngweja ono nsọ

¹⁸ No iya; ọ sụ mu: Nwa ndip̄he; wakwa ip̄he, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu baa: Waa g'ee-gudeje egwe ngweja-akp̄o-ọku l'eli ọru-ngweja ono; m̄e g'ee-gudeje ep̄he mee-ip̄he l'eli ẹka ono m̄e a -kp̄u-ghe ẹ ya phọ baa. ¹⁹ Ndu-uke Chileke, b̄u iya b̄u ndu Lívayi; mb̄u ndu ono, shi l'eri Zadoku, b̄u ndu ejeje ozi l'ip̄hu mu ono b̄e ji-kp̄e nwokeswi g'ẹp̄he gude gwee ngweja-ip̄he-ẹji. Nokwa ip̄he, Nnajiuphu, b̄u Chipfu ep̄fu. ²⁰ Haru mee ya nata tee l̄e mpu ẹno ono, nọ l'enya ẹka eegweje ngweja ono; ȳle ishishi ap̄okwa ono ẹphen'eno. L'ì tephekwa ya phọ l'igburonu iya mgburugburu g'ọ b̄uru ip̄he, i gude mee enya ẹka ono, eegweje ẹja ono g'ọ d̄u nsọ; gudekwa iya phọ safu ip̄he-ẹji, nọ iya n̄u. ²¹ Okeswi ono, e gude egwe ngweja k'ip̄he-ẹji ono b̄e ji-kp̄uta je akp̄o ọku l'ẹka e meru g'a kp̄oje ngweja ọku l'eze-ulo Chileke ono l'azụ ẹka d̄u nsọ ono.

²² "L̄e mb̄oku k'ẹbo b̄e ii-gude mkpi, te enwedu ẹka ip̄he mebyiru iya gwee ngweja-ip̄he-ẹji. Ọru-ngweja ono b̄e ee-me g'ọ d̄u nsọ ẹgube ono, e gude oke-eswi mee ya phọ. ²³ Teke i mēbecharu iya; ọ d̄u nsọ ono; l'ị kp̄uta nwa oke-eswi waa ebili, te enwedu ẹka ip̄he mebyiru p̄h̄e gwee ngweja; mb̄u ọp̄hu shi l'ẹka ip̄he-edobe nọ. ²⁴ Ii-gwekota p̄h̄e l'ip̄hu Chipfu. Ndu-uke Chileke ewota únú p̄hekota p̄h̄e; woru p̄h̄e mee ngweja-akp̄o-ọku n̄u Chipfu.

²⁵ "Ujiku ẹsaa; mb̄oku-mb̄oku b̄e ji-kp̄okube kp̄ufutaje mkpi g'e gude gweje ngweja-ip̄he-ẹji. Ẹgube ono b̄e ji-kp̄ufutakwapho nwokeswi waa ebili, te enwedu ẹka ip̄he mebyiru p̄h̄e, b̄u ọp̄hu shi l'ip̄he-edobe. ²⁶ Abalị ẹsaa b̄e ndu achijeru Chileke ẹja e-gude safu ejo-ip̄he l'ọru-ngweja ono; bya emee ya g'ọ d̄u nsọ; shi ẹgube ono woru iya ye l'ẹka Chileke. ²⁷ Abalị ẹsaa ono g'ọ ha -d̄zuepho; gb̄e l̄e mb̄oku k'ẹsato kwas̄eru; b̄e ndu-uke Chileke e-gw-

erų unu ngweja-akpo-oku; me ngweja-ehu-guu l'eli oru-ngweja ono. Oo buru teke ono be mu a-nata unu. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu."

Onye-ishi me ndu Lıvayi; waa ndu-uke Chileke

44 Todbudu iya bu; nwoke ono bya eduphuta mu azu l'onu-abata ophu no l'uzo azu aka ono, du nsọ ono; mbu ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa pho. A gu-chia ya agu-chi. ² No iya; Chipfu su mu: "Onu-abata-a be aa-gu-chi egube-a jeyewaruro ya. A ta abyadu aguha iya aguha. Mbu lo to dudu onye byaru eshije iya bahu l'ime iya. O buru egube ono be ogu-chi jeyewaruro ya; kele oo aka ono be Chipfu, bu Chileke Izurelu shiru bahu l'eze-ulo ono. ³ Oo onye-ishi unu kpoloko be nweru g'odu l'a haa ya g'o ndu l'ime onu-abata ono ria nri l'iphu Chipfu. Oo-shi l'uzo, eeshije abata le mkpu onu-abata ono bahu; shikwa iya pho lufu.

⁴ "No iya; nwoke ono duta mu shia uzo ophu no l'onu-abata isheli l'uzo iphu eze-ulo Chileke ono. Mu bya apalia enya huma odu-biribiri Chipfu g'o jiru eze-ulo Chipfu ono ejiji; mu daa kpurumu; kpuke iphu l'ali. ⁵ Chipfu su mu; Nwa ndiphe; tonwube enya ree; ngabe nchi rengurengu; kwabe enya l'iphemiphe, mu epfuru ngu le ke g'aa-nduje eme eze-ulo Chipfu ono; me ekemu, du iya nu. Lerwetakwa enya l'iphe, bu uzo, e shi abahu l'eze-ulo Chileke ono; me aka eeshije alufu l'aka du nsọ ono.

⁶ "Su ndu Izurelu ono bu ekwegekwe ono le-a: Nnajiuphu, bu Chipfu suru unube ndu Izurelu lo duwa ree mbu urwuali ono, unu arwu ono. ⁷ Iphe ozo, unu meru yekoberu urwuali unu ono bu l'unu dubataru ndu ohozo l'ulo nsọ mu; mbu ndu te ebuduru ubvu k'ime okpoma; me k'ogwehu. Unu gude phe merwushia eze-ulo mu l'aka unu gude nri; me eba-anu; me mee ya egwe ngweja anu mu; shi egube ono mebyia ogbandzu mu ono. ⁸ Ophu unu eletaduru iphe mu du nsọ enya; unu gbetchia zia ndu ozo g'ephe letaje ulo nsọ mu ono enya.

⁹ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: G'o to dukwa onye ohozo; mbu, ndu te ebuduru ubvu k'ime okpoma; yee k'ogwehu, a-bata l'ulo nsọ mu; je akpachakpo le ndu bu nlwamulwa, buwa ebubu l'echilabo ndu Izurelu. ¹⁰ Ndu Lıvayi ophu gwoberu mu nu le teke ono, ndu Izurelu kpaphushihuru l'aka mu no; mbu ndu ophu lufuru mu l'ehu je etsoaha agwa phe be e-vuru iphe, ejo-iphe phe kpataru phe. ¹¹ Ephe nwekwaru ike epe eje ozi l'ulo nsọ mu; buru ndu nche l'onu-abata eze-ulo Chileke; bya eje ozi l'ime iya; epe egbuchakpo anu, e gude egwe ngweja-akpo-oku; bya egwejeru ndu ono eja; bya ejeru phe ozi; ¹² obenu kele oo l'ephe gwaru nshi; bya emee ge ndu Izurelu meahaa ejo-iphe; be mu paliakwaru aka imeli; ribuwa angu l'ephe e-vuru iphe, ejo-iphe phe kpataru. Noo iphe Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono. ¹³ G'ephe ta abyakwa mu ntse l'ephe abya mu abaru eja l'ephe bu ndu-uke; ophu epe ejekubekwa iphe mu, du nsọ; ozoo iphe, e gweru mu eja, kachakpo adu nsọ. Epe e-vuru iphe-iphere ebyi, epe meshiru nwutaru. ¹⁴ O le g'o duhabe be mu emekwa-a phe g'ephe letaje enya l'iphe, eme ememe l'eze-ulo Chileke ono; mekpoo iphe, bu ozi, aa-ndu eje l'ime iya. ¹⁵ O le ndu-uke Chileke, bu ndu ke Lıvayi, bu ndu ophu shi l'eri Zadoku; mbu ndu ophu shi yeru ehue eje ozi l'ulo nsọ mu le teke ono, ndu Izurelu shi kuhu mu l'ehu ono; be bu phe a-byakubeje mu ntse; bya eje ozi l'iphu mu. Oo epe a-pfujeru mu l'iphu egweru mu ngweja eba-anu me ke mee ya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁶ Oo epebedua nwekinyi phe be a-bahuje l'ime ulo nsọ mu ono; o buru phe nwekinyi phe be e-jekubeje teburu mu k'ejeru mu ozi; waa g'ephe mee iphe, mu suru g'e mee. ¹⁷ Teke epe bahuru l'onu-abata k'ime oma-unuphu ono be epe e-yeje uwe ocha; g'ephe te eyekwa uwe, e gude eji anu kwee m'ephe ndu eje ozi l'onu-abata ophu no l'ime oma-unuphu ono; ozoo l'ime eze-ulo Chileke ono. ¹⁸ Epe e-keje akwa-ochaa l'ishi; bya eye nwiba ocha l'upfu; g'ephe te eyejekwa iphe, e-me g'ephuru tsua phe.

¹⁹ "Teke epe shiepho l'aka ono lufu eje l'oma-unuphu ono l'aka ndu ozo doru; g'ephe yefu uwe ono, epe shi yee eje ozi ono wushi l'ime ulo nsọ; yeta uwe ozo; k'opu epe tee gudedu uwe phe mee ge ndu Izurelu du nsọ. ²⁰ G'ephe ta akpushijekwa ishi akpushi; ophu epe ahajekwa egbushi phe g'o rwua ha ogologo. G'ephe kpuje ishi phe akpukpu. ²¹ G'o to dukwa onye uke Chileke a-nguje mee m'o ndu abahu l'ime oma-unuphu Chileke ono. ²² G'ephe ba alujekwa nwanyi, ji iya anodedu; ozoo nwanyi, ji iya chifuru achifu. Onye epe a-lutaje bu nwamgboko, nwoke teke ejepfuswee, bu onye Izurelu; ozoo nyee onye uke Chileke, nwuhwaru nu. ²³ Epe

e-zije ndibe mu g'ephe maru iphe, du iche l'iphe, du nsọ me ọphu ta adudu nsọ; goshikwa phe pho egube ephe e-shije maru iphe, aa-nodu aso nsọ; m'ọphu a taa nodudu aso nsọ.

²⁴“O -nweru opfu, daru nu; ndu-uke Chileke a-bujeru ndu-ikpe. Iphe, ephe agbabeje okpa kpe ikpe ono bu iphe, mu toru okpa iya su g'e meje. G'ephe mekotajekwa ekemu mu; mekpoo iphe, mu suru g'e meje; ephe aboje obo-iphe, mu dobegbaaru. Ephe e-mejekwapho eswe-atuta-unme mu g'o du nsọ. ²⁵ G'onye uke Chileke te ejekubejekwa odzu; shi nno merwua onwiya emerwu. Ote teke odzu obu bu nna iya; ozoo ne iya; ozoo nwa iya nwoke; m'o bu nwada iya; ozoo nwune iya nwoke; m'o bu nwune iya nwanyi, teke aludu ji; oo ya bu l'o merwuwaro onwiya obu. ²⁶ Teke a safucharu iya nturuwuno; g'o nodakwa abali esaa. ²⁷ Mboku oo-bebe bahu l'ime oma-unuphu ulo nsọ Chileke g'o je ejee ozi l'eka du nsọ ono be oo-gwe ngweja-iphe-eji k'onwiya. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono. ²⁸ Oo mbedua be a-buru okiphe, ndu-uke Chileke ono e-keta. G'o to dukwa oke, unu a-he phe l'alj Izurelu. Oo mbedua a-buru iphe, ephe nweru. ²⁹ Ephe a-noduje eri iphe, a nuru ke ngweja-nri; me ke ngweja-iphe-eji; me ke ngweja-apfu-ugwo. Iphemiphe, a goru le Chipfu le Izurelu be a-bukotaru nkephe. ³⁰ Iphe, kakota ree l'akporu-iphe-mbu, i kpataru l'opfu; mekpoo iphemiphe, i wotaru bya anunu; be bu ndu-uke Chileke be e-nweru iya nu. Ii-hataje iphe, i vuru uzo kpata l'iphe, i meberu l'alj; mbu iphe, i tsuru etsutsu; je anu phe k'ophu onu-oma a-duru ndibe ngu. ³¹ Ge ndu-uke Chileke ta atajekwa iphe, o buhabe, bu iphe, nwuhuru anwuhu; ozoo ophu anu-egbudu dzu-gburu adzu-gbu; m'o bu enu; m'o bu anu-egbudu ozo mmanu.

G'ee-gude kee alj ono

45 “Teke unu washijeerupho alj ono g'o buru okiphe unu; unu wafuru Chipfu eka ogologo iya du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri g'o bukotaru eka du nsọ; osa iya adu ukporo unu nkwo-eka labo l'unu iri. Eka ono g'o kakota mgburugburu be a-buru alj, du nsọ. ² L'alj ono be ee-kefuta eka uswekete iya waa ogologo iya a-du unu nkwo-eka lanu l'ukporo nkwo-eka ise haru enya nhamunha dobe g'o buru eka aa-kpu ulo nsọ ono. Ee-ketakwapho alj ono eka osa iya a-du nkwo-eka ukporo labo l'iri; ye iya g'o nophee ulo-nsọ ono mgburugburu. ³ Le phorokotokongu eka du nsọ ono be unu a-wafuta eka ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri; osa iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Oo eka ono be aa-kpu eka-kakota-nsọ ono gedegede. ⁴ Oo-buru oke alj, du nsọ noduru ndu-uke Chileke; mbu ndu ono, ejeje ozi l'ulo, du nsọ ono; buru phe abyaje l'iphu Chipfu bya iya ejeru ozi ono. Oo eka ono be aa-kpishiru phe ulo-ebubu; teme o bukwarupho eka ono be aa-kpu ulo nsọ ono. ⁵ Eka ozo, aa-wafu be ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri; osa iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Oke-alj ono a-buru ke ndu Liviayi, bu ndu ejeje ozi l'eze-ulo Chileke; eka ono a-buru eka ephe e-me mkpukpu k'eburu.

⁶“Unu buta alj, a-buru mkpukpu ophu dobe g'o nodu dupfuru l'alj, du nsọ ono. G'osa iya du unu nkwo-eka iri l'ebo l'ukporo nkwo-eka iri; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri. Alj ono a-buru ndu Izurelu l'ophu a-tuko dzepfua eka nweru iya.

⁷“Onye-ishi unu be e-nweru alj, no l'ibekaboebobo l'alj, du nsọ ono; alj ono a-nodukwapho laaru ibiya ophu alj oha no. Oo-gbe l'uzo enyanwu-ariba eka iya lanu no je akpaa l'eka iya ophu; bya agbe l'uzo enyanwu-awawa eka iya lanu nodu je akpaa l'eka iya ophu; mbu shikpoeopho l'oke alj ophu no l'uzo enyanwu-ariba; no ogologo jasu l'oke alj ophu no l'uzo enyanwu-awawa; no egube ono je ajiru ehu l'eka a washiru alj ipfu l'ipfu. ⁸ Alj ono a-buru iphe iya nodu le Izurelu. Teke ono be ndibe mu, bu ndu-ishi ta abyadu akpabaa ndibe mu ehu ozo. Ephe a-ha ndu Izurelu g'ephe nweru alj ono l'ipfu l'ipfu g'ipfu phe haa.

⁹“Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: G'o kparu kpakwaru unube ndu-ishi le Izurelu! Unu haa ehuka ehuka, unu eme; waa ehu, unu emekpa nemadzu. Unu meje iphe, pfuru oto; me iphe, gbaru l'ememe; unu ahaa achishi ndibe mu l'unuphu ibe phe. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

¹⁰“Unu gudeje iphe, du ree tuta erwa iphe. Iphe, unu e-gudeje tuta erwa iphe, bu nkweka dzuru edzudzu; me ogbongu dzuru edzudzu.

¹¹ “Nkwęka mę ogbongu ono bę a-harų ęnya nhamunha. Nkwęka bų iphe, a-laję iya nų bų e -kee ęda ukpo ųzo iri wota ųzo lanų iya; ogbongu ono bę bųkwapho e -kee ęda ukpo ųzo iri; uzi lanų iya bę a-la iya nų. ęda ukpo bę a-bųru iphe, ee-gudeje atų iphe l'ęphenebo.

¹² “Shękelu lanų bę a-bųjeru gera ųkporo. Shękelu ųkporo, e yekọberu shękelu ųkporo l'ise; bya eyekọbe iya shękelu iri l'ise bę a-bųru mina lanų.

Iphe, aa-nų Chileke mę mbọku, dųgbaa nsọ

¹³ “Owaa bų iphe, dųkpoo iche, unu a-nųje Chileke. Unu pataję ęda ukpo witi lanų; kpojia ogbongu ekpoji; woru kee uzi ishii; wota uzi lanų nų Chileke. Unu apatakwapọ ęda ukpo balı lanų; kpojia ekpoji; woru iya kee uzi ishii; wota uzi lanų nų Chileke. ¹⁴ Manų olivu, unu a-nųje bų ekpemu manų lanų l'ime manų, jiru nkwęka iri; ọzoo manų jiru ite-mkpa lanų. Nkwęka iri bę yele ite-mkpa lanų ha ęnya nhamunha; kele l'ọ nkwęka iri alaję l'ite-mkpa lanų. ¹⁵ Nokwapọ g'unu a-kpųtaję atųru lanų l'ime ųkporo atųru iri, shi l'atųru, tsųru ęba, ndu ızurelu nweru. Onoya bų ọphu ee-gudeje gwee ngweja-nri; mę ngweja-akpo-ọku; mę ngweja-ęhu-guu; g'e gude iya pũa ųgwo iphe-ęji ndu ono. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu bų ono.

¹⁶ “Ndu alı ono g'ęphe ha bę a-tųko wotakọta ngweja-a wojeru onye-ishi phe. ¹⁷ Ọo onye-ishi ono bę ọ dųru g'o wofutaję iphe, ee-gude gwee ngweja, aakpo ọku; mę ngweja-nri; mę ngweja-mę; l'ọbo-iphe, aabọkpoo abọbo; mękpoo mbọku ọbo-ọnwa-afųfu; mę eswe-atųta-unme; mbų l'iphe, bųkpoo ọbo-iphe, e dobegbaaru, ndu ızurelu abọje. Ọo yebedua bę a-nųje iphe, ee-gude egwe ngweja-iphe-ęji; mę ngweja-nri; mę ngweja-akpo-ọku; mę ngweja-ęhu-guu g'e gude pũa ųgwo iphe-ęji, ndu ızurelu meru.”

¹⁸ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: “Ọnwa mbų -dų l'abalı mbų bę unu a-kpųtaję nwokeswi, e te enwedu ęka iphe mebyiru iya gwee ęja; swafų ntųrwu l'ųlo, dų nsọ ono. ¹⁹ Onye uke Chileke bę e-wota mee anų ngweja-iphe-ęji ono tee l'ọkpa-mgbo eze-ųlo Chileke ono; mę le nkuku nkuku ęno nọ l'apọkwa ọru-ngweja ono; mę l'ọkpa-mgbo k'ọnu-abata ime ọma-unuphu. ²⁰ Nokwapọ g'unu e-mekwa iya phọ l'abalı k'ęsaa l'ime ọnwa ono l'opfu ęhu iphe, bų onye te elekebeduru ęnya mee iphe-ęji; ọzoo onye meru iphe-ęji l'amagama. Ọo ęgube ono bę unu e-shi chıja ęja eze-ųlo Chileke ono.

²¹ “L'abalı k'iri l'ęno l'ime ọnwa mbų ono bę unu a-boje ọbo Ojeghata. Iphe unu a-boje iya bų abalı ęsaa. Iphe, unu e-rije bų buredi, e te eyeduru iphe, ekoje buredi. ²² Lę mbọku ono bę onye-ishi a-kpųfuta nwokeswi, ee-gude gweeru iya ngweja-iphe-ęji nkiya gędegede; mę k'iphe-ęji ndu bukọta l'alı ono g'ęphe ha. ²³ Mbọku-mbọku l'ime abalı ęsaa ono, aa-nọdu abọ iphe ono bę ọo-kpųfutaję oke-eswi ęsaa; mę ebili ęsaa, te enwedu ęka iphe, mebyiru iya g'e gudeje gwee ngweja-akpo-ọku nų Chipfu. Ọo-nųjekwapọ mkpi g'e gude gwee ngweja-iphe-ęji. ²⁴ Ọo-nųjekwapọ nkwęka ereshi l'ishi oke-eswi ono nanų nanų; mę l'ebili ono nanų nanų; g'ọ bųru ngweja-nri; tęme l'ọ yekọbechaa ya manų, jiru eze ekpemu ęno lę nkwęka ono nanų nanų.

²⁵ “Ọbo-iphe ọphu aa-boje lę teke ọnwa k'ęsaa dų l'abalı iri l'ise bę bųkwapho iphe, ha ęgube ono bę oo-wofutaję ujiku ęsaa g'e gude gwee ngweja-iphe-ęji; mę ngweja-akpo-ọku; mę ngweja-nri; mę ngweja mmanų.

46 “Wakwa iphe, Nnajiuphu, bų Chipfu epfu baa: ‘Ọnu-abata ime ọma-unuphu, bų ọphu gharu iphu l'ųzo ęnyanwu-awawa bę aa-gų-chije agų-chi l'ime abalı ishii, eejeje ozi. Mbọku aa-gųhaje iya bų l'eswe-atųta-unme waa mbọku, ọnwa fųru. ² Onye-ishi bę e-shi l'etezi shia nwųlo, nọ l'ọnu-abata bata bya apfųru l'ọnuzo gędegede. Ndu uke Chileke bę e-gwerų iya ngweja-akpo-ọku; mę ngweja-ęhu-guu. Ọ bųru l'ọnu-abata ono bę ọo-nọduje baarų Chileke ęja. Ọ -bachaa ęja ono l'ọ lųfu; a taa gų-chiędu ọnu-abata ono agų-chi jasų l'ųzenyashi. ³ Mbọku, bųkpoo eswe-atųta-unme mę mbọku, ọnwa fųru bę ndu alı ono a-nọduje l'ọnu ęka eeshije l'ọnu-ọguzo ono baarų Chipfu ęja l'iphu iya. ⁴ Ngweja-akpo-ọku, onye-ishi unu e-gudeje bya anų Chipfu l'eswe-atųta-unme bę a-bųjeru ųnwu atųru ishii, te enwedu ęka iphe mebyiru iya; waa ebili lanų, te enwedu ęka iphe mebyiru iya. ⁵ Iphe, oo-yekọbe l'ebili ono gude gwee ngweja-nri bę a-bųru nkwęka ereshi. Ngweja-nri, oo-yekọbe l'ųnwu atųru ono bę bų g'ęka rwukpọeru iya phọ bę ọo-nų; nkwęka nọnu bę oo-yekọta manų, jiru eze ekpemu ęno l'ęhu l'ęhu. ⁶ Mbọku, ọnwa fųru bę ọo-nų oke-eswi, te enwedu ęka iphe mebyiru iya; mę ųnwu atųru ishii; waa ebili lanų, te enwedu ęka iphe mebyiru iya g'e gude gwee ngweja. ⁷ L'ọ bya ewofuta iphe, ee-gude gwee ngwe-

ja-nri. Nkwęka ereshi lanu be oo-ye l'oke-eswi ono; yekobe nkwęka ereshi lanu l'ebili pho; unwu aturu pho be oo-ye ereshi g'ęka bekpọeru iya pho; yekobechaa manu, jiru eze ekpemu eno le nkwęka ereshi nonu. ⁸ Teke onye-ishi abahu; g'o shi le nwulo onu-abata ono bahu; l'o shikwapho l'ęka ono lufuta.

⁹ "Teke ndu ali ono byaru l'iphu Chipfu l'iphe, bukpo obo-iphe, a turu onu iya; g'onye -shiru uzo isheli bahu je abaru Chileke eja; shikwaa uzo ndohali lufu. Onye -shiru uzo ndohali bahu; l'o shia uzo isheli lufu. G'o to duk-wa onye e-shi uzo, o shiru bahu lufu. G'onye alufu nu shijekwa uzo ophu yee ophu o shiru bata chegbaberu iphu lufu. ¹⁰ Epe -nodu abahu; g'onye-ishi phe tsojekwaru phe bahu; teke epe awufuta g'o tsojekwaru phe pho lufuta.

¹¹ "Iphe, bukpo obo-iphe nonu; me obo-iphe, gegbaaru egeru be iphe, ee-gudeje gwee ngweja-nri bu: Okeswi be ee-yeje nkwęka ereshi; ee-yekobe nkwęka ereshi l'ebili; unwu aturu be bu egube du nemadzu ree be oo-yekobeje iya. Nkwęka ereshi ophu nonu be ee-yekobeje manu, jiru eze ekpemu eno. ¹² Teke onye-ishi turu obu iya onyo nu iphe g'e gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku; ozoo ngweja-ehu-guu; g'e ghebekwaru iya onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa onu. Ngweja, aakpo oku; ozoo ngweja-ehu-guu iya ono be oo-gwe egube oogweje iya l'eswe-atuta-unme. Teke o megheerupho; l'o lufu; o -lufuepho; g'a gu-chia uzo ono.

¹³ "Mboku-mboku be oo-kputaje nwaturu, gbaru apha, te enwedu eka iphe mebyiru iya nu g'e gude gweeru Chipfu ngweja-akpo-oku. O buru l'utsugutsu be oo-nuje iya. ¹⁴ Utsugutsu be oo-wotajekwapho uzi lanu l'ime nkwęka ereshi, e keru uzo ishii; l'o wotakwapho manu, jiru eze ekpemu l'ubvu iya nu g'e gude gwokobe ukpokutu ereshi ono g'o buru ngweja-nri. Egweru Chipfu ngweja-nri-a be a-buru omelali, a-du jasuru asuru. ¹⁵ Oo ya bu; nwaturu ono; me ngweja-nri ono; yee manu ono be aa-nodu anuje utsugutsu g'e gude gweje ngweja-akpo-oku.

¹⁶ "Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: O -buru l'onye-ishi be ketaru iphe, o nweru enweru nu onye lanu l'unwu iya; ge nwa iya obu nwewaruro iphe obu g'o buru okiphe, awa iya e-nweru. ¹⁷ Ole o -buru l'oo onye ejeru yeebe onye-ishi ono ozi be o ketaru iphe iya nu; g'onye-ozu ono nweru iphe obu jeye l'apha, ndu bu ohu enwejeru onwophe; teme onye-ishi ono anatawa iya ya ro. Iphe onye-ishi ono be bu unwu iya l'e-nwejeru iya; l'o buru nkephe. ¹⁸ G'onye-ishi ono ta anafujekwa ndu ozo oke ali, gbaru phe nu; shi egube ono chifu phe l'ali phe. Oo oke iya nkiya be oo-shije buta ali nu unwu iya g'o buru nkephe; k'ophu a taa nonyadaa nafu ndibe mu iphe phe."

Ęka eeshibeje iphe, e gude gwee ngweja

¹⁹ No iya; nwoke ono bya eduta mu shia uzo ophu no l'ibiya k'onu-abata ono, shiru bahu le mkpuru, du nsọ, nogbaa l'ęka ono gharu iphu l'uzo isheli ono. Mkpuru ono bu ndu-uke Chileke be nwegbaa ya nu. O bya enweru eka o goshiru mu l'uzo enyanwu-arjba. ²⁰ O su mu: "Ęka bu eka ndu-uke Chileke e-shije iphe, e gude gwee ngweja-apfu-ugwo; me ke ngweja-iphe-ęji; nodujekwa iya pho ghee iphe, e gude gwee ngweja-nri; k'ophu epe tee gudedu iya lufuta l'oma-unuphu; shi nno mee ndu no l'ęka ono g'ephe du nsọ."

²¹ O bya edutakwa mu ozo bahu l'oma-unuphu; bya eduru mu jekota le nkuku nkuku oma-unuphu ephen'eno; mu humagbaa oma-unuphu ozo, nochaa le nkuku oma-unuphu ono ephen'eno. ²² Le nkuku oma-unuphu ono ephen'eno be o nweru oma-unuphu, nogbaa ya nu. Ogologo phe duchaa nkwo-ęka ukporo labo; osa phe du nkwo-ęka ukporo l'iri iri. Oma-unuphu ono, nokota le nkuku nkuku ono be hakota enya nhamunha. ²³ Mgburugburu ime oma-unuphu ono ephen'eno be apokwa, e gude mkpuma gbaa nokota. A kpushikotaru eka aakpobeje oku le mkpula apokwa ono gbaa mgburugburu. ²⁴ O bya asu mu: "Ęka-a bu eka ndu ejeje ozi l'ezeulo Chileke e-shije iphe, epe gude gweeru nemadzu ngweja."

Enyimu, shi l'eze-ulo Chileke ono asofuta

47 Nwoke ono bya eduta mu lashja azu l'onu eka eeshije abahu l'eze-ulo Chileke ono gedegede; mu humu mini, shi le mkpula onu eze-ulo Chileke ono asofuta; aso ala l'uzo enyanwu-awawa; kele eze-ulo Chileke ono be no gha iphu l'uzo enyanwu-awawa. Mini ono be shi le mkpula onu eze-ulo ono eka iya ophu no l'uzo

ndohali asofuta; mbu l'uzo ndohali l'oru-ngweja ono. ² Tɔbudu iya bu; o bya eduta mu shia uzo ophu no l'uzo isheli; duru mu jephe mgburugburu l'etezi; bya eduru mu shia uzo onu-abata ophu gharu iphu l'uzo enyanwu-awawa ono. Mini pho shi l'uzo ndohali asoshihu. ³ Nwoke ono paru iphe, egudeje atuta iphe l'eka tugbua shia uzo enyanwu-awawa. O bya atuta unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri. O gbeteke ono duta mu rwughata mini, beru l'ogba-echi. ⁴ O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; bya eduru mu rwughaa mini, ebe l'ikpere. O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; bya eduru mu rwughaa mini ozo, ebe l'upfu. ⁵ O bya atutakwapho unu nkwo-eka labo l'ukporo nkwo-eka iri ozo; ono buru enyimu, mu ta aduedu ike ghata; kele mini ono be byawaru utso shii; hawa ogbu k'ophu bu ebvubvu be ee-bvu iya; mbu enyimu, te enwedu onye a-du ike rwughata iya nu. ⁶ O jia mu su: "Nwa ndiphe; ?i humaru iphe-a too?" O gbeteke ono bya eduru mu lashia azu l'aguga enyimu ono. ⁷ Teke mu rwuru l'eka ono be mu humaru oshi, bu aguta aguta, nogbaa l'aguga enyimu ono azu labo. ⁸ O su mu: "Mini-a be anoduje aso ala l'ibiya k'uzo enyanwu-awawa; soro lashia l'uzo nsuda Araba, bu eka ooshije soba l'eze-enyimu. O nodu abujeru teke mini ono sobaru l'eze-enyimu ono; mini eze-enyimu ono abya adu ree. ⁹ Igwerigwe unwu-iphe, nogbaa ndu be a-dzuru ndu l'iphe, bukpo eka mini ono soro shia. Ema be a-kwatakpo du iya shii; kele mini ono aso ala l'eka ono. O nodu emeje mini eze-enyimu ono g'o du ree. Oo ya bu l'iphe, bukpo eka enyimu ono so-beru be iphe, no iya nu a-nodukota ndu. ¹⁰ Ndu egbu ema be a-pfujeru l'aguga eze-enyimu ono. A -gbeteke mkpukpu Enu-Gedi je akpaa l'ekpukpu Enu-Egulayimu be aa-nodu ahumaje eka ee-gebeje ugbu. Ema ono be a-dukwa l'udu l'udu; ha igwerigwe g'ema, no l'oke-enyimu. ¹¹ O le mini, no l'uda; me ophu no l'eka anwu umavu l'aguga eze-enyimu ono be ta abyadu adu ree. Oo-buru umaswi, aa-nodu eshita unu. ¹² Oshi-omi dugbaa l'udu l'udu be a-nodugba l'aguga enyimu ono azu labo. Ophu ekwo phe ta ayidu nwulwashihu anwulwashihu; ophu o to yidu mi-buhu akpuru. Epe a-noduje ami mebyi l'onwa l'onwa; kele mini, shi l'ulo du nso ono aso ala l'eka epe no. Akpuru, epe a-mije be a-bujeru nri; ekwo iya aburu obvu, ee-gudeje eme ge nemadzu du iche l'iphe, eme iya nu."

Oke oke ali ono

¹³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: "Waa g'oke ali ono a-du baa, bu iya bu g'unu e-keshi ali ono g'ipfu iri l'ebo, no le Izurelu hatacha; g'o buru okiphe phe. Jiوسفu be a-hata oke ali labo. ¹⁴ Unu e-keru iya epe enya nhamunha. Oo kele mu paliru eka imeli ribua angu le mu a-nu iya nna unu oche phe be meru g'o gude ali-a je aburu okiphe unu.

¹⁵ "Waa eka a-buru oke ali ono baa: L'uzo isheli be oo-shi l'oke-enyimu l'uzo Hetulonu; jeru lashia Zedadu; ¹⁶ me Hamatu; me Berota; me Suburuyimu ophu no le mgbaka oke ali Damasukosu yee Hamatu; je akpaa le mkpukpu Haza-Hatikonu, bu ophu no l'oke ali Hawuranu. ¹⁷ Oke iya ono be e-shi l'oke-enyimu no jasule Haza-Enanu; no-tsoru oke ali Damasukosu l'uzo isheli; yee oke ali Hamatu a-nodu l'uzo isheli. Oo eka ono a-buru oke iya l'uzo isheli.

¹⁸ "L'uzo enyanwu-awawa be oke ali ono e-shija mgbaka Hawuranu yee Damasukosu; no-tsoru enyimu Jiordanu ogologo le mgbaka mkpukpu Giladu; me ali Izurelu je alufu eze-enyimu ono, no l'uzo enyanwu-awawa ono; je akpaa le Tama. Oo eka ono be a-buru oke iya l'uzo enyanwu-awawa.

¹⁹ "L'uzo ndohali be oke ali ono e-shi le Tama no jasule le mini Meriba-Kadeshi; o bya anodu kwaseru nggele Ijiputu jasule l'oke-enyimu. Eka ono a-buru oke iya l'uzo ndohali.

²⁰ "L'uzo enyanwu-ariba be bu Oke-enyimu be a-buru oke iya jasule l'eka yee Lebo-Hamatu chegbaberu iphu. Eka ono be a-buru oke iya k'uzo enyanwu-ariba.

²¹ "Unu e-keshiru onwunu ali-a le g'ipfu Izurelu ha. ²² Unu e-keru iya onwunu me iphe, bu nlwamulwa, buwaa ebubu l'echilabo unu nwushia unwu; g'o buru okiphe unu. Unu guru phe ye le ndu a nwuru anwunwu le Izurelu. Unu emee g'ephe hata ali g'unu a-ha iya l'ipfu l'ipfu Izurelu. ²³ Iphe, bukpo ipfu ophu nlwamulwa ono bu be ee-keru ali nkiya nu iya." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu bu ono.

G'ee-gude kee alį ono

48 "Waa ępha ipfu ono g'ęphe ha baa: Danu bę e-nweru oke alį lanų l'ishi ųzo isheli. Oke-alį iya ono e-shi l'ųzo Hętulonu nọ jasų l'ęka eeshije abahų mkpųkpu Hamatu; je akpaa lę Haza-Enanu, bų ọphu nọ l'oke ndu Damasųkosu l'ųzo isheli; mbų lę mgboru Hamatu. Oke alį iya ono e-shi l'ųzo ęnyanwu-awawa nọ jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba alį ono.

²"Asha bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Danu a-ma oke shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

³"Nafųtali bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Asha a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

⁴"Manáse bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Nafųtali a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

⁵"Ifuremu bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Manáse a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

⁶"Rúbęnu bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Ifuremu a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

⁷"Jiuda bę a-hatakwapų ọke lanų. Nkiya bę yęe alį kę Rúbęnu a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba.

⁸"Alį ọphu yęe kę Jiuda a-ma oke; shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu arįba bę unu e-wofuta g'ọ bųru ọphu unu e-dobe iche. Uswekete iya bę a-tųta g'ọ dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ l'ųkporo iri; ogologo iya a-bųru shita l'ųzo ęnyanwu-awawa jasų l'ųzo ęnyanwu-arįba; ęgube k'ipfu ndu ọphuu hag-baa phọ. Ọlo nsọ ono bę aa-kpų l'echilabọ iya gędegede. ⁹ Alį ono ọphu unu e-bufu iche doberu Chipfu ono; bę ogologo iya a-dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri; uswekete iya adų ųkporo ųnu nkwo-ęka l'ųnu nkwo-ęka ise. ¹⁰ Ọ bųru ndu-uke Chileke bę e-nweru ęka ono, e doberu nsọ ono. Ogologo iya bę a-dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri l'ųzo isheli; uswekete iya adų ųkporo ųnu nkwo-ęka l'ųnu nkwo-ęka ise l'ųzo ęnyanwu-arįba; uswekete iya adųkwapho ųkporo ųnu nkwo-ęka l'ųnu nkwo-ęka ise l'ųzo ęnyanwu-awawa; ogologo iya adų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri l'ųzo ndọhali. Ọ bųru l'echilabọ iya gędegede bę aa-kpų ọlo nsọ Chipfu ono. ¹¹ Ndu e-nweru iya nų bų ndu-uke Chileke ono, bų ųnu Zadọku, mbų ndu e meru; ęphe dų nsọ, bų phę bų ndu ono, yeru ęhu l'ęjeru mu ozi ono. ęphe ta ahadųru etso ųzo mu ęgube ndu Lívayi harų iya lę teke ndu Ízurelu mesweru ono. ¹² Ọo-bųru iphe-ọma, dų iche, ee-wofuta l'alį ono, dų nsọ ono nų phę g'ọ bųru ęka kachaa nsọ, yęe ndu Lívayi maru oke.

¹³"L'aguga agųga alį kę ndu-uke Chileke ono bę ndu Lívayi a-hata oke alį lanų; ogologo iya a-dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri; uswekete iya adų ųkporo ųnu nkwo-ęka l'ųnu nkwo-ęka ise. Ogologo iya a-kpakọta dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri. Uswekete iya bų iphe, ọo-kpakọ dų bų ųkporo ųnu nkwo-ęka l'ųnu nkwo-ęka ise. ¹⁴ G'ęphe te erekwa iya erere; ọphu ęphe egudekwa iya gbanweta ọzo. Ọo ęka ono bę alį ono kachakpọo ree; ọo ya bų g'ọ tọ lakwa onye ọzo l'ęka; kęle ọ bų ęka dųru Chipfu nsọ.

¹⁵"Ęka ọphu phọduru nų phọ, ọsa iya dų ųnu nkwo-ęka iri l'ębo lę nkwo-ęka ųkporo iri ono; ogologo iya dų ųkporo ųnu nkwo-ęka ęto l'ųnu nkwo-ęka labọ lę nkwo-ęka ųkporo iri ono bę a-bųru alį ọha; ęka mkpųkpu e-gudeje eme iphe, dų phę ree; bųru ęka aa-kpųshi ọlo; mę ęka ęphe a-nọdu echeje ęku phę. Mkpųkpu ono bę a-nọdu l'echilabọ alį ono gędegede. ¹⁶ Waa g'ọo-ha baa: Ọnu nkwo-ęka iri lę nanų l'ųkporo nkwo-ęka ise bę ọo-dų l'ųzo isheli iya. Ọzo ndọhali iya adųkwapho ųnu nkwo-ęka iri lę nanų l'ųkporo nkwo-ęka ise. L'ųzo ęnyanwu-awawa bę ọo-dų ųnu nkwo-ęka iri lę nanų l'ųkporo nkwo-ęka ise; ųzo ęnyanwu-arįba adųkwapho ųnu nkwo-ęka iri lę nanų l'ųkporo nkwo-ęka ise. ¹⁷ Alį ęka ndu mkpųkpu ono a-nọdu echeje ęku phę bę a-dų nkwo-ęka ųkporo iri l'ębo lę nkwo-ęka iri l'ųzo isheli; dųkwapho nkwo-ęka ųkporo iri l'ębo lę nkwo-ęka iri l'ųzo ndọhali. Ọo-

dụkwapho nkwo-ẹka ụkporo iri l'ẹbo lẹ nkwo-ẹka iri l'ụzo ẹnyanwu-awawa; dụkwapho nkwo-ẹka ụkporo iri l'ẹbo lẹ nkwo-ẹka iri l'ụzo ẹnyanwu-arịba. ¹⁸ Ẹka phọduru nụ l'ẹka yee alị, dū nsọ ono maru oke kwaseru ogologo; bẹ a-dụ ụkporo ụnu nkwo-ẹka l'ụnu nkwo-ẹka ise l'ụzo ẹnyanwu-awawa; dụkwapho ụkporo ụnu nkwo-ẹka l'ụnu nkwo-ẹka ise l'ụzo ẹnyanwu-arịba. Ọ bụru iphe, a kọtaru l'alị ono bẹ ndu ejeru mkpụkpu ozi e-rije. ¹⁹ Ọo ndu ejeru mkpụkpu ozi, bụ ndu shigbaa l'ipfu l'ipfu ndu Ízurelu bẹ a-nọdu akoje iya opfu. ²⁰ Alị ono, unu e-bufu dobe iche ono l'ophu; mbụ alị, dū nsọ ono; mę kę mkpụkpu; bẹ ogologo iya waa uswekete iya a-harụ ẹnya nhamunha. Iphe ibe lanụ a-duje bụ ụkporo ụnu nkwo-ẹka ẹto l'ụnu nkwo-ẹka labọ lẹ nkwo-ẹka ụkporo iri.

²¹ “Ẹka phọduru nụ l'alị ono ibekęboebo; mbụ l'alị, dū nsọ ono; mę l'alị kę mkpụkpu; bẹ a-tụko bụru k'onye ishi. Oo-shi l'ẹka ono, a tųtaru alị, dū nsọ ụkporo ụnu nkwo-ẹka ẹto l'ụnu nkwo-ẹka labọ; lẹ nkwo-ẹka ụkporo iri ono; nọdu larụ okoke iya l'ụzo ẹnyanwu-awawa. Ọ bụru ẹgube ono bẹ ọo-dụkwapho l'ụzo ẹnyanwu-arịba. Oo-shi l'iphu ẹka ono, a tųtaru alị, dū nsọ ụkporo ụnu nkwo-ẹka ẹto; l'ụnu nkwo-ẹka labọ; lẹ nkwo-ẹka ụkporo iri ono; nọdu laaru okoke iya l'ụzo ẹnyanwu-arịba. Ẹka ọphu, nọ-tsotarụ alị ono, e keshiru ipfu l'ipfu ogologo ono; bẹ a-bụru k'onye ishi. Ọo ya bụ l'alị ono, dū nsọ ono; mę eze-ulo Chileke ono bẹ a-nọdu l'echilabọ alị ono. ²² Ọo ya bụ l'alị kę ndu Lívayi; mę alị ọha ono bẹ a-nọdu l'echilabọ alị k'onye ishi ono. Ẹka iya ọphu bụ k'onye ishi ono bẹ a-nọdu l'echilabọ oke alị Jiuda yee oke iya kę Benjaminu.

²³ “A bya lẹ k'ipfu ndu ọphu phọduru nụ: Benjaminu bẹ a-hatakwapọ oke lanụ; ono bẹ a-nọdu shita l'ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

²⁴ “Simiyonu bẹ a-hatakwapọ oke lanụ. Ono bẹ yee alị kę Benjaminu a-ma oke; shita l'ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

²⁵ “Isaka bẹ a-hatakwapọ oke lanụ. Ono bẹ yee alị kę Simiyonu a-ma oke; shita l'ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

²⁶ “Zebulun bẹ a-hatakwapọ oke lanụ. Nkiya bẹ yee alị kę Isaka a-ma oke; shita l'ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

²⁷ “Gadu bẹ a-hatakwapọ oke lanụ. Nkiya bẹ yee alị kę Zebulun a-ma oke; shita l'ụzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

²⁸ “Kę Gadu bẹ oke iya l'ụzo ndọhali e-shi ndọhali agbẹ lẹ Tama jasụ lẹ mini Meriba kę Kadęshi; ji-jia tsoru agụ-ga nggele Ijiputu jasụ lẹ Oke-Ęnyimu.

²⁹ “Noo alị, unu e-keru iphe, bụ ipfu, nọ lẹ Ízurelu g'ọ bụru okiphe phẹ bụ ono. Ọ bụru iya a-bụru oke alị phẹ. Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.”

Ọnu-abata, nọgbaa lẹ Jierúsalemu

³⁰ Waa ọnu ẹka ee-shije alufu lẹ mkpụkpu ono baa: L'ụzo isheli bụ ẹka a tųru; ọ dū ụnu nkwo-ẹka iri lẹ nanụ l'ụkporo nkwo-ẹka ise ono; ³¹ bẹ ọnu-abata mkpụkpu ono bẹ aa-gucha ẹpha ipfu, nọ lẹ Ízurelu iche iche. Ọnu-abata ẹto, nọ l'ụzo isheli bẹ aa-gụ ọnu-abata Rúbenu; mę ọnu-abata Jiuda; waa ọnu-abata Lívayi. ³² Ẹka iya k'ụzo ẹnyanwu-awawa, ogologo iya dū ụnu nkwo-ẹka iri lẹ nanụ l'ụkporo nkwo-ẹka ise ono bẹ ọnu-abata ẹto a-dụ: ọnu-abata kę Jiósęfu; mę ọnu-abata kę Benjaminu; waa ọnu-abata kę Danu. ³³ Ẹka iya k'ụzo ndọhali, ogologo iya dū ụnu nkwo-ẹka iri lẹ nanụ l'ụkporo nkwo-ẹka ise ono; bẹ ọnu-abata ẹto a-dụ: ọnu-abata kę Simiyonu; mę ọnu-abata kę Isaka; waa ọnu-abata kę Zebulun. ³⁴ Ẹka iya k'ụzo ẹnyanwu-arịba, ogologo iya dū ụnu nkwo-ẹka iri lẹ nanụ l'ụkporo nkwo-ẹka ise ono bẹ ọnu-abata ẹto a-dụ, bụ iya bụ ọnu-abata kę Gadu; mę ọnu-abata kę Asha; mę ọnu-abata kę Nafutali. ³⁵ Iphe, ọo-dụ gbaa mgburugburu bụ ụkporo ụnu nkwo-ẹka ẹbo l'ụnu nkwo-ẹka ise. Ẹpha, mkpụkpu ono a-zarụ gbẹ lẹ mbọku ono kwaseru bẹ a-bụru: “Chipfu nọ l'ẹka ono.”

Danẹlu

Unwu Ízurelu ẹno, eze hotaru

1 O beru l'apha, kwe Jiehoyakimu apha ẹto, ọ wataru aburu eze ndu Jiuda; eze ndu Bábilonu, ẹpha iya bu Nebukadineza chita ndu ojoḡu iya bya anọ-phae Jierúsalemu mgburugburu. ² Tọbudu iya bu; Nnajiuphu mee gẹ Jiehoyakimu, bu eze ndu Jiuda; yee ngwa, nọ l'ulo Chileke laa l'eka Nebukadineza. Nebukadineza tuko iphemiphe ono chiru laa alị Shina; chiru iya je edobe l'eka eedobeje ẹku l'ulo agwa iya.

³ Eze, bu Nebukadineza bya akaru Ashipenazu, bu onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya; bya asu iya g'ọ haru ndu Ízurelu ono ndu ophu shi l'eri ndu eze; yele ndu ophu shi l'eri ndu a maru ẹpha phe dutaru iya. ⁴ Ndu ophu bu unwokoroby, adudu ẹka iphe mebyiru phe; bya adu ubvu l'ẹnya; bya aburu ndu nweru egomunggo; bya amaru iphe; bya aburu ndu iphe edoje ẹnya ree; bya aburu ndu gbaru g'ẹphe a-nodu eje ozi l'ibe-eze. Ọ -họ-tachaa phe; l'ọ zia phe opfu ndu Bábilonu; yee g'eedeje iya edede. ⁵ No iya; eze, bu Nebukadineza su g'a nuje phe udu nri, yebe eze erije mboku-mboku g'ẹphe riye; ọ buru mee, yebe eze anguje be ẹphe a-nodu anguje. Ọ buru apha ẹto be a suru g'e gude zia phe iphe. E -mechaa; ẹphe ejeaaru yebe eze ozi.

⁶ Tọbudu iya bu; a bya aho ndu obu. A hota Danẹlu ye iya; waa Hananaya; waa Mishelu; wafu Azariya. Ẹphebedua buchaa ndu Jiu. ⁷ Tọbudu iya bu; onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya bya agushia phe ẹpha ophuu. Iphe, ọ guru Danẹlu be bu Beluteshaza; bya agua Hananaya Sheduraku. Mishelu be ọ guru Mishaku; bya agua Azariya Abedinego.

Ama, a huru Danẹlu phe

⁸ Obenu le Danẹlu pfuru iya ruhata iphu; su le ya tee ridu udu nri, onye eze erije gude merwua onwiya; ophu ya angudu mee, onye eze anguje. Noo ya bu; ọ su onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya jiko g'o kwe ge ya te emerwu onwiya l'uzo, du nno. ⁹ Chileke byanu bya emee; Danẹlu du nwoke ono l'obu; imemini Danẹlu bya adu iya. ¹⁰ Tọbudu iya bu; onye eleta ibe eze ẹnya ono bya asu Danẹlu-a: "Mu atsukwa nnajiuphu mu, bu eze ebvu, bu onye suru ge mu nuje unu udu nri ono; yee udu mee ono. ?A maru; ?unu taa jodunu ẹhu ka ndu unu l'ẹphe bu ogbo ẹji? Eze -huma iya be oo-gbutakwa mu ishi l'opfu ẹhu unu."

¹¹ No iya; Danẹlu bya asu Meluza, bu onye ono, onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya yeru g'o leta Danẹlu; waa Hananaya; yee Mishelu; waa Azariya ẹnya ono su iya: ¹² "Jikonu; hunaa anyibe ndu-ozu ngu ama ujiku iri. Iphe, i-nujeepho anyi be bu ẹba g'anyi taa; nguru mini ye iya. ¹³ E -mechaa l'i bya egbua anyi le ndu ono, eri nri eze ono igo maru ndu ophu ugbugba phe ka ree; oo ẹpho g'iphe, i humaru gbaru bu g'ii-me anyibe ndu-ozu ngu phe." ¹⁴ Ọ bya ekweta iphe, ẹphe pfuru bya ahua phe ama abali iri.

¹⁵ A nochaeopho abali iri ono; ọ bya elee phe ẹnya huma l'ẹphe ka unwokoroby ophu eri nri eze pho ree bya aka phe okporokpo. ¹⁶ Ọ buru iya bu le Meluza aparu phe anu nri ndu eze yee mee phe ono haa; bya awata phe agworu ine ẹba.

¹⁷ Chileke mee unwokoroby ẹno ono; ẹphe maru ekwo shii; bya enweru mmamiphe. Teme ophuleny nodu edoje Danẹlu ẹnya; nrwọ nodu edojefukwa iya pho ẹnya.

¹⁸ Tọbudu iya bu; o -rwuepho teke eze suru g'a chitawaru iya ro ẹphe; onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya bya achita phe je edobe l'iphu eze, bu Nebukadineza. ¹⁹ Eze waa ndu ono, e shi azu ono bya abogbabenu. Ophu o dudu g'ẹphe hakota ono onye ophu aturu Danẹlu; ozoo Hananaya; ozoo Mishelu; ozoo Azariya. Ẹphe wata ejeru eze ozi. ²⁰ Iphe, bukpo iphe, eze jiru phe, bu iphe, laru le ke mmamiphe; ozoo iphe edo ẹnya be ẹphe

kakọta ndu jibya; mẹ ndu emeje ọmamanshi, bụ ndu nọkota l'alị-eze iya; ugbo iri. ²¹ Ọ bụru ẹgube ono bẹ Danẹlu nọe ya phọ jīmujimu jasụ Sayịrosu nyibata l'ọkwa eze l'apha mbụ iya.

Nrwọ, eze, bụ Nebukadineza rwọru

2 O be l'apha, kwe Nebukadineza apha labọ, ọ wataru aburu eze; ọ rwọkashia nrwọ. Nrwo ono nọdu atsu iya l'ẹhu shii. Ọphu mgbenya ekweedu iya atutu. ² Tọbudu iya bụ; eze zia g'e je ekuaru iya ndu jibya; mẹ ndu agwugwo; mẹ ndu karu akaka; mẹ ndu maru ẹnya kpokpode g'ẹphe bya ezeeru iya nrwọ ono, ọ rwọru ono. Ẹphe tuko bya bya akuru l'iphe eze. ³ Eze sụ phẹ: "Mu rwọru nrwọ; ọ bụru iphe, atsu mu l'ẹhu shii gẹ mu eeshi maru ishi nrwọ ono."

⁴ Ndu maru ẹnya kpokpode bya egude opfu ndu Arámu pfuru nụ eze sụ iya: "Gube eze; nọdukwa ndu ojeje-je! Jiko zenaaru anyibe ohu ngu phẹ nrwọ obu g'anyi akọru ngu iphe, bụ ishi iya."

⁵ Eze bya eyeeru ndu maru ẹnya kpokpode ono onu sụ phẹ: "Mu gbuwaru iya unu tororo. Unu -emedu g'a maru iphe, mu rwọru maru iphe, bụ ishi iya; l'a lakashia unu iphuriba iphuriba wushi; l'e mee ọlo unu g'ọ bụg-baaru ikpọzu. ⁶ Obenu lẹ-a; teke ọ bụ l'unu meru; a maru iphe, mu rwọru bya amaru iphe, ishi iya bụ; mu emeeru unu iphe-oma, ha shii; bua unu obunggo; bya akwabẹ unu oke ụbvù, parụ ẹka. Noo g'ọ gude mu sụ unu-a; unu kọru mu iphe, mu rwọru; unu akọo iphe, ishi iya bụ."

⁷ Ẹphe byakwa eyeeru iya onu k'ugbo ẹbo sụ iya: "Jiko g'eze zeeruro ndu bụ ohu iya iphe, ọ rwọru; g'a kọru iya iphe, ishi iya bụ."

⁸ No iya; eze sụ phẹ: "Iphe, mu makahakpọru nta-a bụ l'ọo mbọku bẹ unu achila; noo kele ọphu unu a-nyata bụ lẹ mu gbuwaru unu opfu tororo. ⁹ Lẹ-a: Ọ -bụru l'unu te emeduru g'a maru iphe, mu rwọru lẹ nrwọ-a; bẹ e kpeakwaru unu ikpe lanu kabuaru unu; noo l'unu chiwaru idzu l'unu a-bya anọdu adzushi ọka; epfushi opfu, rehuru erehu l'iphe mu gbiriri jasụ mbọku agbanwee. Ọo ya bụ; unu -kọru mu iphe, mu rwọru lẹ nrwọ-a; mu amakwanuru l'unu a-dụ-a ike kọo iphe, ishi iya bụ."

¹⁰ Ndu ono, maru ẹnya kpokpode ono bya asụ eze: "Ọ tọ dukwa nemadzụ, nọ l'eliphe-a, a-dụ ike meeru eze iphe ono, oopfu g'e meeru iya ono. Ọphu ọ dukwa eze g'udu iya; ọzoo ike iya ahahabe, sụjewaru ndu jibya alị iya; ọzoo ndu emeje ọmamanshi; ọzoo ndu maru ẹnya kpokpode g'ẹphe meeru iya ẹgube iphe ọwa-a, i sụru g'e meeru ngu-a. ¹¹ Iphe, gube eze sụru g'e meeru ngu shihunukakwaru ike. Ọphu ọ dudu nemadzụ adu ike ekpuha iya egoshi eze; ghahaephọ agwa agwa; ọphu ẹphe lẹ nemadzụ ebukwanu."

Danẹlu hụmaru nrwọ obu

¹² Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude ẹhu ghuahaa eze egbu shingushingu; ẹhu gbangahu iya. Ọ tya ekemu sụ g'a tükokpoephọ ndu maru iphe l'alị Babilonu gbushikọta. ¹³ Ekemu eze ono tükonu ẹkameka jedzuru l'a sụru g'a tuko ndu maru iphe gbushia. E yenu nemadzụ g'ẹphe je achọ Danẹlu yee ọnyà iya phẹ g'e gbua phẹ.

¹⁴ O be teke Ariyọku, bụ onye-ishi ndu nche eze tųgburu jeshia egbushi ndu bukota ndu maru iphe l'alị ndu Babilonu; Danẹlu bya ejikpọephọ obu oyi gude mmamiphe yeeru iya onu. ¹⁵ Iphe, ọ jiru Ariyọku bụ: "Bụ gụnu meru g'ọ gude eze tya ekemu ọphu ada ẹhuka ẹhuka ẹgube ọwa-a?" Ọo ya bụ; Ariyọku bya eworu iphe, ada nụ woru kọru Danẹlu. ¹⁶ Danẹlu bya abahu bya eje arwọo eze; ẹphe l'iya tya onu teke oo-gude bya akọru iya iphe, o rwọru lẹ nrwọ ono.

¹⁷ No iya; Danẹlu bya alaa unuphu bya eje eworu iphe, ada nụ woru kọru ọnyà iya phẹ, bụ Hananaya; waa Mishẹlu; waa Azaríya. ¹⁸ Ọ karu phẹ g'ẹphe jepfukwa Chileke, bu l'igwe g'ọ phuru phẹ obu-imemini; goshi phẹ iphe ọwa-a, bụ iphe, e domiru edomi-a; k'ọphu yẹbedua yee ndu ọnyà iya; ẹphe lẹ ndu maru iphe l'alị Babilonu ata atukodu laa l'iswi. ¹⁹ Tọbudu iya bụ; e kpuhaa iphe ono, e domiru edomi ono goshi Danẹlu l'ophulenyà l'enyashi. O woru ekele kele Chileke ọphu bu l'imigwe.

Ekele, Danẹlu keleru Chileke

²⁰ Danẹlu kele Chileke sụ:

“G'e tua Chileke ẹpha jasụ lẹ
 tuutuutuu lẹ m̄imiimii!
 Noo l'ọo ya nwe mmamiphe
 bya enweru ike.
²¹ Ọo ya agbanweje mbọku yẹle
 teke iphe e-me.
 Ọ bụru iya emeje ndiphe eze
 bya akwatsujekwa phẹ phọ.
 Ndu maru iphe bụ iya anụje
 phẹ mmamiphe ọbu.
 Ndu iphe edoje ẹnya bụru iya
 emeje g'iphe doo phẹ
 ẹnya ọbu.
²² Iphe, dụ omilomi bya abụru
 iphe, e domiru edomi
 bẹ ookpuhaje ghebe ọnu.
 Ọ maru iphe, nọ l'ọchii.
 Ọ bụru yẹe ìphóró,
 echi echichi bu l'unuphu.
²³ Ọ bụru gụbe Chileke kẹ nna
 mu phẹ bẹ mu ekele bya
 aja ajaja;
 noo kẹle i meru gẹ mu
 maru iphe bya emee
 g'ike dụ mu;
 bya emee nta-a;
 gẹ mu maru iphe ono,
 ẹphe arwọ ngu sụ g'i mee
 g'ẹphe maru ono;
 mbụ i meru; a maru iphe,
 eze rwọru lẹ nrwọ.”

Danẹlu akọ ishi nrwọ, eze rwọru

²⁴ Tọbudu iya bụ; Danẹlu bya ejepfu Ariyọku, bụ onye eze yeru g'o gbushia ndu maru iphe l'alị Bábilonu ono. O jepfu iya je asụ iya: “Te ejehẹkwa egbushi ndu maru iphe l'alị ndu Bábilonu. Duta mu jepfu eze gẹ mu je akọru iya ishi nrwọ, ọ rwọru.”

²⁵ Ọ bụru iya bụ lẹ Ariyọku abya emee ẹgwegwa duru Danẹlu dujeru eze. O rwua bya asụ eze-a: “Mu hụmakwaru onye e-goshi eze iphe, ọ rwọru lẹ nrwọ. Onye ono gbẹkwa bụru onye shi lẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ l'alị Jiu-da.”

²⁶ Eze sụ Danẹlu-a; iphe, a gụru Danẹlu bụ Beluteshaza: “?Ìi-dụ ike kọru mu iphe, mu rwọru lẹ nrwọ bya ep-fuaru mu iphe, ishi iya bụ tọo?”

²⁷ Danẹlu yeeru eze ọnu sụ iya: “Ọ tọ dukwa onye maru iphe; ọzoo onye emeje ọmamanshi; ọzoo onye jibya; ọzoo onye karụ akaka, adụ ike egoshi eze iphe ono, e domiru edomi ono, eze sụru g'e goshi iya ono. ²⁸ Obenu l'ọ nweru Chileke, bu l'igwe; onye egoshije nemadzụ iphe, e domiru edomi. Ọo onye ono wotaru iphe, e-mechaa mee nụ l'iphu woru kpuhaa goshi gụbe eze, bụ Nebukadineza. Nrwọ, ì rwọru; yẹe ọphulenyà, ì phuru l'egomunggo teke ono, ì zẹ l'iphe-azẹe ngu ono baa:

²⁹ “Sụ-a; teke ono, ị zẹ azẹe ono; gùbe eze; bẹ ọriri ngu gbarwuru l'iphe, e-me l'iphu. Ọ bụru iya bụ l'onye ono, ekpuhajẹ iphe, e domiru edomi goshi ono kpuhaa iphe, e-mechaa mee nụ goshi ngu. ³⁰ A byakwanụ l'ẹhu kẹ mbẹdua; ọ tọ bụkwa l'ọo l'ọo mu kachaa amaru iphe meru g'o gude e kpuhaa iphe-a, e shi domia edomia goshi mu. Iphe, e goshiru mu iya bụkwa k'ọphu gùbe eze a-maru ishi iphe, ị rwo ru lẹ nrwo; maru ishi iphe, ị riru l'ọkpoma ngu.

³¹ “Sụ-a; gùbe eze; iphe, ị hụmaru bụ iphe, a kpuru; ọ dọ gẹ nemadzụ. Iphe ọbu paa ẹjo ẹka; tẹme ọ nọdu echi kẹ swachaswacha; pfulu l'iphu ngu; ụgbugba iya nọdu eye ebvu. ³² Iphe, e gude mee ishi iphe ono bụ ọkpobe mkpọla-ododo. A bya egude mkpọla-ọchaa mee ọkpoma iya yẹe ẹka iya. Ọ bụru onyirubvu bẹ e gude mee mkputẹpho iya jasụ l'utapfu iya. ³³ A bya egude ígwe mee oshi-ọkpa iya. A bya eworu ígwe gwakọbe l'urwa gude mee e -shi l'olu-ọkpa iya jasụ l'ọbochi-ọkpa iya. ³⁴ Tọbudu iya bụ; g'iigbukpọe ya phọ igo ono; mkpuma kụkprofu; ọle ọ tọ bụkwa ẹka nemadzụ bẹ e gude kụkprofu iya. Mkpuma ono bya adaa akpụrakpu ono l'okpuru ọkpa iya ono, e gude ngwaragwa ígwe yẹe urwa mee ono; o tsue ya phọ yọgiri yọgiri. ³⁵ No iya; ígwe ono; yẹe urwa ono; waa onyirubvu ono; mẹ mkpọla-ọchaa ono; mẹ mkpọla-ododo ono tukoepho g'ọ hakọta tũkaa nanunanu; dọepho g'udzu ẹswa bali, aaphushi l'uguru l'ẹka eetsuje bali. Phẹphere zikashia ya ren-gurengu k'ọphu bụ l'o to nwe du onye hụmabaaru udo mee ya. Mkpuma ono, tupyashiru iya nụ ono bya abụerupho oke úbvú, tukoerupho mgboko l'ọphu sweta.

³⁶ “Noo g'ị rwo ru iya bụ ono. Nta-a bụ g'anyi bya akaru gùbe eze iphe, ishi iya bụ. ³⁷ Ọo gùbe eze bẹ bụ eze ndu bụkota eze l'eliphe. Ọ bụru ngu bẹ Chileke k'igwe nuru alị-eze bya anụ ngu ọkphehu; bya emee g'ị dọ ike; mee g'údù ngu paa ẹka. ³⁸ Ọo ngu bẹ o yeru nemadzụ l'ẹka; yẹe anụ, bu l'egbudu; yẹe ẹnu, ephe l'eli. O meru g'ọ bụru ngu a-buru eze phẹ g'ephe hakọta l'ẹkameka, ẹphe bu. Ọo gùbedua bụ ishi iya ono, e gude mkpọla-ododo mee ono.

³⁹ “I -buchaerupho eze bẹ onye ọzo a-nọ-tsota ngu. Alị-eze k'ono bẹ ẹnya a-lwa. Ono -gbeshi; ọzo abata. Onye eze k'alị-eze k'ono a-buru onye-ishi ndiphe l'ọphu; ọle ẹnya a-kabakpọo ya rọ alwalwa. Ono bụ iya bụ onyirubvu ono. ⁴⁰ K'ẹno e-mechakwarọ dufukwapho. Ono e-shihu ike g'ígwe; noo kẹle ọ tọ dudu iphe, ígwe te egwejedu arakabya. Ọ bụru g'ígwe etsupyashije iphe ono bụ g'oo-tsukpọshi alị-eze ọphu ọ bapfutaru; gwee ya arakabya. ⁴¹ Ọbochi-ọkpa iya yẹe mkpushi-ọkpa iya ono, e wotaru ígwe gwakọbe l'urwa gude mee ono; nọ-chiru ẹnya alị-eze ono teke oo-mecha kekashia onwiya ekekashij; ọle o nweru ndu ọphu e-shihu ike g'ígwe; ọo ẹpho g'ị hụmaru iya bụ g'ọo-dụ; ígwe, a gwakọberu urwa. ⁴² Ọ bụru ẹgube ono, mkpushi-ọkpa iya ibiya ọphuu a-buru ígwe; ibiya ọphuu aburu urwa ono bụ g'alị-eze ono a-dụ; ibiya lanụ e-shihu ike; ibiya ọphuu a-dụ nyegenyege. ⁴³ Ọo ẹgube ono, ị hụmaru l'e wotaru ígwe gwakọbe l'urwa, a gwọru agwogwo ono; bụ gẹ ndu ono a-nọdu agwa onwophẹ ngwaragwa l'alugba nwanyị. Ọle ẹphe taa byadu atugba buru nanụ; ẹgube ono, e tee wotajẹdu ígwe gwakọbe l'urwa g'ọ tugba ono.

⁴⁴ “Ọ bụru teke ndu ono, a-buru eze ono bẹ Chileke k'imigwe e-gude ẹka iya meta alị-eze ọphu a ta abyadụ e-mebyishi. Ọphu ọ dudu onye byaru a-nochibaa ọkwa eze k'ono. Ọo-kupyashikota alị-eze ono g'ọ ha gwee phẹ arakabya mee ẹphe taa dọbaedu; yẹbedua anọdu jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijimiimii. ⁴⁵ Ọo ya bụ ọphulenyia ono, ị phuru hụma mkpuma, a kụkpotaru l'eli úbvú; ọphu ọ bụdu ẹka nemadzụ bẹ e gude kụkpotu iya ono; mbụ mkpuma ono, tükposhiru ígwe yẹe onyirubvu yẹe urwa; waa mkpọla-ọchaa yẹe mkpọla-ododo tsua ya pyakapyaka ono.

“Ọo Ọkalibe, bụ Chileke, kangokotaru nụ; goshiru eze iphe, e-mechaa mee l'ataphu. Noo iphe, gùbe eze rwo ru bụ onoya; tẹme iphe ono, mu suru l'ọ bụ ono bụru iphe, ọ bụ eviya.”

Eze akwabẹ Danẹlu oke úbvú

⁴⁶ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Nebukadineza daepho kpurumu woru iphu bube l'alị gude kwabẹ Danẹlu úbvú; bya asụ g'e gude iphe-ngweja; yẹe ụnwù-isensu gwaa Danẹlu g'aagwajẹ iphe-a. ⁴⁷ Eze bya asụ Danẹlu-a: “Ọo eviya; Chileke ngu bụ Chileke nwekọta agwa, nọkota nụ; bya aburu Nnajjuphu, nwekọta ndu eze l'ọphu; bya aburu onye ekpuhajẹ iphe, e domiru edomi goshi; noo kẹle ọwa-a bẹ ị kọtakpoerupho g'ọ dọ.”

⁴⁸ Eze bya eworu oke ọkwa nọ Danęlu bya anųshia ya ikpoto iphe, dugbaa okee okee; bya emee ya onye-ishi, a-nọdu elekọta alį ndu Bábilọnu l'ophu; bya emee ya onye-ishi l'iphe, bukpo ndu maru iphe l'alį ndu Bábilọnu l'ophu. ⁴⁹ Danęlu bya arwọ eze; ọ bya eworu Sheduraku; yę Mishaku; waa Abedinego mekwaaphọ ndu bọ ishi mgbazi l'alį Bábilọnu; obenu lę Danęlu bę e meru o buru l'ibe eze.

Agwa Nebukadineza

3 Tọbudu iya bọ; eze, bọ Nebukadineza bya egude mkpọla-ododo kpọa oke ntękpe. Ogologo ntękpe ọbu bę bọ ọnyeka iri l'ise; ọsa ọsa iya bọru ọnyeka lanų lę mkpirikpu iya. O je l'ęka dọ baswaa lę Dura, nọ l'alį Bábilọnu je apfube iya. ² No iya; eze, bọ Nebukadineza bya ezia ozi; e kukọo ndu nọ-chiru ęnya eze; mę ndu-ishi mkpukpu l'ęnya iya l'ęnya iya; mę ndu ọphu ọkwa phę tsotaru ndu-ishi lę mkpukpu; mę ndu bọ ishi mgbazi; mę ndu edoru eze okpoga; mę ndu-ikpe; mę ndu-ishi ndu-ikpe; mękpoo iphe, bukotakpoo ndu nweru ọkwa l'alį ono l'ophu; g'ęphe bya g'e dobe oke ntękpe ono ọnu, bọ ntękpe, onye eze ono, bọ Nebukadineza kpuru dobe ono. ³ Ọ bọru iya bọ lę ndu oke-ọkwa ono abya edzugbaa g'a guru phę ono: ndu nọ-chiru ęnya eze; mę ndu-ishi l'alį ono; mę ndu-ishi mgbazi; mę ndu edoru eze okpoga; mę ndu-ikpe; mę ndu-ishi ndu ọka-ikpe; mękpoo iphe, bukotakpoo ndu nweru ọkwa l'alį ono l'ophu; g'ęphe bya g'e dobe oke ntękpe ono ọnu, bọ ntękpe, onye eze ono, bọ Nebukadineza kpuru dobe. ęphe bya apfuru l'atatiphu oke ntękpe ono.

⁴ Onye araję ọrà bya arashia ya ike sọ: "Unu gebekwa-o! A sọru-a; unubę ọha l'ophu; unubę ndu alį, nọnu; mę ọhamoha, opfu-alį phę dugbaa iche iche; ⁵ teke unu nọmaru ọda opu; bya anųma ọda ototo; waa ọda ogelenda; mę k'ogumogu; waa ọda une; mę k'ųpyi; męwaro ọda iphemiphe ọzo, dugbaa nų; unu adaa kpurumu baarų iya ęja; mbų oke ntękpe mkpọla-ododo ono, eze, bọ Nebukadineza kpuru dobe ono. ⁶ Sọ-a; onye ta adaduru l'alį baa ęja bę ee-chie l'oke ọku, enwu phoophoophoo teke ono teke ono."

⁷ Ọ bọru iya bọ l'anųma, ndu kuru l'ęka ono nọmaru ọda opu ono; mę k'ototo; mę ọda ogelenda; mę k'ogumogu; mę k'une; mę k'ųpyi; mę ọda iphemiphe ọzo, dugbaa nų ono; ọha l'ophu; mękpoo ndu alį, nọnu; mę ọhamoha, opfu-alį phę dugbaa iche iche ono tųko daa kpurumu baarų oke ntękpe ono ęja, bọ ntękpe, eze, bọ Nebukadineza kpuru.

Ọkpoma, dọ ndu nọ l'ęka Chileke

⁸ No iya; ọ bọru teke ono bę o nweru ndu Bábilọnu, byaru bya epfuahaa iphe, ndu Jiu meru. ⁹ ęphe byapfuta Nebukadineza bya asų iya: "Nọdukwa ndzų ojejoje; gube eze!" ¹⁰ Sọ-a; "Eze; i tųru ekemu sọ g'iphe, bukpo onye nọmaru ọda opu; bya anųma ọda ototo; waa ọda ogelenda; mę k'ogumogu; waa ọda une; mę k'ųpyi; męwaro ọda iphemiphe ọzo, dugbaa nų; daa kpurumu l'alį baarų oke ntękpe ono, e meru lę mkpọla-ododo ono ęja. ¹¹ L'onye adaduru kpurumu baa ęja bę ee-chie l'ọku, enwu phoophoophoo. ¹² Ọle ọ dųkwanuru ndu Jiu; ndu i yeru g'ęphe nọdu lę mgbazi alį Bábilọnu; ndu ępha phę bọ Sheduraku; yę Mishaku; waa Abedinego; te eyekwaru ngu ọnu; gube eze! ęphe te ejeduru agwa ngu phę ozi; ọphu ęphe abaduru iphe, i kpuru akpukpu ono ęja."

¹³ Ọo ya bọ; ęhu ghushiahaa Nebukadineza egbu ikike kpọ. O zia g'e je achitaru iya ọmadzu ęto ono, bọ Sheduraku; yę Mishaku; waa Abedinego. A bya achita phę bya edobe l'iphu eze. ¹⁴ Eze, bọ Nebukadineza sọ phę: "Oowaa! Sheduraku; yę Mishaku; waa Abedinego! ?Unu dųpho nno l'unu jikaru l'unu te ejeduru agwa mu phę ozi; ọphu unu abaduru oke ntękpe mu-a, e meru lę mkpọla-ododo-a ęja; mbų ntękpe ọphu mu gude ęka mu kpọa dobe? ¹⁵ Ọle-a; teke ọbu l'unu kwakọbewaru nta-a; unu -nųmaepho ọda opu; bya anųma ọda ototo; waa ọda ogelenda; mę k'ogumogu; waa ọda une; mę k'ųpyi; męwaro ọda iphemiphe ọzo, dugbaa nų; unu -da kpurumu baarų ntękpe-a, mu meru-a ęja; bę ọo-dųshikwa ree ike. Obenu teke unu ta abaduru iya ęja; l'a parų unu teke ono teke ono chie l'ọku, enwu phoophoophoo. ?Bọ onye bukwanu chi ọbu, l'a-dų ike dzọo unu l'ęka mu?"

¹⁶ Sheduraku; yę Mishaku; waa Abedinego yeeru eze ọnu sọ iya: "Gube Nebukadineza; opfu ono ta abukwa iphe, anyi e-yeru ngu ọnu. ¹⁷ Ọ -bọru l'a chiru anyi ye l'ọku-a, l'enwu phoophoophoo-a bę Chileke, anyi ejeru ozi a-dųkwa-a ike lọfuta anyi l'ime iya. Tęme o je l'a-dzọta anyi l'ęka gube eze. ¹⁸ Teke ọ tọ dųmekaa; g'anyi mekwa

ya g'o doo ngu ęnya gębe eze; anyi te ejekwaru agwa ngu phę ozi; ọphu anyi abakwaru oke ntekpę ono, i kpuru dobe ono ęja."

Oke ọku, enwu phoophoophoo

¹⁹ Ęhu ghushiahaa Nebukadineza egbu ike. O woru iphu gbanwęberu Sheduraku; waa Mishaku; waa Abedinego ęhuka ęhuka. O debilihu karę g'e eme ọku ono; g'ọ kabaa ata ririri ugbo ęsaa eme lę g'ọ gbaru g'ọ dę. ²⁰ Ọ bya atęa ekemu sę gę ndu ojọgu iya, kachaa ọkpehu woru ęgbu kee Sheduraku; waa Mishaku; yęe Abedinego chiru ye l'oke ọku ono, enwu phoophoophoo onoya. ²¹ A bya egude ęphe n'ęto tųko ęphe l'uwe mgbalanę phę; mę uwe agada phę; mękpoo okpulishi phę; mękpoo uwe ọzo, ęphe yegbaaru; tųko phę tsųkoo chiru ye l'oke ọku ono, enwu phoophoophoo ono. ²² Ekemu ono, eze tųru ono dęnuka ęhuka ęhuka; tęme ọku ọbu nwanuka phoophoophoo k'ọphu ire iya jikotaru ndu ono, pataru Sheduraku; yęe Mishaku; waa Abedinego ono; woru kegbushia. ²³ Ụmadzu ęto ono, e keru ęgbu ono, bę Sheduraku; yęe Mishaku; waa Abedinego tųko bęru l'oke ọku ono, enwu phoophoophoo ono kę wuu.

²⁴ G'ęjia epfu-a; Nebukadineza kwoliu l'oshi ęka ọ nọ; ęka ọ hęmaru iphe, dę iya biribiri. Ọ sę ndu agbazijeru iya olu: "Tọ bęnu-a ụmadzu ęto bę e keru ęgbu chie l'ọku-a?"

Ęphe sę iya: "Ee eze; ọ kwa iya-a."

²⁵ Ọ sę phę: "Unu lenu! Mu hęmakwaru ụmadzu ęno, e keduru ęgbu, aghapherọ g'ọ dę phę l'ime ọku ọbu; ọphu ọ dędu iphe, mekarę phę nę. Onye ọphu kwe phę ęno dę gę nwa agwa!"

Nebukadineza ekele Chileke ekele

²⁶ Tọbudu iya bę; Nebukadineza bya akpiritaru l'ọnu oke ọku ono, enwu phoophoophoo ono bya araa ya arara sę: "Unubę Sheduraku; waa Mishaku; yęe Abedinego; unubę ndu ejeru Chileke, bę Ọkalibe-kangokotaru-nę ozi; unu fųtawaro-o! Unu byawarọ l'ęka-o!"

Ọ bęru iya bę lę Sheduraku; yęe Mishaku waa Abedinego eshi l'ọku ono lųfuta. ²⁷ Iphe, bųkpoo ndu ono, nweru ọkwa ono; mbų ndu nọ-chiru ęnya eze; mę ndu-ishi lę mkpųkpu; mę ndu ọphu ọkwa phę tsotaru ndu-ishi lę mkpųkpu; mę ndu mgbazi ibe eze ono g'ęphe ha zeru gidigidi bya asọ-pee phę mgburugburu. Ęphe hęma l'ọku ta adųdu iphe, o meru ndu ono l'ęhu; ọphu o ketaduru g'ọ ka mma l'ọo ęgbushi phę; ọphu ọ dędu iphe, ọku meru uwe phę; ọphu ęphe eshikpọdanu ęnwuru ęnwuru.

²⁸ Nebukadineza sę: "Mu ekele Chileke kę Sheduraku; waa Mishaku; yęe Abedinego ekele; mbų Chileke, yeru ojosi iya; ọ bya adzọta ndu-osi iya, bę ndu kweru nkiya; woru ekemu, eze tųru hua l'alį; bya eworu ishi ndzų phę tųa; mę o -beta ọphu ęphe e-woru ozi jeeru; ọzoo woru ęja baaru iphe ọzo, abųdu Chileke phę. ²⁹ Nta-a bę ekemu mu atų bę; g'ọha l'ọphu; mękpoo iphe, bųkpoo ndu ali, nọnu; mę ọhamoha, opfu-alį phę dųgbaa iche iche; onye pfubyiru Chileke kę Sheduraku; waa Mishaku; yęe Abedinego; l'ęgbua onye ono bọkashia; woru ọlo iya mee ikpọzu; noo kęle ọ tọ dędu iphe ọzo, a-dų ike adzọta nemadzų ęgube-a, Chileke dzọtaru-a!"

³⁰ Ọ bęru iya bę l'eze abya apalia ọkwa Sheduraku; yęe Mishaku; waa Abedinego; mee phę; ęphe kabaa shii l'alį ndu Babilonu.

Nrwọ k'ębo, Nebukadineza rworu

4 Ọwa-a bę ozi, mųbe eze, bę Nebukadineza l'ęzi g'e zidzuru ọha l'ọphu; mękpoo iphe, bųkpoo ndu alį, nọnu; mę ọhamoha, opfu-alį phę dųgbaa iche iche lę mgboko mgburugburu:

"G'ęhu dųkwa unu guu dęa k'ętsutsu iya!

² "Ọotso mųbe Nebukadineza ųtso gę mu dooru unu iphe-ọhumalenya; mę iphe, dę biribiri, Chileke, bę Ọkalibe-kangokotaru-nę meru mu.

³ "Iphe-ọhumalenya Chileke

parų ęka.

Tęme ọ dųkwapho oke ebvu;

mbu iphe, du biribiri,
oomeje.
Eze, o bu be oo-buru jasu
l'ojeje.
O je aburu ishi;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.

⁴“Su-a; mube Nebukadineza noro tusaru ehu l'ime ilo mu; eku nodu abyaru mu kugbukugbu. ⁵Mu rworu nrwo, mu rwochaaru ndzu guhu mu. Le ge mu ze l'eli iphe-azee mu be iphe, abya mu pho l'oriri; me iphe, mu aphu l'ophulanya yeru mu ebvu. ⁶O buru iya bu le mu abya atu-a ekemu su g'a tuko ndu maru iphe l'alj ndu Babilonu chitaru mu g'ephe koru mu ishi nrwo obu. ⁷O be ge ndu jibya; me ndu emeje omamanshi; me ndu maru enya kpokode; me ndu karu akaka wuru bya; mu bya ezeeru phe nrwo obu; ophu ephe adudu ike koru mu iphe, ishi iya bu. ⁸O be l'ikpazu iya; Danẹlu bya abya l'iphu mube eze; mu bya ezeeru iya nrwo obu. Danẹlu ono be a guru Beluteshaza. O buru agwa mube eze be a guru iya ono; teme unme k'agwa ophu du nsọ nodu iya l'ehu.

⁹“Mu su iya: 'Beluteshaza; onye-ishi ndu jibya. Mu mawaru l'unme k'agwa, du nsọ be du ngu l'ehu; ophu o du iphe, e domiru edomi, atsuje ngu l'ehu amaru. Qwaa be bu nrwo, mu rworu. Jiko koru mu ro ishi iphe, o bu. ¹⁰Wakwa iphe, mu humaru eka mu ze aze l'iphe-azee mu bu owa-a: Mu jeshiaru ele enya; mu huma oshi, pfuru l'echi mgboko gedegede. Oshi obu paa ephekerephe ephekerephe. ¹¹Oshi ono vua bya ajaa ajaja shihu ike shingushingu kpọ. Eli eli iya je asu-pfuru l'igwe; mgboko l'ophu huma-dzuru iya. ¹²Ekwọ iya nodu ama ntumatu; teme o mia deru yekete; mbu le mebyi iya suserupho ndiphe l'ophu eriri. O buru le mkpula iya be anu, bu l'egbudu atukoje nodu; l'ookpuchikota phe; enu, ephe l'eli bugbaaru l'ekali iya. Iphe, bukpuo iphe, e meru dobe le mgboko buru akpuru iya be ephe tukuroru eri.

¹³“No iya; mu ze aze l'iphe-azee mu ono; mu huma onye-nche bya aburu onye du nsọ. O shiepho l'igwe lufuta. ¹⁴O raa ya arara rashia ya ike su: “Gbutsua oshi ono egbutsu; koshia ya ekali. Chishia ya ekwo; tukashia akpuru iya nanunanu. G'anu, kuru iya le mkpula wukashihukwa; enu, bugbaa ya l'ime ephekashihukwapho! ¹⁵Obenu l'upfu iya; ye le ogbarabvu iya be aa-ha l'alj; ri-phua ya egbirigba-igwe; ye k'onirubvu; paru iya haa l'eka ono ge ye eswa, no l'egu tua ya. G'iji, shi l'igwe kwaa kpua ya. G'o je ge ye anu-egbudu tua ya l'ime egbudu, du le mgboko. ¹⁶G'e wofu iya egomunggo ke nemadzu; woru egomunggo anu-egbudu woru nu iya. G'o noo egube ono gbiriri jasu apha esaa awua ya l'eli. ¹⁷Ndu turu ekemu-a bu ndu nche; o buru ndu du nsọ suru l'onoo g'oo-du bu onoya. O kwanu iya bu g'iphe, bu ndu no ndzu amaru le Okalibe-kangokotaru-nu bu onye ndu eze ndiphe mgburugburu no l'eka; o buru onye Chileke turu obu iya onyo k'anunu iya be oo-nuje iya; m'obeta o buru onye enya kachakpo alwalwa l'unwu-eliphe l'ophu.”

¹⁸“Su-a; noo nrwo, mube Nebukadineza rworu bu ono. O buru ge gubedua, bu Beluteshaza kowaro iphe, ishi nrwo ono bu. Noo kele o to dudu me onye lanu le ndu maru iphe l'alj-eze mu, duru ike koru mu iphe, ishi iya bu. Obenu l'ji-du-a ike; kele unme k'agwa ophu du nsọ be no ngu l'ehu.’

Ishi nrwo ono

¹⁹“Mu pfuchaa iphe ono; o tufu Danẹlu ehu; bya akpo ya opfu. Danẹlu ono bu onye a guru Beluteshaza. Mu su iya; 'Beluteshaza; ge nrwo obu; ozo ishi iya ta atufushi ngu ro ehu egube ono!’

“Beluteshaza su: 'Nnajiuphu mu; ge nrwo-a vuchiaru ndu i du ashj l'enya! G'ishi nrwo ono mechia l'ehu ndu ohogu ngu! ²⁰Gube eze; oshi ono, i humaru, vutaru bya ajaa ajaja shihu ike shingushingu kpọ ono; eli eli iya je asu-pfuru l'igwe; mgboko l'ophu huma-dzuru iya; ²¹ekwo iya nodu ama ntumatu; teme o mia deru yekete; mbu le mebyi iya suserupho ndiphe l'ophu eriri; o buru le mkpula iya be anu, bu l'egbudu atukoje nodu; l'o kpuchikota phe; nwekwarupho ekali, suru k'ophu enu, ephe l'eli kparu epfuno l'eli iya. ²²Oshi ono bukwa gubedua l'onwongu eze. O kwa gubedua vutaru bya adu okpehu egube ono. O buru udu ngu vuru vutarwua imigwe ono; i buru eze oha l'ophu jasu l'eka igwe beru alj beru.

²³ “Gųbe eze hųmaru onye-nche, dų nsọ, shi l'imigwe fųta, byaru bya asų: “Gbutsua oshi ono woru iya meby-ishia; ọle g'a hakwaa upfu iya g'o bvuru l'alị; ọgbarabvu iya akwaa l'alị. G'a rị-phua ya ẹgbirigba-ígwe; yẹe k'onyrubvu. Gẹ yẹle ẹswa, nọ l'ẹgbudu tųa ya. G'iji, shi l'igwe kwaa kpua ya. G'o je gẹ yẹle anų-ẹgbudu tųa ya l'ime ẹgbudu; gbiriri jasų apha ẹsaa aghata.”

²⁴ “Sų-a eze; wakwa ishi iya bų ọwanawa: Ọ kwa iphe, Chileke, bų Ọkalibe-kangokọtaru-nų sųru l'oo-me l'ẹhu gųbe nnajjuphu mu, bų eze bẹ ị hųmaru ono. ²⁵ Aa-chifų ngu l'ẹka nemadzų anọduje. L'i je gų l'anų-ẹgbudu eburu. L'e mee ngu l'ị taahaa ẹswa g'eswi. Noo ẹka ịi-nọdu; ịji, shi l'igwe akwaa kpua ngu. L'ị nọo ya ẹgube ono apha ẹsaa; jasųnupho teke ịi-maru lẹ Ọkalibe-kangokọtaru-nų bų onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; ọ bųru onye Chileke tųru obu iya onyo k'anųnu iya bẹ ọo nųje iya. ²⁶ Ọ bųru ẹgube ono, a tųru ekemu sų g'a haa upfu oshi ono; yẹe ọgbarabvu iya g'ọ nọdu l'alị l'ẹka ono; bųkwapho g'aa-nų-phu ngu alị-eze ngu azų mẹ ị -maerupho l'ọo Chileke bų eze. ²⁷ Ọo ya bų lẹ-a; gųbe eze; kwekwa nata idzu-a, mu abya achịru yeru ngu-a! Watakwa eme iphe, pfųru nhamųnha gude haa eme iphe-ẹji; l'ị wata emeru ndu aakpa ẹhu ree gude haa ẹj-ọphe, iimegbabẹ. G'a maru ?ẹhu a-dų ngu guu dųriberu? ”

Nrwọ Nebukadineza avų

²⁸ No iya; e mechaa; iphemiphe onoya mekọtaepho l'ẹhu Nebukadineza. ²⁹ Lẹ g'a nọchaerupho ọnwa iri l'ẹbo g'ọ rwọchaaru nrwọ ono; ọ nọdu l'ọma ọlo ibe eze iya, bų l'ọlo-eli iya, nọ l'alị ndu Bábilonu; bya atųko ọma ọlo ono tsoru aghaphe. ³⁰ A nọnyaa ọ sų: “Unu hųmawaru gẹ mkpųkpų Bábilonu habe shii! Ọ kpọo mbẹdua gude ẹka mu kpųa ya g'ọ bųru ẹka mu e-buru eburu. Ọ bųru ike dų mu nų bẹ mu gude kpųa ya; gude goshi g'ak-pabiri mu habe shii.”

³¹ Ọ kpųkwaduru-a iphe ono l'ọnu epfu; ọ nųma olu-opfu, e shi l'imigwe pfua sų: “Gųbe eze, bų Nebukadineza; wakwa iphe, a tų-buru l'ẹhu ngu baa. Ike, i shi gude bųru eze bẹ a nataakwaru ngu! ³² Aa-chifų ngu gẹ gųle amadų ta anọhe; g'i je gẹ gų l'anų-ẹgbudu buru; g'i je ata ẹswa g'eswi; taa ya nno gbiriri jasų apha ẹsaa awųa ngu l'ishi; jasų teke ịi-maru lẹ Ọkalibe-kangokọtaru-nų bų onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; ọ bųru onye Chileke tųru obu iya onyo k'anųnu iya bẹ ọo-nųje iya.”

³³ Epfupfu, oopfų iya; ọ nwųaru Nebukadineza g'ọ pfuru. A chifų Nebukadineza l'ẹka nemadzų anọduje; chịru iya ye l'ẹgbudu; o je ataahaa ẹswa g'eswi. Iji, shi l'igwe kwaahaa kpuahaa ya l'ẹhu. Ọ nọo l'ẹgbudu jasų ẹgbushi iya hachaepho lọshii lọshii g'ẹba ugo; nvọ ẹka rịshichaa ya gẹ nvọ ẹnu.

Izimanų alwa eze azų

³⁴ “A nọchaepho apha ẹsaa onoya; mųbe Nebukadineza nọdu l'ẹgbudu ẹka ono palia ẹnya imeli; egomunggo lwaahaa mu l'ọrų iya. Mu tuahaa Ọkalibe-kangokọtaru-nų ẹpha; jaahaa ya ajaja; kwabẹahaa ya ọbvų; mbų onye ono, nọ ndzų ojejeje onoya.

“Ishi, ọ bų bẹ ọo-bųru

jasų l'ọjejeje.

O je abųru eze; e -shi l'ọgbo

sweru ọgbo.

³⁵ Ọ tọ dųdu iphe,

ọ gųberu nemadzų,

nọ lẹ mgboko

mgburugburu.

Ọ bųru iphe, dų iya ree

bẹ oomejeru ọnwu

imigwe mẹ ndiphe

l'ophu;

ọphu ọ dųdu onye

alọ-phu iya ẹka azu;
 ọphu ọ bọro kẹ jia ya:
 'Bụ gunu meru iphe,
 i meru ọwa-a?'

³⁶ "No iya; egomunggo lwaẹ mu phọ l'ọru iya; ùbvù, mu shi nweru; mẹ akpabiri mu ono lwaphutakọtaru mu azu. A wata mu akwabẹ ùbvù ọzo; g'a kwabeje onye eze. Ndu shi anọduje akpọ-ziru mu ọzo; mẹ ndu a maru ẹpha phẹ l'alị-eze mu bya achọo mu hụma. A bya eworu ike, mu shi gude bọru eze nọ-phu mu azu; nughata g'o shi dọ lẹ mbụ. ³⁷ Nta-a bẹ mụbe Nebukadineza ekele eze k'imigwe ekele; bya akwabẹ iya ùbvù; bya ekutsekwa iya phọ. Iphemiphe, oome pfulu nhamunha bya adukota ree; ọzo bụ lẹ ndu eku onwophẹ bẹ ọduje ike kuzeta alị."

Ẹka deru iphe l'igbulọ

5 Eze, bu Belushaza bya eshia nri oke ọbo-iphe bya ezia ndu a maru ẹpha phẹ l'alị-eze iya ọnu ọmadzu labọ l'ọmadzu ọkporo iri. Ẹphe bya adọru tuko nguahaa mée. ² A ngunyaepho mée ono; Belushaza karu g'e je achita okoro, e meru lẹ mkpọla-ododo; me kẹ mkpọla-ọchaa, nna iya, bụ Nebukadineza chitaru l'eze-ulo Chileke lẹ Jierúsalem. O zia g'e je achita iya g'ẹphe gude ngua mée; yele ndu ono, a maru ẹpha phẹ ono; mẹ ọnwanyi, ọolu alulu; mẹ ndu ọphu ọ tọ ludu ọkpobe alulu. ³ E je achitaru iya iphemiphe ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono, bụ iphe, a chitaru l'eze-ulo Chileke lẹ Jierúsalem; ẹphe gude nguahaa mée; mbụ yele ndu a maru ẹpha phẹ l'alị-eze iya; mẹ ọnwanyi, ọolu alulu; mẹ ndu ọphu ọ tọ ludu ọkpobe alulu. ⁴ Ẹphe nọdu angu mée ono ekele agwa ọphu e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ kẹ mkpọla-ọchaa; mẹ ọphu a kpuru l'onwirubvu; mẹ kẹ mg-borígwè; mẹ k'oshi; mẹ kẹ mkpuma.

⁵ A bya ele ẹnya; mkpushi-ẹka nemadzu chafuta bya awata ede iphe l'igbulọ; l'iphe ẹka orọku sọru l'ulo ibe eze l'ẹka ono. Eze nọdu elekpọepho ẹka nemadzu ono ẹnya; ọ nọdu ede iphe ono. ⁶ Eze gbachihuẹpho nchi. Ndzụ guahaa ya gu-mihu iya; k'ọphu ikpere kugbabechaaru iya akugbabe; ọkpa tsukota iya mée. ⁷ Eze chishia mkpu sọ g'e je ekuaru iya ndu emeje ọmamanshi; mẹ ndu maru ẹnya kpokpode; mẹ ndu karu akaka. Eze sọ iphe, bukpo ndu mmamiphe ono, nọ l'alị Babilonu ono: "Onye duru ike guta iphe-a, e deru l'igbulọ-a bya akọoru mu iphe, ishi iya bụ bẹ ee-ye uwe mgbalanu, dọ uswe-uswe; l'a bya anyabẹ iya iyagba, e meru lẹ mkpọla-ododo; tẹme ọ bọru iya aburu onye k'eto lẹ ndu kachaa shii, bụ phẹ bụ ndu-ishi l'alị-a." ⁸ Ọ bọru iya bụ l'iphe, bukpo ndu-mmamiphe l'alị-eze ono abata. Ọphu ọ dudu onye duru ike guta iphe, e deru; ọphu ọ dudu onye duru ike kọo iphe, ishi iya bụ. ⁹ Ndzụ kabakpọo agụ eze; ọ kabaa agbachihu nchi; ọphu ndu ono, a maru ẹpha phẹ l'alị-eze iya ono amakpọdaa iphe, ẹphe e-me.

Eze eku Danẹlu

¹⁰ Eze-nwanyi numa olu eze; yee ndu-ishi iya bya abatashia l'ulo ono, a nọ eri nri ọbo-iphe ono. Ọ bya abata bya asu: "Gube eze; ge ndzụ ngu bukwaru ojejoje! Ge meji ta atofukwa ngu! Ọphu i gbachihushi nchi dọ g'i dọ ono! ¹¹ L'alị-eze ngu-a bẹ o nweru onye unme k'agwa ọphu dọ nsọ bu l'ẹhu. Teke nna ngu shi bọru eze be onye ọbu shi egoshije lẹ ya nweru egomunggo; bọru onye iphe edoje ẹnya; bya aburu onye maru iphe. Ọ buẹpho lẹ mmamiphe iya ha ge k'agwa. Nna ngu, bụ eze, bụ Nebukadineza shi mee ya onye-ishi ndu jibya; mẹ ndu emeje ọmamanshi; mẹ ndu maru ẹnya kpokpode; mẹ ndu karu akaka. ¹² Noo kele unme ọphu dugharu ree ẹka nọ iya l'ẹhu. Iphe nọdu edoje iya ẹnya ree; tẹme o nweru egomunggo, e gudeje akọ iphe, nrwọ bụ. A -tụa ílú l'ọ kọo iphe, e pfulu. Iphe, atsụ l'ẹhu l'o goshi g'ee-me iya; mbụ Danẹlu. Iphe, eze guru iya bụ Beluteshaza. Ọo ya bụ; g'e je eku Danẹlu g'ọ bya akọo iphe, iphe-a bụ."

¹³ E je ekunaa Danẹlu; ọ bya apfulu l'iphe eze. Eze bya asu Danẹlu: "Ọ kwa l'i bụ Danẹlu; onye yi lẹ ndu nna mu, bụ eze kpuru lẹ ndzụ eshi l'alị ndu Jiuda? ¹⁴ Mu nọmaru údù ngu; l'a sọru l'unme k'agwa ọphu dọ nsọ nọ ngu l'ẹhu. A sọru l'i kwaru ẹnya; iphe nọdu edoje ngu ẹnya; tẹme i maru ọkpobe mmamiphe. ¹⁵ Ndu mmamiphe mẹ ndu emeje ọmamanshi bẹ e jewaru ekuaru mu g'ẹphe bya agua iphe-a, e deru l'ẹka-a; kọo

iphe, ishi iya bụ; ọpụ ẹpẹ adudu ike kọo ya. ¹⁶ Mu numa l'ijikoje iphe, adudu onye maru iya nū; tẹme iphe, tūfuru ẹhu nọdu edoje ngu ẹnya. Ọo ya bụ lẹ-a; ọ -buru l'ị dūru ike gụa iphe ono, e deru l'ẹka ono; kọoru mu iphe, ọ bụ; l'e ye ngu uwe-mgbalanu, dū uswe-uswe; l'a nyabẹ ngu iyagba, e gude mkpọla-ododo mee; tẹme l'ị buru onye k'ẹto lẹ ndu kachaa shii, bụ phẹ bụ ndu-ishi l'alị-a."

Ikpe Chileke

¹⁷ Tọbudu iya bụ; Danẹlu bya eyeeru eze ọnu sụ iya: "G'iphe-oma ngu dūru ngu rọ! Woruro obunggo, i gege ebu mu bua onye ọzo! Ọle ọ tọo kposhidu gẹ mu ta aguru gube eze iphe ono, e deru edede ono. Mu -guchaa ya; mu akọoru ngu iphe, e deru ọbu.

¹⁸ "Sụ-a eze; Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nū meru nna ngu, bụ Nebukadineza eze; bya emee ya; ọ paa ẹka; bya emee ya; ọ dū biribiri; bya adū ùbvù l'ẹnya. ¹⁹ Eshinu ọ nūru iya ọkwa, ha shii ẹgube ono; bẹ ọ nūru iya ọha l'ophu; mẹ ndu alị, nọnu; tẹme ndu opfu-alị phẹ dūgbaa iche iche shi anọduje anma pyaapyaapya l'iphu iya; atsū iya ebvu. Onye ọ dū iya g'o gbua l'o gbua; onye ọ dū iya g'o dobe ndzū; l'o dobe iya ndzū. Onye ọ dū iya g'ọ palia ọkwa iya l'ọ palia ya; onye ọ dū iya g'o mee g'ọ buru onye ẹnya lwaru; l'o mee ya. ²⁰ O be teke etse etsetse bahuru iya l'obu; o gude eku-onwonye swichia obu; a chifu iya l'aba-eze; bya anafu iya ùbvù, e shi akwabeje iya. ²¹ A chifu iya l'ẹka nemadzū anọduje; bya anu iya egomunggo anu-egbudu. Ẹpẹ lẹ nkafu-igara-oswa je aswiahaa ọswi. Ọ taahaa ẹswa g'eswi; iji mgboko wata iya awu ẹhu; gbiriri jasū ọ bya amaru lẹ Ọkalibe-kangokotaru-nū bụ onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; tẹme ọ buru onye Chileke tūru obu iya onyo k'anunu iya bẹ ọnuje iya.

²² "Sụ-a; gube Belushaza, bụ nwa iya bya afuta; bya atuko iphemiphe ono makotaru; ọpụ i kuzetakwarupho onwongu. ²³ Ị gbeshi bya asū lẹ gū lẹ Nnajiuphu ọpụ bu l'imigwe sūru atutu. E je achitaru ngu okoro l'eze-ulo iya; unu gude nguhaha mee; mbū gū lẹ ndu a maru ẹpha phẹ l'alị-eze ngu; mẹ unwanyi, jilu alulu; mẹ ndu ọpụ ị tị lūdu ọkpobe alulu. Unu nọdu angū mee ono ekele agwa ọpụ e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ kẹ mkpọla-ochaa; mẹ ọpụ a kpuru l'onwirubvu; mẹ kẹ mgborígwè; mẹ k'oshi; mẹ kẹ mkpuma; mbū agwa ọpụ ata aphudu ọzo; ọpụ ọonudu iphe; ọpụ ọ dudu iphe, ọ maru. Obenu lẹ Chileke ọpụ bụ iya gude ndzū unu; tẹme iphemiphe, unu eme buru iya bẹ ọ dū l'ẹka; bẹ unu ta akwabeduru ùbvù. ²⁴ Ọo ya ziru mkpūshi-ẹka ono ọ bya edee iphe-a, e deru-a.

²⁵ "Waa iphe, e deru baa: MENE; MENE; TEKELU; PERESINU. ²⁶ Iphe, ọ bụ baa: MENE bụ iphe, ọ bụ bẹ bụ lẹ Chileke gūwaru mboku, ị-buru eze ọgu; bya emee g'o jeberu nno. ²⁷ TEKELU buru iphe, ọ bụ bẹ bụ l'ọ tūru ngu l'iphe, aatūje iphe; ị dapehu. ²⁸ PERESU bụ iphe, ọ bụ bẹ bụ l'alị-eze ngu bẹ e kehawaru ẹbo; woru nanu nū ndu Midiya; bya eworu ọpūu nū ndu Peshiya."

²⁹ Ọ buru iya bụ l'eze, bụ Belushaza abya atūa ekemu; a bya achita uwe-mgbalanu ono, dū uswe-uswe ono gude kwaa Danẹlu akwa; a bya achita iyagba, e gude mkpọla-ododo mee woru nyabẹ iya. A raa ya arara sū l'ọo ya bụwaa onye k'ẹto lẹ ndu-ishi l'alị-eze ono l'ophu. ³⁰ Ọ buru l'enyashi ono bẹ e gburu eze ndu Babilonu ono, bụ Belushaza. ³¹ Dariyosu bụ onye Mediya bya aburu eze nọchia ẹnya iya. Teke ono bẹ Dariyosu ono nọwaru ụkporo apha ẹto l'apha labo.

Ẹjo idzu, a chiru Danẹlu

6 Eze, bụ Dariyosu bya elechaa ẹnya; ọ dū iya ree ememe. Ọ bya ahota ụkporo ụmadzu ishii bya anuchaa phẹ ọkwa; mbū bya asū g'ọ buru phẹ a-nọdu anọ-chi ẹnya iya l'alị-eze iya l'ophu. ² Ọ bya ahota ndu-ishi ụmadzu ẹto doberu phẹ; Danẹlu yiru lẹ ndu k'ono. Ọ buru ụmadzu ẹto ono bẹ ụmadzu ụkporo ishii pho abyaje akọoru iphe, eme l'ibiya ọpụ ẹpẹ bụ ishi iya; ọo ya bụ g'ọ tọ dū iphe eze ọpụ e-te ọkpa. ³ Danẹlu ono bya aburu onye kakota ike lẹ ndu nọ-chiru ẹnya eze; mẹ ndu-ishi phẹ. Noo kẹle unme, nọ iya l'ẹhu bụ unme, kakota shii. Eze meahaa gẹ ya mee ya onye a-buru ishi l'alị-eze ono l'ophu l'ophu. ⁴ Tọbudu iya bụ; ndu nọ-chiru ẹnya eze; mẹ ndu-ishi phẹ ono g'ẹpẹ ha chọahaa ẹka ẹpẹ a-gbabe ọkpa chota iphe, ẹpẹ a-guru nū Danẹlu l'o meru; ọpụ ọ dudu iphe, ẹpẹ hūmaru, o meru. Ọpụ ọ dudu mkparwū, ẹpẹ hūmaru iya l'ẹhu; kẹle ọ bụ onye

e gude ire iya ẹka; ọphu oomedu mkparwụ; ẹme ọphu oowedu ozi iya gbẹgele-gbẹgele. ⁵ Ọ bụru iya bụ lẹ ndu ono asụ: “Ọ tọ dukwa iphe, anyi byaru ahụma ọrụ nọ nwoke-a; gbahaephọ l'anyi zọrọ ọkpa laa l'ekemu, dọru yẹle Chileke iya.”

⁶ No iya; ndu nọ-chiru ẹnya eze; mę ndu-ishi phẹ ono g'ẹphe ha bya achia idzu lanu bya ejepfu eze je asụ iya: “Gube eze, bụ Dariyosu; nọdukwa ndzụ ojejoje! ⁷ Iphe, bukpo g'a ha bụru ndu-ishi l'alị-eze ngu; mę ndu-ishi mkpukpu l'ẹnya iya l'ẹnya iya; mę ndu nọ-chiru ẹnya eze; mę ndu-ishi mgbazi; mę ndu ọphu ọkwa phẹ tsotaru ndu-ishi mkpukpu tükokwaru g'anyi ha chia idzụ sụ gẹ gube eze tya ekemu mee ya g'o shihu ike; sụ g'ọ tọ dukwa onye a-rwọ Chileke iphe; ọzoo agwa; ọzoo nemadzụ; a -gufukwa gubedua. G'e mee ya nno ukporo abalị l'abalị iri. Onye meru iya nọ g'e chie ya l'ogba oduma. ⁸ Eze jiko tya ekemu ọbu ye ẹka l'ekwo iya; mee ya meshia ya ike g'ọ tọ gbanwe agbanwe, bụ iya bụ g'ekemu ndu Midiya waa Peshiya aduje, adudu onye agbanweje iya agbanwe.” ⁹ Ọo ya bụ; eze, bụ Dariyosu byanu bya atya ekemu; dee ya l'ekwo; bya ebyia ẹka l'ekwo ọbu.

Danẹlu l'ime ọgba Oduma

¹⁰ Danẹlu maerupho l'eze yewaru ẹka l'ekwo; ọ bahu l'ulo iya, bụ ẹka e yeru windo l'ulo eli iya; windo ono bę gharu iphu l'uzo Jierusalẹmu. Ọ nọdu egbushije ikpere l'ime ulo ẹka ono pfuru nọ Chileke kele iya ekele ugbo ẹto mbọku-mbọku, bụ iphe, o shi emejhawaa. ¹¹ Ọ bụru iya bụ lẹ ndu ono awuru l'odze je ahuma Danẹlu l'eka oopfụ anọ Chileke g'o yeru iya ẹka. ¹² Ẹphe bya awupfu eze je anyataru iya ekemu iya ono sụ iya: “Gube eze! ?Ọ kwa l'i yeru ẹka l'ekwo pfushia ya ike sụ l'onye rworu agwa; ọzoo nemadzụ iphe, a -gufukwa gube eze; l'ime ukporo abalị l'abalị iri-a; g'e chie ya l'ogba oduma?”

Eze sụ: “Iphe, mu pfuru damokwaru gẹ mu pfuru iya, bụ iya bụ ekemu ndu Midiya yee Peshiya, adudu onye agbanweje iya agbanwe.”

¹³ Ẹphe pfuru l'iphu eze sụ: “Danẹlu ono, yi lẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ l'alị Jiuda ono; ta angakwaru gube eze nchi; ọphu ọokpakwa ishi kẹ l'i turu ekemu ye ẹka l'ekwo; ọ nọdu anodujele-a ekpe ekpere akpo ẹto mbọku-mbọku.”

¹⁴ Eze nọmaephọ iphe ono, ẹphe epfu ono; iphe ono, o meru ono turwua ya ọkpoma. O meahaa g'ọ nafuta Danẹlu. Ọ chokashia ọzo iya jasụ nchi nọdu abya ejihu; ọphu ọ dudu ọphu meru nọ.

¹⁵ Ndu ono byakwa awuru l'odze bya ejepfu eze je asụ iya: “Gube eze; nyatakwa g'ekemu ndu Midiya yee ndu Peshiya dọ; l'eze -tụ-buwaa iphe, oo-me; ọzo l'ọ turu ekemu bę a taa gbanwejekwa iya agbanwe.”

¹⁶ Eze tanaa ekemu; e je egude Danẹlu kpuru bya bya echie l'ogba oduma. Eze sụ Danẹlu: “Jiko gẹ Chileke ngu onye iibaru ẹja mkpukurumkpuru dzokwaa ngu!”

¹⁷ A bya eswita oke mkpuma gude swichia onu ọgba ọbu. Eze bya ebyia ya ẹka echi-ẹka iya; bya ebyia ya echi-ẹka ndu a maru ẹpha phẹ l'alị-eze iya; g'ọ tọ dọ iphe, aa-gbanwe agbanwe lẹ ndzụ Danẹlu. ¹⁸ Eze tųgbua; ọ bụru iya ala ibe iya. Ọ nọkota ẹnyashi ono; ọphu o riduru nri; ọphu ọ dudu onye kuru nkwa kpengu l'iphu iya k'eeme iya ẹhu-utso. Ọphu ọ dudu ike kuru mgbenya.

¹⁹ Swichechero; eze kwolihu gbaru ọso je l'onu ọgba oduma ono. ²⁰ Ọ byarwutaephọ ọgba ono, e chieru Danẹlu ono ntse; o gude olu aphụ chia mkpu sụ Danẹlu: “Gube Danẹlu; onye-ozì Chileke ọphu dzụ ndzụ! Chileke ngu ono, iibaru ẹja mbọku-mbọku ono; ?ọ duru-a ike dzọo ngu l'eka oduma?”

²¹ Danẹlu sụ eze: “Gube eze; nọdukwa ndzụ ojejoje! ²² Chileke mu yekwaru ojozi iya; ọ bya apyichishia oduma ẹka l'onu; ọphu ọ dudu ọphu kpakpooru mu nọ mę nvọ; kele ọ tọ dudu iphe, ọo-sụ lẹ mu mejeru iya; ọphu ọ dudu iphe, mu mejeru gube eze.”

²³ Ẹhu gbẹ teke ono tsọahaa eze utso; tsọshiahaa ya ike. Ọ karu sụ g'e kufuta Danẹlu l'ogba ono. A bya ekufuta Danẹlu l'ogba ọbu; ọphu ọ dudu iphe, laru iya mę nvọ; kele Danẹlu dakobeerupho Chileke iya.

²⁴ Eze tya ekemu; e je achita ndu ono, gbapheru Danẹlu ono; bya achiru ye l'ogba oduma; mę unwu phẹ; mę unyomu phẹ. Ọphu oduma ono ekwekpodanu g'ẹphe rwua ọhu ọgba ono. Ọ wọchaa phẹ kpokokongu; labushia anu phẹ; gwachaa okpu phẹ yogiri yogiri.

Dariyọsu ekweta lẹ Chileke Danẹlu bụ iphe

²⁵ Tọbudu iya bụ; eze, bụ Dariyọsu bya edeeru ọha l'ophu ẹkwo; bya edeeru ndu alị, nonu; mękpoo ọhamoha; opfu-alị pẹ dọgbaa iche iche l'alị ono mgburugburu sụ:

"G'ẹhu dọkwa unu guu dọa k'etsutsu iya!

²⁶ "Nta bẹ mu tųru ekemu sụ-a: 'G'onymonye nọ l'ẹkameka l'alị-eze mu-a l'ophu l'ophu tsụkotajekwa Chileke Danẹlu ebvu; kwabẹ iya ùbvù!

"'Noo kele ọo ya bụ Chileke

ophu dzụ ndzụ;

bya abųru Chileke,

a-nọdu jasụ l'ojeje.

Alị-eze iya ta adųdu onye

byaru emebyi iya

emebyi.

Ọ bųru iya a-bųru eze

jasụ l'ikpazụ.

²⁷ Ọnafutaje nemadzụ;

tẹme ọ nọdu abųjeru

nemadzụ ọgbata.

Oomeje ọhumalenya;

bya emekwaphọ iphe,

dụ biribiri l'imigwe

mẹ l'eliphe.

Ọ dzọtaru Danẹlu l'ẹka

oduma.'"

²⁸ Ọo ya bụ; ọpete gbakpọerupho Danẹlu teke ono, Dariyọsu bụ eze; yele teke Sayirosu, bụ onye Peshiya bụkwapho eze.

Danẹlu aphụ ọphuleny

7 O be l'apha mbụ, Belushaza bụ eze ndu Bábilonu; Danẹlu bya arwọo nrwọ; tẹme ọ bụhukwarupho ọphuleny, byaru iya l'ishi l'ẹka ọ zẹ azẹe eku mgbenya. Ọ gbęshi bya atụkoepho iphemiphe ono, ọ rwọru lẹ nrwọ ono dekọta l'ẹkwo.

² Waa iphe, Danẹlu ono pfuru baa: Mu aphụ ọphuleny l'enyashi; mu bya ele ęnya; mu hụma pherephere, shi l'uzo ęno, dų l'igwe l'ẹka ọswo-re l'oke eze-ęnyimu. ³ Oke anų ęno, adųdu ọphu yẹe ibe iya gba nanų shi l'ime eze-ęnyimu ono nyifutagbaa.

⁴ "Kẹ mbụ dų g'oduma; ole o nwegbaarų ñkù, dųgbaa gẹ k'ugo. Mu nọdu elekpọe ya phọ ęnya. A bya akwashija ya ñkù ono. A bya apalia ya l'alị pfube apfube. O gude ọkpa labọ pfuru gẹ nemadzụ. A bya eworu obu nemadzụ ye iya l'ime.

⁵ "Anų k'ẹbo pfụkwaru mu phọ l'iphu. Ono dų g'ejo anų-ęgbudu, bụ biye. A bya apalia yẹbedua mgbureku lanų. Ẹgara-iphe dų ẹto ghashihu iya l'ọnu; phachaarų iya apharu l'eze. A sụ iya: 'Gbalihu; taa anų, ha shii!'

⁶ "Ono bvuchaa; mu jeshia ele ęnya; anų ọzo pfųwaru mu l'iphu. Ono dų g'agų. Ọle o beru l'okpurukpu iya; o fua ñkù ęno, dųkotaepho gẹ ñkù ęnu. Anų k'ọgiya-a nweru ishi ęno; tẹme ọ bųru iya bẹ a nųru ike g'ọ bųru ishi.

⁷ "E mechaa ono; l'ọphuleny ono, mu aphụ l'enyashi ono kpọekwapho; mu jeshia ele ęnya; anų ọphu kwe iya ęno pfųwaru mu l'iphu. Ono nọdu anyị ishi ędzu; tẹme ọ nọdu eye ebvu; tẹme ọkphehu paa ya ẹka. Eze iya dųgbaa kẹ phengara-phengara bya adųgbaa g'ígwe. Ọ nọdu avuje anų onye ọ bụ yẹe ya kpatakpata; gude ọkpa zọo ọphu phọduru nų pyakapyaka. Ono te eyetakpọdaru ndu ọphuu ililekpọo; tẹme yẹbedua nweru mpu iri.

⁸“Mu nọdu arikwadu kẹ mpu ono; ọ nọdu mu l'iphu futa mpu ọzo, ha nwanshiji. Ọ bụru l'echilabọ mpu ono g'ọ ha bẹ o futaru. Mpu ẹto shi lẹ kẹ mbụ phọ nwofu l'iphu iya. Nwa mpu nshiji ono fua ẹnya, dụ gẹ kẹ ne-madzụ; bya efua ọnu, etu onwiya ẹpha.

⁹“Mu nọdu elekpọekwapho ẹnya:

“A bya eworu aba-eze bvube.

Onye ono, bụ O-shi-l'ichee

bya asụgaru iya.

Uwe iya nọdu acha

pemu pemu

g'aka-mini-sunoo.

Ẹgbushi, nọ iya l'ishi nọdu

acha phuuphuu g'ẹjí

atụru ọcha.

Ọku nọdu enwu

phoophoophoo

l'aba-eze iya ono.

Mbụ ọkpa aba-eze ono

bụkotaru ọku,

enwu enwunwu.

¹⁰Ọku nọdu asọ gborogboro

gẹ nggele shi iya l'iphu

asọfuta.

Ụnubuku nọdu ejeru iya ozi.

Ụnu iri ugbo ụnu iri ọzo

pfuru iya l'iphu.

A bya anọ-zia k'ikpe;

a bya ekpuhashija ẹkwo.

¹¹“Mu nọdu elekpọekwapho; eshinu nwampu phọ etukpọekwapho onwiya ẹpha; mu nọdu elekpọepho ẹnya jasụ e woru anụ ono phua; bya eworu ogwe iya mebyishia woru chie l'ọku ono, enwu phoophoophoo ono. ¹²A natachaa anụ ọphuu g'ẹphe ha alị-eze phe; ọle a hakwanuru phe g'ẹphe dzuru ndzụ kpọbaa nwụpfu.

¹³“Mu nọdu aphụ ọphulenyia l'enyashi ono; mu jeshia ele ẹnya; ọ dụwaru onye ọphu, dụepho gẹ Nwa ndiphe, gude urwukpu shi l'igwe eje abya. Ọ bya abyarwuta l'iphu O-shi-l'ichee ono; e duru iya durwua ẹka ono gẹdegede. ¹⁴E mee g'o nweru alị-eze; bya adụ biribiri l'ẹnya; tẹme emee ya ọ bụru eze. Ọha l'ọphu; mẹ ndu alị, nọnu; mẹ onyemonye, shi l'ọhamoha, opfu-alị phe dughbaa iche iche nọdu abarụ iya ẹja. Alị-eze iya dụepho jasụ l'ojejeje; ọphu ọ byadu l'abvụ abvụbvụ ọphu; ọphu uswe-ẹka ọ bụ eze abụdu ẹgube iya ọphu ee-mebyi emebyi.”

Iphe, nrwọ ono bụ

¹⁵“Tọbudu iya bụ; ọ bya atsuhaha mube Danẹlu l'ẹhu. Ọphulenyia ono, mu aphụ ono nọdu agbakashị mu ẹhu.

¹⁶ Mu bya ejepfu onye lanụ l'ime ndu pfuru l'ẹka ono je asụ iya g'ọ kọeshikwaru mu iphe, iphe ono bụkpoo abụbu.

“Ọ bya epfuaru mu iya; bya akọoru mu iphe, bụ ishi iphemiphe ono. ¹⁷Ọ sụ mu lẹ-a: 'Oke anụ ẹno ono bụ ndu eze ẹno, l'e-mechaa dụ l'eliphe-a. ¹⁸Obenu lẹ kẹ Ọkalibe-kangokotaru-nụ l'e-mechaa natachaa alị-eze ono nwoaruro jasụ l'ojejeje; mbụ l'ọo-nọduwa iya rọ l'ẹka jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mịmimimii.’

¹⁹“Mu meahaa gẹ mu maru iphe, anụ k'ẹno ono bụkpoo abụbu, bụ ọphu eyetakpọdaru ndu ọphuu ililekpọ; tẹme ọ nọdu anyị ishi ẹdzu; anụ ọphu nweru eze, e meru l'igwè; nvọ iya bụru onyirubvu; anụ ọphu atajẹ onye ọ bụ yee ya pyaapya taa tafu; gude ọkpa zọo ọphu phoduru nụ tọtitoli. ²⁰ Mu mekwaphọ gẹ mu maru kẹ mpu iri

ono, dę iya l'ishi ono; yęe kę nwampu ọphu nọnyaaru nę bya akpofuta; mpu ęto lę ndu ọphu dęhawaanu nwoshihu iya l'atatiphu; mpu ọphu nweru ęnya bya enweru ọnu, etu onwiya ępha; tęme ọ kachaa nwibe iya akpabiri. ²¹ Mpu ono bę mu elekpọepho ęnya; ọ nọdu etso ọgu bya alwų-kpeę phę phọ; ²² jasų O-shi-l'ichee rwua bya eworu ikpe bua; haarų ndu-nsọ kę Ọkalibe-kangokọtaru-nų enge. Ọ bųru teke ono bę ndu-nsọ byaru bya atųko alį-eze l'ọphu nwokọtaru.

²³ "No iya; ọ bųru iphe, o pfuru iya baa: 'Anų k'ęno ono bųkwa alį-eze k'ęno, l'emechaa dę l'eliphe. Ono taa dędu g'alį-eze ndu ọphuu ililekpọo. Eliphe mgburugburu bę ọo-vų kpatakpata; zọo ya tọlitoli; gwee ya uji. ²⁴ Mpu iri ono bų uzi ųmadzu iri, a-bųchaaru eze l'ime alį-eze lanų ono. Ęphe -bųchaa eze; onye eze ọzo abata l'ọkwa. Onye k'ono taa dędu gę ndu ọphuu. Yębedua a-lwų-kpe ndu eze ęto. ²⁵ Ọo-nọdu epfutooshi Ọkalibe-kangokọtaru-nų; tęme l'ọokpakwapho ęhu. L'o kukebechaa ęhu eme gę ya e-me gbanwee mbọku; bya agbanwee eke-mu. L'a parų haa ya l'ęka ugbo lanų; yęe ugbo labọ; waa mkpirikpu iya. ²⁶ E -mechaa l'a bya anọ-zia k'ikpe; l'a bya anata iya ike iya ono mebyishia. Ike taa dębaedu iya jasų l'ojejoje. ²⁷ Tọbudu iya bų l'a bya eworu alį-eze ono; mę ọkwa-eze; yęe akpabiri alį-eze, nọkota l'eliphe l'ọphu woru ye ndu-nsọ l'ęka; mbų ndu ono, bų phę bų ndibe onye ono bų Ọkalibe-kangokọtaru-nų ono. Onye ono bę abųbu, ọ bų eze l'a-nọ ojejoje; tęme iphe, bųkpoo ndu bųkota ishi a-nọdu abarų iya ęja emekwaphọ iphe, o pfuru.'

²⁸ "Noo ęka iphe ọbu jeberu bų onoya. Mbędua, bų Danęlu rįe ya phọ l'ọriri; meji nọdu atọfue mu phọ mebyi atọfu. Mu gbachishihuchaa nchi. Mu woęrupho iphemiphe ono suchia l'ime ọkpoma mu."

Danęlu ahųma ebili yęe mkpi l'ọphulenya

8 O be l'apha, kwe Belushaza apha ęto, o shi bųtaru eze ndu Bąbilọnu; mųbe Danęlu byakwa bya apha ọphulenya yekwarų ọphu mu phųhawaru. ² Mu bya ele ęnya l'ọphulenya ono; mu nọduwaa lę Susa, bų ishi mkpųkpu, nọ l'alį ndu Elamu. Ọ bųru ęka mu nọ l'ọphulenya ono bų lę mgboru nggele Ulayi. ³ Mu bya apalia ęnya jeshia elele; ebili, furu mpu labọ, pfųwaru mu l'iphu. Ọ pfųwaru l'agųga nggele ono; mpu iya dųchaa kę phengara-phengara. Mpu ono nanų ka nwibe ya shii l'ogologo; tęme ọ bųru ono ka ogologo ono futakperu azų. ⁴ Mu nọdu elekpọepho ebili ono ęnya. Ọ nọdu eme ęna. Ọ -pfųru laa l'ųzo ęnyanwu-arįba; l'ọ pfųru laa l'ųzo isheli; pfųru laa l'ųzo ndọhali. Ọphu ọ dędu anų, dųru ike kpafų iya l'iphu; ọphu ọ dędu ọphu a-dų ike anafų iya iphe, o gude. Ọ bųerupho iphe, dų iya ree bę oomeje; tęme ọ paa ęka apaa.

⁵ Noo ya bų; mu gudekwadų-a arį k'ono; a bya ele ęnya; mkpi shiępho l'ųzo ęnyanwu-arįba chafuta; tųkoe-pho mgboko l'ọphu awųgha awųgha kę wugelengu-wugelengu; ọphu ọkpa erwudu iya alį. Mkpi ọbu fua mpu, ha shii; mbų woru mpu fua lę mgbaka ęnya iya. ⁶ Ọ byatashia ebili mpu labọ phọ l'iphu; mbų ọphu mu shi hųma, pfųru l'agųga nggele phọ. Ọ nọdu aba mba ęhuka ęhuka eje abyapfuta iya. ⁷ Mu hųma g'ọ watarų etso ebili ono ọgu ęhuka ęhuka. Ọ nọdu echije ebili ono o-chi-too gude nno chifuchaa ya mpu labọ onoya. Ọphu ike apfųru gę yęe ya lwųa ọgu adųedu ebili ono. Mkpi ono tsuta iya tọgbo l'alį zọo ya tọlitoli. Ọphu ọ dędu onye dųru ike dzọfu ebili ono l'ęka iya. ⁸ Mkpi ono bya apaa igiri igiri. Igiri iya ono panųkaepho ęka; a kų-kwofu eze mpu iya ono. Mpu ęno ọzo, ha shii byaępho bya efuta l'ęka eze mpu lanų phọ shi dų phọ. Mpu ono ęphen'ęno chįkotachaaaru ọnu ghagbaa l'ųzo ęka phęrephere shigbaa ųzo ęno, shi l'igwe.

⁹ A nọnyaa; mpu ono nanų bya efuta nwampu nshii ọzo. Nwampu nshii ono nọnyaa bya apaa ęka; bya evuru lashia ųzo ndọhali; vukwaa shia ųzo ęnyanwu-awawa bya evukwaphọ shia ųzo alį ọma ono. ¹⁰ O vua gbiriri jasų ọ tųko ikpoto iphe, nọ l'imigwe rwudzuru. Ọ harų igwerigwe kpokpode dukoshia; ọ dashįhu l'alį; ọ zọkota iya tọlitoli. ¹¹ Ọ bya ekutse onwiya gę ya ha g'onye-ishi iphemiphe ono. Ọ nata iya ngweja, aanọduje egwe anų iya mbọku-mbọku; bya emee ųlo-nsọ iya ọphu ooreędu ire. ¹² Ọ bųru atųpya Chileke meru g'ọ gude a chįru ikpoto ndu-nsọ nų iya; bya anųkwa iya phọ ngweja, eegweje mbọku-mbọku. Iphe, bųkpoo iphemiphe, oome nọdu agbaru iya ųpete. E woru ire-lanų hua l'alį.

¹³ Tọbudu iya bų; mu bya anųma olu-opfu, onye dų nsọ epfu. O gude iya epfupfu; Onye Nsọ ọzo sų iya: "Ọo-nọbekpooru įno-beagha tęme ọphulenya-a avųa; mbų ọphulenya kę ngweja, aanų mbọku-mbọku-a; yęe k'atųpya, l'akpata ọla-l'iswi-a; yęe k'eworu ųlo-nsọ haarų iya-a; yęe k'ikpoto ndu-a, aa-zọ tọlitoli-a?"

¹⁴ Ọ sụ mu: “Nchi e-jihukwa bọhu ụnu mgbo ise l'ụkporo mgbo iri l'ise l'ọ bụru iya bụ l'e wophubaa ụlo-nsọ ono azụ g'ọ dụbaa nsọ ọzobaa.”

Aakọ iphe ọphulenyá Dánẹlu onó bụ

¹⁵ O be gẹ mụbe Danẹlu nọkpoepho elekpoepho iphe onó, mu aphụ l'ọphulenyá onó; bya arikpoepho g'oo-me doo mu ọnya; mu bya ele ọnya; a pfulwaru mu l'iphe. Onye ọbu dọpho gẹ nemadzu. ¹⁶ Mu numa olu-opfu nemadzu. Ẹka ọ nọ epfu opfu ọbu bụru l'aguga nggele Ulayi. O kua oku sụ: “Geburelu-e! Mee gẹ nwoke onó maru iphe onó, ọpflu l'ọphulenyá onó-o!”

¹⁷ Ọ byarwutashia ẹka onó, mu pfuluru onó; ndzụ guahaa mu. Mu dabýerupho dzuladzula. Ọ sụ mu: “Nwa ndiphe. Ọpflu e-do ngu ọnya bụ l'ọphulenyá-a bukwa iphe, e-me teke ikpazu.”

¹⁸ O gudekwadu-a opfu onó l'ẹka epfu eyeru mu; oke mgbenya tų mu; mu zee woru iphe kpube l'alị. Ọ bya edenyi mu ẹka bya ekulia mu pfulube apfulube; ¹⁹ bya asụ: “Gẹ mu bya epfuaru ngu iphe, e-me l'iphe; iphe, e-me teke ẹhu e-ghu Chileke oke eghu; kele ọphulenyá-a bukwa iphe, e-me teke e dobewaru edobe lẹ teke ikpazu. ²⁰ Ebili mpu labọ onó, ị hụmaru onó bụ ndu ọ nọ-chiru ọnya phẹ bụ eze ndu Midiya yee Peshiya. ²¹ Mkpi onó bụru eze ndu Gurisu. Oke mpu onó, o furu lẹ mgbaka ọnya iya onó bụru onye eze k'ivuzọ. ²² Mpu ẹno onó, futarunu teke ọpflu nwofuru phọ bụ alị-eze ẹno, e-mechaa shi l'ọha onó pfulkata; ọle ike phẹ taa haduru.

²³ “Ọkwa eze phẹ -bvupho, bụ iya bụ teke ndu ntụpya onó e-meebewaa ike phẹ; noo teke onye eze ọzo a-bata l'ọkwa. Onye k'onó bẹ iphe a-gba igiri igiri; tẹme l'ọ bụru onye opfu-ephuphu edoje ọnya. ²⁴ Yẹbedua bẹ ọkpehu a-dụ; ọle ọ tọ bụdu yẹbedua a-nọdu angẹ onwiya ike. G'oo-gudeje emebyishi iphe a-dụ biribiri. Iphemiphe, ọ tųberu ememe l'oojehuru iya; ọpflu ọ dudu iphe, ọ tọo nwudu ememe; l'ọ tųko ndu ike dụ mebyishia; bya emebyishikwaphọ ndu duru Chileke nsọ. ²⁵ Ughoshi bẹ oo-me g'ọ nọdu aka shii. L'ọ woru onwiya dobe l'onye kakọta shii. Teke onó, oo-me gẹ ndiphe rịa lẹ nchị dūwaa doo onó bụ teke oo-mebyishi ikpoto nemadzu; je apfuluru pfulu-chia ọnya Onye-ishi iphe, bụ ndu-ishi l'opflu. Ọle ee-mechakwaa mebyia ya; obenu l'ọ tọ bụdu l'ike kẹ nemadzu bẹ oo-shi.

²⁶ “A bya l'ọphulenyá ọpflu ị pfuluru; kẹ nchi ejihu waa nchi abọhu; onoya bukwapu eviya. Ọle ọ bụ; byabekwadu onó iphe; kele teke onoya e-me dukwadu ọnya shii.”

²⁷ Noo ya; e mechaa ike bya abvukota mụbe Danẹlu. O mee mu iphe-ememe ujiku olemole. Mu nonyakwaa bya agbalihukwa bya awata ejeru eze ozi, mu ejeru iya. Ọphulenyá onó nyia mu ishi ẹdzu; kele o to doduru mu ọnya.

Danẹlu epfu anụ Chileke

9 O rwua l'apha, kwe Dariyosu nwa Kuzakusesu apha lanu; Dariyosu onó bụ onye Midiya, e meru eze l'alị-eze ndu Babilonu l'opflu; ² ọ bụru apha mbụ, ọ bahuru l'ọkwa-eze iya bẹ mbedua, bụ Danẹlu guru iphe, e deru l'ekwo opfu Chileke; o doo mu ọnya; mbụ opfu, Nnajiuphu pfuluru nụ onye mpfuchiru iya onó, bụ Jieremaya; sụ iya lẹ Jierusalemu a-dabyiru bụru ochobu nọ ụkporo apha ẹto l'apha iri. ³ No iya; mu byanụ aghaarụ Nnajiuphu, bụ Chileke iphe bya epfuahaa nūahaa ya; rwọhaha ya arwọwo; aswị ẹgu epfu iya; yee uwe-aphu; woru ntụ kpua onwomu.

⁴ Mu pfuluru nụ Chipfu, bụ Chileke mu; bya epfushiaru iya iphe-ẹji mu sụ iya:

“Gube Nnajiuphu, bụ Chileke, parụ ẹka bya adu ebvu; gube onye edobeje ọgbandzu n-yemobu gụ lẹ ndu yeru ngu obu bya emeje iphe, ị karu g'e meje. ⁵ Anyi meakwaru iphe-ẹji; bya emeswewaa iphe. Anyi bụ ndu ẹjo-iphe bya aburu ndu kwefuru ngu ike. Anyi te emejeedu iphe, ị karu sụ g'e meje; ọpflu anyi edobeeduru iphe, ị kperu l'ikpe. ⁶ Anyi ta angabeeduru nchị l'olu ndu-ozu ngu phẹ, bụ ndu mpfuchiru ngu; mbụ ndu gude ẹpha ngu pfulu opfu nụ ndu bụ eze anyi phẹ; mẹ ndu-ishi anyi; mẹ ndu bụ nna anyi phẹ; mẹ ndu alị anyi g'ẹphe hakọta.

⁷ “Nnajiuphu, ị bụ onye pfuluberekoto; obenu lẹ g'ọ dụ ntanụ-a bẹ iphere jiru anyi iphe; mbụ anyibe ndu Jiuda; mẹ ndu Jierusalemu; mẹ ndu Ízurelu l'opflu; ndu ọpflu nọ ụzenya; mẹ ndu ọpflu nọ ntse; ndu nọkpoo l'iphe, bukotakpoo ọhamoha onó, ị chiru anyi tųkaa nanunanu; opflu l'anyi te ekwedu g'e gude ire anyi ẹka onó.

⁸ Gụbe Chipfu; anyịbedua; mę ndu eze anyi; mę ndu-ishi anyi; mę ndu bụ nna anyi phę bę iphere jiakwaru iphu; kele anyi mewaru ngu iphe-ẹji. ⁹ Nnajiuphu, bụ Chileke anyi bụ onye aphiye obu-imemini; bya aburu onye agụ-je nvụ; m'obetachakporo anyi kwefuru iya ike. ¹⁰ Anyi te emejeedu iphe, Chipfu, bụ Chileke anyi sụru g'anyi meje; ophu anyi edobeeduru ekemu ono, o turu ndu-ozu iya, bụ ndu mpfuchiru; ephe woru nụ anyi ono. ¹¹ Ndu Ízurelu l'ophu mebyikotawaru ekemu ngu; bya aghawaru ngu azụ; ophu ephe emejeedu iphe, i sụru g'ephe mee.

"Noo g'o gude onu, a turu; yę ikpe, e riru nte kpebua, e dekotaru lę Ekemu Mosisu, bụ onye-ozu Chileke tuko buru iphe, e kpuberu anyi l'ishi; opfu l'anyi mewaru ngu iphe-ẹji. ¹² Iphe ono, e pfuru l'oo-me anyi ono; mę ophu a suru l'oo-me ndu-ishi anyi phę bę mekotawaru anyi; kele i mewaru g'eze iphe-ehuka dapfuta anyi. O toko du-swee iphe, e mejeru lę mkpula igwe-a l'ophu l'ophu, ha g'ophu e mewaru ndu Jierusalẹmu. ¹³ O buephog'e deru iya l'ekwo ekemu Mosisu buephog'eze iphe-ehuka ono dapfutakotaru anyi; ophu anyi ahaduru iphe-ẹji anyi ngabę nchị l'iphe, bụ ire-lanụ nkengu; shi nno chokwanaa Chipfu, bụ Chileke anyi g'o meeru anyi eze-iphe-oma. ¹⁴ Oo ya bụ; Chipfu menaa egwegwa parụ eze iphe-ehuka ono haa; o dapfuta anyi; noo kele Chipfu, bụ Chileke anyi bụ onye pfulerekoto l'iphemiphe, oome; obenu l'anyi te emeduru iphe, o suru g'anyi mee.

¹⁵ "Nta-a kwanu; gube Nnajiuphu, bụ Chileke anyi, bụ onye gude okpehu dufuta ndibe ngu l'alị Ijiputu; mbu gube onye meru; a maru epha ngu byasu ntanu-a; anyi mewaru iphe-ẹji; anyi meswewaru. ¹⁶ Gube Nnajiuphu: eshinu i buhakpowaa onye emeje iphe, pfuru oto; g'ehu ghubuhunu ngu egu; vubuhunuru ndu Jierusalẹmu ovuma; mbu mkpukpu ngu onoya; mbu ubvu ngu ono, du nsọ ono. Iphe-ẹji, anyi meru; mekpoo ejo-iphe, nna anyi phę meru mewaru ndu Jierusalẹmu; yę ndibe ngu; ephe buru iphe, ndu noru anyi mgburugburu gude achị ochi.

¹⁷ "Nta-a; Chileke anyi; numanu epfufu, mu epfu anu ngu; yę arwo, mube onye-ozu ngu arwo ngu. Gube Nnajiuphu; menaa g'iphoro, shi ngu l'ataphu duru eze-ulo ngu ono, dabyiru iphoro ono g'epha ngu apfuru.

¹⁸ Gube Chileke; ngabenu nchị numa; sanaa enya huma ge mkpukpu ono, a guru epha ngu ono dabyiru buru ochobu. Iphe, anyi gude arwo ngu iphe-a ta abukwa l'anyi bụ ndu pfulerekoto; o buchikwaa l'oo l'i phunukaru obu-imemini. ¹⁹ Gube Nnajiuphu; ngabenu nchị! Gube Nnajiuphu; gunaa nvu! Gube Nnajiuphu; numanu anuma; mee ememe! O kwa g'epha ngu apfuru! Gube Chileke mu; apfushinu upfu; kele mkpukpu ngu ono; mę ndibe ngu ono bukwa epha ngu bę a gwaru phę!"

Esaa esaa uzi ukporo eto l'iri

²⁰ Teke ono, mu epfu anu Chileke; epfushiru iya iphe-ẹji, mu meru; mę ophu ndibe anyi, bụ ndu Ízurelu meru ono; mbu arwo Chipfu, bụ Chileke mu l'iswi ehu ubvu iya ono, bụ ubvu du nsọ ono; ²¹ bę Geburelu; mbu nwoke ono, mu phujehawaru l'ophulanya ono; zierupho phaa nzi lanu byapfuta mu. Teke o byaru bụ l'uzenyashi l'egube teke aagwaje Chileke l'uzenyashi. ²² O bya akaru mu su mu-a: "Danẹlu; iphe, mu byaru bukwa ge mu mee g'i kwaa enya; yę g'iphe doo ngu enya. ²³ O kwaro teke ono, i wataru epfu anu Chileke ono bę Chileke meru ngu iphe, i suru g'e meeru ngu, bụ iya bụ iphe, mu byaru ge mu pfuaru ngu; kele i bụ onye aakwabe ubvu, parụ eka. Oo ya bụ g'i rikwaa ozi-a ariri; l'o dokwaa ngu pho enya mbu ophulanya-a:

²⁴ "Ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'iri bę a towaru okpa iya doberu ndibe ngu; yę mkpukpu ngu ono, du nsọ ono g'e mee g'ephe tupa-buhu ntupa; mee iphe-ẹji meghee; g'e doshia ejo-iphe, ephe meshiru; wobata apfulbekoto ophu a-du ojejoje; woru iphe-ohubama mee l'ophulanya yę mpfuchiru; woru manụ wu l'iphe, kakota adu nsọ.

²⁵ "Owa-a bụ iphe, i-maru; yę iphe, e-do ngu enya: E-shi teke ono, a toru okpa su g'e mee Jierusalẹmu g'o du g'o shi du; g'a kpụ-phu iya azu; gbiriri jasụ teke k'onye ono, a wuru manụ l'ishi ono; mbu onye ono, bụ onye-ishi ono, a-byanu ono; bę a-buru ugbo esaa esaa ugbo esaa; yę esaa esaa ugbo ukporo eto l'ebọ. Teke ono bę aakpụ-phu iya azu; toya oji; tya ya owere; ole o-buru teke aa-nodu eje iphe-ehuka. ²⁶ Teke ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'ebọ ono buerupho; l'e gbua Onye ono, a wuru manụ l'ishi ono; o toya dudu iphe, oo-nwekwaduru. Ndibe onye-ishi ono, a-bya nu ono; abya emebyishia mkpukpu ono; yę ulo ono, du nsọ ono. O buru

teke ono bẹ mbọku ikpazụ ono a-bya g'utso. Aa-lwụepho ọgu jasụ l'ikpazụ; mbụ l'ọla-l'iswi bẹ a tų-buwaru dobe l'ọo-dụ. ²⁷ Yẹbedua bẹ yẹ ndu dų igwerigwe a-gba ndzụ, shihuru ike l'ime ugbo ẹsaa ono nanụ; ọle ugbo ẹsaa ono -jẹbẹrupo l'echi l'o buchia agwa iphe; yẹ ngweja. Onye mmebyi abya; bya eworu ẹjo ahụma dobe gbiriri jasụ teke ee-mebyishi iya l'ophu, bụ iya bụ iphe, a tuburu l'ee-mechaa mee onye mmebyi ono."

Danẹlu ahụma ojozi-imigwe l'ophuleny

10 O be l'apha, kwe Sayirosu, eze ndu Peshiya apha ẹto, ọ bahuru l'okwa-eze iya; Danẹlu phụa ọphuleny. Danẹlu ono bụ iya bụ onye ọphu e shi ekuje Beluteshaza. Iphe ono, ọ phuru l'ophuleny ono buru iphe, e-me ememe bya aburu iphe, egoshi l'ọgu a-dụ. Ozi ono bya edoo ya ẹnya; ẹme e mekwaapho g'iphe ono, ọ-ọphu l'ophuleny ono doo ya ẹnya.

² Lẹ teke ono bẹ mụbe Danẹlu nọ l'aphu-aphu idzu ẹto. ³ Ọphu mu erijedu udu nri, guru mu nụ. Ọphu anụ; ọzoo mẹ ekpuduru mu ọnu; ọphu mu ewotaduru manụ-anyinyi nyia l'ẹhu; gbiriri jasụ idzu-mbekee ẹto ono bvụ.

⁴ O be g'onwa mbụ dų l'abalị ụkporo l'eno; mu pfuru l'aguga Eze Ẹnyimu ono, bụ ẹnyimu Tigrisu. ⁵ Mu jeshia apali ẹnya; nwoke lanụ pfuwaru mu l'iphu. O yee uwe ọchaa. Ọ buru akpo, e gude mkpola-ododo, kakota ree mee bẹ o gude tų-butu uwe iya l'upfu. ⁶ Akpo ẹhu iya nọdu akwo mụrumuru gẹ mkpuma-kirisòlayitù; iphu nọdu acha iya kẹ phuuphu g'ebemu-igwe; ẹnya iya ẹphenebo nọdu achakota iya vaavaa g'oku, enwu enwunwu. Oshi-ẹka iya yẹ oshi-okpa iya dųchaa swawara swawara g'onwirubvu, a hụcharu ahụcha. Olu-opfu iya nọdu ada g'opfu, a dų igwerigwe epfu.

⁷ Noo ya; ọ bụerupho mụbe Danẹlu phuru ọphuleny ono kpoloko. Ọphu ndu mu l'ẹphe nọ ahụmaduru iya. Ọle ndzụ-agugu guderu pẹ; k'ọphu ẹphe gbalaru je edomia onwophẹ. ⁸ Mu nọduepho nwẹkinyi mu; tabekpoeppo ẹnya l'oke ọphuleny ono, mu aphu ono. Nkwo tsushikota mu mẹ; iphu jikputechaa mu ejikpute g'odzu. Ike bvụebekota mu. ⁹ Mu bya anuma ẹka o pfuru opfu yeru mu. Mu nganyaa nchị l'opfu iya; mu woru iphu kpube l'alị. Oke mgbenya tų mu.

¹⁰ A bya edenyi mụbe Danẹlu ẹka; kulia mu pfube; ẹka mu ẹphenebo yẹ ikpere okpa mu tųko phuhu mu kparikpari. ¹¹ Ọ sụ mu: "Gube Danẹlu; onye aakwabẹ ùbvù, parụ ẹka; tokwa nwẹhu togbo nchị numa opfu-a, mu abya epfuru nụ ngu-a. Ọzo bụ g'ị gbeshi pfuru apfuru; kẹle ọ bukpo ezizi bẹ e ziru mu gẹ mu byapfuta ngu." O pfuepho nno yeru mu; mu gbalihu pfuru apfuru; ẹhu nọdu aphu mu kẹ kparikpari.

¹² Ọ sụ: "Gẹ ndzụ ba agushi ngu Danẹlu. Eshi lẹ mbọku mbụ ono, i woru okpoma ngu ghebe ọnu g'iphe doo ngu ẹnya ono; bya eworu onwongu wozekpoo alị l'iphu Chileke ngu; noo teke a nūmaru olu ngu; e zia mu gẹ mu bya epfuru yeru ngu. ¹³ Obenu l'onye-ishi alị-eze ndu Peshiya kwachiru mu ọzo ụkporo abalị l'abalị lanụ. Noo ya bụ; Mayikelu, yi l'onye lanụ l'ime ndu-ishi bya bya eyeru mu ẹka; kẹle onye eze ndu Peshiya ono sederu mu l'ẹka ono. ¹⁴ Nta-a bẹ mu byaru gẹ mu pfuaru ngu iphe, e-me ndu nkengu l'ọzo iphu; kẹle ọphuleny ono bụ iphe, e-mechaa mee l'ọzo iphu."

¹⁵ Teke ono, oopfu iphe ono anụ mu ono bẹ mu phurupho yoo; ọphu mu epfukpodaru m'opfu ilile. ¹⁶ Noo ya; iphe, gbaerupho ụgbugba gẹ nwa ndiphe bya edenyi mu ẹka l'egbonu. Mu saa ọnu wata epfu opfu. Mu sụ onye ono, pfuru mu l'iphu ono-a: "Gube nnajiuphu mu; ọphuleny-a, mu phuru-a bẹ eyekwa mu ebvu shii. Nta-a ta adụkwa ike, dųkwadu mu nụ. ¹⁷ Mbụ-a; nnajiuphu; ?denu gẹ mụbe onye-ozu ngu e-shi bya awata abo ọja eyeru gube nnajiuphu? Ike ta adụkpoekwa mu ililekpoo; k'ọphu bụ l'atụ unme tųkokwaru rwuhuchawaa mu."

¹⁸ Tọbudu iya bụ; iphe ono, gbaru gẹ nemadzụ ono byakwa bya edenyi mu ẹka ọzo; bya emee; ike dų mu.

¹⁹ Ọ sụ mu: "Gẹ ndzụ ba agushi ngu; gube amadu, aakwabẹ ùbvù, parụ ẹka. G'ẹhu dųkwa ngu guu! Shihu ike nta-a! Shihu ike!"

O pfurupho opfu ono nụ mu; mu bya arọ-keta ike bya asụ iya: "Nnajiuphu mu; pfuwaro iphe, iipfu; eshinu i mewaru ike dų mu."

²⁰ Ọ byakwa bya epfua ọzo sụ: "?I maru iphe, meru g'o gude mu byapfutashia ngu? Ọ tọ dųkwa g'ọo-nọ-beru; mu alashia azụ jeshia gẹ mu l'onye-ishi ndu Peshiya lwa ọgu ọzo. Mu -mekpechaa onye k'ono; onye-ishi ndu

Gurisu a-bya. ²¹ Ọle mu e-vuru ọzo kọadaru ngu iphe, e deru l'ẹkwo ire-lanụ ono. Mbụ l'ọ bụepho Mayịkelu, bụ onye-ishi k'unu bụ onye gbaru mu mkpu kpoloko gę mu mekpee phę.”

11 “Tọbudu iya bụ; o be l'apha, bụ Dariyọsu onye Midiya apha mbụ, ọ watarụ abụru eze; mu gbalihu pfuru gę mu gbaaru iya mkpu; gbobuta iya g'ọ tọ dọ iphe, e-me iya nụ.

Eze ndu ndọhali yęe kę ndu isheli

² “Nta bę mu e-gburu ngu opfu tororo. Ọ phọdukwaru ndu eze ęto, e-mechaa futa lę Peshiya. Ọphu e-kwe iya ęno a-kwatakpọo ka ndu ọphuu g'ęphe ha enweru iphe. Teke ọ gbęepho l'ęku iya ono nweru ike; l'ọ kpa-lia onyemonye g'ęphe wata etso alį-eze ndu Gurisu opfu. ³ Noo teke onye eze, parụ ęka apaa l'a-gbalihu pfuru. Onye k'ono bę alį-eze iya a-pa ęka apaa. Ọ buri iphe, dọ iya ree bę ọo-nọduje eme. ⁴ Ọ -gbalihuchaa ono; l'aabya eworu alį-eze iya ọbu chikpọo woru kee l'uzo, phęrephere eshije abya ọzo ęno, dọ l'igwe. Ọ tọ dọdu awa iya, oo-larụ; ọphu ike a-dọedu iya g'o shi dọ iya. Noo kęle alį-eze iya ono bę aa-vụ l'ogbarabvu; pata je anụ ndu ọzo.

⁵ “Eze ndu ndọhali bę ike a-dọ; ọle onye lanụ lę ndu-ishi ojọgu iya e-mechaa ka iya ike. Onye k'ono bę ęka ọo-buru eze e-mechaa paa ęka apaa. ⁶ Teke a nọekwarupho nwapha olemole; ęphe abyakwa agbaa ndzụ. Ada-eze ndu ndọhali l'e-je aluru eze ndu isheli; g'ee-shi g'o mee g'ęphe dọ lę ree. Ọle ọgbandzu ono e-gbukahụ. Noo teke aa-kpọnyị nwanyị ono ęnya; yęe ndu shi l'ibe eze duru iya laa ji; yęe nna, nwuru iya nụ; yęe ndu bụ ag-barike iya.

⁷ “E -mechaa bę awa nwanyị ono a-gbalihu g'ọ nọchia ęnya iya. Onye ono e-tso ndu ojọgu eze ndu isheli ọgu gude nno bahụ l'ęka eze ono chiberu ifutu. Oo-tso phę ọgu gbiriri jasụ l'ọ lwụ-kpee phę. ⁸ Ọo-natachaa phę ag-wa phę; yęe ntękpe, ęphe gude onyirubvu wụa; mękpoo iphe, ereshi ire ike, bụ mkpọla-ọchaa mę mkpọla-ododo; chitachaa ya l'ọ buri iya ala alį ndu Ijiputu. Ọ byakwa anọkpoo apha olemole; hakpọepho eze ndu isheli. Ọ tọ dọhedu iphe, oo-me iya. ⁹ Noo teke eze ndu isheli e-je eswee alį ndu ndọhali. Ọle ọ tọ dọdu g'ọo-nọberu l'ọ laphu azụ l'alį iya. ¹⁰ Ụnwu iya abya akwakọbe k'ọgu; bya achikobekpoo ndu ojọgu, a-pa ęka apaa; ndu a-nọdu ekpo kọjokojo g'utso, nyiberu anyibe. Ęphe alwụa ọgu ọbu lwụ-rwua ęka eze ndu ndọhali chiberu ifutu.

¹¹ “Noo teke eze ndu ndọhali a-tangirihu; zọru garamugaramu je je etsoo eze ndu isheli ọgu. Ndu isheli abya achikobe ndu ojọgu, parụ ęka gude bya; ọle ndu ndọhali alwụ-kpele phę-a. ¹² Teke e rwutaerupho ikpoto ndu ojọgu ono; eze ndu ndọhali egude iya kuahaa onwiya. L'ọ gbuwa ụnu-kuru-unu ndu ojọgu ono; ọle ọ tọ buri iya e-me iya g'ọ bwaruro onye ike kachaa adọdu. ¹³ Noo kęle eze ndu isheli a-la je achikobe ikpoto ndu ojọgu ọzo, a-kwata ka kę mbụ phọ shii. A -nọepho apha olemole l'ọ byatashia ọgu ọzo; l'ọ chiru ndu ojọgu, kwatakpọru dọ igwerigwe; tẹme a chiru ngwọgu chį-jia phę ęka.

¹⁴ “Teke ono bę aa-dọ igwerigwe etso eze ndu ndọhali ọgu. Ọzo bụ lę ndibe unu ndu ọphu emeje ike ike l'e-kwefukwaru iya phọ ike; ęphe eshi ęgube ono mee; ọphulanya avụa; ọle ọ tọ dọdu iphe, ęphe e-mefu ọnyá. ¹⁵ Noo teke eze ndu isheli a-bya akpua oje kpụ-phae mkpukpu lanụ mgburugburu, bụ mkpukpu, a kpụ-pheru igbulọ mgburugburu; lwuchaa ya lwuta. Ike taa dọ-ziedu ndu ojọgu kę ndu ndọhali g'ęphe nwuphu iya azụ; mbụ lę ndu ojọgu phę, kachaa alwushi ọgu ike taa dukwa ike apfuru. ¹⁶ Onye eze ono, bataru nụ ono a-nọduepho emeepho iphe, dọ iya ree. Ọ tọ dọdu onye adu ike agbọru iya chįirii. L'ọ bya eworu onwiya sibe gędemu l'alį-oma ono; tẹme ike adukwa iya phọ shii k'ọphu ọo-dọ ike mebyishia ya. ¹⁷ Iphe, oo-me bụ l'oo-phubeepho iphu gude ike, o gude nọdu l'alį-eze iya l'ophu gude bahụ. Ęphe l'eze ndu ndọhali abyakwa atugba nanu. L'ọ bya ekuru ada iya kee ya k'ọphu ya e-shi l'ęka ono lwua alį-eze iya ono; ọle iphe ono, ọochi idzu iya ono bę o too meghadu; ọphu ooyeduru iya ęka. ¹⁸ L'ọ gbę teke ono bya aghaaruru ndu bu l'aguga eze-ęnyimu iphu. L'ọ lwua phę lwuta ndu ọphu dọ igwerigwe. Ọle ọo onye-ishi ojọgu lanụ e-mechaa buchia iphe-iphere ono; melata iya iphe ono, oome ndu ọzo ono. ¹⁹ O -mechaa nno; l'ọ bya alaphu azụ je aghaaruru mkpukpu nkiya iphu, bụ mkpukpu lę mkpukpu, a kpushigbaaru ike l'alį iya. Noo teke upfu a-dọ iya; l'ọ daa darwua ęka a taa humabakpoedu iya ahuma ophu.

²⁰ “Onye a-nętsota iya nę abya eye onye ana akiriiko; g'o je anakęo ndu ali-eze ono ęku phę. A -nępho nwapha olemole l'e gbua yebedua. Ọle e tee gbukwa iya l'ęhu-eghu; ọphu ọ bukwa teke aalwụ ọgu.

²¹ “Onye ọzo, bụ onye a-nętsota onye k'ono a-buru onye a ta gụbeduru iphe; onye a ta akwabędu ùbvù, gbaru onye eze. Yebedua e-gude ęregede pfulbata bya eswee ali-eze ono teke ndu nọ iya nę arị l'iphe dębekpoo ree.

²² Ndu ojọgu, abya gbukugbuku bę ee-rwuta rwufu l'atatiphu iya; mbụ gbuchaa gbua onye yele iya rifuru nte aburu nanụ. ²³ Mbụ lę yele iya a-gba ndzụ; e -mechaa l'ọ gbaaru iya ęregede; mbụ gude-a nwa ndu abadu ishi bahụ je aburu onye ike dụ. ²⁴ Teke mkpukpu, kachaa enweru iphe nęgbaro l'ọ tọ dudu onye suru phę eme iphe; bụ teke ọo-bata lę mkpukpu ono bya eswechaa ya. Noo teke oo-me iphe, nna iya adųjeduru ike mee; ọphu nna iya oche phę emejeduru iya. L'ọ bya eworu iphe, ọ kwatarụ l'okwata; waa ęku mmanụ ọzo woru keeru ndu ęphe l'iya swi. Ndu sukporu l'ęphe kporu abara; l'ọ chile-a idzu je alwụ-kpee phę. Ọle iphe ono bę o too meribękwaru.

²⁵ “Oo-gude ndu ojọgu, dụ igwerigwe shii gude rokota ike; sụa ęka l'obu jepfushia eze ndu ndọhali ọgu. Eze ndu ndọhali abya egude ndu ojọgu, parụ ęka; tęme ike dụ phę gude wota iya ọgu ọbu. Ọle ọ tọ dudu ike apfuru. Ọ buru iphe, a-kpa iya nę bụ ęjo idzu ęregede, aa-chiru iya. ²⁶ Mbụ l'ọo ndu eri nri iya l'a-nọdu e-me g'ęphe gbua ya; mbụ lę ndu ojọgu iya bę ee-rwuta rwufu; l'e gbua ndu ọphu dụ igwerigwe l'iphu ọgu. ²⁷ Ndu eze labọ ono, l'e-gude ọkpoma mgbashi nọdu nọ-kube teburu lanụ ede nwibe phę edede; ọle ọ tọ dudu ọphu e-nweru ishi; kele o -rwuękwapho teke a tuburu bę mkpochi-ishi iya a-dụ. ²⁸ Eze ndu isheli e-gudekpọo ęku, parụ ęka gude laphu azụ l'ali nkiya; ọle iphe, ọo-nọduepho arị bụ gę ya mebyia ọgbandzu ono, dụ nsọ ono. E -mechaa l'o mee iphe ono, ọ tüberu ono; tęme l'ọ lashia ali iya.

²⁹ “Teke a tuburu doberu iya -rwuępho; l'ọ byakwa eswee ali ndọhali ọzo; ọle k'ogiya ono l'a-dụ iche e -me lę kę mbụ; ³⁰ noo kele ndu Kitimu l'e-gude uębo-mini phę bya etsoo ya ọgu; l'o mee meji atofu iya. L'ọ gbę teke ono lashia azụ; je eworu ęhu-eghu iya swiberu ọgbandzu ono, dụ nsọ ono. Ọ -lwa azụ ono bụ ndu a-tuba iya l'ęnya bụ ndu suru l'ęphe ta ayihedu l'ọgbandzu ono, dụ nsọ ono.

³¹ “Ndu ojọgu iya a-wu-lihu wata emerwushi eze-ulo, dụ nsọ ono, a kpushiru ike ono. ęphe abya ewuchia g'a ta gwahę Chileke mbọku-mbọku; bya eworu ęjo ahuma ọla-l'iswi dobe. ³² L'o gude opfu-enwunwu merwushia ndu ọphu mebyiwarụ ọgbandzu ono; obenu lę ndu hüberu Chileke phę ama e-shihuępho dųngudungu kak-pute iya.

³³ “Ndu maru iphe apfuerupho l'aloru ikpoto nemadzụ ęka lę nchi; a makwaru-a l'e -mechaa bę ee-gbuchaa phę egbugbu; kpọo phę ọku; haru tya phę mkporo; kwaa iphe phę l'okwata. ³⁴ ęphe -daa l'e yeru phę ęka nwanshii; tęme ikpoto nemadzụ awuru tsoru phę; ọle ęphe a-nọdu etso phę etsotso mkpe. ³⁵ Ndu ono, bụ ndu maru iphe ono bę upfu a-hakwaru-a dụ; k'ọphu aa-hụ phę ahuhü g'ęphe gbuchafu dębe ree; mee phę; ọ tọ dudu ęka uta a-dụ phę l'ęhu gbiriri jasụ lę teke ikpazụ; kele teke ikpazụ ono a-byakwa lę teke a tüberu.”

Eze, l'ekutse onwiya

³⁶ “Eze ono e-mekpękwapho iphe, dụ iya ree. Ọo-nọdu ekutse onwiya; mee onwiya gę ya kakota iphe, bukota agwa l'ophu shii; bya epfukwapho oke opfu, nchi eteke anumaswee gude epfubyishi Chileke ọphu bụ iya nwe agwa l'ophu. Iphe, oome a-nọdukpoepho ejehuru iya gbiriri jasụ oke ęhu-eghu Chileke ono abvębe. Noo kele iphe, a tuburu l'oo-me e-mekotachaa. ³⁷ Ọphu ọ dudu iphe, ọ byaru agube agwa, shi lę nna iya; ọzo agwa ono, laru unwanyi l'obu ono. Ọphu ọ dudu agwa, ọ byaru agube iphe ililekpọo; ọchia iphe, oo-me bụ l'oo-me onwiya g'ọ kakota iphemiphe onoya shii. ³⁸ Iphe ọzo, ọo-nọdu eme bụ l'agwa, ọo-nọdu akwabę ùbvù bụ agwa ulo, a kpushiru ike; mbụ agwa ọphu nna iya phę amajeduru. Noo agwa, oo-gude mkpola-ododo yeę mkpola-ọchaa gude akwabę ùbvù bụ ono. Ono bę ọo-nuchaa mkpuma, aswa dụ; yeę iphe, bukpo iphe, ere ire. ³⁹ Ọ -huma ęka ọha chiberu ifutu l'o je etsoo phę ọgu. Ọ buru agwa ono, shi eshishi ono bę oo-gude eme iya. Ndu güberu iya iphe bę ọo-kwabęje ùbvù, parụ ęka apaa. Oo-me phę ęphe aburu ishi ndu dụ igwerigwe; l'o woru ali keeru phę; ęphe apfua uęwo iya.

⁴⁰ “O -rwutashępho teke ikpazụ ono; eze ndu ndọhali etsoo ya ọgu; eze ndu isheli eziępho phaa zipfuta iya; chiru ikpoto uębo-inya; me ndu agba l'inya; me ikpoto uębo ọzo mmanụ gude jepfu iya. L'o swekwaapho ali

ọha, dọ igwerigwe; mbụ sọpyabe phẹ g'ẹka utso gbaru. ⁴¹ Alị-oma ono bẹ oo-swetakwaphọ. Alị ẹka dọ igwerigwe bẹ a-dakọta nọ; obenu lẹ Edomu; yẹe Mówabu; waa ndu-ishi ndu Amonu bẹ aa-dzọta. ⁴² Ọo-bụkpooru ishi ndu alị ẹka dọ igwerigwe; ọphu ndu Ijiputu anahụkwa iya. ⁴³ Ọo-natachaa ndu Ijiputu ẹku mkpọla-ododo yẹe mkpọla-ọchaa phẹ; mękpoo iphemiphe, ẹphe gude baa eze l'ọphu. L'o mee ndu Libiya; yẹe ndu Kushi; ẹphe anọdu iya l'ẹka. ⁴⁴ A -nonyaeapho; nzị, e shi l'uzo ẹnyanwu-awawa; yẹle ọzo isheli zia abya eyee ya ebvu. L'o gude oke ẹhu-eghu kwolihu jeshia gẹ ya gbua ikpoto nemadzụ pyaapya; mbụ meahaa g'ikpoto nemadzụ bvẹbe. ⁴⁵ Ẹka oo-je anmabẹ eze ọlo-ẹkwa iya bụ lẹ mgbaka Eze Ẹnyimu yẹe oke úbvú ono, dọ ùbvù l'ẹnya bya adụ nsọ onoya. Ọle ike bvujenu iya phọ; ọphu ọ dükwa onye byaru agbaru iya mkpu."

Teke ikpazụ

12 "Sụ-a; teke ono bẹ Maykelu, bụ eze ndu-ishi, bụ iya nọ swiru ndibe unu a-gbalihu. Teke ono a-buru teke oke iphe-ẹhuka a-dụ; ọdu iphe-ẹhuka ọphu eteke adụ-swee nọ; eshinu ọhamoha wataru adudu jasụ teke ono. Ọle teke ọbu bẹ aa-dzọtakwa-a ndibe unu; mbụ iphe, bụkpoo onye a hụmaru l'e deru ẹpha iya l'ẹkwo ono. ² Ikpoto ndu kuwaru mgbẹnya; mbụ ndu e kpochiwaru ẹja, dọ l'alị e-tetachaa. O nweru ndu ọphu e-teta jeshia anọdu ndzụ ojejoje; ndu ọphuu eteta eteta iphere buru ndu aa-nọdu asọ oyi jasụ l'ojejoje. ³ Ọzo bụ lẹ ndu maru iphe l'a-nọdu egbu nwịnwii g'ogbunwịnwii k'akpaminigwe. Ndu meru ikpoto nemadzụ; ẹphe buru ndu pfulberekoto; eke paapaapa gẹ kpokpode jasụ l'ojejoje. ⁴ Ọle-a; gụbedua, bụ Danẹlu; kpuchikwaa iphe, e deru l'ẹkwo-a ekpuchi; woru iphe-ọhubama mee ya g'ọ dọ gbiriri jasụ teke ikpazụ. Noo teke ikpoto nemadzụ e-tsoru ẹkameka aghaphe achọ g'ẹphe kabaa amaru iphe."

⁵ Tọbudu iya bụ; mụbe Danẹlu jeshia ele ẹnya; a dọwaa ẹbo pfulu mu l'atatiphu. Onye ọphuu pfulu l'agugu nggele ono azụ iya ọwa-a; onye ọphuu pfulu l'azụ iya ọphuu. ⁶ Onye lanu tufuepho onu sụ nwoke, yeru uwe-ọchaa, nọ-ngokotaru mini, nọ lẹ nggele ono sụ iya: "Ọo-nọ-beru ino-beru-agma; oke akpabiri iphe-a emee?"

⁷ Nwoke ono, yeru uwe ọchaa ono, nọ-ngokotaru mini, nọ lẹ nggele ono bya apalia ẹkutara iya; yẹe ẹkicha iya ephekerephe. Mu numa g'ọ rifuru angu, o gude onye ono, a-nọ ojejoje ono ria sụ: "Ọo-buru ugbo lanu; yẹe ugbo labo; waa mkpirikpu iya. Ọ buru teke ono, e mechaerupho; ọphu ọ dükpoedu ike, dọ ililekpoo; noo teke ee-meghe iphemiphe ono."

⁸ Mu nưmakwa iphe, o pfulu-o; ọle o to doduru mu ẹnya. Mu jja sụ: "Nnajiuphu mu-e! ?Bụkpoo gunu a-buru mkpochi-ishi iphemiphe ono?"

⁹ O sụ-a: "Jeshia iphe, iije Danẹlu; kele opfu ono bẹ e kpuchiru ekpuchi. E wowaru iphe-ọhubama mee ya g'ọ nọo jasụ lẹ teke ikpazụ. ¹⁰ Ikpoto nemadzụ bẹ ee-mekwa g'ẹphe gbuchafu; mee phẹ; ẹphe aduebe ree; buru ndu a huru l'ọku jasụ ẹphe gbuchafu. Ọle ndu ẹjo-iphe a-nọduepho eme ẹjo-iphe, ẹphe eme. Ọ tọ byadu edo ndu ẹjo-iphe ẹnya; obenu lẹ ndu maru iphe bẹ oo-dokota ẹnya ree.

¹¹ "E -shi mbọku ono, e wuchiru g'a ta gwahẹ Chileke mbọku-mbọku phọ; bya eworu ẹjo ahuma ọla-l'iswi dobe phọ; bẹ a-dụ unu abalị ẹto l'ụkporo abalị ẹno l'abalị iri. ¹² Onu-oma bẹ a gọru nọ onye a-nọdu ngabẹ; nọ-rwua g'ọ bvuchaa; mbụ unu abalị ẹto l'ụkporo abalị ẹno l'abalị iri ono.

¹³ "Ọ -buru kẹ gụbedua; jeshia iphe, iije jasụ teke ikpazụ. Ii-la je atuta unme; teke o rwuru lẹ mbọku ikpazụ; l'iiteta bya anata okiphe, rwuberu ngu nọ."

Hosiya

1 Waa opfu, Chipfu pfuru Hosiya nwa Beri baa. Teke o pfuru iya bu teke Uzaya bu eze ndu Jiuda; yee teke Jiótamu bu eze ndu Jiuda; waa teke Éhazu bu eze ndu Jiuda; me teke Hezekaya bu eze ndu Jiuda; wafuk-wapho teke Jierobowamu nwa Jiowashi bu eze ndu Ízurelu.

Nyee Hosiya waa unwu iya

2 Teke Chipfu wataru egude Hosiya pfua opfu be o suru iya-a: “Tugbua je aluta nwanyi, agba ukpara; li nwushia unwu, a gbataru l'ukpara; kele ndu ali-a agbanukawaa ukpara; mbu l'ephe lufuwaru l'eka mube Chipfu.”

3 O tugbunaa je aluta Goma, bu nwada Dibulayimu. O tsuta ime bya anwuru iya nwa nwoke. **4** Tobudu iya bu; Chipfu su Hosiya: “Iphe, ii-gu nwata ono bu Jiezerelu; kele o to dudu g'oo-no-beru; mu agwata onu-ulo Jiehu ugwo ochi ndu ephe gburu le nsuda Jiezerelu; teme mu emekwapho g'ali-eze ndu Ízurelu bvuebe. **5** Mboku ono be mu a-nodu le nsuda Jiezerelu gbajishia apfu ndu Ízurelu.”

6 Goma byakwa atsuta ime ozo bya anwua nwa nwanyi. No iya; Chipfu su Hosiya: “Iphe, ii-gu iya bu Loruhamu; kele mu taa phueduru ndu Ízurelu obu-imemini ozobaa; ophu mu abyadu aguru phe nvu. **7** Obenu le mu a-phuru ndu Jiuda obu-imemini; mu adzota phe. Ophu o bukwa apfu; ozoo ogu-echi; ozoo alwu ogu be mu e-gude mee ya; ophu o budu inya-ogu; ozoo ndu agba l'inya; oo onye e-me iya nu bu Chipfu ono, bu Chileke phe ono.”

8 Noo ya; o mifuepho Loruhamu onu l'era; mbu Goma; o tsuta ime bya anwuta nwa nwoke ozo. **9** O buru iya bu Chipfu su: “Iphe, ii-gu iya bu Lowami; kele unu taa buekwaru ndibe mu; ophu mu abuekwaru Chileke unu.”

Eedophu ndu Ízurelu azu l'onodu phe

10 “Ole e -mechaa be ndu Ízurelu a-dupokwa g'aja, no l'aguga eze-enyimu, bu ophu a taa tukotadu atutu g'a maru erwa iya; ophu aagukotadu iya l'ogu. O kwa l'eka ono, a suru phe: ‘Unu taa buekwaru ndibe mu ono; be ee-kukwa phe pho unwu Chileke ono, no ndzu ono.’ **11** L'a bya emee ge ndu Jiuda ephe le ndu Ízurelu tugba buru nanu ozo; ephe ahota onye lanu, a-buru ishi phe; ephe eshi l'ali ono lwakota; kele eswe mboku ke Jiezerelu ono a-pakwa eka apaa.

2 “Unu kua unwunna unu k'unwoke ndibe Chipfu; unu ekua unwunna unu k'unwanyi ndu Chipfu yeru obu.”

Ízurelu eri ogori ge Goma

2 “Baaru ne ngu mba; baaru iya mba; kele o to buedu nyee mu; ophu mu abuhedu ji iya. G'o haa umere nwanyi, agba ukpara; l'o wofu gheleghelehele ono, du iya l'okpoma ono! **3** Odumeka be mu a-gbabekwa iya oto; mee ya g'o dabyiru swanmangu g'o du g'eswe, a nwuru iya. Mbu le mu e-me iya g'o du g'echiegu; ali okponku, adudu iphe, du iya nu; gude egu-mini phua ya terii. **4** Mu ta aphueduru unwegirima iya obu-imemini; kele ephe bu unwegirima, a gbataru l'ukpara. **5** Ne phe gbaru ukpara; k'ophu bu le g'o gude tsuta ime phe be iphere iya du. Mbu l'o pfuru su le ya a-gbatsoru ndu ephe l'iya eshi onya; ndu bu phe anu iya nri; anu iya mini, ya angu; anu iya eji-aturu; anu iya ekwa-ochaa; anu iya manu-anyiyi; yee iphe, aangu angungu.

6 “Noo g'o gude mu je l'e-woru obvu to-chishiaru iya uzo. Mu a-kpu igbulu kpu-pee ya mgburugburu g'o to humaje uzo, oo-shi. **7** Oo-nodu achu ndu yee ya eshi; obenu l'o too gudedu phe. L'o choo phe; o to humadu phe. Noo teke oo-su ge ya byakwa alaphu azu l'ibe akahu ji iya; kele teke ono shikwa ka iya ree eme le nta-a.

⁸“O to shidu maru l'ọo mbẹdua nuru iya ereshi; yẹe mẹe-vayinu ọphúú; waa manụ olivu; l'ọo mu nuru iya mkpọla-ọchaa; yẹle mkpọla-ododo; ọphu ẹphe wotaru gude je agwọahaa nshi Balu. ⁹ Noo g'o gude mu je l'ana-ta iya ereshi iya ono mẹ ọ -chaẹpho; nata iya mẹe ọphúú iya mẹ o-rwuẹpho teke akuje iya. Mu anata iya ẹji-aturu mu; nata iya ẹkwa-ọchaa mu, bu iphe, mu shi nu-doru iya ya bu g'o gude gbobutaje onwiya g'ọ tọ gbaru ọto. ¹⁰ Nta-a bẹ mu a-gbabẹ iya ọto l'ẹka ndu yẹe ya eshi ọnyà ele iya ẹnya; ọphu ọ dudu onye anafu iya l'ẹka mu. ¹¹ Iphe, bukpo ọbo-iphe, ọbojekpo bẹ mu e-buchikota; mbu ọbo-iphe ọphu ọboje aphagapha; məkpo Ọbo Ọnwa-ọphúú iya; mẹ ọbo eswe-atuta-unme iya; mbu iphe, bukpo ọbo-iphe iya ono, geru egeru ono. ¹² Mu e-mebyishi opfu-vayinu iya; mebyishia oshi figu iya, bu iphe ono, ọ suru lẹ ndu ẹphe l'iya eshi ọnyà nuru iya ono. Mu e-me ẹgu ono g'ọ buru ẹgbudu; ọ buru anu, bu l'ẹgbudu e-ri iphe ono, a kọru iya ono. ¹³ Iphe, bukpo ujiku olemole ono, ọ kọru Balu ụnwù-isensu ọku ono bẹ mu a-hùkota iya ahùhù iya. Mbu o gude iphe-nchi; waa iphe ọzo, eegudeje mee omemma kwaa onwiya akwa je etsoru ndu ẹphe l'iya eshi ọnyà; bya azọhaa mu.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Chipfu eye ndibe iya obu

¹⁴“Noo g'o gude mu nọdu abyawaa iya edeta dephua. Mu e-deru iya deba l'echiẹgu je erwebe ẹhu erwebe pfuru opfu nu iya. ¹⁵ Noo ẹka mu a-nu-phu iya opfu-vayinu iya azu. Mu emee ge nsuda Akoru buru ẹka obu adu iya. Ọ buru ẹka ono bẹ ọo-nọdu guaru mu ebvu g'o shi agujeru mu iya teke ọ bu nwamgboko; waa g'ọ guru iya mboku ono, o shi lẹ Ijiputu afuta onoya.

¹⁶“O -rwua mboku ono bẹ ii-ku mu ji, alu ngu nu. I tii kuedu mu Balu ngu. ¹⁷ Noo kele mu e-me g'ẹpha Balu te eshibahe phe l'onu futa; ọphu ẹphe agu-kubaedu ẹpha iya l'ẹnwa.

¹⁸“O -rwua mboku ono bẹ mu a-gbaru phe ndzu; ẹphe l'anu-ẹgbudu; yẹle ẹnu, ẹphe l'eli; yẹe anu, akpu ẹpho l'alj. Apfu; yẹe ogu-echi; yẹe alwu ogu bẹ mu e-me g'ọ tọ dufe l'alj ono adudu ophu; k'ọphu ẹphe azeje pyakoo; ẹhu adu phe guu.

¹⁹“Mu a-luru ngu jasụ

l'ojejeje;

mbu mbẹdua l'onwomu.

Mu a-luru ngu l'uzo

apfubekoto; yẹe k'ikpe,

pfuru nhamunha.

Mu e-ye ngu obu;

aphujeru

ngu obu-imemini.

²⁰ Mu a-luru ngu emeru

ngu ire-lanu.

L'j makwanuru mube

Chipfu rengurengu.

²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

'Lẹ mboku ono bẹ mu

a-za ẹnu.

Mbu lẹ mu a-za

akpaminigwe ẹnu;

akpaminigwe

azakwanu eliphe-a ẹnu.

²² Eliphe azakwanu iphe,

e meberu l'alj ẹnu;

mẹkpoo mẹe òphúú;
 yee manụ olivu.
 Ẹphebedua azakwanụ
 nsuda Jiezerelu ẹnu.
²³ Ọo mbẹdua l'onwomu e-me
 phẹ;
 ẹphe anguru anguru
 l'alị ono.
 Mu a-wata phẹ aphuru
 obu-imemini;
 mbụ ndu ono,
 mu shi sụ lẹ mu taa
 phụheduru
 obu-imemini ono.
 Mu a-sụ phẹ l'ẹphe bụwaa
 ndibe mu;
 mbụ ndu ono,
 mu shi sụ l'ẹphe taa
 bụeduru ndibe mu ono.
 Ẹphebedua a-sụkwanu
 lẹ mu bụwaa Chileke phẹ.' "

Hosiya yee nyee ya edoshi

3 Tọbudu iya bụ; Chipfu bya asụ mu-a: "Tụgbua je egoshi nyee ngu l'i yeru iya obu ọzo. Epfukpọro kẹ l'onye ọzo yeru iya obu; mbụ l'oori ogori. Yee ya obu ẹgube ono, Chipfu yeru ndu Ízurẹlu l'ẹka ẹphe woru iphu ghaaru agwa; bya akpọru obu ye lẹ nri, a gwarụ iphe."

² Mu tụgbunaa je azụ ya azụzu. Iphe, mu zuru iya bụ mkpọla-ọchaa iri l'ise waa ẹkpa balị l'ubvu iya. ³ Tọbudu iya bụ; mu bya asụ iya-a: "Nọ-dokpọru mu phọ nwujiku olemole. Ba agbakwa ụkpara; ọphu ọ dukwa onye gu l'iya e-shi ọnyà; nokwaphọ gẹ mbẹdua a-nọ-doru ngu." ⁴ Noo kẹle ndu Ízurẹlu a-nọ ujiku olemole; ẹphe tee nweduru onye a-buru eze phẹ; ọphu ẹphe enweduru ndu a-buru ndu-ishi phẹ. Ẹphe taa gwaedu iphe; ọphu ẹphe enweeduru mkpuma, dụ nsọ. Ẹphe tee nweduru uwe-ukuvu; ọphu ẹphe agwọedu ọbvụ. ⁵ E -mechaa ndu Ízurẹlu alwaphuta azụ wata achọ Chipfu, bụ Chileke phẹ; wata achọ onye eze phẹ ono, bụ Dévidi. Ẹphe anmaru pyaapyaapya lwapfutashia Chipfu yee iphe, dụ ree, shi iya l'ẹka lẹ teke ikpazụ ono.

Aanma ndu Ízurẹlu Ikpe

4 "Unu nụmakwa Opfu Chipfu; unubẹ unwu Ízurẹlu; kẹle Chipfu bẹ opfu duru ẹphe lẹ ndu bu l'alị-a. Ọ tọ dukwa onye e gude ire iya ẹka l'alị-a. Ọphu n-yemobu adukwa iya phọ. Ọphu ọ dudu onye maru Chileke l'alị-a l'ophu. ² Iphe, dụ iya nụ bụepho mburọnu; yee adzụ ụka; waa egburu ọchi; waa iphuru; wafua eri ogori. Mbụ l'ẹphe tükokpooru iphe, a sụru g'e be mejeshi emekọta. E -gude l'e gburu ọchi l'eegbukwasẹ iya ọzo. ³ Ọ bụru iphe ono meru g'o gude alị l'ophu nọdu agụ aphụ. Teme iphe, bụkpoo ndu bukọta iya nụ nọdu ajọ ẹhu. Anụ, bu l'ẹgbudu; mẹkpoo ẹnu, epe l'eli; mẹkpoo ẹma, bu l'ẹnyimu tuko anwushihu."

Aanma ndu-uke Ikpe

⁴ Ọle ọ bụ; g'ọ tọ dukwa onye opfu a-duru yee nwibe iya; ọphu ọ dukwa onye e-bo nwibe iya ibo; kẹle opfu dukwaru mu l'unubẹ ndu bụ uke! ⁵ Eswe l'ẹnyashi bẹ unu e-vukotajẹ iphe daa iko. Teme ndu mpfuchiru etsokwarupho unu adaa kpurumu kpurumu ọbu. Ọo ya bụ lẹ mu e-mechaa mebyishia ne ngu. ⁶ Ndibe mu bẹ ala

l'iswi; kele o to dudu iphe, epe nwutaru. Eshinu unu jikaru anwuta iphe be mu jikakwarupho unu su l'unu ta abuedu ndu-uke mu. Eshinu o to dudu iphe, unu guberu ekemu ke mube Chileke unu be mbedua ta adukwapho iphe, mu a-gube unwu unu.

⁷ Oo ge ndu uke aaka shii eje; bu g'iphe-eji epe eme mu aaka shii eje. Epe woru ubvu, e gege anodu akwabe phe togbo; wata eme iphe, iphere iya du. ⁸ Epe gude iphe-eji, ndibe mu eme gude aba uba. O nodu anoduje atsophage utso m'ephe -nodu eme ejo-iphe. ⁹ Oo ya bu le g'oo-du bu l'oo g'e meru ndu nemadzu mmanu bu g'ee-me ndu bu uke. Mu a-tuko ephenebo nua aphu iphe, epe eme; pfa phe ugwo iphe, epe meru. ¹⁰ Epe e-rije nri ria ria; o too jidu phe epho. Epe agba ukpara gbaa gbaa gbaa; epe taa kadu shii eje; kele epe paru Chipfu haa. ¹¹ Agba ukpara; yee angu akahu mee; yee mee ophuu buchaa iphe, tukoru egomunggo nemadzu sweta. ¹² Ndibe mu wata eje l'aji l'oshi, a pyiru ayipyi. O buru ntekepe, a pyiru l'oshi wataru phe epfuru iphe, epe e-me. O buru agba ukpara dutaru phe duphua. Epe bya aburu ndu du gheleghelehele l'iphu Chileke. ¹³ Epe wata agwa iphe l'eli ubvu bya awata akpo ngweja oku l'eli aka bu ubvu ubvu; me l'upfu achij; mekpoo l'upfu oshi popula; mekpoo l'upfu oshi terebinti, buchaa oshi, ibvu iya aduje ree l'ehu. Noo go gude unwada unu ye aka l'agba ukpara; unwada ophu unu alu alulu wata eri ogori.

¹⁴ "Mu ta ahukwa unwada unu ahuhu m'ephe gha iphu l'agba ukpara. Ophu mu ahukwapho unwada ophu unu alu alulu ahuhu m'ephe gha iphu l'eri ogori; kele unwoke phe agbeshije je ekuta nwanyi-ukpara doberu onwophe; mbu l'ephe l'unwanyi-ukpara ulo-agwa anoduje agwa iphe. Oo ya bu le ndu ono, iphe te edojedu enya ono e-mechaa laa l'iswi.

¹⁵ "Unu -nodu agbakponu ukpara; unube ndu Izurelu; ge ndu Jiuda te eyenu iya pho aka! Unu te ejekwa mkpukpu Gilugal! Ophu unu ejekwa mkpukpu Betu-Avenu je agwa iphe! Ophu unu agukwa enwa su: 'Eshinu Chipfu no ndzu g'o no iya-a!' ¹⁶ Ndu ke Izurelu kweru nguganyi ge nwada-eswi, kweru nguganyi. ?Denu ge Chipfu e-shi eche phe echeche g'onye eche unwu-aturu l'oma egbudu? ¹⁷ Ndu Ifuremu be woakwaru onwophe tugbabe epe le nshi. Oo ya bu g'a haa yebdua. ¹⁸ Epe -nguchaa mee ngufu; epe awata agba ukpara phe obu. Mbu-a; ndu-ishi phe bu iphe, aduje phe ree bu eme iphe, iphere iya du. ¹⁹ Oo oke pherephere e-mechaa zifu phe. Teme iphe ono, epe agwa ono emechaa kpataru phe iphe-iphere.

5 "Unu numakwa iphe-a; unube ndu bu uke! Unu ngabekwa nchi; unube ndu-ishi ndu Izurelu! Unu ngabekpodapho nchi; unube ndibe eze! Ikpe-a nmaakwaru unu; kele unu shi buru igbudu le mkpukpu Mizupa. Teme unu buru ugbo, e geru l'ubvu Tabo. ² Ndu nkwefu-ike ono bamiakwaru abami l'egbu ochi. Ole mu a-nukwanu phe aphu g'ephe hakpo. ³ Ndu Ifuremu be mu maru ree. Ophu o dudu iphe, ndu Izurelu emeru mu le mpya. Unube ndu Ifuremu; nta-a be unu wataru agba ukpara. Mbu le ndu Izurelu be turwuakwaru onwophe."

Hosiya epfu g'a ba agwojeshi nshi

⁴ "Iphe, epe emegbabe te ekweddu haa phe g'ephe lwapfuta Chileke phe; kele agba ukpara no phe l'okpoma; ophu epe amadu Chipfu. ⁵ O kwa eku-onwonye ndu Izurelu l'a-gba ama g'ephe gbaru. Ndu Ifuremu be iphe-eji phe a-du upfu l'okpa. Ndu Jiuda etsokwaru phe pho etsu okpa l'iphe. ⁶ Teke epe chi aturu phe me eswi phe eje achu Chipfu; epe taa humadu iya; kele o selaru onwiya azu l'eka epe no. ⁷ Epe te emeduru Chipfu irelanu. Epe nwushiru unwu, abudu phe yeru ime phe. Nta-a be onwa-afufu e-ripya phe; ripyaa iphe, epe meberu l'egu."

Ogu ndu Jiuda epe le ndu Izurelu

⁸ "Unu jekwa egbaa opu-ogu le mkpukpu Gibiya! Unu aphua upyi-ogu le mkpukpu Rama! Unu chikwaa mkpu ugu le Betu-Avenu! Ngwa unube ndu Benjiaminu; g'e je! ⁹ Ali ndu Ifuremu be ee-me g'o buru ochobu mboku, aa-nu phe aphu. Mbu l'iphe, mu epfuru okpa-ipfu okpa-ipfu ndu Izurelu bu iphe, mefutaje nu.

¹⁰ "Ndu-ishi ndu Jiuda du ge ndu apho mkpuma oke ali. Mu e-me g'oke ehu-eghu mu so gborogboro g'utso sopyabe phe. ¹¹ Ndu Ifuremu be eemeakwaa ewere. E gudewaa ikpe, nmaru phe nu zo phe tolitoli; kele epe

woru ishi yemia l'iphe-mmanụ. ¹² Ọo ya bụ lẹ mu a-buru ẹkà ria ndu Ifuremu; mbụ lẹ mu e-me gẹ ndu Jiuda rehu erehu.

¹³ “O be teke ndu Ifuremu hụmaru iphe-ememe, eme phẹ nụ; ndu Jiuda bya ahụma onwo, aba phẹ nụ; ndu Ifuremu bya aghaaruru ndu Asiriya iphu; mbụ zia Ọkalibe onye eze ono ozi g'ọ bya eyeru phẹ ẹka. Obenu l'ọ tọ dudu ike mee g'ẹphe wekọrohu. Ọ tọ dudu ike mee g'onwo ono, aba phẹ nụ ono kpọhu. ¹⁴ Noo kele mu a-du g'oduma l'ẹhu ndu Ifuremu. Mu adu g'oke oduma l'ẹhu ndu Jiuda. Mu a-lakashị phẹ iphiriba iphiriba jeshia iphe, mu eje. Mu agụ-lia phẹ tųgbua; ọ tọ dudu onye anafu phẹ l'ẹka mu.

¹⁵ “Mu alaphu azu l'ibe mu je anodu jasụ ẹphe ekweta l'ọ nmaru phẹ. Ẹphe awata mu achọcho. Ẹphe anodu l'iphe-ẹhuka phẹ ono chọshiahaa mu ike.”

Izimanu te ekwedu alwa ndu Izuruazu

6 “Unu bya g'anyi laphuta azu lapfu Chipfu; kele ọ kwa iya lakashiru anyi iphiriba iphiriba; ọ buru iya e-me g'anyi wekọrohu. O mekwaru anyi iphe; ọle oo-gude-a iphe kechia ọnyá, o chibashiru anyi. ² A -nọepho ujiku labo l'ọ bya emee g'anyi jakerehu ọzo. O -rwua ujiku k'eto l'ọ dopu anyi azu l'onodu anyi; k'ọphu anyi e-buru eburu l'iphu iya. ³ Unu g'anyi maru Chipfu! G'anyi wata ese iswi g'anyi e-shi maru onye ọ bụ. Ọ buru g'enyanywu awafutaje l'utsu-a bụ g'ọ byapfutafutaje anyi. Mbụ l'ọ-byapfuta anyi gẹ mini, shi l'igwe; mbụ gẹ mini udzumini, awuje mgboko l'ophu ẹhu-a.

⁴ “Unube ndu Ifuremu; ?bupoo gunu be mu e-gude unu mee? Unube ndu Jiuda; ?bu gunu be mu e-gude unu mee? N-yemobu k'unu dukwa g'iji nchi-abo. Ọ du g'iji geregere utsu, adudu g'onno-bejeru l'ọ phukashihu.

⁵ Ọo ya bụ lẹ-a; mu gudeakwa ndu mpfuchiru mu gbutsushia unu. Mu gudewaa opfu, shi mu l'onu gbua unu; k'ọphu ikpe, mu ekpe unu a-nodu egbu zaazaa l'ẹhu unu g'iphoro anwu, echi echichi; ⁶ kele iphe, agụ mu g'unu mee bụ aphu obu-imemini. Ọ tọ budu g'a gwaje mu agwagwa; mbụ l'iphe, du mu ree bụ g'a maru mube Chileke. Ọ tọ budu g'e gwee ngweja-akpo-oku nụ mu.

⁷ “Ẹphe darwukwaru oğbandzu mu l'ẹphe gẹ Adamu. Ẹphe te emeduru ire-lanu l'ẹka ono. ⁸ Alì Giladu bụ alì ndu eme ẹjo-iphe. Iphe, a lokashiru iya bụ mee, a zokaru l'okpa. ⁹ Ọo gẹ ndu abalidebvụ anokaje l'egbudu kwaberu nemadzu-a bụ g'ikpoto ndu bụ uke du. Ẹphe egbuje ọchi l'uzo, e shi eje mkpukpu Shkemu. Ọphu ọ dudu egube ẹjo-ahuma, ẹphe te emejedu. ¹⁰ Mu humakwaru iphe, anyi ishi ẹdzu lẹ Izuruazu. Ọ kwa l'ẹka ono be ndu Ifuremu nọ wata agba ukpara; bya aburu l'ẹka ono be ndu Izuruazu nọ pharwushia onwophe.

¹¹ “A -bya l'ẹhu k'unube ndu Jiuda; e dobeakwaru mboku, aa-kpa unu g'onye akpa ji.”

7 “Ọobujeru teke mu eme gẹ ndu Izuruazu wekọrohu; iphe-ẹji, ndu Ifuremu eme egheru onu. Teme l'a humakwapho ẹjo-ememe, ndu Sameriya l'eme. Ẹphe anoduje agba ẹregede; ndu-oshi anodu etsufushi ọlo. Ndu abalidebvụ ana nfu lẹ gbororo. ² Ọphu ẹphe anyatajedu l'ẹjo-ememe, ẹphe emekota be mu nyatakotaru. Iphe-ẹji phẹ nọ-phewaru phẹ mgburugburu. Ọodujeepho l'iphu mu tekenteke.”

Aachi ẹjo idzu l'ibe eze

³ “Ẹphe egudeje ẹjo-iphe, ẹphe eme mee g'ẹhu tsoo onye eze phẹ utso. Ẹphe egude adzu uka mee g'ẹhu tsoo ndu-ishi phẹ. ⁴ G'ẹphe hakota erikota ogori. Oonwu phẹ phuruphuru l'ẹhu g'oku-epfu, a phunwuru ọ nodu enwu phoophoophoo; ọphu onye gheberu iya buredi enwezidu iya oku enwezi e -shi teke ọ wataru apha utu buredi ono jasụ l'ọ koghē. ⁵ Leswe mboku, onye eze anyi boru iphe be ndu-ishi nguru mee enya chaa phẹ achacha. Onye-eze anyi ono yele ndu mgbonu tuko meahaa rigbarigba. ⁶ Ime okpoma phẹ dukwa g'oku uzu l'ẹka ẹphe gude ẹjo idzu, ẹphe chiru doberu iya abya iya ntse. Obu nodu enwukota phẹ phuruphuru l'enyashi ophu mgburugburu. O be l'utsu; ọ gbanwuhu phẹ oku l'ẹhu g'oku, enwu phoophoophoo.

⁷ “G'ẹphe ha nodu atakota pfupfufu g'oku uzu. Ẹphe ekepyashije ndu-ishi phẹ. Iphe, bụ ndu eze phẹ g'ẹphe hakota dakotaru. Ọphu ọ dudu g'ẹphe ha me onye lanu, rakuru mu nụ.”

Ízurelu ẹphe l'ohamoha ozo

⁸“Ndu Ifuremu jepfuru ohamoha ozo; ẹphe l'ẹphe je aghaa ẹghirigha. Mbụ lẹ Ifuremu dọ g'akara, e gheberu; ophu a ghaduru iya aghagha. ⁹Ndu ohozo anọduje amị ike iya omiwaa. Ọle o too rwujedu iya l'ẹhu. Ẹgbushi iya bẹ ẹwó tungawaru; ophu o makpodanu. ¹⁰Eku-onwonye Ízurelu anọduje agba ama g'ọ gbaru. Ọ -mechakpoo g'oomehabẹ; o tọ lwaphutadu azụ alwapfuta Chipfu, bụ Chileke iya; ophu o chọkpodaa ya nụ achọcho ophu. ¹¹Ifuremu dọkwa gẹ ndo. Eduphu iya ta adudu iphe, oobujeru; tẹme ophu o nwedu egomunggo. Ọ -gbapfu ndu Ijiputu; l'ọ gbapfu ndu Asiriya. ¹²Ẹphe -jeshiẹpho bẹ mu e-woru ụgbu-egege mu wụ-kpote phẹ. Mu a-nwụko phẹ g'onye anwụko ẹnu, ephe l'eli. Mu ahụa phẹ ahụhù; mbụ mee phẹ iphe ono, ndu ndzukọ phẹ nụ-mawaru ono.

¹³“Nshio phẹ; kele ẹphe shiwaa mu l'ẹka jephuhuwa! Ọla-l'iswi dọkwaru phẹ; kele ẹphe kwefuru mu ike! Iphe, agụ mu nụ bụ g'a sụ lẹ mu gbatarụ phẹ. Obenu l'ẹphe anọduje adzushi ụka ekpu mu. ¹⁴Ẹphe te egudeje-du obu phẹ g'ọ ha araku mu. Ọchia l'iphe-azẹe phẹ bẹ ẹphe azeje ara ẹkwa. Ẹphe achikobeje onwophe epfu k'ereshi yee mee-vayinu ophúú; obenu l'ẹphe aghajeru mu azụ. ¹⁵Mu zuru phẹ bya emee g'ike dọ phẹ. Obenu l'ẹphe anọdujele-a achiru mu ejo idzu. ¹⁶Ẹphe ta aghajeduru mube Ọkalibe-kakota-shii ono iphu. Ẹphe dọ g'apfu, mebyihuru emebyihu. Ndu-ishi phẹ bụ ogu-echi bẹ ee-gude gbushia phẹ. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ejo-opfu, shi phẹ l'onu. Ọ bụru iphe ono a-kpa g'a chia phẹ ọchi l'alị Ijiputu.”

Iphe-ẹji, ndu Ízurelu eme

8 Yekwa opu l'onu; kele udele bekwaru l'eli ọlo Chipfu; o bụru iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ ndu Ízurelu mebyi-warụ oğbandzu mu l'ẹphe; bya ekwefu ike l'ẹphe tee medu ekemu mu. ²Ndu Ízurelu echiku mu lẹ mkpu su: “Gùbe Chileke anyi; anyi maakwaru ngu!” ³Obenu lẹ ndu Ízurelu jikawaru iphe, dọ ree. Ọ bụru onye ohogu e-mechaa chia ya oso.

⁴“Ẹphe ahọtaje ndu a-buru eze phẹ; o to shidu mu l'ẹka. Ẹphe ahọtta ndu a-buru ishi phẹ; ẹphe te emedu gẹ mu maru. Ẹphe egudeje mkpola-ochaa yee mkpola-ododo phẹ akpūshiru onwophe nshi; shi nno emetaru onwophe ọla-l'iswi. ⁵Unu tuphakwa nshi nweswi unu ono; unubẹ ndu Samériya; kele o meakwaru ẹhu-eghu mu nwuhuwaa phuruphuru g'oku! ?Bụ teke ole bẹ ndu Ízurelu a-nọ-beru bụru ndu adudu ike dọbe ree? ⁶Ọo lẹ Ízurelu bẹ o shi; mbụ nweswi obu, bụ iphe, ndu eme ọna meru. Ọ tọ bụdu Chileke. Ọ bụ iphe, aa-kukposhi iphiriba-iphiriba; mbụ nweswi ndu Samériya ono. ⁷Ẹphe akoje pherephere g'opfu. Ẹphe -kpajẹ iya; ẹphe akpata iya oke pherephere. Ereshi ta amiduru amimi; mbụ l'ọ tọ dudu mebyi, dọ iya nụ. Ọme o bukponu l'omitaru mebyi; m'ọ büruro ndu ohozo gege alwukota iya.

⁸“Ndu Ízurelu bẹ e lweakwaru elwelwe. Nta-a bẹ ẹphe anọdu l'echilabọ ohamoha bụru okpokoro iphe, adudu iphe, dọ iya nụ; ⁹kele ẹphe tųgburu jeshia Asiriya gẹ nkafu-igara-oswa, aghaphe nkinyi iya. Ndu Ifuremu je eshiahaa ọnyà arwota. ¹⁰A makwaru-a l'ẹphe tųkwaru ohamoha bükọ ọnyà eshi; ọle mu byaru achikobe phẹ ozo. Ẹphe awata ala pyete me Ọkalibe, bụ eze ono meahaa phẹ mkpawere.

¹¹“A makwaru-a lẹ ndu Ifuremu kpūshiru ọru-ngweja, dọ igwerigwe, ẹphe a-nọdu egwe ngweja-iphe-ẹji. Ọle ẹka ono tųkoakwaru bụru ẹka a nọ eme iphe-ẹji. ¹²Mu bya edeeru phẹ ẹkwo pfiaru phẹ iphemiphe, mu turu l'ekemu. Ẹphe wolẹru iya-a kua iphe, shi l'ohozo. ¹³Ẹphe -gwaa iphe, e gude bya mu anunu; ẹphe eworu anụ iya taa l'onwophe; obenu lẹ Chipfu bẹ iphe, ẹphe eme adudu ree. Nta-a bẹ ọo-nyata ejo-iphe, ẹphe eme; hụa phẹ ahụhù k'iphe-ẹji phẹ. Mbụ l'ẹphe e-mechaa laphu azụ l'alị ndu Ijiputu.

¹⁴“Ndu Ízurelu zọhaakwaru onye meru phẹ nụ. Ẹphe kpūshia ọlo ndu eze dobe. Ndu Jiuda gudeakwa igbulọ kpū-phae mkpukpu, dọ igwerigwe mgburugburu. Ọle mu e-mechakwanaa tųa ọku lẹ mkpukpu phẹ ono; l'ọ tsua ọlo ọlo, a kpuru kpūshia ike l'ime iya.”

Iphe, ee-gude hùà ndu Ízurelu ahùhù

9 “Unu te etekwa ẹswa; unubẹ ndu Ízurelu! G'ẹhu ba atsokwa unu g'ọtso ndu ọhamoha ọzo; kele unu dukwaru Chileke unu gheleghelehele; kele ọo ugwo, a gbatarẹ l'ukpara bẹ unu yeru obu l'iphe, bukpoọ ẹka eechije bali. ² Ẹka eechije bali; yee ẹka aapyishi mee-vayinu bẹ ta azujeekwa phe; ọphu mee ọphúú adureduru phe. ³ Ẹphe tee bukwaru l'alị ke Chipfu. Mbụ lẹ ndu Ifuremu e-mechakwaa laphu azụ l'alị ndu Ijiputu; je anọdu l'alị ndu Asiriya ria nri, aasọ nsọ. ⁴ Ẹphe te egweeduru Chipfu ngweja-mee; ọphu ngweja mmanụ ọzo, ẹphe egwejeru iya emeedu g'ẹhu tsoo ya ọtso. Ẹgube ngweja ono l'ẹhu phe a-dụ ge nri ndu aphụ tsoo. Iphe, bukpoọ ndu riru iya nụ a-bukotarụ ndu aasọ nsọ; kele nri ono a-duru phe nkinyi phe. Ọ tọo batadu l'eze-ulo Chipfu. ⁵ ?Bụ gụnu bẹ unu e-me m'ọ -rwua mbọku ono, e doberu k'obo-iphe ono; mbụ eswe ọbo-iphe ke Chipfu? ⁶ Kele-a; ẹphe -jekponu g'ẹphe gbalarụ ọla-l'iswi; ndu Ijiputu e-rwukọele phe-a; ndu mkpukpu Mmufisu elia phe. Ẹku mkpọla-ọchaa phe efuchia l'ẹswa. Ẹwu-óbvú agbaa ibe phe ophorokpo.

⁷ “Mbọku, aa-hù nemadzụ ahùhù rwuakwaru. Mbọku, aa-pfụ onyemonye ugwo iphe, o metaru dukwaa ntse. Ge ndu Ízurelu makwaru l'onoo g'ọ dụ. Eshinu iphe-ẹji unu parụ igwerigwe; teme ndumashi, unu nweru paa ẹka; bẹ e mewaru onye mpfuchiru Chileke; o dụ g'onye eswe. Onye unme Chileke jiru ẹhu bụru onye ọbvu byaru. ⁸ Mube onye mpfuchiru Chileke bụ onye eche ndu Ifuremu nche; mbụ ndibe Chileke mu. Ọle a gbakarụ mu ọnyà l'iphe, bụ ụzo, mu eshi. Ndumashi nọdukwapo l'ulo Chileke mu. ⁹ Ẹphe tsuwaru ọtsuri tsuba l'ime emerwushi onwophe; ẹgube ono, ndiphe dụ lẹ teke ke Gibiya. Ọle Chileke e-mechakwanaa nyata ẹjo-iphe, ẹphe eme. Mbụ l'ọ hùà phe ahùhù iphe-ẹji ono, ẹphe eme ono.”

¹⁰ “Teke mu chotaru ndu Ízurelu bẹ ọ dukwa g'onye humaru akpuru vayinu l'echiegu. Mbụ lẹ teke mu humaru nna unu oche phe bẹ ọ dukwa g'onye humaru akpuru mbụ, vuru ụzo chaa l'oshi figu iya. Obenu l'ẹphe byaru ejerwua Balu-Peyo; ẹphe je eworu onwophe gwo-phua lẹ nshi ono, bụ iphe, iphere iya dụ. Ẹphe bya aburu iphe-mmanụ ẹgube iphe ono, ẹphe yeru obu ono bụ. ¹¹ Mbụ l'akpabiri ndu Ifuremu e-mechakwaa phee ephephe phefu g'enu. A taa nwubaedu nwa l'ime iya; ọphu aapaedu iya ẹpho ime; ọphu aatsutaedu iya ime. ¹² Ẹphe -hechakponu unwegirima hefuta; mu emee; ẹphe anwushihukota g'ẹphe ha. Mbụ-a; nshio phe teke mu agharu phe azụ!

¹³ “Ndu Ifuremu bẹ mu humakpooru; ẹphe dụ ge ndu Taya, bụ ndu e yeru g'oshi l'ẹka dushikpoọ ree ike. Ọle ndu Ifuremu ono e-mechaa chiru unwu phe nụ ndu e-gbushi phe nụ.”

¹⁴ “Nunu phe iphe; gube Chipfu! ?Bụ gụnu bẹ ji-nụ phe? Nụ phe ẹpho ume-nwa; yee ẹra, mini-ẹra adudu!”

Aphụ, Chipfu anụ ndu Ízurelu

¹⁵ “Ọo ẹjo-ememe, ẹphe nọ emegbabe lẹ Gilugalu bẹ mu gude kpọo phe ashị l'ẹka ono. Ọ bụru k'iphe-ẹji, ẹphe nọ emegbabe bẹ mu e-gude chiru phe g'ẹphe ba nọduhe l'ulo mu. Mu tee yehedu phe obu; kele ndu-ishi phe g'ẹphe ha kwefukotaru ike. ¹⁶ Ndu Ifuremu bẹ e chiakwaru iphe. Ọgbarabvu phe kpohuakwaru nkụ. Ọphu ẹphe amiedu amimi. Ẹphe -zushichakponu unwegirima; mu egbushia unwegirima ono, ẹphe yeru obu ono.”

Hosiya epfu opfu ẹhu ndu Ízurelu

¹⁷ “Chileke mu a-jika phe; kele ẹphe te emeduru iphe, ọ sọru g'ẹphe mee. Ẹphe e-mechaa wata agha phurii l'ọhamoha.”

10 “Ndu Ízurelu shikwa dụ ge vayinu, barụ ụba, bya amia mebyi. Mebyi iya ono nọdu aka shii eje; ọ nọdu aka akpushi ọru-ngweja. Alị nọdu agba upete eje; yebedua nọdu emejegbaa mkpuma mkpuma, duru iya nsọ g'ọ kabaa ama mma. ² Ẹregede jiru ọkpoma phe ejiji. Ọle ọo nta-a bẹ ẹphe byaru evuta iphe-ẹji ono, ẹphe meru ono. Ọo Chipfu a-lajashị ọru-ngweja phe ono; bya emebyishia mkpuma ono, ẹphe doberu nsọ ono.

³ “Noo teke ẹphe a-wata epfu sụ: ‘Anyi te enwekwa onye eze. Iphe, kparụ iya nụ bụru l'anyi ta atsudu Chipfu ebvu. Ọle ọ bụ; ọme anyi nweru onye eze; ?bụ gụnu bẹ ọ gege adu ike meeru anyi?’ ⁴ Ẹphe ekweje ukwe l'ẹphe

e-me iphe, dū igwerigwe. Ẹphe eria nte l'ẹregede gude gbaa ọgbandzu. Ọ bụru iphe ono kpatarū agbapheru onwophe ẹkwo kpọ-fushiaha g'ẹka ẹjo-ẹsua akpọ-fushi l'ẹka a kọru opfu.

⁵“Ndzū watawarū agū ndu bu lẹ Samériya; ọ bụru iphe, kparū iya nū bụ agwa nweswi, dū lẹ Bẹtu-Avẹnu. Mbū lẹ ndu shi abajerū iya ẹja agūwa aphū ekpu iya; ndu agwa iya nū nọdu erwuwaa erwubvu ekpu iya; kẹle akpabiri iya bvūwarū iya l'ẹhu. ⁶Ee-mechakwaa patakwapọ nweswi ono l'onwiya gude lashia alị ndu Asiriya; g'ọ bụru iphe-oma, e gude ewotarū Ọkalibe, bụ onye eze ndu alị ono. Ndu Ifuremu bẹ ee-me iphere kpua. Mbū lẹ ndu Ízurelū bẹ iphere e-gude l'ẹphe pyiru ntẹkpe dobe agwa agwagwa. ⁷Ndu Samériya yee onye bụ eze phẹ bẹ ee-me g'ẹphe chíhu. Ẹphe a-dū g'ẹbaji-oghu, degeru l'eli mini. ⁸Iphe, bụkpoo ẹka aagwajẹ iphe bẹ ee-mebyishichaa. Ọ bụchaa ya bụ iphe-ẹji, ndu Ízurelū emegbaa. Ẹwu-óbvú e-fushi l'ọru-ngweja phẹ; ẹgbara aphua ya. Noo teke ẹphe a-sū úbvú, hagbaa shii g'ọ tųpyabe phẹ. Ẹphe asū úbvú, hagbaa nwanshii g'ọ danaa dapyabẹ phẹ.”

Chipfu anma ndu Ízurelū ikpe

⁹“Gube Ízurelū; e -shikpọo teke kẹ ndu Gibiya bẹ i shiẹpho meta iphe-ẹji. Tẹme i nọdue ya phọ g'i nọ iya. Ọphu ọgu eriduru ndu ẹjo-iphe lẹ mkpụkpu Gibiya. ¹⁰Mbū lẹ-a; ọ kwa teke dū mu ree bẹ mu a-hù phẹ ahùhù. L'a chíkobe ọhamoha g'ẹphe tsoo phẹ ọgu; keshia phẹ ẹgbu kẹle ẹphe mewaru ẹjo-iphe mmekwase.

¹¹“Ndu Ifuremu dukwa gẹ nwada-eswi, e ziru iphe; k'ọphu bụ l'azọshi ereshi aduje iya ree. Ọle mu mīru ẹnya lẹ nwẹguru olu iya ono. Mbū lẹ mu e-kebuta ndu Ifuremu g'ẹphe kwata eje ozi mkpọnwu-ẹhu; mbū lẹ ndu Jiu-da a-kọ ọkoro. Ọ bụru oshilọkpa Jiékọpu a-nọdu egbukpọshi alị. ¹²Sụ-a; unu kọoru onwunu apfubekoto g'opfu! Unu akpata akpuru-iphe, ọ mītaru, bụ n-yemobu! Unu gbukpọshia alị unu ono, e te shidu kọwaa akọko ono; kẹle o rwuakwaru teke aa-wata achọ Chipfu; jasū l'ọ bya edzee apfubekoto gẹ mini l'ẹhu unu. ¹³Obenu l'opfu unu gbẹ kọchia bụ ẹjo-iphe. O bụru iphe, apfuduru-oto bẹ unu kpatarū iya. Iphe, unu riru bụru akpuru ẹregede.

“Eshinu unu chíru ọpfu ye l'ọkpehu k'unu yele ikpoto ndu ojọgu, unu nweru; ¹⁴bẹ aa-tų ọzu ọgu kpua ndibe unu; k'ọphu bụ l'iphe, bụ ọlo ono, unu anọduje ezeru ndzū ono a-būru iphe, e tsukpọshiru etsukpọshi; ẹgube ono, Shalumanu tsukpọshiru mkpụkpu Bẹtu-Abelū lẹ teke a lwuru ọgu ono; mbū teke e chitaru ndu bụ ne ẹphe l'ụnwu phẹ tųa gbaa l'alị. ¹⁵Noo g'oo-mecha nwūaru unubẹ ndu mkpụkpu Bẹtelu; kẹle ẹjo-ememe, unu eme pawaru ẹka. O -rwuẹpho l'ųtsu ujiku lanū bẹ ee-mebyikpọephe eze ndu Ízurelū rengurengu kpọ.”

N-yemobu Chileke l'ẹhu ndu Ízurelū

11 “Teke Ízurelū bụ nwata
bẹ mu yeru iya obu shii.

Ọ bụru l'alị Ijiputu bẹ mu
jeru je ekua nwa mu
nwoke ono.

²Obenu l'ọobujeru;
mu -nọdu eku ndu Ízurelū
ono oku;
ẹphe aka mu akpịriberu
ųzenya.

Ẹphe nọdu anọduje agwa
Balụ;
bya anọdu anọduje akpọ
ųnwù-isensu ọku anū
ntẹkpe.

³Ọ kwa mbẹdua ziru ndu

Ifuremu ije.

Mu shi esetaję phę l'ęka.

Ọphu ęphe amadụ l'ọo
mbędua bụ onye meru
g'ęhu dụ phę ike.

⁴ Mu shi egudeje obu-imemini
gude ehe phę.

Ọ bụru eye obu, mu yeru phę
bę mu gude edu phę.

Mu shi ezije phę ivu-ęrwa,
ęphe vu;
mu ephozekpọ ephoze
dee phę nri.

⁵ "Ęphe e-mechaa laphu azụ lę Ijiputu. Ọ bụru ndu Asiriya e-mechaa bụru ishi phę; noo kęle ęphe jikaru l'ęphe taa lwadụ azụ alwapfuta mu. ⁶ Ogu-echi e-mechaa jeaha iphu iphu lę mkpụkpu lę mkpụkpu phę. Mbụ gbukashia ọguzo-igwe, e yeru l'ọnu-abata mkpụkpu phę; mee iphemiphe, ęphe chiru k'ememe; ọ tọ dọdu ọphu ęphe eme. ⁷ Ndibe mu kebefutaekwarupho l'ęphe a-lufu mu l'ęka; mbụ-a; ọ tọ dọkwa m'obeta ęphe kuchakponu onye ono, bụ Ọkalibe-kakọta-shii onoya; ọ tọ dọdu iphe, e-mekwadụ g'o kutsee phę ọzo.

⁸ "Sụ-a; gube Ifuremu;
?dęnukpoo gę mu e-shi
haa ngu?

Gube Ízuręlu; ?dęnukpoo
gę mu e-shi woru ngu
ye ndu ọzo l'ęka?

?Dęnu gę mu e-shi mee
ngu gę mu meru ndu
mkpụkpu Adama?

?Dęnu gę mu e-shi mee
ngu gę mu meru ndu
mkpụkpu Zebowimu?

Egomunggo lwaakwaru
mu azụ.

Ọoguakwa mu agushi mu
ike g'a sụ lę mu phuru
ngu obu-imemini.

⁹ Mu ta atụ-koshikwa ngu
oke ęhu-ęghu mu;
ọphu mu alwakwa azụ
abya emebyishi Ifuremu;
noo kęle mu bụ Chileke;
mu ta abụdu nemadzụ.

Ọo mu bụ onye dụ nsọ,
nọ l'echilabọ unu;
ọphu mu egudekwa
oke ęhu-ęghu mu
abyapfuta unu.

¹⁰“Èphe e-mechakwaa tsoahaa Chipfu. Mbù lẹ̀ mu a-sù ekiri g'oduma. Teke mu sùru ekiri ono; unwu mu anmaru pyaapyaapya shi l'ùzo ẹnyanwu-arìba bya. ¹¹ Èphe eshikwaphọ̀ lẹ̀ Ijiputu phuru kwèekwee bya gẹ̀ nwenu. Èphe adu gẹ̀ ndo shi l'alì Asiriya bya. Mu eworu phẹ̀ chikobe; èphe eburu l'ibe phẹ̀.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Iphe-èji, ndu Ízurèlu eme

¹²“Ndu Ifuremu gudeakwa adu ọ̀ka gbaphee mu mgburugburu. Onu-ulo Ízurèlu nọ̀du agbaru mu ẹ̀regede. Obenu lẹ̀ ndu Jiuda bẹ̀ Chileke maru; mbù lẹ̀ ẹ̀phebedua bẹ̀ Onye Nso ono gudekwadu ire phẹ̀ ẹ̀ka.”

12 Ndu Ifuremu bu iphe, ẹ̀phe gude azu onwophe bu pherephere. Iphe, ẹ̀phe anọ̀duje achi mkpuru mkpuru bu pherephere, shi l'ùzo ẹnyanwu-awawa. Èphe nọ̀du adu ọ̀ka adu iya ndzuto; bya ewe iwashi akù iya l'eli. Èphe lẹ̀ ndu Asiriya gbaa ndu. Teme ẹ̀phe nọ̀du emeje manu olivu evularu ndu Ijiputu.

² Chipfu nwekwaru opfu, adaru yee ndu Jiuda; mbù l'ọ̀o-hù oshilokpa Jiékpọ̀ ahùhù ẹ̀jo-iphe, ẹ̀phe eme; pfua phẹ̀ ugwo g'ẹ̀phe eme. ³ Teke o nọ̀kwaduro l'ẹ̀pho bẹ̀ o zuru nwune iya l'ichiripfu-ọ̀kpa. O bya afuta buru nwoke; yee Chileke gbaa mgba; ⁴ mbù lẹ̀ yee ojozi-imigwe gbaru mgba; o mekpee ya. O waa ẹ̀kwa; rwoahaa g'o meeru iya eze-iphe-oma. O bya ahuma Chileke lẹ̀ mkpukpu Bẹ̀telu; o buru l'ẹ̀ka ono bẹ̀ yee Chileke ono nọ̀ bogba uja; ⁵ mbù yele Chipfu, bu Chileke bya aburu Okalibe-Kakota-Ike. O kwa Chipfu bu ẹ̀pha, e gude maru iya! ⁶ O lẹ̀ o bu; unu lwaphutakwa azu lwapfuta Chileke unu! Unu eyee ya obu; unu ekpee ikpe, pfuru oto! Unu anọ̀duje kwaberu Chileke unu mkpuru mkpuru!

⁷ Obenu lẹ̀ ndu-a du gẹ̀ ndu agba ngho egudeje iphe, e meru l'ugho ere aswa; k'ophu ẹ̀phe e-shi nno mee nemadzu mkpurukpuru-nya. ⁸ Ndu Ifuremu anọ̀duje eku onwophe su: “Anyi nweru iphe shii; ẹ̀ku byaakwaru anyi. Ẹ̀ku ono, duru anyi ono g'o ha e-me; a taa humadu ẹ̀jo-iphe, anyi eme; yee iphe-èji, anyi eme.” ⁹ Obenu l'ọ̀ kwa mbedua bu Chipfu bya aburu Chileke unu. O kwa mu bu onye dufutaru unu l'alì Ijiputu. O kwa mu e-me unu g'unu bua l'ulo, a kparu l'ekwa ozo; g'unu shi ebuje teke unu shi aboje obo-iphe, geru egeru.

¹⁰“Mu shi epfufe opfu yeru ndu mpfuchiru goshi phẹ̀ iphe, du igwerigwe l'ophulenyaa; bya eshikwa phẹ̀ pho l'ẹ̀ka anma etu, du igwerigwe.” ¹¹ Ndu Giladu; ?èphe bu ndu ẹ̀jo-iphe to? Èphe ta adukwa ophu bu iphe. ?Aagwaje oke-eswi lẹ̀ mkpukpu Gilugalu to? O ru-ngweja phẹ̀ e-mechakwanaa du gẹ̀ mkpokobe mkpuma, a kuberu l'ẹ̀ka a koru opfu.

¹²“Jiékpọ̀ gbaru laa alì Aramu. O buru l'ẹ̀ka ono bẹ̀ Ízurèlu ono nọ̀ jee ozi jeta nwanyi luru. O buru eche aturu bẹ̀ o gude kwaa ya aswa. ¹³ Chipfu bukwa onye mpfuchiru bẹ̀ o gude dufuta ndu Ízurèlu l'alì Ijiputu. O buru onye mpfuchiru bẹ̀ o gude leta iya nya. ¹⁴ Obenu lẹ̀ Ifuremu kpatsuru Chipfu iwe, paru ẹ̀ka apaa. O buru Nnajiuphu iya e-me g'ikpe onye o gburu tukoru iya l'ishi; teme l'ọ̀ pfukwaa ya pho ugwo iphe-iphere, o meru iya.”

Èhu-eghu Chipfu l'iswi èhu ndu Ízurèlu

13 “O shi abujeru; Ifuremu -pfua opfu; amadu anmahu pyaapyaapya. Ifuremu shi buru onye e kutseru ekutse l'alì Ízurèlu. A nonyaepho; o wata abaru Balu aja; ikpe nmaa ya; o nwuhu. ² Nta-a bẹ̀ ndu Ifuremu kabaa eme iphe-èji eje. Èphe kpushiru ntekpe dobegbaaru onwophe; mbù ntekpe, e deru nya lẹ̀ mini mee lẹ̀ mkpola-ochaa phẹ̀. G'ẹ̀phe ha bukota iphe, ndu maru eme ona gude ẹ̀ka kpua. Èphe nọ̀du asuje: ‘Wakwa iphe, unu a-nodu abaru aja baa-o!’ Mbù nemadzu nọ̀du anọ̀duje etsutsu onu l'agwa nweswi! ³ Oo ya meru g'o gude ẹ̀phe je a-du g'iji, akwa l'utsu. Mbù iji, akwa lẹ̀ nchi-abohu, abujeru: o -kwachaa l'oophukashihu. Èphe a-du g'udzu ẹ̀swa ereshi, etsushihu l'ẹ̀ka eechije balì; g'enwuru-oku, shi lẹ̀ windo ekposhihu.

⁴“Obenu l'ọ̀ kwa mbedua bu Chipfu bya aburu Chileke unu. Oo mu bu onye dufutaru unu l'alì Ijiputu. Unu ta adukwa iphe ozo, unu e-je amaru gbahaa mbedua. Ophu o dukwa onye ndzota ozo, du nu; gbahaa mbedua. ⁵ Oo mbedua letaru unu nya teke unu nọ̀ l'echiegu. Mbù l'alì ono, okpomoku enwu phuruphuru ono. ⁶ Teke mu nuru phẹ̀ nri bẹ̀ ẹ̀pho jiru phẹ̀. Teke ono, ẹ̀pho jiru phẹ̀ ono; ẹ̀phe kuahaa onwophe woru mu zohaa. ⁷ Oo ya bu lẹ̀ mu a-zu phẹ̀ gburumu g'oduma. Mbù lẹ̀ mu e-woha onwomu l'aguga gbororo g'agu. ⁸ Mu e-tso phẹ̀ ogu

lajashia phe g'agu, a nataru nwa iya. Mu a-ta phe g'oduma ataje anu, o gburu-a. O buru anu-egbudu a-lajashi phe togbo eba.

⁹“Unube ndu Izurelu; mu e-mebyishi unu; kele unu etso mu opfu. O buru onye ono, eyeru unu eka ono be unu etso opfu. ¹⁰?Bu awe be onye bu eze unu no g'o bya adzo unu? ?Bu awe be ephe no; mbu ndu-ishi le mkpukpu unu g'ephe ha; mbu ndu ono, unu pfuru opfu ehu phe teke unu suru g'a hotaru unu onye eze; waa ndu a-buru ndu-ishi unu ono? ¹¹ Mu gude ehu-eghu woru eze nu unu; bya egudekwapho oke ehu-eghu mu nafu iya unu.

¹²“Ejo-iphe, ndu Ifuremu mekotaru be a kwachikwaru akwachi. Iphe-eji phe be e dekwaru l'ekwo dobe. ¹³ Iphe-ehuka, ooje du ya pho g'oduje nwanyi, ime eme. Obenu l'o bu nwata, amadu iphe, abujeru; o -rwua l'ezeda iya; o to maduru eye ishi l'enu ehu ne iya.

¹⁴“Mu a-gbafuta phe g'alima ta aka phe okpehu. Mbu le mu a-gbata phe l'itumo anwuhu. Gube onwu ?bu awe be ejo iphe-ememe ono, i vu ono nōhunu? Gube alima; ?denu iphe ono, iigudeje emebyishi iphe emebyishi ono?

“Mu ta aphukwaru iya obu-imemini aphupu ophu; ¹⁵ mbukwa m'obeta o nodu l'echilabo unwunna iya aba yoyoyo; ole oke pherephere, shi l'eka Chipfu e-shi l'uzo enyanwu-awawa ziru bya. Eka o shi ezi abya bu l'echigu. Ishi nggele ndu Ifuremu atabuhu. Welu phe atashihu. La tuko eku, o shi kpata akpata rwuta. ¹⁶ Ndu Sameriya e-vuru nrimaphu, du l'iphe-eji phe; kele ephe kwefuru Chileke phe ike. Oo ogu-echi be ee-gude gbushichaa phe. Unwegirima ibe phe be ee-chitachaa togbo l'alima. Unwanyi phe, du ime a-buru ndu aa-gba-jachaa ephe.”

Izimanu alwa azu bu iphe-ekweru

14 “Unube ndu Izurelu; unu lwafuta Chipfu, bu Chileke unu! O kwa iphe-eji, unu eme meru g'o gude unu daa! ² Unu kpuru opfu l'onu gude lwafuta Chipfu. Unu bya bya asu iya: 'Guru anyi nvu l'iphe-eji, anyi emekota ngu g'o ha! Guden eme odoo nata anyi; g'anyi egudekwanu akpuru-iphe, shi anyi l'onu gude gwaa ngu! ³ Ndu Asiriya taa dukwa ike adzo anyi. Ophu o buedu l'eli inya-ogu be anyi a-nmakoru. Anyi ta abyadu egudebaa onu anyi woru iphe, bu eka be anyi gude mee ya kua “Chileke anyi;” kele oo l'eka ngu be onye enwedu nna anoduje l'a phuru iya obu-imemini.’”

Chipfu ekwe ndu Izurelu ukwe ndzu ophuu

⁴“Mu e-me-a g'ephe du-buhu
gheleghelehele ono,
ephe du ono.

Mu abya atushihu ehu;
yee phe obu;
kele mu taa vuheduru
phe ovuma.

⁵ Mu a-du g'iji akwaru
ndu Izurelu.

Yebdua abya pulapula
g'ojimbvu egu.

Ogbarabvu iya abamia
abami l'ime ali g'oshi sida,
no l'ubvu ubvu Lebanonu.

⁶ Unwu iya ophu du nwa
penupenu amishikwapho
evu evuvu.

Akpabiri iya adu ge k'oshi
olivu.

Mkpọ, ọo-nọdu eshi
adu ge mkpọ oshi sida
k'úbvú úbvú Lébanonu.

⁷ Amadu adọharu le mkpula
iya ọzo.

L'ọ sọo pulapula g'ereshi.

L'ọ baa yoyoyo ge vayinu.

Údù iya atuko ekameka
ngaa ge mkpọ mee,
a kutaru l'úbvú úbvú
Lébanonu.

⁸ ?Bubaa gunu be ndu
Ifuremu ephe le nshi
emegbabaa?

L'eka mu a-nodu anu
olu iya eleta iya enya.

Mu dụwaa g'oshi payinu,
ekwo iya jihukotaru
ke hudu;
ọ buru mu emeje g'unu
mja mebyi."

Mkpochi-ishi iya

⁹ "Bụ onye bụ onye maru iphe? G'ọ nwutakwa iphe l'iphe-a! Bụ onye bụ onye iphe, edoje enya ree? G'ọ tükokwa doo ya enya! L'uzo ke Chipfu dukotakwa nhamunha. Ọ buru ndu pfberekoto eshi iya. Obenu le ndu eme ejo-ememe be upfu aduje m'ephe -je iya eshishi."

Jiowelu

1 Ọwaa bụ ozi, Chipfu ziru Jiowelu, bụ nwa Petuwelu.

Igube, byaru mkpu-danyi-ọku

2 Unu nụmakwa iphe-a;
unubẹ ndu bụ ọgerenya!

Unu ngabekwa nchi; iphe,
bụkpoo ndu bu l'alị-a
l'ophu!

Iphe, dụ egube-a;

?o mejekporu eshinu
unu shi nọduta ndzụ?

Tọo ?o mejeru lẹ teke kẹ nna
unu oche phẹ?

3 Unu pfukwaaru iya
ụnwegirima unu!

G'ụnwu unu pfukwaru iya
phọ ụnwu nkephẹ.

Ụnwu nkephẹ epfuaru iya
ogbo ọphu abya nụ.

4 L'iphe, otsu-gbiigbiigbi
igube taru taphodo
bẹ oke-igube wụbataru
bya ataa.

Ọphu oke-igube taru
taphodo bẹ

ụnwu ọgbolanu igube
wụbataru bya ataa.

Ọphu ụnwu ọgbolanu igube
taphodoru
bẹ mgbagbaramatsụ byaru
bya atachafu.

5 Unu tehu etehu;
unubẹ ndu angunukaje
mẹe.

Unu wata ara ekwa!

Unu chia mkpu;
unubẹ ndu anguje mēe
ngugharu iya ẹka!

Unu kpoo mkpu mēe

òphúú ono;

kele a nyichatawaru

iya unu l'onu!

⁶Ọ duru ọha, byaru bya
eripyabẹ alì mu-a.

Ndu ono bẹ ọkpehu dọ shii;

tẹme ọphu aagutadu

phẹ l'ọgu.

Eze, dọ phẹ l'onu dọ gẹ

k'oduma;

mbụ l'ọ dọ g'ẹpyii,

nọ l'onu ne oduma.

⁷Ọ tapyashichawaru vayinu mu;

bya emee oshi figu mu;

ọ bukotaru ọla-l'iswi.

Ọ swachacharu iya ọgbo

woru iya tọgbo.

Ẹkali iya nọdu achagbaa

ọcha.

⁸Unu gụa aphụ gẹ nwamgbọko,

yẹe nwoke teke akwaswee,

yeru uwe-aphụ,

agụ aphụ kẹ ọnwu

gburu nwoke eje

iya alọlu.

⁹Ngweja-nri; waa ngweja-mẹe

chìhuwaru l'ọlo Chipfu.

Ndu bụ uke nọ l'aphụ;

mbụ ndu ono,

ejeru Chipfu ozi ono.

¹⁰Opfu, a kọru akọko bẹ bụwaa

ọla-l'iswi.

Alì kọhu nkụ; ereshi,

a kuru iya mebyishihu.

Mẹe ọphúú tashihu; tẹme manụ

nọdu atahụwa atahụ.

¹¹"G'iphere gudekwa unubẹ

ndu akọ opfu!

Unu rashia ẹkwa ike;

unubẹ ndu akọ

opfu-vayinu!

Unu gụa aphụ witi unu;

yẹe balì unu; kẹle iphe,

a kuru l'opfu bẹ e

mebyishiwaru.

¹²Ome vayinu kọshihuwaru nkụ;

teme oshi figu
 nwukotawaa lwaa.
 Oshi itorokuma; yee mpfu;
 waa oshi udara;
 mewaro iphe,
 bukpo oshi,
 nokota l'egu l'ophu
 kphukotawaru nkụ;
 kele iphe, emeje g'ehu
 tsoo unwu-eliphe
 utso chihuwaru."

Oku izimanu alwa azu

¹³ Unu yekwaa uwe-aphu wata
 agu aphu;
 unube ndu bu uke!
 Unu watakwa echi mkpu;
 unube ndu ono,
 anoduje eje ozi
 l'oru-ngweja ono!
 Unube ndu ono, no l'iphu
 Chileke mu eje ozi
 ono;
 unu byakwa eyee
 uwe-aphu
 nokota enyashi l'ophu;
 kele ngweja-nri yee
 ngweja-mee be e
 buchiwaru
 l'ulo Chileke unu.

¹⁴ Unu raa ya arara g'a swiaru
 Chileke egu!
 Unu tua ndzukọ, a-duru
 Chileke iche!
 Unu kua ndu bu ogerenya
 ndzukọ; mekpoo iphe,
 bu ndu bu l'alj-a l'ophu;
 g'ephe dzuko l'ulo Chipfu,
 bu Chileke unu raku
 Chipfu ono l'ekwa.

¹⁵ Ha-o! Egube mboku ono;
 kele eswe Chipfu dukwaa
 ntse.
 Oo-buru eswe,
 Okalibe-kangokotaru-nu
 e-mebyishi iphemiphe.

16 “?Tɔbudu l'iphu anyi gɛdegede
 bɛ e meru; nri chɪhu;
 bya emee;
 ɛhu-utso yɛe ete ɛswa
 bvɔkwapho l'ulo
 Chileke anyi?

17 Akpuru iphe, a kuru akuku
 gbapyashihuchawaru
 l'ime igbo, a kuru iya.

Iphe, bukota ulo,
 aakubeje nri
 dabiyotaru iphoro.

Oba ereshi tuko dakashihu;
 kele ereshi obu l'onwiya
 mebyishihuru l'egu.

18 Lewarɔ g'anu-ulo atsugbaa ude!

Eswi bɛ ɔ tɔgbaru ɛberegbe;
 kele ɛphe te enwedu nri,
 ɛphe a-ta;
 mbu l'aturu tukoru eje
 iphe-ɛhuka.

19 O kwa gube Chipfu bɛ mu
 araku;

kele oku tsuakwaru ɛka
 iphe-edobe ataje nri,
 du l'echiegu;
 mbu l'iphe, bu oshi,
 du l'egbudu nwukotawaru
 phuruphuru nwufu
 l'oku;

20 anu-egbudu nodu atuchaa
 heehee agba achɔ ngu.

Nggele nggele bɛ mini
 tashihuwaru.

Teme oku tsufuwaa ɛka
 iphe-edobe ataje nri,
 du l'echiegu.”

Igube, etsu gbiigbiigbi

2 Unu gbua opu-ogu l'ubvu
 Zayonu!

Unu echia mkpu-ogu l'ubvu
 mu ono, du nsɔ ono!
 G'iphe, bukpuo ndu bu
 l'alj-a nmakwaa
 pyaapyaapya;

kele eswe ke Chipfu
 abyaakwa;
 mbu l'o rwaakwaru
 erwurwu;
²mbu mboku,
 a-buru mboku,
 agba ochii agba ke
 tsukiribaa; mboku,
 urwukpu a-sopyabe;
 ekameka ejihu hudu.

Ikpoto ndu ojogu,
 ike du awu gbiigbiigbi
 aso abya g'eka ochii
 nchi-abohu asopyabe
 asopyabe l'eli eze ubvu;
 udu iya ophu eteke
 adu-swe teke ndiche;
 ophu o byadu adu
 l'ogbo ophu abya nu.

³Oku no phe l'uzo iphu
 ekepyashj iphe
 ekepyashj.

Oku nodukwa phe pho l'azu
 enwu phoophoophoo.

L'iphu phe be ali dapho ge
 mgbabu Edenu.

Eka ephe ghawaru ye l'azu
 buru echiegu,
 dabiru ke mmanu;
 ophu o dudu iphe,
 anahije phe nu.

⁴Ephe gbaru ugbugba g'inya.

Teme ephe nodu awu ke
 wugelengu wugelengu
 g'inya-ogu.

⁵Igiji, ephe ede gude awu
 gbiigbiigbi l'eli ubvu
 eje abya dapho
 g'eka ugbo-inya awu.

Mbu l'ephe dapho g'eka oku
 alwa wowoowoo
 etsu ekperema okponku;
 g'ikpoto ndu ojogu,
 a chikoberu gude
 eje ogu.

⁶Oha, humaru phe nu evujeru

ụzo rwushihu.
 Iphu adukota onyemonye ẹji.
 7 Ẹphe abyajẹ ẹnari g'ojogu,
 ike dụ.
 Ẹphe nọdu enyije igbulọ ge
 ndu ojogu.
 G'ẹphe ha nọdu egbuje giriri
 azọ eje;
 ọphu ọ dudu onye ọphu
 egbeje egbegbe l'uzo,
 ẹphe eshi;
 8 ọphu ọ dudu onye ọphu
 akwajẹ nwibe iya ñkù.
 Onyemonye apfujeeerupho
 kekereke azọ eje l'iphu
 l'iphu.
 Ẹphe anọdujeeepho apfụ
 shọoshoo apfuda
 l'iphu ọgu.
 Ọphu ẹphe aladu azụ azụ.
 9 Ẹphe nọdu ezehuje zeba lẹ
 mkpukpu;
 tuko igbulọ gbaa gorogoro;
 nyichaa enyinyi nyibachaa
 l'ime ọlo l'ime ọlo.
 Ẹphe nọdu eshijechaa windo
 abahụ l'ọlo ge ndu-oshi.
 10 "Eliphe l'ọphu anmakọta
 jiiijiii l'iphu phe.
 Akpaminigwe nọdu anma
 yigayiga.
 Ẹnyanwu yẹe ọnwa gbahụ
 ọchii.
 Ọphu kpokpode ekeedu
 paapaapa.
 11 Chipfu nọdu l'iphu ndu
 ojogu iya ede ririri.
 Ndu alwuru iya ọgu bu aguta
 aguta.
 Teme ndu ono, emeje iphe,
 ọ suru g'e mee ono
 paa ọkpehu.
 Mbọku kẹ Chipfu pakwaru
 ẹka bya adu ebvu.
 ?Bu onye a-du ike tapyabe
 iya lẹ nshi?"

Alaja ọkpoma haa uwe

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu

baa:

Ntaakponu; unu gudenu

ọkpoma unu g'ọ ha

lwapfuta mu!

Unu gude aswi ẹgu;

mẹ ara ẹkwa;

mẹ agụ aphụ gude lwa!

¹³ Unu lajaa ọkpoma unu;

ọ tọ bụdu alaja uwe!

Unu lwapfuta Chipfu,

bụ Chileke unu;

kẹle oomeje eze-iphe-oma;

tẹme ọ nọdu aphuje

obu-imemini!

Ẹhu te eghujedu iya egbu

egwegwa;

tẹme n-yemobu iya dụ shii.

Tẹme ọphu oohejedu iya ihee

eme gẹ nemadzụ jee

iphe-ẹhuka.

¹⁴ ?A maru ?! ọo-ghakọbe phọaru

unu obu-imemini

meeru unu iphe-oma;

mbụ nụ unu nri;

waa mẹ;

k'ọphu bụ l'unu e-gude iya

gweeru Chipfu,

bụ Chileke unu ngweja-nri;

waa ngweja-mẹ.

¹⁵ "Unu gbua opu-ọgu ọbu

l'úbvú Zayonu!

Unu raa ya arara g'a swjaru

Chileke ẹgu, dụ nsọ!

Unu tụa ndzukọ,

a-duru Chileke iche.

¹⁶ Unu chikobe ndu Ízurẹlu

l'ẹka lanụ!

Unu emee gẹ ndu byaru

ndzukọ ono dụ nsọ!

Unu chikobe ndu bụ

ọgerenya!

Unu achikobe ụnwegirima;

mẹ ndu ọphu

eechekwadu ẹra!
 G'onye luru nwanyi ọphúú
 hakwaa erwu iya futa!
 Nwanyi, aluru k'ọphúú ahaa
 ọlo-epfu iya!
¹⁷ Gẹ ndu bu uke, bu ndu ejeru
 Chipfu ozi ọdukwa raa ẹkwa
 le mgbaka nwulo,
 eeshije abahu l'eze-ọlo Chipfu
 yele ọru-ngweja.
 G'ẹphe pfukwaa su:
 'Gube Chipfu;
 phunaaru ndu nkengu
 obu-imemini!
 Be mekwa ge ndu ono,
 bu okiphe ngu ono buru
 iphe, ee-gude achi ọchi!
 G'ẹphe ta abukwaru iphe,
 ọhamoha e-gude agba
 mgbonu;
 kele-a; ?denu g'o gude
 ndiphe je l'anodu
 epfuru ndu Izurelu
 asuje phe: ?Bu awe
 be Chileke unu no? "

Onu, Chipfu e-ye

¹⁸ Noo teke Chipfu a-wata eko
 okophoo l'ẹhu ndu ali ono,
 bu ndu nkiya ono;
 bya aphuru ndibe iya
 obu-imemini.
¹⁹ Chipfu eyeeru ndu nkiya ono
 onu su phe-a:
 "Unu lekwa-a; mu anukwa
 unu ereshi; yee mee ọphúú;
 yee manu olivu;
 nukpoo ya unu shii;
 k'ọphu oo-ji unu
 ẹpho rengurengu.
 Mu tee mebaedu unu g'unu
 buru iphe,
 ọhamoha e-gude
 achi ọchi.
²⁰ Mu a-chi ndu ojogu ono,
 shi l'uzo isheli ono

chị-mihu g'èphe nọdu
unu ụzenya.

Mu a-chịru phẹ jeye lẹ
mkpọkoro ali,
adụdu iphe, b
eemetajẹ iya.

Ọgbo ivuzọ ọgu phẹ bẹ
mu a-chịru ye
l'eze-ẹnyimu ụzo
ẹnyanwu-awawa.

Mu achịru ndu ikpazụ ọgu
phẹ ye l'eze-ẹnyimu
ụzo ẹnyanwu-arịba.

Éwó, ẹphe a-nọdu ekpo
etsulihuẹpho etsulihu.

Mbụ l'ishishi phẹ a-tụkoepho
ẹkameka.

Ire-lanụ, bụ lẹ Chipfu
mewaru iphe,
parụ ẹka.

²¹ Gẹ ndzụ ba agụshi ngu
gube alị!

Ọ chia g'èhu tsọo ngu ụtso;
g'i techia ẹswa!

Ire-lanụ bụ lẹ Chipfu mewaru
iphe, parụ ẹka.

²² Gẹ ndzụ ta agụshi unubẹ anụ,
bu l'ime ẹgbudu;
kẹle ẹka unu atajẹ nri,
dụ l'echiẹgu abyawaa
erwu irwu.

Oshi abyawaa amị mebyi.

Oshi figu yẹe vayjnu
abyawaa eme ike phẹ.

²³ G'èhu tsọje unu ụtso;
unubẹ ụnwu Zayọnu!

Unu nọdu l'ẹka Chipfu,
bụ Chileke unu tee ẹswa;
kẹle ọ watawarụ edzeru
unu mini ishi-apha
ono g'ọ gbaru.

Ọ watawarụ edzeru unu mini
ono edzeshi iya ike;
edzeru unu mini
ishi-apha
bya edzekwaphọ mini

ula-apha;
g'o shi edzejehawaru
iya unu.

²⁴ Eka eechije balì bẹ balì
e-mechaa ji ejiji.

Eka aakujẹ mee eji kudumu
lẹ mee òphúú;
yẹe manụ olivu.

²⁵ Mu a-pfụ unu ugwo iya
k'apha g'apha phọ,
igube tapyashịru iphe
unu phọ;
mbụ ụnwu ọgbolanu igube;
mẹ mgbagbaramatsụ
iya; mękpoo
otsu-gbiigbiigbi iya;
mbụ ojogu mu,
ike dụ ono,
mu yeru unu ono.

²⁶ Unu e-nwekpọoru ikpoto
iphe, unu a-nọdu eri
jasụ l'ooji unu.

Teme ọ bụru mbẹdua,
bụ Chipfu,
bụ Chileke unu bẹ unu
a-nọdu etu ẹpha;
mbụ onye ono, meru iphe,
dụ biribiri l'ẹhu unu ono.

Sụ-a; ndu ono, bụ nkemu
ono;
bẹ e tee mebaękwa
iphe-iphere.

²⁷ Noo teke unu a-maru lẹ
mu nọ-a lẹ Ízurẹlu;
maru l'ọo mu bụ
Chipfu bya aburu
Chileke unu;
l'ọ tọ dọdu onye ọzo,
dụbaa nụ.

Ọphu a byadu emebaa ndu
bụ ndibe mu
iphe-iphere ọzo.

Eswe kẹ Chipfu

²⁸ E -mechaa bẹ mu a-wụ Unme
mu l'ẹhu nemadzụ

mgburugburu.

Ụnwu unu unwoke mę kę
nwanyi e-pfuchiru
Chileke.

Ndu bụ ọgerenya unu
arwọo nrwọ.

Ụnwokorobya unu
aphụa ọphulenya.

²⁹ Lę mbọku ono bę mu a-wụ
Unme mu ono
l'ęhu ndu bụ ohu;
unwoke phę m'ụnwanyi
phę.

³⁰ Mu e-goshi iphe-ọhumalenya
l'akpaminigwe mę
l'eliphe l'ophu.

Ọ bụru iphe, mu e-gude mee
ya bụ mee; yęle ọku;
yęę ọkpụ-tụtuutuu
ęnwuru-ọku.

³¹ Ęnyanwu bę ee-me g'ọ
gbaahaa ọchii.

L'e mee g'ọnwa bụru mee.

Tęme l'o rwua oke mbọku kę
Chipfu ono,
bụ eswe, a-dụ ebvu onoya.

³² Mbụ l'aa-dzọta iphe,
bụkpoo ndu araku ępha
Chipfu;
kęle oo-nweru ndu a-nahụ
nụ, a-nọdu l'úbvú
Zayọnu yęfua lę
mkpụkpụ Jierúsalemụ;
mbụ l'oo-nweru ndu
Chipfu e-ku l'echilabọ
nwa ndu ono,
warụ nụ ono;
bụ iya bụ iphe,
Chipfu pfuru.”

Ikpe, ee-kpe ọhamoha

3 “Kęle-a; o -rwuępho lę
mbọku ono,
bụ teke mu e-dophu ndu
Jiuda ęphe lę ndu
Jierúsalemụ azụ

l'onodu phe;
² bẹ mu a-chikobe ohamoha
 tuko g'ephe ha chita
 jeshia le nsuda
 Jiehoshafatu.

Noo eka mu a-nodu kpee phe
 ikpe;
 ikpe ehu ndu ono,
 bu okiphe mu ono;
 mbu ndibe mu,
 bu ndu Izurelu;
 kele ephe chikaru ndibe
 mu; ephe dzuru
 ohamoha;
 bya eworu ali mu kekashia.

³ Ephe tularu ndibe mu
 ono ido;
 bya achita unwu phe
 unwu-okoro
 gude je agbanweta
 unwanyi-ukpara;
 bya achita unwu phe
 unwumgboko reshia
 gude gaa mee ngua.

⁴ "Su-a; ?bu gunu be unu a-guru nu mu; unube ndu mkpukpu Taya yee ndu mkpukpu Sayidonu; mekpoo unube ndu bukota l'ali ndu Filisitayinu l'ophu? ?Bu iphe, mu meru be unu apfu mu ugwo iya to? O -buru l'oo uguwo be unu apfu mu be mu e-kwo-a gburumu mee egwegwa woru iphe, unu meru tukobe unu l'ishi; ⁵ kele unu wotaru mkpola-ochaa mu; yee mkpola-ododo mu bya atuko eku mu ndu ophu kachaa ama mma vuta je akube l'ulo nshi unu. ⁶ Unu woru ndu Jiuda yee ndu Jierusalemu ree ndu Gurisu g'ee-shi g'unu mee g'ephe nodu enya l'oke ali eka ephe shi.

⁷ "Lekwa; mu e-mechakwaa je achifuta phe l'eka ono, unu chiru phe je eree ono. Mu ewophutakwanu iphe, unu meru azu bya atukobe unu l'ishi. ⁸ Mu a-chita unwu unu unwoke me unwu unu unwanyi chiru reshia ndu Jiuda; ephe achita phe ree ndu Seba; mbu oha kwata dukpoo enya okpobe adudu." O kwa Chipfu be pfuru iphe ono.

⁹ Unu woru iphe-a pfuaru
 ohamoha: Unu
 kwakobekwa k'ogu!
 Unu mekwaa ge ndu ike ugu
 du tsulihu!
 G'iphe, bukpuo ndu alwuje
 ugu kpiritakwaru ntse
 bya awata alwu ugu!

¹⁰ Unu kpukwaa ugu unu g'o
 bugbaaru ugu-echi!
 Unu akpu nwokarara unu
 g'o buru arwa!

G'onye ike bvuru pfukwaa sụ:

“Mu buakwaa onye
okpehu dushi ike!”

¹¹ Unu dzukọbe egwegwa;

unubẹ ohamoha l'ophu!

Unu shikpọo l'ekameka bya

edzukọbe l'eka ono!

Gube Chipfu;

menaa gẹ ndibe ngu,

bụ ndu ike dụ shi

l'imigwe lwazeta l'alj!

¹² “G'ohamoha tsulihunu!

G'ẹphe zenuru jeshia

lẹ nsuda Jiehoshafatu;

kẹle ọo l'eka ono bẹ mu

a-nọdu kpee ohamoha

mgburugburu ikpe.

¹³ Unu watanụ egbu mma unu

swiiswiiswii; kẹle iphe,

a kuru l'opfu chawaru.

Unu bya azoshia akpuru

vayinu obu;

kẹle ẹka aakuje mee

jiwaru.

Nsukutu iya jiwaru ejiji;

kẹle ẹjo-ememe,

phẹ parụ ẹka.”

¹⁴ “Igwe-oha; igwe-oha kuru lẹ

nsuda,

aanọduje pfua opfu pfukaha;

kẹle mbọku kẹ Chipfu

dụkwaa ntse lẹ nsuda,

aanọduje pfua opfu

pfukaha.

¹⁵ Ẹnyanwu yẹe ọnwa bẹ ee-me

g'ọ gbaa ọchii.

Ọphu kpokpode ekehẹdu

paapaapa.

¹⁶ Chipfu a-gbẹ l'úbvú Zayonu

sụa ekiri;

nọdukwapo lẹ

Jierúsalemú dee ririri.

Eliphe yẹe akpaminigwe

anmaa jijijiji.

Obenu lẹ Chipfu a-buru onye

ndibe iya a-gbabeje lẹ

mkpula je anọdu
zee ndzụ.
Mbụ l'ọo-bụru ụlo,
a kpụshiru ike doberu
ụnwu Ízurẹlu.”

Iphe-oma ndu kẹ Chileke

¹⁷ Noo teke unu a-maru l'ọo
mbẹdua bụ Chipfu bya
abụru Chileke unu;
lẹ mu bu ebubu l'úbvú
Zayonu; mbụ úbvú ono,
dụru mu nsọ ono.
Noo teke Jierúsalemụ a-dụ nsọ;
ọphu ndu ọhozo agbabaedu
iya ophorokpo.
¹⁸ “O -rwua mbọku ono bẹ
úbvú úbvú a-nọdu
asọshi mẹe ọphúú.
Eli obvu obvu asọshi
mini-ẹra-eswi.
Mini atụko asọshigbaa l'iphe,
bụkpoo nggele,
dụkota l'alị Jiuda.
Ọgba-mini agbafuhu shi
l'eze-ụlo Chipfu wata asọ
gborogboro je agbaa
mini lẹ nsụda Shitimu.
¹⁹ Obenu l'alị ndu Ijiputu
a-bụru ochobu.
Alị ndu Edọmu abụru
echiẹgu,
dabyiru kẹ mmanụ.
Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ
iwashị, ẹphe weru ndu
Jiuda,
bụ ndu ẹphe nọ l'alị phẹ
gbushia ndu adụdu iphe,
ẹphe meru.
²⁰ Obenu lẹ ndu Jiuda e-buru
l'alị phẹ jasụ l'ojejeje.
L'e buru lẹ Jierúsalemụ;
e -shi l'ọgbo sweru ọgbo.
²¹ Noo teke mu a-guru phẹ nvụ
l'ikpe-ọchi
ọphu mu te eshidu

gɔhawaru phɛ nvɔ
iya.”
“Chipfu bu l'úbvú Zayonu!”

Émọsu

¹ Ọwaa bụ olu-opfu Émọsu. Émọsu yì lẹ ndu nche atọru, shi lẹ mkpụkpu Tekowa. Ọwaa bụ iphe, ọ phuru l'ophulenyia lẹ k'ẹhu ndu Ízurẹlu lẹ teke Uzáya bụ eze ndu Jiuda; tẹme Jierobowamu nwa Jiowashi bụru eze ndu Ízurẹlu. Ọ phuchaa ya; ọ nọada apha labọ; tẹme o rwua apha ono, alì nmajẹru jijijiji ono.

² Émọsu pfuru sụ:

“Chipfu nọkwa l'úbvú Zayọnu asụ ekiri
bya anọdukwapfo lẹ Jierúsalemu ede ririri.
Ẹka ndu eche atọru anọduje eche atọru kpọshihu nkụ.
Tẹme elikota úbvú Kamẹlu nwụkota lwaa.”

Aphụ, aa-nụ ndu Arámu

³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu Damasụkosu mewaru iphe-ẹji ẹto bya eye ẹka lẹ k'ẹno bẹ mu tee sephuekwaru iya oke ẹhu-eghu mu azụ; kele ẹphe chiwaru ndu Giladu pyaapya g'onye gude mgborígwe echishi ẹswa ereshi. ⁴ Mu a-tụ ọku l'ulo Hazẹlu; l'o tsua ụlo ụlo, Benu-Hadadu kpuru kpushia ike. ⁵ Mu e-tsukashi iphe, e gude tų-chia ọnu-abata mkpụkpu Damasụkosu. Mu emee gẹ ndu bu lẹ nsụda Avenu chihu; yee onye ono, nọ lẹ mkpụkpu Betu-Édenu gude mgboro-eze l'ẹka ono. L'a kpụa ndu Arámu lẹ ndzụ lashia alì Kiru.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

Aphụ, aa-nụ ndu Filisitayinu

⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu Gaza mewaru iphe-ẹji ẹto bya eye ẹka lẹ k'ẹno bẹ mu tee sephuekwaru phẹ oke ẹhu-eghu mu azụ; kele ẹphe kpuru ọha l'ophu lẹ ndzụ bya eworu phẹ ye l'ẹka ndu Edomu. ⁷ Mu a-tụ ọku l'igbulọ Gaza; l'o tsua ụlo ụlo, a kpuru kpushia ike l'ime iya. ⁸ Ndu bu lẹ mkpụkpu Ashidodu bẹ mu eme g'ẹphe chihu; yee onye ono, nọ lẹ mkpụkpu Ashikelonu gude mgboro-eze l'ẹka ono. Mu eworu ẹka ghakpọo chiahaa ndu mkpụkpu Ẹkuronu kẹ gbaagbaa. Mu emekwaphọ gẹ ndu Filisitayinu lagbua l'iswi g'ẹphe ha.” Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu bụ ono.

Aphụ, aa-nụ ndu Taya

⁹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu Taya mewaru iphe-ẹji ẹto bya eye ẹka lẹ k'ẹno bẹ mu tee sephuekwaru phẹ oke ẹhu-eghu mu azụ; kele ẹphe tukurọ ọha l'ophu, bụ ndu a kpuru lẹ ndzụ woru ye l'ẹka ndu Edomu; shi nno woru ọgbandzu ẹphe l'unwune phẹ nmaa phulaphula. ¹⁰ Mu a-tụ ọku l'igbulọ Taya; l'o tsua ụlo ụlo, a kpuru kpushia ike l'ime iya.”

Aphụ, aa-nụ ndu Edomu

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu Edomu mewaru iphe-ẹji ẹto bya eye ẹka lẹ k'ẹno bẹ mu tee sephuekwaru iya oke ẹhu-eghu mu azụ; kele o gude ogu-echi chia nwune iya ọso; ọphu ọ phuduru iya obu-imemini ililekpọo; kele ẹhu ghueru iya phọ egbu ẹhuka ẹhuka ghukwaseru; tẹme obu-ọku nkiya bụru k'ojejeje. ¹² Mu a-tụ ọku lẹ mkpụkpu Temanu; l'o tsua ụlo ụlo, a kpuru kpushia ike, nọgbaa lẹ mkpụkpu Bọzura.”

Aphụ, aa-nụ ndu Amọ̀nu

¹³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu ndu Amọ̀nu mewaru iphe-ẹ̀ji ẹ̀to bya eye ẹ̀ka lẹ̀ k'ẹ̀no bẹ̀ mu tee se-phuẹ̀kwaru phẹ̀ oke ẹ̀hu-eghu mu azụ; kẹ̀le ụ̀nwanyi, dụ̀ ime l'alị̀ Giladu bẹ̀ ẹ̀phe wachaaru ibe; opfu l'ẹ̀phe eme g'oke alị̀ phẹ̀ kabaa ọ̀sa. ¹⁴ Mu a-tụ̀ ọ̀ku l'igbulọ̀ mkpụ̀kpu Raba; l'o tsua ụ̀lo ụ̀lo, a kpuru kpụ̀shia ike l'ime iya. Noo teke aa-nọ̀du echi mkpu ọ̀gu l'ẹ̀ka ọ̀gu a-nọ̀du ada. Oke phẹ̀phẹ̀re ezikwaphọ̀ l'ẹ̀ka oke mini edze. ¹⁵ L'a kpua onye eze phẹ̀ lẹ̀ ndzụ̀ lashia alị̀ ọ̀zo; yẹ̀bedua yẹ̀e ndu-ishi l'alị̀-eze iya.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ̀ ono.

Aphụ, aa-nụ ndu Mówabu

2 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu Mówabu mewaru iphe-ẹ̀ji ẹ̀to bya eye ẹ̀ka lẹ̀ k'ẹ̀no bẹ̀ mu tee se-phuẹ̀kwaru iya oke ẹ̀hu-eghu mu azụ; kẹ̀le o keru ọ̀kpu onye eze ndu Edọ̀mu ọ̀ku; jasụ̀ ọ̀ bụ̀ru ntụ̀. ² Mu a-tụ̀ ọ̀ku lẹ̀ Mówabu; l'o tsua ụ̀lo ụ̀lo, a kpuru kpụ̀shia ike lẹ̀ mkpụ̀kpu Keriyotu. Mbụ̀ lẹ̀ ndu Mówabu a-nwụ̀shihu l'ùtsú̀ ùtsú̀ a-nọ̀du adapheru phẹ̀ nụ̀; mẹ̀kpoo mkpu, aa-nọ̀du echiru phẹ̀; yẹ̀e opu-ọ̀gu, aa-nọ̀du egbu ẹ̀huka ẹ̀huka. ³ Mu e-gbu onye eze phẹ̀; bya atụ̀ko ndu-ishi l'ime iya gbukọ̀be ẹ̀phe l'iya.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ̀ ono.

Aphụ, aa-nụ ndu Jiuda

⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu ndu Jiuda mewaru iphe-ẹ̀ji ẹ̀to bya eye ẹ̀ka lẹ̀ k'ẹ̀no bẹ̀ mu tee se-phuẹ̀kwaru phẹ̀ oke-ẹ̀hu-eghu mu azụ; kẹ̀le ẹ̀phe jikaru ekemu Chipfu; ọ̀phu ẹ̀phe etsojedu iphe, ọ̀ tọ̀ru ọ̀kpa iya sụ̀ g'e tsoje. Ọ̀ bụ̀ru ụ̀ghoshi ono, nna phẹ̀ jeru etsoru ono dephuru phẹ̀. ⁵ Mu a-tụ̀ ọ̀ku l'alị̀ ndu Jiuda; l'o tsua ụ̀lo ụ̀lo, a kpuru kpụ̀shia ike lẹ̀ Jierúsalemụ̀.”

Aphụ, aa-nụ ndu Ízurelu

⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Eshinu ndu Ízurelu mewaru iphe-ẹ̀ji ẹ̀to bya eye ẹ̀ka lẹ̀ k'ẹ̀no bẹ̀ mu tee se-phuẹ̀kwaru phẹ̀ oke ẹ̀hu-eghu mu azụ; kẹ̀le ndu Ízurelu reru ndu pfuberekoto gude reta mkpọ̀la-ọ̀chaa; bya eree ndu akpa nri gude reta akpọ̀kpa ẹ̀bo l'ẹ̀chiko. ⁷ Ẹ̀phe azoje ndu ụ̀kpa ọ̀kpa l'ishi zọ̀-mia l'urwuku, nọ̀ l'alị̀. Ọ̀phu ẹ̀phe ekpejeduru ndu eje iphe-ẹ̀huka ikpe, pfuru ọ̀to. Nna yẹ̀e nwa iya nọ̀du anọ̀duje ejepfu nwamgbọ̀ko lanụ̀; shi nno tų̀rwua ẹ̀pha mu ono, dụ̀ nsọ̀ ono. ⁸ Ẹ̀phe nọ̀du azejegbaa azẹ̀e l'agụ̀ga iphe, bụ̀ ọ̀ru-ngwẹ̀ja l'eli uwe, a sụ̀beru l'itumo. Ẹ̀phe nọ̀du anọ̀duje l'ụ̀lo agwa phẹ̀ ono angụ̀ mẹ̀e, e retaru lẹ̀ nre.

⁹ “Mu mebyishiru ndu Amọ̀ru l'iphe phẹ̀. Mbụ̀ ndu hagbaa kẹ̀ kpapherengu kpapherengu g'oshi sida; bya akpọ̀ akpaa g'akpụ̀rata. Mu mebyishia mebyi, ọ̀ mị̀ru l'elikota; bya emebyishia ọ̀gbarabvu iya l'ụ̀zo alị̀. ¹⁰ Mu shi l'alị̀ ndu Ijiputu dua unu dufuta. Mu bya edua unu ụ̀kporo apha labọ̀ l'echiẹ̀gu je emee g'unu lwuta alị̀ ndu Amọ̀ru nworu. ¹¹ Mu byakwaphọ̀ bya ahọ̀ta ụ̀nwu unu unwoke g'ẹ̀phe bụ̀ru ndu mpfuchiru; bya ahọ̀takwapho ụ̀nwu unu ụ̀nwokorobya g'ẹ̀phe bụ̀ru ndu dų̀ru Chileke iche. ?Tọ̀budu eviya bẹ̀ mu epfu-a; unubẹ̀ ndu Ízurelu?” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ̀ ono.

¹² “Obenu l'unu meru ndu ono, dų̀ru Chileke iche ono; ẹ̀phe ngụ̀a mẹ̀e; bya asụ̀ ndu mpfuchiru g'ẹ̀phe te ep-fuhẹ̀ mpfuchiru. ¹³ Nta-a bụ̀ru gẹ̀ mu bya abyazeta unu abyazeta ẹ̀gube ono, ụ̀gbo ivu abyazetajẹ̀ mẹ̀ e doo ya ereshi onoya. ¹⁴ Ndu ọ̀kpa-ẹ̀gwa taa nahụ̀kwa; ọ̀phu ndu ọ̀kpehu dụ̀ adụ̀kwa iphe, ẹ̀phe egude ọ̀kpehu phẹ̀ eme; ọ̀phu ndu dụ̀ ike ọ̀gu a-dụ̀kwa ike adzọ̀ ndzụ̀ phẹ̀. ¹⁵ Ndu maru agba apfụ̀ taa pfụ̀kwaru; ọ̀phu ndu maru agba ọ̀so a-dụ̀kwa ike agbala; ọ̀phu ndu agbajẹ̀ inya a-dụ̀kwapho ike adzọ̀ ndzụ̀ phẹ̀. ¹⁶ Mbụ̀ je akpachaa l'onye dụ̀ ike ọ̀gu, bụ̀ iya bẹ̀ ọ̀kpoma kachaa adụ̀du a-gbakwaru ọ̀to gbalaa mbọ̀ku ono.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ̀ ono.

3 Unu nụ̀makwa opfu-a, Chipfu pfuru gude epfubyishi unubẹ̀ ndu Ízurelu-a; epfubyishi ndu ọ̀nu-ụ̀lo ono l'ophu, bụ̀ ndu yẹ̀be Chipfu shi l'alị̀ ndu Ijiputu dufuta onoya. Ọ̀ sụ̀ru-a: ² “Ọ̀ bụ̀ unu kpoloko bẹ̀ mu maru l'iphe, bụ̀kpoo ipfu, nọ̀kota lẹ̀ mgboko l'ophu. Noo iphe, meru g'o gude mu je l'anụ̀ unu aphụ̀ ẹ̀jo-iphe, unu eme g'ọ̀ ha.”

Ozi onye mpfuchiru Chileke

- ³ Ụmadzu ẹbo ?ẹphe aswiije ọswi mę ọ bụdu l'ẹphe zuru mgbede l'ẹphe a-wata aswi ọswi?
⁴ Oduma ?oonoduje l'oswa sụa ekiri l'ẹbe o gude iphe, oo-ri?
 Mbụ-a; ?nwegbele-oduma abaję hanyihanyi l'ẹka o bu l'ẹbe abụ l'o nweru iphe, o guderu?
⁵ Ẹnu ?l'ọdalahuje l'ọnyà l'alị l'ẹka adudu ọnyà, a gbabęru iya tọo?
 Ọnyà, a gbabęru agbabę l'alị ?oosweje l'ẹbe abụ l'ọ duru iphe, kpọ-sweru iya nų?
⁶ E -gbuahaa opu lę mkpụkpu; ?ndzụ ta agujedu ndu bu iya nų tọo? ?Epe ta anmajędu pyaapyaapya?
 Teke ọla-l'iswi byapfutaru mkpụkpu; ?tọ bụdu Chipfu meru phę iya tọo?
⁷ Tororo bụ lę Nnajiuphu, bụ Chipfu ta adudu iphe, oomeje l'ẹbe ekpuha idzu iya goshi ndu-ozu iya, bụ ndu mpfuchiru iya.
⁸ Oduma sụakwaru ekiri. ?Bụ onye a-sụ lę ya ta atsudu ebvu?
 Nnajiuphu, bụ Chipfu pfuakwaru opfu. ?Bụ onye a-sụ lę ya a-nọdu doo gę ya te epfu iphe, Chipfu pfuru?

Iphe-ęji ndu Samériya

⁹ Raa ya arara l'iphe, bụkpoo ọlo, a kpuru kpushia ike lę mkpụkpu Ashidodu yele ọphu nọ l'alị ndu Ijiputu sụ phę: "Unu je edzuko onwunu l'úbvú úbvú alị Samériya hụma útsú, ada l'ime iya; yele mkpawere, eeme ndibe iya!"

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Epe ta amadu g'eemeje iphe, dų ree. Ọlo phę, a kpushiru ike bụ iphe, jiru iya nų bụ iphe, a nataru l'omeliwe; yeę iphe, a naru lę nfu." ¹¹ Ọo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu baa: "Ọhogu l'a-gba alị ono ophorokpo; kwatsushia iphe, bụkpoo ọlo, akpushiru ike; kwaa ọkwata l'iphe, bụkpoo ẹka unu kpuru o shihu dungudungu."

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ọ kwa g'onye eche aturu duru ike nafuta aturu iya l'onu oduma; ọ buru iphe, ọ nafutaru kpoloko bụ nwoshi-ọkpa iya labo; ọzoo nwibiribe nchị iya-a; nokwa g'aa-dzota-beru ndu Ízurelu bụ ono; mbụ ndu ono, bugbaa lę mkpụkpu Samériya; nọgbaa l'igburonu iphe-azę phę; yele nkuku etemu phę."

¹³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chileke epfu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike: "Unu nụmakwa iphe-a je agbaa onu-ọlo Jiékọpu ekebe: ¹⁴ Mbọku, mu a-nų ndu Ízurelu aphụ atupya, ẹphe tųpyaru mu bę mu e-mebyishi ọru-ngweja, nọgbaa lę mkpụkpu Bętelu. Mpu ọru-ngweja ono bę ee-chikwofu l'ọ daa l'alị. ¹⁵ Mu alashia ọlo, ẹphe kpuru doberu ọnanwu; yeę ọphu ẹphe kpuru doberu udzu-mini; mbụ l'ọlo ono, e gude eze-enyi mee omemma ono bę mu e-mebyishichaa; l'a kwatsushichaa ọlo-eli phę g'ọ ha." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

4 Unu numa opfu-a; unubę eswi alị Beshanu ono, nọgbaa l'úbvú Samériya; mbụ unubę unwanyi ono, emekpa ndu ọkpa ẹhu; tẹme ọ buru ndu adudu g'ọ dų phę bę unu egwe uji; unu -gbęshi; unu asụ nnajiuphu unu phę-a: "Unu nų anyi męę g'anyi ngụa!" ² Nnajiuphu, bụ Chileke gudeakwa adu nsọ iya ria angu sụ: "Unu lekwa; ujiku lanu bę ee-gudekwa ikekee setachaa unu g'unu ha. Mbụ l'eegude ikokoro, e gude anma ẹma nmatachaa ndibe unu ndu ọphu phoduru nų. ³ G'unu hakpọ nanu nanu buru igbulọ bę ee-gbuwa chiru unu chighaa. Ọ buru ọzo ẹka aa-nọdu achi-phushi unu bụ l'uzo Hamonu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

Ndu Ízurelu teke alwapfutadu Chileke

⁴ "Unu je mkpụkpu Bętelu je emee iphe-ęji! Unu eje mkpụkpu Gilugalu je akabakpọo ya rọ ememe! Unu gweje ngweja unu l'utsu mbọku-mbọku! Unu pfuje oke-lanu-l'uzo-iri unu l'ime ujiku eto eto! ⁵ Unu woru buredi, e yeru iphe, eekoje buredi woru kpọo ọku g'ọ buru ngweja obunggo! Unu -nọdu anu Chileke iphe kę mmanu; unu ara-je iya arara! Mbụ-a; unu pfua ya g'a numa-dzuru; unubę ndu Ízurelu; kele ọo iphe ono bụ iphe, aduje unu ree ememe." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu.

⁶ "Gę mu haru unu; onu nri chihu unu l'iphe, bụkpoo mkpụkpu unu l'ẹhu l'ẹhu; bya emee; ọphu ọ dudu mkpụkpu unu ọphu nri dų; ọphu unu alwakwarupho azu lwapfuta mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ⁷ "Mu mekwarupho g'igwe te edzẹheru unu mini teke ọ phodukwaruro onwa eto tẹme l'eemeta iphe, emeberu l'alị. Ọ nọ-

du abujeru mu -dzeeru mkpukpu ọwa-a mini; mu ahaa ndu ọphuu. Igwe -dzee mini l'ẹgu ibiya ọwa; l'ọ haa ibiya ọphuu l'ọ kpọhu jegiri jegiri. ⁸ Ndu mkpukpu labọ ọzoo ẹto nọdu anọduje awọ gbiigbiigbi eje lẹ mkpukpu lanu eje achọ mini-angungu; ọphu ẹphe ahumajedu mini, a-suru phe angungu; ọphu unu alwakwarupho azu lwapfuta mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁹ "Mu gudewaa nchacha-manu yee atsụ-evu gude dapfu unu. Mu gude iya mee ge mgbabu unu yee opfu-vayinu unu dabyiru iphoro. Igube bya atapyashia oshi olivu unu; yee oshi figu unu; ọphu unu alwakwarupho azu lwapfuta mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹⁰ "Mu bya emee g'ẹjo iphe-ememe wata unu ememe ẹgube ono, mu meru; o mee ndu Ijiputu ono. Mu gude ogu-echi gbushia unwokorobya unu; bya erwuta inya unu kpua ya lẹ ndu. Mu bya atsụ-jia imi unu atsụ-ji l'ishishi iphe, shigbaa l'ẹka ndu ojogu unu dogbaaru; ọphu unu alwakwarupho azu lwapfuta mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹¹ "Mu haru mkpukpu unu mebyishia ẹgube ono, mu mebyishiru Sodomu waa Gomora ono. Mbụ l'unu dụepho ge nkụ-ọku, a lofutaru l'ẹka ọku eke iya; ọphu unu alwakwarupho azu lwapfuta mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹² "Ọo ya bu lẹ-a; wakwa iphe, mu e-me unube ndu Izurelu baa. Tẹmanu-a; eshinu mu e-me unu iphe ono; unu kwakobekwa akwakobe ejepfu Chileke unu; unube ndu Izurelu!"

¹³ Ọ kwa onye ono,
 bu iya meru ubvu;
 bya edobe pherephere;
 mbu onye ewojueru
 iphe,
 ori kpuhaa goshi nemadzu;
 onye ono, emeje g'utsu
 gbahu ochii;
 teme o nodu azo garamu
 garamu l'eli ubvu,
 nọgbaa lẹ mgboko.
 Epha iya bukwa Chipfu;
 bya aburu Chileke,
 bu Okalibe-Kakota-Ike.

Erwubvu ẹhu ndu Izurelu

5 Unu numakwa opfu-a; unube onu-ulo Izurelu; mbu erwubvu ẹhu unu-a, mu erwu-a:

² "Ndu Izurelu, bu nwamgboko

ono yee nwoke teke
 akwaswee ono
 daakwaru darwua ali;
 ọphu o gbeshibaekwa
 ọzo.

A paru iya haa l'ali l'ẹka
 o dabyiru;
 ọphu o dudu onye palia ya."

³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu eepfu baa: "Mkpukpu, chi unu ojogu labọ l'ukporo ojogu iri eju Izurelu ogu bu iphe, oo-gude lwa bu ukporo ojogu ise kpoloko. Mkpukpu ọphu chikwanu ukporo ojogu ise eje buru ojogu iri a-lwa."

⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu anụ ọnu-ulo Ízurelu: “Unu chọo mu; dzuru ndzụ. ⁵ Unu ba achọkwa Bẹtelu! Ọphu unu ejekwa Gilugalu! Unu ta atugbukwa jeshia Biye-Sheba! Kẹle ndu Gilugalu bẹ aa-kpukwa lẹ ndzụ; l'e mee Bẹtelu; ọ tọ dudu iphe, ọo-bụ.”

⁶ Unu chọkwaa Chipfu dzuru ndzụ. Ọdumeka bẹ ọo-gbakwa ọnu-ulo Jíósefu ophorokpo g'ẹka ọku etsu. Mbụ l'oo-tsu iya tsufu; ọ tọ dudu onye a-suru iya egbota lẹ Bẹtelu. ⁷ Nshio unubẹ ndu ono, ewojeru ikpe, pfuru ọto mee iphe, atso ilu ono; tẹme unu nọdu ewojeru apfubekoto gwọo l'ali.

⁸ Onye ono, bụ iya meru

kpokpode,
bụ Puleyadesu;
bya aburu iya meru
kpokpode, bụ Orayonu;
onye emeje tsukiribaa
ochii l'ọ buru iphóró
nchi-abọhu;
tẹme ọ nọdu ejikputeje
eswe mee ya l'ọ buru
enyashi;
onye ekuje mini,
dọru l'eze-enyimu oku;
l'ọ bya eworu iya
dzeeru eliphe l'ophu;
ọ kwa Chipfu bụ
ẹpha iya.

⁹ Onye emeje gẹ mkpurupyata

lọo vaa sọ-kpute ndu
ike dụ;
tẹme ọ nọdu emeje gẹ
mkpukpu,
a kpụ-pheru igbulọ
mgburugburu buru
mkpurupyata.

¹⁰ Onye abajeru unu mba l'edupfu bẹ unu akpoje ashị; tẹmanu ọ buru onye epfuje ire-lanụ bẹ unu anọduje akpofu akpofu. ¹¹ Ọo ya bụ lẹ-a; eshinu unu azoje ndu ukpa tọtitoli; tẹme unu nọdu ekebutajẹ phẹ g'ẹphe nụ unu ereshi; bẹ a makwaru-a l'unu pyishiru mkpuma gude kpushia ụlo; obenu l'ọ tọ dudu ọphu unu e-bu. A makwaru-a l'unu kọwaru opfu-vayinu, dụ ùbvù l'ẹnya; obenu l'unu taa ngudu mée, shi iya nụ; ¹² kẹle mu maru g'emeswe, unu mesweru habe igwerigwe; bya amaru g'iphe-ẹji, unu meru habe shii. Unu anọduje emekpa ndu pfuberekoto ẹhu; tẹme unu nọdu anọduje eri ụphalazu; tẹme ọphu unu ekpejedu ndu ukpa ikpe, pfuru ọto l'edupfu. ¹³ Ọo ya bụ l'onye nweru egomunggo e-dobejeephọ ọnu doo mẹ ọ dajewaa nno; kẹle teke ono bụko-takwa ẹjo mbọku.

¹⁴ Unu chọje iphe, du ree; g'ọ tọ bụ iphe, dụ ẹji; k'ọphu unu a-nọdu ndzụ. Noo teke Chipfu; mbụ Chileke, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike e-swiru unu; ẹgube ono, unu asuje l'o swiru unu nta-a ono. ¹⁵ Unu kpọo ẹjo-ememe ashị! Unu eyeeme iphe, dụ ree obu! Unu kpeje ikpe, pfuru ọto l'edupfu; ?a maru; ?Chipfu; bụ Chileke, mbụ Ọkalibe-Kakọta-Ike a-phuru unu obu-imemini; mbụ unubẹ nwa ndu ọphu phoduru nụ lẹ ndu ọnu-ulo Jíósefu.

¹⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, oopfu; mbụ Nnajiuphu, bụ Chipfu; bya aburu Chileke; buru Ọkalibe-Kakọta-Ike: “Ụzu-ẹkwa a-nọdu atụ l'iphe, bụkpoo gbororo. Ẹkwa aphụ anọdu ada l'edupfu l'edupfu. L'e kua ndu akọje opfu g'ẹphe bya adọbe ẹkwa raahaa; kua ndu maru aka ẹreshi ẹkwa g'ẹphe bya akwashia ẹkwa ike. ¹⁷ Ụzu-ẹkwa a-

nọdu atụ l'ẹkameka, a kọru opfu-vayinu; kele ẹka unu dọru bẹ mu a-bya eshijaa ẹbo ghata." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

¹⁸ Nshio unubẹ ndu ọogu g'asụ l'eswe kẹ Chipfu rwuwaru! Sụ-a; ?bụ gụnu kparụ iphe, eswe Chipfu agụ unu ẹgu? Mbọku ono a-bụkwaru ọchii; ọ tọ bụkwaru ìphóró. ¹⁹ Ọo-dụ g'ẹgube-a, aa-sụ lẹ nwoke nahuru oduma; o gbapfu agụ. Ọ nahụ ono bya abahụ l'ụlo iya je anọdu woru ẹka tų-kobe l'igbulọ; agwọ bya ataa ya. ²⁰ Eswe Chipfu a-bụkwaru ọchii; ọ tọ bụkwaru ìphóró. Mbụ l'ọo-gbakọta tsụkiribaa; k'ọphu bụ l'ìphóró taa dųkpodaa ya ililekpọo.

²¹ "Ọbo-iphe, unu abọru mu bẹ mu kpọkwaru ashi; tẹme ọphu mu anatakwaru iya; ọphu edzukọ, unu edzukọ- jeru mu adųjeekwa mu ree. ²² A makwarų-a l'unu egweje ngweja-akpọ-ọku nų mu; unu ewota ngweja-nri gude bya mu agwagwa; obenu lẹ mu ta anatajedu iya. Unu -họtachakponu iphe ahọta gude bya egweeru mu ngweja-ẹhu-guu; ọ tọ dųkwa iphe, mu a-gube iya. ²³ Wofukwaru mu ụzu ono, dų l'ebvu ono, unu agụ ono; kele mu ta angabejekwa nchị k'anụma iphe, nkwa unu ada. ²⁴ Obenu lẹ-a; g'ikpe, pfulu ọto watanų asọ gborogboro gẹ nggele! G'apfubekoto watanų asọ g'enyimu, ta asọ-buhujedu asọ-buhu!

²⁵ "Sụ-a; unubẹ ọnu-ụlo Ízurelu; ụkporo apha labọ bẹ mu l'unu nọru l'echiẹgu. ?Unu shi agwajẹ mu agwagwa l'ẹka ono? Tọ ?unu shi anųje mu iphe? ²⁶ Obenu lẹ nta-a bụ iphe, unu kpọru obu yeru bụ nshi onye eze unu, bụ Sakutu; yẹ iteshi ibe unu, bụ Kayiwanu; mbụ kpokpode ono, unu gwọtaru l'onwunu ono. ²⁷ Noo g'o gude mu je l'eme g'a kpua unu lẹ ndzụ je aghaa mkpukpu Damasukosu aghagha tųgbua." Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono; mbụ onye ono, ẹpha iya bụ Chileke bya aburu Ọkalibe-Kakọta-Ike.

Ọshi, akuru ndu akpa ntusaru-ẹhu

6 Nshio unubẹ ndu akpa ntusaru-ẹhu l'úbvú Zayonu; mękwapho unubẹ ndu nọ l'úbvú Samériya arị l'ọ tọ dųedu iphe, adų ike eme unu; mbụ unubẹ ndu a maru amaru, shi l'ọha, bụ ishi ọha l'ọphu, bụ ndu ono, ọnu-ụlo Ízurelu anọduje ejepfu. ² Unu jenų mkpukpu Kalune je ahụma g'ọ gbaru! Unu eshi l'ẹka ono jeshia Hamatu; mbụ eze mkpukpu ono! Unu eshi kwaphọ l'ẹka ono jeshia Gatu, bụ mkpukpu ndu Filisitayinu! ?Unu kakọta alị-eze-a g'ẹphe ha ree too? ?Alị phẹ ka k'unu ọsa tọ? ³ Mbụ unubẹ ndu woru ẹjo mbọku dobe ụzenya ụzenya; ọ bụru okposhi omeliwe bẹ unu pataru dobe onwunu ntse ntse. ⁴ Ndu bụ iphe, ẹphe azeje aze bụ iphe-azeje, e gude eze-enyi memaa. Tẹme ẹphe nọdu azeje manyọo l'iphe-azeje phẹ. Nri, ẹphe erije bụ anų ụnwu-aturu, shigbaa l'igwe aturu phẹ; yẹ ụnwu-eswi, shigbaa l'ikpoto eswi phẹ. ⁵ Ndu anọduje agụ-phe jogojo-gojogo ebvu akpọ une eye iya; emeshigbaa iphe ọphúú, e gude agụ ebvu gẹ Dévidi. ⁶ Iphe, unu egudeje angụ męe bụ eze ụwaka. Ọ bụru manų, kachaa eshi mkpọ bẹ unu anyije. Obenu l'unu ta agųjedu aphụ ọla-l'iswi-a, ọnu-ụlo Jiósẹfu ala-a. ⁷ Noo g'o gude unu je l'aburu ndu mbụ, ee-vuru ụzo kpua lẹ ndzụ. Ọbo-iphe ndu ono, azeje manyọo ono aburu bugemu.

Chipfu akpofu eku-onwonye kẹ ndu Ízurelu akpofu

⁸ Nnajjuphu, bụ Chipfu gudewaa onwiya ria angụ; mbụ lẹ Chipfu ono, bụ Chileke; bya aburu Ọkalibe-Kakọta-Ike ono pfuluwaru sụ: "Eku-onwonye, oshilokpa Jiékọpu eku bẹ mu akpofu akpofu. Mbụ l'ụlo ụlo, ẹphe anọduje zeeru ndzụ g'ọ ha bẹ mu kpọru ashi. Noo g'o gude mu je l'eworu mkpukpu-a; yẹ iphemiphe, dų iya nų ye l'ẹka ndu ọhozo."

⁹ Teke ụmadzu iri phoduru l'ụlo lanų; ẹphe anwuhukwapho. ¹⁰ Teke abubu phẹ, bụ onye a-kpọshi odzu phẹ ono ọku byaru g'ọ chịta phẹ chifu l'ụlo ono; ọ jia onye domikwaduru onwiya l'ẹka ono sụ iya: "?O nweru onye gụ l'iya nọ l'ẹka ono?" Ọ sụ: "Waawaa-o!" L'ọ sụ: "Ngwa; dobeękwapho ọnu ngu doo! G'anyi te ejekwa ekusweta ẹpha Chipfu!"

¹¹ Kele Chipfu sụwaru l'o noo g'ọo-dų. O je l'etsukpọshichaa oke ụlo ono etsukpọshi; tsukpọshia ndu ọphu bụ ụlo nshii l'ọ daka nanų nanų. ¹² ?Inya agbajẹ ọso l'ẹka dų mkpuma mkpuma? Tọ ?eegudeje eswi akọ ọkoro l'ẹgube ẹka ono? Obenu l'unu mewaru ikpe, pfulu ọto; ọ bụru iphe, egbu egbugbu; bya emee akpuru, apfubekoto a-mj; ọ bụru iphe, atso ilu.

¹³ Unu ete ẹsua l'ẹka unu lwutaru mkpukpu Lodeba. Teme unu nodu asuje: “?Tobudu l'ike okpu k'anyi be anyi gude lwuta mkpukpu Kanayimu?”

¹⁴ Wakwa iphe, oopfufu; mbu Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike: “Mu e-je akpatsu oha, a-bya et-so ngu ogu; gube onu-ulo Izurelu. Epehe e-meeg ngu pho ewere; e-shi le mkpukpu Lebo-Hamatu jasul le nsuda Araba.”

Igube; waa oku; waa iphe, eegudeje akpu igbulo g'o pfuru oto

7 Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu goshiru mu baa: Oodozi igube, a-bya bya atapyashia iphe, e meberu l'ali, e-fushi ome me a -kpatachaepho ke mbu. Ke mbu ono bu ophu aanuje eze kele o bu iphe, rwuberu iya nu. ² Tobudu iya bu; epehe tukoeppo iphemiphe, futaru l'ali tafu. Mu chia mkpu su: “Gube Nnajiuphu, bu Chipfu; gunaa nu jiko! ?Denu g'unwu Jiekopu e-shi wafu l'ebe abu l'o baru ishi?”

³ O buru iya bu le Chipfu agbanwee aka l'eme iphemiphe ono. Chipfu bya eyee onu su: “Owaa taa nwukwa!”

⁴ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu goshiru mu baa: Nnajiuphu, bu Chipfu kuru oku, enwu enwunwu oku ge ya gude iya kpee ikpe. O bya etsua jasul Eze Enyimu tashihu; ali kposhihu nu. ⁵ Tobudu iya bu; mu chishia mkpu su: “Gube Nnajiuphu, bu Chipfu; te emehenu jiko! ?Denu g'unwu Jiekopu e-shi waa l'ebe abu l'o baru ishi?”

⁶ O buru iya bu le Chipfu agbanwee aka l'eme iphemiphe ono. Nnajiuphu ono, bu Chipfu bya eyee onu su: “Owaa taa nwukwapho!”

⁷ Wakwa iphe, o goshiru mu baa: Chipfu pfuru l'aguga igbulo. O buru iphe, o gude l'eka bu iphe, eegudeje akpu igbulo g'o pfuru oto. O buru iphe, eegudeje akpu igbulo ono be e gude kpa igbulo obu. ⁸ Chipfu bya ajia mu su mu: “Emosu; ?bu gunu be i humaru?”

Mu su iya: “O kwa iphe, eegudeje akpu igbulo g'o pfuru nhamunha.”

Tobudu iya bu; Nnajiuphu ono bya asu mu: “Lekwa; mu e-woru iphe, eegudeje akpu igbulo g'o pfuru oto dobe l'echilabo ndu Izurelu. Mu taa haadu phe ozobaa ge mu ta anu phe aphu. ⁹ Eka agwaje iphe agwagwa ono, Ayizaku doberu ono be ee-mebyishikota. La bya etsukposhia aka ndu Izurelu doberu nsu. O buru ogu-echi be mu e-gude tsoo onu-ulo Jierobowamu ogu.”

Émọsu yee Amazaya

¹⁰ Tobudu iya bu; Amazaya, bu onye uke, l'agwa iphe le Betelu bya ezia ozi g'e je ezia onye eze ndu Izurelu, bu Jierobowamu su iya: “Emosu noakwa l'echilabo onu-ulo Izurelu gedegede achiru ngu ejo-idzu. Ali ta asuekwa akube iphe, oopfufu. ¹¹ Le-a; wakwa iphe, Emosu epfugbaa baa: ‘O kwa ogu-echi be ee-gude gbua Jierobowamu; ophu o dukwa iphe, e-me g'a ta kpu ndu Izurelu le ndzu chiru phe lufu l'ali phe gedegede.’ ”

¹² Amazaya bya agbeshikwapho bya ejepfu Emosu je asu iya: “Tugbua lufu l'eka-a gube nwophu aphu ophulunya! Tugbua laphu azu l'ali ndu Jiuda; je anodu l'eka ono kpata nri, ii-ri; nodu l'eka ono pfu iphe, iipfu! ¹³ Ba no-dukwa le Betelu su l'i pfuchiru Chileke; kele aka ono bukwa aka duru eze le nsu; teme o buru aka ndu Izurelu kpuru eze-ulo phe.”

¹⁴ Noo ya; Emosu bya eyeeru Amazaya onu su iya: “Mu te eshikwa buru onye mpfuchiru; ophu o bukwa onye mpfuchiru nwuru mu. O kwa onye eche aturu be mu shi buru; bya aburu onye ako opfu oshi sikamo. ¹⁵ Tobudu iya bu; Chipfu bya ekua mu l'eka mu no eche aturu bya asu mu ge mu tugbua je epfuchiru iya opfu ehun dibe iya, bu ndu Izurelu. ¹⁶ K'ophu bu le-a; numakwa Opfu Chipfu. G'i suru ge mu te epfuhokwaru opfu Chileke nu ndu Izurelu; ge mu haa epfu opfu ehun onu-ulo Ayizaku. ¹⁷ Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Nyee ngu e-mechakwaa wata agba ukpara l'oma mkpukpu; teme o buru ogu-echi be ee-gude gbushia unwu ngu unwoke me unwu ngu unwanyi. Ali ngu be aa-tu atutu gude washiaru ndu ozo; teme gubedua l'onwongu bu l'ali ndu amadu Chileke be ii-mechaa nodu nwuhu. Ozo bu le ndu Izurelu ta adudu iphe, ee-me g'a ta kpu phe le ndzu chiru phe chifu l'ali phe.”

Nkata akpuru-iphe, charu achacha

8 Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu goshiru mu baa: nkata, akpuru-iphe, charu achacha jiru ejiji. ² Ọ bya ajja mu sụ mu: “Émọsu; ?bụ gunu bẹ ị hụmaru?”

Mu sụ iya: “Ọ kwa nkata, akpuru-iphe, charu achacha jiru ejiji.”

Tọbudu iya bu; Chipfu sụ mu: “Teke ikpazụ kẹ ndibe mu bu ndu Ízurelu ruwakwaru. Ọphu mu ahaekwa phe ọzobaa ge mu ta anụ phe aphụ.” ³ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “O -rwua mbọku ono bẹ ebvu, aaguje l'eze-ulo Chileke-a l'a-buru uzu-ekwa bẹ aa-nọdu atụ iya. Odzu bẹ a-dụ igwerigwe igwerigwe dakaa l'ekameka. Ekameka adaa nyonyoronyo.”

Aanụ ndu Ízurelu aphụ

⁴ Unu nụmakwa iphe-a; unubẹ ndu azotoshi ndu adudu g'ọ dụ phe; tẹme unu nọdu eme ge ndu akpa nri l'alị unu bvube; ⁵ mbụ unubẹ ndu asuje: “?Bunaa teke ole bẹ Ọbo Ọnwa-òphúú a-bvunaa; k'ọphu anyi a-wata ere ereshi? ?Bunaa teke ole bẹ eswe-atuta-unme a-bvunaa; k'ọphu anyi a-wata azụ witi?” Epe nọdu emeje tinu ereshi phe l'ọ lwa alị; mee aswa iya l'ọ ka shii; bya egude iphe, aatuje iphe, e meru l'ughu gude eme ndiphe mkpurukpuru-nya. ⁶ Unu egudeje mkpola-ochaa zua aswa ishi ndu akpa nri. Teke ọ bu onye adudu g'ọ dụ iya; unu achita nwa akpokpa labo gude zua aswa ishi iya. Unu nọdu akpotaje witi ndu ọphu e gege awushi awushi gwakobe l'okpobe iya ree.

⁷ Chipfu gudekwa l'oshilokpa Jiékọpu phe eku onwophe ria angụ sụ: “Mu ta abyakwa azoha iphe, epe meru.

⁸ Iphe-a e-mechakwaa mee alị anmaa jijijijii. Iphe, bukpo ndu bu iya nụ anọdu agụ aphụ iya. Alị-a l'ophu a-bya utso. Aa-kpatsu iya l'ọ bya kulakula g'utso; l'ọ bya alaekwapho pyetee g'enyimu ndu Ijiputu.”

⁹ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “O -rwua mbọku ono bẹ mu e-me g'nyanwu rịba l'echi eswe; mee eliphe l'ophu agbahụ ọchii l'echilabọ eswe. ¹⁰ Ọbo-iphe, unu aboje bẹ mu a-gbanwe g'unu wata atụ uzu-ekwa. Mu agbanwee ebvu ono, unu aguje ono g'ọ buru erwubvu. Mu e-me unu g'unu hakota unu anmakotaru uwe-aphy; kpushikota ishi anwuhu. Mu emee mbọku ono g'ọ dụ unu g'onye agụ aphụ nwa nwoke lanụ, ọ nwutaru kpoloko, nwuhuru nụ. Eswe mbọku ono -bya abvu bẹ ọo-tsokotaepho ilu ilu.”

¹¹ Wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: “Mbọku abyakwa; mbụ mbọku, mu e-me g'egu wata eme l'alị-a. Egu, mu epfu opfu iya ta abukwa egu nri; ọzoo egu mini. Obenu l'ọo egu anuma opfu kẹ Chipfu. ¹² Nemadzu e-tsoru aghaphe; o -shi l'enyimu ọwa-a; l'ọ daghaa enyimu ọphuu; l'ọ shi l'isheli; l'ọ ghaphee jeshia l'uzo enyanwu-awawa l'eka epe achọ eka epe a-numa opfu kẹ Chipfu; ọle epe taa hụmadu iya. ¹³ O -rwua mbọku ono bẹ eguru nwanyi, ama ntumatu; yee nwokoroby, gbashiru ike ntumatu a-tulwahu l'eka ekpiri akpo phe jegiri jegiri. ¹⁴ Ndu ono, gude ebyi kẹ Samériya ria angụ ono; mbụ ndu ono, asuje: ‘Eshinu agwa ndibe gube Danu nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a’; ọzokwanu: ‘Eshinu agwa ndu Biye-Sheba nọ ndzụ g'ọ nọ iya-a’; ndu ono a-dakota; ọphu epe abyadi agbeshibaa agbeshi.”

Ndu Ízurelu bẹ ee-mebyishikwa

9 Mu phuru ọphulanya hụma Chipfu l'eka ọ pfuru l'aguga ọru-ngweja epfu sụ: “Chia iphe l'eli mkpotsu itso, gude eze-ulo-a; k'ọphu okpa-ulo iya l'ophu a-nmakota jijijijii. G'ọ nwukposhihu daa l'eli ishi onyemonye. Nwa ndu ọphu phoduru nụ buru ogu-echi bẹ mu e-gude gbushia phe. Ọ tọ dudu mę onye lanụ anahụ nụ. Ọphu ọ dudu onye ọphu byaru agbala nụ. ² Ọ tọ dudu m'obeta epe tuchakpoo nsụ tu-rwua alị-maa; mu eyekwapho eka l'ime eka ono guta phe. Ọphu ọ dudu m'obeta epe nyihu eli nyirwua imigwe; mu eshikwapho l'eka ono lo-zeta phe. ³ Ọ tọ dudu m'obeta epe je edomia onwophe l'eli úbvú Kamelu; mu achilekwaa nta-a phe chirwua eka ono je akpufuta phe. Ọphu ọ dudu m'obeta epe je edomia onwophe l'ohu eze-enyimu; mu akaru ejo agwo l'ọ je l'eka ono je atagbushia phe. ⁴ Ọ tọ dudu m'obeta ndu ohogu phe kpuchaa phe lẹ ndzụ lashia alị phe; noo eka mu a-karụ ogu-echi l'ọ je aphua phe teerii. Mu a-tabee phe pho enya ge mu mee phe ejo-iphe; ọ tọ bukwa ge mu meeru phe ree.”

⁵ Ọ kwa Nnajiuphu, bu
 Chipfu; bya aburu
 Ọkalibe-Kakota-Ike;
 onye abujeru;
 o -denyi eliphe l'ophu ẹka;
 l'ọ dazeshihu;
 iphemiphe, bu iya nu
 aguahaa aphu;
 ali-a l'ophu abyaa
 utso g'enyimu Nayilu;
 e -mechaa l'ọ daa rigbidii
 gẹ nggele ali Ijiputu.

⁶ Mbụ onye kpushiru
 ọlo-eli iya dobe l'imigwe.
 Ọ buru eliphe bẹ ọ turu
 ọkpa ọlo ọbu;
 onye ekuje mini,
 doru l'enyimu oku;
 l'ọ bya eworu iya
 dzeeru eliphe l'ophu;
 ọ kwa Chipfu bu
 ẹpha iya.

⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Unubẹ ndu Ízurelu; unu lẹ ndu Kushi; ?unu ta abudu mu iphe lanu? ?Tobudu ali Ijiputu bẹ mu jeru je eduta ndu Ízurelu; bya eje eduta ndu Filisitayinu l'ali Kafuto; bya edutakwapho ndu Ará-mu l'ali Kiru? ⁸ Tororo, mu egbueru iya pho unu bu l'anya Nnajiuphu, bu Chipfu dukwa l'ehu ali-eze ono, ẹjo- iphe du ono; mbu lẹ mu e-mebyishikota iya g'ọ to duhe lẹ mgboko-a. Obenu l'onu-ulo Jiékọpu bẹ mu tee mebyishikwa." Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁹ "Noo kele mu a-tu ekemu; mu abya anma onu-ulo Ízurelu yigayiga nmakofu iya l'echilabo ohamoha ozo woru iya yoo ayoyo lẹ n-yo egube-a, aayoje ereshi-a; obenu l'ọ to dudu g'ọ ka mma l'ọ akpuru iya lanu erwu l'ali. ¹⁰ Iphe, bukpo ndu iphe-ẹji, nokota l'echilabo ndibe mu l'a-lakota l'ogu-echi; mbu iphe, bukpo ndu ono, anoduje epfu su l'eze iphe-ẹhuka tee shiswetakwa ẹka ẹphe nọ; ophu ọ byapfutakwa phe."

Eedophu ndu Ízurelu azu l'onodu phe

¹¹ "O -rwua mboku ono bẹ mu e-kpukwakwa ọlo-ẹkwa Dévidi ono, daru adada ono. Mu emekwaa iphe, bukpo ẹka o mebyihucharu emebyihu; bya emekwaa ya g'ọ to buhe ochobu; mbu mee ya l'ọ du g'o shi adu-jehawaa; ¹² k'ophu nwa ndu wafuru nu lẹ ndu Edomu a-buru okiphe phe; yee iphe, bukpo ohamoha, bu ndu eeku ẹpha mu." Nokwa iphe, Chipfu eepfu; mbu onye bu iya e-me iphemiphe-a.

¹³ Wakwa iphe,
 Chipfu epfu baa:
 "Mboku abyakwa;
 mbu mboku,
 ee-gudekwadu g'e
 metabebe iphe, e meberu
 l'egu;
 ndu okoro awatawaa
 okoro;

tẹme onye azọshi
 akpuru vayinu evuru
 onye emebe iphe l'alị ọzo.

Mẹe òphúú eshichaa
 l'eli úbvú atashị paapaa;
 mbụ shi l'eli òbvù asọ
 gborogboro.

¹⁴ Ndibe mu ono,
 bụ ndu Ízurẹlu ono,
 a kpuru lẹ ndzụ ono bẹ
 mu e-duphutachaa azụ.

Ephe abya akpụkwachaa
 mkpụkpu ono,
 shi bụgbaaru ochobu ono;
 bya ebuchishia ya ọzo.

Ephe akọahaa opfu-vayinu;
 ngụahaa mее, shi iya nụ.

Ephe agbahaa mgbabu;
 riahaa akpuru-iphe,
 e meberu iya.

¹⁵ Mu eworu ndu Ízurẹlu
 dzaa adzadza l'alị
 phẹ gẹdegede.

Ọphu a byadu ephefubaa
 phẹ ephefu l'alị ono,
 mu nuru phẹ ono.”

Nokwa iphe, Chipfu
 bụ Chileke unu epfu
 bụ ono.

Obedaya

Aphụ, Chipfu a-nụ ndu Edọmu

1 Ọwaa bụ ọphulenyaa, Obedaya phuru. Wakwa iphe, Nnajiuphu, bụ Chipfu epfu l'opfu ẹhu ndu Edọmu.
Anyi nọmaru ozi, Chipfu ziru.

Ọ kwa onye-ozii bẹ e ziru g'o
jepfu ọhamoha je asụ
phẹ-a:

"Unu gbalihukwa g'anyi je
etsoo phẹ ọgu!

2 Unu lekwa; mu meakwaru;
ị ha nwanshiji l'echilabọ
ọhamoha;
ọphu ọ dọkpodaa iphe,
a gụberu ngu.

3 Ọ kwa eku-onwonye ono,
nọ ngu l'obu ono dephuru ngu;
mbụ gụbe onye ono,
bu l'ime agbara mkpuma;
bya eworu unuphu kwaa
l'ephekerephe;
mbụ gụbe onye ono,
anọduje ari sụ:

?Bụ onye sụru mu akwatsu
gẹ mu darwua alị?"

4 I -wolichakponu onwongu
ephekerephe g'ugo;
mbụ je akpachakporo
epfunne l'ẹka kpokpode
kegbaaru;
nokwaphọ ẹka mu a-gbẹ
lọ-zeta ngu."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ
ono.

5 "Ndu-oshi ọzoo ndu ana nfu
-bya ibe ngu l'enyashi;
?tọ bụedupho iphe,
mkpa iya duru phẹ bẹ ephe
e-wota kpoloko?

Ọ -buru lẹ ndu awọ akpuru

vayinu byapfutaru ngu;
 ?ephe ta awo-phodojedu
 nwophu du olemole?

Obenu le gubedua be eze
 iphe-ehuka a-dapfu.

⁶ Lewaro ya; ali oshilokpa Iso
 be aa-vochachaakwa
 avocha.

Mbu l'eku iya, o domiru
 edomi be
 ee-gwèchakwaa tutua.

⁷ O kwa ndu ono, gu l'ephe
 gbaru ndzu ono g'ephe
 ha l'a-chifu ngu chi-rwua
 ngu oke-ali ngu.

Mbu le ndu ono,
 gu l'ephe du le ree ono
 l'e-dephu ngu bya
 akapyabekwa ngu
 pho enya.

O buru ndu erije nri ngu
 a-gbaberu ngu onya;
 ophu i byadu amaru."

⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:

"O -rwua mboku ono be mu
 a-tukokwa ndu maru iphe
 l'ali ndu Edomu mee
 g'ephe buru mkpurupyata;
 mbu mebyishia ndu
 iphe edoje enya,
 bu l'ali ubvu ubvu
 k'oshilokpa Iso ono.

⁹ Ndibe ngu, ike du l'alwu
 ogu gube mkpukpu
 Temanu; be meji
 a-tofukwa.

L'e gbukota iphe,
 bukpuo ndu ali ubvu
 ubvu oshilokpa Iso
 pyaapya."

Iphe-eji ndu Edomu

¹⁰ "Eshi ophu i meru nwune
 ngu,
 bu Jiekpu mkpawere

bẹ iphere e-rikpote ngu ishi;
tẹme l'e mee g'ị chịhu jasụ
l'ojejeje.

¹¹ Mbụ lẹ mbọku ono bẹ ịi
pfụpbeerupho iche;
ndu ọhozo anọdu egwe
iphe oshilọkpa Jiékpọ;
ndu abụdu ndu Ízurelu
anọdu awụba l'ọnu
oguzo mkpụkpu phẹ;
nọdu atụ ido eke
Jierúsalem; mbụ-a;
gụ l'ẹphe adụepho
g'unu bụ iphe lanụ.

¹² I tigi ledu nwune ngu
olegbulẹnya l'eswe mbọku,
duru iya ẹji;
ophu i tigi tedu ẹswa kpua
ndu Jiuda l'eswe mbọku,
e meru ẹphe
buru mkpurupyata;
ophu i tigi nọdudu aba
abaa l'eswe mbọku,
iphe-ẹhuka byapfutaru phẹ.

¹³ I tigi bahụdu l'ọnu oguzo
mkpụkpu ndibe mu
l'eswe mbọku,
ẹphe eje iphe-kpanganga;
ophu i tigi ledu iya
olegbulẹnya l'ẹka
ẹjo-iphe byapfutaru phẹ
l'eswe mbọku, ẹphe eje
iphe-kpanganga;
ophu i tigi nọdudu
egwe iphe phẹ
l'eswe mbọku,
ẹphe eje oke iphe-ẹhuka.

¹⁴ I tigi pfụ-chidu ụzo lẹ
mgbakata-ụzo egbutsushi
ndibe phẹ,
bụ ndu agbala agbala;
ophu i tigi kpụtajedu
ndibe phẹ,
bụ ndu ophu wafuru nụ
je akpuphuru phẹ azụ
l'eswe mbọku ono,

iphe-ẹhuka byapfutaru
phẹ ono.”

Ikpe, Chipfu e-kpe ọhamoha

¹⁵ “Eswe mbọku kẹ Chipfu
dụakwaru ọhamoha
ntse.

Ọ kwa g'i meru onye bụ
g'ee-me ngu-o!
Iphe, i meru l'atukokwaru
ngu l'ishi-o!

¹⁶ Ọ kwa ẹgube ono,
unu nọ l'úbvú mu,
dụ nsọ ngu-sweshia
iphu ono;
bụkwapho g'ọhamoha
a-nọdu angụwa
iya rọ.

Ẹphe a-ngu;
ngụ nta ngụ imo;
ẹphe adule-a g'ọ bụ
l'ẹphe ta adujeduru
adudu ophu.”

Aadzọta ndu Ízurelu

¹⁷ “Obenu l'ọo-duru ndu a-wafu
nụ l'eli úbvú Zayonu.

Ẹka ono a-dụ nsọ;
tẹme ọnu-ulo Jiéọpu abya
anata okiphe,
rwuberu phẹ nụ.

¹⁸ Ọnu-ulo Jiéọpu a-dụ g'ọku,
eke paapaapa;
mbụ lẹ ndu ọnu-ulo
Jiósefu a-dụ g'ọku,
enwu phoophoophoo;
ndu ọnu-ulo Iso
adukwanu g'ẹswa ereshi,
ọku a-daba tsua tsufu;
ọphu ọ
dụdu onye ọnu-ulo Iso,
byaru awafu mẹ
onye lanu.”

Nokwa iphe, Chipfu pfuru
bụ ono.

¹⁹ “Ọ bụru ndu shi l'echięgu

ndohali l'a-bya ebuchishia
alì úbvú úbvú Iso.

Ndu ophu shi l'alì okpa úbvú,
nọ l'ụzo ẹnyanwu-arịba
abya ebuchishia alì ndu
Filisitayinu.

Ẹphe abya ebuchishia alì
ndu Ifuremu yẹle alì,
nọ-kube mkpụkpu
Samériya.

Ndu Benjiaminu anata
alì Giladu.

²⁰ Ndu Ízurẹlu ndu ophu
a kpuru ẹ ndzụ a-nata
alì Kénanu gbiriri
jasụ ẹ mkpụkpu
Zarefatu.

Ndu ophu, a kpuru ẹ
ndzụ ẹ Jierúsalemụ
laa Sefaradu l'a-natakọta
mkpụkpu,
nọkota l'echiẹgu ndohali.

²¹ Ndu adzoje ndzụ
e-nyihu úbvú Zayọnu
je anọdu kpee ndu
bugbaa l'alì úbvú
úbvú oshilọkpa
Iso ikpe.

Noo ya bụ; alì-eze ophu
l'ophu abụkotaru
kẹ Chipfu.”

Jiona

Jiona agbaru Chipfu oso

1 Chipfu ziru Jiona nwa Amītaiyi ozi sụ iya-a: ²“Tụgbua jeshia eze mkpụkpu ono, bụ mkpụkpu Ninive je epfu-ru opfu nū ndu bu iya nū; kele ẹjọ-ememe, ẹphe eme rwuwaru ẹka mu nọ.”

³Obenu ị Jiona gbalihuru gbalaa; ọ bụru iya eje mkpụkpu Tashishi. Ọ bya ejerwua mkpụkpu Jiopa; bya ahụma ụgbo-mini, akwakọbe eje ọnu-enyimu mkpụkpu ono, bụ Tashishi. Ọ bya eje apfua ụgwo bahụ l'ụgbo ono. A kpọru ụgbo ono; ọ bụru phẹ eje Tashishi; ọ bụru ẹka ọogbalaru Chipfu.

⁴Tọbudu iya bụ; Chipfu byanụ ezia oke pherephere; ọ wata ezi l'eli eze-enyimu ono. Oke akpara-mini wata atụtu; tūahaa k'ophu ụgbo meaharu g'ọ nyakashihu. ⁵Ndzu wata agụ iphe, bụkpoo ndu nọ l'ụgbo ono. Onyenonu wata arọ nshi iya ẹhu. Ẹphe pashiahaa iphe, nọ l'ụgbo wata echie ị mini g'ụgbo dū phekpala.

Obenu ị Jiona gberọ nọdukpooro l'ọhu ụgbo ono; mgbenya tū-mihu iya. ⁶Onye-ishi ụgbo bya ejepfu iya je asụ iya: “?Bụ gūnu bẹ iime nno; gūbe nwọphu eku mgbenya? ?Tii tehudu rọo nshi ngu ẹhu g'a maru nshi ngu ọbu ?!a-rj-vu anyi l'oriri mee g'anyi ta ala l'iswi?”

⁷Ndu nọ l'ụgbo ono nonyaa bya asụ: “Unu bya g'anyi tūa ido gude maru onye bụ iya eme anyi ahuma-a.” Ẹphe bya atūa ido. Ọ daaru Jiona.

⁸Ọ bụru iya bụ; ẹphe jia ya sụ iya: “Yeeru anyi ọnu. ?Bụ onye bẹ ẹjọ-iphe-a, l'eme l'ẹhu anyi-a shi l'ẹka? ?I meje gūnu? ?I shi awe? Alj ẹka j shi ?aza gūnu? ?I bụ onye awe?”

⁹Ọ bya eyeeru phẹ ọnu sụ phẹ ị ya bụkwa onye Hiburu. L'onye ya abajeru ẹja bụkwa Chipfu; mbụ Chileke k'imigwe; onye bụ iya meru eze-enyimu; bya emee alj l'ophu. ¹⁰Ọ bya akọru phẹ g'oonwuru yele iya. Ẹphe bya amaru l'ọo agbala bẹ oome g'ọ nahụ Chipfu gbala.

Opfu iya ono mee; ndzu gūahaa phẹ. Ẹphe jia ya sụ iya: “?Ọ bụkwanuru gūnu bẹ iime nno?”

¹¹Mini ono nọdu akakpọkwapho achị ọku eje. Ẹphe bya ajia ya sụ iya: “?Bụ gūnu bẹ anyi e-me ngu g'eze-enyimu daaru anyi nyonyoronyo?”

¹²Ọ sụ phẹ: “Unu palia mu ephekerephe parū chie l'ime eze-enyimu-a g'unu ahuma l'ọo-dachaa nyonyoronyo. Mu maru-a l'ọo mu kparū iphe, oke akpara-mini-a watarū unu atūtu.”

¹³O betachia nno; ndu ono tūko ike phẹ mekọta g'ẹphe kpọphu ụgbo ono azụ je apfube l'alj; ọphu ẹphe adudu ike; kele eze-enyimu ono kabaa atangirihu eme ị g'o shi dū ị mbụ. ¹⁴Ẹphe tūko wata araku Chipfu sụ iya: “Gūbe Chipfu; jiko te emegbukwa anyi mẹ anyi -gbua nwoke-a. G'ochi onye adudu iphe, o meru ta atukokwaru anyi l'ishi; kele ọ kwa g'ọ dū ngu bụ gẹ gūbe Chipfu meru.” ¹⁵Ẹphe bya apalia Jiona tūfu l'ụgbo ono; woru iya chie l'eze-enyimu ono; mini ono, achị warawara ono bụru nyonyoronyo. ¹⁶Iphe ono, meru nū ono mee; ndu ono wata atsū Chipfu ebvu ọkpobe atsutsu. Ẹphe gwaa Chipfu bya ekweshia ya ukwe-iphe.

¹⁷Obenu ị Chipfu dobewaru ophomu-okazū, lweru Jiona. Jiona nọo l'ime ẹpho ophomu-okazū ono ujiku ẹto eswe l'enyashi.

Jiona epfu anụ Chileke

2 Tọbudu iya bụ; Jiona bya anọdu l'ime ẹpho okazū l'ẹka ono wata epfu anụ Chipfu, bụ Chileke iya. ²O pfua sụ:

Teke mu eje eze iphe-ẹhuka
bẹ mu rakuru Chipfu.

Ọ nụma olu mu.

Ọ bụru l'ime alị-maa bẹ mu
chiru g'a gbaaru mu
mkpu.

Ị nụma mkpu, mu echi.

³ Ị parụ mu chie l'ime
ogbu-mini;
mbụ l'ọhu-alị eze-enyimu.

Utso gbaa gbapyabẹ mu.

Akparamini ngu mę
gborogboro,
ọoso nọdukota awụ
mu awụwu.

⁴ Mu pfua sụ: A chifuakwaru
mu l'ataphu ngu.

Ọle mu a-dabekwa-a ęnya
l'uzo eze-ulo ngu,
dụ nsọ ọzo.

⁵ Gę mini meru g'o ria mu
rimia;
ogbu-mini lwee mu
kawomu.

Ẹlwubara mini kwechia mu
ishi.

⁶ Mu dalahukpoepo l'ọhu
l'ọhu eze úbvú.

Ọhu alị woru mu tịa mkpọro
ojeje.

Obenu l'ị gụtaru ndzụ mu
l'iduma;
mbụ gụbe Chipfu,
bụ Chileke mu.

⁷ Teke mu shi abyawaa
atụ-buhu unme bẹ
mu nyatarụ gụbe
Chipfu.

Mu pfuahaa opfu nọahaa
ngu;
opfu mu rwua ẹka ị
nọ l'eze-ulo ngu,
dụ nsọ.

⁸ "Ndu bụ mkpọkoro ntẹkpe
bẹ ẹphe tịru swiswia
bẹ o too rwuẹdu ẹka;
mbụ eze-iphe-oma ono,
e gege meru phẹ ono.

⁹ Obenu lẹ mbẹdua
a-nọduepho agu
ebvu-ekele gude
agwa ngu.

Iphe, mu kweru ukwe
ememe bẹ mu e-mekọta.

Ndzọta bụkwa onye ooshije
l'ẹka bụ Chipfu!"

¹⁰ Tọbudu iya bụ;
Chipfu bya atọaru okazu
ono ekemu; o je agbọfu
Jiona l'alị ọkponku.

Jiona eje Ninive

3 Tọbudu iya bụ; Opfu Chipfu bya erwua Jiona nchị k'ugbo ẹbo sụ iya: ² "Tugbua je mkpukpu Ninive; mbụ oke mkpukpu ono; je ezia ndu bu iya nụ ozi, mu ziru ngu!"

³ Tọbudu iya bụ; Jiona gbalihu; bya ejeshia Ninive; g'o mee iphe, Chipfu sọru g'o mee. Ninive ono bụ eze mkpukpu, parụ ẹka apaa. Iphe, eejeje ije tẹme aaghabua ya ẹbo bụ ujiku ẹto. ⁴ Jiona bya ejee ije ujiku ophu gude bamihu l'ime mkpukpu ono bya eje araahaa ya arara sụ: "Iphe, ọ phọduru bụ ụkporo abalị labọ; Ninive aburu mkpurupyata." ⁵ Ndu Ninive bya ekweta kẹ Chileke. Ẹphe bya araa ya arara sụ g'onyenonu wata aswịru Chileke ẹgu. G'ẹphe hakọta bya eyee uwe-aphụ; e -shikpọo l'onye kachaa shii l'ime phẹ; jasụ l'onye kachaa nwanshiji.

⁶ Eze ndu Ninive bya anuma iphe ono, ada nụ ono; ọ gbalihu l'aba-eze iya; bya eyefu akpawuru uwe eze iya; bya eworu uwe-aphụ gbaphua onwiya; bya anọdu anọo gwọo onwiya lẹ ntụ. ⁷ Ọ bya ezia g'a raa ọrà gbaa Ninive mgburugburu sụ:

"Wakwa iphe, eze yele ndu ẹphe l'iya bụ ndu-ishi mkpukpu pfuru baa: G'ọ tọ dukwa nemadzụ; ọzoo anụ; ọzoo eswi; ọzoo aturu, a-duru iphe, oo-ri; ọphu ọ dukwa onye a-ngu iphe, aangụ angungu. ⁸ G'a tuko nemadzụ mękpoo anụ phukota uwe-aphụ. G'onyenonu wata araku ẹpha Chileke ẹgwegwa. G'ẹphe tuko haa ẹjo-ememe, ẹphe eme; mękpoo mkpawere, ẹphe eme ndu ọzo. ⁹ G'a maru ?Chileke a-ghakọbe gude obu-imemini iya gban-wee oke ẹhu-eghu iya ono; k'ọphu anyi taa laẹdu l'iswi."

¹⁰ O be teke Chileke hụmaru iphe, ẹphe meru; waa g'ẹphe gude ghakọbe haa eme iphe-ẹji phẹ ono; ọ phuru phẹ obu-imemini; ọphu o mebyishieduru phẹ g'o shi chija dobe lẹ ya e-mebyishi phẹ.

Ọvuma, Jiona avuru Chileke

4 Iphe ono dọ Jiona ẹji ntumatu. O ghuahaa ya eggu. ² Ọ bya epfuahaa nọahaa Chipfu sụ: "Gube Chipfu; ?tọ bụdu iphe-a bẹ mu pfuru teke mu nọ l'alị anyi-a? Ọ kwa iphe-a meru g'o gude mu mee ẹgwegwa jeshia mkpukpu Tashishi; kẹle mu maru l'ị bụ Chileke, menukaru eze-iphe-oma; tẹme ị nọdu aphuje obu-imemini; ọphu ẹhu egghujedu ngu eggu ẹgwegwa; tẹme ị nọdu eyeje obu yegharu iya ẹka; ị bụru Chileke, e tee ekwojedu gburumu mee gẹ nemadzụ bụru ọla-l'iswi. ³ Nta-a; gube Chipfu; gbua mu egbugbu; kẹle anwuhu ka mu ree eme l'anọdu ndzụ."

⁴ Obenu lẹ Chipfu yeru iya ọnu sụ iya: "Ẹhu-eghu ọwa-a, eggu ngu nụ-a ?ọ gbaru ngu-a?"

⁵ Jiona tugbua je anọdu anọo l'ẹka lanụ lẹ mgboru mkpukpu ono; l'uzo ẹnyanwu-awawa iya. O je je atọaru onwiya mkpu l'ẹka ono; bya eje anọdu lẹ mkpula iya leahaa ẹnya gẹ ya maru iphe, e-mechaa mee mkpukpu ono.

⁶ Tọbudu iya bụ; Chipfu, bụ Chileke bya emee gẹ vayinu futa l'ẹka ono; bya emee ya; ọ bachishia ẹkameka lẹ mkpula ẹka Jiona nọ bya emee g'ibvù dọ l'ẹka ono gẹ Jiona ta aghahe chirichiri. Vayinu ono mee; ẹhu tsọahaa Jiona uto shii. ⁷ Obenu l'o beru l'utsu; lẹ nchitabọhu iya; Chileke bya eye unwu-ẹhu; ọ bya atanwua vayinu ono;

ọ nwụlwashihukota. ⁸ Tọbudu iya bụ; anwụ chifuẹpho; Chileke bya awata ezi oke phẹrephere ụguru, shi l'ụzo ẹnyanwu-awawa; tẹme anwụ chiahaa Jiona ịgbangu ịgbangu l'ishi; k'ọphu meji tọfuaharu iya atọfu. Ọ dụ iya g'a sụ lẹ ya nwụhuru. Ọ sụ: "Anwụhu kaakwa mu nụ ree eme l'anọdu ndzụ."

⁹ Tọbudu iya bụ; Chileke bya asụ Jiona: "Ọ gbaru kẹ g'ẹhu wata ngu eghu eghu lẹ kẹ vayinu ono tọo?"

Ọ sụ iya: "Ee! Ẹhu eghukwa mu eghu. Mbụ l'iphe, agụ mu nụ nta bụkwa anwụhu."

¹⁰ No iya; Chipfu bya asụ iya: "Ị hụmaru gẹ kẹ vayinu-a atsụ-be ngu l'ẹhu; l'ẹbe abụ l'ọo ngu kuru iya; ọphu ọ bụdu ngu meru iya ọ baahaa ụba. Nchi byaru abọhu; o futawaa. Nchi bya l'abọhu ọzo; ọ nwụhuwaa. ¹¹ Obenu lẹ mkpụkpu Ninive bẹ ndu bu iya nụ daghataru ụkporo ụnu ụmadzu iri l'ise †, bụ ndu amadụ onwophe ẹkicha; ọzoo ẹkutara; ẹphe nwekwarupho ikpoto eswi. ?Bụ eze mkpụkpu, ha ẹgube ono bẹ mu tege aphuduru obu-imemini tọo?"

† Bụ iya bụ 120,000 lẹ mbekee.

Mayika

¹ Ọwaa bụ ozi, Chipfu ziru Mayika; onye shi lẹ mkpụkpu Morẹshetu; teke Jiótamu bụ eze ndu Jiuda; yẹle teke Éhazu bụ eze, ndu Jiuda kwaphọ; wakwaphọ teke Hezekáya bụ eze, lẹ Jiuda ono. Ọ kwa ọphulenyá, ọ phuru l'opfu ẹhu ndu mkpụkpu Samériya yẹe ndu mkpụkpu Jierúsalemu.

² Unubẹ ndiphe;

unu nụmakwa-o!

Gẹ mgboko l'opfu ngabekwa

nchi;

mẹkpoo onyemonye,

bu iya nụ!

Gẹ Nnajiuphu, bụ Chipfu

gbekwa l'eze-ulo iya,

dụ nsọ gbaa unu

ekebe.

Ikpe, eekpe ndu Samériya yẹe ndu Jierúsalemu

³ Sụ-a; lekwa! Chipfu shikwa

l'ẹka o bu ebubu abya.

Oo-bya bya azọo garamu

garamu l'eli-úbvú

l'eli-úbvú, nọgbaa l'eliphe.

⁴ Úbvú úbvú ono a-zashihu

lẹ mkpula ọkpa iya;

nsuda nsuda

agbawashihuchaa

agbawashihu

g'ụnwù, e doberu lẹ

mgboru ọku; gẹ mini,

shi lẹ mgbaze asọshihu.

⁵ Iphemiphe-a bụkota iphe, kparụ iya nụ bụ atụpya, oshilọkpa Jiéọpu tųpyaru Chileke; mbụ iphe-ẹji, ndu ọnu-ulo Ízurelu meru. ?Bụ onye bẹ ụta duru lẹ Jiéọpu tųpyaru Chileke? ?Tọbudu ndu mkpụkpu Samériya? ?Bụ onye bẹ ụta duru lẹ ndu Jiuda meru iphe-ẹji? ?Tọbudu ndu mkpụkpu Jierúsalemu? ⁶ “Noo g'o gude mu je emee mkpụkpu Samériya ikpọzu; ẹka aa-nọdu akọje opfu-vayinu. Mkpuma igbulọ iya bẹ mu a-chiru ye lẹ nsuda ono. Mu emee g'ọkpa-ulo iya zekpọshihu gheru ọnu. ⁷ Iphe, bụ ntẹkpe, ndu Samériya doberu bẹ ee-tsu yọgiri yọgiri. Iphemiphe, aapfujẹ phẹ l'ulo nshi bẹ ee-tsukọta ọku. Teme mu abya emebyishikọta iphemiphe, ọ kpuru akpụkpu dobe agwa agwagwa. Noo kele iphe ono, ọonoduje anakọ ono bụkota l'ẹka o shi bụ l'ugwo, aapfujẹ ụnwanyi-ụkpara. Ọ bụkwarupho g'aakpakajẹ ugwo, aapfujẹ ụnwanyi-ụkpara bụ g'aa-kpaka iya.”

Ara ẹkwa; waa agụ aphụ

⁸ Ọo iphe ono meru g'o gude mu je ara ẹkwa chia mkpu. Mu a-gbaru ọkpa ọto; gbaru ẹhu ọto. Mu a-kwa phuu-phuu gẹ nkụta-ọswa. Mu arakwapho aphụ-aphụ gẹ mgbashi-ujiku; ⁹ ọkele ọnyá, aba mkpukpu Samériya taa ladu alala; ọteme ọ baswewaru ndu Jiuda. O jerwuakwaru ọnu-abata, e shi ejepfu ndibe mu; mbụ jerwuchaa Jierúsalemụ l'onwiya.

¹⁰ Unu te epfukwaru iya ndu mkpukpu Gatu! Ọphu unu arakwa ẹkwa arara ophu! Unubẹ ndu mkpukpu Betu-Ofura; unu gwo-phua onwunu l'urwuku! ¹¹ Unubẹ ndu bu lẹ mkpukpu Shafiya; Unu gbaru ọto gude iphere je iphe, unu eje! Ndu ọphu bu lẹ mkpukpu Zananu taa futakwa afuta. Ndu mkpukpu Betu-Ezeli bẹ aphụ tsokwaru; noo kele iphe, shi gbobuta phẹ nụ bẹ a nafukwaru. ¹² Mbụ lẹ meji atofukwa ndu bu lẹ mkpukpu Marotu atofu ẹka ẹphe nọ ele ẹnya iphe, dọ ree; kele ejo-iphe shiakwa Chipfu l'ẹka byarwuta ọnu-abata mkpukpu Jierúsalemụ. ¹³ Unubẹ ndu bu lẹ mkpukpu Lakishi; unu kwakobe ugbo-inya unu k'ogu! Ọ kwa unubedua vuru ọzo gbube ishi iphe-ẹji; ndu nwada Zayonu tsoahaa ẹka unu; kele atupya, ndu Ízurelu tupyaru mu bụ ngu bẹ o shi l'ẹka. ¹⁴ Ọo ya bụ g'i kwaru ivu-ulo nụ ndu mkpukpu Moreshetu-Gatu. Ndu mkpukpu Akuzibu l'e-me ndu eze ndu Ízurelu mkpurukpuru-ẹnya.

¹⁵ Mu a-chita ndu a-bya emekpee unubẹ ndu bu lẹ mkpukpu Maresha. Ndu Ízurelu ndu ọphu aakwabeje ubvu a-gbaru laa l'ogba Adulamu je ewohaa onwophẹ. ¹⁶ Unu kpushia ishi; ghebe ishi ọnu; nọdu l'aphụ unwegirima ono, dọ unu l'obu ono! Unu mee ishi g'ọ chaa unu swarishwari gẹ k'udele; kele ee-mechaa naa phẹ unu kpua phẹ lẹ ndzụ.

Iphe, Chileke abya ememe; yẹ ọphu nemadzụ abya ememe

2 Aphụ a-tsokwaru ndu ono, achị idzu iphe, adudu ree; mbụ ndu anọduje l'iphe-azee phẹ arị k'eme ejo-ememe. Nchi -bọhuepho; ẹphe awata iya ememe; kele ike, ẹphe e-gude eme iya dọ phẹ l'ẹka. ² Ẹphe achabeje ẹnya l'alị onye ọzo; naa ya l'okpehu. Teke ẹphe chaberu ẹnya l'ulo; ẹphe anakwaa ya pho l'ẹhuka. Ẹphe nọdu anatajẹ nemadzụ unuphu ibe iya; mbụ naa obutobu phẹ iphe, bụ okiphe iya.

³ Noo g'o gude Chipfu sụ: "Lenu; mu achiru ndu ono idzu ejo-iphe. Ọphu ẹphe a-dudu ike anahụ ejo-iphe ono agbala. Unu te ejehẹkwa etse etsetse kele teke ono a-dụ ejo eji. ⁴ Lẹ mbọku ono bẹ ndiphe a-nọdu eme unu iphe-ochi. Ẹphe emee unu kwaphukwaphu aguru unu ebvu-aphu-a:

"E mebyishikotaakwaru anyi

rengurengu.

Okiphe ndibe mu bẹ e woru

kee.

Chipfu nataru mu iya l'ẹka!

O woru alị anyi nuchaa ndu

amadụ iya nụ."

Ndu mpfuchiru, epfu iphe, Chileke epfuduru

⁵ Ọo ya bụ l'unu te enweedu mẹ onye lanu, a-nọ-chi ẹnya unu lẹ ndzukọ kẹ Chipfu; onye a-tụ ido gude kee alị ono.

⁶ Ndu mpfuchiru phẹ asuje: "Unu ta asujeshi l'ọo Chileke pfuru ọdu iphe ono, unu epfu ono. Ọ tọ dukpodaa iphe-iphere, byaru eme anyi." ⁷ Sụ-a; gube ọnu-ulo Jiékọpu; ?'aa-sụ lẹ Unme Chipfu bẹ ẹhu egu egu tọo? Ọomeje egube iphe ono tọo? Opfu mu ?too mejeduru onye ọzo iya pfuru nhamunha iphe, dọ ree tọo?

⁸ Ọ gbẹ buru gẹ mbọku abvuwaa abvubvu bẹ ndibe mu wu-lihuru buru ndu ọhogu mu. Unu yefuchaa phẹ akpawuru-uwe ndu eze, ẹphe yeru; mbụ ndu tuzoshihuru ẹhu aghatakporo gẹ ndu shi ọgu alwa. ⁹ Unu achifuje unwanyi ndibe mu g'ẹphe te ebuhẹ l'ẹguru ibe phẹ. Unu anajẹ unwu phẹ iphe, bụ iphe, dọ ree, shi mu l'ẹka.

¹⁰ Unu gbalihu tųgbua lųfu; kęle ęka-a ta abųdu ọkpoku unu; kęle e merwuwaru iya emerwų. E mebyishiwaru iya; k'ọphu e tee mekwatabaędu iya.

¹¹ Ọ -bųru l'ọ dųru onye tsoru aghaphe epfu mkpọkoro opfu adzųshi ọka eye iya sų lę Chileke sųru g'a ngųje męe-mini yęe męe mbekee ngųshi iya ike; noo ęgube ndu epfu iphe, dų unu ree anųma bų onoya!

Ekwe nwanu wafųru nų ukwe ndzọta

¹² “Ọ tọ dųkwa iphe, e-me gę mu ta atųko g'unu ha chįkobe; unubę oshilọkpa Jiękọpu! Ọ tọ dųkwa iphe, e-me gę mu ta achįkobe unubę nwanu wafųru nų l'ọnu-ųlo Ízurelu l'ęka lanų! Mu a-chįkota phę g'ęphe nọkobe l'ęka lanų g'onye chįru atųru ye l'ųlo atųru; g'onye doberu egbu yęe atųru l'ęka ọ nọ ata nri. ęphe e-ji ęka ono pyįmu pyįmu atų wọowoowo kęle ęphe a-pa igwerigwe. ¹³ Onye e-gbuharų phę ųzo ọsa l'a-bųru onye e-vutaru phę ųzo. ęphe e-chikaa ọnu-abata mkpųkpu ono wųghata wųfu. Onye eze phę evuru phę ųzo ghataada. Mbų l'ọ Chipfu a-bųru phę ivuzọ.”

Mba aabarų ndu-ishi ęphe lę ndu mpfuchiru

3 Noo ya bų; mu sų: “Unu ngabę nchi; unubę ndu bų ndu-ishi oshilọkpa Jiękọpu; mbų unubę ndu bų ndu-ishi l'ọnu-ųlo Ízurelu. ?Tọ gbadųru g'unu a-maru g'ekpeje ikpe, pfųru ọto tọo? ² Mbų unubę ndu kpọru iphe, dų ree ashį; bya eyee ęjo-ememe obu; ndu anọduje aswa ndibe mu akpọ; bya akpa phę anų l'ọkpų; ³ unubę ndu ata anų ndibe mu; bya aswa phę akpọ; bya etsu ọkpų phę yọgiri yọgiri; ndu ebushije anų phę sęseee g'anų, aabya eye l'ochi; mbų g'anų aabya adę l'ite?”

⁴ E -mechaa; ęphe araku Chipfu; ọle o too yedųru phę ọnu. Teke ono bę oo-woharu phę iphu iya. Ọ bųru iphe, a-kpa iya nų bų l'ęphe mewaru ęjo-ememe.

⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “A -bya l'opfu ęhu kę ndu mpfuchiru Chileke, bų ndu ono, edusweshi ndibe mu ono; mbų ndu abųjeru: onye nųru phę nri; ęphe agọru ęhu-guu nų iya. Teke ọ dųdu iphe, a nųru phę; ęphe akwakọbe etso onye ọbu ọgu. ⁶ Noo g'o gude nchi je l'ejipfu unu. Ọphuleny a nahų unu; ọchii erikpute unu. Ike agba ęja taa dųedu unu. Mbų l'ęnyanwu a-nyihuru ndu mpfuchiru ono. Echi-eswe abųru phę tsųkiribaa. ⁷ Ndu aphųje ọphuleny bę iphere e-mechaa dų. Ndu agba ęja abųru ndu e kpuru iphu lę ntų. G'ęphe ha e-mechaa tųko kpuchia ęka l'iphu kęle Chileke te eyejeęduru phę ọnu.”

⁸ Obenu lę mbędua bę ike jikpọru mu ęhu pyįmu pyįmu. Unme kę Chipfu jiru mu ęhu; yęe ekpe ikpe, pfųru ọto; yęe ike-ọkpų, mu e-gude karų oshilọkpa Jiękọpu emeswe, o mesweru; mbų karų oshilọkpa Ízurelu iphe-ęji phę. ⁹ Unu nųmakwa iphe-a; unubę ndu-ishi ọnu-ųlo Jiękọpu; mbų unubę ndu bų ọnyibe l'ọnu-ųlo Ízurelu; ndu-ikpe, pfųru ọto dų ashį; tęme ęphe nọdu emeje iphe, pfųru ọto l'o gbee nggọ; ¹⁰ ndu gude egbu ọchi gude kpųa mkpųkpu, nọ l'eli úbvų Zayọnu; mbų gude eme ęjo-iphe kpųa mkpųkpu Jierúsalem. ¹¹ Ndu-ishi phę bų a -nųada phę iphe-ųphalazu tęme ęphe ekpee ikpe. Ndu-ishi-uke phę nọdu ezije iphe mę a -pfųada phę ųgwo; tęme ndu mpfuchiru phę nọdu agbaję ęja mę a -nųada phę okpoga. Ọle ęphe tųkokwaru-a dakobe Chipfu epfu sų: “Chipfu nọkwa l'echilabọ anyi; ọphu ọ dųkwa ęjo-iphe, byaru adapfuta anyi.”

¹² Ọo ya bų l'ọ unu kparų iphe, ee-mechaa kọo úbvų Zayọnu kọfu g'aakoje opfu-a. Mkpųkpu Jierúsalem e-mechaa bųru ikpọzu. Eli úbvų ono, bų ęka eze-ųlo Chileke dų ono; e-mechaa bųru ęka ęgbudu zechiru.

Ęhu-guu ojejeje

(Azá 2:2-4)

4 Sų-a; o -rwua teke ikpazu
 bę ee-me g'eli úbvų ono,
 a kpųru eze-ųlo Chileke
 ono ngųru angųru;
 mee ya l'ọ bųru iya
 a-kachaa shii l'iphe,

bụkpoo úbvú ọzo
nọgbaa nụ.

Mbụ l'ee-me iya g'ọ kakọta
úbvú ọzo l'eli.

Noo teke ndiphe a-nọdu
awụ awụ-pfu iya.

² Ikpoto ọha a-bya bya asụ:

“Unu bya g'anyi je l'eli
úbvú kẹ Chipfu!

Unu g'anyi je l'ụlo kẹ
Chileke kẹ Jiékọpu.

Ọo ya e-zi anyi ụzo iya;
k'ọphu anyi a-wata
etso ụzo, ọ tọru.”

Noo kẹle ekemu e-shi l'úbvú

Zayọnu futa;
mbụ l'opfu Chipfu e-shi lẹ
mkpụkpu Jierúsalemụ.

³ Ọo ya e-doshi opfu,
dụgbaaru ikpoto
nemadzụ.

L'ọ bya edoshiaru ọha,
ike dụgbaa, bugbaa
ụzenya ụzenya opfu,
duru phẹ nụ.

Ẹphe e-woru ogu-echi
phẹ
kpụkwaa l'ọ bụru ọgu;
woru arwa phẹ kpụ
l'ọ bụru mma nshiji,
e gude akọcha iphe.

Ọ tọ dọdu ọha,
a-patakwadu ogu-echi
ejepfu ọhozo ọgu;
ọphu ẹphe anwụedu
alwụ ọgu ọzobaa.

⁴ Onyemonye a-nọduje
lẹ mkpula vayinu nkiya;
mẹkwapho lẹ mkpula oshi
figu nkiya;
ọphu ọ dọdu onye byaru
eye phẹ ebvu;
kẹle ọ kwa Chipfu,
bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
eepfu iya.

⁵ Ọhamoha ọzo g'ẹphe ha a-nọdukwaro ejegbaa l'ọbvụ; agwa nshi phẹ; obenu l'anyịbedua bụ onye anyi e-gude ẹpha iya eje bụ Chipfu, bụ Chileke anyi jasụ l'ojejoje.

Iphe, Chipfu chiru k'ememe

⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “O -rwua mbọku ono bẹ mu a-chikobe ndu ẹniyeni; mu achikobe ndu a chifuru l'alị phẹ; yẹe ndu mu meru; ẹphe je iphe-ẹhuka. ⁷ Ndu ẹniyeni bẹ mu e-me g'ẹphe bụru ndu waru nụ. Mu emee ndu a chifuru l'alị phẹ g'ẹphe bụru ọha, ike dụ. Ọ bụru Chipfu a-bụru eze phẹ l'eli úbvú Zayonu e -shi mbọku ono jasụ l'ojejoje.

⁸ “A -bya lẹ gube nwada Zayonu, bụ ẹka a nọ eche ndu Ízurẹlu g'onye eche aturu-a; bya aburu ẹka ndu Ízurẹlu agbabajẹ je ezeeru ndzụ; ii-mechaa bụru ishi g'i shi bụru teke ndiche; mbụ l'aburu eze e-mechaa rwubebaa gube nwada Jierúsalemu ọzobaa. ⁹ ?Bụ gunu kparu iphe, jira ẹkwa? ?Ti nwehedu onye eze tọ? Onye akpo-ziru ngu ọzo; ?ọ lawaru l'iswi tọ? mbụkwanu meru g'o gude iphe-ẹhuka gudeshia ngu gẹ nwanyi, ime eme.

¹⁰ Gube nwada Zayonu; nọdunu chi gburugburu gẹ nwanyi, ime eme; kele nta-a bẹ jibyakwa aha ọma mkpukpu-a je akwaa l'oma ẹgu. Ii-je alị ndu Babilonu. Ọ bụru ẹka ono bẹ aa-nafuta ngu. Ọo l'ẹka ono bẹ Chipfu a-gbata ngu l'ẹka ndu ọhogu ngu. ¹¹ Nta-a bẹ ikpoto ọha, dụ igwerigwe chikoberu onwophe bya etsoo ngu ọgu. Ẹphe nọdu epfu sụ: 'G'a turwua ya! G'anyi chiru ẹnya yeru Zayonu!' ¹² Obenu l'ẹphe ta amadu iphe, bụ oriri Chipfu. Iphe, ọ chiru idzu k'ememe te edoduru phẹ ẹnya; mbụ onye ono, chikoberu phẹ g'onye chikoberu balị eje echichi ono.

¹³ “Gbalihu chia balị; gube nwada Zayonu; kele mu e-me g'i fua mpu-ígwe. Ichirupfu-ọkpa ngu aburu onyirubvu. L'ị zọo ikpoto ọha tọlitolu. L'i woru urwu ono, ẹphe ritaru l'eregede ono woru ye Chipfu l'ẹka; mbụ woru ẹku phẹ ono nụ Nnajiuphu ono, nwe mgboko l'ophu.”

Ukwe k'onye e-shi lẹ Bẹtulehemu bya aburu Ishi

5 “Sụ-a; unu chikobe onwunu nọo l'ophere l'ophere; unubẹ mkpukpu ono, ikpoto nemadzụ nọ ono; kele ndu ọhogu unu nọ-pheakwaru unu anọ-phe. Onye-ishi Ízurẹlu bẹ ẹphe e-chikwa mgboro l'asha kẹ kpoo.

² “Obenu lẹ gubedua, bụ Bẹtulehemu, nọ l'onu-ẹgu Ifurata; mbụkpokwaa g'ị bụ nwa mkpukpu, ha nwanshiji l'ime mkpukpu nọ l'ipfu Jiuda l'ophu-a; bụkwa l'ime ngu bẹ onye a-buru ishi ndu Ízurẹlu l'ophu e-mechaa shi futaru mu; mbụ onye shirọ teke ndiche nọduhawaa; onye shi l'edenwede nọduta ndzụ.

³ “Ọo ya bụ lẹ ndu Ízurẹlu bẹ aa-gwọbe gbiriri jasụ teke nwanyi ono, ime eme ono l'ezeda; tẹme unwunna iya ndu ọphuu alwapfutafuta ndu Ízurẹlu. ⁴ Onye ono l'a-pfukporu bụru onye eche aturu chee aturu iya ono. Ọ bụru Chipfu a-nụ iya ike; bya aburu Chipfu, bụ Chileke iya e-me g'a kwabẹ iya úbvù. Ẹphe ebukpọoru; ọ tọ dudu iphe, eme phẹ nụ kele teke ono bẹ údù iya e-jedzuru mgboko l'ophu. ⁵ Ọ bụru iya e-me gẹ nchị a-duru phẹ doo.”

Ndzọta yele Ọla-l'iswi

“Teke ndu Asiriya l'a-bya awuba l'alị anyi; zọhaa garamugaramu azopyashi ẹka anyi kpuru kpushia ya ike bẹ anyi a-họta ndu eche aturu umadzu ẹsaa yẹe ndu bụ ndu-ishi umadzu ẹsato g'ẹphe duta anyi tsoo ndu Asiriya ọgu. ⁶ Ẹphe e-gude ogu-echi lwua alị ndu Asiriya ono; mbụ l'ẹphe a-mi-lita ogu-echi phẹ gude lwua alị Nimurodu. Ọ bụru iya a-nafuta anyi l'ẹka ndu Asiriya; m'ẹphe -byaephọ bya awuba l'alị anyi wata azọ garamugaramu awụ ala l'oke alị anyi ono.

⁷ “Oshilọkpa Jiékpọ ndu ọphu waru nụ l'a-nọdu l'echilabọ ọhamoha dụ g'iji, shi l'ẹka Chipfu akwa. Ẹphe a-dụ gẹ mini, lwaru yegeyege dugbaa dzedzedze l'eli ẹswa, bụ ọphu abudu nemadzụ bẹ ọ nọ ele ẹnya iya; ọphu ọ dudu onye ọ nọ ngaberu. ⁸ Oshilọkpa Jiékpọ ndu ọphu waru nụ l'a-nọdu l'echilabọ ndu-ọhoro bụru oduma, nọ l'echilabọ anụ-ẹgbudu; mbụ l'ẹphe a-dụ gẹ nwa oduma, ẹphe l'aturu gharu ẹghirigha, abujeru ọ -nọdu eje l'ọ-lajashi iphe, ọ guderu; ọphu ọ dudu onye aduje ike dzọo iphe, dabaru iya l'ẹka. ⁹ Ndu ọhogu ngu bẹ ii-mekpekọta; l'ị chī-lia ẹka imeli tụa okoo. Ọzo bụ lẹ ndu gu l'ẹphe duru l'opfu bẹ ee-mebyishikọta.”

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “O -rwua mbọku ono bẹ mu e-gbushi inya unu bya akụ-pyashia ụgbo-inya unu. ¹¹ Mu e-mebyishi mkpụkpu, dughaa l'alị unu bya etsukpọshia ụlo-mgbobuta unu g'ọ ha. ¹² Mu e-mebyishi k'eme mgbashi ono, unu eme ono; ọphu ndu jibya adụedu l'echilabọ unu. ¹³ Mu e-mebyishi ntẹkpe ono, unu pyishiru agwa agwagwa ono; bya emebyishikwaphọ mkpuma mkpuma ono, unu agwa agwagwa, dughaa l'echilabọ unu ono; ọphu unu ephozebaeduru iphe, unu gude ẹka unu mee ọzobaa. ¹⁴ Mu abya alwua nshi Ashera ono, nọ l'echilabọ unu ono; woru mkpụkpu unu l'ọphu tsukpọshia. ¹⁵ Mu egude oke ẹhu-eghu mu melata ọhamoha ono, jikaru l'ẹphe tee medu iphe, mu sụru g'ẹphe meje ono.”

Eeku Ndu Ízurelu Ikpe

6 Unu ngabekwa nchị l'olu Chipfu.

Gẹ gube Chipfu gbeshi pfulu apfulu pfua iphe, e meru ngu l'iphe eze úbvú! G'úbvú úbvú nụmawaro iphe, oome g'o pfua! ² Unubẹ úbvú úbvú; unu nụmakwa iphe, Chipfu abya edodo! Unu ngabẹ nchị numa iphe, ada nụ; unubẹ itso, gude mgboko jasuru asuru! Noo kele ọ duru iphe, Chipfu epfu lẹ ndibe iya meru iya; mbụ l'ọ duru iphe, ọogushi lẹ ndu Ízurelu meru iya.

Ọnu, Chipfu eye

³ “Sụ-a; ndibe mu; ?Bunaa gunu bẹ mu meru unu? ?Bụ ivu-erwa gunu bẹ unu a-sụ lẹ mu boru unu? Unu sanaa mu iya! ⁴ Mu dufuwaru unu l'alị Ijiputu; bya agbafuta unu l'alị ono, unu shi nọdu bụru ohu ono. Mu zia Mosisu sụ g'ọ bya edua unu; yefua Eronu; yee Miriyamu. ⁵ Unubẹ ndibe mu; unu nyatakwa idzu, ọ chiru; mbụ eze ndu Mówabu, bụ Belaku! Unu anyatakwaphọ ọnu, Belamu yeru; mbụ nwa Beyo! Unu nyatakwa ije, unu jeru e -shi lẹ mkpụkpu Shitimu jasụ lẹ mkpụkpu Gilugalu; k'ọphu unu a-maru iphe, Chipfu meru gude dzọta unu!”

⁶ ?Bụ gunu bẹ mu e-gude bya l'iphe Chipfu; mbụ bya ephozero Chileke ono, parụ ẹka apaa ono? ?Bụ anụ bẹ mu e-wota bya l'atatiphe iya gẹ mu gude iya gweeru iya ngweja-akpọ-ọku; mbụ nweswi mgbapha? ⁷ ?Ọo-dụ Chipfu ree mẹ a -nụ iya unu-kuru-unu ebili; nụ iya nggele manụ, asọ gborogboro unubuku ugbo iri? ?Mu e-wota ọkpara mu gude gwaa Chileke gwefu atụpya, mu tųpyaru iya tọ; mbụ gẹ mu woru nwa, shi mu l'ẹhu pfua ụgwo iphe-ẹji mu?

⁸ O goshiakwaru gube nemadzụ iphe, dụ ree k'ememe. ?Bụkwanu gunu bụ iphe, Chipfu ele ọnya iya l'ẹka ngu, abụdu g'i meje umere, pfulu ọto; l'i yee ọnya l'aphụ obu-imemini; l'i wozе onwongu alj; etso Chileke ngu.

Ikpe, nmaru ndu Ízurelu yee iphe, ee-me phe

⁹ Unu ngabekwa nchị! Ọ kwa Chipfu eku ndu bu lẹ mkpụkpu oku; teme atsu gube Chipfu ebvu bụkwannuru mmamiphe. “Unu nụmakwa iphe echachi ada; yee olu onye echi iya nụ! ¹⁰ Unubẹ ndu ẹjo-iphe; ?bụ gẹ mu zọhaa ẹku ono, unu kparụ l'ụzo ẹregede ono tọ; yee nwamkpirikpu nkweka bụ iphe, Chileke turu ọnu? ¹¹ ?Mu kpofu onye gude iphe, aatụje iphe l'ụzo ẹregede ere aswa; mbụ onye vu ẹda, erwa iphe, nọ iya nụ abụdu iphe, ọ sụru l'ọ bụ? ¹² Ndu nweru iphe, bu lẹ mkpụkpu ono emeje ndu ọzo mkpawere. Ndu bu iya nụ bụ ndu ntuphu-ire; teme ẹphe nọdu egudeje ire phe epfu opfu l'ẹregede. ¹³ Noo g'ọ gude mu watawaa emebyishi gube mkpụkpu ono; mbụ eme gẹ mu gwepyaa ngu; kele iimeje iphe-ẹji. ¹⁴ Nri bẹ ii-rikwa; ọle ẹpho tee jidu ngu. I -richaa ẹpho eghelẹru ngu-a ọnu. I -kpachaa ẹku dobe; ọ tọ dudu ọphu adu nụ; kele ọphu i doberu g'ọ phodu bẹ bụ ogu-echi bẹ ee-gude lwua ya. ¹⁵ Ii-kọebekpoo iphe l'alj; ọle i tji kpatadu iya. Akpuru oshi olivu bẹ ii-zoshikwa; ọle i tji nyidu manụ iya. Ii-pyishikwapho akpuru-vayinu; ọle i tji ngudu mẹe ya. ¹⁶ Kele unu mewaru iphe, Omuri suru g'unu meje; bya emekota iphemiphe, ndibe Éhabu anọduje eme; teme unu byakwapho etsoru omelalị phe. Noo g'ọ gude mu je l'aha gube mkpụkpu ono g'i bụru ochobu; bya emee ndu bu ngu nụ g'ẹphe bụru ndu aachị ọchi. Ọ bụru unu bẹ ndiphe a-nọdu ata ụta.”

Aphụ ndu Ízurelu

7 O kwa aphụ tsorụ mu; kele mu dụ g'onye ẹgu agụ lẹ teke a wọchaaru akpuru oshi l'onanwu; bya awọchakwapho akpuru vayinu. Ophu ọ dọdu tiyotiyoo akpuru vayinu ono, dukwadu nụ, aa-wọta ria eriri. Ophu ọ dukwapho akpuru, dukwadu l'oshi figu, bụ ophu agushikpoo mu ike. ² Sụ-a; ndu yeru Chileke obu laakwaru l'iswi l'eliphe-a. Mbụ l'ọ tọ dọdu g'ọ ka mma l'ọo onye lanụ, bụ onye obu iya guru ìphóró, phoduru nụ. Onye-monye bụepho iphe, o kwageberu akwagebe iya bụ g'egburu ọchi. Onyenonu gude ụgbu-eggege ege gẹ ya nmata nwune iya. ³ Ẹka phẹ ẹbo ẹbo bẹ eme ẹjo-iphe kwọwaru ẹhu. Ndu bụ ọnyibe mẹ ndu-ikpe ekebeje g'a nụ iphe-ụphalazu. Ndu bụ ọ-kari-ẹka nọdu anatajẹ iphe, guru phẹ nụ l'ọkpehu. G'ẹphe ha nọdu anọduje achị idzu lanụ. ⁴ Onye gbẹ kachakpoo ree l'ime phẹ adzụ g'obvu. Onye ophu kachaa abụ onye obu iya guru ìphóró ka ikpo ọgara-mbo ẹji.

Eswe mbọku ono, ndu nche unu shi pfuta opfu iya ono rwaakwaru; mbụ mbọku, Chileke a-nụ unu aphụ. O kwa nta-a bụ teke aa-tụ unu ẹberebete. ⁵ Unu ta adakobekwa nemadzụ ibe unu! Ophu unu achijekwaru ụpfu ye l'onye unu l'iya eshi ọnyà! Mbụkponu nwanyị ono, zẹ tų-kobe ngu ishi ono; makwarụ ụdu opfu, iipfu eyeru iya! ⁶ Noo kele nwa ta akwabejedu nna, nwuru iya nụ ùbvù. Nwa nwanyị nọdu etsoje ne iya opfu. Nwa nwanyị, aalụ alụlu nọdu etsoje ne ji iya opfu. Mbụ lẹ ndu bụ ọgu duru nemadzụ bụ ndu ẹphe l'iya bu l'unuphu.

⁷ Obenu lẹ mbẹdua a-nọdunupho ele ẹnya Chipfu. Mu a-kwabẹru Chileke, bụ Onye ndzọta mu. Mbụ lẹ Chileke mu a-nụma-a olu mu.

Ndu Ízurelu a-gbeshia ọzo

⁸ Unubẹ ndu ọhogu mu; unu te etekwa ẹswa kpua mu! A makwarụ-a lẹ mu daru iko; ọle mu a-gbalihukwaa ọzo. A makwarụ-a lẹ mu nọ l'ochii; obenu l'ọo Chipfu a-buru ìphóró, duru mu nụ. ⁹ Eshinu mu meru Chipfu iphe-ẹji bẹ mu e-vutanụ oke ẹhu-eghu iya vuru; gbiriri jasụ teke ọo-bya elee ẹnya l'opfu ẹhu mu; meeru mu iphe, rwuberu mu nụ. L'ọ bya edufuta mu dobe l'ẹka ìphóró dụ. Mu ahụma g'oo-gude dzọta mu. ¹⁰ Noo teke ọhogu mu ono a-hụmakwa iya phọ. L'ọ woru ẹka kpube l'iphu l'ẹka iphere e-gude iya. Mu egude ẹnya mu hụma ẹka ọoda kpurumu kpurumu; mbụ onye ono, shi asụje mu: "Dẹnu Chipfu, bụ Chileke ngu?" O tọ dọdu g'aa-nọ-beru l'a zọo yẹbedua tọlitoli g'onye azọka ẹpuchi ọma gbororo.

¹¹ Eswe mbọku, aa-kpukwa igbulọ ngu ono abyaakwaa. Mbụ mbọku, ee-me g'oke alị ngu kpọriberu. ¹² O -rwua mbọku ono bẹ ndibe ngu e-shijechaa Asiriya abyapfuta ngu; mękpoo ndu e-shi l'iphe, bụ mkpukpu, nọ l'alị Ijiputu; mbụkpoo e-shi l'alị Ijiputu jasụ l'enyimu Yufurétisu; eshi l'eze-enyimu ọwa-a jasụ l'ọzo; eshi l'úbvù ọwa-a jasụ l'úbvù ọzo. ¹³ Eliphe l'opfu aburu ochobu; ọ buru ndu bu iya nụ a-kpa iya; kele ẹphe a-ghọta akpuru-iphe, ẹphe eme.

Epfu anụ Chileke aja iya ajaja

¹⁴ Gudenụ oshi-ẹree ngu chee ndibe ngu g'onye eche aturu; mbụ ndu ono, bụ okiphe ngu ono, bụ ndu ophu bu nwẹkinyi phẹ l'ime ọswa; l'alị, zeru ẹswa nri eggu yẹ aturu ono. G'ẹphe nọdunu l'alị Beshanu yele alị Giladu je ataa nri g'ọ shi dọhawaa teke ndiche ono.

¹⁵ "O kwa ẹgube iphe, dụ biribiri, mu meru goshi teke ono, unu shi lẹ Ijiputu futa ono bụ gẹ mu e-me iya goshi phẹ nta-a!" ¹⁶ Ohamoha a-hụma iya; iphere egude phẹ. L'a nashichaa phẹ ike phẹ l'opfu. Ẹphe eworu ẹka dẹ l'onu. Nchị echihu phẹ; ẹphe awata ada nkuchi. ¹⁷ Ẹphe egude ire richaahaa urwuku g'agwọ; mbụ g'ụnwu iphe, awụ l'ẹpho. Ẹphe eshigbaa l'ẹka ẹphe kpuru futa aphugbaa kẹ kwẹkweekwee. Ẹphe egude ndzụ-agugu ghakọbechaa byapfutashia Chipfu, bụ Chileke anyi. Ẹphe awata unu atsụ ebvu.

¹⁸ Bụ onye dọbaa gẹ gube Chileke, bụ onye aguje nvụ l'iphe-ẹji; tẹme ì nọdu eleghatajẹ emeswe, nwa ndu ono, phoduru nụ ono, mesweru ngu; mbụ ndu ono bụhukwapho okiphe ngu ono? Ẹhu te egghuedu ngu eggu jasụ l'ojejeje. Obenu l'iphe, aduje ngu ree bụ g'ì phụa obu-imemini. ¹⁹ Ì-phuru-a anyi obu-imemini ọzo. Iphe-ẹji anyi bẹ ii-mechaa zọpyashia l'ọkpa. Mbụ woru ẹjo-ememe, anyi emekọta vuru je echie l'eze-enyimu. ²⁰ L'ii-meru

oshilokpa Jiekopu ire-lanụ; mbụ phụaru oshilokpa Ébirihamu obu-imemini, bụ iya bụ angụ, i riru nna anyi oche phẹ teke ndiche ono.

Nahumu

1 Ọwaa bụ ozi ẹhu mkpụkpu Ninive. Ẹkwo, e deru ọphulenya, ọ phuru; mbụ Nahumu onye Ẹlukoshi.

Ẹhu-eghu Chipfu l'opfu-ẹhu mkpụkpu Ninive

² Chipfu ekokwa okophoo.
Mbụ lẹ Chipfu emelatajẹkwa
iphe, e meru iya.
Sụ-a; Chipfu emelatajẹkwa
iphe, e meru iya;
tẹme ẹhu nọdu eghushije
iya eggu ike.
Chipfu emelatajẹkwa ndu
achi iya lẹ njọ iphe,
ẹphe meru;
tẹme ọ nọdu ewojeru oke
ẹhu-eggu iya tų-koshi
ndu ọhogu iya.

³ Chipfu bẹ ẹhu te eghujekwa
eggu ẹgwegwa;
ọkpehu pakwanaa ya ẹka.
Chipfu taa hakwa
onye-ikpe nmarų g'ọ tọ
nų iya aphų.
Ọ tọgboru ọzo lẹ nswọ-re
phẹrephere yẹle oke
phẹrephere.
Urwukpu l'opfu bųchakwaa
udzu ọkpa iya.

⁴ Eze-ẹnyimu bẹ ọobajeru mba
mee ya l'ọ tahų;
ọ nọdu emejegbaa iphe,
bųkpoo ẹnyimu g'ẹphe
tashųhu.
Alị Beshanu yẹle úbvú
Kamẹlu bẹ oomeje g'ọ
nwųlwashihuchaa;
tẹme ọ nọdu emeje
g'okoko, nọ l'úbvú
úbvú Lébanọnu

nwụlwashihukota.

⁵ L'iphu iya bẹ úbvú úbvú
anọduje anma jijijiji;
tẹme obvu obvu nọdu
adazehujechaa.

Mgboko l'oplu anọduje anma
pyaapyaapya l'iphu iya;
mbụ eliphe l'oplu;
mẹkpoo iphemiphe,
bu iya nụ.

⁶ ?Bụ onye a-dụ ike pfulu
l'iphu iya mę ẹhu nọdu
eghushi iya egbu ike?

?Bụ onye a-dụ ike pfulu
l'okpomoku,
dụ l'oke ẹhu-egbu
iya?

Oke ẹhu-egbu iya aduje
g'onye e kpuru oku;
mbụ lẹ mkpuma agbaje
yogiri yogiri l'iphu iya.

⁷ Chipfu dukwa ree;
oo-gbobutaje nemadzu
mę o -nọdu eje
iphe-ẹhuka.

Ndu gbabarụ lẹ mkpula
iya je ezee ndzu bẹ
onoduje eleta ẹnya.

⁸ Obenu l'oo-gude utso,
nyiru ẹgu mee gę ndu
Ninive chihu.

Ndu ohogu iya bẹ o-chi oso
chiba l'eka gbakotaru
ochii.

⁹ Iphe, bukpo ẹjo idzu,
unu achiru Chipfu bẹ
oo-mekota g'o buru
bugengu;
oplu iphe-ẹhuka abyadu
k'ugbo ẹbo.

¹⁰ Ẹphe a-nmalahu l'epfukala
obvu; ẹphe angua mee;
l'otsua phe atsutsu;
oku etsua phe g'eka oku
etsu ẹswa ereshi
okponku.

¹¹ Ọọ l'echilabọ gụbe Ninive bẹ o nweru onye fùtaru nụ bya awata achịru Chipfu ẹjo idzu; ẹme ọ nọdu anọdu-je lẹ mgbazi g'e mee ẹjo-iphe. ¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "A makwaru-a l'ike dọ phẹ ẹme ẹphe dọ igw-erigwe; ọle ee-me g'ẹphe chihu; ẹphe taa dọbaedu. A makwaru-a lẹ mu meru ngu; ị nọdu eje iphe-ẹhuka; ọle mu tee medu g'i jebaa iphe-ẹhuka ọzo. ¹³ Nta-a bụ iphe, mu e-me bụ l'oke odogoro, ẹphe nyabẹru ngu l'olu ono bẹ mu a-nyafu; bya anyakashia ẹgbirigba ono, ẹphe turu ngu ono."

¹⁴ Chipfu tọkwaru ekemu ẹhu ngu sọ: "Awa ngu a-bvukwa; ọ tọo dọedu ndu a-nọdu azakwadu ẹpha ngu. Mu e-mebyishi iphe, a pyiru apyipyi; yele iphe, a kpuru akpukpu dobegbaa l'ulo agwa ngu. Mu abya atọa ilu doberu ngu; kele ị bụwaa ọgalemkpa."

¹⁵ Lekpọdapho ẹnya l'eli úbvú ẹka phọ hụma ọkpa onye l'abya ezi ozi-oma; mbụ onye ezi ozi nchị-adu-doo. Bọkwaa ọbo-iphe ngu; gụbe Jiuda; l'i meeru Chipfu iphe, i riburu angu l'ii-me; kele ndu ẹjo-iphe ta abyahẹkwa etso ngu ọgu. Ee-mebyishikọta phẹ rengurengu kpọ.

Adada Ninive

2 Onye a-chịka ngu nanu
nanu abyapfutaakwa ngu.

Chekwa ọlo-eli ngu nche!

L'i chee ọzo ngu nche!

Dozia onwongu!

L'ị rikotakwapho ike ngu

l'ophu!

² Chipfu e-mekwa g'oshilokpa

Jiékpọ bya adu ùbvù g'o

shi dọ lẹ mbụ;

g'ọ bya adu ùbvù gẹ

ndu Ízurẹlu shi

adujehawaa.

A makwaru-a lẹ ndu nchịka

shi chikashiwaa phẹ;

bya eshi mebyishihawaa

opfu-vayinu phẹ.

³ Iphe, ndu ojọgu iya egudeje

gbobuta onwophe

dụchaa uswe-uswe.

Ndu ojọgu ono yekọta uwe,

eke meemee.

Mgboro-ígwè, e gude mee

ugbo-inya ọgu phẹ

nọdu aphụ ngerengere

lẹ mbọku ono,

ẹphe kwakọberu k'ẹje

ọgu ono.

Arwa phẹ bẹ a paliwaru;

ọ nọdu eziwaa

swooswooswoo.

⁴ Ugbọ-inya nọdu eze

gbiigbiigbi awughalẹ

gbororo;
o -zeru gidigidi jee l'oozeru
lwaa l'oma edupfu
l'edupfu.

Ẹphe nọdu ekekọtaepfo
jajaja g'orọku;
ezigbaa phaaphaa
g'ebemu-igwe.

⁵ Ọ kpakọo ndu ojọgu iya,
bụ ndu ike dụ l'ọgu;
ẹphe nọdu evukoẹle-a
evuko eje.

Ẹphe nọdu ezije phaa eje
l'igbulọ,
e gude kpụ-phae
mkpụkpụ ono.

Iphe-mgbobe-ọgu,
a nmabẹgbaaru l'igbulọ
ono gude egboberu
iya kechawaru iya
kẹ jingujingu.

⁶ Ọguzo mkpụkpụ ono gharu
iphu l'enyimu bẹ e
tsukafuru ghebe ọnu.

Unuphu ibe eze gbukahụ.

⁷ A tųwaru iya; ọ bųru
ekemu l'eze-nwanyị
bẹ aa-kpụ lẹ ndzụ;
kpuru iya laa ẹka ọzo.

Ụnwumgboko,
ejeru iya ozi awata
akwa muumuu
gẹ ndo;
akwa akụ ẹka pọpọpọ
l'ọkpoma.

⁸ Mkpụkpụ Ninive dụepfo
g'okpuru,
mini nọ iya nų asọfu asọfu.

Ọ nọdu ara: "Unu pfuru-o!
Unu pfuru-o!"

Ọle ọ tọ dudu onye ọ dụ
k'agha ẹnya l'azụ.

⁹ Unu kwaa mkpọla-ọchaa
l'okwata!

Unu akwaa mkpọla-ododo
l'okwata;

kele ẹku, vu oke aswa,
 dụ iya nụ taa bvụkwa
 abvụbvụ!

¹⁰ Nta-a bẹ mkpụkpu ono
 dabyiakwaru iphoro.

Tẹme ọ bụwaru mkpọkoro
 iphe;

bya abụru ochobu.

Meji tọfuwaru ndu

bu iya nụ.

Ikpere nọdu etewaa pẹ

kparịkpari.

Ẹphe nọdu aphụ

kpaakpaakpaa.

Iphu gbachishihukọta

onyemonye nchi.

¹¹ Nta-e; ọbụ awe bẹ iduma

oduma ono nọhunu;

Mbụ ẹka ẹphe nọru nua

ụnwu pẹ nri;

mbụ ẹka oke oduma

yẹle nyee ya kparụ;

mẹkpoo ụnwu pẹ;

ọphu ọ dudu iphe,

yeru pẹ ebvu-a?

¹² Oduma ono nọdu egbuje anụ,

a-suru ụnwu iya atata;

swigbushia anụ bya

atọgboru nyee ya.

O gbushia anụ bya atụ-jigbaa

ọgba iya atụ-ji;

mbụ nri,

ẹphe a-nọdu eri jigbaa

iduma iya ejiji.

¹³ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Lenu; mu nọru ngu lẹ njo. Mu e-gude ọku tsufu ụg-bo-inya unu l'ọ kpụa ẹnwuru-ọku tūuu; ọ bụru ogu-echi bẹ ee-gude gbushia ụnwu oduma unu; ọphu ọ dudu nri oduma, mu byaru aharu unu l'eliphe-a; ọphu aanụmabaedu olu ndu unu ezije ozi."

3 Aphụ a-tsọru gube
 mkpụkpu mee ono,

bụ iphe,

jiru iya nụ bụ adzụ ụka;

yẹle iphe, a natarụ lẹ nfụ;

ọphu ọ dudu teke

jịnoduje g'i ti nweru iphe,

a kwatarụ l'okwata.

² Ngabenu nchị numa

g'ẹchachi ada
swiiswiiswii.

Teme ọkpa ụgbo-inya nọdu
ezekwapho igiji nkiya.

Ịnya nọdu apfụ karagidimu
karagidimu
karagidimu.

Ụgbo-inya nọdu agbagbaa kẹ
kwaakwaakwa.

³ Ndu ojọgu, agba l'inya
agbaakwa abya k'ọgu.

Ogu-echi nọdu aha
swooswooswoo;
arwa nọdu ezigbaa
phaaphaaphaa.

Ndu e gburu l'ọgu dụ
igwerigwe;
ndu nwụhuru anwụhu
kuru l'ikpo l'ikpo.

Odzu nemadzụ bụru agụta
agụta;
ndiphe nọdu evuko
odzu evuko.

⁴ Ọ bụru iphe, kparụ
iphemiphe ono bụ
lẹ nwanyị-ovuọba
ono menụkaru
kẹ nwoke;
kẹle ọomashi mma ike;
teme ọ bụru nwanyị,
agwọshi nshi ike;
onye egudeje eme kẹ
nwoke ree ọha,
dụ iche iche;
mbụ gude nshi,
ọogwo ree ipfu,
dụ igwerigwe.

⁵ Chipfu, bụ
Ọkalibe-Kakọta-Ike
epfukwa sụ:

“Hụmanu! Mu nọkwaru ngu
lẹ njọ!

Mu a-jikwa ngu uwele;
chịta igburonu uwe
ngu wụshi ngu
l'atatiphu.

Mbụ lẹ mu e-me g'ọha l'ophu
huma ngu l'ẹka i gba
oto.

Alì-eze ndiphe l'ophu ahuma
ngu l'ẹka iphere
guderu ngu.

⁶ Mu e-woru iphe,
dụ ẹjo-adudu tụa ngu.

Mu eworu ngu mee iphe,
a-dụ ẹhu-eswe ẹhu-eswe;
woru ngu mee iphe,
aa-byajẹ ahuma
ahuma.

⁷ Iphe, bukpuo ndu humaru
ngu nụ a-nodu agbaru
ngu oso.

Ephe atuko epfu sụ: 'Ninive
bukwaa ochobu!

?Bụ onye a-gụ aphụ iya?

?Bụ awe bẹ mu a-huma onye
a-nodu adụ ngu obu? "

⁸ ?I ka mkpukpu Tebesu okpehu; mbụ mkpukpu ono, nọ l'aguga ẹnymu Nayilu; mini nọ-phae ya mgburugbu-ru? O buru eze-ẹnymu bẹ o shi egudeje gbobuta onwiya; mini, nọ l'ẹnymu ono buru igbulọ nọ-phae ya mgburugburu. ⁹ Ndu Kushi yele ndu Ijiputu buru phẹ bụ agbarike iya; ophu ike abvujedu phẹ abvubvu. Ndu Putu ephe lẹ ndu Libiya yiru lẹ ndu eyeru iya ẹka. ¹⁰ O le e mechalewu-a kpua ya lẹ ndzụ; ephe je eburu l'alì ndu ozo. Unwu phẹ, a nwuru k'ophuu bẹ e gburu pyaapya tũkaa lẹ mgbakata-uzo. A tụa ido gude kee ndibe phẹ, bụ ndu a maru ephe phẹ. Unwoke phọ, shi buru ndu parụ ẹka apaa bukotaruru ndu e mechaaru tushia egbirigba.

¹¹ Gubedua kwaphọ bẹ mee e-mechakwaa tsahaa. Ii-mechakwaa wata edomi onwongu edomi; mbụ wata achọ ẹka ii-nodu zee ndzụ gẹ ndu ohogu ngu ta adụ iphe, ephe e-me ngu. ¹² Iphe, bukpuo ọlo, i kpushiru ike adukotakwa g'oshi figu, migbaaru mebyi mbụ, vuru ọzo chashia. A -nmaa ya yigayiga; mebyi iya ono esweshihu dalahuchaa l'onu ndu e-ri iya nụ. ¹³ Lewarọ ndu ojogu ngu g'ephe dugbaa g'unwanyi! Onu-abata alì ngu gheru karaphoo gẹ ndu ohogu ngu wubata. Oku tsuwaru mgborígwe, e shi gude tų-chia ya atų-chi. ¹⁴ Kukwaa mini kukobe m'obvu teke ndu ohogu ngu a-bya anọ-phae ngu mgburugburu! L'i mee g'ulo ngu, a kpushiru ike kabaa eshihu ike! Ghaa ẹja-ulo; yoo buloku; l'i mekwaa iphe, e gude ayọ buloku! ¹⁵ O kwa ẹka ono bẹ oku a-nodu tsua ngu; ogu-echi asua ngu pyaapya g'ẹka igube ata iphe pyaapya. Zakwaa igwerigwe g'ogu; zakwaa g'igube!

¹⁶ I mewaru gẹ ndu azuru ngu aswa akabaa igwerigwe jasụ ephe ka kpokpode, nọ l'igwe igwerigwe; obenu l'ephebedua zebataru g'igube bya agbabẹ alì ono l'ophu ẹka oto; o buru phẹ eje iphe, ephe eje. ¹⁷ Ndu-ishi ngu dūepho g'igube; mbụ lẹ ndu ederu ngu ẹkwo dūepho g'igube, etsu gbiigbiigbi, jeru je ebegbaaru l'eli igbulọ mboku, oyi atsụ; anwụ -chifuepho; ephe phakashihu; ophu o dudu onye maru ibiya ophu ephe ephe ala.

¹⁸ Gube eze ndu Asiriya; ndu echeru ngu aturu ngu bẹ mgbenya turu; ophu ndu nweru ẹnya l'alì-eze ngu adudu iphe, ephe meru. Ndibe ngu bẹ a chikwaru; ephe gbaa nanu nanu l'eli ubvú ubvú; ophu o dudu onye jeru achikobe phẹ.

¹⁹ Onyá, aba ngu nụ ta adukwa iphe, adụ ike eme g'ọ kpohu. Iphe, e mekaru ngu bẹ onyá iya atukwa rikarika. Iphe, bukpuo onye numaruru g'onwuru ngu akujekwa ẹka kpaa l'ọo gubedua daru adada; kele-a; ?bụ onye bẹ ẹjo-ememe, jinoduje eme ebutadaru?

Habakuku

Ĕkwo mpfuchiru kẹ Habakuku

1 Ọwaa bụ ọphulenyaa, ọ p̄huru; mbụ Habakuku onye mpfuchiru Chileke.

Aphụ, Habakuku gụru

² Gube Chipfu; ?i maru-a ime teke mu shi kuta ngu oku; ọphu i kwedu mu aza ẹnu? Mbụ mu chikuchakpoo ngu lẹ mkpu sụ ngu l'iwē-ashi d̄ukwa; ọphu i gbaduru mu mkpu ³?Bụ gūnu meru g'o gude i mee mu; mu n̄odu ahuma ẹka eeme ejō-ememe? Mbụ-a; ?bụ gūnu meru g'o gude i haa g'emeswe iphe d̄? L'iphu mu bẹ ọ t̄koru d̄; mbụ ọla-l'iswi yēe iwashi; mē ndu ese opfu yēe ndu asw̄o ụswo. ⁴ Eshi ẹgube ono ekemu nyihu; ọphu eekpēdu ikpe, p̄furu ọto; ndu ejō-iphe n̄odu eripyabeje ndu p̄fuberekoto; k'ọphu bụ l'iswi-ọdu-mma alajeru onye o rwubeduru.

Ọnu, Chipfu yeru Habakuku

⁵ Tabekpoepho ẹnya l'ọhamoha ngabekpoepho n̄uma iphe, a-d̄u ngu oke biribiri; kele iphe, mu e-me nta-a, i n̄o ndz̄u-a bẹ i tii kwekwa l'ọo mu e-me iya m'obeta e p̄fuaru ngu l'onoo g'ọ d̄. ⁶ Kele-a; lenu-a ẹnya lẹ mu edozi ndu Babilonu; mbụ ọha ono, ata aph̄jedu obu-imemini; bya aburu ndu eme barabara ono. Ndu ono bụ ndu agbajẹ mgboko ophorokpo; ndu egudeje ọkpehu nata al̄i, abudu nkeph̄e buru. ⁷ Ndu ono bụ ọha, aats̄u ebvu; bya aburu ndu d̄ biribiri. Ẹphe b̄ ekemu ẹka p̄h̄; ọ buru iphe, ẹphe s̄uru l'ẹphe e-me b̄ ẹphe emeje; ọ buru onwoph̄e b̄ ẹphe an̄oduje ekutse.

⁸ Inya p̄h̄ ka aḡu agba ọso; t̄eme ẹphe ka ejō-nk̄uta-ọswa, nchi jipfuru, eme ẹnari. Ndibe p̄h̄, agba l'in̄ya, b̄ o-phoberu-ẹka-ophoberu; mbụ l̄e ndibe p̄h̄, egudeje in̄ya eje ọgu shikwa ẹka d̄ ẹnya bya. Ẹphe an̄oduje ezi phaaphaaphaa g'ẹka ugo, h̄umaru iphe, ọo-v̄uka.

⁹ G'ẹphe hakp̄o b̄ iphe, ẹphe phoberu iphu abya ememe b̄ ewe iwashi. Ẹphe ezi phaaphaaphaa eje abya ḡe p̄h̄ereph̄e, shi l'uzo ẹnyanwu-awawa; t̄eme ẹphe n̄odu akp̄u nemadz̄u l̄e ndz̄u; ekpok̄o p̄h̄ g'on̄ye ekpo ẹja. ¹⁰ Ndu eze b̄ ẹphe an̄oduje aja ewenu; ep̄fubyishikwaph̄o ndu bu ishi p̄h̄. Iphe, b̄kp̄oo mkp̄ukpu, a kp̄u-pheru igbul̄o mgburugburu b̄kwa ọchi b̄ ẹphe achije iya; kele ọ b̄u ẹja b̄ ẹphe ekpok̄obeje p̄furu lw̄u p̄h̄.

¹¹ Ẹphe ezia phaa g'ẹka p̄h̄ereph̄e ezi; ghata jeshia iphe, ẹphe eje; mbụ ndu ono, ikpe nmaru ono, b̄ iphe, b̄ ike p̄h̄ b̄ agwa p̄h̄e ono.

Aphụ k'ugbo ẹbo, Habakuku gụru

¹² Gube Chipfu, b̄ Chileke mu; bya aburu onye d̄ ns̄o nkemu; ?ti shinaa l'ojejeje n̄oduta t̄o? Anyi taa nw̄uhukwa! S̄u-a; gube Chipfu; nta-a b̄ i h̄otaanaru p̄h̄e dobe g'i gude p̄h̄e kpee ikpe. S̄u-a; gube agbara mkpuma ono; nta-a b̄ i p̄f̄ubeanaru p̄h̄e g'i gude p̄h̄e n̄u nemadz̄u aph̄u. ¹³ Ẹnya ngu don̄ukakwaru r̄isaa k̄e g'i gude iya ele iphe, b̄ ejō-ememe; i t̄ii hakwa g'iphe, eemeswe emeswe d̄. ?D̄enukwanu g'o gude ọ buru ndu e gudedu ire p̄h̄e ẹka b̄ i nataru? ?D̄enu g'o gude i n̄odu doo ndu ejō-iphe n̄odu elwee ndu ka p̄h̄e ap̄f̄ubekoto?

¹⁴ Nemadz̄u b̄ i meakwaru; ẹphe d̄ g'ema, n̄o l̄e mini; mbụ ẹphe d̄ g'unwu iphe, aw̄u l'ẹpho, b̄ugbaa iphe, enwedu ndu-ishi p̄h̄. ¹⁵ A n̄odu egudeje ikokoro nmata g'ẹphe ha; gude ụgbu-egēge anw̄uko p̄h̄; mb̄u gude ụgbu-aghagha p̄h̄ anw̄uko p̄h̄; ẹhu n̄odu ats̄o p̄h̄; ẹphe n̄odu ete ẹswa ekpu p̄h̄. ¹⁶ Ọo ya b̄; ọ gwaahaa

ugbu-egege iya ono agwagwa; bya eworu ùnwù-isensu, eshi kwèkweekwee kpòo òku gude gwaa ùgbu-aghagha iya; kèlè òo ùgbu ono meru iphe; ò nò ndzù eri gwòogwo; bya enweru nri òkpobe enweru.

¹⁷?L'òo-nòduwaro egbuji ùgbu iya awùfu; gude ogu-echi egbu òhamoha pyaapya l'èbè a phùkpòoru phè obu-imemini ililekpòo?

2 Gè mu bya eje apfuru cheahaa nche; mbù lè mu e-jekpòepho anòdu l'eli igbulò mkpùkpù leta iya ènya gè mu maru iphe, oo-yeru mu ònu; makwarùpho iphe, mu e-pfuru yeru iya l'aphù-a, mu agù-a.

Ònu, Chipfu yeru Habakuku

²Tòbudu iya bù Chipfu bya eyeeru mu ònu sù: "Tùkokpòepho iphe-a, mu abya ngu egoshi l'òphulènya-a deko-ta l'èkwo; mbù dee ya l'eli okwekpù; yèlè eli okwekpù-òkwa; derwee ya ederwe k'òphu onye agba òso a-gùtajè iya. ³Kèlè òphulènya ono bè teke oo-me dükwa adùdu. Oopfu iphe, e-me teke ikpazù; òphu òodzudu ùka. O -betakpònu ò nòo òdu ememe; kwabèru iya; kèlè o mefùtajè; òphu òonoedu òdu.

⁴"Lenu l'òoku onwiya ekuku; òphu iphe, agù iya nù apfùduru nhamùna; obenu l'onye pfùberekoto bù ekwe-ta bè oo-gude nòdu ndzù."

⁵Mèe echijekwa nemadzù eswe. Òphu ndu ekunuka onwophè adükwa teke èphe atùtajeru iya unme. Noo kèlè èphe emebe ùghoro g'alì-maa. Ò bùru g'èpho te ejijèdu ònwu ejiji-a bù g'o too jijèdu iya. Ò tùkojè òhamoha l'òphu rwukòo doberu onwiya; tème ò nòdu atùkojè nemadzù l'òphu kpùà lè ndzù. ⁶?Tòbudu ndu ono g'èphe ha e-mechaa gbaaharu iya mgbònu sù iya: "Aphù a-tsòkwaru onye achìko iphe, e zitaru ezita akùberu onwiya; bya abùru ana nfù bè o gude baa eze. ?Unu e-mebekpòru iya jasù teke ole?"

⁷"Ndu i ji ùgwò ?taa nònyaedu gbalihu? ?Èphe ta agbalihuèdu mee ngu iphe, ii-tehu kparìkpari? Noo teke ji-bya abùru onye ò tsùru l'èka phè. ⁸Eshinu ì nawaru òhamoha, dù igwerigwe iphe phè bè nwa ndu òphu phòdu-ru nù a-nakwa ngu phò iphe nkengu. Noo kèlè i gbushiwaru nemadzù. I mebyishiwaru alì yèe mkpùkpù lè mkpùkpù; mèkpoo iphe, bù ndu bugbaa l'ime iya.

⁹"Aphù a-tsòru onye ono, bù èjo urwu bè o gude eme ùlo-ebubu; mbù onye ono, jeru je akpaa èpfune l'èphekerèphe gè ya nahù èjo-iphe, e-mechaa dapfuta iya nù! ¹⁰I mewaru iphe-iphè kpua ndu ònu-ùlo ngu shi nno mebyia ndzù ngu. Ò bùru iphe, kparù iya nù bù l'ì mewaru gè ndu dù igwerigwe chìhu. ¹¹Mkpuma, e gude kpùà igbulò e-chi mkpù; oswebe, e gude kee ya awòta iya.

¹²"Nshìo onye ono, egbushi nemadzù gude akpù mkpùkpù iya g'o shihu ike. Ò bùru eme èjo-iphe bè o gude eme gè mkpùkpù ngùru angùru. ¹³Lenu; ?tò bùdu l'èkà onye o shìkpòo bù Chipfu, bù Òkalibè-Kakòta-Ike; lè ndiphe bù òku, enwu enwunwu bè èphe eseru akanya; òhamoha nòdu eje ozi kè mmanù? ¹⁴Kèlè ndiphe l'òphu e-mechaa makòtaru lè Chipfu parù èka; mbù l'aa-maru iya ramaa; ègube ono, mini dù ramaa l'òma eze-ènyimu ono.

¹⁵"Aphù tsòru onye ono, ewotajè mèe chee onye obutobu iya; mbù onye agbajèru mèe yee l'otumu-akpò pèe ya; l'ò ngùà gbìrìrì jasù l'ò tsùahaa ya atsùtsu; k'òphu èphe a-hùma iya l'èka ò gba òto. ¹⁶Ò kwa iphè e-mechaa ji ngu iphu; a taa akwabèhedu ngu ùbvù. Ngùnaa mèe òbu gbaru òto kpò kula kula! Okoro ono, shi l'èkutara Chipfu ono sò-pheakwaru ngu mgburugburu. Mbù l'iphe-iphè, ee-me ngu a-kakwa shii e -me lè ùb-vù, e shi akwabè ngu. ¹⁷Iwashì, i weru úbvù úbvù Lébanònu l'a-bya eripyabè ngu ishi nta. Òzo bù l'anù ono, i gbushìru ono l'e-mechaa yee ngu ebvu. Kèlè òo ndiphe bè i gbushìru; i mebyishiwaru alì mebyishia mkpùkpù; mèkpoo iphe, bùkpoo nemadzù, bù ndu bukòta iya nù.

¹⁸"?Bù urwu gùnu bè ntèkpe-nshì barù l'èka ò bù nemadzù gude èka pyia ya; òzokwanu iphe, a kpùru akpùkpù, bù iphe, oozi bù iphe, abùdu eviya? Kèlè onye eme iya nù kpòru obu yeru iphe, o meru l'onwiya; mbù l'ò gwòtaru ntèkpe-nshì, te epfudu opfu. ¹⁹Nshìo onye asùje nkù g'ò nòdukwa ndzù; òzoo onye asùje mkpuma, enwèdu ndzù g'ò gbèshi agbèshi. Iphe ono; ?òo-dù ike kpò-zìaru nemadzù ùzo? Iphe ono bùkwa iphe, a wùru mkpòla-ododo yèe k'òchaa; òphu òotudu unme.

²⁰"Obenu lè Chipfu nò l'eze-ùlo iya, dù nsò; g'eliphe l'òphu dakwaa gbèe nòdu iya l'iphu."

Habakuku epfu anụ Chileke

3 Ọwaa bụ epfupfu, onye mpfuchiru Chileke, bụ Habakuku pfuru nụ Chileke. Ọ bụru olu aphụ bẹ o gude gụa ya l'ebvu.

² Gụbe Chipfu; mu nụmawaru
 ụdù ngu; mbụ l'iphe,
 i meru eye mu ebvu.

Gụbe Chipfu; meshinaa iphe
 ono nta-a,
 anyi nọ ndzụ-a!

Mbụ-a; menaa g'a maru iya
 nta-a, anyi nọ ndzụ-a!

Èhu -ghuahaa ngu oke eghu;
 nyatanụ obu-imemini.

³ Chileke shikwa lẹ Temanu
 bya;
 mbụ l'onye ono,
 dụ nsọ ono shi l'úbvú
 Paranu bya.

Ọdu-biribiri iya tuko imigwe
 l'ophu sweta;
 tẹme a nọdu etu iya ẹpha
 l'ẹkameka l'eliphe.

⁴ Ogbu-nwjinwii ya dụ g'ẹka
 ẹnyanwu watarụ.

Ọbochi-ẹka iya nọdu
 egbuchaa nwjinwii.

Ọ bụru l'ẹka iya ono bẹ o
 domiru ike iya.

⁵ Ejo-iphe-ememe nọdu eshije
 iya l'iphu agụshihu.

Mgbupya nọdu etsokwa iya
 phọ l'azụ.

⁶ Ọ bya apfuru bya anmaa
 mgboko yigayiga.

Ọ bya elee ẹnya elele;
 ọhamoha nmahụ
 pyaapyaapya.

Oke úbvú ndiche ono
 gbawashihuchaa
 agbawashihu.

Eli obvu ndiche ono
 dakpọshihu;
 ụzo iya bụru ojejoje.

⁷ Mu hụmaru ụlo-ẹkwa ndu
 Kushanu l'ẹka ooje

iphe-ẹhuka;
 mbụ l'ẹka ono,
 ndu Midiyanu bu ono
 anma ọkpobe jijijiji.

⁸ ?Bụ nggele nggele megbaaru

iphe, ẹhu ghuru
 ngu egbu ọọ;
 gụbe Chipfu?

?Bụ nggele nggele bẹ i shi

atukoshije oke
 ẹhu-egbu ngu?

?Bụ eze-ẹnyimu bẹ i shi

abarụ mba teke ono,
 ị nọ l'eli inya ngu
 agba ono yẹle
 eli ụgbo-inya ngu ono,
 i gude mekpee
 ọhogu ngu ono?

⁹ Ị chifutaru ụta ngu ghebe

onu;
 bya ekua sụ g'a chitaru
 ngu apfụ, dụ igwerigwe.

Ị bya egude nggele kekashia
 mgboko.

¹⁰ Oke-úbvú humaru ngu

nmahụ jijijiji.

Ọchioku mini gbaru

gborogboro bya
 agbaghaa.

Ogbu-mini swokperehu.

Akparamini iya nọdu

avọ-lihuje
 ephekerephe
 ephekerephe.

¹¹ Ẹnyanwu yẹ ọnwa

keru jingujingu
 l'akpaminigwe
 l'ẹka ẹphe humaru apfụ
 ngu g'oozi phaaphaa;
 bya ahuma arwa ngu
 g'ọoku phoophoophoo.

¹² I gude oke ẹhu-egbu zọ

garamugaramu zọjaa
 eliphe l'ophu;
 bya egude ẹhu-egbu gwee
 ọhamoha arakabya.

¹³Ị fùtaru bya g'ị dzọta ndibe
 ngu;
 mbụ g'ị dzọta onye nkengu,
 a wụru manụ l'ishi.

Onye bụ ishi l'alị ndu
 ẹjo-iphe-a bẹ i gwerụ
 arakabya; mbụ;
 shi l'ishi phụfu iya
 iphe jasụ l'ọkpa.

¹⁴Ọo arwa nkiya bẹ i gude
 sụjaa ya ishi teke ono,
 ndu ojọgu iya
 wụfutaru bya g'ẹphe
 chikaa anyi ono.

Ẹphe nọdu atụ okoo l'ẹphe
 abya alajashị ndu
 iphe-ẹhuka byaru,
 bụ ndu domiru onwophe
 edomi.

¹⁵Eze-ẹnyimu bẹ i gude ịnya
 ngu zọo garamu
 garamu ghata;
 mbụ ghata eze mini,
 kuru l'ikpo l'ikpo.

¹⁶Teke mu nūmaru iya bẹ meji
 tsukahuru mu;
 mbụ ụgbu-ọnu phụkota
 mu aphụphu l'ẹka mu
 nūmaru igiji iya.

Ọkpu reshihuchaa mu
 ereshihu;
 ọkpa phụkota mu
 kpaakpaakpaa.

Mu a-takpọephe nshi
 kwabẹru mbọku,
 ẹphe eje oke iphe-ẹhuka;
 mbụ ndu ono,
 gude ojọgu phẹ
 asọpyabe anyi ono.

¹⁷A makwarụ-a l'oshi
 figu ta atụedu ige;
 ọphu vayinu
 amịedu mebyi;
 ọphu oshi olivu
 enwedu akpuru;
 ọphu iphe,

e meberu l'opfu
emehujeedu emehu.

Mbụ-a; a makwarụ-a
l'atụru ta adụedu
l'ụlo atụru;
ọphu eswi adụedu
l'ọka-eswi.

¹⁸ Ọle mu e-gudele-a iphe,
Chipfu eme ete ẹswa.

Ẹhu a-nọdule-a atsọ mu l'ẹká
Chileke ono,
bụ onye ndzọta mu ono.

¹⁹ Ọ kwa Chipfu, bụ Chileke
mu bụ ike mu.

Ọ bụru iya eme ọkpa
mu g'o shihu ike gẹ
kẹ mgbada.

Mbụ l'oo-me gẹ mu
gude ọkpa zọo
garamugaramu l'eli
ẹka dụ úbvú úbvú.

Ọ kwa onye-ishi ebvu bẹ ọ dọru; ọ bụru une bẹ ee-gude gụa ya.

Zefanaya

1 Ọwaa bụ Opfu Chipfu, rwuru Zefanaya nchị; mbụ nwa Kushi. Kushi bụkwanu nwa Gedalaya, bụ nwa Amara, bụ nwa Hezekáya. Teke ọ natarụ opfu ono bụ teke Jiosáya nwa Amọnu bụ eze ndu Jiuda.

Chipfu a-nụ mgboko aphụ

² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mu a-tụko iphemiphe zaa azaza zafụ g'ọ tọ dūhe ọphu a-dụ l'eliphe. ³ Mu a-za nemadzụ zafụ; zaa iphe-edobe zafụ. Mu azaa ọnu, ephe l'eli zafụ; zakwaphọ ọma, nọ lẹ mini zafụ. Ndu ejo-iphe abụru ọla-l'iswi teke ono, mu e-me gẹ nemadzụ chihu l'eliphe-a.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ onoya.

⁴ “Mu a-machikwa ọka mu nọduru Jiuda lẹ njo; ephe l'iphe, bụkpoo ndu bu lẹ Jierúsalemu l'ophu. Iphe, bụ ndu ọphu phoduru nụ, bụ ndu abajeru Balu eja bẹ mu e-me g'ephe chihu rengurengu l'ali-a; waa ephe ndu agwaje iya nụ; waa ndu-uke, l'agwa agwa onoya; ⁵ waa ndu ono, ejeje anodu l'oma mkpotsu ọlo abaru ọnyanwu eja; yee kpokpode; waa ọnwaa; waa ndu ono, abajeru mu eja ndu ọphu egudeje ephe Chipfu eri angu teme ephe egudekwaphọ ephe Molẹku eri angu; ⁶ waa ndu ono, alawaa azu azu l'etso Chipfu ono; waa ndu ono ta achọedu Chipfu; ọphu ephe ejejeedu iya akpata ishi.

⁷ “Nọdukwa nwa nggujungguji l'iphe Nnajiuphu, bụ Chipfu; kele mbọku ke Chipfu dukwaa ntse. Chipfu dobeakwaru iphe-agwagwa. Ndu o ziru g'ephe bya bẹ o dobewaru nsọ. ⁸ O -be mbọku ono, Chipfu a-gwa iphe iya ono bẹ mu a-nụ ndu-ishi aphụ; mu anụa unwegirima ibe eze aphụ; mekpoo iphe, bụkpoo ndu eme umere ndu ọhoro. ⁹ Mbọku ono bẹ mu a-tụko ndu ono, ete ekweddu azo ọkpa l'ọnu-abata ono; nwa aphụ; mbụ ndu ono, bụ iphe, ephe eyejije ọlo onye nwe phe nụ bụ iphe, ephe kpataru lẹ mkpawere yee ọregede.”

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “O -be mbọku ono bẹ ọzu-ekwa a-tụ lẹ Ọnu-bata Ọma; l'e chikwaphọ mkpu lẹ Ọnu-egu Ọphúú. Úbvú úbvú atụko agba kpookpoo. ¹¹ Unu chia mkpu-ekwa; unubẹ ndu bukube aswa; kele ndu agba ngho bẹ ee-gbuẹbe; mbụ lẹ ndu ono, gude mkpọla-ọchaa azu aswa ono bẹ ee-mebyishikota.

¹² “O -rwua teke ono bẹ mu e-gude orọku vọchaa Jierúsalemu. Mu anụa ndu bu tūsarụ ọhu aphụ; mbụ ndu nọephe rụkuu g'ọhu-mee; ndu anoduje arị sụ lẹ Chipfu ta adudu iphe, ọo-dụ ike eme; o too medu iphe-oma ọphu oomedu ejo iya. ¹³ Ndu ono bẹ aa-kwa ọku phe l'okwata; l'e woru ọlo phe mee ochobu. Ephe a-kpu ọlo; ọle ephe tee buduru iya. Ephe akọo opfu-vayinu ọle ephe taa ngudu mee, shi iya nụ.”

¹⁴ Oke mbọku ke Chipfu dukwaa ntse; mbụ l'ọ dūwaa phakuu; teme ọ nọdu abya egwegwa. Mbụ l'ọzu-ekwa, aa-nọdu atụ lẹ mbọku ke Chipfu ono a-danukakwa ehuka ehuka; mbụ mkpu, ndu ojogu, ike dū a-nọdu echi.

¹⁵ Mbọku ono a-buru mbọku, Chileke a-tukoshi ndiphe oke ọhu-eghu iya. Mbọku ono bẹ ndiphe e-je iphe-ehuka; teme aphụ atsoru phe. Mbọku ono a-buru ndiphe ọla-l'iswi; buru phe mkpurupyata. Mbọku ono bẹ a-nọdu agba ọchii; bya adu ragaraga; mbọku, urwukpu a-sopyabe ekameka; ekameka ejihu kpakpalu. ¹⁶ Mbọku, aa-nọdu egbu opu echi mkpu ọgu; ọgu a-dapfu mkpukpu ono, a kpụ-pheru igbulọ mgburugburu ono; yee ọlo-eli ephekerephe ephekerephe ono, dū iya nụ ono.

¹⁷ “Mu e-me gẹ ndiphe jee iphe-ehuka; metabe phe iya k'ọphu ephe a-wata eje gẹ ndu atsụ ishi. Ọ buru iphe, kparu iya nụ bụ l'ephe mewaru Chipfu iphe-eji. Ọo ya bụ l'aa-nọdu ekpoka mee phe g'onye ekpoka urwuku; aalọkaa anụ phe g'onye alọka nshị.

¹⁸ “Ọphu mkpọla-ọchaa phe me mkpọla-ododo phe adukwa ike anafuta phe mbọku ono, Chipfu a-tụ-koshi ndiphe oke ọhu-eghu iya ono; mbụ l'okophoo, ọo-nọdu eko e-tsufu mgboko l'ophu g'ọku, etsu etsutsu. Oo-mee g'iphe, bụkpoo ndu nọ lẹ mgboko l'ophu chihu nchihu lanu.”

Arwọ g'izimanu lwa azu

2 Unu dzukọbe! Unu dzukọbe; unubẹ ọha ono, enwedu iphere ono; ² ẹme eswe mbọku ono erwua; mbu mbọku ono etsu duuduudu g'ẹswa ereshi ono; m'ọbvu teke Chipfu a-tu-koshi unu oke ẹhu-eghu iya; mbu m'ọbvu teke ẹhu a-gbanwuhu iya ọku l'opfu ẹhu unu. ³ Unu chọo Chipfu; iphe, bu unubẹ ndu wozeru onwunu alì l'alì-a; mbu unubẹ ndu emeje iphe, ọ turu ekemu su g'e meje; unu chọkwaa apfubekoto; unu ewoze onwunu alì; ?a maru; Chipfu e-domi unu; m'o -rwua mbọku ono, ẹhu e-ghu iya eghu ono.

Eemebyishi ọha, bupheru ndu Ízurelu mgburugburu

⁴ Mkpukpu Gaza be ee-mechaa gwọbe; l'a haa mkpukpu Ashikelonu l'ọ buru ochobu. Ọo l'echilabo eswe be nemadzu a-gbakashi hu le mkpukpu Ashidodu; ẹme l'a vua mkpukpu ẹkuronu l'ogbarabvu. ⁵ Nshio unubẹ ndu bu l'aguga eze-enyimu; mbu unubẹ ndu Kereti. Opfu Chipfu buakwa ọhogu unubẹ ndu bu l'alì Kėnanu; mbu unubẹ ndu Filisitayinu. Ọ sọru-a: "Mu e-me unu g'unu buru mkpurupyata; k'ọphu bu l'o to nwedu onye a-phodu nu. ⁶ Sọ-a; alì ono, nọ l'aguga eze-enyimu ono, bu ẹka ndu Kereti bu ono be emechaa buru ẹka ndu eche aturu adobeje aturu phe; mbu l'ọ-buru ẹka aa-gbashì ọkà-aturu. ⁷ Ndu e-mechaa nweru iya nu a-buru nwa ndu a-wafu nu le ndu ọnu-ulo Jiuda; ọ buru ẹka ono be ẹphe e-cheje iphe-edobe phe. Ọ buru l'ulo ndu Ashikelonu be ẹphe a-kwaje me o -be l'enyashi. Ọ buru Chipfu, bu Chileke phe a-nodu eche phe nche; kele oo-dophu phe azu l'onodu phe.

⁸ "Mu numaakwaru okonu, ndu Mówabu koru unu; bya anumakwapho iphù, ndu Amonu phuru unubẹ ndibe mu; l'ẹphe gude oke-oke alì phe eye unu ebvu. ⁹ Ọo ya bu le-a; wakwa iphe, mu epfu; mbu Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike bya aburu Chileke ke ndu Ízurelu: Eshinu mu nọ ndzu ge mu nọ iya-a; be ndu Mówabu e-mechaa dupho ge ndu Sodomu; ndu Amonu adu ge ndu Gomóra; mbu l'ẹphe a-buru ẹgbudu yee nsukutu unú; mbu l'ọo-buru ochobu jasù l'ojeje. Nwandibe mu ọphu phoduru nu l'a-kwa iphe phe l'okwata; mbu l'ọo ndu ọha mu nwa ndu ọphu wafuru nu be alì phe a-buru okiphe phe."

¹⁰ Ọo iphe ono a-buru urwu, ẹphe e-rita l'ekuku, ẹphe eku onwophe; kele ọo ndibe Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike be ẹphe koru onu bya eyee ébvù. ¹¹ Chipfu e-me phe iphe, du ebvu; kele ọo-lopyashi agwa, nokota l'eliphe mgburugburu. Noo teke onyemoye a-wata abaru Chipfu ẹja l'ẹka ẹphe nokpoo; mekpoo iphe, bu ọha, bukube eze-enyimu.

¹² "Unubedua kwapho; unubẹ ndu Kushi; ọ kwa ogu-echi mu be ee-gude gbushia unu."

¹³ Chipfu a-machikwapho ẹka maaru ndu isheli mee ndu Asiriya g'ẹphe buru mkpurupyata; mbu mee ge mkpukpu Ninive buru ochobu ẹka a-dupho g'echiegu, adudu mini, du iya nu. ¹⁴ Ọ buru iphe, a-dojeru iya nu bu ikpoto iphe-edobe; mekpoo anu-ẹgbudu ọphu du g'ọ du; iphe, bu mgbashi-ujiku a-tuko akpa ẹpfune l'eli it-so, nọ iya nu. Ngao ngao ngao, ẹphe a-nodu ara be a-nodu adagbaa le windo le windo; ikpozu akuru l'onu-ulo l'onu-ulo; noo kele e-woru iphe, e gude oshi sida mee lajashichaa alajashi. ¹⁵ Nokwa iphe, a-nwuru eze mkpukpu ono, bu mkpukpu ono, shi ji onwiya ẹpho bya atusaru ẹhu ono; mbu mkpukpu ono, shi asuje: "Le mgboko mgburugburu ta aduekwa mkpukpu, ha shii, ge ya ha." Obenu; lewaro nta-a g'ọ byaru bya aburu ochobu. Lewaro g'ọ byaru bya aburu ẹka unwu anu-ẹgbudu bu. Onyemoye, shitaru mgboru iya nodu akujeru iya oshi phupheru iya ishi.

G'ọo-duru Jierusalemu l'iphu

3 Nshio gube mkpukpu ono, kwefuru Chileke ike; ẹme i buru mkpukpu, mebyishiaru onwiya emebyishi; mbu gube mkpukpu iwashi ono! ² Mkpukpu ono ta anujedu iphe le nchi; ọphu ọ dudu iphe, ookweje le ya mesweru. Mkpukpu ono ta akpoduru obu yeru Chipfu; ọphu ọo kpokubeduru Chileke iya ntse. ³ Ndu-ishi phe be anoduje agbo uja g'oduma; ndu-ikpe le mkpukpu ono nodu anoduje aba hanyihanyi g'ejo-nkuta-oswa, nchi jipfuru, bu ọphu nchi ta abo-pfujedu iphe, ọ humaru. ⁴ Ndu mpfuchiru iya ta adudu iphe, ẹphe bu; ẹme ẹphe bukotaru ndu bu nwoderu-oye. Ndu uke phe mebyishiaru ẹka duru Chileke nsọ; ẹme ẹphe mebyishiwaa eke-

mu Chileke. ⁵ Chipfu, bu onye p̄f̄uberekoto n̄okwanu l'echilab̄o p̄h̄e. Ọp̄hu ọ d̄udu ip̄he, ap̄f̄uduru-ọto, oomeje. Mb̄oku-mb̄oku b̄e oomeje g'a maru l̄e ya ekpeje ikpe, p̄f̄uru ọto; ọp̄hu ọ d̄udu mb̄oku, nw̄utaru anw̄uta, o too mejedu iya; ọp̄hu ip̄here ad̄ujekwapho ndu ap̄f̄ubeduru ẹka ọto.

⁶ “Mu mewaru g'oha, d̄u igwerigwe ch̄ihu; tsukp̄oshia ip̄he, ẹp̄he gude gbobuta onwop̄h̄e. Etsuzo etsuzo, n̄og-baa l̄e mkp̄ukpu p̄h̄e b̄e mu mewaru; ọ dak̄otaep̄ho k̄e nyonyoronyo. Ọp̄hu ọ d̄uedu ọp̄hu nemadz̄u eshikwadu eshishi. Mkp̄ukpu p̄h̄e b̄e e mebyishichaaru; ọp̄hu ọ d̄uedu onye bu iya ebubu m'ililekp̄oo. ⁷ Mu p̄furu n̄u mkp̄ukpu ono s̄u iya: ‘Tororo, mu egbūeru iya p̄h̄o unu bu l'unu aa-n̄odukwa ats̄u mu ebvu; kweje l'unu mesweru mu.’ Ọ bu l'unu meru iya ẹgube ono m̄e mu tege emebyishikwa ẹka unu bu; ọp̄hu mu tege an̄u-bēe-duru unu ap̄h̄u ḡe mu t̄uberu. Obenu l'oḡuele p̄h̄e-a an̄odu eme mkparw̄u mkparw̄u l'iphemip̄he, ẹp̄he eme.

⁸ “Ọo ya bu l̄e-a; wakwa ip̄he, Chipfu ep̄fu baa: Ngab̄enuru mu jas̄u mb̄oku ono, mu a-gbalihu gbaa ngu ekebe. Mu p̄f̄uakwaru iya hoo haa l̄e mu e-kuk̄obe ọha, d̄u iche iche l'ẹka lan̄u; mu ach̄ikobe al̄i-eze, d̄u iche iche; t̄u-koshi p̄h̄e oke ẹhu-eghu mu l'op̄hu. Mb̄u l'okophoo, mu eko e-tsufu mgboko l'op̄hu g'oku, etsu etsutsu.

⁹ “Noo teke mu e-me g'olu-op̄fu ndip̄he gee asa; k'op̄hu ip̄he, bu g'ẹp̄he ha a-wata araku ẹpha Chipfu; t̄ugba nan̄u baahar̄u iya ẹja. ¹⁰ Ee-shijechaa l'az̄u ẹnyimu Kushi abya mu agwagwa; mb̄u ndu ep̄fu an̄u mu, bu ndibe mu, t̄ukaru nan̄u nan̄u. ¹¹ O -rwua mb̄oku ono b̄e e tee mēdu ngu ip̄he-ip̄here k'ip̄he, i meru gude kwefuru mu ike; k̄ele mu a-t̄ukokpoo ip̄he, bukpoo ndu gude eku-onwonye ete ẹswa l'echilab̄o unu ono woshichaa g'ẹp̄he ha. Ọp̄hu unu abyad̄u ekubaa onwunu ekuku l'úbv̄u ns̄o mu. ¹² Ọ buchia l̄e mu a-har̄u unu ndu d̄u àḡu bya ewoze onwop̄h̄e al̄i; mb̄u ndu kp̄oru obu yeru ẹpha Chipfu. ¹³ Nwa ndu ono, p̄h̄oduru l̄e Ízurelu ono tee mebāekwa ip̄he, ap̄f̄uduru-ọto; ọp̄hu ẹp̄he abyad̄u ad̄z̄u ọka; ọp̄hu ọ d̄udu onye an̄uma p̄h̄e op̄fu ẹregede l'onu. Mb̄u l'ẹp̄he e-rije nri z̄e pyak̄oo; ọp̄hu ọ d̄udu onye byaru eye p̄h̄e ebvu.”

Ebv̄u ẹhu-ut̄so

¹⁴ Ḡu ebv̄u ẹhu-ut̄so;

ḡube nwada Zayonu!

Ḡube Ízurelu; t̄u ọzu ẹhu-ut̄so!

G'ẹhu tsoje ngu ut̄so;

l'iigude obu ngu g'ọ ha tee

ẹswa;

ḡube nwada Jierúsalem̄u.

¹⁵ K̄ele Chipfu naf̄uwaru ngu

ap̄h̄u ono,

o shi an̄u ngu ono.

Ọ ch̄i-phuwaru ndu ọhogu

ngu az̄u.

Chipfu; mb̄u eze ndu Ízurelu

n̄okwa swiru ngu

eswiru;

ọp̄hu ọ d̄udu ẹjo-ip̄he,

ị byaru ats̄ubaa ebvu

ozo.

¹⁶ O -rwua mb̄oku ono b̄e aa-s̄u

Jierúsalem̄u:

“Ḡube Zayonu; ta ats̄ukwa

ebvu!

G'ẹka ta at̄uhukwa ngu

lwakpalwakpa!

¹⁷ Chipfu, bụ Chileke ngu
nọkwa swiru ngu
eswiru.

Ọ bụ onye ike dị l'ọgu;
ọ sọru ngu adzọdzo.

Oo-teru ọswa kpua opfu
ẹhu ngu.

Oo-gude n-yemobu mee g'i
nọdu nggujungguji.

Ọo-guru ebvu teru ọswa
kpua ngu.”

¹⁸ “Mbụ l'iphe-aphụ e meru ngu
l'ọbo-iphe ono;
bẹ mu e-wofu unu l'ẹhu;
kẹle ọ bụ unu ivu-erwa bya
abụru unu iphe-iphere.

¹⁹ Lekwa; iphe, bụkpoo ndu
eme unu ewere
bẹ o -rwua teke ono bẹ
mu e-mekwa phẹ iphe.

Ndu ẹniyeni bẹ mu a-dzọta;
mu abya achikobe iphe,
bụkpoo ndu e shi
chikaa nanụnanu.

Mu e-me g'a jaa phẹ ajaja
kwabẹ phẹ ùbvù
l'iphe, bụkpoo alị ono,
bụ ẹka e shi mee phẹ
iphe-iphere ono.

²⁰ O -rwua teke ono bẹ mu
a-chikobe unu.

Mbụ l'o -rwua teke ono bẹ
mu a-chilata unu unuphu.

Mu emee g'a kwabẹ unu
ùbvù jaa unu ajaja
l'echilabọ ndu nọkota
lẹ mgboko l'ophu;
mbụ teke ono,
mu e-dophu unu azụ
l'ọnodu unu ono;
mbụ lẹ mu e-me iya
l'ọ gbaa unu l'iphu
gẹdegede.”

Nokwa iphe, Chipfu l'epfu.

Hagayi

Oku k'akpukwa eze-ulo Chipfu

1 Opfu Chipfu rwuru onye mpfuchiru ono, bu Hagayi nchi l'apha, kwe onye eze ono, bu Dariyosu ebo l'abu eze iya; le mboku mbu l'ime onwa k'ishii ya. O je epfuaru iya Zerubabelu nwa Sheyalutiyelu; onye bu iya bu nnajioha le Jiuda teke ono. O pfukwaaru iya pho Jioshuwa nwa Jiehozadaku onye bu iya bu onye-ishi ndu-uke Chileke. O su phe: ²“Wakwa iphe, oopfua baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: Ndu-a l'anoduje epfu su l'o toko rwudu teke aa-kpukwa eze-ulo ke Chipfu.” ³Tobudu iya bu; Chipfu gbenu l'eka onye mpfuchiru ono, bu Hagayi zia ozi su: ⁴“Bu nta-a be o gbaru g'unubedua l'onwunu e-bugbaaru l'ulo unu, a kpuru mee ya ona; ulo-a buru okorobo ulo g'o bu-a? ⁵Mbu-a; wakwa iphe, oopfua baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: Unu leanaro enya huma g'uzo unu gbaru! ⁶G'unu koru iphe, ha shii l'ali; unu kpata iya iphe, abadu ishi. Unu nodu erije nri; o too jidu unu epho; unu angwa iphe, aangwu angungu; unu taa ngu-jidu epho. Unu nodu eyeje uwe; o to kposhidu g'oyi ta anodu atsui unu. Ndu aapfu ugwo nodu anataje ugwo phe chiru ye l'ekpa, fuhuru uzo. ⁷Wakwa iphe, oopfua baa; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: Unu lenaa enya huma g'uzo unu gbaru! ⁸Unu gbeshi je l'ubvu ubvu je ekwoshia oshi bya egude mee ulo-a; k'ophu oo-me g'ehu tsoo mu utso; teme l'a nodukwa iya pho kwabe mu ubvu. O kwa Chipfu epfu.

⁹G'unu leri enya iphe, ha shii; abya l'ele enya; o buru iphe, abadu ishi. Iphe, unu wolataru unuphu be mu aphuje swaa phukashia. ?Bu gunu kparu iya? O kwa Chipfu epfu. O kwa ulo mu ono, unu paru haa; o buru okorobo ulo ono kparu iya; l'eka unubedua l'ehu l'ehu esegbaa akanya ulo k'unu. ¹⁰Oo ya bu le-a; o kwa unu meru g'o gude igwe kwabuhu iji; ali mehubuhu iphe, e meberu iya. ¹¹Noo ya; mu kua okpomoku oku; o bya l'egu bya ekpoahaa l'eli ubvu ubvu; bya abaa l'ereshi; mekpoo le vayinu; mekpoo oshi olivu; mekpoo iphe, bukpo iphe, eemetajekpoo l'ali; kpoahaa nemadzui; mekpoo iphe-edobe; mekpoo l'akanya, unu gude eka unu see.”

¹²Tobudu iya bu; Zerubabelu nwa Sheyalutiyelu; yee Jioshuwa nwa Jiehozadaku, onye bu iya bu onye-ishi ndu-uke Chileke; me iphe, bukpo nwa ndu ono, wafuru nu ono g'ephe ha bya emee olu Chipfu, bu Chileke phe; mbu ozi, onye mpfuchiru ono, bu Hagayi ziru phe; kele oo Chipfu, bu Chileke phe yeru iya g'o bya. Ndu ono tsuaha Chipfu ebvu. ¹³O buru iya bu; Hagayi ono, bu onye-ozu Chipfu ono bya ezia ndu ono ozi-a, bu ozi, Chipfu ziru iya ono: “Mu nokwa swiru unu eswiru. O kwa Chipfu epfu.” ¹⁴O buru iya bu le Chipfu eshi nno kpalia obu Zerubabelu nwa Sheyalutiyelu; onye bu iya bu nnajioha le Jiuda; kpalia obu Jioshuwa nwa Jiehozadaku; onye bu iya bu onye-ishi ndu-uke Chileke; bya akpalia obu iphe, bu ndu Izuru g'ephe ha, bu nwa ndu ono, wafuru nu ono. Epe bya awata eje ozi l'eze-ulo Chipfu ono, bu Okalibe-Kakota-Ike ono; mbu Chileke phe ono, ¹⁵le g'onwa k'ishii ono du l'ukporo abali l'abali eno l'apha k'ebo, onye eze ono, bu Dariyosu nowaru l'okwa eze iya.

Epfu g'ulo ophuu ono a-maberu mma

2 O rwua le g'onwa k'esaa du le ukporo abali l'abali lanu; Opfu Chipfu rwua onye mpfuchiru, bu Hagayi nchi su: ²“Waa iphe, ii-zi Zerubabelu nwa Sheyalutiyelu, onye bu iya bu nnajioha le Jiuda; zikwa ya pho Jioshuwa nwa Jiehozadaku, onye bu iya bu onye-ishi ndu-uke Chileke; mekpoo iphe, bu ndu Izuru, g'ephe ha, bu nwa ndu ono, wafuru nu ono. Jia phe su phe-a: ³G'unu hakpo-a; ?bu ndu ole phodukwaduru, bu ndu humaru ulo-a g'o shi du-be ubvu le mbu? ?Denu g'o du unu nta? ?To du du unu g'iphe, eeme ke mmanu? ⁴Obenu nta; shihukwa obu ike gube Zerubabelu. O kwa Chipfu epfu. Shihukwa obu ike gube Jioshuwa nwa Jiehozadaku, onye bu ngu bu onye-ishi ndu-uke Chileke; unu noshikota ike; iphe, bu unube ndu ali-a l'ophu. O kwa Chipfu epfu. Unu

je ozi, unu eje; kele mu nọ swiru unu eswiru. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. ⁵ Ọwaa bụkwa ọgbandzu, mu l'unu gbaru teke unu shi lẹ Ijiputu wufuta; mbụ lẹ Unme mu nọkwa l'echilabọ unu. Ọo ya bụ ge ndzụ ba agụkwa unu!"

⁶ "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu: Ọ tọ dukwa g'ọo-nọ-beru; mu anmaa igwe l'ophu yigayiga; nmaa eliphe l'ophu yigayiga; yee eze-enyimu; yee alị, kpohuru nkụ. ⁷ Mu a-nma ohamoha l'ophu yigayiga. Onye ono, ohamoha ele ọnya iya ono abya. Mu emee g'akpabiri iya ji ụlo-a l'ophu. Ọ kwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. ⁸ Mkpọla-ọchaa bụ nkemu; mkpọla-ododo bụru nkemu. Ọ kwa Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. ⁹ Akpabiri k'ụlo ikpazụ-a a-kakwa shii eme l'akpabiri iya k'akahụ iya. Ọ kwa Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. Ọ bụru l'ẹka-a bẹ mu a-nọdu wobata ẹhu-guu." Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.

Ndu Ízurelu emerwushi onwophe

¹⁰ O rwua l'abalị k'ụkporo l'eno l'onwa ke tete l'ime apha ono, kwe onye eze ono, bụ Dariyosu ẹbo l'abụ eze iya ono; Opfu Chipfu rwua onye mpfuchiru, bụ Hagayị nchị sụ iya: ¹¹ "Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: Jjeshikwa ndu-uke Chileke iphe, ẹkwo ekemu Chileke epfu; sụ phe: ¹² Ọ -bụru lẹ nemadzụ pyaru igburonu uwe iya apyapya bya egude iya parụ anụ, e doru nsọ; igburonu uwe iya ono rwua lẹ buredi; ọzoo l'o rwuru l'ophe, e teru etete; ọzoo lẹ mее; ọzoo lẹ manụ; ọzoo l'o rwuru lẹ nri ọzo, dukporo iche; ?o meru g'iphe ono, o rwuru ono dụ nsọ tọo?"

Ndu uke sụ waawaa.

¹³ Noo ya; Hagayị sụ: "Onye merwuru onwiya opfu l'o denyiru odzu ẹka; ọ -ha-kwanuru iphe ono denyi ẹka; ?O merwuwaru iphe ono tọo?"

Ndu uke sụ iya: "Ee. O merwuwaru iya."

¹⁴ Hagayị byakwa bya eyee onu sụ: "Nokwa g'ọ dụ l'ẹhu ndu oha-a, nọ mu l'iphu-a; waa l'ẹhu iphemiphe-a, ẹphe emekpọo ememe; mekpoo iphemiphe, ẹphe agwa agwagwa, bụkota iphe, e merwuru emerwụ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono."

Chipfu e-kebe ndu Ízurelu l'oma

¹⁵ "Sụ-a; unu lenaa ọnya hụma g'uzo unu gbaru; e -shi ntanụ jasuru. Unu lewarọ g'iphe shi dụ teke e teke ewotadu mkpuma kpopfube lẹ nwibe iya l'eze-ulo Chipfu. ¹⁶ Teke ono shi abujeru: onye -jeshiaru l'ẹka ọ kuberu ikpo nri ụkporo; l'ọ bụwaru iri kpoloko phoduru iya. Onye jeru l'ẹka aakụje mее je akuta iya mее, l'e-ji ugbo-bele-mее ụkporo labọ l'iri; l'oburu ụkporo lanụ kpoloko bẹ ọo-kuta iya. ¹⁷ Akanya, unu gude ẹka unu see bẹ mu meru ọ chashihu manụ; tsushia evu; mu tųpyashia ya l'akamini; ophu unu aghakwaru mu phọ iphu. Ọ kwa Chipfu epfu. ¹⁸ Unu lenaa ọnya g'uzo unu a-gba; a -gbẹ ntanụ-a, bụ ụkporo abalị l'abalị ẹno k'onwa tete-a jasuru. Mbụ-a; unu lenaa ọnya g'uzo unu gbaru; e -shi mbọku ono, a tųru ọkpa-ulo eze-ulo Chipfu ono. ¹⁹ ?O nwekwaduru mebyi-iphe, dukwadu l'oba? Mbụ lẹ-a; e -shi teke ono jasụ nta-a bẹ vayinu; yele oshi figu; waa oshi itorokuma; mę oshi Olivu unu g'ọ ha ta adukwa ophu eyeje mebyi. Ọle e -shi ntanụ-a bẹ mu byaru ekebe unu l'oma."

Zerúbabelu bụ echi, Chipfu gba l'ẹka

²⁰ Opfu Chipfu byakwa erwua Hagayị nchị ọzobakwa k'ugbo ẹbo lẹ g'onwa dụ l'ụkporo abalị l'abalị ẹno ono. Ọ sụ iya: ²¹ "Pfuru Zerúbabelu, onye bụ iya bụ nnajioha lẹ Jiuda; lẹ mu abya anma igwe yee eliphe yigayiga. ²² Mu a-gha aba-eze ndu bụ eze igharaphu. Mu emebyishia ike ndu-ishi l'ohamoha. Mu a-gha ugbo-inya yee ndu agba iya nụ igharaphu; inya yee ndu agba iya nụ adaa ndatewo; onyenonu bụ nwibe iya e-gude ogu-echi iya gbua ya. ²³ O -rwua mbọku ono; ọ kwa Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu; bẹ mu e-duta gube onye-ozu mu, bụ Zerúbabelu nwa Sheyalutiyelu; ọ kwa Chipfu epfu. Mu e-me ngu g'i dụ g'echi-ohubama, mu agbaję l'ẹka; kele ọ kwa mbędua hotaru ngu." Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike l'epfu.

Zekaraya

Chipfu ekuphuta ndu Ízurèlu azụ

1 L'ónwa k'èsatò; l'apha, kwe onye eze onò, bụ Dariyòsù èbò l'abụ eze ndu Peshiya bẹ Chipfu pfuru opfu yeru onye mpfuchiru onò, bụ Zekaraya; mbụ nwa Berekaya, bụ nwa Ido sù: ² Chipfu bẹ èhu ghushiru eghu ike l'opfu èhu ndiche unu phẹ. ³ Ọo ya bụ lẹ-a; karụ ndu-a sù phẹ-a: Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: Unu lwaphuta azụ lwapfuta mu; k'òphu mu a-lwaphuta azụ lwapfuta unu. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. ⁴ Unu ta adụkwa gẹ ndiche unu phẹ, bụ ndu onò ndu mpfuchiru ichée pfuru opfu èhu phẹ sù: "Wakwa iphe, oopfu mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; unu ghakọbe haa èjò ụzò onò, unu eshi onò; yẹ èjò-ememe onò, unu eme onò. Obenu l'èphe ta angabèduru nchì; ọphu èphe eyekwaruphò ọnu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ onò. ⁵ ?Bụ awe bẹ ndiche unu ọbu nọ nta-a? Tọo ndu mpfuchiru ọbu; ?èphe anọje ndzụ ojejoje tọo? ⁶ Iphemiphe onò, mu pfuru onò; mękpoo iphe onò, mu tọru ọkpa iya onò, bụ iphe, mu karụ ndu-ozì mu, bụ ndu mpfuchiru g'èphe meje onò; ?tọ nwùchaadaru l'èhu ndiche unu phẹ? Ọ bụru iya bụ l'izìmanụ alwa phẹ azụ; èphe pfua sù: 'Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike meękwaruphò anyì iphe, gbaru ụzò, anyì eshi; yẹ iphe, anyì eme; mbụ l'ò meeruphò anyì iphe, ọ túbèru k'ememe.'"

Nwoke, nọ lẹ mgbaka oshi mịturu

⁷ O rwua l'ujìkù k'ùkporo l'èno l'ónwa k'ìrì lẹ nanù, bụ ọnwà Shebatu; l'apha, kwe onye eze onò, bụ Dariyòsù èbò l'abụ eze iya; Chipfu bya epfuru yeru onye mpfuchiru onò, bụ Zekaraya; mbụ nwa Berekaya, bụ nwa Ido. ⁸ Ọ bụru l'ènyashi bẹ mu phuru ọphulenyà hùma nwoke, agba l'ìnyà uswe-uswe! Ọ pfuru lẹ mgbaka oshi mịturu, pfugbaaru l'ùwuru ụwuru. Ìnyà ìnyà ndu ọphu pfugbaaru iya l'azụ bụru ndu adụ uswe-uswe; ndu eke mkpumpkpu; ndu acha ụcha. ⁹ Mu bya ajìà nwoke onò sù: "Gùbe nnajìuphu mu; ?bụ gùnu bẹ iphe-a bụgbaa?" Ojòzi-imìgwe onò, epfu anụ mu nù onò bya eyeeru mu ọnu sù: "Mu e-goshi ngu-a iphe, èphe bụgbaa." ¹⁰ Tọbudu iya bụ; nwoke onò, pfuru lẹ mgbaka oshi mịturu onò bya eyeahaa ọnu sù: "Ndu-a bụ ndu Chipfu yeru g'èphe je etsoru mgboko l'ophu jephee." ¹¹ Èphe yeeru ojòzi-imìgwe kẹ Chipfu onò, bụ onye ọphu pfuru lẹ mgbaka oshi mịturu phò ọnu sù: "Anyì tùkoakwaru mgboko l'ophu jegbabe; anyì hùma lẹ mgboko l'ophu daru gbẹ; tẹme èhu dụ phẹ gubala."

¹² Tọbudu iya bụ; ojòzi-imìgwe kẹ Chipfu onò bya epfua sù: "Gùbe Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; ?ì-nọ-bekpòoru ì-nọ-be-agma tẹme l'ì phùaru Jierúsalemù obu-imemini; èphe lẹ mkpukpu, nọgbaa lẹ Jiuda, bụ ndu ì tų-koshiwaru èhu-eghu ngu e -shi k'ùkporo apha èto l'apha iri-a?"

¹³ No iya; Chipfu bya epfua nwopfu, dụ nwa bẹlebele, bụ nwopfu ndumobu yeru ojòzi-imìgwe onò, epfu anụ mu nù onò. ¹⁴ Tọbudu iya bụ; ojòzi-imìgwe onò, shì epfu anụ mu nù onò sù mu: "Raa opfu-a arara: Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: Mu ekoshikwa okophoo ike l'opfu èhu mkpukpu Jierúsalemù yẹe úbvú Zayọnu. ¹⁵ Obenu lẹ ndu èhu eghushi mu eghu ike l'opfu èhu phẹ bụ ọha onò, bu tųsaru èhu onò. Mbụ l'èhu shì eghu mu eghu nwanshìì nwanshìì; èphe bya bya emee; ndibe mu kabaa eje iphe-èhuka. ¹⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-wata aphù obu-imemini ọzò lẹ Jierúsalemù; mbụ l'ee-mechaa kpuphu eze-ùlò mu azụ l'èka onò. L'a bya eworu iphe, e gude atụ ogologo iphe tọgbo lẹ Jierúsalemù. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ onò.

¹⁷“Rakabakwaa ya rọ araka sụ: Wakwa iphe, oopfụ baa; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: Mkpụkpu mkpụkpu mu a-tụko ẹkameka; ẹphe l'ẹku, a-nọdu ezeru phẹ kojokojo; ọzo bụ lẹ Chipfu a-dụ Zayonu obu ọzo; l'ọ họtakwapho Jierúsalemụ ọzobaa.”

Mpu ẹno yẹ ndu ọkpuzu ẹno

¹⁸ Mu bya apalia ẹnya; mpu ẹno nọduwaa mu l'atatiphu. ¹⁹ Mu bya ajia ojozi-imigwe ono, shi epfu anụ mu nụ ono: “?Bụ gụnu baa?”

O yeeru mu ọnu sụ mu: “Ọ kwa mpu ono bụgbaa mpu, bụ iya chikaru ndu Jiuda; waa ndu Ízurelu waa ndu Jierúsalemụ.”

²⁰ No iya; Chipfu bya egoshi mu ndu ọkpuzu ẹno. ²¹ Mu bya bya ajia sụ: “?Bụ gụnu bẹ ndu-a l'abya ememe?”

O yeeru mu ọnu sụ mu: “Ndu-a bụ phẹ bụ mpu, chikaru ndu Jiuda k'ọphu bụ l'ọ tọ dọdu onye ọphu duru ike gbelia ishi; obenu lẹ ndu ọkpuzu-a byaru g'ẹphe meru ndzụ-agụgụ nụ phẹ; chitsushia mpu ndu ọhamoha-a, bụ ndu paliru mpu phẹ dọha ndu alí Jiuda k'ọphu ẹphe a-chika phẹ.”

Nwoke, gude iphe, aatùje ogologo iphe

2 Mu bya ejeshia apali ẹnya; o nweru nwoke, pfulu mu l'atatiphu. Ọ bụru iphe, aatùje ogologo iphe bẹ o gude l'ẹka. ² Mu jia ya sụ iya: “?Bụ awe bẹ iije?”

O yeeru mu ọnu sụ mu: “Mu ejekwa atụ Jierúsalemụ g'a maru g'ọsa iya yẹ ogologo iya habe.”

³ No iya; Ojozi-Imigwe ono, shi epfu anụ mu nụ ono tųgbushia; Ojozi-Imigwe ọzo jepfushia ya; ⁴ bya asụ iya: “Keta ọso je asụ nwokorọbya ono lẹ Jierúsalemụ a-bụkwaru mkpụkpu, a kpụ-pheduru igbulọ mgburugburu; kele ndu e-buru iya nụ a-pa igwerigwe waa iphe-edobe, a-dụkwa iya phọ ya. ⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ọ kwa mbẹdua l'onwomu a-bụru ọku kpụa g'igbulọ nọ-pee ya mgburugburu; tẹme mu anọdu l'ime iya meru ak-pabiri ye iya.”

Achị-phuta ndu a kpuru lẹ ndzụ azụ

⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Unu byanụ! Unu byanụ! Unu shikwa l'alí ndu isheli gbafulu gbalaa; kele mu shi tųkaa unu l'ẹkameka gẹ phẹphẹ, dzuru uswekete ẹno l'akpaminigwe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

⁷ Unu lenu! Unu gbalakwaa gbaru laa Zayonu; unubẹ ndu ono, unu lẹ Nwada Bábilonu bu ono; ⁸ kele-a; wakwa iphe, oopfụ baa; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: Onye bụ onye denyiru unu ẹka bụkwa akpuru ẹnya mu bẹ ọorwu ẹka. Teke ọ kwabẹkpooru mu ùbvù bya ezia mu gẹ mu je etsoo ọha ono, kwarụ iphe unu l'ọkwata ono ọgu; ⁹ bẹ ọ tọ dọdu iphe, e-me gẹ mu ta apali ẹka mu nọdu ndu ono aphy; k'ọphu bụ lẹ ndu shi bụru ohu phẹ a-ghakọbe kwaa iphe phẹ l'ọkwata. Noo teke unu a-maru l'ọo Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bẹ ziru mu gẹ mu bya.

¹⁰ “Tụa ụzu ẹhu-ụtsọ; tẹme ẹhu atsọkwaa ngu phọ ụtsọ; gụbe nwada Zayonu; kele mu abyaakwaa. Mu -bya; mu eburu l'echilabọ unu! Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ¹¹ Ọha, dọ igwerigwe bẹ a-tųgbabekwa onwophẹ ẹphe lẹ Chipfu mẹ o -rwua mbọku ono; ẹphe abụru ndibe mu. Mu e-buru l'echilabọ unu; k'ọphu unu a-maru l'ọo Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bẹ ziru mu gẹ mu bya. ¹² Chipfu e-keta Jiuda g'ọ bụru okiphe iya l'alí, dọ nsọ ono; l'ọobyakwa ahọta Jierúsalemụ ọzo. ¹³ Nọdukwapho nwa nggujungguji l'iphu Chipfu; unubẹ unwu-eliphe l'ophu; kele ọ kpatsuwuru onwiya l'ẹka ono, o bu ono, bụ ẹka dọ nsọ ono.”

Uwe onye-ishi ndu-uke Chileke

3 Tọbudu iya bụ; ọ bya egoshi mu Jioshuwa, bụ iya bụ onye-ishi ndu-uke Chileke ẹka ọ pfulu l'iphu Ojozi-Imigwe kẹ Chipfu ono; Nsetanu pfulkwaru iya phọ l'ẹkutara; abya edoshi iphe, o meru. ² No iya; Chipfu bya asụ Nsetanu: “Gẹ Chipfu gbọkwaaru ngu ọja; gụbe Nsetanu! Mbụ gẹ Chipfu ono, bụ iya họtaru Jierúsalemụ gbọkwaaru ngu ọja! ?Nwoke-a ta abụdu ishiokonu, a l'ofutaru l'ọku?”

³ Teke ono, Jioshuwa p̄furu l'ip̄hu Ojozi-imigwe ono b̄ ip̄he, o yeru b̄ uwe, kp̄oru ìdzù. ⁴ Ojozi-imigwe ono s̄ ndu p̄furu l'ip̄hu iya: “Unu yef̄u iya uwe ono, kp̄oru ichikiri ono.” Ō bya as̄ Jioshuwa: “Lekwa; mu naf̄akwaru ngu ejo-ip̄he, i meshiru; nta-a b̄e mu byaru eworu uwe, vu oke aswa yee ngu.”

⁵ Noo ya; mu s̄ g'ep̄he woru okpulishi-ekwa, sahur̄u ìmò kp̄ube iya l'ishi. A bya eworu okpulishi-ekwa, sahur̄u ìmò woru kp̄ube iya l'ishi; bya eworu uwe yee ya. Ojozi-Imigwe k̄ Chipfu bya ap̄f̄u-kube iya.

⁶ Ojozi-Imigwe k̄ Chipfu ono bya at̄aru Jioshuwa ekemu-a s̄: ⁷ Wakwa ip̄he, oopfu baa; mb̄u Chipfu, b̄ Okalibe-Kak̄ota-Ike: “Ō -b̄uru l'ji-n̄odu etso ụzo mu; emekwaph̄o ip̄he, mu s̄uru g'i meje b̄e b̄u ngu e-mechaa b̄uru onye-ishi ụlo mu; bya ab̄uru ip̄he, ì s̄uru g'e mee l'unuphu ibe mu b̄e ee-meje; t̄eme mu an̄kwa ngu ph̄o oke g'ì ȳiru l̄e ndu-a, p̄furu l'eka-a. ⁸ Ngab̄e nchi; ḡube onye-ishi ndu-uke, b̄ Jioshuwa; ḡu l'ogbo-ekwà ngu ph̄e, b̄ ndu n̄-kube ngu n̄; mb̄u ndu emeru ngu ah̄uma oma: Mu e-mechakwaa duta onye-ozì mu ono, b̄ Ekali-oshi ono duru bya. ⁹ H̄umakwa mkpuma, mu togboru l'ip̄hu Jioshuwa! Mkpuma lan̄u ono moru ̄nya ̄saa; t̄eme mu abyakwa iya edefua ip̄he l'eli; ō kwa ip̄he, Chipfu, b̄ Okalibe-Kak̄ota-Ike eepfu. Ō b̄uru eswe ujiku lan̄u b̄e mu e-wofu ip̄he-eji, ndu al̄-a mejekp̄ooru. ¹⁰ O -rwua mb̄oku ono b̄e g'unu ha l'onye l'onye a-n̄odu ezi nwibe iya g'ò bya g'unu n̄okobe l̄e mkpula vaȳinu unu yēle mkpula oshi figu unu.” Nokwa ip̄he, Chipfu, b̄ Okalibe-Kak̄ota-Ike eepfu b̄u ono.

Oroku, a w̄uru l̄e mkp̄ola-ododo; ȳe oshi olivu lab̄o ono

4 No iya b̄u; Ojozi-Imigwe ono, shi ep̄fu an̄u mu n̄u ono lwaphuta az̄u byapfuta mu bya ekuteahaa mu g'onye ekute onye eku mgb̄nya. ² Ō j̄ja mu s̄ mu: “?Ì h̄umaru ḡunu?”

Mu s̄ iya: “Mu h̄umaru ip̄he, aap̄f̄ubeje or̄oku, e mek̄otar̄u l̄e mkp̄ola-ododo; ip̄he, d̄u iya l'eli b̄uru ochi; or̄oku dukwapho ̄saa p̄furu iya l'eli; ụzo, shigbaaru f̄uta l'or̄oku ono dukwapho ̄saa. ³ Ozo b̄u l'ò d̄uru oshi olivu lab̄o, p̄f̄u-kuberu iya n̄; ōphuu p̄furu l'ekutara ochi ono; ōphuu p̄furu iya l'ek̄icha.” ⁴ Mu bya aj̄ja Ojozi-imigwe ono, ep̄fu an̄u mu n̄u ono s̄ iya: “?B̄u ḡunu b̄e ip̄he-a b̄u; nnaj̄iuphu mu?”

⁵ T̄obudu iya b̄u; Ojozi-imigwe ono, mu l'iya ab̄o ụja ono bya eyeeru mu ̄nu s̄: “?T̄i mad̄u ip̄he, ip̄he-a b̄u?” Mu s̄ iya: “Nnaj̄iuphu mu; mu ta amakwa ip̄he ō b̄u.”

⁶ Ō b̄uru iya b̄u l'ò s̄ mu: “Wakwa op̄fu, Chipfu ep̄fu an̄u Zer̄ubabelu: E tee mekwa iya l'ike; ōphu eemekwa iya l'okarieka; ō kwa onye e gude eme iya b̄u Unme mu; nokwa ip̄he, Chipfu, b̄ Okalibe-Kak̄ota-Ike eepfu. ⁷ ?Ì b̄u ḡunu; ḡube oke úbv̄ú? L'ip̄hu Zer̄ubabelu b̄e ii-mechaa b̄uru al̄i, d̄u baswaa. Noo teke ̄o-p̄f̄ube mkpuma mkp̄ochi-ishi iya; l'aat̄a ụzo s̄: ‘Ḡe Chileke ḡoru ̄nu-oma n̄u iya-o! Ḡe Chileke ḡoru ̄nu-oma n̄u iya-o!’ ”

⁸ No iya b̄u; Op̄fu Chipfu bya erwukwa mu nchi s̄: ⁹ “Zer̄ubabelu gudeakwaa ̄ka iya t̄a ̄kpa eze-ulo Chileke-a; ō b̄uru iya e-gudekwaph̄o ̄ka iya kp̄u-tsee ya. Noo teke unu a-maru l'ò Chipfu, b̄ Okalibe-Kak̄ota-Ike zir̄u mu ḡe mu byapfuta unu.

¹⁰ “Nta bukwa mb̄oku, ip̄he, ha nwansh̄i l'eme; ̄le ?b̄u onye elephekwan̄u iya ̄nya? Ndip̄he b̄e ̄hu a-tsokwa ụtso teke ep̄he a-h̄uma ̄ka Zer̄ubabelu watar̄u akp̄u ụlo ono.

“A bya l'̄nya ̄saa ph̄o; ̄nya ̄saa ono bukwa ̄nya Chipfu, an̄oduje agba mgboko l'ophu mgburugburu.”

¹¹ Mu byakwa aj̄ja Ojozi-Imigwe ono s̄ iya: “?B̄ukwanu ḡunu b̄e oshi olivu lab̄o-a, n̄ogbaa or̄oku ono ̄ka ̄bo ̄bo ono b̄u?” ¹² Mu byakwa aj̄ja ya ozo s̄: “?B̄u ḡunu b̄u ekali-oshi olivu lab̄o-a, n̄ogbaa l'aḡuga uji-ip̄he lab̄o-a, b̄u ōphu e gude mkp̄ola-ododo mee-a; t̄eme ō b̄uru ̄ka ono b̄e man̄u shiru as̄shihu-a?”

¹³ O yeeru mu ̄nu s̄ mu: “?T̄i mad̄u ip̄he, ip̄he-a b̄u?”

Mu s̄ iya: “Nnaj̄iuphu mu; mu ta amakwa ip̄he ō b̄u.”

¹⁴ No iya; ō s̄ mu: “Ndu ono b̄u ụmadzu ̄bo ono, a w̄uru man̄u l'ishi; g'ep̄he jeeru onye nwe mgboko l'ophu ozi.”

Ekwo, ep̄he ep̄hep̄he

5 Mu byakwa elee ̄nya ̄zo; ekwo-aph̄uphu, ep̄he ep̄hep̄he n̄oduwaa mu l'ip̄hu! ² Ojozi-imigwe ono s̄ mu: “?B̄u ḡunu b̄e ì h̄umaru?”

Mu yeeru iya ọnu sụ: “Mu hụmakwaru ẹkwo-aphụphụ, ephe ephephe; ọ dọ ụkporo nkwo-ẹka l'ogologo bya adụ nkwo-ẹka iri l'ọsa.”

³ Ọ bya asụ mu: “Ọ kwa ọnu, aatụ mgboko mgburugburu bụ onoya. Kele ọ dọ g'iphe o pfuru l'ẹka lanụ ono; sụ lẹ ndu bụ iphuru g'ephe ha bẹ ee-me g'ephe chihu; tẹme ọ dọkwapho g'iphe, o pfuru l'ẹka iya ọphuu sụ; l'iphe, bụkpoo ndu akpapyabeje iphe, ephe meru ria nte bẹ ee-me g'ephe chihu. ⁴ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike epfukwa sụ: Mu a-tụ ndu iphuru ono ọnu; tükokwapho ndu ono, akpapyabeje iphe, ephe meru gude ẹpha mu gụa ẹnwa ono ọnu kwapho. Ọtu-ọnu mu ono abaa l'ibe phẹ mebyishia ya; mękpoo oshi, e keru ụlo iya; mę mkpuma, e gude kpụa ya.”

Nwanyị, nọ lẹ nkata

⁵ No iya; Ojozi-Imigwe ono, epfu anụ mu nụ ono bya akpịritaru bya asụ mu: “Palia ẹnwa hụmakpodapho iphe-a, abya afuta nta-a.”

⁶ Mu jia ya sụ iya: “?Bụ gụnu bụ ono?”

O yeeru mu ọnu sụ mu: “Ọ kwa nkata, eegudeje atụ iphe.” Ọ sụkwapho: “Ọwaa bụ ẹjo-iphe, ndu alị-a gbaa mgburugburu mekọtaru.”

⁷ A bya ekpulia igbidigbi opfu nkata ono; nwanyị nọduwaa anọ l'ime nkata ono.

⁸ Ojozi-Imigwe ono sụ mu: “Ọ kwa ẹjo-iphe baa.” Ọ bya enwuphu iya azụ l'ime nkata ono; bya eworu igbidigbi opfu nkata ono kpuchiphu azụ ọzo. ⁹ Mu bya apalia ẹnwa; ụnwanyị dọwaa ẹbo pfuru mu l'iphe. Ẹphe nọdu ephe ephephe. Nkù phẹ dọephe gẹ nkù ọku-eswi-uda. Ẹphe bya agụ-lia nkata ono parụ paghaa alị yẹ igwe l'ophu parwua mgbaka alị yẹ igwe.

¹⁰ Mu jia Ojozi-Imigwe ono, epfu anụ mu nụ ono sụ iya: “?Bụ awe bẹ ephe pahunu nkata ọbu eje?”

¹¹ O yeeru mu ọnu sụ mu: “Ẹphe pa iya eje alị Shina. Ẹphe eje iya akpuru ụlo l'ẹka ono. A -kpughe ya pho l'e woru nkata ono sùbe l'ọnodu iya.”

Ugbo-inya ẹno

6 Mu byakwa apalia ẹnwa ọzo; ugbo-inya ẹno nọduwaa mu l'iphe. Ẹphe shi lẹ mgbaka úbvú labo awufuta. Úbvú ono bụ úbvú onyirubvu. ² Inya, akpugbaa ugbo-inya kẹ mbụ dukota uswe-uswe. Ndu ọphụ akpụ k'ẹbo nọdu ejikọta uji. ³ Ndu ọphụ akpụ k'eto nọdu acha ụcha; ndu akpụ k'eno dukota ụkara ụkara. G'ephe ha dukota ọkpehu. ⁴ Mu bya ajia Ojozi-Imigwe ono, epfu anụ mu nụ ono sụ iya: “?Bụ gụnu bẹ iphe-a bụ; Nnajiuphu mu?”

⁵ Ojozi-Imigwe ono bya eyeeru mu ọnu sụ mu: “Ndu-a bụ ndu e-je lẹ pherephere lẹ mgbureku ẹno, nọ l'ak-paminigwe. Ọle ephe e-vuru ụzo goshiadaa onwophẹ l'iphe onye nwe mgboko l'ophu. ⁶ Ugbo ọphụ bụ inya oji akpugbaa ya; wuru eje ala l'ụzo isheli. Ndu ọphụ inya akpụ iya nụ achagbaa ụcha nọdu awụ etso iya etsotso. Ndu ọphụ bụ inya, dọgbaa ụkara ụkara kpugbaa phẹ nọdu ejepfu ọha, bugbaa l'ụzo ndohali.”

⁷ O be teke inya ono wufutaru; ọ nọdu anma phẹ anmanma l'ehu g'ephe wufu je etsoru eliphe l'ophu ag-baphe. No iya; ọ sụ: “Unu je; je aghaphee eliphe l'ophu.” Ẹphe wuru tųgbua je awata aghaphe l'eliphe l'ophu.

⁸ Ọ bya araku mu sụ mu: “Lekwa; ndu ọphụ eje ala l'ọha isheli meakwaru; unme bvuru mu ebvuru mu alị ọha ishe-li.”

Okpu-eze kẹ Jioshuwa

⁹ Opfu Chipfu rwua mu nchị sụ: ¹⁰ “Ndu-a bẹ ii-nata mkpọla-ọchaa yẹ mkpọla-ododo; Hẹludayi; waa Tobayijia yẹ Jiedaya, bụ ndu shi lẹ Babilonu lwa, bụ ẹka e shi kpụa phẹ lẹ ndzụ laa. Ujiku lanụ ono bẹ ii-jekwapho ibe Jiosaya nwa Zefanaya. ¹¹ Mkpọla-ọchaa ono yẹle mkpọla-ododo ono bẹ ii-gude wụa okpu-eze. Okpu-eze ono bụ onye ii-je ekpube iya l'ishi bụ onye-ishi ndu-uke ono, bụ Jioshuwa, bụ nwa Jiehozadaku. ¹² Sụ iya l'owakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu: ‘Lekwa; nwoke ono, ẹpha iya bụ Ẹkali-Oshi ọbu l'a-nyikatakwa l'ọnodu iya bya akpukwaa eze-ulo Chipfu. ¹³ Ọ kwa iya a-buru onye a-kpụ eze-ulo Chipfu. Ọzo bụ l'ee-me iya l'ọo-dụ ak-

pabiri; l'ọ bụru eze; nọdu l'aba-eze iya. Teme l'o dokubekwaphọ onye uke l'aba-eze iya ono. Nchị adụepho ẹphenebo doo l'iphe, ẹphe eme.' ¹⁴ Okpu-eze ono bẹ ee-dobe l'eze-ulo Chipfu g'ọ bụru iphe, ee-gudeje nyata Hẹludayi; yele Tobayijia; yele Jiedaya; yele Henu, bụ nwa Zefanaya."

¹⁵ "Ndu bu l'ẹka dū ẹnya abya eyeta ẹka g'a kpua eze-ulo Chipfu. Noo teke unu a-maru l'ọo Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bẹ ziru mu gẹ mu bya. Iphemiphe ono e-mekọta mẹ unu -nọdu emeje iphe, Chipfu, bụ Chileke unu epfu."

Ikpe, pfuru ọto; yee aphụ obu-imemini; ọ tọ bụdu aswị ẹgu

7 Tọbudu iya bụ; o be l'apha, kwe eze, bụ Dariyọsu apha ẹno l'aba-eze iya; lẹ g'ọnwā kẹ tete dū l'abalị ẹno, bụ iya bụ ọnwā Kisulevu; Opfu Chipfu rwua Zekaraya nchị. ² Lẹ ndu Bẹtelu ziwaru Shareza yee Rẹgemu-Mẹleku; ẹphe chịta ndu ẹphe l'ẹphe swị g'ẹphe je epfuru nū Chipfu; ³ waa g'ẹphe jia ndu-uke ọlo Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike; ẹphe lẹ ndu mpfuchiru Chileke sū phẹ: "Mu gụwaro aphụ swị ẹgu l'ọnwā ise gẹ mu shi eshi k'apha olemole meta-a tọ?"

⁴ Tọbudu iya bụ; opfu kẹ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bya erwua mu nchị sū mu: ⁵ "Jia iphe, bụkpoo ndu alị-a l'ophu mẹ ndu bụ uke sū phẹ: Teke ono, unu swịru ẹgu nọ l'aphụ l'iphe, bụkpoo ọnwā ise yee ọnwā ẹsaa; e -shi k'ụkporo apha ẹto l'apha iri, nwụwaru nū ?bụ mu-a gẹdegede bẹ unu swị-doru ẹgu ono? ⁶ Tọ teke ono, unu shi eri iphe, eeri eriri; angū iphe, aangū angūngu; ?tọ bụdu unu shi eri eriri angū angūngu k'ẹhu unu ẹhu unu? ⁷ Iphe-a; ?tọ bụdu opfu, Chipfu gbẹ l'ọnu ndu mpfuchiru ndiche pfua teke ono, Jierúsalemū ẹphe lẹ mkpukpu nọ-pheru iya mgburugburu dakpọerupho gbẹe; teme ẹku nọdu abyarū phẹ pukapuka; teme ndu bu l'echiẹgu ndọhali ẹphe lẹ ndu bu l'alị ọkpa úbvú, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba bukọerupho g'ẹphe bu?"

⁸ Teme Opfu Chipfu bya erwua Zekaraya nchị ọzo sū: ⁹ Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike: Unu kpeje ikpe, bụ ire-lanū. Unu mejeru nwibe unu iphe-ọma; unu aphụjeru phẹ obu-imemini. ¹⁰ Unu te emekpajekwa ndu ji phẹ anọedu ẹhu; ọzoo ndu enwedu nna; ọzoo ndu byaru abyabya; ọzoo ndu akpa nri. Ọphu ọ dukwa g'unu ha onye arije l'ime ọkpoma iya k'eme nwune iya ẹjo-iphe.

¹¹ "Obenu l'ẹphe jikaru angabẹ nchị; ẹphe gude ẹjo ọkpoma kwefu ike; bya eworu nchị phẹ swọ-chishia g'ẹphe ta anuma iya. ¹² Mbụ-a; ẹphe woru ọkpoma phẹ kpọo gbengu gẹ mkpuma-egbe; jia l'ẹphe taa ngabẹdu nchị l'ekemu; ọphu ẹphe angabẹdu nchị l'opfu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike pfuru nū phẹ; mbụ ozi, o gude Unme nkiya gbẹ l'ọnu ndu mpfuchiru ndiche pfuaru phẹ. Ọ bụru iya meru g'o gude ẹhu wata egħu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike egħu shii. ¹³ Teke mu kuru oku bẹ ẹphe ta angabẹduru nchị; noo g'o gude ẹphe kujekwanū; ọphu mu angaduru nchị; nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-ike epfu. ¹⁴ Mu wonuru phẹ chịkaa; mbụ gude oke pherephere zikaa phẹ; ẹphe dzuru ọhamoha; ẹphe je ebugbaaru l'alị ẹka ẹphe amadū. Ọ bụru iya bụ l'alị ono, ẹphe gwọberu ono aburu ochobu; k'ọphu bụ l'ọ tọ dūedu onye eshije iya afuta; ọphu ọ dūdu onye ejeje iya nū. Ẹphe woru ẹguru alị ono tọgbo ọ bụru ochobu."

Ukwe ọnu-ọma Chipfu ekwe Jierúsalemū

8 Ọzokwa; Opfu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike rwukwaa mu nchị ọzo sū: ² Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Mu ekokwa okophoo ẹhu Zayọnu shii; mbụ l'okophoo ẹhu iya enwukwa mu phuru-phuru l'ẹhu." ³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Mu a-lwaphutakwa azū lẹ Zayọnu je eburu eburu lẹ Jierúsalemū. Noo teke aa-wata eku Jierúsalemū 'mkpukpu ire-lanū'; l'awata eku úbvú kẹ Chipfu, 'úbvú, dū nsọ' mbụ úbvú kẹ Chipfu ono, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike ono." ⁴ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Unwoke, kahuru akahū; yee unwanyi, kahuru akahū e-mechakwaa anọduje l'ọma gbororo Jierúsalemū ọzobaa; onyenonu l'ọ tsua mgboro l'ẹka; kele ọ bụwaa ọgerenya. ⁵ Unwumgboko mẹ unwokoro eji ọma gbororo mkpukpu ono ebvu ebvu."

⁶ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Ọo-dụkwaro nwa ndu ẹka-a, bụ ndu ọphu phọduru nū biribiri teke ono; obenu ?ọo-dūhunū mbedua biribiri?" Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu bụ ono. ⁷ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu: "Mu a-dzọta ndibe mu l'ẹka ọha, bu l'uzo ẹnyanwu-

awawa yele ẹka ndu ọphu bu l'uzo ẹnyanwu-ariba. ⁸ Mu e-duphuta phe azu g'ephe bya eburu le Jierusalemu. Epehe a-buru ndibe mu; mu abukwanuru phe onye ire-lanu; pfuberu phe ẹka oto; buru Chileke phe.”

⁹ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Unube ndu anu opfu-a nta, bu opfu, epehe pfuru; mbu ndu mpfuchiru, no l'eka ono teke a turu okpa ulo-a; mbu okpa ulo Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike-a; g'eka shihukwa unu ike k'ophu aa-kpu eze ulo ono kpu-ghee. ¹⁰ Teke eteke atudu okpa ulo ono be e te shidu apfuje amadu ugwo-ozu; ophu aapfudu iya anu-egbudu. Ophu o dudu onye shi ejeje ozi iya le ntusarehu; l'eka onyemonye atsuhogu iya ebvu; kele mu meru; onyemonye buru ohogu nwibe iya. ¹¹ Obenu le nta-a be mu tee meedu nwa ndu phoduru nu le ndu-a ge mu meru teke ndiche ono.” Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu. ¹² “Mebyi-iphe, a kuru l'ali a-nodu eme ree; vayinu ami mebyi iya ree; ali amia mebyi iphe, e meberu iya; igwe akwa iji iya. Iphemiphe ono be mu a-nu g'o buru okiphe, nwa ndu ono phoduru nu ono e-keta. ¹³ Okwa egube ono, ohamoha shi gude unube ndu onu-ulo Jiuda yee Izurelu ephu l'iphu ono; bukwaphe ge mu adzo unu; l'a gotaaha unu l'opho. Unu ba atsukwa ebvu; o okwaphe g'eka shihu unu ike.”

¹⁴ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Okwa egube ono, mu riwaru l'eme unu ejo-iphe; mu taa phoduru unu obu-imemini; teke ono, ndiche unu phe kpatsuru mu iwe ono; o kwa Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu; ¹⁵ bukwaphe ge mu riwaru iya nta-a le mu e-meru ndu Jierusalemu yee onu-ulo Jiuda ree ozo. Unu ta atsukwa ebvu. ¹⁶ Wakwa iphe, unu a-nodu eme baa; unu pfujeru nwibe unu ire-lanu; unu ekpeje ikpe, bu irelanu bya aburu ikpe, e-me ge nchi du doo l'ime ulo-ikpe unu. ¹⁷ Unu ta achijekwaru nwibe unu ejo idzu l'ime obu unu; ophu ohejekwa unu ihee akpapyabe iphe, unu meru gwa enwa. Iphemiphe ono bu iphe, dukota mu ash. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁸ Mu byakwa anuma Opfu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike ozobakwa. ¹⁹ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Aswi egu l'onwa k'eno me k'ise me k'esaa me k'iri a-tuko buru teke ehu a-tsoje unube ndu onu-ulo Jiuda utso; unu etee eswa; l'o buru unu Obo-iphe ehu-utso. Oo ya bu le-a; unu yee ire-lanu obu; unu eyee nchi-adu-doo obu!”

²⁰ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Ndu du igwerigwe a-bya; mbu ndu shigbaa le mkpukpu, du igwerigwe; ²¹ ndu shi le mkpukpu lanu a-wuru je le mkpukpu ozo je asu: 'G'anyi je je epfua g'anyi tuba Chipfu l'enya; mbu-a g'anyi je achoo Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; le mbedua l'e-jefukwaa.' ²² Ikpoto nemadzu; mekpoo ndu bu oha, ike du l'a-bya achoo Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike le Jierusalemu; byakwaphe g'ephe rwoo ya g'ephe tuba iya l'enya.” ²³ Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “E -mechaa be umadzu iri, epfugbaa opfu-ali, du iche iche; bya eshigbaa l'ohamoha; l'a-tuje onye Jiuda lanu swiswia l'onu uwe iya arwo iya su iya: 'G'anyi tsonuru ngu laa; l'anyi numawaru le Chileke swiru unu eswiru.'”

Ikpe, ee-kpe ndu ohogu Izurelu

9 Owaa bu ozi, Chipfu ziru zidoru ndu ali Haduraku; teme o gbupyabewaa mkpukpu Damasukosu; kele enya ndiphe; mekpoo enya okpa-ipfu l'okpa-ipfu Izurelu l'ophu bukota le Chipfu be o nowaa. ² Oopfukwaphe iphe, oo-me mkpukpu Hamatu, bu ndu epehe l'ephe maru oke; mekwapho mkpukpu Taya yee mkpukpu Sayidonu; mbukpokwaa ephebedua ono, maru iphe ntumatu ono. ³ Ndu Taya kpukwaru mkpukpu phe kpushia ya ike. Mkpola-ochaa be epehe kpawaru kube g'onye kpokoberu urwuku; bya akube mkpola-ododo g'onye kuberu ozo l'aguga gbororo. ⁴ Obenu le Nnajiuphu a-nafu phe iphe, bu nkephe; bya enwuru eku phe ye l'eze-enyimu. Oku etsua mkpukpu Taya ono tsufu.

⁵ Ndu mkpukpu Ashikelonu a-huma iya; ndu erwuta phe; ndu mkpukpu Gaza ahuma iya terwuhu le ndu-agugu. Nokwaphe g'oo-du ndu Ekuronu; kele iphe, epehe shi ele enya iya a-la pyete. Ndu Gaza be onye eze phe a-la l'iswi; l'a gbakahu le Ashikelonu. ⁶ Ok buru ndu ali ozo e-buchi mkpukpu Ashidodu; mu emee g'eku-onwonye ndu Filisitayinu buru bugemu. ⁷ Mee-iphe ono, epehe anguje ono be mu a-nafu phe; mu anyashia phe nri ono, e merwuru emerwu ono, nyakaaru phe l'eze ono; nwa ndu ophu phoduru nu le ndu ono; anodu-doru Chileke anyi; buru ndu aduwaa g'ipfu eka phe l'ali Jiuda; ndu Ekuronu abyakporo adu ge ndu Jiebusu. ⁸ Obenu

lẹ ndibe mu bẹ mu a-nọdu adzọje l'ẹkáká ndu ojọgu, azọ garamugaramu agha ono; ọp̄hu ndu ewere abyadụ ag-babaa ndibe mu ophorokpo; kẹle nta-a bẹ mu gudewaa ẹn̄ya mu hụma g'ẹp̄he ejebe iphe-ẹhuka.

Abyabya eze ndu Zayọnu

⁹ Gụbe nwada Zayọnu;

tekwa ẹs̄wa teshia

ya ike!

Gua ebvu ẹhu-utso;

gụbe nwada Jierúsalem̄u!

Lekwa; onye b̄uru ngu

eze abyapfutaakwa ngu.

Ọ b̄u onye p̄f̄uberekoto;

t̄eme ọ nọdu adzọje

nemadz̄u.

O wozetaru onwiya al̄i;

nọdu l'eli

nkapf̄u-igara agba

abya;

mb̄u l'eli nwa nkapf̄u-igara

ọbu.

¹⁰ Ndu Ifuremu bẹ mu a-naf̄u

ugbo-inya-ọgu p̄h̄e;

mu anaf̄ukwapho ndu

Jierúsalem̄u in̄ya,

aagbaj̄e alw̄u ọgu.

L'a gbajia uta, e gude eje ọgu.

L'ọ raa ya arara s̄u g'ẹhu

d̄ukwa ọhamoha guu.

Ab̄u eze nkiya e -shi

l'eze-ẹn̄yimu ọwa dasweru

eze-ẹn̄yimu ọzo.

L'ọ shikwapho l'ẹn̄yimu

Yufurēt̄isu n̄o jas̄u

l'ẹka igwe beru al̄i beru.

Ee-dophu ndibe Chileke az̄u

l'ọnodu p̄h̄e

¹¹ "A -bya lẹ ḡubedua;

mu e-gude kẹ mee ono,

mu lẹ ngu gude gbaa

ndz̄u ono haa ndibe ngu,

n̄o lẹ mkp̄oro l'ime iduma,

mini ad̄udu ono;

mee p̄h̄e;

ẹp̄he enweru onwop̄h̄e.

¹² Unu laphu az̄u l'ẹka ono,

unu kpụshiru ike ono;
 unubẹ ndu mkpọro ono,
 ẹnya dụ l'ụzo ono!

Mbụ lẹ nta-a bẹ mu arakwa
 iya arara
 lẹ mu a-nụ unu iphe,
 ha g'iphe, unu shi
 nwehawarụ ugbo ẹbo;
¹³ kẹle mu e-woru ndu Jiuda
 kwee g'onye kweru ụta;
 mu eworu ndu Ifuremu
 mee g'ọ bụru apfụ,
 e gude agba ụta ọbu.

Mu a-kpatsu ndibe gụbe
 Zayonu g'ẹphe dapfu
 ndibe gụbe Gurisu.

Mu emee ngu g'ị du
 g'ogu-echi,
 onye dụ ike l'ọgu pa.”

¹⁴ Noo teke Chipfu a-byapyabẹ
 phẹ.

Apfụ iya eziahaa phaaphaa
 g'ebemu-igwe.

Nnajiuphu, bụ Chipfu abya
 eworu opu-ọgu gbua.

Ọ bụru oke pherephere,
 shi ndohali bẹ oo-gude
 eje.

¹⁵ Ọ bụru Chipfu,
 bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike
 e-gbobuta phẹ.

Ẹphe a-nọdu atsụ ndu ọhogu
 phẹ ọtsu-ẹpfu;
 alwụ phẹ alwụ-kpe
 phẹ.

Ọ bụru iphe, ẹphe e-gude
 eme iya bụ mkpuma
 rọbo agbagba phẹ.

Ẹphe a-ngụ iphe,
 aangụ angungu;
 aba gẹ ndu mée atsụ.

Ẹphe ejije pyimu g'ochi,
 eegudeje ephe mee
 l'aguga ọru-ngweja
 Chileke.

¹⁶ Ọ bụru Chipfu, bụ Chileke

phẹ a-nọdu adzọ phẹ
m'o -rwua mbọku ono;
eshinu ẹphe dọ
g'iphe-edobe iya bya
aburu ndibe iya.

Ẹphe a-gbajẹ kpingu l'alj
iya g'igopoto,
nọ l'eli okpu-eze.

¹⁷ Lewarọ! Ọ dụnukaru ree
tẹme ọ manuka mma.

Ereshi l'a-nọdu eme
g'ụnwokorobyia phẹ
buru ndu nweru iphe
shii;
mẹe-ọphuu emekwaphọ
g'ụnwada phẹ nwujaa
onu-ọchi.

Chipfu e-leta Jiuda ẹnya

10 Unu pfiaru Chipfu g'o dzeeru unu mini teke oodzeje mini ishi-apha. Ọ kwa Chipfu emeje g'igwe rwua er-wurwu. Ọ buru iya ayọjeru ụnwu-eliphe mini; tẹme ọ nọdu emeje g'iphe-akuku wata asọ pulapula l'egu; ² kele ọbvụ agwọta atụkwa atụ-kporoko; ndu agba ẹja nọdu aphụ ọphulenyia, abudu eviya; ẹphe ezeje nrwọ, bu ụka; tẹme ọ buru mkpọkoro obu bẹ ẹphe a-nọduje adu. Ọ buru iphe ono meru g'o gude ndu-a nọdu anọduje awu-phe g'ikpoto aturu, enwedu onye eche phẹ nu.

³ Ẹhu-eghu mu enwukwa phuruphuru l'opfu ẹhu ndu eche aturu ono; mu jekwa l'anụ ndu-ishi ono aphụ; kele Chipfu, bu Ọkalibe-Kakọta-Ike e-che-a aturu iya, bu iya bu onu-ulo Jiuda. Oo-me phẹ g'ẹphe dọ g'inya, dọ ak-pabiri l'ẹka e gude iya alwu ọgu. ⁴ Ọ bukwa lẹ Jiuda bẹ mkpuma, gude ulo e-shi futa; ọ buru iya bẹ nggu, gude ulo-ekwa e-shikwaphọ; ọ buru iya bẹ uta, e gude alwu ọgu e-shikwaphọ; ọ buru iya bẹ iphe, bukpuo ndu a-buru ishi e-shi l'ẹka. ⁵ Ẹphe a-tugba nanu; dọephọ gẹ ndu bu ojogu, ike dọ; ẹphe azọo ndu ọhogu phẹ ọtitoli lẹ gbororo l'ẹka aalwu ọgu. Eshinu Chipfu nọ swiru phẹ eswiru bẹ ẹphe a-lwu ọgu chikaa ndu gude inya alwu ọgu.

⁶ Mu e-me g'onu-ulo Jiuda shihu
ike;

mu adzọo onu-ulo Jiósẹfu.

Mu e-me g'ẹphe laphu azu

l'onodu phẹ;

kele mu a-phuru phẹ

obu-imemini.

Ẹphe e-mechaa dọ gẹ ndu mu

eshidu jika ajika;

kele ọo mbẹdua bu Chipfu

bya aburu Chileke phẹ;

mu je l'azajẹ phẹ ẹnu.

⁷ Ndu Ifuremu e-mechaa dọ gẹ

ndu ike dọ l'ọgu;

ẹhu e-mechaa tsọahaa phẹ

g'onye nguru mēe.
 Ụnwu phẹ ahuma iya tee
 ẹswa;
 obu atsoahaa phẹ rịkpotoo
 l'ẹka Chipfu.

⁸“Mu a-gbaru phẹ ọla gude
 chibata phẹ;
 noo kẹle mu gbafutaru
 phẹ;
 ẹphe abya adu igwerigwe
 g'ẹphe shi dūhawaa.

⁹A makwaru-a lẹ mu chiru
 phẹ ghakaa l'echilabọ
 ndiphe;
 ọle ẹphe e-shichaa l'ẹka dū
 ẹnya nyata mu.
 Ẹphebedua ẹphe l'ụnwegirima
 phẹ a-wafu;
 ọzo bụ l'ẹphe a-lwa.

¹⁰ Mu e-je lẹ Ijiputu je achilata
 phẹ.

Mu eje Asiriya je atutukobe
 phẹ.

Mu a-chiru phẹ bya l'alị
 Giladu yele úbvú úbvú
 Lébanonu;
 ọphu ọzo a-sụkpodaa phẹ
 nụ anono.

¹¹ Ẹphe a-ghata eze-ẹnyimu
 iphe-ẹhuka ono;
 ọle ọtu-kpereree mini ono
 bẹ aa-byanyj;
 tẹme ogbu-mini ẹnyimu
 Nayilu l'ọphu
 atahukota gbengu.

Eku-onwonye ndu Asiriya
 aburu iphe, e wozeru
 alj; tẹme ike ono,
 shi dū ndu Ijiputu
 ono aburu phuchamu.

¹² Mu e-me; ike adu ndu Jiuda;
 tẹme ọ buru ẹpha mu bẹ
 ẹphe e-gude buru.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

11 Unubẹ úbvú úbvú
 Lébanonu; unu gụhashia

uzo unu ghebegbaa onu
k'ophu oku e-tsupyashj
oshi sida unu!

² Unu kwaa ekwa unube oshi
payinu;
kele oshi sida daakwaru.

Oshi ono, shi bugbaaru
oshi,
kpuru akpaa ono
be bukotaakwa
ola-l'iswi.

Unu chia mkpu ekwa unube
achj achj,
nogbaa le Beshanu;
kele eze oswa eze
oswa be
a sushichaakwaru.

³ Unu ngabekpodapho nchi le
mkpu,
ndu eche aturu akpo;
kele irwu-eswa ono,
ephe echeje aturu
ono be e mebyishiwaru.

Unu numakpodapho ekiri,
oduma asu;
kele oke-egbudu,
no l'aguga enyimu
jiordanu ono ghewaru
onu.

Ndu eche aturu umadzu ebo

⁴ Wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke mu epfu: "Watanu eche aturu ono, e doberu k'egbugbu ono. ⁵ Ndu abyaje azua phe nu azuje phe gbua egbugbu; o to dudu iphe, eeme phe. Ndu erekwanu phe nu ndu asuje: 'G'ajaja bukwaru ke Chipfu kele anyi nweakwaru eku.' Ophu ndu eche phe nu aphujeduru phe obu-imemini. ⁶ Oo ya bu le mu ta aphueduru ndu ali-a obu-imemini ozo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu e-woru onyemonye ye nwibe iya l'eka; yele eka onye eze iya. Ephe e-gwe ndu ali-a arakabya; ophu mu adzotadu phe l'eka phe."

⁷ No iya; ndu ono, azuje aturu ono bya ere iya erere ono bya ebuta mu; mu byanu awata eche aturu ono, e doberu k'egbugbu ono. Mu chita oshi-mpaleka labo chiru. Mu gube nanu "n-yemobu"; bya agua ophu "atugba nanu". No iya mu cheahaa ikpoto aturu obu. ⁸ L'ime onwa ophu be mu gude chikashia umadzu eto eche aturu ono. Ikpoto aturu ono kpo mu ashj; teme echeche phe lakwaa mu pho enyiru. ⁹ Mu pfuaha sụ: "Mu tee chekwa unu. G'onye ala maa larwukwaa agala; onye ala l'iswi alaa ola-gwoo. Ge ndu ophu phoduru nu rije anu nwibe phe." ¹⁰ Mu bya ewolita oshi-mpaleka mu ono ophu aza "n-yemobu" bya eworu iya nyajia; bya emebyia ogbandzu, mu le ndiphe l'ophu gbaru. ¹¹ O buru l'eswe mboku ono be e mebyiru iya. Ndu ono, azuje aturu ono bya ere iya erere, bu ndu ophu elekpoe mu pho enya teke ono maerupho l'oo Chipfu gude iphe ono, mu meru ono epfu opfu. ¹² Mu su phe: "O -buru l'o du unu ree; unu pfua mu ugwo mu; teke o to dudu; unu ahakpokwaro." Ephe pfua mu ukporo mkpola-ochaa le mkpola-ochaa iri.

¹³ No iya; Chipfu sụ mu: "Woru iya je atụaru ọkpụ-ite; mbụ ikpoto okpoga ono, ẹphe gude zụbua aswa ishi mu ono." Mu byanụ bya achịru ụkporo mkpọla-ọchaa lẹ mkpọla-ọchaa iri ono je awụshi l'eze-ulo Chipfu; mbụ mu woru iya tūaru ọkpụ-ite. ¹⁴ Mu byakwa bya agbajia oshi mkpalẹka mu k'ẹbo, bụ ọpụ aza "atụgba nanụ"; shi nno mebyia abụ nwune, Jiuda yee Ízurelu bụ.

¹⁵ No iya; Chipfu sụ mu: "Ngwa kwaa onwongu ngwa onye-eswe, eche aturu, bụ onye adudu iphe, ọ bụ; ¹⁶ kele mu a-kụ-lita onye eche aturu l'alị ndu-a, bụ onye ata akpadu ishi aturu ono ndu ọpụ ala l'iswi; ọpụ oochedu ndu ọpụ eme kwẹkwee; ọpụ oomedu ndu mekaru iphe ọbvu g'ẹphe wekorohu; ọpụ ọonudu ndu ọpụ ẹhu dụ ike nri. Ọchia iphe, ọo-nodu eme bụ l'ọo-nodu ata anụ iya kẹ ndu ọpụ ẹhu dụ ike; aswoshi iya ụpyi-ọkpa iya. ¹⁷ Nshio onye eche aturu ono, adudu iphe, ọ bụ ono; mbụ onye ono, agbaphujeru aturu ono! G'e gbukwaa ya ogu-echi l'ẹka; gbua ya ya l'ẹnya ẹkutara! G'ẹka iya l'ophu nwuhukotakwa; ẹnya ẹkutara iya apyahụ ren-gurengu!"

Eemebyishi ọhogu Jierúsalemụ

12 Wakwa ozi, Chipfu ziru zidoru ndu Ízurelu; mbụ Chipfu, onye bụ iya tōsaru akpaminigwe; ẹme ọ bụru iya tōru ọkpa mgboko l'ophu; bya aburu iya kuru unme ye nemadzụ l'ẹhu. ² Ọ sūru: "Lekwa; mu e-mechaa mee ndu Jierúsalemụ g'ẹphe dụ g'okoro mee, ẹphe a-ngu tuko akpọ garigari; mbụ iphe, bụkpoo ndu bukube phẹ nụ. Ndu ono a-buru ọhogu kephee Jiuda yee Jierúsalemụ mgburugburu. ³ O -rwua mbọku ono bẹ mu e-me Jierúsalemụ g'ọ bụru mkpuma, anyị oke ẹrwa dọru l'iphu ndiphe l'ophu. Iphe, bụkpoo ndu meru g'ẹphe nwuriberu iya; e-meka onwophẹ iphe-ẹhuka. Teke ono bẹ ọhamoha, nọ lẹ mgboko l'ophu a-chikobe onwophẹ g'ẹphe tsoo ya ọgu. ⁴ O -rwua mbọku ono bẹ inya-ọgu phẹ l'ophu bẹ mu e-yekota ebvu; mu emee g'ọbvu byakota iphe, bụ ndu agba l'eli iya. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Obenu lẹ ndu Jiuda bẹ mu a-nodu eletakpọ ẹnya ọkpobe eleta. Mu emee g'inya, ndiphe gude alwụ ọgu tsuhukota ishi. ⁵ Noo teke ndu-ishi ndu Jiuda e-pfu l'ime obu phẹ sụ: 'Ndu Jierúsalemụ dukwa ọkpehu; kele Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-ike bụ Chileke phẹ.'

⁶ "O -rwua mbọku ono bẹ mu e-me ndu-ishi ndu Jiuda g'ẹphe kpo chiichiichii g'ite-ọku, e shiberu l'ọku; ọzoo g'ẹka ọku etsu ẹswa ereshi, e sweshiru esweshi. Ẹphe a-nodu ekepyashi ndu nọ phẹ l'ẹkutara; mę ndu nọ phẹ l'ẹkicha; mbụ iphe, bụkpoo ndu nọ-pheru phẹ mgburugburu; obenu lẹ Jierúsalemụ e-keerupho jingujingu l'alị iya l'ẹka o keru.

⁷ "Chipfu e-vukpoadaru ụzo dzotaada ẹka ndu Jiuda bu; k'ọpụ ụbvù, aa-nodu akwabẹ ọnu-ulo Dévidi yee ndu bu lẹ Jierúsalemụ ata akadụ kẹ ndu Jiuda shii. ⁸ O -rwua mbọku ono bẹ Chipfu e-gbobuta ndu bu lẹ Jierúsalemụ; k'ọpụ bụ l'onye kachaa arwuhu l'echilabọ phẹ a-dụ ọkpehu gẹ Dévidi; ndu ọnu-ulo Dévidi edukwanụ phẹ gẹ Ojozi kẹ Chipfu; gẹ Chileke l'onwiya. ⁹ O -rwua mbọku ono bụ iphe, mu a-gbeshi ememe bụ gẹ mu mebyishia ọhamoha l'ophu, bụ ndu etso Jierúsalemụ ọgu.

¹⁰ "Ozo bụ lẹ mu e-woru unme k'eze-iphe-oma; yele unme k'arwọ arwọ; wụa l'ọnu-ulo Dévidi; mu awụa ya l'ẹhu ndu bu lẹ Jierúsalemụ. Ọ bụru mube onye ono, ẹphe bvukashiru ọnyá ono bẹ ẹphe a-nodu ele ẹnya l'ẹka; ẹme ẹphe araa ẹkwa mu g'onye ara ẹkwa nwa, bụ iya nwa lanụ; l'oorwua phẹ l'ẹhu shingushingu g'oorwuje onye ara ẹkwa nwa, bụ ọkpara iya. ¹¹ O -rwua mbọku ono bẹ ụzu-ẹkwa, aa-nodu atụ lẹ Jierúsalemụ a-pa ẹka apaa. Ọo-duẹpho g'ụzu-ẹkwa, a turu Hadadu-Rimonu lẹ nsuda Megido. ¹² Mbụ lẹ-a; ndu alị ono a-gụ aphụ; ipfu nọnu ẹphe anokobe agụ aphụ onwophẹ; ipfu ọnu-ulo Dévidi ẹphe l'unyomu phẹ; ipfu ọnu-ulo Nétanu ẹphe l'unyomu phẹ; ¹³ ipfu ọnu-ulo Lívayi ẹphe l'unyomu phẹ; ipfu ọnu-ulo Shimeyi ẹphe l'unyomu phẹ; ¹⁴ mękpoo iphe, bụkpoo ipfu ono, phoduru nụ ono l'ẹhu l'ẹhu ẹphe l'unyomu phẹ unyomu phẹ."

13 "O -rwua mbọku ono bẹ aa-sụ-furu ọnu-ulo Dévidi ọgba-mini; ẹphe l'iphe, bụ ndu bu lẹ Jierúsalemụ; gude iya safụ phẹ iphe-ẹji phẹ; yee emerwụ, ẹphe merwuwaru onwophẹ. ² O -rwua mbọku ono bẹ mu e-me g'e be kujehẹ ọbvu-agwota ẹpha ekuku ophu l'alị-a; ọpụ a byadu anyatabaa ya anyata ophu. Nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu. Ndu mpfuchiru ẹphe l'unme, aturwuje nemadzụ bẹ mu a-tuko woshichaa g'ọ tọ duche l'alị-a. ³ Teke ọ bụ l'ọ duru onye sūru lẹ ya epfuchikwaduru Chileke; ne iya lẹ nna iya, bụ ndu nwuru iya nụ asụ iya-a: 'Ọ tọ dukwa iphe, e-me g'ị tị nwuhu; kele ị dzuru ụka sụ lẹ Chipfu pfuru iphe, o pfuduru.' Teke

ono, o gude iya l'ẹka epfu ono bẹ nna iya ono; yẹ ne iya ono, nwuru iya nọ ono a-nmagbu iya. ⁴ O -rwua mbọku ono bẹ iphere e-gudeje ndu mpfuchiru l'ụdu iphe, ẹphe a-nọduje ahuma. Ophu ẹphe eyeedu uwe ẹjí ẹjí ono, ẹphe gude edepushi ndiphe ono. ⁵ Iphe, ọo-nọdu epfu bu: 'Mu ta abukwa onye mpfuchiru. Mu bukwa onye akọ opfu. O kwa iphe, e metaru l'alị bẹ mu gude buru eshinu mu bu nwata.' ⁶ Teke o duru onye jiru iya sụ iya: 'Ichi iphe ọwa-a, tükokwanuru ngu ẹhu-a bukwanuru gunu?' L'ọ sụ iya: 'O kwa l'ibe onye mu l'iya eshi ọnyà bẹ e meru mu iphe ono.'"

**Iphe, e chiru onye eche aturu;
aturu iya gbackashihu**

⁷ "Gube ogu-echi; tehu etehu; tsoo onye ono, echeru mu aturu ono ogu; o kwa onye ono, nọ mu ntse ono bẹ mu suru g'i tsoo ogu. Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu. Gbugbua onye eche aturu g'aturu agbackashihu. Mbẹdua amachia ẹka buru ohogu ndu ophu ha nwanshiji. ⁸ Ee-woru ndu bu l'alị-a mgburugburu kee ụzo ẹto; woru ụzo labọ gbushia; ọle ụzo lanu l'ụzo ẹto ophu a-phodukwa l'ime iya. O kwa Chipfu epfu. ⁹ O buru ụzo lanu l'ụzo ẹto ono bẹ mu e-woru ye l'oku; mu abya ahucha phe ahucha g'onye ahucha mkpola-ochaa; bya ahua phe ama; g'onye ahụ mkpola-ododo ama. Noo teke ẹphe e-ku ẹpha mu; mu aza phe ẹnu. Mu a-sụ l'ẹphe bukwa ndibe mu; ẹphebedua asụ lẹ Chipfu bukwa Chileke phe."

Chipfu abyaakwa aburu eze

14 Lekwa! Mbọku kẹ Chipfu abyaakwa, bu mbọku, aa-kwa iphe unu l'okwata nọdu l'echilabọ unu kee ya. ² Mbọku ono bẹ mu a-chikobe ohamoha l'ophu chiru jeshia Jierusalemu je g'ẹphe tsoo Jierusalemu ogu. Ẹphe alwua lwuta mkpukpu ono; tuko iphemiphe, du l'ulo iya tutuchaa; pharwushia unwanyi phe k'okpehu. L'e kee mkpukpu ono ẹbo; kpua nanu lẹ ndzu; ọle ndu ophu phoduru nu ta adukwanu onye akpufu phe lẹ mkpukpu ono. ³ E -mechaa; Chipfu abya alufu je etsoo ohamoha ono ogu; egube ono, ọolwuje me ogu nọdu ada ono. ⁴ O -rwua mbọku ono bẹ oo-gude okpa iya pfuru l'eli ubvu olivu, du l'uzo ẹnyanwu-awawa kẹ Jierusalemu. Ubvu olivu ono abya ebukahụ ẹbo; e -shi l'uzo ẹnyanwu-awawa jasụ l'uzo ẹnyanwu-ariba. Echi iya aburu nsuda, a-ha ntumatu; kele ubvu ono ẹka lanu e-shi ụzo isheli; ẹka lanu eshia ndohali. ⁵ O buru nsuda ubvu mu ono bẹ unu e-tsoru gbala; kele ogologo iya e-rwu Azelu. O buru udu oso, unu gbajeru teke alị nmajeru jijijiji teke Uzaya bu eze ndu Jiuda-a; noo udu oso, unu a-gba bu onoya. Noo teke Chipfu, bu Chileke mu a-bya; iphe, bukpo ndu du nsọ g'ẹphe ha etsokwaru iya phọ abya.

⁶ Mbọku ono bẹ iphoro taa dudu; ophu oyi atsudu. ⁷ Eswe a-noduepho anwu eje. Mbọku tee nweedu eswe; ophu oo-nweedu ẹnyashi; kele nchi -jihuchakponu; iphoro adule-a. O buepho l'ọo Chipfu maru mbọku, ọo-buru.

⁸ O -rwua mbọku ono bẹ mini, doru risaa; anu ndzu e-shi lẹ Jierusalemu asoshi. Oo-ke ẹbo; ẹka lanu aso ala l'eze-ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-awawa; ophu aso ala l'eze-ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-ariba; l'ọ so l'udzumini aso l'onanwu. ⁹ O buru Chipfu a-buru onye eze ndu mgboko l'ophu. O -rwua mbọku ono bu Chipfu lanu a-du; o buru ẹpha iya kpoloko bu ẹpha, aa-maru.

¹⁰ Alị-a l'ophu; e -shikpo lẹ Geba jasụ lẹ Rimonu, bu ndohali Jierusalemu; a-dukota ge nsuda Araba. Obenu lẹ Jierusalemu a-noduepho ephekerephe l'eka o nọ; e -shikpo l'oguzo Benjiaminu; je akpaa l'eka oguzo mbu du; jasụ l'oguzo mgbureku. L'ọ bya eshi lẹ Ulo-ephekerephe Hananelu nọ jasụ l'eka aapyishijeru onye eze akpuru vayinu. ¹¹ Ee-bukotaru iya eburu. Ophu a byadu emebyishibaa ya ọzo. Obenu l'ọ tọ dudu iphe, byakporu eme Jierusalemu.

¹² Wakwa ejo iphe-ememe, Chipfu e-kpukposhi iphe, bukpo ndiphe, tsoru Jierusalemu ogu. Ẹphe a-pfujeru apfuru; anu, nọ phe l'ehu ereshihu. Ẹnya phe echigaru l'onodu iya rehu erehu; teme ire anodu phe l'onu rehu.

¹³ O -rwua mbọku ono bẹ Chipfu a-kpatsuje nemadzu ndzu-agugu. Onyenonu a-woje nwibe iya l'eka; ẹphe etsoaha nwibe phe ogu. ¹⁴ Ndu Jiuda kwapho; a-nodu lẹ Jierusalemu lwua ogu. Eku, ẹphe kparu; mbu ohamoha,

bupheru phẹ mgburugburu bẹ aa-chikobekota; mbụ lẹ mkpọla-ododo a-pa iya ẹka; yẹe mkpọla-ọchaa; yẹe ẹkwa, aanma anmanma.

¹⁵ Ẹgube ẹjo iphe-ememe ono, e kpukposhiru ndiphe ono bẹ ee-kpukposhikwaphọ inya; yẹe inya-mulu; yẹe inya-kamelu; yẹe nkafu-igara; mękpoo iphe, bu anu, nọ l'ẹka ẹphe kpoberu ọlo-ẹkwa phẹ.

¹⁶ Noo teke nwa ndu wafuru nu, shi l'ọhamoha ono, shi etso Jierusalẹmu ọgu ono; e-jeje Jierusalẹmu apha g'apha je abaru onye eze ono ẹja; mbụ Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike; ẹphe ejekwaphọ abọ Ọbo-Mkpù. ¹⁷ Ọ -duru ndu bu lẹ mgboko-a, ejeduru Jierusalẹmu je abaru onye eze ono ẹja; mbụ Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike; igwe tee dzeduru phẹ mini. ¹⁸ Ọ -buru l'ipfu ipfu ndu Ijiputu te ejeduru ayiru l'abaru iya ẹja ono; Chipfu ekpukposhikwa phẹ phọ ẹjo iphe-ememe ono, o kpukposhiru ọhamoha ono, ejeduru abọ Ọbo-Mkpù ono. ¹⁹ Ono aburu aphu, aa-nu ndu Ijiputu yẹe aphu, aa-nu ọhamoha, te ejeduru Jierusalẹmu je abọ Ọbo-Mkpù ono.

²⁰ O -rwua mboku ono bẹ iphe, ee-deje l'okunmee, inya nya l'olu bu: "iphe, duru Chipfu nsọ." Ọzo bu l'ite, eeshi ite l'eze-ọlo Chileke a-dujeepho g'ochi, eegudeje ephe mee, aduje l'iphu ọru-ngweja. ²¹ Iphe, bukpoote ite, nokota lẹ Jierusalẹmu mẹ lẹ Jiuda a-duru Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike nsọ. Teme iphe, bukpoote ndu byaru egweru Chileke ngweja l'ahajeru wota ite ono gude shia anu ngweja. Ọzo bu l'o -rwua mboku ono bẹ ndu ngho taa dudu l'ọlo Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike.

Malakayi

N-yemobu Chileke l'èhu ndibe iya

1 Ọwa-a bụ ozi, Chipfu ziru Malakayi g'o zia ndu Ízurelu.

² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Mu yekwaru unu obu.

"Unubè ndibe mu a-sụkwaro: 'Bụ gụnu goshiru l'i yeru anyi obu?'"

Ọle Chipfu sụru-a: "Ịso ta abudu yele Jiékọpu bụ unwune? Ọle Jiékọpu bè mu yeru obu; ³ Iso dukwanu mu ashị; k'ọphu mu woru úbvú úbvú ono, bụ alị iya ono mee; ọ bụru ochobu; mbụ lè mu woru okiphe iya ono haaru nkuta-ọswa, bu l'echiegu."

⁴ Oshilọkpa Iso, bụkwa iya phọ bụ ndu Edomu a-sụkwaro l'a maru-a l'e nwukpọshiru mkpukpu phè; ọle ephe e-mezia iphe, mebyihuru emebyihu. Ọle ọ bụ; wakwanu iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu baa: "Ephe a-kpukwa iya bụ eviya; ọle ya e-gudee ya phọ etsukposhi jasụ l'e kuahaa phè ọha, ẹjo-iphe tsọru; ọha ọphu Chipfu a-nọdu atụ-koshi oke ẹhu-eghu iya jasuru. ⁵ Unubèdua e-gude ẹnya unu hụma iya sụ: 'Chipfu pakwaru ẹka; mbụ daghata oke alị ndu Ízurelu.'"

Abaru ndu bụ uke mba

⁶ "Sụ-a; nwa akwabejekwa nna iya ùbvù; nwozi nọdu akwabeje nnajiuphu iya ùbvù. Ọ -bụru lè mu bụ nna unu; ?unu akwabeje mu-a ùbvù, rwuberu mu nù? Teke mu bụ nnajiuphu unu; ?unu atsụ mu-a ebvu, rwuberu mu nù?" Noo iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu. Ọ sụkwapho-a: "Ọ kwa unubè ndu bụ uke akpọ mụbe Chipfu ẹbo l'afu.

"Obenu l'unu a-jikwaro sụ: 'Denu g'anyi gude akpọ ngu ẹbo l'afu?'"

⁷ "Unu egudeje iphe, aasọ nsọ bya mu agwagwa.

"Unu a-jikwaa ọzo sụ: 'Denu g'o gude ọ bụru iphe, aasọ nsọ?' Unu asuje l'ọru-ngweja mụbe Chipfu ta adu-duro iphe, ọ bụ. ⁸ Mbụ-a; g'unu akputaje iphe, atsụ ishi kpuru bya agwaa mu; ?ono teke abudu emeswe, unu meswee mu? Tọo teke unu kpataru iphe, ete ọkpa; ọzoo ọphu iphe eme; gude bya agwaa mu; ?ono teke abukwarupho emeswe, unu meswee mu? Unu kpunuru ọphu gbaru egube ono je akpèe ndu-ishi unu phè. ?Ephe a-nafu iya-a unu l'ẹka meeru unu iphe-oma?" Noo iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.

⁹ "Sụ-a; unu gudewarọ egube ngweja ono je arwọo Chileke g'o meeru unu eze-iphe-oma g'unu maeshikwaru; ?ọo-nata iya-a unu?"

¹⁰ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike sụru-a: "Ọ dụ g'a sụ l'onye lanu l'echilabọ unu a-gbeshi je agụ-chia eze-ulo mu; g'unu ta abahu iya je aphụ-nwua ọku gweeru mu ngweja iphoro l'ọru-ngweja mu; noo kẹle iphe, unu eme dūwaa mu ashị. Ọphu ọ dukwa ngweja, unu gude bya, dūru ọphu mu abya anata. ¹¹ Sụ-a; ọhamoha l'ọphu; e -shikpọo l'ẹka ẹnyanwu awatajè jasụ l'ẹka ọoribaje; bè a-makotakwaru l'epha mu parụ ẹka; mbụ l'iphe, bụkpoo ẹkameka bè ee-mechakwaa kpọo ùnwù-isensu ọku nù mu l'uzo, dū mu ree; tème ephe egudekwaphọ iphe, dūbe mu ree gude gweeru mu ngweja." Noo iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.

¹² "Obenu l'unubèdua anọduje eme mu iphe-iphere. Unu asuje l'ọru-ngweja mụbe Nnajiuphu ta adudu iphe, ọ bụ. Tème unu nọdu anuje mu iphe, aasọ nsọ. ¹³ Unu nọdu asujekwapho: 'Iphe ọwa-a bụakwaa anyi ivu-erwa.' Unu pfuchaa nno; bya agbakataru mu azu akpọ-yiru mu ukuvu." Noo iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.

Teme o sukwapfo le-a: "Teke unu kpɔtaru iphe, e mekaru iphe; ozoo ophu ete okpa; ozoo ophu iphe eme; bya egude gweeru mube Chipfu ngweja; ?unu ari le mu a-nafu unu egube iphe ono l'eka too? ¹⁴ Su-a; o too dukwaru onye ono le ree; mbu onye eregede ono, nweru iphe, bu okee ya; o ribua nte le ya a-kpe iya Chipfu; e mechaa; o kputa ophu mkpaka du l'ehu bya akpee ya." Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike sukwaru-a: "Mu bukwa onye eze, paru eka apaa! Mu gbakwaru g'ohamoha a-nodu atsuje mu ebvu."

² "Qwaa bukwa eka; mu nodu alo iya unu le nchi unube ndu bu uke. ² Unu -angabeduru mu nchi; mbu-a; unu -egudedu obu unu g'o ha akwabe mube Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike ubvu"; be "mu a-tukwa unu onu; tukwapfo onu l'iphe, ndiphe abyaje unu anunu. Mbu-a; mu tukwaru iphe ono onu obu atutu; kele unu te egudedu obu unu g'o ha akwabe mube Chipfu ubvu.

³ "Oo unu a-kpata iphe, mu e-mechaa nua awa unu aphu. Mu e-woru nshi-iphe, unu egudeje agwa mu techishia unu iphu. L'aa-tuko unu le nshi obu bvuta je akube l'ikpozu. ⁴ Noo teke unu a-maru l'iphe, mu gude loo unu eka le nchi-a bu g'ogbandzu mu le ndiche unu phe, bu ndu Liviayi apfuru g'o pfuru." Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-ike epfu.

⁵ "Le mube Chipfu be mu le ndiche unu phe gbaakwaru ndzu. Ogbandzu ono buru le mu a-nu phe ndzu nu phe ehuguu. Mu mechakwaa nukota phe iya ge mu pfuru. Epebedua kwetakwanu l'ephe a-nodu akwabeje mu ubvu. Epe kwabekpoo mu ubvu obu ree bya atsua mu ebvu l'orwuberu iya. ⁶ Iphe, epe shi ezije buru iphe, bu okpobe opfu; ophu o dudu ntuphu-ire, a numajeru phe l'onu. Mu l'ephe swikpoo oswi; ehuguu du phe guu; teme o buerupho iphe, pfuru oto be epe shi emeje. Epe mee ikpoto nemadzu; epe haa iphe-aji phe.

⁷ "Kele iphe, gbaru onye bu uke bu g'o meje ge ndiphe maru iphe; k'opfu epe e-shi iya l'eka ngabe nchi l'iphe, bu: e -mee ya l'o du Chileke ree; eshinu o bu iya bu onye-ozu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike. ⁸ Obenu l'unu hawaru uzo shiahaa ophu abudu iya nu. Unu gudewaa iphe, unu ezi mee ndu du igwerigwe; epe meahaa ejo-iphe. Unu te edobebeduru ogbandzu, mu le Liviayi gbaru." Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

⁹ "Mbu; mu haakwaru ndu Izurelu g'ephe ha g'ephe mee unu ujikputeru; g'ephe mee g'unu buru ndu e wozeru ali; kele unu tee mejedu iphe, mu suru g'unu meje. Ochia iphe, unu wataru ememe bu l'unu aboje nemadzu ebo me unu -nodu ezi ekemu mu."

Adu gheleghelehele, ke ndu Jiuda l'iphu Chileke

¹⁰ "Su-a; ?to budu nna lanu be anyi tukoru nweru? ?Tobudu Chileke lanu tukoru g'anyi ha mee? ?Denu g'o gude anyi nodu arwutoshi ogbandzu, shi le ndiche anyi phe; mbu o nodu abujeru: anyi -kwechaa nwibe anyi ukwe-iphe; anyi tee meedu iphe, anyi kweru ukwe iya?

¹¹ "Ndu Jiuda te emekwa iphe, epe kweru ukwe ememe. Eemeakwaa ebyi ebyi l'ime mkpukpu Jierusalemu. Teme ebyi obu dzuwaru ali ndu Izurelu gbaa mgburugburu. Mbu le ndu Jiuda; mbu ndu ono, Chileke hotaru; teme epe buru ndu o yeru obu ono; woakwaru onwophe pharwushia; kele epe jeru je aluhaha unwanyi, shigbaa l'oha, agwa nshi. ¹² Su-a; gube onye eme egube iphe ono; m'o ruwaru i buru onye; ge Chipfu mekwaa g'i chihu l'ali ndu Jiekopu l'opfu; g'egube onye ono te egudebaekwa iphe bya agwa Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike.

¹³ "O dukwarupho ejo-iphe ozo, unu emekwapho. Unu anoduje l'oru-ngweja Chipfu raa ekwa; enya-mini aso l'eli eka ono gborogboro. Unu anodu iya kwaa ekwa; chia mkpu; opfu le Chileke ta aghajee unu lee l'eka unu no agwa iya; teme iphe, unu gude agwa iya be o too nafujeedu unu l'eka ililekpo. ¹⁴ Ii-jikwaro su: '?Ishi iya-e?' Ishi iya bu le Chipfu humawaru iphe, i meru nwanyi ono, i luru l'okorobyia ono. I no l'iphu iya; unu l'iya gbaa ndzu; ole i tji meeduru iya iphe, i kweru ukwe l'ji-nodu emeru iya. Ole o kwa iya bu onye ebo ngu; mbu nyee ngu, unu l'iya gbaru ndzu l'iphu Chipfu.

¹⁵ "?O kwa le Chipfu mewaru unu n'ebo g'unu bya aburu onye lanu; obu unu buru nanu gu le nwanyi ono? ?Bu gunu meru g'o gude o mee; unu buru nanu obu? Oo kele oole enya g'a nwushia unwegirima, a-buru ndu a-nodu atsua Chileke ebvu. Oo ya bu; unu kpokwaa egomunggo okpolohu; g'o to duhekwa onye ahaje eme iphe, o kweru ukwe le ya e-meru nwanyi, o luru l'okorobyia.

¹⁶“Wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke ke ndu Ízurelu epfu baa: Asu: ‘Je le mu ta aluhedu’; adujekwa mube Chipfu ashí. Teme o nodu adujekwa mu pho ashí; mbu nwoke, duru nyee ya ehuka.” Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

“Oo ya bu; unu dekwaa enya le mini; unu ta ahajekwa eme iphe, unu kweru nwibe unu ukwe l'unu e-meeru iya.”

Epfu k'onye e-mechaa bya nu

¹⁷“Unu epfuchinukaakwa Chipfu nchi.

“Unu a-jikwaro su: ‘Denu g'anyi gude epfuchi ngu nchi obu?’ Unu asuje l'iphe, bukpo ndu eme ejo-iphe dukota Chipfu ree; teme iphe, ephe eme nodu atsoje iya utso. Ozo buru l'unu anoduje aji su: ‘Bu awe be Chileke ono, ekpeje ikpe, pfuru oto ono nahunu?’ ”

3 Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Unu humakwa iphe, mu abya ememe. Mu e-zi onye-ozí mu g'o je aboru mu uzu l'iphe. Noo teke o to dudu g'oro-n-beru; Nnajiuphu ono, unu ele enya iya ono abata l'eze-ulo iya; mbu onye-ozí ono, oogu unu g'a su l'o byaru ono, bu onye a-bya araaru unu k'ogbandzu mu l'unu ono arara.”

²Obenu bukwanu onye a-du ike nahu ikpe iya ono mboku ono? Bu onye a-suru iya akpafu l'iphe me o -byaepho? Noo kele o -byaepho be o-du g'oku-uzu; ozoo ge okpobe ncha, eegudeje asa iphe. ³Oo-hucha ndu bu uke ahucha; mee phe g'ephe gbuchafu egube-a, onye akpu uzu ahuje mkpola-ochaa l'oku gude mee ya l'o gbuchafu-a. L'o bya emee phe; ephe egbuchafu du ge mkpola-ododo yele mkpola-ochaa, onye akpu uzu huru l'oku-uzu jasu o gbuchafu bya aburu okpobe iya. Noo teke Chipfu e-nweru ndu a-pfube-eka-oto gwaahaa ya.

⁴Teme ngweja, ephe a-nu Chileke; mbu ndu Jierusalemu; waa ndu Jiuda mgburugburu a-buru ophu Chipfu a-nataje g'o shi anatajehawa iya teke ndiche.

⁵Mbu le Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike sukwaru-a: “Mu akpiritaakwaru unu ntse abya ekpe ikpe. Mu e-mekwa egwegwa bya atya ndu-a jala; mbu ndu agwo nshi; me ndu eri ogori; me ndu akpapyabeje iphe, ephe meru gua enwa; me ndu abujeru: e -jechaaru phe ozi; ephe apfu-pete ndu jeru phe ozi ugwo; me ndu bu unwanyi, ji phe anodedu yele unwu-ogbee, enwedu nna; be ephe anoduje emekpa ehú; me ndu ekpeje ndu byaru abyabya ikpe, apfuduru-oto; yele iphe, bu ndu ta atsudu mu ebvu ililekpo.”

Apfu oke-lanu-l'uzo-iri

⁶Su-a; mube Chipfu taa gbanwekwa agbanwe. O kwa iphe ono meru g'o gude ophu unube oshilokpa Jiekopu achihuduru. ⁷E -shi le nna unu oche phe be unu shikwa; ophu unu emejeedu iphe, mu suru g'unu meje. Unu lwanu azu lwapfuta mu; ge mu a-lwapfuta unubedu.” Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

“Unu a-jikwaro su: ‘Anyi a-lwa azu ilwaghaa ya?’

⁸“Mu suru-a: ‘O du ree me nemadzu nodu ana Chileke nfu to? O le unu anakwaro mube Chileke nfu.

“Unu a-jikwaro su: ‘Anyi ana ngu nfu ina-agma?’

“Unu te ekejedu iphe unu uzu iri nu mu oke lanu; ophu unu anujedu mu iphe. ⁹Su-a; unu buakwaa ndu a turu onu; mbu oha unu l'ophu; kele unu tukouerupho ana mu nfu. ¹⁰Unu tukonu oke-lanu-l'uzo-iri unu g'o ha wobata l'ulo mu k'ophu nri a-du l'eze-ulo mu. Unu menaa ya gude hua mu ama maeshikwaru ?mu taa ghaduru unu uzu, dugbaa l'imigwe; dzeeru unu iphe-oma jasú unu tee nweeduru eka unu e-dobegbabe iya.” Noo iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu. ¹¹Teme Chipfu ono, bu Okalibe-Kakota-Ike ono sukwapo-a: “Mu e-mekwapo g'unwehu ta atapyashihe iphe, unu meberu l'ali; teme mu emekwapo ge vayinu unu mja wogalaa. ¹²Noo teke ohamoha a-wata unu eku ndu Chileke keberu l'oma; kele ali unu a-buharu eka agu egu eburu.” Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-ike epfu.

Oonu-oma Chileke agoru ndu pfuberekoto

¹³Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Unu pfushiakwaru ejo opfu, du igwerigwe kpua mu.

“Unu a-jikwaro sụ: ‘?Bụ ẹjo opfu, dụ ịdu-agma bẹ anyi pfuru kpua ngu?’

¹⁴ “Unu sụru-a: ‘I’ejeru Chileke ozi bụ ejeswashị ọkpa. Sụ-a; ?bụ ụnu bẹ anyi ritaru l'ememe, anyi emeje iphe, i pfuru; yee anọno, anyi anọduje yọkoo l'iphu Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike g'onye aphụ tsọru? ¹⁵ Lẹ nta-a bụchikwanu ndu anyi kuru ndu iphe kweru bụ ndu eku onwophe. Mbụ l'ọ tọ buledu-a lẹ ndu ẹjo-iphe aba yooy-ooyoo; obenu l'ọbujeru; ẹphe -hụchaa Chileke ama; ọ tọ dudu iphe, oo-me phe.’ ”

¹⁶ Tọbudu iya bụ; ndu ọphu atsukwanu Chipfu ebvu bya awata abọ ụja l'onwophe l'onwophe. Chipfu tufuepho nchị numa iphe, ẹphe epfu. A bya edee iphe l'ekwo l'iphu Chipfu; mbụ iphe, ee-gudeje nyata ndu ono, atsụ Chipfu ebvu bya akwabẹ iya ùbvù ono.

¹⁷ Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike bya epfua opfu ẹhu phe sụ-a: “Ẹphe a-bụkwaru nkemu. Mbụ lẹ mbọku, mu a-bya agbazi ẹku mu ono bẹ mu a-gụkwaru phe ye lẹ ndu bụ nkemu. Mu emeeru phe eze-iphe-oma ẹgube ono, nna emejeru nwa iya, kweru nkiya ono. ¹⁸ Noo teke unu a-huma iphe, dụ iche l'eka ndu pfuberekoto yee ndu ẹjo-iphe nọ bụ ono. Unu ahumakwapho iphe, dụ iche l'eka ndu ejeru Chileke ozi; yee ndu te ejeduru iya ozi nọ.”

Mbọku, Chipfu e-kpe ikpe

4 Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu sụa: “Unu humakwa! Ọ dukwaru eswe mbọku, l'a-bya nụ. Mbọku ono a-ta pfupfupfu g'ọku-uzu. Ndu eku onwophe yele iphe, bụkpoo ndu eme ẹjo-iphe mgburugburu bẹ ọku a-vụ l'ogbarabvu mbọku ono kee phe kee ekali phe. ² A bya l'unubẹ ndu atsụ ẹpha mu ebvu; ọo unu bẹ e-gude ẹnya unu huma apfubekoto kẹ Chipfu. Ọo-nọdu egbu nwịnwii g'ẹnyanwu l'ẹhu unu. L'o mee; ẹhu adukota unu ike. Unu a-wụ wugelengu-wugelengu gẹ nweswi nshiji, a kpofutaru l'ọka. ³ Ọ bụru mbọku ono, mu a-bya ono bẹ unu a-kapyabẹ ndu ẹjo-iphe ẹnya; unu egwee phe uji; woru phe zopyabe l'ọkpa; nokwa iphe, Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakọta-ike epfu.

⁴ “Sụ-a; unu ta azohakwa ekemu ono, mu tūru nụ onye-ozi mu, bụ Mosisu ono; mbụ ekemu; waa omelalị ono, mu goshiru iya l'ùbvù Horebu g'o je ezia unubẹ ụnuwụ Ízurẹlu g'unu meje ono.

⁵ “Ọle ọ bụ; a -bya erwu eze mbọku, eye ebvu ono, mu e-me iphe ono bẹ mu e-ziadakwa onye mpfuchiru mu, bụ Elayijia g'ọ bya. ⁶ Ọ bụru iya e-me ndu bụ nna g'ẹphe woru ọkpoma phe nụ ụnuwụ phe; teme l'o mee g'ụnwegirima wokwarupho obu phe nụ nna phe. Ọdumeka bẹ mu -bya bẹ mu a-tụ-byikwa alị unu l'ọnu.”

Matiyu

Ochochoroche Jizosu Kéreshi

(Luk 3:23-38)

¹ Owa-a bu eri Jizosu Kéreshi, Nwa Dévidi, oshilokpa Ébirihamu. ² Ébirihamu bu nna Áyizaku; Áyizaku buru nna Jiékọpu; Jiékọpu buru nna Jiuda yee unwunna iya. ³ Jiuda bu nna Pérezu yee Zera. Ne, nwuru ephenebo ono bu Tama. Pérezu buru nna Hézeronu; Hézeronu buru nna Arámu. ⁴ Arámu bu nna Amínadabu; Amínadabu buru nna Náshonu; Náshonu buru nna Sálumonu. ⁵ Sálumonu bu nna Bówazu. Ne Bówazu bu Réhabu. Bówazu buru nna Óbedu. Onye bu ne iya bu Rutu. Óbedu buru nna Jiesi; ⁶ Jiesi bu nna onye eze ichee ono, bu Dévidi.

Tobudu iya bu; Dévidi bukwanuru nna Sólomonu. Onye bu ne Sólomonu bu nwan yi ono, shi buru nyee Uráya ono. ⁷ Sólomonu bu nna Rehobówamu; Rehobówamu buru nna Abáyijia; Abáyijia buru nna Asa. ⁸ Asa bu nna Jiehoshafatu; Jiehoshafatu buru nna Jióramu; Jióramu buru nna Uzáya. ⁹ Uzáya bu nna Jiótamu; Jiótamu buru nna Éhazu; Éhazu buru nna Hezekáya. ¹⁰ Hezekáya bu nna Manásẹ; Manásẹ buru nna Émọsu; Émọsu buru nna Jiosáya. ¹¹ Jiosáya bu nna Jiẹkonáya; waa unwune iya; teke ono bu teke a kpukoru ndu Ízurelu laa alí Bábilonu.

¹² Tobudu iya bu; a kpukochaepo ndu Ízurelu laa alí Bábilonu; Jiẹkonáya buru nna Shiyálutiyelụ; Shiyálutiyelụ buru nna Zerúbabelu. ¹³ Zerúbabelu bu nna Abíyudu, bu iya bu nna Eláyekimu; Eláyekimu buru nna Azọ. ¹⁴ Azọ bu nna Zédọku; Zédọku buru nna Ákímu; Ákímu buru nna Éliyudu. ¹⁵ Éliyudu bu nna Eliyéza; Eliyéza buru nna Mátanu; Mátanu buru nna Jiékọpu. ¹⁶ Jiékọpu bu nna Jiósẹfu, bu ji Meri. Meri bu iya bu ne Jizosu, bu onye eeku Kéreshi.

¹⁷ Oo ya bu l'ogbo, dukpoo adudu e -shi le teke ke Ébirihamu jeye le Dévidi bu ogbo iri l'eno. E -shi l'ogbo ke Dévidi jeye le teke a kpukoru ndu Ízurelu laa alí Bábilonu du ogbo iri l'eno; e -shikwanu le teke ono, a kpukoru phe laa alí Bábilonu ono jasụ l'ogbo ke Kéreshi obu bukwarupho ogbo iri l'eno.

Anwunwu Jizosu

(Luk 2:1-7)

¹⁸ Waa g'e gude nwua Jizosu Kéreshi baa: Jiósẹfu jeru l'eka Meri, bu ne Jizosu jebua. Ophu o toko dutakwanu iya; k'ophu yee ya kwajewaru. A bya l'amaru; Meri obu dwanu ime. O buru Unme-du-Nso be ime ono shi l'eka. ¹⁹ Ji iya, bu Jiósẹfu bu onye pfuberekoto. O nodu emekwanu ge ya te eme Meri iphe-iphere l'edzudzu-oha. O chokashiahaa ge ya e-shi jika alu Meri g'a ta ma. ²⁰ O gudekwadu iya ariri; ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiuphu byapfuta iya le nrwọ bya asu iya: "Jiósẹfu; Nwa Dévidi; ge ndu eduta Meri je aluru ta agushi ngu. Nwata ono, o du ime iya ono bukwa Unme-du-Nso be o shi l'eka tsuta iya. ²¹ E -mechaa be oo-nwu nwa-nwoke. Iphe, ii-gu iya bu Jizosu. Noo kele oo-dzota ndu nkiya l'eka iphe-ẹji, epe meshiru."

²² Iphemiphe ono mee o vua; mbu iphe, Nnajiuphu shi l'onu onye mpfuchiru iya pfua, bu iya bu iphe ono, e pfuru su: ²³ "Huma le nwamgboko, yee nwoke teke akwaswee a-tsuta ime nwua nwa nwoke; iphe, aa-gu iya bu 'Imanelu', bu iya bu 'Chileke no swiru anyi'."

²⁴ Jiósẹfu tehepho le mgbenya ono bya emee g'ojozimigwe, shi l'eka Nnajiuphu suru g'o mee. O je edulata Meri teke ono bya aluaha. ²⁵ Ophu yee ya akwajeduru jasụ o zeda nwua nwa nwoke ono. Jiósẹfu woru iya gu Jizosu.

Ndu mmamiphe, shi l'uzo
enyanwu-awawa

2 Tɔbudu iya bụ; ọ bụru teke Herodu shi bụru eze bę a nwuru Jizosu lę mkpukpu Bętlehemu. Mkpukpu ono nọ l'alj Jiudiya. A nwuchae ya phọ; ndu mmamiphe, shi l'uzo enyanwu-awawa byatashia Jierusalęmu. Epe rwua bya akpakashiahaa ishi asuje: ² "Dęnu nwata ọbu, a nwuru-a, bụ Eze ndu Jiu-a? Anyi humaru kpokpode iya l'uzo enyanwu-awawa. Anyi byatashia g'anyi baaru iya eja."

³ Tɔbudu iya bụ; eze, bụ Herodu numaepho iphe ono, epe pfuru ono; ęhu gbangahu yęe ndu Jierusalęmu l'ophu. ⁴ Ọ bya ekukọo ndu-ishi uke Chileke mgburugburu mę ndu ezije ekemu ọha. Epe bya edzugbua. Ọ jiahaa phę ęka aa-nwukpoo Kęreshi ọbu.

⁵ Epe sụ iya: "Eka aa-nwụ iya bukwa lę Bętlehemu, nọ lę Jiudiya. Noo kęle onye mpfuchiru Chileke deru iya l'ękwo sụ:

⁶ "Gube Bętlehemu,
nọ l'alj Jiudiya;
Ọ tọ dudu g'e meru,
ọ bukwadu gubedua
bę ęnya kachaa
alwalwa l'iphe,
bụ mkpukpu,
nweru ęnya l'alj
Jiudiya.

Ọo l'ime ngu bę onye-ishi
e-shi lufuta,
bụ iya bụ onye-ishi,
a-nodu eleta ndibe
mu ęnya;
mbụ ndibe mu,
bụ ızurelu.

⁷ "Tɔbudu iya bụ; Herodu bya ekua ndu mmamiphe ono, shi l'uzo enyanwu-awawa ono lę mpya bya akpafuta phę ishi ęgube teke kpokpode ono lufutakpooru gędegede. Epe kọchaaru iya ya; ⁸ ọ bya ezia phę sụ g'ępe jeshia Bętlehemu ọbu. Sụ phę: Unu je atokpoepo ęhu chọo nwata ọbu. Unu -huma ya phọ; unu alwa azụ bya akaru mu; k'ophu mu e-jekwaphọ je abaaru iya eja."

⁹ Noo ya; epe numabebekpoepo ozi ono, eze ziru phę ono; ọ bụru phę atugbu. Epe lufutaepo; gube kpokpode ono, epe humahawaruro l'uzo enyanwu awawa phọ wafutakwa ọzo bya evutakwaru phę phọ ọzo. O jekpọepo gbiriri jasụ o jerwua ęka nwata ono nọ. O keshiru l'ęka ono kelerupho jingü jingü l'imeli.

¹⁰ Epe humaeepo kpokpode ono; ęhu tsọo phę ntumatu. Epe wata ete ęswa. ¹¹ Epe bya abahu l'ime ọlo ono; bya ahuma nwata ono yęle Meri, bụ ne iya. Epe bya egbushi ikpere l'alj; baaru nwata ono eja; bya ekpuhaa ęda, epe yeru ęku phę bya emeeru nwata ono iphe-oma. Iphe, epe nuru iya bụ; mkpola-ododo waa ụnwù fu-rankisęnsu; waa ụnwù męru.

¹² E mechaa; Chileke byapfuta phę lę nrwọ sụ g'ępe ba alaphuękwa azụ l'ibe Herodu. Epe kwe hm; tugbua shia ọzo ọzo; ọ bụru phę ala alj phę.

Jiósęfu phę ala alj Ijiputu

¹³ Tɔbudu iya bụ; ndu mmamiphe ono tugbuepho; ojozi-imigwe, shi l'ęka Nnajiuphu byapfuta Jiósęfu lę nrwọ bya asụ iya: "Jiósęfu; gbęshi duta nwata ono yęle ne iya gbaru lashja Ijiputu je eburu l'ęka ono jasụ teke mu e-zi unu g'unu lwatashja. Lę Herodu e-mechakwaa chọo nwata ono l'ęnya mee gę ya megbua ya."

¹⁴ O rwua l'enyashi iya ọzo; Jiósẹfu gbẹshi duta nwata ono yẹle ne iya; ọ bụru phẹ ala Ijiputu. ¹⁵ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ẹphe nọru jasụ Herọdu nwụhu.

Ọ bụru iya bụ iphe ono, onye mpfuchiru Chileke pfuhawaru ono je avụ. L'ọ sụru: "Ọo l'alị Ijiputu bẹ mu jeru je ekua nwa mu nwoke ono."

Eegbushi ụnwegirima-nshiji lẹ Bẹtulehemu

¹⁶ Tọbudu iya bụ; a nọnyaepfo; Herọdu maru lẹ ndu mmamiphe ono bẹ bụ edeha bẹ ẹphe deharu iya. Ọ vọru ọku wụa ẹhu. O woru ekemu tụa. E je egbushikọta iphe, bụkpoo ụnwegirima unwoke, a nwuru l'alị Bẹtulehemu l'ophu mẹ ndu a nwuru lẹ mkpụkpu ọzo, nọ-pheru phẹ mgburugburu. E shi lẹ ndu ọphu, a nwuru k'òphúú gbushia phẹ je akpaa lẹ ndu ọphu nọwaru apha labọ. Iphe, o gude mee ya nno bụ ajiji phọ, ọ jiru ndu mmamiphe phọ; ẹphe kọoru iya teke kpokpode ono beberu futa phọ.

¹⁷ Ọ bụru ẹgube ono bụ g'o shiru vụa mbụ iphe ono, Jieremaya bụ onye mpfuchiru Chileke pfuhawaru sụ:

¹⁸ "A nọmaru ụzu-ẹkwa lẹ

Rama;

mbụ ẹkwa anwụhu mẹ oke

nggumaphu;

Ọ bụru Rechielu l'ara ẹkwa

ụnwu iya;

ọphu o kwedu g'e gbobuta

iya egbobuta;

opfu l'ụnwu iya bvẹberu. †"

Alwalwa, Jiósẹfu phẹ

¹⁹ Noo ya; Herọdu nwụhuepho; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiuphu byapfuta Jiósẹfu lẹ nrwọ lẹ Ijiputu; bya asụ iya: ²⁰ "Jiósẹfu; gbẹshi duru nwata ono yẹle ne iya lashia alị Ízurẹlu; lẹ ndu shi achọ ishi nwata ono bẹ nwụshi-huakwarunu." ²¹ Ọ gbẹshi duta nwata ono yẹle ne iya ọ bụru phẹ ala alị Ízurẹlu.

²² Tọbudu iya bụ; Jiósẹfu nọmaepfo lẹ nwatibe Herọdu, bụ Akileyọsu bẹ bụ eze ndu Jiudiya l'ọzori nna iya, bụ Herọdu; ndzụ eje eburu l'ẹka ono gụahaa ya. A bya anmabaaru iya ọkwa ọzo lẹ nrwọ. Ọ bụru iphe ono, meru g'o gude ọ tughua; ọ bụru iya ala Gálili. ²³ O rwua je eburu lẹ mkpụkpu, eeku je Nazaretu. E shi ẹgube ono; iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuhawaru vụa. L'ẹphe pfuru sụ: "Ee-ku iya Nwọphu Nazaretu."

Ozi Jiọnu, onye emeje baputizimu eezi l'echiẹgu

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jiọnu 1:19-28)

3 Ọ bụru teke ono bẹ Jiọnu ọphu emeje baputizimu byaru bya anọdu l'echiẹgu Jiudiya bya awata epfu opfu Chileke sụ: ² "G'izimanụ iphe-ẹji unu lwa unu azụ g'unu ghaa umere lwapfuta Chileke lẹ Chileke abyaakwaa egoshi lẹ ya bụ eze." ³ Ọ kwa Jiọnu bụ onye ono, Azáya, onye mpfuchiru Chileke pfuru opfu iya sụ:

"Ọ dọru onye ara iya arara

l'echiẹgu sụ:

'Unu meziaru Nnajiuphu ụzo.

Unu mee gbororo iya g'ọ

dughaa nhamụha.' "

⁴ Noo ya; uwe, Jiọnu eyeje l'ẹhu bụ uwe, e meru l'ẹjí ịnya-kamẹlu; l'o gude akpọ-anụ tubuta iya l'upfu. Ọ bụru igube yẹle manụ-ẹnwu abụjeru nri iya. ⁵ Tọbudu iya bụ; ndu Jierúsalemụ l'ophu; mẹ ndu Jiudiya; mẹ ndu bu lẹ

† *Gụnaa Jier 31:15*

mgboru Jiǒdanu mgburugburu tũko zefũtakota wũ-pfutashia ya. ⁶ Ɛphe nǒdu akǒshi iphe-ẹji, ẹphe meshiru; ọ nǒdu emejegbaa phẹ baputizimu l'enyimu Jiǒdanu.

⁷ Tǒbudu iya bũ; ọ hũmaepho ikpoto ndu Fǎrisii waa ndu Sadiusii, awũ abya g'e mee phẹ baputizimu; ọ sũ phẹ: "Unubẹ ẃnwu, ẹjo agwọ nwũshiru-a. ?Bũ onye karũ unu g'unu gbalaaru oke-ẹhu-eghu ono, Chileke a-tukoshi unu mbọku, ọo-nma mgboko ikpe ono?" ⁸ Unu mĩa amĩmi g'oshi-ọmi. Mebyi, unu aa-mĩ bũ eme umere, goshiru l'izimanũ iphe-ẹji unu lwawaru unu azũ; unu lwapfutawaa Chileke. ⁹ Unu ta arĩkwa k'asũ: 'Ọ kwa lẹ Ɛbirihamu bũwanu onye-iche anyi phẹ.' Unu ta amakwa l'o -beta g'ọ tọ dũ bẹ Chileke a-dũ ike meshia mkpuma-a g'ọ nwũshia ẃnwu, a-bũru ẃnwu Ɛbirihamu. ¹⁰ Mbũ lẹ nta-a bẹ a dabẹakwaru ogbunkũ l'ogbarabvu iphe, bũkpoo oshi. Oshi ọphu amĩduru mebyi, dũ ree; l'ee-gbutsua ya chie l'ọku. ¹¹ Mbẹdua bũkwa mini bẹ mu egudeje eme unu baputizimu gude goshi l'izimanũ lwarũ unu azũ l'iphe-ẹji, unu meshiru; unu lwapfutawaa Chileke. Obenu l'onye ọphu abyanũ bẹ ka mu l'ishi ka mu l'ọkpa. Onye mu ta adũkpodanu iphe, mu bũ kẹ gẹ mu vuru akpọkpa iya tso iya. Onye k'ono l'e-gude Unme-dũ-Nsọ waa ọku mee unu baputizimu. ¹² O gudewaa ajakpa, oo-gude phũshia ẹswa lẹ balj; vuta ọphu bũ balj vuba l'ũlo iya; kpota ẹswa iya kporu ye l'ọku, ata nyĩhodu anyĩhu."

Jiǒnu eme Jizọsu baputizimu

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³ Tǒbudu iya bũ; Jizọsu shi lẹ Gálili byatashia Jiǒdanu gẹ Jiǒnu mee ya baputizimu. ¹⁴ Jiǒnu meahaa g'ọ jika sũ iya: "Ọ chia mbẹdua bẹ gbaru kẹ gẹ mu byachia g'i mee mu baputizimu; j gbẹchia abyapfutachĩa mu."

¹⁵ Ọle Jizọsu sũru iya: "Haarọ g'e mee ya rọ ẹgube ono nta; kẹle ono g'anyi e-shi meẹbekota iphemiphe, bũ iphe, pfũru-oto."

Tǒbudu iya bũ; Jiǒnu kwetanũ. ¹⁶ Emeghe, eemeghe Jizọsu baputizimu ono; o shiẹpho lẹ mini ono rwufutashia; igwe bukahaẹpho ẹbo gheru ọnu. Ọ hũma Unme Chileke g'ọ dũepho gẹ ndo pheẹpho phaa phezeta bya anọdu iya l'ẹhu. ¹⁷ Noo ya; a nũma olu-opfu, shi l'imigwe ono sũ: "Ọwa-a bũ Nwa mu nwoke, mu yeru obu. O jiru mu ẹpho."

Ama, Obutuswe aahũ Jizọsu

(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

4 Tǒbudu iya bũ; Unme Chileke bya eduta Jizọsu duba l'echiẹgu gẹ Obutuswe hũa ya ama. ² O rwua ẹka ono je anọo ẃkporo abalj labọ: eswe l'enyashi; swĩkota ẹgu. E mechaa; ẹgu gũahaa ya. ³ Nwandale byapfuta iya bya asũ iya: "Ọ -bũru l'j bũ Nwa Chileke; sũnu gẹ mkpuma-a ghọshia nri!"

⁴ Jizọsu sũkwanu iya: "Ɛkwo-opfu Chileke sũkwaru: 'Ọ tọ bũdu nri kpũrumu bẹ amadũ e-gude nọdu ndzũ. Ọ kwa iphe, bũkpoo opfu, shi Chileke l'ọnu.'"

⁵ Tǒbudu iya bũ; Obutuswe ono bya eduta iya duru bahũ lẹ mkpũkpũ ono, dũ nsọ ono, bya eworu iya dobe l'ẹka kachaa l'eli l'eze-ũlo Chileke ⁶ bya asũ iya: "Ọ -bũru l'j bũ Nwa Chileke; shinu l'eli ẹka-a dafũ daa l'alj; l'ẹkwo-opfu Chileke sũkwaru:

"Chileke a-karũ-a
 ẃnwu-ojozi-imigwe iya
 g'ẹphe leta ngu ẹnya.
 'Ɛphe e-gude ẹka pata ngu
 apata;
 a nọnyaa j kpọo ọkpa
 lẹ mkpuma.'"

⁷ Jizọsu sũkwanu iya: "Obenu l'e dekwaru iya phọ l'ẹkwo-opfu Chileke sũ: 'Ta ahũkwa Nnajjũphu, bũ Chileke ngu ama.'"

⁸ Noo ya; Obutuswe ono bya edutakwapho Jizosu ozo bya eje enyihu eze úbvú, haepho ephekerephe ephekerephe ge gunu; je egoshikota iya ali-eze ndiphe mgburugburu me iphe, du ree, no iya nu. ⁹ Bya asu iya: "Iphemiphe ono g'o ha be mu a-nukota ngu me i -dakpowaa l'ali; baaru mu eja."

¹⁰ Todbudu iya bu; Jizosu kweepho doo bya asu iya: "Gbeshi l'eka ono Nsetanu; l'ekwo-opfu Chileke sukwaru: 'Oo Nnajiuphu, bu Chileke ngu bu onye ji-baru eja; teme o buru iya kpurumu bu onye ji-nodu ejeru ozi.' "

¹¹ Todbudu iya bu; Obutuswe ono paru iya haa; unwu-ojozi-imigwe bya ejeahaaru iya ozi.

Jizosu ezi Opfu Chileke le Galili

(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² O be teke Jizosu numaru l'a tuwaru Jionu mkporo; o gbeshi jeshia Galili. ¹³ O gbeshi le Nazaretu lashja Kapaniyomu je eburu. Mkpukpu ono no l'aguga eze-enyimu Genesaretu; mbu l'ali Zebulun me Nafutali. ¹⁴ Noo ya bu iphe ono, Azaya onye mpfuchiru Chileke pfuru ono je a-vukota, suru:

¹⁵ "Gube ali Zebulun me ali

Nafutali,

no l'ibiya k'eze-enyimu

ono;

l'azu Jiodanu azu iya

ophuu.

Gube Galili ke ndu abudu

ndu Jiu!

¹⁶ Ndu ono, no l'ime ochii

humaakwaru iphoró,

paru eka.

Ndu k'ono, bu l'ali ono,

gbakotaru tsukiribaa

ono be iphoró

nwuakwaru ke

phorokotokongu."

¹⁷ Noo ya; o buru teke ono be Jizosu shiepho wata asa ozi-oma, shi l'eka Chileke asasa su: "G'izimanu lwa unu azu; unu ghaa umere byapfuta Chileke le Chileke abyaakwa egoshi l'oo ya bu eze!"

Ndu mbu, wataru etso Jizosu

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ O be ge Jizosu tsoru ogbu ogbu eze-enyimu, no le Galili; o huma unwune labo, bu ndu ikokoro. Onye lanu be epha iya bu Sayimonu, onye eekuje Pyita. Nwune iya ophuu be epha iya bu Anduru. O huma phe eka epe agha ugbo l'eze-enyimu. ¹⁹ Todbudu iya bu; o su phe: "Unu bya etsoru mu ge mu emee unu ndu a-nodu esekuta-je nemadzu g'eesetaje ema-a." ²⁰ Epfupfu, oopfu iya; epe gwobe ugbo phe; tsoahaa ya.

²¹ Jizosu byakwa eshi l'eka ono jeriberu nwanshii; o humakwa unwune labo ozo, bu Jiemusu, bu nwa Zebedi; yele Jionu nwune iya l'eka epe le nna phe, bu Zebedi no l'ime ugbo; emezi ugbo phe emezi. O kua phe.

²² Ekuku, ooku phe; epe haa ugbo ono ye nna phe tugbua je etsoru iya.

Jizosu ezi iphe; bya eme ndu

iphe eme g'ephe wekorohu

(Luk 6:17-19)

²³ Todbudu iya bu; Jizosu jedzuru ekameka le Galili; ezi opfu Chileke l'iphe, bukpo uo-ndzuko ndu Jiu; bya epfukwapho opfu Chileke su phe le Chileke abyawaa egoshi le ya bu eze; bya emee g'iphe, bukpo ndu ehu eme mekpoo ndu iphe-ememe mmanu emegbaa wekorohukota; obeta o buru egube iphe-ememe du idu-agma.

²⁴ Ẹpha Jizọsu ngakọta Siriya mgburugburu. Ẹphe nọdu apatagbaaru iya ndu iphe eme; mę ndu iphe, bukpo ẹhu, dụ iche iche eme; mę ndu iphe eme ẹhuka shii; mę ndu ọbvụ eme; mę ndu ndapfụ; mę ndu ndanwụ danwụ ibe-ẹhu lanụ. Noo ya; Jizọsu mekọta phẹ; ẹphe wekọrohuchaa. ²⁵ Ikpoto nemadzụ shi lẹ Gálili tsoru iya; mę ndu shi lẹ Mkpukpu-iri mę Jierúsalemụ; mę ndu Jiudiya; mę ndu shi azụ ẹnyimu Jiódanu. Ẹphe tuko wụru gidigidi tsoru iya.

Jizọsu epfu opfu Chileke

I'eli úbvú

5 Jizọsu bya ahuma ikpoto ọha ono bya enyihu eli úbvú je anọdu anọ. Ndu etsoje iya nụ wụ-pfuta iya. ² Ọ wata phẹ ezi iphe sụ phẹ:

Ẹhu-útso

(Luk 6:20-23)

- ³ “Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
wozeta ru onwophẹ alị
l'iphu Chileke;
kẹle ẹka Chileke bụ eze bụ
nkephẹ!
- ⁴ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
aphụ byaru;
Kẹle Chileke e-mechakwaa
dụ phẹ obu!
- ⁵ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
dụ àgù;
kẹle ọo phẹ l'e-mechaa
nweru mgboko.
- ⁶ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
ono, apfubekoto agụje
g'ẹgu nri mę ẹgu mini ono;
kẹle Chileke e-mechaa
mee g'ẹpho ji phẹ!
- ⁷ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
nweru obu-imemini;
kẹle Chileke a-phụkwaru
phẹ phọ obu-imemini!
- ⁸ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu obu
guru ìphóró;
kẹle ẹphe e-mechaa hụma
Chileke!
- ⁹ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu eme
gẹ nchị dụ do;
kẹle ọo phẹ bẹ ee-ku ụnwu
kẹ Chileke!
- ¹⁰ Ẹhu-útso bẹ a ọru nụ ndu
aakpa ẹhu;
l'opfu l'ẹphe eme iphe,

dụ Chileke ree;
 kele ẹka Chileke bụ eze
 bụ nkephe!

¹¹ “Ehu-utso bẹ a goru nụ unu teke ndiphe nọdu akọ unu onu; akpa unu ẹhu; adzụkota ẹjo ụka, adudu k'anụma ekpu unu opfu l'unu kweru nkemu. ¹² G'ẹhu tsọje unu utso; unu teje ẹswa; kele obunggo unu parụ ẹka l'imigwe. Ọ bụkwapho g'ẹphe akpa unu ẹhu ono bụ g'ẹphe kpakwaru iya pho ndu mpfuchiru Chileke, vu unu ụzo.”

Únú yee ìphóró

(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

¹³ “Ọo unubedua bụ únú kẹ mgboko; ọle teke únú tsọ-buhuru únú-únú; ?denu g'ii-shi mebakwadaa ya g'ọ tsọ únú-únú ọzo? Ọ tọ dụhekwa iphe ọzo, ọ dukwadu ree ememe; gbahaa g'e woru iya wushia gẹ nemadzụ zopyashia ya l'ọkpa.

¹⁴ “Ọo unubedua bụ ìphóró kẹ mgboko. Mkpukpu, degeru l'elikota úbvú bẹ e te domikotajekwa edomi. ¹⁵ Ọphu aanwujeduru ọku ye l'orọku kpube iya iphe. Ẹka eedobeje iya bụ l'iphe, eedobeje orọku; k'ọphu onyemonye, nọ l'ulo ọbu a-huma ìphóró iya. ¹⁶ Ọo ya bụ; g'ìphóró unu ngakotakwa l'ẹka ndiphe nọ; k'ọphu ẹphe a-huma iphe, dụ ree, unu emekota gude iya jaa Nna unu, bu l'imigwe ajaja.”

Jizọsu ezi k'ekemu

¹⁷ “Unu ta arikwa l'iphe, mu byaru bụ gẹ mu gbukaa ekemu Mosisu; ọzo iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru. Mu ta abyakwaru iya egbuka. Mu byakwaru gẹ mu mee g'ọ vukota g'e pfuru iya. ¹⁸ Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; igwe a-bvukwa alị abvụ; obenu l'akpuru opfu lanụ ọzo iphe, a tsọru kpọngu, shi l'ekemu ta abyakwa erebuhu ire jasụ teke iphemiphe ono a-vukota. ¹⁹ Ọo ya bụ l'onye mebyikwanuru ekemu Chileke m'obeta ọ bụru ọphu kachakpọo alwa alị; bya ezi ndu ọzo g'ẹphe mekwapho ẹgube ono; ọo onye ono a-kachakpọo alwa alị l'ẹka Chileke bụ eze. Obenu l'onye eme ekemu ono; bya ezi ndu ọzo g'ẹphe mekwa iya pho; onye ono a-buru onye ha shii l'ẹka Chileke bụ eze. ²⁰ Iphe, mu epfu bụ lẹ teke unu akadụ ndu ezije ekemu; waa ndu Fárisii eme iphe, dụ Chileke ree bẹ unu ta abyakwa abahụ l'ẹka Chileke bụ eze.”

Oke-ẹhu-eghu Chileke

²¹ “Unu numahawaru lẹ ndu kẹ teke ndiche bẹ a sụru: ‘Te egbukwa ọchi. † Onye gburu ọchi bẹ a-kpųjekwaru jee l'iphu ndu-ikpe.’ ²² Obenu lẹ mbedua epfuru unu nta-a sụ l'onye etso nwune iya opfu l'ẹbe adụ iphe, o meru iya; onye ono bẹ a-kpųkwaru bya l'iphu onye-ikpe. Mbụ l'iphe, bụkpoo onye kọru nwune iya onu bẹ a-kpųjekwaru bya l'iphu ọgbo-ikpe. Iphe, bụkpoo onye gude onu iya sụ nwune iya: ‘Gube onye-eswe-a’; onye ono a-lakwa l'ọku-alị-maa. ²³ Ọo ya bụ lẹ-a; teke ọ bụ l'ì nọ l'iphu ọru-ngweja Chileke; ì -bya anụ Chileke iphe; ì nọdu l'ẹka ono nyata l'ọ duru opfu, duru gẹ nwune ngu; ²⁴ parụ iphe ono, ì byaru anunu ono haa l'iphu ẹka ono vuru ụzo tųgbua jeadaa gẹ gụ lẹ nwune ngu ono doshiadaa; e -mechaa l'ì byawarọ anụ Chileke iphe, ìinu iya.

²⁵ “Teke onye gbaru ngu ẹkwo kpų ngu eje l'ulo-ikpe; kukebe ẹhu mee gẹ gụ l'ia doshia ya ẹgwegwa teke unu nọkwadu l'etsuzọ; g'ọ tọ bụ: unu -rwua l'ọ kpuru ngu nụ onye-ikpe; onye-ikpe akpuru ngu nụ ọgbogu; ọgbogu eje eworu ngu tųa mkpọro. ²⁶ Gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; Ì tị yikwa futa afuta l'ẹka ono jasụ teke ì pfueberu iphe, e gburu ngu nre iya; ì -pfuphodo mẹ afụ bẹ a taa hakwa ngu.”

Eri ogori

²⁷ “Unu nųmawaru l'a sụru: ‘Be erikwa ogori. †† ²⁸ Ọle mu sụkwanuru unu; o -nwekpọwaru onye leri nwanyị ẹnya; k'ọphu nwanyị ono guru iya agugu ejepfu; onye ono bẹ gudeakwaa obu iya ria ogori. ²⁹ Ọo ya bụ; teke ọ bụ l'ọo ẹnya ẹkutara ngu esetaru ngu eme iphe-ẹji; swọfu iya tuphaa! L'ọ kakwaru ngu ree l'i tupharu ibe ẹhu

† Gųnaa Awų 20:13 †† Gųnaa Awų 20:14

ngu lanu; eme l'i dzuru oke; a pata ngu l'ophu chie l'oku-alj-maa. ³⁰ Teke o bukwanu l'oo ekutara ngu kpataru ngu eme iphe-aji; gbufu iya tuphaa. L'o kakwaru ngu ree l'i tupharu ibe ehu ngu lanu; eme l'i dzuru oke; a pata ngu l'ophu chie l'oku-alj-maa."

K'achifu nwanyi

(Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ "E dekwapho su g'onye achifu nyee ya vujeadaru uzo dee ekwo-achifu-nwanyi nu iya le ya taa luhedu; teme l'oo-chifuwa iya ro. ³² O le mu sukwanuru unu-a: onye chifuru nyee ya; abudu l'oori ogori; onye ono meakwaru nwanyi ono; o nodu eri ogori; teme onye lukwanuru onye a chifuru achifu l'erikwapho ogori."

K'eri angu

³³ "Ozo bu l'unu numahawaru le ndu teke ono be a suru: 'Teke i rifuru angu emeru Chileke iphe; mekwaaru Chileke iphe, i rifuru angu l'ii-meru iya; ta ahakwa iya ememe.' ³⁴ O le mu sukwanuru unu-a: unu te erijekwa angu ililekpoo. Unu te egudejekwa imigwe ria angu; l'imigwe bukwa aba-eze Chileke. ³⁵ Ophu unu egudejekwa alj ria angu; l'o kwa alj bu aka Chileke gbaberu okpa. Su-a; unu te egudejekwa Jierusalemu ria angu; le Jierusalemu bukwa mkpukpu k'onye eze ono, ha shii onoya. ³⁶ Ophu unu egudejekpookwaanu ishi unu ria angu; g'o to budu l'unu adu ike eme g'o ka mma l'oo akpuru egbushi lanu, no unu l'ishi g'o ji uji; ozoo g'o chaa ucha. ³⁷ Iphe, unu e-pfuje kpoloko buepho 'ee'; ozoo 'waawaa'. O -nweru iphe ozo, i pfuru, 'abudu opfu labo ono buakwaa Obutuswe be o shi l'eka."

K'agwata ugwo iphe

(Luk 6:29-30)

³⁸ "Unu numahawaru l'ekemu Mosisu suru: 'Onye meru; enya pyahu nwibe iya g'e mekwaapho g'enya pyahulata onye ono; onye chikwofuru nwibe iya eze; g'e chikwofulata iya ugwo iya. † ³⁹ Obenu le mu epfuru unu su: onye meru ngu ejo-iphe; te ejekwa iya emelata. Onye chiru ngu aka l'agbagba-nchi ekutara; ghafuru iya nchi ekicha. ⁴⁰ Teke o bu l'o nweru onye jeru je agbaaru ngu ekwo l'ulo-ikpe ge ya nata ngu nggafu-eka, i yeru l'ime ehu; haa ya g'o natafa ngu uwe ehu ngu. ⁴¹ Teke o bu l'o nweru onye kebutaru ngu k'ehuka su ge gu l'iya swiru jee manyiru lanu; tsoru iya ro ge gu l'iya jee manyiru labo. ⁴² Nuje onye suru g'i nu iya iphe; iphe, o suru g'i nu iya; teme onye byaru ngu arwota iphe; ta ajikakwa iya ya anunu."

K'eye ndu ohogu obu

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³ "Unu numahawaru l'a suru: 'Yeje onye gu l'iya eshi onya obu; g'onye ohogu ngu duje ngu ashj. †† ⁴⁴ O le iphe, mu akaru unu bu: Unu yee ohogu unu obu. Unu epfujeru Chileke opfu ehu ndu emekpa unu ehu; ⁴⁵ g'unu a-buru unu ke Nna unu ophu bu l'imigwe. Kele o ya emeje g'enyanwu waaru ndu oma me ndu ejo-iphe. Teme o nodu emeje g'igwe dzeru mini wushiru ndu pfuberekoto me ndu apfubeduru-eka-oto. ⁴⁶ Teke o buepho ndu yeru unu obu be unu yeru obu kpurumu; ?bu obunggo gunu be unu a-nata l'ono? ?To buhedu ge ndu ana okpoga akiriko emeje bu ono? ⁴⁷ Teke o buepho ndu unu e phe eshi onya be unu ekeleje ekele kpurumu; ?bu gunu be bu iphe, unu ka ndu ozo ememe? ?To buedu ge ndu ta amadu Chileke emeje bu ono? ⁴⁸ Oo ya bu g'unu duje ree ge Nna unu, bu l'imigwe duje ree."

Eme iphe-oma

6 "Unu kwabeje enya g'unu te emeje iphe-oma unu sagaa k'ophu onyemonye a-humakotaje iphe unu eme. Qdumeka be Nna unu ophu bu l'imigwe ta abyakwa ebu unu nggo iya. ² "Oo ya bu; teke i meru iphe-oma; te ejekwa iya ara arara l'edupfu. Te emekwa ge ndu bu tuko-l'ehu-atuko-l'obu emeje l'ime ulo-ndzuku ndu Jiu me l'etsuzo. Epe anoduje eme iya ge ndiphe ajaa phe ajaja. Mu su-a; g'o

† Guna Awu 21:24; Uke 24:20; Dit 19:21 †† Guna Uke 19:18; Dit 23:6

dokwaa ngu ęnya ree; ọ bụakwaa ụgwo phẹ bẹ a pful-dzuwaru phẹ ęgube ono. ³ Obenu lẹ-a; teke gụbedua eme iphe-oma; te ekwekwa g'ekicha ngu maru iphe ękutara ngu eme. ⁴ Ọo ya bụ l'iphe-oma, iime bẹ ii-meje g'iime iya lẹ mpya. Ọo ya bụ gẹ Nna ngu ono, ahụmaje iphe, eeme lẹ mpya ono ebukwanaa ngu nggo iya."

Epfu anụ Chileke

(Luk 11:2-4)

⁵ "Ị -nọdu epfu anụ Chileke; te emejekwa gẹ ndu bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu. Ẹphebedua iphe, aduje phẹ ree bẹ bụ g'ephe je anmagaru l'echi ụlo-ndzukọ ndu Jiu; ọzoo l'agụga etsuzọ epfu anụ Chileke; k'ọphu aa-hụmadzuru phẹ. Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ bụakwaa ụgwo phẹ bẹ a pful-dzuwaru phẹ ęgube ono. ⁶ Obenu gụbedua; teke iipfu anụ Chileke; tųgbua bamihukpọoro l'ime mkpuru ụlo ngu woru ụzo gụ-chia agụ-chi; nọdu l'ẹka ono pfuru nụ Chileke, bụ Nna ngu, a ta ahụmadu l'ęnya. Ọo ya bụ gẹ Nna ngu ono, ahụmaje iphe, eeme lẹ mpya ono ebukwanaa ngu nggo iya.

⁷ "Teke unu epfu anụ Chileke; unu te epfujekwa igwerigwe opfu mpfulkwase 'enwedu ishi gẹ ndu ta amadụ Chileke emeje ono. L'ephe anọduje arj lẹ Chileke a-nụma olu phẹ m'ephe -pfushia opfu igwerigwe. ⁸ Ọo ya bụ; unu te etsokwa ẹka phẹ. Lẹ nna unu bẹ mahaakwaru iphe, unu abya iya asụ g'ọ nụ unu; tẹme unu pfuje g'ọ nụ iya unu. ⁹ Ọo ya bụ l'owa-a g'unu e-pfuje anụ Chileke baa:

"Gụbe Nna anyi, bu l'imigwe.

G'e dobe ępha ngu iche;

¹⁰ Goshinu l'oo gụbedua bụ eze.

G'e meje iphe, dụ ngu l'uche

l'eliphe

g'eemeje iya l'imigwe.

¹¹ Nụnu anyi nri ntanụ-a;

Nri, a-sujeru anyi eri

mbọku-mbọku.

¹² Gụaru anyi nvụ l'ẹka anyi

mesweru ngu;

G'anyi gụru ndu mesweru

anyịbedua.

¹³ Te ekwekwa g'anyi nmalahụ

l'ohutama.

Nafutachikwaa anyi g'anyi ta

aba l'ẹka onye ẹjo-iphe.'

Kẹle ọo ngu bụ eze

iphemiphe;

bya aburu ngu nwe ike;

nweru akpabiri

jasụ lẹ tuutuutuu lẹ

mjimiimii.

Nokwa g'ọ dụ.

¹⁴ "Kẹle ọ -buru l'unu agujeru ndu ọzo nvụ l'iphe-ẹji, ẹphe meru unu; Nna unu, bu l'imigwe a-gujekwarupho unu nvụ l'ọphu unu meru iya. ¹⁵ Obenu teke ọ bụ l'unu ta agụjeduru ndu ọzo nvụ l'iphe-ẹji, ẹphe meru unu; ọo ya bụ lẹ Nna unu ta abyadụ aguru unu nvụ l'iphe-ẹji, unu meru iya."

Aswīru Chileke ẹgu

¹⁶ “Unu -nọdu aswīru Chileke ẹgu; unu ta agbanwubejekwa iphu gẹ ndu bu tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu. Kẹle ẹphe ewojeru iphu dobe shigba shigba; k'ọphu onyenonu a-maru l'ẹphe aswīru Chileke ẹgu. Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ buakwaa obunggo phẹ bẹ ẹphe natadzuru ẹgube ono. ¹⁷ Obenu gubedua; teke iiswiru Chileke ẹgu; swaa iphu; nyia manu; ¹⁸ k'ọphu ndiphe ata amadu l'iiswiru Chileke ẹgu. Gbahaepho onye a-maru nu bu Nna ngu ono, a ta ahumadu l'ẹnya ono. Nna ngu ono, ahumaje iphe, eeme le mpya-a l'e-bukwa ngu pho nggo iya.”

Akpa ẹku imigwe

(Luk 12:33-34)

¹⁹ “Unu ta akpakwa ẹku kuberu onwunu le mgboko ọwa-a; ẹka ọo-gba ẹgba; teme mkpu atakashia ya; nduoshi ejekwapho egwee ya. ²⁰ Unu kparu ẹku unu doberu onwunu l'imigwe; ẹka ọ to ọo gbadu ẹgba; ọphu mkpu atakashidu iya; ọphu ọ dudu nduoshi eje iya egweta. ²¹ L'ọ kwa ẹka ẹku ngu, kachaa ngu mkpa no be obu ngu nokwapho.”

Ìphóró k'ogwehu

(Luk 11:34-36)

²² “Ọ kwa ẹnya bu oroku, du l'ẹhu nemadzu. Ọo ya bu le teke ẹnya doru ngu edodo; ogwehu ngu abukotaru ngu iphóró iphóró. ²³ Obenu teke ẹnya edoduru ngu edodo; ogwehu ngu abukotaru ochii ochii. Teke ọ bukwanu l'iphóró, no l'ime ngu be l'agba ochii; l'ọ gbagharu ochii obu ẹka.”

Etso ọzo Chileke waa ẹku

kẹ mgboko-a

(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Ọ to dudu onye achita nnaji labo ejeru ozi le mgbo lanu g'ọ to kpọ onye lanu ashi; yee onye ọphuu obu; ọzoo l'o yeru ẹhu l'ozi onye lanu; ejeru onye ọphuu ozi mkpe. I tii nodudu etso ọzo Chileke bya emekwapho g'okpoga kwataru ngu.

²⁵ “Noo iphe, mu gude su; unu ta akushi photophoto k'iphe, unu e-ri; ọzoo iphe, unu a-ngu nodu ndzu. Ọzoo k'ogwehu unu; iphe, unu e-ye l'ẹhu. Noo le ndzu ka nri aburu iphe; ogwehu ka uwe aburu iphe. ²⁶ Lewarọ ẹnu, ẹphe l'eli. ẹphe ta akokwa opfu; ọphu ọ dukwa iphe, ẹphe eje akpata l'opfu; ọphu ẹphe akpatadu ewoba l'oba; ọle Nna unu ọphu bu l'imigwe anodujeelaa azu phe. ?Unu ta amadu l'unu ka phe aburu iphe. ²⁷ ?Denu g'unu ha onye e-gude ayọ oshi yekwa ujiku ophu le ndzu iya?

²⁸ “?Buhunu gunu meru iphe, unu aku-phe photophoto k'uwe, unu e-ye l'ẹhu? Unu lewarọ ojimbvu, du l'egu g'onoduje evu. ẹphe te esedu akanya; ọphu ẹphe agbadu oghu k'akwa uwe. ²⁹ Obenu le-a; unu huma gẹ Sólomonu yeberu uwe ama mma; ọle uwe iya ta amarwuduru g'ojimbvu lanu. ³⁰ Teke obu le Chileke eletaberu ẹswa, no l'egbudu ẹnya ẹgube ono: k'eme iya g'ọ ma mma; l'iphe, bu ọ -dzuru ndzu nodu l'egbudu ntanu-a; echele l'e woru iya shia ite. ?Tọ kabadaa unu eleta okpobe ẹnya? mbu unube ndu-a, ekwekwe, unu kweru abadu ishi-a! ³¹ Ọo ya bu; unu ta aku-phehe photophoto ke ?Bu gunu be anyi e-ri? ?Bu gunu be anyi a-ngu? Ọzoo ?Bu gunu be anyi e-ye l'ẹhu? ³² Ọ kwa iphe ono be ndu amadu Chileke tukoru achọ. Nna unu, bu l'imigwe makwaru-a l'iphemiphe ono du unu mkpa. ³³ Ọo ya bu; unu vuru ọzo chọdaa g'unu e-me gẹ Chileke buru eze le ndzu unu; yele apfubekoto iya; ọo ya bu; iphe ono g'ọ ha aburu iphe, Chileke e-yekwaru unu eyekwa. ³⁴ Unu ta ayoshi oshi k'echele; l'echele a-yo-a oshi onwiya. Ejo iphe k'ujiku ophu suwaru ke mboku ono.”

Ekpe ndu ọzo ikpe

(Luk 6:37-38,41-42)

7 “Unu te ekpejekwa ndu ọzo ikpe gẹ Chileke etee kpedu unu. ² Kele ọo iphe, unu gude kpee onye ọzo ikpe bẹ ee-gude kpee unubẹdua. Teme ọ buru iphe, unu gude turu nū nwibe unu bụ iphe, Chileke e-gude tukurwarupho nū unu. ³ Bụ gūnu kparū iphe, i hūmaru nwiphe, nọ onye ọzo l'ẹnya; ọphu i hūmaduru ọphu ha g'oswebe nọdu ngu l'ẹnya nkengu? ⁴ Ọzoo; ?denu g'ji-gbẹ sū onye ọzo g'o gebe g'i mefu iya nwiphe, dū iya l'ẹnya; l'ẹka ọphu ha g'oswebe swekwaru l'ẹnya nkengu? ⁵ Gube onye ono bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu ono! Vuru ọzo mefuadaa iphe ọphu ha g'oswebe, sweru ngu l'ẹnya nkengu; g'ji-dū ike hūma-rweta ọzo mefu nwiphe ọphu ha nwanshiji, dū nwanna ngu l'ẹnya.

⁶ “Unu te ewojekwaru iphe, dūru Chileke nsọ tọgboru nkuta; ọphu unu ewojekwaru igopoto unu, bụ iphe, ere ire shii ono woru tọgboru ezi; g'ẹphe ataa zopyashidu iya yọgiri yọgiri l'okpa; bya adakọbe byapfuta unu; bya alabushia anū unu alabushi.”

**Epfu anū Chileke;
yẹ ekemu, swiru iya nū**

(Luk 11:9-13)

⁷ “Unu pfua g'a nū unu iphe; aa-nū iya unu! Unu chọ iphe; unu a-chọta iya! Unu kua ẹka l'uzo; aa-gūharu iya unu. ⁸ Kele onyemonye, sūru g'a nū iya iphe bẹ aanuje iphe; onye choru nū l'achotaje; onye kuru ẹka l'uzo bẹ aaguhajeru iya. ⁹ Tọo ?denu g'unu ha, onye nwa iya a-sū g'ọ nū iya buredi; l'o woru mkpuma nū iya? ¹⁰ Ọzoo l'ọ sūru g'a nū iya ẹma; l'ọ gbẹ chiru agwọ nū iya. ¹¹ Eshinu unubẹ ndu bụ ndu ẹjo-iphe amajeru nū unu iphe, dū ree; ?buchia Nna unu ọphu bu l'imigwe taa maduru anū unu okpobe iphe; mbụ unubẹ ndu sūru g'ọ nū iya unu?”

¹² “Ọo ya bụ; unu mejeru onyemonye g'ọ dū unu g'onye ọzo meeru unu. Kele onoo iphe, ekemu mē ndu mpfuchiru Chileke ezi bụ onoya.”

Ọnu ọzo, dū kparagū

(Luk 13:24)

¹³ “Unu kpata ọzo shia ọguzo, dū kparagū bahū. L'uzo ọphu eeshije ala l'iswi bẹ ọnu iya ha ọsa; teme gbororo iya dū nphe eshishi; a dū igwe awū iya. ¹⁴ Obenu l'uzo ọphu edujeru nemadzū bahū lẹ ndzū; bẹ ọnu iya dū kparagū; teme ọzo iya dū ẹhuka eshishi; ndu hūmaru iya nū habe-a nwahabe.”

Oshi-ọmi yẹ akpuru iya

(Luk 6:43-44)

¹⁵ “Unu kwabekwaru ndu mpfuchiru, epfu iphe, Chileke epfuduru ono ẹnya. Mbū ndu aduje àgù g'ẹphe bụ nwaturu; 'a ma l'ẹphe bụ agū, adzū-gbu aturu. ¹⁶ Unu e-gudewarọ umere phẹ maru ẹgube ndu ẹphe bụ. ?A wotaje ẹra nggorobyi l'oshi aga? Tọ ?a wotaje akpuru ujiru l'oshi úkèè? ¹⁷ Iphe, bukpoọ okpobe oshi amijekwa akpuru, dū ree. Ejo oshi nọdu amije ejo akpuru. ¹⁸ Ọ tọ dudu okpobe oshi, mijeru mebyi, dū eji; ọphu ọ dukwanu ejo oshi, mijeru mebyi, dū ree. ¹⁹ Iphe, bukpoọ oshi, taa mīdu mebyi, dū ree bẹ ee-gbutsu egbutsu parū chie l'oku. ²⁰ Ọo ya bụ l'unu e-gudewarọ akpuru, ẹphe mīru; maru phẹ.”

²¹ “Ọ tọ buebekwa g'aahajẹ eeku mu 'Nnajiuphu; Nnajiuphu'; bụ g'aa-ha bahukota l'ẹka Chileke bụ eze. Ọ kwa ndu meru iphe, dū Nna mu, bu l'imigwe ree. ²² Mbọku ikpe ono bẹ aa-dū igwerigwe sū mu: 'Nnajiuphu! Nnajiuphu! ?Ọ kwa l'anyi shi egudeje ẹpha ngu epfuchiru Chileke; teme anyi shi egudeje ẹpha ngu achishi ọbvū; bya eshi egudeje ẹpha ngu eme iphe-ọhumalenya, dū igwerigwe.' ²³ Noo teke mu a-karū phẹ sū phẹ: 'Mu ta amajekwaru ndu unu bụ. Unu gbeshi mu l'iphu g'unu ha; unubẹ ndu ono, buepho iphe, Chileke sūru g'e te emeshi bẹ unu anọduje eme ono.' ”

Ụmadzu ẹbo, l'akpụ ụlo

(Luk 6:47-49)

²⁴ “Ọo ya bụ l'onyemonye, anụ opfu-a, mu epfu-a bya eme iya ememe bẹ a-dụ gẹ nwoke, kwarụ ẹnya bya eworu ụlo iya kpụa l'eli mkpuma. ²⁵ Igwe bya edzee mini; utso gbaa; pherephere bya ezia; ọ bụkotaru l'eli ụlo ono; ọpụ ụlo ono adaduru; noo kele a tūru ọkpa iya l'eli mkpuma.

²⁶ “Obenu onye anụ opfu-a, mu epfu-a; ọpụ oomedu iya ememe l'a-dụ g'onye eswe, jeru je akpụa ụlo iya l'eli evevee. ²⁷ Igwe bya edzee mini; utso gbaa; pherephere bya ezia; ọ bụkotaru l'eli ụlo ono. Ụlo ono ọpụ daa gwoo; daa tsua gwogiri-gwogiri.”

²⁸ Tọbudu iya bụ; Jizọsu pfubuhuepho iphemiphe ono, oopfu ono; iphe ono, o pfuru ono kpọo ndu ono ọnu opfu. ²⁹ Kele oozi iphe g'onye ike dū l'ẹka. O too zidu gẹ ndu ezije pẹ ekemu.

Onye ekpenta, Jizọsu meru

o wekọrohu

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

8 Noo ya bụ; Jizọsu shiepho l'úbvú ono nyizeta; ikpoto nemadzụ wuru tsoru iya. ² Tọbudu iya bụ; onye ekpenta lanụ bya abyapfuta iya bya abaarụ iya eja sụ: “Nnajiuphu; ọ -buru uche ngu bẹ ii-menaa gẹ mu wekọrohu.”

³ Jizọsu bya amachia ẹka denyi iya sụ: “Ọ bụ uche mu. Ngwa wekọrohu!” Teke ono kwapho; ekpenta ono mishihu iya l'ẹhu. ⁴ Tọbudu iya bụ; Jizọsu sụ iya: “Ba adukwa onye ii-pfuru iya. Jechikwaa g'onye uke Chileke ler-wee ngu ẹnya. G'iji-nukwapho Chileke iphe-ngweja k'egbuchafu, i gbuchafuru; gẹ Mosisu tūru l'ekemu. Ọo ya bụ g'oha egude nno maru l'i wekọrohuwaru.”

Ewekọrohu nwozi onye-ishi

ndu ojogu

(Luk 7:1-10)

⁵ Tọbudu iya bụ; Jizọsu bahushiepho lẹ Kapaniyomu; o nweru onye-ishi ojogu ndu Romu, byaru bya anodu arwo iya sụ: ⁶ “Nnajiuphu; nwozi mu zẹ l'ulo; iphe nodu emeshi iya ike; k'opu ọ tọo ghadu aghagha; teme ọ nodu echi mkpu l'ulo.”

⁷ Jizọsu sụ iya: “Mu a-bya-a bya emee ya g'o wekọrohu.”

⁸ Onye-ishi ndu ojogu ono sụ iya: “Nnajiuphu; obenu lẹ mu ta agbaduru kẹ g'i bata ibe mu. Ọ bụa g'i pfua opfu ọnu kpurumu; nwozi mu ewekọrohu. ⁹ Mbẹdua bụkwa-a onye nọ nemadzụ l'ẹka; o nwekwarupho ndu ojogu, nọ mu l'ẹka. Mu -sụ onye-a g'o jee ọwa-a; l'o jee ya; mu -sụ onye ọpūu g'ọ bya; l'ọ bya; mu -sụ nwozi mu g'o mee ọwa-a; l'o mee ya.”

¹⁰ Jizọsu numa iya; ọ dū iya biribiri. Ọ sụ ndu ephe l'iya swi: “Iphe, mu epfuru unu bụ lẹ-a; l'alj Izurelu kponu bẹ mu ta ahumakwaru onye kwetaberu egube-a. ¹¹ Iphe, mu epfuru unu bụ l'aa-dū igwe shi l'uzo ẹnyanwu-awawa mẹ l'uzo ẹnyanwu-ariba bya; ephe lẹ Ébiriamu; waa Áyizaku; waa Jiékọpu anodu ria nri l'ẹka Chileke bụ eze. ¹² Aa-gbẹ chiru ndu ọpū o gogo gba l'anọ l'ẹka Chileke bụ eze ọbu chiru ye l'ẹka gbahuru tsukiribaa. Noo ẹka aa-nodu kwaa ẹjo ẹkwa taa ikireze.” ¹³ Jizọsu pfuchaa nno bya asụ onye-ishi ndu ojogu ono: “Jeshia iphe, iije l'ọo g'i kwetarụ bụ g'ọo-duru ngu.” Ọ buerupho nwozi nwoke ono ewekọrohu teke ono teke ono.

Jizọsu emeta igwerigwe ndu

iphe eme

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Jizọsu bya abata l'ulo Pyita bya ahuma lẹ ne nyee Pyita ọbu bẹ zẹ l'ododonya. ¹⁵ Ọ bya edenyi iya ẹka l'ẹka. Ododonya ono parụ iya haa. Ọ gbalihu; wata iya akwaru ẹbyaa.

¹⁶ O be l'uzenyashi; ephe chitaru iya ikpoto ndu obvu emegbaa. O buru opfu onu be o gude chishichaa obvu ono g'ọ ha; mbu Jizosu; bya emekota iphe, bukpo ndu iphe eme ephe wekorohuchaa. ¹⁷ Iphemiphe ono meru o vukota; mbu iphe, Azaya, bu onye mpfuchiru Chileke pfuru. L'ọ suru: "O vutaru ẹhu-otsu-mee anyi l'onwiya; bya evutakwapho iphe-ememe anyi. †"

Ndu e-mechaa etsoje Jizosu

(Luk 9:57-62)

¹⁸ Tɔbudu iya bu; Jizosu humaepo ikpoto ndu ono, no-pheru iya mgburugburu ono; o su ndu etsoje iya nu: "Unu g'anyi dafu azu eze-enyimu azu iya ophuu." ¹⁹ Nwoke lanu, bu onye ezije ekemu byapfuta iya bya asu iya: "O-ziphe; mu e-tsojekpo ngu pho eje ekameka, iije."

²⁰ Jizosu su iya: "Uphega nwekwaru enu; enu, ephe l'eli nweru epfune; obenu le Abubu-Ndiphe te enweddu aka oo-dobeje ishi."

²¹ Onye ozo, yi le ndu etsoje iya nu su: "Nnajiuphu; hakwaa mu ge mu je eliadaa nna mu; ge mu abyawaro."

²² Jizosu su iya: "Tsuru mu; haa ndu nwuhuru anwuhu g'ephe lia ndu nkephe, nwuhuru anwuhu."

Jizosu abyanyi oke akpara-mini

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Jizosu bahupho l'ugbo; ndu etsoje iya nu tsuru iya. ²⁴ No iya; oke akpara-mini wata atutu l'echi eze-enyimu ono. O nodu atukpo shingushingu; k'opu mini abyawaa atuji ugbo ono; ole Jizosu zeele-a eku mgbenya.

²⁵ Ephe byapfuta iya bya ekutee ya; su iya: "Nnajiuphu; dzonaa anyi! Ugbo abyaakwaa anyi ekpukpu!"

²⁶ O su phe: "Denu g'o gude ndzu nodu agu unu. Unube ndu ono ekwekwe, unu kweru abadu ishi ono." O gbeshi bya abaru pherephere ono yee eze-enyimu ono mba. O buru nyonyoronyo.

²⁷ O du ndu ono biribiri. Ephe wata epfufu su: "Bu egube nemadzu gunu be nwoke owa-a bu? Onye ophu pherephere yele eze-enyimu emeje iphe, o pfuru."

Unwoke labo, obvu eme

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Tɔbudu iya bu; Jizosu daepo eze-enyimu ono lufu azu iya ophuu, bu iya bu l'alij ke ndu Gadara; unwoke labo, obvu emegbaa gba iya ndzuta. Ndu ono bu aka eelije nemadzu be ephe shi lufuta. Obvu kwaru phe ikwato l'ehu. Igiri igiri, ephe eme kposhia; ophu o dudu onye aduje ike je eshita uzo ibiya ono. ²⁹ Noo ya; ephe chiahaa mkpu su: "Bu gunu be anyi le ngu jigba; gube Nwa Chileke? I byawaru gi bya eshi nta-a nuta anyi aphu; l'ebe abu l'o rwaru teke ee-me iya?"

³⁰ O nweru ikpoto ezi, no phe nwuzenya; akpa nri. ³¹ Obvu ono tuko rwahaa Jizosu su iya: "I -chifuwaa anyi; hanaa g'anyi wuba l'ime ikpoto ezi pho."

³² Jizosu su phe g'ephe je. Obvu ono wufuta l'ehu unwoke ono bya awuba l'ime ehuzi ono. Tɔbudu iya bu; ikpoto ezi ono g'ọ ha tuko phota oso; gbaa kpurukpuru gbazeta je awuda l'ime eze-enyimu ono; mini rigbushia phe.

³³ Ndu eche ezi ono gbakashihu je eworu iphe, meru nu g'ọ ha doo l'ime mkpukpu; bya edokwaapho g'ọ nwuru l'ehu ndu ono, obvu shi eme ono. ³⁴ Tɔbudu iya bu; mkpukpu l'opu zefuta zepfuta Jizosu bya arwahaa ya; su iya g'ọ lufuru phe l'alij.

Nwoke, iphe lonwuru ibe ehuzi lanu

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

9 Tɔbudu iya bu; Jizosu bya abahu l'ugbo bya akpoghaa eze-enyimu ono; o buru iya ala mkpukpu, a no hefuta iya gedegede. ² E gude iphe, aaze aze vutaru iya nwoke, iphe lonwushiru ibe ehuzi lanu. Jizosu hu-

† *Gunaa Azá 53:4*

maepho g'èphe gude kwetaberu lẹ ya a-dụ ike mee g'o jee ije; ọ sụ nwoke ono, iphe l'ɔnwushiru ono: "Nwa mu; nweru iya obu. A gụwaru ngu nvụ l'iphe-èji, i meshiru."

³ Tọbudu iya bụ; ndu ezije ekemu haru rjahaa l'ime ọkpoma phẹ sụ: "Nwoke-a epfubyikwa ẹpha Chileke epfubyi."

⁴ Jizọsu maerupho iphe, ẹphe arị bya asụ: "?Denu g'o gude unu nọdu arị ẹjo ọriri l'obu unu? ⁵ Sụ-a; ?bụ ole ka nphe epfufu? ?Bụ asụ: 'A gụwaru ngu nvụ l'iphe-èji, i meshiru?' ?Tọ: 'Gbalihu jeahaa ije?' ⁶ Ọle ọo g'unu a-maru lẹ Abubu-Ndiphe bẹ ike dụ l'ẹka k'agujeru nemadzụ nvụ l'iphe-èji, o meshiru lẹ mgboko-a." Ọ sụ onye ono, iphe l'ɔnwushiru ibe ẹhu lanu ono: "Gbalihu palita iphe-azẹe ngu lashja ibe ngu."

⁷ Nwoke ono kwolihu; ọ bụru iya ala unuphu. ⁸ Ikpoto ndu ono hụmaepho iphe, meru nụ; ọ dụ phẹ biribiri. Ẹphe wata aja Chileke ajaja; yẹbedua meru gẹ nemadzụ dụ ike mee ẹgube iphe ono.

Ekuku Matiyu

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Gẹ Jizọsu shi l'ẹka ono tųgbua bẹ ọ hụmaru nwoke lanu, ẹpha iya bụ Matiyu; l'ẹka ọ nọ l'ulo okpoga akiriko. Ọ sụ iya: "Tsuru mu." Ọ gbalihu tsuru iya.

¹⁰ Jizọsu phẹ je eriahaa nri l'ibe Matiyu. Ndu ana akiriko mę ndu ozo mmanu, bukwapo ndu aamaru ẹjo ẹka tųkokwapo nọdu l'ẹka ono; ẹphe lẹ Jizọsu mę ndu etsoje iya nụ nọdu eri nri. ¹¹ Ndu Fárisii hụma iya bya asụ ndu etsoje iya nụ: "?Denu g'o gude onye ezije unu iphe, ẹphe lẹ ndu ana akiriko; waa ndu ozo, aamakwarupho ẹjo ẹka nọdu erigba nri?"

¹² Jizọsu nūmae ya phọ bya asụ: "Ọ tọ bukwa ndu ẹhu dụ ike bẹ eegudeje gbapfu onye eme ọbvụ; ọ kwa ndu iphe eme. ¹³ Sụ-a; unu je anwua iphe, opfu ọwa-a, mu abya epfufu-a bụ; lẹ Chileke pfuru sụ: 'Iphe, agụ mu nụ ta abukwa g'unu gwaję mu agwagwa; ọ kwa g'unu phujeru nemadzụ obu-imemini. [†] Noo kẹle mu ta abyakwaru eku ndu pfuberekoto; ọ kwa ndu eme iphe-èji bẹ mu byaru ekuku; g'izimanu lwa phẹ azụ."

Aswiru Chileke ẹgu

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Tọbudu iya bụ; ndu etsoje Jiọnu onye emeje baputizimu byapfuta Jizọsu bya asụ iya: "?Bụ gunu meru g'o gude anyi lẹ ndu Fárisii nọdu aswijeru Chileke ẹgu; ọphu ndu etsoje ngu nụ aswijedu?"

¹⁵ Jizọsu sụ phẹ: "?Ndu byaru ekele-nwanyị a-gbẹ agụ aphụ l'ẹka ẹphe l'onye eme ekele-nwanyị nọkwadu l'ẹka-a? Ọle ọ dųkwaru teke ee-mechaa; l'a bya anafu phẹ onye ono, eme ekele-nwanyị ono. Ọo ya bụ; ẹphe aswiwaro ẹgu.

¹⁶ "E te ewotajękwa ẹkwa ọphúú gude gbachia ẹka akahụ ẹkwa lakahuru alakahụ. Onye meru iya nụ; ẹkwa ọphúú ono atsua atsutsu kabaa alaka akahụ iya phọ. ¹⁷ Ọphu eewojeduru akuru mę ọphúú ye l'ugbobelemę, riwaru pheripheri. Onye yeru iya nụ; mę ono agbawashja ugbobelemę ono. Mę ono awushihu; tẹme ugbo-belelono agbakpohukwapo. Mę ọphúú bẹ eeyeje l'ugbobelemę ọphúú. Ọo ya bụ; ẹphenebo ono atųkokwanu dụ."

Nwa Jiayiroso mę nwanyị,

nsọ eme mkpulumkpuru

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Tọbudu iya bụ; Jizọsu kpukwaduru-a iphemiphe ono l'onu epfuru phẹ; onye lanu l'ime ndu-ishi ulo-ndzuko byapfuta iya bya abaarụ iya ẹja sụ iya: "Nwatibe mu kẹ nwanyị bụepho nta-a bẹ ọ nwuhuru. Ọle ọ bụa g'ị bya ebyia ya ẹka. I -byiwa iya ẹka bẹ ọo-nọdu-a ndzụ."

¹⁹ Jizọsu yẹle ndu etsoje iya nụ gbęshi tsuru iya; ọ bụru phẹ ejeje.

† Guna Hos 6:6

²⁰ Tɔ̀bɔ̀du iya bɔ̀; ɔ̀ dɔ̀ru nwanɔ̀, nɔ̀ l'ɛ̀ka ono, nɔ̀waru nsɔ̀ ɔ̀nwanyɔ̀ mkpɔ̀rumkpuru apha iri l'ɛ̀bo. O shia Jizɔ̀su azɔ̀ pyobata bya edenyi ɔ̀nu uwe iya ɛ̀ka. ²¹ Noo kɛ̀le ɔ̀ sɔ̀kwɔ̀nuru onwiya: "Mu -denyikpɔ̀waa ɛ̀ka l'uwe iya bɛ̀ mu a-dɔ̀a iche."

²² Jizɔ̀su ghakɔ̀be bya ahɔ̀ma iya bya asɔ̀: "Nwada mu; g'ɔ̀kpoma shihu ngu ike. Ekweta, i kwetarɔ̀ mewaru g'i dɔ̀ iche." E shiɛ̀pho teke ono; ɔ̀ bɔ̀ru nwanɔ̀ ono ewekɔ̀rohu.

²³ Jizɔ̀su byarwutaɛ̀pho ibe onye-ishi ɔ̀lo-ndzukɔ̀ ono bya akpovu ɔ̀zu, igwe ɔ̀ha, nɔ̀ l'ɛ̀ka ono atɔ̀; mɛ̀kpoo ndu aphɔ̀ ɔ̀pyi. ²⁴ ɔ̀ sɔ̀ phɛ̀: "Unu lɔ̀fukotachaa g'unu ha. Kɛ̀le nwamgbɔ̀ko ɔ̀bu ta anwɔ̀hukwaru anwɔ̀hu. ɔ̀ kwa mgbɛ̀nya bɛ̀ ooku."

ɛ̀phe ze iya ɔ̀chi. ²⁵ A chɔ̀fuchaɛ̀pho ikpoto ndu ono etezi; Jizɔ̀su bya abahɔ̀ l'ɔ̀lo bya eseta nwata ono l'ɛ̀ka. O teta gbalihu. ²⁶ Akɔ̀ iya ngakɔ̀tawaro uswe iya onoya mgburugburu.

**Umadzu ɛ̀bo, l'atsɔ̀ ishi,
Jizɔ̀su meru; ɛ̀phe phɔ̀ahaa ɔ̀zo**

²⁷ Jizɔ̀su parɔ̀ ɛ̀ka ono haa tɔ̀gbua tsoru gbororo eje. Unwoke labɔ̀, atsɔ̀ ishi tsoru iya echi mkpu asɔ̀je: "Nwa Dévidi; phɔ̀aru anyi obu-imemini!"

²⁸ Jizɔ̀su bahɔ̀pho l'ɔ̀lo; ndu ono, atsɔ̀ ishi ono byapfuta iya l'ɔ̀lo ono. Jizɔ̀su sɔ̀ phɛ̀: "?Unu kwetarɔ̀-a lɛ̀ mu a-dɔ̀ ike mee iphe ono?"

ɛ̀phe sɔ̀ iya: "Ee-o! Nnajiuphu."

²⁹ ɔ̀ bɔ̀ru iya bɔ̀; Jizɔ̀su bya ebyichaa phɛ̀ ɛ̀ka l'ɛ̀nya ono; bya asɔ̀ phɛ̀: "G'ɔ̀ dɔ̀kwaru unu g'unu kwetaberu." ³⁰ ɛ̀nya sashɔ̀hu phɛ̀. ɛ̀phe wata aphɔ̀ ɔ̀zo. Jizɔ̀su bya anmashɔ̀aru phɛ̀ ɔ̀kwa ike sɔ̀ phɛ̀ g'ɛ̀phe te emekwa g'ɔ̀ dɔ̀ru onye a-maru nɔ̀.

³¹ ɛ̀phe tɔ̀gbuelaa je epfukashia kɛ̀ Jizɔ̀su l'ɔ̀ha ono mgburugburu kpɔ̀.

**Onye ete pfudu opfu,
Jizɔ̀su meru o pfuahaa opfu**

³² ɛ̀phe tɔ̀gbushiepho; e dutaru Jizɔ̀su nwoke, ɔ̀bvɔ̀ bu iya l'ɛ̀hu meru ɔ̀phu o pfudu opfu. ³³ Jizɔ̀su chɔ̀fuepho ɔ̀bvɔ̀ ono; nwoke ono pfuahaa opfu. ɔ̀ dɔ̀a ikpoto ndu nɔ̀ l'ɛ̀ka ono biribiri ɛ̀tu. ɛ̀phe sɔ̀: "Ha-oo! Anyi teke ahɔ̀ma-swekwaa ɛ̀gube iya ɔ̀wa-a l'alɔ̀ Ízurelu!"

³⁴ Ndu Fárisii sɔ̀: "?A sɔ̀ru ngu l'ɔ̀ tɔ̀ bɔ̀du ike k'onye-ishi iphe, bɔ̀kpoo ɔ̀bvɔ̀ bɛ̀ oogudeje achɔ̀shi ɔ̀bvɔ̀ ono."

**Jizɔ̀su aphɔ̀ru ikpoto nemadɔ̀
obu-imemini**

³⁵ Tɔ̀bɔ̀du iya bɔ̀; Jizɔ̀su tɔ̀ko iphe, bɔ̀ mkpɔ̀kpɔ̀ lɛ̀ mkpɔ̀kpɔ̀ jegbabɛ̀ epfu opfu Chileke l'ɔ̀lo-ndzukɔ̀ ndu Jiu. ɔ̀ nɔ̀du anɔ̀duje ezi ozi-ɔ̀ma k'abɔ̀bu Chileke bɔ̀ eze. ɔ̀ nɔ̀du emeje g'iphe, bɔ̀ ndu ɛ̀hu eme mɛ̀ ndu iphe-ememe mmanɔ̀ emegbaa tɔ̀ko wekɔ̀rohukota m'obeta ɔ̀ bɔ̀ru ɛ̀gube iphe-ememe, dɔ̀ idagha. ³⁶ ɔ̀ nɔ̀du abɔ̀jeru; ɔ̀ -hɔ̀ma ndu ono; imemini phɛ̀ adɔ̀ iya; kɛ̀le ike bvɔ̀waru phɛ̀ ree; ɛ̀be ɛ̀phe amahɛ̀du g'ɛ̀phe e-me iya. ɛ̀phe dɔ̀gbaepho g'igwerigwe atɔ̀ru, enwedɔ̀ onye eleta iya ɛ̀nya. ³⁷ Jizɔ̀su sɔ̀ ndu etsoje iya nɔ̀: "Iphe, e meberu l'alɔ̀ chashɔ̀kwaru. ɔ̀ kwatakpɔ̀kwaru chashɔ̀ shii. Obenu lɛ̀ ndu-ozɔ̀, akpata iya akpata ha nwanshɔ̀. ³⁸ Unu pfuru nɔ̀ Nnajiuphu, nwe iphe, e meberu l'alɔ̀ g'o ye ndu-ozɔ̀, e-je akpata iya nɔ̀."

**Ndu-ishi-ozɔ̀ iri l'ɛ̀bo
(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)**

10 Jizɔ̀su gbɛ̀shi bya ekua ndu etsoje iya nɔ̀ ɛ̀phe n'iri l'ɛ̀bo. ɔ̀ bya ezia phɛ̀ g'ɛ̀phe gude ɔ̀kpɛ̀hu chɔ̀shɔ̀je ɔ̀bvɔ̀. Bya asɔ̀ g'ɛ̀phe meje gɛ̀ ndu ɛ̀hu eme mɛ̀ ndu iphe-ememe mmanɔ̀ eme; obetaru ɔ̀ bɔ̀ru iphe-ememe, dɔ̀ idagha; g'ɛ̀phe wekɔ̀rohukotachaa. ² Waa ɛ̀pha ndu-ishi-ozɔ̀ ono ɛ̀phe n'iri l'ɛ̀bo baa: onye kɛ̀ mbɔ̀ bɔ̀ Sayimɔ̀nu, bɔ̀ iya bɛ̀ eeku Pyɔ̀ta; yɛ̀e nwune iya, bɔ̀ Anduru; mɛ̀ Jiemusu nwa Zebedi; yɛ̀e nwune iya kɛ̀

nwoke, bụ Jìonu; ³ mę Filipu; yęe Batùlomiyyu; waa Tòmossu; waa Matiyu, onye ana akjiriko; waa Jiemusu, bụ nwa Alufiyosu; mę Tadiyosu; ⁴ mę Sayimonu, bụ onye yi l'ogbo, l'adzo g'alì Jiu duru ndu Jiu; mę Jiudasu Isukariyotu; ophu mechaaru deru Jizosu ye.

**Jizosu ezi ndu-ishi-ozì iri l'ębo
g'ęphe je epfua opfu Chileke**

(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ O buru ndu-ishi-ozì iri l'ębo-a bę Jizosu ziru g'ęphe je je epfua opfu Chileke. Teke oozì phę ozi ono bę o pfuru phę iya pfushiaru phę iya ike sụ phę: "Unu ta abahukwa l'ibe ndu abudu ndu Jiu; ophu unu abahukwa mkpukpu ndu Sameriya. ⁶ O kwa iphe, unu e-me bụ g'unu tugbuepho jepfu ndu Izurelu, bụ igwerigwe aturu, tuphashihu-ru etuphashihu. ⁷ Unu je ezia phę sụ phę lę Chileke abyaakwa egoshi l'ọo ya bụ eze. ⁸ Unu emekwaapho ndu iphe eme g'ęphe wekorohu. Unu emee ndu nwuhuru anwuhu g'ęphe teta dzuru ndzu. Unu emekwaapho ndu ekpenta g'ęphe wekorohu; unu achifu obvu l'ęhu ndu obvu bu ebubu l'ęhu. A nuru unu iphemiphe ono kę mmanu. Nokwapho g'unu a-nu iya ndu ozo kę mmanu kwapho. ⁹ Unu te eyekwa kobo; ozoo afu; ozoo nderi l'ękpa uwe unu. ¹⁰ Unu te egudekwa ęda gbęshi ije unu. Ophu unu eyekwa uwe n-yekwasę. Ophu unu achikwaru akpokpa ozo k'iche. Ophu unu apakwaru oshi-mpaleka. Kęle o kwa onye seru akanya bę eriri iya rwuberu.

¹¹ "Iphe, bukpuo mkpukpu lę mkpukpu, unu bahukpowaru; unu vujeru ęzo lee ęnya onye gbaru g'a nodu l'ibe iya. Unu nọduekwapho l'ibe onye obu. Unu b'ęjekwa ebuphe ebuphe jasụ unu afuta l'ibiya ono. ¹² Unuphu, unu bahukpooru; unu vuru ęzo kele phę ekele. ¹³ Teke unuphu ono gbaru k'anodu; g'ękele ęhu-guu, unu keleru phę bukwaru nkephę. Teke o gbaduru phę; g'ękele ęhu-guu, unu ono lwaphutaru unu azu. ¹⁴ Ęka unu jeru; a jika unu; jika anuma opfu Chileke, unu epfu; unu -lufutaepho l'unuphu ono; ozoo lę mkpukpu ono; unu jishia urwuku okpa unu. ¹⁵ Gę mu gbukwaaru iya unu tororo; ọo-kakwaru ndu Sodomu yęe ndu Gomora mma mboku ikpe; eme lę mkpukpu ono."

Mkpamehu, l'abya nu

(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ "Unu lekwa ęnya l'unu dukwa g'aturu. Mu chakwaru unu ye g'unu jeshia ęka agụ jiru ejiji. Oo ya bụ g'unu kwakwaa ęnya g'agwo; unu adukwapho agụ gę ndo. ¹⁷ Ole-a; unu kwabejekwaru ndiphe ęnya. Kęle ęphe akpukwaru unu kpuleru ndu-ikpe; eechia unu iphe l'ulo-ndzukọ; ¹⁸ teme unu a-byakwa apfuru l'iphu ndu ochi-oha mę l'iphu ndu eze l'opfu ęhu mu; g'ee-shi g'unu tularu phę onu mu; tukwaaru iya pho ndu abudu ndu Jiu. ¹⁹ Ole teke ęphe kputaru unu jee ikpe; unu ta ayokwa oshi iphe, unu e-pfu; ozoo g'unu e-dobe onu pfua ya. Noo kęle o -rwuepho bę ee-me-a g'unu maru iphe, unu e-pfu. ²⁰ Kęle o to budu unubędua l'epfu iya; ọo Unme kę Chileke, bụ Nna unu; nọ unu l'ime epfu opfu.

²¹ "Sụ-a; nwune akpukwaru nwune iya nu g'e gbua; nna akpuru nwa iya nu g'e gbua. Unwu e-me g'a kputa ndu nwuru phę nu gbushia. ²² Onyemonye e-gude opfu ęhu mu kpoo unu ashị; obenu l'onye taru nshi jasụ l'ik-pazu bę a-dzota. ²³ Unu -bahu lę mkpukpu lanu; ęphe -kpaa unu ęhu; unu haa ya tugbua jeshia mkpukpu ozo. Lę-a; gę mu gbukwaaru iya unu tororo; unu tee jegbabeakwa mkpukpu, nokota l'alì Izurelu mgburugburu gę Abubu-Ndiphe ta abyawaa.

²⁴ "Onye anwu iphe ta akajekwa onye onwu iphe l'ęka iya shii; ophu nwokoro akajekwa nnajjuphu iya shii. ²⁵ G'onye anwu iphe makwaru l'ọo-dapfukwa iya pho g'ọo dapfuru onye ezi iya iphe; o dapfukwapho nwozi g'ọo dapfuru nnajjuphu iya. ęphe -kua nnajjuphu, nwe ulo Biyelezebolu; ?buchia ndibe iya bę ęphe taa kaduro epfubyishi."

Onye aa-tsuję ebvu

(Luk 12:2-7)

²⁶ "Oo ya bụ lę-a; unu ta atsujekwa phę ebvu. L'ọ to dukwa iphe, e kpuchiru ekpuchi g'e te mecha kpuhaa ya; ophu o dukwa iphe, e meru l'edomi g'e te mecha madzuru iya. ²⁷ Iphe, mu epfuru unu l'ochii-a bę unu e-pfu

I'iphóró; iphe, unu nūmaru ẹka aadzu iya taba taba; unu je araa ya arara g'onnyemonye nūma-dzuru iya. ²⁸ Unu ta atsujekwa ndu egbu ogwehu nemadzu ebvu; ẹphe -gbuchaa ogwehu; ẹphe taa dūhedu ike egbu maa onye ọbu. Onye unu a-tsujechia ebvu bu onye ono bu: o -gbuchaa egbugbu l'o nwekwarupho ike, oo-gude nwuru ogwehu onye ọbu yee maa ya je echie l'ọku-alì-maa. ²⁹ ?Tọbudu unwu ogbe labọ bẹ bu kobo lanu? Ọle o to nwekwa ọphu adarwu alì l'ẹbe ọ bu uche Nna unu. ³⁰ Mbụ-a; ẹgbushi, nọ unu l'ishi bẹ ọ guchaaakwaru ọgu nanu nanu. ³¹ Ọo ya bu; unu ta atsushi ebvu! Unu kagbaa ikpoto ogbe aba lẹ mkpa; g'ọ hahabẹ igwe."

Epfu l'edzudzu-ọha l'a bu

kẹ Kéreshi

(Luk 12:8-9)

³² "Ọo ya bu l'onnye pfuru lẹ ya bu nkemu l'edzudzu-ọha bẹ mu e-pfukwaphọ k'onnye ono l'iphu Nna mu, bu l'imigwe. ³³ Obenu l'onnye pfuru l'edzudzu-ọha pfua lẹ ya ta amadu onye mu bu; onye ono bẹ mu a-sukwapho lẹ mu ta amadu onye ọ bu l'iphu Nna mu, bu l'imigwe."

Jizọsu agbaghashi ndiphe

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ "Unu ta ariḱwa lẹ mu byaru eme gẹ nchì dū ndiphe doo. Mu ta abyakwaru eme gẹ nchì dū doo. Ọ gbẹ buchikwaru ọgu, e gude ogu-echi alwu bẹ mu gude bya. ³⁵ Kẹle iphe, mu byaru bu gẹ mu lota nwoke yee nna iya ishi tsugbabe. G'onnye bu nwanyi buru ọhogu ne iya; onye nwanyi, alu ji aburu ọhogu ne ji iya. ³⁶ Ndu a-buru ọhogu nemadzu a-buru ndu onu-ulo onye ọbu gedegede.

³⁷ "Kẹle onye ka eye ne iya ọzoo nna iya obu; eme lẹ g'ọ yeru mu; ta agbakwaru k'aburu onye etsoje mu nu. Ọphu onye kakwaphọ eye nwa iya nwoke obu; ọzoo eye nwa iya nwanyi obu; agbakwarupho k'aburu onye etsoje mu nu. ³⁸ Ọphu onye evutaduru oswebe onwu iya bya etsoru mu agbakwarupho k'aburu onye nkemu. ³⁹ Onye bu onye eme gẹ ndzu iya duru iya lẹ mgboko-a l'etuphakwa iya etupha. Obenu l'onnye gudekwanu opfu ẹhu mu tuphaa ndzu iya l'a-huma iya."

Obunggo

(Mak 9:41)

⁴⁰ "Sụ-a; iphe, bu onye gude obu iya nabata unu bẹ bukwa mbedua bẹ onye ọbu nabataru. Onye nabatakwanuru mu buakwaa onye ono, ziru mu ozi ono bẹ onye ọbu nabataru. ⁴¹ Iphe, bu onye gude obu iya nabata onye mpfuchiru Chileke; opfu l'ọ bu onye mpfuchiru Chileke bẹ Chileke e-bukwa nggo, eebuje ndu mpfuchiru Chileke. Onye gudekwaphọ obu iya nabata onye pfuberekoto; opfu l'ọ bu onye pfuberekoto bẹ Chileke e-bukwaphọ nggo, eebuje onye pfuberekoto. ⁴² Ọzo bu l'iphe, bukpo onye cheberu onye lanu l'unwegirima-a mini; mbu m'obeta ọ buru okoro mini-oyi lanu; opfu l'ọ bu onye etsoje mu nu; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye ono bẹ Chileke bufutajekwa obunggo iya."

Ozi, Jiọnu onye emeje baputizimu

ezi g'e zia Jizọsu

(Luk 7:18-35)

11 Tọbudu iya bu; Jizọsu ziebekpoepho ndu etsoje iya nu ono iphe, ẹphe n'iri l'ẹbo; o shi l'ẹka ono gbeshi je etsoru ziahaa ozi-oma; asa iya asasa lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu.

² Noo ya; Jiọnu gbẹ l'ọka mkpọro numa iphe, Kéreshi ọbu emegbabe. O ye ndu etsoje iya nu; umadzu ẹbo; ³ g'ẹphe je ajia ya sụ iya: "Bụ ngu-a bu onye ọbu, abyanu ọbu? Tọ ọ bu g'anyi le ẹnya onye ọzo?"

⁴ Jizọsu sụ phe: "Unu je epfuaru Jiọnu iphe, unu anu lẹ nchi; mẹ iphe, unu gude ẹnya unu huma ẹka onwu. ⁵ Ndu atsushi ishi bẹ e meru ẹphe nọdu aphuwaa ọzo; ndu ẹniyeni nọdu ejewaa ije; e mee ndu ekpenta; ẹphe wekoro huchaa; ndu ada nkuchi nọdu anuwaa iphe lẹ nchi. Ndu nwuhuru anwuhu bẹ e mewaru ẹphe teta; a

saaru ndu ukpa ozi-oma ono asasa; ephe numa. ⁶ Su-a; ehu-utso be a goru nu onye ono, mu taa buduru upfu du iya l'okpa."

⁷ Tɔbudu iya bu; ndu ono tugbuepho; Jizosu wata epfuru ikpoto ndu ono ke Jionu su phe: "Bu gunu be unu jeru l'echiegu je ahuma? Bu ekperema, pherephere enwunga? ⁸ Bukwanu gunu be unu jeru ahuma? Unu jeru ahuma onye gbaphuru erengete ekwa? Unu ta amadu le ndu gbaphuru erengete ekwa dugbaa l'unuphu ibe eze? ⁹ Buhunu gunu ozo be unu jeru ahuma? Unu jeru ahuma onye mpfuchiru Chileke to? Ihee! Oo ya bu onoya; mbu-a; onye unu humaru bukwa onye gbekwa onye mpfuchiru Chileke shii mebyi akaka. ¹⁰ Oo ya bu onye ono, Chileke pfuru opfu ehu iya lekwo-opfu iya su: 'Lekwa; mu e-zi onye-ozu mu g'o vuru ngu uzo je; je abooru ngu uzo l'iphu. †

¹¹ "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; o to dukwa onye kabakpo Jionu onye emeje baputizimu shii l'iphe, bukpo iphe, nwanyi nwuru anwunwu; obenu l'onye bukpo ya be aa-gbekpo su l'anya kachaa alwalwa l'eka Chileke bu eze be gbekwa ka Jionu shii. ¹² E-shi teke Jionu; onye ono emeje baputizimu ono byaru bya eye nta-a be Chileke shi goshita le ya bu eze; ndu ohogu iya shi teke ono meta g'ephe gude k'ehuka kposhia ya. Ndu okpehu du; nodu eme g'ephe bahu l'al-eze obu k'ehuka. ¹³ Noo kele ekemu, shi l'eka Mosisu waa iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfukporu; tukerupho epfu iya jeye Jionu bya. ¹⁴ Bu iya bu le teke o du unu g'unu kweta; unu ekweta. O kwa Jionu bu Elayijia, e pfuru l'oo-bya obu. ¹⁵ Onye nweru enu-nchi, l'an iphe; numakwa iya.

¹⁶ "Bu gunu be mu a-turu ogbo-a yeru? O du g'unwegirima, no l'edupfu abaru ibe phe mba su: ¹⁷ 'Nta be anyi phuru unu upyi; ophu unu ekwedu ete ebvu; anyi rwua erwubvu; ophu unu ekwedu ara ekwa.' ¹⁸ Noo kele Jionu be byaru nu; ophu o dudu iphe, ookweje eriri; ophu o dudu iphe, ookweje angungu; a su l'oo obvu eme iya. ¹⁹ Abubu-Ndiphe byakwanu bya anodu eri angu; a su g'e lenu l'o bu ekpiri; buru onye nggaga mee; buru onya ndu ana akiriko me ndu ozo mmanu, bukwapo ndu amaru ejo aka. Ole oo iphe, mmamiphe Chileke l'eme be e gude amaru le mmamiphe Chileke bu iphe, pfuru oto."

Iphe, ee-me oha, jikaru nu

(Luk 10:13-15)

²⁰ Tɔbudu iya bu; Jizosu wata abaru mkpukpu le mkpukpu ono g'o ha mba; mbu mkpukpu ono, o kachaa emeshi iphe-ohumalenya ono. O baaharu phe mba l'izimanu iphe-aji, ephe emeshi ta alwaduru phe azu. O su phe: ²¹ "Nshio gube oha Korazinu! Nshio gube oha Betusayida! Kele ome e wotaru iphe-ohumalenya, e meru l'ime unu mee l'oha Taya yele oha Sayidonu m'ephe eyehaakwaa uwe-aphu; kpua onwophe ntu uzanya; gude goshi l'izimanu lwaru phe azu; ephe ghawaa umere lwafuta Chileke. ²² Ole iphe, mu epfuru unu bu le-a: oo-karu ndu Taya; waa ndu Sayidonu mma mboku, Chileke e-kpe ikpe eme le g'oo-du unubedua. ²³ Gube oha Kapaniyomu! O du ngu g'e kulia ngu g'i supfuru l'imigwe to? T'i madu l'aa-gbenu kwada ngu nu kwarwaa oku-al-maa. Opfu l'ome e wotaru iphe-ohumalenya, e meshiru l'ime ngu woru mee le Sodomu; me Sodomu anodukwaa byeye ntau-a. ²⁴ Ole iphe, mu epfuru unu bu le-a: oo-kakwaru ndu Sodomu mma mboku, Chileke e-kpe ikpe eme le g'oo-duru gubedua."

Abyafuta Jizosu bya atuta unme

(Luk 10:21-22)

²⁵ Le teke ono kwapho be Jizosu yeru onu su: "Mu ekele ngu ekele Nna, bu Nnaji igwe yee ali; l'i domiru iphe-a ge ndu kwaru enya waa ndu mmamiphe ta amaru iya; i woru iya goshichia ndu bu unwegirima. ²⁶ Noo g'o du bu ono Nna. Iphe ono be i mekporerupho g'o du ngu; waa g'ootso ngu utso ememe iya.

²⁷ "Su-a; Nna mu yeakwaru mu iphemiphe l'eka. O to dukwa onye maru onye Nwa bu; gbahaa Nna. Ophu o dukwa onye maru onye Nna bu; gbahaa Nna; ozo onye Nwa iya ono kpuhaaru Nna iya ono goshi.

²⁸ "Su-a; unu byafuta mu; unube ndu esegbu onwunu l'akanya; teme unu vuru iphe, anyi erwa; mu e-zi iya unu g'unu tuta unme. ²⁹ Unu bya evuta ivu, shi mu l'eka; g'unu anwuta mu iphe l'eka; kele mu eme gelee bya

† Guna Mal 3:1

aburu onye wozetaru obu alị. Mu e-mekwa gę meji nmapfuru unu. ³⁰ L'iphe, mu eboje g'e vuru ta abukwa iphe, anyi ęrwa. Ivu nkemu dukwa nphe evuvu."

Eswe-atuta-unme

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

12 O be ujiku lanu; mboku ono bu eswe-atuta-unme; Jizosu phe ndu aghata l'egu, a koru akpe. Ndu etsoje iya nu wotaahaa akpuru witi ono taahaa; ęka ęgu agu phe. ² Ndu Farisii humae ya pho bya asu iya: "Lenu; ndu etsoje ngu nu emekwaa iphe, e te mejedu l'eswe-atuta-unme!"

³ Jizosu su phe: "?Unu teke agu-vuswee l'ekwo-opfu Chileke iphe, Devidi meru ęka ęgu agu yee ndu ephe l'iya swi? ⁴ G'ọ bahuru l'ulo Chileke je ataa buredi, e doberu Chileke iche, bu buredi erwubeduru iya l'atata; ophu o rwubekwarupho ndu ephe l'iya swi. Ndu o rwuberu bu ndu-uke Chileke kpurumu. ⁵ ?Too unu teke agu-vuswee l'ekwo ekemu Mosisu le ndu-uke Chileke jeru ozi l'eswe-atuta-unme l'eze-ulo Chileke? Ephe gude egube ono mebyia ekemu ono; ophu ikpe anmaduru phe. ⁶ Gę mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe ophu ka eze-ulo Chileke ono ike be nokwa l'eka-a. ⁷ Ome unu maru iphe, Chileke epfu l'eka ono, o suru: 'Iphe, agu mu nu ta abukwa g'unu gwaje mu agwagwa; o kwa g'unu phujeru nemadzu obu-imemini; [†] me unu tege ewokwaru ikpe nmaa ndu iswi du mma. ⁸ Le Abubu-Ndiphe bukwa Nnajiuphu, nwe eswe-atuta-unme."

Onye ęka lanu nwuhuru anwuhu

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Jizosu shi l'eka ono; o buru iya atugbu bya abahu l'ulo-ndzukọ ndu Jiu. ¹⁰ O duru onye no l'eka ono ęka lanu nwuhuru anwuhu. Noo ya; ndu Farisii, no l'eka ono choo iphe, ephe a-su le Jizosu meru; bya ajja ya su iya: "?O bu iphe, rwuberu nemadzu l'ememe; mbu eme g'onye iphe eme wekorohu l'eswe-atuta-unme?"

¹¹ Jizosu bya ajja phe su: "O -nweru onye lanu l'ime unu, nweru aturu lanu; aturu ono dalahu l'ime nsu l'eswe-atuta-unme; ?onye ono tee jedu je akpufuta iya to? ¹² ?Nemadzu ta akadụ aturu aburu okpobe iphe? Oo ya bu l'eme iphe-oma l'eswe-atuta-unme ta abukwa emebyi ekemu." ¹³ O pfuchaa nno bya asu nwoke ono: "Ngwa; lochia ęka alochi." O bya alochia ęka. Eka ono bya eteta iya bya adu iya g'ophunapho du iya. ¹⁴ O buerupho ndu Farisii atugbu je g'ephe chia idzu g'ephe e-shi megbua Jizosu.

Nwozi, Chileke hotaru

¹⁵ Jizosu maerupho l'onoo iphe, ephe eje; o shi l'eka ono; o buru iya atugbu. A du igwerigwe tsoru iya. O mekota iphe, bu ndu iphe eme; ephe wekorohucha. ¹⁶ O pfushiaru phe ike su phe g'ephe ta akojekwa onye ya bu. ¹⁷ Iphemiphe ono mee iphe, Chileke shi l'onu Azaya, bu onye mpfuchiru Chileke pfua vukota; suru:

¹⁸ "Wakwa onye ejeru mu ozi baa;

onye mu hotaru l'onwomu.

O bu onye mu yeru obu bya

aburu onye emeje g'obu

jidata mu.

Mu e-ye iya Unme mu l'ehu

g'o koru ohamoha,

no le mgboko le mu e-kpe

phe ikpe.

¹⁹ O too jekwa atu igoligoli;

ophu oojekwa echi mkpu.

Ophu o dukwa onye byaru

lanuma olu iya l'etsuzo.

²⁰ O too nyakwofukwa g'o ka

† *Gynaa Hos 6:6*

mma l'ọ ekperema,
 rigeru erigeru;
 ọphu ọ phụnyikwa g'ọ ka
 mma l'ọ orọku,
 enwu ọswereswe.
 Oo-gudekwapho ẹka iya g'o
 gude iya jasụ teke iphe,
 pfulu nhamunha a-kapyabẹ
 ẹjo-iphe.
²¹ Ọ bụru iya bụ onye ọhamoha
 a-nọdu ele ọnya l'ẹka."

Ẹka ike Jizọsu shi

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Tọbudu iya bụ; a bya edutaru Jizọsu nwoke lanụ, ọbvu bu ebubu l'ẹhu. Ọbvu ono mee ya; ọ nọdu atsụ ishi; ọte ọphu o pfudu opfu. Jizọsu bya emee nwoke ono; ọ phuahaa ọzo; pfuahaa opfu. ²³ Ọ dọ-dzukotaru ndu ono g'ẹphe ha biribiri ntumatu. Ẹphe sụ: "Tọ bụkwanu onye-a bụ Nwa Dévidi ọbu?"

²⁴ Ndu Fárisii nọmae ya phọ bya asụ: "Nwoke-a tege anọdukwa achishije ọbvu; ọ tọ bụ l'o gude ike ọbvu, bụ Biyelezebọlu, bụ iya bụ ishi iphe, bụkpoo ọbvu l'ọphu."

²⁵ Jizọsu maerupho iphe, ẹphe arị bya asụ phẹ: "Alị-eze -keha ẹbo; seahaa opfu bẹ ọ bụakwaa ọla-l'iswi. Nok-waphọ g'ọo-dụ unuphu; ọzoo mkpukpu, keharu onwiya ẹbo. ²⁶ Teke ọ bụkwanu lẹ Nsetanu achifuje Nsetanu; ọo ya bụ lẹ nkwoka dọ l'ibe iya; ?denu g'ee-me g'alị-eze iya keru? ²⁷ Ọ -bụkwanuru l'ọo Biyelezebọlu bẹ mu gude achishi ọbvu; ?bụ gụnu bẹ ndu k'unu gudekwanu achishi ọbvu nkepẹ? Ọ kwa iya bụ l'ọo ndu k'unu e-goshi-warọ unu l'ikpe nmaru unu. ²⁸ Obenu teke ọ bụkwanu l'ọo Unme Chileke bẹ mu gude achishi ọbvu ọbu; ọo ya bụ l'o noo iphe, egoshi lẹ Chileke bụakwaa eze l'ẹhu unu.

²⁹ "Tọo ?denu gẹ nemadzụ e-shi bahụ l'ọlo onye ọkpehu dọ je egwee ivu iya k'ẹhuka; a -gufu l'o vuru ọzo kee ya ẹgbu tẹmanu l'o gweta ivu iya k'ẹhuka.

³⁰ "Sụ-a; onye mu l'iya atugbaduru bụkwa onye opfu mu; onye mu l'iya ta achikobedu achikobe l'achikakwa achika. ³¹ Noo g'o gude mu sụ unu-a; iphemiphe, bụ iphe-ẹji, unwu-eliphe eme; mękpoo epfubyishi, ẹphe anọduje epfubyishi Chileke bẹ dukotachakwaa k'ọphu Chileke a-guru phẹ iya nvu; obenu l'onye pfubyiru Unme-dụ-Nsọ bẹ Chileke ta abyakwa aguru nvu. ³² Onyemonye, pfuru Abubu-Ndiphe ẹjo opfu bẹ aa-gukwaru nvu; obenu l'onye pfubyiru Unme Chileke bẹ a taa gukwaru nvu lẹ mgboko ọwa; ọphu aa-gukwaru iya nvu lẹ mgboko ọphu abya nụ."

Oshi-ọmi yẹ akpuru iya

(Luk 6:43-45)

³³ "I -nọdu eme g'i wota akpuru dọ ree l'oshi, i yeru; vuru ọzo meadaa oshi ọbu g'ọ dọ ree. Teke i haru oshi, i yeru; o mebyihu; l'ii-maru l'akpuru iya a-dukwapho ẹji; kele e gude akpuru, oshi miru amaru ẹgube oshi, ọ bụ. ³⁴ Unubẹ unwu, ẹjo agwọ nwushiru-a! ?Unu e-shi ishiagha pfua opfu ọma l'ẹka unu dọ njo? kele iphe, ọnu epfuje bụ iphe, jiru obu bushihu. ³⁵ Ọkpobe nemadzụ eshije l'ọkpobe iphe, dọ iya l'obu wofuta ọkpobe iphe; ẹjo nemadzụ nọdu eshijekwaphọ l'ẹjo-iphe, dọ iya l'obu wofuta ẹjo-iphe.

³⁶ "Gẹ mu karu unu: mboku ikpe Chileke bẹ Chileke e-kpekwa onyemonye ikpe mkpokoro opfu, o pfu-jekpọru. ³⁷ L'ọ kwa opfu, shi ngu l'ọnu bẹ ee-gude gụa ngu l'onye pfuberekoto. Ọ bụkwarupho opfu, shi ngu l'ọnu bẹ ee-gudekwaphọ nmaa ngu ikpe."

Iphe-ohumalenya, meru l'ehu Jiona

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Tɔbudu iya bɔ; o nweru ndu ezije ekemu mɛ ndu Fárisii haru bya asu iya: "O-zì-iphe; menaarɔ anyi iphe-ohumalenya, e-goshi l'oo Chileke ziru ngu g'ì bya eviya."

³⁹ O yeeru phɛ iya ɔnu sɔ phɛ: "Ogbo-nta-a pakpɔkwaarɔ njo. Eɓhe te ekwedɔ nɔpyabe l'eka Chileke. Eɓhe nɔdu achɔ iphe-ohumalenya. Oɓe ɔ tɔ dukwanu iphe-ohumalenya ɔzo, ee-goshi phɛ; gbahaa iphe, meru Jiona, bɔ onye mpfuchiru Chileke. ⁴⁰ Noo keɓe ɔo gɛ Jiona nɔru abali ɛto: eswe l'enyashi l'ime eɓho ophomu okazu ono bɔ gɛ Abubu-Ndiphe a-nɔ abali ɛto; eswe l'enyashi l'imime ali. ⁴¹ Ndu Ninive l'a-gbalihu mbɔku ikpe; nmaa ɔgbo nta-a ikpe; keɓe izimanu lwaru ndu Ninive azu; eɓhe ghaa umere; lwapfuta Chileke l'opfu, Jiona pfuru phɛ; obenu l'onye ka Jiona nɔ l'eka-a nta. ⁴² Nwanyi, bɔ eze ndu Sheba bɛ a-gbalihukwa mbɔku ikpe; nmaa ɔgbo nta-a ikpe; keɓe o shi l'eka igwe beru; ali beru bya gɛ ya nɔma opfu nkwaɓenya Sólomɔnu. O be nta-a bɛ onye ka Sólomɔnu nɔ l'eka-a."

Iphe, akpajɛ ɔbvɔ alwa azu

(Luk 11:24-26)

⁴³ "Oobujeru teke a chifuru nemadzɔ ɔbvɔ l'ehu; ɔbvɔ ono etsoru echiɛgu eka mini adudu aghaphe; achɔ eka ɔo-nmɛ anmɛe. Teke o jenyaaɔ; ɔphu ɔ dudu eka ɔ humaru; ⁴⁴ l'ɔ sɔ gɛ ya laphuɛshikwa azu l'akahu ulo iya-a. Teke ɔ byatashiaru ɔ dabyiwaru iphorɔ; a zawa iya azaza; dozichaa ya ree; ⁴⁵ l'oo je achita ɔbvɔ ɛsaa ɔzo, ka iya njo; eɓhe awuba je eburu iya. Ndzɔ nwoke ono teke ono abya aka njo; eme lɛ teke mbɔ phɔ. Nokwaphɔ g'ɔo-du ɔgbo nta-a, megburu onwophɛ l'ejo-iphe-a bɔ ono."

Ne Jizosu yɛe unwune iya

(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Noo ya; Jizosu kpɔkwaduru-a opfu l'ɔnu epfu eyeru ndu ono; ne iya yɛle unwune iya byawaa bya apfuru l'etezi zia sɔ g'e kua ya g'ephe pfuru yeru iya. ⁴⁷ O nweru onye sɔru iya g'o gebekwa lɛ ne iya yɛe unwune iya nɔkwa l'etezi achɔ g'ephe pfuru yeru iya.

⁴⁸ O sɔ onye ono, pfuru iya ya nɔ ono: "Bɔ onye bɔ ne mu; tɔo bɔ ndu ole bɔ unwune mu ɔbu?" ⁴⁹ O bya atɔbe ndu etsoje iya nɔ eka bya asu: "Wakwa ndu bɔ phɛ bɔ ne mu; bya aburu unwune mu baa. ⁵⁰ Keɓe onye-monye eme iphe, du Nna mu, bu l'imigwe l'uche; buakwaa nwune mu kɛ nwoke; bya aburu nwune mu kɛ nwanyj; bya abukwarupho ne mu."

Onye agha mebyi iphe

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

13 O bɔru ujiku lanu onokwaphɔ bɛ Jizosu shi l'ulo ono tugɓua je anɔdu l'agɔga eze-ɛnyimu. ² A du igw-erigwe gbaphee ya mgburugburu; k'ɔphu ɔ bahuru l'ugbo, nɔ l'ime mini ono je anɔdu. Igwerigwe ndu ono kuru l'eli-mgboko. ³ O gude ɛtu zia phɛ iphe, du igwerigwe sɔ:

"Nwoke lanu jeru atɔ mebyi iphe. ⁴ O nɔdu atɔ mebyi iphe ono; ɔ haru daa l'agɔga gbororo; ɛnu bya atɔtua ya. ⁵ Ozo nashihu iya daa l'ali, du epfu-epfu; eka anu ali adu-zidu. Ntanta-a o fushia ome l'anu ali ono, ta adukwanu igbi ono. ⁶ Anwu chilahaɛpho; o chipyashia ya. O nwulwashihu kɔshihu nku; keɓe o to nwedɔ ɔgbarabvu l'ime ali. ⁷ Ozo daa l'eka akpuru obvu nɔ l'ime ali. Yɛle obvu ono futakɔta. Obvu onoya kpagbushia ya. ⁸ Ozo daru l'eka ali du ree. O fushia ome; vua evuvu; bya amia amimi. Ndu amita ukporo ise; ndu ukporo ɛto; ɔphu aburu ukporo l'iri.

⁹ "Onye nweru ɛnu-nchi, anu iphe nɔmakwa iya!"

**Iphe, meru iphe, Jizosu egudeje
etu ezi iphe**

(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Tɔbudu iya bụ; ndu etsoje iya nụ byapfuta iya bya asụ iya: “?Bụ gunu meru g'o gude i gude etu epfuru ndu ono opfu?”

¹¹ Jizosu sụ phẹ: “Oo unubedua bẹ Chileke meru g'unu maru iphe, e shi domigbaa edomi, bụ iya bụ k'eka Chileke bụ eze; obenu lẹ ndu k'ono bẹ o to meduru g'ephe maru iya. ¹² Noo kele iphe, bukpo onye nweru nụ bẹ Chileke e-yebaaru g'o nweru nweru k'etsutsu iya. Obenu onye ete nwedu nụ bẹ ọo-gbenu natafulenu nwọ-phu, o nweru. ¹³ Noo g'o gude mu gude etu etu epfuru phẹ opfu. Kele ephe e-le enya nta lee imo; ọ tọ dudu iphe, ephe ahuma. Teke ephe nūmachaaru nta nūma imo; ọ tọ dudu ọphu aga phẹ nchị. Ọphu ọ dudu iphe, byaru l'edo phẹ enya. ¹⁴ Ọ bụru l'ehu phẹ bẹ iphe, Azáya onye mpfuchiru Chileke pfuru vuru; l'ọ sụru:

“Ephe a-nga nchị nta ngaa

imo;

ọ tọ dudu iphe, edo phẹ

enya.

Lee enya nta lee imo;

ọ tọ dudu iphe,

ephe byaru ahuma.

¹⁵ Opfu l'ephe kpochiwaru obu.

Ephe swọ-chiwaa nchị;

tanyibe enya.

Ọ -bụrabu m'ephe

egudekwaa enya huma;

gude nchị phẹ numa.

Obu phẹ emee g'o doo

phẹ enya; m'ephe

aghakobe

byapfuta Chileke g'ọ

dzọo phẹ. †

¹⁶ “Sụ-a; ehu-utso bẹ a gọru nụ unu; opfu l'unu duru ike gude enya unu huma ọzo; gude nchị unu numa iphe. ¹⁷ Lẹ tororo, mu eme gẹ mu gbuaru iya unu bụ lẹ ndu mpfuchiru Chileke; mę ndu pfulerekoto, dọ igwerigwe bẹ ọ guru egu ahuma iphe-a, unu ahuma-a; ọle ephe ta ahumaduru iya. Ọ gụkwaru phẹ phọ anuma iphe-a, unu anu-a; ọle ephe ta anumaduru iya.”

Iphe, etu onye agha mebyi iphe ono bụ

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Wakwa iphe, etu k'onye jeru atụ mebyi iphe ono bụ baa: ¹⁹ O nweru onye anọduje anụ iphe, eepfu lẹ k'eka Chileke bụ eze; ọle o too dodu iya enya. Onye-Njọ ono abya anafu iya mebyi iphe ono, e pfuru, nọ iya l'ime obu ono. Ọ bụru egube onye ono bụ ndu k'ono, a gharu l'aguga gbororo onoya. ²⁰ Ndu ọphu daru l'epfu bụ onye ọphu bụ: teke ọ nūmaru opfu ono bẹ ọ natakpọoru iya l'ehu-utso. ²¹ Ọphu ọ tọ gbaduru iya ọgbarabvu l'obu. Ọ kpọephe ọpfu nwanshiji; iphe mkpamehu byapfuta ya phọ; ọzoo ndu ọzo melahaa ya ewere l'ọ kwetarụ opfu ono; l'ọ bụru iphe, ọo-kpakota daa; parụ opfu ọbu buhaa. ²² Ndu ọphu daru l'eka obvu dọ l'ali; bụ onye ọphu nūmaru opfu Chileke; ọle ọogba egomunggo ehu iya. Eyenuka obu l'eku batanụ bya akpaahaa opfu ono ehu. Ọphu ọ mịduru amimi. ²³ Obenu lẹ ndu k'ono, bụ mebyi iphe, a turu l'okpobe alị ono; noo ndu ọphu bụ ndu

† *Gunaa Azá 6:9,10*

anumajechaa ya nu; bya ewota iya ye l'okpoma phe. O buru ndu k'ono eyeje mebyi. Ophu eyee ukporo ise; ophu eyee ukporo eto; ophu eyee ukporo l'iri."

Etu, e gude ohu iphe anmaa

²⁴ Noo ya; a nonyakwaa Jizosu byakwa anmaaru phe etu ozo su phe: "Ge Chileke e-shi goshi le ya bu eze a-duepho ge nwoke, chitaru mebyi iphe, du ree je aghaa l'ali. ²⁵ O be l'enyashi ujiku lanu; teke e kuchawaru mgbenya; onye ohogu nwoke ono bya achita akporu iphe je aghakwaapho l'eka ono, o gharu okpobe iya pho. O ghaebe iya bya aburu iya atugbu. ²⁶ Mebyi iphe ono nodu l'eka ono fushia bya awata amimi. Ohu iya pho fushikwaapho bya amia. A gbe teke ono huma l'ohu mebyi iphe yi iya. ²⁷ Ndu ozi nnajiuphu ono byapfuta iya bya asu iya: 'Nnajiuphu; ?to bunaa okpobe mebyi iphe be i gharu l'ali ngu-a? ?Denuhunu g'o gude ohu iya fushia ya eghirigha nno?' ²⁸ Nwoke ono su phe l'o du g'o bu ndu ephe l'iya duru l'opfu be meru iya nu. Ndu ozi ono su iya: '?Bu iya bu l'o du ngu g'anyi je epheshia ya to?' ²⁹ O su phe: 'Waawaa! Unu -jeshia epheshi ohu mebyi iphe ono be eka a-tunukakwa unu atutu; unu eje ephekobe iya ndu ophu bu okpobe iya. ³⁰ Unu haa ya g'ephe tuko vaa jeye teke ebubu iya. Noo teke mu a-karu ndu ebu iya nu g'ephe vuru uzo pheshiada ohu iya ono; chikobe l'eka lanu; sweshia ya esweshi kpoo ya oku. Temanu ephe ebutawaro ophu bu okpobe iya vuba l'ulo mu teke ono.' "

Etu, e gude akporu oshi mosutadu anma

(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Jizosu byakwa anmaaru phe etu ozo su phe: "Su-a; ge Chileke e-gude goshi le ya bu eze l'a-duepho g'akporu oshi mosutadu, nwoke wotaru ghaa l'egu iya. ³² Akporu oshi ono bu iya kakota rwjirwirwii l'iphe, bukota mebyi iphe, aaghaje aghagha l'ali. Ole o bujeru teke o byaru evua; l'o kakota iphemiphe, aakuje akuku l'eli. L'o bya aburu oshi k'ophu unwu enu, ephe l'eli anoduje akpa epfune l'ekali iya."

Etu, e gude iphe-ekoje-buredi anma

(Luk 13:20-21)

³³ No iya; Jizosu byakwa anmaaru phe etu ozo su: "Ge Chileke e-shi goshi le ya bu eze; a-duepho g'iphe-ekoje-buredi, nwanji hataru nwanshii ye l'ukpokutu iphe, eegudeje eme buredi. Iphe ono jiru nkweka eto.

Jizosu gude etu ezi iphe

(Mak 4:33-34)

³⁴ "O buru etu etu egube ono be Jizosu gude zikota ndu ono ozi-oma ono. O -gudedu etu be o to dudu iphe, oozije phe. ³⁵ Iphe ono je emee; iphe, onye mpfuchiru Chileke pfuru vaa; bu ophu suru:

"Mu e-gude etu etu pfuaru
phe opfu.

Mu e-pfuru phe iphe ono,
e domiru edomi eshinu
e meru mgboko ono. †"

Jizosu epfu iphe etu ono, o nmaru k'ohu iphe ono bu

³⁶ Noo ya; Jizosu paru ikpoto ndu ono haa; bahushia l'ulo. Ndu etsoje iya nu bya abyapfuta iya; bya asu iya: "Konaaru anyi iphe, o bu; mbu k'ohu iphe ono g'o doo anyi enya."

³⁷ O su phe: "Onye ono, agha okpobe mebyi iphe ono bu Abubu-Ndiphe. ³⁸ Ali eka ono, o gharu iya ono buru mgboko l'ophu. Okpobe mebyi iphe ono, o gharu ono buru ndu Chileke bu eze phe. Ophu bu ohu iya ono buru unwegirima Onye-Njo ono nwuru. ³⁹ Ohogu ono, gharu ohu mebyi-iphe ono buru Obutuswe. Teke ono, ee-buta iya ebuta ono buru g'oo-du me mgboko buujeepho. Ndu e-bu iya nu buru unwu-ojozi-imigwe. ⁴⁰ Oo g'e

† *Gyana Ebuu 78:2*

phekoberu ohu iya ono chita je akpoo oku ono bu g'oo-du teke mgboko a-bvu. ⁴¹ Abubu-Ndiphe e-zi unwu-ojosi-imigwe iya g'ephe chishikotakpo iphe, bu ndu ono, kpataru nwibe phe eme iphe-eji ono me iphe, bu ndu emeje ejo-iphe ozo g'ephe hakota; ⁴² chiru ye l'ota chichichi oku. Eka ono be nemadzū a-nodu kwaa ejo ekwa; taa ikireze. ⁴³ Ndu ophu pfberekoto l'iphe Chileke a-nodu egbu nwijnwii g'enyawu l'eka Nna phe bu eze. G'onye nweru enu-nchi numakwa iya!"

Iphe labo, vugbaa oke aswa

⁴⁴ "Eka Chileke bu eze du g'iphe, vu oke aswa, e woru domia edomi l'egu. Onye lanu je ahuma iya woru iphe kpuchia ya; teru eswa lashia. O laa je atuko iphemiphe, o nweru reshia je azua ali ono."

⁴⁵ Noo ya; o su: "Onye maru iphe, eka Chileke bu eze bu; emeje g'eze onye agba ngho; o nodu achog igopoto, amashi mma ike, ya a-zu. ⁴⁶ O chonyaa ya; bya ahuma ophu ere ntumatu. O laa je atuko iphe, o nweru reshia gude je azua ya.

Ugbu-ikokoro

⁴⁷ "Su-a; Eka Chileke bu eze dukwa g'egube eewojuer ugbu-ikokoro tua l'eze-enyimu-a; l'o nwukoo ema, du iche iche. ⁴⁸ Ema ono -jipho ugbu ono; l'a bya akpu ya kpufta eli-mgboko; bya anodu anoo; hoo ya ahoho; hoshia ya ophu du ree ye le nkata bya ekporu ndu ophu du eji je awushia. ⁴⁹ Noo g'oo-du teke mgboko a-bvu. Ndu ojosi-imigwe a-lufuta bya ahoshia ndu ejo-iphe l'eka ndu pfberekoto no. ⁵⁰ L'ee-je achiru phe ye l'ota chichichi oku. Eka ono be nemadzū a-nodu raa ejo ekwa; taa ikireze."

Iphe ophuu l'akahu iphe

⁵¹ Noo ya; Jizosu jia phe su phe: "?O kwa l'iphe ono, mu epfu ono doru-a unu enya?" Epe su iya: "Ee Nnaju-phu!"

⁵² O su phe: "Oo ya bu l'iphe, bu onye maru ekwo-opfu Chileke maghee ya ree; bya aburu onye kwetawaru le Chileke bu eze iya be dupho ge nwoke, kwaru eze unuphu. O nodu atukoje akahu iphe me iphe ophuu gwefu-ta l'ulo ophu o doberu eku, du iya mkpa."

Aajika Jizosu le Nazaretu

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Tobudu iya bu; Jizosu nmaebekotakpoephe etu etu ono g'o ha; o bya eshi l'eka ono tugbaa; ⁵⁴ lashia mkpukpu iya. O rwua eka ono bya abahu l'ulo-ndzuku ndu Jiu je eziahaa phe opfu Chileke. O zirwua iphe obu k'opu o du ndu no l'eka ono biribiri. Epe tuko pfuaaha su: "?Bu awe be egube oke mmamiphe owa-a shi iya? ?Denu g'o shi emeabe iphe-ohumalenya owa-a? ⁵⁵ ?To bunu iya-a bu nwatibe nwoke kapyinta-a? ?To bunua Meri be ne iya aza? ?To bunu iya bu nwune Jiemusu ye le Jiosesu; waa Sayimonu; me Jiudasu? ⁵⁶ ?To bunaa un-wune iya ke nwanyi be anyi l'ephe bugbaa l'eka-a? ?Bu awe be o shi nwutachahunaa iphe owa-a?" ⁵⁷ Iphe ono kpatsu phe ehu-eghu.

Jizosu su phe: "Onye mpfuchiru Chileke be aakwabejekwa ubvu l'ekameka; agufuekwapho le mkpukpu iya waa l'ibe iya." ⁵⁸ O buru iya meru g'o gude ophu iphe, du biribiri, ha shii, Jizosu meru l'eka ono adudu igwerigwe kele epe te kwetaduru nkiya.

Anwuhu Jionu onye emeje baputizimu

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

14 No iya; o buru teke ono be Herodu, bu ochi-oha Galili numaru udu Jizosu; ² bya asu ndu ejeru iya ozi: "?Unu maru-a l'o kwa Jionu ophu emeje baputizimu tetaru dzuru ndzu ozo; o kwa iphe ono meru iphe, oduje ike eme iphemiphe ono, dugbaa biribiri ono."

³ Iphe, meru nū bụ lẹ Herọdu zijeru; e je egude Jiọnu; kee ya ẹgbu je atuchia l'ulo mkpọro. Ọ bụru Herọdiyasu bẹ kparụ iya nū. Herọdiyasu ono bụ nyee Filipu. Filipu bukwanuru nwune Herọdu. ⁴ Lẹ Jiọnu shi asuje Herọdu l'ọo iphe, ta adudu Chileke ree bẹ o meru; l'o jeru ahata nyee nwune iya ono luru. ⁵ Ọme ọ tọ bụwaa lẹ Herọdu atsụ ọha ebvu mę o gbuwaa Jiọnu egbugbu. Obenu l'ọha pfudzuwaru lẹ Jiọnu bụ onye mpfuchiru Chileke.

⁶ Noo ya; o be mbọku, bụ eswe, Herọdu aboje Ọbo-iphe gude anyata mbọku, a nwuru iya; nwa Herọdiyasu ke nwanjị bya etee ebvu l'atatiphu ndu ẹbyaa Herọdu ono. Ẹhu tsọo Herọdu ntumatu. ⁷ Tọbudu iya bụ; o richaaru iya angụ sụ lẹ ya a-nụ iya iphe, ọ rwọkpoeru iya phọ.

⁸ Noo ya; ne iya kwaru iya ye. Ọ byapfuta Herọdu bya asụ iya: "Yenu ishi Jiọnu ọphu emeje baputizimu l'ochi pataru mu l'ẹka-a!"

⁹ Ẹhu daępho eze ono dzuu. Obenu l'eshinu o riwaru angụ l'iphu ndu ono, byaru iya ẹbyaa ono bẹ ọ sụru g'a nụkwa iya iphe, ọ sụru g'a nū iya. ¹⁰ O zia; e je egbuta Jiọnu ishi l'ulo mkpọro; ¹¹ ye l'ochi bya apẹe nwamgboko ono. Nwata woru iya je apẹe ne iya. ¹² Ndu etsoje Jiọnu bya bya apata ogwe iya je elia. Ẹphe mechaa; je akọoru Jizọsu iphe, meru nū.

Jizọsu anụ unu ụmadzu iri l'ẹbo l'ụkporo iri nri

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jiọn 6:1-14)

¹³ Tọbudu iya bụ; Jizọsu numaephe iphe, meru nū; o kwe hm bahụ l'ugbo tųgbua jeshia l'ẹka ọo-nọdu nwękiya. Ikpoto ndu ono numaephe lẹ Jizọsu gudewaa ugbo tųgbua; ẹphe shi lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu gude ọkpa tsoru iya. ¹⁴ Ọ futa l'ugbo ono bya ahuma ikpoto nemadzụ, ha shii, nọ l'ẹka ono. Imemini phẹ dụ iya shii; o mee ndu iphe eme; ẹphe wekọrohu.

¹⁵ O bejeephe l'uzenyashi ndu etsoje iya nū jepfu iya je asụ iya: "Ị maru-a l'ẹka-a bụ echiegu; tẹme nchi nọdu ejihuwaa? Sụdupho ikpoto ndu-a g'ẹphe laa; g'ẹphe abahụkwanu lẹ mkpụkpu lẹ mkpụkpu-a, nọ-pheru anyi mgburugburu-a je azutaru onwophẹ nri."

¹⁶ Jizọsu sụ phẹ: "G'ẹphe te ejeshirọ alala. Unu nūnu phẹ nri g'ẹphe ria."

¹⁷ Ẹphe sụ iya: "Iphe, anyi gude l'ẹka-a bukwa ishi buredi ise waa ẹma labọ kpurumu."

¹⁸ Ọ sụ phẹ: "Ngwa; unu chitaru mu iya l'ẹka-a." ¹⁹ Noo ya bụ; ọ karu ikpoto ndu ono g'ẹphe nọduchaa anọo l'ẹka ono, nwęswa dụ kirikiri ono. Ọ bya achita ishi buredi ise ono waa ẹma labọ phọ; bya apalia ẹnya imeli; kele Chileke ekele kẹ nri ono; bya eworu iya nyawashia chiru nū ndu etsoje iya nū. Ndu etsoje iya nū woru iya keshiaru ikpoto ndu ono. ²⁰ Ẹphe tuko rijichaa ẹpho. Ẹphe bya atutukobe ndu ọphu e riphodoru. O ji nkata iri l'ẹbo. ²¹ Unwoke, yi lẹ ndu ono, riru nri ono beru l'unu unwoke iri l'ẹbo l'unwoke ụkporo iri; a -gufukwa unwanjị l'unwegirima.

Jizọsu eje ije l'eli mini

(Mak 6:45-52; Jiọn 6:16-21)

²² Tọbudu iya bụ; Jizọsu sụ ndu etsoje iya nū ono g'ẹphe bahụ l'ugbo; vuru iya ụzo dafu azu iya ọphuu gẹ ya pfuadaru igwe ọha ono g'ẹphe lashia. ²³ O pfuchaerupho igwe ọha ono; ẹphe lashichaephe; ọ tųgbua je anọdu l'úbvú nwękinyi iya pfuahaa nūahaa Chileke. Nchi jihuchaa; ọ nọdu phọ l'ẹka ono nwękinyi iya. ²⁴ Ugbo ono nọdu l'echilabọ eze-enyimu ono. Oke akpara-mini nọdu atukwapho. O mee akpọ ugbo ono nọdu atsụ l'ẹhu; kẹle pherephere ezifuanụ iziphu. ²⁵ Jizọsu jeru ije l'eli mini ono jepfushia phẹ. Teke ono bụwaru l'iphe-ọduu aha ẹnu. ²⁶ Ndu etsoje iya nū hūmae ya phọ; ẹka ooje ije l'eli mini ono; ẹhu nmalahaa phẹ anmanma; ẹka ẹphe dobesu l'ọo maa. Ẹphe chishia mkpu; ẹka ndzụ agụ phẹ.

²⁷ Teke ono kwaphọ; Jizọsu sụ phẹ: "G'okpoma shihu unu ike. Ọ bụa mbẹdua. Ndzụ ba agushi unu."

Pyita eje ije l'eli mini

²⁸ Noo ya; Pyita sụ iya: "Nnajiuphu; ọ -buru ngu eviya; kanuru mu gẹ mu nyibata l'eli mini jee ije byapfuta ngu."

²⁹ Ọ sù iya: Ngwa! Byanù! Pyita kwenu do; nyifuta l'eli ụgbo ono jeru ije l'eli mini ono jepfushia Jizọsu.
³⁰ Tọbudu iya bụ; ọ hụmaepho akpara-mini ono, atụ nù ono; ndzụ gụahaa ya. Ndzụ watae ya phọ agụgu ono; ọ wata angụda angụda lẹ mini ono. Ọ rashia: "Nnajiuphu dzọo mu-o!"
³¹ Jizọsu bya amachia ẹka selita iya sù iya: "Oo-wa! Ekwekwe nkengu apaa nwanshii. ?Bụ gụnu meru g'o gude i bọahaa obu ẹbo?"
³² Yee Pyita bya aswiru bahụ l'ime ụgbo ono. Oke pherephere ono zibuhu. ³³ Ndu etsoje iya nù ono, nọkota l'ime ụgbo ono bya abaarụ iya ẹja sù iya: "Ị bụpho Nwa Chileke obu eviya eviya."

**Jizọsu eme gẹ ndu iphe
 emegbaa wekọrohu lẹ Gẹnesaretu**

(Mak 6:53-56)

³⁴ Tọbudu iya bụ; Jizọsu phẹ daghaa mini ono bya afuta lẹ Gẹnesaretu. ³⁵ Ẹphe futaepho; ndu ẹka ono hụbechawaa Jizọsu ama. E zia; a gbachaaru je l'unuphu l'unuphu je apatachaaru iya ndu iphe emegbaa g'ẹphe ha. ³⁶ Ẹphe nọdu arwoje iya g'o kwe g'ẹphe denyi iya ẹka; obetaru ọ bụru l'ọnu uwe iya. Iphe, bụkpoo ndu denyiru ọnu uwe iya ono ẹka wekọrohuchaa.

Omelalị ndiche ndu jiu

(Mak 7:1-13)

15 Ọo ya bụ; ọ dọru ndu Fárisii, dọru l'ẹka ono; wakwaphọ ndu ezije ekemu. G'ẹphe ha tuko shi Jierúsalemụ byapfuta Jizọsu bya asụ iya: ² "Bụ gụnu meru iphe, ndu etsoje ngu nù emebyi omelalị, shi lẹ nna anyi oche phẹ? ?Bụ gụnu meru iphe, ẹphe ta akwojedu ẹka akwọkwo tẹmanu ẹphe erije nri?"

³ Jizọsu bya asụ phẹ: "Bụkwanu gụnu meru g'o gude unu gbẹ gwọbechia ekemu, Chileke sọru g'e meje je emeahaa omelalị, nemadzụ doberu? ⁴ Lẹ Chileke sụkwaru: 'Yejekwaru nna ngu yele ne ngu ùbvù. † Bya asụkwapho: 'Onye epfujeru nna iya ọzoo ne iya ẹjo opfu g'e gbukwaa onye obu egbugbu. †† ⁵ Unubedua byakwanu epfu bya asụ: 'Ọ -bụru lẹ nemadzụ sọru nna iya; ọzoo ne iya: Iphe, mu gege egude kwọo ngu bụakwaa iphe Chileke.' ⁶ 'Ọo ya bụ l'onye ono ta agbaeduru kẹ g'ọ gbaaru ne lẹ nna iya mkpu.' Unu sù l'o to pfuduru ẹji. Unu shi egube ono gude l'unu eme omelalị, unu ezi; mee Opfu Chileke ọ bụru iphe-mmanụ. ⁷ Lekwa unubẹ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu-a! Azáya, onye mpfuchiru Chileke pfugbuakwaru k'unu teke o pfuchiru Chileke sù:

⁸ "Ndu-a bụ l'ogbogboromonu

bẹ ẹphe gude

akpìritaru mu ntse.

Ọ bụru ire bẹ ẹphe gude

aja mu ajaja;

obu phẹ nọdugbaa mu

ụzenya.

⁹ Ẹphe abarụ mu ẹja mkpẹ;

bya ezi ekemu,

nemadzụ tọru;

ọ nọchia ẹnya ekemu

Chileke. †"

† Gụnaa Awụ 20:12; Dit 5:16 †† Gụnaa Awụ 21:17; Uke 20:9 ‡ Gụnaa Azá 29:13

**Iphe, aasọ nsọ; mę iphe,
a ta sọdu nsọ**

(Mak 7:14-23)

¹⁰ Jizọsu bya ekua igwe ọha ono; bya asụ phẹ: “Unu gebekpọdapho gę mu karụ unu g'o doo unu ęnya. ¹¹ Ọ tọ bụkwa iphe, nemadụ eri l'ọnu aturwu iya; ọ kwa iphe, shi nemadụ l'ime obu futa iya l'ọnu bụ iphe, aturwuje iya nụ.”

¹² Tọbudu iya bụ; ndu etsoje iya nụ byapfuta iya bya asụ iya: “?Ị maru-a l'iphe ono, i shi epfu ono shikwa eghu ndu Fárisii eghu?”

¹³ Ọ sụ phẹ: “Iphe, bụkpoo oshi, ata bụdu Nna mu, nọ l'imigwe gude ẹka iya yee ya bę ee-phefukwa ephefu. ¹⁴ Unu parụ phẹ rọ haa l'ẹphe bụ ndu atsụ ishi, kpụ ndu atsụ ishi. Onye atsụ ishi -kpuru onye atsụ ishi ibe iya bę ẹphe a-tụkokwa dalahụ lę nsụ.”

¹⁵ Pyita sụ iya: “Meeshinu g'ętu ono doo anyibedua ęnya.”

¹⁶ Tọbudu iya bụ; ọ sụ phẹ: “?Bụ iya bụ l'unubedua bę iphe ete dojekwaphọ ęnya? ¹⁷ Unu ta amakwaphọ l'iphe, eeri l'ọnu bụ l'ẹpho bę ọobahuje; l'eeshi l'ẹka ono nyifu iya. ¹⁸ Obenu l'iphe, nemadụ epfu l'ọnu bụ l'obu bę o shi iya futa. Ọ bụru ono bụ iphe, aturwu nemadụ. ¹⁹ Kele ọo l'ime obu nemadụ bę iphemiphe-a shi: agba ẹjo egomunggo; egbu ọchi; eri ogori; apharwushi onwonye; ezi iphuru; adụ ụka; yele epfurwushi nemadụ. ²⁰ Ọo iphemiphe ono bụ iphe, aturwuje nemadụ. Obenu l'a ta kwọduru ẹka ria nri tee aturwudu nemadụ ililekpọo.”

Ekweta nwanyị, abụdu onye Jiu

(Mak 7:24-30)

²¹ Jizọsu gbęshi l'ẹka ono bya ejeshia mkpụkpu lę mkpụkpu, nọ-pheru Taya yele Sayidonu mgburugburu. ²² A bya l'amarụ; nwanyị Kėnanu, bu l'ẹka ono byapfuta iya bya echia mkpu sụ: “Nnajiuphu, bụ Nwa Dévidi! Phụ-naaru mu obu-imemini! Lę nwatibe mu kę nwanyị bę ọbvụ alọkwa kpurukpuru.”

²³ Ọphu Jizọsu epfuduru opfu yeru iya. Ndu etsoje Jizọsu bya arwọahaa ya sụ iya: “Chifunu nwanyị-a, l'etsophe anyi arachi anyi nchị-a.”

²⁴ Jizọsu sụ: “Ọ tọ dụkwa ẹka ọzo, Chileke ziru gę mu je; gbahaa gę mu jepfu ndu Ízurelu, bụ igwerigwe aturu, tuphashihuru etuphashihu.”

²⁵ Nwanyị ono gbęshi bya adaa kpurumu l'iphu iya sụ iya: “Nnajiuphu; jiko gbaaru mu rọ mkpu.”

²⁶ Jizọsu sụ iya: “Nwanyị-a; ọ tọ dụkwa ree g'e woru nri ụnwegirima nụ ụnwu nkuta.”

²⁷ Nwanyị ono sụ iya: “Ono dọ nno Nnajiuphu! Obenu lę nkuta atutujekwaa ẹvirivi nri, dashihuru l'ẹka onye nwe phẹ nụ eri nri.”

²⁸ Ọ pfuchaa nno; Jizọsu sụ iya: “Oowee! Gube nwanyị ọwa-a! Ekwekwe nkengu apaa. Aa-o! Ọ kwaphọ g'ọogu ngu bụ gę Chileke e-meru ngu.” E shiępho teke ono gędegede; ọ bụru ada iya nwanyị ono ewekọrohu.

**Jizọsu eme g'ẹhu dụ
ikpoto nemadụ ike**

²⁹ Jizọsu shi l'ẹka ono tųgbua bya etsoru agụga agụga eze-ęnyimu Gálili ogologo; je enyihu eli úbvú je anọdu. ³⁰ Tọbudu iya bụ; ikpoto nemadụ wuru byapfutashia ya; dutagbaaru iya ndu ęniyenị; mę ndu ndanwụ danwushiru; mę ndu atsụ ishi; mę ndu te epfudu opfu; męwaro igwerigwe ndu ọzo, iphe emegbaa. ẹphe bya achiru phẹ wushiru Jizọsu lę mgboru ọkpa. O mee; ẹhu dükota phẹ ike. ³¹ No iya; ẹhu dükota phẹ ike; k'ọphu ọ dụ ikpoto ndu ono biribiri g'ẹphe humaru lę ndu te epfudu opfu pfuaharu opfu; ndu ndanwụ danwushiru; ẹhu tetachaa phẹ. Ndu ęniyenị jeahaa ije; ndu atsụ ishi nọdu aphụ ụzo. ẹphe jaahaa Chileke kę ndu Ízurelu ajaja.

Jizosu anụ ụnu ụmadzu iri nri

(Mak 8:1-10)

³² Tọbudu iya bụ; Jizosu bya ekua ndu etsoje iya nụ bya asụ phẹ: "Imemini ikpoto ndu-a dukwa mu; g'onye l'ephẹ nọwaru ujiku ẹto l'ẹka-a; ọphụ ọ bụdu l'ọ dukwaduru nri, ẹphe gude, ẹphe e-ri-a. Ọphụ mu a-sụkwanu g'ephẹ swirụ ẹgu lashja. Mu -pfua nno; ẹphe lashja; mbà atushi phẹ l'uzo."

³³ Ndu etsoje iya nụ sụ iya: "Bụ awe bẹ anyi a-humakwanu buredi l'echiegu-a, l'a-sụ ikpoto ndu-a eriri?"

³⁴ Jizosu sụ phẹ: "Bụ ishi buredi ole bẹ unu gudekpoo?" Ẹphe sụ iya: "Ọ kwa ishi buredi ẹsaa; waa unwu-ema, harụ yikwaru iya pho."

³⁵ Ọo ya bụ; ọ sụ g'ikpoto ndu ono nọdukota anọ l'alị l'ẹka ono. ³⁶ Ọ bya achita ishi buredi ẹsaa ono waa unwu-ema ono bya ekele Chileke ekele. Ọ bya awashja ya bya achie ndu etsoje iya nụ; ẹphe keeru ikpoto ndu ono.

³⁷ Ndu ono tuko ria nri rijichaa ẹpho. Ndu etsoje iya nụ bya atutua ibiribe buredi ọphụ ghuduru nụ; o ji nkata-eevu-iphẹ ẹsaa. ³⁸ Ndu riru nri ono dū ụnu unwoke iri; a -gufukwa unwanyi mē unwegirima.

³⁹ Ọ bya asụ ndu ono g'ephẹ lawarọ. Ẹphe wukahu lashja. Ọ bya abahụ l'ugbo; ọ bụru iya eje alị Magadanu.

Eepfu gẹ Jizosu mee

ohumalenya

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

16 Ndu Fárisii mē ndu Sadiusii bya agbabẹru Jizosu ọnyà opfu g'ephẹ gude nmata iya. Ẹphe bya asụ iya g'o menaarụ phẹ iphe-ohumalenya, shi l'imigwe. ² O yeeru phẹ iya ọnu sụ phẹ: "Oobujeru teke ọ bụ l'uzenyashi bẹ akpaminigwe charu roboo; unu asụ l'echele iya bẹ mbọku a-dukwaa ree. ³ Teke ọ bụkwanu l'utsu bẹ unu humaru g'igwe dū rogoro rogoro; tẹme erwurwu dū iya; unu asụ l'igwe e-dzekwa ọ-lwa-boroboro ntanụ-a. Sụ-a; eshinu unu amajechaaru epfu gẹ mbọku a-dū mē unu -lee ẹnya l'akpaminigwe; ?denu g'o gude ọphụ unu adudu ike kọo iphe, ọ bụ; mbụ iphe, emegbaa l'ogbo nta-a? ⁴ Ọgbo nta-a pakpokwaru njọ. Ẹphe te ekwedu nopyabe l'ẹka Chileke. Ẹphe achọ iphe-ohumalenya; ọle ọ tọ dukwanu iphe-ohumalenya ọzo, eemeru phẹ; gbahaa iphe, meru Jiona."

O pfuchaa nno; ọ parụ phẹ haa l'ẹka ono; ọ bụru iya atugbu.

Ụta, Jizosu ata ndu etsoje

iya nụ

(Mak 8:14-21)

⁵ No iya; ndu etsoje iya nụ bya erwua azụ eze-enyimu ono azụ iya ọphuu bya anyata l'ephẹ zoharu egude buredi. ⁶ Jizosu sụ phẹ: "Unu letakwa ẹnya; unu kwabekwa ẹnya g'iphe-ekoje-buredi kẹ ndu Fárisii mē kẹ ndu Sadiusii te emebyi unu."

⁷ Ẹphe pfuaharu nwibe phẹ sụ: "Ọ kwa kẹle anyi te egudedu buredi-a."

⁸ Jizosu maerupho iphe, ẹphe epfu bya asụ phẹ: "Oo-wa! Ekwekwe k'unu apaa nwanshiji! Bụ gunu bẹ o gude unu nọdu epfugbaa l'unu te egudedu buredi? ⁹ ?Toko dokwapho unu ẹnya? Teke mu gude ishi buredi ise keeru unu nemadzụ iri l'ẹbo l'ukporo ụmadzu iri; ?bụ nkata-eevu-iphẹ ole bẹ unu tutu-jiru l'iphiriba iya? ¹⁰ Tọo ?unu ta anyatakwarupho k'ishi buredi ẹsaa ono, mu gude keeru unu nemadzụ iri onoya? ?mē nkata-eevu-iphẹ ole, unu tutu-jikwarupho l'iphiriba iya? ¹¹ ?Denu g'o gude ọphụ unu amadụ l'ọ tọ bụdu opfu buredi bẹ mu epfuru unu teke ono, mu sụru unu g'unu kwabekwa ẹnya g'iphe-ekoje-buredi ndu Fárisii mē kẹ ndu Sadiusii te emebyi unu ono?"

¹² Ọ bụru iya bụ l'ephẹ amaru l'ọ tọ bụdu iphe-ekoje-buredi bẹ ọ kwata epfu sụ g'ephẹ kwabekwa ẹnya iya; l'iphe, oopfu g'ephẹ kwabekwa ẹnya iya bụ iphe, ndu Fárisii ezi yee kẹ ndu Sadiusii.

Pyita akọ onye Jizọsu bụ

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Ọ bụru iya bụ lẹ Jizọsu phẹ abya erwua mkpukpu, nọgbaa lẹ Sizariya Filipayi. Ọ jiahaa ndu etsoje iya nụ sụ phẹ: “?Bụkpoo onye bẹ ndiphe asụjekpoo lẹ mụbe Abụbu-Ndiphe bụ?”

¹⁴ Ẹphe sụ iya: “Ọ duru ndu sụru l'i bụ Jionu ophu shi emeje baputizimu; ndu asụ l'i bụ Elayijia; tẹme ọ duru ndu sụru l'i bụ Jieremaya; ndu sụ l'i bụ onye lanụ lẹ ndu mpfuchiru Chileke.”

¹⁵ Ọ sụ phẹ: “Unubedua; ?unu sụkwanuru lẹ mu bụ onye?”

¹⁶ Sayimonu Pyita sụ iya: “Ọo ngu bụ Kéreshi ọbu, bya aburu Nwa Chileke; mbụ Chileke ophu nọ ndzụ.”

¹⁷ Jizọsu sụ iya: “Ehu-utso bẹ a gọru nụ gube Sayimonu nwa Jiona! L'ọ tọ bụkwa amadụ meru g'i maru ọkpobe-opfu ono. Ọ kwa Nna mu, bu l'imigwe. ¹⁸ Sụ-a; iphe, mu akafuaru ngu bụ; ọo ngu bụ Pyita. Ọ bụru l'eli mkpuma-a bẹ mu a-kpụ Chiochi mu. Ophu ọ dudu m'obeta ọ bụru anwụhu a-dụ ike emebi ya nụ. ¹⁹ Mu a-nụ ngu ire-igodo k'eka Chileke bụ eze. Ọo ya bụ; iphe, bụ iphe, i keru ẹgbu lẹ mgboko-a bẹ a gbẹakwaa l'imigwe kee ẹgbu. Iphe, bụ iphe, i toru l'ẹgbu lẹ mgboko-a bẹ a gbẹakwaa l'imigwe tọo l'ẹgbu.”

²⁰ Ọ pfuẹbe nno bya akaru phẹ g'ọ tọ dukwa onye ọzo, ẹphe e-pfuru l'ọo ya bụ Kéreshi ọbu.

**Epfufu mbụ, Jizọsu epfu
lẹ ya e-je iphe-ẹhuka nwụhu**

(Mak 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

²¹ No iya; ọ bụru teke ono bẹ Jizọsu wataru epfuru ndu etsoje iya nụ gẹ ya e-gude jee Jierúsalem; ya ejee iphe-ẹhuka, dụ igwerigwe. Ọ bụru l'eka ndu bụ ọgerenya; waa ndu-ishi uke Chileke; waa ndu ezije ekemu bẹ ya e-je iphe-ẹhuka ono. Ẹphe eworu iya megbua. O -rwua lẹ mbọku k'eto iya; ya eteta dzuru ndzụ ọzo.

²² Pyita bya ekuchi iya ekuchi baaharu iya mba sụ iya: “Tuswekwa Nnajiuphu! Te epfuẹkwa ẹgube ono! Ẹgube ọwa-a ta abyakwa l'anwuru ngu!”

²³ Jizọsu bya aghaa ẹnya bya asụ Pyita: “Gbeshi mu l'iphu gube Obutuswe ono. Nta-a bẹ iime g'i bụru upfu adu mu l'okpa; kẹle iphe, jiri ta abudu uche Chileke; ọo uche nemadzụ bẹ jiri.”

Etsọ Jizọsu

²⁴ Tọbudu iya bụ; Jizọsu sụ ndu etsoje iya nụ: “Onye ọ dụ g'ọ tsoru mu g'onye ono mja onwiya ẹnya; vuta oswebe ọnwu nkiya bya etsoru mu. ²⁵ Kẹle onye eme g'ọ dzọo onwiya ndzụ l'e-tuphakwa ndzụ iya etupha. Onye gudekwanu opfu ẹhu mu tuphaa ndzụ iya lẹ mgboko-a e-nwekwanuru ndzụ ojejoje. ²⁶ Lẹ-a; ?bụ gunu bụ urwu, nemadzụ ritaru mẹ o -nwekõtachaaru iphemiphe, nọ lẹ mgboko-a; tuphakanana ndzụ iya? Ọ tọ dukwa iphe, nemadzụ egude agbata ndzụ iya mẹ o -tuphahuwaa. ²⁷ Kẹle Abụbu-Ndiphe a-bya ekpee ndiphe ikpe. Ọ -nọdu abya l'oogude ùbvù, egbu nwjiiwii gẹ Nna iya egbu. Teke ono yele unwu-ojozi-imigwe iya aswiru; l'ọo-bya apfua onyemonye ugwo g'iphe, o meru gbaru. ²⁸ Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ dukwaru ndu haru pfuru l'eka-a, ata yidu nwụhu; gbahaa l'ẹphe hụmaadaru teke Abụbu-Ndiphe a-buru eze; gude ùbvù; waa ike, dụ biribiri egbu nwjiiwii abya.”

Jizọsu egbu nwjiiwii

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

17 A nọepho abali ishii; Jizọsu duta Pyita yele Jiemusu; waa Jionu, bụ nwune Jiemusu duru phẹ je enyikota úbvù, ha l'eli; ẹphe je anọdu nwẹkaphe. ² Chileke gbanwee ugbugba iya l'ataphu phẹ. Iphu iya gbuahaa nwjiiwii g'ẹnyanwu. Uwe iya chaahaa kẹ phuuphuu g'anwu eswe. ³ Noo ya; a bya ele ẹnya; Mosisu yele Elayijia chaa l'iphu phẹ; abọ ọja eyeru Jizọsu.

⁴ Pyita pfu-bulihu sụ Jizọsu: “Nnajiuphu; ọ dukwa ree g'anyi nọ l'eka-a; gẹ mu tya mkpu ẹto mẹ ọ -dukwa ngu ree; nanu nkengu; nanu kẹ Mosisu; nanu kẹ Elayijia.”

⁵ Ọ kpukwaduru-a iphe ono l'ọnu epfu; urwukpu, chagburu ọcha bya asọ-kputa pẹ. Olu-opfu shi l'urwukpu ono dafuta sù: "Onye ọwa-a bụ nwa mu nwoke. Mu yeru iya obu. O jiru mu ẹpho. Unu nọmajekwa iphe, oopfufu!"

⁶ O be teke ndu etsoje iya nù nọmaru olu-opfu ono; ẹphe dakọta kpurumu kpube iphu l'alì. Ndzù nọdu agushikpoo pẹ ike. ⁷ Jizọsu bya bya ebyia pẹ ẹka bya asù pẹ: "Unu gbalihu. Ndzù ba agushi unu." ⁸ Ẹphe gbalihu bya achikaa ẹnya; chikaa ẹnya; ọphu ọ duedu onye ẹphe hụmaru; a -gufu Jizọsu nwẹkinyi iya.

⁹ Ẹphe nyizetashia l'úbvú ono; Jizọsu pfushiaru pẹ iya ike sù pẹ g'ọ tọ dukwa onye ẹphe e-pfuru iphe, ẹphe hụmaru jasù teke Abubu-Ndiphe e-shi l'ọnwu teta dzuru ndzù.

¹⁰ Ndu etsoje iya nù jia ya sù: "?Bù gunu meru iphe, ndu ezije ekemu sùru lẹ Elayijia e-vuadaru ọzo bya?"

¹¹ O yeeru pẹ ọnu sù pẹ: "Ọ kwa eviya lẹ Elayijia vufutajẹadaa ọzo bya g'o dozia iphemiphe ree. ¹² Ọle-a; gẹ mu kakwaru unu: Elayijia byahaakwaru; ọphu ẹphe amadù l'ọo ya. Ẹphe mee ya umerekete. Nokwaphọ gẹ Abubu-Ndiphe e-shi pẹ l'ẹka jee iphe-ẹhuka."

¹³ Ọ buri teke ono bẹ ndu etsoje iya nù maru l'onye oopfuru pẹ opfu iya sù l'ọ byawaru bụ Jionu ọphu shi emeje baputizimu.

Eeme onye ọbvù atù ndapfù g'o wekọrohu

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Ẹphe byapfutaẹpho ikpoto ndu ono; nwoke lanù byapfuta Jizọsu bya egbushi ikpere l'iphu iya sù: ¹⁵ "Nnaju-phu; phunaaru nwa mu nwoke obu-imemini; kele ndapfù atù iya; mbù ọ nọdu atushikpoo ya ike. Kele teken-teke bẹ ọtujeru iya chie l'ọku; tẹme ọ nọdu atujekwaru iya phọ chie lẹ mini tekenteke. ¹⁶ Tọbudu iya bụ; mu dutaru iya ndu etsoje ngu nù; ọphu ẹphe adudu ike mee g'ẹhu dù iya ike."

¹⁷ Jizọsu sù: "Haa-oo! Unubẹ ọgbo ẹjo ọkpoma ọwa-a, adudu iphe, unu ekwetajẹ-a. ?Bù teke ole bẹ mu l'unu a-nọ-beru? ?Mu a-takporu unu nshi taberu teke ole? Unu dutaru mu iya l'ẹka-a." ¹⁸ No iya; Jizọsu bya abaarù ọbvù ono mba. Ọbvù ono pẹfu nwata ono l'ẹhu. E shi teke ono ọ bẹrupo nwata ono ewekọrohu.

¹⁹ E mechaa; ndu etsoje Jizọsu byapfuta iya teke ọ nọ nwẹkiya; bya asù iya: "?Bù gunu meru iphe, anyi adudu ike chifu ọbvù ono?"

²⁰ Jizọsu sù pẹ: "Ọ kwa ekwekwe, unu ekweshiduru ike kparù iya. Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ekwekwe unu -habekponu shii gẹ nwa rwijirwii akpuru mọtutadu bẹ unu a-sukwa eze úbvú-a; 'Úbvú; phofu on-wongu je anọdu l'ẹka phọ.' L'ọo-phọlia onwiya. Ọ tọ dukwa iphe, a-kpọ unu ẹka ememe. ²¹ Ọle ẹgube ọbvù-a ta alufujekwa abudu l'ọo onye aswije ẹgu epfu anù Chileke chiru iya."

Jizọsu epfu iya k'ugbo ẹbo lẹ ya e-je iphe-ẹhuka nwùhu

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² O be ujiku lanù; ndu etsoje Jizọsu dzukọbe lẹ Gálili; Jizọsu sù pẹ: "Abubu-Ndiphe bẹ ee-mechakwaa deru ye ndiphe l'ẹka. ²³ Ẹphe eworu iya megbua. O -rwua lẹ mbọku k'ẹto iya l'o teta dzuru ndzù." Aphù iya kwatakpoọ rwua pẹ l'obu.

Jizọsu atù akiriko eze-ọlo Chileke

²⁴ Noo ya; Jizọsu yẹe ndu etsoje iya nù byarwutaẹpho Kapaniyomu; ndu anajẹ okpoga akiriko k'eze-ọlo Chileke bya ejepfu Pyita je ajia ya sù: "?Ọ dù g'onye ezije unu iphe ta apfujedu okpoga akiriko eze-ọlo Chileke tọ?"

²⁵ Pyita sù iya: "Ọ pfujekwa-a."

Tọbudu iya bụ; Pyita bahẹpho l'ọlo; Jizọsu vuru ọzo tufu ọnu sù: "Sayimonu; ?denu g'i yeru ọnu? ?Ọ dù ngu g'ọ bụ ndu ole atujeru akiriko; ọzo ọtu mmanù ọzo; nù ndu eze kẹ mgboko-a? ?Bù ndibe eze; tọo ndu ọzo?"

²⁶ Pyita sù iya l'ọ kwa ndu ọzo.

Jizọsu sụ iya: “Ọ n'iya bụ ịe ndibe eze ta ayịdu iya. ²⁷ Ọle ọ bụekwadupho g'ẹphe ta asụ l'anyi akpatsu phẹ iwe. Ngwa; je je ewota ịkokoro jeshia l'eze-onyimu je awata ese ịkokoro. Ẹma mbụ, vuchakpọo ụzo l'ọ iphe ngu: nmata iya; vohaa ya ọnu. Ịi-huma okpoga, a-suru atụ akirikọ eze-ulo Chileke ono kẹ mu ịe ngu. Woru iya je atụ ya.”

Onye kachakpọo shii

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

18 Teke ono kwaphọ bẹ ndu etsoje Jizọsu byapfutaru iya bya asụ iya: “?Bụ onye a-kachakpọo shii l'ẹka Chileke bụ eze?”

² Jizọsu kweephọ doo; bya ekua nwata nshiji; bya apfube iya l'echilabọ phẹ; ³ bya asụ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ -bụdu l'unu gbanweru bya adụ g'ụnwegirima nshiji; bẹ unu ta abyakwa l'abahụ l'ẹka Chileke bụ eze. ⁴ Iphe, bụ onye wozetaru onwiya alị bya adụ gẹ nwata nshiji-a bẹ bụ iya kachakpọo shii l'ẹka Chileke bụ eze.

⁵ Onye gude ẹpha mu nabata nwata nshiji, ha ẹgube-a; bẹ bụakwaa mbẹdua bẹ ọ nabataru.”

Anma ọkwa eme iphe-ẹji

(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁶ “Onye mekwanuru onye lanụ l'ime ụnwegirima-a, wowaru onwophe ye mu l'ẹka-a g'o shiswee ụzo ono bẹ ọ gogo karụ ree; ọme a pataru mkpuma-uswe lipyabẹ iya l'olu; parụ chie l'ime ẹka eze-onyimu kwata dụ ogbu.

⁷ Nshio ndiphe; noo l'iphe, alọjeru nemadzụ ọkpa eye l'eme iphe-ẹji jiru eliphe ejiji. Ọ tọ dukwa g'e meru; ẹbe ọ dū iphe, a-nọduje ese g'ọ l'ọru nemadzụ ọkpa ye l'eme iphe-ẹji. Ọle; nshio onye ẹgube iphe ono e-shi l'ẹka.

⁸ “Ọzo bụ; teke ọ bụ l'ọ ẹka ngu; ọzoo ọkpa ngu a-kpatarụ ngu eme iphe-ẹji; gbufu iya tuphaa. L'ọ kakwaru ngu ree l'i gude ẹka lanụ; ọzoo l'i bụ ẹniyeni; bahụ l'ẹka ọkpobe ndzụ nọ; eme l'i nweru ẹka labọ; ọzoo ọkpa labọ; e nwuba ngu l'ọku, ata nyihudu anyihu. ⁹ Teke ọ bụ l'ọ ẹnya ngu e-setarụ ngu eme iphe-ẹji; swofu iya tuphaa; kẹle ọ karụ ngu ree l'i gude ẹnya lanụ bahụ ịe ndzụ; eme l'ẹnya dzuru ngu oke; e chie ngu l'ọku-alimaa.”

Ẹtu k'aturu, kpaphuhuru akpaphuhu

(Luk 15:3-7)

¹⁰ “Iphe, unu a-kwabejeerupho ẹnya bụ g'unu ta asụ l'ụnwegirima-a duru ọphu adudu iphe, ọ bụ. L'iphe, mu eme gẹ mu karụ unu bụ l'ụnwu-ọjozi-imigwe nkephe anọdujekwa mkpulumkpuru l'iphu Nna mu, bu l'imigwe.

¹¹ Lẹ Abubu-Ndiphe byakwaru g'ọ dzọta ndu tuphahuru etuphahụ.

¹² “Sụ-a; ?denu g'unu arikwanu iya? Ọ -buru ịe nwoke nweru aturu ụkporo ise; nanụ kpaphuhu; ?tọo hadụ ụkporo ẹno l'iri ịe tete ọphuu l'ubvú l'ẹka ono; tųgbua je etsoru ghaphee chọo ọphu kpaphuhuru nụ phọ? ¹³ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; teke ọ bụ l'ọ humaru iya bẹ ọo-kwatakpokwaa ka eteshi ẹswa aturu lanụ ono ike; e -me l'ụkporo ẹno l'iri ịe tete phọ, te eshidu tuphahụ nụ phọ. ¹⁴ Nokwaphọ g'ọ tọ dudu teke ọ bụjeru uche Nna unu, bu l'imigwe g'ọ duru mẹ onye lanụ l'ime ụnwegirima-a, l'a-la l'iswi.”

Nwanna, mesweru nụ

¹⁵ “Ọzo bụ ịe-a; teke nwanna ngu mesweru ngu; kuchi iya ekuchi; je epfuaru iya iphe, o meru ngu. Teke ọ natarụ iphe, i pfuru iya; ọ kwa iya bụ l'a maru ịe nwanna ngu ono bẹ i duphutawaru azụ. ¹⁶ Teke ọ bụ l'ọ tọ nataduru iphe, i pfuru; g'i je edutafua onye lanụ; ọzoo ụmadzụ ẹbo ọzo yeru onwongu; k'ọphu oo-me g'e pfuru iya l'ekwo-opfu Chileke sụ l'ọ ekebe, ụmadzụ ẹbo; ọzoo ẹto gbaru bẹ ee-gude doshia ya. ¹⁷ Teke ọ bụkwanu l'ọ tọ natakwarupho iphe, ẹphe pfuru; je eworu iya kọoru Chiochi l'ophu. Teke ọ tọ natakwarupho iphe, Chiochi pfuru; ọo ya bụ; unu eworu onye ọbu dobe g'ọ bụ onye ọhozo; ọzoo onye ana akirikọ.

¹⁸ “Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphemiphe, bụ iphe, unu keru ẹgbu ịe mgboko-a bẹ a gbẹakwaa l'imigwe kee ẹgbu. Iphemiphe, unu tọru l'ẹgbu ịe mgboko-a bẹ a gbẹakwaa l'imigwe tọo l'ẹgbu.

† *Gūnaa Dit 19:15*

¹⁹ “Ozo, mu e-pfufuaru unu bu lẹ-a; iphe, bukpo iphe, unu du ẹbo nọdu lẹ mgboko-a; gude obu lanu kweta bya epfuru iya nu Chileke; iphe ono be Nna mu ono, bu l'imigwe ono e-mekwaru unu. ²⁰ Kele iphe, bukpo eka a du ẹbo; ozoo eto gude epha mu nokobe; be mu nokwa l'echilabo ndu obu.”

**Etu k'onye-ozu, aguduru
nwibe iya nu**

²¹ Pyita byapfuta Jizosu bya asu iya: “Nnajiuphu-e; ?bu ugbo ole be nwanna mu e-meswe mu; mu aguchaaru iya ya nu? ?Bu ugbo esaa to?”

²² Jizosu su iya: “O to budu-a ugbo esaa kpurumu. Oo ugbo esaa esaa ugbo ukporo esaa esaa ugbo esaa. ²³ Eka Chileke bu eze be a-duepho g'onye eze lanu, meru ge yee ndu-ozu iya gbazia k'okpoga iya. ²⁴ O gbakojeeepho okpoga ono; e dutaru iya onye lanu, ji iya unu-kuru-unu ekpa-ego. ²⁵ Ophu nwoke ono enwedu iphe, o gude apfu iya. Nnajiuphu iya ono karu su g'e ree ya; ree nyee ya; ree unwegirima ibe iya g'ephe ha; me iphe, o nweru enweru mgburugburu; g'e gude pfua ugwo ono. ²⁶ No iya; nwoke ono daepho kpurumu l'alij gbushi ikpere rwoahaa nnajiuphu iya ono su iya: 'Jiko onye nwe mu nu; tanaa nshi hafua mu ro. Mu a-pfukotakwa ngu-a ugwo ono g'o ha jiko.' ²⁷ Imemini iya du onye eze ono. O paru iya haa bya asu iya g'o to pfuhewaro ugwo obu le phuruphuru gberegedege.

²⁸ “Tobudu iya bu; onye-ozu ono lufuepho je ahuma onye ozo, yee ya tukoru buru ndu-ozu, ji iya nwokpoga, abadu ishi. O zu-gude iya; pyita iya l'ekpiri; su iya g'o pfu-dzua ya ugwo, o ji iya. ²⁹ Nwoke ono daa kpurumu l'alij rwoahaa ya; su iya g'o taa nshi hafua ya ro le ya a-pfu iya ya-a. ³⁰ O jika su le ya taa hadu iya; bya akputa nwoke ono je atu-chia l'oka mkporo su g'o nodu l'eka ono jasuteke oo-pfu iya ugwo ono. ³¹ Tobudu iya bu; ndu ephe l'ia atukoje eje ozu huma iya; ehua dae phe pho dzu. Ephe gbagbua je akooru nnajiuphu phe iphe, meru nu. ³² Nnajiuphu phe bya ekua nwoke ono; bya asu iya: '?I humaru gube ejo onye-ozu-a? ?I humaru ikpoto okpoga, i jikota mu l'ugwo; mu hakotaru ngu iya su g'i ti pfuhe mu iya; opfu l'i rworu mu arworwo? ³³ ?To gbaduru ngu ke g'i phuaru nwibe ngu obu-imemini egube ono, mu phuru ngu ono?’ ³⁴ Nnajiuphu phe ono gude ehueghu kakputa iya je seru ye l'eka ndu a-nu iya aphu jasuteke l'ofuebechaa ugwo, o ji g'o ha.

³⁵ “Nokwapho ge Nna mu ophu bu l'imigwe e-me unu l'onye l'onye; mbukwa onye te egudejedu obu iya g'o ha gvaru onye mesweru iya nu nu.”

Ogori me achifu nwanyi

(Mak 10:1-12)

19 Tobudu iya bu; Jizosu pfebeepho iphemiphe ono, oopfu ono bya eshi le Galili; o buru iya atugbu. O jeshia alij Jiudiya, no l'azu enyimu Jiodanu azu iya ophu. ² Ikpoto igwe oha wuru tsoru iya. O mekota; ehua du ndu iphe eme ike l'eka ono.

³ Ndu Farisii bya agbaburu iya onya opfu g'ephe gude nmata iya; bya ajjahaa ya su: “?O du ree ge nwoke chifuje nyee ya me o betakporo o buru gunu be o meru?”

⁴ O su phe: “Unu teke agutadu l'onye meru nemadzu e -shi le mbulembukpo bu nwoke yee nwanyi be o meru †; ⁵ bya asu phe: 'Noo g'o gude: nwoke je l'ahaje nna iya; haa ne iya ge yee nyee ya tugba. Ephenabo atuko buru onye lanu. †† ⁶ Ephe taa bueduru umadzu labo. Ephe aburu onye lanu. Oo ya bu; iphe, Chileke tugbaburu nanu g'o to dukwa onye e-je iya ekekaha ebo.”

⁷ Ephe su iya: “?Denukwanu g'o gude Mosisu su g'e dejeru ekwo-achifu-nwanyi nu nwanyi obu; chifu iya? ††”

⁸ Jizosu su phe: “Tobudu l'unu bu ndu ejo okpoma meru g'o gude Mosisu kwe g'unu chifuje unyomu unu. Obenu l'e -shikpo l'odu be o to duhaadaa egube ono. ⁹ Nta-a bu iphe, mu epfuru unu bu: Onye chifuru nyee ya je aluta ozo be bukwa ogori be oori. Gbahakwa le nwanyi ono bu nwanyi, eri ogori. Onye lutakwanuru onye ono, a chifuru achifu ono bukwapo ogori be oorikwapo.”

† Guna Mb 1:27 †† Guna Mb 2:24 ‡ Guna Dit 24:1-4

¹⁰ Ndu etsoje iya nụ sụ iya: “Ọ -bụru l'onoo g'ọ dụ l'ẹka nwoke yee nyee ya nọ bẹ ọ kalẹkwapho mma g'a haa k'alululu l'ophu l'ophu.”

¹¹ Ọ sụ phẹ: “Ọ tọ bụebekwa onyemonye bẹ opfu mu ono e-dodzuru ọnya. Ndu oo-do ọnya bụekwapho ndu ono, Chileke goshiru iya. ¹² L'iphe, kparụ iphe, nemadzụ ta alụdu nwanyị dukwa iche iche. O nwekwarụ ndu te eyedu ime. Ọ bụru g'ẹphe dụ bụ ono eshinu a nwuru phẹ. Ọ duru ndu bụ nemadzụ harụ phẹ aháhá. Duru ndu kpọ-chiru obu sụ l'ẹphe a-dụ gẹ ndu harụ onwophẹ aháhá opfu g'ẹphe ejeeru Chileke ozi ree. G'onye, a-dụ ike nata opfu ono natakwa iya.”

Jizọsu agọru ụnwegirima

ọnu-ọma

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Ẹphe nọdu ekutagbaaru iya ụnwegirima g'o byibegbaa phẹ ẹka pfuru nụ Chileke l'iswi ẹhu phẹ. Ndu etsoje iya nụ baaharụ ndu ono, ekutaru iya ụnwegirima ono mba. ¹⁴ Jizọsu sụ phẹ: “Unu hakwaa ụnwegirima g'ẹphe byapfuta mu. Unu ta akpọshishi phẹ abyabya; kele ọ bụ ndu dụ nno bẹ ẹka Chileke bụ eze bụ nkephẹ.”

¹⁵ Ọ bya ebyidzuchaa ụnwegirima ono ẹka bya eshi l'ẹka ono; ọ bụru iya atụgbu.

Onye nweru iphe

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Noo ya; nwoke lanụ byapfuta Jizọsu bya asụ iya: “O-zì-iphe; ?bụkpoo gụnu dụ ree, mu e-me gẹ mu e-nweru ndzụ ojejeje.”

¹⁷ Jizọsu sụ iya: “?Denu g'o gude ì nọdu aji mu aji k'iphe, dụ ree? Ọ kwa Chileke bụ onye lanụ dụ ree kpoloko. Ọle teke ọogu ngu g'ì bahụ l'ọkpobe ndzụ; meje iphe, ekemu pfuru.”

¹⁸ Nwoke ono sụ iya: “Ekemu ?bụ ole bụ ono?”

Jizọsu sụ iya: “Te egbukwa ọchi; ọpụ i rikwa ogori; ọpụ i zikwa iphuru; ọpụ ì dzụjekwa ụka. ¹⁹ Kwabeje nna ngu yee ne ngu ùbvù; l'ì bya eyee nemadzụ ibe ngu obu g'ì yeru onwongu.”

²⁰ Nwokerọbya ono sụ iya: “Eshinu mu bụ nwata ta adụkwa iphemiphe ono ọpụ mu mebyijeru. ?Denu bahu-na iphe, phọdukwaduru mu nụ l'ememe?”

²¹ Jizọsu sụ iya: “Ọ -dụ ngu g'ì dūbe ree; laa je erekọta iphemiphe, i nweru; woru aswa iya je anụ ndu akpa nri. Ọo ya bụ; l'ii-nweru ọkpobe iphe l'imigwe. I -mechaa nno; bya etsoru mu.”

²² Nwokerọbya ono numaepho ọnu, Jizọsu yeru; ẹhu daa ya dzụu. Ọ bụru iya phọ atụgbu; kele ọ bụ onye nwenụkaru iphe.

²³ Jizọsu sụ ndu etsoje iya nụ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọotsukwa l'ẹhu g'ee-me gẹ ndu nweru iphe bahụ l'ẹka Chileke bụ eze.” ²⁴ Ọzo, mu e-pfufuaru unu bụ lẹ: epyo ìnya l'ẹnya ngga kakwa nphe; eme lẹ g'onye nweru iphe e-me bahụ l'ẹka Chileke bụ eze.

²⁵ Ndu etsoje iya nụ numa iya; ọ kabakpọo phẹ rọ atụfu ẹhu. Ẹphe sụ iya: “?Ọ bụhunuru onye bẹ aa-dzọta?”

²⁶ Jizọsu bya elee phẹ ọnya bya asụ phẹ: “Ọ kwa l'ẹhu nemadzụ bẹ ọ bụ 'ama-g'ee-me-ia; obenu lẹ Chileke ta adụkwa iphe, kpọru iya ẹka ememe.”

²⁷ Tọbudu iya bụ; Pyita sụ iya: “Anyịbedua, harụ iphemiphe, anyi nweru bya etsoru ngu-a ?bụ gụnu bẹ anyi e-nweru?”

²⁸ Jizọsu sụ phẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ kwa unubedua ono, tsoru mu nụ ono bẹ l'a-nọdu l'aba-eze iri l'ẹbo; kpee ọkpa-ipfu Ízurẹlu iri l'ẹbo ono ikpe; teke Abụbu-Ndiphe a-bya anọdu l'aba-eze iya, egbu nwịin-wii lẹ mgboko ọphúú, abya nụ ono. ²⁹ Ọzo bụ l'onyemonye, gude opfu ẹhu mu haa ụlo, o nwegbaaru; ọzoo un-wune iya nwoke; ọzoo un-wune iya nwanyị; ọzoo nna iya; ọzoo ne iya; ọzoo ụnwu iya; ọzoo alì iya; bẹ Chileke a-pfụ ụgwọ iphe, ha g'iphe, ọ harụ mgbo ụkporo ise; tẹme e -mechakwaphọ Chileke anụ iya ndzụ ojejeje. ³⁰ Ọle igwerigwe ndu bụ ndu ivuzọ nta-a l'e-mechaa bụru ndu ikpazụ; ndu bụ ndu ikpazụ emechakwanaa bya aburu ndu ivuzọ.”

Ndu ozi opfu-vayinu

20 “Teke Chileke e-goshi lẹ ya bụ eze bẹ ọo-dụkwa gẹ nnajjuphu lanụ, gbeshiru lẹ nchi abọhu je achita ndu-ozu ẹgu g'ẹphe byaru iya ozi l'opfu-vayinu iya. ² Ẹphe lẹ ndu ọ hụmaru bya epfubuchaa l'iphe, ọo-pfụ phẹ bụ kobo lanụ kobo lanụ, bụ iya bụ aswa ogburumita ujiku ophu; ọ chiru phẹ jeye l'opfu-vayinu iya. ³ Ẹnyanwu gbakotajẹpho; ọ lufukwa ọzo je ahuma ndu pfuru kẹ mmanụ l'ọdu-ozu. ⁴ Ọ sụ phẹ: ‘Unu tųgbua je ejelẹpho ozi lẹ mgbabu mu. E -mechaa; mu apfua unu iphe, gbaru unu.’ Ẹphe kwee hm jeshia. ⁵ O be l'echilabọ eswe; ọ lufukwapho je achita nemadzụ yekwapho lẹ mgbabu ono; bya emekwaapho nno g'ẹnyanwu swifuru l'ishi. ⁶ Teme o rwukwaapho g'ẹnyanwu ekewaa zaa zaa; ọ lufukwapho ọzo je ahumakwapho ndu pfuru kẹ mmanụ; bya asukwa phẹ: ‘?Bụ gunu meru g'o gude unu shi l'utsu pfuru l'ẹka-a kẹ mmanụ?’ ⁷ Ẹphe sụ iya l'ọ kwa l'ọ tọ dudu onye kuru phẹ l'ẹgu. Ọ sụ phẹ: ‘Ngwa; unu je etsoru ndu ọphu ejeru mu ozi l'opfu-vayinu mu jee ozi. E -mechaa mu apfua unu iphe, gbaru unu.’

⁸ “Tọbudu iya bụ; o be l'uzenyashi; nwoke ono, nwe mgbabu ono sụ onye-ishi-ozu iya g'o kua ndu-ozu ono g'ẹphe ha; pfua phẹ ugwo phẹ. G'o shilẹpho lẹ ndu ọphu byakperu azu-a pfuta iya jeye lẹ ndu ọphu vuru ọzo bya. ⁹ Tọbudu iya bụ; ndu k'ono, byaru l'ẹnyanwu eke zaa zaa ono bya abya. A pfukota phẹ g'ẹphe ha kobo lanụ kobo lanụ gbafu l'ishi. ¹⁰ Ọ bụru g'a pfu-dzuru ndu ono bụ ono; jasụ o be lẹ ndu ọphu vuchaa ọzo bya lẹ nchi abọhu pho; ẹphe dobesu l'aa-pfụ phẹ iphe, ka shii. Obenu l'iphe, a pfukotarụ phẹ buele-a kobo lanụ kobo lanụ g'ẹphe ha l'ẹhu l'ẹhu. ¹¹ Ẹphe natachaa ya bya aguharu nnajjuphu ono aphụ ¹² sụ: ‘Lewarọ; nta-a bẹ a pfucharu pfua anyi lẹ ndu ọwa-a, ejeduru ozi nọo ọdu-a iphe lanụ; l'anyibe ndu ọphu shi l'utsu jegbuta onwanyi l'ozu; nyakota anwu eswe ono.’ ¹³ Ọ bya ekua onye lanụ sụ iya: ‘Ishikomu byaedu. ?I maru-a l'ọ tọ dukwa eji, mu meru unu. ?Tọ buna kobo lanụ kobo lanụ bẹ mu l'unu pfuburu?’ ¹⁴ Nata okpoga, gbaru ngu nụ lashia; lẹ mu turu obu mu onyo nụ onye ọwa-a, byakperu azu-a iphe, mu nuru ngu. ¹⁵ ?Tọo gẹ mu te egudeshi iphe, bụ nkemu mee g'ọ dū mu? Tọo ?iji iji-ẹnya opfu lẹ mu meru ndu ọphuu iphe-oma?’

¹⁶ “Ọo ya bụ lẹ ndu ikpazu a-buru ndu ivuzo; ndu ivuzo aburu ndu ikpazu. Kẹle ndu e kuru dū igwerigwe; ndu a hotaru habe nwahabe.”

K'ugbo ẹto Jizosu epfu lẹ ya e-je iphe-ẹhuka nwuhu

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Jizosu phẹ nọdu eje Jierusalemu. Ẹphe jenyaa; o kuchi umadzu iri l'ẹbo ono, etsoje iya nụ ono iche je asụ phẹ: ¹⁸ “Mu sūru-a; nta-a bẹ anyi ejeakwa Jierusalemu. L'ẹka ono bẹ ee-mechaa deru Abubu-Ndiphe ye l'ẹka ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu. Ẹphe ekpee ya mpfugbu; ¹⁹ kpuru iya nụ ndu 'amadụ Chileke g'ẹphe mee ya sukusuku; chia ya echachi; woru iya kpọ-gbua l'oswebe. Ọ -nọo abalị ẹto; Chileke emee ya l'ọ teta dzuru ndzụ ọzo.”

Unwu Zebedi arwo Jizosu iphe

(Mak 10:35-45)

²⁰ Noo ya; a nonyaa; ne, nwuru unwu Zebedi duta unwu iya ono ẹphenebo byapfuta Jizosu. O rwua bya egbushi ikpere l'iphu iya rwoahaa ya iphe.

²¹ Jizosu sụ iya: “?Bụ gunu bụ ono?”

Ọ sụ iya: “Jiko kwenu g'unwu mu-a ẹphenebo nọ-kube ngu. G'onye lanụ nọdu ngu l'ẹkutara; onye ọphuu anọdu ngu l'ẹkicha l'ẹka j bụ eze.”

²² Jizosu sụ: “Ha! Unu ta amakwa iphe, unu arwo; unube ndu-a. ?Unu a-dụ ike ngua iphe, shi l'okoro, mu abya angungu; l'e mee unu ẹgube baputizimu e-me mu?”

Ẹphe sụ iya: “Ee! Anyi a-dụ-a ike.”

²³ Ọ sụ phẹ: “Iphe, mu nguru bẹ unu a-ngu-a bụ eviya; l'e mee unu ẹgube baputizimu, e meru mu; obenu lẹ k'anodu mu l'ẹkutara mẹ l'ẹkicha ta abudu mu bẹ ọ dū l'ẹka. Ono duru ndu Nna mu doberu iya.”

²⁴ Ụmadzu iri ọpḡhuu nḡma l'onoo g'ẹpḡhe jeru iya; ẹhu-eghu unwune labọ ono ghuaḡhaa pḡhe. ²⁵ Jizọsu bya ekukọtachaa pḡhe bya asụ pḡhe: “?Ọ kwa l'unu maru-a lẹ ndu-ishi ndu abụdu ndu Jiu; l'anọduje akpa ndu nọ pḡhe l'ẹka ẹhu; tẹme ọ bụru onye nọ-l'oke-ọkwa anọduje eme gẹ ndu ọzo maru l'ọo ya ka shii. ²⁶ Ọle ọo gẹ k'unubed-ua ta adụkwa ẹgube ono; g'onye ọ dḡ g'ọ ha shii lẹ g'unu ha; bụkwaru onye a-nọdu ejeru ndu ọpḡhuu ozi. ²⁷ Onye ọ dḡ g'ọ bụru onye ivuzọ lẹ g'unu ha-a; g'onye ono wozeta onwiya alị; bụru ohu unu. ²⁸ Nokwaphọ gẹ Abụbu-Ndiphe l'onwiya ta abyaduru g'e jeru iya ozi; ọ bụchikwaa g'o jeru ndu ọzo ozi bẹ ọ byaru; wafuḡa g'o woru onwiya nḡ; g'e gude gweeru ngweḡa nḡ Chileke g'ọ bụru iphe, oo-gude gbata ndzḡ igwe ọḡa.”

Jizọsu eme ndu atsḡ ishi

g'ẹpḡhe wata aphḡ ụzo

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Ẹpḡhe shiẹpho Jieriko tḡgbushia; ikpoto igwe ọḡa tsoru iya. ³⁰ Noo ya; ụmadzu labọ, l'atsḡ ishi nọduwaa l'agḡga etsu-ụzo. Ẹpḡhe nḡmaepḡho l'ọo Jizọsu aghata; ẹpḡhe chishia sḡ: “Nnajiuphu; gḡbe Nwa Dévidi; g'imemini anyi dḡnu ngu!”

³¹ Ikpoto ndu ono gbọchia pḡhe ọnu sḡ pḡhe g'ẹpḡhe dobe ọnu doo. Ẹpḡhe kabakpọo ya rọ arashi ike sḡ: “Nnajiuphu; gḡbe Nwa Dévidi; g'imemini anyi dḡ ngu rọ!”

³² Jizọsu pfuru doo bya ekua pḡhe bya asụ pḡhe: “?Bḡ gḡnu bẹ ọ dḡ unu gẹ mu meeru unu?”

³³ Ẹpḡhe sḡ iya: “Nnajiuphu; menaa anyi g'anyi wata aphḡ ụzo.”

³⁴ Imemini pḡhe gude Jizọsu. Ọ bya ebyichaa pḡhe ẹka l'ẹnya. Teke ono kwaphọ ẹpḡhe pḡḡhaa ụzo bya etsoru iya.

Jizọsu abahḡ lẹ Jierúsalemḡ

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-38; Jion 12:12-19)

21 Ẹpḡhe byarwutaepḡho l'úbvú Olivu; mẹ lẹ mgboru mkpḡkpu Betufeji, nọwaa Jierúsalemḡ ntse; Jizọsu zia ndu etsoje iya nḡ ụmadzu labọ; ² sḡ pḡhe: “Unu je l'ime mkpḡkpu ono, nọ unu l'ụzo iphu ono. Unu -bahḡepḡho l'ime mkpḡkpu ono bẹ unu a-hḡma ne nkapfḡ-igara yẹe nwa iya, e libegbaaru elibe l'ẹka lanḡ. Unu tọtachaa ya chḡtaru mu. ³ Ọ -nweru onye dḡru iphe o pfuru; unu sḡ iya l'ọ kwa mkpa iya dḡru Nnajiuphu. Unu -pfuwaa nno bẹ aa-haẹkwaru iya pḡho unu teke ono kwaphọ.”

⁴ Iphemiphe ono mee ọ vḡa; mbḡ iphe, onye mpfuchiru Chileke pfuru sḡ:

⁵ “Unu karḡ Jierúsalemḡ g'o

lenu:

L'onye bḡru iya eze

abyapfutaakwaa ya.

L'o wozetaru onwiya alị

nọdu l'eli nkapfḡ-igara

agba abya;

mbḡ l'eli nwa nkapfḡ-igara

ọbu. †”

⁶ No iya; e mechaa; ndu etsoje iya nḡ ono jeshia je emeepḡho gẹ Jizọsu ziru pḡhe. ⁷ Ẹpḡhe kpuru ne nkapfḡ-igara ono yẹe nwa iya kpḡtaru Jizọsu bya achḡru uwe pḡhe wukobe iya l'eli okpurukpu; Jizọsu nọdu iya l'eli. ⁸ Ndu ọpḡhu ka l'igwe lẹ ndu ono woru uwe pḡhe tọo l'ụzo. Ndu ọpḡhu je ejikọo irwu oshi je atọoru iya l'ụzo. ⁹ Ikpoto ndu awḡ etso iya l'azḡ mẹ ndu ọpḡhu nọ iya l'iphu nọdu akpọ okwe asuje: “Nwa Dévidi, deejee! Deejee! Owoo! Onye Chileke gọru ọnu-ọma nḡ bẹ ọ bḡ; mbḡ onye ono, bḡ Nnajiuphu ziru iya g'ọ bya ono. Deejee! Deejee! Ọkalibe-kangokọtaru-nḡ, shi l'imigwe!”

¹⁰ Tọbudu iya bḡ; ọ bataepḡho l'ime Jierúsalemḡ; mkpḡkpu ono l'ophu tḡko swọkobe. A tḡko ajikashi sḡ: “?Bḡ onye bḡ ono? ?Bḡ onye bḡ ono?”

† *Gḡnaa Zek 9:9*

¹¹ Ikpoto ndu ono, ephe l'iya swi ono su: "O kwa Jizosu; mbu onye mpfuchiru Chileke. Eka o shi bukwa le Nazaretu Galili."

**Jizosu achifu ndu azu aswa
l'eze-ulo Chileke**

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jion 2:13-22)

¹² Tɔbudu iya bu; Jizosu bya abahu l'ime eze-ulo Chileke bya awata achishi iphe, bukpuo ndu azu aswa bya ere erere l'ime eze-ulo ono. O bya akwatsushichaa teburu ndu agbanweje okpoga; bya akwatsushichaa okposhi ndu ere ndo. ¹³ O su phe: "Unu ta amadu l'e deru l'ekwo-opfu Chileke su: 'Ulo mu be ee-kuje ulo, aa-noduje epfu anu mu.' Unu bya eworu iya mee ulo, ndu ana nfu edomije onwophe."

¹⁴ E mechaa; ndu atsushi me ndu no eniyeni wu-pfuta iya l'eze-ulo Chileke l'eka ono; o mee phe ephe wekorohu. ¹⁵ Ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu humaepho iphe, du biribiri, oomeshi bya anuma eka unwegirima, kuru l'eze-ulo Chileke akpo okwe asuje: "Nwa Dévidi; deejee; deejee;" ehu ghuahaa phe egu.

¹⁶ Ephe su iya: "O kwa l'jinu-a iphe, ndu ono ara?"

Jizosu su phe: "Ee! Unu teke agu-rwuswee eka ono, e deru l'ekwo-opfu Chileke su: 'Oo l'onu ndu bu unwegiri-ma me ndu angu era be ee-shi aja ngu okpobe ajaja.' "

¹⁷ Tɔbudu iya bu; Jizosu paru phe haa l'eka ono; o buru iya alufu l'ime mkpukpu ono bya ejeshia Betani. O je akwaa Betani futa l'utsu.

Jizosu atu oshi figu onu

(Mak 11:12-14)

¹⁸ O be l'utsu; egu nodu agu iya g'oolaphuwa azu l'oma mkpukpu ono. ¹⁹ O huma oshi figu, no l'aguga gbororo bya akpo-kube iya. O rwua l'eka o no; ophu o dudu mebyi, o humaru iya ilile; gbahaa ikpuchi. O su oshi figu ono: "I ti byadu amibaa mebyi le mgboko-a jaswaruro ya." G'e jia epfua; oshi ono nwukotaanaa lwaa.

**Jizosu gude oshi, o turu onu
ezi ndu etsoje iya nu iphe**

(Mak 11:20-24)

²⁰ Ndu etsoje iya nu huma iya; o du phe ejo biribiri. Ephe su: "Denu g'o gude oshi ono nwuekwadupho lwa egwegwa egube ono?"

²¹ Jizosu su phe: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; unu -kwetapwaa; ophu unu abodu obu ebo; o to bulek-waa iphe, mu meru oshi figu-a be unu e-me nkinyi iya; o to dukwa m'obeta unu su ubvu-a: 'Ngwa; je aparu onwongu chie l'ime eze-enyimu'; oomeepho nno. ²² Oo ya bu l'iphe, bukpuo iphe, unu gude jepfu Chileke je epfuru nu iya su iya g'o nu unu; unu kwetawaa l'oo-nu iya unu; iphe ono be oo-nu unu."

**Aaji Jizosu egube ike,
o gude eme iphemiphe ono**

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Noo ya bu; Jizosu bataepho l'ime eze-ulo Chileke; ndu-ishi uke Chileke me ndu bu ogerenya mkpukpu byapfuta iya l'eka oozi iphe bya asu iya: "Bu egube ike gunu be i gude eme iphemiphe-a? Bu onye ngeru ngu ike, i gude eme iya?"

²⁴ Jizosu yeeru phe onu su phe: "Unu gebe ge mu jja unu nwaji lanu. Unu -koro mu iya; mu akoro unu ike, mu gude eme iphemiphe ono. ²⁵ Su-a; baputizimu, Jionu meru; bu awe be o shi? O shi l'imigwe? To o shi nemadzu l'eka?"

Tɔbudu iya bu; ephe wata iya adzokashi l'ime onwophe su: "Teke anyi sunuru l'o shi l'imigwe l'o su anyi: 'O buru gunu meru g'o gude ophu unu ekwetaduru iphe, o pfuru?' ²⁶ Teke anyi sukwanuru l'o shi nemadzu l'eka;

?a maru iphe, ọha e-me; eshinu mkpukpu l'ophu pfudzuwaru lẹ Jìonu bụ ọkpobe onye mpfuchiru Chileke?"

²⁷ Tọbodu iya bụ; ẹphe sụ Jizọsu: "Anyi ta amakwa."

Jizọsu sụkwana phẹ: "Ọphu mu akọkwawuru unu onye ngeru mu ike, mu gude eme iphemiphe ono."

Ẹtu nwoke yẹe ụnwu iya ẹbo

²⁸ "Dẹnu g'iphe-a dụ unu? Ọ duru nwoke, nwutaru ụnwegirima unwoke labo. O be ujiku lanu; ọ bya asu k'ogerenya: 'Nwa mu; jiko jekwaaru mu ozi l'opfu-vayinu ntanu.' ²⁹ Ọ sụ iya: Mu tee jekwa." E mecha; izimanu lwa iya azu; o jeshia. ³⁰ Nwoke ono bya ejepfu ke nwata je epfukwaaru iya pho g'o pfuru onye ophuu. Ọ sụ iya hm lẹ ya e-jekwaa. E mecha; ophu o jeduru. ³¹ Sụ-a; l'ime ụmadzu labo ono; ?denu onye ophu meru iphe, dụ nna iya ree?

Ẹphe sụ iya l'oo onye k'ogerenya.

Jizọsu sụ phẹ: "Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ndu ana akiriko waa ndu agba ukpara l'e-vukwaru unu ụzo bahu l'eka Chileke bụ eze. ³² Kele Jìonu byaru bya egoshi unu ọkpobe ụzo, unu e-tso; ophu unu ekweddu nkiya; obenu lẹ ndu ana akiriko yee ndu agba ukpara be kwetaru nkiya. Unubedua humachaa l'ẹphe kwetaru; ophu izimanu alwakpodarunu unu azu; g'unu ghaa umere g'e mechaaru ke g'unu kweta ke Jìonu."

Ẹtu, e gude ndu e butaru ye

I'opfu-vayinu anma

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ "Sụ-a; unu ngabekwa nchi numa etu ozo. Ọ duru nwoke lanu, bụ nnajiuphu, laru egu vayinu. Ọ bya agbaa ya mgbabu; bya ebua ya nsu eka aanoduje azoshi mee l'akpuru vayinu ono. Ọ bya akpukwaapho nwulo eli ephekerephe eka ee-nyihuje eche mgbabu ono nche. Ọ bya ebuta ndu-oziegu woru iya ye phẹ l'eka bya ejeshia iphe-ozo. ³⁴ O rwujeepho teke aawoje akpuru vayinu ono; o zia ndu-ozie iya g'ẹphe jepfu ndu-oziegu ono g'a wọ ya okè akpuru vayinu nkiya. ³⁵ Ẹphe gude ndu ono, e ziru ozi ono tsua onye lanu iphe; bya egbaa onye ophuu egbugbu; bya atua onye ophuu mkpuma. ³⁶ Ọ bya ezia ndu-ozie ozo, ka ndu ke mbu igwerigwe. Ndu oziegu ono mekwaa phẹ pho g'e meru ndu ophuu. ³⁷ E mecha; ọ bya ezia nwa iya g'o jepfu phẹ sụ lẹ ya maru-a l'onye ọwa-a, bụ nwa iya-a be ẹphe a-kabe-a yeru nsọ. ³⁸ O be teke ndu-ozie-mgbabu ono humaru nwa iya ono; ẹphe zua mgbede kpua ya sụ: 'Ihee! Waa onye ali-a e-mechaa buru nkiya me nna iya nwuhu-a. Unu bya g'anyi gbua ya egbugbu nata iya iphe, rwuberu iya nu.' ³⁹ Ẹphe kputa iya kpufu lẹ mgbabu ono je eworu iya gbua.

⁴⁰ "Sụ-a; onye nwe mgbabu ono -lwaepho; ?bu gunu be oo-me ndu-oziegu ono?"

⁴¹ Ẹphe sụ iya: "Oo-bya egbushikota ndu-ozie-mgbabu ono, ejo okpoma egbu egbugbu ono; mbu gbua phẹ njo egbugbu woru mgbabu ono ye ndu-oziegu ozo l'eka, bụ ndu a-wotaje akpuru iya vutaru iya l'o rwuberu iya."

⁴² Jizọsu sụ phẹ: "Unu teke agụ-swee iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke sụ:

"Mkpuma, ndu akpu ulo

jjikaru;

mechaaru bya aburu

mkpuma, gudeshe ulo.

Ono buru iphe,

Nnajiuphu anyi meru;

o dū anyi biribiri

l'anya. †"

⁴³ "Noo g'o gude mu sụ unu l'eka Chileke bụ eze be a-natakwa unu woru iya nu ndu a-nuje iya okè akpuru, ophu gbaru iya nu. ⁴⁴ Teme onyemonye, bụ onye vukotaru mkpuma ono daa iko be e-tsujishihukwanu; teke o turu nemadzụ l'o gwee onye ono arakabya."

† *Gūnaa Ebvū 118:22,23*

⁴⁵ Tɔ̀budu iya bụ; ndu-ishi uke Chileke mę ndu Fárisii nụmaepho ętu iya ono; ęphe maęrupho l'ọo phę bę ọon-madoru iya. ⁴⁶ Ęphe jee g'ęphe gude iya; ndzụ ọha gụhu phę; kele ọha l'ophu pfudzuwaru lę Jizọsu bụ onye mp-fuchiru Chileke.

Ętu ndu e yeru lę nri ekele nwanyị

(Luk 14:15-24)

22 Jizọsu byakwa egude ętu yeeru phę ọnu ọzo sụ phę: ² “Ęka Chileke bụ eze bę dųepho g'onye eze lanụ, shiru nwa iya nri ekele nwanyị; ³ bya ezia ndu-ozii iya g'ęphe je ekua ndu e ziru lę nri ekele nwanyị ọbu; ọphu ndu ono ekwedu abyabya. ⁴ Ọ byakwa ezia ndu-ozii iya ọzo bya asụ phę: ‘Unu sụ ndu e ziru lę nri-a lę mu shiakwaru nri ọbu; lę mu gbushikwaru oke-eswi mu; mę okiri mu gude shia ya; lę mu tųkoakwaru iphemiphe dozichaa kwabę; g'ęphe byawarọ lę nri ekele nwanyị ọbu.’ ⁵ Ndu ono, e ziru lę nri ono pael'iya-a ęka lanụ; ọ bụru phę eje iphe, heru phę nụ. Onye ejeshia l'ęgu iya; onye ejeshia ere aswa iya. ⁶ Tęme ndu ọphuu tsųkobeekwapho gude ndu ono, onye eze ziru ozii ono mee phę iphe-iphere woru phę gbushia. ⁷ Eze ono nụmaepho iphe, meru nụ; ęhu ghua ya ntųmatu. Ọ bya ezia ndu ojọgu iya; ęphe je emegbushia ndu ono egbuje nemadzụ ono bya atųa ọku lę mkpųkpu phę; ọku tsufu iya. ⁸ Tęme ọ gbę teke ono bya asụ ndu-ozii iya: ‘Nta bę e shiębechaaru nri ekele nwanyị; ọphu ndu e ziru lę nri ọbu agbadųru k'eriri iya. ⁹ Ngwa; unu lųfu l'ọma eze gbororo; iphe, bųkpoo ndu unu hųmaru g'ęphe ahahabę l'ọtu; unu rwuta phę bya lę nri ekele nwanyị ọbu.’ ¹⁰ Ndu ozii ono bya awųfu l'ọma eze gbororo je atųkokpoepho ndu ęphe hųmaru chįta; ndu ọma mę ndu ęjo-iphę. A bya anọ-jia ọlo nri ekele nwanyị ọbu.

¹¹ “O be teke eze bataru g'ọ hųma ndu byaru lę nri ọbu; ọ hųma nwoke, eyeduru uwe ekele nwanyị. ¹² Ọ sụ iya: ‘Ishikomu; ?dęnu g'i shiru bata l'ime ęka-a; l'ębe abụ l'i yeru uwe ekele nwanyị?’ Ọphu nwoke ono amadų iphe, oo-pfu. ¹³ Onye eze ono sụ ndu-ozii iya: ‘Ngwa; unu kee ya ęgbu l'ọkpa yę ęka parų je echie lę tsųkiribaa etezi. Ęka ono bę nemadzụ a-nọdu kwaa ęjo ękwa; taa ikireze.’” ¹⁴ “Kele ndu e kuru dųkwa igwerigwe; ọle ndu a họtaru habe ahabe.”

Apfų akįriko

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Ndu Fárisii tųgbuepho je achįa idzu g'ęphe e-shi gude opfu, Jizọsu epfu nmata iya. ¹⁶ Ęphe bya eduru ndu etsoje phę nụ mę ndu kę Herọdu ye g'ęphe jepfu iya je asụ iya: “O-zii-iphę; anyi maru l'i bụ onye ire-lanụ; tęme i gude ire-lanụ ezi ọzo Chileke; ọphu ọ dųdu onye jitsu ebvu. Ọphu ọ dųdu onye iile ęnya l'iphu. ¹⁷ Sụ-a; yeęshikwaru anyi ọnu l'opfu-a. ?Dęnu g'ọ dųkpoo ngu? ?Ọ bụ emebyi ekemu Chileke mę anyi -tųje akįriko nụ eze nna-jjoha, nọ lę Romu?”

¹⁸ Jizọsu maęrupho ęjo-iphę, nọ phę l'ọkpoma bya asụ phę: “?Bụ gųnu meru g'o gude unu gbabęru mu ọnyà opfu; unubę tųko-l'ęhu-atųko-l'obu-a? ¹⁹ Unu goshięshikwa mu okpoga, eegudeje atų akįriko ọbu.”

Ęphe wotaru iya kobo lanụ. ²⁰ Ọ sụ phę: “?Bụ ishi onye yele ępha onye bụ ọwa-a, e deru iya-a?”

²¹ Ęphe sụ iya: “Ọo kę Siza!”

Ọ sụ phę: “Ọ n'iya-a bụ g'unu woru iphe Siza nụ Siza; unu eworu kę Chileke nụ Chileke!”

²² Ęphe nụma iya; ọ dų phę biribiri. Ęphe parų iya haa; ọ bụru phę atųgbu.

Kę eshi l'ọnwu teta dzųru ndzụ

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Lę mbọku ono kwaphọ ndu Sadiusii, bụ ndu sųru l'e tee shidu l'ọnwu eteta adzųru ndzụ; byapfuta Jizọsu bya asụ iya: ²⁴ “O-zii-iphę; iphe, Mosisu deru l'ękwo ekemu bụ; teke nwoke lųnyaaru nwanyị bya anwųhu; ọphu ọ nwųtaduru nwa; gę nwune iya lųpyabe nyee ya ono g'ọ nwųtaru onye ọphuu, nwųhuru anwųhu phọ nwa. ²⁵ Sụ-a; ọ dųru unwune ęsaa, shi buru l'echilabọ anyi. K'ọgerenya lųchaa nwanyị; ọnwu woru iya gbua; l'ębe ọ tọgbo mę akọ lę mgboko. Ọ parų nyee ya ọbu haarų nwune iya. ²⁶ Onye k'ębo, bụ otsota bya alųpyabe nwanyị ono;

bya anonyakwaapho nwuhu; l'ebe atogbo akọ; onye k'eto nno phọ; jasụ l'onye k'esaa. ²⁷ G'ephe ha nwushihube-beephe teme nwanyị gbẹ teke ono bya anwuhu nkiya. ²⁸ O -rwua teke ee-shi l'onwu teta dzuru ndzụ; ?bụ onye ole bẹ nwanyị ono a-buru nyee ya; g'ephe n'esaa l'uchaaru iya-a?"

²⁹ Tọbudu iya bụ; Jizọsu sụ phẹ: "Unu eshisweje iya; kele ekwo-opfu Chileke te edoduru unu ęnya; ọphu ọ bụro ke g'ike Chileke habe shii. ³⁰ Kele teke ndu nwuhuru anwuhu e-shi l'onwu teta dzuru ndzụ bẹ nwoke taa l'uhedu nwanyị; ọphu nwanyị al'uhedu ji. Ephe a-dụ g'unwu-ojozi-imigwe. ³¹ A -bya lẹ k'eshi l'onwu teta dzuru ndzụ; ?unu ta ag'ujedu iphe, Chileke pfuru n'ụ unu l'onwiya sụ: ³² 'O kwa mbedua bụ Chileke ke Ebirihamu; b'uru Chileke ke Ayizaku; bya aburu Chileke ke Jiékọpu. † Oo ya bụ lẹ Chileke ta abukwa Chileke ndu nwuhuru anwuhu; ọ bụ Chileke ndu nọ ndzụ."

³³ Ikpoto ndu ono n'umae ya phọ; iphe, oozu d'ụ phẹ biribiri ętu.

Ekemu, kpọ-chiru ishi

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Tọbudu iya bụ; ndu Fárisii n'umaephe lẹ Jizọsu mewaru ọnu-pf'ụ n'ụ ndu Sadiusii; ephe je erwukọbe onwophe. ³⁵ A n'onyaa; onye lan'ụ l'ime phẹ, b'ụ onye ezije ekemu meahaa g'ọ gbabẹ ọnyà opfu gude nmata Jizọsu; bya as'ụ iya: ³⁶ "O-zì-iphe; ?b'ụ ekemu ole b'ụ ekemu, kpọ-chiru ishi l'iphe, b'ụ ekemu g'ọ ha?"

³⁷ Jizọsu s'ụ iya: "Yee Nnajiuphu, b'ụ Chileke ngu obu ngu g'ọ ha. Gude ndz'ụ ngu g'ọ ha; m'ẹ uche ngu g'ọ ha yee Chileke obu." ³⁸ Ono b'ụ ekemu, kak'ọta shii bya aburu iya kpọ-chiru ishi. ³⁹ Ọphu tsotar'ụ iya n'ụ, d'uhukwapho g'on'ọ b'ụ: 'Yee nemadz'ụ ibe ngu obu g'i yeru onwongu.' ⁴⁰ Oo l'ekemu lab'ọ-a b'ẹ iphe, b'ụkota ekemu g'ọ ha y'ẹ iphe, ndu mpfuchiru Chileke deru l'ekwo t'ukoru g'ọ ha kpak'ọo."

Aji k'onye b'ụ Kéreshi ọ b'ụ

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ O b'uru teke ono, ndu Fárisii n'okoberu ono b'ẹ Jizọsu j'iru phẹ aji s'ụ phẹ: ⁴² "O d'ụ unu g'ẹ Kéreshi ọbu, buk'poo Nwa onye?"

Ephe s'ụ iya l'ọo Nwa Dévidi.

⁴³ O s'ụ phẹ: "D'enukwanu g'ọ gude Unme-d'ụ-Ns'ọ ke Chileke mee Dévidi ọ n'odu ekuje iya Nnajiuphu s'ụ:

⁴⁴ "Chileke s'uru Nnajiuphu mu:

N'odu mu l'ekutara jas'ụ teke

mu e-me g'i

z'opyabe ndu-ohogu ngu

l'okpa. ††

⁴⁵ Eshinu Dévidi ekuje iya Nnajiuphu; ?d'enuhunu g'ọ gude ọ b'uru Nwa iya?"

⁴⁶ Ọphu ọ d'udu onye d'uru ike yeeru iya ọnu; mb'ụ g'ọ ka mma l'ọo akp'uru opfu lan'ụ. Eshi mb'oku ono; ọphu ọ d'udu onye t'ubaaru ama aji Jizọsu aji ọzo.

Jizọsu epfu ke ndu ezije ekemu

(Mak 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

23 Jizọsu g'balihu bya as'ụ ikpoto ọha ono m'ẹ ndu etsoje iya n'ụ: ² "Ndu ezije ekemu m'ẹ ndu Fárisii b'ẹ b'ụ phẹ b'ụ ndu-ishii, l'ezije iphe, ekemu M'osisu b'ụ. ³ Oo ya b'ụ; unu n'ujekwaru phẹ opfu. Unu mejekwa iphe, buk'poo iphe, ephe s'uru g'unu mee; ọle g'unu te etsokwa ęka phẹ. L'ephebedua buk'wa epfufu b'ẹ ephe epfufe iya l'onu; ọphu ephe emekwan'ụ iya ememe. ⁴ Ephe edoje oke ivu, any'ị ęrwa; bya ats'ụ l'ęhu evuvu woru bo nemadz'ụ g'ọ vuru; ọle ephebedua l'onwophe taa rw'ukwa iya g'ọ ka mma l'ọo mkp'ushi ęka. ⁵ Iphemiphe, ephe eme b'ẹ ephe an'oduje eme g'ẹ nemadz'ụ h'uma phẹ. ?Unu ta ah'umaduru g'ephe edeje opfu Chileke phosaa phosaa l'eli ak'p'ọ, ephe epfubeje l'egedegee ọnu-iphu. ?Unu te eledu g'ẹ jipfu jipfu ọnu uwe phẹ ahaj'ẹ. ⁶ Iphe, aduje phẹ ree b'ụ g'ọ b'uru phẹ a-n'odu l'ęka aa-kachak'p'ọ phẹ akwabe ụbv'ụ m'ẹ a -n'odu ab'ọ iphe; waa g'oshi,

bụ iya kachakpọo ree l'ulo-ndzukọ ndu Jiu bụru nkephę; ⁷ waa ęrengete ekele l'ęka a dų igwerigwe; waa gę ndiphe kuje phę 'O-zì-iphe'. ⁸ Ọle unu te ekwekwa g'e kuje unu O-zì-iphe; kele ọo onye lanụ bụ onye l'ezije unu iphe. Onye ono bụ iya bụ Kéreshi. Unubędua l'ophu bụkota ụnwunna. ⁹ Ọphu ọ dųkwa onye unu e-kuje Nna lę mgboko-a; l'ọ kwa Nna lanụ bę unu nweru, bụ iya bụ Nna ọphu bu l'imigwe. ¹⁰ Ọphu unu ekwekwa g'e kuje unu Nnajiuphu; kele ọo onye lanụ bụ Nnajiuphu unu, bụ iya bụ Kéreshi ọbu. ¹¹ Ọ chia g'onye kakọta shii lę g'unu ha bụru onye a-nọdu ejeru ndu ọphuu ozi. ¹² Kele onyemonye, l'ewoli onwiya eli bę ee-wozeta alị. Onye wozetakwanuru onwiya bę ee-woli eli."

**Jizọsu anma ndu bụ
tụko-l'ęhu-atụko-l'obu ikpe**
(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu ono. Kele unu woru ęka Chileke bụ eze guchia; guburu ndiphe ye g'ęphe ta abahụ iya. Unu taa bahudu iya l'onwunu; tęme ndu eme g'ęphe bahụ bę unu te ekwedu g'ęphe bahụ.

¹⁴ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu ono. Kele unu bụ ndu eripyaję ọlo ụnwanyi, ji phę anọedu. Unu nọdu egudeje ęregede epfukpọepho ogologo opfu anụ Chileke. Ọo unu bę Chileke a-kachaa anmashi ikpe ike.

¹⁵ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu ono. L'ęka unu akpọjeru ụgbo daa eze-ęnyimu tųko ękameka jegbabę g'ee-shi g'unu pfubuta m'obeta ọ bụru onye lanụ yeru Chileke. Teke unu pfubutaru onye ọbu; unu emee ya l'ọo-bụru onye ka unu agba k'ọku-alị-maa ugbo ębolechiko.

¹⁶ "Nshịo unubę ndu atsụ ishi, eme g'unu goshi onye ọzo ụzo. L'ęka unu asųje l'o to nwedu iphe, ọ bụ mę nemadzụ -gude eze-ọlo Chileke ria angụ. Obenu l'onye gude mkpọla-ododo eze-ọlo Chileke ria angụ ọbu bę unu asųje l'ono bụ ụgwo, tukoru iya l'ishi. ¹⁷ Lekwa unubę ndu eme eswe tęme unu nọdu atsųgbaa ishi-a! ?Bųhunu ole ka ere ire? ?Bų mkpọla-ododo eze-ọlo Chileke; tọo eze-ọlo l'onwiya, gbę bụru iya meru mkpọla ọbu ọ bụru iphe kę Chileke? ¹⁸ Tęme unu sųkwapho l'onye gude ọru-ngweja Chileke ria angụ bę ọ tọ dudu iphe, ọ bụ; obenu l'onye gude iphe-anunu, e doberu iya ria angụ bę unu sųru l'ọ bųwaa ụgwo, tukoru iya l'ishi. ¹⁹ Lekwa unubę ndu-a, l'atsụ ishi-a! ?Bųhunu ole ka shii? ?Bų iphe, a nųru anunu; tọo ọru-ngweja Chileke, gbę bụru iya meru g'iphe ọbu, a nųru anunu ọbu bụru iphe kę Chileke? ²⁰ Ọo ya bụ l'iphe, bụ onye gude ọru-ngweja Chileke eri angụ gudekwa yęe iphe, nọ iya nų rikọta angụ ọbu. ²¹ Onye gudekwanụ eze-ọlo Chileke ria angụ bę gudekwaphọ eze-ọlo ono mę Chileke, bu iya nų gude ria angụ ọbu. ²² Onye gudekwanụ imigwe eri angụ gudekwaphọ aba-eze Chileke yęe Chileke, onye nọ iya nų eri angụ ọbu.

²³ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu ono. Kele unu agbakebeje je anụ Chileke oke-lanụ-l'uzo-iri l'agbo mę anamịta; mękpoo ahujji; bya aparu eme ekemu l'ęka ọ karụ aka-ka parụ haa, bụ iya bụ ekpe ikpe, pfuru ọto; waa aphụ obu-imemini; waa apfushi ike l'iphe, onye pfuru. Iphemiphe ono bę unu gege anọdua eme; ọle ọ tọ bųkwanu g'unu haa ọphuu. ²⁴ Unubę ndu atsụ ishi, eme g'unu goshi ndu ọzo ụzo; unubę ndu azashijechaa zashịa iphiriba iphe, ha gę nwęnwu, nọ l'okoro; ọle unu elwejekwa iphe, ha g'inya olwe wọo.

²⁵ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu. Kele unu anọduje asa azụ okoro; asa azụ ochi; ọle iphe, jiru ime iya bụ ana ndu ọzo iphe l'ęka ike waa ęgu eme ęjo-iphe. ²⁶ Gųbe nwọphu Fárisii, atsụ ishi; vuru ụzo saadaa ime okoro yęe ime ochi; ọo ya bụ; azụ iya egbufukwaphọ chalahaa ụcha.

²⁷ "Nshịo unubę ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii! Unubę ndu bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu. Kele unu dų g'ilu, e memaru emema, anọduje ama mma l'eli ęhu iya; o -rwua l'ime iya; ọkpu nemadzụ; mękpoo iphe ọzo, rehuru erehu; eji iya ejiji. ²⁸ Nokwaphọ g'unu adųje g'unu pfuberekoto; 'ama l'iphe, jiru unu ime bụ tųko-l'ęhu-atųko-l'obu waa ęjo-iphe."

**Jizọsu epfu l'aa-gwatakọta
ogbo nta-a ụgwo iphe, ẹphe eme**

(Luk 11:47-51)

²⁹ “Nshio unube ndu ezije ekemu me ndu Farisii! Unube ndu bu tuko-l'ehu-atuko-l'obu. Kele unu anodeje akpushi ulo l'ilu l'eka ndiche unu phe ligbaaru ndu ẹphe gbushiru, bu ndu mpfuchiru Chileke; bya ememak-wapho ẹka e liru ndu pfuberekoto emema; asuje: ³⁰ ‘Ome unu no ndu teke nna unu oche phe no; unu tege eyekwa ẹka l'egbushi ndu mpfuchiru Chileke.’ ³¹ Unu gude egube ono agba onwunu ama l'unu bupho unwu ndu gburu ndu mpfuchiru Chileke. ³² O du ree; unu yenu ẹka mefufu-a iphe, ndiche unu phe meru mephodoru unu. ³³ Unube ẹjo agwo ono! Unube unwu, ogiji nwushiru ono! ?Unu e-mekwadu imagha nahu g'a ta nma unu ikpe; kpuru unu ye l'oku-ali-maa? ³⁴ Oo ya bu; unu huma le mu e-zi ndu mpfuchiru Chileke waa ndu mmamiphe; waa ndu ezije ekemu g'ẹphe byapfuta unu. L'ime phe be o duru ndu ophu unu e-gbu egbugbu; duru ndu ophu unu a-kpopyabe l'oswebe; dukwarupho ndu ophu unu e-chi iphe l'ulo-ndzukọ unube ndu Jiu; mekota phe ewere le mkpukpu le mkpukpu; ³⁵ k'ophu o-tukoru unu l'ishi; mbu ochi ndu pfuberekoto, unu gbushiru le mg-boko e -shi l'ochi Ebelu; nwata pfuberekoto; jasụ l'ochi Zakaraya; nwa Barakaya; onye unu gburu le mgbaka eze-ulo Chileke; waa oru-ngweja Chileke. ³⁶ Sụ-a; ge mu gbukwaaru iya unu tororo; l'iphemiphe ono bukotakwa l'ishi ogbo-a, no nta-a be aa-gwatakọta ụgwo iya g'o ha.”

Jizọsu yeru Jierúsalemụ obu

(Luk 13:34-35)

³⁷ “Oowaa! Gube Jierúsalemụ! I tukuru ndu mpfuchiru Chileke egbushi; bya egude mkpuma atụ-gbushi ndu e ziru g'ẹphe byapfuta ngu. Tekenteke be mu meru ge mu chikobe unwu ngu l'eka lanu ge nepfu-oku achikobeje unwu iya l'ime nkù iya-a; ophu i kwedu! ³⁸ Huma ahuma; l'ibe ngu be aa-gbagharu; l'o dabyiru iphoro. ³⁹ Ge mu karu unu; unu ta ahumabaekwa mu jasụ teke unu a-sụ: ‘Chileke goru onu-oma nu onye ono, gude epha Nnajiuphu abya ono.’”

Iphe, e-me teke ikpazu

(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

24 Tọbodu iya bu; Jizọsu bya eshi l'ime eze-ulo Chileke lufuta; o buru iya atugbushi. Ndu etsoje iya nu byapfuta iya g'ẹphe goshikota iya eze-ulo Chileke ono l'ophu. ² Jizọsu sụ phe: “?O kwa l'unu humaru iphemiphe ono? Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ee-mechaa nwukposhichaa iphemiphe ono enwukposhi; mbu k'ophu o to dudu g'o ka mma l'oo mkpuma lanu, a-kpo-pfuru l'eli nwibe iya.”

**Iphe, bu o -mechaa
mgboko abvu**

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Jizọsu bya enyihu ubvu Olivu bya eje anode anode l'eli iya. Ndu etsoje iya nu byapfuta iya k'iche bya asu iya: “?Bukpoo teke ole be iphemiphe-a, i pfuru-a l'e-mekpo? Tembe ?bu gunu a-buru iphe, ee-gude maru teke ii-bya; waa teke mgboko a-bvu?”

⁴ Jizọsu yeeru phe onu sụ phe: “Oo pho g'unu leta onwunu enya g'o to du onye e-duswe unu ụzo. ⁵ Kele o duru igwerigwe ndu a-zaru epha mu bya. Onye ophu nonu l'oo-su l'o kwa yebedua bu Kereshi obu. ẹphe eshi l'eka ono duphua ndu du igwerigwe. ⁶ Unu a-node anu ude ugu ophu aalwu l'eka du enya; waa ophu aalwu l'eka du ntse; ole g'obu te etsukahukwa unu; noo l'iphemiphe ono mefutajekwa. Ole teke mgboko a-bvu teke erwukwa. ⁷ Noo kele oha yele oha ibe iya a-node alwu ugu; ali-eze yele ali-eze ibe iya a-nodukwapho alwu ugu nkephe. Ejo okpa nri a-bya. Ali anmaa jijijiji l'eka du igwerigwe. ⁸ Ole iphemiphe ono dūepho g'egube ime awataje eme nwanji k'ophu-a.”

⁹“Noo teke ẹphe a-kpuru unu jepfu ndu ọchi-ọha; eemee unu ewere; gbushia unu. Ọhamoha, nọ lẹ mgboko egude kele unu bu nkemu kpoo unu ashi. ¹⁰ Nokwapho teke ikpoto nemadzu a-gbakuta azu l'ekwekwe, ẹphe kweru ke Chileke. Ẹphe edeaharu nwibe phe nu g'e gbua; kpoo nwibe phe ashi. ¹¹ Igwerigwe ndu mpfuchiru a-bya lẹ mgboko-a bya anodu epfu iphe, Chileke epfuduru; gude edepushi ndu du igwerigwe. ¹² Teme eshinu ejo-ipe a-kwata paa ẹka mebyikpoo apaa be n-yemobu k'igwerigwe nemadzu a-tokpoepho nwehu ejihu oyi eje. ¹³ Obenu l'onye taru nshi jasu l'ikpazu be Chileke a-dzota. ¹⁴ Teme ozi-oma k'eka Chileke bu eze-a; be aa-sa asasa g'o dzuru mgboko mgburugburu; k'ophu ohamoha l'ophu a-numadzuru iya. E -mechaa teke ono; mg-boko abvu.”

Ejo ahuma

(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ “Su-a; unu a-humakwa ejo-ahuma-ola-l'iswi ono, Danelu onye mpfuchiru pfuru unu opfu iya ono; l'eka o pfuru l'eka duru Chileke nsọ. Ge gube onye agu iphe-a rikwaa oriri iphe, o bu. ¹⁶ Unu -huma ya pho; ge ndu no le Jiudiya gbalakwaa lashia l'ubvu. ¹⁷ G'onye no l'okpoku te ejeekwa abahu l'ulo le ya eje ewota iphe, du l'ulo iya. ¹⁸ Teme g'onye no l'egu te ejekwa ala unuphu je achita uwe iya. ¹⁹ Aphu a-tsokwaru unwanyi, du ime; me unwanyi, nwa angukwadu era mboku ono. ²⁰ Oo g'unu pfuru nu Chileke g'agba oso unu ta abu l'udzumini; ophu o bushiru l'eswe-atuta-unme. ²¹ Kele teke ono be ejo oke iphe-ehuka, eteke adu-swee k'eshinu Chileke meru mg-boko byasu nta-a l'a-du; ophu o byadu adubaa ozo. ²² Nnajiuphu -egbuduru teke iphe-ehuka ono mkpirikpu be o to dukwa nemadzu aaphodunu. Ole oo-gude iswi ehunu ndu o hotaru gbua ya mkpirikpu.

²³ “O -rwua teke ono; o -duru onye suru unu l'o wakwa Kereshi obu; ozoo l'o phukwa iya; unu te ekwekwa. ²⁴ Kele ndu a-nodu aduzhi uka su l'ephe bu Kereshi; ozoo l'ephe bu ndu mpfuchiru Chileke; a-duchakwaa teke ono. Ẹphe a-nodu emegbaa iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri. Iphe ono a-buchaaru g'ephe e-shi dephua ndiphe; mbu je akpaa le ndu Chileke hotaru; m'ephe -je l'adu ike. ²⁵ Ole mu vuakwa uzo epfuru iya unu nta-a, o too meadaa.

²⁶ “Oo ya bu; teke o nweru ndu suru unu g'unu lenu l'o nokwa l'echiegu; unu te ejekwa eka ono. Ẹphe -su unu: lekwa l'o nokwa l'ime mkpuru; unu te ekwekwa. ²⁷ Kele o kwa g'ebemu-igwe akuje phoo; shi l'uzo enyanwu awawa lojaa akpaminigwe jasu l'uzo enyanwu ariba-a bu ge Abubu-Ndiphe e-me mboku, oo-bya.

²⁸ “O kwa eka odzu dabyiru be udele adojeru.”

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ E -mechaa; teke ejo iphe-ehuka ono buerupho be enyanwu e-jikputa; onwa echibuhu echichi; kpokpode eshi l'igwe dashihu; iphemiphe, no l'igwe anmawo anmawo lo-sweshihu. ³⁰ Noo teke iphe-ohubama ke Abubu-Ndiphe e-geru egeru l'akpaminigwe. O buru teke ono be iphe, bu ohamoha, no le mgboko mgburugburu a-ra ejo eka; eka meji tofuru phe. Noo teke ẹphe a-huma Abubu-Ndiphe eka o no l'urwukpu shi l'igwe egbu nwijn-wii gude ike iya, paru eka abya. ³¹ Aabya egbua eze opu ono, oo-gude zia unwu-ojozi-imigwe iya; ẹphe ejee l'iphu; jee l'azu; jee l'uzo ekutara; jee l'uzo ekicha; je akpaa l'eka igwe beru; ali beru; chikota ndu o hotaru.

Iphe, e gude oshi figu anwuta

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Su-a; unu gude oshi figu nwuta iphe; kele obujeru; o -mishiwaa bya erwua irwu ophuu; l'aamaru l'onanwu duwaa ntse. ³³ Nokwapho g'owa-a du. Teke unu humaerupho iphemiphe ono; unu amaru l'o nokpowaa ntse; mbu l'o nowaa g'onu-oguzo. ³⁴ Su-a; ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ogbo-a taa bubebekwa; iphemiphe-a emekota. ³⁵ Su-a; igwe a-bvukwa; ali abvu; obenu l'opfu, mu pfuru ta abyadu erebuhu ire erebuhu.

Mbọku, ọo-buru

(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ “Obenu l'ọ tọ dudu onye maru mbọku, ọo-buru; ọzoo teke iphe ono e-megbaa gēdegede. Mbụ l'ụnwu-ọjọzi, bu l'imigwe ta amakwa iya; ọphu Nwa Chileke l'onwiya amakwa iya. Onye maru iya nù bụepho Chileke, bụ Nna nwēkiya. ³⁷ Ọ kwa g'ọ dū l'ọgbo kẹ Nuwa phẹ teke ndiche ono bụ g'ọo-dū teke Abụbu-Ndiphe l'a-bya. ³⁸ Kẹle teke ndiche ono; teke utso, riru mgboko eteke agbadu; bẹ ẹphe shi nọdu eri angụ; alụ-phe nwanyị; ekephe nwanyị; jasụ mbọku, Nuwa bahuru l'eze ụgbo; ³⁹ ọphu ndiphe amadụ iphe, akọ nụ; jasụ teke mini byaru atuko phẹ rikọta. Nokwa g'ọo-dū teke Abụbu-Ndiphe a-bya bụ ono. ⁴⁰ Noo teke unwoke labọ a-nọdu l'ẹgu; aabya ezikọta onye lanụ haa onye ọphuu. ⁴¹ Ụnwanyị labọ a-nọdu atsụ nri; aabya ezikọta onye lanụ haa onye lanụ. ⁴² Ọo ya bụ; unu che nche; kẹle unu ta amadụ mbọku, Nnajiuphu unu a-bya. ⁴³ Ọle-a; unu makwaruphọ lẹ-a; Ọme oke, bu l'unuphu maru teke iphuru abya ibe iya mē ọ nwụkwaru-a ẹnya; mē o to kwekwanụ g'iphuru tsu-fua ụlo iya bata. ⁴⁴ Ọo ya bụ; unubedua l'onwunu; unu kwabekwapho ẹnya; kẹle Abụbu-Ndiphe l'a-bya teke unu te eledu ẹnya iya.”

Nwozi, e gude ire iya ẹka

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “?Bụ onye bụ nwozi, e gude ire iya ẹka tēme ọ buru onye kwarụ ẹnya? Ọ bụ onye ono, nnajiuphu iya doberu l'unuphu g'ọ nujeru iya ndibe iya nri l'orwuberu iya. ⁴⁶ Ẹhu-utso bẹ a goru nù nwozi ono mē ọ -buru lẹ nnajiuphu iya a-lwa bya ahuma l'oome iphe ono, e ziru iya ono. ⁴⁷ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; nnajiuphu ono e-wokwaru iphemiphe, o nweru enweru ye nwozi ono l'ẹka. ⁴⁸ Obenu; teke ọ bụ nwozi ẹjọ ọkpoma; ọ rịa sụ: 'Ha! Nnajiuphu mu anọkwaa ọdu'. ⁴⁹ Ọ bya awata etsukashi ndu-ozī nwibe iya iphe; wata eri g'ọ dū iya; nguahaa mēe; ẹphe lẹ ndu nggaga mēe. ⁵⁰ Nnajiuphu iya ono a-lwa mbọku, o too ledu ẹnya iya waa teke ọ tọ madụ; ⁵¹ bya agwaa ya ọchi; woru iya gwakọbe lẹ ndu bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu. Noo ẹka nemadụ a-nọdu kwaa ẹjọ ẹkwa; taa ikireze.”

Akọ akatikpo ụnwumgboko iri

25 “Ẹka Chileke bụ eze bẹ aa-dụepho g'iphe, meru l'akọ akatikpo ụnwumgboko iri, chitaru orọku phẹ gude jeshia onye jeru alụ nwanyị ọphúú ndzuta. ² Ụmadzu ise l'ụnwumgboko ono bụ ndu eswe; ụmadzu ise buru ndu kwarụ ẹnya. ³ Lẹ ndu eswe phọ pataru orọku phẹ; ọphu ẹphe adudu manụ, ẹphe wotafuru k'etsutsu. ⁴ Ọle ndu ọphu kwarụ ẹnya yeru manụ l'iphe parụ k'iche bya apakwaruphọ orọku phẹ. ⁵ Onye ono, alụ nwanyị ọphúú ono nọhaepho ọdu abyabya; mgbenya rweahaa phẹ. A nọnya; mgbenya tushikota phẹ.

⁶ “Abalị keepho ẹbo; a rashia sụ: 'Eeghee! Onye jeru alụ nwanyị ọphúú ọbu alwaakwa-o! Unu lufuta bya eje iya ndzuta-o!' ⁷ Tọbudu iya bụ; ụnwumgboko ono wulihukọta bya emezichaa orọku phẹ. ⁸ Ndu ọphu bụ ndu eswe phọ sụ ndu ọphuu, kwarụ ẹnya phọ: 'Unu menuru nwamanụ unu tadaru anyi jiko l'ọku anyihuakwa l'orọku anyi.' ⁹ Ndu k'ono, kwarụ ẹnya ono sụ phẹ: '?Teke ọ tọ sukwanu anyi l'unu-e? Unu jepfukwa ndu ere manụ-ọku je akpata k'unu.' ¹⁰ Ẹphe tųgbua jeshia ya akpata. Ọ buru teke ono bẹ onye jeru alụ nwanyị ono byarwutaru; ndu ọphu jikobewaru ẹka ejeje phọ tsoru iya; ẹphe bahụ l'ulo ẹka eeme ekele-nwanyị ono l'enyashi ono. Ẹphe wubaepho l'ulo; e woru ụzo guchia.

¹¹ “E mechaa tēme ụmadzu ise ọphuu bya; bya asụ: 'Nnajiuphu! Nnajiuphu! Gụhaaru anyi ụzo.' ¹² Nwoke ono sụ phẹ: 'Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; mu ta amakwa onye unu bụ.'”

¹³ Ọo ya bụ lẹ-a; unu chekwa nche; eshinu unu ta amadụ mbọku, Abụbu-Ndiphe a-bya; ọphu unu amadụ teke ọo-buru.

Ɛtu ndu e yeru okpoga l'ẹka

(Luk 19:11-27)

¹⁴ "L'ẹka Chileke bu eze dẹkwapho g'iphe, meru l'akọ nwoke lanu, gbeshiru eje iphe-ozo; bya ekua ndu-ozu iya bya eworu ẹku iya ye phe l'ẹka. ¹⁵ Onye lanu be o nuru ukporo ẹkpa-ego ise; bya anu onye ophuu ukporo ẹkpa-ego labo; bya anu onye k'eto ukporo ẹkpa-ego lanu. Onyemonye be o nuerupho ge nwoke nkiya beru. O nuchaa phe iya; o buru iya eje iphe-ozo, ooje. ¹⁶ Onye ophu o nuru ukporo ẹkpa-ego ise pho tugbuepho teke ono gude iya jeshia ngho. O je egude iya gbaa ngho rita urwu ukporo ẹkpa-ego ise ozo tukobe iya. ¹⁷ Nokwapho g'onye ophu a nuru ukporo ẹkpa-ego labo pho meru. O jeru eritakwapho urwu ukporo ẹkpa-ego labo ozo tukobe iya. ¹⁸ O be l'onye ophu nataru ukporo ẹkpa lanu-a; o tugbua je ebvua ali woru okpoga nnajiuphu iya ono libe.

¹⁹ "Tobudu iya bu; a nokpoepho-oo jasu: o be ujiku lanu; nnajiuphu ndu ono lwa g'ephe l'ephe gbazia okpoga ono. ²⁰ Onye ophu a nuru ukporo ẹkpa-ego ise pho byatashia bya egudekwapho ukporo ẹkpa-ego ise ozo bya asu: 'Nnajiuphu; iphe, i nuru mu bu ukporo ẹkpa-ego ise. Wakwa ukporo ẹkpa-ego ise ozo, mu ritaru l'urwu tukobe iya baa.' ²¹ Nnajiuphu iya su iya: 'I meru ree! I bu okpobe onye-ozu, e gude ire iya ẹka. Eshinu e gude ire ngu ẹka le nwiphe, edzudu kaa be mu e-me g'i buru onye-ishi l'iphe, paru ẹka. Ngwa; bya g'ehu tuko tsoo gu le nnajiuphu ngu utso.' ²² Onye ophuu, a nuru ukporo ẹkpa-ego labo pho byakwa bya asu: 'Nnajiuphu; iphe, i nuru mu bu ukporo ẹkpa-ego labo. Wakwa ukporo ẹkpa-ego labo ozo, mu ritaru l'urwu tukobe iya baa.' ²³ Nnajiuphu iya ono su iya: 'I meru ree. I bu okpobe onye-ozu, e gude ire iya ẹka. Eshinu e gude ire ngu ẹka le nwiphe, edzudu kaa be mu e-me g'i buru onye-ishi l'iphe, paru ẹka. Ngwa; bya g'ehu tuko tsoo gu le nnajiuphu ngu utso.' ²⁴ Onye ophu a nuru ukporo ẹkpa-ego lanu pho byakwa bya asu: 'Nnajiuphu; mu maru ngu ree; l'i bunukaru ejo nemadzu. Iiwotaje iphe l'ẹka i kuduru iphe; teme i nodu ejeje ekpota iphe, i ghaduru. ²⁵ Noo g'o gude ndzu guhu mu; mu woru ukporo ẹkpa-ego ngu je elibe l'ali. Nggekwa iphe ngu.'

²⁶ "Nnajiuphu iya ono su iya: 'Lekwa gube iberezi iphe, arwuhu-a, ejo okpoma egbu egbugbu-a. Oo ngu pho maru le mu awotaje iphe l'ẹka mu akuduru iphe; teme mu nodu ekpotaje iphe, mu aghaduru. ²⁷ I gege dobekporu mu nu okpoga mu l'ulo nche okpoga; g'oo-buru mu -lwa mu eje ewota okpoga mu yee iphe, o tukoberu onwiya. ²⁸ Ngwa; unu nata iya okpoga ono; woru nu onye pho, nweru ukporo ẹkpa-ego iri pho. ²⁹ Kele onyemonye, nweru nu be aa-nubakwa g'o nweru k'etsutsu iya. Obenu l'onye enwedu nu be aa-gbenu natafulenu nwopu o nweru.' ³⁰ 'Ngwa; unu kpata mkpokoro onye-ozu-a kpufu je eye l'ẹka gbakotaru tsukiribaa. Ẹka ono be nemadzu a-nodu kwaa ejo ẹkwa; taa ikireze.' "

Ikpe Ikpazu

³¹ "Obenu le teke Abubu-Ndiphe a-nodu egbu nwijnwii abya yee iphe, bukota unwu-ojozi-imigwe l'opu be oo-nodu l'aba-eze iya, egbu nwijnwii. ³² Teke ono be ndiphe mgburugburu e-dzukota l'iphu iya. L'oo bya eworu phe hoo g'onye eche aturu, l'ahoshije egbu l'ẹka aturu iya kuru; dobe phe iche iche-a. ³³ L'oo bya achiru ndu ophu bu aturu dobe onwiya l'uzo ẹkutara; chiru ophu bu egbu dobe l'uzo ẹkicha. ³⁴ Noo teke eze ono a-su ndu k'ono, no iya l'uzo ẹkutara ono: 'Unu bya; unube ndu Nna mu goru onu-oma nu. Unu bya enweru mgboko ophuu ono, Chileke kwakobehawaruro unu e -shi teke o meru mgboko ono. ³⁵ Kele egu guru mu; unu nu mu nri; mu ria. Egu mini gu mu; unu chebe mu mini; mu ngua. Mu buru mbyambya; unu dubata mu ibe unu. ³⁶ Mu gbaru oto; unu nmabe mu iphe. Iphe mee mu; unu gbaaru mu mkpu. Mu jee mkporo; unu bya mu agbaphe.'

³⁷ "Noo teke ndu pfuberekoto a-su iya: 'Nnajiuphu; ?bu teke ole be anyi humaru ngu ẹka egu agu ngu; anyi nu ngu nri obu? Ozoo le mini agu ngu; anyi chebe ngu mini; i ngua? ³⁸ Teme ?bukpoo teke ole be anyi humaru ngu; i buru mbyambya; anyi dubata ngu ibe anyi? Ozoo l'i gba oto; anyi nmabe ngu iphe? ³⁹ ?bukpoo teke ole be anyi humaru ngu l'ẹka iphe eme ngu; ozoo l'i no l'oka mkporo; anyi gbaaru ngu mkpu?' ⁴⁰ Noo teke eze e-

yeru phẹ ọnu sụ phẹ: 'Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; eshinu unu mekpọwaru iya m'obeta ọ bụru onye lanụ, ẹnya kachaa alwalwa l'unwunna mu-a bẹ buakwaa mbedua bẹ unu meru iya.'

⁴¹ "Noo teke ọo-bya asụ ndu ọphu nọ iya l'ụzo ẹkicha: 'Unu lufu mu l'iphe; unubẹ ndu Chileke tūru ọnu. Unu wuba l'ọku ono, e-nwu gidigidi jaduru ono, bụ iya bụ ẹka Chileke meru doberu Obutuswe yee unwu-ọjozi iya ono. ⁴² Kẹle ẹgu guru mu; ọphu unu anuduru mu nri. Ẹgu mini gya mu; ọphu unu echebeduru mu mini. ⁴³ Mu bụru mbyambya; ọphu unu edubataduru mu ibe unu. Mu gbaru ọto; ọphu ọ dudu iphe, unu nmaberu mu. Iphe mee mu; teme mu nọo l'ọka mkpọro; ọphu unu agbajeduru mu mkpu.' ⁴⁴ Noo teke ẹphe e-yekwapho ọnu sụ: 'Nnajiuphu; ?bụ teke ole be anyi humajekpooru ngu ẹka ẹgu agụ ngu; ọzoo ẹka ẹgu mini agụ ngu; ọzoo ẹka i bụ mbyambya; ọzoo ẹka i gba ọto; ọzoo l'ẹka iphe eme ngu; ọzoo l'ẹka i nọ ọka mkpọro; ọphu anyi eyeduru ngu ẹka?' ⁴⁵ Noo teke ọo-sụ phẹ: 'Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; eshinu unu te emeduru iya g'ọ ka mma l'ọo onye lanụ, ẹnya kachaa alwalwa l'ime ndu-a bẹ unu te emekwaru mu iya.' ⁴⁶ Ọo ya bụ; ẹphe eje anodu l'ẹka ẹphe a-nodu eje iphe-ẹhuka mkpūrumkpuru jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijimiimii. Obenu lẹ ndu ọphu bụ ndu pfulberekoto e-je l'ẹka ẹphe e-nweru ndzụ ojejeje."

Ndu-ishi achị idzu egbu Jizọsu

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jiọn 11:45-53)

26 Tọbudu iya bụ; Jizọsu pfughechaepho iphemiphe, oopfụ; bya asụ ndu etsoje iya nụ: ² "Ọphu unu maru bụ l'ọ ghudufuwaru-a abali labo; ọbo Ojeghata erwua. Noo teke ee-deru Abubu-Ndiphe ye g'a kpopyabe l'oswebe."

³ Tọbudu iya bụ; ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya mkpukpu bya edzukobe l'okpoku ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke. Onye ono bẹ ẹpha iya bụ Kayafasu. ⁴ Ẹphe nọo ndzukọ sụ l'ẹphe e-gude Jizọsu lẹ mpya woru gbua. ⁵ Ọle ẹphe sūru l'ọ tọ bụduru nta-a, aabọ iphe-a; a -nonyaa utsu daa l'ẹka ọha nọ.

Aawụ Jizọsu manụ, eshi mkpọ lẹ Betani

(Mak 14:3-9; Jiọn 12:1-8)

⁶ O be gẹ Jizọsu jeru Betani; o je anodu l'ibe Sayimonu, onye ekpenta mejeru pho. ⁷ Noo ya; nwanyị lanụ gudeepho mgbere, ama ntumatu bata gẹ Jizọsu gude nri l'ẹka eri. Mgbere ono bẹ manụ, eshi mkpọ, dū iya nū kwatakpooru ere ire shii. Nwanyị ono bya eworu manụ ono wụa Jizọsu l'ishi. ⁸ Ndu etsoje iya nū humae ya pho; ẹhu ghuaaha phẹ egbu. Ẹphe sụ: "Bụ kẹ gūnu bẹ e gude emebyishi ẹguru manụ ọwa-a? ⁹ Kẹle manụ-a sūru g'ee-reta iya iphe, parụ ẹka woru keshiaru ndu akpa nri."

¹⁰ Jizọsu maerupho l'onoo iphe, ẹphe epfu bya asụ: "Bụ gūnu meru g'ọ gude unu nodu epfuchi nwanyị ono nchị? Unu ta amadu l'ọo okpobe iphe bẹ o meru mu ẹgube ono? ¹¹ Ndu akpa nri bẹ unu l'ẹphe anọ tekenteke; obenu lẹ mbedua ta abudu tekenteke bẹ mu l'unu a-nodu. ¹² L'iphe, meru iphe, ọ wūru mu manụ-a bụ g'ọ shi nta-a kwakobeta mu m'obvu mboku, ee-li mu. ¹³ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bukpoọ ẹkameka, a saru ozi-oma-a lẹ mgboko-a mgburugburu bẹ aa-kojeekwapho akọ iphe-a, nwanyị-a meru-a; gudeje nyata nwanyị-a."

Jiudasu eederu Jizọsu eye l'ẹka ndu Jiu

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Jiudasu Isukariyotu, bụ onye lanụ l'ime umadzu iri l'ẹbo ono, etsoje Jizọsu ono bya atugbua jefpushia ndu-ishi uke Chileke; ¹⁵ je asụ phẹ: "Bụ gūnu bẹ unu a-nū mu gẹ mu deru iya ye unu l'ẹka?" Ẹphe pfula ya ukporo pangu lẹ pangu iri. ¹⁶ O shiepho teke ono wata achọ teke gbaru gẹ ya deru Jizọsu ye phẹ l'ẹka.

Nri-enyashi Ikpazu

(Mak 14:12-26; Luk 22:7-23; Jiṅ 13:21-30; 1Kṛ 11:23-25)

¹⁷ O rwua l'eswe, abahụ l'ọbo-iphe, aatajẹ buredi, ekoduru ekoko ono; ndu etsoje Jizọsu byapfuta iya bya asụ iya: “?Bụ awe bẹ ọ dū ngu g'anyi doziaru ngu g'ị nọdu ria nri ọbo Ojegahata ọbu?”

¹⁸ Ọ sụ: “Unu bahụ l'ime Jierúsalemu. O nweru nwoke lanụ, unu e-jepfu je asụ iya lẹ O-zì-iphe sụru; l'oru ruwaru iya l'alala. Gẹ ya nọdunu l'ibe ngu ria nri ọbo-iphe ono yẹe ndu etsoje iya nụ.”

¹⁹ Ndu etsoje iya nụ ono je emee gẹ Jizọsu ziru phẹ. Ẹphe nọdu l'ẹka ono kwakọbeahaa nri ọbo Ojegahata ono.

²⁰ O be l'ụzenyashi; Jizọsu yẹle ụmadzu iri l'ẹbo ono je anọdu kwabẹ k'eri nri ono. ²¹ Ẹphe riijeepho nri ono; ọ sụ phẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ kwa onye lanụ lẹ g'unu nọ l'ẹka-a bẹ l'e-deru mu ye l'ẹka ndu achọ ishi mu.”

²² Ọ kwata rwua phẹ l'ẹhu; aphụ ji phẹ obu. Ẹphe jiahaa ya nanụ nanụ sụ: “Nnajiuphu; ?bụ mbẹdua tọo mbẹdua?”

²³ Ọ sụ phẹ: “Ọo onye mu l'iya eye ẹka l'ochi lanụ-a bụ onye ọbu, e-deru mu ye ọbu. ²⁴ Abụbu-Ndiphe l'a-lakwa g'e deru iya l'ẹkwo-opfu Chileke. Ọle aphụ a-tsọru onye ono, ee-shi l'ẹka iya deru Abụbu-Ndiphe ye l'ẹka ndu achọ ishi iya ono. O gogo kakwaru onye ono ree ọme a ta nwụduru iya ilile.”

²⁵ Jiudasu-a, l'e-mechaa deru iya ye-a sụ iya: “Ọnyibe; ?bụ mbẹdua tọo?” Jizọsu sụ iya: “Ọoekwa ngu phọ bẹ o shi l'onu.”

²⁶ Ẹphe gudekwadụ nri ono eri; Jizọsu bya ewota buredi bya ekele Chileke ekele; bya eworu iya nūgbaa ndu etsoje iya nụ; bya asụ phẹ: “Unu gẹe ria. Ọwa-a bụ ogwẹhu mu.”

²⁷ Ọ byakwa apata okoro, mẹe dū bya ekelekwaphọ Chileke ekele bya eworu iya nū ndu etsoje iya nū bya asụ phẹ: “Unu ngụ-dzuru iya g'unu ha. ²⁸ Kẹle ọwa-a bụ mee mu, egude agba ọgbandzu ọphúú; mee a gbashiru l'iswi ẹhu igwe ọha; k'ọphu Chileke a-guru phẹ nṅụ l'iphe-ẹji. ²⁹ Ọle iphe, mu a-karụ unu bụ; mu ta abyakwa angubaa mẹe, shi l'akpuru vayinu jasuru mbọku ono, mu l'unu a-ngụ k'ọphúú l'ẹka Nna mu bụ eze.”

³⁰ Ẹphe kwechaa ebvu, e gude aja Chileke ajaja; bya ejeshia l'úbvú Olivu.

Pyita a-gọ lẹ ya ta amadụ Jizọsu

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jiṅ 13:36-38)

³¹ A nonyaa; Jizọsu sụ phẹ: G'unu hakọta bẹ e-mechakwaa hakọta mu gbalaa l'enyashi-a; g'e deru iya l'ẹkwo-opfu Chileke. Kẹle e dekwaru sụ: “Mu e-chigbu onye eche aturu; g'ikpoto aturu ono agbakashihu. ¹³² Ọle teke e meerupho gẹ mu shi l'onwu teta dzuru ndzụ bẹ mu e-vukwaru unu ọzo jerwua Gálili.”

³³ Pyita sụ iya: “Onyemonye -jekpọo agbalakọta parụ ngu haa bẹ ẹphe a-hakwa ngu-a; ọ kwa lẹ mbẹdua ta ayikwa haa ngu.”

³⁴ Jizọsu sụ iya: “Gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; l'enyashi ntanụ-a bẹ oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọrà; bẹ i gọakwaru ẹgo ugbo ẹto sụ l'ị tị madụ mu.”

³⁵ Pyita sụ iya: “O betakpọo mu lẹ ngu je a-tụko laa; mu ta abyakwa asụ lẹ mu ta amadụ ngu.” Ndu etsoje Jizọsu ndu ọphuu tuko pfudzuru nno.

Jizọsu epfu anụ Chileke

lẹ mgbabu Getusemeni

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Tọbodu iya bụ; Jizọsu yẹle ndu etsoje iya nū swiru bya abyarwuta l'ẹka eekuje Getusemeni. E rwua ẹka ono; ọ sụ ndu etsoje iya nū: “Unu nọdukwa anọ l'ẹka-a gẹ mu jeriberu l'ẹka phọ je epfuru nū Chileke.” ³⁷ Ọ bya edu-ta Pyita yẹe unwu Zebedi ẹphenebo; ẹphe swiru tųgbua. Aphụ ji iya obu; meji nọdu etsuẹ ya phọ pharamu pharamu. ³⁸ Ọ sụ phẹ: “Ha; ẹgube ọwa! Meji akụekwa mu phọ photophoto; mbụ lẹ meji abyaakwa mu atọfu. Unu nọdukwa l'ẹka-a gẹ mu l'unu tuko chee nche.”

† Gūnaa Zek 13:7

³⁹ Ọ kpriberu nwanshiji; bya adaa bube iphu l'alij pfuru nọ Chileke sụ: “Nna mu; ọ -bụru l'ii-mekotakpoo ya; manuru g'ii-me nafu mu okoro-a ge mu ta angu iphe, du iya nu. Ọle ọ kwa g'ọ to bukwa iphe, du mu l'uche l'e-me. Ọ kwa g'ọ bukwaru iphe, du gubedua l'uche l'e-me.”

⁴⁰ Ọ gbeshi jepfu Pyita phe-a, ephe l'iya swi-a. O jeshia; ephe nodu ekuwaa mgbenya. Ọ sụ Pyita: “?Bụ gunu be unu eme egube ono? ?Unu ta adudu ike nwuru enya ge mu l'unu nọ m'obeta ọ buru awa lanu? ⁴¹ Unu nwuru enya; pfuru nọ Chileke g'o to kwe g'unu nmalahu l'ohutama. Maa nemadzu be ọ nodujekpokwa evushi evuvu ike; obenu le nemadzu l'onwiya be ike adudu.”

⁴² Ọ tugbukwaa k'ugbo ebo bya ejekwa awata epfu anu Chileke sụ: “O shita mu sụ gube Nna mu; ọ -buru l'ọ to duhedu g'ii-shi nafu mu iphe, du l'okoro-a; gbahalepho le mu ngufutaje iya be ọ dukwaa ree; ọ kwa g'o mee g'ọ du ngu l'uche.” ⁴³ Ọ bya alwaphutakwa azu byatashikwa; ephe nodu ekukwapho mgbenya; kele mgbenya jiru phe enya ejiji.

⁴⁴ Ọ pakwaru phe haa bya atugbua ozo bya eje epfuru nọ Chileke k'ugbo eto; pfukwaapho iphe, o pfuhawaru. ⁴⁵ O mecha; bya abyapfuta ndu ono, ephe l'iya swi ono; bya asu phe: “?Unu nokpoephe le mgbenya g'unu nọ iya? ?Unu nokpokwadua le nwa atuta unme unu obu? Unu lekwa l'o ruwakwaru. Abubu-Ndiphe be e deakwaru ye l'eka ndu iphe-eji. ⁴⁶ Unu gbeshikwa g'anyi je. Ọ kwa onye deru mu ye nu obu abya nu pho.”

Eegude Jizosu

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jion 18:3-12)

⁴⁷ Todbudu iya bu; Jizosu kpukwaduru-a opfu l'onu; Jiudasu-a, bu onye yikwaa l'umadzu iri l'ebo pho-a buru phereketeke; yele igwe oha swiwaru. Ephe pagbaaru mma mekpoo mgboro. Ndu ziru phe nu buru ndu-ishi uke Chileke waa ndu bu ogerenya ndu Jiu. ⁴⁸ Onye ono, deru iya ye onoya pfuwaru phe iphe, ya e-me g'ephe gude maru onye ophu ọ bu. Ọ sūhawaru phe l'oo onye ono, ya e-jepfu je etsutsua onu ono bu onye ephe e-gude.

⁴⁹ Jiudasu jeephe phaa byapfuta Jizosu bya ekele iya ekele sụ iya: “Onyibe! ?I dupho?” bya etsutsua ya onu l'asha.

⁵⁰ Jizosu sụ iya: “Ishikomu; jerọ emee iphe, i byaru.” Ndu ono bya bya azupyabe Jizosu; gudeshia ya ike. ⁵¹ Todbudu iya bu; onye lanu le ndu ono, ephe le Jizosu shi nodu ono yeephe eka mja mma iya swaramu; gbua nwokoro onye-ishi ndu-ishi uke Chileke; pafu iya nchi. ⁵² Jizosu sụ iya: “Mi-phu mma ngu azu l'obo iya; kele onyemonye, bu o-gbu-mma l'a-la le mma. ⁵³ Tọ ?i dobesu le mu taa dudu ike asu Nna mu nta-a g'ọ dzoo mu; mbu l'oo ye unubuku unwu-ojozi-imigwe egwegwa g'ephe bya nta-a? ⁵⁴ Ọle; ?denukwanu g'oo-shi vaa; mbu iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke, bu iya suru l'iphe-a, eme nu-a mefutaje g'oome-a?”

⁵⁵ Noo teke Jizosu suru ikpoto ndu byaru iya egude: “?Unu chigbaa mma; chiru mgboro abya mu egude? ?Mu bu onye ana nfu? Mu l'unu shikwa anoduje mboku-mboku l'eze-ulo Chileke; eka mu ezi unu iphe; ophu unu egudekpodaaru mu. ⁵⁶ Ọle iphemiphe-a mewaru k'ophu iphe, ndu mpfuchiru Chileke deru l'ekwo-opfu Chileke aa-vufutakota g'ephe pfuru iya.”

Ndu etsoje iya nu g'ephe ha paru iya haa; gbakashihu.

Jizosu l'iphu ndu-ikpe

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Jion 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Ndu guderu Jizosu kputa iya kpuru tugbua jeshia ibe onye bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke. Epha onye ono bu Kayafasu. Ọ buru l'eka ono be ndu ezije ekemu me ndu bu ogerenya dzukotahawaru. ⁵⁸ Pyita gbę uzenya et-so iya azu azu jasu ephe bahu ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono. Ọ bya abahu bya eje ano-kube ndu nche; chiru enya ye ge ya humakpoo iphe, a-buru ishi iya. ⁵⁹ Ndu-ishi uke Chileke me ndu ogbo-ikpe l'ophu chọahaa ibo, ephe e-bo Jizosu; g'ee-shi g'ee-kpee ya mpfugbu. ⁶⁰ Ophu ọ dudu iphe, ephe humaru, bu iphe, o meru; l'eka a gbekwa du igwe agba iya ekebe eregede. A nonyaa; umadzu ebo bya ⁶¹ bya asu: “Ọ kwa nwoke-a suru le ya adu ike mebyishia eze-ulo Chileke; ya akpukwaa ya l'ime abali eto-a.”

⁶² Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono gbalihu bya asụ iya: “?Ti yedu ọnu l'iphe, bụ ekebe ọwa-a, ẹphe agbag-baa ngu-a?” ⁶³ Ọphu Jizọsu epfuduru opfu. Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono sụ iya: “Pfukwaa męle Chileke, dzụ ndzụ. ?Bụ ngu bụ Kéreshi ọbu? Mbụ Onye-Ndzọta ono, Chileke kweru ukwe iya-a. ?Bụ ngu bụ Nwa Chileke ọbu?”

⁶⁴ Jizọsu sụ iya: “Ọoekwa ngu phọ bę o shi l'ọnu. Ọ l'ọo gę mu gbukwaaru iya unu tororo; nta-a bę unu a-hụma Abụbu-Ndiphe l'ẹka ọ nọ l'ẹkutara Chileke, bụ Ọkalibe-Kakọta-Ike. Tęme e -mechaa bę unu a-hụmakwa iya phọ l'ẹka ọ nọ l'urwukpu shi l'igwe abya.”

⁶⁵ Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono woru uwe kę yębedua bụ onye-ishi-a zija sụ: “Nwoke-a pfubiyakwaru Chileke nta-a. ?Bụbahunaa ekebe gụnu ọzo bę anyi achọkwadu? Unu nụmawaru-a epfubyi, oopfubyishi Chileke. ⁶⁶ ?Bụ gụnu bụ ikpe unu nta-a?”

Ẹphe tuko wụa ọnu nanụ sụ: “Iphe, gbaru iya nụ bụ ọnwu!”

⁶⁷ Noo teke ẹphe watarụ iya avụ ọnu-mini l'iphu; chiahaa ya iphe; ndu echi iya ẹka lę nchị sụ iya: ⁶⁸ “Gụbe ọphu sụru l'ị bụ Kéreshi ọbu; pfunaa mpfuchiru ọbu; kọo onye chiru ngu iphe ono.”

Pyịta ago lę ya ta amadụ Jizọsu

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jion 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Gę Pyịta nọ l'etezi l'ụlo-ikpe ono; bę nwamgbọko, yęe nemadzụ bu byapfutaru iya bya asụ iya: “Gụbedua yikwa-a lę ndu etsoje nwọphu Gálili-a, bụ Jizọsu-a.”

⁷⁰ Pyịta nọdu l'edzudzu-ọha l'ẹka ono gọo ẹgo sụ: “Ha! Mu ta amakwa iphe, iipfu.” ⁷¹ Pyịta gbęshiepho l'ẹka ono tųgbua je anọdu l'ọnu-oguzo. Nwamgbọko ọzo, yęe nemadzụ bukwaphọ ebubu hụmakwa iya bya asụ ndu nọ l'ẹka ono: “Nwoke-a bę yikwa lę ndu etsoje Jizọsu; mbụ nwọphu Nazaretu.”

⁷² Pyịta gọkwaapho ẹgo ọzo buta angụ ria sụ: “Mu ta amakwa nwoke ono.”

⁷³ A nọepho nwanshii; ndu pfugbaaru lę mgboru ẹka ono bya bya asụ Pyịta: “Ta agọshi ẹgo l'ị yichaa ya-a; olu-opfu ngu gbawaru ngu ama.”

⁷⁴ Ọ wata eri angụ sụ gę Chileke gbukwaa ya ilu mę ọ -bụdu ire-lanụ bę ya epfu-a. Sụ: “Mu ta amakwa onye ono, unu epfu opfu iya ono.”

Teke onokwaphọ oke-ọku nchi-abọhu raa ọrà. ⁷⁵ Noo ya bụ; Pyịta nyata opfu, Jizọsu pfuru sụ: “Oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọrà; bę ị gọakwaru ẹgo ugbo ẹto l'ị tị madụ onye mu bụ.” Ọ tųgbua lufu je anọdu raahaa ẹkwa arashi iya ike.

A kpụ Jizọsu akpupfu Payịleti

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jion 18:28-32)

27 Nchi bọhuepho; ndu-ishi uke Chileke l'ọphu mę ndu bụ ọgerenya ndu Jiu bya achia idzu g'ẹphe gbua Jizọsu. ² Ẹphe kee Jizọsu ẹgbu; kpụta iya kpuru jeye nnajioha, bụ Payịleti l'ẹka.

Anwụhu Judasu

(Ndu 1:18-19)

³ Judasu-a, bụ iya deru Jizọsu ye-a hụmaepho l'e kperu Jizọsu mpfugbu; izimanụ lwa iya azụ. Ọ chita ụkporo pangu lę pangu iri ono chiphu azụ je achiru nụ ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya ono sụ phę: ⁴ “Mu meakwaru iphe-ẹji. Ọ kwa onye adudu iphe, o meru bę mu deru nụ g'e gbua ono.”

Ẹphe sụ iya: “?Bụ onye akpa ngu ishi iya ono? Tọbudu g'i jewarọ amaru g'ii-me iya.”

⁵ Judasu chiru okpoga ono ghakaa l'eze-ulo Chileke; ọ bụru iya atųgbu je eworu onwiya swi-gbua.

⁶ Ndu-ishi uke Chileke bya ewota okpoga ono bya asụ: “Okpoga-a ta abukwa iphe, ee-yekọbe l'okpoga Chileke eshinu ọ bụ aswa mee ishi nemadzụ.” ⁷ Tọbudu iya bụ; ẹphe chia idzụ wota okpoga ono je azụ onye akpuje ite alị; woru alị ono mee alị ẹka ee-lije nlwamulwa. ⁸ Noo ya bụ; e kuahaa alị ono ẹgu-mee jasụ ntanụ-a.

⁹ Noo ya bụ; iphe, onye mpfuchiru, bụ Jieremaya pfuru je avụ, bụ iphe, sụru: “Èphe chĩa ụkporo pangu lẹ pangu iri ono, bụ aswa, ụnwu Ízurelu kwetarụ l'èphe a-pfụ l'ishi mu ono; ¹⁰ je azụ ọkpụ-ite ali, bụ iya bụ ge Nnajiuphu pfuru iya ya. †”

Payileti aji Jizosu aji

(Mak 15:1-5; Luk 23:3-5; Jiọn 18:33-38)

¹¹ Jizosu bya apfuru l'iphu nnajioha obu. Nnajioha bya aji ya sụ: “?Bụ ngu bụ Eze ndu Jiu?” Jizosu sụ iya: “?Oekwa ngu pho bẹ o shi l'onu.” ¹² Ndu-ishi uke Chileke mę ndu bụ ọgerenya wata epfushi igw-erigwe iphe, dụ ẹji, ẹphe sụru l'o meru; ọphu Jizosu epfuduru opfu yeru phẹ. ¹³ Payileti sụ iya: “?Ọ kwa l'i nọmaru igwerigwe iphe, ẹphe epfugbaa l'i meshiru?” ¹⁴ Ọphu o yeduru iya onu; mbụ g'ọ ka mma l'ọo olu-opfu lanu; mbụ ọ kwata dụ nnajioha ono ọkpobe biribiri.

Eekpe Jizosu mpfugbu

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jiọn 18:39—19:16)

¹⁵ Noo ya; ọ bụwaa omelali phẹ l'anodu abo Ọbo Ojehgata ono bẹ nnajioha ahajeru phẹ onye mkporo lanu g'ọ la; mbụ onye ẹphe sụkpoeupho g'ọ haaru phẹ. ¹⁶ Teke ono; ọ duru nwoke, a maru amaru, nọ mkporo; ẹpha iya bụ Barabas. ¹⁷ Tọbudu iya bụ; ẹphe dzukobeepho l'ẹka lanu; Payileti sụ phẹ: “?Bụ onye ole bẹ ọ dụ unu ge mu haaru unu g'ọ la? ?Bụ Barabas; tọ Jizosu onye eekuje Kéreshi?” ¹⁸ Kele ọ mawaru l'ọo ẹnya-pfurup-furu bẹ ndu-ishi uke Chileke gude kpọturu iya Jizosu.

¹⁹ Payileti nọdukwadua l'ulo-ikpe ono; nyee ya zia g'a bya asu iya g'ọ tọ dukwa iphe, oo-me nwoke ono, pfuberekoto ono; kele ya rwokwaru nrwo l'enyashi jee iphe-ẹhuka, paru ẹka l'opfu ẹhu iya.

²⁰ Tọbudu iya bụ; ndu-ishi uke Chileke mę ndu bụ ọgerenya ono kwaru ikpoto ndu ono ye g'ẹphe sụ g'a haaru phẹ Barabas; megbua Jizosu. ²¹ Nnajioha ono bya ajikwa phẹ ọzo sụ: “?Bụ onye ole l'ime ụmadzu ẹbo-a bẹ ọ dụ unu ge mu haaru unu g'ọ la?” Ẹphe tya ụzu sụ: “Barabas.”

²² Payileti sụ phẹ: “?Unu sụkwanuru ge mu me Jizosu; onye eeku Kéreshi gunu?” Ẹphe tuko wụ ọnu nanu sụ: “Pfu-gbua ya!”

²³ Ọ sụ phẹ: “?K'ishi gunu? ?Bụ gunu bụ ẹjo-iphe, o meru?” Ẹphe kabakpoo ya nọ arashị ike sụ: “Pfu-gbua ya!”

²⁴ Tọbudu iya bụ; Payileti nonyaa; bya amaru l'ọ tọ dudu iphe, ya epfuta iya; l'ọ chia ụtsú abya adada; o kuta mini kwọ onwiya ẹka l'iphu ikpoto ndu ono sụ: “Ẹka mu ta adukwa l'ochi nwoke-a. Ọ kwa unu maru g'unu e-me iya.”

²⁵ Ikpoto ndu ono tuko tya ụzu sụ: “G'ochi iya tukoru anyi l'ishi mę l'ishi ụnwu anyi.”

²⁶ Tọbudu iya bụ; o woru Barabas haaru phẹ sụ g'ọ la; bya asu g'e chia Jizosu iphe. E chichaa ya iphe; ọ kpuru iya nọ g'e je akpopyabe iya l'oswebe.

Ndu ojogu eme Jizosu

sukusuku

(Mak 15:16-20; Jiọn 19:2-3)

²⁷ Tọbudu iya bụ; ndu ojogu kẹ nnajioha ono duru Jizosu bahu l'ulo-ikpe nnajioha; bya ekuko ndu ojogu nwibe phẹ g'ẹphe ha. ²⁸ Ẹphe yeshia ya uwe iya bya achĩa uwe kpowula-kpowula uswe yee ya. ²⁹ Ẹphe bya egude obvu kpa okpu-eze woru kpube iya; bya aparu mgboro dẹ ya l'ẹkutara. Ẹphe bya egbushiru iya ikpere l'iphu wata iya eme sukusuku sụ iya: “Ndzụ dukwa ngu! Eze ndu Jiu.” ³⁰ Ẹphe avụ ya ọnu-mini; bya eworu mgboro ono emoje iya l'ishi. ³¹ Ẹphe meghechaa ya sukusuku ono; bya eyefu iya kpowula-kpowula uwe ono; bya eyee ya uwe iya; bya akpuru iya jeshia apfugbu.

† Gūnaa Zek 11:12,13

Aapfugbu Jizosu

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jiön 19:17-27)

³² Èphe wufutashia bya ahuma onye Sayirini, epha iya bu Sayimonu. Èphe kebuta iya su g'o vutabude Jizosu oswebe iya ono. ³³ Èphe byarwutaepho eka aza Golugota, bu iya bu okpokoro ishi; ³⁴ ephe woru mee, a gwaru obvu, atso ilu; nu Jizosu g'o ngua; g'iphe te eme iya ehuka shii. O tsue ya pho onu; ophu o kweedu iya angungu.

³⁵ Èphe kpopyabe iya l'oswebe l'eka ono bya atua ido gude kee uwe iya. Ono mee o vua mbu iphe ono, ndu mpfuchiru pfuru su: "Èphe woru uwe mu keeru onwophe. O rwua l'uwe mu eyeje l'ime ehu ephe tularu iya ido." ³⁶ Èphe mecha; bya anoshia wata iya eche nche. ³⁷ E dee iphe ono, ephe suru l'o meru ono pfube l'oswebe ono. Iphe, e deru bu: "Owa-a bu Jizosu; Eze ndu Jiu." ³⁸ E wokwarupho umadzu labo, ana nfu; kpopyabekwapho yee ya l'eka ono; onye ophuu nodu l'uzo ekutara iya; onye ophuu nodu l'uzo ekicha iya.

³⁹ Ndu aghata aghata nodu epfubyishi Jizosu; ekweru iya une asuje iya: ⁴⁰ "Tò bunu ngu-a bu nwophu suru l'ii-nwukposhi eze-ulo Chileke gude ujiku eto kpukwaa ya-a? Dzónaa onwongu me o -buru ngu-a bu Nwa Chileke obu. Shinu l'oswebe ono nyifuta!"

⁴¹ Ndu-ishi uke Chileke me ndu ezije ekemu me ndu bu ogerenya nodu epfuru iya kwaphu kwaphu su: ⁴² "O dzoru ndu ozo; ophu o duedunu ike dzoo onwiya. O -buru eze ndu Izurelu; g'o shinu l'oswebe l'eka ono nyizeta g'anyi ekweta l'o bu iya bu Kereshi obu. ⁴³ O suru l'oo Chileke be ya ma; le ya bu Nwa Chileke; ngwa; ge Chileke dzónaa ya nta-a me o -buru l'o du Chileke ree."

⁴⁴ Umadzu ebo ono, anaje nfu ono, a tukoru ephe l'iya kpopyabe l'oswebe pho nodu akokwa iya pho egube onu ono.

Anwuhu Jizosu

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jiön 19:28-30)

⁴⁵ Tobudu iya bu; enyanwu keerupho l'ishi; nchi jihu l'alì ono; no gbiriri jasu l'enyanwu agbuze. ⁴⁶ Enyanwu gbuzeepho; Jizosu chishia mkpu ike su: "Elayi! Elayi! ?Lema sabakutani?" Bu iya bu: "Chileke mu! Chileke mu! ?Bu gunu be o gude i haa mu nkinyi mu?"

⁴⁷ Ndu haru pfuru l'eka ono numa iya su: "Nwoke ono ekukwa Elayijia." ⁴⁸ Onye lanu gbagbuepho teke ono teke ono je ewota asancha ophu amije mini woru gwoo le mee-veniga, woru tsebe l'oshi, du ogologo woru nu iya g'o ngua. ⁴⁹ Ndu ophuu su: "Unu gebewarò g'anyi maru ?Elayijia l'a-bya bya adzoo ya?"

⁵⁰ Jizosu bya echishia mkpu ike ozo bya atubuhu unme.

⁵¹ Noo ya; eka egbobutaje enya eka aagwaje Chileke, no l'ime eze-ulo Chileke ono shiepho l'ishi gbaepho ke tararaa jasu l'alì gbajahu ebo. Alì nmakota jijijijii; oke mkpuma gbawashihu. ⁵² Iphe, bu ilu ghekotaru onu. Igwerigwe ndu du nsò, bu ndu nwuhuhawaru anwuhu tuko shi l'onwu tetagbaa dzuru ndzu. ⁵³ Èphe shigbaa l'ime ilu ono lufuta. Jizosu shiepho l'onwu teta dzuru ndzu; ephe wuba le Jierusalumu. A du igwerigwe huma phe.

⁵⁴ Tobudu iya bu; onye-ishi ndu ojogu ndu Romu waa ndu ojogu iya, ephe l'iya pfuru eche Jizosu nche-a; tuko tsuhu ebvu g'ephe humaeru pho alì-onma-jijijijii ono waa iphemiphe, mekotaru nu. Èphe su: "Unu maru-a le nwoke-a bukwa Nwa Chileke eviya."

⁵⁵ O duru ikpoto unwanyi, kuru uzanya ele enya g'ephe maru iphe, eme nu. Unwanyi ono shi le Galili tsota Jizosu; ejeru iya ozi. ⁵⁶ Meri onye Magudala yi l'unwanyi ono. Meri ophu nwuru Jiemusu; nwua Jiósèfu yiru iya; waa ne unwu Zebedi.

Elili Jizosu

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jiön 19:38-42)

⁵⁷ O be l'uzenyashi; nwoke oke amadu lanu, shi le Arimatiya bya; epha iya bu Jiósèfu. Yebedua l'onwiya yikwa l'onye etsoje Jizosu. ⁵⁸ Nwoke ono bya ejepfu Payileti je arwo ya g'a haaru iya odzu Jizosu ge ya lia. Payileti su g'a pee ya ya. ⁵⁹ Tobudu iya bu; Jiósèfu bya eje apazeta odzu obu bya egude eka ocha, inyi adudu gude kwaa

ya. ⁶⁰ Ọ bya eje eworu iya nyebe l'ilu kẹ yẹbe Jíósefu; ilu, ọ tųru k'òphúú. Ilu ono bẹ ọ tųru lẹ mkpuma, ha shii. Ọ bya eswita oke mkpuma swichia ọnu ilu ọbu; ọ bųru iya atųgbu. ⁶¹ Meri onye Magudala mẹ Meri ọphunapho nọdukwapo l'ẹka ono. Ẹphe tųko nọdugbaa anọo l'ẹka ono gha iphu l'ilu ọbu.

Eche nche l'ilu Jizọsu

⁶² O be lẹ nchitabọhu iya, bų iya bų mbọku atųta unme; ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu Fárisii bya edzukọbe jep-fu Payileti ⁶³ je asų iya: "Nnajiuphu; anyi nyatakwarų lẹ teke nwoke ono, dzų-gburu onwiya l'ųka ono nọkwadu ndzų bẹ ọ sųjeru l'a -nọepo abalı ẹto bẹ ya e-shi l'ọnwu teta dzųru ndzų ọzo. ⁶⁴ Zinaa g'e chee ilu ono ọkpobe nche jasų abalı k'ẹto onoya; a -nọnyaa ndu etsoje iya nų je je ezita odzu iya l'oshi wata epfu l'o shiwaa l'ọnwu teta dzųru ndzų. G'ẹjo ųka k'ikpazų ta akanų k'ivuzọ shii."

⁶⁵ Payileti sų phẹ: "Ọ kwa l'unu nweru ndu nche? Unu tųgbua je echekpọo ilu ono g'ọ dų unu."

⁶⁶ Ẹphe tųgbua je egude eze mkpuma swichia ọnu ilu ono rengurengu; bya eworu iphe-ọhubama mee ya; woru ndu nche ye iya; a wata iya eche nche.

Eshi l'ọnwu teta dzųru ndzų

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jiọn 20:1-10)

28 Eswe-atųta-unme -bvųepo; o beepo lẹ gẹregere nchi-abọhu mbọku Sonde; Meri; onye Magudala; waa Meri ọphuu; jeshia l'ilu ono. ² A bya ele ẹnya; alı wata anma oke jiiijii; kẹle ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiuphu bẹ shi l'igwe phezeta bya eswifu eze mkpuma ono je anmakoru iya l'eli. ³ Ọgbugba iya nọdu egbu nwjınwii g'ebemu-igwe. Uwe iya nọdu acha pemu pemu g'aka-mini-sunoo. ⁴ Ndu nche ono tsųhu iya ebvu; phųkota kpaakpaakpaa; dabyichaerupho gẹ ndu nwųhuru anwųhu.

⁵ Ojozi-imigwe ono sų ọnwanyi ono: "Unubẹdua; unu ta atsųkwa ebvu; kẹle mu maru l'onye unu achọ bų Jizọsu; onye a kpọyaberu l'oswebe. ⁶ Ọ tọ nọekwa l'ẹka-a. O tetaakwaru dzųru ndzų ọzo, bų iya bų iphe, o pfuhawaru unu-a. Unu byanų ahųma ẹka Nnajiuphu ọbu shi nyeru. ⁷ Unu jekwa ẹgwegwa je epfuaru iya ndu etsoje iya nų l'o shiakwa l'ọnwu teta dzųru ndzų; l'o vuakwa unu ọzo jeshia Gálili; l'unu a-hųma iya l'ẹka ono. Nokwa iphe, mu byaru unu ezizi bų ono."

⁸ Ẹphe gude ndzų-agųgu mẹ oke ẹhu-ųtso shi l'ilu ono gbaru ọso tųgbua ẹgwegwa jeshia ya akọru ndu etsoje iya nų.

⁹ A bya ele ẹnya; Jizọsu byapfutawaa ọnwanyi ono bya asų phẹ: "Ọnu ndųpho?" Ẹphe gbapfuta iya; bya adaa kpurumu l'iphu iya; wọgbaaru iya ẹka l'ọkpa; bya abaarų iya ẹja. ¹⁰ Jizọsu sų phẹ: "Gẹ ndzų ba agųkwa unu. Unu tųgbuekwapho je akarų ọnwunna mu phẹ g'ẹphe jeshia Gálili; l'onoo ẹka ẹphe a-hųma mu bų ono."

Iphe ndu nche epfu

¹¹ Ọnwanyi ono nọdukwadu l'ọzo; ndu ojọgu phọ, eche nche phọ vuwaru phẹ ọzo wųba l'ime Jierúsalemu je akọkotaru ndu-ishi uke Chileke iphemiphe, mekọtaru nų. ¹² Ndu-ishi ono ẹphe lẹ ndu bų ọgerenya bya edzukọbeepo chja idzų bya eworu okpoga, ha shii nų ndu ojọgu ono iphe ọphalazu; ¹³ sų phẹ: "Unu sųjekwa l'ọo ndu etsoje iya nų byaru l'enyashi bya ezita odzu iya teke unu eku mgbenya." ¹⁴ "Ọ -bųru l'unu pfuru nno; o -rwua nnajioha lẹ nchị; unu te eyeshi ọnu; kẹle anyi a-maru-a g'anyi e-gude pfufu unu."

¹⁵ Ẹphe kwe hm; nata okpoga ọbu je emee g'e ziru phẹ. Ọ bųru iya bų l'ẹphe epfua nno; o dzuru alı Jiu mgburu rugburu jasų ntanų-a.

Jizọsu egoshi ndu etsoje

iya nų onwiya

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jiọn 20:19-23; Ndu 1:6-8)

¹⁶ Tọbudu iya bų; ndu etsoje Jizọsu ono ẹphe n'iri lẹ nanų tųgbua; ọ bųru phẹ eje Gálili. Ẹphe je anọdu l'úbvú ono, Jizọsu tųhawaru phẹ ọnu iya ono. ¹⁷ Ẹphe hųmaepo Jizọsu ọbu; ẹphe baarų iya ẹja. Obenu l'ọ dųru ndu

ophu haru boro obu ebo. ¹⁸ Jizosu byapfuta phe bya asu phe: "Chileke be meakwaru g'iphe, bu ike, no l'imigwe me ophu no le mgboko nodu mu l'eka. ¹⁹ Oo ya bu; unu je emee ohamoha g'ephe buru ndu etsoje mu nu. Unu gudeje epha ke Nna; me ke Nwa; me ke Unme-du-Nso mee phe baputizimu. ²⁰ Unu zije phe g'ephe meje iphemiphe, bu iphe, mu kakotaru unu g'unu meje. Unu huma ahuma le mu nokwa swiru unu mboku-mboku jeye teke mgboko a-bvu."

Mak

Ozi Jiṅu, onye emeje baputizimu eezi l'echiḡu

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jiṅ 1:19-28)

1 Ọwa-a bụ ishi ozi-oma Jizosu, bụ Kéreshi; Nwa Chileke. ² Azáya onye mpfuchiru Chileke deru l'ekwo sụ:

“Nwa mu; mu e-zi onye-ozu mu

g'o vuru ngu ọzo je abọoru ngu ọzo. †

³ Ọ duru onye ara iya arara l'echiḡu sụ:

Unu meziaru Nnajiuphu ọzo.

Unu mee gbororo iya g'ọ dḡbaa nhamunha. ††”

⁴ Nnoo ya Jiṅu onye emeje baputizimu bya anodu l'echiḡu ara iya arara asuje: “Izimanu iphe-ẹji unu lwa unu azu; g'e mee unu baputizimu. Ọo ya bụ Chileke aguru unu nnu l'iphe-ẹji, unu meshiru.” ⁵ Ndu ali Jiudiya me ndu Jierusalẹmu mgburugburu ndu awupfutaje iya g'epheme numa iphe, oopfu. Epepe ndu akoshi iphe-ẹji, epepe meshiru; ọ ndu emejegbaa phe baputizimu l'enyimu Jiḡdanu.

⁶ Nnoo ya; uwe, Jiṅu eyeje l'ehu bụ uwe, e meru l'ẹji inya-kameli; ọ ndu egudeje akpo-anu tubuta iya l'upfu. Nri, oorije bụ igube yele man-enu. ⁷ G'ora ọrò ono be osuje: “Ọ duru onye ọzo, ka mu l'ishi; ka mu l'okpa, l'e-mechaa bya; onye mu ta asukpodanu ge mu e-tupfuru etupfuru; tofu eri akpokpa, o yeru l'okpa. ⁸ Mbẹdua meru unu baputizimu le mini; ole onye k'ono l'e-me iya unu le Unme-du-Nso.”

Eme baputizimu me ọhutama Jizosu

(Mat 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ O rwua ujiku lanu; Jizosu shi le Nazaretu, no l'ali Galili bya; Jiṅu mee ya baputizimu l'enyimu Jiḡdanu. ¹⁰ Jizosu rwufutashiḡo le mini ono; ọ huma g'igwe bukaherupho ebo gheru onu; Unme Chileke dḡepho ge ndo pheḡo phaa phezeta bya anodu iya l'ehu. ¹¹ A numa olu-opfu, shi l'imigwe ono sụ: “I bụ Nwa mu nwoke, mu yeru obu. I jiru mu epho.”

¹² G'e jia epfua; Unme Chileke ono mee Jizosu; o je anodu l'echiḡu. ¹³ Ọ noo l'ime echiḡu ono ukporo abali labo; Nsetanu ndu ahụ iya ama. Eka ono, Jizosu noo ono buerupho unu anu-egbudu noo iya. Jizosu ndu l'eka ono; unu-ozoji-imigwe ndu ejegbaaru iya ozi.

Opfu Chileke, Jizosu ziru le Galili

(Mat 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ A tḡepho Jiṅu mkporo; Jizosu bahu l'ali Galili; je ezikashiahaa ozi-oma, k'eka Chileke bụ eze ¹⁵ sụ: “Teke ono, Chileke kweru ukwe iya ono ruwakwaru. Chileke abyaakwa egoshi le ya bụ eze; g'izimanu iphe-ẹji unu lwakwa unu azu; unu bya ekweta ozi-oma Chileke.”

¹⁶ O be g'o tso ru aguga eze-nyimu, no le Galili; ọ huma Sayimonu yele Anduru, nwune iya eka epepe agha ugbu-ikokoro l'eze-nyimu; kele epepe bụ ndu ese ikokoro. ¹⁷ Jizosu bya asu phe: “Unu bya etsoru mu ge mu emee unu g'unu buru ndu a-ndu esekutaje nemadzu g'eesetaje ema-a.” ¹⁸ Epufufu, oopfu iya; epepe gwobe ugbu phe; tsoahaa ya.

† *Guna Mal 3:1* †† *Guna Azá 40:3*

¹⁹ Ọ byakwa ejeriberu nwanshiji; ọ hụma Jiemusu nwa Zebedi yẹle Jiọnu nwune iya. Ẹphebedua nọ l'ụgbo phẹ emezi ụgbo phẹ emezi. ²⁰ Ahụma, Jizọsu ahụma phẹ; o kua phẹ. Ẹphe haa nna phẹ Zebedi l'ụgbo ono; haa ndu ọphu e butaru ebuta; je etsoru Jizọsu.

Nwoke, ọbvụ eme

(Luk 4:31-37)

²¹ Ẹphe bya abahụ mkpụkpu Kapaniyomu. O -rwuẹpho eswe-atụta-unme ndu Jiu; Jizọsu bahụ l'ụlo-ndzukọ ndu Jiu je awata ezi iphe. ²² Ẹphe sachaa ọnu saa nchị l'iphe, oozi phẹ; kele oozi iphe g'onye ike dị l'ẹka. O to zidu gẹ ndu ezije ekemu.

²³ Ọ dọru nwoke, ọbvụ eme, nọ l'ime ụlo-ndzukọ ono. ²⁴ O chiahaa mkpu sụ: "Jizọsu onye Nazaretu; parụ anyi haal? Bụ gụnu bẹ anyi lẹ ngu jigba? ?I bya anyi emebyishi? Mu maru onye i bụ. I bụ onye dị nsọ, shi l'ẹka Chileke!"

²⁵ Jizọsu baarụ iya mba sụ: "Dobe ọnu doo; futa nwoke ono l'ẹhu."

²⁶ Ọbvụ ono bya atụa nwoke ono ndapfụ woru iya gbachia; rarụ iji-ẹnya iji-ẹnya lufuta. ²⁷ Ọnu kugbabechaa ndu nọ l'ẹka ono akugbabe. Ẹphe wata aji nwibe phẹ sụ: "?Iphe ọwa-a bụ gụnu? Iphe, oozi-a gbekwanu bụru anyi nchị ọphúú. Onye ọphu egudeje nkamẹnya abarụ ọbvụ mba; ẹphe eme iphe, o pfuru."

²⁸ G'e jia epfua; ẹpha Jizọsu ngakọtawaa alị Gálili mgburugburu.

Jizọsu emeta igwerigwe ndu iphe eme

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Afuta, Jizọsu phẹ afuta l'ụlo-ndzukọ ono yẹle Jiemusu; waa Jiọnu swiru tųgbua. Ẹphe bahụ ibe Sayimonu phẹ, bụkwapho ibe Anduru phẹ. ³⁰ Ododẹnya nọdu eme ne nyee Sayimonu; ọ zẹe l'ime ụlo. Ọo ya bụ; a bya epfuaru iya Jizọsu. ³¹ Ọ bya ejepfu iya bya egude iya ẹka l'ẹka selia; ododẹnya ono mebuhu iya; nwanyị ono wata phẹ akwaru ẹbyaa.

³² O be l'ụzenyashi; g'ẹnyanwu nyihuchaaru; a chitaru iya ndu iphe eme mẹ ndu ọbvụ emegbaa. ³³ Ndu ẹka ono l'ophu gbaẹpho mkpu bya eji ọnu-abata. ³⁴ O mee igwerigwe ndu iphe eme; ẹphe wekọrohu. Ọ chishikwapho ọbvụ l'ẹhu ndu ọbvụ emegbaa. Ọphu o kwejedu g'ọbvụ ono pfua opfu g'ẹphe mahawarụ iya-a.

Jizọsu epfu opfu Chileke lẹ Gálili

(Luk 4:42-44)

³⁵ Swichechero; ọ gbeshi jeshia l'ẹka ọo-nọdu nwẹkinyi iya; epfu anụ Chileke. ³⁶ Sayimonu mẹ ndu ẹphe l'iya swi tųko achokashi iya. ³⁷ Ẹphe hụmae ya phọ; ẹphe sụ iya l'onyemonye tųkokwaru achọ iya.

³⁸ Ọ sụ phẹ: "Unu g'anyi je lẹ mkpụkpu ọzo, harụ dųgbaa anyi ntse gẹ mu je epfufuaru phẹ opfu Chileke; kele ọo iphe ono bẹ mu byaru."

³⁹ O jedzuru ẹkameka lẹ Gálili epfu opfu Chileke l'iphe, bụkpoo ụlo-ndzukọ. Ọ nọdu achishi ọbvụ, bugbaa nemadụ l'ime ẹhu.

Onye ekpenta, Jizọsu meru o wekọrohu

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Onye ekpenta bya abyapfuta Jizọsu bya egbushi ikpere; rwoọ ya sụ: "Ọ -bụru uche ngu bẹ ii-menaa gẹ mu wekọrohu."

⁴¹ Imemini iya dị Jizọsu; ọ bya amachia ẹka denyi nwoke ono; sụ iya: "Ọ bụ uche mu. Ngwa; wekọrohuwaro!" ⁴² Teke ono kwaphọ; ekpenta ono mishihu iya l'ẹhu; o wekọrohu. ⁴³ Jizọsu nmashiaru iya ọkwa ike sụ iya g'ọ tųgbuekwapho lashia; ⁴⁴ bya asụ iya: "Ba adukwa onye ii-pfuru iya; jechikwaa g'onye uke Chileke lerwee ngu ẹnya.

L'i gweru ngweja, onye e metaru l'iphe, eme iya nu anuje nu g'e gweeru ngu ge Mosisu turu ekemu su g'e gweje iya. Oo ya bu ge ndiphe e-gude nno maru le Chileke mewaru ngu; i wekorohu."

⁴⁵ Nwoke ono jeela je epfukashiaharu onyemonye iphe ono; tuko akokashi ako iphe ono; ophu Jizosu afuta-jeedu l'ebederebadara le mkpukpu. O nodu anoduje l'eka nemadzụ te ebudu ebubu. A nodu eshijeela ekameka awu-pfuta iya.

Nwoke, iphe lonwuru ibe ehu lanu

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

2 Todbu iya bu; a nepho ujiku olemole; Jizosu laphu azu le Kapaniyomu. O ngadzuru ekameka l'o nowaa l'unuphu. ² A dukpoo igwerigwe dzukota; k'ophu o dudu uzo, duru phe nu mbukponu me l'onu-uzo. O pfuaharu phe opfu Chileke. ³ Umadzu eno vuru onye iphe lonwushiru ibe ehu lanu vutaru iya. ⁴ A dukpoo igwerigwe l'eka ono; k'ophu ephe ta adudu ike jekube iya ntse. Oo ya bu; ephe nyihu ulo ono je ebufua uzo le nhamunha eka Jizosu pfuru le mkpula iya. Ephe woru iphe, nwoke ono ze pyofu l'uzo ono pazeta iya l'ime ulo. ⁵ Jizosu humaepho g'ekweta phe habe shii; o su onye ono, iphe lonwushiru ibe ehu lanu ono: "Nwa mu; a gwaru ngu nu l'iphe-iji ngu g'o ha."

⁶ Noo ya; o duru ndu ezije ekemu, no ano l'eka ono ar l'obu phe: ⁷ "Bu gunu be nwoke-a epfu egube-a? Oopfubyikwa epha Chileke epfubyi! Bu onye a-du ike gwaru nemadzụ nu l'iphe-iji iya; gbahaa Chileke nwekiya?"

⁸ Jizosu maerupho iphe, ephe ar l'egomunggo bya asu phe: "Bu gunu meru iphe, unu ar egube oriri ono l'ime obu unu? ⁹ Bu ole ka nphe epfuru onye iphe lonwushiru ibe ehu lanu? Bu: 'A gwaru ngu nu l'iphe-iji, i meshiru?' To 'Gbalihu phuta iphe, ije azee jeahaa ije.' ¹⁰ Oe oo g'unu a-maru l'e ziru Abubu-Ndiphe g'o gujeru nemadzụ nu l'iphe-iji, o meshiru le mgboko-a." O su onye iphe lonwuru ibe ehu lanu ono: ¹¹ "Oo ngu be mu epfuru. Gbalihu palita iphe-azee ngu lashia ibe ngu."

¹² Nwoke ono kwolihu bya aphuta iphe, ozeje azee; o buru iya atugbu. A tuko ele iya enya eka ooje atugbu; ephe chikafuchaepho enya bya aja Chileke ajaja asuje: "Ha! Anyi teke ahumaswekwaa onye meru iphe, du egube-a!"

Ekuku Liviayi

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jizosu tsoru aguga eze-enyimu tugbua ozo. Ikpoto nemadzụ wu-pfuta iya; o ziahaa phe iphe. ¹⁴ O ghatashia bya ahuma Liviayi nwa Alufiyosu eka o no l'ulo okpoga akiriko. O su iya; "Tsuru mu." O gbalihu tsoru iya.

¹⁵ Jizosu yele ndu etsoje iya nu je eriahaa nri l'ibe Liviayi. Ndu ana akiriko me ndu ozo mmanu, bukwapho ndu aamaru ejo eka tukokwapho nodu l'eka ono; ephe le Jizosu nodu erigba nri; kele egube ndu ono du igwerigwe awu etso iya. ¹⁶ Ndu ezije ekemu, bu ndu ke Farisii humaepho le yele ndu iphe-iji; waa ndu ana akiriko erigbabu nri; ephe su ndu etsoje iya nu: "Bu gunu meru iphe, Nnajiuphu unu yele ndu ana akiriko; waa ndu iphe-iji gude erigba nri?"

¹⁷ Jizosu numae ya pho; o su phe: "O to bukwa ndu ehu du ike be eegudeje gbapfu onye eme obu; o kwa ndu iphe eme. Mu ta abyakwaru eku ndu pfuberekoto; o kwa ndu eme iphe-iji be mu byaru ekuku; g'izimanu lwa phe azu."

Aswiru Chileke egu

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Teke ono be ndu etsoje Jionu; waa ndu ke Farisii aswi egu epfu anu Chileke. Noo ya bu; ndu ozo byapfuta Jizosu bya aja ya su: "Bu gunu meru iphe, o gude ndu etsoje Jionu; waa ndu ke Farisii nodu aswi egu epfu anu Chileke; obe ndu ophu etsoje ngu nu aswidu?"

¹⁹ Jizosu sụ phẹ: “?Ndu byaru ekele-nwanyị a-gbẹ swịahaa ẹgu l'ẹka ẹphe l'onye eme ekele-nwanyị nọkwadu l'ẹka-a? Ẹphe ta abyakwa l'aswị ẹgu mę ọ -nọdukwadu-a l'ẹka ono. ²⁰ Ọle ọ dukwaru teke ee-mechaa; aabya anafụ phẹ onye ono, eme ekele-nwanyị ono. Ọo ya bụ; ẹphe aswịwaro ẹgu mbọku ono.

²¹ “E te ewotajękwa ẹkwa ọphúú gude gbachia ẹka akahụ ẹkwa lakahuru alakahụ. Onye meru iya nno; ẹkwa ọphúú ono atsua atsutsu; kabaa ya alaka. ²² Ọphu ewojeduru akuru męe ọphúú ye l'ugbobe-męe, riwaru pheripheri; ọdumeka l'ọ takpọo ugbobele ono. Męe ono alaa l'iswi; ugbobele alakwaphọ l'iswi. Męe ọphúú bę eeyeje l'ugbobele ọphúú.”

Eswe-atụta-unme

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ O rwua ujiku lanụ; mbọku ono bụ eswe-atụta-unme ndu Jiu; Jizosu phẹ nọdu aghata l'ẹgu, a kọru witi; ndu etsoje iya nụ wọtaahaa akpuru witi ono g'ẹphe aghata l'ẹka ono. ²⁴ Ndu Fárisii sụ iya: “Shji ?Bụ gunu meru iphe ndu-a l'eme iphe, e te emejedu l'eswe-atụta-unme?”

²⁵ Ọ sụ phẹ: “?Unu teke agụ-swee iphe, Dévidi waa ndu ẹphe l'iya swị meru; ẹka o nweru iphe, atsụ phẹ l'ẹhu; ẹgu nọdu agụ phẹ? ²⁶ Ọ bahuru l'ụlo Chileke teke Abayata bụ onye-ishi uke Chileke je ataa buredi, e doberu Chileke iche. Buredi ono bę onye ọzo ta atajędu; gbahaa ndu-uke Chileke. Ọ taa ya bya ahakwarupho nụ ndu ẹphe l'iya swị.”

²⁷ Jizosu sụ phẹ: “Chileke mekwarụ eswe-atụta-unme g'ọ kwọo nemadzụ. O to mekwarụ nemadzụ g'ọ kwọo eswe-atụta-unme. ²⁸ Ọo ya bụ l'iphemiphe, dụ Abụbu-Ndiphe, bụ Nnajiuphu l'ẹka; mbụ je akpaa l'eswe-atụta-unme.”

Onye ẹka lanụ nwụhuru anwụhu

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

3 Tọbudu iya bụ; Jizosu tųgbua bya abahụ ọzo l'ụlo-ndzukọ ndu Jiu. Ọ duru onye nọ l'ẹka ono, ẹka lanụ nwụhuru anwụhu. ² Ẹphe geahaa Jizosu g'ẹphe maeshikwaru: ?oo-me g'ẹka nwoke ono teta iya gę mbọku ono bụ eswe-atụta-unme-a; g'ẹphe asụ l'o noo iphe, o meru. ³ Ọ sụ nwoke ono, ẹka nwụhuru anwụhu ono: “Gbalihu bya apfuru l'ẹka-a.” ⁴ Jizosu bya ajja phẹ sụ: “?Bụ gunu bę ekemu suru g'emeje l'eswe-atụta-unme? ?Ọ suru g'e meje ree tọo g'e meje ẹji? ?Ọ suru g'a dzọje ndzụ tọo g'e gbuje nemadzụ?”

Ọphu ọ dudu onye pfuru opfu yeru iya. ⁵ Jizosu bya egude ẹhu-eghu vọoru phẹ ẹnya ẹhuka ẹhuka; tẹme o rwuhukwaa ya phọ l'ẹhu l'ẹjo-ọkpoma parụ phẹ ẹka. Ọ sụ nwoke ono: “Ngwa; lọchia ẹka alọchi!” Ọ lọchia ẹka. Ẹka ono bya eteta iya bya adụ iya g'ọphuu. ⁶ Ndu Fárisii tųgbuepho; ọ buru phẹ ejepfu ndu k'onye eze, bụ Herọdu g'ẹphe chĩa idzù teke ono teke ono g'ẹphe e-shi megbua Jizosu.

Ikpoto ndu nọ l'agụga mini

⁷ Jizosu yęle ndu etsoje iya nụ tųgbua jeshia l'eze-ẹnyimu Gęnesaretu. A dụ igwerigwe shi l'alị Gálili wuru tsoru phẹ; mękpoo ndu ọphu shi Jiudiya; ⁸ mę Jierúsalem; mę ndu Idumiya; mę ndu azu Jiđdanu; mę ndu buru Taya yęle Sayidonu mgburugburu; ndu gudewaa l'ẹphe numaru iphe, o megbaaru zarụ byapfutashia ya. ⁹ Ọ sụ ndu etsoje iya nụ g'ẹphe kpataru iya nwugbo gę ya nọdu g'ikpoto ndu ono ta akpagbu iya. ¹⁰ Ishi iya bụ l'o meru g'ẹhu dụ ndu dụ igwerigwe ike; k'ọphu ndu ọzo, iphe eme adzọ ọzo g'ẹphe e-me denyi iya ẹka. ¹¹ Ọ nọdu abụjeru teke ọbvụ hụmaeru iya phọ; ẹphe adaa kpurumu l'iphu iya chia mkpu sụ: “Ọo ngu bụ Nwa Chileke.”

¹² Ọ nọdu epfushije iya ike sụ phẹ g'ẹphe te epfukwa onye ya bụ l'edzudzu-ọha.

Jizosu ahọta ndu-ishi-ozu iri ẹbo

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ E mechaa; Jizosu tųgbua jeshia ẹka úbvú dụ igwerigwe bya ekua ndu dụ iya ree; ẹphe l'iya swịru. ¹⁴ Ọ bya ahọta phẹ ọmadzu iri l'ẹbo woru mee ndu-ishi-ozu iya bya asụ phẹ: “Mu họtawaru unu gę mu l'unu nọduje. Ọo

unu bẹ mu e-zije g'unu je ezia ozi-oma Chileke; ¹⁵ unu aduje ike mee g'onye iphe eme wekoro; dujekwapho ike achishi obvu l'ehu onye obvu eme."

¹⁶ Epha ndu ono bu: Sayimonu onye o guru Pyita. ¹⁷ Jiemusu nwa Zebedi yele nwune iya Jiõnu. Ephenabo bẹ o guru Egbigwe; ¹⁸ waa Anduru; waa Filipu; waa Batulomiyu; waa Matiyu; waa Tomosu; waa Jiemusu nwa ke Alufiyosu; waa Tadiyosu; waa Sayimonu onye yi l'ogbo, l'adzo g'ali Jiu duru ndu Jiu; ¹⁹ waa Jiudasu Isukariyotu, bu iya mechaaru deru Jizosu ye l'eka ndu ohogu iya.

Nsetanu ta achifudu Nsetanu

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ E mecha; ndu ono epe le Jizosu swiru bahu l'unuphu. Ikpoto nemadzu wuru byapfuta iya ozo; k'ophu o kposhicharu phe kposhia phe eri nri. ²¹ Ndibe Jizosu phe numa iya bya ejeshia ya akputa; kele epe suru l'iphu swehuwaru iya.

²² Ndu ezije ekemu, shi Jierusalemu bẹ suru l'oo obvu, bu Biyelezebolu bu iya l'ehu; l'iphe, o gude achishi obvu bu ike onye-ishi iphe, bukpuo obvu ono.

²³ O bya ekua phe. Epe byapfuta iya. O gude etu etu ziahaa phe iphe. O su phe: "Denu g'unu riru le Nsetanu achifuje onwiya? ²⁴ Ali-eze -keha ebo seahaa opfu; unu ta amadu l'ali-eze ono gbukahwaru? ²⁵ Teke obu l'unuphu keharu onwiya ebo seahaa opfu; unuphu k'ono tee kekwaru. ²⁶ Teke o bukwapu le Nsetanu gude ese opfu; keha onwiya ebo; unu ta amadu l'ike a-bvu iya?

²⁷ "O to dukwa onye a-bahu l'ulo onye okpehu du; je egwee ivu iya ke ehuka; a -gufu l'onye ono vuru uzo kee ya egbu temanu l'o gweta ivu iya ke ehuka.

²⁸ "Su-a; ge mu gbuaru iya unu tororo; iphemiphe, bu iphe-aji, unu-eliphe eme dukotachakwaa k'ophu Chileke a-guru phe iya nvu; mekpoo iphemiphe, bu mpfubyi, epe epfubyi Chileke. ²⁹ Obenu onye pfubiyuru Unme-du-Nso bẹ Chileke ta abyakwa aguru nvu. Iphe-aji iya a-tukokwaru iya l'ishi jasu le tuutuutu le mijimiimii."

³⁰ Noo kele epe suru l'obvu eme iya.

Ne Jizosu ye unwune iya

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ne Jizosu yele unwune iya bya bya apfuru l'etezi zia su g'e kua ya. ³² Teke ono bẹ igwe nemadzu no-pheru iya mgburugburu. Epe su iya g'o gebekwa le ne iya ye unwune iya nokwa l'etezi aji aji iya.

³³ O su phe: "Bu onye bu ne mu ye unwune mu obu?" ³⁴ O ghaa enya; lee ndu ono, no-pheru iya mgburugburu ono bya asu phe: "Lekwa ndu bu phe bu ne mu; buru unwune mu! ³⁵ O kwa onyemonye, eme iphe, du Chileke l'uche bu nwune mu nwoke; buru nwune mu nwanyi; bya aburu ne mu."

Onye agha mebyi iphe

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

4 O be teke ozo; Jizosu byakwa awata phe ezibaa iphe ozo l'aguga eze-enyimu. A du igwerigwe gbaphee ya mgburugburu; k'ophu o bahuru l'ugbo; nwufu iya; je anoriberu phe anoriberu l'ugbo le mini. Igwe ndu ono nodu l'ali l'aguga eze-enyimu ono. ² O gude etu ziahaa phe iphe, du igwerigwe. Teke oozi phe iphe ono bẹ o suru phe:

³ "Unu gebekwa-o! O duru nwoke lanu, jeru atu mebyi iphe. ⁴ O nodu atu mebyi iphe ono; o haru daa l'aguga gbororo; enu pheru bya atutua ya. ⁵ Ozo nashihu iya daa l'ali, du epfu-epfu eka anu ali aduzidu; ntanta o fushia ome l'anu ali ono, ta adudu igbi ono. ⁶ Anwu chilahaepu; o chipyashia ya; o nwulwashihu kposhihu nku; kele o to nwedu ogbarabvu l'ime ali. ⁷ Ozo daa l'eka akpuru obvu no l'ime ali. Obvu ono futa; yebdua futa. Obvu onoya kpagbushia phe; ophu epe amiduru mebyi. ⁸ Ozo daru l'eka ali du ree. O fushia ome; vua evuvu bya amia amimi; ndu amita ukporo l'iri; ndu amita ukporo eto; ndu amita ukporo ise."

⁹ O su phe: "Onye nweru enu-nchi, l'anu iphe; numakwa iya!"

**Iphe, kparụ iphe,
Jizọsu egudeje ẹtu ezi iphe**

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Jizọsu nọduepho nwẹkiya; ndu etso iya nụ yẹle ụmadzu iri l'ẹbo phọ jja ya iphe, ẹtu ono bụ. ¹¹ Ọ sụ phẹ: "Ọo unubedua bẹ Chileke egoshi iphe, e shi domia edomi, bụ iya bụ k'ẹka Chileke bụ eze; ọle ndu ọzo bẹ aanmaru iphemiphe ono l'ẹtu ẹtu. ¹² Ọo ya bụ g'ọo-buru:

"Ephẹ lee nta lee imo;

ọ tọ dudu iphe,

ephẹ a-huma!

Ọphu oododu phẹ ẹnya;

o betakpọoru ephẹ

pfubechaa ya nchi

epfube!

A -nonyaa ephẹ lwaphuta

azụ lwapfuta Chileke;

ọ gụaru phẹ nvụ †."

**Iphe, ẹtu onye agha
mebyi iphe ono bụ**

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ "Jizọsu byanụ bya ajja phẹ sụ: ?Etu-a te edoduru unu ẹnya tọo? ?Denukpoo g'ee-me g'etu dokotaje unu ẹnya? ¹⁴ Onye l'atụ mebyi iphe ono l'atụ opfu Chileke. ¹⁵ Ndu ọphu nọ l'aguga gbororo ẹka aatụ opfu Chileke bụ ndu nūmachaa iya nū; Nsetanu zirwuta bya anafụ phẹ opfu Chileke ono, a tūru l'ime obu phẹ ono. ¹⁶ Ndu k'ọphuu dukwaphoya gẹ mebyi iphe, a tūru l'ẹka dū epfu-epfu. Ephẹ nūmachakpoerupho opfu Chileke ono; gude ẹhu-utso kweta ẹgwegwa; ¹⁷ ọphu ọ dudu ọgbarabvu, ephẹ gbaru l'ime onwophe; ephẹ kpọepho ọpfu nwanshii; iphe mkpamehu byapfuta ephẹ phẹ; ọzoo ndu ọzo melahaa phẹ ewere l'ephẹ kwetarū opfu ono; l'ọboru iphe, ephẹ a-kpakota daa; parū opfu obu buhaa. ¹⁸ Ndu ọphuu dū gẹ mebyi iphe, aatū l'ẹka obu dū l'alj. Ephẹ bụ ndu nūmaru opfu Chileke; ¹⁹ ọle ephẹ l'agba egomunggo ẹhu phẹ. Eyenuka obu l'ẹku; waa iphe, agū phẹ g'ephẹ nweru iya batanu bya akpaahaa opfu ono ẹhu. Ọphu ọ miduru amimi. ²⁰ Obenu ndu k'ono, bụ mebyi iphe, a tūru l'okpobe alj ono; noo ndu ọphu bụ ndu anūmajechaa ya; ephẹ ewota iya ye l'okpoma phẹ; ephẹ eyee mebyi; ọphu eyee ụkporo l'iri; ọphu eyee ụkporo ẹto; ọphu eyee ụkporo ise."

Orọku e yeru ọku kpuchia iphe

(Luk 8:16-18)

²¹ Jizọsu sụ phẹ: "Aa-nwujeru ọku ye l'orọku kpube iya ite; ọzoo nwua ya lẹ mkpula iphe, aazẹ azẹe? Tọbudu l'iphe, eedobeje orọku bẹ eedobeje iya? ²² Kẹle iphemiphe, e domiru edomi bẹ ee-mechaa mee g'a hūma; tẹme iphemiphe, e meru lẹ mpya bẹ ee-mechaa mee g'o fuhu. ²³ Onye nweru ẹnu-nchi, l'anū iphe; nūmakwa iya."

²⁴ Ọ sụ phẹ: "Unu gejekwa ngge l'iphe, unu anū lẹ nchi. Ọ kwa iphe, i gude tūru nū nwibe ngu bẹ ee-gude tūk-warupho nū ngu; aa-gbenu nū gūbedua ọphu ka shii. ²⁵ L'onye nweru nū bẹ aa-nūbakwaa ọphu ka shii. Onye enwedū nū bẹ aa-gbenu natafulenu nwọphu, o nweru."

**Ẹtu, e gude mebyi iphe,
evu evuvu anma**

²⁶ Ọ sụ phẹ: "Eka Chileke bụ eze dukwa gẹ nwoke, gharu mebyi iphe l'alj. ²⁷ Nchi -jihu; nwoke ekuru mgbenya; nchi -bọhu l'ootehu; mebyi iphe ono efushia vaa; ọ tọo madū g'o meru. ²⁸ Alj efushije iphe l'onwiya. Oovujeru

† *Gūnaa Azá 6:9-10*

uzo bya emee ęswa iya; l'ọ bya emee iyanguyangu; tẹme l'ọgobe teke ono yee mebyi. ²⁹ Mebyi iphe ono -kaępho; nwoke ono abya egbuta iya; opfu l'o rwwuwaru teke eegbuje iya."

**Ętu, e gude akpuru oshi
mọsutadu anmaa**

(Mat 13:31-34; Luk 13:18-19)

³⁰ No iya ọ sụ phẹ: "Bụ gunu bẹ anyi a-sụ l'ẹka Chileke bụ eze dọ g'ọ ya? Dẹnu ẹgube ẹtu, ee-gude kọo ako g'ọ dọ? ³¹ Ọ dọ g'akpuru oshi mọsutadu, bụ iya kakọta rwjirwiirwii lẹ mgboko l'iphe, bukotakpoo iphemiphe, eemebeje l'alj. ³² Ọle ọobujeru teke a byaru akọya ya l'alj; oofua bya akakọta iphemiphe, aakọje akọku l'alj shii. Ọobya ajakashia ẹkali; k'ọphu ụnwu-ẹnu, ephe l'eli agbeje akpa iya ẹpfune."

³³ Ọ bụru ọdu ẹtu ono bẹ Jizọsu gude zia phẹ opfu Chileke g'ọ-ka phẹ edo ẹnya. ³⁴ Ọ -nmashiduru ẹtu bẹ ọ tọ dọdu iphe, oozije phẹ. Teke yee ndu etsoje iya nọ nọpho nwekinyi phẹ; ọotuko iphemiphe kọoru phẹ g'ọ doo phẹ ẹnya ree.

Jizọsu abyanyi oke akpara-mini

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Tọbudu iya bụ; nchi jihuępho mbọku ono; ọ sụ ndu etsoje iya nọ: "Unu g'anyi dafu azu eze-ẹnyimu azu iya ọphuu." ³⁶ Ẹphe haa ikpoto ndu ono l'ẹka ono bahu l'ugbo ọphu Jizọsu nọhawaa; kọru iya jeshia. Ụnwu ụgbo ọzo nọdu etso phẹ. ³⁷ Oke pherephere zishiahaa ike; akpara-mini tọbaahaa l'ime ụgbo. Ọ phọdu nwanshii mę mini eji ụgbo. ³⁸ Jizọsu nọduro l'ishi ụgbo ishi lanu woru ishi tukobe lẹ pyilo; ekuro mgbęnya. Ẹphe kutee ya sụ iya: "O-zì-iphe! Tiji kpakpọdaro ishi? Ụgbo abyaakwaa anyi ekpukpu!"

³⁹ O tehu bya abaarụ pherephere ono mba bya asu eze-ẹnyimu ono g'ọ deru yekete. Pherephere ono zibuhu; ẹkameka bụru nyonyoronyo. ⁴⁰ Ọ sụ phẹ: "Dẹnu g'ọ gude ndu agụ unu? Unu te ekwetaduru lẹ Chileke a-dzo unu?"

⁴¹ Ọnu kugbabejaa phẹ akugbabe. Ẹphe pfuaharu nwibe phẹ sụ: "Bụ ẹgube nemadzu gunu bẹ nwoke ọwa-a bụ? Onye ọphu pherephere yele eze-ẹnyimu emeje iphe, o pfuru!"

Nwoke, ọbvụ eme

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

5 Jizọsu yele ndu etsoje iya nọ bya ejerwua azu eze-ẹnyimu ono azu iya ọphuu, bụ iya bụ l'alj kę ndu Gerasa. ² Ọ fıtashiepho l'ugbo; nwoke, ọbvụ eme shi l'ẹka eelije nemadzu byapfutashia ya. ³ Ẹka ono bẹ nwoke ono bu ebubu. Ọbvụ ọbu emeshi iya ike; k'ọphu ọ tọ dọdu onye sụkwaduru iya eketsuta l'ęgbu; mbu m'obeta ọ bụru mkpọro bẹ a turu iya. ⁴ Tekenteke kpọo bẹ aatujehawa iya mkpọro l'ọkpa; tọya ya mkpọro l'ẹka; ọle ọobyaje aghakpọshia ẹka aghakpọshi; mkpọro k'ẹka ono anyakashihu. L'ọ woru k'ọkpa chipyashia echipyashi. Ọphu ọ dọdu onye ike agọta iya dukwadu. ⁵ Eswe l'enyashi bẹ ọonoduje l'echilabọ ẹka ono, eelije nemadzu ono yele echi ẹka ńbvú nọgbaa echi mkpu; oogude mkpuma ekwobashii onwiya ẹhu.

⁶ Ọ hụmaepho Jizọsu l'ẹka dọ ẹnya; ọ phọta ọso gbapfu iya je adaa kpurumu l'iphu iya; ⁷ chia mkpu sụ: "Jizọsu; Nwa Chileke; mbu Chileke ono, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nu! Bụ gunu bẹ mu lẹ ngu jigba? Mu arwọkwa ngu arwọrwo; Chileke anukwa iya-a; ta anushinu mu aphu." ⁸ Kẹle Jizọsu sụhawaru iya: "Gube ọbvụ; shi nwoke ono l'ẹhu lufuta!"

⁹ Jizọsu jia ya: "Bụ gunu bẹ jiza?"

Ọ sụ iya: "Ẹpha mu bụ 'Unubuku'; kẹle anyi dọ igwerigwe." ¹⁰ Ọ rwọ Jizọsu rwọshia ya ike sụ iya g'ọ tọ sushii phẹ g'ẹphe lufu l'alj ono.

¹¹ Noo ya; ọ dọru ikpoto ezi, eeche echeche, dọru l'aguga ńbvú ono akpa nri. ¹² Ọbvụ ono tọko rwọhaa Jizọsu sụ iya g'ọ hanaa phẹ g'ẹphe je awuba l'ime ẹhu ezi ono. ¹³ Jizọsu sụ phẹ g'ẹphe je. Ọbvụ ono wufuta l'ẹhu nwoke ono bya awuba l'ime ẹhu ezi ono. Ikpoto ezi ono, rwuru l'unu ise ono tükolepho shi l'aguga ńbvú ono phọta ọso gbaa kpurukpuru gbazeta je awuda l'ime eze-ẹnyimu ono; mini rigbushia ya.

¹⁴ Ndu eche iya nụ gbakashihu je epfukashia ya l'ime mkpukpu me l'oma obegu. Oo ya bu; ndu ono, e pfuru iya ono wuru byatashia ahuma iphe, meru nu. ¹⁵ Epeh bya ejepfu Jizosu. Epeh huma nwoke ono, obvu shi eme ono; mbu onye ono unubuku obvu shi buru l'ehu ono g'o nwanu anoo; yewanu uwe l'ehu; wekorohuanu. Ndzu guahaa phe. ¹⁶ Ndu ophu humaru iphe, meru nwoke ono, obvu shi eme ono; waa iphe, meru ikpoto ezi pho; koru iya ndu ono, byaru nu ono. ¹⁷ Epeh rwahaa Jizosu g'o lufuru phe l'ali.

¹⁸ O bahushiepho l'ugbo; nwoke ono, obvu shi eme ono bya bya arwo ya ge yee ya swiru.

¹⁹ Jizosu jika bya asu iya: "Laa unuphu; je epfukashiaru ndu ndu-unu eze iphe, Nnajiuphu meru ngu; waa g'o phu-beru ngu obu-imemini."

²⁰ O tugbua je arakashiahaa eze iphe, Jizosu meru iya arakashil'oha Mkpukpu-Iri. Iphe ono, Jizosu meru ono dudzuru onyemone biribiri.

**Nwa Jiayirosu me nwanyi,
nsọ eme mkpurumkpuru**

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Jizosu phe gude ugbo ono daghaekwapho mini ono jeshia l'azu iya ophu; ikpoto nemadzu bya anophee ya mgburugburu. O nodu l'aguga mini. ²² Onye lanu le ndu-ishi ulo-ndzukọ byapfuta iya. Epha iya bu Jiayirosu. Jiayirosu hūmae ya pho bya adaa kpuru mu le mgboru okpa iya; ²³ rwahaa ya eyeru iya aka l'ali su: "Nwatibe mu ke nwanyi anwuhukwa anwuhu. Jiko byarọ ebyibe iya aka g'o wekorohu dzuru ndu."

²⁴ Jizosu tsoru iya jeshia. A dukpoo igwerigwe awu etso Jizosu; k'ophu a gbę akpa iya mkpa.

²⁵ O duru nwanyi, no l'eka ono, nwaru nsọ-unwanyi mkpurumkpuru apha iri l'ębo. ²⁶ O jewaru iphe-ehuka l'ęka ikpoto ndu eme obvu. Iphemiphe, o nweru be o tukowaru mephushichaa; ophu o wekorohuduru; o gbę akajenu njọ. ²⁷ O numaepho iphe, Jizosu emeje; o shia ya azu pyobata l'ime igwe oha ono bya edenyi uwe Jizosu aka. ²⁸ Kele o sukwanuru: "Mu -denyikpowa iya aka l'uwe be mu e-wekorohu-a."

²⁹ Edenyi, oodenyi aka l'uwe Jizosu; mee ono buhu. O rwua ya l'ehu le Jizosu mewaru iya o wekorohu l'iphe, eme iya nu. ³⁰ Jizosu mawaru l'onwiya l'o duru ike, shi iya l'ehu lufu. O ghakobe l'echi ikpoto oha ono su: "?Bu onye denyiru uwe mu aka?"

³¹ Ndu etsoje iya nu su iya: "I humacharu g'igwe oha-a akpagbu ngu le mkpa; i gbę aji: "?Bu onye denyiru ngu aka?" "

³² O bya achika a enya ge ya maru: ?ya a-huma onye meru iphe ono. ³³ Ndu guahaa nwanyi ono; kele o mawaru iphe, meru l'ehu iya. O gude ehuanmanma bya adaa kpuru mu l'iphu iya; bya epfokotaru iya okpobe-opfu. ³⁴ Jizosu su iya: "Nwada; ekweta, i kwetaru mewaru g'i wekorohu. Laa je eburu l'ehu-guu l'iphe, eme ngu nu be e mewaru ngu i wekorohuwa."

³⁵ Jizosu gudekwadu-a opfu ono l'ęka epfu; ndu shi l'ibe Jiayirosu bya bya asu: "Jiayirosu; nwa ngu nwanyi nwuhwakwaru. ?Bu gunu be iituchikwadu O-ziphe nchi?"

³⁶ Ophu Jizosu angakpodaru nchi l'iphe, ndu ono epfu. O su onye-ishi ulo-ndzukọ ono: "Ndu ba agushi ngu. Oo 'ephe g'i kweta." ³⁷ Ophu o dudu onye Jizosu kwekwaduru g'ephe l'iya swiru; gbahaa Pyita me Jiemusu me Jionu, nwune Jiemusu. ³⁸ Epeh jerwua ibe onye-ishi ulo-ndzukọ ono; o bya akpovu uzu, igwe oha, no l'ęka ono atu; bya ahuma g'ephe agu aphu bya egbu onwophe l'ekwa. ³⁹ Jizosu bya abahu bya asu phe: "?Bu gunu meru iphe, unu atu uzu bya akwa ekwa? Nwata ono ta nwuhwakwaru anwuhu; o kwa mgbenya be ooku."

⁴⁰ Epeh ze iya ochi. O kweepho doo bya achifuchaa phe etezi g'ephe ha; bya eduta nna nwata ono yele ne iya; waa ndu ophu yee ya swi bya abahu l'ęka nwata ono ze. ⁴¹ O bya eseta nwata ono l'ęka bya asu iya: "Talita kumi," bu iya bu: "Nwamgboko-nshii; mu suru g'i teta!"

⁴² Nwata ono teta jepheahaa. Nwamgboko ono nwaru apha iri l'ębo eshinu a nwuru iya. O du phe biribiri ke 'ama g'eme iya. ⁴³ Jizosu karu phe su phe g'o to dukwa onye epeh l'e-me g'o maru. O su phe g'a nu nwata ono nri g'o ria.

Aajjka Jizosu lẹ Nazaretu

(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

6 Jizosu shi l'ẹka ono tųgbua lashja ndu phẹ; yele ndu etsoje iya nų swiru. ² O be l'eswe-atųta-unme; ọ bahu l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je eziahaa iphe. Ọ dų ikpoto ndu nųmaru iphe, oozu biribiri. Ẹphe sų: "Ọbų awe bẹ nwoke-a nwųtachaaru iphe ọwa? Ọbų onye ziru iya ẹgube mmamiphe ọwa? Ọdenu g'o meru emeẹbe iphe-ọhu-malenya ọwa-a, adųdu onye nųmajeru ẹtu iya-a? ³ Ọtọ bųnu iya-a bų nwoke kapyinta-a; mbų nwa Meri? Ọtọ bųnu iya bų nwune Jiemusu yele Jiosesu; waa Jiudasu; mẹ Sayimonu? Ọtọ bųnaa unwune iya kẹ nwanyi bẹ anyi l'ẹphe bugbaa l'ẹka-a?" Iphe ono bųru ųpfu dų phẹ l'ọkpa.

⁴ Jizosu sų phẹ: "Onye mpfuchiru Chileke bẹ aakwabẹjekwa ọbvų l'ẹkameka; a -gųfuekwapho lẹ mkpųkpu iya yele ipfu iya; waa l'ibe iya."

⁵ O mee ọphu ọ dųdu iphe, dų biribiri, ha shii, Jizosu meru l'ẹka ono; a -gųfuekwapho nwa ndu iphe emegbaa, o byiru ẹka; ẹphe wekọrohu. ⁶ Ọ dų iya biribiri l'ẹphe te ekwetaduru nkiya. Ọo ya bų; ọ tųgbua je etsoru mkpųkpu lẹ mkpųkpu ọzo ziahaa iphe.

Jizosu ezi ndu-ishi-ozu iya iri l'ẹbo g'ẹphe je epfua opfu Chileke

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Ọ bya ekua ųmadzu iri l'ẹbo ono bya agbaa phẹ ẹbo ẹbo bya ezia phẹ g'ẹphe gude ọkpehu chishije ọbvų. ⁸ O pfua ya pfushiaru phẹ iya ike sų phẹ: "G'ọ tọ dųkwa iphe, unu e-gude eje; gbahaa oshi-mpalẹka. Unu te egudekwa nri; ọphu unu egudekwa ẹda; ẹbe unu eyekwa okpoga l'ẹkpa uwe. ⁹ Unu yekwaa akpọkpa; ọ'oo g'unu te eyekwa uwe n-yekwase. ¹⁰ Unuphu, unu bahukpowaru; a -nata unu; unu nọduekwapho l'ẹka ono. Unu te ejekwa eburu l'ẹka ọzo jasų unu afųta lẹ mkpųkpu ono. ¹¹ Ẹka unu jeru; ẹphe -jika unu; jika anųma opfu Chileke, unu epfu; unu -tųgbujeepho l'ẹka ono; unu ajishia urwuku ọkpa unu; g'ọ bųru iphe, a-gba phẹ ekebe. Gẹ mu gbukwaarų iya unu tororo; ọo-kakwarų ndu Sọdomu yele ndu Gọmóra mma mbọku ikpe; eme lẹ mkpųkpu ono."

¹² Ọo ya bų; ẹphe jeshia je araru iya ndiphe arara sų phẹ g'izimanų iphe-ẹji, ẹphe emeje lwa phẹ azų. ¹³ Ẹphe chishia ọbvų, dų igwerigwe, bugbaa nemadų l'ẹhu; tẹme ẹphe nọdu eteje ndu iphe eme manų; ẹphe ewekọrohu.

Anwųhu Jiọnu onye emeje baputizimu

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Eze, bų Herọdu nųma iphe, Jizosu eme; kẹle e pfudzuwarų nkiya l'ẹkameka. Ọ dųru ndu asųje l'ọo Jiọnu ọphu shi emeje baputizimu tetaru dzųru ndų ọzo; l'ọo iphe ono meru iphe, ọduje ike eme iphemiphe ono.

¹⁵ Ọ dųru ndu ọphu sųru l'ọo Elayjia.

Ọ dųru ndu ọphu sųru l'ọo-bųkwarų onye mpfuchiru Chileke, yeru onye lanų lẹ ndu mpfuchiru ndiche.

¹⁶ Herọdu nųmae ya phọ ọ sų: "Ọ kwa Jiọnu-a, mu ziru; e je egbutaru mu ishi iya-a bẹ dzųwaa ndų ọzo."

¹⁷ Iphe, meru nų bųru lẹ Herọdu zijeru; e je egude Jiọnu; kee ya ẹgbu; je atuchia l'ulo mkpọro. Ọ bųru l'ẹka Herọdiyasu bẹ o shi. Herọdiyasu ono bų nyee Filipu. Filipu bųkwanu nwune Herọdu. Herọdu gbẹshi je ahata nyee nwune iya ono lųru. ¹⁸ Jiọnu shi anọduje epfuru Herọdu l'ọo iphe, adųdu Chileke ree bẹ o meru l'o jeru ahata nyee nwune iya lųru.

¹⁹ Ẹhu ghuahaa Herọdiyasu eghe. Ọ dų iya gẹ a sų lẹ ya gburu Jiọnu; ọphu ọ makwanų ųzo, oo-shi gbua ya; ²⁰ kẹle Herọdu l'onwiya atsų Jiọnu ebvu. Ọ maru l'ọ bų onye pfuberekoto; tẹme ọ bųru onye dųru Chileke nsọ. Ọ bųru iphe ono meru iphe, Herọdu woru iya dobe g'ọ tọ dų iphe, e-me iya nų. Herọdu bẹ opfu, Jiọnu anọduje epfuru iya agbachije ẹnya; l'ọowakwa iya phọ obu mini; l'o gudeẹle-a ẹhu-ųtso ngabẹru iya nchị.

²¹ O rwua ujiku lanu iphe kweru nwanji ono; kele mboku ono bu eswe, Herodu emeje eswa anyata mboku, a nwuru iya. O kukotachaa ndu-ishi ali eka ono; waa ndu-ishi ojogu; waa ndu bugbaa ishi l'ali Galili g'ephe byaru iya l'obo-iphe ono. ²² Ndu ono byerupho l'eka ono kpiririmu; nwa Herodiyasu ke nwanji bya etee ebvu l'atati-phu phe. Ehu tsoo Herodu waa ebyaa ono, byaru iya nu ono utso shii. Eze, bu Herodu su nwamgboko ono: "Pfu iphe, dukpoe ngu pho ree ge mu nu ngu; mu a-nu ngu iya." ²³ O richaaru iya angu su: "Iphe, i sukpoerupho ge mu nu ngu be mu a-nu ngu; obetaru o buru ali-eze mu be i suru ge mu keha ebo; nu ngu nanu."

²⁴ Nwamgboko ono gbafo je ajia ne iya su: "?Bukpoo gunu be mu a-su g'o nu mu?"

Ne iya su iya: "Su iya g'o pee ngu ishi Jionu, onye emeje baputizimu."

²⁵ O gbaphu azu bya ejepfu eze je asu iya: "Gbuta ishi Jionu, onye emeje baputizimu ye l'ochi pataru mu nta-a nta-a."

²⁶ Ehu daepho eze ono dzuu; eka o rwuru iya l'obu shii. Obenu l'eshinu o riwaru angu l'iphu ndu ono, byaru iya ebyaa ono be o too gbanwehedu iphe, o pfuru. ²⁷ O ziepho onye lanu l'ime ndu ojogu, eche iya nche teke ono teke ono g'o je egbuta Jionu ishi wota bya. Nwoke ono tugbaa je egbuta ishi Jionu l'ulo mkporo ²⁸ ye l'ochi wotaru nwamgboko ono. Nwata woru iya je apere ne iya. ²⁹ Ndu etsoje Jionu numae ya pho; ephe bya apata ogwe iya je elia.

Jizosu anu unu umadzu iri l'ebo

I'ukporo iri nri

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jion 6:1-14)

³⁰ Tobudu iya bu; ndu-ishi-ozu Jizosu bya anokobe bya ejepfu Jizosu je akokotaru iya iphe, ephe mekotaru; yele iphe, ephe zikotaru. ³¹ A du igwerigwe abya. Nemadzu nodu ejeepho nggede eje; nggede alwa; k'ophu uzo adu-duru Jizosu yele ndu etsoje iya nu mbukponu me ria nri. O su ndu etsoje iya nu: "Unu gbeshi g'anyi je l'eka nemadzu te ebudu ebubu g'anyi je anodu nwekinyi anyi g'unu kabu tuta unme nwanshii." ³² Ephe kwe bahu l'ugbo tugbaa jeshia l'eka ephe a-nodu nwekaphe.

³³ A du igwerigwe huma phe teke ephe atugbu bya ahubechaa phe ama. Ndu ono shikpo le mkpukpu le mkpukpu gudegbaa okpa gbaru jeshia vuru phe uzo jerwua eka ono, ephe eje ono. ³⁴ Jizosu futu l'ugbo ono bya ahuma ikpoto nemadzu, no l'eka ono; imemini phe du iya shii; kele ephe du g'aturu, enwedu onye-nche, l'agbaru phe mkpu. O ziahaa phe iphe, du igwerigwe. ³⁵ O bejeepho l'uzenyashi; ndu etsoje iya nu jepfu iya je asu iya: "?I maru l'eka-a bu echiogu teme nchi nodu ejihuwaa?" ³⁶ Sudupho ndu-a g'ephe bahu le mkpukpu le mkpukpu me l'unuphu l'unuphu ndu-a, no-pheru phe mgburugburu-a je azutaru onwophe nri.

³⁷ Jizosu su phe: "Unubedua l'onwunu nunu phe nri g'ephe ria." Ephe su iya: "?O du ngu g'o bu anyibedua azuta buredi, ukporo pangu, aa-nu phe g'ephe ria?"

³⁸ O su phe: "?Bu ishi buredi ole be unu gude? Unu je amaru g'o ha." Ephe machaaru g'o ha; ephe su l'o du ishi buredi ise; wafua eji-ema.

³⁹ Noo ya bu; o su phe g'ephe kekashia igwe oha ono ekekashii g'ephe noduchaa anoo l'eka ono, nweswa du kirikiri ono. ⁴⁰ Ephe nodu anoo keshia onwophe l'ophere l'ophere; o duru ndu du ukporo ise ise; o duru ndu ophu du ukporo labo l'iri iri. ⁴¹ O wota ishi buredi ise ono; waa eji-ema pho bya apalia enya imeli kele Chileke ekele ke nri ono; bya eworu iya nyawashia bya anu ndu etsoje iya nu su g'ephe keeru iya ndu ono. O kedzuru ndu ono g'ephe hakota eji-ema ono. ⁴² Ephe tuko ria ya; rijichaa ephe. ⁴³ Ibiribe ibiribe buredi yele ema, phoduru nu, ephe tutukoberu be jiru nkata iri l'ebo. ⁴⁴ Unwoke, yi le ndu ono, riru nri ono du unu unwoke iri l'ebo le unwoke ukporo iri.

Jizosu eje ije l'eli mini

(Mat 14:22-33; Jion 6:16-21)

⁴⁵ O su ndu etsoje iya nu ono g'ephe bahu l'ugbo; vuru iya uzo; dafu azu iya ophu; jeshia mkpukpu Betusayi-da ge ya pfuadaru igwe oha ono g'ephe la unuphu. ⁴⁶ O mecha phe pho ephe lashia; o jeshia l'ubvu je epfuru

nụ Chileke. ⁴⁷ Ụgbo ono nọdu l'echi eze-enyimu nchi jihu; yẹbedua nwẹkinyiya nọdu l'eli-mgboko l'aguga mini ono. ⁴⁸ Ọ gbẹ l'ẹka ọ nọ hụma l'akpọ ụgbo ono l'angakpọo phẹ ẹhu shii; kẹle phẹrephere ezi iziphu; o jeru ije l'eli mini jepfushia phẹ. Teke ono bụwaru l'iphe-ọduu aha ẹnu. O meahaa g'ọo ghata phẹ aghata lẹ mini ono. ⁴⁹ Ẹphe hụmae ya phọ ẹka ooje ije l'eli mini; ẹphe dobesu l'ọo maa. Ẹphe chishia mkpu. ⁵⁰ Noo kẹle ẹphe tukuroru g'ẹphe ha hụmakota iya; ẹhu nmalahaa phẹ kpeekpeekpee.

Teke ono kwaphọ Jizọsu sụ phẹ: "G'ọkpoma shihu unu ike; ọ bụ-a mbẹdua. Ndzụ ba agushi unu." ⁵¹ O nyipfu phẹ l'ime ụgbo ono; phẹrephere ono zibuhu. Ẹphe sachaa ọnu saa nchi; ⁵² kẹle iphe, Jizọsu meru teke ọ washịru buredi ono te edoduru phẹ ẹnya; opfu l'a kpọ-chiru phẹ ọkpoma.

Jizọsu eme gẹ ndu iphe eme

wekọrohu lẹ Gẹnesaretu

(Mat 14:34-36)

⁵³ Tọbudu iya bụ; Jizọsu phẹ daghaephọ mini ono; futa lẹ Gẹnesaretu; bya eworu ụgbo phẹ lia l'ẹka ono. ⁵⁴ Afuta, ẹphe afuta l'ụgbo ono; ndu ẹka ono hụbechawaa Jizọsu ama. ⁵⁵ Ẹphe gbachaarụ je l'unuphu l'unuphu je apata ndu iphe emegbaa l'iphe, ẹphe azeje aze parụ byapfuta iya l'ekameka, ẹphe nụmakpooru l'ọ nọ. ⁵⁶ Ẹkameka, o shiru l'unwu mkpukpu lẹ mkpukpu; mẹ l'eze mkpukpu; mẹ l'oma ẹgu; ndiphe eworu ndibe phẹ, iphe eme dobegbaa l'oma aswa rwo ya g'o kwe g'ẹphe denyi iya ẹka; obetaru ọ bụru l'ọnu uwe iya. Iphe, bụkpoo ndu denyiru iya ẹka wekọrohukota l'iphe, eme phẹ nụ.

Nsọ alị ndiche ndu Jiu

(Mat 15:1-9)

7 Ọo ya bụ; ọ duru ndu Fárisii; wakwaphọ ndu ezije ekemu, dọru l'ẹka ono. Ẹphe tuko shi Jierúsalemụ bya adokobe l'ẹka ono dọ-phẹ Jizọsu mgburugburu. ² Ẹphe hụma l'ọ duru ndu emebyi nsọ alị l'ime ndu etsoje Jizọsu. Ọ bụru l'ẹphe gude ẹka, e merwushiru emerwushi eri nri; opfu l'ẹphe ta akwọduru ẹka gẹ nsọ alị ndu Jiu sụru g'a kwọje iya.

³ Kẹle ndu Fárisii; mękpoo ndu Jiu mgburugburu te erijedu nri m'ẹphe -akwọduru ẹka gẹ nsọ alị phẹ sụru g'a kwọje iya, bụ iya bụ nsọ, shi phẹ lẹ nna phẹ oche. ⁴ Teme ẹphe -lwa aswa; ẹphe tee ridu nri; gbahaa l'ẹphe gudeadaa mini mefu nsọ. Nokwaphọ g'ẹphe emejegbaa unwu nsọ ọzo, shi lẹ nna phẹ oche, dọ gẹ nsọ asa okoro mẹ k'ite mẹ k'ochi, e gude ope wụa; mẹ k'oshi-anọo.

⁵ Ndu Fárisii ono mẹ ndu ezije ekemu jja Jizọsu sụ iya: "Bụ gunu meru iphe, ndu etsoje ngu nụ te emejedu nsọ, shi lẹ nna anyi oche phẹ; ẹphe gbẹ egudeje ẹka, e merwushiru emerwushi eri nri?"

⁶ Ọ bya asụ phẹ: "Azáya onye mpfuchiru Chileke pfugbuwaru k'unubẹ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu-a sụ:

"Ndu-a bụ eli ọnu bẹ ẹphe

gude akwabẹ mu ùbvù.

Obenu l'obu phẹ nọgbaa

mu ụzenya.

⁷ Ẹphe abarụ mu ẹja mkpẹ.

Ẹphe ezi ekemu,

nemadzụ tųru;

ọ dọ g'ekemu Chileke †.

⁸ "Kẹle unu ahajẹ ekemu Chileke; gbẹ eme nsọ alị, nemadzụ doberu; eme k'asa ite; mẹ okoro; mẹ iphemiphe ọzo, unu emegbabẹ."

⁹ Ọ sụ phẹ: "Ọ nupho l'unu manụkaru iphe meru g'o gude unu gbẹ gwọbechia ekemu, Chileke sụru g'e meje je emeahaa nsọ alị, nemadzụ doberu. ¹⁰ Lẹ Mósisu sụkwaru: 'Yejeru nna ngu yele ne ngu ùbvù'; bya asụkwapho: 'Onye epfujeru nna iya; ọzoo ne iya njọ opfu g'e gbua onye ọbu egbugbu.' ¹¹ Unubẹdua byakwanụ epfu bya asụ: Ọ -bụru lẹ nemadzụ sụru nna iya; ọzoo ne iya l'iphe, ya gege egude kwọo phẹ bụakwa 'kọbanu', bụ iya

† *Gynaa Azá 29:13*

bụ 'iphe, a nuru Chileke.' ¹² Unu gụfu onye ono g'o to yeheru ne iya ọzoo nna iya ẹka. ¹³ Unu shi ẹgube ono gude l'unu eme nsọ alj, unu ezi; mee ọpflu opfu Chileke adụedu iphe, ọ bụ; ẹme unu nọdu emegbakwapho iphe ọzo, dughbaa ẹgube ono."

**Iphe, aasọ nsọ; mę iphe,
a ta sọdu nsọ**

(Mat 15:10-20)

¹⁴ Jizọsu bya ekua igwe ọha ono ọzo bya asụ phę: "Unu gebekpọdapho gę mu karu unu g'o doo unu ęnya. ¹⁵ Ọ tọ bụkwa iphe, nemadzụ eri l'ọnu aturwu iya; ọ kwa iphe, shi nemadzụ l'ime obu bụ iphe, aturwuje iya nụ.

¹⁶ G'onye nweru ęnu nchj; nụmakwa iya!"

¹⁷ Ọ haępho ndu ono bya abahụ l'ulo; ndu etsoje iya nụ jiahaa ya iphe, ętu ono bụ. ¹⁸ Ọ sụ phę: "?Unubędua bę iphe ete dojekwapho ęnya? ?Unu ta amakwapho l'iphe, eeri l'ọnu ta aturwudu nemadzụ? ¹⁹ Kele ọ tọ bahu-du iya l'obu; ọo l'ępho bę ọobahuje; l'e shi l'ẹka ono nyifu iya lę nshi." Ọo ya bụ l'iphemiphe, eeri l'ọnu bę Jizọsu sụru l'ọ tọ dudu ọpflu aturwuje nemadzụ l'iphu Chileke.

²⁰ Ọ sụ phę: "Ọo iphe, shi nemadzụ l'obu bụ iphe, aturwuje iya nụ. ²¹ Kele ọo l'ime obu nemadzụ bę ęjo ego-munggo shi; waa eri ogori; mę apharwushi onwonye; mę egbu ọchi; ²² mę ezi iphuru; mę ęnya-pfurupfuru; waa eme ęjo umere; mę agho ugho; mę urwuali; mę iji-ęnya; waa epfurwushi nemadzụ; mę eku-onwonye; yele eme eswe. ²³ Iphe, bụkpoo iphe ono g'ọ ha shichaa nemadzụ l'obu; ọ bụru iya bụ iphe, aturwuje nemadzụ."

Ekweta nwanyj, abudu onye Jiu

(Mat 15:21-28)

²⁴ Jizọsu gbęshi l'ẹka ono bya ejeshia alj, nọ-pheru Taya yele Sidonu mgburugburu. O rwua ẹka ono bya abahụ l'unuphu lanu je anọdu. Ọ dū iya g'a sụ l'ọ tọ dudu onye maru nū; obenu l'o to domikotaduru onwiya edomi.

²⁵ Noo ya; nwanyj, ọbvụ eme nwatibe iya kę nwanyj numa kę Jizọsu bya atugbuekwapho je adaa kpurumu lę mgboru ọkpa iya. ²⁶ Nwanyj ono bụ onye Gurisu; ọle a nwuru iya l'alj ono, bụ iya bụ Fonishiya, nọ lę Sayira. Ọ bya arwọahaa Jizọsu g'ọ chifu ọbvụ ono, bu nwatibe iya l'ęhu ono. ²⁷ Jizọsu sụ iya: "Gebe g'a nūadaa unwegirima nri ẹmanu; kele ọ tọ dudu ree g'e woru nri unwegirima nū unwu nkuta."

²⁸ Nwanyj ono sụ iya: "Mu maru-a Nnajiuphu; obenu l'unwu nkuta atutujekwa-a nwonu, dashihuru l'ẹka unwegirima eri nri."

²⁹ Jizọsu sụ iya: "Eshinu i pfuru ẹgube ono; lashia l'ọbvụ ono hawaru nwa ngu ono!"

³⁰ Ọ larwushia; Ọbvụ-a hawaa nwata-a. Ọ zęwaa azęe kę nwakụpya l'iphe, aazę azęe.

Jizọsu emeta onye ada nkuchi

³¹ Jizọsu bya alufuta l'ọhamoha, bugbaa lę Taya yele Sayidonu jeshia l'eze-ęnyimu Gálili; bya erwua ọha Mkpukpu-Iri. ³² ęphe dutaru iya onye ada nkuchi; ẹme ọpflu oopfujedu opfu ree. ęphe rwọahaa Jizọsu g'o by-ibe iya ẹka. ³³ Jizọsu shi l'ẹka ono, igwe ọha ono nọ ono; dufu iya iche bya eye iya mkpushi ẹka lę nchj labo bya emeta onu-mini mee ya l'ire ³⁴ bya apalia ęnya l'eli bya atsua ude sụ iya: "ęfata" bụ iya bụ: "kosahu!"

³⁵ Ime nchj iya ęphenebo kosahuchaa; ire iya bya agbutoshihu; ọ wata epfu opfu ree. ³⁶ Jizọsu pfushia ya ike sụ phę g'ọ tọ dukwa onye ęphe e-pfuru iya; obenu l'ọobujeru teke o pfuru nno; ęphe agbe ka iya nū arakashj. ³⁷ Ọ kwatakporo tufu phę ęhu shii; ęphe sụ: "Ha-o! ?Ọ kwa l'j hūmaru g'oomekotaje iphemiphe ree; mechaa mee g'onye nkuchi nūmaje iphe lę nchj; bya emee g'onye l'ete pfujedu opfu pfuahaa opfu."

Jizọsu anu unu umadzu iri nri

(Mat 15:32-39)

8 E rwua ujiku lanu, ikpoto nemadzụ dzukobekwaru ọzo; ọpflu ọ dūhedu nri, ęphe gude k'eriri. Jizọsu bya ekua ndu etsoje iya nū bya asụ phę: ² "Imemini ikpoto ndu-a dukwa mu g'onye l'ęphe nwaru ujiku ęto

l'ẹka-a; ọphu ọ bụdu l'ọ dukwaduru nri, ẹphe gude, ẹphe e-ri. ³ Mu -sụkwanu g'ẹphe swiru ẹgu lashia; mba atushi phe l'uzo; kele ọ duru ndu ọphu shi ẹka du ẹnya."

⁴ Ndu etsoje iya nụ sụ iya: "Bụ awe be aa-humakwanu nri l'echiegu-a, a-suru phe eriri?"

⁵ Ọ sụ phe: "Bụ ishi buredi ole be unu gude?" Ẹphe sụ iya l'ọ ishi buredi ẹsaa.

⁶ Ọo ya bụ; ọ sụ g'ikpoto ndu ono ndukota anọ l'alj l'ẹka ono. Ọ bya achita ishi buredi ẹsaa ono bya ekele Chileke ekele. Ọ bya awashia ya bya achie ndu etsoje iya nụ g'ẹphe keeru phe. Ndu etsoje iya nụ bya ekeeru phe iya. ⁷ Ọ dukwarupho unwu-ema, ẹphe gude. Ọ bya bya ekelekwapọ Chileke k'ema ono bya eworu iya nụ ndu etsoje iya nụ bya asụ g'ẹphe kekwaaru iya pho ndu ono. ⁸ Ndu ono ria nri rijichaa ẹpho. Ndu etsoje iya nụ bya atutua iphiriba iphiriba iya ọphu ghuduru nụ; o ji nkata-eevu-iphe ẹsaa. ⁹ Ndu riru nri ono e-bekwa l'unu nemadzụ mgbo iri. Jizosu sụ phe g'ẹphe lashia; ẹphe lashia. ¹⁰ Ẹle ndu etsoje iya nụ bahụ l'ugbo jeshia ọha ndu Dalumanuta.

Iphe-ọhumalenya, meru l'ẹhu Jiona

(Mat 16:1-4)

¹¹ Ndu Fárisii byapfuta Jizosu; ẹphe l'iya tūahaa ẹgo. Ẹphe sụ iya g'o meeru phe iphe-ọhumalenya, e-goshi l'ọ Chileke ziru iya g'ọ bya eviya. Ọ bụru ọkpa opfu be ẹphe togboru iya ẹgube ono; g'ẹphe gude nmata iya. ¹² Ọ bya atsua oke ude l'ime obu bya asụ phe: "Bụkpoo gūnu meru iphe, o gude ọgbo nta-a buerupho iphe-ọhumalenya be ẹphe achoje? Ge mu gbukwaru iya unu tororo; ọ tọ dukwa iphe-ọhumalenya ono, a byaru emeru phe."

¹³ Jizosu phe haa phe l'ẹka ono bya abahụ l'ugbo kpọru jeshia azụ iya ọphuu.

Ụta, Jizosu ata ndu etsoje iya nụ

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Noo ya; ndu etsoje iya nụ zọhaa egude buredi. Ọ buerupho ishi buredi lanụ be ẹphe gude nọdu l'ugbo ono.

¹⁵ Jizosu nmaaru phe ọkwa sụ: "Unu kwabekwa ẹnya! Unu kwabekwaru iphe-eko-buredi ke ndu Fárisii me ke Herọdu ẹnya; a -nonyaa o mebyia unu."

¹⁶ Ẹphe pfuaharu nwibe phe sụ: "Ọ kwa buredi ono, anyi egudedu ono."

¹⁷ Jizosu maru iphe, ẹphe epfu bya asụ phe: "Bụ gūnu be o gude unu nọdu epfugbaa l'unu te egudedu buredi? Toko dokwapọ unu ẹnya? Ọ kwa l'egomunggo teke agbarwudu unu l'iphe, ọ bụ; mbụ k'iphe, ekoje-buredi ono? Ọ nwuru inwu-agma be unu kpọ-chiru ọkpoma akpọ-chi? ¹⁸ Ọ kwa l'unu nweru ẹnya; ?Unu ta aphudu iya ụzo? Nchi be unu furu; ?Unu ta anudu iya iphe? ?To nwedu iphe, unu anyatajekpoo? ¹⁹ Teke mu gude ishi buredi ise keeru unu nemadzụ iri l'ẹbo l'ukporo umadzu iri; ?bụ nkata-eevu-iphe ole be unu tutu-jiru iphiriba iya, phoduru nụ?" Ẹphe sụ iya l'ọ iri l'ẹbo.

²⁰ "Ọ du ree; teke mu gude buredi ẹsaa keeru unu nemadzụ iri; ?bụ nkata-eevu-iphe ole be unu tutu-jiru l'iphiriba iya, phoduru nụ?" Ẹphe sụ iya l'ọ ẹsaa.

²¹ Ọ sụ phe: "Toko dokwapọ unu ẹnya nta?"

Jizosu eme g'onye atsụ ishi hụma ụzo

²² Ẹphe bya abata le Betusayida. E dutaru Jizosu onye atsụ ishi. Ẹphe rwọahaa ya g'o byia ya ẹka. ²³ Ọ bya egude onye atsụ ishi ono ẹka dufuta iya le mkpukpu ono; bya eworu onu-mini vya ya l'ẹnya tsuu; bya ebyia ya ẹka bya asụ iya: "Ọ duru iphe, i humaru?"

²⁴ Onye ono, atsụ ishi ono palia ẹnya bya asụ: "Ee; mu humaru-a nemadzụ; ọle ẹphe dugbaa tsuyọo tsuyọo g'oshi ejegbaa ije."

²⁵ Jizọsu byakwa bya ebyia ya ẹka l'ẹnya ọzo. Ẹnya sahu nwoke ono; ọ phuahaa ọzo; hụmaahaa iphemiphe rengurengu. ²⁶ Jizọsu bya asu iya g'ọ lashia; sukwa iya pho: "B'abahukpokwanu le Betusayida; ophu o dukwa onye ii-pfuru iya."

Pyita akọ onye Jizọsu bu

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ "Jizọsu waa ndu etsoje iya nu tugbuwa jeshia mkpukpu, nọgbaa le Sizariya Filipayi. O rwua l'uzo; o jiahaa phe su: ?Bukpoo onye be aasujekpoo le mu bu?"

²⁸ Ẹphe su iya: "O duru ndu suru l'i bu Jionu onye shi emeje baputizimu; ndu asu l'i bu Elayijia; teme o duru ndu suru l'i bu onye lanu le ndu mpfuchiru Chileke."

²⁹ Jizọsu su phe: "Unubedua; ?unu sukwanuru le mu bu onye?"

Pyita su iya: "Oo ngu bu Kereshi obu."

³⁰ O pfuaru phe iya pfushia ya ike su phe g'ọ to dukwa onye ọzo, ẹphe e-pfuru ke nkiya.

Epfufu mbu, Jizọsu epfu le

ya e-je iphe-ehuka nwuhu

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Noo ya; Jizọsu bebe pfuaru ndu etsoje iya nu iphe, swiru iya nu su phe: "Abubu-Ndiphe jefutajekwa iphe-ehuka, du igwerigwe. Ndu bu ogerenya; waa ndu-ishi uke Chileke; waa ndu ezije ekemu a-jikakwa iya woru iya ye ndiphe l'eka. Ndiphe ono eworu iya megbua; l'o nọ abali ẹto l'ilu; l'ooshi l'onwu teta dzuru ndu." ³² Iphe ono be o pfuru phe kasaa phe iya nchi. Pyita bya ekuchi iya su iya: "Tuswekwa! Te epfukwa egube ono." ³³ Jizọsu bya aghaa ẹnya bya elee ndu etsoje iya nu bya agbochia Pyita onu su iya: "Gbeshi mu l'iphe gube Obutuswe ono! Kele iphe, jiri ta abudu iphe, Chileke arj. Oriri ngu bu oriri nemadzu."

³⁴ Jizọsu bya ekukota ikpoto ndu ono waa ndu etsoje iya nu bya asu phe: "Onye o du g'o tsoru mu g'onye ono mja onwiya ẹnya; vuta oswebe onwu nkiya bya etsoru mu; ³⁵ kele onye eme g'ọ dzọ onwiya ndu l'e-tuphakwa ndu iya etupha. Onye gudekwanu opfu ẹhu mu yele k'ozima Chileke tuphaa ndu iya l'a-dzo onwiya ndu.

³⁶ ?Bu gunu bu urwu, nemadzu ritari me o -nwekotachaar iphemiphe, no le mgboko-a; tuphakanana ndu iya? ³⁷ O to dukwa iphe, nemadzu egude agbata ndu iya me o -tuphahwaa. ³⁸ Kele onye iphere mu du; iphere ezi ozi-oma mu du iya; l'ogbo owa, l'eri ogori eme iphe-aji-a; be iphere onye ono a-dukwapo Abubu-Ndiphe me o -byatashiepho ekpe ndiphe ikpe. O -nodu abya l'o du ubvu l'ẹnya; egbu nwijnwii ge Nna iya egbu; teke ono, yele unwu-ojozi-imigwe, du nsọ a-swiru abya ono."

9 O su phe: "Ge mu gbukwaar iya unu tororo; o duru ndu haru pfuru l'eka-a, ata yidu nwuhu; gbahaa l'ẹphe hūmaadaru ge Chileke gude ike egoshi l'ọo ya bu eze."

Jizọsu egbu nwijnwii

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² A nọepho abali ishii; Jizọsu duta Pyita yele Jiemusu waa Jionu duru phe je enyikota ubvu, ha l'eli; je anodu nwekini phe. A nonyaa; Chileke gbanwee ugbugba iya l'atatiphe phe. ³ Uwe iya chaahaa ke phuuphuu g'eberugo; k'ophu o dukpoda onye asa uwe le mgboko-a, l'asa iya egube ono. ⁴ Noo ya; Elayijia yele Mosisu chaa l'iphe phe abo uja eyeru Jizọsu. ⁵ Pyita pfubulihu su Jizọsu: "Nnajiuphu; o dukwa ree g'anyi no l'eka-a; g'anyi tya mkpu ẹto: nanu nkengu; nanu ke Mosisu; nanu ke Elayijia." ⁶ Iphe, o gude pfua iphe ono bu l'o to makpoda iphe, oopfu; ẹka ndu agukpoo phe shingushingu ẹphe n'eto.

⁷ Urwukpu bya bya aso-kputa ẹka ono; olu-opfu shi l'urwukpu ono su: "Onye owa-a bu Nwa mu nwoke. Mu yeru iya obu. Unu numajekwa iphe, oopfu!" ⁸ Teke ono kwapho; ẹphe chikaa ẹnya chikaa ẹnya; ophu o dudu onye ẹphe hūmaru l'eka ono; gbahaepho Jizọsu nwekiya.

⁹ Ẹphe nyizetashia l'ubvu ono; Jizọsu pfushiaru phe iya ike su phe g'ọ to dukwa onye ẹphe e-pfuru iphe, ẹphe hūmaru gbiriri jasū teke yebe Abubu-Ndiphe e-shi l'onwu teta dzuru ndu.

¹⁰ Iphe ono, o pfuru ono d̄ye ph̄e ph̄o l'òkpoma; ̄phe n̄odu ajigbaa nwibe ph̄e iphe, b̄u eshi l'ònwu teta dz̄uru ndz̄u. ¹¹ ̄Phe j̄ia ya s̄u: “?B̄u ḡunu meru iphe ndu ezije ekemu s̄uru l̄e Elayijia e-vuadaru ̄zo bya?”

¹² ̄O s̄u ph̄e: “̄O kwa eviya l̄e Elayijia l'e-vukp̄o adaru ̄zo bya g'o dozia iphemiphe ree. ̄Ole ?b̄u ḡunu meru iphe, e dekwaruph̄o l'opfu Chileke s̄u l̄e Ab̄ubu-Ndiphe e-je iphe-̄huka, d̄u igwerigwe; t̄eme l'e mekwaa ya ph̄o g'ò t̄o d̄udu iphe, ̄o b̄u?” ¹³ Ḡe mu kar̄u unu: Elayijia byahaakwaru; ̄phe mewaa ya umerekete; mb̄u mēe ya ph̄o g'iphe, e dehawaru l'̄ekwo-opfu Chileke pfuru.”

Eeme onye ̄bv̄u at̄u ndapf̄u g'o wek̄orohu

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ ̄Phe byapfutāepho ndu etsoje iya n̄u ndu ̄ophuu; ̄phe h̄uma ikpoto ndu n̄o-pheru ph̄e mgburugburu. ̄Phe l̄e ndu ezije ekemu n̄odu at̄u ego. ¹⁵ Ah̄uma, igwe ̄pha ono ah̄uma Jiz̄osu; akpabiri iya gude ph̄e. Igwe ̄pha ono wupfu iya je ekele iya ekele. ¹⁶ ̄O j̄ia ph̄e s̄u: “?B̄u ḡunu b̄e unu l'̄ephe at̄u?”

¹⁷ Onye lan̄u l'ime ikpoto ndu ono s̄u iya: “O-z̄i-iphe; mu dutaru ngu nwa mu nwoke; k̄ele ̄bv̄u, guderu iya n̄u meru iya ̄ophu o pfujedu opfu. ¹⁸ ̄Eka ̄o byaru iya l'̄o pata iya t̄u l'al̄i; ̄phu ats̄ushi iya l'ònu; ̄oota ikireze; ̄o n̄o-duepho k̄e kwereji. Mu s̄u ndu etsoje ngu n̄u g'̄ephe ch̄ifu iya ̄bv̄u ono l'̄ehu; ̄ophu ̄phe ad̄udu ike.”

¹⁹ ̄O s̄u ph̄e: “Ha-oo! Unub̄e ̄ogbo ̄owa-a, ad̄udu iphe, unu ekwetaj̄e-a. ?B̄u teke ole b̄e mu l'unu a-n̄o-beru? ?Mu a-takp̄ooru unu nshi taberu teke ole? Unu dutaru mu nwata ̄obu!” ²⁰ ̄Phe bya edujeru iya nwata ono.

“̄Obvu ono h̄umaepho Jiz̄osu bya at̄u nwata ono l'al̄i woru iya gbach̄ia. O wepheahaa ewephe; ̄uph̄u n̄odu at̄ushi iya l'ònu. ²¹ Jiz̄osu j̄ia nna iya: ?B̄u teke ole b̄e iphe ̄obu shi iya?”

̄O s̄u iya: “O shikwa iya teke ̄o b̄u nwata.” ²² “̄Obujekwaru ̄o -n̄onyaa; l'̄o har̄u t̄uru iya chie l'̄oku; m̄ekpoo l̄e mini g'eeshi g'o gbua ya. Teke ̄o b̄u l'̄o d̄uru iphe, j̄i-d̄u ike mee; ph̄unaaru anyi obu-imemini; gbanaaru anyi mkpu!”

²³ Jiz̄osu s̄u iya: “?I s̄uru l'̄o iphe, mu a-d̄u ike mee? ̄O t̄o d̄ukwa iphe, akp̄o onye kweru k̄e Chileke ̄eka ememe.”

²⁴ Nna nwata ono chishia mkpu gude ̄nya-mini s̄u: “Mu kwewaru; jiko yen̄uru mu ̄eka ḡe mu kabaa ekweshi ike!”

²⁵ Jiz̄osu h̄umaepho g'ikpoto nemadz̄u aw̄u abya l'̄eka ono; ̄o baar̄u ̄bv̄u ono mba s̄u iya: “Ḡube ̄bv̄u ̄ophu ada nk̄uchi; ̄ophu iipfudu opfu; mu s̄uru g'j̄i f̄uta l'ime nwata ono. Ta abah̄ubaekwa iya l'̄ehu ̄ozobaa.”

²⁶ ̄Obvu ono chia mkpu bya al̄ota nwata ono t̄u l'al̄i; gbach̄ia ya; t̄eme ̄o l̄ufu iya l'̄ehu. Nwata ono daby-ierupho g'odzu. A t̄uko s̄u l'̄o nw̄uhuwaru. ²⁷ Jiz̄osu bya egude ̄eka selita iya eli; ̄o gbalihu.

²⁸ Jiz̄osu bah̄uepho l'̄ulo; ndu etsoje iya n̄u j̄ia ya l̄e mpya s̄u: “?B̄u ḡunu meru iphe, anyi ad̄udu ike ch̄ifu ̄bv̄u ono?”

²⁹ ̄O s̄u ph̄e: “̄Egube ̄bv̄u ono taa f̄utakwa; gbahaa l'̄o onye aswije ̄egu epfu an̄u Chileke ch̄iru iya.”

Epfu k'ugbo ̄ebo k'anw̄uhu Jiz̄osu

(Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45)

³⁰ ̄Phe t̄ugbua l'̄eka ono je aghabua Gálili; ̄ophu Jiz̄osu emeduru g'̄o d̄uru onye a-maru n̄u; ³¹ k̄ele ndu ono, etsoje iya n̄u ono b̄e oozi iphe. ̄O s̄u ph̄e-a: “Ab̄ubu-Ndiphe b̄e aa-kp̄ukwaru ye ndiphe l'̄eka; ̄phe eworu iya meg-bua. L'̄o n̄o abal̄i ̄eto l'ilu; l'ooshi l'ònwu teta dz̄uru ndz̄u.”

³² ̄Ophu ̄phe amad̄u iphe, oopf̄u; ndz̄u n̄odu agu ph̄e g'̄ephe e-me j̄ia ya.

Onye kachakp̄oo shii

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ ̄Phe bya abata l̄e Kapaniȳomu. ̄Phe bah̄uepho l'̄ulo; Jiz̄osu j̄ia ndu etsoje iya n̄u s̄u: “?B̄u ḡunu b̄e unu shi at̄u l'etsuz̄o?”

³⁴ Ọphu ẹphe epfuduru opfu; kele teke ẹphe nọ l'uzo bẹ ẹphe shi atụ ẹgo onye kachaa shii lẹ g'ẹphe ha. ³⁵ Ọ bya anọdu anọ bya ekua ẹphe n'iri l'ẹbo bya asụ phẹ: "Onye ọ dụ g'ọ buru onye ivuzo g'onye ono buru onye ik-pazu waa onye a-nọdu ejeru onyemonye ozi." ³⁶ O duta nwata nshiji bya edobe l'echilabo phẹ. Ọ bya eheta nwa-ta ono eheta sụ phẹ: ³⁷ "Onye gude ẹpha mu nabata nwata nshiji, ha ẹgube-a bẹ buakwaa mbẹdua bẹ ọ nabataru. Onye nabatakwanuru mbẹdua ta abukwa mbẹdua bẹ ọ nabataru kpu; onye ono nabataakwarupho onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono."

Onye ata akpọshidu iphe,

anyi eme

(Luk 9:49-50)

³⁸ Jizosu sụ Jizosu: "O-zì-iphe; anyi humakwaru nwoke, gude ẹpha ngu achishi ọbvụ; anyi sụ iya g'o to meshi; kele o too tsojedu anyi."

³⁹ Jizosu sụ phẹ: "Unu ta asushi g'o to meshi; kele onye gude ẹpha mu eme iphe-ọhumalenya te epfubyidu nkemu ẹgwegwa ẹgube ono. ⁴⁰ Onye ata akpọshidu iphe, anyi eme akpọshi bẹ bụ anyi. ⁴¹ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye gude l'unu bụ ndu kẹ Kéreshi kee unu mini g'unu ngwa bẹ Chileke bufutajekwa obunggo iya."

Anma ọkwa eme iphe-ẹji

(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² "Sụ-a; onye mekwanuru onye lanu l'unwegirima-a, wowaru onwophe ye mu l'eka-a g'o shiswee ọzo ono bẹ o gogo kakwaru ree ọme a pataru mkpuma-uswe; lipyabẹ iya l'olu; parụ chie l'eze-enyimu. ⁴³ Ọzo bụ; teke ẹka ngu akpataru ngu eme iphe-ẹji; gbufu iya. Ọo-karụ ngu ree l'i gude ẹka lanu bahụ l'eka ọkpobe ndzụ nọ; eme l'i nweru ẹka labo; e nwuba ngu l'ọku-alì-maa. ⁴⁴ Ẹka ọphu ikpiri-ẹkà, nọ iya nụ ta anwuhujedu anwuhu; ọphu ọku enwu iya nụ anyihujedu anyihu. ⁴⁵ Teke ọ bụ ọkpa ngu a-loru ngu ye l'eme iphe-ẹji; gbufu iya. Kele ọ karu ngu ree g'i buru ẹniyenì bahụ l'eka ọkpobe ndzụ nọ; eme l'ọkpa dzuru ngu oke; e chie ngu l'ọku-alì-maa. ⁴⁶ Ẹka ọphu ikpiri-ẹkà, nọ iya nụ ta anwuhujedu anwuhu. Ọphu ọku, enwu iya nụ anyihujedu anyihu. ⁴⁷ Teke ọ bụ l'ọo ẹnya ngu esetaru ngu eme iphe-ẹji; swofu iya tuphaa; kele ọo-karụ ngu ree l'i gude ẹnya lanu bahụ l'eka Chileke bụ eze; eme l'ẹnya dzuru ngu oke; e chie ngu l'ọku-alì-maa. ⁴⁸ Ọku-alì-maa ono bẹ ẹkà, nọ iya nụ ta anwuhujedu anwuhu; ọphu ọku, enwu iya nụ anyihujedu anyihu.

⁴⁹ "Ọku, ee-gude dàà onyemonye l'a-dụ g'ọ bụ únú bẹ e gude kwakọbe iya. ⁵⁰ Únú bụ iphe, dụ ree; ọle teke ọ tsọ-buhuru únú-únú; ?denu g'ii-shi mebawkadaa ya g'ọ buru únú ọzo. Unu mee ndzụ unu g'ọ tsọ únú únú; k'ọphu unu lẹ nwibe unu eburu l'ẹhu-guu."

Ogori mẹ achifu nwanyi

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

10 Jizosu futa l'eka ono bya ejeshia l'alì Jiudiya; waa mkpukpu ndu azu ẹnyimu Jìdandanu. A dukwa igwerigwe wu-pfuta iya ọzo. Ọ watakwa phẹ ezi iphe, bụ iphe, bụ g'o zijehawaa.

² Ndu Fárisii bya eworu ọkpa opfu togboru iya g'ẹphe gude nmata iya bya ajjahaa ya sụ: "Ọ dụ ree gẹ nwoke chifuje nyee ya to?"

³ Ọ sụ phẹ: "Bụ gunu bẹ Mosisu suru unu g'unu meje?"

⁴ Ẹphe sụ iya: "Mosisu suru g'onye byajeru achifu nyee ya vujeadaru ọzo dee ẹkwo-achifu-nwanyi nụ nyee ya ọbu lẹ ya ta aluhedu teme onye ono achifuwa iya ro."

⁵ Jizosu sụ phẹ: "Iphe, Mosisu gude tularu unu ẹgube ekemu ono bụ kele unu bụ ndu ẹjo ọkpoma. ⁶ Obenu lẹ mbulembu teke Chileke meru mgboko bẹ o meru nwoke bya emee nwanyi. ⁷ Noo g'ọ gude: nwoke je l'ahaje nna iya; haa ne iya gẹ yele nyee ya tugba. ⁸ Ẹphenebo atuko buru onye lanu. Ẹphe taa bueduru umadzu labo. Ẹphe aburu onye lanu. ⁹ Ọo ya bụ; iphe, Chileke tugbaberu nanu g'ọ to dukwa onye e-je iya ekekaha ẹbo ọzo."

¹⁰ Ẹphe bahụepho l'ụlo; ndu etsoje iya nụ jia ya iphe, opfu ono bụ. ¹¹ Ọ sụ phẹ: "Onye chifuru nyee ya je aluta nwanyi ozo be bukwaa ogori be oori. ¹² Teke o bukwanu l'oo yebedua, bu nwanyi lufuru l'onwiya je aluru ji ozo bukwaa ogori be nwanyi ono eri."

Jizosu agoru unwegirima onu-oma

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Ẹphe nodu ekutagbaaru iya unwegirima g'o byibegbaa phẹ ẹka; ndu etsoje iya nụ baaharu ndu ono, eku-taru iya unwegirima ono mba. ¹⁴ Jizosu huma iya; ẹhu ghuaaha ya egbu. Ọ sụ phẹ: "Unu hakwaa unwegirima g'ephe byapfuta mu. Unu ta akposhikwa phẹ abyabya; kele o bu ndu du nno be ẹka Chileke bu eze bu nkephẹ. ¹⁵ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye ete gudedu obu unwegirima kweta l'oo Chileke bu eze taa bahukwa ẹka o no." ¹⁶ Ọ bya eheta unwegirima ono byidzuchaaru phẹ ẹka bya agoru onu-oma nụ phẹ.

Nwoke lanu, kparu ẹku

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Jizosu tugbushiepho; nwoke lanu gude oso gbapfuta iya bya egbushi ikpere l'alj l'iphu iya bya ajia ya su: "O-ziphe, dubebe ree; ?bu gunu be mu e-me ge mu nweru ndzu ojeje?"

¹⁸ Jizosu su iya: "?Bu gunu meru iphe, o gude i nodu eku mu onye dubebe ree? Ọ to dukwa onye bu onye dubebe ree; agufu Chileke nwekiya. ¹⁹ I mawaru iphe, ekemu Chileke suru g'e meje: 'Te egbukwa ochi; ophu i rikwa ogori; ophu i zikwa iphuru; ophu i dzukwa uka; ophu i mekputakwa nemadzu ibe ngu; kwabeje nna ngu yee ne ngu ubvu.'"

²⁰ Nwoke ono su iya: "O-ziphe; eshinu mu bu nwata ta adukwa iphemiphe ono ophu mu mebyijeru."

²¹ Jizosu lee ya enya bya eyee ya obu bya asu iya: "Iphe lanu bu iphe, phodukwaduru ngu nu: laa je erekota iphemiphe, i nweru; woru iphe, i retaru iya keeru ndu akpa nri. Oo ya bu; l'ii-nweru okpobe iphe l'eka Chileke no. I -mechaa nno; l'ji byawaro etsoru mu." ²² Ọ numaepho iphe ono, Jizosu pfuru ono; ẹhu daa ya dzuu; o dzuru iphu tugbua; kele o bu onye nwenukaru iphe.

²³ Jizosu bya aghaa enya lee ndu etsoje iya nụ bya asu phẹ: "Egube g'oo-tsube l'ehu; mbu ge ndu nweru iphe e-me bahu l'eka Chileke bu eze."

²⁴ Iphe ono, o pfuru ono tufu ndu etsoje iya nụ ẹhu. Jizosu bya epfukwaa ya ozo su phẹ: "Unwegirima; oo tsukwa l'ehu ge ndu kporu obu ye l'eku e-me bahu l'eka Chileke bu eze. ²⁵ Epyo inya l'enya ngga kakwa nphe; eme le g'onye nweru iphe e-me bahu l'eka Chileke bu eze."

²⁶ Ọ kabakpo phẹ ro atufu ẹhu. Ẹphe wata epfuru nwibe phẹ su: "?O buhunuru onye be aa-dzota?"

²⁷ Jizosu bya elee phẹ enya bya asu phẹ: "O kwa nemadzu be o bu 'ama-g'ee-me-ia; obenu l'o to dudu Chileke nno; kele Chileke ta adudu iphe, kporu iya ẹka ememe."

²⁸ Pyita su iya: "?Anyibedua, haru iphemiphe, anyi nweru bya etsoru ngu-a-e?"

²⁹ Jizosu su: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye gude opfu ẹhu mu; yele k'ozima ono haa ulo iya; ozoo unwune iya nwoke; ozoo unwune iya nwanyi; ozoo nna iya; ozoo ne iya; ozoo unwegirima ibe iya; ozoo ali iya; ³⁰ be aa-pfu iya ugwo iphe, ha g'iphe, o haru mgbo ukporo ise le ndzu iya-a. Aa-pfu iya ugwo ulo me unwune; me ne; me nna; me unwegirima; me ali; mechakpoo mkpamehu, a kparu onye obu. E -mechaa; o -rwua le mg-boko ophu abya nu; Chileke anu iya ndzu ojeje. ³¹ Ole igwerigwe ndu bu ndu ivuzo nta-a l'e-mechaa buru ndu ikpazu; ndu bu ndu ikpazu emechakwanaa bya aburu ndu ivuzo."

K'ugbo eto Jizosu epfu le

ya e-je iphe-ehuka nwuhu

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Jizosu bya akparu ndu etsoje iya nụ ye l'azu vuta uzo ẹka ephe eje Jierusalemu. Ndu gu-shiahaa ndu etsoje iya nụ ike; ẹka o du phẹ biribiri. Ndu ophu awu etso phẹ nụ l'azu nodu atsugbaa ebvu. Ọ byakwa ekuchi umadzu iri l'ebo ono iche bya akoharu phẹ iphe, e-mechaa mee ya nu. ³³ Ọ sụ phẹ: "Nta-a be anyi ejewaa

Jierúsalem. Abubu-Ndiphe bẹ ee-mechakwaa kpuru nọ ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu. Epe ekpee ya mpfugbu kpuru iya nọ ndu amadu Chileke. ³⁴ Ee-gude iya mee iphe, ezi onu-ochi; vaa ya onu-mini; chia ya echachi; bya eworu iya megbua; l'ọ nọ abali ẹto l'ilu; l'ooshi l'onwu teta dzuru ndzu."

Unwu Zebedi arwo Jizosu iphe

(Mat 20:20-28)

³⁵ "Tobudu iya bu; Jiemusu yee Jiṣonu, bu unwu Zebedi bya ejepfu Jizosu bya asu iya: O-zì-iphe; ọ du anyi g'a su l'ii-meru anyi iphe, anyi a-rwo ngu."

³⁶ Ọ su phe: "Bụ gunu bẹ ọ du unu gẹ mu meeru unu?"

³⁷ Epe su iya: "Mee anyi g'anyi nọ-kube ngu: g'onye lanu nọdu ngu l'ekutara; onye ophuu anodu ngu l'ekicha teke ji-nodu l'ọ-du-biribiri ngu."

³⁸ Jizosu su phe: "Unu ta amakwa iphe, unu arwo. ?Unu a-du-a ike ngua iphe, du l'okoro, mu a-ngu; l'e mee unu egube baputizimu, ee-me mu?"

³⁹ Epe su iya: "Ee! Anyi a-du-a ike."

Jizosu su phe: "Unu a-dukwa-a ike ngua iphe, du l'okoro, mu a-ngu; l'e mee unu egube baputizimu, e meru mu. ⁴⁰ Obenu le k'anodu mu l'ekutara yee ekicha ta abudu mu bẹ ọ du l'eka. Ono duru ndu Chileke doberu iya."

⁴¹ Umadzu iri ophuu numa l'o noo g'ephe jeru iya; ehu-eghu Jiemusu yee Jiṣonu ghuaaha phe. ⁴² Jizosu bya ekukotachaa phe bya asu phe: "Unu mawaru le ndu a suru l'oo phe bu ishi anoduje akpapyashi ishi ndu epe bu ishi phe akpapyashi; teme ọ buru ọ-nọ-l'oke-okwa anoduje eme gẹ ndu ọzo maru l'oo ya ka shii. ⁴³ Ọle ọo gẹ k'unubedua ta adukwa egube ono. K'unu bukwa; onye ọ du g'ọ ha shii; g'onye ono buru onye a-nodu ejeru ndu ophuu ozi. ⁴⁴ Onye ọ du g'ọ buru onye ivuzọ le g'unu ha; g'onye ono wozeta onwiya ali; buru ohu onyemonye.

⁴⁵ Le Abubu-Ndiphe l'onwiya ta abyakwaru g'e jeeru iya ozi; ọ kwa g'o jee ozi; waa g'o woru ndzu iya nọ g'e gude gweeru Chileke ngweja; g'ọ buru iphe, oo-gude gbata ndzu igwe oha."

Jizosu eme onye atsushi

g'ọ wata aphu ọzo

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Jizosu phe bya abyarwuta Jieriko. Noo ya; epe tųgbushiepho l'eka ono; epe le ndu etsoje iya nọ me igwe oha, awu etso iya nọ. Nwoke, aza Batimiyosu, atsushi noduwaa l'aguga etsuzọ; arwo arwo. Batimiyosu ono bu nwa Timiyosu. ⁴⁷ Ọ numaepho l'oo Jizosu onye Nazaretu l'aghata; o chishia su: "Jizosu; Nwa Dévidi; g'imemini mu dnu ngu!"

⁴⁸ A gbọchia ya onu su iya g'o dobe onu doo. Ọ kabakpo ya ro arashi ike: "Nwa Dévidi; g'imemini mu du ngu ro-o!"

⁴⁹ Jizosu pfuru bya asu g'e kua ya. Epe kua ya su iya: "Teru eswa gbeshi je; ookukwa ngu oku."

⁵⁰ Ọ chiru ukpo iya wushi bya ezilihu bya ejepfu Jizosu.

⁵¹ Jizosu su iya: "Bụ gunu bẹ ọ du ngu gẹ mu meeru ngu?"

Onye atsushi ono su iya: "Nnajiuphu! Mee mu gẹ mu wata aphu ọzo!"

⁵² Jizosu su iya: "Lashia. Ekweta, i kwetaru mewaru ngu g'i wekorohu."

Teke ono kwapho; nwoke ono puhaha ọzo bya etsoru Jizosu tųgbua.

Jizosu abahu le Jierusalemu

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jiṣon 12:12-19)

11 Epe byarwutajepho l'ubvu Olivu me le mgboru Betufeji waa Betani, nowaa Jierusalemu ntse; Jizosu zia ndu etsoje iya nọ umadzu labo ² su phe: "Unu je l'ime mkpukpu ono, nọ unu l'uzo iphu ono. Unu -bahuepho l'ime mkpukpu ono bẹ unu a-huma nwa nkapfu-igara, e liberu elibe, eteke aduswee onye nojeru iya l'eli. Unu tota iya kpuru bya. ³ Ọ -duru onye jiru unu su: 'Bụ gunu bẹ unu eme nno?' Unu su iya le mkpa iya duru Nnajiuphu; l'o -meghechaa bẹ ọo-kpu-phutakwa iya-a azu l'eka-a egwegwa."

⁴ Ɛphe jerwua je ahuma nwa nkapfu-igara obu l'eka e liberu l'aguga oguzo unuphu, no l'aguga gbororo; ephe je atota iya. ⁵ Ndu no l'eka ono jia phe su: "Bu gunu be unu eme egube ono? Bu gunu meru iphe, unu atota nkapfu-igara ono atota?"

⁶ Ɛphe pfuaru phe iphe, Jizosu suru phe g'ephe pfua. Ndu ono haa phe; ephe kpuru iya tugbua. ⁷ Ɛphe kpuru iya Jizosu bya achiru ekwa phe wukobe nkapfu-igara ono l'eli okpurukpu; Jizosu nodu iya anoo. ⁸ Ndu ophu eworu uwe phe tosaale gbororo; ndu ophu aburu igu, ephe gbutaru l'ime egbudu be ephe toru l'ali. ⁹ Ndu etso iya l'azu me ndu no iya l'iphu nodu akpo okporoko asuje: "Deejee! Deejee! Owoo! Onye Chileke goru onu-oma nu be o bu; mbu onye ono, bu Nnajiuphu ziru iya g'o bya ono. ¹⁰ Ge Chileke goru onu-oma nu okwa eze onye-iche anyi, bu Dévidi; mbu okwa eze ono, abya nta. Deejee! Deejee! Okalibe-kangokotaru-nu!"

¹¹ Noo ge Jizosu gude bata Jierusalemu. O bya abata l'ime eze-ulo Chileke bya ahumachaa iphemiphe, no iya nu. Ɛphe gude nno ochii byaahaa. Yele ndu etsoje iya nu laphushia azu le Betani.

Jizosu atu oshi figu onu

(Mat 21:18-19)

¹² O be le nchitabohu iya; egu guahaa Jizosu g'ephe shiwaa le Betani lufuta. ¹³ O gbegbenya huma oshi figu, ekwo du ke nwa kpuchii. O jeshia l'upfu iya g'o maru: ?o miru amimi. O jerwua; o buerupho ekwo bu iphe, du iya nu; kele o to budu teke omije bu ono. ¹⁴ Jizosu tua ya onu su iya: "Nemadzu ta abyadu awotabaa akpuru ngu ria ozo."

Ndu etsoje iya nu numa iphe ono, o pfuru ono.

Jizosu achifu ndu azu aswa

l'eze-ulo Chileke

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jion 2:13-22)

¹⁵ Ɛphe byarwutaepho Jierusalemu; Jizosu bahu l'ime eze-ulo Chileke bya awata achishi ndu azu aswa bya ere ere l'ime eze-ulo ono. O bya akwatsushichaa teburu ndu agbanweje okpoga bya akwatsushichaa okposhi ndu ereje ndo. ¹⁶ Ophu o dudu onye o kwekwaduru g'o vuru iphe ghata l'eze-ulo Chileke ono. ¹⁷ O ziahaa phe iphe su phe: "?Unu ta amadu l'e deru le Chileke suru l'ulo iya be ee-kuje aka ohamoha a-noduje epfu anu iya. Unu bya eworu iya mee ulo, ndu ana nfu edomije onwophe."

¹⁸ Ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu numachaa ya; ephe choahaa uzo, ephe e-shi gbua ya. Kele ephe atsü ebvu l'oopfutawaa onyemonye eyeru onwiya; opfu le ndu ono g'ephe ha be iphe, oozi dugbaa biribiri.

¹⁹ O -rwuepho l'uzenyashi; Jizosu phe lufu le mkpukpu ono.

Jizosu gude oshi,

o turu onu ezi ndu

etsoje iya nu iphe

(Mat 21:20-22)

²⁰ O be l'utsu iya; ephe ghatashia; ephe huma oshi figu pho, o turu onu unyaphu iya pho g'o nwukotawaru lwaa jasü l'ogbarabvu iya. ²¹ Pyita nyata iphe unyaphu ono bya asu Jizosu: "Lekpodapho l'oshi-a, i turu onu-a be nwukotaakwaru lwaa."

²² Jizosu su phe: "Unu kweta ke Chileke! ²³ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye suru ubvu-a: 'Ngwa; je aparu onwongu chie l'ime eze-enyimu' ophu onye ono abokpodaaru obu ebo; o kwetaepho l'iphe ono, o pfuru ono l'e-me; l'ooomeepho g'onye ono pfuru. ²⁴ Noo g'o gude mu su unu l'iphemiphe, unu suru ge Chileke nu unu me unu -nodu epfu anu iya; unu -kwetawaa l'o nwaru iya unu; iphe ono be o-nu unu. ²⁵ Ole unu -nodu epfu anu Chileke; o -duru onye mesweru unu; unu nodu agbaru iya ejo egomunggo; unu vuru uzo guaru onye ono nvu; o ya bu; Nna unu, no l'imigwe agukwanaaru unu nvu l'ophu unu mesweru iya. ²⁶ Teke o bu l'unu ta aguduru iya nvu ono; Nna unu, bu l'imigwe taa gukwarupho unu nvu le k'unu."

**Aaji Jizosu egube ike,
o gude eme iphemiphe ono**

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Epe bya alaphukwa azu le Jierusalemu. Jizosu je ejepheahaa l'ime eze-ulo Chileke. Noo ya; ndu-ishi uke Chileke; waa ndu ezije ekemu; waa ndu bu ogerenya bya abyapfuta iya bya asu iya: ²⁸ "Bu egube ike gunu be i gude eme iphemiphe-a? Bu onye ziru ngu gi bya iya ememe?"

²⁹ Jizosu su phe: "Unu gebe ge mu jia unu nwaji lanu. Unu -karu mu iya; mu akoru unu onye ziru mu ge mu bya eme iphemiphe-a. ³⁰ Unu karu mu onye ziru jionu go bya emeshi ndiphe baputizimu: Bu Chileke to ne-madzu?"

³¹ Epe wata iya adzokashi l'ime onwophe su: "Teke anyi sunuru lo Chileke; lo su anyi: 'O bukwanuru gunu meru go gude ophu unu ekwetaduru iphe, o pfuru?' ³² Ndu nodu agukwanu anyi asu lo nemadzu; kele e pfudzuwaru le jionu bu okpobe onye mpfuchiru Chileke." ³³ Noo ya epe su Jizosu: "Anyi ta amakwa."

O su phe: "Ophu mu a-kokwanuru unu onye ziru mu ge mu meje iphemiphe ono."

**Etu, e gude ndu anwamu,
e butaru ye l'opfu-vayinu anma**

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

12 Jizosu gude etu ziahaa phe iphe su phe: "Nwoke lanu laru egu vayinu. O bya agbaa ya mgbabu bya ebua ya nsu aka aa-noduje azoshi mee l'akuru vayinu ono. O bya akpukwaapho nwulo eli ephekerephe aka ee-nyihuje eche mgbabu ono nche. O bya eworu iya ye l'eka ndu o butaru gephe letajeru iya ya enya bya ejeshia-iphe ozo. ² O rwua teke eegbuje iya; o zia onye-ozu iya go jepfu ndu-ozu-egu ono gephe wo ya okè akuru vayinu nkiya. ³ Epe gude onye-ozu ono tsua ya iphe; gbae iya aka oto; nwufu iya; o lashia. ⁴ Nwoke ono bya ezia onye-ozu iya ozo go jepfukwa phe ozo. Epe tu onye k'ono mkpuma; tsukposhia ya ishi; mee ya iphe-iphere; chifu iya; o lashia. ⁵ Nwoke ono byakwa asu g'onye ozo je. Epe gude onye k'ono gbua ya egbu-gbu. Nokwapho gephe meru igwerigwe ndu ozo, o zichaaru ozu ono; ndu epe echia iphe; ndu epe egbua egbu-gbu. ⁶ Jasuru o buwaru-a onye lanu be o nweru, bu iya bu nwa iya, o yeru obu. O zia ya go je; su le ya maru-a l'onye owa-a, bu nwa iya-a be epe a-kabe-a yeru nsu. ⁷ Ndu ozu-egu ono hmae ya pho bya azu mgbede su: 'Ihee! Waa onye ali-a e-mehaa buru nkiya me nna iya nwuhu. Unu bya g'anyi gbua ya g'ali ono a-buru k'anyi.' ⁸ Epe gude iya; woru iya megbua; tufu l'azu mgbabu ono."

⁹ Noo ya; Jizosu jia phe: "Bukpoo gunu be onye nwe mgbabu ono e-me ndu ono? Oo-bya egbushichaa ndu-ozu mgbabu ono; woru opfu-vayinu ono ye ndu ozo l'eka. ¹⁰ Unu teke agu-swee iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

"Mkpuma, ndu akpu ulo
jikaru;
mecharu bya aburu
mkpuma, gudeshi ulo.

¹¹ Ono buru iphe,
Nnajiuphu anyi meru;
o du anyi biribiri l'enya †."

¹² "Epe meahaa gephe gude iya; kele epe maru lo phe be o nmadoru etu ono. Obenu l'epe atsu mkpukpu ebvu. Epe haa ya gbakashihu.

† *Gyana Ebvu 118:22,23*

Apfu akiriko

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ “Tɔbudu iya bɔ; ɛphe zia ndu F́arisii; waa ndu etsoje Herɔdu g'ɛphe je anwɔta iya ɔnu. ¹⁴ Ndu ono, e ziru ono bya ejepfu iya bya asɔ iya: O-zì-iphè; anyi maru l'ì bɔ onye ire-lanɔ; tɛme ɔphu ɔ dɔdu onye ìitsu ebvu. ɔphu ɔ dɔdu onye iile ɛnya l'iphu. Iigudeje ire-lanɔ zia ɔzo Chileke.” “?Tɔbudu nɔ anyi emebyi ekemu Chileke mɛ anyi -tɔje akiriko nɔ Siza?

¹⁵ “?Anyi tɔje iya tɔo g'anyi ta atɔjeshi?” Jizɔsu maɛrupho l'ɛphe bɔ tɔko-l'ɛhu-atɔko-l'obu bya asɔ pɛ: “?Bɔ gɔnu meru g'o gude unu tɔgboru mu ɔkpa ɔpfu g'unu gude nmata mu? Unu wotaɛshikwa kobo lanɔ gɛ mu hɔma.”

¹⁶ ɛphe wotaru iya ya. ɔ sɔ pɛ: “?Bɔ ishi onye yɛ ɛpha onye bɔ ɔwa-a, e deru iya-a?”

ɛphe sɔ iya: “?O kɛ Siza!”

¹⁷ Jizɔsu sɔ pɛ: “?O dɔ ree; unu woru iphe Siza nɔ Siza; woru kɛ Chileke nɔ Chileke.”

Onu, Jizɔsu yeru pɛ dɔa pɛ biribiri ɛtu.

Kɛ eshi l'ɔnwu teta dzɔru ndzɔ

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Ndu Sadusii, bɔ ndu ono sɔru l'e tee shidu l'ɔnwu eteta adzɔru ndzɔ ono; byapfuta Jizɔsu bya ajja ya sɔ: ¹⁹ “O-zì-iphè; iphe, Ḿosisu pfuru anyi l'ɛkwo ekemu bɔ: ‘Teke ɔ bɔ lɛ nemadzɔ bɛ nwune iya nwoke nwɔhuru haa nyee ya, ata nwɔtaduru nwa; gɛ nwune iya ono lɔpyabe nwanyì ono g'ɔ nwɔtaru onye ɔphu, nwɔhuru anwɔhu phɔ nwa.’ ²⁰ Sɔ-a; ɔ dɔru ndu dɔ ɛsaa l'unwune. Onye k'ɔgerenya lɔchaa nwanyì bya ahaa ya nwɔhu; ɔphu ɔ nwɔtaduru nwa. ²¹ Onye ɔphu tsotaru iya nɔ lɔpyabe iya; onye k'ono nwɔhukwapho; ɔphu ɔ nwɔtaduru nwa. Onye k'ɛto bya emekwaaphɔ nno ²² jasɔ unwune ɛsaa ono lɔ-dzuru nwanyì lanɔ ono; nwɔshihukota; ɔphu ɛphe anwɔtaduru nwa. E mechaa l'ikpazɔ; nwanyì l'onwiya bya anwɔhu nkiya.” ²³ “O -rwua teke ee-shi l'ɔnwu teta gbalihu; ?bɔ onye ole bɛ nwanyì ono a-bɔru nyee ya g'ɛphe n'ɛsaa ono lɔchaaru iya-a?”

²⁴ Jizɔsu sɔ pɛ: Tɔbudu iphe ono meru g'o gude ɔ bɔru l'unu eshisweje iya; kɛle ɛkwo-ɔpfu Chileke te edoduru unu ɛnya; ɔphu ɔ bɔru kɛ g'ike Chileke habe shii. ²⁵ Lɛ teke ndu nwɔhuru anwɔhu e-shi l'ɔnwu teta dzɔru ndzɔ bɛ nwoke taa lɔhedu nwanyì; ɔphu nwanyì alɔhedu ji. ɛphe a-dɔ g'unwu-ojosi-imigwe. ²⁶ A bya lɛ k'eshi l'ɔnwu teta dzɔru ndzɔ; ?unu ta agɔjedu akɔ ono, dɔ l'ɛkwo Ḿosisu ono; mbɔ ɛka ono, o pfuru k'ishishi irwu, ɔku enwu phoophoophoo ono? ɛka ono bɛ Chileke pfuru Ḿosisu sɔ iya: “?O kwa mbɛdua bɔ Chileke kɛ ɛbirihamu; bɔru Chileke kɛ ɛyizaku; bya abɔru Chileke kɛ Jiékɔpu?” ²⁷ Bɔ iya bɔ l'ɔ tɔ bɔdu Chileke ndu nwɔhuru anwɔhu; ɔ bɔ Chileke ndu nɔ ndzɔ. ?Unu hɔmaru l'unu kwatakpɔru shiswee ɔzo?

Ekemu, kpɔ-chiru ishi

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Nwoke lanɔ, bɔ onye ezije ekemu, nɔ l'ɛka ono anɔ iphe, ɛphe atɔ; bya ahɔma l'iphè ono, ɛphe aji Jizɔsu ono bɛ o yeru ɔnu ree; ɔ byapfuta iya bya ajja ya sɔ iya: “?Bɔ ekemu ole bɔ ekemu ɔphu kpɔ-chiru ishi?”

²⁹ Jizɔsu sɔ iya: “Ekemu, kpɔ-chiru ishi bɔ: ‘G'unubɛ ndu Ízurɛlu nɔma lɛ Nnajiuphu, bɔ Chileke anyi bɔkwa iya phɔ bɔ Nnajiuphu kpoloko. ³⁰ ɔo ya bɔ g'i yee Chileke obu ngu g'ɔ ha. Gude ndzɔ ngu g'ɔ ha; mɛ uche ngu g'ɔ ha; mɛ ike ngu g'ɔ ha yee ya obu.’ Noo ekemu, kpochiru ishi bɔ onoya. ³¹ Ekemu ɔzo, etso iya nɔ bɔ g'i yee nemadzɔ ibe ngu obu g'i yeru onwongu. ɔ tɔ dɔdu ekemu, kabakpɔo ɛbo ono shii.”

³² Onye ezije ekemu ono sɔ iya: “O-zì-iphè; i pfuru ɔkpobe-ɔpfu. Kɛle Chileke bɔ nanɔ. ɔ tɔ dɔdu Chileke ɔzo, dɔ nɔ gbahaa yɛbedua. ³³ ɔo ya bɔ gɛ nemadzɔ yee ya obu iya g'ɔ ha; mɛkpoo uche iya g'ɔ ha; mɛ ike iya g'ɔ ha; yekwaaphɔ nemadzɔ ibiya obu iya g'ɔ yeru onwiya. Eme g'ekemu labɔ ono pfuru tɔkoru kakɔta adɔ mkpa; eme lɛ ngweja anɔ, a kpɔru ɔku nɔ Chileke mɛ ngweja ɔzo, eegwejeru nɔ iya g'ɔ hakɔta.”

³⁴ Jizɔsu hɔmaepho l'o pfuru g'onye nweru uche; ɔ sɔ iya: “ɛka Chileke bɔ eze ta adɔkwa ngu ɛnya.” O pfuchaa nno; ɔphu ɔ dɔdu onye tɔru ama ajjibaa ya aji ɔzobaa.

Aji k'onye bu Kéreshi obu

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ O be teke Jizosu byaru awata ezi iphe l'eze-ulo Chileke; o jja su: “?Denu g'o gude ndu ezije ekemu gbẹ su lẹ Kéreshi bu Nwa Dévidi; ³⁶ l'ẹka Dévidi l'onwiya bẹ Unme-dụ-Nsọ gbẹ mee o su:

“Chileke suru Nnajiuphu mu:

Nọdu mu l'ẹkutara jasụ teke

mu e-me g'i

zọpyabe ndu-ohogu ngu l'okpa †.

³⁷ Dévidi l'onwiya -nọdu ekujekwanụ iya Nnajiuphu; ?denu g'o gude o bukwarupho Nwa Dévidi?”

Ẹhu tsọo igwerigwe ndu numaru iya nụ uto.

Jizosu epfu kẹ ndu ezije ekemu

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Teke oozu iphe bẹ o suru: “Unu kwabejekwaru onwunu ẹnya l'ẹka ndu ezije ekemu nọ; ndu ọoguje agugu eye akpawuru uwe aghaphe; iphe, ẹphe yeru obu buru g'e keleje phẹ ẹrengete ekele l'ẹka a dụ l'igwe; ³⁹ waa anọdu l'aba, kakọta ree l'ulo-ndzukọ ndu jiu; waa anọdu l'aba ndu karu ẹnya mẹ a -nọdu abọ iphe. ⁴⁰ Ẹphe bu ndu eripyajẹ ulo unwanyi, ji phẹ anọdu; tẹme ẹphe nọdu egudeje ẹregede epfukpọepho ogologo opfu anụ Chileke. Ọle ọo phẹ bẹ aa-kabaa anmashị ikpe ike.”

Iphe, nwanyị, ji iya anọdu**gude obu iya anụ Chileke**

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jizosu bya eje anọdu anọo l'aguga ẹka aanuje Chileke iphe l'eze-ulo Chileke leahaa ndu echie okpoga l'okpoko, eechiejeru Chileke okpoga. Ndu nweru iphe nọdu eyegbaa okpoga, dụ shii. ⁴² Nwanyị lanụ, ji iya anọdu, akpa nri byarwuta bya eworu afụ labọ, bu iya bu kobo lanụ chie. ⁴³ Jizosu bya ekua ndu etsoje iya nụ bya asụ phẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; o kwa nwanyị-a, l'akpa nri-a, ji iya anọdu-a; bẹ kachaa eye okpoga lẹ g'ẹphe hakọta ono. ⁴⁴ Kẹle iphe, onyemonye echiegbaa bu okpoga, tsuru etsutsu; obenu lẹ yẹbedua akpakpọo nri; ọle o tukoerupho iphe, o nweru chie; mbụ je akpaa l'iphe, o doberu k'e-gudeje akpata nri.”

Iphe, e-me teke ikpazu

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

13 Jizosu shiẹpho l'ime eze-ulo Chileke ono futa; onye lanụ l'ime ndu etsoje iya nụ sụ iya: “O-zì-iphe; lekpọdapho ẹgube biribiri mkpuma ọwa mẹ ẹgube biribiri ulo k'owa!”

² Jizosu sụ iya: “?Ị hụmaru-a eze-ulo ono, a kpuru ẹgube ono; ee-mechaa nwukpọshichaa iphemiphe ono enwukpọshi; mbụ k'ọphu o tọ dudu g'ọ ka mma l'ọo mkpuma lanụ, a-kpọ-pfuru l'eli nwibe iya.”

Iphe, bu o -mechaa**mgboko abvụ**

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ Jizosu nyihu úbvú Olivu; je anọdu gha iphu l'eze-ulo Chileke gededede. Pyita mẹ Jiemusu mẹ Jiọnu mẹ Anduru bya ejepfu iya k'iche je ajja ya sụ iya: ⁴ “?Bukpoo teke ole bẹ iphemiphe ono e-mekpọo?” “?Bu gunu bẹ egude maru teke iphe ono abyagbaa ememe?”

⁵ Jizosu pfuuharu phẹ sụ: “Ọo l'ẹpho g'unu leta onwunu ẹnya g'ọ tọ dụ onye e-duswe unu ọzo. ⁶ Kẹle o dukwaru igwerigwe ndu a-zarụ ẹpha mu bya; bya asụ l'ọ kwa ẹphebedua bu Kéreshi obu. Ẹphe eshi l'ẹka ono duphua ndu dụ igwerigwe. ⁷ G'obu te tsukahukwa unu teke unu a-nọdu anụ ude ọgu ọphu aalwụ l'ẹka dụ ẹnya;

† *Gunaa Ebvụ 110:1*

waa ophu aalwu l'eka du ntse; kele iphemiphe ono mefutakotajekwa; ole teke mgboko a-bvu teke erwukwa. ⁸ Noo kele oha yele oha ibe iya a-nodu alwu ogu; ali-eze yele ali-eze ibe iya a-nodukwapho alwu ogu nkephe. Ali a-nmagbaa jijijijii l'eka du igwerigwe. Ejo okpa nri a-bya. Iphemiphe ono dukota ge teke nka beberu meahaa nwanyi, ime eme ehuka."

⁹ Ole-a; unu kwabekwaru onwunu enya. Aa-kputachakwaa unu kpuleru ndu-ikpe; e chia unu iphe l'ulo-ndzuk; teme unu a-byakwa apfuru l'iphu ndu nnajioha; me l'iphu ndu eze l'opfu eh mu; g'ee-shi g'ephe anuma ozi-oma ono. ¹⁰ Obenu le g'e mehabe; e vufutaje uzo zidzuaru ozi-oma ono le mgboko mgburugburu. ¹¹ Teke ephe kputaru unu jee ikpe; unu te vukwaru uzo wata ayoshi iphe, unu e-pfu. Unu pfuekwapho iphe, e yeru unu l'onu teke ono; kele o to budu unubedua e-pfu iya; o bu Unme Chileke. ¹² Nwune e-deru nwune iya nu g'e gbua; nna akpuru nwa iya nu g'e gbua. Unwu e-me g'a kputa ndu nwuru phe nu gbushia. ¹³ Onyemonye e-gude kele unu bu nkemu kpoo unu ash; obenu l'onye taru nshi jas u ikpazu be Chileke a-dzota.

Ejo ahuma

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ "Unu a-humakwa ojo-ahuma-ola-l'iswi ono, Danelu onye mpfuchiru pfuru unu l'onodu l'eka o gbaduru k'anodu ono. (Ge gube onye agu iphe-a rikwaa oriri iphe, o bu.) Unu -huma ya pho; ge ndu no le Jiudiya gbalakwaa lasha l'ubvu. ¹⁵ G'onye no l'okpoku atuta unme te ejeekwa abahu l'ulo le ya eje ewota iphe l'ime ulo. ¹⁶ G'onye no l'egu te ejeekwa agha enya ke ge ya je achita uwe iya. ¹⁷ Aphu a-tsoru unwanyi, du ime me unwanyi, nwa angukwadu era mboku ono. ¹⁸ Oo g'unu pfuru nu Chileke go to buru l'udzumini. ¹⁹ Kele teke ono be oke mkpamehu, eteke aduswee k'eshinu Chileke meru mgboko l'a-du; ophu o byadu adubaa ozo. ²⁰ Teke iphe-ehuka ono e-me be Nnajiuphu egbuduru iya mkpirikpu be o to dukwa nemadzu, aa-dzota. Ole o gudewaa iswi eh ndu ophu o hotaru g'ephe buru ndu nkiya gbua ya mkpirikpu.

²¹ "O -duru onye suru unu teke ono l'o wakwa Kereshi; ozoo l'o phukwa iya; unu be yekwaru iya onu. ²² Kele ndu a-nodu adzu uka su l'ephe bu Kereshi; ozoo l'ephe bu ndu mpfuchiru Chileke; a-duchakwaa teke ono. Ephe a-nodu emegbaa iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri. Iphe ono a-bucharu g'ephe e-shi dephua ndiphe; mbu je akpaa le ndu Chileke hotaru; m'ephe -je l'adu ike. ²³ Oo ya bu; g'unu letakwapho enya; eshinu mu vuwaru uzo pfuaru unu iphemiphe.

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ "Ole e -rwua mboku ono; teke ojo iphe-ehuka ono buerupho be enyanwu e-jikputa; onwa echibuhu echichi. ²⁵ Kpokpode eshi l'igwe dashihu; iphemiphe, no l'igwe anmawoo anmawo lo-sweshihu. ²⁶ Teke ono be aa-huma Abubu-Ndiphe go no l'urwukpu egbu nwijnwii gude ike iya, paru aka abya. ²⁷ Oobya ezia unwu-ojozi-imigwe iya; ephe abya ejee l'iphu; jee l'azu; jee l'uzo ekutara; jee l'ekicha le mgboko mgburugburu gbiriri jas l'eka igwe beru ali beru; je edutakota ndu o hotaru."

Iphe, e gude oshi figu

anwuta

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ "Su-a; unu gude oshi figu nwua iphe; kele oobujeru; o -mishiwaa bya erwua irwu ophu; l'a maru le teke okpomoku ekpoje duwaa ntse. ²⁹ Nokwapho g'owa-a du; teke unu humaerupho g'iphemiphe ono l'emegbaa; unu amaru l'o nokpowaa ntse; mbu l'o nowaa g'onu-oguzo. ³⁰ Su-a; ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ogbo-a taa buebekwa; iphemiphe-a emekota. ³¹ Igwe l'a-bvukwa; ali abvu; obenu l'opfu, mu pfuru ta abyadu erebuhu ire erebuhu."

Mbọku, ọo-buru

(Mat 24:36-44)

³² “Obenu l'ọ tọ dudu onye maru mbọku, ọ bụ; ọzoo teke iphe ono e-megbaa. Mbụ l'unwu-ojozi-imigwe ta amadụ iya; ọphu Nwa Chileke ta amadụ iya. Onye maru iya nụ buepho Chileke, bụ Nna nwẹkiya. ³³ Unu kwabekwa ọnya. Unu nwukwaru ọnya che nche; pfuru nụ Chileke; kele unu ta amadụ teke ọo-buru. ³⁴ Ọ dū ge nwoke, eje iphe-ozo; bya aparụ ibe iya haaru ndu-ozu iya; bya eje keshiaru pẹ ozi, ẹphe a-nodu eje l'ehu l'ehu. O be l'onye eche ọnu-abata; o pfushiaru iya ike sụ iya g'ọ nwukwaru ọnya. ³⁵ Ọo ya bụ; unu nwuru ọnya; kele unu ta amadụ mbọku, Nnajiuphu, nwe unuphu a-lwa. A ta amadụ; ?bụ l'uzenyashi; tọo l'echi abali; tọo l'iphe-ohenu; tọo l'utsu bẹ ọo-bata. ³⁶ Ọo ya bụ; g'ọ tọo byapfutadu unu l'otulupfu l'eka unu eku mgbenya.” ³⁷ “Sụ-a; iphe, mu epfuru unu-a bẹ mu epfuru onyemonye. Unu nwukwaru ọnya!”

Ndu-ishi achị idzu egbu Jizọsu

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Jion 11:45-53)

14 O ghuduwaa abali labo; ọbo Ojeghata erwua; waa ọbo-iphe aatajẹ buredi, ekoduru ekoko. Ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu nodu achokashikpoephe ọzo, ẹphe e-shi gude Jizọsu lẹ mpya gbua. ² Ẹphe sụ: “Ọle ọ tọo bukwaru nta-a, aabọ iphe-a; a -nonyakwaa ọ buru ọgu ẹghirigha.”

Aawu Jizọsu manụ, eshi mkpo**lẹ Betani**

(Mat 26:6-13; Jion 12:1-8)

³ O be gẹ Jizọsu nọ lẹ Betani; o jee ibe Sayimonu onye ekpenta shi eme. Noo ya; ọ nodukwadu l'eka ono eri nri; nwanyị lanu gudeephe mgbere, ama ntumatu bata. Mgbera ono bẹ manụ, eshi mkpo, ere ire shii, bụ manụ-nadu jiru ejiji. Nwanyị ono bya akụ-kwofuepho olu mgbera ono bya eworu manụ ono wua Jizọsu l'ishi. ⁴ Ẹhu ghuahaa ndu haru nodu l'eka ono egbu. Ẹphe sụ: “?Bụ gunu bẹ e gude emebyishi ẹguru manụ ọwa? ⁵ Manụ ono suru g'ee-reta iya iphe, dū g'ukporo pangu lẹ pangu iri gude keshiaru ndu akpa nri.” Ẹphe baaharu nwanyị ono mba.

⁶ Jizọsu sụ pẹ: “Unu haa ya. ?Bụ gunu meru g'o gude unu nodu epfuchi iya nchị? ?Unu ta amadụ l'ọo ọkpobe iphe bẹ o meru mu ẹgube ono? ⁷ Ndu akpa nri bẹ unu l'ẹphe anọ tekenteke; teke dukpoephe unu ree; unu emeeru pẹ iphe-oma. Obenu lẹ mbedia ta abudu tekenteke bẹ mu l'unu a-nodu. ⁸ Ọo iphe, nwanyị-a a-dū ike mee bẹ o meru ono. O vuwaa ọzo tee ogwehu mu manụ gude kwakobe mu k'a -ta asu teke ee-li mu. ⁹ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bukpo ẹkameka, a saru ozi-oma-a lẹ mgboko-a mgburugburu bẹ aa-kojeek-wapho akọ iphe-a, nwanyị-a meru-a gudeje nyata iya.”

Jiudasu eederu Jizọsu eye**l'eka ndu jiu**

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Jiudasu Isukariyotu, onye lanu l'ime umadzu iri l'ẹbo ono bya atugbuja jepfushia ndu-ishi uke Chileke gẹ ya deru Jizọsu ye pẹ l'eka. ¹¹ Ẹphe nūmae ya pho; ẹhu tsqahaa pẹ utso. Ẹphe kwee ya okpoga. Ọ chọahaa ọzo, oo-shi deru iya ye pẹ l'eka.

Nri-enyashi Ikpazu

(Mat 26:17-30; Luk 22:7-23; Jion 13:21-30; 1Kor 11:23-25)

¹² O rwua l'eswe, abahu l'ọbo-iphe, aatajẹ buredi, ekoduru ekoko ono, bụ mbọku ono bẹ ẹphe egbuje nwaturu ọbo Ojeghata; ndu etsoje Jizọsu sụ iya: “?Bụ awe bẹ ọ dū ngu g'anyi je edoziaru ngu g'i nodu ria nri ọbo Ojeghata ọbu?”

¹³ Ọ bya ezia ụmadzu ẹbo l'ime ndu etsoje iya nụ bya asụ phẹ: “Unu bahụ l'ime mkpụkpu Jierúsalem. Unu -rwuẹpho ẹka ono bẹ ọ dūru nwoke, e-vuru ite, mini dū byapfuta unu. Unu tso ru iya. ¹⁴ Ẹka o jenyaa ru ọ bahụ; unu je asụ onye nwe unuphu ono l'onye ezije unu iphe sūru: ‘?Denu ẹka mu a-nodu mu lẹ ndu etsoje mu nū ria nri ọbo Ojehata?’ ¹⁵ Oo-goshi unu ụlo-eli; goshi unu ọma ụlo, nọ lẹ k'eli iya; mkpuru ono hakpọepho ọsa, e dobechawaru oshi; dozichawaa ya g'ọ-du; l'a nọdu iya ria nri. Unu bahụ ẹka ono je akwakọberu anyi nri ọbu.”

¹⁶ Ndu etsoje iya nū tūgbua bya abahụ l'ime mkpụkpu ono. Ọ bụerupho g'o pfuru phẹ iya bụ g'iphemiphe, dū. Ẹphe nọdu l'ẹka ono kwakọbeahaa nri ọbo Ojehata ono.

¹⁷ O be l'ụzenyashi; yẹle ụmadzu iri l'ẹbo ono swīru bahụ l'ẹka ono. ¹⁸ Ẹphe ri jeepho nri ono; Jizọsu sụ phẹ: “Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ kwa onye lanụ lẹ g'unu nọ l'ẹka-a bẹ l'e-deru mu ye l'ẹka ndu achọ ishi mu; mbụkwa onye mu l'iya tukuroru eri nri l'ẹka-a.”

¹⁹ O rwua phẹ l'obu. Ẹphe jiahaa ya nanụ nanụ sụ: “?Bụ mbẹdua? ?Tọo bụ mbẹdua?”

²⁰ Ọ sụ phẹ: “G'unu ha unu n'iri l'ẹbo bẹ ọ bụ onye lanụ; onye mu l'iya yegbabẹru ẹka l'ọba-nri lanụ-a. ²¹ Abụbu-Ndiphe l'a-lakwa g'e deru iya l'ẹkwo-opfu Chileke. Ọle nshjoro onye ono, ee-shi l'ẹka iya deru Abụbu-Ndiphe ye l'ẹka ndu achọ ishi iya ono. O gogo kakwaru onye ono ree; ọme a ta nwuduru iya ilile.”

²² No iya; Jizọsu bya ewota buredi bya ekele Chileke ekele g'ẹphe eri nri ono bya anyawashia ya bya anụgbaa phẹ bya asụ phẹ: “Unu nggẹ ria. Ọwa-a bụ ogwẹhu mu.”

²³ Ọ bya ewolita okoro bya ekelekwaphọ Chileke ekele bya eworu iya nū phẹ; ẹphe tūko ngua. ²⁴ Ọ sụ phẹ: “Ọwa-a bụ mee mu, a gbashiru l'iswi ẹhu igwe ọha. Chileke gude mee mu ono eme g'ogbandzu, shi mu l'ẹka vuru ire. ²⁵ Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; mu ta abyakwa angubaa mē, shi l'akpuru vayinu gbiriri jasụ teke mu a-ngụ k'òphúú lẹ mgboko ọphúú kẹ Chileke.”

²⁶ Ẹphe kwechaa ebvu, e gude aja Chileke ajaja; bya ejeshia l'úbvú Olivu.

Pyita a-gọ lẹ ya ta amadụ Jizọsu

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jion 13:36-38)

²⁷ Jizọsu sụ phẹ: “G'unu hakọta bẹ e-mechaa hakọta mu gbala; mbụ g'e deru iya l'ẹkwo-opfu Chileke sụ: ‘Mu e-chigbu onye eche aturu; g'aturu iya agbakashihu.’ ²⁸ Teke e meerupho gẹ mu shi l'onwu teta dzuru ndzụ bẹ mu e-vukwaru unu ụzo jeshia Gálili.”

²⁹ Pyita sụ iya: “Ndu ọphuu je l'a-hakọta ngu; bẹ ẹphe a-hakwa ngu; ọ kwa lẹ mbẹdua ta abyadụ aha ngu.”

³⁰ Jizọsu sụ iya: Gẹ mu gbukwaru ngu iya tororo; “Ntanụ-a; mbụkwa l'enyashia bẹ oke-ọku bya ara ọrà ugbo labọ bẹ ị gọakwaru ugbo ẹto l'ị tị madụ mu.”

³¹ Pyita kabaa ya epfushi ike sụ: “Obetaru e je l'atuko mu lẹ ngu gbua; mu ta abyakwa l'aha ngu ililekpọo.”

Ndu ọphuu tūko pfudzuru nno.

Jizọsu epfu anụ Chileke

lẹ mgbabu Getusemeni

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Ẹphe byarwutaepho l'ẹka eeku je Getusemeni; ọ sụ ndu etsoje iya nū: “Unu nọdu anọ l'ẹka-a gẹ mu je epfu ru yeru Chileke.”

³³ O duta Pyita waa Jiemusu waa Jionu ẹphe swīru tūgbua; meji wata iya akụ photophoto; ndzụ gụahaa ya.

³⁴ Ọ sụ phẹ: “Ha; ẹgube ọwa! Meji akụekwa mu phọ photophoto; mbụ lẹ meji abyaakwa mu atọfu. Unu nọdukwa l'ẹka-a che nche.”

³⁵ O jeribeerupho nwanshiji; ọ daa kpurumu l'alị wata epfu anụ Chileke sụ g'a maru: ?oo-kwe g'iphe-ẹhuka kẹ nwa teke ono ta abyapfuta iya. ³⁶ Ọ sụ: “Nna; Nna; ọo ngu bụ onye a-dụ ike mekọta iphemiphe; nafunu mu okoro iphe-ẹhuka ọwa-a! Ọle ọ kwa g'ọ tọ bụkwa iphe, dū mu l'uche l'e-me; g'ọ bụkwaru iphe, dū gụbedua l'uche.”

³⁷ Ọ byatashia; Pyita phẹ nọdu ekuwaa mgbenya. Ọ sụ Pyita: “Sayimonu! ?Iiku mgbenya? ?Tị dudu ike nwuru ẹnya chefua nche awa lanụ? ³⁸ Unu nwuru ẹnya; pfuru nū Chileke g'ọ to kwe g'unu nmalahụ l'ohutama. Mma nemadzụ bẹ ọ nọdujekpokwaa evushi evuvu ike; obenu lẹ nemadzụ l'onwiya bẹ ike ta adudu.”

³⁹ Ọ tųgbukwaa ọzo bya ejekwa awata epfu anų Chileke epfukwa iphe-a, o shihawaa pfua. ⁴⁰ Ọ bya alwa-phutakwa azų byatashikwa; ẹphe nọdu ekukwaphọ mgbęnya; kele mgbęnya jiru phẹ ęnya ejiji; ọphu ẹphe amadų iphe, ẹphe e-pfuru iya.

⁴¹ Ọ byapfutakwa phẹ phọ k'ugbo ẹto; ọ sų phẹ: "Ọunu nọkpoeppo lẹ mgbęnya g'unu nọ iya? Ọunu nọkpok-wadaa lẹ nwatųta unme unu ọbu? Ọ dųwaa ree nta-a. O rwuwaru. Abųbu-Ndiphe bẹ aabyaakwaa ederu ye l'ẹka ndu eme iphe-ẹji." ⁴² "Unu gbęshikwa g'anyi je. Unu lekwa l'onye ọbu, e-deru mu ye ọbu byaakwaru."

Eegude Jizọsu

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jiọn 18:3-12)

⁴³ Tọbudu iya bų; o gudekwadųa iphe ono l'ẹka epfu; Jiudasu onye yįkwa-a l'ųmadzu iri l'ẹbo ono, l'etsoje iya nų-a byawa. Yẹle igwe ọha swįwaru. Ẹphe pagbaarų mma mękpoo mgbọro. Ndu ziru phẹ nų bų ndu-ishi uke Chileke mę ndu ezije ekemu mę ndu bų ọgerenya. ⁴⁴ Onye ono, eme g'o deru iya ye phẹ l'ẹka onoya pfuwaru phẹ iphe, ya e-me g'ẹphe gude maru onye ọphu ọ bų. Ọ sųhawaru phẹ: "Ọo onye mu e-jepfu je etsutsua ọnu bų onye ọphu ọ bų. Unu kpųta iya gude tųgbua; unu eche iya nche ree."

⁴⁵ Abyarwuta, Jiudasu abyarwuta; o jepfu Jizọsu je asų iya: "Ọnyibel!" Bya anma iya akpa tsutsua ya ọnu l'asha. ⁴⁶ Ndu ono je azųpyabe Jizọsu; kpųru iya tųgbua. ⁴⁷ Onye lanų, pfuru lẹ mgboru phẹ l'ẹka ono mįepho mma iya swaramų; gbua nwokoro onye-ishi ndu-ishi uke Chileke; pafų iya nchį. ⁴⁸ Jizọsu sų ndu byaru iya egude: "Ọunu chįgbaa mma; chįru mgbọro abya mu egude? Ọmu bų onye ana nfų? ⁴⁹ Mu l'unu shikpọo anọduje mbọku-mbọku l'eze-ųlo Chileke; ẹka mu ezi unu iphe; ọphu unu egudekpọdaaru mu. Ọle ọo g'iphe, e deru l'ẹkwo-ọpfu Chileke mee g'e deru iya."

⁵⁰ Ndu etsoje iya nų tųko parų iya haa gbakashįhu.

⁵¹ Ọ dųru nwokorọbya lanų, tsoru Jizọsu. Ẹbe ọ dųdu iphe, o yeru l'ẹhu; gbahaẹpho ẹkwa ọchaa, ọ gbaphuru onwiya l'ẹhu. E meahaa g'e gude iya. ⁵² Ọ parų ẹkwa ọchaa ono haarų phẹ; kwofu gbaru ọto gbalaa.

Jizọsu nọ l'iphu

ogbo-ikpe ndu Jiu

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Jiọn 18:13-14,19-24)

⁵³ Noo ya; ẹphe kpųta Jizọsu kpųjeru onye-ishi ndu-ishi uke Chileke. Ndu-ishi uke Chileke; mę ndu bų ọgerenya; mę ndu ezije ekemu bya edzugbua. ⁵⁴ Pyįta nọdu etso iya ųzenya ųzenya bya etsoru phẹ bahų l'ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono. O je anọdu anọ l'ẹka ndu nche nọ; nyaahaa ọku. ⁵⁵ Ndu-ishi uke Chileke mę ndu ọgbo-ikpe ono g'ẹphe ha chọahaa iphe, ẹphe a-sų lẹ Jizọsu meru; g'ee-shi kpee ya mpfugbu; ọphu ọ dųdu iphe, ẹphe hųmaru, o meru. ⁵⁶ A dųkpoo igwerigwe gude ibo gbaa ya ekebe; ọphu ekebe phẹ adagbajędu.

⁵⁷ Ndu agbęshi dzųahaa ųka sų: ⁵⁸ Anyįbedua nųmakpooru lẹ nchį anyi l'ẹka oopfų sų: "Mu e-mebyishi eze-ųlo Chileke ọwa-a, bų nemadzų gude ẹka kpųa ya-a; l'ime abalį ẹto; mu akpųa ọzo, ete egudedu ẹka kpųa." ⁵⁹ Ọphu ekebe phẹ adakọtakwarupho l'ono.

⁶⁰ Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke bya agbalihu l'edzudzu-ọha ono bya ajja Jizọsu sų: "ỌTii yedu ọnu l'iphe, bų ekebe ọwa-a, ẹphe agbagbaa ngu-a?"

⁶¹ Ọphu o pfuduru opfu; ọ nọkirishiepho nwadoo. Onye-ishi uke ono jja ya ọzo sų iya: "ỌBų ngu bų Kẹreshi ọbu? ỌI bų Nwa Onye ono, a gọru Ọnu-ọma nų ono?"

⁶² Jizọsu sų iya: "Ee; ọo mu bų iya. E -mechaa bẹ unu a-hųmakwaa Abųbu-Ndiphe l'ẹka ọ nọ l'ẹkutara Chileke, bų Ọkalibe-Kakọta-Ike. Unu ahųmakwa iya phọ l'ẹka ọ nọ l'urwukpu shi l'imigwe abya."

⁶³ Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono woru uwe nkiya zijaa sų: "ỌBųbahunaa ekebe gųnu ọzo bẹ anyi achọkwadu? ⁶⁴ Ọunu nųmawaru epfubyishi, oopfubyishi Chileke? ỌBų gųnu bų ikpe unu?"

Ẹphe tųko nmaa Jizọsu ikpe ọnwu sų: "Iphe, gbaru iya nų bų ọnwu."

⁶⁵ Ẹphe vųahaa ya ọnu-mini; woru iphe kechia ya ęnya; chiahaa ya ẹchachi; sų iya: "Pfunaa mpfuchiru ọbu!" Ndu nche kpųta iya awagọ iya ẹka.

Pyita agọ lẹ ya ta amadụ Jizọsu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Jìon 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Gẹ Pyita nọro l'etezi l'ulo-ikpe ono; onye lanu l'ime unwumboko, ejeru onye-ishi uke ono ozi ghatashia; ⁶⁷ bya ahuma Pyita l'eka onya oku; bya elee ya enya su iya: "I yikwa lẹ ndu etsoje nwophu Nazaretu; mbu Jizosu!"

⁶⁸ O gofu su iya: "O to dokwaru mu enya! Mu ta amakwa iphe, iipfu." O lufu l'eka ono mbu Pyita; je anodu l'onu oguzo. Oke-okuru raa ora.

⁶⁹ Nwamgboko ono humakwa iya ozo bya awatakwa epfuru ndu pfuru lẹ mgboru eka ono su phe: "Nwoke-a yikwa lẹ ndu etsoje Jizosu." ⁷⁰ Pyita gofukwa ozo.

O noepho nwanshii; ndu pfugbaru lẹ mgboru eka ono su Pyita: "I yichaa ya-a. ?Ti budu onye Galili?"

⁷¹ O wata eri angu su gẹ Chileke gbukwaa ya ilu me o -budu ire-lanu be ya epfu ono; su: "Mu ta amakwa onye ono, unu epfu opfu iya ono."

⁷² Oke-okuru raa ora teke ono teke ono k'ugbo ebo. Pyita nyata gẹ Jizosu pfujeru ono su: "Oke-okuru bya ara ora ugbo labo be i goakwaru ego ugbo eto l'i ti madu mu." O raaha eka.

Payileti aji Jizosu aji

(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Jìon 18:28-38)

15 Nchi bohuepho; ndu-ishi uke Chileke; me ndu bu ogerenya; me ndu ezije ekemu; mbu iphe, bukpo ogbo-ikpe ndu Jiu g'ephe hakota bya achia idzu; e kee Jizosu egbu bya akpuru iya je eye Payileti l'eka.

² Payileti bya ajia ya su: "?I bu Eze ndu Jiu?"

Jizosu su iya: "Oekwa ngu pho be o shi l'onu."

³ Ndu-ishi uke Chileke bya epfushiahaa igwerigwe iphe, ephe suru l'o meru. ⁴ Payileti byakwa asu Jizosu: "?To dukpoda iphe, iipfu? ?O kwa l'i numaru igwerigwe iphe, ephe epfugbaa l'i meru?"

⁵ Ophu Jizosu epfueduru opfu. O tufu Payileti ehu.

Eekpe Jizosu mpfugbu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jìon 18:39—19:16)

⁶ Noo ya; o buwaa omelali phe l'anodu abo Obo Ojehata ono be Payileti ahajeru phe onye mkporo lanu g'o la; mbu onye ephe sukpoerupho g'o haaru phe. ⁷ O duru onye mkporo lanu, eeku je Barbasu, yi lẹ ndu kwefuru govumenti ike bya egbukwaapho ochi; a tua phe mkporo. ⁸ Igwe oha ono bya bya arwahaa Payileti g'o meeru phe iphe, oomejehawaru phe. ⁹ Payileti su phe: "?Bu gẹ mu haaru unu Eze ndu Jiu g'o la to?" ¹⁰ Kele o doru iya enya l'oro enya-pfupufuru be ndu-ishi uke Chileke gude kpataru iya ya.

¹¹ Ndu-ishi uke Chileke ono kpalia igwe oha ono su phe g'ephe kebeekwapho g'o hachiaru phe Barbasu.

¹² Payileti su phe: "?Unu sukwanuru gẹ mu mee onye-a, unu suru l'o bu Eze ndu Jiu-a gunu?"

¹³ Ephe tua uzu; su: "Pfu-gbua ya!"

¹⁴ Payileti su phe: "?Ke gunu? ?Bu gunu bu iphe, du eji, o meru?"

Ephe kabakpo ya arashi ike su: "Pfu-gbua ya!"

¹⁵ Oo ya bu; Payileti chohanaa gẹ ya mee iphe, du ikpoto oha ono ree; bya ewonuru Barbasu haa g'o la; kpuru Jizosu nu ndu ojogu g'ephe chia ya echachi. Ephe chichaa ya iphe; o kpuru iya nu phe g'ephe je je akpoyabe iya l'oswebe.

Ndu ojogu eme Jizosu suku

(Mat 27:27-31; Jìon 19:2-3)

¹⁶ Ndu ojogu bya akpuru Jizosu bahu l'eze ulo nnajioha, bu Payileti bya ekukota iphe, bu ndu ojogu g'ephe ha. ¹⁷ Ephe bya eworu uwe kpowula-kpowula uswe yee ya bya egude obvu kpaa okpu woru kpube iya; ¹⁸ bya ekeleahaa ya ekele ndu ojogu asuje iya: "Ndzu dukwa ngu! Eze ndu Jiu!" ¹⁹ Ephe gude mgboro kukposhiahaa ya

ishi; gbuhāhaa ya ọnu-mini; gbuhāharu iya ikpere l'alị gude akwabẹ iya ùbvù. ²⁰ Ẹphe meghechaa ya sukusuku ono bya eyefu iya uwe uswe ono; bya eyee ya uwe iya; bya akpuru iya jeshia g'ẹphe je je akpopyabe iya l'oswebe.

Aakpopyabe Jizọsu l'eli oswebe

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jìon 19:17-27)

²¹ Ẹphe tųgbua bya ahuma Sayimonu nwoke Sayirini, shi ndu-ẹgu phẹ alwa. Ọo ya bụ nna Alẹguzanda yẹle Rufọsu. Tọbudu iya bụ; ẹphe kebuta nwoke ono g'o vuta oswebe, ee-gude kpọ-gbua Jizọsu. ²² Ẹphe kpurwua Jizọsu l'ẹka eekuje Gọlugota, bụ iya bụ "Okpokoroko Ishi." ²³ Ẹphe woru mẹe, a gwarụ manụ-mẹru nụ iya g'ọ ngụa. Ọphu o kwedu iya angungu. ²⁴ Ẹphe woru iya kpopyabe l'oswebe l'ẹka ono; woru uwe iya kee. Ẹphe tųaru iya ido g'ẹphe maru ọphu a-dabarụ onyenonu. ²⁵ Teke ono, a kpopyaberu iya l'oswebe ono bụ l'ẹnyanwu agbakota. ²⁶ E dee iphe ono, e boru iya ibo iya ono l'eli oswebe ono, bụ iya bụ l'ọ bụ "Eze ndu Jiu." ²⁷ Ẹka ono bẹ a kpopyabekwarupho ndu ana nfu ụmadzu labọ. Onye ọphuu nọdu l'ẹkutara iya; onye ọphuu l'ẹkicha iya. ²⁸ Iphe, e dehawaru l'ẹkwo-opfu Chileke vọ sọru: "A guru iya yeru ndu ejo-iphe."

²⁹ Ndu aghata aghata nọdu ekweru iya une asuje iya: "Hẹ! ?Tọbudu ngu bụ ọphu sọru l'ii-nwukpọshi eze-ulo Chileke; gude ujiku ẹto kpukwaa ya? ³⁰ Nyizetanụ l'oswebe ono bya adzọ onwongu."

³¹ Ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu ezije ekemu pfiaru iya kwaphu kwaphu sụ: "Ọ dzọru ndu ọzo; ọphu ọ dọdunu ike dzọ onwiya." ³² "Ngwanụ gẹ Kéreshi ọbu, bụ Eze ndu Ízurẹlu shinu l'oswebe ono nyizeta nta-a; anyi -hụmakwanu iya; anyi amaru l'ọ bụpho Kéreshi eviya."

Unwoke labọ ono, a kpopyaberu ẹphe l'iya ono nọdu akọkwa iya phọ ọnu.

Anwụhu Jizọsu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jìon 19:28-30)

³³ Ẹnyanwu keerupho l'ishi; nchi jihu l'alị ono mgburugburu; nọo gbiriri jasụ l'ẹnyanwu agbuze. ³⁴ Ẹnyanwu gbuzeepho; Jizọsu chia mkpu sụ: "Eloyi! Eloyi! ?Lema sabakutani?" Bụ iya bụ: "Chileke mu! Chileke mu! ?Bụ gunu bẹ o gude ị haa mu nkinyi mu?"

³⁵ Ndu harụ pfuru l'ẹka ono numa iya sụ: "Unu gebekwa; ọ dukwa g'ooku Elayijia." ³⁶ Onye lanụ gbagbua je eworu asancha ọphu amije mini woru gwọo lẹ mẹe-veniga; woru tsebe l'eli oshi, dọ ogologo woru nụ iya g'ọ ngụa; sụ g'a maeduru: ?Elayijia a-bya ekufuta iya.

³⁷ Jizọsu bya echishia mkpu ike bya atụ-buhu unme; ọ bụru iya anwụhu.

³⁸ Ẹkwa, eegudeje gbobuta ẹnya ẹka aagwajẹ Chileke, nọ l'ime eze-ulo Chileke ono shiẹpho l'ishi gbaephọ kẹ tararaa jasụ l'alị gbajahụ ẹbo. ³⁹ Onye-ishi ojọgu ndu Romu, pfuru Jizọsu l'iphu teke ono hụmaephọ g'ọ chiru mkpu nwụhu nno ọ sụ: "Unu maru-a lẹ nwoke-a bụkwa Nwa Chileke eviya?"

⁴⁰ Ọ dọru ụnwanyi, nọkwapho ụzenya l'ẹka ono ele ẹnya g'ẹphe maru iphe, eme nụ. Meri onye Magudala yi l'ụnwanyi ono. Meri ne Jiosesu; waa Jiemusu kẹ nwata yiru iya; waa Salomi. ⁴¹ Ụnwanyi ono shi etso Jizọsu bya ejeru iya ozi teke ọ nọ lẹ Gálili; mękpowaro ụnwanyi ọzo, tso iya bya Jierúsalemụ, nọkwapho l'ẹka ono ele ẹnya.

Elili Jizọsu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jìon 19:38-42)

⁴² Noo ya; o rwua gẹ nchi jihuerupho lẹ mbọku, akwakọbeje k'echele iya bụ eswe atụta unme; ⁴³ Jiósẹfu, bụ onye Arimatiya bya aburu onye nweru ẹnya l'ogbo-ikpe ndu Jiu, shihaakwaphọ ụzenya leta ẹnya teke Chileke e-goshi l'ọo ya bụ eze; shihukwaphọ obu ike jepfu Payileti je arwọo ya g'a haarụ iya odzu Jizọsu gẹ ya je elia. ⁴⁴ Ọ dukpoo Payileti biribiri shii l'ọ nwụhu-kebawaru. Ọ bya ekua onye-ishi ndu ojọgu ono bya ajia ya: "Bụ eviya l'ọ nwụhuwaru?" ⁴⁵ Payileti nụmachaephọ l'ọnu onye-ishi ndu ojọgu ono lẹ Jizọsu nwụhuwaru; ọ sụ Jiósẹfu g'ọ jewarọ je apata iya lia. ⁴⁶ Jiósẹfu bya atųgbua bya eje anmata ẹkwa ọchaa; bya eje je apazeta odzu Jizọsu; bya eworu ẹkwa nmabechaa ya; bya eje enyebẹ odzu iya ono l'ilu, a tųru lẹ mkpuma; bya eswita oke mkpuma swichia ọnu ilu ọbu. ⁴⁷ Meri onye Magudala waa Meri ne Jiosesu nọdu hụma ẹka e liru iya.

Eshi l'õnwu teta dzuru ndzu

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jion 20:1-10)

- 16** O be l'uzenyashi ge nsõ eswe-atuta-unme ono bvuerupho; Meri onye Magudala waa Salomi waa Meri ne Jiemusu ke nshii tugbua jeshia je akpata manu, eshi mkpo, du iche iche, ephe e-te Jizosu gude kwaa ya.
- ² O be le nchi abõhu mbõchi Sonde; ephe jeshia l'ilu ono g'enyawu wawaru. ³ Ephe nõdu epfugbaa su: "Bukpoo onye e-swifuru anyi oke mkpuma ono, nõ l'õnu ilu ono?" ⁴ Ephe jeshia apali enya; e swifuwaa mkpuma õbu. Mkpuma, eepfu opfu iya õbu pakporu eka apaa. ⁵ Ephe kwoba l'ime ilu ono; bya ahuma nwokorõbya, nõ phe lekutara, yeru kpowula-kpowula uwe õchaa. O du phe biribiri; ndzu guhaa phe.
- ⁶ Onye ono su phe: "Ndu ba agushi unu. O kwala l'õ Jizosu onye Nazaretu be unu achõ; mbu onye-a, a pfugburu l'oswebe-a? O tetaakwaru dzuru ndzu õzo! O to nõhekwa l'eka-a. Unu byanu ahuma eka e shi lia ya. ⁷ Unu je epfuaru iya ndu etsoje iya nu waa Pyita l'o vuwaa unu uzo jeshia Galili; l'unu a-huma iya l'eka ono, bu iphe, o pfuhawaru unu-a."
- ⁸ Ephe kwofuta l'ilu l'eka ono bya agbagbua lashia. Onu kugbabechea phe akugbabe. Ehu nõdu etekwa phe phõ etete. Ophu õ dudu onye ephe pfuru iphe ono; eka ndzu agu phe.
- ⁹ Jizosu shi l'õnwu tetachaepho le mbõku mbu l'idzu ono; o mee ge Meri onye Magudala vuru uzo huma iya, bu iya bu nwanyõ ono, õ chifuru ejo õbvõ esaa, shi buru iya l'ime ehu ono. ¹⁰ Meri ono tugbua je epfuaru iya ndu ephe le Jizosu shi aswije l'eka ephe nõ ara eka iya. ¹¹ O pfuchaaru phe l'õ dzu ndzu; teme le ya hõmakporu iya l'enya; õphu ephe ekwedu l'õ eviya.
- ¹² E mecha; Jizosu gbaa ugbugba õzo byapfuta umadzu labõ l'ime ndu etsoje iya nu l'eka ephe eje l'echiegu. ¹³ Ephe lwaphuta azu je epfuaru iya ndu õphuu; õphu ephe ekwekwaphõ.

Jizosu egoshi ndu

etsoje iya nu onwiya

(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Jion 20:19-23; Ndu 1:6-8)

- ¹⁴ E mecha; õ bya abyapfuta umadzu iri le nanu ono; l'eka ephe eri nri. O taaha phe uta su l'ephe bu ndu abõje obu ebo; waa ndu ejo õkpoma; kele ephe te ekwetaduru l'iphe, ndu humaru iya nu ge ya tetacharu dzuru ndzu pfuru bu eviya.
- ¹⁵ O su phe: "Unu jedzuru ekameka le mgboko l'õphu je epfukashia ozi-õma-a g'onjemonye numakota. ¹⁶ Onye kwetaru nu; e mee ya baputizimu be Chileke aa-dzõta. Onye ete ekwedu nu be aa-nma ikpe. ¹⁷ Ndu kwetaru nkemu be ee-gude iphe-õhumalenyã õwa-a hube ama. Ephe e-gudeje epha mu achishi õbvõ; gude epha mu epfu l'õlu Unme-du-Nsõ. ¹⁸ Ephe -chita agwo l'eka; õ to dudu iphe, oo-me phe. Teke ephe nguru iphe, egbu egbugbu; õ to dudu iphe, oo-me phe. Ephe -byia onye iphe eme eka l'o-wekõrohu."

Jizosu alapfu Chileke l'imigwe

(Luk 24:50-53; Ndu 1:9-11)

- ¹⁹ Noo ya bu; Nnajiuphu, bu Jizosu pfuchaaru phe opfu ono; Chileke wolia ya woba l'imigwe. O je anõdu l'ekutara Chileke. ²⁰ Ndu etsoje iya nu laa je epfukashiahaa ozi-õma ono l'ekameka. Nnajiuphu nõdu eyeru phe eka l'õzi ono; shi l'iphe-õhumalenyã, ephe emegbaa egoshi l'õzi-õma ono, ephe ezi ono bu l'eka Chileke be o shi. Nokwa g'õ du.

Luk

¹ Eshi ọp̄hu a dụwaa igwe wata ede akọ k'ip̄he, meẹbekpooru l'echilabọ anyi ono l'ẹkwo; ² ọ bụerupho g'a kọru iya anyi; mbụ ndu shi lẹ mbụ bụru ndu hụmaru l'ẹnya mechaa bya abụru ndu ejeru op̄fu Chileke ozi; bụ gẹ ndu ono edegbaa; ³ bẹ ọ dukwa mu phọ ree; onye ẹguru, bụ Tiyófilosu; gẹ mu tọoru ngu ip̄he, meru nū l'ọkpa iya l'ọkpa iya; eshinu mu tọru nwẹhu nwụkota ip̄hemip̄he ono, daru nū ono eshikp̄ọ lẹ mbụ. ⁴ Ip̄he, mu ede bụ g'ị kwatakp̄ọ maru ọkpobe-op̄fu ono, e gude ọnu zia ngu ono.

Ozi kẹ l'aa-nwụ Jiọnu, onye emeje baputizimu

⁵ Teke Herọdu bụ eze ndu Jiudiya bẹ ọ dūru onye ẹpha iya bụ Zakaráya, onye uke Chileke. O shi l'ẹkali ọgbo uke kẹ Abáyijia. Ọ luru nwanyi, shi l'ọkpa-ip̄fu Erọnu, bụkwapho ọkpa-ip̄fu ndu-uke Chileke. Ẹpha nwanyi ono bụ Elízabetu. ⁶ Ẹphenebo tukuru bụru ndu p̄fuberekoto l'ip̄hu Chileke; emeẹbekota ekemu Chileke g'ọ ha bya etsokotakwapho nsọ Chileke g'ọ ha. Ẹphe te emejeduru ip̄he, a taru phẹ uta. ⁷ Ọ bụep̄ho l'ẹphe luru kahụ; ọp̄hu ẹphe anwutaduru nwa; kẹle Elízabetu ta atsudu ime.

⁸ Tọbudu iya bụ; Zakaráya nọdu eje ozi uke iya l'ip̄hu Chileke; kẹle ozi uke rwuberu ẹkali ọgbo uke nkephẹ. ⁹ A turu ido, bụ nsọ, dūru phẹ nū; ọ daaru iya l'abahụ lẹ mkpuru l'ẹka ẹnya ẹka eegwejeru Chileke ngweja nọ je egwee ngweja ụnwù-isensu, ẹnwuru iya eshi kwẹkweekwee. ¹⁰ Ikpoto ndu ono l'op̄hu tuko kuru l'etezi ep̄fu anu Chileke g'ọ gbaru teke eeyeje ọku l'ụnwù-isensu ono. ¹¹ Ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiup̄hu chaa Zakaráya l'ip̄hu bya anọdu l'ẹkutara ọru-ngweja ono. ¹² Meji tsukaha Zakaráya g'ọ hụmaru iya. Ndzụ wata iya agugu. ¹³ Ojozi ono sụ iya: "Gẹ ndzụ ba agushi ngu Zakaráya; kẹle op̄fu, i pfuru nū Chileke túbawaru iya lẹ nchị. Nta-a bẹ Elízabetu, bụ nyee ngu l'a-nwutaru ngu nwa-nwoke. Ip̄he, ịi-gụ iya bụ Jiọnu. ¹⁴ Ọo ya bụ g'ẹhu atsọo ngu; l'i tee ẹswa; l'a-dụ igwerigwe tee ẹswa mẹ a -nwue ya phọ. ¹⁵ Kẹle ọo-buru onye nweru ẹnya l'ip̄hu Nnajiup̄hu, bụ Chileke; tẹme ọ tọo ngukwa mее; ọzoo ip̄he, aangụ angungu, bụ ip̄he, atsụ atsutsu. Unme Chileke bẹ e-shi l'ẹpho ne iya buru iya l'ẹhu. ¹⁶ Igwerigwe ụnwu Ízurelụ bẹ oo-me g'ẹphe dakọbe jep̄fu Nnajiup̄hu, bụ Chileke phẹ. ¹⁷ Ọo ya bụ onye e-gude Unme Chileke; gude ike, dū gẹ kẹ Elayijia, onye mp̄fuchiru Chileke vuru Kéreshi ọbu ụzo je akwakọberu iya ẹka. Ọo-gọ-zetaru ụnwegirima obu nna phẹ. Ọo-gọta ndu bụ 'anụ-lẹ-nchị gọru ye l'ụzo ọkwa-ẹnya, ọp̄hu ndu p̄fuberekoto etso; g'ee-shi g'oo-dozikwarup̄ho Nnajiup̄hu ono ndu bụ ndu a-kwakọberu abyabya iya."

¹⁸ Zakaráya sụ ojozi-imigwe ono: "Denu gẹ mu e-shi maru l'ip̄hemip̄he-a bụ ọkpobe-op̄fu; l'ẹka mu kahụwaru; tẹme nyee mu kahụakwapho?"

¹⁹ Ojozi-imigwe ono sụ iya: "Ọ kwa mbẹdua bụ Geburelụ; onye anọje l'ip̄hu Chileke. Ọ kwa Chileke ziru mu gẹ mu bya ep̄furu yeru ngu; zia ngu ozi-oma-a; ²⁰ ọp̄hu i kwetaduru l'op̄fu, mu pfuru bẹ a-vụ gẹ mu pfuru iya. Hụma ahuma; lẹ nta-a bẹ ọnu a-buru ngu kpurukudukuu. I tii pfubaedu op̄fu jasụ mbọku, ip̄hemip̄he-a a-vụkota. Op̄fu mu a-vụkotakwa l'o rwuberu iya."

²¹ Igwe ọha kuru eche Zakaráya; ọp̄hu ẹphe amadụ ip̄he, meru ip̄he, ọno ọdu l'ime eze-ulo Chileke ono. ²² Ọ fútashia; ọp̄hu ọ duedu ike pfuru op̄fu yeru phẹ; ẹphe maru l'ọ phuru ọphulenyia l'ime eze-ulo Chileke; ọp̄hu ọ pfuẹdu op̄fu. Ọ bụwaru ẹka bẹ oogudeje ep̄fu op̄fu.

²³ Eswe ozi uke iya -bvụep̄ho; ọ lasha ibe iya. ²⁴ A nọnya; nyee ya, bụ Elízabetu tsuta ime. Ọ nọkota l'ulo mkp̄urumkpuru ọnwa ise. ²⁵ Ọ sụ: "Nta-a bẹ Nnajiup̄hu lecharu mu ẹnya bya eshia ụzo, dū ẹgube-a nafu mu ip̄here l'ip̄hu ndip̄he."

Ozi, eezi; l'aa-nwụ Jizọsu

²⁶ O be l'ọnwá, kwe Elízabetu ọnwá ishii, ọ tsụtáru ime; Chileke byakwa ezia ojozi-imigwe, bú Geburẹlu g'ọ je Nazaretu l'alị Gálili ²⁷ je ezia nwamgbọko ozi. Ẹpha nwamgbọko ono bú Meri. Nwamgbọko ono bẹ yẹe nwoke teke akwaswee. Onye eje iya alulu bú nwoke, ẹpha iya bú Jíósẹfu. Nwoke ono bú onye ọnu-ọlo onye eze ndiche ono, bú Dévidi. ²⁸ Geburẹlu byapfuta Meri bya sụ iya: “?Ị dọpho ya? Onye Chileke kwabẹru oke ùbvù! Nnajiuphu swikwaru ngu eswiru. Ị bú onye Chileke gọru ọnu-ọma nù l'echilabọ ụnwanyi l'ophu.”

²⁹ Meri nọma ekele ono; obu tsukahụ iya. Ọ rịa l'egomunggo iya sụ: “?Bụ ẹgube ekele gụnu bú ọwá?” ³⁰ Ojozi-imigwe ono sụ iya: “Gẹ ndzụ ba agushi ngu Meri; lẹ Chileke mewaru ngu eze-iphe-ọma. ³¹ Hụma l'ji-tsụta ime; nwụa nwa-nwoke; iphe, ịi-gụ iya bú Jizọsu. ³² Ọo-buru onye nweru ẹnya. Ee-ku iya Nwa Ọkalibe-kangokọtáru-nụ. Nnajiuphu, bú Chileke e-dobe iya l'aba-eze onye-iche iya ono, bú Dévidi. ³³ Ọo-buru eze ndu ọnu-ọlo Jíékọpu jasụwaruro ya; ọphu ọ bubuhuduru eze abubuhu jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mịimimii.”

³⁴ Meri sụ ojozi-imigwe ono: “?Dẹnu gẹ mu e-shi tsụta ime l'ẹka mu lẹ nwoke eteke akwaswee?”

³⁵ Ojozi-imigwe ono sụ iya: “Unme Chileke l'a-bya asọpyabe ngu; tẹme ike kẹ Ọkalibe-kangokọtáru-nụ l'a-bya bya emee ngu ire l'ẹhu. Ọo ya bú; nwa ono, ịi-nwụ ono, bú onye dụ nsọ ono bẹ ee-ku Nwatibe Chileke. ³⁶ Tẹme; lekwa abụbu ngu, bú Elízabetu tsụtafuakwaru ime nwoke lẹ nka-a. Ọnwá ọwá kweakwaa ya ọnwá ishii; mbụ onye ono, e shi eku onye ata tsụdu ime ono; ³⁷ kẹle Chileke ta adụdu iphe, nyịru iya ẹka ememe.”

³⁸ Meri sụ: “Mu nọana-a! ?Ọ kwa lẹ mu nọwa Chileke l'ẹka. G'ọ dúnuru mu g'i pfuru.” Ojozi-imigwe ono phuhu.

Meri eje ibe Elízabetu phẹ

³⁹ E mechaa; Meri jikobe gude ọso jeshia mkpụkpu lanụ, nọ l'alị Jiuda ẹka úbvú jiru ejiji ⁴⁰ bya abahụ l'ụlo Zakaraya bya ekele Elízabetu ekele. ⁴¹ Elízabetu nọmaepho ekele Meri; nwaswa ono mee ya ụkporo l'ẹpho. Unme Chileke kparwuta Elízabetu l'ẹhu. ⁴² Ọ raa ya arara sụ: “Onye Chileke gọru ọnu-ọma nù bẹ ị bú l'ụnwanyi mgburugburu; tẹme nwa ono, nọ ngu l'ẹpho ono bẹ Chileke gọkwarupho ọnu-ọma nù. ⁴³ ?Bụ gụnu bẹ e kweru gẹ gụbedua, bú ne Nnajiuphu mu bya ibe mu? ⁴⁴ Kẹle teke olu ekele ngu rwuru mu lẹ nchị bẹ nwaswa, nọ mu l'ẹpho pfulihuru tee ẹswa. ⁴⁵ Gụbe nwanyi; g'ẹhu tsọ ngu ụtso; kẹle i kweru l'opfu ono, shi Nnajiuphu l'ẹka rwua ngu nchị ono l'a-vụ.”

Ebvụ, Meri agụ gude aja Chileke

⁴⁶ Meri sụ:

“Obu mu l'ekutse Nnajiuphu.

⁴⁷ Mu nọdu ete ẹswa lẹ

Onye-Ndzọta mu,

bú Chileke.

⁴⁸ Ọ gụberu mụbe nwanyi,

nọ iya l'ẹka iphe;

lẹ mụbe nwanyi ọphu bú

mu bẹ ẹnya kachaa

alwalwa.

Ọgbomogbo e-shi nta-a wata

mu eku onye a gọru

ọnu-ọma nù.

⁴⁹ Ọkalibe, bú Chileke

meshiwaru mu iphe,

nweru ẹpha.

Ẹpha Chileke dụ nsọ.

⁵⁰ Obu-imemini, ọophujeru
 ndu atsu iya ebvu
 eshije l'ogbo sweru ọgbo.
⁵¹ O gudewaa ẹka iya egoshije
 ọkpehu iya.
 Ndu gude etsetse arị
 ọriri l'obu phẹ be
 ọochikashije.
⁵² Ọolo-zetajẹ ndu-ishi,
 ike dụ l'aba-eze phẹ.
 Ọ nọdu ekulije ndu wozeru
 onwophe alị.
⁵³ Ndu ẹgu agụ be oogudeje iphe,
 dụ ree zụ-jia ẹpho;
 l'ọ sụ ndu nweru iphe
 g'ẹphe gbaru ẹka laa.
⁵⁴ Ọ gbaru ndu-ozì iya,
 bụ Ízurelu mkpu;
 mbụ l'ọ nyatarụ phẹ;
 phụaru phẹ obu-imemini.
⁵⁵ Ono bụru iphe,
 o pfuru nna anyi oche
 phẹ, bụ iya bụ iphe,
 o pfuru Ébirhamu yẹe
 oshilọkpa iya g'ẹphe ha."
⁵⁶ Meri nọ-rwua iphe,
 rwuru ọnwa ẹto l'ibe
 Elízabetu phẹ;
 ẹme ọ lashịa.

**Anwụnwu Jịonu,
 onye emeje baputizimu**

⁵⁷ O rwua Elízabetu l'ezeda; ọ bya ezeda; nwụa nwa-nwoke. ⁵⁸ Obutobu iya mẹ abụbu iya phẹ; numa ẹgube ge Chileke phụ-beru iya obu-imemini; ẹphe bya; ẹphe l'iya tee ẹswa.

⁵⁹ Nwaswa ono nọepho abalị ẹsaa; o rwua lẹ k'ẹsato; ẹphe bya ebua ya úbvù. Ẹphe meahaa g'ẹphe gube iya ẹpha nna iya, bụ Zakaráya. ⁶⁰ Ne iya sụ: "Awa-o. Ọ tọ bụkwa iya-o. Ọ kwa iphe, aa-gụ iya bụ Jịonu."

⁶¹ Ẹphe sụ iya: "¿Ì hụmajeru abụbu unu, zarụ ẹgube ẹpha ono?" ⁶² Ẹphe bya atụaru nna iya ẹka ẹba gude jia ya iphe, ọ dụ iya g'a gụa nwata ono.

⁶³ Ọ maa ẹka g'a nụ iya okwekpu, eedeje iphe. A nụ iya ya; o dee sụ: "Ẹpha iya bụ Jịonu." Ọ dukota phẹ biribiri.

⁶⁴ Teke ono teke ono; ọnu kụhaa ya; ire tushihu iya. O pfuahaa opfu gude jaahaa Chileke ajaja. ⁶⁵ Ndzụ rwuta iphe, bụkpoo obutobu phẹ, nụmaru iphe ono. E pfudzuru iphe ono l'úbvù úbvù ono, dụ l'alì Jiudiya. ⁶⁶ Iphe, bụkpoo ndu nụmaru iya nụ dobee ya phọ l'ọkpoma phẹ; tuko epfugbaa sụ: "¿Bụ gụnu be nwata ọwa-a l'a-bụkpooru?" kele o doru ẹnya lẹ Chileke tūru iya ẹka; g'ọ bụru onye dụ iche.

Zakaráya epfuchiru Chileke

⁶⁷ Unme Chileke kparwuta nna iya ono, bụ Zakaráya l'ẹhu; ọ wata epfuchiru Chileke sụ:

⁶⁸ G'a gọru ọnu-ọma nụ
Nnajiuphu, bụ Chileke
Ízurelu;

kẹle ọ kpapfutaru ndu
nkiya bya agbata phẹ.

⁶⁹ O meru gẹ Onye-Ndzọta,
nyiberu anyibe futaru
anyi l'oshilọkpa
onye nọ iya l'ẹka,
bụ Dévidi.

⁷⁰ Ono bụru iphe,
yẹbe Chileke gbẹ l'ọnu
ndu mpfuchiru iya,
duru iya nsọ lẹ
teke ndiche pfua sụ

⁷¹ l'aa-dzọta anyi l'ẹka ndu
ọhogu anyi waa l'ẹka
ndu anyi dụ ashị;

⁷² g'ọo-phụa obu-imemini ono,
ọ sụru ndiche anyi phẹ
lẹ ya a-phụ ono;
wafụa g'ọo-nyata ukwe-iphe,
dụ nsọ,
o kweru ndu nkiya.

⁷³ O rihakpọwaruro onye-iche,
bụ nna anyi Ébirihamu
angụ

⁷⁴ l'ọo-nafuta anyi
l'ẹka ndu ọhogu anyi;
g'anyi ejeahaaru iya ozi;
ndzụ taa gụdu anyi;

⁷⁵ anyi abụru ndu dụ nsọ;
bụru ndu pfuberekoto
l'iphu iya jasụ g'anyi
a-nọ-beru.

⁷⁶ "Gụbe nwata ọwa-a;

Iphe, ee-ku ngu bụ
onye epfuchiru
Ọkalibe-kangokọtaru-nụ;
kẹle ii-vuru Nnajiuphu
ụzo je abọoru iya ụzo;

⁷⁷ je emee gẹ ndu nkiya maru
lẹ Chileke e-shi l'agụ
nvụ

l'iphe-ẹji dzọo phẹ;

⁷⁸ kẹle oogudeje eme

odoo ph̄aru anyi
 obu-imemini.
 Oo-me ḡe ndz̄ota ọphu echi
 echichi g'enyanywu
 wapfuta anyi
⁷⁹ g'oo-buru ìphóró,
 d̄uru ndu nọ l'ochii
 m̄e ndu ọnwu heru
 gabala asọ-kputa;
 waa g'oo-duru anyi
 bah̄u l'ụzo ẹhu-guu.”
⁸⁰ Tọbudu iya b̄u;
 nwata ono nọdu evu;
 bya aka enweru egomunggo.
 Ọ nọ l'echiẹgu jas̄u teke
 ọ f̄utaru l'edzudzu-ọha
 ndu Ízur̄elu.

Anw̄unwu Jiz̄osu

(Mat 1:18-25)

2 Ọ b̄uru teke ono b̄e eze nnaj̄ioha, b̄u Ọgosutosu t̄uru ekemu; s̄u g'e deshia ẹpha onyemonye l'ẹkwo; mb̄u iphe, b̄ukpoo onyemonye, bu l'ọhamoha, nọ l'al̄i-eze iya. ² Ono b̄u ọḡú mb̄u, e vuru ụzo ḡua. Teke a ḡuru ọḡú ono b̄u teke Kw̄iriniyosu b̄u nnaj̄ioha ndu Siriya. ³ Tọbudu iya b̄u; onyemonye lash̄ia ẹka a nw̄uru iya; jeshia g'e dee ẹpha iya l'ẹkwo.

⁴ Jíósefu shikwaph̄o l̄e Nazaretu, nọ l'al̄i Gálili jeshia B̄etulehemu, nọ l'al̄i Jiudiya; ẹka a nw̄uru Dévidi, b̄u eze ndiche; k̄ele Jíósefu shi l'ọkpa-ipfu iya; bya ab̄uru ndu unuphu ono ḡedegede. ⁵ Jíósefu ȳee nwanȳi ono, e kwetawaru l'ọo-l̄u ono, b̄u Meri sw̄iru jeshia g'e dee ẹpha ph̄e. Teke ono b̄e ẹpho bewaru Meri l'ezeda. ⁶ Ọ b̄uru g'ẹphe nọ l̄e B̄etulehemu b̄e ọ gbaru iya l'ezeda. ⁷ Ọ bya ezeda ọkpara iya nwoke; bya eworu nwamkpirikpu ẹkwa ph̄a ya; bya eworu iya nyebe l'iphe, eeyejeru an̄u nri; k̄ele ọ t̄o d̄udu ẹka ẹphe a-nọdu l'ụlo ndu ije.

Ojozi-imigwe ezi ndu eche at̄uru ozi-ọma

⁸ Noo ya; ọ d̄uru ndu eche at̄uru, nọ l'ẹgbudu l̄e ndu ẹka ono; swiru igwe at̄uru ph̄e l'enyashi ono. ⁹ Ojozi-imigwe, shi Chileke l'ẹka chaf̄uta byapfuta ph̄e; ogbu-nw̄ijnwii Nnajiuphu chaphee ph̄e mgburugburu. Nd̄z̄u rwuta ph̄e. ¹⁰ Ojozi-imigwe ono s̄u ph̄e: “Ḡe nd̄z̄u ba aḡushi unu; unu ngab̄e nch̄i. Mu byaru ezi unu ozi-ọma, l'e-me g'ẹhu ts̄oo ndiphe mgburugburu ụts̄o shii. ¹¹ K̄ele a nw̄uru unu Onye-Ndz̄ota ntan̄u-a l̄e mkp̄ukpu Dévidi; Onye-Ndz̄ota, b̄u iya b̄u Kéreshi; bya ab̄uru Nnajiuphu. ¹² Waa iphe, e-me g'unu maru baa: unu a-h̄uma nwaswa, a ph̄uru nwamkpirikpu ẹkwa; nyebe l'iphe, eeyejeru an̄u nri.”

¹³ A bya ele ẹnya; igwerigwe ojozi-imigwe ọzo kpofutawaa byapfuta ojozi-imigwe k'ono ẹphe t̄uko aja Chileke ajaja as̄uje:

¹⁴ “Chileke, nọ l'imigwe gbaru
 g'aakwab̄e iya ùbv̄ù.
 Amad̄u, nọ l'al̄i,
 b̄u ndu kweru l'o yeru ph̄e
 obu b̄e ẹhu a-d̄u guu.”

¹⁵ Ụnwu-ojozi-imigwe ono wufuepho l'ẹka ẹphe nọ wụba l'imigwe; ndu eche aturu ono wata epfufu sụ: "G'anyi jeeshikwa Bẹtulehemu je ahuma iphe-a, meru nụ-a, Nnajiuphu turu anyi onu iya-a."

¹⁶ Ẹphe gude ọso ọchuru iya jeshia; je ahuma Meri yẹ Jíósefu bya ahumakwapho nwaswa ọbu, zẹ l'iphe, eeyejeru anụ nri ọbu. ¹⁷ Ẹphe humachaa ya; ẹphe bya eworu iphe ono, e pfuru phẹ l'opfu ẹhu nwata ono woru kọoru ndu nọ l'ẹka ono. ¹⁸ Ọ tufukota iphe, bụ ndu numaru iya nụ ẹhu; mbụ iphe ono, ndu nche aturu pfuru phẹ ono. ¹⁹ Meri tükokpoephe iphe ono g'ọ ha kwakọbe l'ọkpoma; agbaru iya egomunggo. ²⁰ Ndu eche aturu ono lashia. Ẹphe nọdu eje bya etu Chileke ẹpha; aja iya ajaja iphemiphe ono, ẹphe numaru ono waa iphe ono, ẹphe humaru ono, dọephe g'e pfuru phẹ iya onoya.

Eebu Jizọsu úbvù

²¹ A nọ-dzuepho abali ẹsato; e bua nwata ono úbvù; bya agụ ya Jizọsu, bụ iya bụ ẹpha, ojozi-imigwe pfuhawaruro; tẹme a tsuta ime iya ono.

Eeye Jizọsu l'ẹka Chileke l'eze-ulo Chileke

²² O rwua teke ọ gbaru Meri l'eme nsọ aswafu nturuwu, bụ iya bụ ekemu, shi Mosisu l'ẹka; ẹphe kuru Jizọsu jeshia Jierúsalemu je g'ẹphe ye iya Nnajiuphu l'ẹka, ²³ bụ iya bụ iphe, e deru l'ekemu Nnajiuphu sụ: "Iphe, bukpo nwa-nwoke, bụ iya vu ọzo l'ẹpho ne iya bẹ ee-dobejeru Chileke iche †. ²⁴ Ẹphe jekwarupho anụ ngweja g'e gweeru Chileke, bụ iya bụ g'e pfuru iya l'ekemu Nnajiuphu: kparaka labọ; ọzo ụnwu ndu-pfu ẹbo-lẹchiko ††."

²⁵ Ọ duru onye Jierúsalemu, ẹpha iya bụ Simiyonu. Nwoke ọbu bụ onye pfuberekoto; bya aburu onye atsu Chileke ebvu; ele ẹnya onye a-dụ Ízurelu obu. Ọ bụ onye Unme Chileke jiru ẹhu; ²⁶ tẹme Unme Chileke mehawaru g'ọ maru l'ọnwu tee shitadu ẹka ọ nọ jasụ teke ọ humaadaru Kéreshi, shi l'ẹka Nnajiuphu. ²⁷ Unme Chileke duru iya bahụ l'eze-ulo Chileke. O be teke ndu nwuru Jizọsu ku nwata ono, bụ Jizọsu bata g'ẹphe meeru iya g'ekemu pfuru; ²⁸ Simiyonu bya ekuta iya heru jaahaa Chileke ajaja sụ:

²⁹ "Nnajiuphu; haa gẹ mube

onye-ozu ngu nwuhu

l'ẹhu-guu nta-a,

bụ iya bụ opfu,

i pfuhawaru;

³⁰ kẹle mu gudewaa ẹnya

mu huma Ndzota ono,

³¹ i kwakoberu g'iphe,

bụ ọhamoha huma-dzuru

ono,

bụ iya bụ iphe,

i kweru ukwe iya.

³² Ìphóró, e gude eme gẹ ndu

ọhozo maru ngu;

waa ìphóró,

a-buru úbvù kẹ ndu

nkengu, bụ Ízurelu. ††"

³³ Nna nwata ono yele ne iya sachaa onu saa nchị l'iphe ono, Simiyonu pfuru l'ẹhu nwa phẹ ono. ³⁴ Simiyonu bya agọoru phẹ onu-oma bya asụ Meri, bụ ne nwata ono: "Nwata-a bẹ Chileke hotawaru g'ọ bụru e -vukota a daa; bukwarupho a -kube ẹka a gbeshi, duru igwe ọha lẹ Ízurelu; g'ọ bukwarupho onye aa-dụ igwerigwe jika

† Gụnaa Awụ 13:2,12 †† Gụnaa Uke 12:8 ‡ Gụnaa Azá 42:6; 49:6

nkiya. ³⁵ Aagbẹ l'ẹka ono a madzuru iphe, ẹphe arị l'ime obu phẹ. Gụbedua bẹ aphụ a-nọdu agbawashị obu g'e gude ogu-echi sụbaa ngu ọkpoma; mbụ l'opfu ẹhu nwata-a."

³⁶ Ọ dukwarupho nwanyi, aza Ana, bụ onye mpfuchiru Chileke. Nwanyi ono bụ nwa Fanuwelu. O shi l'okpa-ip-fu Asha; bya abụwaru nwanyi ọgerenya. Ji iya kuru iya akuku; lụa ya apha ẹsaa bya anwuhu; ẹbe ọ lụbaeduru ji. ³⁷ Ọ nọwaa ọkporo apha ẹno l'apha ẹno. Ọphu ọo lufujedu alufu l'eze-ulo Chileke. Ọ nọdu anọduje abaru Chileke ẹja; aswị ẹgu epfu anụ Chileke eswe l'enyashi. ³⁸ Ọ byakwaphọ lẹ teke ono bya ekele Chileke ekele. Ọ bya epfua kẹ nwata ono nụ iphe, bụkota ndu ele ẹnya gẹ Chileke gbata Jierúsalemụ.

Ndu nwuru Jizosu du iya alaphu azụ lẹ Nazaretu

³⁹ Tọbodu iya bụ; ndu nwuru nwa ono meebekota iphemiphe g'ekemu Nnajiuphu dụ; bya alaphushia azụ l'ibe phẹ, bụ Nazaretu, nọ l'alị Gálili. ⁴⁰ Nwata ono vuta bya eshihu ike; bya akwashia ẹnya ike; Chileke nọdu emeru iya eze-iphe-oma.

Nwata ono, bụ Jizosu nọ l'eze-ulo Chileke

⁴¹ Iphe, bụkpoo aphagapha bẹ ndu nwuru iya nụ ejeje Jierúsalemụ mẹ o -be l'ọbo Ojeghata. ⁴² O be gẹ Jizosu nọwaru apha iri l'ẹbo; ẹphe tuko jeshikwaa Jierúsalemụ g'ẹphe ejejehawaa. ⁴³ Ẹphe nọ-dzuẹpho eswe ọbo-iphe ono bya alashia. Nwata ono, bụ Jizosu tsukpaa lẹ Jierúsalemụ; ọphu ndu nwuru iya nụ amadụ. ⁴⁴ Ẹphe jee ije ujiku ọphu; ẹmanu ẹphe wata iya achocho; kẹle ẹphe shi dobesu l'ọ yị l'ikpoto ndu awụ l'uzo ono. Ẹphe chọchaa ya l'ẹka abụbu phẹ nọ; chọo ya l'ẹka ndu ẹphe maru nọ; ⁴⁵ ọphu ẹphe ahumaduru iya. Ẹphe chọru iya laphushia azụ lẹ Jierúsalemụ. ⁴⁶ Ẹphe chọo ya ujiku ẹto; ẹme ẹphe je ahuma iya l'eze-ulo Chileke l'ẹka yẹle ndu ezije ndu Jiu iphe nọ; ọ nọdu anga nchị l'iphe, ẹphe ezi bya ajikwa phẹ phọ aji. ⁴⁷ Ọ dụ-dzukotaruru ndu anụ iphe, oopfu biribiri; mbụ g'iphe edobeje iya ẹnya; waa g'o gude eye ọnu l'opfu ree. ⁴⁸ Ndu nwuru iya nụ hụma iya; ọ kpọo phẹ opfu. Ne iya sụ: "Nwa mu; ?denu g'o gude i mee ya anyi ẹgube-a? ?I maru-a lẹ mu lẹ nna ngu gudekpọwaa ẹnya-mini achọ ngu?"

⁴⁹ Ọ sụ phẹ: "?Unu achọ mu icho-agma? ?Unu ta amahaadaa l'ọ gbaru gẹ mu nọdu l'ulo Nna mu?" ⁵⁰ Ọphu opfu ono edoduru phẹ ẹnya.

⁵¹ O tsoru phẹ lashia Nazaretu. Ọ nọdu emejekpọepho iphe, ẹphe ziru iya. Ne iya wokpọerupho iphemiphe ono dobekota l'obu. ⁵² Jizosu nọdu akabaa akwa ẹnya eje; ẹme ọ nọdu evukwaphọ evuvu. Ọ dụ Chileke ree l'obu bya adụ ndiphe.

Ozi, Jiọnu onye emeje baputizimu ezi l'echiẹgu

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jiọnu 1:19-28)

3 O be l'apha, kwe Tayibiriyosu, bụ eze nnajioha apha iri l'ise, o shi butaru eze; teke ono bẹ Pọnchiosu Payileti bụ nnajioha Jiudiya; Herọdu bụru ọchi-ọha Gálili; nwanna iya nwoke, bụ Filipu bụru ọchi-ọha Ituriya; waa Tirakonayitisu; teke ono kwaphọ bẹ Layiseniyasu bụ ọchi-ọha Abilinu. ² Ọ bụkwarupho teke ono bẹ Anasu; waa Kayafasu bụ ndu-ishi uke Chileke; teke ono bẹ Jiọnu nwa Zakaráya nọkwadu l'echiẹgu; noo teke Chileke kuru Jiọnu ono; zia ya ozi. ³ Tọbodu iya bụ; ọ tuko ọhamoha, bupheru ẹnyimu Jiọdanu mgburugburu jẹgbabẹ ara iya arara sụ: "G'izimanụ iphe-ẹji unu lwa unu azụ; g'e mee unu baputizimu; ọo ya bụ Chileke aguaru unu nvụ l'iphe-ẹji, unu meshiru." ⁴ Bụ iya bụ g'e deru iya l'ẹkwo Azáya, bụ onye mpfuchiru Chileke sụ: "Ọ duru onye ara iya arara

l'echiẹgu sụ:

'Unu meziaru Nnajiuphu ụzo.

Unu mee gbororo iya g'ọ

dugbaa nhamunha.

⁵ Ẹka dụ nsuda bẹ ee-nwuchi

enwuchi.

Úbvú waa òbvú bẹ

ee-gbuzekọta egbuze.

Ẹka dọ nggodogo nggodogo

bẹ unu a-pfube ọto.

Ẹka dọ

kpọkoro-kpọkoro-kpọkoro

l'aa-rwazee ya g'ọ kwọ

akwọkwo.

⁶ Iphe, bukota nemadzọ

l'ophu l'a-humakota

gẹ Chileke e-shi dzọta

ndu nkiya. † ”

⁷ Noo ya bọ; Jìọnu sọ ikpoto ndu fútaru nọ bya g'o mee phẹ baputizimu: “Unubẹ unwu, ẹjo agwọ nwushiru-a! ?Bọ onye karu unu g'unu gbalaaru oke ẹhu-eghu Chileke ono abya nọ ono? ⁸ Unu mja amimi g'oshi-omi. Mebyi, unu aa-mi bọ eme umere, goshiru l'izimanu iphe-ẹji unu lwaru unu azu; unu lwapfutawaa Chileke. Unu ta arikwa sọ: ?Ọ kwa lẹ Ẹbirihamu buwanu onye-iche anyi phẹ. Unu ta amakwa l'o -beta g'ọ tọ dọ bẹ Chileke a-dọ ike meshia mkpuma-a g'ọ nwushia unwu, a-buru unwu Ẹbirihamu. ⁹ Mbọ lẹ nta-a bẹ a dabẹakwaru ogbunkọ l'upfu iphe, bukpooshi. Oshi ophu amiduru mebyi, dọ ree; l'e gbutsua ya chie l'ọku.”

¹⁰ Ikpoto ndu ono jia ya sọ: “?Bọ gunu bẹ anyi e-mekpọo nta-a?”

¹¹ Ọ sọ phẹ: “G'onye nweru uwe ẹhu labọ yẹe onye enwedu nọ kee ya. G'onye nweru nri mekwaaphọ g'onye ophuu meru.”

¹² Ndu anajẹ utu byakwaphọ g'e mee phẹ baputizimu bya asọ iya: “O-zì-iphe; ?bọ gunu bẹ anyibedua e-me?”

¹³ Ọ sọ phẹ: “Unu ta anaghatajeshi iphe, a karu unu g'unu nata.”

¹⁴ Ndu ojọgu byakwaphọ bya ajia ya sọ: “Anyibedua-e; ?Anyi mekwanu-a gunu?”

Ọ sọ phẹ: “Unu ta anajeshi nemadzọ iphe k'ẹhuka; ophu unu ebojeshi nemadzọ ibo g'ee-shi g'unu naa ya iphe iya. G'ugwo, aapfu unu jije unu ẹpho.”

¹⁵ Ndu ono túbata onwophe. Ẹphe tuko rjahaa l'obu phẹ sọ: “Ọo-bukwaru-a nwoke-a bọ Kéreshi obu.” ¹⁶ Jìọnu bya eyeeru g'ẹphe ha ọnu sọ phẹ: “Mbẹdua bukwa mini bẹ mu egudeje eme unu baputizimu. Obenu l'onye ka mu l'ishi ka mu l'ọkpa abakwa; mbọ onye mu ta adudu iphe, mu bọ l'ẹka ọ nọ kẹ gẹ mu tọfu iya eri akpọkpa iya. Onye k'ono e-gudeje Unme-dụ-Nsọ; waa ọku eme unu baputizimu. ¹⁷ O gudewaa ajakpa, oo-gude phushia ẹswa lẹ balị; vuta ophu bọ balị vuba l'ulo iya; kpota ẹswa iya kporu ye l'ọku, ata nyihudu anyihu.”

¹⁸ Jìọnu nọdu ezi phẹ ozi-oma gude ẹgube ono akasa phẹ nchì l'uzo, dọ iche iche. ¹⁹ Ọle Ọchi-ọha, bọ Herọdu bẹ Jìọnu goshiru iphe-ẹji iya, bọ iya bọ kẹ Herọdiyasa, bọ nyee nwanna iya; waa k'ẹjo-iphe ọzowaro, bọ iphe, Herọdu megbaaru. ²⁰ Ọ bya emefua ophu ka nọ tukobe l'ono; kele ọ turu Jìọnu mkpọro.

Jìọnu eme Jizọsu baputizimu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Tọbodu iya bọ; ndu ono bya; Jìọnu mecha phẹ baputizimu; Jizọsu byakwaphọ g'e mee ya; ọ nọdu epfu anọ Chileke. G'oopfukwadu anọ Chileke ono; igwe gheru ọnu. ²² Unme-dụ-Nsọ dọpho gẹ ndo phezeta bya anọdu iya l'ẹhu. A numa olu-opfu, shi l'imigwe ono sọ: “I bọ nwa mu nwoke, mu yeru obu. I jiru mu ẹpho.”

Eri Jizọsu

(Mat 1:1-17)

²³ A nwuru Jizọsu; ọ nọdu iphe, dọ g'ukporo apha l'apha iri; tẹme o gbube ishi eje ozi iya. A sọerupho l'ọ bọ nwa Jíósẹfu; Jíósẹfu buru nwa Heli. ²⁴ Heli bọ nwa Matatu; Matatu buru nwa Lívayi; Lívayi bọ nwa Meliki; Meliki buru

† *Gunaa Azá 52:10; Ebuu 98:2*

nwa Jianayi; Jianayi b̄uru nwa Jiós̄efu. ²⁵ Jiós̄efu b̄u nwa Matatayasu; Matatayasu b̄uru nwa Ém̄osu; Ém̄osu b̄u nwa Nahumu; Nahumu b̄uru nwa Hesuli; Hesuli b̄uru nwa Nagayi. ²⁶ Nagayi b̄u nwa Maatu; Maatu b̄uru nwa Matatayasu; Matatayasu b̄u nwa S̄emeyinu; S̄emeyinu b̄uru nwa Jiós̄eku; Jiós̄eku b̄uru nwa Jioda. ²⁷ Jioda b̄u nwa Jiowananu; Jiowananu b̄uru nwa Risa; Risa b̄u nwa Zerúbabelu; Zerúbabelu b̄uru nwa Shiyálutiyēlu; Shiyálutiyēlu b̄uru nwa N̄eri. ²⁸ N̄eri b̄u nwa Meliki; Meliki b̄uru nwa Adi; Adi b̄u nwa Kosamu; Kosamu b̄uru nwa Elumadamu; Elumadamu b̄uru nwa Ēru.

²⁹ Ēru b̄u nwa Jioshuwa; Jioshuwa b̄uru nwa Eliyiza; Eliyiza b̄u nwa Jiōrimu; Jiōrimu b̄uru nwa Matatu; Matatu b̄u nwa Lívayi. ³⁰ Lívayi b̄uru nwa Simiyōnu; Simiyōnu b̄u nwa Jiuda; Jiuda b̄uru nwa Jiós̄efu; Jiós̄efu b̄u nwa Jionamu; Jionamu b̄uru nwa Eláyekimu. ³¹ Eláyekimu b̄u nwa Meliya; Meliya b̄uru nwa Mena; Mena b̄u nwa Matata; Matata b̄uru nwa Nétanu; Nétanu b̄u nwa Dévidi. ³² Dévidi b̄uru nwa Jiesi; Jiesi b̄u nwa Ób̄edu; Ób̄edu b̄uru nwa Bówazu; Bówazu b̄u nwa Sálumonu; Sálumonu b̄uru nwa Násh̄onu. ³³ Násh̄onu b̄u nwa Amínadabu; Amínadabu b̄uru nwa Aduminu; Aduminu b̄u nwa Anj; Anj b̄uru nwa Hézerōnu; Hézerōnu b̄u nwa Pérezu; Pérezu b̄uru nwa Jiuda. ³⁴ Jiuda b̄u nwa Jiékōpu; Jiékōpu b̄uru nwa Áyizaku; Áyizaku b̄u nwa Ébirihamu; Ébirihamu b̄uru nwa Tera; Tera b̄u nwa Neh̄o; ³⁵ Neh̄o b̄uru nwa Sérugu; Sérugu b̄u nwa Reyū; Reyū b̄uru nwa P̄legu; P̄legu b̄u nwa Iba; Iba b̄uru nwa Shela. ³⁶ Shela b̄u nwa Kayinanu; Kayinanu b̄uru nwa Afakusadu; Afakusadu b̄u nwa Shemu; Shemu b̄uru nwa Nuwa; Nuwa b̄u nwa Lam̄eku. ³⁷ Lam̄eku b̄uru nwa Metusela; Metusela b̄u nwa In̄oku; In̄oku b̄uru nwa Jiar̄edu; Jiar̄edu b̄u nwa Mahalalilu; Mahalalilu b̄uru nwa Kayinanu. ³⁸ Kayinanu b̄u nwa In̄osu; In̄osu b̄uru nwa S̄etu; S̄etu b̄u nwa Ádamu; Ádamu b̄uru nwa Chileke.

Ama, Obutuswe aah̄u Jiz̄osu

(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

4 Unme Chileke ji Jiz̄osu ēhu. O shi l̄e Jiódanu lash̄ja. ² Unme Chileke duta iya; o je an̄o l'echiēgu ụkporo abal̄i lab̄o. Obutuswe h̄ukota iya ama teke ono. Ọ n̄okota ụkporo abal̄i lab̄o ono; ọphu ọ d̄udu nri, o rijeru. Ọ n̄-dzue ya ph̄o; ēgu ḡuaha ya.

³ Obutuswe ono s̄u iya: “Ọ -b̄uru l'j̄i b̄u Nwa Chileke s̄unu ḡe m̄kpuma-a gh̄oo nri!”

⁴ Jiz̄osu s̄u iya: “Ēkwo-opfu Chileke s̄ukwaru l'ọ t̄o b̄udu nri kp̄urumu b̄e amad̄u e-gudeje n̄odu ndz̄u. †”

⁵ Obutuswe ono bya eduru iya je an̄odu l'ēka d̄u ephekerephe. A bya aji ēnya birimu; o goshik̄otawaa Jiz̄osu al̄i-eze ndiphe mgburugburu; ⁶ bya as̄u iya: “Ọo ngu b̄e mu e-me g'j̄i b̄uru onye a-b̄uru ishi iphemiphe-a m̄e iphe, d̄u ree, n̄o iya n̄u; k̄ele ọ b̄u mu b̄e e yeru iya l'ēka; t̄eme ọ b̄uru onye d̄u mu l'uche b̄e mu a-n̄u iya. ⁷ I -bakp̄owaru mu ēja; mu ahak̄otaru ngu iya.”

⁸ Jiz̄osu s̄u iya: “Gb̄eshi l'ēka ono Nsetanu. L'ēkwo-opfu Chileke s̄ukwaru l'ọo Nnajiuphu, b̄u Chileke ngu b̄u onye j̄i-bar̄u ēja; t̄eme ọ b̄uru iya kp̄urumu b̄u onye j̄i-n̄odu ejeru ozi! ††”

⁹ Ọ bya eduru iya jeshia Jierúsalem̄u bya eworu iya dobe l'ēka kachaa l'eli l'eze-ulo Chileke bya as̄u iya: “Ọ -b̄uru l'j̄i b̄u Nwa Chileke; shinu l'eli ēka-a daf̄u daa l'al̄i. ¹⁰ L'ēkwo-opfu Chileke s̄ukwaru l̄e Chileke a-kar̄u-a ụn-wu-ojosi-imigwe iya g'ēphe leta ngu ēnya; chee ngu nche. ¹¹ L'ēphe e-gude ēka pata ngu apata; a -n̄onyaa j̄i kp̄oo ọkpa l̄e m̄kpuma. ††”

¹² Jiz̄osu s̄ukwanu iya: “Ēkwo-opfu Chileke s̄uru-a; g'j̄i t̄i h̄ukwa Nnajiuphu, b̄u Chileke ngu ama. ††”

¹³ Obutuswe h̄ukashichae ya ph̄o ama ono bya aparu iya buhaa k̄e nwa teke ono.

¹⁴ Jiz̄osu n̄odu l'ike Unme Chileke l̄watash̄ja Gálili. E pfudzuru nkiya l'iphe, b̄ukpoo ndu bupheru Gálili mgburugburu. ¹⁵ Ọ n̄odu ezije iphe l'ime ụlo-ndzuk̄o ndu Jiu ph̄e. Onyemonye n̄odu aja iya ajaja.

Aajika Jiz̄osu l̄e Nazaretu

(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Ọ bya abah̄u l̄e Nazaretu, b̄u iya b̄u ēka e hefutaru iya. O rwua eswe-at̄uta-unme; ọ byakwa abah̄u l'ulo-ndzuk̄o, b̄u iphe, oomejehawaa. Ọ gb̄eshi ḡe ya ḡu iphe. ¹⁷ A bya an̄u iya ēkwo, Azáya onye mpfuchiru Chileke deru. Ọ bya aph̄uhaa ēkwo ono bya ach̄ota ēka e deru s̄u:

† Ḡunaa Dit 8:3 †† Ḡunaa Dit 6:13 † Ḡunaa Ebv̄u 91:11,12 †† Ḡunaa Dit 6:16

¹⁸ “Unme Nnajiuphu dụ mu l'ẹhu;
 kele ọ họtaru mu
 gẹ mu je ezia ndu ụkpa
 ozi-oma.

O ziru mu gẹ mu je ezia ndu
 a kpọtaru lẹ ndzụ
 l'aa-ha phẹ;

Mu eje emee ndu atsụ ishi
 g'ẹphe phụahaa ụzo.
 Mu eje emee ndu aakpa
 ẹhu g'ẹphe nweru
 onwophe.

¹⁹ Teme gẹ mu bya arakaa
 l'apha,
 Nnajiuphu a-dzota ndu
 nkiya rwuakwaru. †”

²⁰ O woru ẹkwo ono phụa g'e shi phụa ya; woru iya yepu azụ l'ẹka onye ejeru ndzuko ozi; bya anọ-zeta anọ. Iphe, bukota ndu nọ l'ulo-ndzuko chiru ẹnya dzee ya. ²¹ O pfuaharu phẹ sụ: “Ntanụ-a bẹ iphe, e deru l'ẹkwo-a, unu numaru-a vuru g'e deru iya.”

²² Ẹphe zụkota mgbede. Opfu oma, l'afushi iya l'onu dụ phẹ biribiri. Ẹphe sụ: “?Tọ bụnaa nwa Jiósẹfu-a baa?”

²³ Ọ sụ phẹ: “O doru mu ẹnya l'unu a-nmaru mu ẹtu-a sụ: ‘Gẹ nwophu eme ọbvụ metanụ onwiya iphe, eme iya nụ. Anyi nūmawaru iphe, i megbaberu lẹ Kapaniyomu; menaa ya l'alị ngu l'ẹka-a.’ ” ²⁴ Ọ sụ phẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; Onye mpfuchiru Chileke bẹ a ta anatajẹkwa ree l'alị iya. ²⁵ Sụ-a; unu nyatakwa l'ụn-wanyi, ji phẹ anọedu dukpokwaa igwerigwe lẹ Ízurelụ teke Elayijia nọ, bụ iya bụ teke igwe buchiru mini apha ẹto l'onwa ishii; ẹjo ọkpa nri bya l'alị ono mgburugburu. ²⁶ Ọphu ọ dukpodaa ụnwanyi ono mẹ nanụ, Chileke ziru Elayijia g'o yeru ẹka; gbahaarọ nwanyi, ji iya anọedu, bu lẹ Zarefatu, nọ l'alị Sayidonu. ²⁷ Ndu ekpenta duk-wapho igwerigwe lẹ Ízurelụ teke Elayisha, bụ onye mpfuchiru Chileke nọ. Ọphu ọ dudu mẹ onye lanụ, ọ safuru ekpenta iya; gbaharọ Nemanu onye Siriya.”

²⁸ Ẹphe nūmaepho nno; ẹhu wata eghe iphe, bukpo ndu nọ l'ulo-ndzuko ono eghe shingushingu kpọ. Ẹphe tangirihu. ²⁹ Swọ-lihu; chifu iya lẹ Nazaretu. Ẹphe duru iya je enyihu mkpakponu úbvú, mkpukpu phẹ dụ; mea-haa g'ẹphe gbẹ l'ẹka ono tufu iya; sụa ya ishi isuphu. ³⁰ O shiela echilabọ ikpoto ndu ono; ọ bụru iya atugbu.

Nwoke, ọbvụ eme

(Mak 1:21-28)

³¹ Jizọsu nyizeta bahụ lẹ Kapaniyomu, nọ lẹ Gálili. Ọ nọdu ezi phẹ iphe l'eswe-atụta-unme kẹ ndu Jiu. ³² Ẹphe sachaa onu saa nchị kele opfu, oopfu goshiruphọ l'ọo Chileke ziru iya eviya. ³³ No iya; ọ duru nwoke, ọbvụ eme, nọ l'ime ụlo-ndzuko ono. Nwoke ọbvụ ono chishia oke mkpu sụ: ³⁴ “Parụ anyi haa; Jizọsu onye Nazaretu! ?Bụ gụnu bẹ anyi lẹ ngu jigba? ?I bya anyi emebyishi? Mu maru onye i bụ. I bụ onye dụ nsọ, shi l'ẹka Chileke.”

³⁵ Jizọsu baarụ iya mba sụ: “Dobe onu doo! Futa nwoke ono l'ẹhu!” Ọbvụ ono bya atụa nwoke ono ndapfụ l'edzudzu-ọha l'ẹka ono; bya afuta iya l'ẹhu; ọphu ọ dudu iphe, o meru nwoke ono.

³⁶ Ọ dụ phẹ biribiri. Ẹphe pfuahaa sụ: “?Ẹgube opfu ọwa-a bụ gụnu? Onye ọphu egudeje ẹgube nkamẹnya ọwa mẹ ike sụ g'ọbvụ wufuta; ẹphe awufuta.” ³⁷ E pfudzuru kẹ Jizọsu l'ẹkameka l'iphe, bukpo mkpukpu, nọ l'ẹka ono.

† *Gūnaa Azá 61:1,2*

Jizọsu emeta igwerigwe ndu iphe eme

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Ọ gbalihu; ọ bụru iya alufu l'ulo-ndzukọ ono bya abahụ ibe Sayimonu. Ododonyanya nọdu eme ne nyee Sayimonu. Ẹphe rwọọ ya g'ọ gbaaru iya mkpu. ³⁹ Ọ bya apfu-kube iya bya abaarụ ododonyanya ono mba; ọ parụ nwanyi ono haa; nwanyi ono kwolihu wata phẹ akwaru ẹbyaa.

⁴⁰ Ẹnyanwu nyihushiepho; onyemonye, nweru onye iphe-ememe eme dutaru iya Jizọsu; o rwuharu ọ bụru iphe-ememe, dū idagha. Ọ byakwasekota phẹ ẹka mee ẹphe wekọrohu. ⁴¹ Ọbvụ nọdu awufutaje l'ẹhu ikpoto ndu oome bya echigbaa mkpu asuje: "Ị bụ Nwa Chileke!"

Ọle ọobajeru phẹ mba. Ọphu o kwejedu g'ẹphe pfua opfu; kele ẹphe maru l'ọo ya bụ Kéreshi ọbu.

Jizọsu epfu opfu Chileke lẹ Gálili

(Mak 1:35-39)

⁴² Nchi bọhuepho; ọ tųgbua jeshia ẹka ọo-nọdu nwẹkinyi iya. Ikpoto nemadzụ wata iya achọcho bya awupfuta iya; bya emeahaa g'ẹphe sede iya g'ọ tọ hahe phẹ ahaha. ⁴³ Ọ sụ phẹ: "Mu zifutajekwapho ndu mkpukpu ọzo ozi-oma ono, bụ iya bụ lẹ Chileke egoshi lẹ ya bụ eze. Noo iphe, e zidoru mu bụ ono."

⁴⁴ Ọ nọdu ara opfu Chileke arara l'ulo-ndzukọ ndu Jiu lẹ Gálili.

Jizọsu eku ndu mbụ, tsoaharu iya nụ

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

5 O be ujiku lanụ gẹ Jizọsu pfuru l'aguga eze-enyimu Genesaretu; ikpoto nemadzụ nọdu asopyabe iya asopyabe abya anuma opfu Chileke. ² Ọ hụma ụgbo labọ, nọ l'aguga mini ono. Ndu ikokoro, shi nọdu l'ugbo ono lufuwaa je anọdu asa ụgbo ikokoro phẹ asasa. ³ Jizọsu bya abahụ l'ugbo ono nanụ; ọphu bụ ke Sayimonu bya asụ iya g'o nwubaekwa ụgbo ono lẹ mini nwanshiji. Ọ bya anọdu anọ l'ime ụgbo ono; wata phẹ ezi iphe.

⁴ O pfughechaepho iphe, oopfu; ọ sụ Sayimonu:

"Kpọeshikwaru ụgbo bahubaa l'ẹka mini dū ogbu; je g'unu tųa ụgbo unu lẹ mini nwukoo ẹma."

⁵ Sayimonu sụ iya: "Ọnyibe; anyi tųkoru ẹnyashi mgburugburu sekọta akanya iya; ọ bụru ke mmanụ. Ọle eshin i pfuru nno be mu a-ghakwaa ụgbo ọbu ye lẹ mini." ⁶ Ẹphe mee ya phọ nno bya anwukoo ikpoto ẹma, jiru ụgbo ono; k'ọphu ọ gbẹ eme g'ọ lakaa ụgbo. ⁷ Ẹphe pheku ndu ikokoro ibe phẹ, nọ l'ugbo ọphuu g'ẹphe gbataru phẹ. Ẹphe bya anwụ-jia ụgbo labọ ono; k'ọphu ọ wataru emimi. ⁸ Sayimonu Pyita hūmae ya phọ; ọ bya adaa kpurumu l'iphu Jizọsu sụ iya: "Jiko Nnajiuphu! Paru mu haa jeshia iphe, iije; kele mu bukwa onye iphe-ẹji."

⁹ Biribiri ikpoto ẹma ono, a nwukoru ono gude Sayimonu yee ndu ẹphe l'iya nọ. ¹⁰ Nokwaphọ g'ọ dū unwu Zebedi, ẹphe lẹ Sayimonu atukoje ese ikokoro ono, bụ Jiemusu yee Jiọnu. Noo ya bụ; Jizọsu sụ Sayimonu: "Gẹ ndzụ ba agushi ngu. E -shi ntanụ-a bụwaa nemadzụ be ji-nọdu esekutaje."

¹¹ Ẹphe kpufutachaepho ụgbo phẹ l'eli-mgboko; ẹphe hakọta iphemiphe tsoahaa Jizọsu.

Onye ekpenta, Jizọsu meru o wekọrohu

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² O be ujiku lanụ gẹ Jizọsu nọ lẹ mkpukpu lanụ; nwoke lanụ, ekpenta dzuru ẹhu byapfuta iya. Ọ hūmaepho Jizọsu; ọ daa kpurumu rwọahaa ya sụ: "Nnajiuphu; ọ -buru uche ngu be ii-menaa gẹ mu wekọrohu."

¹³ Jizọsu bya amachia ẹka denyi iya sụ: "Ọ bụ uche mu. Ngwa wekọrohu!" Teke ono kwaphọ ekpenta ono mishihu iya l'ẹhu. ¹⁴ Ọ karu iya g'ọ tọ dukwa onye oo-pfuru iya bya asụ iya: "Jechikwa g'onye uke Chileke lerwee ngu ẹnya; l'i gweru ngweja, onye e metaru l'iphe, eme iya nū anuje nū g'e gweeru ngu gẹ Mosisu tųru ekemu sụ g'e gweje iya. Ọo ya bụ gẹ ndiphe egude nno maru l'i wekọrohuwaru."

¹⁵ Ọle a kabaɛlaa epfukashi ke Jizosu pfudzuru iya k'ophu ikpoto igwe oha dzukoru g'ephe numa le nchi; waa g'o mee phe g'ephe wekorohu l'iphe, emegbaa phe nu. ¹⁶ Obenu le Jizosu atsulaje azu je anodu l'echiegu pfuru nu Chileke.

Nwoke, iphe lonwuru ibe ehu lanu

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ O be ujiku lanu ge Jizosu no ezi iphe; ndu Farisii waa ndu ezije ekemu dokwarupho l'eka ono. Epe shigbaa le mkpukpu le mkpukpu, no le Galili me Jiudiya; shigbakwapho Jierusalemu bya. Ike Nnajiuphu, bu Chileke mee ya g'o du ike mee g'ehu dukota ndu iphe eme ike. ¹⁸ O duru nwoke, iphe lonwushiru ibe ehu lanu, unwoke vu l'iphe, aaze azee gude bya. Epe chokpoo uzo, epe e-shi vubata iya l'ime eka ono bya edobe l'iphu Jizosu; ophu o dudu. ¹⁹ Epe mee nta mee imo; ophu epe ahumaduru uzo; opfu le nemadzu kunukaru akuru l'eka ono. Tobudu iya bu; epe bya enyihu eli ulo ono; je alafua uzo l'oma mkpotsu; pyofu iphe-azee, nwoke ono ze. Epe shi nno mee ya o rwua ali l'iphu Jizosu. ²⁰ Jizosu humapho g'ephe gude kwetaberu le ya a-du ike mee ge nwoke ono jee ije; o su iya: "Nwoke ibe mu; a gwaru ngu nvu l'iphe-aji ngu g'o ha."

²¹ Ndu ezije ekemu waa ndu Farisii ono wata ariri su: "Bu egube nemadzu gunu bu owa-a, l'epfubyi epha Chileke epfubyi-a? Bu onye a-du ike guaru nemadzu nvu l'iphe-aji iya; gbahaa Chileke kpurumu?"

²² Jizosu maerupho iphe, epe ari bya asu phe: "O nwuru inwagha be unu ari egube iphe ono?" ²³ Bu ole ka nphe epfufu? Bu: A gwaru ngu nvu l'iphe-aji ngu? To: Gbalihu wata eje ije? ²⁴ Ọle o g'unu a-maru l'e ziru Abubu-Ndiphe g'o gujeru nemadzu nvu l'iphe-aji, o meshiru le mgboko-a. O su nwoke ono, iphe lonwushiru ibe ehu lanu ono: Oo ngu be mu epfuru; gbalihu palita iphe-azee ngu; lashia ibe ngu.

²⁵ Nwoke ono kwolihu l'edzudzu-oha ono pata iphe-azee ya; o buru iya ala unuphu. O nodu aja Chileke ajaja. ²⁶ Onu kugbabejaa ndu ono akugbabe. Akpabiri iya gudejaa phe. Epe jaahaa Chileke ajaja. Epe su: Anyi akabekwa huma iphe, kporu onu opfu ntanu.

Ekuku Lívayi

(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ E mejaa; Jizosu tugbuepho l'eka ono bya ahuma onye ana akiriko, epha iya bu Lívayi; eka o no l'ulo ok-poga akiriko. O su iya: "Tsuru mu." ²⁸ O haa iphemiphe; gbalihu tsuru iya.

²⁹ Lívayi bya akwaaru iya oke ebyaa l'ibe yebdua, bu Lívayi. Ikpoto ndu ana akiriko me ndu ozo bya anodu epe l'ephe toko erigba nri ono. ³⁰ Ndu Farisii waa ndu ezije ekemu gwaru ndu etsoje Jizosu aphu su: "Bu gunu meru iphe, unu le ndu ana akiriko waa ndu ozo, aamakwarupho no eka eri angugba?"

³¹ Jizosu su phe: "O to bukwa ndu ehu du ike be eegudeje gbapfu onye eme obvu; o kwa ndu iphe eme. ³² Mu ta abyakwaru eku ndu pfuberekoto; o kwa ndu iphe-aji be mu byaru eme g'izimanu lwa azu."

Aswiru Chileke egu

(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Epe su iya: "Denu g'o gude ndu etsoje Jionu nodu aswije egu epfu anu Chileke; nokwapho ge ndu etsoje ndu Farisii aswije; obenu le ndu etsoje ngu nu eri angu g'o du phe?"

³⁴ Jizosu su phe: "Unu a-gbe meahaa ge ndu byaru ekele-nwanyị gbe swi egu; l'eka epe l'onye eme ekele-nwanyị nokwadu l'eka-a? ³⁵ O dukwaru teke ee-mechaa nafu phe onye ono, eme ekele-nwanyị ono. Oo ya bu; epe aswiahawaro egu teke ono."

³⁶ O bya anmaaru phe etu su: "A ta alakatajekwa uwe ophuu gude gbachia akahu uwe. Onye meru iya nu; onye ono alakaa k'ophuu ono alaka; teme mpekala uwe ophuu ono yele akahu uwe ono taa gbaduru nanu.

³⁷ Ophu a wujeduru mee ophuu ye l'ugbobe-mee, riwaru peripheri. Odumeka mee ophuu ono agbawashia ugbobe ono; mee ono awushihu; ugbobe ono agbakporukwapho. ³⁸ Obenu le mee ophuu be eeyeje l'ugbobe ophuu. ³⁹ Onye anguje akahu mee be k'ophuu ta agujeedu. Noo kele osuje l'akahu iya pho ka iya ree."

Eswe-atụta-unme

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

6 O be l'eswe-atụta-unme; Jizọsu phẹ nọdu aghata l'ẹgu, a koru witi; ndu etsoje iya nụ wọtaahaa akpuru witi ono haru nmaa swokoswoko wata atata. ² Ndu Fárisii haru sụ phẹ: “?Bụ gunu meru iphe unu eme iphe, e te emejedu l'eswe-atụta-unme?”

³ Jizọsu sụ phẹ: “?Unu ta aguduru l'ekwo-opfu Chileke iphe, Dévidi meru l'eka ẹgu agụ yee ndu ẹphe l'iya swi. ⁴ G'ọ bahuru l'ulo Chileke je ewota buredi, e doberu Chileke iche woru taa, bụ buredi, onye ọzo ta atajedu; gba-haa ndu-uke Chileke. Ọ hakwarupho nụ ndu ẹphe l'iya swi?”

⁵ Jizọsu sụ phẹ: “Ọ kwa Abubu-Ndiphe bụ Nnajjuphu, nwe eswe-atụta-unme.”

Onye ẹka lanu nwuhuru anwuhu

(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ O be l'eswe-atụta-unme ọzo gẹ Jizọsu bahuru l'ulo-ndzukọ phẹ je eziahaa iphe; ọ duru nwoke, nọ l'eka ono, ẹkutara nwuhuru anwuhu. ⁷ Ndu ezije ekemu waa ndu Fárisii geahaa Jizọsu ngge g'a maeshikwaru: ?!oo-me g'ẹhu dụ nemadzu ike l'eswe-atụta-unme; g'ẹphe achokwanaa ophu ẹphe a-sụ l'o meru. ⁸ Ọle Jizọsu mawaru egomunggo phẹ bya asụ nwoke, ẹka nwuhuru anwuhu ono: “Gbeshi bya apfuru l'atatiphu onyemonye l'eka-a!” Nwoke ono gbalihu je apfuru. ⁹ Jizọsu sụ phẹ: “Gẹ mu jja unu aji. Ekemu eswe-atụta-unme ?bụ g'e meje ree; tọo g'e meje ejo-iphe? ?Bụ g'a dzoje ndzu; tọo bụ g'e mebyije ndzu emebyi?” ¹⁰ Ọ bya aghaa ẹnya lephechaa phẹ g'ẹphe ha bya asụ nwoke ono: “Ngwa; lochia ẹka alochi!” Ọ lochia ẹka. Ẹka ono bya eteta iya.

¹¹ Ẹphe swọ-lihu wata achị idzu iphe, ee-me Jizọsu.

Jizọsu ahota umadzu iri l'ẹbo

(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Tọbodu iya bụ; o be ujiku lanu; Jizọsu bya ejeshia ẹka úbvú dụ igwe; jeshia epfuru nụ Chileke. O pfukọta nukota Chileke ẹnyashi ophu mgburugburu. ¹³ Nchi bọhu; ọ bya ekua ndu etsoje iya nụ bya ahota phẹ umadzu iri l'ẹbo. Ọ gụa ndu ono ndu-ishi-ozu iya. ¹⁴ Ndu ọ bụ bụ: Sayimonu onye ọ guru Pyita; waa Anduru, bụ nwune iya; waa Jiemusu; waa Jiọnu; waa Filipu; waa Batulomiyu; ¹⁵ waa Matiyu; waa Tọmosu; waa Jiemusu, bụ nwa Alu-fiyọsu; waa Sayimonu, onye yì l'ogbo, l'adzọ g'alì Jiu duru ndu Jiu; ¹⁶ waa nwa Jiemusu, bụ iya bụ Jiudasu; waa Jiudasu Isukariyotu, bụ iya mecharu nọdu lẹ mpfube; e gude Jizọsu.

**Jizọsu ezi iphe bya eme
ndu iphe eme g'ẹphe wekoro**

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Jizọsu yele ndu ono, ọ họtaru ono tuko shi l'eli úbvú ono kpọ-zeta; bya anọdu lẹ mkpọ-ze iya; ẹphe l'ikpoto ndu etsoje iya nụ ọzo; mẹ oke igwerigwe ndu shigbaa lẹ Jiudiya l'ophu; mẹ Jierúsalem; mẹ ọha ọnu-eze-ẹny-imu Taya waa Sayidonu; ndu byaru anuma iphe, oo-zi; waa g'o mee g'ẹphe wekoro l'iphe, emegbaa phẹ nụ. ¹⁸ Ndu ọbvụ eme wekoro huchakwapho. ¹⁹ Ikpoto ndu ono tuko emegbaa g'ẹphe denyigbaa ya ẹka; kele ike, shi iya l'ehu emeje g'ẹphe wekoro huchaa g'ẹphe ha.

Ẹmereme l'aphu

(Mat 5:1-12)

²⁰ Jizọsu bya apalia ẹnya dabẹ ndu etsoje iya nụ bya asụ:

“Ẹhu-utso bẹ a goru nụ unube
ndu ukpa;
kele ẹka Chileke bụ eze bụ
k'unu.

²¹ Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ unubẹ
ndu ẹgu agu nta;
kẹle ẹpho e-ji unu.

Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ unubẹ
ndu akwa ẹkwa nta;
kẹle unu a-chia ọchi.

²² “Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ unu mẹ amadụ -kpọo unu ashị; wuchia unu ewuchi; akọ unu ọnu; eku unu ndu ẹjo-
iphe opfu l'unu kweru kẹ Abubu-Ndiphe. ²³ G'ẹhu tsọo unu mbọku ono; unu pfulihu tee ẹswa; kẹle obunggo
unu parụ ẹka l'imigwe; kẹle ono bukwapho gẹ nna phẹ ndiche megbaaru ndu mpfuchiru Chileke.

²⁴ “Ọle; nshiokwaro unubẹ ndu
nweru iphe;
kẹle unu natabẹbewaru
iphe, rwuberu unu.

²⁵ Nshio unubẹ ndu ẹpho jiru
nta-a;
kẹle ẹgu a-gụ unu.
Nshio unubẹ ndu achị ọchi
nta;
kẹle unu a-kwa ẹkwa
gụa aphụ.

²⁶ “Nshio unu; mẹ onyemonye -nọdu epfu l'unu eme ree; kẹle ono bukwapho gẹ nna phẹ ndiche pfuru kẹ ndu
mpfuchiru, shi epfuje iphe, Chileke epfuduru.”

Eye ọhogu obu

(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Ọle iphe, mu a-karụ unubẹ ndu anụ iya nụ bụ: Unu yee ọhogu unu obu; unu mejeru onye unu dọ ashị ree.
²⁸ Unu gọjeru ọnu-oma nụ onye tọru unu ọnu. Unu pfujeru nụ Chileke k'onye kọru unu ọnu. ²⁹ Onye chiru ngu
ẹka l'agbagba nchị; dobefuaru iya nchị ọphuu; tẹme onye yetarụ ngu uwe-ẹhu ngu; haa ya g'o yetafua nggafu-
ẹka ngu. ³⁰ Nujekwa onyemonye iphe ọ rwo ru ngu; tẹme onye wotaru iphe ngu; ta ajiekwa iya aji iya ọzo. ³¹ Unu
mejeru onyemonye g'ọ dọ unu g'onye ọzo mejeru unu.

³² “Teke ọ buẹpho ndu yeru unu obu bẹ unu yeru obu kpurumu; ?bụ urwu gunu bẹ ono barụ unu? Kẹle ndu
iphe-ẹji bukwapho ndu yeru phẹ obu bẹ ẹphe eyeje obu. ³³ Teke ọ buẹpho ndu emejeru unu ree bẹ unu eme-
jeru ree; ?bụ urwu gunu bẹ ono barụ unu? Kẹle ndu eme iphe-ẹji emejekwapho ẹgube ono. ³⁴ Teke ọ buẹpho
ndu unu ele ẹnya l'unu a-nata l'ẹka phẹ bẹ unu ejieje ụgwo; ?bụ urwu gunu bẹ ono barụ unu? Ndu eme iphe-ẹji
l'ejiekwapho ndu eme iphe-ẹji ibe phẹ ụgwo g'ẹphe anata iphe, ha g'ụgwo, ẹphe jieru phẹ. ³⁵ Ọ buchia g'unu
yee ọhogu unu obu; mejeru phẹ ree. Unu jieje ụgwo wofu iya ẹnya g'obunggo unu aha shii; tẹme g'unu aburu
unwu Ọkalibe-kangokotaru-nụ, bụ Chileke; kẹle ndu ta amadụ iphe-oma yee ndu ẹjo-iphe bẹ Chileke ducharu-
waruro odo. ³⁶ Unu buri ndu obu-imemini gẹ Nna unu bukwapho.

Agbarwụ ndu ọzo

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Unu ta agbarwujekwa ndu ọzo; gẹ Chileke etee ekpedu unu ikpe; ọphu unu anmajekwa onye ọzo ikpe; gẹ
Chileke ataa amadụ unubedua ikpe. Unu gọjeru ndu ọzo nvụ gẹ Chileke a-gukwaarupho unu. ³⁸ Unu nuje ne-
madzụ iphe gẹ Chileke a-nukwapho unu. Iphe, Chileke e-nwuru ye unu l'ẹka bụ iphe, a tų-jiru atų-ji; tsua ya at-
sutsu; bya ayọ-jia ya ayọ-ji; o ji godogodo awushihu awushihu. Kẹle ọo iphe, unu gude tųru nụ nwibe unu bụ
iphe, Chileke e-gude tųkwarupho nụ unu.”

³⁹ Ọ bya anmaaru phẹ ẹtu sụ: “Onye atsụ ishi ?ọ kpụjeru onye atsụ ishi ibe iya tọ? ?Ephẹ taa atụkodu dalahụ lẹ nsụ?” ⁴⁰ Onye anwụ iphe l'ẹka nemadzụ ta akajekwa onye ọonwu iphe l'ẹka iya enweru ẹnya. Onye eezi iphe bụkwa; ọ -nwutachaa iphe, eezi iya l'ọo-bya aha g'onye ono, ziru iya iphe ono.

⁴¹ “?Bụ gụnu kparụ iphe, i hụmaru nwiphe, nọ onye ọzo l'ẹnya; ọphu i hụmaduru ọphu ha g'oswebe l'ẹnya nkengu? ⁴² Ọzoo; ?denu g'ji-gbẹ sụ nwanna ngu g'o gebe g'i mefu iya nwiphe, dụ iya l'ẹnya; l'ẹka gubedua ata ahụmaduru ọphu ha g'oswebe, sweru ngu l'ẹnya nkengu? Gube onye ono bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu ono! Vuru ụzo mefuadaa iphe ọphu ha g'oswebe, sweru ngu l'ẹnya nkengu; g'ji-dụ ike hụma-rweta ụzo; mefu nwiphe ọphu ha nwanshji, dụ nwanna ngu l'ẹnya.”

Oshi mę akpuru iya

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Ọ tọ dukwa ọkpobe oshi, mijeru mebyi dụ ẹji; ọphu ọ dukwanu ẹjo oshi, mijeru mebyi, dụ ree. ⁴⁴ Eegudeje akpuru, oshi mịru maru ẹgube oshi, ọ bụ. A ta awotajekwa akpuru ujiru l'oshi aga; ọphu a wotajedu ẹra-ng-gorobyi l'ẹgbara. ⁴⁵ Ọkpobe nemadzụ eshijekwa l'ọkpobe iphe, dụ iya l'obu; wofuta ọkpobe iphe. Ẹjo nemadzụ nọdu eshijekwaphọ l'ẹjo-iphe, dụ iya l'obu; wofuta ẹjo-iphe. Kele iphe, oopfụ l'ọnu bụ iphe, jiru iya obu ebushihu ebushihu.”

Ụmadzu labọ, akpụ ụlo

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “?Bụ gụnu bẹ o gude unu nọdu ekuje mu Nnajiuphu; ọphu unu emejedu iphe, mu sụru g'unu mee? ⁴⁷ Onyemonye, byapfutaru mu nụ; bya anuma opfu mu bya eme iya ememe bẹ mu e-goshi unu onye ọ dụ g'ọo ya. ⁴⁸ Ọ dụ gẹ nwoke, l'akpụ ụlo bya ebvumia alị ebvumi; tịa ọkpa ụlo ọbu lẹ mkpuma. O be teke utso gbaru; mini bya agbapyabẹ ụlo ono; ọphu ọ ngakpodaaru iya nụ mę anganga; kele a tịru ọkpa iya l'eli mkpuma. ⁴⁹ Obenu l'onye anụ opfu mu; ọphu o medu iya ememe dụ g'onye kpuru ụlo l'elikoru; ọphu ọ waduru ọswa tịa ọkpa iya; mini gbapyabẹ iya; ọ daaro teke ono teke ono dapyashihu; tsua gwogiri-gwogiri.”

Ewekorohu nwozi

onye-ishi ndu ojogu

(Mat 8:5-13)

7 Jizosu pfuebekotakpoephe iphe, oopfụ; ndu kuru l'ẹka ono numa; ọ bahụ lẹ Kapaniyomu. ² Ọ duru onye-ishi ndu ojogu ndu Romu, iphe eme nwozi iya; k'ọphu ọobyawaa anwụhu. Nwokoro ono bẹ o yeru obu shii. ³ Onye-ishi ndu ojogu ono numaephe kẹ Jizosu; ọ bya ezia ndu bụ ọgerenya ndu Jiu g'ephẹ je arwọo Jizosu g'ọ bya adzọo nwozi iya ndzụ. ⁴ Ephẹ byapfutaephe Jizosu bya akwatakpọo rwoshia ya ike sụ iya: “Jikonu; nwoke ono bụkwa onye gbaru kẹ g'i meeru iya iphe ono; ⁵ kele o yeru ndu alị anyi obu; ọ bụru iya kpuru anyi ụlo-ndzukọ anyi-a.”

⁶ Jizosu tsoru phẹ jeshia. Unuphu ibe nwoke ono dụe ya phọ ntse; onye-ishi ndu ojogu ono zia ndu ọnyà iya g'ephẹ gbapfu iya je asụ iya: “Nnajiuphu; e jehero eri aphụ k'abyabya; kele mu ta agbaduru kẹ g'i bataru mu l'unuphu; ⁷ ọphu mbẹdua l'onwomu agbaduru k'akpịritaru ngu ntse. Ọ bụa g'i pfua opfu ọnu; nwozi mu a-dụa iche. ⁸ Mu bụ onye nọ nemadzụ l'ẹka; o nwekwarupho ndu ojogu, nọ mbẹdua l'ẹka. Mu -sụ onye-a g'o jee ọwa-a; l'o jee. Mu -sụ onye ọphuu g'ọ bya; l'ọ bya. Teke mu sụru nwozi mu g'o mee ọwa-a; l'o mee ya.”

⁹ Jizosu numa iya; nwoke ono dụ iya biribiri. Ọ ghakọbe bya asụ igwe ndu ephe l'ia swi: “Mu sụru-a; l'alị Ízurelu kpọnu bẹ mu ta ahụmakwaru onye kwetaberu ẹgube-a.”

¹⁰ Ndu e ziru lwaphutashia azụ l'unuphu; nwozi ono wekorohuchawaa ree.

**Jizọsu emete nwatibe nwanyi,
ji iya anọedu**

¹¹ O rwua lẹ nchitabọhu iya; Jizọsu tųgbua jeshia mkpųkpų, aza Nenu. Ndu etsoje iya nų mę ikpoto ndu ọzo tsoru iya jeshia. ¹² Ọ byakubeshiępho ọnu-abata mkpųkpų ono ntse; a nọdu apafųtawaa odzu nwoke, bų iya bų ne iya nwa lanų eje elili; tẹme ne iya ono bųru nwanyi, ji iya anọedu. Igwerigwe ndu shi l'ọma mkpųkpų ono kwatakpọ awų etso nwanyi ono. ¹³ Noo ya; Nnajiuphu hųmaepho nwanyi ono; imemini iya dų iya. Ọ sų nwanyi ono: "Hua ẹka l'ęnya! Ta arahę ẹkwa!" ¹⁴ Jizọsu bya edenyi ẹka l'akwata, a pa odzu ono. Ndu pa iya nų pfųru. Ọ sų: "Nwokerọbya; mu sųru ngu g'i teta!" ¹⁵ Onye ono, nwųhuru nų ono gbalihu bya awata epfu opfu. Jizọsu seru iya ye ne iya l'ẹka.

¹⁶ Ndzų rwutakọta phę g'ęphe ha l'ẹka ono. ęphe jaahaa Chileke ajaja sų: "Ọkalibe onye mpfuchiru Chileke afųtaru anyi-o! Chileke kpapfutaakwaru ndibe iya-o!"

¹⁷ E pfudzuru kę Jizọsu l'alį Gálili l'ophu mę l'alį ndu bupheru phę mgburugburu.

**Ozi, Jiọnu onye emeje baputizimu
ezi g'e zia Jizọsu**

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Ndu etsoje Jiọnu kọkotaru Jiọnu iphemiphe ono. ¹⁹ Jiọnu bya ekua ndu etsoje iya nų ųmadzu labọ bya ezia phę g'ęphe je ajia Nnajiuphu sų iya: "Ọbų ngu-a bų onye ọbu, abya nų ọbu? Tọo ọbų g'anyi lee ęnya onye ọzo?"

²⁰ Ndu ono byapfuta Jizọsu bya asų iya lẹ Jiọnu onye emeje baputizimu ziru g'ęphe bya ajia ya sų iya: "Ọbų ngu-a bų onye ọbu abya nų ọbu? Tọo ọbų g'anyi lee ęnya onye ọzo?"

²¹ Teke ono bę Jizọsu eme g'igwerigwe ndu iphe eme wekọrohu; mękpoo ndu ẹjo iphe-ememe eme; mę ndu ọbvu eme; męwaro igwerigwe ndu ọphu atsų ishi, o mekwarųpho; ęphe phųahaa ųzo. ²² Ọ sų ndu ono, Jiọnu ziru ozi ono: "Unu je akaru Jiọnu iphe, unu hųmaru; waa iphe, unu nųmaru. Unu sų iya lẹ ndu atsų ishi l'aphųwaa ųzo; ndu ęniyeni nọdu ejewaa ije; ndu ekpenta wekọrohuwaa; ndu ada nkųchi nọdu anųwaa iphe lẹ nchi; ndu nwųhuru anwųhu bę e mewaru; ęphe teta dzųru ndzų; a nọdu asàru ndu ųkpa ozi-ọma ono àsàsà. ²³ Sų-a; ęhu-ųtso bę a gọru nų onye onoya, mu taa bųduru ųpfu adų l'ọkpa."

²⁴ Ndu ono, Jiọnu ziru ozi ono tųgbuepho; Jizọsu wata epfuru ikpoto ndu ono kę Jiọnu sų phę: "Ọbų gųnu bę unu jeru l'echięgu je ahųma? Ọbų ekperema, phęrephere enwunga? ²⁵ Ọbųkwanu gųnu bę unu jeru ahųma? Ọunu jeru ahųma onye gbaphuru ęrengete ẹkwa? Ọunu ta amadų lẹ ndu kwarų g'oke-amadų bya eburu eriji ępho; angųji ępho bę dųgbaa l'unuphu ibe eze? ²⁶ Ọbųhunu gųnu ọzo bę unu jeru ahųma? Ọunu jeru ahųma onye mpfuchiru Chileke tọo? Ịhee! Ọo ya bų onoya! Mbų-a; onye unu hųmaru bųkwa onye gbę ka onye mpfuchiru Chileke shii mebyi akaka. ²⁷ Ọo ya bų onye ono, Chileke pfuru opfu ęhu iya l'ẹkwo-opfu iya sų: 'Onye ọwa-a bų onye-ozu mu, mu e-zi g'o vuru ngu ųzo; je abọoru ngu ųzo l'iphu.' ²⁸ Gę mu kakwaru unu: ọ tọ dųkwa onye kabakpọ Jiọnu l'iphe, bųkpoo iphe, nwanyi nwųru anwųnwu; obenu l'onye bųkpoo ya bę a gbękpoo sų l'ęnya kachaa alwalwa l'ẹka Chileke bų eze bę gbękwa ka Jiọnu."

²⁹ Ikpoto ndu ono g'ęphe ha mękpoo ndu ana akįriko nųma iphe, Jizọsu pfuru bya etua Chileke onye pfųberekoto ępha lẹ Jiọnu mecharu phę baputizimu. ³⁰ Obenu lẹ ndu Fárisii waa ndu maru ekemu jįkaru uche Chileke l'onwophę bya abųru ndu Jiọnu emeduru baputizimu.

³¹ Jizọsu sų phę: "Ọbų gųnu bę mu a-tųru ọgbo-a yeru; bųkpoo gųnu bę ęphe dų g'ọ ya? ³² ęphe dų g'ųnwegiri-ma, nọ l'edupfu eku nwibe phę oku asųje: 'Nta bę anyi phųru unu ųpyi; ọphu unu ekwedu ete ebvu. Anyi rwua erwubvu; ọphu unu ekwedu ara ẹkwa.' ³³ Noo kẹle Jiọnu onye emeje baputizimu bę byaru nų; ọphu ọ dųdu iphe, ookweje eriri; ọphu ọ ngųdu mę; unu sų l'ọbvu eme iya. ³⁴ Abųbu-Ndiphe byakwanų; bya anọdu eri angų; unu sų g'e lenu l'ọ bų ẹkpiri; bųru onye nggaga mę; bųru ọnyà ndu ana akįriko mę ndu iphe-ẹji. ³⁵ Ọle ndu kwetarų kę mmamiphe Chileke; l'egoshi lẹ mmamiphe iya bų iphe, pfųru ọto."

† *Gųnaa Mal 3:1*

Jizosu akpafu ibe Sayimonu; onye Farisii

³⁶ Tɔbudu iya bu; onye lanu le ndu Farisii seeru iya ebyaa. O bya eje ibe onye Farisii ono bya anodu ke nri ono. ³⁷ Nwanyi ovuoba, shi l'ime mkpukpu numaepho l'o no le nri l'ulo onye Farisii; o gude mgbere manu, eshi mkpo teme o nodu ere ire shii ³⁸ gude bya apfuru iya le mgboru okpa; wata akwashị enya-mini. O nodu akwashị Jizosu enya-mini l'okpa bya egude egbushi, no iya l'ishi gude ehucha iya ya; etsutsu iya onu l'okpa bya eworu manu ono, eshi mkpo ono wua ya ya. ³⁹ Onye Farisii ono, shiru iya ite ebyaa ono humae ya pho; o rja su: "Ome nwoke-a bu onye mpfuchiru Chileke eviya; me o manuru onye nwanyi-a, l'edenyi iya aka-a bu; maru g'oombebe iphe-eji kparu."

⁴⁰ Jizosu su iya: "Sayimonu; o duru iphe, mu e-pfuru ngu."

Sayimonu su iya: "Pfunaa ya; O-zì-iphe."

⁴¹ Jizosu su iya: "Nwoke lanu jieru umadzu labo ugwo. Onye ophuu be o jieru ukporo pangu labo le pangu iri. Onye ophuu be o jieru pangu ise kpurumu. ⁴² O nonya; ophu ephe adudu ike pfua ya ugwo ono. O paru ugwo ono hakotaru phe ephenebo. ?Bu onye ole be a-ka iya eye obu l'ephebo ono?"

⁴³ Sayimonu su iya: "Mu arikwa l'oo onye ophu o haru ophu ka shii pho."

Jizosu su iya: "I pfuru ree!" ⁴⁴ O bya aghaa enya l'eka nwanyi ono no bya asu Sayimonu: "?I humaru nwanyi-a? Mu bataru ulo ngu; ophu i keduru mu mini ge mu saa okpa; ole nwanyi-a gude enya-mini saa mu okpa; bya egude egbushi iya huchaa ya. ⁴⁵ Ophu i tsutsuduru mu onu; ole eshinu mu bataru be nwanyi-a gudee mu pho etsutsu onu l'okpa. ⁴⁶ Ophu i wuduru mu manu l'ishi. Obenu le nwanyi-a gudeepho manu, eshi mkpo; bya ere ire shii, awu mu l'okpa. ⁴⁷ Oo ya bu ge mu karu ngu: a guru nwanyi-a nvu l'ikpoto iphe-eji iya. O buru iphe ono meru g'o gude o yee mu obu shii. Obenu l'onye a guru nvu l'iphe, ha nwanshii; eyeje obu nwanshii."

⁴⁸ O su nwanyi ono: "A gwaru ngu nvu l'iphe-eji ngu g'o ha."

⁴⁹ Ndu ephe l'ia eri nri wata epfufu su: "?Bu onye baa? Onye ophu agujefuaru nemadzu nvu l'iphe-eji."

⁵⁰ O su nwanyi ono: "Ekweta, i kwetaru nkemu dzowaru ngu. Laa l'ehu-guu."

Unwanyi, l'etso Jizosu

8 Ntsolohu teke ono kwapho; Jizosu tuko mkpukpu le mkpukpu jephekota; ara ozi-oma k'eka Chileke bu eze ono arara; bya epfu iya epfufu. Yee umadzu iri l'ebbo ono swikpoerupho; ² mekpoo unwanyi, o haru mee g'ephe wekorohu l'obvu, eme phe nu; me iphe-ememe mmanu. Unwanyi ono, ephe l'ia swigbaa ono bu Meri ophu eekuje onye Magudala; onye Jizosu chifuru obvu esaa l'ehu; ³ waa Jiowana, nyee Kuza ophu bu iya l'eyeru Herodu aka l'achikobe eku iya waa Suzana; waa ikpoto ndu ozowaro. G'ephe ha gude iphe, ephe nweru ejeru Jizosu phe ozi.

Onye agha mebyi iphe

(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ O be teke ikpoto nemadzu zakoberu; ndu shi le mkpukpu wu-pfuta iya; o nmaaru phe etu su phe:

⁵ "Nwoke jeru l'egu atu mebyi iphe iya. O nodu atu mebyi iphe ono; o haru daa l'aguga gbororo; a zopyashia ya l'okpa teme enu bya atutua ya. ⁶ O duru ndu ophu daru l'epfu; efufu, oofuta o nwulwashihu nwushihu; kele mini ta adudu l'epfu ono. ⁷ O duru ndu ophu daru l'eka akpuru obvu no l'ime ali; ephe l'obvu ono tuku vutakota. Obvu ono kpagbushia ya. ⁸ O dukwarupho ndu ophu daru l'eka ali du ree bya evushia; bya amia gbaa mgburugburu ugbo ukporo ise."

O pfunya nno bya ara ya arara su: "Onye nweru enu-nchi, l'anu iphe; numakwa iya!"

**Iphe, meru g'o gude Jizosu
nọdu egudeje ẹtu ezi iphe**

(Mat 13:10-17; Mak 4:10-12)

⁹ Ndu etsoje iya nọ jja ya iphe, ẹtu ono bọ. ¹⁰ Ọ sọ phẹ: “Ọo unubẹdua bẹ Chileke meru g'unu maru iphe, e shi domigbaa edomi, bọ iya bọ k'ẹka Chileke bọ eze; obenu lẹ kẹ ndu ọzo bẹ a tukuru anmaru phẹ l'ẹtu ẹtu; g'ọoburu ẹphe -lee ẹnya nta lee imo; ọ tọ dudu iphe, ẹphe ahuma; teke ẹphe nımachaaru nta numa imo; ọ tọ dudu ọphu aga phẹ nchi.”

**Iphe, ẹtu onye agha
mebyi iphe ono bọ**

(Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)

¹¹ Sọ-a; waa iphe, ẹtu ono bọ baa: “Mebyi iphe ono bọ opfu Chileke. ¹² Ndu ọphu daru l'aguga gbororo bọ ndu ọphu nımachaaru iya nọ; Obutuswe bya anafu phẹ mebyi opfu ono, a kuru l'ime obu phẹ ono; g'ẹphe te ekweta g'a dzoo phẹ. ¹³ Ndu ọphu daru l'epfu bọ ndu ọphu bọ teke ẹphe nımaru opfu ono bẹ ẹphe natakpọoru iya l'ẹhu-utso; ọle ọ tọ gbaduru phẹ ọgbarabvu l'obu; ẹphe kwetaepfo; kpoo nwupfu nwanshii; o beepfo teke ọhutama byapfutaru phẹ; ẹphe gwọbe iya. ¹⁴ Ndu ọphu daru l'ẹka akpuru obvu nọ l'ime alı bọ ndu ọphu nımachaaru iya nọ; ẹphe jenyaa l'uzo phẹ ono; oke egomunggo; waa ẹku; waa iphe-utso ọphu dọ lẹ ndzọ phẹ kpanuka phẹ ẹhu; ọphu ọ dudu iphe, ozi-oma ono meru phẹ l'ẹhu. ¹⁵ Ndu ọphu daru l'okpobe alı; noo ndu ọphu bọ ndu nımaru opfu ono bya egude okpobe obu oma gudeshia ya ike-ike. Ẹphe taa nshi pfukashia opfu Chileke ono gẹ ndu ọzo kweta.”

Orọku, e yeru oku kpuchia iphe

(Mak 4:21-25)

¹⁶ “Ọ tọ dukwa onye abujeru; o -yechaa oku l'orokun l'o woru iphe kpuchia ya; ọzoo l'o woru iya nwua lẹ mkpula iphe, aaze azee. Eedobeje iya l'iphe, aapfubeje orokun g'onjemonye, bataru nọ a-huma iphoro iya. ¹⁷ Kele ọ tọ dudu iphe, e domiru edomi, e tee mechadaa mee g'a madzuru; ọphu ọ dudu iphe, eeme lẹ mpya, e tee mechadaa mee g'a madzuru.

¹⁸ “Unu kwaberu onwunu ẹnya l'iphe, unu anu lẹ nchi; kele iphe, bukpo onye nweru nọ bẹ ee-yebaaru l'ọphu o nweru. Onye ete nweđu nọ bẹ nwọphu o dobesu lẹ ya nweru bẹ aa-gbenu natafa ya nọ.”

Ne Jizosu yee unwune iya

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ E mecha; ne Jizosu waa unwune iya bya abyarwuta ẹka ono. Ọphu ẹphe adudu ike jekube iya; kele ne-madzọ dọ igwerigwe. ²⁰ A sọ iya: “Ne ngu yee unwune ngu nokwa l'etezi eku ngu.”

²¹ Ọ sọ: “O to nwekwa onye ọzo, bọ ne mu; ọzoo unwune mu; gbahaa ndu nımaru opfu Chileke ono bya eme iya ememe.”

Jizosu abyanyi oke akpara-mini

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² O be ujiku lanu; Jizosu yele ndu etsoje iya nọ bahu l'ugbo. Ọ sọ phẹ: “Unu g'anyi dafu azu eze-enyimu azu iya ọphuu.” Ẹphe kpọru ugbo jeshia. ²³ Ẹphe kpọnyaa; mgbenya tu Jizosu. Oke pherephere gude oke akpara-mini bapfuta phẹ l'echi ogbu mini ono. Mini wujiahaa ugbo-a; ndu ono nma l'agaga. ²⁴ Ẹphe je ekutee Jizosu sọ iya: “Onyibe! Onyibe! Ugbo abyaakwa anyi ekpukpu!”

Ọ gbalihu bya abaarọ pherephere mba; baarọ oke akpara-mini mba; ọ buru bugemu. Ẹkameka daa nyony-oronyo. ²⁵ Ọ sọ phẹ: “?Denuhunuku ekwekwe ọbu, unu kweru ọbu?”

Ndzụ gụahaa phẹ. Ẹphe gude ẹhu anmanma wata epfu sụ: “?Bụ ẹgube nemadzụ gụnu baa? Onye ọphu asuje pherephere yee mini l'ọ waa iphe, ẹphe e-me; ẹphe emee g'o pfuru.”

Nwoke, ọbvụ eme

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Jizọsu phẹ bya akpọ-rwua alị ndu Gerasa, nọ ghaaru Gálili iphu. ²⁷ Afuta, ọofuta l'ugbo; nwoke, ọbvụ eme, shi l'ime mkpukpu gbapfuta iya. Nwoke ọbu nọkpowaru ọdu o yeberu uwe l'ẹhu; ọphu o budu l'ụlo; ọ bụru l'ẹka eelije nemadzụ bẹ o bu. ²⁸ Ọ hụmaepho Jizọsu; ọ daa kpurumu l'iphu iya; bya echia mkpu sụ: “Jizọsu! Nwa Ọkalibe-kangokotaru-nụ, bụ Chileke! ?Bụ gụnu bẹ mu lẹ ngu jigba? Mu arwọkwa ngu arwọrwo; ta anụshinu mu aphụ.” ²⁹ Jizọsu kahawarụ ọbvụ ono g'ọ futa nwoke ono l'ẹhu; kele tekenteke bẹ ọ kparwutawaru iya l'ẹhu. A tụa ya mkpọro l'ọkpa yele ẹka; chee ya nche. Ọ nọdu atụkoje iphe ono gbabushia; ọbvụ ono emee ya; l'ọ sahu laa l'echiegu.

³⁰ Jizọsu bya ajia ya sụ: “?Iza gụnu?”

Ọ sụ l'ẹpha iya bụ Unubuku; kele ọbvụ dụ igwerigwe buru iya l'ẹhu. ³¹ Ọbvụ ono tuko rwọo Jizọsu sụ g'ọ tọ sụkwa phẹ g'ẹphe wụlahu l'iduma, enwedụ ọhú.

³² Ọ dọru ikpoto ezi, akpa nri l'aguga úbvú l'ẹka ono. Ọbvụ ono g'ẹphe ha rwọahaa ya g'o kwe g'ẹphe wụba ezi ono l'ẹhu. Ọo ya bụ; ọ sụ g'ẹphe wụbanu. ³³ Ọbvụ ono wụfuta l'ẹhu nwoke ono je awụba ezi ono l'ẹhu. Ikpoto ezi ono shi l'aguga úbvú ono phọta ọso; gbaa kpurukpuru gbazeta je awụda l'eze-enyimu ono; mini rigbushia ya.

³⁴ Ndu eche iya nụ hụmaepho iphe, meru nụ; ẹphe gbakashihu je epfukashia ya l'ime mkpukpu mę l'oma obegu. ³⁵ Ọo ya bụ; a wụru jeshinaa ahuma iphe, meru nụ. Ẹphe byapfuta Jizọsu; ẹphe bya ahuma onye ọbu, ọbvụ shi l'ẹhu wụfu ọbu g'ọ nọ-kube Jizọsu. Ọ dọwanu iche; yewanu uwe l'ẹhu; ndzụ gụahaa phẹ. ³⁶ Ndu hụmaru iphe, meru nụ kọoru phẹ g'e gude mee onye ono, ọbvụ shi eme ono o wekọrohu. ³⁷ Ọo ya bụ; ndu bupheru mkpukpu Gerasa mgburugburu rwọahaa Jizọsu g'ọ lufuru phẹ l'alị; kele ndzụ-agugu rwutaru phẹ. Jizọsu bahụ l'ugbo laphushia azụ. ³⁸ Nwoke ono, a chishiru ọbvụ l'ẹhu ono rwọahaa Jizọsu gẹ yee ya nọdu.

Ọphu Jizọsu ekwedụ; bya asụ iya: ³⁹ “Te etsoshiru mu. Laa ndu unu je akọo eze iphe, Chileke meru ngu.”

Ọ tųgbua je etsoru mkpukpu ono mgburugburu ara eze iphe, Jizọsu meru iya arara.

Nwa Jiayirọsu mę nwanyị,

nsọ eme mkpụrumkpuru

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Jizọsu lwaepho; ikpoto ndu kuru l'ẹka ono nata iya ọkpobe anata; kele onyemonye echewaru iya echeru. ⁴¹ Ọ dọru nwoke lanu, aza Jiayirọsu, bụ onye-ishi ụlo-ndzukọ. Ọ bya adaa Jizọsu lẹ mgboru ọkpa; bya arwọ iya; eyeru iya ẹka l'alị g'ọ bya ibe iya. ⁴² Ishi iya bụ l'iphe, nwoke ono nwutaru bụ mgbawalị lanu kpurumu, nọwaru iphe, ha g'apha iri l'ẹbo. Nwata ono nọdu abya anwuhu.

Jizọsu tsoru iya jeshia. A nọdu awụ gidigidi akpa mkpa; ekpo iya ẹka labọ. ⁴³ Ọ dųkwarupho nwanyị, nsọ-nwanyị mewaru mkpụrumkpuru apha iri l'ẹbo, yị lẹ ndu ono. Nwanyị ono tųkowaru iphemiphe, o nweru mephushichaa l'ẹka ndu eme ọbvụ; ọphu ọ dudu onye ọphu metaru iya nụ. ⁴⁴ O shia Jizọsu azụ pyobata bya edenyi ọnu uwe iya ẹka; nsọ nwanyị ono meepho bugengu. ⁴⁵ Jizọsu sụ: “?Bụ onye denyiru mu ẹka?”

Ọphu ọ dudu onye kweru l'ọo ya. Pyita sụ iya: “Ha! Ọnyibe; igwe ọha-a ekpo ngu ẹka labọ ẹgube-a; i nọdu aji onye denyiru ngu ẹka.”

⁴⁶ Jizọsu sụ: “Ọ dọru onye denyiru mu ẹka; kele mu mawaru l'ike shi mu l'ẹhu lufu.” ⁴⁷ Nwanyị ono nọnyaa bya amaru lẹ ya tee domikotadu onwiya; o gude ẹhu anmanma bya adaa ya kpurumu l'iphu; bya araa ya arara l'iphu ọha iphe, kparu iphe, ya denyiru iya ẹka; bya epfukwaaphọ gẹ ya gude wekọrohu teke ono teke ono.

⁴⁸ Jizọsu sụ iya: “Nwada mu; ekweta ngu mewaru i wekọrohu. Laa l'ẹhu-guu!”

⁴⁹ Tɔbodu iya bɔ; Jizosɔ kpɔkwaduru-a opfu l'ɔnu; nemadzɔ shi l'ibe onye-ishi ɔlo-ndzukɔ phɔ bya asɔ yɛbed-ua ono, bɔ onye-ishi ɔlo-ndzukɔ ono: "Hakwaa O-zì-iphè; te epfuchièkwa iya nchi; lɛ nwa ngu nwanyì nwùhuakwaru."

⁵⁰ Jizosɔ nɔma iya bya asɔ iya: "Ta atsɔshi ebvu! Ọ ɛ'epho g'i kweta! I -kwetawaa bè nwa ngu a-dɔa iche."

⁵¹ Jizosɔ byarwutaèpho unuphu; ɔphɔ ɔ dɔdu onye o kwekwaduru gɛ yɛ ya swìru bahù l'ùlo; gbahaa Pyita; waa Jìonu; waa Jiemusu; waa ne lɛ nna nwata ono. ⁵² Onyemonye tɔko echi mkpu; akwa èkwa nwata ono. Jizosɔ sɔ: "Unu ta arashì èkwa; kɛlɛ ɔ tɔ nwùhuduru anwùhu. Ọ mgbenya bè ooku."

⁵³ Èphe ze iya ɔchi; kɛlɛ o doru phɛ ɛnya lɛ nwata ono nwùhuru anwùhu. ⁵⁴ Ọ bya eseta nwata ono l'èka bya ekua ya sɔ: "Nwata! Teta!" ⁵⁵ Nwata ono lwaphuta azɔ l'èkpa iya. O kwolihi. Jizosɔ sɔ g'a nɔ nwata ono nri g'ò ria. ⁵⁶ Ọ dɔ ndibe phɛ biribiri. Ọ sɔ g'ò tɔ dɔkwa onye èphe e-pfuru iphe ono, meru nɔ ono.

Jizosɔ ezi ndu-ishi-ozì iri l'èbo g'èphe je epfua opfu Chileke

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

9 Jizosɔ bya ekukɔbè ɔmadzu iri l'èbo ono l'èka lanɔ; bya eyeru phɛ ɔkpukpu-ike g'èphe gudeje ike chìshijè ɔbvɔ g'ò dɔhabe; waa g'èphe meje gɛ nemadzɔ wekɔrohu l'iphè, eme iya nɔ. ² Ọ bya ezia phɛ sɔ g'èphe je araa k'èka Chileke bɔ eze arara; waa g'èphe mee ndu iphe eme g'èphe wekɔrohu. ³ Ọ sɔ phɛ: "Unu ta adɔkwa iphe, unu e-gude gbèshi ije unu. Unu ta apakwaru oshi-mpalèka; ɔphɔ unu apakwaru èkpa. Unu te egudekwa nri; ɔphɔ unu egudekwa okpoga. Ọphɔ unu eyekwa uwe n-yekwasè. ⁴ Unuphu, unu bahùkpowaru; unu nɔ-duekwapho l'èka ono. Unu -shi l'èka ono unu ejeshia mkpukpu ɔzo. ⁵ Èka unu jeru; a -jìka unu; unu lɔfuta lɛ mkpukpu ono jìshia urwuku ɔkpa unu g'ò bɔru iphe, l'a-nɔdu agba phɛ ekebe."

⁶ Èphe tɔgbua je ejepheahaa lɛ mkpukpu lɛ mkpukpu; ara ozi-oma ono arara; bya eme gɛ ndu iphe eme wekɔrohu l'èkameka.

Iphe, atɔfu Herɔdu èhu

(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ Ọchi-ɔha, bɔ Herɔdu nɔma iphemiphe ono, emenu ono; ɔ tɔfu iya èhu. Ọ dɔru ndu sɔru l'ò Jìonu tetaru dɔzuru ndzɔ ɔzo. ⁸ Ndu asɔ l'ò Elayjia tetaru; ndu asɔ l'ò onye lanɔ l'ime akahù ndu mpfuchiru Chileke tetaru. ⁹ Herɔdu sɔ: "Ha! ?Bùhunu onye bɔ onye ɔwa-a, mu anɔ nkiya ègube ɔwa? ?Bù Jìonu-a, mu zìwaru; e je egbuta iya ishi wotaru mu-a; tɔo ?bùhunu onye?" No iya; Herɔdu meahaa gɛ ya e-me hùmakpoo Jizosɔ ɔbu ɛnya.

Jizosɔ anɔ ɔnu ɔmadzu

iri l'èbo l'ùkporo iri nri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jìon 6:1-14)

¹⁰ Ndu-ishi-ozì ono jechaa bya alwaphuta azɔ bya akɔkotaru Jizosɔ iphe, èphe meru. O duta phɛ; èphe swìru jeshia Bètusayida nwèkinyi phɛ. ¹¹ Ikpoto ndu ono nɔma iya bya etsoru iya. Ọ nata phɛ ɔkpobe anata bya awata phɛ epfuru k'èka Chileke bɔ eze; bya emee ndu iphe eme; èphe wekɔrohu; mbɔ ndu ɔ bɔ mkpa.

¹² O be l'ùzenyashi; ɔmadzu iri l'èbo ono byapfuta iya bya asɔ iya: "Sɔdupho ikpoto ndu-a g'èphe tsoru unuphu l'unuphu l'iphè, bùkpoo mkpukpu-a, bupheru mgburugburu-a je akpata nri, èphe e-ri; chɔo èka èphe akwa; kɛlɛ èka-a, anyi nɔ-a bùkwa echiègu."

¹³ Ọ sɔ phɛ: "Unubèdua l'onwunu nɔnu phɛ nri g'èphe ria."

Èphe sɔ iya: "Iphe, anyi gude l'èka-a bùkwa ishi buredi ise waa ɛma labɔ kpɔ; gbahaa g'anyi je l'onwanyì je azɔtaru g'èphe ha nri." ¹⁴ Kɛlɛ unwoke, dɔkwanuru l'èka ono beru l'ùnu unwoke iri l'èbo l'unwoke ɔkporo iri.

Jizosɔ sɔ ndu etsoje iya nɔ: "Ngwa; unu mee phɛ g'èphe nɔdugbaa anɔ l'ophere l'ophere; g'èphe nɔ ɔkporo èbo-èbo l'iri-iri."

¹⁵ Èphe bya emee g'ò pfuru bya emee phɛ; èphe nɔduchaa anɔ g'èphe hakɔta. ¹⁶ Ọ bya ewota ishi buredi ise ono waa ɛma labɔ phɔ; bya apalia ɛnya imeli keke Chileke ekele kɛ nri ono; bya eworu iya nyawashia; bya anɔ

ndu etsoje iya nū g'ẹ̀phe keeru ikpoto ndu ono. ¹⁷ Ẹ̀phe t̀ko rijichaa ẹ̀pho. A t̀tukobe ọ̀phu ẹ̀phe riphodoru; o ji nkata iri l'ẹ̀bo; mb̀ ı̀biribe buredi ono.

Pyıta akọ onye Jizọsu b̀

(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ O be teke Jizọsu nọ epfu aǹ Chileke nwẹkinyi iya; ndu etsoje iya nū nọdukwapho l'ẹ̀ka ono ẹ̀phe l'ıya. O s̀ phẹ: "B̀kpoo onye bẹ ndiphe as̀je lẹ mu b̀kpoo?"

¹⁹ Ẹ̀phe s̀ iya: "O nwekwar̀ ndu as̀je l'ı b̀ Jıonu, onye shi emeje baputizimu. O nwekwar̀pho ndu as̀je l'ı b̀ Elayijia. Ndu as̀ l'ọo onye laǹ l'ime akah̀ ndu mpfuchiru Chileke tetaru dz̀ru ndz̀."

²⁰ O s̀ phẹ: "Unubẹdua-e; ?Unu s̀kwannuru lẹ mu b̀ onye?"

Pyıta s̀ iya: "Oo ngu b̀ Kẹreshi ọ̀bu, shi Chileke l'ẹ̀ka."

Epfufu mb̀, Jizọsu epfu lẹ ya e-je iphe-ẹ̀huka nẁhu

(Mat 16:20-28; Mak 8:30—9:1)

²¹ O kar̀ phẹ bya alọru phẹ ẹ̀ka lẹ nchı g'ọ tọ dukwa onye ẹ̀phe e-pfuru iphe ono. ²² O s̀: "Ab̀bu-Ndiphe je- f̀tajekwa iphe-ẹ̀huka, d̀ igwerigwe; ndu b̀ ọgerenya; waa ndu-ishi uke Chileke; waa ndu ezije ekemu l'a- jikakwa iya woru iya megbua. O -rwua lẹ mb̀ku k'ẹto iya Chileke emee ya l'o teta dz̀ru ndz̀ ọzo."

²³ O s̀ phẹ g'ẹ̀phe ha: "Onye ọ d̀ iya g'o tsoru mu; g'onye ono wofu ẹ̀nya l'ẹ̀hu onwiya; vutajẹ oswebe ọnwu nkiya mb̀ku-mb̀ku vuru tsoru mu. ²⁴ Kẹle onye eme g'ọ dzọo onwiya ndz̀ l'e-tuphakwa ndz̀ iya etupha. Onye gudekwaǹ opfu ẹ̀hu mu tuphaa ndz̀ iya l'a-dzọ onwiya ndz̀. ²⁵ Mb̀ ?b̀ g̀nu b̀ urwu, nemadz̀ ritaru mẹ o -nwekõtachaaru iphemiphe, nọ lẹ mgboko-a bya alakwanaa onwiya l'iswi; a ǹa ya aph̀? ²⁶ Kẹle onye iphere Ab̀bu-Ndiphe d̀; iphere ezi ozi-ọma iya d̀ iya; iphere onye ono a-d̀kwapho Ab̀bu-Ndiphe mẹ ọ -nọ- duepho l'ogbu-nwıinwii nkiya abya; waa l'ogbu-nwıinwii kẹ Nna iya; waa ogbu-nwıinwii k'̀nwu-ojozi iya, d̀ nsọ. ²⁷ Ọle gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ dukwaru ndu har̀ pfuru l'ẹ̀ka-a, ata yıdu nẁhu; gbahaa l'ẹ̀phe h̀- maadaru ẹ̀ka Chileke b̀ eze."

Jizọsu egbu nwıinwii

(Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ "A nọephe iphe, ha g'abalı ẹ̀sato, o pfuru iphe ono; ọ bya eduta Pyıta; waa Jıonu; waa Jiemusu je enyihu eli úbvú; jeshia epfuru nū Chileke. ²⁹ O pfunyaẹpho ǹnyaephe Chileke; iphu iya gbuchaf̀; uwe iya chanweh̀; gbuaaha nwıinwii. ³⁰ A bya ele ẹ̀nya; ndiche labọ nọdu epfuwaa eyeru iya. Ndu ono b̀ Mosisu yẹ Elayijia.

³¹ Ẹ̀phebedua goshikwaruphọ onwophẹ l'ogbu-nwıinwii imigwe. Ẹ̀phe nọdu epfuru Jizọsu k'anẁhu, ọo-nẁhu lẹ Jierúsalem, b̀ iphe, Chileke tubuwar̀ l'oo-me iya. ³² Teke ono bẹ Pyıta yẹ ndu ẹ̀phe l'ıya swı kumihuwaru mgbenya. Ẹ̀phe tehu bya ah̀ma ogbu-nwıinwii ya ono waa ımadzu ẹ̀bo ono, ẹ̀phe l'ıya pfuru l'ẹ̀ka ono. ³³ Ndu ono byaẹpho aha Jizọsu; Pyıta s̀ iya: Ọnyibe; ọ dukwa ree g'anyi nọ l'ẹ̀ka-a; g'anyi t̀a mkpu ẹto: naǹ nkengu; naǹ kẹ Mosisu; naǹ kẹ Elayijia." Pyıta ta amahẹdu iphe, oopfu.

³⁴ O kpukwaduru nno l'onu epfu; urwukpu bya asọ-kputa phẹ. Ndz̀ guahaa phẹ g'urwukpu sọpyaberu phẹ ono. ³⁵ Olu-opfu shi l'urwukpu ono gb̀fu s̀: "Onye ọwa-a b̀ Nwa mu nwoke, mu họtaru. Unu nımajekwa iphe, oopfu!"

³⁶ Olu ono pfuchaephe iphe ono; onye a h̀maru b̀waru Jizọsu nwẹkiya. Ẹ̀phe nọ-kirishia; ọphu ọ d̀du onye ẹ̀phe pfuru iya teke ono; mb̀ iphe ono, ẹ̀phe h̀maru ono.

**Eeme onye ọbvu atụ ndapfụ
g'ọ wekọrohu**

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ O be lẹ nchitabọhu iya g'ẹphe nyizetachaa ru l'eli úbvú ono; ikpoto nemadụ wụ-pfuta iya. ³⁸ Noo ya bụ; nwoke lanụ l'ime ikpoto ndu ono chishia sụ: "O-zì-ìphe; jiko lenaa nwa mu-a ẹnya; kele ọ kwa iya bụ mu nwa lanụ. ³⁹ Ọ duru ẹgube ọbvu, akparwutajẹ iya l'ẹhu; ọ -bya l'ọ tụa ya ndapfụ; k'ọphu úphù anọduje atsushi iya l'ọnu; oomekaadaa ya iphe tẹme l'ọ haa ya. ⁴⁰ Mu rwọo ndu etsoje ngu nụ g'ẹphe chifu iya; ọphu ẹphe adudu ike."

⁴¹ Jizọsu sụ: "Ha-oo! Unubẹ ọgbo ẹjo ọkpoma ọwa-a, adudu iphe, unu ekwetajẹ-a! ?Bụ teke ole bẹ mu a-takpọo nshi gẹ mu l'unu nọ-beru? Gudeeshikwa nwa ngu ọbu kpjitaru!"

⁴² Nwata ono jepfushiepho Jizọsu; ọbvu ono tuta iya tuta l'alị bya eworu iya gbachia. Jizọsu bya abaarụ ọbvu ono mba; bya emee nwata ono o wekọrohu. O duru iya nụ nna iya. ⁴³ Ẹphe chikafuchaepho ẹnya ele g'ike dọ-be Chileke.

**Jizọsu epfu iya k'ugbo ẹbo
lẹ ya e-je iphe-ẹhuka nwuhu**

(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Ọ tuko dọgbakwada phẹ-a biribiri mbụ iphemiphe, Jizọsu emegbaa. Ọ sụ ndu etsoje iya nụ: ⁴⁴ "G'opfu-a bamikwaa unu l'enu-nchị; kele Abubu-Ndiphe bẹ ee-mechakwaa kpuru ye ndiphe l'ẹka." ⁴⁵ Ọphu ẹphe ta amadu iphe, o pfuru; kele e domiru iya edomi g'ọ to doshi phẹ ẹnya. Ndzụ nọdu agụkwanu phẹ g'ẹphe e-me jia ya.

Onye kachakpọo shii

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ẹphe wata adzokashi onye kachaa shii lẹ g'ẹphe ha. ⁴⁷ Jizọsu maerupho iphe, dọ phẹ l'ọkpoma bya ekuta nwata nshii pfụ-kube onwiya; ⁴⁸ bya asụ phẹ: "Onye gude k'iswi ẹhu mu nabata nwata nshii, ha ẹgube-a buakwaa mu bẹ ọ nabataru. Onye nabatakwanuru mbẹdua; buakwanaa onye ono, ziru mu ozi ono bẹ ọ nabataru; kele ọo onye ẹnya kachaa alwalwa lẹ g'unu ha bụ onye kachaa shii."

Onye ata akpọshidu iphe, anyi eme

(Mak 9:38-40)

⁴⁹ Jionu sụ iya: "Ọnyibe; anyi hụmaru onye gude ẹpha ngu achishi ọbvu. Anyi sụ iya g'ọ to meshi l'ọ too tsodu ngu g'anyibedua."

⁵⁰ Jizọsu sụ iya: "Unu ta asushi iya g'ọ to meshi; kele onye ata akpọshidu iphe, anyi eme akpọshi bụ anyi."

Ndu Samériya ajika Jizọsu

⁵¹ O rwutashie ya phọ l'ala l'imigwe; ọ tųgbua lẹ ya jefutajẹ Jierúsalem. ⁵² Ọ haru ndu-ozì zia g'ẹphe vuru iya ọzo je. Ndu ozi ono tųgbua bya abahụ lẹ mkpukpu lanụ, nọ lẹ Samériya je g'ẹphe doziaru iya ẹka ọo-zẹ. ⁵³ Ọphu ndu ẹka ono ekwedu iya anata; kele o phoberu ọzo Jierúsalem. ⁵⁴ Jiemusu; waa Jionu, bụ ndu etsoje iya nụ hụma ẹgube iphe ono bya asụ iya: "Nnajiuphu! ?Bụ g'anyi karu ọku g'ọ shi l'imigwe bya ekepyashia phẹ tọ?"

⁵⁵ Jizọsu ghakọbe bya agbochia phẹ ọnu sụ phẹ: "Unu ta amakwa ẹgube iphe, unu l'ia l'eme. ⁵⁶ Kele Abubu-Ndiphe ta abyaduru emebyi ndzụ ndiphe; ọ chia g'ọ dzọo ndzụ." E mechaa; ẹphe shi l'ẹka ono tųgbua jeshia mkpukpu ọzo.

Ndu e-tso Jizọsu

(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Ẹphe jenyae-pho l'ọzo; nwoke lanụ sụ iya: "Nnajiuphu; mu e-tsojekpọe ngu phọ eje ẹkameka, iije."

⁵⁸ Jizọsu sụ iya: “Uphega nwekwaru enu; enu, ephe l'eli nweru epfunne; obenu le Abubu-Ndiphe te enwedu aka oo-dobeje ishi.” ⁵⁹ O sụ onye ọzo: “Tsuru mu!”

Onye k'ono sụ iya: “Nnajiuphu; ge mu jekwa elifua nna mu.”

⁶⁰ Jizọsu sụ iya: “Haa ndu nwuhuru anwuhu g'ephe lia ndu nkephe, nwuhuru anwuhu. Gubedua l'onwongu je epfua k'aka Chileke bu eze g'a numadzuru.”

⁶¹ Onye ọzo sụ iya: “Nnajiuphu; mu e-tsokwaru ngu; ole ọo ge mu je asuadaa ndibe mu g'ephe nokwa-ehu mma!”

⁶² Jizọsu sụ iya: “O-pa-ogu agha enya l'azu ta ayikwa l'ozu k'aka Chileke bu eze.”

Jizọsu agba ndu-ozu iya ebo-ebu l'ozu-oma ono

10 E mecha; Nnajiuphu byakwa bya ahota ukporo umadzu eto l'umadzu iri l'ebu ọzo bya agbaa phe ebo-ebu; sụ g'ephe vuru iya uto jekota l'iphe, bukpo mkpukpu mkpoo ekameka, yebedua l'onwiya abya ejeje. ² O sụ phe: “Iphe, a koru l'opfu chashakwaru; mbu l'okwatakpokwaaru ha shii; obenu le ndu-ozu, akpata iya akpata ha nwanshii. Unu pfuru nu Nnaji, nwe iphe, a koru l'opfu g'o ye ndu-ozu, l'a-bya akpata iya nu. ³ Unu tugbua jeshia. Unu lekwa enya: l'unu dukwa g'unwu aturu; mu chiakwaru unu ye g'unu jeshia aka agu jiru ejiji. ⁴ Unu te egudekwa eda-okpoga; ọzo eda manyu; ọzo akpokpa. Unu te ejekwa anodu k'ekwe ekele le gbororo. ⁵ Unuphu, unu -bahukpooru; unu vuru uto sụ: ‘Ge nchi dukwa doo l'unuphu-a.’ ⁶ Teke nwa nchi-odoo no l'aka ono; nchi-odoo unu aburu nkiya. Teke 'o dudu; l'okwaphutaru unu azu. ⁷ Unu bukwarupho l'unuphu ono; riye nguje iphe, bukpo iphe, ephe nuru unu; kele onye akanya gbaru k'anata ugwo iphe, o setaru. Unu te ebuphekwa l'unuphu l'unuphu. ⁸ Teke unu bahuru mkpukpu; ephe -nata unu ree; unu riyeekwapho iphe, a nuru unu. ⁹ Unu mee g'ehu du ndu iphe eme ike l'aka ono; unu asu phe: ‘Chileke abyaakwa aburu eze unu.’ ¹⁰ Teke unu bahukwanuru mkpukpu; ophu ephe anataduru unu; unu alufu l'oma gbororo iya bya asu phe: ¹¹ ‘Urwuku mkpukpu unu, du anyi l'okpa be anyi jshiakwaru unu-o! O kwa iphe, unu a-maru bu le Chileke abyawaa egoshi le ya bu eze.’ ¹² Ole iphe, mu akaru unu bu; ọo-kakwaru ndu Sodomu mma mboku ikpe; eme le mkpukpu ono.”

Iphe ee-me oha, jikaru nu

(Mat 11:20-24)

¹³ “Nshio gube oha Korazinu! Nshio gube oha Betusayida! Kele ome e wotaru iphe-ohumalenya, e meru l'ime unu mee l'oha Taya yele oha Sayidonu m'ephe eyekwaa uwe-aphu; kpua onwophe ntụ ụzenya; gude goshi l'iz-imanu lwaru phe azu; ephe ghawaa umere lwapfuta Chileke. ¹⁴ Ole ọo-karu ndu Taya waa ndu Sayidonu mma me Chileke kpeje ikpe eme le g'oo-du unubedua. ¹⁵ Gube oha Kapaniyomu! ?O du ngu g'e kulia ngu g'i supfuru l'imigwe to? Aa-gbekwanu kwatsua ngu kwarua ngu oku-alj-maa!”

¹⁶ O sụ ndu etsoje iya nu: “Onye numaru iphe, unu pfuru numawaru iphe, mu pfuru; onye jikaru unu jikakwaru mu pho; teme onye jikakwanuru mbedua buakwa onye ono, ziru mu ozi ono be o jikaru.”

Ndu Jizọsu ziru ozi alwa l'ehu-utso

¹⁷ Ukporo umadzu eto l'umadzu iri l'ebu ono jechaa bya egude ehutso lwa bya asu Jizọsu: “Nnajiuphu; anyi gude epha ngu kachaa obvu ike!”

¹⁸ O sụ phe: “Mu shia ele Nsetanu g'o shi l'igwe ada g'ebemu-igwe. ¹⁹ Sụ-a; mu yeakwaru unu ike l'aka g'unu zopyabejehaa agwo l'okpa me akpi me g'unu kakota iphe, bukpo ike k'ohogu ono, bu Obutuswe ike. O to dudu iphe, byaru ayi mee unu. ²⁰ Ole g'o to bukwaru iphe, ehutso iya a-nodu atsọ unu bu l'unu ka obvu ike; g'ehu tsọ-jechia unu l'e dewaru epha unu l'ekwo l'imigwe.”

Èhu atsò Jizòsu

(Mat 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Lẹ teke ono kwaphọ bẹ Unme Chileke meru Jizòsu; èhu tsòmahu iya. Ọ sù: “Mu ekele ngu ekele Nna, bụ Nnaji igwe yẹe alị; l'i domiru iphe-a gẹ ndu kwarụ ẹn्या; waa ndu mmamiphe ta amaru iya; i woru iya goshichia ndu obu phẹ gụru ìphóró gẹ k'unwegirima. Ee! Nna; noo iphe, i mekpòerupho g'ò dù ngu; waa g'òotso ngu ụt-so ememe iya.

²² “Nna mu yeakwaru mu iphemiphe l'ẹka. Ọ tọ dọkwa onye maru onye Nwa Chileke bụ; gbahaa Nna iya, bụ Chileke. Ọphu ọ dọkwa onye maru Nna iya, bụ Chileke; gbahaa Nwa iya; ọzo 'ẹpho onye Nwa iya ono họtaru; goshi iya Nna iya.”

²³ Jizòsu yẹe ndu etsoje iya nù nọduepho nwẹkinyi phẹ; ọ ghakọbe sù phẹ: “Èhu-ùtso bẹ a gọru nù unubẹ ndu gude ẹn्या unu ahụma iphe-a, unu ahụma-a. ²⁴ ?Unu maru-a lẹ ndu mpfuchiru Chileke; waa ndu eze, dù igw-erigwe bẹ ọ gụru ẹgu ahụma iphe-a, unu ahụma-a; ọle ẹphe ta ahụmaduru iya. Ọ gụkwaru phẹ phọ anụma iphe-a, unu anụ-a; ọle ẹphe ta anụmaduru iya.”

Ekemu, kpọ-chiru ishi

(Mat 22:34-40; Mak 12:28-34)

²⁵ Noo ya bụ; onye lanụ, maru ekemu gbalihu gẹ ya gude aji hụa Jizòsu ama bya asụ iya: “O-zì-iphe; ?bụ gụnu bẹ mu e-me gẹ mu dzuru ndzụ ojejoje.”

²⁶ Ọ sù iya: “?Bụ gụnu bẹ e deru l'ẹkwo ekemu? ?Ì gùtaru gụnu?”

²⁷ Nwoke ono sù iya: “Èkwo ekemu sùru: 'Yee Nnajiuphu, bụ Chileke ngu obu ngu g'ò ha. Gude ndzụ ngu g'ò ha; mẹ ike ngu g'ò ha; mẹ uche ngu g'ò ha yee Chileke obu. Waa g'i yee nemadzụ ibe ngu obu g'i yeru on-wongu.'”

²⁸ Jizòsu sù iya: “I pfukọtaru iya; i -mee nno; l'iinweru ndzụ.”

Ètu k'onye Samériya,**nweru obu ọma**

²⁹ Nwoke ono kùchata iya bya asụ iya: “?Ọ bụkwanuru onye bụ nemadzụ ibe mu ọbu?”

³⁰ Jizòsu nmaaru iya ẹtu sù: “Ọ dọru nwoke, shi Jierúsalemú eje Jieriko. O je evubaa ndu ana nfu. Ẹphe tsua ya iphe tsugbuphodo iya ndzụ nwanshiji; gbabẹ iya ọto bya aparu iya haa; ọ nọduwaa mkpọkpo ndzụ. Ẹphe gbakashihu. ³¹ Ọ dọru g'ò nwuru; onye uke Chileke nọdu aghata l'ụzo l'ẹka ono bya ahụma iya; bya agbangoo ya; shia ụzo ọzo; ọ bụru iya atụgbu. ³² Oshilọkpa Lívayi ghatashikwaapho l'ụzo ono bya ahụmakwa iya phọ bya aghangokwaa ya phọ. ³³ Obenu l'onye Samériya, ejekpọoro iphe, ooje ghatashiaru ẹka nwoke ono nọ bya ahụma iya; imemini iya dù iya. ³⁴ Ọ bya ejepfu iya bya edebechaa ya manụ l'ónyá, dọgbaa ya l'ẹhu; kpua ya ya mẹe bya ekechishia ya ya. Ọ bya apata iya tukobe lẹ nkapfụ-ìgara iya; bya aparwuta iya ọlo ndu ije; bya edobe iya swiru. ³⁵ O be lẹ nchitabọhu iya; ọ chífuta shiru labọ bya anụ onye-nche ọlo ndu ije ono bya asụ iya: 'Letakwa iya ẹn्या. Teke mu lwarụ; ọ -dọru iphe ọzo, o phubaaru ngu; mu a-pfụa ngu iya.'

³⁶ “?Bụ onye ole l'ime ụmadzụ ẹto ono bẹ ì rìru l'ọo ya bụ nemadzụ ibe nwoke ono, vubaru ndu ana nfu ono?”

³⁷ Onye ezije ekemu ono sù iya: “Ọo onye ọphu phuru iya obu-imemini phọ.”

Jizòsu sù iya: “Laa; je emeje ẹgube ono.”

Jizòsu akpapfuta**Mata yẹe Meri**

³⁸ Tọbodu iya bụ; Jizòsu phẹ kwasẹru ejekpọekwapho iphe, ẹphe eje. Ẹphe jenyaeapho l'ụzo; ọ bahụ l'ọma mkpukpu lanụ. Nwanyi, ẹpha iya bụ Mata dubata iya ibe phẹ; gẹ ya kwaarụ iya ẹbyaa. ³⁹ Nwanyi ono nweru nwune nwanyị, ẹpha iya bụ Meri. Meri je anọdu nọnyabe Nnajiuphu; anụ opfu iya. ⁴⁰ Mata yenụkwanuru ẹhu

l'eme nri. Ọ bya ejepfu Jizọsu je asụ iya: “Nnajiuphu! ?Tji sụdu nwune mu nwanyi g'ọ tọ hashiru mu ozi-a gẹ mu je nwẹkinyi mu? Sunu iya g'ọ bya eyeru mu ẹka!”

⁴¹ Nnajiuphu sụ iya: “Mata! Mata! Ị kụnukaru photophoto megbushinụka onwongu. ⁴² Iphe lanụ bụ iphe, dụ mkpa kpurumu. Meri hataakwanaru òkè-iphe ono ọphu ka ree. Ọphu a nafubaedu iya ya anafu.”

Jizọsu ezi g'eeifuje anụ Chileke

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

11 O be ujiku lanụ; Jizọsu nọdu ẹka lanụ epfu anụ Chileke. O pfughechaẹ ya phọ; onye lanụ l'ime ndu etsoje iya nụ sụ iya: “Nnajiuphu; zinaa anyi g'eeifuje anụ Chileke gẹ Jiọnu zikwarupho ndu etsoje iya nụ-a.”

² Ọ sụ phẹ: “Unu -nọdu epfu anụ Chileke; unu suje:

“Nna anyi, bu l'imigwe;

G'e dobe ẹpha ngu iche.

Goshinu l'ọo gụbedua bụ eze.

G'emeje iphe, dụ ngu l'uche

l'eliphe;

g'eemeje iya l'imigwe.

³ Nnunu anyi nri ntanụ-a;

Nri, a-sujeru anyi eri

mbọku-mbọku.

⁴ Gụaru anyi nvụ l'ẹka anyi

mesweru ngu.

G'anyi gụru ndu mesweru

anyibedua.

Te ekwekwa g'anyi nmalahụ

l'ọhutama.

Nafutachikwaa anyi g'anyi

ta aba l'ẹka onye

ẹjo-iphe.”

⁵ Jizọsu sụ phẹ: “Denu g'unu ha onye e-jepfu ọnyà iya l'echi abali je asụ iya g'o jie ya ugwo ishi buredi ẹto;

⁶ l'ọnyà iya, shi ẹka dụ ẹnya byaru ibe iya; ọphu ya enwedu nri, ya a-nụ iya. ⁷ Ọnyà iya ono gbẹ l'ime ọlo sụ: ‘E pfuchishi mu nchi! Mu gụ-chiwaru ọzo; swọbe iya iphe. Mu l'unwu mu zewaa azẹe. Ọphu mu agbeshiedu abya

ngu anụ buredi kẹ nta.’ ⁸ Gẹ mu kakwaru unu: ọ -buru l'ọ tọ gbeshidu abya iya anụ buredi ono kẹle ọ bụ ọnyà iya; l'oo-gudenu kẹle oopfuchi iya nchi; ọphu iphere adudu iya bya anụ iya iphe, ọ byaru asụ g'ọ nụ iya. ⁹ Noo

g'o gude mu sụkwanu unu; unu pfua g'a nụ unu iphe; aa-nụ iya unu! Unu chọo iphe; unu a-chọta iya! Unu kụa ẹka l'ọzo; aa-guharu iya unu! ¹⁰ Kẹle onyemonye, sụru g'a nụ iya iphe bẹ aa-nụje iphe; onye chọru nụ l'a-chọta-

je; onye kuru ẹka bẹ aa-guhajeru ọzo. ¹¹ ?Denu g'unu ha, buru nna, onye nwa iya a-sụ g'ọ nụ iya ẹma; l'ọ gbẹ chjru agwọ nụ iya; ¹² ọzoo teke ọ sụru g'ọ nụ iya ẹkwa-ọku; l'ọ nuchia ya akpi? ¹³ Eshinu unubẹ ndu bụ ndu ẹjo-

iphe amajeru nụ unu unu iphe, dụ ree; ?buchia Nna unu bu l'imigwe ta akabadaa amaru g'oo-me nụ unu Un-me-dụ-Nsq; mbụ unubẹ ndu sụru g'ọ nụ iya unu?”

Ẹka ike Jizọsu shi

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ O be teke ọzo; ọ duru nwoke, Jizọsu chifuru ọbvụ, bu iya l'ẹhu, meru ẹbe oopfujedu opfu. Kpiridangu-ọbvụ ono lufuepho nwoke ono l'ẹhu; nwoke wata epfu opfu. Ọ dụ ikpoto ndu ono biribiri. ¹⁵ Ọ duru ndu ọphu sụru l'ọo ọbvụ, bụ Biyelezebọlu, bụ iya bẹ bụ onye-ishi iphe, bukpo ọbvụ bẹ o gude achishi ọbvụ.

¹⁶ Ndu ọphu abya agbabẹru iya ọnyà opfu g'ẹphe gude nmata iya; sụ iya g'o menaarụ phẹ iphe-ọhumalenya, e-goshi l'ọo Chileke ziru iya eviya. ¹⁷ Ọ maerupho iphe, ẹphe arị bya asụ phẹ: “Alị-eze -keha ẹbo; seahaa opfu bẹ

ọ bụakwaa ọla-l'iswi. Nokwaphọ g'ọo-dụ l'unuphu, keharu onwiya ẹbo. ¹⁸ Teke ọ bụkwanu ịe nkwoke dụ l'ibe Nsetanu; ?denu g'ee-me g'alị-eze iya keru; mę unu -sụ l'ọo Biyelezebọlu bę mu gude achịshi ọbvụ? ¹⁹ Ọ -bụkwana nuru l'ọo Biyelezebọlu bę mu gude achịshi ọbvụ; ?bụ gụnu bę ndu k'unu gudekwanụ achịshi ọbvụ nkephe? Ọ kwa iya bụ l'ọo ndu k'unu e-goshiwarọ unu l'ikpe nmaru unu. ²⁰ Obenu teke ọ bụkwanu l'ọo ike Chileke bę mu gude achịshi ọbvụ ọbu; ọo ya bụ l'o noo iphe, egoshi ịe Chileke bụakwaa eze l'ẹhu unu.

²¹ "Onye ọkpehu dụ -kwaghe ngwọgu akwaghe nọdu eche ibe iya nche; ?tị madu l'ọ tọ dudu iphe, eme iphe iya? ²² Obenu teke onye ka iya ike byaru afuaru iya; bya alwu-kpee ya l'ọ nata iya ngwọgu ono, bụ iphe, o doberu ẹnya ono; bya akwaa ivu iya ono kekashja.

²³ "Sụ-a; onye mu l'iya ata tųgbaduru bụkwa onye opfu mu; onye mu l'iya ata achikobedu achikobe l'achikak-wa achika.

Iphe, akpaję ọbvụ alwa azu

(Mat 12:43-45)

²⁴ "Teke a chifuru nemadzụ ọbvụ l'ẹhu; ọbvụ ono etsoru echiegu ẹka mini adudu aghaphe; achọ ẹka ọo-nme anmee. Teke o jenyaa; ọphu ọ dudu ẹka ọ humaru; l'ọ sụ gę ya laphuęshikwa azu l'akahu ọlo iya-a. ²⁵ Teke ọ byatashjaru; a zawa iya azaza; dozichaa ya ree; ²⁶ l'o je je achita ọbvụ ęsaa ọzo, ka iya njo; ẹphe awuba je eburu iya; ndzụ nwoke ono teke ono abya aka njo; eme ịe teke mbu pho."

Okpobe ẹhu-utso

²⁷ Jizosu pfuepho nno; nwanyi lanu l'ime igwe ọha ono chia mkpu sụ: "Ehu-utso bę a goru nu nwanyi ọphu paru ẹpho-ime ngu bya echee ngu ẹra!"

²⁸ Ọ sụ iya: "Ehu-utso bę gochiaru nu ndu anumaje opfu Chileke bya eme iya ememe!"

Iphe-ohumalenya, meru l'ẹhu Jiona

(Mat 12:38-42; Mak 8:11-12)

²⁹ O be g'ikpoto ndu ono aka shii eje; Jizosu pfuaaha sụ: "Ogbo-nta-a pakpokwaaru njo. ẹphe achọ iphe-ohumalenya. Ọle ọ tọ dukwanu iphe-ohumalenya ọzo, ee-goshi phe; gbahaa iphe, meru Jiona. ³⁰ Mbụ-a; ọo kwa gę Jiona bujeru ndu Ninive iphe-ohumalenya pho bụ gę Abubu-Ndiphe bụ ndu ogbo-nta-a. ³¹ Nwanyi, bụ eze ndu Sheba bę a-gbalihu mboku ikpe; nma ogbo-nta-a ikpe; kele o shi l'eka igwe beru; alị beru bya gę ya numa opfu nkwananya Sólomonu. O be nta-a bę onye ka Sólomonu nọ l'eka-a. ³² Teme ndu Ninive l'a-gbalihu mboku ikpe; nma ogbo-nta-a ikpe; kele izimanu lwaru ndu Ninive azu; ẹphe ghaa umere; lwapfuta Chileke l'opfu, Jiona pfuru phe; obenu l'onye ka Jiona nọ l'eka-a nta."

Orọku, dų l'ẹhu bụ ẹnya

(Mat 5:15; 6:22-23)

³³ "Ọ tọ dukwa onye abujeru; ọ -yechaa oku l'oroku l'o woru iya je edomia edomi; ọzoo l'o woru ite kpube iya. Owojechiaru iya kobe ịe nggu-oroku g'onnyemonye, bataru nu ahuma iphoro iya. ³⁴ Ẹnya ngu bụ oroku, dų ngu l'ẹhu. Teke ẹnya doru ngu edodo; ogwehu ngu abukotaru ngu iphoro iphoro. Teke ẹnya edoduru ngu edodo; ogwehu ngu abukotaru ochii ochii. ³⁵ Ọo ya bụ; letakwa ẹnya; a -nonyakwaa iphoro, nọ ngu l'ime gbę bya aburu ochii. ³⁶ Ọ -buru l'ogwehu ngu bukota iphoro; ọphu ọ dukpodaa ẹka ọogba ochii; bę ọo-nodu enwu enwunwu g'oroku anoduje enwu-a gude nwuberu ngu oku."

Jizosu epfu kę ndu ezije ekemu

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

³⁷ Jizosu kpukwaduraa opfu l'onu epfu; onye Farisii bya asu iya: "Oshi adukwa l'ibe mu." O tsoru iya je anodu k'eri nri ono. ³⁸ Ọ dų onye Farisii ono biribiri l'o to vuduru ọzo meadaa nsọ akwo ẹka; bya anodu k'eri nri. ³⁹ Nna-

jiuphu sụ iya: “Unubẹ ndu Fárisii anọduje asa azụ okoro asa azụ ochi; ọle iphe, unu maru bụ ana ndu ọzo iphe l'ẹka ike yee ẹjo-iphe. ⁴⁰ Unubẹ ndu eswe! ?Tọ bụedu ẹka lanụ, meru azụ, mekwarupho ime? ⁴¹ Ọle-a; unu woru iphe, nọ l'ime okoro waa l'ime ochi meeru ndu ụkpa iphe-oma; hụma lẹ nsọ a-bvuru unu l'iphemiphe.

⁴² “Nshio unubẹ ndu Fárisii; kele unu apfujechaaru apfuru nụ Chileke oke-lanụ-l'uzo-iri: l'agbo; mę olubu; mękpoo iphemiphe, bụkpoo nweekwo, eeri eriri; unu agbẹ haa apfubekoto waa eye Chileke obu. Unu gege apfubekoto; yee Chileke obu; mejekwaphọ ekemu ọphu unu emejehawaa.

⁴³ “Nshio unubẹ ndu Fárisii; mbụ unubẹ ndu ọduje g'unu nọdu l'ishi l'ulo-ndzukọ; tẹme ọ nọdu aduje unu g'e keleje unu ekele k'iche l'ẹka a dọ igwe. ⁴⁴ Nshio unu; kele unu dọ g'ilu, chihuru echihu, a ta hụmaduru l'ęnya; a nọdu azọje iya ọkpa; ọphu a madụ l'ime iya rehuru erehu.”

⁴⁵ Onye lanụ bụ onye maru ekemu sụ iya: “O-zì-iphe; eshinu iipfu ęgube ono bẹ i tukoakwaru anyi l'ẹphe abarụ mba.”

⁴⁶ Jizọsụ sụ iya: “Nshio unubẹ ndu maru ekemu; kele unu ewojeru ivu, anyi ęrwa boo ndiphe; ọle unubẹdua ta arwukwa ivu ono g'ọ ka mma l'ọo mkpushi-ẹka lanụ. ⁴⁷ Nshio unubẹ ndu gbẹ nta-a akpushi ọlo-ilu l'ẹka ndiche unu phẹ ligbaaru ndu ẹphe gbushiru, bụ ndu mpfuchiru Chileke. ⁴⁸ Ọo ya bụ l'unu egoshi l'unu kweru l'iphe, ndiche unu phẹ meru bẹ dọ ree; tẹme ẹka unu duka iya phọ; kele ẹphe gburu phẹ egbugbu; unu nọdu akpushi ọlo-ilu l'ẹka e liru phẹ. ⁴⁹ Noo iphe, Mmamiphe Chileke pfuru sụ: ‘Mu e-zì ndu mpfuchiru Chileke; mę ndu-ozì g'ẹphe jepfu phẹ. Ndu ono, mu e-zì ono nweru ndu ọphu ẹphe e-gbu egbugbu; dọru ndu ọphu ẹphe a-kpa ẹhu mmanụ.’ ⁵⁰ Ọo ya bụ l'aa-gwata ọgbo-a ụgwo ọchi iphe, bụkpoo ndu mpfuchiru Chileke ono, ndiche phẹ shi teke iphè dọ gbushita ono; ⁵¹ e -shikpọo lẹ mee Ebelu jasụ lẹ kẹ Zakaraya, onye e gburu lẹ mgbaka ọrun-ngweja Chileke yee eze-ọlo Chileke. Sụ-a; gę mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ kwa ọgbo-a bẹ aa-gwata ụgwo mee phẹ.

⁵² “Nshio unubẹ ndu maru ekemu; kele unu wotawaru ire-igodo ọlo mmamiphe. Unu ta abahuduru l'onwunu; tẹme ndu eme g'ẹphe bahụ bẹ unu kpọshiru abahụ.”

⁵³ Jizọsụ bya l'atugbu l'ẹka ono; ndu ezije ekemu mę ndu Fárisii ono kwatakpọo tsoahaa ya opfu; tẹme ẹphe nọdu akuchashikwa iya phọ opfu akuchashi; eme g'ọ pfua igwerigwe opfu; ⁵⁴ ẹka ẹphe ege iya g'ẹphe gbaaru iya ọnyà opfu, ẹphe e-gude nmata iya.

Iphe-ekoje-buredi ndu Fárisii

(Mat 10:26-27)

12 Teke ono kwaphọ; ụmadzu ụkporo l'unu zakobewaa l'ẹka ono; k'ọphu ẹphe azogbaa nwibe phẹ tọli tọli. Jizọsụ karụ ndu etsoje iya nụ gędegede sụ phẹ: “Unu kwabekwaru iphe-eko-buredi ndu Fárisii ęnya, bụ iya bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu, ẹphe bụ. ² Ọ tọ dukwa iphe, e kpuchiru ekpuchi g'e te mechaa kpuhaa ya; ọphu ọ dukwa iphe, e domiru edomi g'e te mechaa maru iphe, ọ bụ. ³ Iphe, unu pfuru l'ọchii bẹ aa-nụma l'iphóró; tẹme iphe, unu dzuru taba taba l'ime ọlo bẹ aa-ra arara g'onymonye nụmadzuru.”

Onye aa-tsujẹ ebvu

(Mat 10:28-31)

⁴ “Gę mu kakwaru unubẹ ndu bụ ọnyà mu phẹ: Unu ta tsukwa ndu egbu ogwehu nemadzụ ebvu; ndu bụ: ẹphe -gbuchaa; ọ tọ dọdu iphe ọzo, ẹphe adụ ike eme. ⁵ Gę mu kakwaru unu onye unu a-nọdu atsujẹ ebvu: onye unu a-tsujẹ ebvu bụkwa onye bụ: o -gbuchaa egbugbu; l'ọ nwekwarupho ike, oo-gude nwuru onye ono chie l'ọku-alị-maa. Ee! Mu sọru unu-a; nokwa onye unu a-tsujẹ ebvu bụ ono.

⁶ “?Tọbudu unwu ogbe ise bụ kobo ẹbo? Ọle Chileke ta adukwa unwu ogbe mę nanụ, ọ tọ nyataduru. ⁷ Mbụ-a; ęgbushi, nọ unu l'ishi bẹ ọ guchaaakwaru ọgu nanụ nanụ. Unu ta atsushi ebvu! Unu kagbaa ikpoto ogbe aba lẹ mkpa; g'ọ hahabẹ igwerigwe.”

Epfu l'edzudzu-oha l'a bu ke Kéreshi

(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye pfuru l'edzudzu-oha pfua ya hoo haa lẹ ya bu nkemu be mube Abubu-Ndiphe l'a-pfukwarupho l'edzudzu unwu-ojozi-imigwe pfua ya hoo haa l'onye ono bu nkemu. ⁹ Obenu l'onye pfuru l'edzudzu-oha pfua ya hoo haa lẹ ya ta amadu mu be mu a-pfukwarupho l'edzudzu unwu-ojozi-imigwe ke Chileke pfua ya hoo haa lẹ mu ta amadu onye obu.

¹⁰“Onyemonye, pfuru Abubu-Ndiphe ejo opfu be aa-gukwaru nvu; obenu l'onye pfubyiru Unme Chileke be a taa gukwaru nvu.

¹¹“Teke o bu l'ephe kpụ unu bya edobe l'ulo-ndzukọ; waa l'iphu ndu-ishi; waa l'iphu ndu gọvumentị; unu ta ayokwa oshi iphe, unu e-pfu; ozoo g'unu e-dobe onu pfua ya gude kpefu onwunu. ¹² Kele Unme Chileke l'e-zia unu iphe, unu e-pfu teke ono.”

Etu k'onye eze, bu onye-eswe

¹³ Onye lanu l'ikpoto ndu ono su iya: “O-zì-iphe-e! Rwonaa nwune mu g'o kwe gẹ mu l'iya kee iphe, shi lẹ nna anyi.”

¹⁴ Jizosu su iya: “?Bu onye meru mu onye ekpejeru unu ikpe; ozoo onye ekeru unu oke; gube nwoke ono?”

¹⁵ Jizosu su ikpoto ndu ono: “Unu tokwa ehu zehujeru iphe, bukpo iphe, akpataje eye enya l'eku mgboko-a; l'okpobe ndzu nemadzu te eshikwa l'eku, o kpataru akpata; g'ohahabe.”

¹⁶ O wataru phe anmaru etu su: “Nwoke lanu, nweru iphe; koru opfu; kpata iya iphe, ha shii. ¹⁷ O bya ariahaa l'egomungo su:

‘?Denuanu gẹ mu e-me iya g'o to dudu eka aa-kube iphe-a?’ ¹⁸ Mu e-me iya egube-a. ‘Mu a-phoka oba mu phoribebaa iya g'o ka oša; l'oo-buwaruro eka mu a-kube mebyi iphe mu; me iphe, mu nweru enweru.’ ¹⁹ Noo ya bu; mu asu ndzu mu; eku abyakwaru ngu! Owa-a bukpkwaa iphe, a-suru ngu eri apha, du igwerigwe. Tuta unme nta; ria ngua g'ehu tsoo ngu utso!” ²⁰ “Ole Chileke suru iya: ‘Onye eswe! Enyashi-a be aa-nata ngu ndzu ngu ono. Iphemiphe-a, i doberu onwongu-a; ?bu onye e-ri iya?’

²¹ “Noo g'onye akparu onwiya eku; ophu o dudu iphe, o bu l'iphu Chileke du bu ono.”

Eye Chileke iphemiphe l'eka

(Mat 6:25-34)

²² Jizosu su ndu etsoje iya nu: “Noo iphe, mu gude su: Unu ta akushi photophoto g'unu e-me ndzu unu: k'iphe, unu e-ri; ozoo k'ehu unu: k'iphe, unu e-ye l'ehu. ²³ Kele ndzu ka nri; teme ogwehu ka uwe aburu iphe. ²⁴ Lewaro okpoko-ohà, ephe l'eli! Ephe ta akokwa opfu; ophu o dukwa iphe, ephe eje akpata l'opfu; ophu ephe enwedu ulo eku; ophu ephe agbadu oba; ole Chileke anodujeelaa azu phe. ?Unu ta amadu l'unu ka enu aburu iphe.

²⁵ ?Denu g'unu ha onye e-gude ayọ oshi; yekwa iphe, ha nwanshii lẹ ndzu iya? ²⁶ Oo ya bu; o -buru l'unu taa dudu ike eme nwiphe habe nwanshii nno; ?buhunu gunu meru iphe, unu akụ-phe photophoto? ²⁷ Unu lewaro ojimbvu g'onoduje evu. Ephe te esedu akanya; ophu ephe agbadu oghu k'akwa uwe. Obenu lẹ-a; unu huma gẹ Sólomonu yeberu uwe, ama mma; ole uwe iya ta amarwuduru g'ojimbvu lanu. ²⁸ Teke o bu lẹ Chileke eyeje eswa, no l'egbudu uwe; l'iphe, bu o -dzuru ndzu ntanu-a; echele l'e woru iya shia ite; ?to kabadaa unu eye okpobe uwe? mbu unube ndu-a, ekwekwe, unu kweru abadu ishi-a! ²⁹ Oo ya bu; unu ta anodujeshi akụ-phe photophoto iphe, unu e-ri me iphe, unu a-ngu. ³⁰ O kwa iphe ono bu iphe, ohamoha tukoru ayọ oshi iya. Nna unu makwaru-a l'o du unu mkpa. ³¹ Unu chochia eka Chileke bu eze! Oo ya bu; iphemiphe ono aburu iphe, ee-yekwaru unu eyekwa.”

Èku imigwe

(Mat 6:19-21)

³² “Unu ta atsushi ebvu; unube unwu ndokobe aturu, adudu igwe-a; l'ò dukwa Nna unu ree okpobe adudu eme g'unu bukwarupho eze l'èka o bu eze. ³³ Unu reshia iphemiphe, unu nweru gude mee iphe-oma. Unu meeru onwunu ekpa okpoga ophu taa kahudu akahu; kparu èku unu dobe l'imigwe; èka o to lwadu ali alwalwa; kele ndu-oshi te ejedu iya; ophu mkpu atadu iya. ³⁴ L'ò kwa èka èku ngu, kachaa ngu mkpa no be obu ngu a-nodukwapho.”

Ndu ozi, nwu enya

³⁵ “Unu lishia anamu unu ike; g'oku dukwapho l'oroku unu. ³⁶ Unu adu g'unwokoro, nwu enya echeru nnajjuphu phe g'o lwa ekele-nwanyi, o jeru; g'ephe a-guhakeberu iya uzo me o -bya bya akua èka l'uzo. ³⁷ Èhu-utso be a goru nu ndu-ozì ono, nnajjuphu phe l'a-byatashia; ephe anwuru enya. Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; o-rukotakwa onwiya su phe g'ephe nodu anoo ge ya kwaaru phe okpobe ebyaa. ³⁸ O -buru l'echi abali be o byapfutaru phe nno; ozoo l'iphe-oha enu; ephe nwukwaduru enya; l'ò buru phe iphe èhu-utso. ³⁹ Oìe-a; unu makwarupho l'ome oke, bu l'unuphu maru teke iphuru abya ibe iya; me o nwukwaru-a enya; k'ophu o to kwekwanu g'iphuru ono tsufua ulo iya bata. ⁴⁰ Unubedua l'onwunu; unu kwabekwapho enya; kele Abubu-Ndiphe l'a-byakwa teke unu te eledu enya iya.”

Nwozi, e gude ire iya èka

(Mat 24:45-51)

⁴¹ Pyita su iya: “Nnajjuphu-e! ?Bu anyibedua be i nmaru etu owa-a gedegede too oha?”

⁴² Nnajjuphu su: “?Bu onye bu nwozi, e gude ire iya èka; teme o buru onye kwaru enya? Oo ya bu onye ono, nnajjuphu iya doberu l'unuphu g'o nujeru iya ndibe iya nri l'o rwubèrù iya. ⁴³ Èhu-utso be a goru nu nwozi ono me o -buru le nnajjuphu iya a-lwa bya bya ahuma l'oome iphe ono, o ziru iya ono. ⁴⁴ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; nnajjuphu ono e-wokwaru iphemiphe, o nweru enweru ye nwozi ono l'èka. ⁴⁵ Obenu teke nwozi ono riru su: ‘Haa! Nnajjuphu mu anokwaa odu alwalwa; bya awata etsukashi ndu-ozì nwoke ono iphe: unwoke me unwanyi; wata eri g'o du iya; nguahaa mee; o tsuhaa ya. ⁴⁶ Nnajjuphu iya ono a-lwakwa mboku, o to ledu enya iya waa teke o to madu bya agwaa ya ochi; woru iya gwakobe le ndu e gudedu ire phe èka.

⁴⁷ “Onye-ozì, machaarù uche nnajjuphu iya; ophu o kwakobeduru èka; ozoo mee iphe, bu uche nnajjuphu iya be ee-chishi echachi ike. ⁴⁸ Obenu l'onye ata amadu uche nnajjuphu bya emeta iphe echi echachi be ee-chipete iphe. Onyemonye, a nuru iphe, ha shii be ee-le enya iphe, ha shii l'èka iya. Onye e yekwanuru iphe, ha shii l'èka be aa-jikwapho aji iphe, kabaa shii.”

Jizosu agbaghashi ndiphe

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ “Iphe, mu byaru bukwa atu oku l'eliphe; mbu l'ò du mu g'a su l'oku obu etsuwaa etsutsu! ⁵⁰ Obenu l'o nweru baputizimu, ee-me mu. Obu akue mu pho phoophoophoo; mbu jasù teke e meadaru iya. ⁵¹ ?Unu dobesu le mu byaru eme ge nchi du ndiphe doo? Aawa! Iphe, mu epfuru unu bu l'iphe, mu byachiaru bukwa mgbaghashi. ⁵² Kele e -shi nta-a be unuphu, umadzu ise bu be a-gbaghashihupho. Umadzu eto aburu ohogu umadzu labo; umadzu labo aburu ohogu umadzu eto. ⁵³ Ephe a-gbaghashihu: nna aburu ohogu nwa iya; nwa aburu ohogu nna iya. Ne aburu ohogu nwa-nwanyi; nwa-nwanyi aburu ohogu ne iya. Ne ji nwamgboko aburu ohogu nyee nwa iya; nyee nwa aburu ohogu ne ji iya.”

Amaru gę mbọku gbaru

(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Ọ sụkwapho ikpoto ndu ono: “Ọobujeru teke unu hụmaru ẹka igwe rwuru erwurwu l'ụzo ẹnyanwu arība; unu asụ l'igwe e-dze nwa yegeyege mini; l'ọduepho nno. ⁵⁵ Teke pherephere shi l'ụzo ndọhali wata ezizi; unu asụ l'ọnanwu abyawaa; l'ọ dụ g'unu pfuru. ⁵⁶ Unubę ndu ono, bụ tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu ono. Unu aduje ike lee ẹnya l'eli lee l'alj; kọta gę mbọku gbaru. Obenu ?bụ gunu kparụ iphe, unu amadụ kọo iphe, nta-a dụ g'ọo ya?”

Edoshi opfu

(Mat 5:25-26)

⁵⁷ “?Bụ gunu bę o gude ọphu unu achijedu idzu l'ime obu họta iphe, pfuru ọto mee? ⁵⁸ Teke onye gbaru ngu ẹkwo kpụ ngu eje l'ulo-ikpe; kukebe ẹhu g'unu l'iya doshia l'uzo; g'ọ tọ kpuru ngu je anụ onye-ikpe; onye-ikpe e-woru ngu ye l'ẹka ọgbogu; ọgbogu eje atụa ngu mkpọro. ⁵⁹ Gę mu gbukwaaru iya unu tororo; i tị yikwa futa afuta l'ẹka ono jasụ teke i pfuoberu iphe, e gburu ngu pfua pfua afu iya.”

Izimanụ alwa azụ ọzoo ọla-l'iswi

13 Ọ duru ndu nọ l'ẹka ono teke ono, pfuru Jizọsu kę ndu Gálili, Payileti gbushiru ẹka ẹphe nọ agwa iphe; mee phę gwakọbe lę mee iphe, e gude agwa iphe. ² Ọ sụ phę: “?Unu dobesu lę ndu Gálili ono kakọta ndu Gálili ọzo abụ ndu eme iphe-ẹji opfu l'e gburu phę ẹgube ono. ³ Mu sụ unu: Waawaa-o! Teke ọ bụ l'izimanụ iphe-ẹji unu ta alwakọtaduru unu azụ; unu lwapfuta Chileke bę unu a-lakọtakwapho l'iswi ẹgube ono. ⁴ Tọ ụmadzu iri l'ẹsato ono, ụlo-eli ephekerephe Sayilowamu zero tugbushia ono; ?unu dobesu l'ẹphe ka ndu Jierúsalemụ ọphuu abụ ndu ẹjo-iphe? ⁵ Mu sụ unu: Waawaa-o! Teke ọ bụ l'izimanụ iphe-ẹji unu ta lwakọtaduru unu azụ; unu ghaa umere bę unu a-lakọtakwapho l'iswi nno.”

Ẹtu oshi, ta amịduru amịmi

⁶ Ọ bya anmaa ẹtu-a sụ: “Ọ duru oshi figu lanụ, nwoke yeru lę mgbabu iya. Ọ nọdu abyaję elee ya ẹnya mebyi; ọ tọ dudu iphe, ọohuma. ⁷ Ọ sụ onye-ozị mgbabu: ‘?I hụmaru lę mu byawaru apha ẹto mgburugburu bya elee ẹnya mebyi l'oshi figu-a: ọle ọ tọ dudu iphe, ọ mītaru. Gbutsua ya! ?Bụ gunu meru g'o gude o jee adzuru ndzụ emebyishiru mu alj?’ ⁸ Onye-ozị mgbabu ono sụ iya: ‘Jiko hafua ya rọ apha lanụ-a; gę mu bvup-headaa ya mgburugburu yeadaa ya ọzu. ⁹ Teke ọ bụ l'ọ mīru mebyi apha ọzo; ọo ya bụ l'ọ dū ree; teke ọdumeka l'ii-gbutsuwa iya rọ.’ ”

Jizọsu eme gę nwanyi, okwebe kweberu wekọrohu l'eswe-atụta-unme

¹⁰ O be teke ọ nọ l'ulo-ndzukọ ndu Jiu ono nanụ ezi iphe l'eswe-atụta-unme; ¹¹ ọ duru nwanyi, nọ l'ẹka ono, ọb-vu mewaru iphe-ememe mgbarapha iri l'ẹsato. Ọ lọtawa iya phugọbe; ọphu o kwejedu g'ọ pfuru nhamunha.

¹² Jizọsu hụma nwanyi ono bya ekua ya sụ iya: “Nwanyi ọma! I nwewaa onwongu l'iphe ono, eme ngu nụ ono!”

¹³ Ọ bya ebyibe iya ẹka; nwanyi ono lọchia onwiya teke ono teke ono pfuru nhamunha; bya ekeleahaa Chileke ekele.

¹⁴ Ẹhu ghuahaa onye-ishi ụlo-ndzukọ eghu lę Jizọsu meru g'onye iphe eme wekọrohu l'eswe-atụta-unme. Ọ sụ ndu ono: “Abalị ishii bę e doberu k'ejjeje ozi; unu byaję g'e mee g'unu wekọrohu teke ono; unu ta abyajęshi l'eswe-atụta-unme.”

¹⁵ Nnajiuphu sụ iya: “Unubę tuko-l'ẹhu-atuko-l'obu-a! ?Unu ta akpọfujedu eswi unu l'ẹhu l'ẹhu; ọzoo nkapfụ-igara unu l'ọka iya; chīru iya je g'ọ nguta mini l'eswe-atụta-unme? ¹⁶ Sụ-a; nwanyi-a, bụ awa Ẹbirihamu-a, Nsetanu keru ẹgbu eshi k'apha iri l'ẹsato-a; ?tọ gbaduru kę g'a tọfu iya l'ẹgbu ono l'eswe-atụta-unme?” ¹⁷ O

pfuchaepho nno; iphere gude ndu ono, etso yẹbe Jizọsu opfu ono. Ikpoto ndu nọ l'ẹka ono tuko teahaa ẹswa k'eze iphe ono, Jizọsu emeshibebe ono.

Ẹtu, e gude akpuru oshi mọtutadu anmaa

(Mat 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jizọsu sọ: “?Bụ gunu bẹ ẹka Chileke bụ eze dọ g'ọ ya? ?Bụ gunu bẹ mu a-turu iya yeru? ¹⁹ Ọ dọ g'akpuru oshi mọtutadu, nwoke wotaru je akpa lẹ mgbabu iya. O fua; vuta buru oshi k'ẹka iya; k'ọphu ẹnu, ephe l'eli byaru bya akpaahaa ẹpfune l'ẹkali iya.”

²⁰ Ọ sọkwa phẹ phọ ọzo: “?Bụkpoo gunu bẹ mu a-turu ẹka Chileke bụ eze yeru? ²¹ Ọ dọ g'iphe-ekoje-buredi, nwanyi hataru nwanshiji ye l'ukpokutu iphe, eegudeje eme buredi, jiru ẹda-mbacha; o woru iya dobe jasọ o tuko koo.”

Eshi ọzo, dọ kparagọ abahọ

(Mat 7:13-14,21-23)

²² Jizọsu nọdu ejekpọepho ọzo Jierúsalemu, ooje. Ọ nọdu aghatagbaa mkpukpu lẹ mkpukpu ezi iphe. ²³ Noo ya; ọ dọru onye jiru iya sọ iya: “Nnajiuphu-e! ?Ndu aa-dzọta a-ha nwanshiji tọ?”

Ọ sọ phẹ: ²⁴ “Unu kpata ọzo shia ọzo, dọ kparagọ bahọ; kele aa-dọ igwerigwe mee g'a bahọ; ọle ẹphe taa dọdu ike. ²⁵ A -nonyawaa onye nwe ọlo gbeshi woru ọzo guchia; unu apfuru l'etezi akọ ẹka l'ọzo sọ: ‘Nnajiuphu; gọhaaru anyi ọzo!’ L'ọ sọ unu lẹ ya ta amakwa ẹka unu shi-o! ²⁶ Unu awata epfu sọ: ‘Obenu l'anyi rikwaru; bya angọ l'iphu ngu; tẹme i zia iphe l'edupfu anyi.’ ²⁷ Ọle ọo-sọkwapho: ‘Mu sọru unu lẹ mu ta amadọ ẹka unu shi bya; unu gbeshi mu l'iphu g'unu ha; unubẹ ndu ejo-iphe ono!’ ²⁸ Noo ẹka unu a-nọdu kwaa ẹjo ẹkwa; taa ikireze teke unu a-nọdu ele Ébirhamu ẹnya; waa Áyizaku; waa Jiékọpu; waa ndu mpfuchiru Chileke l'ẹka ẹphe nọ l'ẹka Chileke bụ eze; unubẹdua buru ndu a chishiru achishi. ²⁹ Amadọ e-shi l'ọzo ẹnyanwu awawa mẹ l'ọzo, ẹnyanwu ariba; shikwaphọ ndẹgu; shi ndọhali; bya lẹ nri l'ẹka Chileke bụ eze. ³⁰ Unu hụma-a; ọ dọru ndu bụ ikpazọ, l'e-mechaa buru ivuzọ; tẹme ọ dukwarupho ndu bụ ivuzọ, e-mechakwanaa buru ikpazọ.”

Jizọsu yeru Jierúsalemu obu

(Mat 23:37-39)

³¹ Teke ono teke onokwaphọ bẹ ọ dọru ndu Fárisii, byaru bya asọ Jizọsu: “Shilekwaa l'ẹka-a tųgbua nta; kele Herọdu achọkwa ngu egbugbu.”

³² Ọ sọ phẹ: “Unu je akaru awuru ono lẹ mu achifu ọbvụ; bya eme gẹ ndu iphe eme wekọrohu ntanụ-a yẹle echele; o -be mbọku k'ẹto; ozi mu abvụ. ³³ Ọle g'ọ dųhabe; mu a-nọdukpọepho eje iphe, mu eje ntanụ-a; waa echele; waa nwarechi; kele ọ tọ dọdu ẹka ọzo, onye mpfuchiru Chileke l'e-phuhu gbahaa lẹ Jierúsalemu!

³⁴ “Gube Jierúsalemu; Jierúsalemu, tųkoru ndu mpfuchiru Chileke egbu; bya egude mkpuma atų-gbushi ndu e ziru g'ẹphe byapfuta ngu. Tekenteke bẹ mu meru gẹ mu chikobe unwu ngu l'ẹka lanụ gẹ nepfu-ọku achikobeje unwu iya l'ime nkù iya-a; ọphu i kwedu! ³⁵ Hụma ahụma; l'ibe ngu bẹ aa-gbagharu haa ya l'ọ buru ochobu! Gẹ mu karų unu: unu taa hụmabaekwa mu jasų teke unu a-sų: ‘Chileke gọru ọnu-ọma nų onye ono, gude ẹpha Nnajiuphu abya ono.’”

Jizọsu eme onye iphe eme g'ọ wekọrohu

14 O be l'eswe-atųta-unme lanụ; Jizọsu jeshia eri nri l'ọlo onye nọ l'ishi lẹ ndu Fárisii; ẹphe nọdu egekpọe ya phọ ngge. ² Noo ya; onye ẹhu-ekoko eme bya bya apfuru iya l'iphu. ³ Jizọsu bya epfuru yeru ndu maru ekemu waa ndu Fárisii sọ phẹ: “?A sọru g'e meje onye iphe eme g'ọ wekọrohu l'eswe-atųta-unme tọ?”

⁴ Ọphu ẹphe epfuduru opfu. Ọ bya eduta iya bya emee ya o wekọrohu; bya edufu iya; ọ lashia. ⁵ Jizọsu sọ phẹ: “?Denu g'unu ha onye nwa iya; ọzoo oke-eswi iya l'adaba l'iduma l'eswe-atųta-unme; g'ọ to me ẹgwegwa je apafuta iya?”

⁶ Ọphu ẹphe amadụ g'ẹphe e-ye ọnu l'opfu ono.

Ewoze onwonye alị

⁷ Ọ bya anmaaru ndu e ziru ẹ nri ono ẹtu; ẹka o lerwataru ẹnya l'ẹphe họttagbaaru aba ndu nweru ẹnya je anọdu. Ọ sụ phe: ⁸ "Ọ -buru ẹ nemadzụ ziru ngu ẹ nri ekele-nwanyi; te ejekwa je anmakoru l'aba ndu eze; atasụ ọ dūru onye ka ngu enweru ẹnya, e ziru ẹ nri ono. ⁹ Onye ono, ziru gụ l'iya ono l'a-byakwa bya asụ ngu: 'Gbeshi gẹ nwoke-a nọdu.' L'i gbẹ teke ono nyigobe je anọ-zeta l'aba ndu ẹnya lwaru. ¹⁰ Ọo ya bụ; teke e ziru ngu ẹ nri; tūgbua je anọdu l'aba ndu ẹnya lwaru: g'ọo bụkwanuru; teke onye ziru unu byaru; l'ọo-sụ ngu: 'Ọnyà mu; gbeshi bya l'ẹka ka ree'; ọo ya bụ; aa-kwabẹ ngu ùbvù l'iphu onyemonye, unu l'ẹphe nọ ẹ nri. ¹¹ Kẹle onyemonye, l'ekuli onwiya eli bẹ ee-kuzeta alị; onye kuzetakwanuru onwiya alị bẹ ee-kuli eli."

¹² Ọ sụkwapho nwoke ono, ziru iya ẹ nri ono: "Teke ọ bụ l'i ziru ẹ nri; ọzoo l'i kuru ọbo-iphe; te kukwa ọnyà ngu phe; ọzoo unwune ngu phe; ọzoo abubu ngu phe; ọzoo obutobu ngu phe, nweru iphe. Ọ -dumeka bẹ ẹphe e-ziphutakwa ngu azụ; l'ọogbe buru l'aapfu ngu ụgwọ iphe, i meru. ¹³ Ọ bụchia; teke i shiru nri ọbo-iphe; zia ndu ụkpa; mẹ ndu edzuduru oke; mẹ ndu ẹniyeni mẹ ndu atsụ ishi. ¹⁴ Ọo ya bụ l'ọo ẹhu-utso bẹ a goru nū ngu; kẹle ẹphe taa pfulu ngu ụgwọ iya. Teke Chileke a-pfu ngu ụgwọ iya bụ teke ndu pfuluberekoto e-shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ."

Ẹtu ndu e yeru ẹ nri

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Onye lanu l'ime ndu ẹphe l'iya nọ ẹ nri ono numa iya bya asụ iya: "Ẹhu-utso bẹ a goru nū onye ono, l'e-ri nri l'ẹka Chileke bụ eze!"

¹⁶ Jizosu sụ iya: "Ọ dūru nwoke, shijeru nri, ha shii; bya ezia ikpoto nemadzụ ẹ nri iphe-oma ọbu. ¹⁷ Ọ gbaepho l'eri nri ono; o zia onye-ozì iya g'o je ekua ndu e ziru ẹ nri ono sụ phe g'ẹphe bya l'e shighewaru iya. ¹⁸ G'ẹphe ha tuko loru agalaba ye iya. Onye k'ivuzọ sūru iya jiko ẹ ya taa byakotadu. L'ọ dūru alị, ya zuru k'òphúú; ya nọdu eje iya ahuma nta-a. ¹⁹ Onye k'ophuu sụ jiko ẹ ya ta abyakotadu. Ẹ ya zuru oke-eswi iri; ya nọdu eje iya ahuta ama ozi. ²⁰ Onye k'ophuu sụ jiko ẹ ya lutaru nwanyì k'òphúú; ọphu ya abyakotadu. ²¹ Noo ya bụ; onye-ozì ono bya eworu iphe ono zia nnajiuphu iya. Nwoke ono, nwe unuphu ono gude ẹhu-eghu sụ onye-ozì iya: 'Ngwa; gbaru ẹgwegwa lufu; jeje etsoru oji l'oji mkpukpu tsoru iphe, bụkpoo gbororo je achibata ndu ụkpa; mẹ ndu edzuduru oke; mẹ ndu atsụ ishi; mẹ ndu ẹniyeni.' ²² E mechaa; onye-ozì ono je asụ iya: 'Nna; iphe, i sūru g'e mee bẹ e meakwaru; ọle a ta nọ-chishikwaru oshi anọ.' ²³ Nnajiuphu onye-ozì ono sụ iya: 'Ngwa; je etsoru ụzo l'uzo mẹ iphe, bụkpoo owere ụzo ẹgu je achibata nemadzụ g'unuphu ji ejiji. ²⁴ Kẹle-a; gẹ mu karu unu; ọ tọ dukwa g'ọ ka mma l'ọo onye lanu ẹ ndu ono, e zihawaru ẹ nri ono, e-de ọnu ẹ nri mu.'"

Iphe, oo-phuje onye etso Jizosu

(Mat 10:37-38)

²⁵ Teke ono bẹ a dukpoo igwerigwe etso Jizosu. Ọ ghakobe bya asụ phe: ²⁶ "Onye abyapfuta mu nū; ọphu nna iya adudu iya ashi; mẹ ne iya; mẹ nyee ya; mẹ unwu iya; mẹ unwune iya nwoke; mẹ kẹ nwanyì; mbụ je akpaa ẹ ndzụ iya; onye ono ta abyakwa etsokota mu. ²⁷ Onye ete evudu oswebe ọnwu k'ẹka iya etso mu ta abyakwa abukotaru onye etsoje mu nū. ²⁸ Sụ-a; ?Denu g'unu ha onye arì k'akpu ọlo-eli; g'o to vuru ụzo nọduadaa anọ; gbaa iphe, oo-phu iya; maru: ?ya nwekpọrunu okpoga, l'a-suru iya nū. ²⁹ Ọdumeka; ọ -tuebe ọkpa-ọlo; ọphu ọ duedu ike kpufu iya; ndu humaru iya nū awata iya agbaru mgbonu sụ: ³⁰ 'Lewarọ nwọphu, jeru akpu ọlo; ọphu ọ duedu ike kpū-tsee ya.' ³¹ Ọobujeru; eze -gbeshi jepfushia eze ibe iya ọgu; l'o vuru ụzo nọduadaa anọ chịadaa idzu sụ: ?a maru bụ ụkporo unu ndu ojogu bẹ ya e-gude ejepfu onye gude ụkporo unu ojogu labọ tọ? ³² Teke ọdumeka ọo-buru onye ọphuu -nọdukwaduro l'ẹka dū ẹnya; l'ọ họtta nemadzụ ye g'ẹphe je arwọ ya g'e doshia opfu. ³³ Ọo ya bụ; g'unu ha ta adukwa onye byaru a-buru onye etsoje mu nū; gbahaa l'onye ono wofuru ẹnya l'ẹku iya."

Únú, tsuhuru etsuhu

(Mat 5:13; Mak 9:50)

³⁴ “Únú bú iphe, dú ree; ọle teke únú tsọ-buhuru únú-únú; ?bú gúnú bẹ ee-gude mebaa ya g'ọ búru únú ọzo?
³⁵ Ọ tọ dúkpoedunu ree k'eye l'alì; ọzoo l'ìkpọzu. Ee-woru iya wùshia. Onye nweru ẹnu-nchi, l'anụ iphe; nùmak-wa iya.”

Ẹtu k'atọru, kpaphuhuru akpaphuhu

(Mat 18:12-14)

15 Ndu ana akjiriko mẹ ndu ọzo, bú ndu eme iphe-ẹji wata akpjaritaru ntse g'ẹphe ngabẹ nchì l'iphe, Jizọsu ezi. ² Ẹhu ghuahaa ndu Fárisii waa ndu ezije ekemu eghu; ẹphe pfuahaa sù: “Nta bẹ nwoke ọwa anataje ndu eme iphe-ẹji; ẹphe l'iya atọko erigbachaa nri.” ³ Jizọsu bya anmaaru phẹ ẹtu-a sù:

⁴ “Ọ -búru l'onye lanụ lẹ g'unu ha nweru ụkporo atọru ise; nanụ -tuphahụ; ?tọo hadụ ụkporo ẹno l'iri lẹ tete ọphuu l'echiẹgu; je achọahaa ọphu tuphahuru nù phọ jasụ l'ọohuma iya?” ⁵ Teke ọ hụmaeru iya phọ; l'ọ woru iya nmakobe l'ukuvu teru ẹswa lashia. ⁶ O -rwua unuphu; l'ọo-bya ekukọta ọnyà iya phẹ mẹ obutobu iya phẹ sù phẹ: “Unu bya etebude mu ẹswa-o; lẹ mu hụmawaru atọru mu, shi tuphahụ nù-o.” ⁷ Sù-a; noo g'ẹmereme l'a-ha shii l'imigwe l'ishi onye eme iphe-ẹji lanụ, izimanụ lwarụ azụ; ọ lwapfuta Chileke; eme l'ụkporo ndu ọma ẹno lẹ ndu ọma iri lẹ tete, mkpa izimanụ alwa azụ adụduru.

Okpoga, a chọru achọcho

⁸ “Ọzoo ?denu nwanyi, e-nweru okpoga mkpọla-ọchaa iri; nanụ etuphahụ g'ọ tọ nwuru ọku ye l'orọku; zakọta ọlo; chọo ya gbiriri jasụ l'ọohuma iya. ⁹ Teke ọ hụmaeru iya phọ l'ọ bya ekukọbe ọnyà iya phẹ mẹ obutobu iya phẹ sù phẹ: ‘Unu bya etebude mu ẹswa; kele mu hụmaru kobo mu, shi tuphahụ nù.’ ¹⁰ Sù-a; nokwaphọ g'unwu-ọjoi-imigwe e-te ẹswa onye shi eme iphe-ẹji, izimanụ lwarụ azụ; ọ ghaa umere lwapfuta Chileke.”

Nwata, gbaphuhuru nù

¹¹ Jizọsu bya anmaaru phẹ ẹtu ọzo sù: Ọ dọru nwoke, nwutaru unwokoro labọ. ¹² Kẹ nwata nọnyaa bya asụ nna iya: “Nnana; kee iphe ngu nù mu ọphu rwuberu mu nù.” Nna phẹ bya eworu iphe, o nweru enweru keeru phẹ. ¹³ Ọphu ọ dọdu g'a nọ-beru; kẹ nwata ono chikobe iphemiphe, o nweru tųgbua ije. Ọ búru iya ala ọha, dú ẹnya. O je anọdu l'ẹka ono kpakabẹbe okpoga iya lẹ gaphu-gaphu-gaphu. ¹⁴ Ọ kpakabẹbechaepho iphemiphe, a nuru iya; ẹjo ọkpa nri bya l'alì ono; ọ kpaahaa nri. ¹⁵ Ọ lapfu onye lanụ lẹ ndu a nwuru l'alì ono. Onye ono zia ya g'ọ chejeru iya ezi l'ẹgu. ¹⁶ Ẹgu metabe iya k'ọphu ọduje iya g'a sù l'a nuru iya ẹgbo iphe, aawushijeru ezi ono; ọle ọ tọ dọdu onye anuje iya ya nù. ¹⁷ O be teke a nọnyaru egomunggo lwa iya azụ. Ọ sù: “?Bunaa ọmadzu ole l'ime ndu-ozì nna mu nweru nri nweru k'etsutsu iya; mu bya anọdu l'ẹka-a; ẹgu nọdu abya mu egbugbu? ¹⁸ Mu a-gbeshikpoephe jepfu nna mu je asụ iya: ‘Nna; mu meswewaru Chileke bya emeswee ngu. ¹⁹ Mu ta agbaeduru kẹ g'e kua mu nwa ngu ọzo. Meje mu g'iime ndu-ozì ngu ndu i butaru ebuta.’ ²⁰ Ọ gbalihu bya alapfushia nna iya.

“Ọ nọdukwaduro l'ẹka dú ẹnya; nna iya hụma iya; imemini iya dú iya. Ọ gbapfu iya je anmata iya akpa; tsutsua ya ọnu. ²¹ Nwata ono sù iya: ‘Nna; mu meswewaru Chileke bya emeswee ngu. Mu ta agbaeduru kẹ g'i kua mu nwa ngu ọzo.’ ²² Nna iya ono sùele-a unwokoro iya: ‘Unu chitaru mu akpawuru uwe, bú iya kakọta ama mma g'e yee ya; gbabẹ iya echi ẹka; yee ya akpọkpa. ²³ Unu akputa adeswi, tsuru ẹba gbua g'anyi gude swaa ẹswa iya. ²⁴ Kele nwa mu-a nwuhuru anwuhu; nta-a bẹ ọ byaru bya adzwaru ndzụ ọzo. O shi gbaphuhu agbaphuhu; ọle nta-a bẹ a hụmawaru iya.’ Ẹphe wata eme ẹswa.

²⁵ “Teke ono bẹ ọkpara iya nọ l'ẹgu. Ọ lwarwutashia unuphu ntse; ọ numa ọda nkwa mẹ ebvu. ²⁶ Ọ bya ekua onye lanụ l'ime unwokoro nna iya bya asụ iya: ‘?Bú ole ada?’ ²⁷ Nwokoro ono sù iya: ‘Ọ kwa nwune ngu lwarụ; nna ngu gbua ada-eswi, tsuru ẹba; kele ọ hụmaru iya; ọ nọdukwadu ndzụ.’ ²⁸ Ẹhu ghuahaa ọkpara iya ono

eghu. Ọphu o kweedu abahu unuphu. Nna iya jepfu iya je arwo ya su iya g'ọ bataro. ²⁹ Ọ su nna iya: 'Lenu! Apha olemole-a be mu jekotawaru ngu ozi. O toko du-swe iphe, i zijeru mu, mu jikajeru ememe. Ole i tiki nu-swee mu g'ọ ka mma l'ọo nwa-eghu ge mu gude mee emereme mu l'onya mu phe. ³⁰ O be ge nwa ngu owa-a, jeru je atuko iphe ngu kpakaaru unwanyi ukpara-a lwaru; i gbuaru iya ada-eswi, tsuru eba.' ³¹ Nna iya su iya: 'Nwa mu; ?Q kwa le mu le ngu anokpoo tekenteke; teme iphemiphe, mu nweru buwaru nkengu. ³² Ọ gbaru g'e mee emereme tee eswa; kele nwune ngu-a shi nwuhuwaa anwuhu; ole nta-a be o byaru bya adzuru ndzu ozo. O shi gbaphuhu agbaphuhu; ole nta-a be a humawaru iya.'"

Onye-ishi, kwaru enya l'ozu nnaji

16 Jizosu sukwapu ndu etsoje iya nu: "Q duru nwoke lanu, nweru iphe; nwekwarupho onye-ishi ndu-ozu iya. Ama bya agbaaru nwoke ono su l'onye-ishi ndu-ozu iya ono l'ebvukakwa iphe iya ebvuka. ² Ọ bya ekua onye-ishi ndu-ozu ono su iya: 'Bu gunu be mu anu l'iime? Ngwa; goshi mu g'i gude eletaru mu iphe mu enya; kele i tji bueduru mu onye-ishi ndu-ozu ozo.' ³ Onye-ishi ndu-ozu ono bya arja su: 'Buna gunu be mu e-me ge nnajiuphu mu abya mu anafu abu ishi ndu-ozu-a? L'ebe abu l'ike okoro dukwadu mu; teme o dukwanu mu iphere ge mu e-me jeshia arwo. ⁴ Mu mawaru iphe, mu e-me ge ndiphe ekweje ge mu bataru phe unuphu me a-chifue mu pho l'abu ishi ndu-ozu-a.' ⁵ Ọ bya ekukota ndu ji nnajiuphu iya ono ugwo nanu nanu. Ọ su onye k'ivuzo: 'Bu gunu be i ji nnajiuphu mu?' ⁶ Onye k'ono su iya l'ọo ite manu ukporo ise. Ọ su iya: 'Ngwa; ngge ekwo-ugwo ngu; no-zeta egwegwa; dee ite manu ukporo ebo l'iri.' ⁷ Ọ su onye ozo: 'Gubedua-e ?i ji gunu?' Ọ su iya l'ọo eda ereshi ukporo ise. Ọ su iya: 'Ngge ekwo-ugwo ngu; dee eda ereshi ukporo eno.' ⁸ Nnajiuphu onye-ishi ndu-ozu ono, 'eegudedu ire iya eka ono jakpo ya ajaja; opfu l'o meru umere onye kwaru enya; kele unwueliphe ka akwa enya l'iphemiphe, ephe l'ogbo-nta-a eme; eme le ndu no l'iphoro Chileke."

⁹ Jizosu pfukwapu su: "Noo iphe, mu gude su unu-a: g'unu gude eku mgboko-a shitaru onwunu onya; g'oburu teke eku obu laerupho l'ee-duru unu bahu l'unuphu, te echihudu echihu. ¹⁰ Onye e gude ire iya eka l'iphe, ha nwanshi be ee-gudekwapho ire iya eka l'iphe, ha shii; teme onye 'apfubeduru-eka-oto l'iphe, abadu ishi ta apfubekwapu-eka-oto l'iphe, baru ishi. ¹¹ Ọo ya bu; teke o bu l'e te gudedu ire unu eka l'opfu eku ke mgboko-a; ?denu g'ee-shi gude ire unu eka l'opfu okpobe eku? ¹² Teme; teke o bu l'e te gudedu ire unu eka l'eka iphe onye ozo no; ?bu onye a-nukwanu unu ophu a-buru k'unu?"

¹³ "Q to dukwa nwokoro, achita nnaji labo ejeru ozi le mbo lanu g'ọ to kpọo nanu ashi; yee onye ophuu obu; ozoo l'o yeru ehu l'ozu onye lanu; ejeru onye ophuu ozi mkpe. Unu taa nodukwa ejeru Chileke ozi bya emekwapu g'okpoga kwatari unu."

Jizosu ezi iphe, bu uche Chileke

(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mak 10:11-12)

¹⁴ Ndu Farisii tukokpoo iphe ono numakota bya awata agbaru Jizosu mgbonu; opfu l'ephe yenukaru okpoga enya. ¹⁵ Ọ su phe: "Qo unubedua bu ndu l'eme onwunu ndu pfuberekoto l'iphe ndiphe; ole Chileke maru obu unu; kele iphe, amadu riru l'ọ bu iphe-oma be bu ejo-iphe l'iphe Chileke.

¹⁶ "Ekemu, shi l'eka Mosisu; waa opfu ndu mpfuchiru Chileke nokwa jasu teke Jionu onye emeje baputizimu byaru. E-shi teke ono be a wataru ara ozi-oma, bu k'eka Chileke bu eze arara; teme onyenonu nodu adzo uzo abahu iya. ¹⁷ Obenu l'ọ kakwa nphe g'igwe bvu; g'alı bvu; eme le g'akpuru opfu ekemu ono nanu buru iphemmanu.

¹⁸ "Onye chifuru nyee ya je alua nwanyị ozo buakwaa ogori be oori; teme onye lukwanuru nwanyị, ji iya chifuru l'erikwapu ogori."

Onye eze yee Lazarosu

¹⁹ "Q duru nwoke lanu, baru eze, eyeje uwe, du eguru bya ere ire; eri gwogwoo mboku-mboku. ²⁰ Ọ dukwarupho onye ukpa, onwo aba, aza Lazarosu, l'azeje l'onu-oguzo onye eze ono. ²¹ Ọ nodu aduje iya g'a su l'a

nuru iya nweekpu, shi le nri, eze ono l'eri. Ophu kachaakponu bu le nkuta awujeru bya erichaahaa ya onwo ono. ²² A nonya; onye ukpa ono nwuhu; unwu-ojozi-imigwe kulia ya je edonyabe Ebirhamu. Onye eze pho nwuhukwapho; e lia ya. ²³ O nodu l'oku-alj-maa eka o no le mkpamehu; palia enya; huma Ebirhamu uzanya-uzanya bya ahuma Lazarosu l'eka o no-kube iya.

²⁴ "O chishia su: 'Nna mu Ebirhamu; g'imemini mu dunu ngu! Zinaa Lazarosu g'o tsee onu mkpushi-eka le mini bya edee mu l'ire g'ire jidata mu; kele mu no l'oke iphe-ehuka l'oku-a.' ²⁵ Ebirhamu su iya: 'Nwa mu; nyatakwa le gubedua teke i no ndzu be i natakotaru iphe, du ree nkengu; nokwapho ge Lazarosu natakotaru ejo-iphe teke ono. Nta-a be ehu duwaa iya guu; gubedua nodukwanu le mkpamehu. ²⁶ A -gufukpoonu ono; o duru oke ose, paru eka no-butaru g'o to du onye a-du ike shi l'eka-a bya l'eka ono; ophu o dukwanu onye l'e-shi l'eka ono byapfuta anyi.' ²⁷ Nwoke ono su iya: 'O du ree; eshinu o du nno nna; jiko zinaa ya ibe nna mu; ²⁸ kele mu nweru unwune ise; zia ya g'o je anmaaru phe okwa g'ephe ta abyapfuta mu l'eka-a, mu eje oke iphe-ehuka-a.' ²⁹ Ebirhamu su iya: 'Unwune ngu nweru Mosisu waa ndu mpfuchiru Chileke; g'ephe numaje iphe, ndu k'ono epfu.' ³⁰ O su iya: 'Aawa nna mu Ebirhamu! ?Ti madu le nemadzu -shi l'onwu teta jepfu phe be izimanu a-lwa phe-a azu.' ³¹ 'Ebirhamu su iya: Epe -anumaduru olu-opfu Mosisu waa olu-opfu ndu mpfuchiru Chileke; nokwapho g'ephe tee kwetakwapho m'obeta o duchakpooru nu onye shi l'onwu teta dzuru ndzu.' "

Anma okwa eme iphe-eji

(Mat 18:6-7,21-22; Mak 9:42)

17 Jizosu su ndu etsoje iya nu: "O doru enya l'o dugbaaru iphe, e-mechaa mee amadu g'o shiswee uzo ke Chileke; ole nshjoro onye oo-shi l'eka. ² O gogo karu onye ono mma ome a pataru mkpuma-uswe woru lipyabe iya l'olu; je aparu chie l'eze-enyimu; eme l'o meru unwegirima-a g'o ka mma l'oo onye lanu o shiswee uzo. ³ Unu kwaberu onwunu enya!

"Teke o bu le nwanna ngu mesweru ngu; baaru iya mba. Teke izimanu lwaru iya azu; gvaru iya nvu. ⁴ Teke o bu l'o mesweru ngu akpo esaa l'ujiku lanu bya abyapfutakota ngu akpo esaa ono; bya asu ngu l'izimanu lwaakwaru iya azu; gukotakwaru iya ya nvu."

Ekwekwe

⁵ Ndu-ishi-ozu ono su Nnajiuphu: "Nna; mee g'anyi kabaa ekweshi ike!"

⁶ O su phe: "Ome ekwekwe, unu kweru ke Chileke habekponu shii ge nwa rwiirwii akpuru mosutadu lanu; me unu adujekwa ike su eze oshi sikamayinu-a: 'Phofu je akpobe onwongu l'ime eze-enyimu'; me o mee iphe, unu pfuru."

Iphe, gbaru onye-ozu l'ememe

⁷ "G'e dobe iya l'onye lanu le g'unu ha nweru ohu, l'akoru iya okoro; ozoo l'echeru iya aturu. Teke o bu l'ohu ono shi l'egu lwa; ?ii-su iya-a g'o byaepho bya anodu ria ngua? ⁸ ?Tobudu iphe, ii-pfuchiaru iya bu: 'Shiaru mu nu ite enyashi mu egwegwa; je eyee uwe ngu; pafutaadaru mu nri ge mu riadaa; nguadaa mee teme l'i ria nken-gu?' ⁹ Mu ta arikwa l'oo-kele ohu ono ekele; g'o jeru iphe, o ziru iya-a. ¹⁰ Nokwapho g'unu du: unu -meebekotakpoepho iphe, e ziru unu; unu a-su: 'Anyi bukwa ndu-ozu, ta abadu le mkpa; anyi meerupho iphe, gbaru anyi l'ememe.' "

Jizosu eme ndu ekpenta iri g'ephe wekorohu

¹¹ Ge Jizosu eje Jierusalemu ono be o ghajaru okè ndu Sameriya yee Galili. ¹² O bahupho l'oma mkpukpu lanu; ndu ekpenta iri byapfuta iya; bya agbe uzanya uzanya; ¹³ chia mkpu su: "Jizosu! Onyibe! Jiko g'imemini anyi dunu ngu."

¹⁴ Jizosu huma phe bya asu phe: "Unu je ge ndu-uke Chileke lee unu enya l'ehu!"

Èphe tũgbua jeshia; bya ejeberu l'ũzo; ekpenta ono mishihu; ọ bũru phẹ agbakerehu. ¹⁵ Onye lanũ hũmaepho lẹ ya kawaa mma; bya agbaphu azũ; echi mkpu aja Chileke ajaja. ¹⁶ Ọ byarwuta bya adaa kpurumu lẹ mgboru ọkpa Jizọsu wata iya ekele ekele. Onye k'ono bũ onye Samériya. ¹⁷ Noo ya bũ; Jizọsu sũ: "Tọbudu ọmadzu iri bẹ e meru èphe wekorohu? Denuhununu ọmadzu tete ọphuu? ¹⁸ Tọ dukpoedu onye ọphu o rwuru l'èhu lẹ ya a-lwaphuta azũ bya ekele ekele; gbahaa onye-a, shi alị ọzo-a?" ¹⁹ Ọ sũ nwoke ono: "Gbalihu jeshia iphe, iije. Ekweta, i kwetarũ kẹ Chileke mewaru g'ì dũ ichè."

Mbọku, ọo-bũru

(Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Ndu Fárisii jja Jizọsu sũ: "Bũhununu teke ole bẹ Chileke e-goshi l'ọo ya bũ eze?" Ọ sũ phẹ: "Chileke -bya egoshi l'ọo ya bũ eze bẹ o too mekwa iya k'ọphu a-hũma l'ènya. ²¹ Ọphu ọ dukwa onye a-sũ: 'Hũma iya l'èka-a; ọzoo l'ọo phũ iya'; kẹle Chileke bũakwa eze unu nta-a."

²² Ọ sũ ndu etsoje iya nũ: "Oorwuakwaa teke unu anyatajẹ nwa teke unu lẹ Abũbu-Ndiphe shi anọje; ọle unu taa hũmaedu iya. ²³ Ọ dũru ndu ọphu a-sũ unu: 'Lekwa iya l'èka phọ; ọzoo 'g'unu lekwa iya l'èka-a! Unu te ejekwa; ọphu unu etsokwa phẹ. ²⁴ Kẹle ọ bũ g'ebemu-igwe akũje phoo l'akpaminigwe; shi l'èka lanũ lojaa jasũ l'èka iya ọphuu bũ gẹ Abũbu-Ndiphe e-me mbọku, ọo-bya. ²⁵ Ọle o vufutajẹ ọzo jeadaa igwerigwe iphe-èhuka; tẹme ọgbo-nta-a a-jikaadaa ya. ²⁶ Ọo g'ọ dũ l'ọgbo Nuwa phẹ teke ndiche phọ bũ g'ọo-dũ teke Abũbu-Ndiphe l'a-bya. ²⁷ Teke ono bẹ ndiphe nọ eri angũ; alũ-phẹ nwanyi; ekephe nwanyi; jasũ mbọku, Nuwa phẹ bahũru l'eze ọgbo, ọ kũru. Utso bya agbaa; rigbushia ndiphe l'ọphu. ²⁸ Nokwaphọ g'ọ dũ l'ọgbo Lọtu. Èphe eri angũ; agba nghọ; akọ opfu bya akpũshi ọlo. ²⁹ O be mbọku, Lọtu lufuru lẹ Sodomu; ọku nshì-egbe shi l'igwe dzee gẹ mini bya ekegbushikọta phẹ g'èphe ha. ³⁰ Noo g'ọo-dũ mbọku, Abũbu-Ndiphe e-he gboo.

³¹ "O -rwua mbọku ono; g'onye nọ l'ọkpoku atũta unme; iphe iya nọdu l'ọlo; te ejekwa iya ewota. G'onye nọ l'ègu te ejeekwa ala unuphu. ³² Nyatakwa iphe, meru nyee Lọtu.

³³ "Onye bũ onye eme gẹ ndzũ iya dũru iya l'e-tuphakwa iya etupha. Onye tuphakwanũru ndzũ iya etupha bũkwa akwakọbe bẹ ọ kwakọberu iya. ³⁴ Gẹ mu kakwaru unu; ẹnnyashi ono bẹ ọmadzu labọ a-zẹ l'iphe, aazẹ azẹ; e zikọta onye lanũ; haa onye ọphuu. ³⁵ Ọnwanyi labọ a-nọdu atsũ nri; l'e zikọta onye lanũ; onye lanũ akwaa. ³⁶ Ọmadzu labọ l'a-nọdu l'ègu; e zikọta onye lanũ; onye lanũ akwaa."

³⁷ Ndu etsoje iya nũ sũ: "Nnajjuphu; ?bũ l'awe bẹ iphe ono e-me?"

Ọ sũ phẹ: "Ọo ẹka odzu dabyiru bẹ udele edzukọbeje."

Ètu nwanyi, ji iya anọedu yẹe onye ekpe ikpe

18 Jizọsu bya anmaaru phẹ ètu, o gude goshi phẹ sũ g'èphe pfuje nũ Chileke; g'èphe ta asũ l'ike epfufu bũwũwaru phẹ. ² Ọ sũ phẹ: "O nweru mkpũkpu lanũ, onye ekpe ikpe bu; ọphu ọotsudu Chileke ebvu; ọphu ọ gũbeduru nemadzũ iphe. ³ Ọ dukwarupho nwanyi, ji iya anọedu ndzũ, bukwaphọ l'ime mkpũkpu ono. Nwanyi ono nọdu ejepfufe onye-ikpe ono tekenteke je anọdu arwọ iya sũ iya jiko g'o kpefuta iya l'èka onye opfu iya. ⁴ Onye-ikpe ono jikanyakpoepho bya arĩa sũ: 'A maru-a lẹ mu ta atsũdu Chileke ebvu; ọphu ọ dũdu onye mu gũberu iphe; ⁵ ọle nwanyi-a pfuchinũkawaru mu nchì. Mu e-kperu iphe iya nũ iya; a -nonyaa o pfugbua mu l'opfu.' "

⁶ Ọo ya bũ; Nnajjuphu sũ: "Unu nũmaru iphe, ẹjo onye-ikpe ono pfuru? ⁷ Sũ-a; ?ọ dũ unu gẹ Chileke ta akabadaanũ ekpefu ndu ọ họtaru ẹgwegwa; mbũ ndu araku iya nũ eswe l'ènyashi? ?Ọoby a nọ ọdu g'ọ tọ yeru phẹ ẹka? ⁸ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; oo-kpefukwa phẹ l'ọku l'ọku. Obenu lẹ-a; Abũbu-Ndiphe -byaepho; ?ọ dũru-a ndu ọo-hũma, kweru nọdu iya l'èka l'eliphe tọ?"

**Ètu onye Fàrisii yee onye
anaje okpoga akiriko**

⁹ Ọ bya anmaa ètu-a nù ndu gude l'èphe dobesu l'èphe pfulberekoto; woru ndu ọzo nmaa phulaphula. Ọ sụ phẹ: ¹⁰ "Ọ duru ụmadzu labo, bahuru l'eze-ulo Chileke je epfuru nù Chileke. Onye lanu bu onye Fàrisii; onye ophuu bu onye ana akiriko. ¹¹ Onye Fàrisii ono gbalihu je apfu-pheru bya epfuru nù Chileke k'èhu onwiya sù: 'Chileke; mu ekele ngu ekele le mu ta adudu g'unwoke ọzo; mbu ndu ana nfu; ọzoo ndu eme ke nwanyj; me ndu eme ejo-iphe; ọzoo du ge nwoke-a ana okpoga akiriko-a. ¹² Mu aswijeru Chileke egu ujiku ebo l'idzu; teme iphe, mu kpatakporu akpata be mu ekeje oke-lanu-l'uzo-iri; nu Chileke.' ¹³ Onye k'ophuu, bu onye ana akiriko pho je apfururo uzenya; ophu o palikpodarunu iphu imeli; gbahaepho eka be ọoku popoopo l'okpoma sù: 'Chileke eka l'al! G'imemini mube onye iphe-eji du ngu ro!' ¹⁴ Sù-a; ge mu kakwaru unu; onye ana akiriko ono byakwaru ala ibe iya; Chileke gwa iya l'onye pfulberekoto; haa onye ophuu; kele onyemonye, l'ekuli onwiya eli be ee-kuzeta alj; onye kuzetakwanuru onwiya alj be ee-kuli eli."

**Jizosu agoru unwegirima
onu-oma**

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ A nodu ekutagbaaru Jizosu unwegirima, e he l'eka g'o byia phe eka. Ndu etsoje iya nu huma iya bya abaarù ndu ono, ekutaru iya unwegirima ono mba. ¹⁶ Jizosu bya ekua phe sù: "Unu hakwaa unwegirima g'èphe byapfuta mu; unu ta akposhikwa phe abyabya; kele o bu ndu du nno be eka Chileke bu eze bu nkephe. ¹⁷ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye ete gudedu obu unwegirima kweta le Chileke bu eze taa bahukwa eka o no."

Onye nweru iphe

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Onye lanu, bu onye-ishi jja Jizosu sù iya: "O-zì-iphe, nwoke, dubebe ree; ?bu gunu be mu e-me ge mu nweru ndzu ojeje?"

¹⁹ Jizosu sù iya: "?Bu gunu meru g'o gude i nodu eku mu onye dubebe ree? Ọ to dukwa onye bu onye dubebe ree; a -gufu Chileke nwèkiya. ²⁰ I mawaru iphe, ekemu Chileke sùru g'e meje: 'Erikwa ogori; ophu i gbukwa ochi; ophu i zikwa iphuru; ophu i dzukwa uka; kwabeje nna ngu yee ne ngu ubvu.' "

²¹ Nwoke ono sù iya: "Eshinu mu bu nwata ta adukwa iphemiphe ono ophu mu mebyijeru."

²² Jizosu numaepho nno bya asu iya: "Iphe lanu bu iphe, phodukwaduru ngu nu; laa je erekota iphemiphe, i nweru; woru aswa iya keeru ndu ukpa; l'i byawarọ etsoru mu. Ọo ya bu l'inweru okpobe iphe l'imigwe."

²³ Nwoke ono numaepho nno; ehu dae ya pho dzuu; kele o nweru iphe shii.

²⁴ Jizosu lee ya enya bya asu: "Egube g'otsubekwanu l'èhu; mbu ge ndu nweru iphe e-me bahu l'eka Chileke bu eze. ²⁵ Kele ewota inya pyoo l'enya ngga kakwa nphe; eme le g'onye nweru iphe e-me bahu l'eka Chileke bu eze."

²⁶ Ndu numaru iya nu sù: "?Ọ buhunuru onye be aa-dzota?"

²⁷ Jizosu sù: "Iphe kpobaru nemadzu eka ememe be bukwa Chileke sùru iya ememe."

²⁸ Pyita sù: "Lewarọ anyibedua, tukoru iphemiphe haa bya etsoru ngu-a."

²⁹ Ọ sù phẹ: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; o to dukwa onye gude k'eka Chileke bu eze; haa ulo iya; ọzoo nyee ya; ọzoo nwune iya; ọzoo ndu nwuru iya nu; ọzoo unwu iya; ³⁰ ge Chileke ta apfu iya ugwo iya mpfu-ngo nta; l'o nweru ndzu ojeje l'ogbo ophu no l'iphu."

**K'ugbo ęto Jizosu epfu lę
ya e-je iphe-ęhuka nwụhu**

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Jizosu bya eduta ụmadzu iri l'ębo ono bya asụ phę: "Unu hụma lę nta-a bę anyi ejewaa Jierusalemu. Iphemiphe, ndu mpfuchiru Chileke deru k'ęhu Abụbu-Ndiphe bę e-mekotanu. ³² Kele aa-kpuru iya nụ ndu amadụ Chileke; aa-gbaru iya mgbonu; gude iya mee iphe ọchi; vụa ya ọnu-mini; ³³ chia ya ęchachi; woru iya megbua. Teke o beru mbọku k'ęto iya l'ooshi l'ọnwu teta dzuru ndzụ ọzo."

³⁴ Ọphu ọ dudu iphe ono mę nanụ, doru phę ęnya; kele e meru g'opfu ono tuchi phę ęnya; ọphu ęphe amadụ iphe, o pfuru.

**Jizosu eme onye atsụ ishi
g'ọ wata aphụ ụzo**

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Jizosu rwutashia Jieriko; ọ duru nwoke, atsụ ishi, nọ l'aguga etsuzọ arwọ arwọ. ³⁶ Ọ numa igiji ikpoto ndu awụgha nụ; bya ajjahaa: "Bụ gunu ada?"

³⁷ Ęphe sụ iya l'ọ kwa Jizosu onye Nazaretu l'aghata.

³⁸ O chishia: "Jizosu! Nwa Dévidi! Phụnaaru mu obu-imemini."

³⁹ Ndu nọ l'iphu gbọchia ya ọnu; sụ iya g'o dobe ọnu doo. Ọ kabakpọo ya rọ arashi ike: "Gube Nwa Dévidi! Phụnaaru mu obu-imemini."

⁴⁰ Jizosu pfuru bya ezia g'e duta iya bya. Ọ byarwutaępho ntse; Jizosu sụ iya: ⁴¹ "Bụ gunu bę ọ dụ ngu gę mu meeru ngu?"

Ọ sụ iya: "Nnajiuphu; mee gę mu wata aphụ ụzo."

⁴² Jizosu sụ iya: "Wata aphụ ụzo; l'ekweta, i kwetarụ kę Chileke mewaru g'i dụ iche."

⁴³ Teke ono kwaphọ; ọ wata aphụ ụzo; bya etsoahaa Jizosu; nọdu etu Chileke ępha. Iphe, bụkpoo onye hụmaru iya nụ jaa Chileke ajaja.

Jizosu yęe Zakiyosu

19 Jizosu bya abahụ lę Jieriko; bya aghajaahaa ya aghaja. ² Ọ duru nwoke, ępha iya bụ Zakiyosu, bụ iya bụ onye-ishi ndu anaję akirikọ; tẹme o nweru iphe shii. ³ Ọ chọhakpoo gę ya hụma Jizosu, maru onye ọ bụ; ọphu ikpoto ọha ono ekwedu g'ọ kpata ụzo; kele ọ dụ mkpụrukpu. ⁴ Noo ya bụ; ọ gbavuta ụzo je enyihu eli oshi sịkamo; je anọdu gę ya ahuma Jizosu; kele oo-shi l'ęka ono ghata. ⁵ Jizosu byarwutaępho ęka ono bya apalia ęnya bya asụ iya: "Zakiyosu; nyizeta ęwegwa; kele ọo l'ụlo ngu bę mu kwafutaje ntanụ-a."

⁶ O nyizeta ęwegwa bya egude ęhu-utso duru Jizosu duba ibe iya. ⁷ Ęhu ghuahaa iphe, bụ ndu hụmaru iya nụ eghu. Ęphe pfuahaa sụ: "Lenu; nwoke-a abahụ jeshia g'a kwaarụ iya ębyaa l'ibe nwoke-a, eme iphe-ęji-a."

⁸ Zakiyosu gbalihu bya asụ Nnajiuphu: "Mu sụ-a; Nnajiuphu; iphe, mu nweru enweru bę mu e-ke ụzo ębo; nụ ndu ụkpa oke lanụ. Teke ọ bụ l'ọ duru onye mu riru urwu; iphe, ọ bụ iphe, ọ bụ; mu a-pfua ya iphe, ha g'iphe, mu riru iya mgbo ęno."

⁹ Jizosu sụ iya: "Ntanụ-a bę a dzọru ndu unuphu-a; kele nwoke-a l'onwiya bụkwapho oshilokpa Ębirihamu.

¹⁰ Abụbu-Ndiphe byakwaru achọ ndu tuphahuru etuphahụ g'ọo-dzọo phę."

Ętu ndu e yeru okpoga l'ęka

(Mat 25:14-30)

¹¹ Ęphe nụnyakpoephe iphemiphe ono; ọ watarụ phę anmarụ ętu; kele ọ nọwa Jierusalemu ntse; tẹme ęphe dobesu lę Chileke abyakebewaa egoshi lę ya bụ eze. ¹² Ọo ya bụ ọ sụ: "Ọ duru nwoke lanụ, bụ eri ndu eze, jeru ọha, dụ ęnya; g'e kpube iya okpu-eze tẹme l'ọolwa. ¹³ Ọ bya ekua ndu-ozu iya ụmadzu iri bya ekeeru phę pangu

iri. Ọ sụ phẹ: 'Unu gude iya see akanya jasụ mu a-lwa.' ¹⁴ Ọle nwoke ono dụ ndu alị iya ashị. Ẹphe zia ndu-ozì g'ẹphe tso iya azụ azụ je epfua l'ẹka ono; sụ l'ọ tọ dudu phẹ g'ọ bụru nwoke ono, a-buru eze phẹ.

¹⁵ "E kpubechaephò nwoke ono okpu-eze ono; ọ lwa bya ezia g'e kuaru iya ndu-ozì-a, ọ nuru okpoga-a gẹ ya maru urwu, ẹphe ritaru iya. ¹⁶ Onye kẹ mbụ bya apfuru iya l'iphe bya asụ: 'Nna; pangu olu ngu ono tukobeakwaru onwiya pangu iri ọzo.' ¹⁷ Ọ sụ iya: 'I meru ree! I bụ ọkpobe onye-ozì. Eshinu e gude ire ngu ẹka l'iphe, ha nwanshìi bẹ mu yeru ngu mkpukpu iri l'ẹka; g'ì bụru ishi phẹ.' ¹⁸ Onye k'ẹbo bya bya asụ: 'Nna; pangu olu ngu ono tukobeakwaru onwiya pangu ise.' ¹⁹ Onye eze ono sụ iya: 'Ọ kwaphọ mkpukpu ise bẹ ịi-buru ishi phẹ.' ²⁰ Onye ọzo bya asụ: 'Nna; wakwa pangu olu ngu. Mu woekwaru iya phọ kechia lẹ nwampekala ẹkwa; ²¹ kẹle mu atsụ ngu ebvu l'ì dụnukaru ẹhuka. Iiwotajẹ iphe, i dobeduru; ẹme ị nọdu awotajẹ iphe, ị kyduru.'

²² "Onye eze ono sụ iya: 'Gube iberezi iphe-a! Ọ kwa opfu-ọnu ngu bẹ mu e-gude nmaa ngu ikpe. Eshinu ị maru lẹ mu dụ ẹhuka; mu nọdu ewotajẹ iphe, mu edobeduru; ẹme mu nọdu awotajẹ iphe, mu akyduru. ²³ ?Bụ gụnu meru iphe, i yeduru mu okpoga mu l'ulo nche okpoga; g'ọo-buru: mu -lwa mu eje ewota iya yee iphe, o tukoberu onwiya?' ²⁴ Ọ bya asụ ndu pfuru l'ẹka ono: 'Unu nata iya okpoga ono woru nụ onye ọphu nweru pangu iri phọ.' ²⁵ Ẹphe sụ iya: 'Ii-nhi Nnajiuphu! ?Buchia yẹbedua, nwewaru pangu iri-a?' ²⁶ Ọ sụ phẹ: 'Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye nweru nụ bẹ aa-nubakwaa ọphu ka shii. Obenu l'onye enwedu nụ bẹ aa-gbenu natafulenu nwọphu o nweru.' ²⁷ Sụ phẹ: 'A bya lẹ ndu opfu mu-a, bụ ndu ete ekwedu l'ọo mu a-buru eze phẹ-a; unu chita phẹ bya egbushia l'atatiphu mu l'ẹka-a.' "

Jizọsu abahụ lẹ Jierúsalemụ

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jion 12:12-19)

²⁸ Jizọsu pfuchaephò iphe, oopfụ bya ejeshia Jierúsalemụ, oo-je. ²⁹ Ọ byarwutaephò l'úbvù, eekuje Úbvù-Olivu, bụ iya bụ lẹ mgboru Betufeji; waa Betani; o zia ndu etsoje iya nụ ụmadzu ẹbo sụ phẹ: ³⁰ "Unu je l'ime mkpukpu ono, nọ unu l'uzo iphe ono. Unu -rwuephò l'ọnu ụzo, e shi abahụ lẹ mkpukpu ono bẹ unu a-huma nwa nkafụ-igara, e liberu elibe l'ẹka ono, e teke adu-swe onye nọjeru iya l'eli. Unu tọta iya kpuru bya. ³¹ Teke ọ duru onye jiru unu sụ: 'Bụ gụnu meru iphe, unu atọta iya?' Unu asụ iya lẹ mkpa iya duru Nnajiuphu."

³² Noo ya; ndu ono, e ziru ozì ono tųgbua bya ejerwua; ọ bueruphò g'ọ pfuru bụ g'ọ dụ. ³³ Ẹphe tọtaahaephò nkafụ-igara ono; ndu nwe iya nụ sụ phẹ: "Bụ gụnu meru g'ọ gude unu nọdu atọta nkafụ-igara ono?"

³⁴ Ẹphe sụ phẹ: "Ọ kwa mkpa iya duru Nnajiuphu." ³⁵ Ẹphe kpụta nkafụ-igara ono je anụ Jizọsu; bya eworu uwe ẹhu phẹ wukobe iya; bya eyeru Jizọsu ẹka; ọ nọdu iya anọo l'eli. ³⁶ O be g'ogba eje; ndu nọ l'uzo tọo uwe ẹhu phẹ l'uzo.

³⁷ Ọ zakubejeephò Jierúsalemụ ntse lẹ mkpọ-zeta úbvù Olivu; iphe, bukpuo ikpoto ndu etsoje iya nụ ono wata ete ẹswa; echi mkpu; aja Chileke ajaja k'eze iphe ono, parụ ẹka ono, o meru; ẹphe humakota ono. ³⁸ Ẹphe sụ: "Onye Chileke gọru ọnu-ọma bẹ eze ono bụ; mbụ onye ono, bụ Nnajiuphu ziru iya g'ọ bya ono. Gẹ nchị dụkwa doo l'imigwe; g'úbvù duru Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nụ."

³⁹ Ndu Fárisii, yj l'ikpoto ndu ono harụ sụ Jizọsu: "O-zì-iphe! Baarụ ndu etsoje ngu nụ mba."

⁴⁰ Ọ sụ phẹ: "Gẹ mu kakwaru unu: ndu-a -nọdu doo; mkpuma, nọ l'alị echia mkpu ono l'onwiya."

Jizọsu ara ẹkwa Jierúsalemụ

⁴¹ Jizọsu levuephò Jierúsalemụ; ọ raahaa ẹkwa iya sụ: ⁴² "Ọ -bụ l'ì makpọkwanaaru iphe, e-me gẹ nchị dụ ngu doo nta; obenu lẹ nta-a bẹ e domiru iya g'ẹnya ngu ta ahuma iya. ⁴³ Kẹle ọo ujiku lanụ bẹ ndu ọhogu ngu aafuru ngu; bvua ose-oggu; nọ-pee ngu mgburugburu; buchia ngu ọnu nri; shi ẹkameka atụ kpereree abyapfuta ngu; ⁴⁴ bya egbu gụ l'ụnwu ngu, kuru ngu l'ime pyaapya. Mbụ l'ohogu ngu taa hakwa mkpuma lanụ g'ọ kpọpfuru nwibe iya l'eli igbulọ ngu; kẹle ị tị madụ teke a byaru ngu adzọta."

**Jizosu achifu ndu azu aswa
l'eze-ulo Chileke**

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jiɔn 2:13-22)

⁴⁵ Jizosu bya abahu l'eze-ulo Chileke bya awata achishi ndu azu aswa. ⁴⁶ Su phe: "Unu ta amadu l'e deru l'ekwo le Chileke sɔru: 'Ulo mu a-buru ɔlo, aa-nɔduje epfu anu mu.' † Unu bya eworu iya mee ɔlo, ndu ana nfu edomije onwophe."

⁴⁷ O nɔdu anɔduje ezi iphe l'eze-ulo Chileke ono mboku-mboku. Ndu-ishi uke Chileke; me ndu ezije ekemu; me ndu nweru enya l'oha ono chɔahaa ɔzo g'ephe e-me gbua ya. ⁴⁸ Ophu ephe amadu g'ephe e-me iya; kele onyemonye dɔ-pheru iya mgburugburu; woru nchi togbu l'iphe, oo-pfu.

**Aaji Jizosu egube ike,
o gude eme iphemiphe ono**

(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

20 O be ujiku lanu ge Jizosu no ezi oha iphe l'eze-ulo Chileke; ara ozi-oma ono arara; ndu-ishi uke Chileke; waa ndu ezije ekemu; waa ndu bu ogerenya byapfuta iya bya asu iya: ² "Karɔ anyi ?Bu egube ike gunu be i gude eme iphemiphe-a? ?Bukpoo onye ziru ngu g'i bya iya ememe?"

³ O su phe: "Mbɛdua a-jikwapho unu aji lanu. Unu zakwaa mu iya. ⁴ ?Bu onye ziru Jiɔnu g'o bya eme baputizimu? ?Bu Chileke; to nemadzu?"

⁵ Ephe wata iya adzokashi l'ime onwophe su: "Teke anyi sɔru l'oo Chileke ziru iya; l'oo-su anyi: '?O buhunuru gunu meru g'o gude ophu unu ekwetaduru iphe, o pfuru?' ⁶ Teke anyi sukwanuru l'oo nemadzu ziru iya; oha atugbua anyi le mkpuma; kele o dowaru oha enya le Jiɔnu bu onye mpfuchiru Chileke." ⁷ Ephe je jasɔ iya: "Anyi ta amakwa onye ziru iya ya nu."

⁸ "Jizosu sukwanu phe: Ophu mu a-kokwanuru unu onye ziru mu nu ge mu meje iphemiphe ono."

**Etu, e gude ndu anwamu,
e butaru ye l'opfu-vayinu anma**

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ O wata anmaru oha etu-a su: "Nwoke lanu koru opfu-vayinu bya eworu iya ye l'eka ndu o butaru g'ephe leta-jeru iya ya enya; bya atugbua jeshia iphe-ozo je anoo odu. ¹⁰ O rwua teke aawoje akpuru iya; o bya ezia onye-ozu iya g'o jepfu ndu-ozu-egu ono g'ephe woo ya oke iya nkiya. Ephe gude onye ono, o ziru ozi ono; tsua ya iphe; gbabe iya aka oto; nwufu iya; o lashia. ¹¹ O bya ezia onye-ozu ozo; ephe tsukwapho onye k'ono iphe; mee ya iphe-iphere; gbabe iya aka oto; nwufu iya; o lashia. ¹² O zikwapho onye k'eto; ephe mekwapho onye k'ono iphe; chifu iya. ¹³ Onye ono, nwe opfu-vayinu ono su: 'O du ree; mu maru-a iphe, mu e-me nta. Mu e-ye nwa mu, mu yeru obu g'o je. ?A maru; ?ephe a-kabe kwabe yebedua ubvu m'ephe -huma iya?' ¹⁴ O be teke ndu-ozu-egu ono humaru onye k'ono; ephe zu mgbede kpua ya su: 'Ihee! Waa onye ali-a e-mechaa buru nkiya me nna iya -nwuhu. Unu g'anyi gbua ya egbugbu; g'ali ono a-buru k'anyi.' ¹⁵ Ephe kpufu iya l'egu ono je eworu iya meg-bua.

"Su-a; ?O dukpoo unu g'o bu gunu be onye nwe opfu-vayinu ono e-me phe? ¹⁶ Oo-bya egbushichaa ndu-ozu-egu ono bya eworu opfu-vayinu ono ye ndu ozo l'eka." Oha numapho nno; o tuko buru: "Tuswekwa! Tuswek-wa!"

¹⁷ O bya elee phe enya bya asu: "?O buhunuru gunu be bu iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

"O kwa mkpuma,
ndu akpu ɔlo jikaru;
mecharu bya aburu
mkpuma, gudeshe ɔlo? ††

† Gɔnaa Azá 56:7; Jier 7:11 †† Gɔnaa Ebu 118:22

¹⁸ Onyemonye, bu onye vukotaru mkpuma ono daa; be e-tsujiishihunu; teme teke o turu nemadzu; l'ogwee onye ono arakabya."

Apfu akiriko

(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)

¹⁹ Ndu ezije ekemu waa ndu-ishi ndu-uke Chileke meahaa g'ephe zugude iya teke ono; kele ephe maru l'oo phe be onmadoru etu ono; ephe nodu atsukwanu oha ebvu. ²⁰ Ephe wata iya anwu ngge; bya ezia ndu ngge g'ephe je emetakpoeppo g'ephe bu ndu okpobe-opfu; g'ephe a-tuta nvo l'iphe, o pfuru gude kpota iya ye l'eka onye nwe ike, bu iya bu nnajjoha, shi Romu. ²¹ Tobudu iya bu; ephe jerwua bya ajia ya su: "O-zi-iphe; anyi maru l'iipfufe opfu, pfuru nhamunha; teme i nodu ezi iphe, pfuru oto; ophu o dudu onye iile enya l'iphu epfu; gbahaa uzo Chileke be i gude ire-lanu ezi. ²² Su-a; ?to budunu emebyi ekemu Chileke me anyi -tufe akiriko nu eze nnajjoha, no le Romu?"

²³ O maerupho eregede phe bya asu phe: ?Denu g'o gude unu nodu ahụ mu ama? ²⁴ "Unu goshieshikwa mu kobo lanu. ?Bu ishi onye yee epha onye bu owa-a, du iya nu-a?"

Ephe su iya: "Oo ke Siza!"

²⁵ O su phe: "O du ree; unu wonuru iphe Siza nu Siza; unu eworu ke Chileke nu Chileke."

²⁶ Ophu ephe adudu ike pfuru l'edzudzu-oha l'eka ono shi l'opfu onu iya gude iya. G'o gude pfua iphe ono du phe biribiri. Ophu ephe epfueduru opfu.

Ke eshi l'onwu teta dzuru ndzu

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ O duru ndu Sadiusi, bu ndu ono, suru l'e tee shidu l'onwu eteta adzuru ndzu ono; byapfutaru Jizosu. ²⁸ Bya ajia ya aji su: "O-zi-iphe; Mosisu deru l'ekwo ekemu su: Teke o bu le nemadzu nwuhuru; ebe o nwutaduru nwa; ge nwune onye ono lupyabe nyee ya; nwutaru iya nwa. ²⁹ Su-a; o duru unwune esaa, k'ogerenya luchaaru nwanyi bya ahaa ya nwuhu; ophu o nwutaduru nwa. ³⁰ Onye k'ebo lupyabe nwanyi ono. Lya ya jasụ nwoke ono nwuhu; ophu o nwutakwaru iya pho nwa. ³¹ Onye k'eto nnopho; jasụ ephe n'esaa ludzuru nwanyi lanu ono nwushihukota; ophu o dudu onye ophu nwutaru nwa. ³² E mechaa l'ikpazu; nwanyi l'onwiya bya anwuhu nkiya. ³³ Su-a; o -rwua teke l'ee-shi l'onwu teta dzuru ndzu; ?bu onye ole be nwanyi ono a-buru nyee ya? G'ephe n'esaa ono luchaaru iya-a."

³⁴ Jizosu su phe: "Unwu ogbo-nta-a alu nwanyi; unwanyi nodu alu ji; ³⁵ obenu le ndu a guru l'ephe gbaru k'eshi l'onwu teta gbalihu bya eburu le mgboko ophu a-bya nu taa luhedu nwanyi; ophu nwanyi aluhedu ji. ³⁶ Ephe taa nwuhuhedu anwuhu ozo; kele ephe l'unwu-jozi-imigwe a-gbaru nanu. Eshinu ephe bu unwu, shi l'onwu teta dzuru ndzu be ephe buwaa unwu Chileke. ³⁷ O -buru k'eshi l'onwu teta dzuru ndzu be ekwo Mosisu goshiru iya l'eka o pfuru k'irwu, oku enwu phoophoophoo. Eka ono be Mosisu kuru Chileke: Chileke ke Ebirhamu; waa ke Ayizaku; waa ke Jiekopu. ³⁸ Bu iya bu l'o to budu Chileke ndu nwuhuru anwuhu. O bu Chileke ndu no ndzu; kele onyemonye dzu ndzu l'enya Chileke."

³⁹ Ndu ezije ekemu ono haru su iya: "O-zi-iphe! I pfuru ree!" ⁴⁰ E shiepho teke ono, ophu ephe atubaeduru ama ajibaa ya aji ozo.

Aji k'onye bu Kereshi o bu

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jizosu bya asu ndu Farisii ono: "?Denu g'e gude su le Kereshi obu bu Nwa Devidi; ⁴² l'eka Devidi l'onwiya pfukwaru l'ekwo-ebvu Chileke su:

"Chileke suru Nnajiuphu mu:

Nodu mu l'ekutara

⁴³ jasụ teke mu e-me ndu

ohogu ngu

g'ephe buru iphe,
ji-zopyabe l'okpa. †”

⁴⁴ Bunu iya bu le Dévidi kuru iya Nnajiuphu! ?Denuhunu g'o gude o buru nwa iya?

Jizosu epfu k'ezije ekemu

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

⁴⁵ Jizosu nodu l'edzudzu-oha l'eka ono su ndu etsoje iya nu: ⁴⁶ “Unu kpakwaru ndu ezije ekemu l'aphara; mbu ndu bu iphe, aduje phe ree bu g'ephe gude kpowula-kpowula uwe kwaa onwophe yegede ejephe; g'e keleje phe erengete ekele l'eka a du igwerigwe g'ephe bu oke nemadzụ. G'oshi ophu bu iya kachakpo ree l'ulo-ndzukọ ndu Jiu buru nkephe; waa g'o buru phe a-nodu l'eka aa-kachakpo phe akwabẹ ubvu me a -nodu abo iphe. ⁴⁷ Epe bu ndu eripyaje ulo unwanyi, ji phe anodedu; teme epe nodu egudeje eregede epfukpoepho ogologo opfu anu Chileke. O bu phe be aa-kachaa anmashi ikpe ike.”

Iphe, nwanyi, ji iya anodedu

anu Chileke

(Mak 12:41-44)

21 Jizosu bya apalia enya bya ahuma ndu nweru iphe g'ephe echiegbaa okpoga phe l'okpoko, echiejeru Chileke okpoga l'eze-ulo Chileke. ² O huma nwanyi, ji iya anodedu ndu, akpa nri, byaru bya echie afu labo. ³ Jizosu su: “Ge mu kakwaru unu; o kwa nwanyi ukpa-a, ji iya anodedu ndu-a be kachaa eye okpoga le g'ephe hakota ono. ⁴ Kele iphe, ndu ophu g'ephe ha echiegbaa bu okpoga, tsuru etsutsu; obenu le nwanyi-a akpakpo nri shii; ole o wotakotaru iphe, o gude buru bya echie.”

Iphe, e-me teke ikpazu

(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ A haru pfuphenyaepho k'eze-ulo Chileke ono g'e gude kpumata iya l'eguru mkpuma, du ebvu; waa k'iphe, a nuru Chileke, du iya nu; Jizosu su phe: ⁶ “O -buru iphe owa-a, unu ele enya-a; o dukwaru mboku, ee-mechaa nwukposhichaa iphemiphe ono enwukposhi; mbu k'opu o to dudu g'o ka mma l'oo mkpuma lanu, akpo-pfuru l'eli nwibe iya.”

Iphe, bu o -mechaa

mgboko abvu

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Epe jia Jizosu su iya: “Bukpoo teke ole be iphemiphe ono e-mekpo? ?Bu gunu be ee-gude maru teke iphe ono abyagbaa ememe?”

⁸ O su: “Oo pho g'unu leta enya g'o to du onye e-duswe unu uzo. O dukwaru igwerigwe ndu a-zaru epha mu bya. Onye ophu nonu l'o su l'oo ya bu Kereshi obu; mbu l'ogbaakwa teke obu. Unu te etsokwaru phe. ⁹ Teke unu nuaharu k'ogu; waa le mkpaka aswoli l'ibiya ophu; ozoo l'ibiya ophu; ge ndu ba agukwa unu; kele iphemiphe ono mefutakotaje; ole teke ikpazu tee rwukwapho egwegwa nno.”

¹⁰ No iya; o su phe: “Oha yele oha ibe iya a-nodu alwu ogo; ali-eze ye ali-eze ibe iya a-lwukwapho ogo. ¹¹ Ali-onma-jijijijii a-nodu anma anmashi iya ike; ejo okpa-nri mekpoo ehu, eme ememe l'e-mekota l'eka du igwerigwe. Ahuma a-nodu emegbaa l'akpaminigwe mekpoo eze iphe-ohubama ozo.

¹² “Ole-a; iphemiphe ono -bya emegbabe be ee-vuadaru uzo kpaa unu ehu; gude unu; kpuru unu je l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je ekpee unu ikpe; tuu unu mkporo; mbu l'aa-kputachakwaa unu bya edobe l'iphu ndu eze; mekpoo l'iphu ndu-ishi oha l'opfu ehu mu. ¹³ Noo teke o gbaru g'unu goshi l'edzudzu-oha l'unu bu ndibe mu. ¹⁴ Su-a; unu te evujekwaru uzo wata aru iphe, unu e-pfu gude kpefu onwunu; ¹⁵ kele oo mbedua l'e-ye unu opfu l'onu. Mu e-me unu amaru iphe k'opu ndu ohogu unu a-ta amaduru g'ephe e-yeje onu l'iphe, unu epfu; ophu

† *Gynaa Ebvụ 110:1*

ephē a-byadu atụ-kpote unu l'ẹgo. ¹⁶ Ndu nwuru unu; mękpoo unwune unu; mękpoo abubu unu; mę ọnyà unu phę e-mechaa deru unu ye ndiphe l'ẹka; l'a haru unu gbua egbugbu. ¹⁷ Onyemonye e-gude k'iswi ẹhu mu kpoo unu ashị. ¹⁸ Ọle ọ tọ dudu g'ọ ka mma l'ọo ẹgbushi lanu, nọ unu l'ishi, byaru l'ala l'iswi. ¹⁹ Ọo ẹpho g'unu taje nshi; kele ọ kwa ọ-ta-nshi tataru ọkpobe ndzu."

Ejo ahuma

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ "Sụ-a; teke unu humaerupho ge ndu ojogu nọ-pheru Jierúsalemu mgburugburu; unu amaru l'akwakposhi iya dụwaa ntse. ²¹ O -be teke ono; ge ndu nọ le Jiudiya gbalakwaa laa l'úbvú; ge ndu kuru l'ime mkpukpu wufu; ge ndu lufuru je l'egu te jeekwa alaphu azu l'ime mkpukpu onoya. ²² Kele teke ono bukota mboku, Chileke agwa ndiphe ochi g'e gude nno g'iphemiphe, e deru l'ekwo Opfu Chileke vukota. ²³ Nshio unwanyi, du ime; me ndu nwa l'angukwadu era mboku ono. Kele ejo iphe-ehuka, paru ẹka a-du l'eliphe; teme Chileke e-gude oke-ehu-eghu kpee ndu Izurelu ikpe. ²⁴ Ee-gbu phę le mma; kpua phę le ndzu laa l'iphe, bukpo ohamoha. Ndu abudu ndu Jiu e-tee Jierúsalemu pyakapyaka jasụ oo-rwube ephedua."

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ "Iphe-ohubama l'a-nodu eme l'enyawu; me l'onwa; me le kpokpode. L'eliphe be eze-enyimu waa ochioku mini iya a-nodu abya enari; k'ophu meji a-gbabuhu ndiphe mgburugburu le ndzu-agugu. ²⁶ Nemadzu e-gudeje ndzu-agugu avėhu avėhu teke aa-nodu ele enya iphe, abya ememe le mgboko; kele iphemiphe, nọ l'igwe anmawo anmawo; lo-sweshihu. ²⁷ Noo teke ephę a-huma Abubu-Ndiphe l'eka ọ nọ l'urwukpu; egbu nwjinwii gude ike iya, paru ẹka abya. ²⁸ Teke iphemiphe-a wataerupho ememe; unu kwolihu; palia enya; kele oorwuwa teke aa-gbata unu."

Iphe, e gude oshi figu anwuta

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Jizosu bya anmakwaaru phę pho etu-a: "Unu leekwa enya l'oshi figu yee oshi mmanu ozo. ³⁰ Oobujeru teke ọ wataerupho erwu irwu; unu ahuma iya l'onwunu; maru le teke okpomoku ekpoje dụwaa ntse. ³¹ Nokwapo g'owa-a du. Teke iphemiphe-a wataerupho ememe; unu amaru le teke Chileke e-goshi le ya bu eze dụwaa ntse."

³² Sụ-a; ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ogbo-a taa bvėbekwa; iphemiphe-a emekota. Nokwa g'ọ du. ³³ Igwe a-bvukwa alj abvu; obenu l'opfu, mu pfuru ta abyadu abvu abvubvu.

Ọ gbaru unu le nche

³⁴ "Ọle-a; unu chekwa onwunu nche. Unu te ekwekwa g'ike bvụ unu; opfu l'unu eri gwogwo; angunuka mee; waa l'unu achọ-phe ẹku ke mgboko; odumeka be mboku ono a-tukwa unu l'upfu. ³⁵ Kele iphe, bukotakpoo ndu mgboko mgburugburu be ọo-nma g'onya. ³⁶ Ọle-a; unu che nche tekenteke; unu pfu nu Chileke g'unu a-du ike pfu-shia ike me iphemiphe ono -meje. Teke e mecharu unu apfuru l'iphu Abubu-Ndiphe."

³⁷ Noo ya; Jizosu nodu anoduje l'eze-ulo Chileke; ezi iphe mboku-mboku; o -be l'enyashi ooje akwaa l'úbvú, eekuje Úbvú-Olivu. ³⁸ O -be le nchi abohu; e kporu wu-pfuta iya l'eze-ulo Chileke bya anuma iphe, oofu.

Jiudasu eederu Jizosu eye

l'eka ndu jiu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Jion 11:45-53)

22 O be teke idzu, aataje buredi, ekoduru ekoko dụwaa ntse, bu obo-iphe, eekuje Ojeghata; ² ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu nodu achokashi uzo, ephę e-shikpo gbua Jizosu; obenu l'ephe atsụ oha ebvu.

³ Nsetanu bya abahụ l'ime obu Jiudasu, bụ onye ntushi-ẹpha iya bụ Isukariyotụ, bụkwa-a onye lanụ l'ime umadzu iri l'ẹbo phọ-a. ⁴ Ọ tughua bya ejepfu ndu-ishi uke Chileke mę ndu-ishi ọgbogu eze-ulo Chileke je ep-fuaru phę kę gę ya e-shi deru Jizosụ ye phę l'ẹka. ⁵ Ẹhu tsọahaa phę. Ẹphe kwee ya okpoga. ⁶ O kweta ẹgube ono bya awata ele ẹnya teke bụ teke gbaru gę ya e-deru Jizosụ ye ndu ono l'ẹka g'ọha ta ama.

Nri-ẹnyashi Ikpazụ

(Mat 26:17-30; Mak 14:12-26; Jiọn 13:21-30; 1Kor 11:23-25)

⁷ Noo ya bụ; eswe, aataję buredi, ekoduru ekoko ono rwua, bụ iya bụ mbọku, eegbuje nwaturu, e gude anyata eswe Ojeghata. ⁸ Jizosụ bya ezia Pyita yę Jiönu sụ phę: "Unu je akwakoberu anyi nri-ẹnyashi k'ọbo Ojeghata g'anyi bya eria."

⁹ Ẹphe sụ iya: "Bụ awe bę anyi e-je akwakobe iya?"

¹⁰ Ọ sụ phę: "Unu lenu; teke unu baherupho l'ime Jierusalemu bę nwoke, vu ite mini a-byapfuta unu; unu tsoru iya bahụ l'unuphu, ọ bahukpoerupho. ¹¹ Unu sụ onye nwe unuphu ono lę O-zì-iphę sụru g'ọ goshi unu ẹka ya a-nọdu ria nri ọbo Ojeghata iya yę ndu etsoje iya nụ. ¹² Oo-goshi unu ọlo-eli; goshi unu ọma ọlo, nọ lę k'eli iya; mkpuru ono hakpọepho ọsa; e dozichawa iya g'ọ dụ ree. Unu kwakoberu iya anyi l'ẹka ono."

¹³ Ẹphe tughua jerwua. Ọ bherupho g'ọ pfuru bụ g'ọ dụ. Ẹphe nọdu l'ẹka ono kwakobeahaa nri ọbo Ojeghata ono.

¹⁴ Ọ gbaepho lę teke erije nri ono; Jizosụ yęle ndu-ishi-ozì iya ẹphe n'iri l'ẹbo ono bya anọdu k'eri nri ono. ¹⁵ Ọ sụ phę: "Ọgushikpokwaa mu ike gę mu l'unu riadaa nri Ojeghata-a; tẹmanu mu ejee iphe-ẹhuka-a. ¹⁶ Kęle-a; gę mu karu unu; mu tee riękwa iya ọzo jasụ teke ee-ri ọkpobe iya l'ẹka Chileke bụ eze."

¹⁷ Ọ bya ewolita okoro, męe dụ; bya ekele Chileke ekele bya asụ phę: "Unu gęe ngudzuru! ¹⁸ Kęle iphe, mu ep-furu unu bụ l'e-shi ntanu-a bę mu taa ngubaekwa męe, shi l'akpuru vayinu jasụ teke Chileke e-goshi lę ya bụ eze."

¹⁹ Ọ bya ewota buredi bya ekelekwaphọ Chileke ekele; bya eworu iya washjaru phę sụ: "Ọwa-a bụ ogwehu mu, a nuru nụ-doru unu. Unu meje iya g'anyi eme iya-a gude nyataję mu." ²⁰ Nokwaphọ g'ẹphe richaaruru nri; ọ bya apęe phę okoro męe bya asụ phę: "Okoro-a bụ ọgbandzu ọphúú ono, e gude mee mu gbaa; mbụ mee mu ono, a gbashiru l'opfu ẹhu unu ono.

²¹ "Ọle-a; unu lekwa l'onye e-deru mu ye l'ẹka ndiphe bę mu l'iya tųkokwaru eri nri l'ẹka-a. ²² Kęle Abubu-Ndiphe l'a-la g'ọ gbaru iya l'alala. Ọle-a; nshjoro onye ono, ee-shi l'ẹka iya deru Abubu-Ndiphe ye g'e gbua ono."

²³ Ẹphe wata ajikashi nwibe phę onye ọ bụ lę g'ẹphe ha sụ: "Bụ onye e-mekpọo iphe, dụ nno?"

Ẹgo onye ka nụ

²⁴ Ndu etsoje iya nụ l'onwophę wata adzọ onye kachaa shii lę g'ẹphe ha. ²⁵ Jizosụ sụ phę: Ndu bụ ndu eze lę mgboko-a anọduje akpapyashị ndu nọ phę l'ẹka akpapyashị. A nọdu ekuje ndu bụ ndu gude ike-ọkpu buri ishi phę "omeluko." ²⁶ Obenu l'ọ tọ bụdu g'ọo-dụ l'ẹhu unu bụ ono. G'onye bụ iya kachaa shii lę g'unu ha dukwa g'ọ bụ iya bę ẹnya kachaa alwalwa. G'onye-ishi dukwa gę nwozi. ²⁷ Bụ onye ka shii l'onye nọ anọo eri nri l'onye ejeru iya ozì nri ono? Tọbudu onye ọphu nọ anọo eri nri ka shii? Obenu lę mbędua bụ ozì bę mu ejeru unu.

²⁸ "Ọo unubędua bụ ndu mu l'unu nọkpoeopho l'ọhutama mu g'ọ ha; ²⁹ k'ọphu bụ l'ọ bųepho gę Nna mu meru mu eze bụ gę mu eme unu eze; ³⁰ gę mu l'unu eria ngua; l'ẹka mu bụ eze; unu anodugbaa l'aba-eze; kpee ọkpa-ıpfu Ízurelu iri l'ẹbo ono ikpe."

Pyita a-gọ lę ya ta amadụ Jizosụ

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jiön 13:36-38)

³¹ A nọnyaa; Jizosụ ku Pyita: "Sayimonu! Sayimonu! Lekwa! Nsetanu sųkwaru g'a haa ya gę ya hųkota unu ama g'unu ha; gę ya phuchaa unu g'onye aphushi ęswa l'ereshi. ³² Ọle mu pfuwaru opfu ẹhu ngu nụ Chileke g'i ti buha ekwekwe, i kweru. Ọo ya bụ; teke ı dakọbeerupho lwaphuta azụ byapfuta mu; g'i mee g'unwunna ngu pfushia ike."

³³ Pyita sụ iya: “Nnajiuphu; mu doziakwaru onwomu k'etsoru ngu jee mkpọro; tsoru ngu laa maa!”

³⁴ Jizosu sụ iya: “Gẹ mu karu ngu Pyita; oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọrà bẹ i pfuakwaru mgbo ẹto l'ị tị madu onye mu bu.”

Okpoga; ẹda; yẹle ogu-echi

³⁵ Noo ya; Jizosu sụ phẹ: “Teke ono, mu zijeru unu sụ g'unu je; g'ọ tọ dukwa iphe, unu e-gude eje onoya; g'unu te egudekwa iphe, eeyeje okpoga; ọphu unu egudekwa ẹda; ọzoo akpọkpa; ?ọ duru iphe, duru unu ọko?” Ẹphe yeeru iya ọnu sụ: “Ọ tọ dukwa.”

³⁶ Ọ sụ phẹ: “Obenu lẹ nta-a bu; g'onye nweru iphe, eeyeje okpoga wota iya. G'onye nweru ẹda; nyakwaru iya phọ. G'onye ete nwedu mma; ree ukpo iya zuta iya. ³⁷ Gẹ mu karu unu l'iphe-a, e deru l'ekwo-opfu Chileke-a bẹ a-vukwa g'e deru iya k'ehu mu; mbu iphe, e deru sụ: 'A guru iya yeru ndu eme ẹjo-iphe.' † Mbu l'iphemiphe, e deru lẹ k'ehu mu bẹ a-vukotakwa g'e deru iya.”

³⁸ Ẹphe sụ iya: “Nnajiuphu; lekwa mma labo, anyi gude.”

Ọ sụ phẹ: “Ọ dụwaa ree.”

Jizosu epfu anu Chileke l'ubvu Olivu

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jizosu lufuta bya atugbua jeshia l'ubvu Olivu, bu iphe, oomejehawaa. Ndu etsoje iya nu tsoru iya. ⁴⁰ O rwua ẹka ono bya asu phẹ: “Unu pfukwaru nu Chileke g'o to kwe g'unu nmalahu l'ohutama.”

⁴¹ Ọ haa phẹ tugbua kpriberu jerwua ẹka ha g'eka aa-turwu lẹ mkpuma; bya egbushi ikpere bya epfuru nu Chileke sụ: ⁴² “Nna; ọ -buru l'ọ du ngu l'uche; nafunu mu okoro iphe-ehuka ọwa-a; ọle ọ kwa g'ọ tọ bukwa iphe, du mu l'uche l'e-me; g'ọ bukwaru iphe, du gubedua l'uche.” ⁴³ Ojosi-imigwe shi l'imigwe chaa ya l'iphu bya awata eme g'obu shihu iya ike. ⁴⁴ Obu wata iya etsu mini etsushikpoo ya ya ike. Ọ kabakpoo epfu anu Chileke. Ẹphuru, shi iya l'ehu dụpho gẹ mee ada paapaa l'alj.

⁴⁵ O pfuchaepho nu Chileke ono bya agbeshi bya ejepfu ndu etsoje iya nu. O jeshia; ẹphe nodu ekuwaa mgbenya aphu. ⁴⁶ Ọ sụ phẹ: “?Bu gunu meru iphe, unu eku mgbenya? Unu gbalihu pfuru nu Chileke g'o to kwe g'unu nmalahu l'ohutama.”

Eegude Jizosu

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jion 18:3-11)

⁴⁷ Jizosu kpukwaduru-a opfu l'onu; ikpoto oha zebata waa nwoke ono, ẹpha iya bu Jiudasu ono, bu onye lanu l'umadzu iri l'ẹbo-a. Ọ buru iya bu onye-ishi ikpoto oha ono. Ọ bya akpiritaru Jizosu ntse bya etsutsua ya onu.

⁴⁸ Jizosu sụ iya: “Jiudasu; ?bu etsutsu onu bẹ i gude ederu Abubu-Ndiphe eye g'e gbua?”

⁴⁹ O be teke ndu no-kube iya nu humaru iphe, abya ememe; ẹphe sụ: “Nnajiuphu! ?Anyi gbuwaro mma?”

⁵⁰ Onye lanu gbua nwokoro onye-ishi ndu-ishi uke Chileke mma; tukoe ya pho nchi ẹkutara pafu.

⁵¹ Jizosu sụ: “Te emekwa.” O pfuchaa nno bya edenyi nwokoro ono ẹka lẹ nchi ono; nchi ono du iya g'o shi du iya.

⁵² Jizosu sụ ndu-ishi uke Chileke; waa ndu-ishi ogbogu eze-ulo Chileke; waa ndu bu ogerenya, byaru iya egude: “?Unu chigbaa mma; chiru mgboro abya mu egude? ?Mu bu onye ana nfu?” ⁵³ “Mu l'unu anokpoo mboku-mboku l'eze-ulo Chileke; ọphu unu azukpodaru mu ẹka. Ọle nta-a bẹ ọ gbaru unu l'ememe iya. Nta-a bẹ Obutuswe no l'ochii buru eze.”

Pyita ago lẹ ya ta amadu Jizosu

(Mat 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Jion 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Ẹphe zu Jizosu; kpuru tugbua jeshia ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke. Pyita gbẹ ụzenya etso phẹ azu-azu.

⁵⁵ Ẹphe phu-nwuepho oku l'echilabo unuphu bya anoshia no-pee oku ono mgburugburu anya. Pyita bya ano-

† *Gunaa Azá 53:12*

kube phẹ. ⁵⁶ A nonyaa; nwamgboko, eje ozi ụlo; hụma Pyita l'ẹka ọ nọ anya ọku ono. Ọ tabẹ iya ẹnya bya asụ: "Nwoke-a bẹ yẹe Jizọsu-a shifukwa anọ."

⁵⁷ Pyita gọo sụ iya: "Nwanyị-a; mu ta amakwa iya amama ophu."

⁵⁸ A kpọekwapho ụpfu nwanshii; onye ọzo hụma iya bya asụ iya: "Gụbedua yifukwaa lẹ ndu etso iya nụ." Pyita sụ iya: "Nwoke ibe mu; mu ta ayikwa iya-o!"

⁵⁹ A nọpfo iphe, ha g'awa ophu; onye ọzo pfushiahaa ya ike sụ: "Ọ kwa ọkpobe-opfu lẹ nwoke-a bẹ yẹe Jizọsu shi anọ; eshinu ọ bụ onye Gálili."

⁶⁰ Pyita sụ: "Nwoke ibe mu; mu ta amakwa iphe, iipfu!"

Ọ kpukwaduru-a opfu l'ọnu; oke-ọku raa ọrà. ⁶¹ Nnajiuphu bya aghaa ẹnya lee Pyita. Pyita nyata opfu, Nnajiuphu pfuru iya teke ọ sụru iya: "Oke-ọku -bya l'ara ọrà ntanụ-a bẹ i gọakwaru ẹgo ugbo ẹto l'i tị madụ onye mu bụ." ⁶² Ọ kwofu etezi je atukpoo ẹkwa too!

Eetsu Jizọsu iphe; aja iya ewenu

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Ndu ono, swiru Jizọsu ono jaahaa ya ewenu; bya echiahaa ya ẹchachi. ⁶⁴ Ẹphe kechia ya ẹkwa l'ẹnya echi iya ẹka lẹ nchị asuje iya: "Pfunaa mpfuchiru ọbu!" ⁶⁵ Ẹphe pfushiwaro iphe ọzo, dụ igwerigwe gude akọ iya ọnu.

Jizọsu l'iphu ọgbo-ikpe ndu Jiu

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jiọn 18:19-24)

⁶⁶ O be l'utsu; ndu bụ ọgerenya Jiu bya anokobe; mę ndu-ishi uke Chileke; mę ndu ezije ekemu. Ẹphe kpuru iya jeshia l'iphu ọgbo-ikpe phẹ. ⁶⁷ Ẹphe sụ iya: "Kanuru anyi. ?Bụ ngu bụ Kéreshi ọbu, Chileke kweru ukwe iya ọbu tọ?"

Ọ sụ phẹ: "Mu -karu unu bẹ unu te ekwekwa. ⁶⁸ Teme teke mu jiru unu aji-a; unu taa maduru eye iya ọnu; ọphu unu a-hakwa mu phọ. ⁶⁹ Ọle e -shi ntanụ-a bẹ Abubu-Ndiphe a-nọdu l'ẹkutara Ọkalibe-Kakọta-Ike, bụ Chileke."

⁷⁰ Ẹphe tuko sụ: "Bụ iya bụ l'ọo ngu bụ Nwa Chileke ọbu?"

Ọ sụ phẹ: "Ọoepfo g'unu pfuru ono bụ g'ọ dụ; l'ọo mu bụ iya."

⁷¹ Ẹphe sụ: "Bụ bahuna ekebe gunu bẹ anyi ele ẹnya iya? Anyi nụmakwaru iya l'ọnu iya l'onwanyị."

Payileti aji Jizọsu aji

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jiọn 18:28-38)

23 Ọo ya bụ; ikpoto ọha ono wulihu kputa Jizọsu kpujeru Payileti. ² Ẹphe rwuepho ẹka ono bya awata epfushi iphe, ẹphe sụru l'o meru sụ: "Anyi hụmaru nwoke-a ẹka oodusweshi ndu ndu-anyi. Ọ jikaru sụ g'anyi ta apfujeshi akirikọ nụ Siza; teme ọ sukwapfo l'ọo ya bụ onye eze ono, bụ Kéreshi."

³ No iya; Payileti jia Jizọsu sụ iya: "I bụ Eze ndu Jiu?"

Jizọsu sụ iya: "Ọoekwa ngu phọ bẹ o shi l'ọnu."

⁴ Payileti sụ ndu-ishi uke Chileke waa ikpoto ọha ono: "Ọ tọ dukwa ẹjo-iphe, mu hụmaru, nwoke-a meru."

⁵ Ẹphe kabaa ya epfushi ike sụ: "Ọ tukurọ Jiudiya mgburugburu zigbabe iphe, egbuka mkpukpu egbuka. Ọ wataru iya ezizi lẹ Gálili; zia ya byasụ l'ẹka-a."

Jizọsu l'iphu Herodu

⁶ Payileti nūmaepfo iphe, ndu Jiu pfuru bya aji sụ: "Ọ bụ onye Gálili?" ⁷ Ọ maerupho lẹ Jizọsu bẹ shi ibiya ọphu Herodu bụ ọchi-ọha; ọ sụ g'e gudekwa iya jepfu Herodu. Herodu nọ lẹ Jierúsalem teke ono. ⁸ Herodu hụmaepfo Jizọsu; ẹhu tsoo ya ọtso; kele o shihawaa ụzenya guta iya gẹ ya hụma iya; l'ọ nūnukawaru nkiya; ọ nọdu agụ iya gẹ ya hụma iphe, dụ biribiri, ọo-haru mee. ⁹ Ọ buri iphe ono meru g'o gude; ọ jia ya aji nọo nwodu; ọle Jizọsu ta adudu ọnu, o yeru iya. ¹⁰ Ndu-ishi uke Chileke waa ndu ezije ekemu bya apfu-kube iya ẹhuka ẹhuka; pfushiahaa iphe, ẹphe sụru l'o meru. ¹¹ Herodu yele ndu ojogu iya phẹ tuko wata aja Jizọsu ewenu; eme iya

sukusuku. A nonyaa; Herodu bya ezia phe; ephe chita uwe, ama ntumatu, bu uwe oke amadu bya eworu yee Jizosu bya akpuphuru iya Payileti azu. ¹² Eshi mboku ono; Herodu yee Payileti bya aburu okpobe onya; kele ephe shi nodu l'ukukanyi teke iphe ono eteke emedu.

Eekpe Jizosu mpfugbu

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jion 18:39—19:16)

¹³ Payileti bya ekukobe ndu-ishi uke Chileke; me ndu gude oha; waa oha l'ophu bya asu phe: ¹⁴ "Unu dutaru mu nwoke-a su l'oodusweshi ndu ndu-unu edusweshi. Mu jichaa ya aji l'iphu unu; ophu o dudu iphemiphe ono, unu suru l'o meru ono, duru ophu mu humaru l'ikpe iya nmaru iya. ¹⁵ Nokwapho ge Herodu ahumaduru, meru g'o gude o su g'a kpuphuru iya anyi azu. Unu huma l'o to dudu iphe, nwoke-a metaru ke g'a pfu-gbua ya. ¹⁶ Mu e-chi iya iphe paru iya haa."

¹⁷ Noo ya; o buwaa omelali phe l'anodu abo Obo Ojehata ono be Payileti atufujeru phe ndu mkporo onye lanu g'o la. ¹⁸ Igwe oha ono tua uzu su: "Gbuaru anyi nwoke-a; hachia Barabasu g'o la." ¹⁹ Nwoke ono, bu Barabasu bu nwoke, a turu mkporo ke mgbaghashi, o gbaghashiru mkpukpu waa kele o gburu ochi.

²⁰ Payileti byakwa bya epfuru yeru phe ozo; kele oome ge ya haa Jizosu. ²¹ Ephe tua uzu ozo su: "Pfu-gbua ya! Pfu-gbua ya!"

²² Payileti sukwa phe ozo k'ugbo eto: "?K'ishi gunu? ?Bu ejo-iphe gunu be o meru? O to dukwa ejo-iphe, mu humaru, o meru. Ikpe onwu ta anmakwaru iya. Iphe, e-me nu bu le mu e-chi iya iphe paru iya haa."

²³ Ephe nodu aturo wowoowo epfu su g'a kopyabe iya l'oswebe. Ephe raa; rata. ²⁴ Payileti bya ebua ikpe su ge nkephe mee. ²⁵ Bya aparu nwoke-a, e shi tua mkporo ochi-a waa ke mgbaghashi-a paru haaru phe, bu iya bu onye ephe suru g'a haaru phe. O su g'a kopyabe Jizosu l'oswebe, bu iphe du phe ree.

Aakopyabe Jizosu

I'eli oswebe

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jion 19:17-27)

²⁶ No iya; ephe kpuru Jizosu tugbushia. Ephe rwua l'uzo bya aworu onye Sayirini, shi ndu-egu phe alwa, epha iya bu Sayimonu. Ephe bo iya oswebe, Jizosu vu su iya g'o vuru iya; tsoru iya l'azu.

²⁷ Ikpoto igwe oha ono nodu awu etso phe l'azu mekpoo unwanyi, akwa ekwa; ayọ oshi iya. ²⁸ A nonyaa; Jizosu bya aghaa enya lee phe bya asu: "Unwuada Jierusalemu; unu ta akwashii ekwa mu. Unu kwaa ekwa onwunu me k'unwu unu. ²⁹ Kele mboku abya teke ephe a-su: 'Iphe ehu atsokwanu unwanyi, eteke atsü-swee ime; ophu nwa 'eke angu-swee phe era l'okpoma.' ³⁰ Noo teke o-du phe g'ubvu zee tupyabe phe domia phe. ³¹ Le-a; leanaro g'e meru oshi-oyii; akakawanu oshi, okponku."

³² Noo ya; o dukwarupho umadzu labo, meru ejo-iphe, a kpuru etso iya; eejekwapho apfu-gbukota ephe l'iya. ³³ Ephe byarwutaepho l'eka eekuje "Okpokoroko Ishi"; ephe woru iya kopyabe l'oswebe l'eka ono; waa ndu ejo-iphe labo pho. Onye ophuu l'ekutara; onye ophuu l'ekicha. ³⁴ Jizosu su: "Nna; guaru phe nvu; kele ephe ta amadu iphe, ephe eme."

Ephe tua ido gude kee uwe iya. ³⁵ Igwe oha ono pfugbaaru; ele iya enya. Ndu bu ndu-ishi oha gude iya agba mgbonu asuje: "Oodzotaje ndu ozo. G'o dzonaa onwiya; me o -buru iya bu Kereshi obu, shi l'eka Chileke, bu iya bu onye o hotaru."

³⁶ Ndu ojogu nodu agbakwaru iya pho mgbonu. Ephe gbarwuta bya anu iya mee-veniga g'o ngua; ³⁷ su iya: "O -buru ngu bu Eze ndu Jiu; dzonaa onwongu!"

³⁸ O duru iphe, e deru pfube l'oswebe ono su: "Waa Eze ndu Jiu." E deru iya l'opfu Giriku; waa l'opfu Latinu; waa l'opfu Hiburu.

³⁹ Onye lanu le ndu ono, a kopyaberu ephe l'iya ono kokwaa ya pho onu su iya: "?Tobudu ngu bu Kereshi obu? Dzonaa onwongu; dzoo anyibedua."

⁴⁰ Onye ọphuu gbochia ya ọnu sụ iya: “?Tii tsudu Chileke ebvu; l'a nmaru gęe nwoke-a ikpe lanu, bu iya bu ikpe ọnwu? ⁴¹ Ikpe k'anyi bedua be du nhamunha; kele o bu urwu iphe, anyi meru be anyi erita; obenu le nwoke-a ta adudu iphe, du eji, o meru.” ⁴² O sụ Jizosu: “Jiko nyatakwa mu; me i -buerupho eze.”

⁴³ Jizosu sụ iya: “Ge mu gbuaru ngu iya tororo; ntau-a be mu le ngu a-odu l'okpoku Chileke.”

Anwuhu Jizosu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jion 19:28-30)

⁴⁴ Enyanwu keerupho l'ishi; nchi jihu l'alị ono. Ekameka gbahukota tsukiribaa jasụ l'oke-eswe ụzenyashi; ⁴⁵ kele enyanwu jikputeru; ekwa, egbobutaje enya eka aagwaje Chileke, no l'ime eze-ulo Chileke ono gbaepho ke tararaa gbajahụ ebo. ⁴⁶ Jizosu chia mkpu sụ: “Nna; mu yeru ngu Unme mu l'eka.” O pfuchaa nno bya atubuhu unme; o buru iya anwuhu.

⁴⁷ Onye-ishi ndu odogu ndu Romu humaepho iphe, meru nu; o jaaha Chileke ajaja sụ: “Okpobe-opfu; nwoke-a pfubekwaru-eka-oto!”

⁴⁸ Iphe, bukotakpoo ikpoto oha, kuru l'eka ono, byaru ahuma iphe, ada nu; humaepho iphe, eme nu bya egeru eka ye l'olu; ebu mkpu; eje ala. ⁴⁹ Iphe, bukpoo ndu maru Jizosu ree; je akpaa l'unwanyi, shi le Galili tsoro iya; pfuru ụzenya ele iphemiphe ono, l'eme nu ono.

Elili Jizosu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jion 19:38-42)

⁵⁰ O duru nwoke, epha iya bu Jiosofu; onye shi Arimatiya; l'alị ndu Jiu. Nwoke ono yi l'ogbo-ikpe; bya aburu onye oma; buru onye pfuberekoto; ⁵¹ onye adudu teke o kwejeru l'idzu ono, ndu-ikpe chiru ono; yee iphe ono, ephe meru ono du ree. Yebedua elekpoo enya teke Chileke e-goshi le ya bu eze. ⁵² Nwoke ono bya ejepfu Payileti je arwo ya g'a haaru iya odzu Jizosu ge ya lia. ⁵³ E mecha; o bya eje apazeta odzu ono; gude ekwa ochaa kwaa ya; bya eje elia ya l'ilu, a turu l'ogba mkpuma; ilu, eteke adu-swe onye e lijewaru l'ime iya. ⁵⁴ Mboku ono bu eswe, echele iya a-buru eswe-atuta-unme; mbu mboku Sabatu; teme Sabatu obu ndu agbawaa.

⁵⁵ Unwanyi ono, ephe le Jizosu shi le Galili swiru ono tsokwarupho Jiosofu je. Ephe lee ilu ono enya ohubama; bya ahumakwapho g'e nyeberu odzu iya l'ime ilu obu. ⁵⁶ Ephe lwa bya akwakobe manụ, eshi-mkpọ; waa manụ ozogbaa k'ete odzu ono. Ephe tuta unme l'eswe Sabatu, bu iya bu iphe, ekemu phe suru g'e meje.

Eshi l'onwu teta dzuru ndzu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jion 20:1-10)

24 O be le nchi-abohu mboku mbu l'idzu, bu iya bu Sonde; unwanyi ono gude manụ, eshi mkpọ ono, ephe kwakoberu g'odo-du ono gude jeshia l'ilu Jizosu. ² Noo ya; ephe jeshia; e swifuwaa mkpuma, e shi gude swichia onu ilu-a. ³ Ephe bahu l'ime iya; ophu ephe ahumaeduru odzu Nnajiuphu, bu Jizosu. ⁴ Ephe pfuru l'eka ono arị iphe ono; o tufu phe ehu. A bya l'amaru; unwoke labo, yeru uwe, egbu nwijnwii pfu-kubewaa phe.

⁵ Ndzu guhu phe; ephe woru iphu kpube l'alị. Unwoke ono sụ phe: “?Bu gunu meru g'o gude unu ndu achọ onye no ndzu l'eka ndu maa no?” ⁶ “O to nokwa l'eka-a. O tetaakwaru dzuru ndzu ozo. Unu nyatakwa iphe, o pfuru unu teke o no le Galili. ⁷ O suru le Abubu-Ndiphe be ee-seru ye l'eka ndu eme iphe-eji. Ephe eworu iya pfu-gbua. O -be le mboku k'eto iya l'o teta dzuru ndzu ozo.”

⁸ Enya gbarwua phe l'opfu iya ono. ⁹ Ephe shi l'ilu ono lwa bya eje akoro iya umadzu iri le nanu pho; waa ndu ophuu g'ephe ha. ¹⁰ Unwanyi ono bu Meri ke Magudala; waa Jiowana; waa Meri, bu ne Jiemusu; waa unwanyi ozo, ephe l'ephe swi. O buru phe koru ndu-ishi-ozu iphe ono. ¹¹ Iphe ono du phe g'o bu opfu, 'enwedu ishi; ophu ephe ekwedu l'o bu eviya. ¹² Pyita kwolihu bya agbaru jeshia l'ilu ono. O rwua bya ephureta bya enyoo ime ilu ono. O buerupho ekwa odzu ono be o humaru kpurumu. O dakobe; lashia unuphu. O ji iya enya; mbu iphe ono, meru nu ono.

Uja, aabọ eje l'uzo Emeyosu

(Mak 16:12-13)

¹³ Mbọku ono kwaphọ gẹdegede bẹ ọmadzu ẹbo lẹ ndu etsoje iya nọ swi eje mkpukpu, eekuje Emeyosu. E -shi lẹ Jierúsalemu jasọ l'ẹka ono bọ manyiru ẹsaa. ¹⁴ Ẹphe nọdu epfukpọepho k'iphemiphe ono, mekọtaru nọ ono. ¹⁵ Ẹphe gudekwadụ ọja ono abọ bya arikwa iya phọ l'obu; Jizosu l'onwiya byapfuta phẹ; ẹphe l'iya swiru. ¹⁶ E kwechia phẹ ẹnya; ọphu ẹphe ahụbeduru iya ama. ¹⁷ Ọ sọ phẹ: “?Bụ ẹgube ọja ọnu bẹ unu abọkpoo tsoru ọzo ẹgube ono?”

Ẹphe pfuru; kele aphụ jiru phẹ obu. ¹⁸ Onye lanu l'ọmadzu ẹbo ono, ẹpha iya bọ Kuliopasu sọ iya: “?Bụe ngu phọ bọ onye byaru abyabya lẹ Jierúsalemu, 'amadụ iphe ono, megbabẹru l'ẹka ono l'idzu-a?”

¹⁹ Ọ sọ phẹ: “?Iphe, dọ idu-agma?”

Ẹphe sọ iya: “Mbọ ke Jizosu; onye Nazaretu, bọ onye mpfuchiru Chileke; onye shi l'iphe, o mekpọoru ememe mẹ opfu, o pfuru l'ọnu goshi l'iphe Chileke mẹ l'iphe ọha g'ike iya habe shii. ²⁰ Ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu-ishi anyi phẹ seru iya nọ; a nmaa ya ikpe ọnwu bya eworu iya kpọpyabe l'oswebe. ²¹ Mbọ onye-a, ẹphe shi ele ẹnya iya l'ọo ya a-gbata Ízurelu-a. A -gufukpokwaaro iphemiphe ono; ntanụ-a kweakwaa ujiku ẹto, iphe ono meru. ²² Ọphu, ka nọ bọru l'unwanyi, gba l'ogbo anyi haru bya epfukpọoro 'ama-g'ee-me-ia. Unwanyi ono nmaru ẹwa jee l'ilu ono. ²³ Ẹphe jerwua; ọphu ẹphe ahụmaeduru odzu iya. Ẹphe lwa bya asu l'ẹphe phụchaaru phụ ọphuleny; hụma unwu-ọjosi-imigwe, sọru phẹ lẹ Jizosu dzụakwaa ndzụ. ²⁴ Ndu anyi l'ẹphe anọ haru je l'ilu l'ẹka ono. Ẹphe jerwua; ọ bọerupho g'unwanyi ono pfuru bọ g'ọ dọ; ọphu ẹphe ahụmaeduru iya eviya.”

²⁵ Jizosu sọ phẹ: “Ọo ẹswè bẹ ọ bọ unu; unubẹ ndu ono, akpọ onwunu akpukpu ekweta iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru ono.” ²⁶ ?Tọ gbadoru Kéreshi ọbu g'ọ jefutaadaa iphe-ẹhuka ono; tẹme l'ọ bahu l'ẹka e-goshi ùb-vù, Chileke kwabẹru iya? ²⁷ Jizosu bya eshikpọepho l'iphe, bọkota ẹkwo Mosisu mẹ ẹkwo ndu mpfuchiru Chileke; tọwashiaru phẹ iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke k'ẹhu iya ono nanu nanu.

²⁸ Mkpukpu, ẹphe eje zajee phẹ phọ ntse; o meahaa umere g'ọ ghata aghata tųgbubaa. ²⁹ Ẹphe sede iya sọ iya: “Byanu g'anyi je akwaa; lẹ nchi ejihuwaa; tẹme mbọku bvuwaa.” O tsoru phẹ bahu g'ẹphe je akwaa. ³⁰ Noo ya; ẹphe rijeepho nri; ọ bya ewota buredi ono bya ekele Chileke ekele; bya awaa ya; bya eworu nọ phẹ. ³¹ Ẹnya sahu phẹ. Ẹphe gbẹ teke ono hube iya ama. O phuhu; ọphu ẹphe ahụmaeduru iya. ³² Ẹphe wata epfuru nwibe phẹ sọ: “?Ọ kwa l'i maru l'ọ shi elwu anyi l'obu teke ono, o shi abọ ọja eyeru anyi l'uzo ono; aturu anyi iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke poopoo.”

³³ Ẹphe kwolihuẹkwapho teke ono teke ono; gbaphu azu lẹ Jierúsalemu. Ẹphe jeshia; ọmadzu iri lẹ nanu ono nọkobewaa l'ẹka lanu; waa ndu ẹphe l'ẹphe nọ. ³⁴ A sọ phẹ lẹ Nnajiuphu tetaakwaru eviya; lẹ Sayimonu hụmakwaru iya.

³⁵ Ẹphebedua bya akọo iphe, meru l'uzo; kọo g'ẹphe gude hube iya ama teke ọ waru buredi.

Jizosu egoshi ndu etsoje

iya nọ onwiya

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jion 20:19-23; Ndu 1:6-8)

³⁶ Ẹphe gudekwadụ epfu nno; Jizosu pfuwaru l'echilabọ phẹ bya asu phẹ: “G'ẹhu dukwa unu gu.”

³⁷ Ẹphe lwu-bilihu; meji tofu phẹ. Ẹphe dobesu l'ọo maa. ³⁸ Ọ sọ phẹ: “?Bụ ọnu bẹ ndzụ iya agụ unu? ?Bụ ọnu meru iphe, unu abọ obu ẹbo?” ³⁹ “Unu hụma ẹka mu mẹ ọkpa mu. Unu hụma l'ọ bọ-a mbẹdua gẹdegede. Unu wọru mu l'ẹka hụma; kele maa te enwedu anu-ẹhu waa ọkpu g'unu ele lẹ mu nweru-a.”

⁴⁰ O pfuchaa nno bya egoshi phẹ ẹka iya; waa ọkpa iya. ⁴¹ Ẹhu-utso; waa biribiri, ọ dọ phẹ mee ọphu ẹphe eke akwatadu kweta ọkpobe ekweta. Ọ sọwaa phẹ: “?Ọ dọru iphe, eeri eriri, unu nweru l'ẹka-a gẹ mu ria?” ⁴² Ẹphe bya anu iya owuriwo ẹma waa ẹbakala manụ-ẹnwu. ⁴³ Ọ nata iya nọdu phẹ l'iphe l'ẹka ono taa ya.

⁴⁴ Ọ sọ phẹ: “Iphe-a bọkotakpọepho iphe, mu pfuru unu teke mu l'unu nọ; sọ unu l'iphemiphe, e deru dekuta mu l'ẹkwo ekemu Mosisu mẹ ke ndu mpfuchiru Chileke; waa l'ẹkwo-ebvu bẹ vukotaje g'e deru iya.”

⁴⁵ Ọ bya anwụsaa phẹ egomunggo g'iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke edoo phẹ ẹnya. ⁴⁶ Ọ sụ phẹ: "E deru sụ lẹ Kéreshi jefụtaje iphe-ẹhuka nwụhu; o -be lẹ mbọku k'ẹto l'o teta dzuru ndzụ. ⁴⁷ Bya asụ l'ee-gude ẹpha iya raa lẹ Chileke a-guru nemadzụ nvụ l'iphe-ẹji; mẹ izimanụ -lwa onye ọbu azụ. Ee-shi lẹ Jierúsalemụ gude ẹpha iya ono radzuru l'ọhamoha lẹ mgboko mgburugburu. ⁴⁸ Ọ bụru unu e-pfuru ndu ọzo k'iphe-a, unu hụmaru-a. ⁴⁹ Unu hụma lẹ mu e-zilataru unu iphe ono, Nna mu kweru unu ukwe iya ono. Unu nọdukwa lẹ Jierúsalemụ l'ẹka-a jasụ teke Chileke e-gude ike, shi l'imigwe nùá unu anùnù; unu anata ike, shi l'imigwe bya."

Jizọsu alapfu Chileke l'imigwe

(Mak 16:19-20; Ndu 1:9-11)

⁵⁰ Noo ya; Jizọsu bya eduru phẹ jasụ lẹ Betani; bya apalia ẹka iya eli gọahaaru phẹ ọnu-ọma. ⁵¹ O gude phẹ agọru ọnu-ọma ono bya ahaa phẹ. Chileke kulia ya kuba l'imigwe. ⁵² Ẹphe baarụ iya ẹja bya alaphushia azụ lẹ Jierúsalemụ. Ẹhu nọdu atsọ phẹ ntumatu. ⁵³ Ẹphe je anọahaa mkpụrumkpuru l'eze-ulo Chileke; ekele Chileke ekele.

Jiõnu

Opfu Ndzu

1 E-shi lẹ mbụlembu bẹ Opfu Chileke ono nọhawa. Opfu ono bẹ yẹle Chileke nọhawa. Opfu ono bụru Chileke. ² Onye ono bẹ yẹle Chileke shiēpho lẹ mbụ nọdu. ³ Ọo l'ẹka iya bẹ Chileke shi mee iphemiphe. Ọ tọ dudu iphe, bụ iphe, e meru ememe, dūru ọphu e meru l'ẹbe ọ nọ iya. ⁴ Ọo ya bẹ ndzu shi l'ẹka; ọ bụru ndzu ono bẹ bụ ìphóró, dūru ndiphe. ⁵ Ìphóró ono dū l'ọchii; ọphu ọchii ono adujeduru ike sọ-kputa iya.

⁶ O nweru onye lanụ, Chileke yeru g'ọ bya. Ẹpha iya bụ Jiõnu. ⁷ Iphe, ọ byaru bụ gẹ ya pfua k'iphoro ono. Ọ byaru g'ọ saarụ iya ọha l'ophu; k'ophu ẹphe a-nụma ozi ono kweta. ⁸ Ọ tọ bụkwa yẹbedua bụ ìphóró ọbu. Iphe, ọ byaru bụkwa g'ọ karụ ndiphe g'ìphóró ono dū. ⁹ Ọo ìphóró ono bẹ bụ ọkpobe ìphóró; ọphu bụ iya byaru lẹ mgboko-a bya aduru ndiphe l'ophu.

¹⁰ Ọo ya bụ lẹ Opfu Chileke ono shi nọdu lẹ mgboko-a. Ọ bụru l'ẹka iya bẹ Chileke shi mee mgboko; obenu lẹ ndiphe ta amadụ onye ọ bụ. ¹¹ Ọ byapfutaru ndu nkiya; ndu nkiya jika iya anata. ¹² Ọle iphe, bụkpoo ndu natarụ iya nụ; mbụ ndu kweru nkiya; ndu ono bẹ ọ sūwaru g'ẹphe bụru ụnwu Chileke. ¹³ Abubu ono, ẹphe bụ ụnwu Chileke ono ta abụkwa g'aanwuje nemadzụ bụ g'a nwuru phẹ; ẹbe ọ bụkwa ẹgu nwa meru a nwua phẹ; ọphu ọ bụkwa gẹ nemadzụ ritaru iya l'ọkpoma; onye nwuru phẹ nụ bụakwaa Chileke.

¹⁴ Tọbudu iya bụ; Opfu ono bya aburu nemadzụ; anyi l'iya buru. Anyi gude ẹnya anyi hụma ọdu-biribiri iya; mbụ ọdu-biribiri, gbaru iya nụ; eshinu ọ bụ iya bụ Nwa nwoke lanụ, Nna iya, bụ Chileke nwutaru. Iphe, ndzu iya bụ bụerupho eze-iphe-oma yẹe ire-lanụ.

¹⁵ Jiõnu bya epfuaaha kẹ Nwa Chileke ono; ara iya arara sụ: “Wakwa onye ọbu, mu shi epfuru unu opfu iya teke mu sūru unu l'ọ dūru onye l'e-mechaa bya nū-a, ka mu l'ishi ka mu l'ọkpa; kẹle a byaru anwụ mu ọ nọ-duhawanu.”

¹⁶ Eze-iphe-oma iya ono nyiberu anyibe. Ọ bụru l'eze-iphe-oma iya ono b'ooshije emeru anyi eze-iphe-oma; mbụ o -mechaa; oomekwasebaa ya ọzo; emewaa iya rọ k'anyinyi. ¹⁷ Ọo l'ẹka Mosisu bẹ Chileke shi tūaru anyi ekemu. Eze-iphe-oma yẹe ire-lanụ shikwanụ l'ẹka kẹ Jizosu Kéreshi bya. ¹⁸ Ọ tọ dūkwa onye gudejewaa ẹnya hụma Chileke. Ọo Nwa lanụ ono, yẹle Chileke, bụ Nna tūgbaru bụru nanụ ọkpobe aburu ono bẹ bụ onye meru; anyi maru gẹ Chileke dū.

Ozi, Jiõnu onye emeje bapuzizimu

eezi l'echiēgu

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Tọbudu iya bụ; ndu Jiu shi Jierúsalemụ zia ndu-uke Chileke mẹ ndu bụ eri Lívayi g'ẹphe je ajia Jiõnu sụ iya: “?Bụ onye bẹ ì bụ?”

²⁰ Ẹbe Jiõnu ajikakwaru eyeru phẹ ọnu. Ọ kaekwaru phẹ phọ l'edzudzu-ọha sụ phẹ: “Ọ tọ bụkwa mbẹdua bụ Kéreshi ọbu.”

²¹ Ẹphe jia ya; “?Ọ bụhunuru onye bẹ ì bụ? ?Bụ ngu bụ Elayijia?”

Jiõnu sụ phẹ waawaa; lẹ ya ta abụkwa Elayijia.

Ẹphe jia ya: “?Bụ ngu bụ onye mpfuchiru Chileke, anyi ele ẹnya iya ọbu?”

Ọ sụ phẹ: “Waawaa.”

²² Ẹphe sù iya: “?Ọ bụkpohunaaru onye bẹ ị bụ? Yenwuru anyi ọnu g'anyi maru iphe, anyi e-je epfuaru ndu ziru anyi ozi. ?Denukpohunaa g'i pfuru opfu ẹhu ngu?”

²³ Jiṅnu sù phẹ: Ọo mbẹdua bụ onye ono, Azáya deru nkiya l'ẹkwo sù:

Ọ duru olu onye aha
gengugengu l'echięgu

sù:

Unu mee ọzo, Nnajiuphu
g'ọ pfuru nhamunha! †

²⁴ No iya; ndu ono, byaru ozi ono bụ ndu Fárisii bẹ ziru phẹ nù. ²⁵ Ẹphe jia Jiṅnu sù iya: “I -bụdu Kéreshi; ẹbe ị bụdu Elayijia; ọphu ị bụkwapho onye mpfuchiru Chileke; ?ọ nwuhunuru inwu-agma bẹ iimeje baputizimu?”

²⁶ Jiṅnu sù phẹ: “Unu eleanaa l'ọo mini bẹ mu gude eme baputizimu. Obenu l'ọ duru onye unu l'iya tukuru nọdu, unu ta amadu. ²⁷ Onye ono, l'e-mechaa bya nù ono kakwa mu shii; k'ọphu mu ta asudu gẹ mu e-phureta tọfu iya eri akpọkpa iya.”

²⁸ No iya; ẹka iphemiphe ono mekotaru bụ lẹ Betani; l'azụ ẹnyimu Jiṅdanu azụ iya ọphuu; l'ẹka Jiṅnu shi anọduje eme ndiphe baputizimu.

Jizosu bụ Nwaturu Chileke

²⁹ O rwua lẹ nchitabọhu iya; Jiṅnu hụma gẹ Jizosu eje abyapfuta iya. Ọ sù: “Unu hụma onye ọbu, bụ Nwaturu Chileke ọbu. Ọo ya e-gwefu iphe-ẹji ndiphe l'ọphu! ³⁰ Sù-a; ọ kwa onye ono bẹ mu pfuru opfu ẹhu iya ono sù l'ọ duru onye l'e-mechaa bya nù. L'onye ọbu ka mu l'ishi ka mu l'ọkpa. L'a byaru anwụ mu; ọ nọduhawaro-a.

³¹ Mbẹdua te eshikwa maru onye ọ bụ; obenu l'ọo gẹ ndu Ízurẹlu amaru iya meru g'o gude mu bya anọdu; gude mini eme baputizimu.”

³² Jiṅnu pfukwaaphọ iphe, o gude ẹnya iya hụma sù: “Mu hụmaru Unme Chileke g'o shi l'imigwe dọ gẹ ndo bya anọdu iya l'ẹhu. ³³ Mbẹdua te eshikpọkwanu maru iya; ọle onye ono, ziru mu gẹ mu bya egude mini mee baputizimu ono sùru mu: ‘Ọo onye ono, ịi-hụma gẹ Unme Chileke shi l'imigwe bya nọdu iya l'ẹhu ono bụ iya bụ onye ọbu, e-gude Unme-dụ-Nsọ eme baputizimu ọbu.’ ³⁴ Sù-a; nta-a bẹ mu gudewaa ẹnya mu hụma iya bya apfwaru epfu l'ọo onye ono bụ Nwa Chileke ọbu.”

Ndu mbụ, l'etso Jizosu

³⁵ O rwukwaa lẹ nchitabọhu iya; Jiṅnu pfukwaru l'ẹka ono yẹle ọmadzu labọ, shi lẹ ndu etsoje iya nù. ³⁶ No iya; ọ hụmaepho Jizosu g'ọoghata ọ sù: “Unu hụmakwa Nwaturu Chileke ọbu.”

³⁷ No iya; ndu labọ ono, etsoje iya nù ono nụmaepho iphe ono, o pfuru ono; ẹphe tsoru Jizosu. ³⁸ Jizosu bya aghaa ẹnya hụma phẹ g'ẹphe etso iya bya ajia phẹ sù phẹ: “?Bụ gunu bẹ unu achọ?”

Ẹphe sù iya: “Rabaii! ?Bụ awe bẹ ịkwajẹ?” Rabaii bụ O-zì-iphe.

³⁹ Ọ sù phẹ: “Unu byanụ bya ahụma iya.” Noo ya; ẹphe tsoru iya je ahụma ẹka ọkwajẹ. Ẹphe l'iya nọ-jiwaro nchi mbọchi ono. Teke ono, ẹphe byaru ono bụ l'oke eswe ọzenyashi.

⁴⁰ Onye lanụ l'ọmadzu labọ ono, nūmaru opfu Jiṅnu; tsoru Jizosu ono; bụ Anduru, nwune Sayimonu Pyita.

⁴¹ Anduru vuru ọzo lọbaru je achọ-vu nwune iya Sayimonu sù iya: “Anyi hụmaakwaru Mezaya ọbu, bụ iya bụ Kéreshi ọbu.” ⁴² O duta Sayimonu byapfuta Jizosu. Jizosu hụmae ya phọ bya asù iya: “Ọo ngu bụ Sayimonu, bụ nwa Jiṅnu. Iphe, aa-nọduje eku ngu nta-a bụ Sifasu, bụ iya bụ Mkpuma.”

Jizosu eku Filipu yẹle Natanelu

⁴³ O rwua nchitabọhu iya; Jizosu chita k'ẹje Gálili. No iya; ọ hụma Filipu; bya asù iya “Tsuru mu.” ⁴⁴ Filipu ono bụ onye Betusayida. Ọ bụkwarupho mkpukpu ono bẹ a nwuru Anduru yẹle Pyita. ⁴⁵ No iya; Filipu kwe iya hm; bya

† *Gynaa Azá 40:3*

eje elee ęnya Natanęlu. Ọ hụma iya bya asụ iya: “Anyi hụmaakwaru onye ọbu, Mósisu deru nkiya l'ękwo ekemu; tẹme ndu mpfuchiru Chileke dekwaa ya phọ-a. Onye ọ bụ bụ Jizọsu kẹ Nazaretu, nwa Jiósęfu.”

⁴⁶ Natanęlu sụ iya: “?Ọ dukporu-a iphe, dụ ree, e-shi lẹ Nazaretu?”

Filipu sụ iya: “Byanụ bya egude ęnya ngu hụma.”

⁴⁷ Jizọsu hụmaepho gę Natanęlu eje abyapfuta iya; ọ sụ: “Onye ọwa-a bụ ọkpobe onye Ízurelu, adudu iphe, aata iya ụta iya.”

⁴⁸ Natanęlu jia ya: “?Nęnu g'i meru maru mu?”

Jizọsu sụ iya: “Mu hụmahawaru ngu rọ teke i nọ l'upfu oshi figu phọ tẹme Filipu bya ekua ngu.”

⁴⁹ Natanęlu sụ iya: “Onyibe! Ọo ngu bụ Nwa Chileke ọbu. Ọo gụbedua bụ Eze ndu Ízurelu ọbu.”

⁵⁰ Jizọsu sụ iya: “?Bụ-a l'ọle mu sụru ngu lẹ mu hụmaru ngu l'upfu oshi figu phọ meru g'o gude i kweta? Ii-mechakwarọ hụmabaa iphe, kabaa ọwa-a shii! ⁵¹ Gę mu gbukwaru ngu iya tororo; unu e-mechakwaa hụma g'imigwe gheru ọnu; ụnwu-ojosi Chileke nọdu enyiba iya enyiba; enyizetakwa iya phọ enyizeta awupfu Abụbu-Ndiphe.”

Eke nwanyị lẹ Kena

2 O be lẹ mbọku k'ęto; ọ dọru ęka eeke nwanyị lẹ Kena. Kena bę dụ lẹ Gálili. Ne Jizọsu nọdukwapo l'ęka ono. ² No iya; Jizọsu yele ndu etsoje iya nụ jee ęka eeke nwanyị ono; kẹle e yekwanụru phę lẹ nri. ³ A ngụ-gbuchaphepho męe, a gataru; ne Jizọsu jepfu iya je asụ iya: “Ndu-a te enweękwa męe.”

⁴ Jizọsu sụ iya: “Ha! Nwanyị-a! ?Bụ gunu bę mu lẹ ngu jigba? Teke mu e-me ęgube iphe ono, ęnya dụ ngu ono teke erwukwa.”

⁵ Ne iya sụ ndu nkwakọ nri: “Iphe, ọ sụkpowaru g'unu mee; unu mekwaa ya!”

⁶ Ọ dọru aragbada ite-ęra ishii, e gude ụrwa kpua, sụkaaru l'ęka ono, ndu Jiu egudeje eme nsọ nri. Iphe, alaję l'ite-ęra ono nanụ bụ galonu ụkporo; ọphu aburu galonu ụkporo l'iri. ⁷ Jizọsu sụ ndu nkwakọ nri ono: “Unu kujishia ite-ęra ono mini g'ọ ha.” Ęphe kujishia ya; ọ tųko jichaa pyimu pyimu. ⁸ Ọ sụ phę: “Ọ dụ ree; unu gbatawa iya rọ je anụ onye bụ iya bụ ishi, iphe, eeme l'ęka-a.” Ęphe mee g'o pfuru. ⁹ Onye bụ ishi iphe, eeme l'ęka ono bya etsua ya ọnu; mini ono ghọwaa męe. Ọ tųfu iya ęhu ęka męe k'ono shihunu. Ọ bųerupho ndu nkwakọ nri ono, kuru mini ono maru ęka o shi. Ọ bųru iya bụ; o kua nwoke, byaru alụ nwanyị-a ¹⁰ sụ iya: “Tbe ngu evujeru ụzo pashia męe, dụ ree l'a nguadaa. Teke męe dųepho ndu byaru nụ l'ęnya; tẹme l'a pashiahaa męe ọphu dụ ęji. Ọwa bę i gbę sumia męe, dụ ree byasụ nta-a.”

¹¹ Iphe-ọhumalenya mbụ ono, Jizọsu meru ono bę o meru lẹ Kena, nọ lẹ Gálili; mee ya gude goshi ọdu-biribiri iya. Ndu etsoje iya nụ kweta nkiya.

¹² E meębekpoepho iphe ono; Jizọsu waa ne iya; mę unwune iya kẹ nwoke; mę ndu etsoje iya nụ tųgbua jeshia Kapaniyomu. Ęphe je anọ nwujiku olemole l'ęka ono.

Jizọsu achifu ndu azụ aswa

l'eze-ulo Chileke

(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Ọbo Ojeghata ndu Jiu nọdu eruwaa; Jizọsu tųgbua jeshia Jierúsalem. ¹⁴ O rwua bya eje abahụ l'eze-ulo Chileke. Ọ hụma ndu nọgbaa l'ęka ono ere eswi; mę aturu; mę ndo; mę ndu agbanwe okpoga, nọ l'ęka onok-waphọ agbanweshi okpoga l'eli teburu phę. ¹⁵ Ọ bya achita ụdo; mee ęchachi gude chikashigbua phę g'ęphe ha l'ime eze-ulo Chileke ono; chikashichaa mę aturu mę eswi ono. Ọ bya aghakashia okpoga ono, ndu ono agbanweshi ono; tųko teburu phę ghashia igharaphu. ¹⁶ Ọ bya abaarụ ndu ọphu ere ndo mba sụ phę: “Unu tųko iphe ono chishia l'ęka-a. Ọ tọ bụdu ụlo Nna mu bę unu e-me g'ọ bųru ụlo aswa.” ¹⁷ Ndu etsoje iya nụ bya nụ bya anyata iphe, e deru l'ękwo-opfu Chileke, sụru: “Obu, mu yeru ụlo ngu enwu phuruphuru g'ọku; ọ bųru n-yemobu ono a-ta ishi mu.”

¹⁸ Tɔbudu iya bụ; ndu Jiu sụ iya: “?Denu iphe, ii-meru goshi anyi g'anyi gude maru l'iphe-a, i meru-a bẹ i meru l'orwuberu iya?”

¹⁹ Jizosu sụ phẹ: “Unu tsukposhia eze-ulo Chileke-a; ọo ujiku ẹto kpẹekpu bẹ mu e-gude kpukwaa ya g'ọ dụ g'ọ shi dụ.”

²⁰ Ndu Jiu ono jia ya sụ iya: “?I sūru l'ọo ọlo-a, a kpuru ụkporo apha labo l'apha ishii-a bẹ ii-gude ujiku ẹto kpupu azu?”

²¹ Ebe a madu l'ọo onwiya gededede bẹ bụ eze-ulo Chileke, oopfu opfu iya obu. ²² Noo g'ọ shitaru ọ nwuhuchaa; Chileke mee o shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ; ndu etsoje iya nụ nyata l'ọ pfujewaru iphe ono. Ọ bụru iya bụ l'ephẹ ekweta iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke; kwetakwapho iphe, Jizosu pfuru.

Jizosu maru onyemonye

²³ Teke ono, Jizosu nọkwadu lẹ Jierúsalemụ g'aabokwadu ọbo Ojeghata ono bẹ a dukpoo igwerigwe kweta nkiya. Kele ephẹ hụma-butaru iphe-ohumalenya, o meshiru. ²⁴ Obenu lẹ Jizosu te egudedu ire phẹ ẹka; kele ọ makotawaru g'onyemonye gbaru. ²⁵ Ọ tọ bụdu kẹ hm g'a bya akọaharu iya gẹ nemadzụ tukuror gbaa; eshi ọphu yẹbedua l'onwiya makotawaru iphe, dụ nemadzụ l'okpoma.

Nikodimosu yele Jizosu

3 O nweru nwoke lanu, epha iya bụ Nikodimosu. Nikodimosu bẹ yi l'ogbo kẹ Fárisii bya abukwarupho onyeshi ndu Jiu. ² O rwua enyashi ujiku lanu; ọ byapfuta Jizosu bya asụ iya: “O-zì-iphẹ! Anyi makwaru-a l'ì bụ onye ezije mmamiphe; l'ọo Chileke yeru ngu g'ì bya. Ọ tọ dudu onye a-dụ ike eme eze iphe-a, iimegbabẹ-a, abudu l'ọo Chileke pfuru onye obu l'azu.”

³ Jizosu sụ iya: “Gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; onye aanwu-phuduru azu bẹ ta abyakwa ahuma ẹka Chileke bụ eze.”

⁴ Nikodimosu sụ iya: “?Denu g'ee-shi nwu-phu nemadzụ azu ọzo mę onye ono buchaaru ọgerenya? ?Oo-laphu ne iya azu l'ephẹ je anodu g'a nwua ya k'ugbo ẹbo tọ?”

⁵ Jizosu sụ iya: “Gẹ mu gbukwaru ngu iya tororo; ọ tọ dukwa onye abahu l'ẹka Chileke bụ eze; gbahaa l'e gude mini; waa Unme-dụ-Nsọ nwu-phu iya azu. ⁶ Onye nemadzụ nwuru; mę iphe, shi l'ẹka nemadzụ tukokwaru buri kẹ nemadzụ. Onye Unme-dụ-Nsọ nwuru; mę iphe, shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ tuko bukwanuru kẹ Unme-dụ-Nsọ. ⁷ G'ọ tọ dukwa ngu biribiri lẹ mu sūru l'anwu-phufutaje unu azu ọzo. ⁸ Ọobujeru; pherephere -nodu ezi ala ibiya ọphu dụ iya ree l'ì nụ ephu iya; obenu l'ì tì makwanu ẹka o shi; ọphu i makwapho ẹka oozi ala. Nokwapho g'ọ dụ iphe, bukpuo onye Unme-dụ-Nsọ nwuru bụ ono.”

⁹ Nikodimosu sụ iya: “?Denukpoo g'egube iphe ono e-me nwua?”

¹⁰ Jizosu sụ iya: “?I bụ onye ezi iphe lẹ Ízurẹlu; ebe iphe, dụ nno edoduru ngu ęnya? ¹¹ Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; ọ kwa iphe, anyi tutaru nvọ bẹ anyi epfufe; ọ buri iphe, anyi humaru l'ęnya bẹ anyi atuje onu iya; obenu l'unu te ekwedu kweta iphe, anyi epfu. ¹² Mu -pfuaru unu iphe kẹ mgboko-a; unu tee kwetadu. ?Denu g'unu e-shi kweta mę mu -pfuaru unu g'iphe k'imigwe dụ? ¹³ Ọ tọ dukwa onye bahujewaru l'imigwe; a -gufu onye ono, shi l'imigwe bya, bụ Abubu-Ndiphe.

¹⁴ “Sụ-a; ọ kwa gẹ Mosisu gude mgboro wolia agwo ono, e gude ope mee ono l'echiegu pho bụ g'e wolifutaje Abubu-Ndiphe ¹⁵ g'ọo-bukwanuru onye kwetarụ nụ; onye ono enweru ndzụ ojejoje. ¹⁶ Lẹ Chileke yekwaru ndiphe obu; yetabe iya k'ọphu ọ nuru Nwa lanu, o nweru kpoloko: g'ọoburu onye kwetarụ nkiya; onye ono taa ladu l'iswi; o nwechiaru ndzụ ojejoje. ¹⁷ Iphe, Chileke yedoru Nwa iya g'ọ bya lẹ mgboko-a ta abukwa g'ọ bya an-maa ndiphe ikpe. Ọ kwa g'ee-shi iya l'ẹka dzọ ndiphe.

¹⁸ “Onye kwetarụ nkiya bẹ a taa nmakwa ikpe. O bekwanu l'onye ekwedu nụ bẹ a nmahaakwarurọ ikpe; kele onye ono te ekwedu k'onye ono, bụ Chileke Nwa lanu ono. ¹⁹ Gẹ Chileke e-bukafu ikpe ono bụ; l'iphóro ono byaru lẹ mgboko-a; ndiphe gbẹ haa iphóro ono hatachia ọchii; opfu l'iphe, ephẹ eme bụgbaa ẹjo-iphẹ. ²⁰ Ishi iya bụ l'onye bụ onye eme ẹjo-iphẹ akpoje iphóro ashị; onye ono te eshitajedu ẹka iphóro dụ; a -nonyaa ẹjo-

iphe, oomegbabẹ gbaḟuta iphe. ²¹ Obenu l'onye eme ire-lanụ l'afutaje bya anọdu l'ẹka ìphóró dụ g'aa-hụma-dzuru iya; maru l'iphe oome bẹ ẹka Chileke dụpho."

Jizọsu yẹle Jiṅnu onye emeje baputizimu

²² E mechaa; Jizọsu yẹle ndu etsoje iya nụ tųgbua jeshia alì Jiudiya. Ẹphe kpọo nwụp̄fu l'ẹka ono; ọ nọdu emeshi nemadzụ baputizimu. ²³ Jiṅnu l'onwiya nọdukwap̄ho lẹ Inọnu eme baputizimu nkiya. Inọnu bụ mkp̄kp̄u, nọ-kube Selimu. Ọ nọdu l'ẹka ono eme baputizimu; kele mini dụ shii l'ẹka ono. Ndiphe nọdu awụ awụ-pfuta iya l'ẹka ono; ọ nọdu emeshi phẹ baputizimu. ²⁴ Teke ono bụkwanuru teke e teke atụdu Jiṅnu mkp̄oro.

²⁵ A nọnyanaa; ndu etso Jiṅnu ẹphe l'onye Jiu tųpfuru ẹgo g'eemeje kẹ nsọ asafụ onwonye ntųrwu. ²⁶ Noo ya; ẹphe tųru iya jepfu Jiṅnu je asụ iya: "T̄ nyatakwadurua nwoke ono, unu l'iya shi nọdu l'azụ Jiđdanu azụ iya ọphuu-a? T̄i madụ nwoke ono, i pfuru anyi opfu ẹhu iya-a? O meakwa baputizimu l'ẹka-a nta-a. Mbụ; a nọdu awụakwa gidigidi ejepfu iya."

²⁷ Jiṅnu sụ phẹ: "Ọ tọ dụkwa onye duru iphe, ọ byaru anata mẹ ọ -bụdu iphe, Chileke nuru iya. ²⁸ Unubedua l'onwunu kàbẹkwa bụru ndu ẹto, nūmaru teke mu pfuru sụ l'ọ tọ bụkwa mbedua bụ Kéreshi ọbu; l'ọ kwa ẹzizi bẹ e ziru mu gẹ mu vuru iya ụzo bya. ²⁹ Sụ-a; ọ kwa nwata nwokoro, eje alụ nwanyị bẹ nwanyị ono, aabya eke ji ono nọ-doru. Ọnyà nwata okoro ono nọdu abụjeru; ọ -pfuru l'ẹka ọnyà iya phọ nọ anụ iphe, oopfufu; ẹhu atsọ iya ntųmatu. Ọ bụru ẹgube ono bẹ ẹhu atsokpoo mu ụtso atsọfu l'ishi nta-a. ³⁰ Mbụ-a; ọo-nọdukwa aka shii eje; ẹpha nkemu aka alwa alì eje."

Onye shi l'igwe bya

³¹ "Onye ono, shi l'igwe bya ono bẹ bụ iya kakọta shii g'a ha. Onye shi lẹ mgboko-a bụep̄ho kẹ mgboko-a; teme ọ nọdu anọdujeep̄ho ep̄fu gẹ ndu mgboko-a; onye ono, shi l'imigwe bya bụ iya kakọta shii g'a ha. ³² Ọo iphe, ọ nūmaru lẹ nchi; hụma l'ẹnya iya bẹ oopfufe. Obenu l'ọ tọ dudu onye ekweje nata ozi iya. ³³ Onye nataru ozi iya bẹ gudewaa nno kweta lẹ Chileke bụ ọkpobe iya. ³⁴ Noo l'onye ono, Chileke yeru ono ep̄fu op̄fu, Chileke pfuru. Ishi iya bụ lẹ Chileke ta anuduru iya Unme-dụ-Nsọ nụ-phodo iya ya anụ-phodo. ³⁵ Chileke, bụ Nna yeru Nwa iya obu; bya ewowaru iphemiphe ye iya l'ẹka. ³⁶ Onye kwetarū kẹ Nwa iya ono bẹ nwewaru ndzụ ojejeje; onye ta anuduru Nwa Chileke op̄fu bẹ ndzụ ono ta abyakwa erwube ẹka. Onye ono bẹ oke-ẹhu-eghu Chileke dụakwaa swiru; ọ bụru g'ọo-dụ swiru iya bụ ono je adụwaruro aduru."

Jizọsu yẹle nwanyị Samériya

4 Tọbudu iya bụ; Nnajiup̄hu bya amaru lẹ ndu ọgbo Fárisii nūmawaru lẹ ndu yẹbedua, bụ Jizọsu meru baputizimu; ẹphe nọdu etso iya kawaa shii eme lẹ ndu ọphu Jiṅnu meru baputizimu; ẹphe nọdu etso yẹbedua. ² Ọle ọ tọ dụkpodaanu onye Jizọsu gude ẹka iya mee baputizimu; gbahaa ndu etsoje iya nụ emeje iya. ³ Ọ gbeshi lẹ Jiudiya; ọ bụru iya alaphu azụ lẹ Gálili. ⁴ Ụzo ono, o shiru eje Gálili ono bẹ ọo-ghaja Samériya.

⁵ No iya; Jizọsu jenyaa bya ejerwua mkp̄kp̄u lanụ, eekuje Sayika lẹ Samériya. Mkp̄kp̄u ono nọ-kube ẹgu ono, Jiékọpu nuru nwa iya, bụ Jiósẹfu. ⁶ O nwekwarup̄ho wẹlu, Jiékọpu tųru, dụ l'ẹka ono. Jizọsu rwuepho l'ẹka ono g'ẹnyanwu alwawaa l'ishi; ike ije bvuchawa iya ree. Ọ je anọdu anọ l'aguga wẹlu ono.

⁷ O nweru nwanyị, byaru eseta mini lẹ wẹlu ono. Nwanyị ono bụ onye Samériya. Jizọsu sụ iya: "Nwanyị; kenaa mu mini gẹ mu ngua." ⁸ Teke ono bẹ ndu etsoje Jizọsu jeshiwaru l'ime mkp̄kp̄u je azuta nri, ẹphe e-ri.

⁹ Tọbudu iya bụ; nwanyị Samériya ono sụ iya: "Ọ nwuru inwu-agma bẹ ọ bụ gube onye Jiu gbẹ sụ mube nwanyị Samériya gẹ mu kee ngu mini g'i ngua?" Iphe, nwanyị ono gude pfua nno bẹ bụ lẹ ndu Jiu bẹ ẹphe lẹ ndu Samériya te erigbadu.

¹⁰ Jizọsu sụ nwanyị ono: "Ha! Ọ -bụ l'i maru iphe-oma, Chileke emejeru nemadzụ; mbụ-a; ọ -bụ l'i makp̄ooru onye suru g'i kee ya mini-a amama ophu mẹ ọ gbẹ bụru gubedua gege arwọ iya mẹ ọ nụ ngu mini, l'anuje ndzụ g'i ngua."

¹¹ Nwanyị ono sụ iya: “Nwoke-a! ?G'òdukwanu iphe, i gude, ii-gude seta mini-a-e? Teme wẹlu-a bẹ ị maru l'ò dọ omi. ?Buhunu awe bẹ mini, anụje ndzụ ọbu shi ngu? ¹² ?Bụ iphe, iipfu bụ l'ị byaru akawanụ ochochoroche anyi Jiékọpụ shii, bụ iya tūru anyi wẹlu-a; tūchaa ya bya angụ ya mini; ụnwu iya ngụ ya mini; iphe, bụ anụ, o nweru enweru ngụkwaa ya phọ mini?”

¹³ Jizọsụ sụ iya: “Ọ tọ dukwa onye nguru mini wẹlu-a gẹ mini ta agụ iya ọzo. ¹⁴ Obenu l'onye nguru mini ọphu mbẹdua nuru iya bẹ mini ta ayịdu gụbaa jasụ lẹ tuutuutu lẹ mimiimii. Noo lẹ mini ọphu mu a-nụ onye ono a-dụwa iya rọ l'ẹhu bụru iya ishi nggele, a-nọduje anwūshi mini, anụje ndzụ ojejoje.”

¹⁵ Nwanyị ono sụ iya: “Jiko nūnu mu ẹgube mini ono gẹ mu ngụ; k'ọphu bụ: mu -ngụchaa ya; mini ta abyadụ agụbaa mu ọzo; mu ahakwanaa k'abyajẹ ekuta mini l'ẹka-a.”

¹⁶ Jizọsụ sụ iya: “Lànụ je ekua ji ngu gẹ gụ l'iya swiru bya l'ẹka-a.”

¹⁷ Nwanyị ono sụ iya: “Mu ta alụkwa ji.”

Jizọsụ sụ iya: “Ọo ngu eviya. Ị -sụ l'ị tji lụdu ji bẹ ọ bụ ngu ọkpobe-opfu. ¹⁸ Kele ị lụwaru unwoke ise; tẹmanu onye ọphu gụ l'iya bu nta-a ta abụdu ji ngu. Ọo ire-lanụ bẹ ị pfuru ono.”

¹⁹ Nwanyị ono sụ iya: “Nta-a bẹ mu maru l'ị bụ onye mpfuchiru Chileke. ²⁰ Nna anyi oche phẹ bẹ bụ l'úbvú-a bẹ ẹphe shi anọduje abarụ Chileke ẹja. Nta-a bẹ unubẹ ndu Jiu byaru bya asụ l'ọ buepho lẹ Jierúsalemu bẹ aanọduje abarụ Chileke ẹja.”

²¹ Jizọsụ sụ iya: “Nwanyị-a; kwetaele-a iphe-a, mu epfuru ngu-a; l'ogbabeakwa teke adụedu onye byaru anọdu l'úbvú-a baarụ Chileke, bụ Nna ẹja; ọphu aabaduru iya ya lẹ Jierúsalemu. ²² Unubẹ ndu Samériya abarụ iphe, unu amadụ ẹja; anyịbedua, bụ ndu Jiu bụ iphe, anyi maru bẹ anyi abarụ ẹja; kele ọo l'ẹka ndu Jiu bẹ ndzọta e-shi. ²³ Ọle ọogbabeakwa; mbụ l'ọ rwuakwaru teke ndu l'abarụ Chileke, bụ Nna ẹja ọkpobe abarụ e-gude Unmedụ-Nsọ mẹ obu phẹ g'ọ ha abarụ iya ya g'ọ gbarụ. Noo ẹgube ndu dọ Chileke, bụ Nna ree g'ẹphe barụ iya ẹja bụ onoya. ²⁴ Chileke bụ Unme. Ọo ya bụ lẹ ndu abarụ iya ẹja gudefutaje Unme-dụ-Nsọ yele ire-lanụ abarụ iya ẹja ọkpobe abarụ.”

²⁵ Nwanyị ono sụ iya: “Mu makwarụ-a lẹ Mezaya ọbu, bụ iya bụ onye eekuje Kéreshi l'a-bya. L'ọ -byaephọ bẹ ọo-tụko iphemiphe kọkotaru anyi.”

²⁶ Jizọsụ sụ iya: “Ọo mbẹdua, epfu anụ ngu nụ-a bụ mu bụ Kéreshi ọbu.”

²⁷ Ẹphe gudekwadaa nno epfu; ndu etsoje iya nụ phọ lwa. Ọ tufu phẹ ẹhu g'ẹphe byaru ahụma gẹ Jizọsụ yele nwanị abọ ụja. Ẹbe ọ dọkwana onye ọphu jiru nwanị sụ iya: “?Bụ gūnu bẹ ịicho?” Ọzoo jikpoonu Jizọsụ sụ iya: “?Ọ nwuru ịnwuagha bẹ gụ lẹ nwanị epfu?”

²⁸ Noo ya; nwanị ono gbado ite ono, o gude bya ekuta mini ono l'ẹka ono; gbagbua gbaba l'ime mkpukpu ono je echiaru ndu ọzo mkpu sụ phẹ: ²⁹ “Unu byakpọdapho bya ahụma nwoke, tūkoru iphe, bụkpoo iphe, mu mejeru koshiaru mu. Mu ta amakwa ?tọ bụdu iya nụ bụ Kéreshi ọbu tọ?” ³⁰ Ẹphe wufuta l'ime mkpukpu ono wụ-pfuta Jizọsụ.

³¹ Teke ono, nwanị ono tūgburu ono bẹ ndu etsoje Jizọsụ rworu iya sụ iya g'ọ kabero ria nri.

³² Ọ sụ phẹ: “Mu nweru-a nri ọphu mu e-ri, unu ta amadụ.”

³³ Ọ bụru iya bụ lẹ ndu etsoje iya nụ pfuaha l'ime onwophẹ sụ: “?Ọ duru onye kabẹ wotawaru iya nri tọ?”

³⁴ Jizọsụ sụ phẹ: “Iphe, bụ nri mu bụ gẹ mu mee iphe, dọ onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono ree l'obu; wafua gẹ mu jekota ozi, o ziru mu g'ọ ha jefu iya l'ishi. ³⁵ Sụ-a; ?tọ bụdu unu anmajẹ ẹtu sụ: ‘Tofukwaa ọnwa ẹno nta-a l'ọ rwua teke eewolatajẹ iphe, e meberu l'alí.’ Ọle mu sūru g'unu palikpọdapho ẹnya legbabẹ l'opfu, a kọru akọko; gbua ya igo hụma l'iphe, e meberu l'alí kachawarụ akaka dūchawaa k'ewolata unuphu! ³⁶ Onye akpata iphe ono, e meberu l'alí ono bẹ aapfujẹ ụgwọ ozi iya. Onye ono achikobe mebyi iphe, l'a-nọdu l'ẹka lanụ kwabẹru ndzụ ojejoje. Ọo ya bụ gẹ ndu akụ akụku; mẹ ndu akpata akpata atụko tee ẹswa. ³⁷ Noo ẹka iphe ono, e pfuru ono gude bụru ọkpobe-opfu; a sūru: ‘L'onye lanụ emebeje iphe l'alí; onye ọzo eje akpata iya akpata.’

³⁸ Mu yewaru unu g'unu je akpata iphe, e meberu l'ẹgu, unu ejeduru ozi iya. Ọo ndu ọzo jeru ozi l'ẹgu ono; ọ l'ọo unubẹdua bẹ unu l'ẹphe gbawaa mgba eri urwu iphe, ẹphe seru akanya iya.”

³⁹ Igwerigwe ndu Samériya, shi lẹ mkpukpu ono bya ekweta kẹ Jizosus; opfu lẹ nwanyi ono sūru phẹ l'ọ tukuru iphe, bukpo iphe, ya mejeru koshiaru iya. ⁴⁰ Tɔbudu iya bụ; ndu Samériya ono byapfutaepfo Jizosus; ephe rwọo ya g'ephe l'iya nɔtabaa. O kwe; ephe l'iya nọo ujiku labo lẹ mkpukpu ono.

⁴¹ A dúbakpoo igwerigwe gude k'iphe shi iya l'onu kweta. ⁴² Ephe sū nwanyi ono: "Ọ tɔ bukwa olu-opfu ngu kparu iphe, anyi kwetaru. Iphe, anyi kwetaru bukwa l'anyi gudewaa nchi anyi numa iya l'onwanyi; maru l'ọo okpobe-opfu: l'ọo onye-a bukpo Kéreshi obu eviya, bụ iya bụ Onye-Ndzota kẹ mgboko-a."

Jizosus eme nwa oke-amadu g'o wekorohu

⁴³ Jizosus nochaepfo ujiku labo ono l'eka ono; o tugbu jeshia Gálili. ⁴⁴ Lẹ yebedua, bụ Jizosus l'onwiya pfuhaakwaru sū l'onye mpfuchiru Chileke bẹ a ta kwabejedu ubvu l'alị iya. ⁴⁵ Tɔbudu iya bụ; o rwuepfo Gálili; ndu Gálili nabata iya; kele ephe humakotaru iphemiphe, o meshiru lẹ Jierúsalemu teke ono, aabo iphe l'eka ono; kele ephebedua jekwarupho abo iphe ono lẹ Jierúsalemu.

⁴⁶ Ọo ya bụ; Jizosus bya atugbu laphushia azu lẹ Kena kẹ Gálili, bụ iya bụ eka ono, o mejeru mini o ghoo mee pho. Ọ duru oke-amadu lanu, iphe eme nwa iya lẹ Kapaniyomu. ⁴⁷ Nwoke ono numapfo lẹ Jizosus shiwa Jiudiya bya Gálili; o jepfu iya je arwo ya sū iya g'o bya emee ge nwa iya nwoke wekorohu; kele onwuhu anwuhu. ⁴⁸ Ọ buru iya bụ; Jizosus sū iya: "Unu egudedu enya unu huma iphe-ohumaleny, dugbaa biribiri bẹ unu ta abyakwa ekweta."

⁴⁹ Oke-amadu ono sū iya: "Nnajiuphu; jiko byarọ g'anyi je; a -nonyaa nwa mu obu nwuhu."

⁵⁰ Jizosus sū iya: "Tugbu lashia; lẹ nwa ngu a-noduru ngu-a ndzu."

Nwoke ono kweta iphe ono, Jizosus pfuru iya ono; o buru iya alala. ⁵¹ Nwoke ono nodukwada l'uzo; ndu ejeru iya ozi gba iya ndzuta; sū iya lẹ nwa iya ono gbakerehuakwaru.

⁵² Ọ jja phẹ sū phẹ: "Bụ egube teke ole bẹ nwata ono beberu wata aka mma?" Ephe sū iya: "Ọ kwa g'e rigbuerupho nri eswe unyaphu bẹ ehoku ono zebuhuru iya." ⁵³ Nna nwata ono nyata l'ọo teke ono gedegede bẹ Jizosus sūru iya ge ya la lẹ nwa iya a-noduru iya-a ndzu-a. Nwoke ono yee ndibe iya tuko kweta kẹ Jizosus.

⁵⁴ Ono buru iphe-ohumaleny k'ebo, Jizosus meru g'o shi lẹ Jiudiya bya Gálili.

Jizosus yele eniyeni aguga okpuru

5 E mechakpoakwaro; o duru obo-iphe, ndu Jiu abo. Jizosus jeshinaa Jierúsalemu. ² L'ime Jierúsalemu, lẹ mgboru Oguzo Aturu, bẹ o duru nwa okpuru, ndu Hiburu ekuje Betusayida; uzo eshije abahu iya du uzo ise. ³ Ndu iphe eme dukpoo igwerigwe zegbaa l'ime eka ono: ndu atsū ishi-o me ndu eniyeni-o me ndu iphe, lonwuru ibe ehū lanu. Ephe tuko zeshia l'eka ono kwabegba teke mini ono l'eme ukporo. ⁴ Kele obujeru; a -nonyapfo nwanshii; ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiuphu abya l'okpuru ono bya agbarwua mini ono. Onye iphe eme, vukpowa uzo ye okpa lẹ mini ono me ojozi-imigwe ono gbarwuchaa ya; o buru onye ono ewekorohu l'iphe, eme iya nu. ⁵ Noo ya; o nweru nwoke lanu, nọ l'eka ono, nyawaru ehū ukporo apha l'apha iri l'esato. ⁶ Jizosus byapfo bya ahuma l'o shihawaa uzanya zeta l'eka ono. Ọ sū iya: "Ọ du ngu ree g'e mee ngu g'i wekorohu?"

⁷ Nwoke ono, iphe eme ono sū iya: "Ee! Ọle o tɔ dudu onye mu nweru, a-paru mu chie l'okpuru ono me a-gbarwuepfo mini ono. Ọ nodu abujeru; mu -jeshia ge mu ye iya okpa; onye ozo evuwaru mu uzo."

⁸ Jizosus sū iya: "Gbalihu; phuta utute ngu wata eje ije." ⁹ Teke ono teke ono; nwoke ono wekorohu bya aphuta utute iya jeahaa ije.

Mboku, iphe ono meru bụ eswe-atuta-unme ndu Jiu. ¹⁰ Ọo ya bụ; ndu Jiu sū nwoke ono, e metaru l'iphe, shi eme iya nu ono: "Ntanu-a bukwa eswe-atuta-unme. ?I maru-a lẹ g'i phutaru utute ngu eje nno bẹ o buwaa ngu adarwu ekemu?"

¹¹ Ọ sū phẹ: "Ọ kwa nwoke ono, meru mu wekorohu ono sūru mu ge mu phuta utute mu wata eje ije."

¹² "Ephe jja ya sū iya: ?Bụ egube nemadzu gunu bẹ nwoke obu bụ, sūru g'i phuta utute ngu wata eje ije?"

¹³ Ọpḥu nwoke ono, e meru o wekọrohu ono amadụ onye ọbu kele Jizọsu gudewaa le nemadzu parụ ẹka l'ẹka ono lufu ọ buru iya atugbu.

¹⁴ E mechaa; Jizọsu hụma nwoke ono ọzo l'eze-ulo Chileke bya asụ iya: "Lenu; nta-a be i dukwaa iche; ta adukwa teke ii-je eme iphe-ẹji ọzobaa g'iphe ọzo, ka njo ta abyapfuta ngu."

¹⁵ Nwoke ono godobeę ya phọ je akaru ndu Jiu l'ọ kwa Jizọsu be meru iya; ya wekọrohu ọbu. ¹⁶ Noo iphe, meru g'o gude ndu Jiu chiahaa nta Jizọsu; opfu l'ọ eswe-atuta-unme be o meru iphe ono. ¹⁷ Noo ya; Jizọsu sụ phẹ: "Nna mu ejekwa ozi g'ooje iya bya asụ nta-a; mbedua nọdu ejekwaphọ."

¹⁸ Iphe ono, o pfuru ono mee ndu Jiu; ẹphe kabakpọo achọ ọzo, ẹphe e-shi gbua ya. Ọ tọ bụdua kele ọ tūruru nso eswe-atuta-unme; ọpḥu ka phẹ ẹhuka bukwa l'ọ gbẹ ekufua nū Chileke Nna iya, bunu iya bu le yele Chileke gbẹ haru ẹnya nhamunha.

Ike ke nwa

¹⁹ Noo g'o gude; Jizọsu sụ phẹ: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ tọ dukwa iphe, Nwa egudeje ike ẹka iya eme l'onwiya; abudu iphe, ọ hūmaru le Nna iya eme; kele ọo iphe, Nna eme bukwapḥo iphe, Nwa emeje. ²⁰ Nna yeru Nwa iya obu. Ọ nọdu egoshikọtaje iya iphemiphe, oome l'onwiya. Oo-goshibakpọkwaa ya nū iphe, ka ọwa-a shii g'o mee; mbụ k'ọpḥu ọo-dū unu biribiri. ²¹ L'ọ kwa ge Nna emeje ndu nwuhuru anwuhu; ẹphe eshi l'onwu teta gbalihu l'ọ nū phẹ ndzu-a bu ge Nwa e-woru ndzu nū ndu dū iya l'uche. ²² Ọ tọ dukwa onye Nna egude ẹka iya ekpe ikpe; o wokotaakwaru k'ikpe ye Nwa iya ono l'ẹka. ²³ Ọo ya bu ge ndiphe l'ọpḥu akwabeje Nwa ubvu g'ẹphe akwabeje Nna. Onye ono, ta akwabedu Nwa ubvu ta akwabekwa Nna, bu iya bu onye ziru iya nū.

²⁴ "Sụ-a; ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye nūmakpowaru opfu mu bya ekweta k'onye ono, ziru mu ge mu bya ono nweakwa ndzu ojeje. Onye ono ta abyadu apfuru g'e kpee ya ikpe. Onye ono shiwa l'onwu bahu le ndzu. ²⁵ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; mbochi agbabeakwaa; mbụ l'ọ ruakwaru erwurwu teke ndu nwuhuru anwuhu a-nūma olu ke Nwa Chileke; ndu ọpḥu nūmaru iya nū a-nọdu ndzu. ²⁶ Ọo ge ndzu shi Nna l'onwiya l'ẹka bu ge Nna mekwarupho ge ndzu shi Nwa l'ẹka. ²⁷ Ọ nūkwarupho Nwa ono ike g'o kpeje ikpe kpe-bua; kele ọo ya bu Abubu-Ndiphe. ²⁸ G'iphe-a te ejikwa unu ẹnya; le mboke agbabeakwaa teke iphe, bukpo ndu nọ l'ilu g'ẹphe ha a-tuko nūma olu iya; ²⁹ shi l'ilu phẹ futachaa. Ndu ọpḥu shi eme iphe, dū ree eteta dzuru ndzu; ndu ọpḥu shi eme ẹjo-iphe etetakwaphọ g'a nma phẹ ikpe.

Iphe, egoshi l'ike dū Jizọsu l'ẹka

³⁰ "Sụ-a; ọ tọ dukwa iphe, mu egudeje ike ẹka mu mee l'onwomu. Ọ kwa ge Chileke sūru ge mu kpee ikpe bu ge mu ekpeje; teme ikpe, mu ekpe buru ikpe, pfuru ọto; kele mu te ekpejedu g'ọ dū mu. Ọo g'ọ dū onye ono, ziru mu nū ono ree l'uche bu ge mu ekpeje.

³¹ "Teke ọ bu le mu gbẹ bya atūahaa ọnu onwomu; ọ kwa iya bu l'iphe, mu epfu ta abudu ire-lanū. ³² Obenu l'ọ dukpooruro onye ọzo, bu iya a-tū ọnu mu; mbụ l'ọpḥu mu tūberu nvọ bu l'iphe, onye ono e-pfu l'opfu ẹhu mu bu ọkpobe-opfu. ³³ Ọ kwa unu ziru ndu-ozu g'ẹphe byapfuta Jiṣonu; Jiṣonu pfukwaaru unu k'ọkpobe-opfu ono. ³⁴ Ọ tọ bukwa ge nemadzu bya atūahaa ọnu mu. Iphe, mu zọberu agba iya ọkpa bukwa g'aa-dzọo unu. ³⁵ Jiṣonu l'onwiya bu ọrọku, enwu enwunwu; teme ọ nọdu eke jajaja. O shikwaphọ evu unu evuvu g'unu nọdu l'iphóró iya ono tetọta nweswa. ³⁶ Iphe, mu meshiru kakwa atū ọnu mu; eme le ge Jiṣonu tūru ọnu mu. Ishi iya bu l'ozu ono, Nna ziru ge mu bya ejee jefu l'ishi ono; mbụ ozi ono g'ọ ha, mu eje nta-a ono be atū ọnu mu l'ọ bụ Nna ziru mu ge mu bya. ³⁷ Nna mu ono, bu iya ziru mu ono tūakwarupho ọnu mu. Unu teke anuma-swekwaa olu Nna mu ono; ọpḥu unu 'eke ahumaswekwaa ya; k'ọpḥu unu a-maru g'ọ gbaru. ³⁸ Unu ta akwakọbeduru opfu ono, shi Nna mu l'ọnu ono l'ime obu unu; kele unu te ekwetaduru k'onye ono, o ziru g'ọ bya ono. ³⁹ Unu anọduje enyocha iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke; dobesu l'onoo ẹka unu e-shi nweru ndzu ojejeje. Ẹkwo-opfu Chileke ono tūkokpokwaaru atū ọnu mu. ⁴⁰ Obenu l'unu te ekwedū byapfuta mu g'unu enweru ndzu.

⁴¹ "O to nwekwa teke mu ele ẹnya ge ndiphe bya ajaahaa mu ajaja. ⁴² Ọle mu makwaru-a l'unu te eyeduru Chileke obu. ⁴³ Ọ kwa ike ke Nna mu ono be mu gude bya; unu jika mu. Teke ọ buepho l'ọ dūru onye ọzo, gude

ike k'ẹka iya bya; l'ọ bọru onye k'ono bẹ unu a-nata. ⁴⁴ Sụ-a; ?denu g'unu e-shi kweta nkemu; l'unubẹ ndu abụ-jeru; nwibe unu -nọdu aja unu ajaja l'ọotso unu ntumatu. Ẹbe ọ bụdu l'unu achọ ọzo, unu e-shi gẹ Chileke ọphu bụ iya bụ Chileke kpeekpu jaa unu ajaja. ⁴⁵ G'ọ tọ dukwa unu g'ọ bụ mbẹdua eje edo g'unu gbaru l'atatiphu Nnamu; onye e-do edo ẹhu unu gbẹchikwanu bọru Mósisu phọ, unu chọru ẹka bebe phọ. ⁴⁶ Ọ -bụ l'unu kweru kẹ Mósisu mẹ unu ekwekwaphọ nkemu; noo kẹle Mósisu deru dekuta mu l'ẹkwo iya. ⁴⁷ Teke ọ bụ l'unu te ekwetaduru iphe, o deru; ?denuhununu g'unu e-shi kweta l'opfu, mu epfu bụ ọkpobe opfu?"

Jizọsu anụ unu ụmadzu iri l'ẹbo

I'ụkporo iri nri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

6 E mechaa; Jizọsu tųgbua jeshia azụ eze-enyimu Gálili azụ iya ọphuu, bụkwa iya phọ bụ eze-enyimu Tayibiriyasu. ² Igwerigwe nemadzụ nọdu awụ gidigidi etso iya; kẹle ẹphe hụmawaru iphe-ọhumalenya, o meshiru teke ono, o meshiru ndu iphe eme ẹphe wekọrohuchaa ono. ³ Jizọsu kweephọ doo bya enyikota ẹka ono, bụ ọ-ka-l'úbvú-úbvú ono je anọdu anọ l'ẹka ono yele ndu etsoje iya nụ. ⁴ Teke ono bẹ ọbo Ojaghata ndu Jiu dūwaa ntse. ⁵ Jizọsu bya apalia ẹnya; hụma lẹ ndu awụ abyapfuta iya nụ dū igwerigwe shii. Ọ bọru iya bụ l'ọ sụ Filipu: "Bụkpoo awe bẹ anyi a-zụta buredi gẹ ndu-a eria nri?" ⁶ Iphe, o gude pfua nno ta abụkwa l'ọ tọ madu iphe, oo-me. Ọ kwa g'ọ maeduru iphe, Filipu e-pfu.

⁷ Ọ bọru iya bụ lẹ Filipu asụ iya: "Ụkporo pangu taa sụkpokwanu azụta buredi, a-suru g'oo-rwudzuru phẹ l'ọnu ilile."

⁸ Noo ya; onye lanụ lẹ ndu ono, etsoje iya nụ ono, bụ Anduru; mbụ nwune Sayimonu Pyita sụ iya: ⁹ "Ọ dukwaru nwata nwokoro nshii, nọ l'ẹka-a, gude ishi buredi balị ise; waa ẹji-ẹma. O bekwanụ ?ọ dūru iphe, iphe ono bụ l'ẹhu igwe ọha-a?"

¹⁰ Jizọsu sụ phẹ: "Ngwa unu sụ phẹ g'ẹphe nọduchaa anọ." Ẹka ono bẹ unwu irwu ẹswa dukwanu shii. Ẹphe bya atụko nọduchaa anọ l'ẹka ono. G'ẹphe ha dọru l'ẹka ono bụ unu unwoke iri l'ẹbo l'ụkporo unwoke iri.

¹¹ Jizọsu bya achita buredi ono bya ekelechaephọ Chileke ekele bya ekeshiaru iya ndu ono, nọ l'ẹka ono. Ọ bya emekwaaphọ ẹma phọ nno; o dzuru onyemonye. ¹² Ẹphe rijichaephọ ẹphọ g'ẹphe ha; Jizọsu sụ ndu etsoje iya nụ: "Unu tụtukobe iphiriba iya ọphu ẹphe riphodoru g'ọ tọ dū ọphu a-la l'iswi." ¹³ Ẹphe bya atutua iphiriba iphiriba iya ọphu shi l'ishi buredi ise ono tūtu-jia ya nkata-evu-iphe iri l'ẹbo, bụ iya bụ ọphu ndu ono riphodoru.

¹⁴ Ndu ono hụmaephọ iphe ọhumalenya ono, Jizọsu meru ono ẹphe sụ: "Ọ kwa ọkpobe-opfu l'ọo nwoke-a bụ onye mpfuchiru Chileke ọbu, l'a-bya lẹ mgboko-a!" ¹⁵ Jizọsu maeruphọ l'ẹphe abya iya akpụta k'ẹhuka; mee ya onye eze phẹ; ọ bọru iya alaphu azụ l'úbvú úbvú phọ nwẹkinyi iya.

Jizọsu eje ije l'eli mini

(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

¹⁶ O rwuephọ l'uzo ẹnyashi; ndu etsoje iya nụ tųgbua jeshia l'eze-enyimu phọ. ¹⁷ Ẹphe bahụ l'ugbo kporu iya eme g'ẹphe ghabua lẹ mini ono jeshia Kapaniyomu. Ọchii wata agbagba; ọphu Jizọsu 'eke abyapfutadu phẹ.

¹⁸ Noo ya; oke pherephere nonyaa bya awata ezizi; k'ọphu eze mini ono wataru atụ oke akpara-mini atushi iya ike; k'ọphu ọ byajẹ ẹnari. ¹⁹ Ndu etsoje iya nụ ono kpọephọ ugbo ono ọ dū gẹ manyiru ẹto mẹ ẹno; ẹphe hụma Jizọsu g'ooje ije l'eli mini eje abyakube ugbo phẹ. Meji tofu phẹ. ²⁰ Jizọsu sụ phẹ: "Ndzụ ba agushi unu; l'ọ bụ-a mbẹdua." ²¹ Ọ bọru l'ọ pfuru nno meru g'ọ gude o lwuahaa phẹ l'obu g'ẹphe kubata iya l'ugbo phẹ. G'ejia epfua; ugbo phẹ hee l'eli-mgboko ẹka ẹphe eje alufu.

Aachọ Jizọsu

²² O rwua lẹ nchitabọhu iya; ndu ọphu shi nọdu l'azụ eze-enyimu azụ iya ọphuu bebe maru l'ọo ugbo lanụ bẹ likwaduru-a l'ẹka ono. Ẹphe makwaruphọ lẹ Jizọsu te tsodu ndu etsoje iya nụ bahụ l'ugbo phẹ; l'ọo ndu ono, etsoje iya nụ ono tųgburu nwẹka phẹ. ²³ Ọ dukwaruphọ igwerigwe ugbo ọzo, shigbaa Tayibiriyasu byakube ẹka ono ntse, bụ iya bụ mgboru ẹka phọ, ẹphe nọ taa buredi gẹ Nnajjuphu kelechaaru Chileke ekele phọ. ²⁴ No iya;

igwe ọha ono hūmaepho lẹ Jizọsu ta anọdu l'ẹka ono; ẹbe ndu etsoje iya nū anọdu iya; ẹphe tuko bahū l'ugbo chọru Jizọsu jeshia Kapaniyomu.

Jizọsu bụ nri, anụ ndzụ

²⁵ Ẹphe chọ-vuepho Jizọsu l'azụ eze-enyimu ono azụ iya ọphuu; ẹphe sụ iya: “?Buhunu teke ole bẹ i ruwuaru azụ iya-a?”

²⁶ Jizọsu sụ pẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, meru g'o gude unu chọahaa mu nta-a ta abụkwa l'ọle unu hūmaru iphe-ohumalenya, mu meshiru. Iphe, unu zọberu achọ mu bụkwa lẹ mu nūru unu buredi; unu taa taja ẹpho. ²⁷ Sụ-a; ọphu g'unu te segbushihẹ onwunu l'akanya nri ọphu bụ ọla-l'iswi. Unu sejechia akanya nri ọphu a-nọdu anuje unu ndzụ ojejoje, bụ iya bụ nri ọphu Abubu-Ndiphe a-nū unu; kẹle ọ kwa yẹbedua bẹ Chileke, bụ Nna meru g'e shije l'ẹka iya hūma ike, egoshi l'onoo iphe, yẹbe Nna gude sụ gẹ ya bya.”

²⁸ Ẹphe jia ya sụ iya: “?Bụ gūnu bẹ anyi a-nọdu eme l'ọ buri iya bụ l'anyi eje ozi Chileke?”

²⁹ Ọ sụ pẹ: “Iphe, bụ iya bụ ozi Chileke bụ g'unu kweta k'onye ono, Chileke yeru g'ọ bya ono.”

³⁰ Ọo ya bụ; ẹphe sụ iya: “?Bụ ẹgube iphe-ohumalenya, dū idu-agma bẹ ii-me goshi anyi g'anyi gude ẹnya anyi hūma kweta ọbu? ?Denu iphe, ii-me ọbu? ³¹ Kẹle teke k'azụ bẹ nna anyi oche pẹ rikwaru nri ono, bụ mana ono teke ẹphe nọ l'echiẹgu. Ọ buri iya bụ iphe ọbu, e deru l'ekwo-öpfu Chileke sụ: ‘Ọ nūru pẹ nri, shi l'imigwe ẹphe ria. † ”

³² Jizọsu sụ pẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ tọ bụkwa Mosisu nūru unu nri ono shi l'imigwe ono. Obenu l'ọo Nna mu egudeje ẹka iya nū unu ọkpobe nri ọphu shi l'imigwe. ³³ Lẹ nri ono, Chileke anuje ono bụkwa iya bụ onye ono, shi l'imigwe bya ono; tẹme ọ buri onye ono anuje ndiphe ndzụ.”

³⁴ Ẹphe sụ iya: “Nnajiuphu; jiko nujenu anyi nri ono tekenteke.”

³⁵ Jizọsu sụ pẹ: “Ọ kwa mbẹdua l'onwomu bụ nri ono, anuje ndzụ ono. Onye byapfutaru mu nū bẹ ẹgu ta ayikwa gūbaa ọzo; ọphu ẹgu mini abyakwa agūbaa onye kwetarū nkemu. ³⁶ Ọle mu pfuakwaru unu l'unu hūmaakwaru mu; ọphu unu ekwedu nkemu. ³⁷ Obenu l'iphe, bụ ndu Nna mu yeru mu l'ẹka a-byapfutakotakwa mu; ọphu mu abyakwa achifu onye byapfutaru mu nū. ³⁸ Noo kẹle mu shi l'imigwe bya. Iphe, mu byaru ta abụkwa gẹ mu bya emee uche nkemu; ọ kwa uche onye ziru mu gẹ mu bya bẹ mu byaru ememe. ³⁹ Iphe, bụkwanu uche onye ono, ziru mu nū ono bụ g'ọ tọ dū ndu ono, o yeru mu l'ẹka ono mẹ onye lanū, a-nahū mu tuphahū; gbahaa gẹ mu tuko pẹ mee g'ẹphe tuko teta nọdu ndzụ mbọku ikpazū. ⁴⁰ Noo kẹle iphe, dū Nna mu ree bụ g'onye bụ onye hūmaru Nwa iya ono bya ekweta nkiya nweru ndzụ ojejoje. Mu e-mekwapho onye ọbu g'ọ shi l'onwu teta dzuru ndzụ mbọku ikpazū.”

⁴¹ Ọo ya bụ; ndu Jiu wata ata hanyihanyi l'ẹka ono; kẹle ọ sūru l'ọo yẹbedua l'onwiya bụ nri ọbu, shi l'imigwe bya. ⁴² Ẹphe wata epfu sụ: “?Tọ bunu-a nwoke-a bụ Jizọsu, nwa Jiósefu; mbụ onye anyi maru nna iya; waa ne iya ree-a? ?Denuhunu g'ọ shitaru ọ gbẹ nta-a bya asụ lẹ ya shi l'imigwe bya?”

⁴³ Jizọsu sụ pẹ: Unu ta atanyihe ntanyi l'ime onwunu. ⁴⁴ Mbụ-a; ọ tọ dukwa onye byaru l'abyapfuta mu nū; abudu l'ọo Nna mu ono, ziru mu nū ono kuritaru onye ọbu. Ọ buri mbẹdua l'onwomu e-me onye ọbu l'ooshi l'onwu teta dzuru ndzụ mbọku ikpazū. ⁴⁵ Ndu mpfuchiru Chileke dekwaru l'ekwo sụ: “Ọo Chileke e-zi onye-monye iphe.” Onye bụ onye nūmaru kẹ Nna ọbu; bya anwuta ẹka iya; nokwa onye a-byapfuta mu nū bụ ono. ⁴⁶ Iphe, mu epfu ta abụkwa l'ọ dujewaru onye hūmajewaru Nna ono, abudu onye ono, shi Chileke l'ẹka bya ono. Ọo yẹbedua bụ onye hūmajewaru iya nū. ⁴⁷ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye kwetarū nkemu bẹ dzuakwaa ndzụ ojejoje. ⁴⁸ Ọ kwa mbẹdua, bụ nri kẹ ndzụ. ⁴⁹ Nna unu oche pẹ riru nri ono, bụ mana l'echiẹgu; ẹphe nwuhuelaa. ⁵⁰ Obenu lẹ nri ọwa, shi l'imigwe-a bẹ bụ nri ọphu anuje ndzụ; mbụ nri ọphu onye riru iya nū taa nwuhuedu anwuhu. ⁵¹ Ọ kwa mbẹdua bụ nri, dzụ ndzụ; shi l'imigwe bya. Onye bụ onye riru nri ono a-dzuru ndzụ jasū l'ojejoje. Nri ono, mu a-nū ono bụ anụ-ẹhu mu. Mu e-woru iya nū l'iswi ẹhu ndu mgboko-a g'ẹphe ha; k'ọphu bụ; onye riru iya nū; l'ọ dzuru ndzụ.

† *Gūnaa Awu 16:4; Neh 9:15; Ebu 78:24,25*

⁵² Ndu Jiu tḡkashiahaa ęgo l'ime onwophę. Onye aji sḡ: "Dęnu gę nwoke-a l'e-me nḡ anyi anḡ-ęhu iya g'anyi ria?"

⁵³ Ọ bḡru iya bḡ lę Jizḡsu asḡ phę: "Gę mu gbukwaaru iya unu tororo; unu eriduru anḡ-ęhu Abḡbu-Ndiphe; ngḡa mee ya bę unu tee nwekwarḡ ndzḡ l'ime ęhu unu. ⁵⁴ Onye bḡkwanu onye riru anḡ-ęhu mu; ngḡa mee mu ọbu; bę nnewaru ndzḡ ojejoje; tęme mu emee onye ono; l'ooshi l'onwu teta dzḡru ndzḡ mbḡku ikpazḡ. ⁵⁵ Kęle anḡ-ęhu mu kwatarḡ bḡru nri eriri; mee mu bḡkwarupho ọkpobe iphe-angḡngu. ⁵⁶ Onye bḡ onye riru anḡ-ęhu mu; bya angḡa mee mu; nḡwaa mu l'ime; mbędua nḡdu onye ono l'ime. ⁵⁷ Ọo Nna ono, bḡ iya bḡ ishi ndzḡ ono yeru mu gę mu bya; ọ bḡkwaru iya phḡ bę mu gude nḡdu ndzḡ; nokwaphḡ g'iphe, bḡ onye riru anḡ-ęhu mu e-gude mu nḡdu ndzḡ. ⁵⁸ Ọo ya bḡ l'onoo nri ọbu, shi l'imigwe bya ọbu bḡ ono. Ọ tḡ bḡdu ęgube ochochoroche unu phę richaarḡ ęphe nwḡhuelaa. Onye bḡ onye riru nri ọwa l'a-nḡduwaro ndzḡ jasḡ lę tuutuutuu lę mḡimi-imii."

⁵⁹ Iphe ono bḡkota iphe, Jizḡsu nḡ pfushia teke oozi iphe l'ḡlo-ndzukḡ ndu Jiu lę Kapaniyḡmu.

Opfu ndzḡ ojejoje

⁶⁰ Igwerigwe ndu etso Jizḡsu nḡma iphe ono bya asḡ: "Ha! Opfu ọwa atakwa ęru lę nchi. Ọ tḡ bḡkwa iphe anḡma."

⁶¹ Obenu lę Jizḡsu mawaru l'onwiya iphe, ndu etso iya nḡ atanyi-doru k'opfu ono. Ọ sḡ phę: "Bḡ iphe onoya, mu pfuru ono eghu unu eghu? ⁶² Dęnukwanu g'ḡo-du mę unu -hḡma Abḡbu-Ndiphe g'ḡ kwasęru imeli ala azḡ l'ęka o shi nḡduhawaa? ⁶³ Ọ kwa Unme Chileke anḡ ndzḡ. Iphe, bḡkpoo k'anḡ-ęhu nemadzḡ bḡkwa iphe-mmanḡ, adḡdu iphe, ọ yi. Opfu, mu shi teke-a pfushita anḡ unu-a bḡkwa unme bya abḡkwarupho ndzḡ. ⁶⁴ Obenu l'ḡ dḡchanuru-a ndu ọphu teke ekwetadu nkemu lę g'unu ha-a." Noo lę Jizḡsu shihawaa lę mbḡlembu maru ndu ọphu teke ekwetadu nkiya; makwarupho onye ọphu ọbu l'e-mechaa deru iya ye. ⁶⁵ Ọ sḡkwapho: Noo g'ḡ shitaru mu sḡ unu l'ḡ tḡ dḡdu onye byaru abyapfuta mu nḡ; abḡdu l'o shi l'ęka Nna ono.

⁶⁶ O pfuchaępho nno; igwerigwe ndu ono, shi etso iya nḡ ono tsuphuchaa azḡ; ębe ęphe etsojęhedu iya. ⁶⁷ Ọ bḡru iya bḡ lę Jizḡsu asḡ ḡmadzḡ iri l'ębo ọphu etsoje iya nḡ: "Unubędua-e; ?Unu a-gbakashḡhufua tęnu?"

⁶⁸ Sayḡmonu Pyḡta sḡ iya: "Nnajiuphu! ?Anyi a-gbakashḡhu gbapfuhḡnu onye? G'ḡ bḡ gbędua gude opfu, anḡje ndzḡ ojejoje-a. ⁶⁹ Anyi kwetaakwaru bya amaakwarupho l'ḡo ngu bḡ Kęreshi ọbu mbḡ Nwa kę Chileke, dzḡ ndzḡ ono."

⁷⁰ Jizḡsu sḡ phę: "Tḡbḡdu mbędua gude ęka mu hḡta unu n'iri l'ębo? Ọle onye lanḡ l'ime unu bḡkwa Obutuswe." ⁷¹ Onye oopfu iphe ono ele ęnya bḡru Jiudasu, nwa Sayḡmonu Isukariyḡtu; kęle ọo Jiudasu bḡ onye e-mechaa deru iya ye; mbḡ ọ bḡkwaru-a onye lanḡ l'ime ḡmadzḡ iri l'ębo ono, etsoje iya nḡ ono.

Jizḡsu yele unwune iya

7 E meębekpoepho; Jizḡsu tsoru Gálili ejephe; ọphu ọ dḡdu iya l'ḡkpoma gę ya tsoru Jiudiya; kęle ndu Jiu, nḡ l'ęka ono achḡ g'ęphe e-shi gbua ya. ² Teke ono bę ọbo-iphe ndu Jiu ono, bḡ Ọbo-Mkpḡ phę ono gbarḡtawaru ntse. ³ Ọ bḡru iya bḡ l'unwune Jizḡsu asḡ iya: "Shikwaphḡ l'ęka-a tḡgbua jeshia Jiudiya gę ndu etsoje ngu nḡ ahḡma eze iphe, dḡ biribiri, iime. ⁴ Ọ tḡ dḡkwa onye anḡduje edomi iphe, oome edomi mę ọ -nḡdu eme g'ḡha maru iya. Eshi ọphu ḡ tḡkoru ęgube eze iphe ono eme; menaa gę ndu mgboko-a madzuru ngu."

⁵ Noo l'unwune iya te ekwetakḡdarunu nkiya.

⁶ Noo ya; Jizḡsu sḡ phę: "O toko rwukwa teke mu e-je; obenu l'unubędua ta adḡdu teke unu gbęshiru ębe unu ejeshia. ⁷ Unu ta abyakwa adḡ ndiphe ashḡ; obenu lę mbędua bę dḡwaa phę ashḡ; kęle mu anḡduje epfuru phę sḡ phę l'ḡo ępho ęjo-iphe bę ęphe eyeje ęka. ⁸ Unu tḡgbua jeshia ọbo-iphe, unu eje; kęle mbędua bę o toko gbadḡ mu l'ęjeje." ⁹ O pfuchaa nno bya anḡdu lę Gálili l'ęka ono.

Jizṣu eje Ọbo-Ìkpù ọbu

¹⁰ E mecha g'unwune iya tṣgbucharu jeshia lẹ Ọbo-Ìkpù onoya; Jizṣu tṣgbua lẹ mpya jeshia; ẹbe o jeduru l'ebederabadara ọphu ọha maru. ¹¹ Ndu Jiu tsoru elekashi ẹnaya iya l'ẹka ono, aabọ iphe ono asuje: "Bṣhunu awe bẹ ọ nọ?"

¹² A nọdu adzṣ-pheephoto taba taba iya l'ẹka ono, e jiru ejiji ono. Ndu ọphu asṣ: "Ọ kwa ọkpobe nemadzṣ." Ndu asṣ: "Ọo ọka. Ọo ndiphe bẹ o tsochiaru edepushi edepushi." ¹³ Ọ bṣru ebvu, ẹphe atsṣ ndu Jiu meru g'o gude ẹbe ọ dṣhedunu onye dṣru ike pfufuta iphe ono k'ọphu aa-nṣma iya.

¹⁴ O rwujeephoto l'echilabọ ọbo-iphe ono; Jizṣu bahṣ l'eze-ṣlo Chileke je eziahaa iphe. ¹⁵ Ọ dṣ ndu Jiu biribiri. Ẹphe sṣ: "Denuhununu gẹ nwoke-a meru maru iphe ẹgube-a l'ẹbe abṣ l'ọ gṣru ẹkwo mẹ ililekpoo?"

¹⁶ Jizṣu sṣ phe: "Iphe, mu ezi ta abṣkwa mu bẹ o shi l'ẹka. Onye o shi l'ẹka iya bṣkwa Chileke ono, ziru mu nṣ ono. ¹⁷ Onye eme g'o mee iphe, bṣ obu Chileke a-maru: ?iphe-a, mu ezi-a shi l'ẹka Chileke tṣo ike k'onwomu bẹ mu gude ezi iya. ¹⁸ Sṣ-a; onye gude ike k'onwiya epfu bṣkwa onwiya bẹ oome g'a jaa ajaja; obenu l'onye eme g'onye ono, ziru iya nṣ ono jaa ya ajaja bṣwaa onye egoshi l'ọ gbaru g'eegude ire iya ẹka; mbṣ ọ tṣ dṣdu ẹka ntuji dṣ iya l'ẹhu. ¹⁹ Mbṣ-a; ?tṣ bṣdu Mṣsisu doberu unu ekemu? Obenu l'ọ tṣ dṣdu g'unu ha, dṣru onye emeje iphe, ekemu ono pfuru. ?Bṣkpoo gṣnu bẹ unu zṣberu eme g'unu gbua mu nta-a?"

²⁰ Ndu ono sṣ iya: "Ọo ọbvṣ bẹ gṣ l'iya eme. ?Bṣ onye eme g'o gbua ngu?"

²¹ Ọ sṣ phe: "Mu sṣ l'ọ kwadṣa iphe lanṣ bẹ mu meru l'eswe-atṣta-unme; ọ tṣfuwaa unu ẹhu. ²² Ọo l'ọo lẹ Mṣsisu sṣru; a -nwṣa nwata nwoke; ọ -nṣepho abalṣ ẹsato g'unu buje iya ṣbvṣ meru g'o gude unu nṣdu ebujehaa phe iya bua mẹ o -betaru ọ bṣru l'eswe-atṣta-unme. G'a gṣfukpokwaaro l'ọ tṣ bṣdu Mṣsisu bẹ watarṣ iya nṣ; ọ bṣkporo ochochoroche unu phe watarṣ iya. ²³ Ọ -bṣru l'iphe, unu e-buje nemadzṣ ṣbvṣ l'eswe-atṣta-unme bṣ g'unu ete emebyidu ekemu Mṣsisu ?ṣ nwṣru ṣnwu-agma bẹ ẹhu egṣu unu egṣu lẹ mu meru nemadzṣ o wekorohu l'eswe-atṣta-unme? ²⁴ Ọphu g'unu be lejekwa nemadzṣ ẹnaya l'ipṣu kpee ya ikpe; unu pfṣbejekwa ikpe ọto kpee nemadzṣ."

?Bṣ Jizṣu bṣ Kéreshi ọbu?

²⁵ Ọo ya bṣ; ndu Jierṣsalemṣ harṣ sṣ: "Tṣ bṣnu-a nwoke-a bẹ aachṣkashi g'e gbua? ²⁶ Ọ gbṣnu bya apfṣru l'edzudzu-ọha l'ẹka-a asa opfu; ọphu ọ dṣdu onye wṣtarṣ iya ya nṣ. ?Ọ dṣkwa gẹ ndu-uke Chileke mawaru l'ọo ya bṣ Kéreshi ọbu gẹdegede? ²⁷ Obenu lẹ teke Kéreshi ọbu a-bya bẹ ọ tṣ dṣkwa onye amaru ẹka o shi. Onye ọwa bẹ anyi kabṣkwa maru ẹka o shi."

²⁸ Noo ya; Jizṣu zinyaa phe iphe l'eze-ṣlo Chileke ono; ọ raahaa ya arara sṣ: "?Unu makpṣru-a onye mu bṣ amama ọphu? ?Unu maru-a ẹka mu shi? Ọ tṣ bṣkwa ike k'ẹka mu bẹ mu gude bya. Onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono bṣkwa onye ire-lanṣ; ọle unu ta amadṣ iya. ²⁹ Ọo mbṣdua maru iya. Ishi iya bṣ l'ọo ẹka ọ nṣ bẹ mu shi; tṣme ọ bṣru iya ziru mu gẹ mu bya."

³⁰ Ẹphe chṣkashiahaa g'ẹphe e-me gude iya; ọle ọ tṣ dṣdu onye ọphu byiru iya ẹka; keṣe o toko ọ gbadṣ iya l'anwṣhu. ³¹ Ndu kwetarṣ nkiya l'igwe ọha ono kwata haṣlaa shii. Ẹphe nṣdu epfu asuje: "Teke Kéreshi ọbu byaru; ?oo-mebaa iphe, dṣ biribiri, l'a-dakata ọwa-a, nwoke-a shi teke-a meta-a?"

Eezi ndu nche g'ẹphe je egude Jizṣu

³² Ndu Fárisii nṣmanu taba taba ono, a tṣkoru aadzṣ ke Jizṣu ono. Tṣbudu iya bṣ; ndu-ishi uke Chileke mṣ ndu Fárisii yefunṣ ndu nche; ẹphe jeshia ya egude. ³³ Ọo ya bṣ; Jizṣu sṣ: "Ọ kwaa gẹ mu l'unu nṣfua nwanshii; mu alapfushiwarṣ onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono. ³⁴ Mbṣ l'unu a-chṣ mu nta chṣ imo; unu taa ṣmadu mu; ẹka mu nṣ bẹ unu ta ayṣkwa bya."

³⁵ Ndu Jiu ono tṣko pfuahaa l'ime onwophṣ sṣ: "?Bṣkpoo ẹgube awe bẹ nwoke-a abya alala, anyi taa dṣdu ike ala? A ta amadṣ ?ṣ kwakṣ lẹ ya a-lashṣ Gurisu, bṣ iya bṣ ẹka ndu Jiu gbakashṣhuru je eburu; jeshia ẹka ono je

ezi ndu Gurisu iphe tọ? ³⁶ Meru iphe, ọ gbẹ sù: 'Unu a-chọ mu nta chọ imo; ọle unu taa hụmadu mu.' Sụkwapho: 'Èka mu nọ bẹ unu ta ayikwa bya.' ?Iphe ono bụkpoo gụnu bẹ ọ bụ?"

Mini, anụje ndzụ

³⁷ O beephọ lẹ mbọku agba l'upfu ọha, bụ iya bụ mbọku, kachaa mkpa l'ọbo-iphe ọbu; Jizọsu gbalihu pfuru apfuru raa ya arara sù: "Onye mini agụ g'onye ono byapfuta mu gẹ mu kee ya mini g'ọ ngụ. ³⁸ Onye kwetarụ nkemu bẹ iphe ono, ẹkwọ-opfu Chileke pfuru ono a-vụkwa l'ẹhu iya, sùru: 'Ọo l'ẹhu onye ono bẹ nggele ono, asọshi mini, anụje ndzụ ono a-dụ.'" ³⁹ Jizọsu pfuru iphe ono, o pfuru ono pfudoru iya Unme-dụ-Nsọ, bụ iya bụ Unme-dụ-Nsọ ono, ndu woru onwophẹ ye iya l'ẹka a-nata ono. Teke ono bẹ e teke anụdu phẹ iya; opfu lẹ Jizọsu bẹ Chileke teke ewolidu dobe l'ọdu-biribiri iya l'imigwe.

Igwe ọha aabọ onwophẹ ẹbo

⁴⁰ G'igwe ọha ono nūmaru iphe ono, o pfuru ono ẹphe harụ sù: "Ha! Nwoke-a bụkwa onye mpfuchiru Chileke ọbu, anyi ele ẹnya iya ọbu eviya."

⁴¹ Ndu ọphu asù: "Ọ kwa iya bụ Kéreshi ọbu."

Ndu asù: "Buna-a lẹ Gálili bẹ Kéreshi ọbu e-shi bya? ⁴² Ẹkwọ-opfu Chileke sụkwaru lẹ Kéreshi ọbu l'e-shi l'eri Dévidi. L'ọ lẹ Bẹtulehemu bẹ aa-nwụ iya, bụ iya bụ lẹ mkpụkpu, Dévidi shi buru gẹdegede." ⁴³ No iya bụ; ndu ono gude opfu ẹhu Jizọsu ono bọ onwophẹ ẹbo. ⁴⁴ Ẹphe harụ chọahaa ụzo, ẹphe e-shi gude iya; ọle ọ tọ dukwanu onye ọphu byiru iya ẹka.

Ndu-ishi ndu Jiu te ekwedụ woru onwophẹ ye Jizọsu l'ẹka

⁴⁵ Ndu nche phọ, ẹphe ziru ozi-a jechaa bya alwaphuta azụ lapfushia ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu Fárisii, bụ ndu ziru phẹ ozi. Ẹphe rwua; ndu ono, ziru phẹ nụ ono jia phẹ sù: "Ọ nwuru inwuagha bẹ unu akpọtaduru iya?"

⁴⁶ Ndu nche ono sù phẹ: "Ha-o! Anyi teke ahumaswekwaa onye asa opfu ẹgube ono."

⁴⁷ Ndu Fárisii ono sù phẹ: "Ọ duswefụakwarupho unubedua? ⁴⁸ ?Akọ kojeru unu l'ọ duru onye-ishi anyi; ọzoo onye Fárisii, wojeru onwiya ye iya l'ẹka? ⁴⁹ Abyakwanụ l'iphe, bụkpoo igwerigwe ọha ono, bụ ekemu Mósisu bẹ ẹphe amadụ ono bẹ Chileke tųakwaru ọnu."

⁵⁰ No iya; Nikodimọsu, bụ onye lanụ lẹ ndu Fárisii ono, bụkwa iya phọ gbeshijeru jepfuta Jizọsu-a sù phẹ: ⁵¹ "E-tsoje iphe, ekemu anyi pfuru bẹ anyi taa nmakwa nemadzụ ikpe mẹ anyi -anụmaduru opfu iya; marweta iphe, o meru."

⁵² Ẹphe sù iya: "Gụbedua bụfunu-a onye Gálili? Lerwena ẹnya l'ẹkwọ-opfu Chileke g'iji-hụma l'ọ tọ dudu onye mpfuchiru Chileke, e-shi lẹ Gálili."

⁵³ E mechaa onyenọnu tųgbua lashichaa ibe iya.

Nwanyị, e gechiru l'ẹka oori ogori

8 Tọbudu iya bụ; Jizọsu tųgbua jeshia úbvú Olivu. ² O rwuẹpho l'ọnmewa ụtsu echele iya; ọ tųgbua ọzo by-atashia l'eze-ulo Chileke. A dụ igwerigwe zakọ l'ẹka ono bya adọ-pee ya mgburugburu. Ọ bya anọdu anọ; wata phẹ ezi iphe. ³ No iya; ndu ezije ekemu mẹ ndu Fárisii kpuru nwanyị, e gechiru l'ẹka oori ogori kpurtaru iya; bya eworu iya dobe l'echilabọ phẹ l'ẹka ono. ⁴ Ẹphe sù Jizọsu: "O-zì-iphe! Nwanyị-a bẹ e gechiru yee nwoke. ⁵ ?Ọ dukpoo ngu g'e mee ya gụnu nta-a? A -bya l'ekemu anyi bụkwa iphe, Mósisu pfuru bụ g'e gudeje mkpuma tųgbua onye meru iphe, dụ nno." ⁶ Iphe ono, ẹphe epfu nno bụru ọnyà opfu bẹ ẹphe gbabẹru iya g'ẹphe maru: ?ọ duru iphe, ẹphe e-gude nmata iya sù l'ọ noo ọphu o mesweru. Jizọsu gbenu bya etupfuru etupfuru bya egude mkpụshi-ẹka dekaashiahaa iphe l'alì. ⁷ Ẹphe jinyaa ya aji; ọ gbalihu sù phẹ: "Teke ọ duru onye teke emeswee iphe-ẹji g'unu ha l'ẹka-a g'onye ono vuwaruro ụzo wota mkpuma tų nwanyị-a." ⁸ O tupfutakwa ọzo gudekwa mkpụshi-ẹka deahaa iphe l'alì ọzo. ⁹ Ẹphe nụmachapho iphe ono; ẹphe geshihuaaha

nanụ nanụ; kele egomunggo phe anmaa phe ikpe. No iya; ephe shiepho ageshihu le ndu bu ogerenya gbiriri jasụ o buwaru Jizosu pfi-pheru nwekiya yele nwanyi ono, pfuru iya l'atatihi ono. ¹⁰ Jizosu bya agbalihu su iya: "Nwanyi! ?Denuhunu phe? ?Tọ dūhedunu onye ophu pfuru nma ngu ikpe obu?"

¹¹ Nwanyi ono su iya: "O to dukwa Nnajiuphu."

Jizosu su iya: "?Buchiunaa mbedua a-gbe nmaa ngu ikpe? Tugbua lashia. O l'oo gi ti mebeka iphe-eji ozo."

Jizosu bu iphoro ke ndu mgboko

¹² Jizosu byakwa eyeeru phe onu su phe: "O kwa mbedua bu iphoro, duru ndiphe. Onye bu onye tsoru mu nu ta abakwa eje ije l'ochii; gbahaa iphoro ke ndu be a-nodu iya l'ehu."

¹³ Oo ya bu; ndu Farisii su iya: "Nta-a be o gbe buru gubedua l'onwongu atu onu onwongu. Iphe ono, iifu ono ta adukwa ophu bukpo ire-lanu."

¹⁴ Jizosu su phe: "Mu -nodu atukpoonu onu onwomu; unu makwaru l'iphe, mu epfu bukota ire-lanu; kele mu maru aka mu shi; makwarupho aka mu ala; obenu l'unubedua ta amadu aka mu shi; ebe unu amadu aka mu ala. ¹⁵ Unubedua l'ekpe ikpe ge nemadzu ekpeje. Mbedua ta adudu onye mu ekpe ikpe. ¹⁶ Temanu; o -bukpooru nu l'oo ge mu kpee ikpe; be ikpe nkemu bukwa ikpe, pfuru oto; kele o to budu mbedua nwekinyi mu ekpe ikpe obu. Oo mu le Nna mu ono, bu iya ziru mu ge mu bya ono. ¹⁷ Teme e dekwaa ya pho l'ekwo ekemu unu su l'umadzu labo -nodu agbawaa ekebe l'iphe be iphe ono bunupho okpobe-opfu. ¹⁸ Mu atu onu onwomu; teme Nna mu ono, bu iya ziru mu ge mu bya ono nodu atukwapho onu mu."

¹⁹ Tobudu iya bu; ephe jia ya su iya: "?Bu awe be Nna ngu obu no?"

Jizosu su phe: "Unu ta amakwa mu; ophu unu amakwa Nna mu. O -bu l'unu maru mu me unu amakwarupho Nna mu."

²⁰ Opfu ono be o no l'eka e dobeje okpoga, a tukotaru Chileke pfushia g'o no l'eze-ulo Chileke ono ezi iphe. Ebe o dudu onye byiru iya aka k'egude; kele o toko o gbadu iya l'anwuhu.

Jizosu anma okwa ekwegekwe

²¹ Jizosu sukwa phe: "Mu a-la; unu achoo mu nta choo imo; ole unu taa choo-vudu mu. Unu evuru iphe-eji, unu meru l'ishi g'unu vu iya nwushihu. Eka obu, mu a-la obu be unu ta ayikwa bya."

²² O buru iya bu le ndu ke Jiu asu: "?Oo-kabehunu gbua onwiya ophu o suru l'eka ya a-la be anyi ta ayikwa bya?"

²³ O su phe: "Unubedua shi l'uzo-alij; ole mbedua shi l'uzo-imeli. Unu bu ndu ke mgboko-a; obenu le mbedua ta abudu onye ke mgboko-a. ²⁴ Mu suru unu l'oo noo iphe, meru g'o gude unu je evuru iphe-eji, unu meru l'ishi g'unu vu iya nwushihu; mbu unu a-nodukwa l'iphe-eji unu ono nwushihu; gbahaa l'unu byaru bya ekweta le mu bu onye ono, mu suru le mu bu ono."

²⁵ Ephe jia ya su iya: "?Bu onye be i bu?"

Jizosu su phe: "Oo onye ono, mu shi le mbu kataru unu le mu bu ono be mu bu. ²⁶ O nwechaaruro iphe, mu epfu pfukuta unu; mekwapho igwerigwe iphe, mu e-kpe unu ikpe iya; ole onye ono, ziru mu nu ono bu onye ire-lanu; teme o buru iphe, mu numaru iya l'onu be mu araje arara g'onymonye numa."

²⁷ Ebe ephe amadu l'oo Chileke, bu Nna be oopfu ama aka. ²⁸ Oo ya bu Jizosu su phe: "Unu -woliepho Abubu-Ndiphe; unu agbe teke ono maru l'oo mu bu iya. Noo teke unu a-makwarupho l'oo to dudu iphe, mu egudeje ike k'eka mu mee; l'oo buepho iphe, Nna ziru mu be mu anoduje epfu. ²⁹ Temanu onye ono, bu iya ziru mu ge mu bya ono te ebuhakwaru mu aka. O pfukwaru swiru mu eswiru; kele o buepho iphe, du Nna mu ono ree l'obu be mu anoduje eme tekenteke."

³⁰ Igwerigwe ndu numaru teke Jizosu epfu iphe ono kweta nkiya.

Ohu l'amadu

³¹ Ọo ya bu; Jizosu su ndu Jiu ono, kwetawaru nkiya ono: "Unu -nodu emejekpowaa ge mu epfu-a; be unu buakwaa okpobe ndu etsoje mu nu. ³² Mbụ; unu amaru okpobe-opfu ono. Okpobe-opfu ono emee g'unu nweru onwunu."

³³ Epehe su iya: "G'anyi shi l'eri Ebirihamu-a-e? Ebe o budu l'ọ dujeru onye gbajeru anyi ohu-a. ?Buhunu ole bu k'epfu su l'anyi e-nweru onwany?"

³⁴ Jizosu su phe: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bu onye eme iphe-eji buakwaa ohu iphe-eji. ³⁵ Ohu te ebujeakwaru l'ibe nnajiuphu iya jasụ le gbururu. Ọo nwa, a nwuru anwunwu l'unuphu anodujewa iya ro jeye le gbururu. ³⁶ Ọo ya bu; teke Nwa ono meru unu g'unu nweru onwunu; unu enweru onwunu okpobe enweru. ³⁷ Mu makwaru-a l'unu shi l'eri Ebirihamu; unu gbẹ emekwanu g'unu gbua mu-a; opfu l'unu te ekwedu g'opfu mu ree unu ire l'ehu. ³⁸ Iphe, mu epfu opfu iya bu iphe, mu gudewaa enya mu huma l'eka mu le Nna no; iphe, unubedua emekwanu buru iphe, unu numaru l'onu nna unu."

³⁹ Epehe su iya: "O kwa Ebirihamu bu Nna anyi."

Jizosu su phe: "O -bu l'unu bu unwu Ebirihamu me unu emenaa iphe, Ebirihamu meru. ⁴⁰ Obenu le nta-a be unu achọ ụzo, unu e-shi gbua mu; mbụ mube onye pfuru unu ire-lanu, mu numaru Chileke l'onu. O to bukwa egube iphe ono be Ebirihamu meru. ⁴¹ Ọo iphe, nna unu meru be unu eme."

Epehe su iya: "E te vutakwaru anyibedua l'ovuoba. O kwa Nna lanu be anyi nweru, bu iya bu Chileke."

⁴² Jizosu su phe: "O -bu l'ọ Chileke bu Nna unu me unu eyenaa mu obu; kele o l'eka Chileke no be mu shi gbeshi byatashia. Mu ta anonyaeakwarupho bya egude ike k'onwomu byatashia. O kwa Chileke ziru mu ge mu bya. ⁴³ ?O nwuru inwu-agma be iphe, mu epfu agbeje sweru unu uswe le nchi? Iphe, meru iya nu bu l'unu te ekwedu l'unu a-numa opfu mu. ⁴⁴ Unu bu unwu Obutuswe. O buru Obutuswe bu nna unu. Iphe, du unu ree l'obu buru g'unu e-me mee iphe, du nna unu ono ree. E -shikpo le mbulembu be o buhawaa mgbugbumadzu. Eka iya ta adujeduru l'ire-lanu; kele o to du du ire-lanu du iya l'onu. O -dzua uka be a mawaru l'ọ iphe, gbaru egube onye o bu be oome; noo l'ọ bu onye ntuphu-ire buru nnaji uka l'onwiya. ⁴⁵ Obenu le mbedua epfuje ire-lanu. O buru iphe ono meru g'o gude ebe unu kwetaduru nkemu. ⁴⁶ ?O dukpooru onye a-gbeshi pfua su l'owa-a iphe-eji, mu mejeru baa? Teke o bukwanu l'ọ ire-lanu be mu epfu; ?o nwuru inwu-agma be unu te ekwekwanu le nkemu bu eviya? ⁴⁷ Onye bu-a Chileke bu Nna iya anumaje opfu Chileke. Iphe, meru iphe, unu ta anudu opfu Chileke bu l'unu ta abudu unwu Chileke."

Jizosu le Ebirihamu

⁴⁸ Ndu Jiu su iya: "O du ngu g'anyi te epfuduru okpobe-opfu me anyi -su l'i bu onye Sameriya; teme obvu nodu eme ngu?"

⁴⁹ Jizosu su phe: "O to dukwa obvu, eme mu nu. O kwa Nna mu be mu akwabẹ ubvu; unu gbẹ agbarwu mu agbarwu; ⁵⁰ ebe o bu le mu eme g'a jaa mu ajaja. O duru onye lanu, adzo g'a jaje mu ajaja; o buru onye ono ekpe ikpe. ⁵¹ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bukpoo onye eme iphe, mu epfu-a ta abyakwa anwuhu anwuhu jasụ le tuutuutuu le mijimimii."

⁵² Ndu Jiu su iya: "Ihee! Nta-a be anyi makpowaru l'ọ obvu eme ngu eviya. Le-a; Ebirihamu kakpokwaru nka nta ka imo; mecha bya anwuhule-a. Iphe, bu ndu mpfuchiru Chileke nwuhukotakwapho; o buru iya be i suru anyi l'onye bu onye eme iphe, i pfuru ta ayidu nwuhu anwuhu jasụ le tuutuutuu le mijimimii. ⁵³ To ?iime g'i su l'i ka nna anyi Ebirihamu shii, mechaaru nwuhuela-a? Teme ndu mpfuchiru Chileke nwushihukotakwapho. ?Bu onye be iitukpo l'i bu?"

⁵⁴ Jizosu su phe: "O -bu l'ọ ge mu jaaha onwomu ajaja me nkemu ta adukwa iphe, o gege aburu. Oo Nna mu ono, unu suru l'ọ Chileke unu ono aja mu ajaja. ⁵⁵ Obenu l'unu teke amaduru iya; mbedua makwanuru iya. O -bu le mu suru le mu ta amadu iya m'o buru uka be mu adzu g'unubedua adzujee-a. Ole mu maru iya bya

emeje iphe, o pfuru. ⁵⁶ Nna unu, bụ Ébirihamu bẹ ẹhu tsḡru ụtsḡ l'oo-gude ẹnya iya hụma mbḡku, mu a-bya. Ọ hụma iya; o tee ẹswa."

⁵⁷ Tḡbudu iya bụ; ndu Jiu sụ iya: "G'i tikḡ nḡdu ụkporo apha labḡ l'apha iri-a bẹ i gbẹ hụmawanu Ébirihamu?"

⁵⁸ Jizḡsu sụ phẹ: "Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; a byakwaru anwụ Ébirihamu; mu nḡduhawaa."

⁵⁹ Tḡbudu iya bụ; ẹphe kwakḡahaa mkpuma g'ẹphe tḡa ya. O domia onwiya; lufushia l'eze-ulo Chileke ono.

Jizḡsu emeta nwoke, a byaru anwụ ọ nḡdu atḡwaa ishi

9 Jizḡsu nḡdu aghata aghata; ọ hụma nwoke lanḡ, a byaru anwụ ọ nḡdu atḡwaa ishi. ² Noo ya; ndu etsoje Jizḡsu jia Jizḡsu sụ iya: "Bḡkpohuna onye ole mesweru? Bḡ nwoke-a meru iphe-ẹji; tḡo ndu nwuru iya nḡ, meru g'o gude a bya l'anwụ iya; ọ nḡdu atḡwaa ishi?"

³ Jizḡsu sụ phẹ: "Ọ tḡ bḡkwa lẹ nwoke-a mesweru; ọzoo l'ḡo ndu nwuru iya nḡ mesweru meru g'o gude; ọ nḡdu atḡ ishi. Ọ kwa iphe, kparḡ iya nḡ bḡ; g'e shichia l'ẹhu iya goshi g'ike kẹ Chileke erebe ire. ⁴ Anyi jefḡtajekwa ozi onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono teke iphḡró dḡkwadu. Noo le nchi ejihuwaa teke adḡedu onye adḡ ike eje ozi. ⁵ Nta-a, mu nḡkwadu lẹ mgboko-a bḡkwa mbḡdua bḡ iphḡró kẹ ndu mgboko-a."

⁶ O pfuchaḡpho iphe ono bya agbḡshi ḡnu-mini l'alḡ bya egude ḡnu-mini ono gwḡ-phube ẹpuchi meta tee nwoke ono l'ẹnya; ⁷ sụ iya: "Tḡgbua je aswaa iphu l'okpuru Sayilowamu," bḡ iya bḡ okpuru, aza "onye e ziru ozi." Tḡbudu iya bḡ; ọ tḡgbua je aswaa iphu l'okpuru ono. Ọ lwaphutashia azḡ; ọ nḡdu aphḡwaa ḡzo.

⁸ Ndu obutobu ono mẹ ndu shi ahḡmajewa iya nḡ ẹka ḡorwo arwḡ jiahaa: "Tḡ bḡna-a nwoke-a, anḡduje arwḡ arwḡ-a baa?"

⁹ Ndu asḡ l'ḡ kwa iya-a; ndu asḡ l'ḡ tḡ bḡkwa iya; l'ḡ kwa onye yeru iya nḡ. Nwoke ono sụ: "Ọ kwa mu-a-o."

¹⁰ Ẹphe jia ya: "Dḡnu g'e meru i phḡaharu ḡzo?"

¹¹ Ọ sụ phẹ: "Ọ kwa nwoke ono, eekḡje Jizḡsu ono gwḡ-phuberu ẹpuchi meta tee mu l'ẹnya labḡ; bya asḡ mu gẹ mu tḡgbua je aswaa iphu lẹ Sayilowamu; mu tḡgbua je aswaa iphu; mu wata aphḡ ḡzo."

¹² Ẹphe jia ya sụ iya: "Bḡ awe bẹ onye ḡbu nḡ?"

Ọ sụ phẹ lẹ ya ta amakwa.

Ndu Fárisii aji onye ono, shi atḡ ishi ono aji

¹³ Noo ya; ẹphe duta nwoke ono, shi atḡ ishi ono jepfu ndu Fárisii. ¹⁴ Mbḡku ono, Jizḡsu gwḡ-phuberu ẹpuchi tee nwoke ono l'ẹnya ọ phḡahaa ḡzo ono bḡ eswe-atḡta-unme. ¹⁵ Ndu Fárisii bya ajikwaa nwoke ono ọzo sụ iya g'ḡ kḡkpoo g'o shiru phḡahaa ḡzo. Ọ sụ phẹ: "O metaru ẹpuchi tee mu l'ẹnya labḡ; mu je aswaa iphu; mu phḡahaa ḡzo."

¹⁶ Ndu Fárisii ono harḡ sụ: "Nwoke ono te eshikwa l'ẹka Chileke; ọ -bḡru 'abḡ dḡnu g'o gude ḡphu o dobejedu nsḡ, dḡ l'eswe-atḡta-unme?"

Ndu ḡphu asḡ: "Dḡnukwanu g'onye eme iphe-ẹji e-me emekḡta iphe-ḡhumalenya, dḡgbaa ẹgube ono." Ẹphe bḡo onwophẹ ẹbo.

¹⁷ A nḡyakwaa; ndu Fárisii ono jḡkwaa nwoke ono ọzo sụ iya: "Dḡnukpohuna ḡnu, gḡbedua yeru lẹ kẹ nwoke ono; eshi ḡphu ọ bḡ iya meru; i phḡahaa ḡzo." Ọ sụ phẹ: "ḡo onye mpfuchiru Chileke bẹ ọ bḡ."

¹⁸ Ọphu ndu Jiu ono ekwetakwanuru lẹ nwoke ono shi atḡhawaa ishi; l'ḡo teke ono bẹ e meru iya; ọ phḡahaa ḡzo ono; jasuru ẹphe je ekua ndu nwuru nwoke ono; ¹⁹ bya ajia phẹ sụ phẹ: "Bḡ onye ḡwa-a bḡ nwa unu, unu sḡru l'a byaru anwụ ọ nḡdu atḡwaa ishi-a? Dḡnu g'e meru ọ nḡdu aphḡwaa ḡzo nta-a?"

²⁰ Ndu nwuru nwoke ono sụ: "Iphe, anyi makaharu bḡ l'ḡ bḡ nwa anyi. Iphe ọzo bḡru l'o shi l'ẹpho ne iya tsḡta ishi. ²¹ G'e shiru mee ọ phḡahaa ḡzo nta-a bẹ anyi amaḡkwa. Ẹbe anyi amakwa onye meru; ọ phḡahaa ḡzo. Ọ kwa g'unu jia ya g'o pfua l'ḡnu onwiya; eshinu ḡgerenya iya dḡwaa shii." ²² Iphe, ndu nwuru nwoke ono gude pfua nno bḡ l'ẹphe atḡ ndu Jiu ebvu; kẹle ndu Jiu chḡhawaru iya sụ l'ḡ -dḡru onye gudebaa ḡnu iya pfua

l'edzudzu-ṅha l'ṅo Jizṅsu bṅ Kéreshi ṅbu; ṅphe akpṅ-chia onye ṅbu mkpṅ-chi sṅ g'ṅ tṅ batabaṅ l'ṅlo-ndzuko pṅ. ²³ Nṅo g'ṅ gude ndu nwṅru iya nṅ sṅ: “Unu jṅa ya; ṅgerenya iya dṅwaa shii.”

²⁴ ṅo ya bṅ; ṅphe byakwa ekua nwoke ono, shi atsṅ ishi ono k'ugbo ṅbo sṅ iya: “Kwabṅ Chileke nwṅkiya ṅbvṅ; pṅuaru anyi ire-lanṅ; l'anyibedua l'onwanyi maakwaru lṅ nwoke ono bṅ onye iphe-ṅji.”

²⁵ Nwoke ono sṅ pṅ: “Mu ta amakwa ṅṅ bṅ onye iphe-ṅji-o tṅ tṅ bṅdu iya. ṅphu mu gude ṅka bṅ lṅ mu shi atsṅ ishi; ṅle nta-a bṅ mu aphṅwaa ṅzo.”

²⁶ ṅphe jṅa ya sṅ iya: “ṅṅ Dṅnu g'ṅ nwṅru unu l'iya? ṅṅ Dṅnukpoo g'ṅ gude mee ngu; jṅ phṅahaa ṅzo ṅbu?”

²⁷ ṅ sṅ pṅ: “ṅ kwa-a iphe lanṅ-a, mu pṅuhawaru unu-a; ṅbe unu angabṅduru iya nchṅ-a. ṅṅ nwṅru ṅnwu-agma bṅ unu eme g'unu nṅma iya ṅzo? Tṅ ṅṅ dṅfua unu g'unu bṅru ndu etsoje iya nṅ?”

²⁸ ṅphe phuahaa ya iphu sṅ iya: “ṅ kwa gṅbedua bṅ onye etsoje iya nṅ! Anyibedua bukwa ṅka kṅ Mṅsisu bṅ anyi etso! ²⁹ ṅ bṅru Mṅsisu bṅ anyi maru lṅ Chileke pṅfuru opṅu nṅ. ṅ -bṅru onye ṅwa-a bṅ anyi ta amakwa ṅka o shi.”

³⁰ Nwoke ono, shi atsṅ ishi ono bua ntṅmatu sṅ: “Ha-oo! ṅwa-a dṅkwa mu nṅ biribiri! Unu ta amadṅ ṅka o shi; ṅle o mekwanṅru; mu saa ṅnya labṅ gude aphṅ ṅzo. ³¹ Iphe, doru ṅnya bṅ lṅ Chileke ta angabṅduru ndu iphe-ṅji nchṅ; o bekwanṅ l'onye abajṅru Chileke ṅja bya emeje iphe, dṅ Chileke ree l'obu bṅ ṅongajṅru nchṅ. ³² Eshinu mgboko dṅ bṅ ṅ tṅko dṅ-swekwaa onye nṅmajṅru l'ṅ dṅru onye mejeru onye shi l'ṅpho tsṅta ishi; ṅ phṅahaa ṅzo. ³³ ṅ -bṅ lṅ nwoke-a te shi l'ṅka Chileke bya; mṅ ṅ tṅ dṅkwa iphe, o gege adṅ ike mee.”

³⁴ ṅphe vṅpyabe iya sṅ: “ṅṅ Ibya anyi ezi iphe! Gṅbe onye ngṅpyaberu eme iphe-ṅji l'ṅra?” ṅphe chṅfu iya.

Atsṅ ishi kṅ ndu Fárísii

³⁵ Jizṅsu nṅma l'ṅphe chṅfuwaru nwoke ono bya eje achṅ-vu iya sṅ iya: “ṅṅ I kwetarṅ l'ṅji-nṅdu l'ṅka Abṅbu-Ndiphe?”

³⁶ ṅ sṅ Jizṅsu: “Jiko kanṅru mu onye ṅ bṅ gṅ mu ekweta nkiya.”

³⁷ Jizṅsu sṅ iya: “ṅ gbṅ gudewaa ṅnya ngu hṅmawaa onye ṅbu. Mbṅ l'ṅo ya epṅ eyeru ngu nta-a.”

³⁸ Nwoke ono sṅ: “Nnajiuphu! Mu kwetawaru!” ṅ bya adaa kṅrumu l'alṅ baarṅ iya ṅja.

³⁹ Jizṅsu sṅ iya: “Iphe, mu zṅberu bya lṅ mgboko-a bṅ gṅ mu kṅee ikṅ; k'ṅphu ndu atsṅ ishi a-phṅahaa ṅzo; ndu aphṅ ṅzo a-tsṅahaa ishi.”

⁴⁰ Ndu Fárísii, harṅ nṅ-kube iya nṅ nṅma iphe ono; ṅphe sṅ iya: “ṅṅ Iipṅ l'anyibedua atsṅfua ishi tṅ gṅnu?”

⁴¹ Jizṅsu sṅ pṅ: “ṅ -bṅ l'ṅo iphe unu atsṅ ishi; mṅ ṅ tṅ dṅkwa iphe-ṅji gege adṅ unu l'ṅhu. Obenu lṅ nta-a, unu sṅru l'unu aphṅ ṅzo-a bṅ unu vukwaphṅ iphe-ṅji unu l'ishi g'unu vu iya.”

Onye eche atṅru

10 Jizṅsu sṅ pṅ: “Gṅ mu gbukwaarṅ iya unu tororo; onye eshidu l'ṅguzo bahṅ l'ṅka aachṅbaje atṅru; ṅ gbṅ shia ibiya ṅzo nyiba iya enyiba; onye ono bukwa iphuru bṅru onye ana nṅ. ² ṅo onye shiru ṅguzo bahṅ l'ṅka aachṅbaje atṅru bṅ onye eche atṅru ono. ³ ṅ bṅru onye ono bṅ onye eche ṅguzo ṅka aachṅbaje atṅru agṅhajṅru ṅzo; ṅ bṅru onye eche atṅru ono bṅ atṅru ono anṅmaje olu iya; l'ṅ bya ekua ṅphu bṅ atṅru nkiya l'ṅpha l'ṅpha; duta pṅ lṅfushia. ⁴ Teke ṅ chṅfutagbuchaerupho atṅru nkiya; l'o vuta ṅzo; atṅru iya ono awṅ etso iya; kṅle ṅphe mawaru olu iya. ⁵ ṅphe tee kwekwa etsoru onye shi uswe. ṅ kwa ṅso bṅ ṅphe a-gbṅ agbaru onye ṅbu; kṅle ṅphe ta amadṅ olu ndu shi uswe.”

⁶ Nṅo ṅtu, Jizṅsu nmarṅ pṅ; obenu l'iphe, o pṅfuru pṅ te edoduru pṅ ṅnya.

Jizṅsu bṅ onye obu-ṅma, eche atṅru

⁷ Tṅbudu iya bṅ; Jizṅsu sṅkwa pṅ ṅzo: “Gṅ mu gbukwaarṅ iya unu tororo; ṅo mbṅdua bṅ ṅguzo ṅka aachṅbaje atṅru. ⁸ Iphe, bṅ ndu vu mu ṅzo bya bukota iphuru; bṅru ndu ana nṅ; ṅle atṅru ono te eyeduru ṅnu yeru pṅ. ⁹ ṅ kwa mbṅdua bṅ ṅguzo ono. Onye shiru iya nṅ bata bṅ aa-dzṅtakwa. Onye ono e-shi iya bata; shikwa iya phṅ lṅfu; hṅma ṅka ṅo-ta nri g'atṅru ahṅmaje-a. ¹⁰ Iphe, iphuru abyajṅ ememe kṅṅekṅpu bṅ g'ṅ zita iphe;

waa g'o gbu a t̄uru; ọzoo ḡe ya mee g'iphemiphe laa l'iswi. Obenu l'iphe, mb̄dua l'onwomu byadoru b̄u g'ẹphe enweru ndz̄u; nweru k'etsutsu iya."

¹¹ "Ọ kwa mb̄dua b̄u onye obu-oma ọbu, eche at̄uru. Onye obu-oma, eche at̄uru at̄uje ishi ndz̄u iya gude see iswi at̄uru iya. ¹² Onye e butaru ebuta; a-par̄u at̄uru ono haa gbalaa m̄e ọ -huma l'aḡu abya; kele ọ t̄o b̄du iya echeje at̄uru ono; t̄eme ẹbe ọ b̄du iya nwe iya. Ọo ya b̄u; aḡu ono abapfuta at̄uru ono bya achikaa ph̄e. ¹³ Onye ono, e butaru ebuta ono agbalaj̄e; kele ọ maru l'ọo ebuta b̄e e butaru iya; ẹbe ọ d̄du iphe, ọ ḡberu at̄uru ono. ¹⁴ S̄u-a; ọ kwa mb̄dua b̄u onye obu-oma ọbu, eche at̄uru ọbu. Mu maru ndu ọphu b̄u at̄uru mu; ndu ọphu b̄u nkemu maru mu. ¹⁵ Nokwapho ḡe Nna mu maru mu; mu maru Nna mu. Mb̄dua at̄uje ishi ndz̄u mu gude see iswi at̄uru mu. ¹⁶ Mu nwekwar̄upho ikpoto at̄uru ọzo, aȳidu l̄e ndu ọwa-a. Mu jef̄utajekwa je achit̄afua ph̄e dobe; ẹphe at̄uko an̄u olu mu. Ọo ya b̄u; ẹphe at̄uko nmagba b̄uru igwe at̄uru lan̄u; nweru onye lan̄u, eche ph̄e n̄u.

¹⁷ "Iphe, meru g'o gude Nna mu yee mu obu b̄u l̄e mu t̄uru ishi ndz̄u mu; k'ọphu mu a-nataphu iya az̄u. ¹⁸ Ọ t̄o dukwa onye b̄u iya natar̄u mu ndz̄u mu ono. Ọ kwa mb̄dua t̄uru obu mu onyo t̄ua ishi ndz̄u mu ọbu. Ọo mb̄dua b̄e ọ d̄u l'ẹka. Mu -s̄u l̄e mu a-t̄u iya; mu at̄u ya. Mu -s̄u l̄e mu a-nataphu iya az̄u; mu anataphu iya az̄u. Noo iphe, Nna mu ziru mu ḡe mu mee b̄u ono."

¹⁹ Ndu Jiu gudekwapho k'opfu ono, Jiz̄osu pfuru ono b̄o onwoph̄e ẹbo ọzo. ²⁰ Ẹphe d̄u igwerigwe s̄u: "Ọ kwa ọbv̄u bu nwoke-a l'ẹhu; t̄eme ọbv̄u n̄odu emekwa iya ph̄o. ?D̄enu g'o gude unu je angab̄e nch̄i l'iphe, oopfu?"

²¹ Ndu ọphu as̄ukwanu: "Opfu ọwa-a, oopfushi-a ta ab̄ukwa opfu onye ọbv̄u eme. ?Unu h̄umajeru ẹka ọbv̄u d̄uru ike mee onye ats̄u ishi; ọ wata aph̄u ọzo?"

Ndu Jiu aj̄ika Jiz̄osu

²² O rwua teke aab̄o iphe l̄e Jier̄usal̄emu, b̄u iya b̄u ọbo-iphe, eegudeje anyata teke ono, a kp̄u-ghechaaru eze-ṽlo Chileke bya eworu iya ye iya l'ẹka ono. Teke ono b̄uru l'udzumini. ²³ Jiz̄osu n̄odu ejephe l'ime eze-ṽlo Chileke ono l'oma Ọnuzo-S̄olomonu. ²⁴ No iya; ndu Jiu bya ad̄o-pee ya mgburugburu s̄u iya: "?B̄ukpohunaa a -n̄o-beru inoberuagha t̄eme l'i mee g'unme rwua anyi ọhu-ẹpho? Ọ -b̄uru ngu b̄u K̄eshi ọbu; pfukah̄unuru anyi."

²⁵ Jiz̄osu s̄u ph̄e: "Mu pfuhaakwaru iya unu; unu j̄ika ekweta. Iphe, b̄u ozi ono, mu eje ono, b̄u ozi, Nna mu ziru mu ḡe mu jee ono b̄ukota iphe, agbaru mu ekebe; ²⁶ obenu l'unu te kwetakwar̄upho; kele unu ta aȳidu l̄e ndu ọphu b̄u at̄uru nkemu. ²⁷ S̄u-a; at̄uru nkemu an̄ugbakwaa olu mu; mu maru ph̄e; ẹphe n̄odu aw̄uje etso mu.

²⁸ Iphe, mu an̄uje ph̄e b̄u ndz̄u ojejoje; ẹbe ẹphe aȳidu laa l'iswi; ẹbe ọ dukwapho onye byaru anaf̄u ph̄e l'ẹka mu. ²⁹ Ọo Nna mu, b̄u iya yeru ph̄e l'ẹka mu b̄u onye kak̄ota shii; ẹbe ọ d̄du onye ad̄u ike anaf̄u ph̄e l'ẹka Nna mu ono. ³⁰ Mb̄dua mu l̄e Nna mu b̄ukwa nan̄u."

³¹ No iya; ndu Jiu kwak̄okwaa m̄kpuma k'ugbo ẹbo g'ẹphe tugbu ya. ³² Jiz̄osu s̄u ph̄e: "Mu goshiakwaru unu igwerigwe ẹguru ozi, shi Nna mu l'ẹka. ?B̄ukpohunaa ole l'iphe ono, mu meshiru ono b̄e unu z̄oberu eme g'unu gude m̄kpuma tugbu mu?"

³³ Ndu Jiu ono s̄u iya: "Ọ t̄o b̄ukwa k'ẹguru ozi ngu b̄e anyi gude eme g'anyi gude m̄kpuma tugbu ngu. Ọ kwa l'iipfurwushi ẹpha Chileke. Noo kele ọo ḡube nemadz̄u mman̄u woru onwongu mebe Chileke."

³⁴ Jiz̄osu j̄a ph̄e s̄u ph̄e: "?Te denuru iya-a l'ẹkwo ekemu unu s̄u l̄e Chileke s̄uru l'unu b̄ugbaa chi l'ẹhu l'ẹhu. ³⁵ A makwar̄u-a l'iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke te enwedu echikp̄ohu. Ọ -b̄uru l̄e Chileke kuru ndu ono, o yeru opfu iya l'ẹka ono chi l'ẹhu l'ẹhu; ³⁶ ?ọ nw̄uru inwu-agma b̄e unu s̄uru l'ọo epfurwushi b̄e mu epfurwushi ẹpha Chileke; opfu l̄e mu s̄uru l'ọo mb̄dua b̄u Nwa Chileke ọbu? Mb̄u-a; ọ kwa Chileke ono h̄otar̄u mu; bya ezia mu ḡe mu bya l̄e mgboko. ³⁷ Ọ -b̄uru l'iphe-a, mu emegbaa te eshidu l'ẹka Nna mu; unu te ejekwar̄o ekweta nkemu. ³⁸ Teke ọ b̄ukwanu l'ọ b̄u-a iphe, shi l'ẹka Nna mu b̄e mu emegbaa; unu kwetakp̄onu l'iphemiphe ono, mu eme ono shi l'ẹka Nna mu; m'ọ betar̄uro ọphu unu ekwetadu k̄e mb̄dua. Unu -kweta; ọo ya b̄u l'ọ doo unu ẹnya; t̄eme unu amakwar̄upho l̄e Nna mu n̄o mu l'ime; mu n̄odu Nna mu ono l'ime."

³⁹ Ẹphe w̄u-lihukwa ọzo g'ẹphe gude iya; ọ nȳjkofu gbala.

⁴⁰ Ọ tṅbukwaa ọzo je adabua Jiṅdanu lufu azu iya ọphuu jerwua eka ono, Jiṅnu shi anọduje emeshi baputizimu le mbu pho je anodu l'eka ono. ⁴¹ A du igwerigwe wu-pfuta iya. Epeh nodu epfu su: "O to dukwa iphe-ohu-malenya, Jiṅnu meru; ole iphe, bukpo iphe Jiṅnu pfuru k'ehu nwoke-a bukotakwa okpobe-opfu." ⁴² A dukpo igwerigwe kweta ke Jizosu l'eka ono.

Onwu Lazarosu

11 Noo ya; o duru nwoke lanu, aza Lazarosu, bu onye Betani; iphe nodu eme iya. Betani bu mkpukpu, Meri yele nwune iya ke nwanyi, bu Mata bu. ² Meri ono bu nwanyi ono, mecharu wota manu, eshi mkpo bya etee Nnajiuphu l'okpa labo; gude egbushi iya huchaa ya ya-a. O buru nwune iya ke nwoke bu Lazarosu ono, be iphe eme obu. ³ Tobudu iya bu; unwune iya ke nwanyi phe zia ozi g'e zia Jizosu l'onya iya-a, o yeru obu-a be iphe-ememe zupuyabekwaru.

⁴ Jizosu numae ya pho bya asu: "Ehu ono te emekwa iya k'anwuhu. O kwa iphe, ee-gude kwabe Chileke ubvu; bya egudekwa iya pho jaa Nwa Chileke ajaja."

⁵ Jizosu yekporu Mata obu; me nwune iya ke nwanyi; me Lazarosu. ⁶ Noo ya; Jizosu numachaepho l'iphe-ememe zupuyaberu Lazarosu; o kpo upfu ofua abali labo l'eka ono, o no ono. ⁷ E mecha; o su ndu etsoje iya nu: "Unu g'anyi laphu azu le Jiudiya."

⁸ Ndu etsoje iya nu su iya: "?O kwa l'o bu-a mgboru nta-a be ndu Jiu shi eme g'ephe tugbu ngu le mkpuma-a? O buru iya be i sru l'ii-laphu azu l'eka ono ozobaa."

⁹ Jizosu su phe: "?Tobudu awa iri l'ebo du l'eswe ujiku ophu? Onye eje iphe l'eswe te evukotajekwa iphe daa; kele onye ono gude iphoro ke mgboko-a ahuma uzo. ¹⁰ Obenu l'onye eje ije l'enyashi evukotaje iphe daa opfu l'iphoro ono ta adudu iya l'ehu." ¹¹ O pfughechaepho iphe ono; o su phe: "Onya anyi, bu Lazarosu be mgbenya tukwaru; ole mu e-jekwa ekutee ya le mgbenya obu."

¹² Ndu etsoje iya nu su iya: "Nnajiuphu! O -nodu ekuwaa mgbenya be o buanaa ya ewekorohu." ¹³ Kele ndu etsoje iya nu gbē dobesu l'oo mgbenya mmanu be o sru l'ooku. Epeh ta amadu l'iphe, Jizosu epfu bu l'o nwuhwaru anwuhu. ¹⁴ Tobudu iya bu; Jizosu pfuaru phe iya hoo haa su phe: "Lazarosu nwuhwaru."

¹⁵ "Teme o bukwaruro l'iswi ehu unu be ehu gude atsō mu utso le mu ta anodu l'eka ono. Oo iphe ono e-me g'unu kweta. Ole o bu; unu gbalihu g'anyi jepfu iya."

¹⁶ Tomosu, bu onye eekuje "Ejima" su ndu g'ephe tukoru etsoje Jizosu: "Unu g'anyi tsufukwaarupho Nnajiuphu; k'ophu anyi l'ia a-nwuhukota l'eka lanu."

Jizosu l'onwiya bu eteta l'onwu buru ndu

¹⁷ Tobudu iya bu; Jizosu byaepho; o huma le Lazarosu be a gbē liwanu o nowanu ujiku eno l'ilu. ¹⁸ Betani nokwaa ntse le Jierusalemu. O bua; a -gbē le manyiru labo me e -shi le Jierusalemu. ¹⁹ Noo g'o shitaru; ndu Jiu du igwerigwe wuru byapfuta Mata yele Meri; byaru phe akporu iphu ke nwune phe ono, nwuhuru nu ono.

²⁰ No iya; Mata numaeepho le Jizosu abya; o gba iya ndzuta. Meri gwodoshihuro l'ulo. ²¹ Mata su Jizosu: "Nnajiuphu; o -bu l'i no l'eka-a me nwune mu nwoke ono tege anwuhukwa. ²² Ole nta-a be mu makwaru-a l'iphe, bukpo iphe, i sru Chileke g'o nu ngu be oo-nu ngu."

²³ Jizosu su iya: "Nwune ngu nwoke e-tetakwa-a ozo nodu ndu."

²⁴ Mata su iya: "Mu makwaru-a l'oo-teta ozo dzuru ndu mboku ikpazu teke nemadzu l'ophu e-shi l'onwu teta bya anoduchaa ndu."

²⁵ Jizosu su iya: "O kwa mbedua bu eshi l'onwu teta bya aburu ndu. Mbū l'iphe, bu onye kwetaru nkemu a-nodu ndu o betakporu o nwuhu anwuhu. ²⁶ Temanu; iphe, bu onye no ndu bya ekweta nkemu taa byadu anwuhu anwuhu jasū le tuutuutu le mimiimii. ?I kwetaru opfu mu ono; to ti kwetaduru?"

²⁷ Mata su iya: "Ee; Nnajiuphu. Mu kwekwaru-a l'oo ngu bu Kereshi obu, bu Nwa Chileke, bu iya bu onye obu, a-bya le mgboko."

Ḃnya-mini ghakashihuru Jizṅsu l'Ḃnya

²⁸ Mata pfuchaa nno bya alaa je ekuchi nwune iya Meri ekuchi; tṅ nwḂhu pfuaru iya sṅ iya: "O-zì-iphe nṅkwa l'Ḃka-a; mbṅ l'ookukwa ngu oku." ²⁹ Anṅma, Meri anṅma iya; o zilihu gbapfushia Jizṅsu. ³⁰ Teke ono bḂ Jizṅsu teke abatakṅkwanu l'ime mkṅṅkpu ono. ṅ nṅkwaduro lḂ mgbadagba phṅ, Mata jepfuru iya phṅ. ³¹ Ndu Jiu ono, Ḃphe lḂ Meri nṅ l'ṅlo; Ḃphe nṅdu adṅ iya obu ono wṅfuta wṅ-tSORU iya g'Ḃphe hṅmaru g'ṅ gbalihuru kwofu etezi. Ḃphe gbḂ dobesu l'ooje l'ilu eje ara Ḃkwa l'Ḃka ono.

³² Noo ya; Meri byarwutaḂpho l'Ḃka Jizṅsu nṅ; bya ahṅmae ya phṅ; ṅ daa kpurumu l'agṅga ṅkpa iya sṅ iya: "Nnajiuphu! ṅ -bṅ l'i nṅhawaa l'Ḃka-a mḂ nwune mu nwoke-a tege anwṅhukwa."

³³ Jizṅsu hṅmaḂpho Meri g'ṅora Ḃkwa mḂ gḂ ndu Jiu, Ḃphe lḂ Meri ono swi tṅkoru ara Ḃkwa; Ḃhu ghuahaa ya eghu; tḂme o rwuhukwa iya phṅ l'Ḃhu. ³⁴ ṅ sṅ phḂ: "ṅBṅ l'awe bḂ unu liru iya?"

Ḃphe sṅ iya: "Nnajiuphu; bya bya ahṅma Ḃka ṅbu."

³⁵ Ḃnya-mini ghakashihuru Jizṅsu. ³⁶ Ndu Jiu sṅ: "Owiwo-e! Unu lewarṅ g'o yeberu Lazarṅsu obu-o!"

³⁷ ṅ dṅru ndu ṅphu harṅ sṅ: "ṅṅ dṅ ngu gḂ nwoke-a, meru onye atsṅ ishi; ṅ phṅahaa ṅzo-a tege adṅdu ike mee gḂ Lazarṅsu ta anwṅhushi tṅ?"

Jizṅsu eme gḂ Lazarṅsu shi l'ṅnwu teta dzṅru ndzṅ

³⁸ Anwṅhu Lazarṅsu ono ghuahaa Jizṅsu eghu ṅzo; ṅ tṅgbua jeshia l'ilu Ḃka ono, e liru iya ono. Ilu ono bṅ ṅg-ba, e gudekwaphṅ eze mkpuma swichia ṅnu iya. ³⁹ Jizṅsu sṅ phḂ: "Unu swifu eze mkpuma ono."

Noo ya; Mata, bṅ iya bṅ onye ṅ bṅ nwune iya nwṅhuru ṅbu sṅ iya: "Nnajiuphu! Nta-a bḂ ṅgbekwanu eshi-waa ishi. Ntanṅ-a kweakwaa ya abali Ḃno, e liru iya."

⁴⁰ Jizṅsu sṅ iya: "ṅMu ta asṅhaadaru ngu l'i -kweta l'i gude Ḃnya ngu hṅma ṅdu-biribiri Chileke." ⁴¹ Tṅbudu iya bṅ; Ḃphe bya eswifu mkpuma ono. Jizṅsu bya apalia Ḃnya imeli sṅ: "Nna! Mu ekele ngu ekele; l'i nṅmaru olu mu. ⁴² Mu makwarṅ-a l'ṅ tṅ dṅdu teke i tji nṅmajedu olu mu. Obenu l'ṅo iswi Ḃhu ndu-a, pfṅ-kube Ḃka-a bḂ mu gude epfu ṅwa g'Ḃphe ekweta l'ṅo ngu ziru mu gḂ mu bya." ⁴³ O pfuchaḂpho nno bya arashia ya ike sṅ: "Lazarṅsu! Lṅfuta!" ⁴⁴ Nwoke ono, nwṅhuru anwṅhu ono fṅta yeḂ Ḃkwa ṅchaa ono, e gude phuchia ya Ḃka mḂ ṅkpa; mḂ Ḃkwa odzu ṅphu e gude phuchia ya iphu. Jizṅsu sṅ phḂ: "Unu tṅshichaa ya iphe ono g'ṅ tṅgbua."

Ndu-ishi achṅ idzu egbu Jizṅsu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Igwerigwe ndu Jiu ono, wutsoru Meri ono gude Ḃnya phḂ hṅma iphe ono, Jizṅsu meru ono; bya ekweta nkiya. ⁴⁶ Obenu l'ṅ dṅru ndu ṅphu jepfulḂrua ndu Fṅrisii je akṅoru phḂ iphe, Jizṅsu meru. ⁴⁷ Tṅbudu iya bṅ; ndu-ishi uke Chileke mḂ ndu Fṅrisii bya akṅakṅo ṅgbo-ikpe, Ḃphe l'Ḃphe ekpeje ikpe sṅ: "ṅAnyi e-mekṅṅo iphe-a ime-agma? Nwoke-a emeshinṅkakwa igwerigwe iphe-ṅhumalenya. ⁴⁸ Teke anyi harṅ iya g'o mee iphe-a, oome-a bḂ onyemonye a-tṅkokwa kweta nkiya; ndu Romu a-byakwa atṅko eze-ṅlo anyi-a mḂ ndu ndu-anyi l'ṅphu lwṅa rengurengu."

⁴⁹ Obenu l'onye lanṅ l'ime phḂ, Ḃpha iya bṅ Kayafasu, bṅ iya bṅ onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono sṅru phḂ: "Unu ta amakwa iphe ilile. ⁵⁰ ṅUnu ta amadṅ l'ṅ karṅ anyi ree g'onye lanṅ nwṅhu-chiru ndu Jiu l'ṅphu; eme l'onye lanṅ nṅ ndzṅ; ṅha l'ṅphu tṅko bṅru mkpurupyata." ⁵¹ Iphe ono, o pfuru ono ta abṅkwa ike k'onwiya bḂ o gude pfua ya. Obenu l'eshi ṅphu ṅ bṅ iya bṅ onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono bḂ ṅ hṅmaru lḂ Jizṅsu e-mechaa nwṅhu-chiru ṅha l'ṅphu. ⁵² ṅ tṅ bṅkwa-a ṅha ono nwḂkiya bḂ ṅo-nwṅhu-chiru. ṅ kwa g'ooshi nno chṅkobe ṅnwu Chileke ono, gbakashihuru dzuru mgboko ono g'Ḃphe bṅru nanṅ.

⁵³ ṅo ya bṅ; ndu-ishi ndu Jiu shi eshi mbṅku ono chṅahaa idzu g'Ḃphe e-me megbua Jizṅsu. ⁵⁴ ṅ bṅnuru iya bṅ lḂ Jizṅsu akpabuhu l'edzudzu-ṅha l'echi ndu Jiu. ṅ gbḂshi l'Ḃka ono jeshia ali, nṅ-kube echṅṅgu bya alaa lḂ mkṅṅkpu, nṅ l'Ḃka ono, eekuje Ifuremu. ṅ laa Ḃka ono je anṅdu yeḂ ndu etsoje iya nṅ.

⁵⁵ Teke ono bẹ ọbo Ojẹghata ndu Jiu rwukpọwaru ntse. A dọ igwerigwe shigbaa l'alì ndu Jiu eje Jierúsalemú g'ẹphe je emee nsọ aswafu onwophẹ nturwu; tẹme l'oorwua l'ọbo-iphe ono. ⁵⁶ Ẹphe tuko elephe ẹnya Jizọsu. Ẹphe dzukọephe l'eze-ulo Chileke; ẹphe nọdu ajijegbaa nwibe pẹ sọ: “?Dẹnukpoo g'unubedua arì iya? ?Ọ dọ unu g'ọ tọ byadu ọbo-iphe-a tọ?” ⁵⁷ Ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu Fárisii tubuhawaru sọ l'ọ -bọru l'ọ dọru onye maru ẹka ọ nọ; g'onye ọbu mee g'ẹphe maru k'ọphu ẹphe e-je egude iya.

Aawu Jizọsu manu,
eshi mkpọ lẹ Betani
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

12 O ghuduepho abalì ishii tẹme l'a bahu l'ọbo Ojẹghata ono; Jizọsu tųgbua jeshia Betani. Betani bu mkpukpu, Lazarọsu bu, bu iya bu nwoke ono, Jizọsu mejeru; o shi l'onwu teta nọdu ndu phọ. ² O rwua l'ẹka ono; ẹphe shiaru iya ite ẹbyaa. Ọ bọru Mata akwakọru pẹ nri; yẹbedua, bu Lazarọsu yiru lẹ ndu ẹphe lẹ Jizọsu eri nri ono. ³ No iya; Meri gbẹshiepho je ewota mgbere manu, eshi mkpọ, a zuru oke aswa; mbu manu, e gude nadu, guru egugu mee. O wota iya gude bya awu Jizọsu l'okpa bya egude ẹgbushi iya huchaa ya okpa ọbu. Mkpọ manu ono tuko ọlo ono vọ pfurupfuru. ⁴ Ọ bọru iya bu lẹ Jiudasu Isukariyotu, yi lẹ ndu etsoje Jizọsu, bu iya bu onye ono, mechaaru deru iya ye-a; tufuepho ọnu sọ: ⁵ “?Buna-a gunu bẹ e te wotaduru manu-a je eree reta ukporo pangu lẹ pangu iri gude je ekeeru ndu adudu g'ọ dọ pẹ?” ⁶ Iphe, Jiudasu gude pfua iphe ono ta abukwa l'ọo g'ọ letaberu ndu adudu g'ọ dọ pẹ ẹnya. Iphe, o gude pfua ya bukwa l'ọ bu iphuru; ọ bọru iya egudeje ẹkpa, okpoga pẹ aduje; ọ nọdu ezitajẹ iphe, e yeru iya.

⁷ Jizọsu sọ iya: “Paru nwanyi haa! Haa ya g'ọ kwakọbe iphe, o gude ngabẹru mbọku, ee-li mu. ⁸ Unu lẹ ndu adudu g'ọ dọ pẹ anọ tekenteke; obenu lẹ mbẹdua ta abyaduru kẹ gẹ mu l'unu buwaruru bupayabẹ.”

Idzu g'e gbua Lazarọsu

⁹ O be teke igwerigwe ndu Jiu nọmaru l'ọo lẹ Betani bẹ Jizọsu nọ; ẹphe wuru jeshia ẹka ono. Ọ tọ bukwa Jizọsu bẹ ẹphe chọru jee kpurumu. Ẹphe jekwarupho g'ẹphe huma Lazarọsu, bu iya bu onye ono, o meru; o shi l'onwu teta ono. ¹⁰ Ndu-ishi uke Chileke chikwaapho idzu l'ẹphe e-gbafukwaapho Lazarọsu. ¹¹ Ishi iphe, ẹphe gude sọ l'ẹphe e-gbu iya bu l'ọo opfu ẹhu Lazarọsu ono bẹ igwerigwe ndu Jiu gude anashihu ndu-ishi pẹ ag-bakashihu ejegbaa eworu onwophẹ ye l'ẹka Jizọsu.

Jizọsu abahu lẹ Jierúsalemú
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² O rwua nchitabọhu iya; igwerigwe ọha ono, byaru k'ọbo Ojẹghata ono numa lẹ Jizọsu abya Jierúsalemú. ¹³ Ọ bọru iya bu ẹphe gbafutachaa je egbukọo ẹkwo-igu gude gba iya ndzuta. Ẹphe nọdu akpọ okwe asuje:

“G'ajaja bọru kẹ Chileke!

Ọnu-oma tsoru onye ono,

shi l'ẹka Nnajiuphu anyi,

bu Chileke abya ono!

G'ajaja bọru kẹ

Eze ndu Ízurẹlu!”

¹⁴ No iya; Jizọsu bya ahuma nwa nkafu-igara bya anọ-koru iya, bu iya bu iphe ọbu, e deru l'ẹkwo Opfu Chileke sọ:

¹⁵ “Gẹ ndu ta agukwa ngu

nwada Zayonu!

Lẹ nta-a bẹ onye-eze ngu

nọakwaa l'eli nwa

nkafu-igara abya! †”

† *Gynaa Zek 9:9*

¹⁶ Ẹbe iphe ono eshidu edoje ndu etsoje iya nū ẹnya lẹ mbụ. Ọle o -rwuẹrupo gẹ Chileke kubataru Jizọsu l'imigwe; kwabẹ iya ùbvù, parụ ẹka; ẹphe gbẹ teke ono rita iphe ono, e deru kẹ nkiya ono; l'ẹphe mewaru iya iphe ono, ẹkwo-opfu Chileke pfuru ono.

¹⁷ Teke ono, Jizọsu kuru Lazarọsu oku; mee ya ọ dzụkwaru ndzụ ọzo; shi l'ẹka e liru iya futa ono bẹ a dọ igw-erigwe nọdu l'ẹka ono. Ọ bọru igwerigwe ndu ono bẹ pfukashiru ndu ọzo iphe ono, nwuru nū ono. ¹⁸ Noo iphe, meru g'o gude a dọ igwerigwe nno gba iya ndzuta. Ẹphe nūmahawaru l'ọo Jizọsu bẹ meru iphe-ọhumalenya ono. ¹⁹ Ndu Fárisii pfuahaa l'ime onwophẹ asuje: "Unu ahuma. Idzu anyi ọbu arwuhuhanaa. Unu lewarọ gẹ mgboko l'ophu zelihuru awụ etso iya."

Ndu Gurisu harụ achọ Jizọsu

²⁰ Ndu shi l'alị Gurisu harụ yiru lẹ ndu jeru abarụ Chileke ẹja lẹ Jierúsalemụ g'aabọ iphe ono. ²¹ Ndu ono bya ahuma Filipu; Filipu bụ onye Betusayida, bụ mkpụkpu, nọ lẹ Gálili. Ẹphe wupfu iya je asụ iya: "Nwoke-ibe mu! ?Denu g'eeme g'anyi lẹ Jizọsu hụma?"

²² Ọo ya bụ; Filipu je epfuaru iya Anduru. Anduru yele Filipu swiru je epfuaru iya Jizọsu. ²³ Noo ya; Jizọsu sụ phẹ: "Nta-a bẹ o rwuakwaru teke aa-huma Abubu-Ndiphe l'ọdu-biribiri iya. ²⁴ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; akpuru ereshi -adabaduru l'alị rehu ẹwa bẹ ọ nọkwapho g'ọ nọ. Ọle o -rehukwanu bẹ ọomije deru yekete. ²⁵ Onye yeru ẹnya lẹ ndzụ iya l'e-tuphakwa iya etupha; ọle onye kpọru ndzụ iya ashị lẹ mgboko-a l'e-gude iya gbata ndzụ ojejoje. ²⁶ Onye ọ dọ iya g'ọ bọru onye ejeru mu ozi g'onye ọbu bya etsoru mu g'ọo-bụkwanuru ẹka mu nọ bẹ onye ọbu, ejeru mu ozi ọbu a-nọdu. Onye bụ onye ejeru mu ozi bẹ Nna mu a-kwabekwa ùbvù."

Jizọsu epfu opfu ọnwu iya

²⁷ "Sụ-a; ọ kwa nta-a bẹ obu etsu mu mini. ?Bụ gunu bẹ mu e-pfu? ?Bụ gẹ mu sụ Nna mu g'ọ dzọo mu lẹ nta-a? Tụswekwa! Ọ kwa iphe, abya eme nta-a bẹ mu byadoru." ²⁸ "Nna! Mena g'a hụma ọdu-biribiri dọ l'ẹpha ngu."

Tọbudu iya bụ; ọ dọru olu, shi l'imigwe sụ: "Mu meakwaru a hụma ọdu-biribiri ono; mu jekwaphọ emebaa g'a hụmabaa ya ọzo."

²⁹ Igwerigwe ọha ono, pfukube ẹka ono numa iya; ẹphe sụ l'ọo igwe deru edede. Ndu harụ sụ: "Ọ kwa ojozi-imigwe pfuru yeru iya!"

³⁰ Jizọsu sụ phẹ: "Ọ kwa unu bẹ e pfudoru opfu ono; ọ tọ bụkwa mbẹdua bẹ e pfudoru iya. ³¹ Ọ kwa nta-a bẹ Chileke e-kpe ndu mgboko-a ikpe. Ọ kwa nta-a bẹ aabya echikpọ ike k'onye ono, bụ iya bụ onye-ishi ndu mgboko-a. ³² Mbẹdua bẹ teke ono, ee-shi l'alị wolía mu eli ono bẹ mu a-tụko onyemonye sekuta g'ẹphe tsoru mu."

³³ Iphe ono bẹ o pfuru gude goshi gẹ ya e-gude nwuhu.

³⁴ Igwe ọha ono sụ iya: "Anyi nūmahawaru iphe, e deru l'ẹkwo ekemu sụ lẹ Kéreshi ọbu anọduwaro ndzụ jasụ l'ojejoje. ?Denuhununu g'o gude ị gbẹ sụ lẹ Abubu-Ndiphe nwuhufutaje? ?Bụkpohunaa onye bụ Abubu-Ndiphe ọbu?"

³⁵ Jizọsu sụ phẹ: "Ìphóró ono bụfukwa nwanshiji bẹ ọo-nọfua l'echilabọ unu. Ọphu g'unu lọbaru ije nta, ìphóró dọru unu; a -nonyakwa ọchii byapfuta unu. Noo kẹle onye eje ije l'ọchii ta amajekwaru ẹka o phuku eshi.

³⁶ Ọphu g'unu kweta woru onwunu sẹe asẹe l'ìphóró ono teke ìphóró ono dọkwadu swiru unu g'unu aburu ndu bu l'ẹka ìphóró dọ."

Jizọsu pfughechaepho nno bya atugbua je edomia onwiya; ọphu ẹphe ahumaheduru iya.

Ndu Jiu bụ ekwegewe

³⁷ Ọ bụ eviya l'o mehawaru iphe-ọhumalenya, dọ igwerigwe l'iphu phẹ; ọle ẹphe te ekwedu woru onwophẹ ye iya l'ẹka. ³⁸ Ọ bọru iya bụ l'iphe ono, Azáya, bụ onye mpfuchiru Chileke pfuru ono avụkota g'o pfuru iya. Ọ sọru: "Nnajiuphu; ?bụ onye kwetakpọru ozi,

anyi ziru?

Tḡo ?bḡ onye bḡ

Chileke goshiru ike,

shi iya l'ḡka? †”

³⁹ Noo g'o shitaru; ḡbe ḡphe ekwetaduru. Lḡ Azáya pfukwarḡpho ḡzo sḡ:

⁴⁰ “Chileke mewaru phḡ;

ḡphe tsḡahaa ishi;

bya emewaa phḡ

g'ḡphe kpochia

ḡkpoma g'ee-shi g'ḡ

tḡ dḡhe iphe,

ḡnya phḡ a-hḡmaje;

ḡzoo k'ḡphu ḡriri

e-rwu phḡ l'ḡhu ḡpho;

g'ḡphe gbanwee

byapfuta mu gḡ mu

mee phḡ g'ḡphe

wekḡrohu. ††”

⁴¹ ḡ bḡru Jizḡsu bḡ Azáya epfu opfu iya ono. Iphe, o gude pfua iphe ono bḡ l'ḡ hḡmahawaruro ḡdu-biribiri iya.

⁴² G'e jia epfua bḡ a dḡana-a igwerigwe kweta l'ḡo ya bḡ onye ḡbu, Chileke yeru g'ḡ bya ḡbu; mbḡ lḡfuchaa lḡ ndu-ishi kwetachaakwaru l'ḡo ya. Ḳle ḡphe ta adḡdu ike pfufuta iya; kḡle ḡphe atsḡnuka ndu Fárisii ebvu; a -nḡnyakwaa; a kpochia phḡ mkpḡchi sḡ g'ḡphe ta abatajḡhe l'ḡlo-ndzukḡ. ⁴³ Noo l'ḡphe ka eye ḡnya l'ajaja ḡphu ndiphe aja phḡ; eme l'ajaja ḡphu Chileke gege aja phḡ.

Opfu, Jizḡsu pfuru e-kpe nemadzḡ ikpe

⁴⁴ Jizḡsu raa ya arara sḡ: “Onye kwetarḡ nkemu ta abḡkwa-a nkemu bḡ o kwetarḡ kpoloko; o kwetakwarḡpho k'onye ono ziru mu nḡ ono. ⁴⁵ Onye hḡmaru mu nḡ hḡmaakwarupho onye ono, ziru mu gḡ mu bya ono. ⁴⁶ Mbḡ-dua l'onwomu byaru gḡ mu bya abḡru ḡphḡró dḡru ndiphe; k'ḡphu a-bḡru; onye kwetarḡ nkemu; onye ono taa nḡduhedu l'ḡchii. ⁴⁷ Onye nḡmachaaru iphe-a, mu epfu-a; ḡbe o medu iya ememe; bḡ ta abḡkwa mu e-kpe iya ikpe; kḡle mu ta abyakwaru ekpe ndiphe ikpe. Iphe, mu byaru bḡkwa gḡ mu dzḡo ndu mgboko. ⁴⁸ Onye jikaru mu nḡ; bya ajika anata opfu, mu epfu bḡ ḡ dḡkwaruro onye e-kpe iya ikpe. Ḳo opfu ono, mu pfuru ono bḡ bḡ iphe, a-nma iya ikpe lḡ mbḡku ikpazḡ. ⁴⁹ Ishi iya bḡ l'iphe, mu epfu ta abḡdu ike ḡka mu bḡ mu gude epfu iya. Ḳo Nna mu ono, ziru mu; mu bya ono gude ḡnu iya goshi mu iphe, mu e-pfu; kakwaru mu phḡ gḡ mu e-pfu iya. ⁵⁰ Mu makwarḡpho l'iphe ono, ḡ sḡru gḡ mu pfua ono anḡje ndzḡ ojejoje. Ḳo ya bḡ l'iphe, bḡ iphe, mu epfu bḡepho iphe, Nna sḡru gḡ mu pfua bḡ mu epfu.”

Jizḡsu akwḡ ndu etsoje iya nḡ ḡkpa

13 O ghuduepho ujiku lanḡ; l'a bahḡ l'ḡbo Ojeghata ono; Jizḡsu mawaru lḡ teke ya a-ha mgboko ḡwa; lap-fushia Nna iya rwwaru. Jizḡsu shiḡpho lḡ mbḡ yee ndu bḡ ndu nkiya lḡ mgboko-a obu; mbḡ yee phḡ iya phḡ yerwua l'ishi.

² Noo ya; Jizḡsu yeḡe ndu etsoje iya nḡ tḡko nḡdu eri nri-ḡnyashi. Obutuswe yehawarḡro Jiudasu Isukariyḡtu, bḡ nwa Sayimonu ḡriri l'obu g'o je ederu Jizḡsu ye l'ḡka ndu ḡhogu iya. ³ Jizḡsu maḡkwarupho lḡ Nna iya yekḡ-taru iya iphemiphe l'ḡka; maru l'ḡo l'ḡka Chileke bḡ ya shi; tḡme ḡ bḡkwarupho Chileke bḡ ya alapfu. ⁴ Tḡbudu iya bḡ; Jizḡsu gbalihu l'ḡka ḡ nḡ eri nri-ḡnyashi ono bya achḡru uwe ḡhu iya wḡshi; chḡta anamḡ nmarḡ l'upfu.

⁵ Ḳ bya ekuru mini ye lḡ gbamugbamu wata akwḡ ndu etsoje iya nḡ ḡkpa; bya egude anamḡ phḡ, ḡ nma l'upfu

† Gḡnaa Azá 53:1 †† Gḡnaa Azá 6:10

phọ ehucha phẹ iya. ⁶ Tọbudu iya bụ; o -rwuepho l'ẹka Sayimonu Pyita nọ; Pyita sụ iya: "Tuswekwa! Nnajiuphu! ?Buchia gubedua abya mu akwọ ọkpa?"

⁷ Jizosu sụ iya: "Iphe, mu eme bẹ ị tị makwa nta-a. Ọ kwa l'e mecha bẹ oo-do ngu-a ẹnya."

⁸ Pyita sụ iya: "Ephokwarọ k'akwọ mbẹdua ọkpa ephopho ophu."

Jizosu sụ iya: "Mu akwọduru ngu ọkpa bẹ mu lẹ ngu tee megbakwa."

⁹ Sayimonu Pyita sụ iya: "Jikokwa! Nnajiuphu! Ọ -dụ nno bẹ ọ tọ bukwa ọkpa bẹ ịi-kwọ mu kpẹekpu; tųkokwa mu ẹka mẹ ishi sakọta."

¹⁰ Jizosu sụ iya: "Onye a wụwaru ẹhu bẹ mkpa awụ ẹhu ọzo aduhekwaru. Ọo ọkpa bẹ onye ọbu akwoje eshi ọphu inyi aduhedu iya l'ẹhu ilile. Unu tųkwaru dų ree; ọle ọ tọ bųdu g'unu ha dų-gbua ree." ¹¹ Iphe, Jizosu gude sụ l'ọ tọ bųdu g'ẹphe ha dų-gbua ree bụ l'ọ mawaru onye ọphu bụ iya e-deru iya ye l'ẹka ndu ọhogu iya.

¹² No iya; ọ kwọchae phẹ phọ ọkpa ono; ọ chita uwe ẹhu iya yee bya alaphu azụ l'ẹka o shi nọdu bya ajja phẹ sụ: "?Unu makpọoru iphe ono, mu meru unu ono? ¹³ Iphe, unu anọduje eku mu bụ 'O-zì-iphe' bya eku mu 'Nnajiuphu'. Ọphu unu ekuswekwaru; kẹle ọ bukwa iphe onoya bẹ mu bụ. ¹⁴ Ọle-a; eshi ọphu ọ bụ mbẹdua, bụ Nnajiuphu unu bya aburu onye ezije unu iphe bẹ gbẹchia bya akwọo unu ọkpa; bẹ ọ gbakwaru g'unu jenu je akwoje nwibe unu ọkpa ẹgube ono, mu kworu unu ono. ¹⁵ L'ọ kwa iphe, unu e-letajẹ eme bẹ mu meru goshi unu ono; g'unu eletajẹ iya mee gẹ mu meru unu ono. ¹⁶ Lẹ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; nwokoro ta akajekwa nnajiuphu iya shii; ẹbe onye e ziru ozi akajekwa onye ziru iya ozi shii. ¹⁷ Unu makotawaru iphemiphe ono. Ọ -buru l'unu tųkoru iya eme ememe bẹ Chileke a-gokwaru ẹhu-utso nụ unu.

¹⁸ "Ọ tọ bukwa unu g'unu ha bẹ mu epfu opfu-a anụ. Mu makotakwaru gẹ ndu mu hotaru gbaru. Ọle iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke vufutajenupho g'e deru iya, bụ iya bụ iphe, suru: 'Ọ kwa onye ono, mu l'iya rigbaaru nri; mechaaru bya emeaha iphe, a-tsuru mu nụ.' ¹⁹ Mu epfukwaru iya unu nta-a, o toko rwudu-a; k'ọphu bụ; ọ -nwuje; unu ekweta l'ọo mbẹdua bụ onye ọbu. ²⁰ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye bụ onye nataru onye mu ziru ozi nataakwaru mbẹdua. Onye natakwawuru mu nụ nataakwarupho onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono."

Jizosu epfu l'ee-deru iya ye ndu ọhogu iya l'ẹka

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jizosu pfuchaa nno; meji tsua ya pharamu. Ọ sụ phẹ: "Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ kwa onye lanu lẹ g'unu ha-a l'e-deru mu ye."

²² Ndu ono, etsoje iya nụ ono tųko legbaa nwibe phẹ ẹnya; ẹka iphe ono tųfuru phẹ ẹhu; ẹbe ẹphe amadu onye oopfuru. ²³ Onye lanu lẹ ndu ono, etsoje iya nụ ono, bụ iya bụ onye ọphu Jizosu kakọta eye obu bẹ nọ-kubekwa iya phọ ntse teke ono. ²⁴ Tọbudu iya bụ; Sayimonu Pyita tabuaru iya ẹnya sụ iya g'ọ jitaekwa iya onye oopfuru.

²⁵ Ọ bya akpọ-kubebaa Jizosu ntse bya asụ iya: "Nnajiuphu! ?Bụ onye bẹ iipfu ama ẹka?"

²⁶ Jizosu sụ iya: "Ọo onye ono, mu a-nụ ibiribe buredi, mu tsutaru l'iphe-a, eeri nri-a bụ onye ọbu." Ọ bya etsu-taepho ibiribe buredi ono; o woru iya nụ Jiudasu Isukariyotu, bụ nwa Sayimonu. ²⁷ Jiudasu tachaepho buredi ono; Nsetanu pheba iya l'ẹhu. Ọ buru iya bụ lẹ Jizosu asụ iya: "Iphe, bụ iphe, ịbya ememe mee ya ẹgwegwa."

²⁸ Ẹbe ọ dudu ndu ono, nọ l'ẹka ono, eeri nri ono, duru onye ọphu maru iphe, ọ zọberu pfularu iya nno. ²⁹ Ndu aria sụ l'eshi ọphu ọ bụ Jiudasu, l'egudeje ẹkpa okpoga phẹ bụ iphe, Jizosu epfuru iya bụ g'ọ zutachakwaa iphe, ẹphe gude eme k'ọbo-iphe; ọzoo l'iphe, Jizosu pfuru Jiudasu bụ g'ọ nụ ndu ọkpa iphe.

³⁰ Ọo ya bụ; ọ natachaepho ibiribe buredi ono; ọ tųgbua lufushia; nchi jihuanaa.

† Ebu 41:9

Ekemu òphúú

³¹ Jiudasu tųgbuchaepo; Jizosu sų: “Ọo nta-a bẹ e goshiru ọdu-biribiri kẹ Abubu-Ndiphe. Ọ bukwarupho l'ẹka iya bẹ ee-shi hụma ọdu-biribiri kẹ Chileke. ³² Ọo ya bụ; ọ -bụru lẹ Abubu-Ndiphe meru g'a hụma ọdu-biribiri kẹ Chileke; nokwaphọ gẹ Chileke e-me g'e shi l'ẹka nkiya hụma ọdu-biribiri kẹ Abubu-Ndiphe; mbukwa nta-a bẹ oo-me g'a hụma ọdu-biribiri iya ọbu. ³³ Unwu mu! Mu l'unu ta anọhekwa iphe, barụ ishi nta-a; unu achọahaa mu. Ọle ọo iphe ono, mu pfuru ndu Jiu ono bẹ mu epfukwarupho unu nta-a. 'Eka mu eje bẹ unu taa dukwa ike abya.' ³⁴ Ọ kwa ekemu òphúú bẹ mu aturu unu. Unu yee nwibe unu obu; mbụ g'ọ bụerupho gẹ mu yeru unu obu bụ g'unu e-yeje nwibe unu. ³⁵ Ọo obu ono, unu e-ye nwibe unu ono bẹ ndu ọzo e-gude maru l'unu bụ ndu etsoje mu nụ.”

Pyita a-gọ lẹ ya ta amadu Jizosu

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Sayimonu Pyita jia ya sų iya: “Nnajiuphu; ?bụ awe bẹ jila ọbu?” Ọ sų iya: “Eka mu ala bẹ i tị dukwa ike etsoru mu ala nta. Ọ chikwa alwapfuta bẹ ii-mechaa lwapfuta mu l'ẹka ono.”

³⁷ Pyita sų iya: “Nnajiuphu; ?ọ nwuru inwu-agma bẹ mu taa dudu ike etsoru ngu nta-a? Mbụ-a; mu dukwaa onwomu ree amị ẹnya lẹ ndzụ mu see iswi ẹhu ngu.”

³⁸ Jizosu sų iya: “Aa! ?I sų l'ji-dụ ike mịa ẹnya lẹ ndzụ ngu see iswi ẹhu mu? Gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọrà; bẹ i gọakwaru ẹgo ugbo ẹto sų l'i tị madu onye mu bụ.”

Jizosu; ọzo, e shi alapfu Nna

14 Jizosu sų phẹ: “Unu ba ayọkwa ọshi l'ime obu unu. Unu woru onwunu ye Chileke l'ẹka; unu ewokwarupho onwunu ye mbedua l'ẹka. ² L'ibe Nna mu bẹ ọlo-ebubu dukwa igwerigwe. Ọ -bụ l'ọ tọ dụ nno; ?denuhunu gẹ mu g'eme sų unu lẹ mu eje unu emeru ẹka unu a-nọdu. ³ Mu -jechaepo je emechaerupho unu ẹka ọbu; mu abya ọzo bya ekuta unu dokube onwomu; k'ọphu bụ ẹka mu nọ bẹ unu a-nọdukwapo. ⁴ Unu mawaru ẹka mu ala; unu makwarupho ọzo, mu shi ala iya.”

⁵ Tọmosu sų iya: “Nnajiuphu; anyi ta amakwa ẹka ọbu, jila ọbu. ?Denuhunu g'anyi shi maru ọzo iya?”

⁶ Jizosu sų iya: “Ọ kwa mbedua bụ ọzo; bya aburu ọkpobe-opfu; bya aburu ndzụ. Ọ tọ dukwa onye abyapfuta Nna; abudu l'onye ọbu shi mu l'ẹka. ⁷ Mbụ-a; ọme unu maru mu; mẹ unu amakwaru-a Nna mu. Ọle e -shi nta-a bẹ unu mawaru Nna bya ahumawa iya.”

⁸ Filipu sų iya: “Nnajiuphu; goshinu anyi Nna ọbu gẹ meji anmapfuru anyi.”

⁹ Jizosu sų iya: “Filipu; e -shi teke-a bẹ mu l'unu shi nọduta; ẹbe i makwa mu phọ. Onye humaru mu nụ hụmaakwaru Nna. ?Denuhunu g'o gude i nọdu epfukwadụ gẹ mu goshi unu Nna ọbu? ¹⁰ ?Ti kwetaduru lẹ mu nọ Nna mu l'ime; Nna mu nọdu mu l'ime. Opfu, mu anọduje epfuru unu ta abukwa ike k'ẹka mu bẹ mu egudeje epfu iya. Ọ kwa Nna ono, bu mu l'ime ono agbeje mu l'ime eje ozi. ¹¹ Ọo ẹpho g'unu kweta lẹ mu nọ Nna mu l'ime; Nna mu nọdu mu l'ime; ọdumeka unu gudekpọonu k'iphe ono, mu emeshi ono kweta iphe, mu epfu.”

¹² Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye bụ onye kweru nkemu a-dukwapo ike mee iphe-a, mu emeshi-a. Onye ọbu a-kabakwaanụ eme ọphu ka shii. Noo lẹ mu alapfuwa Nna mu. ¹³ Iphe, bukpo iphe, unu gude ẹpha mu sų gẹ Nna meeru unu bẹ mu e-mekotaru unu. Ọo ya bụ; g'eeshi lẹ Nna hụma ọdu-biribiri kẹ Nna. ¹⁴ Ọ -dukpowaru iphe, unu gude ẹpha mu sų gẹ mu meeru unu; mu emeeru iya unu.

Jizosu ekweta ukwe Unme-dụ-Nsọ

¹⁵ “Sụ-a; ọ -bụru l'unu yeru mu obu; unu mekotaje ekemu, mu turu unu. ¹⁶ Mu e-pfuru Nna l'ooyeru unu onye N-yemeka ọzo, a-nọduwaro swiru unu jeye lẹ tuutuutu lẹ mijimiimii. ¹⁷ Onye N-yemeka ono, Nna e-ye ono bụ Unme-dụ-Nsọ, bụ iya bụ Unme k'ire-lanụ; mbụ onye ndiphe taa natadụ; opfu l'ẹphe ta ahumajeduru iya; ọphu

ḗphe amadụ iya. O bekwanụ l'unubēdua maru iya. Noo kẹle o bu ebubu swiru unu. O jekwapho anọduwaro l'ime unu."

¹⁸ "Mu taa gbahakwa unu ẹka. Mu a-byapfutakwa-a unu. ¹⁹ Mbụ l'ọ phọdukwaru-a nwanshiji nta-a; ndu mg-boko-a taa hụmabaedu mu ọzo; ọle unubēdua l'a-huma mu-a. Eshinu mu nọ ndzụ bẹ unubēdua l'a-nọduk-wapho ndzụ. ²⁰ Ọ bụru mbọku ono bẹ unu a-maru lẹ mu nọ Nna mu l'ime; unubēdua nọdukwanu mu l'ime; mu nọdukwapho unu l'ime."

²¹ "Ọ kwa onye maru ekemu, mu tūru bya eme iya ememe bụ onye yeru mu obu. Onye yeru mu obu; Nna mu eyekwa iya pho obu. Mbēdua eyekwapho onye ọbu obu; woru onwomu goshi iya."

²² No iya Jiudasu; ọ tọ bụkwa Jiudasu Isukariyotu; sụ iya: "Nnajiuphu; ?denu g'ii-shi goshi anyi onwongu g'ọ tọ bụ ndu mgboko bẹ iigoshi onwongu?"

²³ Jizosu sụ iya: "Onye yeru mu obu anọduje eme iphe, mu pfuru. Nna mu eyekwanaa onye ono obu. Mu lẹ Nna mu a-byapfuta onye ọbu; anyi l'iya eburu eburu. ²⁴ Onye eyeduru mu obu te emejekwa opfu mu. Unu maa-narụ-a l'opfu ono, unu anụ ono ta abụkwa opfu mu. Ọ kwa opfu Nna ono, ziru mu gẹ mu bya ono.

²⁵ "Mu pfukotakwaru unu iphemiphe-a nta, mu l'unu nọkwadu. ²⁶ Ọle ọo onye N-yemeka ono, bụ iya bụ Un-me-dụ-Nso; mbụ onye ono, Nna e-gude ẹpha mu zia g'ọ lwapfuta unu ono bẹ e-zikota unu iphemiphe; mekwapho g'unu nyatajẹ iphemiphe, mu pfuhawaru unu.

²⁷ "Sụ-a; mu haakwaru unu ẹhu-guu. Ẹhu-guu ono bụru mbēdua bẹ o shi l'ẹka; ọ tọ bụkwa ụdu iya ọphu eshi-je ndiphe l'ẹka bẹ mu nūru unu. Unu ta ayojekwa ọshi l'ime obu unu; ọphu unu atsukwa ebvu. ²⁸ Unu nū-mawaru gẹ mu sūru unu: 'Mu alaakwa; ọle mu a-lwapfutakwaa unu ọzo.' Ọ -bụ l'ọo iphe, unu yeru mu obu mẹ unu etekwaa ẹswa; kẹle mu alapfu Nna; noo lẹ Nna ono ka mu ike. ²⁹ Sụ-a; nta-a bẹ mu tūkoakwaru iphemiphe gheberu unu ọnu teke ọ tọko nwudu. Ọo ya bụ; teke ọ nwujeru g'unu e-kweta. ³⁰ Mu te epfukwaru unu opfu anọ ọdu; noo kẹle onye ono, bụ iya bụ onye-ishi ndu mgboko-a l'abyawaa. O bekwanụ l'ọ tọ dudu iphe, ọo-dụ ike emebata mu. ³¹ Iphe, o gude mu nọdu emeje iphe, Nna ziru mu gẹ mu mee bụ gẹ mgboko l'ophu amaru lẹ mu yeru Nna mu obu."

O pfuchaa nno bya asụ phẹ: "Unu gbalihu g'anyi lufu l'ẹka-a."

Jizosu bụ ọkpobe vayjnu

15 "Ọ kwa mbēdua bụ ọkpobe vayjnu; ọ bụru Nna mu bụ onye eleta opfu-vayjnu ono ẹnya. ² Iphe, bụkpoo ẹkali, kapfuru mu l'ẹhu, bụ ndu ọphu ta amịdu mebyi bẹ ọo-kwashikwa. Ẹkali ọphu amije mebyi bẹ ọon-oduje akocha akocha ree g'ọokabaa amiji. ³ Opfu ono, mu pfuru yeru unu ono mewaru unu nta-a; unu dūebe ree. ⁴ Unu nọpyabekwa mu l'ime; k'ọphu mu a-nọpyabekwapho unu l'ime. Ọo g'ẹkali-oshi ayjdu mịta mebyi k'ẹka iya m'ọ -būdu l'ọ kapfuru l'oshi vayjnu-a; bụkwapho g'unu ta ayjdu yee mebyi mẹ mu l'unu atugbaduru.

⁵ "Ọ kwa mbēdua bụ vayjnu ono; unubēdua bụru ẹkali iya. Onye nọpyaberu mu l'ime; mbēdua nọpyabe iya l'ime; onye ono a-mị mebyi mịshia ya ike; noo kẹle ọ tọ dudu iphe, unu adụ ike eme ililekpoo; mẹ mu l'unu atugbaduru bụru nanu. ⁶ Onye bụ onye ta anọpyabeduru mu l'ime bẹ ee-tuphakwa g'ẹkali-oshi, a kofuru akofu; l'ọ kposhihu nkụ; l'a chiru iya ye l'oku; g'oku kepyashia. ⁷ Ọ -būru lẹ mu l'unu tugbaru bụru nanu; opfu mu buru unu eburu l'ime bẹ ọ tọ dukwa iphe, bụ iphe, dū unu ree, unu sūru g'e meeru unu, e tee meduru unu. ⁸ Noo ụzo, ee-shi goshi ọdu-biribiri kẹ Nna mu; mbụ g'unu mịa mebyi mịshikpoo ya ike gude nno goshi l'unu bụ ndu etsoje mu nū. ⁹ Ọo gẹ Nna mu yeru mu obu bụ gẹ mu yeru unu. Ọ bụru g'unu nọpyabeekwapho l'ime n-yemobu ono, mu yeru unu ono. ¹⁰ Unu -mee iphemiphe, mu sūru g'unu mee bẹ unu a-nọpyabekwaa lẹ n-yemobu nkemu; mbụ ẹgube ono, mu mekotaru iphe, Nna mu sūru gẹ mu mee; mu nọpyabe lẹ n-yemobu kẹ Nna mu ono.

¹¹ "Sụ-a; iphemiphe-a bẹ mu epfukotaru unu g'ẹhu-utso nkemu aburu k'unu; waa g'ẹhu atsọo unu utso tsọfu l'ishi. ¹² Wakwa iphe, mu tūru unu ekemu iya baa; unu yee nwibe unu obu gẹ mu yeru unu. ¹³ O to nwekwa n-yemobu ọzo, nemadzụ e-ye nwibe iya, ka ọwa-a; mbụ lẹ nemadzụ gude iswi ẹhu ọnyà iya; mịa ẹnya lẹ ndzụ iya kweta anwuhu. ¹⁴ Unu bụgbaa ọnyà mu mẹ unu -nọdu emeje iphe, mu sūru g'unu meje. ¹⁵ Mu tee kuhẹkwa

unu ndu-ozu mu ọzobaa; kele onye-ozu ta amajeduru iphe, nnajjuphu iya eme. Iphe, mu e-ku unu bu ọnyà mu phe; kele iphe, mu nūmaru l'onu Nna mu be mu tukowaru togboru unu eba. ¹⁶ O to bukwa unubedua hotaru mu; o chikwa mbedua hotaru unu dobe iche; k'ophu unu a-mi mebyi; mbu mebyi, a-dūwaro kwaseru. Oo ya bu; iphe, bukpo iphe, unu gude epha mu su ge Nna nu unu be oo-nu unu. ¹⁷ Ekemu, mu atuerupho unu bu g'unu yee nwibe unu obu."

Ndumashi ke ndu mgboko-a

¹⁸ "Teke o bu l'unu du ndu mgboko-a ashj; unu nyatajekwa le mbedua vuadaa uzo duhaadaa phe ashj; teme unu duje phe. ¹⁹ O -bu l'oo iphe, unu bu ndu ke mgboko-a me ndu ke mgboko-a eyee unu obu; l'unu bu nkephe. Obenu le mu shiwaa le mgboko-a hota unu dobe iche; ebe unu abedu nkephe. Noo g'o gude unu du phe ashj. ²⁰ Unu nyatajekwa iphe ono, mu pfuru unu ono; mbu le mu suru unu le nwokoro ta akajedu nnajjuphu iya shii. Oo g'ephe mekparu mbedua ehu bu g'ephe e-mekpa unu. O buru g'ephe te emejedu iphe, mu pfuru bu g'ephe tee mekwapho iphe, unu epfu. ²¹ Iphe ono g'o ha be epe a-tuko mee unu; opfu l'unu bu ndibe mu; kele epe ta amadu onye ono, bu iya be mu shi l'eka bya ono. ²² O -bu le mu ta abyawaa bya epfuru yeru phe me o to bukwa phe eme iphe-eji; obenu le nta-a, mu byawaru-a be o to nwekwa iphe, epe gude agofu k'iphe-eji, epe meru. ²³ Iphe, bu onye mu du ashj be Nna mu dukwapho ashj. ²⁴ Ome mu ta anodu l'echilabo phe meshia iphe, onye ozo taa dudu ike eme; me o to bukwa phe eme iphe-eji. Obenu le nta-a be epe humawaru iphe, mu meshiru; mu du phe ashj; Nna mu dukwa phe pho ashj. ²⁵ Iphe ono, epe eme ono je emee o vu; mbu iphe ono, e deru l'ekwo ekemu phe su: 'Mu du phe ashj; ebe o bu l'oo duru iphe, mu meru phe.' †

²⁶ "Mu e-shikwa Nna mu l'eka zia Onye N-yemeka ono; l'oo lwapfuta unu. Onye N-yemeka ono be bu iya bu Unme-du-Nso, bu iya bu Unme ire-lanu ophu shi Nna mu l'eka. O -byaepho l'oo pfua opfu ehu mu yeru unu. ²⁷ Unubedua l'onwunu bukwaapho ndu a-nodu epfu iphe, unu gude enya unu huma ke nkemu; opfu le mu l'unu shiepho le mbulembu noduta.

16 "Mu pfushikotaru unu iphemiphe-a g'e tee medu unu g'unu shiswee uzo. ² Ndu Jiu a-kpo-chikwa unu mkpo-chi g'unu ta abatajehi l'ulo-ndzukọ phe. Mbu-a; mboku erwuakwaa teke a-bujeru: onye egbu unu egbugbu l'oo gbę arinu l'oo Chileke be ya ejeru ozi. ³ Iphe, meru g'o gude epe je anodu eme iya bu l'ephe ta amadu Nna; ophu epe amadu mu. ⁴ Ole mu tukowaru iphemiphe-a epfuru unu g'oo-buru: o -rwuepho teke epe e-me iphe ono; unu anyataje le mu pfuhawaru unu opfu ehu phe."

Ozi, Unme-du-Nso ejeje

"Mu te eshikwa pfuhawaru unu iphe-a le mbulembu; opfu le mu nokwadu swiru unu. ⁵ Nta-a be mu alapfuakwa onye ono, bu iya ziru mu ge mu bya ono. Ole o to dudu g'unu ha, onye jjeru mu su mu: ?bu awe be iije? ⁶ Ehu gbę rwuhu-chia unu opfu le mu tukoru iphemiphe-a epfushiru unu. ⁷ Ole g'oo duhabe; ge mu mekwaa ya g'oo doo unu enya; o kakwaru unu ree me mu -laa; kele mu aladuru be Onye N-yemeka ono ta alwapfutakwa unu. Obenu l'oo mu -laepho; mu ezia ya g'oo lwapfuta unu. ⁸ Teke o byaerupho be oo-goshi ndiphe l'oo to budu iphe, epe arj l'iphe-eji bu be o bu; goshi phe l'oo to budu iphe, epe riru l'apfubekoto bu be o bu; goshikwa phe pho l'oo to budu iphe, epe riru l'ikpe Chileke bu be bu iya nu. Noo g'oo-gude goshi l'ikpe nmaru phe bu ono. ⁹ Oo-goshi phe l'anono, epe anodu mu l'eka bu iphe-eji be epe eme. ¹⁰ Oo-goshikwa phe pho iphe, bu apfubekoto ke Chileke; kele oo le mu pfubekoto meru iphe, mu alapfu Nna; ophu unu ahumabaedu mu enya. ¹¹ Goshikwa phe pho iphe, ikpe ke Chileke bu; kele onye-ishi ndu mgboko-a be e kpewaru ikpe.

¹² "Opfu, mu gege epfuru unu dukwa igwerigwe; o kwa le mu -pfeberu iya unu be oo-panuka unu eka nta. ¹³ Teke Unme-du-Nso, bu iya bu Unme ire-lanu ono byaerupho; l'oo tukokpo iphe, bu ire-lanu g'oo ha kpo-zigbuaru unu uzo iya; noo l'oo to bukwa ike k'eka iya be oo-gude epfu; o buepho iphe, o nūmaru bu iphe, oo-pfufe; l'oo kafukwaarupho unu iphe, e-me l'iphu. ¹⁴ Su-a; o kwa Unme-du-Nso ono e-me g'unu huma ge mu du-be

† *Gūnaa Ebvū 35:19; 69:4*

biribiri; keḷe oo-wota iphe, ọ nūmaru mu l'ṣonu bya akṣoru unu. ¹⁵ Iphemiphe, bụ ke Nna bụkota nkemu. Ọo ya meru g'ọ gude mu sụ l'oo-wota iphe, ọ nūmaru mu l'ṣonu bya epfuaru unu.

Ndu rarụ ẹkwa a-chị ọchi

¹⁶ “Ọ phọduru nwanshiji; unu ta ahụmabaedu mu; a -nọkwaa nwanshiji; unu ahụmakwa mu ọzo.”

¹⁷ O pfuchaa nno ndu etsoje iya nū harụ jiahaa nwibe phẹ sụ: “?Ọwa-a, oopfụ ẹgube ọwa-a bụ gūnu? ?Ọ sụ l'ọ phọduru nwanshiji; a taa hūmahedu iya; a -nọkwaa nwanshiji; a hūmakwa iya ọzo; sụkwapho lẹ ya alapfu Nna.”

¹⁸ Ẹphe sụ: “?Būhunū ole bụ ke l'ọ phọduru nwanshiji? Anyi ta amakwa iphe, oopfụ epfupfu.”

¹⁹ Jizọsụ mawaru l'ẹphe abya iya aji aji; ọ sụ phẹ: “?Unu aji onwunu k'iphe-a, mu shi pfua sụ l'ọ phọduru nwanshiji; unu taa hūmahedu mu; a -nọkwaa nwanshiji; unu ahụmakwa mu ọzo-a? ²⁰ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; unu a-rakwa ẹkwa; gya aphụ; ọle ndiphe bẹ ẹhu a-nọdu atsọ ụtso. Unu a-nọdukwa atsụ ude l'ime obu; ọle ude ono e-mechakwaa gbanwee; unu anwujaa ọnochi. ²¹ Ọobujeru upfu watawaa eme nwanyị, dū ime ẹhuka; ẹhu arwuhue ya phọ arwuhu; keḷe ọ mawaru l'ọ ruwaru teke ya e-je iphe, a-tsụ iya l'ẹhu. O -zedachaepfo; l'ọ zọhaa iphe-ẹhuka ono. Ẹhu awata iya atsọ ụtso; keḷe ọ nwutaru nwa, l'a-nọdu lẹ mgboko. ²² Nokwaphọ g'ọ dū unu nta-a bụ ono. Nta-a bẹ unu a-nọdu atsụ ude; ọle ujiku lanụ bẹ mu l'unu a-hūma ọzo; teke ono bẹ ọnochi a-nashihu unu. Ọ tọ dūedu onye anafubaa unu ẹhu-ụtso unu teke ono.

²³ “O -rwuepho teke ono bẹ ọ tọ dūekwa iphe, unu byaru aji mu aji iya. Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bụ iphe, unu gbẹ mu l'ẹka sụ gẹ Nna nū unu bẹ ọo-nū unu. ²⁴ Mbụ-a; o tokọ dū-swekwaa iphe, unu gbeje mu l'ẹka kpaa ishi iya byasụ nta. Unu pfuaru Chileke g'ọ nū unu iphe, mkpa iya dūru unu; ọo-nū iya unu. Ọo ya bụ g'ẹhu atsọ unu ụtso tsọfu l'ishi.”

Jizọsụ meru mgboko eriri; tūru okoo kpua ya

²⁵ “Iphe-a bẹ mu tūkokwaru nmashjaru unu l'ẹtu ẹtu. Oo ruwakwa teke mu taa nmahəduru unu ẹtu ẹtu; mbụ lẹ mu atogbojeru unu opfu ke Nna mu ono ẹba. ²⁶ O -rwuepho teke ono bẹ unu a-gbeje mu l'ẹka sụ gẹ Nna nū unu iphe, mkpa iya dūru unu; mu ta asukwanu unu lẹ mu e-je egude iswi ẹhu unu pfuru yeru iya. ²⁷ Ishi iya bụ lẹ Nna l'onwiya yeru unu obu; keḷe unu yeru mu obu bya ekweta lẹ mu shi l'ẹka Chileke nọ bya. ²⁸ Ọ kwa ẹka Nna nọ bẹ mu shi fūta byatashia lẹ mgboko-a; mu nọdu alufuakwa lẹ mgboko alapfuwa Nna.”

²⁹ Ọo ya bụ; ndu etsoje iya nū sụ iya: “Ihee; nta-a bẹ ọ ka ree; nta-a bẹ i tọgbochaaru iphemiphe ẹba; i tị nmaphehedu iya l'ẹtu ẹtu. ³⁰ Nta-a bẹ anyi maru l'i makotaru iphemiphe. Ọ tọ gbahəduru g'ọ dūru onye abya ajiahaa ngu aji. Ọwa mewaru; anyi kweta l'i shi-a l'ẹka Chileke nọ bya.”

³¹ Jizọsụ sụ phẹ: “?Unu kwetawaru nta? ³² Mbọku agbabeakwa; mbụ ọ gbẹ ruwanū erwurwu teke aa-chikashi unu nanū nanū; onyenonū agbaru laa ibe iya; unu atūko haa mu; mu apfū-pheru. Ọle mu ta apfū-phekwaru nkinyi mu; keḷe Nna pfukwaru-a swiru mu. ³³ Mu tūkokwaru iphe-a pfuaru unu; k'ophu ẹhu a-dū unu guu mẹ mu l'unu -tūgba būru nanū. Ọ bụekwapho aphụ a-tsūru unu lẹ mgboko-a; ọoepfo g'unu nweru iya obu. Mu meakwaru mgboko-a eriri; tūru okoo kpua ya.”

Jizọsụ epfu anụ Chileke

17 Jizọsụ pfughechaepfo iphe ono bya apalia ẹnya tabẹ l'imigwe bya asụ: “Nna; ọ gbabeakwaru; menaa gẹ ndiphe hūma ọdu-biribiri ke Nwa ngu; gẹ Nwa ngu ono emekwaaphọ gẹ ndiphe hūma ọdu-biribiri nken-gu. ² Ọo ngu nūru iya ike; ọ kakota iphe, bụ nemadzu ike. Iphe, i gude mee ya nno bụ g'otonuje ndu ono, i yeru iya l'ẹka ono ndzū ojejoje. ³ Ndzū ojejoje ono bụ g'ẹphe maru ngu; mbụ gube onye ono, bụ ngu bụ ọkpobe Chileke kpeekpu; makwaruphọ Jizọsụ Kéreshi, bụ onye ọ bụ ngu ziru g'ọ bya. ⁴ Mu nọ lẹ mgboko-a mee gẹ ndiphe hūma g'i dū-be biribiri; eshinu mu tūkoru iphe ono, i ziru mu gẹ mu bya emee ono mekota. ⁵ Nta-a; gube Nna; menaa gẹ mu nọdu l'ọdu-biribiri ono, mu shihawaa nọdu ono nta-a l'atatiphu ngu; mbụ l'ọdu-biribiri ono, mu lẹ ngu shihawaa nọduta tẹme mgboko dū ono.

⁶“Mu meakwaru ndu ono, i họtaru lẹ mgboko-a ye mu l'ẹka ono; ẹphe maru ngu. Ọo gụbedua nwehawaa phe; ọ buru gụbedua woru phe ye mu l'ẹka; ẹphe mekọtawaa opfu ngu. ⁷ Nta-a bẹ ẹphe mawaru l'iphemiphe, i nuru mu shi ngu l'ẹka. ⁸ Noo lẹ mu ziwaru phe ozi ono, i ziru mu ono; ẹphe natawa iya. Ẹphe makwarupho l'ọo ọkpobe-opfu l'ọo l'ẹka i nọ bẹ mu shi bya; ẹphe kwetaakwa l'ọo ngu ziru mu gẹ mu bya.

⁹“Ọo opfu ẹhu phe bẹ mu epfu anụ ngu-a. Ọ tọ bukwa opfu ẹhu ndu mgboko bẹ mu epfuru ngu; ọ kwa kẹ ndu ono, i yeru mu l'ẹka ono; nokwa ndu mu epfu nkephe bụ ono; kẹle ndu k'ono bụ nkengu. ¹⁰ Iphemiphe, bụ nkemu bukwapo nkengu. Iphemiphe, bụ nkengu bukwarupho nkemu. Ọ buru phe egoshi ọdu-biribiri nkemu. ¹¹ Hụmanu lẹ nta-a bẹ mu alwapfutaakwa ngu. Mu ta anọhekwa lẹ mgboko-a; obenu l'ẹphebedua nọkwadu lẹ mgboko-a. Nna, dọ nsọ; gudenụ ike ono, dọ l'ẹpha ngu ono gudeshia phe ree; mbụ ẹpha ngu ono, i nuru mu ono; k'ọphu ẹphe a-buru nanụ gẹ mu lẹ ngu bụ-a. ¹² Teke ono, mu shi swiru phe ono bukwa ike ono, dọ l'ẹpha ngu ono, i nuru mu ono bẹ mu shi gude gudeshia phe ree; chee phe; ẹbe ọ dudu onye ọphu tuphahuru nụ; a-gufukwa nwa ọla-l'iswi pho. Ono bukwanuru g'iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke emee g'e pfuru iya.

¹³“Ọle nta-a bẹ mu alwapfutaakwa ngu. Iphemiphe-a bẹ mu tukuru epfuru ngu nta-a, mu nọkwadu lẹ mgboko-a g'ẹphe enweru ẹhu-utso nkemu; l'o dzua phe oke l'ẹhu ree. ¹⁴ Mu pfuwaru phe opfu, shi ngu l'ọnu; ẹphe dọ ndu mgboko ashị; kẹle ẹphe ta abudu ndu kẹ mgboko; ẹgube ono, mbẹdua abudu onye kẹ mgboko-a. ¹⁵ Mu te epfukwaru ngu g'i wofu phe lẹ mgboko. Ọ kwa g'i gbobotajẹ phe g'ọ tọ dọ iphe, Onye-njọ ono, bụ Obutuswe l'e-me phe. ¹⁶ Ọ kwa gẹ mu ta abudu onye kẹ mgboko-a bụ g'ẹphe ta abudu ndu kẹ mgboko-a. ¹⁷ Opfu nkengu bụ ọkpobe-opfu. Gudenụ ọkpobe-opfu ngu ono mee phe g'ẹphe buru nkengu. ¹⁸ Ọ kwapho g'i ziru mu gẹ mu bya lẹ mgboko-a bụ gẹ mu zikwaru phe pho g'ẹphe je lẹ mgboko. ¹⁹ Ọ bukwarupho iswi ẹhu phe bẹ mu zọberu woru onwomu gbaa ẹja ẹhu phe g'ee-shi g'ẹphebedua aburu ndu nkengu ọkpobe aburu.

²⁰“Ọ tọ bukwa ndu ọwa-a bẹ mu epfu opfu ẹhu phe eyeru ngu; mu epfukwapho opfu ẹhu iphe, bụ ndu anuma ozi-oma ono, ẹphe ezi ono; woru onwophe ye mu l'ẹka. ²¹ Mu epfukwaru ngu pho sụ g'i mee g'ẹphe buru nanụ g'ẹphe ha. G'ọ burerupho gẹ gụbedua, bụ Nna nọ mu l'ime; mu nọdu ngu; bụ g'ẹphe a-nọdu anyi l'ime; g'ẹphe aburu nanụ; k'ọphu ndu mgboko-a l'e-kweta l'ọo ngu ziru mu gẹ mu bya. ²² Ọdu-biribiri ono, i nuru mu ono bẹ mu woakwaru ye phe l'ẹka g'ẹphe aburu nanụ ẹgube-a, mu lẹ ngu bụ nanụ-a. ²³ Mu -nọdu phe l'ime; gụbedua -nọdu mu l'ime; ọo ya bụ; ẹphe aburu nanụ ọkpobe abubu; k'ọphu ndu mgboko-a l'a-maru l'ọo ngu ziru mu gẹ mu bya; makwarupho l'ọo g'i yeru mu obu bụ g'i yeru phe.

²⁴“Nna; i wowaru phe ye mu l'ẹka. Iphe, mu epfu buru g'ọ buru l'ẹka mu nọ bẹ ndu ono a-nọdukwapo. Ọo ya bụ g'ẹphe egude ẹnya phe hụma ọdu-biribiri nkemu; ọdu-biribiri ono, i gude l'i yeru mu obu nụ mu rọ teke mgboko teke adudu. ²⁵ Gube Nna, pfuberekoto; ndiphe teke amakwaru onye i bụ; ọle mbẹdua makwanuru ngu; tẹme ndu-a mawaru l'ọo gụbedua ziru mu gẹ mu bya. ²⁶ Mu mewaru; ẹphe mawaru ngu; mu jekwa l'e-me g'ẹphe marwee ngu ree; k'ọphu n-yemobu ono, i yeru mu ono a-dọ l'ime phe; mbẹdua anọdukwapo l'ime phe.”

Eegude Jizosu

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

18 Jizosu pfughechaepho opfu ono; yele ndu etsoje iya nụ swiru tugbaa je adafu azu nwanggele Kidironu. Ọ dukwarupho mgbabu, dọ l'azu mini ono azu iya ọphuu. Jizosu yele ndu ono, etsoje iya nọ ono bahu lẹ mgbabu ono. ² Noo ya; Jiudasu-a, deru iya ye-a mahaakwarupho ẹka ono; kẹle Jizosu bẹ yele ndu etsoje iya nọ edzukọjehawaa l'ẹka ono tekenteke.

³ Ọo ya bụ; Jiudasu gbeshi byatashia ẹka ono. Ndu-ishi ndu-uke Chileke mẹ ndu Fárisii yeru iya ndu ojogu ndu Romu; bya eyeru iya ndu nche eze-ulo Chileke; ẹphe l'iya tuko swiru. Ẹphe chigbaaru ọku-apyipyi mẹ oroku gudegbaa ngwogu teke ẹphe abya. ⁴ Jizosu mahawaru iphe, abya iya ememe; bya agba phe ndzuta bya asu phe: “?Bụ onye bẹ unu achọ?”

⁵ Ẹphe sụ iya: “Ọo Jizosu onye Nazaretu.”

Jizosu sụ phe: “Ọo mbẹdua bụ iya.”

Jiudasu, deru iya ye-a pfukubekwa phẹ phọ l'ẹka ono. ⁶ Teke ono, Jizosusuru phẹ l'ọo yẹbedua bẹ bụ iya nū ono; ẹphe kpọchaa gala gala laa l'azụ l'azụ je adachaa l'alị kẹ gburugudugu. ⁷ Jizosusuru phẹ ọzo sụ phẹ: "Mu sūru-a: ?bụ onye bẹ unu achọ?"

Ẹphe sụkwa iya: "Ọo Jizosusuru, onye Nazaretu."

⁸ Jizosusuru sụ phẹ: "Mu sūru unu l'ọo mu bụ iya. Ọ -būru l'ọo mbẹdua bẹ unu achọ; ọo ya bụ gẹ ndu ọwa-a atụgbunaa lashia." ⁹ Iphe ono je emee ọ vukota mbụ opfu ono o pfuhawarụ sụ: "Nna; ọ tọ dukwa g'ọ ka mma l'ọo onye lanụ, tuphahuru lẹ ndu ono, i yeru mu l'ẹka ono."

¹⁰ Sayimonu Pyita tu mma iya teke ono. Ọ mītaepho mma iya ono; gbua nwohu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke; tükoe ya phọ nchi-ẹkutara pafu. Ẹpha nwohu ono bụ Malukosusuru. ¹¹ Noo ya; Jizosusuru sụ Pyita: "Mīru mma ngu ye l'ọbo iya. ?Bụ gẹ mu ta angụ-gbuhe iphe, aangụ angungu, nọ l'okoro iphe-ẹhuka-a, Nna mu nūru mu-a?"

A kpụ Jizosusuru akpụ-pfu Anasu

¹² Ọo ya bụ; ndu ọgbogu ono mẹ onye-ishi phẹ; mẹ ndu nche ndu Jiu bya egude Jizosusuru; kee ya ẹgbu; ¹³ bya evuru ọzo kpụta iya kpụ-pfu Anasu. Anasu bụ nnaji, keru Kayafasusuru nwanji. Kayafasusuru l'onwiya bukwanuru onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono. ¹⁴ Ọ bukwarupho Kayafasusuru ono bụ onye ono, chijeru idzu sụ ndu Jiu l'ọ ka ree g'onye lanụ nwuhu-chiaru ọha phọ.

Pyita ago lẹ ya ta amadụ Jizosusuru

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sayimonu Pyita nọdu etsokpọepho Jizosusuru azụ azụ. Onye lanụ ọzo l'ime ndu ono, etsoje iya nū ono nọdu etsokwa iya phọ. Onye lanụ k'ono bẹ yele onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono mahawarụ. Noo iphe, meru g'ogude o tsoru Jizosusuru bahụ l'ulo-ikpe l'unuphu ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono. ¹⁶ Pyita pfuru l'etezi l'onu-oguzo. Tọbudu iya bụ; onye k'ophunapho, etsoje Jizosusuru phọ tsoru iya bahụ l'ulo-ikpe ono, bụ iya bụ onye ọphu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke mahawaruphọ; lufuta je epfuru yeru nwamgboko, eche onu-oguzo ono. Nwamgboko ono haa ya; o dubata Pyita. ¹⁷ Noo ya; nwamgboko ono, eche onu-oguzo ono sụ Pyita: "?Tị yinaa lẹ ndu etsoje nwoke-a, e guderu-a?"

Pyita sụ iya: "Mu ta ayikwa iya."

¹⁸ Unwokoro Kayafasusuru mẹ ndu nche phọ gude icheku zụ-nwua ọku pfu-pee ya mgburugburu anya; kele oyi atsu. Pyita bya apfukubekwa phẹ phọ wata anya ọku.

Anasu aji Jizosusuru aji

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Ọo ya bụ; onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono bya ajjahaa Jizosusuru aji kẹ ndu etsoje iya nū mẹ k'iphe, ọonoduje ezi. ²⁰ Jizosusuru sụ iya: "Mu tükowaru iphemiphe togboru ndu mgboko ẹba. Mu shi anoduje ezi phẹ iphe l'ulo-ndzukọ ndu Jiu mẹ l'eze-ulo Chileke, bụ ẹka ndu Jiu edzukoje. Ọ tọ dukwa iphe, mu pfuru, dūru ọphu mu pfuru lẹ mpya. ²¹ ?Ọ nwuru inwagha bẹ ijji mu nno? Jinaa ndu nūmaru iphe, mu pfuru; l'ẹphe maru-a iphe, mu pfuru."

²² Jizosusuru pfuẹpho nno; onye lanụ lẹ ndu nche ono, pfu-kube Jizosusuru ono gbakpọepho ẹka waa ya lẹ nchi kẹ daa sụ iya: "?I maru-a l'ọo onye-ishi ndu-ishi uke Chileke bẹ iwo opfu nno?"

²³ Jizosusuru sụ iya: "Teke ọ bụ l'ọo dūru iphe, dū ẹji, mu pfuru; pfunaa ya. Teke odumeka; ọ -būru lẹ mu pfuru-a iphe, pfuru ọto; ?ọ nwuru inwagha bẹ iichihunu mu ẹka?"

²⁴ Tọbudu iya bụ; Jizosusuru nọdukwadu l'ẹgbu-a, e keru iya-a; Anasu zia; a kpụta iya kpūjeru Kayafasusuru, bụ iya bụ onye-ishi uke Chileke.

Pyita agokwapho ozo le ya ta amadu Jizosu

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Noo ya; Sayimonu Pyita pfukwaduru-a l'eka o pfuru anyakwadu oku. A nonyaa; ephe su iya: "Ti yinaa le ndu etsoje nwoke-a?" Pyita goo su: "Mu ta ayikwa iya."

²⁶ Nwokoro onye-ishi ndu-ishi uke Chileke pho onye lanu; onye ophu yele onye ophu Pyita pafuru nchi pho bu abubu tufuepho onu jia Pyita su iya: "Mu ta ahumanuru ngu-a ge gu l'iya no le mgbabu pho?"

²⁷ Pyita gofukwa ozo. Teke ono teke ono; oke-oku raa ora.

Payileti aji Jizosu aji

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Ephe kpufuta Jizosu l'ibe Kayafasu kpuru jeshia l'eze ulo-ikpe onye Romu, bu nnajioha teke ono. Teke ono buwaru nchi abohu. Ebe ndu Jiu abahuduru l'eze-ulo ono g'ephe ata a-turwudu nsu. Ephe -aturwuduru nsu; oo ya bu; ephe ayiru le ndu e-ri iphe, obo Ojehata. ²⁹ Oo ya bu; Payileti bya jepfu phe l'etezi je ajia phe su phe: "Bu iphe-eji gunu be unu suru le nwoke-a meru?"

³⁰ Ephe su iya: "O -bu le nwoke-a ta abu onye ejo-iphe me anyi ta akputakwaru ngu iya."

³¹ Payileti su phe: "Unu kputa iya unubedua je egude ekemu-alu unu kpee ya ikpe."

Ndu Jiu su iya: "A tukwaru anyi ekemu su g'anyi ta apfu-gbujekwa nemadzu." ³² Iphe ono je emee iphe, Jizosu pfuru ono vukota, bu iya bu iphe, o pfuru gude tua onu egube anwuhu, ya a-nwuhu ono.

³³ Noo ya; Payileti bya alaphu azu l'eze-ulo ono bya ekua Jizosu su iya: "Bu ngu bu Eze ndu Jiu?"

³⁴ Jizosu su iya: "Bu gubedua epfu iya k'onwongu; too ndu ozo suru l'o noo onye mu bu?"

³⁵ Payileti su iya: "Mu bu onye Jiu? Tobudu ndu alu ngu waa ndu-ishi uke Chileke kpu ngu kputaru mu? Bu gunu be i meru?"

³⁶ Jizosu su iya: "Abubu, mu bu eze te eshikwa le mgboko-a. O -bu l'abubu, mu bu eze shi le mgboko-a me ndu-ozu mu atukwaa ohu ituphu; mee g'a ta kpuru mu nu ndu Jiu. Obenu l'abubu, mu bu eze te eshidu le mgboko-a."

³⁷ Payileti su iya: "Ha! Bunu iya bu l'i bu eze?"

Jizosu su iya: "Oekwa pho g'i pfuru ono bu g'o bu eviya le mu bukwa eze. Mbua l'o kwa ge mu buru eze be a nwu-dokporu mu. O buru iphe ono be mu byadoru le mgboko-a; ge mu bya egoshi ndiphe iphe, okpobe-opfu bu. Iphe, bu ndu etso okpobe-opfu ono anumaje olu mu."

³⁸ Payileti jia ya su iya: "Bu gunu bu okpobe-opfu?"

Eekpe Jizosu mpfugbu

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Noo ya; Payileti ji-ghechaa ya aji ono bya alaphu azu jepfu ndu Jiu ono ozo; bya asu phe: "O to dukwa ejo-iphe, mu humaru, nwoke-a meru. ³⁹ Ole eshi ophu omelali unu bu ge mu hajeru unu onye mkporo lanu g'o la me a -boje obo Ojehata; ?o du ree ge mu haaru unu Eze ndu Jiu too?"

⁴⁰ Ephe swo-lihu su: "O to budu onye owa be ji-haru anyi; haaru anyi Barabasu g'o la!" Barabasu ono-a bukwa onye ana nfu.

19 Oo ya bu; Payileti bya akputa Jizosu su g'e chia ya iphe. E chigochaa ya echigo. ² Ndu ojogu bya egude obvu kpa okpu-eze bya ekpube iya l'ishi bya achita uwe mgbalanu, eke uswe-uswe woru yee ya. ³ Ephe byapfuta iya bya asuje iya: "Ndu du ngu; eze ndu Jiu." Ephe awaa iya aka l'atatiphu ke gbaa.

⁴ Payileti bya alufukwa jepfu ndu Jiu ono ozo su phe: "Mu akpufutaakwaru unu nwoke-a g'unu huma l'o to du ejo-iphe, mu maru, o meru." ⁵ Tobudu iya bu; Jizosu kpuru okpu obvu ono yee uwe uswe-uswe pho lufuta. Payileti su phe: "Unu wakwa nwoke obu baa."

⁶ Noo ya; o be ge ndu-ishi uke Chileke me ndu nche humaeru iya pho; ephe tuko chishia su: "Pfu-gbua ya! Pfu-gbua ya!"

Payileti sù phẹ: “Unubèdua l'onwunu kpùta iya je apfù-gbua; lẹ mbèdua ta ahụmakwaru ẹjọ-ìpẹ, o meru.”

⁷ Ndu Jiu sù iya: “Eshinu o gude ọnu iya sù l'ọọ ya bụ Nwa Chileke ọbu; bẹ bụkwa anwụhu rwuberu iya. Nokwa iphe, ekemu anyi sùru g'e meje onye pfuru nno bụ ono.”

⁸ Payileti nùmaepho iphe ono, e pfuru ono; ndzụ kabaa ya agụgu. ⁹ Ọ bya alaphu azụ l'eze-ulo ono je ajia Jizọsù sù iya: “?Bụnaa awe bẹ i shi?”

Jizọsù gbaa ya nkùchi. ¹⁰ Ọọ ya bụ; Payileti sù iya: “?Ìgba mu nkùchi? ?Ọ dọ g'ì tì madụ l'ọọ mu bẹ ọ dọ l'ẹka? Mu -sù g'a haa ngu; l'a haa ngu; teke mu sùru g'a pfù-gbua ngu; l'apfù-gbua ngu.”

¹¹ Jizọsù sù iya: “I tigi nwekwarụ ẹgube ike ono l'ẹhu mu; ọ -bụ l'ọ tọ bụ Chileke, bu l'igwe nuru ngu iya. Ọọ ya bụ l'iphe-ẹji k'onye ono, seru mu ye ngu l'ẹka ono ka nkengu shii.”

¹² Payileti nùmachaeopho iphe ono; ọ chọkashiahaa g'oo-me haa ya. Obenu lẹ ndu Jiu chishiru sù: “Ì -haa nwoke-a; l'a maru l'ì nọru eze nnajioha lẹ nọ; kẹle onye, gude ẹka iya mee onwiya eze bụakwaa ọhogu eze nnajioha.”

¹³ Payileti nùmaepho iphe ono, ẹpẹ pfuru ono; o gude Jizọsù lufuta etezi bya anọdu anọo l'oshi, onye ekpeje ikpe anọduje ekpe ikpe, dọ l'ẹka eekuje Nwọdu-l'eli. Ẹka ọbu bẹ e gude mkpuma nmalia anmali. Iphe, eekuje iya l'opfu Hiburu bụru Gabata. ¹⁴ O betashiẹpho l'enyanywu alwa l'ishi mbọchi ono, nchitabọhu iya a-bụru ọbo Ojẹghata ono; Payileti sù ndu Jiu: “Wakwa eze unu.”

¹⁵ Ẹpẹ tushia ọzọ sù: “Pfù-gbua ya! Pfù-gbua ya! Pfù-gbua ya!”

Payileti jia phẹ sù phẹ: “?Unu sùru gẹ mu pfù-gbua onye eze unu?”

Ndu-ishi uke Chileke sù: “Anyi te enwekwa eze ọzo; abụdu eze nnajioha.”

¹⁶ Tọbudu iya bụ; Payileti kpuru iya nù phẹ g'ẹpẹ je apfù-gbua.

Aapfugbu Jizọsù

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Ọọ ya bụ; Jizọsù laẹ phẹ phọ l'ẹka; ẹpẹ gude iya tųgbua. O vuru oswebe iya je eyeru; ẹpẹ rwua l'ẹka eeku-je Okpokoroko ishi. Iphe, eekuje ẹka ono l'opfu Hiburu bụ Gọlugota. ¹⁸ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ ẹpẹ woru iya kpọpyabe l'oswebe. Ẹpẹ kpọpyabekwapho unwoke labọ ọzo l'ẹka ono; kpọpyabechea phẹ iche iche. Onye lanụ l'ẹka iya ọphuu; onye ọphuu l'ẹka iya ọphuu. Jizọsù nọdu phẹ l'echi. ¹⁹ Payileti bya ewokwarupho iphe dee pfube l'oswebe ono. Iphe, o deru bụ: “JIZOSU, ONYE NAZARETU; EZE NDU JIU.” ²⁰ Igwerigwe ndu Jiu gụa iphe ono, o deru ono; kẹle ẹka ọbu, a kpọpyaberu Jizọsù ọbu dọ-kube ọma mkpukpu ono ntse. Opfu-alì ndu e gude dee ya bụru Hiburu; mẹ Latinu; mẹ Giriku. ²¹ Ọọ ya bụ; ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu Jiu bya asụ Payileti: “Be deshi l'ọ bụ 'Eze ndu Jiu'. Iphe, ii-dechia bụ l'ọ sùru lẹ ya bụ Eze ndu Jiu'.”

²² Payileti sù: “Iphe, mu deru bẹ mu dewaru.”

²³ Tọbudu iya bụ; ndu ojọgu ono kpọpyabechea Jizọsù l'oswebe ono bya achịta uwe, ooyeje l'ẹhu kee ọzo ẹno. Onye ojọgu nọnu; l'o keta ọzo lanụ. Ẹpẹ bya achitakwapho eze uwe ime ẹhu iya. Ono bụru uwe mgbalanụ, ta adudu ẹka a gbagbaberu iya agbagbabẹ mẹ nanụ. E shiẹpho l'imeli kwee ya mgbalanụ bya asụ l'uzo alì. ²⁴ Ndu ojọgu ono sù nwibe phẹ: “Unu g'anyi ta alakwa uwe ọwa-a alaka. G'anyi tuchikwaaru iya ido maru onye ọolaru.” Iphe ono tųkokpoepho mee iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke vųkota, bụ iya bụ iphe, e deru sù:

“Ẹpẹ keru uwe mu l'ime

onwopẹ;

O be l'ọphu mu eyeje l'ime

ẹhu;

ẹpẹ tųa ido g'ẹpẹ maru

onye a-chịta iya nù.” †

Ọ bụru iphe ono bẹ ndu ojọgu ono meru.

† Gụnaa Ebvụ 22:18

²⁵ Ndu p̄furu l'aguga oswebe Jizṅsu ono teke ono bu ne iya; m̄ nwune ne iya k̄ nwanji; m̄ Meri, nyee Kulṅpasu; waa Meri onye Magudala. ²⁶ Jizṅsu h̄umaep̄ho ne iya waa onye ono, etsoje iya n̄ ono, o yeru obu phṅ g'ḗphe p̄fukube ḗka ono; ṅ s̄u ne iya: "Nwanji; wakwa nwa nwoke ngu."

²⁷ ṅ bya as̄ukwapho onye ono, etsoje iya n̄ ono: "Wakwa ne ngu." Eshi mbṅku ono; onye ono, etsoje Jizṅsu ono duta Meri lash̄ia ibe iya ȳe l'iya je eburu.

Anw̄hu Jizṅsu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ E mecha; Jizṅsu maru l'e meḗbewaru iphemiphe ṅ s̄u: "Ḙgu mini aḡukwa mu!" Ono je emee iphe, e deru l'ḗkwo-opfu Chileke v̄ukota g'e deru iya.

²⁹ ṅ d̄uru nwa ite, s̄uru l'ḗka ono, m̄ḗ-ven̄iga, jiru ejiji. ṅo ya bu; ḗphe bya ewota asancha t̄s̄e l̄e m̄ḗ ono. ṅ nḡuguel'iya phṅ; ḗphe bya etsebe iya l'ḗkali-oshi ṅs̄opu; mab̄e iya o rwua ya l'ṅnu. ³⁰ Jizṅsu nḡutaep̄ho m̄ḗ ono, shihuru ṅka ono ṅ s̄u: "ṅ bv̄waru."

ṅ t̄ukwe ishi; t̄u-buhu unme; nw̄hu.

Aanma Jizṅsu arwa l̄e mgbur̄ḗku

³¹ E mecha; ndu Jiu je arwṅ Paȳleti g'ḗphe je ak̄-jishia ndu ono, a kp̄pyaberu l'oswebe ono oshi-ṅkpa; k'ṅphu aa-patachaa ph̄e paf̄u. Ishi iya bu ru l̄e mbṅku ono b̄e nchitab̄ohu iya buwaa eswe-at̄uta-unme. Ḙphe n̄-du emekwan̄u g'odzu ndu ono ta at̄uko kp̄ḡbaaru l'oswebe l'eswe-at̄uta-unme ono eshi ṅphu eswe-at̄uta-unme k'ono bu ph̄e ṅbo-iphe. ³² ṅo ya bu; ndu ojṅgu ono bya ak̄-jishia ṅkpa onye k̄ mb̄u; bya ak̄-jishikwaaphṅ ṅkpa onye ṅphuu; mb̄u ndu ono, a t̄ukoru ḗphe l̄e Jizṅsu kp̄pyabe ono. ³³ Ḙphe byarwutaep̄ho ḗka Jizṅsu kp̄ru; ḗphe h̄uma l'ṅ nw̄huhawaru; ḗphe haa ya; ḗbe ḗphe ak̄-jishiḗduru ȳḗbedua ṅkpa. ³⁴ No iya; onye ojṅgu lan̄u gb̄eshiepho bya ewota arwa nmaa Jizṅsu l̄e mgbur̄ḗku. Teke ono teke ono; mee ȳḗ mini shi iya l'ḗka ono alwa patapata. ³⁵ ṅo onye h̄umaru iphemiphe-a teke ṅonwu t̄uru ṅnu iphe, ṅ h̄umaru. Iphe, o p̄furu t̄ukoru bukotaru ṅkpobe-opfu. Ȳḗbedua l'onwiya maru l'ṅo ire-lan̄u b̄e ya epfu. ṅo ya bu g'unub̄edua l'onwunu ekwetakwaphṅ. ³⁶ Iphemiphe ono je emee iphe, e deru l'ḗkwo-opfu Chileke v̄ua g'e deru iya, bu ṅphu s̄uru: "ṅ t̄ṅ dukwa ṅkpu, n̄o iya l'ḗhu, a byaru ak̄-ji ak̄-ji m̄ḗ nan̄u." ³⁷ T̄ḗmanu; ṅ dukwarupho ḗka ṅzo, e deru iya l'ḗkwo-opfu Chileke s̄u: "Ḙphe e-gude ḗnya ph̄e ele onye ono, ḗphe nmar̄u arwa ono."

Elili Jizṅsu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ E mecha; Jiṅs̄ḗfu onye Arimatiya jepfu Paȳleti je arwṅ ya ḡḗ ya pata odzu Jizṅsu. Paȳleti kweta g'ṅ pata iya. ṅo ya bu; ṅ bya eje apata odzu Jizṅsu ono pata paf̄u. Jiṅs̄ḗfu ono bukwapho onye etsoje Jizṅsu; ṅle ootsoje iya l̄e mpya; k̄ḗle ṅotsu ndu Jiu ebvu. ³⁹ Nikodimṅsu byakwaphṅ. Nikodimṅsu ono bu onye ono, byapfuta-j̄ḗhawaru Jizṅsu l'ḗnyashi phṅ. No iya; ṅ byatashia bya egude man̄u m̄ḗru, agwakṅberu "alowe". Man̄u ono b̄e ḗrwa iya hakwa g'ḗrwa ḗkpa-únú labṅ, únú jichaaru ejiji. ⁴⁰ Ḙphe pazeta odzu Jizṅsu bya egude ḗkwa ṅchaa, bu ḗkwa odzu ȳḗle man̄u ono, ishishi iya atsṅ ṅtso ono gude kwaa ya, bu iya bu ḡḗ ndu Jiu egudeje akwa odzu ph̄e k'elili. ⁴¹ ṅ d̄uru mgbabu, d̄u l'ḗka ono, a kp̄pyaberu Jizṅsu ono. ṅ dukwarupho ilu, n̄o l̄e mgbabu ono. Ilu ono b̄e a t̄uru k'ṅph̄úú; ṅphu o toko d̄u-swee onye ṅzo, e lijehawaru iya. ⁴² ṅo ya bu; ḗphe pata Jizṅsu je elia l'ḗka ono; eshi ṅphu mbṅku ono b̄e echele iya buwaa eswe-at̄uta-unme ndu Jiu; t̄ḗme ilu ono bya ad̄ufuanu ntse.

Eshi l'ṅnu teta dz̄uru ndz̄u

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

20 O rwua l̄e ḡḗregere nchi-ab̄ohu mbṅku Sonde; Meri onye Magudala bya l'ilu ono g'ṅchii agbakwadu; bya ah̄uma l̄e mkpuma, e shi gude swichia ṅnu ilu ono b̄e e swifuwaru. ² ṅo ya bu; o gude ṅso gbapfu Saȳmonu Pyita; waa onye ṅphuu, etsoje Jizṅsu phṅ, Jizṅsu yeru obu phṅ je as̄u ph̄e: "A paf̄ukwaru Nnaj̄iuphu l'ilu ono. Ḙbe anyi amakwa ḗka a t̄ḡboru iya."

³ Pyiṭa yeḗe onye k'ono, etsoje Jizṅsu ono gbalihu tṅgbua jeshia l'ilu ono. ⁴ Eḗhenebo tṅko ye ọkpa l'oso jeshia. Ọle onye k'ono, etsoje Jizṅsu ono gbagharu Pyiṭa; vuru iya ọzo gbarwua ilu ono. ⁵ Ọ bya ephureta ephureta; nyoo ime ilu ono bya ahuma ẹkwa ọchaa pho, a kwaru Jizṅsu gude lia ya pho g'ọ wushiru l'eka ono. O nyoo ya enyonyo; ophu o bahuduru l'ime ilu ono. ⁶ Sayimonu Pyiṭa nodu etsowa iya l'azu. O rwua bya ekwoba l'ime ilu ono bya ahuma ẹkwa ọchaa ono g'ọ wushiru; ⁷ me ẹkwa k'ono, e shi gude phua ya l'ishi ono. Ophu ẹkwa k'ishi ono yeḗe ẹkwa ọchaa pho awushiduru l'eka lanu. A phukoru k'ishi ono aphuko dobe iche. ⁸ Tṅbudu iya bu l'onye etsoje Jizṅsu k'ophunapho, bu iya vu ọzo gbarwuta l'ilu ono-a bya abahukwapho. O je egude enya iya huma; kweta. ⁹ Teke ono be eḗhe teke amadu iphe ono, e deru l'ekwo-opfu Chileke, suru le Jizṅsu shifutaje l'onwu teta dzuru ndu ono. ¹⁰ Ọ buru iya bu le ndu etsoje Jizṅsu ono atugbuchaa; onyenonu l'ọ laphushia azu l'ibe iya.

Jizṅsu egoshi onwiya Meri onye Magudala

(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)

¹¹ Meri bya apfuru le mgboru onu ilu ono wata ara ẹkwa. Ọ kwanyaa ẹkwa ono bya ephureta nyoo ime ilu ono; ¹² bya ahuma ojozi-imigwe labo, yegbaaru uwe ọchaa nodu ano l'eka ono, e shi nyebe odzu Jizṅsu ono. Onye lanu nodu l'uzo ishi; onye ophu nodu l'uzo okpa. ¹³ Eḗhe su iya: "Nwanyi; ?iiraru gunu?"

Ọ su phe: "A pataru Nnajiuphu mu; ebe mu amadu ẹka a togboru iya."

¹⁴ Eḗfughe, oopfughe iphe ono; o ghakobe huma Jizṅsu g'ọ pfuru. Ebe o makwanu l'ọ Jizṅsu. ¹⁵ Jizṅsu su iya: "Nwanyi; ?bu gunu be iiraru? ?Bu onye be iicho?"

Meri dobesu l'ọ onye eche mgbabu ono bya asu iya: "Teke o bu l'ọ ngu pataru iya pafu; jiko kanuru mu ẹka i togboru iya ge mu je apata iya."

¹⁶ Jizṅsu kua ya oku su iya: "Meri!" Meri ghakobe gude opfu Hiburu su iya: "Rabonayi!" bu iya bu O-zì-iphe.

¹⁷ Jizṅsu su iya: "G'eka ngu te erwukwa mu l'ehu; kele mu teke alarwudu l'igwe jepfu Nna mu. Ọle o bu; tug-bua jepfu unwunna mu je asu phe le mu alawaa l'imeli alapfu onye ono, bu Nna mu; buru Nna unu ono; mbu onye ono, bu Chileke mu bya abukwarupho k'unu ono."

¹⁸ No iya; Meri onye Magudala jepfu ndu ono, etsoje Jizṅsu ono je asu phe: "Mu gudeakwa enya mu huma Nnajiuphu!" Ọ buru iya ziru mu ozi ono.

Jizṅsu egoshi ndu etsoje iya nu onwiya

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Ndu 1:6-8)

¹⁹ O rwua l'uzenyashi mboku ono, bu iya bu mboku mbu l'idzu ono; ndu etsoje Jizṅsu swo-chishikota iphe l'ulo, eḗhe dokoberu; kele eḗhe atsū ndu Jiu ebvu. A bya l'amaru; Jizṅsu pfuwaru phe l'echi. Ọ bya ekele phe ekele su phe: "G'ehu dukwa unu guu." ²⁰ O kelecha phe pho nno; o bya egoshi phe ẹka iya eḗhenebo goshi phe mgbureku iya. Ehu tsoro ndu etsoje iya nu ono ntumatu g'eḗhe humaru Nnajiuphu. ²¹ Jizṅsu sukwa phe ozo: "G'ehu dukwa unu guu. Ọo ge Nna mu ziru mu; mu bya-a bu ge mu ezi unu g'unu je." ²² O pfuchaepho nno bya ekushi phe Unme su phe: "Unu nata Unme-du-Nso. ²³ Ọ -duru onye unu guru nvu l'iphe-ẹji iya; be Chileke guakwaru nvu. Onye unu aguduru nvu be Chileke taa gukwarupho nvu l'iphe-ẹji iya."

Jizṅsu yeḗe Tomosu

²⁴ Noo ya; ophu Tomosu; onye ono ntushi-epha iya bu Ejima anodu l'eka ono teke Jizṅsu byaru ono. Tomosu ono yikwa l'umadzu iri l'ebo ono, etsoje Jizṅsu ono. ²⁵ E mecha; ndu ophu eḗhe l'ia etsojekwapho Jizṅsu pho su iya: "Anyi humakwaru Nnajiuphu obu!"

Tomosu su phe: "Mu tee kwetakwa; gbahaa le mu gude enya mu huma ichii ngga pho l'obochi-eka iya; mbu woru mkpushi-eka mu ye l'eka ono, ngga ono shiru ono; woru ẹka mu nwua ya le mgbureku iya. Ọ dudu nno be mu tee kwetakwa."

²⁶ Noo ya; a noekwapho abali esato; ndu etsoje Jizṅsu ono nodukwa l'ulo ono ozo; eḗhe le Tomosu. A tukokwa mgbo ulo ono swo-chishikota. Jizṅsu byaelaa bya apfuru phe l'echi bya ekele phe ekele su: "G'ehu dukwa unu

guu.”²⁷ O pfuchaa nno bya asụ Tṛmosu: “Ngwa; rwụa mu mkpūshi-ẹka l'ọbochi-ẹka l'ẹka-a. Mee mu ẹka lẹ mg-bureku ọbu. Tṛmosu; ta abụhekwaru ekwegekwe. Kwetajekwa.”

²⁸ Tṛmosu sụ iya: “Ị bụ Nnajiuphu mu! Bya abụru Chileke mu!”

²⁹ Jizṛsu sụ iya: “Buna-a l'ọo l'ị hụmaru mu meru iphe, i kwetarụ. Ẹhu-utso bẹ a gṛu nụ ndu ahụmaduru l'ẹnya bya ekwetaala-a.”

Ishi iphe, e dedoru ẹkwo-a

³⁰ Jizṛsu meshikwaapho igwerigwe iphe-ohumalenya ozo l'iphu ndu etsoje iya nụ, bulaje iphe, e deduru l'ekwo-a. ³¹ Ndu owa-a, e deru edede-a bụ g'unu e-gude iya kweta l'ọo Jizṛsu, bụ Kéreshi, bya abụru Nwa kẹ Chileke ọbu; teke unu kwetarụ unu eshi iya l'ẹka nweru ndzụ.

Jizṛsu egoshi ụmadzu ẹsaa

l'etsoje iya nụ onwiya

21 E mechaa; Jizṛsu goshikwapho onwiya ndu etsoje iya nụ ozo l'aguga eze-enyimu Tayibiriyasu. Waa g'o gude goshi onwiya ọbu bụ owa-a: ² Sayimonu Pyita; waa Tṛmosu, eekuje Ejima; waa Natanelu kẹ Kena Gálili; mẹ unwu Zebedi; mēfukwapho ụmadzu labo ozo l'ime ndu ono, etsoje Jizṛsu ono tṛkokpoerupho nṛkobe l'ẹka lanụ. ³ Noo ya; Sayimonu Pyita nṛnyaa bya asụ: “Nta-a bẹ mu ejeakwa ikokoro.”

Ẹphe sụ iya: “Anyi lẹ ngu a-tṛkokwa swirụ.” Ẹphe tṛko wufu; o buri phe eje ikokoro. Ẹphe jerwua je atṛko bahụ l'ugbo. Ẹphe tṛko ẹnyashi ono l'ophu sekota ikokoro; ophu o dudu iphe, ẹphe nmataru. ⁴ O -rwuepho lẹ geregere nchi-aboḥu; ẹphe jeshia ele ẹnya; Jizṛsu pfuwaru l'aguga mini ono; ẹbe ndu ono, etsoje iya nụ ono amadu l'ọo Jizṛsu pfuru l'ẹka ono. ⁵ O sụ phe: “Unwu mu; ?o duru ẹma, unu nmataru?” Ẹphe sụ iya: “Waawaa.”

⁶ O sụ phe: “Unu ghaedu ugbo unu l'ekutara ugbo ono g'unu a-nmata iphe.” O buri iya bụ ẹphe ghanaa ya; ẹbe ẹphe aduedu ike lobata iya l'ugbo phe; kele ẹma, ẹphe nmataru paru igwerigwe.

⁷ No iya; onye k'ono, etsoje Jizṛsu ono, Jizṛsu yeru obu pho sụ Pyita: “O kwa Nnajiuphu!” Anuma, Sayimonu Pyita anuma iya; o chita uwe iya yee; kele o to shidu yee uwe iya. O daa lẹ mini ono kẹ voo; bvupfushia ya.

⁸ Ndu etsoje iya nụ ndu ophuu nṛdu l'ime ugbo ono akpu ugbo ono, ẹma jiru godogodo ono alufuta eli-mgboko; kele ẹphe ta anodu ẹnya l'eli-mgboko. Ẹphe no-a iphe, ha gẹ ntokpa ukporo ise. ⁹ Ẹphe lufutaepho eli-mgboko; ẹphe huma oku icheku l'ẹka ono. Ẹphe huma ẹma, a miberu l'oku ono; wawkwapho buredi. ¹⁰ Jizṛsu sụ phe: “Unu hataedukwa ẹma ono, unu nmataru nta-a ono bya.”

¹¹ Tṛbudu iya bụ lẹ Sayimonu Pyita atugbua bahụ l'ugbo ono je akpufuta ugbo ono l'eli-mgboko. Iphe, jiru iya nụ buerupho eze ẹma, hagbaa shii. Ẹma, du iya nụ tṛkoru du ukporo ẹma ẹsaa l'ema iri l'eto. Ẹma ono hakpokwa igwerigwe g'o ha ono; ole ugbo ono te emekpodaru mē kingu k'alakahụ. ¹² Jizṛsu sụ phe: “Unu bya achia onu.” Noo ya; ophu o duedu ndu ono, etsoje iya nụ ono onye ophu jeru atụ ama kẹ jia ya sụ iya: “?I bụ onye?” Ẹka ẹphe tṛkowitz maru l'ọo Nnajiuphu. ¹³ Jizṛsu bya ewota buredi ono nụ phe; bya anufukwaa phe pho ẹma pho.

¹⁴ Egoshi k'ono, o goshiru phe onwiya ono kwewa iya ugbo eto, o goshiru ndu etsoje iya nụ onwiya g'o shichaa l'onwu teta ono.

Jizṛsu yeke Pyita

¹⁵ Ẹphe chichaepho onu ono; Jizṛsu sụ Sayimonu Pyita: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?i ka mu eye obu; eme lẹ ndu owa-a?”

Pyita sụ iya: “Ee; Nnajiuphu. I maru lẹ mu yeru ngu obu.”

Jizṛsu sụ iya: “Nujekwa unwu aturu mu nri.” ¹⁶ Jizṛsu bya eku iya k'ugbo ẹbo sụ iya: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?I yeru mu obu?”

Pyita sụ iya: “Ee! Nnajiuphu; I maru lẹ mu yeru ngu obu.”

Jizṅsu sụ iya: “Letajekwa aturu mu ẹnya.” ¹⁷ Ọ byakwa eku iya k'ugbo ẹto sụ iya: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?I yeru mu obu?”

Ẹhu rwuhuepho Pyita arwuhu l'ọ jiru iya ya k'ugbo ẹto sụ iya: “?I yeru mu obu?” Ọ sụ iya: “Nnajiuphu; I tukuru iphemiphe makotaru; I maru lẹ mu yeru ngu obu.”

Jizṅsu sụ iya: “Nujekwa aturu mu nri.” ¹⁸ “Gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; teke i bụ okoroṅbya bẹ ọ bụ ngu agbeshije wota ẹkwa ngu nmaru lobaru jeshia iphe, iije; ọle teke i kahuerupho bẹ ii-chili ẹka ngu ẹphenebo; onye ọzo abya anmabẹ ngu ẹkwa ngu l'upfu; duta ngu jeshia ẹka abudu uche ngu.” ¹⁹ Iphe ono bẹ o pfuru gude t̄a ọnu gẹ Pyita e-gude nwuhu; shi ẹgube ono goshi ọdu-biribiri Chileke. Jizṅsu pfuchaepho nno bya asụ Pyita: “Tsuru mu.”

Jizṅsu yele onye etsoje iya nū ọphuna

²⁰ Pyita bya aghaa ẹnya l'azụ; hụma onye ọphunapho, etsoje Jizṅsu, Jizṅsu yeru obu-a g'ootso phẹ. Ọo ya bụ onye k'ono, nọ-kube Jizṅsu ntse g'ẹphe eri nri-ẹnyasi phọ; mbụ jiru iya sụ iya: “Nnajiuphu; ?bụ onye e-deru ngu ye-a?” ²¹ Pyita hūmae ya phọ bya ajia Jizṅsu sụ iya: “Nnajiuphu; ?Denukpohunaa g'ee-me k'onye ọwa?”

²² Jizṅsu sụ iya: “Ọ -buru l'ọ dū mu g'ọ nọdu ndzụ jasụ teke mu a-bya ọzo; ?ẹka ngu dū iya l'awe? Nkengu bụ g'i tsoru mu.”

²³ No iya; iphe, bụ unwunna g'ẹphe ha kwoahaa l'iphe ono, o pfuru ono bụ l'onye etsoje Jizṅsu k'ono ta abyadū anwuhu anwuhu. Ọle Jizṅsu ta asukwaru l'ọ t̄o byadu anwuhu anwuhu. Iphe, o pfuru bukwa l'ọ s̄uru: “Ọ -buru l'ọ dū mu g'ọ nọdu ndzụ jasuru teke mu a-bya ọzo; ?ẹka ngu dū iya l'awe?”

²⁴ Ọo onye etsoje Jizṅsu ono bụ iya epfu iphe, o gude ẹnya iya hūma l'iphemiphe-a g'ọ ha. Ọ bukwaru iya phọ deru iphemiphe-a. Anyi maru l'iphe, o deru bẹ o pfuru ire-lanū.

²⁵ O nwechakwaarurọ igwerigwe iphe ọzo, Jizṅsu meshiru. G'ọ dū mu bụ lẹ: ọ -bụ l'e mejeru g'a t̄uko g'ọ hak̄o-ta degbua l'ẹkwo nanū nanū; m̄e mgboko-a l'ophu tege asukwaru edobe ẹkwo, e dekotaru iya.

Ndu-ishi-ozì

1 Èguru ònyà mu, bụ Tiyófilosu:

Èkwo, mu vuru ụzo deeru ngu bẹ mu deru iphemiphe, Jizọsu wataru ememe yẹle iphemiphe, ọ wataru ezizi e -shikpọọ lẹ mbụ; ² jasụ teke Chileke kubaru iya l'imigwe. Ọ byalẹpho ala l'imigwe; o shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ karu ndu ono, ọ họtaru g'ẹphe buru ndu-ishi-ozì iya ono iphe, ẹphe e-me. ³ O jechaaru iphe-ẹhuka; bya anwuhu; nwuhuchaa teta dzuru ndzụ; bya anọo ụkporo abali labo; goshi pẹ onwiya lẹ ya dzụ ndzụ. O -goshichaa; o -goshibaa k'ophu o doru pẹ ẹnya; ẹbe ọ dudu onye atụ ego kẹ ?a maru ọ dzụ ndzụ eviya? Ẹphe gude ẹnya pẹ hụma iya. O pfuaru pẹ k'ẹka Chileke bụ eze.

⁴ Ọ duru teke ẹphe l'iya nọkobe; ọ sụ pẹ: "Unu ta alufukwa lẹ Jierúsalemu. Unu nọdukwa kwaberu iphe ono, Nna sụru lẹ ya a-nụ ono, bụ iya bụ iphe-ọma-a, mu pfuhawaru unu-a. ⁵ Kẹle Jiọnu gude mini mee baputizimu; ọle a -nọephe ujiku olemole nta-a bẹ ee-gude Unme Chileke mee unu baputizimu."

Jizọsu alapfu Chileke l'imigwe

⁶ Ọo ya bụ; ndu-ishi-ozì ono dzukọbephe; ẹphe lẹ Jizọsu; ẹphe jia ya: "Nnajiuphu; ?o rwuwaru teke ji-nuphu ndu Ízurelu alì-eze pẹ azụ tọ?"

⁷ Jizọsu sụ pẹ: "Ọ tọ gbakwaru unu l'amaru mbọchi, ọ bụ; ọzoo ẹgube teke ọ bụ, bụ teke Nna mu gudewaa ẹka iya tụa l'onwiya. ⁸ Ọle Unme-dụ-Nsọ a-bya unu l'ẹhu; l'o mee unu; unu eshihu ike; k'ophu unu a-nọdu epfu iphe, unu hụmaru kẹ nkemu. Unu e-pfu iya lẹ Jierúsalemu; mẹ alì Jiudiya; mękpoo alì Samériya jasuwaruroya l'ẹkameka, nọ lẹ mgboko mgburugburu." ⁹ O pfuchaephe nno; ẹphe nọdu ele iya ẹnya; Chileke wolía ya. Urwukpu woru iya domia.

¹⁰ Ẹphe nọdu elekpọkwapho ẹnya l'akpaminigwe l'ẹka ono g'o mihuchaaru. Unwoke labo, yeru uwe ọchaa bya bya apfu-kube pẹ; ¹¹ sụ pẹ: "Unubẹ unwoke kẹ Gálili; ?bụ gunu bẹ meru iphe, o gude unu pfuru l'ẹka ono ele ẹnya l'akpaminigwe? Jizọsu ono, a nataru unu kuba l'imigwe ono bukwaphe g'unu ele iya ọ bahụ l'imigwe ono bụ g'oo-gude bya ọzo."

Onye ee-gude dochia ẹnya Jiudasu

¹² Tọbodu iya bụ; ẹphe shi l'úbvú ono, eekuje Olivu ono lashia Jierúsalemu. Úbvú ono kalibe-a ubvu manyiru mẹ a -gbẹ lẹ Jierúsalemu. ¹³ Ẹphe rwuepho Jierúsalemu; ẹphe bahụ l'ulo eli. Ẹphe shi lẹ k'alì bahụ lẹ k'eli, bụ iya bụ ẹka ẹphe nọkpoo anono. Ndu ono bẹ ẹpha pẹ bụ: Pyita waa Jiọnu waa Jiemusu waa Anduru waa Filipu waa Tọmosu waa Batulomiyu waa Matiyu waa Jiemusu Alufiyọsu waa Sayimonu, onye adzọ g'alì ndu Jiu duru ndu Jiu wafua Jiudasu bụ nwa Jiemusu. ¹⁴ Ẹphe l'unwanyi nọkwapho l'ẹka ono; mękpoo Meri, bụ iya bụ ne Jizọsu waa unwune Jizọsu. G'ẹphe ha jeru atuko nọdu l'ẹka lanu gude obu lanu epfu anu Chileke.

¹⁵ O rwua ujiku lanu; ẹphe rwua ụkporo ishii dzukọbe l'ẹka lanu. Noo ya; Pyita gbalihu l'echilabo unwunna ono sụ: ¹⁶ "Unwunna mu; iphe ono, e dehawaru l'ẹkwo-opfu Chileke ono, mefutaje nụ ono vukotaakwaru, bụ iya bụ iphe ono, Unme-dụ-Nsọ shihawaa l'onu Dévidi pfua kẹ Jiudasu ono, bụ iya bụ onye du ndu byaru egude Jizọsu ono. ¹⁷ Jiudasu ono bẹ e shi guru yeru anyi; o shi yiru l'eje ozi-a, anyi eje-a."

¹⁸ O gude okpoga, a pfuru iya l'ẹjo-iphe, o meru zua alì; e mechaa ọ daa sụ-gbua onwiya; ẹpho gbafuhu iya; akurepho iya g'ọ ha kposhihu. ¹⁹ Iphe, bụ ndu Jierúsalemu mgburugburu numa iphe ono, meru nụ ono. Ẹphe woru alì ono kua Akeludama l'opfu ibe pẹ, bụ iya bụ "Alì mee."

²⁰ Kẹle e deru lẹ Èkwo-ebvu-ọma sụ:

G'ęgbara fua l'ibe iya!
G'ọ tọ dukwa onye ebu
iya ebubu! †

Ọzo bụ:

“G'onye ọzo nọchikwaa
ęnya iya l'ęje ozi,
o shi ęje! ††”

²¹ “Ọo ya bụ g'a họtá nwoke lanụ lę ndu-a, anyi l'ęphe shi teke Nnajiuphu ono, bụ Jizọsu ęje ęjeje alwa alwalwa nọduta ono; ²² e -shi teke Jiọnu eme baputizimu jasụ teke ono a natarụ anyi Jizọsu kuba l'imigwe. G'onye ono tsoru anyi l'ępfu lę Jizọsu shiwaa l'ọnwu teta nọdu ndzụ.”

²³ Tọbudu iya bụ; ęphe bya ahọtá ụmadzu labọ; Jiósęfu onye eekuje Basabasu, ntushi-ępha iya bụ Jiọsutosu; waa Matayasu. ²⁴ Ęphe bya ępfuru nụ Chileke sụ: “Gụbe Nnajiuphu; gụbe onye maru obu onyemonye; goshi onye ọphu i họtáru l'ime ụmadzu ębo-a; ²⁵ g'ọ nọchia ęnya Jiudasu bụru onye-ishi-ozí; meje iphe ono, ọ harụ lashia ęka gbaru iya nụ ono.” ²⁶ Ęphe tọaru phę ido. Ọ daaru Matayasu. E woru iya yekọberu ndu-ishi-ozí iri lę nanụ onoya.

Abyabya Unme-dụ-Nsọ

2 O be mbọku ọbo-iphe, Pentikọsutu gędegede; ęphe tuko g'ęphe ha dzukọbe l'ęka lanụ. ² G'e jia ępfua; ęphú shi l'imigwe phuru g'ęphú oke pherephere bya ęjẹpho ọlo ono, ęphe nọ ono ęjiji. ³ Ęphe hụma iphe, dųgbaa g'ọku, enwu enwunwu g'ọ jakashiru ajakashị kekashia onwiya bya anọduchaa phę l'ishi l'ęhu l'ęhu.

⁴ Unme-dụ-Nsọ ji phę ęhu g'ęphe ha; o woru phę olu-opfu ghaa. Ęphe pfuaha l'olu Unme-dụ-Nsọ.

⁵ Noo ya; ọ dọru ndu Jiu, jiru Jierúsalem; ndu Jiu, atsụ Chileke ebvu, shigbaa l'alị mgboko mgburugburu. ⁶ O be teke ęphe nọmaru ọzu ono; a dų igwerigwe gbakodzua. Ọ kpọo onyemonye opfu; kele onyenọnu nọmaru g'ęepfu opfu-alị iya. ⁷ Ọ dų phę biribiri; tẹme o jikwa phę phọ ęnya. Ęphe jiahaa nwibe phę aji sụ: “Ndu-a, ępfu opfu-a ?ęphe ta abuna-a ndu Gálili? ⁸ ?Dęnukwanu g'ọ gude anyi nọdu anųgbaa opfu-alị anyi l'ęhu l'ęhu? ⁹ Mbụ opfu anyibe ndu Patiya mę ndu Midiya mę ndu Elamu mę ndu shi Mesopotémiya mę ndu shi Jiudiya mę ndu shi Kapadosiya mę ndu shi Pontosu mę ndu shi Eshiya ¹⁰ mękpoo anyibe ndu shi Firijiya waa Pamfiliya anyibe ndu shigbakpọo Ijiputu mę ndu shi Sayirini l'alị Libiya tẹme yekpọoru ndu byaru abyabya, shi lę Romu ¹¹ mę ndu Jiu mę ndu anwụ ęka ndu Jiu; ndu Kiritu mę ndu Arabu anyi tukuru anųgbaa ęka ęphe gude opfu-alị anyi ępfu k'eze iphe, Chileke emegbaa.” ¹² Ọ dų phę biribiri; tẹme ọ tufu phę ęhu. Ęphe nọdu ajigbaa nwibe phę sụ: “?Bụ gụnu bę iphe ọwa-a bukpoo?”

¹³ Ọ dọru ndu gude mgbọnu sụ l'ọo męe l'atsụ phę.

Pyita asa opfu

¹⁴ Ọo ya bụ; Pyita gbalihu yęe ndu-ishi-ozí iri lę nanụ ọphuu bya apfuru. Pyita bya awata iya arara sụ: “Mu sụ-a; unubę ndu Jiudiya waa ndu bukpọo lę Jierúsalem mgburugburu; unu gebekwa-o! Unu ngabę nchị l'iphe, mu abya ępfufu-a! ¹⁵ Ndu-a ta angụkwaru męe, bụ iya bụ iphe, unu arị. ?Tọbudu ęnyanwu agbakota nta?”

¹⁶ Iphe ọwa-a bụchikwa iphe ono, o pfuru; mbụ Jiowelu onye mpfuchiru Chileke teke k'ichee ono sụ:

¹⁷ “Ọwaa bụ iphe, Chileke ępfu!

L'ikpazụ bę mu a-wụ nemadzụ
mgburugburu Unme
mu.

Ọo ya bụ; ụnwu unu
unwoke mę ụnwanyi
ępfuchiaharu mu.

Teme ụnwokorobya unu
aphụa ọphulenyà.
Ndu bụ ọgerenya unu a-rwọ
nrwọ.

¹⁸ Ee! Teke ono bẹ mu
a-wụchaa Unme mu
ono wụa l'unwoke
mẹ ụnwanyi, ejeru mu ozi.
Ephēbedua epfuchiahakwaru
mu phọ.

¹⁹ Mu e-me iphe-ọhumalenya
l'akpaminigwe
bya emee iphe, jiru ọnya
lẹ mgboko.

Aa-hụma mee waa ọku
yẹle ọkpu tụtutuutu
enwuru-ọku.

²⁰ Enyanwu a-gbahụ tsukiribaa.
Ọnwa ekeahaa meeme
teme l'o rwua mbọku
Nnajiuphu a-bya,
bụ iya bụ eze mbọku ono,
a-dụ akpabiri ono.

²¹ Iphe, bụkpoo onye rakuru
Nnajiuphu teke ono bẹ
ọo-dzọta. †

²² "Sụ-a; unwoke Ízurelu; ọ kwa Jizọsu kẹ Nazaretu ono bẹ bụ nwoke ono, Chileke shi l'iphe-ọhumalenya yẹle iphe, jiru ọnya, dughbaa biribiri, o gude iya meshia l'echilabọ unu; mee g'o doo unu ọnya l'ọo yẹbe Chileke ziru iya. Iphemiphe ono bẹ unu makọtaru ree l'onwunu. ²³ Ọle a kpuru iya nụ unu; unu shi l'ẹka ndu ta amadu eke-mu kpopyabe iya l'oswebe woru iya pfụ-gbua. Iphe ono buru iphe, Chileke mahawarụ bya achihawaa ya l'idzù dobe. ²⁴ Ọle Chileke tofuaru iya l'ẹgbu, ọnwu shi kee ya bya emee o shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ; kẹle ọnwu ta adudu ike gudeshia ya. ²⁵ Lẹ Dévidi pfukwaru kẹ Jizọsu sụ:

"Mu ahumaje Nnajiuphu
tekenteke.

Tekenteke bẹ ọ nọ mu
l'ẹkutara g'ọ tọ dụ iphe,
e-me mu nụ.

²⁶ Noo g'o gude obu nọdu atso
mu uto.

Ehu-uto iya mee mu nọdu agụ
ebvu; ete ẹswa.

Mu maru lẹ mu
-nwuhuchakpoo bẹ
ii-dobe mu-a ndzụ ọzo.

²⁷ Noo kẹle ị tji hadu mu

† *Gynaa Jiow 2:28-32*

l'alí-maa.

Ị tịi hadụ onye nkengu,
i yeru obu g'o rehu
erehu.

²⁸ I goshiwaru mu ụzo ndzụ.

Ii-me g'ẹhu tsọo mu ụtso kele
mu le ngu bu. †

²⁹ "Sụ-a; ụnwunna mu; mu a-tọgboru ke nna anyi oche, bu Dévidi ẹba. Ọ tọ bụdua l'ọ nwụhuru anwụhu; e lik-warụ iya phọ elili; teme ilu iya dukwa-a byasụ ntanụ-a. ³⁰ Obenu l'o shi bụru onye mpfuchiru Chileke. Ọ maru le Chileke kweru iya ukwe bya eriru angụ ye iya le ya e-shi l'awa iya họtá onye a-nọchi ọkwa eze iya. ³¹ Ọ hụmaru iphe, Chileke e-mechaa mee. O pfua le Kéreshi e-shi l'onwu teta dzuru ndzụ, bu iya bu teke ono, ọ sụru:

"Ọ tọ haduru iya l'alí-maa.

Teme ẹbe anụ-ẹhu iya
erehuduru erehu."

³² Chileke mewaru Jizọsu ono o shi l'onwu teta dzuru ndzụ, bu iya bu ọwa-a, anyi tukuru gude ẹnya anyi hụma-a. ³³ Ọo ya bu le Chileke woliru iya eli woru dobe l'ẹkutara iya. Ọ nataakwaru Unme-dụ-Nsọ l'ẹka Nna, bu iphe-oma, Chileke kweru ukwe iya. Iphe-a, unu hụmaru-a waa iphe-a, unu anụ-a bukwa iphe-oma ono, bu iya bu Unme-dụ-Nsọ ono, ọ wuru anyi ono. ³⁴ L'ọ tọ bukwa Dévidi be larụ l'imigwe l'onwiya; kele yẹbedua l'onwiya sụkwaru:

"Chipfu sụru Nnajiuphu mu:

Nọdu mu l'ẹkutara;

³⁵ jasụ teke mu e-me ndu
ohogu ngu g'ẹphe bụru
iphe, ji-zọpyabe l'okpa. ††

³⁶ "Ọo ya bu; g'o doo Ízurelu mgburugburu ẹnya rengurengu le Chileke mewaru Jizọsu ono, unu kpọpyaberu l'oswebe ono g'ọ bụru Nnajiuphu bụru Kéreshi ọbu."

³⁷ Noo ya; ẹphe nụmae ya phọ; meji tsukahụ phe. Ẹphe sụ Pyíta waa ndu-ishi-ozí ndu ọphuu: "Ụnwunna anyi; ?bụ gụnu be anyi e-me?"

³⁸ Pyíta sụ phe: "G'izimanụ iphe-ẹji unu lwa unu azụ; g'unu lwapfuta Chileke; g'e gude ẹpha Jizọsu, bu Kéreshi mee unu baputizimu g'unu hakọta l'ẹhu l'ẹhu gẹ Chileke agụaru unu nvụ l'iphe-ẹji unu; unu a-nata iphe-oma ono, bu iya bu Unme-dụ-Nsọ. ³⁹ L'iphe ono be Chileke kwekwaru ukwe le ya e-meru unu; meeru iya unwu unu; meeru iya iphe, bukpo ndu nọkwadu ẹnya me iphe, bukpo onye Nnajiuphu, bu Chileke anyi e-ku."

⁴⁰ Pyíta pfuchaa nno bya epfukwaaphọ igwerigwe opfu ọzo pfushia ya ike bya anmaaru phe ọkwa sụ: "Ọphu g'unu dzọo onwunu l'ogbo-a, a-la l'iswi-a." ⁴¹ Ọo ya bu; a dụ igwerigwe nata ozí iya; e mee phe baputizimu. Mbọku ono; iphe, rwuru unu nemadzụ mgbo ẹsaa l'umadzu ụkporo iri bya ayiru le ndu kwetawaru nụ.

Umere ndu chiochi mbụ

⁴² Iphe, ẹphe yeerupho ẹhu ememe bụru anọdu abyajekpoephe anuma iphe, ndu-ishi-ozí ono ezi phe bya atụkoje nọkobe g'unwune; atụ mgbabẹ l'eri Nri Nnajiuphu waa l'epfu anụ Chileke.

⁴³ Iphe, bukpo onyemonye tsyahaa ebvu. Ndu-ishi-ozí ono nọdu emeshi igwerigwe iphe-ohumalenya me iphe, jiru ẹnya, dughaa biribiri. ⁴⁴ Iphe, bukpo ndu kwetarụ ke Jizọsu g'ẹphe ha tuko iphemiphe, ẹphe nweru tya mgbabẹ. ⁴⁵ Ẹphe reshikọta ẹku phe waa iphemiphe, ẹphe nweru enweru. Ẹphe woru iya keeru onyemonye gẹ mkpa haru onye. ⁴⁶ Mbọku-mbọku; ẹphe atụko tughba nanụ je anọdu l'eze-ulo Chileke. Ẹphe nọdu atughbaje eri Nri Nnajiuphu l'unuphu l'unuphu phe; teme ẹphe nọdu egudeje ẹhu-utso waa obu ìphóró eri iphe, bukpo

† Gụnaa Ebvu 16:8-11 †† Gụnaa Ebvu 110:1

iphe, ephe eri eriri. ⁴⁷ Ephe ndu ekelejekpēpho Chileke. Ephe buru ndu du ndiphe mgburugburu l'obu. Nnajiuphu ndu eyekwaru phe ndu o dzotarú k'òphúú mboku-mboku.

Emeta onye eniyeni

3 O be ujiku lanu; Pyita yee Jionu ndu eje l'eze-ulo Chileke l'okuloku eto k'eswe teke eepfuje anu Chileke. ² O duru nwoke, shi l'epho buru eniyeni, a pa je edobe l'onu-abata ophu eekuje "Onu-abata-ama-mma." Nwoke ono be aapataje mboku-mboku bya edobe l'oguzo ono g'o rwoje ndu abahu l'eze-ulo Chileke ono arwo. ³ O humaeopho Pyita yee Jionu aka ephe abata l'ime eze-ulo ono; o rwohakwa phe pho iphe. ⁴ Ephe tabe iya enya. A nonyaa; Pyita su iya: "Lee anyi enya!" ⁵ O leahaa phe enya dobesukwanu l'o duru iphe, ephe abya iya anunu. ⁶ Pyita su: "Mu te enwekwa mkpola-ododo ozoo mkpola-ochaa; ole ophu mu nweru be mu a-nu ngu. L'epha Jizosu Kereshi, onye Nazaretu; gbalihu jeahaa ije!" ⁷ O lota nwoke ono l'ekutara lo-lia ya eli. G'e jia epfua okpa iya labo waa nkwo okpa iya tetachaa ya. ⁸ O pfulihu pfuru apfuru jeahaa ije. O tsoru phe bahu l'eze-ulo Chileke. O ndu apfuphe ete eswa ejephe etu Chileke epha. ⁹ O be teke onyemonye humaru g'o jephe etu Chileke epha; ¹⁰ ephe hubachaa ya ama l'oo onye-a, shi ndu "le Onu-abata-ama-mma" eze-ulo Chileke arwo arwo-a. O du phe biribiri teme o tufukwa phe pho ehu; mbu iphe ono, e meru iya ono.

Pyita asa opfu l'eze-ulo Chileke

¹¹ O be ge ndiphe humaru g'ogba etso Pyita yee Jionu l'ekameka; ephe gbaa mkpu bya anodu ele iya l'onu-ulo ophu eekuje "Onuzo Solomonu." O du phe okpobe biribiri. ¹² Pyita humaeopho ndu ono o su: "Unube ndu Izuru; bu gunu meru g'o gude iphe-a du unu biribiri? Bu gunu meru g'o gude unu ndu ele anyi g'o bu ike anyi be anyi gude mee nwoke-a o jeahaa ije-a; ozoo l'oo ke g'anyi bu-be ndu akwabeg Chileke ubvu? ¹³ O kwa Chileke ke nna anyi oche phe; mbu Chileke ono, bu Chileke ke Ebirhamu; bya aburu Chileke ke Ayizaku; buru Chileke ke Jikopu ono; o kwa iya be gudewaa iphe-a, meru nu-a goshi odu-biribiri ke Nwa iya, bu Jizosu; mbu onye ono, unu kpuru nu ndu Romu bya ajikakwa iya pho l'iphu Payileti ono. Payileti ono-a gudehawaa okpoma iya su le ya a-ha iya ke mmanu. ¹⁴ Unu jika onye ono, du iche; teme o buru onye pfuberekoto; bya abu-chiaru onye gburu ochi be unu suru g'a haaru unu ke mmanu. ¹⁵ Unu shi nno gbua onye gude ndzu. Obenu le Chileke meru g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu ozo, bu iya bu okpobe-opfu-a, anyi agba ekebe iya-a. ¹⁶ Nwoke-a, unu humaru-a teme o buru onye unu maru-a bukwa ike ke Jizosu ono be meru iya o wekorohu; kele anyi kweru l'ike du l'epha iya. Mbu; o kwa ekweta ke Jizosu be meru nwoke-a, pfuru l'iphu unu g'unu ha-a o wekorohu.

¹⁷ "Su-a; unwunna mu; mu maru-a l'unu le ndu-ishi unu meru Jizosu egube ono; kele unu ta amadu. ¹⁸ Chileke shi l'eka ono mee iphe, o pfuru l'onu ndu mpfuchiru iya g'ephe ha teke ndiche su le Kereshi obu e-je iphe-ehuka. ¹⁹ Oo ya bu g'izimanu lwa unu azu. Unu lwaphuta azu lwaphuta Chileke g'o hufu iphe-aji unu. ²⁰ G'ehu-guu eshikwapho l'eka Nnajiuphu byaru unu. Ehu-guu ono a-bya me o -ziepho Onye-Ndzota ono, o hotahawaru unu ono, bu iya bu Jizosu. ²¹ Jizosu ono a-ndu l'imigwe jasu teke Chileke e-mephu iphemiphe azu g'o buru k'ophuu, bu iphemiphe ono, Chileke shi l'onu ndu mpfuchiru iya pfuaru anyi teke ndiche ono. ²² Mosisu pfukpokwaaru su: 'Nnajiuphu, bu Chileke be e-zi onye mpfuchiru iya g'o ziru yebdua. Onye ono a-buru nwanna unu gedegede. Unu a-numaje iphemiphe, o pfuru; mee ya ememe.' ²³ Onye ata angabeduru onye mpfuchiru Chileke ono nchi be aa-hofu l'echilabo ndibe Chileke mee g'o laa l'iswi. ²⁴ Iphe, bu ndu mpfuchiru Chileke g'ephe ha; e -shikpoo le Samelu je akpaa le ndu ophu etso iya nu; g'ephe ha be tukoru pfukota opfu iphe-a, eme nta-a. ²⁵ Iphe ono, Chileke shi l'onu ndu mpfuchiru iya su l'oo-me ono be bu unu be o pfudoru iya; kele oo unu bu unwu ndiche, Chileke kweru ukwe-iphe teke o suru Ebirhamu: 'Oo awa ngu be ya e-shi gooru mgboko mgburugburu onu-oma'. ²⁶ Chileke yeru onye ejeru iya ozi, bu Jizosu su g'o vuru uzo byapfuta unu g'o gooru unu onu-oma, bu iya bu g'o mee unu l'ehu l'ehu g'unu ghaaru ejo-iphe ono, unu eme ono azu."

Pyita asa opfu l'iphu
ndu-ishi ndu Jiu

4 Epe kpukwaduru-a opfu, epe epfuru ndu ono l'onu; ndu-ishi uke Chileke waa ndu Sadiusii waa onye-ishi ogbogu eze-ulo Chileke wu-pfuta phe. ² Ehu nodu egbu phe egbu; kele umadzu ebo ono ezi iphe bya arak-wa iya pho arara l'eshinu Jizosu tetaru dzuru ndzu be ee-mechaa shi l'onwu teta dzuru ndzu. ³ Epe kputa phe je atuchia kele nchi jihuwaru. Epe no jasu le nchitabohu iya. ⁴ Ole igwerigwe ndu numaru ozi, Pyita phe ziru woru onwophe ye Jizosu l'eka. Ndu ophu bu unwoke rwua iphe, du g'unu nemadzu mgbo iri l'ebo l'umadzu ukporo iri.

⁵ O be le nchitabohu iya ono; ndu-ishi ndu Jiu waa ndu bu ogerenya phe waa ndu ezije ekemu bya edzukobe le Jierusalemu. ⁶ Noo ya; Anasu, bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke nokwapho l'eka ono waa Kayafasu mekpoo Jionu waa Aleguzanda; mewaro iphe, bukpo ndu shigbaa l'eri ndu-ishi uke Chileke nokotakpoephe l'eka ono. ⁷ Epe bya eworu ndu-ishi-ozu ono bya edobe l'echi bya ajjahaa phe ike onye epe gude eme iphemiphe onoya; ozoo onye ziru phe iya nu.

⁸ Unme Chileke ji Pyita ehu; o pfuaha sụ phe: "Unube ndu-ishi me ndu bu ogerenya Izurelu. ⁹ O doru anyi enya l'iphe, unu ekpe anyi ikpe iya ntanu-a bu k'iphe, du ree, e meru onye no le mkpa, bu iya bu g'e gude mee nwoke-a g'o wekorohu-a. ¹⁰ Ole oo g'unube ndu no l'eka-a; me iphe, bu ndu Izurelu mgburugburu makwaru l'o bu ike k'epha Jizosu Kereshi onye Nazaretu ono; be nwoke-a gude wekorohu pfuru l'iphu unu-a. Mbụ Jizosu ono, unu kopyaberu l'oswebe l'onwunu; obenu le Chileke mechakwanaaru bya emee ya o shi l'onwu teta dzuru ndzu ozo ono. ¹¹ Oo Jizosu ono be e deru nkiya l'ekwo-opfu Chileke sụ:

"Owaa bu mkpuma,
unube ndu akpu ulo
jikaru, mechaaru bya
aburu mkpuma,
gude ulo. †"

¹² O to dudu onye ozo, adu ike adzota anyi gbahaa Jizosu Kereshi kpoloko. Ebe o dukwa epha onye ozo le mg-boko-a mgburugburu, Chileke meru g'a maru; mbu epha, a-du ike dzoo nemadzu gbahaa ke Jizosu ono nwekiya.

¹³ Epe numachaa ge Pyita yee Jionu asa kpaa kpaa; l'eka epe bu nemadzu mmanu, abudu l'ephe nwuru ekwo; o ji phe enya. Enya gbarwua phe le Pyita phe bu ndu epe le Jizosu shi aswije. ¹⁴ Ophu epe enweedu onu opfu ge nwoke obu, e meru o wekorohu obu pfukwarupho l'eka ono-a. ¹⁵ Epe su Pyita phe g'ephe tugbua lufu l'ulo-ikpe ono g'ephe chia idzu. ¹⁶ Epe su: "?Bukpo gunu be anyi e-me ndu-a? Iphe, bu Jierusalemu mgburugburu madzuaru nta-a l'oo phe be Chileke shi l'eka mee ge nwoke-a wekorohu. Ono be a ta atuduru ego. ¹⁷ Iphe, anyi e-me g'e te epfukashihē iya l'alī Jiu bukwa g'anyi yeshiaru phe ebvu ike g'ephe te epfuehe ke nwoke ono ozo." ¹⁸ Epe kua Pyita phe bya atuaru phe ekemu su g'ephe te ephotabaekwa epha Jizosu; ophu epe egudebaekwa epha iya zia iphe l'edzudzu-oha ozobaa.

¹⁹ Pyita yee Jionu bya eyeeru phe onu su: "Unu ghanaa ya hata. ?Bu ole ka ree l'iphu Chileke? ?Bu g'anyi nu-jeru Chileke opfu too g'anyi nujeru unu opfu? ²⁰ Kele anyi ta ayikwa haa epfu iphe, anyi humaru bya anumakwapho le nchi anyi." ²¹ Epe bya anmashibaaru phe onwu ike bya ahaa phe; epe lashia. Ebe o dudu iphe, epe maru, epe a-gbabe okpa nua phe aphu; kele ndiphe ekele Chileke ekele k'iphe, meru nu; ²² opfu le nwoke ono, e meru o wekorohu l'uzo, du biribiri ono noghataawaru ukporo apha labo.

† *Gunaa Ebvū 118:22*

**Ndu kẹ Chileke epfu anụ Chileke
g'o mee g'ike dụ phẹ**

²³ A haaepho Pyíta phẹ; ephe tųgbua jepfu ndu ephe l'ephe aswije je akọkotaru phẹ iphemiphe ono, ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya ono pfuru ono. ²⁴ Ephe nųmachae ya phọ; ephe gude obu lanụ kwata epfu anụ Chileke sụ: “Nnajiuphu, bụ iya bụ Chileke, doberu igwe dobe alị dobe eze mini dobe iphe, bu l'ime iya.

²⁵ Gube onye gude ike Unme-dụ-Nsọ mee onye-iche anyi, bụ Dévidi; onye shi ejeru ngu ozi; o dee sụ:

“?Bụ gụnu kparụ iphe,

ọhamoha gude

ẹhu-eghu aba

hanyihanyi?

?Ọ nwuru inwagha bẹ ndiphe

achị ẹjo idzu kẹ

mmanụ?

²⁶ Ndu eze ndiphe nọdu

akwakọbe k'ọgu.

Ndu-ishi dzukọbe g'ephe tsoo

Nnajiuphu ọgu;

mbụ g'ephe tsoo Kéreshi

ọgu. †

²⁷ Ọ bụ ọkpobe-opfu l'ephe dzukọru lẹ Jierúsalemu l'ẹka-a; mbụ Herọdu mẹ Pọnchiosu Payiletí; mẹ ndu ọhozo mẹ ndu Ízurelu; g'ephe tsoo ọkpobe Nwa ngu, bụ Jizọsu, ị họtaru ọgu. ²⁸ Obenu l'iphe ono tųkoru bụru g'ephe mee iphe, ị chihawaru l'idzù l'o noo g'ee-me iya. ²⁹ Nta-a Nnajiuphu; lenaa ẹgube ọnwu, ephe anmashiru anyi. Ọo ya bụ; yenu anyibe ndu ejeru ngu ozi ike l'ẹhu; g'anyi ta atsųjeshi ebvu ililekpọo k'epfu opfu ngu ono.

³⁰ Yetanụ ẹka mee gẹ ndu iphe eme wekọrohu; tẹme g'anyi gude ẹpha Jizọsu, bụ Nwa ngu, dụ nsọ ono meshia iphe-ọhumalenya ọzo, dųgbaa biribiri.”

³¹ Ephe pfuchaaru nụ Chileke; ẹka ono, ephe nọ ono nmakọta jijijijii. Unme Chileke bya eji phẹ ẹhu; ephe kwa-ta ziahaa ozi-ọma Chileke; ọphu ndzụ agụedu phẹ.

**Agbarụ mgba l'iphe;
kẹ ndu kẹ Chileke**

³² Tọbudu iya bụ; ndu kweru l'ọo Jizọsu bụ Nnajiuphu phẹ g'ephe ha tųko tųgba bụru nanụ. Obu phẹ bụru nanụ. Ọphu ọ dudu onye ọphu asųjekwadu l'iphe, o nweru bụ k'ẹka iya. Ephe tųko iphemiphe tųgbabe gbarụ mgba. ³³ Ndu-ishi-ozí nọdu asa iya l'edzudzu-ọha g'o doo ẹnya; lẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu shiwa a l'ọnwu teta dzuru ndzụ. Chileke kwatakọo emeru phẹ eze-iphe-ọma, parụ ẹka g'ephe ha. ³⁴ Iphe, bųkpoo g'ephe ha hụma-dzuru iphe, mkpa iya duru phẹ. Ndu nweru alị; ọzoo ọlo reshia ya ³⁵ chịtaru ndu-ishi-ozí okpoga iya. A nọdu ekejeru onyemonye okpoga ọbu gẹ mkpa onye ha.

³⁶ Noo g'ọ nwuru meru iphe, Jíósefu mekwarupho nkiya nno. Jíósefu ono bụ onye Lívayi; onye a nwuru lẹ Sayipurọsu, ndu-ishi-ozí guru Banabasụ, bụ iya bụ “onye anųje onye ọzo ọkpụ-ikike.” ³⁷ Yẹbedua woru alị, o nweru ree bya achiru okpoga iya nųkota ndu-ishi-ozí.

Ananayasu yẹle Safayira

5 Noo ya; nwoke lanụ, eekuje Ananayasu yẹe nyee ya, bụ Safayira bya erekwaaphọ alị phẹ. ² Ananayasu haphodo aswa alị ono dobe; nyee ya makwarupho. Ọ bya ewotaru ndu-ishi-ozí uphodu iya. ³ Noo ya; Pyíta sụ iya: “Ananayasu! ?Bụ gụnu meru g'o gude i kwe gẹ Nsetanu bata ngu l'obu bya emee ngu g'ị gbaarụ Unme-

† *Guna Ebvụ 2:1,2*

dù-Nsò ẹ̀regede; mbù g'i kweta haphodo okpoga, i retaru l'alì ngu? ⁴ Teke ono, i ti shidu ree alì ono; ?tò b̀du nkengu? Teme i rechaa ya erere; ?tò b̀du ngu bẹ okpoga iya dù l'ẹ̀ka; ọ̀ b̀ru ngu maru iphe, dù ngu ree, i gege gude iya mee? ?Bù g̀nu meru g'o gude i kwe g'ẹ̀gube iphe ono bata ngu l'obu? Ọ̀ t̀ b̀kwa nemadzù bẹ̀ ị̀ gbarù ẹ̀regede ọ̀bu; ọ̀ kwa Chileke!" ⁵ Anuma, Ananayasu anuma iya; ọ̀ daa gbaragadaga nwùhu. Ndzù rwuta ndu nùmaru iya nù. ⁶ Ụ̀nwokorobyà wulihu bya akwaa ya akwa pata je elia.

⁷ A nọ̀pho iphe, ha g'awa ẹ̀to nyee ya bata; ọ̀phu ọ̀ madù iphe, meru nù. ⁸ Pyìta sù iya: "¿Bùwaa iphe, gù lẹ̀ jì ngu retaru l'alì unu-a baa?"

Ọ̀ sù iya: "Ee; l'ọ̀ b̀akwaa ya b̀u ono."

⁹ Pyìta sù iya: "¿Bù g̀nu meru g'o gude gù lẹ̀ jì ngu chĩa ìdzù g'unu h̀a Unme Chileke ama? Lekwa ndu jeru eli jì ngu alwapho. Ọ̀o phẹ̀ a-pafufukwa ngu pho." ¹⁰ Epfufu, oopfu iya; ọ̀ daa gworogodogo lẹ̀ mgboru ọ̀kpa Pyìta l'ẹ̀ka ono nwùhu. Ụ̀nwokorobyà ono batashia ọ̀ nwùhuwaa; ẹ̀phe pata iya je elikube jì iya. ¹¹ Ndu Chìochi mgburugburu waa ndu ọ̀zo, b̀u ndu nùmaru iphe ono wata anma pyaapyaapya.

Ndu-ishi-ozì kabaa emeshi iphe-ọ̀humalenya

¹² Ndu-ishi-ozì meshiaru ndiphe igwerigwe iphe-ọ̀humalenya, dùgbaa biribiri l'echilabọ̀ phẹ̀ l'ẹ̀ka ono. Ndu kweru kẹ̀ Nnajiuphu g'ẹ̀phe ha t̀gba nanù ejeje anokobe l'ẹ̀ka lanù lẹ̀ Ọ̀nu-ùzo Sólomonu; l'ime eze-ùlo Chileke. ¹³ Ọ̀phu ọ̀ dùdu ndu ọ̀phu ayìdu l'ọ̀gbo ono jeru atù ama k'etsoru phẹ̀; egudekpokwaaono l'ẹ̀phe b̀u ndu dùru ndiphe lẹ̀ nsò. ¹⁴ Ikpoto nemadzù byaẹ̀laa bya ekweta kẹ̀ Nnajiuphu; ụ̀nwanyi mẹ̀ unwoke. ¹⁵ Ẹ̀phe gude k'iphe ono, ndu-ishi-ozì eme ono pashia ndu iphe, eme je edobe l'agùga gbororo; je enyebegbaa phẹ̀ l'iphe, aazẹ̀ azẹ̀ mẹ̀ l'utute; g'ọ̀o-b̀ru Pyìta -ghatashia l'o mee phẹ̀ ẹ̀phe ewekorohu; mbù o -denyiduru phẹ̀ ẹ̀ka; onyonyo iya ahakporu phẹ̀ nù rwua l'ẹ̀hu. ¹⁶ Ikpoto nemadzù, shi lẹ̀ mkpukpu lẹ̀ mkpukpu, nọ̀- kubegbaa Jierúsalemu ntse gbakodzua patagbaaru phẹ̀ ndibe phẹ̀, iphe eme waa ndu ọ̀bvù eme. E mee phẹ̀ ẹ̀phe wekorohuchaa.

Aakpa ndu-ishi-ozì ẹ̀hu ọ̀zokwa

¹⁷ Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu etsoje iya nù, b̀u iya b̀u ndu gba l'ọ̀gbo ndu Sadusii tangirihu; jiaharu phẹ̀ ị̀jì-ẹ̀nya. ¹⁸ Ẹ̀phe t̀tachaa ndu-ishi-ozì ono je achìru ye l'ùlo-mkporo, ọ̀ha nwe. ¹⁹ O be l'ẹ̀nyashi; ojozi-imigwe shi l'ẹ̀ka Nnajiuphu bya agùhashia ̀zo ̀lo mkporo ono bata je edufuta ndu-ishi-ozì ono bya asù phẹ̀: ²⁰ "Unu je apfuru l'ime eze-ùlo Chileke kọ̀kotaru ndiphe akọ̀ ndzù, shi l'ẹ̀ka Kéreshi." ²¹ Ndu-ishi-ozì ono kwe iya hm. O be l'ùtsu; ẹ̀phe je anọ̀du l'eze-ùlo Chileke wata ezi iphe.

Noo ya; onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu yẹ̀ l'iya gba l'ọ̀gbo bya ekukọ̀ ndu ọ̀gbo-ikpe ono g'ẹ̀phe ha; mbù iphe, b̀u ndu-ishi Ízurelu; g'ẹ̀phe nọ̀kobe chĩa ọ̀kpobe idzu. Ẹ̀phe zia g'e je atufuta ndu-ishi-ozì l'ùlo mkporo kpùta byapfuta phẹ̀. ²² Ndu e ziru jeshia; ọ̀phu ẹ̀phe ahumaeduru phẹ̀ l'ùlo mkporo. Ẹ̀phe lwaphuta azù byapfuta ndu-ikpe ono bya asù phẹ̀: ²³ Anyi jeshikwaaru; a tuchia ̀lo mkporo atuchi; gùya ya kpukpurukpu. Ndu nche nọ̀dugbakwaa nche l'ọ̀nu-ùlo mkporo ono. Anyi tùhaa ̀zo; ọ̀phu ọ̀ dùdu onye anyi hùmaru l'ime iya. ²⁴ Onye-ishi ọ̀gbogu eze-ùlo Chileke waa ndu-ishi uke Chileke nùma iphe ono; ọ̀ t̀fu phẹ̀ ẹ̀hu; ẹ̀phe rìhaa iphe, l'e-me nù. ²⁵ Nwoke lanù gbabata bya asù: "¿Unu maru-a l'unwoke-a, unu t̀ru mkporo-a bẹ̀ pfùakwaru l'ime eze-ùlo Chileke ezi ndu nọ̀ l'ẹ̀ka ono iphe." ²⁶ Onye-ishi ndu ọ̀gbogu ono lufu chĩa ndu ọ̀gbogu je akpùta ndu-ishi-ozì ono kpù-phuta azù. Ọ̀phu ẹ̀phe egudedu ọ̀kpehu kpùta phẹ̀; kẹ̀le ẹ̀phe atsù ebvù a -nonyaa ndiphe gude mkpuma tugbua phẹ̀.

²⁷ Ẹ̀phe kpùta ndu-ishi-ozì ono bya edobe l'iphe ndzukọ̀ ọ̀gbo-ikpe phẹ̀. Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke jiahaa phẹ̀ aji sù: ²⁸ "¿Anyi ta anmanarù-a unu ọ̀kwa sù g'unu te egudehẹ̀ ẹ̀pha nwoke ono ezi iphe? Unu gude iphe ono, unu ezi ono zigbabẹ̀ Jierúsalemu. Iphe, unu emekpọ̀pho b̀u g'unu tukobe anyi ọ̀chi nwoke ono l'ishi."

²⁹ Noo ya; Pyìta yẹ̀le ndu-ishi-ozì ndu ọ̀phunapho yeeru phẹ̀ ọ̀nu sù phẹ̀: "Ọ̀ kwa iphe, Chileke sùru g'anyi mee bẹ̀ anyi e-meje. Ọ̀ t̀ b̀kwa ọ̀phu nemadzù pfuru. ³⁰ Chileke nna anyi oche phẹ̀; meru gẹ̀ Jizosu shi l'ọ̀nwu teta dzuru ndzù g'unu kpọ̀yabechaaru iya l'oswebe ọ̀ nwùhu. ³¹ Chileke wolìa ya dobe l'ẹ̀kutara iya mee ya Nnaji-

ha waa Onye-Ndzóta g'oo-shi l'èka ono goshi ndu Ízurelu ụzo, ẹphe e-shi g'izimanu lwa pẹ aзу; g'ọ gwaru pẹ nву l'iphe-ẹji pẹ. ³² Ono bẹ anyi bu ekebe iya. Nokwapho gẹ Unme-dụ-Nsọ, ọphu Chileke anuje onye emeje iphe, o pfuru bukwapho ekebe iya."

³³ Ẹphe nūmae ya pho; mbu ndu-ikpe ono; ẹphe guru oku wua ẹhu; bya emeahaa g'ẹphe gbushia ndu-ishi-ozí ono. ³⁴ Onye lanu l'ime pẹ, ẹpha iya bu Gameliyelu gbalihu wata eye onu. Gameliyelu ono yi l'ogbo ndu Fárisii; teme o bukwapho onye ezije ekemu; bya aburu onye ndiphe eyeru nsọ. O su g'a chita ndu-ishi-ozí ono chifu etezi. ³⁵ Ẹphe lufuepho; o su ndu-ikpe ono: "Mu su-a Ízurelu! Unu gebekwa! Unu kwabekwapho ẹnya l'iphe, unu abya eme ndu-a. ³⁶ L'unu maru l'o nwegehawaru teke nwoke, eeku Tiyudasu suseru le ya bu onye ha shii. Ndu rwuru unu nemadzu tsoahaa ya. E gbua ya. Ndu ono, etso iya nu ono gbakashihu. Ogbu, o wataru laa. ³⁷ E mechaa; o be teke a guseru oгу-a; Jiudasu onye Gálili futakwa. O chikotakwapho ndu ọphu tsoru yebedua. E gbukwaa ya pho. Ndu ono, etsoje iya nu ono tuko gbakashihu. ³⁸ Nokwa gẹ ke ndu-a byaru bya adu nta. Gẹ mu karu unu; unu ta adukwa iphe, unu e-me ndu-a. Unu pakwaru pẹ haa. O -buru l'iphe-a, ẹphe achi idzu iya-a; ozoo iphe-a, ẹphe eme-a shi l'èka nemadzu bẹ ọo-lakwa-a. ³⁹ Obenu l'o -shi Chileke l'èka bẹ unu taa dukwa ike akposhi iphe, ẹphe eme. L'o -shi Chileke l'èka bẹ unu e-mechakwaa huma l'oo Chileke ono l'onwiya bẹ unu etso oгу." Ndu-ikpe ono mee iphe, Gameliyelu pfuru. ⁴⁰ Ẹphe kua ndu-ishi-ozí ono bya e chia pẹ iphe bya anmaaru pẹ okwa g'ọ to dukwa mboku, ẹphe e-gudebaa ẹpha Jizosu epfu opfu ozo; bya aparu pẹ haa. ⁴¹ Ndu-ishi-ozí ono shi l'iphu ndzukọ ogbo-ikpe ono tugbua. Ẹhu ndu atso pẹ utso le Chileke guru pẹ le ndu du ree k'ẹje iphe-ẹhuka l'opfu ẹhu Jizosu. ⁴² Ọphu ẹphe ahaduru ezi iphe, l'eze-ulo Chileke me l'unuphu l'unuphu mboku-mboku arakwapho ozi-oma ono arara l'oo Jizosu bu Onye-Ndzóta obu, Chileke kweru ukwe iya obu.

Aahota umadzu ẹsaa g'ẹphe yeru ndu-ishi-ozí ẹka

6 O be teke a nonyaaru; ndu etso ụzo Jizosu ndu aka shii eje; ndu Jiu, opfu-alị pẹ bu Giriku wata agu aphu ndu Jiu, ọphu opfu-alị pẹ bu Hiburu. Iphe, kparu iya nu bu le mboku-mboku bẹ ọo bujeru a -wata eke nri; a ta kpadu ishi unwanyi pẹ, ji pẹ anọedu. ² Ndu-ishi-ozí iri l'ẹbo ono bya ekua ndu etso ụzo Jizosu ono g'ẹphe ha bya asu pẹ: "O to dukwa ree g'anyi gude k'iphe, eeri l'onu haa ezi ozi Chileke. ³ Oo ya bu unwunna; unu hota umadzu ẹsaa l'ime unu; g'anyi ye pẹ opfu nri-a l'èka. Ndu ono a-buru ndu aama ẹka oma teme Unme-dụ-Nsọ ji pẹ ẹhu; teme ẹphe buru ndu maru iphe. ⁴ Anyibedua a-noduepho l'epfu anu Chileke ye ezi ozi-oma ono."

⁵ Ẹphe zukota gberegbedegbemu l'iphe ono, ndu-ishi-ozí suru g'e mee ono. A bya ahota Sutivinu, bu nwoke, kweru ke Nnajiuphu okpobe ekwekwe; teme Unme-dụ-Nsọ jikwa iya pho ẹhu; bya ahotakwapho Filipu waa Porokorosu waa Nikeno waa Tayimonu waa Pamenasu; waa Nikolasu, onye Antiyoku, onye ohozo, mewaru onwiya onye Jiu. ⁶ Ndu etso ụzo Jizosu ono bya eduta pẹ byapfuta ndu-ishi-ozí. Ẹphe bya abyabẹ pẹ ẹka; pfuru opfu ẹhu pẹ nu Chileke.

⁷ A kabaa anuma opfu Chileke l'ekameka. Ndu etso ụzo Jizosu le Jierusalemu kwatakpo o aka shii eje. Igwerigwe ndu-uke Chileke bya ekweta ke Nnajiuphu.

Eegude Sutivinu

⁸ Sutivinu buru onye Chileke meru eze-iphe-oma bya aburu onye ike du k'ọphu oomeje oke iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri l'iphu ndiphe. ⁹ Noo ya; o duru ndu-ishi l'ulo-ndzukọ ndu Jiu, shi buru ohu. Ndu ono shigbaa Sayirini waa Aleguzandiriya waa Silisiya waa Eshiya. Tobudu iya bu; ẹphe byapfuta Sutivinu ẹphe l'iya lipfuru l'igoligoli. ¹⁰ O le Unme Chileke nuru Sutivinu mmamiphe k'ọphu abureru teke o yeru onu; o to duedu onye amakwaduru iphe, oo-pfu. ¹¹ Ẹphe je ebuta nemadzu ebuta g'ẹphe suje: "Anyi numaru ẹka oopfurwushi Mosisu ye e Chileke." ¹² Ẹphe gude egube ono kpalia ndiphe waa ndu bu ogerenya ndu Jiu waa ndu ezije ekemu. Ẹphe bya akputa Sutivinu kpureru ndzukọ ogbo-ikpe ndu Jiu. ¹³ E je eduta ndu byaru bya agbaahaa ya ekebe su: "Nwoke-a ta adukwa teke o to ndudjedu epfubyishi eze-ulo-a, du nsọ-a waa ekemu Mosisu. ¹⁴ Kele anyi numaru ẹka o suru le Jizosu-a, bu onye Nazaretu-a bẹ e-mechaa lakashia eze-ulo-a; teme oboya agbanweko-

tachaa omelalí anyi, shi lẹ Mósísu.”¹⁵ Iphe, bukpoó ndu ono, nókota l'ùlo-íkpe ono tũko tabẹ Sutivinu ẹnya l'iphu. Iphu iya nõdu egbuẹpho nwjínwii g'iphu ojozi-imigwe.

Ọnu, Sutivinu eye

7 Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke jja Sutivinu sù iya: “?Bù iphe, ndu-a pfuru-a bù iphe, meru nù?”² Ọo ya bù Sutivinu sù phẹ: Ndibe anyi; unu gebekwaphọ-o! Mu sù-a; ọo Chileke ọphu gbaru g'a tũkoje kwabẹ iya ùb-vù meru g'onye-iche anyi, bù Ébiríhamu hùma iya. Teke ono bù lẹ Mesopotémiya bẹ Ébiríhamu bukwadù; o toko ladù Haranu.³ Noo ya; Chileke sù iya: “Gbẹshi lùfu l'alí unu-a; haa ndibe unu; lashia alí ẹka mu l'e-goshi ngu.”⁴ Ọ haa alí Kaludiya tũgbua je eburu lẹ Haranu. Nna iya nwùhuepho; Chileke mee ya ọ bya eburu l'alí-a, unu bu ntanù-a.⁵ Ọphu ọ dudu alí ono ọphu Chileke nùru iya g'o nworu teke ono; mbukpoó mẹ ntọkpa lanù. Obenu lẹ Chileke pfuru iya sù lẹ ya a-nù iya ya g'ọ bũru nkiya mẹ k'unwu nwanwanwanwanwa iya. Teke Chileke pfuru Ébiríhamu iphe ono bẹ Ébiríhamu teke anwùtakwa nwa.⁶ Chileke sùru Ébiríhamu: Awa ngu e-mechak-waa laa alí ndu ọzo je abũru ohu; tẹme eemee phẹ aphù unu apha asũgba ishi.⁷ Obenu lẹ ndu ono, ẹphe a-bũru ohu phẹ ono bẹ mu a-nmakwanu ikpe; e -mechaa ẹphe afùta l'alí ono bya abaaharù mu ẹja l'ẹka-a.⁸ Noo ya; Chileke bya ekweta Ébiríhamu ukwe-iphe bya edobe omelalí ebu ùbvù g'ọ bũru iphe-ọhubama k'iphe ono, o kweru iya ukwe iya ono. Ọo ya bù; Ébiríhamu nwùta Áyizaku. Áyizaku nõephọ abalí ẹsato; e bua ya ùbvù. Nok-waphọ gẹ Áyizaku nwùtaru Jiékọpu búa ya ùbvù; Jiékọpu nwùshia ochochoroche anyi phẹ ẹphe n'iri l'ẹbo bushichaa phẹ ùbvù.

⁹“Ochochoroche anyi phẹ gude iji-ẹnya ree Jiósefu ndu Ijiputu. Obenu lẹ Chileke nõ swiru Jiósefu rengurengu.¹⁰ Chileke dzọkota iya l'iphe-ẹhuka iya g'ọ ha bya anù iya umere ọma waa mmamiphe l'ibe onye eze ndu Ijiputu, bù iya bù Fero. Fero mee Jiósefu; ọ bũru iya bù onye-ishi l'alí Ijiputu l'ophu; bya abukwarupho onye-ishi l'ọkpoku ibe eze gẹdegede.

¹¹“A nõnyaa ẹjo ọkpa nri bya l'alí Ijiputu mgburugburu mẹ Kénanu. Ọ bũru eze iphe-ẹhuka. Ọphu ocho-choroche anyi phẹ ahumaheduru nri, ẹphe e-ri.¹² A nõnyaa; Jiékọpu nùma lẹ nri dù lẹ Ijiputu. Ọ bya ezia ocho-choroche anyi phẹ g'ẹphe jee. Ọ bũru ejeje k'ivuzọ bù ono.¹³ O be lẹ k'ẹbo Jiósefu mee g'ẹphe maru lẹ ya bù nwanna phẹ; tẹme Fero shikwaphọ nno maru ndu unuphu Jiósefu.¹⁴ Ọo ya bù; Jiósefu bya ezia ozi g'e je asù nna iya, bù Jiékọpu g'ọ lwatashia Ijiputu; ẹphe lẹ ndu ọkpoku phẹ mgburugburu; ndu tũkoru dù ọkporo umadzu ẹto l'umadzu iri l'ise.¹⁵ Ọo ya bù; Jiékọpu laa Ijiputu, bù iya bù ẹka yẹe ochochoroche anyi phẹ buru jasù ẹphe nwùshihu.¹⁶ E vutakọta phẹ laa Shẹkemu je elia l'ilu, Ébiríhamu gudehawaa okpoga zùta ọkpa-ípfa Hamọ lẹ Shẹkemu.

¹⁷“O betashiẹpho teke Chileke e-meru Ébiríhamu iphe ono, o kweru iya ukwe iya ono; ndibe anyi, bu lẹ Ijiputu yekwawaa onwophẹ iphe; kawaa mebyikpọo shii.¹⁸ A nõnyaa eze ọzo, amaẹdu kẹ Jiósefu bya abũru ishi ndu Ijiputu.¹⁹ Ọ gbabẹru ndibe anyi ono ẹregede tẹme ọ watakwaphọ eme oche anyi phẹ aphù; k'ọphu ọ tũru phẹ ekemu sù g'onye nwũru nwa ọphúú tuphajẹ iya etupha; g'ọ tọ dzùshiru ndzù.²⁰ Noo teke a nwũru Mósísu bù ono. Ọ bũru ẹguru nwata, dù ree l'iphu Chileke. E hee ya l'ime ọlo ọnwa ẹto.²¹ O be teke a pataru iya je edobe gbado iya; nwa Fero kẹ nwanyí tũruta iya bya eworu iya zua; ọ bũru nwa iya.²² E zikọta iya iphe, bukpoó ẹkwo, aanwùkpoo anwunwu lẹ Ijiputu teke ono. O shi l'ẹka ono bũru eze nemadzù l'opfu ọnu mẹ l'iphe, eeme l'ẹka.

²³“Mósísu nõephọ ọkporo apha labọ; ọ ríahaa lẹ ya e-je agbaphee ndu alí iya, bù iya bù ndu Ízurelu.²⁴ Ọ hùma onye lanù l'ẹka onye Ijiputu eme iya ẹji. O jepfu iya je agbaaharu iya ọdzori. O gude k'iphe ono chigbuẹkwapho onye kẹ Ijiputu ono l'ẹka ono; shi ẹgube ono melata iya iphe, o meru onye Ízurelu ono.²⁵ O dobesukwanu lẹ ndu nkiya a-maru lẹ Chileke e-mechaa shita l'ẹka iya mee g'ẹphe nweru onwophẹ; obenu l'o to doduru phẹ ẹnya.²⁶ O be lẹ nchitabọhu iya; ọ hùma ẹka ndu Ízurelu labọ alwù ọgu bya ejeshia g'ọ gboo phẹ; doshiaru phẹ iphe, adaru phẹ nù. Ọ sù phẹ: ‘Unu gebe! ?Unu ta amadù l'unu bù unwanwa? ?Bù gũnu meru iphe, unu achọ onwunu opfu?’²⁷ Onye ọphu achọ opfu nwufu Mósísu sù iya: ‘?Bù onye meru ngu onye-ishi; yẹe onye-íkpe anyi?’²⁸ Tọo ?iimewaa g'i gbua mu g'i gburu onye Ijiputu unyaphu-a? ²⁹ Mósísu nùmaephọ iphe ono; ọ gbafù l'alí Ijiputu gbalaa je eburu l'alí ndu Midíyanu. Ọ nõdu l'ẹka ono nwùta unwegirima labọ.

³⁰ “A ñepho ụkporo apha labo; Mósísu hụma ojozi-imigwe l'echiegu, ño l'aguga úbvú Sayínayi. Ojozi ono ño l'oku, enwu l'irwu. ³¹ Mósísu ñodu ele iya enya; o dú iya biribiri. O jekubeshie ya pho ntse ge ya maru iphe, o bu; o numa olu Nnajiuphu l'oku ono. Olu ono suru: ³² ‘O kwa mu bu Chileke nna ngu oche phe, bu iya bu Chileke ke Ébiríhamu; buru Chileke ke Áyízaku; bya aburu Chileke ke Jiékopu.’ Ndzú guahaa Mósísu; ophu o tuduru ama elebaa enya l'eka ono. ³³ Oo ya bu; Nnajiuphu su iya: ‘Yefu akpokpa, i yeru l'okpa; kele eka ono, i pfuru ono buk-wa ali, du nsó. ³⁴ Mu lewaru enya huma egube aphu, eeme ndibe mu l'ali Ijiputu. Mu humawaru iphe-ehuka, ephe eje; mu byatashia ge mu dzoo phe. Ngwa; bya ge mu zia ngu g'i je Ijiputu.’

³⁵ “O bukwaru-a Mósísu-a, ndu Ízurelu jikaru su iya: ‘?Bu onye meru ngu onye-ishi; yee onye-ikpe anyi-a?’ be Chileke shi l'eka ojozi-imigwe iya, Mósísu humaru l'irwu, enwu phoophoophoo pho hota; zia ya g'o je aburu onye-ishi waa onye a-gbata phe nu. ³⁶ Mósísu meshia iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri le Ijiputu bya eshi le Ijiputu ono dufuta phe. O bya emeshikwaapho iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri le Eze-enyimu-uswe waa l'echiegu charachara, e te budu ebubu, ephe noru ukporo apha labo. ³⁷ Oo ya bu Mósísu ono, suru ndu Ízurelu: ‘Chileke e-mechakwaa shi l'echilabo unu zia onye mpfuchiru iya; g'o ziru mbedua. O buru yebedua be unu a-nu-majeru olu’ ³⁸ O buru Mósísu ono ño-chiru enya Ízurelu teke ephe zakoru l'úbvú Sayínayi l'echiegu, e te budu ebubu pho. Oo ya anaru ojozi-imigwe ono, byapfutaru iya l'úbvú ono opfu epfuru ochochoroche anyi phe. O buru iya shi l'eka Chileke nata opfu ono, anu ndzu ono wolataru anyi.

³⁹ “Ole ndiche anyi phe nyiru iya nchi manu; bya ajika iya. O du phe g'a su l'ephe laphuru azu le Ijiputu. ⁴⁰ Noo ya bu; ephe su Eronu: ‘Doberu anyi agwa, e-vutajeru anyi uzo; l'anyi ta amaedu iphe, meru Mósísu-a, dufutaru anyi le Ijiputu-a.’ ⁴¹ Noo teke ephe meru agwa, du ge nweswi wata agwagwa. Ephe wata abo iphe ono, ephe meru l'onwophe ono. ⁴² Tobudu iya bu; Chileke wofu phe enya; haa phe; ephe gwaahaa kpokpode, ño l'igwe, bu iya bu iphe, e deru l'ekwo ndu mpfuchiru Chileke; eka Chileke suru:

“Ndu Ízurelu! Ukporo apha

labo be

unu gbushiru anu l'echiegu,

e budu ebubu

gude gwaa iphe.

Ebe o dudu ophu unu gude

gwaa mbedua.

⁴³ ?Tobudu ulo-ekwa agwa

Moloku be

unu vutaru bya evuta

kpokpode,

unu kpuru akpukpu

o du ge k'agwa unu bu

Refanu?

Iphe ono bu iphe,

unu gude eka unu

meshia wata abaru eja.

Noo g'o gude mu je achita

unu chighaa Babilonu. †”

⁴⁴ Ndiche anyi phe shi nweru ulo-ekwa, ephe shi akpobeje l'eka ephe jeberu l'echiegu ono, nemadzú ebudu ebubu ono. O buru ulo-ekwa ono egoshi le Chileke swiru phe-a. E meru ulo obu ge Chileke suru Mósísu g'e mee ya, bu iya bu egube iya ophu o goshiru iya. ⁴⁵ Ndiche anyi phe woru ulo-ekwa ono ye ogbo ophu etso phe nu l'eka. E mechaa; ogbo k'ono vuta iya tsoru Jioshuwa je anaa ali ndu ozo; mbu ali, Chileke chishihawaru ndu bu iya nu l'onwiya. Ulo-ekwa ono ño l'eka ono jasú l'ogbo ke Dévidi. ⁴⁶ Dévidi buru onye yele Chileke du le ree.

† *Gúnaa Émọ* 5:25-27

Ọ sụ gẹ Chileke haa gẹ ya kpàaru iya ọlọ; ọlọ kẹ yẹbedua, bụ Chileke kẹ Jíékọpu. ⁴⁷ Ọ bụru Sólomọnu mechaaru kpàaru Chileke ọlọ ọbu.

⁴⁸ “Obenu lẹ Chileke, bụ Ọkalibe-kangokọtaru-nụ te ebujedu l'ọlọ, nemadụ kpuru l'ẹka, bụ iya bụ iphe, Azáya bụ onye mpfuchiru Chileke pfuru sụ:

⁴⁹ “Igwe bụ aba-eze mu.

Eliphe bụru okposhi,
mu tukoberu ọkpa.

?Bụ ẹgube ọlọ gụnu bẹ unu
a-kpuru mu?

?Bụ ẹgube awe bẹ mu
a-nọduje atụta unme
ọbu?

⁵⁰ ?Tọbudu mbẹdua gude ẹka
mu mee iphemiphe
ono g'ọ ha?

⁵¹ “Unubẹ ndu ẹjọ ọkpoma-a; unubẹ ndu-a, l'adagbu opfu Chileke lẹ nkuchi-a; unu kpọ-chiru obu kpọ-chia nchị g'unu ta anụma ozi Chileke. Teme unu nọdu ajikaje Unme-dụ-Nsọ gẹ ndiche unu phẹ jikaru iya. ⁵² ?Ọ duru ndu mpfuchiru Chileke mę onye lanụ, ndiche unu phẹ ata kpaduru ẹhu? Ndu ọphu Chileke ziru ozi bẹ ẹphe gbukọtaru egbugbu; mbụ ndu bụ phẹ rarụ iya arara teke ono sụ l'onye lanụ ono, pfuberekoto kpoloko ono e-mechaa bya. O be nta-a ọ bya: unu deru iya ye; e eworu iya gbua. ⁵³ Ọo unu bẹ Chileke gbẹ l'ẹka unwu-ojozi-imigwe iya tųaru ekemu iya; ẹbe unu angaduru ekemu ono nchị.”

A tugburu Sutivinu lẹ mkpuma

⁵⁴ “Ndu ọgbo-ikpe ono nọdu anụ opfu ono; ọ nọdu ata phẹ ẹru lẹ nchị. Ẹphe nọdu atagbaa kpookpookpo; l'ẹka ẹhu egbu phẹ egbu. ⁵⁵ Ọle Unme-dụ-Nsọ byaru eji Sutivinu ẹhu. Ọ palia ẹnya lee l'eli; bya ahụma ogbunwijnwii kẹ Chileke; hụmakwapho Jizọsu l'ẹka ọ pfuru l'ẹkutara Chileke. ⁵⁶ Ọ sụ: Unu lekpodapho imigwe g'ọ gheru ọnu; Abụbu-Ndiphe pfuru l'ẹkutara Chileke!” ⁵⁷ Ẹphe chishia mkpu swọ-chishia ẹka lẹ nchị. Ẹphe wulihu ugbo lanụ je azugude iya; ⁵⁸ kpụta iya kpufu l'ime mkpukpu; jeshia ya atugbu lẹ mkpuma. Ndu eje iya atugbu chiru uwe phẹ wushiru nwoke, eekuje Sọlu. ⁵⁹ A nọdu atụ iya mkpuma ono; o kua Chileke sụ: “Nnajiuphu, bụ Jizọsu; natakwa ndụ mu!” ⁶⁰ O gbushi ikpere chia mkpu sụ: “Nnajiuphu! Ta agụkokwaru phẹ iphe-ẹji-a, ẹphe eme mu-a!” O pfuchaa nno; ike bvụ iya.

Sọlu akpa Chiochi ẹhu

8 A nọdu egbu Sutivinu; Sọlu nọdu ekwe l'ishi. Noo ya; e shi mbọku ono gẹdegede; a wata akpa Chiochi ẹhu lẹ Jierúsalemu kpashiahaa phẹ iya ike. A chikashikotachaa ndu ono, kweru nụ ono g'ẹphe hakọta a -gufukwa ndu-ishi-ozí. Ẹphe gbakashihu dzuru alị Jiudiya waa alị Samériya. ² Ndu Chileke duru lẹ nsọ harụ bya akwaa ẹkwa Sutivinu pata iya je elia meẹbekpoepo nkiya ree.

³ Sọlu kukebekpọo ẹhu gẹ ya gbukaa Chiochi ọbu bya etsoru jephehaa l'unuphu l'unuphu tsoru akpọtagbaa unwanyi mę unwoke phẹ achị eye l'ọlọ mkpọro.

Ozi-oma rwuru Samériya

⁴ Ọo ya bụ; ndu ono, kweru nụ ono, a chikashiru ẹphe dzuru ẹkameka ono nọdu eziepho ozi-oma kẹ Jizọsu. ⁵ Filipu jeshia mkpukpu Samériya je epfukashiaru ndu ẹka ono kẹ Kéreshi. ⁶ Ndu ẹka ono numaepho iphe, oopfu; bya ahụmakwapho iphe, dọ biribiri, oomeshi; ẹphe ngabekotaru iya nchị. ⁷ Ẹphe hụma lẹ ndu ọbvụ eme dọ igwerigwe; ọ nọdu echigbaa mkpu agbafutagbaa l'ẹhu ndu ono. Ẹphe hụmakwapho lẹ ndu ibe ẹhu phẹ

nwùhuru anwùhu; mę ndu ęniyeni dų igwerigwe; o mekõtachaa phę; ęphe wekõrohu. ⁸ Ęhu ęmereme dzuru mkpukpu ono.

⁹ Ọ dųru nwoke, ępha iya bų Sayimonu, bu lę mkpukpu ono, anõduje eme ọmamanshi. Ọ nõdu emeje iphe, dųgbaa ndu Samériya biribiri. Ọ sų l'ọ tọ dųedu onye ha g'ọo ya. ¹⁰ Mkpukpu ophu mgburugburu nõdu awųje gidigidi ejepfu iya; ęgirima mę ọgerenya. Ęphe sų: "Ọ kwa nwoke-a bų Eze Ike Chileke ọbu." ¹¹ Nwoke ono shi-waa ọzenya meta ọmamanshi k'ọphu onyemonye tųkoru sų l'ọ bų ọkpobe nemadzų. ¹² No iya; Filipu byaępho bya ezia phę ozi-ọma kẹle ọo Chileke bų eze waa l'ọo Jizõsu Kéreshi bų Onye-Ndzõtą; ęphe kweta. E meshia phę baputizimu; ọnwanyi mę unwoke. ¹³ Sayimonu l'onwiya kwetakwaphọ. E mekwaa ya phọ baputizimu; ọ nõdu anọephọ Filipu ntse. Ọ nõdu asajęchaa ọnu saa nchị mę ọ -huma oke iphe-ọhumalenya, dųgbaa biribiri, Filipu emegbaa.

¹⁴ Ndu-ishi-ozí nõdu lę Jierúsalemụ numa lę ndu Samériya natawaru opfu Chileke. Ęphe zia Pyịta yęe Jiõnu g'ęphe je ęka ono. ¹⁵ Ęphe byarwuta bya epfuru nų Chileke gę ndu ono, wowaru onwophę ye Jizõsu l'ęka ono nata Unme-dų-Nsọ. ¹⁶ Lę teke ono bę bųkwadu l'ępha Nnajiuphu, bų Jizõsu bę e meru phę baputizimu; ọphu ọ tọko dųdu mę onye lanų natawaru Unme Chileke. ¹⁷ Noo ya bų; Pyịta yęe Jiõnu bya ebyibe phę ęka; ęphe nata Unme-dų-Nsọ ono.

¹⁸ Sayimonu huma l'ęphe natarų Unme-dų-Nsọ ono gę ndu-ishi-ozí ono byabęru phę ęka. O kwee Pyịta yęe Jiõnu okpoga ¹⁹ sų: "Unu menaa gę mu nweru ęgube ike ono g'ọo-bųjekwanuru onye mu byiberu ęka l'ọo-nata Unme-dų-Nsọ."

²⁰ Pyịta sų iya: "Gę gų l'okpoga ngu lakwaa l'iswi! ?I dobesu l'iji-zųta iphe, Chileke nųru kę mmanų azųta? ²¹ I tị yikwa l'ozí-a; kẹle ọkpoma ngu ta adųdu ree l'iphu Chileke. ²² G'izimanų lwa ngu azų l'ęjo ọriri ngu ono. Rwọo Chileke arwọrwo g'a maru; ?ọoguru ngu nvų l'iphe-ęji ono, i shi arị ono? ²³ Kẹle mu maru l'ọo ęnya-pfųrupfuru jiru ngu ęhu; tẹme eme ęjo-iphe kewaa ngu ęgbu."

²⁴ Sayimonu sų Pyịta phę: "Jiko unu pfuru nų Chileke g'ọ tọ dų iphe ono, unu pfuru ono dųru ọphu e-me mu nų."

²⁵ Noo ya; Pyịta waa Jiõnu kọchaa akọ iphe, Jizõsu meru bya ezichaa ozi-ọma Chileke l'ęka ono; ęphe laphushia azų lę Jierúsalemụ. Ęphe nõdu ezi ozi-ọma ono l'ųzo lę mkpukpu, dų igwerigwe lę Samériya ęka ęphe atųgbu.

Filipu yęe eze onye Itiyopiya

²⁶ Ojosi-imigwe shi l'ęka Nnajiuphu byapfuta Filipu bya asų iya: "Kwakọbe jeshia ųzo ndọhali. Kwasęru jasų g'ị lųfu lę gbororo ono, shi lę Jierúsalemụ ghabua echięgu ęka e te budu ebubu jeshia Gaza ono." ²⁷ Filipu kwakọbe; ọ bųru iya ejeje. O -rwuępho gbororo ono; ọ huma onye Itiyopiya, kwatakpọoru bųru oke nemadzų, a harų aháhá. Ọ bųru iya eletaru Kandesí, bų eze-nwanyị Itiyopiya ęnya l'okpoga iya. ²⁸ O shi jee abarų Chileke ęja lę Jierúsalemụ. Ọ nõdu l'ime ųgbo-inya iya ala unuphu. Ọ nõdu agų opfu Chileke l'ękwo, Azáya onye mpfuchiru Chileke deru. ²⁹ Unme Chileke sų Filipu g'ọ jepfu ųgbo-inya ono je etsokube iya ntse ntse. ³⁰ Filipu jekube iya bya anuma ęka ọogu ękwo Azáya. Ọ sų iya: "?O doru ngu ęnya; mbų iphe, jigu?"

³¹ Nwoke ono sų iya: "?Dęnu g'oo-shi doo mu ęnya mę ọ -dųdu onye ziru mu iya nų?" Ọ sų Filipu g'ọ nyibata bya g'ęphe l'iya nõdu l'ime ųgbo-inya ono. ³² Ękwo-opfu Chileke ęka ọogu bų ęka Azáya deru sų:

"Onye ono dų g'atųru,

a kpų eje egbugbu.

Ọ nõ nwadoo gę nwatųru,

eebushi ęjí.

Ọphu o pfuduru mę akpųru

opfu lanų.

³³ E meru iya iphe-iphere

ọle ikpe, a nmarų iya

bę e mechaarų mebyia.

?Bụ onye atụkota ọnu g'awa
 iya gbaru?
 Kele a kpọ-kwofuru ndzụ
 iya akpọ-kwofu le
 mgboko. †”

³⁴ Nwoke ono jia Filipu sụ: “Jiko kanuru mu. ?Bụ onye bẹ onye mpfuchiru Chileke ono epfuru? ?Oopfufu opfu ẹhu iya tọo oopfufu opfu ẹhu onye ọzo?” ³⁵ Filipu wata iya ezi iphe. O shiẹpho l'iphe ono, ọogu ono wata iya ezi ozi-oma ke Jizọsu. ³⁶ Ẹphe jenyaa ẹphe byarwuta ẹka mini dọ. Nwoke ono sụ: “?Tọbudu mini baa? ?Bụ gunu kparụ iphe, i tii medu mu baputizimu l'ẹka-a?”

³⁷ Filipu sụ iya: “I -gudewaa obu ngu g'ọ ha kweta bẹ ee-mekwa ngu-a baputizimu.”

Ọ sụ iya: “Ee! Mu kwetakpọwaru le Jizọsu Kéreshi bụ Nwa Chileke.”

³⁸ Nwoke ono sụ g'onye anga ụgbo-inya ono pfuru; ọ pfuru. Filipu yee nwoke onoya swiru bya atụko rwuba le mini. Filipu mee ya baputizimu. ³⁹ Ẹphe rwufutaẹpho le mini ono; Unme Nnajiuphu mee Filipu o phuhu; ọphu nwoke ono ahụmaeduru iya. Onye Itiyopiya ono tųgbua jeshia iphe, ooje; ẹhu nọdu atso iya uto l'uzo. ⁴⁰ Ẹka a hụmaru Filipu ọzo bụwaruro le Azotosu. O pfukọta opfu Chileke l'ekameka, ọ ghataru jasụ o jerwua Sizariya.

Jizọsu afuru Sọlu l'uzo

9 Sụ-a; eshinu Sọlu eyeshikwadụ ndu etso ụzo Jizọsu ebvu ike l'ee-gbushi pẹ; bya eseshi ike gẹ ya gbushia pẹ; ọ tųgbua jepfu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke 2 je asụ iya g'o deru ẹkwo nụ iya, ya e-goshije l'ulo-ndzukọ ndu Jiu mẹ ya -rwua Damasukosu; g'ọo-buru ya -huma onye etso ụzo nwoke onoya; ya atụ ya mkpọro kpụta iya kpuru bya Jierúsalem; unwanyi mẹ unwoke pẹ.

³ O jenyaa l'uzo Damasukosu ono; ọ nọdu abyawaa ejerwu. A nọnya iphóró shiẹpho l'imigwe chaepho vaa chaphee ya mgburugburu. ⁴ Ọ daa kpurumu mbụ Sọlu. Ọ numa olu-opfu, sụru iya: “Sọlu! Sọlu! ?Bụ gunu meru iphe, iikpa mu ẹhu?”

⁵ Sọlu sụ iya: “?Bụ onye bẹ i bụ Nnajiuphu?”

Olu ono sụ iya: Ọo mu bụ Jizọsu; onye iikpa ẹhu-a. Ọo-tsukwaru ngu mẹ i nọdu agba ọkpa le mpyipyi-oshi. ⁶ Ẹhu wata iya anma anmanma. Ọnu kųgbabechaa ya akųgbabe. Ọ sụ: “Nnajiuphu; ?bụ gunu bẹ mu e-me.” Nnajiuphu sụ iya: “Gbeshi bahụ l'ime mkpukpu ẹka aa-karụ ngu iphe, ii-me.”

⁷ Ọ kpọo ndu ẹphe le Sọlu swi opfu; kele ẹphe anụ olu ono; ọphu ẹphe ahụmaduru onye epfu iya nụ. ⁸ Sọlu gbalihu bya asaa ẹnya; ọphu ọ phuhedu ụzo. Ẹphe gude iya l'ẹka duba l'ime Damasukosu. ⁹ Ọ nọkota abali ẹto ono; ọphu ọ hụmaduru ụzo; ọphu o riduru nri; ọphu ọ nguduru mini.

¹⁰ Ọ duru onye etsoje Jizọsu, bu le Damasukosu, ẹpha iya bụ Ananayasu. Nnajiuphu byapfuta iya l'ophulenyaa bya asụ iya: “Ananayasu!” Ọ za iya: “Owe Nnajiuphu!”

¹¹ Ọ sụ iya: “Kwakọbe jeshia l'uzo, eekuje Ụzo-pfuru-nhamunha. I -rwua l'ulo Judasu; g'i jia aji onye Tasosu, ẹpha iya bụ Sọlu. Ọ nọ l'ẹka ono epfu anụ Chileke; ¹² bya ahụmakwapho nwoke, ẹpha iya bụ Ananayasu l'ophulenyaa ẹka ọ byaru abyabẹ iya ẹka l'ishi mee ya g'ọ phụahaa ụzo.”

¹³ Ananayasu sụ: “Nnajiuphu! A dųkwaa igwerigwe pfuaru mu opfu nwoke-a; pfukọtaru mu ejo-iphe, o meru ndu duru ngu nsọ le Jierúsalem. ¹⁴ A sụru l'onye-ishi uke Chileke ziru iya g'ọ bya akpọtakota onyemonye, sųkpooru l'ọo ngu bụ Nnajiuphu iya.”

¹⁵ Nnajiuphu sụ iya: “Jerọ! Kele ọo mu họtaru iya g'o jeeru mu ozi; g'oomee gẹ ndu abudu ndu Jiu mẹ ndu-ishi pẹ mękpoo ndu Ízurẹlu maru onye mu bụ. ¹⁶ Mu e-goshi iya iphe-ẹhuka, oo-jekọta le k'iswi ẹhu mu ono.”

¹⁷ Noo ya; Ananayasu jeshinaa. O jerwua bya abahụ l'ulo ọbu; bya abyabẹ Sọlu ẹka sụ iya: “Nwanna mu Sọlu! Nnajiuphu, bụ Jizọsu l'onwiya sụru gẹ mu bya. Ọo Jizọsu ono bụ onye goshiru ngu onwiya l'uzo teke iibya ẹka-a. Ọ sụru gẹ mu bya emee ngu g'i phụahaa ụzo ọzo; waa g'i nata Unme-dụ-Nsọ.” ¹⁸ Teke ono teke ono; iphe, dọ

† *Gunaa Azá 53:7,8*

g'akpanyaka shi Sọlu l'ẹnya dafu; ọ phuhaa ọzo ọzo. Ọ gbalihu; e mee ya baputizimu. ¹⁹ Ọ gbẹ teke ono bya eria nri; ike dọ iya.

Sọlu epfu opfu Chileke lẹ Damasukosu

Yẹe ndu etso ọzo Jizosu nọ ujiku olemole lẹ Damasukosu. ²⁰ O jẹgbabẹ ọlo-ndzukọ ndu Jiu je awata ezi lẹ Jizosu bọ Nwa Chileke.

²¹ Ọ tufu ndu nọmaru iya nọ ẹhu. Ẹphe sọ: “?Tọ bọnaa nwoke-a bẹ bọ onye-a, shi egbushi ndu eeku ẹpha-a lẹ Jierúsalem-a? Iphe, ọ byadoru ẹka-a bukwa gẹ ya bya akputachaa phẹ chijeru ndu-ishi uke Chileke.”

²² Sọlu nọdu akaephọ epfu opfu Chileke epfushi iya ike; egoshi l'ọ Jizosu, bọ Kéreshi ọbu; bya eyechaaru phẹ iphe, meru g'ọ gude ọ dọ nno l'ẹnya iya l'ẹnya iya k'ọphu ndu Jiu, nọ lẹ Damasukosu enwehẹdu ọnu opfu.

²³ A nọephọ ujiku olemole; ndu Jiu nọkobe chọ idzù egbu Sọlu. ²⁴ Obenu l'a byaru agbaaru iya ama l'eemeak-waa g'e gbua ya. A nọdu anọduje eche nche eswe l'ẹnyashi l'ọnu-oguzo, eeshije bahọ l'ime mkpukpu ono g'eeme hụma Sọlu gbua. ²⁵ O be l'ẹnyashi; ndu ọnyà iya parọ iya ye lẹ nkata, a tọru eri pyoo l'igbulọ, e gude kpuphe mkpukpu ono mgburugburu pazeta iya; o rwua alì.

Sọlu alwa azọ lẹ Jierúsalem

²⁶ Sọlu tųgbua bya ejerwua Jierúsalem bya ejeshia gẹ ya jepfu ndu etso ọzo Jizosu. Ndzọ tųko gọhaa phẹ; kele ẹphe te ekwedu l'ọ bọwaa onye etso ọzo Jizosu. ²⁷ Ọo ya bọ; Banabas yeru iya ẹka duru iya jepfu ndu-ishi-ozí bya akọru phẹ akọ gẹ Sọlu gude hụma Nnajiuphu l'ọzo; kọkwaaru phẹ phọ gẹ Nnajiuphu l'onwiya gude pfuru yeru Sọlu. Ọ tųaru phẹ ọnu gẹ Sọlu gude pfushiahaa kẹ Jizosu ike lẹ Damasukosu.

²⁸ Tọbudu iya bọ; ndu-ishi-ozí kwe g'ọ jeje g'ọ dọ iya lẹ Jierúsalem. O tsokwaruphọ Jierúsalem epfushi iya ike l'ọ Jizosu ziru iya gẹ ya pfu iya l'iswi ẹhu iya. ²⁹ Yẹle ndu Jiu, epfu opfu Giriku nọdu anọduje atọ igoligoli. A nọnyaa; ẹphe meahaa g'ẹphe gbua ya. ³⁰ A nọnyaa ọnwunna nọma iya; ẹphe duru Sọlu jerwua Sizariya; je eyeru iya ẹka o jeshia Tasosu.

³¹ Ọ bọeru iya phọ bọ lẹ nchị adọ Chọochi doo kẹ nwa teke ono, bọ iya bọ ndu ọphu nọkota lẹ Jiudiya mẹ Gálili mẹ Samériya. Chọochi nọdu apalihu aka esihu ike eje. Ẹphe nọdu eme uche Chileke. Unme-dọ-Nsọ nọdu eyekwaru phẹ nemadzọ k'ọphu obu ka phẹ esihu ike.

Pyita eje Lida waa Jiopa

³² Pyita tsoru ẹkameka jẹgbabẹ. O be ujiku lanu; o jeshia gẹ yẹle ndu dọ nsọ, bu lẹ Lida kwee. ³³ O rwua l'ẹka ono; ọ hụma nwoke, ẹpha iya bọ Iniyasu, iphe lónwushiru ibe lanu k'ọphu ọ dabyiru l'iphe, aazeje azẹe nọwaa apha ẹsato; ọphu ọ gbeshijeduru agbeshi. ³⁴ Pyita kua ya: “Iniyasu! Gbeshi lẹ Jizosu mewaru; i wekọrohu. Gbalihu phẹ-lita iphe, ji zẹje azẹe.” ³⁵ Ndu bukọta lẹ Lida waa lẹ Sharọnu hụma l'ọ wekọrohuwaru tsoru ejephe; ẹphe kweta bya eworu onwophẹ yee Nnajiuphu l'ẹka.

³⁶ Lẹ Jiopa bẹ ọ dọru nwanyị lanu, bọ onye kẹ Kéreshi. Nwanyị ono anọduje eme ree tekenteke; tẹme ọ nọdu anọduje emeru ndu adọdu g'ọ dọ phẹ iphe-ọma. Ẹpha iya bọ Tabita, bọ iya bọ Dokasu l'opfu Giriku; ọzoo umoro-ẹnyimu. ³⁷ A nọnyaephọ teke ono; iphe meahaa ya. Ọ nwọhu. A bya awọebe odzu ono ẹhu bya aparu iya nyihu ọlo-eli je enyebe. ³⁸ Noo ya; ndu etso ọzo Jizosu, bu lẹ Jiopa nọma lẹ Pyita nọ lẹ Lida, nọkwaa ntse lẹ Jiopa ono. Tọbudu iya bọ; ẹphe zia ọmadzu labọ g'ẹphe je ekua Pyita g'ọ bya ẹgwegwa. ³⁹ Pyita kwakọbeephọ tsoru phẹ. O rwua; e duru iya nyihu ọlo-eli ono. Ọnwanyị, ji phẹ anọedu dọ-phẹe ya mgburugburu tųko aara ẹkwa egoshigbaa ya uwe, Dokasu kwashiru teke ọ nọ ndzọ. ⁴⁰ Pyita chishikota phẹ l'ẹka ono bya egbushi ikpere bya epfuru nọ Chileke. Ọ bya aghaa ẹnya lee odzu ono bya asọ: “Tabita! Teta dzuru ndzọ!” Ọ saa ẹnya. Ọ hụmaephọ Pyita; ọ gbalihu nọdu anọ. ⁴¹ Pyita bya alọta iya l'ẹka yeru iya ẹka; ọ pfuru apfuru. Pyita bya ekua Chọochi l'ọphu waa ọnwanyị ono, ji phẹ ta anọedu ono; bya eduru Tabita nọ phẹ g'ọ tetawaru dzuru ndzọ-a. ⁴² E pfudzuru iya lẹ Jiopa. A dọ igwerigwe woru onwophẹ ye Nnajiuphu l'ẹka. ⁴³ Pyita buru l'ọlo Sayimonu nọdu ọdu lẹ Jiopa. Sayimonu ono bọ onye eseje akanya l'akpọ-anu.

Pyita eje ibe Konelusu

10 O duru nwoke lanu, bu le Sizariya. Nwoke obu aza Konelusu. O bu onye-ishi ndu ojogu ndu Romu. Ndu o bu ishi phe bu ndu ojogu ukporo ise le "Ogbo ojogu ndu Itali." ² Konelusu bu onye akwabeje Chileke ubvu. Ye ndibe iya g'ephe ha nodu atsụ Chileke ebvu. Ndu Jiu, enwedu iphe be onujekpoo iphe shii; teme o nodu epfuje anu Chileke tekenteke. ³ O be ujiku lanu; g'enyanyu swifuwaru l'ishi; o humakpoo ojozi-imigwe, shi l'eka Chileke rengurengu l'ophulenyia g'o bataru bya ekua ya su iya: "Konelusu!"

⁴ O gude ndzu-agugu lee ojozi-imigwe ono enya; bya asu iya: "Owe-e! Bukwa ole Nnajiuphu?"

Ojozi-imigwe ono su iya: "Chileke numawaru epfufu iipfuje anu iya bya anataakwapho iphe-oma ono, iimeje ono. Chileke nyatawaru ngu. ⁵ Haru unwoke zia g'ephe je Jiopa je ekua nwoke lanu, epha iya bu Sayimonu; onye epha iya bukwapho Pyita. ⁶ O byaru abyabya. O no l'ulo nwoke ono, eekuje Sayimonu ono, bu l'aguga eze-enyimu bya abukwarupho onye eseje akanya l'akpo-anu." ⁷ Ojozi-imigwe ono, shi epfu eyeru Konelusu ono tugbuepho; o kua unwokoro iya umadzu labo bya eyeru phe onye ojogu lanu; Chileke duru le nsọ, yi le ndu anokubeje Konelusu ntse ejeru iya ozi. ⁸ O bya akochaaru phe iphe, meru nu; o zia phe g'ephe jeshia Jiopa. Epe tugbua jeshia.

⁹ O rwua nchitabohu iya ge ndu-ozu ono abyawaa erwu Jiopa; Pyita nyihu eli ulo, du baswaa l'echi eswe; jeshia epfuru nu Chileke. ¹⁰ A nonyaa egu guahaa ya. O du iya g'a su le ya riwaru nri. Nri shikwaduru l'oku. Noo ya; o gbę du g'o bu mgbenya zinwutaru iya enya. ¹¹ O huma g'imigwe gheru onu; huma iphe, shi l'igwe alwa l'al; iphe, du g'ekwa ocha, ha shii, e setacharu aka l'ishi-ishi iya uzo eno gude ewozeta l'al. ¹² L'ime ekwa ono be o to dudu egube anu, nweru okpa eno, du le mgboko-a adudu iya nu. Ebe o dudu egube anu, akpu wuruwuru adudu iya nu. Ebe o dudu egube enu, epe l'eli adudu iya nu. ¹³ O numa olu, suru iya: "Gbeshi Pyita! Gbuaria!"

¹⁴ Pyita su: "Mu tee rikwa Nnajiuphu! Mu teke eriswekwaa iphe, ta agbaduru k'ophu ee-ri iya; ozoo iphe, aaso nsọ." ¹⁵ Olu ono sukwa iya k'ugbo ebo: "Ta adukwa teke iisubaa l'iphe, Chileke suru g'a ta soshi nsọ be aaso nsọ." ¹⁶ Iphe ono mee nno ugbo eto. E mechaa; e wolia ya woba l'imigwe.

¹⁷ Pyita rjahaa iphe, ophulenyia pho bu; o tufu iya ehu. Teke ono be ndu Konelusu ziru ozi chotawaru ulo Sayimonu jewaa je apfuru l'onu-abata. ¹⁸ Epe kua oku bya ajia su: "O duru onye byaru abyabya, bu l'eka-a, epha iya bu Sayimonu Pyita?"

¹⁹ Pyita nodu arikwadua iphe, ophulenyia pho bu. Unme Chileke su iya: "Gebekwa! O dukwaru umadzu eto, no l'eka-a, achọ ngu nu. ²⁰ Gbalihu nyizeta je etsoekwaru phe pho; te ejekpokwaa anmagbube; kele o kwa mbedua ziru g'ephe bya." ²¹ Pyita nyizeta je asu phe: "Oo mbedua be unu achọ obu. ?Unu byaru gunu?"

²² Epe su iya: "O kwa Konelusu, bu onye-ishi ndu ojogu ndu Romu be ziru anyi g'anyi bya. O bu onye obu oma; teme o buru onye Chileke duru le nsọ. O bu onye ndu Jiu eyeru nsọ shingushingu. Ojozi-imigwe suru iya g'o zia g'i bya l'ulo iya g'oo-numa iphe, ii-pfu." ²³ Pyita bya eduta phe; epe je akwaa akwakwa.

O be le nchitabohu iya; o gbeshi tsoru phe. Unwunna, bu le Jiopa hakwarupho tsoru iya. ²⁴ O be le nchitabohu mboku ono; epe jerwua Sizariya, bu aka Konelusu yee abubu iya g'ephe ha me ndu onya iya phe, o ziru g'ephe bya no echeru iya. ²⁵ Pyita bahushia l'ulo; Konelusu gbapfu iya je adaa kpurumu l'iphu iya abaru iya aja. ²⁶ Pyita kpulia Konelusu su iya: "Gbeshi agbeshi le mu bu-a nemadzu mmanu g'i bu ono." ²⁷ Pyita yele Konelusu bokwaseru uja jasuru epe bahu l'ime ulo Konelusu. Epe je ahuma ikpoto oha, duru iya nu. ²⁸ O su phe: "Unu maanaru-a l'onwunu rengurengu l'o du le nsọ l'omelali anyibe ndu Jiu ke g'onye Jiu kpapfu onye abudu onye Jiu; ozoo g'o duru iphe, yee onye abudu onye Jiu anodu emegbaa. Ole Chileke goshiru mu su g'o to dukwa onye mu a-soje nsọ; ophu o dukwa onye mu a-suje l'o to gbaduru k'ophu mu e-denya iya aka. ²⁹ O buru iphe ono meru g'o gude ophu mu ejekpodaru ro akpa ishi iphe, eekuru mu. Mu tsoerupho ndu unu ziru g'ephe bya ekua mu. Su-a; iphe, mu aji nta-a bu: ?unu ekuru mu gunu?"

³⁰ Konelusu su: "Egube nta-a nwaraswaphuru, bu iya bu l'okuloku k'eto k'eswe egube-a be mu no epfu anu Chileke l'ulo mu. No iya; mu bya ele enya; onye yeru uwe, egbu nwiiwii pfuwaru mu l'iphu. ³¹ O su mu: Konelusu! Chileke numakwaru epfufu, iipfu anu iya; nyatakwapho iphe-oma, iimeje. ³² Ge mu zia nemadzu

g'e je ekua onye epha iya bu Sayimonu; teme epha iya bukwarupho Pyita. O byaru abyabya. O no l'ulo Sayimonu onye akanya akpo-anu, bu l'aguga eze-enyimu.' 33 Tobudu iya bu; mu ziewapho nemadzu teke ono teke ono g'a bya ekua ngu. I mekwaa ree g'i byaru-a. Nta be anyi nokotaakwa l'iphu Chileke anga g'anyi numa iphe, Chileke a-su ngu g'i pfuaru anyi."

Onu, Pyita eyeru Konelusu

34 Noo ya bu; Pyita wata eye onu. O su: "Nta be o dowaru mu enya le Chileke ta akpochadu mkpocha. 35 O to pfudu kele nemadzu shi l'alj ophuu; ozoo l'o shi l'alj ophuu. Iphe, bukpo onye atsu iya ebvu; teme o nodu emeje iphe-oma be o nabatawaru. 36 Su-a; Chileke ziru ndu Izurelu ozi bya eshi l'eka Jizosu Kereshi zia phe ozi-oma k'ehu-guu. O buru Kereshi ono, bu iya bu Nnajiuphu onyemonye. 37 Unu mawaru iphe, wataru ememe le Galili jasu o mekota le Jiudiya mgburugburu ge Jionu rachaaru k'eme baputizimu arara. 38 Unu numawaru ke Jizosu, bu onye Nazaretu; ge Chileke meru Unme-du-Nso ji iya ehu bya emee ike du iya k'opu o tukoru ekameka jephee nodu eme iphe, du ree; atoje onyemonye l'egbu, Nsetanu keru iya; kele Chileke swiru iya. 39 Anyibedua gudekpoo enya anyi huma iphe, Jizosu meru l'alj ndu Jiu waa Jierusalemu. Ndu Jiu woru iya kpopyabe l'oswebe; o nwuhu. 40 Ole Chileke meru o shi l'onwu teta dzuru ndzu g'o nochaa ru ujiku eto l'ilu; bya emee o goshi onwiya le ya dzu ndzu. 41 Ophu o budu onyemonye be humaru iya nu. O buepho anyibedua, l'atu onu iya-a, bu ndu Chileke hotaru-a be humaru iya nu. Anyi l'iya nokporu ria nri ngua iphe, aangu angungu ge Chileke mechaaru o shi l'onwu teta dzuru ndzu. 42 O zia anyi su g'anyi zikashiaru onyemonye ozi-oma ono. Su g'anyi saaru iya ndiphe l'o bu iya be Chileke meru onye e-kpe ndu dzu ndzu me ndu nwuhuru anwuhu ikpe. 43 Ndu mpfuchiru Chileke g'ephe hakota pfuru opfu iya. Ephe suru l'onyemonye, kwetaru nkiya be Chileke a-guru nvu l'iphe-eji iya."

Chileke anu ndu abudu ndu Jiu Unme-du-Nso

44 Pyita kpukwaduru-a opfu l'onu; Unme-du-Nso bya ejikotaepo ndu anu opfu ono ehu. 45 O du ndu Jiu ono, etso uzo Kereshi ono; mbu ndu ono, ephe le Pyita shi le Jiopa swiru ono biribiri le Chileke nukwarupho ndu abudu ndu Jiu Unme-du-Nso. 46 Kele ephe numaru aka ephe epfugbaa l'olu Unme-du-Nso; bya aja Chileke ajaja. Pyita su: 47 "Eshinu ndu-a natawaru Unme-du-Nso g'anyi nataru-a; ?buhunu gunu ozo akposhi g'e te eme phe baputizimu?" 48 O su g'e gude epha Jizosu, bu Kereshi meshia phe baputizimu. E mechaa; ephe rwo ya g'ephe l'iya nodu nwujiku olemole.

Iphe, meru le Sizariya

11 Ndu-ishi-ozu me unwunna, no le Jiudiya mgburugburu numa le ndu abudu ndu Jiu nataru opfu Chileke.

² Pyita laphuepo azu le Jierusalemu; ndu Jiu wata iya ata uta. ³ Ephe su iya: "?Bu gunu meru iphe, i jeru ibe ndu e te buduru ubvu ge gu l'ephe rigba nri?" ⁴ Pyita shiepo l'ishi kokotaru phe iphe, meru nu g'o hakota nanu nanu. Su phe l'iphe, kparu iya nu bu le-a:

⁵ "Mu no le Jiopa. Mu nodu epfu anu Chileke. A nonyaa o gbę du g'o bu mbenya zinwutaru mu enya. Mu phuahaa ophulenyaa. Mu huma iphe, du g'ekwa, ha osa, e setaru l'ishi-ishi iya uzo eno; shi l'imigwe apazeta l'alj. Ekwa ono byarwuta mu pho ntse; o pfuru. ⁶ Mu bya elerweta iya enya. Mu huma iphe, bukpo anu, nweru okpa eno mekpoo anu-egbudu; mekpoo iphe, bu anu, akpu akpuku; mekpoo iphe, bu enu, ephe l'eli. ⁷ Mu numa olu, suru mu: 'Pyita; gbalihu gbua ria!' ⁸ Mu su iya: Nnajiuphu; mu tee rikwa! Iphe, adudu k'eriri ozoo iphe, aaso nsu teke ekpuswekwaa mu onu. ⁹ Olu-opfu ono, shi l'imigwe ono sukwa mu: 'Ta adukwa teke jisubaa l'iphe, Chileke suru g'a ta asoshi nsu be aaso nsu.' ¹⁰ Iphe ono mee nno mgbo eto. E mechaa e wolikota iya woba l'imigwe. ¹¹ Teke ono kwapho be umadzu eto, shi Sizariya, e ziru g'ephe bya ekua mu byarwutawaru l'ulo, mu bu.

¹² "Unme Chileke su mu ge mu tsoekwaru phe pho; ge mu te ejekwa anmagbube. Unwunna-a, no l'eka-a ephe n'ishii tsoru mu jeshia Sizariya obu. Anyi rwua bya atuko bahu l'ulo Konelusu. ¹³ Konelusu kooru anyi le ya

húmaru ojozi-imigwe, p̄furu l'ime ọ́lo iya; ojozi ono sù iya g'ọ́ zia nemadzù g'e je ekuaru iya Sayimonu, onye ẹ́pha iya búkwapho Pyíta. ¹⁴ Ọ́ búru iya e-p̄furu ngu op̄fu, Chileke e-gude dzọ́o gùle ndibe ngu. ¹⁵ No iya; mu bya abyarwuta bya awataẹ́pho ep̄fu op̄fu; Unme-dù-Nsọ́ bya eji p̄hẹ́ ẹ́hu ẹ́gube ono, o jiru anyi lẹ́ mbù ono. ¹⁶ Mu nyata lẹ́ Nnajiuphu sùru lẹ́ Jìọ́nu gude mini mee baputizimu; ọ́le unubẹ́dua bẹ́ ee-gude Unme-dù-Nsọ́ mee ya. ¹⁷ O doru ẹ́nya lẹ́ Chileke n̄ru ndu abùdu ndu Jiu ono ip̄he, ọ́ n̄ru anyi bẹ́ ndu kweru kẹ́ Nnajiuphu anyi, bú Jizọ́su Kéreshi. ?Bù onye bẹ́ mu bú k'akpọ́shi ip̄he, Chileke eme?"

¹⁸ Noo ya; ẹ́phe n̄machae ya p̄họ́; ẹ́phe tabuhu Pyíta ọ́ta bya awata ekele Chileke sù: "Ọ́o ya bú lẹ́ Chileke hakwarùpho ndu abùdu ndu Jiu ọ́zo g'izimanù lwa p̄hẹ́ azù g'ẹ́phe gbanwee umere nata ndzù ọ́phúú."

Eedobe Chìochi lẹ́ Antiyọ́ku

¹⁹ Ndu a chikashiru lẹ́ mkpamẹ́hu, a kparù ndu Chìochi g'e gburu Sutivinu gbakashìhu tsoru Fonishiya mẹ́ Sayipurọ́su; mẹ́kpoo Antiyọ́ku. Ọ́ búerupho ndu Jiu kp̄rumu bẹ́ ẹ́phe ezi ozi-ọ́ma ono teke ono. ²⁰ Ọ́le ndu Chìochi ono; ndu ọ́phu shi Sayipurọ́su waa Sayirini tųgburu jeshia Antiyọ́ku je arakashiaru ndu abùdu ndu Jiu, bugbaa l'ẹ́ka ono ozi-ọ́ma kẹ́ Nnajiuphu, bú Jizọ́su. ²¹ Chileke yeru p̄hẹ́ ẹ́ka; a dù igwerigwe kweta; bya eworu onwophẹ́ yee Nnajiuphu l'ẹ́ka.

²² E p̄fukashia k'ekwekwe ono k'ọ́phu o rwuru Chìochi Jierúsalemù lẹ́ nchì. Ẹ́phe sù gẹ́ Banabasu jeshia Antiyọ́ku. ²³ O jerwua je ahuma ẹ́gube eze-ip̄he-ọ́ma, Chileke emeru ndu ono. Ẹ́hu tsọ́ahaa ya ọ́tso. Ọ́ sù p̄hẹ́ g'ẹ́phe gudekp̄ekwapho uche p̄hẹ́ g'ọ́ha nọ́shia ike l'ire-lanù nọ́dudoru Nnajiuphu. ²⁴ Kẹ́le Banabasu ono bú ọ́kpobe nemadzù; Unme-dù-Nsọ́ ji iya ẹ́hu; tẹ́me o gude obu iya g'ọ́ ha kweta kẹ́ Chileke. Ọ́o ya bú; e mee ndu dù igwerigwe wogbaru onwophẹ́ yee Nnajiuphu l'ẹ́ka.

²⁵ E mechaa; Banabasu tųgbua jeshia achọ́ Sọ́lu lẹ́ Tasọ́su. ²⁶ Ọ́ húma iya bya eduta iya byatashia Antiyọ́ku. Ẹ́phenebo nọ́o mgbarapha l'ẹ́ka ono; ẹ́phe lẹ́ ndu Chìochi. Ẹ́phe zikọ́ta ikpoto nemadzù ozi-ọ́ma ono. Ọ́ búru lẹ́ Antiyọ́ku ono bẹ́ e vuchaa ọ́zo kua ndu etso ọ́zo Jizọ́su ndu kẹ́ Kéreshi.

²⁷ Lẹ́ teke ono bẹ́ ọ́ dùru ndu mp̄fuchiru Chileke, shi lẹ́ Jierúsalemù bya Antiyọ́ku. ²⁸ Onye lanù bẹ́ ẹ́pha iya bú Agabọ́su. Agabọ́su gbalihu gude ike Unme Chileke sù l'oke ọ́kpa-nri abyakwa adùdu lẹ́ mgboko mgburugburu. Oke ọ́kpa-nri ono mechaarù dù gẹ́ Kulọ́diyosu bú eze nnajìoha alì ono. ²⁹ Ndu kẹ́ Kéreshi ono chĩa idzù sù g'onymonye tųa ip̄he g'ike beru iya g'e wolaaru ọ́nwunna ọ́phu bú lẹ́ Jìudiya. ³⁰ Ẹ́phe mee ya nno. E woru ip̄he ọ́bu, a tųtaru ọ́bu nù Banabasu yẹ́e Sọ́lu; ẹ́phe wolaaru ndu e meru ọ́gerenya lẹ́ Chìochi Jìudiya.

Eegbu Jiemusu bya atų Pyíta mkpọ́ro

12 Ọ́ búru teke ono bẹ́ eze, bú Herọ́du harù harù ndu Chìochi wata akpa ẹ́hu. ² O gude nwune Jìọ́nu, ẹ́pha iya bú Jiemusu gbufu iya ishi. ³ O lee ẹ́nya l'egbugbu, ya gburu nwoke ono bẹ́ dù ndu Jiu ree; o je egude-fua Pyíta. Teke o guderu Pyíta bú l'ọ́bo-ip̄he eswe, aatajẹ́ buredi, ekoduru ekoko. ⁴ O gude Pyíta tųa ya mkpọ́ro. A bya agbàa ndu ojọ́gu ẹ́no ẹ́no ọ́zo ẹ́no woru dobe g'ẹ́phe cheje iya nche. Ip̄he, Herọ́du rìru bú l'ọ́o a -bọ́chaa ip̄he ya akp̄ufutaru iya ọ́ha. ⁵ Noo ya; Pyíta nọ́du l'ọ́lo mkpọ́ro; obenu lẹ́ ndu Chìochi ep̄fukp̄ep̄ho anù Chileke ep̄fushi iya ike l'iswi ẹ́hu iya.

Ojozi, shi l'ẹ́ka Nnajiuphu adzọ́ Pyíta lẹ́ mkpọ́ro

⁶ O be l'ẹ́nyashi, bú nchi -bọ́hu bẹ́ aa-kp̄ta Pyíta kp̄ufutaru ọ́ha; ọ́ nọ́du eku mgbẹ́nya; ndu ojọ́gu labọ́ nọ́ru iya ye l'echi eche iya nche. A tųa ya mkpọ́ro uzi labọ́ l'ẹ́ka. Ndu ojọ́gu nọ́dugbaa nche l'ọ́nu-ọ́zo ọ́ka-mkpọ́ro ono. ⁷ A bya l'amarù; ojozi, shi l'ẹ́ka Nnajiuphu p̄fúwaru l'ẹ́ka ono, Pyíta nọ́ ono. Ọ́lo mkpọ́ro ono mgburugburu nwukọ́taep̄ho kẹ́ phoo. Ojozi-imigwe ono bya enwua Pyíta ẹ́ka kutee ya sù iya: "Ngwa; tehu ẹ́gwegwa!" Mkpọ́ro ono, a tųru iya l'ẹ́ka labọ́ ono weshihu daa l'alì. ⁸ Ojozi-imigwe ono sù iya: "Ngwa; lishia akpọ́ uwe ngu ike yee akpọ́kpa ngu ẹ́gwegwa!" Pyíta bya emee g'e p̄furu iya. Ojozi-imigwe ono sù iya: "Chìta ukpo ngu gbaphua on-wongu tso mu l'azù." ⁹ Pyíta tsoru iya; ẹ́phe lufu l'ọ́lo mkpọ́ro ono. Ọ́phu Pyíta amadù l'ip̄he ono, ojozi-imigwe

eme ono bụ iphe, meru ememe. O dobesụ l'ọo nrwọ bẹ ya arwọ. ¹⁰ Ẹphe bya aghata ndu nche k'ivuzọ; bya aghaa ndu k'ẹbo gbiriri jasụ ẹphe jerwua ọnu-abata ẹka eeshije abahụ l'ime mkpụkpu. E gude mgbo-ígwè guchia ọguzo iya. Ọguzo ono gụhaa l'onwiya; ẹphe bya aghata tųgbua. Ẹphe tsoru ụzo lanụ l'ime mkpụkpu ono. A bya l'amarụ; ojozi-imigwe-a phuhuwaa; parụ Pyịta haa nwẹkinyi iya.

¹¹ Pyịta gbẹ teke ono maru iphe shi eme nụ bya asụ: "Nta bẹ o doru mu ẹnya l'iphe-a, bụ iphe, meru ememe! Aa! ?Bụ Nnajiuphu ziru ojozi-imigwe iya; ọ bya adzọo mu l'ẹka Herọdu; dzọo mu l'ẹka iphemiphe, bụ iphe, ndu Jiu arị l'ẹphe e-me mu."

¹² Ọ maerupho ẹka ya nọ; bya atųgbua jeshia ibe Meri phẹ, bụ iya bụ ne Jiọnu onye eekujekwaphọ Maku. A dụ igwerigwe dzukọbe l'ẹka ono epfu anụ Chileke. ¹³ Pyịta bya akụya ẹka l'ọguzo. Nwamgbọko, yẹe nemadzụ bu gbaru jeshia amaru onye ọ bụ. Ẹpha nwamgbọko ono bụ Roda. ¹⁴ Ọ numa olu Pyịta; ẹhu tsọo ya ntumatu k'ọphu ọ tọ gụhaeduru ụzo ono; ọ gbaphu azụ je echiaru phẹ mkpu sụ phẹ l'ọ kwa Pyịta bẹ p̄furu l'ọnu-ọguzo ọbu. ¹⁵ Ẹphe sụ iya: "Bụ ọbvụ eme ngu?" Ọ nọdu epfushikwa iya phọ ike. Ẹphe sụ l'ọo-buru l'ọo ojozi-imigwe Pyịta.

¹⁶ Pyịta nọdu akụkwa-a ẹka-a, ọoku-a. E mechaa; ẹphe gụhaa ụzo. Ọ dụ phẹ oke biribiri g'ẹphe humaru iya. ¹⁷ O meeru phẹ ẹka paapaapa g'ẹphe ngabẹru iya nchị. Ọ bya eshi ishi lanụ kọoru phẹ gẹ Nnajiuphu gude dufuta iya l'ụlo mkpọro ono. Ọ sụ phẹ g'ẹphe kọoru iya Jiemusu waa ụnwunna ndu ọphuu. Ọ tųgbua jeshia ẹka ọzo.

¹⁸ O be l'utsu; ọ tųfukpoo ndu ojọgu ono, nọ nche ono ẹhu gẹ Pyịta meru. Ẹphe gbaahaa katakatakata.

¹⁹ Herọdu sụ g'a chọo ya. A chọo ya; ọphu a humaduru iya. Ọ jichaa ndu nche ono aji bya ezia g'e gbutachaa phẹ ishi.

E mechaa; Herọdu shi lẹ Jiudiya tųgbua jeshia Sizariya je anọo nwọdu.

Herọdu nọ ndzụ rehu erehu

²⁰ A nọnyaa; opfu daru Herọdu yẹle ndu mkpụkpu Taya; waa ndu mkpụkpu Sayidonu. Herọdu vọru ọku wụa ẹhu. Ẹphe họo nemadzụ ye g'e je arwọo ya. Ẹphe vuru ụzo je arwọ-buta Bulasutọsu, bụ iya bụ onye eleta ụlo eze ẹnya; tẹme ẹphe jepfu eze teke ono je arwọo ya g'e doshia opfu ono; kele ọ bụ l'alị-eze iya bẹ e shi ewotaru phẹ nri eriri.

²¹ O be mbọku, Herọdu tųru ọnu opfu ọbu; ọ bya eyee uwe eze iya; bya anọdu l'aba-eze iya bya awata eyeru ndu ono ọnu. ²² Ẹphe tụa ụzu sụ: "Ọ tọ bụekwa nemadzụ epfu opfua-o. Ọ bụakwaa ya bụ chi-o!" ²³ Teke ono teke ono; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiuphu chitakpọepho Herọdu tụa kẹ gbaragadaga; kele ọ harụ; e wota ụb-vù, gbaru Chileke nwẹkiya akwabẹ iya. Ẹkà bya eripyabẹ iya; ọ nwụhu.

²⁴ Opfu Chileke kabakpọo edzuru ẹkameka; a kabakpọo adụ igwerigwe kweta kẹ Nnajiuphu.

Aahọta Banabasu yẹe Pọlu g'ẹphe je ezi ozi-oma

²⁵ Banabasu yẹe Sọlu jechaa ozi, e ziru phẹ; ẹphe shi lẹ Jierúsalemụ laphushia azụ lẹ Antiyọku. Ẹphe duta Jiọnu onye eekujekwaphọ Maku; ẹphe l'iya swịru.

13 Lẹ Chiochi, dụ lẹ Antiyọku bẹ ọ dųru ndu mpfuchiru Chileke; mẹ ndu ezije opfu Chileke, nọ iya nụ. Ẹpha phẹ bụ: Banabasu; waa Simiyọnu onye ntushi-ẹpha iya bụ Nayijia, bụ iya bụ Nwujji; waa Lusiyọsu onye Sayirini; waa Sọlu; waa Maneyenu; onye bụ yẹe Herọdu, bụ eze bẹ e hefutaru l'unuphu lanụ. ² O be ujiku lanụ; ẹphe nọkobe aswị ẹgu epfu anụ Chileke. Unme-dụ-Nsọ sụ phẹ: "Unu họtaru mu Banabasu yẹe Sọlu g'ẹphe je ejeeru mu iphe, mu kuru phẹ oku iya."

³ Ẹphe swịa ẹgu pfuru nụ Chileke bya abyabẹ phẹ ẹka l'ishi bya asụ phẹ g'ẹphe jeshia.

Iphe, meru lẹ Sayipurọsu

⁴ Eshinu ọ bụ Unme-dụ-Nsọ ziru Sọlu yẹ Banabasụ; ẹphe tųgbua jeshia Selusiya je abahụ l'ugbo-mini jeshia Sayipurọsu. ⁵ Ẹphe jerwua Salamisụ bya epfua kẹ Chileke l'ulo-ndzukọ ndu Jiu, nọgbaa l'ẹka ono. Ẹphe lẹ Jìonu onye eekujekwaphọ Maku swikwarupho g'ooeyeru phẹ ẹka l'ẹje ozi ono.

⁶ Ẹphe kwasẹru ọha ono, eze-ẹnyimu gbapheru ono jasụ ẹphe jerwua Pafọsu, nọkwapho l'alì ono. Ẹphe hụma onye Jiu, nọ l'ẹka ono, anọduje eme ọmamanshi; tẹme ọ bụru onye mpfuchiru l'epfufe iphe, Chileke epfuduru. Ẹpha iya bụ Ba-Jizọsu. ⁷ Yẹle ọchi-ọha alì ono nọdu eshi ọnyà. Ẹpha ọchi-ọha ono bụ Sejiyosu Pọlosu; tẹme ọ bụru nwoke, makpọoru iphe shii. Ọchi-ọha ono bya ekua Banabasụ yẹ Sọlu; kẹle ọ dọ iya g'ọ numa opfu Chileke. ⁸ Noo ya; Ba-Jizọsu meahaa gẹ ya kpọshia iphe, Sọlu phẹ byaru; kẹle ọ tọ dọdu iya g'onye eze ono kwe-ta kẹ Jizọsu. Iphe, ọza l'opfu Giriku bụ Elimasụ, bụ iya bụ onye emeje ọmamanshi. ⁹ Noo ya bụ; Unme-dụ-Nsọ bya eji Sọlu, onye eekujekwaphọ Pọlu ẹhu. O kefuru iya ẹnya; ¹⁰ bya asụ iya: "Ì bụ nwa kẹ Obutuswe. Ọo ngu bụ onye emebyi iphemiphe, dọ ree. Ọ tọ dọdu ọdu ọgho, ì tìi ghọdu; ọphu ọ dọdu ẹgube ẹregede, ì tìi gbadı. ?Bụ teke ole bẹ ìi-hakpọo egude ọka epfubyishi ọkpobe-opfu kẹ Chileke? ¹¹ Gẹ Chileke bya ebyia ngu ẹka. Nta-a bẹ ìi-wataẹpho atsụ ishi; ọphu ì tìi yìdu hụmabaa ìphóró shi l'ẹnyanwu nọo ujiku olemole."

G'e ejia epfu-a; ẹnya gbahụ iya kẹ tsukiribaa. O bukuahaa ebuku; chọkashiahaa onye e-gude iya ẹka. ¹² Onye eze ono hụma iphe ono, meru nù ono bya ekweta kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu. Iphe kẹ Jizọsu ono, e ziru iya ono dọ iya oke biribiri.

Iphe, eme lẹ Antiyọku, dọ lẹ Pyisidiya

¹³ Pọlu phẹ bya abahụ l'ugbo lẹ Pafọsu jeshia Pega, bụ mkpukpu, dọ lẹ Pamfiliya. O rwua l'ẹka ono; Jìonu onye eekujekwaphọ Maku parụ phẹ haa laphushia azụ lẹ Jierúsalemụ. ¹⁴ Ẹphe shi lẹ Pega tųgbua jerwua Antiyọku, dọ lẹ Pyisidiya. O be mbọku eswe-atụta-unme ndu Jiu; ẹphe bahụ l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je anọdu; ẹphe lẹ ndu byaru nù. ¹⁵ A gụchaa iphe agụgu, shi l'ẹkwo ekemu Mósìsụ waa ọphu shi l'ẹkwo ndu mpfuchiru Chileke; ndu-ishi ọlo-ndzukọ sụ g'e pfuaru Pọlu phẹ: "Unwunna anyi; ọ -bụru l'ọ dọru opfu, unu e-pfu gude gbaa ndu-a, nọ l'ẹka-a unme; unu pfua ya." ¹⁶ Pọlu gbalihu bya apaliaru phẹ ẹka g'ẹphe nọdu doo sụ: Unu gebekwa-o!

"Sụ-a: unubẹ ndu Ízurelụ ibe mu mẹ unubẹ ndu ọzo, bụ ndu Chileke dọru lẹ nsọ. ¹⁷ Chileke ndu-a, bụ Ízurelụ-a họtaru ndiche anyi phẹ bya emee phẹ; ẹphe paa ẹka teke ẹphe shi bụru ndu byaru abyabya l'alì Ijiputu ono. Chileke gude eze ike nkiya dufuta phẹ l'alì Ijiputu. ¹⁸ Ọ takpọerupho umere phẹ nshi dua phẹ ọkporo apha labọ l'echiẹgu, e budu ebubu. ¹⁹ O gbushia ọha ẹsaa l'alì Kénanu bya eworu ndibe iya dochia; ẹphe nweru alì ono nọo iphe, ha g'unu apha l'apha ọkporo labọ l'apha iri.

²⁰ "E mechaa; ọ bya eyeaharu phẹ ndu-ikpe jasụ l'ogbo k'onye mpfuchiru, bụ Sámelụ. ²¹ O be teke ẹphe sọru l'ọ dọ phẹ g'a sụ l'ẹphe nweru eze; Chileke họtaru phẹ Sọlu, bụ iya bụ nwa Kishu; oshilọkpa Benjaminu; ọ bụru eze phẹ ọkporo apha labọ. ²² Chileke wofuẹpho onye k'ono; ọ họtá Dévidi g'ọ bụru eze phẹ. Chileke pfuru opfu Dévidi sụ: 'Dévidi, bụ iya bụ nwa Jiesi bụ onye dọ mu l'obu; onye e-mekọta iphemiphe, mu tųberu.' ²³ Ọo Nwa Dévidi ono, bụ iya bụ Jizọsu bẹ Chileke yeru g'ọ bụru Onye-Ndzọta kẹ ndu Ízurelụ, bụ iya bụ iphe, o kweru ukwe iya. ²⁴ Jizọsu -bya abya; Jìonu vuhawaru ọzo raarụ iya ndu Ízurelụ mgburugburu arara g'ẹphe ghaa umere g'iz-imanu lwa phẹ azụ g'e mee phẹ baputizimu. ²⁵ O rwujeẹpho teke Jìonu e-jeghe ozi ono; ọ sụ phẹ: ?Bụ onye bẹ unu dobesu lẹ mu bụ? Ọ tọ bukwa mbẹdua bụ onye ọbu, unu ele ẹnya iya ọbu. Obenu l'onye k'ono e-mechaa etso mu l'azụ; onye mu ta adọdu iphe, mu bụ kẹ gẹ mu yefu iya akpọkpa, o yeru l'ọkpa.'

²⁶ "Unwunna mu; unubẹ ndu shi l'ọkpa Ébirihamu mẹ ndu ọhozo, nọ l'ẹka-a, Chileke dọru lẹ nsọ! Ọo anyi l'unu bẹ Chileke ziru ozi ono g'e zia anyi l'ọo Jizọsu adzọ ndzụ. ²⁷ Ndu bu lẹ Jierúsalemụ waa ndu-ishi phẹ ta amakpọk-waanu l'ọo Jizọsu bụ Onye-Ndzọta ọbu. Ọphu o dokpọdaaru phẹ nù ẹnya; mbụ opfu ndu mpfuchiru Chileke, aaguru phẹ l'eswe-atụta-unme, anwụta anwụta. E mechaa; ẹphe gbẹnu mee g'iphe, ndu mpfuchiru Chileke ono pfuru vọ g'e pfuru iya teke ẹphe nmaru Jizọsu ikpe ọnwu. ²⁸ Ẹphe sụ gẹ Payileti haa g'e gbua ya l'ẹbe abụ l'ọ dọru iphe, ẹphe maru, bụ iphe, ẹphe a-sụ l'ọo iphe, e gude egbu iya. ²⁹ Ẹphe mechaa iphemiphe, bụ iphe,

opfu Chileke pfuru kẹ nkiya; ẹphe shi l'eli oshi pazeta iya bya aparu iya lia l'ilu. ³⁰ Ọle Chileke meru g'ò shi l'ònwu teta dzuru ndzụ. ³¹ E mecha; o woru onwiya goshi ndu ẹphe l'iya shi lẹ Gálili swírú je Jierúsalemú. O goshi phẹ onwiya ujiku olemole. Nta-a bụwaa phẹ bụ ndu epfuru ndu Ízurẹlu iphe, ẹphe hụma-butaru kẹ nkiya.

³² Iphe, anyi byaru bụ g'anyi bya akọoru unu ozi-oma ono, bụ iya bụ l'iphe ono, Chileke kweru ndiche anyi phẹ ukwe iya ono ³³ bẹ o meakwaru anyibe oshilọkpa phẹ. O meru iya teke ono, o meru Jizọsu o shi l'ònwu teta dzuru ndzụ ono. Ọ bụru iphe, ono bụ iphe, e deru lẹ Ebvú-oma k'ẹbo sụ:

“Ọo ngu bụ Nwa mu nwoke.

E -shi ntanụ-a bụwaa mu bụ

Nna, nwuru ngu nụ. †

³⁴ Chileke pfukwarupho kẹ gẹ ya e-me iya g'ò shi l'ònwu teta dzuru ndzụ g'ò tọ nwụhubahe anwụhu ọpụ ọ bụro k'erehu erehu. O pfuru sụ:

Mu e-meru unu iphe-oma ono,

dụ nsọ ono,

ta arwụhodu arwụhu ono,

mu kweru Dévidi

ukwe iya ono. ††”

³⁵ Noo iphe, meru g'ò gude o pfukwaaphọ l'ẹka ọzo sụ:

“I tii kwedu g'onye nkengu,

i yeru obu rehu erehu. ‡”

³⁶ Ọle Dévidi meru uche Chileke l'ọgbo nkiya; ọ bya anwụhu; e lia ya l'ẹka e liru nna iya oche phẹ; ọ nọdu l'ẹka ono rehu. ³⁷ Obenu l'onye ono, Chileke meru o shi l'ònwu teta dzuru ndzụ ono te erehuduru erehu. ³⁸ Sụ-a; g'ò doo unu ẹnya g'unu hakọta unwunna mu; l'ọ Jizọsu ono bẹ Chileke shi l'ẹka iya gbuhaarụ unu ọzo, unu e-shi g'ò gụaru unu nvụ l'iphe-ẹji unu. ³⁹ L'ekemu Mósísu ta adụkwa ike mee unu g'unu bụru ndu pfuberekoto l'iphu Chileke. Obenu lẹ teke unu byaru egude obu unu g'ò ha kweta kẹ Jizọsu; Chileke agụkotaru unu nvụ l'iphe-ẹji, unu meru. ⁴⁰ Ọo ya bụ; g'unu letakwa ẹnya g'iphe ono, ndu mpfuchiru Chileke pfuru ono te eme unu. Ẹphe sụru:

⁴¹ “Unu lenu! Unubẹ ndu ono

akpọ Chileke ẹbo l'afu

ono.

G'ò tufukwa unu ẹhu;

unu alaa l'iswi.

Kẹle iphe, mu e-me l'ọgbo

unu-a bụ iphe,

unu ta abyadụ ekweta l'ọ

bụ ọkpobe-opfu;

m'ò betakpọoru e pfuaaru

iya unu. ‡†”

⁴² “Pọlu yẹe Banabasu lufushiepho l'ụlo-ndzukọ ono; ndu ono rwọo phẹ sụ g'ẹphe lwabakwaa azụ l'idzu eswe-atụta-unme ọzo bya akọbaaru phẹ iphe ono. ⁴³ Ndu ono gbakashihuepho; ndu Jiu mẹ ndu ọhozo, mewaru onwophẹ ndu Jiu; tsoru Pọlu yẹe Banabasu phẹ. Pọlu phẹ nọdu epfushiru phẹ ike sụ phẹ g'ẹphe ta ahakwa eze-iphe-oma, Chileke meru phẹ.

⁴⁴ “O be l'eswe-atụta-unme ọzo; ọ phọdu nwanshji mẹ mkpụkpụ ono l'ophu awụfutakota bya l'ụlo-ndzukọ ono bya anuma opfu Chileke. ⁴⁵ Ndu Jiu hụmaepho igwe ọha ono; ẹphe wata iji-ẹnya bya awata agbaghashi iphe, Pọlu ezi; wata iya ephu iphu. ⁴⁶ Pọlu waa Banabasu saahaa ya kpa kpa sụ phẹ: Ọo unubẹ ndu Jiu bẹ ọ gbaru kẹ g'e vuru ọzo zia ozi-oma-a. Obenu l'eshinu unu jikaru iya; ọpụ unu ekwedu l'unu dọ k'enweru ndzụ ojejeje

† Gụnaa Ebvú 2:7 †† Gụnaa Azá 55:3 ‡ Gụnaa Ebvú 16:10 ‡† Gụnaa Hab 1:5

bẹ anyi a-ha unu ghaaru ndu abụdu ndu Jiu iphu nta. ⁴⁷ Kẹle o noo iphe, Nnajiuphu họtaru anyi zia anyi teke ono, ọ sọru:

“Mu họtaru unu
g'unu bụru ìphóró ndu
abụdu ndu Jiu.
G'unu gude ozi ono,
Chileke e-shi dzọta ndiphe
ono gude jedzuru
mgboko mgburugburu.”

⁴⁸ Ndu abụdu ndu Jiu nụma iya; ẹhu tsọo phẹ; ẹphe jaahaa opfu kẹ Nnajiuphu ono ajaja. Ndu Chileke gụhawaru lẹ ndu e-nweru ndzụ ojejoje; bya ekweta kẹ Nnajiuphu.

⁴⁹ Ozi-oma kẹ Nnajiuphu ono dzuru ẹkameka l'ọha ono. ⁵⁰ Ndu Jiu kpalia ụnwanyi, bụ ndu nweru ẹnya lẹ mkpụkpụ; bya aburu ndu anwụ ẹka ndu Jiu; waa unwoke ndu-ishi lẹ mkpụkpụ ono; ẹphe wata emekpa Pọlu yẹ Banabasu ẹhu; bya achifu phẹ l'uswe iya ono l'ophu. ⁵¹ Ndu-ishi-ozí ono jishiaru phẹ urwuku ọkpa phẹ; ọ bụru phẹ eje Ayikoniyomu. ⁵² Ẹhu nọdu atso ndu kẹ Kéreshi ono ụtso. Unme-dụ-Nsọ jikọta phẹ ẹhu.

Iphe, eme lẹ Ayikoniyomu

14 O rwukwaaphọ lẹ Ayikoniyomu; Pọlu yẹ Banabasu bahụkwapho l'ụlo-ndzukọ ndu Jiu je epfukpọo opfu ono k'ọphu ikpoto ndu Jiu waa ndu Gurisu kwetarụ kẹ Kéreshi. ² Obenu lẹ ndu Jiu ndu ọphu, ekwetaduru nụ jeru akpalia ndu ọphu abụdu ndu Jiu; yeru phẹ ọku k'ọphu ẹphe kpọru ụnwunna ono ashị. ³ E mechaa; ndu-ishi-ozí ono nọelaa ọdu l'ẹka ono. Ẹphe nọdu l'ẹka Nnajiuphu asa nkiya kpaa kpaa. Nnajiuphu mee g'ike emeshi iphe-ọhumalenya, dughaa biribiri dụ phẹ; shi nno goshi l'iphe ono, ẹphe ezi k'eze-iphe-oma iya ono bụ ọkpobe-opfu. ⁴ Ikpoto ọha, bu lẹ mkpụkpụ ono keha ẹbo. Ndu asụ l'ọo kẹ ndu Jiu bụ iya; ndu asụ l'ọo kẹ ndu-ishi-ozí ono bụ iya.

⁵ Ndu ono, abụdu ndu Jiu ono mẹ ndu Jiu ọbu mẹ ndu-ishi phẹ chịa ìdzù g'ẹphe ripyabẹ ndu-ishi-ozí ono tug-bua phẹ lẹ mkpuma. ⁶ No iya; ama gbaaru ndu-ishi-ozí ono; ẹphe gbalaa jeshia Lịsutura mẹ Debi, bughaa mkpụkpụ labọ, nọ lẹ Layikoniya; mewardu ndu ọzo, bunyabegbaa phẹ nụ. ⁷ Ẹka ono bẹ ẹphe jeru anọdu ziahaa ozi-oma ono.

Iphe, eme lẹ Lịsutura waa lẹ Debi

⁸ Lẹ Lịsutura bẹ ọ dọru nwoke lanụ, iphe lónwushiru ọkpa. Ọ nọdu ẹniyeni k'eshinu ne nwuru iya. Ọ buerupho adọparu bẹ ọdopajeru; ẹbe o toko jeswee ije. ⁹ Ọ nọdukpoepo l'ẹka ọ nọ ngabẹ nchị l'iphe, Pọlu epfu. No iya; Pọlu hụmaepo l'ọ kwetawaru k'ọphu ee-me iya g'ọ wekọrohu; ọ bya atabẹ iya ẹnya l'iphu; ¹⁰ bya epfua ya pfushia ya ike sụ: “Gbẹshi pfuru apfuru!” Nwoke ono pfulihu tsoru ẹkameka zọ-pheahaa. ¹¹ Ikpoto ndu ono hụmaepo iphe, Pọlu meru; ẹphe gude opfu-alị phẹ, bụ opfu ndu Layikoniya chiahaa: O-ji-l'ẹka tọgbo-o! “Oke agwa, doberu anyi aghoshia nemadzụ byapfuta anyi-o!” ¹² Ẹphe sụ lẹ Banabasu bụ Zeyusu; Pọlu bụru Hemisu; eshinu ọ bụ iya aasa opfu. ¹³ Noo ya; onye agwajẹ Zeyusu shi l'eze-ulo agwa ono, nọfuru anọfu lẹ mkpụkpụ ono haru oke-eswi chita tukaa ya okoko byatashia l'ọnu ẹka e shije abata lẹ mkpụkpụ ono g'ẹphe l'igwe ọha ono gbua gude gwaa ndu-ishi-ozí ono.

¹⁴ Banabasu yẹ Pọlu nụmaepo iphe, ẹphe abya ememe; ẹphe dojaha uwe phẹ ẹbo gbagbua gbapfu ikpoto ndu ono je adakaha phẹ l'echi chia mkpụ sụ: ¹⁵ “Ndu mu; ?bụ gụnu bẹ unu eme nno? ?Unu ta amadụ l'anyi búa nemadzụ g'unu bụ? Iphe, anyi byaru bụ g'anyi zia unu ozi-oma; g'anyi mee unu g'unu tuko agwa ono, adudu iphe, ẹphe bụ ono ghaaru azụ; lwapfuta Chileke, dzụ ndzụ; mbụ Chileke, bụ iya meru igwe mee alị bya emee eze-ẹnyimu waa iphemiphe, bu phẹ l'ime. ¹⁶ Lẹ mbụ bẹ ọ haru ndiphe ẹphe nọdu eshi ụzo, dụ phẹ ree. ¹⁷ Ọle oogudeje iphe, dụ ree, oomeje gude goshi onye ya bụ. Oodzejeru unu mini; tẹme iphe, unu kọru l'alị bẹ oomeje g'ọ mja mebyi teke gbaru iya nụ. Ọ nọdu anụ-jije unu ẹpho; tẹme ọ nọdu emeje g'obu tsọo unu ụtso.” ¹⁸ Ẹphe

pfuchakp̄o nno; mb̄u ndu-ishi-ozí ono; ọ b̄luru-a l'ẹhuka b̄ ẹp̄he gude sede mkp̄kpu ono g'ẹp̄he te ejehe agwa ip̄he ono g'ẹp̄he t̄beru.

¹⁹ E gudekwad̄u-a nno; ndu Jiu, shi l̄ Antiȳoku waa Ayikoniyomu byarwuta. Ẹp̄he bya ep̄futa ikpoto ndu ono yeru onwop̄he; bya at̄ahaa P̄olu mkpuma. Ẹp̄he t̄ya ya mkpuma ono jead̄uru ẹp̄he dobesu l'ọ nw̄huwaru bya al̄o ya wuruwuru l̄ofu l̄ mkp̄kpu ono. ²⁰ Obenu l̄ ndu k̄ K̄reshi byaru an̄o-p̄he ẹ ya ph̄o mgburugburu; ọ gbalihu. Ẹp̄he laphushia az̄u l'ime mkp̄kpu ono. O be l̄ nchitab̄o iya ȳe Banabasu sw̄iru jeshia Debi.

P̄olu ph̄e alaph̄u az̄u l̄ Antiȳoku Siriya

²¹ P̄olu ph̄e zia ozi-oma k̄ Chileke shii l̄ Debi. Ẹp̄he pfuta ndu d̄u igwerigwe; mee ph̄e ẹp̄he bya etsoahaa Ẅzo Jiz̄osu. Ẹp̄he t̄uḡbua teke ono laphushia az̄u l̄ L̄isutura; gb̄ewaro l'ẹka ono jeshia Ayikoniyomu; bya eshikwaph̄o l̄ Ayikoniyomu jeshia Antiȳoku. ²² Ẹp̄he je je emee g'ok̄poma shihu ndu k̄ K̄reshi, n̄o l'ẹka ono ike. Ẹp̄he bya eyeru ph̄e ok̄pu-ikike g'ẹp̄he n̄oshikpoekwaph̄o ike l'ip̄he ono, ẹp̄he kwetar̄u onoya. Ẹp̄he n̄odu ezi ndu ono l'ẹkameka, ẹp̄he jekp̄oru s̄u: "Unu makwar̄u l'anyi jef̄utaje ip̄he-ẹhuka, d̄u igwerigwe; t̄eme anyi abah̄u l'ẹka Chileke b̄u eze." ²³ Ẹp̄he bya ah̄otagbaa nemadz̄u mee ẹp̄he b̄uru ọgerenya l̄ Ch̄iochi l̄ Ch̄iochi. Ẹp̄he bya aswia ẹgu pfuru n̄u Chileke, b̄u iya b̄u onye ẹp̄he kwewaru l'ọo ya b̄u Nnajiuphu ph̄e; bya eworu ph̄e ye iya l'ẹka.

²⁴ Ẹp̄he jegbab̄echara Pyisidiya bya ejeshia Pamfiliya. ²⁵ Ẹp̄he bya ep̄fuchaa op̄fu k̄ Chileke ono l̄ Pega bya ejeshia Ataliya. ²⁶ Ẹp̄he gb̄e l'ẹka ono kp̄oru Ẅgbo jeshia Antiȳoku, b̄u iya b̄u ẹka ono, e yeru ph̄e l'ẹka ḡe Chileke mejeru ph̄e eze-ip̄he-oma l'ẹje ozi ono, ẹp̄he jef̄ufuru nta ono.

²⁷ Ẹp̄he jerwua Antiȳoku ono bya ach̄ikobe ndu Ch̄iochi l'ẹka lan̄u bya ak̄oru ph̄e ip̄hemip̄he, Chileke gude ph̄e mee; k̄oru ph̄e ḡe Chileke gude ḡuhaaru ndu ab̄udu ndu Jiu Ẅzo g'ẹp̄he kweta nkiya. ²⁸ Ẹp̄he l̄ ndu k̄ K̄reshi n̄o ọdu l'ẹka ono.

Ndzuk̄o Jierúsalem̄u

15 Ọ d̄uru ndu shi l̄ Jiudiya bya bya awata ezi Ẅnwunna ono s̄u: "A taa dz̄okwa unu gbahaa l'unu buru Ẅbv̄u g'ekemu M̄osisu s̄uru g'e buje iya." ² P̄olu ȳe Banabasu s̄u l'ip̄he, ẹp̄he ep̄fu b̄u Ẅka. Ẹp̄he l̄ P̄olu ph̄e t̄up̄furu ẹgo. A n̄onyaa; a bya ach̄ia idzu s̄u l̄ P̄olu waa Banabasu waa ndu k̄ K̄reshi, har̄u n̄odu l̄ Antiȳoku l'e-je Jierúsalem̄u je ep̄fuaru ndu-ishi-ozí waa ndu e meru ọgerenya l̄ Ch̄iochi ip̄he ono.

³ Ndu Ch̄iochi byan̄u ezia ph̄e; ẹp̄he jeshia. Ẹp̄he shita Fonishiya l̄ufuta l̄ Sam̄eriya jeshia. Ẹp̄he n̄odu ak̄o l'ẹkameka ḡe ndu ab̄udu ndu Jiu gude dak̄obewaa bya ewowaru onwop̄he ye Jiz̄osu l'ẹka. Ozi ono ts̄okota Ẅnwunna Ẅtso shii. ⁴ P̄olu ph̄e rwua Jierúsalem̄u; ndu Ch̄iochi m̄e ndu-ishi-ozí; m̄e ndu e meru ọgerenya l̄ Ch̄iochi kwatak̄p̄o nata ph̄e ok̄pobe anata. Ẹp̄he bya ak̄okotar̄u ph̄e ip̄he, Chileke gude ph̄e mee. ⁵ Ndu gba l'oḡbo F̄árisii, har̄u b̄uwaru ndu k̄ K̄reshi gbalihu s̄u: "G'e bukwa ndu ono ab̄udu ndu Jiu ono Ẅbv̄u. L'e zia ph̄e l'ẹp̄he mefutaj̄ekwaph̄o ekemu, M̄osisu t̄uru."

⁶ Ndu-ishi-ozí waa ndu e meru ọgerenya bya edzuk̄obe g'e pfua op̄fu ono. ⁷ E p̄funyakp̄oep̄ho op̄fu ono; dz̄okashinyaa ya; Pȳita gbalihu bya as̄u: "Ẅnwunna mu; ?ọ kwa l'unu maru l̄ teke d̄uhawaa ẹnya b̄e Chileke h̄o-tajeru mu ḡe mu je ezia ndu ab̄udu ndu Jiu ozi-oma ono g'ẹp̄he an̄uma bya ekweta k̄ Jiz̄osu. ⁸ Chileke; onye b̄u iya maru ok̄poma nemadz̄u goshi anyi l̄ ya natar̄u ph̄e; k̄le ọ n̄uru ph̄e Unme-d̄u-Ns̄o g'ọ n̄uru anyibedua. ⁹ Ọo ip̄he anyi b̄u b̄e ẹp̄he b̄u l'ip̄hu Chileke; k̄le ọ sash̄iwaru ph̄e ip̄he-ẹji, ẹp̄he meru. Ip̄he, meru g'ọ gude ọ sash̄ia ph̄e ip̄he-ẹji ono b̄uru l'ẹp̄he kwetar̄u. ¹⁰ S̄u-a; ?b̄u ḡunu meru ip̄he, unu eme g'unu h̄ua Chileke ama s̄u g'ẹp̄he meje ip̄he, ekemu pfuru? Eme ẹgube ono bukwa ivu-erwa b̄e unu ebo ph̄e; mb̄u ivu-erwa, anyi ad̄udu ike vua; ọphu nna anyi oche ph̄e ad̄udu ike vua ya. ¹¹ Awakwa-o! Anyi kwetar̄u l̄ Nnajiuphu, b̄u Jiz̄osu e-gude k'eze-ip̄he-oma iya dz̄o anyi. Ọ bukwarupho g'ọo-dz̄o ph̄e b̄u ono."

¹² Igwe ọha ono n̄o-kirishia ngab̄e nch̄i. P̄olu ȳe Banabasu k̄ahaa ip̄he-ọhumalenya, d̄uḡbaa biribiri, Chileke gude ph̄e meeru ndu ab̄udu ndu Jiu. ¹³ Ẹp̄he k̄obekpoe ya ph̄o; Jiemusu gbalihu s̄u: "Ẅnwunna mu; unu ngab̄ekwa nch̄i l'ip̄he-a, mu abya ep̄fup̄fu-a. ¹⁴ Sayimonu k̄owaru anyi ḡe Chileke meru teke o beberu h̄otaahaa

ndu abudu ndu Jiu g'ephe buru ndu nkiya. ¹⁵ Iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru yee opfu Pyita ono je adagba buerupho iphe lanu, bu iya bu g'e deru iya l'ekwo-opfu Chileke su:

¹⁶ "E -mechaa be mu a-lwa

bya akpukwaa ulo ibe

Devidi, zeru ezeze.

Mu e-gude mkpokpo ulo ono

kpulia ya ozo.

¹⁷ Oo ya bu ge ndu ozo g'ephe

hakpo awatakwanu

achon Najjiuphu,

bu iya bu iphe,

bukpoo ohamoha,

mu kukotaru

g'ephe bya aburu

nkemu.

Noo iphe, oopfu;

mbu Najjiuphu,

emekotaje

iphemiphe ono. †

¹⁸ Iphemiphe, Chileke eepfu be

Chileke ono makotaru

e -shi teke mgboko

du."

¹⁹ "Oo ya bu l'onu, mbedua eye bu g'anyi te ejekwa eme iphe, a-tsuru ndu ono shi l'echilabo ndu abudu ndu Jiu bya awata etso Chileke ono. ²⁰ G'anyi dechiaru phe ekwo su g'ephe te erijekwa iphe, a gwaru iphe; kele e merwuru iya emerwu; ophu o dukwa onye ejepfuje onye nwanji ta abudu nyee ya; ophu ephe atajekwa anu, a swigburu aswigbu; ophu ephe atajekwa mee-iphe. ²¹ Kele ekemu Mosisu be e shiwaazzenya guta l'ulo-ndzuko. O to du eswe-atuta-unme, a ta agudu iya. Teme a nodu ara iya arara le mkpukpu le mkpukpu."

Ekwo, e deru nu ndu ke Kereshi, abudu ndu Jiu

²² Noo ya bu; ndu-ishi-ozí waa ndu e meru ogerenya; mkpoo ndu Chiochi l'ophu bya achia idzu bya aharu nemadzu hota yeru Polu yee Banabasu g'ephe je Antiyoku. Ndu ephe hotaru bu Jiudasu onye eekuje Basabasu waa Sayilasu. Umadzu ebo ono toko yiru le ndu-ishi le Chiochi. ²³ A bya edee ekwo nu phe. Iphe, e deru bu:

"Anyibe ndu-ishi-ozí me ndu e meru ogerenya, bu unwanu unu l'ekelekota unube unwanu, abudu ndu Jiu, no le Antiyoku me le Siriya; me le Silisiya. ²⁴ Anyi numaru l'o duru ndu shi l'ogbo anyi-a, byaru egude opfu onu gbaghashia unu obu g'ehu te ebvuru unu ebvuru. Ephe suru g'unu buje ubvu; unu eme iphemiphe, ekemu pfuru. O to bukwa anyi ziru phe g'ephe bya eme nno. ²⁵ Noo iphe, o gude obu anyi buru nanu; anyi chia idzu su g'anyi haru nemadzu hota zia g'ephe bya akaru unu. Ndu ono, anyi ziru ono be ephe l'eguru onya anyi phe, bu Banabasu yee Polu swi. ²⁶ Banabasu yee Polu bu ndu ono, tuchawaru ishi ndu phe k'iswi ehun Najjiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi. ²⁷ Anyi ziru Jiudasu yee Sayilasu g'ephe bya l'onwophe gudewaro onu pfuwaruro unu iphe-a, anyi deru edede-a. ²⁸ Kele Unme-du-Nso be anyi l'iya chiru idzu su l'anyi tee boedu unu ivu ozo gbahaa ishi opfu-a, bu iya bu: ²⁹ G'unu te erijekwa iphe, a gwaru iphe; ophu unu atakwa mee-iphe; ophu unu atakwa anu, a swigburu aswigbu; ophu unu apharwushijekwa onwanu. Unu -mewaa egube ono be o-duru unu le ree. Unu buru guu."

† *Gunaa Emọ 9:11,12*

³⁰ A sụ ndu e ziru ozi ono g'èphe jeshia. Èphe jerwua Antiyòku bya achìkobe ndu Chìochi ono l'èka lanụ bya eworu èkwò ono nụ phẹ. ³¹ Èphe gùchaepho èkwò ono; èhu tsòahaa phẹ k'òzi ono, meru g'èphe patsua unme ono. ³² Jiudasu yẹ Sayilasu, bụchakwaapho ndu mpfuchiru Chileke l'onwophẹ pfuaru ụnwunna ono opfu nọ ọdu; eyeru phẹ ọku g'obu shihu phẹ ike bya emekwaphọ g'ekwekwe, èphe kweru kẹ Kéreshi kabaa eshihu ike. ³³ Èphe nọnyaa l'èka ono; ụnwunna ono kwakọberu phẹ sụ g'èphe laa l'èhu-guu. Èphe laphu azụ lapfushia ndu ziru phẹ nụ. ³⁴ Sayilasu sụ lẹ yèbedua a-nọbaa l'èka ono.

³⁵ Pọlu yẹ Banabasụ je anọtota lẹ Antiyòku. Èphe lẹ ndu ọzo nọdu ezi opfu Nnajiuphu ezizi bya ara iya arara.

Pọlu yẹ Banabasụ eshi iche iche

³⁶ A bya anọkwaa ujiku olemole; o be ujiku lanụ; Pọlu sụ Banabasụ: "G'anyi laphu azụ l'iphe, bụkpoo mkpụkpu, anyi mewaru èphe maru opfu kẹ Nnajiuphu je agbaphechaa ụnwunna g'anyi amawaruro g'èphe eme ala." ³⁷ Banabasụ sụ g'èphe duta Jiọnu onye eekujekwaphọ Maku g'èphe l'iya swìru. ³⁸ Pọlu sụkwanu l'ọ ka ree g'èphe te edutahe ègube onye ono, gbalaru g'èphe nọ lẹ Pamfiliya; ọphu o tsoduru phẹ jefufu ozi ono. ³⁹ Èphe tų-tabe iya ègo k'ọphu a nọnyaru; èphe swìkata shia iche iche. Banabasụ duta Maku; èphe jeshia Sayipurọsu. ⁴⁰ Pọlu duta Sayilasụ tųgbua. Ụnwunna woru phẹ ye l'èka Chileke gẹ Chileke mejeru phẹ eze-iphe-oma. ⁴¹ Pọlu jekọta Siriya waa Silisiya; emekọta g'obu shihu ndu Chìochi, nọgbaa l'ibiya oo ike.

Timoti etsoru Pọlu yẹ Sayilasụ

16 Pọlu phẹ rwua Debi bya ejekwaphọ Lịsutura. Ọ duru onye kẹ Kéreshi, bu l'èka ono. Èpha onye ono bụ Timoti. Timoti ono bụ nwanyi Jiu nwuru iya. Nwanyi ono bụkwapho onye kẹ Kéreshi. Nna Timoti ono bụru onye Gurisu. ² Ụnwunna, bukọta lẹ Lịsutura mẹ ndu ọphu bu lẹ Ayikoniyomu epfukọtaepho lẹ Timoti bụ ọkpobe nemadzụ. ³ Pọlu sụ lẹ ya e-duta Timoti gẹ yẹ ya swìru. O duta iya bya ebua ya úbvù. Iphe, o gude bua ya úbvù bụ l'iphe, bụkpoo ndu Jiu, bukọta l'èka ono mawaru lẹ nna Timoti bụ onye Gurisu. ⁴ E mechaa; èphe l'iya swìru tųgbushia. Iphe, bụkpoo mkpụkpu, èphe ghataru; èphe akọkotaru ndu kẹ Kéreshi idzù ono, ndu-ishi-ozu waa ndu e meru ọgerenya chiru lẹ Jierúsalemu ono. Èphe nọdu asuje phẹ g'èphe meje g'a chiru ono. ⁵ Ọo ya bụ; e mee Chìochi ono g'ọ hakọta; èphe kabaa eshihu ike l'ekwekwe, èphe kweru kẹ Kéreshi; tẹme èphe nọdu aka shii mbọku-mbọku.

Ọphulenyà Pọlu lẹ Tirowasụ

⁶ Èphe jee g'èphe bahụ lẹ Eshiya g'èphe epfua opfu Chileke l'èka ono; ọphu Unme-dụ-Nsọ ekwedu. Ọ bụru iya bụ l'èphe akwasẹru ghabua ọha Firijiya waa Galeshiya. ⁷ Èphe jerwua mgba Misiya èphe lẹ Bitiniya; èphe jeshia abahụ lẹ Bitiniya; ọphu Unme Jizọsu ekwedu. ⁸ Èphe je aghajaa alị Misiya jeshia Tirowasụ. ⁹ O be l'enyashi g'èphe rwuru Tirowasụ; Pọlu hụma onye Masedoniya l'ọphulenyà. Ọ bya apfuru Pọlu l'iphu arwọ iya asuje: "Jiko ghabunaa byatashia Masedoniya bya eyeru anyi èka!" ¹⁰ Pọlu phùchaepho ọphulenyà ono; anyi kwakọbe teke ono teke ono jeshia Masedoniya; kẹle o dowaru anyi ẹnya lẹ Chileke eku anyi g'anyi bya ezia phẹ ozi-oma kẹ Chileke l'èka ono.

Lìdiya anata Jizọsu g'ọ bụru Nnajiuphu iya lẹ Filipayi

¹¹ Ọo ya bụ; anyi gude ụgbo shi lẹ Tirowasụ tųgbua bya akpọghaa jeshia Samoturesu; shiwarọ l'èka ono kpọru ụgbo bahụ lẹ Niyapọlisu lẹ nchitabọhu iya. ¹² Anyi shi lẹ Niyapọlisu gude ọkpa bamihuwarọya Filipayi, bụ iya bụ ishi alị Masedoniya; tẹme ọ bụkwarupho mkpụkpu, ndu shi Romu bu. Anyi nọkpoo nwujiku olemole lẹ mkpụkpu ono. ¹³ O be mbọku atụta unme; anyi shia ọnu ọguzo mkpụkpu ono jeshia l'agụga ẹnimu. Èka ono bẹ anyi dobesu l'ọo èka ndu Jiu edzukọje epfu anụ Chileke. Anyi rwua bya anọ-zeta wata epfuru ụnwanyi, dzukọru l'èka ono opfu Chileke. ¹⁴ Onye lanụ l'ụnwanyi ono, nọmaru opfu anyi ono bụ Lìdiya. Lìdiya ono bụ onye Tayatayira. Ọogba nghọ èkwa uswe-uswe. Ọ bụ nwanyi, abudu onye Jiu; ọle Chileke duru iya lẹ nsọ. Nna-

jiuphu bya anwūsa ya obu; ọ ngabẹ nchì l'iphe, Pọlu epfu. ¹⁵ E mee yẹ ndibe phẹ baputizimu. Ọ sụ anyi: "Unu byanụ anọta l'ibe mu mẹ unu -kwewaa lẹ mu bụwaa onye kweru kẹ Nnajiuphu." Ọ rwonyanaa anyi; anyi jeshia.

Pọlu nọ mkpọro lẹ Filipayi

¹⁶ O rwua ujiku lanụ; anyi nọdu eje ẹka aanọduje epfu anụ Chileke; anyi hụma nwamgbọko, bụ ohu; tẹme ọb-vu buru iya l'ẹhu k'ọphu ọgoba ẹja. Ndu nwe iya nụ bẹ ọokpatakpooru oke okpoga l'agba ẹja ono. ¹⁷ O tsoahaa anyi lẹ Pọlu. Ọ nọdu echi mkpu asuje: "Ndu-a bụkwa ndu ejeru Chileke, bụ Ọkalibe-Kangokotaru-nụ ozi. Ẹphe aakọru unu ụzo, ee-shi dzọo unu." ¹⁸ Mbọku-mbọku l'oopfu iya. A nọnyaa iphe ono, oopfufu ono kabakpọo adu Pọlu ashì k'ọphu ọ tọ duedu ike ata nshi. Ọ ghakọbe bya asụ ọbvu ono: "Mu gude ẹpha Jizọsu Kéreshi akarụ ngu g'ì lufuta l'ẹhu nwata ono!" Epfufufu, oopfufu iya; ọbvu ono lufu nwata ono l'ẹhu. ¹⁹ Ndu nwe iya nụ hụ-maepho l'ọbvu ono lufuwaru iya l'ẹhu k'ọphu ọ tọ kpataeduru phẹ okpoga; ẹphe gude Pọlu yẹ Sayilasụ kpuru phẹ kpufu aswa; kpupfu ndu-ikpe phẹ, ²⁰ bụ iya bụ ndu-ikpe ndu Romu; je asụ phẹ: "Ndu-a bụ ndu Jiu, byaru anyi akpataru opfu lẹ mkpukpu. ²¹ Ẹphe ezi omelalì, ta abudu ekemu-alì, gbaru anyi l'edobe; ọphu ọ budu ekemu-alì anyibe ndu Romu. Ẹbe anyibedua etsokwa ẹgube omelalì ono-o!" ²² Ikpoto ndu ono wulihu g'ẹphe tsua Pọlu phẹ otsukputu; ndu-ikpe ono woru uwe Pọlu yẹ Sayilasụ lawashia sụ g'e chia phẹ ẹchachi. ²³ E chiebe phẹ ẹchachi kpachaa akpachaa; bya enwuru phẹ nwuba l'ulo mkpọro. A sụ onye eche ulo mkpọro g'ọ tuchikwaa ulo mkpọro ono gụ ya kpukpurukpu. ²⁴ Onye eche ulo mkpọro ono gude l'e pfuru ẹgube ono woru phẹ jeye l'ọhu l'ọhu ime ulo mkpọro ono. Ọ tụa phẹ mkpọro bya akpọru phẹ ọkpa ye l'oshi, a tufushiru ụzo.

²⁵ O betashia l'echi abalì; Pọlu yẹ Sayilasụ nọdu epfu anụ Chileke bya ekwe ebvu anụ iya. Ndu ẹphe l'ẹphe nọ l'ulo mkpọro l'ẹka ono nọdu angaru phẹ nchì. ²⁶ Teke ono teke ono; alì nmaahaa jiiijijii; kwata anmashì iya ike. Ụlo ono nmakọta jiiijijii jasụ l'okpa iya. G'e jia epfua; ụzo ulo mkpọro ono tuko gụhashia ghegbaru ọnu. Mkpọro, a turu onyemonye tuko gbushihuchaa. ²⁷ Onye eche ulo mkpọro ono tehu bya ejeshia ele ẹnya; ulo mkpọro ghegbawaaru ọnu. O dobesu lẹ ndu nọkota l'ulo mkpọro ono gbalachaawaru. Ọ mịtaepho ogu-echi iya amịta gẹ ya nmagbua onwiya. ²⁸ Pọlu chishia mkpu sụ iya: "Te ejekwa ememe! Te ejekwa ememe! Ta adukwa iphe, ii-me onwongu! Anyi nọkotakwaa l'ẹka-a!"

²⁹ Onye ono, eche ulo mkpọro ono sụ g'a nwụtaedu ọku. O gude ẹhu anmanma; ẹka ndzụ agụ iya gbagbua je adaa kpurumu lẹ mgboru ọkpa Pọlu yẹ Sayilasụ. ³⁰ Ọ bya edufuta phẹ bya asụ phẹ: "Ndu mu; ?bụ gunu bẹ mu e-me g'a dzọo mu?"

³¹ Pọlu phẹ sụ iya: "Kweta kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi g'aa-dzọo ngu; gụ lẹ ndibe ngu g'unu ha." ³² Pọlu phẹ bya epfuaru iya kẹ Nnajiuphu; pfukwaaru iya phọ ndu nọkota l'ulo iya g'ẹphe ha. ³³ Onye eche ulo mkpọro ono bya eduta phẹ lẹ teke onokwaphọ l'enyashi ono je asachaa phẹ ẹka ono, e chibashiru phẹ ẹhu ọnyá ono. E mee yẹle ndibe iya baputizimu l'enyashi onokwaphọ. ³⁴ O duru Pọlu yẹ Sayilasụ laa ibe iya je anụ phẹ nri; ẹphe ria. Ẹmereme ji yẹ ndibe iya ẹhu; kẹle nta-a bẹ ẹphe byawaru bya amaru Chileke ono, bụ iya bụ ọkpobe Chileke ono.

³⁵ O be l'utsu iya; ndu-ikpe Romu ono zia ndu ọgbogu phẹ g'ẹphe je ezia g'a haa Pọlu phẹ g'ẹphe la.

³⁶ Onye eche ulo mkpọro ono bya ezia ya Pọlu; sụ iya: "Ndu-ishi sụkwaru g'a haa gụ lẹ Sayilasụ g'unu la. Unu tọekwapho nwehu tųgbua lashia nta-a lẹ nchì odo."

³⁷ Obenu lẹ Pọlu sụru ndu ọgbogu ono: "E te ejekwaru anyi ekpe ikpe; g'ọ ka mma l'a nmaru anyi ikpe. E chia anyi iphe l'edzudzu-ọha; l'ẹka anyi bụkwa-a ndu Romu. E nwuru anyi ye lẹ mkpọro. Nta-a bẹ ẹphe sụru g'anyi la lẹ mpya. Ono bẹ tee medu ememe! G'ẹphe bya l'onwophẹ bya edufuta anyi."

³⁸ Ndu ọgbogu ono je epfuaru ndu-ikpe ẹgube ono. Ndzụ rwuta phẹ g'ẹphe nūmaru lẹ Pọlu yẹ Sayilasụ bụ ndu Romu. ³⁹ Ẹphe je je arwọ Pọlu phẹ arwọwo. Ẹphe dufuta phẹ l'ulo mkpọro ono bya arwọ phẹ g'ẹphe lufuru phẹ lẹ mkpukpu. ⁴⁰ Pọlu yẹ Sayilasụ lufuta l'ulo mkpọro ono bya ejeshia ibe lidiya. Ọ buri l'ẹka ono bẹ ẹphe jepfuru unwunna je yechaaru phẹ ọkpukpu ike sụ g'obu shihu phẹ ike; ọ buri phẹ atugbu.

Iphe, eme lẹ Tesalonayika

17 Pọlu yẹe Sayilasu tųgbua ije je aghabua Amfipolisu waa Apoloniya. Ẹphe bahų lẹ Tesalonayika. Mkpųkpų ono bẹ ọlo-ndzukọ ndu Jiu dų. ² Pọlu bya ejee l'ọlo-ndzukọ ono, bų iya bų g'oojegehawa. Ọ kpọkube jee ya eswe-atųta-unme ẹto. O gude iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke asarų phẹ opfu; ³ bya emee opfu Chileke ono g'o doo phẹ ẹnya; goshi phẹ lẹ Kẹreshi ọbu bẹ jefųtaje iphe-ẹhuka nwųhu; l'e lia ya. L'ooshi l'ọnwu teta dzųru ndzų. Ọ bųru Jizọsu-a, mu epfuru unu opfu iya-a bų Kẹreshi ọbu. ⁴ O nweru ndu Pọlu yẹe Sayilasu pfutaru; ẹphe laaru phẹ. O nwekwarųpho ikpoto ndu Gurisu, Chileke dųru lẹ nsọ mẹ igwerigwe ọnwanyi, nweru ẹnya, ẹphe pfutakwarųpho yeru onwophẹ.

⁵ Obenu lẹ ndu Jiu watarų ejiru iya iji-ẹnya. Ẹphe bya eje akpakọo obokoboko nemadzų l'aswa bya agbaa ọg-bo. Ẹphe kpakaa mkpųkpų ono; mkpųkpų gbaahaa gharagharaghara. Ẹphe zeru gidigidi zeba l'ibe Jiasọnu ẹka ẹphe achọ Pọlu yẹe Sayilasu g'ẹphe gude kpųfutaru ọha. ⁶ Ọphu ẹphe ahųmaduru phẹ; ẹphe kpųta Jiasọnu bya aharu ọnwunna anyi ọzo kpųta yeru iya. Ẹphe kpųru phẹ kpųjeru ndu-ikpe mkpųkpų je asų phẹ: "Ndu-a, woru mgboko l'ophu gha igharaphu-a bẹ byaakwaru ibiya-a; ⁷ Jiasọnu gbẹ duta phẹ ẹphe je anọdu l'ibe iya. Ndu ono bẹ tųkokwaru ekemu eze nnajioha, bų Siza egbukakọta egbuka. Tẹme ẹphe sų l'ọ dųru onye eze ọzo, dų nų, ẹpha iya bų Jizọsu." ⁸ Ẹhu gbangahų ọha waa ndu-ikpe mkpųkpų ono g'ẹphe nųmaru iphe ono. ⁹ E gbubuaru Jiasọnu yẹe ndu e guderu yẹe ya nre; tubuaru phẹ okpoga, ẹphe e-ye, bųkwanu a -nųmabaeduru ọkporo phẹ lẹ mkpųkpų ono ọzobaa; ẹphe anataphu okpoga phẹ azų. Ẹphe bya eyee nre ono; a haa phẹ ẹphe lashia.

Iphe, eme lẹ Beriya

¹⁰ O be l'enyashi; ọnwunna ono meẹpho ẹgwegwa dufu Pọlu yẹe Sayilasu; ẹphe jeshia Beriya. Ẹphe jerwua; bya ejeshia l'ọlo-ndzukọ ndu Jiu. ¹¹ Ndu ẹka ono ka enweru obu iphóró e -me lẹ ndu Tesalonayika. Ọ nọdu agų phẹ agųgu anųma ozi-ọma ono. Mbọku-mbọku ẹphe agų ẹkwo-opfu Chileke g'ẹphe maru ?iphe, Pọlu phẹ epfu bųa eviya? ¹² Ọ bųru iya bų lẹ ndu dų igwerigwe ekweta; mẹkpoo igwerigwe ọnwanyi Gurisu, nweru ẹnya l'ẹka ono mẹkwapho unwoke Gurisu. ¹³ Ndu Jiu, bu lẹ Tesalonayika gbẹ l'ẹka ono nųma lẹ Pọlu eziakwa opfu Chileke lẹ Beriya; ẹphe bya l'ẹka ono bya agbaghashia ọha ono; woru phẹ kpalia bya eyeru phẹ kurukuru. ¹⁴ Ọnwunna dutaẹpho Pọlu ẹgwegwa dufu durwua ya eze-ẹnyimu. Timoti yẹe Sayilasu nọ-kpe azų lẹ Beriya. ¹⁵ Ndu edu Pọlu durwua ya Atẹnsu. Ẹphe laphushia azų lẹ Beriya. Pọlu sų phẹ gẹ Sayilasu yẹe Timoti byapfutakwa iya ẹgwegwa.

Iphe, eme lẹ Atẹnsu

¹⁶ Pọlu nọdu lẹ Atẹnsu cheaharu Sayilasu yẹe Timoti. Ọ hųma g'ẹnya agwa habe shii lẹ mkpųkpų ono. Ọ phųshiahaa ya ọphu ike l'ọkpoma. ¹⁷ Ẹphe lẹ ndu Jiu mẹ ndu Gurisu, anwų ẹka ndu Jiu nọdu anọduje atų ẹgo l'ọlo-ndzukọ ndu Jiu. Ọ nọdu ejejekwaphọ aswa mbọku-mbọku ẹphe lẹ nwa ndu ọphu ọ hųmaru l'ẹka ono abọahaa kẹ Chileke. ¹⁸ Ọ dųru ndu mmamiphe, shi l'ogbo eekuje Epikuriya waa Sutoyiku, byaru ẹphe lẹ Pọlu tųahaa ya. Ndu asų: "Bųkwa ole bẹ nwa ọwa-a, epfu bẹbeebbee-a epfu?"

Ndu asų: "Ọ dųkwa g'ọ dųru agwa ndu ọzo, ọotu ọnu iya." Iphe, ẹphe gude epfu nno bų lẹ Pọlu epfu kẹ Jizọsu waa k'eshi l'ọnwu teta dzųru ndzų. ¹⁹ Ẹphe duta Pọlu bya edufu l'edupfu, ndzukọ Ariyopagosu bya asų iya: "Mena g'anyi maru iphe ọphųú ọwa-a, iipfu opfu iya-a. ²⁰ L'iphe ọwa-a, ipfugba-a bųgbakwaa anyi nchị ọphųú. Mena g'anyi maru iphe, ọ bųgbaa." ²¹ Kẹle ndu Atẹnsu mgburugburu mẹkpoo ndu lwarų iya alwalwa ta adųedu iphe ọzo, ẹphe ejeje gbahaa g'ẹphe nųma mẹ g'ẹphe pfua iphe ọphųú.

²² No iya; Pọlu bya apfuru l'iphu ndu ono l'edupfu Ariyopagosu onoya sų: "Atẹnsu unu gebekwa-o! Mu sų-a; mu hųmawaru l'unu yenųkaru agwa nsọ. ²³ Kẹle gẹ mu ejephekpọo lẹ mkpųkpų unu-a bẹ mu hųmagbaaru ẹnya agwa unu. Mu hųmakwarųpho ẹnya agwa ọphu e deru sų: 'Ọwa-a bų k'agwa ọphu a madų ẹpha iya'. Onye ono, unu abarų eja l'ẹbe abų l'unu maru ẹpha iya ono, bų iya bẹ mu epfuru unu opfu iya nta-a. ²⁴ Ọo ya bų Chileke, bų iya meru mgboko mee iphemiphe, nọ iya l'ime. Ọo ya bų Nnajiųphu, nwe igwe nweru ali; tẹme ọphu oobjeduru l'ọlo, nemadzų gude ẹka kpųa. ²⁵ Ọphu mkpa iphe, nemadzų ejeta anų iya adųduru iya; esh-

inu ọ bụ iya anụ ndzụ bya anụ unme bya anụ nemadzụ iphemiphe. ²⁶ Ọo Chileke lanụ ono meru onye ivuzo; bya eshi l'onye lanụ ono mee ọhamoha, nọkota lẹ mgboko-a mgburugburu. Ọo ya tubuhawaru teke ndu nọ lẹ mgboko-a a-nọ-beru; tubuhawaa ẹka oke alị phẹ a-kpa. ²⁷ Iphe, Chileke medoru iphemiphe ono bụ gẹ ndiphe achọo ya chọta iya m'ẹphe -rwaphenaa ẹka iya; eshinu Chileke ta adudu onye ọ nọ ẹnya lẹ g'anyi ha; mbụ mẹ onye lanụ. ²⁸ Kele

“Ọo ya gude ndzụ anyi.

Ọ bụru iya meru iphe,
anyi ejephe.

Teme ọ bụru iya meru iphe,
anyi dū adudu ophu.”

Ọ dū-a g'ẹgube ndibe unu, agụ ebvu gūru sū:

“Anyi tūkoru bụru ụnwu iya.”

²⁹ Eshinu anyi tūkoru bụru ụnwu Chileke; g'anyi ta ariekwa lẹ Chileke dū g'iphe, e gude ope wūa; ọzoo iphe, a kpuru l'urwa; ọzoo iphe, e gude oshi pyia. Ọriri nemadzụ te erwukwaru gẹ Chileke gbaru; ophu ọ bụro k'egude iphe, emeru ọna goshi g'ọ gbaru. ³⁰ Chileke lesweakwaru teke e shidu maru iya ẹnya. Nta-a bẹ ọ sūru g'izimanu lwa onyemonye azū l'ẹkameka; g'ẹphe byapfuta iya. ³¹ Kele o dobeakwaru mbọku, oo-kpe ndiphe mgburugburu ikpe pfuru-oto. Onye oo-gude kpee ikpe ono bụ nwoke ọbu, ọ họtaru l'onwiya. Iphe, o gude mee g'onyemonye maru l'iphe ono e-mekota gẹ ya tūberu bụ l'o meru g'onye ono shi l'onwu teta dzuru ndzụ.

³² Pọlu pfufutaepho k'eshi l'onwu teta dzuru ndzụ ono; ẹphe haru gbaaharu iya mgbonu. Ọ dūkwarupho ndu sūru: “Ọ dūkwa anyi g'a sū l'ii-pfubaa iphe-a ọzo g'anyi nūmabaa.” ³³ Pọlu parū phẹ haa; ọ bụru iya atugbu. ³⁴ Ọ dūru ndu tsoru iya nū bya eworu onwophe ye Jizosu, bụ Nnajiuphu l'ẹka. Dayonisiyosu, onye gba l'ogbo Ariy-opagosu yi lẹ ndu ono waa nwanyi, eekuje Damarisu; mēwaro ndu ọzo.

Iphe, eme lẹ Kọrentu

18 E mechaa; Pọlu shi lẹ Atensu jeshia Kọrentu. ² O rwua l'ẹka ono; ọ hūma onye Jiu, eekuje Akwila. Ẹka a nọ nwua ya bụ lẹ Pọtosu. Akwila bẹ yee nyee ya bụ Pirisila shikwadua Itali lwa Kọrentu teke ono; kele eze nnajioha, bụ Kulodiyosu sūru g'iphe, bụkpoo ndu Jiu mgburugburu lufu lẹ Romu. Pọlu jee gẹ yee phẹ kwee. ³ O jerwua; ẹphe l'iya nọdu jeahawarọ ozi; kele iphe, ẹphe gude buru bụ ekwe ẹkwa, eegudeje eme ọlo-ẹkwa. Pọlu l'onwiya bụkwapho onye ekweje ẹkwa. ⁴ Ọ nọdu ejeje l'ọlo-ndzukọ ndu Jiu idzu g'idzu eswe-atuta-unme g'ẹphe bọo kẹ Chileke; bya esee gẹ ya pfuta ndu Jiu mē ndu Gurisu yeru Jizosu.

⁵ Sayilasu yee Timoti shi lẹ Masedoniya Iwatashia; Pọlu phubewaa iphu l'epfu kẹ Chileke mbọku-mbọku. Ọ nọdu egoshi ndu Jiu l'ọo Jizosu, bụ Kéreshi ọbu. ⁶ Teke ẹphe jikaru bya epfuaharu iya ẹjo opfu; l'ọ jia uwe iya kpowulangu sū phẹ: “Ịnyorokoto ịnyorokoto! Unu vukwaru ọchi unu l'ishi unu. Ẹka mu ta adụkwa iya. Nta-a bụakwaa ndu abudu ndu Jiu bẹ mu e-jepfu.” ⁷ Ọ parū phẹ haa je eburu l'ibe onye Gurisu, eekuje Tayitosu Jiōsutosu, bụ nwoke, Chileke dūru lẹ nsọ. Ibe iya nọ-kube ọlo-ndzukọ ndu Jiu. ⁸ Onye-ishi ọlo-ndzukọ ọbu, bụ Kirisuposu bẹ yee ndibe iya kwetawaru l'ọo Jizosu bụ Nnajiuphu phẹ. A dūkwapho igwerigwe lẹ Kọrentu nūma kẹ Jizosu ono bya ekwetakwapho; e mee phẹ baputizimu.

⁹ O be l'enyashi ujiku lanụ; Pọlu phua ọphulenyā. Jizosu sū iya: “Ndzụ ba agukwa ngu Pọlu! Pfukwa iphe, iipfu; ta adukwa teke jia iya. ¹⁰ Mu nọkwaa swiru ngu eswiru. Ọ tọ dūkwa onye a-furu ngu nū k'emeka ngu iphe; kele a dūkwa igwe lẹ mkpukpu-a bụgbaaru ndu bụ ndu nkemu.” ¹¹ Pọlu nọo lẹ mkpukpu ono mgbarapha l'onwa ishii zikota ndu ẹka ono opfu Chileke.

¹² Ọ bụru teke Galiyo bụ onye-ishi ndu Gurisu bẹ ndu Jiu byaru anokobe gude Pọlu kpuru jeshia l'ọlo-ikpe.

¹³ Ẹphe sū lẹ Pọlu eme g'o mee ndu ndu-phẹ g'ẹphe bajeru Chileke ẹja l'uzo, abudu iphe, ekemu alị phẹ pfuru.

¹⁴ Pọlu jeshia eye ọnu; Galiyo sū ndu Jiu ono: “Ọme iphe-a bụ opfu kẹ l'e mesweru; ọzoo l'e meru ẹjo-iphe mē mu asū ee l'ọ dū-a ree gẹ mu yeru unubẹ ndu Jiu ọnu. ¹⁵ Obenu l'eshinu iphe, unu adzọ bụ k'ẹpha mē opfu ọnu; mē ekemu unu; unu jekwa edoshia ya l'onwunu. Mu te ekpejekwa ẹgube iphe ono.” ¹⁶ Ọ chishia phẹ l'ọlo-ikpe.

¹⁷ G'ephe ha gude Sosutenisu, bu onye-ishi ulo-ndzukọ ndu Jiu ono tsua ya iphe l'iphu ulo-ikpe l'eka ono. Ophu Galiyo eyeduru phez onu.

Polu alaphu azu le Antiyoku

¹⁸ Polu yee unwunna nepho le Korentu ujiku olemole; o paru phe haa; yee Pirisila waa Akwila swiru bahu l'ugbo jeshia Siriya g'o kpushichaadaru ishi le Kenkiriya; kele iphe, o kweru Chileke ukwe iya be o mewaru. ¹⁹ Epe jerwua Efesosu. Polu haa Pirisila yee Akwila l'eka ono bya abahu l'ulo-ndzukọ je yee ndu Jiu boahaa ke Chileke. ²⁰ Epe rwo ya g'ephe l'ia nbaa; ophu o kwedu. ²¹ O tugbushia bya asu phe: Obo-iphe-a abyanu-a be mu lwaphutajekwa azu le Jierusalemu bya abo me o -buru uche Chileke. O bahu l'ugbo le Efesosu tugbua. ²² O -rwuepho le Sizariya; bya egude okpa jeshia Jierusalemu je ekele ndu Chiochi eka ono. O shiwaro eli-eli jeshia Antiyoku. ²³ O nekwapho nwanshi le Antiyoku; o tugbua ozo. O je eshita ali Galeshiya waa Firijiya eme g'obu kabaa eshihu ndu ke Kereshi l'ibiya ono ike.

Apolosu byaru Efesosu waa Korentu

²⁴ O duru onye Jiu, epha iya bu Apolosu, a nwuru le Aleguzandiriya, byaru Efesosu. O maru epfu opfu bya amaru iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke mashia ya ike. ²⁵ E zihawaru iya k'uzo Nnajiuphu; o nodu evukpoo ya evuvu epfuru ndu ozo ke Jizosu ono; teme o nodu ezikwa iya pho ezizi. Qotukojekpo ke Jizosu too l'okpa iya l'okpa iya; ole eka o maberu buepho ke baputizimu ophu Jionu shi emeje. ²⁶ O saahaa ke Chileke kpa kpa l'ulo-ndzukọ ndu Jiu. Pirisila yee Akwila numa iphe, oopfu bya eduru iya laa ibe phe; je akabaa ya ezirwe uzo Nnajiuphu ezirwe. ²⁷ Apolosu su le ya e-je ali Gurisu. Unwunna, no le Efesosu su l'o dukwa ree shii; bya ederu ekwo nu iya ge ndu ke Kereshi, no l'eka ono nata iya ree. O jerwua; o kwata yeru phe eka shii; mbu ndu shi l'eze-iphe-oma, Chileke eme kwetawaa. ²⁸ O nodu atu-kputaje ndu Jiu l'edzudzu-oha; egudeje iphe, e deru l'opfu Chileke goshi phe rengurengu l'oo Jizosu, bu Kereshi obu.

Polu no le Efesosu

19 Teke ono, Apolosu no le Korentu ono be Polu kwaseru uzo enyanwu ariba lufu le Efesosu. O rwua l'eka ono; o haru huma ndu etso uzo Jizosu. ² O jia phe: "Unu nataru Unme-du-Nso teke unu kwetar?"

Epe su iya: "Anyi teke anuma-swekpokwaanu ke Unme-du-Nso anuma ophu."

³ O su phe: "Bu egube baputizimu gunu be e meru unu?" Epe su iya l'oo baputizimu ke Jionu.

⁴ Polu su phe: "Jionu shikwa emeje baputizimu gude egoshi l'onye-a be izimanu iphe-eji iya lwaru azu; o ghawaa umere lwapfuta Chileke. Iphe, o shi epfufuaru ndu Jiu bu g'ephe kweta k'onye ono, a-bya nu ono, bu iya bu Jizosu."

⁵ Polu pfuchaepho nno; epe numa; e gude epha Nnajiuphu, bu Jizosu mee phe baputizimu. ⁶ Polu bya ebyibe phe eka; Unme-du-Nso bya eji phe eh. Epe pfuaha l'olu Unme-du-Nso; bya awatakwapho epfuchiru Chileke. ⁷ Ndu ono rwuru iri l'ebo.

⁸ Polu nokota mgburugburu onwa eto sakota ke Chileke kpa kpa l'ulo-ndzukọ ndu Jiu. Epe l'ia nodu adzo opfu ono. O nodu anoduje eme g'o doo phe enya l'ozu-oma ke Chileke, bu eze ono; bu okpobe-opfu. ⁹ Ole ndu ono haru kpochia nchi; ophu epe ekwetaduru iphe, Polu pfuru. Epe wataepho epfubyishi uzo Nnajiuphu ono epfubyishi l'eka ono; Polu paru phe haa bya eduta ndu ke Kereshi ono; o buru iya atugbu. Mboku-mboku; oo-jeshia asa opfu l'ulo, eedzukoje k'anwu iphe l'ibe Tiranosu. ¹⁰ O mekpoe ya pho egube ono gbiriri jasu o megba iya apha labo. Oo ya bu ndu bukota l'ali Eshiya me ndu Jiu me ndu Gurisu numakota opfu ke Nnajiuphu, bu Chileke.

Unwu Sukiva

¹¹ Chileke shi Polu l'eka eme iphe-ohumalenya, ete emejehaadaa nu; ¹² k'opfu obojueru e -shi iya l'ehu wota nkachifu; ozoo nwampete ekwa gude jepfu ndu iphe eme; iphe-ememe ono alaa; obvu, bu phe l'ehu alufuchaa.

¹³ Ọ dukwarupho ndu Jiu, tsoru ejephe achishikwapho ọbvụ, emegbaa nemadzụ. Ẹphe nọdu emeje g'ẹphe gude ẹpha Jizọsu eme iya. Ẹphe nọdu asuje ọbvụ ono: "Mu gude ẹpha Jizọsu, onye Pọlu epfu nkiya akaru ngu g'i lufu." ¹⁴ O nweru nwoke Jiu lanụ, bụ onye-ishi uke Chileke, ẹpha iya bụ Sukiva, nwutaru unwoke ẹsaa. Noo ya; o be ujiku lanụ; unwoke ẹsaa ono mekwaaphọ g'ẹphe gude ẹpha Jizọsu chifu ọbvụ ẹgube ono, ndu ọphuu achifuje phọ.

¹⁵ Ọbvụ ono, ẹphe eme g'ẹphe chifu ono sụ phẹ: "Jizọsu bẹ mu maru bya amakwarupho Pọlu; unubedua ?unu bụ ndu ole?"

¹⁶ Onye ono, ọbvụ eme ono gude ẹjọ ọkpehu tsoo phẹ ọgu; kakọta ẹphe n'ẹsaa ike. O meka phẹ iphe gbabechaa phẹ ọto. Ẹphe shi l'ulo ono gbafu. ¹⁷ Ndu Jiu mę ndu abudu ndu Jiu, bukọta lẹ Efesọsu numa iphe ono; ndzụ rwuta phẹ. A kwabẹahaa ẹpha Nnajiuphu, bụ Jizọsu ọkpobe ùbvù. ¹⁸ Igwerigwe ndu bụwaa ndu kẹ Kéreshi wuru bya bya akọshiahaa iphe, ẹphe shi emeje; bya egbukachaa oswe, ẹphe shi kegbaa ndu ọzo. ¹⁹ Ndu emeje ọmamanshi bya achita ẹkwo, ẹphe egudeje eme ọmamanshi ono chikobe l'ẹka lanụ kpoo ya ọku l'iphu ọha. A bya agbakoo aswa ẹkwo ono; ọ bụru ọkpọro ẹkpa-ego iri l'ẹbo l'ẹkpa-ego iri. ²⁰ E shi ẹgube ono; opfu kẹ Chileke goshi g'ooorebe ire bya akabaa ejedzuru; bya akabakwaaphọ eshihu ike eje.

Ùtsú etsu lẹ Efesọsu

²¹ Iphe ono nwuchaepho; Unme-dụ-Nsọ mee gẹ Pọlu sụ lẹ ya shifutaje Masedoniya waa alị Gurisu lufu lẹ Jierúsalem. Ọ sụ lẹ ya -jehaa ẹka ono bẹ ya e-jekwaphọ Romu. ²² Ọ bya ezia ndu eyejeru iya ẹka ụmadzụ ẹbo; Timoti yee Ẹrasutosu g'ẹphe vuru iya ụzo jeshia Masedoniya gẹ yẹbedua nọbaadaa l'alị Eshiya.

²³ Teke ono bẹ oke mkpaka bataru lẹ mkpukpu ono l'opfu ụzo Nnajiuphu ono. ²⁴ L'ọ duru onye akpuje ụzu, eme ọna shii, egudeje mkpọla-ọchaa akpushi unwu iphe, adujegbaa l'eze-ulo eze-nwanyị ndu Efesọsu, bụ Atemisu. Ẹpha onye-úzu ono bụ Dimitiriyosu. Yee ndu akpujeru iya iphe ono gude iya akpa okpoga ntumatu. ²⁵ Ọ bya ekukoo ndu ono l'ẹka lanụ; mekpoo iphe, bukpuo ọgbo ndu úzu ono sụ phẹ: "Ndu mu! Unu maru l'ọo iphe, anyi eme-a bẹ anyi gude aba. ²⁶ ?Ọ kwa l'unu anu-a; teme unu nọdu ele-a iphe, nwoke-a, bụ Pọlu eme? Ọ sụru l'agwa, nemadzụ gude ẹka dobe ta abudu ọkpobe iphe ilile. Nta-a bẹ o gudewaa ẹgube ono pfuta ndu dọ igwerigwe lẹ Efesọsu; ghudu mę oojegbabe alị Eshiya mgburugburu. ²⁷ Iphe, dọ ẹji, dọ iya nụ bụ l'iphe-a, anyi akpuje-a a-zaahaa ẹjọ ẹpha. Ọzo ka njo bụ l'eze-ulo eze-nwanyị taa duedu iphe, ọobukwaduru. Waa l'aa-paru iya haa; mbụ eze-nwanyị ọphuu alị Eshiya l'ophu mę mgboko mgburugburu abaru aja."

²⁸ Ikpoto ndu ono nunyaepho iphe ono, oopfu ono; ẹhu gbangahu phẹ l'ẹhu-eghu. Ẹphe tų ụzu sụ: "Atemisu ndu Efesọsu bụ eze agwa!" ²⁹ Ùtsú daa lẹ mkpukpu ono. Ẹphe dzukobe ẹgwegwa gude Gayosu yee Arisutakosu, bụgbaa ndu Masedoniya labọ, ẹphe lẹ Pọlu swi; kpuru phẹ kpufuru ọha l'ẹka mkpukpu ono edzufe. ³⁰ Pọlu l'on-wiya jeshia gẹ ya jepfu ikpoto ndu ono; ọphuu ndu kẹ Kéreshi ekwedu. ³¹ Ndu nweru ẹnya lẹ Eshiya, bụ ndu ẹphe l'iya eshi ọnyà; zia ozi g'e je ezia ya sụ iya jiko g'a ta ahumakwa iya l'ẹka ono, mkpukpu edzufe ono ahuma ophu. ³² Kẹle teke ono bẹ ùtsú ono adakpọepho lẹ ndzukọ ono. Ndu echi kẹ ne phẹ; ndu echi kẹ nna phẹ; kẹle ẹphe ta amadu iphe, ada nụ. Mbụ l'ọ ghuduru nwanshiji mę ọ bụru lẹ g'ẹphe hakọta kuru l'ẹka ono ta amadu iphe, ẹphe gbafuta-doru. ³³ No iya; e dobesu l'ọo nwoke lanụ, eekuje Alẹguzanda akpa iphe ono; kẹle ndu Jiu hofutaru iya nwuru iya ye l'iphu ikpoto ndu ono. Alẹguzanda palia ẹka g'e gebekwa gẹ ya dofu onwiya. ³⁴ Ẹphe hụmaepho l'ọ bụ onye Jiu; g'ẹphe hakọta gude olu lanụ chiahaa sụ: "Atemisu ndu Efesọsu bụ eze agwa!" Ẹphe raaepho iphe ono nra lanu-oo jasụ iphe, ha g'awa labọ.

³⁵ E mechaa; onye edejeru mkpukpu ẹkwo kukebe ẹhu mee a rabuhu iphe ono. Ọ sụ phẹ: "Mu sụ-a; Efesọsu! Ọ tọ dukwa onye amadu l'ọo Efesọsu bụ mkpukpu, nwe eze-ulo Atemisu bya aburu mkpukpu, abaru ntekpe, gbaru iche ono, shi l'igwe daa ono aja. ³⁶ Ọ tọ dudu onye a-sụ l'ọo ọka. Ọo ya bụ; unu nọdunu nwadoo. Unu te emeekwa gẹ ndu amadu iphe. ³⁷ Unu kpūtawaru ndu-a bya ẹka-a l'ẹbe ọbu l'ẹphe zitaru iphe eze-ulo eze-nwanyị; teme ọphuu ọ dudu ẹjọ opfu, ẹphe pfuru iya. ³⁸ Sụ-a; teke ọ bụ lẹ Dimitiriyosu waa ndu ejeru iya ozi nweru ndu ẹphe sụru l'ọo duru iphe, ẹphe meru; ọlo-ikpe dūepho adudu teme ndu-ishi mkpukpu nọduepho l'ẹka ono. G'ẹphe je l'ẹka ono je epfu iya. ³⁹ Teke ọ bụ l'ọo duru iphe ọzo, unu epfu; unu epfua ya mę mkpukpu

dzua opfu. ⁴⁰ Kẹle ọgu, dọru anyi nta-a bukwa l'aa-sụ l'anyi kparụ ùtsú ntanụ-a l'ẹbe abụ l'o nweru ishi iphe, bukwanu e -kuje anyi; anyi egude iya dofu onwanyi l'ẹgube mkpu ọwa-a, a gbaru ntanụ-a." ⁴¹ O pfuchaa nno; ọ sụ phẹ g'ẹphe la. Ẹphe wụfu lashja.

Iphe, meru lẹ Masedoniya waa lẹ Gurisu

20 Ùtsú ono dazetaepho; Pọlu bya ekukọo ndu kẹ Kéreshi bya eyeru phẹ ọkpu-ikike g'ẹphe ta atsukwa ebvu bya ekelechaa phẹ; ọ bụru iya eje Masedoniya. ² O jephekọtachaa l'iphe, bụ ẹka ono g'ọ ha pfiaru phẹ igwerigwe opfu bya eyeru phẹ ọkpu-ikike. E mechaa; ọ bya ejeshia Gurisu. ³ Ọ nọ ọnwa ẹto l'ẹka ono. A nọnyaa; ọ kwakọbe jeshia abahụ l'ụgbo eje alị Siriya. Ndu Jiu gbaru je akwachia ya ụzo. Ọ laphu azụ je eshia ụzo Masedoniya lashja. ⁴ Ndu ẹphe l'iya swị l'ije ono bụ Sopeta, nwa Pirọsu, onye Beriya waa Arisutakọsu waa Sekundo-su, ẹphebedua shi lẹ Tesalonayika; waa Gayọsu onye Debi; waa Tikikọsu waa Tirọfimosu; noo ndu kẹ Eshiya; waa Timoti. ⁵ Ndu ono vuru ụzo je anọdu lẹ Tirowasu pfiaru-cheru anyi. ⁶ A -bọchaa iphe "Ọbo-buredi, ekoduru ekoko"; anyi bahụ l'ụgbo lẹ Filipayi tųgbua. A nọepho ujiku ise; anyi byapfuta phẹ lẹ Tirowasu. E rwua ẹka ono; anyi nọ abalị ẹsaa l'ẹka ono.

Ejeje ikpazụ, Pọlu eje Tirowasu

⁷ O be lẹ mbọku mbụ l'idzu; anyi dzukọbe g'anyi ria Nri-ẹnyashi-Nnajiuphu. Pọlu wata phẹ asarụ opfu; kẹle ọkwakobekwanu k'ala l'ụtsu iya. O pfiupho opfu gbiriri jasụ abalị kee ẹbo. ⁸ Orọku dọ igwerigwe l'ime ụlo-eli ono l'ẹka anyi nyikotaru je adọkobe lẹ k'eli iya. ⁹ Nwokerọbya lanụ, aza Yutikọsu nọdu anọo l'igburonu windo. Pọlu pfiunyaepho opfu ono; mgbenya rweahaa Yutikọsu. A nọnyaa mgbenya tų iya. O shi lẹ mkpopfu ụlo-eli ẹto ono ngabufu bya echia onwiya l'alị. E jeshia ya apali; ọ nwuhuwaa. ¹⁰ Pọlu bya enyizeta bya anmakoru iya l'eli bya agbakya ya ẹka sụ: "Unu ta akwagbushihẹ onwunu l'ọ dzụwaa ndzụ!" ¹¹ Ọ tųgbua laphu azụ je anyawaa buredi ono kee; ẹphe ria. O pfiuharu phẹ opfu ọzo; pfua ya jasụ nchi bọhu. Ọ bụru iya alala. ¹² Ẹphe duta nwokerọbya ono lẹ ndzụ. Ọ bụru iphe, e gude dọ phẹ obu; obu shihu phẹ ike ọkpobe eshihu.

Pọlu shi lẹ Tirowasu jeshia Militọsu

¹³ Anyi tųgbua bya abahụ l'ụgbo kporu jeshia Asọsu g'anyi apata Pọlu l'ẹka ono; kẹle ọ sụru g'anyi gude ụgbo byapfuta iya lẹ ya e-gude ọkpa lufuta l'ẹka ono. ¹⁴ Ọ byapfuta anyi lẹ Asọsu; anyi pata iya l'ụgbo tųgbua jasụ anyi jerwua Mitilini. ¹⁵ Tọbudu iya bụ; anyi shi l'ẹka ono tųgbua. O be lẹ nchitabọhu iya; anyi shi l'ẹka ono gude ụgbo ghaa mgboru Kiyọsu. O rwua echele iya; anyi kpọ-rwua Samọsu. O be lẹ nchitabọhu mbọku k'ono; anyi kpọ-rwua Militọsu; ¹⁶ kẹle Pọlu pfiuhawaru sụ lẹ ya a-gha Efesọsu aghagha gẹ ya te eje akpọ ụpfu l'alị Eshiya. Ọ dọ iya ẹgwegwa; kẹle oome gẹ ya kukebe ẹhu jerwua Jierúsalem; tẹme l'oorwua mbọku Pentikọsutu.

Pọlu asụ: "Nọkwa-ẹhu mma"

¹⁷ Pọlu nọdu lẹ Militọsu zia g'e je ezia ndu e meru ọgerenya Chiochi lẹ Efesọsu g'ẹphe bya gẹ yẹ l'ẹphe dzuda. ¹⁸ Ẹphe byarwuta Pọlu sụ phẹ: "Unu mawaru-a gẹ mu shi emeje teke ono, mu l'unu nọkpoo ono eshinu mu byaru alị Eshiya. ¹⁹ Mu wozetaru onwomu alị ejeru Nnajiuphu ozi; mu gude ẹnya-mini gude iphe-ẹhuka, byapfuta kọtatu mu nụ, shigbaa l'ẹjo idzu, ndu Jiu achiru mu eje ozi ono. ²⁰ Unu maru l'ọ tọ dọdu iphe k'uzo ono, Chileke e-shi dzọo unu ono, mu atọgboduru unu ẹba; mbụ l'ọ tọ dọdu ẹka mu wachiru iya unu awachi mẹ nanụ. Mu rarụ iya unu arara zia ya unu l'edzudzu-gha mẹ l'ibe unu l'unuphu l'unuphu. ²¹ Mu nmarụ ndu Jiu mẹ ndu abudu ndu Jiu ọkwa sụ g'izimanụ iphe-ẹji phẹ lwa phẹ azụ g'ẹphe gha umere lwapfuta Chileke bya ekweta l'ọo Jizọsu bụ Nnajiuphu phẹ. ²² Nta-a bẹ mu e-mekwa gẹ Unme-dụ-Nsọ ziru mu. Mu e-je Jierúsalem; ẹbe ọ bukwa lẹ mu maru iphe, ee-me mu nụ l'ẹka ono. ²³ Iphe, mu maerupho bụ lẹ Unme Chileke emeje mu lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu mu ahuma lẹ mkpọro waa iphe-ẹhuka, parụ ẹka swiru mu lẹ Jierúsalem ono. ²⁴ Ọle ọ tọ dọdu iphe, mu guberu ndzụ mu. Ọo 'nụ gẹ mu jefukpọonu ozi mu l'ishi; mbụ gẹ mu jefubebe ozi ono, Nnaji-

phu bú Jizòsu ziru mu gè mu jee ono, bú iya bú gè mu pfukaaru ndiphe k'ozí-òma lè Chileke a-phùru phè obu-imemini.

²⁵ "Nta bè mu mawaru l'unubè ndu ono, mu tsoru jephee zia ozi-òma l'òo Chileke bú eze ono bè taa hùmbaekwa mu òzo. ²⁶ Noo iphe, mu gude sù unu ntau-a; ò -dùru onye larù l'iswi bè èka mu ta adùekwa iya òzo. ²⁷ Kèlè mu tükowaru iphemiphe, Chileke tüberu tógbokotaru unu èba. Ò tó dùdu òphu mu wachiru unu awachi mè nanù. ²⁸ Unu leta onwunu ènya letakwaphò unwu atùru ono, Unme-dù-Nsò yeru unu l'èka ono ènya. Unu búru ndu azù Chìochi, Chileke gude mee, Nwa iya gèdegede gbaru l'oswebe; mee g'ò búru nkiya. ²⁹ Mu maru lè mu -tùgbuchaephe lashija bè ndu èjo nzi a-wùbata g'èjo agù bya adakaa unu. Ò tó dùkwa g'e meru; èbè èphe ebyi èka l'igwe atùru-a. ³⁰ Ò dùru teke aa-nònya ndu shikwaa l'ime ògbo unu ono awata adzù ùka. Èphe egude ègube ono meahaa g'èphe dzùta ndu kweru kè Kéreshi l'ùka g'èphe etsoru èka phè. ³¹ Noo ya bú; unu kwabè ènya. Unu nyatajèkwa lè mu kwatarù gude ènya-mini kukebè èhu eme unu g'unu tsoru ùzo, pfùru òto. Mu ziru iya unu l'èhu l'èhu; eswe l'ènyashi apha èto ophu.

³² "Nta bè mu yeru unu l'èka Chileke. Mu ziwaru unu ozi-òma k'èze-iphe-òma, Chileke emeru ndiphe. Òo ozi-òma ono eche unu bya adùje ike emetse unu emetse bya adùjekwapho ike mee g'unu lè ndu òzo, bú ndu kè Chileke gbarù mgba l'iphe ono, o doberu ndu nkiya ono. ³³ Unu maru l'ò tó dùdu onye ègu iphe iya gujeru mu. Òphu ò dùdu onye mu sùjeru g'ò nù mu afù; òzo kobo; òzo uwe iya. ³⁴ Ò èka mu-a èphenebo bè mu gude jee ozi jeta iphe, mkpa iya dùru mu; waa iphe, mkpa iya dùru ndu mu l'èphe swi. ³⁵ Mu gudewaa ègube ono goshi unu l'anyi a-nòdu ejeshije ozi ike g'anyi egude ègube ono yeru ndu adùdu g'ò dù phè èka. G'anyi nyatajèkwa iphe ono, Jizòsu, bú Nnajiuphu pfuru l'onwiya ono sù: 'Onye anù anùnu bè èhu kakwa ùtso eme l'onye anata anata.'"

³⁶ Pòlu pfuchaa nno; o gbushi ikpere yèe ndu ono g'èphe ha pfuru nù Chileke. ³⁷ Ò túbushia; èphe tükò bungee èkwa je arìkua ya èka l'olu; tsutsuchaa ya ònu gude sù iya tókwa èhu. ³⁸ Ò búru epfufu ono, o pfuru l'èphe taa hùmbaedu iya òzo ono bè kachakpò phè erwu l'èhu. Èphe duru iya jeshia l'ùgbo.

Pòlu eje Jierúsalemù

21 Anyi sù phè: "Nòkwa-èhu mma" bya abahù l'ùgbo kpòkwaseerupho nhamùna jasù anyi lùfuta lè Kòsu. O be lè nchitabòhu iya; anyi kpòru byarwuta Rodzu. Anyi shi l'èka ono kpòru jeshia Patara. ² Anyi rwua bya ahùma ùgbo, adagha eje Fonishiya. Anyi bahù iya kpòru túbua. ³ Anyi kpò-rwuepho èka anyi gbèwaa elewaa Sayipurosù ènya; anyi jìru iya ye l'èkicha kpòru jeshia Siriya. Anyi byarwutaephe Taya, bú iya bú èka aabya egweshi iphe, ùgbo ono vu; anyi nyishihu. ⁴ Anyi hùma ndu kè Kéreshi l'èka ono. Anyi l'èphe nò abalì èsaa. Unme Chileke mee èphe hùma iphe, e-me Pòlu lè Jierúsalemù. Èphe nmaaru iya òkwa sù iya g'ò to jekwa. ⁵ Anyi nòdzuepho abalì èsaa ono; anyi haa èka ono túbua ije anyi. G'èphe hakòta; mè unyomu phè; mè unwegirima phè tükò wùru tsoru anyi jasù anyi lùfutabebe lè Taya. Anyi lùfutabebeephe; anyi tükò gbushi ikpere l'ònu eze-ènyimu l'èka ono pfuru nù Chileke. ⁶ Anyi l'èphe kwechaa ekele ikpazù-a; anyi bahù l'ùgbo túbua. Èphebedua wùru lashija ibe phè.

⁷ Anyi shi lè Taya l'èka ono kpòru ùgbo túbua. Anyi bya akpòrwua l'alì Tòlemeyisu. Ò búru l'èka ono bè anyi nò-buhuru l'ùgbo l'ije anyi òbu. Anyi bya eje ekelechaà unwunna; anyi l'èphe nò ujiku ophu l'èka ono. ⁸ O be lè nchitabòhu iya; anyi gude òkpa túbua bya ejerwua Sizariya. Anyi rwua bya abahù l'ibe Filipu, onye Ozi-òma; anyi l'èphe nòdu. Filipu ono yì l'unwoke èsaa phò, a hótajeru g'èphe yeje èka phò. ⁹ Ò nwùtaru unwumgboko èno, ata alùdu ji. Unwumgboko ono èphen'èno tükò epfuchijechaaru Chileke. ¹⁰ Anyi nòkpoo ujiku olemole l'èka ono. A nònyaa nwoke lanù, bú onye mpfuchiru, èpha iya bú Agabòsu shi lè Jiudiya bya. ¹¹ Ò byapfuta anyi bya ewota akpò, Pòlu atubutajè uwe iya bya egude kegbabè onwiya èka waa òkpa bya asù: "Unme-dù-Nsò sùru-a; l'onye nwe akpò-a bè ndu Jiu l'e-ke ègube-a lè Jierúsalemù kpòru iya nù ndu amadù Chileke."

¹² Anyi nùmachaa ya; anyi lè ndu nò l'èka ono wata arwò Pòlu g'ò to jeshi Jierúsalemù. ¹³ Ò sù: "Èkwa òwa, unu ara òwa-a bú gùnu? ?Unu gbè eme g'obu nmafù mu? Mu nòakwaa onwomu ree egude kè Nnajiuphu, bú Jizòsu nwùhu lè Jierúsalemù; ò tó bùdu-a g'e kee mu ègbu kpùrumu."

¹⁴ Anyi pfua nta pfua imo; ọ́phu o kwedu. Anyi parụ́ haa sụ́: “G'iphe, dụ́ Nnajiuphu l'uche mee.”

¹⁵ Anyi nọnyaa l'ẹ́ka ono; anyi kwakọ́be jeshia Jierúsalemú. ¹⁶ Ụ́nwunna, nọ́ lẹ́ Sízariya harụ́ tsoru anyi. Ẹ́phe dua anyi durwua ibe onye anyi eje anọ́du, ẹ́pha iya bụ́ Menesọ́nu onye Sayipurọ́su; onye shi l'ọ́duu bụ́ru onye kẹ́ Kéreshi.

Pọ́lu eje ekele Jiemusu

¹⁷ Anyi rwua Jierúsalemú; ụ́nwunna natakpọ́o anyi ọ́kpobe anata. ¹⁸ O be lẹ́ nchitabọ́hu iya; anyi lẹ́ Pọ́lu swjiru jeshia ekele Jiemusu. Anyi jeshia; ndu e meru ọ́gerenya Chjóchi dzugbuwaa l'ẹ́ka ono. ¹⁹ Pọ́lu kelechaa phẹ́ bya eshi l'ishi kọ́kotaru phẹ́ iphe, Chileke gude ozi, ya jeru ndu abụ́du ndu Jiu meeru phẹ́. ²⁰ Ẹ́phe nụ́machaa iphe ono, o pfuru ono bya atụ́ko kele Chileke ekele. Ẹ́phe sụ́ Pọ́lu g'ọ́ leanarọ́ g'iphe dụ́ l'ẹ́ka-a. Sụ́ iya l'ikpoto ndu Jiu bẹ́ kwetaakwaru l'ọ́o Jizọ́su bụ́ Nnajiuphu phẹ́; tẹ́me ẹ́phe phubekwaphọ́ iphu l'eme ekemu, shi l'ẹ́ka Mósísu. ²¹ E pfuwaru phẹ́ l'iizi ndu Jiu mgburugburu, bugbaa l'alí ọ́zo g'ẹ́phe gwọ́be ekemu Mósísu; g'ẹ́phe te ebujeshi ụ́nwu phẹ́ úbvù; ọ́phu ẹ́phe etsohẹ́ omelalí ndu Jiu. ²² ?Anyi e-me iya imagha? Ọ́ha a-gbakwa mkpu. Kele ẹ́phe nụ́majekwa l'í lwawaru. ²³ Iphe, ii-mekwa baa; ọ́ dọ́ru ụ́madzu ẹ́no, kweru Chileke l'ẹ́phe edoberu iya onwophé iche; bya atụ́-bua teke ẹ́phe e-meberu iya. ²⁴ Teke ẹ́phe tuburu gbabeakwaa. Jekwa etsoru phẹ́ mee nsọ́, ntụ́rwu. L'í pfularu phẹ́ ụ́gwọ́ iphe, iphe ono e-phu phẹ́ k'ọ́phu ẹ́phe a-kpúshikwanu ishi. Ọ́o ya bụ́ g'onyemonye amaru l'iphemiphe ono, a tų́ko epfu l'iime ono bụ́kota ụ́ka. Ẹ́phe amaru lẹ́ gụ́bedua l'onwongu atụ́kojekwaa g'ekemu Mósísu pfuru emekọ́ta. ²⁵ Ọ́ -bụ́ru kẹ́ ndu abụ́du ndu Jiu, bụ́waa ndu kẹ́ Kéreshi bẹ́ anyi chíhaanaru-a idzu dewaa ẹ́kwo-ozí zilaarụ́ phẹ́ sụ́ g'ẹ́phe te erijeshi iphe, a gwarụ́ iphe. Ọ́phu ẹ́phe atajekwa mee-iphe. Ọ́phu ẹ́phe atakwa anụ́, a swí-gburu aswí-gbu. Ọ́phu ẹ́phe apharwúshijekwa onwophé.

²⁶ Ọ́o ya bụ́; Pọ́lu byanụ́ bya eduta ụ́madzu ẹ́no ono yeru onwiya. O be lẹ́ nchitabọ́hu iya; ẹ́phe l'iya je emee nsọ́ ono l'eze-ụ́lo Chileke. Ẹ́phe shi ẹ́gube ono mee a madzuru l'a -nọ́fua ujiku ẹ́saa bẹ́ ẹ́phe lẹ́ ndu ọ́phuu e-gude iphe bya g'e gweeru phẹ́ eja l'ẹ́hu l'ẹ́hu g'ọ́ gbaru.

Eegude Pọ́lu l'eze-ụ́lo Chileke

²⁷ Abalí ẹ́saa ono nọ́du abvụ́waa. O be ujiku lanụ́; ndu Jiu, shi Eshiya harụ́ hụ́ma Pọ́lu l'ime eze-ụ́lo Chileke. Ẹ́phe kpalia ikpoto nemadzụ́ l'ẹ́ka ono; yeeru phẹ́ ọ́ku; ẹ́phe gude Pọ́lu ²⁸ chishia mkpu sụ́: “Ízurẹ́lu! O-ji-l'ẹ́ka tọ́gbo-o! Unu bya eyeta ẹ́ka-o! Waa nwoke-a, tsoru ẹ́kameka eje ezi nemadzụ́ iphe; epfubyishi ndibe anyi bya ezibi ekemu Mósísu bya epfubyishi eze-ụ́lo Chileke-a. Ọ́phu ka nọ́ bụ́ l'ọ́ dutaru ndu abụ́du ndu Jiu dubata l'eze-ụ́lo Chileke shi ẹ́gube ono merwushia ẹ́ka dọ́ru Chileke lẹ́ nsọ́.” ²⁹ Iphe, ẹ́phe gude epfu nno bụ́ l'ẹ́phe hụ́majeru ẹ́ka Pọ́lu yẹ́e onye Efesọ́su, ẹ́pha iya bụ́ Tirọ́fimosu swí ejephe lẹ́ Jierúsalemú. Ẹ́phe dobesu lẹ́ Pọ́lu du nwoke ono bahụ́ l'ime eze-ụ́lo Chileke.

³⁰ Mkpúkpu gbaahaa gharagharagara. Ẹ́phe gbakodzua bya akpụ́ta Pọ́lu kpụ́futa iya l'ime eze-ụ́lo Chileke. A guchishia eze-ụ́lo Chileke ono teke ono teke ono. ³¹ Ẹ́phe nọ́du emekwadụ́-a g'ẹ́phe gbua Pọ́lu; onye-ishi ndu ojọ́gu ndu Romu, bụ́ iya bụ́ onye-ishi ndu uswe iya ono numanu l'útsú ada lẹ́ Jierúsalemú. ³² Onye-ishi ono chí-taepho ndu-ishi ojọ́gu waa ndu ojọ́gu phẹ́ ẹ́gwegwa gbapfushia ikpoto ndu ono. Ẹ́phe hụ́maepho onye-ishi ono yẹ́e ndu ojọ́gu ono; ẹ́phe tsubuhu Pọ́lu iphe. ³³ Onye-ishi ndu ojọ́gu ono bya eje egude Pọ́lu bya akarụ́ g'a tų́a ya uzi mkpọ́ro labọ́. Bya agbẹ́ teke ono jiahaa sụ́: “?Bụ́ onye bẹ́ ọ́ bụ́? ?Bụ́ gụ́nu bẹ́ o meru?” ³⁴ Ndu echi l'ọ́o meru ọ́wa; ndu echi l'ọ́o ọ́phuu. A nọ́du epfuẹ́pho iphe, edoduru ẹ́nya k'ọ́phu onye-ishi ndu ojọ́gu ono amaẹ́du iphe, bụ́ l'ọ́o waa iphe, o meru baa. Ọ́ sụ́ ndu ojọ́gu iya g'ẹ́phe kpụ́ta Pọ́lu kpụ́ba l'ọ́du ndu ojọ́gu. ³⁵ Ẹ́phe kpuru iya rwua ọ́nu-abata ọ́du-ojọ́gu ono; ẹ́phe palita iya apalita parụ́; l'ẹ́ka mkpúkpu ono ede igiji eme g'ẹ́phe nata iya megbua. ³⁶ Ẹ́phe nọ́du eze gidigidi etso iya l'azụ́ echigbaa: “Chigbua ya! Chigbua ya!”

Pọ́lu eme g'ọ́ dzọ́o onwiya

³⁷ Ẹ́phe jeshiẹ́pho g'ẹ́phe kpụ́ba Pọ́lu l'ime ọ́du ndu ojọ́gu ono; ọ́ sụ́ onye-ishi ndu ojọ́gu ono: “Gẹ́ mu pfulaaruu ndu iphe.”

Onye-ishi ndu ojogu ono su iya: "Inhi! ?I gbe maru opfu Giriku? ³⁸ ?Bu iya bu l'ọ to budu ngu bu nwophu Ijiputu ono, kpalikwaduru-a opfu; chita mgbugbumadzu unu umadzu iri, chiba l'echiegu, e budu ebubu je anodu-a?" "Tobudu ngu?"

³⁹ Pọlu su iya: "Mbedua bukwa onye Jiu, a nwuru l'alị Silisiya gedegede. Mu shikwa Tasosu, bu mkpukpu nweru enya. Jiko ge mu pfunuru nu ndu-a."

⁴⁰ Onye-ishi ndu ojogu ono bya ekweta g'o yee onu. Pọlu bya apfuru le mkpokota eka eeshije enyiba l'ulo bya achị-liaru ikpoto oha ono eka g'e gebe ge ya yee onu. Epe daephe kpiriri; Pọlu gude opfu Hiburu pfuaharu phe opfu:

22 "Mu su-a; unube unwunna mu phe; me nna mu phe! Unu ngaberu mu nchi ge mu dofu onwomu l'iphu unu!" ² Epe numa l'oopfu opfu Hiburu; ophu o duedu onye mebaru me pyimu. Pọlu wata asa opfu ono.

³ "Mu bu onye Jiu, a nwuru le Tasosu, no l'alị Silisiya. Eka a no hee mu bu le Jierusalemu l'eka-a. Onye ziru mu ekwo bu Gameliyele. O kwata zishia mu ekemu ndiche anyi phe ike. Oo g'unube ndu nokota l'eka-a adzoshi ke Chileke ike-a bu ge mu shi anoduje adzo iya. ⁴ Ndu shi etso Uzo Nnajiuphu ono be mu shi akpashije ehu ike; mbu shi egbuje phe egbugbu. Mu shi egudeje unwoke phe me unwanyi phe tua mkporo. ⁵ Onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu bu ogerenya unu be a-gbakwaa ekebe l'iphe-a, mu epfu-a bu okpobe-opfu. Mu jeru je anata phe ekwo, e deru nu unwune phe ndu Jiu, bu le Damasukosu bya ejeshia eka ono ge mu gudechaa ndu kwetarū ke Jizosu tua phe mkporo kpuru bya Jierusalemu g'a hua phe ahuhū.

Pọlu akọ ge ndzụ iya gude gbanwe

⁶ "No iya; mu nodu eje; mu rwutashiepho Damasukosu g'enyanwu alwawaa l'ishi; iphoro shiepho l'imigwe chaephe ke vaa chaphee mu mgburugburu. ⁷ Mu daa kpurumu l'alị. Mu numa olu-opfu, epfu anu mu nu su mu: 'Solu! Solu! ?Bu gunu meru iphe, ikpa mu ehu?' ⁸ Mu su iya: '?Bu onye be i bu Nnajiuphu?' O su mu: 'Mu bu Jizosu onye Nazaretu, bu onye ikpa ehu-a.' ⁹ Ndu mu l'ephe swi humachaa iphoro ono obenu l'ephe ta anu-maduru opfu ono, onye ono epfu anu mu ono. ¹⁰ Mu jia su: 'Nnajiuphu; ?bu gunu be mu e-me?' O su mu: 'Gbalihu bahu l'ime mkpukpu Damasukosu. I-rwuwaro eka ono be aa-karu ngu-a iphemiphe, du Chileke g'i mee ya.' ¹¹ Iphoro ono mee mu tsuaha ishi. Ndu mu l'ephe swi kpuru mu l'eka anyi bahu le Damasukosu.

¹² "Anyi rwua eka ono; o duru nwoke, epha iya bu Ananayasu: onye Chileke duru le nsọ. Oomekotaje g'ekemu pfuru; teme o buru onye duru ndu Jiu, bukota l'eka ono le nsọ. ¹³ Ananayasu ono byapfuta mu bya apfu-kube mu bya asu mu: 'Solu nwune mu; ngwa wata aphu uzo ozo!' Teke ono teke ono mu wata aphu uzo bya ahuma iya. ¹⁴ O su mu: 'Chileke ndiche anyi phe be hotaakwaru ngu g'i maru iphe, du iya l'uche; l'i huma onye ono, pfuberekoto kpoloko ono; numa iphe, oopfu l'onwiya. ¹⁵ Kele ji-gbaru mu odzori l'iphu ndiphe mgburugburu. L'i pfuaru onyemonye iphe ono, i humaru ono waa iphe ono, i numaru ono. ¹⁶ Nta-a; ?bu gunu ozo be i ngaberu? Gbalihu g'e mee ngu baputizimu; l'i kweta ke Nnajiuphu, bu Jizosu g'o safu ngu iphe-eji ngu.'"

Pọlu eje ezi ndu abudu ndu Jiu ozi-oma

¹⁷ "No iya; mu laphu azu le Jierusalemu. Mu nodu l'eze-ulo Chileke eka mu epfu anu Chileke phua ophulenyia huma Nnajiuphu. ¹⁸ O su mu: 'Mee egwegwa lufu le Jierusalemu; kele ndu eka-a taa ngakwa nchi l'iphe, ii-pfu k'ehu mu.' ¹⁹ Mu su: 'Nnajiuphu; ephe machachakwaru-a rengurengu ge mu shi ejeje l'ulo-ndzukọ ndu Jiu je atua ndu etso uzo ngu mkporo su g'e chia phe iphe. ²⁰ Teke e gburu onye-ekebe ngu bu Sutivinu; be mu nokwa l'eka ono; teme mu zua mgbede l'egbugbu, e gburu iya du ree. O buru mbedua no swiru uwe ndu jeru iya atugbu.' ²¹ Nnajiuphu su mu: Tugbua jeshia! Mu e-zi ngu eka du enya g'i jepfu ndu abudu ndu Jiu."

²² "Ndu ono dakpopepho jii ngabe nchi l'iphe, Pọlu epfu jasū o pfuepho ke ndu abudu ndu Jiu ono; ephe swo-lihu su: Unu wofu egube onye owa-a le mgboko! O to dukwa k'anodu ndzū!" ²³ Epe nodu atu wowoowoo; alashi uwe phe; ekpoka urwuku; l'eka ehu egbu phe egbu. ²⁴ Onye-ishi ndu ojogu ono su ge ndu ojogu iya kpuba Pọlu l'ime odu odu ono. O karu phe g'ephe chia ya iphe g'a maru oo-pfu iphe, kparu iphe, ndu Jiu aturu iya

woowoowo g'èphe atụ iya ono. ²⁵ A bya ekechaa Pọlu ẹgbu g'e chia ya iphe; ọ sụ onye-ishi ojọgu ndu Romu lanụ, p̄furu l'ẹka ono: “?E chiye onye Romu iphe l'ẹbe abụ l'e kperu iya ikpe g'a maru iphe, o meru tọ?”

²⁶ Onye-ishi ojọgu ono numa iya bya ejepfu eze onye-ishi ndu ojọgu je asụ iya: “?Ị maru-a iphe, ị sụru g'e mee? ?Ị maru-a lẹ nwoke-a bụ onye Romu?”

²⁷ Eze onye-ishi ndu ojọgu ono bya ejepfu Pọlu je asụ iya: “?Ị bụ onye Romu eviya?” Pọlu sụ iya: “Ee.”

²⁸ Eze onye-ishi ndu ojọgu ono sụ iya: Mu p̄fukwaru okpoga, parụ ẹka; tẹme mu bụru onye Romu. Pọlu sụ iya: Obenu l'a nwuru mbèdua anwunwu lẹ Romu.

²⁹ Ndu ono shi abya aji Pọlu aji ono parụ iya haa. Ndzụ gụahaa eze onye-ishi ono g'ọ nūmaru lẹ Pọlu bụ onye Romu. Ọ bụru nwa Romu bẹ ọ tūru mkpọro.

Pọlu nọ l'iphu ọgbo-ikpe ndu Jiu

³⁰ O be lẹ nchitabọhu iya; Eze onye-ishi ndu ojọgu ono sụ g'a tūfu Pọlu mkpọro. Ọ bya ezia gẹ ndu-ishi uke Chileke mē ndu ọgbo-ikpe ndu Jiu dzugbu. Ẹphe dzugbuẹpho; o duta Pọlu dufutarụ phẹ. Ọ bụru iphe, ọ-chokpoo bụ g'ọ maru iphe, ndu Jiu gudedoru Pọlu.

23 Pọlu bya atabẹ ọgbo-ikpe ono ẹnya bya asụ phẹ: “Ụnwunna mu; ọ tọ dukpokwaa iphe, mu maru, mu mejeru byasụ nta-a, bụ iphe, mu a-sụ l'ọowa mu obu mini l'iphu Chileke.” ² Noo ya; Ananayasu, bụ onye-ishi ndu-ishi uke Chileke gbalihuẹpho sụ gẹ ndu p̄fụ-kube Pọlu chia ya ẹka l'onu. ³ Pọlu sụ iya: “Gẹ Chileke chikwa ngu iphe gube igbulọ, e teru ńdzú ono! Nta-a bẹ ị nọ l'ẹka-a eme g'i gude ekemu kpee mu ikpe; tẹme ị nọdu emebyikwaphọ ekemu ono; eshinu ị sụru g'e chia mu iphe.”

⁴ Ndu p̄fụ-kube Pọlu sụ iya: “Shii! ?Tị madụ l'ọo onye-ishi ndu-ishi uke Chileke bẹ ịiphu iphu ẹgube ono?”

⁵ Pọlu sụ: “Ụnwunna; mu te eshikwa maru l'ọ bụ onye-ishi ndu-uke Chileke. L'opfu Chileke sụkwaru: Te ephukwa onye bụ onye-ishi ngu iphu. †”

⁶ “Tọbudu iya bụ; Pọlu hūmaepho lẹ ndzukọ ọgbo-ikpe ono dū ẹbo; l'ọgbo ndu Sadusii dū iya; ọgbo ndu Fárisii dū iya; o chishia: Ụnwunna mu; mu yikwa l'ọgbo Fárisii. Ndu nwuru mu nū yikwapho l'ọgbo Fárisii. Iphe, e kpedoru mu ikpe iya-a bukwa lẹ mu ele ẹnya lẹ ndu nwuhuru anwuhu bẹ Chileke e-me ujiku lanụ g'èphe teta dzuru ndzụ.”

⁷ Epfuzeta, oopfuzeta iphe ono; ndu ọgbo Fárisii waa ndu ọgbo Sadusii wata aswọ ụswo. Ọgbo-ikpe keha ẹbo. ⁸ Kẹle ndu Sadusii sūru lẹ Chileke tee medu ndu nwuhuru anwuhu g'èphe teta dzuru ndzụ ọzo; sụ l'unwu-jozi-imigwe ta adudu; ọphu ọ dudu ndu ọzo, dūbaa nū, bụ ndu a ta ahụmadu l'ẹnya. Obenu lẹ ndu Fárisii tūkoru iphe ono kwetakọta. ⁹ Ụzu nọdu atụ wọowoowo aka shii eje. Ndu ezije ekemu ndu ọphu bụ ọgbo Fárisii haru gbalihu epfushi ike sụ: “Ọ tọ dukwa iphe, dū ẹji, anyi hūmaru, nwoke-a meru! ?A maru bụ maa; ọzoo ojozi-imigwe epfujeru nū iya.”

¹⁰ A nọnyaa; ụswo ọbu paa ẹka k'ọphu eze onye-ishi ndu ojọgu ono dobesu l'èphe a-lọkashi Pọlu nanụ nanụ. Ọ sụ gẹ ndu ojọgu iya ye ishi je akpuphu Pọlu azụ l'ọdu ndu ojọgu ono.

¹¹ O be l'enyashi iya; Nnajuphu, bụ Jizọsụ bya ap̄fụ-kube Pọlu sụ iya: “G'ike ta abvukwa ngu Pọlu! Kẹle ọo g'ị gbaru ọdzori mu lẹ Jierúsalemu l'ẹka-a bụ g'i jefutaje agbaarụ mu iya lẹ Romu.”

Aachị idzu egbu Pọlu

¹² O be lẹ nchitabọhu iya; ndu Jiu bya edzukọbe bya erifu nte l'èphe ta abyadụ atsọ nri ọnu; ọphu ẹphe etsudu ọnu l'okoro jasụ teke ẹphe gbuadaru Pọlu. ¹³ Ndu ono, riru nte ono ghatakwaru ụkporo labọ. ¹⁴ Ẹphe byapfuta ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya ndu Jiu je asụ phẹ: “Anyi rifuakwaru nte l'anyi taa tsọdu nri ọnu jasụ teke anyi gburu Pọlu. ¹⁵ Ọo ya bụ; unu l'ọgbo-ikpe zia eze onye-ishi ndu ojọgu ndu Romu g'b dutaru unu Pọlu. Unu mee ya g'o dobesu l'unu eme g'unu jibaa ya aji. Ọle anyibedua a-kwabẹ gbua ya l'uzo; tẹme l'o rwua ẹka-a.”

† Gūnaa Awụ 22:28

¹⁶ Noo ya; nwokorọ́bya lanu numanu k'ewohagbaa onwophe l'uzo kwaberu Pọ́lu ono. Nwokorọ́bya ono bu nwune Pọ́lu ke nwanyi nwuru iya. O je l'odu-ogu l'eka ono je epfuaru iya Pọ́lu. ¹⁷ Pọ́lu bya ekua onye-ishi ndu ojogu lanu bya asu iya: "Duta onye-a jepfu eze onye-ishi ndu ojogu. O duru iphe, oo-pfuru iya." ¹⁸ Onye-ishi ndu ojogu ono bya eduta iya bya edujeru eze onye-ishi ndu ojogu ono bya asu iya: "Onye mkporo ono, bu Pọ́lu kuru mu su ge mu dutaru ngu nwokorọ́bya-a l'o duru iphe, du mkpa, oo-pfuru ngu."

¹⁹ Eze onye-ishi ndu ojogu ono bya eduta iya bya eje anodu iche bya ajia ya le mpya su iya: "?Bu gunu be i byaru mu epfuru?"

²⁰ O su iya: "Ndu Jiu chiru idzu l'ephe a-su ngu g'i duta Pọ́lu dufutaru ogbo-ikpe echele. L'ephe aa-su ngu le ndzukọ ogbo-ikpe achọ́ g'ephe jibaa ya aji. ²¹ O le o g'i ti ngakwaru phe nchi; kele o duru ndu ghataru ukporo labo e-wohagbaa onwophe ewoha l'uzo kwaberu iya. Ndu ono rifuwaru nte l'ephe tee ridu nri; ophu o dudu iphe, ephe a-ngu m'o budu l'ephe gbuadaru Pọ́lu. Ephe doziwaru onwophe. Iphe, ephe kwaberu nta-a bu g'i kweta g'e duru iya bya."

²² Eze onye-ishi ndu ojogu ono su iya: "Ta adukwa onye ii-me g'o maru l'i pfuwaru mu iya." O su ge nwokorọ́bya ono la. O lashia.

E du Pọ́lu je anu nnajioha, bu Felikusu

²³ Eze onye-ishi ndu ojogu ono bya ekua ndu-ishi ndu ojogu iya umadzu ebo bya asu phe: "Unu je achikobe ndu ojogu ukporo iri; waa ndu ojogu ukporo eto l'iri; ndu a-nodu agba l'inya; waa ukporo iri ozo ndu a-chiru arwa. Unu kwakobe phe k'eye Sizariya le nri-enyashi ntanu-a. ²⁴ Haru inya dozia, Pọ́lu a-nodu agba g'unu duru iya nu nnajioha, bu Felikusu. G'o to dukwa iphe, e-me iya nu." ²⁵ Eze onye-ishi ndu ojogu ono bya edee ekwo-ozì su:

²⁶ "Kulodiyosu Lisiyasu ede ekwo-a anu Okalibe Nnajioha, bu Felikusu asu: Nnajioha; mu ekele ngu-o. ²⁷ Ndu Jiu guderu nwoke-a, mu suru g'e gude byapfuta ngu-a eme g'ephe gbua. A nonyaa e mee mu maru l'o bu nwa Romu. Mu gude ndu ojogu mu je anafu phe iya. ²⁸ Mu meahaa ge mu maru iphe, ephe gudedoru iya. Mu duru iya jepfu ndzukọ ogbo-ikpe phe. ²⁹ Mu humu l'iphe, o meru ta abudu iphe, o du ke g'a pfu-gbua ya; ophu o dukpodanu k'atu mkporo. Iphe, ephe epfu l'o meru bu opfu k'ekemu-alì ndu Jiu. ³⁰ Mu numa le ndu Jiu chiru idzu g'ephe gbua ya; mu su g'e gude iya byapfutashia ngu. Mu su ndu epfu iphe, o meru g'ephe byapfuta ngu bya epfua ya l'iphu ngu."

³¹ Ndu ojogu ono bya emee g'e ziru phe. Ephe gude Pọ́lu jee l'enyashi ono jasu le Antipatirisu. ³² O be le nchitabohu iya; ndu ojogu ono ndu ophu gude okpa laphushia azu l'odu-ogogu. Ndu ophu gude inya duru iya jeshia. ³³ Ephe durwua ya Sizariya bya eworu ekwo ono nu nnajioha bya eworu Pọ́lu ye iya l'eka. ³⁴ O bya agubebe ekwo ono; bya ajia Pọ́lu alì eka a nwuru iya. O numapho l'o bu onye Silisiya; ³⁵ o su: "Mu a-numawaro onu-mini ngu rengurengu me ndu epfu iphe, i meru byarwutaepho." O su g'e je dobe Pọ́lu l'eze-ulo Herodu che iya nche.

Iphe, ndu Jiu epfu le Pọ́lu meru

24 A nepho abali ise; Ananayasu, bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke waa ndu bu ogerenya l'ogbo-ikpe ndu Jiu haru swiru jeshia Sizariya. Ephe gudekwapho onye maru eye onu l'opfu, epha iya bu Tetalosus gude jeshia. Ephe rwua bya atuko iphe, ephe suru le Pọ́lu meru doshiaru nnajioha, bu Felikusu. ² A bya ekua Pọ́lu. Tetalosus wata epfu iphe, ephe suru l'o meru su:

"Okalibe Nnajioha; o g'i gude nwubeberu anyi enya ree meru g'o gude anyi buru le nchi odoo. O buru nkwanenya ngu meru iphe, a gbanwechaaru iphemiphe ono, a gbanweshiru ono g'oduru ndibe anyi le ree. ³ Iphemiphe ono, iimeru anyi ono du anyi ree. Anyi nodu l'ekameka ekele ngu ekele iya. ⁴ Mu te ejeekwa epfukwaduru ngu ro ogologo opfu. Iphe, mu arwo ngu bu jiko g'i kweru numa iphe-a, anyi abyaru ngu epfuru-a. Anyi e-gbuu ya pho mpirikpu. ⁵ Nwoke-a be anyi humawaru l'o bu onye shiberu ite ejo-iphe. Okpaje utsu l'eka ndu Jiu nokpoo le mgboko mgburugburu. Teme o buru iya bu ishi ndu ejo ogbo ono, bu ogbo ndu Nazaretu. ⁶ O nodu eme g'o merwua eze-ulo Chileke. Anyi gude iya eme g'anyi gude ekemu-alì anyi kpee ya ikpe. ⁷ Ophu

eze onye-ishi ndu ojogu, bu Lisiyasu ekwedu. O bya eye iya eka; bya egude eka ike nata iya anyi. ⁸ O su g'anyibe ndu guderu iya nu bya l'iphu ngu. I -jia nwoke-a aji be i-humawaro iphe obu, anyi epfuru ngu l'o meru obu."

⁹ Ndu Jiu ophuu ye iya eka su l'iphemiphe, Tetalosus pfuru bukota eviya.

Polu edofu onwiya l'iphu Felikusu

¹⁰ Nnajioha bya epheeru Polu eka g'o wata eye onu. Polu su:

"Mu su-a; mu maru l'i shiwaa uzanya nodu l'ishi ikpe l'alj-a. Noo g'o gude ehu nodu atsọ mu utso edo edo do-fu onwomu l'iphu ngu. ¹¹ O toko noghadu abali iri l'ebo, mu jeru Jierusalemu je abaru Chileke eja. Jikwaa phe g'a maru ?mu l'adzụ uka. ¹² Ndu Jiu ta ahumakwaru l'o duru onye mu l'iya wataru atu ego; ophu ephe ahumaduru mu l'eka o duru ndu mu swongaru l'ime eze-ulo Chileke; ozoo l'ulo-ndzukọ phe; ozoo l'ime mkpukpu. ¹³ Ozokpoonu g'ephe goshi l'ibo ono, ephe boshiru mu ono duru ophu bu eviya. ¹⁴ Ophu, mu kweru bu le mu abaru Chileke ndiche anyi phe eja le Uzo Nnajiuphu ono, ephe ekuje ejo ogbo ono. Mu tukokwarupho iphemiphe, e deru l'ekwo ekemu Mosisu waa ekwo ndu mpfuchiru Chileke kweta. ¹⁵ Iphe, ndu-a ele enya iya be mu elekwapho enya iya, bu iya bu le Chileke e-mechaa mee onyemonye g'o shi l'onwu teta dzuru ndu me ndu oma me ndu ejo-iphe. ¹⁶ O buru iphe ono meru iphe, mu ekukebeje ehu g'obu ta anodu awa mu mini l'iphu Chileke me l'iphu nemadzụ.

¹⁷ "Oo ya bu; mu nochaa apha olemole l'eka ozo; mu lwa alj mu ge mu wolataru ndu alj mu okpoga gude yeru phe eka; wakwapho ge mu nu Chileke iphe-ngweja. ¹⁸ O buru ge mu mechaaru nsọ, tso ngweja ono be ndu Jiu ophu haru shi Eshiya lwa humaru mu l'ime eze-ulo Chileke l'eka ono. O to dukwa ikpoto ndu mu l'ephe swj; ophu mu emekwaru ge mkpukpu gbaa gharagharagara. ¹⁹ O kwa ndu Jiu ono, shi Eshiya ono gege abya l'iphu ngu l'eka-a bya epfua iphe, ephe suru le mu meru me o -duru iphe, ephe epfu. ²⁰ Ozoo su ge ndu-a, no l'eka-a pfua ejo-iphe ephe humaru, mu meru, bukpo iphe, e gege anma mu ikpe teke ono, a jiru mu aji l'iphu ndzukọ ogbo-ikpe phe ono; ²¹ gbahakwa iphe lanu ono, mu nokwa-a l'iphu ndzukọ ogbo-ikpe ono pfushia ike su l'iphe, unu ekpedoru mu ikpe iya ntanu-a bu le mu kweru le Chileke e-mechaa mee ndu nwuhuru anwuhu g'ephe shi l'onwu teta gbalihu dzuru ndu."

²² Oo ya bu; eshinu Felikusu magbuwaru ke Uzo Nnajiuphu ono ree; o su g'ephe la. "Mu e-kpe ikpe ono me eze onye-ishi ndu ojogu, bu Lisiyasu byaepho." ²³ O su g'onye-ishi ojogu ndu Romu, Polu no l'eka letakwa iya enya ree; ole oo g'o hakwaa ya g'o tusaru ehu; ge ndu onya iya byaje g'ephe l'iya kwe; g'ephe mejeru iya iphe, bu mkpa iya.

Polu eye onu l'iphu Felikusu yee Durusila, nyee ya

²⁴ A nepho ujiku olemole; Felikusu duru nyee ya Durusila, bu nwanyi Jiu byatashia. O bya ezia; e je ekua Polu. Ephe ngaberu iya nchi; o pfuaaha k'ekweta ke Kereshi, bu Jizosu. ²⁵ Polu kpukwaduru-a opfu l'onu epfu k'apfubekoto me k'esede onwonye; waa ke mboku ikpe, a-bya nu ono; ndu rwuta Felikusu. O su iya g'o jwaro ke nta; le ya e-ku iya-a ozo teke uzo duru iya. ²⁶ Iphe, ori bu l'o duru okpoga uphalazu, Polu a-nu iya. O buru iphe ono be meru g'o gude o nodu abujeru nta nta l'o kua ya g'ephe bo uja.

²⁷ A nepho mgarapha labo; Felikusu lufu. O byalepho alufu ono; o paru Polu haa l'oka-mkporo l'eka oome ge ya mee iphe, du ndu Jiu ree. Nwoke ozo, epha iya bu Poshosu Fesutosu bya anodu l'okwa iya.

Polu epfu g'eze nnajioha Romu kpee ya ikpe

25 A nepho abali eto, Fesutosu lwapfutaru ndu ono, o bu nnajioha phe ono; o shi le Sizariya jeshia Jierusalemu. ² E rwua eka ono; ndu-ishi uke Chileke waa ndu-ishi ndu Jiu bya epfuaharu iya iphe, ephe suru le Polu meru. Ephe rwo ya ³ g'o meeru phe iphe-oma, bu iya bu g'o mee Polu g'o lwa azu le Jierusalemu. Ephe nodukwanu achj idzu g'ephe kwabe l'egbudu gbua Polu. ⁴ Obenu le Fesutosu suru phe le Polu nokwa mkporo le Sizariya. Le ya ta adukwa ge ya ano-beru ya alaphushia azu l'eka ono. ⁵ O su phe: "Ge ndu-ishi unu tsokwaru mu je Sizariya. O -buru l'o duru iphe, du eji, o meru; unu je epfua ya l'eka ono."

⁶ Ẹphe lẹ Fẹsutosu nọ iphe, ha g'abalì iri l'ẹka ono tẹme ọ lashija Sizariya. O be lẹ nchitabọhu iya; o je anọdu l'ulo-ikpe bya asu g'e dubata Pọlu. ⁷ Pọlu bataẹpho; ndu Jiu, shi Jierúsalemú bya apfu-phee ya mgburugburu bya epfushiahaa igwerigwe akpamara, ẹphe sọru l'o meshiru. Ọpẹhu ọ dudu ọpẹhu ẹpẹ duru ike goshi l'ọ bụ eviya mẹ nanu. ⁸ Pọlu bya edoahaa gẹ ya dofu onwiya sụ: "Ọ tọ dukwa teke mu pfubyijeru ekemu ndu Jiu; ọpẹhu mu epfubyikwaru eze-ulo Chileke; ọpẹhu ọ dukwa teke mu pfuswejeru eze nnajioha Romu."

⁹ Fẹsutosu meahaa gẹ ya mee iphe, dọ ndu Jiu ree; ọ sụ Pọlu: "Ọ dọ ngu ree g'i je Jierúsalemú g'e kpee ngu ikpe iphe-a, ẹpẹ sọru l'i meru-a l'ipẹhu mu l'ẹka ono?"

¹⁰ Pọlu sụ: "Ẹka-a, mu pfuru-a bukwa l'ipẹhu ọgbo-ikpe eze nnajioha Romu gẹdegede, bụ iya bụ ẹka ọ gbaru g'e kpee mu ikpe. Gụbedua l'onwongu maru l'ọ tọ dudu ẹjo-iphe, mu meru ndu Jiu. ¹¹ Kele ọme mu eme ẹjo-iphe; meta iphe, gbaru k'ekpe mpfugbu mẹ mu asu? Mu atsuhunu ebvu anwuhu? Obenu teke iphe, ẹpẹ sọru lẹ mu meru phẹ ta abudu eviya bẹ ọ tọ dukwa onye byakpọoru akpuru mu nọ phẹ. Iphe, mu pfuru bukwa g'ikpe mu laa l'ipẹhu eze nnajioha Romu."

¹² Noo ya bụ; Fẹsutosu yẹ ndu ọgbo-ikpe iya chichaa idzu; ọ sụ iya: "Eshinu i sọru g'ikpe ngu laa l'ipẹhu eze nnajioha Romu bukwa l'ipẹhu eze nnajioha Romu ono bẹ ii-je."

Pọlu nọ l'ipẹhu Agiripa yẹ Baniisu

¹³ O be ujiku lanu; eze, bụ Agiripa waa nwune iya nwanyi, bụ Baniisu bya Sizariya g'ẹpẹ keke Fẹsutosu. ¹⁴ Ẹpẹ nọpẹhu ujiku olemole l'ẹka ono; Fẹsutosu bya eworu kẹ Pọlu kọoru Agiripa. Ọ sụ iya: "Ọ duru nwoke, Felikusu haru mu l'ulo mkpọro. ¹⁵ Mu jee Jierúsalemú; ndu-ishi uke Chileke waa ndu bụ ọgerenya ọgbo-ikpe phẹ pfuoharu mu akpamara, ẹpẹ sọru l'o meshiru. Ẹpẹ sụ mu gẹ mu nmaa ya ikpe. ¹⁶ Mu sụ phẹ l'ọ tọ bukwa omelali ndu Romu g'a kpuru onye a sọru l'ọ duru iphe, o meru nọ; l'ẹbe abụ lẹ yẹ ndu ọdaru ẹpẹ l'iya nọ l'ipẹhu l'ipẹhu g'o dofu onwiya l'iphe ono, a sọru l'o meru ono.

¹⁷ "O be mbọku, ẹpẹ dzuru l'ẹka-a; ọpẹhu mu ejekpọdaaro akpọ upfu. Mu jeshiepho l'ulo-ikpe ono lẹ nchitabọhu iya bya asu g'e je edubata nwoke ọbu. ¹⁸ Ndu epfu iphe, o meru gbalihu; ọpẹhu ọ dudu mẹ ẹjo-iphe, mu riru l'o meru, duru ọpẹhu ẹpẹ sọru l'o meru. ¹⁹ Iphe, ẹpẹ pfuerupho buerupho opfu g'ẹpẹ abajeru Chileke phẹ ẹja waa onye ọbu, a sọru l'ẹpha iya bụ Jizosu, nwuhuhawaru nọ; obenu lẹ Pọlu sọru l'ọ nọkwadu ndzụ. ²⁰ Ọpẹhu mu amadu iphe, mu e-me l'ẹgube opfu ono. Mu jia Pọlu gẹ mu maru? Ọ dọ iya ree g'o jee Jierúsalemú g'e kpee ya ikpe iphe, ẹpẹ sọru l'o meru-a l'ẹka ono. ²¹ Pọlu jika sụ lẹ ya a-nọdua lẹ mkpọro jasụ teke Ọkalibe eze nnajioha e-kpe iya ikpe. Mu karu sụ g'e che iya nche jasụ teke mu e-zi iya g'o jepfu eze nnajioha."

²² Agiripa sụ Fẹsutosu: "Ọ dukwa mu g'a sụ lẹ mu nọmaru olu nwoke ọbu l'onwomu kwaphọ." Fẹsutosu sụ iya g'ọ haa l'echele bẹ ọo-numa-a olu iya.

²³ O be lẹ nchitabọhu iya; Agiripa yẹ Baniisu bya akwakpọepẹhu onwopẹ ọkpobe akwa ndu eze. Ẹpẹ bya abahu l'ulo-ikpe ono waa eze ndu-ishi ojogu; mẹ ndu a maru ẹpha phẹ lẹ mkpukpu ono. Fẹsutosu zia; e je eduta Pọlu bata. ²⁴ Fẹsutosu wata epfu opfu sụ: "Ọnyibe, bụ Agiripa mẹ unubẹ ndu nọkota l'ẹka-a. Unu humakwa nwoke-a, ndu Jiu mgburugburu ndu ọpẹhu nọ l'ẹka-a mẹ ndu ọpẹhu nọ lẹ Jierúsalemú tukoru echi ichi iya ọbu. Ẹpẹ echi mkpu sụ g'ọ tọ nọduhe ndzụ. ²⁵ Ọle ọ tọ dudu iphe, mu humaru, o meru bụ iphe, dọ k'e gude kpee ya mpfugbu. Eshinu o gude onu iya sụ g'ikpe iya je l'ipẹhu Ọkalibe eze nnajioha bẹ mu sukwaru lẹ mu e-zi g'e dularu iya eze nnajioha. ²⁶ Obenu lẹ mu ta amadu iphe, bụ l'owa-a iphe, mu e-de l'ẹkwọ sụ eze nnajioha l'o meru. Nokwa iphe, mu gude dutaru iya unu; mbụ dutaru iya gube Ọnyibe, bụ Agiripa gẹdegede g'ọbukwanuru: e-lechaa ẹnya l'ikpe ọbu; mu amakwanuru iphe, mu e-de l'ẹkwọ. ²⁷ Kele ọ dọ mbẹdua g'ọ bụ umere onye-eswe mbụ gẹ mu sụ g'e duru onye mkpọro je; l'ẹbe egoshi iphe, a sọru l'o meru."

Pọlu edofu onwiya l'ipẹhu Agiripa

26 Agiripa sụ Pọlu: "A haakwaru ngu nta-a g'i yee onu. I -makwaru iphe, ii-do dofu onwongu dokwaa ya." Pọlu bya apalia ẹka keke iya bya awata edodo sụ:

²“Onyibe, bú Agjiripa; ẹ́hu atso mu l'i kweru gẹ́ mu p̄furu ngu l'ip̄hu p̄fua op̄fu; doo edo dofu onwomu ntan̄u-a l'iphemip̄he, ndu Jiu s̄uru lẹ́ mu eme. ³ Ẹ́hu, atso mu n̄u bú l'í maru omelalí ndu Jiu ree bya amaru ip̄he, ẹ́phe adzọ. Jiko ngabẹ́kp̄oekwapho nchí ree l'ip̄he-a, mu abya ep̄fup̄fu-a.

⁴“Ndu Jiu mgburugburu makotaru gẹ́ ndz̄u mu d̄u eshikp̄o teke mu bú nwata; kẹ́le mu shiẹ́pho lẹ́ mb̄u buru l'alí mu waa lẹ́ Jierúsalem̄u. ⁵ Ẹ́phe makwarup̄họ; m'ẹ́phe -jen̄u ekwe gbaa ekebe iya; lẹ́ mu shiẹ́pho lẹ́ mb̄u gbaru l'ogbo ono, kachaa at̄ube nvọ́ l'ekemu Chileke anyi ono, bú iya bú ogbo ndu Fárisii. ⁶ Nta-a bẹ́ mu p̄furu l'ẹ́ka-a; a n̄odu ekpe mu ikpe; kẹ́le mu ele ẹ́nya ip̄he ono, Chileke kweru nna anyi oche phẹ́ ukwe lẹ́ ya e-me ono. ⁷ Ọ́o ip̄he ono, o kweru ukwe iya ono bẹ́ ọ́kpa-ip̄fu iri l'ẹ́bo ndibe anyi phẹ́ elekp̄o ẹ́nya iya gude ẹ́hu anmanma iya abar̄u Chileke ẹ́ja eswe l'ẹ́nyashi-a. S̄u-a; Onyibe; nta-a bẹ́ ndu Jiu s̄uru lẹ́ mu mesweru; kẹ́le mu ele ẹ́nya ip̄he lan̄u ono. ⁸ ?Bú ḡunu meru g'o gude ọ́ n̄odu ats̄u unubẹ́ ndu Jiu l'ẹ́hu ekweta lẹ́ Chileke e-me ndu nw̄uhuru anw̄uhu g'ẹ́phe shi l'onwu teta gbalihu dz̄uru ndz̄u?

⁹“Mbẹ́dua l'onwomu shikwaphọ́ dobesu l'ome ọ́ d̄uru ip̄he, mu e-me gude mebyia ip̄hemip̄he, lakp̄ooru k'ẹ́pha Jiz̄osu onye Nazaretu mẹ́ mu emewaa iya. ¹⁰ Noo ip̄he, mu meru lẹ́ Jierúsalem̄u bú ono. Mu jeru anata ndu-ishi uke Chileke ẹ́kwo, egoshi l'oo phẹ́ ziru mu ozi. Mu je akp̄ta igwerigwe ndu-nsọ́ t̄ushia phẹ́ mkp̄oro. Teke e kperu phẹ́ mp̄fugbu; mu ekweeru phẹ́ une. ¹¹ Ugbo olemole bẹ́ mu zichawaru g'e chia phẹ́ ip̄he l'ip̄he, buk̄poo ọ́lo-ndzukọ́ ndu Jiu; l'ẹ́ka mu eme g'ẹ́phe s̄u l'ẹ́phe te ekwetah̄eduru ip̄he ono, ẹ́phe kwetar̄u ono. Kẹ́ nkep̄hẹ́ n̄odu eghutaberu mu eghu shii k'ophu mu shi agbẹ́shije jeshia alí ọ́zo je phẹ́ avọ́ta.”

P̄olu akọ́ gẹ́ ya gude gbanwee waa k'ozí iya

¹²“Ọ́ buru k'ip̄he ono meru g'o gude mu jeshia Damas̄ukosu. Ndu-ishi uke Chileke kwe gẹ́ mu je; ọ́ buru phẹ́ bẹ́ mu nọ́ l'ẹ́ka jeshia. ¹³ Noo ya Onyibe; ọ́ buru l'echilabọ́ eswe ono gẹ́ mu nọ́ l'uzo bẹ́ mu h̄umaru ip̄hóró, ka ẹ́nyanwu, nọ́ l'akpaminigwe egbu nw̄iinwii. O nwuẹ́pho nwup̄hee mu lẹ́ ndu anyi l'ẹ́phe swí mgburugburu. ¹⁴ G'anyi ha dakọ́ta kpurumu l'alí. Mu n̄uma olu-op̄fu, e gude op̄fu Aramu ep̄fu s̄u: 'S̄olu! S̄olu!' ?Bú ḡunu meru ip̄he, j̄ikpa mu ẹ́hu? Í -n̄odu eme g'i mekata mu bẹ́ ọ́ buk̄wa onwongu bẹ́ iimekata. Ọ́ gbẹ́kwa d̄u g'eswi, emeka onwiya ip̄he-ẹ́huka; kẹ́le ọ́ogba ọ́kpa lẹ́ mpyipyi oshi, onye nwe iya n̄u gude achí iya.' ¹⁵ Mu j̄ia ya s̄u: '?Bú onye bẹ́ í bú Nnajiup̄hu?' Ọ́ s̄u mu: 'Ọ́o mu bú Jiz̄osu; onye j̄ikpa ẹ́hu.' ¹⁶ 'Gbalihu p̄furu ap̄furu. Ip̄he, mu gude byap̄futa ngu bú gẹ́ mu ḡua ngu lẹ́ ndu ejeru mu ozi. G'i je ep̄fukashiaru ndu ọ́zo ip̄he-a, í h̄umaru ntan̄u-a kẹ́ nkemu-a; waa ip̄he, mu e-goshi ngu l'ip̄hu.' ¹⁷ Mu a-dzọ́ta ngu l'ẹ́ka ndu Íz̄urelu waa l'ẹ́ka ndu ab̄udu ndu Jiu, bú iya bú ndu mu ezi ngu g'i je alí phẹ́ ọ́bu. ¹⁸ 'Íi-je emee g'ẹ́phe saa ẹ́nya k'ophu ẹ́phe e-shi l'ochii f̄uta bata l'ip̄hóró; waa k'ophu ẹ́phe e-shi l'ẹ́ka Nsetanu f̄uta lwap̄futa Chileke. Ọ́o ya bú; mu aḡuaru phẹ́ nv̄u l'ip̄he-ẹ́ji phẹ́ ḡuru phẹ́ ye lẹ́ ndu mu h̄otawaru g'ẹ́phe buru ndibe mu.'

¹⁹“Ọ́o ya bú; Onyibe; mu ta as̄ukwaru waawaa lẹ́ mu tee medu ip̄he ono, mu n̄umaru l'ophulenyaa, shi l'imigwe ono. ²⁰ Mu vuru ọ́zo jee Damas̄ukosu; tẹ́me mu bya ejeshia Jierúsalem̄u. Mu bya ejegbabẹ́ alí Jiudiya mgburugburu shia jeshia alí ndu ab̄udu ndu Jiu. Ishi ip̄he, mu jedoru ẹ́kameka ono buru gẹ́ mu kar̄u phẹ́ g'iz-iman̄u ip̄he-ẹ́ji phẹ́ lwa phẹ́ az̄u g'ẹ́phe ghaa umere lwap̄futa Chileke; ẹ́phe emeje ip̄he, e-goshi l'iziman̄u lwar̄u phẹ́ az̄u eviya. ²¹ Noo ip̄he, kpar̄u ip̄he, ndu Jiu guderu mu l'ẹ́ka mu nọ́ l'eze-ọ́lo Chileke eme g'ẹ́phe gbaa mu. ²² Ọ́le Chileke eyekp̄oekwaru mu phọ́ ẹ́ka byas̄u ntan̄u ọ́wa. Noo g'o gude mu p̄furu l'ẹ́ka-a agba ekebe g'onye-monye n̄uma; nwata mẹ́ ọ́gerenya. Mu n̄odu ep̄fu ip̄he, ab̄udu ip̄he ọ́zo gbahaa ip̄he ono, Mósisu yee ndu mp̄fuchiru Chileke p̄furu s̄u l'oo-me ono. ²³ Ẹ́phe s̄uru lẹ́ Kéreshi ono, jef̄utaje ip̄he-ẹ́huka. E -mechaa l'ọ́ buru iya a-buru onye Chileke e-vuru ọ́zo mee g'o shi l'onwu teta gbalihu dz̄uru ndz̄u; g'o pfukaaru ndu Jiu mẹ́ ndu ab̄udu ndu Jiu l'oo ya bú ip̄hóró, Chileke e-shi dzọ́o phẹ́.”

Ọ́nu, Agjiripa yeru P̄olu

²⁴ P̄olu donyaẹ́pho ip̄he ono; F̄esutosu raswerehu: “P̄olu! Ọ́o buk̄waa ọ́bv̄u byaru ngu! Oke ẹ́kwo, í nw̄uru gbaghaakwaru ngu ip̄hu!”

²⁵ Pọlu sụ Fesutosu: “Ọbvu te emekwa mu Ọnyibe. Iphe, mu epfu dokwaru ẹnya; ẹme ọ bụru ọkpobe-opfu.”
²⁶ Ọtọbudu Agiripa baa? Ọ makọtaru iphe-a, mu epfu-a rengurengu; ẹme mu nọdu epfu ẹ ya phọ hoo-haa; kele o doru mu ẹnya l'ọ tọ dudu iphe ono ọphu ọ nūmahaadaru; eshinu ọ dudu ọphu e meru l'edomi. ²⁷ Sụ-a; Ọnyibe, bụ Agiripa; ỌI kwetarụ iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru tọ? Mu maru-a l'i kwetarụ-a!

²⁸ Agiripa sụ iya: “?I dobesu l'ii-pfubutakebewaa mu ẹgwegwa ẹgube ono gẹ mu bụru onye kẹ Kéreshi?”

²⁹ Pọlu sụ iya: “?Ọ bụ ẹgwegwa-o; ?ọo-nọ ọdu-o; iphe, mu epfu anụ Chileke bụ gẹ gụ lẹ ndu-a, nọkota l'ẹka-a bụru iphe, mu bụ; mbụ gẹ ndu-a, anụ iphe-a, mu epfu ntanụ-a bụekwarupho iphe, mu bụ; a -gufukwaru unu kẹ mkpọro-a.”

³⁰ O pfuchaepho nno; eze, bụ Agiripa waa Ọkalibe nnajioha Jiudiya, bụ Fesutosu waa eze-nwanyi, bụ Baniisu waa ndu ọzo, ẹphe l'iya nọ l'ẹka ono tuko wulihu wufu. ³¹ Ẹphe lufuepho; ẹphe tuko pfuaharu nwibe phẹ sụ: “Nwoke-a te emetakwaru iphe opfu k'ẹje mkpọro; ọphu ọ bụru k'apfugbu.” ³² Agiripa sụ Fesutosu: “?I maru-a l'ọ tọ bụ lẹ nwoke-a sụru g'ikpe iya lufu l'iphu Ọkalibe nnajioha lẹ Romu; e gege apakwaru iya-a haa.”

Pọlu nọ l'ugbo-mini eje Romu

27 O be teke a chiru iya; ọ wukoo l'anyi a-nọdu l'ugbo jeshia Itali; e woru Pọlu yee ndu mkpọro ọzo ye Jiuliyosu, bụ onye-ishi ndu ojogu ndu Romu l'ẹka. Onye ono bụ onye-ishi “Ọgbo ndu ojogu Ọgosutosu.”

² Anyi tuko wuba l'ugbo-pherephere-apa, shi Adaramitiyomu abya; eje l'ọdu ugbo, nọgbaa l'aguga aguga alị Eshiya. Ọ dukwarupho nwoke Masedoniya, a nwuru lẹ Tesalonayika, ẹpha iya bụ Arisutakosu, anyi l'iya tukuru nọdu l'ugbo ono jeshia. ³ O be lẹ nchitabọhu iya; anyi rwua Sayidonu. E rwua ẹka ono; Jiuliyosu gude eme odoo kwe gẹ Pọlu je ekelecha ọnyà iya phẹ g'ẹphe anuchaa ya nwiphe, bụ mkpa iya. ⁴ Anyi shikwa l'ẹka ono tūgbua ọzo; kpọru ugbo kwaseru ọzo ẹnyanwu awawa; shita aguga Sayipurosu; kele pherephere ezi anyi iziphu.

⁵ Pherephere ngata ugbo ono anyi ghabua mini ono l'aguga Silisiya waa Pamfiliya bata l'aguga Mayira, bụ mkpukpu, nọ l'alị Lisiya. ⁶ E rwua l'ẹka ono; onye-ishi ndu ojogu ono hūma ugbo-pherephere-apa, shi Alẹguzandiriya. Ugbo ono eje Itali. Ọ chiru anyi ye iya.

⁷ Anyi ọkpoeppo nwehu ngaa ugbo ono ujiku olemole; mbụ ọ tsushikpoo l'ẹhu ike ẹme anyi ngarwua Knayidosu ntse. Ọphu pherephere ekwekpọedu g'anyi shia ono. Anyi rọ-jia shia aguga mini ọzo Kiritu. Pherephere ono ngarụ anyi shikube Salūmonu. ⁸ Eshi aguga Salūmonu ono tsushikpoo anyi l'ẹhu ike. Anyi bya ekukebekpọo ẹhu ẹme anyi rwua ẹka lanụ, eekuje “Ọdu-ugbo-ọma”; ẹka ono bẹ mkpukpu Lasiya dūwaa ntse.

⁹ Anyi gude nno nọdu ọdu l'ẹka ono k'ọphu anyi nọ-rwuru teke ije ugbo atsuje l'ẹhu bya anoghatawaa teke ndu Ẫzurelu emeje omelalị aswị ẹgu. Pọlu nmaaru ndu ugbo ono mẹ ndu ojogu phọ ọkwa sụ: ¹⁰ “Ndu mu; iphe, mu hūmaru bụ l'ije ugbo anyi-a e-mechakwaa dū ẹhuka shii. Ọ tọ bükwaa l'ivu, nọ l'ugbo-a mẹ ugbo l'onwiya a-la l'iswi; obenu l'ishi anyi bẹ aa-lọkwapho alọlo.” ¹¹ Ọ bụru iphe, onye-ishi ugbo waa onye nwe ugbo pfuru bẹ onye-ishi ndu ojogu ono ngabẹru nchị. Ọphu ọ kwataduru yee ọnu lẹ kẹ Pọlu. ¹² Eshinu ọdu-ugbo-mini ono ta dudu k'anọdu l'udzumini ono; bẹ ọnu ka awụ nanụ sụ g'anyi tūgbua l'ẹka ono g'a maru ?anyi a-dū ike ngarwua Fonikusu. Fonikusu bụ ọdu-ugbo-mini, nọ lẹ Kiritu. Ẹka eeshije abahụ l'ọdu-ugbo-mini ono dū ẹbo. E -chebe iphu l'uzo ẹnyanwu ariba bẹ nanụ gharụ iphu g'e jewaa ala l'uzo ẹkutara; ọphuu gha iphu g'e jewaa ala l'uzo ẹkicha. Ọ bụru l'ẹka ono bẹ anyi a-nọdukota l'udzumini ono.

Oke pherephere byapfutaru

Pọlu phẹ l'echi ẹnyimu

¹³ Pherephere shi l'uzo ndohali wata ezi nwa reswereswe; ẹphe dobesu l'ẹphe a-dū ike mekọta g'ẹphe tūberu. Ẹphe shi lẹ mini lọ-lita mgborịgwè, a goru g'ikokoro, eegudeje lọ-de ugbo lẹ mini wata anga ugbo ono lẹ mgborū mgborū Kiritu. ¹⁴ A nọephe nwanshij; oke pherephere shi l'uzo isheli mini ono ziru byatashia. ¹⁵ O zikọ-taepho ugbo ono tūgbua; ẹbe o kweedu kwaseru ibiya ono, pherephere shi abya ono. Ẹbe anyi amaedu g'anyi e-me iya; anyi parụ iya haa gẹ pherephere pata anyi tūgbua. ¹⁶ Anyi ghatashia mgborū alị, eekuje Kulawuda, nọ l'echi mini; ọphu pherephere ezishiedu anyi ike g'ọ shi ezi. Anyi kukebekpọo ẹhu; ẹme anyi kpuru nwugbo kẹ

nshji, eelibeje l'eze ugbo ye l'eze ugbo ono. ¹⁷ A kp̄batachaa nwugbo ono, eegudeje agufuta nemadz̄u ono ye l'ugbo ph̄erephere apa ono; ep̄he bya egude eri kee ugbo mgburugburu kee ya kp̄kp̄purukpu g'o shihu ike. Ndz̄u guahaa ph̄e k̄e: ?a maru ugbo te ejedu n̄u emia l'evenee, d̄u l'aguga mini l̄e Libiya. Ep̄he l̄o-zetachaa ekwa ono, emeje ḡe ph̄erephere nga ugbo ono; ph̄erephere t̄o nw̄ehu gude ugbo ono jeahaa. ¹⁸ Oke ph̄erephere ono n̄odu ezikwaph̄o ek̄huka ek̄huka akwanga ep̄he k'ophu ep̄he watar̄u ach̄ishi ivu, d̄u l'ugbo t̄uphashiahaa l̄e mini l̄e nchitab̄ohu mb̄oku ono. ¹⁹ O be l̄e mb̄oku k'eto; ep̄he gude ek̄a ph̄e l'onwoph̄e m̄ishiahaa ip̄he, e gude mee ugbo ono t̄uphashiahaa l̄e mini. ²⁰ A n̄o ujiku olemole ophu anyi ah̄umaduru enyanwu enya; ophu o b̄uro k̄e kp̄okpode t̄eme oke ph̄erephere ono n̄odu ezishikwad̄u ikike ikike; o mee k'ophu anyi ta ar̄iedu k̄e ndz̄u.

²¹ Unwoke ono n̄okpoo odu; ophu o d̄udu onye ophu riru nri. Oo ya b̄u; P̄olu gb̄eshi bya ejepfu ph̄e je as̄u ph̄e: "Ndu mu; ome unu kweru nkemu haa af̄uta l̄e Kiritu m̄e anyi te etuphash̄ikwa ip̄hemip̄he-a, e t̄upharu-a waa ip̄he-a, mebyishihuru n̄u-a. ²² Nta-a b̄e mu ar̄wo unu s̄u g'obu shihu unu ike. O t̄o d̄ukwa g'ò ka mma l'òo onye lan̄u, etupha ndz̄u iya. Oo 'ep̄ho ugbo-a a-la l'iswi. ²³ L'en̄yashi-a, lar̄u n̄u-a b̄e ojozi-imigwe, shi l'ek̄a Chileke ono, mu b̄u n̄kiya; t̄eme o b̄uru iya b̄e mu ejeru ozi ono byapfutaru mu; ²⁴ bya as̄u mu: 'Ḡe ndz̄u ba aḡushi ngu P̄olu l'i jefutaje je ap̄furu l'ip̄hu eze nnajioha Romu. Ozo b̄u l̄e Chileke e-gudekwaph̄o iswi ek̄u ngu dz̄oo ip̄he, b̄u ndu gu l'ep̄he n̄o l'ugbo-a.' ²⁵ Oo ya b̄u; ndu mu; g'obu shihu unu ike; k̄ele o doru mu enya l̄e Chileke e-mek̄ota ip̄hemip̄he g'e pfuru mu iya. ²⁶ Oke o d̄uru nwal̄i, en̄yimu s̄o-pheru mgburugburu, ugbo-a a-par̄u anyi je as̄ube."

²⁷ O be l'en̄yashi k'ujiku iri l'eno; ph̄erephere ono n̄odu apakwad̄u-a anyi eje l̄e mini Adiriyatu. O rwuje l'echi abal̄i; ndu ugbo s̄u l'ò d̄ukwa g'al̄i ad̄uwaa anyi ntse. ²⁸ A bya eworu nwip̄he, anyi er̄wa libe l'eri bya echie ya l'ime mini ono. A t̄uá ya; ogbu mini ono b̄uru ip̄he, ha ḡe onyeka uk̄poro. A n̄onyakwa; a bya at̄u ya ozo; o b̄uru onyeka iri l'ise. ²⁹ Ndz̄u guahaa ph̄e l'ugbo anyi e-je ekwoo onwiya l'oke m̄kpuma rikash̄ihu. Ep̄he m̄ifu egube mgb̄or̄igw̄e-onu-ikokoro ph̄o eno, d̄u l'azu ugbo ono gude eri t̄u-zetachaa ya; o bah̄u l'ohu mini gudeshia ugbo ono. Ep̄he n̄odu ar̄wo ḡe nchi e-me b̄ohu. ³⁰ Ndu ugbo ono meahaa g'ep̄he gbado ugbo-ph̄erephere-apa ono. Ep̄he bya apazeta ugbo k̄e nshji ph̄o par̄u d̄ee l̄e mini. Ep̄he mee nno g'e dobesu l'ep̄he eje agb̄e l'ip̄hu eze ugbo ono ye mgb̄or̄igw̄e-onu-ikokoro l̄e mini. ³¹ P̄olu s̄u onye-ishi ndu ojogu ono waa ndu ojogu ono l̄e ndu ugbo-a -pfufuwaa b̄e unu ta alwakwa. ³² Oo ya b̄u; ndu ojogu ono bya ebufu eri nwugbo nshji ono; mini pata iya.

³³ Nchi b̄ohushia; P̄olu rw̄ohaa ph̄e g'ep̄he kab̄ero ria nri. O s̄u ph̄e: "Nta b̄e unu n̄owaru abal̄i iri l'eno; ophu o d̄udu ip̄he, unu riru. ³⁴ Jiko unu ria nri g'ike ad̄u unu; k̄ele o t̄o d̄ukwa g'ò ka mma l'òo egbushi, d̄u unu l'ishi, etuphah̄u n̄u." ³⁵ O pfuchaa nno bya ewota buredi bya ekele Chileke l'ip̄hu ph̄e g'ep̄he ha bya awata atata. ³⁶ Obu shihu ph̄e ike. G'ep̄he ha rik̄otakwapho nri. ³⁷ Ip̄he, anyi d̄u l'ugbo ono b̄u umadzu uk̄poro uk̄poro mgbo iri l'eto l'umadzu iri l'ishii. ³⁸ Onyemonye rijichaa ep̄ho; a pash̄ia ereshi, e vu l'ugbo ono t̄ushia l̄e mini g'ugbo a-d̄u np̄he.

Ugbo, ph̄erephere apa tsukp̄oshihuru

³⁹ Nchi b̄ohuepho; ek̄e ndu ugbo ono amaedu mgbadagba, ep̄he n̄o. Oo 'ep̄ho l'ep̄he h̄umaru l'al̄i zawaru ph̄e ntse. Ep̄he h̄uma ek̄a mini gw̄oru agw̄ogw̄o; h̄uma l'ek̄a ono b̄e al̄i d̄u baswaa l'aguga mini ono. Ep̄he s̄u g'ep̄he maru ?ep̄he e-me g'ugbo ono je eliru l'evenee l'aguga mini ono. ⁴⁰ Ep̄he gbubushia eri, gude mgb̄or̄igw̄e-onu-ikokoro ono hak̄ota iya l̄e mini bya at̄oshia ud̄o, e gude keḡbab̄echaa eku-ugbo, eegudeje ago-zi ugbo ono teke ono kwaph̄o. Ep̄he bya apalia ekwa, n̄o l'eli oshi, shi d̄u l'ip̄hu ugbo ḡe ph̄erephere awatakwan̄u enwu ugbo ono. Ep̄he n̄odu ago-zi iya; jas̄u o lash̄ia l'ek̄a ono, mini gw̄oru agw̄ogw̄o ono. ⁴¹ Ugbo ono je agbaba l'ikpo evenee, d̄u l'ime mini ono; ishi ugbo ph̄e liru l'evenee ono k'ophu ugbo ono kwar̄u l'ek̄a ono. Oke akpara-mini bya etsukashia az̄u ugbo ono iphiriba iphiriba.

⁴² Ndu ojogu ono rijahaa k'egbushi ndu m̄kp̄oro ono g'ò t̄o d̄u onye ophu e-bvufu gbala. ⁴³ Obenu l'onye-ishi ndu ojogu ono eme g'ò dz̄oo P̄olu. O s̄u g'ò t̄o d̄ukwa onye ep̄he e-gbu. O s̄u ip̄he, buk̄poo ndu maru ebvu mini g'ep̄he pf̄ubachaa l̄e mini vuru uz̄o bvufu eli-mgboko. ⁴⁴ Ḡe ndu ophu gudegbaa ek̄a l'ogodo ugbo; ozoo

ibiribe oshi ugbo ono gude iya bvufu. O buru g'anyi gude bvufukota eli-mgboko bu ono. Ophu o dudu onye iphe meru.

Iphe, eme le Moluta

28 Anyi bvufukotaepho eli-mgboko; a su anyi l'eka ono, mini gbapheru mgburugburu ono bu iphe, oza bu Moluta. ² Ndu eka ono phuru anyi obu-imemini shii. Epe kporeru anyi oku su g'anyi nyaa; kele teke ono bu udzumini; oyi nodu atsu. ³ Polu rwuta eyonku je achiru yee l'oku ono. Agwo shi iya wufuta g'ire oku ono byaru iya l'ehu. O bya ataa Polu l'eka kepfuru. ⁴ Ndu eka ono huma g'ejo agwo ono taru Polu l'eka kepfuru; epe pfuaha su: "Nwoke-a nokpokwaa l'ochi. O bvufutaakwaru-a le mini bu eviya; obenu l'alj ta ahaduru iya." ⁵ Obenu le Polu pefuru agwo ono chie l'oku; ophu o mekaduru iya iphe me ilile. ⁶ Epe nodu ele enya teke eka e-ko Polu gbapfuru; ozoo teke o-da gba nwuhu; ophu o dudu. A kporoepho upfu nwanshiji; epe huma l'o to dudu iphe, meru iya nu; epe ghakobe su le Polu bu oke agwa.

⁷ Nwoke, bu onye-ishi mkpukpu ono be alj-ihe iya jeru bya asube le mgboru eka ono. Epha iya bu Pabuliyosu. O seeru anyi ebyaa; bya achita anyi jeshia ibe iya; je akwaaru anyi ebyaa ujiku eto. ⁸ Anyi jeshia; ododo-enya gudeshi waa nna iya; teme epho-anunudu nodu emekwa iya pho. Polu bya abahu l'ime ulo iya bya epfuru nu Chileke bya ebyibe iya eka; mee ya o wekorohu. ⁹ Noo ya; iphe ono mechaepho; iphe, bu ndu iphe emegbaa l'alj ono wuru bya; e mekota phe epe wekorohuchaa. ¹⁰ Epe nyako anyi iphe shingushingu; shi egube ono kwabe anyi ubvu. O rwua g'anyi byaru atugbu; epe gwekokpoepho iphe, bu mkpa anyi yejiaru anyi ugbo.

Eshi le Moluta eje Romu

¹¹ Anyi no onwa eto l'eka ono, bya etsoru ugbo, shi Aleuzandiriya tugbu lashja. Ugbo ono be eeku "Unwune, a nwuru ebo." O nokotawaru udzumini ono l'odu-ugbo l'alj ono. ¹² Anyi rwua mkpukpu Sayirakusu bya anoo l'eka ono abali eto. ¹³ Anyi shi l'eka ono kporoepho mgburugburu mgburugburu jasuru anyi rwua Regumu. O be le nchitabohu iya; pherephere shi l'uzo ndohali shi anyi l'azu wata ezizi. O rwua nwarechi iya; anyi rwua Putiyoli. ¹⁴ O duru ndu ke Kereshi, anyi humaru l'eka ono. Epe rwo anyi g'anyi l'ephe no abali esaa; anyi no nno. E mecha; anyi tugbu jeshia Romu. ¹⁵ Ndu ke Kereshi, no le Romu numahawaru l'anyi abya; epe bya anyi ndzuta byarwutachaa aswa Apyiyosu waa oma mkpukpu, "Ulo nri eto." Polu huma phe bya ekele Chileke; obu ka iya eshihu ike.

Polu epfu opfu Chileke le Romu

¹⁶ Anyi jerwua Romu; a haa Polu; o buru l'onwiya. E ye onye ojogu; o nodu eche iya nche.

¹⁷ A nepho abali eto; Polu bya ekua ndu-ishi ndu Jiu l'eka ono ndzuko. Epe dzuepho; o su phe: "Unwunna mu; a turu mu mkporo le Jierusalemu kpuru mu nu ndu Romu l'ebe adu iphe, mu meru ndibe anyi; ophu o dudu iphe, mu mebyiru l'omelali, shi le ndiche anyi phe. ¹⁸ Ndu Romu ono jichaa mu aji bya emehaa g'ephe haa mu; kele epe humaru l'o to dudu iphe, mu meru, gbaru ke g'a pfu-gbu mu. ¹⁹ Ndu Jiu jika. A kwaru mu ye; mu su g'i kpe mu futa l'iphu eze nnajioha l'ebe adu iphe, mu a-su l'owa-a iphe, ndibe anyi meru mu. ²⁰ Noo iphe, mu gude kua unu; kele o du mu ge mu l'unu huma pfugba. Iphe, unu gude huma mu le mkporo-a, a turu mu l'eka-a bukwa le mu ele enya onye ono, anyibe ndu Jiu ele enya iya ono."

²¹ Epe su iya: "O to dukwa ekwo, e shi le Jiudiya detaru anyi, epfu nkengu. Ophu o dukwa unwunna anyi, byaru edo nkengu k'iji; ozoo su l'o duru iphe ozo, i meru. ²² O dukwa anyi g'anyi numa olu ngu; kele anyi maru l'ekameka be eepfuepho l'ogbo-a, i gbaa ta adudu ree."

²³ Epe taru Polu onu mboku, epe e-dzu. O be mboku ono; epe kwatakpo du igwerigwe bya l'eka Polu no. Polu shi l'utsu koru phe iphe, o humaru, bu iya bu ge Chileke shi waa egoshi l'oo yebe Chileke bu eze; o koo ya g'o doo phe enya ree ko-jia ya nchi. O gude iphe, e deru l'ekwo ekemu Mosisu waa l'ekwo ndu mp-fuchiru Chileke mee ge ya pfuta phe yeru Jizosu. ²⁴ O duru ndu ophu gude iphe, oopfu kweta ke Jizosu; o duru ndu ophu ekwedu nu. ²⁵ Epe gude k'iphe ono pfugbaaru eka l'iche iche. Epe bya atugbu; Polu su phe: "A-a!

Iphe-a, Unme-dụ-Nsọ shi l'ọnu Azáya; onye mpfuchiru Chileke pfuaru ndiche unu phẹ-a bụ ọkpobe-opfu. ²⁶ Ọ sụru:

“Je akaru ndu-a l'ẹphe
a-nga nchị nta ngaa imo;
ọ tọ dudu iphe,
edo phẹ ẹnya.

Ẹphe e-lee ẹnya nta lee imo;
ọ tọ dudu iphe, ẹphe ahuma.

²⁷ Kẹle ẹphe kpọ-chiru obu.

Ẹphe swọ-chiru nchị tanyịbe
ẹnya.

Ọ -buru 'abụ m'ẹphe egude
ẹnya hụma;
gude nchị phẹ numa;
obu phẹ emee g'o doo phẹ ẹnya;
m'ẹphe aghakọbe lwapfuta mu
gẹ mu dzọo phẹ. †

²⁸ “Pọlu sụ phẹ: Iphe, unu a-maru bụ l'ozí-oma ndzọta ono, Chileke kweru ukwe iya ono bẹ o ziwaru g'e je ezia ndu abụdu ndu Jiu. E zia phẹ iya; ẹphe natawa iya.” Noo olu Pọlu. ²⁹ O pfuchaa nno; ẹphe l'ẹphe tųkashiahaa ẹgo atushikpoo ya ike; ẹphe wụru tųgbua.

³⁰ Pọlu jịta ụlo buru pfụahaa ụgwọ. O bua ya mgbarapha labọ. Ọ nọdu anabatajẹ onyemonye, byaru iya ekele. ³¹ Ọ nọdu anọduje epfu gẹ Chileke gude egoshi l'ọo ya bụ eze bya anọduje ezi iphemiphe, kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi. Ọ nọdu asajẹ iphe ono g'ọ dụ iya. Ọphu ọ tsụdu ebvu; tẹme ọphu ọ dudu onye akpọshije iya ya nụ.

† *Gụnaa Azá 6:9,10*

Romu

1 Ẹkwo-ozì ọwà-à shì l'ẹ̀kà m̀bè Pọ̀lù; onye ejeru Jizọ̀sù Kéreshì ozi; b̀r̀u onye Chileke kuru gẹ̀ mu b̀r̀u onye-ishi-ozì onò; bya ab̀r̀u onye Chileke họtaru gẹ̀ mu bya ezia ozi-ọ̀mà iya onò.

² Ozi-ọ̀mà onò b̀r̀u iphe, Chileke shihawaa l'ọ̀nu ndu mpfuchiru nkiya kwehawaa ukwe iya teke d̀hàkpowaro ẹǹyà ẹǹyà; tẹ̀mè à byakwaphọ̀ edehawa iya l'ẹ̀kwo-opfù Chileke. ³ Ozi-ọ̀mà onò b̀r̀u kẹ̀ Nwa iya, b̀r̀u iya b̀r̀u Nnàjìu-phu anyi Jizọ̀sù Kéreshì. A -bya l'ab̀b̀b̀, ọ̀ b̀r̀u nemad̀z̀ b̀r̀u l'à nẁr̀u iya ọ̀ b̀r̀u Nwa Dévidi. ⁴ Chileke shì l'ike onò, meru iya ọ̀ b̀r̀u onye d̀r̀ nsọ̀ onò; mee ya o shì l'ọ̀nwu teta dz̀r̀u nd̀z̀ egoshi l'ọ̀ b̀r̀u Nwa iya. ⁵ Ọ̀ b̀r̀u iya bẹ̀ Chileke gbẹ̀ l'ẹ̀kà iya meeru mu eze-iphe-ọ̀mà onò, b̀r̀u kẹ̀ gẹ̀ mu b̀r̀u onye-ishi-ozì duru ọ̀hà, shìkpọ̀ ẹ̀kameka lẹ̀ mgboko mgburugburu duba l'ùzọ̀, ẹ̀phè e-shì kweta; meje iphe, e deru l'ẹ̀kwo-opfù Chileke g'eeshi nno kut-see ẹ̀phà Kéreshì onò. ⁶ Gẹ̀ mu edu ndiphe l'ọ̀phu onò bẹ̀ unubẹ̀ ndu Romu yìchakwaa ya; mb̀r̀ unubẹ̀ ndu Chileke kuru g'unu b̀r̀u kẹ̀ Jizọ̀sù Kéreshì.

⁷ Ọ̀ ya b̀r̀u lẹ̀ mu ede ẹ̀kwo-à aǹ unu g'unu hakọ̀ta lẹ̀ Romu; mb̀r̀ unubẹ̀ ndu Chileke yeru obu bya ekua unu; g'unu b̀r̀u ndu-nsọ̀. Gẹ̀ Chileke, b̀r̀u Nna anyi yẹ̀ Nnàjìuphu onò, b̀r̀u Jizọ̀sù Kéreshì meeru unu eze-iphe-ọ̀mà; mekwaphọ̀ g'ẹ̀hu d̀r̀ unu guu.

Pọ̀lù epfù k'ẹ̀je Romu

⁸ Iphe mb̀r̀ kpọ̀ada b̀r̀u lẹ̀ mu gbẹ̀ Jizọ̀sù Kéreshì l'ẹ̀kà ekeleru unu Chileke g'unu ha; kẹ̀lè e pfudzuwaru k'ek-wekwe, unu kweru kẹ̀ Chileke l'eliphe mgburugburu. ⁹ L'ọ̀ kwa Chileke b̀r̀u onye ekebe mu l'anọ̀duje epfuru iya opfù ẹ̀hu unu eswe l'ẹǹyashi mẹ̀ mu -nọ̀du epfù aǹ iya. Ọ̀o Chileke onò bẹ̀ mu gude obu mu g'ọ̀ ha ejeru ozi k'ezì ozi-ọ̀mà kẹ̀ Nwa iya onò, b̀r̀u Jizọ̀sù. ¹⁰ Mu anọ̀duje epfù aǹ iya s̀r̀ g'ọ̀ gude obu ọ̀mà ya mee gẹ̀ mu kabẹ̀ kpata ọ̀zọ̀ bya agbaphee unu. ¹¹ L'ọ̀ogukpo mu ag̀g̀g̀ gẹ̀ mu l'unu h̀m̀; k'ọ̀phu mu e-me g'iphe-ọ̀mà, shì Un-me-d̀r̀-nsọ̀ l'ẹ̀kà rwube unu ẹ̀kà. L'eshì ẹ̀gube onò mee g'obu shihu unu ike. ¹² Mb̀r̀ lẹ̀-à; iphe, mu epfù b̀r̀u l'ekweta, unu kwetar̀ e-me g'obu shihu mu ike; ekweta nkemu emekwaphọ̀ g'obu shihu unu ike. Ọ̀o ya b̀r̀; anyi eshi nno yeru nwibe anyi ẹ̀kà.

¹³ Iphe, unu a-marù; ̀nwunna mu; b̀r̀u lẹ̀ tekenteke bẹ̀ mu as̀jẹ̀ lẹ̀ mu abyawaa unu agbaphe; ọ̀lè eshìkpọ̀ teke onò bya as̀ nta-à bẹ̀ o nwèr̀upho iphe, akpọ̀shìje mu abyabya. Mu at̀bẹ̀je lẹ̀ mu a-bya gẹ̀ mu ahàr̀u ndu ndu-unu pfuta yeru Kéreshì gẹ̀ mu epfukwa iya phọ̀ l'ọ̀hamoha ọ̀zọ̀, ab̀kwapho ndu Jiu. ¹⁴ Lẹ̀ mu jikwa onyemonye ̀g̀wo ezi ozi-ọ̀mà onò. Mu jì iya ndu Gurìsù bya ejìru iya ndu ab̀du ndu Gurìsù. Mu jì iya ndu g̀r̀u ẹ̀kwo; bya ejìru iya ndu ag̀d̀d̀r̀u ẹ̀kwo. ¹⁵ Noo g'ọ̀ gude ọ̀ nọ̀du ag̀ mu ẹ̀g̀u abya ezi unubẹ̀ ndu nọ̀ lẹ̀ Romu ozi-ọ̀mà onokwaphọ̀.

Ike ọ̀phu Chileke gude ad̀zọ̀ ndiphe

¹⁶ L'iphere ezi ozi-ọ̀mà kẹ̀ Kéreshì onò ta ad̀kwa mu. Kẹ̀lè ọ̀ kwa iya b̀r̀u ike, Chileke gude ad̀zọ̀ iphe, b̀r̀kpoo ndu kwetar̀ kẹ̀ Kéreshì. O gude iya vuru ọ̀zọ̀ ad̀zọ̀ ndu Jiu; ndu ta ab̀du ndu Jiu nọ̀du etso phẹ̀. ¹⁷ L'ọ̀ kwa ozi-ọ̀mà onò bẹ̀ Chileke gude egoshi àf̀b̀bekoto nkiya, b̀r̀u iya b̀r̀u ekweta nkiya, shìta l'ishi jas̀ l'ìkpetemaz̀; b̀r̀u iya b̀r̀u g'è deru iya l'ẹ̀kwo-opfù Chileke s̀r̀: "Onye àf̀b̀bekoto e-gude ekweta nọ̀du nd̀z̀."

Ikpe, nmar̀ ndiphe l'ọ̀phu

¹⁸ Ọ̀ b̀r̀u iya meru g'ọ̀ gude Chileke shìwaa l'imìgwe goshi gẹ̀ ya e-gude oke-ẹ̀hu-ẹ̀ghu iya mee ndiphe; mb̀r̀ oke-ẹ̀hu-ẹ̀ghu, l'ẹ̀ghu iya ǹr̀ lẹ̀ ndiphe kpọ̀ru iya ẹ̀bọ̀ l'af̀; tẹ̀mè ẹ̀phè nọ̀du eme ejọ̀ ememe. Ẹ̀phè gude ejọ̀

ememe, ephe eme akparya okpobe-opfu ono ishi. ¹⁹ Iphe, gbaru nemadzụ g'o gogo maru iya lẹ kẹ Chileke bẹ dabyiru ẹba l'iphu iya; kẹle Chileke goshiru phẹ iya l'onwiya. ²⁰ Eshikpoo teke Chileke meru mgboko bẹ nemadzụ shiwaa l'iphe, Chileke meshiru maru egube onye o bụ okpobe amaru. L'ike iya, nyiberu anyibe a-nọ oje-joje; teme o bụru iya gededede bụ Chileke. Oo ya bụ l'ephe ta agofuedu. ²¹ Lẹ nemadzụ machacharu lẹ Chileke dū; ophu ephe akwabejedu iya ubvù l'ọ bụ Chileke; ophu ephe ekelejedu iya ekele. O chia iphe, meru nū bụ l'egomunggo sweshihwaru phẹ; k'ophu oriri phẹ bụwaa iphe-mmanu; o bụwaru eme eswe jiru phẹ obu; k'ophu obu phẹ gbahwaru tsukiribaa. ²² Ephe gude l'ephe sūru l'ephe maru iphe; kabakpoo aburu ndu eswe. ²³ Ephe woru ubvù, e gege akwabẹ Chileke ono, a-nọ je adūwaruro aduru ono ye l'azu bya abaaharu ntekpe eja; ntekpe, e megbaaru o dū gẹ nemadzụ, ta adudu ẹka o-o-nọ-beru; ozoo g'enu, ephe l'eli; ozoo g'anū; ozoo g'agwo.

²⁴ Noo g'o gude Chileke parū phẹ haa; ephe melahaa ejo ememe, bụ iphe, agū obu phẹ. Ephe wata eme onwophe njo ememe. ²⁵ Nemadzụ woru iphe, bụ okpobe-opfu kẹ Chileke ye l'azu; kweta iphe, bụ uka; bya awata abaru iphe, Chileke meru ememe eja; akwabẹ iya ubvù; haa Chileke ono, meshiru iya nū ono; bụ onye o gbaru kẹ g'anyi tuje ephe jasū lẹ tuutuutu lẹ mimiimii. Nokwa g'o dū.

²⁶ O bụru iphe ono meru g'o gude Chileke parū nemadzụ haa; ephe wata aji momomo; eme iphe dū ideyideyi. Kẹ g'unwanyi phẹ hajẹ ejepfu unwoke, bụ iphe, Chileke medoru phẹ; wata ejepfu unwanyi ibe phẹ. ²⁷ Nokwapho g'unwoke phẹ harū ejepfu unwanyi, bụ iphe, gbaru phẹ nū; egu ejepfu unwoke ibe phẹ nọdu anọduje enwu phẹ phuruphuru g'oku l'ehu. Nwoke yee nwoke ibe iya wata akwakwa. Ephe watanū ahuma urwu, gbaru oriri, sweshihuru phẹ nū l'ehu phẹ.

²⁸ Sū-a; eshinu ndiphe te ekwedū amaru iphe, bụ okpobe-opfu lẹ kẹ Chileke; Chileke parū phẹ haa; ephe nọdu arije oriri, enwedū ishi; watanū eme iphe, agbaduru phẹ nū. ²⁹ Ophu o dudu egube ejo ememe; mē iphe, apfuduru-oto, ephe te emedu; k'ophu oobushihu phẹ ebushihu l'ehu. Ephe nọdu aji momomo g'ephe naa iphe, abudu nkephe; edoberu nwibe phẹ okpoma mgbashī. Enya pfurufuru paa phẹ ẹka l'ehu; ephe nọdu egbu ochi; esephe opfu opfu bya agho-phe ugho; ephe nọdu eme iphe-ashi; bya asu-phe asulasu. ³⁰ Ephe nọdu evu nwibe phẹ nvu azu; buri ndu Chileke dū ashī; ndu anọduje eme nwibe phẹ iphe-iphere l'obu oku; buri ndu eme ng-gangga bya etse etsetse. O burerupho g'ephe e-me mee ejo-iphe bẹ ephe anọduje ari; teme ebe ephe ekwejedu eme iphe, ne phẹ lẹ nna phẹ pfuru. ³¹ Ephe bụ ndu enwedū egomunggo; ophu e gudedu ire phẹ ẹka. Ephe ta aphujeduru nwibe phẹ obu-imemini; ebe ephe enwedū obu-oma. ³² Ephe bụ ndu machacharu iphe, bụ ikpe Chileke; maru lẹ ndu eme egube ejo-iphe ono bụ onwu, bụ iphe, gbaru phẹ nū. Ophu o budua l'ephe eme nno; obenu lẹ ndu eme g'ephebedua agbeje dū phẹ ree.

Ikpe, Chileke nmarū onyemonye

2 Noo g'o gude mu sū ngu l'i tị g'ofukwapho gube onye ophu ekpe onye ozo ikpe; onye i bụhabe. Kẹle oo iphe ono, iikpe onye ozo ikpe iya ono bẹ i gudekwapho anma onwongu ikpe. Kẹle gubedua, l'ekpe ikpe emekwapho iphe ono, iikpe onye ozo ikpe iya ono. ² Ole ophu anyi makaharu bụ l'ikpe Chileke pfuru-oto l'ehu ndu eme egube iphe ono. ³ Gube nwodumeka; ?I dobesu lẹ teke jigbarwushije ndu eme egube iphe ono; bya emekwa iya pho l'onwongu; ?i dobesu l'ii-nahū ikpe kẹ Chileke? ⁴ Too; bụ eze odoo ophu parū ẹka apaa, Chileke emeje; waa l'ọ bujeru nemadzū -mee iphe-eji l'ọ parū iya haa; teme o nọdu anọduje ata nshi shii; ?bū iphemiphe ono, bẹ i woru nmaa phulaphula? Ophu i madu l'iphe, o gude Chileke nọdu emejeru ngu odoo bụ l'ooome g'izimanū lwa ngu azu; g'i haa eme iphe-eji lwapfuta iya. ⁵ Obenu lẹ nta-a bẹ i nweru ejo okpoma kwefu ike g'odoo, Chileke eme te eme g'izimanū lwa ngu azu. Oo ya bụ l'iime g'iphe-ehuka nkengu ka shii mboku ikpe ono, Chileke e-goshi oke-ehu-eghu iya mē g'ikpe nkiya dū, bụ iya bụ ikpe pfuru-oto ono. ⁶ Mboku ono bẹ Chileke e-bukwa onyemonye nggo lẹ g'iphe, o meru gbaru. ⁷ Ndu tarū nshi nọdu eme iphe, dū ree; kukebe ehū achọ gẹ Chileke jaa phẹ ajaja; kwabẹ phẹ ubvù; bẹ oo-me g'ephe nọdu ndzū ojejoje; ephe taa nwuhubaedu anwuhu. ⁸ Obenu lẹ ndu ono, bụ ndu kwefuru ike ono; ndu ata ngaduru okpobe-opfu nchi; o chia iphe, ephe etso bụ iphe, apfuduru-oto; ndu ono bẹ Chileke a-tu-koshi oke-ehu-eghu iya, parū ẹka. ⁹ Iphe, bụ onye emekpoo

ẹjo-iphe bẹ ẹhu ta abyadu eburu ebvuru; teme o je l'e-je iphe-ẹhuka iya. Oo-vuru ọzo dapfuta ndu Jiu; teme ndu abudu ndu Jiu etsota iya. ¹⁰ Obenu l'oniyemonye, eme iphe, du ree bẹ Chileke a-ja ajaja; kwabẹ iya ọbvù bya emee; ẹhu adu iya guu jasụ lẹ tuutuutuu lẹ m̄jimiimii. Oo-vuru ọzo meeru iya ndu Jiu; teme ndu abudu ndu Jiu etsota iya. ¹¹ Kẹle Chileke ta adudu onye oole ẹnya l'iphu.

¹² Iphe, bukpo oniyemonye, amadu ekemu mee iphe-ẹji bẹ Chileke a-nmakwa ikpe; ẹphe alaa l'iyi; obeta ẹbe ẹphe amadu ekemu. Iphe, bukwanu ndu bu ndu maru ekemu bya emeela iphe-ẹji bẹ Chileke e-gudekwapho ekemu ono nmaa ikpe. ¹³ L'ọ tọ bukwa ndu anumaje ekemu bẹ bu ndu p̄f̄uberekoto l'iphu Chileke; ọ chia ndu eme iphe, ekemu p̄furu bu ndu Chileke a-gu lẹ ndu p̄furu-oto. ¹⁴ Lẹ teke ọ bu lẹ ndu abudu ndu Jiu, bu iya bu ndu amadu ekemu gbẹ egudeje uche phẹ eme iphe, du l'ekemu; bu nu iya-a bu l'ẹphe egoshi l'ẹphe maru iphe, gbaru phẹ l'ememe; obeta ẹbe ẹphe amadu ekemu. ¹⁵ Umere phẹ egoshi l'iphe, ekemu p̄furu bẹ Chileke de-waru phẹ l'obu. Teme egomunggo phẹ n̄odu agbakwa phẹ pho ekebe; eshinu ọriri phẹ an̄oduje anmaa phẹ ikpe bya ahajekwarupho aharu phẹ enge. ¹⁶ Mboku ono, Chileke e-kpe ikpe ono bẹ ọo-gbẹ Kéreshi Jizosu l'eka kpee nemadzu ikpe iphe, nemadzu arije domia l'okpoma iya. Noo iphe, ozi-oma ono, mu an̄oduje ezi onoya p̄furu.

Ndu Jiu ẹphe l'ekemu

¹⁷ A bya l'ẹhu gubedua, bu onye Jiu; i n̄odu etu onwongu onye Jiu bya akporu obu ye l'ekemu; bya egude gule Chileke aba l'abaa. ¹⁸ I maru iphe, bu uche Chileke; teme ekemu iya n̄odu egoshi ngu iphe, gbaru ngu l'ememe; me iphe, agbaduru ngu l'ememe. ¹⁹ I makaharu l'i bu onye edu ndu atsụ ishi; bya aburu iphoro ke ndu n̄o l'ochii. ²⁰ I buru onye akpo-ziru ndu eme eswe ọzo; bya aburu onye ezi ndu bu unwegirima iphe. I maru ekemu Chileke; bya amaru okpobe-opfu du l'ekemu ono. ²¹ Ọo ya bu; eshi ophu jinoduje ezi ndu ọzo; ?bu gunu kparu iphe, i tii zidu onwongu? Gube onye ara iya arara su g'e te zijeshi iphuru; ?tii zikwanu iphuru l'onwongu? ²² Gube onye epfu su g'e te erijeshi ogori; ?ti rikwanu ogori? Gube onye ono, agburu nshi, a gworo agwogwo t̄uphe ?ti jejekwanu ezita iphe, e doberu l'eze-ulo-nshi? ²³ Gube onye ono, aba abaa lẹ Chileke t̄uru ekemu doberu ngu ono; ?ti n̄odujekwanu emebyishi ekemu obu; gude iya eme Chileke iphe-iphere. ²⁴ L'e dekwaru l'ekwo-opfu Chileke su: "Ndu ohozo epfubyishi Chileke; ọ buru umere unu kparu iya."

²⁵ Urwu dukwa l'ebu ọbvù bu eviya; ọle ọo ẹkwapho me ọ -buru l'i meje-a iphe, ekemu p̄furu. Obenu teke ọ bu l'jinoduje emebyi ekemu bẹ gu l'onye ebuduru ọbvù a-gbaru l'ẹji. ²⁶ Nokwapho g'ọ du onye ebuduru ọbvù. Teke ọ bukwanu l'onye ebuduru ọbvù emeje iphe, ekemu p̄furu; ?ta agudu iya l'onye buru ọbvù t̄o? ²⁷ Ọo ya bu lẹ ndu abudu ndu Jiu ono, bu ndu ebuduru ọbvù ono l'a-nma gube onye Jiu ikpe. Unubedua, bu ndu Jiu nweru ekemu, e deru l'ekwo bya ebua ọbvù; teme unu gbẹ emebyi ekemu. ²⁸ Onye b̄epho onye Jiu l'ẹnya ndiphe ta bukwa iya bu l'a bu onye Jiu. Ophu ebu ọbvù ophu eebu l'an̄u-ẹhu abukwa iya pho bu l'e buru ọbvù. ²⁹ Iphe, bu okpobe onye Jiu bukwa onye bu iya nu l'ime okpoma iya. Okpobe ebu ọbvù; buru ophu eebu l'ime obu, bu iya bu ophu Unme Chileke buru nemadzu; ọ tọ bukwa ophu e buru l'ọo g'e mee ya g'e deru l'ekwo ekemu. Egube onye ono ta abukwa nemadzu ajajẹ iya ajaja; ọ kwa Chileke bẹ ajajẹ iya nu.

3 Sụ-a; ?bukwanu gunu bẹ onye Jiu gude ka onye abudu onye Jiu mma? ?Denukwanu urwu, du l'ebu ọbvù? ² Ọ kwatakpoowaaru baa urwu, ha shii l'uzomuzo. Kẹ mbu kpoada bu l'ọo ndu Jiu bẹ Chileke woru opfu, o p̄furu ye l'eka. ³ Lẹ-a; ọme ọ bukwanu l'ẹphe haru buru ndu ekwetaduru nu teke ono; ?e gege gude l'ẹphe te ekwetaduru su lẹ Chileke bẹ ta agbaeduru g'e gude ire iya ẹka t̄o? ⁴ T̄uswekwa! G'e goshichikwa lẹ Chileke ta adudu teke ọ b̄edupho onye ire-lanu g'ọ bu; o betakporu nemadzu mgburugburu je a-b̄eberu ndu ntuphu-ire. Noo iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

"Ọo l'opfu ngu Chileke bẹ
ee-shi goshi
l'i bu onye p̄furu oto.
Ophu ọ dudu teke e kuru ngu
ikpe g'i ti kpefu."

⁵ Teke ọ bụkwanu l'ọo l'anyi ta agbaduru g'e gude ire anyi ẹka emeje g'a huma gẹ Chileke gbaberu k'egude ire iya ẹka; ?buhunu gunu be anyi e-pfu? ?Anyi a-su le Chileke meru ejo-iphe l'ọ kpaberu anyi oke-ẹhu-eghu iya? Nta be mu ajikpoakwa aji-a gẹ ndiphe ọzo anọduje aji. ⁶ Tụswekwa! Ọ -bụ l'ọ tọ dọ nno mę ?Chileke emehunu imagha oo-kpe ndiphe ikpe?

⁷ Lẹ-a; teke ọ bụ onye ntuphu-ire; ọ bụru iya agbeje mee g'a kabaa amaru le Chileke bụ onye ire-lanụ; jaa ya ajaja; ?denu g'o gude Chileke jehunu a-nma mu ikpe le mu bụ onye iphe-ẹji? ⁸ ?Bụ gunu kparụ iphe, anyi tee pfudu iphe ono, ndu anọduje agbaru anyi mgbamu; ebo anyi ibo sūru l'anyi epfuje ono? Iphe ono bụ: "G'anyi meanarọ ejo-iphe g'ee-shi gẹ k'oma eshi iya futa." Ndu ono be Chileke a-nmakwa ikpe, bụ iphe, gbaru phe nū.

Ikpe, nmaru onyemonye

⁹ ?Nta-a-ee? Ọnodu anyibe ndu Jiu ?ọ ka ke ndu abudu ndu Jiu mma tọ? Tụswekwa! Anyi ta akakpoda phe mma ililekpoo. Iphe, anyi goshiru bụ l'anyibe ndu Jiu; mę ndu abudu ndu Jiu tukuru buru ndu iphe-ẹji pyitaru l'ekpiri. ¹⁰ L'e dekwaru l'ekwo opfu Chileke su:

"Ọ tọ dukwa mę onye

pfuberekoto;

mbukwa m'onye lanu.

¹¹ Ọphu ọ dudu mę onye lanu,

nweru egomunggo;

ọphu ọ dukwapho onye

eseje gẹ ya maru Chileke.

¹² Onyemonye ghawaru Chileke

azu.

Ephe tukowaru yifu.

Ọ tọ dudu onye ọphu eme

iphe, pfuru-oto

g'ọ ka mma l'ọo onye lanu.

¹³ Ekpiri phe bụ ilu, gheru onu.

Ire phe be ephe egudeje

edepushi nwibe phe.

Opfu, shi phe l'onu nodu

egbu egbugbu

g'ẹru ejo agwo.

¹⁴ Iphe, jiru phe onu bụ ephu

iphu

yee opfu, shi l'okpoma

mgbashj.

¹⁵ Ephe ekwoje gburumu je

egbua nemadzū.

¹⁶ Uzo, ephe eshi bụ iphe,

aduje iya nū bụ ọla-l'iswi

yele aphū.

¹⁷ Ephe ta amadu uzo nchi

adū-doo.

¹⁸ Ọphu ephe ta atsudu Chileke

ebvu ililekpoo." †

† *Gynaa Ebvū 36:1*

¹⁹ Ọphu anyi makahakpọoru bụ l'iphemiphe, e deru l'ẹkwo ekemu Chileke bụ ndu a tų-doru ekemu ọbu bę e dedoru iya. Ọo ya bų g'ọ tọ dų onye a-gofu nų. Ọnu abųru onyemonye kpųrukudukuu; wafua g'onnyemonye e-shi ęgube ono bųru onye-ikpe nmarų l'iphu Chileke. ²⁰ Iphe, o gude ọ dų nno bų l'ọ tọ dųdu onye a-sų lę ya e-gude eme g'ekemu pfuru bųru onye pfuberekoto l'iphu Chileke; eshinu iphe, ekemu emeje bų l'o meje gę ne-madzų maru lę ya mewaru iphe-eji.

Apfubekoto ọphu shi l'ekweta

²¹ Obenu lę nta-a bę e goshiwaru iphe, bų apfubekoto kę Chileke, abųedu ọphu shi l'edobe ekemu. Iphe ono bųru iphe, ekemu mę ndu mpfuchiru Chileke gbarų ekebe iya. ²² Apfubekoto kę Chileke-a; shi l'ekweta anyi kwetarų kę Jizọsu Kęreshi rwube anyi ęka. Ọ tọ dųdu onye ọogufuje mę nanų; ²³ kęle onyemonye mewaru iphe-eji; shi nno nafų onwiya ọdu-biribiri kę Chileke. ²⁴ Obenu lę Chileke mewaru onyemonye eze-iphe-ọma kę mmanų gų ya l'onye pfuberekoto. Ọ bųru onye o shi l'ęka mee ya bų Kęreshi Jizọsu onye meru g'ęphe nweru onwophę. ²⁵ Chileke goshiru Kęreshi l'edzudzu-ọha g'ọ bųru ęja, e gwerų gwefu iphe-eji ndiphe. Ọ bųru mee, Kęreshi ono gbashiru teke ọ nwųhuru ono bę Chileke egudeje agųru nemadzų nvų l'iphe-eji iya; mbų ndu woru onwophę ye iya l'ęka. Chileke shi ęgube ono mee gę ya goshi lę ya pfuberekoto. Lę teke ndiche bę Chileke shi abųjeru onye meru iphe-eji l'ọ taęlaa nshi lephua ya ęnya. ²⁶ Ọle nta-a bę oogoshije gę ya eshije mee ndiphe g'ęphe bųru ndu pfuberekoto; kęle yębedua bų onye pfuberekoto bya abųkwarupho onye emeje iphe, bų ndu kwetarų kę Kęreshi g'ęphe bųru ndu pfuberekoto.

²⁷ Sų-a; ?ọ dųkwaduru onye dųru iphe, ọo-nọdu aba l'aba nta? Ọ tọ dųekwa. ?Ọ bųru ęka o meru imagha? ?Bų l'anyi eme iphe, ekemu pfuru tọ? Waawakwa. Ọ bųkwaa l'anyi woru onwanyi ye Kęreshi l'ęka. ²⁸ Kęle iphe, anyi maru bų lę Chileke agųjeekwapho nemadzų l'onye pfuberekoto mę ọ -bųru l'onye ono kwetarų kę Kęreshi; ọ tọ bųkwa shita l'eme iphe, ekemu pfuru. ²⁹ Chileke ?ọ bų Chileke ndu Jiu kpųrumu tọ? ?Tọ bųedu Chileke kę ndu abųdu ndu Jiu? Ee! Ọ bųfua Chileke ndu abųdu ndu Jiu. ³⁰ Ọ bųepho Chileke lanų dų kpoloko. Ọ bųru iya a-gų ndu Jiu, kweru kę Kęreshi lę ndu pfuberekoto; bya abųkwaru iya phọ a-gų ndu abųdu ndu Jiu, kweru kę Kęreshi lę ndu pfuberekoto. ³¹ ?Ọ pfuru l'anyi gudewaa k'ekweta-a rwųtoshia ekemu tọ? Tųswekwa! Iphe, anyi emechia bųkwa g'ekemu ngųru angųru.

Iphe-nggoshi, Ębirihamu meru

4 ?Dęnu iphe, anyi e-pfu lę kę Ębirihamu, bų nnaji ndiche anyi phę? ?Dęnu g'ọ nwųru yę ya? ² Lę teke ọ bų l'ọo iphe-ọma, Ębirihamu metaru bę Chileke gude gų ya l'onye pfuberekoto; bę o nwekwarų iphe, o gogo gude aba l'abaa; ọle ọ tọ bųkwanu l'iphu Chileke. ³ Noo iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sų: "Ębirihamu kwetarų kę Chileke; a gųaru iya ya l'apfubekoto." ⁴ Sų-a; onye jeru ozi bę a ta sųjekwa l'iphe, a nųru iya lę k'ozu ono bų iphe-ọma bę e meru iya; gbahaa l'ọo ųgwo, rwuberu iya nų bę a pfuru iya. ⁵ Obenu lę teke nemadzų gwọberu k'ese akanya ęhu iya; bya ekweta kę Chileke ono emeje g'onnye iphe-eji bųru onye pfuberekoto ono; a gųaru iya ya l'apfubekoto. ⁶ Ọ kwaphọ iphe, dų nno bę Dévidi tųberu epfu teke ono, o pfuru k'ęhu-ųtso nwoke ọphu Chileke gųru l'onye pfuberekoto; l'ębe abų l'o gude ęka iya meta gę Chileke nata iya. ⁷ Ọ sųru:

"Ęhu-ųtso bę a gọru nų ndu a gųru nvų
l'iphe, ęphe mesweru; ndu a
safųbebewaarų iphe-eji, ęphe megbabęru.

⁸ Ęhu-ųtso bų k'onnye Nnajiuphu taa
gųkoeduru iphe-eji ililekpọo." †

⁹ ?Ọ dų g'ọ bųepho ndu buru ųbvų kpękpu bę Chileke epfu l'ęka-a g'ęhu tsọo ųtso? Tọ; ?ndu ebuduru ųbvų yj iya-a? Eshinu anyi sųru: "Ębirihamu kwetarų kę Chileke; a gųaru iya ya l'apfubekoto." ¹⁰ ?Dęnu g'eshiru gųaru iya ya? ?Bų teke o toko budu ųbvų; tọ g'o buwaru ųbvų? Ọ gųadaru iya ya tęme o bua ųbvų. ¹¹ ųbvų ono, o bu-ru ono bųru iphe-ọhubama, goshiru lę Chileke gųru iya rọ l'onye pfuberekoto; kęle o kwetarų kę Chileke teke o

† *Gųnaa Ebvų 32:1,2*

toko budu úbvù. Ọo ya bụ ọ́ Ẹ́birihamu abụru nna k'iphe, bụkpoo ndu woru onwophe ye Chileke l'ẹka; ndu Chileke ọ́ru lẹ ndu p'fuberekoto l'ẹbe abụ l'ephẹ buru úbvù. ¹² Ọ bụkwarupho nna ndu buru úbvù; ọle ọ tọ bụkwa nna p'he; opfu l'ọo l'ephẹ buru úbvù; iphe, o gude bụru nna p'he bụ l'ephẹ tsoru ẹka Ẹ́birihamu, woru onwiya ye Chileke l'ẹka tẹme o bua úbvù.

Ọ́phu bụ ishi bụ ekweta

¹³ Chileke kweru Ẹ́birihamu yee awa iya ukwe-iphe sụ p'he: l'ọo p'he e-nweru mgboko. Ọ tọ bụkwa lẹ Ẹ́birihamu meru iphe, ekemu p'furu meru iphe, o gude kwe iya ukwe-iphe ono. Ọ kwa l'o kweru kẹ Chileke meru iphe, Chileke ọ́ru iya ya l'ap'fubekoto. ¹⁴ Sụ-a; ọme ọ bụ ndu eme iphe, ekemu p'furu bẹ e-nweru mgboko ono, Chileke kweru ukwe iya ono mẹ ekweta abụru iphe-mmanụ; mẹ ukwe-iphe, Chileke kweru tege vukwarupho ire. ¹⁵ Kẹle ekemu akpatsuje oke-ẹhu-eghu. Noo l'ẹka ekemu adudu bẹ emeswe adukwapho.

¹⁶ Noo g'o gude iphe, Chileke kweru ukwe iya ono bụru iphe, shi l'ekweta; g'ee-shi g'ọo-buru iphe, shi l'eze-iphe-oma, oome; mbụ ọ́phu o mekwarupho gba bẹ awa Ẹ́birihamu. Ọ tọ bụkwapho ndu emeje iphe, ekemu sụru g'e meje kpurumu. Chileke dobekwaru iya p'he iphe, bụ ndu kwetarụ nụ ọ́ Ẹ́birihamu kwetarụ. L'ọ kwa Ẹ́birihamu bụ nna anyi g'anyi hakotakpoo. ¹⁷ Ọ bụru iya bụ iphe, e deru sụ: "Mu meakwaru ngu nna igwerigwe ọ́ha." Ọo ya bụ lẹ Ẹ́birihamu bụ nna anyi l'iphu Chileke, bụ onye o kweru nkiya; mbụ Chileke, emeje ndu nwuhuru anwuhu g'ephẹ dzuru ndzụ ọzo; tẹme ọ nọdu emeje iphe, eshihaada dụ nụ l'ọo-bya adụ. ¹⁸ Ẹ́birihamu woru onwiya ye Chileke l'ẹka; bya anọdu ele ẹnya iphe; teke adudu iphe, ọ tumberu ele ẹnya iya. Ọo ya bụ; ọ bụru nna ọ́hamoha, dụ igwerigwe, bụ iya bụ nụ iphe, e p'furu iya sụ: "Noo g'awa ngu a-ha bụ ono."

¹⁹ Ọ́phu ọ́ dudu teke Ẹ́birihamu kwenyaarụ kẹ Chileke bya akpọ́ahaa ọkpọ́lohu. Ọ́phu o p'fuduru kẹle ya kahwaru; l'ibahuchawaa al'ibahu ọ́phu ya a-dudedu ike eye ime; l'ẹka ọ́ nọwaru iphe, ha g'ukporo apha ise eshinu a nwuru iya; ọ́phu o p'fuduru kẹ nyee ya, bụ Sera, ata tsudu ime. ²⁰ Ọ tọ dudu teke obu bojeru iya ẹbo l'iphe, Chileke kweru iya ukwe iya; kẹle ọ́ noshierupho ike l'ẹka Chileke akwabẹe ya p'he úbvù. ²¹ O dokpọ́oru iya ẹnya ọkpobe edodo lẹ Chileke sụru emekota iphe, o kweru iya ukwe iya. ²² Noo g'o gude Chileke ọ́ru iya ya l'ap'fubekoto. ²³ Ọ tọ bụkwa l'iswi ẹhu Ẹ́birihamu kpẹkpu bẹ e dedoru iphe ono, e deru sụ: A ọ́ru iya ya l'ap'fubekoto. ²⁴ Ọ kwa l'iswi ẹhu anyi bedua bẹ e dedokwaru iya p'he, bụ ndu Chileke e-mechaa gụa lẹ ndu p'fuberekoto; mẹ ọ́ -buru l'anyi kweru kẹ Chileke, bụ iya bụ onye meru Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu; o shi l'onwu teta dzuru ndzụ. ²⁵ Jizosu ono bẹ Chileke haru; o gude onwiya gwee ẹja nwuhu k'ọ́phu oo-gwefu iphe-ẹji, anyi meshiru. Chileke bya emee ya; o shi l'onwu teta dzuru ndzụ g'e-shi ọ́ ya agụa anyi lẹ ndu p'fuberekoto.

Adu lẹ mma onye lẹ Chileke

5 Ọo ya bụ lẹ Chileke ọ́ru anyi lẹ ndu p'fuberekoto opfu l'anyi kweru nkiya. Nta-a bẹ anyi shiwaa l'ẹka Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kéreshi; ẹhu dūwaa anyi guu l'onodu anyi lẹ Chileke. ² Ọo Jizosu Kéreshi ono shi l'ekwekwe, anyi kweru nkiya duba anyi l'eze-iphe-oma ọ́wanawa, anyi gude dzuru ndzụ-a. Ẹhu nọdu anọduje atso anyi l'anyi ele ẹnya l'anyi lẹ Chileke e-mechaa gbaru mgbala l'ọdu-biribiri iya. ³ Ọ tọ bụkwaa ono kpurumu; ẹhu atsojekwapho anyi utso mẹ anyi nọdu eje iphe-ẹhuka; opfu l'anyi humawaru l'ọo l'iphe-ẹhuka bẹ eeshije nwuta ata nshi. ⁴ Ọ bụru ọ́ta-nshi emeje g'anyi shihu ike l'ohutama. Anyi eshi ẹgube ono kabaa ap'fushi ike l'iphe, anyi ele ẹnya iya. ⁵ Ọ́phu ele ẹnya iphe ono, anyi ele ono emebyidu anyi iphu; kẹle Chileke l'onwiya mewaru anyi gbe l'ẹka Unme-dụ-Nso, ọ́ nuru anyi maru ọ́ n-yemobu iya habe shii.

⁶ L'ọ́ kwaduro teke adudu ike, dū anyi k'eme iphe, dū ree l'iphu Chileke bẹ Kéreshi byaru bya anwuhu-chiru ndu ata tsudu Chileke ebvu. Iphe ono bụru teke Chileke tumberu bẹ o meru. ⁷ Kẹle ọ́ dukwa lẹ ntà ọ́ ọ́ nemadzụ e-shi nwuhu-chiru onye p'fuberekoto. Ọle a -choje iya bẹ aa-humakwaa onye a-nwuhu-chiru onye ọ́ma. ⁸ Obenu lẹ Kéreshi nwuhuru l'iswi ẹhu anyi teke anyi bụkwadu ndu eme iphe-ẹji; shi nno goshi lẹ Chileke yenukaru anyi obu. ⁹ Ọo ya bụ l'eshinu Chileke shiwaa l'anwuhu, Jizosu nwuhuru; gụa anyi lẹ ndu p'fuberekoto l'iphu iya bẹ ọ́o-kabakpọkwanu adu ike shi l'ẹka Kéreshi ono dzota anyi; g'a taa tū-koshidu anyi oke-ẹhu-eghu iya. ¹⁰ Sụ-a; eshinu anyi shi bụru ọ́hogu Chileke; Chileke bya eshiwaa l'anwuhu, Nwa iya nwuhuru mewaa anyi bụru ọ́nyà iya;

bẹ nta-a, anyi bụwaa ònyà iya-a bẹ ndzụ Kéreshi ọphu nọ anyi l'ẹhu a-kabakpọkwaanu adzọta anyi l'oke-ẹhu-eghu Chileke. ¹¹ Ọphu ọ bụdua ono kpoloko; anyi nọkwapho l'ẹka Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi ete ẹswa; mbụ onye ono, meru anyi lẹ Chileke doshiwaa ono.

Ádamu lẹ Kéreshi

¹² Sụ-a; ọ kwa nwoke lanụ bẹ iphe-ẹji shi l'ẹka bata lẹ mgboko. Ọnwu shikwaphọ l'iphe-ẹji ono batakwaphọ lẹ mgboko. Ọo ya bụ; ọnwu shi nno swiru iphe, bụkpoo nemadzụ; kẹle onyemonye mewaru iphe-ẹji. ¹³ Iphe-ẹji dzuhaakwaru eliphe tẹme ekemu bya. Ọle a ta gukoduru nemadzụ iphe-ẹji l'ẹka ekemu adụdu. ¹⁴ Ọle ọnwu shi ọlẹa l'ogbo kẹ Ádamu phẹ bụru eze jasụ l'ogbo kẹ Mósisi; mbụ bụchaaru eze ndu emesweduru ekemu gẹ Ádamu mesweru.

Ádamu l'onwiya bụ onyonyo Kéreshi, bụ iya bụ onye ọphu, e-mechaa byanụ phọ. ¹⁵ Obenu l'iphe-ọma kẹ Chileke bẹ a ta tũkwa eyeru iphe-ẹji kẹ Ádamu. Kẹle ọ -bụru l'iphe-ẹji, onye lanụ meru; bẹ meru a dụ igwerigwe nwụhu; nokwaphọ gẹ Chileke a-kabakpọo eshi l'ẹka onye lanụ ono, bụ Jizọsu Kéreshi meeru ndu dụ igwerigwe eze-iphe-ọma, nyịberu anyịbe. ¹⁶ Ọphu iphe-ọma kẹ Chileke adụkwanu gẹ iphe-ẹji, onye lanụ meru. L'ikpe, nmakọtaru ndiphe mgburugburu k'iphe-ẹji ono. Obenu l'iphe-ọma ọphu Chileke meru nyịberu igwerigwe iphe-ẹji; shi nno mee agụhaa ndiphe lẹ ndu pfụberekoto. ¹⁷ Kẹle eshinu ọ bụ emeswe, onye lanụ mesweru bẹ ọnwu shi l'ẹka onye lanụ ono bụru eze; bẹ ndu ono, shiwaa l'ẹka Jizọsu Kéreshi nata eze-iphe-ọma kẹ Chileke ono, bụ iphe-ọma ọphu nyịberu anyịbe ono; waa iphe-ọma ọphu bụ apfụbekoto; ndu ono a-nọdu l'ẹka onye lanụ ono, bụ Jizọsu Kéreshi bụru eze lẹ ndzụ-a.

¹⁸ Ọo ya bụ l'ọo g'emeswe, onye lanụ mesweru kparụ iphe, Chileke nmakọtaru onyemonye ikpe; bụkwapho gẹ Chileke shi l'apfụbekoto Kéreshi mee g'ikpe kalẹru onyemonye gẹ ndzụ dụ phẹ. ¹⁹ Kẹle ọo gẹ nwoke lanụ ono meru iphe, Chileke sụru g'o to meshi; e shi ẹgube ono mee ndu dụ igwerigwe ẹphe bụru ndu iphe-ẹji; bụkwapho g'ee-gude k'onye lanụ ọphu meru iphe, Chileke sụru g'o mee; Chileke agụa ikpoto nemadzụ lẹ ndu pfụberekoto.

²⁰ Iphe, e gude e mechaa tya ekemu dobe bụkwa g'a kabaa amaru g'iphe-ẹji habe shii. Obenu l'ọo teke a kabaa amaru g'iphe-ẹji habe shii; eze-iphe-ọma kẹ Chileke akwata kabakwaphọ shii. ²¹ Ọ kwa anwụhu bẹ iphe-ẹji gude bụru eze. Nokwaphọ g'ọ bụ apfụbekoto bẹ eze-iphe-ọma kẹ Chileke gude bụkwapho eze. Ọ bụru apfụbekoto ono, shi l'ẹka Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi ono edu anyi ala lẹ ndzụ ọphu ọnwu ta adụhedu.

Iphe, baputizimu eme

6 Sụ-a; ?bụ awe bẹ anyi sụberu iya ishi nta-a? ?Anyi a-nọduje eme iphe-ẹji g'eze-iphe-ọma kẹ Chileke aka shii tọ? ² Tụswekwa! ?Denu g'anyịbe ndu nwụhuwaru anwụhu l'iphe-ẹji e-shi nọdukwapho ndzụ l'ime iya ọzo? ³ Tọo ?unu ta amadụ l'e shiwaa lẹ baputizimu mee anyi dụ igwerigwe bụru ndu a tũgbaberu l'anwụhu ono, Kéreshi ono? ⁴ Lẹ teke ono, e meru anyi baputizimu ono bẹ anyi l'iya tũkoakwaru nwụhu; a tũko anyi l'iya likọta. Ọo ya bụ lẹ-a; ọo ẹgube ono Kéreshi gude ike akpabiri kẹ Nna shi l'ọnwu gbalihu dzuru ndzụ ono bụkwapho g'anyi a-dụ ike dzuru ndzụ ọphúú.

⁵ Ọ -bụru l'anyi lẹ Kéreshi tũgbaru bụru nanụ l'anwụhu, dụ g'ọphu ọ nwụhuru; ọ n'iya bụ Chileke emee g'anyi shi l'ọnwu teta g'o meru iya; anyi l'iya adzuru ndzụ ọphúú. ⁶ Ọphu anyi maru bụ ọwa-a: l'e wotaru akahụ onye anyi shi bụru woru yẹ Kéreshi tũko kọpọyabe l'oswebe; ọo ya bụkwanu; g'ee-mebyia ike k'ẹjo obu ono, anyi shi nweru teke ono, bụepho iphe-ẹji bẹ anyi shi maru ono; g'anyi ata abụeduru ohu k'iphe-ẹji. ⁷ L'ọ kwa teke nemadzụ nwụhuru bụ teke yẹle ike k'eme iphe-ẹji tọkaharu ishi anamu. ⁸ Teke ọ bụkwanu l'anyi lẹ Kéreshi tũgbaru nwụhu bẹ anyi maru l'anyi l'iya a-tũkokwapho dzuru ndzụ. ⁹ L'iphe doru anyi ẹnya bụ l'eshinu Chileke meru gẹ Kéreshi shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ bẹ ọ tọ nwụhubaedu ọzo. Anwụhu ta abyadụ akabaa ya ike ọzobaa. ¹⁰ Anwụhu ọphu ọ nwụhuru bụ l'ọ nwụhuru mgbo lanụ kpoloko kpekpọ g'o mekpee iphe-ẹji. Ndzụ ọphu ọ dzụ nta-a bụwaru gẹ yẹ Chileke bụru nanụ jasụwaruroya. ¹¹ Nokwaphọ g'unu a-guje onwunu l'unu

bụwaa ndu nwụhuru anwụhu mę a -bya l'ęka iphe-ęji nọ. Ọle eshinu unu lę Kéreshi Jizọsu tųgbawaru bųru nanų bę bụwaa Chileke bę unu dzųru ndų.

¹² Unu te ekwekwa g'iphe-ęji bųru eze l'ęhu unu ọwa-a, bų ọphu a-nwụhu anwụhu-a; k'ọphu bų l'ọo ęjo-iphe, agų unu, ọ sųru g'unu mee bę unu e-meje. ¹³ Unu te ewokwaru iphe, nọ unu l'ęhu g'ọ hahabę nwanshii haarų iphe-ęji g'ọ bųru iphe, o gude ejepfu iphe, pfųru ọto ọgu. Ọ chia iphe, unu e-me bų g'unu woru onwunu hag-buaru Chileke l'unu bụwaa ndu shi l'ọnwu futa bya anọdu ndų. Ọo ya bų gę Chileke egude unu alwų ọgu iphe, pfųru ọto. ¹⁴ Iphe-ęji ta akaędu unu ike; eshinu ekemu ekeęduru unu ęgbu; kele nta-a bę Chileke gudewaa eze-iphe-ọma iya tọo unu l'ęgbu ekemu ono.

Abųru ohu k'apfųbekoto

¹⁵ Sų-a; ?ọ pfųru l'anyi anọduwaro eme iphe-ęji; opfu l'eze-iphe-ọma kę Chileke tọfuwaru anyi; ębe ekemu ekeęduru anyi ęgbu tọ? Tųswekwa! ¹⁶ Unu ta amahaadaa lę teke unu woru onwunu haarų nemadzų bya emeje iphe, o pfuru g'ohu iya bę unu bụwaa ohu onye ọbu, unu emeje iphe, o pfuru ọbu. Teke ọ bų l'unu woru onwunu haarų iphe-ęji; bųru ohu iya; unu anwụhu anwụhu, bų iphe, tso iphe-ęji l'azų. Teke ọ bųkwanu l'unu emeje iphe, Chileke pfuru; ọo ya bų l'ọo-gųa unu lę ndu pfųberekoto l'iphu iya. ¹⁷ Ọle mu ekele Chileke ekele l'ọ dųru teke unu shi bųru ohu iphe-ęji; obenu lę nta-a bę unu gudewaa obu unu g'ọ ha eme iphe, bų ọkpobe-opfu ono g'e ziru iya unu. ¹⁸ Eshinu a tọwaru unu l'ęgbu, iphe-ęji shi kee unu bę unu bụwaa ohu k'apfųbekoto. ¹⁹ Mu gudeakwaa ęhu ohu lę nnajjuphu iya anmarų unu ętu; ọdumeka bę iphe, mu epfu te edokwa unu ęnya. Ęgube ono unu shi woru onwunu haarų ęjo umere, rehuru erehu; waa akabaa eme iphe, apfųduru-ọto g'e-shi g'iphe-ęji akabaa shii ono; bųkwapho g'unu e-woru onwunu haarų eme iphe, pfųru ọto nta-a; g'e-shi gę ndų unu abųkotaru kę Chileke.

²⁰ Kele teke unu shi bųru ohu iphe-ęji; bę unu eshidu eyeru apfųbekoto ọnu. ²¹ ?Bųhunu urwu gųnu bę unu ritaru l'ęjo-iphe ono, unu shi eme ono; mbų iphe ono, iphere iya byaru adų unu nta ono? Kele ęka iphemiphe ono sųberu ishi bųkwa anwụhu. ²² Obenu lę nta-a bę a tọwaru unu l'ęgbu ono, iphe-ęji shi kee unu ono; unu bųwaru ohu Chileke. Urwu, unu ritaru iya bųru lę ndų unu bųkotawaa kę Chileke. Ęka ọ sųberu ishi bųru ndų ojejoje. ²³ Ọgwọ, aanata l'iphe-ęji bųkwa anwụhu; iphe-ọma, Chileke eme bųkwanuru ndų ojejoje ọphu shi Nnajjuphu anyi, bų Jizọsu Kéreshi l'ęka.

Ętu iphe, emeje nų l'alųlu

7 Sų-a; ųnwunna mu; ?unu ta amadų lę teke ekemu bų-beru ishi lę ndų nemadzų bų teke onye ono nọ ndų? Ọ kwa unubę ndu tųkoru maru ekemu bę mu epfuru. ² Kele ekemu bų lę nwanyi, alų ji nọfutaje l'ęka ji iya jasųkporu teke ji iya l'a-nọ-beru. Ọle teke a nọnyaaru; ji iya nwụhu bę o nwewaa onwiya. Ekemu ono, shi gudepyabę iya nų ono ta adųedu iphe, ọ bų. ³ Bų iya bų lę teke ji iya nọkwadu ndų; o je alųru ji ọzo; l'aasų l'oori ogori; teke ọ bų lę ji iya nwųhuwaru; l'ọ bųru nwanyi eke ji. Ekemu te egudepyabędu iya. Ọ tọ bųedu iya eri ogori mę o -je alųru ji ọzo. ⁴ Sų-a; noo g'ọ dų l'ęhu unu bų ono; ųnwunna mu. Ọo ekemu shi bųru ji unu; ọle unu lę Kéreshi tųgbawaru nwụhu. Ọo ya bų l'eshi ọphu unu nwųhuwaru bę ekemu abųedu ji unu. Ębe ọ dųedu iphe, unu l'iya jigba. E mecha; unu bya adųru ndų ọzo teke ono, Kéreshi tetaru dzųru ndų ono. Nta-a, bę bụwaa onye ono, shi l'ọnwu teta dzųru ndų ono bų ji unu; k'ọphu anyi a-dzųru ndų, pfųru ọto meje iphe, dų Chileke ree. ⁵ Kele teke ono, anyi shi nọdu ndų eme g'ọ gųru anyi ono bę ęgu ęjo-iphe, shi anọduje enwu phuruphuru l'ęhu anyi meru anyi shi anọduje eme iphe-ęji. Iphe, tso eme iphe-ęji ono bųkwanuru ọnwu. ⁶ Ọle nta-a bę a dzọwaru anyi l'ęka ekemu. Anyi nwųhuwaru; nahų iphe ono, shi kee anyi ęgbu ono. Ọo ya bų l'anyi et-sowaa ųzo ndų ọphų ọphu shi l'ęka Unme-dų-Nsọ ejeru Chileke ozi. Anyi te etsohedu akahų ųzo ono, bų iya bų ekemu ono, e deru l'ękwo ono gude eje iya.

Ekemu waa iphe-ẹji

⁷?Bụ gụnu bẹ anyi e-pfu nta? Ekemu l'onwiya ?ọ bụ iphe-ẹji tọ? Tụswekwa! Mu tege amakwaru iphe, bu iphe-ẹji; ọme ekemu ta adu. Mu tege amakwaru iphe, bu nchamęnya ọme ekemu ta asu: "G'iphe onye ọzo ta agujekwa ngu." ⁸Iphe-ẹji shinu l'ekemu ono kpata ọzo je akpatsushia mu iphe, bukpo ẹgu ejo-iphe ọzo, dọgbaa nụ. Kẹle ekemu -adudu bẹ iphe-ẹji nwuhukwaru anwuhu. ⁹Mbẹdua l'onwomu duru teke mu shi ndu ndzu; ọphu mu amadu k'ekemu. A nọnyaa mu bya amaru k'ekemu ono; iphe-ẹji jakerehu mu l'ẹhu; ọ buru mu anwuhu. ¹⁰Ekemu onoya bu ekemu, gege eme g'a ndu ndzu ono gbẹ bya aburu ikpe bẹ ọ nmaru. ¹¹Kẹle iphe-ẹji kpataru ọzo; gude ekemu ono wopyabe mu l'ugho; shi l'ekemu ono woru mu gbua.

¹²Ọo ya bu l'ekemu l'onwiya du nsọ. Iphe ono, a suru g'e meje ono du nsọ; bya aburu iphe, pfuru ọto; bya adu ree. ¹³?Ọ pfuru l'ọo iphe ono, du ree ono gbẹ kpataru mu anwuhu tọ? Tụswekwa! Ọ kwa iphe-ẹji gude iphe ono, du ree ono kpataru mu anwuhu g'ee-shi g'iphe-ẹji aburu iphe, aa-huma l'ọ bu iphe-ẹji. Ọo ya bu lẹ Chileke shi l'iphe, e deru l'ekemu eme g'iphe-ẹji goshigbua gẹ yẹbe iphe-ẹji du-be ideyideyi.

Iphe labọ adzọ ẹnya l'ẹhu amadu

¹⁴Iphe, anyi maru bu l'ekemu shi Unme Chileke l'ẹka; obenu lẹ mu bu nemadzu mmanu, iphe-ẹji gbaru ohu. ¹⁵Umere mu l'onwomu agbachijekwa mu ẹnya; kẹle mu te emejedu iphe, du mu g'a su lẹ mu meru iya. Iphe, mu emejechia bu iphe, du mu ashị ememe. ¹⁶Su eshi ọphu iphe, mu agbeje eme bu iphe, mu maru l'ọ tọ dudu mu ree; ọo ya bu lẹ mu kweru l'ekemu du ree. ¹⁷Ọ n'ia-a bu l'ọ tọ budu mbẹdua l'eme iya. Iphe, eme iya nụ bu iphe-ẹji ono, buwaa mu ebubu l'ẹhu ono.

¹⁸L'iphe, mu maru bu l'ọ tọ dukpoda iphe, du ree, nọ mu l'obu ililekpọo, bu iya bu l'obu ẹgube nemadzu, mu shi buru teke mu shi anọduje eme ejo-iphe, agugbabe mu nụ. Mu emeje gẹ mu mee iphe, du ree l'ememe; ọle mu ta adujedu ike mee ya. ¹⁹Kẹle mu te emejedu iphe, du ree, du mu g'a su lẹ mu meru iya. Ọo l'epho ejo-iphe ono, ata dudu mu gẹ mu mee ya ono bẹ mu emeje. ²⁰Su-a; ọ -buru l'iphe, mu agbeje eme bu iphe, adudu mu ree; ọ n'ia bu l'ọ tọ budu mbẹdua l'eme iya. Iphe, eme iya nụ bu iphe-ẹji ono, buwaa mu ebubu l'ẹhu ono.

²¹Noo ya bu; mu shi ẹgube ono huma ekemu, du adudu; l'ọ bujeru; teke mu eme gẹ mu mee iphe, du ree; ọ buerupho ejo iya akpataje mu ọzo l'ẹhu. ²²Mu -bya l'ime onwomu bẹ ekemu kẹ Chileke anọdujekpokwaa atso mu uto l'obu. ²³Obenu lẹ mu humaru ekemu ọzo, anọduje adzọ ọzo l'ẹhu mu. Ekemu k'ono bẹ yele ekemu ọphu du mu ree l'egomunggo pho anọduje akpa ẹnya. L'ọ tuta mu mkporo kpuru mu nụ iphe-ẹji. Ọ buru ekemu k'ono bẹ aatujeru mu ekemu ọphu kpọ mu lẹ ndzu. ²⁴Nshio mu! ?Bukpo onye a-dzọ mu l'ogwehu ọwa-a, edu mu ala l'onwu-a? ²⁵Nta bẹ mu nọ l'ẹka Jizosu Kéreshi, bu Nnajiuphu anyi ekele Chileke ekele. Mbụ lẹ mu egudeje egomunggo eme ekemu kẹ Chileke l'onwomu; mu egude anu-ẹhu mu eme ekemu k'iphe-ẹji.

Unme, l'anuje ndzu ọphúú

8 Ọo ya bu lẹ ntamanu-a bẹ ọ tọ dudu ikpe, nmakwaduru ndu nọ l'ẹka Kéreshi Jizosu; ndu te emeedu iphe, agu phe ẹgu ememe; gbahaa iphe, Unme Chileke suru g'ẹphe mee. ²Kẹle ekemu ọphu Unme Chileke aturu mu nta-a bu ike, eshije Kéreshi Jizosu l'ẹka duru nemadzu bahu l'uzo ndzu. Ọ buru ike ono tofuwaru mu l'ike k'ekemu, bu iya eshije l'iphe-ẹji duru nemadzu bahu l'anwuhu. ³Iphe, ekemu adudu ike mee opfu lẹ nemadzu ta adujedu ike mee g'ekemu pfuru bẹ Chileke mewaru. O yewaru Nwa iya gẹdegede; ọ bya aburu nemadzu; nweru anu-ẹhu, iphe-ẹji anọduje akpasa ọzo l'ẹhu g'ẹhu k'anyi; bya emee onwiya ngweja gwefu iphe-ẹji, anyi meru; shi nno mebyia ike k'iphe-ẹji ono. Chileke shi l'ẹhu ono, Kéreshi nweru ono nmaa iphe-ẹji ikpe. ⁴Iphe, Chileke gude mee iphe ono bu k'ọphu anyi a-du ike meebekota iphe, pfuru ọto ono, ekemu pfuru ono. Kẹle nta buwaa Unme Chileke bẹ anyi etso; anyi te etsoedu anu-ẹhu. ⁵Kẹle ndu etso anu-ẹhu buerupho g'ẹphe eme mee iphe, du anu-ẹhu ree bẹ aduje phe l'obu. Ndu etso Unme-du-Nsọ buru iphe, ọ suru g'ẹphe mee bẹ ẹphe emeje. ⁶Kẹle akporu obu ye l'eme iphe, du anu-ẹhu ree bukwa onwu; akpokwanuru obu ye l'eme iphe, du Unme-du-Nsọ ree buru ndzu waa ẹhu agù. ⁷Noo kẹle akporu obu ye l'eme iphe, du anu-ẹhu ree bu ọhugu

Chileke; kele o too tsodu ekemu Chileke; ophu o byadu etso iya. ⁸ Ophu ndu emeje iphe, du anu-ehu ree 'abyadu adu ike mee iphe, du Chileke ree.

⁹ Obenu l'unubedua te emejedu uche unu. O buwaa iphe, Unme-du-Nso epfu be unu eme; bukwa me o -buru-a le Unme ke Chileke bupho ebubu l'ime ehu unu. Iphe, bukpo onye enweddu Unme ke Kereshi ono ta abukwa onye nkiya. ¹⁰ Teme l'o -buru le Kereshi bu unu ebubu l'ehu; be ogwehu unu ta anokwa ndzu eme iphe-eji; obenu le Unme Chileke buwaa ndzu l'ehu ndu pfberekoto. ¹¹ Teke o bu le Unme ke Chileke ono, meru ge Jizosu shi l'onwu teta dzuru ndzu ono, bu l'ime unu; oo ya bu le yebedua ono, meru ge Kereshi Jizosu shi l'onwu teta dzuru ndzu ono l'e-mekwapho g'ehu unu ono, bu ophu a-nwuhu anwuhu ono dzuru ndzu. Chileke e-shi le Unme-du-Nso ono, bu unu l'ehu ono mee iphe ono.

¹² Oo ya bu; unwunna mu; anyi jikwa ugwo, abudu g'anyi meje iphe, du anu-ehu ree. ¹³ Le teke unu eme iphe, du anu-ehu ree be unu a-nwuhukwa anwuhu. Obenu teke o bu l'unu shi l'eka ke Unme-du-Nso kpagbua umere ono, shi l'anu-ehu unu ono; oo ya bu; unu anodu ndzu. ¹⁴ L'o kwa iphe, bukpo ndu kweru ge Unme-du-Nso buru onye a-nodu edu phe nu bu unwu Chileke. ¹⁵ Le Unme-du-Nso, Chileke nuru unu ta abukwa Unme, e-me g'unu buru ohu k'ophu ndzu a-nodu agu unu. Ochia iphe, unu nataru bu Unme, e-me g'unu buru unwu ke Chileke; anyi shi egube ono arakuje iya su: "Abba! Nnana!" ¹⁶ O buru Unme Chileke ono l'onwiya be anoduje agba ekebe l'obu anyi l'anyi buwaa unwu ke Chileke. ¹⁷ Oo ya bu l'o -buru-a l'anyi buwaa unwu iya; o n'ya bu l'anyi buwaa ndu Chileke a-nu iphe, o kweru unwu iya ukwe iya. Oo-nu anyi iphe ono, o nuwaru Kereshi ono. L'o -buru-a l'anyi le Kereshi tugbaru eje iphe-ehuka be Chileke e-mechakwaa mee g'anyi gbaru mgba l'odu-biribiri ke Kereshi.

Odu-biribiri ophu du l'iphe

¹⁸ Iphe, doru mu enya bu l'iphe-ehuka owana, anyi eje nta-a ta asukpoda nu g'ee-wota iya atu eyeru egube odu-biribiri, Chileke e-mechaa dobe anyi. ¹⁹ Iphemiphe, Chileke meru ememe be onma anmanma l'ehu g'ephe huma teke Chileke e-goshi unwu iya l'odu-biribiri ono. ²⁰ Kele iphemiphe ono, Chileke meru ememe ono be Chileke turu onu g'o tuko buru iphe, laru l'iswi. Ebe o bukwa iphemiphe, Chileke meru ememe meru iphe-eji k'onwiya. O kwa iphe, tso ikpe, Chileke nmaru nemadzu le nemadzu mesweru. O le Chileke mekwarupho g'iphemiphe ono, o meru ememe ono lekwapho enya ²¹ l'ujiku lanu be ya a-goshi onu ono, o turu iya su g'o rekashihu ono. Oogbe teke ono mee g'iphemiphe ta abuhuru ohu iphe-eji; g'o bahu-chia l'odu-biribiri k'unwu yebe Chileke. ²² Iphe, anyi maru bu l'iphemiphe, Chileke meru ememe l'atsugbaa ude iphe-ehuka ge nwanyi, ime eme; mbukwa byasu nta-a. ²³ O le o to bukwa phe-a kpurumu. Anyibedua l'onwanyi, bu ndu nwewaru Unme Chileke; mbu Unme, Chileke yeru anyi l'ehu gude goshi le ya e-mechaa meeru anyi iphe ono, o kweru anyi ukwe iya ono; l'atsukwapho ude; g'anyi ele enya ge Chileke mee anyi g'anyi buru unwu iya, g'o gbata ogwehu anyi l'ophu. ²⁴ Kele a dzotawaru anyi; o buru iya bu iphe, anyi elekwadu enya teke oo-dzu oke. Kele o -buru le nemadzu natawaru iphe, oole enya iya; ?o lekwadu enya iya ke gunu ozobaa? ²⁵ Teke anyi teke anadadu iphe, anyi ele enya iya; oo ya bu; anyi ata nshi nodunupho ele enya iphe obu.

²⁶ Nokwapho ge Unme Chileke anoduje eyeru anyi eka; kele ike ta adudu anyi; teme ebe o budu l'anyi maru g'e pfuje anu Chileke g'o gbaru anyi. Oo ya bu l'oo Unme-du-Nso l'onwiya egudeje ats'u ude ophu buepho yebedua maru iphe, o pfuru epfu anuru anyi Chileke. ²⁷ Oo Chileke, bu yebedua, l'enyoje ime obu nemadzu be mawaru iphe, bu uche ke Unme-du-Nso; kele Unme-du-Nso anoduje epfu anu Chileke l'iswi ehu ndu-nso le g'o du Chileke ree.

²⁸ Anyi maru l'iphemiphe, eme l'ehu ndu yeru Chileke obu anoduje emekota g'oo-duru phe le ree; mbu ndu Chileke kuru g'o tuberu. ²⁹ Kele Chileke mahawaru ndu nkiya teme mgboko du; bya ahotahawaa phe g'ephe buru ndu a-du ge Nwa iya du; ge Nwa iya ono buru ogerenya me a -gujukwanu unwunna iya l'ophu. ³⁰ Oo ndu Chileke hotahawaru be o kuru. O buru ndu ono, o kuru ono be o guru le ndu pfberekoto. O buru ndu ono, o guru le ndu pfberekoto ono be o dobewaru l'odu-biribiri iya.

N-yemobu Chileke l'èhu ndu kẹ Kéreshi

³¹ ?Bụ ọnu ọnu bẹ anyi e-yebaa l'iphemiphe ono nta? Ọ -bụru lẹ Chileke agbaru anyi ọdzori; ?bụ onye sụru g'oo-me anyi ọnu? ³² Mbụ onye ono te sephuduru Nwa iya azụ; obenu l'ọ gbẹchia duru iya ye g'ọ bya anwụhu-chiru anyi g'anyi ha. ?Bụ ẹgube iphe ọnu bẹ ọ tọo gbẹdu Nwa iya ono l'ẹka nụ anyi kẹ mmanụ? ³³ ?Bụ onye sụru eku ndu Chileke ọtaru ikpe? L'ẹka ọ gbẹ bụwaru Chileke l'onwiya meru g'ikpe kalẹru phẹ. ³⁴ ?Bụ onye bẹ sụru phẹ anma ikpe? Ọo kwa Kéreshi Jizọsu l'onwiya bụ onye gude iswi ẹhu phẹ nwụhu. Ọphu ọ bụledaa ono kpekpẹ; ọphu kachaakponu bụ l'o shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ je anọdu l'ẹkutara Chileke epfu anuru anyi Chileke. ³⁵ ?Ọ dukpooru iphe, sụru akpọshi gẹ Kéreshi te eyehe anyi obu? ?Bụ eje iphe-ẹhuka; tọo oke mkpa; tọo mkpawere; tọo ẹgu ememe; tọo ta ahuma iphe, gagbobe l'upfu? ?tọo iphe, alọ ishi onwonye alọlo? ?Tọo l'e gbugburu anyi lẹ mma sụru iya ememe? ³⁶ Ọ dọ g'iphe, e deru sụ:

“Ọo l'iswi ẹhu ngu bẹ ọ tọ

dudu teke

ọnwu ta anọdujedu

eme g'ọ gbua anyi

mbọku-mbọku.

Aanọduje eme anyi g'aturu,

a chitaru eje egbushi. †”

³⁷ Ọ tọ dukpoda; noo l'iphemiphe ono e-mekota; ọle anyi eshije l'ẹka onye ono, yeru anyi obu onoya kakota iya ike; mekee ya. ³⁸ L'ọphu doru mu ẹnya bụ l'anwụhu; ọzoo ndzụ; ọzoo ndu ozozi-imigwe; ọzoo ndu ọchi-ọha imigwe; ọzoo ndu ọkpehu dọ; ọzoo iphe, dọ nta; mẹ ọphu e-mechaa dọ nụ; ³⁹ ọzoo igwe; ọzoo alị; ọzokpoo iphemiphe ọzo, Chileke meru ememe; ta adudu ọphu sụru akpọshi gẹ Chileke te eyehe anyi obu ọphu, o shi l'ẹka Nnajiuphu anyi, bụ Kéreshi Jizọsu yee anyi.

Chileke lẹ ndu ọ ọtaru

9 Iphe, mu epfu bụ ọkpobe-opfu. Mu bụ onye kẹ Kéreshi; ẹbe mu adzudu ọka. Unme-dụ-Nsọ bu mu ebubu l'ime obu bya emeje g'obu mu marwetaje iphe, gbaru iya nụ. Ọ bụru obu mu ono meru g'ọ doo mu ẹnya lẹ mu ta adzudu ọka. ² Aphụ ejije mu obu. Ẹbe ọ dudu teke ọ tọ nọdujedu atsụ mu l'ẹhu; k'ọphu oorwujechaa mu l'anụ mee ³ Ọduje mu g'a sụ lẹ mu bụ onye a turu ọnu; ọphu mu lẹ Kéreshi atugbaeduru; mẹ ọ -bụru l'ọo iphe ono a-dzọ ndu anyi lẹ phẹ bụ mee lanụ; ⁴ bụ iya bụ ọnwu Ízurelu. Ẹphebedua bẹ Chileke ọtaru g'ẹphe bụru ọnwu iya. Ọ bụru phẹ bẹ o goshiru ọdu-biribiri iya; ẹphe l'iya nọdu l'ogbandzu, ukwe-iphe tso. O goshi phẹ g'a-abajeru iya aja. ⁵ Ẹphe bụ awa ndiche anyi phẹ; tẹme Kéreshi l'onwiya bụru eri phẹ; mẹ a -bya l'abubu, ọ bụ nmadzụ. G'e tuje Chileke, kangokotaru iphemiphe ẹpha jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Nokwa g'ọ dọ.

⁶ Sụ-a; ẹbe ọ bukwanu kẹ g'a sụ l'iphe ono, Chileke pfuru ono bụwaa iphe-mmanụ; kele ọ tọ bụgbabekwa ndu shi lẹ Ízurelu bụ ọkpobe ndu Ízurelu. ⁷ Ọphu g'ẹphe ha abụbedu ọkpobe ọnwu Ẹbirihamu opfu l'ẹphe bụ awa iya. Ọ kwa g'ọ duchia baa: “Ọo ndu shi l'ọkpa Áyizaku bẹ bụ ndu a-bụru ọnwu ngu kpurumu.” ⁸ Iphe, iphe ono egoshi bụ l'ọ tọ bụdu iphe, bụ ndu a nwuru anwunwu mmanụ bẹ bụ ọnwu Chileke. Ọo ndu Chileke kweru Ẹbirihamu ukwe l'ọo-nwuta bụ ndu aagu eye l'ọkpobe ọnwu Ẹbirihamu. ⁹ Lẹ gẹ Chileke gude kwe Ẹbirihamu ukwe iphe ono bụ l'ọ sụru iya: “Ẹgube nta apha ọzo bẹ mu a-bya agbaphee ngu; Sera anwuta nwa nwoke.”

¹⁰ Ẹbe ọ bụledaa ono kpurumu; ọnwu Ribeka tükokwa shi lẹ nna lanụ, bụ Áyizaku, bụ iya bụ nna anyi kẹ ndiche. ¹¹ Mburo teke eteke anwudu ọnwegirima labo ono; ọphu ẹphe eke emedu iphe, dọ ree; ọzoo iphe, dọ eji bẹ ọ pfuru opfu ẹhu phẹ; k'ọphu iphe, Chileke tūberu e-me; lẹ k'ahota, ọ ọtaru ndu nkiya, l'ẹbe abụ l'ẹphe meru ree; ọzoo l'ẹphe meru eji. ¹² Ọ bụru iya meru g'ọ gude a sụ Ribeka: “Ọo onye k'ogerenya e-mechaa ejeru onye kẹ nwata ozi.” ¹³ Bụ iya bụ iphe, e deru sụ: “Jiékọpụ bẹ mu yeru obu; Iso dukwanu mu ashị.”

† *Gynaa Ebvú 44:22*

¹⁴ ?Denu g'anyi e-ye iya onu nta? ?Anyi a-sụ lẹ Chileke te emeduru iphe, p̄furu ọto ọto? T̄swekwa! ¹⁵ Kẹle ọ s̄uru M̄osisu: “Ọ -duru onye ọ d̄u mu ḡe mu p̄h̄aru obu-imemini; mu aph̄aru iya ya. Teke ọ d̄uru onye ọ d̄u mu ḡe mu doberu obu-oma; mu edoberu iya ya.” ¹⁶ Ọo ya b̄u l'ọ t̄o b̄udu uche nemadz̄u; ọzoo iphe, eeme l'eka; ọo Chileke aph̄uje obu-imemini. ¹⁷ Kẹle ẹkwo-op̄fu Chileke p̄fukwaru s̄u lẹ Chileke s̄uru Fero: “Iphe, mu gude mee ngu eze ta ad̄ukwa iphe ọzo, ọ b̄u; gbahaa ḡe mu egude ngu goshi g'ike mu ha; waf̄ya ḡe ndiphe mgbu-rugburu eshi nno maru onye mu b̄u.” ¹⁸ Ọo ya b̄u lẹ Chileke b̄u onye ọ d̄u iya g'ọ p̄h̄aru obu-imemini b̄e ọ p̄h̄-jeru iya; ọ n̄odu akp̄o-chije obu onye d̄u iya g'ọ kp̄o-chia ya.

Ẹhu-eghu m̄e obu-imemini k̄e Chileke

¹⁹ Ẹi-s̄ukwa mu r̄o: Ọ -b̄uru l'ọ d̄u ẹgube ono ?b̄uhunu ḡunu meru g'o gude Chileke n̄odu an̄odujekwapho ata nemadz̄u ọta? Chileke -gb̄e t̄ubewaa l'ọo ọwa-a iphe, ya e-me; ?b̄u onye s̄uru akp̄oshi iphe, Chileke t̄uberu l̄e ya e-me? ²⁰ Ọle ḡube nwa nemadz̄u ọphu a-s̄u l'iphe, Chileke meru ta ad̄udu ree; ?Ẹ b̄u ḡunu? ?Iphe, a kp̄uru l'ur-wa, ọojije onye kp̄uru iya n̄u s̄u: “?Ọ nw̄uru ịnwagha b̄e o gude ị kp̄a mu g'ị kp̄uru mu-a?” ²¹ ?T̄obudu ọ-kp̄u-ite maru g'oo-me urwa iya? Ọ -d̄u iya g'o gude uzi urwa lan̄u kp̄a ite lab̄o ḡe nan̄u b̄uru ite, e meru ọna; ọphuu ab̄uru ite, e med̄uru ọna; ?t̄o kp̄udu iya?

²² ?Ẹi-s̄ukwanu agha m̄e ọ -b̄uru l'ọo Chileke eme ẹgube ono? Ọ d̄uru ndu Chileke meru ḡe ya gude goshi oke-ẹhu-eghu iya; waa g'ike iya beru. A makwaru-a l̄e ndu ono gbawaru g'o gege egude oke-ẹhu-eghu iya mebyia p̄h̄e; ọle ọotaru p̄h̄e nshi shii. ²³ Ọ d̄ukwanuru ndu ọphu Chileke gude eme ḡe ya goshi l'ọdu-biribiri iya te nwe-du ẹtu. Ndu k'ono b̄e ọ p̄h̄uru obu-imemini, b̄u iya b̄u ndu ono, ọ t̄ubehawaru l̄e ȳele ẹphe a-gbaru l'ọdu-biribiri iya ono. ²⁴ Ọ b̄uru anyibe ndu k'ono, o shi l̄e ndu Jiu m̄e ndu ab̄udu ndu Jiu kua ono b̄e ọ p̄h̄uru obu-imemini ono. ²⁵ Ọ b̄uru iphe ono b̄e o p̄furu l'ẹkwo Hosiya s̄u:

“Ndu eshidu b̄uru ndibe mu
b̄e mu e-mechaa kua
ndibe mu.

Ọha ono, mu eshidu yee obu
ono b̄e mu e-mechaa
kua ndu mu yeru obu.

²⁶ T̄eme ọ b̄uru l'echilab̄o ẹka
ono,
e shi s̄u p̄h̄e l'ẹphe ta
ab̄udu ndu k̄e Chileke
b̄e aa-n̄odu kua p̄h̄e
unwu Chileke;
mb̄u Chileke n̄o ndz̄u. †”

²⁷ T̄eme Az̄aya chikwaapho mkpu ẹhu ndu Ízur̄elu s̄u: “Unwu Ízur̄elu -h̄akp̄oo m̄e obeta ẹphe je l'aha g'ẹja, kuru l'enyimu; ọ kwapho nwa ndu ọphu abadu ishi b̄e aa-dz̄ota. ²⁸ Noo k̄ele Nnajiuphu e-mek̄ota iphemiphe, o p̄furu ndiphe. Oo-mechachaa ya ẹgwegwa; mee ya rengurengu g'ọo-d̄u.” ²⁹ Ọ d̄uhukwaa g'iphe, Az̄aya p̄fuhawaruro t̄eme o mee s̄u: “Ọ t̄o b̄u l̄e Chipfu, b̄u Ọkalibe-Kak̄ota-Ike te ekwed̄u g'awa anyi bv̄ebe m̄e anyi abv̄u ḡe S̄odo-mu; mb̄u m̄e o mee anyi iphe, o meru Ḡom̄ora.”

Ụp̄fu, ad̄u ndu Ízur̄elu l'okpa

³⁰ Nta-a ?b̄u awe b̄e anyi a-s̄ubekwanu iya ishi? Ndu ono, ab̄udu ndu Jiu ono, eshidu kukebe ẹhu eme g'a ḡua p̄h̄e l̄e ndu p̄f̄uberekoto ono; b̄uakwaa ndu p̄f̄uberekoto; k̄ele ẹphe kwetar̄u. ³¹ Obenu l̄e ndu Ízur̄elu, b̄u ndu kukeberu ẹhu eme g'a ḡua p̄h̄e l̄e ndu p̄f̄uberekoto ono; ta ad̄ukwa ike b̄uru ndu p̄f̄uberekoto. ³² ?Ọ b̄uru ḡunu kpar̄u iya? Ọo k̄ele ẹphe te egudedu ekweta ch̄oo ya; ọ gb̄e b̄uru iphe, ẹphe gude ike k'eka p̄h̄e meta; op̄fu

† *Ḡunaa Hos 1:10*

I'ephe eme iphe, ekemu pfuru be ephe gude cho ya. Ephe jenu evukota oke mkpuma ono daa iko. ³³ O buru iya bu iphe, e deru su:

"Unu humakpodapho!

Mu woakwaru
mkpuma,
a-nodu adu ndiphe upfu
toqbo le Zayonu;
mbu mkpuma ephe
e-vukota daa iko.

Ophu onye kweru nkiya
abyadu akwa izimanu. †"

10 Unwunna mu; iphe, dukpoo mu ree l'obu; teme o buru iphe, mu anoduje epfu anu Chileke g'o meeru iya ndu Izurelu bu g'o mee g'a dzoo phe. ² L'ophu mu makporu bu l'ophu phe aphuphu l'ehu emeje uche Chileke; ole ephe te egudedu mmamiphe eme iya. ³ L'eshinu ephe amadu k'apfubekoto ophu shi Chileke l'eka; ephe gb'e ach'o apfubekoto k'eka phe; be ephe shi nno jika eworu onwophe dee l'apfubekoto ke Chileke. ⁴ Le Kereshi meakwaru g'ekemu ta abuhe uzo, Chileke shi agu nemadzu l'onye pfuberekoto; g'iphe, bukpo onye kweru ke Kereshi buru onye Chileke a-gu l'onye pfuberekoto.

Ndzota bu ke ndu ke Kereshi

⁵ Wakwa ge Mosisu deru k'apfubekoto ophu shi l'ekemu baa: "Onye eme iphemiphe ono bukwa iya be oo-gude nodu ndzu." ⁶ Obenu l'o waa iphe, e deru le k'apfubekoto ophu shi l'ekweta baa: "Ta adukwa teke ii-je ari su: ?Bu onye a-du ike laa l'imigwe." Mbu je ekuzeta Kereshi. ⁷ Ozoo; "?Bu onye l'e-nyiba l'ali-maa?" Mbu je ekufu-ta Kereshi. ⁸ ?Bu gunu be eepfukwanu? "Opfu Chileke noakwa ngu ntse. O kwa iya bu opfu, jikpu l'onu; bya aburu iya bu iphe, no ngu l'egomunggo." Oo ya be bu ozi-oma ono, anyi ezi onoya, bu iya bu opfu k'ekweta-a. ⁹ Teke o bu l'i gude onu ngu pfua ya hoo haa l'oo Jizosu bu Nnajiuphu obu; bya egude okpoma ngu g'o ha kweta le Chileke meru iya; o shi l'onwu teta dzuru ndzu; l'a dzoo ngu. ¹⁰ Onye gude obu iya g'o ha kweta; Chileke agua ya l'onye pfuberekoto; o buru onu be eegudeje pfua ke Kereshi hoo haa; l'adz'o onye obu. ¹¹ L'e dekwaru l'ekwo-opfu Chileke su: "Onyemonye, woru onwiya ye iya l'eka be iphere tee mekwa." ¹² O to dukwa mkpocha, du nu. L'onye pho bu onye Jiu; onye ophuu buru onye Gurisu ta adukwa; kele o buhukwapho Nnajiuphu lanu ono bu Nnajiuphu phe g'ephe ha. O nodu emeru iphe, bukpo ndu epfuje anu iya nu eze-iphe-oma, paru eka apaa. ¹³ Kele "o kwa iphe, bukpo onye l'eku epha Nnajiuphu be aa-dzota."

¹⁴ ?Denu g'ephe e-shikwanu eku epha iya m'ephe ekwetaduru nkiya? Teme ?denu g'ephe e-shi kweta l'onye ephe teke anumaswee nkiya? ?Denukwanu g'ephe e-shi numa iphe, adudu onye pfuru phe iya nu? ¹⁵ ?Denukwanu ge ndu-ozima e-shi je ezi ozi-oma; l'ebe abu l'e ziru phe g'ephe je? O buru iya bu iphe, e deru su: "Lenu iphe, okpa phe ama; mbu okpa ndu ezi ozi-oma ke nchi adu doo; teme ephe nodu ezi iphe, du ree." ¹⁶ Ole o to bubedu g'ephe ha be meru iphe, ozi-oma ono pfuru. Kele Azaya pfukwaru su: "Nnajiuphu ?buhunu onye be kweru kweta iphe, o numaru anyi l'onu?" ¹⁷ Oo ya bu l'ekweta shi l'anuma iphe. Iphe, anuma bukwanuru Opfu Chileke.

¹⁸ Ole ge mu jieshikwa: ?Bu anuma be ephe ta anumaduru ozi-oma obu to? Waawakwa! Ephe numachacharu iya-a!

"A numa-dzukwaru olu phe
l'ekameka l'eliphe.
Mbu l'opfu phe ngakotaru
eliphe jasu
l'eka igwe beru;

† Gynaa Azá 28:16

alì beru. †”

¹⁹ Mu byakwa ajja sù: ?Bù ẹnya bè ozi-oma ono eshidu doo ndu Ízurẹlu tọ? Lẹ Mósísu vuhaakwaru ọzo yee ya ọnu sù:

“Mu e-gude ọha, abudu
 ọkpobe ọha
 meru okophoo ye unu l'ẹhu.

Mu e-gude ọha, eme eswe
 kpatsu unu ẹhu-eghu. ††”

²⁰ Tẹme Azáya kabakwaa ya rọ epfushi ike sù:

“Ọ kwa ndu te eshidu achọ
 mu nù bè hùmaru mu
 nù.

Ọ bọru ndu te eshidu aji aji
 mu bè mu goshiru
 onwomu. †”

²¹ Ọ byakwanù l'ẹhu ndu Ízurẹlu; ọ sù: “Ọ tọ dudu teke mu ta amachijedu ẹka gẹ mu heta ndu ono, bù ndu kwe-furu mu ike ono; mbù ndu ẹjo-ọkpoma ono; g'ẹphe dakọbe lwaphuta azù lwapfuta mu. ††”

Obu-imemini, Chileke aphuru ndu Ízurẹlu

11 Mu byakwa ajja ọzo sù: ?Bù ajjika bè Chileke jikawaru ndu nkiya tọ? Tùswekwa! Mbẹdua l'onwomu buk-wa-a onye Ízurẹlu. Mu bù oshilọkpa Ébiríhamu; bya abọru onye ọkpa-ipfu Benjiaminu. ² Chileke ta ajjikawaru ndu nkiya, bù ndu o vuru ọzo mahawarù. ?Unu ta amadù iphe, ẹkwo-opfu Chileke pfuru; mbù gẹ Elayijia gude chia Chileke ichi ndu Ízurẹlu sù: ³ “Nnajiuphu; ẹphe tọkoakwaru ndu mpfuchiru nkengu gbuẹbe; bya enwukpọshia ọru-ngweja ngu. Ọ bọwaru mbẹdua phọduru kpoloko; ẹphe nọdu emekwaphọ g'ẹphe gbua mu.”

⁴ Ọle, ?Búkwanu gunu bè Chileke pfuru iya? Ọ sùru iya: “Mu dobekwaru iphe, ha g'unu nemadzù iri l'ẹsaa l'umadzu ọkporo iri, bù ndu teke ewosweeru ikpere gbuaru Balù l'alì.” ⁵ Nokwaphọ g'ọ dọ nta. Ọ dukwaru-a nwa ndu Chileke gudeẹpho k'eze-iphe-oma, oome harù họtá. ⁶ Teke ọ búkwanu l'ọo eze-iphe-oma bè e gude họtá phẹ; ọ n'iya-a bù l'ọ tọ búedu iphe, e setarù l'akanya; ọdumeka bè eze-iphe-oma ta abúekwa eze-iphe-oma. Teke ọ búkwanu l'ọo iphe, e setarù l'akanya; ọ n'iya-a bù l'ọ tọ búedu eze-iphe-oma; ọdumeka bè akanya ta abúekwa akanya.

⁷ Sù-a; ?bù awe bè anyi a-sùbe opfu ọbu ishi nta-a? Ọ tọ búebekwa ndu Ízurẹlu l'ophu natarù iphe, ẹphe riru aphù iya; ọ kwa ndu a họtáru natarù iya. Ndu ọphuu búkotaru ndu a kpọ-chiru ọkpoma. ⁸ Ọ bọru iya bù iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sù: “Chileke nùakwaru phẹ maa meru mgbẹnya nọdu erwe phẹ. ẹphe te egudeedu ẹnya aphù ọzo; ọphu ẹphe anumajeedu iphe lẹ nchì byasù ntanù-a.” ⁹ Tẹme Dévidi pfukwaaphọ sù:

“Gẹ nri, ẹphe eri eriri
 búkwaru phẹ
 ọnyà-ẹnu
 yele ọnyà-anù,
 ẹphe a-nmalahù.

L'ọ bọru ọpfu dọ phẹ l'ọkpa;
 g'e gude iya gwata phẹ
 ọgwo iphe, ẹphe meru.

¹⁰ G'ẹnya gbahùkwa phẹ ọchii
 g'ọ tọ dọ iphe,
 ẹphe a-hùma.

G'apfu hufukwa phe bukili
jasu l'ojeje.”

¹¹ Mu byakwa ajja ozo su: ?okpa kabę tsu ndu Ízurelu ntsu k'ophu ephe darwuwaru ali; ebe ephe agbali-hubaedu to? Tuswekwa! Ochikwa l'okpa, tsuru phe ntsu ono meru g'o gude ndzota rwube ndu ohozo; g'eeshikwanu egube ono ge ndu Ízurelu awata phe ekoru okophoo. ¹² L'eshinu o bu emeswe, ndu Jiu mesweru meru g'o gude urwu kwata gbaaru ndiphe mgburugburu. Uburu, butaru ndu Jiu mekwaapho g'urwu kwata gbaaru ndu abudu ndu Jiu. Mbụ l'urwu a-kwatakwa kabaanu shii okpobe akaka me ndu Ízurelu g'ephe ha lwa-phuta azu lwaphuta Chileke.

Ndzota ke ndu abudu ndu Jiu

¹³ Nta-a bukwa unube ndu abudu ndu Jiu be mu epfu eyeru. Su-a; eshinu mu bu onye-ishi-ozu ke ndu abudu ndu Jiu; be mu gudekwa ozi ono eku onwomu. ¹⁴ K'ophu bu; g'o duhabe; mu egudeje iya eme ge ndu ali mu ono awataru unu ekoru okophoo; ge mu eshi nno haru phe dzoo. ¹⁵ L'o -buru teke ephe jikaru Chileke be Chileke gbę mee ge ye ndiphe bya adu le ree; ?bu gunu e-mekwanu me Chileke natae phe pho ozo? Ndu nwuhuru anwuhu a-gbeshikwa dzuru ndu ozo.

¹⁶ L'o -buru le mebyi-iphe-mbu ono du nsu; be mkpukorophu iya dukotanaa nsu. O -buru l'ogbarabvu-oshi du nsu be ekali iya l'ophu dukotaakwapho nsu.

¹⁷ Su-a; ndu Jiu du g'oshi olivu unuphu, a haru ekali iya kwashia. Unubedua, abudu ndu Jiu buru ekali-oshi olivu egu, e wotaru bya edepfube l'eka a kwafuru ekali k'unuphu pho. E depfube iya; o dzuru ndu. Nta-a be unu shiwa l'ogbarabvu olivu unuphu pho amitaje mini gude ndu ndu. ¹⁸ Oo ya bu le-a; te ejekwa asu l'o to du-du iphe, ekali iya ophu a kwashiru pho bu. ?bu ke gunu be ii-gude eku onwongu? Nyatakwa l'o to budu ngu gudeshi ogbarabvu-oshi ono; l'o chia ogbarabvu-oshi ono gudeshi ngu.

¹⁹ Ii-gbenu su: “A kwafuakwaru ekali-oshi ono; g'e depfube mbedua.” ²⁰ Oe makwaru l'iphe, kparu iphe, e gude kwashia ya bukwa l'o to woduru onwiya ye Kereshi l'eka. Gubedua nyikatakwanu pfuru pfushia ike; kele i kwetaru. Oo ya bu le-a; te etsenupho etsete; ge ndu gujekwa ngu. ²¹ Eshinu Chileke ahaduru okpobe ekali-oshi ono ke mmanu; ?bu chia gubedua be oo-ha ke mmanu? ²² Nowaro g'ii-gude huma le Chileke emeje odo; humakwapho l'ooomeje nemadzu iphe kpangangaa. O meru ndu jikaru iya nu iphe kpangangaa. O mekwanaaru gubedua odo; mbukwa me o -buru l'i kweru nopyabe l'odoo obu, oomeru ngu; odumeka be o kwafujekwa ngu pho. ²³ Teke o bu le ndu ke Jiu jika-buhuru eze-iphe-oma ke Chileke be Chileke e-wolekwaru phe-a dophu azu l'eka ephe shi ndu; kele Chileke a-dukwa ike dophu phe azu l'eka ephe shi ndu. ²⁴ Oo ya bu le-a; o -buru l'a kwafuru ngu l'oshi olivu-egu ono; bya eworu ngu depfube l'oshi olivu-unuphu pho; mbu o buru iphe, e meru g'e te emejedu iphe; ndu owa-a, bukwanu phe bu ekali-oshi olivu-unuphu ono gedegede be oo-kabakwanu Chileke nphe eworu ekali iya, o shi kwafu akwafu pho woru depfube l'oshi, ekali iya ono shi ndu.

Obu-imemini Chileke l'ehu onyemonye

²⁵ Unwunna mu; o nweru okpobe-opfu, e domiru edomi, mu eme g'unu maru; g'unu ete ejejedu arj l'unu manukawaru iphe. Iphe, unu a-maru bu le-a; o to bukwa ge ndu Ízurelu bu ejo-okpoma nta-a bu g'ephe aduwaro jeaduru. Teke ejo-okpoma phe ono a-no-beru bukwa teke ndu abudu ndu Jiu, Chileke hotaru l'a-tukowa lwaphutawa azu byaphuta iya. ²⁶ Oo ya bu; teke ono; aa-tuko iphe, bu Ízurelu mgburugburu dzoo, bu iya bu iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“Onye-Ndzota e-shi le Zayonu

bya.

Oo-tuko ejo ememe,

unwu Jiekopu

shi eme wofukota phe

l'ehu.

²⁷ 'Kele ọwa-a bukwa ọgbandzu,
e-shi mu l'ẹka laaru
phẹ teke ono,
mu a-gụkotaru phẹ nvụ
l'iphe-ẹji,
ẹphe mekọtaru ono. † "

²⁸ A -bya lẹ k'ozì-oma ono bẹ ọ gbẹkwa bụru iphe kweru unu l'ẹphe bụ ọhogu Chileke. Obenu l'a -bya lẹ k'ahọta, Chileke họtaru ndu Jiu bẹ ẹphe bukwanu ndu Chileke yeru obu l'opfu ẹhu ndiche anyi phẹ. ²⁹ Lẹ Chileke ta agbanwejekwa iphe, ọ rịhawaru k'ememe l'ẹhu ndu ọ họtaru g'ẹphe bụru ndu nkiya. ³⁰ L'unubẹ ndu abụdu ndu Jiu shi bụru ndu te kwejedu eme iphe, Chileke pfuru; obenu lẹ nta-a bẹ Chileke phuru unu obu-imemini opfu lẹ ndu Jiu te ekwejedu eme iphe, o pfuru. ³¹ Nokwaphọ g'ọ dụ ndu Jiu bụ ono. Nta-a bẹ ẹphe te ekwekwaphọ eme iphe, Chileke pfuru g'ee-shi gẹ Chileke aphuru phẹ obu-imemini g'ọ phuru unu. ³² Ọo ya bụ lẹ Chileke haru onyemonye ụzo g'ẹphe te ekweshi eme iphe, o pfuru gẹ ya a-phuru onyemonye obu-imemini.

Ọdu-biribiri Chileke

³³ Ha-oo! nkwa menya yẹle mmamiphe kẹ Chileke pakwaru omilomi. Ikpe, ookpeje ta adukwa onye suru iya ama ẹberu; ẹbe ọ dukwa onye suru amakotaru g'o meje iphe iya. ³⁴ "Bụ onye maru uche Nnajiuphu? Bụ onye egoshije iya iphe, ọo-nọduje eme? ³⁵ Bụ onye nujeru iya iphe; k'ophu ọo-sụ g'ọ pfukwaa ya ụgwo iphe iya?" ³⁶ Ọo ya meru iphemiphe. Ọ bụru iya bẹ iphemiphe shi l'ẹka iya dụ; ọ bukwaru iya phọ bẹ iphemiphe, dụ dū-doru. G'ajaja bụru kẹ Chileke jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii. Nokwa g'ọ dū.

Adzuru ndzụ je ozi Chileke

12 Ọo ya bụ; ụnwunna mu; eshinu Chileke aphuru anyi obu-imemini nno bẹ mu arwọ unu sụ g'unu woru onwunu nụ Chileke ọkpobe anunu; unu bụru iphe, dzụ ndzụ, unu gude gweeru Chileke ngweja, dū nsọ bya aburu ophu Chileke nataru. Noo iphe, bụ ọkpobe abaru Chileke ẹja bụ onoya, bụ iphe, gbaru iya nū. ² Unu te ekwekwa eme g'ụnwu-eliphe anọduje eme. Iphe, unu e-mechia bụ g'unu haaru Chileke onwunu g'ọ bụru iya l'a-nọduje agbanwe obu unu; g'uche unu bụru iphe ọphúú g'unu a-duje ike maru iphe, bụ uche Chileke, bụ iya bụ iphe, dū iya ree; bụru iphe, ọ nataru bya aburu iphe, dūebe ree.

³ Iphe, mu gude epfuru unu iphe-a, mu abya epfufu-a bukwa lẹ Chileke mewaru mu eze-iphe-oma; mu nọdu epfuru iya unu g'unu ha sụ g'unu ta arijekwaru onwunu g'unu ahadu. Ọ chia iphe, unu e-meje bụ g'unu deje ẹnya lẹ mini maru iphe, unu arị. Chileke hẹwaru onyemonye oke iphe-oma, shi l'ekwekwe, onye kweru nkiya. Noo iphe, e-goshije onyemonye iphe, ọo-nọdu ariru onwiya bụ ono. ⁴ L'ọ kwa g'ọ dū l'ẹhu nemadzụ bụ ono; l'ogwehu lanu enwejekwaru mpfukashi, dū igwerigwe; mbụ ẹphe nọdu atukoje emegbaa iphe, dū iche iche. ⁵ Nokwaphọ g'anyi dū igwerigwe; ọle anyi shiwa l'atugba, anyi lẹ Kéreshi tugbaru bụru ogwehu lanu. Onyenonu l'oome gẹ yẹle nwibe iya dogba ẹhu. ⁶ Anyi nwegbaarụ iphe-oma, Chileke meru nū anyi l'ẹhu l'ẹhu; onye g'eze-iphe-oma nkiya ha. Nta-a bụ g'anyi gudeje iya mee iphe, g'ọ gbaru. Ọ bụru mpfuchiru, g'onye ono pfujekwa iya g'o goshiru iya ya l'ekwekwe, o kweru. ⁷ Teke ọ bụ onye Chileke meru iphe-oma k'ẹje ozi; g'onye ọbu yeru ẹhu l'ẹje ozi. Teke ọ bụ ezi iphe; g'onye ọbu zijekwa iphe. ⁸ Teke ọ bụ adu obu; g'onye ọbu nọdukwapho l'adu nemadzụ obu. Teke ọ bụ l'anụ iphe; g'onye ono sajekwa ẹka asasa nū iya. G'onye nọ l'ishi kukebekwa ẹhu jeshi ozi ike; g'onye aphụ obu-imemini phujekwa iya l'ẹhu-utso.

N-yemobu

⁹ Gẹ n-yemobu i yeru nemadzụ ta abukwaru l'eregede. Kpajeru iphe-ẹji l'aphara; gudeshia ẹka l'eme iphe, dū ree. ¹⁰ G'onyenonu yeje nwibe iya obu mebyi eyeye gude goshi l'unu tukoru bụru ụnwunna lanu. G'onyenonu kajekwa akwabẹ nwibe iya ụbvù eme l'onwiya. ¹¹ Jeshijekwa ozi ike; te emejekwa ẹniruru. Hakwaa gẹ Unme-dū-

Nsọ meje ngu ire l'ẹhu; shi ẹgube ono mee g'ejeru Nnajiuphu ozi e-vuje ngu evuvu l'obu. ¹² G'iphe ono, unu ele ẹnya iya ono meje g'ẹhu tso unu uto. Unu atakwapho nshi me unu -nodu eje iphe-ẹhuka. Unu epfu anu Chileke mkpurumkpuru. ¹³ Unu yejeru nwibe unu, unu l'ephe tukoru buru ndu ke Chileke aka le mkpa, duru phe nu. Unu ekukebeje ẹhu kwaa ẹbyaa, byaru unu.

¹⁴ Unu gojeru onu-oma nu ndu eme unu mkpawere. Mbua unu gojekwa onu-oma; unu ta atujekwa nemadzu onu. ¹⁵ Ndu ozo -nodu ete eswa; unu tsojekwaru phe tee eswa; ndu ozo -nodu ara ekwa; unu tsokwaru phe raa ekwa. ¹⁶ G'uche unu le nwibe unu bujekwaru nanu. Unu te edobejekwa onwunu g'unu ahadu. O chia iphe, unu e-meje bu g'unu le ndu ẹnya lwaru megbaje. Unu ta abujekwaru nwomaru-o-machata.

¹⁷ Unu te egudejekwa ejo-iphe pfua nemadzu ugwo ejo-iphe, o meru unu; gbahaa g'unu kukebeje ẹhu meje iphe, onyemonye a-maru l'oo iphe, du ree. ¹⁸ Unu kukebe ẹhu seje g'unu l'onyemonye nodu le nchi-odoo; l'iphemiphe, unu eme; me oo-je lekwe ememe. ¹⁹ Ndu mu yeru obu; unu te emelatajekwa ugwo iphe, e meru unu. Unu hajekwa ge Chileke gude oke-ẹhu-eghu iya melata onye ono. Le dekwaru lekwo-opfu Chileke su: "Emelata bukwa mu be o duru; o buru mu l'a-pfu ugwo." Noo iphe, Nnajiuphu eepfu. ²⁰ O chia iphe ii-meje bu: "O -buru l'onye opfu ngu be ẹgu agu; nu iya nri. Teke ẹgu mini agu iya; kee ya mini g'o ngua; le i -nodu eme nno be i kpoberu iya icheku-oku l'ishi." ²¹ Te ekwejekwa g'ejo-iphe mekpee ngu; gudejechia iphe-oma mekpeje ejo-iphe.

Akwabe ndu-ishi ubvu

13 G'onyemonye mejekwa iphe, ndu-ishi phe suru g'e meje. Lo to dukwa onye byaru aburu ishi me o -budu lo shi l'eka Chileke; teme o buru Chileke be yeru ndu ophu bu iya nu nta-a. ² L'onye jikaru eme iphe, ndu-ishi pfuru bukwa ndu-ishi, Chileke yeru be onye ono jikaru. Ndu ajjakwanu phe nu buru ikpe be ephe eseko ekpu onwophe l'ishi. ³ Le ndu eme iphe, du ree ta atsujekwa ndu-ishi ebvu. Ndu atsui ndu-ishi ebvu bukwa ndu eme ejo-iphe. Teke o bu lo du ngu g'i b'atsujeshi ndu-ishi ebvu; o n'ia bu g'i meje iphe, du ree g'onye-ishi ajaa ngu ajaja. ⁴ Kele onye-ishi ono bukwa onye-ozu Chileke; iphe, oome buru iphe, a-duru ngu le ree. Ote teke i mekwanuru iphe, adudu ree; tsukwaa ya ebvu; kele e te eyekwaru iya ke mmanu. O bu onye-ozu Chileke; buru onye ahui ndu eme ejo-iphe ahuihu gude egoshi oke-ẹhu-eghu ke Chileke. ⁵ Noo g'o gude unu je l'emeje iphe, ndu-ishi pfuru; o to buledaa g'unu agbalaaru oke-ẹhu-eghu Chileke; obenu lo bufukwaapho g'unu meje iphe, obu ta anmadu unu ikpe.

⁶ Nokwapho iphe, meru g'o gude unu je apfufe akiriko. Noo kele ndu-ishi ono bu Chileke be ephe ejeru ozi; ephe nodu anoduje eme g'ephe jee ya g'o gbaru. ⁷ Unu mejeru phe iphe, rwuberu phe nu. Onye o rwuberu l'aturu akiriko nu; unu aturu iya nu iya; onye o rwuberu l'aturu utu nu; unu aturu utu nu iya; onye o gbaru l'eyeru nsọ; unu eyejeru iya nsọ; onye o gbaru l'akwabe ubvu; unu akwabe iya ubvu. Unu mejeru onyemonye iphe, rwuberu iya nu.

Eye nemadzu ibe ngu obu

⁸ G'o to dukwa ugwo, unu e-jijeru nemadzu; gbahaa ugwo n-yemobu. Kele onye yeru nwibe iya obu meko-taakwaru iphe, ekemu suru g'e meje. ⁹ Kele iphe, bukpo ekemu-a g'o hakotakpo, bu iya bu; te erikwa ogori; ophu i gbukwa ochi; ophu i zikwa iphuru; ophu iphe, onye ozo agujekwa ngu; mewaro unwu ekemu ozo, yig-baa ya nu. Ekemu ono g'o hakotakpo jeru asube ishi le: "Yee nemadzu ibe ngu obu g'i yeru onwongu." ¹⁰ Onye yeru nemadzu ibiya obu te emejekwa iya ejo-iphe. Noo g'o gude n-yemobu buru emeeme iphe, ekemu pfuru.

Akwakobe k'abyabya Kereshi

¹¹ Su-a; iphe mefuaru g'o gude unu je atukoje iphemiphe ono eme bu ge nta-a gbaru; mbu lo rwwaru teke unu e-shi le mgbenya tehu. Noo kele nta be ndzota anyi kawaa ntse eme le g'o shi du-be ẹnya me a -gbẹ le teke anyi beberu kweta ke Kereshi. ¹² O dukwaa ẹnya abali keru ẹbo; nchi abohu dukwaa ntse. Oo ya bu; unu g'anyi gwobenu iphe, eeme l'ochii; kwaa onwanyi ngwogu ophu anyi e-gude alwu ugu l'iphoro. ¹³ G'anyi meje

okpobe umere, eme l'ìphóró; anyi ahaa eme kẹ nwanyi ọzoo kẹ nwoke; haa angunuka mẹe. Anyi ahakwaapho emephe opfu; haa iji-ẹnya. ¹⁴ Ọ chia iphe, unu e-meje bụ g'unu tükokpoepo umere Nnajiuphu, bụ Jizosu Kéreshi meje g'oha. Unu ta ahàkwaru obu ẹgube nemadzụ, unu shi bụru ụzo; mbụ k'ophu unu e-mejeepho ẹjo- iphe agụ iya nụ.

Anma nemadzụ ikpe l'egomunggo

14 Onye ekwekwe iya dụ nyẹgenyeghe; unu hajekwa iya g'unu l'iya nọdu. Ọ l'oo g'unu l'iya te ejejekwa atu ẹgo l'iphe, ọ sụru l'oo ọwa-a g'ọ dụ iya bụ ọwa. ² Ọ duru ndu adudu iphe, ẹphe aso nsọ eriri; o bekwanụ l'onye ọphuu, ekwekwe iya dukwadu nyẹgenyeghe pho bụepho iphe, oorije bụ ẹba-ophe. ³ Ọo ya bụ; g'onye ono, ta adudu iphe, ọoso nsọ pho ta akpokwanu onye ọphuu ẹbo l'afu l'o to ridu gẹ ya eri. Noo kẹle Chileke nataakwarupho yẹbedua. ⁴ ?I bụ g'unu? kẹ g'ọ bụru onye ejeru onye ọzo ozi bẹ ji-nọdu agbarwushi. Ọo Nnajiuphu iya bẹ a-nma iya ikpe l'oome eji; ọzoo l'ọosu l'oome ree. O bekwanụ l'oo-nọdu eme ree; kẹle Nnajiuphu sụru g'oo-me iya g'o me ree.

⁵ O nweru onye a-hota eswe ujiku lanu dobe l'oo eswe ono kakota ndu ọphuu mkpa; nweru onye a-rị sụ l'eswe ta adudu ọphu ka nwibe iya mkpa. G'onyenonu pferupho l'ọphu ọ pfuru pfushia ya ike. ⁶ Onye riru l'o nweru mboku ọphu ka nwibe iya mkpa dobe iya iche; l'eme iya gude akwabẹ Nnajiuphu ùbvù. Onye adudu mboku, duru iya lẹ nsọ bukwarupho Chileke bẹ oomeru iya. Onye adudu iphe, ọoso nsọ eriri l'eri iya gude akwabẹ Nnajiuphu ùbvù. Noo kẹle ookeleje Chileke ekele iya. Onye aso iphemiphe nsọ bụru Nnajiuphu bẹ ọosoru iphemiphe nsọ; tẹme ọ nọdu ekeleje Chileke ekele iya. ⁷ Ọ tọ dukwa g'anyi ha; onye nọ ndzụ nọ-doru onwiya; ọphu ọ dukwa onye anwuhu anwuhu-anwuhu-doru onwiya. ⁸ Anyi -dzuru ndzụ; bụ Nnajiuphu bẹ anyi dzuru iya; teke anyi anwuhu anwuhu; ọ kwapho Nnajiuphu bẹ anyi anwuhu alapfu. Ọo ya bụ l'anyi bụ kẹ Nnajiuphu: mẹ anyi nọ ndzụ; mẹ anyi anwuhu anwuhu. ⁹ Kẹle Kéreshi nwuhuchaaru bya adzuru ndzụ ọzo g'oo-buru Nnajiuphu ndu nwuhuru anwuhu; mẹ kẹ ndu dzụ ndzụ. ¹⁰ Sụ-a; ?denu g'o gude i nọdu agbarwushi nwanna ngu l'ime obu ngu? Ọzoo; ?o meru imagha bẹ o gude i nọdu akpo iya ẹbo l'afu? ?Ti madu lẹ g'anyi ha l'e-mechaa pfukotaru l'iphu Chileke; onye bụ iya l'e-kpekota anyi ikpe? ¹¹ Noo l'e deru l'ekwo-opfu Chileke sụ:

“ Eshinu mu dzụ ndzụ;

bẹ onyemonye

e-mechakwaa gbuaru mu

ikpere l'alj.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Onyemonye e-mechaa

pfukota l'oo mu bụ

Chileke. †”

¹² Ọo ya bụ lẹ g'anyi ha l'onye l'onye l'e-emecha nọdu l'iphu Chileke; doo edo onwiya.

Akwatsu nwibe ngu

¹³ Ọo ya bụ; g'anyi ta anodujeshinu agbarwushi nwibe anyi. Ọ chia g'anyi tuko tubua g'anyi ta abujeru upfu dụ nwanna anyi l'okpa; ọzoo meta iphe, e-me g'o mee iphe-ẹji. ¹⁴ Eshinu mu lẹ Nnajiuphu, bụ Jizosu tugbaru bụru nanu bẹ ọphu dokporu mu ẹnya okpobe edodo bụ l'ọ tọ dudu iphe, eeri eriri, mu asokwadu nsọ. Ọle teke ọ bụ l'o nweru onye pfuru sụ l'iphe, dụ ẹgube-a bẹ ya aso nsọ; ọo ya bụ; iphe ono a-buru iphe, aaso nsọ l'ehu onye ono kwa. ¹⁵ Teke ọ bụ l'i gude k'iphe, iiri l'onu mee nwanna ngu; k'ophu ẹhu ebvuduru iya ebvuru; ọo ya bụ l'i ti mehedu iphe, egoshi l'i yeru iya obu. Ọo ya bụ; g'iphe, iiri l'onu ta akpatakwa gẹ nwanna ono, Kéreshi nwuhu-chiru onwu ono laa l'iswi. ¹⁶ Te ekwekwa g'iphe, dụ ree, iime vuta ẹjo ẹpha. ¹⁷ L'iphe, bụ lẹ Chileke bụ eze ta abukwa l'iphe, eeri l'onu; ọzoo l'iphe, aangụ angungu. Ọ kwa apfubekoto; yele nchị-adu-doo; waa ẹhu-utso

† *Gyana Azá* 45:23

ophu shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ. ¹⁸ Onye ejeru Kéréshi ozi ẹgube ono eme iphe, jiru Chileke ẹpho; bya emekwapho iphe, dụ ndiphe ree.

¹⁹ Ọo ya bụ; g'anyi túbepho nvọ l'iphe ono, emeje gẹ nchị dụ doo onoya; mbụ iphe ono, l'a-nọdu eme gẹ nwibe ngu p̄fushia ike l'ekwekwe, o kweru kẹ Chileke ono. ²⁰ Te egudekwa k'iphe, iiri l'ọnu mebyia iphe, Chileke eme. Iphemiphe, eeri eriri, d̄uebekwa ree. Ọle ọ tọ gbaduru gẹ nemadzụ ria iphe, a-kpata gẹ nwibe iya mee ẹji. ²¹ Ọ kakwa ree g'ị t̄i tashị anụ; ophu ị nḡushi m̄e; ophu ọ d̄ukpoo iphe, ii-je ememe, bụ iphe, a-buru ụpfu dụ nwanna ngu l'ọkpa mee ya g'ọ daa; ọzoo mee ya g'ọ dụ nyegenyeye. ²² G'iphe, b̄ukpoo iphe, i kweru b̄ukwarupho iphe, d̄uru ḡụ lẹ Chileke. Onye ẹhu at̄sọ ụtso b̄ukwa onye meru iphe, ọ r̄iru l'ọ dụ ree ememe; ẹbe ọ d̄udu teke obu anma iya ikpe l'iphe, o meru. ²³ Obenu l'onye ab̄o obu ẹbo b̄e ikpe nmakwaru m̄e o -ria iphe ọbu; k̄ele ọ tọ nọdu Chileke l'ẹka eme iphe, oome. K̄ele iphemiphe, nemadzụ eme; ẹbe ọ nọdu Chileke l'ẹka eme iya b̄uakwaa ya eme iphe-ẹji.

Etso ẹka Jizọsu Kéréshi

15 Anyịbe ndu shihuru ike; l'a-nọduje ata nshi l'iphe, ndu eshihuduru ike eme. G'anyi te emejeekwapho ẹhu anyi ẹhu anyi. ² Onyenọnu g'anyi ha meje iphe, a-t̄sọ nwibe iya ụtso; l'ọ b̄uru iphe, ee-gude kutsee ya. Ọo ya bụ; g'obu akabakwanaa ya eshihu ike l'iphe, kẹ Chileke. ³ Lẹ Kéréshi ta ab̄ukwa ẹhu iya ẹhu iya b̄e o shi emeje. Iphe, meru n̄ b̄uepho iphe ono, e deru s̄u: "Iphe, b̄ukpoo ẹjo-opfu, ndu epfuru ngu ẹjo-opfu pfuru ngu b̄u mb̄edua vutaru ọnwu iya." ⁴ L'iphemiphe, e dek̄otaru teke ndiche b̄e e dekwaru g'ọ zia anyi iphe. Ọduje anyi obu g'anyi ad̄uje ike taa nshi nọdu ele ẹnya iphe, Chileke kweru anyi ukwe iya. ⁵ Gẹ Chileke ono, b̄u iya emeje g'anyi taj̄eru iphe nshi; bya ad̄uje anyi obu ono mee g'unu gude etso ẹka Kéréshi Jizọsu g'obu b̄uru unu nan̄u. ⁶ Ọo ya bụ; g'unu at̄uko g'unu ha t̄ugba; gude obu lan̄u; gudekwapho olu lan̄u aja Chileke ajaja; mbụ Chileke, b̄u iya b̄u Nna kẹ Nnaj̄iuphu anyi, b̄u Jizọsu Kéréshi.

Ozi-oma b̄u kẹ ndiphe mgburugburu

⁷ Ọo ya bụ; unu gudeje obu unu haa g'unu lẹ nwibe unu t̄ugba; gẹ Kéréshi hakwarupho; unu l'iya t̄ugba; noo ya b̄u g'aa-jakwanaa Chileke ajaja. ⁸ L'iphe, mu epfu b̄u lẹ Kéréshi byaru bya ab̄uru onye-oz̄i ndu buru úbvù; g'ọ mee g'iphe ono, Chileke kweru ndiche anyi ph̄e ukwe iya ph̄o v̄ukota. Ọo ya bụ; g'oo-shi nno goshi lẹ Chileke b̄u onye ire-lan̄u, emeje iphe, o pfuru. ⁹ Waf̄u ḡe ndu ab̄udu ndu Jiu ajaa Chileke ajaja l'ọ ph̄unukaru ph̄e obu-imemini, b̄u iya b̄u iphe, e deru s̄u: "Ọo ya meru g'ọ gude mu je l'etu ngu ẹpha l'echilab̄o ndu ab̄udu ndu Jiu. Mu e-gude ẹpha ngu ḡu ebvu jaa ngu ajaja." ¹⁰ T̄eme e dekwaapho s̄u: "Unub̄e ndu ab̄udu ndu Jiu; unu lẹ ndu Chileke h̄otaru t̄uko tee ẹswa!" ¹¹ Ọzo b̄uru: "Unu tua Chileke ẹpha; unub̄e ndu ab̄udu ndu Jiu g'unu ha. Ndiphe mgburugburu; unu tua ya ẹpha!" ¹² T̄eme Az̄aya byakwapho bya epfua s̄u: "Oshilokpa Jiesi l'a-bya! Ọo ya e-tsefuta bya ab̄uru eze k'iphe, b̄u ndu b̄u ndu ab̄udu ndu Jiu. Ọ b̄uru iya b̄u onye ẹphe a-nọdu ele ẹnya iya." ¹³ Gẹ Chileke, onye b̄u iya emeje g'anyi lee ẹnya iphe, o kweru ukwe iya; mee g'ẹhu-utso unu dzua oke; l'oomekwaapho g'ẹhu d̄ebe unu guu g'unu ha; k̄ele unu kweru nkiya. Ọo ya bụ; g'unu egude ike kẹ Unme-dụ-Nsọ kabakp̄o ele ẹnya iphe ono, Chileke kweru ukwe iya ono.

Iphe, kpatarụ P̄olu ede ẹkwo-oz̄i-a ẹgube-a

¹⁴ Ụnwunna mu; unub̄edua b̄e mu maakwaru majia ẹnya; l'iphe, unu maru b̄uepho eme iphe, dụ ree; l'unu maru iphe, b̄u uche Chileke ọkpobe amaru; k'ophu unu s̄uru g'unu a-nọdu akp̄o-ziru nwibe unu ụzo. ¹⁵ Ọle g'ọ d̄uhabe; o nwekwarupho nwiphe, mu eme ḡe mu har̄u nyatachaar̄u unu; ọ b̄uru iya meru g'ọ gude mu har̄u pfua iphe ono p̄fushia ya ike; mbụ ophu mu at̄sudu ebvu; k̄ele Chileke mewaru mu eze-iphe-oma. ¹⁶ O mewaru mu; mu b̄uru onye-oz̄i Kéréshi Jizọsu; ḡe mu je ezia ndu ab̄udu ndu Jiu ozi; mu eje ozi, gbaru onye uke Chileke l'ezi ozi-oma ono, shi l'ẹka Chileke onoya. Ọo ya b̄u ḡe Chileke anatakwanu ngweja ndu ab̄udu ndu Jiu. L'ọ b̄uru iphe, Unme-dụ-Nsọ e-me g'ọ b̄uru iphe, e doberu Chileke iche. ¹⁷ Ọo ya b̄u lẹ mu a-nọdu etukp̄o onwomu ẹpha

ozì, mu ejeru Chileke; eshinu mu lẹ́ Kéreshi tųgbawaru bųru nanų. ¹⁸ Ọ tọ dųkwa iphe, mu atų ama epfufu, abųdu iphe ono, Kéreshi gbẹ mu l'ẹ́ka mee ono, bų iya bų l'o meru gẹ ndu abųdu ndu Jiu kweta bya abųru ndu emeje iphe, Chileke pfuru. Iphe ono bẹ́ Kéreshi gude opfu ọnu mu; mẹ́ iphe, mu eme ememe; mee ọ́ dų ẹ́gube ono. ¹⁹ O gudekwaphọ́ ike k'eme ọ́humalenya, dųgbaa biribiri; mẹ́ ike kẹ́ Unme-dų-Nsọ́ gude mee ya. Ọo ya bų; e shi ẹ́gube ono mu nọ́du asajẹ́ ozi-ọma kẹ́ Kéreshi ono g'ọ́ gbaru l'ẹ́kameka; e -shi lẹ́ Jierúsalemu jasų mu rwua Ilirikumu. ²⁰ Ọ́ bųerupho iphe lanų, anọ́duje evu mu evuvu l'obu bų eje epfu opfu Chileke; ọ́le ọ́ tọ́ bųkwa gẹ́ mu je iya epfufu l'ẹ́ka a mahawarų kẹ́ Kéreshi; gẹ́ mu ta agbẹ́ gbẹ́shi je akpųahaa ọ́lo l'eli ọ́kpa ọ́lo, onye ọ́zo tųhawaru. ²¹ Ọ́ dųa g'iphe, e deru l'ẹ́kwo-opfu Chileke sų:

“Ndu e teke pfusweeru nkiya

l'a-hųma l'ẹ́nya.

Ndu e teke anųma-swee nkiya bẹ́ kẹ́ nkiya ono e-do ẹ́nya.”

Pọ́lu e-je g'ẹ́phe lẹ́ ndu Romu kwee

²² Ọo iphe ono meru g'ọ́ gude o nweru iphe, kpọ́shichawaru mu ugbo olemole gẹ́ mu ta abya agbaphee unu. ²³ Obenu lẹ́ nta-a bẹ́ eshinu mu jeẹ́bawaru iphe, gbaru mu l'ejeje l'uswe iya ọ́wa; tẹ́me mu nọ́waa apha olemole, mu shi meta gẹ́ mu e-me gẹ́ mu bya gẹ́ mu l'unu kwee; ²⁴ bẹ́ mu arị́kwa lẹ́ mu e-megha iya nta. Mu arị́ lẹ́ mu a-bata mẹ́ mu -jejeẹ́pho Supenu. Mu l'unu kpọ́chaa nwųpfu nwanshiji g'obu shihu mu ike; unu eduwa mu rọ́ ije; gẹ́ mu jeshia ẹ́ka ono. ²⁵ Ọ́ -bųru kẹ́ nta-a bųkwa ndu kẹ́ Chileke nọ́ lẹ́ Jierúsalemu bẹ́ mu gude iphe ewojeru g'ẹ́phe mee ẹ́ka atsų phẹ́ l'ẹ́hu. ²⁶ Lẹ́ ndu kẹ́ Kéreshi lẹ́ Masedoniya; mẹ́ ndu kẹ́ Akaya bẹ́ chịru idzu; tųa iphe g'a nų ndu-nsọ́ lẹ́ Jierúsalemu; ndu ọ́phu adųdu g'ọ́ dų phẹ́. ²⁷ Ẹ́phe tųkpooru obu phẹ́ onyo nų iphe ono. Tẹ́me e -jejekpọ́o ya epfufu bẹ́ unu maru l'ọ́ dųwaa g'ųgwo; ẹ́phe jiru iya ndu kẹ́ Chileke lẹ́ Jierúsalemu; lẹ́ teke ọ́ bų lẹ́ ndu abųdu ndu Jiu bẹ́ ẹ́phe lẹ́ ndu ọ́phu bų ndu Jiu gba mgba l'iphe-ọ́ma, shi Unme-dų-Nsọ́ ono, Kéreshi meru nų ndu Jiu onoya l'ẹ́ka; ọ́o ya bų l'ọ́ gbaru g'ẹ́phe gudeje ẹ́ku ọ́phu ẹ́phe kpatarų gude yeru ndu Jiu ono ẹ́ka. ²⁸ Teke mu jechaẹ́rupho ozi onoya; nųchae phẹ́ phọ́ okpoga ono, a tųtaru onoya l'ọ́o-bųru mu eje Supenu; mu e-shiwarọ́ bata teke onoya. ²⁹ Ọ́phu mu maru bų lẹ́ teke mu byaru bẹ́ mu e-me g'iphe-ọ́ma, shi Kéreshi l'ẹ́ka dzua unu oke l'ẹ́ka.

³⁰ Ọ́nwunna mu; mu arwọ́ unu sų g'unu gude k'iswi ẹ́hu Nnajiuphu anyi, bų Jizọ́su Kéreshi waa k'eye obu ọ́phu shi Unme-dų-Nsọ́ l'ẹ́ka lwubude mu ọ́gu ono. Unu pfuje opfu ẹ́hu mu nų Chileke. ³¹ Gẹ́ Chileke te ekwek-wa gẹ́ ndu jikaru ozi-ọ́ma ono l'alị́ Jiudiya fųaru mu l'ųzo; yẹ́fua g'iphe, mu gude eje dųkwapho ndu-nsọ́ lẹ́ Jierúsalemu ree anata. ³² Ọo ya bų; ọ́ -bųru uche Chileke; mu egude ẹ́hu-ųtso byapfuta unu g'anyi l'unu nọ́ta; k'ọ́phu ọ́o-bųwaruro mu l'unu atųta unme. ³³ Gẹ́ Chileke ono, emeje gẹ́ nchị́ dų doo ono swikwaru unu eswiru g'unu ha. Nokwa g'ọ́ dų.

Pọ́lu ekelegbaa ndu ọ́ maru l'ẹ́hu l'ẹ́hu

16 Mu eme g'unu maru nwanna anyi nwanyị, bų Fibi; onye l'ejeru Chịochi, nọ́ lẹ́ Kenkiriya ozi. ² Unu gude iswi ẹ́hu Nnajiuphu anyi nata iya ọ́kpobe anata g'ọ́ gbaru ndu-nsọ́ l'ememe; unu eyejeru iya ẹ́ka l'iphe, bųkpoo iphe, mkpa iya dųru iya l'echilabọ́ unu; l'o yekpọ́akwaru ikpoto nemadzų ẹ́ka; mẹ́kpoo mbẹ́dua l'ishi onwomu.

³ Unu keleru mu Pirisila yẹ́e Akwị́la; ndu anyi l'ẹ́phe tųkoru ejeru Kéreshi Jizọ́su ozi; ⁴ ndu gude iswi ẹ́hu mu lọ́o ishi phẹ́ alọ́lo. Ọ́ tọ́ bųlekwa mu-a l'ekele phẹ́ nwẹ́kinyi mu k'iphe, ẹ́phe meru mu. Iphe, bųkotakpoo Chịochi, nọ́ l'alị́ ndu abųdu ndu Jiu mgburugburu l'ekelekwa phẹ́ phọ́. ⁵ Nokwaphọ́ g'unu e-keleru mu Chịochi ono, edzukoje l'ibe phẹ́ ono.

Unu kelekwaru mu phọ́ Epenitọ́su; ọ́kpobe ọ́nyà mu, mu yeru obu. Ọo ya bų onye vuchakpọ́o ųzo woru on-wiya ye Kéreshi l'ẹ́ka lẹ́ Eshiya. ⁶ Unu kelekwaru mu phọ́ Meri; onye jeru anyi ozi jeshia ya ike. ⁷ Unu ekelek-waphọ́ Andurọ́nikosu yẹ́e Jiuniyasu; ndu mu l'ẹ́phe bų ndu Jiu lanų bya abųru ndu mu l'ẹ́phe shi tųko nọ́du

mkp̄oro. Ɛphe b̄u ndu kwatakp̄ooru d̄uru onyemonye l̄e ns̄o m̄e a -bya l'ẹka ndu-ishi-oz̄i n̄o; t̄eme Ɛphe vuru mu ụzo b̄uru ndu k̄e Kéreshi.

⁸ Unu kelekwap̄o Ampuliyat̄osu; onye mu yeru obu l'ime Nnajiuphu. ⁹ Unu ekelekwap̄o Uban̄osu; onye anyi l'iya t̄ukoru ejeru Kéreshi ozi; m̄ekwap̄o onye ono, mu yeru obu ono, b̄u Sutakis̄u. ¹⁰ Unu kelekwap̄o Ap̄elisu; onye gudewaa umere iya goshi l̄e ya pf̄u-shiru ike l'ekwekwe, o kweru k̄e Kéreshi. Unu ekelekwap̄o ndibe Arisut̄obulosu. ¹¹ Unu kelekwap̄o Her̄odiyonu onye mu l'iya t̄ukoru b̄uru ab̄ubu. Unu ekelekwap̄o ndu bu l'ibe Nas̄isosu; ndu n̄owaa Nnajiuphu l'ẹka.

¹² Unu kelekwap̄o Tirayifina ȳe Tirayif̄osa ndu ejeru Kéreshi ozi ejeshikp̄oo ya ike. Unu ekelekwap̄o onye mu yeru obu, b̄u Pesisu; onye jewaru Kéreshi ozi jeshikwaa ya p̄o ike. ¹³ Unu kele Ruf̄osu onye ono, gbaru iche l'ejeshi ozi k̄e Nnajiuphu ike ono. Unu ekele ne iya; onye d̄uhukwap̄o g'ọ b̄uwaa ne nkemu. ¹⁴ Unu kelekwaru mu p̄o Asinkirit̄osu; waa Ful̄egonu; waa Hemisu; waa Paturobasu; waa H̄emasu; m̄ekpowaro ụnwunna ọzo, Ɛphe l'Ɛphe t̄ukoru n̄odu l'ẹka ono. ¹⁵ Unu kele Filologosu; waa Jiuliya; waa Niriȳosu; waa nwune iya k̄e nwanyj; waa Ọlimpasu; m̄ekpowaro iphe, b̄ukotakpoo ndu-ns̄o, Ɛphe l'Ɛphe n̄o l'ẹka ono.

¹⁶ Unu kelekwa nwibe unu ekele; nmata p̄h̄e akpa, d̄u ns̄o. Ndu k̄e Kéreshi, n̄o l'iphe, b̄ukota Ch̄iochi l'ophu ekelekt̄akwap̄o unu ekele.

Iphe, unu e-meje

¹⁷ Ụnwunna mu; mu arw̄okwa unu arw̄orwo s̄u g'unu letakwa ̄nya m'ọbv̄u ndu ono, an̄oduje eme g'ék̄wò d̄u onoya; ndu egudeje Ɛgube ono agbaghash̄i iphe, Ch̄iochi kwetar̄u l'ọ b̄u ọkpobe-opfu. Iphe, Ɛphe an̄oduje eme b̄e ȳe iphe ono, e ziru unu ono ta adagbaj̄edu. Unu kpakwaru p̄h̄e l'aphara. ¹⁸ K̄ele ndu eme ụdu iphe ono ta ab̄ukwa Nnajiuphu anyi, b̄u Kéreshi b̄e Ɛphe ejeru ozi; ọ kwa iphe, Ɛkp̄iri iya d̄u p̄h̄e b̄e Ɛphe eje ozi iya. Ɛphe eteje man̄u l'opfu; gude ire mecha mecha edep̄hushi ndu enwezidu egomunggo. ¹⁹ Ọle onyemonye t̄ukoru maru g'unu emeberu iphe, ozi-oma ono pfuru. Ọ b̄uru iphe ono meru g'ọ gude ̄hu n̄odu an̄oduje at̄s̄o mu ụt-so. Ọle ọ d̄u mu g'a s̄u g'unu gudeje mmamiphe maj̄eru iphe, b̄u iphe, d̄u ree; sefuj̄e ẹka l'iphe, ad̄udu ree.

²⁰ Chileke onye b̄u iya b̄e nch̄i-ad̄u-doo shi l'ẹka taa n̄ekwa ọdu g'ọ to mee g'unu z̄opyashia Nsetanu l'ọkpa. Ḡe Nnajiuphu anyi, b̄u Jiz̄osu Kéreshi mekwaar̄u unu eze-iphe-oma.

²¹ Timoti, mu l'iya t̄ukoru eje ozi-a; l'ekelekwap̄o unu. Lusiȳosu; waa Jias̄onu; m̄e Sosipeta p̄h̄e; ndu anyi l'Ɛphe t̄ukoru b̄uru ab̄ubu l'ekelekwar̄o unu.

²² Mb̄edua, b̄u Teshiȳosu, l'ede Ɛkwo-ozia; bya ab̄uru onye unu l'iya t̄ugbaru nan̄u l'ime Nnajiuphu l'ekelekwap̄o unu ekele.

²³ Gaȳosu-a, mu bu l'ibe iya-a; t̄eme ọ b̄uru l'ibe iya b̄e Ch̄iochi l'ophu edzukoje-a; l'ekelekwap̄o unu-o! Nokwap̄o ḡe Ɛrasutosu; mb̄u onye ọwa-a, b̄u iya edobejeru ọha okpoga p̄h̄e-a; l'ekelekwap̄o unu ȳe nwanna anyi, b̄u Kw̄otosu.

²⁴ Ḡe Nnajiuphu anyi, b̄u Jiz̄osu Kéreshi meeru unu g'unu hak̄ota eze-iphe-oma. Nokwa g'ọ d̄u.

Aja Chileke ajaja, P̄olu gude kp̄o-chia ozi ishi

²⁵ G'anyi jaa Chileke ajaja; l'ọo ya l'a-d̄u ike mee g'unu pf̄uru pf̄ushia ike l'ekwekwe, unu kweru nkiya. Ọ b̄uru ozi-oma ono, mu ezi ono b̄e oogudeje eme g'unu pf̄ushia ike ono; mb̄u ozi-oma ono, l'epfu k̄e Jiz̄osu Kéreshi onoya; bya egoshikwap̄o iphe ono, e shi domia edomi ono, a p̄h̄uru l'ophulenya eshi l'edenwede ono. ²⁶ Ọ b̄uru iphe ono b̄e ọ gb̄e nta-a bya emee g'a maru. Nta-a b̄e ọkpobe-opfu ono shiwaa l'iphe, ndu mp̄fuchiru Chileke deru bah̄u g'ite; a n̄uma-dzuru iya. Nta-a b̄e Chileke ono ad̄udu teke aa-s̄u l'o shi; ọphu ọ d̄udu teke aa-s̄u l'o noo teke ọono-beru ono; ziru e woru ọkpobe-opfu ono mee; ọhamoha mgburugburu madzuru iya; k'ọphu ee-kwetadzuru meje iphe, ọ s̄uru g'e mee. ²⁷ G'e shi Jiz̄osu Kéreshi l'ẹka jaa Chileke ajaja; mb̄u onye lan̄u ono, b̄u ȳeb̄edua nw̄ek̄iya b̄u Chileke; t̄eme ọ b̄uru iya nw̄ek̄inyi iya nwe k̄e mmamiphe. G'a jaa ya jas̄u l̄e tuutu-utuu l̄e m̄ijim̄im̄ii. Nokwa g'ọ d̄u.

1 Kọrentu

¹ Ọwaa bụ ẹkwo-ozì, mụbe Pọlu ede; mbụ onye onọ, Kéreshi Jizọsu kuru bya emee ya ọ bụru onye-ishi-ozì iya. Ọ bụru g'ọ bụ uche Chileke bụ onọ. Onye mu l'iya tukuroru ede ẹkwo onọ bụ nwanna anyi, bụ So-sutenisu.

² Ndu eede iya anụ bụ ndu Chìochi kẹ Chileke, bụ ndu ọpflu nọ lẹ Kọrentu; gude iya ekele unubẹ ndu Chileke doberu iche g'unu bụru ndu dụ nsọ opflu l'unu lẹ Jizọsu Kéreshi tųgbaru bụru nanụ. Eedekwa iya phọ anụ onyemonye, nọ l'ẹkameka, bụ ndu abajeru Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi ẹja. Jizọsu onọ bụ Nnajiuphu phẹ bya abụru Nnajiuphu anyibedua kwaphọ.

³ Gẹ Chileke, bụ Nna anyi; mẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-ọma; mekwaaphọ gẹ nchị dụ unu doo.

Ekele k'iphe-ọma, shi l'ẹka Kéreshi

⁴ Mu anọduje ekeleru unu Chileke mu ekele k'eze-iphe-ọma, o shi l'ẹka Kéreshi Jizọsu emeru unu. ⁵ L'unu lẹ Kéreshi tųgbaru bụru nanụ; unu shi ẹgube onọ baa eze l'iphemiphe, shi iya l'ẹka. Unu tųko opflu ọnu magbuaru tųko mmamiphe magbuaru. ⁶ Ozi kẹ Kéreshi onọ bẹ e mewaru ọ nọshia unu ọkpobe ike l'obu; ⁷ k'ọpflu bụ l'ọ tọ dudu iphe, bụ iphe Unme Chileke anụ anunu mẹ nanụ, duru ọpflu duru unu ọko; mbụ g'unu nọ ngabe teke Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi a-lwa azụ goshi onwiya l'ọdu-biribiri iya. ⁸ Jizọsu onọ e-me unu g'unu shihu dųngu dųngu nno jasụ l'ikpetemazụ. Ọo ya bụ; g'ọ tọ dụ ẹka aata unu ọta mbọku onọ, Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi e-kpe ikpe onọ. ⁹ Chileke apfushijekwa ike l'iphe, o pfuru. Ọ bụru Chileke onọ bẹ kuru unu g'unu lẹ Nwa iya, bụ Jizọsu Kéreshi bya bya abụru nanụ gbarụ mgba l'iphemiphe; mbụ onye bụhukwapho Nnajiuphu anyi onọ.

Ekwo, dụ lẹ Chìochi

¹⁰ Sụ-a; ọ kwa Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi bẹ mu nọ l'ẹka arwọ unubẹ unwunna anyi sụ g'unu wuje ọnu nanụ g'unu hakọta l'iphemiphe, bụ iphe unu epfu. Ọo ya bụ g'ekwo ta adụ l'echilabọ unu. Unu tųgbakwa bụru nanụ ọkpobe abụru. G'egomunggo bụru unu nanụ; idzu unu abujeru nanụ. ¹¹ Unwunna mu; l'iphe, mu epfu onọ bụkwa lẹ ndibe Kuloyi byaakwaru akọoru mu kọ-rwuaru mu iya alị sụ l'unu kwarụ lẹ ntųmego. ¹² Mbụ l'iphe, mu epfu bụ l'a sụru l'unu anọduje adzọkashi iya. Onye ọpflu asụ lẹ ya larụ Pọlu; onye asụ lẹ ya larụ Apọlosu; onye asụ lẹ ya larụ Pyita; onye asụ l'ọo Kéreshi bẹ ya larụ. ¹³ ?A gbenu keshiwaa Kéreshi ekeshi? ?Bụ Pọlu bẹ apfugburu l'oswebe l'iswi ẹhu unu? Tọo ?bụ ẹpha Pọlu bẹ e gude mee unu baputizimu?

¹⁴ Mu ekele Chileke ekele l'ọ -tọ bụ Kirisupọsu yẹ Gayọsu mẹ mu asụ l'ọ tọ dudu g'unu ha mẹ onye lanụ mu meru baputizimu. ¹⁵ Ọo ya bụ g'ọ tọ dụ onye a-sụ l'e gude ẹpha mu mee ya baputizimu. ¹⁶ Aa! Ndu mu mefuaru baputizimu bụ Sutifanasu yẹ ndibe iya. O to doduru mu ẹnya l'ọ dubaaru ndu ọzo, mu meru baputizimu abudu ndu onọ. ¹⁷ Kéreshi ta abụkwa baputizimu bẹ o yeru mu gẹ mu bya emeje. Iphe, o ziru mu gẹ mu bya emeje bụkwa gẹ mu zije ndiphe ozi-ọma onọ. Gẹ mu te egudekwa opflu, egoshi mmamiphe ndiphe zi iya; a -nọnyaa ọ tųrwua ike, dụ l'anwụhu, Kéreshi nwụhuru l'oswebe.

Kéreshi bụ ike bya abụru mmamiphe, shi l'ẹka Chileke

¹⁸ L'opflu k'anwụhu Kéreshi l'oswebe onọ bẹ bụkwa iphe-eswe l'ẹnya ndu ala l'iswi; obenu l'anyibe ndu a dzọtaru bẹ ọ bụ ike, shi l'ẹka Chileke. ¹⁹ L'e dekwaru sụ:

“Mmamiphe ndu maru iphe
 bẹ mu e-mebyishi
 emebyishi!
 Mu emee nkwaṁnya ndu
 manụkaru iphe
 l'ọ bụru iphe-mmanụ. †”

²⁰ Sụ-a; ?bụhunu awe bẹ ndu mmamiphe p̄furu nta? ?Bụ awe bẹ ndu edeje ẹkwo p̄furu? ?Bụ awe bẹ ndu maru op̄fu lẹ mgboko-a p̄furu? ?Chileke te emeadaru gẹ mmamiphe, ndiphe bụru iphe-eswe?

²¹ A makwaru-a lẹ Chileke meru nemadzụ k'ọphu oo-shi lẹ mmamiphe, ọ n̄ru iya maru iya; obenu lẹ nemadzụ te egudedu iya maru iya. Noo g'o shitaru Chileke sụ lẹ ya e-shi l'iphe ono, ndu maru iphe s̄ru l'ọ bụ iphe-eswe ono, bụ iya bụ k'ozì-oma ono, anyi ezi ono; gude dzọo ndu kwetarụ n̄. ²² Ndu Jiu bẹ bụ iphe-ọhu-malenya bẹ ẹphe s̄ru g'e goshi p̄hẹ; ndu Gurisu b̄kwanuru mmamiphe bẹ ẹphe achọ. ²³ Obenu l'iphe, anyibedua ezi ozi iya bụ l'a kp̄pyaberu Kéreshi l'oswebe. Ono b̄ru ụp̄fu, ad̄u ndu Jiu l'ọkpa; bya ab̄ru iphe-eswe l'anya ndu ab̄du ndu Jiu. ²⁴ Obenu lẹ ndu Chileke kuru; mb̄u ndu Jiu m̄e ndu ab̄du ndu Jiu; bẹ Kéreshi ono b̄u ike Chileke bya ab̄kwarupho mmamiphe shi l'ẹka Chileke. ²⁵ L'iphe, Chileke eme; ọ d̄u ẹhu-eswe ẹhu-eswe; gb̄kwa ka mmamiphe ndiphe shii; t̄me iphe, gb̄e d̄u g'ọ b̄u Chileke arw̄hu kakwaphọ ụnwu-eliphe ike.

Gẹ Chileke emeje iphe iya

²⁶ Ọo ya b̄u lẹ-a; ụnwunna mu; unu nyataj̄kwa iphe unu shi b̄ru t̄me Chileke kua unu. Unu te eshidu d̄u igwe marwua iphe gẹ ndiphe, maru ẹkwo amaj̄ru iya; ọphu unu eshidu d̄u igwe nweru ẹnya; ọphu ndu shi l'oke amad̄u eshidu baa ishi. ²⁷ Obenu lẹ Chileke h̄otaleru-a iphe, d̄u ẹhu-eswe ẹhu-eswe l'anya ndiphe; gude mee ndu maru iphe iphe-iphere. Ọ bya ah̄otakwapho iphe, rw̄huru arw̄hu l'anya ndiphe; gude mee ndu ọkpehu d̄u iphe-iphere. ²⁸ Chileke h̄otaru iphe, ẹnya lwaru l'eliphe; mb̄u iphe, ndiphe aḡubeduru iphe, iphe, ẹphe s̄ru l'ọ t̄o d̄udu iphe, ọ b̄u; ọ h̄ota iya gude mee iphe, ndiphe r̄iru l'ọ b̄u ọkpobe iphe g'ọ t̄o d̄u iphe, ọo-b̄u. ²⁹ Ọo ya b̄u g'ọ t̄o d̄u nemadzụ, e-je aba abaa l'ip̄hu Chileke. ³⁰ Obenu l'unub̄dua b̄e Chileke mewaru unu lẹ Kéreshi Jiz̄osu t̄ugba b̄ru nanu; t̄me ọ byakwaphọ emee ya; ọ b̄ru mmamiphe k'anyibedua. Ọo ya b̄e o shi l'ẹka; ọ b̄ru iya b̄u l'anyi ab̄ru ndu p̄f̄berekoto l'ip̄hu Chileke. Anyi shi iya l'ẹka b̄ru ndibe Chileke; bya ab̄ru ndu a gbataru l'iphe-ẹji, pȳitaru anyi l'ẹkpiri. ³¹ Ọo ya b̄u g'ọo-b̄ru iphe, ẹkwo-op̄fu Chileke p̄furu s̄u: “Onye ọ d̄u g'ọ baa abaa; g'onye ono n̄du Nnajiup̄hu l'ẹka ba iya.”

Kéreshi l'oswebe

2 Sụ-a; ụnwunna mu; teke mb̄u ono, mu byapfutaru unu bya unu ezi ozi-oma k̄e Chileke ono, a makaharu l'ọ b̄u ọkpobe-op̄fu ono; mu te egudekwa op̄fu mecha mecha zia ya unu; ọphu mu abyakwaru unu egoshi lẹ mu nw̄ru ẹkwo b̄ru ọ-maru-ọ-machata. ² Lẹ mu p̄fukp̄okwaru s̄u lẹ mu e-mekiritakp̄oro l'echilab̄o unu g'ọ t̄o d̄udu iphe, mu maru; gbahaa Jiz̄osu Kéreshi kp̄ekpu, b̄u iya b̄u onye a kp̄pyaberu l'oswebe. ³ Ọzo b̄u lẹ teke ono, mu l'unu shi n̄du ono b̄e ike ad̄udu mu; t̄me ndz̄u shi n̄du aḡu-shikwa mu ph̄o ike; t̄me ẹhu shi eteh̄kwa mu ph̄o etete shii. ⁴ Ọphu iphe, mu p̄furu ep̄fup̄fu m̄e ozi, mu ziru ezizi, ab̄du iphe, mu gude ire mecha mecha k'ọphu manụkarunu p̄fua g'eeshi g'ee-kweta iya. Ọ chia iphe, meru n̄ b̄u lẹ mu goshiru unu l'ọo Unme Chileke ȳe ike k̄e Chileke ere ire l'op̄fu ono; ⁵ k'ọphu ekwekwe, unu kweru k̄e Kéreshi tee shidu lẹ mmamiphe nemadzụ; g'o shichia l'ike k̄e Chileke.

Mmamiphe Chileke

⁶ Ọle-a; ọ b̄jekwaru-a; mu lẹ ndu kawaru ẹnya l'iphe k̄e Unme Chileke n̄du ep̄fu; mu egude mmamiphe ep̄fu eyeru p̄hẹ. Ọle ọ t̄o b̄kwa mmamiphe ọphu shi l'ẹka ndiphe; ọphu ọ b̄kwa mmamiphe ọphu shi l'ẹka ndu eze ndu mgboko l'ọphu; ẹphebedua b̄e Chileke emewaa ike p̄hẹ g'ọ b̄ru iphe-mmanụ. ⁷ Mmamiphe ọphu mu

† *Gunaa Azá 29:14*

egudeje epfu bukwa mmamiphe ophu Chileke shi domia edomi; mmamiphe ophu o meru ge ndiphe ta ama. Mmamiphe ono bu le Chileke tubuhakpwaruro teme o mee mgboko; l'anyi l'iya a-gbaru mgba l'odu-biribiri iya. ⁸ Mmamiphe k'ono ta adukwa ndu bu ndu-ishi le mgboko-a mgburugburu maru iya nu. Ome ephe maru iya; m'ephe te eje akpopyabe Nnajiuphu ono l'oswebe; mbu Nnajiuphu ono, yee Chileke gba mgba l'odu-biribiri iya ono. ⁹ Obenu l'e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“Iphe enya ahumajeduru;
 ophu nchi anumajeduru
 iya;
 ophu o dudu onye
 egomunggo rwujeru
 l'oo-mee;
 be Chileke meru doberu
 ndu yeru iya obu. †”

¹⁰ Chileke gbewa l'eka Unme nkiya goshi anyi iphe ono, o shi domia edomi ono. Le Unme Chileke avofutajekwa iphemiphe, bukpo iphe, e domiru edomi je akpachaa l'idzu, Chileke chiruro l'ime obu iya k'ememe dobe. ¹¹ Le-a; ?bu onye maru iphe no nwibe iya l'obu? ?Tobudu o nonu maru iphe, du l'obu nkiya. Nokwapho g'o to dudu onye maru iphe, no Chileke l'uche a -gufu Unme Chileke. ¹² Su-a; o to bukwa unme ndiphe be anyi nataru; o kwa Unme, shi l'eka Chileke be anyi nataru, bu iya bu Unme, l'e-mekwanu g'anyi makotaru iphe-oma, Chileke meshiru anyi.

¹³ Oo ya bu le-a; l'o to bukwa opfu, e gude mmamiphe ndiphe zia anyi be anyi egudeje epfu iphe ono. Iphe, anyi egudeje epfu iya bukwa opfu, Unme Chileke ziru anyi. Oo ya bu g'anyi ewojueru okpobe-opfu, shi Unme Chileke l'eka akoru ndu Unme Chileke bu l'ehu g'o doo phe enya. ¹⁴ Onye Unme ke Chileke ta anodu l'ehu ta anatajekwa iphe, shi l'eka Unme Chileke; kele iphe ono aduje iya ehue-eswe ehue-eswe l'enya. Teme ophu o doje-du iya enya eshinu o to byadu amaru urwu iya me o budu le Unme Chileke, no l'ime iya eyeru iya aka. ¹⁵ Obenu l'onye Unme Chileke bu l'ehu; amajeru urwu iphemiphe; ophu nemadzu mmanu adujekwanu ike maru iphe onye ono eme. ¹⁶ Oo ya bu iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“?Bu onye maru uche
 Nnajiuphu, bu Chileke?
 ?Bu onye be bu onye adu
 ike kaju iya iphe,
 oo-me? ††”

O bekwanu l'anyibedua nweru uche ke Kereshi, bu iya emeje g'anyi ri oriri g'oori.

Ndu ejeru Chileke ozi

3 Unwunna mu; mu ta adukwa ike pfuaru unu opfu, eepfuru ndu Unme Chileke bu l'ehu. Opfu, mu pfuru unu bukwa opfu, eepfuru ndu emekwadu umere ndiphe; mbu ndu bukwa nwaswa l'iphe ke Kereshi. ² Noo g'o gude mu chee unu era; ophu mu ededuru unu nri eshinu unu eshidu sware k'eriri iya. Mbu le nta-a be unu teke asukpokwaa ya nu; ³ kele unu emekwadu umere ndiphe. Eshinu unu ejikwadu iji-enya; teme unu nodu adzo-phe enya; bya anodu ekpa l'iche iche; ?unu ta amadu l'unu etsokwadu uzo ke ndu mgboko-a; l'unu emekwadu umere ndiphe. ⁴ L'eshinu unu atukoje epfugbaa su: “Mbedua lakwaru Polu.” Onye ophu asu: “Mbedua lakwaru Apolosu.” ?Unu ta amadu l'unu emekwadu umere ndiphe?

⁵ Mbu-a; Apolosu ono; ?o bu onye? To Polu; ?o bu onye? O to dukwa ndu ozo, anyi bu gbahaa ndu ejeru Chileke ozi; ndu goshiru unu uzo, unu shiru bya eworu onwunu ye Jizosu l'eka. G'anyi ha nwekotaru iphe, Nnajiuphu suru g'anyi mee. ⁶ Iphe, anyi meru dukwa gegube-a, aakuje akpuru oshi-a. O buru mbedua be kuru akpuru oshi obu akuku; Apolosu gbaa ya mini. O bukwanuru Chileke bu onye meru g'o vua evuvu. ⁷ Oo ya bu

† Guna Azá 64:4 †† Guna Azá 40:13

l'onye kuru akpuru oshi; me onye gbaru iya mini ta adukwa iphe, ephe pfube buru. O kwa onye bu iphe bu Chileke, bu iya bu onye meru iya g'o vua. ⁸ Onye kuru iphe akuku me onye gbaru iya mini tukokwaru eje ozi lanu. O le g'ephe ha l'ehu l'ehu be Chileke e-bukwa nggo; onye jeru g'o jeru be oo-bu nggo g'ozu, o jeru gbaru. ⁹ L'o kwa Chileke be anyi l'iya tukoru gbaru mgba eje ozi ono. Unubedua bu opfu, Chileke koru bya aburu ulo, Chileke akpu. ¹⁰ Mu gude iphe-oma, Chileke yeru mu l'eka ge mu gude jeeru iya ozi mee iphe, onye maru akpu ulo okpobe akpukpu emeje. Mu turu okpa-ulo; onye ozo nodu akpukwanu ulo obu akpukpu. O le g'onye akpu g'okpu; letakwa enya maru iphe, okpu l'eli okpa-ulo obu. ¹¹ Noo kele o to dukwa onye ozo, atubaa okpa-ulo ozo abudu ophu a tawaru, bu iya bu Jizosu Kereshi. ¹² L'eli okpa-ulo ono be o duru ndu e-gude mkpola-ododo akpu iya ulo; ndu egude ope; ndu egude mkpuma, aswa du; o dukwarupho ndu bu oshi be ephe e-gude akpu nkephe; ndu egude eji; ndu abukpooruro eta be ephe e-gude akpu nkephe. ¹³ Obenu l'onymonye be aa-maru g'iphe, o gude kpu nkiya du-be ree mboku ikpe ono, Chileke e-woru iya tua jala onoya. L'oku, e-tsu mboku ono be bu o -tsuchaa; aa-huma ozi, onymonye jeru iphu. Oku ono e-tsu iya hua ya ama goshikwanu g'o gbaru. ¹⁴ Onye oku ekeduru iphe, o gude kpu ulo l'eli okpa-ulo ono; Chileke ebua ya nggo. ¹⁵ Onye oku keru nkiya; l'olaaru iya l'iswi; yebedua l'ishi onwiya b'aa-dzotakwa-a; ole adzota nkiya a-dutabewa g'onye a lofutaru l'oku enwunwu.

¹⁶ ?Unu ta amadu l'unu bu eze-ulo Chileke; le Unme Chileke be bu ebubu l'ime unu? ¹⁷ Onye emebyi eze-ulo Chileke be Chileke e-mebyikwapho. Leze-ulo Chileke dukwa nsu; o buru unubedua gedegede bu eze-ulo iya obu.

¹⁸ G'o to dukwa g'unu ha onye anoduje agho-pheru onwiya ugho. G'onye aru le ya maru iphe l'ogbo owa-a; hakwaa egube oriri ono bya aburu onye-eswe; e -mechaa g'oo-buru onye maru iphe okpobe amaru. ¹⁹ Kele iphe, ndiphe guberu mmamiphe le mgboko-a be bukwa iphe-eswe l'iphu Chileke. L'e dekwaru l'ekwo-opfu Chileke su: "O Chileke bu onye anmataje ndu kwaru enya le nkwananya phe." ²⁰ A bya edekwaa ya pho l'ekwo-opfu Chileke su: "Nnajiuphu makwaru-a l'egomunggo ndu maru iphe bu mkpokpo iphe." ²¹ Oo ya bu; g'o to dukwa onye e-gudeje nemadzu aba abaa. L'e -pfujekpo ya nu epfufu; iphemiphe tukokwaru buru iphe unu iphe unu; ²² me Polu-o; me Apolosu-o; mekpoo Pyita-o; mgboko l'ophu; me ndzu me onwu. Iphe nta-a me iphe e-me l'iphu; iphemiphe ono tukoru bukataru iphe unu. ²³ Unubedua tukokwanu bukataru iphe ke Kereshi; Kereshi bukwanuru ke Chileke.

Iphe ndu-ishi-ozu Kereshi egoshi anyi

4 Su-a; unu te edobejekwa anyi g'anyi bu ndu ozo gbahaa ndu-ozu Kereshi; ndu Chileke yeru g'ephe letaje enya l'opfu Chileke ono, bu opfu ophu Chileke shi domia edomi ono. ² Iphe, eele enya iya l'eka onye eleta ndu-ozu enya bu g'o buru onye e gude ire iya aka. ³ Mu ta akpakwa ishi l'unu doberu mu nno; ozo le nemadzu kperu mu ikpe k'ozu, mu jeru; mbedua l'onwomu ta adukpokwanu teke mu suseru l'o waa ge mu du; ⁴ o noo kele o to dudu iphe, mu humaru onwomu l'ehu, bu iphe, mu a-su l'o noo aka mu shiswewaru uzo; ole o to bukwa iphe ono goshiru le mu kpefuwaru. Oo Nnajiuphu bu onye e-kpe mu ikpe. ⁵ Oo ya bu g'unu ta adushi onye unu a-nodu anmawa ikpe l'ebe oko rwu teke aa-nma ikpe; ikpe bu teke Nnajiuphu a-bya; l'o kpee ya. Noo teke oo-wofuta iphe, e shi domia l'ochii bya edobe l'iphoro; l'o bya eworu iphe, amadu chiru k'ememe, bu iphe, du iya l'okpoma; woru tua jala. Noo teke Chileke a-ja onymonye ajaja, rwuberu iya nu.

⁶ Unwunna mu; o kwa g'e-shi g'o doo unu enya be mu gude woru iphemiphe ono dobe l'ehu mu le Apolosu; g'unu anwuta iphe ono, e pfuru su: "Unu te etsoghatajekwa iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke." Su-a; g'o to dukwa g'unu ha onye egudeje onye lanu eku onwiya; woru onye ophu nmaa phulaphula. ⁷ Su-a; ?bu onye mekpooru ngu i ka onye ozo? ?Bu gunu be i nweru 'abudu iphe, Chileke nuru ngu? Eshinu o bu Chileke nuru ngu iya; ?denkwanu g'o gude i gbegude iya eku onwongu g'o -bu l'o to buedu iphe, a nuru ngu anunu?

⁸ Ephi gbeg jichakwanu unu! Unu gbekwa nwekotawaru nu iphemiphe; buchawaru nu ndu eze; ebe anyibedua abudu. O dukwa ree. O gbekwanu du mu g'a su l'unu buchawaa eze obu; me anyi abya g'anyi l'unu tukoburu iya. ⁹ Obenu l'o dukwa mu g'anyibe ndu-ishi-ozu Kereshi be Chileke woru dobe l'ikpazu. Anyi nowaa ge ndu

e doberu k'apfụ-gbu; mbụ g'anyi bụru iphe, mgboko mgburugburu, a-byaję ahụma ahụma; mbụ ndiphe mę ụnwu-ojosi-imigwe. ¹⁰ Anyi gude opfu ẹhu Kéreshi bụru ndu eswe; unubędua gbęwanu l'ẹka Kéreshi bụru ndu maru iphe. Anyi dọ arwụhu; obenu l'unubędua gbęnu shihu ike! Anyi bụ ndu a nmaru phulaphula; obenu l'unubędua bę a gbę kwabę ụbvù. ¹¹ Sụ-a; ẹgu anọdujekwa agụ anyi; mbụkwa byasụ nta-a; ẹgu mini nọdu anọduje agụ anyi; anyi nọdu anma nkịrika ẹkwa; a nọdu etsu anyi iphe; anyi tsoru ẹkameka aghaphe; ọphu anyi enwe-du unuphu. ¹² Anyi gbę gude ẹka anyi ese akanya g'anyi e-meje anu onwanyi nri. Teke a turu anyi ọnu; anyi agoru ọnu-oma nụ onye ọbu. A -nọdu akpa anyi ẹhu; anyi ataru iya nshi. ¹³ Teke e pfubyishiru ẹpha anyi; anyi epfuru opfu bęlebele nụ onye ọbu; anyi gbę bya abụwaru ikpọzu kę ndiphe; mbụ iphe, dọ ideyideyi, e gude ẹza zafu l'ẹkameka; byasụ l'eswe, dọ gę ntanụ-a.

¹⁴ Iphe, mu ederu unu iphe-a ta abụkwa g'o mee g'iphere dọ unu. Ọ kwa ẹka bę mu aloru unu lę nchi; l'unu bụ ụnwu mu, mu yeru obu. ¹⁵ L'unu -nwechakpọkwaaru m'obeta ọ bụru ụnubuku ndu eleta unu ẹnya l'uzo kę Kéreshi; nna unu ta adukwa igwerigwe. Ọ kwa mbędua bụ nna unu, nuru unu ndzu, shi l'ẹka Kéreshi; eshinu ọ bụ mbędua byaru ezia unu ozi-oma ono. ¹⁶ Noo g'o gude mu nọdu arwọ unu arworo sụ; jiko unu tsoru ẹka mu. ¹⁷ Ọ kwa iphe ono meru g'o gude mu zia Timoti sụ g'ọ byapfuta unu. Timoti ono bę eshinu mu ziru iya etso Nnajiuphu bę ọ bụwaa nwa mu, mu yeru obu; tẹme ọ bụru onye goshiwaru lę ya gbaru gę mu gude ire iya ẹka. Sụ-a; g'ọ byapfuta unu bya anyatabaaru unu gę mu egudeje etso ụzo kę Kéreshi ono; mbụ gę mu ezije iya l'iphe, bụkpoo Chiochi g'ọ ha l'ẹkameka.

¹⁸ Ọ duru ndu gbę hawaru nụ eku onwophe; g'ọ bụ lę mu ta abyadu alwabaa azu lę ndu-unu. ¹⁹ Ọle a taa nọdu ọdu; mu abyapfuta unu; mę Chileke kwenu. Noo teke mu a-huma iphe, ndu ono, eku onwophe ono a-du ike mee; tọ ẹphe bụ ọ-pa-ọnu. ²⁰ L'iphe, bụ lę Chileke bụ eze ta abụkwa opfu, eepfu l'ọnu; ọ kwa iphe, gude ike ere ire. ²¹ ?Bụ ole ka unu ree? ?Mu gude ẹchachi byapfuta unu? ?Tọ gę mu gude obu-iphóró waa ewoze onwonye alı bya?

Urwu-alı, haru dọ lę Chiochi

5 Sụ-a; mu anukwa l'unubę ndu Chiochi haru arwu ırwuali. L'ęjo ırwuali, unu haru arwu dọ-be ęji; k'ophu bụ lę ndu 'amadu ekemu Chileke ta atukpodanu ama ememe iya; kę gę nwoke duta nyee nna iya wata alulu. ² Unu nọdu ekukwapho onwunu; ọ bụru iphe, unu gege agbę agụ aphu. Unu wuchikwaa onye ono ewuchi; g'ọ tọ nọduhekwa l'echilabo unu. ³ L'a makwaru-a lę mu ta anodu l'ẹka unu nọ ono; k'ophu unu ele mu ẹnya; obenu l'obu mu nọkwa-a l'ẹka unu nọ. Noo g'o gude mu gude ike kę Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kéreshi nmaa onye ono, meru ẹbyi ono ikpe g'ọ bụ lę mu l'unu nọ l'ẹka ono. ⁴ Sụ-a; unu -nokobeephe; teke ono obu mu anodukwapho l'ẹka ono, unu nọ ono; ike kę Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu a-nodukwapho l'ẹka ono, anyi nọ ono; ⁵ unu woru onye ono ye Nsetanu l'ẹka g'o mebyia ogwehu iya; l'o noo iphe, gbaru iya nụ bụ ono. Ọo ya bụ gę Chileke a-dzoo ndzu iya mboku, Nnajiuphu a-bya.

⁶ Sụ-a; ekuku, unu eku onwunu ta adukwa ree. ?Unu ta amadu l'ọo nwochileka iphe, ekoje buredi bę asujeru ekoli ishi buredi ophu? ⁷ Unu tọ nwehu sashia akahu iphe-ekoje-buredi ono, g'unu aburu buredi ọphúú, e te eyeduru iphe, ekoje buredi. Noo kęle nwaturu Ojaghata ono, bụ Kéreshi bę e gbuakwaru. ⁸ Nta-a bụakwaa g'anyi wata abo ọbo-iphe ono g'ọ gbaru. G'anyi te egudekwa buredi ọphu akahu iphe-ekoje-buredi ono dọ, bụ iya bụ ęjo-iphe yę iphe-ashı gude bo ya. Ọ kwa g'anyi gude buredi ọphu iphe-ekoje-buredi adudu ililekpoo bo ya, bụ iya bụ anodu ndzu ọphu ntucha adudu ilile waa l'eme ire-lanu.

⁹ Mu dehaakwaru unu ẹkwo sụ unu g'unu lę ndu eme kę nwoke mę ndu eme kę nwanyi te emegbajękwa. ¹⁰ Ndu mu epfuru unu ta abukwa ndu 'amadu Chileke, eme ęgube iphe ono; ọzoo l'ọo ndu ẹnya-pfurupfuru; ọzoo ndu ana nfu; ọzoo ndu agwo nshi. Ndu k'ono bę unu -jeshia phe ezeru; bụanaa iphe, gbaru unu l'ememe bụ g'unu lufuepho lę mgboko alufu ophu. ¹¹ Iphe, mu shi epfu bukwa g'unu bujeru ubara yeru onye kuru on-wiya nwanna tẹme ọ gbę eme kę nwanyi; ọzoo eme kę nwoke; ọzoo nweru ẹnya-pfurupfuru; ọzoo l'ọo gwọ nshi; ọzoo l'ọo onye evu onye ọzo nvu azu; ọzoo l'ọo onye angugharu mę ẹka; ọzoo onye ana nfu. Ọo ęgube onye ono bę mu sukwarupho g'unu l'iya te erigbajęshi nri.

¹² Ọ -bụru kẹ ndu amadụ Jizọsu; ?nkemu bụ l'ole; k'eje phẹ anma ikpe? ?Tọbudu ndu ọpụ nọ l'ime Chiochi bẹ ọ gbaru anyi l'ekpe ikpe? ¹³ Obenu lẹ ndu ọpụ anọdu l'ime Chiochi bụ Chileke e-kpe phẹ ikpe. Ọo ya bụ lẹ-a; "Unu chifujekwa onye njo l'echilabọ unu."

Agbaru ụnwunna ẹkwo

6 ?Denu g'o gude ọ nọdu abujeru teke ọ bụ l'o nweru g'unu ha onye opfu adaru yee nwibe iya; l'ọ gbẹ parụ iya jepfushia ndu apfubeduru ẹka ọto g'ephẹ kpee; ẹpẹ ta apapfudu iya ndu-nsọ ibe phẹ? ² ?Unu ta amadụ l'ọo unubẹ ndu-nsọ bụ ndu e-mechaa kpee ndiphe l'ophu ikpe? Eshinu ọ bụ unu e-kpe ndiphe l'ophu ikpe; ?unu ta akabedu sụru ekpe ụnwu iphiriba ikpe onoya? ³ ?Unu ta amadụ l'ọo anyibedua bẹ l'e-mechaa kpee ụnwu-ọjosi-imigwe ikpe? Ọ bụchiaru nụ opfu k'eliphe bẹ unu ta adudu ike kpeshia. ⁴ Ọ -bụru l'egube opfu ono dūru unu; ?denu g'o gude unu gbẹ ewotajẹ iya eje edoru ndu unubẹ Chiochi sụru l'ọ tọ dudu iphe, ẹpẹ bụ? ⁵ Iphe, mu gude epfu iphe-a bụ g'iphẹ iya dū unu. ?Tọ dukpoda g'ọ ka mma l'ọo onye lanụ l'echilabọ unu; bụ onye maru iphe k'ophu odojeru unubẹ ụnwunna ono opfu? ⁶ Ọ gbẹ abujeru nwanna -gbeshi l'oo-je agbaaru nwanna iya ẹkwo l'iphu ndu ta amadụ Chileke.

⁷ Agba ẹkwo ono, unu anọduje agbaru nwibe unu ono bụakwaa iphe, dū ẹji bẹ unu anọduje emeta ekpu onwunu. O shitachia ono; ?bụ gūnu kparụ iphe, unu ta adujedu ike taa nshi mẹ e -mee unu ẹji? ?Tọ kachidaa ree g'ọ bụchiaru l'ọo unubedua bẹ onye ọzo gbẹchia gude ụgho emekputa? ⁸ Unubedua l'onwunu gbẹ anọduje eme nwibe unu ẹji; gude ụgho eme nwibe unu iphe, apfuduru-oto; l'ẹka nwibe unu ono bụhukwapho ụnwunna unu. ⁹ ?Unu ta amadụ lẹ ndu apfubeduru-ẹka-oto bẹ ụzo aduduru l'ẹka Chileke bụ eze? Unu te ekwekwa g'e dūru unu ghaa ụzo. Ndu ụrwuali; mẹ ndu agwọ nshi; mẹ ndu eri ogori; mẹ onye nwoke arajẹ nwoke ibe iya; ¹⁰ mẹ ndu-oshi; mẹ onye ẹnya-pfūrufuru; mẹ ndu angughajeru mē ẹka; mẹ ndu evuje nvu azụ; mẹ ndu ana nfu; ta adukwa g'ephẹ ha mẹ onye lanụ, abahụ l'ẹka Chileke bụ eze. ¹¹ Ọ bụru g'unu shi harụ dūchaa bụ onoya. Obenu lẹ Kéreshi safūwaru unu iphe-ẹji unu; bya emee unu ndu kẹ Chileke, dūberu Chileke ree. Ọ bụru l'ẹka Jizọsu Kéreshi, bụ Nnajiuphu waa l'ẹka Unme-dụ-Nsọ bẹ Chileke shi gụ unu lẹ ndu pfuberekoto l'iphu iya.

Ẹhu ngu l'ophu bụ kẹ Chileke

¹² "Iphemiphe bẹ a harụ mu ụzo gẹ mu meje g'ọ dū mu." Ọle ọ tọ bụkwanu iphemiphe bẹ bụ mu -mee ya l'ọ dūru mu lẹ ree. "A harụ mu ụzo gẹ mu meje iphemiphe g'ọ dū mu." Ọle mu tee kwekwanụ g'ọ dūru iphe, e-wota mu mee gẹ mu bụru ohu iya. ¹³ "Nri bẹ e mekwarụ g'ọ lajẹ l'ephō; bya emee ẹpho gẹ nri lajẹ iya." Ọle Chileke e-mechakwanaa tūko ẹphenebo mebyia. Iphe, Chileke medoru ogwẹhu ta abukwa g'e gude iya pharwushije onwonye; ọ kwa Nnajiuphu, bụ Jizọsu bẹ o medoru iya; tēme Nnajiuphu l'onwiya bụkwarupho Nnajiuphu k'ogwẹhu. ¹⁴ Chileke kuliru Nnajiuphu o shi l'onwu teta dzuru ndzụ; ọ bụkwarupho nno bụ g'oo-gude ike iya kulia anyibedua.

¹⁵ ?Q dū g'unu ta amadụ l'ogwẹhu unu bụ mpfukata ẹhu Kéreshi? ?Denu gẹ mu a-gbẹ wota mpfukata ẹhu Kéreshi jeye l'ẹhu nwanyị ụkpara? Tụswekwa! ¹⁶ ?Unu ta amadụ l'onye jepfuru nwanyị ụkpara bẹ yẹ l'iya tūgbawaru bụru onye lanụ? Eshinu e pfuru sụ: "Ephenebo l'a-buru onye lanụ." ¹⁷ Obenu l'onye yee Nnajiuphu, bụ Jizọsu tūgbaakwanaru bẹ yẹ l'iya bụakwapho onye lanụ lẹ Unme Chileke.

¹⁸ Unu buru ụbara yeru apharwushi onwonye. Iphe, bụkpoo iphe-ẹji ọzo, eemekpọo ememe ta adukwa ọpụ emebyi anụ-ẹhu nemadzụ; obenu l'onye apharwushi onwiya l'emebyi anụ-ẹhu iya. ¹⁹ ?Unu ta amadụ l'ogwẹhu unu bụ eze-ulo kẹ Unme-dụ-Nsọ ono, bu l'ime unu ono; mbụ Unme-dụ-Nsọ ono, unu natarụ l'ẹka Chileke ono? Noo g'ọ gude ẹbe ọ bụedu unu, nwe onwunu. ²⁰ Unu bụwaa aswa, Kéreshi zuru azuzu. Ọo ya meru g'ọ gude unu je l'egude ogwẹhu unu ekutse Chileke.

A bya lẹ k'alụ nwanyị

7 A bya abya lẹ k'iphe ono, unu deru mu l'ẹkwo-ozu ono. Iphe, dū ree bụkwa gẹ nwoke te ejejeshi alụ nwanyị. ² Ọ bụwaa g'ọ to me g'amadụ wata eme kẹ nwanyị meru g'ọ gude mu sụ: gẹ nwoke l'ẹhu l'ẹhu lụ-

taje nwanyi k'ẹka iya; nwanyi nonu eje aluru ji k'ẹka iya. ³ Gẹ nwoke lajeru nyee ya l'ulo g'ọ gbaru iya eshinu ọolu iya alulu. Nokwapho gẹ nwanyi a-lajeru ji iya l'ulo g'ọ gbaru iya l'oo ya bu ji iya. ⁴ Lẹ nwanyi, aalu alulu te enwekwa ẹhu iya. Ọ kwa nwoke nwe ẹhu nyee ya. Nokwapho g'ẹhu kẹ nwoke 'abukwa iya pho nwe iya. Ọ kwapho nwanyi nwe ẹhu ji iya. ⁵ Gẹ nwoke ta ajikajekwa ejepfu nyee ya; ophu nwanyi ajikajekwa ji iya; gbahakwa l'unu chiru iya achichi su l'oo g'unu haa onwunu kẹ nwateke ono; k'ophu unu e-woru uche dobe l'epfu anu Chileke okpobe epfufu. Ọle teke unu tuburu k'epfu anu Chileke obu bukwapho; unu watakwa akwakwa ozo; ọ -nonyakwaa Nsetanu kwaru unu ye l'iphe, du eji opfu l'unu ta adudu ike esede onwunu.

⁶ Ọle iphe-a, mu epfuru unu-a bukwa kele mu kwetaru g'ọ du egube ono; ọ to bukwa l'oo ekemu, a turu atutu dobe. ⁷ Lẹ mu -jeshia epfufu; bukwa iphe, dukporo mbedua ree bu g'a su l'oniyemonye du-dzuru gẹ mu du-a; obenu l'oniyemonye nwekotaru iphe-oma, du iche, Chileke seru ye iya l'eka; onye nkiya adu egube-a; onye ophu nkiya aduro g'oo-du.

⁸ Su: ọ -buru kẹ ndu ta aludu ji me ndu ta aludu nwanyi; me unwanyi ophu ji phe anodedu; ndu k'ono be iphe, mu epfuru phe bu l'ọ duru phe ree g'ephe noduepho ta aluhe ji; ẹbe nwoke aluhe nwanyi; nodu gẹ mu no-a.

⁹ Ọle ọ -buru l'ephe taa dudu ike emekota iya; gẹ nwoke lukwaa nwanyi; gẹ nwanyi lukwaru ji. L'ono kakwapho mma eme l'anodu taahaa nshi okpehu l'iphe, agushi phe ike.

¹⁰ O be lẹ ndu ophu aluwaanu be mu aturu ekemu su; gẹ nwanyi b'adukwa teke oo-lufuje libe ji iya. Mbụ l'ọ to bukwa mu atu ekemu obu; ọ kwa Nnajiuphu anyi, bu Jizosu. ¹¹ Teke ọ bukwanu l'ọ lufuru; gẹ nwanyi obu kwakwaa b'alụ ji ozo; odumeka g'ọ laphukwa azu gẹ yele ji iya doshia. Gẹ nwoke ta adukwa teke oo-chifuje nyee ya.

¹² A bya lẹ ndu ophu phoduru nu mu su-a; owa-a bukwa mu epfu iya; ọ to bukwa Nnajiuphu; teke ọ bu l'onye kweru kẹ Kereshi alu nwanyi, te ekwedu kẹ Kereshi; g'onye ono ta achifukwa iya me ọ -buru lẹ nwanyi obu kweru-a lẹ ye l'iya a-tuko-a nodu alu. ¹³ Ọ -bukwanuru l'oo nwanyi, kweru kẹ Kereshi alu nwoke, ekwedu kẹ Kereshi; gẹ nwanyi obu ta alufukwa l'ibe ji iya obu; me ọ -buru lẹ nwoke obu kweru-a lẹ ye l'iya a-nodu alu.

¹⁴ Kele nwoke, ekwedu kẹ Kereshi bya alu nwanyi, kweru kẹ Kereshi be shiakwaa l'eka nyee ya buwaru kẹ Chileke. Nokwapho gẹ nwanyi, ekwedu kẹ Kereshi bya alu nwoke, kweru kẹ Kereshi shiakwapho l'eka ji iya buwaru kẹ Chileke. Ọ -bu l'ọ to du nno me unu unu phe abujeru ndu aaso nsọ; obenu lẹ nta-a be ephe dukota nsọ. ¹⁵ Teke ọ bu l'onye ophu ekwedu kẹ Kereshi be suru lẹ ya ta aludedu; g'ọ hakwaa. Onye nwoke ozoo nwanyi kweru kẹ Kereshi ono be e tee kebutekwa ekebuta; eshinu Chileke kuru anyi g'anyi buru lẹ nchi-odu-doo.

¹⁶ Mbụ-a; gube nwanyi, alu ji; ?denu g'ishiru maru l'e tee shidu ngu l'eka dzoo ji ngu? Too ?denu gẹ gube nwoke meru maru l'e tee shidu ngu l'eka dzoo nyee ngu?

Aadu gẹ Chileke doberu onye

¹⁷ Ọo 'epho g'onyenonu mejeepho iphe, Chileke keru nu iya g'o meje; mejekwa iya pho gẹ Chileke suru g'o meje iya teke o kuru iya. Ono bu ekemu, mu atu edoberu iphe, bukpo Chiochi, no l'ekameka. ¹⁸ Mbụ l'iphe, mu epfu bu; g'onye buru ubvu teme e kua ya te ejeekwa eme onwiya onye e buduru ubvu. G'onye ebuduru ubvu te ejeekwa ebun ubvu. ¹⁹ Kele e buru ubvu l'e te ebuduru te enwedu iphe, ọ bu l'iphu Chileke. Iphe, bu iphe bu g'e meje iphe, Chileke karu su g'e meje. ²⁰ Ọo ya bu g'onyenonu dujeepho g'ọ du teke Chileke kuru iya. ²¹ Teke ọ bu l'i bu ohu teke Chileke kuru ngu; ta ayokwa oshi. Gbahakwa l'i maru uzo, ii-shi gbaa onwongu; g'i menaa ya nweru onwongu. ²² L'onye Chileke kuru; ọ bya ye Kereshi bya atugba; teke onye ono bu ohu; g'onye ono nyatakwa lẹ Nnajiuphu towaru iya l'egbu, iphe-eji keru iya. Nokwapho g'onye 'abudu ohu teke Chileke kuru iya byawaru bya aburu ohu Nnajiuphu, bu Kereshi. ²³ Unu bukwa aswa, Kereshi zuru azuzu. Ọo ya bu; unu ta laekwa azu je aburu ohu kẹ ndu mgboko-a. ²⁴ Unwunna mu; g'onyenonu jiko dujeekwapho g'ọ du teke Chileke kuru iya; g'onye ono noduakwaro l'atugba, yele Chileke tugbaru.

Ndu ata alūdu alūlu

²⁵ A bya l'ẹhu k'unwanyi, ata alūdu ji mẹ unwoke, ata alūdu nwanyi; ọ tọ dudu ekemu, mu a-sụ lẹ Nnajiuphu tūru doberu unu. Obenu lẹ mu e-ye ọnu, rwuberu mu nū; eshinu e shiwaa l'obu-imemini ọphu Chileke aphuru mu; mu buri onye goshiwaru l'ọ gbaru g'unu gude ire mu ẹka.

²⁶ Ọo ya bụ l'iphe, mu ariḳwa bụ lẹ gẹ mkpawere habe shii nta-a bẹ iphe, kakwa ree bụkwa g'onyenonu nọ-duerupho onwiya g'ọ nọ. ²⁷ Teke jiluwaa nwanyi; ta achifukwa iya. Ọ bụkwanuru l'i tị lụada nwanyi; te jeekwa aluta. ²⁸ Ọle ọ tọ bụkwa eme iphe-ẹji mẹ i -je alua nwanyi. Teke ọ bụkwanu lẹ nwamgboko jeru je alua ji; ọ tọ bụkwa iya pho eme iphe-ẹji. Ọ kwa l'iphe, ọ bụ bụ lẹ ndu alu nwanyi mẹ unwanyi, alu ji bẹ vu iphe-ẹhuka kẹ mgboko-a l'ishi. Ọphu ọ dūkwanu mu g'a sụ l'unu dabaru l'iphe-ẹhuka, dū nno.

²⁹ Mbụ l'iphe, mu epfu unwunna mu; bụ lẹ mboku abvukwa. Gẹ ndu alu nwanyi shiepho nta-a metajekpooro g'ephe ta alūdu nwanyi. ³⁰ Gẹ ndu aphu tsoru metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, atsụ phẹ l'ẹhu. Gẹ ndu ẹhu atso uto mejekpooro g'ẹhu ta atso phẹ. Gẹ ndu nweru aswa, ephe azu metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, ephe azu. ³¹ Teme gẹ ndu emekpooro iphe, ephe eme lẹ mgboko-a metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, iphe ono bụ. Lẹ mgboko-a, dū g'ọ dū-a ta adukwa g'ọo-nọ-beru.

³² Ọle iphe, mu eme gẹ mu karu unu bụ g'unu haa ayọ-phe ọshi. Iphe nwoke, ta alūdu nwanyi a-nodu epfu buepho gẹ ya e-me jeeru Nnajiuphu, bụ Jizosu ozi, bụ iya bụ gẹ ya e-me meje iphe, jiru Jizosu ephe. ³³ Obenu l'onye alu nwanyi bẹ l'ayọ ọshi iphe mgboko, bụ iya bụ gẹ ya e-me meje iphe, jiru nyee ya ephe; ³⁴ shi nno chita iphe labo ari. Nokwapho gẹ nwanyi, ata alūdu ji mẹ nwamgboko, ta alūdu ji dū bụ onoya; iphe, ephe eyejeru ẹhu bụkwapho g'ephe e-me jeeru Nnajiuphu ozi; g'ephe e-me wota ẹhu phẹ mẹ ọriri phẹ doberu Chileke iche. Obenu lẹ nwanyi, alu ji bẹ iphe, ọoyo ọshi iya bụ ọshi iphe mgboko, bụ iya bụ gẹ ya e-me mee iphe, jiru ji iya ephe.

³⁵ Sụ-a; iphe, mu gude epfu iphemiphe-a bụkwa lẹ mu eme gẹ mu yeru unu ẹka. Mu te emekwa gẹ mu sede unu. Ọ chikwaa iphe, mu eme bụ gẹ mu mee g'unu meje iphe, pfuru nhamunha, gbaru unu l'ememe; g'ọ tọ dudu iphe, a-nafuje unu egomunggo l'eje ozi Chileke ono.

³⁶ Teke ọ bụ lẹ nwoke, eje alu nwanyi nonyaru bya emeahaa umere egoshi lẹ nwanyi ono agushikpowa iya ike; teme nwamgboko ono kajiwaa akaji; ọ dūwaa nwoke g'ọ lūa ya; bẹ ọ dūkwa ree g'ephe lūa. Ọ tọ bụkwa iya eme iphe-ẹji. ³⁷ Obenu onye obu shihuru ike; o gude obu iya pfua ya pfushia ya ike lẹ yee ya taa kwadu; kele ọ maru l'ọ tọ tsudu iya l'ẹhu; l'ọo-dūa ike sede onwiya; ọ tọ dūkwa ẹji mẹ onye obu nodu; ẹbe yele nwanyi obu akwadu. Onye ono mekwaru ree. ³⁸ Ọo ya bụ l'onye luru nwanyi meru ree. Onye alūduru iya nū kabakwaro eme ree.

Nwanyi, ji iya anohedu

³⁹ Nwanyi, aalu alulu bẹ ji iya nwekwa enwenwe mẹ ji iya -nodukwadu ndu. Mboku, ọ nonyawaru ji iya nwuhu; e -shi mboku ono bẹ ọ tọ dūhedu iphe, gude iya g'ọ to je aluru onye dū iya ree. Ọle g'ọ lūkwaa onye kẹ Kéreshi. ⁴⁰ Obenu l'ẹhu gege aka iya atso uto ọme ọ haru alu ji ọzo. Nokwa gẹ mube Polu yeru ọnu bụ ono. Mu nodu ariḳwa lẹ Unme Chileke bukwa mu pho l'ẹhu.

Eri iphe, a gwaru iphe

8 Ọnu, mu yeru lẹ k'iphe, a gwaru iphe bụ lẹ-a; l'a makwaru-a l'unu suru l'anyi tukuru maru iphe. Egube mmamiphe ono emekwa nemadzu g'ọ ku onwiya; obenu lẹ n-yemobu anoduje emetse emetse. ² Teke ọ bụ l'ọ duru onye arije lẹ ya maru iphe; onye ono teke amarwukwa iphe g'ọ gbaru iya l'amama iya. ³ Obenu l'onye yeru Chileke obu bẹ Chileke maru.

⁴ A bya lẹ k'eri iphe, a gwaru iphe mu sụ; iphe, anyi makpodaru bụ l'ọ tọ dudu iphe, bụ iphe, aagwa agwagwa mẹ ilile duru iphe, ọ bụ; mbụ l'ọ bụkota okorophoo iphe. Anyi makwarupho l'ọ tọ dūedu Chileke ọzo, dū nū gbahaa Chileke lanu ono kpoloko. ⁵ Kele ọ dūchakpooru nū igwerigwe iphe, eeku agwa, nọ l'imigwe ọzo

l'eliphe; g'iphe, e dobegbaaru abaru ẹja dūnaa igwerigwe; ẹme ndu ọphu ekuru nnajjuphu dukwapho igwerigwe; ⁶ obekwanu l'iphe, anyibedua makaharu bu le Chileke du nanu kpoloko kpeekpu, bu iya bu Nna, onye iphemiphe shi l'eka; ẹme o buru iya bu onye anyi no-doru ndzu. O bukwarupho Nnajjuphu lanu kpoloko du, bu iya bu Jizosu Kereshi; onye bu iya be Chileke gbẹ l'eka iya mee iphemiphe; ẹme o bukwaru iya pho be anyi shi l'eka iya nodu okpobe ndzu.

⁷ O le unu maru l'ọ to bu du onyemonye marwuru iya egube ono. Ndu ọphu egomunggo phe du l'agwa ono mbukwadia ntanu-a; l'erikwadu iya l'ephe eri iphe, agwaru iphe. Iphe ono, ephe eri ono emerwushia phe egomunggo; kele ephe te ekweshiduru ike. ⁸ O to bukwa nri l'e-me g'anyi kabaa akpitaru Chileke ntse. ?Anyi riru iya-o; ?anyi te eriduru iya-o; anyi taa kakwa eji; ọphu anyi a-kakwa ree l'iphe Chileke.

⁹ Oo pho g'unu kwabe ẹnya g'enweru onwonye unu ono ta aburu upfu du ndu ozo l'okpa, bu ndu ọphu ekweshiduru ike. ¹⁰ Kele o -buru l'onye ekweta iya eshihuduru ike humaru gube onye ekweta ngu shihuru ike l'eka i no l'ulo agwa eri iphe, agwaru iphe; ?ti madu l'i gbẹ eyeru iya okpu-ikike g'o je ase ẹ ya onwiya ase wata eri iphe ono, a gwaru iphe ono? ¹¹ O n'iya bu onye ono, okpobe-opfu ono teke eshihudu ike l'okpoma ono eshi l'amaru iphe, i maru laaru onwiya l'iswi; mbu nwanna ngu ono, Kereshi nwuhuru l'iswi ẹhu iya ono. ¹² Oo ya bu le teke unu meru egube ono be unu meswewaru unwanu unu; opfu l'unu mekaru phe iphe l'obu phe ono, dukwadu nyegenyegede ono. O kwa iya pho bu l'unu shiwa l'ehu unwanu unu ono meswee Kereshi l'iphe ono, unu meru ono. ¹³ Noo g'o gude mu su: o -shita g'iphe eri l'onu kpata ge nwanna mu mee iphe-eji; mu ebuchiapho ata anu le phuruphuru gberegedege ge mu ta akporu iya okpa ye l'eme iphe-eji.

Iphe, rwuberu onye ishi-ozu

9 Su-a mbedua; ?mu ta abudu onye-ishi-ozu bya aburu onye nweru onwomu; bya egudekwapho ẹnya mu huma Jizosu Kereshi, bu Nnajjuphu anyi? ?Tobudu unu bu iphe, egoshi ozi, mu no l'eka Nnajjuphu anyi ono jee? ² Mu 'abudu onye-ishi-ozu Jizosu l'ẹnya ndu ozo; mu aburu iya nu unubedua. Oo unubedua bu iphe-ohubama, egoshi le mu bu onye-ishi-ozu Nnajjuphu; opfu l'unu byawaru bya aburu ndu ephe le Nnajjuphu tugbaru buru nanu.

³ Wakwa onu, mu eyejeru ndu epfu l'iphe, mu eme ta abudu iya baa: ⁴ Mu asuje phe: ?To rwubeduru mu g'aanuje mu nri waa iphe, aangu angungu k'ozu, mu eje? ⁵ ?To gbaduru mu eme ge ndu-ishi-ozu ozo; mbu eme g'unwune Nnajjuphu phe; me Pyita phe? Mbu l'ogbaru ge mu ga luta nwanyi, etso uzo ke Kereshi dujeru eje eka mu ejekpo. ⁶ ?Bupho mu le Banabasu kpoloko be l'e-seje akanya nri, anyi e-rije nodu ndzu to? ⁷ ?Bu onye ojogu gunu jejeru ogu apfu onwiya ugwo? ?Bu onye kojeru opfu vayinu; o haa eri akporu, shi iya nu? ?Bu onye dobejeru aturu ọphu o ridu iphe, shi iya nu?

⁸ ?O du unu ge mu epfu iphe-a kele o iphe, ndiphe epfuje? ?To ta atukwaru iya pho l'ekemu? ⁹ Noo kele e deru iya l'ekwo ekemu, Chileke turu nu Mosisu su: "Unu te ekechijekwa eswi onu me unu mee ya o nodu azoshiru unu eswa l'ereshi." ?O du unu g'o bu eswi be Chileke ayọ oshi iya ono? ¹⁰ O bukpwaa opfu ẹhu anyi be oopfu ono. Oo anyi be e dedoru iya. Kele onye akọ opfu anoduje akọ iya ele ẹnya iphe, o-meta l'eka ono. Onye echishi eswa l'iphe, o koru anodujekwapho echishi iya togbo ẹnya l'iphe, o-metakwa iya pho. ¹¹ Anyi kwaru iphe-oma, shi l'eka Unme Chileke l'echilabo unu g'aakuje akporu-iphe l'egu-a. ?O bu iphe, paru eka me anyi -shi unu l'eka kpataje iphe, eele l'ẹnya rije nodu ndzu? ¹² Eshinu ọphu unu agbeje kwe l'o rwuberu ndu ozo g'ephe rita iphe l'eka unu; ?to kachidaa anyi erwube g'anyi rita?

O duchakpoo nno; o le mu teke atu-swee ya ama ememe. O chia iphe, mu emejchia bu nshi be mu atagbuje iphemiphe g'eeshi ge mu ta agbe egbuchi uzo ozi-oma ke Kereshi. ¹³ ?Unu ta amadu le ndu eje ozi l'eze-ulo Chileke bu nri shi l'eze-ulo Chileke be ephe erije? Ndu eje ozi l'oru-ngweja Chileke nodu eketajekwapho iphe, e gude gwaa Chileke. ¹⁴ Nokwapho ge Nnajjuphu turu ekemu su ge ndu ezi ozi-oma rije iphe, shi l'ozu-oma, ephe ezi.

¹⁵ Obenu le mu teke aji-swee unu aji iphe, du egube ono. Ophu o bukwa l'ekwo-ozu-a, mu ederu unu-a bu le mu suru l'iphe ono rwuberu mu nta. Mbu-a; o kachikwa mu ree le mu nwuhuru; eme l'o nweru onye meru

g'aba ono, mu abaa ono, b̄uru mkp̄okoro opfu. ¹⁶ Unu maru l'iphe, mu an̄oduje aba l'abaa ta ab̄ukwaa l̄e mu ezi ozi-oma ono. Ezi ozi-oma b̄ukwa iphe, mu mef̄utaje. Nsh̄io mu m̄e mu eziduru ozi-oma ono! ¹⁷ Ọ -b̄uru l̄e mu t̄uru obu mu onyo ezi ozi-oma ono; b̄e obunggo iya rwubekwaru mu. Obenu l̄e mu eje iya k̄ele ọ b̄uwaa ozi, e yeru mu l'̄eka. ¹⁸ ?B̄u ḡunu b̄u mu obunggo iya nta? Iphe, b̄u mu obunggo iya b̄u l̄e mu an̄oduje ezi ozi-oma ono; mu ta anatad̄u aswa iya, b̄u iya b̄u iphe, gbaru mu l'ememe l'ozu ono, mu ezi ono.

¹⁹ A makwaru-a l'ọ t̄o d̄udu nemadz̄u, at̄uru mu iphe, mu e-me; ọle mu gudewaa ̄eka mu mee onwomu ohu onyemonye; g'eeshi ḡe mu gude ozi-oma ono kabaa epfubuta igwerigwe nemadz̄u. ²⁰ Mu l̄e ndu Jiu n̄odu; mu emeahaa umere ndu Jiu; g'eeshi ḡe mu pfubuta ndu Jiu. Mu l̄e ndu gude ekemu buru n̄odu; mu emeahaa g'onye gude ekemu buru; k'ophu mu e-pfubuta ndu gude ekemu buru. ²¹ Mu l̄e ndu ete pfudu k'ekemu n̄odu; mu ahākwapho k'ekemu; egudekp̄oro l'a ta had̄uru mu ḡe mu b'e mee iphe, ekemu Chileke pfuru; obenu l̄e mu gude ekemu K̄reshi buru; g'eeshi ḡe mu pfubuta ndu ete epfudu k'ekemu. ²² Mu l̄e ndu ekweta ph̄e d̄u nȳegenyege n̄odu; mu ab̄uru onye ekweta iya d̄u nȳegenyege g'eeshi ḡe mu epfubuta ph̄e. Ọo ya b̄u l'iphe, b̄ukpoo iphe, onyemonye b̄u; mu ab̄ukwarupho iphe ono ḡe mu eshi nno d̄u ike pfuta ndiphe yeru K̄reshi g'ọ dz̄o ph̄e.

²³ Iphe, mu gude emek̄otakpoo iphe ono b̄u l̄e mu ese iswi ozi-oma ono; g'eeshi ḡe mu aȳiru l'iphe-oma, d̄u iya n̄u. ²⁴ ?Unu ta amahaadaa l'a -n̄odu agba ọso b̄e a t̄ukoje agba iya; ọle ọo onye lan̄u kp̄ekpu emechaj̄e nata obunggo ọso ọbu? Ọo ya b̄u; g'unu kukebe ̄ehu gba ọso ono g'unu ab̄uru ndu a-nata obunggo iya. ²⁵ Onyemonye, b̄ukpoo onye akwak̄o at̄u ̄ego ọso l'ekukebeje ̄ehu esede onwiya l'iphemiphe, oome. Iphe, oosedede onwiya ono b̄u g'ọ nata obunggo, d̄u l'ọso ono; mb̄u obunggo ta ad̄udu g'ọo n̄o-beru l'o mebyishihu. Obenu l'anȳibe ndu etso K̄reshi esedeje onwanyi g'anyi anata obunggo ọphu a-n̄owaro jas̄u l̄e tuutuutu l̄e m̄ijimimii. ²⁶ Noo iphe, meru g'o gude mu n̄odu agba ḡe mu gbarwua ̄eka a kpar̄u mu oke ḡe mu gbarwua. Ọ b̄ukwarupho iphe ono meru g'o gude ọphu mu etsudu ̄eka g'onye etsu ph̄erephere ̄eka. ²⁷ Ọ chia iphe, mu emeje b̄u l̄e mu etsuje onwomu iphe; tsushia ya ike k'ophu mu e-sede onwomu ọkpobe esede; g'ọ t̄o b̄uru mu -pfutachaa ndu ọzo yeru K̄reshi; e -mechaa mu a-gb̄e b̄uru onye ọphu Chileke a-jika ajika.

Anma ọkwa

10 S̄u-a; ụnwunna mu; unu nyataj̄ekwa g'ọ nw̄uru nna anyi oche ph̄e. L̄e g'̄ephe hak̄otakpoo b̄e n̄okotaru l̄e mkpula urwukpu ono. G'̄ephe ha jek̄ota ije l'al̄i ọkponku ono gude ghaa eze mini ono. ² G'̄ephe ha b̄e Chileke gude urwukpu ono waa eze-̄enyimu ono mee baputizimu g'̄ephe b̄uru ndu etso M̄osisu. ³ G'̄ephe ha rik̄otaru ụdu nri lan̄u ono, shi l'imigwe ono ⁴ bya anḡukotakwapho mini ono, shi l'̄eka Unme Chileke ono. K̄ele ̄ephe nguru mini, shi l̄e mkpuma ono, a ta h̄umajedu l'̄enya ono. Mkpuma ono b̄u iya b̄u K̄reshi. Ọ b̄uru mkpuma ono b̄e tsoru ph̄e n̄u ono. ⁵ Ọo l'ọobu; ndu ọphu mechaar̄u mee iphe, ejiduru Chileke ̄ephe mechakwaaru ka shii. Ndu k'ono b̄e ishi ph̄e t̄uphash̄ihururo teke ̄ephe n̄oro l'echīegu.

⁶ S̄u-a; iphemiphe ono t̄ukokwaru b̄uru iphe, al̄o anyi ̄eka l̄e nch̄i g'anyi gude kwaa ̄enya; g'̄egu eme ejo-iphe ta aḡujeshi anyi g'ọ guru ndu ono. ⁷ Unu ta agwaj̄ekwa iphe; l'ọ kwa g'̄ephe har̄u mee teke ndiche ono, b̄u iya b̄u iphe, e deru l'̄ekwo-ọpfu Chileke s̄u: "Ndu Ízurel̄u d̄oru eri nri; bya anḡu m̄e; emechaa ̄ephe wulihu meahaa ̄emereme." ⁸ G'anyi te ejekwa eme k̄e nwan̄ȳi ọzoo k̄e nwoke g'̄ephe hakwarupho mee; e mechaa ụnu ụnu nemadz̄u ụkporo lab̄o l'iri l'̄esaa l'umadzu ụkporo iri nw̄ȳshihukota l'akpuru ̄enyanwu lan̄u. ⁹ Ọphu anyi ah̄ukwa Nnajiuphu ama, b̄u iya b̄u g'̄ephe har̄u h̄ua ya teke ndiche ono; agw̄o tagbushia ph̄e. ¹⁰ Ọphu unu agujekwa aph̄u; g'̄ephe hakwarupho ḡua ono; ojozi-imigwe b̄u O-gbu-nemadz̄u, shi l'̄eka Chileke bya eworu ph̄e gbushia.

¹¹ S̄u-a; iphemiphe-a mek̄otaru l'̄ehu ph̄e g'ọ b̄uru iphe, e gude anmar̄u anyi ọkwa; t̄eme e deshia ya l'̄ekwo g'ọ b̄uru iphe, e gude ezi anyi iphe; mb̄u anȳibe ọgbo ọwa-a, b̄uwaa teke iphemiphe e-mēebekota-a.

¹² Ọo ya b̄u; g'onye r̄iru l̄e ya pf̄ushiru ike pf̄ukwaru kwab̄e ̄enya; a -n̄onyaa ọ daa! ¹³ L'ọ t̄o d̄ukwa ọhutama, byapfutajewaru unu, 'ab̄udu ̄egube ọhutama, abyapfutaj̄ekwapho ndu ọzo. Obenu l̄e Chileke b̄u onye emeje iphe, ọ s̄uru l'oo-me. O to kwedu g'a h̄ua unu ama h̄ughata iya g'ike unu ha; ọ chia l̄e teke aah̄u unu ama ono b̄e oo-goshikwapho unu ọzo, unu e-shi nah̄u ọhutama ono. Ọo ya b̄u g'unu ad̄u ike tagbua ya l̄e nshi.

¹⁴ Noo ya bụ lẹ-a; ndu mu yeru obu; unu nahụ egwe eja. ¹⁵ Ọ kwa opfu, eepfujeru onye nweru egomunggo bę mu epfuru unu-a. Unu leanarọ ęnya l'iphe ono, mu epfu ono. ¹⁶ Okoro ọnu-oma ono, anyi tųkoru ago anyata nri Nnajiuphu ono, bųkwapho iphe, anyi ekele Chileke ekele iya ono; ?tọ bųdu mee Kéreshi bę anyi gba mgba l'okoro ono? Tọ; buredi ono, anyi awashije ata ono; ?tọ bųdu ęhu Kéreshi bę anyi tųkokwarupho gbarų mgba ono? ¹⁷ Eshinu ọ bų buredi lanų dų bę anyi tųkokwaru bųru ęhu lanų; obeta ọ bųru l'anyi dų igwerigwe; eshinu anyi tųkoru erigba buredi lanų ono.

¹⁸ Unu leanarọ iphe, ndu Ízurelu emeje. Iphe, bų ndu tarų anų ono, e gude bya egweeru Chileke ngweja l'oru-ngweja ono; ?ęphe ta abųada ndu eje ozi l'oru-ngweja ọbu? ¹⁹ ?Bųkwanu gunu bę mu eme gę mu pfua? ?Bų l'ọ dųru iphe, ọbu mbų iphe, aagwa agwagwa; ọzoo iphe, a tųshiru l'iphe tọ? ²⁰ Waawakwa! Iphe, mu epfu bųkwa lę ngweja, ndu ta abųdu ndu Ízurelu egweje bų ọbvų bę ęphe egweru iya. Ọ tọ bųdu Chileke. Ọphu mu ekwekwanų g'unu l'ọbvų tųgba bųru nanų. ²¹ Unu ta abyakwa l'a-nọdu angų iphe, shi l'okoro kę Nnajiuphu bya angųkwapho ọphu shi l'okoro k'ọbvų. Nokwaphọ g'unu ta abyadų l'a-nọdu eri nri lę teburu kę Nnajiuphu bya erikwaphọ lę teburu k'ọbvų. ²² ?Anyi agbę kpata Nnajiuphu eko okophoo? ?Ọ dų unu g'anyi ka Chileke ike?

Eme iphe m'ọbvų nwune ngu

²³ Iphemiphe bę a hakwaru ųzo g'e meje; ọle ọ tọ bųkwanu iphemiphe bų e -mee ya l'ọ dųru onye meru iya nų lę ree. A hakwaru ųzo g'e meje iphemiphe; obenu l'ọ tọ bųdu iphemiphe l'emetseje onye eme iya nų emetse.

²⁴ G'ọ tọ dųkwa onye anọdu achọ iphe, a-dųru iya lę ree. G'onyenọnu chọjechia iphe, a-dųru ndu ọzo lę ree.

²⁵ Iphe, bųkpoo anų, i zųru l'aswa; taję ya phọ; te ejekwa akpa ishi ęka o shi; g'obu etee jedu ngu anma ikpe. ²⁶ "Lę mgboko l'ophu; mę iphe dųkota iya nų; bųkotakwa kę Nnajiuphu, bų Chileke."

²⁷ Teke onye te ekwedų kę Kéreshi ziru ngu lę nri; i kweta l'ii-je; riękwapho iphemiphe, e doberu ngu g'i ria. B'ajikwa ajj; m'ọbvų obu anma ikpe. ²⁸ Obenu ọ -bųru l'ọ dųru onye tųfuru ọnu sų ngu: "Iphe-a bųkwa iphe, a gwarų iphe"; te erikwa iphe ọbu; m'ọbvų onye ono, pfuru ngu iphe onoya; mękwapho m'ọbvų obu anma ikpe. "Kęle eliphe l'ophu mękpoo iphemiphe, nọkota iya nų bųkotakwa kę Nnajiuphu." ²⁹ Obu anma ikpe mu epfuru ta abųkwa nkengu; ọ kwa k'onye ono. Kęle-a; ?bų obu anma ikpe k'onye ọzo; l'e-me gę mu ta atųsaru ęhu? ³⁰ Eshinu mu ekeleje Chileke ekele mę mu -bya eri nri; ?dęnuhunu g'ọ gude ọ bųru iphe ono, mu keleru Chileke ekele tęme mu rije iya ono bę aa-gbę epfubyishi mu.

³¹ Ọo ya bų; m'obeta unu ria nri-o; ọzoo l'unu ngųru iphe, aangų angųngu-o; ọzoo iphe, bųkpoo iphe, unu meru; unu meje iya g'ọ bųru iphe, unu gude aja Chileke ajaja. ³² G'ọ tọ dųkwa onye abųru ųpfu dų onye ọzo l'ọkpa; m'ọ bų onye Jiu; m'ọ bų onye abųdu onye Jiu; m'ọ bų Chịochi kę Chileke. ³³ Ọo phọ gę mu emeje bų g'unu e-meje; mbų gę mu anọduje eme gę mu mee iphemiphe g'ọ dų onyemonye ree. Mu ta achọjedu iphe, a-dųru mu lę ree; gbahaa iphe, a-dųru ikpoto ndu ọzo lę ree g'eeshi g'a dzọ phę.

11 Ọo ya bų; g'unu tsoje ęka mu gę mu etso ęka Kéreshi.

Ekpuchi iphe l'ishi abarų Chileke ęja

² Mu ajakpọo unu ajaja ųnwunna mu; l'unu anyataję mu tekenteke; tęme unu gudeshia iphe ono, Chịochi ezije ono; g'e yeru mu iya l'ęka mu bya ezia ya unu. ³ Ọle iphe, mu eme g'unu makwaruphọ bų l'ọo Kéreshi bų ishi iphe, bųkpoo onye nwoke; nwoke bųkwanuru ishi kę nwanyị, ọolu alulu. Ọ bųkwanuru Chileke bų ishi kę Kéreshi. ⁴ Nwoke, epfu anų Chileke; ọzoo l'oopfuchiru Chileke; bya ekpuru okpulishi; bųkwa ishi iya bę ọ tọ kwabędu ųbvų. ⁵ O bekwanų lę nwanyị, epfu anų Chileke; ọzoo l'oopfuchiru Chileke; ọphu o kechiduru iphe l'ishi; bųkwa ishi iya bę ọ tọ kwabędu ųbvų; kęle ono dųwaa g'ọ kpųshiru ishi akpųshi. ⁶ Lę teke ọ bų lę nwanyị tee kebedu iphe l'ishi; gę nwanyị ọbu kpashięupho ęgbushi iya akpųshi. Ọle eshinu ọ bų iphe-iphere kę gę nwanyị kpųshia ęgbushi; ọzoo g'ọ kpųshia ya akpųshi; ọ n'ia bų gę nwanyị kebeje iphe l'ęgbushi. ⁷ Nwoke ta agbadųru g'ọ kpuru okpulishi eshinu Chileke meru iya o yee ya tęme ọ bųru iya egoshi gę Chileke dų-be biribiri; obenu lę nwanyị egoshi gę nwoke dų-be biribiri. ⁸ Noo l'ọ tọ bųkwa nwoke bę e gude iphe, shi l'ęhu nwanyị mee; ọ kwa nwanyị bę e gude iphe, shi l'ęhu nwoke mee. ⁹ Ọphu ọ bųdu nwoke bę o meru g'ọ bųru kę

nwanyị; ọ chia nwanyị bẹ o meru g'ọ bụru kẹ nwoke. ¹⁰ Noo g'ọ gude nwanyị je l'ekebeje nkelishi gude goshi l'ọo ji iya nwe iya; wakwaphọ m'ọbvụ ụnwu-ọjọzi-imigwe. ¹¹ G'ọ dụhabekpoo; ọ tọ dụkwa iphe, nwanyị bụ mę e -wofu nwoke; ọphu ọ dụkwa iphe, nwoke bụ mę e -wofu nwanyị l'atugba-a, anyi lę Kéreshi tųgbaru-a. ¹² Ọ kwa iphe, shi l'ẹhu nwoke bę Chileke gude mee nwanyị; ọ bụkwanuru nwanyị bę anwųje nwoke. Ọle ẹphenebo shikọta Chileke, bụ iya meru iphemiphe l'ẹka.

¹³ Unu lewa iya rọ ẹnya l'onwunu. ?Ọ gbaru kẹ gę nwanyị ghebeje ishi ọnu l'ẹka oopfụ anų Chileke tọo? ¹⁴ ?Unu ta amadų lę gę nemadzų gbakpọoru ųgbugba bę nwoke eme onwiya iphe-iphere mę ọ -bųru l'ọ harų ęgbushi iya; ọ lọshia ogologo? ¹⁵ Obenu lę teke nwanyị nweru ęgbushi ogologo bę ọ bųchaa ya adų ụbvù. Ẽg-bushi ogologo bę Chileke nųru nwanyị g'ọ bųru iphe, e-kpuchije iya ishi. ¹⁶ Ọ -dųru onye atų ẹgo l'ọ tọ dųdu ęgube ono; anyi te nweękwa omelalį ọzo; ọphu Chįochi kẹ Chileke enweękwapho.

Eri nri-ẹnyasi Nnajiuphu

¹⁷ A bya l'iphe ọwa-a, mu abya epfupfu-a; bę mu ta ajakwa unu ajaja iya l'edzuko, unubę Chįochi edzukoje ag-bejekwanu bųru; o -shita ọphu ooye ẹka l'ọogbe egbuchu ndu ọzo ųzo. ¹⁸ Kę mbų iya kpọada; bų lę mu nųmaru l'unu anọduje akparu onwunu oke mę unu -dzukọbe; mbų l'ọ dųkwa mu g'iphe ono a-harų bųru eviya. ¹⁹ Mu maru l'ọ bų eviya l'ọ tọ dųdu g'eemehabę g'unu ta anọdu ẹkpa l'iche iche. Ọo ya bųkwanu g'aa-majeru ndu ọphu eme iphe, dųebe ree l'iphu Chileke. ²⁰ G'unu edzukojeje ono; ta abųkwa nri-ẹnyasi Nnajiuphu bę unu edzukojeje g'unu ria; ²¹ eshinu ọobujeru; unu gbęshi onyenọnu apata nri nkiya eri angų l'ẹbe akwabęru onye ọzo. E -mechaa; ęgu agų ndu ọo-nọdu agų; męe atsų ndu ọphu ọo-nọdu atsų. ²² Ha! ?Ọ dų g'unu te enweędu ųlo, unu a-nọduje l'ibe unu eri angų ọbu? Tọo; ?ọ bųkpoepho Chįochi kẹ Chileke bę unu akpọ ẹbo l'afų; bya eme ndu adųdu g'ọ dų phę iphe-iphere? ?Dęnukpoo iphe, mu e-pfuru nų unu? ?Mu a-nọdu etu unu ẹpha iya tọ? Mu tee tukwa unu ẹpha iya!

²³ L'iphe ono, mu ziru unu ono bųkwa Nnajiuphu l'onwiya pfuru mu iya; lę yębedua, bų Jizọsu wotaru buredi l'ẹnyasi mbọku ono, e deru iya ye ono; ²⁴ bya ekelechaa Chileke ekele iya bya eworu iya nyawashia bya asų: "Ngęę ta! Ọwa-a bų ogwęhu mu, e gude gwee ẹja ẹhu unu. Unu meje iphe-a gude nyataję mu." ²⁵ Nokwaphọ g'ọ wotaru okoro ono g'e richaaruru nri-ẹnyasi ono bya asų: "Okoro-a egoshi ọgbandzu ọphųú, e gude mee mu gbaa. Teke bųkpoo teke unu ngųru iya; unu gudeje iya nyata mu." ²⁶ Kele teke unu ata buredi-a; bya angų iphe, shi l'okoro-a; bę unu epfukashiakwaa k'anwųhu Nnajiuphu ono; jasų l'ọ bya.

²⁷ Sų-a; onye bųkwanu onye riru buredi ono; ọzoo l'ọ ngųru iphe, angųngu l'okoro kẹ Nnajiuphu ono l'ųzo apfųduru-ọto; onye ono bę ikpe ogwęhu yęe mee Nnajiuphu ono nmakwaru. ²⁸ Ọo ya bų gę nemadzų nyocha-jęadaa onwiya ime tęme l'ọ ria buredi ono ngųa iphe, shi l'okoro ono. ²⁹ L'onye eri angų; ẹbe ọ makahadų iphe, ogwęhu Kéreshi bų; l'eritakwa bya angųtakwapho ikpe eye onwiya l'ẹhu. ³⁰ Ọ kwa iphe ono meru g'ọ gude igwe ọha l'ime unu dų nyęgenyege; ndu azęe l'iphe-ememe; ndu ọnwu egbushia. ³¹ Obenu lę teke anyi vuwaa ųzo kpee onwanyi ọkpobe ikpe; ọ n'iya bų l'e tee kpeędu anyi ikpe. ³² Ọle teke ọ bųkwanu lę Nnajiuphu kperu anyi ikpe; kpechaa bya ahųa anyi ahųhų; iphe, oome iya bųana g'oo too jehędu achįgbabe anyi lę ndiphe tųko nmaa ikpe.

³³ Ọo ya bų; ụnwunna mu; unu -nọdu edzuko k'eri nri Nnajiuphu ono; unu nọdujekwa kwabęru nwibe unu. ³⁴ Teke ọ bų l'ọ dųru onye ęgu agų; g'onye ono vuru ųzo riadaa nri l'unuphu; ọ nọnyakwaa Chileke nmaa unu ikpe k'edzuko, unu edzukoje. Noo gę k'ono dų bų ono. A bya l'iphemiphe ndu ọphuu; ono bųwaro mu -bya; mu eyefua ya ọnu.

Iphe-ọma, shigba l'ẹka Unme-dų-Nsọ

12 A bya lę k'iphe-ọma, shigbaa l'ẹka Unme-dų-Nsọ; ụnwunna mu; gę mu mekwaa ya g'ọ doo unu ẹnya ree. ² Unu maanarų-a lę teke unu eshidu bųru kẹ Kéreshi bę bų ụnwu-ọbvụ-a, ete pfudu opfu-a shi alọ unu kpurukpuru. Ọ bųru iya shi anọduje egoshi unu ųzo unu a-nọdu eshi. ³ Noo g'ọ shitaru mu nọdu eme g'ọ doo

unu ẹnya l'ọ tọ dukwa onye gude Unme Chileke epfu opfu abya asu: "Gẹ Jizosu vukwaru ọnu." Ọphu ọ dukwapho onye adu ike epfufuta su le Jizosu bu Nnajiuphu gbahaa l'o gude Unme-du-Nso epfu iya.

⁴ Iphe-oma, shi l'eka Unme-du-Nso du iche iche; ole o kwa Unme lanu kpoloko bu Unme, anukota iya nu. ⁵ Nokwapho g'uzo, e shi ejeru Nnajiuphu ozi dukwapho iche iche; o bukwarupho Nnajiuphu lanu ono be a tukoru ejeru ozi obu. ⁶ Ike, Chileke eyeje nemadzu l'ehu g'o gude meje iphe, dukwa iche iche. Ole o kwaa Chileke lanu emekotaje ike ono g'o ree ire l'ehu onyemonye, o yeru iya l'ehu. ⁷ Chileke gbẹ l'eka onyemonye l'ehu l'ehu egoshi g'ike Unme-du-Nso erebe ire g'o buru iphe, a-baru onyemonye urwu. ⁸ Mbua; onye lanu be Unme-du-Nso ono eyeje ike l'ehu k'ophu oopfufe opfu mmamiphe; l'o ye onye ozo ike l'ehu k'ophu oopfufe opfu, egoshije l'ọ maru Chileke okpobe amama. O bukwaru-a Unme-du-Nso lanu ono. ⁹ O -gbeshi l'oboya eye onye ozo ike l'ehu; ike k'ekweta ke Chileke gudeje iya eme iphe, dugbaa biribiri; l'oo bukpokwarupho Unme-du-Nso lanu ono. Onye ophu ooye ike l'ehu k'emeje g'onye iphe, eme wekorohu; o bukwaru-a Unme lanu ono kpokwapho. ¹⁰ Onye ozo be ooyeje ike l'ehu k'eme iphe-ohumalenya; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'epfuchiru Chileke; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'akokahaje iphe, shi l'eka Unme-du-Nso l'ophu eshidu iya nu; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'epfufe l'olu Unme-du-Nso; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'akoje iphe, eepfu l'olu Unme-du-Nso ono. ¹¹ Ole o tukokwaru buru Unme-du-Nso lanu atukotaje iphemiphe ono eme. Oomejeru onyemonye iphe-oma, du iche iche g'o turu obu iya onyo l'oome iya.

Ogwehu lanu yele iphemiphe, pfukashiru iya nu

¹² Le Chiochi ke Kereshi dukwa g'ogwehu lanu. Ogwehu nemadzu enwejekwaru mpfukashi, du igwerigwe. A makwaru-a le mpfukashi iya du igwerigwe; ole o buenupho ogwehu lanu g'o bu iya. ¹³ Kele iphe, bukpoo g'anyi ha; ?i bu onye Jiu-o; ?i bu onye Gurisu-o; ?i bu ohu-o; ?i bu amadu-o; Unme-du-Nso tukokwaru anyi jigba; anyi buru ogwehu lanu teke anyi meru baputizimu; anyi tuko gbawaru mgba le Unme-du-Nso ono, bu iya be eyeje anyi ike l'ehu ono.

¹⁴ Logwehu l'onwiya ta akpokwaru ophu. Iphe, du iya nu dukwa igwerigwe. ¹⁵ O -bu l'oo ke g'okpa su l'eshinu ya abudu eka be ya abukwa iphe, du l'ehu; ?bu iphe ono a-kposhi iya aburu iphe, du l'ogwehu? ¹⁶ Ozoo l'oo nchi suru l'eshinu ya abudu ẹnya be ya abukwa ehu nemadzu; ono taa kposhikwa iya aburu iphe, tepfuru l'ehu. ¹⁷ Ome ehu l'ophu tukoru buru ẹnya lanu; ?bu gunu be e gege egudeje anu iphe? Mbua ome ogwehu l'ophu tukoru buru nchi lanu; ?bu awe be e gege egudeje anu ishishi iphe? ¹⁸ Obenu le g'o du nta-a bu le Chileke meru ehu nemadzu bya emobechaa ya mpfukashi iya g'o tumberu. ¹⁹ Ome iphemiphe ono tukoru kpukoo ophu; ?bu awe gege aburu ogwehu? ²⁰ Obe le g'o du nta-a bu l'o nweru mpfukashi igwerigwe; ole o tukokwaru-a buru ogwehu lanu.

²¹ O to dudu teke ẹnya a-gbe gbeshi l'o su eka l'o to dudu iya mkpa. Ophu o dukwapho teke ishi a-gbeshi l'osusu okpa l'o to dudu iya mkpa. ²² O chia iphe, meru nu bu le mpfukata ehu anyi ibiya ono, gbaru g'o bu iya be ẹnya kachaa alwalwa ono be gbẹ yihukwaru-a l'iphe, aba le mkpa. ²³ Teme mpfukata ehu anyi ibiya ono, anyi riru l'o to kwataduru gbaa k'akwabe ubvu ono be anyi akwaje akwa gude kwabe iya ubvu, pfuru iche. Ibiya ono, anyi edomi edomi ono be anyi gbẹ akajenu eleta ẹnya; ²⁴ mbu eleta ẹnya, mkpa iya aduduru ibiya ozo. Ole Chileke woleru-a ehu nemadzu dzepfua nanu; bya eworu ubvu, ka shii kwabe mpfukata ehu anyi ibiya ono, aakwabe-ziduru ubvu ono. ²⁵ Noo ya bu; ge mpfukata ehu ye nwibe iya ata adzodeduru onwophe ẹnya; gbahaa g'ephe tukoje leta nwibe phe ẹnya. ²⁶ Teke iphe eme nanu ehuka; oomedzukwarupho ehu l'ophu. Teke a kwaberu nanu ubvu; ehu l'ophu etedzuru eswa iya.

²⁷ Su-a; o kwa unu bu ogwehu Kereshi; onyemonye l'ehu l'ehu buru mpfukata iya. ²⁸ Chileke bya atua nemadzu eka iche iche le Chiochi shi nno goshi onyemonye iphe, oo-nodu eme. O vuru uzo bya edobe ndu-ishi-ozu; bya edotsota iya ndu epfuchiru iya nu. O bya le k'eto bya edobe ndu ezi iphe; bya edobe ndu emeje iphe-ohumalenya; waa ndu emeje ndu iphe eme g'ephe wekorohu; waa ndu anoduje eye eka; waa ndu mkpozi-uzo; me ndu epfufe l'olu Unme-du-Nso. ²⁹ ?Bu onyemonye bu-dzuru ndu-ishi-ozu? ?Bu onyemonye bu onye epfuchiru Chileke? ?Bu onyemonye bu onye ezije iphe? To ?bu g'ephe ha nwedzuru ike eme iphe-ohumalenya? ³⁰ ?Bu

g'ẹphe ha bẹ Chileke yedzuru ike l'ẹhu k'eme g'onye iphe eme wekọrohu? ?Bụ ọha epfudzuru l'olu Unme-dụ-Nsọ? Tọo ?bụ ọha aduje ike kọo iphe, eepfu l'olu, Unme-dụ-Nsọ? ³¹ Sụ-a; g'onyenonu yejeru ẹhu lẹ gẹ ya e-shi meje iphe ono ndu ọphu ka mkpa; ọle mu e-goshiadaa unu ọzo ọphu bụ iya kwataru kabakpọoro mkpa.

N-yemobu

13 Sụ-a; ọ tọ dukwa mę mu aghaję opfu-alį mu egudeje iphe, bukpo opfu unwu-eliphe; ọzo opfu unwu-ọjosi-imigwe epfu; n-yemobu rwuhu mu l'ẹhu bę mu bukwa njaja ogena; ọzo eze okunmengu, aha igbangu igbangu. ² Mbụ-a; ọ tọ dukwa mę Unme-dụ-Nsọ yechaaru mu ike l'ẹhu gę mu pfuchijeru Chileke; mu bya amacharu Chileke okpobe amaru; makotaru iphemiphe, o shi domia edomi; bya akachakpọo ekweta kę Chileke ono kweshia ike; k'ọphu bụ mu -sụ úbvú g'ọ phọfu l'ẹka ọ nọ; l'ọ phọfu; ọphu mu enwedu n-yemobu bę ọ tọ dukwa iphe, mu bụ. ³ Ọ tọ dukwa mę mu tukoru iphe, mu nweru enweru mekọta iphe-oma; bya ekwechaa g'e woru mu kpọo oku; ẹbe mu enwedu n-yemobu; ọ tọ dukwa urwu, mu ritaru iya.

⁴ N-yemobu atajeru iphe nshi; bya eme odo. O to jidu iji-ęnya. Ẹbe ookudu onwiya; ọphu o tudu onwiya ọ-phushia-ugbu. ⁵ O to kwejedu gę nemadzụ mee iphe, adudu ree; ọphu ookwejedu gę nemadzụ buru o-pfunkiya-anų-nkiya; ọphu ẹhu eghujedu iya eghu ęwegwa; ẹbe ọ madu k'edo iphe l'okpoma. ⁶ O to tejedu ęswa ekpu iphe, apfuduru nhamunha. Ọ chia iphe, bụ ire-lanų bę o teje ęswa ekpu. ⁷ Ọotajeru iphemiphe nshi; ọ nọdu ekwetaję iphemiphe; ele ęnya k'oma l'iphemiphe; bya apfu-shiję ike l'iphemiphe.

⁸ N-yemobu a-dukwa gbururu jeaduru aduru. Ike k'epfuchiru Chileke e-mechakwaa bvų; ike k'epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ abvų. Ọ bukwarupho ęgube ono bę k'amaru Chileke okpobe amama l'a-bvų nkiya. ⁹ Kęle anyi maru mapete; anyi nọdu epfuchiru Chileke epfupete iya. ¹⁰ Obenu lę teke Chileke e-goshigbu anyi g'iphemiphe gbaru; bę iphe, bukpo iphe, edzuduru oke ephushihu.

¹¹ Sụ-a; teke mu shi buru nwata bę mu shi epfuje g'unwegirima; mu shi nweru egomunggo unwegirima; shi arije ọriri g'unwegirima. Mu buerupho onye bụ ọgerenya; mu tukọ ẹhu nwata gwọbe. ¹² Lę nta-a bę anyi gudekwa onyo aphų iphemiphe ono inyoki inyoki. O -rwua teke ono bę anyi lę Kęreshi a-humagbabe onwany l'iphu l'iphu. Nta-a bę mu maru iphemiphe ẹka lanų ẹka lanų; o -rwua teke ono bę mu a-makotaru iphemiphe okpobe amaru; gę Chileke makotaru mbedua nta-a.

¹³ Ọo ya bụ l'ọo ọzo iphe ęto a-phọdu, bụ iya bụ ekweta; waa iphe, eele ęnya iya; waa n-yemobu; ẹphe n'ęto tukoru buru iphe, ta ayidu bvų abvųbvų; ọle ọphu kachaa shii bụ n-yemobu.

Iphe-oma kę mpfuchiru waa k'epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ

14 Unu seje g'unu yee nwibe unu obu. G'iphe-oma, shigbaa l'ẹka Unme-dụ-Nsọ gų-shijekwa unu ike; kelekele k'iphe-oma k'epfuchiru Chileke. ² L'onye epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ ta abukwa nemadzụ bę oopfuanų; ọ kwa Chileke bę oopfuanų. O gude Unme Chileke epfu iphe, Chileke shi domia edomi. ³ Obenu l'onye epfuchiru Chileke bę bụ nemadzụ bę oopfuanų eyeru. O shi ęgube ono emetse onyemonye emetse; eyeru phę oku g'obu shihu phę ike bya adukwa phę phọ obu. ⁴ Onye epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ bukwa onwiya bę oometse; obenu l'onye epfuchiru Chileke bę bụ Chiochi bę oometse.

⁵ Iphe, gege adu mu ree bụ g'iphe, bukpo g'unu ha pfuje l'olu Unme-dụ-Nsọ; ọle o gege akabaa mu rọ ree g'a sụ l'unu epfuchiru Chileke. Kęle onye epfuchiru Chileke kakwa onye epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; gbahakwaa l'o nweru onye duru ike kọo iphe ono, oopfuanų. Ọo ya bukwanu g'opfu obu a-buru iphe, a-nọdu emetse Chiochi emetse. ⁶ Mbụa; unwunna mu; mu -byapfuta unu bya egude olu Unme-dụ-Nsọ epfu eyeru unu; ?dęnu urwu, unu e-rita iya? Gbahaa lę mu byaru bya egoshiahaa unu iphe ọphúú; ọzo lę mu byaru bya eziahaa unu k'amaru Chileke okpobe amama; ọzo lę mu byaru bya epfuchiaharu Chileke; ọzo lę mu byaru bya awata unu ezi iphe.

⁷ Mbukpoonu iphe, dų g'opu ọzo ogumogu, bugbaa iphe, adzudu ndzų; a ta amajękwaru iphe, oopfuanų gba-haa l'odafuta oda ree. ⁸ Tęme teke ọ bụ l'onye egbu opu-ogu te egbuduru iya g'eegbuje iya g'a maru l'ogu abya; ?bụ onye abya akwakọbe k'ęje ọgu? ⁹ Ọo ya bụ l'o nokwaphọ g'ọ dų l'ẹhu unu bụ ono. Teke ọ bụ l'unu ep-

fu l'olu Unme-dụ-Nsọ; unu nọdu epfu opfu, a madụ iphe, ọ bụ; ?denu g'ee-shihunu maru iphe, unu eepfu? Unu ta amadụ l'opfu, unu epfu bụ pherephere bẹ unu epfu iya anụ. ¹⁰ A ta atukwa iya ego l'opfu-alị ndu dughbaa iche iche, dū lẹ mgboko-a bẹ a ta agutadu aguta; obenu l'o to nwedu mę nanu te edojedu ndu epfu iya nu ęnya.

¹¹ Ọo ya bụ lẹ teke ọ bụ lẹ mu ta anudu opfu-alị ọbu; mu aburu ọhantsu l'ęnya onye epfu iya nu; onye epfu iya nu a bukwanuru mbedua onye ọhantsu. ¹² Nokwapho g'ọ dū l'ęhu unu; eshinu iphe-oma, shi l'ęka Unme-dụ-Nsọ agụ unu agugu; unu kukebe ęhu g'ọ dū unu shi l'ęhu; g'oo-bukwanuru iphe-oma, a-nodu emetse Chiochi emetse.

¹³ Ọo ya bụ; g'onye epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; pfujekwapho nu Chileke g'ọ nu iya ike g'o gudeje koo ya g'a maru iphe, oopfu. ¹⁴ Lẹ teke mu epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; bẹ bukwa obu mu bẹ epfu anụ Chileke; ọphu iphe, oopfu edokwanuru mu ęnya. ¹⁵ ?Bukwanu gunu ozo bẹ gbaru mu l'ememe? Mu e-gude Unme-dụ-nso epfu anụ Chileke; agụ ebvu, doru ęnya. ¹⁶ L'ọ -buru l'ija Chileke ajaja l'olu Unme-dụ-Nsọ; ?denu g'onye ozo, nọ l'ęka ono iphe, iipfu edoduru ęnya e-me sụ: "Nokwa g'ọ dū" l'ajaja iija; eshinu ọ madụ iphe iipfu? ¹⁷ İnodukpokwa ekele ekele rengurengu; ọle o too metsedu onye anụ iya nu.

¹⁸ Mu ekele Chileke ekele lẹ mbedua l'onwomu kakota unu epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ. ¹⁹ Ọle o -beta gę mu nodu lẹ Chiochi gude olu Unme-dụ-Nsọ pfua unubuku opfu; mu ahatachia epfu nwakpuru opfu ise, doru ęnya gude ezi ndu ozo iphe.

²⁰ Unwunna mu; unu ta arijeshinu ọriri g'unwegirima nshii. Unu dujukwa gę nwaswa mę a -bya l'eme ęjo-iphe. Teke a byaru l'egomunggo; unu enweru egomunggo ọgerenya. ²¹ L'ękwo ekemu bẹ e dekwaru sụ:

"Mu e-gude opfu ndu alị ozo,
dughbaa iche iche;
mę opfu ndu ọhantsu gude
pfuru yeru ndu nkemu.
Ọle ọ tọ bukpodanu l'ęphe
angabę nchị l'iphe,
mu epfu. [†]"

Nokwa iphe, Nnajiuphu eepfu. ²² Ọo ya bụ l'epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ bụ iphe-ọhubama, duru ndu ekwedu kę Kęreshi; ọ tọ budu kę ndu kweru kę Kęreshi. Ọphu epfuchiru Chileke abukwa kę ndu ekwedu kę Kęreshi; ọ kwa kę ndu kweru nkiya.

²³ Ọo ya bụ lẹ-a; teke Chiochi l'ọphu dzukoberu; onyemonye tuko epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; ndu shi eshishi; ọzoo ndu te ekwedu kę Kęreshi byapfuta unu; ?ndu ono taa sūdunu l'ọo ọbvụ bẹ eme unu? ²⁴ Obenu teke ọ bụ l'onyemonye bẹ epfuchiru Chileke; onye ete ekwedu kę Kęreshi; ọzoo onye shi eshishi bya abata; ?tị madụ l'iphe ono, ọonukota ono bẹ a-nodu erwu iya l'ęhu; ęnya agbarwua ya l'iphe-ęji, o meshiru. ²⁵ Iphe ono, ọonu ono aturu iya iphe, ọori l'egomunggo jala. Ọo ya bụ; onye ono adaa kpurumu l'alị wata abaru Chileke ęja; watakwapho epfu sụ: "Ọ bukpo ọkpobe-opfu; unu lẹ Chileke nopho l'ęka-a."

Iphe, eeme ememe lẹ Chiochi

²⁶ Sụ-a; unwunna mu; ?ọ dū unu g'ọ bụ gunu bẹ mu epfu? Teke unubę Chiochi dzukoberu; onye egude ebvu-oma; onye egude opfu Chileke ezi iphe; onye aphụ ọphulenyā; onye epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; onye akọ iphe, opfu Unme-dụ-Nsọ ono bụ. G'onye eme ọphu oome mee ya g'ọ buru iphe, ee-gude emetse unu emetse. ²⁷ Ọ -buru l'ọ duru ndu epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; g'ọ buru-a nwumadzu ębo; ọzoo ęto kpękpu; ọ l'ọo g'onyenonu pfuje nkiya mę o -rwube iya. G'onye lanu lẹ g'unu ha koo iphe, opfu. ²⁸ Teke ọ bụ l'ọ tọ dudu onye akọ iphe, ọ bụ g'ęphe tukokwa dobegbaa onu doo lẹ Chiochi; g'onye ọphu nonu pfujeekwapho nu onwiya pfukwapho nu Chileke. ²⁹ Gę ndu epfuchiru Chileke dukwapho ębo; ọzoo ęto pfua; ndu ọphuu elerwee iphemiphe, ęphe pfuru ęnya. ³⁰ Teke ọ bụ l'onye ozo, nọ lę ndzukọ l'ęka ono wataru ọphulenyā; g'onye kę mbu pho, shi epfu opfu pho dobeekwapho onu doo. ³¹ Unu a-dukwa ike epfuchiru Chileke nanu nanu; g'e-shi g'onyemonye an-

† *Gunaa Azá 28:11*

wūta iphe; tēme Unme Chileke eyekwarupho onyemonye ọku g'obu shihu iya ike. ³² G'onye epfuchiru Chileke dūjekwa ike sedeje onwiya mē ọ -nọdu epfu iya. ³³ Lẹ Chileke ta abūkwa onye mkpaka; ọ buchikwaa onye nchị-ọdu-doo; bụ iya bụ g'ọ dūgbaa l'iphe, bukpoo ndzukọ ndu-nsọ l'ophu.

³⁴ Ụnwanyi unu dobejekwa ọnu doo lẹ Chịochi. Ụnwanyi bẹ e te kwekwa g'ephe pfuje opfu mē ndu Chịochi dzukọbe. Ọ chia g'ephe wozaje onwophẹ alị; l'ọ noo iphe, ekemu pfuru bụ onoya. ³⁵ Ọ -būru l'ọ nweru iphe, agu phẹ amaru; ephe -laa unuphu; ephe akpatajẹ ji phẹ ishi iya. L'ọ bụ iphe-iphere kẹ gẹ nwanyi pfujeru l'ẹka Chịochi dzuru edzumoke epfu opfu. ³⁶ Mu sūru; ?ọ dū unu g'ọ bụ l'ẹka unu bẹ opfu Chileke shi? Tọo ?bụ unu be-beru nūma-sweru opfu Chileke? ³⁷ G'onye rjru lẹ ya bụ onye epfuchiru Chileke; ọzoo lẹ ya nataru iphe-oma, shi l'ẹka Unme-dū-Nsọ; g'ọ doo onye ono ẹnya l'iphemiphe-a, mu ederu unu-a bụ ekemu, shi l'ẹka Nnajiuphu.

³⁸ Onye agūbeduru iphemiphe-a iphe; g'a ta agūbekwapho onye ọbu iphe.

³⁹ Ọo ya bụ; ụnwunna mu; g'ọ guje unu ẹgu epfuchiru Chileke. Ọphu unu akpōshijekwa epfu opfu l'olu Unme-dū-Nsọ. ⁴⁰ Ọo 'ẹpho g'e meje iphemiphe g'ọ gbaru waa l'ọ rwuberu iya.

Eshi l'ọnwu teta kẹ Kéreshi

15 Ụnwunna anyi; nta-a bụ gẹ mu bya anyatabaaruu unu k'ozī-oma ono, mu zihawaru unu ono. Ozi-oma ono bẹ unu nataru; ọ būru iya meru iphe, ekwekwe, unu kweru kẹ Kéreshi shihuru ike. ² Ọo ya bụ l'e gude ozi-oma ono adzọo unu; mbūkwa mē unu -gudeshia ya ẹka ike gẹ mu ziru iya unu; gbahakwaa l'ekwekwe, unu kweru te enwedū ishi.

³ Iphe ono, kachaa mkpa, e yeru mu l'ẹka; mu zia unu ono; tēme ọ buhukwarupho iphe, e dehawaru l'ekwo-opfu Chileke l'ọ noo g'ọo-dū bụ ono; bụ lẹ Kéreshi nwūhuru opfu l'anyi meru iphe-ẹji. ⁴ E lia ya; ọ rwua lẹ mbọku k'ẹto Chileke kulia ya. Ọ bukwarupho g'e dehawaru iya l'ekwo-opfu Chileke. ⁵ Lẹ Pyita hūmakpooru iya; ndu-ishi-ozī iri l'ẹbo phọ hūmakwa iya phọ. ⁶ E mechaa ụnwunna anyi ndu ghataru ụnu nemadzū l'ụkporo ụmadzu ise hūma iya lẹ mgbo lanu. Ndu k'ono hagbaru tūko nọdukwadua ndzū nta-a; ọle ọ nwekwaru-a ndu ọphu haru nwūhuwaa nū. ⁷ E mechaa; Jjemusu bya ahūma iya; ndu-ishi-ozī ọphunapho g'ephe ha hūmakwa iya phọ.

⁸ O be l'ikpazu iya; mbēdua l'onwomu hūma iya. Mbēdua dūwaa gẹ nwa a nwuru lẹ teke ọ kaduru akaka; ⁹ noo l'ọ kwa mbēdua bẹ ẹnya kachaa alwalwa l'iphe, bukpoo ndu-ishi-ozī Jizosu l'ophu; mbū lẹ mu ta agbakpodaaru nū g'ee-ku mu onye ishi-ozī Jizosu; kẹle mu shi akpajẹ Chịochi kẹ Chileke ẹhu. ¹⁰ Obenu l'e shi l'eze-iphe-oma kẹ Chileke, mu būru onye-a mu bụ-a; ọphu eze-iphe-oma ono, Chileke meru nū mu ono abūdu iphe-mmanu. Mu gbēchianu bya akakota ndu-ishi-ozī ọphuu g'ephe ha ejeshi ozi ike; e gudekpōoro l'ọ tọ bụdu mu meru iya l'onwomu; l'ọo eze-iphe-oma Chileke reru ire l'ẹhu mu. ¹¹ Ọo ya bụ; m'ọ bụ mu ziru unu ozi ono; m'ọ bụ ẹphebedua-ọ; ọo iphe lanu ono bẹ unu kwetarū.

Eshi l'ọnwu teta k'anyi

¹² Sū-a; ọ -būru l'ozī-oma ono bụ lẹ Kéreshi shi l'ọnwu teta dzuru ndzū; ?dēnūhunu g'ọ gude unu gbẹ haru sū l'e tee shidu l'ọnwu eteta? ¹³ Teke ọ bụ eviya lẹ ndu nwūhuru anwūhu tee shidu l'ọnwu eteta; ọ n'iya-a bụ lẹ Kéreshi te etetaduru. ¹⁴ Teke ọ bukwanu lẹ Chileke te emeduru Kéreshi g'ọ shi l'ọnwu teta dzuru ndzū; ọ n'iya bụ l'iphe ono, anyi ezi ono bụ iphe-mmanu; ekweta, unu kwetarū kẹ Kéreshi bukwarupho iphe-mmanu. ¹⁵ Ọ tọ būdua iphe-mmanu kpū; obenu l'ono egoshifua l'anyi adzū ụka atū-kobe Chileke eshinu anyi epfu l'ọo Chileke meru Kéreshi ọ shi l'ọnwu teta dzuru ndzū. E -mechaa; ọphu Chileke emeduru ndu nwūhuru anwūhu ephe teta dzuru ndzū eviya; ọ n'iya bụ l'anyi dzuru ụka. ¹⁶ Teke ọ bụ lẹ Chileke tee medu ndu nwūhuru anwūhu g'ephe teta dzuru ndzū ọzo; ọ n'iya bụ lẹ Chileke te emekwarupho Kéreshi g'ọ shi l'ọnwu teta dzuru ndzū. ¹⁷ Teke ọ bukwanu lẹ Chileke te emeduru Kéreshi g'ọ shi l'ọnwu teta dzuru ndzū; bụ n'iya bụ l'ekweta, unu kwetarū kẹ Kéreshi bụ mkpōkoro iphe, enwedū ishi; tēme iphe-ẹji, unu meshiru dūkwapho unu l'ẹhu g'ọ dū iya. ¹⁸ Ọ n'iya bukwapho lẹ ndu onoya, ephe lẹ Kéreshi tūgbaru tēme ephe nwūhu ono bẹ lawarū l'iswi. ¹⁹ Ọme ẹka anyi ele-

beru ęnya iphe, Kéreshi e-meru anyi bụ lę ndzụ-a, anyi nọ nta-a kpurumu; mę anyi a-bụkwaru ndu gege akachaa agba k'akuru ọshi lę mgboko-a.

²⁰ Obenu lę Kéreshi shiwaa l'ọnwu teta dzuru ndzụ. Ọ bụwaru iya bụ onye mbụ lę ndu nwuhuru anwuhu, e-shi l'ọnwu teta. ²¹ Ọ kwa g'ọnwu shi l'ęka nwoke lanụ barahụ bụkwapho g'eteta l'ọnwu e-shi l'ęka nwoke lanụ vuru ire. ²² Ọo gę nemadzụ mgburugburu anwuhuje; kele ęphe shi l'ęhu Ádamu bụkwapho g'iphe, bụ ndu ęphe lę Kéreshi tųgbaru bụru nanụ e-nweru ndzụ ọphúú. ²³ Obenu l'onyemonye e-teta nọdu ndzụ mę o -rwubeę ya phọ; Kéreshi, bụ iya bụ onye mbụ-a vuwaa ọzo; ndu bụ ndu kę Kéreshi etsota iya mę ọ -byaępho. ²⁴ E -mechaa; l'a byarwuta lę teke ikpazụ, bụ teke Kéreshi e-woru ike, o gude bụru eze ye Chileke, bụ Nna l'ęka; teke ono bę oo-mewaa g'ike bụkota iphe, bụkotakpoo ọchi-ọha mę ọ-nọ-l'oke-ọkwa mę o-gude-ike g'ęphe ha. ²⁵ Ọle Kéreshi bụfutaje eze, ndu mgboko l'ophu jasụ teke Chileke e-me iya g'ọ zọpyabe ndu ọhogu iya l'ọkpa. ²⁶ Iphe, bụ ọhogu ikpazụ, oo-mebyi irè iya bụ ọnwu. ²⁷ "L'o meakwaru ọ zọpyabe iphemiphe l'ọkpa iya." Ọphu doru ęnya bụ l'a -sụ l'ọ zọpyaberu "iphemiphe" l'ọkpa bę a gụfuru Chileke; mbụ onye ono, meru ọ zọpyabe iphemiphe l'ọkpa ọbu. ²⁸ Teke Nwa kę Chileke bụepho ishi iphemiphe; noo teke oo-woru onwiya woru ye Chileke ono l'ęka; mbụ onye ono meru g'ọ bụru ishi iphemiphe ono; k'ọphu Chileke a-buru ishi iphemiphe.

²⁹ Ọ -buru l'e tee shidu l'ọnwu eteta; ęee-mekwanụ ndu ono imeagha? mbụ ndu ono, e meru baputizimu l'iswi ęhu ndu nwuhuru anwuhu ono? Ọ -buru lę ndu nwuhuru anwuhu te etetadụ ililekpọo; ębuhunu gunu meru g'ọ gude a nọdu eme baputizimu l'iswi ęhu ndu ono? ³⁰ ęBụ gunu meru g'ọ gude anyi nọdu anọduje alọ ishi anyi alọlo tekenteke? ³¹ Ụnwunna mu; ọ kwa eku onwomu, mu egudeje unu eku k'atugba, anyi l'unu tųgbaru lę Kéreshi meru g'ọ gude mu nọdu epfuru iya unu sụ lę mu anọdujekwa ala maa mbọku-mbọku. ³² Ọ -buru lę mu l'ęjo anụ-ęgbudu lwuru ọgu lę Efesọsu ọ bụru nemadzụ bę mu alwudoru iya; ębụ gunu bę mu ritaru iya? Ọ -buru lę ndu nwuhuru anwuhu tee shidu l'ọnwu eteta; "G'anyi watanụ eri g'ọ dụ anyi; ngụ g'ọ dụ anyi; o -be echele; anyi anwushihunu."

³³ Unu te ekwekwa g'e dephua unu. "Ọ kwa ęjo ọswi emebyi ama onye." ³⁴ Ọphu g'egomunggo lwadupho unu azụ; g'unu ahaa eme iphe-ęji wata eme iphe, pfuru ọto. Iphe, mu epfukwa ọwa-a bụkwa g'iphere kabę dụ unu. L'o nwekwaru g'unu ha ndu ọphu amadụ Chileke ililekpọo.

Ogwęhu, ee-gude shi l'ọnwu teta

³⁵ O nweru onye a-gbęshi l'ọ jia sụ: ęDęnukpoo gę ndu nwuhuru anwuhu e-shi teta dzuru ndzụ? ęBụ ogwęhu dụ idagha bę ęphe e-nweru m'ęphe teta ọbu? ³⁶ I bụkwanu onye-eswe! Iphe, i kọru l'alị te erwutajękwa ọzo gba-haa l'o rehuru ęwa ³⁷ Ọzo bụ l'ọ tọ bụdu g'iphe, a kuru l'alị aduje mę o -vugheępho bụ g'ọduje teke anyi kuru iya. Iphe, akuje bụkwa akpuru iya; mbụ dụ g'akpuru akpe mę akpuru-iphe ọzo, dųgbaa l'udu iya l'udu iya. ³⁸ Ọle Chileke egudeje ęka iya meru ųgbugba nụ iya g'ọ dụ yebe Chileke ree; ọ nųje akpuru iphemiphe ųgbugba, gbaru iya nụ.

³⁹ Anųehu iphemiphe ta agbadzukwaru nanụ. Nemadzụ nweru anụ-ęhu nkiya; anụ nweru nkiya; ęnu nweru nkiya; ęma nweru nkiya.

⁴⁰ Iphe, dụ l'imigwe nweru ųgbugba nkiya. Iphe, dụ l'alị nweru ųgbugba nkiya. Ọle biribiri k'ųgbugba iphe, dụ l'imigwe bę dụ iche; biribiri k'ųgbugba iphe, dụ l'alị dųkwapho iche. ⁴¹ ęnyanwu nweru biribiri nkiya iche; ọnwa nweru nkiya iche; nokwapho gę kpokpode nweru biribiri nkiya. Kę kpokpode bụ l'o nweru ọphu akaję ibe iya ekeke.

⁴² Nokwapho g'ọo-dụ teke ee-shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ. ęhu nemadzụ rehuru erehu teke e yeru iya l'alị. Ọle teke oo-teta dzuru ndzụ bę ọo-buru iphe, tee rehubaędu erehu. ⁴³ E liru iya teke ọ dụ ideyideyi; ọle o -teta bę ọo-dụ biribiri l'ęnya. E liru iya teke ike adudu iya; ọle teke oo-teta bę ike a-dụ iya. ⁴⁴ E liru iya teke ọ bụ ogwęhu mmanụ; teke o-shi l'ọnwu teta bę ọo-buru ogwęhu, shi l'ęka Unme Chileke. Ogwęhu mmanụ dųkwa; ogwęhu shi l'ęka Unme Chileke dųkwapho. ⁴⁵ L'e dekwaru l'ękwo-opfu Chileke sụ: "Onye ivuzo, bụ Ádamu bę e meru ọ bụru nemadzụ, dzụ ndzụ." Ọ bya emee Ádamu k'ikpazụ, ọ bụru unme, emeje g'anodu ndzụ. ⁴⁶ Ọ tọ bụkwa ųgbugba, shi l'imigwe evujeru ọzo; ọ kwa ųgbugba k'eliphe evujeru ọzo; k'imigwe etsota iya. ⁴⁷ Nwoke mbụ bę e

gude ẹja, shi l'alì mee; nwoke k'ẹbo shikwanu l'imigwe. ⁴⁸ Ọo gẹ nwoke mbu pho e gude ẹja, shi l'alì mee pho du; bu g'iphe, bu ndu e gude ẹja, shi l'alì mee dukota. Ọ buru gẹ nwoke ophu shi l'imigwe du; bu gẹ ndu k'imigwe a-dukotakwapho. ⁴⁹ Ọo 'ẹpho g'anyi yeru onye k'ono, e gude ẹja, shi l'alì mee ono bu g'anyi e-ye onye k'imigwe.

Teke Kéreshi l'a-bya ozo

⁵⁰ Unwunna mu; iphe, mu e-pfufuaru unu bu; iphe, nweru anu-ẹhu bya enweru mee taa bahukwa l'ẹka Chileke bu eze. Ophu iphe, erehuje erehu ta anojekwa je aduwaruro aduru. ⁵¹ Unu ngabe nchi gẹ mu kooru unu iphe, e shi domia edomi. G'anyi ha taa nwuhugbukwa; obenu l'aa-gbanwegbukotakwanu anyi ⁵² le ntabu-ẹnya lanu me e -gbuepho opu-ogu ono, ee-gbu gude goshi le teke ikpazu rwuwaru ono. Teke e gbuerupho opu ono; ndu nwuhuru anwuhu etetakota dzuru ndu ozo; k'ophu ẹphe taa nwuhubaedu anwuhu; l'ọ gbanwek-waapho anyibedua. ⁵³ Iphe, unu a-maru bu l'ogwehu owa-a, l'e-rehu erehu-a; chitafutajekwa ogwehu ophu tee rehuhedu erehu woru kpube onwiya. Ogwehu owa-a, l'anwuhuje anwuhu-a chitajekwapho 'anwuhu anwuhu kpube onwiya. ⁵⁴ Teke ogwehu-a, l'e-rehu erehu-a chitaerupho ogwehu ophu tee rehudu erehu kpube onwiya; ogwehu owa-a, l'anwuhu anwuhu-a chita ophu taa nwuhudu anwuhu kpube onwiya; noo teke iphe ono, e deru ono a-vu g'e deru iya. O pfuru su: "Onwu be emekpewaru; lwu ya ree."

⁵⁵ Gube onwu ?denuhunu

ogba-kpi ngu obu?

Gube ilu; ?denuhunu iphe,

iigudeje emekpe ndu? †

⁵⁶ Anwuhu be ogba-kpi ya bu iphe-ẹji; ike k'iphe-ẹji bukwannuru ekemu. ⁵⁷ O le-a; Chileke dukwa ike; yebedua meru g'anyi gbẹ l'ẹka Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kéreshi lwu-kpee iphemiphe ono.

⁵⁸ Noo g'o gude mu su: unube unwunna mu, mu yeru obu; unu kpo onwunu g'abara. Unu pfuru pfushia ike; te ekwekwa g'e mee unu g'unu te etete. G'eka unu kangojeekwapho l'ejeru Nnajiuphu ozi, nyiberu anyibe tekenteke; eshinu unu maru l'akanya, unu no l'ẹka Nnajiuphu ese ta abudu akanya ola-l'iswi.

Okpoga, e gude eyeru ndu ke Kéreshi ẹka

16 A bya l'okpoga ono, unu gude obu unu anu ndu ke Chileke le Jierusalemu ono; mu su g'unu meje iya egube ono, mu ziru Chiochi, nogbaa le Galeshiya g'ẹphe meje iya ono. ² Iphe, bu Sonde, a-nwuta nu g'onyenonu wofutaje iphe gẹ Chileke mekporerupho o nweberu iphe; woru kwakobeje iche; g'ọ to buepho mu -bya temanu unu agbe teke ono nakohaa ya. ³ Teke mu byaerupho; mu ederu ekwo nu ndu unu a-hota g'ẹphe gude iphe ono, unu nuru ono wolaa Jierusalemu. ⁴ Teke o bu l'ọ iphe, gbaru k'ophu mu e-je; mu l'ẹphe aswiru jeshia.

Iphe, Polu riru k'ememe

⁵ Mu a-kpapfutakwaa unu me mu -shiepho alì Masedoniya; le mu arikwa k'eshita ẹka ono. ⁶ Uzo -du; mu l'unu anoduwaro me mu -bya; ozoo mu a-nokpoonu udzumini ono; g'unu edukwanaa mu ije gẹ mu jeshia ẹka bukpoo ẹka mu eje. ⁷ L'ọ -buru nta-a, mu aghabu aghabu-a be o to dukwa mu g'a su le mu l'unu humaru. Mu arì le mu -byaepho be mu l'unu a-no nwodu me o -bunuru le Nnajiuphu kweru.

⁸ O le mu a-nodu le Efesosu jasù l'obo Pentikosutu. ⁹ Le Chileke gbuhaakwaru mu uzo okpobe egbuha gẹ mu jee ozi, e-ye ẹka shi; teme ndu l'eme g'ẹphe kposhia mu iya du igwerigwe.

† *Gunaa Hos 13:14*

Timoti yẹ Apọlosu

¹⁰ Teke Timoti byaru; unu letakwa ẹnya mee ya g'ò túsaru ẹhu. L'unu maru l'oojeru Nnajiuphu ozi gẹ mu eje-a.

¹¹ Ọo ya bụ lẹ-a; g'ò tọ dukwa onye a-nma iya phulaphula. Unu dukwaa ya ije; g'oogude ẹhu-útso lwa; lẹ mu elekwa ẹnya lẹ yẹle ụnwunna anyi ndu ọphuu l'a-tụko swịru lwa.

¹² Ọ -bụru kẹ Apọlosu; mbụkwapho onye k'ono, anyi l'iya tųkokwarupho ejeru Nnajiuphu ozi ono; mu pfushikwaru iya ike sụ iya gẹ yẹ ụnwunna anyi ndu ọphuu tųko swịru kpapfuta unu; ọle ọ tọko dudu iya g'ò bya nta-a. Ọo-bya mẹ ọzo duleru iya phọ.

Opfu, Pọlu gude akpọchi iya ishi

¹³ Sụ-a; unu kwabejekwa ẹnya; unu apfuru pfushia ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kéreshi; unu mejekwa gẹ nwoke l'iphe, bụkpoo iphe, unu eme ememe; unu eshihukwapho ike. ¹⁴ Unu gudeje n-yemobu meje iphemiphe, unu eme ememe.

¹⁵ Ụnwunna mu; ọphu unu maru bụ l'ọo Sutifanasu yẹ ndibe iya bẹ bụ ndu e vuchaa ọzo pfuta yeru Kéreshi l'alị Gurisu; tẹme ẹphe hofutawaa onwophẹ dobe; sụ l'ẹphe a-nọdujeepho eyeru ndu-nsọ ẹka. ¹⁶ G'ò bụkwaru ẹgube ndu ono bẹ unu e-meje iphe, ẹphe pfuru. Nokwapho g'unu e-meje k'iphe, bụkpoo ndu ẹphe l'ẹphe gba mgba eje ozi bya esekwapho akanya ono.

¹⁷ Ẹhu atso mu uto lẹ Sutifanasu yẹ Fochiunetosu mẹ Akayikosu bẹ byaru nụ; kẹle iphe, unu gege eme bẹ ẹphe mekotawaru. ¹⁸ Ẹphe mewaru g'ẹhu ka mu ebvuru ebvuru bya akakwapho unubedua. Ọo ẹgube ndu ono bẹ a-dujeru unu lẹ nsọ.

¹⁹ Ndu Chjochi Eshiya l'ekelekwapho unu-o. Akwila yẹ Pirisila mẹ ndu Chjochi, l'edzukoje l'ulo phẹ gudekpoo obu phẹ ekele unu ekele; mbụ unubẹ ndu unu l'ẹphe tųgbaru lẹ Kéreshi bụru nanu. ²⁰ Iphe, bụkpoo ụnwunna anyi l'ekelekota unu ekele.

Unu ekelekwapho nwibe unu ekele nmata phẹ akpa, dụ nsọ.

Ekele, shi l'ẹka Pọlu

²¹ Ekele ọwa-a bụkpokwaa mbedua, bụ Pọlu ede iya l'onwomu ekele unu.

²² G'onye ete eyeduru Nnajiuphu, bụ Jizosu Kéreshi obu; bụkwaru onye a tųru onu. Marana ta! †

²³ Gẹ Nnajiuphu, bụ Jizosu kéreshi meeru unu eze-iphe-oma.

²⁴ Mu yekotaru unu obu g'unu ha opfu l'anyi l'unu tųkoru tųgba lẹ Kéreshi, bụ Jizosu. Nokwa g'ò dụ.

† *Iphe, Marana ta futaru l'opfu ndu Aramu bụ: Jiko; bya Nnajiuphu!*

2 Kọrentu

¹ Ọwa-a bụ ẹkwo-ozì, mụbe Pọlu ede; mụbe onye Chileke kuru mee gę mu buru onye-ishi-ozì Kéreshi Jizọsu. Onye mu l'ia ede ẹkwo-a bụ nwanna anyi Timoti. Ndu anyi ede iya anụ bụ Chjochi kę Chileke lę Kọrentu mę iphe, bukpuo ndu-nsọ, bu l'alì Akaya l'ophu.

² Anyi sụ gę Chileke, bụ Nna anyi yę Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphọ g'unu buru l'ẹhu-guu.

Pọlu ekele Chileke

³ Unu g'anyi kele onye ono, bụ Chileke bya aburu Nna kę Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi. Ọo ya bụ Nna ophu aphu obu-imemini nkiya nyiberu anyibe; bya aburu Chileke, bụ iya bę ndumobu l'ophu shikọta l'ẹka. ⁴ Ọ bụ iya bụ onye aduje anyi obu l'iphe, bukpuo iphe-ẹhuka, anyi ejekpuo ejeje; g'anyi adukwanu ike dya ndu ọzo obu m'ephe -nọdu eje iphe-ẹhuka g'ọ duhabe. Anyi egudekwanu ndumobu ono adu ndu ọzo. ⁵ L'ọ kwa g'anyi yi l'iphe-ẹhuka, nyiberu anyibe, Kéreshi jeru bụ g'anyi yihukwapho lę ndumobu, nyiberu anyibe ophu Kéreshi adu anyi. ⁶ Sụ-a; ọ -buru l'anyi eje iphe-ẹhuka; unu makwaru l'iphe-ẹhuka ono, anyi eje bukwa g'ee-shi gę Chileke adua unu obu; teme ọ bukwarupho g'ee-shi gę Chileke adzo unu. Teke Chileke adukwanu anyi obu; ono aburu iphe, unu e-gude shihu obu ike teke unu a-nọdu ata nshi eje egube iphe-ẹhuka ono, anyi eje ono. ⁷ Ọobujeru anyi -nyata unu; anyi asu l'anyi maru-a l'unu a-pfushia ike. Noo kele anyi maru l'ọo g'unu yi l'iphe-ẹhuka, anyi eje-a bụ g'unu yihukwapho lę ndumobu ophu Kéreshi adu anyi.

⁸ Unwunna anyi; iphe, anyi eme g'unu maru bukwa k'iphe-ẹhuka, anyi jeru lę Eshiya. Ewere, meru anyi meghakwaru anyi ẹka k'ophu ọ dọ g'onye e boru ivu, nyi-kworu iya olu. Ọ tsuta-beru anyi l'ẹhu k'ophu anyi eshiędu rikwadaa l'anyi e-mechaa dzukwaduru ndzu ọzo. ⁹ Mbụ-a; anyi shi rja l'e kpewaru anyi mpfugbu; ọle ono tukoru buru iphe, e-me g'anyi ta anodu arj l'anyi a-dụ ike dzoo onwanyi; mekwaaphọ g'anyi wotachia onwanyi ye Chileke l'ẹka, bụ iya bụ Chileke l'aduje ike mee g'onye nwuhuru anwuhu shi l'onwu teta dzuru ndzu. ¹⁰ Ọ dzotaru anyi l'ęjo ọgu ono, gege eri anyi ishi ono. Ọ bukwarupho g'ọo-nọduje adzo anyi bụ ono. Ọo ya buwaa ẹka ęnya anyi dọ l'ọo ya a-dzota anyi. ¹¹ Unubędua kwapho; unu yekwarupho anyi ẹka; unu pfuje nuru anyi Chileke. Ọo ya bụ; g'aa-dụ igwe kele Chileke ekele ẹhu anyi; kele iya k'eze-iphe-oma, o meru anyi; kele ọ numaru olu ikpoto ndu epfu anụ iya nụ.

Pọlu agbanwe iphe, ọ tųberu

¹² Obu anyi meru g'ọ doo anyi ęnya rengurengu lę ndiphe ta aghachadu umere anyi aghacha; ophu ntuphu-ire adudu iya; kelekele mę a -bya l'ẹhu anyi l'unu. Umere anyi pfuru nhamunha l'iphu Chileke. Ọ buru iphe ono bę anyi aba aba iya. Ọ tọ bukwa lę mmamiphe kę ndiphe bę o shi; ọ kwa eze-iphe-oma, Chileke l'eme. ¹³ L'iphe, anyi ederu unu bukwa iphe, unu a-dụ ike guta maru iphe, o pfuru. Mu elekwa ęnya l'oo-mechaa dogbua unu ęnya ree; ¹⁴ mbụ iphe ono, doru unu ęnya ẹka lanu ẹka lanu nta-a ono. Unu maru lę mboku ono, Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu a-bya ono bę unu a-huma iphe, a-zobe gude anyi aba l'abaa; anyibedua egudekwapho unu abakwapho.

¹⁵ Ọ kwa l'ọ doru mu ęnya l'unu maru iphe ono; meru g'ọ gude mu shi sụ lę mu a-byaadaa ndu-unu bya emee g'urwu gbaaru unu k'ugbo ębo. ¹⁶ Mu eshiwaro elieli jeshia Masedoniya. Mu -shiepho Masedoniya lwaje mę mu abatakwanu ọzo byapfuta unu mę unu edua mu ije gę mu jeshia Jiudiya. ¹⁷ Ọ dọ unu gę mu shi agha onwomu aghagha teke ono, mu shi tųbe iya egube ono? Tọo unu rjru lę mu epfuje iphe nkemu gę ndiphe. L'ọ kwa

ndiphe asuje: Ee l'iphe, uche phẹ sọru: Waawa. ¹⁸ Tųswekwa! Ọ kwa gẹ Chileke l'onwiya bų onye gbaru g'e gude ire iya ẹka bų g'iphe, anyi epfu gbaru g'e gude iya ẹka lẹ Ee anyi bų Ee; Waawa anyi bųru Waawa. ¹⁹ Lẹ Jizọsu Kéreshi ono, bų Nwa Chileke ono, Sayilasụ pfuru unu opfu iya ono; Timoti pfuaru iya unu ono; mbẹdua l'ishi onwomu pfuaru iya unu ono ta abụkwa ẹgube onye asuje Ee l'iphe, uche iya sọru Waawaa. Ọ chikwaa iphe, ọ bų bų lẹ Kéreshi ono -sųwaa Ee bẹ ọ bų Ee. ²⁰ Ọo ya bų lẹ Chileke shi l'ẹhu Kéreshi ono emeẹbekota iphemiphe, yẹbe Chileke kweru ukwe iya. Noo g'o gude anyi nọdu eshije iya l'ẹka sų "Amẹnu"; g'ee-shi nno kwabẹ Chileke ụbvù. ²¹ Ọo Chileke meru g'onye l'unu shi l'ẹka Kéreshi pfuru pfushia ike; tẹme ọ bụkwaru iya phọ họtaru anyi. ²² O meru anyi iphe-ọhubama, egoshi l'anyi bų ndu nkiya bya eworu Unme-dų-Nsọ nkiya ye l'obu anyi gude goshi iphe ono, o kweru anyi ukwe iya l'oo-mechaa meeru anyi ono.

²³ Ọo Chileke ono bẹ bų ekebe mu. Mbụ; g'o mekwaa mu g'ọ dų iya ree mẹ ọ -bųdu ire-lanų bẹ mu epfu-a: Iphe, kparų iphe, mu harų abya Kọrentu bụekwapho gẹ mu ata abadųru unu mba shii. ²⁴ Anyi te emekwa g'anyi tubujeru unu iphe, unu e-kweta; eshinu unu pfų-shiru ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kéreshi. Ọ chia iphe, anyi shiberu ite iya bų g'anyi tųko atųko mee g'ẹhu kabaa unu atsọ-shi ųtso ike.

2 Noo g'o gude mu gude obu mu g'ọ ha sų lẹ mu ta abyaedu ndu-unu; bya unu akpatsu aphų ọzo. ² Lẹ teke ọ bų lẹ mu kpatsuharu unu aphų ọzo; ?bųhunu onye a-nọdu emehunu g'ẹhu tsọje mu ųtso? ?Bųhuk-wapho ndu ono, mu kpatsuru aphų-a? ³ Noo g'o gude mu dee iphe ono, mu deru ono; g'ọ tọ bų ọme mu byaru; mẹ ndu gege eme g'ẹhu tsọo mu ųtso agbẹ kpatsuhaa mu aphų. L'iphe, doru mu ẹnya bų l'unu -mewaa g'ẹhu tsọ mu bẹ ẹhu a-tsọahakwapho unubẹdua ųtso. ⁴ Teke mu ede ẹkwo ono bẹ o shikwa atsų mu l'ẹhu k'ọphu ẹhu eshidu bųru mu ẹhu; mbų-a; aphų jikwaru mu obu; mu nọdu ehubu ẹnya-mini ede iya. Mu te edekwaru iya gẹ mu kpatsu unu aphų. Ọ chikwaa iphe, mu gude dee ya bų g'ọoburu iphe, e-me g'unu maru lẹ mu yenųkaru unu obu.

Aguru onye a hụrù ahùhù nvụ

⁵ Ọ -bųru l'ọ dųru g'unu ha onye mewaru onye ọzo ẹgube iphe, aphų ono; unu makwarų l'ọ tọ bụkwa mu bẹ o meru iya; ọ kwa unubẹdua g'unu ha bẹ oome iphe, aphų obu. Ọle mu tee jedu iya rọ epfunụka. Ọo 'ẹpho iphe, mu epfu bų l'o ghuduru mẹ ọ bųwaru unu g'unu ha bẹ o meru iphe, aphų ono. ⁶ Onye ono bẹ mu epfukwa sų l'ahùhù ono, unu ka l'ọtu hųa ya ono dųkwaa ree; g'a ta hųekwa. ⁷ Ọ chia iphe, unu e-me nta-a bų g'unu ghakọbe gųaru iya nvų dųa ya obu; a -nọnya o gude agų aphų; obu phefu iya. ⁸ Ọo ya bų l'iphe, mu arwọ unu bų g'unu mee g'ọ maru l'unu yeru iya-a obu. ⁹ L'iphe, mu shi gude deeru unu ẹkwo phọ bụkwa gẹ mu hųeshik-wa unu ama; maru ?unu emeje-a iphemiphe, mu sọru g'unu mee. ¹⁰ Iphe, bųkpoo onye unu gųru nvų l'iphe, bųkpoo iphe, o mesweru bẹ mbẹdua l'ishi onwomu gųakwaru nvų. Iphemiphe, mu gųru nemadzų nvų iya; mbų mẹ o -nwekwarų iphe, mu gųru nvų iya; bẹ bụkwa l'iswi ẹhu unu bẹ mu nọ l'iphu Kéreshi gųa ya. ¹¹ Ọo ya bų g'eeshi ẹgube ono gbobuta Nsetanu g'ọ tọ gbahaa anyi l'ẹregede eshinu anyi machaarų iphe, ọ tųberu ememe majia ya ẹnya.

Teke Pọlu nọ lẹ Tirowasu

¹² Sų-a; lẹ teke ono, mu jerwuru Tirowasu je asa ozi-ọma kẹ Kéreshi ono bẹ mu rwuru je ahųma lẹ Kéreshi mewaru ųzo dųkpooru mu ọkpobe adųdu gẹ mu bya ejeeru iya ozi. ¹³ Ọle mu rwuru ọphu ẹhu ebvukpọdaaru mu ebvuru; kẹle mu rwuru; ọphu mu ahųmaduru nwanna anyi, bų Tayitọsu l'ẹka ono. Tọbudu iya bų; mu parų phẹ haa; ọ bųru mu eje Masedoniya.

Etso Kéreshi gbọo ọgboo

¹⁴ Mu asų Chileke l'ọ dų ike; yẹbedua, shiwaa l'iphe ono, Kéreshi meru ono; eduphe anyi; anyi nọdu Kéreshi l'ẹka agbọ ọgboo; k'ọphu bų ẹkameka, anyi jeru eeshi l'ẹhu anyi maru onye yẹbe Chileke bų; waa k'ọphu ozi-ọma ono a-vọ ẹkameka pfurupfuru g'iphe, mkpọ iya eshi kwẹekweekwee. ¹⁵ L'iphu Chileke bẹ anyi dų gẹ mkpọ ozi-ọma ono, eshi kwẹekweekwee l'ẹhu ndu a dzọtaru; mẹ l'ẹhu ndu ala l'iswi ono. ¹⁶ L'ọ dųru ndu ọphu mkpọ

ozì-oma onò atagbu l'èpho; ọ dūru ndu ọp̄hu o meru g'èphe nọdu ndzū. Ọo ya bụ; ?bụ onye sūru eje ẹgube ozi, dū nno? ¹⁷ Anyịbedua ta arwūtos̄hikwa ozi-oma onò arwūtos̄hi gẹ ikpoto ndu ọzo eme iya. Anyịbedua, Chileke ziru-a egudejekwa obu ìphóró ep̄fu op̄fu onò l'ìphu iya, bụ iya bụ iphe, gbaru ndu ejeru Kéreshi ozi.

3 ?Ọ dū unu g'anyi watawarū aja onwanyi ajaja ọzo tọ? ?Bụ g'e dee ẹkwo l'anyi bụ ndu ire-lanū nū anyi g'anyi nū unu gẹ ndu ọzo anūje unu? Tọo ?Bụ g'anyi sū g'unu nū anyi ẹkwo, l'egoshi l'anyi bụ ndu ire-lanū g'anyi parū gẹ ndu ọzo apajeru? ² Ọ kwa unubedua l'onwunu bụ ẹkwo, e deru nū anyi. Ẹkwo k'ono bẹ e deru ye anyi l'òkpoma g'onnyemonye guje g'o doo ya ẹnya. ³ Ọ bụwaa g'unu goshije l'unu bụ ẹkwo ọp̄hu Kéreshi deru nū anyi g'anyi pajeru. Ẹkwo ọbu ta abūdu mini-ẹkwo bẹ e gude dee ya. Iphe, e gude dee ya bụ Unme, shi l'ẹka kẹ Chileke; mbụkwa Chileke ọp̄hu dzū ndzū. Ọp̄hu ẹka e deru iya abūdu lẹ mkpuma, dū g'okwekpu; ẹka e deru iya bụ l'obu nemadzū.

⁴ Iphe, anyi gude ep̄fu nno bụ lẹ Kéreshi mewaru anyi g'anyi gudeje ire Chileke ẹka. ⁵ Iphe, mu ep̄fu-a ta abụkwa l'o nweru ike, dū anyi l'ẹhu, bụ ike, anyi e-gude ep̄fu l'anyi sūru eme ẹgube iphe onò. Ike, anyi nweru bụkwa Chileke bẹ o shi l'ẹka; ⁶ yēbedua, bụ iya meru anyi sūru eme g'a maru l'anyi bụ ndu ejeru Ọgbandzu ọp̄húú onò ozi. Ọ tọ bụkwa ekemu ọp̄hu e deru l'ẹkwo bẹ ọonuje anyi nta-a. Ọ kwa Unme-dū-Nsọ nkiya bẹ ọonuje anyi. L'ekemu ọp̄hu e deru l'ẹkwo egbukwa egbugbu; obenu lẹ Unme Chileke l'anūje ndzū.

⁷ Sū-a; ọ būru l'ekemu mgbu-ọnwu onò e deru kaa ya akaka lẹ mkpuma, dū bachibachi onò bẹ gburu nwj̄inwii; k'ọp̄hu bụ lẹ ụnwu Ízuru ta adūdu ike lee Mós̄isu ẹnya l'ìphu; mbụ ogbu nwj̄inwii ọp̄hu e-mechaa phukashihu nū; ⁸ bụchia ozi Unme-dū-Nsọ eje taa kabadaa adū akpabiri? ⁹ Teke ọ bụ l'ozi, nmarū ikpe-ọnwu onò dū-be akpabiri ẹgube onò bẹ ozi k'apf̄ubekoto onò a-kabakwanū adū akpabiri. ¹⁰ Ọo ya bụ; l'e -pfuje iya ep̄fufu; mu asū l'ogbu-nwj̄inwii ọp̄hu ụzo mbụ phọ gude ta adūedu iphe, ọ bụ l'ẹka ogbu-nwj̄inwii kẹ nta-a nọ. Ogbu-nwj̄inwii kẹ nta-a onò bụ ogbu-nwj̄inwii, nyiberu anyibe. ¹¹ Lẹ teke ọ bụ l'iphe onò, l'e-mechaa phukashihu nū onò dū-be akpabiri ẹgube onò bẹ ọp̄hu a-dūwaro adūdu a-kabakwanū adū akpabiri.

¹² Ọo ya bụ l'e -shinu ẹnya anyi dū l'ẹgube iphe onò bẹ anyi apf̄ushije ike asa kpaa kpaa. ¹³ Anyi te emedu gẹ Mós̄isu, jeru je achita ẹkwa phuchia iphu gẹ ndu Ízuru ta ahuma iya iphu g'ogbu-nwj̄inwii onò chihuada.

¹⁴ Ẹbe ọ bụkwa l'èphe ta ahumaduru iya; Chileke kwechikwaru phẹ phọ ẹnya; kẹle ọobujeru ẹphe -nọdu agụkpoo ẹkwo ọgbandzu k'akahū onò; mbụkwa jasū ntanū-a; ọodu g'e gude ẹgube ẹkwa onò phuchikwaa phẹ phọ iphu g'èphe ta amaru iphe, ẹphe agū. Ọo 'èpho atugba onwonye lẹ Kéreshi kp̄urumu l'a-phufu ẹkwa onò.

¹⁵ Mbū-a; ọobujeru teke ẹphe agū ẹkwo ekemu Mós̄isu onò; mbụkwa byasū nta-a; ẹgube ẹkwa onoya aphuchie phẹ phọ egomunggo. ¹⁶ Ọle ọ kwaa g'ẹkwo-op̄fu Chileke pfuru kẹ Mós̄isu bụ g'ọo-dū ndu Ízuru; l'ẹkwo-op̄fu Chileke pfukwaru kẹ Mós̄isu sū: "Ọobujeru teke ọ ghawarū Nnajiuphu iphu; ẹkwa onò aphufu." ¹⁷ Ọo Nnajiuphu onò bụ Unme-dū-Nsọ onò. Ọ būru l'ẹka Unme-dū-Nsọ onò bẹ atọ l'ẹgbu shi. ¹⁸ Anyibe ndu onò g'anyi ha bụ ndu adūdu iphe, phuchiru anyi iphu; anyi nọdu ele ogbu-nwj̄inwii kẹ Chileke onò ẹnya g'onnye ele ẹnya l'onnyo; ọ gbanwee anyi; anyi dū g'ọ dū; mbụ shi l'ogbu nwj̄inwii kaba egbu nwj̄inwii. Onye o shi l'ẹka būru Nnajiuphu onò, bụ Unme-dū-Nsọ.

Ẹku, nọ l'ite-urwa

4 Ọo ya bụ; l'eshinu Chileke phuru anyi obu-imemini bya eworu ozi onò ye anyi l'ẹka bẹ ike ta abyakwa abvū anyi l'ozi onò. ² Iphe, anyi jikaru bụ iphemiphe, bụ iphe-iphere; mbụ iphe, eeme lẹ mpya. Anyi te emedu iphe ẹregede; ọp̄hu anyi agwadu op̄fu Chileke ngwaragwa. Iphe, anyi emejechia bụ l'anyi ep̄fufe ọkpobe-op̄fu onò tūa ya jala. Anyi anọduje l'ìphu Chileke eme ẹgube onò g'onnyemonye egude nno shi l'obu iya maru ndu anyi bụ. ³ Lẹ teke ọ bụ l'ozi-oma onò, anyi ezi onò bụ iphe, e gude iphe kwechia ekwechi; ọ kwa l'ẹnya ndu ala l'iswi bẹ e kwechiru iya iphe ọbu. ⁴ Lẹ Obutuswe, bụ iya bụ ishi kẹ ndu mgboko-a bẹ woakwaru ẹka pyichia ndu bụ ekwegekwe l'egomunggo g'o mee k'ọp̄hu ẹphe taa humadu ìphóró, shi l'ozi-oma onò, echiru phẹ swacha swacha onò. Ìphóró onò egoshi ogbu-nwj̄inwii kẹ Kéreshi. Ọ būru lẹ Kéreshi onò bẹ a humaru Chileke l'onwiya. ⁵ Ọo ya bụ; l'ọ tọ bụkwa onwanyi bẹ anyi anọduje ep̄fu g'a maru. Ọ kwa Kéreshi Jizosu, bụ Nnajiuphu anyi onò. Anyịbedua l'ishi onwanyi bụekwapho ndu ejeru unu ozi l'iswi ẹhu Jizosu. ⁶ Ọ kwa Chileke onò, sūru g'ìphóró shi

I'ochii nwua phoo ono bụhukwapho Chileke, meru g'ìphóró iya nwukwaapho phoo l'ime obu anyi. Oo ya bụ gę ndiphe, amaru odu-biribiri kę Chileke; mbụ odu-biribiri, shi l'iphu Kéreshi egbu nwìinwii.

⁷ Sụ-a; anyi dụkwapho g'ite, e gude ırwa kpua, Chileke woru iphe ono, ereshi ire ike ono, bụ iya bụ iphóró iya ono woru dęe. Iphe, o gude dęe ya nno bụ g'a hụma l'ike iya ono, nyiberu anyibe ono te eshidu anyi l'ęka; l'oo yębedua bę o shi l'ęka. ⁸ Aanoduje akpa anyi ęhu tekenteke l'ękameka; ọle o tọ bụkwanu l'aakpapyaję anyi ishi. A -nonyaa iphe, aharu atsụ anyi l'ęhu k'ophu anyi taa majęeduru iphe, anyi e-me; ọle ọkpoma eshihujęęla anyi ike. ⁹ Eemeje anyi ewere; ọle Chileke te ebuhajękwanu anyi ęka. E chitsuje anyi; ọle e te echigbujękwanu anyi echigbu. ¹⁰ Mbọku-mbọku bę anyi ejeje iphe-ęhuka ono, Kéreshi jeru teke ono, ọoby a nwụhu ono. Oo ya bụkwapho g'aa-huma ndzụ, shi l'ęka Jizọsu l'ęhu anyi. ¹¹ O tọ dükwa tekenteke anyibe ndu ophu dzụ ndzụ ta at-sọ-gejeduru at-sọ-geru l'onu onwu; l'opfu ęhu Jizọsu; g'aa-huma ndzụ, shi l'ęka Jizọsu, dụ anyi l'ęhu ọwa-a, a-nwụhu anwụhu-a. ¹² Oo ya bụ l'onwu swiru anyi; ndzụ swikwanuru unu.

¹³ Sụ-a; l'ękwo-opfu Chileke bę e dekwaru sụ: "Mu kweru kę Chileke. O bụru iphe ono meru g'o gude mu nọdu epfu opfu iya." O bụru l'anyi kweru kę Chileke ęgube ono meru g'o gude anyi nọdu epfukwapho opfu iya. ¹⁴ Ishi iya bụ l'anyi maru lę Chileke ono, meru gę Nnajiuphu, bụ Jizọsu shi l'onwu teta dzuru ndzụ ono l'e-mekwapho g'anyi shi l'onwu teta dzuru ndzụ opfu l'anyi lę Jizọsu tųgbaru bụru nanu; l'ogbe teke ono tųko anyi l'unu duta bya edobe l'iphu iya. ¹⁵ Iphemiphe ono bükota l'opfu ęhu unu. Oo ya bụ g'eze-iphe-oma kę Chileke akabaa erwu ndu dụ igwerigwe ęka. Eze-iphe-oma ono emee g'a dụ igwe kabaa ekele Chileke ekele; shikwapho nno kwabę iya ọbvù.

¹⁶ Oo ya bụ l'ike ta abyakpoda abvu anyi l'ozì ono. A makwaru-a l'ęhu anyi libahuwaru alibahu tęme o nọdu abyawaa anwụhu; obenu lę ndzụ ono, Chileke nuru anyi ono bę onoduje eme mbọku-mbọku g'ọ dụ ọphúú ọphúú. ¹⁷ Tęme iphe-ęhuka, anyi eje-a, dụ nwanphe-a; tęme ophu o dudu g'oo-nọ-beru-a; l'e-mechakwaa setaru anyi ọbvù, a-dụ shi; mbụ ọbvù ophu nyiberu anyibe k'ophu aamadụ g'aatu onu iya; tęme ophu o bvudu abvubvu. ¹⁸ Iphe, anyi chiru upfu ye ta abukwa l'iphe, eele l'ęnya; o chikwa l'iphe, ęnya ta ahumaduru. L'iphe, ęnya l'ele ta adukwa ęka onono-bejeru; obenu l'ophu a ta ahumadu l'ęnya l'a-nọ ojejoje.

Unuphu, anyi e-buru l'imigwe

5 Anyi maru lę teke a phokataru nwa mkpu ọwa-a, anyi bu l'eliphe-a; bę anyi nweru-a unuphu ọzo, Chileke kwaru anyi. Ọlo k'ono ta abudu ęka bę e gude kpua ya. O bụ ọlo ophu anyi a-nọ ojejoje l'imigwe. ² Sụ-a; anyi a-nọjeekwapho atsụ pfu lę mgboko-a jasụ g'anyi a-nọ-beru. Iphe, ęgu iya agụ anyi bükwa teke Chileke e-me anyi ewota ogwehu ọphúú ono, Chileke e-shi l'imigwe nu anyi ono yee g'uwe. ³ Oo ya bụ; anyi -yewaa ogwehu ọphúú ono g'uwe; anyi taa dudedu g'anyi gba ęhu oto. ⁴ Lę teke anyi nokwadu l'ime ogwehu ọwa-a, anyi nweru nta-a bę anyi atsukwa pfu g'anyi vu ivu-erwa; ophu o dükwanu anyi g'a sụ l'anyi togboru ogwehu ọwa-a, anyi nweru nta-a. Iphe, ęgu iya gbę agụ anyi bụ g'a gbę yepyabęfua anyi ogwehu ọphúú ono l'eli iya. Oo ya bụ g'ogwehu ono eshi ęgube ono lwee ọwa-a, e-mechaa nwụhu anwụhu-a. ⁵ O kwa Chileke l'onwiya bụ onye eme ire l'ęhu anyi g'eeshi g'ęhu anyi eyee ogwehu ọphúú ono g'uwe; kęle o nuru anyi Unme-dụ-Nsọ gude goshi anyi iphe ono, o kweru ukwe l'oo-me ono.

⁶ Oo iphe ono meru g'o gude obu nọdu eshihuję anyi ike tekenteke kpoo. Iphe, anyi maru bụ lę teke anyi nọ ndzụ eme ęhu anyi ęhu anyi bę anyi ta anodu Nnajiuphu l'ęka. ⁷ Iphe, anyi gude buru bükwa l'anyi kwetaru l'ębe abụ l'anyi humaru l'ęnya. ⁸ Obenu lę mbędua epfu sụ l'obu te etedu anyi ophe; tęme o nọdu ehe anyi ihee aparu ogwehu ọwa-a haa; je g'anyi lę Nnajiuphu buwaruro eburu. ⁹ Oo ya bụ l'iphe, anyi ese akanya iya bụ g'anyi meje iphe, dụ iya ree; mę anyi nọ l'ibe iya; mę anyi nọ lę mgboko-a. ¹⁰ Lę g'anyi hakotakpoo; byafutajekwa bya apfuru l'iphu Kéreshi mę o -byaępho ekpe ikpe. Oo ya bụ; g'onyenonu a-nata iphe, rwuberu iya nu; m'ọ bụ k'oma-o; m'ọ bụ ęjo iya-o; onyenonu anata ugwo iphe, o meru teke o nọ ndzụ lę mgboko-a.

Eshi l'ẹka Kéreshi eshita Chileke ọnyà

¹¹ Ọ kwa l'ọo l'anyi anọduje atsu Nnajiuphu ebvu opfu l'anyi maru l'ọo ya e-kpe ikpe ono meru g'o gude anyi nọdu anọduje eme g'anyi pfuta ndiphe yeru iya. Obenu l'ọo Chileke makọtaru g'anyi gbaru; ẹme ọ dukwa mu phọ g'unubedua l'onwunu makwaruphọ anyi l'obu unu. ¹² Anyi te etukwa onwanyi ẹpha l'iphu unu ọzo; ọ chia iphe, anyi eme bu g'anyi goshi unu iphe, unu a-zobe ọkpa gude anyi eku onwunu; ọo ya bu g'unu a-majeru ọnu, unu e-yeru ndu ono, egudeje g'ẹphe gbaru l'eli ẹhu aba abaa; hakwaa g'ẹphe gbaru l'ime obu phe ono. ¹³ Ọ -bukpooru nu l'ọo egomunggo swehuru anyi be iphe, anyi epfu bukwa Chileke be anyi epfudoru iya. Teke ọ bu l'egomunggo anyi ọdu nhamunha bukwa-a l'opfu ẹhu unu be ọ bu. ¹⁴ L'iphe, bu iya emeje anyi eme g'anyi eme-a bukwa eye obu ọphu Kéreshi yeru anyi. Kele iphe, kwatakpooru doo anyi ẹnya ọkpobe edodo bu l'ọo onye lanu nwuhuru l'iswi ẹhu ọha. Ọo ya bu l'ọo ọha nwuhuru. ¹⁵ Ọ nwuhu-chiru ọha l'ophu. Ọo ya bu ge ndu no ndzu ta adzheru ndzu ono dzu-doru iya onwophe. Ọ chia g'ẹphe dzuru ndzu dzu-doru iya onye onoya, nwuhu-chiru phe onwu; e mechaa o shi l'onwu teta dzuru ndzu ono.

¹⁶ Sọ-a; eshi nta-a be ọ to dukwa onye anyi elekwadu ẹnya, ndiphe ele amadu; ẹme anyi amaru g'onye obu gbaru. Anyi -shi elejekponu Kéreshi ẹnya, ndiphe eleje amadu maru g'ọ gbaru; nta-a be anyi te elehewa iya egube ono. ¹⁷ Ọo ya bu l'onyemonye, no l'ime Kéreshi buwaa onye e meru k'ophuu. Akahu iphe buakwaru; iphemiphe buwaru iphe ophuu! ¹⁸ Iphemiphe-a bukota Chileke be o shi l'ẹka. Chileke shikwanu Kéreshi l'ẹka mee g'anyi l'iya doshia; bya eworu ozi k'edoshi opfu ono ye anyi l'ẹka. ¹⁹ Ọo ya bu le Chileke shi Kéreshi l'ẹka edoshi opfu duru yee ndiphe mgburugburu; ọphu ọgukoeduru phe iphe-ẹji, ẹphe anọduje eme iya. ẹme o yekwaapho anyi ozi k'edoshi opfu ono l'ẹka.

²⁰ Ọo ya bu l'anyi bu ndu no-chiru Kéreshi. Chileke gbẹ anyi l'ẹka arwo ndiphe arworwo. Anyi no-chiru Kéreshi arwo unu sọ: unu kwe g'e doshia opfu, duru unu le Chileke. ²¹ Kele Chileke meru iya o vuta iphe-ẹji anyi l'ophu l'ẹbe abu l'o mejeru iphe-ẹji; k'ophu anyi e-shi iya l'ẹka tuko bya aburu ndu pfuberekoto ge Chileke.

6 Ọo ya bu l'anyi be ndu anyi le Chileke gba mgbaja eje ozi-a; l'arwo kwa unu arworwo sọ g'unu ta anatakwa eze-iphe-oma ke Chileke-a mee ya g'ọ buru ọla-l'iswi. ² L'ọ sukwaru:

"Teke ọ gbaru l'angabe nchi

be mu ngaberu ngu

nchi.

O rwua l'eswe ndzota;

mu dzoo ngu." †

Ge mu kakwaru unu; ọ kwa nta bu eswe eze-iphe-oma ke Chileke. Ọ kwa ntanu bu eswe ndzota.

Iphe-ẹhuka, Pọlu eje

³ Ọ to dukwa onye ọ du anyi g'a sọ l'o pfutoshiru ozi, anyi eje. Ọ buru iphe ono meru g'o gude anyi nọdu eme g'ọ to du onye umere anyi a-gbe buru upfu du iya l'okpa. ⁴ Ọ chia iphe, anyi emejechia bu l'anyi egudeje iphemiphe, byapfutaru anyi egoshi l'anyi ejeru Chileke ozi. Anyi ataje nshi me iphe-ẹhuka -byapfuta anyi; ọzoo me oke mkpa -byaru anyi; ọzoo me a -nodu akpa anyi ẹhu. ⁵ Eechi anyi iphe; bya atu anyi mkporo; bya eyeru anyi mkpaka. Anyi ejegbu onwanyi l'ozi; ẹbe anyi edobejedu ishi l'oshi; anyi nodu akwa ẹgu. ⁶ Ntucha ta adukwa le ndzu anyi; iphe nodu edoje anyi ẹnya; anyi nodu atajeru iphe nshi; nweru obu oma; nodu l'ẹka Unme-du-Nso; nweru n-yemobu ọphu abudu l'eli-onu; ⁷ epfu ire-lanu; nodu l'ike ke Chileke chiru ngwogu k'apfubekoto l'ekutara me l'ekicha; ⁸ me a -nodu akwabe anyi ubvu; ọzoo l'akwa anyi eswe; me a -nodu epfu l'anyi eme eji; ọzoo l'epfu l'anyi eme ree; eeme anyi g'anyi bu ndu ẹregede; obenu l'anyi bu ndu ire-lanu; ⁹ eeme anyi ge ndu amadu amama; obenu l'a makwanuru anyi rengurengu; ge ndu anwuhu anwuhu; ọle anyi dzukwanu ndzu; ge ndu echi echachi; ọle e te echigbukwanu anyi echigbu; ¹⁰ ge ndu agu aphu; ọle anyi anodujele-a ete eswa

† *Gunaa Azá 49:8*

tekenteke; gę ndu ¼kpa; ọle anyi meru ikpoto ndu nemadz¼ ẹphe nweru iphe; gę ndu ad¼du iphe, ẹphe nweru; ọle anyi t¼koru iphemiphe, nweru.

¹¹ S¼-a; unubę ndu Kọrentu; anyi tọgboakwaru unu iphemiphe ẹba; anyi bya eghebewaru unu ọkpoma anyi ọnu. ¹² Anyi te ewofukwaru unu obu; ọ chikwa unubędua wofuru anyi obu. ¹³ S¼-a; unu gheberu anyi obu unu ọnu g'anyi gheberu unu obu k'anyi-a. Nta bę mu epfuakwaru unu opfu, nna epfujeru ¼nwu iya.

Ezehuru iphe, ad¼du Chileke ree

¹⁴ Unu lę ndu ekwedu kę Chileke ta at¼gbakwa b¼ru nan¼. Kęle-a; ?b¼ g¼nu bę apf¼bekoto yęle eme ẹjo-ememe gude b¼ru nan¼? ?Dęnu g'iphóró yęle ọchii e-shi dogba ẹhu? ¹⁵ Kęreshi yęe Obutuswe ta ayikwa chia idz¼ agbar¼ mgba mee iphe lan¼. Ọo ya b¼; ?b¼hunu g¼nu bę onye kweru kę Chileke yęe onye ekwedu kę Chileke gba mgba? ¹⁶ S¼-a; ?dęnu g'eeshi wota eze-¼lo Chileke yęe ¼lo-nshi dogbabe? Ọ kwa anyi b¼ eze-¼lo Chileke; mb¼ Chileke ọphu nọ ndz¼. Lę Chileke pfukwaru iya l'onwiya s¼:

“Mu e-buru eburu l'ime
phę tsojeru phę eje
ẹkameka, ẹphe eje.
Mu ab¼ru Chileke,
doberu phę n¼;
ẹphe ab¼ru ndibe mu.” †

¹⁷ Noo g'o gude Chileke pfukwaaphọ s¼:

“Unu họfuta onwunu l'echilabọ
phę bya anọdu iche.
Unu te eyejekwa ẹka l'iphe,
aasọ nsọ gę mu
anatakwan¼ unu. ††

¹⁸ Ọo ya b¼ gę mu ab¼ru nna
unu;
unu ab¼ru ¼nwu mu
unwoke mę ¼nwu mu
¼nwanyi.” ‡

Nokwa iphe, Nnajiuphu, b¼ Ọkalibe-Kakọta-Ike eepfu.

7 S¼-a; ndu mu; eshinu Chileke kweru anyi ukwe-iphe d¼ ẹgube-a; g'anyi saf¼kotanu onwanyi iphe, b¼kpoo iphe, emerw¼ ogwęhu bya emerw¼ obu nemadz¼. G'anyi tsuje Chileke ebvu; g'anyi kukebeje ẹhu b¼ru ndu dobekọtaru onwanyi iche k'ọphu anyi a-b¼kotaru kę Chileke ọkpobe ab¼ru; meje iphe, ọ s¼ru g'anyi meje.

Ẹhu-¼tso Pọlu

² Unu menaa g'anyi maru l'anyi d¼kwadua unu l'obu. Ọ tọ d¼kwa g'unu ha onye anyi mesweru; ọphu ọ d¼kwa onye anyi dephuru; ọphu ọ d¼kwapho onye anyi gudeje ¼gho mee iphe, apf¼duru-oto. ³ Iphe, mu epfua ta ab¼kwa lę mu agbarw¼shi unu agbarw¼shi eshinu mu pfuhawaru s¼ l'unu d¼kwa anyi l'obu shii. Anyi l'unu b¼ nan¼; mę anyi dz¼ ndz¼-o; mę anyi nw¼huru anw¼hu-o. ⁴ Mu anọduje asa kpa kpa l'opfu ẹhu unu; mu nọdu egudeje unu aba l'abaa. Anyi nọ lę mkpamehu; ọle unu ad¼jekwanu mu obu; tęme ẹhu nọdu atsoje mu nt¼-matu mę mu -nyata unu.

⁵ L'anyi batakwaru Masedoniya; ọphu ẹhu ebvubaęduru anyi ebvuru. A nọdu emeępho anyi mkpawere l'ẹkameka. Opfu d¼ l'etezi; ndz¼-ag¼gu d¼ l'ime-¼lo. ⁶ Obenu lę Chileke, b¼ onye ad¼je onye aph¼ tsọru obu bę gudewaa abyabya, Tayitọsu byaru gude d¼a anyi obu. ⁷ Ọphu ọ b¼dua abyabya, ọ byaru kp¼rumu; edo, o dokpọdaru anyi g'unu gude d¼a ya obu yichakwapho l'iphe, d¼ru anyibedua obu. O pfuru anyi s¼ l'ọogushi

† *G¼naa Uke 26:12; Jier 32:38; Ezek 37:27* †† *G¼naa Azá 52:11; Ezek 20:34,41* ‡ *G¼naa 2Sám 7:14; 2Sám 7:8*

unu ẹgu ike gẹ mu l'unu hụma; l'unu agụ aphụ ọkpobe agụgu k'iphe, unu meru; ẹme l'unu agbajeru mu ọd-zori shii. Onoya bẹ mekpọoru mu ẹhu kabakpọo mu atso ọtso nta-a.

⁸ L'ọ betakpọonu ẹkwo-ozii-a, mu deru-a nọdu eme g'aphụ ji unu obu; mu ta atakwa onwomu ọta lẹ mu deru iya. Teke mu gege ata onwomu ọta bukwa teke mu hụmaru lẹ mu gude iya mee g'aphụ ji unu obu; obetaru ọ bụerupho kẹ nwa teke ono. ⁹ Obenu lẹ nta-a bẹ ẹhu atso waa mu ọtso. Ẹhu-ọtso mu ta abukwa l'ọ lẹ mu meru aphụ ji unu obu. Ẹhu-ọtso mu bukwa l'aphụ ono meru izimanụ iphe-ẹji unu lwa unu azụ. Aphụ k'ono bukwa aphụ ọphu meru g'unu mee iphe, dọ Chileke ree. Ọo ya bụ l'ọ tọ dọdu iphe, anyi mekataru unu. ¹⁰ Kẹle ng-gumaphu ọphu dọ Chileke ree emeje g'izimanụ lwa nemadzu azụ g'adzọo ya; ọphu atadụ onwonye ọta iya k'ono. O bekwanụ lẹ nggumaphu k'unwu-eliphe l'egbu egbugbu. ¹¹ Unu hụmaanaro iphe aphụ ono, dọ Chileke ree ono meru. Unu hụmaanaro g'unu yeberu ẹhu l'eme g'a maru l'unu p̄f̄uberekoto l'iphu Chileke. Unu hụmanu g'iphe, meru nū nwụ-beru unu ọku l'ẹhu. Sụ-a; unu hụmanu g'unu atsube ebvu iphe e-menu. Unu hụmaru g'ogube unu ẹgu g'unu hụma mu; unu hụmaru g'oolwube unu l'obu g'unu gbaaru mu ọdzori. Unu hụmaru g'ọ dọ-be unu g'unu hụa onye ono, mesweru nū ono ahụhù. L'ime iphemiphe ono bẹ unu goshiru l'ọ tọ dọdu ẹka o deru unu.

¹² Ọo ya bụ l'edede, mu deru ẹkwo-ozii ono ta akwatakwa bụru k'iswi ẹhu onye ọphu mesweru nū; ọzoo k'iswi onye ọphu o mesweru. Iphe, mu gude dee ya bukwa g'ọ mee g'unu maru g'unu agbaberu anyi ọdzori l'iphu Chileke. ¹³ Noo ya bụ l'ọdu nū phọ anyi obu.

A -gufukpoo adu obu ọphu unu duru anyi; ẹhu kabakpoo anyi lẹ Tayitọsu ọtso l'unu tukuru g'unu ha mee ya ẹhu bvuru iya ebvuru. ¹⁴ Lẹ mu tukwaru Tayitọsu onu unu; gude unu aba l'abaa; e mechaa; ọ bụerupho gẹ mu pfuru bụ g'ọ dọ; ọphu unu emeduru mu iphe-iphere. Ọ tọ dọdu teke anyi ete epfujeduru unu iphe, bụ ọkpobe-opfu. Nokwapho g'iphe, anyi pfuru Tayitọsu k'ẹhu unu tukuru buri eviya. ¹⁵ Ọ buri iya meru g'ọ gude ọ nọdu akajebaa unu eyeshi obu ike mẹ ọ -nyata l'unu g'unu ha atukoje eme iphe, mu suru g'unu mee; waa mẹ ọ -nyata g'unu gude ndu-agugu gude ayọ ọshi k'anonyakwaa unu mee iphe, adudu iya ree; unu gude egube ono meshiaru iya l'ibe unu. ¹⁶ Nta-a bẹ ẹhu atsokpoo mu atsoshi mu iya ike lẹ mu gude ire unu ẹka ọkpobe egude l'iphemiphe.

Gẹ ndu kẹ Kéreshi a-nuje iphe

8 Iphe, anyi eme g'unu maru; unwunna mu; bụ k'eze-iphe-oma, Chileke meshiru lẹ Chiochi, nọgbaa lẹ Masedoniya. ² Kẹle mkpamehu, a kparu phẹ huru phẹ ama hushia phẹ iya ike. Ọle ẹhu tsoleru phẹ-a tsoshia phẹ iya ike teke ono; k'ophu ẹphe saru ẹka sagharu iya ẹka l'anụ Chileke iphe; l'ẹbe abụ l'ẹphe nweru iphe ilile. ³ Gẹ mu e-pfubeeru iya phọ bụ l'ẹphe nuru g'ẹka ha phẹ; bya anukwapho nughata egube ono. Ẹphe tukpoooru obu phẹ onyo ⁴ rwoo anyi rwohia anyi ike sụ g'anyi kwero g'ẹphe lẹ ndu kẹ Kéreshi ọzo gbaru mgbu nuje iphe, g'e gude gbaaru ndu-nsọ mkpu. ⁵ Ẹphe meberu iphe ono g'anyi arị-vujeduru l'egomunggo. Ẹphe vukpoadaru ọzo gbeshi bya eworu onwophe ye Nnajiuphu l'ẹka; ẹme ẹphe gbeshi bya eworu onwophe yehukwapho anyi l'ẹka, bụ iya bụ g'ọ dọ Chileke ree. ⁶ Noo g'ọ shitaru anyi rwoo Tayitọsu; yebdua, bụ iya gbuberu ishi eje ozi ono; sụ iya g'ọ mekpokwapho iphe, oome; g'ọ yekwaru unu ẹka g'unu jefufu ozi ono, unu eje ono l'ishi; mbụ ozi ono, unu eje k'eze-iphe-oma ono. ⁷ Iphemiphe, unu nweru bẹ unu nwekwaru nwegharu iya ẹka; mbụ l'unu kwetaru kwegharu iya ẹka; pfua opfu Chileke pfugharu iya ẹka; maru kẹ Chileke magharu iya ẹka; bya ekukebe ẹhu eye ẹka; bya eyekwapho anyi obu yeshia ya ike. Ọo ya bụ g'unu nukwapho iphe nugharu iya ẹka g'e gude jee ozi k'eme iphe-oma ono.

⁸ Iphe, mu epfua ta abukwa l'ọo anmakobe; mu nọdu anmakobe iya unu. Ọo iphe, mu eme bụ gẹ mu goshi unu g'ogube-be ndu ọzo ẹgu eye ẹka; shi egube ono mee unu g'unu goshi l'eye obu ọphu unu yeru bụa ọkpobe eye obu. ⁹ Kẹle unubdua mahukwarupho eze-iphe-oma, shi l'ẹka Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi; l'a makwaru-a lẹ Kéreshi nweru iphe shii; obenu l'ọ woleru-a onwiya mee onye ukpa l'iswi ẹhu unu. Ọ buri iphe, o meru bụ g'oo-shi l'aburu onye ukpa ono mee g'unu nweru iphe shii.

¹⁰ Ọnu, mu e-ye l'opfu ono bụ lẹ-a; ọ karu unu ree l'unu gbẹ nta-a mefufu iphe ono, unu wataru akaphuru ono l'ishi; kele ọ tọ buda l'ọo unubedu vu ọzo chĩa idzù iya; ọ kwapho unubedu vu ọzo wata iya ememe. ¹¹ Ngwa; unu kukebenu ẹhu mee ya gbiriri jasụ unu emeeme iya. Ọ kwapho g'ọ phuru unu aphupu l'ẹhu teke unu wataru iya ememe bụ g'emefufu iya a-nodu aphụ unu l'ẹhu. G'iphe, unu gude eme iya bukwarupho g'eka beru unu. ¹² Lẹ teke ọ bụ l'ogogu ngu agugu anụ Chileke iphe; bẹ Chileke a-natakwa iphe, i nuru iya ọkpobe anata. Chileke atuje iphe, onyemonye nuru iya lẹ g'onye ono nweberu. Ọ tọ tuka iya lẹ g'onye ono enwedu.

¹³ Ọ tọ bukwa iphe, mu epfu nta-a bụ l'ọo gẹ mu pata ivu ndu ọzo bofua unu g'unu vuru; ephebedua agbaru ẹka. ¹⁴ Obenu l'eshinu unu ka ndu eeje eyeru ẹka ọbu enweru iphe shii kẹ nwa nta; bẹ iphe, dọ ree bụ g'unu gbataru phẹ lẹ mkpa, duru phẹ nụ. Teke mkpa dukwanuru unubedu; ephebedua nweru shii ephe a-gbataru unu. Ọo ya bụ l'unu ibekęboebo bẹ eyeru onwunu ẹka ẹnya nhamunha. ¹⁵ Ọ n'ia bụ iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke sụ:

“Onye kpotaru shii te
ekpoghaduru iya ẹka.
Ophu onye kpotaru nwanshi
ekpopeteduru.” †

Tayitosu yele ndu ephe l'ia swi

¹⁶ Anyi ekele Chileke ekele shii kẹ l'ọ kwapho g'ophu anyi l'obu eyeru unu ẹka bụ g'ophuhukwapho Tayitosu. ¹⁷ Ọ tọ buda l'ọo nataru arworwo, anyi rworu iya kpurumu; obenu l'ophu iya l'ẹhu eye ẹka shii k'ophu ọ turu obu iya onyo sụ lẹ ya a-byapfutashia unu. ¹⁸ Anyi yekwarupho nwanna anyi nwoke gẹ yẹ l'ia swiru. Nwanna anyi ono bụ onye a kwatakpo akwabẹ ọkpobe ubvu l'iphe, bukpo Chiochi lẹ Chiochi. Ọ buru g'ọ gude ezi ozi-oma ono. ¹⁹ Teme a -gufukwaro onoya; ọ kwa Chiochi gẹ Chiochi ha hotaru iya woru iya ye sụ g'ọ tsoje anyi je ozi ono, anyi gude agbataru unwunna anyi ono. Anyi gude ozi ono ekutse Najiuphu teme anyi gude iya egoshi l'ọ dọ anyi g'anyi yeje ẹka.

²⁰ Anyi tokwaru nwehu dee ẹnya lẹ mini eme k'ophu ọ tọ dudu onye a-ta anyi uta g'anyi gude eme k'iphe-oma ono, nyiberu anyibe ono, e yeru anyi l'eka ono. ²¹ L'iphe, anyi tiberu ememe bukwa g'anyi meje iphe, dọ ubvu l'ẹnya; ọ tọ bukwa ophu dọ ubvu l'ẹnya Najiuphu bẹ anyi e-meje nkinyi iya; obenu g'ọ bukwarupho iphe, dọ ubvu l'ẹnya ndiphe.

²² Teme anyi yekwapho nwanna anyi ọzo sụ g'ephe swiru bya. Nwanna anyi k'ono bẹ anyi ahujekwa ama tekenteke maru l'iphe, agu iya nọ buepho gẹ ya e-me eye ẹka. Nta-a bẹ ọ kabakpo ya aphụ l'ẹhu gẹ ya yeru unu ẹka; kele o gude ire unu ẹka kẹ b'ama g'e-me iya. ²³ A bya lẹ Tayitosu; mu sụ l'ọo ya bụ mu onye ẹbo; onye mu l'ia tukoru eje ozi-oma gude eyeru unu ẹka-a. Unwunna anyi ophu, ephe l'ia swi-a bukwanu ndu ophu nọ-chiru ẹnya Chiochi lẹ Chiochi teme ephe buri ndu ekutse Kereshi. ²⁴ Unu goshikwa ephebedua waa Chiochi l'ophu l'unu yeru anyi obu ọkpobe eyeye; teme l'aba, mu egudeje unu aba bụ-a l'ọo rwuberu iya.

Eme iphe-oma

9 Mu te ejeeduro unu ederu ekwo k'iche k'iphe, unu a-nu ndu-nsọ, nọ lẹ Jierusalemu. ² L'ọo doru mu ẹnya l'ogua unu egu eye ẹka; mu gudewaa unu aba l'abaa l'iphu ndu Masedoniya. L'unubẹ unwunna anyi, nọ lẹ Akaya kwakobekwaruro k'eye ẹka e -shi k'akaphu. L'aphupu, ophu unu l'ẹhu k'eye ẹka ono kpatsuwaru ndu dọ igwerigwe. ³ Iphe, kparu iphe, mu suru g'unwunna-a bya bụ g'aba ono, anyi gude unu aba ono ta abụ iphe-mmanu. Ọ bụ-chia g'ọ dọ gẹ mu pfuru sụ l'unu kwakobewaru eye ẹka. ⁴ Odumeka; ọ -buru lẹ mu lẹ ndu Masedoniya haru swiru bya; anyi bya ahuma l'ọ tọ dudu g'unu kwakoberu; ọ kwa iya bụ l'iphere aburu k'anyi; kele mu sūwuru l'unu kwakobewaru ree; ọ buru unu bẹ iphere k'unu a-kabaa shii. ⁵ Noo g'ọ gude mu sụ l'ọo dọ ree g'unwunna-a vuru mu ọzo byaadaa ibe unu bya evuru ọzo kwakobe iphe ono, unu kweru ukwe anunu ono. Ọo ya bụ g'aamaru l'unu gude obu unu g'ọ ha anu iya; l'a ta atupfubeduru iya unu atupfube.

† *Gunaa Awu 16:18*

Eme omeluko

⁶Iphe, unu a-nyatajēepho bụ l'onye emebeduru iphe, ha shii l'alị ta akpatajēkwa iphe, ha shii. Onye mebekwanuru iphe, ha shii l'alị bē akpatajē iphe, ha shii. ⁷G'onyenonunụ nūepho g'obu iya sūru g'ọ nū. G'ọ tọ dukwa onye a-nū ọp̄hu ọogbe buru; ọ -nūchaa ya l'ọ taahaa onwiya ụta; ọp̄hu ọ dukwa onye anodu anū iya g'ọ bụ utu, ọ tūfutaje; kele ọ kwa onye gude ẹhu-utso anū bē Chileke yeru obu. ⁸Ọzo buru lē Chileke sūkwaru emeru unu eze-iphe-oma mee k'etsutsu iya; k'ọp̄hu unu e-nwekọtajeru iphemiphe, bụ iphe, mkpa iya dūru unu; unu abyakwapho enweru iphe nwegharu iya ẹka k'ọp̄hu unu e-gude iya eme iphe, bụ iphe-oma. ⁹Ọo ya bụ iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sū:

“Ọosaje obu iya asasa nū ndu
 ụkpa iphe;
 apfubekoto nkiya anoje
 jasū l'ojejeje.” †

¹⁰Ọo Chileke, bụ iya anūje onye akọ opfu iphe, oomebeje l'opfu iya; bya anūje iya nri sū g'ọ ria-a; bē bụkwapho onye a-nū unu akpuru-iphe, mkpa iya dūru unu; unu akọo. Ọ buru iya bụ onye e-me g'iphe, unu meberu l'alị mehu emehu k'ọp̄hu unu a-kabaa enwenwe; gude iya kabaa eme iphe-oma ono, unu eme ono. ¹¹Chileke ono e-me unu g'unu nweru iphe ọkpobe enweru k'ọp̄hu unu e-meje iphe-oma tekenteke; ọo ya bụ g'aa-dū igwe keleje Chileke ekele iphe-oma, unu shi anyi l'ẹka emeru p̄he. ¹²L'ozī-a, unu eje-a ta abulekwa-a mkpa ndu kē Chileke bē oome kpurumu. Iphe, o mēfūa bụ l'aa-dū igwe kele Chileke ekele kelegharu iya ẹka. ¹³Ọ kwa iphe ono, unu eme ono e-goshi ẹgube ndu unu bụ. Noo ya bụ aadū igwe jaa Chileke ajaja. Noo l'ọ tọ bụkwaa l'unu gude iphe ono, unu meru ono goshi l'unu kwetawaru k'ozī-oma Kéreshi ono; unu egoshikwapho l'unu emeje iphe, ozi-oma ono pfuru. Bụ iya bụ l'unu asajē ẹka ọkpobe asasa mee iphe-oma g'ẹka beru unu; unu shi ẹgube ono unu l'ẹp̄hebedua mē ndu ọzo tūko gbarū mgba l'iphe, unu nweru enweru. ¹⁴Ọo ya bụ l'ẹp̄he e-gudekpoo obu p̄he epfu anū Chileke l'iswi ẹhu unu; l'ọogukpo p̄he g'a sū l'unu l'ẹp̄he hūmaru; noo l'eze-iphe-oma kē Chileke nyiberu anyibe l'ẹhu unu. ¹⁵Sū-a; unu g'anyi keleje Chileke ekele iphe-oma iya; mbụ iphe-oma ono, a ta amadū g'aa-tū ọnu iya ono.

Pọlu agbaru ozi-oma ọdzori

10 Nta-a bụakwaa mūbe Pọlu gēdegede arwọ unu arwọrwo ọwa-a. Mu gudeakwaa adū gelee waa obu-oma kē Kéreshi arwọ unu. Mbēdua abujekwaru mu -nōdu ntse mu epfuru unu opfu bēlebele; teke mu nọ ẹnya; mu epfuahaarū unu opfu ọkpū-ọnu ọkpū-ọnu. ²Ọle iphe, mu arwọkwanu unu bụ g'unu te emekwapho iphe, e-me gē mu pfuaharu unu ọkpū-ọnu ọkpū-ọnu mē mu -byaēpho. Lē mu e-pfukwaru ndu ono, sūru l'anyi eme ẹhu anyi ẹhu anyi ono ọkpū-ọnu ọkpū-ọnu. ³L'a makwarū-a l'anyi bu lē mgboko-a; ọle anyi ta alwūdu ọgu gē ndu mgboko-a l'alwū. ⁴Kele ngwọgu, anyi gude alwū ọgu k'anyi ta abukwa ngwọgu kē ndu mgboko-a. Ọ bụ ngwọgu, shi l'ẹka Chileke; bya aburu ngwọgu ọp̄hu shihuru ẹjo ike. Ọ bụ ngwọgu ọp̄hu e gude egbuka ẹka ọhogu Chileke doberu obu ọkp̄hu iya. Ọo ya bē anyi gude emebyi ntūmego-ūgho. ⁵Ọ buru ngwọgu ono bē anyi gude mebyishikọta eku-onwonye ono, e gude tọ-chia ụzo tọ-butā g'a ta maru Chileke ono. Iphe, bụkpoo ọriri, nemadzū arị arị bē anyi alwū-kpeje mee ya g'ọ dū gē Kéreshi sūru g'ọ dū. ⁶Nta-a bē anyi kwageberu akwagebe k'ahū iphe, bụkpoo a-nū-lē-nchī ahūhū mē unu meēbekotajēepho iphemiphe, a sūru g'unu meje.

⁷Iphe, unu l'iya eme bụkwa l'unu te elerwejedū iphe ẹnya elerwe. Onye gūwaru onwiya lē ya bụ kē Kéreshi; g'onye ono nyatajeru onwiya l'ọ bụ gē ya bụ kē Kéreshi ono bụ g'anyi bụkwapho. ⁸L'ọp̄hu unu a-makpōadaru bụ l'ọ tọ dukwa mu iphere m'obetarū mu kwata gudenūka ike ono, Nnajiuphu yeru anyi l'ẹka ono aba abaa. Ike ono bē ọ nūkwaru anyi g'anyi gude metse unu emetse. Ọ tọ nūkwaru iya anyi g'ọ buru iphe, anyi e-gude egbuka unu egbuka. ⁹Noo iphe, mu epfu sū g'unu b'edobesūkwa lē mu gude ẹkwo-ozī mu-a eme gē mu yee unu ebvu. ¹⁰Ọ dukwaruro ndu agbē asuje: “Ẹkwo-ozī, Pọlu ede bē opfu iya agbēje adanūka kpaa kpaa; bya aburu

† *Gūnaa Ebvū 112:9*

opfu, erwu nemadzū l'ẹhu. Teke anyi l'iya nọpoho l'iphe l'iphe; ọogbe nyihu; opfu iya te enweedu iphe, ọoburu." ¹¹ G'o dokwaa egube onye ono ẹnya l'ọ kwa iphe, mu deru l'ekwo-ozu teke mu l'unu anodu bukwapo iphe, mu e-me l'eka me mu l'unu -noduuepho.

¹² Ọphu anyi ata atudu ama bu ke g'anyi wota onwanyi je agukobe le ndu ono, anoduje atu onu onwophe ono. Ọzoo ke g'anyi su l'anyi l'ephe aturu. Ọo ephebedua eme eswe; ephebedua egudeje onwophe aturu onwophe ama; gude ge nwibe phe ha amaru g'ephebedua ha. ¹³ Obenu l'anyibedua taa tudu onu onwanyi atughata ge Chileke tuberu su g'anyi rwua. Anyi a-tu-bejeerupho onu onwanyi g'ozu, Chileke doberu anyi g'anyi jee gbaru. Ozi ono be ọphu anyi eje l'echilabo unu tukokwa yiru. ¹⁴ Anyi ta tughakwaru onu iphe, anyi meru; eshinu anyi gudewaa ozi-oma ke Kereshi ono rwuchawaa aka unu no gedegede; teme o buru anyi bu ndu mbu, gude iya byapfuta unu. ¹⁵ Ọo ya bu; l'anyibedua ta atujedu onu onwanyi tughata ge Chileke tuberu su g'anyi rwua. Anyi te egudejedu ozi ndu ozo aba l'abaa. Ọ kwa iphe, anyi ele ẹnya iya bu l'unu -nodu aka ekweshi ike eje; anyi aka eje ozi, kabaa shi l'echilabo unu; kele anyi a-nodujeepho eme iya ge Chileke suru g'anyi mebejeru iya. ¹⁶ Ọo ya bu g'anyi ezia ozi-oma ono zighatachaa ya mkpukpu unu; ziwa iya ro kwaseru; k'ophu anyi ta anodukwanu aba abaa ozi, onye ozo jehawaru l'eka iya nkiya.

¹⁷ Ọoepho "G'onye aba abaa bajekwa iya l'iphe, Nnajiuphu meru." ¹⁸ Kele o to bukwa onye atu onu onwiya be aagubeje iphe; ọo kwa onye Nnajiuphu atu onu iya.

Ndu-ishi-ozu ọphu abudu ọkpobe iya

11 Jiko unu takwaa nshi ge mu kabekpo pfua g'onye eswe; mu makwaru-a l'unu kwewaru. ² Le mu ekokwaru unu okophoo ge Chileke ekoje-a. Kele unu dukwa mu ge nwamgboko, doberu onwiya do, nwoke eteke ngeswee okpa; nwamgboko, mu doberu k'eke ji; mbukwa k'eke onye lanu kpekpu, bu iya bu Kereshi. ³ Ọle ndzu anoduje agu mu su ?a maru teke agbaghashidu nu unu obu; merwushia uche unu g'unu te egudehe obu unu g'o ha yee Kereshi obu okpobe eyeye. Ọ kwa egube ono be agwo meru gude ejo eregede dephua Ivu. ⁴ Kele unu gude ehu-utso kwe k'onye byaru bya awata epfuru unu ke Jizosu ozo, abudu ọphu anyi pfuru unu opfu iya-a; teme unu kwe natakwapho unme ozo, du iche, abudu Unme-du-Nso ọphu unu natahawaru; bya ekwekwapho nata ozi-oma ozo, du iche, abudu ọphu unu kwetahawaru.

⁵ L'iphe, mbedua ariekwa bukwa l'o to budu mu be ẹnya gbẹ bya akachia alwalwa eme le ndu ono, ezi unu ozi-oma ono, etu onwophe o-phushia-ugbu ono. ⁶ Ọ -buru le mu ta ama epfu opfu erengete; mu amakporu nu Chileke okpobe amaru. Ono be anyi shiwaa l'uzomuzo mee unu maru okpobe amaru.

⁷ Ọ gbẹ buru iphe-eji be mu meru; le mu kuzetaru onwomu ali g'ee-shi g'e kulia unu eli; ebe o dudu iphe, mu suru g'unu pfua mu k'ozu-oma Chileke, mu byaru ezia unu? ⁸ Teke mu shi eje ozi l'echilabo unu; be bukwa Chiochi ozo shi anoduje apfugbaa mu ugwo. Mu shikwa ana phe nfu; g'eeshi ge mu yeru unu aka. ⁹ Su-a; mkpa okpoga, duru mu nu teke ono, mu l'unu no ono ta adukwa onye mu pfuchijeru nchi su g'o yeru mu aka. Kele unwunna anyi ndu shi Masedoniya wotakotawaru mu iphe, bukpo iphe, mkpa iya duru mu. Mbu l'o to dudu iphe, mu zekporu unu nzeri iya. Ebe o dukwa iphe, mu byaru ezeru unu nzeri iya. ¹⁰ Mu gude okpobe-opfu ke Kereshi ọphu du mu l'ehu ekweta ukwe-a su l'o to dukwa nemadzū, a nwuru anwunwu l'ali Akaya, suru eme g'aba-a, mu aba-a buru iphe-mmanu. ¹¹ ?Denu g'o gude mu yee ya onu nno? ?Bu le mu te eyeduru unu obu to? A-o! Ọ kwapho Chileke maru le mu yeru-a unu obu.

¹² Mu taa hakwa eme iphe, mu gude l'eka eme nta-a. Ọo ya bu ge mu emekwanu-a ndu-ozu ophunapho g'ephe te enwehe iphe, ephe a-zobe okpa gude eku onwophe; kele o kwapho g'anyi ese akanya ozi-oma ono bu g'ephe ese. ¹³ Ndu k'ono ta abukwa okpobe ndu-ishi-ozu Kereshi. Ephe bukwa ndu eje ozi l'ugho. Ndu ewojeru onwophe mee g'e dobesu l'ephe bu okpobe ndu-ishi-ozu ke Kereshi. ¹⁴ Ọ to budu iphe, aa-su l'o kporu onu opfu; eshinu Nsetanu ewojeru onwiya mee g'ojosi, shi l'ogbu-nwiinwi k'imigwe bya. ¹⁵ Ọo ya bu l'o to buedu iphe, du oke biribiri me o -buru le ndu ejeru Nsetanu ozi woru onwophe mee g'e dobesu l'ephe bu ndu ejeru Chileke ozi. Teke o rwuru mboku ikpazu be Chileke a-gwa phe ugwo ochi iphe, ephe meru.

Iphe-ẹhuka, Pọlu eje

¹⁶ Gẹ mu pfukwaa ya ọzo; g'ọ tọ dukwa onye arije l'ọo egomunggo swehuru mu. Teke ọ bụ l'unu ari l'ego-munggo swehuru mu; unu ahakpọkwaa mu rọ gẹ mu pfubaa g'onye egomunggo swehuru. Ọo ya bụ gẹ mu abakwanaa aba nwilile. ¹⁷ Ọle iphe-a, mu epfu nta-a bẹ mu makwaru-a l'ọ tọ bụdu Nnajiuphu sūru gẹ mu pfua ya. Mu -baaha aba bẹ mu abakwa iya g'onye egomunggo swehuru. ¹⁸ Ọle eshinu ndiphe egudeje iphe kẹ mg-boko-a aba abaa bẹ mbẹdua l'a-bakwaphọ aba nkemu. ¹⁹ ?Tọ bụedu l'unu manukaru iphe meru g'o gude unu nọdu egudeje ẹhu-utso kwe haa ndu egomunggo swehuru g'unu l'ẹphe nọdu. ²⁰ Unu atajeelaa nshi nọ-kirishia; a -nonyaa onye lanu abya eworu unu mee nwohu iya; ọzoo bya anọdu tuko iphe unu riẹbe; ọzoo bya anọdu emephe unu l'uji; ọzoo bya awata unu anma phulaphula; ọzoo bya eworu ẹka waa unu lẹ nchị kẹ gbaa. ²¹ Ha! Ọ gbekwa dū mu iphere epfufu; noo lẹ mbẹdua ta adukwa teke mu adu ike eme unu ẹgube iphe ono.

Ọle-a; ọwa-a, mu abya epfufu-a bukwa opfu, dū gẹ k'onye egomunggo swehuru. Sū-a; e -pfujekpọo ya epfufu; mu asū l'iphemiphe, bukpo iphe, ndu ọzo tūru ama egude aba l'aba bẹ mbẹdua gudekwaa aba l'abaa nkemu. ²² Ọ -būru lẹ ndu ono bụ ndu Hiburu; bẹ mbẹdua bụhukwa iya phọ. Teke ẹphe bụ unwu Ízurelu; mbẹdua bụhukwapho onye Ízurelu. Teke ẹphe bụ oshilokpa Ébirihamu; mbẹdua bụhukwaa oshilokpa Ébirihamu g'ẹphe bụ iya. ²³ Mu sū-a; ?ẹphe bụ ndu ejeru Kéreshi ozi tọo? Ono bẹ mbẹdua gbekwa ka phẹ nū abubu. Nta-a bẹ mu epfukpọkwaa g'onye, ọbvū byaru. Mu kakwa phẹ iya abubu; gẹ mu gbẹ ka phẹ eje ozi kẹ Kéreshi ono; bya aka phẹ eje mkpọro iya ijetọ; a kakwa mu phọ echi iphe iya ichitọ. Ọphu ọ dudu tekenteke mu ta atsogejeduru atsogeru l'onu ọnwu lẹ k'ozī ono. ²⁴ Akpọ ise bẹ ndu Jiu chiwaru mu onu ẹchachi ukporo labọ, e wofuru nanu. ²⁵ E chiwaa mu mgboro akpọ ẹto; bya atuwaa mu mkpuma akpọ lanu. Akpọ ẹto bẹ ọ phoduchawaru nwanshiji mē ugbo ekpua mu. O nwecharu ọphu mu nọru ujiku ọphu lẹ mini eswe l'enyashi mgburugburu. ²⁶ L'ikpoto ije ono, mu jekotaru ono bẹ mu lọwaru ishi mu alọlo l'utso, gbaru nū; lọo ishi mu alọlo l'ẹka ndu ana nfū; mē l'ẹka ndu Jiu ibe mu; mē l'ẹka ndu abudu ndu Jiu. Mu jee iphe mini pharu mu l'eze l'oma mkpukpu; mē l'echiegu; mē l'echi ogbu eze-enyimu; mē l'ẹka ndu abudu ọkpobe ndu kẹ Kéreshi. ²⁷ Mu jewaa ozi kuta ẹphuru phē; mu bya anwuwaa ẹnya ẹnyashi; ẹgu nri gūa mu; ẹgu mini gūa mu; ẹgu mee mu tekenteke; mu gbaru ọto oyi tsua mu. ²⁸ A -gufukpooro iphemiphe ono; bẹ o nwekpọerupho iphe, anọduje akpọshi mu mgbenya mbọku-mbọku. Iphe ono bụ k'iphe, bukpo Chiochi kẹ Kéreshi g'ọ ha. ²⁹ ?Bū onye bẹ ike bvuru; ọphu ọ dudu g'ọ bụ mbẹdua bẹ ọ bvuru ọbu? ?Bū onye nmalahuru l'iphe-ẹji ọphu o rwuduru mu l'ẹhu?

³⁰ Ọ -būru lẹ mu bafutaje aba bẹ iphe, mu e-gude aba abaa ọbu bukwa iphe, egoshi gẹ mu dū-be arwuhu. ³¹ Sū-a; ọ kwa Chileke, bụ Nna Nnajiuphu onoya, bụ Jizosu ono, bụ onye ajaja bụ nkiya jasū l'ojejoje ono bẹ bụ onye maru l'iphe-a, mu epfu-a ta adudu ọphu bụ ọka. ³² Lẹ teke mu nọ lẹ Damasukosu bẹ nnajioha mkpukpu onoya, bụ iya bụ onye nọ-chiru ẹnya Aritasu, bụ eze ndu ono; woru ndu ojogu, eche nche woru dochia onu oguzo ẹka eeshije abata l'ime mkpukpu ono sū g'e gude mu. ³³ Tọbudu iya bụ; e woru mu ye l'ime nkata pyoo mu l'uzo, dū l'eli igbulọ, e gude kpū-pher mkpukpu onoya mgburugburu; mu shi l'ẹka onoya nahū iya gbalaa.

Iphe, eegoshi Pọlu l'ophulenyā

12 A makwaru-a l'aba aba ta abaduru l'urwu; ọle mu bafutaje aba. Nta-a bẹ mu a-wata epfu k'ophulenyā mē iphemiphe, bụ mu iphe ọphúú, Nnajiuphu goshiru mu. ² Ọ dūru nwoke lanu, mu maru bụ onye kẹ Kéreshi, Chileke zikotaru; o jerwua mkpopfu igwe k'ẹto. A nọakwaru apha iri l'ẹno, iphe ono meru. Ọle mu ta maedu ?o jeru ẹka onoya k'eviya; tọ ọ phuru iya l'ophulenyā? Ọo l'ẹpho Chileke nwēkiya maru g'ọ nwuru. ³ Onye ono bẹ mu makwaru; mē o jeru iya lẹ ndzū-o; tọo lẹ maa-o; bẹ mu amaekwa; ọ kwa Chileke bẹ o doru ẹnya. ⁴ E zikotaru iya worwua ya ọkpoku Chileke gedegede. Ọ nọdu l'ẹka ono nūmachaa iphe, kpọru onu epfufu; mbu iphe, a sūru gẹ nemadzū te epfushi. ⁵ Ọo ya bụ lẹ nwoke ono bẹ mu e-gude aba l'abaa. Ọle mu tee gudedu onwomu aba l'abaa; gbahaa lẹ mu aba abaa k'arwuhu dū mu nū. ⁶ Ọme mu jeshiaru aba abaa k'onwomu mē mu tege abukwaru onye egomunggo swehuru; kẹle iphe, mu g'epfu gege aburupho ọkpobe-opfu bẹ mu g'anọdu

epfu. Obenu lẹ mu te ejedu aba abaa; lẹ teke mu jeshiaru aba abaa l'oo-nweru ndu a-wata arị lẹ mu kabaa shii; parụ iphe, ẹphe hụmaru mu l'ẹhu mẹ iphe, ẹphe nūmaru, mu pfuru parụ haa.

⁷ Mu hụmakwaru iphe, dughbaa oke biribiri l'ophulenyaa. Ọ bụru iphe ono meru g'o gude a loru mkpọ dobe mu l'ẹhu; ọ nọdu akpọ mu cherere. Iphe ono bụru iphe, ejeru Nsetanu ozi bẹ byaru bya etsua mu iphe gude gọ-ze-ta mu gẹ mu te eje ekunuka onwomu. ⁸ Iphe ono bẹ mu rwowaru Nnajiuphu akpọ ẹto sụ iya g'o mee g'iphe ono parụ mu haa. ⁹ Ọ bụru iphe, o epfujee ru mu phọ bụ: "Eze-iphe-oma, mu meru ngu sụakwaru ngu; kele teke mu akajẹ ere ire l'ẹhu ngu bukwa teke ị dū arwudu." Ọ n'iya-a bụ lẹ mu a-nọdu aba abaa l'arwuhu dū mu; g'ike kẹ Kéreshi ree mu ire l'ẹhu. ¹⁰ Noo g'o gude mu sụ l'arwuhu ono, dū mu nū ono; mękpoo iphe-iphere ono, eeme mu ono; mękpoo iphe ọtsu-l'ẹhu; mę mkpamehu; mę mkpawere, aanọduje emephe mu l'opfu ẹhu Kéreshi; meru ẹhu nọdu atso mu uto. L'ọ kwa teke mu dū arwuhu bẹ ike nkiya ere mu ire l'ẹhu.

Pọlu agba egomunggo kẹ ndu Kọrentu

¹¹ Nta-a bẹ mu meakwaru g'onye egomunggo swehuru l'eku-onwonye ono; ọ bụru unu nwuru mu ye iya. Kele unu gege anọdu aja mu ajaja; l'ọ tọ dudu iphe, ndu-ishi-ozii ophuu gude ka mu; l'ẹbe adu iphe, mu bụ. ¹² Mu taru nshi meshia iphe-ohumalenya, dughbaa biribiri; bya emeshikwaapho iphe ozo, tufugbaru ẹhu, egoshi ike kẹ Chileke l'echilabo unu. Iphe ono bugbaaru iphe, mu gude goshi unu lẹ mu bụ onye-ishi-ozii Kéreshi. ¹³ Ọ nweru ọzo ozo, mu kabaa eme Chiochi ozo ree, mu emeduru unu? Buphepo lẹ mu ta asuduru g'unu pfua mu ugwo-a? A-o; wakwa ẹka l'alio; eshinu ono gbẹ bwaru ẹji; mu mee ya unu.

¹⁴ Ọwa-a kweakwa ugbo ẹto, mu jikoberu abya ndu-unu. Mu -bya; mu taa sukwa g'unu pfua mu ugwo; kele iphe, mu achọ abya ta abukwa okpoga unu. Ọ kwa unubedua l'onwunu bẹ mu achọ. Ọ tọ bukwa unwegirima akpajẹ ẹku doberu ne lẹ nna phe; ọ chikwa ne lẹ nna agbeje akpa ẹku edoberu unu phe. ¹⁵ Mu e-gudekpopho okpobe ẹhu-uto mepushiaru unu iphe, mu nweru; taa ishi onwomu g'eeshi g'ọ duru unu lẹ ree. Ọ unu a-gbẹ yepete mu obu opfu lẹ mu kabaa unu eye obu?

¹⁶ Ọ duru ndu haru kwe lẹ mu te eshidu buri unu ivu-erwa. Ọle ọ dukwanuru ndu a-su lẹ mu shi gbanuka ẹregede; lẹ mu gude ugho nmata unu. ¹⁷ Ọdenkwanu g'ọ nwuru? Ọ dukpooru iphe, buri ndu ono, mu ziru g'ephe byapfuta unu ono onye ophu mu gbẹ shi l'eka iya ria unu urwu? ¹⁸ Mu rwo ru Tayitosu sụ iya g'ọ bya; bya asu gẹ nwanna anyi ophu tsoru iya. Ọ nweru iphe, unu a-su lẹ Tayitosu byaru bya erita unu? Ọ tọ buedupho udu umere lanu bẹ mu l'iya l'eme; tọ tọ buedupho ọzo lanu bẹ mu l'iya l'eshi?

¹⁹ Ọ unu shi e -shi teke-a rita l'iphe, anyi anọduje eme bụ g'anyi e-me pfufu onwanyi l'iphu unu? Iphe, anyi anọduje epfu bẹ anyi epfujẹ maru l'anyi epfu iya l'iphu Chileke; teme l'anyi lẹ Kéreshi tufugbaru buri nanu. Ọo ya bụ; ndu mu yeru obu; l'iphemiphe, anyi anọdujekpoo eme bẹ anyi anọdujekwa eme g'anyi gude metsee unu.

²⁰ Mu atsukwa ebvu sụ: Ọ mu maru tọ bukwaru nu; mu -byarwuta; unu taa dudu gẹ mu riru l'unu a-du; mu taa dukwapho unu g'unu riru lẹ mu a-du. Mu atsukwa ebvu sụ: Ọ mu taa byakwanu bya ahuma l'unu anọduje aswo-phe uswo; ejiphe iji-nya; buri ndu obu oku; l'unu akpape nya; ephuphe onwunu iphu; agba nwibe unu mgbamu; ekuphe onwunu ekuku; eme mkpaka. ²¹ Mu atsukwa ebvu lẹ mu -bya ogiya-a, bẹ Chileke ewoda mu alị l'iphu unu; mu aguru aphu kpua ikpoto ndu mehawaru iphe-ẹji; ophu ẹphe ekwekwapho l'izimanu lwaru phe azu g'ephe haa ẹjo umere, rehuru erehu; haa eme kẹ nwanyi; haa aburu ndu iphere buri l'iphu.

Anma okwa ikpazu

13 Abyabya owa-a, mu abya abyabya nta-a kweakwa ugbo ẹto, mu abya unu agbaphe. "Ọ kwa ekebe umadzu ẹbo; ọzo ẹto bẹ eegudeje bua ikpe." ² Mu nmahaakwaru unu okwa teke mu byaru k'ugbo ẹbo pho. Mu nọdu anmakwaru iya pho unubẹ ndu eme iphe-ẹji ono nta-a, mu ta anọdu l'eka ono-a; mę ndu ọzo; lẹ mu -bya bẹ mu taa hakwa unu. ³ Ọo ya bụ; g'unu e -shi nno maru lẹ Kéreshi gude mu-a epfu opfu; l'unu sukwaru g'e goshi unu iphe, e-me g'unu maru l'o gude mu-a epfu opfu. Kéreshi ono te emejekwa g'onye ike buri mę ọ nọdu eme unu iphe. Ọ chia iphe, oo-me bụ l'oo-goshi g'okpẹhu iya habe l'eka unu nọ. ⁴ L'a makwaru-a l'ike te eshidu dukwadu iya teke a kpopyaberu iya l'oswebe; obenu lẹ nta-a bụ ike kẹ Chileke bẹ o gude nọdu

ndzụ. Ọ kwaphọ g'ike te eshidu dụkwadu iya ono bụ g'o to shidu dụkwadu anyịbedua; obenu lẹ nta-a bẹ ike kẹ Chileke e-me anyi adzuru ndzụ gẹ Kéreshi dzụ; ike adụ anyi g'ọ dụ iya; k'ọphu ike a-dụ anyi l'iphe, anyi emekpọo unu.

⁵ Unu nyochakwaa onwunu enyocha maru ?unu kwetakwaduru-a? Unu hụkwa onwunu ama. ?Unu ta amadụ lẹ Jizọsu Kéreshi bu unu ebubu l'ẹhu? gbahaękwapho l'unu te ekwetaęduru. ⁶ Ọphu mu gude ẹka bụ l'unu e-mechaa maru l'anyịbedua ta agwọbeduru ekweta ono, anyi kwetarụ kẹ Kéreshi ono. ⁷ Iphe, anyi anọduje epfu anụ Chileke bụ g'o to kwekwa g'unu mee iphe, adụdu ree. Ọ tọ bụkwa g'e gude goshi l'anyi mekọtaru; ọ chikwa g'unu meje iphe, pfulu ọto; o rwuhakpọoru o jee a-dụ g'ọ bụ l'ekwekwe, anyi shi kwe lẹ mbụ ono bẹ anyi ekweęduru. ⁸ L'ọ tọ dükwa g'ọ ka mma l'ọo iphe lanụ, anyi sụru ememe k'emebyi ọkpobe-opfu kẹ Chileke; gbahachia l'anyi a-nọduje eme iphe gude ese iswi ọkpobe-opfu ono. ⁹ Ọo ya bụ l'ẹhu anọduje atsọ anyi ọtso mę ọ -bụru l'anyi dụ arwụhu; ike dükwanu unu. Noo g'o gude ọ dụ anyi g'a sụ l'unu lwarụ azụ l'ọnodu, dūbe ree.

¹⁰ Mu ede iphe-a nta-a, mu l'unu ata anọdu l'ẹka ono-a. Gẹ mu te eje egude ike ono gbẹ duru unu ẹhuka mę mu -bya. Mbụ ike ono, o yeru mu l'ẹka gẹ mu gude metsee unu emetse ono gbęchia mee unu omeliwe.

Ekele ikpazụ

¹¹ Kẹ ikpazụ iya ụnwunna mu bụ; unu nọkwapho ọma-o. Unu dūbekwa ree; iphe, mu arwọ unu bụ g'uche unu bükwaru nanụ. Unu eburu lẹ nchị-odoo. Gẹ Chileke ono yeru anyi obu tẹme ọ nọdu emeje g'ẹhu dụ anyi guu ono swikwaru unu eswiru-o.

¹² Unu kelekwa onyemonye ekele l'ẹhu l'ẹhu nmata phẹ akpa, dụ nsọ. ¹³ Iphe, bükpoo ndu-nsọ l'ọphu l'ekelek-waphọ unu.

¹⁴ Mu sụ g'eze-iphe-ọma kẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi; mę eye obu ọphu Chileke eyeje ndibe iya; mę ike ono, Unme-dụ-Nsọ meru g'anyi l'unu gbarụ mgba ono dzukọtakwa oke l'ẹhu unu g'unu ha. Nokwa g'ọ dụ.

Galeshiya

¹ Ẹkwo-ozì-a shì l'ẹ̀ka m̀bẹ̀ Pọ̀lu, onye-ishi-ozì Jizọ̀sù Kéreshì. Onye-ishi-ozì, e meru mu ta abụkwa nemadzụ meru mu iya; ọ́phu ọ́ bụkwa nemadzụ bẹ̀ o shì l'ẹ̀ka. Ọ́ kwa Jizọ̀sù Kéreshì yẹ̀ Chileke, bụ̀ Nna bẹ̀ o shì l'ẹ̀ka, mbụ̀ onye onó bụ̀ iya meru gẹ̀ Jizọ̀sù onó shì l'ọ̀nwu teta dzọ̀ru ndzụ onó. ² Ụnwunna anyi, mu l'ẹ̀phe nọ́ l'ẹ̀ka-a bẹ̀ mu l'ẹ̀phe t̀kọ̀ru ekele iphe, bụ̀ Chìochì, nọ́ lẹ̀ Galeshiya.

³ G'eze-iphe-ọ́ma; yẹ̀le nchì-adụ-doo bụkwaru k'unu; mbụ̀ ọ́phu shì l'ẹ̀ka Chileke, bụ̀ Nna; waa l'ẹ̀ka Nnajiuphu anyi, bụ̀ Jizọ̀sù Kéreshì, ⁴ bụ̀ onye onó woru onwiya nù g'e gbua g'ọ́ bụru ngwẹ̀ja, e gude gwefu iphe-ẹ̀jì anyi; k'ọ́phu ọ́odzota anyi l'ẹ̀ka mgboko-a, iphe-ẹ̀jì jiru ejìjì-a. Iphe onó bụru uche Nna anyi, bụ̀ Chileke bẹ̀ o meru onó. ⁵ Anyi sù g'ajaja bụru kẹ̀ Chileke jasù lẹ̀ tuutuutu lẹ̀ mijimiimii. Nokwa g'ọ́ dụ!

Ozi-ọ́ma lanụ̀ kpoloko dụ

⁶ Iphe ọ́wa-a dụkwa mu nù biribiri l'ọ́ tọ́ dụedu g'ọ́ nọberu unu gbẹ̀ agbakọtawaru nù Chileke unu onó azụ; mbụ̀ onye onó kuru unu onó gẹ̀ Kéreshì eshì l'eze-iphe-ọ́ma onó, o meru unu onó dzọta unu; unu gbẹ̀ wowarunụ iphu ghaaru ozi ọ́zo gbaru iche; ⁷ mbụ̀ ozi ọ́phu abụdu ozi-ọ́ma ililekpọ́o; ọ́chia l'ọ́ dọru ndu agbaghashì unu agbaghashì; ndu eme g'ẹ̀phe gbanwee ozi-ọ́ma kẹ̀ Kéreshì onó. ⁸ A-o; teke ọ́ bụkwa l'ọ́o anyịbed-ua; ọ́zoo ojosi, shì l'imigwe byaru bya eziahaa unu ozi-ọ́ma ọ́phu yẹ̀ ọ́phu anyi ziru unu adagbaduru; g'a tų-phukwaa ya l'ọ́nu. ⁹ Ọ́o iphe, anyi pfuhawaru bẹ̀ mu epfu ọ́zo nta-a sù: onye ezi unu ozi-ọ́ma ọ́phu yẹ̀ ọ́phu anyi ziru unu adagbaduru; gẹ̀ Chileke tų-phukwaa onye onó l'ọ́nu g'ọ́ laa l'iswi.

¹⁰ ?Ọ́ dụ unu gẹ̀ mu eme gẹ̀ mu pfua iphe, a-tsọ́ ndiphe ọ́zoo Chileke ụtso lẹ̀ nchì? Tọ́ ?Bụ̀ gẹ̀ mu mee gẹ̀ ndiphe sù lẹ̀ mu bụ̀ onye ọ́ma? Ọ́ bụ̀ l'iphe, mu eme bụ̀ g'a sù lẹ̀ mu bụ̀ onye ọ́ma mẹ̀ mu ta abụkwaru onye-ozì kẹ̀ Kéreshì.

Pọ̀lu epfu gẹ̀ ya gude bụru onye-ishi-ozì

¹¹ Sù: iphe, unu a-maru; ụnwunna mu; bụ̀ l'ozì-ọ́ma ọ́phu mu ezije ta abụkwa l'uche nemadzụ bẹ̀ o shì. ¹² Kẹ̀le ọ́ tọ́ bụdu nemadzụ bẹ̀ o shì l'ẹ̀ka; ọ́phu ọ́ bụdu nemadzụ kpọ́-ziru mu ụzo iya. Ọ́o Jizọ̀sù Kéreshì goshiru mu onwiya l'ọ́phulenya bya eworu ozi-ọ́ma onó ye mu l'ẹ̀ka.

¹³ Unu nùmawaru-a gẹ̀ ndzụ mu shì dụ teke mu shì eme k'omelalì, ndu Jiu egudeje abarụ̀ Chileke ẹ̀ja; gẹ̀ mu shì eme Chìochì kẹ̀ Chileke ewere emegharu iya ẹ̀ka. Unu nùmawaru l'iphe, mu shì emekpọ́ephe gẹ̀ mu mee bụ̀ gẹ̀ mu mebyia ya l'ọ́phu l'ọ́phu. ¹⁴ Mu shì atụkọjekpọ́ephe ekemu ndu Jiu onó mekọta g'a tųru iya. Mu mekpọ́eru iya phọ́ metaberu iya k'ọ́phu mu t̀kọ̀ru igwerigwe ndu mu l'ẹ̀phe bụ̀ ọ́gbo gbaghakọta l'ememe iya; tẹ̀me eme omelalì ndiche anyi phẹ̀ shì anọ́duje aphụkpoo mu l'ẹ̀hu shìi.

¹⁵ Obenu lẹ̀ Chileke, bụ̀ iya doberu mu iche eshì l'ẹ̀pho ne mu; byaru ekua mu; onó bụru eze-iphe-ọ́ma, o meru mu. ¹⁶ Ọ́ bya ekpuhaa nwa iya onó goshi mu k'ọ́phu mu awata atųru ndu abụdu ndu Jiu ọ́nu iya. Ọ́phu ọ́ dọdu nemadzụ, dzụ ndzụ mu chikoshiru iya. ¹⁷ Ọ́phu mu ejekwaruphọ́ Jierúsalemù kẹ̀ gẹ̀ mu jepfu ndu vuru ụzo bụru ndu-ishi-ozì-a je phẹ̀ akpata ishi. Iphe, mu mechiaru bụ̀ lẹ̀ mu gbẹshiru tųgbua bahụ̀ lẹ̀ Arebiya bya eshì ẹ̀ka onó laphu azụ̀ lẹ̀ Damasukosu. ¹⁸ A nọ́ephe mgbarapha ẹ̀to; mu tųgbua jeshia Jierúsalemù gẹ̀ mu je amaru Pyita. Mu l'iya nọ́ idzu ẹ̀to. ¹⁹ Ọ́le ọ́ tọ́ dọdu ndu-ishi-ozì onó ndu ọ́phuu, mu hụmaru gbahaa Jiemusu, bụ̀ nwune Nnajiuphu anyi.

²⁰ Ọo Chileke nwẹkiya maru l'iphemiphe-a, mu nọ l'iphu iya ederu unu-a ta adudu ophu bu ọka, mu nọdu adzu iya.

²¹ Tọbudu iya bu; mu tugbua jee alì Siriya bya ejee alì Silisiya. ²² G'e pfukpọ-a ta abukwa lẹ Chiochi Kéreshi lẹ Jiu-udiya g'ẹphe ha duru ndu ophu mawaru onye mu bu. ²³ Iphe, ẹphe anụephe lẹ nchị bụephe l'a sụru lẹ "onye-a, shi emephe anyi ewere-a bẹ asaakwa ozi-oma kẹ g'e kweta kẹ Kéreshi ono asasa. Mbụ ekwekwe ono, o shi eme g'o mebyia emebyi ono." ²⁴ Noo g'o gude ẹphe nọdu ekeleje Chileke ekele opfu ẹhu mu.

Pọlu ejepfu ndu-ishi-ozu ndu ophu

2 A nọephe apha iri l'eno mu lẹ Banabasu swiru laphushia azu lẹ Jierusalemu. Mu duta Tayitosu anyi l'iya swifuaru. ² Iphe, mu gude jee bu lẹ mu humaru iya l'ophulenyia. Mu lẹ ndu ono, bu ndu-ishi ono bya anọ ndzukọ k'iche. Mu bya eworu ozi-oma ono, mu ziru ndu abudu ndu Jiu ono togboru phe ẹba. Ọo ya bukwanu g'akanya, mu sehawaru me ophu mu ese nta-a ta aburu mu kẹ mmanu. Ẹphe zua mgbede. ³ Ophu e kebuntakpodaru nu Tayitosu-a, abudu onye Jiu-a, mu l'iya swia g'o bua ubvu. ⁴ Ọle g'o dughabe; o dukwarua ndu meru g'ẹphe bu ya ubvu; ndu pyobataru eme g'ẹphe bu ndu kẹ Kéreshi; 'ama l'ẹphe ta abudu iya; l'oo ngge bẹ ẹphe byaru anwunwu g'ẹphe bya bya egeta g'anyi gbakuta-beru ekemu azu opfu l'anyi bu ndu kẹ Kéreshi. Iphe, ẹphe shi achọ ọzo iya bu g'ẹphe mee anyi g'anyi mejeephe iphe ekemu phe pfuru g'ohu anọje eme iphe onye gbaru iya nu pfuru-a. ⁵ Ophu anyi ekwekwanu haaru phe ọzo ahaha ophu kpọ g'o ka mma l'oo mgbo lanu g'eeshi g'anyi edoberu unu iphe ono, bu okpobe-opfu ono, bu ozi-oma onoya.

⁶ Obenu lẹ ndu ono, a suru l'ẹphe bu ndu-ishi ono; mu ta akpakwa ishi iphe, ẹphe bu; kẹle Chileke ta adukwa onye oole ẹnya l'iphu; ndu ono, a suru l'ẹphe bu ishi ono ta adukwa iphe ọzo, ẹphe yeru onu sụ gẹ mu yebaa l'ozu-oma ono. ⁷ Ọ gbẹchikwa buru iphe, ẹphe meru bu l'ẹphe humaru lẹ Chileke wowaru ozi-oma ono ye mu l'eka gẹ mu je ezia ya ndu abudu ndu Jiu; mbu egube ono o wokwaru iya pho ye Pyita l'eka g'o je ezia ya ndu Jiu. ⁸ Kẹle ọo g'ike kẹ Chileke reru ire l'ehu Pyita; o buru onye-ishi-ozu zia ndu Jiu ozi-oma ono; bukwaphe g'ike kẹ Chileke reru ire l'ehu mu; mu buru onye-ishi-ozu zia ya ndu abudu ndu Jiu. ⁹ Tọbudu iya bu; Jiemusu me Pyita me Jionu bu ndu ono, a suru l'oo phe bu ndu-ishi, gudeshi Chiochi-a bya amaru l'oo Chileke yeru mu ozi-oma ono l'eka. Ẹphe zua mgbede; bya ana mu lẹ Banabasu l'eka; bya ekweta l'anyi l'ẹphe tukoru buru nanu. Anyi l'ẹphe bya atukokwaphe wua onu nanu lẹ mu lẹ Banabasu a-nodu ezi ndu abudu ndu Jiu ozi-oma ono; g'ẹphebedua zije iya ndu Jiu. ¹⁰ Iphe lanu, ẹphe suru g'anyi mee bu g'anyi nyatajekwa ndu akpa nri. Ono bẹ mu kukebekporu ẹhu eme.

Mba, Pọlu baru Pyita lẹ Antiyoku

¹¹ O be gẹ Pyita byaru Antiyoku; mu pfuru iya l'iphu baaru iya mba l'edzudzu-oha; kẹle o nweru iphe, o meru deru iya nu. ¹² Lẹ teke mbu kpọ bẹ Pyita yee ndu abudu ndu Jiu shi erigbaje nri. E mecha gẹ ndu ẹphe lẹ Jiemusu nọ byapfutacharu iya pho; o bufu onwiya sụ l'ẹphe lẹ ndu ono, abudu ndu Jiu ono tee rigbaedu. Kẹle o wataru atsụ ndu Jiu ono ebvu, bu ndu suru l'onnyemone bufutajadaa ubvu ono. ¹³ Unwunna anyi ndu Jiu ndu ophu bya eyefua ẹka l'ogozu Pyita phe obu. Mbụ lufuchakpo lẹ Banabasu bẹ ẹphe jitachakwaru o tsoru phe buru ndu ogozi. ¹⁴ O be teke mu byaru bya ahuma l'ẹnya mu; l'ẹphe te etsodu ozi-oma ono lẹ nhamunha iya; mu pfuru l'iphu ndu Chiochi g'ẹphe ha sụ Pyita: "Humaru gẹ gubedua bu onye Jiu; teme i nodu eme umere ndu abudu ndu Jiu; ?Denuhun g'o gude i nodu eme g'i kebuta ndu abudu ndu Jiu g'ẹphe meje ekemu ndu Jiu?"

Ekweta adzo ndu Jiu waa ndu abudu ndu Jiu

¹⁵ A makwaru-a l'anyibedua bẹ a nwukporu; anyi buru ndu Jiu; ẹbe anyi abudu ndu iphe-ẹji gẹ ndu abudu Jiu bu. ¹⁶ Obenu l'anyibedua maru l'ọ tọ budu eme g'a turu l'ekemu emeje nemadzu g'o buru onye pfuberekoto l'iphu Chileke; l'oo ekweta kẹ Jizosu Kéreshi. Ọo ya bu l'anyibedua kwapho, kwetawaru kẹ Jizosu Kéreshi a-buru ndu pfuberekoto l'iphu Chileke; o tọ bukwa kẹle anyi eme iphe, a turu l'ekemu. Noo kẹle o tọ dudu onye Chileke agụ l'onye pfuberekoto opfu l'onye ono meru iphe, a turu l'ekemu. ¹⁷ Eshinu anyibe ndu Jiu emekwaphe

g'anyi shi Kéreshi l'ẹka b̄uru ndu p̄f̄uberekoto l'ip̄hu Chileke; ọ n'iya b̄u l'anyi kwewaru l'anyi b̄uhukwapho ndu eme ip̄he-ẹji ḡe ndu amad̄u ekemu Chileke. Teke ọ b̄u l'ọ d̄u nno; ?ọ p̄f̄uru l̄e Kéreshi eme g'eme ip̄he-ẹji kabaa shii t̄o? T̄uswekwa! ¹⁸ K̄ele ọ -b̄uru l̄e mu watar̄u emekwaa ip̄he, mu shi mebyiwaa emebyi b̄e mu b̄uakwaa onye emebyi ekemu. ¹⁹ Mu gudeakwa eme ekemu; mu h̄uma l̄e mu nw̄uhuwaru anw̄uhu; l'ekemu gbuwaru mu egbugbu; g'ee-shi ḡe mu a-dz̄uru Chileke ndz̄u. ²⁰ A kp̄opyabewaru mu l̄e Kéreshi l'oswebe. Nta b̄e mu n̄oakwaa ndz̄u. Ọle ọ t̄o b̄udu mu n̄o ndz̄u ọbu; ọ b̄uakwaa Kéreshi n̄o ndz̄u l'ime ẹhu mu. Ndz̄u ọphu mu n̄o l'elip̄he nta-a b̄ukwa l̄e mu kwetar̄u k̄e Nwa Chileke b̄e mu gude n̄odu iya; mb̄u onye yeru mu obu; woru ishi ndz̄u iya t̄ua l'op̄fu ẹhu mu. ²¹ Mu taa j̄ikakwa eze-ip̄he-oma k̄e Chileke. Ọ -b̄uru l'ọo eme ekemu b̄e e-me amad̄u onye p̄f̄uberekoto l'ip̄hu Chileke; ọ n'iya b̄u l'anw̄uhu, Kéreshi nw̄uhuru te enwedu ishi.

Ekweta ọzoo eme ekemu

3 Oo-waa! Ẹgube g'eswe unub̄e ndu Galeshiya habekp̄okwana! ?B̄u onye kab̄e rwa unu ẹka l'ip̄hu g'unu j̄i-ka ọkpobe op̄fu ono? ?T̄obudu unu b̄e mu t̄ukoru k'anw̄uhu, Jiz̄osu Kéreshi nw̄uhuru l'oswebe t̄ogboru ẹba; o doo unu ẹnya ree-a? ² Ip̄he lan̄u, mu aji unu b̄u: ?B̄uada-a ip̄he, ekemu p̄furu b̄e unu meru t̄eme unu nata Unme-d̄u-Ns̄o ono, unu natar̄u ono? ?T̄obudu l'unu n̄umaru ozi-oma k̄e Kéreshi ono bya ekweta? ³ ?D̄enuhun̄u g'ọ gude unu gb̄e b̄uru ndu eswe? L̄e mb̄u b̄e unu gude Unme k̄e Chileke gbube ishi etso Kéreshi. ?B̄uhunu ḡunu meru ip̄he, unu par̄u Unme Chileke ono buhaa dobesu l'ọo ike k'unu b̄e unu e-gude tsok̄ota Kéreshi ọbu? ⁴ ?Ip̄he-ẹhuka ono, unu jek̄otaru ono b̄u k̄e mman̄u t̄o? Ọ t̄o d̄ukwa mu g'ọ b̄u k̄e mman̄u. ⁵ Chileke an̄odujekwa an̄u unu Unme-d̄u-Ns̄o bya emeshiru unu ip̄he-ohumalenya. ?Ọ t̄ukoru ip̄hemip̄he ono eme op̄fu l'unu eme ip̄he, ekemu p̄furu t̄o b̄u-a l'ọle unu n̄umaru ozi-oma ono bya ekweta?

⁶ Nokwaph̄o ḡe Ẹbirihamu kwetar̄u k̄e Chileke; ọ ḡuaru iya ya l'ap̄f̄ubekoto. ⁷ Ọo ya b̄u l'unu eleana iya ẹnya; l'ọo ndu kwetar̄u k̄e Chileke b̄e b̄u un̄wu Ẹbirihamu. ⁸ Ẹkwo-op̄fu Chileke p̄fuhawaru s̄u l̄e Chileke e-me ndu ab̄udu ndu Jiu g'ẹp̄he b̄uru ndu p̄f̄uberekoto m'ẹp̄he -kweta k̄e Chileke. E vuhawaa ọzo zia Ẹbirihamu ozi-oma ono s̄u iya: "Ẹbirihamu; ọo l'ẹka ngu b̄e e-shi meeru ndip̄he mgburugburu eze-ip̄he-oma." ⁹ Ọo ya b̄u; l'eshinu Ẹbirihamu kwetar̄u k̄e Chileke; Chileke ḡoru iya ọnu-oma; b̄e ọ b̄ukwapho ẹgube ono b̄e Chileke a-ḡoru ọnu-oma n̄u ip̄he, b̄ukpoo ndu kwetar̄u nkiya.

¹⁰ Ip̄he, b̄ukpoo ndu ch̄iru ọp̄fu kw̄ee l'ekemu s̄u l'ọo eme ekemu a-dz̄o p̄h̄e b̄e b̄uakwaa ndu a t̄uru ọnu. K̄ele ẹkwo-op̄fu Chileke s̄ukwaru: "Onye ta at̄ukoduru ip̄hemip̄he, e dek̄otaru l'ẹkwo ekemu g'ọ ha eme b̄uakwaa onye a t̄uru ọnu." ¹¹ Ip̄he lan̄u, dokp̄oru ẹnya ree b̄u l'ọ t̄o d̄udu onye a-d̄u ike egude eme ip̄he, ekemu p̄furu ab̄uru onye p̄f̄uberekoto l'ip̄hu Chileke. K̄ele "Onye p̄f̄uberekoto b̄ukwa ekweta b̄e oo-gude n̄odu ndz̄u." ¹² Obe-nu l'eme ip̄he ekemu p̄furu ȳee ekweta k̄e Chileke ta ad̄ukwa ip̄he, ẹp̄he jigba; k̄ele e dekwarup̄h̄o s̄u: "L̄e ndu emegbuje ip̄hemip̄he, ekemu p̄furu e-gudekwa iya p̄h̄o dz̄uru ndz̄u."

¹³ Kéreshi gbaf̄utaru anyi l̄e mbur̄onu, ekemu meru anyi vuru; eshinu o vutachiru anyi mbur̄onu ono anyi shi vuru ono. K̄ele ẹkwo-op̄fu Chileke s̄ukwaru: "Ip̄he, b̄ukpoo onye a p̄fugburu l'eli oshi b̄ukwa onye lar̄u l̄e mbur̄onu." ¹⁴ Kéreshi lar̄u l̄e mbur̄onu ono g'ee-shi g'eze-ip̄he-oma, Chileke s̄uru l̄e ya e-meru Ẹbirihamu eshi l'ẹka k̄e Kéreshi Jiz̄osu rwua ndu ab̄udu ndu Jiu ẹka. Anyibedua e-shikwan̄u l'ekwekwe, anyi kweru k̄e Kéreshi nata Unme ono, Chileke kwehawaru ukwe l̄e ya a-n̄u anyi ono.

Ip̄he, a tudoru ekemu waa ip̄he, Chileke kweru ukwe iya

¹⁵ Ọnwunna mu; ḡe mu gudekp̄oadanu ip̄he, anyi emeje nmaaru unu ẹtu ọwa-a. Amad̄u -kee ekpe dee ya l'ẹkwo byia ya ẹka ta ad̄ukwa onye emebyi iya n̄u; ọphu ọ d̄ukwa onye eyekwa iya ip̄he; mb̄u a makwar̄u-a l'ọo ekpe, nemadz̄u keru. ¹⁶ S̄u-a; ọ kwa Ẹbirihamu ȳee oshil̄okpa iya b̄e Chileke kweru ukwe-ip̄he. Ọ t̄o s̄ukwaru iya l'ọo ȳele ndu shi l'okpa iya; g'ee-gudekwan̄u nno makwan̄uru l'ọo ikpoto nemadz̄u. Ọ s̄uru iya l'ọo ȳee oshil̄okpa iya, b̄u iya b̄u l'ọo onye lan̄u, b̄u iya b̄u Kéreshi ọbu. ¹⁷ Mb̄u l'ip̄he, mu ep̄fu b̄u l̄e-a; l'ogbandzu ono, shi Chileke l'ẹka b̄e Chileke kwetar̄u ukwe s̄u l̄e ya e-me ip̄he ya p̄furu. S̄u-a; ekemu, a n̄oadaru unu apha l'apha ọkporo l'iri

gę Chileke kwechaaru ukwe-iphe ono tẹme ekemu ono bya ta ayikwa gbukaa iphe, Chileke kwewaru ukwe iya. O to mekwa ukwe-iphe ono, Chileke kweru ono g'ọ bụru iphe-mmanụ. ¹⁸ Ọme ọ bụada g'e me iphe, ekemu pfuru tẹme Chileke emee iphe, o kweru ukwe iya mę aamanuru l'ọ tọ bụedu ukwe-iphe. Obenu lę Chileke nuru Ébirihamu iphe, o kweru ukwe iya; opfu l'o kwewaru iya ya.

¹⁹ Sụ-a; ?ọ bụhunuru gunu bę a tų-doru ekemu? Iphe, a tų-doru ekemu bų g'ekemu goshi iphe eme iphe-ęji bų. A tų-doru iya g'ọ nọdu jasų teke oshilọkpa Ébirihamu ọbu a-bya, bų iya bų onye ọbu, Chileke kweru ukwe-iphe doberu ọbu. Ọo Chileke tųru ekemu ono bya agbę l'ęka ụnwu-ojozi-imigwe woru iya nų onye-ęto bų Mósisu, nọ-chiru ęnya nemadzų g'ọ tųaru ndiphe. ²⁰ L'ọ kwa a -dų ębo eme iphe bę aachọje onye-ęto; obekwanu lę Chileke bų onye lanų.

²¹ ?Ọ pfuru l'ekemu egbuka iphe, Chileke kweru ukwe iya egbuka tọ? Tųswekwa! Kęle ọme ọ -duru ekemu, a tųru g'ọ gude ndų mę apfubekoto l'iphu Chileke eshinu l'edobe ekemu. ²² Obenu l'ękwo-opfu Chileke egoshi lę ndiphe mgburugburu bę iphe-ęji pyitaru l'ękpiri. Iphe, o gude egoshi iya ono bų g'iphe ono, Chileke kwetarų lę ya e-meru onye woru onwiya ye Kéreshi ono l'ęka abųerupho ndu woru onwophę ye Kéreshi l'ęka bę oo-meru iya kpoloko.

²³ Kęle teke k'ekweta teke adųdu bę ekemu shikwa tuchia anyi atuchi g'anyi ta ahuma ọzo anyi e-shi kweta kę Kéreshi. ²⁴ Ọo ya bų l'ekemu shi edu anyi ọzo g'onye eleta ụnwegirima ęnya; dua anyi jasų Kéreshi bya g'anyi a-bųru ndu Chileke gųru lę ndu pfuberekoto; opfu l'anyi woru onwanyi ye iya l'ęka. ²⁵ Nta-a, Chileke gųhawaru anyi ọzo g'anyi woru onwanyi ye Kéreshi l'ęka-a bę anyi ta nọkwa l'ęka onye ono, eleta anyi ęnya ono, bų iya bų ekemu.

²⁶ Ọo ya bų; l'eshinu unu wowaru onwunu ye Kéreshi l'ęka; unu l'iya tųgba bųru nanų bę unu bųkotawa ụnwu kę Chileke. ²⁷ Lę g'unu ha bųru ndu e gude ępha Kéreshi mee baputizimu bę yeakwaru Kéreshi g'onye yeru uwe. ²⁸ Mkpọcha l'onye-a bų Jiu ębe onye-a abųdu ta adųekwa; ọphu ọ dųekwa l'onye-a bų ohu; onye-a bųru amadų; ọphu l'onye-a bų nwoke onye ọphuu bųru nwanyị adųekwapho; kęle g'unu ha shiwaa l'ęka Kéreshi tųgba bųru nanų. ²⁹ Sụ: unu -bųwaru ndu kę Kéreshi bę unu bųwaa oshilọkpa Ébirihamu, bų iya bų ndu iphe ono, Chileke kweru Ébirihamu ukwe iya ono rwuberu.

4 Sụ-a; waa iphe, mu e-gude goshi unu iphe, mu epfu bų ọwa-a: l'onye bų iya e-mechaa ria iphe nna iya; bę teke ọ bų nwata bę bųkwa g'eeme ohu bų g'aanọduje eme iya. A makwarų-a l'ọo ya nwe iphemiphe; ² ọle oonwejeru onye yę ya bu; onye a-nọdu emefuta iya nų; l'ọ dųkwarupho onye a-nọdu eleta iphe, o nweru ęnya jasų teke nna iya pfuru sų l'o noo teke nwata ono sųwaru egweta iphe iya. ³ Nokwaphọ g'ọ dų l'ęka anyi nọ bų ono. Teke anyi te eshidu maru iphe bę ọbvu, bųgbaa ishi mgboko ọwa-a shi mee anyi ohu phę. ⁴ Ọle o rwuru teke ọ gbaru; Chileke ye Nwa iya sų g'ọ bya. Ọ bya abųru nemadzų; nwanyị nwųa ya. Ọ bųru iphe, ekemu sųru g'e meje bę oomeje; ⁵ g'oo-shi ęgube ono gbata ndu ekemu keru ęgbu; g'ee-gude ęgube ono Chileke anata anyi g'anyi bųru ụnwu iya.

⁶ Ọ bųru l'ọo l'unu bųwaa ụnwu iya meru g'ọ gude Chileke woru Unme Nwa iya ye unu l'obu; mbų Unme ọphu emeje g'e kuje Chileke "Nnana!" ⁷ Ọo ya bų l'e shi Chileke l'ęka; ọphu ị bųedu ohu; ị bųwaru nwa Chileke. Eshinu ị bųwaa nwa Chileke bųanaa ya-a bų l'ị yiwaa lę ndu e-ri iphe ono, Chileke doberu ụnwu iya ono.

Polu agba egomunggo kę ndu Galeshiya

⁸ Lę mbų teke unu eshidu maru Chileke bę unu shi bųgbaaru ohu iphe, abųdu Chileke. ⁹ Obe nta-a, unu byawaru bya amaru Chileke-a; waawaa; gę mu pfuchia ya ęgube-a; ọ chia nta-a, Chileke mawaru unu-a; bę mu sųru: ?Dęnuhunuru g'ọ gude unu dakọbe alaphu azų alapfu ọbvu ono, adųdu ike dų iya nų; tẹme ọ bųru iphe-mmanų ono? ?Bų gunu meru g'ọ gude unu nọdu eme g'unu laphukpọoro azų je abųru ohu phę ọzo? ¹⁰ Unu abọje mbọku l'ọbo-iphe; mę ọnwaa; mę teke iphe meru; mę apha. ¹¹ Ndų unu anọdujekwa agų mu. ?Ozi, mu jeru l'ishi unu ta abųduru mu nų kę mmanų?

¹² Ụnwunna mu; mu arwọ unu arwọrwo; sų g'unu dųnu gę mu dų; kęle mbędua dųwaa g'unu dų. Ọ tọ dųkwa iphe, dų ęji, unu meru mu ililekpọo. ¹³ Unu maru-a l'ọo teke iphe eme mu bę mu byaru ezia unu ozi-ọma ono lę

mbụ. ¹⁴ E -gudekpọkwaaro l'iphe, eme mu nụ shi bụru unu oke iphe-ọhutama; ọle mu ta adụkwanu unu ashị; ọphu unu ajikakwaru mu. Unu gbenu meberu mu ree ge mu bu ojozi-imigwe; ọzoo le mu bu Kéreshi Jizosu l'onwiya. ¹⁵ ?Unu meru ẹhu-a, shi tsọo unu ọtso l'opfu ẹhu mu teke ono-a imagha? Kele mu maru l'a ta tudu iya ẹgo; l'ome unu duru ike teke ono me ọ buchaaru k'unu aswoshi akpuru ẹnya nkunu chie mu. ¹⁶ ?Mu gbenu buwaru onye opfu unu nta-a; opfu le mu pfuru unu iphe, bu ọkpobe-opfu?

¹⁷ Ndu ono, eduphu unu ono emekwaru unu emereme shii; ọo l'ọo g'unu makwaru l'iphe, ẹphe emedoru unu emereme ono ta adukwa ree. Ẹphe emekwa g'ẹphe bufu unu l'ẹhu mu g'unu gbaru tsoru phe. ¹⁸ Agbatsoru ndu ọzo adujekwa ree; ọo l'ọo g'unu gbatsojekwaru ndu ọbu m'ẹphe -nọdu epfu iphe, du ree. Unu mejekwa ẹgube ono tekenteke; g'ọ tọ bukwapho teke mu l'unu nọ. ¹⁹ Unwu mu! Mu nọkwa l'iphe-ẹhuka opfu ẹhu unu nta; mbu ge nwanyi, abya ezeda. Mu je a-nọdu l'iphe-ẹhuka ono jasunupho teke unu a-du ge Kéreshi. ²⁰ Ọ du mu pho g'a su le mu l'unu nọ nta-a; me mu amaru ge mu gege dobe onu pfuaru unu opfu. Nta-a be ọ tufuru mu ẹhu ge mu e-mekpọo k'ẹhu unu.

Ẹtu Hega yee Sera

²¹ Unube ndu ọogu anodu emeje iphe, ekemu pfuru; unu kaeshikwaru mu; ?unu ta anumaduru iphe ekemu pfuru to? ²² Kele e dekwaru su le Ebirhamu nwutaru unwegirima unwoke labo. Onye lanu bu nwanyi, bu ohu nwutaru iya ya; onye ọphuu bu amadu yeri iya ya. ²³ Onye ọphu, ohu yeri be a tsutaru ime iya ẹbe ọ dudu ukwe Chileke kweru swibe l'ẹhu iya k'iche. Onye ọphuu, shi l'eka amadu pho be a tsutaru ime iya opfu le Chileke kweru ukwe l'aa-nwu iya. ²⁴ Mu gude iphe ono, mehawaru nu ono anmaru unu etu. Unwanyi ono ẹphenebo, bugbaa ne phe ono nọ-chiru ẹnya ọgbandzu labo, shi Chileke l'eka. Onye ọphu, bu Hega nọ-chiru iphe ono, Chileke kweru ukwe iya l'ogbandzu shi l'eli ubvu Sayinayi. Unwu nkiya be a nwuru g'ẹphe buru ohu. ²⁵ Hega nọ-chiru ubvu Sayinayi ono nọ l'alị Arebiya. Ọ buru Arebiya ono bu Jierusalemu ke nta-a. Noo kele yee unwu iya shi buru ohu. ²⁶ Obenu le Jierusalemu ọphu du l'imigwe ta abudu ohu; teme ọ buru iya bu ne anyi. ²⁷ Kele e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“Tee ẹswa gube nwanyi,
 pfuru apfuru,
 eteke atsụ-swee ime!
 Gude ẹhu-utso tee ẹswa
 gube nwanyi,
 amadu iphe,
 eme le nka nwanyi,
 ime eme;
 Kele nwanyi ono,
 e shi gbado agbado ono
 l'a-gbe kanu enweru
 nwa eme le nwanyi
 ọphu alu ji.” †

²⁸ Su-a; unwunna mu; anyibedua bukwapho unwegirima e kweru ukwe iya teme a nwua phe ge Ayizaku. ²⁹ Ọ bukwapho g'ọ du teke ono bu g'ọ du nta-a. Teke ono be onye k'ono, a tsutaru ime iya ge ke ndu ọzo pho shi anoduje akpa onye ọphu ndzu iya shi l'eka Unme Chileke pho ẹhu. ³⁰ Ọle ?bu gunu be ekwo-opfu Chileke pfuru? Ọ suru: “Chifukwa ohu yee nwa iya; kele nwa, shi l'ohu be yee nwa, amadu nwuru taa gbakwaru mba eke iphe nna phe.” ³¹ Ọo ya bu; unwunna mu; anyi ta abukwa unwu, ohu nwuru; anyi bukwa unwu, nwanyi bu amadu nwuru.

† *Gunaa Azá* 54:1

Enweru onwonye l'ime Kéreshi

5 Kéreshi tɔakwaru anyi l'egbu; sụ g'anyi ba bụheru ohu. Ọo ya bụ; unu p̄fushia ike. Unu te ekwekwa g'ò d̄uru onye e-gude ekemu mee unu g'unu b̄uru ohu ọzobaa.

² Sụ-a; ḡe m̄ube P̄olu kar̄u unu; ọ -b̄uru l'unu buru úbvù b̄e Kéreshi ta ad̄ukwa urwu, ọ bar̄u unu. ³ Ḡe mu kasachakwaa onyemonye, buru úbvù nchi; l'o m̄ef̄utajekwa iphemiphe, b̄u iphe, ekemu p̄furu g'ò ha. ⁴ Unub̄e ndu eme ḡe Chileke ḡua unu l̄e ndu p̄f̄uberekoto; opfu l'unu eme iphe ekemu p̄furu bufuakwaru onwunu l'ẹka Kéreshi n̄o. Unu nash̄iakwaru onwunu eze-iphe-oma k̄e Chileke. ⁵ Ọ -b̄uru anyibedua b̄e iphe anyi z̄oberu ele ẹn̄ya eleshia iya ike l̄e Chileke a-ḡu anyi l̄e ndu p̄f̄uberekoto l'ip̄hu iya b̄ukwa l'anyi natar̄u Unme-d̄u-Ns̄o; opfu l'anyi woru onwanyi ye Kéreshi l'ẹka. ⁶ L'an̄oduwaa l'ime Kéreshi b̄e l'e buru úbvù; ọzoo l'e te buduru ta ad̄ukwa iphe, ọ b̄u. Iphe, b̄u iphe, b̄ukwaa ekweta k̄e Kéreshi ọphu shi l̄e n-yemobu.

⁷ Unu shikp̄okwa etsok̄otawa ụzo ono ree. ?B̄uhunu onye kp̄oshiru unu an̄odu eme iphe, b̄u ọkpobe-opfu ono nta? ⁸ Ọphu a maru b̄u l'ò t̄o b̄udu Chileke-a, b̄u iya kuru unu-a gb̄e bya apfubuta unu g'unu te emeh̄e ọkpobe-opfu ono. ⁹ Ọ kwa nwa-ọ-chi-l'ẹka iphe-ekoje-buredi l'ekoje ishi buredi ọphu. ¹⁰ Ọle at̄ugba, anyi l'unu t̄ugbaru l̄e Nnajiuphu mekwar̄u-a ḡe mu shihu obu ike l'ẹka unu n̄o; l'unu a-lwa az̄u bya etsozita ụzo wata ar̄i iphe, mu ar̄i; l'onye gbaghash̄i unu agbaghashi; ọ -b̄u onye; ọ -b̄u onye-o; onye ono b̄e Chileke a-nmakwa ikpe.

¹¹ Obenu-a; ụnwunna mu; ọme ọ b̄u l'ọo g'e buje úbvù b̄e mu ezijekwadu asa iya asasa ono; ?m'ò b̄uhunuru ḡunu b̄e o gude a n̄odu a-kpakwad̄u mu ẹhu? Ọ -b̄u l'ò d̄u ẹgube ono m̄e asasa, mu asa l̄e Chileke a-ḡupho anyi l̄e ndu p̄f̄uberekoto; opfu l̄e Kéreshi nw̄uhuru l'oswebe tege ad̄ukwa onye o gogo b̄ujeru iphe eḡhu. ¹² Teke ọ b̄u l̄e k'ebu úbvù aph̄unuka ndu ono, agbaghash̄i unu ono l'ẹhu g'ẹp̄he jen̄u je ahachaf̄ua onwoph̄e ahaha.

¹³ L'unub̄edua ụnwunna mu; b̄e e kukwaru bya at̄owaa l'egbu. Ọle-a; unu ta ahakwa onwunu g'iphe, an̄oduje aḡu unu ẹgu waa iphe, unu ar̄i l'ọkpoma bya ekee unu ẹgbu ọzo. Ọ chikwa iphe, unu a-n̄odu eme b̄u g'onyemonye yee nwibe iya obu k'ọphu unu an̄oduje eyeru nwibe unu ẹka. ¹⁴ K̄ele ekemu ono g'ò hak̄ota t̄ukoru kpak̄o l'akp̄uru opfu lan̄u, b̄u iya b̄u: "Yee nemadz̄u ibe ngu obu g'i yeru onwongu." ¹⁵ Obenu teke ọ b̄u l'unu atakashi nwibe unu ẹru bya anmabushi nwibe unu an̄u; unu letakwa ẹn̄ya a -n̄onya unu t̄uko onwunu tāebe.

Unme Chileke waa ej̄o-iphe aḡugbaa nemadz̄u

¹⁶ Ọle mu s̄uru-a; unu hakwaa Unme Chileke g'ò goshije unu ụzo. Ọo ya b̄ukwanu g'unu ete emejēdu ej̄o-iphe, aḡugbaa unu. ¹⁷ K̄ele ej̄o-iphe aḡugbaa amad̄u b̄e ta ad̄ujekwa Unme Chileke ree. Ọphu iphe, aḡukwanu Unme Chileke ad̄ujedu uche amad̄u ree. Noo l'iphe lab̄o ono d̄uru onwoph̄e l'opfu. Ọ b̄uru iphe ono meru g'ò gude ẹbe unu ad̄ujedu ike mee iphe, d̄u ree, unu r̄iru k'ememe. ¹⁸ Obenu teke ọ b̄u Unme Chileke egoshije unu ụzo; ọ n'ia b̄u l'ekemu te ekēduru unu ẹgbu.

¹⁹ Sụ-a; iphe shigbaa l'uche amad̄u doru ẹn̄ya, b̄u iya b̄u eri ogori; apharw̄ushi onwonye; eme umere, rehuru erehu; iphere abv̄u l'ip̄hu; ²⁰ agw̄o nshi; eme mgbashi; nd̄umashi; alw̄u ọgu; okophoo; obu-ọku; akpa ẹn̄ya; ẹkpa l'iche iche; ej̄o-nzi; ²¹ ẹn̄ya-p̄f̄urupfuru; egbu-ochi; m̄e-ats̄utsu; eri anḡu-sweshi ip̄hu; m̄ewaro iphe d̄ugbaa ẹgube ono. Noo iphe shigbaa l'uche amad̄u b̄u ono. Sụ-a; ḡe mu l̄okwaa unu ẹka l̄e nchi ḡe mu l̄ohawaru iya unu; ndu eme nno taa bah̄ukwa l'ẹka Chileke b̄u eze.

²² Obekwanu l'iphe shigbaa l̄e Unme Chileke b̄u: n-yemobu; ẹhu-ut̄so; nchi-ad̄u-doo; nshirima; eme odoo; eme ọma; ekweta; ²³ eme gelee; m̄e esede onwonye. Ọ t̄o d̄udu ekemu, a t̄uru swibe ndu k'ono. ²⁴ Ndu b̄ukwanu ndu k̄e Kéreshi Jiz̄osu; wowaru ej̄o-iphe, aḡugbaa ph̄e n̄u m̄e ej̄o umere, shigbaa ph̄e l'uche kp̄opyabe l'oswebe. ²⁵ Eshinu anyi gude Unme Chileke dz̄uru ndz̄u; unu g'anyi hanaa ḡe Unme ono goshije anyi ụzo.

²⁶ G'anyi te emejekwa iphe g'ee-shi g'a jaa anyi ajaja. Ọphu anyi emejeshi nwibe anyi iphe, e-ḡhu iya eḡhu. Ọphu anyi ejijekwaru nwibe anyi iji-ẹn̄ya.

Evuru ivu nwibe ngu

6 Ụnwunna mu; teke ọ bụ l'ọ duru onye e guderu gēdegede teke ọ duru iphe, oome adudu ree; g'unubed-ua, Unme Chileke gude ndzụ unu-a; jinaa obu oyi duphuta iya azụ l'uzo p̄furu ọto. Ọle ọo g'onymonye letakwa onwiya ęnya g'e te nwufuaru iya ye l'eme iphe-ęji. ² G'onyenonu gbatajeru nwibe iya l'iphe, atsu iya l'ęhu g'unu e-gude ęgube ono mekọtaje ekemu, Kéréshi t̄uru. ³ Kęle onye r̄iru lę ya bụ iphe l'ęka ọ dudu iphe, ọ bụ; onye ono bukwa onwiya bę oome eswe. ⁴ Ọ kwa g'onyenonu gudejekwa ęnya lee onwiya maru g'umere iya gbaru; l'i wotaję iphe, iime t̄uru yeru umere gbaru ngu n̄. Ọo ya bụ; i ti jeęduro ewota iphe, i meru aturu eyeru k'onye ọzo. ⁵ Kęle onymonye e-vukwaru ivu nkiya l'onwiya.

⁶ G'onye, eezi ozi-oma kę Kéréshi ono hejekwa onye ezi iya ya n̄ iphe, d̄u ree, o nweru.

⁷ Unu te ekwekwa g'e duswee unu ụzo; Chileke ta abukwa onye akwa eswe; noo l'ọo iphemiphe, onye kuru bę ọowotaję akpuru iya. ⁸ L'onye eme ęjo-iphe, agụ iya n̄ bę a-lakwa l'iswi. Obenu l'onye eme gę Unme Chileke ziru iya bę Chileke a-n̄ ndzụ ojejoje. ⁹ Ọo ya bụ g'ike ta abukwa anyi l'eme ree; kęle anyi e-ritakwaa urwu iya l'orwuberu iya mę anyi -gudeshia ęka anyi g'anyi gudeshi iya. ¹⁰ Ọo ya bụ g'anyi mejeru onymonye ree nta, ụzo duru anyi l'ememe iya. Ndu anyi a-kabajękpoo emeru ree ono b̄ ndu anyi l'ęphe b̄ onu-ulo lan̄; opfu l'anyi t̄ukowaru kweta kę Kéréshi.

Ekele

¹¹ Nta-a bę mu gudeakwa ęka mu gēdegede ederu unu ękwo ọbu. ?Unu ta ahumaduru g'akpuru opfu ọbu hachaa kakporo kakporo? ¹² Ọ kwa ndu eme g'a jaa phę ajaja k'iphe, ęphe s̄uru l'e mef̄utaję l'eli ęhu b̄ ndu ekebutaję unu s̄u g'unu bua úbv̄. Iphe, ęphe gude eme iya b̄ gę ndu Jiu ta akpa phę ęhu. Ęphe maru lę ndu Jiu gege akpa phę ęhu; ọme ęphe kweru l'ọo 'ępho Kéréshi ono, nwuhuru l'oswebe ono a-dzọ phę. ¹³ Ndu ọbu, bukporu n̄ úbv̄ ọbu ta abukwa l'ęphe emeje iphe ekemu p̄furu. Ọ kwa iphe, ọogu phę g'ęphe mee g'unu bua úbv̄ b̄ g'ęphe abaaha aba l'ęphe meru unu; unu mee iphe-ọhubama l'an̄-ęhu. ¹⁴ A bya lę mbędua; t̄uswekwa! Mu ta ayikwa baa aba k'iphe ọzo gbahaa k'oswebe Nnajiuphu anyi, b̄ Jizosu Kéréshi. L'eshi ọphu ọ nwuhuru l'oswebe bę iphe kę mgboko-a ta adękwa iphe, ọ b̄ mu; tēme mbędua d̄akwapho g'onye nwuhuru anwuhu l'iphe kę mgboko-a. ¹⁵ Kęle anọduwaa l'ime Kéréshi Jizosu bę l'e buru úbv̄; ọzoo l'e te buduru ta adękwa iphe, ọ b̄, abudupho aburu onye Chileke meru k'òphú. ¹⁶ Gę Chileke mee g'ęhu d̄u iphe, bukpo ndu etsoje ụzo ono, mu goshiru unu ono guu; phukwaaru phę phọ obu-imemini. Ọo phę b̄ ọkpobe ndu Ízurelu kę Chileke.

¹⁷ S̄u-a; e -shi ntan̄-a g'ọ t̄o dukwa onye epfuchibaa mu nch̄. Ichii-iphe ọwa-a, mu vu l'ęhu-a buakwaa iphe-ọhubama, egoshi lę mu b̄ ohu Jizosu.

¹⁸ Ụnwunna mu; gę Nnajiuphu anyi, b̄ Jizosu Kéréshi mekwaaru unu eze-iphe-oma g'unu ha. Nokwa g'ọ d̄!

Efesosu

¹ Ọwa-a bụ ẹkwo-ozì, m̀b̀e Pọlu ede. Mu bụ onye Chileke ọtara mee gẹ mu bụru onye-ishi-ozì Kéreshi Jizọsu. Mu ede iya anụ ndu dụnso, bu lẹ Efesosu; mbụ ndu kwetarụ kẹ Kéreshi Jizọsu; ẹphe l'iya tũgba bụru nanụ.

² Mu sụ gẹ Chileke, bụ Nna anyi yẹe Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma; mekwaapho g'unu buru l'ẹhu-guu.

Ọnu-oma, shi l'ẹka Kéreshi

³ Unu g'anyi kele onye ono, bụ Chileke bya aburu Nna kẹ Nnajiuphu anyi Jizọsu Kéreshi ekele; onye bụ iya ọru ọnu-oma nụ anyibe ndu anyi lẹ Kéreshi tũgbaru bụru nanụ. Ọnu-oma ono bụ lẹ Chileke meru; anyi shi Kéreshi l'ẹka yjru l'ọha imigwe. Ọ bụru ẹka o shi bụ l'ọ wotaru iphe, bụkotakpoo iphe, aanụ anunu, shi l'ẹka ono woru nụ anyi. ⁴ Chileke byaru eme mgboko; o vuru ọzo shi l'atũgba ono, anyi lẹ Kéreshi tũgbaru bụru nanụ ono; ọtawahawaro anyi g'anyi bụru ndibe iya; k'ọphu anyi a-duru iya iche; bya aburu ndu adudu ẹka ntũcha a-dụ l'ẹhu anyi l'iphu iya. ⁵ Ọo n-yemobu iya meru g'o gude ọ chihawa iya l'idzù dobe l'anyi a-buru unwu iya; onye oo-shi l'ẹka bụru Jizọsu Kéreshi. Ono buerupho iphe, dũhawa iya ree ememe bya abukwarupho iphe dũ iya l'uche; ⁶ g'anyi etuje Chileke ẹpha k'eze-iphe-oma ono, dũ biribiri ono, o meru anyi kẹ mmanụ ono; mbụ anyibe ndu anyi lẹ Nwa iya ono, o yeru obu ono tũgbaru bụru nanụ.

⁷ Mbụ-a; Nwa iya ono bẹ gbashikwaru mee ya; gude gbata anyi; tẹme ọ bukwaru iya pho bụ lẹ Chileke aguaru anyi nvu l'iphe-ẹji anyi. Sụ-a; eze-iphe-oma ono bụru iphe-oma, kwatakporu paa ẹka bẹ o meberu anyi ẹgube ono; ⁸ mbụ eze-iphe-oma ọphu ọ kwatakporu gude mmamiphe yele nkwaanya saa ẹka ọkpobe asasa meeru anyi. ⁹ Ọ byakwapho bya emee g'anyi maru iphe; nweru ọkpobe egomunggo; k'ọphu iphe, oome e-doje anyi ẹnya. O meru; anyi bya amaru iphe, shi bụru iphe, o domiru edomi, bụ iphe, ọ rihawaru lẹ ya e-shi Kéreshi l'ẹka mee. ¹⁰ Iphe ono, ọ tũberu ono, bụ iphe, oo-me teke ọ gbaru ono bụ l'ọ-tũko iphe, o gude ẹka iya mee tũko chigbabe; mbụ iphe, dũ l'igwe; mẹ ọphu dũ l'ali; l'ọ woru Kéreshi mee ishi iya.

¹¹ Ọo Kéreshi bẹ anyi l'iya tũgbaru; ọ bụru iya meru g'anyi yjru l'iphe ono, o kweru ndu bụ nkiya ukwe iya ono. Ọ bụru iya mekwarupho g'o gude Chileke, emekotaje iphemiphe g'ọ tũbehawaru iya; mee ya g'ọ dũ iya l'uche; vuhawaru ọzo ọtawahawaa anyi. ¹² Ọo ya bụ g'anyibedua, bụ ivuzo ele ẹnya Kéreshi egude umere anyi l'ophu egoshi g'ọdu-biribiri Chileke habe shii; g'ee-gude iya jaa ya ajaja.

¹³ Nokwapho g'ọ dũ unubedua; l'unu numaerupho ọkpobe ozi ono, bụ ozi k'adzota ono, Chileke dzotaru unu ono; unu kweta kẹ Kéreshi. Ọ bụru iya bụ lẹ Chileke egude Unme-dụ-Nso, o kwetarụ ukwe iya; mee unu iphe-ọhubama; gude goshi l'ọo ya nwe unu. ¹⁴ Unme-dụ-Nso ono egoshi l'anyi a-nata-a iphe ono, Chileke kweru ndibe iya ukwe iya ono, bụ iphe, anyi a-nata teke Chileke a-gbata ndibe iya ọkpobe agbata kẹ mkpochi-ishi; g'anyi jaa ọdu-biribiri iya ajaja.

Pọlu epfu anụ Chileke

¹⁵ Noo iphe, meru g'o gude mu nũmachaa k'ekwekwe unu kweru kẹ nnajiuphu, bụ Jizọsu waa k'obu unu yekotaru ndu-nso ono; ¹⁶ ẹbe ọ dudu teke mu ekelebuhjeru unu Chileke ekele. Mu -nodu epfu anụ iya; bẹ mu epfu-jekwaru iya pho opfu ẹhu unu. ¹⁷ Mu asuje gẹ Chileke kẹ Nnajiuphu anyi Jizọsu Kéreshi; mbụ Nna bụ Ọ-ka-lẹ-biribiri; g'ọ nụ unu Unme iya, e-me unu g'unu maru mmamiphe; phua ọphulenyia; k'ọphu unu a-maru iya ọkpobe amaru. ¹⁸ Mu asujekwa iya pho g'o mee obu unu g'ọ hũma iphoro iya; k'ọphu unu a-maru iphe, bụ iphe,

o kuru unu g'unu le ɛnya iya; makwaruphọ l'iphe, o kweru ndu-nsọ ukwe iya nyịberu anyịbe. ¹⁹ Wakwaphọ g'ike iya ono, bụ ike ọphu enwedu ẹtu ono emeberu ire l'ẹhu anyịbe ndu kweru kẹ Jizọsu. Ike ono, l'eme ire l'ẹhu anyi ono bẹ bukwa iphe lanụ yee eze ike iya ono, ²⁰ bụ iya bụ ọphu o gude mee gẹ Kéreshi shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ; bya eworu iya dobe l'ẹkutara iya l'imigwe. ²¹ Kéreshi ono nọ-ngokọtaru iphe, bukotakpoo ọchi-ọha imigwe; mękpoo ọ-nọ-l'oke-ọkwa imigwe g'ẹphe ha; mękpoo o-gude-ike imigwe g'ẹphe ha; mękwapho nnajio-ha imigwe l'ọphu; mękpoo iphe, bukpo iphe, e kuru ẹpha l'eliphe-a; mękpoo l'eliphe ọphu abya nụ. ²² Chileke meru gẹ Kéreshi tuko iphemiphe zopyabe l'okpa; bya ewokwaru iya phọ yeru Chiochi g'ọ bụru iya l'a-buru ishi iphemiphe kpoo. ²³ Chiochi l'ọphu bukwa ogwehu Kéreshi; ọ bụru l'echilabọ ndu Chiochi bẹ iphe kẹ Kéreshi dzuru edzumedu. Ọ bukwanuru lẹ Kéreshi bẹ iphemiphe kẹ Chileke dzukwanuru edzumedu.

Eshi l'ọnwu bahụ lẹ ndzụ

2 Ọ duru teke unu shi bụru ndu nwuhuru anwuhu. Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ l'unu te eyejeduru Chileke ọnu; unu nọdu anọduje eme iphe-ẹji. ² Teke ono bẹ unu shi etso ẹka ndiphe. Unu shi anọduje eme iphe, epherephere pfuru, bụ iya bụ onye ọphu, bụ onye-ishi l'ephekerephe bya aburu ọbvụ ono, l'emeje gẹ nemadzụ kwefuru Chileke ike ono. ³ Anyịbedua g'anyi ha shikwa tuko etso ụzo ono. Anyi shikwa etsoephọ iphe, agụ anyi ẹgu ememe. Iphe, anyi shi emeje bụeruphọ iphe, dụ anyi ree l'ẹhu; mę iphe, dụ anyi ree l'egomunggo. Anyi shikwa lẹ mbụ bụru ndu shi tukotawaa oke-ẹhu-eghu kẹ Chileke kpube onwanyi gẹ ndu ọphuunapho.

⁴ Obenu lẹ Chileke bụ onye aphuje obu-imemini; phua k'etsutsu iya. O yeru anyi obu yegharụ iya anyi ẹka. ⁵ Anyi shi l'emeswe, anyi mesweru Chileke; bụru ndu nwuhuru anwuhu. Obenu lẹ Chileke mewaru; anyi lẹ Kéreshi tuko bya adzuru ndzụ; ọ bụru eze-iphe-oma iya bẹ o gude dzọo unu. ⁶ Anyi lẹ Kéreshi Jizọsu tugbaru bụru nanụ; Chileke tuko anyi l'iya mee; anyi teta dzuru ndzụ bya emekwaphọ g'anyi l'iya tuko nọdu l'imigwe. ⁷ Iphe, o gude mee ya nno bụ g'oo-mecha goshi ọgbo ọphu nọ l'iphe eze-iphe-oma iya ọphu nyịberu oke anyịbe; waa g'oo-goshi phẹ g'obu ọmaa ya, shi l'ẹka Kéreshi habe l'ẹhu anyi. ⁸ Ọo l'ọo lẹ Chileke menukaru eze-iphe-oma meru g'o gude ọ dzọo unu. Adzọdzo ono shi l'ekweta, unu kwetarụ kẹ Kéreshi; ọ tọ bukwa unu bẹ o shi l'ẹka; ọ buepho iphe-oma, Chileke meru unu kẹ mmanụ; ⁹ ọphu ọ bụdu iphe, e setarụ l'akanya; g'ọ tọ dukwanu onye e-gude iya wata eku onwiya. ¹⁰ Anyi tukokwaru bụru iphe, Chileke gude ẹka iya mee. O shi Kéreshi Jizọsu l'ẹka kee anyi; k'ọphu anyi a-duje ike je ọkpobe ozi, ọ kwakọbehawaru anyi g'anyi jee.

Aburu nanụ l'ime Kéreshi

¹¹ Ọo ya bụ; unu nyatakwa iphe, unubẹ ndu abudu ndu Jiu shi bühawaru. Ndu Jiu shi ekuje unu akpapyi. Ẹphebedua nọdu ekuje onwophẹ ndu buru úbvù. Ọle úbvù, ẹphe buru buepho iphe, nemadzụ gude ẹka ebu l'eli ẹhu. ¹² Unu nyatajẹkwa lẹ teke ono bẹ unu te eshidu nọdu Kéreshi l'ẹka; unu shi bụru ndu ọhozo, a gụfuru agufu lẹ ndu Ízurelu teme unu bụru mbyambya, ọphu unu eshidu dụ l'ukwe-iphe, Chileke kweshiru ndibe iya ono. Ọphu ọ dudu iphe unu shi ele ɛnya iya lẹ mgboko-a. Ọphu unu eshidu maru onye Chileke bụ. ¹³ Obenu lẹ nta-a bẹ o shiwaa l'ẹka Kéreshi; onye unu l'iya tugbaru bụru nanụ; Chileke kuritaru unu ntse; l'unubẹ ndu shi nọdu iya ụzenya; ọ bụru mee Kéreshi bẹ e gude mee ya. ¹⁴ Ọ kwa Kéreshi l'onwiya bụ ẹhu-guu k'anyi; yẹbedua, meru anyịbe ndu Jiu mę ndu abudu ndu Jiu; anyi bụru ndu lanụ. Tọbudu iya bụ; o shi ẹgube ono nwukpofu ndumashi ono, shi bụru igbulọ nọ-buha anyi l'unu ono. ¹⁵ Iphe, o meru bụ l'o meru; ọphu ekemu erehedu ire; mbụ ekemu ndu Jiu mękpoo nsọ nsọ; mę omelalị omelalị, dukota iya nụ. Iphe, Chileke eme g'o mee bụ gẹ Kéreshi e-shi ẹgube ono gude mba labọ ono metaru onwiya ndu lanụ, ẹphe l'iya tugbaru bụru nanụ. Ndu ono aburu mbà ọphúú. Ọo ya bụ l'o gude ẹgube ono mee gẹ nchị dụ doo. ¹⁶ Kéreshi egudekwaphọ anwuhu ono, ọ nwuhuru l'oswebe ono; mee gẹ ndumashi ono bvụ. Ọo ya bụ; g'o gude anwuhu iya l'oswebe ono; mee gẹ mba labọ ono bụru nanụ. Ọo ya bụ g'ooduphuta phẹ azụ dupfuta Chileke. ¹⁷ Noo iphe, Kéreshi gude bya; bya ezidzuru g'a ha ozi-oma nchị-adụ-doo ono; zia ya unubẹ ndu shi nọdu Chileke ụzenya; zikwaa ya phọ ndu shi nọdu iya ntse. ¹⁸ Kẹle ọ bụ iya bẹ o shi l'ẹka anyịnebo tuko bụru ndu aduje ike gude Unme lanụ bya apfuru l'iphe Nna.

¹⁹ Ọo ya bụ; l'unu ta abụhedu nlwamụlwa; ọpụ unu abụhedu ndu ọhozo. Nta bẹ unu bụwaa ndu ẹphe lẹ ndibe Chileke tukuru bụru ndu a nwuru l'ẹka lanụ; unu tukuraru bụru ndu ọnu-ulo Chileke. ²⁰ Nta-a bẹ Chileke gudeakwa unubedua akpụ-tse ụlo iya ọpụ ndu-ishi-ozu me ndu shi epfuchiru Chileke tūru ọkpa iya. Ọ bụru Kéreshi Jizosu l'onwiya bụ mkpuma, gude ụlo ọbu. ²¹ Ọo ya bụ onye gude ụlo ono g'ọ ha gudeshia ya ike bya aburu iya e-me g'o vua bụru eze-ulo, e doberu Nnajiuphu nsọ. ²² Nokwapho g'unu l'iya tūgbaru; ọ tūkokwapho unu akpụ; unu lẹ ndu ọzo g'a kpua unu akpukpu g'ulo; g'unu bụru eze-ulo, Chileke e-shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ bụru.

Ozi, Pọlu ejeru ndu abudu ndu Jiu

3 Noo g'o gude mube Pọlu, onye nọru Kéreshi Jizosu mkpọro l'iswi ẹhu unubẹ ndu abudu ndu Jiu; nọdu anọduje epfu anụ Chileke. ² O doru mu ẹnya l'unu nūmawaru lẹ Chileke shiwaa l'eme eze-iphe-oma iya ono; ye mu ozi-a l'ẹka sụ gẹ mu jee; g'ọduru unu lẹ ree. ³ Ono bụru iphe, e domiru edomi e meru gẹ mu hūma l'ọphulenyā. Gẹ mu dehaawaru iya unu lẹ mbụ; ọle mu gburu iya mkpirikpu. ⁴ Unu -gụepho iphe, mu dehawaru; unu agbẹ l'ẹka ono maru g'o doberu mu ẹnya; mbụ iphe kẹ Kéreshi ono, e shi domia edomi ono. ⁵ Lẹ teke ndiche bẹ Chileke te eshikwa emeje gẹ ndiphe maru iphe nkiya ono, o domiru edomi ono. Obenu lẹ Chileke shiwaa l'ẹka Unme-dụ-Nsọ nkiya tọgbo iya ẹba nta; k'ọpụ ndu ọ họtaru dobe iche; mbụ ndu-ishi-ozu iya me ndu mpfuchiru iya a-maru iphe ono. ⁶ Mbụ lẹ ndu abudu ndu Jiu bẹ ẹphe lẹ ndu Jiu gbawaa mgbā l'ọnu-oma ọpụ shi l'ẹka Chileke. Ẹphe tukuru dzepfuwaa l'ẹhu onye lanụ; tūko yiwaru l'ukwe-iphe, Chileke shi l'ẹka Kéreshi kwee. Ọ bụru ozi-oma ono meru g'anyi maru iya nta.

⁷ Ọo ozi-oma ono bẹ mu ese akanya iya. Chileke họtaru mu gẹ mu jeje ozi-oma ono; ono bụru eze-iphe-oma, o meru mu kẹ mmanụ. O gude nno goshi mu g'ike iya erebe ire l'ẹhu mu. ⁸ L'iphe, bụkpoo ndu ẹnya lwaru lẹ ndu kẹ Chileke bụ mu bẹ ọ kachaa alwalwa; ọ bụleru mbedua-a bẹ Chileke gbẹ meeru eze-iphe-oma ono kẹ gẹ mu bụru onye e-tsoru ọhamoha; pfukashiaru ndu abudu ndu Jiu k'eze-iphe-oma ono, shi l'ẹka Kéreshi ono parụ ẹka; k'ọpụ nemadzu ta asudu g'ọo-rivu g'ọ habe. ⁹ Ọo mu bẹ o yeru gẹ mu mee gẹ ndiphe l'ophu hūma gẹ Chileke eshije eme iphe, ọ tūberu. Chileke onye bụ iya meru iphemiphe chihawaru iphe ono; tẹme o mee mg-boko; ọle o shikpọepho e -shi teke ono domia ya edomi. ¹⁰ Ọ bụru nta-a bẹ Chileke shi Chiochi l'ẹka mee gẹ ndu ọchi-ọha imigwe; mēkpoo ndu ọ-nọ-l'oke-ọkwa imigwe maru gẹ mmamiphe Chileke gbaẹbekotarū. ¹¹ Chileke tukuru iphemiphe ono mee g'ọ riru iya rọ l'edenwede. Ọ bụru onye o shi l'ẹka mee ya bụ Nnajiuphu anyi, bụ Kéreshi Jizosu; ¹² onye anyi kwetarū nkiya bya emee; anyi l'iya tūgba bụru nanu; k'ọpụ obu te eteedu anyi ophe; anyi nweru ọnu-opfu; tẹme anyi nweru ẹka anyi a-pfuru pfushia ike l'iphu Chileke. ¹³ Noo g'o gude mu nọdu epfuru unu sụ: jiko g'unu te egudekwa k'iphe-ẹhuka-a, mu eje l'opfu ẹhu unu-a; tuwoo Kéreshi ẹka; l'ọ bụkwa iphe e-wotarū unu ụbvù.

Eye obu, Kéreshi yeru anyi

¹⁴ Ọo iphe ono meru g'o gude mu nọdu anọduje egbu ikpere l'alị epfu anụ Chileke, bụ Nna; ¹⁵ onye bụ iya bẹ ipfu l'ipfu l'imigwe me l'eliphe shi l'ẹka gbube ishi ndzụ pẹ. ¹⁶ Mu anọduje epfu anụ Chileke g'o shi l'ọdu-biribiri iya, nyiberu anyibe gbẹ l'ẹka Unme iya, dū Nsọ; nū unu ike g'obu shihu unu ike; ¹⁷ gẹ Kéreshi bata bya eburu unu eburu l'ime obu; eshinu unu kweru nkiya; wafua g'eye obu mee unu g'unu gbaa ọgbarabvu nguru anguru; ¹⁸ g'unu lẹ ndu-nsọ g'ẹphe hakota aduje ike g'o doo unu ẹnya; mbụ gẹ adzota, Chileke dzotarū unu habe ọsa; waa g'ogologo iya habe; me g'ọ habe l'eli; mēkpoo omilomi iya; ¹⁹ g'unu makwarupho lẹ n-yemobu kẹ Kéreshi parụ ẹka; k'ọpụ ọ dudu onye abya iya amaẹberu. Ọo ya bụ g'aatuko gẹ Chileke gbaru; hūmagbukotakpoo l'ẹhu unu.

²⁰ Chileke aduje ike meeru anyi iphe megharu iya ẹka mebyikpoo ọkpobe emegharu; mbụ mechaa meghata g'anyi aduje ike sụ g'o mee; mechaa mee ọpụ anyi arị-vuduru l'egomunggo. Ẹgube ike ọwa-a, o gude ere ẹgube ire ọwa-a l'ẹhu anyi-a shihukwaru ike. ²¹ G'e shi Chiochi l'ẹka tuje iya ẹpha; shikwapho l'ẹka Kéreshi Jizosu tuje iya ẹpha jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Nokwa g'ọ dū.

Ndu etso Jizosu bu nanu

4 Noo g'o shitaru mbedua, bu onye a turu mkporo; opfu le mu ejeru Nnajiuphu ozi-a nodu arwo unu su g'unube ndu ke Chileke dzuru ndzu meje iphe, Chileke tumberu teke ono, o hotaru unu ono. ² Unu wozejek-wa onwunu ali; unu emeje gelee bya aburu ndu atajeru iphe nshi; ndu atagbuje iphe nwibe unu meru unu le nshi; gude egube ono goshi l'unu yeru nwibe unu obu. ³ Unu kukebeje ehu g'unu ta aha aburu nanu ono, Unme Chileke meru g'unu buru ono. Ge Chileke mee ge nchi du unu doo g'unu le nwibe unu aburu nanu. ⁴ Su-a; o kwa ogwehu lanu du; waa Unme-du-Nso lanu; nokwapho g'o bu iphe lanu be Chileke kuru anyi g'anyi le enya iya. ⁵ Oo Nnajiuphu lanu du; o buru ekweta lanu du; nokwapho g'o bu baputizimu lanu du. ⁶ Oo Chileke lanu du; onye bu iya bu Nna anyi g'anyi ha; bya aburu iya no-ngokotaru; bya egudekota onyemonye eje ozi iya; bya eburu l'ime onyemonye.

⁷ G'anyi ha l'onye l'onye be Chileke mekotaru eze-iphe-oma. O buru ge Kereshi gude kee ya bu g'anyi natagbaaru iya. ⁸ Noo iphe, o gude o su:

"Teke ono, o gbeshiru lashia
l'imigwe
be o dutaru igwerigwe ndu
o kpuru le ndzu lashia;
bya ekèeru ndiphe iphe
ke mmanu."

⁹ O du ree; o -buru l'a suru l'o laru l'imigwe; o n'ia bu l'o vuru uzo shiada l'igwe bya mgboko rwua l'alij ree. ¹⁰ O kwapho yebe onye ono, nyizetaru nu ono; nyihuru; tuko imigwe g'o ha nyighaa; k'ophu o tukoru ekameka sweta. ¹¹ Oo ya bu onye turu eka le ndu a-buru ndu-ishi-ozii; taa eka le ndu ophu a-buru ndu mpfuchiru Chileke; me ndu ophu a-buru ndu-ozii-oma; me ndu ophu a-noduje eleta Chiochi enya bya atukwapho eka le ndu ophu a-noduje ezi opfu Chileke. ¹² Iphe, o gude mee ya nno bu g'o shi phe l'eka mee ndibe Chileke; k'ophu epe a-du ike jeeru Kereshi ozi-a; wafua k'ophu ogwehu Kereshi ono e-tsehu etsehu. ¹³ Noo g'oo-du jasii teke anyi a-tuko buru ndu tugbaru nanu; opfu l'anyi tukoru kweta ke Nwa Chileke ono; me opfu l'anyi majiru iya enya. Noo iphe, e-me g'anyi bukwaruphu ndu e-tsefuta; buru mkpurophu onye lanu, dzuru oke l'ime Kereshi. ¹⁴ Anyi taa bueduru unwegirima, a-noduje akwaphu akwaphu; ndu e gude iphe opfu, shi l'ejo nzi epe anoduje ezi; gude eregede me ugho edephusii. ¹⁵ Iphe, anyibedua g'emeje bu g'anyi yeje nwibe anyi obu; pfuje ire-lanu; g'anyi egudeje egube ono evu evuvu l'iphemiphe; evu evupfu Kereshi, yebedua bu iya bu ishi anyi. ¹⁶ Oo ya emeje g'ogwehu l'ophu dzepfua le nkwo iya le nkwo iya; buru nanu. Teke ono be ogwehu l'ophu a-tuko evu evuvu; shihu ike; eshinu iphemiphe, e meru; o du l'ehu tukoru emegbaa g'o gbaru iya. Nokwapho g'oo-du l'ehu Kereshi me ndu nkiya -yee nwibe phe obu.

Ndzu ophuu, shi l'eka Kereshi

¹⁷ Oo Nnajiuphu be ziru mu nu ge mu pfua ya pfushia ya ike su ge ndzu unu ta aduhekwa ge ke ndu ta amadu Chileke; ndu egomunggo swehuru; ¹⁸ ndu oriri phe gbakotaru ochii; teme ebufu phe ge ndzu ono, shi l'eka Kereshi ono te erwube phe eka. O buru iphe, kparu iya nu bu l'ephe kpochiru okpoma; ophu o to dudu iphe ke Chileke, duru ophu epe maru. ¹⁹ Iphere buwaru phe l'iphu; epe woru onwophe togboru umere, rehuru erehu. Epe wata eme okorokoto iphe, adudu ree; k'ophu epe ajiwa momomo ala l'arwu urwuali, dugbaa iche iche.

²⁰ O to bukwa egube iphe ono bu iphe, unu nwutaru le ke Kereshi! ²¹ Ophu doru enya bu l'unu numaru ke nkiya; teme e zikwapho unu iphe, bu okpobe-opfu, du l'ehu Jizosu. ²² Oo ya bu g'unu haa ejo umere ono, bu akahu onye, rehuru erehu ono, bu iya meru ebe unu amadu l'oo onwunu be unu aghoru ugho; o bukwaru iya pho emeje; unu alaa l'iswi. ²³ Ge Chileke mee obu unu; me uche unu g'o buru iphe ophuu. ²⁴ Unu yeta umere

òphúú ono g'onye yetarụ uwe, bụ iya bụ umere ọpụ Chileke meru o yee ya. Ẹgube umere ono egoshije on-wiya l'òkpobe ndzụ, p̄furu ọto bya adụ Chileke ree.

²⁵ Ọo ya bụ; unu ta adzupheh̄kwa ụka. G'onnyemonye p̄fujeru nwibe iya ire-lanụ; eshinu anyi t̄koro dzepfua l'ogw̄ehu lanụ. ²⁶ Ẹhu -ghuahaa unu eḡhu; unu te ekwekwa g'ẹhu-eḡhu ono kpatarụ unu eme iphe-ẹji. Ọpụ ọ d̄kwa onye e-kweje g'ẹhu ghua ya eḡhu jasụ ḡe nch̄i jihu. ²⁷ Unu te ekwekwa ḡe Nsetanu kpata unu ụzo l'ẹhu. ²⁸ G'onnye shi ezi iphuru; haa iphuru; gude ẹka iya wata ese akanya gude setaj̄e iphe l'ụzo, p̄furu ọto g'oo-gudeje nno eyeru ndu ọzo, n̄ọ l̄e mkpa ẹka. ²⁹ Unu te ep̄fujekwaru nwibe unu ẹjo op̄fu. Ọ chikwa op̄fu ọma bụ iphe, e-shije unu l'ọnu, bụ iya bụ ẹgube op̄fu emetse nemadz̄u emetse; bya akw̄oje ndu n̄umaru iya n̄ọ l̄e mkpa. ³⁰ Unu te emekwa Unme-d̄-Ns̄ọ k̄e Chileke iphe aph̄u. K̄e ọ kwa Unme-d̄-Ns̄ọ ono b̄e Chileke gude mee unu iphe-ọhubama dobe; kwab̄eru mb̄oku, ya a-gbata unu. ³¹ Unu t̄koko k'ẹhu nk̄onko; m̄e obu ọku; m̄e ẹhu-eḡhu parụ haa. Unu haa arachije nwibe unu nch̄i; m̄ekpoo ephu iphu. Ọpụ unu edobejekwaru nwibe unu ẹjo obu g'ọ d̄habe. ³² Ọ chia g'unu mejeru nwibe unu odoo; ph̄j̄eru ph̄e obu-imemini. Unu aḡj̄eru nwibe unu nv̄u; ẹgube Chileke shi K̄reshi l'ẹka ḡaru unu ono.

Umere, gbaru ndu k̄e K̄reshi

5 Eshi ọpụ unu bụ ụnwu Chileke, o yeru obu; unu nw̄j̄e ẹka iya g'unu ad̄u g'ọ d̄u. ² Ḡe ndz̄u unu g'ọ ha goshije l'unu yeru nwibe unu obu ẹgube ono, K̄reshi yeru anyi obu; m̄ia ẹnya l̄e ndz̄u iya l'iswi ẹhu anyi; woru onwiya gweeru Chileke ẹja, d̄u Chileke ree.

³ S̄u-a; eshinu unu b̄waa ndibe Chileke b̄e ọ t̄o gbad̄uru g'unu ye ẹka l'apharw̄ushi onwonye m̄e ẹjo ememe ililekp̄o. Unu te edobekwa ẹnya-p̄f̄urup̄furu l'ẹka iphe nwibe unu n̄ọ; ẹbe ọ d̄kwa ẹjo-iphe ono, unu e-jejekp̄o ephota ephota ilile l'ẹka unu n̄ọ. ⁴ Ọpụ ọ d̄kwa teke unu e-p̄f̄uje ẹjo ep̄fup̄fu; ọzo t̄kpo t̄kpo t̄kpo op̄fu; ọpụ unu atujekwa ẹjo nt̄u-ọnu. Ọ chia iphe, unu e-meje b̄u g'unu n̄oduje ekele Chileke ekele. ⁵ L'ọpụ unu a-t̄ube nv̄o b̄u l'ọ t̄o d̄du onye arw̄u ụrw̄uali; ọzo onye eme ẹjo ememe; ọzo onye ẹnya-p̄f̄urup̄furu, abya abah̄u l'ẹka K̄reshi waa Chileke b̄u eze. Onye ẹnya-p̄f̄urup̄furu d̄u g'onye agwa iphe.

⁶ Unu te ekwekwa g'ọ d̄uru onye e-gude mkp̄okoro op̄fu dephua unu. Ọ kwa iphemiphe ono b̄u iphe, e-me ḡe Chileke tukoshi ndu te eyejeduru iya ọnu oke-ẹhu-eḡhu iya. ⁷ Ọo ya b̄u; g'unu l'ep̄he ta swijekwa ọswi. ⁸ Unub̄e-dua l'onwunu shi n̄odugbaa l'ọchii; ọle nta-a, unu b̄waa ndibe k̄e Nnajiup̄hu-a b̄e unu n̄akwaa l'ìph̄óró. Ọo ya b̄u g'unu meje umere, e-goshi l'unu b̄u ndu n̄ọ l'ìph̄óró. ⁹ K̄e iphe, ìph̄óró akpataj̄e b̄uepho ọkpobe eme ọma; m̄e ap̄f̄ubekoto; m̄e ire-lanụ. ¹⁰ Unu kukebeje ẹhu nw̄j̄e eme iphe, d̄u Nnajiup̄hu ree. ¹¹ Unu te etsokwa ndu ono, l'eme iphe, abad̄uru urwu, b̄u iphe, ndu n̄ọ l'ọchii emeje ono. Unu wojechiaru iphe ono, ep̄he emeje ono t̄j̄eru ph̄e jalaa l'ip̄hu. ¹² L'iphe ono, ep̄he an̄oduje eme l̄e m̄pya ono d̄ta-beru ẹji k'ọp̄hu iphere iya te ekwek̄odanu g'e je iya ephota ilile. ¹³ Teke e wofutak̄otawaru iphemiphe l'ìph̄óró b̄e a h̄umakotawaru g'ọ gbaru; ¹⁴ k̄e iphemiphe, b̄ukpoo iphe, e wofutawaru l'ìph̄óró b̄e b̄waa ìph̄óró l'onwiya. Noo g'ọ gude a n̄du ep̄f̄uje s̄u:

“O-ku-mgb̄enya;

tehu nw̄uru ẹnya!

Shi l'anw̄uhu,

ì nw̄uhuru teta

gbalihu!

Ḡe K̄reshi b̄uru ìph̄óró

chiahaa l'ẹhu ngu.”

¹⁵ Ọo ya b̄u; unu kwakwaa ẹnya l'ẹgube umere, unu emeje nta. Unu meje ḡe ndu maru iphe; te emeh̄e ḡe ndu amad̄u iphe. ¹⁶ Teke ọ d̄uru nw̄uzo, unu kpatarụ k'eme iphe, d̄u ree; unu ta ahaj̄ekwa iya g'ọ laa l'iswi; op̄fu l'iphe-ẹji paakwaru ẹka l̄e mgboko nta. ¹⁷ Ọo ya b̄u; unu ta ab̄ekwaru ndu eswe. Unu seje g'unu maru iphe, d̄u Nnajiup̄hu ree g'unu meeru iya.

¹⁸ Unu ta angujekwa mee k'ọphu ọo-tsụ unu atsutsu; kele oodubaje l'iphere abvu l'iphu. Ọ chikwaa iphe, unu e-meje bu g'unu kwe ge Unme-dụ-Nsọ ji unu ẹhu. ¹⁹ Unu gudeje ebvu ọma; me ebvu ekele; me ebvu ọzowaro, shikọta le Unme-dụ-Nsọ gude pfuru nwibe unu opfu. Unu gụjeru Nnajiuphu ebvu ekele; unu agujekwaru iya pho ebvu ọma. Unu egudejekwapho obu unu kele iya ekele. ²⁰ Unu gudeje epha Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi keleje Chileke, bu Nna ekele k'iphemiphe.

Umere, gbaru nwoke yele nyee ya

²¹ Unu wozejekwa onwunu ali l'eka nwibe unu no; gude nno goshi l'unu kwaberu Kereshi ubvu.

²² Unube unwanyi; unu wozejekwa onwunu ali l'iphu ji unu; g'o bu Nnajiuphu, bu Kereshi be unu emeru iya. ²³ L'o kwa nwoke bu ishi nyee ya egube o bu Kereshi bu ishi Chiochi; bya abukwarupho Onye-Ndzota ogwehu iya ono. ²⁴ O kwapho ge Chiochi wozeru onwiya ali l'iphu Kereshi bu g'unwanyi e-wozeje onwophe ali l'iphu ji, alu phe nu l'iphemiphe.

²⁵ Unube unwoke, unu yeje nyee unu obu ge Kereshi yeru Chiochi; woru ndzu iya nu opfu ẹhu Chiochi. ²⁶ Iphe, o gude mee ya bu g'ọo-buru: o -gudechaa mini yee opfu onu iya saa Chiochi o du ree; loogude iya mee ya g'o duru Chileke iche; ²⁷ k'ọphu oo-kulataru onwiya Chiochi ge nwanyị, eje alu ji; mbu nwanyị ama mma, adudu iphe, takuru iya l'ẹhu; ọphu iphu te esedu iya eli; me iphe ozo, dukpoo egube ono; bya aduru Chileke iche; ebe o dudu eka uta du iya l'ẹhu ilile. ²⁸ Nokwapho g'unwoke e-yeje nyee phe obu g'ephe yeru onwophe. Nwoke, yeru nyee ya obu bukwa onwiya b'o yeru obu. ²⁹ O to dudu onye akpoje ẹhu iya ashị. O chia iphe, oomeje bu azuzu be onoduje azu iya; eleta iya enya. Nokwapho ge Kereshi emejeru Chiochi. ³⁰ Kele o kwa anyi bugbaa mpukashi, du l'ogwehu iya. Anyi bu anu-ẹhu iya me okpu iya. ³¹ "Noo g'o gude nwoke je l'aha ne iya; haa nna iya je; yele nyee ya atugba. Ephenabo atuko buru onye lanu." ³² Iphe ono buru iphe, e shi domia edomi. Iphe, mu epfu opfu iya ono bu ke Kereshi yele Chiochi. ³³ O le oopfukwarupho unu l'ẹhu l'ẹhu; su l'onyenonu yefutaje nyee ya obu g'o yeru onwiya; ge nwanyị nonu goshije le ji iya duru iya le nsọ.

Umere, gbaru unwegirima me ndu nwuru phe nu

6 Unube unwegirima; unu mejekwa iphe ndu nwuru unu, kweru ke Kereshi suru g'unu mee. Kele o iphe, du k'ememe be o bu. ² "Kwabeje ne ngu le nna ngu ubvu;" bu iya bu ekemu mbu, Chileke kweru ukwe-iphe tukobe. ³ "G'ọo-duru ngu le ree waa g'jikakwapho nka le mgboko-a."

⁴ Ndu bu nna; unu te emekwa unwegirima unu iphe e-ghu phe egbu. O chikwa iphe, unu e-meje bu g'unu zije phe iphe; huje phe ahuhu l'uzo ke ndu bu ndibe Kereshi.

Ndu bu ohu yee ndu nwe phe nu

⁵ Unube ndu bu ohu; unu mejekwa iphe ndu bu nnaji unu k'eliphe-a ziru unu. Unu gudejekwa ndzu-agugu; me obu awa mini me iya. Unu gudejekpopho obu iphoro me iya; g'unu emeru iya Kereshi. ⁶ O to bukwapho teke epe ele unu enya be unu emeje iya g'ee-shi g'ephe ajaa unu ajaja. O chia g'unu gudeje obu unu meje iphe, du Chileke ree, bu iya bu iphe, gbaru ndu bu ohu Kereshi. ⁷ G'ẹhu tsojekwa unu utso g'unu je ozi unu l'unu bu ohu ejeru Nnajiuphu, bu Jizosu ozi; o to budu nemadzu mmanu be unu ejeru iya. ⁸ Unu nyatajekwa le Nnajiuphu, bu Jizosu l'e-bu onyemonye obunggo iphe, du ree, o shi emeje; me ?i bu ohu-o; me ?i bu amadu-o.

⁹ Unube ndu bu nnaji; unu mejekwarupho ohu ge mu suru g'ephe mejeru unu ono. Unu hakwaa phe eye ebvu. Unu nyatajekwa l'unu l'ohu unu tukoru nweru Nnajiuphu lanu l'imigwe. Yebdua be onyemonye ha enya nhamunha l'iphu iya.

Ngwogu, Chileke anuje unu

¹⁰ Iphe, mu e-gude kpochia ya ishi unwunna mu bu; unu noshia ike l'eka Nnajiuphu; g'ike iya, nyiberu anyibe mekwa unu g'unu shihu ike. ¹¹ Unu tuko ngwogu, shi l'eka Chileke kwaa onwunu; g'unu adukwanu ike pfuru pfushia ike l'ejo ugho ke Obutuswe. ¹² L'o to bukwa nemadzu mmanu be anyi l'ephe alwu ogu. Ndu anyi l'ephe

alwụ bụkwa ndu ọchi-ọha imigwe; mę ndu ọ-nọ-l'oke-ọkwa imigwe; mę ndu imigwe, nwe mgboko ọwa-a, agba ọchii-a; mękpoo igwerigwe ẹjo ojogu, nọkota l'imigwe. ¹³ Ọo ya bụ; unu chilikọta ngwọgu ono, shi l'ẹka Chileke ono g'ọ ha! Ọo ya bụ; ẹjo mbọku ono -rwuẹpho g'unu adu ike pfulu pfulushia ike; mbu unu -lwughechaa ya; unu akpoo abara g'unu kpuru.

¹⁴ Sụ-a; unu kwakọbe! Unu woru ire-lanu kee onwunu l'upfu. Unu eworu apfubekoto mee uwe-igwè ndu l'eje ọgu. ¹⁵ Unu gudeshia ozi-oma k'ẹhu-guu ono g'ọ buri akpokpa, unu yeru g'eturu ata alodu unu. ¹⁶ Unu gude-fukwaapho ekweta, unu kwetarụ ke Jizosu g'ọ buri iphe unu e-gbobeje gude zero onwunu; gude iya nashije apfu, Onye-Njo ono, bu Obutuswe agba unu; mbu apfu ono, enwu ọku, shi l'ẹka Nsetanu. ¹⁷ Unu anata ndzota dobe g'ọ buri okpu-igwè, unu e-kpuru. Unu atsua opfu Chileke l'ẹka g'ọ buri ogu-echi, Unme Chileke yeru unu l'ẹka. ¹⁸ L'iphemiphe ono be unu a-noduje epfuru Chileke su g'o yeru unu ẹka. Unu pfuje-kpokwapho nu Chileke ge Unme-du-Nso edu unu. Noo g'o gude unu je l'anwujeru enya mkpurumkpuru. Unu ta ahakwa epfu anu Chileke l'iswi ẹhu ndu-nso. ¹⁹ Unu pfujekwarupho nu Chileke k'opfu ẹhu mu; ge mu saje opfu kpa kpa; mę mu -nodu epfu iphe, e domiru edomi ono, du l'ozi-oma ono. ²⁰ Ọo ese iswi ozi-oma ono be o gude mu buri onye no-chiru Jizosu; egudekwaro le nta-a be mu no le mkporo. Noo iphe, mu epfu su g'unu pfuje nu Chileke ge mu nweru obu saje ozi-oma ono kpa kpa g'ọ gbaru ge mu saa ya.

Ekele, Pọlu gude akpochi iya ishi

²¹ Mu mawaru l'oo-du unu g'unu maru ge mu eme ala l'ẹka-a. Nwana anyi Tikikosu, anyi yeru obu; mbu onye e gude ire iya ẹka l'eje ozi ke Kereshi e-pfukwarupho unu iphemiphe; k'ophu unu a-maru ge mu eje iya. ²² Noo g'o shitaru mu nodu ezi iya g'ọ byapfuta unu; k'ophu ọ-koru unu g'anyi eme ala; g'obu eshikwanu unu ike.

²³ Ge Chileke, bu Nna; mę Nnajiuphu bu Jizosu Kereshi mekwaa g'ẹhu du unube unwunna guu; mekwapho g'unu yee nwibe unu obu; l'o mekwapho g'unu kweta nkiya. ²⁴ Ge Chileke mekwaarupho unu eze-iphe-oma; unube ndu yeru Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi obu; yee ya k'ojeje. Nokwa g'ọ du.

Filipayi

¹ Ọo mbedua, bụ Pọlu; mu lẹ Timoti, bụ ndu l'ejeru Kéreshi Jizọsu ozi l'ede ẹkwo-ozí-a anụ ndu-nsọ ono, bu lẹ Filipayi g'ẹphe hakọta; mbụ ndu ono, ẹphe lẹ Kéreshi tųgbaru buru nanụ. Anyi edekwa iya phọ anụ ndu-ishi Chįochi pẹ mẹ ndu ejeru Chįochi ozi.

² Gẹ Chileke, bụ Nna anyi; mẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-ọma; mekwaaphọ g'unu buru l'ẹhu-guu.

Pọlu epfu anụ Chileke l'opfu ẹhu ndu Filipayi

³ Mu ekeleje Chileke mu ekele iphe, bųkpoo teke mu rįtaru unu. ⁴ Tekenteke, mu epfukpọo opfu ẹhu unu g'unu ha anụ Chileke bẹ mu egudeje ẹhu-ųtso epfu iya. ⁵ Noo kele e -shi ke mbọku mbụ ono, unu nųmaru ozi-ọma ke Kéreshi ono bẹ unu shiępho e -shi teke ono eyeru mu ẹka l'anọdu asa ozi-ọma ono asasa g'a nųma-dzuru gbiriri jeye nta. ⁶ Iphe lanụ, mu ka akọta ọhu bụ lẹ Chileke ono, bụ iya bụ onye watarụ eme iphe-ọma ono l'ẹhu unu ono bẹ l'e-gudeẹpho nno eme jeye teke oo-mefufu iya l'ishi lẹ mbọku ono, Kéreshi Jizọsu a-bya ono. ⁷ Noo ẹgube ọriri, mu arijeru unu bụ ono; kele ọo iphe, gbaru mu l'ememe; eshinu unu nọ mu l'ọkpoma. Noo kele g'unu ha bẹ anyi l'unu tųkoru gbarụ mgba l'eze-iphe-ọma ono, Chileke meru mu ono. Mu nọ lẹ mkpọro nta-a; anyi l'unu tųkokwapho gbarụ mgba l'eze-iphe-ọma k'agbaru ozi-ọma ono ọdzori; bya agbak-warųpho mgba l'eze-iphe-ọma k'anọdu eme iya g'o shihu ike. ⁸ Sų-a; ọ kwa Chileke bẹ bụ onye maru l'ọo ọkpobe-opfu bẹ mu epfu sų l'oghoroko unu g'unu ha dų mu shii; ono buru n-yemobu ọphu shi l'ẹka Kéreshi Jizọsu.

⁹ Iphe, mu anọduje epfu anụ Chileke bụ g'o mee g'obu ono, unu yeru nwibe unu ono nọdu akaẹpho shii eje; wakwaphọ g'unu kabaa amaru Chileke ọkpobe amaru; mẹ g'unu dų ike marwetajẹ iphe, gbaru unu l'ememe. ¹⁰ Ọo ya bụ g'unu aduje ike họtajẹ iphe, ka ree mee; k'ọphu bųkwanu mbọku ono, Kéreshi e-kpe ndiphe ikpe ono rwuẹpho; oolewarọ l'unu doberu onwunu ọrụ; ọ tọ dųedu iphe, ọo-ta unu ųta iya; ¹¹ elekwaphọ l'umere, unu shikpọo meta lẹ ndzụ unu l'ọphu bųkota umere, pfurų ọto, shi Jizọsu Kéreshi l'ẹka; umere l'e-me gẹ ndiphe kwabẹ Chileke ụbvù; jaa ya ajaja.

Egude ndzụ onye egoshi l'a nọ-doru Kéreshi

¹² Ụnwunna mu; iphe, mu eme g'unu maru bụ l'iphe ono, dapfutaru mu nų ono bẹ gbẹ yetabakwaanụ ẹka g'ozí-ọma ono kabaanụ edzuru mgboko. ¹³ Noo kele iphe, bųkotakpoo ndu ojọgu, eche nche l'ibe onye eze; mẹwaro iphe, bụ ndu ọzo bẹ tųkowaru makọtaru nta-a l'ọo lẹ mu ejeru Kéreshi ozi bẹ meru g'o gude a tųa mu mkpọro. ¹⁴ Nta-a bẹ mkpọro-a, a tųru mu-a mekwarų; ikpoto ụnwunna, anyi l'ẹphe kweru ke Kéreshi tųkowaa buru ndu obu kabawaa eshihu ike; k'ọphu ẹphe kabaa asa ozi-ọma ono kpaakpaa; ọphu ọ dųdu onye ẹphe atsu ebvu.

¹⁵ A makwarų-a l'o nweru ndu gude ẹnya-pfurųpfuru ezi ozi-ọma ke Kéreshi ọbu; mbụ ndu ezi iya nų g'iphe, eeme l'opfu; ọle o nwekwarų-a ndu ọphu gude obu ịphóró ezi iya. ¹⁶ Ndu k'ono, gude obu ịphóró ezi iya ono bẹ ezi iya nų; opfu l'ẹphe yeru Kéreshi obu. Noo kele ẹphe maru l'ọo ya bẹ kuru mu gẹ mu bya agbajẹru ozi-ọma ono ọdzori. ¹⁷ O be lẹ ndu ọphuu ezi iya nų g'ọ bụ iphe, eme l'opfu phọ; egudedu obu pẹ ezi iya ono; bụ iphe, ẹphe emełẹpho bụ g'iphe-ẹhuka-a, mu eje lẹ mkpọro-a, mu nọ-a kabaa shii.

¹⁸ Ọle ọ bụ; ?mu eyekwanųru pẹ ọnu? Mbụ-a; ?e gude obu ịphóró epfu iya-o; ?ọ bụ l'o nweru iphe, ndu epfu iya nų vu l'uche epfu iya-o; iphe, ọ bụ; iphe, ọ bụ; g'e pfu iya nų mee g'opfu ẹhu Kéreshi ono jedzuru mgboko. Ọ

kwa iphe ono e-me g'èhu tsòo mu ỳtso. Mbùkwa èhu je anòdukwaro atsòwa mu rò nno. ¹⁹ Kèlè mu maru l'esh-inu unu anòduje epfu anùru mu Chileke; tème Unme Jizòsu Kéreshi nòdu anòduje eyeru mu èka bè mu maru l'ee-mechaa haa mu. ²⁰ Iphe, mu dobekpòoru ènya dobeshia ya ike bya abùru iphe, mu ele ènya iya bù lè g'iphe adùhabe bè mu ta abyadù emeru iphere nù onwomu l'iphe, bù iphe, mu eme. Ọ chia iphe, obu eshihuje mu ike mu eme iya; mbù emekwa iya eme iya nta-a gè mu shi emehawa iya; bù lè mu e-gude ndzù mu g'ò ha ekutse Kéreshi; ?ò bù mu lè ndzù? ?ò bù mu l'ònwu?

²¹ L'èhu nkemu bè bükwa; mu -nòdu ndzù; mu anodoru iya Kéreshi; teke mu nwùhuru anwùhu; ono a-bùwaruro urwu gbaaru mu. ²² Obenu teke ọ bù lè mu nò ndzù l'eli-mgboko-a bè mu a-ka ejetaru Kéreshi ozi; ọo ya bù lè mu ta maèdu ọphu mu a-hata. ²³ Uzi iphe labò ono bè mu pfulu l'echi. Èphe tùko alò mu ibekèboebo. Ọlè ọphu ègu iya agùshi mu ike bù gè mu laa lapfu Kéreshi gè mu l'iya nòdu. Ono ka mu ree ọkpobe akaka. ²⁴ Obenu l'ò kakwanùrupho unu ree ọkpobe akaka gè mu nòdu ndzù swibaaru unu. ²⁵ Eshi ọphu o doru mu ènya ègube ono bè mu maru lè mu a-nòdu-a ndzù nòdu swiru unu g'unu ha; yetajeru unu èka g'èhu-ỳtso unu akabaa shi, bù iya bù èhu-ỳtso, shi l'ekweta unu. ²⁶ Ọo ya bù; teke mu l'unu nọephò ọzo g'unu a-kabaa enweru iphe unu a-zòbe gude mu aba abaa; eshinu mu l'unu tùkoru bùru ndu èphe lè Kéreshi Jizòsu tųgbaru bùru nanù.

²⁷ Ọlè g'ò dùhabe; unu mejeèkwapho umere, gbaru onye anù ozi-òma kè Kéreshi ono; ọo ya bù g'òo-bükwanuru: mu -dù ike bya ndu unu; ọzoo lè mu ta adùhedu ike bya; mu anùle-a l'unu gude obu lanù pfulu pfulushia ike; anùkwapho l'unu ese iswi ekwekwe ono, unu kweru k'òzi-òma ono. ²⁸ Unu te ekwekwa g'ò duru iphe, ndu opfu unu e-gude yee unu ebvu ilile. Ọo iphe ono l'e-goshi phè l'òo èphebedua l'emechaa laa l'iswi; unubèdua a-bùru ndu aa-dzòta. Ọ bùru Chileke a-tùko iya mekòta. ²⁹ Kèlè unubèdua bè Chileke mewaru g'unu kweta kè Kéreshi; wafùya g'unu jeje iphe-èhuka l'opfu èhu iya. ³⁰ Nta-a bè mu l'unu gbaakwaa mgba alwù ọgu ono, mu shihawaa alwù ono, bükwa iya phò bè mu alwù nta-a. Teke ono, mu shi alwù iya ono bè unu gude ènya unu hùma iya. Ọlè nta-a bùwaa lè nchì bè unu anù iya.

Anwù èka Kéreshi

2 Ọo ya bù; ekweta unu kwetarù kè Kéreshi; ?o meru obu shihu unu ike tọ? Obu ono, o yeru unu ono ?l'ò duje-a unu obu? ?Unu lè Unme-dù-Nsò tųgbaru-a bùru nanù? ?Unu emejeru-a nwibe unu odoo? Mbù-a; ?unu aphùjeru-a nwibe unu obu-imemini? ² Ọo ya bù; unu mee g'èhu tsòo mu ỳtso tsòfu mu iya l'ishi. G'egomunggo unu bùjeerupho nanù; n-yemobu unu abùru nanù; obu unu mè uche unu abùkwarupho nanù. ³ Unu ta akpajèkwa ènya l'iphemiphe, unu eme. Ọphu unu ekujekwa onwunu iphe, unu ahadù g'òo ya l'iphe, unu emekpòo ememe. Unu wozeje onwunu alì l'èka nwibe unu nò. G'on'yemonye rijeephò l'iphe, gbaru k'ememe bù g'a ka akwabè nwibe iya ùbvù; eme lè yèbedua. ⁴ G'ò tọ dükwa g'unu ha onye bùephò iphe, a-dùru iya lè ree bè ọonoduje achò kpùrumu; ọ kwa g'on'yenònu chọjekwa iphe, a-dùru ndu ọzo lè ree kwaphò. ⁵ G'uche unu yèe kè Kéreshi Jizòsu bùjeru iphe lanù.

⁶ Jizòsu bè shièphò lè mbù
dùephò gè Chileke dù.

Ọphu ọ dùdu teke ọ
rijeru l'adùdu ono ọ
dù gè Chileke ono bè
ya tee wofubaèdu ènya.

⁷ Ọ chia iphe, o mechiaru
bù l'ò meru onwiya
onye adùdu iphe, ọ bù;
bya eworu onwiya
mee nwozi.

E mee ya ọ bùru nemadzù.

⁸ Eshinu e meru iya ọ
 bụru nemadzụ;
 bẹ o wozeru onwiya alj;
 bya ekweta anwụhu;
 mbụkwa anwụhu
 k'eli oswebe.

⁹ Noo g'o gude Chileke
 wolikwanaa ya eli;
 ọ kakọta iphemiphe l'eli.

Ọ bya agụa ya ẹpha,
 kakọta shii l'iphe,
 bụ ẹpha, aazaję azaza;

¹⁰ k'ọphu iphemiphe,
 dụ l'imigwe;
 mę ọphu dụ l'eli
 mgboko ọwa-a;
 mę ọphu dụ lę mkpula
 alj a-bụru;
 ẹphe -nụmaepho ẹpha
 iya ono;
 ẹphe egbushi ikpere;
 baarụ iya ẹja;
¹¹ waa k'ọphu onyemonye
 e-pfu iya hoo haa
 l'ọo Jizọsu Kéreshi bụ
 Nnajiuphu;
 shi ẹgube ono kwabę
 Chileke, bụ Nna ùbvù. †

Abụru ìphóró, dụ l'ọchii kę mgboko-a

¹² Ọo ya bụ; ndu mu yeru obu; teke mu l'unu shi nọdu bẹ unu shikpọkwapho anụru mu opfu. Unu kabakwaa mu anụru opfu nta-a, mu nọ unu ụzenya-a. Unu gude ndzụ-agụgu mę ẹhu-anmanma; meje g'a maru l'adzọtawaru unu. ¹³ Noo kẹle ọo Chileke bẹ bụ onye ereshi ire ike l'ẹhu unu. Ọo ya emeje g'unu chĩa idzù mee iphe, dụ iya ree l'ọkpoma; mee ya g'ọ tųberu.

¹⁴ Sụ-a; iphemiphe, unu eme; unu ta agujekwa aphụ me iya; ọphu unu alojekwaru ntųmego ye iya. ¹⁵ Ọo ya bụ k'ọphu unu l'a-bụru ndu adųkpodaa iphe, aata unu ụta iya; unu abụru ndu dųbe ree; tẹme unu abųkwarupho ụnwu Chileke; ndu adųdu iphe, ẹphe gude merwushia onwophę l'echilabọ ẹjo ọgbo-a, egomunggo swehuru; tẹme ẹphe nọdu anọduje eme ẹjo ememe-a. Ọ bụru l'echilabọ phę bẹ unu nọ egbu nwjinwii g'ìphóró lę mgboko-a; ¹⁶ mę unu -gude opfu ono, l'anų ndzụ ono ewopfu phę. Ọo ya bụ gę mu enweru iphe, mu e-gude eku onwomu mbọku ono, Kéreshi a-bya ọzo ono; k'ọphu ọso ono, mu agbakpọo ono mę akanya ono mu ese ono taa bųduru mu ọla-l'iswi.

¹⁷ Ọphu ọ dųkwa mę obetaru e gbua mu gbashj mee mu l'ekweta, unu kwetarų waa l'ozi unu eje bẹ ẹhu a-nọdulekwa-a atsọ mu ụtso; mu l'unu atųkolea ete ẹswa. ¹⁸ G'ọ bųkwarupho nno bụ g'ẹhu l'a-nọdu atsọ unubędua ụtso kwaphọ; mu l'unu etekwaphọ ẹswa.

† *Gųnaa Azá 45:23*

Timoti yee Epafurodayitosu

¹⁹ Mu arikwa le Nnajiuphu, bu Jizosu eme mu-a ge mu zia Timoti g'o bya agbaphee unu; k'ophu o-bya akooru mu g'unu eme ala; gude dua mu obu. ²⁰ O to dukwa onye ozo, mu nweru, du ge Timoti, bukwanu onye oriri ehu unu echije ehu. ²¹ Ndu ozo g'ephe ha be abujeerupho oriri ehu phe be echije phe ehu. Ophu ephe arivujeedu iphe ophu buwaa ke Jizosu Kereshi l'oriri. ²² Obenu le Timoti be unu mawaru-a l'o goshiwaru onwiya le ya bu onye gbaru g'e gude ire iya aka. Kele o shi teke ono ejeru mu ozi ge nwa ejejeru nna iya le k'ozima ono mu l'iya eje ono. ²³ Oo ya bu le mu arikwapho le mu e-zia Timoti ono ibe unu egwegwa me mu -bebeepho maru g'oo-mechaa nwuru mu. ²⁴ Teme mu gudekwapho Nnajiuphu aka l'o to dudu ge mu anobere; mu abyawaa agbaphee unu l'ishi onwomu.

²⁵ Mu byakwapho arja le mu zifutaje Epafurodayitosu, bu nwune mu bya aburu onye mu l'iya tukoru eje ozi k'alwu ogo ehu Kereshi ono; bukwarupho onye ono, unu ziru g'o wotaru mu iphe ono, mkpa iya shi duru mu ono; g'o bya ndu unu. ²⁶ Noo kele oghoroko unu g'unu ha be shiwaa uzanya duta iya; mbu l'o shihawaa uzanya tsuta iya lehu l'unu numaru l'iphe shi eme iya. ²⁷ Iphe shikwaa eme iya eviya; k'ophu o ghuduru nwanshiji me o nwuhu. Ole Chileke phuru iya obu-imemini. O to budua yebedua nwekiya be o phuru iya. O phukwaru iya pho mbedua; o-buru-abu me aphu atso mu ishi labo. ²⁸ Oo ya bu l'o gbenu ka mbedua ehe ihee ge mu zikebe iya g'o bya g'unu l'iya kwee; k'ophu ehu a-tsokwanu unu utso l'unu gude enya unu huma iya ozo; ge mbedua agbabuhukwanuru iya egomunggo. ²⁹ Oo ya bu; unu gude ehu-utso gbobe aka labo nata iya okpobe anata; l'o bu nwanna, unu l'iya me Nnajiuphu tukoru tugba buru nanu. Unu kwabejekwa iphe, bukpo ndu du ge yebedua ubvu. ³⁰ Noo l'o phoduru nwanshiji me ishi iya abaa leje ozi Kereshi. O mia enya le ndzu iya; emeru mu iphe unu gege anodu emeru mu.

Okpobe apfubekoto

3 Su-a; aka mu a-suberu iya unu ishi; unwunna mu; bu g'unu nodu Nnajiuphu l'ime tee eswa. O too tsukwa mu lehu edephuru unu iphe, mu dehawaru azu; noo kele oo-me g'unu kabaa egude aka l'iphe, mu pfuhawaru unu ono. ² Unu kwabekwaru ndu ono, bu nkuta ono enya; mbu ndu ono l'anoduje eme ejo ememe ono. Unu kpakwaru phe l'aphara; mbu ndu ono, ekebutaje nemadzu ekebuta g'o bua ubvu ono. ³ Kele oo anyibedua buru okpobe ubvu; mbu anyibe ndu gude Unme-du-Nso abaru Chileke aja; teme anyi nodu anoduje l'eka Kereshi Jizosu ete eswa; ophu o dudu iphe, anyi guberu iphe, eeme l'anu-ehu.

⁴ Ome oo iphe, eeme l'anu-ehu adzoje nemadzu me o buru mbedua gege asuje l'oo ya a-dzo mu. O -buru l'o egube nemadzu onye bu l'adzoje iya; me o -buru mbedua gege enwechiaru iphe, mu g'a-zobeje su l'oo ya l'a-dzo mu. ⁵ Noo l'a nwuru mu; mu nepho abali esato; e bua mu ubvu; mu buru onye Izurelu gedegede; mu buru onye okpa-ipfu ke Benjiaminu. Mu bukpo onye Hiburu; mbu okpobe nwa, ndu Hiburu nwuru. A -bya l'eme iphe, ekemu ndu Jiu pfuru; mu buru onye Farisii. ⁶ A -bya le k'iphe, aphu lehu be mu shi buru onye achin nta Chiochi. A -bya le k'iphe, ekemu pfuru su l'oo ya bu onye -meru iya nu; onye ono aburu onye pfuberekoto; ono ta adukwa ophu aata mu uta iya le mu mesweru. ⁷ G'o duhabe; iphemiphe ono, bukota iphe, mu shi anoduje ar l'oo iphe, a-baru mu urwu ono be mu gudeakwa iswi ehu Kereshi wofukota enya; guru iya ye l'iphe, bu mu iphe, ola-l'iswi. ⁸ O to budua iphemiphe ono; iphemiphe ozo be mu tukokwaru gukota l'iphe, tukoru buru mu ola-l'iswi; kele urwu ophu rwuberu mu aka, bu ophu nyiberu gatutu onu iya, be bu Kereshi Jizosu, bu Nnajiuphu mu ono, mu mawaru majia enya ono. O buru l'iswi ehu iya be mu gude wofukota enya l'iphemiphe, mu nweru g'o buru iphe, iyi yifuru. Nta-a be ephe bukotawaa ntukpofu l'enya mu; k'ophu bu l'o buepho Kereshi be bu urwu, mu e-rita nwekiniya iya. ⁹ Me k'ophu mu e-goshikwanu le mu l'iya tugbaru buru nanu. Ophu mu emeedu g'a suje le mu bu onye pfuberekoto, bu ophu shi l'eme iphe, ekemu pfuru; o buwaru ophu shi l'ekweta ke Kereshi. O buru ono bu apfubekoto ophu shi Chileke l'eka bya eshikwapho l'eka ke Kereshi. ¹⁰ Ge mu amaru iya; maru ike ono o gude shi lonwu teta dzuru ndzu ono; me ge mu le Kereshi obu atuko gbaru mgba l'iphe-ehuka

ono, o jeru ono; mę gę Chileke emee gę mu dų gę Kéreshi l'anwuhu ono, ọ nwuhuru; ¹¹ k'ọphu bụ lę g'ọ dųhabe mu eshi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

Agba ọso gbafulu iya l'ishi

¹² Iphe, mu epfu ta abụkwa l'ọ ruwaru mu ẹka erwurwu; ọphu ọ bụkwa lę mu dųkotawaa ree; ọle iphe, mu anọduje adzọbaa bụ gę mu nata obunggo ọso, mu gbaru; eshinu Kéreshi Jizọsu natawaru mu mee mu bųru nkiya. ¹³ Ọnwunna mu; mu ta asụkwaru lę mu natawaru obunggo ọso ono; obenu l'iphe lanụ, mu eme-jekpọepho kpurumu bụ lę mu atụkoje iphe, mu tọwaru azụ zọhashichaa kukebeepho ẹhu agba agbapfu ọphu nọ mu l'uzo iphu. ¹⁴ Mu anọduje adzọ gę mu gbafulu ọso ono l'ishi; k'ọphu mu a-nata obunggo, bụ iya bụ ndzụ ojejoje ono, Chileke shi l'ẹka Kéreshi Jizọsu kua mu gę mu bya anata l'imigwe ono.

¹⁵ Ọo ya bụ; g'iphe, bụkotakpoo anyibe ndu kawaru ẹnya l'iphe kę Chileke bụekwarupho ẹgube iphe ono, mu arị ono bę ẹphe l'a-nọduje arị. Ọ -bụkwanuru l'ọ nweru g'ọ dų; unu haru arị iphe ọzo bę Chileke e-goshikwa iya-a unu g'ọ doo unu ẹnya. ¹⁶ Ọo ya bụ lę-a; eshinu anyi gbawaru ọso ono gbarwua ya l'ishi; g'anyi mejeekwapho iphe ono anyi mehawaru ono.

¹⁷ Ọnwunna mu; unu tųko g'unu ha meje gę mu eme. Anyi egoshiwaa unu iphe, unu e-meje. Unu tųko nwụ-taepho ẹka ndu ono, eme iphe ono, anyi egoshi unu ono. ¹⁸ Mu pfuhawaru unu iphe-a ugbo olemole; nta-a bę mu gudeakwaa ẹnya-mini ẹkwa epfuhuru iya unu azụ; sụ l'ọ nweru ikpoto ndu umere phę egoshi l'ẹphe bụ ọhogu oswebe Kéreshi. ¹⁹ Ndu ono e-mechaa laa l'iswi; kęle ọo iphe, a-la phę l'ẹpho bụ chi phę. Ọ bųru iphe, iphere iya gege aduje phę bę ẹphe egudeje aba l'abaa. Ọ bųerupho l'iphe kę mgboko-a bę ẹphe woru uche phę dobe. ²⁰ A bya abya l'anyibedua; ibe k'anyi bųru imigwe. Ọ bųru l'ẹka ono bę Onye-Ndzọta anyi ono, anyi ele ẹnya iya eleshi iya ike ono e-shi bya, bụ iya bụ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi. ²¹ Ọo ya bụ onye l'a-gbanwe ogwehu anyi-a, adudu iphe, ọ bụ-a; mee ya l'ọ dų g'ogwehu nkiya, l'egbu nwijinwii. Ike, oo-gude mee ya bụ ike ono, o gude emekọta iphemiphe g'ọ lwa iya lę mkpula ono.

Iphe, gbaru ndu kę Kéreshi l'ememe

4 Ọo ya bụ; ọnwunna mu, mu yeru obu; unu pfuru pfushia ike l'ẹka Nnajiuphu. Oghoroko unu egbukwa mu egbugbu. Ọo unu bụ ẹhu-utso mu; ọ bụkwarupho unu bę bụ obunggo, mu e-gude aba abaa. Mu yeru unu obu shii.

² Mu arwọ ọnwanyi labọ ono, bụ Yuwodiya yęe Sintiki sụ g'obu bųru phę nanu l'ẹka Nnajiuphu. ³ Teme gubedua kwaphọ, bụ ọkpobe ọnyà; mu l'iya tųkoru eje udu ozi lanu; mu arwọkwa ngu phọ sụ g'i yejeru ọnwanyi ono ẹka g'ẹphe meje iphe ono, mu sųru g'ẹphe me ono; noo l'ẹphe sekpọoru akanya ezikashi ozi-oma ono; mękpoo Kelementi yęe ndu ọzowaro, bụ ndu anyi l'ẹphe jegbaru ozi ono; bụ ndu ẹpha phę dųkota l'ẹkwo, Chileke deshuru ẹpha ndu a-nọ ndzụ ojejoje.

⁴ G'ẹhu tsojeepho unu utso l'ẹka Nnajiuphu tekenteke. Gę mu pfuphukwa iya azụ ọzo; g'ẹhu tsojeekwapho unu utso.

⁵ Unu meje iphe l'orwuberu iya gude goshije ndiphe l'unu bụ ndu obu ọma. Nnajiuphu nọakwa ntse. ⁶ G'ọ tọ dųkwa iphe, unu e-jeje ayọ ọshi iya. Iphe, unu e-mejechia bụ g'unu pfujeru nų Chileke gude kajeru iya iphemiphe, mkpa iya duru unu; unu ekelejekwa iya phọ ekele. ⁷ Ọo ya bụ; g'ẹhu-guu kę Chileke, bụ iya kwata dakiri gę nemadzụ e-gude uche iya maru; aburu iphe, e-wota obu unu mę uche unu kwachia l'ime Kéreshi Jizọsu.

⁸ Ẹka mu l'a-sụberu iya unu ishi ọnwunna mu bụ; g'iphe, l'e-shitajęepho unu l'uche bųru ọriri k'iphe ono, bụkota ọkpobe-opfu ono; mę iphe, bụkpoo iphe, gbaru kę g'e yeru iya ụbvù; mę iphe, bụ iphe, pfuru ọto; mę iphe, bụkpoo iphe, e te merwuduru emerwu; mę iphe, bụ iphe, dų ree l'ẹnya; mę iphe, ọnu tųkoru wukoo nanu l'ọ dųkota ree; mę iphe, dų ụbvù; mękpoo iphe, bụ iphe, aaja ajaja. ⁹ Unu meje iphemiphe ono, unu nwutaru lę ndzụ mu ono; mękpoo ọphu mu ziru unu ezizi; unu emekwaphọ iphemiphe, unu nųmaru mu l'ọnu; mę ọphu unu gude ẹnya unu hụma l'ẹhu mu. Ọo ya bụ; Chileke ono, emeje g'unu buru guu ono eswiru unu eswiru.

Pọlu ekele ndu Filipayi ekele kẹ ree, ẹphe meru iya

¹⁰ Sụ-a; ẹhu atso mu uto l'ime Nnajiuphu; kele nta-a be unu byawaru bya emeaharu mu ree ozo. Iphe, mu epfu ta abukwa l'unu ta anodujedu epfu opfu ẹhu mu; o chikwa uto te eshidu adujeru unu g'unu mee ya l'eka. ¹¹ Mu te epfukwa l'o nweru iphe, uko iya duru mu; le mbedua nwutaakwaru g'iphe, mu nweru g'o hahabe phujeru mu l'anya; m'obataru o nodu anwuru mu inwuagha. ¹² Mu maru g'a bujeru onye ejo eka duru; bya amaru g'a bujeru onye nweru iphe. L'iphe, bukpo eka mu no be iphemiphe ono mewaru mu; ebe o dudu iphe, abujekwaduru mu enya-aphapha l'ehu nkemu; mbu le mu rijiru epho; ozoo le mu no egu; ?mu nweru iphe; me mu te enwe-o; mu anokirishilekwa. ¹³ O to dudu iphe, mu ta adudu ike emekota; noo l'oo Kereshi be bu onye emeje ike adu mu k'ememe iya.

¹⁴ Sụ-a; unu nweru obu oma l'eka mu no; yetaru mu eka teke ono, mu shi eje iphe-ehuka ono. ¹⁵ Tem unube ndu Filipayi l'onwunu maru le teke mu watakporu ezi ozi-oma ono le mbu; ge mu lufutaru le Masedoniya be o to dudu Chiochi ozo, mu l'ephe tugbaru nanu; gbahaepho unubedua kpurumu: oo unu bu ndu anuje mu iphe bya aburu unu bu ndu anataje l'eka mu. ¹⁶ Mbu je akpachakpo le teke mu no le Tesalonayika; unu shi emejeru mu mkpa; me mkpa byaru mu; mbu ebe o bukwa ugbo lanu kpu be unu meru mu iya. ¹⁷ O to bukwa iphe ono, unu anuje mu ono be mu ele enya iya; o chia iphe, mu ele enya iya bu g'urwu gbaaru unu berebere. ¹⁸ Mu natakotawaru iphemiphe ono, unu nuru Epafurodayitosu g'o wotaru mu ono. Oo-sukpokwaaru iphe, mu eme iya tsufu etsufu. Iphe ono be unu vuru nu iya k'anyinyi. Iphe ono, unu nuru mu ono du ge ngweja, eshi kweek-weekwee; ngweja, mkpo iya akpu tuu alapfu Chileke. Mkp o iya ono atso Chileke uto; k'ophu o gboberu eka labo nata iya. ¹⁹ Le Chileke mu a-nukotakwa unu iphe, bukpo iphe, mkpa iya duru unu. O buru l'iphe o nweru, odu-biribiri iya dakiri atu onu iya ono, shi l'eka Kereshi Jizosu ono be o-shi mee ya. ²⁰ G'o buru Chileke ono, bu iya bu Nna anyi be ajaja l'a-buru nkiya jas le tuutuutu le mijimiimii. Nokwa g'o du.

Ekele mkpochi-ishi

²¹ Unu keleru mu iphe, bu ndu-ns o l'ehu l'ehu; mbu ndu ono, no l'eka Kereshi Jizosu ono. Unwunna anyi ndu mu l'ephe no l'eka-a l'ekelekwapho unu. ²² Iphe, bukpo ndu-ns, nokota l'eka-a g'ephe ha l'ekelekota unu-o; kelekele ke ndu bu l'ibe eze nnajioha, bu Siza. ²³ Ge Nnajiuphu, bu Jizosu Kereshi meeru unu eze-iphe-oma-o. Nokwa g'o du.

Kọlosi

1 Ọwa-a bụ ẹkwo-ozì, mụbe Pọlu ede. Mu bụ onye Chileke ọtara mee gẹ mu buru onye-ishi-ozì Kéreshi Jizọsu. Onye mu l'iya gba mgba ede iya bụ nwanna anyi, bụ Timoti.

² Ndu anyi ede iya anụ bụ ndu kẹ Chileke; mbụ ndu ọphu nọ lẹ Kọlosi, bụ ụnwunna anyi ndu ọphu nọ l'ẹka Kéreshi.

Mu sụ gẹ Chileke, bụ Nna anyi yẹle Nnajjuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma; l'o mekwaaphọ g'unu buru l'ẹhu-guu.

Epfu anụ Chileke ekele iya ekele

³ Anyi anọdujeepho ekele Chileke, bụ iya bụ Nna kẹ Nnajjuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi mę anyi -nọdu epfu opfu ẹhu unu anụ Chileke. ⁴ Noo l'anyi nụmawaru g'ekwekwe unu shihuberu ike l'ime Kéreshi. Anyi bya anụmaakwapho l'unu yeru ndu-nsọ obu g'ẹphe ha. ⁵ Kẹle unu ele ẹnya iphe, a kwakọberu unu l'imigwe; mbụ iphe ono, e meru; unu maru teke ono, a byaru bya ezia unu ozi-oma ono, bụ ọkpobe-ọpfu ono. ⁶ Ozi-oma ono erekwa ire l'ẹkameka bya atụkoakwapho mgboko ejedzuru. Ọ buru ẹgube ono bụ g'o jedzuru ẹka unu nọ bya ere ire lẹ ndzụ unu e -shi mbọku, unu nūmaru iya; o doo unu ẹnya ree; mbụ iphe, eze-iphe-oma Chileke ono bụ.

⁷ Ọo Epafurasu, bụ onye anyi yeru obu; onye anyi l'iya tukuru eje ọdu ozi lanụ bẹ bụ onye ziru unu ozi-oma ono. Epafurasu ono bụ onye goshiwaru lẹ ya bụ onye e gude ire iya ẹka l'ejeru Kéreshi ozi; ọ buru iya nọ-chiru ẹnya anyi l'ibe unu; ⁸ tẹme ọ buru iya pfuru anyi kẹ n-yemobu unu ono, shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ ono.

⁹ Nokwa iphe, meru g'o gude ẹbe anyi atuwojeduru ẹka l'epfu anụ Chileke l'iswi ẹhu unu; g'o mee g'unu makọtajeru iphe, bụ uche iya; waa k'ọphu mmamiphe, shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ edoje ẹnya ree. ¹⁰ Ọo ya bụ g'unu emejekwanụ umere, l'e-me gẹ ndzụ unu l'ọphu buru iphe, unu l'e-gude akwabẹ Chileke ụbvù; tẹme unu emekwaphọ iphe, dū Chileke ree l'iphemiphe, unu eme ememe. Unu eshi ẹgube ono meje iphe, bụkpoo iphe-oma tekenteke; kakwaphọ amarweta onye Chileke bụ. ¹¹ L'o gude ike iya ono, dū biribiri mee unu g'unu shihu ike ọkpobe eshihu; k'ọphu unu a-duje ike gude ata nshi nwejeru obu l'iphemiphe, byaru unu. ¹² Unu egudejekwaphọ ẹhu-utso keleje Chileke, bụ Nna ekele. Noo l'ọo ya bụ onye meru; unu buru ndu gbaru g'unu lẹ ndu-nsọ gbarụ mgba l'iphe, ọ kwakọberu phẹ l'ẹka ono, bụ ịphóró dükota iya ono. ¹³ Ọ dzọtaru anyi l'ẹka ọchii nweru ike bya eworu anyi je edobe l'ẹka Nwa iya, o yeru obu bụ eze. ¹⁴ Ọ buru iya bẹ e shi l'anwuhu iya gbata anyi; bya agụkwaarupho anyi nvụ l'iphe-ẹji.

Onye Kéreshi bụ mę iphe, oomeje

¹⁵ Ọo ya bụ ụgbugba Chileke ono, a ta ahụmajedu l'ẹnya ono; bya aburu iya bẹ Chileke doberu l'ọkpara l'iphe, bụkpoo iphe, o meru ememe. ¹⁶ Noo kẹle ọo l'ẹka iya bẹ Chileke shi mekọta iphe, bụkpoo iphemiphe, bụ ọphu dū l'imigwe mę ọphu dū lẹ mgboko; ọphu ẹnya ahụmaje mę ọphu a ta hụmadu l'ẹnya; mbụ ndu eze ojzi-imigwe; mę ndu bụ nnajioha; mę ndu ọchi-ọha g'ẹphe hakọtakpoo; mę ndu ọphu nọ l'oke ọkwa, nọkota l'imigwe. Ọo yẹbedua, bụ Kéreshi ono bẹ Chileke shi l'ẹka iya mee iphemiphe kpọ; tẹme ọ buru iya bẹ o meru iya doberu. ¹⁷ Yẹbedua l'onwiya vukọta iphemiphe ọzo dūhaadaa. Ọ bụkwarupho ike nkiya bẹ o gude mee iphemiphe, Chileke meru ememe; ọ dükota l'ẹka Chileke doberu iya. ¹⁸ Ọo ya bụ ishi, kpọ-pfuru l'ogwehu iya ono, bụ Chjochi. Ọo yẹbedua bụ ẹka ndzụ l'ọphu futaru. Ọ bụkwaru iya phọ bụ onye ivuzọ, Chileke meru o shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; k'ọphu ọo-buru iya a-kakọta shii l'iphemiphe, Chileke meru ememe. ¹⁹ Ọo Chileke bẹ chjru iya l'obu iya mee g'ọ buru l'ẹhu Nwa iya bẹ aa-huma-gbukpoo iphemiphe. ²⁰ Waa g'ọo bụkwarupho l'ẹka

Nwa iya ono bẹ ya e-shi mee gẹ yele iphemiphe, nọ l'imigwe mę ọp̄hu nọ lẹ mgboko dọ lẹ ree. Ya eshi ẹgube ono gude mee ono, Nwa iya gbashiru l'oswebe ono mee g'op̄fu ta aduheru yebe Chileke yele iphemiphe, o meru ememe.

²¹ Noo l'o nwekwarupho teke unubedua shi buru ndu 'anodu Chileke l'eka. Ọ buru ejo-iphe unu shi anoduje arj l'oriri; eme iya l'umere bẹ shi mee; unu buru ọhogu Chileke. ²² Ọle nta-a bẹ Chileke shiwaa lẹ ndzọ, Nwa iya shi nodu l'eliphe-a waa anwuhu, ọ nwuhuru; mee g'unu l'iya dọ lẹ ree; k'op̄hu Nwa iya ono e-duta unu; unu aburu ndu duru Chileke iche; ọ tọ dudu iphe, aata unu uta iya; ọp̄hu unu abuduru ndu aamaru ejo eka jasọ l'o duta unu bya apfube l'ip̄hu Chileke ono. ²³ Ọle iphe, unu mefutaje bọ l'unu a-pfushi ike l'ekweta unu; kpoo onwunu g'abara; ọp̄hu unu ekwedu g'e mee unu g'unu wofu obu l'iphe ono, unu ele ẹnya iya ono, bọ iya bọ ozi-oma ono, unu numaru ono, e zidzuru mgboko mgburugburu ono; bya abukwaru iya pho bẹ Chileke ziru mbedua, bọ Pọlu gẹ mu je ezia ndu ọzo.

Ozi, Chileke ziru Pọlu g'o je ezia Chiochi

²⁴ Nta-a bẹ ẹhu atsokpoo mu utso; kele ọo unu bẹ mu ejedoru iphe-ehuka-a. Noo kele ọo iphe-ehuka-a, mu eje nta-a bẹ mu gude eyeta eka eme g'o dzukota mbu iphe, phodukwaduru l'iphe-ehuka ono, Kereshi jeru jedoru ogwehu iya ono, bọ Chiochi. ²⁵ Ọo Chileke ono, bọ onye hotaru mu nu gẹ mu buru onye-ozu Chiochi bẹ ziru mu ozi gẹ mu zia unu; gẹ mu mee unu g'unu tuko iphe, ya pfuru makotaru; ²⁶ mbu iphe ono, o shi domia edomi eshinu o meru mgboko ono. O be nta ọ bya egoshi iya ndibe iya, dọ nsọ. ²⁷ Ọ buru phe bẹ Chileke hotaru lẹ ya e-goshi iphe ono, nyiberu anyibe ono, e shi domia edomi l'ẹnya ndu abudu ndu Jiu ono, bọ iya bọ l'i-nodu Kereshi l'eka; l'ji buru onye e-mechaa gbua nwijnwii. ²⁸ Ọo opfu ẹhu iya bẹ anyi anoduje asa kpa kpa g'onymonye numa-a; alọ onymonye eka lẹ nchi gude mmamiphe ezi iphe k'op̄hu anyi e-me onyenonu g'ọ buru onye nọ l'ime Kereshi buru onye dube ree. ²⁹ Noo g'o gude mu nodu anoduje eseshi akanya ike; kukebe ẹhu eme gẹ mu e-me jebe ozi ono, Chileke ziru mu ono. Ike, mu gude eje ozi-a bẹ bọ ike ono, Kereshi eyeje mu l'ehu ono. Noo ike, l'ere ire l'ehu mu bọ onoya.

2 Iphe, mu eme g'unu maru bọ lẹ mu ese akanya unu eseshi iya ike; mę akanya ndu Chiochi, nọ lẹ Layodeshiya; mewaro iphe, bukpo ndu ọzo, mu l'ephe teke ahuma-swee lẹ ndzọ-a. ² K'op̄hu obu e-shihu phe ike; wafua g'ephe tugba buru nanu lẹ n-yemobu; ọo ya bọ g'ephe abya amaebekporu okpobe-opfu ono; e-shi ẹgube ono iphe ono, Chileke shi domia edomi ono edoo phe ẹnya ree, bọ iya bọ kẹ Nna yele kẹ Kereshi. ³ Ọo l'ime Kereshi ono bẹ Chileke domiru iphe, bukpo eku, dọ lẹ mmamiphe yele nkwamęnya l'ophu.

⁴ Iphe, mu gude epfu iphe-a bọ k'op̄hu ọ tọ dudu onye a-bya egude ire mecha mecha duswee unu ọzo. ⁵ Kele a makwaru-a lẹ mu ta anodu l'eka ono, unu nọ ono; ọle ọ kwa-a l'eka ono, unu nọ ono bẹ obu mu dọ. Iphe, atsoje mu utso bọ g'unu gude mekobe onwunu buru nanu waa g'unu gude buru enwubata enwubata l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kereshi.

Jizosu bọ nnajioha

⁶ Ọo ya bọ; eshinu unu gbobewaru eka labo nata Kereshi Jizosu ọ buru Nnajuphu unu; unu l'iya tugbaekwapho buru nanu kwaseru. ⁷ G'ọ bukwarupho g'oshi agbabeje ogbarabvu l'ime alı-a bọ g'unu a-gbabe ogbarabvu l'ime Kereshi. G'ọ buru Kereshi bẹ l'a-buru okpa-ulo, unu a-nodu akpu ndzọ unu l'eli iya. Unu akabaa ekweta iphe ono, e ziru unu ono kweshia ya ike. Unu egudejeep̄ho obu unu g'ọ ha ekele iya k'anyinyi.

⁸ Iphe, unu akwaberu ẹnya bọ g'ọ tọ dọ onye e-gude mmamiphe nwomaru-ọ-machata mę ugho, enweddu ishi bya aturwua ekweta unu. Iphe ono bukota iphe, shi l'iphe, ndiphe ezi; bya aburu iphe, a toru okpa iya sọ g'e tsoje, bọ iphe, eshidu Kereshi l'eka. ⁹ Noo l'ọo l'ehu Kereshi ono, byaru bya aburu nemadzọ ono bẹ Chileke l'onwiya byaru bya edzua oke egoshikota onye ya bọ. ¹⁰ Chileke bẹ shiwaa l'eka Kereshi ono, unu l'iya tugbaru buru nanu ono mee gẹ ndzọ unu dzua oke. Ọ buru Kereshi ono bọ onye-ishi, kakota iphe, bukotakpoo ndu ọchi-ọha imigwe g'ephe hakotakpoo; bya akakotakwapho ndu nokwapho l'oke okwa l'imigwe.

¹¹ Sụ-a; ọ kwa teke ono, unu l'iya byaru bya atụgba buru nanu ono be e buru unu úbvù; mbụ úbvù ọphu abụdu ẹka be e gude bua ya unu. Ọo Kéreshi l'onwiya bụ onye buru iya unu. Úbvù ono, o buru unu ono bụkwa ogwehu unu l'ọphu be o yefuru unu g'onye yefuru uwe; mbụ ogwehu unu ọphu iphe-ẹji shi phawaa kutukutu.

¹² Lẹ teke ono, e meru unu baputizimu ono be a tukoakwaru unu lẹ Kéreshi likota elili. Teme Chileke tükokwapho unu l'iya mee unu tuko shi l'onwu teta dzuru ndzụ. Noo l'unu kwetarụ l'ike dọ Chileke bya achiru ọpfi ye l'ike iya ono; mbụ ike ọphu, o gude mee Kéreshi o shi l'onwu teta dzuru ndzụ. ¹³ O nweru teke unu shi nwuhu anwuhu kwaa l'ime iphe-ẹji unu; ọphu unu ebuduru úbvù; ọle nta be Chileke byawarụ emee; unu lẹ Kéreshi tuko nọdu ndzụ; ọ gụkotaru anyi nvụ l'iphe, bụkpoo iphe-ẹji, anyi meru g'ọ ha. ¹⁴ Ọ tükochaa iphe ono, e deru edede l'ekwo ono hushikotachaa g'ọ ha; mbụ iphe ono, egoshi l'anyi darwukotawaru iphe, ekemu iya pfuru, bụ iphe ono dūwaa g'ugwo, tọpyitaru anyi l'ekpiri ono. Chileke mechaa nno bya atuko iphemiphe ono kọpyabe l'oswebe shi egube ono mee ya o rebuhu ire. Ọphu oo-rebaedu ire je adūwaruro ya. ¹⁵ Ọo teke pho, Kéreshi nwuhuru l'oswebe pho be o chikporu ike iphe, bụkpoo ọchi-ọha, nọkota l'ephekerephe; me ike iphe, bụkpoo ndu ọphu nọ l'oke okwa l'ephekerephe; kpua phe lẹ ndzụ kpufuta l'edzudzu-ọha teke ono, yebedua l'atụ okoo k'alwụ-gbu, ya lwụ-gburu phe ono.

¹⁶ Ọo ya bụ; g'ọ tọ dūkwa onye a-bya anodu akpocha-pheru unu mkpocha l'iphe, unu eri eriri me l'iphe, unu angu angungu. Ọphu ọ dūkwa onye a-bya akpochaaharu unu mkpocha ke l'owaa iphe, unu aboje; g'unu dobekwa mboku ọphuu boje iya abobo; ọzoo l'onwa fukwaru k'ophuú g'unu watakwa iya abobo; ọzoo k'iphe, unu e-meje mboku atuta unme. ¹⁷ Ekemu ndu Jiu ono g'ọ hakota, e shi tushia k'iphemiphe ono be shi bükotaru onyonyo iphe, l'e-mechaa mee l'iphu. Obenu l'ọphu bụ okpobe iya bụ Kéreshi. ¹⁸ Ọo ya bụ g'unu te ekwekwa g'ọ duru onye l'abya akpochia unu anata obunggo ono, Chileke l'e-bu unu ono. Unu b'ekwekwa ge ndu ono, onoduje atso utso l'ephe emeje g'a sụ l'ephe wozeru onwophe alị ono nafu unu obunggo Chileke. Epe anoduje epfu g'a bageru unwu-ojosi-imigwe eja; epe asu l'iphe, epe gbaberu okpa epfu iya bụ ọphulanya, epe phuru. Egube ndu ono anodujeepho eku onwophe iphe, epe ahadu g'ọo ya. Ọ buerupho egomunggo, enwe-du ishi be epe anoduje agba. ¹⁹ Epe ta anyatajedu l'ọ duru onye bụ ishi, bụ ẹka ogwehu dzepfuru lẹ nkwo iya lẹ nkwo iya; mekpoo akwara, dukota l'ehu. Ọ buru ishi emeje ogwehu ono l'oovu evuvu ge Chileke tūberu.

Anwuhu waa eteta k'onye lẹ Kéreshi

²⁰ Sụ-a; eshi ọphu unu lẹ Kéreshi tükuru nwuhukota be Chileke bọfuakwaru unu l'eme iphe, ndiphe toru okpa iya, sụ g'e tsoje. ?Bụ g'unu meru g'ọ gude unu nodu emekwadu ge ndu bükwadu ndu mgboko-a; emekwadu iphe, ekemu pfuru, bụ ọphu suru: ²¹ "B'ebyikwa ẹka lẹ nri ọwa! B'edekwa ọwa-a ire; ọphu i denyikwa ọphuu ẹka?" ²² Iphe, bụkpoo ekemu ono g'ọ ha tükokwaru buleru-a iphe, nemadzụ ezi waa iphe, a toru okpa iya sụ g'etsoje. Noo kele iphe, eeri eriri bụ e -richawa iya be ọ bvwaru. ²³ Iphe ono, epe ezi ono adujekwa g'ọ shi lẹ mmamiphe; bya aburu iphe, nemadzụ gude ẹka kotaru onwiya; buru ndu eme g'a sụ l'ephe wozetaru onwophe alị; buru ndu anu ogwehu phe aphu. Ọle iphemiphe ono ta adukwa ọphu eyetageru phe ẹka g'ephe sede onwophe l'egu ejo-iphe, l'agu phe nu.

3 Sụ-a; eshinu Chileke mewaru unu lẹ Kéreshi tuko shi l'onwu teta dzuru ndzụ; unu chojenu ọzo, unu e-shi g'iphe ono, dọ l'imigwe ono rwube unu ẹka; mbụ iphe, dọ l'ẹka ono, Kéreshi nọ l'ekutara Chileke ono. ² Unu woru uche unu dobe l'iphe ono, dọ l'eli ono; unu te ewoshiru iya dobe l'iphe ke mgboko l'ẹka-a. ³ Noo kele unu nwuhuru anwuhu. Ndzụ unu be Kéreshi wowaru domia l'ẹka Chileke. Kéreshi nọdukwanu l'ime Chileke. ⁴ Ọo Kéreshi be bụ okpobe ndzụ anyi g'anyi hakota. Teke ono, Kéreshi a-bya ọzo ono be unu e-tsokwaru iya pho bya. Unu l'iya agbaru mgbala l'odu-biribiri iya.

⁵ Ọo ya bụ; unu pyi-gbushia iphe, bükotakpoo iphe ke mgboko-a, bụ iphe, dzukwadu ndzụ l'ehu unu, bụ iya bụ; apharwushi onwonye; umere, rehuru erehu me egu eme ejo-iphe; iji-anya me anya-pfurupfuru, bühukwapho agwa obvu. ⁶ Ọo iphemiphe ono be l'e-me g'oke-ehu-eghu ke Chileke dapfu ndu ta nudu iphe lẹ nchi. ⁷ O nwekwaru-a teke unubedua shi emegbaa iphemiphe ono, bụ iya bụ teke ejo-iphe ono shi gudegbaa ndzụ unu eme g'ọ dọ iya.

⁸ Ɔle nta-a bẹ unu a-ha iphemiphe ono. Unu haa ẹhu-eghu; obu ọku; edoberu nwibe unu ẹjo obu; ephu nemadzu iphu. G'opfu erehu te eshijekwa unu l'onu. ⁹ Unu ta adzujekwaru nwibe unu ọka; eshinu unu hakotawaru akahụ umere ono yee ẹjo ememe, tso iya nū. ¹⁰ Ɔo ya bụ g'unu yee umere òphúú ono g'onye yeru uwe. Ɔ kwa Chileke ono, nūru unu umere òphúú ono anọduje eme unu g'unu kabaa aburu ndu o meru k'òphúú. Ɔo ya bụ g'unu amakotaru onye Chileke bụ; marwee ya amarwe k'ophu unu a-nọdu akabaa adu g'ò dū kwaseru. ¹¹ Eshinu ọ dūwaa nno bẹ a ta akpahakwa ishi kẹ l'onye ophuu bụ onye Jiu; onye ophuu buru onye abudu onye Gurisu; onye ophuu buru onye buru úbvù; ophuu onye ophuu ebuduru. Onye ophuu bụ nlwamulwa; onye ophuu buru onye ime-ọswa. Onye ophuu bụ ohu; onye ophuu buru amadu. Ɔ bụwaa Kéreshi bụ mkpakọ lẹ nswikọ; teme o buru l'ime onyemonye.

¹² Unu bụ unwu Chileke. O yeru unu obu bya ahota unu g'unu buru ndu nkiya. Noo g'ò gude unu je aphujeru nemadzu obu-imemini; nwejeru obu omaa; unu wozeje onwunu alj; meje odoo; unu atajeru iphe nshi. Unu tuko iphe ono g'ò hakota chita yee g'onye yeru uwe. ¹³ Nwibe unu -mee unu ẹji; unu tagbuje iya lẹ nshi. Teke nemadzu meru unu iphe, unu a-ta onye obu uta; unu aguaru iya ya nvu. Nnajiuphu guakwaru unu nvu l'iphe-ẹji unu. Ɔo ya bụ; unu gujekwaru ndu ọzo nvu m'ẹphe meswee unu. ¹⁴ Ɔphu kachakponu l'iphemiphe ono bụ g'unu yee nwibe unu obu. G'ò chikobe unu g'unu tugba buru nanu okpobe aburu. ¹⁵ G'ehu-guu ophu shi Kéreshi l'eka nodukwa l'obu unu; duzi unu ọzo; kele ọo ya meru g'ò gude Chileke kukobe unu g'unu bya aburu ogwehu lanu. Unu keleje Chileke ekele iphe onoya.

¹⁶ Unu kwe g'opfu kẹ Kéreshi ono bya eburu l'ime obu unu dzua ya oke lẹ mmamiphe; ezi iphe; yele adu nwibe unu obu. Unu egudekwa iya pho aloru phe ẹka lẹ nchi. Unu guje ebvu-oma nu Chileke; me ebvu ekele; me ebvu ọzo, shikota Unme-du-Nso l'eka. Unu gude obu unu g'ò ha meje iphemiphe ono; gude nno ekele Chileke ekele. ¹⁷ Iphe, bukpo iphe, unu epfu epfufu me iphe, unu eme ememe; unu gudeje ẹpha Nnajiuphu, bu Jizosu Kéreshi mekotaje iphe obu. Mbụ-a; unu shije Kéreshi l'eka kelejekpopho Chileke, bu Nna ekele.

Umere, ee-meje l'unuphu ndu kẹ Kéreshi

¹⁸ Unubẹ unwanyi; unu wozejekwaru ji unu onwunu alj; kele ọo ya bụ iphe, gbaru onye etso Nnajiuphu l'ememe.

¹⁹ Unubẹ unwoke; unu yeje nyee unu obu. Unu ta adujekwaru phe ehuka.

²⁰ Unubẹ unwegirima; unu nujeru ne lẹ nna, nwuru unu opfu l'iphemiphe, ẹphe epfuru unu. Noo l'ọo iphe, du Nnajiuphu ree bụ ono.

²¹ Unubẹ nna; unu te emejekwa unwegirima unu iphe, e-ghu phe eghu; anonya obu dahụ phe adzulakpa.

²² Unubẹ ndu bụ ohu; unu mejekwa iphe, ndu bụ nnaji unu k'eliphe-a ziru unu. Ɔ to bukwapho teke ẹphe ele unu ẹnya bẹ unu e-meje iya g'ee-shi g'aa-jaa unu ajaja. Unu gudejekpopho obu iphoro me iya. Iphe, unu azobeje eme iya aburu lẹ Chileke duru unu lẹ nsọ. ²³ Iphe, bụ iphe, unu emekpo; unu phubeje iphu me iphe obu maru l'ọo Nnajiuphu anyi bẹ unu emeru iya. Unu te emejekwa iya g'ò bụ nemadzu bẹ unu emeru iya.

²⁴ Unu nyatajekwa l'ọo Chileke bẹ l'e-bu unu obunggo iya, bụ iya bụ lẹ Nnajiuphu l'a-nu unu iphe ono, o kwetarụ ndu nkiya ukwe iya ono. Noo kele ọo Kéreshi bụ Nnajiuphu, bẹ unu ejeru ozi. ²⁵ Ɔle onye eme iphe-ẹji bẹ Chileke a-pfukwanu ugwo ophu gbaru iya nū; m'obeta onye obu buru onye. Noo lẹ yebedua, bụ Chileke ta adudu onye oole ẹnya l'iphu.

4 Unubẹ ndu bụ nnajiuphu; unu mejekwaru ohu unu iphe, pfuru oto me iphe, rwuberu phe nū. Unu nyatajekwa l'unubedua nwekwarupho onye bụ Nnajiuphu unu, bu l'imigwe.

Iphe unu e-meje

² Unu yemia ishi l'epfu anu Chileke; unu eche nche; ekelejekpoe ya pho ekele. ³ Unu pfujekwarupho opfu ẹhu anyi nu Chileke su iya g'ò mee g'anyi nwejeru ẹka anyi e-zije ozi-oma ono; mbu g'anyi zije k'iphe ono, Chileke shi domia edomi, bụ iya bụ Kéreshi l'onwiya. Ɔ kwa k'ozima ono bẹ o gude a tya mu mkporo-a. ⁴ Unu pfujekwarupho nu iya g'ò mee mu ge mu duje ike pfuje iya g'ò doo ẹnya lẹ g'ò gbaru mu l'epfufu iya.

⁵ Unu meje umere ndu maru iphe l'iphu ndu abudu ndu ke Kéreshi. Unu ta ahajekwa ụzo duru unu g'ọ laa ke mmanu. ⁶ G'opfu unu guje egugu; dụjeepfo g'iphe, únú tsuru; k'opfu ooheje ndu unu epfuru iya ihee angaberu unu nchi. Unubedua amakwanuru g'unu e-yejeru onyemonye onu l'opfu.

Ekele ikpazu

⁷ Tikikosu e-pfukotarua unu ge mu eme ala. Yebedua bu nwanna anyi, anyi yeru obu; bya aburu onye-ozima, e gude ire iya aka; bya aburu onye anyi l'iya tukoru eje ozi ono. ⁸ Mu ziru Tikikosu obu g'ọ bya ndu-unu bya akoru unu g'anyi l'eme ala; teme l'oo-mekwaapho g'obu shihu unu ike. ⁹ Onye anyi tukoru ye l'iya ezi g'ephe bya ndu-unu ono bu Onesimosu, bu onye anyi yeru obu; bukwarupho onye goshifuakwarupho le ya gbaru g'e gude ire iya aka; mbu Onesimosu k'ibe unu. Ephenobo ono a-kowaruro unu g'iphemiphe, du l'ibiya-a.

¹⁰ Arisutakosu, bu onye mu l'iya tukoru nodu le mkporo l'ekekwaro unu. Maku nodu ekekwapfo unu; mbu nwa nwune-nna Banbasu. E zhaakwaru nzi ehuru iya; o rwua unu nchi. Teke o shitaru ụzo ibiya k'unu; unu goshijekwa iya l'ehu atsọ unu uto l'ọ byaru. ¹¹ O nodu ekekwapfo unu mbu Jizosu ono, eekuje Jiosutosu ono. Oo umadzu eto ono be bukwadu ndu Jiu, tso mu eje ozi ono, anyi eje gude egoshi l'oo Chileke bu eze ono. O buru phe be anoduje adu mu obu.

¹² Epafurasu k'ibe unu ekekwapfo unu. Yebedua be bukwapho onye ejeru Kéreshi Jizosu ozi. Oogudeje obu iya g'ọ ha phube iphu epfu anu Chileke l'ishi ehuru unu epfushi iya ike. Ge Chileke mee g'unu ba akporo laa azu; l'oomekwapfo unu: unu amakotaru umere, gbaru onye ke Kéreshi l'ememe okpobe amaru; l'oomekwapfo g'ọ heje unu ihee emeekota iphe, du Chileke l'uche. ¹³ Mbedua epfukporo l'onwomu su l'oosekpo akanya ehuru unu eseshi iya ike; mekpoo akanya ehuru ndu Layodeshiya; me ke ndu Hiyerapolisu. ¹⁴ Onye dokinta ono, anyi yeru obu ono, bu Luku l'ekekwaro unu. O nodu ekekwapfo unu mbu Dimasu.

¹⁵ Unu keleru anyi unwanwa anyi phe ono, no le Layodeshiya. Unu ekeleru anyi Nimfa me Chiochi ono, edzukobeje l'ibe iya ono. ¹⁶ Unu -guchaa ekwo-ozia l'ibiya k'unu; unu mekwa ya g'ọ rwua ndu Layodeshiya aka k'opfu ephebedua l'a-gukwa iya pho. Unu agukwaapho ekwo-ozia ophu shi Layodeshiya. ¹⁷ Unu zia Akiposu le mu suru g'ọ kukebekwa ehuru jeebe ozi ono, e ziru iya g'ọ jee l'ozia ono, anyi ejeru Nnajiuphu ono.

¹⁸ Oo mbedua, bu Polu gude aka mu ede owa-a nta-a gude ekele unu. Unu ta azohajekwa le mu no le mkporo.

Ge Chileke meeru unu eze-iphe-oma. Nokwa g'ọ du.

1 Tesalonayika

1 Ẹkwo-ozì-a shì l'ẹ̀ka mbẹ̀dua, bụ Pọ̀lu alaru Chìochi Tesalonayika, bụ ndu kẹ̀ Chileke, bụ Nna; bya abụk-warupho ndu kẹ̀ Nnajiuphu, bụ Jizọ̀su Kéreshi. Ndu mu ẹ̀phe tųkoru dee ya bụ Sulivanusu yẹe Timoti. Gẹ̀ Chileke meeru unu eze-iphe-ọ̀ma; mekwaaphọ̀ g'ẹ̀hu dų unu guu.

Umere ndu Tesalonayika waa ekwekwe pẹ̀

² Tekenteke, anyi epfu anyi Chileke, bụ Nna anyi bẹ anyi l'anyatajẹkwa unu. Anyi nọdu anọduje ekele Chileke ekele ẹ̀hu unu g'unu ha. ³ Ọ tọ dųkpodaa teke anyi ta anyatajẹdu ozi unu gude ekweta jee; mẹ g'unu gude n-yemobu eseshiberu akanya ike; waa g'unu gude ọ̀ta-nshi nọdu Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi l'ẹ̀ka elshiberu ẹ̀nya mbọku ono ike. ⁴ Ụnwunna anyi; anyi makwaru-a lẹ̀ Chileke yeru unu obu; bya ahọta unu g'unu bya aburu ndu nkiya. ⁵ Noo l'anyi byaru ezia unu ozi-ọ̀ma ono; ọ̀phu ọ̀ bụdu-a opfu ọnu bẹ anyi gude zia ya unu kpurumu; Chileke gudekwa iya phọ goshi unu l'ike iya ereshi ire ike. Unme Chileke ono bẹ yekwarupho anyi ẹ̀ka; anyi dų ike mee; unu maru ọ̀kpobe amaru l'iphe anyi ezi bụ ọ̀kpobe-opfu. Umere, anyi meru teke anyi l'unu shi tųko nọdukota mewaruro unu maru ẹ̀gube ndu anyi bụ. Ọ kwa g'ọ̀o-duru unu lẹ ree meru g'o gude anyi mee ẹ̀gube umere ono. ⁶ Tọbudu iya bụ; unu bya aburu ndu anwu ẹ̀ka anyi. Ọ bụwaruro unu anwu ẹ̀ka Nnajiuphu. Ọphu unu eleduro kẹ l'unu eje iphe-ẹ̀huka teke e ziru unu ozi-ọ̀ma ono; unu gudelaa ẹ̀hu-utso ọ̀phu shi l'ẹ̀ka Unme-dų-Nsọ nata ozi ono. ⁷ Ọo iphe ono meru g'o gude unu bya aburu ndu iphe, bụkota ndu ọ̀phu, kweru kẹ Kéreshi lẹ̀ Masedoniya waa l'alì Gurisu byaru awata anwu ẹ̀ka pẹ̀. ⁸ Ọ tọ bụdu-a l'ozì-ọ̀ma ono, shi l'ẹ̀ka Nnajiuphu, bụ ozi, unubẹ̀dua l'ezi ono dzuru Masedoniya yẹe Gurisu kpurumu; obenu l'ekwekwe, unu kweru kẹ Chileke bẹ ngakọtaakwaru ẹ̀kameka k'ọ̀phu ọ̀ tọ dųedu onye anyi a-bya akọharu iya k'iche. ⁹ Iphe, bụkpoo ẹ̀ka anyi jeru bẹ aanọduje epfugbaa kẹ g'unu gude meshiberu anyi g'anyi byajeru ndu unu-a; mẹ g'unu gude sefukotawaa ẹ̀ka l'agwa ọ̀bvụ bya aghachiwaru Chileke iphu; wata ejeru ọ̀kpobe Chileke ono, nọ ndzụ ono ozi; ¹⁰ bya awatakwapọ ele ẹ̀nya Nwa iya ono, e-shi l'imigwe bya ono; mbụ Nwa iya ono bụ Jizọ̀su, o meru o shi l'ọ̀nwu teta nọdu ndzụ ono. Ọo ya bụ onye l'a-dzọ anyi l'oke-ẹ̀hu-eghu kẹ Chileke, ọ-tukoshi ndu eme iphe-ẹ̀ji.

Ozi, Pọ̀lu jeru lẹ̀ Tesalonayika

2 Sụ-a; unubẹ̀dua l'onwunu; ụnwunna anyi; maru l'akpafuta, anyi kpapfutaru unu ta abudu anyi kẹ mmanụ. ² E-gudekpọoru l'anyi jewaru iphe-ẹ̀huka lẹ̀ Filipayi mẹ iphe-iphere, e meru anyi; ọle Chileke melekwaru-a obu shihu anyi ike; k'ọ̀phu anyi byaru ezia unu ozi-ọ̀ma kẹ Chileke ono. Ọphu anyi ejedururo epfu kẹle aakpobyi iphe, anyi eme akpobyi. ³ Mbụ-a; teke ono, anyi l'arwo unu g'unu bya aburu ndu kẹ Kéreshi ono bẹ ọ̀ tọ bụkwa g'anyi bya edephua unu edephu; ọ̀phu ọ̀ dųkwa ẹ̀jo-iphe, dų anyi l'ọ̀kpoma; ọ̀phu anyi abyakwaru g'anyi haru unu ghọta l'ụgho. ⁴ Ọ chikwa g'ọ̀ dų Chileke l'uche g'anyi pfua bẹ anyi epfuje. Noo lẹ yẹbedua bẹ lewaru anyi ẹ̀nya maru l'anyi goshiwaru l'ọ̀ gbaru kẹ gẹ ya gude ire anyi ẹ̀ka; o woru ozi-ọ̀ma ono ye anyi l'ẹ̀ka. Anyi te epfukwa g'ọ̀ tsoje nemadzụ utso lẹ nchi; gbahaa g'anyi pfuje iya g'ọ̀o-dų Chileke ree; mbụ onye ono, l'eletajẹ ime obu anyi; maru iphe, anyi l'arì ono. ⁵ Unu maru-a l'onwunu l'ọ̀ tọ dųkpodaa teke anyi gude ire mecha mecha pfuru yeru unu. Ọphu anyi emeduru umere g'ọ̀ bụ l'ọ̀o iphe, anyi abudu bẹ anyi suru l'anyi bụ; g'eeshi g'anyi erita iphe l'ẹ̀ka unu. Ọ kwa Chileke bụ onye a-haru anyi enge iphe, anyi epfua. ⁶ Anyi te emekwaru gẹ ndiphe; ọ̀zoo g'unubẹ̀dua; ọ̀zoo gẹ ndu ọ̀zo jaa anyi ajaja. A makwaru-a l'eshinu anyi bụ ndu-ishi-ozì Kéreshi bẹ ọ̀ gbaru g'unu vuru mkpa-ẹ̀hu anyi; ⁷ obenu l'anyi duru unu odoo gẹ nwanị adujeru ụnwegirima

iya-a. ⁸ Anyi yeru unu obu shii; k'ophu o to budu-a ozi-oma ke Chileke ono kpurumu be anyi l'unu gba mgb; anyi gbakwapho ndzu anyi mgb; kele unu dunukaru anyi l'obu.

⁹ Mbụ-a; unwunna anyi; unu nyatajekwa egube akanya, anyi seru; l'anyi jekwaru ozi kuta ephuru phee. Teke ono anyi l'ezi unu ozi-oma ono, shi Chileke l'eka ono be anyi jeru ozi l'eswe jee ya l'enyashi gude ejeta nri, anyi e-ri; g'o to du onye anyi a-buru ivu-erwa swiru. ¹⁰ Unu a-nodu agbakpodaru anyi odzori. Nokwapho ge Chileke a-nodukwapho agbaru iya anyi. Umere, anyi shi emejeru unube ndu kwetarū ozi-oma ono gekwaru egeru bya aburu umere, pfuru nhamunha. O to dukpodaa eka anyi metaru iphe, aata anyi uta. ¹¹ Unu maru l'oo ge nna anoduje ehe unwu iya-a bu g'anyi shi gude ehe unu l'ehu l'ehu. Anyi duru unu obu; bya emee g'obu shihu unu ike; anyi pfushiaru iya unu ike; ¹² su g'unu meje iphe, du Chileke ree; mbu onye ono, kuru unu g'unu bata l'eka ya bu eze; waa l'odu-biribiri iya ono.

¹³ Iphe, meru g'o gude ophu anyi atuwojedu eka ekele Chileke ekele me anyi -nodu epfu anu iya bu; le teke unu numaru opfu Chileke ono, anyi byaru ezia unu ono be unu ta anataduru iya ge opfu nemadzū; obenu l'unu nataru iya ge Opfu Chileke; o bukwarua Opfu Chileke be o bu eviya. Noo kele oo Chileke ono be l'ere ire l'ime unube ndu nataru ozi-oma ono. ¹⁴ Unwunna anyi; oo iphe ono, nwuru unu ono bu iphe, shi nwuru Chiochi ke Chileke, bu ndu epe le Kereshi tugbaru buru nanu l'alj Jiudiya. Oo 'epho ge ndu alj unu eme unu mkpawere bu ge ndu alj epebe ndu Jiu shi eme phe iya. ¹⁵ Oo ndu Jiu ono be bu ndu ono, gburu Nnajiuphu, bu Jizosu; gbua ndu mpfuchiru Chileke; chia anyibedua chifu l'alj phe. Epe gude egube ono meta iphe, ta adudu Chileke ree swibe onwophe. Epe buru ogu duru onyemonye. ¹⁶ Epe kposhiru anyi ezi ndu abudu ndu Jiu ozi-oma, l'adzo phe nu ono. O to dukpodaa teke epe te emetajedu iphe-eji jasū l'oobe phe l'ekpiri. Ole oke-ehu-eghu ke Chileke be mechakwanaaru dapfuta phe.

Qogu Polu egu akpapfu ndu Tesalonayika

¹⁷ A bya abya l'ehu k'anyi; unwunna anyi; anyi noakwaru nwodu ophu anyi l'unu ahumaduru; ole obu anyi nokwa-a l'eka unu no. Oghoroko unu duta-beru anyi; k'ophu bu l'anyi shiwaa uzanya seta g'eeshi g'anyi l'unu humakpoo ozo. ¹⁸ Anyi shi eme g'anyi eme kpapfuta unu; mbedua, bu Polu l'ishi onwomu tukpoakwaru onyo abyabya ugbo olemole; ophu Nsetanu ekwedu g'anyi bya. ¹⁹ G'oduhabe; ?o duru ophu abudu unu kpurumu be bu ndu anyi chiru upfu yeru bya aburu unu l'e-me g'ehu tsoo anyi utso; bya aburu unu be l'a-buru obunggo, anyi e-gudeje eku onwanyi l'atathiphu Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi me o -byalepho ozo. ²⁰ Mbụ-a; o kwa unubedua bu iphe, ee-gude jaa anyi ajaja bya aburu unu bu ehu-utso anyi.

3 No iya; a nonyakpoo; oghoroko unu ono duta-be anyi; k'ophu anyi adudu ike tagbua ya le nshi; anyi chia idzu su l'anyi a-noduwanu le Atensu nkinyi anyi. ² Anyi zia Timoti, bu nwune anyi nwoke; bya aburu onye-ozu ke Chileke; buru onye anyi l'iya tukoru ese akanya k'ezu ozi-oma ke Kereshi ono; g'o bya emee g'unu kabaa apfushi ike; l'o mekwapho g'obu kabaa unu eshihu ike l'iphe, unu kweru. ³ G'o to du g'unu ha onye e-gude k'ehu-a, aakpa unu-a kpolaahaa azu; eshinu unubedua l'onwunu maru l'iphemiphe ono bu iphe, nwufutajenu l'ehu anyi. ⁴ Le-a; anyi gbuakwaru iya unu tororo; teke ono, anyi no l'ibe unu ono su unu l'ee-mekwa anyi ewere. Nta-a be unu eleanaa l'o nwururu egube ono obu; o buru iphe, unu tukoru makotaru. ⁵ Noo g'o gude mu nonyaa; ophu mu adudu ike takota nshi; mu zia g'a bya amaru g'unu pfu-shiberu ike l'ekwekwe, unu kweru ke Chileke. Le mu tsuhukwaru ebvu su ?a maru nwandale ono ta ahuadaaru nu unu ama; akanya ono, anyi seru l'ehu unu ono buru akanya ola-l'iswi.

⁶ Ole nta-a be Timoti shiwaa l'eka unu no lwawaa lwapfuta anyi bya ezia anyi ozi, du ree su l'unu kweshiru-a ike; bya enweru n-yemobu; teme unu nodu anoduje anyata anyi okpobe anyata tekenteke. L'oo g'oghoroko unu aduje anyi bukwapfo g'oghoroko anyi du unu. ⁷ Unwunna anyi; o kwa l'unu pfuru pfushia ike l'ekwekwe, unu kweru ke Chileke meru g'o gude obu nodu eshihuje anyi ike l'iphe, bukpo iphe-ehuka, anyi eje; mekpoo ewere, eemekota anyi. ⁸ Kele oo nta-a be ndzu bu anyi okpobe ndzu; eshi ophu unu pfuru pfushia ike l'atugba, unu le Nnajiuphu tugbaru. ⁹ Su-a; ?denukpoo g'anyi a-wata awata ekele Chileke ekele ehu unu; me k'ehu-utso ono, o meru o nodu atso anyi l'iphu yeba Chileke opfu ehu unu ono? ¹⁰ Eswe l'enyashi be anyi egudeje obu anyi

g'ọ ha epfu anyị Chileke epfushi iya ike sụ g'ọ mee g'iphu anyi l'unu kpogba; g'anyi e-mekwanaa; ẹka unu teke ekweshidu ike g'unu kweshia ike.

¹¹ Nta-a bụ ọ́ Chileke anyi, bụ́ Nna anyi l'onwiya; mę́ Nnajiuphu anyi, bụ́ Jizọ́su Kéreshi tọ́oru anyi ọ́zo, anyi e-shi abya unu agbaphe. ¹² Tę́me ọ́ Nnajiuphu mekwaaphọ́ g'unu kabaa eye nwibe unu obu; mbụ́ g'unu kwata ye phę́ iya yeshia phę́ iya ike; ye phę́ iya k'anyinyi. Nokwaphọ́ g'unu e-ye iya nemadzụ́ mgburugburu. Ono bụ́k-warupho g'anyi yeru unu. ¹³ Ọ́o ya bụ́; g'oo-mee g'obu shihu unu ike; unu a-pfuru l'iphu Chileke, bụ́ Nna anyi bụ́ru ndu dę́be ree. Ọ́ tọ́ dę́du ẹ́ka ọ́ta aduru unu teke ono, Nnajiuphu anyi, bụ́ Jizọ́su Kéreshi yę́e ndu nkiya a-swiru bya ono.

Umere, dọ́ Chileke ree

4 Ọ́nwunna anyi; iphe ọ́zo, anyi nọ́ l'ẹ́ka Nnajiuphu anyi bụ́ Jizọ́su epfuru unu epfushiru iya unu ike bụ́ l'iphe, unu nwutaru l'ẹ́ka anyi bụ́kwa g'unu l'e-shi gude ndzụ́ unu eme iphe, dọ́ Chileke ree emeshi iya ike. Ọ́ bụ́erupho iphe ono bę́ unu emeephọ́. Nta-a bụ́kwa g'unu kabaa ya emeshi ike. ² Noo l'unu mawaru-a l'anyi shi l'ẹ́ka Nnajiuphu, bụ́ Jizọ́su tų́aru unu ekemu. ³ Sụ́-a; iphe, dọ́ Chileke ree g'unu meje iya bụ́; g'unu dobe onwunu nsọ́ l'ẹ́ka Chileke; mbụ́ g'unu ta anọ́dukwa apharwų́shi onwunu ililekpọ́o. ⁴ Mbụ́-a; g'onyenọ́nu lę́ g'unu ha maję́kwaru g'ooshi eme ẹ́hu iya g'ọ́ dọ́ nsọ́; bụ́ru iphe, aakwabę́ ọ́bvù. ⁵ Unu te egudejekwa aphų́ kparikpari iya dalahų́ iya je alų́a ọ́e ndu abų́du ndu Jiu, bụ́ ndu amadų́ Chileke. ⁶ Ọ́o ya bụ́ g'ọ́ tọ́ dọ́ onye e-meswe nwibe iya; ọ́phu ọ́ dų́kwa onye e-mekputa nwibe iya. Mbụ́-a; anyi pfuhaakwaru iya tsų́a ya unu atsų́tsu lę́ nchi; sụ́ l'onye eme ę́gube iphe ono bę́ Nnajiuphu a-gwakwa ọ́chi. ⁷ Noo lę́ Chileke ta abų́kwa g'anyi bya emerwų́shije onwanyi bę́ o kuru anyi oku iya; ọ́ kwa g'anyi dọ́ nsọ́. ⁸ Ọ́o ya bụ́; l'onye jikaru iphe ono, anyi ezi ono ta abų́kwa nemadzụ́ bę́ ọ́ jikaru. Ọ́ kwa Chileke b'ọ́ jikaru; mbụ́ Chileke ono, anų́je Unme-dų́-Nsọ́ iya ono.

⁹ A bya abya lę́ k'eye ọ́nwunna unu obu; ono ta abų́hekwa iphe, aa-bya awatarų́ unu ederu l'ę́kwo. Noo kę́le unubę́dua l'onwunu bę́ Chileke l'onwiya ziwaru eye nwibe unu obu. ¹⁰ Mbụ́ unu nọ́du emeę́kwapho g'ọ́ ziru iya unu; bya eyee ọ́nwunna anyi, nọ́kota lę́ Masedoniya mgburugburu obu ę́gube ono. Ọ́le iphe, anyi epfushiru unu ike; ọ́nwunna bụ́; g'unu kabakpọ́oro eme ę́gube ono kwasę́ru. ¹¹ Unu kukebeje ẹ́hu g'unu nọ́dujeephọ́ lę́ nchi odoo; leta ę́nya l'ę́je ozi ẹ́hu unu; gude ẹ́ka unu setaję́ iphe, unu e-gude buru, bų́hukwaa iphe, anyi pfuhawaru unu-a. ¹² Noo iphe unu a-nọ́duje eme: ọ́ bų́ru iya bụ́ umere, gbaru unu l'ẹ́ka ndu ta abų́du ndu kę́ Kéreshi nọ́; k'ọ́phu ę́phe a-kwabę́je unu ọ́bvù; ọ́ tọ́ dų́kwanu onye unu a-sų́ l'ọ́o ya tę́me unu emee mkpa, dų́ru unu.

Abyabya Nnajiuphu

¹³ Ọ́nwunna anyi; iphe, anyi eme g'ọ́ doo unu ę́nya bụ́ kę́ ndu nwų́huru anwų́hu; g'oo-too rwujekwanų́ unu l'ẹ́hu shii g'oorwuje ndu te eledu ę́nya kę́le ę́phe lę́ Kéreshi emecha nọ́dukota. ¹⁴ Anyi kwetawaru kweshia ike lę́ Jizọ́su nwų́huchaaru bya eteta nọ́du ndzụ́. Nokwaphọ́ g'anyi kwekwarupho lę́ Chileke e-shi Jizọ́su l'ẹ́ka tų́ko ndu woadaru onwophę́ ye Jizọ́su l'ẹ́ka tę́me ę́phe nwų́hu mee g'ę́phe lę́ Jizọ́su tų́ko teta nọ́du ndzụ́; mee ę́phe et-soru iya bya.

¹⁵ Sụ́-a; iphe-a, anyi epfuru unu-a bę́ bų́kwa ozi, shi Nnajiuphu l'ọ́nu; l'anyibe ndu ọ́phu a-nọ́dukwadua ndzụ́ teke ono, Nnajiuphu a-bya ọ́zo ono; bę́ tee vukwaru ndu ọ́phu nwų́huhawaru nų́ phọ́ ọ́zo. ¹⁶ Noo lę́ Nnajiuphu l'onwiya bę́ e-shi l'imigwe alwazeta l'ali; gude olu eze onye-ishi ojozi-imigwe echi mkpu; egbukwaphọ́ opu Chileke. Tọ́budu iya bụ́; ndu ono kwetaadaru kę́ Kéreshi tę́me ę́phe nwų́hu ono evuru ọ́zo teta nọ́dukota ndzụ́. ¹⁷ Chileke ezichata anyibe ndu ọ́phu nọ́kwadu ndzụ́ teke ono; anyi l'ę́phe atų́ko nọ́du l'ime urwukpu jeshia Nnajiuphu, bụ́ Jizọ́su ndzuta l'ephekerephe k'ọ́phu bụ́; ẹ́ka Nnajiuphu nọ́kpoephọ́; anyi anọ́du. ¹⁸ Ọ́o ya bụ́; unu gudeje opfu-a dų́a nwibe unu obu.

Anwuru ɛnya kwabɛru abyabya Nnajiuphu

5 Sɔ-a; ɔnwunna anyi; ɔ tɔ bɛhekwaro iphe, aa-bya awata ederu unu l'ɛkwo sɔ unu l'ɔ waa ɛgube teke ɔ bɛ; ɔzoo l'ɔ waa mbɔku, iphemiphe ono e-me. ² Kɛle unubɛdua l'onwunu maru ɔkpobe amaru lɛ mbɔku, Nnajiuphu a-bya bɛ a-tɔ l'upfu g'iphuru, byaru oshi l'ɛnyashi. ³ Kɛle ɔo teke ndiphe sɔru: "Ha! Mgboko dukwaa jii nta; ɔo akwa g'onyenɔnu jeje ɛka dɔ iya ree." Noo teke bɛ; a -bya amaru ɔla-l'iswi atɔ phɛ l'uzorehu g'ezeda atɔje nwanyi, dɔ ime-a; woru phɛ yifu; ɔ tɔ dɔdu mɛ onye lanɔ anahɔ nɔ. ⁴ Obenu-a; ɔnwunna anyi; unubɛdua ta anɔkwa l'ɔchii kɛ gɛ mbɔku ono tɔ unu l'uzorehu g'abyabya onye-oshi. ⁵ Noo kɛle g'unu ha bɛ bu ndu bu l'iphɔrɔ mɛ l'ɛka bɛ eswe. Anyi ta abɔkwa ndu bu l'ɛka bɛ ɛnyashi; ɔphu anyi abɔkwa ndu bu l'ɔchii. ⁶ ɔo ya bɛ; l'eshinu ɔ dɔ ɛgube ono; g'anyi te kukwaru mgbɛnya gɛ ndu ɔphuu ekugbaa. ɔ chia g'anyi nwuru ɛnya; g'ɛnya doo anyi rɔsaa. ⁷ Mbɔ-a; ndu eku mgbɛnya bɔkwa l'ɛnyashi bɛ ɛphe ekuje iya. ɔ bɔru l'ɛnyashi bɛ ndu angɔtaje mɛ akpɔ kulakula angɔje iya akpɔ iya. ⁸ Obenu l'eshinu anyibedua bu l'ɛka bɛ eswe; g'ɛnya donaa anyi rɔsaa. G'ekwekwe, anyi kweru kɛ Chileke yɛe eye obu, anyi yeru ibe anyi bɔru uwe-ɔgwɛ, anyi e-yeje; mbɔ uwe-ɔgwɛ, l'egbobutaje anyi ɔkpoma. G'adzɔta ono, anyi ele ɛnya iya ono bɔru okpu-ɔgwɛ, anyi e-kpuru. ⁹ Chileke ta atɔkwaru anyi ɛka g'anyi bɔru ndu ya a-tukoshi oke-ɛhu-eghu iya. ɔ chikwa g'anyi bɔru ndu ya e-shi Nnajiuphu anyi, bɔ Jizɔsu Kɛreshi l'ɛka dzɔta. ¹⁰ Mbɔ Jizɔsu ono, nwɔhu-chiru anyi ono; g'ɔo-bɔru e -mechaa; anyi l'iya atɔko dzɔru ndzɔ teke ɔo-bya; mɛ anyi -nɔ ndzɔ; mɛ anyi -nwɔhuru anwɔhu. ¹¹ Noo g'o gude anyi sɔ unu-a; unu meje g'obu shihu nwibe unu ike. Unu eyejekwaruphɔ nwibe unu ɛka g'ɛphe pfɔshia ike l'iphe, ɛphe kweru, bɔnaa iphe, unu emena-a.

Iphe, unu e-meje

¹² ɔnwunna anyi; ɔ kwa arwɔrwo bɛ anyi arwɔ unu sɔ g'unu kwataje kwabɛ iphe, bɛ ndu ono, l'ese akanya ɛhu unu ono ɔbvɔ, bɛ phɛ bɛ ndu ono, Nnajiuphu hɔtaru g'ɛphe bɔru ishi unu; bɔkwarupho ndu a-nɔdu akpɔ-ziru unu ɔzo. ¹³ Unu egudekwaphɔ k'ozɔ ono, ɛphe ejeru unu ono eyeru phɛ eso; yekwaa phɛ phɔ obu ɔkpobe eyeye. Unu l'ibe unu eburu lɛ nchɔ odoo.

¹⁴ ɔo arwɔrwo bɛ anyi arwɔkwapho unu ɔnwunna; sɔ g'unu lɔjeru ndu ɛnyiru-ozɔ ɛka lɛ nchɔ. Ndu ɔphu obu ebvuduru ebvuru bɛ unu e-meje g'obu shihu ike. Ndu ekweshiduru ike bɛ unu eyejeru ɛka g'ɛphe kweshia ike. Unu atajɛru onyemonye nshi. ¹⁵ Unu letaje ɛnya g'ɔ tɔ dɔ g'unu ha onye e-gudeje ɛjo-iphe melata nemadzɔ iphe-ɛji, o meru iya. Gbaha iphe, unu a-nɔdujeepho achɔ nta iya bɛ g'unu e-shi mejeru nwibe unu ree; mekwaaru iya phɔ onyemonye ɔzo.

¹⁶ G'ɛhu tsɔjekpoeppo unu ɔtso tekenteke. ¹⁷ Unu ta atuwɔjekwa ɛka l'epfu anɔ Chileke mkpɔrumkpuru. ¹⁸ Unu kejeje Chileke ekele iphemiphe, anwuru unu g'iphe adɔhabe. Noo iphe, Chileke achɔ unu l'ɛka bɛ ono; unubɛdua, unu lɛ Kɛreshi tɔgbaru bɔru nanɔ-a.

¹⁹ Unu ta agbanyijekwa iphe, Unme-dɔ-Nsɔ eme. ²⁰ ɔphu unu anmajɛkwa mpfuchiru phulaphula. ²¹ ɔle-a; unu hɔjekwa iphemiphe ama; hɔta ɔphu dɔ ree; gudepyabɛshia ya ɛka ike. ²² Unu esefukɔta ɛka l'iphemiphe, bɛ ɛjo-iphe g'ɔ dɔhabe.

Opfu mkpɔchi-ishi

²³ Anyi sɔ-a; gɛ Chileke, bɛ iya emeje g'anyi buru l'ɛhu-guu mee unu g'unu bɔru ndu nkiya ɔkpobe abɔru. G'o dobe ndzɔ unu l'ophu; mbɔ uche unu mɛ obu unu mɛ ɛhu unu; l'o dobe iya nno g'ɔ tɔ dɔ ɛka ɔta a-dɔ iya teke Nnajiuphu anyi, bɔ Jizɔsu Kɛreshi a-bya ɔzo. ²⁴ Iphe ono bɛ bɔ iphe, oo-mekɔta g'ɔ ha; noo kɛle ɔo ya kuru unu; tɛme ɔ bɔru onye apfɔshije ike l'iphe, o pfuru.

²⁵ ɔnwunna anyi; unu pfujekwa nɔ Chileke l'opfu ɛhu anyibedua.

²⁶ Unu kelekwa iphe, bɛ ɔnwunna anyi g'ɛphe ha ekele nmata phɛ akpa, dɔ nsɔ.

²⁷ Iphe, mu eme gɛ mu pfuaru unu bɛ; unu gɔkwaa ɛkwo-ozɔ-a g'o rwudzuru ɔnwunna l'ophu lɛ nchɔ. Nnajiuphu anɔkwaa iphe-a, mu epfu-a.

²⁸ Gẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma g'unu ha. Nokwa g'ọ dụ.

2 Tesalonayika

¹ Ẹkwo-ozí-a shí l'ẹ̀ka mbẹ̀dua, bụ Pọ̀lu alaru Chìochi Tesalonayika, bụ ndu kẹ̀ Chileke, bụ Nna anyi bya abụru kẹ̀ Nnajiuphu, bụ Jizọ̀su Kéreshi. Ndu anyi ẹ̀phe gba mgba ede iya bụ Sulivanusu yẹe Timoti.

² Gẹ̀ Chileke, bụ Nna yẹe Nnajiuphu, bụ Jizọ̀su Kéreshi meeru unu eze-iphe-ọma; mekwaaphọ̀ g'unu buru guu.

Ikpe, Kéreshi e-kpe mẹ̀ ọ̀ -byalẹ̀pho

³ Ụnwunna anyi; ọ̀ bụakwa iphe, anyi mefuta je l'anyi a-nọdujeepho ekele Chileke ekele ẹ̀hu unu tekenteke; kele ọ̀ bụ iphe, gbaru anyi l'ememe. Noo kele ekwekwe, unu kweru kẹ̀ Chileke bẹ̀ kwatakpọ̀o akaepho eshihu ike eje; nokwaphọ̀ gẹ̀ n-yemobu, unu yeru nwibe unu l'ẹ̀hu l'ẹ̀hu akaepho shii akaka eje. ⁴ Noo iphe, anyịbedua l'onwanyi egudeje unu aba abaa l'iphe, bụkpoo Chìochi Chileke. Ishi aba abaa ono bụru l'unu sụru ẹ̀ka l'obu kweshia ike l'iphe, unu kweru; l'ewere ono, e mekọtakpooru unu ono; mẹ̀ l'iphe-ẹ̀huka ono, unu jekọtakpooru ono.

⁵ Ono bụru iphe, unu e-gudekwanụ ẹ̀ka maru l'ọ̀ bụ ọ̀kpobe-opfu lẹ̀ Chileke ekpeje ikpe, pfulu ọ̀to. Ọ̀o iphemiphe ono, l'eme l'ẹ̀hu unu ono l'e-me unu agbaa k'abahụ l'ẹ̀ka Chileke bụ eze, bụ iya bụ iphe ọ̀bu, unu anwu ọ̀nwu iya nta-a. ⁶ Chileke bẹ̀ bụ onye l'emeje iphe, pfulu ọ̀to; mbụ l'iphe, bụ ndu ono, meru unu nọdu eje iphe-ẹ̀huka ono bẹ̀ oo-mekwaphọ̀ ẹ̀phe ejee iphe-ẹ̀huka. ⁷ Unubẹ̀dua ọ̀bu, aakpa ẹ̀hu nta-a bẹ̀ oo-me unu enweru onwunu. Nokwaphọ̀ g'oo-me anyịbedua. Teke oo-me iphe ono bẹ̀ bụ teke Nnajiuphu a-nọdu l'ọ̀ku enwu phoophoophoo shi l'imigwe abya yẹe unwu-ọ̀jozi-imigwe iya ono, bụ phẹ̀ l'e-goshi g'ike iya habe shii ono. ⁸ Ọ̀o bya agwaa ndu amadụ Chileke ọ̀chi; waa ndu te emedu iphe, ozi-ọ̀ma ẹ̀hu Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi epfu ono. ⁹ Ndu ono bẹ̀ a-nụ chijipfu bya achifu phẹ̀ l'iphu Nnajiuphu mẹ̀ l'ọ̀du-biribiri dụ l'ike iya; je dobe l'ẹ̀ka ẹ̀phe a-nọdu laa l'iswi jasụ l'ojeje. ¹⁰ Noo iphe, e-me mbọku ono, ọ̀o-bya. Ọ̀o ya bụ gẹ̀ ndu nkiya, bụ ndu kwehawaru nkiya akwabẹ̀ iya ùbvù; jakwaa ya phọ̀ ajaja. Unubẹ̀dua l'onwunu anọdukwapho l'ẹ̀ka ono, ndu nkiya nọ ono; kele unu kwetarụ k'ozí ono, anyi byaru ezia unu ono.

¹¹ Noo g'ọ̀ gude anyi nọdu anọdujeepho epfu anụ Chileke l'iswi ẹ̀hu unu tekenteke; g'ọ̀ mee unu g'unu dụ k'anọdu ndzụ ono, o kuru unu g'unu nọdu ono. Unu aduje ike meje iphe, dụ ree, l'agụ unu ẹ̀gu ememe. L'ọ̀ mekwaaphọ̀ g'ọ̀ dzua oke; mbụ ndzụ ono, unu nọ; opfu l'unu kweru nkiya ono. ¹² Ọ̀o ya bụ; g'ee-shi l'ẹ̀ka unu kwabẹ̀ ẹ̀pha Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi ùbvù; Chileke eshikwanụ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi l'ẹ̀ka kwabẹ̀ unubẹ̀dua ùbvù. Iphemiphe ono bẹ̀ Chileke e-shikọta l'eze-iphe-ọ̀ma, oome mẹ̀ kẹ̀ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi mekọta.

Ọ̀-chị-nta Kéreshi

² A bya abya lẹ̀ k'abyabya kẹ̀ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọ̀su Kéreshi mẹ̀ k'edzukọ̀, oo-me g'anyi dzukọ̀be g'anyi l'iya tųgba bụru nanụ anyi nọdu arwọ̀ unu unwanna anyi sụ; ² g'ọ̀ tọ̀ tųfu-kebekwa unu ẹ̀hu l'ọ̀riri; ọ̀phu obu awatakebekwa ete unu ophe; opfu l'a sụru unu lẹ̀ mbọku ono, Nnajiuphu a-bya ono erwuwaa. Unu te eyejekwa ọ̀nu m'obeta o nweru onye byaru bya asụ unu l'ọ̀o iphe, Unme-dụ-Nsọ pfulu bẹ̀ ya l'epfu; ọ̀zoo l'ọ̀ kwa iphe, nemadzụ pfulu iya bẹ̀ ya epfu; ọ̀zoo l'e deru iya l'ẹ̀kwo-ozí, a sụru l'ọ̀o anyịbedua deru. ³ G'ọ̀ tọ̀ dükwa onye e-duswe unu ụzo; kele mbọku ono ta abyakwa abya abụdu lẹ̀ teke ono, ndiphe e-kwefuru Chileke ike ono vuadaru ụzo bya; mẹ̀ teke ọ̀ byaadaru mbụ nwa-ogbuka-ekemu ono, bụ iya bụ onye ono lafuta je l'iswi ono. ⁴ Ọ̀ -byaepho bẹ̀ ọ̀o-sụ l'ọ̀o-bụru kẹ̀ yẹe iphemiphe, ndiphe ekukpọ̀o chi g'ọ̀ ha; mẹ̀ iphemiphe ndiphe abarụ ẹ̀ja.

Oo-woru onwiya dobe lẹ ya kakọta iphemiphe ono shii. Mbụ; oo-jechakwaa je asugabe onwiya l'eze-ulo Chileke sụ l'ọo yẹbedua bụ Chileke l'onwiya.

⁵?Unu ta nyatahęduru lẹ mu pfuhawaru iya unu teke anyi l'unu tukuru nọdu? ⁶Unubędua l'onwunu makwaru-a iphe, akposhi iya abyabya nta-a. Ọ kwa k'ọphu a-huma iya teke gbaru iya nụ ⁷Ike ono, a ta humadu l'ęnya ono, bụ ike kẹ nwa-ogbuka-ekemu ono nọdu erekwanụ ire nta. Ọle yẹbedua l'onwiya ta abyadụ abya jeye teke onye ono, sedekwaduru iya nụ ono l'e-tochiru iya. ⁸O -tochieru iya pho ono; ọo ya bụ nwa-ogbuka-ekemu ono abya teke ono; l'aa-huma-dzuru iya. E mechaepho; Nnajiuphu, bụ Jizosu egude uphere onu iya gbua ya. Ọ bụru nwiiwii ono, Nnajiuphu a-nọdu egbu teke l'ọo-bya ono bẹ bụ mkpakọ-iphe l'e-me nwa-ogbuka-ekemu ono l'ọ laa l'iswi. ⁹Abyabya, nwa-mgbuka-ekemu ono a-bya bẹ bukwa l'ike kẹ Nsetanu bẹ oo-shi l'ẹka. Ọ -bya l'o meshiahaa iphe, dụ biribiri, dųgbaa iche iche, bụ iphe, a-kpọ ndiphe opfu. Nokwapho g'oo-gude ụgho emegbaa iphe-ohumalenya, dų biribiri. ¹⁰Oo-gude ẹjọ ụgho mgbashi gude eduphushi ndu ono, bụwaa ndu l'a-la l'iswi ono. Iphe, ẹphe e-gude laa l'iswi ono a-buru l'ẹphe jikaru l'ẹphe ta akpoduru obu eye l'okpobe-opfu ono, bụ iya gege adzota phẹ nụ ono. ¹¹Noo iphe, meru g'o gude Chileke gbahaa phẹ ẹka; ẹphe shiswee ụzo; shiswee ya k'ọphu bụepho iphe, abudu okpobe-opfu bẹ ẹphe ekwetajẹ l'ọ bụ okpobe-opfu. ¹²Ẹka ọ wukoru bụ l'iphe, bukpo ndu ono, ekwetaduru okpobe-opfu ono; ọ buchiaru ẹjọ-iphe ka phẹ uto ono bẹ Chileke a-nmakota ikpe.

Apfuru pfushia ike

¹³Unwunna anyi; Nnajiuphu yekwaru unu obu. Ọ buakwa iphe, anyi mefutaje; l'anyi a-nodujeepho ekele Chileke ekele ẹhu unu tekenteke; kẹle Chileke shiepho lẹ mbụ hota unu k'ọphu ọo-dzota unu; mbụ o jekwa e-shi Unme-dụ-Nso ono l'ẹka l'ere ire l'ẹhu unu ono; waa l'ekwekwe ono, unu kweru l'okpobe-opfu ono; dzoo unu. ¹⁴Ọo iphe ono bẹ o shi l'ẹka ozi-oma ono, anyi ziru unu ono kua unu oku iya; g'unu lẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kereshi gbaru mgba nweru ọdu-biribiri iya. ¹⁵Noo ya bụ; unwunna anyi; unu pfuru pfushia ike; unu gudeshikwa okpobe-opfu ono, anyi ziru unu ono; mę anyi gude onu zia ya unu-o; mę anyi deru iya unu edede l'ekwo-ozu.

¹⁶Gẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kereshi l'onwiya; yele Chileke, bụ Nna anyi, bụ onye yeru anyi obu; bya emee g'obu shihu anyi ike jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii; meeru unu anyi eze-iphe-oma; mekwaarupho anyi iphe ono, anyi ele ęnya iya ono. ¹⁷G'o mee g'obu shihu unu ike; mekwaapho unu g'unu shihu ike suru k'eme iphe, dų ree, unu emekpo ememe; pfuje iphe, dų ree l'onu.

Aarwo g'epfuru nụ Chileke

3 Ẹka anyi a-sube opfu ono ishi unwunna anyi buru; g'unu pfuje nuru anyi Chileke g'ozu-oma kẹ Nnajiuphu kabaa edzuru ekameka egwegwa; g'a kwabejekwapho ozi-oma ono ubvu l'ekameka egube ono, unu akwabeje iya ono. ²Wafu g'ọ nafutaje anyi l'ẹka ndu iwe mę l'ẹka ndu ẹjọ-iphe. Noo kẹle ọ tọ bębedu ndiphe l'ophu bẹ kwetarụ k'ozu-oma ono.

³Obenu lẹ Nnajiuphu bụ onye apfushije ike l'iphe, o pfuru. Ọo ya bụ onye e-me g'unu shihu ike; tẹme l'o chekwapho unu g'eka Onye-Njo ono te erwu unu l'ẹhu. ⁴Anyibedua bẹ Nnajiuphu meakwaru ophu anyi awahęduru unu obu mini. O doru anyi ęnya l'unu eme-a iphe, anyi suru g'unu meje; tẹme unu je l'e-meru iya kwasęru.

⁵Gẹ Nnajiuphu kpọ-ziaru unu ụzo k'ọphu unu akabaa anọdu eye Chileke obu eje l'iphu; mę k'ọphu ata nshi unu l'a-bu ophu shi Kereshi l'ẹka.

Ozi Nnajiuphu, e jefutaje

⁶Unwunna anyi; iphe, anyi nọ Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kereshi l'ẹka epfuru unu nta-a bukwa; g'unu bujeru ubara yeru iphe, bukpo nwanna, ęnyiru ozi dų; ophu o mejedu iphemiphe ono, anyi ziru unu g'unu meje ono. ⁷Noo l'unubędua bẹ maru-a l'unu nwufutaje ẹka anyi. Anyi te eshikwa buru ndu ęnyiru ozi teke anyi l'unu shi nọdukota. ⁸Ọ tọ dukwa onye anyi natajeru nri ria kẹ mmanu. Ọ chia iphe, anyi shi emejechia bụ l'anyi shi esekotaje akanya eswe l'ęnyashi jasụ ike labo abvu anyi; g'ọ tọ dų g'unu ha onye anyi a-pata mkpa ẹhu anyi je

ebo g'ọ bụru iya ivu-erwa. ⁹ Iphe, anyi shi eme iya ta abụkwa l'ọ tọ gbaduru anyi g'anyi a-sụ g'unu vuru mkpa ẹhu anyi. Ọ kwa g'anyi gude umere anyi goshi unu iphe, unu e-letaję eme. ¹⁰ Mbụ lụfuchakwa lę teke anyi nọ l'ibe unu bę anyi pfuhaakwaru unu iphe-a pfushia ya ike sụ: "G'onye ete kwedu eje ozi te erijekwa nri."

¹¹ Iphe, anyi gude nọdu epfu iphe-a bụ l'anyi nụmawaru l'o nweru g'unu ha ndu harụ bụru ndu ęnyiru ozi dụ; ndu bụepho iphe, ęphe nọ bụ o-jeru-opfu, 'e kuduru phe; ọphu ọ dudu iphe ọzo, ęphe anọduje eme. ¹² Anyi nọ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi l'ęka akaru ęgube ndu ono alọkwaru phe phọ ęka lę nchị sụ g'ęphe nọduekwapho nwa doo seje akanya l'onwophe seta iphe, ęphe e-gude buru. ¹³ Sụ-a; ụnwunna anyi; g'ike ta abvụkwa unu l'eme iphe, dụ ree.

¹⁴ Teke ọ bụ l'ọ duru onye jikaru emeje iphemiphe-a, anyi deru l'ękwo-ozia; unu hụbekwa onye ọbu ama. Unu wuchia ya ewuchi; g'e gude nno g'iphere a-dụ iya. ¹⁵ Ọle g'unu te emejekwa iya g'onye unu l'iya duru l'opfu. Unu gudeje iya lọo ya ęka lę nchj; kęle ọ bụkwa nwanna unu.

Opfu, mkpọchi-ishi

¹⁶ Gę Nnajiuphu l'onwiya, bụ iya bę ẹhu-ọdu-guu l'eshije l'ęka mekwaa g'ẹhu dųjekpoeppo unu gubala teken-teke; mę l'ękameka. Gę Nnajiuphu swikwaru unu eswiru g'unu ha.

¹⁷ Ekele-a, dụ l'ękwo-ozia bę bụ mbędua, bụ Pọlu gude ęka mu dee ya. Ọwa-a bụakwaa gę mu edeje iphe edede. Ọo ya bụ iphe, unu e-gudeje hụbe ękwo-ozia, mu deru ama.

¹⁸ Gę Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-ọma g'unu hakọta. Nokwa g'ọ dụ.

1 Timoti

¹ Ẹkwo-ozì-a bẹ shì l'ẹ̀ka m̀b̀edua, b̀u P̀ọ̀lu; m̀b̀u m̀b̀e onye-ishi-ozì Kéreshì Jizọ̀su. Ọ̀o Chileke onò, b̀u onye l'adzoje anyi; yẹe Kéreshì Jizọ̀su onò, b̀u onye anyi ele ẹǹya iya-a; bẹ zìru mu gẹ mu b̀uru onye-ishi-ozì onò. ² Onye mu ede ẹkwo-a aǹu b̀u g̀b̀edua, b̀u Timoti; onye b̀uwaa ọkpobe nwa mu; l'ekweta onò anyi kwetar̀u onò. Gẹ Chileke, b̀u Nna; mẹ Nnajiuphu, b̀u Kéreshì Jizọ̀su; meeru ngu eze-iphe-ọma; ph̀aru ngu obu-imemini; mekwapho g'ẹhu d̀u ngu guu.

Alọ ndu ẹjo-nzi ẹka lẹ nchì

³ Sù-a; teke onò, mu eje Masedoniya bẹ mu s̀ukwaru ngu: jìko g'ì nòdukwapho lẹ Efesọ̀su k'ọphu jì-har̀u alọ ndu ẹjo-nzi ẹka lẹ nchì g'ẹphe b'e ezihẹkwa iphe, ab̀udu ọkpobe-opfu. ⁴ Ọphu ẹphe anòdujeshì akọ-phe mkpọkoro akọ-iphè ndu Jiu. Ọphu ẹphe agushijeshì ndzepfu ndzepfu ẹpha ndiche; ẹpha ọphu ta abv̀ujedu abv̀ubvu. Ẹgube iphe onò b̀uepho igoligoli bẹ ọokpa-lije. O to yejeduru nemadz̀u ẹka g'o mee iphe, Chileke t̀beru g'o mee; m̀b̀u iphe onò, anyi shì l'ozì-ọma, anyi kwetar̀u onò maru. ⁵ Iphe, kpar̀u iphe, mu gude nmaaru ngu ọkwa-a b̀ukwa gẹ ndu kẹ Kéreshì egude obu iphóró yee nwibe phẹ obu; gude egomunggo phẹ maru iphe, gbaru phẹ l'ememe; kweta kẹ Chileke ọkpobe ekweta. ⁶ Ọ d̀uru ndu hawaru shiswee ọkpobe ọzo onò; woru iphu chee ichephu; shiwaro nno wata epfuphe mkpọkoro opfu. ⁷ Ndu onò bẹ ọogu ẹgu ab̀uru ndu ezi ekemu Chileke l'ẹbe ab̀u l'opfu, ẹphe epfu doru phẹ ẹǹya; ọphu iphe onò, ẹphe epfushi opfu iya ike onò edokwaru phẹ pho ẹǹya.

⁸ Anyìbedua g'anyi hakota bẹ t̀ukokwaru machaar̀u l'ekemu Chileke bẹ d̀u ree mẹ a -nòdu emekwa iya g'ọ gbaru g'e meje iya. ⁹ Ọle ọphu doru ẹǹya b̀u l'ọ tọ b̀ukwa ndu pf̀uberekoto bẹ a t̀u-doru ekemu onò. Ọ kwa ndu adarẁu ekemu adarẁu; mẹ ndu b̀u ọ-kari-ẹka; t̀aru iya ndu anòduje akpọ Chileke ẹbo l'af̀u; mẹ ndu iphe-ẹjì; t̀aru iya ndu ad̀uduru Chileke nsọ; mẹ ndu onò ad̀udu iphe, b̀u kẹ Chileke mẹ naǹu d̀uru ọphu ẹphe eyeru nsọ onò; bya at̀aru iya ndu egbuje nna phẹ mẹ ne phẹ; bya at̀aru iya ndu mgbugb̀umadzu l'ọphu. ¹⁰ A t̀uru iya doberu ndu arẁuje ırwuali; mẹ unwoke ejepfuje unwoke ibe phẹ; bya at̀a ya doberu ndu apa nemadz̀u l'oshi. A t̀uru iya doberu ndu adz̀uje ọka mẹ ndu akpapyabeje iphe, ẹphe meru ria nte; bya at̀a ya doberu iphe, b̀ukpoo ndu eme iphe, ab̀udu ọkpobe-opfu onò, e zìru unu onò. ¹¹ Ọkpobe-opfu onò, e zìru unu onò bẹ shikwa l'ozì-ọma onò, Jizọ̀su Kéreshì yeru mu l'ẹ̀ka onò. Ozi-ọma onò b̀ukwanuru ozi-ọma k'odu-biribiri Chileke onò, b̀u Chileke d̀ukota ree bya edzukota oke l'ime onwiya onò.

Pọlu etu Chileke ẹpha

¹² Mu etu Nnajiuphu, b̀u Kéreshì Jizọ̀su ẹpha. Ọ̀o ya bẹ b̀u onye meru; mu d̀u ike eje ozi-a, mu eje-a. Mu etu iya ẹpha; kẹle o lewaru ẹǹya h̀uma lẹ mu gbaru k'ọphu ya e-gude ire mu ẹka; bya ahota mu gẹ mu jeeru iya ozi onò. ¹³ A makwar̀u-a lẹ mu shì anòduje epfutoshi Jizọ̀su Kéreshì lẹ mb̀ulembu; shì anòduje achì nta iya; shikwapho anòduje eme iya iphe-iphere. Ọle Chileke bẹ ph̀ulekwaru mu-a obu-imemini; kẹle iphemiphe onò, mu shì eme onò bẹ mu shì eme l'amagama. Mu te eshidu kwetawaa teke onò l'ọo Jizọ̀su b̀u Nnajiuphu. ¹⁴ Tòbudu iya b̀u; Nnajiuphu anyi onò, b̀u Jizọ̀su Kéreshì onò bya aph̀aru mu obu-imemini ọphu nyìberu g'aat̀u ọnu iya. O mee mu: mu bya ekweta l'ọo yẹbedua b̀u Nnajiuphu; mekwaa mu pho: mu bya eyee ndu ọzo obu. Onò b̀uru iphe, oomejeru iphe, b̀ukpoo ndu ẹphe l'iya t̀ugbaru b̀uru naǹu. ¹⁵ Ọwa-a b̀u opfu, gbaru g'e gude iya ẹka; tẹme ọ d̀u ree g'on'yemonye gbobe ẹka nata iya ọkpobe anata. Lẹ Kéreshì Jizọ̀su byaru lẹ mgboko-a gẹ ya bya adzọ ndu eme iphe-ẹjì. Ọ b̀uru m̀b̀edua bẹ eme iphe-ẹjì obu shì ẁukoru. ¹⁶ Noo g'o gude Jizọ̀su Kéreshì

ph̄aru mb̄dua obu-imemini bya emee g'ò b̄uru l'èhu mu b̄e ya e-shi goshi ndu ọzo ḡe ya atabeje nshi shii. Ọo ya b̄u l̄e Jiz̄osu Kéreshi b̄e gude èhu mu egoshi ndu ọzo l̄e ya a-gb̄enu dz̄oo ph̄e; n̄u ph̄e ndz̄u ojejoje; o be-takp̄ooru iphe-èji ph̄e d̄u ìdagha; m̄e ọ -b̄uru l'èphe kwetar̄u nkiya. ¹⁷ S̄u-a; ḡube Chileke ono, b̄u eze ojejoje; bya ab̄uru onye ta anw̄uh̄jedu anw̄uhu; bya ab̄uru onye ata h̄umajedu l'ènya; bya ab̄uru ngu b̄u Chileke, maru iphe kpoloko; g'a kwab̄e ngu ùbv̄ù; jaa ngu ajaja; jas̄u l̄e tuutuutuu l̄e m̄jimiimii. Nokwa g'ò d̄u b̄u ono-o.

¹⁸ S̄u-a; nwa mu Timoti; mu anma ọkwa-a eye ngu l'èka. Ḡe mu gude iya nyatar̄u ngu iphe, ono ndu mp-fuchiru Chileke pfuru l'opfu èhu ngu ono; k'òphu ii-gude iya lw̄ua ọgu èhu Chileke ono. ¹⁹ Kwekp̄ekwapho k̄e Kéreshi; g'iphemiphe, iime b̄ujeekwarupho iphe, obu ngu marwetar̄u l'ọo iphe, gbaru iya l'ememe. O nwek-war̄u ndu machacharu-a iphe, gbaru ph̄e l'ememe, obu ph̄e s̄uru g'èphe mee; ọphu èphe emejedu iya. Ọ b̄uru iphe ono meru g'ò gude ekwekwe, èphe kweru k̄e Kéreshi rikash̄ihu erikash̄ihu g'ugbo-mini, jeru as̄ua onwiya l'akpaa. ²⁰ Ndu har̄u ȳiru l̄e ndu ono b̄e b̄u Hayimeniȳosu waa Al̄eguzanda. Ndu ono b̄e mu woakwaru ye Nsetanu l'èka g'ò n̄a ph̄e aph̄u k'òphu èphe a-nw̄utakwanu l'ọ t̄o d̄udu ree mb̄u epfut̄oshi Chileke.

Abar̄u Chileke eja l̄e Ch̄iochi

2 Iphe mb̄u, mu epfu epfushi ike b̄u; g'e pfujeru n̄u Chileke s̄u iya g'ò gbaar̄u ndiphe mkpu; l'ọ meeru ph̄e iphe, mkpa iya d̄uru ph̄e. L'a rw̄ojekwa iya ph̄o arw̄orwo èhu onyemonye; ekelejekwa iya ph̄o ekele. ² G'e pfujeru n̄u Chileke l'iswi èhu ndu eze; m̄ewaro iphe, b̄ukpoo ndu b̄u ndu-ishi. Ọo ya b̄u k'òphu nch̄i a-d̄u anyi doo; anyi eburu l'èhu-guu; anyi a-n̄odu an̄uru Chileke opfu; m̄ekwapho k'òphu anyi a-n̄oduje eme umere, gbaru anyi l'iphemiphe, anyi eme. ³ S̄u-a; nokwa iphe, d̄u ree b̄u onoya. T̄eme ọ b̄ukwaru iya ph̄o b̄u iphe, d̄u Chileke ree; mb̄u Chileke ono, b̄u Onye-Ndz̄ota anyi ono. ⁴ Ọ d̄u Chileke l'uche ḡe ya t̄uko iphe, b̄ukpoo nemadz̄u l'ophu dz̄oo. Ọ d̄ukwa iya ph̄o g'a s̄u l'iphe, b̄u nemadz̄u g'a ha byak̄otar̄u bya amaru iphe ono, b̄u ọkpobe-opfu onoya. ⁵ Noo k̄ele ọo Chileke lan̄u b̄e d̄u n̄u kpoloko; ọ b̄ukwarupho onye lan̄u kpoloko b̄e b̄u onye apfujeru l̄e mgbaka Chileke ȳe nemadz̄u. Onye ono b̄u iya b̄u Kéreshi Jiz̄osu, b̄ukwapho nemadz̄u l'onwiya. ⁶ Onye woru onwiya n̄u g'e gude ndz̄u iya gbata ọha l'ophu; agba ekebe iya l'orwuberu iya. ⁷ Noo g'ò gude ọ h̄ota mu mee mu ḡe mu b̄uru onye-oz̄i-oma; b̄uru onye-ishi-oz̄i ono; k'òphu mu e-gude oz̄i-oma ono je araa arara l'al̄i ndu ab̄udu ndu Jiu; k'òphu èphe e-kwetak̄ota ọkpobe-opfu ono. Mb̄u; ọ kwa ọkpobe-opfu b̄e mu n̄o l'èka Kéreshi epfu ono. Mu ta adz̄ukwa ọka.

⁸ S̄u-a; iphe, d̄u mu ree b̄u g'unwoke pfujekwa n̄u Chileke l'iphe, b̄ukpoo ẹkameka. G'èphe chilije ẹka ph̄e gude obu iph̄óró epfu an̄u Chileke. G'èhu te eḡhujekwa ph̄e eḡhu; ọphu èphe ab̄ojekwa obu ẹbo m'èphe n̄odu epfu an̄u Chileke.

⁹ A bya abya l'unwanyi; iphe, d̄u mu ree b̄u ḡe nwanyi r̄ije ọriri maru ẹgube uwe, ooye l'èhu. Ḡe nwanyi yeje uwe gbaru iya n̄u. G'iphe, èphe e-gudeje eme omemma b̄uru iphe, egoshi l'èphe doberu onwoph̄e ọr̄ù bya esedeje onwoph̄e. G'ò t̄o b̄ukwa eme ẹgbush̄i g'ò b̄uru iya b̄u ẹka ẹnya a-n̄odu eje. G'unwanyi te egudejekwa mkp̄ola-ododo ȳe aka eme omemma. Ọphu èphe eyejekwa uwe eren̄uka ire gude akwa onwoph̄e ngwa. ¹⁰ Iphe, unwanyi emejechia b̄u g'èphe meje iphe-oma, b̄ukwanu iya b̄u iphe, gbaru unwanyi, s̄uru l̄e Chileke d̄uru ph̄e l̄e ns̄o l'ememe. ¹¹ G'unwanyi wozejekwa onwoph̄e al̄i ọkpobe ewoze; n̄oduje nwa nggujungguji; nw̄uje iphe, eezi ph̄e. ¹² Mu te ekwekwa g'unwanyi z̄ije iphe. Ọphu mu ekwed̄u g'ò d̄uru nwanyi, an̄odu at̄uru unwoke iphe, èphe a-n̄odu eme. G'unwanyi j̄ipyaj̄ep̄ho onwoph̄e nwadoo. ¹³ L'ọ kwa Ádamu b̄e Chileke vuru ọzo mee t̄eme o meje Ivu. ¹⁴ Ọphu ọ b̄ukwa Ádamu b̄e Nsetanu gh̄oru ọgho; ọ kwa nwanyi b̄e ọ gh̄oru iya; mee ya o mebyia ekemu, Chileke t̄uru. ¹⁵ Ọle iphe, Chileke l'e-gude dz̄oo nwanyi b̄u anw̄ushi unwu; m̄e ọ b̄ukpowaru l'ọ n̄o-shiru ike l'ekwekwe, o kweru k̄e Kéreshi; bya eyee ndu ọzo obu; b̄uru onye k̄e Chileke ọkpobe ab̄ubu; bya edobe onwiya ọr̄ù.

Ndu-ishi ndu Ch̄iochi

3 Iphe ono, e pfuru ono b̄ukwa ọkpobe-opfu: "Ọ -b̄uru l'ọ d̄uru onye ẹnya d̄u g'ò b̄uru onye-ishi Ch̄iochi; onye ono b̄ukwa ọkpobe iphe b̄e aḡu iya n̄u." ² Onye-ishi Ch̄iochi b̄ufutajekwa onye ọta ad̄udu l̄e ndz̄u iya;

onye alụ nwanyị lanụ; bụkwarupho onye esedeje onwiya; bụru onye nweru uche; onye umere iya dū ree; onye ooheje ihee akwa ẹbyaa; l'ọ bụkwarupho onye aduje ike ezi ndu ọzo iphe. ³ G'onye ono ta abụkwaru onye angụ-je mee g'ọ tsụ iya atsutsu; ọphu onye ono abụkwaru onye eme ẹhuka. G'ọ tọ bụkwaru onye eme ụghoro. G'onye ono buchiaru onye atajeru iphe nshi; onye ta aswojedu ụswo; l'ọ bụru onye te eyeduru ẹnya l'okpoga. ⁴ G'onye ono bụkwaru onye dūru ike leta ibe iya ẹnya ree; onye ụnwegirima ibe iya anuru opfu bya akwabẹ ụb-vù. ⁵ Lẹ teke ọ bụ lẹ nemadzụ ta adudu ike bụru onye-ishi l'ibe iya; ?denuhunu g'onye ọbu e-me dū ike bụru onye-ishi Chiochi kẹ Chileke? ⁶ G'onye ono ta abụkwaru onye teke adudu iphe, ọ mawaru lẹ kẹ Chileke; k'ọphu onye ọbu ata watadu etse etsetse; eshi ẹgube ono Chileke anmaa ya ikpe g'ọ nmaru Obutuswe. ⁷ Onye ono aburu onye ndu abudu ndu Chiochi epfu l'ooome ree; ọo ya bụ g'ọ tọ dukwanu onye a-sụ l'ọ phuu iphe, onye-ishi Chiochi meru; a -nonyaa Obutuswe gude ẹgube iphe ono nmata onye-ishi onoya l'onyà.

Ndu ejeru Chiochi ozi

⁸ Nokwaphọ gẹ ndu ejeru Chiochi ozi bụfutaje ndu eeyeru ụbvù. Ẹphe taa bụduru ndu ntuphu-ire; ọphu ẹphe abuduru ndu ngunukaru mee; ọphu ẹphe abuduru ndu anọduje achọ urwu l'uzo adudu ree. ⁹ Ẹphe e-gude obu phẹ g'ọ ha gudepyabẹ ọkpobe-opfu ono, Chileke goshiru anyi ono; g'obu ta awajekwa phẹ mini. ¹⁰ G'e vujeadakwaru ụzo hụadaa ndu ọbu ama; teke a hụchaaru phẹ ama; ọphu ọ dudu ẹka ọnu aboru phẹ ẹbo; tẹmanu e yewa phẹ rọ g'ẹphe jejeru Chiochi ozi. ¹¹ Nokwaphọ gẹ unyomu phẹ bụfutaje ndu eeyeru ụbvù; ndu ta asudu asulasu; ndu aduje ike sede onwophe; ẹphe aburu ndu e gude ire phẹ ẹka l'iphemiphe. ¹² G'onye ejeru Chiochi ozi bụkwaru nwanyị lanụ kpoloko bẹ ọo-nodu alụ. L'ọ bụru onye dūru ike eleta ụnwu iya ẹnya rengurengu; eletakwaphọ ibe iya ẹnya ree. ¹³ Noo lẹ teke ọ bụ lẹ ndu ejeru Chiochi ozi bẹ ejerwe iya ejerwe bẹ ọ gbakwaru kẹ g'a kwabeje phẹ ụbvù, ha shii. Ẹphe adujekwanu ike shihu obu ike asa iphe ono, anyi kweru ono kpaa kpaa; mbụ iphe ono, anyi nọ Kéreshi l'ẹka kweta ono.

Iphe, Chileke shi domia edomi

¹⁴ Ẹkwo-ozia bẹ mu ede anụ ngu; ọle ọ tọ dukwa gẹ mu anọ-beru nta-a mu abyapfuta ngu; ¹⁵ k'ọphu bụ; mu -nọahaa ọdu abyabya l'ji-maru g'i-gudeje eme umere l'ulo Chileke ono, bụ iya bụ Chiochi kẹ Chileke ọphu dzu ndzu; bya aburu itso yee ọkpa-ulo k'ọkpobe-opfu onoya. ¹⁶ A tukuru kwetakota l'ọkpobe-opfu ono, Chileke shi domia edomi onoya pfubekpooru paa ẹka mebyi apaa. Chileke goshiru iya anyi; anyi kwetakwa iya phọ.

Ọkpobe-opfu ọbu bẹ pfuru sụ:

Jizosu bẹ byaru lẹ mgboko-a

bya aburu nemadzụ.

Unme Chileke goshi

l'ọ bụ

onye pfuberekoto.

Ụnwu-jozi-imigwe

gudekwaphọ ẹnya

phẹ hụma iya.

E pfukotaruru ohamoha,

nọ lẹ mgboko opfu

ẹhu iya.

Ndiphe kweta nkiya;

Chileke bya ekuta iya

kuba l'imigwe

je akwabẹ iya ụbvù,

ka l'ụbvù.

Ndu ẹjo-nzi

4 Unme Chileke bẹ epfuru iya anyi enwu iya anyi enwunwu lẹ nchị sụ l'e-mechaa nweru ndu e-dochi ekweta onoya wata anga nchị l'iphe, ndu ọbvụ alọ-kpurukpuru epfu; wata etso iphe, ọbvụ ono ezi. ² Gude opfu tũko-l'ẹhu-atũko-l'obu adzũshi ụka; ndu e gudewaa ọku mkpurukpu-ígwè hũchishia egomunggo. ³ Ẹphe anọdu-je ezi g'a ta alujeshi nwanyi; ọphu erijeshi ẹgube nri ọwa-a ọzo ọphuu; mbụ nri, Chileke meru gẹ ndu kweru nkiya bya amaru ọkpobe-opfu ono riye eriri. ⁴ Iphemiphe, bũkpoo iphe, Chileke meru bẹ dũkotakwa ree. Ọ tọ dũkwa ọphu gbaru kẹ g'a jikaje iya mẹ e kelewaa Chileke ekele iya. ⁵ Noo kẹle opfu Chileke yẹ epfupfu, e pfuru nụ Chileke onoya bẹ mewaru iphe onoya ọ dũ nsọ l'iphu Chileke.

Onye ẹjeru Kéreshi Jizọsu ozi ọkpobe ẹjeje

⁶ Ọ -bũru l'i woru iphe, bụ ọkwa-a, a nmakọtaru ngu-a g'ọ ha nmakọtaru iphe, bụ ụnwunna g'ẹphe hakọta bẹ bũkwa iya bụ l'i bụ onye ẹjeru Kéreshi ozi ẹje iya ọkpobe ẹjeje. Ọo ya bụ l'iigoshi l'ọo opfu Chileke ono, i kwetarụ mẹ ọkpobe iphe ono, e ziru ngu ono, i shiẹpho k'eshinu ono tsota ono bẹ bụ nri, i gude azụ onwongu. ⁷ Ta angabejekwa nchị lẹ mkpọkoro akọ-iphè ụnwanyi ọgerenya, bụ akọ adũdu iphe, bụ ọkpobe-opfu, dũ iya nù ililekpọo. Iphe, ii-mechia bụ g'i hũje onwongu ahũhũ; g'iigude nno nọdu ndzụ, dũ Chileke ree. ⁸ Kẹle ahũhũ ọphu aahũ ogwẹhu bẹ urwu, dũ iya nù hakwa nwanshiji; obenu l'ọphu urwu gbaru mgburugburu bụ lẹ nmadzụ anũru Chileke opfu. Noo kẹle Chileke kweru ukwe lẹ ndu eme nno bẹ ya e-meru eze-iphẹ-ọma lẹ ndzụ ọphu ẹphe nọ nta-a; bya emeeru phẹ iya lẹ ndzụ ọphu ẹphe a-nọdu l'oduliphu. ⁹ Opfu-a bẹ bụ opfu, e gude ẹka; mbụ opfu gbaru g'on'yemonye machia ẹka labọ nata iya. ¹⁰ Ọo iphe ono meru g'o gude anyi nọdu anọduje eseshi akanya iya ike; ẹje iphe-ẹhuka. Kẹle anyi kpọru obu yeru Chileke, nọ ndzụ; mbụ Chileke ọphu bụ Onye-Ndzọta ndiphe l'ọphu; kelekele kẹ ndu kweru nkiya.

¹¹ Pfuaru phẹ iphe onoya pfushiaru phẹ iya ike; l'iizikwaa phẹ iya phọ ezizi. ¹² Te ekwekwa g'ọ dũru onye a-nọdu eko ngu ọkpa l'ishi opfu l'i bụ nwata. Iphe, ii-mechia bụ g'i bũru iphe-leta-mee l'opfu ọnu; mẹ abọ ụja; mẹ lẹ n-yemobu; mẹ l'ekweta kẹ Chileke; mẹ l'adũebe ree. ¹³ Iphe, jiodukpoe pho emeje jasụ mu abya bũkwa; g'i gũjeru Chiochi ẹkwo-opfu Chileke; l'i meje g'obu shihu phẹ ike; l'i tọwashijekwaru phẹ phọ opfu Chileke g'o doo phẹ ẹnya. ¹⁴ Ta akwaswekwaru ẹnya l'iphẹ-ọma ono, Chileke meru ngu teke ono, ndu mpfuchiru Chileke gude ike, Chileke nũru phẹ pfuchiaru iya ono; mbụ teke ono, ndu e meru ọgerenya Chiochi byabẹru ngu ẹka l'ishi ono. ¹⁵ Kebekpọepho ẹhu meje iphe ono; phube iphu me iya ree; k'ọphu on'yemonye l'a-hũma g'i gude ejekpọlepho l'iphu l'iphu. ¹⁶ Kwabẹkwarupho umere ngu ẹnya; l'i kwabẹkwarupho ẹnya l'iphe ono, iizi ndu ọzo ono. Mejeekwapho iphemiphe ono; kẹle i -nọdu emewaa ẹgube ono; l'i dzọo onwongu ndzụ; dzọo ndu anọduje anụ iphe, iipfu.

5 Ta abajekwaru nwoke, ka ngu abũru ọgerenya mba; tojechikwa nwẹhu pfuru yeru iya g'ọ bụ iya bụ nna ngu. L'i mejeru unwoke, ka abũru nwata gẹ gũ l'ẹphe bụ unwune. ² Ụnwanyi ka abũru ọgerenya bẹ jii-meje g'ẹphe bụ ne ngu. L'iimejekwarupho ụnwanyi, ka ngu abũru nwata gẹ gũ l'ẹphe bụ unwune. Te emerwũshikwa onwongu l'ẹhu phẹ.

Ụnwanyi, ji phẹ anọedu

³ Kwabẹjekwa ụnwanyi, ji phẹ anọedu ụbũvũ; mbụ ndu ọphu adũdu g'ọ dũ phẹ ililekpọo. ⁴ Teke ọ bụ lẹ nwanyi, ji iya anọedu nweru ụnwegirima; ọzoo ụnwu nwa-nwa; g'ụnwegirima ono nwũta l'ọo ẹphebedua evukpọadaru ụzo leta ndu unuphu phẹ ẹnya; l'ọ nokwa iphe, gbaru ndu kẹ Chileke bụ ono. Ọo ya bụ; g'ẹphe eshi nno melataru ndu nwũru phẹ nù ree, ẹphe meru phẹ. Ọ kwa iphe ono bụ iphe, dũ ree l'iphu Chileke. ⁵ Ọle gẹ nwanyi, ji iya anọedu; ẹbe ọ dũdu g'ọ dũ iya ililekpọo; ọphu ọ tọ dũdu onye eleta iya ẹnya; bũkwaru Chileke bẹ ọo-nọdu ele ẹnya l'ẹka. G'ọ tọ tũ-gbejekwa ẹka l'anọdu epfu anụ Chileke eswe l'enyashi. Iphe, ọonoduje epfuru Chileke bụ g'ọ kwọo ya lẹ mkpa. ⁶ Nwanyi, ji iya anọedu ọphu anọdujeepho eme iphe, bataru iya l'obu bẹ nwũhuakwaru anwũhu; l'ẹka ọ nọ ndzụ. ⁷ Noo iphe, ii-pfuru phẹ bụ onoya; mbụ pfua ya kwata pfushiaru phẹ

iya ike; k'ophu ephe a-nodu eme umere, gbaru phe nu. Oo ya bu; g'ọ to du iphe, aa-ta phe uta iya. ⁸ O -buru l'o nweru onye haru ndu ephe l'iya bu; ophu ooletadu phe enya; kelekele ndu ophu bu ndibe phe gedegede; onye ono bukwa iphe, oogoshi bu le ya te ekwedu ke Kereshi; mbu l'onye te ekwedu ke Kereshi be gbekwa ka iya nu mma.

⁹ G'e te edekwa ephe nwanyi, ji iya anodu l'ekwo; mbu onye ophu teke ano-rwudu ukporo apha eto le mg-boko; gbahaepho onye bu nwoke lanu kpoloko be o lujeru; ¹⁰ waa nwanyi, aatu-dzuru onu iya; l'ooome ree shii. G'ọ bukwaru nwanyi, hefutaru unwu iya ree; buru onye akwaje ebyaa ree; buru nwanyi, gudewaa mini kwoo ndu-nsọ okpa; bya aburu nwanyi, yewaru ndu eje iphe-ehuka aka; bukwarupho onye wowaru onwiya yekota l'eme iphe-oma mgburugburu kpo.

¹¹ Jikajekwa ede ephe nwanyi, ji iya anodu, bukwa du nwepa. Noo kele obujeru teke egu nwoke gutaeru phe pho; ephe aghaaru Kereshi azu wata achọ g'ephe e-me je aluru ji ozo. ¹² Ephe -mewa iya nno bukwa iya bu le Chileke a-nma phe ikpe l'ephe te emeudu iphe ono, ephe kweru Kereshi ukwe ememe onoya. ¹³ Tem eozo buru l'ephe a-wata eme enyiru; tsoru ekpuphe l'ulo l'ulo edophe gwerigwerigweri; buru o-jeru-opfu, 'e kuduru iya; epfugbaa iphe, agbakpodaaru phe l'epfufu. ¹⁴ Nokwa g'ọ gude mu su ge nwanyi, ji iya anodu, bukwa du nwepa je aluru ji ozo; nwushia unwegirima; leta ulo iya enya. Oo ya bu; g'onye ohogu anyi ono te enwe iphe, oo-huma anyi l'ehu gude epfubyishi anyi. ¹⁵ L'o nwekwaru ndu ophu hawarunu Kereshi wata etso Nsetanu. ¹⁶ Oo ya bu; o -duru nwoke ozo nwanyi kweru ke Kereshi, nweru abubu, ji iya anodu ndu; g'onye obu letakwa abubu iya ono enya. G'onye ono ta apakwaru mkpa ehụ nwanyi ono bya ebo Chiochi. G'ọ bukwarupho ndu ophu ji phe anodu; ebe ephe amadu g'ephe e-me onwophe be Chiochi a-noduje eleta enya.

Ndu e meru ogerenya Chiochi

¹⁷ Iphe, gbaru g'e meje iya bu g'a kwabeje ndu e meru ogerenya Chiochi ubvu okpobe akwabe; mbukwa ndu ophu l'ejeru Chiochi ozi ree; kelekele ke ndu ono, kukeberu ehụ asa opfu Chileke asasa; ezikwa iya pho ezizi ono. ¹⁸ Noo kele e deru iya l'ekwo-opfu Chileke su: "Te ekechijekwa eswi onu me o -nodu azoshiru ngu ereshi." Bya asukwapho: "Onye akanya gbaru k'anata ugwo akanya iya." ¹⁹ O -buru l'o nweru onye suru l'onye e meru ogerenya Chiochi be meru eji; te eyekwaru onye obu onu; a -gufukwa l'a du ebo; ozoo eto gbaa ya ekebe iphe obu l'o meru iya eviya. ²⁰ Ndu ophu, bu ndu eme eji be ji-bajeru mba l'edzudzu-oha. Oo ya bu ge ndu ophunapho atsuhukwanu ebvu.

²¹ Mu nokwa l'iphu Chileke; me l'iphu Nnajiuphu, bu Jizosu Kereshi yee l'iphu unwu-ojozi-imigwe ono, o hotaru ono epfushiru ngu iya ike su g'i mejekwa iphemiphe-a, mu epfuru ngu-a g'ọ ha; g'ọ to dukwa ophu iimethodoje. Ophu o dukwa iphe, ii-leje nemadzu enya l'iphu eme. ²² Rije-odakwa oriri; teme l'i byabe nemadzu aka l'ishi. G'eka ngu ta adujekwa l'iphe-eji, ndu ozo eme. Dobeekwapho onwongu oru. ²³ O to bukwapo mini kpoloko bu iphe, ii-nguje. Ngutajekwa mee nwanshi m'obvu epho ngu ono; me ehụ ba adu ike ngu onoya, bu iphe ono anoduje eme ngu tekenteke onoya.

²⁴ O nweru ndu ejo-iphe, ephe eme dabyiru eba; mbu o gbekwanu du g'ọ bu l'iphe-eji, ephe eme be vuwaa phe uzo eje ge Chileke nmaa phe ikpe. O nwekwarupho ndu ophu nkephe akpodaada upfu teme l'oo voshihu. ²⁵ Nokwapo g'eme ree du. O nweru ree, nemadzu e-me l'ọ buru ree, a tukoru ele l'enya. Teke o bu l'o nweru ree, e meru; ophu a humaduru iya nta; a -nonyakwapho be oo-tukokwaa voshihukota.

Ndu bu ohu

6 G'iphe, bu ndu bu ohu guje nnajiuphu, nwe phe nu le ndu gbaru g'a kwabeje phe ubvu; k'ophu e tee wotadu ephe Chileke yee iphe ono, anyi ezi ono epfubyishi epfubyishi. ² G'ohu, ndu ophu nnajiuphu phe bu ke Kereshi; te ekojekwa phe okpa l'ishi; kele ephe bu unwunna. G'ephe gbejekwa kabakpo phe ro ejeshiru ozi ike; eshinu onye ono, nweru ohu ono kweru ke Kereshi; buru onye du Chileke l'obu teme o nodu anoduje emeru ohu iya ree gude ebu iya nggo ozi ono, oojeshiru iya ike ono.

Noo iphe, ji-noduje ezi ezizi; anma okwa iya anmashia iya ike.

Ejo nzi waa ọkpobe ẹku

³ Sù-a; teke ọ bụ l'ọ nweru onye ọzo, byaru awata ezi iphe, gbaru iche; ọphu iphe, oozu adagbaduru l'ọkpobe-opfu ono, bụ opfu kẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi ono; onye ọbu jikafua iphe ono, anyi ziru lẹ kẹ g'ee-shije etso Chileke ono; ⁴ onye ono ekukwa onwiya ekuku l'ẹbe adu iphe, ọ maru. Iphe, yele onye ono eme bukwa ntumego; yee abaphe mba l'opfu, enwedu ishi; opfu buẹpho eme gẹ nemadzụ nwejeru nwibe iya ẹnya-pfurup-furu; adzo-phe ẹnya; epfubyishi nwibe phe; yee anodu elephe nwibe phe ejo ẹnya; ⁵ mę aloru opfu chie lẹ mg-baka nwibe phe. Ndu ono bụ ndu egomunggo phe dahwaru adzulakpa; bya abukwarupho ndu ta amadu ọkpobe-opfu ono. Epe anoduje arị l'anuru Chileke opfu bụ ọzo, epe e-shi rita urwu. Kpajeru egube ndu ono l'aphara.

⁶ Obenu l'anuru Chileke opfu; yele iphe-ephuru-l'ẹnya bukwa urwu, paru ẹka apaa. ⁷ L'ọ tọ dukwa iphe, anyi gude bya mgboko-a; nokwapho g'ọ tọ dudu iphe, anyi e-gude eshi lẹ mgboko ala. ⁸ Ọo ya bụ; anyi -nwewaru nri bya enweru uwe; g'ono phujeru anyi l'ẹnya. ⁹ Obenu lẹ ndu anoduje achọ g'ee-shi g'ephe kpaa ẹku bẹ ejo iphe ono, epe anoduje achọ ono enwujeru ye l'eme iphe-eji. Ọ buru iphe ono abujeru ọnyà nmata phe. Ikpoto iphe, agu phe nụ tukokpoerupho buru iphe-mmanu; teme ọ buru iya ahujẹ phe onu l'oku; teme ọ nodu alotaje phe lo-mia l'ẹka epe a-nodu mebyishihu; lakota l'iswi. ¹⁰ Ọ kwa eye ẹnya l'okpoga bụ ogbarabvu iphemiphe, bụ ejo iphe. O yekwaru ndu bụ opfu l'ọo l'ephe achọ okpoga bẹ o gude epe shiswee ọzo; paru ekwekwe, epe kweru kẹ Kéreshi paru haa. Ọ bukwaru iya pho meru g'ọ gude epe shi egube ono gude ẹka phe kpataru onwophe iphe-ehuka, du igwerigwe.

Iphe Timoti e-meje

¹¹ Ọle-a; gubedua, bụ onye kẹ Chileke-a; gbalakwaaru egube iphe ono g'ọ ha; kukebe ẹhu buru onye pfuberekoto; akwabẹ Chileke ubvu; nweru ekweta; yee n-yemobu; mę nshirima; yee eme odoo. ¹² Gude ekweta lwua ọgu ono lwuta ndu ojejoje, bụ iphe, e kuru ngu oku iya ono; teme i pfuru l'edzudzu oha gbu ya tororo su l'i kwewaru kẹ Kéreshi ono. ¹³ Ọo l'iphu Chileke ono, bụ Chileke ọphu anuje iphemiphe ndu; waa l'iphu Kéreshi ono, pfuru l'iphu Payileti gbaaru ọkpobe-opfu ono ekebe ono; ọo l'iphu phe bẹ mu nọ epfu iya ep-fushiru ngu iya ike su ngu: ¹⁴ g'i tukojeekwapho okwa okwa-a, mu anmaru ngu g'ọ ha-a tsokotaje. G'ọ tọ dukwa ẹka ii-tsoswe iya mę ẹka lanu; ọo ya bụ g'ọ tọ dukwanu ẹka aa-ta ngu uta jeye teke Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi a-bya ọzo. ¹⁵ O -rwuepho bẹ Chileke e-me-a g'a huma-dzuru Kéreshi ọbu; mbu onye ono, dukota ree; bya edzukota oke l'ime onwiya; buru Eze ndu eze; bya aburu Nnajiuphu ndu bụ nnajiuphu. ¹⁶ Ọo ya kpoloko kpekpu bụ onye ta abyadu anwuhu anwuhu. ẹka o bu bẹ iphóró, du iya nụ te ekwejedu gẹ nemadzụ zakube iya ntse. Ọ tọ dukwa nemadzụ igbakoroshienyi gudejewaa ẹnya huma iya; ọphu ọ dukwa onye byaru ahuma iya nụ. G'ọ buru iya bẹ ndiphe a-kwabẹje ubvu; ike ono, te enwedu abvubvu ono aburu nkiya. Nokwa g'ọ du-o!

¹⁷ A bya lẹ kẹ ndu nweru iphe lẹ mgboko-a; karu phe g'ephe te egudejekwa iya ku onwophe; ọphu epe edobekwa obu l'iphe ono, adudu g'ọo-nọ-beru onoya. G'ephe dobechia obu phe lẹ Chileke ono, bụ omeluko onoya. Chileke ono anukotaje anyi iphemiphe; nụ iya anyi k'anyinyi g'oomee g'ehu tsomahu anyi. ¹⁸ Gẹ ndu nweru iphe meje iphe, du ree; mbu-a; g'ephe mejekpoo iphe, du ree tekenteke; g'ephe buru omeluko; l'ọ guje phe egu g'ephe lẹ ndu ọzo gbaru mgba l'iphe phe. ¹⁹ Ọo epe -nodu eme nno l'ọ buru iya bụ l'ephe nweru ọkpobe iphe. Noo l'ephe e-shi egube ono kpata ọkpobe iphe kuberu onwophe; mbu ọkpobe iphe ọphu a-noduwaru phe ro jeyewaruro l'uzo iphu. Ọo ya bụ; o -rwuepho; g'ephe anata ndu ono, bụ ọkpobe ndu ono.

²⁰ Sù-a; jiko Timoti; kwabekwarupho iphe ono, e yeru ngu l'ẹka ono ẹnya. G'i letaje ẹnya g'i ti nodu epfuphe mkpokoro opfu, bụ iphe eswe; ọphu i nodukwa atụ-phe mkpokoro ego, ndiphe ahajeru su l'ọ bụ mmamiphe.

²¹ O nweru ndu anoduje arị l'ephe maru iphe; epe egude nno phua ọzo ekwekwe ono, anyi kweru ono. Gẹ Chileke meeru unu eze-iphe-oma. Nokwa g'ọ du.

2 Timoti

1 Ọo mụbe Pọlu; onye-ishi-ozí Kéreshi Jizọsu lẹ g'ọ bụ uche Chileke l'ede ẹkwo-a; gẹ mu gude pfulu ndiphe l'ophu k'ọkpobe ndzụ ono, Chileke kweru ukwe lẹ ya e-shi l'ẹka Kéreshi Jizọsu nụ anyi ono.

² Onye mu ede iya anụ bụ gube nwa mu ono, mu yeru obu, bụ Timoti. Gẹ Chileke, bụ Nna; yee Nnajiuphu anyi, bụ Kéreshi Jizọsu meeru ngu eze-iphe-oma; phụkwaaru ngu pho obu-imemini; mekwapho g'ẹhu dụ ngu guu.

Pọlu ekele Chileke bya aadukwapho Timoti obu

³ Mu etu Chileke ẹpha; mbụ onye mu gude obu mu g'ọ ha ejeru ozi gẹ nna mu oche phẹ jeru iya; ophu ọowadu mu obu mini. Iphe, bụkpoo tekenteke, mu ephu anụ Chileke l'eswe mẹ l'enyashi bẹ mu anyatajẹ tua ya ẹpha l'opfu ẹhu ngu. ⁴ Timoti; mu nyatakwaru-a ẹnya-mini ono, ghakashihuru ngu l'ẹnya ono. Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude oghoroko ngu dụ mu shii. Mbụ-a; ọ gụkwa mu g'a sụ lẹ mu lẹ ngu hụmaru ọzo k'ophu ẹhu-utso e-jikwanu mu ọkpoma. ⁵ Mu anyatajẹkwa ọkpobe ekwekwe ono, i kweru kẹ Nnajiuphu anyi ono. Ekwekwe ono bẹ ne ngu oche, bụ Loyisu yee nene ngu, bụ Yunayisu vuhaadaa ngu rọ ọzo kwetaadaa; o dokwaa mu pho ẹnya l'ọ nokwapho gẹ gubedua kwetarụ. ⁶ Noo g'ọ gude mu nọdu anyataru ngu sụ g'i mekwaa iphe-oma ono g'ọ ree ire; mbụ iphe-oma ono, Chileke shi l'ẹka ono, mu byaberu ngu l'ishi nụ ngu teke ono, mu pfuru nụ Chileke l'opfu ẹhu ngu ono. ⁷ Lẹ Unme-dụ-Nsọ ophu Chileke nuru anyi ta abukwa Unme, l'e-me anyi g'anyi tsuje ebvu. Ọ kwa Unme a-nuje anyi ike bya aburu Unme n-yemobu; bya aburu Unme emejekwapho g'anyi dụ ike sedekotaje onwanyi.

⁸ Ọo ya bụ; g'ọ tọ dukwa teke jisoje ẹnya ephu ndiphe l'i bụ onye kẹ Nnajiuphu anyi ono. Ophu iphere ẹhu mbẹdua adujekwa ngu; mbụ mbẹdua ono, a turu mkporo l'opfu ẹhu Nnajiuphu anyi ono. Iphe, ii-mechia bukwa g'i jee ọkẹ iphe-ẹhuka nkengu l'iphe-ẹhuka ono, anyi eje gude ese iswi ozi-oma ono. Chileke bẹ e-mekwaa g'i dụ ike ejeje iya. ⁹ Ọo Chileke ono bẹ bụ onye dzọru anyi; bya ekua anyi oku, dụ nsọ ono; ọ tọ bụdu iphe, anyi setaru l'akanya; ọ bụ eze-iphe-oma, bụ iphe, ọ tūbehawaru l'ọ noo gẹ ya l'eme iya. Ono bụru iphe, ọ gbẹ l'ẹka Kéreshi Jizọsu meeru anyi tẹme mgboko dụ. ¹⁰ Ọle nta-a bẹ ọ byaru emee: a hụma-dzuru eze-iphe-oma ono; kẹle Kéreshi Jizọsu ono, bụ Onye-Ndzọta anyi ono bẹ byawaru eliphe-a bya emebiywaa ike k'anwuhu. Nta-a bẹ o shiwaa l'ọzi-oma ono mee g'ahuma-dzuru ndzụ ono; mbụ ndzụ ophu bụ a -dzūwaru iya; a taa nwuhubaedu anwuhu.

¹¹ Ọ bụru iya bẹ a họtaru mu gẹ mu saje àsàsà; mu abukwarupho onye-ishi-ozí iya; bụru onye ezi iphe ezizi. ¹² Ọ kwa iphe ono meru g'ọ gude mu nọdu ejekotakpoo iphe-ẹhuka-a, mu eje-a; ophu ọ bụdu l'iphere iya aduje mu; noo lẹ mu maru onye mu kweru nkiya; tẹme o doo mu ẹnya ree l'ọo-dụ ike kwakobe iphe ono, mu yeru iya l'ẹka ono jeye mbọku ono. ¹³ Gudeshiekwapho ọkpobe-opfu ono, i nūmaru mu l'ọnu ono; g'ọ bụru iya a-nọdu akpo-ziru ngu ọzo g'ii-gudeje ephu opfu; kweta iya; nọdu Kéreshi Jizọsu l'ẹka yee nwibe ngu obu. ¹⁴ Kwabekwaru ẹguru iphe ono, e yeru ngu l'ẹka ono ẹnya. Ọo Unme-dụ-Nsọ ono, bu l'ime anyi ono e-me g'i dụ ike letakota iya ẹnya.

¹⁵ Ọ kwa l'i maru lẹ ndu Eshiya, g'ẹphe ha bẹ tūkoakwaru g'ẹphe ha gbakashihu paru mu haa; mbụ je akpaa lẹ Fayigelosu yee Hemojinizu. ¹⁶ Gẹ Nnajiuphu phuru ndibe Onesiforosu obu-imemini; kẹle o shi anọduje agba mu unme; ophu iphere mu adujedu iya gẹ mu nọ mkporo-a. ¹⁷ Teke o beberu byarwuta Romu bẹ ọ wataeru mu pho achoshi ike jeye teke ọ hūmaru mu. ¹⁸ Gẹ Nnajiuphu jiko yekwaru iya ẹka; gẹ Chileke phuru iya obu-imemini mbọku onoya; gubedua l'onwongu mawaru-a g'ọ yetaberu mu ẹka lẹ Efesosu.

Ọkpobe onye ojogu kẹ Kéreshi

2 Ọo ya bụ; gùbedua, bụ nwa mu; gẹ Chileke mee g'i gude eze-iphe-oma ono, shi l'ẹka Kéreshi Jizọsu ono shihu ike. ² Ị nụmawaru-a iphemiphe ono, mu pfuru l'edzudzu-ọha ono. Woru iya ye l'ẹka ndu goshiwaru l'ẹphe gbaru g'e gude ire phẹ ẹka bụkwanu ndu a-dụ ike zikwaa ya phọ ndu ọzo.

³ Takwaa nshi jee òkè iphe-ẹhuka nkengu l'opfu ẹhu Kéreshi Jizọsu, bụ iphe, gbaru ọkpobe onye ojogu kẹ Kéreshi. ⁴ Ọ tọ dụkwa onye ojogu, nọ l'ẹka ọgu ekpo ọku, ewojeru onwiya je eye l'akanya k'eliphe-a; gbahaa g'o mee iphe, dụ onye họtaru iya nù ono ree. ⁵ Ọzo bụru l'onye agba ọso bẹ e te bujekwa nggo k'onye kachaa agbagba mẹ ọ -bụdu l'ọ gbaru iya g'aagbajẹ iya. ⁶ Ọo onye akọ opfu, ejeshi ozi ike bẹ ọ gbaru kẹ g'o vujeru ụzo ria iphe, o metaru l'opfu iya ọbu. ⁷ Rịkwaa iphemiphe ono, mu pfuru ono arịri. Gẹ Nnajiuphu yetakwaru ngu ẹka g'iphemiphe dokota ngu ẹnya.

⁸ Nyatakwa Jizọsu Kéreshi ono, Chileke meru: o shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ ono. Jizọsu ono bụ eri Dévidi; ọ bụru iphe ono bụkotakpoo iphe ozi-oma ono, mu ezi ono epfukpọ. ⁹ Ọ kwa l'ọo lẹ mu ezi ozi-oma ono meru g'o gude mu nọdu eje iphe-ẹhuka-a, mu eje-a; g'ọ bụ lẹ mu bụ onye meru ẹjo-iphe. Ọle ọ bụ; a -tụchaa mu mkpọro; ?a tūhunuru ozi-oma ono mkpọro? ¹⁰ Noo g'o gude mu gude k'ẹhu ndu Chileke họtaru atagbukota iphemiphe ono lẹ nshi; ọo ya bụ gẹ Chileke eshikwanụ l'ẹka Kéreshi dzọkwaa phẹ phọ; shi ẹgube ono nù phẹ ndzụ ojejeje, dụ biribiri. ¹¹ Opfu-a bẹ bụkwa opfu, e gude ẹka, pfuru sụ:

Ọ -bụru l'anyi lẹ Kéreshi
bẹ tųkoru nwụhukota
bẹ anyi l'ia
a-tųkokwapho
nọdukota ndzụ.

¹² Ọ -bụru l'anyi atagbukotaje
iphemiphe lẹ nshi
bẹ anyi lẹ Jizọsu
a-tųkokwapho bụru eze.

Ọ -bụru l'anyi sụru l'anyi
ta amadụ onye ọ bụ
bẹ ọo-sųkwapho lẹ
ya ta amadụ ndu anyi bụ.

¹³ Ọ -bụru l'anyi ta
apfųshijedu ike l'iphe,
anyi pfuru bẹ yẹbedua
apfųshijekwa ike l'iphe,
o pfuru.

Kẹle ọ tọ gbanwejedu iphe,
o pfuru.

Onye e kwere l'oojerwe ozi ejerwe

¹⁴ Nyatajeru onyemonye iphemiphe ono; l'i nọduje l'iphe Chileke pfuaru phẹ iya pfushiaru phẹ iya ike sụ phẹ g'ẹphe ta nọdujekwa abaphe mba l'opfu, enwedu ishi. Ọ tọ dụkwa urwu dụ iya nù. Ọ 'ẹkwapho emebyi bẹ oomebyije ndu anụ iya nù. ¹⁵ Kukebe ẹhu goshije phẹ lẹ Chileke hụkotawaru ngu ama bya agụa ngu l'onye gbaru kẹ g'i jejeru iya ozi; mbụ l'i bụ onye-ozi, iphere ozi, ooje adudu; tẹme i bụru onye anọduje ezirwe ọkpobe-opfu ono ezirwe. ¹⁶ L'i zejeru onwongu g'i tị yijeshi lẹ ndu epfu mkpọkoro opfu, bụ iphe eswe. Noo kẹle ẹgube opfu ono e-me ndu anụ iya nù: ẹphe alaa azụ azụ; ẹphe te eyeheduru Chileke ùbvù. ¹⁷ Iphe, ẹphe ezi aduje g'onwo, ababushi anụ. Ndu harụ yiru lẹ ndu ono, epfu iphe ono bụ Hayimeniyọsu yẹ Filitosu. ¹⁸ Ẹphe gwọbe-

waru etso ọkpobe-opfu ono; kele ẹphe sūru lẹ ndu nwuhuru anwuhu gbẹ shiwanu l'ọnwu teta dzuru ndzu. Ẹphe gude ẹgube ono nweru ndu ọphu ẹphe haru enwunga enwunga; gude nno nwufu phe l'ekwekwe ono, ẹphe kweru ke Chileke ono. ¹⁹ Ọle ọkpa-ulo ono, shihuru ike ono, Chileke tūru ono be bukwanu 'enwubata enwubata. Iphe-ọhubama, Chileke deru l'ọkpa-ulo ono bu: Nnajiuphu maru ndu bu ndu nkiya. Iphe ọzo, o dekwaru iya pho bu: G'iphe, bukpo onye sūru lẹ ya bu ke Nnajiuphu anyi; wofukwapho ẹka l'eme ẹjo-iphe.

²⁰ "Eze-ulo, ha shii ta abukwapho udu ite, du iche iche, e gude mkpola ye ope, vu aswa kpua be aduje iya nu kpoloko. Iphe, a pyiru l'oshi me ọphu a kpuru l'urwa adujechakwaa ya. Ndu aburu iphe, anodu akwabe ubvu; ndu aburupho iphe, e gude eme iphe. ²¹ Ọo ya bu; o -buru l'o nweru onye safukotaru onwiya ẹjo-iphe ono, mu gushiru ono; o kwa iya bu l'onye ono a-buru ite, aakwabe ubvu ono, e doru nsọ o buru iphe, e gude ejeru Nnajiuphu ozi; teme edozia ya g'e gude iya jeje iphemiphe, du ree. ²² Ọo ya bu; gbalajeru ẹgu eme ẹjo-iphe ono, l'anoduje agu unwokorobya ono. Iphe, ii-mechia bu g'i buru onye pfuberekoto; l'i kweta ke Kereshi; nweru n-yemobu; nweru nchi-adu-doo unu lẹ ndu ono, egudeje obu-iphoro akpo Nnajiuphu ono. ²³ Te eyejekwa onu l'opfu ntumego eswe, enwedu ishi; l'i maanaru-a l'egube iphe ono be buepho uswo be e gudeje iya aswo. ²⁴ L'onye-ozu ke Nnajiuphu be bufutajekwa onye ta aswojedu uswo; onye emejeru onyemonye odo; onye maru g'ezije iphe; buru onye atajeru iphe nshi. ²⁵ O bufutaje onye ewozeje onwiya alj; akpo-ziru ndu agbaje iya opfu agbagba uto. Kele o nweru g'oo-me Chileke agbe yeru phe ẹka; izimanu ẹjo-iphe ono alwa phe azu; ẹphe alwapfuta Chileke; ẹphe abya amakotaru ọkpobe-opfu onoya. ²⁶ Ọo ya bu; ẹnya abya ekosahu phe teke ono; ẹphe emefu l'onya ono, Obutuswe nmataru phe onoya, bu iya shi mee phe: ẹphe nodu eme iphe, bu uche Obutuswe onoya."

Umere ndiphe lẹ mboku ikpazu

3 "Su-a; iphe lanu, ji-maru ọkpobe amaru bu l'o -rwuepho teke k'ikpazu be ọkpobe iphe-ehuka a-byakwa. ² Noo lẹ teke ono be ndiphe a-bujeerupho onwophe be ẹphe e-yeje obu kpoloko; ẹphe aburu ndu nchamena okpoga; buru ndu atu onu onwophe; buru ndu eku onwophe ekuku; buru ndu anoduje ephu ndu ọzo iphu; ndu karikotaru ne lẹ nna, nwuru phe nu ẹka; ndu amadu iphe-oma, e meru phe; ndu ta adudu iphe, adujeru phe lẹ nsọ ememe. ³ No iya; ẹphe a-buru ndu nemadzu du ashi; ndu iphe ta abvujedu l'obu; ndu atukobeje nemadzu ibe phe iphe, o meduru; ndu te esedejedu onwophe; buru ndu eme enari; ndu iphe, du ree aduje ashi. ⁴ Ẹphe a-buru o-deru-oye; buru 'anuma anuma phe; buru ndu etse etsetse; ẹphe aburu ndu ka eye iphe-utso obu eme lẹ Chileke; ⁵ ndu anoduje eme g'ẹphe kweru ke Chileke l'ebe ẹphe ekweta lẹ Chileke ere ire. Jiko pakwaru ẹgube ndu ono haa.

⁶ "Ndu du nno be bu phe l'ahajeru abaphe l'ulo l'ulo edusweshi unwanyi, enwedu egomunggo; mbu unwanyi metawaru ẹjo-iphe; o kwowaru phe ehuru; iphe, l'alọ-phu ẹgube unwanyi ono buru ẹgu ẹjo-iphe, dugbaa iche iche, anoduje agu phe nu. ⁷ Ẹgube unwanyi ono be onoduje eheshi ihee ike; mbu g'ẹphe nwuta iphe; ọle ẹphe ta abyakwanu adu ike takebe marweta ọkpobe-opfu onoya. ⁸ Ndu ono, l'anoduje eduphushi unwanyi ono be kwachiru ọkpobe-opfu ono uto ge Jianesu ye Jiambirisu kwachiru iya Mosisu teke ndiche ono. Ẹphe bu ndu egomunggo phe dahwaru adzulakpa; ekwekwe, ẹphe kweru be bu ekwekwe, daru l'eba l'anya ke Chileke. ⁹ Ọle ndu ono ta adudu ẹka ẹphe ejobebaru; onyemonye atuko humakota l'ẹphe bu ndu eswe; mbukwapho g'onnyemonye huma-dzuru lẹ Jianesu ye Jiambirisu bu ndu eswe."

Okwa, Polu nmaru gude kpochia ozi-a ishi

¹⁰ "Ọle gubedua mawaru iphe, mu ezi; ọkpobe amaru; bya amaru umere mu; maru iphe, mu tūberu; maru ekweta mu; maru ge mu eheberu iphe-ehuka; maru n-yemobu mu; maru nshirima mu; ¹¹ maru mkpamehu ono, a kpakotakpooru mu ono g'o ha; mekpoo iphe-ehuka ono, mu jegbaberu onoya, bu iphe, tukoru dapfukota mu lẹ Antiyoku; waa lẹ Ayikoniyomu; waa lẹ Lisutura. Su-a; mkpamehu, dapfutakotaru mu nu ta abukwa iphe epufu! Ọle Nnajiuphu dzokotakwaru mu l'iphemiphe onoya. ¹² Mbu-a; iphe, bukpo ndu bu ndu ọgu g'ẹphe lẹ

Kéreshi Jizọsu tųgba bųru nanų; g'ẹphe shi ẹgube ono nọdu ndzų, dų Chileke ree bẹ aa-kpakọtakwa ẹhu.

¹³ Obenu lẹ ndu bų ndu eme ẹjo-iphe; mẹ ndu anọduje aghọ ụgho; g'ẹphe ha bẹ a-nọduepho aka ẹji akaka ẹje l'eme ẹjo-iphe, ẹphe eme; ẹphe egude nno dumphushia ndu ọzo; ndu ọzo edumphushikwaphọ ẹphebedua. ¹⁴ Ọle ọ bų; gųbedua l'onwongu; pfulshiekwapho ike l'ọkpobe-opfu ono, e ziru ngu ono, bų iya bų iphe, i kwetarų; opfu l'ị makọtaru ndu bų phẹ ziru ngu iya. ¹⁵ L'ị nyatajẹkwapho l'ị shi lẹ nwata makọtaru iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke. Ọo iphe ono, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke ono, dų nsọ ono bẹ a-dų ike mee ngu l'ị nweru mmamiphe k'ọphu Chileke e-shi l'ekwekwe, i kweru kẹ Kéreshi Jizọsu dzọo ngu. ¹⁶ Iphe, bų iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke bẹ shikọtakwa l'ẹka Unme Chileke. Ọ dų ree l'egudeje zia ọkpobe-opfu ono; mẹ g'e gudeje iya goshije nemadzų ẹka o meru ẹji; waa g'e gudeje iya agbazi egomunggo; waa g'e gude iya mefutaje nemadzų g'onye ọbu bųru onye pfulberekoto l'iphe Chileke. ¹⁷ Ọo ya bų g'onye kẹ Chileke abųru onye a kwakọbewaru ọkpobe akwakọbe k'ẹjeru Chileke ozi ono, dų ree ono, dųru iya nų ono g'ọduhabe."

4 Sų-a; mu nọakwa l'iphe Chileke yẹe Kéreshi Jizọsu anmarų ngu ọkwa anmashiru ngu iya ike sų ngu g'ị nyatakwa lẹ Kéreshi Jizọsu ono, bų iya bų onye e-kpe ndu nọ ndzų mẹ ndu nwųhuru anwųhu ikpe ono a-lwakwa azų ujiku lanų bya egoshi l'ọo ya bų eze. ² Sàjẹkwa ozi-ọma Chileke ono kpa kpa; m'ọ dų ndu ịsaru iya nphe anųma-o; m'ọ bų l'ọ tọ dųdu phẹ nphe-o; letaekwapho ozi ngu ẹnya. Goshije nemadzų ẹka onye ọbu mesweru; bajẹru onye meru ẹji mba; gudejekpọekwapho ọta-nshi meje g'obu shihu phẹ ike; ẹbe ị hajẹkwa phẹ ezi iphe. ³ Noo kẹle o nweru teke ndiphe e-mechaa jikaaha ọkpobe-opfu ono, anyi ezi ono; ọ bųerupho ẹgu ẹjo-iphe, agų phẹ nų bẹ ẹphe a-gbatsoru. Ẹphe achikoo ikpoto ndu ezi iphe ọzo sų g'ẹphe bya bya ezije phẹ iphe, atso phẹ ụtsọ lẹ nchị anųma. ⁴ Ẹphe te ekweedu angabẹ nchị l'ọkpobe-opfu onoya. Ọ bųru ọphu ẹphe a-nọdu anga nchị bų akọ-iphẹ. ⁵ Ọle-a; gųbedua l'onwongu; sedekọtajekwa onwongu l'iphemiphe kpọ; tajẹkwaru iphe-ẹhuka nshi; l'ịsà ozi-ọma ono àsàsà; ẹjekọta ozi, gbaru ngu nų; l'ị bų onye-ozi-ọma kẹ Chileke.

⁶ Lẹ mbẹdua bẹ bųkwaa iphe-ngweja; tẹme ọ gbabewaa mu l'alala. ⁷ Mu lwųakwaru ọkpobe ọgu ono lwųghee. Mu jegheakwaru ozi mu. Mu pfulshiepho ike l'ekwekwe, mu kweru kẹ Kéreshi. ⁸ Iphe, phọduru nų nta-a bųwaa gẹ Chileke bua mu obunggo, o doberu mu; mbų lẹ Nnajiuphu ono, l'ekpeje ikpe nhamunha ono bẹ a-gu mu l'onye pfulberekoto mbọku onoya. Mbų ọ tọ bųlekwa mu-a kpųrumu bẹ oo-bu nggo ono; oo-bukọta iya iphe, bųkpoo ndu gude obu phẹ g'ọ ha kwabẹru abyabya iya.

Ozi, Pọlu ezi Timoti k'iche

⁹ Maẹkwarupho g'ii-me byapfuta mu ẹgwegwa. ¹⁰ Kẹle Dimasu bẹ pakwarų mu haa tųgbushia; kẹle iphe kẹ mgboko-a bẹ ka iya ree eme lẹ Chileke. Nta-a bẹ ọ tųgbuwaru jeshia Tesalonayika. Keresensu bẹ jeru Galeshiya. Tayitọsu jee Dalumesha. ¹¹ Nta-a bųwaa Luku kpọlọko bẹ muẹ ya nọ. Gẹ gų lẹ Maku swikwaru jiko mẹ ị -byajẹ kẹle mkpa iya dųkwaru mu shii; g'ọ bya eyetajẹru mu ẹka. ¹² Tikikọsu bẹ mu ziru Efesọsu. ¹³ Teke ị byajẹru; chitakwaru mu uwe-ukpo mu phọ, mu harų l'ibe Kapọsu lẹ Tirowasu phọ. L'ị chitakwaru mu phọ iphe, bųkpoo ẹkwo ono g'ọ ha; kelekele kẹ ndu ọphu e gude akpọ-atųru mee. ¹⁴ Alẹguzanda ọphu akpųje ụzo bẹ mekwarų mu ẹjo-iphe, ha shii. Ọo Nnajiuphu bẹ a-pfulkọta iya ụgwọ iphe, o meru mu. ¹⁵ Kpakwaru iya l'aphara gųbedua l'onwongu; l'ọ kwatakwarų kwachia ozi-a, anyi ezi-a ụzo.

¹⁶ Edo mbų, mu vuchakpọo ụzo pfuluru doo l'ụlo-ikpe ono ta adųkwa g'ọ ka mma l'ọo onye lanų shi agba eyeru mu nų. Onyemonye tųkoerupho buhaa mu. Gẹ Chileke jiko ta agųkwaru iya yeru phẹ l'ọ bų iphe-ẹji, ẹphe mee ya. ¹⁷ Ọo Nnajiuphu bẹ bų onye pfulkọbe mu nų eyeru mu ọkpukpu ike; ọo ya bų k'ọphu mu e-zikọta ozi ono g'ọ ha gẹ ndiphe mgburugburu nųma-dzuru iya. Ọ kwa iya phọ bų onye nafutaru mu l'ọnu oduma. ¹⁸ Ọ kwaphọ Nnajiuphu ono bẹ l'a-nafuta mu l'iphe, bųkpoo ẹjo-iphe mgburugburu kpọ; dua mu gele gele je edobe l'ẹka ọ bų eze l'imigwe. G'ajaja bųru nkiya jasų lẹ tuutuutu lẹ mịmimii. Nokwa g'ọ dų.

Ekele, Pọlu gude kpọchia ozi iya ishi

¹⁹ Keleru mu Pyrisuka yẹe Akwịla mẹ ndibe Onẹsiforosu. ²⁰ Ẹrasutosu nọkwa lẹ Kọrentu. Tirọfimosu bẹ mu hakwaru lẹ Militọsu; kẹle iphe eme iya. ²¹ Kukebekwa ẹhu byaadaa tẹmanu l'ọ rwua l'udzumini. Yubulosu

I'eklekwa ngu rọ. Ọ nọdu ekekwa ngu phọ mbụ Pudensu yẹ Layinọsu; yẹfua Kulọdiya; mẹwaro ụnwunna anyi ndu ọphuu g'ẹphe ha.

²² Gẹ Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi dobekwa ngu ndzụ-o. Chileke emeeru unu g'unu ha eze-iphe-oma. Nokwa g'ọ dụ.

Tayitōsu

¹ Ẹkwo-ozì ọwà-a shì l'ẹ̀kà m̀b̀e Pọ̀lù, b̀ỳ onye ejeru Chileke ozi bya ab̀r̀u onye-ishi-ozì Jizọ̀s̀u Kéreshì. Chileke họt̀aru mu bya ezia mu g̀e mu bya emee g̀e ndu Chileke họt̀aru kabaa ya anọ̀shi ike l'ẹ̀kà; mu emekwaaphọ̀ g'ẹ̀phe maru iphe, b̀ỳ ọ̀kpobe-opfu kẹ̀ Chileke; g'ẹ̀phe atsùje iya ebvu lẹ̀ ndz̀-à, anyi nọ̀-à; ² noo l'anyi ele ẹǹya ndz̀ ọjejoje. Ndz̀ ọjejoje ono bẹ̀ Chileke, onye ta adz̀jedu ̀ka pfuhawarurọ̀ tẹ̀me mgboko d̀; sù lẹ̀ ya a-ǹ anyi. ³ O be teke ọ̀ gbaru; Chileke, b̀ỳ Onye-Ndzọ̀ta anyi mee g'e shì l'ozì-ọ̀ma iya maru ndz̀ ono, o kweru ukwe iya ono. Ozi-ọ̀ma iya ono bẹ̀ o woru ye mu l'ẹ̀kà sù g̀e mu tọ̀washiaru iya ndiphe g'o doo phẹ̀ ẹǹya.

⁴ Mu nọ̀du ede ẹ̀kwo-a aǹ ngu Tayitōsu. I b̀ỳ ọ̀kpobe nwa mu; opfu lẹ̀ mu lẹ̀ ngu kwetar̀ iphe laǹ! Gẹ̀ Chileke, b̀ỳ Nna; waa Kéreshì, b̀ỳ Jizọ̀su bya ab̀r̀u Onye-Ndzọ̀ta anyi meeru ngu eze-iphe-ọ̀ma; mee g'ẹ̀hu d̀ ngu guu.

Ozi Tayitōsu lẹ̀ Kiritu

⁵ Iphe, mu gude haa ngu lẹ̀ Kiritu b̀kwa g'i dozia iphe, phọ̀duru ǹ; waa g'i họt̀a ndu a-b̀r̀u ọ̀gerenya Chìochì lẹ̀ mkp̀kp̀u lẹ̀ mkp̀kp̀u g̀e mu pfuhawaru ngu ono. ⁶ G'onye ọ̀gerenya Chìochì b̀kwaru onye a ta mad̀ru ẹ̀jo ẹ̀kà; onye al̀ nwanjì laǹ; onye ̀nwegirima iya wowaru onwophẹ̀ ye Kéreshì l'ẹ̀kà; ọ̀phu ẹ̀phe ad̀du gaphugaphugaphu; tẹ̀me ọ̀phu ẹ̀phe akpad̀ opfu. ⁷ L'onye-ishi Chìochì b̀futajekwa onye ̀ta ad̀du lẹ̀ ndz̀ iya; eshinu ọ̀ b̀ỳ onye-ishi, eleta ozi Chileke ẹǹya. Onye ab̀du opfu-nkiya-aǹ-kiya; ọ̀phu ọ̀ b̀du onye obu-ọ̀ku; ọ̀phu ọ̀ b̀du onye angùje m̀e g'ọ̀ tsù iya atsùtsu; onye te emedu ẹ̀huka; ọ̀phu ọ̀nodujedu achọ̀ urwu l'̀zo, ad̀du ree. ⁸ Ọ̀o g'ọ̀ b̀-kiaru onye b̀ỳ ọ̀-kwa-ẹ̀byaa; onye maru l'iphe, d̀ ree bẹ̀ d̀ ree; onye nweru egomunggo; onye pf̀berekoto; bya ad̀ nsọ̀; bya ab̀r̀u onye esede onwiya. ⁹ Onye ono b̀futaje onye nọ̀-shiru ike l'opfu ono, a maru l'ọ̀ gbaru k'egude ẹ̀kà ono g'e ziru iya ya; g'ọ̀o-d̀ ike gude ezi ọ̀kpobe iphe ono, oozì ono d̀shia ndu ọ̀zo obu ike; tẹ̀me oogoshi ndu j̀karu iphe, oozì ẹ̀kà o jeberu; ̀zo kpọ̀-swehu phẹ̀.

¹⁰ Kẹ̀le ọ̀ d̀ru ndu d̀ igwerigwe, b̀ỳ ọ̀kariaka; ndu epfu mkp̀koro opfu gude aghọt̀a ndu ọ̀zo l'̀gho; kekelele kẹ̀ ndu k'ono, e buje ̀bv̀u ono. ¹¹ G'a kpọ̀-bujeru opfu ye ẹ̀gube ndu ono l'̀nu; kẹ̀le ẹ̀phe egudeje ezi iphe, ẹ̀phe tege zidu gbaghashia unuphu l'ophu g'eeshì g'ẹ̀phe erita urwu, apf̀duru ọ̀to. ¹² L'onye laǹ lẹ̀ ndu Kiritu, b̀ỳ onye ẹ̀phe s̀ru l'ọ̀ b̀ỳ onye agbajẹ̀ ẹ̀ja s̀kwaru: "Ndu Kiritu shì lẹ̀ mb̀ỳ b̀ru atukporoko; ẹ̀phe b̀ỳ ẹ̀jo aǹ-ẹ̀g-budu; ndu ẹǹyiru, iphe ka ̀tso l'̀nu." ¹³ Iphe nwoke ono pfuru b̀ru ọ̀kpobe-opfu; ọ̀o ya b̀ỳ; bashìjekwaru phẹ̀ mba ike; g'ekweta phẹ̀ ab̀r̀u ọ̀kpobe iya. ¹⁴ G'ẹ̀phe ta angahẹ̀ nchì l'akọ̀-iphè ndu Jiu; ọ̀zo ekemu, ndu j̀karu ọ̀kpobe-opfu t̀ru l'onwophẹ̀. ¹⁵ Ndu obu g̀ru ìphóró bẹ̀ iphemiphe g̀ru ìphóró. Obenu lẹ̀ ndu merwushiru onwophẹ̀ emerwushì; mb̀ỳ ndu te ekwedu kẹ̀ Kéreshì; ta ad̀du iphe, 'ab̀du phẹ̀ nsọ̀ nsọ̀. Ọ̀riri phẹ̀ rwùhuru arwùhu; ọ̀phu ẹ̀jo-iphe awajehedu phẹ̀ obu mini. ¹⁶ Ẹ̀phe anọ̀duje epfu l'̀nu l'ẹ̀phe maru Chileke; ọ̀le ẹ̀phe egudeje umere phẹ̀ egoshi l'ẹ̀phe ta amad̀ iya. Ẹ̀phe d̀ ashì bya ab̀r̀u ndu ta ǹdu iphe lẹ̀ nchì; bya b̀ru ọ̀galemkpa, ad̀du iphe, d̀ ree, ẹ̀phe dakaf̀ru ememe.

Ọ̀kpobe-opfu, eezi ezizi

² Obenu g̀bedua l'onwongu; g'iphe, iizi yẹ̀le ọ̀kpobe-opfu, eezi ezizi dagbakwa. ² Zia unwoke ndu b̀ỳ ọ̀gerenya g'iphe, ẹ̀phe eme doje phẹ̀ ẹǹya; g'ẹ̀phe meje umere, egoshi l'ọ̀ gbaru g'e yejeru phẹ̀ ̀bv̀u; g'ẹ̀phe sedeje onwophẹ̀; g'ekweta, ẹ̀phe kwetar̀ kẹ̀ Kéreshì; m̀e eye obu phẹ̀; m̀e atanshi phẹ̀ b̀ru ọ̀kpobe iya. ³ G'i karu ̀nwanjì ọ̀gerenya kwaphọ̀ g'ẹ̀phe meje umere, egoshi lẹ̀ Chileke d̀ru phẹ̀ lẹ̀ nsọ̀; g'ẹ̀phe ta ab̀k-

waru ndu asulasu; ophu ephe angunukajeshi mee; o chia g'ephe zije iphe, du ree. ⁴ Oo ya bu; g'ephe eshi egube ono zua unwanyi ophu bukwa du nwepa g'iphe, ephe eme doje phe enya; ephe eyeje ji phe waa unwe-girima phe obu. ⁵ Ephe enweru egomunggo; dobe onwophe oru; kwakobeje ulo phe; buru ndu obu oma; buru ndu anuru ji phe opfu; g'e te egude iswi ehu phe pfubyishiahaa opfu ke Chileke epfubyishi.

⁶ Nokwapho g'ii-pfuru unwokorobya g'ephe sedeje onwophe. ⁷ G'o duhabe; gubedua l'onwongu l'a-buru onye e-letaje enya eme umere oma; l'izije iphe, doru risaa; gbanwuje ehu gude ire-lanu zije iya okpobe ezizi. ⁸ Pfuje opfu, nweru ishi; mbu opfu, aata avodu echi; g'ii-gude egube ono mee ndu epfuru ngu nu iphe-iphere; eshinu ephe taa maeduru ejo-iphe, ephe e-gude epfuru anyi.

⁹ Pfuju ndu bu ohu g'ephe nujeru ndu gbaru phe nu opfu; g'iphemiphe, ephe eme jije ndu gbaru phe nu ephe; g'ephe ta awojeshi phe opfu; ¹⁰ ophu ephe ezikwa iphuru. Oo g'ephe goshije l'ephe bu ndu gbaru ke g'e gude ire phe aka okpobe egude l'iphemiphe. Oo ya bu; g'ephe egudeketa umere phe g'o ha kutsee iphe, eezi ezizi ke Chileke, bu iya bu Onye-Ndzota anyi ono.

¹¹ Noo le Chileke goshiwaru eze-iphe-oma iya, o gude adzo onyemonye. ¹² Eze-iphe-oma ophu ezi anyi g'anyi e-shi haa anodu ndu, ubvu Chileke adudu; me g'anyi e-shi haa egu ejo-iphe ke mgboko-a; buru ndu esedeje onwanyi; ndu pfuberekoto; waa ndu eyejeru Chileke ubvu le mgboko-a. ¹³ Anyi noakwa kwaberu mboku ehu-ut-so ono, bu iphe, anyi ele enya iya ono. Oo mboku ono e-goshi odu-biribiri ke Okalibe Chileke ono, bu Onye-Ndzota anyi, bu iya bu Jizosu Kereshi. ¹⁴ Onye woru onwiya nu l'iswi ehu anyi g'oo-shi egube ono gbata anyi l'eka iphe-eji; waa g'o saa obu anyi g'anyi buru nkiya; mee anyi ndibe iya; ndu eme oma anoduje ehe ihee.

¹⁵ Su-a; tuko iphe ono pfushije; gude iya kasaa nemadzu nchi; gudekwa iya pho goshije nemadzu aka o mesweru; gude iya duphuta iya azu. G'o to dukwa onye a-su l'o to dudu iphe, i bu.

Umere, gbaru ndu ke Kereshi

3 Nyatajeru ndiphe g'ephe noduje ndu-ishi waa ndu-mbekee l'eka; meje iphe, ephe suru g'e meje; g'ephe buru ndu doziru onwophe k'eye iphe, bukpo ozi, geru asa. ² G'o to dukwa onye ephe e-pfuju ejo opfu; g'ephe ta aswojekwa uswo; g'ephe buchiaru ndu du agu; ephe emejeru onyemonye odoo. ³ L'anyibedua l'onwanyi dukwaru teke anyi shi buru ndu eswe; buru ndu ta adudu onye ephe anuru opfu; ndu e dusweru uzo ke Kereshi; ndu shi buru ohu egu ejo-iphe, anoduje agugbaa nemadzu me ohu ekpiri iphe, dugbaa iche iche. Iphe, anyi shi eshibeje ite iya mboku-mboku buerupho ejo oriri waa enya-pfurupfuru; anyibe ndu shi du ndu ozo ash; teme nemadzu ibe anyi dukwapho anyi ash. ⁴ O be teke Chileke, bu Onye-Ndzota anyi goshiru anyi obu omaa ya waa g'o yeberu anyi obu; ⁵ o dzota anyi; ophu o bukwa ke l'oo iphe, anyi gude eme oma meta; obenu l'o buepho obu-imemini, o phuru anyi be o gude dzota anyi. Adzota ono shi l'asasa, o saru obu anyi ge Unme-du-Nso mee anyi g'anyi buru ndu a nwuphuru azu; mekwaapho ndu anyi g'o buru ndu ophu. ⁶ Chileke kwatakporu shi l'eka Jizosu, bu Onye-Ndzota anyi; nu anyi Unme-du-Nso ono mebyikpo anunu; ⁷ g'anyi buru ndu o gude eze-iphe-oma iya gu le ndu pfuberekoto l'iphu iya; waa ndu e-keta ndu ojejeje, bu iphe, anyi ele enya iya. ⁸ Opfu-a bu opfu, pfuru oto.

Iphe, mu eme ge mu karu ngu bu g'i pfua ya pfushia ya ike ge ndu kwewaru l'oo Chileke bu Nnajiuphu phe eletaje enya yeru ehu l'eme iphe, du ree. Iphe-a bukota iphe, geru asa okpobe egege bya aburu iphe, a-kwo nemadzu. ⁹ Ole-a; zehuru ntumego, enwedu ishi; zehuru atu ego ndzepfu ndzepfu ephe, shi le ndiche; me aswo uswo; mekpoo aba mba k'iphe shi l'ekemu. Atu egube ego ono bukota iphe, adudu iphe, o bu; teme ophu urwu adudu iya. ¹⁰ Ge gu l'onye ebukataje ogbo le Chiochi ta adukwa iphe, unu e-megbajekwadu me i-nmawaru iya okwa iya ugbo lanu; ozoo ugbo ebo; ophu o kwedu. ¹¹ Makwaru l'egube onye ono be oriri iya gbajoshihuwaru agbajoshihu; o nodu emewaa iphe-eji bya amaru nno l'ime obu iya.

Iphe, Tayitōsu e-meje

¹² Mu -ziapho Atemasu; ozoo Tikikosu; o bya ibe ngu; kukebekwa ehu byapfuta mu le Nikipolisu egwegwa; kele oo l'eka ono be mu turu onu anodu l'udzumini-a, aabya abahu-a. ¹³ Dufu Zinasu ophu bu onye loya; waa

Apọlosu g'ẹphe tųgbua ije phẹ. Nųkwa phẹ iphe-ije g'ọ tọ dụ iphe, a-dųru phẹ ọko. ¹⁴ Mee g'unwunna anyi nwụa g'ẹphe e-shije gude akanya iphe, dụ ree, ẹphe ese dzoje ndu ọzo lẹ mkpa, kparụ phẹ nụ. Ẹphe 'emedu ẹgube ono g'ẹphe makwarụ l'akanya phẹ ta adụdu iphe, ọ bụ.

¹⁵ Iphe, bụ ndu mu l'ẹphe nọ l'ẹka-a l'ekele ngu. Kelechaa ndu yeru anyi obu; ndu anyi l'ẹphe tųkoru kweta kẹ Nnajiuphu. Gẹ Chileke meeru unu eze-iphe-ọma g'unu ha. Nokwa g'ọ dụ.

Fayilimõnu

¹ Ọo mbẹdua, bụ Pọlu ono, e gude k'iswi ẹhu Kéreshi Jizọsu tụa mkpọro ono bẹ mu lẹ nwanna anyi, bụ Timoti gba mgba ede ẹkwo-ozia. Onye anyi edekpọo ya anụ bụ gube onye ono, anyi yeru obu, bụ Fayilimõnu, anyi lẹ ngu tukuror ejeru Kéreshi ozi ono. ² Anyi edekwa iya phọ anụ gụ lẹ Apfiya, bụ nwune anyi kẹ nwanyị yee Akiposu, onye anyi l'iya tukuror alwọ ọgu ẹhu Kéreshi; bya edekwa iya phọ anụ iphe, bụ Chiochi ono, edzukọbeje l'ulo ngu ono.

³ Gẹ Chileke, bụ Nna anyi yee Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphọ g'unu buru guu.

Pọlu l'ekele Chileke ekele ẹhu Fayilimõnu

⁴ Mu anọduje ekele Chileke ono, mu ejeru ozi ono ekele iphe, bukpuo tekenteke, mu epfu anụ iya l'iswi ẹhu ngu. ⁵ Noo lẹ mu anụ l'i yekotaru ndu-nsọ obu g'ephe ha; bya anukwapho g'i nọ-shiberu ike l'eka Nnajiuphu, bụ Jizọsu. ⁶ Iphe, mu anọduje epfu anụ Chileke bụ g'o mee g'i gude ekweta ono, i kwetarụ ono mee gẹ gụ lẹ ndu ọzo tuga buru nanu okpobe aburu; mbụ iphe, bukpuo ndu ono, woru onwophe ye Nnajiuphu, bụ Kéreshi l'eka ono. Ọo ya bụ; g'unu eshikwanu nno nọdu akabaa amarweta iphemiphe, bụ iphe, bukotakpuo iphe-oma, gbaru anyi l'ememe k'ophu aa-nọdu akwabẹ Kéreshi ubvu. ⁷ Sụ-a; nwanna mu; obu ono, i yeru ndu-nsọ ono bẹ bukwa iya bẹ kakota eme g'ehu tsoo mu utso. O mekwarupho obu ka mu esihu ike. Ọ buru iphe, kparu iya nụ bụ l'ọo n-yemobu ono, i yeru ndu kẹ Chileke ono meru obu ka pẹ eguzeta.

Pọlu arwọ Fayilimõnu kẹ ẹhu Onesimosu

⁸ Ọo ya bụ lẹ-a; a makwaru-a l'ọ gbaru gẹ mu gege anọduje l'eka Kéreshi pfugbuje g'onu ha mu; gude kajeru ngu iphe, gbaru ngu l'ememe; ⁹ ọle ọ nupho n-yemobu ono kpanurupho iphe, mu a-nodunupho arwochia ngu arworwo. Ọ kwa mbẹdua, bụ Pọlu, bụwaa nwoke ọgerenya bya abukwarupho onye nọru Kéreshi mkpọro nta-a bẹ l'arwọ ngu nụ obu. ¹⁰ Arworwo ono, mu arwọ ngu ono bukwa kẹ ẹhu nwa mu, bụ Onesimosu; bụ nwa mu nwuru nta-a, mu nọ mkpọro-a. ¹¹ Lẹ mbụ bẹ o shi buru ngu 'ogalemkpa nemadzụ; obenu lẹ nta-a bẹ ọobawaru mu lẹ ngu lẹ mkpa.

¹² Nta-a bẹ mu edufuakwaa ya g'ọ lwaphuta azu l'ibe ngu. Yẹbedua ono bukpuo onye dū mu l'obu shingingu kpọ. ¹³ Mu shikwa rja lẹ mu a-ha iya gẹ mu l'iya nọdu l'eka-a k'ophu ọo-nọdu emeru mu iphe, i gege anọdu emeru mu lẹ mkpọro-a, mu nọ; opfu lẹ mu ezi ozi-oma Chileke-a. ¹⁴ Obenu l'ọ tọ dudu iphe, mu eme l'ẹbe abụ lẹ mu pfuadaru ngu iya; g'ọ tọ dū g'ọ bụ l'e guderu ngu egude i nọdu eme iya. G'ọ buchiaru iphe, i turu obu ngu onyo eme.

¹⁵ Mu -jeshia epfufu; mu asu l'ọ gbẹ dū g'agbafu, ọ gbafuru l'ibe ngu kẹ nwa teke ono bụ gẹ gụ l'iya emechaa buwarurọ jasu. ¹⁶ A makwaru-a l'ọ bụ ohu; ọle ọ tọ buziakwa ohu nta-a; ọ kaakwa ohu mma. Nta-a bẹ ọ bụwaa nwanna anyi, anyi yeru obu; kekeleke kẹ mbẹdua. Gubedua l'a-kakwa iya nū eye obu; eshinu ọ bụ ohu ngu; bya abukwarupho onye yee Nnajiuphu tūgbawaru buru nanu.

¹⁷ Mbụ-a; ọ -burupho l'i guru mu-a l'onye gụ l'iya tukuror ejeru Kéreshi ozi; nata iya okpobe anata g'i gege anata mu ọme ọo mu byaru. ¹⁸ Ọ -buru l'o nweru iphe, dū eji, o meru ngu; ọ -bụ l'o nweru ugwo, o ji ngu; tuko iya bo mu. ¹⁹ Ọo mbẹdua l'a-pfu ngu iphe obu, o ji ngu ugwo iya obu. Ọ kwa mbẹdua, bụ Pọlu bẹ gude ẹka mu dee iphe-a l'ekwo. Mu te ejekwaru ngu rọ epfuru l'i bụ onye ugwo mu; mbụ l'i ji mu ugwo ndzụ ngu l'ophu. ²⁰ Sụ-a;

nwanna mu; iphe, mu epfu opfu iya; jiko bu g'i yeru mu ẹka-o; eshinu anyi tukuru buru ndu kweru ke Nnajjuphu; g'i meero g'obu guzeta mu; eshinu anyi le Kereshi tukuru tugba buru nanu.

²¹ Iphe, mu gude mu nodu ederu ngu ekwo-ozia bukwa le mu maru l'ii-meru mu-a iphe, mu suru g'i mee; mbu mee ya meru etsutsu iya ye iya. ²² Ozo, mu e-pfufu-a bu g'i kwakoberu mu ẹka mu a-nodu me mu -bya. Le mu arikwa le Chileke e-mekwaru-a unu iphe ono, unu shihawaa pfutaru iya opfu iya ono; oo-mekwaa ge mu bya k'ophu anyi l'unu a-huma.

Ekele, Põlu gude akpo-chi ozi-a ishi

²³ Epafurasu l'ekekwa ngu ro-o. Mu l'ia be tukokwaru nodu mkporo l'eka-a l'opfu ehu Kereshi Jizosu. ²⁴ Epe nodu ekekwa ngu pho; mbu Maku ye Arisutakosu me Dimasu me Luku. Ndu ono be mu l'ephe tukuru nodu l'eka-a ejeru Chileke ozi.

²⁵ Ge Nnajjuphu anyi, bu Jizosu Kereshi mejeru unu eze-iphe-oma. Nokwa g'o du.

Hiburu

Opfu, Chileke shi l'onu Nwa iya epfu

¹ Lẹ teke k'azụ bẹ Chileke shi l'onu ndu mpfuchiru iya pfuru nụ ndiche anyi phẹ ugbo olemole l'uzo, dṅbaa iche iche. ² O be lẹ nta, bṅwaa ikpazụ-a; ọ bṅru onye bṅ Nwa iya bẹ o gude pfuru nṅ anyi. Ọ bṅru l'ẹka Nwa iya ono bẹ ọ gbẹ mee mgboko mgburugburu; tẹme ọ hṅtakwa iya phṅ sṅ l'ọo ya bẹ iphemiphe kṅru ishi l'ẹka. ³ Nwa ono egbu nwjii; shi egube ono egoshi l'o nṅepho gẹ Chileke egbu nwjii bṅ ono; tẹme ọ bṅerupho gẹ Chileke dṅ bṅ g'ọ dṅkota kpamu. Opfu, Nwa iya ono pfuru ereshi ire ike. Ọ bṅru ire ono, oore ono bẹ o gude gudeshia mgboko mgburugburu. Ọ safṅchaaru ndiphe iphe-ẹji phẹ; ọ gbṅshi je anṅdu anṅo l'imigwe l'ẹkutara Chileke, bṅ iya bṅ onye ono, kakṅta ike.

Nwa ono ka ojozi-imigwe

⁴ Nwa ono bẹ Chileke meru; ọ nyjibekota ẃnwu-ojozi-imigwe; ọ bṅkwarupho egube ono bṅ g'ẹpha, Chileke gṅru iya dangokwarupho ẹpha k'ẃnwu-ojozi-imigwe. ⁵ Lẹ-a; ?bṅ ojozi-imigwe ole bẹ Chileke sṅjeru:

“Ọo ngu bṅ Nwa mu nwoke.

E-shi ntanṅ-a bẹ mu
bṅwaa Nna ngu.”

Ọzo bṅru:

“Mu a-bṅru iya Nna;
l'ọo-bṅru mu Nwa.”

⁶ Tẹmanu kwaphṅ teke Chileke dubataru Nwa iya ono, bṅ ọkpara iya ono lẹ mgboko bẹ ọ sṅru:

“G'iphe, bṅkpoo
ẃnwu-ojozi-imigwe
kẹ Chileke l'ophu
bakṅtakwaru iya ẹja.”

⁷ A bya l'ẹka k'ẃnwu-ojozi-imigwe; ọ bṅru iphe, Chileke pfuru bṅ:

“O meru
ẃnwu-ojozi-imigwe
iya ẹphe bṅru phẹrephere;
bya emee ndu-ozii iya
ẹphe bṅru ọku,
enwu phoophoophoo.”

⁸ A byakwanṅ lẹ kẹ Nwa Chileke ọbu ọ sṅ:

“Aba-eze ngu gṅbe
Chileke a-nṅ ojejeje.
Ọ bṅru apfṅbekoto
a-bṅru mgboro-onye-eze,
ii-gude bṅru eze ọbu.

⁹ Iphe, pfuru ọto dṅ ngu ree;
iphe,

apfuduru-oto dukwanu
ngu ashị.

Noo g'o gude Chileke ono,
bụ Chileke ngu ono hōta ngu;
bya akwabẹ ngu ùbvù;
mee ẹhu nọdu atso
ngu uto;
ùbvù mẹ ẹhu-uto
ophu kwata ka kẹ ndu
unu l'ẹphe gba nanụ shii."

¹⁰ Ozo bụru;

"E -shikpoo lẹ mbụ bụ
gube Nnajiuphu
meru alị mee iphe,
nọ iya nụ;
tẹme o bụru ngu gude
ẹka ngu mee igwe;
bya emee iphemiphe,
nọ iya nụ.

¹¹ Iphemiphe ono e-mechaa

mebyishihukota;
obenu lẹ gubedua
l'a-dụ g'ị dụ.

Iphemiphe ono
e-mechakwaa kashihu
g'uwe.

¹² L'ipyakobe phẹ g'a
pyakoberu ukpo;
woru phẹ gbanwee
g'a gbanweru uwe.

Obenu lẹ gubedua
buepho onye ị bụ bẹ
ị bụ;
Ị nọwaa g'iji-nọdu
jasu lẹ tuutuutuu
lẹ mijimiimii." †

¹³ Tọo ?bụ ojozi-imigwe ole bẹ Chileke sụjeru:

"Nọdu mu l'ẹkutara
jasu teke mu
e-me ndu ohogu ngu
g'ẹphe bụru iphe,
ji-zopyabe l'okpa? ††"

¹⁴ Sụ-a; ?bụ gunu bẹ unwu-ojozi-imigwe bukpo? Ẹphe tukuru bụru unwu-ojozi, a taa humadu l'anya, ejeg-
baaru Chileke ozi; bya aburu ndu Chileke yeru g'ẹphe bya eyeru ndu oo-mechaa dzota ẹka.

† Guna Ebu 102:25-27 †† Guna Ebu 110:1

Ndzota, paru eka

2 Noo g'o gude anyi jee eyefutaru ehu l'opfu ono, anyi numaru onoya; g'anyi ta akponyaa gee gee gee kpo-fu. ² Kele o -buru l'ozi ono, unwu-ojozi-imigwe zihawaru onoya be meru g'a maru l'opfu Chileke ono ere ire; k'ophu ndu jikaru iya nu yeke ndu jikaru eme iphe, Chileke pfuru be o gwaru ochi, bu iphe, gbaru phe nu; ³ denu g'anyi e-shi nahu me o -buru l'anyi weru eze ndzota ono gbeglegbegele, bu ophu Nnajiuphu vuhawaa uzo pfua opfu iya; ndu numaru iya nu byakwanu bya emee g'anyi maru l'o bu eviya. ⁴ Chileke l'onwiya goshik-wapho l'o bu eviya teke ono, o gude ike iya meshia iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri bya eworu iphe-oma, shigbaa Unme-du-Nso l'eka keshikwaarupho ndu kweru nkiya g'o du iya g'o kee ya ono.

Jizosu egoshi uzo ndzota

⁵ L'o to bukwa unwu-ojozi-imigwe be Chileke meru g'ephe buru ishi le mgboko ono, e-mechaa bya nu ono, bu iya bu mgboko ono, anyi epfu opfu iya ono. ⁶ L'o chia iphe, Chileke meru bunua g'e pfuru l'ekwo-opfu iya su:

"Gube Chileke;

?bu gunu be nemadzu

bu ke gi ri-vuje iya?

?Bu gunu b'o bu ke

g'i letaje iya enya?

⁷ I meru iya o ka

unwu-ojozi-imigwe

olwali;

noo odu nwanshii;

bya eworu

ogbu-nwijnwii yeke

okwabe ubvu gude

kpube iya okpu-eze;

⁸ bya emee ya o

ngokota iphemiphe,

i meru ememe." †

Eshinu o meru iphemiphe nodu iya l'eka; buna iya bu l'o to dudu g'o ka mma l'oo iphe lanu, o gufuru. Obenu le nta-a be e teke ahumadu g'o shiru buru ishi iphemiphe. ⁹ O chia Jizosu be anyi humaru g'e meru iya o ka unwu-ojozi-imigwe olwali noo odu nwanshii; onye e kpuberu okpu-eze, du biribiri yeke okwabe ubvu k'ophu o shi l'eze-iphe-oma ophu Chileke eme nwuhu-chiru onyemonye. ¹⁰ O bukeru-a yebdua, bu Chileke, iphemiphe shi l'eka teme o buru iya nwe iphemiphe be o gbaru l'eshi l'iphe-ehuka, onye-ndzota ono jeru dzugbua oke l'ehu iya; shi nno mee ndu du igwerigwe g'ephe buru ndu egbu nwijnwii.

¹¹ Le yebdua ono, bu Jizosu ono, emeje ge nemadzu debe ree l'iphe Chileke onoya; me ndu obu, o meru g'ephe debe ree obu tukokwaru shi le nna lanu ono. Noo g'o gude ophu iphere adujedu iya eku phe unwunna iya. ¹² L'o sukwaru:

"Mu e-me g'unwunna

mu maru ngu;

mu a-nodu l'edzudzu-oha

gva ebvu jaa ngu ajaja. ††"

¹³ Bya asukwapho: "Oo ya be mu a-dakobe." Sukwapho; "Wakwa mu no l'eka-a mu l'unwegirima ono, Chileke chiru nu mu ono."

† Gynaa Ebvu 8:4-6 †† Gynaa Ebvu 22:22

¹⁴ Eshinu ụnwegirima onoya bụgbaa nemadzu, furu ẹka fua ọkpa bẹ ọ gbeshierupho bya aburu nemadzu g'ẹphe bụ. Iphe, o gude mee nno bụ g'oo-shi l'anwuhu, ọ nwuhuru mebyia ike onye ono, bụ iya bẹ anwuhu gude ere ire; onye ono bụ Obutuswe. ¹⁵ Ọo ya bụ; o shi l'anwuhu ono, ọ nwuhuru ono tọo phẹ l'egbu; mbụ ndu ono, shi eshinu ẹphe futaru l'eliphe nọdu bụru ohu ono; opfu l'ẹphe atsụ ebvu anwuhu. ¹⁶ Lẹ-a; ọphu doru ẹnya bụ l'ọ tọ bụdu ụnwu-ọjosi-imigwe bẹ ọ byaru g'o yeru ẹka; ọo oshilokpa Ébirhamu phẹ. ¹⁷ Noo g'o gude ọ bụru iphe, rwuberu iya erwube l'ọ byafutaje bya aburu nemadzu g'ụnwunna iya bụ l'uzo iphemiphe. Ọo ya bụ g'oo-shi ẹgube ono bụru phẹ onye-ishi uke kẹ Chileke; bụru onye obu-imemini; bụkwarupho onye e gude ire iya ẹka l'iphemiphe, oomeru Chileke; g'ee-shi ẹgube ono gẹ Chileke aguaru ndiphe nvụ l'iphe-ẹji phẹ g'ọ ha. ¹⁸ Yẹbedua l'onwiya jewaru iphe-ẹhuka; teme ọhutama byapfutakwaa ya phọ. Noo g'o gude ọ nọdu aduje ike yeru ndu ọhutama byapfutaru ẹka nta.

Jizọsu kakwaphọ Mósisu

3 Ọo ya bụ lẹ-a; ụnwunna mu, dụ nsọ, bụ ndu a gbekwapho l'imigwe kua; unu rijekponaa ọriri kẹ Jizọsu ono, bụ onye-ishi-ozii; waa onye-ishi uke Chileke mẹ a -bya l'iphe ono, anyi sụru l'ọ bụ ọkpobe-opfu ono. ² Lẹ yẹbedua goshiękwarupho Chileke ono, họtaru iya g'ọ bụru onye-ishi uke iya ono lẹ ya bụ onye o gude ire iya ẹka; ẹgube e gudekwaphọ ire Mósisu ẹka l'ozii, o jeru ndu ọnu-ulo iya. ³ Ọle ọ gbakwaru g'a ka aja Jizọsu aja-ja eme lẹ Mósisu; mbụ ẹgube ono aakajẹ akwabẹ onye kpuru ulo ùbvù; eme l'ulo ọbu l'onwiya ono. ⁴ A makwaru-a l'ọ tọ dudu ulo, abudu nemadzu kpuru iya; obenu l'ọo Chileke bụ onye mekwanuru iphemiphe. ⁵ Sụ-a; Mósisu bụekwapho onye-ozii kpụ. O goshiru Chileke lẹ ya gbaru g'e gude ire iya ẹka l'ozii, o jeru ndu Ízurelu l'ophu, bụ ndu ọnu-ulo Chileke. Ọ bụru iya goshiru iphe, Chileke mechaaru mee l'iphu. ⁶ A byakwanu lẹ Kéreshi; ọ bụru Nwa, eleta ulo Nna iya ẹnya. Nna iya ono bụ Chileke. O goshikwaphọ Chileke l'o gude ire iya ẹka. Ọ bụru anyi bụ ọnu-ulo Nna iya ọbu mẹ ọ -bụru l'okpoma shihuru anyi ike; anyi dobe obu l'iphe ono, anyi ele ẹnya iya ono.

Chileke e-me gẹ ndu nkiya tuta unme

⁷ Unme-dụ-Nsọ pfukwaru sụ:

“Teke unu numaru olu
iya ntanụ-a;
⁸ unu ta akpọ-chikwa
obu unu
gẹ ndiche unu phẹ shi
kpọ-chia ya
teke ono ẹphe kwefuru
iya ike l'echięgu;
teke ono,
ẹphe shi anọduje ahụ
mu ama onoya.

⁹ Ọ bụru l'ẹka ono bẹ
ndiche unu phẹ
nọru hụa mu ama;
bya adalekwaa mu
phọ adale;
l'ẹka ẹphe
hụmakwaru-a iphe,
mu meru l'ime
ukporo apha labọ.

¹⁰ Ọ bụru iphe ono meru
g'o gude ọgbo teke
ono mee ẹhu ghua
mu egbu mu sụ:

'Ndu-a bẹ egomunggo pẹ
jephuhuakwaru
ejephuhu;
ọphu ẹphe amadụ iphe,
mu sụru g'e meje.'

¹¹ Ọ bụru iya bụ l'ẹphe
akpatsu oke-ẹhu-egbu mu;
mu ria angụ sụ: 'Ẹphe
ta abyadụ anọdu
l'ọkpoku mu.' " †

¹² Ọo ya bụ; ụnwunna mu; unu kwabekwaru onwunu ẹnya g'ọ tọ dụ onye ẹjo ọkpoma a-dụ l'echilabọ unu; ọphu ọ dụ onye a-buru onye te ekwetajedu iphe, Chileke epfu; shi nno haa etsoru Chileke ono, bụ ọphu dzụ ndzụ ono. ¹³ Ọ chia iphe, unu a-nọdu eme bụ g'unu pfushijeru nwibe unu opfu ike mbọku-mbọku, a gbeshikpowaru kua "Ntanụa" g'ẹphe haa iphe-ẹji g'ọ tọ dụ onye iphe-ẹji e-dephu. ¹⁴ L'anyi tükokwaru bụru ndu ẹphe lẹ Kéreshi tükoru gbarụ mgba l'iphe nkiya mę ọ -buru l'anyi pfü-shikpøerupho ike l'iphe ono, anyi shi lẹ mbụ dobe ọkpoma ono jasụ l'ikpazụ.

¹⁵ Eshinu e deru sụ:
"Teke unu nūmaru olu
Chileke ntanụ ọwa;
unu ta akpọ-chikwa
obu unu
gẹ ndiche unu pẹ
shi kpọ-chia ya
teke ono,
ẹphe kwefuru iya
ike ono. ††"

¹⁶ ?Bụ ndu ole bẹ nūmabebecharu olu Chileke ono bya ekwefukwaru iya phọ ike? ?Tọ budedu ndu ono, Mosisu dufutaru l'alị Ijiputu onoya? ¹⁷ ?Bụ ndu ole bẹ kpatsukpøerupho Chileke ẹhu egbu ụkporo apha labọ? ?Tọbudu ndu meru iphe-ẹji; e mechaa odzu pẹ dakaa l'echięgu? ¹⁸ ?Bụ ndu ole bẹ o riru angụ sụ l'ẹphe ta abyadụ anọdu l'ọkpoku iya-a? Tọbudu ndu ono, ekwedu eme iphe, o pfuru onoya. ¹⁹ Ọ n'iya bụ l'anyi hūmawaru l'o to kwe-du g'ẹphe nọdu l'ọkpoku iya kele ẹphe te ekwedu mee g'o pfuru.

4 Ọo ya bụ lẹ-a; l'eshinu Chileke kwewaru anyi ukwe-iphe l'anyi a-bata l'ọkpoku iya; gẹ ndzụ guje anyi g'anyi kwabẹ ẹnya g'ọ tọ dụ onye aa-sụ l'o metaru iphe, e-me g'o to rwu ẹka ono. ² Kele ọ kwaphọ gẹ ndiche ono, Mosisu edu ụzo l'echięgu ono nūmaru ozi-oma ono bụ g'anyibedua nūmaru iya nta-a. Obenu l'opfu ono, ẹphe nūmaru onoya ta adudu urwu, ọ barụ pẹ; kele ẹphe nūmachaaru ukwe-iphe, Chileke kweru bya emee g'ẹphe ta anūmaduru iya. ³ L'ọ buekwapho anyibe ndu nūmaru ozi Chileke ono -kweta; anyi anọdu l'ọkpoku iya. L'o pfuakwaru sụ:

"Ẹphe kpatsuru
oke-ẹhu-egbu mu;
mu ria angụ sụ:
'Ẹphe ta abyadụ anọdu

† *Gūnaa Ebvū 95:7-11* †† *Gūnaa Ebvū 95:7*

I'òkpoku mu. † "

O pfua ya egube ono l'eka ozi iya gbekwa bvuhawaro e -shi teke o meru mgboko. ⁴ L'ò dukwaru eka e deru pfukuta mboku k'esa sù: "O be lè mboku k'esa; Chileke tuta unme iphemiphe, o meru." ⁵ O lè o pfukwarupho l'eka lanu ono sù: "Epe ta abyadu abata l'òkpoku mu." ⁶ Sù-a; ò dukwarua ndu a-nodu iya nu; obenu lè ndu ono, vuru uto numa ozi-oma ono ta abahuduru l'eka ono; kele epe kwefuru ike. ⁷ Noo g'ò gude Chileke gbeshikwa bya eworu mboku ozo dobe, bu iya bu "Ntanu-a." A bya anokpoakwaro odu shii g'abahu ono rwuhuchaaru; teme Chileke shi l'onu onye eze phe teke k'ichee, bu Dévidi pfua opfu iya l'eka ono, e pfuhawaru l'ò sùru:

"Teke unu numaru olu
iya ntanu-a;
unu ta akpo-chikwa
obu unu." ††

⁸ Kele ome Jioshuwa meru epe tuta unme obu; me e tege epfuhakwa k'edobe mboku ozo. ⁹ Oo ya bu lè teke ndu ke Chileke a-tuta unme obu abyakwadu abyabya. ¹⁰ Onyemonye, ye Chileke no atuta unme be ta adudu ozi, oojekwadu; egube ono, Chileke eje ozi nkiya ono. ¹¹ Oo ya bu; g'anyi kukebe ehu nodu l'òkpoku iya ono; a-nonyo o duru onye ekwefu ike g'ephebedua.

¹² L'opfu Chileke dzukwa ndu bya ere ire. O kakwa ogu-echi, atsù akpatiphu labo atsù nkò; k'ophu oosujaje nemadzu su-rwua mgbaka okpu ye umi iya; mbu su-rwuchaa eka obu nemadzu no; uche iya nodu iya. Oovofutajecha iphe, nemadzu ari mekpoo ge nemadzu gbaru l'ime obu iya. ¹³ Ophu o dudu iphe, no lè mgboko, duru ophu Chileke ahumaduru. Iphemiphe, no lè mgboko gbakota oto dabyiru l'ebederebadara l'iphu Chileke. O bu ru Chileke ono bu onye anyi pfufutaje l'iphu iya kokota iphe, anyi meru.

Jizosu bu Okalibe ishi uke Chileke

¹⁴ Noo ya bu; unu g'anyi kwata gudeshia iphe ono, anyi sùru l'ò bu okpobe-opfu ono ike; kele anyi nweru Okalibe ishi uke Chileke; onye tukoru igwe l'ophu ghakota je anoduro l'imigwe eka Chileke l'onwiya no. Onye ono bu Jizosu, Nwa ke Chileke. ¹⁵ Okalibe ishi uke Chileke ono, anyi nweru onoya ta abukwa egube onye ata amajeduru eka anyi du arwuhu.

Onye anyi nweru bukwa onye oputama, du iche iche byapfutawaru g'ò byapfutaje anyi ono; ophu o meduru iphe-aji. ¹⁶ Oo ya bu; g'obu shihu anyi ike g'anyi jerwua aba-eze eze-iphe-oma ono; k'ophu a-phuru anyi obu-imemini; leemeeru anyi eze-iphe-oma yejeru anyi eka lè mkpa.

5 L'iphe, bukpo onye-ishi uke Chileke g'ephe hakpo be bukwa ndiphe edzukobeje shi l'echilabo phe hota iya woru iya mee onye a-no-chijeru oha l'iphu Chileke; nuje Chileke iphe, ndiphe nuru iya; gwejekwarupho Chileke ngweja k'iphe-aji phe. ² Yebedua ejije obu oyi; etso ndu eshiswe uto; opfu l'ephe bu ndu amadu iphe; eshinu yebedua l'onwiya bukwapho onye ahajekwarupho du arwuhu. ³ Eshi ophu yebedua bukwapho onye emesweje nu be o gwefutajenurupho Chileke ngweja k'iphe-aji ophu yebedua l'onwiya meru; ye ophu oha meru. ⁴ Iphe ozo bu; l'ò to dukwa onye agbeshije hota onwiya kwabe ubvu-a. Oo onye Chileke l'onwiya hotaru abujeru iya, bu iya bu g'ò hotaru Eronu lè teke ndiche.

⁵ Nokwapho g'ò to budu Kéreshi gbeshierupho; kwabe onwiya ubvu k'eme onwiya onye-ishi uke Chileke. O Chileke be sùru iya:

"Oo ngu bu Nwa mu
nwoke.
E -shi ntanu-a be mu
bukwaa Nna ngu." †

⁶ O byakwa epfu-a l'eka ozo sù:

"I bu onye uke Chileke

jasu le tuutuutuu
 le mijimiimii;
 ge Melikizedeku bu iya.” †

⁷ Teke Jizosu bu l'eliphe owanawa be o shi anoduje akwa ekwa akwashi enya-mini g'oo-dzota iya g'o to nwuhu. O pfua nno; Chileke numa olu iya; eshi ophu o bu onye ewodaje onwiya ali kwabe Chileke ubvu. ⁸ Su-a; a makwaru-a l'o bu Nwa ke Chileke; ole oo iphe-ehuka, o jekotaru be o gude nwuta iphe, eme iphe, Chileke suru g'e meje bu. ⁹ O buru g'o tukoadaru ge Chileke tuseru meebekota be o byaru aburu onye adzotaje iphe, bu ndu eme iphe, o pfuru; dobe jasu l'ojeje. ¹⁰ O buru Chileke kuru iya mee ya onye-ishi-uke jasu le tuutuutuu le mijimiimii ge Melikizedeku bu iya.

Anma okwa g'a ta ala azu

¹¹ O duru igwerigwe iphe, anyi gege epfu phota iphe owanawa; ole ootsu l'ehu g'ee-shi kooru iya unu; kele iphe te edojeedu unu enya egwegwa. ¹² Ole e -pfujekpo ya epfufu nta-a be o gbaakwaru g'unu gege abwaru ndu ezi ndu ozo iphe; obenu l'unu gbey aburu ndu gbaru g'aa-nodu ezi unu iphe, gbaru g'unu vuru uzo maru iya l'opfu Chileke. Unu bya aburu ndu angukwadu era; l'unube ndu gege anodu eriwaa nri. ¹³ Onye angukwadu era bu nwaswa be o bu. Opfu k'apfubekoto teke edodu iya enya. ¹⁴ Obenu le nri bu ke ndu buwaa ogerenya; ndu a zwaru azuzu ephe mawaru iphe k'ophu bu: ephe -lee iphe enya; ephe a-makharu ?o du ree to o du eji.

6 Eshinu o du egube ono; unu g'anyi tuko gwobe iphe ono, gbaru g'anyi vuru uzo maru iya l'ozu ono, e ziru anyi le ke Kereshi ono; yeru ehul anwu iphe, e-me g'anyi buru ndu karu enya l'ozu ono. G'anyi ta abyashi agaru k'egbube ishi ezi ndu k'ono ozo; le ndu k'ono be unu mahawaru. G'anyi wofu obu l'ari l'oo iphe-oma, anyi metaru be Chileke e-gude dzoo anyi, me l'ekweta ke Chileke; ² me le k'eme baputizimu; me abyabe nemadzu aka l'ishi; me k'eshi l'onwu teta; me k'ikpe ojejeje ono. ³ Ono be anyi e-me-a me Chileke -kwe.

⁴ Kele ootsukwa l'ehu g'izimanu e-shi lwaphuta phe azu; mbu ndu iphe, shi dowaa enya; iphe-oma, shi l'imigwe ono shi ruwaa phe aka; teme ephe shi anatajewaa Unme-du-Nso; ⁵ ephe shi anumajewaa okpobe-Opfu Chileke ono; mawaru k'ike, du l'ogbo ophu abyanu; ⁶ mbu ndu tukoru iphemiphe ono, makotaru bya agbakuta iya azu; lekebe enya akpopyabe Nwa Chileke l'oswebe ozo; eme iya iphe-iphere l'edzudzu-oha.

⁷ Su-a; l'ali, echeje mini, igwe edzejeru iya tekenteke; bya egudeje iya eme g'iphe, a kuru iya baaru ndu kuru iya nu l'urwu be Chileke a-gokwaru onu-oma nu. ⁸ Obenu l'ali ophu buepho ewu-obvu yee ogarambo be efu iya nu bu mkpokoro ali. Ali k'ono phoduru nwanshii; Chileke atya ya onu. Ee-mechaa; oburu oku, e-tsufu iya.

⁹ Ole-a; ndu mu yeru obu; anyi epfukwaa egube-a bukwa eviya; ole anyi makwaru-a ree l'unu e-tsoru-a uzo ophu ka ree, e-me ge Chileke dzota unu. ¹⁰ Le Chileke ta adukwa onye oomeje iphe, apfuduru-oto. O too zohakwa ozi, unu jeru; ophu oo-zohakwa g'unu gude yehawaru unwunna aka me ophu unu eyekwapho nta. Iphe ono tukoru egoshi l'unu yeru iya obu. ¹¹ Iphe, agu anyi bu g'onymonye le g'unu ha meje goshi ge ke Chileke aphu-beru iya l'ehu; meje iya egube ono jasu l'ikpazu g'iphe, unu ele enya iya erwua unu aka. ¹² Iphe, anyi ese iswi iya bukwa g'unu ta aburu ndu enyiru. G'unu nwuchia aka ndu ono, gude ekweta, ephe kwetaru opfu Chileke me ata nshi, ephe ata gude anata iphe ono, Chileke kwegbaaru ukwe iya ono.

Aburu eviya k'ukwe-iphe Chileke

¹³ Su-a; teke ono, Chileke kweru Ebirhamu ukwe-iphe onoya be bukwa onwiya be o gude riaru iya angu iya; eshinu o to duedu onye ozo, kabaa ya shii k'egude ria angu obu. ¹⁴ Tobudu iya bu; o su: "Mu gofutajeru ngu onu-oma; mee g'unwu ngu kwata du igwerigwe." ¹⁵ Ebirhamu mecha taa nshi; jasu iphe-oma ono, ruw iya aka. ¹⁶ Onye eri angu bu epha onye ka iya shii be oogudeje ria ya; teme o nodu abujeru: a -gwaru enwa ye l'iphe, aatu ego; k'igoligoli alaa. ¹⁷ Kele Chileke eme g'o doo phe enya; mbu ndu ono, a-nata iphe ono, o kweru ukwe iya onoya; le ya ta ayidu gbanwee iphe, ya kweru ukwe ememe; o riru angu ye iya. ¹⁸ Su-a; Chileke kweru

† *Gunaa Ebu 110:4*

anyi ukwe-iphe; ɛme ɔ bya eriru angu ye iya. Uzo iphe labo ono buchaa iphe, ta agbanwedu agbanwe; ɛme ɔ bukwarupho iphe, Chileke ta ayidu dzuru uka ye. Oo ya bu g'obu eshihu anyi ike; anyibe ndu gbapfuru iya nu g'o dzoo anyi; g'anyi te eje abo obu ebo k'a maru: ?oo-nua anyi iphe ono, anyi ele enya iya ono. ¹⁹ Iphe ono, anyi ele enya iya ono emeje g'obu bvuru anyi ebvuru. Oosedede anyi obu l'eka lanu mee ya g'o nguru anguru. O mewaru anyi bahu l'ime ime eze-ulo Chileke, bu iya bu eka Chileke l'onwiya no l'imigwe. ²⁰ Oo Jizosu bu onye vuru uzo bahuchiru anyi l'eka ono; kele oo ya buwaa onye-ishi uke Chileke. O buru iphe, oo-buru bu ono jeye le tuutuutuu le mijimiimii, bu iya bu ge Melikizedeku bu.

Melikizedeku shi buru eze bya aburu uke Chileke

7 Melikizedeku ono, anyi epfuru ono shi buru eze ndu Salemu teke k'ichee; bya aburu onye uke Chileke; mbu Chileke, bu Okalibe-kangokotaru-nu. O gbaru Ebirhamu ndzuta teke o shi ogo, ephe gbushiru ndu eze alwa; bya agoru onu-oma nu iya. ² Ebirhamu bya eworu iphemiphe, o lwutaru l'ogu; kee uzo iri; nu iya uzo lanu. A -kokahakpo epha Melikizedeku be iphe mbu, o bu bu: "Onye eze, pfuberekoto." Epha iya bufukwaapho Onye eze, shi le Salemu, bu iya bu Onye eze ke nchi-odu-doo. ³ Melikizedeku te enwedu ne; ophu o nwedu nna; ophu o nwedu okpa-ipfu, o shi; ophu o nwedu teke o shi; ophu o nwedu teke o no-beru. Oo ya bu l'o duwaa ge Nwa Chileke; opfu l'o buwaa onye uke Chileke jasu le tuutuutuu le mijimiimii.

⁴ Su-a; ?unu humaru ge Melikizedeku ono bu-be oke nemadzū; o gbē buchiaru yēbedua bē Ebirhamu ono, bukpo ya bu onye-iche anyi ono gbē kee iphe, o kwataru l'ogu uzo iri; woru uzi lanu woru nu iya. ⁵ O kwa ndu-uke Chileke, shi l'awa Lívayi kpū bē ekemu Mósísu sūru ge ndu Ízuru keje iphe phē uzo iri woru uzi lanu nuje phē. O buru phē bē ekemu sūru g'ephe natajē unwune phē iphe ono; mbu eka ephe l'ephe gbekwa tukokwaa buru unwu Ebirhamu. ⁶ Obenu le Melikizedeku ta abudu oshilokpa Lívayi. Ebirhamu ono gbē woleru-a iphe, o nweru kee uzo iri; woru uzi lanu nu iya. Melikizedeku bya agoru onu-oma nu Ebirhamu ono, Chileke kweshiru ukwe-iphe ono. ⁷ A ta tudu iya ego k'amaru: ?onye ago onu-oma bē ka onye ogoru iya shii too. ⁸ A bya l'ehu ndu-uke Chileke ono, shi l'awa Lívayi ono; o buru ndu e-mechaa nwuhu anwuhu bē anatajē oke-lanu-l'uzo-iri ono. Teke a byakwanuru l'ehu ke Melikizedeku; o buru onye ekwo-opfu Chileke pfuwaru l'o too nwuhudu anwuhu bē nataru iya nu. ⁹ Mu -jeshia ya epfufu mu asu le Lívayi kwapho, aapfujeru oke-lanu-l'uzo-iri nu ono bē gbewaa l'ime Ebirhamu pfukwapho oke-lanu-l'uzo-iri nkiya. ¹⁰ Noo kele o nowaa l'ime ehū ndiche iya phē teke ono, ephe le Melikizedeku dzudarū ono.

¹¹ O -buru l'adubebe ree shi l'eka ndu-uke ke ndu Lívayi; g'o bu iya bē a gbaberu okpa nu ndiphe ekemu-a; ?buhunu gūnu meru g'o gude mkpa onye-ishi uke ozo dukwadu, bu onye ophu a-du ge Melikizedeku, abudu onye ophu du ge Eronu? ¹² Ole teke Chileke gbanwewaru uke iya bya anaa uke ozo, ye le ophunapho agbaedu; oo ya bu l'o gbanwefutaje ekemu pho, o tuhawaru pho. ¹³ Kele onye eepfu opfu iya-a bukpokwaro onye okpa-ipfu ozo; ophu o dudu onye ipfu phē, jejeru ozi uke l'iphu oru-ngweja Chileke. ¹⁴ A makahakwaru le Nnajiuphu anyi shi l'okpa-ipfu Jiuda. Ophu o dudu teke Mósísu photajeru Jiuda teke o pfuru opfu ke ndu-uke Chileke.

Onye uke ozo, du ge Melikizedeku

¹⁵ Mbu l'iphe, anyi epfu kabakwaa edo enya; me o -buru l'onye-ishi uke ozo, du ge Melikizedeku futaru. ¹⁶ Abū uke nkiya ta abuekwa nsō nsō me ekemu ekemu, nemadzū tushiru dobe bē o gude buru iya. O kwa ike ke ndzu ojejoje ophu o dzu bē o gude buru onye uke Chileke. ¹⁷ L'e dekwaru su: "Ti-buru onye uke Chileke jasū le tuutuutuu le mijimiimii, bu iya bu ge Melikizedeku bu iya." ¹⁸ Kele ekemu pho, Chileke tuhawarupho bē Chileke nwuchiakwaru; kele o too redu ire; ɛme ɔ buru mkpokoro iphe. ¹⁹ Iphe, o gude o du egube ono bu l'ekemu Mósísu ono ta adudu onye o duru ike mee g'o du be ree l'iphu Chileke. Nta-a bē anyi elewaa enya iphe, ka ree. O buru iphe ono, ka ree ono, anyi ele enya iya ono bē anyi shiwaa akpo-kube Chileke ntse.

²⁰ Ozo bu le Chileke riru angu ye l'aburu onye uke nkiya. Ndu uke k'ophunapho bē e te riduru angu ye le nkephe. ²¹ Obenu le Jizosu bē Chileke meru onye uke bya eria angu ye iya teke ono, o sūru: "Nnajiuphu ribuwaru angu;

ophu o gbanweedu iphe,
o tũberu ememe.
Ìi-bũru onye uke
Chileke jasũ l'ojeje." †

²² O bũru angũ ono, Chileke riru ono meru Jizosu o bũru onye Chileke gude egoshi l'ogbandzu owa-a, ya riru angũ ye-a ka akahũ iya ree.

²³ Iphe ozo bũ lę ndu-uke Chileke k'ono dũ igwerigwe kele anwũhu te ekwejedu g'ęphe nopyabe iya. ²⁴ Obenu lę Jizosu bũepho uke, o bũ; bũshia ya ike; opfu lę yębedua a-nọ je adũwaruroya. ²⁵ O bũru iphe ono meru g'o gude o nọdu adũje ike dzọo ndu gbę iya l'ęka lwapfuta Chileke; dzọo phę ọkpobe adzọdzo; noo kele yębedua dzũwaa ndzũ ojejeje epfuje anũ Chileke l'iswi ęhu phę.

²⁶ O bũru ęgube onye-ishi-uke ono bę mkpa iya dũru anyi; onye dũ nsọ ophu o dũdu iphe-ęji, o mejeru. Chileke hofuru iya iche l'echilabọ ndu iphe-ęji bya ewolia ya doghakọta iphe, bũkpoo eligwe l'ophu. ²⁷ Ndu-ishi uke Chileke ophuu, shi l'ọkpa-ipfu Lívayi phọ shi anọduje egwe ngweja mbọku-mbọku. ęphe shi anọduje egwe ngweja ono k'iphe-ęji phę bya egwedokwaru iya phọ oha l'ophu. Obenu lę Jizosu bę o tọ gbadũru g'o gwee nkiya g'ęphebedua. O gwerũ nkiya ngwe lanũ sefu ęka. Ngwe lanũ ono bũ ophu o gude onwiya gwee. ²⁸ Kele ekemu Mosisu bũkwa nemadzũ mmanũ bę o sũru g'ęphe bũru ishi uke Chileke; mbũ nemadzũ mmanũ, aha-jęru meswee nũ. Obenu lę g'a nonyaaru Chileke bya eria angũ phọ shi ęgube ono nwuchi ekemu ono bę o họtaru Nwa Chileke mee ya onye-ishi uke iya. Yębedua, bũ Nwa Chileke ono bę meębewaru iphemiphe lę kę gę ndiphe e-meje bata l'ęka Chileke nọ; gę Chileke tũberu iya. Iphe ono bę o meębewaru g'ọo-dũ jasũ lę tuutuutuu lę mјimiimii.

Jizosu onye-ishi uke k'ogbandzu ọphúú

8 Waa iphe, bũkpoo ishi iphemiphe ono, anyi epfu ono bũ owanawa: anyi nweru ęgube onye-ishi uke Chileke ono; onye ophu nọ anọo l'imigwe l'ękutara aba-eze Ọkalibe-kangokọtaru-nũ. ² Yębedua eje ozi uke nkiya l'ęka Chileke nọ gędegede, bũ iya bũ l'eze-ulo Chileke ophu nọ l'imigwe. Ulo k'ono ta abũdu nemadzũ gude ęka mee ya. O bũro Chileke l'onwiya meru iya.

³ L'iphe, Chileke họta-doru iphe, bũkpoo ndu-ishi uke iya bũkwa g'ęphe nũje iya iphe, ndiphe nũru iya; waa g'ęphe gwejekwaru iya phọ ngweja. Ọo ya bũnu l'ọ gbaru g'onye-ishi uke owa-a nweru ngweja, ọo-nọdu egwe. ⁴ Sũ-a; ọme Kęreshi ono nọ l'eliphe-a mę e te ekwekpọkwanu g'ọ bũru onye uke Chileke; eshinu ndu bũ uke Chileke kę mgboko-a egwejeru Chileke ngweja lę g'a tũru iya l'ekemu ndu Jiu. ⁵ Iphe, ęphe emeje l'ęka eegwejeru Chileke ngweja lę mgboko-a bũkwa iphe yeru ophu onye-ishi uke k'anyi ono eme l'imigwe; kę mgboko-a bũkwa onyonyo nkiya l'imigwe. Lę teke Mosisu eme g'ọ kpọbe ọlo-ękwa, eegwejeru Chileke ngweja ono lę teke ndiche bę Chileke sũkwaru iya: "Nyatakwa g'i mekọtakpoeпо ọlo ọbu g'ọ dũepho gę ya tũru ngu ọnu iya l'eli úbvú phọ." ⁶ Obenu lę gę o dũ nta-a bę Chileke ziwaru Jizosu eje ozi uke iya; mbũ ozi ophu ọkwa iya kwata ka shii; eme lę kę ndu-uke k'ophunapho. Nokwaphọ g'ogbandzu ophu shi iya l'ęka o gude gudęgbabę Chileke yęle nemadzũ kwata ka akahũ iya ree; eshinu o shi l'ogbandzu k'owa-a; kwee anyi ukwe-iphe, ka ree; eme l'ophu o shi l'ophunapho kwee.

⁷ Lę-a; o -bũ l'uta ta adũ l'ogbandzu kę mbũ m'o to jekwa iya enwuchi k'agba ndzũ ozo. ⁸ Obenu lę Chileke tarũ ndu nkiya uta teke ndiche. O sũru phę:

"Mbọku abyakwa;
nokwa iphe, Chipfu epfu;
teke mu l'ọnu-ulo Ízuręlu
waa ọnu-ulo Jiuda a-gba
ndzũ ọphúú.

⁹ Ono taa dũedu g'ogbandzu

† *Gynaa Ebvũ 110:4*

ọphu mu ọ ndiche phe
gbaru teke ono,
mu kpọtaru phe
l'eka kpufuta l'alj
Ijiputu ono.

L'e mechakwaaru;
ephe mebyia
ogbandzu mu l'ephe;
ọphu mu
eyebaeduru phe ọnu.

Nokwa iphe, Chipfu
eepfu.

¹⁰ Chipfu sụkwapho:
Ọwa-a bụ ogbandzu
mu l'unwu Ízurẹlu
a-gba mę o -rwuẹpho
teke ono.
Ekemu mu bę mu
a-tụshi ye phe
l'egomunggo.

Ọ bụru l'ime ọkpoma
phe bę mu e-de
iya edede.
Mu aburu Chileke phe;
ephe aburu ndibe mu.

¹¹ Ọ tọ dọdu onye
ejekwadu ezi nwibe iya;
ozoo ziahaa nwune
iya sụ iya:

'Maru Chipfu'.
Noo ọ g'ephe ha a-tụko
maru mu;
nwata mę ọgerenya.

¹² Mu a-phuru phe
obu-imemini l'emeswe,
ephe mesweshiru mu.
Ọphu mu anyatabaedu
iphe-ẹji,
ephe meshiru mu." †

¹³ Sụ-a; eshinu ogbandzu-ọphúú-a byaru bę kę mbụ phọ bụakwa akahụ-iphe. Teme iphe, bụkpoo iphe, akahụwaa akahụ bya atsuhuwaa mę ta adudu g'ọnono-beru; l'oo-chihu.

Abarụ Chileke ẹja l'uzo k'akahụ mę k'òphúú

9 Sụ-a; ogbandzu mbụ ono nwekpọkwaaru nsọ nsọ, a tūru g'e dobeje mę a -nọdu abarụ Chileke ẹja bya enwekwarupho ọlo, nemadzụ gude ẹka mee, aanọduje mę a -nọdu egwekwaru iya phọ ngweja. ² Kẹle a

† *Gyanaa Jier 31:31-34*

kpoberu eze ọlo-ẹkwa. L'ime mkpuru iya kẹ mbụ bẹ e doberu orọku; waa teburu, aatukobeje buredi, dūru Chileke iche. Mkpuru kẹ mbụ ono aza Ẹka-dụ-nsọ. ³ A bya lẹ mkpuru k'ẹbo eku Ẹka-kakọta-adụ-nsọ bụ ẹkwa bẹ e gude gebuta iya. ⁴ Iphe, dū iya nū bụru ọru-ngweja, e meru lẹ mkpọla-ododo g'akpoje ụnwù-isensu ọku; waa okpoko ọgbandzu, e gude mkpọla-ododo kwekọta mgburugburu. Iphe nọgbaa l'ime okpoko ono bụ ite, a wūru lẹ mkpọla-ododo. Iphe, nọ l'ime ite ono bụru nri ono, bụ mana; yẹ mgboro Erọnu; mbụ mgboro ono, rwuru ir-wu tūa ige ono; waa mkpuma labọ ono, e deru ekemu iri ono, bụ mkpuma ọgbandzu onoya. ⁵ Iphe, dū l'eli okpoko ono bụru ojosi-imigwe labọ, bụ Chierobimu, egoshi ọdu-biribiri Chileke. Ẹphe woru ñkù phẹ sashia gude gbobuta ẹka ono, Chileke aphujeru ndu nkiya obu-imemini; gūaru phẹ nvụ l'iphe-ẹji, ẹphe meru ono. Ọ gbabeephọ bẹ e-pfubaa ono tūa ya jalaa.

⁶ Ọ bụru ẹka ono, e meru ẹgube ono bẹ ndu-uke Chileke abahuje l'ime mkpuru kẹ mbụ onoya mbọku-mbọku je eje ozi uke, gbaru phẹ nū. ⁷ A bya lẹ mkpuru k'ẹbo phọ; ọ bụerupho onye-ishi uke Chileke kpẹkpu l'abahuje iya. Abahụ ono, ọobahuje iya ono bụkwa mgbo lanụ kpoloko l'apha. Ẹbe ọ yikwa bahụ iya mẹ o -gudedu mee-iphe, oo-gude gwee ngweja ẹhu onwiya yele mee-iphe, ọphu oo-gude gwefu iphe-ẹji ndu kẹ Chileke meru l'ẹbe ama ono. ⁸ Waa iphe, Unme-dụ-Nsọ gude iphe ono eme g'o doo anyi ẹnya bụ ọwanawa. Lẹ teke ono, ẹka ono, nemadzū gude ẹka mee ono, eegwejeru Chileke ngweja ono nọkwadu bẹ e teke agūhadu ụzo, e shi abahū l'ẹka Chileke nọ g'onymonye bahū. ⁹ Ẹka ono, eegwejeru Chileke ngweja ono nọkwa ọnodu ẹtu, egoshi iphe, eme nta-a, bụ iya bụ l'iphemiphe, a nūru Chileke mẹ iphe, bụ ngweja, e gweru nū iya l'ẹka ono ta ayidu mee g'obu onye abarū Chileke ẹja nmabuhu iya ikpe. ¹⁰ Ọ tūkoru bụru nsọ nsọ, eemegbaa ala lẹ kẹ nri; mẹ k'iphe, aangū angūngu; mēkpoo kẹ nsọ nsọ, dū l'asashī iphe, e gudegbaa mee k'abarū ẹja ono. Ọ tūkoru bụerupho nsọ nsọ kẹ mgboko-a, Chileke sūru g'e tsoje jasū teke ya e-goshi ụzo ọphúú, ee-shije abarū iya ẹja.

¹¹ Obenu lẹ nta-a bẹ Kéreshi byawaru bya abūru onye-ishi uke Chileke; mbụ onye-ishi uke k'uzo ono, ka ree ono, Chileke goshiwaru nta-a ono. Ẹka o jeru ozi uke iya kakwa shii bya abụkwarupho ẹka Chileke ka egude mee g'iphe, ya tūberu lẹ k'adzọta ndiphe ono meebekota gẹ ya tūberu iya. Ẹka ono ta nọdu lẹ mgboko ọwa; eshinu ọ tọ bụdu ẹka nemadzū gude ẹka mee. ¹² Ọ tọ bụkwa mee egbu ọzoo mee eswi bẹ o gude bahū; ọo mee nkiya gēdegēde bẹ o gude bahū l'ẹka ono dū nsọ ono ugbo lanū; k'ọphu anyi a-būru ndu a gbatarū l'itumo jasū l'ojeje. ¹³ Lẹ mbụ bẹ ọobujeru e wotawaa mee egbu; ọzoo mee eswi; ọzoo ntū nwada eswi, a kpọru ọku woru phee ndu tūrwuru nsọ; l'o mee ndu ọbu ẹphe adubebe ree lẹ gẹ nsọ ekemu phẹ gude dū. ¹⁴ Eshinu ọ dū nno eviya bẹ mee kẹ Kéreshi l'a-kabakwanū ere ire. Kéreshi ono shi l'ẹka Unme Chileke, anọ je-adūwaruro ya woru onwiya gweeru Chileke ngweja, adūdu ẹka ntūji dū iya. Mee nkiya ono a-kabakwanū asafū obu anyi g'ọ dū ree l'iphu Chileke; k'ọphu anyi a-hakwanū eme iphe, Chileke a-nma anyi ikpe ọnwu; letachia ẹnya l'ozi Chileke, bụ Chileke dzū ndzū.

¹⁵ Ọ bụru iphe ono meru g'o gude ọ bụru Kéreshi gudegbabẹ Chileke yele nemadzū l'ọgbandzu ọphúú ono. Ọo ya bụ gẹ ndu Chileke họtaru eshikwanū l'ẹka Kéreshi nọdu ndzū ọphúú ono, Chileke kweru ukwe iya ono jasūwaruro ya. Iphe, o gude ẹphe jee l'anọdu ndzū ono bụ lẹ Kéreshi nwūhuwaru; gude nno gbata phẹ l'iphe-ẹji, ẹphe megbaberu teke ono, ọgbandzu kẹ mbụ phọ, shi Chileke l'ẹka phọ shi vukwaduru ire.

¹⁶ Ukwe-iphe, Chileke kweru tukobe l'ọgbandzu nkiya dūkwa g'onye keru ekpe. L'ọobujekwaru; e -kee ekpe dobe bẹ aavojeadakwaa ya g'a maru: ?onye keru ekpe ọbu nwūhuwaru; tẹme l'ọ dūru g'ee-me iphe iya ọbu. ¹⁷ Noo l'ekpe, nemadzū keru te evujeduru ire teke onye ono nọkwadu ndzū. Teke ooreje ire bụ mẹ onye ono nwūhuchaa. ¹⁸ Noo g'o gude ọ bụru mee bẹ e gude mee ọgbandzu mbụ phọ; o reahaa ire. ¹⁹ Iphe mbụ bụ lẹ Mósisu pfuru ndu Ízurẹlu iphe, bụkotakpoo nsọ nsọ, dū l'ekemu onoya g'ọ hakpoo. Ọ gbeshi ọzo bya ewota osi hi ịsopu yele ẹji atūru, e meru ọ nọdu eke uswe-uswe; woru tsee lẹ mee nweswi; waa mee egbu; bya atsẹkwaa ya phọ lẹ mini bya egude iya phedzuru l'ẹkwo, e deru ekemu ono; bya ephedzukwaru iya phọ iphe, bụ ndu ono g'ẹphe ha. ²⁰ Ọ nọdu ephe iya bya epfufe sū: "Ọwa-a bụ mee, egoshi l'ọgbandzu unu lẹ Chileke gbaru vuwaa ire; mbụ ọgbandzu ono, o shi goshi unu iphe, unu e-me gẹ yēbedua emekwanaa iphe, ya pfuru unu." ²¹ Nokwaphọ g'o woru mee ono phedzuru ọlo ono, e gude ẹkwa mee ono; mbụ ọlo ono, aanọduje gweeru Chileke ngweja onoya; bya ephedzukwaru iya phọ l'iphe, bụkpoo iphe, e gude abarū iya ẹja. ²² Mbụ-a; e -tsojekpoo ya g'ekemu

dụ; l'ọ bụru nwanshiji mę iphemiphe abụkotaru mee bę eegudeje mee ya g'ọ safu dụ ree. Tęme ọphu aa-gbatadu nemadzu abudu l'ọ duru iphe, e gburu gbashị mee ya.

Eja Kéreshi egwefu iphe-ẹji

²³ Ọ bụ iphe, gbaru l'ememe lę teke ono; g'e shi lę nsọ nsọ gbashịada mee ono; mee g'iphemiphe ono, tukuru bụru iphe, yeru k'okpobe iya ọphu dụ l'imigwe ono; g'iphemiphe ono tuko bụru iphe, safuru dụ ree. Ọle okpobe iphe ono, dụ l'imigwe ono bụ iphe, gbaru iya nụ bụ ngweja ọphu tukuru kakota ọphu eegbuje anụ gude gwee ree. ²⁴ L'ẹka Kéreshi bahuru ta abukwa ẹka eegwejeru Chileke ngweja ọphu bụ nemadzu gude ẹka mee ya; mbụ ẹka yeru ọphu bụ okpobe iya pho. Ẹka ọ bahuru bukwa l'imigwe gedegede, bụ iya bụ ẹka ọ nọ l'iphe Chileke efu ofu ẹhu anyi. ²⁵ Onye-ishi uke kę ndu Jiu l'egudeje mee, abudu kę yębe onye-ishi uke ono bahu lę Ẹka-kakota-adu-nsọ ono aphagapha je egwee eja. Obenu lę Kéreshi bụ ugbo lanu kpoloko bę ọ bahuru l'ẹka ono je egude onwiya gwee eja. ²⁶ Ọdumeka bę Kéreshi e-je iphe-ẹhuka k'o -jehaa oojebaa; eshi teke Chileke meru mgboko. Obenu l'ọ byaru ejee iphe-ẹhuka ono mgbo lanu sefu ẹka; gę mgboko abvwa-a; gude onwiya gwee eja nwuhu; shi nno gwefu iphe-ẹji, anyi meru g'ọ ha. ²⁷ Iphe, duru onyemonye bụ l'onyemonye nwuhufutaje akpo lanu; ọ nwuhuchaa; iphe ozo, e-mefuanu bụ lę Chileke e-kpe iya ikpe. ²⁸ Nokwapho gę Kéreshi gude onwiya gwee eja mgbo lanu kpurumu nwuhu g'ooshi egube ono gwefu iphe-ẹji, igwe ọha meru. Oo-mechakwaa bya k'ugbo ẹbo; obenu l'ọ byaephoo k'ugbo ẹbo bę ọ tọ byadoeduru iphe-ẹji. Iphe, ọobyawaa bụ g'ọ dzota ndu echeru iya nụ.

10 Ekemu bukwa nwinyekinyeki onyonyo iphe, dụ ree, Chileke tüberu l'oo-me l'iphe; ọ tọ bụdu okpobe iya. Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude ọphu ọ byadu eme gę ndu byaru abaru Chileke eja dubebe ree; eshinu aanoduje egwe eja ono mkpurumkpuru; e -gwechaa egwebaa; aphagapha. ² Ọ -bụ lę ndu ono, agwaję Chileke egube ono shiwa l'egwe eja ono safu iphe-ẹji phę mgbo lanu; bụwaru ndu pfuberekoto l'iphe Chileke; mę obu phę anmabuhawaa phę ikpe iphe-ẹji phę; ẹphe ahaa egwe ngweja anu Chileke. ³ Obenu l'iphe, emeje nụ bụ l'ọ eja ono, ẹphe anoduje egwe ono emeje g'ẹphe nọdu anyata iphe-ẹji phę aphagapha. ⁴ Lę mee eswi; mę k'eghu ta asukwa egwefu iphe-ẹji.

⁵ Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude; teke Kéreshi abya mgboko ọ sụ Chileke:

"I ti ledu ęnya g'e wota

iphe gbuwa gweeru

ngu ẹja;

ozoo g'e gweru

iphe-ngweja nụ ngu.

Obenu l'i meru mu bụru

nemadzu,

nweru anu-ẹhu.

⁶ Iphe ngweja,

akpokotaru oku nụ ngu;

mę ọphu e gweru

k'iphe-ẹji ta adukwa

ọphu jiru ngu ẹpho.

⁷ Noo ya bụ; mu sụ:

'Waa mu Chileke;

mu byawaru gę mu

mee iphe,

dụ ngu l'uche;

gę mu mee g'e deru

kę nkemu l'ekwo

ekemu.' " †

⁸ Ovukpoadaru ụzo sụ: "Iphe, e gburu gweeru ngu ngweja; ọzoo ngweja, e gweru nū ngu; ọzoo iphe-ngweja, a kpokotaru ọku nū ngu; mē ọphu e gweru k'iphe-ẹji ta adudu ọphu iile ẹnya iya; ọphu ọ dudu ọphu jiru ngu ẹpho." E -gudekpoo l'iphe, bukpoọ ẹjameja ono bẹ eegwekọtaepho g'a tūru iya l'ekemu. ⁹ O pfuchaa nno bya asụ: "Waa mu Chileke! Mu byawaru gē mu mee iphe, dū ngu l'uche." Tọbudu iya bụ; ọ bya eworu kẹ mbụ pho docha k'ọphu oo-me k'ẹbo g'ọ nguru anguru. ¹⁰ Jizosu Kéreshi meru iphe, dū Chileke l'uche teke o woru onwiya gweeru Chileke ẹja mgbo lanu sefu ẹka; shi nno mee anyi dū nsọ. ¹¹ Iphe, bukpoọ onye uke Chileke apfujeru eje ozi uke iya mboku-mboku; ọ buri egube ẹja, o gwehawaru bẹ oogwephuje azu tekenteke; ọphu egube ẹja ono ayidu dū ike safu iphe-ẹji. ¹² Obenu l'onye uke ọwa-a gweru ngweja k'iphe-ẹji mgbo lanu sefu ẹka; bya eje anodu l'ekutara Chileke. ¹³ Ọ buri ẹka ono bẹ ọo-nodu jasụ teke Chileke e-woru ndu ohogu iya mee g'ẹphe buri iphe, ọo-zopyabe l'okpa. ¹⁴ Ọo ya bụ; o shi egube ono buri akpo ngweja lanu bẹ o gweru gude mee gē ndu ọ safuru iphe-ẹji phẹ buri ndu pfuberekoto l'iphu Chileke jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii.

¹⁵ Lẹ Unme-dụ-Nsọ goshikwarupho anyi l'iphe ono bụ eviya; kẹle o vuchaaru ụzo sụ:

¹⁶ "Ọwa-a bụ ogbandzu,

mu l'ẹphe a-gba mē

mboku ono -rwuepho.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Ekemu mu bẹ mu a-tushi

ye phẹ l'obu;

mu edee ya edede

l'egomunggo phẹ. ††"

¹⁷ Ọ gbeshikwa ọzo sụ: "Mu ta anyatabaedu iphe-ẹji phẹ mē ẹjo-ememe ẹphe eme ọzobaa." ¹⁸ Ọo ya bụ; lẹ teke ọ bụ lẹ Chileke gwaru ndu nkiya nvu l'iphemiphe onoya; bunu iya bụ lẹ mkpa egwe ngweja ono k'egwefu iphe-ẹji ta aduedu.

Akpịritaru Chileke ntse

¹⁹ Nta-a; unwunna mu; bẹ anyi ta atsuedu ebvu eshi lẹ mee Jizosu bahu l'ẹka ono, Kakota-adu-nsọ ono. ²⁰ Lẹ Kéreshi gudeakwaa ogwehu iya gūhaaru anyi ụzo ọphúú; ọphu anu ndzu. Ọ buri ogwehu iya ono no ọnodu g'ekwa ono, egbobutajẹ ẹka eeshije abahu l'Eka-kakota-adu-nsọ ono. Ẹkwa ono mechaaru gbajahu ẹbo; shi egube ono egoshi l'anwuhu, Kéreshi nwuhuru gūhawaru anyi ụzo ono g'anyi bahu l'ẹka ono. ²¹ Eshinu anyi nweru onye-ishi uke kẹ Chileke dū egube ono; onye bụ iya bẹ ndu onu-ulo Chileke dū l'ẹka; ²² buni iya bụ g'anyi gude obu anyi g'ọ ha; mbu obu, kwetashikpooru ike lẹ Chileke a-nata anyi gude kpịritaru iya ntse. Lẹ Jizosu gudeakwa mee ya phedzuru obu anyi; k'ọphu bụ l'ọ tọ duedu g'ọ ka mma l'ọo nwantekuru iphe-ẹji, anmakwadu anyi ikpe l'obu. Anyi dukwapho gē ndu e gudewaa mini, doru edodo saa. ²³ Unu g'anyi kwata gudeshia iphe ono, anyi sūru l'anyi ele ẹnya iya ono ike; g'anyi ta tūhu mgbeleke ele ẹnya iphe obu; kẹle Chileke yebedua, kweru anyi ukwe-iphe obu l'apfushijekwa ike l'iphe, o pfuru. ²⁴ Unu g'anyi yejeru ẹhu l'iphe, aduru nwibe anyi lẹ ree; k'ọphu anyi e-meje ndu ọzo g'ẹphe yeje nwibe phẹ obu; waa g'ẹphe meje iphe, dū ree. ²⁵ Unu g'anyi ta ahakwa edzukobeje l'ẹka lanu ono, anyi edzukobeje ono; noo l'ọ dukwaru ndu ọphu watawaru agbala; ọ chia g'anyi meje g'okpoma shihu nwibe anyi ike; kekekele g'unu elenaa ẹnya lẹ teke obu dūwaa ntse-a.

²⁶ Sụ-a; anyi -gbẹ nta-a, anyi mawaru okpobe-opfu-a bya elekebe ẹnya eme iphe-ẹji bẹ ọ tọ dukwa ngweja, egwefukwadu iphe-ẹji anyi. ²⁷ Ọ chia iphe lanu, dū nū kpẹkpū bụ ndzu-agugu k'iphe l'e-me nū, bụ iya bụ ndzu ikpe Chileke; kẹle ọo ẹjo ọku ono, abya igiri onoya bụ ọku ọphu e-mebyishi iphe, bukpoọ ndu kwefuru Chileke ike. ²⁸ Ọ bujekwaru onye darwuru ekemu Mosisu; a -dūwaa ẹbo; ọzoo ẹto; gbawa iya ekebe; a nmaa ya ikpe; l'e woru onye obu megbua emegbu; a ta phuduru iya obu-imemini. ²⁹ Unu leanarọ g'ọo-dū onye lephuru Nwa kẹ

† Gūnaa Ebvu 40:6-8 †† Gūnaa Jier 31:33

Chileke. Onye ono bę Chileke a-kabakwaanụ anụ aphụ; mbụ onye woru mee ogbandzu ono zọtoshia gụa ya l'iphe, adụdu nsọ; bya eworu Unme-dụ-Nsọ ono, emejeru anyi eze-iphe-oma ono nmaa phulaphula. ³⁰ L'anyi makwarụ onye ono, pfuru sụ: "Ọ kwa mbędua nwe emelata; ọ buru mu bę apfụ ụgwọ dụ l'ẹka." Sụkwapho: "Ọ kwa Chipfu e-kpe ndibe iya ikpe." ³¹ Mbụ lę-a; adaba Chileke ono, nọ ndzụ ono l'ẹka bụkwa iphe, gbarụ g'a tsụa ya ebvu.

³² Unu nyatajękwa g'o shi duru unu lę mbụlembu teke ono, unu hụmaru iphóró kę Chileke onoya. Unu nyatajękwa g'unu gude jee iphe-ęhuka, dụ igwerigwe; unu taęlaa nshi; ọphu unu ekweđu g'ọ kapyabę unu ęnya. ³³ O nwechaaru teke e shi achijechaa unu ọchi; mee unu iphe-iphere l'edzudzu-ọha; obenu l'ọ bụjeru akpadụ un-ubędua ęhu; unu agbaęla ọdzori ndu ọphu aakpa iya. ³⁴ Unu aphụ-tabewaru ndu ọphu nọ lę mkpọro g'ọ bụ unu, nọ lę mkpọro ọbu. Aanakọtaje unu iphe, unu nweru enweru lę mgboko; unu egudeęlaa ęhu-utso tagbua ya lę nshi; opfu l'unu maru l'unu nwerurọ iphe ọzo, kabaa ree, bụ ọphu a-nọwaro ojejoje. ³⁵ Sụ-a; g'ọkpoma shi-huękwapho unu ike g'o shihuru iya unu; unu ta abọkwa obu ębo; lę Chileke e-mechakwaa pfua unu ụgwọ iya l'iphe, ha shii. ³⁶ Iphe, mkpa iya duru unu bụ ata nshi g'unu emejekwanụ iphe, dụ Chileke l'uche; shi ęgube ono nata iphe, o kweru ukwe iya. ³⁷ L'ọ fukwaa nwanshii onye ono, byafutajenu ono abya.

Ọ tọ nọkwa ọdu.

³⁸ Ọle onye pfuberekoto

e-gude ekweta nọdu

ndzụ.

Teke ọ bụkwanu l'ọ

tsuphuru azụ;

bę ọ tọ dụkwa mu

ree l'obu. †

³⁹ O bekwanụ l'anyi ta abudu ndu ọphu tsularu azụ, a-la l'iswi. Anyi bụchia ndu woru onwanyi ye iya l'ẹka; a dzọo anyi.

Iphe, ekweta bụ

11 Iphe ono, bụ ekweta bụ: achiru ụpfu ye l'iphe, eele ęnya iya; bya aburu amakaharu l'iphe ono, a hụmaduru l'ęnya ono dụ phọ eviya. ² Kęle ọo ekweta ono meru g'o gude ndiche anyi phę buru ndu ajaru àjájá l'ęphe eme ree.

³ Ọo ekweta meru g'o gude o doo anyi ęnya lę mgboko-a bụ opfu ọnu bę Chileke gude mee ya; mbụ l'iphemiphe-a, akpurennya elegbaa bụ iphe, aahụmaduru l'ęnya bę e gude mee ya.

⁴ Sụ-a; ọo ekweta Ebelu meru g'o gude o gweeru Chileke ngweja, ka kę Kėnu ree. Chileke nata iya gụa ya l'onye pfuberekoto; ọ nwuhuchakpoo iphe, o meru nọdu epfuęlaa opfu byasụ nta.

⁵ Ọ buru ekweta Inọku meru g'o gude ọ nọdukwaduro ndzụ; Chileke bya ewolita iya g'anwuhu te egbu iya egbugbu ọphu; ębe ọ dudu onye maru g'o meru; kęle Chileke woliwaru iya; tẹmanu e wolio ya ono bę ajaru iya ajaja l'o shi emeje iphe, jiru Chileke ępho. ⁶ Unu maanaru-a l'ọ tọ dudu onye a-dụ ike eme iphe, jiru Chileke ępho; gbahaa l'onye ọbu kwetaadaru kę Chileke. Kęle onye akpitaru Chileke ntse vufutaję ọzo kweta lę Chileke dụ; kwetakwaphọ l'oo-buje ndu achọ iya nụ nggo.

⁷ Sụ-a; ọo ekweta Nuwa meru g'o gude ọ ngabęru Chileke nchị teke Chileke nmaru iya ọkwa iphe, e-mechaa mee nụ, bụ iphe, ọ tọko hụmadu l'ęnya. O mee iphe, Chileke pfuru; kua eze ụgbo, Chileke gude dzọo yę ndibe iya ndzụ. O shi ęgube ono goshi nemadzụ l'umere ndiphe dụ ęji. Ọ buru ekweta ono meru iphe, Chileke gude gụa ya l'onye pfuberekoto. Opfu lę Chileke aguje ndu kwetarụ nkiya lę ndu pfuberekoto.

⁸ Ọo ekweta Ębirihamu meru g'o gude o mee gę Chileke pfuru teke o kuru iya. Ọ tųgbua lufu jeshia ali, Chileke kweru iya ukwe lę ya a-nụ iya g'ọ buru nkiya. Ębirihamu shi l'alị iya tųgbua ije; l'ębe ama ęka ooje. ⁹ Ọo ekweta ono meru g'o gude o je eburu l'alị ono, Chileke kweru iya ukwe iya ono. O buru iya g'onye lwaru alwal-

† *Gunaa Hab 2:3,4*

wa. Ụlo, yee Áyizaku waa Jiékọpu shi ebujeru bụerupho ụlo, e gude ẹkwa mee. Ẹphebedua bẹ Chileke kwekarupho ukwe-iphe lanu ono, o kweru Ẹbirihamu onoya. ¹⁰ L'iphe Ẹbirihamu ele ẹnya iya bu eze mkpukpu ono, a turu okpa iya; k'ophu o-o-nowaro ojejoje ono; mbu eze mkpukpu ophu bu Chileke gude ẹka iya tya ya g'oo-du bya egude ẹka iya kpa ya l'onwiya.

¹¹ O buru ekweta Sera l'onwiya mechakwarupho g'o gude o buru nwanyi, noru; ebe o tsujeduru ime jasu o noghaa atsuta ime bẹ Chileke meeluru-a g'o du ike tsuta ime le nka. Iphe, kparu iya nu buru l'o doberu Chileke l'onye apfushije ike l'iphe, o kweru ukwe iya. ¹² O buru iphe ono meru g'o gude o buru nwoke lanu ono, bu Ẹbirihamu mechaaru buru nna, nwuru igwe oha; mbu nwoke ono shi waa kahuwaa duwaa g'onye nwuhuru anwuhu. Unwu iya mechaa bya ajaa ajaja; ha l'otu ge kpokpode du l'igwe; ha igwerigwe g'aja, no l'alj; buru 'aguta aguta.

¹³ Iphe, bu ndu ono, a gushiru ono chiru upfu ye l'iphe ono, Chileke kweru phe ukwe iya ono jasu epe nwushihu; ophu o rwukwaru phe ẹka teke epe nokwadu ndzu. Obenu l'ephe humakotaru iphe ono, nokwadu ẹnya ono bya etee eswa iya. Epe saa ya asasa l'ephe humawaru l'ephe bu mbyambya bya aburu ndu kparutaru uri le mgboko-a. ¹⁴ Ndu epfu nno bu iphe, epe egoshi bu l'ephe achokwadu ali, e-mechaa buru nkephe. ¹⁵ Ozo bu l'ome oghoroko alj phe ono, epe shiru futu ono shi aduje phe m'ephe achole-a uzo laphushia ya azu. ¹⁶ Obenu l'eka ẹnya du phe bu l'alj ophu ka ree, bu iya bu ophu du l'imigwe. O buru iphe ono meru g'o gude ophu iphere adudu Chileke l'ephe kuru iya Chileke phe; kele o duru mkpukpu o kwakoberu doberu phe.

¹⁷ Su-a; oo ekweta Ẹbirihamu meru g'o gude o kweta duta nwa iya, bu Áyizaku jeshia egbugbu g'o gude gwaa Chileke teke ono, Chileke mejeru ge ya dalee ya ono. O buru onye ono Chileke kweru ukwe-iphe ono dutaru nwa lanu, o nweru jeshia egbugbu. ¹⁸ O bukwaru onye-a Chileke suru: "Oo le Áyizaku bẹ ii-shi nweru unwu nwanwanwanwa-a." ¹⁹ Ẹbirihamu burerupho iphe, o lechawaru ẹnya huma bu le Chileke a-dua ike mee Áyizaku g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu, bunu iya bu l'e -pfuje iya epfufu bẹ Áyizaku shi waa l'onwu teta dzuru ndzu; eshinu e mechaaru o tsoru Ẹbirihamu laphu azu.

²⁰ O buru ekweta Áyizaku meru g'o gude o goru onu-oma nu Jiékọpu yee Iso; goru phe iphe, e-me l'iphu.

²¹ Oo ekweta Jiékọpu meru g'o gude o goru onu-oma nu unwu Jiósefu l'ehu l'ehu teme o nwuhu. O pfuru apfuru; woru mgboro iya sube l'alj; phozeta l'eli iya; baaru Chileke aja g'o go onu-oma ono.

²² Oo ekweta Jiósefu meru g'o gude o bya l'anwuhu; o vuru uzo pfua opfu awufu, ndu Izurelu mechaaru shi l'alj Ijiputu wufu lashia ali, Chileke kweru phe ukwe iya. O bya egoshikwapho g'ee-me okpu iya m'ephe -wufuje.

²³ Oo ekweta ne le nna Mosisu meru g'o gude epe domia Mosisu onwa eto g'a nwuchaaru iya; opfu l'ephe leri iya ẹnya l'o bu nwata, du ubvu l'anya; ophu ndzu agueduru phe emebyi ekemu, eze ndu Ijiputu turu su g'e gbuje iphe, bu nwa nwoke, onye Jiu zedaru k'ophuu.

²⁴ Oo ekweta Mosisu ono meru g'o gude o vutaepho; o jika g'e te ekuhe iya nwatibe nwa nwanyi eze ndu Ijiputu. ²⁵ O hataru etsoru unwu Chileke jee iphe-ehuka; eme l'anodu l'eka ehuru atsọ iya utso eme iphe-aji; mbu ehuru-utso, adudu ẹka onono-beru. ²⁶ Iphe, o kparu ẹka bu l'a -nodu eme iya ewere l'opfu ehuru Onye-Ndzota ono, Chileke kweru ukwe iya l'oo-bya le mgboko ono bẹ o ka iya ree eme le ya nwekotaru ẹku, du l'alj Ijiputu mgburugburu. Onoo kele ẹnya du iya l'obunggo ophu du l'iphu.

²⁷ O buru ekweta Mosisu meru g'o gude o haa Ijiputu tugbushia; ophu ndzu aguduru iya l'ehu e-ghu eze ndu Ijiputu eghu. O súa ẹka l'obu no-kirishia g'o -bu l'o humaru Chileke ẹnya; l'ebe abu le Chileke bu onye aahumaje l'anya. ²⁸ Oo ekweta Mosisu meru g'o gude o gbube ishi k'obo Ojehgata; teke ono, o suru ndu Izurelu l'opfu g'ephe woru mee nwaturu phedzuru l'iphe, bukpo onu mgbo ulo phe; g'ojosi-imigwe, byaru egbushi okpara ndu Ijiputu ta adu okpara ke ndu Izurelu, oo-gbu.

²⁹ Oo ekweta unwu Izurelu meru g'o gude epe wughaa l'echi ogbu Enyimu-uswe eje l'oma alj g'onye eje l'echi gbororo. Ndu Ijiputu jeshia aghata; mini rigbushikota phe.

³⁰ O buru ekweta ndu Izurelu meru g'o gude igbulu, e gude kpuphee Jieriko mgburugburu daa g'ephe jephechaaru iya mgburugburu abali esaa. ³¹ Oo ekweta, nwanyi ovuoba ono, bu Réhabu meru g'o gude a haa

ya; ọphu a tųkoduru yęe ndu kwefuru Chileke ike mee g'ęphe laa l'iswi; ọpfu l'o domijeru ndu Ízurelu ono, byaru ngge lę mkpųkpu Jieriko phọ; shi ęgube ono dzọo phę.

³² ?Mu e-le ole agų? ?Dęnu teke mu a-nọdu gųshiwaro Gidiyọnu phę mę Beraku; mę Samųsinu; mę Jięfuta; mbųkpoo Dévidi phę; mękpoo Sámęlu; waa ndu mpfuchiru Chileke. ³³ Ọo ekweta phę bę meru g'o gude ęphe tsoo ọhamoha ọzo ọgu; lwų-kpee phę; bya eme iphe, pfųru ọto; bya anata iphe, e kweru phę ukwe iya; mee g'oduma ta adų ike kųhaa ọnu akųha; ³⁴ bya egude iya zọnyia ọku, ata rįriri; bya egude iya nahų ndu gude ogu-echi achį phę k'ęgbugbu. Ęphe shi bųru ndu ike te eshidu dų; e mechakwanaa ęphe bya abųru ndu ọkphehu dų. Ęphe shi bųru ọ-karięka l'ọgu; k'ọphu ęphe shi achije ojọgu ndu ọhozo nanų nanų. ³⁵ Ụnwanyi, kwetarų nų hųmaru ndibe phę, nwųshihuru nų g'ęphe shi l'ọnwu tetagbaa.

Ọ dųru ndu e meru l'iwe jasų ęphe nwųhu. Ęphe nata sų l'o -shita ọphu ęphe a-jįka Chileke g'e-shi g'a haa phę g'ęphe gbalaa; g'e gbuchia phę rọ g'ęphe nwųhu. Iphe, kparų iya nų bų l'ęphe ele ęnya lę Chileke e-mechaa mee g'ęphe teta dzųru ndzų ọphu ka ree. ³⁶ Ọ dųru ndu a harų chia ọchi; chia phę iphe; tųa phę mkpọro; nwuru phę ye l'ọka mkpọro. ³⁷ Ọ dųru ndu a tugbushiru lę mkpuma; dųru ndu e kwobuharu ębo; dųru ndu e gude mma gbugbushia; ęphe shi etsojeru aghapheępho; bųru iphe, ęphe shi eyeje bų akpọ egbu mę akpọ atųru. Ęphe kparų nri; a kpa a phę ęhu; mee phę ewere. ³⁸ Mgboko dų-be phę ęji; k'ọphu ọ tọ gbadųru k'ọphu ęphe a-nọkota iya. Ęphe shi anọduje aghaphe l'ęchięgu, e te budu ebubu mę l'ęka úbvú dų; ęphe shi ebuje l'ọgba mę l'obu-alį gę ndu agba ọso ndzų.

³⁹ Sų-a; ndu-a tųkokwaaru bųru ndu a sųru l'ęphe shi eme ree. Ọ bųru ekweta phę kparų iya. Ęphe nọelaa; ębe iphe ono, Chileke kweru ukwe iya ono erwuduru phę ęka. ⁴⁰ Ọle Chileke achįru anyi idzu, ka ree; k'ọphu bų l'ọoepho anyi l'ęphe -tųgba; tęme ęphe a-bųru ndu dųebe ree.

Chileke emetse anyi

12 A bya l'ęhu k'anyįbedua; iphe, bų ndu ono tųkoakwaru sọ-phae anyi mgburugburu g'onye urwukpu sọpyaberu; agbaru anyi eze ekebe ono. Ọo ya bų g'anyi gwọbe iphemiphe, bų iphe, esela anyi azų; gwọbekota iphe, bųkpoo iphe-ęji ono, ete ekwedu anyi aha ęka onoya. G'anyi gude ęka l'obu maa ọso-amama ono, dųru anyi ono. ² G'anyi tabękpoeępho Jizọsu ęnya gba ọso ọbu; l'ọo ya bų onye vutaru ųzo k'ekweta ono; tęme ọ bųru iya e-me g'anyi gbaa ya gbafų l'ishi. Yębedua mawaru ęhu-ųtso, Chileke doberu iya; ọ bųru iphe ono meru g'o gude o kweta jee iphe-ęhuka jasų a kpọpyabe iya l'oswebe; ọ nwųhu; ọphu iphere, e shi l'ęgube anwųhu ono, ọ nwųhuru ono mee ya adųdu iphe, ọ bų iya. Nta-a bę o jewaru anọdu anọo l'ękutara aba-eze Chileke. ³ Unu rijekponaa kę Jizọsu ono, tųkoru iphe-ęhuka ono jegbabę. Ọ tųkoru ęjo ememe, ndu iphe-ęji meru iya mę ęjo ọpfu ęphe pfuru iya gbabgukọta lę nkųchi. Unu nyataję iya g'ike ata abvųdu unu; ọzoo sų l'unu ta agbaędu ọso ono. ⁴ L'ọgu, unu l'iphe-ęji alwų bę unu teke alwų-rwukwa k'ọphu unu a-lwų iya nwųhu. ⁵ ?Unu zọhawaru ọpfu ono, Chileke pfuru gude mee g'obu shihu unu ike l'unu bų ųnwu iya ono? Ọ sųru:

"Nwa mu; te edobesųjekwa

l'ahųhų,

Chipfu ahų ngu ta

adųdu iphe, ọ bų.

Te egudejekwa l'ọ barų

ngu mba wata ala

azų azų;

⁶ kęle ọ kwa onye

Chipfu yeru obu

bę ọohuje ahųhų.

Ọ bųru onye ọ natarų

g'ọ bųru nwa iya

bę oochije iphe." †

⁷ Ọo ya bụ; Chileke -nọdu ahụ unu ahụhù; unu tajekwa nshi; l'ahụhù ono bụkwa ahụhù, nna ahụje nwa iya; kele unu bụ unwu iya. ?Unu humajeru nwa, nna iya ahuduru ahụhù? ⁸ Teke ọ bụ le Chileke ta ahudu unu ahụhù g'unu maru iphe g'ohu unwu iya ozo; ọo ya bụ l'unu ta abudu unwu iya; unu bụ unwegirima, enwedu nna. ⁹ Ọobujeru; nna anyi l'eliphe-a -nọdu echi anyi iphe; anyi eyelere phe-a nsọ. ?Buchia Nna anyi ophu nọ l'imigwe be anyi ta akabadaa eworu onwanyi nọ g'anyi eshi egube ono nweru ndzụ. ¹⁰ Nna anyi l'eliphe ahụ-tabejeepho anyi ahụhù nwapha olemole g'ọ dọ phe ree. Obenu le Chileke ahụje anyi ahụhù g'ọo-duru anyi le ree; g'anyi adubebe ree ge yebedua. ¹¹ Ọobujeru teke aahụ anyi ahụhù l'oome anyi ehuka; ehụ taa tsodu anyi utso. Ndu kweru; a hụa phe huta; l'emechajekwa buru ndu eme ree; bya abukwarupho ndu ehụ emechaje dọ guu.

Anma okwa

¹² Ọo ya bụ le-a; unu lochinaa eka ono, tsuhwaru unu mee ono; yele okpa ono, aphuwaa unu kparikpari ono. ¹³ Unu mechia gbororo, unu eshi g'ọ pfuru nhamunha; a -nonyaa okpa ono, aphụ kparikpari ono shiswee ụzo; g'e mechia ya g'ọ gbakerehu shihu ike.

¹⁴ Unu kukebeje ehụ meje g'unu l'onymonye nọdu le nchị odo; unu aburu ndu dọ nsọ; kele onye adudu nsọ ta ayikwa hụma Nnajiuphu. ¹⁵ Iphe, unu a-kwabere ọnya bụ g'ọ tọ dọ onye a-gbakutaru eze-iphe-oma ke Chileke azụ. Unu eletakwapho ọnya g'ọ tọ dọ onye a-bya adu g'ogbarabvu-oshi, atsọ ilu kpọ-futa l'echilabo unu bya egburwashiahaa unu ehụ; shi egube ono merwushia igwe oha. ¹⁶ Unu letakwa ọnya g'ọ tọ dọ onye a-nọdu eme ke nwanji; ophu ọ dọ onye anodu elephu iphe, ke Chileke ge Iso. Le Iso gudekwa aphụ kpaakpaakpa nri; woru okpara, ọ bụ ree nwune iya. ¹⁷ L'unu maanaru-a l'e mechaaru; ọ chọhaa ge nna iya gọoru iya onu-oma. A sụ iya l'ọ gbawaru iya l'azụ; kele ọ tọ dudu g'ooshikwadu emezi iphe, o mebyihawaru. Tọbudu iya bụ; o gude ọnya-mini eka chọo onu-oma nna iya onoya; ophu ọ dudu.

¹⁸ L'eka unu byaru ta abukwa úbvú, unu e-denyi eka; teme oku, nọdu enwu iya phoophoophoo. Ophu ọ bukwa ochii ono; ozoo eka ono, gbahuru tsukiribaa ono be unu bataru. Ophu ọ bukwa oke pherephere ono byaru. ¹⁹ Ọ tọ bukwa oda opu ono; ozoo olu-opfu ono, daru g'egbigwe ono be unu numaru. Le teke ndu Ízurelu numaru olu ono be ephe rwokwaru sụ g'ọ to pfuhakwa yeru phe ozo. ²⁰ Kele ekemu, Chileke turu be ephe suru l'ọ kariru phe eka, bụ iya bụ ekemu suru: "O betakpoo ọ buru anụ be ehụ iya rwutaru l'úbvú ono g'a tugbu ya le mkpuma; ozoo g'a nmagbu ya l'arwa." ²¹ Iphe, ephe humaru l'eka ono paa biribiri; k'ophu Mosisu suru: "Ndzụ agushikwa mu ike; k'ophu ehụ anma mu anmanma."

²² Ọ chia eka unu byaru bụ úbvú Zayonu; mbụ mkpukpu ke Chileke, dzụ ndzụ; mbụ Jierúsalemụ ophu dọ l'imigwe. Unu byapfutaru unwu-ojosi-imigwe ophu bụ aguta aguta. ²³ Eka unu byaru bukwa eka unwu Chileke, o dobekotawaru l'onodu okpara dzukoru; mbụ ndu e deru epha phe l'ekwo l'imigwe. Unu byapfutawaru Chileke; onye bụ iya e-kpe onymonye ikpe. Ndu unu byapfutaru bụ ndu nwuhuhawaru nụ, pfuberekoto; ndu Chileke meru g'ephe dubebe ree l'iphe iya. ²⁴ Sụ-a; onye unu byapfutaru bukwa Jizosu; onye bụ iya gudegbabe Chileke yele nemadzụ l'ogbandzu ophúú ono; unu byapfutakwapho mee ono, ọ gbashiru l'oswebe onoya, bụ mee ophu egoshi iphe, ka ree eme le ke Ebelu.

²⁵ Ọo ya bụ g'unu kwabe ọnya g'unu ta jika angaberu onye ono, epfu opfu onoya nchị. L'eshinu ndiche anyi phe anahuduru ikpe Chileke; opfu l'ephe te eyeduru onu l'iphe ono, a loru phe eka le nchị le mgboko-a be anyibedua taa nahukwa me ọ -buru l'anyi jikaru onye ono, nọ l'imigwe alo anyi eka le nchị onoya. ²⁶ Teke ndiche onoya be olu-opfu iya nmakotaru eliphe mgburugburu jiiijiii; obenu le nta-a be o pfuwaru sụ: "Ugbo lanufua be mu a-nmafua eliphe jiiijiii; nmachaa nmaa imigwe." ²⁷ Chileke suru l'ọo "ugbo lanufua." Ugbo lanufua ono, o pfuru ono goshiru l'iphe ono, o meshiru ono be oo-mekota g'ọ nmaa jiiijiii; l'oowofu iya. Ọo ya bụ ge ndu ophu anmaduru jiiijiii anodukwanu. ²⁸ Ọo ya bụ g'anyi keje Chileke ekele; kele ọ nuwaru anyi eka ọ bụ eze; mbụ eka adudu iphe suru iya anma jiiijiii. G'anyi keje iya; gudeje atsụ ebvu akpabiri iya; woda onwanyi ali; kwabeje iya úbvú; ²⁹ le Chileke anyi bukwa oku, ekepyashije iphe, ọ bapfuru.

† *Guna Jio 5:17; Etu 3:11,12*

Eme iphe, dị Chileke ree

13 Unu ta ahakwa n-yemobu unu yeru ụnwunna unu ono. ² Unu ta azọhakwa akwajeru ndu byaru abyabya ẹbyaa; l'ọ dukwaru ndu gudechawaa l'ẹphe akwaa ẹbyaa; ẹphe kwaaruu iya ụnwu-ọjọzi-imigwe; ọphu ẹphe amadu. ³ Unu nyatajẹkwapho ndu mkpọro; g'ọ dukjẹkwapho unu g'ọ bu unu nọ mkpọro ọbu. Unu nyatajẹkwapho ndu eje iphe-ẹhuka; g'ọ dukjẹkwapho unu g'ọ bu unu eje iphe-ẹhuka ọbu.

⁴ G'alulu bukwaru iphe, akwabẹ ụbvù; g'iphe, bu ndu alu alulu te emerwushijekwa iphe-azee phe; kele nwoke eme ke nwanyi; ọzo nwanyi, eme ke nwoke; me ndu eri ogori be Chileke a-nmakwa ikpe.

⁵ Unu te eyenukakwa okpoga ẹnya. G'iphe, unu nweru jijeekwapho unu ẹpho. Le Chileke pfuakwaru iya l'on-wiya su: "Mu ta agbahakwa ngu ẹka; ọphu mu a-gwobekwa ngu." ⁶ Ọo ya bu; unu g'anyi pfushijenu ike pfuje opfu-a; g'anyi ta atsujekwa ebvu epfufu iya. G'anyi pfuje su:

"Ọo Chipfu bu onye eyeru
mu ẹka;
ndzu ta abyadu agu mu;
nemadzu ta adudu iphe,
oomebata mu."

⁷ Unu nyataje ndu ono, vu ụzo goshi unu ụzo ono, bu iya bu ndu ono, ziru unu ozi-oma Chileke ono. Unu kpoo egomunggo okpolohu; nyata g'ẹphe shi anoduje eme teke ẹphe nọ ndzu jasụ ẹphe nwuhu; g'ekweta unu dukwa ge nkephe. ⁸ Jizosu Kéreshi be bu onye ono, o bu ụnyaphu; bya aburu iya ntanu-a; o jee l'abu iya jasụ le tuutuutu le mijimimii. ⁹ Unu te ekwekwa g'iphe eezi ezizi, dugbaa iche iche shi uswe bya akpo-swee unu ụzo. O du ree g'anyi gude eze-iphe-oma, Chileke eme shihu obu ike. Eme nsọ nsọ, tso nri tee mekwa g'obu shihu anyi ike; l'o toko du-swekwaa onye tsojeru iya egube ono, o yejeru ẹka.

¹⁰ Anyi nwekwaru ọru-ngweja bu ẹka ndu egwekwaduru Chileke ẹja l'ulo-ekwa ono ta agbaduru g'ẹphe ria iphe, shi iya nu. ¹¹ Onye-ishi uke Chileke phe egudeje mee unwu anu, e gburu egbugbu gude abahu le Eka-kakota-adu-nsọ l'eze-ulo Chileke; g'o gude iya gwee ẹja gwefu iphe-ẹji; obenu l'anu ono, a phwaru aphupu ono be eewotaje lufu alufu je l'eka eebudu ebubu je akpo ya oku. ¹² O buru iphe ono meru g'o gude Jizosu ndukwapho l'azu mkpukpu jee iphe-ẹhuka nwuhu; g'eeshi g'oogude mee ya safu iphe-ẹji ndiphe. ¹³ Ọo ya bu; unu g'anyi jepfu iya l'azu mkpukpu g'a tuko anyi l'iya mee iphe-iphere. ¹⁴ Kele o to dudu mkpukpu, anyi nweru l'eliphe-a, bu mkpukpu ọphu l'a-du ojejoje; o chia iphe, meru nu bu l'anyi achọ mkpukpu ọphu abya nu. ¹⁵ Ọo ya bu; g'ọ to dukwa teke anyi a-ha etuje Chileke ẹpha; g'etu ẹpha ono aburu ẹja, anyi shi l'eka Jizosu egwe. Ọo ẹpha ono, anyi etu iya ono a-buru iphe, shi anyi l'onu, egoshi l'anyi buwaa ndu nkiya. ¹⁶ Unu ta ahakwa eme iphe, du ree; ọphu unu ahakwa egudeje iphe, unu nweru yeru nwibe unu ẹka; kele ọo egube ngweja ono bu ọphu du Chileke ree.

¹⁷ Unu meje iphe, ndu-ishi unu suru g'unu meje; m'obeta o nodu atsụ unu l'ẹhu ememe. L'ọ kwa ndu ono, bu ndu-ishi ono anoduje eche ndzu unu echeche; eshinu ẹphe e-mechaa pfuru l'iphu Chileke doo g'ẹphe jetaberu ozi ẹhu unu. Unu -nodu emejewaa iphe, ẹphe suru g'unu meje be ẹphe e-gude ẹhu-utso jee ozi phe ono. Teke odumeka be ẹphe a-gbekwa atsụ ude eme iya; ono ta adudu urwu, ọo-baru unu.

¹⁸ Unu pfujekwaru nuru anyi Chileke. Ọphu anyi makaharu bu l'obu ta anmadu anyi ikpe; ẹbe o dudu teke o to buedupho g'anyi mee iphe, du ree l'iphemiphe, anyi eme ememe be anyi eshibeje ite iya. ¹⁹ Iphe, mu ar-woshikpoo unu ike; unwunna mu; bu g'unu pfuje nu Chileke; ge Chileke kwe ge mu byapfuta unu egwa.

Epfu anu Chileke

²⁰ Ge Chileke ono, bu iya emeje g'ẹhu du guu ono; mbu onye ono meru ge Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kéreshi shi l'onwu teta dzuru ndzu ono; bu iya bu Eze onye eche aturu ono, l'eche aturu ono; o buru mee, o gbashiru teke ono, o nwuhuru ono be o gude mee ukwe-iphe, Chileke kweru tukobe l'ogbandzu yele nemadzu g'o vuru ire jasụ le tuutuutu le mijimimii ono; ²¹ mee g'unu dyebe ree l'iphemiphe, bu iphe, du ree, unu eme; g'unu

meje iphe, bụ uche iya. Gẹ Chileke shikwaphọ Jizọsu Kéreshi l'ẹka mee iphe, dụ iya ree l'obu anyi. G'ajaja bụru kẹ Kéreshi jasụ ẹ tuutuutuu ẹ mịimimii. Nokwa g'ọ dụ.

Ekele, e gude akpọchi ishi ẹkwo-ozia

²² Ọ kwa arwọwo bẹ mu arwọ unu; ụnwunna mu; sụ g'unu takwaa nshi numa ozi-a; l'ẹkwo-a, mu deru unu-a ta adụkwa ogologo. Ọo ya bụ g'oomee unu g'obu shihu unu ike. ²³ Iphe, mu eme g'unu maru bụ ẹ nwune anyi, bụ Timoti, e shi tuchia bẹ a haakwaru. Ọ -bya ẹgwa bẹ mu l'iya a-tụko swịru mẹ mu -byatashia unu agbaphe.

²⁴ Unu kelechaaru mu iphe, bụkpoo ndu-ishi unu mẹ iphe, bụkpoo ndu bụ ndu kẹ Chileke. Ụnwunna anyi ndu Ịtali l'ekelekwaphọ unu.

²⁵ Gẹ Chileke meeru unu eze-iphe-oma g'unu hakọtakpoo. Nokwa g'ọ dụ.

Jiemusu

1 Mụbe Jiemusu, onye bụ onye-ozì Chileke; bụru onye-ozì Nnajjuphu, bụ Jizọsu Kéreshi l'ekele ọkpa-ipfu iri l'ẹbo ono, dzuru mgboko ono ekele.

Ekweta waa mmamiphe

² Ụnwunna mu; teke iphe-ọhutama g'ọ dụhabe byaru unu; unu wojeru iya dobe l'iphe, eeteru ẹswa. ³ Kẹle unu maru l'a -nọdu adale ekweta unu bẹ unu e-shi iya nwụta ọta-nshi. ⁴ Unu takpọepho nshi tafu iya l'ishi g'unu a-dụebe ree; dzukwaphọ oke g'ọ tọ dụ iphe, a-phọdu l'ẹhu unu. ⁵ Teke ọ duru g'unu ha onye mmamiphe phọ-duru; g'onye ono sụ Chileke g'ọ nụ iya mmamiphe. Ọo-nụ iya ya; eshinu Chileke bụ omeluko; teme ọ nọdu egudeje obu ìphóró nụ onyemonye iphe, ọ sụru g'ọ nụ iya. ⁶ Ọle g'onye ono kwetakwa l'iphe oopfu gẹ Chileke nụ iya bẹ ọo-nụ iya. G'ọ bọ bọkwa obu ẹbo; l'onye obu abọ ẹbo dükwa g'akpara-mini eze-enyimu, bụ phẹrephere anọduje enwunga iya. Ọ -kwaru iya shia ọphuu; ọ kwaru iya shia ọphuu. ⁷ G'ẹgube onye ono ta arjekwa l'ọ duru iphe, ọo-nata l'ẹka Nnajjuphu; ⁸ kẹle onye abọ egomunggo ẹbo ta apfushijekwa ike l'iphemiphe, oomekpọo ememe.

Ụkpa waa enweru iphe

⁹ Gẹ nwanna, daru ụkpa tua onwiya ẹpha lẹ Chileke kuliru iya eli. ¹⁰ Nokwaphọ g'onye ọphu nweru iphe e-tu onwiya ẹpha l'ẹnya lwaru iya; kẹle oo-mechaa rifu g'okoko ẹswa; ¹¹ kẹle ẹnyanwu awajẹ chishiahaa ike k'ọphu oomeje ẹswa anwua lwaa; okoko iya erishihu; mma iya abvu. Noo g'onye nweru iphe a-gbabuhukwaphọ nwuhu l'ẹka oome iphe, dụ iya mkpa.

Ahuta ama waa enwu eye

¹² Ẹhu-utso bẹ a ọru nụ onye taru nshi l'ọhutama; kẹle teke a hụcharu iya ama ọbu; ọphu ọ daduru bẹ ee-kpube iya okpu-eze, bụ iya bụ ndzu; bụru obunggo, Chileke suru lẹ ya e-bu ndu yeru iya obu. ¹³ Ọo ya bụ; onye aahu ama g'o mee ẹjo-iphe; ọ -wata iya agugu; g'ọ tọ sụkwa l'ọo Chileke enwu iya eye g'o mee ya. Kẹle ọ tọ dükwa onye Chileke enwuje eye g'o mee ẹjo-iphe; ọphu ọ dükwa onye enwu Chileke eye g'o mee ẹjo-iphe. ¹⁴ Ọo eme ẹjo-iphe, agụ nemadzụ bẹ edetajẹ iya nụ; l'ọ nmalahu iya. ¹⁵ Ọo ya bụ; teke ẹgu ẹjo-iphe tsutaru ime; l'oonwua iphe-ẹji; iphe-ẹji kagheepho; l'oonwua anwuhu.

¹⁶ Ụnwunna mu, mu yeru obu; unu te etsoswekwa ụzo. ¹⁷ Iphe, aanu anunu, dụ ree waa iphe-oma, adudu ẹka ntucha dụ iya shikota l'imigwe. O shi l'ẹka Nna kẹ ìphóró imigwe, bụ iya bụ Nna ọphu te echibuhujedu g'ẹnyanwu abujeru o -chibuhu; ọchi agbaahaa-a. ¹⁸ Ọ turu obu iya onyo gude ọkpobe-opfu ono nwua anyi; g'anyi dụ g'akpuru iphe-mbụ l'iphemiphe, o meru ememe.

Anuma emee

¹⁹ Ụnwunna mu, mu yeru obu; iphe, unu a-maru bụ ọwa-a: g'onyemonye bukwaru onye angabeje nchi l'iphe, eepfu temanu ooyee ya onu; bụru onye ẹhu te eghujedu egbu ẹgwegwa; ²⁰ kẹle iphe, eeme l'ẹhu-eghu taa bukwaru iphe, pfuru ọto l'iphu Chileke. ²¹ Ọo ya bụ; unu tọfu onwunu iphe, bukpo umere, l'eshi ishi; waa iphe, bukpo iphe-ashi; jia obu oyi; nata opfu ono, a kuru l'ime ọkpoma unu ono, bụ iya l'a-dụ ike dzọo unu ono.

²² Ọle-a; unu bukwaru ndu eme opfu ono ememe. Unu ta abukwaru ndu anu iya anunu kpurumu; kẹle ono bukwa eme onwunu eswe. ²³ Onye anupho opfu ono anunu; ọphu oomedu iya ememe yeru nwoke, ele g'iphu

gbaru iya l'onyo. ²⁴ Mbụ onye lechaekwaturupho ęnya l'onyo bya atugbuwa bya azohaehukwapho g'iphu gbaru iya. ²⁵ Obenu onye enyoje ekemu ono, adudu ęka ntucha du iya; mbụ ekemu, emeje g'e nweru onwonye ono; o -duru onye phuberu iya iphu; ophu o budu onuma-ozohaa; o -buru onye emeje iya ememe; onye ono be eegude iphe, oome meeru eze-iphe-oma.

²⁶ Onye dobesu le ya bu onye ke Chileke l'ebe abu l'oosedede ire iya eme onwiya eswe. Onye ono be eme ke Chileke nkiya bu ke mmanu. ²⁷ Abu onye ke Chileke ophu Chileke, bu Nna kweru l'o bu okpobe iya bya aburu ophu ntucha adudu ono be bu akwo unwogbee le mkpa, duru phe nu; waa eyeru unwanyi, ji phe anohedu ęka; waa ewofu ęka le mkparwu ke mgboko-a.

Anma okwa abo nemadzu ębo

2 Unwunna mu; g'unube ndu kweru ke Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi-a; mbụ Nnaji akpabiri; unu ta abojekwa nemadzu ębo. ² Kele-a; o -buru l'onye nweru iphe gbacharu mgbuguru bya akwaa onwiya yęgele bataru l'ulo-ndzuko unu; onye ukpa -yee nwankiriba iphe batakwapho; ³ teke unu kwaberu onye pho, kwaru akwapho ubvu su iya: "Bya asugabe onwongu l'okposhi-echi-a" bya asu onye ukpa pho: "Pfuru l'eka ono" ozoo: "Bya anodu l'ali l'eka-a no-kube mu"; ⁴ to budo nemadzu be unu abo ębo egube ono; teme unu gude ęjo egomunggo ekpe ikpe?

⁵ Unu ngabekpodapho nchi; unwunna mu, mu yeru obu. To budo ndu ukpa le mgboko-a be Chileke hotaru g'ephe buru ndu shi l'ekweta, ephe kwetaru nweru iphe l'iphu Chileke; bukwarupho ndu e-nweru ęka o bu eze, bu iphe, o suru le ya a-nu ndu yeru iya obu-a. ⁶ Unu gbenu meru iphe-iphere kpua ndu ukpa To budo ndu nweru iphe be l'akpaje unu ęhu-a? To budo phe be l'akpujeru unu je edobe l'ulo ndu-ikpe-a? ⁷ To budo phe anoduje epfubyi ęguru ępha ono, unu aza ono epfubyi-a?

⁸ Unu -nodu emewaa eze ekemu ono be unu emewaa ree, bu iya bu eze ekemu, no l'ekwo Opfu Chileke, suru: "G'i yee nemadzu ibe ngu obu g'i yeru onwongu." ⁹ Obenu le-a; unu -nodu aboje nemadzu ębo be unu emekwa iphe-ęji; teme ekemu nodu anmakwapho unu ikpe, bu iphe, gbaru onye emebyi ekemu. ¹⁰ Kele onye mebekotararu iphe, ekemu pfuru g'o ha; mephodo nanu be ikpe nmakwaru l'o mebyikotararu iya g'o ha. ¹¹ Kele o bukwapho onye suru g'i ti rishi ogori suru g'i ti gbushi ochi. O -buru l'i ti ridu ogori; i nodu egbu ochi; i bukwaa onye emebyi ekemu. ¹² Oo ya bu; unu pfuje; teme unu emekwapho ge ndu eegude ekemu ono, emeje g'e nweru onwonye ono kpee ikpe. ¹³ Kele onye ta aphuduru onye ozo obu-imemini be a taa phukwarupho obu-imemini me e -kpeje ikpe. Obu-imemini atujeru okoo kpua ikpe!

Ekweta yele iphe, eeme ememe

¹⁴ Unwunna mu; denu urwu, du le nemadzu suru le ya nweru ekweta; ophu oogoshidu iya l'umere? Egube ekweta ono ?oo-du ike dzoo ya? ¹⁵ Teke o bu l'o duru nwanna ke nwoke; ozoo ke nwanyị, gbagbuwa oto; teme ophu o humajedu nri ria; ¹⁶ onye lanu g'unu ha su iya: "Tokwa ęhu-o! Laa je anyaru oku; g'epho ji ngu" l'ebe abu l'o nuru iya iphe, bu mkpa ęhu iya; denu urwu, du l'egube iphe ono? ¹⁷ Noo g'ekweta kpoloko e te goshiduru l'iphe, eeme ememe bu iphe, nwuhuru anwuhu.

¹⁸ Obenu l'a su mu: "Gubedua nweru ekweta; mbędua nodu ejekwanu ozi." O du ree; goshikwa mu ekweta ngu me ii -jedu ozi, du iya nu. Mbędua-a egudekwanu ozi, mu eje goshi ngu ekweta mu. ¹⁹ I kweru le Chileke bu Chileke lanu; i meru ree. Ono bukwapho g'obvu kwegbaaru gude iya anmagbaa pyaapyaapya. ²⁰ Ole iphe, jimaruru gube onye mmanu ono bu l'ekweta, eegoshiduru l'iphe, eme ememe ta abudu okpobe iya. ²¹ Denu g'onye-iche anyi, bu Ebirhamu gude buru onye pfuberekoto l'iphu Chileke? O shi l'iphe, o meru; kele o gude Ayizaku, bu nwa iya je egbugbu ge ya gude gweeru Chileke ngweja l'oru-ngweja. ²² Tj humaduru g'ekweta iya yee iphe, o meru dagbaru? Iphe, o meru goshiru l'ekweta iya dzuru edzudzu. ²³ Iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke mee g'e pfuru iya; kele o suru: "Ebirihamu kweru ke Chileke; o gvaru iya ya l'apfubekoto"; teme o gva ya ęguru onya iya. ²⁴ Unu huma l'oo iphe, nemadzu eme be e gude agu iya l'onye pfuberekoto; o to budo-a ekweta kpurumu.

²⁵ Nokwapho gę nwanyi ovuoba-a, bu Réhabu-a du. Oo iphe, o meru be o gude buru onye pfuberekoto; kele o kweru gę ndu Jiu, e ziru ozi bata ibe iya; bya eyeru phe eka; ephe shia uto ozo laa.

²⁶ Kele oo g'anu-ehu, unme adudu nwuhuru anwuhu-a bu g'ekweta, egoshiduru l'iphe, eeme ememe nwuhuru.

Ire bu ugu

3 Unwunna mu; unu ta adukwa igwe buru ndu ezije iphe; kele unu maru l'anyibe ndu ezije iphe be Chileke a-ka ekpeshi ikpe ike. ² G'anyi ha etsosweje iphe, du igwerigwe. O kwa onye opfu teke edeswe bu onye duebe ree. O buru egube onye ono adujekwapho ike sede onwiya. ³ Anyi -woru mkpurukpu-igwe-inya kobe inya l'onu g'o meje iphe, anyi suru g'o mee be anyi emeje inya l'ophu; l'ooshi eka anyi suru g'o shia. ⁴ Ozokwapho ugbo-mini; ?I humaru g'o habe shii; teme o buru oke pherephere anoduje akpo iya; ole oo nwa gberere eku ugbo be eegudeje anga iya l'ooshi iphe, bukpo eka onye-ishi ugbo anga iya eshi. ⁵ Nokwapho g'ire bu nwiphe nshii; ole ootuje onwiya epha le ya erenuka ire.

?Ti humaduru g'oswa habe shii? ole akpuru oku lanu etsuje obote-egu. ⁶ Su-a; ire bu akpuru oku. Ire no-chiru enya iphe, bukpo ejo-iphe, no le mgboko-a l'ehu anyi. Ire efpurwuje ogwehu nemadzu mgburugburu; teme o nodu alotaje oku-alimaa tsobe le ndu nemadzu; l'oosua ya tsufu; ooshi-ephe teke a nwuru onye ono; tsua jasu g'oo-no-beru. ⁷ O to dudu egube anu-egbudu; ozoo enu; ozoo iphe, akpu akpukpu; ozoo iphe, bu le mini, nemadzu ata agotajedu agota; l'ooburu l'unuphu; ophu o dudu ophu a gotaadaru; o buru l'unuphu. ⁸ Obenu l'ire ta adudu amadu suru iya agota; o bu ejo-iphe, e te gudeshijedu egudeshi. O du g'uru ejo agwo, te edodu onye o taru edodo. ⁹ O bu iya be anyi gude aja onye ono, bu Nna bya buru Nnajiuphu ono; ole o buhukwa iya pho be anyi gude atu nwibe anyi onu; mbukwa onye e meru; o du ge Chileke. ¹⁰ O buru onu lanu ono be ago onu yee atu onu shi. Unwunna mu; o to gbaduru g'o du egube ono. ¹¹ O to dudu nggele, asofutaje mini, atso ilu bya asofutajekwapho mini, atso utso mgbu lanu. ¹² Unwunna mu! Oshi figu ta amijekwa akpuru olivu. Ophu vayinu amijekwa akpuru figu. Nokwapho g'e te ekutadu mini, atso utso l'umaswi.

Mmamiphe, shi l'igwe

¹³ O dudu onye aru le ya maru iphe; nweru uche g'unu ha? Onye ono goshi-eshikwa iya l'eme umere oma; waa l'eme gelee ophu shi le mmamiphe. ¹⁴ Teke o bukwanu l'unu eji iji-anya, atso-ilu bya aburu ndu akpa enya; unu te ejekwa etu onwunu epha ke mmamiphe ono; kele oo uka be unu gude emebiyi okpobe-opfu. ¹⁵ Egube mmamiphe ono te eshikwa l'igwe. O shi l'eka ndiphe. O to shidu l'eka Unme Chileke. O shi l'eka Nsetanu. ¹⁶ Kele eka iji-anya yee akpa enya du be mkpaka dukwapho; ophu o dudu egube ejo-iphe, adudu iya nu. ¹⁷ Obenu le mmamiphe ophu shi l'igwe duebe ree; bya aburu nchi-adu-doo; bya eme gelee; bya eme onu-utso; bya aphu obu-imemini; bya amu okpobe mebyi; ophu okpochadu mkpocha; ophu o budu tuko l'ehu-atuko-l'obu. ¹⁸ Teme mebyi, ndu eme gele nchi du doo amije bu apfubekoto.

Eshita ndiphe onya

4 ?Bu awe be abaphe mba yee esephe opfu ono shigbaa unu? ?Tobudu eka o shigbaa unu bu l'iphe, ekpiri iya du unu? ?Tobudu iya bu iphe, bu ugu, du l'ehu unu? ² ?Obujeru iphe, agu unu erwuduru unu eka; unu egude k'iphe ono gbuaharu ochi. Unu -chabe enya l'iphe onye ozo; ophu o dudu; unu abaahaa mba; seahaa opfu. Unu ta ahumaduru uto iphe, agu unu; kele unu ta asuduru g'a nu iya unu. ³ Unu nodu asuje g'a nu unu iphe; a ta ndu iya unu; opfu l'unu egudeje oriri, adudu ree epfu iya gee-shi g'unu egude iya mee iphe, agu unu egu. ⁴ Unube unwanyi me unwoke, eri ogori ono; ?unu ta amadu l'onye yee iphe-utso, du le mgboko-a eshi onya buwaa onye ohogu Chileke? Oo ya bu l'o to dudu m'obeta o buru onye du idagha hataru g'ephe le ndiphe shiru onya; onye ono emekwa onwiya onye ohogu Chileke. ⁵ To ?o du unu g'iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke bu ke mmanu, suru le "Chileke eko okophoo unme ono, o yeru g'o buru l'ime anyi ono?" ⁶ Ole eze-iphe-oma ke

Chileke ka shii. Noo iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke sụ: "Chileke apfuchijekwa ndu nggangga ụzo. Ọ nọdu emejeru eze-iphe-oma nụ ndu wozeru onwophe alị."

⁷ Ọo ya bụ; unu nọdu Chileke l'eka. Unu apfu-chia Obutuswe ụzo; hụma l'ọo-gbaru unu ọso. ⁸ Unu kpịritaru Chileke ntse; hụma l'ọo-kpịritakwarupho unu ntse. Unu kwọo onwunu eka unubę ndu eme iphe-ęji. Unu sachaa obu unu ree unubę ndu abọ obu ębo. ⁹ G'o rwua unu l'ęhu; g'aphụ ji unu obu; unu kwashia ęnya-mini. G'achị ọchi bụru unu aphụ; g'emereme bụru unu iphere. ¹⁰ Unu wozeje onwunu alị l'iphu Chileke g'ookulia unu eli.

Anma ọkwa epfurwushi nwanna onye

¹¹ Ụnwunna mu; unu te epfurwushijekwa nwibe unu. Onye epfurwushi nwanna iya; ọzoo onye anma nwanna iya ikpe bę epfubiyikwa ekemu; ọme ọ bụru ekemu bę ọ gbę ekpe ikpe. Obenu lę teke iikpe ekemu ikpe bę i ti meekwa iphe, ekemu pfuru. Ọ kwa onye-ikpe bę i bụ. ¹² Onye lanụ kpurumu bụ onye atuje ekemu; ọme ọ bụru iya bụ onye-ikpe; mbụ onye ono, aduje ike dzọo ndzụ; dukwapho ike gbua nemadzụ. Obenu ?bụ onye b'i dobesu l'i bụ gube onye ono, anma nwibe ngu ikpe?

Anma ọkwa etu onwonye ępha

¹³ Unu ngaberu mu nchi; unubę ndu sụru "Ntanụ-a; ọzoo echele bę ọ duru mkpukpu, anyi e-je je anogba apha; gbaa ngho rita urwu;" ¹⁴ l'ębe abụ l'unu maru g'echele a-dụ. ?Ndzụ unu bụ gụnu? Ọ bụ ęnwuru-ọku, akpụ-lihuje; a nọkwapho nwanshii l'oophukashihu. ¹⁵ Noo iphe, unu gege asuje-chia: "Ọ -dụ Chileke l'uche bę anyi a-tuko nọdu ndzụ; mee ọwa-a; ọzoo ọphuu." ¹⁶ Obe l'ọwa bę unu etse etsetse bya etu onwunu ępha. ęgube ekuku ono g'ọ hakota dukwa ęji.

¹⁷ Ọo ya bụ l'onye maru ree, o gege eme; ọphu o meduru iya bę ọ bukwa onye obu eme iphe-ęji.

Anmaru ndu nweru iphe ọkwa

5 Nta-a bụ k'unubę ndu nweru iphe; unu kwashia ęnya-mini; chia mkpu ęjo-aphụ, abyaru unu. ² ęku unu reshihuchaakwaru ereshihu. Ọme ęgwá unu bụru iphe, nsụ sukashichawaru. ³ Mkpola-ododo unu mę kę mkpola-ọchaa unu gbaakwaru ęgba. Ọo ęgba iya ono a-pfuru agba unu ekebe. Oo-kepyashị anụ-ęhu unu g'ọku. Nta-a bę unu kparụ ęku kuberu onwunu l'ikpazụ-a. ⁴ Ndu jeru unu ozi ęgu bę unu ta apfuduru ụgwọ; aphụ, ęphe agụ bę erwuakwa l'igwe. Ọme mkpu kę ndu kpatarụ unu iphe, unu kọru l'opfu rwuakwapho nchị Chipfu, bụ Ọkalibe-Kakota-ike ono. ⁵ Unu buru lę mgboko; tųsaru ęhu; eri gwogwoo; eme ęhu unu ęhu unu. Unu tsua onwunu ębà g'anụ-ębà kwaberu mboku egbugbu unu. ⁶ Unu nmaru ndu pfuberekoto ikpe; gbua phę; l'ębe abụ l'ọ duru iphe, ęphe akposhijehawaa unu ememe.

Ata nshi waa epfu anụ Chileke

⁷ Ụnwunna mu; unu takpọkwapho nshi nọdu jasụ teke Nnajiuphu a-bya. Unu hụmaru g'onye kọru opfu ataje nshi; kwaberu opfu iya g'o rwuta iphe, barụ urwu. Ọotaje nshi; igwe eshi l'awuze dzee mini dzekota iya udzumi; l'otaa nshi jasụ l'ephefuta. ⁸ Unubędua kwapho; unu takwapho nshi; shihu obu ike; kęle teke Nnajiuphu a-bya dukwaa ntse.

⁹ Ụnwunna mu; unu ta agujekwaru nwibe unu aphụ g'eete ekpedu unu ikpe. Unu lekwa onye-ikpe g'ọopfuru l'onu mgbo! ¹⁰ Ụnwunna mu; unu nyatajekpoeopho ndu shi epfuchijeru Nnajiuphu. Unu gudeje phę nwya ọta-nshi teke unu eje iphe-ęhuka. ¹¹ Unu eleanaa; ọ kwa ndu taru nshi bę anyi ekuje ndu a gọru ęhu-utso nụ. Unu nųmawaru atanshi kę Jiobu. Unu makwarupho iphe, Nnajiuphu nuru iya l'ikpazụ. Kęle Nnajiuphu bụ onye obu-imemini bya aburu ọ-gba-mkpu.

¹² Ọle ọphu kachakponu; ụnwunna mu bụ; unu te erijekwa angụ. Unu te egudejekwa igwe ọzoo alị ria angụ; ọphu ọ dukwa iphe ọzo unu e-gudeje ria angụ. Unu -sụ "ee" g'ọ bụru ee; teke unu sụru "waawaa" g'ọ bụru waawaa; g'a ta anma unu ikpe iya.

¹³ ?Q duru g'unu ha onye eje iphe-ehuka? G'onye ono pfuru nụ Chileke. ?Q duru onye ehu atso? G'onye ono gwa ebvu ajaja! ¹⁴ ?Q duru g'unu ha onye iphe eme? G'onye ono kukoo ndu e meru ogerenya Chiochi g'ephe pfuru opfu ehu iya nụ Chileke. Ephe egude epha Nnajiuphu wua ya manụ l'ishi. ¹⁵ Opfu, e pfuru nụ Chileke bya ekweta l'oo-mee be a-dzota onye iphe eme; Nnajiuphu abya emee; l'o wekorohu. Teke o bu l'oo iphe-eji be o meru; a gwaru iya ya nvu. ¹⁶ Noo ya bu; unu koshijeru nwibe unu iphe-eji unu; teme unu epfukwapho anuru nwibe unu Chileke g'ee-me g'unu wekorohu. Opfu, onye pfuberekoto pfuru nụ Chileke be ike dukwa l'ere ire.

¹⁷ Elayijia bu nemadzu mmanu g'anyi bu. O pfuru nụ Chileke pfushia ya ike su g'igwe buchia mini. Q nọ mg-barapha eto l'onwa ishii; ophu mini atadaduru l'alj. ¹⁸ Q bya epfuru nụ Chileke ozo; igwe bya mini. Iphe, a kuru l'alj mijahaa mebyi ozo.

¹⁹ Unwunna mu; o -duru g'unu ha onye shisweru uzo l'okpobe-opfu ono; onye ozo duphuta iya azu l'uzo, pfuru oto; ²⁰ g'onye ono maru l'onye duphutaru onye eme iphe-eji azu; mbu onye l'eshi uzo, gberu nggo; onye ono be dzotaruru nemadzu l'eka onwu; teme o meakwarupho; a gwaru iya nvu l'ikpoto iphe-eji.

1 Pyita

¹ Ẹkwo-ozì-a shì l'ẹ̀ka mbẹ̀dua, bụ Pyita, bụ onye-ishi-ozì Jizọsụ Kéreshi. Ndu mu ede iya anụ bụ unubẹ ndu Jiu ono, a chikashiru unu laa ọhọzo je ebugbaaru ono. Ndu eburu lẹ Pọtosu; ndu eburu lẹ Galeshiya mę lẹ Kapadosiya; męchaa lẹ Eshiya yęe Bitiniya. ² Mbụ unubẹ ndu Chileke, bụ Nna ọtọaru mee; unu bụru nkiya. Chileke ọtọaru unu; kẹle o shikpọoro lẹ mbụ maru l'unu l'a-bụru ndu nkiya. Tọbudu iya bụ; ọ bya ezia Unme-dụ-Nsọ; o mee unu: unu bụru nkiya; k'ọphu unu a-nọdu anụjeru Jizọsụ Kéreshi opfu; wafụa gę Jizọsụ ono egude mee ya safukota unu iphe-ẹji, unu mekọtaru g'ọ ha.

Mu sụ gę Chileke mee g'eze-iphe-oma nkiya yęe nchị-odu-doo rwube unu ẹka; rwube iya unu k'anyinyi.

Ele ẹnya ndzụ ojeje

³ G'anyi jaa Chileke ajaja. Ọo ya bụ Nna Nnajiuphu anyi Jizọsụ Kéreshi. Ọ phụwaru anyi obu-imemini ọphu nyịberu g'aa-tụ ọnu iya. O mewaru Jizọsụ Kéreshi: o shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ. Ọ gbẹ l'ono nwụ-phu anyi azụ ọzo. Nta-a bę anyi elewaa ẹnya ndzụ ọphu anyi a-dzuru jasụ lẹ tuutuutu lẹ mјimiimii. ⁴ Anyi elekwaphọ ẹnya l'anyi l'unu e-mechaa tuko gbarụ mgba nweru iphe-oma, Chileke doberu unu l'imigwe; mbụ iphe-oma ọphu ta abyadụ erehu erehu; ọphu ọ byadu emebyihu emebyihu; ọphu ọ yidu kahụ akahụ. ⁵ Ọo kẹle ọo l'unu woru onwunu ye Jizọsụ l'ẹ̀ka bę meru g'o gude ọ nọdu egudeje ike iya akwachi unu g'ọ tọ dụ iphe l'e-me unu jeye teke oo-goshi unu lẹ ya dzọhawaruro unu. Ọ kwarọ l'ikpazụ bę oo-goshi iya unu.

⁶ Ono bụkpoadanu iphe unu a-nọduje ete ẹswa iya; a makwaru-a l'unu jefutaje iphe-ẹhuka, dụ iche iche, a-hụ unu ama; ọle ono bụ-a kę nwa nta-a; ọ tọ dudu g'ọo-nọ-beru; ⁷ k'ọphu e-gude iphe-ẹhuka ono hụta ekweta unu ama maru ?tọ dudu nụ nyęgenyęe. Unu leanarọ mkpọla-ododo. Ọ bụ iphe, vu oke aswa tẹme ọ nọdu emebyi-hujekwanu emebyihu. Ọ bụleru-a l'ọku bę aahuje iya gude maru ?ọ bụ ọkpobe iya. Nokwaphọ g'aahụta ekweta unu ama g'a maru ?ọ bụ ọkpobe iya. Ekweta ono bę unu maanaru-a l'aswa iya ka kę mkpọla shii. A -dalechaa ya; ọ -bụru ọkpobe ekweta; l'aa-jaa unu ajaja; mee g'unu nwua phoo g'iphóró, shi Chileke l'ẹ̀ka; aakwabẹkwapho unu ùbvù. Ọ bụru mbọku ono, Jizọsụ Kéreshi a-bya ono bę ọo-nwukota nno. ⁸ Onye unu yeru obu; l'ẹ̀be abụ l'unu gude ẹnya hụma iya; unu ta ahụmaduru iya l'ẹnya kę nwanta-a; obenu l'unu kweru nkiya; ete ẹswa; ẹhu nọdu atsọ unu k'ọphu aamadụ g'a-tụ ọnu iya. ⁹ Iphe ono, unu ele ẹnya iya ono, rwua unu ẹka; mbụ l'obu unu bę a dzọtaru.

¹⁰ Ndu mpfuchiru, pfuru k'eze-iphe-oma ono, ee-mechaa meru unu ono; tọkpooru nwẹhu chọo ndzọta ono ọkpobe achọcho. ¹¹ Ẹphe mee g'ẹphe maru teke Unme Kéreshi, nọ phẹ l'ime epfu ama ẹka l'ọo teke Kéreshi e-je iphe-ẹhuka; yęe teke a-kwabẹ iya oke ùbvù. ¹² Tọbudu iya bụ; Chileke bya emee ndu mpfuchiru iya ono, ẹphe maru l'ozì ono, ya ziru phẹ ono ta abudu ozi ẹhu phẹ; l'ọo unubẹdua bę e ziru phẹ iya g'ẹphe bya ezia. Nta-a bę unu shiwaa l'ẹ̀ka ndu-ozì ono, bụ phẹ byaru ezia ya unu ono bya amaru iya. Ẹphe byaru bya egude ike kę Unme-dụ-Nsọ zia ya unu. Unme-dụ-Nsọ ono bụ Chileke bę shi l'imigwe ye phẹ iya l'ẹ̀hu. Ozi ono, e ziru unu ono bę aguchakwaa agụ unwu-ojosi-imigwe. Ọ dụ phẹ g'a sụ l'o nwekpọoru g'e meru: o doo phẹ ẹnya.

Umere, dụ Chileke ree

¹³ Ọo ya bụ; unu chikobe egomunggo unu l'ẹ̀kalanu; g'ọ kwabẹ akwabẹ g'onye liru anamu l'upfu; unu esedeje onwunu esede; unu elekwaphọ ẹnya eze-iphe-oma ono; Chileke e-meru unu teke Jizọsụ Kéreshi e-goshi onwiya ono. ¹⁴ Lẹ teke unu te eshidu mawaru ọkpobe-opfu ono bę bụ ẹgu ẹjo-iphe, shi anọduje agụ unu shi kpuru unu l'ẹ̀ka. Nta-a, unu bụwaa ndu l'anuru Chileke opfu-a unu te ekwekwa g'ẹgu ẹjo-iphe kpukwaduru unu ẹgube

ono, o shi kpuru unu ono. ¹⁵ Iphe, unu e-mechia nta-a bukwa g'unu shi l'iphemiphe, unu eme goshi l'unu du nsq; le Chileke ono, bu iya kuru unu ono be dukwa nsq. ¹⁶ L'e dekwaru su: "Unu dukwa nsq; le mbedua dukwa nsq."

¹⁷ Qobujeru; unu -nodu epfu anu Chileke; unu eku iya Nna; mbu Chileke ono, bu iya bu onye ekpejeepho onyenonu ikpe g'iphe, o meru gbaru; ophu o dudu onye oomeje ele enya l'iphu. Noo g'o gude unu je anodu ndzu unu l'ophu; tsuje iya ebvu le mgboko owa-a, a byaru abyabya-a. ¹⁸ Unu nyatajekwa iphe, o phuru Chileke tumanu o gbata unu l'eka mkpokoro umere ono, unu nwutaru l'eka nna, nwuru unu phe ono. Iphe, o gude pfua aswa ishi unu gbata unu ta abukwa iphe emebyihuje emebyihu g'okpoga-mkpola-ochaa me mkpola-ododo. ¹⁹ Iphe, o gude gbata unu bu mee ono, aswa iya paru eka ono, bu iya bu mee Kereshi. Kereshi ono be du ge nwaturu, e gude eje egwe ngweja; nwaturu, adukpodaa eka uta du iya l'ehu ilile; teme ebe o dudu eka iphe, takuru iya l'ehu. ²⁰ Oo iphe ono be Chileke hota-doru iya. O hotaru iya ro teme mgboko du; o rwua le nta-a, bu ikpazu-a; o gude k'iswi ehu unu goshi iya ndiphe. ²¹ Oo Kereshi ono be unu no l'eka iya kweta ke Chileke; o buru Chileke ono meru iya o shi l'onwu teta dzuru ndzu; bya abukwaru iya pho kwaberu iya ubvu ophu shi l'imigwe. Oo ya bu; l'unu nowa Chileke l'eka elekwapho enya l'oo ya l'a-dzo unu.

²² Su-a; unu anoduje eme iphe, okpobe-opfu ono pfuru. Unu shi egube ono safukota iphe, du eji le ndzu unu; k'opbu bu l'unu byaru bya eyewa unwunna unu obu; ophu obu obu, unu yeru unwunna unu obu abukwa tukol'ehu-atuko-l'obu. Oo ya bu; unu ta ahakwa eye nwibe unu obu. Unu kukebejekwa ehu gude okpoma unu l'opbu yee nwibe unu obu. ²³ Kele e gudewaa opfu Chileke ophu dzu ndzu ojejoje nwuphu unu azu; ophu o to shidu le ndzu erehujerehu; o chia ophu tee rehede erehu. ²⁴ Kele

"Nemadzu l'opbu dukota

geswa.

Mma ke nemadzu

dukwapu g'okoko

eswa ono.

Eswa -kpohuwaa nku be

okoko iya erishihuje

dashi.

²⁵ Obenu l'opfu, Nnajiuphu

pfuru

a-duepho jeye l'ojejoje." †

Opfu ono be bu iya bu ozi-oma ono, a byaru ezia unu onoya.

Mkpuma, dzu ndzu; buru iya gude ulo

2 Oo ya bu; unu tua onwunu ekpu tushia iphe, bukpu ejo-iphe, unu eme. Unu haa adzu uka; ophu o duhe onye a-buru tukol'ehu-atuko-l'obu; unu ahaa enya-pfurupfuru; haa epfubyishi nemadzu ibe unu. ² G'o buru gegu era l'anoduje agu nwamee nshi-a bu g'opfu Chileke anoduje agu unu; mbu opfu Chileke ono, e te emerwushiduru emerwushi ono; oo ya bu g'unu e-gude iya vua evuvu; vuta k'opbu Chileke a-dzo unu. ³ Le unu le Nnajiuphu megbabewaru iphe; unu huma l'o du ree.

⁴ Su-a; unu byapfuta Nnajiuphu ono. Oo ya be bu mkpuma ono, dzu ndzu ono, Chileke gude tua okpa ulo iya ono. Mkpuma-a be ndiphe hofuru tuphaa su l'o bu ogalemkpa. O le humanu; l'enya ke Chileke be o gbekikwa buru iya be o hotaru kwabe ubvu. ⁵ Unubedua kwapho, bu ndu du ge mkpuma, dzu ndzu; be Jizosu Kereshi gudekwa akpu ulo Unme-du-Nsq; edozi ogbo uke, du nsq ke Chileke. G'unu buru ndu a-noduje anu Chileke ngweja, du iya ree. ⁶ Kele e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

"Lenu; mu gudeakwa eka mu

togbo mkpuma le Zayonu.

† *Gyana Azá* 40:6-8

Mkpuma ono bẹ mu họtaru;
 ọ bọru
 mkpuma vu oke-aswa;
 tẹme ọ bọru itso gude ọlo.
 Iphe, bukpo onye daphuberu
 iya nọ bẹ
 ta abyakwa akwa izimanu.”

⁷ Ọ kwa l'ẹhu k'unubẹdua, kwetaru kẹ Kéreshi bẹ mkpuma ono bọ iphe, akwabẹ ùbvù; a bya l'ẹhu kẹ ndu te ekwedu kẹ Kéreshi bẹ;

“Mkpuma ono, ndu l'akpu
 ọlo jikaru ono
 mechaaru bya aburu
 mkpuma, gude ọlo.”

⁸ Tẹme e dekwaapho sọ:

“Mkpuma ono bẹ bukwa
 mkpuma,
 anọduje adu ndiphe
 upfu
 bya abukwarupho epfu,
 ephe e-vukotaje daa iko.” †

Noo kẹle ephe jikaru ekweta opfu Chileke. Ọ bọru gẹ Chileke dobekpohawaru l'ọo-dụ phẹ bọ onoya.

⁹ Obenu l'unubẹdua bọ ndu Chileke gude ẹka iya họt. Unu bọ ọgbo uke kẹ Chileke; bya aburu ọha dọ nsọ; bọru ndu Chileke nwe enwenwe; k'ọphu unu e-me g'ajajẹ iya ajaja; mbu onye ono kufutaru unu l'ọchii kuru unu ye l'iphóró iya, dọ biribiri ono. ¹⁰ Ọ dukwaru teke unu eshidu bọru ndu kẹ Chileke; nta-a bẹ unu bọwaa ndu nkiya. Ete shidu pharu unu obu-imemini; obenu lẹ nta-a bẹ ọ phuru unu obu-imemini.

Umere, gbaru ndu Kéreshi tọwaru l'ẹgbu

¹¹ Ndu mu yeru obu; unu bukwa nlwamulwa lẹ mgboko-a; tẹme unu byakwa iya pho g'onye kpafutaru uri. Ọo iphe ono meru g'o gude mu nọdu epfuru iya unu; epfushiru iya unu ike sọ unu jiko g'unu te ewokwaru onwunu togboru ẹgu ẹjo-iphe, dọ iche iche, anọduje agọ nemadzọ ẹgu ememe. Ọ kwa ndu ọphúú ono, Chileke nuru unu ono bẹ ẹgu eme ẹjo-iphe ono anọduje etso ọgu. ¹² G'umere unu shije ekiri l'iphu ndu ete ekwedu kẹ Chileke; k'ọphu bọ ephe -bokponu unu ibo l'unu bọ ndu eme ẹjo-iphe; ephe eleanaa umere unu l'ọ dụnukaru ree; ephe egudekwanu iya jaa Chileke ajaja mboku ono, ọo-bya ekpee phẹ ikpe ono.

¹³ Unu wozejekwa onwunu alẹ l'iphu ndu ọha meru ndu-ishi; m'obvu Nnajiuphu; l'iphu ndu-eze, bọ phẹ bẹ ike dọ l'ẹka; ¹⁴ mẹ l'iphu ndu bọ ọ-chi-ọha, bọ ndu e yeru g'ephe hùje ndu eme ẹjo-iphe ahùhù; ephe ajajẹ ndu ọphu eme iphe, dọ ree ajaja. ¹⁵ Noo kẹle iphe, dọ Chileke l'uche bọ g'unu gude umere ọma mechishia ẹhu-eswe ẹhu-eswe ndu amadu iphe anọduje epfuru unu ono. ¹⁶ Kéreshi bẹ toakwaru unu l'ẹgbu. Ọle ọ tọ bukwa g'unu bya eworu onwunu saaru eme iphe-ẹji ọgbo. Unu mejekwa umere, gbaru ndu ejeru Chileke ozi. ¹⁷ Unu kwabeje onyemonye ùbvù. Iphe, bukpo ndu bọ ununna; mbu ndu nọ Kéreshi l'ẹka; bẹ unu eyekotaje obu. Unu tsujekwa Chileke ebvu. Unu akwabekwapho eze ùbvù.

Iphe-ẹhuka, Kéreshi jeru bọ anyi iphe-leta-mee

¹⁸ Unubẹ ndu ejeru nemadzọ ozi; unu wozejekwa onwunu alẹ l'iphu nnajiuphu unu; kwabeje iya ùbvù. Iphe, bukpo iphe, ephe sọru g'unu mee; unu mejekwa iya. G'ọ tọ bukwapo onye ọphu nnajiuphu iya dọru odoo bya emeru ọnu uto bẹ a-kwabeje iya ùbvù kpoloko. G'onye ọphu nnajiuphu iya dọru ẹhuka kwabejekwa iya

† *Gunaa Azá 8:14*

phọ ùbvù. ¹⁹ Chileke bẹ ẹhu atsojekwa ọtso mẹ ọ -būru l'unubẹ ndibe iya gude iya ata nshi eje iphe-ẹhuka, byaru unu; mbụ iphe-ẹhuka, e meru unu; unu nọdu eje l'ẹbe abụ l'ọ dūru iphe, unu meru, dū ẹji. ²⁰ Ọle ọ tọ bụkwa: a -nọdu ahụ ngu ahùhù iphe, dū ẹji, i meru i nọdu ata nshi; ono ta agbakwaru g'a jaa ngu ajaja iya. Ọ kwa onye meru iphe, dū ree; a nọdu echi iya iphe ẹheni; onye ono nọdu ata nshi; noo onye Chileke a-ja ajaja iya bụ ono.

²¹ Noo l'ọ kwa eje iphe-ẹhuka ẹgube dū Chileke ree ono bẹ Chileke kudoru unu oku iya. Lẹ Kéreshi l'onwiya gudekwa k'iswi ẹhu unu jekwaaphọ iphe-ẹhuka. Ono bụwaruro iphe-leta-mee bẹ o meru doberu unu; k'ọphu unu a-nọdu anwụ ẹka iya. ²² "Onye adudu iphe-ẹji, o mejeru; ọphu ntuphu-ire adujeduru iya l'ọnu." ²³ A kwagokpokwaaru iya iphù; ọle o to phulataduru. E mee ya mkpawere; ọphu ọ dudu onye ọ sūjeru lẹ ya e-melata. Iphe, o mechiaru bụ l'o woru onwiya ye Chileke l'ẹka; mbụ Chileke ono, bụ onye-ikpe, ekpeje ikpe, pfuru nhamunha ono. ²⁴ Kéreshi l'onwiya bẹ vutawaru iphe-ẹji, anyi meru g'ọ hakota l'ẹhu onwiya teke ono, a pfugburu iya l'oswebe onoya. G'anyịbedua ono, nọ l'eme iphe-ẹji nwuhu anwuhu ono abya adzuru ndzụ buri ndu pfuberekoto. Ọ kwa igbiri ẹchachi e chiru iya bẹ e gude mee g'unu wekorohu. ²⁵ Noo l'unu shi eje phurug-badaa g'aturu, ephu ụzo; obenu lẹ nta-a bẹ unu lwaphutawaru azụ; lwapfuta onye ono, eche unu g'onye eche aturu; bya abukwarupho onye eleta ndzụ unu ẹnya ono.

Umere, gbaru nwanyi yee ji iya

3 Nokwaphọ g'ọ dū unubẹ unwanyi, alụ ji. Unu wozejekwa onwunu alị l'ẹka ji unu nọ. Ọo ya bụ k'ọphu bụ; o -nweru ji unu phẹ ndu ọphu te eyejedu ọnu l'opfu Chileke; ẹphe ahuma ẹguru umere, unu eme gude iya bya emelaha opfu, Chileke pfuru; m'obetaruro ọphu unu epfuduru phẹ kẹ Chileke. ² Noo kẹle ẹphe e-gudewaro ẹnya phẹ ahuma umere, adudu ẹka uta dū iya, unu eme eyeru phẹ; opfu l'unu atsụ Chileke ebvu. ³ Omemma unu ta agbakwaru g'ọ buri iphe, eme l'akpo-ẹhu, bụ iya bụ aswngashi ẹgbushi; waa egude unwu iphe, e meshiru lẹ mkpola-ododo kwaa onwunu ngwa; yele eye ẹrengete uwe. ⁴ G'ọ bujechiaru g'unu e-me dozirwee ime okpoma unu g'ọ tọ buri ẹka retoshihuru eretoshihu; g'ọ buri omemma k'eme odoo yee eji obu oyi. Iphemiphe ono bẹ tükokwaru bükotaru iphe, aswa parụ ẹka l'ẹnya kẹ Chileke. ⁵ Kẹle ọo ẹgube ono bụ g'unwanyi shi egudeje eme omemma nkephe teke k'ichee. Ẹphe shi edobejeru onwophe Chileke iche; teme ẹphe shi anọduje ele Chileke ẹnya l'ẹka. Ẹphe shi ewozeje onwophe alị l'iphu ji phẹ. ⁶ Ọo ẹgube ono bẹ Sera shikwaphọ anuru Ébirihamu opfu ekuje iya nnajjuphu. Nta-a bẹ unubedua bukwa ọkpobe unwu Sera mẹ unu -nọdu emeje-a iphe, pfuru ọto; ọphu ọ dudu iphe, eyejekwadu unu ebvu.

⁷ Unubẹ ndu ọphu bukwanu unwoke, alugbaa nwanyi; unu mejekwarupho nyee unu umere, dū ree. Unu maru onwunu ẹhu l'alulu, unu alụ nwibe unu. Unu kwabejekwa phẹ ùbvù; eshinu unu maanaru-a l'unwanyi bẹ ụvohu ka b'adu; eme lẹ nwoke. Unu letajẹ phẹ ẹnya; mejeru phẹ iphe, mkpa iya dūru phẹ. Noo kẹle unu l'ẹphe a-tuko shi l'ẹka Chileke gbaru mgba nweru eze-iphe-oma ono, bụ iya bụ ndzụ ojejoje. Unu mejekwa umere, dū ẹgube ono k'ọphu ọ tọ dudu iphe, akposhi unu epfu anụ Chileke.

Ewere, eeme onye pfuberekoto

⁸ Ẹka mu a-sube opfu ono ishi bụ; g'uche unu bujekwaru nanu. G'iphe-ẹhuka, byaru nwibe unu rwuje unu l'ẹhu g'ọ rwuru onye ọ byaru. Unu yejekwa nwibe unu obu. Noo kẹle unu bụ ndibe Chileke. Unu bukwaru ndu obu-imemini. Unu wozejekwa onwunu alị l'ẹka nwibe unu nọ. ⁹ Onye -meru unu ẹji; unu te egudejekwa eme ẹji pfua ya ụgwo iya. Onye -phuru unu iphu; unu te ephulatajekwa. Ọ chikwaa iphe, unu e-mejechia bụ g'unu gọ-jechiaru ọnu-oma nū onye ọbu. L'iphe, Chileke kudoru unu oku iya bukwa gẹ ya gọru ọnu-oma nū unu.

¹⁰ "L'iphe, bụ onye ọ dū g'a

sụ lẹ ndzụ iya e-tse ogologo;

teme ọ dukwa iya phọ g'a

sụ lẹ

mboku-mboku abujeru

iya k'oma;
 g'onye ono te egudehekwa
 ire iya tū ṣkpoki;
 ophu onye obu adzujekwa
 ɣka.

¹¹ G'onye ono gbakutaru
 eme iphe-ḗji azu
 watachia eme iphe,
 du ree.

G'onye ono kukebeje ehu
 cho iphe,
 bu o -mee ya nchi-adu-doo.

Ọ -chota iya g'o to tɔwokwa
 iya eka.

¹² Noo kele Nnajiuphu,
 bu Chileke
 be anodujeepho eleta
 ndu pɔuberekoto
 enya.

Ọ nodu angabejekwapho
 nchi numa epfufu,
 ephe epfu anu iya.

Obenu le ndu ejo-iphe
 be ooghajeru azu." †

¹³ Sɔ-a; ?denukpoo onye sɔru unu emekata me o -nodu ehe unu ihee eme iphe, pɔru nhamunha? ¹⁴ Ọ -bukpooru nu l'unu a-nodu eje iphe-ehuka; opfu l'unu eme iphe, pɔru-oto; g'ehu tsɔjekwa unu. Ge ndzu ta agujekwa unu m'ephe -nodu eye unu ebvu; ophu o dukwa iphe, unu ejejekpo ay oshi iya. ¹⁵ Iphe, unu e-mejehia bu g'unu gudeje obu unu g'o ha kwabeje Kereshi, bu Nnajiuphu unu ubvu; gude goshi iya l'oo ya bu Nnajiuphu unu. Unu kwagebejephoo akwagebe tekenteke k'opu bu l'o -duru onye jiru unu k'iphe ono, unu ele enya iya ono; unu eyeeru iya okpobe onu; goshi iya iphe, meru g'o gude unu nodu ele enya iphe ono, unu ele enya iya ono. ¹⁶ Unu meje nno g'obu ataa awajekwanu unu mini; k'opu bukwanu o -nweru ndu l'epfuru unube ndu ke Kereshi ejo opfu; unu egude umere oma ono, unu eme ono meru iphere kpua phe.

¹⁷ L'o kakwa ree le nemadzu jeru iphe-ehuka; opfu l'oome iphe, du ree; m'o -bukwaru l'o bu iphe, du Chileke l'uche bu onoya; eme le nemadzu anwu ejo-iphe, o meru. ¹⁸ Kele Kereshi l'onwiya jekwarupho akpo iphe-ehuka lanu nwuhu kele ndiphe eme iphe-ḗji. Ọ buru onye ono, pɔuberekoto ono be nwuhu-chiru ndu apɔubeduru-eka-oto; k'opu oo-duta anyi dupfu Chileke. Ndiphe bu egbugbu mmanu be ephe gburu ogwehu iya. Obekwanu le Unme Chileke meru iya o nodu ndzu. ¹⁹ Ọ buru ike Unme Chileke ono be o gude bahu le maa jepfu ndu maa ono, a tuchiru le mkporo ono je epfuaru phe opfu Chileke. ²⁰ Le teke ndiche ono, Nuwa kuru eze ugbo ono be ndu teke ono jikakwaru angabe nchi l'iphe, Chileke epfu; Chileke takpopho nshi ngabekotaru phe; ophu o dudu; jeye teke o nonyaru o haa mini; o bya erigbushikota phe. Ọ bɔrupho nwa ndu abadu ishi be bahuru l'eze ugbo ono; iphe, ephe du bahu iya bu umadzu esato kpoloko. Ọ buru mini ono, ugbo ono ese eli l'eli iya ono be Chileke shi dzoo phe. ²¹ Mini ono be no onodu baputizimu, e gude adzo unu kwapho. Ọ to bukwa l'a asafuje anyi inyi l'ehu; o chikwa l'anyi egudeje iya arwo Chileke g'o mee g'obu ta awa anyi mini. Ọ buru l'eteta, Kereshi shi l'onwu teta nodu ndzu be ooshije dzoo anyi. ²² O tetaru ono lashja je anodu l'imigwe l'eku-

† *Guna Ebu 34:12-16*

tara Chileke, bụ Nna. Iphe, bụkota ojozi-imigwe g'ephe hakotakpoo; mekpoo iphemiphe, ike dū l'ẹka; me iphemiphe, bụkotakpoo ndu-ishi l'imigwe nọdukota iya l'ẹka.

Ndzu ọphúú

4 Kéreshi bẹ jeru iphe-ẹhuka teke ọ nọ lẹ mgboko-a. Ọo ya bụ; g'ọ bụekwarupho gẹ k'iphe-ẹhuka ono dū Kéreshi bụ g'ọo-duje unu; mbụ g'unu kwakọbekwa k'ẹje ẹgube iphe-ẹhuka ono. Ọ tọ dukwa onye jeẹbe-jeru ẹgube iphe-ọtsu-l'ẹhu ono lẹ mgboko-a ọ gbeshi jeye ẹka l'eme iphe-ẹji ọzo. ² Ọo ya bụ; unu wataekwapho eme iphe dū Chileke l'uche. Ọ bụru g'unu e-gudewa iya rọ ememe bụ onoya lẹ nwa nta-a, unu nọkwadu l'eliphe l'ẹka-a. Unu te eyeekwaru ẹgu ẹjo-iphe agugbabe unwu-eliphe ọnu. ³ Unu lewarọ ime teke unu shi meta iphe, unwu-eliphe eme. Unu shi bụru ndu iphere bụru l'iphu; unu nọdu ewojeru onwunu haaru ẹgu ẹjo-iphe; yee angunuka mee yee ẹjo-uzere; me etsojeerupho achọ-phe ẹka unu angu mee; yee anọdu agwaphe agwa me ọbvụ. ⁴ Nta-a bẹ ọ gbekwa bya adu ndu ono, ta amadu Chileke ono biribiri l'unu te etsojeeduru phe emephe ẹjo ememe ono; ọphu unu l'ephe anọedu ndzu ọla-l'iswi ono. Ọo iphe ono meru g'ọ gude ẹphe nọdu anọduje ep-fubyishi unu. ⁵ Ọle mbọku, Chileke e-kpe phe ikpe abyaakwaa. Ọo mbọku ono bẹ ẹphe a-bya apfuru Chileke l'iphu; gude ọnu phe shi ishi lanu dokotaru iya iphe, ẹphe meru l'eli-mgboko-a; mbụ Chileke ono gbẹ kwakọbehawanu k'ekpe ndu nwuhuru anwuhu me ndu nọ ndzu lẹ mgboko-a ikpe ono. ⁶ Ọ kwa iphe ono meru g'ọ gude e je ezia ndu maa ozi-oma ono k'ọphu e-kpe phe ikpe, duru ogwehu; ẹphe anọdukwanu ndzu ọphu Chileke nọ.

Egude iphe-oma, Chileke meru ngu jeeru iya ozi

⁷ Sụ-a; teke iphemiphe-a l'abvu bẹ dukwaa ntse. Ọo ya bụ g'unu sedeje onwunu; g'ẹnya doo unu risaa; k'ọphu unu a-duje ike epfu anu Chileke. ⁸ Ọphu kachakpọo nū bụ g'unu yeekwapho nwibe unu obu ọkpobe eyeye kwaseru; kele ẹgube n-yemobu ono ekpuchijekwa ikpoto iphe-ẹji. ⁹ Unu kwajeru nwibe unu ẹyaa. Ọle g'unu ta agujekwa aphu iya. ¹⁰ Eshi ọphu Chileke megbawaru unu eze-iphe-oma, dū iche iche; bya anuchakwaapho onyemonye iphe-oma l'ẹhu l'ẹhu; g'onyemonye gude iphe-oma ọphu Chileke nuru iya mee iphe, a-baru nwibe iya urwu. Ọ kwa unu mee nno l'ọ buri iya bụ l'unu bụ ndu letaru ẹnya ọkpobe eleta l'iphe-oma, Chileke nuru unu. ¹¹ Ọ -duru onye epfu opfu; g'onye ono pfuje ya pho g'ọ bụ Chileke l'onwiya epfu iya. Ọ -duru onye eyetaru ndu ọzo ẹka; g'onye obu yetaje iya gẹ Chileke nū-beru iya ike. Ọo ya bụ; g'ee-shikwanu l'iphe, anyi emeje ememe ndiphe eshi Jizosu Kéreshi l'ẹka kwabẹ Chileke ubvu; mbụ onye ono, ọkwabe ubvu me eze ike, paru ẹka apaa; bụ nkiya ono jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijimiimii. Nokwa g'ọ dū.

Iphe-ẹhuka, ndu nọ Kéreshi l'ẹka ẹje

¹² Ndu mu yeru obu; g'ẹjo iphe-ẹhuka ono, abyapfutaje unu ono ta adujekwa unu biribiri. Ẹgube oke iphe-ẹhuka ono bụkwa iphe, e gude eme g'a maru unu noshiru-a ike l'ẹka Chileke. G'ọ tọ dukwa unu g'ọ bụ iphe, ẹtu iya adujeduru bẹ byapfutaru unu. ¹³ Ọ chikwaa iphe, unu e-meje bụ g'ẹhu tsoje unu uto l'unu tukoru gbaru mgbaja ẹje udu iphe-ẹhuka, Kéreshi jeru; e -mechaa g'ẹhu akwata tsoo unu tsochikpoo ya unu ike mbọku ono, Chileke e-goshi ọdu-biribiri Kéreshi ono; mbụ unu a-kwata gude obu unu g'ọ ha tee ẹswa. ¹⁴ Ọ -buri l'egude iswi ẹhu Kéreshi akọ unu ọnu; bẹ unu bụkwa ndu a goru ọnu-oma nū; noo kele Unme Chileke, bụ iya emeje g'unu gbaru mgbaja l'ọdu-biribiri Chileke anopyabewaro unu l'ẹhu kwaseru. ¹⁵ Ọle ọ -duru onye l'ẹje iphe-ẹhuka; g'iphe-ẹhuka, ooje ta abukwaru k'iswi ọchi, o gburu; ọzoo iphuru o ziru; ọzoo ẹjo-iphe ọzo, o meru; ọzoo kele ọ bụ onye eseje opfu. ¹⁶ Ọ chia teke unu ẹje iphe-ẹhuka opfu l'unu bụ ndu ke Kéreshi; g'iphere iya ta adukwa unu; ọ chia g'unu kejeje Chileke ekele l'ọ ẹpha Kéreshi bẹ eeku unu.

¹⁷ Lẹ teke Chileke e-kpe ndiphe ikpe dukwaa ntse. Ọ buri ndibe iya bẹ oo-vuru ọzo dabẹ ikpe obu l'ẹhu. Teke ọ bụ lẹ Chileke vu ọzo dabẹ anyi ẹgube iphe ono l'ẹhu; doanaa mu rọ g'ọo-dukpoo ndu ono, jikaru ozi-oma Chileke ono.

¹⁸ "Teke ọ bụkwanu lẹ
g'e-me dzota onye

pfuberekoto
 shihuru ike egube ono;
 leanarọ g'ọo-duru
 ndu ta atsudu Chileke
 ebvu mewaro iphe,
 bukpo ndu ọzo,
 ta anuduru Chileke
 opfu g'ephe ha." †

¹⁹ Ọo ya bu; g'iphe, bukpo ndu eje iphe-ehuka le g'ọ du Chileke g'ephe jee ya; mejekwa umere ọmaa. G'ephe wokwaru ndzu phe ye Chileke ono l'eka, bu onye ono, meru phe nu; teme ọ buru onye epfuje iphe; pfushia ike l'iphe, o pfuru.

Eleta ndu Chiochi enya

5 Iphe-a, mu abya epfufu-a bukwa ndu e meru ọgerenya Chiochi be mu epfu eyeru. Le mbedua, bu Pyiṭa bukwa onye e meru ọgerenya Chiochi g'unu bu teme mu gudekpoo enya mu humakota iphe-ehuka ono, Kereshi jeru onoya g'ọ hakotakpoo gberegedege. Mu yikwarupho le ndu onye le Kereshi gbawaa mgba nweru ọdu-biribiri iya, bu iphe, ata dudu g'ọo-nọ-beru Chileke emee l'aa-huma-dzuru iya. ² Sọ-a; unu chejekwa unwu aturu Chileke ono nche, letaje phe enya ree. Unu egude obu unu meje iya egube ọ du Chileke l'uche; unu te emejekwa iya g'ọ bu iphe, e kebutaru unu ekebuta; ọ chia g'unu yeru ehu l'eje ozi ono. Unu te ejekwa iya nweru ekpiri okpoga. ³ Unu te emejekwa ndu ono, Chileke yeru unu l'eka ono g'ephe bu ohu, unu gbaru agbagba. G'umere unu buchikwaaru phe iphe-leta-mee. ⁴ Ọo ya bukwanu g'ọo-buru teke onye-ishi ndu nche aturu ono byaerupho k'egoshi onwiya l'oo-mee g'unu ndu ndzu ojejeje, bu iya bu obunggo, du biribiri, ata yidu mebyihu emebyihu.

⁵ Nokwapho ge mu akakwarupho unube ndu ophu ka aburu unwegirima; unu wozekwa onwunu alı l'iphu ndu bu ọgerenya. Mbọ-a; iphe, mu epfuru unu g'unu ha bu; g'iphemiphe, unu eme goshijekwa l'unu ewozeje onwunu alı l'eka nwibe unu nọ. Unu eyetajeru nwibe unu eka; kele "Chileke ajikajekwa ndu eku onwophe; ọ nọdu emejekwanuru ndu ophu wozeru onwophe alı eze-iphe-oma." ⁶ Ọo ya bu; unu wozeta onwunu alı l'iphu Chileke; k'ophu oo-woli unu eli me o -rwuepho. Chileke ono bukwa iya be bu Okalibe-Kakota-Ike.

⁷ Unu tuko iphe, bukpo iphe, unu ayọ oshi iya tuko ye Chileke l'eka; kele enya iya ta alufujedu alufu l'eka unu nọ. ⁸ G'enya doo unu risaa g'unu ndu che nche l'onye ohogu unu, bu Nsetanu tsoakwaru ejephe g'oduma, tsoru aba hanyihanyi achọ onye ọo-dzu-gbu lajashia taa. ⁹ Unu pfu-chije iya ọzo; unu apfu-shikwanaa ike lekwekwe, unu kweru ke Chileke; l'unu maakwaru-a l'unwunna unu g'ephe hakota l'eliphe-a be tukoru ejekota egube iphe-ehuka ono. ¹⁰ Obenu l'ọo Chileke ono, bu iya bu onye eze-iphe-oma kpakoru mikoo l'eka ono be kuru unu g'unu le Kereshi tugba buru nanu; ọo ya bu g'unu l'iya atuko ndukota l'eka lanu, bu eka ọdu-biribiri iya ono, ata bvudu abvubu ono nọ. Ọo ya bu l'unu -jetaepho iphe-ehuka ono nwanshi; yebdua l'onwiya emee unu; unu adukota ree; mee unu; unu eshihu ike; bya emekwapho unu; unu akabaa apfushi ike lekwekwe, unu kweru. ¹¹ G'ikemike bukotaru nkiya jasọ le tuutuutu le miiimii. Nokwa g'ọ du.

Ekele mkpochi-ishi

¹² Mu pfuakwaru nwakpuru opfu olemole deeru unu l'ekwo-ozia. Ọ buru Sulivanusu be gude eka iya deeru mu iya. Sulivanusu ono bu nwanna anyi, mu maru l'ọ bu onye e gude ire iya eka. Sọ-a iphe, mu ederu iya unu bu ge mu gude iya mee g'obu shihu unu ike; teme mu ndu emekwapho ge mu gude iya pfuru unu l'iphemiphe ono be tukoru buru eze-iphe-oma, shi Chileke l'eka. Unu pfukwaru l'eze-iphe-oma ono; pfushia ya ike.

† *Gyana Etu 11:31*

¹³ Lẹ ndu kẹ Chileke, nọ lẹ Bábilonu; mbụ Chiochi, Chileke họtakwarupho g'ọ họtaru unu bẹ l'ekelekwarọ unu. Maku, bụ nwa mu ekelekwarọ unu. ¹⁴ Unu kelekwa nwibe unu ekele; nmata phẹ akpa, dụ nsọ. Gẹ Chileke mee g'unubẹ ndu unu lẹ Kéreshi tųgbaru bųru nanų g'unu ha buru guu. Nokwa g'ọ dụ.

2 Pyita

¹ Ẹkwo-ozì-a bẹ shi l'ẹka mbedua, bụ Sayimonu Pyita, onye ejeru Jizọsu Kéreshi ozi; bya abụkwarupho onyeshi-ozì iya. Ndu mu ede iya anụ bụ unubẹ ndu ono shi l'apfubekoto kẹ Chileke mẹ kẹ Onye-Ndzọta bụ Jizọsu Kéreshi nata ekweta ọp̄hu bụ ọkpobe iya gẹ k'anyịbedua.

² Gẹ Chileke mekwaa g'unu kabaa ya amaru; l'ọ mekwaaphọ g'unu kabaa amaru Nnajiuphu anyi bụ Jizọsu ọkpobe amaru eje. G'eze-iphe-oma mẹ ẹhu-guu, shi iya l'ẹka rwube unu ẹka rwube iya k'anyinyi.

Chileke kuru unu bya ahọta unu

³ Anyi maru Nnajiuphu ono marweta iya ree; mbụ onye ono, bụ iya kuru anyi g'anyi bya g'anyi l'iya gbarụ mgba l'ọdu-biribiri iya; waa l'iphe-oma, ọonoduje eme. Ọo l'amama ono, anyi maru iya ono bẹ Chileke shi gude eze ike nkiya nụ anyi iphemiphe, mkpa iya dūru anyi g'anyi gude nọduru iya ndzụ; emekwaphọ umere, egoshi-je l'anyi akwabẹ iya ùbvù. ⁴ Ọo eze ike iya ono bẹ o gudekwaphọ kweshia anyi ukwe-iphe, dūkota ree ọkpobe adūdu; ukwe-iphe dakiri atụ ọnu iya; ọo ya bụ g'unu egudekwanụ k'ukwe-iphemiphe ono gbakūta azụ l'emebyishi onwonye ono, ndu mgboko-a l'emebyishi onwophe; kẹle ẹphe eyedzujeru ọnu l'ẹgu ẹjo-iphe anọduje agug-babe phẹ nụ; waa g'unu lẹ Chileke agbarụ mgba meje umere ọmaa ono, oome ono. ⁵ Ọo ya bụ g'unu kukebeje ẹhu se g'unu meje umere ọmaa yekwa l'ekweta unu. Iphe ọzo, unu e-yekwa l'umere ọmaa abūru anwūta.

⁶ Iphe ọzo, unu e-yekwafua l'anwūta iphe abūru esede onwonye. Iphe, unu e-yekwakwanụ l'esedeje onwonye abūru ọta-nshi. Iphe, a-nọdukwa nụ etso ọta-nshi abūru akwabẹ Chileke ùbvù. ⁷ Akwabẹ Chileke ùbvù abūru iphe, a-nọdu etso iya nụ bụ ehe onwunu. Iphe ọzo, unu e-yekobefua l'ehe onwunu ono abūru n-yemobu. ⁸ Unu -nọdu emewaa ẹgube umere ono eje l'iphe bẹ unu taa bụkwaru 'ogalemkpa; ọp̄hu unu abūdeduru ndu ta amīdu mebyi; l'amama unu maru Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi. ⁹ Ọle-a; onye iphemiphe ono teke erwubedu ẹka; atsukwa ishi; mbụ l'onye ono ta ahūmajedu iphe, nọ ẹnya. Tẹme onye ono zohawaa l'ọ Jizọsu bẹ sashikotarū iya iphe-ẹji, o shi mehawaa.

¹⁰ Ọo ya bụ lẹ-a; ụnwunna mu; ọ kwa unu bụ ndu Chileke kuru hōta unu mee unu būru ụnwu iya. Ọo iphe ono meru g'ọ gude unu jee ekukebeje ẹhu eme g'unu gude umere unu egoshi l'unu bupho ụnwu iya ọbu eviya; lẹ teke unu emewaa iphemiphe ono bẹ unu ta abyakpọkwa eshiswe ụzo. ¹¹ Unu -nọdu emewaa nno ta adūkpokwa iphe, byakpọo anọ-chi unu ụzo g'unu ta abahūshi l'alị-eze Jizọsu Kéreshi, bụ Nnajiuphu anyi, bya abūru Onye-Ndzọta anyi.

¹² Noo g'ọ gude mu nọdu arị lẹ mu a-nyatajekpoerupho unu iphemiphe ono. Mu makwarū-a l'unu machahawaru iya; tẹme l'unu pfūshiwaru ike l'ọkpobe-opfu ono, e ziru unu ono. ¹³ Ọ būru iya meru mu nọdu arị l'ọ ka ree gẹ mu nyatakotarū unu iphemiphe ono nta-a, mu nọkwadu ndzụ l'ulo-ẹkwa k'ogwẹhu-a gude yeru unu ọkú; ¹⁴ eshinu mu mawaru l'ọ tọ dūdu g'ọo nọ-bekwaduru nta-a; mu alashia; noo kẹle Nnajiuphu, bụ Jizọsu Kéreshi bẹ goshiwaru mu l'ọ ruwaru mu l'alala. ¹⁵ Mu e-kukebekpọepho ẹhu anyataru iya unu; k'ọp̄hu bụ mu -anọedu; unu ta azohabaedu iya azoha.

Ndu gudekpọo ẹnya phẹ hūma ùbvù, Chileke kwabẹru Kéreshi

¹⁶ Lẹ teke anyi ziru unu k'ike Jizọsu Kéreshi ono, bụ Nnajiuphu anyi ono, bụ ike, oo-gude bya ọzo ono; bẹ ọ tọ bụkwa akọ-iphè, nemadzū rītarū l'ọriri iya bẹ anyi kọru unu. Anyịbedua bẹ gudekpọkwa ẹnya anyi hūma ọdu-biribiri iya. ¹⁷ Kẹle Chileke, bụ Nna kwabẹru iya ùbvù bya emee ya o gbua nwīinwii teke ono, ẹguru olu-opfu ono shi l'akpabiri Ogbu-nwīinwii rwua ya nchị sụ: "Onye ọwa-a bụ Nwa mu nwoke, mu yeru obu; o jiru mu

ḗpho.”¹⁸ Anyjbedua l'onwanyi nṃmakwaru olu-opfu ono, shi l'imigwe ono teke ono, anyi l'iya tṃkoru nṃdu l'eli úbvú, dṃ nsṃ ono.

¹⁹ Anyi kabaa ekweshi ike l'iphemiphe ono, ndu mpfuchiru Chileke pfuhawaru ono bḗ bṃkota ṃkpobe-opfu g'ṃ ha. Ọo-bṃru unu eme ree mḗ unu -nṃdu angabeje iya nchi; unu dṃ g'iphóró, nṃ l'ḗka ṃchii agba jasṃ nchi abṃhu; gḗ kṃokpode nchi-abṃhu ono ekeahaa paapaapa l'obu unu. ²⁰ Ọle ṃphu kachakṃonu, bṃ ṃphu unu e-vukṃadaru ṃzo maru bṃ lḗ-a; iphe, ndu mpfuchiru Chileke pfuru ta adṃkwa ṃphu ḗphe shi l'uche phḗ pfua g'ṃ dṃ phḗ. ²¹ Kele mpfuchiru te eshidu l'uche nemadzṃ. Obenu lḗ ndu mpfuchiru, dṃ-nsṃ pfuru opfu, shi Chileke l'ṃnu gḗ Unme-dṃ-nsṃ meru g'ḗphe pfua ya.

Iphe, e-me ndu mpfuchiru, epfu iphe, Chileke epfuduru

2 Lḗ teke ndiche bḗ o nwekwarṃ ndu mpfuchiru shi epfuje iphe, Chileke epfuduru. Nokwaphṃ g'ṃ dṃru ndu a-nṃdu l'echilabṃ unu ezi iphe, Chileke epfuduru. ḗphe a-jkachakwa jṃka Nnajjuphu anyi, bṃ Jizṃsu; mbṃ onye ono, bṃ iya gbafutaru phḗ l'ḗka iphe-ḗji ono, ḗphe shi eme ono. Ọo iphe ono meru g'ṃ gude iphe-ḗji, ḗphe meshiru tukoru phḗ l'ishi. Ọ bṃru iya e-me ḗphe alaa l'iyi ḗgwegwa. ² Ikṃoto nemadzṃ e-mechakwaa tsoahaa phḗ; meahaa ḗjo ememe. Ọoburu iphe, ḗphe a-nṃdu emegbabḗ bḗ ndu ta abṃdu ndu kḗ Chileke ee-gude wata epfubyishi ṃkpobe-opfu ono, bṃ iya bṃ ṃzo kḗ Chileke ono, anyi etso ono. ³ Ndu ono, anṃduje ezi unu iphe, abṃdu ṃkpobe-opfu ono bṃekwaphṃ ḗkpiri okṃoga bḗ eshitajḗ phḗ iphu. ḗphe -gbḗshi; ḗphe atṃko ṃka, nṃ lḗ mgboko dzṃshia wṃshiru unu. ḗphe egude nno ghṃpyabe unu l'ṃgho; ria unu ṃkpobe okṃoga. Ọle ṃ tṃ dṃekwanu g'ṃo-nṃ-beru nta-a; Chileke anmaa ḗgube ndu ono ikpe. Noo kele Chileke pfuhawaru iya rṃ teke ndiche dobe edobe. Mbṃ l'iphe ono, bṃ iya e-gbu ndzṃ phḗ ono te ekujekwa mgbḗnya.

⁴ Lḗ-a; ṃ -bṃru lḗ Chileke ta ahadṃru ṃnwu-ojozi-imigwe, meru iphe-ḗji g'ḗphe ria ya kḗ mmanṃ; ṃ tṃa phḗ mkṃoro chiru ye l'ṃku-alí-maa; lḗ tsṃkiribaa ḗka agba ṃchii g'ḗphe nṃdu ngaberu mbṃku ikpe onoya; ⁵ ṃ -bṃru lḗ Chileke ta ahadṃru ndiphe ono, meru iphe-ḗji teke ndiche ono kḗ mmanṃ; obenu l'o gude utso bya atṃko ṃnwu-eliphe ono rigbushia; ndu ṃ dzṃtaru bṃerupho Nuwa, bṃ onye ezi phḗ k'apfṃbekoto waa ṃmadzu ḗsaa ṃzo kṃoloko; ⁶ ṃ -bṃru l'ṃ nmarṃ Sṃdomu yḗe Gṃmóra ikpe gude ṃku tsufukṃta phḗ ḗphe bṃru ntṃ; ḗphe chihu lḗ mgboko l'ṃphu; shi nno mee gḗ ndu ta akwabḗdu Chileke úbvú maru ḗgube iphe, ya e-me phḗ; ⁷ tḗme ṃ bṃerupho Lṃtu, bṃ onye pfṃberekoto bḗ ṃ dzṃru l'ḗka ono, ndu eme ḗjo-ememe bu ono. Nno l'o shi abṃjeru; ndu alí ono -nṃdu eme ḗjo umere, rehuru erehu ono; l'ṃodu Lṃtu ḗji shii; bya atsṃkwa iya phṃ l'ḗhu atsṃshi iya ya ike. ⁸ Mbṃ-a; ṃ tṃ dṃdu mbṃku-mbṃku, nwoke ono pfṃberekoto ono te eshidu aphṃrwushije ḗnya; anṃrwushi nchi l'ḗjo-ememe, ndu iphe-ḗji ono shi anṃduje eme; k'ṃphu bṃ l'ḗjo-ememe, oogudeje ḗnya hṃma mḗ ṃphu ṃonu lḗ nchi shi anṃduje agbawashí iya obu.

⁹ Ọniya bṃ l'ṃ -bṃru l'o noo g'ṃ dṃ bṃ ono; ọo ya bṃ lḗ Nnajjuphu maru-a g'ṃo-me dzṃo ndu kweru nkiya; maru g'ṃo-me yeru phḗ ḗka g'ḗphe nahṃ iphe-ḗhuka, byapfutaru phḗ nṃ; bya amakwarṃpho g'ṃo-shi tuchia ndu iphe-ḗji l'ḗka ḗphe a-nṃdu; l'ṃ nṃa phḗ aphṃ k'iphe-ḗji, ḗphe meru; ṃ bṃru ḗka ono bḗ ḗphe a-nṃdu jeye mbṃku ikpe. ¹⁰ Mbṃ-a; ndu ọo-kachakṃo nṃ bṃ ndu ḗjo-iphe ono; mbṃ ndu ono, bṃepho iphe, ḗphe anṃdujeepho achṃ bṃ g'ḗphe mee iphe, bṃkpoo iphe, ḗgu iya enwu phḗ phuruphuru l'ḗhu; mbṃ iphe, bṃ ḗphe -mee ya; ḗphe emerwushia onwophḗ; ndu adṃdu onye ḗphe anṃru opfu; mbṃ ndu ono, ezi iphe, abṃdu ṃkpobe-opfu ono; ndu bṃ 'anṃ-lḗ-nchi; ndu anṃduje eku onwophḗ ekuku; ndu ata atsṃjedu ebvu epfubyishi ndu ono, a ta ahṃmajedu l'ḗnya l'ogbu-nwṃinwii imigwe ono. ¹¹ L'ṃnwu-ojozi-imigwe bḗ kakwa ndu ono ike ṃkpobe akaka bya akakwa phḗ phṃ enweru unme; ọle ḗphe te ejejekwa anṃdu l'iphu Chileke epfurwushi phḗ sṃ l'ḗphe meru ḗji. ¹² Obenu lḗ ndu ọwa-a; bṃ iphe, edoduru phḗ ḗnya bḗ ḗphe anṃduje epfubyishi. ḗphe dṃ g'anṃ-ḗgbudu, enwedu egomungo, bṃ iphe, a nwṃdoru phḗ bṃ g'a nmatajḗ phḗ l'ṃnyà gbua; ṃ bṃru g'e meru anṃ-ḗgbudu bṃ g'ee-me phḗ; ḗphe alaa l'iyi. ¹³ Ọo iphe ono a-bṃru urwu, ḗphe e-rita l'ḗjo-iphe ono, ḗphe yeru ḗka ememe ono. Je akpachakṃo l'echilabṃ eswe bḗ ḗphe anṃdujeela-a eme g'ḗphe ria iphe ono, ḗgu iya enwu phḗ phuruphuru l'ḗhu ono; ḗphe -nṃdu eme iya ḗhu atsṃle phḗ-a ṃtso. Ono bṃ iphe, iphere bya abṃru iphe, ṃta mḗ unu -nṃdu ahajḗ phḗ g'unu l'ḗphe tṃko eri nri; mḗ unu dṃkobe eri nri.

¹⁴ Lenaa l'òbujeru; ɛnya phẹ -hụmawaa nwanyi; l'òogue phẹ phọ g'a sụ l'ẹphe lẹ nwanyi ono kwaru. Ọphu ọ dudu teke ẹgu eme ẹjo-iphe agụ-bujuje phẹ agụ-buhu. Ntanta-a ẹphe edetawa ndu ọphu anọ-shiduru ike l'iphe, ẹphe kwetaru; ẹphe anma l'ónyà phẹ. Iphe, doru phẹ ɛnya bụephe g'ẹphe e-shi kpa okpoga. Ono bẹ ẹphe metawaru jeye o ria phẹ ishi; ẹphe bụru ndu a tūwaru ọnu! ¹⁵ Ẹphe parụ ọkpobe ụzo ono, p̄furu nhamunha ono haa eje phururugbaada; bya eetsowaa ẹka Belamu, bụ nwa Bosoru; mbụ onye ono bụ iphe, o yeru ɛnya bụ okpoga, ọokpa l'ụzo ap̄fuduru ọto ono. ¹⁶ A baarụ iya mba ẹjo-ememe ono; k'ọphu bụ lẹ nkafu-igara, ete pfujedu opfu saru ọnu pfua opfu gẹ nemadzụ gude kp̄oshia onye mp̄fuchiru ono eme umere onye ọbvụ.

¹⁷ Ndu ono, ezi iphe, abụdu eviya ono bụ 'ogalemkpa. Ẹphe dū g'obvu, mini tahuru. Ẹphe dū g'igwe -rwuchaaru erwurwu k'edze mini; ph̄erephere zikaa ya. Chileke nmawaru phẹ ikpe. Ẹka akwakoberu phẹ bẹ gbahuru tsukiribaa. ¹⁸ Ẹphe anọdujeephe opfu g'ọ bụ phẹ kachaa amama; tẹmanu opfu ọbu abukwarupho mkp̄okoro opfu. Ẹphe nọdu egudeje iphe ono, ẹgu iya enwu phẹ phuruphuru l'ẹhu ono gbabẹ ónyà nmata ndu buwokwadụ-a bẹ ẹphe nahuru ndu eshiswe ụzo. ¹⁹ Ẹphe ekweje phẹ ukwe enweru onwonye; ọle ẹphebedua l'onwophẹ te enwekwanu onwophẹ. Ẹphebedua bụ ohu umere, rehuru erehu ono, ẹphe anọduje eme ono. Noo kẹle ọo iphe, ka amadụ ike; lwu-kpee ya bẹ amadụ bụ ohu iya.

²⁰ Mbụ lẹ ndu ono nwekwaru-a teke ẹphe shi maru Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kéreshi ọkpobe amaru; mbụ Onye-Ndzota anyi ono. Sụ ọphu ẹphe eshiędu eshi ẹjo ụzo ono, emerwuje unwu-eliphe ono. A nonyaephe; ẹjo umere ono, ẹphe shi hawaa ememe ono lwa azu bya eria phẹ ishi ọzo; ka phẹ ike lwu-kpee phẹ. Ọ kwa iya bụ l'onodu ẹhu onye ono abya aka njọ; eme lẹ g'ọ dūhawaa lẹ mbụ. ²¹ Mbụ-a; o gogo kakwaru ẹgube onye ono ree; ọme ọ tọ dukpoda teke ọ majeru ụzo bụ o -shia ya; Chileke agua ya l'onye p̄fuberekoto; eme l'onye ono machaarụ ụzo kẹ Chileke bya atsụ-phu azu haa emeje ekemu ono, Chileke turu iya ono. ²² Ọ kwa iya bụ l'iphe ono, aanmajẹ l'ẹtu ono a-vua l'ẹhu onye ono, bụ iya bụ ẹtu, a nmaru, suru lẹ "Nkuta nwachaaru ẹnwa laphu azu je erichaa ya." Ẹtu ọzo bụru lẹ "Ezi bẹ a wuchaaru ẹhu; ọ laphu azu je ebvua ẹpuchi." Noo gẹ ndu ono dū bụ onoya.

Nnajiuphu a-bya ọzo

3 Ndu mu yeru obu; ọwa kweakwa akpọ ẹkwo-ozí ẹbolechiko, mu dewaru unu. L'ime ẹkwo-ozí labo ono bẹ mu dewaru gude yeru unu ọkú; nyataru unu g'unu rije ọriri iphemiphe ono, e ziru unu ono. ² Ọo ya bụ; unu nyatajekwa opfu, ndu mp̄fuchiru Chileke ono pfuru teke ndiche. Ndu ono bụ ndu eeyeru ubvù. Unu anyatajekwapho iphe ono, Nnajiuphu, bụ Onye-Ndzota ono shi l'ẹka ndu-ishi-ozí iya zia unu. ³ Iphe, e-vukpoadaru ụzo doo unu ɛnya bụ ọwa kp̄ada; mgboko-a bya l'abvu bẹ o nwekwaru ndu e-mechaa bụru ndu taa dūjedu ike sede onwophẹ l'ẹgu ẹjo-iphe, enwu phẹ phuruphuru l'ẹhu; bukwarupho ndu a-nọduje aja unu ewenu. ⁴ Iphe, ẹphe e-pfuje bụ; "Denuhununu Jizosu ọbu, kweru unu ukwe lẹ ya a-bya ọzo ọbu? Kẹle e -shi teke nna anyi oche phẹ nọru laa bẹ iphemiphe dūekwapho g'ọ dū; e -shi teke e meru mgboko." ⁵ Ẹphe elekebekp̄ephe ɛnya; jika jinya ɛnya l'ẹphe taa rīdu ọriri iphe ono, Chileke meru teke ndiche ono. L'ọo opfu, Chileke pfuru l'ọnu kpoloko bẹ o gude mee igwe mee alí. Alí shi lẹ mini dū; ọ bụru mini ono meru iphe ndzụ dū lẹ mgboko. ⁶ Teme lẹ Chileke meru igwe dzee mini; rigbukota iphe, shi dū lẹ mgboko ọphu shi dū teke ono l'ophu; ọ bụru ọla-l'iswi. ⁷ Igwe yele alí, bụ ọphu dū nta-a bukwa opfu ọnu bẹ e gude sede iya g'ọ nọdu jeye mboku, ọku e-kepyashi iya, bụ iya bụ mboku oke ikpe ono. Noo mboku, Chileke a-nma ndu ta anuduru iya opfu ikpe; mee phẹ ẹphe aburu ọla-l'iswi.

⁸ Ọle-a; ndu mu yeru obu; iphe lanu unu ata zohajedu bụ l'ɛnya nnajiuphu bẹ ujiku lanu dukwa iya-a g'unu-kuru-unu apha; unu-kuru-unu apha dukwa iya pho g'ujiku lanu. ⁹ Nnajiuphu ta akpukwa ẹhu akpukpu eme iphe, o kweru ukwe iya, bụ iya bụ iphe, ndiphe anọduje arí. Ọ kwa nshi bẹ ọotarú anyi kẹle ọ tọ dudu onye ọ dū iya g'a sụ l'ọ laru l'iswi; ọ chja g'izimanu lwa onyemonye azu.

¹⁰ Mbụ lẹ mboku, Nnajiuphu a-bya bẹ ọo-byakwa g'onye-oshi byaru oshi l'enyashi. Mboku ono bẹ igwe e-deru riiriiri mihu. Iphemiphe, dū l'igwe; kpokpode mę ọnwa mę ɛnyanwu bẹ ọku e-kekota. Mgboko l'ophu mękpoo akanya, ndiphe seru dobe l'ime iya bẹ ọku e-kepyashikotakwa. ¹¹ Eshinu unu mawaru l'iphemiphe-a, dū lẹ mg-

boko-a bukota iphe, e-kepyashiḡu l'oku; unu kwabekwarupho onwunu enya meje umere, gbaru unu l'ememe. Unu nujeru Chileke opfu; unu eworu ndzu unu g'ọ ha ye iya l'eka g'ọ bukotarun kiya. ¹² Unu chierupho enya yee l'uzo; ngaberu mboku, Chileke a-bya emebyia mgboko-a. Ọo mboku ono be Chileke a-tu oku l'igwe; oke okpomoku apaa aka; k'ophu iphe, nokota iya nu a-dazehukota. ¹³ Ọle-a; Chileke be kwekwaru anyi ukwe emefuta igwe ophuu ye mgboko ophuu. Ono buwaa ndu pfberekoto l'enya Chileke bu ndu e-buru iya nu kpoloko. Ọ buru mgboko ophuu ono be anyi ele enya iya.

¹⁴ Ọo ya bu; ndu mu yeru obu; eshinu unu ele enya iphemiphe-a; unu kukebeepho ehu dobe onwunu oru g'ọ to du iphe, aa-ta unu uta iya l'iphu Chileke. G'unu le Chileke du le ree. ¹⁵ Unu anyatajeka l'iphe, meru g'ọ gude Nnajiuphu ndu ata nshi ono bu g'unu bya ge ya dzoo unu. Ọ kwapho iphe ono be nwanna anyi Polu, anyi yeru obu dehaakwarupho unu lekwo-ozu, o detaru unu. Ọ kwa Chileke be nuru iya mmamiphe, o gude dee ya. ¹⁶ Le-a; iphe, bukotakpoo ekwo-ozu, o deru g'ọ ha be o pfukotakwaru opfu iphe-a, e-mechaa mee nu-a l'iphe, bukpo ekameka, o pfuru opfu gbaa ya okpa. Iphemiphe ono, Polu deshikotarun ono nwekwaru ndu ophu oopfje, te ekwejedu edo enya. Ọ buru iphe ono meru g'ọ gude ndu amadu iphe; mbu ndu apfushiduru ike lekwekwe, epe kweru ke Chileke; ndu ewojeru iya gha igharaphu, buhwaa g'ephe aghaje ikpoto iphe ozo, e deru lekwo-opfu Chileke. Ọ buru egube ono be epe emeje gude aka phe meta ala-l'iswi tukobe onwophe l'ishi.

¹⁷ Ọo ya bu; ndu mu yeru obu; eshinu unu vuwaa uzo makotarun iphemiphe-a; unu kwabekwaru onwunu enya ge ndu ejo-mboku ono te eduphu unu; g'ephe te eme unu g'unu kweta l'uka ono, epe anoduje adzushi ono be bu okpobe-opfu; shi nno mee g'okpa chiswafu unu g'unu lufu l'okpobe uzo ono, unu pfuru pfushia ike ono. ¹⁸ Ọo ya bu le-a; g'eze-ipe-oma ke Chileke ndu aka shii lehu unu; unu akakwapho amaru Nnajiuphu anyi bya aburu Onye-Ndzota anyi, bu Jizosu Keshi okpobe amaru. Ọo ya kpoloko kpekpu bu onye aa-ndu akwabe ubvu mboku-mboku jasul le tuutuutuu le mijimimii. Nokwa g'ọ du.

1 Jìonu

Opfu, bụ ndzụ, shi Chileke l'ẹka

1 Iphe, anyi ede l'ẹkwo-ozì-a anụ unu-a bụkwa k'onye ono, ẹpha iya bụ Opfu Chileke-a, bụ iya bụ kẹ Opfu, bụ ndzụ, shi Chileke l'ẹka-a. Opfu ono, anụje ndzụ ono shikpọ lẹ mbụlembu dụ. Anyi nụmakpooru iya lẹ nchị; bya ahụma iya l'ẹnya; gbua ya ẹnya igo; bya ebyia ya ẹka. ² Onye ono, bụ ndzụ ono bẹ e meru k'ọphu eegudeje ẹnya hụma iya; anyi hụmawa iya. Ọ bụru iya bẹ anyi aturu unu ọnu iya-a, bụ iya bụ kẹ ndzụ ojejoje onoya. Ndzụ ono bụ yẹ Chileke, bụ Nna shihawaa nọduta. Chileke bya egoshiwa iya anyi; mee anyi maru iya. ³ Ọ bụ iphe ono, anyi hụmaru l'ẹnya bya anụma lẹ nchị ono bẹ anyi akọkwarupho unu-a g'anyi l'unu atụgbabe onwanyi. Atụgba ono bụ atụgba ọphu anyi lẹ Chileke, bụ Nna waa Nwa iya, bụ Jizọsu Kéreshi tųgbaru. ⁴ Iphe, anyi ededoru unu iphemiphe-a bụ g'ẹhu atsofu anyi l'unu ọtso l'ishi.

Chileke bụ ìphóró, ngarụ ẹgu

⁵ Ọwa-a bụ ozi, anyi nūmaru iya l'ọnu; bụ iya bẹ anyi akọru unu-a, bụ iya bụ lẹ Chileke bụ ìphóró; ọchii ta adụdu iya ililekpọo. ⁶ Teke anyi sūru l'anyi l'iya tųgbaru onwanyi; l'ẹka anyi nọ l'ọchii; bụkwa ụka bẹ anyi adzụ; tẹme ọphu anyi emedu ire-lanụ. ⁷ Obenu teke anyi bu l'ìphóró gẹ yẹbedua nọ l'ìphóró-a; ọo ya bụ l'anyi lẹ nwibe anyi tųgbaru; mee Jizọsu, bụ iya bụ Nwa Chileke nọdu asafukotaje anyi iphe-ẹji, anyi meru g'ọ ha.

⁸ Teke anyi sūru l'anyi te emedu iphe-ẹji bụkwa onwanyi bẹ anyi aghọru ụgho; tẹme ọphu ọkpobe-opfu ono adụdu anyi l'ẹhu. ⁹ Teke anyi kọshiru iphe-ẹji, anyi meshiru b'ọo-guru anyi nvụ l'iphe-ẹji ono g'ọ ha; bya asafukota anyi iphe, bụkota ẹjo umere, anyi eme; eshinu ọ bụ onye apfushije ike l'iphe, o kweru ukwe iya; bya aburu onye emeje iphe, pfuru ọto. ¹⁰ Teke anyi sūru l'anyi te emeduru iphe-ẹji bẹ anyi mewaru iya onye ntuphu-ire; tẹme ọphu opfu iya adụdu anyi l'ẹhu.

Kéreshi agbajeru anyi mkpu

2 Ụnwegirima mu; iphemiphe-a bẹ mu edekwaru unu l'ẹkwo g'unu te emeje iphe-ẹji; ọle teke ọ dūru onye meru iphe-ẹji bẹ anyi nwekwaru-a onye epfuchiru anyi l'iphu Nna anyi. Onye ono bụ Jizọsu Kéreshi, bụ onye pfuberekoto. ² O woru onwiya gwee ẹja ọha; gude gwefu iphe-ẹji, anyi meshiru mękpoo iphe-ẹji, ndu mg-boko mgburugburu meshiru; ọ tọ bụdu-a ọphu anyi meshiru nwẹkiya.

³ Teke anyi emeje iphe, Chileke tųru ekemu sụ g'e meje; ọo ya bụ anyi amakaharu l'anyi maru iya. ⁴ Onye sūru lẹ ya maru iya; ọphu oomedu iphe, ọ tųru ekemu sụ g'e meje bụ onye ntuphu-ire; ọkpobe-opfu ta anọdu iya l'ẹhu. ⁵ Obenu l'onye eme iphe, Chileke pfuru bẹ bụ onye yeru Chileke obu yefukpọo ya ya l'ishi. Noo iphe, e-me g'anyi makaharu l'anyi l'iya tųgbaru bụru nanụ bụ onoya. ⁶ Onye sūru lẹ yẹ Chileke tųgbaru bẹ ọ gbaru kẹ g'ọ nọdu ẹgube ndzụ ono, Jizọsu shi nọdu ono.

Ekemu ọphúú

⁷ Ndu mu yeru obu; ekemu-a, mu ederu unu-a ta abụekwa ekemu ọphúú; ọ bụwaa akahụ ekemu, unu shikpọ lẹ mbụlembu nweru; akahụ ekemu ono bụ ozi, unu nūmahawaru. ⁸ Ọle mu edekwaru-a unu ekemu ọphúú; kẹle ọkpobe-opfu iya ono bẹ a gbẹ nūmawaa l'ẹhu Kéreshi waa l'ẹhu unubedua; noo l'ọchii abvuwaa abvubvu; ọkpobe ìphóró gbẹ shiwaa unu l'ẹhu abyawaa adụdu.

⁹ Onye sùru lẹ ya nọ l'ìphóró ono; tẹme nwanna iya dọkwa iya phọ ashị bẹ bọkwa l'ọchii bẹ ọ nọkwadu byasụ nta-a. ¹⁰ Onye yeru nwanna iya obu nọ l'ìphóró ono; ẹbe ọ dọdu iphe, onye ono emejekpọo bụ iphe, e-me g'onye ọzo dalahụ l'eme iphe-ẹji. ¹¹ Obenu l'onye nwanna iya dọ ashị nọ l'ọchii ono; tẹme ọ nọdu eje daadishi l'ọchii; ọphu ọ madụ ẹka ooje; kele ọchii ono mewaru ẹnya gbahụkota onye ono tsụkiribaa.

¹² Mu ede ẹkwo-a anụ unubẹ ndu bụ ụnwegirima; kele Chileke gudewaa k'ẹhu Jizọsu gụaru unu nvụ l'iphe-ẹji, unu meshiru. ¹³ Mu ede iya anụ unubẹ ndu bụ nna; kele unu maru onye ono, shi lẹ mbụ dọ onoya. Mu nọdu ede iya anụ unubẹ ndu bụ okorọbya; kele unu lwụ-kpewaru Onye-Njọ ono, bụ Obutuswe l'ọgu. Mu ede iya anụ unubẹ ụnwegirima; kele unu maru nna ono.

¹⁴ Mu dewaru iya nụ unubẹ ndu bụ nna; kele unu maru onye ono shi lẹ mbụ dọ onoya. Mu bya edewa iya nụ unubẹ ndu bụ okorọbya; kele unu shihuru ike; opfu Chileke buru unu eburu l'ẹhu; tẹme unu lwụ-kpewaa Onye-Njọ ono, bụ Obutuswe.

¹⁵ Unu te eyekwa mgboko-a ẹnya; ọzoo iphe, dọ iya l'ime. Onye yeru mgboko-a ẹnya bẹ te eyekwaru Chileke bụ Nna ẹnya. ¹⁶ Kele iphemiphe, dọ lẹ mgboko-a, bụ iya bụ ẹgu ẹjo-iphe, agụgbaa nemadzụ; waa ẹgu enweru iphemiphe, ẹnya hụmaru; mękpoo eku-onwonye ọ-phụshia-ụgbu l'iphe mgboko-a ta abụkwa l'ẹka Nna bẹ o shigbaa; ono shigbaa lẹ mgboko. ¹⁷ Mgboko-a mę iphe, dọ iya nụ, bụ iphe, agụgbaa nemadzụ tųkokwaru abyawaa ephushihukọta; obenu l'onye eme iphe, dọ Chileke l'uche a-dzuru ndzụ jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mјimiimii.

Onye-achị-nta-Kéreshi

¹⁸ Ụnwegirima mu; nta-a bụakwa teke ikpazụ. Unu nụmawaru l'onye-achị-nta-Kéreshi l'a-bya. Nta bẹ ndu achị-nta-Kéreshi dọakwaa igwerigwe. Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude anyi maru lẹ nta-a bụwaa teke ikpazụ. ¹⁹ Ndu ono shikwa l'echilabọ anyi lufu; anyi l'ẹphe shihaakwa nọduta; ọle ọ tọ dọdu teke ẹphe bụjeru anyi. Ọme ẹphe bụ anyi mę anyi l'ẹphe anọdukwa; obenu l'ẹphe lufuru g'ọo-buru iphe, doru ẹnya l'ọ tọ dọdu g'ẹphe ha mę onye lanụ, bụ anyi.

²⁰ Obenu l'unubedua bẹ Kéreshi yewaru Unme-dụ-Nsọ l'ẹhu; unu makọtaru iphe ono, bụ ọkpobe-opfu ono. ²¹ Sụ-a; iphe, mu ededoru unu ẹkwo-a ta abụkwa l'unu ta amadụ ọkpobe-opfu ono. Ọ kwa l'unu maru iya; tẹme unu makwaruphọ l'ụka g'ọdudahabe ta abụdu l'ọkpobe-opfu bẹ ooshije.

²² ?Bụhunu onye bụ onye taru ishi k'adzụ ụka, abụdu onye ekwedu l'ọ Jizọsu, bụ Kéreshi ọbu, Chileke kweru ukwe iya. Noo onye bụ onye-achị-nta-Kéreshi bụ ono; mbụ onye jikaru Nna jika Nwa. ²³ Kele onyemonye, jikaru Nwa jikawaru Nna. Obenu l'onye kwetarụ ke Nwa bẹ woakwaruphọ onwiya tųgbabe l'ẹhu Nna.

²⁴ A bya l'ẹhu k'unubedua; mu sụ g'ozì ono, unu nụmaru eshi lẹ mbụ ono nọ-shiękwapho unu ike l'ọkpoma; g'unu gudeshia ya ike. Ọ -buru l'iphe ono, unu nụmaru eshi lẹ mbụ ono nọ-shiru unu ike l'ọkpoma; noo ya bụ; unu lẹ Nwa mę Nna atųgba bụru nanụ; g'unu tųgbaru iya kwaseru. ²⁵ Ọwa-a bụ iphe, Kéreshi kweru anyi ukwe iya, bụ iya bụ ndzụ ojejoje.

²⁶ Ono bọkwa ke ndu eme g'ẹphe mee unu mkpurukpuru-ẹnya; duswee unu ụzo l'iphe ke Kéreshi bẹ mu deru unu ono. ²⁷ Obenu l'unubedua bẹ Chileke yewaru Unme-dụ-Nsọ nkiya l'ẹhu. Mkpa onye ọzo, ezi unu iphe ta adųeduru unu; eshinu Unme ono ezikọtaje unu iphemiphe; tẹme iphe, oozije bụru ọkpobe-opfu; ọphu ọ dọdu ụka, dọ iya nụ. Ọo ya bụ; unu lẹ Kéreshi tųgbakwa bụru nanụ g'unu tųgbaru iya kwaseru. Nokwa iphe Unme ono ziru unu bụ ono.

²⁸ Nta-a bụ lẹ-a; ụnwegirima mu; unu l'iya tųgbakwa bụru nanụ g'unu tųgbaru; g'ọoburu teke o goshięrupho onwiya g'obu eshihu anyi ike g'anyi te egude iphere tsųhu iya ebvu teke ọoby. ²⁹ Teke ọ bụ l'unu maru lẹ Chileke bụ onye pfuberekoto; g'ọ dokwaaphọ unu ẹnya l'onyemonye, eme iphe, pfuru ọto bẹ bụ nwa, Chileke nwuru.

Aburu ụnwu Chileke

3 Unu hụmaru ẹgube gę Chileke, bụ Nna yebewaru anyi obu ke g'ọ kua anyi ụnwu iya; tẹme ọ bụru iphe, anyi bụ bụ ono. Iphe, meru iphe, ndiphe amadụ anyi bụ l'ẹphe ta amadụ iya. ² Ndu mu yeru obu; nta-a bẹ

anyi bụakwaa ụnwu Chileke. Iphe, anyi e-mechaa bụru teke afutakwa; ọle iphe, anyi maru bụ lẹ teke Kéreshi byaerupho bẹ anyi a-dụ g'ọ dụ; eshinu ọ bụepho g'ọ dụ bụ g'anyi a-huma iya. ³ Noo ya bụ; onye nọ Jizosu l'ẹka ele ẹnya abyabya iya ono; l'a-bujeru onye dubebe ree; lẹ Jizosu ọbu l'onwiya bẹ bụkwa onye dubebe ree.

⁴ Onyemonye meru iphe-ẹji bẹ ikpe nmaakwaru l'o mebyiru ekemu Chileke; kele eme iphe-ẹji bụ emebyi ekemu Chileke. ⁵ Unu maru l'ọo Kéreshi ọbu byaru g'ọ bya ewofu nemadzụ iphe-ẹji l'ẹhu; teme yebedua l'onwiya ta adukwa iphe-ẹji, dụ iya l'ẹhu. ⁶ Ọ tọ dukwa onye yee Kéreshi tughbaru bụru nanu emejekwadu iphe-ẹji; ọphu ọ dukwa onye emeje iphe-ẹji humajewaru iya nu; ọphu ọ bụro k'amaru iya amaru.

⁷ Ụnwu mu; unu te ekwekwa g'ọ duru onye e-duswee unu ụzo l'iphe ke Kéreshi. Onye eme iphe l'ụzo, pfulu ọto bẹ bụkwa onye pfulberekoto ge Kéreshi bụkwapho onye pfulberekoto. ⁸ Onye eme iphe-ẹji bụ ke Obutuswe; kele Obutuswe anọduje emeswe Chileke e -shikpoo lẹ mbụ. Iphe, Nwa Chileke byadoru bụkwa g'ọ mebyia iphe Obutuswe eme emebyi.

⁹ Onyemonye, Chileke nwuru te emejeedu iphe-ẹji; kele Unme Chileke l'erewa ire l'ẹhu onye ono; k'ọphu ọ to byadu emeje iphe-ẹji; eshinu ọ bụ Chileke nwuru iya. ¹⁰ Waa g'ee-gude maru ndu bụ phe bụ ụnwu Chileke; me ndu bụ ụnwu Obutuswe bụ ọwa-a: onyemonye ete emejedu iphe l'ụzo pfulu ọto te shikwa lẹ Chileke; ọphu onye eyeduru nwanna iya obu eshikwapho lẹ Chileke.

Eye nwibe onye obu

¹¹ Unu makwaru l'ozì-oma ono, e shi lẹ mbulembu zita unu ono bụ g'anyi yee nwibe anyi obu. ¹² G'anyi ta adukwa ge Kénu. Lẹ Kénu nọkwa l'ẹka Onye-Njọ ono, bụ Obutuswe gbua nwune iya. Sụ-a; ?bụ gunu kparu iphe, o gburu nwune iya ọbu? Iphe, kparu iya nu bụ lẹ Kénu ọbu l'onwiya bẹ umere iya dụ ẹji; umere ke nwune iya bụru umere, pfulu ọto.

¹³ Ụnwunna mu; g'ọ tọ dukwa unu biribiri l'unu dụ ndiphe ashì. ¹⁴ Ọphu anyi makpodaru bụ l'anyi shi nwuhu anwuhu; ọle anyi shiwa a l'anwuhu ono futawaa; bahu lẹ ndzụ. Ọ bụru iphe, anyi gude maru l'o noo g'ọ dụ bụ ono bẹ bụ l'anyi yeru ụnwunna anyi obu. Onye te eyeduru nemadzụ ibiya obu bẹ nwuhukwaru anwuhu g'ọ nwuhuru. ¹⁵ Iphe, bụkpoo onye nwanna iya dụ ashì bụakwaa ọchi bẹ o gburu; unu maanaru-a l'onye gburu ọchi bẹ ndzụ ojejeje ta nọdu l'ẹhu. ¹⁶ Sụ-a; g'anyi gude maru iphe, bụ eye obu bụ lẹ Kéreshi haru g'e gbua ya l'opfu ẹhu anyi. Ọo ya bụ l'anyibedua bẹ o rwubekwarupho ahaje g'e gbua anyi l'opfu ẹhu onye anyi l'iya tukoru nọdu Chileke l'ẹka. ¹⁷ Ọle teke ọ bụ l'ọ duru onye ẹku mgboko-a byaru; ọ bụru onye yee ya tukoru nọdu Chileke l'ẹka bẹ mkpa byaru; obeta ọphu ọogbaru iya mkpu ọ kpọ-chiaru iya ọkpoma; ?bụ gunu bẹ egube onye ono a-gbabe ọkpa sụ lẹ ya yeru Chileke obu? ¹⁸ Ụnwegirima mu; g'anyi te eyejeshi obu l'onu l'onu; g'anyi gudeje umere goshi l'onye-a bẹ anyi yeru pho obu eviya.

Enweru ọkpoma l'iphu Chileke

¹⁹ Ọo ya bụ; anyi -nọdu eme nno; anyi egude iya maru l'anyi shi-a l'ọkpobe-opfu ono. Ọobuwaru iya rọ bẹ anyi e-gude mee g'obu kabaa anyi eshihu ike l'iphu Chileke; ²⁰ me ọ -duru teke obu anma anyi ikpe; kele Chileke ka obu anyi shii; teme ọ maru iphemiphe. ²¹ Ụnwunna mu; ọ -buru l'obu ta anmajedu anyi ikpe; bunu iya bụ lẹ ndzụ ta aguedu anyi l'iphu Chileke. ²² Anyi anataje l'ẹka iya iphe, bụkpoo iphe, anyi suru g'ọ nu anyi; kele anyi emeje ekemu, ọ turu; teme anyi nọdu eme iphe, dụ iya ree. ²³ Iphe, bụ ekemu ono, Chileke turu sụ g'anyi meje ono bụ g'anyi woru onwanyi ye l'ẹka Nwa iya bụ Jizosu Kéreshi; wafua g'anyi yee nwibe anyi obu, bụ iya bụ iphe, ọ turu anyi l'ekemu sụ g'anyi meje. ²⁴ Onye emeje ekemu Chileke bẹ bukwa ebubu l'ime Chileke teme Chileke bukwarupho l'ime iya. Iphe, anyi egudeje maru lẹ Chileke bu l'ime anyi bụ Unme iya, ọ nuru anyi.

Unme Chileke l'unme Obutuswe

4 Ndu mu yeru obu; ọ tọ bụebekwa ndu suru lẹ Unme Chileke bu phe l'ẹhu bẹ l'a-bujeru ephe -pfua iphe; unu ekweta l'ọ bụ eviya. Unu dalejeadakwaa ya adale g'unu maru; ?Unme ọbu shia l'ẹka Chileke? L'o nwekwaru ndu mpfuchiru wufuru dzuru mgboko nta-a epfu iphe, Chileke epfuduru. ² Sụ-a; wakwa g'unu e-gudeje

maru Unme ọ́phu shi Chileke l'ẹ́ka baa. Iphe, bụkpoo onye p̄fukp̄owaru l'edzudzu-ọ́ha sụ lẹ́ Jizọ́su Kéreshi byaru-a bya abụru nemadzụ eviya lẹ́ mgboko-a; unu amaru lẹ́ Unme, bu onye ono l'ẹ́hu bụ́a Unme, shi Chileke l'ẹ́ka. ³Iphe, bụkpoo unme te ekwejedu epfu lẹ́ Jizọ́su Kéreshi byaru-a bya abụru nemadzụ lẹ́ mgboko; unu amaru l'unme k'ono te eshidu l'ẹ́ka Chileke. Unme k'ono bụ́ unme k'onye ono, bụ́ iya bụ́ ọ́chi-nta-Kéreshi. ?Ọ́ kwa l'unu n̄mawaru l'onye-achị-nta-Kéreshi ono e-mechaa bya? Ọ́ byaakwaru. Ọ́ n̄akwa lẹ́ mgboko an̄ono.

⁴Obenu lẹ́-a; ụ́nwu mu; unubedua shikwa lẹ́ Chileke. Unu mekpeakwaru phẹ́. Noo kẹ́le onye bu unu l'ime kakwaa onye bu lẹ́ mgboko-a ọ́kpehu. ⁵Sụ́-a; ẹ́phe shikwa lẹ́ mgboko-a; opfu ẹ́phe epfu shi lẹ́ mgboko-a; ndu mgboko-a n̄odu an̄uru phẹ́ opfu. ⁶Anyị́bedua bụ́ kẹ́ Chileke. Ọ́ bụ́ru ndu maru Chileke bụ́ ndu ekweje lẹ́ k'anyi bụ́ iya. Ndu abụ́du kẹ́ Chileke te ekwejedu lẹ́ k'anyi bụ́ iya. Nokwa g'anyi egudeje makaharụ́ unme ire-lanụ́ yẹ́le unme ntuphu-ire.

Chileke bụ́ n-yemobu

⁷Ndu mu yeru obu; unu g'anyi t̄uko yee nwibe anyi obu l'eye obu shikwa l'ẹ́ka Chileke; tẹ́manu onye yeru nwibe iya obu bẹ́ bụ́kwa onye Chileke nw̄uru; tẹ́me ọ́ bụ́ru onye maru Chileke. ⁸Onye te eyejedu nwibe iya obu ta amakwa Chileke; kẹ́le Chileke bụ́kwa eye obu l'onwiya. ⁹Gẹ́ Chileke gude goshi anyi gẹ́ ya yeberu anyi obu bụ́ l'o ziru Nwa iya lanụ́, ọ́ nw̄uru kpoloko; g'ọ́ bya lẹ́ mgboko g'anyi eshi iya l'ẹ́ka dz̄uru ndz̄u. ¹⁰Ẹ́ka n-yemobu ọ́wa-a gude shia iche bụ́ lẹ́-a; ọ́ t̄o b̄udu l'ọ́o anyị́bedua yeru Chileke obu; ọ́ bụ́-chia Chileke bẹ́ goshiru l'ọ́o yẹ́bedua yeru anyi obu. G'ọ́ gude goshi iya bụ́ l'o woru Nwa iya ye g'ọ́ bya eworu onwiya gwee ẹ́ja ọ́ha; gude gwefu iphe-ẹ́ji, anyi meru.

¹¹Ndu mu yeru obu; eshinu Chileke yeberu anyi obu ẹ́gube ono bẹ́ ọ́ gbakwarụ́-a anyi g'onymonye eyegbaa nwibe iya obu. ¹²Chileke bẹ́ o tok̄o d̄u-swekwaa onye h̄umajewaru iya n̄u. Obenu lẹ́-a; anyi -yewaa nwibe anyi obu; ọ́o ya bụ́ Chileke ebukwan̄uru anyi eburu l'ẹ́hu; tẹ́me n-yemobu Chileke edzuhukwaapho oke l'ẹ́hu anyi.

¹³Lẹ́ Chileke n̄ukwaru anyi Unme nkiya gẹ́degede. Ọ́ bụ́ru Unme ono, ọ́ n̄uru anyi ono meru g'ọ́ gude anyi maru lẹ́ Chileke bu ebubu l'ime anyi; tẹ́me anyị́bedua bukwaruphọ́ l'ime iya. ¹⁴Tẹ́me anyi h̄umawaa l'ẹ́nya; bya epfuru iya onymonye sụ́ lẹ́ Nna yeru Nwa iya g'ọ́ bya abụ́ru Onye-Ndz̄ota ụ́nwu eliphe. ¹⁵Ọ́o ya bụ́ l'onye d̄uwaru ike p̄furu l'edzudzu-ọ́ha; p̄fua lẹ́ Jizọ́su bụ́ Nwa Chileke bẹ́ a maerupho lẹ́ Chileke buwa iya ebubu l'ẹ́hu; tẹ́me onye ọ́bu bukwaruphọ́ l'ẹ́hu kẹ́ Chileke. ¹⁶Sụ́-a; anyi maakwaru lẹ́ Chileke yeru anyi obu; anyi bya ewowaru onwanyi ye iya l'ẹ́ka; opfu l'anyi kwetarụ́ l'o yeru anyi obu eviya.

Chileke bụ́kwa n-yemobu l'onwiya. Ọ́o ya bụ́ l'onye gude n-yemobu buru bẹ́ buwa ebubu l'ime Chileke; tẹ́me Chileke bukwaruphọ́ l'ime onye ọ́bu. ¹⁷Iphe e-goshi lẹ́ n-yemobu dz̄uru oke l'ẹ́hu anyi bụ́ l'obu e-shihu anyi ike mb̄oku ikpe ono. Noo l'ọ́o gẹ́ ndz̄u Kéreshi d̄u bụ́ gẹ́ ndz̄u anyi d̄ukwapho lẹ́ mgboko-a. ¹⁸N-yemobu te enwedu ndz̄u-aḡugu. N-yemobu, ọ́phu d̄ube ree agbejechikwa ch̄ifu iphe, bụkpoo ndz̄u-aḡugu g'ọ́ ha. Noo lẹ́ nemadz̄u -n̄odu eme iphe; ndz̄u n̄odu aḡu iya; bẹ́ ọ́ maru l'aa-h̄u iya ah̄h̄h̄. Ọ́o ya bụ́ l'onye ono ndz̄u aḡu ono bẹ́ n-yemobu iya ad̄ebebedu ree.

¹⁹Anyi yeru iya obu; kẹ́le o vururọ́ ụ́zo yee anyi obu. ²⁰Teke ọ́ bụ́ lẹ́ nemadz̄u bẹ́ nwanna iya d̄u ashi; l'ẹ́ka onye ọ́bu s̄ukwaru lẹ́ ya yeru Chileke obu; ọ́ kwa ụ́ka bẹ́ onye ọ́bu dz̄uru. ?D̄enu g'ọ́ bụ́ onye yẹ́ ya bụ́ nwanna, bụ́ onye ọ́ h̄umaru l'ẹ́nya bẹ́ o to yed̄uru obu; ọ́ b̄uchiaru Chileke, ọ́ t̄o h̄umaduru l'ẹ́nya bẹ́ ọ́o-gbẹ́ yechia obu. ²¹Jizọ́su l'onwiya t̄ukwaru ekemu-a sụ́ g'onye yeru Chileke obu yekwaapho nwanna iya obu.

Okoo, anyi at̄u ekpu iphe mgboko

5 Sụ́-a; iphe, bụkpoo onye kwetarụ́ l'ọ́o Jizọ́su bụ́ Onye-Ndz̄ota ọ́bu, Chileke kweru ukwe lẹ́ ya e-zi g'ọ́ bya ọ́bu; onye ono b̄akwaa nwa Chileke. Ọ́o bụ́ l'onymonye, bụ́ onye yekp̄owaru onye nw̄uru nwa obu l'at̄ukojekwa onye ọ́bu yẹ́ nwa iya ọ́bu yee obu. ²Anyi -yee Chileke obu bya emeje ekemu, ọ́ t̄uru; ọ́o ya bụ́ anyi amaru l'anyi yeru ụ́nwu Chileke obu. ³Lẹ́ g'anyi e-shije goshi l'anyi yeru Chileke obu b̄ukwa emeje iphemiphe, Chileke t̄uru l'ekemu sụ́ g'e meje. Ọ́phu iphe, ọ́ t̄uru l'ekemu iya ọ́bu ab̄ukwa l'ọ́otsu l'ẹ́hu ememe. ⁴Onymonye, Chileke nw̄uru; alw̄u-kpeje iphe mgboko; ka iya ike. Ọ́ bụ́ru l'ọ́o l'anyi wowaru onwanyi ye Chileke

l'ẹka meru iphe, anyi l'wụ-kpewaru iphe mgboko; t'uru okoo kpua ya. ⁵ Mbụ-a; ?bụ onye d'ụ idagha b'ụ onye at'uje okoo kpua iphe mgboko? ?T'obudu onye kwetaru l'ọo Jiz'osu b'ụ Nwa Chileke?

An'oru Jiz'osu l'ekebe

⁶ Ọ kwa Jiz'osu K'éreshi b'ụ onye ono, byaru n'ụ ono. Teke ọ byaru b'ụ b'ụ mini b'ụ o gude bya; bya egudekwapho mee. Mbụ-a; ọ t'ọ b'udu mini kpoloko b'ụ o gude bya; o gude mini bya egude mee gude bya. Onye egoshi l'iphe ono b'ụ eviya b'ụ Unme Chileke; kele ọo Unme Chileke l'onwiya b'ụ ọkpobe-opfu ono. ⁷ Kele ephe d'ụ ẹto agba ekebe l'imigwe. Ndu ono b'ụ Nna; yele Opfu-Chileke; yele Unme-d'ụ-Nsọ. Ephe n'ẹto ono t'ugbaru b'uru nan'ụ. ⁸ Ephe d'ukwapho ẹto agba ekebe l'eliphe. Ndu ono b'ụ Unme Chileke yele mini waa mee. Ephe n'ẹto t'ukoru t'ugba nan'ụ. ⁹ Anyi ekwetaj'ẹ ekebe, nemadz'ụ agba. Ekebe, Chileke agba gb'ekwa kabaa eshihu ike. Ono b'uru g'ẹ Chileke gude egoshi l'ẹ Jiz'osu b'ụ Nwa iya. ¹⁰ Ọo ya b'ụ l'onye wowaru onwiya ye Nwa Chileke ono l'ẹka b'ụ ekebe ono d'uwaa l'ọkpoma. Onye te ewokwan'uru onwiya ye Chileke l'ẹka b'ụ meakwaru iya onye ntuphu-ire; kele o to kwedu l'ekebe Chileke agba l'ẹ k'ẹhu Nwa iya b'ụ eviya. ¹¹ Ekebe ono b'ụ l'ẹ Chileke n'uru anyi ndz'ụ ojejoje; waa l'ẹ ndz'ụ ono b'ụ l'ẹhu Nwa iya b'ụ o shi. ¹² Onye y'ẹe Nwa iya ono t'ugbaru b'uru nan'ụ b'ụ nweakwa ndz'ụ ono; ọphu onye y'ẹe Nwa iya ono at'ugbaduru b'uru nan'ụ enwekwan'ụ ndz'ụ ono.

Ndz'ụ ojejoje

¹³ S'ụ-a; iphe-a, mu ede-a bukwa unub'edua, unu l'ẹ Nwa Chileke t'ugbaberu b'uru nan'ụ-a b'ụ mu ederu iya; g'unu amakwan'uru l'unu nwewaru ndz'ụ ojejoje ono. ¹⁴ Obu eshihuje anyi ike l'iphu Chileke; noo l'ọonumaje olu anyi m'ẹ ọ -b'uru l'iphe, anyi s'uru g'ọ n'ụ anyi b'ụ anyi pfuru g'ọ d'ụ iya l'uche. ¹⁵ Ọ n'iya b'ụ l'eshinu anyi maru l'ọonumaje olu anyi l'iphe, buk'poo iphe, anyi s'uru g'ọ n'ụ anyi; b'ụ anyi maanaru-a l'anyi natawaru iphe, anyi s'uru g'ọ n'ụ anyi ọbu.

¹⁶ Ọ -d'uru onye h'umaru nwanna iya ẹka oome iphe-ẹji, ab'udu e -mee ya; l'o gbua onye meru iya n'ụ; g'onye ono pfukwaru n'ụ Chileke g'ẹ Chileke woru ndz'ụ n'ụ nwanna iya ono, meru iphe-ẹji ono. Nokwapho iphe, Chileke e-me l'ẹhu ndu eme iphe-ẹji, d'ụ ẹgube ono. Ọ d'ukwanuru iphe-ẹji ọphu b'ụ e -mee ya; l'oogbua onye meru iya n'ụ. Mu ta as'ukwaru g'e pfuje n'ụ Chileke k'ẹgube iphe-ẹji k'ono. ¹⁷ Iphe, buk'otak'poo iphe, e meru l'ụzo, ap'fuduru-oto buk'waa iphe-ẹji; ọle ọ d'ukwarupho iphe-ẹji ọphu ab'udu e -mee ya; l'oogbua onye meru iya n'ụ.

¹⁸ Anyi maru l'on'yemonye, Chileke nw'uru te emejedu iphe-ẹji. Kele Nwa ono Chileke nw'uru ono an'ọduje eleta onye ọbu ẹn'ya ọkpobe eleta; k'ọphu Onye-Nj'ọ ono, b'ụ Obutuswe tee byidu iya ẹka.

¹⁹ Anyi maakwaru l'anyi b'ụ k'ẹ Chileke; l'ẹ ndiphe mgburugburu b'ụ Onye-Nj'ọ ono, b'ụ Obutuswe t'uru gburumu sw'iswia.

²⁰ Ọphu anyi mak'p'adaru b'ụ l'ẹ Nwa Chileke byaru; anyi bya amakwarupho l'o meru g'ẹn'ya sahu anyi; k'ọphu anyi byaru bya amaru onye ono, b'ụ iya b'ụ ọkpobe Chileke ono. Onye ono b'ụ ọkpobe Chileke ono b'ụ anyi l'iya t'ugbaru b'uru nan'ụ. Ọ b'uru onye o shi l'ẹka b'ụ Nwa iya ono, b'ụ Jiz'osu K'éreshi. Y'ẹbedua, b'ụ Jiz'osu K'éreshi b'ụ ọkpobe Chileke ono; bya ab'uru iya b'ụ ndz'ụ ojejoje ono l'onwiya.

²¹ Ụnwegirima mu; unu te ekwejekwa g'ọ d'uru iphe, unu ahaj'ẹ g'ọ bya an'ọ-chia ẹn'ya Chileke l'ime ọkpoma unu.

2 Jìonu

¹ Ẹkwo-ozì ọ̀wa-a shì l'ẹ̀ka m̀bẹ̀ onye e meru ọ̀gerenya Chìochì. Onye mu ede iya anụ̀ bụ̀ eze-nwanyị̀ onò, Chileke ọ̀taru onò yẹ̀ ndìbẹ̀ iya, bụ̀ ndu mu yeru obu; ọ̀pfu lẹ̀ mu l'ẹ̀phe t̀kòwaru bya amaru ọ̀kpobe-ọ̀pfu onò. Mbụ̀-a; ọ̀ tọ̀ b̀kwa m̀bẹ̀dua nwẹ̀kinyi mu yeru iya obu ọ̀bu. Iphe, b̀kòtakpoo ndu mawaru ọ̀kpobe-ọ̀pfu onò yekòtakwaru iya phọ̀ obu. ² Noo kẹ̀le ọ̀kpobe-ọ̀pfu onò buwa anyi ebubu l'ẹ̀hu. Ọ̀ b̀ru g'oo-buwarurọ̀ bụ̀ onò; swiru anyi jasụ̀ lẹ̀ tuutuutuu lẹ̀ m̀jimiimii.

³ Gẹ̀ Chileke, bụ̀ Nna yẹ̀ Nwa iya, bụ̀ Jizọ̀su Kéreshi meeru anyi eze-iphe-ọ̀ma; phụ̀aru anyi obu-imemini; mee gẹ̀ nchì dụ̀ anyi doo g'anyi gude ire-lanụ̀ mẹ̀ eye obu t̀gba b̀ru nanụ̀ g'anyi t̀gbaru iya.

Ọ̀kpobe-ọ̀pfu waa eye-obu

⁴ Ẹ̀hu tsọ̀shikporu mu ụtso ike gẹ̀ mu harụ̀ hụ̀ma ndìbẹ̀ ngu; ndu ọ̀phu eme ọ̀kpobe-ọ̀pfu onò gẹ̀ Nna sùru g'anyi meje iya. ⁵ Nta-a bụ̀ iphe, mu arwọ̀ g̀bẹ̀ eze-nwanyị̀ bụ̀ ọ̀wa-a: unu g'anyi yee nwìbẹ̀ anyi obu. Ọ̀ tọ̀ b̀kwa lẹ̀ mu ederu ngu ekemu ọ̀phúú; ọ̀ kwa ọ̀phu anyi natahawaru eshikpọ̀ lẹ̀ mbụ̀ onò, bụ̀ iya bụ̀ g'anyi yee nwìbẹ̀ anyi obu. ⁶ Wakwa iphe, bụ̀ n-yemobu baa: g'anyi mejeephọ̀ iphe, ọ̀ t̀ru l'ekemu. Wakwanụ̀ iphe, bụ̀ eke-mu baa: g'unu yeje nwìbẹ̀ unu obu, bụ̀ iya bụ̀ iphe onò, unu nùmaru e -shì lẹ̀ mbụ̀ onò.

⁷ Lẹ̀-a; ndu egudeje ẹ̀gedede dephua nemadzụ̀ d̀kwaa igwerigwe; wụ̀fu dzuru ẹ̀kameka lẹ̀ mgboko; ndu jìkaru lẹ̀ Jizọ̀su byaru-a bya ab̀ru nemadzụ̀ eviya lẹ̀ mgboko-a. Ẹ̀gube onye onò bụ̀ onye ọ̀bu, egudeje ẹ̀gedede dephua nemadzụ̀; tẹ̀me ọ̀ b̀ru iya bụ̀ onye-achì-nta-Kéreshi ọ̀bu. ⁸ Iphe unu a-kwabẹ̀eruphọ̀ onwunu ẹ̀nya iya b̀kwa g'unu te eme g'iphe onò, unu jeru ozi iya onò nahụ̀ unu; t̀phahụ̀ kẹ̀ mmanụ̀. Unu kwabẹ̀ru onwunu ẹ̀nya; k'ọ̀phu unu a-natadzuchia obunggo iya anatadzu.

⁹ Onyemonye, ete emejedu iphe onò, Kéreshi ziru onò g'o ziru iya; onye onò bẹ̀ yẹ̀le Chileke at̀gbakwaru b̀ru nanụ̀. Onye emekwanụ̀ iphe onò, Kéreshi ziru onò; ọ̀ nọ̀du emerwue ya phọ̀ l'oke; onye onò bẹ̀ yẹ̀le Chileke waa Nwa iya, bụ̀ Jizọ̀su t̀gbaakwaru b̀ru nanụ̀. ¹⁰ Mbụ̀-a; ọ̀ -d̀ru onye byapfutaru unu; ọ̀phu ọ̀ b̀du iphe onò, e ziru anyi onò bẹ̀ o gude bya; unu ta as̀jekpokwaanu onye onò: oshì adù; ọ̀phu unu ekelekpokwaa ya nù ekele. ¹¹ L'onye sùru onye onò oshì-adù bẹ̀ yẹ̀le ya d̀kwaa ẹ̀bo gbaru l'ẹ̀jo-iphe, oome.

¹² Mu nweru ikpoto iphe, mu gege ederu unu; ọ̀le ọ̀ tọ̀ b̀du ẹ̀kwo yẹ̀le mini-ẹ̀kwo bẹ̀ mu e-gude degbuaru unu g'ọ̀ dụ̀ mu; iphe, mu arìchia bụ̀ lẹ̀ mu a-kpapfutachia unu; anyi l'unu abọ̀gbawaro l'ọ̀nu onwanyi; g'ẹ̀hu at̀sokwanu-a anyi tsọ̀fu l'ishì.

¹³ Ndìbẹ̀ nwanna ngu nwanyị̀, bụ̀ onye Chileke ọ̀taru l'ekelekwaa ngu phọ̀. Nokwa g'ọ̀ dụ̀.

3 Jìonu

¹ Èkwò-ozì ọwà-a shì l'ẹ̀kà m̀bè onyè e meru ọ̀gèrènyà Chìochì. Onyè mu ede iya anụ̀ bụ̀ Gayọ̀su onyè mu yeru obu opfu lẹ̀ mu l'ìyà t̀kòwaru bya amaru ọ̀kpòbè-opfu onò. ² Sù-a; ònyà mu, dù mu l'òbù; mu epfu-jekwa anụ̀ Chileke g'ò mekwaa g'ìphèmphe, jehuru ngu; ẹ̀hù adù ngu ike; mbù gẹ̀ mu maanuru-a l'òbù ngu bẹ̀ ẹ̀hù d̀k̀wapho guu. ³ Ọ̀ d̀yuru ̀ǹwunna, harù bya akọ̀ru mu l'ì p̀f̀y-shikwaduru-a ike l'ọ̀kpòbè-opfu onò; lẹ̀ ndzù ngu l'òphu b̀kòtèapho ndzù ire-lanù. Ẹ̀hù tsọ̀ mu nt̀matu. ⁴ Ọ̀ tọ̀ d̀d̀du iphe, akajèbaa mu eme g'ẹ̀hù tsọ̀ mu ̀t̀so; 'ab̀d̀du lẹ̀ mu ǹmaru lẹ̀ ndzù ̀ǹwegirima mu b̀kòtèapho ndzù ire-lanù.

Aaja Gayọ̀su ajaja

⁵ Ònyà mu, dù mu l'òbù; iigòshìjekwa l'ọ̀ gbaru g'è gude ire ngu ẹ̀kà l'ìphe, iimekpọ̀ru ̀ǹwunna anyi; mb̀k̀poo mẹ̀ ̀ǹwunna, byaru abyabya. ⁶ Ẹ̀phe kọ̀ru Chìochì-a k'èye obu nkengu. Jìkò yèjekwaru phẹ̀ ẹ̀kà m'ẹ̀phe -gbèshì jeshia ije phẹ̀. Mbù-a; mejèkpọ̀ru phẹ̀ phọ̀ iphe, jìru Chileke ẹ̀pho. ⁷ L'eshinu ẹ̀phe gbèshìkpọ̀ru ije l'ìswì ẹ̀hù Kéreshì-a bẹ̀ ta ad̀k̀wa iphe, ẹ̀phe ekweje anata l'ẹ̀kà ndu ab̀d̀du ndu kẹ̀ Kéreshì. ⁸ Nòo ya bụ̀ lẹ̀ ndu d̀ ẹ̀gube onò bẹ̀ ọ̀ gbaru kẹ̀ g'anyi yejeru ẹ̀kà; g'òo-b̀r̀ru iya bụ̀ l'anyi l'ẹ̀phe t̀kòru gbarù mgbà l'èje ozi k'ọ̀kpòbè-opfu onò.

Dayotirifìsu waa Dimitiriyọ̀su

⁹ Mu deru nwèkwò-ozì nù Chìochì; ọ̀phu Dayotirifìsu, onyè woru onwiya dóbè l'ìshì eyeduru mu ọ̀nu. ¹⁰ Ọ̀o ya bụ̀ lẹ̀: mu -bya; bẹ̀ mu e-wofuta iphe, oomegbabẹ̀, bụ̀ iya bụ̀ mkpọ̀koro opfu, anọ̀duje af̀shì iya l'ọ̀nu, oogudeje adz̀shì ̀kà ekpu anyi. Tẹ̀mè ọ̀phu onò ejikwaru iya phọ̀ ẹ̀pho. Ọ̀ gbèshì ọ̀zo; ọ̀ jìkà g'̀ǹwunna ta abya g'ẹ̀phe lẹ̀ ndu Chìochì kwee; bya akpòshìkwaapho ndu ọ̀ d̀ g'ẹ̀phe l'ẹ̀phe kwee g'ẹ̀phe te eme nno; bya ebufu phẹ̀ lẹ̀ Chìochì.

¹¹ Ònyà mu, dù mu l'òbù; ta anẁk̀wa ẹ̀kà èjò-iphe; nẁchìkwa ẹ̀kà iphe, dù ree. Ọ̀ kwa o-me-ree bụ̀ kẹ̀ Chileke; o-me-njọ̀ teke ah̀ma-swekwaa Chileke.

¹² Dimitiriyọ̀su bẹ̀ onyemonye t̀d̀zuru ọ̀nu eme ọ̀ma nkiya; tẹ̀mè ọ̀kpòbè-opfu onò l'onwiya nọ̀du ajakwa iya phọ̀ ajaja; mbèdua l'onwomu nọ̀du ajakwa iya phọ̀. Unu maru l'ajaja, anyi aja iya bụ̀ eviya.

Ekele mkpọ̀chì-ìshì

¹³ Mu nwekwarù ikpoto iphe, mu gege ederu ngu; ọ̀lè ọ̀ tọ̀ b̀d̀du mkpara-ẹ̀kwò yẹ̀ mini-ẹ̀kwò bẹ̀ mu e-gude degbuaru ngu g'ọ̀ dù mu. ¹⁴ Mu arì lẹ̀ mu ta anọ̀edu ọ̀du; mu akpapfuta ngu; anyi lẹ̀ ngu abọ̀waroya l'ìphu l'ìphu.

¹⁵ G'ẹ̀hù d̀k̀wa ngu guu.

Ònyà ngu phẹ̀ l'èkelekwà ngu rọ̀ya-o. Kelekwaruphọ̀ anyi ònyà anyi phẹ̀ l'ẹ̀hù l'ẹ̀hù.

Jiudu

¹ Ẹkwo-ozí-a bẹ shi l'ẹka mbedua, bụ Jiudu; onye l'ejeru Jizọsu Kéreshi ozi; bụkwarupho nwune Jiemusu. Ndu mu ede iya anụ bụ ndu ono, Chileke kuru bya emee ẹphe bụru ndu nkiya ono. Chileke ono, bụ Nna bẹ yeru unu obu; bya akwakọbe unu l'ime Jizọsu Kéreshi g'ọ tọ dọ iphe, e-me unu.

² Gẹ Chileke phụkwaaru unu obu-imemini; l'oomee g'ẹhu dọ unu guu; l'ooyekwaaphọ unu obu. G'ọ tọko iphe ono meeru unu; mbụ meeru iya unu k'anyinyi.

Ndu ẹjo nzi

³ Ndu mu yeru obu; iphe, mu shi arị lẹ mu e-deru unu l'ẹkwo-ozí-a bụ k'adzọta ono, Chileke dzọtaru anyi g'anyi ha ono. Ọ gbẹ bya akachia ree lẹ mu e-dechia ya gude dọ unu obu; g'unu bya awata agbaru ekweta ono ọdzeni; mbụ ekweta ono e yeru ndu-nsọ kẹ Chileke l'ẹka ono. ⁴ Iphe, mu gude epfu iya bụ l'ọ harụ nweru ndu ta akwabedu Chileke ùbvù, tọru nwẹhu pyobata l'echilabọ unu; ẹbe a madụ. Ẹphe anọduje ezi l'ọ dọ ree gẹ nemadzụ meje umere, rehuru erehu; eshinu Chileke bụwanu onye emeje eze-iphe-oma. Ẹphe nọdu ajikaje Jizọsu Kéreshi ono, bụ iya bụ Nnajiuphu anyi kpoloko; bya abụkwaru iya phọ kpoloko kpeekpu bụ onye gude ndzụ anyi. Lẹ teke ndiche bẹ e dehaakwaru iya rọ l'ẹkwo-opfu Chileke sụ lẹ Chileke a-nma phẹ ikpe iphe ono, ẹphe eme ono.

⁵ Iphemiphe-a bẹ unu makọtabebhaakwaru rengurengu; ọle iphe, mu emelepho gẹ mu nyataru unu bụ lẹ teke ndiche bẹ Nnajiuphu dzọkwaru ndu nkiya teke ono, ẹphe shi buru l'alị Ijiputu ono. O meru ẹphe wufuta l'alị ono. Ọle ọ dzọchakwaaru phẹ ono; e mechaẹlaa; o gbushiełaa ndu ọphu ekwedu nkiya ⁶ Teme unwu-ojozi-imigwe ono g'ẹphe ha; mbụ ndu ọphu, kwefuru ike l'ẹphe taa nọpyabedu l'ẹka Chileke doberu phẹ g'ẹphe nọdu; bya agbado ẹka a sọru g'ẹphe buru l'imigwe bẹ Chileke tųkwaru mkpọro mgbe-abvụ-abvụ; chịru phẹ ye l'ẹjo ọchii ẹka gbahuru tsukiribaa. Ọ bụru ẹka ono bẹ ẹphe a-nọdu jasụ l'oke mbọku ono, bụ mbọku, Chileke e-kpe phẹ mpfugbu ono. ⁷ Nokwaphọ g'ọ nwuru Sodomu yẹ Gómóra; mẹwaro iphe, bụkpoo mkpukpu lẹ mkpukpu ono, ẹphe l'ẹphe narụ ọnu-ẹgu ono. Ẹphebedua wokotakwarupho onwophẹ tọgboru eme kẹ nwanyi mẹ eme iphe, bụkpoo ẹbyi, adudu k'epfupfu. A nọa phẹ aphụ k'ojejoje. Iphe ono bụru iphe, Chileke gude alọ ndiphe l'ophu ẹka lẹ nchị.

⁸ Sụ-a; nokwaphọ g'ọo-dụ ndu ono, ezi iphe, abudu ọkpobe-opfu ono. Ẹphe arwoje nrwo, emeje ẹphe emerwushia onwophẹ; ndu-ishi nọdu aduje phẹ ashị; ẹphe nọdu anọduje epfubyishi ndu ono, a ta ahụmadu l'ẹnya l'ogbu-nwiiinwii imigwe ono. ⁹ Epfubyishi ono, ẹphe epfubyishi ndu ono ta adukwa g'ọ ka mma l'ọo Mayikelu, bụ onye-ishi unwu-ojozi l'imigwe tųru iya ama ememe. Mbụ lẹ teke ono, Mayikelu ono yẹ Nsetanu tųru ẹgo onye a-pata odzu Mosisu ono bẹ Mayikelu 'atukwaru ama ephu Nsetanu iphu; g'e-shi gẹ ya nma iya ikpe. Iphe, o pfuru Nsetanu bụepho: "G'ọ bụru Nnajiuphu a-baru ngu mba." ¹⁰ Ndu ono bụ iphe, te edoduru phẹ ẹnya bẹ ẹphe anọduje epfubyishi. Ẹphe dọ g'anụ-egbudu, enwedu egomunggo, bụepho iphe, agụ iya nụ bẹ ọomajeru; teme ọ bụerupho iphe ono bẹ oomeje. Nokwaphọ gẹ ndu ono emeje bụ ono. Ọo iphe, agụ phẹ nụ bẹ ẹphe anọduje eme; ọ bụru iya l'e-gbu phẹ. ¹¹ Nshio phẹ! Ọo ẹjo ọzo ono, Kenu tsoru teke ndiche ono bẹ ẹphe etsokwaphọ. Mbụ-a; ndu ọwa-a bụkwa ẹkpiri okpoga bẹ kparu iphe, ẹphe shisweru ọzo ono, pfuru nhamunha ono; bya emeahaa iphe ono, Belamu meru teke ndiche ono. Mbụ ọ bụru gẹ Kora kwefuru Chileke ike bụ g'ẹphe wataru ememe. Ẹphe jekwanu ala l'iswi g'ọ laru. ¹² Ọobujeru; ẹphe -bya anọ-kube unu; eri nri l'ẹka unu dọkoberu tųgba nri eri gude egoshi l'unu yeru nwibe unu obu; ẹphe aburu iphe-iphere nọdu l'echilabọ unu. Ọphu iphere onwophẹ adujedu phẹ; l'ọ bụepho onwophẹ bẹ ẹphe letaru ẹnya. Ẹphe dọ g'urwukpu, pherephere zikashiru;

egube-a igwe erwuchaa erwurwu; pherephere ezikaa ya; igwe te edzeedu mini-a. Epe du g'oshi-omi; ole o kwa ophu ata amijedu mebyi teke o gbaru iya l'ami mebyi. Egube ndu ono be onwu gbuwaru l'ono-ndzu; o to buled-ua akpo anwuhu lanu be epe nwuhuru; noo kele e pefuwaru phe tuphaa g'eephefuje oshi-a. ¹³ Epe duk-wapho g'akpara-mini, ha shii, l'atu l'eze-enyimu. Noo kele epe aphukpotaje ejo umere, rehuru erehu ono, epe eme ono g'eka uphu mini bulihuru. Epe du ge kpokpode, ephu uzo. Ole eka Chileke doberu kwaberu phe bukwanu tsukiribaa eka agba ejo ochii. O buru eka ono be epe a-nodu jasu le tuutuutu le mijimiimii.

¹⁴ O kwa Inoku, bu onye ogbo k'esa l'eri Adamu be pfuru mpfuchiru ke ndu ono su: "Unu lenu; Nnajiuphu be yee ndu nkiya, du unubuku ugbo iri shikwa l'imigwe swiru abya; ¹⁵ g'ephe bya ekpee ndiphe g'ephe ha ikpe. Oogoshikota iphe, bu ndu ono, ata madu Chileke ono iphemiphe, epe meru iya, bu iphe-eji; l'oo-gude emeswe ono, epe mesweru iya ono nmaa phe ikpe l'ephe ta akwabeduru iya ubvu; bya anmakwa phe pho ikpe iphe, bukpo ejo opfu, epe gude pfubyishia epha iya."

¹⁶ Ndu ono abujeru; iphe -byaru phe; l'o buerupho Chileke be epe anoduje ata uta iya; mbu-a; iphe -byaru phe; epe agbe wata aguru Chileke aphu iya. Epe eworu onwophe togboru egu ejo-iphe, agugbabe phe nu. Iphe, eshije phe l'onu buerupho aja onwophe mkpokoro ajaja. Epe -humakpowa l'o nweru urwu, epe e-rita nemadzu l'eka; epe ajakposhikpoephe onye obu.

Anma okwa me iphe, ee-meje

¹⁷ Ole o bu; ndu mu yeru obu; iphe, mu eme g'unu maru bu; unu nyatajeephe iphemiphe ono, ndu-ishi-ozu Nnajiuphu anyi Jizosu Kereshi vuhawaa uzo pfuaru unu ono. ¹⁸ Mbu iphe ono, epe shi anoduje aguru unu l'ogu ebvu ono, bu iya bu: "L'o -rwujeephe teke mgboko-a l'a-bvu be o nwechaaru ndu a-nodu aja unu ewenu. Iphe, epe a-nodujeephe awoko eka iya bu g'ephe e-shi mee iphe, egu iya enwu phe phuruphuru l'ehu; mbu iphe, egu iya agu phe; opfu l'ephe ta akwabedu Chileke ubvu." ¹⁹ Ndu eme egube ono be l'akpataje g'ogbo bua onwophe ebo; wata akpa iche iche. O kwa egu iphe, du le mgboko-a, l'agu phe nu be kpu phe l'eka; o to bukwa Unme-du-Nso gude ndzu phe. ²⁰ Obenu le-a; unube ndu ophu mu yeru obu; unu pfuekwarupho pfushia ike l'ekweke ono, du iche ono, unu kweru ono; mbu ekweke ono, shi Chileke l'eka ono. Unu gude ekweke ono vuje evuvu. Unu haje ge Unme-du-Nso goshije unu g'unu l'e-gudeje epfu anu Chileke. ²¹ Unu nopyabeekwapho le n-yemobu Chileke; unu anodukwapho ngaberu Nnajiuphu, bu Jizosu Kereshi g'oo-phuru unu obu-imemini; mekwaapho g'unu nodu ndzu ojejeje.

²² Unu phujekwaru ndu abokwadu obu ebo obu-imemini. ²³ Egube ndu ono be unu e-yetajeru eka; lofuta phe l'oku. Unu aphujekwaru phe pho obu-imemini; mbu ndu ono, bu egu ejo-iphe agu phe nu be gude ndzu phe ono. Ole-a; unu ta akwaswejekwaru phe enya me unu -nodu aphuru phe obu-imemini obu. Iphemiphe, bu nkephe be unu a-kpokotajekwa ashij; mbu je akpachaa l'uwe, epe eye l'ehu, bu ophu epe gudewaa ejo-ememe phe pharwushia.

Ajaja bu ke Chileke

²⁴ G'anyi tua Chileke epha; mbu onye ono, a-du ike gudeshia unu g'unu ta ada; teme o bukwaru iya pho l'e-me g'o to du iphe, aa-ta unu uta iya teke oo-kuta unu dobe l'odu-biribiri iya. Eka ono bu eka eh u a-nodu atsowaro unu utso. ²⁵ G'anyi tua ya epha l'oo ya kpoloko kpekpu be bu Chileke. O buru l'eka Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi be oo-shi dzoo anyi. G'odu-biribiri me abu Okalibe, kangoru nu; me ike; me abu ishi, buhakpoada nkiya teme mgboko du; buru nkiya nta; bukwarupho nkiya jasu le tuutuutu le mijimiimii. Nokwa g'o du.

Qphulenyanya

¹ Qwa-a bu qphulenyanya Jizosu Kereshi, Chileke nuru iya g'o goshi ndu ejeru iya ozi, bu iphe, aduedu g'oo-nq-beru l'oomee. Tqbudu iya bu; Jizosu Kereshi bya ezia ojozi-imigwe iya su g'o je atuko iphe ono g'o ha goshi Jiõnu, bu onye-ozu iya. ² Qo iphemiphe, Jiõnu humaru be o tukoru g'o ha pfukota-a. Q buru l'ekwo-a l'eka-a be Jiõnu tukoru opfu ono, Chileke pfuru ono deshikota. Iphemiphe ono bukotaru okpobe-opfu, Jizosu Kereshi ono goshikotaru iya. ³ Onu-oma be a goru nu iphe, bu onye agu ekwo-a, e deru opfu, epfuchiru Chileke-a me ndu numaru iya nu; ngabe iya nchi bya emeje iya ememe; noo le teke iphemiphe-a l'e-mekota be zaakwaru ntse.

Jiõnu l'ekele Chiochi esaa

⁴ Qo mbedua, bu Jiõnu be ekele unube Chiochi esaa ono, dukota l'ali Eshiya ono ekele. Mu su g'eze-iphe-oma yee eh u odu guu, shi Chileke l'eka tso unu. Chileke ono bu onye nq ndzu; bya aburu onye shihawaa noduta temanu mgboko du; bya aburu iya bu onye ono, abya nu ono. G'eze-iphe-oma, shi iya l'eka; mekwapho ophu shi l'eka Unme esaa Chileke buru k'unu jeyewaruroya. Unme esaa, mu pfuru bu Unme esaa ono, l'anoduje l'atati-phu Chileke l'eka o nq l'aba-eze iya ono. ⁵ Eze-iphe-oma yee eh u-guu ono shikwapho Jizosu Kereshi l'eka onye l'apfushije ike l'iphemiphe, o pfuru anyi; bya aburu onye mbu, Chileke meru o teta nodu ndzu. Q bukwaru iya pho bu onye-ishi iphe, bukotakpoo ndu bu eze le mgboko-a.

Q bu onye yekporu anyi obu; k'ophu o nwuhu-chiru anyi anwuhu, anyi gege anwuhu. Q buru mee ya b'o gude to anyi legbu ono, iphe-aji shi kee anyi ono. ⁶ Q bya emee anyi; anyi buru eze; bya aburu uke Chileke; ndu ejeru Chileke, bukwapo Nna iya ozi. G'ajaja me ike bukotaru ke Jizosu jas u le tuutuutuu le mijimimii. Nokwa g'o du.

⁷ Unu lekwa l'o noakwa anono l'urwukpu abya. Onyemonye l'e-gude enya iya huma iya. Iphe, bu ndu ono, turu iya arwa ono be a-humakwa iya pho. Qhamoha, du le mgboko-a be l'a-rakota ejo ekwa; eka meji a-tofu phe me o -byaepho. Noo iphe, e-me nu bu onoya. Nokwa g'o du.

⁸ "Q mbedua bu Alufa bya aburu Omega. Mu bu onye mbu bya aburu onye ikpazu." Nokwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu eepfu; mbu onye ono, bu iya bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu onye shihawaa noduta temanu mgboko du; bya aburu iya bu onye ono, l'abya nu ono.

Ahuma Kereshi l'ophulenyanya

⁹ Qo mbedua be bu Jiõnu, bukwapo nwanna unu. Mu bu onye mu l'unu tukoru buru ndu ephe le Jizosu tugbaru buru nanu l'eje ejo iphe-ehuka-a, anyi eje-a. Mu l'unu tukokwarupho nweru ota-nshi. Q buru egube ono be anyi e-mechakwapho toko gbaru mgba nweru mgboko ophu ono, l'e-shi Chileke l'eka ono. L'o nweru teke a kpatajeru mu je edobe l'ali, enyimu so-pheru. Iphe, eeku je eka ono bu Patumosu. Iphe, e gude kpuru mu laa eka ono bu l'ole mu asa opfu Chileke asasa; mekwapho le mu anoduje pfuru ndu ozo l'edzudu-oha k'okpobe iphe ono, Jizosu Kereshi goshiru mu ono. ¹⁰ Tqbudu iya bu; o be l'eswe ujiku lanu, bu eswe Nnajiuphu; Unme Chileke bya eji mu pho eh u pyimu. Mu wata aphu ophulenyanya. Mu numa olu-opfu, kwata adashikpo ike ike ike g'onye egbu opu-ogu l'uzo azu mu. ¹¹ Olu ono su: "Q kwa mbedua bu Alufa bya aburu Omega; mu bu onye mbu bya aburu onye ikpazu. Tukokpoepho iphe, jibya ahuma-a dekota l'ekwo; zikaaru Chiochi esaa-a, nq le Eshiya; mbu ndu Chiochi, nq le Efesusu; waa ndu ke Sumena; me ndu ke Pegamomu; waa ndu ke Tayatayira; waa ndu ke Sadiu; waa ndu ke Filadelufiya; me ndu ke Layodeshiya."

¹² Mu bya aghaa ẹnya l'azụ gẹ mu hụmaeshikwa onye ono, epfu eyeru mu nụ onoya. Mu ghaa ẹnya ono mu hụma orọku ẹsaa e mekọtaru lẹ mkpọla-ododo. ¹³ Ọ duru onye dọepho gẹ Abubu-Ndiphe, yekọt aerupho akpawuru uwe, l'akpa iya l'ogba-echi pfulu lẹ mgbaka orọku ẹsaa ono. Uwe ono bẹ e gude akpọ-mkpọla-ododo kebuta iya l'unme. ¹⁴ Ẹgbushi, dọ iya l'ishi nọdu achaepho kẹ phuuuphuu g'ẹji aturu, maru acha ụcha; mbụ kwata acha pemu pemu g'aka-mini-sunoo. Ẹnya iya dọepho g'ìphóró oku, enwu enwunwu. ¹⁵ Ọkpa iya labọ chakọta zíriri gẹ mkpúrukpu-ígwè, ama mma, a huru l'ọku jeye ọ chaachacha; mbụ huta iya jasụ o gbuchafu. Olu-opfu iya dọepho g'ẹka eze mini aphụ gbudugbudu. ¹⁶ Ọ chíru kpokpode ẹsaa l'ẹkutara iya. Ogu-echi, atsụ nkọ akpatiphu labọ nọdu alufutaje iya l'onu. Iphu onye ono nọdu egbuẹpho nwjínwii g'ẹnyanwu keru l'ishi. ¹⁷ Mu hụma iya bya adaa ya kpurumu lẹ mgboru ọkpa; dabyerupho g'onye nwuhuru anwuhu. Ọ bya ebyibe mu ẹkutara iya bya asụ mu: "Ndzụ b'agushi ngu. Ọo mbẹdua bụ Onye Ivuzọ bya aburu Onye Ikpazụ. ¹⁸ Ọo mbẹdua bụ onye ono, shi nwuhu anwuhu; ọle mu nọwaa ndzụ ojeje nta-a. Nokwa g'ọ dọ. Ọ kwa mu gude ire-igodo oku-alimaa mẹ k'anwuhu. ¹⁹ Dee iphemiphe-a, i hụmawaru-a l'ẹkwo waa iphe, dọ nta-a; mękwapho iphe, e-me l'iphu. ²⁰ Waa iphe, e domiru edomi dọ lẹ kpokpode ẹsaa-a phọ, i hụmaru l'ẹkutara mu phọ; yele orọku mkpọla-ododo ẹsaa phọ. Kpokpode ẹsaa ono bẹ bụ unwu-ojosi-imigwe, l'anọduje eletagbaa Chiochi ẹsaa ono ẹnya; orọku ẹsaa ono buru Chiochi ẹsaa obu."

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Efesosu

2 "Waa iphe, ii-de nụ ojosi-imigwe kẹ Chiochi Efesosu baa: Ọwa-a bụ ozi, onye ono, chí kpokpode ẹsaa l'ẹkutara ono ziru; onye ejephe lẹ mgbaka orọku mkpọla-ododo ẹsaa ono. ² Mu makotakwaru iphemiphe, iimeje g'ọ ha; mu maru g'ijeshiberu ozi ike; bya amaru g'ii taberu iphe nshi. Mu maru l'i tị kwejedu gẹ ndu eme ejo iphe shita ẹka i nọ. L'i huchawaru iphe, bụ ndu ono, sụru l'ẹphe bụ ndu-ishi-ozí ono ama; mbụ ndu sụru l'ẹphe bụ ndu-ishi-ozí; l'ẹbe abụ l'ẹphe bụ iya; i shi egube ono maru l'ẹphe bụ ndu ntuphu-ire. ³ Mu makwaru-a l'i tajeru iphe nshi; l'i jewaru iphe-ẹhuka, dọ shii l'opfu ẹhu mu; ophu ike abvuduru ngu; ⁴ ọle-a; o nweerupho ọru, mu hụmaru ngu l'ẹhu. Ọ tọ buedu g'i shi yee mu obu bụ g'i yeru mu iya nta-a. ⁵ Nyatanu ẹka o jeberu ụzo kpọswehu ngu. G'izimanu lwa ngu azụ; g'i wata eme iphe ono, i shihawaa lẹ mbulembu meta ono; odumeka bẹ mu a-byapfutakwa ngu egwegwa; bya apafu orọku ngu l'ẹka ọ pfulu; gbahaa l'izimanu lwaru ngu azụ. ⁶ Ọle g'ọ dọhabe; iphe, mu aja ngu ajaja iya bụ l'ẹjo-iphe ndu ogbo Níkolasu ono eme bẹ dọ ngu ashí; ọ buru g'ọ dukwa mu phọ ashí bụ ono.

⁷ "G'onye nweru nchí ngabekwa iya numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bukpo Chiochi g'ẹphe ha-a. "Ọ kwa iphe, bụ onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ mu e-kwe g'o ria akpuru oshi ono, emeje g'a nọdu ndzụ ono; mbụ oshi ono, pfulu l'okpoku Chileke ono.

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Sumena

⁸ "Waa iphe, ii-de nụ ojosi-imigwe kẹ Chiochi Sumena baa: "Ọwa-a bụ iphe, oopfu mbụ onye ono, bụ onye ivuzọ bya aburu onye ikpazụ; onye ono, shi nwuhu anwuhu; ọle ọ dzuwaa ndzụ ọzo ono. ⁹ Mu makwaru-a l'iije iphe-ẹhuka; teme i nọdu akpa nri; obenu l'i nweru iphe shii. Mu makwaru-a epfubyishi ono, ndu ono, sụru l'ẹphe bụ ndu Jiu l'ẹbe ẹphe abụ iya ono epfubyishi Chileke ngu ono; ndu ono bụ ulo-ndzukọ ndu abajeru Nsetanu ẹja. ¹⁰ Ii byakwa eje iphe-ẹhuka nta-a; ọle ọo gẹ ndzụ ba agukwa ngu. Unu lekwa; Obutuswe a-hakwaru unu chita je atushia mkporo; g'e shi ẹka ono hua unu ama. Mbụ l'unu e-je iphe-ẹhuka ujiku iri mkpurophu. Ọle; nọduekwa mu phọ l'ẹka g'i nọ iya jasụ l'egbua ngu egbugbu; e-mechaa mu ekpube ngu okpu-eze ono, bụ ndzụ.

¹¹ "G'onye nweru nchí ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bukpo Chiochi g'ẹphe ha-a. "L'ọ kwa iphe, bụ onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ bụ onye a ta abyadu ekwe g'onwu mgbu labọ gbua."

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Pegamomu

¹² Teme waa iphe, ii-de nụ ojosi-imigwe kẹ Chiochi Pegamomu baa:

“Owa-a bu ozi, onye ono, gude ogu-echi, atsụ nkọ akpata iphu labọ ono ezi. ¹³ Mu makwaru-a l'i bu l'eka abaeze Nsetanu nọ anọno. Obenu l'i gudeshiepho epha mu; ophu i gojeduru ego l'i ti kweedu nkemu; mbukponu teke ono e gburu Antipas l'eka Nsetanu bu ebubu; opfu l'oo l'o pfuru l'edzudzu-oha pfua l'oo mu be ya nọ l'eka ono. ¹⁴ Ole o nwekwarupho iphe olemole, bu oru, mu humaru ngu l'ehu. O nweru ndu haru nodu ngu l'ime, bu ndu eme ejo-iphe, epe nwutaru l'eka Belamu, bu onye ono ziru Belaku g'o-shi dephua unwu Izurelu; deru phe ye l'eri iphe, a gwaru iphe; ye apharwushi onwophe. ¹⁵ Nokwapho g'o duru ndu nọ l'echilabo unu; eme iphe ono, ndu ogbo Nikolasu ezi ono, bukwapho iphe, du mu ashi-a. ¹⁶ Oo ya bu; g'izimanu lwakwa unu azu; odumeka be mu a-byapfutakwa unu l'eka-egwa bya egude ogu-echi ono, shi mu l'onu ono gude tsoo egube ndu ono ogo.

¹⁷ “G'onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g'ephe ha-a.

“O kwa onye alwuje ogo ono lwuta be mu a-haru nri ono, bu mana ono, Chileke domiru edomi ono; waa mkpuma ochaa ono, e deru epha ophuu ono. Epha ono ta adudu onye ozo, maru iya nu; gbahaa onye ono, a nru iya ono.

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Tayatayira

¹⁸ “Waa iphe, ii-de nu ogozi-imigwe ke Chiochi Tayatayira baa: ‘Owa-a bu ozi, Nwa Chileke ono ezi; onye enya iya dwepho g'iphoro oku, enwu enwunwu; teme okpa labo chakota iya ke ziri g'ope, a huru l'oku o gbuchafu egbuchafu. ¹⁹ Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'o ha. Mu maru n-yemobu unu; maru g'unu yeberu ehu l'ozu bya amaru ekweta unu; maru g'unu ataberu iphe nshi; maru ozi unu. Mu maru l'iphe, unu eme nta-a be nyiberu iphe, unu shi eme le mbu. ²⁰ Ole-a; o nweerupho oru, mu humaru unu l'ehu: Unu kweru g'ejo nwanyi ono, bu Jiezebelu nodu l'echilabo unu, bu nwanyi ophu asuje le ya bu onye-mpfuchiru Chileke; unu haa ya o nodu ezi iphe; gude iya mee ndu-ozu mu epe nodu apharwushi onwophe; eri iphe, a gwaru iphe. ²¹ Mu hakporu iya uzo nno odu g'ee-shi g'izimanu iphe-eji iya lwa iya azu; ophu o kwedu g'izimanu lwa iya azu g'o haa apharwushi onwiya. ²² Mu abyakwa iya eme g'o zee l'ehu, e-mee iya l'o kwaa l'ulo. Ndu ono, epe l'iya azeje ono be mu e-me g'ephe jee ejo oke iphe-ehuka, paru eka apaa; gbahaa l'izimanu iphe-eji phe lwaru phe azu; epe haa etso nwanyi ono. ²³ Unwu iya g'ephe ha be mu e-chigbushikota echigbushi. Oo ya bu g'iphe, bu Chiochi g'ephe ha amakwanuru l'oo mbedua bu onye ono, l'enyochaje uche nemadzu; nyochaa okpoma iya maru iphe du iya l'egomunggo ono. Su-a; g'unu hakotakpoo l'onye l'onye be mu a-nukotachaa aphu gbaru iya nu l'ehu l'ehu. Onyemonye be mu a-nu aphu le g'iphe, o meru gbaru.

²⁴ “A bya l'unube ndu ophu bukwapho le Tayatayira; unubedua te ekwedu ye eka l'ejo-iphe ono, ndu ono ezi ono. Unubedua bu ndu ophu amadu iphe ono, o nweru ndu ahajeru su l'oo iphe, e domigbaru edomi k'ehu Nsetanu. Unubedua ta adukwa iphe ozo, mu asukwadu g'unu mee. ²⁵ O buepho le-a; g'o duhabe; unu chikwaru eka labo kwee l'iphe ono, buwaa k'unu ono gudeshia ya ike jasuteke mu a-bya ozo. ²⁶ O kwa onye alwuje ogo ono lwuta yee onye emeje iphe, mu pfuru; mbu onye gude iya ememe jeye l'ikpazu; nokwa onye mu e-ye iya l'eka g'o buru onye-ishi ohamoha. ²⁷ Oo-gude mgborigwe buru ishi ohamoha; gwee ohamoha ono uji. Ono buru iphe, Nna suru ge mu mee. ²⁸ Ozo bu le mu a-nukwa iya pho kpokpode nchi-abohu.

²⁹ “G'onye nweru nchi ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anu iphe, bu Chiochi g'ephe ha-a.’”

Ozi, Kereshi ezi Chiochi Sadiu

3 “Waa iphe, ii-de nu ogozi-imigwe ke Chiochi Sadiu baa:

“Owa-a bu ozi, onye ono ezi; mbu onye ono gude Unme esaa Chileke ono waa kpokpode esaa ono. Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'o ha. L'aanoduje eku unu ndu nọ ndu; ole unu bu ndu nwuhuru anwuhu. ² O to dukwa g'oo-n-beru nta-a iphe obu, unu nweru obu anyihu enya ree. Oo ya bu; unu tehukwa nwuru enya; kwaberu iya enya k'ophu oo-ro-kerehu. Mu daleakwaru unu humawaa l'iphemiphe, unu eme ta adudu ophu unu metabewaru g'o gbaru l'iphu Chileke mu. ³ Oo ya bu; unu nyatajekwapho ozi-oma ono, unu gude nchi unu numa kwetakwapho ono. Unu pfukwarupho pfushia ike l'iphe ozi-oma ono epfu. G'izimanu

lwakwa unu azụ. Teke ọ bụ l'unu te etehuduru nwuru ọnya bẹ mu a-tụkwa unu l'uzorehu; mbụ byaepho g'onye-oshi, ata dudu onye amaję teke ọbya. Ọo ya bụ l'unu ta abyadụ ama teke mu a-byapfuta unu. ⁴ Ọle g'ọ dụhabe; o nwekwarụ nwumadzu olemole, unu l'ẹphe nọ lẹ Sadişu; ndu te emerwushiduru uwe phẹ. Ọ bụru ndu ono bẹ e-ye uwe ọchaa; mu l'ẹphe eburu; kele ẹphe goshiwaru l'ọo iphe ono rwuberu phẹ. ⁵ Ọ kwa onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ e-ye uwe ọchaa ono. Ọphu mu abyakwa ehufu ẹpha onye ono l'ẹkwo, e deshiru ẹpha ndu dzụ ndzụ ojejoje. Mu a-pfuru l'iphu Nna mu; mę l'iphu unwu-ojozi iya, nọ l'imigwe; pfua ya hoo haa l'onye ono bẹ bụkwa onye nọ mu l'ẹka.

⁶ "G'onye nweru nchị ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anụ iphe, bụ Chiochi g'ẹphe ha-a."

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Filadelufiya

⁷ Waa iphe, ii-de nụ ojozi-imigwe kę Chiochi Filadelufiya baa:

"Ọwa-a bụ ozi, onye ono, dụ nsọ bya aburu onye ire-lanụ ono ezi. Onye ono, bụ iya gude ire-igodo eze ono, bụ Dévidi. Onye abujeru: ọ -gụhaa ụzo; ọ tọ dudedu onye ọzo asuru iya agụ-chi; teke ọ gụ-chiru iya agụ-chi; ọ tọ dudedu onye ọzo suru iya agụha. ⁸ Sụ-a; mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'ọ ha. Mu gụhaakwaru ụzo gheberu unu ọnu; ọphu ọ dukwa onye suru iya agụ-chi agụ-chi. Mu makwaru-a l'ike ta adu-zidu unu; ọle unu pfulekwaru-a pfu-shia ike l'opfu ono, mu pfuru ono; unu nọdu emekwa iya phọ ememe; ọphu unu agojedu ẹgo l'unu ta abudu ndibe mu.

⁹ "Iphe unu a-huma bụ lẹ ndu ono bụ ndu ndzukọ ọphu abajeru Nsetanu ẹja ono; ndu ono adzuję ụka sụ l'ẹphe bụ ndu Jiu l'ẹbe ẹphe abụ iya ono; ndu ono bẹ mu e-me: ẹphe abya egbushi ikpere l'alị baaru unu ẹja. Noo gę mu e-shi mee: ẹphe amaru lẹ mu yeru unu obu bụ ono. ¹⁰ Eshinu unu taru nshi ono, bụ iya bụ iphe, mu karu unu g'unu meje ono; bẹ mbędua e-gudeshikwaphọ unu mę ọhutama -byaepho; mbụ ọhutama ono l'abya l'eliphe l'ophu; g'ọ hua iphe, bụ ndiphe l'ophu ama ono. ¹¹ Ọ tọ dukwa g'ọo-nọ-beru mu abya. Unu gudeshikwa iphe ono, bụwaa k'unu ono ikike g'ọ tọ dụ onye l'anata unu okpu-eze ono. ¹² Ọ kwa onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ mu e-me g'ọ buri itso nọ l'ime eze-ulo Chileke mu; ọphu ọo-lufubaedu iya alufu. Mu eworu ẹpha Chileke mu dee ya l'ọnu-iphu; dekwaa ya phọ ẹpha mkpukpu kę Chileke mu ono, bụ iya bụ Jierúsalemu ọphúú. Mkpukpu ono bụ l'imigwe ẹka Chileke mu ono nọ bẹ oo-shi bya. Mu abya edefukwaa phọ ẹpha ọphúú nkemu l'ọnu-iphu onye ono.

¹³ "G'onye nweru nchị ngabekwa iya; numa iphe-a, Unme Chileke epfu anụ iphe, bụ Chiochi g'ẹphe ha-a.

Ozi, Kéreshi ezi Chiochi Layodeshiya

¹⁴ "Waa iphe, ii-de nụ ojozi-imigwe kę Chiochi Layodeshiya baa:

"Ọwa-a bụ ozi, oozii; mbụ onye ono, ẹpha iya bụ: Nokwa g'ọ dụ"; mbụ onye ono, ọ gbaru kę g'e gude ire iya ẹka l'iphemiphe, oopfu ono; bya aburu iya bụ onye pfuru anyi ọkpobe-opfu Chileke; bya abukwaru iya phọ bụ onye iphemiphe, Chileke meru dobe lẹ mgboko shi l'ẹka. ¹⁵ Mu makotakwaru-a iphemiphe, unu emeje g'ọ ha; l'unu te ejidu oyi ọphu unu evudu ọku. Unu gege anọdu eji oyi; ọzoo l'unu evu ọku. ¹⁶ Ọo ya bụ; l'eshinu unu dụ wuruwuru; unu te ejidu oyi ọphu unu evudu ọku bẹ mu a-gbufu unu. ¹⁷ L'unu anọduje aba abaa enweru iphe; l'iphe akabę kweru unu; l'ọ tọ dukpoda iphe ụko iya duru unu. Nshio unu; unu ta amaduru l'unu dụ k'ayoru ọshi; l'unu akpa nri; unu nọdu atsụ ishi bya agbakwaru phọ ọto. ¹⁸ Ọo ya bụ l'idzù, mu a-chiru unu nta-a bụ g'unu bya azuta mu mkpola-ododo mbụ ọphu a kpuru l'ọku-uzu; k'ọphu adudedu mkpaba dụ iya nụ; g'oo-mee unu g'unu buri ndu nweru iphe; unu abyakwaphọ bya azuta mu uwe ọchaa g'unu yeje g'unu ta agbaheru ọto; ọo ya bụ g'iphere adu-buhu unu. Unu azutakwa mu phọ ọbvụ ọnya tee l'ẹnya ono g'unu awata aphu ụzo. ¹⁹ L'ọ kwa ndu mu yeru obu bẹ mu abajeru mba; hua phẹ ahùhù; g'ẹphe maru iphe. Ọo ya bụ; unu gude nụ obu unu g'ọ ha meje gę mu pfuru ono; g'izimanu iphe-ẹji unu lwadupho unu azu. ²⁰ Unu lenu; mu pfuakwaru l'ọnu mgbo akụ ẹka l'uzo. Onye numaru olu mu; gụhaaru mu ụzo; mu abata; mu l'iya erigba nri; onye eria kę nwibe iya; onye eria kę nwibe iya. ²¹ Ọ kwa onye alwuje ọgu ono lwuta bẹ mu e-kwe g'ọ nọ-kube mu l'aba-eze mu; buna gę mbędua lwuru lwuta bya anọ-kube Nna mu l'aba-eze iya-a.

²²“G’onye nweru nchì ngabẹkwa iya; nùma iphe-a, Unme Chileke epfu anụ iphe, bụ Chjochi g’ẹphe ha-a.”

Abarụ Chileke ẹja l’imigwe

4 Tọbodu iya bụ; ono bvụchaepfo mu byakwa elee ẹnya ọzo; hụma ụzo, gheru ọnu l’imigwe. Olu mbụ phọ, mu shi numahawaa phọ; mbụ olu phọ l’ada g’opu-ogụ phọ; sụ mu: “Nyikota byakpọdapho l’ẹka gẹ mu goshi ngu iphe, e-me l’iphu.” ² G’e jia epfua Unme Chileke bya ejiana mu-a ẹhu pyimu. E jeshia ele ẹnya; e dobewaa aba-eze l’imigwe l’ẹka ono. Ọ dukwarupho onye nọ iya nù. ³ Onye ono, nọ iya nù ono nọdu egbuepfo kẹ nwjiiwii gẹ mkpuma jiásùpà. Iphu iya nọdu eke zaazaa gẹ mkpuma kanéliyànù. Iphe nọ-pheru aba-eze ono mgburugburu bụru ẹko-mini, ekelepho oyingo oyingo gẹ mkpuma, bụ emeralụdu. ⁴ Aba-eze ụkporo l’ẹno ọzo nọ-pheru aba-eze ono mgburugburu. Ndu bụ ọgerenya ụkporo l’ẹno nọduchaa anọ l’aba-eze ono. Ẹphe yekọtaepfo uwe, achagbaa pemu pemu. Ẹphe bya ekpugbaaru okpu-eze l’ishi. Okpu-eze ono g’ọ ha bẹ bụkota mkpọla-ododo bẹ e gude wụa ya. ⁵ Ebemu-igwe nọdu eshijeepfo l’ẹka ono, aba-eze ono nọ ono alọ kẹ waa waa. Igwe nọdu ede riiriirii; ara ọrà; atụ egbigwe. Orọku ẹsaa nọdugbaa l’iphu aba-eze ono enwugbaa jajaja, bụ iya bụ Unme ẹsaa Chileke ono. ⁶ Iphe, dufukwaapho l’iphu aba-eze ono bụ iphe, dụ g’eze-ẹnyimu, aphụ ngerengere g’iphe, e gude onyo mee.

Ọ nweru iphe ẹno, nọgbaa ndzụ nọ l’echilabọ aba-eze ono. Iphe ono bya anọ-phekwaaphọ aba-eze ono mgburugburu. Iphe ẹno ọbu tukoepfo iphe, bụ ẹhu iya l’ophu g’ẹhu iya ha mokashia ẹnya ẹnya; iphu l’azụ. ⁷ Kẹ mbụ bẹ dụ g’oduma; k’ẹbo dụ gẹ nwa oke-eswi; k’eto bẹ nweru iphu dụ gẹ kẹ nemadzụ; k’eno dụ g’ugo, ephe l’eli. ⁸ Iphe ẹno ono, nọgbaa ndzụ ono nwegbachaaru ñkù ishii ishii l’ẹhu l’ẹhu. Ẹhumehu bụkotaru phẹ ẹnya ẹnya mẹ eli ẹhu phẹ mẹ l’ime ẹhu phẹ. Eswe mẹ ẹnyashi ta adụdu teke ẹphe ta anọdujedu agụ ebvu sụ:

“Nsọ! Nsọ! Nsọ!
 bẹ Nnajiuphu ono,
 bụ Chileke, bụ iya
 bụ
 Ọkalibe-Kakọta-Ike
 dụ.
 Ọo ya bụ Chileke ono,
 shihawaa nọduta
 tẹmanu mgboko dụ ono;
 bya aburu onye nọ
 ndzụ nta
 bya aburu iya bụ
 onye ono,
 abya nù ono.”

⁹ Iphe ẹno ono, nọ ndzụ ono bẹ agụ ebvu aja onye ono, nọ ndzụ ojejoje ono ajaja; onye ono, bụ iya nọ l’aba-eze ono; tẹme ẹphe nọdu agụkwa iya phọ gude akwabẹ iya ùbvù; bya egude iya etu iya ẹpha. No iya; ọ nọdu abujeru teke ẹphe gwerupho ebvu ono; ¹⁰ ndu bụ ọgerenya ụkporo l’ẹno ono adakọtaepfo kpurumu l’iphu onye ono, nọ l’aba-eze ono baarụ iya ẹja; mbụ onye ono, bụ iya nọ ndzụ ojejoje ono. Ẹphe abya ekpushia okpu-eze phẹ woru wụshi l’iphu aba-eze ono gụa ebvu sụ:

¹¹ “Ọ gbakwarụ ngu gùbe
 Nnajiuphu bya aburu
 Chileke anyi;
 g’aatụko g’a ha jaa ngu
 ajaja;
 kwabẹ ngu ùbvù;
 anuru ngu opfu

l'ọo ngu kachaa ike.
 Noo kele ọo ngu meru
 iphemiphe dobe.
 Ọo l'ọ dụ ngu l'uche meru
 g'o gude ẹphe dụ;
 bọru iphe,
 e meru dobe."

**Nwatọru-ngweja, shi l'ẹka Chileke
 yele ẹkwo, a phuru aphuphu**

5 Tọbudu iya bọ; mu bya ahuma l'ọ dụru ẹkwo, a phuru aphuphu, o gude l'ẹkutara; mbu onye ono, nọ l'aba-eze ono. Ẹkwo ono be e deru iphe l'iphu; dee ya l'azu. A phu-chia ya aphu-chi gude iphe-ohubama esaa nyachishia ya. ² Mu bya ahuma ojozi-imigwe lanu, e yeru ike, ha shii l'ẹka; ẹka ọora iya arara arashi iya ike asuje: "Bọ onye bọ onye a-su le ya maru onwiya; le ya gbaru k'anyashi iphe-ohubama ono, e gude nyachishia ẹkwo ono, a phuru aphuphu ono; ?onye a-bya anyashia ya phuhaa?" ³ Ọphu ọ dụdu me onye lanu l'imigwe; ọzoo l'eliphe; ọzoo l'ime-alj, duru ike phuhaa ẹkwo ono, a phuru aphuphu ono; ọphu ọ bọ ke lee ya enya l'ime. ⁴ Enya-mini bọru mu vurukutuku l'enya l'ọ tọ dụdu onye a humaru, gbaru k'aphuha ẹkwo ono, a phuru aphuphu ono; ọphu ọ boro onye eje epfu ke lee ya enya l'ime. ⁵ Tọbudu iya bọ; onye lanu l'ime ndu bọ ọgerenya ono su mu: "Ta arashi ẹkwa! Lekwa l'onye ono, bọ Oduma ke Jiuda; mbu oshilokpa Dévidi ono lwakwaru ọgu ono lwuta. Ọ bọru iya bọ onye a-dụ ike phuhaa ẹkwo ono, a phuru aphuphu ono nyashia ya iphe-ohubama esaa ono, e gude nyachia ya ono."

⁶ No iya; mu bya ahuma Nwatọru ono l'ẹka ọ pfuru le mgbaka aba-eze ono yee iphe eno pho, nọgbaa ndzu, nọ l'echilabo ndu bọ ọgerenya ukporo l'eno ono. Nwatọru ono be dupeho g'e gbujehawaru iya egbugbu. O furu mpu esaa; mokwaapho enya esaa, bọ iphe, nọ-chigbaaru enya Unme esaa Chileke; mbu Unme esaa, Chileke ziru g'ephe gbakashihu dzuru mgboko l'ophu. ⁷ Ọ gbalihu bya ejepfu onye ono, nọ l'aba-eze ono bya anata iya ẹkwo ono, a phuru aphuphu ono, o gude l'ẹkutara ono. ⁸ O wotaepho ẹkwo ono; iphe eno ono, nọgbaa ndzu ono me ukporo ndu bọ ọgerenya le ndu bọ ọgerenya eno pho tuko daa kpurumu l'iphu Nwatọru ono baaru iya eja. Ndu bọ ọgerenya ono tuko pagbaaru eze une l'ehu l'ehu bya egudegbakwaapho eze-ochi, e gude mkpola wua. Iphe dugbaa ya nu bọ unwu-isensu, enwuru-oku iya anoduje eshi kwekweekwee. Enwuru-oku iya ono nọ-chiru enya epfufu ono, ndu-nsọ anoduje epfu anu Chileke ono. ⁹ No iya; ndu bọ ọgerenya ono nodu agu ebvu ophuu asuje:

"Ọo ngu gbaru k'ewota ẹkwo ono;
 nyishia ya iphe-ohubama ono,
 e gude nyachishia ya ono.
 E gburu ngu egbugbu;
 I gude mee ngu gbataru
 Chileke nemadzụ;
 mbu ndu shigba
 l'ipfu l'ipfu g'ipfu
 hagbukpo l'ophu;
 me le ndu shikota l'iphe,
 bukota opfu-alj ndu
 du iche iche,
 no le mgboko-a;
 me mkpukpu le
 mkpukpu ge

mkpukpu hakpoo l'ophu;
mekpoo ohamoha kpọ
mgburugburu.

¹⁰ I mee phe: ephe bugbaaru eze
bya emekwaa phe pho:
ephe bugbaaru uke ke
Chileke anyi.

Ọ buru phe a-buru ishi
ndiphe l'ophu."

¹¹ Tọbudu iya bu; mu bya ahuma unwu-ojozi-imigwe, du igwerigwe. Mu ndu anukwapho olu phe. Ojozi-imigwe obu bukwa unubuku unubuku ugbo olemole; mbu le-a; ephe habekpopho l'igwerigwe; k'ophu bu l'ọ tọ dudu onye adu ike aguta phe l'ogu. Ephe tuko g'ephe hakota; ephe l'iphe eno pho, dzugbaa ndzu pho; me ndu bu ogerenya pho; tuko g'ephe ha pfuphee aba-eze ono mgburugburu. ¹² Ephe ndu agu ebvu agushikpoo ya ike asuje:

"Nwaturu ono, e gburu
g'ọ buru eja oha
ono be o gbakwaru
g'e mee g'ike tuko
lwa iya l'eka;
l'oo tuko iphemiphe
nworu;
tuko mmamiphe nweru;
buru onye-ishi iphemiphe.
G'a kwabeje iya ubvu;
jaje iya ajaja;
gojeru onu-oma nu iya."

¹³ Mu numa g'iphe, bukpuo iphe, Chileke meru dobe l'imigwe; me ophu, o meru dobe l'eliphe; me ophu o meru dobe l'ime-alj; mekpoo iphe, o meru dobe l'eze-enyimu; tukoru agu ebvu asuje:

"G'iphe, bukpuo onu-oma,
aago agogo;
me ubvu g'ubvu ha;
me ajaja;
me abu ishi k'iphemiphe
tuko buru ke gube
onye ono,
no l'aba-eze ono waa
gube Nwaturu ono
jasu le tuutuutu
le mijimiimii."

¹⁴ Iphe eno ono, nogbaa ndzu ono tuko su: "Oo g'ọ du." Ndu bu ogerenya ukporo l'eno ono tuko daa kpurumu baaru onye ono, no l'aba-eze ono waa Nwaturu ono eja.

**Iphe-ohubama, e gude
nyachishia ekwo ono**

6 Tọbudu iya bu; mu huma ge Nwaturu ono nyafuru ke mbu l'iphe-ohubama esaa ono, e gude nyachishia ekwo ono. Mu bya anuma ge nanu l'ime iphe eno ono, nogbaa ndzu ono gude olu, daerupho g'egbigwe

sū: "Byakpodaapho-o!"² Mu bya elee ɛnya; mu hūma įnya, acha ūcha. Onye nọ iya l'eli agba parū ūta, eegudeje agba apfū. Onye ono bẹ e kpuberu okpu-eze l'ishi. Ọ nọdu l'inya ono; ọ bŭru iya eje ọgu. O jeshia alwū ndu ọhogu iya g'oolwujehawaa p̄hẹ.

³ Nwatūru ono byakwa anyakafū iphe-ọhubama ono k'ẹbo bŭ iphe, e gude nyachishia ẹkwō ono. Mu nūmakwa gẹ k'ẹbo l'iphe ẹno ono, nọgbaa ndzū ono sūru: "Byakpodaapho-o!"⁴ Įnya ọzo lufutakwa. Ono nọdu eke uswe-uswe. Onye nọ iya l'eli bẹ e woru ogu-echi, ha n̄jọ ahaa p̄hẹ. E zia ya g'o je emee g'ūnwu-eliphe tsoje ibe p̄hẹ ọgu; g'o mee g'ūnwu-eliphe wata egbushi onwophẹ; k'ọphu ẹhu ọdu guu ata adūbaedu lẹ mgboko.

⁵ Nwatūru ono byakwa anyakafū iphe-ọhubama ono k'ẹto. Mu nūmakwa gẹ k'ẹto l'iphe ẹno ono, nọgbaa ndzū ono sūru: "Byakpodaapho-o!" Mu bya elee ɛnya hūma įnya, eji kẹ hirihiri. Onye nọ iya l'eli parū iphe, eegudeje atū ẹrwa iphe. ⁶ Mu nūma iphe, dŭ g'olu l'echilabọ iphe ẹno ono, nọgbaa ndzū ono l'ẹka ọosuje: "Iphe e-rekwa ire shii; k'ọphu nri, e gude aswa ozi ujiku ophu kpata bŭephō onye lanū bẹ oo-ji ẹpho kp̄ekpu. Nri, e gude aswa ozi ujiku lanū kpata bŭkwanuru ūmadzu ẹto bẹ oo-ji ẹpho kp̄urumu. Ọ bŭephō g'e te emebyikwa manū yẹe m̄e emebi."

⁷ Nwatūru ono byakwa anyakafū iphe-ọhubama ono k'ẹno; mu nūmakwa gẹ k'ẹno l'iphe ẹno ono, nọgbaa ndzū ono asuje: "Byakpodaapho-o!"⁸ Mu bya elee ɛnya hūma įnya, gbachishihuru agbachishihu. Onye nọ iya l'eli bŭru Anwūhu ḡedegede. Alī-maa nọdu etso iya l'azū. A bya ekee mgboko ūzo ẹno; woru ẹka lanū ye p̄hẹ l'ẹka; sŭ g'ẹphe gude ogu-echi gbugbushia iphemiphe bu iya nŭ; g'ẹphe kp̄o-gbushia p̄hẹ l'ẹgu; gude ẹjọ iphe-ememe m̄ekpoo ẹjọ anŭ-ẹgbudu megbushia p̄hẹ.

⁹ Ọ byakwa anyakafū iphe-ọhubama ono ọphu kwe iya ise. Mu bya ahūma ọru-ngweja l'ẹka ono. Iphe, kŭru lẹ mkpula iya bŭerupho maa ndu ono, e gburu l'ike opfu l'ẹphe kwetarū iphe, ẹkwō-opfu Chileke pfuru ono; t̄eme ẹphe shi anọduje eme egoshi l'ẹphe bŭ ndu kẹ Chileke. ¹⁰ Ẹphe tŭko g'ẹphe ha ara ọr̄a arashi iya ike sŭ: "Nnajiū-phu-e! Ọo ngu bŭ onye dŭ nsọ; bya abŭru ngu bŭ onye emeje iphe, g'i pfuru iya. ?Bŭ anyi nọ-beadaru įno-beagha t̄emanu l'i kua ndu bu l'eliphe kpaa ishi iphe, meru anyi-a; gwaa p̄hẹ ūgwo egbugbu-a, ẹphe gburu anyi-a?" ¹¹ T̄obudu iya bŭ; a bya ekeshik̄otaru p̄hẹ awurukpata uwe, achagbaa nmalanmala l'ẹhu l'ẹhu. A sŭ p̄hẹ: "Unu nọduro tŭtaro unme, unu atŭta. Unu tafŭa nshi ngab̄fua nwanshii l'unu teke edzudu. Unu tŭtakpoephō unme ono jeye teke unu e-dzu t̄emanu. L'ọ kwa g'e gburu unub̄dua bŭ g'e gbujekwaphō ikpoto ndu ọzo l'eliphe; ndu bŭkwapho ūnwunna unu, ejeru Chileke ozi g'unub̄dua jeru iya ya-a."

¹² Mu nọdu elekp̄ephō ɛnya teke ọ nyafūru iphe-ọhubama ono k'ishii. Noo ya; alī wata anma jiiijiii anmashi iya ike; ɛnyanwu wata eji hirihiri g'uwe-aphŭ, e meru l'ẹj̄i eḡhu-ojii. Ọnwa l'ophu gbanwek̄ota keahaa meemee. ¹³ Kpokpode, dŭ l'igwe dashiuhaha l'alī g'ẹka oshi figu erishihu akpuru, akaduru akaka m̄e oke ph̄erephere nọdu ezi anma iya yiga yiga. ¹⁴ Igwe ph̄ephō onwiya g'onye aphŭ utute phŭta phŭfu; a hūma-beru iya. Iphe, bŭkpoo ūbvú, dŭ l'ẹkameka; m̄e alī, mini sọ-pheru mgburugburu bŭkotaru iphe, e wofuru l'ẹka ẹphe shi nọdugbaa. ¹⁵ T̄obudu iya bŭ; ndu eze kẹ ndiphe; m̄e ndu oke amadŭ p̄hẹ; m̄e ndu-ishi ndu ojogu p̄hẹ; m̄e ndu nweru iphe; m̄e ndu ọkpehu dŭ; m̄ekpoo onyemonye mgburugburu; ohu m̄e amadŭ; tŭko je edomik̄ota onwophẹ l'ogba m̄e lẹ mgbaka mkpuma, nọgbaa l'ẹka ūbvú dŭ. ¹⁶ Ẹphe tŭko arakugbaa ūbvú m̄e mkpuma ono asuje: "Jiko daa dapyabe anyi g'ii-domia anyi g'onye ono, nọ l'aba-eze ono ta ahūma anyi; waa gẹ Nwatūru ono ta atŭ-koshi anyi oke-ẹhu-eḡhu iya. ¹⁷ Noo k̄ele mb̄oku ẹphe atŭkoshi ndiphe oke ẹhu-eḡhu p̄hẹ bẹ rwuakwaru nŭ. ?D̄enu onye sŭru iya akpafū l'iphu nta?"

Igwerigwe ndu Ízurelu, e meru ọhubama l'iphu

7 E mechaa; mu bya ahūma ojozi ẹno l'ẹka ẹphe pfuru lẹ mgboko l'uzi ẹka igwe bechaaru; alī beru uzi ẹno. Ẹphe sede ph̄erephere, eshije l'uzi ẹka ono ẹphen'ẹno g'o to zihẹ lẹ mgboko. Ph̄erephere zibuhu l'eliphe mgburugburu; ọphu oozidu l'alī; ọphu oozidu lẹ mini; ọphu ọ dŭdu g'ọ ka mma l'ọo oshi lanū ezi ph̄erephere. ² Mu hūmakwa ojozi-imigwe ọzo, shi l'uzo ɛnyanwu awawa ẹphe abya. Ojozi k'ono bẹ gude iphe, shi l'ẹka Chileke ono, nọ ndzū; mbŭ iphe eegudeje eme iphe-ọhubama l'ẹhu. Ọ bya araa ya arara rashia ya ike sŭ ūnwu-

ojozi-imigwe ẹno, Chileke ziru g'ẹphe je emebyishia alì; mebyishia mini; ³ sù phẹ: "Unu ta adùkwa iphe, unu emewaa mgboko; ọzoo mini; ọzoo oshi; g'anyi vuadaru ọzo mee iphe, bụ ndu ejeru Chileke anyi ozi iphe-ọhubama l'egedegee ọnu-iphu." ⁴ A kọo ọmadzu ole, e meru iphe-ọhubama Chileke ono mu nọma; ẹphe dọ ọkpọro ọnu nemadzọ iri l'ẹsato. Ndu ono shikọta l'iphe, bụ ọkpọ-ipfu Ízurẹlu l'ẹhu l'ẹhu. ⁵ Ndu e meru ọhubama ono l'ọkpọ-ipfu Jiuda dọ ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Rúbẹnu dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Gadọ dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri.

⁶ Ndu e meru ọhubama ono

l'ọkpọ-ipfu Asha dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Nafutali dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Manásẹ dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri.

⁷ Ndu e meru ọhubama

ono l'ọkpọ-ipfu

Simiyọnu dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Lívayi dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Isaka dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri.

⁸ Ndu e meru ọhubama ono

l'ọkpọ-ipfu Zebulun dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Jiósẹfu dọ

ọkpọro ọnu l'ọnu iri;

ndu e meru iya l'ọkpọ-ipfu

Benjaminu

dọ ọkpọro ọnu l'ọnu iri.

Igwerigwe ndu ọzo, bọ aguta aguta

⁹ "E mecha mu bya elee ẹnya hụma ikpoto ndu nmarọ ẹrupfu; k'ọphu bọ l'ọ tọ dọdu nemadzọ igbakoroshienyi sọru g'ọguta phẹ l'ọgu. Ndu ono bọ ndu shigbakpọo l'ọhamoha, dọ lẹ mgboko; mẹ ipfu g'ipfu ha lẹ mgboko-a; mẹ mkpukpu lẹ mkpukpu l'ọphu; mẹ lẹ ndu epfukọta opfu-alì ndu dọ iche iche, nọ lẹ mgboko-a. Ẹphe tọkoru g'ẹphe ha yekọta akpawuru uwe, achagbaa nmalanmala. Ẹphe tọko g'ẹphe ha pfugbaaru l'atati-phu aba-eze ono; mẹ l'iphu Nwaturu ono; bya apagbaaru igu l'ẹka. ¹⁰ Ẹphe tọko ara iya arara arashi iya ike asụ-

je: Ndzota bukwa ke Chileke anyi, bu iya no l'aba-eze ono; bya abukwarupho ke Nwaturu ono." ¹¹ Ndu ojozi-imigwe g'ephe ha tuko bya apfu-pee aba-eze ono; yee ndu bu ogerenya pho me iphe eno, nogbaa ndzu pho mgburugburu. Ndu ojozi-imigwe ono g'ephe ha tuko daa kpurumu l'iphu aba-eze ono baaru Chileke eja; ¹² su: "Nokwa g'o du bu ono! G'ago onu-oma me ajaja me mmamiphe me ekele me akwabè ubvu me ike me okpehu buru ke Chileke anyi jasu le tuutuutu le mijimiii! Nokwa g'o du!"

¹³ Tɔbudu iya bu; onye lanu l'ime ndu bu ogerenya ono bya ekua mu su mu: "O du ngu g'o bu ndu ole be ndu ono, e yeru awurukpata uwe, achagbaa nmalanmala ono bu? O du ngu g'awe be ephe shi?"

¹⁴ Mu su iya: "Onyibe; o kwa ngu ka amama." O su mu: "Ndu-a bukwa ndu ono, shi l'ejo oke iphe-ehuka ono futu. Ephe gudewaa mee Nwaturu ngweja, shi l'eka Chileke saa awurukpata uwe phe ono; o nodu acha ucha nno. ¹⁵ Noo g'o gude ephe nodu l'iphu aba-eze Chileke ejeru iya ozi eswe l'enyashi l'ime eze-ulo iya. O buru onye ono, no l'aba-eze ono be ano-kubeje phe eche phe g'o to du iphe, e-me phe nu. ¹⁶ Egu taa gubaedu phe; ophu mini agubaedu phe. Anwu te echihedu phe; ophu okpomoku adudu phe. ¹⁷ Noo le Nwaturu ono, no l'echilabo aba-eze ono be a-noduepho eche phe g'onye eche aturu. Oo-dujeru phe je l'eka mini, anyje ndzu futaru. Chileke a-tuko enya-mini ekwa phe hushichaa phe."

Iphe-ohubama k'esaa, e gude nyachishia ekwo ono

8 Tɔbudu iya bu; Nwaturu ono bya anyafuepho iphe-ohubama k'esaa, e gude nyachishia ekwo ono; ekameka l'imigwe daephe ke nyonyoronyo jasu l'iphe, ha g'e kee awa lanu ebo. ² No iya; mu bya ahuma ojozi-imigwe esaa ono, apfujeru l'iphu Chileke ono. A bya achje phe opu-ogu esaa.

³ No iya; ojozi-imigwe ozo bya bya abata bya apfuru l'iphu oru-ngweja Chileke ono. O paru ochi, a wuru le mkpola-ododo. A bya anu iya unwu-isensu, ha shii g'o gwakobe enwuru unwu-isensu ono l'epfufu ono, ndu nsɔ g'ephe ha anoduje epfu anu Chileke ono; tuko gwee l'eli oru-ngweja mkpola-ododo ono, no l'iphu aba-eze ono. ⁴ Enwuru oku ngweja ono kpu-lihu yee epfufu, ndu-nsɔ epfuje anu Chileke; shi l'eka ojozi ono pfuru akpuepho tuuu ala l'iphu Chileke. ⁵ Noo ya bu: ojozi ono mechaephe bya aguta oku l'oru-ngweja ono; gu-jia ochi ono; bya eworu iya tua kpoo l'eliphe. Mgboko swokobe. Igwe nodu ede edede bya agbe l'eka ono atu egbigwe; o nodu ara ora; ebemu-igwe nodu alojeephe ke waa waa; ali nodu anmakota jijijijii.

Opu-ogu

⁶ Tɔbudu iya bu; ojozi-imigwe esaa ono, chi opu-ogu esaa ono bya akwakobe g'ephe bya awata egbu opu-ogu phe.

⁷ Ojozi-imigwe ke mbu bya egbua opu-ogu nkiya. Akamini me oku, a gwakoberu mee nodu edzeephe ge mini l'eliphe. Oku kee eliphe eto kepyashia uzi lanu; bya ekèè oshi, no l'eliphe uzi eto kepyashikwapho uzi lanu; bya atuko eswa oyi kepyashia.

⁸ Ojozi-imigwe k'ebò bya egbua opu-ogu nkiya. A paru iphe, du g'eze ubvu, ha shii, oku etsu phuruphuru paru chie l'ime eze-enyimu, dukota le mgboko l'ophu. Enyimu kee uzi eto; eka lanu bukotaruu mee. ⁹ Iphe, bu iphe, no ndzu, bukota le mini kee uzi eto; uzi lanu nwushihukota. Ugbo mini kee uzi eto; uzi lanu mebyishihukota.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'eto bya egbua opu-ogu nkiya; eze kpokpode shi l'imigwe bya adaa. O nodu eke jaajaaja g'oku-apyipyi bya ekèè iphe, bukpo mini mgburugburu ye eka nggele nggele futaru; o kee ya uzi eto daa l'eka lanu. ¹¹ Epha kpokpode ono buru "Age." Mini, no le mgboko kee eto; eka lanu tsqahaa ilu g'age. Ikpotu ndu ngutaru mini ono, bu ndu no le mgboko nwushihu; o buru iphe, kparu iya nu bu le mini ono atso ilu.

¹² Ojozi-imigwe k'eno bya egbua opu-ogu nkiya. E kee enyanwu uzi eto chia eka lanu iphe; bya ekèè onwa eto chia eka lanu iphe; bya ekèè kpokpode uzi eto chia eka lanu iphe; k'ophu oke lanu l'uzi eto l'iphoro phe gbaa-haru ochii. Eswe kee eto; ophu iphoro adudu l'eka lanu. O bukwarupho nno bu g'o dapfuru enyashi; mbu o kee eto; uzi lanu kabaa agba ochii.

¹³ Mu bya elee ɛnya hũma ugo lanũ l'ɛka oophe l'akpaminigwe. Ɔ nɔdu ara iya arara arashi iya ike asuje: "Nshjio unwu-eliphe; nshjio unwu-eliphe; nshjio! Aphũ atsɔru ndu bu lɛ mgboko mɛ ojozi-imigwe ɛto-a, phɔduru nũ-a gbuɛpho opu-ɔgu ɔphu ɛphe abya egbugbu-a."

9 Tɔbudu iya bũ; ojozi-imigwe k'ise bya egbua opu-ɔgu nkiya. Mu hũma kpokpode, shihawarɔ l'igwe bya adaa l'alj. E woru ire-igodo, eegudeje tũhaa ɛka eeshije enyiba l'iduma, enwedu ɔhũ woru nũ iya. ² Kpokpode ono bya atũhaa ɛka eeshije enyiba l'iduma ono. Iduma ono wata akpũ ɛnwuru tũtuutuu g'ɛka a kpɔberu ɔku icheku. ɛnwuru ɔku ono mee anwũ mɛ phɛrephere wata agba ɔchii. ³ Noo ya bũ; igube shi l'ɛnwuru-ɔku ono tsulihu tsuba l'eliphe. Igube ono bɛ e yeru ike l'ɛka g'ɔ gbajɛ g'akpi. ⁴ A kakɔtaru igube ono g'ɔ tɔ dũkwa iphe, oo-me ɛswa, nɔ l'eliphe; ɔphu o mebyikwa oshi; ɔphu ɔ dũkpoo iphe, futaru l'alj bvuru lɛ mgboko; mbũ iphe ɛkwo dũ, oo-mebyi; gbahaa ndu ɔonu aphũ bũ ndiphe, e te emeduru iphe-ɔhubama Chileke l'egedegee ɔnu-iphu. ⁵ Igube ono bɛ e ziru g'ɔ nũa ndiphe aphũ ɔnwa ise; ɔle ɔ g'ɔ tɔ dũkwa onye oo-gbu egbugbu. Obenu l'ɛjo mkpamɛhu, ɔo-kpa ndiphe bɛ a-phũe phɛ phɔ g'akpi aphũje onye ɔ gbaru-a. ⁶ L'ime ɔnwa ise ono bɛ ndiphe a-nɔdu achɔ anwũhu achɔcho; ɛphe taa hũmadu iya. Ɔo-gũ phɛ anwũhu; obenu l'ɔnwu phehuwaru.

⁷ Igube ɔbu bɛ a -nɔdu ele iya ɛnya bɛ ɔodugbajeepho g'inya, e doziru k'egude eje ɔgu. Iphe, dũgbaa ya l'ishi dũchaa g'okpu-eze, e gude mkpɔla-ododo mee. Iphu phɛ dũgbaa g'iphu nemadzũ. ⁸ Ɛgbushi, nɔ phɛ l'ishi hachaɛpho ogologo ogologo g'ɛgbushi unwanyi. Eze, nɔ phɛ l'ɔnu dũgbaa g'eze oduma. ⁹ Ɛphe yeru iphe l'unme gude gbobuta obu phɛ g'uwe-ígwè, ndu eje ɔgu eyeje gude gbobuta ɔkpoma. Igiji, ɛphe gude ñkũ phɛ ede dũepho g'igiji igwerigwe ugbo-inya, e gude eje ɔgu. ¹⁰ Igube ono nwechakwaarũ ùdè, ɛphe egudeje agba agbagba g'akpi. Ɛka ike dũ phɛ, bũ iya bũ ike ono, ɛphe e-gude nũa nemadzũ aphũ ɔnwa ise ono bũru l'ùdè phɛ ono bɛ ɔ kpakɔru nɔdu. ¹¹ Onye eze phɛ bũru ojozi-imigwe ono; ɔphu bũ iya bɛ iduma, enwedu ɔhu dũ l'ɛka. Ɛpha ojozi ono l'ɔpfu ndu Hiburu bũ Abadɔnu; o be l'ɔpfu Giriku; ɔ bũru Apɔliyonu.

¹² Tɔbudu iya bũ; ɛjo iphe-ɛhuka kɛ mbũ abvũ. Ɔ phɔdukwaduro uzi ɛjo iphe-ɛhuka labɔ.

¹³ No iya; ojozi-imigwe k'ishii bya egbua opu-ɔgu nkiya; mu nũma olu-ɔpfu, eepfu l'ɔru-ngweja ono, e gude mkpɔla-ododo mee ono. Ɔpfu ono bɛ e pfuru l'ishishi mpu ɔru-ngweja ono ɛphen'ɛno l'ɛnya ɛka ono; a tũko nũmakota iya mgbo lanũ. Ɔru-ngweja ono bũerupho l'atatiphu Chileke bɛ ɔ dũ gedegede. ¹⁴ Olu ono sũ ojozi-imigwe k'ishii ono, bũ iya gude opu-ɔgu ono: "Tɔshichaa ojozi-imigwe ɛno ono, e keru ɛgbu l'eze-ɛnyimu Yufurétisu ono." ¹⁵ No iya bũ; a parũ ojozi ɛno ono wehakɔta. Iphe, e meru phɛ dobedoru bũ g'ɛphe emee iphe ono, a sũru g'ɛphe mee ono; lɛ teke ono; lɛ mbɔku ono; l'ɔnwa ono; l'apha ono gedegede. G'ɛphe kèé ndiphe uzi ɛto; tũko uzi lanũ megbushikɔta. ¹⁶ A sũ mu lɛ ndu ɔɔgu ndu ɔphu nɔ l'eli inya bɛ dũ miliyonu ukporo iri. ¹⁷ No iya; mu hũma ndu agba inya ono l'ɔphulenyà ono; bya ahũma inya, ɛphe nɔgbaa l'eli iya agba. Uwe-ígwè, bũ uwe ɔkpoma, ndu ono yeru l'ɔkpoma nɔdu ekegbaa uswe-uswe g'ɔku; eke oyingo oyingo; bya ekekwaphɔ ododo ododo. Ishi dũgbaa inya phɛ ono g'ishi oduma. Ɔku, enwu phoophoophoo; mɛ ɛnwuru-ɔku; mɛ nshjiegbe shi phɛ l'ɔnu afũshi. ¹⁸ Ɔ bũru ɛjo iphe-ememe ɛto ono bɛ e gude kèé ndiphe ɛto; gude ɔku; yɛle ɛnwuru-ɔku; yɛle ɔku-nshi-egbe, shi phɛ l'ɔnu woru uzi lanũ gbushia. ¹⁹ Ɛka ike dũ inya ono bũ l'ɔnu phɛ mɛ l'ɔdzu phɛ. Ɔdzu phɛ ono dũgbaa g'agwɔ bya enwegbaarũ ishi. Ɔ bũru ishi ono bɛ ɛphe egudeje emeka nemadzũ iphe.

²⁰ Ɔphu izimanũ alwadũru ndiphe azũ; mbũ nwa ndu ɔphu e gbuphodoru l'ɛjo iphe-ememe ono. Ɔphu ɛphe a hadũru ɛjo-iphe, ɛphe eme; ɔphu ɛphe ahadũru abarũ ɔbvũ yɛe iphe, ɛphe pyĩru apyĩpyĩ ɛja; mbũ iphe ono, ɛphe gude mkpɔla-ododo ɔzoo mkpɔla-ɔchaa wũa; mɛ ɔphu ɛphe kpũru l'ope; mɛ ɔphu ɛphe pyĩtaru lɛ mkpuma; mɛ ɔphu ɛphe pyĩru l'oshi. Mbũ iphe tũkoru bũru iphe, ta aphũdu ɔzo; ɔphu ɔ nũdu iphe lɛ nchi; ɔphu o jedu ije. ²¹ Ɔphu izimanũ ɛjo-iphe ono alwadũru phɛ azũ; ɔphu ɛphe ahadũru egbu ɔchi; eme mgbashĩ; apharwũshi onwophɛ; waa ezi iphuru.

† Iphe, ɔ bũ bɛ bũ "200,000,000" lɛ mbekee.

Ojozi-imigwe yẹle nwẹekwo,
a phuru aphuphu

10 Tọbodu iya bụ; mu hụma ojozi-imigwe lanụ, e yeru ike, ha shii l'ẹka g'o shi l'igwe alwazeta lẹ mgboko; ur-wukpu sọ-pheru ya mgburugburu. Ẹko-mini gbaa ya l'ishi. Iphu nọdu egbu iya nwjnwii g'enyanywu. Ọkpa iya ẹphenebo dughbaa g'ọku, kpuru oronmono g'òbvúrú. ² Iphe, o gude l'ẹka bụru nwẹekwo, e kpuharu ekpuha. O woru ọkpa ẹkutara zọbe l'eli eze-enyimu bya eworu ọkpa ẹkicha zọbe l'eli-mgboko. ³ Ọ bya echia mkpu chishia ya ike. Ọrà iya dọpẹho g'oduma sọru ekiri. O chiepho mkpu ono egbigwe ẹsaa ono tọhaa gbaagbaa gude yeaharu iya ọnu. ⁴ Mu nọdu emekwada gẹ mu dee iphe egbigwe ẹsaa ono pfuru; mu numa olu-opfu, shi l'imigwe sọ: "Iphe ono, egbigwe ẹsaa ono pfuru ono ta abụkwa iphe, ii-je edede. Ọphu ọ dọkwa onye ii-pfuru iphe ono, i nọmaru ono."

⁵ Ojozi ono, mu hụmaru ono, zọberu ọkpa lanụ l'eli eze-enyimu bya azọbe nanu l'eli-mgboko ono bya apalia ẹkutara iya eli; ⁶ bya egude ẹpha Chileke, dzu ndzu ojejeje ono rifu angu; mbu onye ono, bu iya meru igwe; mee iphe, du iya nu; bya aburu iya meru eliphe yee iphe, du iya nu; mee eze-enyimu yee iphe, dukota iya nu. Ọ buru ẹpha Chileke ono be o gude rifu angu sọ l'o rwuwaru teke oo-me iphe, ọ tọberu. ⁷ Lẹ teke ojozi k'ẹsaa gbuwaru opu-ọgu nkiya be Chileke e-megbu iphe, o domiru edomi, bu iya bu g'o pfuru iya ndu shi ejeru iya ozi, bu iya bu ndu mpfuchiru iya.

⁸ Olu-opfu ono, e shihawaa gbẹ l'imigwe gude pfuru yeru mu ono byakwa epfuru yeru mu ọzo sọ: "Je anata nwẹekwo ono, e kpuharu ekpuha ono, o gude l'ẹka mbu ojozi ono, zọberu ọkpa lanu l'eli eze-enyimu; zọbe nanu l'eli-mgboko ono."

⁹ Mu bya ejepfu ojozi ono je asu iya g'ọ nu mu nwẹekwo ono. Ọ sọ mu: "Nggẹ ya; taa. I -tachae ya pho l'ọ-otsoo ngu ilu jeye l'akurepho. Ọle teke ita iya be ọo-nodukwa atso ngu utso gẹ manụ-enuwu l'onu."

¹⁰ Mu bya anata ojozi-imigwe ono nwẹekwo ono woru taa. Mu nọdu ata iya; ọ nọdu atso mu gẹ manụ-enuwu l'onu. Mu tachaa ya; ọ tsoo mu ilu jeye l'akurepho. ¹¹ No iya; ọ sọ mu: "Jekwa je apfuru l'edzudzu-ọha pfuchiaru Chileke ugbo lanufua; mbu pfua iphe, Chileke shi domia edomi l'oo-me l'igwerigwe mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ lẹ mgboko; me ọhamoha; me ndu shi l'iphe, bukpo l'opfu-alị ndu du iche iche, nọ lẹ mgboko-a; me ndu eze."

Umadzu labo, ara opfu Chileke arara

11 Noo ya bu; a bya eworu ọwa, eegudeje atụ iphe nu mu bya asu mu: "Gbeshi je atụ eze-ulo Chileke; yee ime ẹka ono, e doberu ọru-ngweja Chileke ono; gba ndu abaru Chileke eja l'ime eze-ulo iya ono ọgu.

² Ọle ọ g'j ti tükwa ọma ẹka ono, nọ-pheru eze-ulo ono mgburugburu ono. Pakwaru ono haa; l'ono be e doberuwaru ọha, ata amadu Chileke. Mkpukpu ono, du nsọ ono be ọha ono e-gude ọkpa tee pyakapyaka ukporo onwa labo l'onwa labo. ³ Noo teke mu e-ye umadzu labo, a-nodu epfuchiru mu nu. Umadzu labo ono e-yechaa uwe-aphu. Ọ buru ujiku ujiku unu eto l'ujiku ukporo eto be ẹphe e-gude zikota ozi, Chileke ziru phe."

⁴ Umadzu labo ono bu upfu olivu labo ono me oroku ono, bvuru l'iphu Nnajiuphu, nwe mgboko ono. ⁵ O -nweru onye jeru gẹ ya meka phe iphe; oku eshi phe l'onu bya eworu onye ono yee ndu ẹphe l'iya achị ejo idzu lanu kegbushia; mbu ndu ono, buwaa ohogu phe ono. Mbu-a; iphe, bu onye jeru gẹ ya meka phe iphe bu egube ono bu g'ee-shi gbua ya. ⁶ E yeru phe ike l'eka; k'ophu ẹphe a-gu-chi akpaminigwe; k'ophu igwe ta abyadu atada mini l'alị teke ono, ẹphe a-nodu epfuchiru Chileke ono. E yekwa phe pho ike l'eka g'ẹphe duje ike mee mini g'ọo-buru mee; waa g'ẹphe tujekwapho ndiphe ejo iphe-ememe, dukpo phe ree tekenteke, du phe ree.

⁷ Teke ẹphe zibecharu ozi ono, Chileke ziru phe ono be ejo anu-egbudu ono, e-shi l'iduma, enwedu ohu futano l'a-bya etsoo umadzu labo ono ọgu. L'oolwu-kpee phe woru phe gbushia. ⁸ Odzu phe be a-wushi l'echil-abo eze mkpukpu ono, a kpoyaberu Nnajiuphu phe l'oswebe ono. Ẹpha mkpukpu, e gude anma etu ẹhu mkpukpu ono bu Sodomu yele Ijiputu. ⁹ Odzu umadzu ẹbo ono be e te ekwekwa g'e lia elili. Ndu shi lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, du iche iche; me ipfu ipfu, du iche iche; me ndu shikota l'iphe, bukota opfu-alị ndu du

iche iche, nọ lẹ mgboko-a; mę ndu shi l'ọhamoha, nọkpoonu l'a-wụkotaru bya ahuma odzu pẹ. Ọ bụru g'aa-huma odzu pẹ bụ ono ujiku ẹto lẹ mkpirikpu iya. ¹⁰ Ẹhu atuko atsọ ndu bu lẹ mgboko l'ophu uto; opfu l'e gburu ụmadzu ẹbo ono. Ẹphe abọo ya g'abọje iphe-a; nuchaa ibe pẹ iphe ọbo-iphe; kele ụmadzu labọ ono, epfuchiru Chileke ono shi akpa ndu bu lẹ mgboko ẹhu shii. ¹¹ A nọepho abali ẹto lẹ mkpirikpu iya Chileke kuru unme-ndzụ ye pẹ l'ẹhu; ẹphe teta nọdu ndzụ. Ndzụ rwuta iphe, bụkpoo ndu humaru pẹ nụ. ¹² Tọbudu iya bụ; ụmadzu labọ ono numa olu oku, e kushiru ike, shi l'imigwe sụ pẹ: "Unu bata l'ime ẹka-o." Ndu ọhogu pẹ ono kuru ele pẹ ẹnya; ẹphe nọdu l'urwukpu bahụ l'imigwe. ¹³ Alị wata anma oke jijijijii teke onokwaphọ. Mkpukpu ono kẹe uzi iri; ẹka lanụ bụkotaru mkpurupyata. Ndu alị ono, nmarụ jijijijii ono gburu egbugbu dụ unu nemadzụ iri l'ẹsaa l'ụmadzu ụkporo iri. † Ndzụ rwuta ndu phoduru nụ. Ẹphe wata aja Chileke imigwe ajaja.

¹⁴ Ejo iphe-ẹhuka k'ẹbo bvụ. Ọle ọ g'unu lekwa lẹ k'ẹto abyaakwaa.

Opu-ọgu k'ẹsaa

¹⁵ Tọbudu iya bụ; ojozi-imigwe k'ẹsaa bya egbugba opu-ọgu nkiya. Ikeropfu swoshihu l'imigwe asuje: "Nta bẹ ike k'alị-eze unwu eliphe l'ophu bụakwa kẹ Chileke anyi yee kẹ Kéreshi iya ono, bụ eze, o woru mgboko ye l'ẹka ono. O je l'aburu eze jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijimimii." ¹⁶ Ndu bụ ọgerenya ụkporo l'eno ono, nọ l'aba-eze pẹ l'iphu Chileke ono daa kpurumu kpube iphu l'alị baarụ Chileke ẹja; ¹⁷ sụ:

"Anyi ekele ngu ekele

Nnajiuphu, bụ Chileke,

bụ Ọkalibe-Kakota-Ike.

Onye bụ Chileke, nọ ndzụ

bya aburu onye shihawaa

nọduta temanu

mgboko dụ.

Anyi ekele ngu l'i

goshihawaru ọha

l'eze ike ngu ono parụ ẹka

apa.

I goshiakwaruphọ nta-a

l'ọo gụbedua bụ onye-eze,

iphemiphe dụ l'ẹka.

¹⁸ Ẹhu wata egbu ọhamoha

eghu;

ị tukoshi pẹ

oke-ẹhu-eghu ngu.

Ọle o ruwakwanaru teke

ii-kpe ndu nwuhuru

anwuhu ikpe;

mę teke ii-bu ndu

mpfuchiru ngu obunggo;

mękpoo ndu-nsọ g'ẹphe

ha;

waa ndu akwabẹ ẹpha

ngu ụbvù;

onye upfu mę onye nta;

o ruwakwaaphọ teke

† *Iphe, ọ bụ bẹ bu "7,000" lẹ mbekee.*

ii-mebyishi ndu ono,
emebyishi mgboko l'ophu
ono."

¹⁹ Oo ya bu; a gūhaa eze-ulo Chileke ono, du l'imigwe ono. A hūma okpoko oḡbandzu ono, shi Chileke l'eka l'ime eze-ulo ono. Igwe nōdu alō ebemu kē waa waa; o nōdu ara oḡrà; ede edede bya agbē l'eka ono atū egbigwe. Alī wata anma jiiijiii. Igwe nōdu atū oke akamini.

Nwanyị yēe ejo-oke-agiyi

12 A nōnyaa; oke iphe-ḡhubama wata ememe l'imigwe. O dūru nwanjī lanū, yeru ɛnyanwu g'onye yeru uwe. O pḡfuru apḡfuru l'eli oḡnwa. O kpuru kḡpokpode iri l'ēbo l'ishi g'onye kpu okpu-eze. ² Nwanjī ono bē ɛpho bewaru l'ezeda. Ime nōdu eme iya emeshi iya ike k'anwu nwa ono. O metabe iya k'ophu o rashjāru ɛkwa.

³ Iphe-ḡhubama ozo wata ememe l'imigwe. O būru ejo-oke-agiyi, eke uswe-uswe bē fūtaru nū. O nweru ishi ɛsaa; bya efua mpu iri bya ekpuchaaru okpu-eze l'ishi iya ono ɛphe n'ɛsaa. ⁴ O gude oḡdzu iya kēē kḡpokpode, nō l'igwe ɛto chikoshia uzi lanū; o dashihu l'alī. O bya apḡfuru nwanjī ono, abya ezeda ono l'iphu; g'oo-būru: ezeda, oozeda; ya apata nwa iya taa. ⁵ O bya ezeda; mbū nwanjī ono; bya anwūa nwa nwoke. Nwata ono bū iya bū onye e-mechaa gude mgbōrīgwe būru eze ohamoha l'ophu. A bya ezichata nwata ono gude jepfu Chileke l'eka aba-eze iya nō. ⁶ Nwanjī ono gbala gbaba l'echiēgu. ɛka ono bē Chileke mematawaru iya ɛka oo-buru g'a nōdu anū iya nri unu ujiku ɛto l'ujiku ukporo ɛto.

⁷ Oḡu tsu l'imigwe! Mayīkelu yēe ojozi, etso iya l'azū wata etso ejo-oke-agiyi ono oḡu. Ejo-oke-agiyi ono yēe ndu ojozi iya wōta phē oḡu ono. ⁸ Mayīkelu phē lwū-kpee phē; kēle ike ta adū-zidu phē. E mechaa; oḡphu o dūdu ɛka e kweru g'ɛphe nōdu l'imigwe. ⁹ A chīfu ejo-oke-agiyi ono l'imigwe. O kwa-a ejo-oke-agiyi ono bē bū agwō teke ndiche phō. Oo ya bū onye ono bū Obutuswe bya abūru Nsetanu; mbū onye anōduje edephu unwu-eliphe l'ophu. A chīfu iya l'imigwe l'eka ono; chīdata iya lē mgboko yēe ndu ojozi iya g'ɛphe ha. ¹⁰ Mu nūma mkpu, eechi l'imigwe sū: "O nwūakwaru nta-a. Chileke dzōakwaru anyi oḡbu. Chileke goshiakwaru nta-a l'oo ya bē ikemike dū l'eka. L'eze ono, Chileke yeru o bya ono, bū iya bū Kéreshi bē goshiakwaru ike iya nta. A chīfuwaru onye mgbamu ono, shi anōduje edophe kwērikwerikweri l'iphu Chileke eswe l'enyashi onoya; epfuru iya k'unwunna anyi; l'onye phō meswekwaru; onye phō meswee. ¹¹ Iphe, unwunna anyi phē gude lwū-kpee Nsetanu bū mee Nwatūru ono waa àsàsà ono, ɛphe apḡfureru l'edzudzu-ḡha sàà oḡkpobe-opfu kē Chileke ono. Noo kēle ɛphe mīru ɛnya lē ndzū phē sū: l'ō -būru anwūhu; ɛphe anwūhu iya. ¹² Oo ya bu; g'imigwe tee ɛswa; gē ndu bu iya nū tekwaaphō ɛswa. Obenu lē-a; nshjōkwanu gūbe alī l'ophu; nshjō gūbe eze-ɛnyimu; kēle Obutuswe gudewaa ɛhu-eghu bapfuta unu; eshinu o mawaru l'ō tō dūdu gē ya anō-beru."

¹³ Ejo-oke-agiyi ono hūmaepho l'e shiwaa l'imigwe chīfu iya chīru iya ye l'eliphe; o wata achī nta nwanjī phō, nwūru nwa nwoke phō. ¹⁴ A bya eworu eze nkū uḡo; nkū ɛbolechiko chiē nwanjī ono g'ō gude phēfu nahū ejo-oke-agiyi ono lashjā echiēgu ɛka o bu; je ebua ɛka ono g'a zūa ya apha ɛto lē mkpirikpu iya. Oḡphu o dūdu iphe, ejo agwō ono jekwaduru iya ememe. ¹⁵ Tōbudu iya bū; ejo agwō ono wata agbō mini l'ōnu; mini ono nōdu agba gborogborogboro g'eze nggele. O būru iphe, oome bū gē mini ono būru utso pata nwanjī ono. ¹⁶ Alī yeru nwanjī ono ɛka. Iphe, alī meru bū l'ō sarū oḡnu tūko mini ono, ejo-oke-agiyi ono gbōru ono mīkota. ¹⁷ ɛhu ghua-haa ejo-oke-agiyi ono egū l'opfu ɛhu nwanjī ono. O tūgbua jeshia etso unwu nwanjī ono ndu oḡphu phōduru nū oḡu. Ndu oḡbu, ooje etso oḡu oḡbu bū ndu obu phē dū l'iphe, Chileke sūru g'e meje; mē ndu pḡfuru pḡshia ike l'ōkpobe-opfu ono, Jizōsu meru a maru ono. ¹⁸ Tōbudu iya bū; eze ejo-oke-agiyi ono tūgbua je apḡfuru l'agūga eze-ɛnyimu.

Ejo anū-ɛgbudu labō:
nanū shi lē mini; oḡhuu shi l'alī

13 Tōbudu iya bū mu bya ahūma ejo anū-ɛgbudu, shi l'eze-ɛnyimu ono afūta. O fua mpu iri bya enweru ishi ɛsaa. O kpuru okpu-eze lē mpu iya ono l'ēhu l'ēhu ɛphe n'iri. L'ishi iya ono g'ō ha bē e dekōtakpoerupho

ẹpha, epfubyishigbaa Chileke epfubyishi. ² Ẹjọ anụ-ẹgbudu ono, mu hụmaru ono dọephọ g'agụ. Ọkpa iya dọgbaa g'ọkpa ẹjọ nwanụ biyẹ. Ọnu iya dọgbaa g'ọnu oduma. Ẹjọ-oke-agiyi phọ bya eworu ike, shi bụru nkiya ye iya l'ẹka; bya eworu aba-eze iya nụ iya sụ iya g'o megbujekpọo g'ọ dọ iya. ³ Ishi ẹjọ anụ-ẹgbudu ono nanụ bẹ ichii ọnyá, e gburu iya ya bẹ teke e gburu iya ya bẹ o gogo nwuhukwa. Ọle ọnyá ono kpohuwaru. Ẹjọ anụ-ẹgbudu ono dọ-dzuru ndiphe mgburugburu biribiri. Ndiphe l'ophu wata iya etsotso. ⁴ Ẹphe wata abarụ ẹjọ-oke-agiyi ono ẹja; kele o yewaru ẹjọ anụ-ẹgbudu phọ ike iya l'ẹka. Ẹphe nọdu abakwarupho ẹjọ anụ-ẹgbudu ono ẹja sụ: “?Bụ onye dọbaa g'ẹjọ anụ-a? ?Bụ onye sọru g'ọo-kpafụ iya l'iphu k'ọgu?”

⁵ A parụ ẹjọ anụ-ẹgbudu ono haa g'o pfugbua g'ọnu ha iya. Ọ nọdu ajakpọshi onwiya gude nno epfubyishi Chileke. A hakwaaru iya phọ ọzo g'o megbukpọo g'ọ dọ iya l'ime ọkporo ọnwa labọ l'ọnwa labọ. ⁶ Ọ saa ọnu wata epfubyishi Chileke; epfubyishi ẹpha iya; mę ẹka Chileke ono bu; mękpoo ndu ọphu bu l'imigwe. ⁷ Chileke haa ya g'o tsoje ndu-nsọ ono ọgu; lwụ-kpeje phẹ. A nọdu ahajẹ iya g'o mee g'ọ dọ iya l'ẹhu ndiphe; mbụ iphe, bụ ipfu ipfu l'ophu; mę mkpukpu lẹ mkpukpu l'ophu; mę lẹ ndu shikọta l'iphe, bụkota opfu-alị, dọ l'iche l'iche, nọ lẹ mgboko-a; mękpoo iphe, bụ ọhamoha, nọ lẹ mgboko-a; ọ nọdu emejgbaa phẹ; ẹphe eme iphe, ọ sọru g'ẹphe mee. ⁸ Iphe, bụkpoo nemadzụ, bu l'eliphe mgburugburu a-nọdu abakọtaru iya ẹja. Mbụ l'ọ kwa ndu e te deduru ẹpha phẹ l'ẹkwo ono, e shi teke a tọru ọkpa mgboko deshita ẹpha ndu a-nọdu ndzụ ojejoje ono; bẹ bụ ndu a-nọdu abarụ iya ẹja ono.

⁹ G'onye nweru nchị ngabekwa iya. ¹⁰ Ọ kwa onyemonye, aa-kpụ lẹ ndzụ bẹ a-kpụ lẹ ndzụ. Onye ee-gbu lẹ mma bẹ e gbufutajekwa lẹ mma. Ọ kwa iya bụ lẹ ndu-nsọ gbaru g'ẹphe bụru ndu a-ta nshi nọdu Chileke l'ẹka nọshia ya ike.

¹¹ Mu bya ahuma ẹjọ anụ-ẹgbudu ọzo, bụ l'alị bẹ o shi emifuta. Yẹbedua furu unwu-mpu labọ, dọgbaa gę mpu nwa aturu; opfu, oopfu l'ọnu dọ gę k'ẹjọ-oke-agiyi. ¹² Ọ bya egude ike ẹjọ anụ kę mbụ phọ meahaa iphe, bụkpoo iphe, dọ iya ree ememe l'atatiphu ẹjọ anụ-ẹgbudu kę mbụ onoya. Ọ bya emee: ndiphe wata abarụ ẹjọ anụ-ẹgbudu kę mbụ phọ ẹja; mbụ anụ k'ono, ọnyá e shi gbua ya l'ishi, bụ ọnyá, gege gbu iya nụ teke e gburu iya ya kpohuwaru-a. ¹³ Ẹjọ anụ-ẹgbudu k'ẹbo-a nọdu emeshiepho oke iphe-ọhumalenya. Ọ nọdu emejechaa mee ọku l'ooshi l'igwe bya adaa l'alị l'iphu ndiphe. ¹⁴ Ọ gude oke iphe-ọhumalenya ono, a harụ iya g'o meje l'atatiphu ẹjọ anụ-ẹgbudu kę mbụ ono; duphua iphe, bụkota nemadzụ, bu lẹ mgboko. Ọ sụ ndiphe g'ẹphe kpua ntẹkpe, dọephọ g'ẹjọ anụ-ẹgbudu mbụ ono; bajeru iya ẹja; mbụ ntẹkpe dọ g'ẹjọ anụ ono, e gburu ọnyá; ọphu ọ nwuhuduru onoya-a. ¹⁵ E kwechaa sụ g'ẹjọ anụ-ẹgbudu ono k'ẹbo kuru unme ye lẹ ntẹkpe ono, a kpuru: ọ dọ g'ẹjọ anụ-ẹgbudu kę mbụ phọ g'ọ dzuru ndzụ dọjechaa ike pfua opfu; l'oomee g'e gbushia ndu te ekwedu abarụ yẹbe ntẹkpe ono, a kpuru: ọ dọ g'ẹjọ anụ ono ẹja. ¹⁶ Ẹjọ anụ-ẹgbudu k'ẹbo ono kebuta onyemonye; onye upfu mę onye nta; onye ọkpa mę oke amadụ; ohu mę amadụ; kebuta phẹ; a gbashia phẹ ngga ọhubama l'ẹkutarata; ọzoo l'egedegee ọnu-iphu; ¹⁷ k'ọphu ọ tọ dọdu onye azụ aswa; ọphu ọ dọdu onye ere aswa erere; gbahaa l'ọ gbaru ngga ọhubama k'ẹjọ anụ-ẹgbudu ono. Ngga ọbu, aagbajẹ ọbu bụ ẹpha ẹjọ anụ-ẹgbudu ọbu; ọzoo ọgú, nọ ọnodu ẹpha iya.

¹⁸ Ono bụru iphe, gbaru gę nemadzụ goshi lẹ ya nweru mmamiphe. G'onye nweru uche je arĩa ọgú ẹpha ẹjọ anụ ono ariri jasụ teke ọo-maru iphe, ọgú ọbu bụ; kele ọgú ono bụkwapho ẹpha nemadzụ. Ọgu ọbu bẹ bụ “666”, bụ iya bụ unu l'ọkporo iri l'ẹto l'ishii.

Ebvu, ndu a gbatarụ agụ

14 Mu bya elee ẹnya; mu huma Nwaturu ono g'ọ pfuru l'úbvú Zayonu. Ndu pfu-kube iya nụ l'ẹka ono dọ ọkporo unu nemadzụ mgbo iri l'ẹsato, bụ ndu e deru ẹpha Nwaturu ono yee ẹpha Nna iya l'egedegee ọnu-iphu. ² Mu bya anuma olu-opfu, a nọ l'imigwe pfua. Opfu ono nọdu adaephọ g'ẹka eze mini aphụ gbudugbudu; tẹme ọ nọdu adahukwapho g'ẹka igwe ede edede atụ egbigwe. Mu byakwaphọ anuma ọda ogumogu ndu akpoje ogumogu akpọ. ³ Ikpoto ndu ono, pfuru l'iphu aba-eze ono mę l'iphu iphe ẹno ono, nọgbaa ndzụ ono; mę l'iphu ndu bụ ọgerenya ono; nọdu agụ ebvu ọphúú. Ọphu ọ dọdu onye sọru anwuta ebvu ono gbahaephọ ọkporo unu nemadzụ iri l'ẹsato ono, bụ ndu a gbatarụ l'eliphe ono. ⁴ Ndu ono bụ ndu te emerwujeduru on-

wophẹ l'ẹhu ụnwanyi. Ndu doberu ẹka doo gẹ nwamgboko, nwoke teke engeswee ọkpa. Ẹphe bụ ndu ono, buepho Nwaturu ono bẹ ẹphe awujeru etso eje ẹkameka, ooje ono. Ndu a gbatarụ l'ẹka ndiphe nọ; ẹphe bụru akpuru iphe-mbụ a nuru Chileke yee Nwaturu ono. ⁵ Ẹphe bụ ndu teke adu-swee onye a-sụ l'ẹphe dzujeru ọka. Ophu ọ dudu iphe ọta, dụ phe l'ẹhu.

Ojozi-imigwe ẹto

⁶ Mu hụma ojozi-imigwe ọzo, epherọ ephekerephe ephekerephe l'akpaminigwe. Ọ bụru iphe, e ziru iya bụ g'o je ezia ndiphe mgburugburu ozi-oma ojejeje ono; g'o je ezia ya ọhamoha, nọkpoo lẹ mgboko; mẹ ipfu l'ipfu g'ipfu ha; mẹ lẹ ndu shikota l'iphe, bukota opfu-alị ndu dụ iche l'iche, nọ lẹ mgboko-a; mẹ iphe, bukpo mkpukpu, nọkpo lẹ mgboko. ⁷ Ọ nọdu ara iya arara asuje: "Unu tsujekwa Chileke ebvu. Unu kwabejekwa iya ùb-vù; lẹ teke oo-kpe ikpe rwuakwaru. Unu bajekwaru Chileke aja; l'ọ kwa iya meru igwe bya emee alị; bya aburu iya meru eze-enyimu; mekota iphe, bukotakpoo ẹka mini futaru."

⁸ Ojozi-imigwe ọzo, bụ k'ẹbo nọdu ephe etso kẹ mbụ phọ l'azụ epfu sụ: "Ike bvuakwaru Babilonu! Ike bvuakwaru Babilonu! Mkpukpu ono, a maru ẹpha iya ono, bụ Babilonu bẹ ike bvuakwaru nta. Mbụ mkpukpu onoya, cheru ọhamoha mée ya ono, bụ iya bụ oke-ẹhu-eghu kẹ Chileke ophu Chileke a-tụ-koshi iya; opfu l'ophar-wushi onwiya."

⁹ Ojozi-imigwe ọzo, bụ k'ẹto pheru tsoru phe. Ọ nọdu arakwa iya phọ arashi iya ike asuje: "Onye abarụ ẹjo anụ-ẹgbudu ono aja; bya abarụ ntekpe, a kpuru ọ dụ g'ọ dụ; onye kweru g'ọ gbaa ya ngga ọhubama l'egedegee onu-iphu; ọzoo l'ẹka; ¹⁰ onye ono bẹ a-ngụkwa oke-ẹhu-eghu Chileke gẹ mée, aagwaduru mini. Eegude ọku, enwu phuruphuru yee nshị-egbe nua onye ono aphụ l'iphu ụnwu-ojozi-imigwe, dụ nsọ; waa l'iphu Nwaturu ono. ¹¹ Ọku ono, ee-gude nua phe aphụ ono bẹ ẹnwuru iya a-nọduepho akpụ tuutuutu ala l'imeli jasụ lẹ tuutuutu lẹ mijiimii. Ndu ono bẹ a ta abyakpoda aha g'ẹphe ọta unme mẹ teke lanu; eswe l'enyashi; mbụ ndu ono, l'abajeru ẹjo anụ-ẹgbudu ono aja; bya abakwaru iya phọ ntekpe, a kpuru ọ dụ g'ọ dụ onoya; mẹ iphe, bukpo onye kweru: a gbaa ya ngga ọhubama, egoshi ẹpha ẹjo anụ-ẹgbudu onoya."

¹² Ọ kwa iya bụ ọta-nshi kẹ ndu-nsọ; ndu anọduje eme iphe, Chileke pfuru; ndu nọ Jizosu l'ẹka.

¹³ Mu numa olu-opfu, a nọ l'imigwe pfua sụ mu: "Dee iphe-a l'ẹkwo. Ẹhu-utso bẹ a goru nū ndu a-nwuhu shita nta-a kwaseru; mbụ ndu a-nwuhu l'ọo l'ẹphe woru onwophẹ ye Nnajiuphu l'ẹka."

Unme Chileke nalita iya sụ: "Ọo ya-o! Ọo g'ọ dụ bụ ono. Ẹhu a-tsọ phe utso eviya; noo l'ozi, ẹphe jeru bẹ ẹphe jefuwaru l'ishi; atutawa unme; e jekwanu l'ebu phe obunggo ozi ono, ẹphe jeru onoya."

Aakpata ndiphe g'iphe, e meberu l'opfu

¹⁴ Mu bya elee ẹnya hụma urwukpu ọchaa. Mu hụma onye nọ anọo l'urwukpu ono. Onye ono, nọ iya nū ono dūepho gẹ nwa ndiphe. O kpuru okpu-eze, e gude mkpola-ododo wua; ọ pakwaru phọ mma, atsụ nkọ l'ẹka.

¹⁵ Ojozi-imigwe ọzo, shi l'eze-ulo Chileke lufuta bya araku onye ono, nọ l'eli urwukpu ọchaa ono sụ iya: "Gude mma ngu ono kpatachaa iphe, e meberu l'alị l'ọ gbawaru l'akpakpa iya. Noo l'iphe, e meberu lẹ mgboko kachawaru akaka gbawaa g'aakpata iya." ¹⁶ Tọbudu iya bụ; onye ono, nọ l'eli urwukpu ono bya ewota mma iya gbua kẹ chaphukumu l'eliphe; shi nno kpata ndiphe g'aakpajẹ iphe, e meberu l'alị-a.

¹⁷ O nwekwarupho ojozi-imigwe ọzo, shikwaphọ l'eze-ulo Chileke l'imigwe lufuta. Yẹbedua gudekwaphọ mma, atsụ nkọ.

¹⁸ Ojozi-imigwe ọzo shi l'ime ẹka ono, ọru-ngweja Chileke nọ ono lufuta. Yẹbedua bẹ ọku enwu phoophoophoo dū l'ẹka. O kua onye k'ono, gude mma, l'atsụ nkọ ono oku; kushia ya ike sụ: "Gude mma ngu, l'atsụ nkọ yebutachaa mebyi vayinu, dū l'opfu-vayinu, tukuru mgboko dzuru; kẹle mebyi iya kachawaru akaka!"

¹⁹ Tọbudu iya bụ; ojozi-imigwe ono woru mma iya dabẹ l'eliphe bya atukokpoepho mebyi vayinu nọ iya nū gbubutachaa bya achiru iya ye l'eze ẹka, aazoshije mée l'akpuru vayinu, bụ iya bụ oke-ẹhu-eghu Chileke. ²⁰ A bya azoshia mée l'akpuru vayinu ono l'ẹka aazoshije iya l'azụ mkpukpu. Mée ono bụru mee nemadzū. Mee ono

nọdu asọ gborogboro gẹ nggele l'ẹka ono. Ọ sọ sọ-rwua ẹka ogologo iya ha g'ụkporo manyịru iri. Tẹme ọ byakwaphọ utso, dọ-tabe ogbu; k'ọphu ọo-nọdu akpa ịnya l'ọnu mę ịnya rwuba iya.

Ojozi-imigwe, gudegbaa ẹjo
iphe-ememe k'ikpazụ

15 Mu bya ahuma oke iphe-ọhubama, dọ biribiri ọzo, eme l'imigwe. Ọ bụru ojozi-imigwe ẹsaa bẹ gude ẹjo iphe-ememe ẹsaa. Ọ bụru iya bụ ẹjo iphe-ẹhuka ẹsaa k'ikpazụ, bụ oke-ẹhu-eghu Chileke a-tụkoshi ụnwu-eliphe. Teke iphe-ẹhuka ono bvụerupho ẹphe n'ẹsaa; oke-ẹhu-eghu Chileke abvụ.

² Mu hụmakwapho iphe, dọ g'eze-ẹnyimu, aphụ ngerengere g'e woru onyo yẹ ọku, enwu enwunwu gwakọbe iya. Mu hụmakwapho ndu lwụ-kperu ẹjo anụ-ẹgbudu phọ yẹ ntekpe, a kpuru ọ dọ g'ọ dọ phọ. Ndu ono bụkwapho ndu jikaru l'ẹphe te ewoduru ùbvù akwabẹ ọgú ono, nọ-chiru ẹnya ẹpha ẹjo anụ ono. Ẹphe pfulu pfulu-kube eze-ẹnyimu ono, dọ g'onyo ono. Ẹphe pagbaarụ eze une, Chileke nuru phe. ³ Ẹphe nọdu agu ebvu Mosisu ono, bụ nwozi Chileke; mbụ ebvu, bụkwapho ebvu Nwaturu ono sụ:

“Gụbe Chileke; ọo ngu bụ

Ọkalibe-Kakọta-Ike.

Iphemiphe, i mekọtaru parụ

ẹka bya adụkwapho

biribiri.

Ọo ngu bụ eze l'ọhamoha.

Ụzo ngu pfulgbaaru

nhamunha bya

abụgbaaru ọkpobe ụzo.

⁴ Nnajiuphu; ?bụkpoo onye

bụ onye a-sụ

lẹ ya taa tsudu ngu ebvu;

ọphu ya taa akwabedu

ẹpha ngu ùbvù?

Ọ kwa ngu kpurumu bụ

onye dọ nsọ.

Ọhamoha a-bya abaarụ

ngu ẹja.

Noo kele onyemonye

huma-dzuwaru

iphemiphe, iime,

pfulu ọto.”

⁵ E mecha; mu bya elee ẹnya ọzo. No iya; mu huma eze-ulo Chileke l'imigwe g'a gularu ime iya aguha. Mbụ ime ẹka ono, ulo ono, e gude ẹkwa mee bụ Chileke bẹ o shi l'ẹka ono nọ; mbụ ulo ẹkwo ono, nọ-chiru ẹnya ọg-bandzu, shi Chileke l'ẹka ono. ⁶ Ojozi-imigwe ẹsaa ono, bụ phe gude uzi ẹjo iphe-ememe ẹsaa ono shi l'ime eze-ulo Chileke ono lufuta. Ẹphe yegbaa uwe, bụ asagụ-mini; egbu kẹ nwii. Ẹphe gude akpọ, e gude mkpọla-ododo mee; gude kebuta iya l'ọkpoma. ⁷ No iya; onye lanụ l'ime iphe ẹno ono, nọgbaa ndzụ ono gbeshi bya eworu ochi ẹsaa, a wuru lẹ mkpọla-ododo; woru nūgbaa ojozi ẹsaa ono. Iphe, jiru ochi ẹsaa ono ejiji bụru oke-ẹhu-eghu Chileke; mbụ Chileke ono, nọ ndzụ ojejoje. ⁸ Ẹnwuru ọku kposhihupho ji ulo ono pyimu; kele eze-ọdu-biribiri Chileke mę ike iya bẹ dọ l'ẹka ono. Ọphu ọ dudu onye duru ike bahụ l'ime ulo ono jasụ teke ẹjo iphe-ememe ẹsaa ono, ojozi-imigwe ẹsaa gude ono bvụadaru.

Ochi, e yejiru oke-ẹhu-eghu
Chileke eyeji

16 Tɔbudu iya bụ; mu numa olu-opfu, e shi l'ime eze-ulo Chileke ono chia g'e chiru mkpu su ojozi ɛsaa ono: "Unu je eworu ẹjo iphe-ẹhuka ono, shi l'oke-ẹhu-eghu Chileke ono wushikota le mgboko l'ophu; mbu ẹjo iphe-ẹhuka ono, du l'ochi ɛsaa ono."

² Ojozi-imigwe ke mbu bya atugbua je awushia ẹjo iphe-ẹhuka ophu no l'ochi nkiya le mgboko. Onwo, aba yoyoyo bya eme ẹjo ẹhuka; wata abagbaa iphe, bu ndu ono, a gbaru ngga ohubama k'ẹjo anu-egbudu ono; waa l'ehu iphe, bu ndu ono, shi abaru ntekpe ono, a kpuru o du g'ẹjo anu-egbudu ono eja.

³ Ojozi-imigwe k'ẹbo bya atugbua je awuru ẹjo iphe-ẹhuka ophu no l'ochi nkiya ye l'ime eze-enyimu. Mini, no l'eze-enyimu ghoo mee; dūepho ge mee onye nwuhuru anwuhu. Iphe, bukpo iphe, dzu ndzu, bu l'ime mini nwushihukota.

⁴ Ojozi-imigwe k'eto bya atugbua je awuru ẹjo iphe-ẹhuka ophu no l'ochi nkiya ye le nggele waa l'ime iphe, bu ẹka mini futakporu g'o ha. Mini bukotaruu mee. ⁵ Mu numa ẹka ojozi-imigwe, bu iya eche iphe, bu mini nche suru: "Gube Nnajiuphu pfubekwaru ẹka oto; mbu gube onye ono, no ndzu; bya aburu onye ono, shihawaa no-duta ono. Ikpe-a, i nmaru ndiphe-a be goshiru l'i bu onye ekpeje ikpe nhamunha. ⁶ Le ndiphe ono, bu phe gbushiru ndu-nso bya egbushia ndu mpfuchiru ngu l'echilabo phe ono; mbu gbushia phe ghakaa mee phe ono be i cheakwarupho mee; ephe ngya. Iphe ono, i meru ndiphe ono buru iphe, gbaru phe nu bu onoya." ⁷ No iya; mu numa olu-opfu, a no l'oru-ngweja Chileke epfu; mbu ẹka aakpoje unwu-isensu oku l'imigwe. Olu ono nodu asuje: "Nokwa g'o du-o! Nnajiuphu, bu Chileke; oo gubedua bu Okalibe-Kakota-Ike-o. Ikpe, i kperu be buepho okpobe ikpe bya abukwarupho ikpe, pfuru nhamunha."

⁸ Tɔbudu iya bụ; ojozi-imigwe k'eno bya atugbua je eworu ẹjo iphe-ẹhuka ophu no l'ochi nkiya kpua l'enyanywu. E mee enyanwu; okpomoku iya wata erebushi nemadzu anu k'ophu oomeje nemadzu l'oo du g'iphe, a huberu l'oku. ⁹ Ẹjo okpomoku ono wata erebushi ndiphe anu. Ephe wata epfubyishi ephe Chileke; mbu yebedua, kweru g'egube ẹjo iphe-ẹhuka ono byapfuta phe. Ophu izimanu alwaduru phe azu ke g'ephe wata iya akwabe ubvu.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'ise bya atugbua bya eje eworu ẹjo iphe-ẹhuka, no l'ochi nkiya kpua l'aba-eze ẹjo anu-egbudu pho. Ochii buru kpukumu bya agbachikota iphe, bukpo ndu kweru g'ẹjo anu-egbudu ono buru eze phe. Ndiphe wata ata kpookpookpo k'ẹjo iphe-ẹhuka ono, paru ẹka ephe eje ono. ¹¹ Ephe wata epfubyishi Chileke k'imigwe k'iphe ono, aphugbaa phe uphu me onwo ono, aba phe nu ono. Ophu izimanu iphe, ephe eme alwakwaru phe pho azu.

¹² Ojozi-imigwe k'ishii je eworu ẹjo iphe-ẹhuka, no l'ochi nkiya wuru ye l'oke-enyimu Yufurétisu. Mini iya tashihu; k'ophu bu le gbororo a-dabyiru iya ge ndu eze, shi l'uzo enyanwu awawa aghajaje iya. ¹³ Mu bya ahuma obvu eto, dugbaa g'ewo g'ephe afutagbaa. Nanu shi l'onu ẹjo-oke-agiyi ono afuta; nanu shi l'onu ẹjo anu-egbudu pho afuta; nanu shikwapho l'onu onye mpfuchiru ono, l'epfuje iphe, Chileke epfuduru ono. ¹⁴ Ephe bugbaa obvu, shikota l'eka Nsetanu; emegbaa iphe-ohumalenya. Ephe jepfugbaa ndu eze ndiphe mgburugburu je achikobe phe dzua ogo l'eka lanu kwaberu mboku ono, Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke a-bya egoshi ndiphe onye ya bu ono.

¹⁵ "Unu lekwa l'o kwa g'abyabya onye-oshi atuje nemadzu l'uzorehu-a bu ge mu a-tu unu l'uzorehu. Ehu-utso be a goru nu onye ono, nwu enya bya eletakwapho uwe iya enya; k'ophu onye obu taa gbaduru oto ejephe mboku onoya; iphere adu iya."

¹⁶ No iya; obvu eto ono, shi l'eka Nsetanu ono bya emee ndu eze ke mgboko-a l'ophu: ephe bya akpakoo l'eka lanu obu, eekuje Amagedonu l'opfu Hiburu.

¹⁷ Oo ya bu; ojozi-imigwe k'esaa je ephekaa ẹjo iphe-ẹhuka ophu no l'ochi nkiya le pherephere. O nweru olu, shi l'aba-eze, no l'ime eze-ulo Chileke ono chia mkpu su: "E mewaru iya!" ¹⁸ Ebemu-igwe wata alo waa waa. Igwe wata ede edede; wata ara ora; bya atuahaa egbigwe. Ali-onma-jijijijii egube iya ophu eteke anmaswee; eshinu

nemadzū fūtaru mgboko wata anmanma; mbū l'alī-ōnma-jiiijiii ōbu pakpōoru ēka apaa. ¹⁹ Mkpūkpu ono, a maru ēpha iya ono, bū Bābilōnu bukaha onwiya uzi ēto. Iphe, bukpo mkpūkpu ōzo, dukota lē mgboko dakashihukota būru ōla-l'iswi. Ebe Chileke azōhakwaru mkpūkpu ono, a maru ēpha iya ono, bū Bābilōnu; yēe ējo-iphe, ō nō megbabē. Chileke mee mkpūkpu ono: ō ngūa mēe l'eze okoro, e yejiru oke-ēhu-eghu kē yēbe Chileke eyeji, bū iya bū ikpe ō nmarū iya. ²⁰ Iphe, bukotakpoo alī, bū alī, mini nō-pheru mishihukōta. Qphu ō dūedu onye hūmabaaru ūbvū. ²¹ Eze akamini-mkpuma, l'anīgbaa kē tūdūú gē mkpuma-uswe shigbaa l'igwe aada l'alī; adagbushi ūnwu-eliphe. Ndiphe wata epfubyishi Chileke; kēle akamini-mkpuma ono anū phē aphū. Noo l'ējo iphe-ememe, akamini ono wotaru phē ka g'aa-atū ōnu iya.

Eze-nwanyī ovuōba ono, bū Bābilōnu

17 Ojosi lanū l'ime ojosi-imigwe ēsaa ono, shi gude ochi oke iphe-ēhuka ēsaa ono byapfuta mu; bya asū mu: "Bya gē mu je egoshi ngu g'ee-gude woru ikpe nmaa eze-nwanyī ovuōba ono, nmagaru l'ēka nggele dū igwerigwe ono. ² Lē ndu eze kē mgboko-a bē ēphe l'iya riakwaru ogori. Epe l'iphe, bū ndu bu l'eliphe l'ophu ngūwaa mēe phaa onwophe kutukutu."

³ Tōbudu iya bū; Unme Chileke byakwa bya eji mu ēhu pyīmu. Ojosi-imigwe ono bya eduta mu jeshia l'echiēgu. Noo ēka mu nō hūma nwanī, nō l'eli ējo anū-ēgbudu, eke uswe-uswe. E dekašia ējo anū-ēgbudu ono ēpha, epfubyishi Chileke l'ēhu iya mgburugburu. Ejo anū-ēgbudu ono nweru ishi ēsaa bya enweru mpu iri. ⁴ Iphe, nwanī ono gude kwaa onwiya akwa būru uwe kpowula-kpowula, eke uswe-uswe. Iphe ōzo, o gude memachaa onwiya emema bū iphe, e meru lē mkpōla-ododo. Ō gbachaa echi, ere ire l'ēka bya edoo onwiya igopoto, aswa dū l'olu. Iphe, ō pa l'ēka būru okoro, a wūru lē mkpōla-ododo. Iphe, jiru okoro ono būru ējo akpamara mē ēbyi ēbyi, shi l'apharwūshi, nwanī ono pharwūshiru onwiya. ⁵ A bya edee ya ēpha iya l'egedegee ōnu-iphu iya. Iphe, e domiru edomi e deru iya bū: "Bābilōnu ono, a maru ēpha iya; mbū ne iphe, bukota ndu agba ūkpara mē iphe, bukota ndu eme ahūma lē mgboko." ⁶ Mu bya ahūma gē nwanī ono ngūwaru mee ndu-nsō; ō nōdu atsū iya atsūtsu; waa mee ndu e gburu l'ike l'opfu ēhu Jizōsu.

Mu hūma iya; ō kwatakpōo tūfu mu ēhu g'iphe atūfuge ēhu. ⁷ Ojosi-imigwe ono sū mu: "Bū gūnu bē o gude ō tūfu ngu ēhu? Gē mu byanū akarū ngu iphe, dū lē nwanī ono, bū iphe, e domiru edomi; mēkpoo k'ējo anū-ēgbudu ono, nweru ishi ēsaa ono waa mpu iri ono, bū iya pa iya ono. ⁸ Anū-ēgbudu ono, ī hūmaru ono dukwaru teke o shi nōdu ndzū; obenu lē nta-a bē ō tō nōedu ndzū. Ō phōduakwaru-a nwanshī nta-a l'o shi l'iduma, enwedū ōhū ono fūta bya alaarū onwiya l'iswi. Ndu ono, bu l'eliphe ono, bū iya bū ndu ōphu e shikpō teke Chileke meru mgboko; ōphu e deduru ēpha phē l'ēkwo, e deshīru ēpha ndu a-nō ndzū ojejoje; iphe, bū ndu ono bē ō-tūfukpo ēhu m'ēphe -hūmaepho ējo anū-ēgbudu ono; kēle o shi nōdu ndzū; ōphu ō dzūedu ndzū nta; ōle oo-mechakwaa nōdu ndzū ōzo.

⁹ "Ono būru iphe, gbaru gē nemadzū goshi lē ya nweru uche bya arije iphe arīri g'o doo ya ēnya. Sū-a; ishi ēsaa ono nō-chīru ēnya ūbvū ūbvū ēsaa, nwanī ono nō anōo l'eli iya. Iphe ōzo, ō nō-chīfuaru ēnya iya bū ndu eze ēsaa. ¹⁰ Ō dukwarupho ndu eze ēsaa, nō nū. Ūmadzu ise l'ime ndu eze ēsaa ono ta anōekwa. Onye lanū bē nōkwadu nū; onye lanū teke afūtadu. Ō -fūtaepho; l'a haa ya l'ō kpōo ūpfu nwanshī. ¹¹ A bya lē k'ējo anū-ēgbudu ono, shi nōdu ndzū; ōphu ō nōedu iya ono; yēbedua bū onye eze k'ēsato; ōle yēe ndu eze ēsaa ōphuu bē nōkwa l'oshi lanū; o je emechaa laa l'iswi.

¹² "Tēme mpu iri ono, ī hūmaru ono bu ndu eze iri; ōphu e teke adūdu alī-eze, a nūwaru phē. Ōle a hakwanūru phē g'ēphe nōdu l'ēka anū-ēgbudu ono būru eze awa lanū kpoloko kpēekpu. ¹³ Ndu eze ono bē obu phē abūkotajeru nanū. Epe eworu ike phē mē abūbu ono, ēphe bū eze ye ējo anū-ēgbudu ono l'ēka. ¹⁴ Epe a-tūko g'ēphe ha swikōo ike phē nanū; tsoo Nwatūru Chileke ono ōgu. Ōle Nwatūru ono l'a-lwū-gbulekwa phē-a. Noo kēle ōo ya bū Nnajiuphu, kakōta ndu bū nnajiuphu; bya abūkwarupho Eze, kakōta iphe bū ndu eze. Iphe, bū ndu Chileke kuru bya ahōta ono; tēme ēphe pfūshia ike ono l'a-lwū-gbukwa phē phō."

¹⁵ No iya; ojosi-imigwe ono sū mu: "I hūmaru mini ono, nwanī ovuōba ono nō anōo ono; mini ono bē bū iphe, bukpo mkpūkpu lē mkpūkpu; mē ikpoto ōha mē ōhamoha mē ndu shi l'iphe, bukota opfu-alī ndu dū

iche l'iche, nọ lẹ mgboko-a. ¹⁶ Ejo anụ-ẹgbudu ono yee mpu iri ono, i hụmaru ono bẹ bụ ndu nwanyị ovuoba ono dū ashị. Ẹphe a-tụko iphe, o nweru enweru natachaa ya g'ọ ha; l'ọ gbaru ọto dabyiru. Ẹphe eria ya anụ; gude ọku kepyashia ya. ¹⁷ Noo kele ọo Chileke bẹ yeru phẹ ẹgube ọriri ono l'ọkpoma; g'ọ guje phẹ ẹgu emeẹbekota iphe, Chileke tūberu, bụ iya bụ gẹ ndu ono swikọo ike phẹ; g'ọkpoma bụru phẹ nanụ; k'ọphu ẹphe e-wota ali-eze phẹ ono woru ye ejo anụ-ẹgbudu ono l'ẹka g'ọ gude ẹka-ike bụru eze phẹ jasụ teke iphe, Chileke pfuru e-meẹbekota.

¹⁸ "Teme nwanyị ono, i hụmaru ono bụ mkpukpu ono, a maru ẹpha iya ono, bụ iya bụ eze; teme iphe, bụko-takpoo eze ndiphe l'ọphu nọdu iya l'ẹka."

Adada Bábilọnu

18 E mechaa; mu bya ahuma ojozi-imigwe ọzo, shi l'igwe phezeta. Ọ bụru iya bẹ Chileke yeru ike parụ ẹka l'ẹka. Ogbu-nwịnwii ya tuko mgboko l'ọphu ngaa. ² Ọ nọdu ara iya arara arashi iya ike sụ: "Eze mkpukpu Bábilọnu daakwaru! Ọ daakwaru! Ọ bụakwaa ẹka mkpakọ-iphe, bụkotakpoo ọbvụ larụ ẹgu. Ọ bụakwaa ọkpoku ụnwu-ojozi Nsetanu l'ọphu; mękpoo ẹpfune-enu iphe, bụkpoo nwenu njo ọrà; mę ẹnu, dụkota ndiphe ashị l'ọphu. ³ Noo l'ọhamoha, nọkpoo lẹ mgboko ngụwaru męe ya ono, bụ iya bụ apharwushi ono, nwanyị ono apharwushi onwiya; teme ẹphe lẹ ndu eze ndiphe l'ọphu zekotawaa. Teme iphe, bụ ndu agba oke-ngho lẹ mg-boko-a mgburugburu bẹ shiakwa l'ẹku ono, nwanyị ono nweru ono, nyiberu g'aatụ onu iya ono bụgbaaru eze."

⁴ Tọbudu iya bụ; mu nụmakwa olu ọzo, shikwa l'imigwe sụ:

"Ndu mu; unu lufutakwa iya

l'ẹhu;

g'unu te eje eye ẹka l'eme

ẹjo-iphe, oome ono;

odumeka unu l'iya

a-gbakwaru

mgba l'ẹjo iphe-ememe,

a-byapfuta iya nụ;

⁵ l'iphe-ẹji, oome kụkwaru

l'ikpo l'ikpo;

ha l'eli l'eli;

je

asupfuru l'akpaminigwe;

teme Chileke

nyataakwaru ẹjo ememe,

oomeje g'ọ ha.

⁶ G'e mee ya g'ọ meru ndu ọzo;

g'a pfua ya ụgwo iphe,

o meru;

pfua ya ya mpfukwase.

G'e gude męe atsụ-be atsutsu

ugbo labo

gẹ nkiya gwajiaru iya

okoro,

o gude gwaaru ndu ọzo g'ọ

ngụa.

⁷ G'a gwaa ya maa;

nụ ya aphụ, habe

g'ajaja ono, ọ jaru onwiya
 yee ẹku ono,
 nyiberu g'aatu ọnu iya ono,
 ọ kparu swibe onwiya ono.
 G'e mee ya ya nno;
 eshinu o shi anọduje
 etu onwiya ẹpha sụ:
 'Nta be mu nọwa buru
 eze-nwanyị!
 Mu ta anọdu l'aphu nwanyi,
 ji iya anọedu ndzu.
 Ọphu mu ta abyadu l'atsọ
 ọnu l'aphu!
⁸ Noo g'o gude iphe,
 bu ẹjo iphe-ẹhuka ono,
 tukoru kwaberu iya
 nu ono;
 je l'a-tuko byapfutakota
 iya ujiku lanu,
 bu iya bu ẹjo iphe-ememe;
 waa aphu waa okpa nri.
 Ọku be e-tsufu iya nu;
 kele Nnajjuphu,
 bu Chileke;
 onye ike iya paru
 ẹka be bu iya nmaru
 iya ikpe."

⁹ Ọo ya bu l'eze ndiphe ono, ẹphe l'iya shi apharwushi onwophe ono me ndu ono, ẹphe l'iya atukoje emegbaa ẹjo-iphe, agu phe nu ono; ndu ono l'a-ra ẹkwa iya; aphu eji phe obu l'opfu ẹhu iya m'ẹphe -humaephe g'enwuru-oku iya kpufuru; l'eka oku etsupyashi iya. ¹⁰ Ẹphe a-pfuru ụzenya ele iya ẹnya le ndzu agugu epfu sụ: "Nshio! Nshio eze Babilonu bu mkpukpu, a maru ẹpha iya bya amaru g'ike iya beru; awa lanu be e gude nma ngu ikpe; i daa g'i daru-a!"

¹¹ Ndu agba ngho l'eliphe arakwaapho ẹjo ẹkwa nkephe gu aphu iya; kele o to nweedu onye azubaa phe aswa. ¹² Ọ to duedu onye azuje mkpola-ododo phe; ozoo mkpola-ochaa phe; ozoo ogbu nwjinwii mkpuma, bu mkpuma, vu oke aswa me igopoto phe. Ọ to duedu onye azuje ẹkwa ochaa phe me ẹkwa uswe-uswe phe; me nkushu; buragidi uswe phe; mekpoo oshi, eshi mkpo, bu iphe, ẹphe erekota erere; mekpoo iphemiphe, e gude eze-nyi kpua; mekpoo iphemiphe, bu iphe, e meru l'oshi, aswa du; me ophu e meru l'ope; ozoo ophu e meru l'igwe; ozoo ophu e meru le mkpuma-egbe; ¹³ mekpoo ekwo-ophe, bu sinamonu; me unwu iphe ozo, eshigbaa mkpo ge senti; me unwu-isensu; me meru; mekpoo furankisensu; mekpoo mee; mekpoo manu nri; mekpoo utu-witi; me witi l'onwiya; mekpoo eswi; mekpoo aturu; me inya; me ugbo-inya; me ohu; mbu je akpachaa le nemadzu gedegede. ¹⁴ "Ha! Nta-a be iphe, bukotakpoo akpuru oshi ono, shi aguje ngu agugu ono be ta adedu. Ẹku ono, i shi kpaa swiphee onwongu ono be yifuakwaru nta; iphemiphe, bu iphe, atsoje ngu utso; teme o buru iphe, ama ngu mma bvwawaru; ophu o bukwa l'i bya ahumabaa ya." ¹⁵ Ndu ngho ono, shi agbataje ngho iphemiphe ono je eree le mkpukpu ono rita iya oke urwu ono be a-pfugbaaru iya ụzenya ụzenya; kele ndzu anodu agu phe k'aphu ono, aanu mkpukpu ono. Ẹphe araa ẹjo-ẹkwa gu aphu asuje: ¹⁶ "Nshio! Nshio gube eze mkpukpu ono shi eyeje uwe ochaa; me ẹkwa uswe-uswe; me buragidi uswe-uswe gude kwaa onwongu akwa

ono! Gudekwapho iphe, e meru le mkpola memata onwiya ree; bya eworu echi, ere ire doo joo l'eka; bya ewo-
jeru igopoto doo onwiya joo l'olu. ¹⁷ L'awa lanu-a kpoloko be e gudewaa mekota eku obu g'o ha; o bukotaru ola-
l'iswi egube-a."

Iphe, bukpoo ndu-ishi ugbo-mini g'ephe ha; me iphe, bukpoo ndu egudeje ugbo eje; me ndu akpo ugbo; me
ndu egudeje ugbo tsoru eze-enyimu agba ngho; g'ephe ha tukoru je apfugbaaru uzanya uzanya. ¹⁸ Wata echi
mkpu teke ephe humaru enwuru-oku iya g'o kpuru tuuu l'eka oku etsu iya. Ephe epfuahaa su: ?O dukpoorua
mkpukpu ozo, dujeru g'eze mkpukpu-a? ¹⁹ Ephe kpota urwuku kpube onwophe l'ishi. Ephe nodu echi mkpu ara
ekwa; agu aphu su: "Nshio! Nshio gube eze mkpukpu, mbu gube mkpukpu ophu bu eku, nyiberu g'a-tu onu
iya, i kparu be iphe, bukpoo ndu gude ugbo phe tsoru eze-enyimu agba ngho shikota l'eka barahu buru eze!
?Awa lanu-a kpoloko be e gudewaa mekota iya; o buru ola-l'iswi egube-a?"

²⁰ Teru eswa kpua ya gube igwe! Unube ndu-nsq; me ndu-ishi-ozu ono; me ndu mpfuchiru Chileke unu teje
eswa le Chileke be nmawaru iya ikpe ejo-iphe ono, o meru unu ono!

²¹ Tobudu iya bu; ojozi-imigwe lanu, okpehu du; pata mkpuma, ha ge mkpuma-uswe paru chie l'eze-enyimu
su: "Waa g'ee-gude okpehu chie mkpukpu ono, a maru epha iya ono, bu Babilonu l'eka o to dudu onye
ahumabaa ya ozo bu owa-a. ²² O to dudu onye anumabaa oda nkwa; ozoo numabaa eka a gu ebvu; ozoo ke
ndu aphu upyi me ndu egbu opu l'ime gube mkpukpu ono ozobakpo ilile. O to dudu onye-ona, eme ona g'oo-
dubabe aahumabaa l'ime ngu ozobakpo. Ophu a byadu anumabaa ya oda ikwe-nri. ²³ Ophu iphoro oku oroku
abyadu enwubakpo jaa l'ime ngu; ophu o dudu onye anumabaa eka a no l'ime ngu eme uzere k'eka eeke
nwanyi; ozoo k'eka a lutaru nwanyi k'ophuu. Noo l'o kwa ndu ono, shi buru l'ime ngu agba ngho ono shigbaa
buru ndu nweru enya l'eliphe-a. Teme i gude eme mgbashi; duphushikota ohamoha l'ophu mgburugburu.

²⁴ "Teme o buru l'ime mkpukpu ono be a humaru mee ndu mpfuchiru Chileke me mee ndu-nsq; mekpoo mee
iphe, bu ndu e gburu egbugbu l'eliphe g'ephe ha."

19 Ono mechaepho; mu numa olu-opfu ndu du igwerigwe epfu l'imigwe su: "Aliloya! Ge ndzota; me ogbu-
nwijnwii; me okwabe ubvu; me ike; bukwaru ke Nnajiuphu anyi, bu Chileke anyi! ² L'ikpe, o kperu be buk-
wa ire-lanu; bya aburu ikpe, pfuru nhamunha. O nmaru eze-nwanyi ovuoba pho ikpe; mbu nwanyi ono, gude
apharwushi onwonye mee unwu-eliphe l'ophu: ephe buru mkpurupyata-a. Chileke be gwataakwaru iya ugwo
mee ndibe yebe Chileke ono, o gbushiru ono. Ochi phe tukoru iya l'ishi." ³ Ephe byakwa atua uzu ozo su:
"Aliloya! Enwuru-oku, etsu mkpukpu ono kpua tuuu je atuko imeli l'ophu sweta. Noo g'oo-kpu iya jasule tuutu-
utuu le mijimii bu ono." ⁴ Ukporo ndu bu ogerenya le ndu bu ogerenya eno pho; waa iphe ono, nogbaa ndzu
ono ephen'eno tuko daa kpurumu baaru Chileke eja; mbu Chileke ono, no l'aba-eze ono. Ephe su: "Nokwa g'o
du-o. Aliloya!"

Ete eswa nwanyi, a luru k'ophuu

⁵ O duru olu, shi l'aba-eze ono su: "Unu jaa Chileke ajaja iphe, bu unube ndu ejeru Chileke ozi g'unu ha; unu
kele iya unube ndu atsule ebvu; onye upfu me onye nta." ⁶ Mu bya anuma uzu, ndu du igwerigwe atu. O nodu
adaepho g'eka mini aphu gbudugbudu; bya adahukwapho g'eka igwe ara ora; asuje: "Aliloya! O kwa Nnajiuphu,
bu Chileke ono, bu Okalibe-Kakota-Ike ono bu Eze. ⁷ G'ehu tsoo anyi utso; g'anyi tee eswa teshia ya ike; kwabe
iya ubvu; kele nta-a be o ruwakwaru Nwaturu ono l'alu nwanyi. Nwanyi obu, oobyaa alulu obu be kwaakwaru
onwiya akwa kwaberu iya. ⁸ Chileke bya ekwewa g'o yee uwe ocha, egbu nwijnwii bya aburu asagu-mini." Uwe
ochaa ono bu umere pfuru oto, ndu-nsq eme.

⁹ Tobudu iya bu; ojozi-imigwe ono su mu: "Dee iphe-a l'ekwo: 'Ehu-utso be a goru nu ndu ono, e kuru g'ephe
yiru le ndu e-ri nri, e gude eme eswa nwanyi ono, Nwaturu Chileke ono eje alulu onoya.'" O pfuchaa nno bya
asu mu: "Opfu ono bukwa Chileke gude onu iya pfua ya."

¹⁰ Mu daa kpurumu l'iphu ojozi-imigwe ono jeshiaru iya abaru eja. O su mu: "Te ejekwa ememe! O kwa ge
gubedua unu l'unwunna ngu phe bukota ndu ejeru Chileke ozi be bu ge mbedua bukwapho onye ejeru Chileke

ozì; mbụ ụnwunna onó, bụ phẹ bẹ Jizọsu gosshiru ọkpobe-opfu nkiya onó. Bachiaru Chileke ẹja. L'ọkpobe-opfu onó, Jizọsu gosshiru anyi onó bẹ bụkwa l'ẹka Unme Chileke bẹ o shi; mbụ Unme Chileke onó, bụ iya emeje ge nemadụ pfuchijeru Chileke onó."

Onye nọ l'eli inya ọchaa

¹¹ "Mu bya ahụma g'imigwe gheru ọnu. Mu hụma inya ọchaa, nọ iya nụ. Ọ dọru onye nọ l'eli inya onó. Ẹpha onye onó bụru: Ọ pfushiru ike l'iphe, o pfuru"; bya aburu "Ọkpobe-Opfu onó." Ọ nọdu ekpeje ikpe, pfuru ọto bya alwu ọgu l'uzo, pfuru ọto. ¹² Ìphóró ẹnya iya dọepho g'ìphóró ọku, enwu enwunwu. O kpuru okpu-eze, dọ igwerigwe l'ishi. Ọ dọru ẹpha, e deshuru iya l'ẹhu, adudu onye maru iya nụ gbahaa yẹbedua l'onwiya. ¹³ Ọ bụru uwe, a tseru lẹ mee bẹ o yeru. Ẹpha onye onó bụru "Opfu Chileke" onó. ¹⁴ Iphe, bụ ndu ojogu, nọ l'imigwe gudegbaa uwe ọchaa, egbu nwjnwii bya aburu asagu-mini kwaa onwophẹ akwa. Ẹphe tuko nọdugbaa l'eli inya ọchaa awu etso onye onó, nọ l'eli inya ọchaa onó. ¹⁵ Iphe, eshije l'ọnu onye onó lufuta buri ogu-echi, atsụ nkọ, bụ iphe, oo-gude lwu iphe, bụ ọhamoha, nọ lẹ mgboko. L'ọ bya egude mgborìgwè buri eze phẹ. Ọ buri iya l'a-zoshi mee vayinu l'akpuru vayinu onó, bụ iya bụ eze oke-ẹhu-eghu kẹ Chileke, bụ Ọkalibe-Kakota-Ike. ¹⁶ E dee ẹpha iya l'uwe, o yeru bya edee ya ya l'utapfu, bụ iya bụ: "Eze ndu eze; waa Nnajiuphu ndu bụ nnajiuphu."

¹⁷ Mu bya ahụma ojozi-imigwe, pfuru l'ime ẹnyanwu. O chia mkpu chishia ya ike gude kukota iphe, bụkpoo ẹnu, ephe l'akpaminigwe oku sụ: "Unu bya edzukobe ria nri, dashihuru unu; nri-ẹnyashi ọphu bụ Chileke bẹ o shi l'ẹka. ¹⁸ Unu bya avukaa anu ndu eze; me anu ndu-ishi ojogu; me kẹ ndu ojogu l'onwophẹ; anu inya; me ndu agba iya nụ; anu ndiphe l'ophu; amadu me ohu; ndu upfu me ndu nta."

¹⁹ Mu bya ahụma ejo anu-egbudu pho me ndu eze ndiphe mgburugburu g'ẹphe chitawaru ndu ojogu phẹ dọkobe l'ẹka lanu g'ẹphe bya etsoo onye onó, nọ l'eli inya ọchaa onó ọgu yee ndu ojogu iya. ²⁰ A kpua ejo anu-egbudu onó lẹ ndu. E gudekwapho onye mpfuchiru onó, epfuje iphe, Chileke epfuduru onó. Ọo ya bẹ bụ onye onó, shi abujeru: ọ -nọdu ejo anu-egbudu onó l'iphu; l'o meshia iphe-ohumalenya-a, bụ iya bụ iphe onó, o gude dephua ndu onó, kweru g'a gbaa phẹ ngga ọhubama k'ejo anu-egbudu onó; me ndu onó, shi abaru ntẹkpe, a kpuru ọ dọ g'ọ dọ onó ẹja. A kpıtachaa onye mpfuchiru onó l'epfuje iphe, Chileke epfuduru onó yee ejo anu-egbudu onó lẹ ndu je achiru ye l'eze iduma, bụ ọku nshì-egbe enwu iya taphutaphu. ²¹ Onye onó, nọ l'eli inya ọchaa onó bya egude ogu-echi onó, shi iya l'ọnu alufuta onó gude tuko ndu ọphu phoduru nụ gbushikota. Iphe, bụ ẹnu, nọkota lẹ mgboko-a dzukoo bya avu anu phẹ kpata kpata; rijishia ẹpho.

20 Noo ya bụ; mu bya ahụma ojozi-imigwe, shi l'imigwe abya. O gude ire-igodo ọnu iduma, enwedu ọhú onó l'ẹka; bya achikwarupho oke ẹgbirigba. ² Ọ zupho ejo-oke-agiyi onó gburumu; mbụ agwo shi l'ichee onó, bụ iya bụkpoo Obutuswe onó bya aburu iya bụ Nsetanu. Ojozi-imigwe onó bya azu-gude iya kee ya egbu togbo; ọ zee l'egbu onó unu apha labo l'apha ukporo iri. ³ Ojozi-imigwe onó paru iya chie l'ime iduma, enwedu ọhú onó. O chiechaa ya bya eworu iya gu-chia; woru iya tu-chia ọkpobe atụ-chi; k'ophu ọ dudu onye adu ike atuha iya nụ. Ọo ya bụ g'oo too dephushihedu ndiphe ozobaa jasụ teke unu apha labo l'apha ukporo iri onó bvadaru. Teke unu apha labo l'apha ukporo iri onó bvurupho l'e wehaa ya g'ọ kpaa nwantusaru-ẹhu nwan-shji.

⁴ Noo ya; mu bya ahụma aba-eze aba-eze me ndu nọgbaa ya nụ. Ndu onó bẹ bụ ndu a hotaru dobe g'ẹphe kpeje ikpe. Mu humakwapho maa ndu a pfu-gburu apfu-gbu; opfu l'oo l'ẹphe pfuru l'edzudu-gha pfua l'oo Jizọsu bụ Nnajiuphu; ndu shi asaje opfu Chileke asasa. Ọo ẹphe bụ ndu te ekwedu baaru ejo anu-egbudu onó yee ntẹkpe, a kpuru ọ dọ g'ọ dọ pho ẹja; ọphu ẹphe ekwedu g'a gbaa phẹ ngga ọhubama k'ejo anu-egbudu onó l'egedegee ọnu-iphu ozoo l'ẹka. Ẹphe tetachawaru nọdu ndu; ẹphe lẹ Kéreshi bwaru eze unu apha labo l'apha ukporo iri. ⁵ Eteta k'ono, ndu a pfu-gburu apfu-gbu tetaru onó buri eteta k'ivuzo, Chileke meru nemadụ teta dzuru ndu. Ndu ọphu phoduru nụ lẹ ndu onó, nwuhuru anwuhu onó ta adukwa ọphu tetaru nụ jeye unu apha labo l'apha ukporo iri onó bvubebe. ⁶ Ẹhu-utso yee adu-nsọ bụ kẹ ndu a-yiru lẹ ndu ivuzo onó, Chileke e-me g'ẹphe shi l'onwu teta nọdu ndu onó. Onwu nwu-labo pho te erwudu phẹ ẹka; obenu l'ẹphe a-buru ndu-uke kẹ Chileke; waa kẹ Kéreshi a-tuko buri eze l'eliphe unu apha labo l'apha ukporo iri onó.

A Iwụ-kperu Nsetanu

⁷ Teke ụnu apha labo l'ụkporo apha iri ono bvuerupho; l'aa-tofu Nsetanu l'egbu ono l'oo-lufuta le mkporo ono, a turu iya ono. ⁸ Looshi l'eka ono byatashikwa edepushi ohamoha, nokpoo le mgboko mgburugburu, bu iya bu Gogu yee Megogu. L'okpakobe phe l'eka lanu gude phe dzua ogu. Ndu bu e -jeshia phe agugu epe aha g'aja, no l'alj. ⁹ No iya; ndu ono zoru garamu garamu garamu le phorokotoko eli-mgboko-a; bya ano-phekota eka ono, ndu ke Chileke doru ono mgburugburu; no-phekwaapho mkpukpu ono, Chileke yeru obu ono. Obenu l'oku shiepho l'imigwe nwua ke phuruphurupuru bya ekegbushikota phe. ¹⁰ A bya eworu Obutuswe, bu iya l'anoduje edepushi phe ono bya eworu chie l'eze iduma ono, bu oku nshj-egbe l'enwue ya pho taphutaphu ono, bu iya bu eka ejo anu-egbudu pho yee onye mpfuchiru pho l'epfuje iphe, Chileke epfuduru ono no. O buru eka ono be epe a-nodu l'aa-nua phe chijifuu eswe l'enyasi jasụ le tuutuutu le mijimiimii.

Ikpe ikpazu

¹¹ Mu bya ahuma oke aba-eze acha ucha; bya ahumakwapho onye no iya nu. Igwe me alj phota oso; shi iya l'iphu gbafu. Ophu o duedu eka epe a-nodu. ¹² Mu humakwapho iphe, bukpo ndu nwuhuru anwuhu; ndu up-fu me ndu nta; eka epe pfugbaaru l'iphu aba-eze ono. A bya e kpuhashia ekwo ghebe onu; a bya ekpuhak-waapho ekwo lanu ozo; ono buru ekwo ndu no ndzu. O buru iphe, e deru l'ekwo ono be e gude ekpe ndu nwuhuru anwuhu ikpe le g'iphe onyemonye meru gbaru. ¹³ Eze-enyimu bya atuko ndu o rijekporo chifutabebe. Anwuhu yee alj-maa tuko ndu onwu gbujukporo chifutabebe. A tuko g'ephe ha kpee ikpe. E kpee onyemonye ikpe g'iphe, o meru gbaru. ¹⁴ A chiru mgbu-onwu yee alj-maa chiru ye l'eze iduma ono, oku enwu taphutaphu ono. Ono buru onwu nwu-labo. ¹⁵ Onyemonye, a humaduru epha iya l'ekwo, e deshiru epha ndu a-nodu ndzu ojejoje pho be e chieru l'eze iduma ono, oku enwu taphutaphu ono.

Imigwe ophuu me alj ophuu

21 Tobudu iya bu; mu bya ahuma igwe ophuu bya ahuma alj ophuu; kele igwe ophu shi du nu ta aduedu; ophu alj ophu shi du nu aduhedu. Ophu eze-enyimu aduedu. ² Mu bya ahuma mkpukpu, du nsọ ono, bu iya bu Jierusalemu ophuu. Mu huma iya g'o shi l'imigwe eka Chileke no alwazeta l'alj. E memakpoe ya pho ge nwanyi, abya ala ji; mbu nwanyi, a kwawaru akwa g'oo-du yee ji iya aswiru. ³ Mu numa olu, a no l'aba-eze ono chia g'e chiru mkpu su: "Wakwa ibe Chileke ba-o! Nta-a be Chileke byaakwaru anodu swiru nemadzu eswiru. Nta-a buakwaa eka nemadzu bu be bu eka Chileke e-buru; nemadzu aburu ndibe iya. Chileke l'onwiya eswiru phe eswiru; buru Chileke phe. ⁴ Oo-hushichaa phe enya-mini ekwa phe. Anwuhu ta adubaedu; ophu atsu aphu a-duhedu; ophu aarahedu ekwa; ophu o duedu iphe emebaa nemadzu ehuka; kele iphe ono, shi dukota nu ono buwaru."

⁵ Tobudu iya bu; onye ono, no l'aba-eze ono su: "Lenu; nta-a be mu emekwaa iphemiphe g'o bukotaruru iphe ophuu." O sukwa mu pho-a: "Tuko opfu-a dee l'ekwo; noo l'o bukota okpobe-opfu bya abukwarupho opfu, gbaru g'e gude iya eka." ⁶ O bya asu mu: "E meakwaru iya! O kwa mbedua bu Alfa bya aburu Omega; Onye mbu me Onye ikpazu. Iphe, bukpo onye mini agu be mu e-kekwa mini shi l'ogba mini anuje ndzu ke mmanu. ⁷ O kwa onye aluje ogu ono l'wuta l'e-nworu iphemiphe. Mu aburu Chileke onye ono; onye ono aburu nwa mu."

⁸ Obenu ke ndu ono, atsu ebvu enya ono; me ndu ono, ekweduru nu ono; me ndu ono eme ejo ahuma ono; me ndu egbu nemadzu; me ndu eme ke nwanyi; me ndu mgbashi; me ndu anoduje agwa iphe; me ndu adzue uka g'ephe ha; ndu ono be iphe no swiru phe nu bu eze iduma ono, oku me nshj-egbe enwu taphutaphu ono, bu iya bu onwu nnwu labo.

Jierúsalemú òphúú ono

⁹ Tòbudu iya bú; ojozi-imigwe lanú l'ime ojozi ẹsaa ono, shi parú ochi ẹjọ iphe-ememe ẹsaa ikpazú phọ byapfuta mu bya asú mu: "Bya gẹ mu je egoshi ngu nwanyì òphúú ono, l'abya ala jì ono, bú iya bú nyee Nwatùru Chileke onoya." ¹⁰ Unme Chileke bya ejiẹ mu phọ ẹhu. Ojozi-imigwe phọ duta mu je enyihu ephekerephe úbvú, ha l'eli ntumatu. O je egoshi mu mkpúkpu ono, dù nsọ, bú iya bú Jierúsalemú g'ò shi l'imigwe ẹka Chileke nọ alwazeta l'alj. ¹¹ Ogbu-nwìjnwii kẹ Chileke mee ya ọ nọdu eke kẹ zaa zaa. Ìphóró iya nọdu eke zaa zaa gẹ kẹ mkpuma, bú iya bẹ aswa kakọta; mbú ìphóró dùẹpho gẹ kẹ mkpuma jíásùpà. Mkpuma ọbu anọduje ama mma; bya aphú ngerengere. ¹² Mkpúkpu ono bẹ e gude igbulọ kpú-pheta mgburugburu. Igbulọ ọbu haẹpho mebyikpọọ kẹ phengara. E bua ya ọnu-abata uzi iri l'ẹbo. E ye unwu-ojozi-imigwe iri l'ẹbo g'ẹphe cheje ọnu-abata iri l'ẹbo ono nche. L'ọnu-abata ono ẹphe n'iri l'ẹbo bẹ e degbachaaru ẹpha ipfu iri l'ẹbo ono, dù lẹ Ízurẹlu l'ẹhu l'ẹhu. ¹³ E bua ọnu-abata ẹto l'uzo ọphu gharu iphu l'uzo ẹnyanwu awawa; a bya ebua ọnu-uzo ẹto l'uzo ẹnyanwu arība; bya ebua ọnu-uzo ẹto l'uzo isheli; bya ebua ọnu-uzo ẹto l'uzo ndọhali. ¹⁴ Ọ búru mkpuma iri l'ẹbo bẹ e gude t̄a ọkpa igbulọ mkpúkpu ono mgburugburu. Mkpuma ono ẹphe n'iri l'ẹbo bẹ e deshiru ẹpha ndu-ishi-ozì iri l'ẹbo; mbú ndu-ishi-ozì Nwatùru ono.

¹⁵ Ojozi-imigwe ono, shi epfu anú mu nù ono bẹ gude ogugu mkpọla-ododo, oo-gude t̄á mkpúkpu ono yẹle ọnu-abata iya yẹle igbulọ iya kpọ. ¹⁶ Mkpúkpu ono nweru mgbureku ẹno, haẹpho ẹnya nhamunha. Ọ bya egude ogugu t̄á ya. Iphe, ọ d̄ugbaa l'ogologo iya mẹ uswekete iya mẹ eli iya m̄kwapho ọsa iya búru unu manyìru ugbo ẹto lẹ manyìru ọkporo iri l'ise. ¹⁷ Ọ bya at̄a igbulọ iya; igbidigbi iya dù nt̄ ọkpa ọkporo labọ lẹ nt̄ ọkpa ẹsato lẹ gẹ ndiphe at̄uje iphe. Noo g'ọjozi-imigwe ono t̄uru iya. ¹⁸ Iphe, e gude kp̄a igbulọ ono búru mkpuma jíásùpà. Mkpúkpu l'onwiya búru mkpọla-ododo bẹ e gude mee ya. Ọ nọdu aphú ngerengere g'onyo. ¹⁹ Ọkpa igbulọ ono bẹ e gudegbaa mkpuma, dù iche iche, ereshigbaa ire ike bya aphugbaa ngerengere gude mee ya; ọ nọdu ama mma. Mkpuma ono kẹ mbú bú jíásùpà; k'ẹbo búru sáfàyà; k'ẹto búru ágètù; k'ẹno búru émèr̀l̀d̀d̀; ²⁰ k'ise búru ónik̀s̀; k'ishii búru kanéliyànù; k'ẹsaa búru kirísòlàyitù; k'ẹsato búru béril̀; kẹ tete búru tópàzù; k'iri búru kirísòp̀ràs̀; k'iri lẹ nanú búru jíásintù; k'iri l'ẹbo búru ámit̀s̀t̀t̀. ²¹ Ọnu-uzo iri l'ẹbo ono búru igopoto iri l'ẹbo bẹ e gude mee ya. Ọnu-uzo ono ẹphe n'iri l'ẹbo l'ẹhu l'ẹhu búkotaru igopoto lanú bẹ e gude mee ya. Ọma oji ime mkpúkpu búru mkpọla, guru egugu bẹ e gude mee ya. Ọ nọdu aphú kẹ ngerengere g'onyo.

²² Ọphu ọ d̄udu eze-ùlo Chileke, mu h̄umaru l'ime mkpúkpu ono; kẹle Nnajjuphu bú Chileke, bú iya bú Ọkalibe-Kakọta-Ike yẹe Nwatùru ono búwaa eze-ùlo Chileke kẹ mkpúkpu ono. ²³ Mkpúkpu ono ta ad̄edu iphe, o gude ẹnyanwu eme; ọphu ọ d̄ukwapho iphe, o gude ọnwa eme. Noo kẹle ogbu-nwìjnwii Chileke bẹ echiwa l'ime iya. Nwatùru Chileke ono búru ìphóró, e gude aphú uzo. ²⁴ Ọ búru ìphóró, shi lẹ mkpúkpu ono bẹ ọhamoha e-gude nọdu ndz̄. Iphe, búkpoo ndu eze, nọkota lẹ mgboko evukọo ọdu-biribiri phẹ vubata l'ime mkpúkpu ono. ²⁵ Ọnu-abata mkpúkpu ono e-ghekọtajeru ọnu tekenteke; kẹle ẹnyashi ta abyakpọdaanu ad̄ l'ẹka ono. ²⁶ Ọhamoha, dù l'eliphe bẹ a-t̄uko ọdu-biribiri, ẹphe nweru enweru vutakọta bya ak̄ube lẹ mkpúkpu ono; ẹphe akwabẹ mkpúkpu ono ùbvù. ²⁷ Ọlẹ ọ t̄ọ d̄ukwanu iphe, aasọ nsọ, byaru abahú lẹ mkpúkpu ono. Onye eme ẹjọ ememe m'onye adz̄ ọka bẹ e te ekwekwa g'ọ bahú iya. Ndu a-bahú iya nù kpólọkọ búẹpho ndu e deru ẹpha phẹ l'ẹkwo Nwatùru ono, búkwanu ẹka e deshiru ẹpha ndu a-nọ ndz̄ ojejoje.

22 Tòbudu iya bú; ojozi-imigwe ono bya egoshi mu nggele, bú iya bú mini ọbu, l'anúje ndz̄ ojejoje ọbu. O doẹpho r̄isaa aphúẹpho kẹ ngerengere g'onyo. Ọ búru ẹka o shi asọfuta bú l'aba-eze Chileke yẹe kẹ Nwatùru onoya. ² Mini ono nọdu asọẹpho l'echi oji mkpúkpu onoya. Oshi, anúje ndz̄ ojejoje pfugbaaru nggele ono ibe k'ẹbo ẹbo. Oshi ono amije uzi akp̄uru iri l'ẹbo, d̄ugbaa iche iche bya am̄ nno l'ọnwa l'ọnwa ugbo iri l'ẹbo l'apha. Ọ búru ẹkwo oshi ono bẹ aakpatajẹ gude mebe ọhamoha ọbvú l'iphe, eme phẹ nù; ẹphe ewekọrohu. ³ Ọphu ọ d̄udu iphe, Chileke t̄uru ọnu anọdubaa l'ime mkpúkpu ono.

Iphe, a-d̄ lẹ mkpúkpu ono bú aba-eze Chileke yẹe kẹ Nwatùru ono. Ndu ejeru iya ozi a-nọdu abarú iya ẹja. ⁴ Ndu ono, ejeru iya ozi ono a-h̄umaje iya l'iphu l'iphu. Ẹpha iya bẹ ee-dechaa phẹ l'egedegee ọnu-iphu.

⁵ Ẽnyashi ta aduhedu. Mkpá ìphóró orọku; ọzoo k'ẹnyanwu ta adueduru phẹ ọzo; kele Nnajiuphu, bụ Chileke l'aburu ìphóró phẹ. Ẽphe aburu eze jasụ lẹ tuutuutuu lẹ mijiimii.

Abyabya Jizosu

⁶ Noo ya; ojozi-imigwe ono sụ mu: "Opfu-a g'ọ ha bụkotakwa ọkpobe-opfu bya aburu opfu, gbaru ke g'e gude iya ẹka. Lẹ Nnajiuphu, bụ iya bụ Chileke ono anuje ndu ono, epfuchiru iya nụ Unme iya ono bẹ ziakwaru ojozi-imigwe g'ọ bya egoshi ndu ejeru yẹbe Nnajiuphu ono ozi iphe, aduedu g'ọo-nọ-beru l'oomee."

⁷ "Lekwa; mu abyakwaa ẹgwegwa! Ẽhu-utso bẹ a gọru nụ onye emeje iphemiphe-a, e deru l'ẹkwo mpfuchirua."

⁸ Mube Jiọnu gẹdegede bụ onye nụmakotaru iphemiphe-a lẹ nchị mu; bya ahuma iya l'ẹnya. Mu nụmachaa ya ono bya ahumachaa ya ono; mu daa kpurumu l'iphe ojozi-imigwe ono, goshiru mu iya nụ ono jeshiaru iya abaru ẹja. ⁹ Ọ sụ mu: Te ejekwa ememe! "Ọ kwa gẹ gubedua unu l'unwunna ngu bụ ndu ejeru Chileke ozi-a bụ gẹ mbedua bụkwapho onye ejeru Chileke ozi; mbụ unwunna ngu bụkwa ndu ono, epfuchiru Chileke mẹ ndu ọzo, emeje iphe, ẹkwo-a pfuru. Ọo Chileke bẹ ii-bachiaru ẹja." ¹⁰ Ọ sụ mu: "G'ọ tọ dukwa opfu, e deru l'ẹkwo-a mẹ nanu, ii-domi edomi. Lẹ teke iphemiphe-a e-mekota bẹ dukwaa ntse. ¹¹ G'iphe, bụ ndu emeje ejo-iphe kwaekwapho l'eme ejo-iphe, ẹphe eme. Gẹ ndu eme umere, rehuru erehu kwaekwapho l'eme ejo umere, rehuru erehu, ẹphe eme. Gẹ ndu ọphu pfubekwanuru-ẹka-oto l'iphe Chileke gudeepho ẹka phẹ g'ẹphe gude iya. G'onye doberu onwiya Chileke iche dobeekwarupho onwiya Chileke iche g'ọ doberu iya.

¹² "Mu sụru-a; mu abyaakwaa nta-a nta-a! Mu -byatashia bẹ mu e-gude iphe obunggo, mu e-bu onyenonu ngogo g'iphe, o meru gbaru. ¹³ Ọ kwa mbedua bụ Alufa bya aburu Omega. Mu bụ onye Ivuzọ bya aburu onye Ikpazu. Ọ buru mu bụ mgbube ishi iphemiphe; bya aburu mu bụ ẹka iphemiphe sụberu ishi."

¹⁴ Ẽhu-utso, bẹ a gọru nụ ndu asajẹ awurukpata uwe phẹ l'ọocha ke pemu pemu; kele ọo phẹ bẹ ee-kwe g'ẹphe wotaje akpuru, oshi ono, anuje ndzụ ojejeje ono mịtaru; rije. Ọ buru phẹ bẹ ee-kwe g'ẹphe shi l'onu-uzo bahu l'ime mkpukpu ono, Chileke nọ ono. ¹⁵ Obenu lẹ ndu ono, bụ nkuta ono; mẹ ndu mgbashi ono; mẹ ndu apharwushi onwophe ẹphe l'unwanyị; mẹ ndu egbu nemadzụ; mẹ ndu anọduje agwaphe iphe; mẹ ndu abujeru; onye ọzo -nọdu adzụ ụka l'ọtso phẹ utso; tẹme ẹphe nọdu adzụ ụka l'onwophe; ndu ono g'ẹphe ha bụ lazụ mkpukpu ono bẹ ẹphe a-nọdu.

¹⁶ "Ọ kwa mbedua, bụ Jizosu gẹdegede bẹ ziru ojozi-imigwe mu g'ọ bya emee g'unubẹ Chiochi makotaru iphemiphe-a. Mu bụ eri Dévidi bya aburu oshilokpa iya. Mu bụkwarupho kpokpode nchi-abọhu ono, anọduje eke paapaapa onoya."

¹⁷ Unme Chileke ono yee nwanyị ọphúú ono tuko sụ: "Bya-o!" G'onye nụmakpooru iphe-a sụ: "Bya-o!" G'onye ẹgu mini agụ byakwa! G'onye ọ dụ iya g'ọ bya byakwa g'e kee ya ya ke mmanụ g'ọ ngua. Ọ kwa mini ono anuje ndzụ ojejeje.

Mkpochi-ishi iya

¹⁸ Iphe, bụ onye anụ opfu-a, e dekotaru l'ẹkwo-mpfuchirua; bẹ mu alọ ẹka lẹ nchị. Onye bụ onye yekwaru iphe, l'iphe-a, e deru l'ẹkwo-a bẹ Chileke e-yekwakwa iphe, l'iphe, bụkotakpoo ejo iphe-ẹhuka, e pfukotaru opfu iya l'ẹkwo-a; tuko iya byabẹ onye ono l'ishi. ¹⁹ Teke ọ dukwanuru onye wofuru iphe ewofu l'ẹkwo mpfuchirua bẹ Chileke e-wofukwa okiphe onye ono l'akpuru, ọ mịtaru; mbụ oshi ono, anuje ndzụ ojejeje ono; oshi ono, e pfuru opfu iya l'ẹkwo-a; wofukwapho okiphe nkiya lẹ mkpukpu, dụ nsọ ono, bụkwapho iphe, e pfuru opfu iya l'ẹkwo-a.

²⁰ Ọo onye ono, meru g'a maru l'iphemiphe-a bụkota ọkpobe-opfu bẹ sụru: "Ee; mu abyaakwaa nta-a nta-a." O noo g'ọ dụ. "Jiko bya; Nnajiuphu, bụ Jizosu!"

²¹ Gẹ Nnajiuphu, bụ Jizosu; bya aburu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma g'unu ha. Nokwa g'ọ dụ.